5 JAN 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No.1—Vol. XXXV Friday, January 1st, 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

'FREEDOM TO THE FREE'

"ALL outward oppression is but the shadow and effect of the real oppression within. For ages the oppressed have cried for liberty, and a thousand man-made statutes have failed to give it to them. They can give it only to themselves; they shall find it only in obedience to the Divine Statutes which are inscribed upon their hearts. Let them resort to the inward freedom, and the shadow of oppression shall no more darken the earth. Let man cease to oppress his brother. Men legislate for an outward freedom, yet continue to render such freedom impossible of achievement by fostering an inward condition of enslavement. They thus pursue a shadow without and ignore the substance within. All outward forms of bondage and oppression will cease to be when man ceases to be the willing bond-slave of passion, error, and ignorance."

—James Allen.

સ્વતંત્રને સ્વતંત્રતા

સઘળાં બાહ્ય સંકટો એ હૃદીકૃતમાં ખરાં આંતરિક સંકટનું પ્રતિબિંબ અને અસરજ છે. યુગો થયાં પીડીતો સ્વતંત્રતાને માટે ખુમ પાડતા આવેલા છે અને મનુષ્યકૃત હજારો કાયદાઓથી પણ તે મળી શકી નથી. એ તેઓ પોતાની જતેજ મેળવી શકે; ઇશ્વરી કાયદા, કે જે તેઓના અંતઃકરણ ઉપર કોતરાએલા છે, તેને તાબે થવાથી તે મળી શકે. અંતરની સ્વતંત્રતા મેળવવી એટલે સંકટનું પ્રતિબિંબ પૃથ્વીપર અંધકાર નહિ પાડે. મનુષ્યે પોતાના બંધુને પીડા કરવાનું છોડવું જોઇએ. મનુષ્યો બાહ્ય સ્વતંત્રતાને માટે કાયદા કરે છે છતાં આંતરિક પરતંત્ર દશાને પોષીને એ સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરવી અશકય કરી દે છે. એટલે બહારથી તેઓ પ્રતિબિંબને વળગવા જાય છે અને અંતરની ખરી વસ્તુની અવગણના કરે છે. મનુષ્ય જ્યારે અજ્ઞાનતા અને બલોનો સ્વેચ્છાએ ગુલામ બનતો અટકશે ત્યારે ગુલામી અને દમનના સઘળા બાહ્ય સ્વરૂપો આપોઆપ નાશ પામશે.

—જેમ્સ એલન.

Gandhi Heritage Portal

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનટ વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

વરાકોને વિનંતિ છે કે વર્કમેન્સ કોમ્પેન્સેશનના પગારના રેગ્યુલેશન ફોર્મ તાકીદ બરીને દરબનની કે ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Can.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676,
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો આળો તથા બાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, દેશી દવાઓના વસાણા, હંમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે. ઈન્ડિયા, જાપાન અને યુરોપનું સુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ. કોટ, પાટલુન, ખમીસો. અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશા કીફાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરશો.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 608.

Gandhi Heritage Portal

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઈરીયા"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(વત્તર ખારાશ)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.

૨૬
(વત્તર ખારાશ)
પાઉંડ ૯–૭–૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(રીઝર્વેશન) પા. ૬–૧૮–૬.

હિંદુ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
રીઝર્વેશન) પા. ૫–૬–૦.

જનેવારી તા. ૪ થીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ખાસ સૂચનાઓ.—હતાશોએ પોતાના કાગળ ઉપર પોતાનું અને રવાનાનું નામ લખવું, પોકેટ કાળજીથી ઉઘરાવી રાખવું અને ત્યાં ચડે ત્યારે કેપ્ટને ટીપાટપો કરીને કાગળો સીધા પોકેટ ઉપર પહોંચતા કરવા બજાવવું.

દરેક ઓર્ડર હતાશોએ પોતાની ટીકટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. બહારગામવાળા હતાશોએ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મોકલી શકાશે.

રવાનાને બનતી દરેક કાળજી અમારી તરફથી રખાય છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
તનુરસ્તી—તાકતથી ભરપુર
પ્રસવાદિક રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ઓછામાં ઓછા
આપવા છતાં
દરેક ઘરમાં હોવો જોઈએ.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર
ઝંડુ

મેલેરીઆ મિકશ્ચર

દાદીયા સાચવી
સમાચાર છપા
એકવાર અજમાવી જુઓ.

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના સેલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ બ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, જોહાનીસબર્ગ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: ભગત બ્રધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંગાવો.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
હોલસેલ કાપડ વેપારી.
અમે દરેક જાતના કાપડ અને રેડીમેઈડ બુર્તીયનના કોટ પણ ગામમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ ફ્રી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું કાપડ અને રેડીમેઈડ સારૂ પેકીંગ ફ્રી C. O. D. થી ગોકલવામાં આવશે. મગાવો:—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

Gandhi Heritage Portal

Phone 33-6229. TELEGRAMS: "GIDMALCO." P. O. Box 5169.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES: KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET.

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. ઓફસ ૫૧૬૯.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

બ્રાંચો:	કેવલરામ્સ,	::	::	::	ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
	જપાનીઝ વેરહાઉસ,	::	::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે ખાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક ભાગ, બાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

Gandhi Heritage Portal

આ ગાળણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દહીંપર નીપજતાં અફલાન સ્નો પ્રમાણવાથી કંઈક આખી જલદી આરામ કરે છે.

મેસર્સ એજન્ટ્સ: Indo-African Trade Agency, 74-76 Wilson St. DUNDEE, Natal. S. A.

અફગાન સ્નો

ઇ. એસ. પાટણવાલા, મુંબઈ ૩.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુરવૈદિક દવાઓની સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ ખાસ મળે છે:

ટોનીક એકસીર બદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અભ્રક, પોલાદ વિગેરે કીંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને શાન્ત મહારાજ, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ સાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમતાકાતી દુર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ડબ્બી ૧ ની પા. ૧–૧૦–૬.

વરમનની "બી" એકસીર રેમેડી—આ ગોળી હરસ, મસા, કે બવાસીરના જખમમાં સપડાએલાને ઉગારે છે.

કીંમત પા. ૧–૧–૬.

તીલાગ્રા એકસીર આજમ—બેહદ પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અત્રે કરી શકાય નહીં.

કીંમત શી. ૧૨–૬.

બીજા દરદો: મરકી પેચાશ, પરમો, જુનો દમ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછાવો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist

382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, OUREN, and MADIX Watches.

Large stock of Indian and European jewelleries always on hand

Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

In South African, Canadian and Australian Apples

—also—

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર.

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંઈના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાગીસ અને બેનડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, ઉધાઈ, માકડ, વંદા, માખી, સઘળા જંતુઓને

નાબુદ કરે છે.

પ્રીટીશ બનાવટ. ફક્ત ત્રીસમાં વેચાય છે.

'Phone 29350. Tel. Add. "Nartiea."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

country orders executed at lowest Market prices.

special attention given to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE,

(INDIAN PAWNBROKER.)

112, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellieries at reasonable prices to suit your pockets.

Gandhi Heritage Portal

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

Add horsepower to your car

પેગસસ વાપરી તમારી કાર ની ગતીમાં વધારો કરો.

With

PEGASUS

SPIRIT OF MILEAGE AND POWER

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

Gandhi Heritage Portal

5 JAN 1937

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 1.—Vol. XXXV. Friday, January 1st, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Inland Postage.

NOTES AND NEWS

Dr Malan's Immigration Bill

DR. MALAN'S anti-Semitism has taken the form of an Immigration Bill to be introduced by him as a private measure during the next Parliamentary session. Details of the Bill are published elsewhere in this issue. Had the measure been directed against Asiatics one would have hardly heard any criticism against it and Asiatics would have had to fight a lone battle. But since it is particularly directed against the Jewish race sympathy for the Jews will be coming forth from all quarters and we hardly believe Dr. Malan will succeed in getting the Bill, which is based on racial discrimination, passed. But whether it is passed or not Asiatics must not fail to voice their protest against the measure. The Immigration laws affecting Asiatics are strict enough; they cannot be any stricter. But the present measure is based on racial discrimination and we have always protested against such measures as being obnoxious. Indians in the real sense are of course not foreigners. They are British subjects and as such have a right to be in this country which is a self-governing Dominion under the British Crown. But it is a matter of common knowledge that foreigners enjoy a far superior status in this country than Indians. It can well be imagined therefore what the position of Indians will be under a legislation based on racial discrimination. Apart, therefore, from opposing Dr. Malan's proposed Bill out of sympathy for the Jewish race, Indians should oppose it also in their own interests.

Typical Of Hitler

Commenting on Dr. Malan's proposed Immigration Bill, the *Natal Witness* writes:

"The intolerance of Hitler is to be introduced into South Africa. His Bill is designed against one section of the community, the Jews. He is neither concerned for freedom, nor anxious for democracy. His doctrine knows nothing of the rights of minorities; he does not distinguish between good Jews and bad Jews. This is typical of Hitler, and if Dr. Malan's proposals are ever placed on the Statute book, which God forbid, the Union will experience the consequences of its active intolerance, even as Germany today is feeling the loss of the Jewish element in every department of its national life from economics to culture. The day will come, though at the moment it seems far distant, when Germany will pray for the return of the writers, the artists and bankers, who contributed to the greatness of her past and are to-day despised and deported. It will be a sorry business if Nazism takes root in South Africa and is followed by such dire consequences as are being witnessed in Europe.

The Agent-General's Hopes

Interviewed by Reuter before sailing for South Africa from London Sir Syed Raza Ali, Agent-General for India is reported to have said he had had the advantage of conversations with many important people in England, including Lord Zetland, Secretary of State for India; Mr. R. A. Butler, Parliamentary Under-Secretary for India; and some India Office officials. He did not doubt that any settlement of outstanding questions between India and South Africa to the mutual advantage of those countries was not likely to receive any intervention from Whitehall, where it was understood that outstanding questions between India and South Africa would be settled by those two countries. He was glad to say that he had found that the goodwill extended to him in South Africa had been reflected in South African circles in England, and he was certain that the relations between Indians and Europeans in South Africa would continue to be of a cordial character.

Segregation Move In Maritzburg

At a meeting of the Maritzburg City Council held on Tuesday, December 21, Mr. P. H. Taylor is reported to have proposed that areas within the City should be set apart for occupation by Europeans only and that "the Indian community in Maritzburg be invited to appoint six representatives to meet representatives of the City Council for the purpose of discussing this question." Mrs. Shirley seconded, and Mr. Allison argued that steps in this direction should be taken by the Provincial and Union Administrations as well. Mr. Taylor's motion was carried unanimously.

We do not think Maritzburg Indians should lose time in lodging their emphatic protest against any such proposal. If in the face of this the Agent-General can express hopes of things improving here in so far as Indians are concerned it is, to say the least, an utter mis representation of the case of Indians in South Africa. At the rate things are moving we will not be at all surprised if within a few years' time Indians in Natal find themselves thrown into locations and bazaars like their brethren in the Transvaal.

Health Conditions Among Non Europeans

In the course of a speech at Benoni recently Mr. J. H. Hofmeyr, Minister of Mines, Education and Social Welfare is reported to have said:

"I am afraid that health conditions as far as the non-European is concerned, are far from satisfactory in most South African towns. The non-European is too often the forgotten man. Sometimes vengeance has come to the community as a whole. In public health matters the strength of the chain is in its weakest link. I congratulate Benoni on improving its health services so far as the non-European is concerned."

Death Of Mr. N. A. Cama

We deeply regret to record the death of Mr. Nadirshah Ardeshir Cama which took place after a prolonged illness in Johannesburg on Sunday, December 27 at the age of 68. The late Mr. Cama was an undergraduate of the Bombay University. He was a Zoroastrian by faith and was a ardent student of *Zend Avesta* the religious scripture of the Zoroastrians. Mr. Cama was for many years Post master at the Johannesburg Indo-Post Office which post he sacrificed when he was about to reach the pensionable period in 1907 to join the Transvaal Passive Resistance Struggle under

Gandhi Heritage Portal

Gandhi Heritage Portal

the leadership of Mahatma Gandhi. His was a noble example of sacrificing self in the interests of the public. Mr. Cama was for a long time secretary of the Transvaal British Indian Association which he served faithfully and without remuneration. Mr. Cama was a man of firm convictions and was fearless and straightforward in representing the community's case. The funeral which took place on the following day was attended by a large number of Indians representing every section. The late Mr. Cama leaves behind him his sorrowing widow, grown up sons and daughters and a large family in India to mourn their sad loss. We extend to them our deepest sympathy.

Indian Opinion

Friday, January 1st, 1937

General Smuts—Pro-Jew And Anti-Asiatic

DURING his recent tour of the Standerton constituency General Smuts, Minister of Justice, expressed himself on the anti-Semitic movement which is beginning to take root in the Union. We should not have deemed it necessary to take note of it here but for the unkindly reference made by him about Asiatics. It was in his speech at Roodebank that he warned his people against the Greyshirt movement of declaring war on the Jews. 'The Jew had played his part in the development of South Africa and South Africa should appreciate him for it, said General Smuts, "Some have been more successful than we have, but that is not their fault. If the Jew has a greater trade sense than the Afrikaaner that is not his fault. We cannot get past the fact that the Afrikaner has not, as a race, a high business ability, but the business in South Africa has to be done....I want to warn you very earnestly not to allow this movement to go too far....If it is allowed to grow we shall have in this country impossible conditions, with racial and religious persecution. Let me appeal to you to treat the Jews fairly. There are bad Jews, but there are very bad Afrikaners, too." General Smuts wanted South Africans to be magnanimous, and not forget their own past. 'The Huguenots and others, he said, had come as refugees to South Africa's shores, to escape religious persecution in Europe. And it was only in that spirit of magnanimity that now generations—perhaps after his time—would make South Africa that great nation for which it had all the promise and all the possibilities. It would grieve him deeply for his people to forget their past, to forget their religion and the voice which came from the Bible which called for reconciliation and co-operation.

There were people who said the Jew was getting too much; but if he did not get it, then the Asiatic or somebody else would get it. As he had said, the Afrikaner was not strong in business ability. The eyes of the world were on South Africa, because the world knew that this small people had already achieved big things, and that it had great aims and lofty ideals. South Africa should not follow these things imported from overseas which would lead to racial persecution, concluded General Smuts.

We must confess we do not know the mind of General Smuts. He has always been unfathomable. We do not at all mind his advocacy for the Jewish people. We endorse every word he has said about them and about the pernicious movement carried on by the Greyshirts. Indeed every sane person in the Union must, and we have no doubt will, agree that the evil should be nipped in the bud. But how does General Smuts reconcile his sermon to his people not to forget their religion and the voice which came from the Bible which called for reconciliation and co-operation with his deep-seated racial antipathy for the Asiatic "If the Jew does not spare the Asiatic will." The obvious inference is that the Asiatic is objectionable but not the Jew. General Smuts does not mind an anti-Asiatic movement in the country but he does mind an anti-Semitic movement. Perhaps the Bible which is referred to by him in calling for reconciliation and co-operation distinguishes between God's creation—between man and man! His argument in favour of the Jew is that the latter's contribution to the country is great. Is it necessary to reiterate the oft-repeated and admitted fact that Asiatics too have made not a mean contribution in the development of the Union? And pray what is asked in return? No chartered rights to land Asiatics here in their hundreds, but only fair treatment and equal opportunities for the Asiatic population resident and domiciled in the Union, and even these are denied them. General Smuts has earned a good name in India by the sympathy evinced by him during the Round Table Conference in London in 1931 on India's struggle for Independence. But there is too great an inconsistency between his high talk about India and his attitude towards India's nationals in South Africa who have become Union nationals in every sense of the term but are denied that status, and we do not know what the people of India will have to say when this report about General Smuts reaches there.

This anti-Semitic movement affords a great lesson to Indians. It has been always said on behalf of the Government of the Union that on the Indian question it is difficult to travel ahead of public opinion. This has been a convenient argument in favour of the Indian question not being speedily solved and the position has been quietly accepted in India as reasonable. Mr. J. H. Hofmeyr, too, as leader of the Union Parliamentary Delegation which recently went to India on a good-will mission told the people of India that everything possible was being done to solve the vexed problem but that it was not possible to travel ahead of public opinion. One would, however, like to know what, if any attempt has ever been made by the Government to educate European public opinion on the Indian question on right lines. Here we have the anti-Semitic movement spread all over the country which is no more acute than the anti-Indian movement. And what do we find? We find no less a person than the Minister of Justice rebuking the people for carrying on such a pernicious movement and quoting the Bible to them. If a similar attitude as is very rightly taken by the Government to crush out of existence the anti-Semitic movement, were to be taken on the Indian question, we are sure, the anti-Indian movement would not be as alive as it appears to be. But General Smuts' remarks in Standerton is a sure proof that the Government is itself intent on keeping it alive, and yet we hear the expression "goodwill towards India" so lightly used. Might it not be pertinently asked whether the Bible quoted by General Smuts to his people sanctions such utter hypocrisy?

Gandhi Heritage Portal

ASIATIC LAND TENURE REPORT

THE ROODEPOORT-MARAISBURG SECTION

PART 6 of the Transvaal Asiatic Land Tenure Act Commission, dealing with the Roodepoort-Maraisburg area, was published on December 21. The commission, consisting of Mr. Justice Feetham, Mr. Henry Britten and Mr. Donald Stewart, was appointed in 1932 to inquire into the occupation by coloured persons of proclaimed land in the Transvaal in so far as such occupation is affected by the provisions of the Transvaal Asiatic Land Tenure Act (No. 35 of 1932), to examine each individual case of occupation of proclaimed land, and to compile a register of those individuals who are in legal occupation and those who are in illegal occupation.

The commission visited Roodepoort in June and December, and legal and other representatives appeared on behalf of the parties concerned.

From the memoranda submitted by the Town Council, and from evidence given on its behalf, it appeared that the numbers and distribution of the Asiatic population of Roodepoort-Maraisburg on February 1, 1933, were 160 Asiatics (24 families and 47 single persons) occupying 32 stands—18 for residential and business purposes, two for business purposes only, and twelve for residential purposes only for Roodepoort Township, and 30 Asiatics (five families and 100 single persons) occupying two stands for Maraisburg Township. These figures give a total of 190 Asiatics.

There has thus been little if any increase in the total number of Asiatic inhabitants of Roodepoort-Maraisburg Municipality since 1911.

It was clear from evidence given that there have been Asiatic traders in Roodepoort living in Roodepoort or on mining stands in the vicinity, from the earliest days in the history of the township.

The report furnished by the police at the request of the commission contains the following general statement as to the Asiatic community in the township of Roodepoort: "The Asiatics are a very law-abiding community and give the police no trouble, neither do they interfere with the European population ...Asiatic traders are in the main worthy and honest. They cater for both European and coloured persons...They trade largely with Europeans." The report also contains similar statements in regard to the few Asiatics in Maraisburg.

The Recommedation

The commission recommends that, under the powers conferred by Section 131 (a) of the Gold Law, the following areas in the township of Roodepoort be withdrawn from the operation of the provisions of Sections 130 and 131 in so far as they prohibit residence upon or occupation of land by a coloured person, namely:

(1) The following stands lying in the vicinity of and to the north of Mare Street—Nos. 370, 464 to 469 inclusive, 559 to 564 inclusive, 1658 to 1662 inclusive, 659 and 660; and (b) the area to the south of Mare Street bounded on the north by Mare Street, the eastern boundary of Stand 676, the northern boundary of Stand 680, and by a line drawn from the north-eastern corner of Stand 680 to the South-western corner of Stand 8 a, on the east by the township boundary, on the south by the township boundary, and on the west by Hawarpeen Street.

(2) The following stands on the north side of Station Street, namely: Stands 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1602 and 1606.

(3) The following stands on the north side of Berlandina Street, namely Stands 915, 916 and 917.

A Qualification

The above recommendation is subject to the following qualification:—

The commission is of opinion that a substantial reduction might justifiably be made in the area described in 1 (a) and (b) above, in the event of the Council declining to establish a South African coloured township in a suitable situation in the vicinity of Roodepoort, and being prepared to make the necessary provision for its proper development, to provide adequate funds for housing purposes, and to offer satisfactory terms of tenure.

INDIAN NATIONAL CONGRESS

Faizpur, Dec. 26, (Reuter).

THIS normally tiny village was transformed into a large temporary town of 30,000 inhabitants charged with political feeling on the occasion of the annual meeting of the Indian National Congress.

Presidential Address

An attack on the new Government of India Act was delivered by Pandit Jawaharlal Nehru in his presidential address. He declared that they would not be parties to an imperialist war; they would not allow the exploitation of manpower and the resources of India for such a war. The basic policy of Congress was to combat the Government of India Act and to end it and resist in every way the attempt by British Imperialism to strengthen its hold on India and her people.

He urged that the only logical consequence of Congress policy was to have nothing to do with the acceptance of office under the new Act. The real object before Congress was to build up a powerful joint front of all anti-Imperialist forces in the country.

The immediate demand was for a constituent assembly leading to a democratic State where political power had been transferred to the mass of the people.

Mahatma Gandhi broke his two year's silence with a speech at the village industries exhibition held in connection with the Congress.

"Show me the way and I am prepared to go back to goal, prepared to be hanged," he said. "If you do what I want the Viceroy will admit that he has been wrong and will offer to return with the rest of the Britons on the next steamer."

The speech caused a deep impression in the Congress camp as a possible forecast of the Mahatma's re-entry into active politics. Mahatma Gandhi interviewed by Reuter, scouted such a interpretation of his remarks.

[We do not know that this could be interpreted as Mahatma Gandhi having broken his silence in so far as politics is concerned. At the last congress too Mahatma Gandhi opened the village industries exhibition and made a similar speech.—Ed. I.O.]

Resolutions

Faizpur, Dec. 28.

The Indian National Congress passed a resolution rejecting the Government of India Act of 1935 and reiterating the demand for a constituent assembly elected by adult suffrage for the purpose of drafting a new constitution. The question of acceptance of office by Congressmen will be decided after the provincial elections. A resolution declaring that Congressmen cannot participate in the celebrations that might be held in India in connection with the King's Coronation was passed by the Congress, though it was made clear that the resolution in no way intended to express illwill or discourtesy to the King's person.

Gandhi Heritage Portal

INDIANS ABROAD

HAS THERE BEEN IMPROVEMENT IN THEIR POSITION?

By
Hy. S. L. POLAK
In *"The Hindustan Review"*

I AM often asked what I think of the position of Indians Overseas and whether or not it is improving. It is a question both easy and difficult to answer, according to the tests that one applies.

If Indians abroad have become more vociferous regarding their grievances disabilities, it is often because they have become more conscious of them, rather than because new ones have been imposed upon them. This very fact may be a sign of grace, making for local and national satisfaction. When people are more conscious of the special hardships that they endure, a beginning has been made to remedy and to secure allies.

So long as the Indian populations overseas were largely composed of emigrant coolies under indenture, they remained unorganised and they could often only endure without understanding. To-day half a generation since the abolition of the indenture system, a new mentality is asserting itself in these Indian communities abroad, and there is a growing determination to submit to a situation the implications of which are becoming clearer and more easily realised and resented.

Coolie Lawyer

In the case of South Africa whose population is now over 80 per cent. Union born, realisation came much earlier, because of the presence of a large element of traders from the mercantile communities of Western India, and the Indian leader, now generally known as Mahatma Gandhi, soon sensed that so long as the indenture system remained, Indian emigrants, no matter what their social status, must inevitably be treated as mere instruments for the enrichment of their masters and reduced to the general level of the coolie in the eyes of the surrounding populations. Thus, Mr. Gandhi himself was spoken of by the anti-Indian leaders as the "coolie lawyer," whilst Mr. Gokhale was, on the occasion of his visit to South Africa in 1912, referred to ignominiously as the "coolie Knight"

Indenture System

It was with this message that I myself came to the Motherland from South Africa for the first time, twenty-seven years ago, and Mr. Gokhale was quick to see its import and to organize Indian sentiment for the abolition of the indenture system. But though the system—described by Sir W. W. Hunter as one of semi-slavery—is now dead, its consequences still injure the Indian communities abroad, even where, as in the case of East Africa, it never prevailed. The very sex proportions of many of these communities still show signs of the old system, and the relations of the sexes in some of them still bear witness to its pernicious evils.

Gresham's Law

South Africa is a signal instance of the old economic adage that bad currency tends to drive out good. The Cape Province has, from early days, set a fine example to the rest of the Union in the relations of white and colour. Its standard was that of the "civilised man," be he black or white. Elsewhere in South Africa, no such humane standard prevailed. In the Transvaal and the Orange Free State in particular, the very fundamental law, derived from the old Boer Republics, was based upon a formal declaration that there could be no relation between white and coloured, either in Church or State. Indians have accordingly, for many decades, had to watch to prevent the segregation policy of the Transvaal (it was an exclusion policy in the Orange Free State) being adopted in the other provinces of Union; and even to-day, in spite of the loopholes created by the passage of the recent Transvaal Land Tenure Act, Indians in Natal are on guard to prevent an extension of the principle of segregation to that province. Another illustration of the tendency of base currency to triumph over good is to be found in the recent deprivation of the franchise enjoyed and exercised innocently for decades by the Cape Province Natives, a reactionary measure that was opposed, at grave risk to his political career, by Mr. J. H. Hofmeyr, the Union Minister of the Interior and the leader of the Union Parliamentary delegation to India.

Steadily Worsened

On the whole, I would say, upon evidence and speaking with very good authority, that, in spite of the presence of a series of distinguished representatives of the Government of India, the legal positions of Indians of South Africa, with the sole exception of the Land Tenure Act, which slightly improves it, as well as their economic position, has steadily worsened in recent years, though it is important to note that their social status has much improved. One is entitled to suppose that the Indian position in the Union might well have been substantially worse, but for the presence and the unique services of these Indian official representatives.

Less Excuse

There is less excuse for the anti-Indian attitude prevalent in East Africa than elsewhere, for, as has been remarked, the indenture system was never introduced there in aid of white planters. On the contrary, Indian immigration and penetration occurred long before the advent of Europeans. Indeed, its origins are lost in the mists of history. But we have Sir John Kirk's evidence before the Sanderson Committee in 1911 that "but for the Indians we (the British) would not be there now." It was with Indian aid and influence that the British flag was hoisted.

Reservation Of Highlands

And yet, ownership and occupation of agricultural land in the Highlands of Kenya have long been denied to Indians, though they are available to non-British Europeans and Americans; and although in law, no prohibition of Indian title to such land is set up, even under the new Orders-in-Council, the net effect of the recent agitation is to extend over a much wider area, now recognized as the Highlands, the administrative practice excluding Indians. At the same time, under various pretexts, Indian trade is being attacked, the effect of which is to render still more insecure the Indian position in the Colony and Protectorate.

In Zanzibar

One might have thought that the important and influential Indian community of Zanzibar would have escaped the general deterioration of political and economic status. But the greed of the white community and the hostility of the local administration apparently forgetful of almost age-long Indian rights, have almost ruined the great clove industry to whose development Indian merchants have contributed so greatly, to the enrichment of the Protectorate's finances. In other ways too, especially as regards land tenure and mortgage rights, the Indian community has suffered from this unreasoning animosity. That the agitation adduced in its aid have little or no basis in fact makes little difference in practice, though it is to be hoped that the recent inquiry at the instance of the Colonial office, at which a representative of the Government of India took part, may result in some improvement.

Position In Fiji

In Fiji a deliberate attempt has been made to revert a pure Crown Colony administration, by the withdrawal of the community franchise, both from Europeans and the Indians, extended to them some years ago. In the recent controversy, the question of the common franchise was not allowed by either community to jeopardize mutual relations, nor was the equally delicate question of representation according to population.

The two communities combined in the presence of a very real danger to save the franchise. The compromise reached a few weeks ago certainly does this. But it does more. It introduces the nominative element once more, which may have undesirable results, as it may enable the administration to divide the communities internally. It reduces the European representation and equalizes with it both the Indian and the Fiji representation, though the latter remains nominative in character.

Geographical Difficulty

One difficulty that has long faced the Government of India in negotiating with the Colonial Office for the removal of Indian disabilities in the Crown Colonies, Protectorates and Dependencies (the case of the Union of South Africa, a Dominion, stands by itself) is the geographical one.

Before the present constitution these negotiations were conducted on behalf of the Government of India by the India Office, with no very marked success, it is true, but aided by the fact of the juxtaposition of the two departments in Whitehall, leading to much closer contact between them and to a wider knowledge on the part of the India Office itself. Since then, however, the conduct of negotiations has been transferred from Whitehall to Simla and Delhi, with results that are not always satisfactory. It has happened that representations in London have been met by the statement that no representation has been received from the Government of India, and the experience of a great Department of State in Whitehall regarding itself as little more than a channel of communication from an authority six thousand miles away creates a feeling of frustration and waste. In principle, of course, the originating conduct of such affairs by the Government of India is quite unexceptionable, and a generous tribute must be paid to the energy displayed by the Government. In practice, it often leads to undesirable results, and sometimes to the elimination of those Parliamentary and other influences in London that were often salutary and valuable. Of late, in spite of the convention set up by recent practice, it has been found necessary to make direct representations to the India Office, and the probability is that more will be found effective in the future.

Gesture Of Impotency

On the Indian side it seems to me that there is far too great a tendency to complain aridly but to remain content with a dramatic gesture of impotency. I seem to notice much too frequently the tendency to urge that redress of the grievances of these overseas Indian communities must wait until "complete independence" has been reached. When I first came to this country on the business of the South African Indians, I was met in some quarters by a similar argument, though the phrase then used was Dominion Status. It was untrue then as it is untrue to-day. The subjects of free and independent Eastern countries are no more welcome to-day nor do they receive better treatment in the countries complained of than His Majesty's Indian subjects.

Plea For Realism

But anyone who has observed, as I have been privileged to do, the great changes during the last quarter of a century, in the methods of expression and the influence upon the Indian administration of public opinion in this country, will not easily reconcile himself to an attitude of despair or dispose him to ignore the fact that excuse has been made of the pressure of internal events to avoid very largely the necessity of constant, well-informed, and properly organized propaganda, in the press, on the platform and in the legislature, on behalf of the overseas Indian communities whose welfare should bring comfort, strength, and consolation to the Motherland, as their disabilities redound to her dishonour. I do plead most earnestly for more study and realism and less theory and rhetoric in the public attitude towards these questions, if Indian interests abroad are not to suffer even more grievously than hitherto, and to be sacrificed upon the altar of a misconceived nationalism.

MR. NANJI KALIDAS MEHTA M.B.E.

MORE FUNCTIONS IN HIS HONOUR

LAST week there were further receptions in honour of Mr Nanji Kalidas Mehta, M.B.E., the distinguished visitor from East Africa. Noteworthy among them was a Tea Party given on Saturday afternoon by Messrs Jaibhay and Sorabjee Rustomjee at the Mayville Castle where there were over fifty guests, among whom were present also Sir Charles G. Smith, K.C.M.G, and Lady Smith and the Mayor of Durban.

Mr and Mrs. Mehta were presented with beautiful garlands and bouquets and a box of sweets was presented to their sons.

At The Orient Club

Mr. Mehta was the guest of honour at lunch at the Orient Club on Sunday. A number of members of the Hindu community were invited and a purely vegetarian menu was specially prepared. After a sumptuous meal speeches were made eulogising Mr. Mehta's various acts of charity and his great success in his industrial undertakings. In the absence, owing to indisposition, of the chairman Mr Mahomed Ebrahim, Mr. O. H. A. Jhavery took the chair and was supported by Mr. Hajee E. M. Cassim, the president of the Club and Mr. Hafiejee Moosa of Messrs. A. H. Moosa & Sons.

Mr. Mehta in thanking the members of the Club for the honour they had done him said he was very pleased to see both the sections of the community dining together at the same table. In unity alone lies the strength of our community, he said and exhorted brotherhood to be united for then only will they be able to improve their conditions in this country.

The assistant editor of the *Tanganyika Standard* who is touring the Union was also present and said in the course of an interesting speech that though the Indian population in that Mandatory State exceeded by far that of the European the relations between the two communities were far more friendly than which he was amazed to see existing in the Union.

After lunch at the Orient Club Mr. Mehta attended the first anniversary function of the Candella Estate Indian School for girls. Mr. Mehta donated the sum of £50 to this institution towards wiping off a £1,000 debt and a silver medal to every pupil.

Left For Johannesburg

On Tuesday Mr and Mrs. Nanji Kalidas Mehta and their two sons left by train for Johannesburg. They were accompanied by their nephew Mr. G. Gopaldas G. Mehta and his wife and their Durban hosts Mr. and Mrs. T. P. Devahi and Mr. and Mrs V. J. Thaker and child.

A large crowd was present at the station to bid farewell to the distinguished visitors.

CHRISTMAS TALK BY MR. HOFMEYR

"WORLD IS BLIND TO THE LESSONS OF PEACE"

THE Hon. Mr. J. H. Hofmeyr gave an interesting and instructive talk on the real joys of life at the Christmas breakfast of the Y.M.C.A. Johannesburg on Christmas.

The festival of Christmas, he said, brought back to each one that which he valued most in life. It was on that day long ago that the glad tidings had been announced, that promise of relief, deliverance and newness of life. It seemed to him that life was becoming increasingly complex, and the pleasures sought by most people to-day were those which were only procurable by the possession of wealth, and a display of lavish expenditure.

The really worth while pleasures of life, were very simple things, consisting as they did of family life, home relationships, and the pursuit of friendly, inexpensive outdoor recreation. For men and women to be really and truly happy, it was necessary for them to get back to simplicity.

While not wishing to introduce politics, he could not help thinking that the change which had come about in the occupancy of the Throne of Great Britain would be likely to strengthen the tendency to get away from the complexity of modern pleasure seeking in general on the part of the people, and if that resulted, and the simplicity of family life gained thereby, then good would arise from the change.

Christmas Day was a reminder to mankind that in giving, *not in getting*, real lasting happiness lay. To his mind, most people cherished the idea that the way in which to be happy was to get as much as possible for themselves, and "the devil take the hindmost."

In this connection he was reminded of the story of 5,000 people gathered together around the Master of the world listening to His words. And many of them were old, tired, and hungry, and the question arose as to how these poor people were to trek home, but a lad was there who had a few sandwiches and fishes, and the Master told His disciples to serve them to the crowd, and the more they gave, the more there remained to be given, if required.

That was, to him, the real message of Christmas, the more one tried to give in the way of happiness, the more there was left to give, for a blessing went with it. Yes it was positively essential, if the world was to get right, that men and women get back to sincerity and the simple life, the life that the Creator meant they should live, the unselfish, simple, and precious joys of those things which would endure.

But the great, the paramount message of Christmas was peace. The world to-day was a sad world, and seemed to be "Blind to the lessons of peace." The year which was drawing to an end had been one fraught all through with threats of impending disaster. The League of Nations had had a vital blow, and there was in operation a mad rush to re-arm.

There seemed to be a belief that statesmen could bring peace on earth, but peace on earth was linked up with the right relationship of man towards God and his fellows. Peace on Earth must spring from the attitude of man to individual men and women, from love and affection evinced towards them. The love of a man to his fellows had to commence in his own street or office, and from there travel out to wider circles and reach those who share our common humanity.

At the root there must be reverence towards God, and reverence towards those who need us. Goethe remarked that reverence was of three kinds: that for those above us, than for those who were fellows, our equals, but the greatest reverence of all was that towards those who seemed "less" than ourselves. We must apply that reverence to our fellows, for that was where our love towards humanity must begin.

DR. MALAN'S IMMIGRATION BILL

RACE AND CULTURE TEST

DETAILS of Dr. D. F. Malan's Immigration Bill, which he will introduce as a private measure during the forthcoming session of Parliament, are given below.

The bill seeks to prevent the immigration of people who, in the opinion of the Minister or the Interpreter, cannot for racial and cultural reasons be assimilated into the population of the Union.

This provision is suggested as additional to the provision of the Immigration Act of 1913, which excludes immigrants which, in the opinion of the Minister of the Interior, cannot for economic reasons or in view of their standard of life or customs meet the requirements of the Union or of any particular [illegible].

The Bill provides that in deciding whether any person can be assimilated or not race must be considered as well as the social and cultural background of the people of the Union, that is the Afrikaans and English-speaking sections.

It provides further that Yiddish should no longer rank as a European language for the purpose of satisfying the immigration officer that the immigrant can read and write a European language.

Another section of the Bill seeks to amend the naturalisation laws by laying down that foreigners, who have entered the Union since May 1, 1930, must satisfy the Minister that they are assimilative before they can be naturalised.

Section two of the Bill empowers the Government to close certain professions, businesses, occupations and trades to foreigners and provides that any foreigner, practising in a close occupation, shall be liable to a fine of £100 or six month's imprisonment). The section, however, is not intended to apply to those already engaged in close occupations at the time of any proclamation closing them.

Section six prohibits foreigners from acquiring any rights in immovable property except when licenced to do so by the Minister. It provides that the contracts by which such rights are obtained shall be void.

Another section provides that no person who had entered the Union since May 1, 1930, may change his name and must be known by the name by which he was known in his country of origin. In exceptional circumstances the Minister may grant exemptions to the provisions of this section and it does not apply to women who marry or children who are adopted.

It also provides that, whether business is carried on in partnership under

a name which does not embody the names of all the partners, the partnership must be registered. A similar provision is proposed regarding persons trading under a business name.

Another section provides that every registered partnership and trader and every company must mention on all catalogues, notices, circulars and letter-heads the real names of the partners or individual traders and, in the case of companies, the names of all directors.

The penalty proposed for the contravention of this section and of that providing for the registration of traders and partnerships is a fine of £5 for every day that the contravention continues.

South African News In Brief

Christmas And The Moslems

Dr A. Abdurahman, the well-known leader of the coloured community is reported to have said to a press representative in Capetown: "To Moslems in India Christmas may mean little, but to their kinsmen in Capetown there is little that separates their observance of Christmas from that of Christians themselves. We all observe Christmas as most Christians do, and few Moslems went without their Christmas dinner. Christ to us is known as 'the prophet Obeit,' and whenever his name is mentioned in the Mosque we always say 'peace unto him.' When Christmas Day falls on a Friday—our church day—we go to church as good Christians will be doing. And when we leave the mosque our first thoughts are always of home and Christmas dinner.

£50,000 Gift For Advancement Of Natives

A Johannesburg business man has given £50,000 to form a trust fund for the advancement of the Native people. The fund is to be administered by five trustees who are actively engaged in Native welfare work. The fund is to be known as the "Bantu Welfare Trust." Only projects of national significance will be assisted. Among these are the training of Bantus for careers useful to their people such as provided in Fort Hare. The trustees are Dr. Alexander Kerr, principal of the South African Native College, Fort Hare, Mr. J. D. Rheinallt Jones, adviser to the South African Institute of Race Relations, Mr. John L. Bardy, chartered accountant, Professor D. D. T. Jabavu and the Rev. A. Mlimkulu of Durban.

Housing Scheme For Coloured Persons In Johannesburg

Mr. Lionel Lewison informed the City Council of Johannesburg at its meeting held on December 22, that the Administrator had approved the Council's application for authority to purchase from the Langlaagte Estate and Gold Mining Co., Ltd., approximately 201 acres on the farms Langlaagte and Middelfontein at £200 an acre for the purpose of carrying out a subeconomic housing scheme for coloured persons. The Administrator also approved the application of the Council for a sub-economic housing loan of £41,000, bearing interest at the rate of 4 per cent. per annum to cover the purchase of the land, the loan to be for a period of 30 years.

More Jewish Immigrants

One hundred and sixty-eight more Jewish immigrants has arrived in the *Durlo*. Of them, 130 were from Germany, and the rest were immigrants from quota countries who entered the Union under quota permits. Not more than a dozen of the immigrants were engaged in commercial occupations, it is stated. The rest were artisans, tailors, cutters, dressmakers, shoemakers electricians, mechanics, while there were two or three farmers. With one or two exceptions the immigrants were able to meet the financial requirements imposed on them since the abolition of the guarantee system. Those who could not were placed on temporary permits. These permits are valid for two months, and carry a cash deposit of £50.

W. CANEY

— Jeweller —

356 West Street, Durban

For best value in Jewellery and Watches of all makes.

Union's Police Force

It cost the Union £2,510,268 to run its police force and £631,791 for its prisons and gaols during the financial year ended March 31, 1936. These figures are reflected in the Auditor-General's annual report. The police travelled 2,986,564 miles by motor transport on official duties. The cost of taking the Mobile Squadron from Umtata to Capetown to act as Governor-General's escort was £1,014.

Candella Estate Indian Girls' School

The first anniversary celebration of the opening of the Indian Girls' School on the Candella Estate, near Durban took place on Sunday afternoon, Mr. Sorabjee Rustomjee acting as chairman. The chairman in the course of his speech said, the Provincial Authorities had made the Candella School an annual grant. Money was still owing on the property, added Mr. Rustomjee, and trustees and other officials had even mortgaged their own homes to raise funds to pay off the debt. Donations had been received from Sir Charles G. Smith, who had given £100, Lady Smith had given an annual bursary of £15, and a bursary of £25 annually for 10 years had been given by R. Radasing, an Indian. Seth Nanjee Kalidas Mehta had given £50 and a silver medal to each child in the school, and E. M. Patak had given £10. More was still needed. There was a well attended gathering of Europeans and Indians.

Obituary

Death Of Mr. S. M. Moodley

We are deeply grieved to have to record the sad death of Mr. S. M. Moodley, which took place in Johannesburg on Monday December 28, in the most tragic circumstances. Mr. Moodley was employed for the last six years as a clerk in the office of the Agent-General for India in the Union and had served the Agency with honesty and integrity. Only a few days ago, however, he had a charge of attempted murder brought against him and was out on bail of £150 pending his trial. The allegation against him was that he tried to poison some members of the staff of the Agency by putting poison in their tea. Before his guilt or innocence could be proved and before he could tell the world of the motive that led him to commit such a crime, he put an end to his life by administering poison unto himself. Mr. Moodley was a familiar figure in Durban and was much liked by all those who had known him. They had found his character to be impeachable. He had never been known to have had a black mark against him. That he was able to gain entry into the Agent-General's office and was able to serve that office for so many years is a point very much in his favour and which deserves appreciation on the part of that office. Human beings have all experienced moments of weakness in their lives and we believe his fatal hour led Mr. Moodley to do what he is alleged to have done. He is, however, gone. He is gone to stand his trial before the Divine Court where we shall all have to go one day. We mortals who crave for forgiveness of our Master for violating His law at every step can have nothing but the pity for Mr. Moodley. May his soul rest in eternal peace will be the fervent prayer of all those who have known him. The late Mr. Moodley leaves his old mother, his brothers, sisters and other relatives behind him to mourn their sad loss. We extend to them our heartfelt sympathy.

A SOUTH AFRICAN ON INDIA

ROMANTIC PLAINS WHERE EMPIRES PERISHED

THE TAJ MAHAL AND OTHER MONUMENTS

The following is the fifth of a series of articles contributed to the *Rand Daily Mail* by Mr. Leif Egeland M.P. a member of the South African Parliamentary Delegation that recently visited India. Further articles will be reproduced in subsequent issues of INDIAN OPINION.

INDIA is often referred to as the home of one of the most ancient races and cultures. Nowhere is one more conscious of this, and of a blood-stained but romantic past, whose dynasty after dynasty, recorded history, occasionally throwing up amid the welter of barbarism and splendour world figures like Asoka and Akbar, than in Delhi and its outskirts.

Here, over eleven miles of plain—the plain of Panipat, where on so many occasions battle sealed the doom of empires—there is a record largely of formless and crumbling ruin of many centuries and of seven imperial cities in striking contrast to all this there stands on the slope overlooking the plains the majestic and perfect creation of magnificence of the immense creations of Lutyens and Baker in the few years old capital of New Delhi.

> At Delhi the record goes back at least twenty-three centuries to the time of Asoka, the great convert to Buddhism, which through him spread widely and became a world religion. Among the ruins of the fourth of Delhi's walled capitals of Delhi stands one of the elaborately carved Pillars of Asoka. On these pillars were inscribed the edicts and the precepts of one whose conception of kingship is there expressed in the words: "For the welfare of all folk is what I must strive for."

Romantic Dynasties

Not far away, now dominating the entire plain, is the Kutb Minar, an architectural miracle built in the early thirteenth century. Beautifully carved in red sandstone the tall tower bears witness amid the ruins of the first of the Delhi to the triumph of the first of the Afghan dynasties who ruled here till disturbed by the invasions to the Farther or Mongol Timurlane, and till finally destroyed by his descendent Babur, the first of an astonishing succession of six really great Moguls who peopled India.

These Great Moguls, who flourished in the sixteenth and seventeenth centuries, left a unique legacy of forts, palaces, mosques and tombs, in which Indian Saracenic art is seen at its highest, and many of which are happily in excellent preservation.

Close to Delhi we saw the tomb of Humayun, the son of Babur and the father of Akbar the Great. It is a noble monument of many graceful arches in red sandstone surmounted by a fine marble dome. It commemorates one whose bad luck it was, after star-gazing one night within the nearby citadel built by the Afghan usurpers who had kept him an exile for most of his life, to fall downstairs and break his neck. Nearly two centuries later, it was in one of the apartments adjoining Humayun's tomb that the feeble old Bahadur Shah, last of the Moguls, surrendered to a young English officer after the collapse of the Mutiny, and thus ingloriously the Mogul Empire petered out.

Gems Of Carving

Akbar was a contemporary of Queen Elizabeth and equally remarkable as social reformer, advocate of religious toleration and soldier. He has left a number of monuments bearing the stamp of his vigorous yet original personality, but none more characteristic of him than the deserted palace-city of Fatehpur-Sikri. Here within the battlements of a red sandstone city in almost perfect preservation, one may wander for hours from one gem of stone carving to another, including the original Argument House, where Akbar listened to the debate by pundits of the various religions in his attempt to build up his own by combining the best in each. Close by stands the Gateway of Victory, with its superb view of the surrounding country, surely the finest commemorative archway in the world. High upon this mighty Entrance to his Mosque, Akbar caused to be chiselled in marble the words:

> "Said Jesus on whom be peace, 'This world is a bridge. Pass over it, but build no house there. Who hopes for an hour hopes for eternity. The rest is unseen.'"

It was however, under Akbar's grandson, Shah Jehan that Mogul art reached perfection. The more ornate marble, sometimes inlaid with flower designs of precious stones, and sometimes carved out into the most delicate tracheries—more suitable than anything in Granada or Cordova—has largely replaced the sandstone which Shah Jehan's predecessors had been so fond of.

Peerless Grace

For symmetry and balance and grace, the Jamma Masjid or chief mosque at Delhi, the tomb of Shah Jehan's father at Lahore, or the Taj Mahal at Agra have no equals anywhere. I had heard so much about the Taj that I was ready to be disappointed, but after seeing it by night, at dawn, at dusk, and at noon I realise that this ever-fresh marble gem defies disappointment, description and time alike.

> To Gandhi the Taj may be little more than an embodiment of forced labour, but to Tagore it is a "tear-drop on the cheek of time resplendent as its loveliness." To a gifted English writer on India it is "a bit of the new Jerusalem." The memory of its ethereal beauty must have been the blind Shah Jehan's one satisfying consolation during the last sad years which he spent in the Agra Fort, having been deposed and imprisoned there by his son Aurangzeb, the last and the least of the really Great Moguls. It is one of India's many paradoxes that in a land of polygamy, *purdah* and the general backwardness of women the most perfect of all monuments should be the tomb of a wife who died in giving birth to her thirteenth child.

I have written almost entirely about Mohammedan art because I saw much less of the traditional Hindu art, the exigencies of time not allowing us to visit places like Benares, Madura or Konarak. In Madras and in Bombay, however, I saw characteristic examples of the orgiastic profusion of stone images of the myriad deities in the Hindu Pantheon that decorate the massive and imposing "Gopurams" or central towers of Hindu temples. Their style is in complete contrast to the simplicity and the perfect symmetry of Muslim mosques.

Buddhist Legacies

Buddhism, the Creed of Asoka since absorbed into Hinduism so far as most of India (excluding Burma) is concerned, has left its legacies in sculpture and in painting, and this Buddhist art is in these days serving as inspiration to an Indian artistic renaissance. For north, near Peshawar, we saw some of the Buddhist statues, the work of mature craftsmen who had been powerfully influenced by the Greeks.

Further south we spent a full day among the carvings and frescoes in the rock hewn caves of Ajanta, wrought through the centuries by Buddhist

monks in a lovely hillside retreat in the jungle of the Deccan. The twenty-four monastries and two cathedrals have all been chiselled out of a wall of almost perpendicular rock over 250 feet high, which [illegible] semi-circle with waterfall and stream below and wooded rocky promontory jutting out from the opposite bank.

The fresh colouring of these wall paintings (which after more than a millenium of neglect are in very fair condition, thanks to the generous work of restoration being carried out by the Nizam's Government) is amazing. Vigorous, varied and vivacious, they gave a whole panorama of Indian life, centred in fables and incidents connected with the life of Buddha. Authorities on art are unanimous as to their high merit. Indeed, Cecconi, the Italian expert, has not any hesitation in ranking some of them with Michael Angelo's frescoes in the Sistine Chapel in Rome.

Curzon's Gift

I have tried to describe some of the historic and artistic monuments which we saw in India. To the tourist such monuments are of immense interest and delight; but to the Indian they are also a reinforcement to national pride and to self-respect, and an incentive to national endeavour. Perhaps Lord Curzon's greatest service to India and to Indian unity was the vigorous way in which he sought to protect and to see restored these glories of the past, and it is fitting that the lamp which hangs over the tomb of Shah Jehan and Mumtaz within the Taj Mahal should be Curzon's gift.

India's historic traditions and monuments constitute indeed a rich heritage. One must hope that they will more and more inspire the India of to-day to tackle at their roots those cancers of communal disunity, of social backwardness and of appalling poverty of the masses, which are holding India back. It is invariably by these things that present Indian status is affected in the judgment of other nations. As Edward Thompson put it, "So long as the mass of Indian people marry their women too young, breed to the very limits of subsistence and beyond, and keep their women uneducated, so long will they be unable to get justice from other nations."

With the non-Indian outside India, it is the general condition of the lower classes—the potential emigrants—which matters more than a realisation either of the glories of a princely past, or even the achievements of present-day world figures in literature, science or in politics.

(To be continued)

Things In General

New Year Honours List

THE publication of the New Year Honours List has been postponed from January 1 to February 1. The forthcoming list was prepared under the supervision of the ex-King and King George has decided to revise it in many particulars.

Mr. Das On The Juvenile World

Mr. S. K. D. Das, B.A., world tourist and journalist, was entertained by the Durban Indian Young Men's Club to a social evening especially arranged in his honour. Speaking on the "Juvenile World," Mr. Das made comparisons of the youths of various countries he visited. He invoked in the minds of his hearers not to suffer from inferiority complex but rather to fight for their just rights and privileges for the furtherance of their community. He touched upon the youths and their activities in Japan, China, Germany, America, India and England. Other speakers were Messrs. P. Doorsawami, S. Rajah, S. Pillay (Graphologist), Hilario R. Singh and B. D. Lalla. Mr. V. K. Moodley presided, assisted by Mr Hilario R. Singh (hon. secretary) and Mr K. P. Pillay (hon treasurer). A musical programme was provided by the Club's musical section conducted by Mr. A. Arjoogan Pillay of Orient Music Saloon. Songs were rendered in the vernacular by the Misses Thelma Chetty and Miss Theelagathan.

Sarasvathi Educational Institute

A public meeting under the auspices of the above Institute was held at the Institute Hall, Rudolph Street, Port Elizabeth, on Sunday December 20. At 3.30 p.m. the Chairman, Mr. K. S. Pillay opened the proceedings with prayers and explained to those present in the course of his presidential address the urgent necessity of building a school for the Tamil community. He further stated that they were definitely going out during January next to various parts of the Union with a view of collecting funds for the purpose of building the proposed school. The present Hall in which they met that afternoon together with the other buildings he said were purchased in the year 1922, with the express object of building the proposed school now contemplated and therefore it is absolutely imperative for them to build the school to fulfil their undertaking. He said that they intended to build the mid school on the present site where the Hall exists, and earnestly appealed to those present for their kind co-operation in this laudable and noble object. Mr. Maroganam Pillay, a respected member of the Indian Community, in the course of his brilliant address supported wholeheartedly. Among others who spoke were: Messrs. George Naidoo, G. P. Naidoo, K. R. Naidoo, P. Doreen, J. Samuel, V. A. Naidoo, P. Pillay and Doreamy Pillay.

Headmaster On Educational Tour

Mr. M. R. Varma, the Headmaster of the Government Aided Indian School left for East Africa per *R. M. S. Kenya* on December 11 on an extensive educational tour. Mr Varma is an ardent social worker and has closely identified himself with public bodies, educational, religious and sporting. He is the President of the Arya Sangeeth Mandal and Vice-President of the Rosebank Sporting Club and also one of the Secretaries of the Umkomaas Indian School Board. He will be the guest of Mr. and Mrs. Pandrup while at Mombasa.

Municipal Indians Celebrate

The Durban Indian Municipal Employees' Society held its first annual sports meeting on the grounds of the Depot Road Government Indian School, Somtseu Road, on Sunday December 27, the events mainly being for the children of the workers employed by the Municipality. A crowd of about 4,000 was present when the Mayor, Mr. Fleming Johnstone, arrived. The programme opened with a display by the Durban Indian Physical Club in conjunction with the League's boxing school. A veteran, Ramasamy Chetty, gave an exhibition with weights, staves and jumped through a loop of burning fire followed by another jump through knives. Boxers and wrestlers gave exhibitions of their skill, which was greatly enjoyed by the spectators, and races for children were also held. The concluding event was the tug-of-war, which drew 12 teams. The final in this event was between the Eastern Villa and a mixed team, the former winning by two straight pulls after a hard tussle. At the conclusion of the sports Mr. McIvor, the superintendant of the Cleansing Section, presented the prizes to the successful competitors.

A Grand Entertainment

The Arya Bithasi Natak Mandal is staging an attractive show on Saturday night, January 2, commencing at 8 p.m. at the School Hall, Bellair Road, Mayville. The whole of the proceeds of the play will be devoted to the charitable works of the Arya Samaj at Cato Manor.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany the order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait 5s

EMINENT MUSSALMANS—

(Statesmen) Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Mohamed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Mohammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ameer Khan, Sir Dinshaw Mahomedjee, Allah Ahmed Khan, Syed Hamid (Nawab), Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Abdur Rahim, M. Hayat and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. Pattabhi Sitaramayya)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great loss the country has made by the step Mahatma Gandhi took for settling the question of Khaddar as to the pedestal of a particular plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA

By Kavasia Subramaniam, B.A. A verse version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade,

Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION By E. B. Havell Price ... 3s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—

Price 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Surendra Nath Banerjea,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir O. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge
John Bright,	Krishna Das Pal,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. St. Hope,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Dwarka Nath Ganguli,
Ramakrishna Paramhansa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao C.I.E.,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohan Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ishwar Chander Vidyasagar,	Kashinath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Dehramji M. Malbai,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION.
PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

To be had from:—

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition

This omnibus edition of Mahatma Gandhi's Speeches and Writings has been published by Messrs. G. A. Natesan & Co., Madras. It is the largest collection on Mahatma Gandhi's [illegible] and contains [illegible] with each one of which he was connected. Besides Mahatma Gandhi's speeches and writings, the book contains [illegible] Mahatma Gandhi's life. The collection has been [illegible] and will be of [illegible] to all who wish to read Mahatma Gandhi's public life. The volume begins with the [illegible] and covers his work [illegible] Congress, Swadeshi, National Education and Swaraj. [illegible] Mahatma Gandhi's opinion [illegible] Lord Morley, Lord Curzon, Lord Reading and Lord Irwin. Select [illegible] Gandhi, [illegible] Gandhi and other public [illegible] Message to the Congress [illegible] Pandit Malaviya, Mr. Andrews, Lord Lytton, Lord Meston, Sir Chimanlal Setalvad

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 5/-, postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in *1896 by Swami Vivekananda* and conducted by the monks of the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order some of its contributors are:

Prof. Nicholas Roerich	Prof. Sunity Kumar Chatterjee M.A., D.Litt. (London)
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, O.B.E., M.A.	Prof. Nalini Kanta Brahma, M.A., Ph.D. (Edin.)
Dr. Maria Montessori, M.D., D.Litt.	Prof. E. P. Herrwitz, (New York.)
Prof. Benoy Kumar Sarkar.	Dr. Sudhindra Bose.
Dr. J. H. Cousins.	Mr. C. Y. Chintamani.
Radha Kumud Mukerjee, M.A., Ph.D	Dr. Bijan Raj Chatterjee. D.Litt.
Prof. Mahendranath Sircar, M. A., Ph.D.	Prof. P. K. Acharya. I.E.S
Prof. M. H. Syed, M.A., Ph.D.	Ph.D. D.Litt.
Dr. Taraknath Das.	Prof. E. E. Speight
	Prof. M. Winternitz. Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immense practical value.

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings or 4 d.

ADVAITA ASHRAMA

4, Wellington Lane, Calcutta, India

Indians in South Africa

Helots within the Empire
and
How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price ... ... 2s.

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

ગાંધીજીના માર્ગદર્શન હેઠળ
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧ જાન્યુઆરી ૧૯૪૩ અંક—૧.

નોંધ અને સમાચાર

ગ્રેરીટઝબર્ગમાં રેજીમેન્ટેશન

ગ્રેરીટઝબર્ગના સીટી કાઉન્સીલની મંજુરીથી ડીસેમ્બર તા. ૨૬ થી ૩૦ સુધીની ગોર્ડનમા મી. જી. એચ. ટેલરે રહીટીના આશુક લશ્કરોના ઉપયોગ યુરોપીયનોનાજ બોઅલ્ટા માટે ગાય કરાવવા ની અને એ આજ્ઞાની અમલ કરવા રહીટી કાઉન્સીલના પ્રતિનિધિઓને બોલાવા જ પ્રતિનિધિ ઓ નીમવા ગ્રેરીટઝબર્ગની ટાઉન કોમને આ મંજુરી કરવાની દરખાસ્ત રજુ કરી હતી. મીસીસ સ્લીએ તેને અનુમોદન આપ્યુ હતુ અને મી. એસીસને એના દરીસ કરી હતી કે પ્રોવિન્સ અને યુનીયન સરકારોએ એ આજ્ઞામાં પગલાં લેવા જોઇએ. મી. ટેલરની દરખાસ્ત સર્વાનુમતે પસાર થઇ હતી.

ગ્રેરીટઝબર્ગના ટાઉનઓએ આપી કે પણ દરખાસ્તની સામે પોતાનો સખ્ત વીરોધ નોંધાવી દેવામાં ઢીલાશ કરેલી નહિ નહિઓ. અપાર આવી પરીસ્થિતિ ઉભી રહી છે ત્યારે ઓરેન્જ—ફ્રીસ્ટેટ સાદેબ ના દરેક ટાઉનઓ ની સ્થીતી સધરતી જવાની મોટી આશાઓ સા આધારે દરીયો રહ્યા ... એ ગમારા સમજ બામાં આવતું નથી. દક્ષીણ આફ્રીકાના ટાઉનઓની સ્થીતીના એ ગાઢ ઓરીજ રજુ આત બધાય. ... રીતે હાલ ... ગેબાઇ રહ્યુ છે તે જોતાં ગેરાંટેજ ચર્ચની અંદર નાકાલ ના ટાઉનઓ પોતાને પોતાના ટ્રાન્સવાલના ભાઇ ઓની માફક ગોકેશનો અને બજારોમાં ન બધેલા જુએ તો કરાણે અનાયબી જેવું નહિ બધાય.

બીન—યુરોપીયનોમા તંદુરસ્તીને લગતી સ્થિતિ

એનોની બાને બાપણે કરતા બાબો. કાયબુ અને સામાજીક સુધારાકારી બાબતોના પ્રધાન મી. ... એચ ઇકેમેકરે જણાવ્યુ હતું કે

"અમને ખબ ... કે દક્ષિણ આફ્રિકાના બધા ભાગ સાથેના બીન—યુરોપીયનોનાં તંદુરસ્તીને લગતી સ્થિતિ સંતોષકારક નથી. બીન—યુરોપીયનની દશા ... ખાસ ભુલાઇ ગયેલા ગાધુસના જેવી છે ... તંદુરસ્તી ની બાબતમાં સાંકળની મજબુતી તેના નબળા માં નબળા કડીની અંદર રહેલી છે. એનોની એ બીન-યુરોપીયનોની તંદુરસ્તી સુધારવી ... સ્થિતિ સુધારેલી હોવા ... ને આભિ ... બંધન આવ્યુ છે."

મરહુમ મી. ઈસ્ત... એમ. કડવા

અમને નોંધ લેતા ... ખેદ થાય છે કે મી. નાદીરશાહ આરદેશર મામા સ્ત્રીબો મુલ્તની માદરી બોમારી ગત રવીવાર તા. ... નાજ ... વર્ષની વયે ... ગાંધીજીના ... વાસ સ્વર્ગવાસ પામ્યા છે. મરહુમ મી. કામા બોરબ્બ ગુની બ્લાંટીયા બાન્ડરબ્બ ... ગુજીટ હતા. તેઓ ... ગરીબોની દોબ ... દ અવરમાના ... કુકા આબમારી હતા પબા વર્ષો સુધી તેઓ ... નીસ્ટબર્ગની મ્યુનીસીપલ ઓફીસમાં ... ટોરા પાસ્ટ માસ્તર હતા ... પક્ષનો ... ... તાલના મહાત્મા ... ની ... ની બાગેવાની નીચે ... ... ની સત્યાગ્રહની લડતના ... ગોવા ... ... બધા ... ...

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, જાન્યુઆરી તા. 1 ૧૯૩૭.

જનરલ સ્મટસ બહુદીના પક્ષકાર અને એશીયાટીકોના વિરોધી

દેશ નહરૂહનના પોતાના પ્રવાસ દરમીયાન ન્યાસ પાનાંના મંત્રી જનરલ સ્મટસે યુનીયનમાં હાલ મૂળ નાખી રહેલી બહુદીઓનો વિરોધ કરનારી ફાસમાસ વિશે પોતાના વિચારો પ્રદર્શીત કર્યા હતા. અમારે તેનો ખાસ નોંધ લેવાની ખાસ જરૂર નહિ પડી હોત જો તેમણે એશીયા-દીક વિષેનું પદ્ય તેમણે સુધારી નહિ કરેલું હોત. દક્ષિણ આફ્રિકાના તેમનાં ભાષણોના જનરલ સ્મટસે પોતાના સ્વતંત્રાક્ષરોને બહુદીઓ સામે બંડ કરનારી કે શહેની હોલસાલથી નાબુદ્ધ રહેલા જણાવ્યું હતું. તેમણે જણાવ્યું કે બહુદીઓએ દક્ષિણ આફ્રિકાના બીજાવણીમાં મૂકર ભાગ ભજવેલો છે અને દક્ષિણ આફ્રિકાએ તે માટે તેની કદર કરવી જોઇએ. વધુમાં તેમણે જણાવ્યું કે, "તેઓમાંના કેટલાક આપણા કરતાં ચઢીયાતા પાયેસા છે, પરંતુ તેનો કંઈ તેઓનો દોષ નથી; જો બહુદીના માં આફ્રિકાનરના કરતાં ચાપારી બુદ્ધિ નપાયે હોય તો તેમાં તેનો દોષ નથી. આફ્રિકાનરના માં એક દેશ તરીકે વ્યાપાર કરવાની બહુ શક્તિ નથી. પરંતુ તેમ છતાં દક્ષિણ આફ્રિકનો આપાર તો ચાલવોજ જોઇએ. . . . મારી તમને ખાસ રોતપણી છે કે આ ચળવળને તમારે બહુ વધવા દેવી નહિ જોઇએ. . જો વધવા દેવામાં આવશે તો આ દેશમાં બતીય અને પ્રાંતિક ઝપડાની અત્યંત અરક્ષક સ્થિતિ થઇ પડશે. બહુદી તરફે ન્યાયથી પર્તા મારી તમને ખાસ અરજ છે. બહુદીઓમાં કેટલાક ગરીબ પણ છે પરંતુ આફ્રિકાનરોમાં પણ ઘણા ગરીબ પડેલા છે."

જનરલ સ્મટસે દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓને ઉદ્ગાર ચાલવા અને પોતાના ભૂતકાળને ભૂલી નહિ જવા કહ્યું અને જણાવ્યું : "બુઅર્સ્નોલ્ડસ અને બીજાઓ પુરોપમાં ધાર્મિક રીબાણથી બચવા માંથી બચવાને દક્ષિણ આફ્રિકાના કોનારે આશ્રિતો તરીકે આવ્યા હતા. આને બા ઉદાહરણની ભાષનાયીજ નથી આલારો દક્ષિણ આફ્રિકાને એક મહાન રોષ બનાવી શકશે. કે જેને માટે તેમાં લાખો આલાઓ તેમજ રાજપતા-ઓ ભારેલી છે. આ વસ્તુ કદાચ હું જોવા નહિ પામું. મારા મોકો પોતાનો ભૂતકાળ ભૂલી જશે, પોતાના ધર્મ અને સુબેદ અને સરકારને માટે આદ્યાત કરનારો બાધણસમાંથી નીકળતો અપાજ જો ભૂલી જશે તો મને બાલદક દુઃખ થશે."

વધુમાં જનરલ સ્મટસે જણાવ્યું કે "કેટલાક શ્રોધ કહે છે કે બહુદીઓ ચપાટે પડતા ગ્રાજ થઇ રહ્યા છે, પરંતુ જો તેઓ નાશ જ તો એશીયાટીકો અપણા તો બીજા કોણ થઇ જશે. હું કહી ગયો તેમ આફ્રિકાનરનામાં બાપાર કરવાની શક્તિ નથી. જનતની દૃષ્ટિ દક્ષિણ આફ્રિકાપર છે કેમકે ને જાણે છે કે આ ઉગતી પ્રજાએ બાલાકર્યીજ ગઢાન વસ્તુઓ સિદ્ધ કરેલી છે અને ઉચ્ચ આદર્શો સેવી રહી છે. દક્ષિણ આફ્રિકાએ બાલીગ સુધ્ધ યુરોપવાસી આવી બહારથી આપાત થએલી વસ્તુઓને અનુસરવું નહિ જોઇએ."

આપારે કબુલ કરવું જોઇએ કે જનરલ સ્મટસનું બાલસ આગે કબી શક્યા નથી. તેમનું હૃદય પારપલુ અમને ઘણીવાર મુશ્કેલ બાપ્યુ છે. બહુદીઓ માટેની તેમની હિમાયતનો અંગે જરાય વિરોધ કરવા નથી ઇચ્છતા. બલકે એ બાબત માં અને બે શહેની અનિષ્ટ ચળવળના સંબંધ માં તેમના સોલેણોસની સાથે આપે સંપૂર્ણ સહમત છીએ. યુનીયનમા વસતા દરેક સજ્જન માણસે કબુલ કરવુંજ જોઇએ, અને અમારી બાની છે કે કરશેજ, કે આ અનિષ્ટને ઉગતાંજ ડામી દેવું જોઇએ.

પરંતુ જનરલ સ્મટસ સોકોએ પોતાના પ્રબે આને સુબેદ અને સરકાર માટે બાલીદાન કરનારા બાપબલગાંયો મમ રહેલા બાદાઓને ભૂલી નહિ જવાના પોતાના સોકોને કરેલા ઉપદેશ અને એશીયાટીકની વિરૂદ્ધ તેમના હાથ બાબી રહેલા બતીય નિરરકાર પગ્ચે શી રીતે જોગ લાવી શકે છે! "જો બહુદી નહિ બાપે તો એશીયાટીક બાવા જશે." આ શબ્દોનો દેખીતો અર્થ એજ થાય છે કે એશીયાટીક અડચણકર્તા છે પરંતુ બહુદી નથી. બંને એશીયા-ટીકની વિરૂદ્ધ ચળવળ મની હોત તો તેની સામે જનરલ સ્મટસને કરીશ ચાંપી નથી પરંતુ બહુદીઓ વિરૂદ્ધ ચળવળ સામે તેમણે બાંધી છે. ઘણાય સુબેદ અને સરકારને માટે બોકાર કરનારી જનરલ સ્મટસની બાજબલમાં ઘણીવારે રચેલી સૃષ્ટિ,પ્રત્યે—મનુષ્ય, મનુષ્ય વચ્ચે, ભેદ પાડવાનો ખુદ હશે!

બહુદીના લાભના તેમના દલીલ એ છે કે તેઓ આ દેશને મહાન કાળો આપેલા છે. એશીયાટીકોએ પણ આ દેશના બીલવણીમાં બહાનોસુનો ફાળો નથી આપેલો, એ બાબતોબધ્યત મયાયેલી અને સર્વમાન્ય હકીકતની બા હબુ પુનરૂક્તિ કરવાની જરૂર રહે છે ખરી? આને તેના બદલામાં એશીયાટીકો તરફથી શું આશવા માં આવે છે! રોજેરોજના સંબંધમાં તેઓનો અહિ ઉતારવાને બાટેર કરેલી સ્ટીમરો તેઓ નથી બાંધતા. યુનીયનમાં સ્થાયી વસબાટ કરી રહેલી તેઓની વસ્તીને માટે બાપ અને સમાન બાનાર તેઓ બાગણી કરે છે. અને એટલું પણ તેઓને બાપવામા આવતું નથી.

જનરલ સ્મટસે 1932 મા લંડનમાં મળેલી ગોળમેજ પરબે દોંદી આઝાદીની લડત પ્રત્યે બહાનુભૂતી દર્શાવનારા કાદેરા ઉદ્ગારોથી 'દોંદ ને તેમની પ્રત્યે માનની લાગણી ઉદ્દભવેલી છે પરંતુ હાલને ચિત્રોની તેમના મોટી મોટી વાતો અને દોંદના બા દેશમાં વસી રહેલા બલીઓ, કે જેઓ બબે રીતે દક્ષિણ આફ્રિકાના જ બલીઓ બનુમ છે, એ કે 'એંદુસ્તાનીને કબુ તેઓના આપવામા આવ્યો નથી, તેવોના પ્રત્યેની વલણ વચ્ચે ગાઢ વિરોધની આસંજનના રહેલી છે; અને દોંદુસ્તાનના રોકો બબારે જનરલ સ્મટસના વિરોનો આ ઉંડાણ બબુસે આપે કોબુ બાંધે નહિ એ વિચારશે.

બહુદી પીરૂદ્ધ ચળવળબાયી દોંદીઓએ મોટો ભાગ લીધબાનો છે યુનીયન સરકાર રહેવી ઉમેરાં એમ કોઇવાર બાપેલું છે કે દોંદી પ્રજાપર પ્રાતબતની ઉપરબટ શહને જમાં રાખવા તેમ નથી દોંદી પ્રબાનુ ત્વરાથી સગા-બાન નહિ આવી શકાવા માટે આ એક સબજવ જોગની દલીલ થઇ પડેલી છે. અને દોંદુસ્તાનને તે બાજબી તરીકે સ્વીકારી લીધેલો છે. મી. જે એમ હોગગેપરે બબુ યુનેસ્કબના મીજનપર દોંદ ગોલમાં યુનીયન પાલમેન્ટના પ્રતિનિધિમ ડબાના નાયક તરીકે દોંદની પ્રજાને સમજબબુ હતું, કે દોંદીઓના ઉગ્ર પ્રબનું સમા-બાન લાવવાને બનતું સબધું થઇ રહ્યું છે પરંતુ પ્રજાબતની ઉપરબટ જમ થઇ શકાય તેમ નથી. પરંતુ અમે બબુબા દક્ષણીઓ છીએ કે દોંદી પ્રજાબર યુરોપીબન પ્રજાબતને લીધે દિશાએ દોરવાને યુનીયન સરકારે આજ સુધી-મા જે પબ્ધ કરેલું છે બધું અને જે કરેલું હોબ તો શું કરેલું છે! આજે દેશ બરમાં આપણે બહુદી પીરૂદ્ધ ચળવળ ફેલાયેલી જોબએ છીએ, કે જે દોંદીઓ પીરૂદ્ધ ચળવળ ના કરવા કંઈ બબારે તેમ નથી. શાંતી તેને શીરો આપવું કે ફોક રબા કીએ! યુનીયન સરકારના બુદ્ધ બ્યાબબાધાતાના પ્રબાન એ અનિષ્ટ ચળવળ ચલાવવા માટે લોકોને દબકો આપી રહ્યા છે અને પોતાની દલીલના સમર્થન મા બાકબણના આંકડા પણ રજા કર્યા છે. બહુદી પીરૂદ્ધ ચળવળને દક્ષિણમાંથી નાબુદ કરી નાબવાને સરકાર તરફથી બાજબીપણે જોબી વસબું લેવાઇ રહ્યું છે તબીજ વસબું કે દોંદી પ્રજાના સંબંધમાં લેવાઇ જાત તો અમારી બાની છે કે દોંદી વિરૂદ્ધ ચળવળ આજે જેટલી જીવંત છે તટલી જીવંત નહિ હોત પરંતુ સ્ટેન્ડરટનમાં જનરલ સ્મટસની ટીકા એ ચળવળને ઉજ્જીવંત રાખવાના સરકારના નીબબનો સબબ પુરાવો છે અને તેમ બતા દોંદ પ્રત્યે સુબેચ્છાના બબુગા લાવણીએ છીએ! જનરલ સ્મટસે પોતાના લોકો સામેજ દોંદી બાદ-બલનાં આશા નથી દર્શાવે માટે કદાચ જુદ મુકાબલો જીત તો અમે બાવતા નથી.

શેઠ નાનજી કાળીદાસ મહેતા, એમ.બી.ઇ.

તેમના માનમાં વધુ મેળાવડા

પૂર્વ આફ્રિકાથી અત્રે પધારેલા માનવંત મહેમાન શ્રીમાન શેઠ નાનજી કાળીદાસ મહેતાના માનમાં ત્રણ આવકારદીપ વધુ મેળાવડા ઓ થયા હતા. તેમાંથી ખાસ નોંધવા જેવા મેળાવડા રવિ સવારે ૯ વાગે ગેસર્સ જાલભાઇ અને સોરાબજી કરસનજી તરફથી એરોલ કાસલ પર ટીપાટીનો અપાયો હતો જેમાં પચાસ ઉપર માંડ્યાનો હાજર થયા હતા. જેઓમાં શેઠ ચાર્લ્સ જી. રમણિક, ડી. સી. એમ. જી., અને શેઠ્ઠી ચાર્લ્સ અને કરસનના મેયર શ્રી. ફ્રેમંગિંગ જેન્સ્ટન પણ હતા નાનજી શેઠે તમજ તેમના ધર્મપત્નિને સુંદર પુષ્પના હારથી વધાવવા માં આવ્યા હતા અને તેમનાં બે બાળકોને કમળની પેટી બેટ આપવામાં આવી હતી.

આરીચેન્ટ કલબમાં લંચ

રવીવારે બપોરે નાનજી શેઠના માનમાં ઓરીચેન્ટ કલબમાં કલબના મેમ્બરો તરફથી લંચ આપવામાં આવ્યુ હતુ જે પ્રસંગે હીંદુ કોમના અગ્રણીતા આઇઓને ખાસ આમંત્રણ આપવામાં આવ્યુ હતુ અને તે પ્રસંગને માટે ખાસ સત્કારકારી ખાણું પીરસવામાં આવ્યુ હતુ. બાબા બાદ શ્રીમાન નાનજી શેઠની અફ્રિકી ક્ષેત્રમા મહાન સેવાઓની નોધ તેમની મહાન સેવાઓની નોધ કરનારા બાપઓ થયા હતા. કલબના ચેરમેન શ્રી. મહમદ કબાદીન નાદુરસ્ત તબીયતને લીધે હાજર નહિ થઇ શકવાથી શ્રી. ક્રિસ્પર ઝવેરીએ પ્રમુખ સ્થાન લીધું હતુ અને તેમની સાથે કરસનના અગ્રણીતા ચેપારી શેઠ ધ. એમ. પારેખ તેમજ શેઠ હાકેજી મુલા પધ્ય હાજર હતા.

નાનજી શેઠે કલબના મેમ્બરોનો આભાર માનતાં જણાવ્યું કે આજે હીંદુઓ તેમજ મુસ્લીમોને એકજ ટેબલપર એની સાથે ભોજન લેતા જોઇને મને બહોજ આનંદ થયો છે. એજ પ્રમાણે નાત જાતનો ભેદ છોડી દઇને આપણે સૌ હીંદીઓ તરીકે સંપથી રહીયું તોજ આ દેશમાં આપણે આપણું ભવિષ્ય સુધારી શકીશું અને હીંદુસ્તાનનું ભવિષ્ય પણ સુધરશે. અને કેન્યાના આજ્યું છે કે દેશનો વિકાસ કરવાના સંબંધમાં આમ સૌ ઝાઝી પાસેથી શીખવા પામ્યા છે, હું આપને શું શીખવી શકું ! છપ્પરે સૌને બુદ્ધિ આપી છે અને બધાંજ કરવુ આવડું છે, અને સૌઓ તે મારફતે પોતાની શક્તિ અનુસાર આગળવાનુ છે. કલબના સભ્યોએ મારું સન્માન કર્યું છે તેનો માટે હું તેઓનો દીલ ફુંકો આભાર માનું છું

ટાંગાનીકા સ્ટેન્ડર્ડના મદદનીશ તંત્રી જેઓ હાલેસલાનયો મુનીસીપલની મુલાકાતે આવેલા છે તે પણ આ પ્રસંગે હાજર હતા અને ટાંગાનીકા માં હીંદીઓની વસ્તી યુરોપીયનોને કરતાં ઘણીજ ઓછી હોવા છતા યુરોપીયનોના કરતાં ઘણી વધારે સંખ્યા વર્તનો અને હીંદીઓ વચ્ચે વર્ષોજ મીઠો સંબંધ વર્તનો હોવાનું ઘણુજ આશ્વાસન તેમણે તેઓએ જણાવ્યુ હતું

ઓરીચેન્ટ કલબના ક્લેમ બીજા બાદ નાનજી શેઠે કેન્યોટા એસ્ટેટનાં કન્યાઓ માટે ખોલવા મા આવેલ સ્કાળાના પ્રથમ વાર્ષિકોત્સવમાં હાજરી આપી હતી અને બે શબ્દોમાં ના ૧૦૦૦ નું કરજ ફીટાડવાને કાજ ખાગરામાં આવતાં પા. ૫૦ આપ્યા હતા. અને દરેક વિદ્યાર્થીનિને ચાંદીનો ગડક શેઠ આપ્યા હતો.

મરીટજાજર્ગ માં

પ્રથા ઝાલ્ટાડીમાની શાકયાનમાં નાનજી શેઠે સમક્ષ કુળ મેરીટજાજર્ગની મુલાકાત લીધી હતી. ખીના અગ્રણીતા ચેપારી ના. ઝેસ. પી. વાધરને ત્યા ભોજન લીધું હતું અને બાના ખાલ્ઝોની મુલાકાતો લીધી હતી અને હાલીના ફેક્ટસ જોવા ગયા હતા.

જોહાનીસબર્ગ વિદાય

મંગળવારે બપોરની ટ્રનમાં શેઠ નાનજી કાળીદાસ મહેતા, અને તેમના ધર્મપત્નિ ઝા. શ્રી. સંતોકબેન અને તેમના આગેવા જોહાનીસ બર્ગ ખાતે વિદાય થયા હતા. તેઓની સાથે તેઓના જમાઇ શ્રી. ગોપાલદાસ જી. મહેતા અને તેમના ધર્મપત્નિ અને તેઓના કરસન ખાતેના વતનવાસ શ્રી. ડાક્ટર પરમેનન્દ દેવશી અને તેમના ધર્મપત્નિ આ શ્રી. મુળીબેન અને તેમના ભાણેજ શ્રી. મનજીલાલ તથા તેમના ધર્મપત્નિ ગયા છે. ગ્રહેમાનોને વિદાયગીરી આપવા પણ્યુ લોકો સ્ટેશનપર હાજર હતા.

જીંચીઝના ખગીચા

શ્રીમાન નાનજી શેઠને આ દેશના સીંચાઇ પણ પસંદ પડ્યાં છે. પ્રથા અંકડાં તેમના માનમાં થયેલા મેળાવડાઓના દેવાયમાં એકસમયે તેમણે એક જીંચીઝના બગીચાની મુલાકાત લીધેલી. દેવાનું જણાવાયું હતું. એ બગીચો એક ગોરાનો દેવાનું હોવાસ કબજાદારના બનજવામા આવ્યુ હતું પરંતુ એ બગીચો કરસનના અગ્રણીતા કરસના વેપારી ના. ટી. કે. પટેલ ગીરમર રાખેલો છે અને તેના ખાસ આમંત્રણથી નાનજી શેઠે તે બગીચાની મુલાકાત લીધી હતી. ના. ટી. કે. પટેલે નાનજી શેઠને તમજ તેમની સાથે પધારેલા ભાઇઓને ડીનરનો નાસ્તો કરાવ્યો હતા અને શ્રીમાન નાનજી શેઠે ના. ટી. કે. પટેલને એકસો પેરાનો ચાસ્ટ આફ્રિકા માટે ઓર્ડર આપ્યો હતો. પ્રથા રવિવારે શ્રીમાન નાનજી શેઠના ધર્મપત્નિ તેમ સંબંધકર્તાઓ ના. ટી. કે. પટેલના ડીનરીઝના બગીચાની મુલાકાત લીધી હતી.

એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ

શ્રીધામ કમીશનના રીપોર્ટનો છઠ્ઠો ભાગ

રૂડીપુર–મરાક્કસબર્ગ

ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ કમીશનના રીપોર્ટનો રૂડીપુર–મરાક્કસ બર્ગને લગતો છઠ્ઠો ભાગ તા. ૨૧-૧૨-૩૬ ના બહાર પડ્યો છે.

કમીશને જુન અને ડીસેમ્બરમા રૂડીપુરની મુલાકાત લીધી હતી.

ટાઉન કાઉન્સીલે આપેલી જુબાનીપરથી જણાયું હતું કે રૂડીપુર મરાક્કસબર્ગની એશીયાટીક ચાર્ટર વસ્તી ૧૯૨૪ ના ડિસેમ્બારીના તા. ૬ સીએ નીચે પ્રમાણે હતી; રૂડીપુર ટાઉન શીપમા ૧૬૯ એશીયાટીકા (૨૪ કુટુમ્બો અને ૪૭ સીંગલ રોકા). તેઓના ૨૪ સ્ટેન્ડો હતા. ૧૮ રહેઠાણના અને વેપારના અને ૧૨ માત્ર રહેઠાણના.

મરાક્કસબર્ગ ટાઉનશીપમાં ૭૦ એશીયાટીકો (પાચ કુટુમ્બો અને બે સીંગલ રોકા) અને તેઓના બે સ્ટેન્ડો હતા. એટલે કુલ્લે ૧૯૬ એશીયાટીકો હતા.

૧૯૧૧ ના મચેલી વસ્તી ગણ્યી બાદ રૂડીપુર–મરાક્કસબર્ગ મ્યુનીસીપાલીટીમાં એશીયા ટીકોની કુલ સંખ્યામાં ભાગ્યેજ કોઇ પણ વધારો થયો છે.

આપવામાં આવેલી જુબાની પરથી સ્પષ્ટ જણાયું છે કે એશીયાટીક વેપારીઓ રૂડીપુર ટાઉનશીપ રચવામાં આવ્યા પહેલાં રૂડીપુરમાં અથવા તેની આજુબાજુના ભાગોમાં નાના સ્ટેન્ડોમાં વસતા આવેલા છે.

પોલીસ રીપોર્ટ

પોલીસ તરફથી કમીશનની સુચનાથી રજુ થયેલા રીપોર્ટમાં રૂડીપુર ટાઉનશીપમાં વસતા એશીયાટીક વિશે નીચે પ્રમાણેનુ સામાન્ય

નીચેના કરવામાં આવ્યું છે: "એશીયાટીકો પણ વધારે પ્રેમ છે. ગોલીસને વે કોઇ પણ જાતની તકલીફ આપતી નથી. તેમ પુરોપીયન વસાહતે પણ કોઇ પણ જાતની કનડગત કરતી નથી...એશીયાટીકો વેપારીઓ મોટે ભાગે પ્રમાણિક અને સાધક છે. તેઓ યુરોપીયન તમામ રંગીન લોકોની જરૂરીયાત પુરી પાડે છે. તેઓ મોટે ભાગે યુરોપીયન વેપારીઓ સાથે વેપાર કરે છે.

આવીજ મતલબનું નિવેદન પોલીસે અરજદાર પત્ર ના વકીલ મેસર્સ એસામારીઓ વિરૂદ્ધ પણ કરેલું છે.

કમીશનની બહુમતિ

કમીશને બહુમતિ કરેલી છે કે, ગોલ્ડ કોની કલમ ૧૨૧ (એ) થી આપવામા આવેલી સત્તાઓ મુજબ કીપુર્ટ ટાઉનશીપમાંના નીચેના સત્તા ઓને કલમો ૧૩૦ અને ૧૩૧ હેઠલે દરજ્જે તે રંગીન લોકોને લા વસવાટ કરતા થઇ ગાગ વરો કરતાં વેકે છે તટલે દરજ્જે ત બહુમતિના અભિપ્રાયથી મુક્ત કરવામા આવવા ભલામણ:

(૧) (એ) મેર સ્ટ્રીટની ઉત્તરે આવેલા નીચે ના સ્ટેન્ડો: ૬૭૫, ૬૬૪ થી ૬૬૬; ૫૫૬ થી ૫૬૪, ૧૬૫૮ થી ૧૬૬૨, ૬૫૯ અને ૬૬૧; અને (બી) મેર સ્ટ્રીટ ની દક્ષિણનો ઉત્તર મેર સ્ટ્રીટથી પેરાયેલો, સ્ટેન્ડ ૬૭૩ ના પુર્વ ઉંકાનો સ્ટેન્ડ ૬૮૦ ના ઉત્તરે-પુર્વ કોણથી સ્ટેન્ડ ૮૪૨ ના દક્ષીણ-પશ્ચિમ પાળા સુધીની લીટીનો, પુર્વ તરફ ટાઉનશીપના ઉંડાયો પેરાયેલો, દક્ષિણમાં ટાઉનશીપના ઉંડાયો પેરાએલો, અને પશ્ચિમમા ડાયરસન સ્ટ્રીટથી પેરાયેલો સત્તો.

(૨) રહેણાક સ્ટ્રીટની ઉત્તર બાજુએ નીચેના સ્ટેન્ડો: ૧૦૩૭, ૧૦૪૮, ૧૦૪૯, ૧૦૪૦, ૧૦૪૧, ૧૬૦૨ અને ૧૬૦૬.

બરસેન્દીના સ્ટ્રીટની ઉત્તરે નીચેના સ્ટેન્ડો: ૬૧૫, ૬૨૧ અને ૬૧૬.

અપવાદ

ઉપલી ભલામણને નીચેનો અપવાદ લાગુ પડશે:

કમીશનનો એવો મત છે કે તે કાઉન્સીલ કીપુર્ટની નજદીકમાં પ્રેમ પણ લાગ્યા સ્થળમા રંગીન લોકોને માટે એક ટાઉનશીપ સ્થાપવા નો ઠરાવ અને તેને મીલ્કતની પુરતી વ્યવસ્થા કરે અને રહેઠાણો માટે પ્લોટ નાખ્યાની વ્યવસ્થા કરે અને સ્થાપીયાની સંતોષકારક શરતો આવે તો (૧) (એ) અને (બી) મા દર્શાવેલા સત્તામા વાજબીપણે ભેદ પડતો કરી શકાશે.

ક્રીસ્ટમસપર મી. હોકમેયરનું મનનીય પ્રવચન

"શાંતિના સંદેશ સામે જગત આંધળું બની ગયું છે"

ક્રીસ્ટમસને દિવસે જોહાનીસબર્ગમાં જંગ મેલ્સ કોલીજના એગ્લોસીક્સોને આપેલાં ક્રીસ્ટમસ ડીનરપર પ્રધાન મી. જે. ઈ. હોકમેયરે મનનીય પ્રવચન કર્યું હતું.

તેમણે જણાવ્યું : ક્રીસ્ટમસનો ઉત્સવ દરેક ને જીવનની જે વસ્તુને પોતે સાચી કીમતી ગણેલી છે તે ફરી પાછી તેની સમક્ષ ધારનારો છે. સ્કોળા જમણ પહેલાં તેજ દિવસે શાંતિ, મુક્તિ અને નાતાલના શુભ સમાચાર જાહેર થયા હતા. આજે આપણું જીવન મશીનરી ગુંચવાડાભરેલું બન્યું છે અને લોકો એવા જ આનંદ કોથી રહ્યા છે કે જે પોતા જીવ ચોજ અને ઉપાધિ ભર્યું કરનારાંજ તે પ્રાપ્ત થઇ શકે છે.

જીવનના ખરા આનંદો તો પણીજ સાદી વસ્તુઓમાં રહેલા છે અને તે દોદુખીઓ જીવન, મદદગારીઓ અને મીત્રભાવના વધારનારી અને બીનખરચાળ બહારની રમત રમતો છે પુરૂષો અને બાળકોએ જે બારેબાર સુધી થતું દોય તો તેઓએ ફરી પાછાં સાદાપર આવી જવા ની જરૂર છે.

આ પ્રસંગે રાજદ્વારી વિષય દાખલ કરવાની મારી ઇચ્છા નથી પણ એટલો વિચાર આવ્યા વગર તો નથીજ રહેતો, કે ગ્રેટ બ્રીટનની ગાદી પર જે ફેરફાર થઇ ગયો છે તે સામાન્ય રીતે લોકોમાં આધુનિક મોજશોખોમાંથી વિરકત થવાની વલણને મજબુત કરનારો થઇ પડશે. અને જો તેવું પરિણામ આવશે તો જ્યારે ક્રીસ્ટમાક છઠ્ઠામાં તેથી સાદાઇ દાખલ થશે તો એ ફેરફાર સાભારાજ થઇ પડશે.

ક્રીસ્ટમસનો દિવસ માનવજાતને એ યાદ દેનારો છે, કે ખરું અને સ્થાયી સુખ લેવામાં નહિ પરંતુ આપવામાં સમાયેલું છે. આજે તો ઘણા લોકો એમજ માને છે કે સુખી થવા માં ખરો માર્ગ પોતે જાતે જેટલું અને તેટલું મેળવી લેવું પણી બીજાનું ગમે થવાનું દોય તે થાય.

આ સંબંધમાં જગતના વિતાની આસપાસ તેના શબ્દો સાંભળવા રોજે ગોલા ૧૯૦૦ લોકો ની વાતનું નોં સ્મરણ થાય છે. આ લોકો ભાંના ઘણા ગરીબ, થાકેલા અને ભુખ્યા હતા. અને આ ગરીબ લોકોએ બાકી બેર ની રીતે જાણ્યું કે પ્રભુ ઉપસ્થિત થયેલ. પરંતુ તેઓમાં એક છોકરો હતો જેની પાસે રોટલા રોટલીના ટુકડા અને માછલા હતાં. જગતના પોતાને બોલાવવા રોટી અને માછલા બોલામાં પોતાની દેવાની આજ્ઞા કરી. જેમ જેમ તેઓ વધારે આપતા ગયા તેમ તેમ તેઓની પાસે ભરોળા વધતો ગયો.

આજ ક્રીસ્ટમસનો ખરો સંદેશ છે. જેમ જેમ આપણે બીજાને વધારે સુખ આપીશું તેમ તેમ આપણને વધારે સુખ મળતું જશે. પ્રભુકે તેનો આપણ આશીર્વાદ રહેલો છે. જો જગતને સાચો માર્ગ જાણવું દોય તો બારજ પુરૂષો અને બાઇઓએ પોતાના સરજનહારે નિર્દેશેલું પ્રમાણિક, નીતિવાર્યો અને સાદુ જીવન ફરી મુકરરના થઇ જવું પડશે.

પરંતુ ક્રીસ્ટમસનો મુખ્ય સંદેશ તેનો શાંતિનો છે. આજે જગત દુઃખી થઇ ગયું છે અને શાંતિના સંદેશની સામે આંધળું બની ગયું છે. આ પુરૂ થયા આવેલું આપણું વર્ષ જગત પર આવી પડનારી ભયંકર આફતની દહેશત આપ નારૂં થઇ પડયું છે. રાષ્ટ્રસંઘને જબરો દટકો પોહોંચ્યો છે અને દેશોના સશસ્ત્ર થવાની પોલ્યા આવી ગયેલી છે. એવું માનવામા આવે છે કે રાજનીતીજોની પૃથ્વીપર શાંતિ સ્થાપી શકાશે. પરંતુ પૃથ્વીપર શાંતિ કાયમ અને તેની સૃષ્ટિ પ્રત્યેના મનુષ્યના ખરા સંબંધની સાથે સંકળાયેલી છે. મનુષ્યોની આંતરિગત નર નારીઓ પ્રત્યેની વફાદારી, તેઓ પ્રત્યે પોતા પોતાના પ્રેમ અને આદરભાવમાંથી પૃથ્વીપર શાંતિ સ્થપાશે. મનુષ્યોનું પોતાના માનવબંધુ પ્રત્યેનો પ્રેમ પોતાની કોરી અને મેલાની ઓરીસમાંથી થવો જોઇએ. અને ત્યાંથી સર્વત્ર ફેલાવો જોઇએ.

મુળમાં કાયદા પ્રત્યે આદરભાવ દોવો જોઇએ અને જેઓને આપણી જરૂર દોય તેઓ પ્રત્યે આદરભાવ દોવો જોઇએ. તેઓએ કહ્યું છે કે આદરભાવ એક પ્રકારનો દોય છે: જેઓ આપણાથી પર દોય તેઓ માટે, જેઓ આપણા બરોબરીના દોય તેઓ માટે, પરંતુ જેઓ આપણાથી નીચા જણાતા દોય તેમના પ્રત્યે બતાવાયેલો આદરભાવ એ સૌથી ઉચ્ચો ગણાય છે. આપણા મતભેદવાળાઓ પ્રત્યે આપણે એ આદરભાવ બતાવો જોઇએ કારણે આપણેજ તાનાવાના પ્રસંગો આપણા પ્રેમની કસોટી કરી જોઇએ.

ડૉ. મલાનનું નવું ઇમીગ્રેશન બીલ.

આ વર્ષની મુનીયન પાર્લામેન્ટની બેઠક માં ડૉ મલાન એક જાનગી બીલ તરીકે નવું ઇમીગ્રેશન બીલ દાખલ કરવાના છે. તેની વીગતો નીચે પ્રમાણે છે:

જે લોકો મુલ્કી પ્રધાનના મત પ્રમાણે જાતીય અને સંસ્કૃતિના પ્રમાણસર યુનીયનની વસતીમાં સમાઇ નહિ શકે તેવા દોષ ધરાવતા આ દેશમાં દાખલ થઇ શકશે નહિ. હાલનો ના ઇમીગ્રેશન કાયદો જે લોકો, મુલ્કી પ્રધાનના મત પ્રમાણે, આર્થીક કારણોથી અથવા તો તેઓના જીવનના ધોરણ કે રીતભાતોને લીધે યુનીયન અથવા તેના કોઇ પણ અમુક પ્રાંતની જરૂરીયાતો પુરી નહિ પાડી શકવા દોષ તેવા લોકોને બાતલ રાખનારો છે. હવે ઉપલી નવી કલમ આ કામકાજી સાથે ઉમેરવાનું સુચવવામા આવ્યું છે.

એક માણસ સમાઇ શકે કે નહિ તેનો નીર્ણય કરવામાં નીતીનો તેમજ યુનીયનના મુખ્ય વસ્તી ઓ, એટલે કે, આફ્રિકાન્સ અને અંગ્રેજી બોલ નારા વર્ગોની સામાજીક અને સંસ્કૃતિ સંબંધી સ્થિતિનો વીચાર કરવામાં આવે એવું આ બીલ માં જણાવવામાં આવ્યું છે. વધુમાં જણાવવા માં આવ્યું છે કે વસાહતિ અંગ્રેજ ભાષા થોડા જાણી શકે છે તેવા ઇમીગ્રેશન ઓફીસરને સંતોષ થવા માટે વાદીલ બાપાને પણ અંગ્રેજી ભાષા તરીકે લેખવામાં આવતી હતી તે હવે અંગ્રેજ તરીકે નહિ લેખાય.

બીલની એક કલમ નેચરલાઇઝેશનના કાયદા માં એવો સુધારો કરનારી છે કે જે પરદેશીઓ ના. ૧ લે ૧૯૩૭ પાદ યુનીયનમાં દાખલ થયેલા હોય તેઓ નેચરલાઇઝ એટલે કે યુનીયનના વતની તરીકે ઉદ્‌ભવ્યા તે પહેલાં તેઓ યુનીયનમાં સમાઇ શકે તેવા છે તેનો પ્રધાનને તેઓએ ખાતરીપ આપવો પડશે.

બીલની પાચમી કલમ આમુક ધંધા, રોજગાર અને વેપાર પરદેશીઓ માટે પ્રતિબંધીત કરવાની સરકારને સત્તા આપે છે અને ઠરાવે છે કે જો કોઇ પણ પરદેશી તેવો તેને માટે પ્રતિબંધિત થયેલો ધંધા પણ ધંધો, રોજગાર કે વેપાર કરતો જણાશે તો તેને પા. ૧૦૦ નો દંડ અગર ૬ માસની કેદની સજા થઇ શકશે આ કલમ ઉપરોક્ત ધંધા, રોજગાર કે વેપાર તેવા લોકો માટે પ્રતિબંધિત થયાનું જાહેર થાય ત્યારે તેવા ધંધા, રોજગાર કે વેપાર કરતા હશે તેઓને લાગુ પાડવામાં નહિ આવે.

કલમ ૬ પરદેશીઓને સ્થાવર મીલ્કત મેળવવા નો હક મેળવવાનો પ્રતિબંધ કરે છે, સીવાય કે, પ્રધાન પાસેથી તેને માટે ખાસ પરવાનો મેળવેલો હશે તેવા હયાત મેળવેલા કબ્જાહકોને આ બીલ મુજબ રદ થઇ જશે.

બીજી એક કલમ એવા છે કે જે કોઇ વ્યક્તિ ના. ૧ લે ૧૯૩૭ પાદ યુનીયનમાં દાખલ થયો હશે તેનાથી ચોવીસ મહીના કરતાં વધારે સમય કેદની સજા તેણે પોતાના મૂળ વતનમાં જે નામે ઓળખાતો હતો તેજ નામે ઓળખાવું પડશે અસાધારણ સંજોગોમાં પ્રધાન આ કલમમાંથી મુક્તિ આપી શકશે અને આ કલમ ગરબ્યુનારી બીજાઓને અને દત્તક લેવાયેલા બાળકોને લાગુ નહિ પડે.

બીજી એક કલમ એવી છે કે જો કોઇ પણ વેપાર પાર્ટનરશીપમાં ચાલતો હોય પરંતુ વેપારના નામમાં પાર્ટનરોના નામોનો સમાવેશ નહિ થતો હોય તો તેવી પાર્ટનરશીપ રજીસ્ટર થયી જોઇએ. જે કામકાજ વેપારના નામથી વેપાર કરતા હોય તેઓને માટે પણ આવી કલમ રાખવામા આવી છે.

બીજી એક કલમ એવા છે કે દરેક રજીસ્ટર થયેલી પાર્ટનરશીપ અને વેપાર અને દરેક કંપનીએ વખતો વખત ડીરેક્ટરો, નોટીસો, સરકયુલરો અને લેટરહેડોપર પાર્ટનરોના અથવા અધિત મત વેપારીઓના ખરા નામો જણાવવા પડશે અને કંપનીઓ હોય તો સુધળા ડીરેક્ટરોના નામો જણાવવા પડશે.

આ કલમના અને વેપારીઓ અને પાર્ટનરો ના રજીસ્ટ્રેશનનો સજાની કલમના ભંગ માટે સજા તરીકે રૂ ૦ંગ સાથે રહે તેવડો વખત સુધી દરરોજના પા. ૫ નો દંડ કરવામાં આવ્યો છે

હિંદની રાષ્ટ્રિય મહાસભા.

ફૈઝપુરમાં મળેલું અધિવેશન

ફૈઝપુરથી ટેલીગ્રાફ તા. ૨૬ મીનો કરતનો સંદેશો જણાવે છે કે ફૈઝપુરનું નહાનકડું મથકે હીંદની રાષ્ટ્રિય મહાસભાના અધીવેશનમાં આવેલા ૭૦,૦૦૦ લોકોની હાજરી થી કુંવ મુદતને માટે એક મોટાં શહેરમાં ફેરવાઇ ગયુ છે.

રાષ્ટ્રપતિનું ભાષણ

રાષ્ટ્રપતિ પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂએ પોતાના ભાષણ દરમીયાન હીંદને માટે થયેલા નવા રાજબંધના કાયદાને ધીક્કારી કાઢયા હતા. વધુ મા તેમણે જણાવ્યું હતું કે કોઇ પણ લાંબી પાછી મુદ્દતમા હીંદુસ્તાન સામ્રાજ્ય થવાનું નથી તેવાં પુરાવા હીંદનું મનુષ્યબળ અને હીંદના સાધનો ચેકસી નામધારી હીંદુસ્તાન સ્વરાજ નહિ થાય.

મહાસભાની બધી નીતી હીંદના રાજબંધના કાયદાનો સામનો કરી તેનો અંત લાવવાની અને હીંદુસ્તાન અને તેની પ્રજાપરના પોતાના કાબુને મજબુત કરવાના બ્રીટીશ સામ્રાજ્યવાદના પ્રયત્નોનો કરેક રીતે સામનો કરવાની છે

તેમણે જણાવ્યું મહાસભાની નીતીમાં સ્વાભાવિક અર્થ એવો થાય કે નવા કાયદા ના ફેડરેશન વીરૂદ્ધ સવિનય કાયદાભંગ કરવો પણ જરૂરનો નથી. પણ તરીકે લેખવામાં આવતી હતી તે હવે અંગ્રેજ તરીકે નહિ લેખાય.

બીલની એક કલમ નેચરલાઇઝેશનના કાયદા માં એવો સુધારો કરનારી છે કે જે પરદેશીઓ ના. ૧ લે ૧૯૩૭ પાદ યુનીયનમાં દાખલ થયેલા હોય તેઓ નેચરલાઇઝ એટલે કે યુનીયનના વતની તરીકે ઉદ્‌ભવ્યા તે પહેલાં તેઓ યુનીયનમાં સમાઇ શકે તેવા છે તેનો પ્રધાનને તેઓએ ખાતરીપ આપવો પડશે.

બીલની પાચમી કલમ આમુક ધંધા, રોજગાર અને વેપાર પરદેશીઓ માટે પ્રતિબંધીત કરવાની સરકારને સત્તા આપે છે અને ઠરાવે છે કે જો કોઇ પણ પરદેશી તેવો તેને માટે પ્રતિબંધિત થયેલો ધંધા પણ ધંધો, રોજગાર કે વેપાર કરતો જણાશે તો તેને પા. ૧૦૦ નો દંડ અગર ૬ માસની કેદની સજા થઇ શકશે આ કલમ ઉપરોક્ત ધંધા, રોજગાર કે વેપાર તેવા લોકો માટે પ્રતિબંધિત થયાનું જાહેર થાય ત્યારે તેવા ધંધા, રોજગાર કે વેપાર કરતા હશે તેઓને લાગુ પાડવામાં નહિ આવે.

કલમ ૬ પરદેશીઓને સ્થાવર મીલ્કત મેળવવા નો હક મેળવવાનો પ્રતિબંધ કરે છે, સીવાય કે, પ્રધાન પાસેથી તેને માટે ખાસ પરવાનો મેળવેલો હશે તેવા હયાત મેળવેલા કબ્જાહકોને આ બીલ મુજબ રદ થઇ જશે.

બીજી એક કલમ એવા છે કે જે કોઇ વ્યક્તિ ના. ૧ લે ૧૯૩૭ પાદ યુનીયનમાં દાખલ થયો હશે તેનાથી ચોવીસ મહીના કરતાં વધારે સમય કેદની સજા તેણે પોતાના મૂળ વતનમાં જે નામે ઓળખાતો હતો તેજ નામે ઓળખાવું પડશે અસાધારણ સંજોગોમાં પ્રધાન આ કલમમાંથી મુક્તિ આપી શકશે અને આ કલમ ગરબ્યુનારી બીજાઓને અને દત્તક લેવાયેલા બાળકોને લાગુ નહિ પડે.

બીજી એક કલમ એવી છે કે જો કોઇ પણ વેપાર પાર્ટનરશીપમાં ચાલતો હોય પરંતુ વેપારના નામમાં પાર્ટનરોના નામોનો સમાવેશ નહિ થતો હોય તો તેવી પાર્ટનરશીપ રજીસ્ટર થયી જોઇએ. જે કામકાજ વેપારના નામથી વેપાર કરતા હોય તેઓને માટે પણ આવી કલમ રાખવામા આવી છે.

બીજી એક કલમ એવા છે કે દરેક રજીસ્ટર થયેલી પાર્ટનરશીપ અને વેપાર અને દરેક કંપનીએ વખતો વખત ડીરેક્ટરો, નોટીસો, સરકયુલરો અને લેટરહેડોપર પાર્ટનરોના અથવા અધિત મત વેપારીઓના ખરા નામો જણાવવા પડશે અને કંપનીઓ હોય તો સુધળા ડીરેક્ટરોના નામો જણાવવા પડશે.

આ કલમના અને વેપારીઓ અને પાર્ટનરો ના રજીસ્ટ્રેશનનો સજાની કલમના ભંગ માટે સજા તરીકે ૫ ૦ંગ સાથે રહે તેવડો વખત સુધી દરરોજના પા. ૫ નો દંડ કરવામાં આવ્યો છે

રાષ્ટ્રપતિનું ભાષણ

રાષ્ટ્રપતિ પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂએ પોતાના ભાષણ દરમીયાન હીંદને માટે થયેલા નવા રાજબંધના કાયદાને ધીક્કારી કાઢયા હતા. વધુ મા તેમણે જણાવ્યું હતું કે કોઇ પણ લાંબી પાછી મુદ્દતમા હીંદુસ્તાન સામ્રાજ્ય થવાનું નથી તેવાં પુરાવા હીંદનું મનુષ્યબળ અને હીંદના સાધનો ચેકસી નામધારી હીંદુસ્તાન સ્વરાજ નહિ થાય.

મહાસભાની બધી નીતી હીંદના રાજબંધના કાયદાનો સામનો કરી તેનો અંત લાવવાની અને હીંદુસ્તાન અને તેની પ્રજાપરના પોતાના કાબુને મજબુત કરવાના બ્રીટીશ સામ્રાજ્યવાદના પ્રયત્નોનો કરેક રીતે સામનો કરવાની છે

તેમણે જણાવ્યું મહાસભાની નીતીમાં સ્વાભાવિક અર્થ એવો થાય કે નવા કાયદા ના ફેડરેશન વીરૂદ્ધ સવિનય કાયદાભંગ કરવો પણ જરૂરનો નથી. પણ તો તમે કે ગાયુ છુ તેમ પરંતુ તો પાયમલીરૂપ કબૂલ કરવી કે તેમની ભૂલ થઇ

મહાત્મા ગાંધીજીનું ભાષણ

મહાત્મા ગાંધીજીએ મહાસભાને આજે બારા પેલાં મારા ઉદ્‌ગારોના પ્રદર્શનમાં ભાષણ કરી પોતાનું જે પાર્ટનું મહત્વ તોડયું હતું.

જ્યારે અત્યે મહાત્મા ગાંધીજીએ જે વર્ષનું મહત્વ તોડયું એવો નહિ થાય ત્યારે કેમકે મહા મળતા ના ગત અધિવેશન વખત પણ તેવા પ્રદર્શનની જોગવેજ ઉદ્‌ઘાટનવીધા કરી હતી અને ભાષણ કર્યું હતું.—આ ના એ.! તેમણે કહ્યું કે મને રસ્તો બતાવો અને હું કરી જોઇશ જવાબ, ગાંધીએ આવા તૈયાર છુ. જો તમે કે ગાયુ છુ તેમ પરંતુ તો પાયમલીરૂપ કબૂલ કરવી કે તેમની ભૂલ થઇ છે અને બીજા આદેશને સહિત બીજી કટીમરમાં અહીંયા કેવાના માટે જવાનું સ્વિકારેલું."

ગાંધીજીના ભાષણે મહાત્મા ગાંધી હવે પ્રજા પ્રતિનિધિ રાજકારણમાં કરી દાખલ થવાની આગાહીરૂપે કરી હોવાનું મહાસભાની મંડળીમાં કરી ખાસ ચાહી હતી પરંતુ કરને મુલાકાત આપતાં પોતાની ઇચ્છાના થયેલા હોવા અર્થને ગાંધીજીએ હસી કાઢયો હતો.

ઠરાવો

રજીસ્ટ્રેશન નો હીંદને માટે નવા રાજબંધારણનો કાયદો ચલાવી કાઢનારો અને નવું બંધારણ ઘડવાને સમજા ઉભર સમાલના બનાવો નુંઢા એવી બંધારણસુધરની સભા ચૂંટવાની માંગણી કરનારો ઠરાવ થયો હતો.

મહાસભાવાદીઓએ હીંદા સ્વિકારવાના સવાલ નો નીર્ણય પ્રાંતિક ચૂંટણીઓ બાદ કરવામા આવશે.

આ. રાજેન્દ્રપ્રસાદની ગાંધીજીને આંખ હીંદમાં બનારા દોષ પણ ઉત્સાહના મહાસભાથી સાવેશ નહિ થયા કારણ એવો મહાસભા તરફથી ઠરાવ થયો હતો પરંતુ તે સાથે એ ઠરાવનો પણ આ. રાજેન્દ્રપ્રસાદની ભાત પ્રમુખ પણ બાદ ની જોગવાઇ ને બેઠકની ખતાપત્રોનો નથી એવું સ્પષ્ટ કરવામા આવ્યું હતું.

હિંદની ધારાસભાની આગામી ચુંટણી

સરદારનું જોરદાર ભાષણ

કાઉન્સીલની કરામત

પચ્ચ દસ આપણા માણસો મગજ્યા નથી. વધારે ગણેલાઓ એમ માને છે કે ધારાસભામાં બેસવાના ૫૬ તો આપણોજ. લાંબા બાવળો કરી શકનારનોજ. પણ એવા બાવળો કરનારા તો પાછા બીજે નામના પર ઘાસનો પ્રબંધકાર રાખી શકાય નહિ. થોડું બોલનારા વધારે ડાહ્યા કહેવાય છે, આકરા બાવળોનું આપણે કામ નથી. એસેમ્બલીમાં ૧૩૫ બેઠકો છે. જ્યારે કાઉન્સીલમાં ૩૫ બેઠકો રાખેલી છે બીજી બધા માણસોએ જે કરે તે આખામાંથી ત્રીજા ભાગે તો ફેરવી નંખાય ને માટે આ વીસ ગ્રાહકોની કાઉન્સીલ બનાવવા આ આવી છે. સારું કાન બનાવવા માટેની આ રમત છે. તેથી બહારવાળાએ તેનો પણ કબજો લેવાના મરણીયા થઈના છે. એમાં બનાવટ મંડળ સંકળાયેલ છે. સાદી બાબતોમાં કે તેથી વધારે જોખમ બહેતુલ ભરનાર એ માટે મત આપી શકે. સરકાર એમ માને છે કે આવા મોટા માણસો તો સરકાર પક્ષેજ હોય. બધાં આપણે એમાં બહુમતિ લેવી છે એ રીમમાં ૫ મુસલમાન ના જાદા છે. ૧ એંગ્લોજ છે. ૪ સરકાર નોમીનેટ કરેવાની છે એટલેબીજાં આઠકમા બધા કર્યા છે. બાકી આ ઉપરની ધારાસભા માં મોટાઓને રાખ્યા છે. એ ચાર તો ખુશામત કરનારા બાં રહ્યાજ.

કાઉન્સીલના ઉમેદવાર

એટલે ૨૫ બેઠક આપણ રહી તેમાંથી ૧૬ આપણે લાયક બદલવી કરવી છે. એમાંથી ગુજરાત માટે ૪ બેઠો છે. સુરત, ભરૂચ ને પંચમહાલ માટે બે બેઠક છે તેમાં ૧૬૦૦ થી ૧૮૦૦ મતદારો છે. તેમાના ૬૦૦–૭૦૦ કારત જીવાયા છે. તો બે બેઠકમાંથી એક માટે ભાઈ મંગળદાસ પકવાસાને મુકવા છે. તમો સુરતના છે ને મુલકમાં સોલીસીટર છે. તો પણ મારી સાથે નાશિક જેલમાં હતા. તેમને જવાનું કહેવા માં આવ્યું. ૧ નાગરજી ઠનો સિપાય તરીકે તેમણે મુજ કરોડ રળાકાયું છે. અમારો વિચાર ડોકટર ખાનુપટાને મુકવાનો હતો, પણ એ તો ચાલી ગયા. અનાયલો અનાયલાને જ વોટ આપે એમ કહેવાયું હતું કોટલે અમે તેમને તૈયાર કરવા હતા, પરંતુ તેઓ ન હોવા થી ડોકટરજી કેલાકને મુકવાનો ફરજ પડી છે. તો કાનજીભાઈનો બાં જવાની ના પાડી છે. ચંદુભાઈને પણ ના પાડી છે. હું બેલે ત્યાં નથી જતો કારણ એ કે કાઉન્સીલ ના, ખુશામતખોરો ત્યાં બીગાડ ન કરે, બોલાડ કરનારા એને રોકે, તે માટે ત્યાં ચોકા પહેરો રાખવા મહિનું રહ્યાન છે. પરંતુ હિંદુસ્તાનની સ્વરાજ ની લડતને આગળ ધપાવવાનું કામ, પ્રજામાં પ્રાણ પુરવાનું કામ, જાગૃતિ આપવાનું કામ તે બહાર રહેલા માણસોનું છે. ઘંટી કુવામાંથી

(બાકીનું આવતું)

જે જાગૃતિ પેદા થઈ તેની ધારાસભામાંથી થવાની નથી. પણ પેલા દેશની ખરબાદી કરનારાઓ, કરજદીનું ખાનદારોનાં કાઢવા છે, અને તેઓ સાચા વારસ નથી એમ બતાવવું છે. તેવા કાઉન્સીલમાં આપણા ગામડાંસો ગુજરાતે છીએ, બાકી ગાંગળદાસ પકવાસાની પસંદગી પણ એજ ધોરણે થઇ છે. આ જીલ્લાના મોટા ઉદ્યોગપતિ નક્કી થયા છે એજ પ્રમાણે બધા જીલ્લાઓની પસંદગી થઇ ગઇ છે માંગ દિવસમાં તેની જાહેરાત પણ થઇ જશે

બતાધિકાર બેગને લીધે

પણ હું એક વાત કહેવા ઇચ્છું છું તે એ કે પણ કરોડને મતાધિકાર મળ્યો છે. આ બાપના પહેલાના મુલકના પહેલાની પણ તે બધાને મારબાવવા એ મુશ્કેલ કામ છે. આને બે મતાધિકાર કેમ મળ્યો છે? કલરોની વધારાની જેલવાસ, લાઠી, ગોળીઓ, જપ્તીઓ, જપ્તીના બેરીઓની કોલોની થાનના, એ બધાને પરિણામે ૬ કરોડને મતાધિકાર મળ્યો છે. એ કંઇ ધારાસભાઓમાં બરાબરને મુસ્લીમત કરનારાઓ તે લીધે નથી મળ્યો. એમના બોબા મુસના મત તો ગમે રીતે ફિક્સેદગ કરવો. એ વાત અમારે મહત્વના કરોડ માણસોને સમજાવવા માટે પણ સમય જોઇએ

એમાં સમજવાનું શું?

એ કામ મને સોંપાયું છે. અને પાર્લા. બોરસદમાં મને પ્રમુખ બનાવવામાં આવ્યો છે. એની મારણ મી ગણતરી છે તે હું તમને કહું. બધાને લાગવું કે એના પ્રાંતમાં (ગુજરાતમાં) કરિશ્માઓ નહિ થાય, સમજાવવા માટે રખડવું નહિ પડે, બાબાકોટ નહિ કરવી પડે બાકી એ બીજા પ્રાંતોમાં જઇ શકશે, એમ દાખલો મને પસંદ કરવામાં આવ્યો છે. દમણજાજ રાષ્ટ્રપતિ ના કહેવાથી હું તેમના પ્રાંતમાં જવાને આવ્યો પડ્યું. દક્ષ મારે સરહદમાં જવાનું છે અને ત્યાં [illegible] કન્યાકુમારી સુધી ફરવાનું છે. એવા મુંઝવણોમાં મને કોઇ કહે કે જરા બહસાટ આપવો, આ બનાવટો માનતા નથી; અમારા જલાલપુર, પારડી કે ગાંડવી તાલુકામાં મને બોલાવવામાં આવે તો તો આપણે મરીજ રહી એ. આપણે જે દાનિદ્રમાં રબ્બો છે, જેને માટે આપણે મરણની ઝપ્રમે રહીએ, એવા આપણનો મત કોને આપવા એ સમજાવવું પડે?

વીરેંધીઓની અવદશા

એનું દોષ ના આપણને ગજવાવાનું થાય. હું માનું છું કે કોઇ બહારવાળાની ચાર્જે ઉમેદવારી કરવાની નથી. ચુંટણીમાં દરિદ્રાજ થવાની નથી. મરણ બનાજ અળગીયાં કપાટપ જોવામા જરાજ જવાના છે. જરા ગરમી તો થવા દો. મારી પ્રબુદ્ધતી પ્રમાણે ગુજરાત આબકારકુશળ ને કાબેલ મુલક છે. તેમાં ૫૬ હજાર કે લાખ બગડવા, આપણે ચોકી, ભગંકર બીમારી બહેરી રોગો અને પેટી ઉપરે લાવે ચાલી નીકળવું એવું કરતા પહેલા બમણા વીચાર કરશે. એવી તો ભયંકર ચેતવણી છે. કહે છે કે કોઇનાં મુખ જોઇ ઉઠ્યાં છે. તો કું કહું કે કોઇકને ચાંદીને એમ મુખ જોઇને નિકળ્યા કાંઇ છે. એકે પણ મોટ ન બાય, કોઇ પણ રોગો ઉભો ન રહે એવી પરિસ્થિતિ આપણે ઉભા કરવી છે. કોઇ કહે છે કે બોટી બીલાડી અપશુકનમાંથી તો નહિ બાય, પણ તમે એ અપશુકનમાં માનતા નહિ એવા બોકા પણ ગણતરીબાજ છે. તમે ટાઇટલ વાળવાના નથી એ વાત તેઓ જાણે છે, બાપે એવો એક બોટી બીલાડી માં જઇને શું કરવાની છે? ત્યાં કાંઇ પાસે જઇને બોલશે! ના મહારાજાવાડા ઓનું પાર્ટ કરશે ત્યાં કોણ પુરણા બોટીને જવાવાનું કહ્યું? તે બોલ્યા તો આબુશે...અમા પેલા આબ્યા—બોલો...! બાટલું બધું કરી ના જાય બેસવું એ કાંઇ સહેલી વાત નથી, આજે તો ત્યાં ૨૪ નોમીનેટેડ માણસો પણ નથી. ત્યાં કોકે બાંધીઓ પણ નથી, તો છોકરીએ કોનું? અરબો થશે એટલે બધા વિચાર કરશે. ઉજાગરા થશે. પણ મહિનામાં બારે જરૂર ગરમી થશે ત્યારે જે કોઇ બાંજાળશે તે બોબશે, નહિ સાંબાળે તો લોકો જવાને કહેશે કે બેસો તો આમ કહેતો; એટલે ઉજાગરા મરશે ને બલડ પ્રેસર મરશે.

મુલકની આબરૂ-મહાસભાની ખિજાન

મુલકની સામે જતું, મુલકની બરાબર ૫૬ વાય નાંખવો એ કોઇ હાંસી ખેલ નથી આ મહાસભા એટલે કોણ? લાખો નામદારોએ જેને માટે અનેક સંકટો સહન કર્યા છે, હજારોએ કુટુબની બરબાદી વહ્યા છે, હજારોએ કામધંધા છોડ્યા છે ને શરીર તોડ્યાં છે, પ્રાણાર્પણ પણ કર્યા છે, ન મહાસભા આપણા બાપુની બાબતોને તો ત્યાં પટલાય કરવા જાય દેશે! જો કોઇ પણ માણસ કોંગ્રેસની મજબુત પર હાથ નાખવા તૈયાર થશે તો હિંદુસ્તાનનો પ્રત્યેક સ્વમાની પ્રેમ માણસ તે સમજી જશે ને તેવા માણસથી તે દુર રહેશે. મને છે કે મોટા ભાગમાં પસ્તા પેરે તો કાન ચાલ્યું છે. પણ હું બાણું છું કે પિસ્તા થઇને મત નહિ આપનારા પણ છે પિસ્તા મજબુતમાં મરશે ને મત મહાસભાને આપશે. આ કંઇ સો બોકાં નથી. મારતરો પણ કોંગ્રેસને મત આપશે. અને આ બરકારી નોકરો પણ મને મત આપશે. કારણ એ છે કે ૬ પગારમાં જારે મહેનત ન મુલક માગે એવો માગ કરવાનું છે. અને ૧૦૦૦ નો પગાર લેનાર નીરોને કેવો છે. એવાને માટે મહાસભા લડે છે. આજે રકૂલબોર્ડ કે છ. બોર્ડમાં મારો તેની સત્તા હોય, પણ બધા સમજે છે કે એ

આર દલાલનું ચાંદરણું છે. કૉંગ્રેસનું રાજ મતા આ મારી જવાના ભેગ એ સમજે છે કોઇએ આ ચુંટણીમાં વચ્ચે પડવું નહિ એવો સરકાર નો ઠરાવ છે, એ બાદ રાખતાં તેઓ સાચા વારસ નથી એમ બતાવવું છે, તેથી કાઉંસીલ માં આપણા માણસો ગુમાવે છીએ. આમ મંત્રીમંડળ પક્ષવાસની પસંદગી પણ એજ પેરવે થઇ છે. આ ઠરાવના પાંચ ટુકડેદારો નક્કી થયા છે એજ પ્રમાણે બધા જીલ્લાઓની પસંદગી થઇ જશે ને બે ત્રણ દિવસમાં તેની જાહેરાત પણ થઇ જશે.

(અપૂરું)

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

હિંદી નીરાશ્રિત

ડરબન બેવીસ નજદની કન્વેસા એસ્ટેટના હિંદી બાળકોની નીરાશ્રિતો વસેલાં વસતિ ગેબાવરો ગયા રવીવારે શ્રી. સોરાબજી કરંજભજી ના પ્રમુખપદે થયો હતો. ગેબાવઠામાં યુગાન્ડાના દાનવીર નાનજી કાળીદાસ મહેતા, સર સી. જે. રામજી અને લેડી રમાબા ઉપસ્થિત રહેવાના હતા અને ગેબરેસ પણ હાજર હતા. પ્રમુખે જાહેર કર્યું હતું કે નીરાશ્રિતને સરકારે માન્ય ગાદે સ્વીકારી છે. સ્કુલનું મકાન પા. ૧૫૦૦ નું થયું હતું, પણ તે ઉપર પા. ૧૦૦૦ નું દેવું છે. સ્કુલ સ્થાપવામાં દુરદી અને મારેણાદારીઓ એ પોતાના ઘરેણાં ગીરો મુક્યાં છે. બીજાં આપણે થયા પછી સર સી જે. રમાબે પાસક ૧૦૦, શેઠ નાનજી કાળીદાસ મહેતાએ પા. ૫૦ અને શ્રી. ઇ. એમ. મારેજે રૂ. ૨૦ મકાનના ફંડમાં ભર્યા હતા. શ્રી. ગોવાલજીભાઇ વાર્ષિક પા. ૨૫ ની સ્કોલરશીપ ફંડ વર્ષ માટે આપવા કબુલ કર્યું હતું. વળી શેઠી સી જી રાવ તરફથી બોર્ડમાં ચર્ચા સ્કોલરશીપ માટેનો પા. ૨૫ નો ચેક મળ્યો હતો. નીરાશ્રમમાં હાલ ૬૦ બચ્ચાઓ રહીને ઉ. અને બે સ્ત્રી શીક્ષકો છે.

રંગીન કોકા માટે ગ્રાઉસીંગ સ્કીમ

કોલ્હાનીસબર્ગની સીટી કાઉંસીલની કીમ્બર્લ્યર તા. ૨૨ મીએ મળેલી મીટીંગમાં શ્રી. જાયનસ બેપાસને કાઉંસીલને જણાવ્યું હતું કે રંગીન લોકોને માટે રહેઠાણો બાંધવાને ગ્રાઉસીંગ સ્કીમ મેળવવાને માંગ લાખટા ચર્ચને નાલસફેન્ટીન હાલોપર એકરના પા. ૨૭૦ લેખે લગભગ ૬૦૦ એકર જમીન સાંગ લાખટા એસ્ટેટ અને લોડ્ઝ ગાલનીંગ કું. લીમીટેડ પાસેથી ખરીદવાની સત્તાને માટેની કાઉંસીલની અરજી ગ્રોઝમાનીસ્ટ્રેટરે મંજુર કરી છે, તેમજ તે જમીન ખરીદવાને વાર્ષિક પૌણા દશ બાજે પા. ૫૧-૦૦-૦ની ૩૬ વર્ષની મુદતને માટે ગ્રાઉસીંગ લોનને માટેની કાઉંસીલની અરજી પણ ગ્રોઝમીનીસ્ટ્રેટરે મંજુર કરી છે.

બેદરકારીનું પરિણામ

ડરબનના મેજીસ્ટ્રેટ મી. વીલમોન્ટે ગયા ગુરૂવારે ગ્રોસ. મુનસામા નામના હિંદી ફેરવી ગાહનારને મનુષ્ય વધ માટે ગુન્હેગાર ઠરાવી પૌંડ રૂપના દંડની સજાયા ૬ મહીનાના સખ્ત કે બાનાની સજા કરી હતી. બળી ગ્રોક વર્ષ માટે લાયસન્સ રદ કર્યું હતું. મજકુર તા.૬ગારે ગયા મી. ૨૬ ના ઓકલેન્ડમાં અમરેની રોડ ઉપર અકસ્માત થયો હતો અને તેમા ઉભયમુગ્ય નામના હિંદીને સખ્ત ઇજા થઇ હતી અને પાછળથી તે મરણ પામ્યો હતો

બદલીઓ

જોહાનીસબર્ગમાં ગયા સોમવારે સવે ૯-૪૮ મીનીટે જમીન ધ્રુજ્યા હતી. ધુબારો ગ્રોવો સખત હતો : મોટા મકાનોની દીવાલો જબ્બાક હતી. બીજ ઉપરથી આંસરીઓ લપસી પડી હતી ઘણા બારણાં એવી સખ્ત થાય તો

નાનજી શેઠનો સંદેશો

શ્રીમાન શેઠ નાનજી કાળીદાસ મહેતા ડરબનથી જોહાનીસબર્ગ પીદાય થતાં પટેલા નીચેનો સદેશો પ્રસિદ્ધ કરવા અમને આપી ગયા છે :

ડરબન તેમજ નાટાલ પ્રાંતના મારા હિંદી-ભાઇઓએ તથા બહેનોએ મારૂં તથા મારા કુટુંબનું જે આપૂર્વ સ્વાગત કર્યું છે તેને માટે હું આંતઃકરણ પુર્વક આભાર માનું છું. મારા દેશબાંધવો આટલા બધા નીરાળ પ્રેમ બાવનાથી ભરેલા છે તે મારા માનીતા આવ્યા બાદ જાણવામાં આવ્યું. મારી આ દેશની કુંક મુલાકાત દરમ્યાન પણ આપણે તરફ થી આગાત સ્વાગતને માટે આમંત્રણો આપી પ્રોગ્રામો ગોઠવાઇ ચુકયા હતા અને અહીં આવ્યા પછી પણ ઘણા હિંદી ભાઇઓ ના આમંત્રણો આવેલાં હતાં. અત્યંત દુકા સમયને લીધે તે સ્વીકારવા હું કે સૌને સ્વાસ નહિ આપી શકયો હોઉં. જે બાબતોને અમારાથી ન્યાય નહિ અપાયો હોય તેઓ કૃપા કરી માફ કરશે એવી આશા રાખું છું. આ દેશમાં હજુ મારે વ્યાપાર અને એસીયાટીની દ્રષ્ટિએ ઘણું જોવાનું બાકી છે.

કરીથી હું મારા દેશ બાંધવોનો આંતઃકરણ પુર્વક આભાર માનું છું અને રૂખસદ પ્રસંગે પ્રાર્થના કરું છું કે તમોને રાજદ્વારી મુશ્કેલી ઓ સામે દીર્ઘતથા હીંદી તરીકે હુમા કરે-વાનું બળ આપે.

આપણા રાજદ્વારી હથીયાર કયા વર્તમાન પત્રો મારે છે તેનો બધી ન જતાં તેનાથીજ તમારો અવાજ દુર દુર પહોંચાડવો એવી આશા રાખું છું.

નાનજી કાલીદાસ મહેતા.

પણ પરેશ કુદરી નહિ પડે એવો બાત્રો ગ્રોક અમદાવાદે આપી હતી.

આજે ખુબારી

ક્રોસ્ટવાલના નવેબારોમાં ગોઠરના ધમ્પા આરે અકસ્માતના યુનીયનના પમ્પા ભાગોમાં થયા છે. ૬૬૩ બેદરકારીના કારણથી સગભગ ૫૦ ઉપરાંત મનુષ્યો મરણ પામ્યાં છે. મેરીટઝબર્ગના સ્ટેશન ઉપર ઘણોજ દુઃખજનક અકસ્માત થયો હતો. બે ગોરા બાઇ બહેને ડરબન જવા રીઝર્વ કરી હતી. તેઓ જુલયી ટ્રેસવાલ બ્રાંચ ટ્રેનમાં બેઠાં. ટ્રેન ચાલુ થતાં બુક બ્રાંચથી ટ્રેનમાંથી કુદતાં બોટ હોમમાં બાઇબાઇ પડયા હતાં. એકનો બચાવ તુરતજ ગયેા હતો બીજાનું બે હોસ્પીટલમાં પછીગતદિન મરણ નીપજ્યું હતું.

ખીતાબો અને યુનીયન

દક્ષિણ આફ્રિકાની યુનીયન પાર્લામેન્ટની બાલ્ય પોર્યામાં યુનીયનના ગોરીઓને ખીતાબો નહી સ્વીકારવાનો કોઇ કાયદો દાખલ થયો નથી, પણ ૧૯૨૬ ના વર્ષમાં મી. બોગસ બાલોએ પાર્લામેન્ટમાં ઠરાવ પાસ કરાવ્યો હતો કે યુનીયન પાર્લામેન્ટની સંમતી વગર કુદરતીપણે યુનીયનના ગોરીને ખીતાબ આપવો નહીં આવોજ એક ઠરાવ પ્રથમ કેનેડાએ ૧૯૧૯માં પાસ કર્યો હતો. ખીતાબો વિષેની ગળવળ મુખ્યત્વે કરી સેબર પાર્ટીના માણસોને આભારી હતી.

યુનીયનનું દપાલ બાદું

યુનીયનનું દપાલ બાદું ૨૩ કરોડ રેલીફોનો ઓર ગીલ્ડ વચ્ચે પાલ કરવા બોગણી આપવાનું, ૩૦ કરોડ પાગળો આને ૬૩ લાખ તારો એ મુજબ વાર્ષિક નીકાસ કરે છે. ચણા પોસ્ટ ઓફીસની સેવીંગ્સ બેન્કની ગનાનત પાલામાં વાર્ષિક ૧ કરોડ ૬૦ લાખ પૌંડ સ્વીકારે છે. દપાલ બાલાંના પ્રધાન સેનેટર મી. મી. ઓક્સ્ક્લાર્કસન છે.

કર ભરનારઓનું મંડળ

નાટાલના મીડલલામ પેરાંમાં હરની ઘરાકનું ઇન્કમ ટેક્ષ પેયર્સ એસોસીએશનની કેહલી વાર્ષિક મીટીંગમાં મી. જોમ. પાકેએ મંડળની દસ વર્ષ સુધી બજાવેલી સેવાની પ્રશંસા કરી મી. પાકેને ઓનરરી વાયસ પ્રેસીડન્ટ ચુંટવા છે. ચાલુ વર્ષ માટે કાર્યવાહકોની ચુંટણી પણ થઇ હતી.

સીમાનીને બહાદુરી

એસ્ટ્રગાવર એસ્ટ્રગીલીયનની ગ્રહગાલમાં ઉઠાવેલ -જોહાનીસબર્ગ વચ્ચેની ગ્રહતમાં નીપજેલ કેપ્ટન હાલ્સેને, તેની કિંમત સેવાની કદરમાં જોહાનીસબર્ગના 'રેકાર' પત્રે ઉદારદીલ ફંડમાં ભેગા મળેલા પા. ૧૫૦૦-૦-૦ ની ગ્રેક કેપ્ટન હાલ્સેએ ઉપકાર સહીત સ્વીકારી હતી.

હીંદુ એસોસીએશન

ગયા ગાદવાડીમાસમાં મેરીટઝબર્ગના હીંદુ ન મેન્સ ગ્રોસોસીએશનની ૩૨ મી વાર્ષિક સભા મળી હતી અને બાબતના ૧૮ મારે પ્રમુખ, મેનેજરી તથા કમીટીની ચુંટણી કરી હતી આ સભાના પ્રમુખ હીંદ ગામા ગ્રોકસર વધુ પસન્દ કર્યા.

૫ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

ક્રીસ્ટમસનો વેપાર કરી વરવારેલા પણ વેપારીઓ જોહાનીસબર્ગનું એમ્પાયર એક્ઝીબીશન જોવા જવાની તૈયારી કરી રહ્યા છે. પ્રદર્શન તા. ૧૬ જાન્યુઆરીએ બંધ થશે.

* * *

ડરબનમાં બીસ વર્ષની ઉપરના તથા આજની તા. ૩૧ મીએ બીસ વર્ષનો ઉમરે પહોંચતા ફ્રેન્ચ યુવાનોને તા. ૨૬ જાન્યુઆરી સુધીમા ડરબનના ફ્રેન્ચ એલચી ખાતામા હાજરી આપવા ના ફરમાવ્યા થઇ છે.

* * *

ગયા સોમવારે નાતાલના જર્મનીલમાં લાના મેરીવેલ પોલીસની ચાર્જ થયા હતા. પોલીસે સોપા છોડી હતી. પાછળથી ૪૦ મોટરોને પકડવા છે સ્ટોના એમેન્યુઅલ લોકડાનમાં ઇંધ કરી

* * *

ગયા સોમવારના આફ્રિકન મજીક કલેક્ટ પ્લાટ સ્ટેશન પાસે થયેલ જબરજર આકસ્ત પછી ગયા બુધવારે ડરબન-ડનના એમીરસ સ્ટેશન નજીક રેલવેનો બીજો અકસ્માત થયો હતો જેમાં માલગાડીનું એનજીન પાટા ઉપરથી ઉતરી પડયું હતું અને એનજીન ડ્રાયવર મી. ! કપીરટ મરણ પામ્યા હતા, તથા આગવાળા મી. જે. બોથાને ઇજા થઇ હતી.

* * *

ઉંચા વરસે ફેળવણી ખાતા તરફથી જાહેરમાં લેવાયલી છઠ્ઠા ધોરણની પરીક્ષાના પરીણામ માટે જાહે ફેરીયાદ ઉઠી છે. જાહેરાતના પત્રકોની કુદી સંખ્યામાં પણ ચપળ દીસ જાહેર થયા છે. પત્રકો ફરી તપાસી કેટલાક સુધારા વધારા જાહેર કરવામાં આવ્યાં હતાં.

* * *

જોહાનીસબર્ગના પ્રદર્શનમાં ત્રણ હજાર પોંડ ની ખોટ જશે. બાદને પુરી પાડવા જોહાનીસબર્ગમાં કરનો વધારો થશે નહિ એવો ખાત્રી આપવામાં આવે છે.

* * *

ડીટનમાં સરનમા ઉતરતા ડ્રાયવરોનુ મંડળ હડતી પડાવે છે, તેનું રેસીંગ ડ્રાયવર્સ એસોસીએશન જોહાનીસબર્ગમાં સ્થાપવામાં આવ્યુ છે.

* * *

ડરબનની ડારબર એકવાસ્ટરી બોર્ડના પ્રમુખ મી. ઈ. ડરીકસન બબકર માંદગીમાંથી સાજા થયાના સમાચાર જાણી તેઓના સર્વે મીત્રો ખુશી થયા છે.

* * *

ન્યુકેસલના જંગલી જનવરોના મકઝી રીઝર્વ માં, ઇસીલ્ડ તરફના ઉંચક બારણામાં પહેલીજ વાર ચાર હાથીઓ. અટકાવ જોવામાં આવ્યા હતા

* * *

પોલાન્ડમાં (ઝેલ) થી (એલેક) ઝોટા સુધી આવતી તા. ૧ લી જાનેવારીથી રમત ગમત માટે મચ્છી પકડવાની અટકાયત થઇ છે. આ વિભાગોમાં દુબે મચ્છી પકડવા માટે સહેલાણીઓ જઇ શકશે નહીં.

* * *

ડીસ્ટ્રીક્ટ સર્કાઉટ માસ્ટર મી. એચ. વીસ્ટેલની સરકારી ઉંઠણ ડરબનથી ઉપડેલા ૧૮૨ બોમ સ્કાઉટ અને ગર્લ ગાઇડની રાણી જોહાનીસબર્ગ ગયા હતીનાદે પહોંચી હતી.

* * *

નાતાલમા ઉગાડવામાં આવેલાં બીચાસ ટનોના ૬૨૨ બોક્સો ગયા અઠવાડીયામાં લંડન રવાના માં આવ્યા હતાં.

* * *

સીમાએ જાપાન પાસેથી ખરીદેલી ફરીયાદમાં પાણી નીચે દોડતી બે સબમરીન બોટો. સીમાન ના પ્રધાન પ્રધાનોની હાજરી વચ્ચે મોબીની ગોદીમાથી દરીઆમાં ઉતારવામાં આવી હતી. સીમાન અને જાપાન વચ્ચે યાતના વધુ ગજબુત થતી જાય છે

* * *

જાપાનથી દક્ષીણ આફ્રિકા આવતા માલની ગોલીમાં બીસ ટકા સુધી વધારો થયાનું નથી થયુ છે. આ વધારો આવતી તા. ૧ માર્ચથી અમલમાં મુકાશે.

* * *

જાપાનીઝ કલાનું સંગ્રહમાં ભરનારૂ પ્રદર્શન ની બીરીશ રોયલ એકેડમી મંડળ તરફથી યોજેલી બાંયધરીનો જાપાને ઉપકાર સ્વીકાર અસ્વીકારના કારણોમાં મુખ્ય કારણ નમ્રતાગેમાની તાજુકતા હતું.

* * *

ગ્રણ વર્ષે જર્મની અને દુનીયાના વચ્ચે એક વર્ષ માટે થયેલું વેપારી સમજન બીજા એક વધુ વર્ષ માટે બન્ને રાજ્યોની સંમતીથી ચાલુ રાખવામાં આવ્યુ છે. સમજતથી બન્ને રાજ્યોને ફાયદો થયો હતો.

* * *

લંડન આકાશ કેપટાઉનમાં પણ ક્રીસ્ટમસની રાત્રે આગ લાગી હતી અને વુડ સ્ટોકમાં આવેલ કપડાની ફેકટરીનો આથયો નાશ થયો હતો.

* * *

સંઘનમાં ક્રીસ્ટમસની રાત્રીએ રહેસ્ય ટક નામના ક્રીસ્ટમસ કાર્ડ બનાવનારા કારખાનામાં આગ લાગી હતી જેથી કારખાનાનું મકાન જયાબંધ માલ સહીત નાશ પામ્યુ હતું.

* * *

ઉંડસ્લાંડ ગોરા લાખ પોંડની કુનીયામાં સૌથ્યા મોટા બનવાર બધિયા કરાવ કરી છે, જે તૈયાર થતાં ડીટન પાસે ૨૦ મુખ્ય બનવારો થશે.

* * *

ફ્રાન્સમાં રોકસ્પકીરટ ફ્રેન્સીસ પક્ષે રોમનમાં તટસ્થના બનાવવાનો, ટ્રાસ્ના સરહદ મજબુત કરવાનો અને મદદો સાથે ભાગબંધી વધારવાનો એ મુજબ પ્રચ કરાવે। પાસ કર્યો હતા.

* * *

ફ્રાન્સમાં ડાપાના જાપતાનો ફાયદો પકડવામાં આવ્યો છે. સેનેટમાંથી આ કાયદો જલદી પસ થવા પકી છે. નવા કાયદામાં અકસ્માતની સજા ચારો ડાપવા સખ્ત સજા કરવામાં છે

* * *

સલેનસાહ મોંઘાદીણે ૧૮૪૯ થી ૧૮૪૪ સુધી સાબુ ખેરી સુધ્ધસને સબંધમાં ૩૧૮ ભાગળો ફ્રાંસની સરકારે ૧૮૩૪ ના ડીસેમ્બરમાં ૧૫ હજાર પોંડની કીંમતે બીટનના એક મીલવાગ પાસેથી ખરીદમાં હતાં.

* * *

૬૨ ડીટલરને બેટ આપવાની ગનાહનો હુકમ ભહાર પડયો હતો. પણ ૬૨ ડીટલરે મોલના કારબારીઓ મારફતે ગોડા ત્યા નોકરો માટે બેટો ખરીદી હતી, અને ક્રીસ્ટમસના ગીતો વચ્ચે ૬૨ ડીટલર નાનકડી બેટો અર્પણ થઇ હતી. માનનું કોણ તો માનજો. બાકુ બાકું પ્રચર જાણે. જર્મનીજ બધે પ્રોપેગેન્ડા કરી રહ્યું છે.

* * *

હોલાન્ડની ગાદીવારસ પ્રીન્સેસ જુલીઆના જમ તા. ૩૦ જાન્યુઆરીએ પ્રીન્સ બરનાર્ડ બેરટર પ્રીન્સ સાથે થયા નથી થયું છે. બન્નેમાં ઇંગ્લાંડ તરફથી ડયુક ઓફ કેન્ટ, પ્રીન્સેસ એલીસ અને આર્ચ ઓફ કોયલેાન હાજર થશે.

* * *

બર્લીન ખાતે આગગાડી મારેના નર્યા બોગરાં માં આગ લાગી હતી. બોગરાંમાં આગચંપી થતાં ધુમાડાને કારણે ગુગ્રાવવાનું કામ મહુજ અમકે થઇ પડયું હતું.

* * *

ડબ્લીનના સદાડ બાતાંના પ્રેમાને ઓટન પાસેથી ૧૩ બોમ્બરો ખરીદમાં છે. જ્યે ડબ્લીન પાસે સ્થળા બળી તાલવાળાં પચાસ વીમાનો થશે. વળી લશ્કરી પ્રમાને લશ્કરની સંખ્યા બા વર્ષથી વધારી બીસ હજારની નર્યા કરી છે.

* * *

અમેરીકાના ટેકસાસમાં એક કોયલાની બાજુ ના અકસ્માતમાં ૪૫ માર્યા ગયા હતા અને ૨૧ ને ઇજા થઇ હતી.

* * *

જાપાનના રાજાદ માટે ૬૨ જર્મનીને રશીયા ના પકડવામા આવ્યા છે. તેઓની જાહેર તપાસ થયા પછી છે.

* * *

રપચરના કરદ માટે ઇટલીના રાજા વીકટર ઇમેન્યુઅલ ઉપર વાઘાડકપ થઇ હતી આને તેમની તબીયત સુધારા ઉપર છે.

* * *

ઇટાલીના એબીસીનીયાના ગુપ્ત સ્વાદજલલેટ: કબુલ રાખ્યા છે.

આવતા ઓપ્રીલ મહિનામાં ઈંગ્લેંડથી આવી પાંચ સાઇકલીસ્ટ મુસાફરો દક્ષિણ આફ્રિકા આવવાની ધારણા છે.

* * *

યુરોપના રાજકારણ માનસામાં સુધારો નહીં થશે તો બ્રીટનમાં સરકારની તૈયારી માટે વ્યવસ્થા થઇ રહી છે.

* * *

યુરોપના પત્રકારોના મંડળના એક માજી પ્રમુખ મી. એચ. ગેસ રીચર્ડસનનું અવસાન થયું છે.

* * *

કેપટાઉન ખેતે યુરોપમાં શાંતિ માટે ડીસ્ટ્રાસ ટાંકણો આપીલ કરી હતી. પોપની તબીયત ઠીક છે પણ પગ ઉપરનું ગુમડું સારું થયું નથી, અને નબળાઇ વધી જવાની ધારણા છે. પોપ હાલની માંદગીમાંથી જલદી સારા થાય એવી આશા રખાતી નથી.

* * *

ચેમ્બરલેન વિલાયત તરફથી પાલાંગેન્ટમાં બીરાજતા મી. ગેડીક ઓકલની ખાલી પડેલી જગ્યા માટેની ચુંટણી આવતી તા ૩૦ ફેબ્રુઆરીએ થશે.

* * *

ગીમ મેરેટના ખોફ નામની ડચ સ્ત્રીએ તરવાની કસરત માટે દુનીયાના સારામાં તરનારાઓમાં પહેલાં નંબરની પ્રતીજ્ઞા લેખણી છે.

* * *

બાદશાની કુટુમ્બમાં ડયુક એફ કેન્ટે બીજા બાળકને દીવસે પુત્રીનો જન્મ આપ્યો છે.

* * *

પત્રકારના સરકારમાં રજીસ્ટર થવાની પધ્ધતી કરનારો કાયદો બોલીવીયાની સરકારે પાસ કર્યો છે.

* * *

મુળીઆમાં મી. મનેમોહનલાલ મુનશીના મકાનથી બીજાતા તારીખાલ ૮૦ વર્ષના ઉમરે વર્તમાનથી થયા છે.

* * *

બહાદુર મીયાજ સુધારક રા. બ. કે કેલવણકરની પ્રેરણા મંત્રાલયની ત્રણ નવેમ્બર મી. ૧૦ બીજે સાર્વજનીક ઓફ ઇંડીયા સોસાયટીના મેળાવડામાં ઉજવાઇ હતી.

કલકત્તાની મેડમ પોલીસે એક ભાષણમાંની અને એક બોર્ડીંગ હાઉસ તેમજ કલમંક પ્રેસોના ઝડતી લીધી હતી અને ત્યાંના બોલેલા સાહિત્યનો મોટો જથ્થો કબજે કર્યો હતો તેમજ સામ્યવાદી સાહિત્ય રાખવા માટે ૬ માણસોની પોલીસે ધરપકડ કરી હતી.

* * *

મી. સ્વામી નામના એક અંગ્રેજ મિશનરી મંદીર કરવા માટે ગાંધીજી જાહેર પાડવા જણાવે છે કે જેથી તેમને સંસ્થાના નામના પત્રો દુરસ્તીને બદલે પત્રો ગાંધીજી

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

'લાલ શર્ટસ' સામેના પ્રતિબંધ રદ

વાયવ્ય સરહદ પ્રાંતના ગવર્નર સર રાલ્ફ ગ્રીફીથે તે પ્રાન્તની ધારાસભા સમક્ષ ભાષણ કરતાં, ખુદાઇ ખીદમતગારો સામેનો પ્રતિબંધ ઉઠાવી લેવાનું જાહેર કર્યું છે. ખુદાઇ ખીદમતગાર એ વાયવ્ય સરહદ પ્રાંતમાં વસવાટ કરતી પઠાણ કોમની સંસ્થા છે અને સવિનય ભંગની લડત પાછી ખેંચી લેવામાં આવ્યા પછી ગુનરજ તે સામેનો પ્રતિબંધ ઉઠાવી લેવાની જોરદાર માગણી કરવામાં આવી રહી હતી. આ પ્રતિબંધ ગાંધીજી કે કોંગ્રેસ પરિષદ સાથે કોઇ પણ પ્રકારનો સંબંધ ધરાવતી નથી. ખુદાઇ ખીદમતગારો દ્વારા અહિંસક કાર્યપદ્ધતિમાં માનવામાં આવે છે.

કોમી રમખાણમાં ચમકલી સજાઓ

પુનામાં એપ્રીલ માસના રમખાણમાં પર મુસ્લીમો અને એક હરીજન ઉપર હુમલા કરવાનો અને એક પોલીસ અમલદાર પર હુમલો કરી તેને ઘવાડવાના આરોપનાં ચુકાદામાં એક મુસ્લીમ મ્યુ. કાઉન્સીલર સહિત ૧૯ મોરોપી ઓને ઊંચી મુદતની સજાઓ થઇ છે. ૨૧ મોરોપી ઓ દરેકને ૭ વર્ષની સખ્ત કેદ અને રૂ. ૧૫૦ નો દંડ અથવા ૩ માસની વધુ કેદ; બીજા ૨૨ દરેકને રૂ. ૬૦૦ નો દંડ અથવા ૬ માસની કેદ; બીજા ૩ ને ૧૫ માસની સખ્ત કેદ અને રૂ. ૬૦૦ નો દંડ અથવા ૬ માસની કેદ; બીજા ૮ ને રૂ. ૨૫૦ નો દંડ અથવા વધારામાં ૩ માસની કેદની સજાઓ કરવામાં આવી છે.

ઇંદિમાં એરપાવર એક્ઝીબીશન

૧૯૩૭ ના ઓક્ટોબર માસમાં દીલ્હી ખાતે 'ઓલ ઇમ્પાયર એરક્રાફ્ટ એક્ઝીબીશન' ભરવાની યોજના બહાર આવી છે. આ પ્રદર્શન ૧૯૩૮ ના ફેબ્રુઆરી માસ સુધી ચાલશે. આ પ્રદર્શન ભરવા નો મુખ્ય હેતુ બ્રીટીશ ઇંદિ, ઇંદિ રજવાડાઓ અને બ્રીટીશ પ્રજાનોવચ્ચના બીજા ભાગો વચ્ચે એક બીજાના માલ તથા પેદાશ લાવવા સહ જવાનો માર્ગ ખુલ્લો કરવાનો છે. આ પ્રદર્શનમાં ઇંદિ બાબરી બાદ એનો તમામ પ્રકારનો માલ રજુ કરવામાં આવશે. કુટીર ઉદ્યોગો ઉપરાંત પ્રજાકીય કાગ, ગાલીચા, ભોશાક, ખેતીવાડી, રેશમ, કારીગીર દોરોનું પ્રદર્શન ચલેર તબાગ બાગનો ઇમારતોમાં ઝેવણી કામ અનુસાર જોવાને મળશે.

ચળી પાછા નીષ્કાસતા !

આ સાલાગાળા દિંદમાં આવનારા બ્રીટીશ નીષ્કાસતાનાના બે દિંદ ખાતે આવી પહોંચ્યા છે. આ બ્રીટીશ નિષ્કાસતો તે સર લેનડુન ફ્રેસર અને કે. રાઘવ; એ બંને ખેતીવાડી ખાતાના સભ્યો બ્રીટીશ નીષ્કાસતો છે. તે બંને જણા દિંદ ખાતે કેટલાક અઠવાડીયાં માણશે અને બ્રીટન તેમજ બીજા દેશોમાં અનુસરાતી પદ્ધતીઓ સુધરવા જેવા સુધારાઓની દ્રષ્ટિએ દેશની ખેતીવાડીવિષયક પરિસ્થિતીનો અભ્યાસ કરશે. વર્તમાનપત્રોના બાતરપ્રતિનિધિઓને બારે તે બંને જણાએ મુલાકાત આપી ત્યારે તેમણે એમ કહ્યું કે "આપણે હિંદી ખેતીવાડીવિષયક ઉત્પાદનને સહાય કારક થાય તેવું કામ કરી બતાવીશું અને વાસ્તવિકતા અત્યારે જે રૂપ ગ્રહણ રહ્યા છે, તેને પરીણામે જે દિવસે ખેતીવાડીવિષયક પરિસ્થિતી સુધરશે, તે દિવસને લક્ષમાં રાખી કામ કરીશું." અહીં આ કહેવું અપ્રસ્તુત નહીં થઇ પડે કે ખેતીવાડીવિષયક રોયલ કમીશને હિંદી ખેતીવાડી વીશેની સંપુર્ણ માહિતી મેળવી હતી, અને ઉપયોગી સુચનાઓ કરી હતી. અહજુ ચાલીસ વાદ કરતાં તે અંગે સુચનાઓની કોઇ પણ જાતની અસર થયા પાછી નથી નીષ્ણાતો અહીં આવે છે પણ તેમોના જ્ઞાનનો લાભ હિંદવાસીને પ્રાપ્ત થાય એજ કરવામાં આવે છે.

Box 707. 'Phone 24907.
Cab. & Tel: "MALL"

આમોદ દાઉદ એન્ડ કું.

(હોલસેલ મરચન્ટસ)

393, પાઈન સ્ટ્રીટ, ડરબન.

દરેક પ્રકારની ગ્રોસરી માટે

—લખો યા મળો—

AMOD DAWOOD & CO.

WHOLESALE MERCHANTS.

373 Pine Street,

DURBAN.

પોરબંદરના રાજશાસનમાં નુતન પ્રયોગ

પોરબંદર તરેથી મળતા જુલાઇ માસમાં પ્રજાતંત્ર ના અમલ્યાનો દર્શાવી ૧૧ રાજ્યોની દ્વારા મળીકિત મંત્રણાશાસનની મુળ શરૂઆત કરેલી. આ યોજના બેસતા વર્ષની જાહેરાતમાં ક્રમિક વીકાસ સાધી વધારે અગત્યિત રૂપ ધારણ કરે છે. હોલ મંત્રીમંડળના અધ્યક્ષ પોતે રોટ બાલજી તરફ અને મંત્રીઓના ખાતાંઓને રાજ્યરત્ન બનાવવા માં આવ્યા; ૩ વધારાના મંત્રીઓની જોગવાઇ થઇ તથા ૮ ગામડાના પ્રતીનીધીઓની 'રાજ્ય જોગ્યતા' તરીકે ચુંટણી કરવામાં આવી આ દરેક વ્યક્તિ રાજા સાહેબને મળી રાજ્ય અને પ્રજાનું કલ્યાણ થાય તથા એમ્બલાસ સદોદિત જણાવામ લેવા પ્રયત્ન કરી શકશે.

અભ્યાસક્રમમાં પત્રકારત્વ

મદ્રાસ યુનીવર્સિટીના અભ્યાસક્રમમાં પત્રકારત્વને દાખલ કરવા સંબંધમાં તે યુની. એ એક સમિતિની નીમણુક કરી હતી જેની સભામાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે બ્રીટીશ કોલમીની સ્કુલની નીસાળની યોજના યુની. ની વીચારણા હેઠળ હતી અને પત્રકારત્વમાં પ્રવેશવા ઇચ્છતા વીદ્યાર્થી ઓને ઉપયોગી નીવડે તેવા વિષયોને સ્કુલ ફાઇનલમાં રવાના આપવાને સુચવવામાં આવ્યું છે.

હિંદ માટે બોલાવ

પંડીચાલાલાના મદ્રારાજાએ નોર્થબ્રુકગ હિંદના પ્રખ્યાત બોયર શ્રી. ફ્રેડરીક બારકુકને બોલાવ્યા હતા તે મુજબ આવી ગયા છે. પોલાકેના દીવાન સાહેબને તથા. ડારબુ:કુંવરીશ્રીમતી આપરેશ મહારાજાએ શ્રી બારબુકને પુરો પાયને નરકરી મેચવવા સિલરના રત્ન આપી છે. શ્રી. બારબુક આવતા માર્ચમાં પાછા ઇંગ્લાંડ જવા ધારે છે.

હિંદમાં કોંગ્રેસ

દીલ્હી પ્રાવીશીયલ કોંગ્રેસની વાર્ષીક બેઠક જેકપુરમાં ૩૦ તથા ૩૧ માધુસોની આગે બેઠકો વચ્ચે પંડીત જવાહરલાલના પ્રમુખપદે થઇ હતી. પોલીસની પાર્લામેન્ટે પંડિત હીંદ સ્વરાજ માટેનું બંધારણ પ્રમુખે સખત શબ્દોમાં વખોડી નાંખ્યું હતું બે વર્ષના રાજદ્વારી મૌન પછી કેજપુરની કોંગ્રેસમાં મહાત્માજીની હાજરી તથા ભાષણથી ભારે ઉત્સાહ જામ્યો છે.

સર મહમદ ઝફરુલ્લા

આવતી ફેબ્રુઆરીમાસ કેન્ફરન્સ માટે ચુંટાયલા સર મહમદ ઝફરુલ્લા કાદીઆની પસંદગી છે. સર મહમદ ઝોકી રાઉન્ડ ટેબલ કેન્ફરન્સમાં ઉપયોગી થઇ પડયા હતા. હાલની તેમની ચુંટણી મંડળમાં ઓકપ્રીય થયા ગંભવ છે. ફેબ્રુઆરીમાસ કેન્ફરન્સના દીંદ તરફના સભ્યો વડોદરાના નામદાર મહારાજા તથા દીંદી પત્રકાર શ્રીમતી બેસન્ટ છે. ફેબ્રુઆરીમાસ કેન્ફરન્સ તાજ પોરણી ઢાંકણે લંડનમાં ભરાશે.

મલાયા જતું હિંદી પ્રતિનિધિમંડળ

મલાયાના હીંદી મજુરોની સ્થિતિ તપાસવા હીંદી સરકાર તરફથી પ્રતિનિધિ મંડળ મોકલ વામા આવ્યું છે. શ્રી. ગીરીજાશંકર શાસ્ત્રીની નીમણુંક થઇ છે. તેમના કલકત્તાથી કેળવણી, સુધાકારી અને જમીન ખાતાના ઓફીસર તે સેક્રેટરી મા. એ, એસ. બોસ્સેગેનના સભ્યપદે તરીકે સાથે જશે. મજુરોની તપાસમાં બગાર મુકવાનું પોરણ, કામના કલાકો, રહેઠાણની સગવડો, વતનીમ પગાર, ભવિષ્યમાં મલાયામાં હીંદીઓના પ્રવેશ કરવા દેવામાં આવશે કે કેમ વગેરે સર્વ બાબતોપર પ્રતિનિધિમંડળ ખાસ ટોરશે.

પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૨૯૯૩ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ આપશે. કીંમત રૂા. ૨–૬.

વિવિધ વર્તમાન.

સ્પેનની લડાઈ

સ્પેનમાં બળવાખોરો અને સરકાર વચ્ચેની લડાઇને છ મહીના થયા છે. બળવાખોરોનું જોર નરમ પડ્યું નથી. સરકાર તરફથી મેડ્રીદના રક્ષણ માટે મજબુતી કરવામાં આવી છે. મેડ્રીદ, બારસીલોના, વેલેન્સીઆ, મલ્લોર્કા અને સ્પેનના બીજા મોટા ભાગો, સ્પેનને વફાદાર છે. બળવાખોરોએ મેલીલીઆ, આરાગોન અને બીજા ભાગો કબજે કીધા છે. બળવાખોરો બાહરની મદદ ઉપર મોટો આધાર રાખે છે. નટસ્યાના કમીશનું કામ ચાલુ કરવાનું કાર્યક્રમ ચાલુ છે. બન્ને પક્ષોને લડતા અટકાવી સુલેહના મંડેલા ચલાવવાના પ્રયત્નો સફળ થતા નથી. સ્પેનથી બહાર પડતા રાગાવારો લાંબી લડાઇમાં જર્મન દીલચસ્પીની સાબેતી આપે છે. ફ્રાન્કો સત્તાવાર બ્રીટીશ ખાતાની મુજબ જર્મનીના ૩૦ હજાર ટેકનીશ્યનો સ્પેનમાં બળવાખોરોના પક્ષમાં જળા ગયા છે. સ્પેનની સરકાર દાવો કરે છે કે હવે સ્પેનની લડાઇ લાંબી ચલાવી લડાઇ નથી. સ્પેનના માગલાયો બીલબાઓ, દાન્સ્ય, અને મદ્રાણીનું મોરાલ મજબુત થયું લાગે છે. મેડ્રીદની સરહદ ઉપર ફ્રેંકોજ માર્ગે ૧૯ હજાર જર્મનો દાખલ થયા છે. બળવાખોરોના સરદાર ફ્રાન્કોએ પ્રયોગ મેડ્રીદ તરફ કુચકાની તૈયારી કરી છે સ્પેનમાંથી સુરાખી રાખ્યો વચ્ચે લડાઇ ઉભી થાય તો તેનો કયા નીવેડો આવે તે કળી શકાતું નથી. બ્રીટનથી કનડગતવેદીવ પક્ષોના રાજકારનું ઓરા રેફ્યુદ્રાન પાસું મેડ્રીદ ગયું છે. મેડ્રીદ ઉપરના હાફોઓના મારામા બળવાખોરોએ વેલીમાદનું મકાન જીંથી નાખ્યુ હતું. સ્પેનની એક નદી ઉપર બંધેલી હવાઇ રહાણોની લડાઇ મોટાના ટોળાંઓએ નીહાળી હતી. બળવાખોરોએ ઝોક સફળતા જાહેર કરી પાછલ હતું.

બ્રીટને લાવ્યેતીના ઉપાય તરીકે મેડ્રીદમાંથી બ્રીટીશ પ્રજાને બહેડવા તજવીજ કરી છે. સ્પેનમાં બળવાખોરોને બહારની મદદમાં જર્મનીનો જબરો હાથ છે. સ્પેનની સરકારને રશીયાની મદદ છે. આ બન્ને રાજ્યો સ્પેનમાંથી બાકી બધા સ્પેનને તેના ભાગ્યના ઉપર મુકામ. સ્પેન બાબતના જર્મનો પોતાની સ્થિતિમાં મુકાયું છે. સ્પેનની સરકારે જર્મનીની પાસેથી લાગતી રકમ પડતી હતી પણ પાછળથી તેઓ મુકવાના સમાચાર છે. સ્પેનની લડાઇ યુરોપમાં નવો ફેલાવ એટલા માટે બ્રીટન અને ફ્રાન્સ બરાબર ચોકીને રહ્યું છે. કોલોનીના પ્રશ્નમાં ફ્રાન્સ જર્મની તરફ ઢીલાસોજ છે જેથી માન્યતા છે. સ્પેનની હાલની સ્થિતિને પરીણામે ટુટલી સુલેહ બગડે તો બ્રીટન અને છટાલી કોઇ કારણ ઉપર આપવાના તજવીજોને ચાલી રહી છે. સ્પેનમાં બળવાખોરોનું જોર ઓછું થયું નથી પણ સરકારે લશ્કર દોરવાથી હવે બળવાખોરોને વધુ મદદ મળવાના ફરકત થશે.

ફ્રાન્સમાં ખુચવાર

સાઉથ આફ્રિકા માટે ઉપડેલી સ્ટીમર પ્રીટોરીયા કાઉમ્પાસ્ટન નજીક ફ્રાન્સમાં ખુબાઇ હતી. તેને સાત નાના બોટોએ ફ્રાન્સમાંથી બેચ્યો કાઢી હતી ગયા રવીવારે પાછી દક્ષિણ આફ્રિકા આવવા ઉપડી છે. આ સ્ટીમર કેપ ટાઉન વખતસર પહોંચવા વકી છે કારણ કે લીવરપુલ તથા ફ્રાન્સ વચ્ચેના બંદરોમાં ચુંબવાની નથી. એજન્ટ જનરલ સર સૈયદ રઝા અલી પણ આ સ્ટીમરમા પેસેન્જર છે.

હીંદ માટે સ્વરાજ

જગત વિખ્યાત લેખક મી. જ્યોર્જ બર્નોડ શોએ હીંદને સ્વરાજ સાબ્દની ખરી બ્યાખ્યા વાળું સ્વરાજ બોગવવા વાલાગણ કરી છે, પણ બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટે પોતા નવા બંધારણ મુજબ હીંદને સ્વતંત્ર સ્વરાજ આપવાનો આશયું નથી, એટલે મી. બર્નોડશો કહે તેવું સ્વરાજ હીંદ કયાંથી બોગવી શકે?

પેલેસ્ટાઇનના બામલો

પેલેસ્ટાઇનના આરબોને હજી સંતોષ થયો નથી.

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

ઝેડ. વી. પારેખ

૫૦ એ કમીશનર સ્ટ્રીટ.

જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે બાસ ઉંચી જાતની દરેક ઘન્ટિઆત કોસ્મેરી, રેરામી અને સ્વદેશી સાડીઓ વિગેરે કોફાયત ભાવે બળશે.

કેઠ જબ્બા તમારેર ઓર્ડર મોકલી બાપવો કરશો.

અબેસોનું બોલ્યું છે કે બીજા ભાગો કરતા આ ભાગમાં બળવાખોરોનું જોર વધારે જબ્બર છે. ગયા રવીવારે રાત્રે આરબોએ પાંચ જાતની મોટરકારો તથા એક બસને ઘેરી હતી. આરબોના લુટફાટ કરી બહના માટે નાખ્યા ઘોબા કરે છે. એનું તાદ્દગત મુકામ છે પણ પેલેસ્ટાઇની લડાયક દીલચસ્પી પોતે ચક રખાતો નથી. બધુ પ્રજાને નાગરીક રહેવા બાબાઓ સુચના આપે છે. ઉપેક્ષા બબેદારી પરીણામો આવશે.

તાજપોશીની તયારી

બ્રીટનના મીકાડોના નાના ભાઇ ડ્યુક ઓફ યોર્ક બીગાબુ આવતા માર્ચ માસમાં બ્યુમોર્ટ પેલેસમાં ત્યાંથી પ્રખ્યાત વેસ્ટમીનસ્ટર એબીમાં જબ્બા નામે થશે ત્યારે તાજપોશીની તૈયારીઓ કરવા માટે મકાનના પેરક ગાલીસ્ટરનું રેવળ તા. ૮ જાનેવારીથી બર્મીંગ્હામ ખાતે રાખવા ફુકમ થયો છે.

અબેસોનું ઉપદ્રવ

નાનકીંગના સરકાર મીલાગ કે સોખના ખુટમારના સમાચારથી બ્રુશાલી ફેલાઇ છે. ત્યાં સ્પેન જેવો મારલો યુદ્ધ મડવાનો બાગ હજુ દુર થયો છે. નાનના ઉત્તર પ્રદેશમાં કોમ્યુનીસ્ટ બળવાખોરો ઉંચા સખત પ્રયત્ન થતા રહ્યા છે. સરદાર ચાંગાંઇ કે શેખ નાન ફોજ પુગી ગયો છે. બે લાખ માણસો તેને આવકાર આપવા હાજર હતા.

આહારાળી વીકટોરીઆ

મરહુમ મહારાણી વીકટોરીઆના જીવન પ્રસંગના ફોટોગ્રાફ દર્શાવતી ફીલ્મો તૈયાર કરવાની બાદશાહી પરવાનગી મળી છે. મજકુર તૈયાર થતી ફીલ્મો તા. ૨૯ જુન ૧૯૩૭ પહેલાં જાહેરમાં નહીં બતાવવાની કબુલાત થઇ છે.

નીકા બાતું

બ્રીટનના નોકા બાતાં માટે બે કરોડ પીંડની ૧૫ આસપોટો બાંધવાના હુકમો જાહેર પડ્યા છે. ૭૭ લાખની કીંમતે બાંધવામાં આવતી ફ્રેંચ કંપનીનું ફ્રીચ નામની નવી મજબુતવાળું બોકડું તૈયાર થયું છે અને બ્યુકાસલની ગોદીમાં તા. ૧ લી જાનેવારીએ ઉતારવામાં આવશે.

બોયલર ફાટ્યું

રોમ બબર આપે છે કે તા. ૨૩ ડીસેમ્બરના આફ્રિકાના મસાવા બંદર છટાશીની સ્ટીમર સીઆરે બોઈલરોનું બોયલર ફાટવાથી ૨૭ માણસો માર્યા ગયા અને ૧૯૩ ના મોબાર થયા થયા છે. મૃત્યુ પામેલાઓમાંથી ૧૩ સબ્બોની બાળવાની આશા નથી. સ્ટીમર માલ ઉતારતી હતી ત્યારે અકસ્માત થયો. બંદર પર સ્ટીમર આવી પોંચી છે.

ચેપારી સાહસ

બ્રીટન તાબેના મુલકો અને પુરોપના બીજા દેશોવચ્ચે ચેપારના મદદકર્તા થવા પ્રજાના સેતુથી "કમ્બેનસેશન બોક્સ" નામની નવી કંપની હાલમાં સ્થાપન થઇ છે. બ્રીટન અને જર્મની વચ્ચેનું ચેપારી ગમન બબાબરના ચુકવા આ કંપની મદદકર્તા થઇ પડે એવી બધી છે. તુર્કી, રૂમાનીયા, બોલ્ગેરીયા અને યુગોસ્લાવીયા સાથે ચેપારી સંબંધ બાબતે અને રબર, ગરણી, ફ્રેક્ષ, માગેનીઝ, તલ; સબ્જ અને બોરાકની વસ્તુ બાબત ચેપાર કરશે. લોર્ડ બ્રોન્ટકોર ચેરમેન છે. બ્રીટનના રાજા, મહારાજા અને આપબ્બા બાદશાહો બોર્ડનો કયારે જબ્બર થશે! ચેપારમાં સાહસ માટે કયાં પાર છે?

ક્રીકેટ મેચ

ઓસ્ટ્રલીઆ અને સાઉથ આફ્રિકાની ક્રીકેટની મેચની બાદશાહી ગ્રીજી ટેસ્ટ મેચમાં ઓસ્ટ્રલીઆની ઝેક ઇનીંગ્સ અને ૧૭૫ રનથી જીત થઇ હતી. આ મેચ જોવા કેપટાઉનના મેદાનમાં ૬૫ હજાર માણસો ભેગા થયા હતા.

જાણવા જોગ

ઘરેણાં ને અલંકાર

જે કુદરતી રીતે સ્વરૂપવાન છે તેને કોઈ ઘરેણાં કે આભૂષણની જરૂર નથી. પ્રાચીન આર્યો તો કુદરતી પુષ્પોને આભૂષણ તરીકે વાપરતા. તેને બદલે હવે સોનાનાં કૃત્રિમ પુષ્પો, વેલ, ગજમાળા ને રાયબુમાળા વપરાય છે, પણ તેમાં તો કોઈ સુધારો દેખાતો નથી. પુરુષો કરતાં સ્ત્રીઓ ઘરેણાં અને આભૂષણોનો વધારે ઉપયોગ કરે છે. પરંતુ તેમને બીચારાંને અત્યર નથી કે કેટલાંક ઘરેણાં તો તેમની ગુલામીના ચિન્હોના સુપરેખા અવયોગ રૂપ છે. પુર્વે બ હોર બ હોર વજન્ના એક એક કડાં (કડું) કે સાંકળું સ્ત્રીઓના પગના નાંખવામાં આવતું અને હજુય કેટલાક પ્રાન્તમાં કે ગીચણ સુધી કે તેથીયે ઉપર સુધી પહેરાવે તહલી બીજાની સંખ્યાબંધ કહીઓ જોવે પગે પહેરાવવામાં આવે છે. ચીન દેશમાં સ્ત્રીઓના પગના પંજા બાળપણથી ખુબ તાપીણા પીને ઘોવા નાના રાખવામાં આવે છે કે પરનાં મુસલમાનો ત્યારા થાય; તે ઉપરાંત તેઓ લાકડાના જોડા પહેરે તોજ ચાલે એમ મનાય છે. ઉિલાયતની સ્ત્રીઓ અને તેઓના અંધ અનુકરણ કરનારી પારસી અને ખ્રિસ્તી સ્ત્રીઓ અતિશય દુબળી અને અતિશય નાની એડીના બુટ પહેરવામાં શોભા માને છે. ગમે તેમ તો સ્ત્રીઓ પરમાત્મ અમરણ રહે, તેમને ચાલવામાં વધારેમાં વધારે ત્રાસ ઉિપજે. અંગે પરની બજાર રાખે નહિ, એ હેતુથી આગી પેઢીઓમાં રીવાજ પાડનારાં પુરુષોએ સ્ત્રીઓને શોભાવ્યું છે. બજારને જે હેતુથી નાથવામાં આવે છે તે હેતુથી સ્ત્રીઓને પણ નાથવાનો રિવાજ શરૂ થયેલો અને હજુએ નથનીઓ, ચાળાઓ, કાટા, ચુનીઓ નાકમા પહેરવાનો રિવાજ ચાલુ છે. નાકને સ્વચ્છ રાખવામા આ વસ્તુઓ બહુ પીખ્યરૂપ છે, અને ચારસોક રીતે કંઈજ શોભા બધારનાર નથી. પરંતુ જ્યાં સુધી ગુલામી માનસ સ્ત્રીઓમાં ગોબાદ હોય ત્યા સુધી પોતે બાંધેલા ગુલામ છે એ ભાનકરાવનારા ચિન્હો તેઓ ધારણ કર્યેજ રાખવાનાં. બીજીઓ પગે અને હાથે બંને બજાએ દાગ છે. પાતે સભ્યતાની બંધન કરીકારે છે, તો દર્શાવવા ત્રાસ ચબત જ કર્યા પોતાના પગુના તરફથી બનાતા ચુડા પહેરે છે, અને પોતાનો પગુ બીજાના હોય ત્યાસુધી એક ક્ષણ પણ એ ઢાબની બેડી પગર કરતી નથી. કદાચ પગુ મરી જાય ત્યારે પોત ગુલામીના બેડીમાંથી છુટી એમ બતાવવા તે ચુડા ફોડી નાખી પાછી ખાલી મુકત હાથે રહે છે. કેટલાક પ્રાન્તોમા અને અમદાવાદ જીલ્લામા પણ રબારણો જેવા કેટલીક ઓઓ કોળણો તે કોણી સુધી અને કાળીયો ઉંચે બધા સુધી કાયદાંતરની સંખ્યાબંધ ચુડીઓ અને હાથે પહેરે છે. એવો જવાબે શોભા કે કામકાજની સગવડ તરફની નથી પણ ગરાબપર ગુલામીના ચીન્હરૂપ બેડીઓજ જરૂર સારે છે. આ રાતદીવસ બારે માસ પહેરેશ . તેથી હાથ સારી રીતે સ્વચ્છ રાખી શકાય નહિ અને તેવા બક્કલોમાં કહલાયે રોગજનક મેલ ભરાઇ રહે તે ચધારામાં. કાનમાં પહેરવું પણ આવી રીતે ગંદકી વધારનાર અને અગવડભરેલાં છે.

ફ્રીલ્મ-ઉદ્યોગમાં રોકાયેલી મૂડી

અમેરિકન વ્યાપારી ખાતાએ એવો અંદાજ કાઢયો છે કે જગતભરમાં ફિલ્મઉદ્યોગમાં કુલ ૫૩૦,૦૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડ રોકાયેલા છે. હોલીવુડમા ૬૨ વર્ષે ૨૦,૦૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડ પગાર આપય છે એમ જણાવવામા આવે છે. બ્યાપારી બાતું એવો પણ અંદાજ નકે છે કે યુનાઇટેડ સ્ટેટસમા બ્યા ધંધામાં કુલ ૮૦૦,૦૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડ રોકાયેલા છે જેમાં થા ૬૬૦,૦૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડ થીએટરોમાં ૧૦૦,૦૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડ સ્ટુડિઓમાં અને ૬,૦૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડ ડીસ્ટ્રીબ્યુશનના કામમાં રોકાયેલા છે. બીજા ખાતે તતું બાદિક બર્ચ આશરે ૧,૦૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડ છે અને આશરે ૨૦,૦૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડ ટેકસ ભરવામાં આવે છે. બર્ષા ગાઉદ વર્ષ દરમ્યાન અમેરિકામાં થીએટરોમા સરાસરી અડવાડીક હાજરીના આકડા નીચે પ્રમાણે છે.

વર્ષ	હાજરી
૧૯૨૨	૫૦,૦૦૦,૦૦૦
૧૯૨૩	૫૩,૦૦૦,૦૦૦
૧૯૨૪	૪૬,૦૦૦,૦૦૦
૧૯૨૫	૫૦,૦૦૦,૦૦૦
૧૯૨૬	૫૬,૦૦૦,૦૦૦
૧૯૨૭	૫૦,૦૦૦,૦૦૦
૧૯૨૮	૧૩,૦૦૦,૦૦૦
૧૯૨૯	૬૫,૦૦૦,૦૦૦
૧૯૩૦	૧૧૦,૦૦૦,૦૦૦
૧૯૩૧	૧૨૦,૦૦૦,૦૦૦
૧૯૩૨	૧૦૦,૦૦૦,૦૦૦
૧૯૩૩	૧૦૦,૦૦૦,૦૦૦
૧૯૩૪	૧૦૦,૦૦૦,૦૦૦
૧૯૩૫	૧૦૦,૦૦૦,૦૦૦

જગતભરના સ્ટીનેમા-થીએટરોમાં ૧૯૩૪ ના સરાસરી અડવાડીક હાજરી ૨૨૦,૦૦૦,૦૦૦ હોવાનો અંદાજ કોઢવામાં આવે છે. બીજા શબ્દોમાં અમેરિકાની પ્રજાએ સિનેમા જોવા પાછળ ૧૪૦,૦૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડ બર્ચ્યા હતા. ઉિપર આપેલા ચઉદ વર્ષની હાજરીના આંકડા ઉિપરથી સિનેમાની લોકપ્રિયતા ઉિતરોત્તર કેવી રીતે વધતા ગયા છે તેનો ખ્યાલ આવશે. જે અમેરીકામા બન્યુ છે તેજ બીજાવતે આજે દુનીયાના સર્વ દેશોમાં બન્યુ છે.

મણીપુરના રાજકુટુબના યુવરાજ રાજકુમાર બુધીમંત્રસિંહે માબાપના આકારનું એક દરી પડીઆળ તૈયાર કર્યું છે. આ આકારનો બાર ઇંચ પડીઆળા છે ને દર કલાકે તે પડીઆળામાં ટકોરા વાગે છે. રાજકુમારે પોતા કબોકની પણ શોખ કરી જે જેમાંથી દર કલાકે કાયમ દર્શાવતો આવાજ જેવો અવાજ નીકળે છે.

આપણે બાલને બણીએ છીએ ત્યારે અંગ્રેજી દબ મુજબ હસ્તાક્ષર (શેકહેન્ડ) કરીએ છીએ. આ રીવાજ પહેલવાના વખતમાં જ્યારે લોકો દુશ્મન પોતાની પાસે દુશીઆર રાખી કરતા તે વખતથી ચાલ્યો આવ્યો છે મિત્રતાની નીશાની તરીકે લોકો પોતાનો જમણો હાથ એમ દર્શાવવા ધરતા કે મારા હાથમાં હથીઆર નથી !

માર્ગરેટ એન. રોબર્ટસન નામની એક ૨૦ વર્ષની યુવતી દુનીયામાં નાનામાં નાની છે. તેની ઉંચાઇ ૧૯ ઇંચ છે અને વજન પણ ૧૯ રતલજ છે !

અદાર વર્ષ ઉિપર જનુ લાડિય વેલ્સની એક બાબુમાં મી. ઓ. જે. મોરીસને સ્ત્રેપ્ટનની એક કબ્રસ્ટ આગમાં અકરમાતીક ભોકાબ ગયું હતું. આ કબર નકિ નીકળતાં ધીમે ધીમે હાય અને પાંદ વરસ દુખી અવસ્થામાં હતું બાબતથી દુઃખ નરમ પડયું હતું. ઓસ્ટલ ન્યુસ પાપર આપે છે કે ગોડા વખત ઉિપર મી. મોરીસ નાહતા હતા ત્યારે તેની અજાણપણે ત્રન્ચે સોબંડની કબર પગ રસ્તે બહાર નીકળી પડી હતી. શરીર રચનાની અદભૂતતાનું આ એક વિશિષ્ટ દ્રષ્ટાંત નકિ કેબાય !

—:o:—

પરચુરણ

દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રખ્યાત કુસ્તીબાજ મી. ભોગેરાસ કુસ્તી માટે કરોબજીપ જરો મા. સેન્ડોસ યુનીયનમાંથી રવાના થયા પહેલાં દક્ષીણ આફ્રિકામાં માસ્ટરમાર નેલ નામથી પ્રખ્યાતી પામેલા મી. ફેન્કર યોગ્ય સાથે કુસ્તી કરશે. અત્યાર આગાઉય આ બન્ને હરીફો વચ્ચે ચાર કુસ્તી થઇ હતી. તેમાં મી. સેન્ડોસ ૩રજનમાં જે ચબત જીત્યો હતો; અને ઇનેહાનીસબર્ગમાં બન્ને વચ્ચે હાર જીતનું પરીણામ માલુમ પડયું નહોતું હતું.

પોર્ટ એલીઝાબેથના કોરસન બાતના એક બ્લાના ઘરમાં એકાએકી આગ લાગવાથી ગયા શુક્રવારે સાત વર્ષની ઉિમરનું એક રંગબેરંગી બાળક મરણ પામ્યું હતું આગ બહોર પડતાં બાપે એકારડામાં પડતી બધ એક બારડામાંથી બે બાળકો સહીસલામત બચ્યા કારણ બધા પછી આવે બાબકર રૂપ લેતા લોકો બોકરો બચાવવા શકયા નહીં. આગ શાંત પડયાં પછી બળેલી લાસ નજરે પડી હતી.

વાચનના શોખીનો માટે

ગુજરાતી સાહીત્ય સંગ્રહ

બીલ્હણી	૨	૬	બોકેશ્યાકમ	૧	૪
સુન્દરબાગર	૧૦	૦	આદર્શ' મરિત્રાવલી	૨	૬
અમલકારીખુન	૪	૦	અંધેકારપર પ્રકાશ	૫	૦
ભારત મુસ્લીમ ઝાઝા ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫	૧૨	૦	અર્વાચીન સાકેત અને સાક્ષાત વીચાર	૨	૦
અદભુત બોગીના	૫	૦	ઉદયમ (કાવ્યો)	૪	૦
અપુર્વ અંક	૨	૦	કુમારીની કારા	૭	૦
આસીની રાણી	૧	૦	જીવનનાદર્શ	૪	૦
નસીબની બલીહારી	૨	૦	જેલ ડાયરી	૪	૦
ઘર ચર્યુ ચમકે	૧	૦	સાબરમતી	૨	૬
ઘર ચમકુ (લેખક ચમદ જટાશકર			તુરેસાસાર	૧	૧
બીલાપર)	૧૫	૦	સાચી રીતનાર રોદન	૧	૮
કલા કારીગરીનું રીશેષ ભા ૧	૧	૮	સાકભદલા	૧૭	૧
,, ,, ,, ભા ૨	૧	૮	સાયબુરાની રસકથાઓ	૩	૬
બાપાપ શું આકર્ષે છે	૨	૦	દેવા ચોધરાણી	૪	૦
કવિતકમાળા અને ચોપનવન	૩	૬	ગુજરાતી વેપાર ભા. ૨ જું	૩	૦
નીતાનાકને માર્ગે	૧	૦	વીપાન (સુંદર વાર્તા)	૧	૦
કાનમો કુવ	૧	૦	કાળાપાણીની કથા	૩	૦
ગુરસીરની વાર્તા	૩	૬	ધર્મ'કરસ્થાપન (લેખક બાબાજી)	૧	૦
૮૮ વર્ષનું પંચાગ	૩	૬	ઉપાસના	૫	૦
ગીતા બંધન (કી. પ. મહારવાળા)	૫	૦	બોધીદ્રુમ આશ્રમ		-

શ્રી. રમણલાલ વર્ધનલાલ દેસાઇની બાકી જગાના ઉપર લખાયેની આદર્શ' નવલકથાઓના જુસ્તા નીચે મુજબ છે.

પદ્મ બાલકા	૫	૦
બંસરી	૫	૦
ઉદયનાથ	૫	૦
કિરીટ	૫	૦
દિવ્યચક્ષુ	૫	૦
રનેહલતા	૫	૦
ગોકુળ (કુંવી કુંવી વાતો)	૫	૦
પંકજ (કુંવી કુંવી વાતો)	૫	૦
બારેલો અગ્નિ	૬	૦
જયંત	૪	૦
કોકીલા	૫	૦
નિહારીકા (કાવ્યો)	૪	૦
પુર્ણિમા	૫	૦
કંદીલ ઉર્ફ ગંધુકના (નાટક)	૧	૦

મળવાનું ઠેકાણું:
Manager,
Indian Opinion, Phoenix.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM.

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ

T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1425

'Phone Day 2-0150. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 6-1586.
UNDERTAKER.
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કફન, કુલ, પ્રેતને માટે ૨ ઘોડા વાળી કુંક નોટીસે પુરા પાડવામાં આવે છે. ચાલ્ત દિવસ ખુલ્લું.
Manager K. S. FRANCIS.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2626.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેપ્પલ અને ફીચન ટવેસર બુટ્સ અથવા જયાં-જ્યાંથી બનાવનાર તેમજ બુટ ટર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
બહારેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ–બધી ફોટો બ્લોક એના બ્લોકમાં રોપી પહેરણ વાળો. આશરે ૨૦×૧૫ ઈંચ કીંમત શી. ૧-૬.
નવાબજાન રાષ્ટ્રપતિ–પંડીત જવાહરલાલનો પહેરણ રોપી અને બંડી સાથેનો સુંદર ત્રીરંગી ફોટો દાગલાયક. ૨૦×૧૫ ઈંચ. કી. શી. ૧-૬.
લાલા લજપતરાય– કોટ રોપી પહેરેલ રંગીત બરસો ફોટો. આશરે ૨૦×૧૫ કીંમત શી. ૧-૬.
સ્વ. દેશબંધુદાસ–બધી ત્રીરંગી. ફોટો પહેરી મોટેલ આશરે ૨૦×૧૫ ઈંચ. કીંમત શી. ૧-૬.
સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ–ત્રીરંગી બધો ફોટો ઉભાડા માથાનો પહેરી મોટેલ. આશરે ૨૦×૧૫. કીંમત શી. ૧-૬.

મળવાનું ઠેકાણું:–
Indian Opinion, Phoenix.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ, ફરસાણા વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

202 Grey Street, :: :: Durban.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ.

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ફ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

નીચેના ફ્રેરો નવા છે કે જે પોતાની ઇજ્જતને બાદર પોતાનો જન આપવા તૈયાર થયેલ.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૬–૧૦–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

ઘારૂ કવ્વાલ, આફ્રિકાના મન માનતા

HT 70 કેદ લાકવાળા બલાદ, મોહંમદબક્ષ રસૂલબક્ષ.
HT 73 કબ્રસ્તાન રો બાર બાર દમમે ખુલાસો.
HT 74 કુબ્ર બી દો ચાલો મસરબ નગર જાશુંગી.
HT 75 મારા પીલાદે ચરાણ બહારમ.
HT 76 મેરે આકા કમલી વાલે.
HT 57 બાગે આલમમેં હમ દુર નજર આતે હૈં.
HT 58 યા નબી સલામમેા અલૈકુમ.
HT 60 દીન મમકા મોહંમદ કે નુર સે
HT 52 મોહંમદ તોરે બોલ બોલે મુખડી બાન.
HT 55 બિલ્લ રીકોર્ડ કમરે બલાલમ કવાલ, મુસુક, બકેનેરી અને કમલા બરબર.
H. 10707 મેરે આતા હૈ ખુશબો મુલાબકી.

ઘારૂ કવ્વાલ

.. 06506 મોહંમદ બારે કબરી રાત દર્સ દિખલારો.
.. 06[illegible] બરી બવાલ સી કુરબાન બરકે જૈસા હૈ.
.. 06[illegible] તુમોં ખુદા કા હૈ બાર નબીકા
.. 05507 કમલ મુરસીદા બલાબ મોરા રે બાબબવા.
.. 0070 દરદ કા કદ કીમા શોબ કા બાલાદ.

માસ્ટર ફઝીલુદ્દીન

.. 06335 બને જહાં બહજુરી ખુદા બંસમ્બર હા તો બોસા દેઉ.
.. 03[illegible] બખ સામને આબો કે દરબારે નબી આબા.
.. 06[illegible] કર રહેમ મેરે હલ પર બીરાહ ન બબકર કરના.
.. 0335 [illegible] દીબવા કા બૈસે બલ્લહ ઉનકા રબ પોશ દો જાનો.
.. 0363 [illegible] બિ કલબ બહોરે ખુદા બૈચલ મદીનેકી તરફ
.. [illegible] દો બદ બાબ કે દર તક કબે રસાબ મોરી.
.. 0433 બાજ કરના [illegible] બાતે હું મુજે કરબાદ નહીં.
.. 0450 રબાબે મકકે ચલ્લા.
.. 0[illegible]/1510 અબબ્બ સાને ફરીમા હૈ કામાલત કે દીનકા બાબ. બબ્બ રેકોર્ડનો સેટ.
.. [illegible] પેા નાબે સરીફા મકબ બાને વાલા
.. [illegible] નુગરે બાન મોરેસાહ્બ મોહમ્મદદીન.

૧૦ ઈ ૨ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-. ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૪ રે. ૪૫/-.

બહાર ગામના ૬૦ ઈંચની ૬ અને ૬૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

મિસ કુલારી

નં. 10354 કેબના બાકી પટા ગુલજાર બે બાબ ના દો.
„ 10370 કિસને બે તબસી કબે રૈયત કા દીબાબ.
„ 10087 મુબ્બીન નહીં કે તેરી મોહબ્બતમાં કી બૂ ન દો.

મીસ કવ્વાલ પુતલી

„ 6614 દો બબા બાકીદ બહમદ મહમદ કા બલબા દેખ કર
„ 0431 નાબી કુલ દર્દ રે બલકબ ગુજે રોબે મદીના દૈ
„ 6507 મેરે સાથ દો તું બો બાબાદ
„ 6302 નાબી કે સુરતા પર કુરબાન.

મિસ મુન્ની

„ 0513 ખુદા કે સામને કર કિસ સર ઝકાન કા
„ 6[illegible] બૈજાન બની સબીરી.

અલી હુસેન

„ 6651 મન મેરા બબા બેા રબે કે બબાદ
„ 6652 બબારે અહમદ કુબા મોરા બામ.

મોહંમદ અકીલ કવ્વાલ, શાગીર્દ કાલુ કવ્વાલ

„ 6610 બાન મારા બાન બાન કે
„ 6[illegible] બાર કર મોકરે ખેબા મેં બબા બાબ.
„ 0652 બૈજાન કા બાબી બારહે મદીને ચાલે.
„ 0541 મદીના બે ખુશાબા નબીકા મદીના મેં
„ 6[illegible] દિલમાં તેરી બે બબાબા નજર બબુગી.
„ 661 [illegible] દિલ કર મો હુકબત મકરર તીબે [illegible]

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના નવા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બકક્ષના

૧૪૮૦ "બોલુમદ મોહમદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

આ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છ પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧–૫–૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બકક્ષની બીજી રેકાર્ડ

૧૪૧૬ ના દોસ્તા કેમ આલગમે બજવા દીયા કમાલી વાલેને.
આ રેકાર્ડ સાંભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર ઝહરાજુદ્દીન

૨૪૫૪ પ્રેમ પ્રેમ પ્રેમ
૨૬૬ ગેવા દીલ ને કીધું કે શીદાજે મોહમ્મદ
૪૦૬ મોહીબ્બોમ મોહબ્બતા ખરી ચીજ છે.

અબ્દુલ અજીઝ અને પાર્ટી

૨૪૬૬ અમા આલ્લાહી અલાહ હમ
મોર પઢા અલાહી અલાહ હમ
૨૪૬૭ અમેકા તુફાન
૨૪૬૪ બરસાસે આવા (ગજારા)
૨૦૭૫ સાલમા નામ ૬
૨૪૦૭ ગયા નવા (ગજારી)
૨૪૩૦ નાગે અહમદ લા ઇ
૨૪૨૩ નાગે નહમદ બોલમ બાલે.
૨૪૩૧ ૨૬ આપ્યું પુના : મોહદ ને ક્યાલી.

ચુકી કવ્વાલ

૧૭૩૧ અગલે: મેરી બીજ દીના ગરકાર બનાદીજે.
૧૭૪૬ બજલીર ના કાર્યોમે મલી કવ્વા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

૧૭૪૧ હજરત કા મોહબ્બા હજરા ગણીર કે બચ્ચોનો ઘરદ કા છોડા કરના.
૧૩૯૧ મોહબ્બા દીલબર બેમાર.
૧૩૯૦ મોહબ્બા બંગુડા હજરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

બશીર કવ્વાલ

૧૬૯૪ પીયારી પીયારી સુરતવાલ.
૧૬૭૯ મોહમ્મદ મેરે દોસ્તે અરમા તુમી લો.
૧૬૭૭ મસકુર હુવા આલમમે બધા રે ઘરમાને મોહમ્મદ સલલાહ.
૧૭૧૬ બચ્ચા મુજે રોજીપે બુલાડા.

ઝીયાઉદ્દિન હક કવ્વાલ

૨૦૬૪ દીલ છીન લીના એક બચાને અરમાને.
૨૦૬૭ બચાવી રસ્તે પુદા કહતે કહત.
૨૧૬૬ નસરૂ દાનીયે ય આલમે રનગો પુ.
૨૧૫૬ સુરે બધાંયે હમ આબોસો.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૧૩૧ દીલ લે ગોરા લે ગયા.
૨૧૬૦ નીમાઝે યુરકા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Satyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ,
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

P. O. Box 99 TEL. D. PATEL.

બેરામાં હિંદી એજન્ટ

પટેલ કુલંભભાઈ મોરારજી (સુરત જીલ્લાવાળા)
ટ્રાંસપોર્ટ જનરલ એજન્ટ,
બેરા, પો. ઈ. આફ્રિકા

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ આવે બનાવી આપશે.
હાયલ ઓર્ડર આપી આવી કરી જુઓ.
'Phone 2967, 176 Grey St Durban.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD.

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઇ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
અક્ષરગ્રામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Box 830, Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
country orders executed at lowest Market prices.
special attention is given to all upcountry orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમે અપકંટ્રીના ઓર્ડર ખાસ ધ્યાન રાખી સારો માલ
C.O.D. થી મોકલીએ છીએ.
79 PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Phone 33-4402. Tel. Add.: "VALABTEL." P. O. Box 6748.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D.

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડયુસ મરચન્ટ.
ટાઉનમાં સસ્તામાં સસ્તી બનાના.
૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
દેશગામના ઓર્ડરો ૨૪ કલાકમાં, ટેલીફોનથી અને પોસ્ટથી પણ તાબડતોબ.
બનાનાની સફરમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન.
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા ફ્રૂટ બહારથી ઉતરતું સસ્તું મળશે. અમારા
ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.
ફોરેસ્ટથી બનાના C. O. D. થી માલ મળી શકશે.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૨ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પો. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં જાતી ઝેખરેખ નીચે તાજો અને સફાઈથી ઘરમા
દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, કળકર અને ગરમાં ગંભેલાં બોટા
ના કરવાથી અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ,
તમો ઘરમા બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

મફત! જંતિપની આપ જરૂરી માહીતી પુરી પાડનાર પ્રથમ ૧૬૯૭ મું ગ્રાહકોને મફત મંજરી પંચાંગ તમારા સરનામા પર મોકલી આપીશું.
મફત મંજરી ફાર્મસી, ગામનગર, (કાઠિયાવાડ) ઇંડીયા.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ક્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭ જાનેવારી	૧૯૯૩ માગશર	૧૩૫૫ સફર	૧૩૦૬ રોજ. ૬૬મી	કા. મી.	કા.મી.
સુર	૧	વદી ૫	૧૭	૨૯	૫-૩	૬-૫૩
ચંદ્ર	૨	,, ૬	૧૮	૩૦	૫-૩	૬-૫૩
મંગળ	૩	,, ૭	૧૯	૩૦	૫-૪	૬-૫૩
બુધ	૪	,, ૮	૨૦	૧	૫-૪	૬-૫૪
ગુરૂ	૫	,, ૯	૨૧	૨	૫-૪	૬-૫૪
શુક્ર	૬	,, ૧૦	૨૨	૩	૫-૪	૬-૫૫
શનિ	૭	,, ૧૧	૨૩	૪	૫-૪	૬-૫૫

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ક્રેમોફોન, વિક્ટર, વિક્ટર

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે મળી રહશે.

Leg Press Harmonium
Double Reed From £9-15-0.

અમારે ત્યાં દરેક જાતની મશીન, ગ્રામોફોન રેકોર્ડોના સીપમેન્ટ નીયમીત આવે છે.

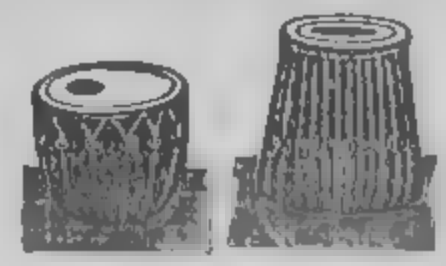
ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાય કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ગ્રાહકોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

ગ્રીક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો

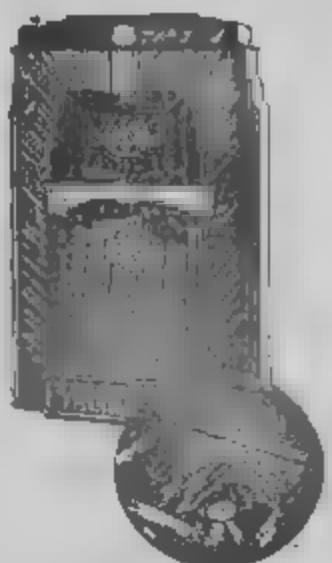

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6,
Double Reed From £3-5-0.

Tablas From 22/6

**Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.**

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

**Distributors of—
MIDWEST RADIOS.**

CHOONILAL Bros.,

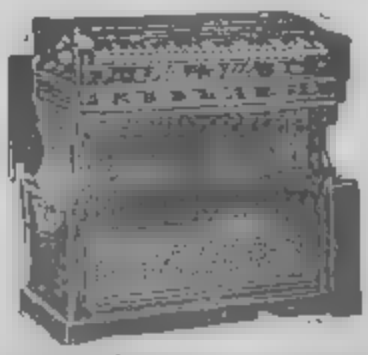
141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ થયા છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ડ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

ખાસ દીવાળીના અંગે ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક પળ અમારો ભાવ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

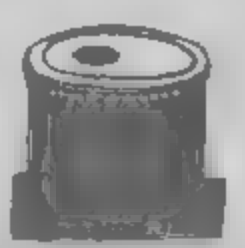
				શી.	પ.
મહાભારત,	નંગ	1	કિંમત	૨૧	૦
પૃથ્વીરાજ ચૌહાણ	,,	૮	,,	૨૭	૬
ઉષા સ્વપ્ન	,,	૬	,,	૨૧	૦
નળ દમયંતી	,,	૫	,,	૧૭	૬
રણવીર કર્ણ	,,	૫	,,	૧૭	૬
રાં. માંડલીક	,,	૫	,,	૧૭	૬
મહારાણા પ્રતાપ	,,	૫	,,	૧૭	૬
ઘરમાં પુજા	,,	૨	,,	૮	૦
ગુણવંતી	,,	૩	,,	૧૦	૬
જુલકણ્ઠો ઝરમર	,,	૩	,,	૧૦	૬
રાણકદેવી	,,	૩	,,	૧૦	૬
શકુન્તલા	,,	૪	,,	૧૨	૦
બુદ્ધ દેવ	,,	૪	,,	૧૨	૦

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સસ્તો અથવા અતે ખરો.

ગ્રામોફોન પા. ૧–૨ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

જોડી ગ્રહની કીમત પા. ૨–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૮ સુધી

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જેવા કે

માસ્તર ફલુભાઇ. આણંદજી (કાઠીયાવાડ કબુતર), કેશવલાલ (કબુતર), ચીમનલાલ. માસ્ટર ખુલીઆ. ગોકળ. માસ્ટર રાયચંદ. ઉમાશંકર, માસ્ટર વસંત. માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

તેમજ આ રેકાની ઢબને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વાજા, શરતા, સરદાર તેમજ એકર્ડીઅન્સ ફલુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ પગના. નવી સીલેકશન જાતની રોલ મેકિંજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરથી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્ટોક બેન્કના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.

DURBAN, NATAL.

Special

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધી દ્વારા સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયેલું

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 2—Vol XXXV Friday, January 8th, 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price Fourpence

ALL RELIGIONS ARE EQUAL

"THE world is never going to have "one" religion. All religions are equal, all prophets are equal. A true Mussalman, to my mind, is one who carries out the will of Allah ..I can never accept a wicked Mussalman as a Mussalman at all...The pity is we do not know religion, and if we know the principles, we have no grip on them. All religions are springs running from the same source, and nourish different soils and different people. Why should a Mussalman go crazy over making other people Mussalmans, and a Christian over making other people Christians? After all, in spite of our proselytizing zeal, where are we? What progress have we made?

—KHAN SAHIB ABDUL GAFFAR KHAN

તમામ મજહબ સરખા છે

"આ આખી દુનીયાનો એક મજહબ કદી થવાનો નથી. તમામ મજહબ સરખા છે, તમામ પેગમ્બરો સરખા છે. સાચો મુસલમાન હું તેને ગણું કે અલ્લાની મરજી પ્રમાણે ચાલતો હોય. . . . . દુરાચારી મુસલમાન હોય તેને હું મુસલમાનજ ન કહું. . . . . અફસોસ એ છે કે આપણે મજહબને પિછાનતા નથી. ને એના સિદ્ધાંતો જાણીએ છીએ તો તેનો અમલ કરતા નથી. તમામ મજહબ એકજ જગાએથી નીકળતા ઝરા છે, ને જુદી જુદી પ્રજાઓને પોષણ આપે છે. મુસલમાનને બીજા લોકોને મુસલમાન બનાવવાની ને ક્રીસ્તીને બીજા લોકોને ક્રીસ્તી બનાવવાની ઘેલછા શા સારૂ હોવી જોઇએ? આટલી બધી ધર્માંતરની ઘેલછા છતાં આપણે આજે ક્યાં છીએ! આપણે કેટલા આગળ વધ્યા છીએ"

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી કંપની દ્વારા આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, બેઇ આસેા, કામદારેાને મળતા વીમાઓ, ચોરી સામેનટ વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

બરાકાને વિનંતિ છે કે પહેલ્લા ફેાગ્વેન્સેશનના પગારના રેકર્વેરેશન ફેારમ તાકીદે ભરીને દસ્તખતની ફેસ ઓફીસ ઉપર ઘેાકલાથી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પેાલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલેા આણેા તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલેા. દેશી દવાઓના વસાણા. હંમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે. ઇન્ડિયા, જાપાન અને યુરેાપનું સુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ. કેાટ, પાટલુન, બર્મીઝ. અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશા ફીકાયત આવથી મળશે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરશેા.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT,
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No 1008.

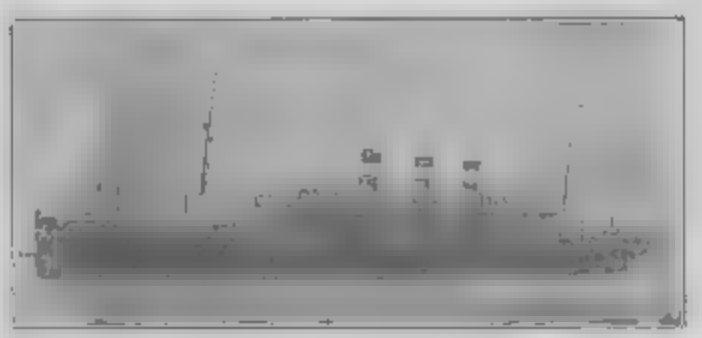
B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(અપર બેરાથ)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.

૨૬
(અપર બેરાથ)
પાઉંડ ૯–૭–૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(ડબલકેબીન) પા. ૬–૧૮–૬.

હિંદુ વીશી
પા. ૨–૬–૩.
અને
(ડબલકેબીન) પા. ૫–૬–૩.

જાનેવારી તા. ૨૮ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ.—હિંદીઓએ પોતાના દાબીના ઉપર પોતાનું અને રસોયણ નામ લખવું, પોતાના કારનામું કરવાનું અને બધાં માટે જોઇતા રેલવે ટીકીટોનું દાબીના રસીદ પોતાના ઉપર પહોંચતા કરવા બાબતનું

દરેક હોંશે પેસાફરે પોતાની ટીકટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. બહારગામવાળા બાબતો અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મોકલી શકાશે.

રસોયણને હમેશ દરેક કામકાજ અમારી મારી દેખરેખ નીચે થાય છે.

વધુ મુલાકાત માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે,
તન્દુરસ્તી–તાકતથી ભરપુર
મદદાયક રેસોનો
અકસીર મુલ્લાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સારી સ્ત્રિઓનો સંગ્રહ કરવા
ઝંડુની મુખર્જુમિક્સિત

મકરધ્વજ ગુટી

સ્ત્રિઓની નબળાઇમાં
અજમાવવા ભલામણ

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રિકાનો સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. લોરી એન્ડ સન્સ, ૩૫૫ યુમ સ્ટ્રીટ, પી. ગ્રો. બોકસ ૧૨૦૫, પીટરમારીત્સબર્ગ.
મેહરબાનીપૂર્વકનાં મળવાનું ઠેકાણું : અજમ બાધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર બાલબોધ મંગાવો

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઇ.
હોલસેલ દરજી વેપારી.
અમે દરેક જાતના કપડાં અને પેકટેપણ પુતળીઘરના કોઇ પણ ભાગમાં C. O. D. થી સાટુ પેકીંગ ફ્રી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St Durban.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને પેકટેપણ સાટે પેકીંગ ફ્રી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. પત્રો:—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS: "GIDMALCO." P. O. Box 5169.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES: KEWALRAMS' ELOFF STREET,
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET,
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET.

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

આંચો:	કેવલરામ્સ,	::	::	::	ઈલોફ સ્ટ્રીટ.
	જપાનીઝ વેરહાઉસ,	::	::		જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે ખાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

ઇ. એસ. પાટણવાલા. મુંબઇ ૩.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુરવૅદિક દવાઓની સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ બાત્ર મળે છે:

રોનીક અકસીર બદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અમ્બર, પોલાદ વિગેરે કીંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમતાકાતી દુર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ડબ્બી ૧ ની પા. ૧–૧૦–૬.

વરમનની "બી" અકસીર રેમેડી—આ ગોળી હરસ, મસા, કે બવાસીરના ચાંદામાં રાપડાઓલાને ઉગારે છે.

કીંમત પા. ૧–૨–૬.

તીલાગ્રેન અકસીરે આશ્રમ—બેહદ પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અત્રે કરી શકાય નહીં.

કીંમત શી. ૧૨–૬.

બીજા દવાઓ: ખાંસી ચેસાણ, ખરજવા, ખુજલ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછાવો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist

382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MAIMA Watches.

Large stock of Indian and European jewelleries always on hand

Importers of MORINI FLUTE Harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban, 'Phone 21258.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર.

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાગપુર અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

કીટીંગસ

પાવડર

ચીડી, ઉધાઈ, માકડ, ચાંચડ, માખી, સઘળા જંતુઓને

નાબુદ કરે છે.

બીજીરા જનાવર. ફકત ટીનોમાં વેચાય છે.

'Phone 20350. Tel. Add. "Narijee."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

country orders executed at lowest Market prices.

special attention given to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 196. DURBAN.

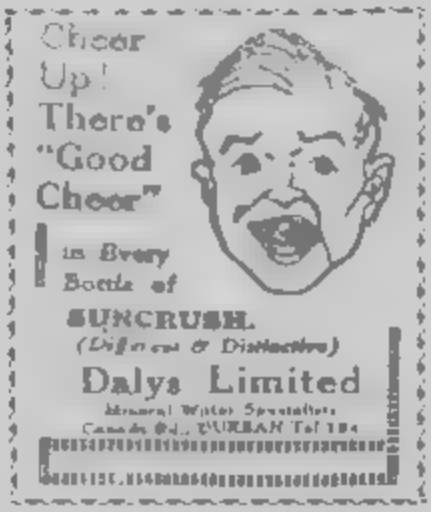
MOHANLAL VALJEE,

(INDIAN PAWNBROKER.)

112, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

LOWER CONSUMPTION YET GREATER PROTECTION WITH NEW-PROCESS

Mobiloil

ઓછે ખર્ચે
મોટું રક્ષણ
જોઇતું હોય તો

The New Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

11 JAN 1937

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 2.—Vol. XXXV. Friday, January 8th, 1937.

NOTES AND NEWS

The King's New Year Message

HIS MAJESTY THE KING has issued a New Year message to all the peoples of the Empire. His greeting contains the warmest wishes for their welfare and happiness. His Majesty states :

"In succeeding to the Throne I will follow my father, who won for himself an abiding place in the hearts of his peoples, and my brother whose brilliant qualities gave promise of another historic reign—a reign cut short in circumstances upon which from their very sadness, none of us would wish to dwell. I realise to the full the responsibility of my noble heritage. I shoulder them with all the more confidence in the knowledge that the Queen and my mother, Queen Mary, are at my side. Throughout my life it will be my constant endeavour to strengthen the foundation of mutual trust and affection on which the relations between the Sovereign and the people of the British Empire so happily rest. I ask your help towards the fulfilment of this purpose and I know I do not ask in vain. To repeat the words used by my dear father at the time of his Silver Jubilee, my wife and I dedicate ourselves for all time to your service. I pray God may give us guidance and strength to follow the path that lies before us."

Such A Thing Can Happen Only In India

We read in the Indian exchanges:—

"Replying to Rai Bahadur Sukhai Nag, in the Bengal Council, the Home Member said that the Bengal Government did not contemplate moving the Government of India for the release of Mr. Subhas Bose at an early date or for his trial before a court of justice, nor were they prepared to disclose what allowance was paid to Mr. Bose. Latest reports indicated that Mr. Bose's health was not quite normal but it did not so far appear that any serious complaint had been discovered. He had been examined by the Civil Surgeon, Darjeeling, and Sir Nilratan Sircar. Their reports were confidential. The *United Press* authoritatively learns that His Excellency the Governor has disallowed, under Section 21 (1) of the Bengal Legislative Council Rules and Standing Order, a resolution given notice of by Mr. P Banerjee M.L.C., recommending to the Government that immediate steps be taken to secure the release of Mr. Subhas Chander Bose now detained at Kurseong under Regulation III of 1818.

It will be remembered that Mr. Subhas Bose who had been to Europe for health purpose was, on his return to India after an lengthy tour, arrested immediately on landing in Bombay and interned under a regulation of 1818. The public in India is now asking either for the release of Mr. Subhas Bose or for his trial before a court of justice. There cannot be a more reasonable request. But the "benign" British Government has decided to flout public opinion. Mussolini waged war on Abyssinia because he classed the inhabitants of Abyssinia as heathens and wanted to bring civilisation to that country. We wonder how this treatment of Mr. Subhas Bose and hundreds of others in India at the hands of the British Government known to be the most civilised on the face of the earth could be described. Heathenish, we think, is too mild a term for such treatment. In any other freedom-loving country such a Government would surely have long been overthrown.

Dr. Malan's Immigration Bill

Commenting on the Immigration Bill proposed to be introduced into Parliament by Dr. Malan, the *Star* says :

"Dr. Malan's draft measure appears at best to be an awkward effort. It is difficult to see on what principle Yiddish could be excluded from the list of European languages, and stipulations such as the one that immigrants since 1930 must prove that they are "assimilable" before they can be naturalised are likely to prove quite impracticable when it comes to methods of proof, or, for that matter, to define what is meant by "assimilable." To close certain professions to certain people would introduce a very undesirable power of discrimination into our law, and the idea of requiring individuals to be licensed by the Government before they can acquire property is merely fantastic. The way to deal with Europeans unfit to own property or to keep them out of the country, to apply restrictions of the kind in question would, on the other hand, make a farce of the freedom and progress which have hitherto been the country's proudest boast and the object of so many of Dr. Malan's speeches."

Dual Licensing Problem

Steps are being taken by the Durban Municipal Licensing Department to put an end to alleged illegal trading in the City by people holding dual licences—licences such as general dealer and tearoom and general dealer and fresh produce, which entitle the holder to keep open his premises after the ordinary hour of shop closing. It is alleged that an amount of surreptitious trading in goods which should not be sold after the ordinary closing hours has been conducted and is being conducted in the City. To prevent this the licensing authorities are taking steps to insist that the general dealer portion of premises covered by dual licences must be converted into separate quarters, or that specially constructed covers shall be established to divide the premises adequately and satisfactorily. Hundreds of Durban people will be involved in additional expenditure to give effect to this step. Last year the authorities took similar steps with all applicants for new dual licences, but this year the authorities are taking action in respect of applicants for licence renewals. All such applicants are to be interviewed by the authorities on the matter.

Chinese Consul Recalled

The Consul-General for China, Mr. Ping Yang Lau, sailed for China in the *Rangitane* from Lourenco Marques last Friday. Mr. Lau has been recalled by his Government to deliver a report on the general conditions of Chinese in South Africa, of whom there are over 3,000. His place will be taken by Mr. Chang Sue Mok, who will arrive in the Union on February 13. Mok has had considerable experience in foreign affairs, for besides having been section chief of Overseas Chinese Affairs, he was also assistant director of the International Affairs Department. Until he arrives in South Africa, Mr. Ting-Chuan Chow-Chinese Vice-Consul, will act as Consul-General.

Indian Opinion

FRIDAY, JANUARY 8TH, 1937

Mr. Satyamurti For South Africa?

The following news item appears in the Indian exchanges:

"It is understood that Mr. S. Satyamurti has received an invitation to visit South Africa. Mr. Satyamurti is considering it. He desires to be assured that all sections of Indian public opinion in South Africa will join in the invitation. If he accepts the invitation, he intends to sail for South Africa after the general elections.—*United Press.*"

MR. SATYAMURTI is one of the distinguished leaders of India and a prominent and very live member of the Indian Legislative Assembly. His keen interest in matters relating to Indians overseas is well-known to all those who follow the debates in the Assembly. For Indians in South Africa to have Mr. Satyamurti as their guest would be a great honour not only to them but to the whole of the Union. But as to whether we deserve that honour or not is quite a different thing.

We are curious to know who has been responsible for having invited Mr. Satyamurti to South Africa? Whosoever may have been responsible, in the present circumstances, we are doubtful whether a service or a disservice has been done to the community in extending the invitation.

Mr. Satyamurti has very rightly observed that he desires to be assured that all sections of Indian public opinion in South Africa will join in the invitation. We can quite safely say that though we are disunited in this country there will not be a single section of Indian public opinion that will not be pleased to welcome in their midst a distinguished personality like Mr. Satyamurti from the Motherland. But in our present hopeless condition shall we be doing an honour or a dishonour to Mr. Satyamurti or, for that matter, any distinguished leader from India? We would, personally, feel ashamed to invite such a person to our home when our home is not clean and orderly. Our present state is enough to put us into utter shame. Perhaps the stray officials, both in Natal and the Transvaal, may feel elated in giving banquets to Government officials and doing other things on their own, often irresponsibly, but they seem to little realise that they are acting wholly unconstitutionally.

The tug of war between the Congress and the Colonial Born and Settlers Indian Association still continues, and the South African Indian Congress, ever since Sayed Raza Ali's marriage with Miss V. Sastry, has ceased to be a constitutional body. It has become disorganised since the majority of the officials resigned. The Natal Indian Congress, one of its constituent bodies, has been carrying on the work with *pro tem* officials who have kept on publishing notices of the annual general meeting off and on for a year, and have, just at the last moment, declared its postponement and it stands postponed to this day for reasons unknown to the public. The only way to amend the present position would be to convene a general meeting and have fresh elections. Unless this is done the community stands nowhere.

We are sorry to have to say unpleasant things about our own community; but whilst we unceasingly find fault with the Government for not treating us fairly and justly let us not be blind to our own faults, and our greatest fault is disunity, which has kept India backward all these years, but will bring entire ruination to our small community in South Africa if we fail to wake up in time. We are inspired to say these few words, as we feel sure at heart that, while we are having constant visitors to this country with a beggar's bowl who, their purpose achieved, leave these shores wholly unconcerned about what is happening to us, we are not in a fit position to welcome distinguished leaders from the Motherland who would take back with them first-hand information of the Indian question in South Africa, and whose presence in our midst would have an elevating influence not only upon ourselves but also upon the European public.

Now, if we wish to invite Mr. Satyamurti to South Africa, we feel we should be quite honest and sincere about it. And for that we should have a special reception committee which should be fully representative of all sections of Indian public opinion, and we should invite him not in the name of any particular body but in the name of the whole community. Unless we are able to show this unity, if for nothing else, out of respect for Mr. Satyamurti, we are quite reluctant about inviting him to these shores, for we would, in that case, not be honouring a distinguished son of India, but would only be insulting him and India too.

———o(:)o———

Fountain of Wisdom

It is only when men remain honourable, just and true that they are politically great; when they become wicked and unjust, they are absolutely ruined.

—DAYANAND SARASWATI.

All sacrifice incurred for high national purposes and towards the attainment of great national ideals, is repaid with compound interest.

—SURENDRANATH BANERJEE.

IMMIGRATION CASE

SUPREME COURT JUDGMENT

HOLDING that he had been charged under the wrong section of the Act Mr. Justice De Wet in the Supreme Court, Pretoria on December 31 set aside a conviction against Chan Gountin, a Chinaman, charged with the offence of entering the Union without lawful permission.

Gountin, who had been found at the Municipal location, Witbank, pleaded guilty to a charge that, being a Chinese not born in the Union and therefore a prohibited immigrant and restricted from entering the Union he did wrongfully and unlawfully enter the Union.

After evidence had been taken he was sentenced by the Witbank Magistrate to three week's imprisonment with hard labour.

The conviction was reviewed by Mr. Justice De Wet in the Supreme Court, Pretoria. The Judge said that Gountin did not fall under any of the paragraphs of Section 5 of Act 22 of 1913, which sets out who are prohibited immigrants with the exception of the paragraph which defines prohibited immigrants to include any person or class of persons deemed by the Minister on economic grounds or on account of standard or habits of life to be unsuited to the requirements of the Union or any particular Province thereof.

Mr. Justice De Wet, however, said that there should have been a reference to the well known notice of the Minister published on August, 1, 1913, by which the Minister deemed every Asiatic person to be unsuited to the requirements of the Union.

Even assuming that for the purpose of review the omission of reference to the notice was not fatal the Judge found that Gountin did not fall under the provisions of the penal section of the Act. That section made it an offence for a person who, after having been restricted from entering, removed from, or ordered to leave, was found within the Union.

The Judge said that it was clear that Gountin was a person who came into the Union illegally without the knowledge of the immigration authorities, and as such he fell under the section dealing with a person who entered the Union unlawfully but who was allowed to remain through oversight, misrepresentation, or owing to the fact not having been undiscovered that he was a prohibited immigrant.

Gountin could presumably have been charged under the section which made it an offence for every person who illegally entered the Union and failed to appear before or to notify an immigration officials of such entry within eight days. He could also have been dealt with under other sub sections which would have allowed the immigration authorities to declare him a prohibited immigrant.

"Although the accused pleaded guilty the facts show that he was not guilty of the offence with which he was charged," said the Judge. The conviction was therefore quashed and the sentence set aside.

INDIA MUST TAKE SELF-GOVERNMENT

GEORGE BERNARD SHAW has clear-cut views on India and her future, which he expressed in an interview recently with the *Advertiser's* correspondent in London.

He sees Swaraj not as the goal of Indian Nationalist ideals but as a mere preliminary to a new chapter in India's history. Its attainment, he declares, rests in the hands of the Nationalists themselves, because leaders of Indian thought and character are to-day having their energies sapped in the pursuit of the will-o'-the-wisp of political independence. The sooner India becomes self governing the better for the future of the country.

Mr. Shaw takes a practical and objective view of India's problems, tracing the undercurrents of Nationalism to their source. Thus, in answer to a question, "On the analogy of of "Ireland for the Irish,' do you believe in 'India for Indians' and Ceylon for Ceylonese?" he said:

"You must not ask me whether I 'believe' in this or that. I recognise the existence of an instinct in man, called nationalism, which makes them dissatisfied unless they think they are governed by themselves and not by foreigners. They can think of nothing else until this instinct as gratified just as a wounded man can think of nothing but his wound until he is well."

In this inborn human impulse Mr. Shaw sees a barrier to the progress of India under Imperial control and, therefore, a danger to the welfare of her 350,000,000. He recognises only one solution. "The ablest men in India," he told me "are being forced to waste their time and energy on demands for self-governments, which should be achieved at once, at any cost, to set them free for real service to their country. If Indians want to govern themselves they must have their way or else live as rebellious slaves to a foreign Power."

His Prescription

On the question of how self-government was to be obtained for India, Mr. Bernard Shaw was outspoken. One suspected, though, that there might have been a twinkle in his eye as he outlined his prescription for Indian Home rule.

"There is no question," he said, "of 'granting' self-government. England cannot grant separation to India. The Indians must take it. They must create a situation in which only by setting an English soldier with a rifle to stand over every Indian, which is numerically impossible, could British rule be maintained."

The subject of Empire trade preference and the legislative Assembly's recent decision to withdraw from the Ottawa Agreement then came up. I put the Nationalist case to Mr. Shaw by asking him whether an Indian could be expected to pay more for his clothes, for instance, just to help Empire cotton interests.

His reply was typically Shavian. "Why not," he ejaculated. "If he won't make his own clothes! Damn him!"

Mr. Shaw has little sympathy with wild talk about Japan as the "Yellow Peril," the future conqueror of the whole of Asia. He mentions that it will be other countries that will create "the peril" not Japan herself.

"All nations are alike in the pride of the others do not keep up with them," he remarked. "[illegible] the white people [illegible] Asia."

"Do you think," Mr Shaw was asked, "that there is some justice in the argument that the East is more advanced than the West considering that the latter relies on rule by force and has only one way of settling his arguments—with aeroplanes and guns?"

"I don't know," he said, "what you mean by advanced. Asia is the land of great empires. Compared to their conquest the British conquest of India was a mere poacher's raid. And they certainly had no scruples about using force.

"That question," Mr Bernard Shaw added slyly, "suggests that you are getting badly infected with Western hypocrisy—a British speciality."

MAHATMA GANDHI'S CONTRIBUTION TO INDIAN THOUGHT

GLORIOUS EPIC OF SELF-SACRIFICE

By
LALA HAR DAYAL
In "Indian Bulletin"

MAHATMA GANDHI is not only a great political leader and a veteran tactician of non-violent resistance, he is also an eminent ethical teacher. I am not competent to discuss his political doctrines and activities, but I appreciate very highly indeed his ethical grandeur as a man and a preacher of noble ideals.

In this age of rampant materialism and cynical indulgence, he has proclaimed by word and deed the glory of plain living and high thinking. He has proved to a wondering world that simplicity is the armour of the soul. He taught his disciples that happiness does not consist in the gratification of the appetites and the slavery to food, drink and apparel, in which so many of us pass our entire lives. He teaches us to be masters of our senses and our lower selves, "to move upward, working out the beast" in us. Man is indeed more than his animal nature, infinitely more than his body with its never-satisfied cravings and desires that bind it to the lowest plane of existence.

The greatest simplicity in daily life is the *sine qua non* of the moral growth and progress. The glutton becomes a mere physiological machine, incapable of high thought and noble resolve. The fop and bandy combine the vanity of the peacock with the brainlessness of the lowest animal-cultus. The simple life alone can rescue us from such perilous atavism and raise us to the full stature of humanity. The slaves of luxury and ostentation also consume more than their just share of the nation's wealth and are really guilty of theft and robbery.

When so many of India's children lack even the bare necessaries of physical existence, a few callous, self-indulgent sybarites have no right to squander the country's substance in modern living. From this standpoint, too, Mahatma Gandhi has made contribution to Indian thought. Simplicity is thus regarded as a plain and unescapable social duty and not merely as a spiritual luxury for the ethical and religious aspirant. The economics of luxury and inequality demonstrates beyond a peradventure that those who do not content themselves with simple food and raiment are really defrauding others of their rights. They are downright anti-social creatures, who are committing a heinous crime and misdemeanour. The value and significance of the simple life as a restorative of health and an instrument for prolonging human life have also been emphasised by Mahatma Gandhi. His goal is thus a symbol of nature cure and its manifold blessing.

Mahatma Gandhi is thoroughly conversant with all modern theories of physical culture and personal hygiene; and his simple diet is not only a moral tonic but also an elexir of longivity, though alas! not of immortality. Intemperance in food and drink leads to premature decay and death, while simplicity bestows good health and abundant energy on its votaries.

This gospel of the "Life according to nature" has been preached by Mahatma Gandhi by example and precept throughout his life. He has weaned the youth of India from the insidious habits of excess and indiscipline into which many were drifting through unthinking imitation of the seamy side of Western civilisation. He has reminded them of the ideals of the Indian sages and saints, who curbed and conquered the body as thoroughly as St. Francis tamed and trained this "Brother Ass", the physical tenement of the soul. This is an inestimable service in these days, when the "rehabilitation of the flesh" is supposed to be a solemn duty of "modern" and "advanced" men and women. Far from being "modern", such self-indulgence is indeed antediluvian, very much akin to the way of life of the slimy reptiles of the mesozoic age.

Mahatma Gandhi's insistence on purity in thought, word and deed carries us back to the great Zoraster's burning ward of the Gathas. Politics without purity are indeed a morass of sophistry and mendacity. Mahatma Gandhi teaches us all to be like Sir Galahad of whom the poet has said: "His strength is as the strength of ten, because his heart is pure."

Purity is thus not only a moral virtue, but also a fortifying and reinvigorating political tonic, far more potent than mere eloquence and empty bombast. Mahatma Gandhi has called upon his followers to equip themselves with this invulnerable shield in their heroic struggle against the onslaughts of the enemy.

Indeed the external so-called "enemy" (for there are no "enemies" in Mahatmaji's psychological world) is only an objective image of our own impurity, a huge Brocken-shadow cast by one's own inner turpitude and depravity. No one, not even an imperialist, can harm a perfectly pure man or woman. This is Mahatma Gandhi's sublime teaching which has turned ordinary men into apostles and martyrs. It has cleansed and purified the social atmosphere of Indian life as with a breath of fresh Himalayan air, freeing it from murk and miasma of ages of stagnation and decline.

Mahatma Gandhi's great precept has always been: "No progress without self-sacrifice". He has said often and often that the Indian people cannot expect to gain freedom without making most tremendous sacrifices for it. You can't get something for nothing. The law of conservation of energy is valid in the spiritual realm too. The call for self-denial and self-sacrifice has fallen upon willing years and thousands have learned to subdue and serve Humanity unselfishly and joyously in the humble walks and tasks of life. Mahatma Gandhi has millions of simple followers who have begun to act in the spirit of the teaching conveyed by these perennially fresh verses:

"We cannot all be heroes,
Or thrill a hemisphere
With some great daring venture,
Some deed that mocks at fear
But we can fill a lifetime
With gentle deeds and true,
There is always noble service,
For noble souls to do."

Froude wrote. "In history there are epidemics of doubleness, as there are epidemics of disease." In India, Mahatma Gandhi's example has given us a glorious epic of self-sacrifice, in which mighty samurai and paladins had fought against evil without in any way tarnishing their honour or increasing the sum-total of evil in the universe. This cannot be said of any epic heroes of any age or clime. For Mahatma Gandhi has been reserved the glory of liberating the dormant potential spiritual energies of an ancient nation, to which the ideal has indeed been meat and drink during the long centuries of its chequered history.

Mahatma Gandhi taught the ideal of equality, without which all religion and politics are indeed but dust and ashes.—hollow mockeries and unsubstantial dreams on which mankind

cannot live and thrive. Equality is the pivot of true Ethics, for it proclaims the essential human dignity of every man and woman, whatever his or her position in society may be. Mahatma Gandhi's consistant advocacy of the rights of the Depressed Classes marks him out as a great Prophet and Seer, who regards Equality as the fundamental basis of morality and religion.

The teacher, who fails to understand this eternal truth, is only sounding brass and tinkling symbal,—a mere noise and nuisance in the annals of mankind. But Mahatma Gandhi has always taught the haughty upper classes of India that it is their duty to extend the right hand of fellowship to their humbler countrymen. He has been obeyed and followed, in spite of the ingrained conservatism of the Hindu people and the short-sighted arrogance of ignorant priests and proud aristocrats. A new day has dawned for millions of India's unfortunate sons and daughters.

Mahatma Gandhi has shown himself to be a great moral Teacher and Guide by his constant insistence on Truth as an indispensable requisite of a happy and efficient social life. For him, politics without truth would be like food without salt—altogether unacceptable and unpalatable. Truth alone gives value and meaning to human life, and this old teaching of the Ramayana has been clothed in words of power and beauty by Mahatma Gandhi in this age. Rama exposed and refuted Jabali's sophistries long ago, as Valmiki has recorded for us in immortal verse.

It has been urged that truth has no place in political conflicts and movements, as it may be a source of weakness and even lead to disaster. The honest man may succumb and perish in his struggle against evil, if he adhered too scrupulously to truth as the moralits defined it. In fact, most statesmen and political agitators regard truth as quite incompatible with success in propaganda and practical political life. Truth is relegated to the pulpits and the Sunday Schools and she is sternly banished from all parliaments and party conferences in all countries. What is the good of truth, if it exposes you to the risk of defeat in the political game? Why load the dice against yourselves in this way? Better lie and live than be true and perish! This sounds like common sense, but Mahatma Gandhi has shown that it is really unmitigated nonsense.

Truth confers strength, unity and success in the long run even in political life, and it is indeed the principle of solidarity and cohesion in society and its multifarious activities. Why should Economics or Politics be excluded from the sovereignty of truth which brooks no such insults and avenges herself on the perblind politicians and self-complacent statesmen in course of time. She is the winged-victory, flying where she is honoured, and deserting the nations that desert her. The irresistible might of truth as a weapon in the services of Political Justice has been demonstrated anew to an incredulous world by Mahatma Gandhi. It is a wonderful achievement. His followers were at first regarded as mere visionaries and idealists, but experience soon showed that they attained a much larger measure of success than had been obtained by the "practical" realists, who looked upon truth as so much superfluous and dangerous impediments in politics.

Thus Mahatma Gandhi's theory was verified by the results. Love of truth is India's ancient heritage, and it would be a thousand pities if her children were to abandon this sacred heirloom for the temporary "political advantage". But they cannot lose even in the domain of politics by reverting and honouring the Alma mater, Truth the Conqueror, the Maker of History and the Defender of Right throughout the ages.

As it has been, so shall it be for evermore. Mahatma Gandhi's greatness as an ethical teacher can be appreciated only by those who are profoundly convinced that the highest ethical ideal is the only safe foundation for Economics, and all the other manifestations of human activity and society.

As the Indian poet has sung:—

"If Dharma (Truth, Virtue, Ethics) is destroyed, you shall be destroyed. If Dharma is maintained by you, Dharma will protect and maintain you."

MAHATMA GANDHI ON MISSIONARY METHODS

Among Mahatma Gandhi's recent distinguished visitors was Mr. Basil Mathews. We cull from *Harijan* the following interesting discussion between him and Mahatma Gandhi on Missionary methods:

MR. MATHEWS referred to the Archbishop of Canterbury's speech at the Central Hall, Westminster. "That is a question to which I have given great thought," said Gandhiji, "and I am convinced that if Christian Missions will sincerely play the game, no matter what may be their policy under normal circumstances, they must withdraw from the indecent competition to convert the Harijans. Whatever the Archbishop of Canterbury and others may say, what is done here in India in the name of Christianity is wholly different from what they say. There are others in the field also, but as a devotee of truth I say that if there is any difference between their methods, it is one of degree and not of kind. I know of representatives of different religions standing on the same platform and vying with one another to catch the Harijan ear. To dignify this movement with the name of spiritual hunger is a travesty of truth. Arguing on the highest plane I said to Dr. Mott, if they wanted to convert Harijans had they not better begin to convert me? I am a trifle more intelligent than they, and therefore more receptive to the influences of reason that could be brought to bear upon me. But to approach the Pulayas and Parayas with their palsied minds and paralysed intelligence is no Christianity. No, whilst our reform movement is going on, all religious-minded people should say: 'Rather than obstruct their work, let us support them in their work.'

Mr. Mathews: Do not the roots of the reform movement go back to the missionary movement? Did not the missionaries wake up the reformers and make a certain amount of stir among the untouchables?

Gandhiji: I do not think that the missionary movement was responsible for a stirring of the right kind. I agree that it stung the reformers to the quick and awakened them to their sense of duty. They say: 'Here is some good work being done by these missionaries; they open schools and hospitals, train nurses. Why don't we do these things for our own people?' And they try to do something in indifferent imitation.

Mr. Mathews: You have spoken of some good work being done by missionaries. Should not we go on with it?

Gandhiji: Oh yes. Do, by all means. But give up what makes you objects of suspicion and demoralizes us also. We go to your hospitals with the mercenary motive of having an operation performed, but with no object of responding to what is at the back of your mind, even as our children do when they go to Bible classes in their colleges and laugh at what they read there. I tell you our conversation at home about these missionary colleges is not at all edifying. Why then spoil your good work with other motives?

INDIAN CHILD WELFARE SOCIETY

NINTH ANNUAL MEETING

THE ninth annual meeting of the Durban Indian Child Welfare Society was held in the Hindu Tamil Institute on December 12. Mr. B. A. Magrajh presided over a good gathering of members.

The Hon. Secretary Mrs. G. Christopher, in presenting her annual report said that the Society's work was steadily increasing and the work covered the Borough of Durban to work in. Long journeys had to be made to carry out investigations. More workers and more help was needed.

In order that the Added Areas might be served the Society had opened a clinic at Mayville in September, 1935, and at Clairwood and Umgeni last year. These three clinics were in addition to the one at the Corporation Magazine Barracks.

During the year there were 5,947 attendances by children at the clinics for treatment: 2,180 at the Barracks, 1,231 at Mayville, 2,286 at Clairwood and 250 at Umgeni.

During the year the Society investigated and reported on 25 cases of adoption, 10 cases of committals and nine cases of domestic complaints.

Maintenance Grants

The Society was able to secure maintenance grants from the Government in respect of two Lazarus children of Merebank who are receiving £1 a month per child since December, 1935, and also for the six Harricum children at the rate of 15s. a month per child from August, 1936.

Relief had also been given to eight families from the funds of the Society and in three families from the Lencher's Fund.

In December last year Mr. Wilfred Lenchers made a donation of £250 for alleviating distress among sick Indian children and indigent elderly Indian men and women. The Society expressed its gratitude to Mr. Lenchers for his action.

The Society has been considering the question of securing help to carry out the idea of building to its own requirements. It was felt that such a building would be a factor in developing its work. During the year proposals would be placed on the subject.

The financial statement was presented by the Hon. Treasurer, Mr. A. D. Lazarus, C.A. It reflected an expenditure of £238 1s. for the 12 months. The expenditure from the Wilfred Lenchers Fund amounted to £107 15s. 6d.

In moving the adoption of the report and financial statement the Chairman referred to creditable work of the Society during the year.

Election Of Officers

The following officials were then appointed for the coming year:—

President, Mr. A. D. Lazarus (L.A.); Vice-Presidents, Messrs. B. A. Magrajh, R. P. Das, Mrs. M. Moodley, Mrs. P. Singh and Mrs. E. Royeppen; Hon. Secretary, Mrs. G. Christopher; Hon. Treasurer, Mr. D. S. Chetty; Executive, Messrs. P. K. Pather, B. A. Magrajh and Mrs. S. Moodley.

Committee, Messrs. S. L. Singh, J. M. Parumal, P. G. Naicker, A. Christopher, R. Somasundrum, P. K. Pather, J. M. Sundrum, Miss R. M. Moodley, Mrs. W. Thomas, Mrs. A. D. Lazarus, Mrs. R. G. Naidoo, Mrs. A. Naicker, Mrs. A. N. Pillay, Mrs. Hajiajee and Mr. J. S. Khan.

South African News In Brief

Coloured Day Nursery

A suggestion that a Coloured day nursery should be established in Durban has been submitted to the Durban Corporation by Mrs. Councillor E. A. Benson, Chairwoman of the Durban Child Welfare society. In making an application for a grant for the establishment of such a nursery Mrs. Benson stresses the fact that many Coloured women have to refuse daily employment owing to the fact that they cannot leave their children unattended. Speaking on behalf of the Society, Mrs. Benson said:

> "We do not think it necessary to state the extreme poverty which exists among the Coloured people nor the way in which the men are handicapped from employment owing to colour prejudice and which makes it all the more essential for the women to work to contribute towards the home."

A site at Warwick Avenue, Carlisle Street or the lower end of Mansfield Road is suggested as being the most suitable for the establishment of the nursery.

Prosperity For Durban In 1937

1937 will be a boom year for Durban. Building and expansion schemes worth between £3,000,000 and £4,000,000 are already planned. For the first time Durban will be on the air map of the world as the terminus for the great flying boat service; facilities at the harbour will be greatly extended, and here are some of the schemes underlying the remarkable advance to be made:—Station extensions, to cost £150,000; a flying-boat base for Imperial Airways premises, to cost more than £120,000, the restoration of the beach; major municipal sub economic housing schemes; a start on the new traffic centre on the old borough market site; completion of a £150,000 cinema, and £30,000 extensions to the Durban Post Office, municipal airport, and military headquarters on Snell Parade; magnificent skyscraper, shops flats, hotels and other buildings in the main business and residential thoroughfares, which will probably cost more than £5,000,000. In an interview the Mayor, Mr. Fleming Johnston, said that 1937 would be a boom year of greater prosperity than 1936 evident in all directions.

A New National Union Of Commercial Employes

At a conference in Bloemfontein, delegates representing branches of the Commercial Employes' Union in the four provinces decided unanimously to constitute in a national organisation to be registered as the National Union of Distributive and Allied Workers. A programme of demands was drawn up, and copies were sent to Mr. J. H. Hofmeyr, Minister of Labour and Social Welfare, and the four Administrators, with a statement that the demands contained in the programme would be the basis of negotiations either for conciliation boards or wage boards, whether provincial or national. The requirements of the new union are that a minimum wage for men should be £10 a month, with increases of £2 every six months to a minimum of £20 a month after 5 years in the trade for men, and £10 with increases of £1 to £20 after years for women, the scale to be applicable to all employes whether in offices, shops, warehouses or on the road. Further conditions laid down are a maximum working of 44 hours, no overtime, Saturday to be a national half-holiday, leave to be for 3 weeks, on full pay per year after one years' service, sick and unemployment pay to be provided by the industry and

supervision of working hours and trade conditions by Government inspectors and trade union officials. The headquarters of the National union will be in the Trades Hall, Johannesburg, with Mr. W. Edwards as general secretary

Honour For South African Scientist

Dr. Robert Broom, the celebrated palaeontologist and anthropologist, who is now on the staff of the Transvaal Museum in Pretoria, has accepted an invitation from the Academy of Natural Sciences in Philadelphia to attend an International symposium on early man which will be held in Philadelphia to mark the 125th anniversary of the Academy, the oldest institution of its kind in the United States. Leading European and foreign scientists have been invited to attend. The symposium will be held in March and Dr. Broom will speak on the Australopithecus skull which he discovered recently

Catholic Indian Ladies Bazaar

Indian ladies from Vereeniging, Ferreirstown and Doornfontein contributed to the success of a Bazaar organised by the Catholic section of the Indian community at St. Anthony's Hall, Sherwell Street, Johannesburg, when His Lordship the Right Revd. D. O'Leary, Bishop of Transvaal performed the opening ceremony on December 15. A musical programme was prepared and His Lordship was honoured by the children of Mary who sang a song of "Welcome" specially composed by Mr. Sol. D. Royappen who presided at the Piano. Among those present were Father P. Abrams O.M.I., Priest in charge of the Indian Mission; Mr. Gnana Prakasam, representative of the Ceylon Government at the Empire Exhibition, and a number of Priests and several Sisters from the Holy Convent. Some very attractive stalls were erected and decorated with artificial flowers and illuminations producing a brilliant appearance, most of which being the work of the female members of the Catholic Guild. In declaring the Bazaar opened His Lordship praised the work of the organisers of the Bazaar, and thanked the Indians for their expression of kind welcome extended to him. Concluding, His Lordship remarked that he was more anxious that the Indian section of the Catholic community should have a church of their own, and he hoped that a suitable place would be found before long. Other speakers were Revd. Father P. Abrams and Mr. Gnana Prakasam. The Bazaar was continued till the following day, and was on the whole a success.

A Loss To Johannesburg

Mr. and Mrs. G. Vogel, who for many years resided in the Transvaal Province (Kensington), have definitely decided to make their home in the Natal Province. Mr. and Mrs. Vogel, it will be remembered, shared their sympathy for the Indian cause, when Passive Resistance struggle was at its height under Mahatma Gandhi who held the campaign. Apart from this, Mrs. Vogel was one of the founders of the Transvaal Indian Women's Association and became its first chairlady. Mr. and Mrs. Vogel's absence from the Transvaal will be a loss to the Indian community of Johannesburg. Nevertheless, it is hoped that they may be long spared to enjoy good health in their new home.

Clairwood Brahman Sabha

Under the aegis of the Clairwood Brahman Sabha a public prayer meeting was held recently at the Laxmi Narayan Temple Hall, Clairwood, when the chairman explained to those present that it was the express desire of the Sabha to have open the Temple Hall for the purpose of imparting Hindi education free of charge. It is pleasing to note that steady progress has been made towards this end and as a result numerous pupils, both boys and girls, have seized the opportunity. Those responsible for this generous undertaking comprise of Pandits Sawlomiary (chairman), Motheram Misr (hon. secretary), Ramsoomar Misr (Treasurer), Hamlakan Tiwari and Hindhari Tiwari.

B. W. CANEY

—Jeweller—

388 West Street, Durban

For best value in Jewellery and Watches of all makes

Indian Hamper Distribution

On Tuesday December 22, 1936, through the generosity of Messrs. African Theatres Ltd., Maritzburg, a free bioscope performance was given to the poor and needy children. The officials of the Maritzburg Branch of the Colonial Born and Settlers' Indian Association obtained accomodation for about 300 children being in very poor circumstances, who attended and most thoroughly enjoyed themselves and appreciated it very much, owing to the fact that this was the first opportunity afforded to the majority of the children to witness a show. The Mayor of Maritzburg made arrangements for the distribution of sweets to the children. The Indian community is very thankful to the manager of the Theatre for his kind act in allowing the little ones to attend the show. On Thursday December 24, the Colonial Born and Settlers' Indian Association made a distribution of Christmas Hampers consisting of Rice, Bread, Sugar, Tea, Soap, Potatoes, Onions and Fruits to about 180 poor and destitute Indians at its office, 143, Retief Street, Maritzburg. After being introduced by the President of the Association, Dr. M. H. Peters, to the gathering, the Mayor made reference to the Christmas festivities and fervently prayed that the distress among the people should disappear, and wished one and all a merry Christmas and a prosperous New Year, and then commenced the distribution by handing a parcel of each to an aged lady. The officials of the Association also made a house to house distribution to very deserving and distressing cases who were not able to call for the provisions. On Christmas Day the Association made a distribution of about 200 packages containing cakes, sweets and fruits, including toys for children, to the patients at the Grey's and Mental Hospitals, and to the inmates of the Aryan Benovolent Home.

Obituary

DEATH OF MR. ALIBHAI HAJEE MAHOMED VALLY

We deeply regret to record the untimely death of Mr. Alibhai Hajee Mahomed Vally, a prominent merchant and a public worker of Vereeniging (Transvaal), which took place on Wednesday December 31 after a short illness at his residence at the age of 45. Mr. Alibhai, as he was always known, was the son of Mr. Hajee Mahomed Vally, who hailed from Kantharia a village in the Surat District and had settled in the Transvaal in the early days. He had his business in Johannesburg till 1917, and then since established a successful business in Vereeniging. Mr. Alibhai was a public spirited young man, who had undergone the rigours of gaol life in the service of his countrymen in the early days of Passive Resistance under the leadership of Mahatma Gandhi. He was one of the staunch supporters of Mahatma Gandhi and stood by him think and thin together with his other associates, the late Mr. Cachalia, Mr. E. M. Aswat and Mr. M. D. Kharsoolia, the last named being his closest associate and noted as his blood brother until the time of his death. Mr. Alibhai had a winning personality which made him a friend of all. He was so hospitable that his house was open to every one who visited Vereeniging. Mr. Alibhai was a quiet worker and did not believe in dabbling in things which he felt could be better tackled by others and ungrudgingly gave all the encouragement and assistance to those who were working sincerely for the public cause. The death of Mr. Alibhai has left a gap difficult to be filled in the life of Vereeniging and the Indian community in general has lost in Mr. Alibhai a good and worthy soul. Mr. Alibhai has donated forty thousand rupees for education in Kantharia his birth place. He leaves behind him his aged father who is in India, his two daughters aged eleven and fourteen years, and his nephew, who was his adopted son. The funeral took place on the following day in Johannesburg was attended by a large number of Indians representing all sections. We extend to the bereaved our heartfelt sympathy.

India Letter

[From Our Own Correspondent]

Messages Exchanged Between South Africa And India

A communique, issued from New Delhi states —

THE following telegrams have been exchanged between the Governor-General of South Africa and His Excellency the Viceroy:—

From the Governor-General of South Africa:

"My Ministers have asked to convey to you and the Government of India as well as the people of India the expression of their appreciation and sincere thanks for the courteous reception and generous hospitality accorded to the members of the South African Delegation during their sojourn in India. My Ministers add that they have no doubt that the visit will leave the effect of strengthening the bonds of friendship between the two countries."

From the Viceroy:

"It has been a great pleasure to me to receive your very kind message. We all retain most pleasant memories of the visit of the South African delegation and we share the hope expressed by your Ministers that the visit will have the effect of strengthening the bonds of friendship between South Africa and India."

Study Asiatic Culture

An appeal to study Asiatic culture was urged by His Highness the Aga Khan addressing the Iran Society in London on Hafiz, the Persian poet. In these days of utilitarian materialism that wished to turn even beauty and goodness into national possessions, was the lesson of Iran to be forgotten? Today there were classes and races threatening to submerge for ever the highest joy of life and living—search for goodness, truth and beauty. He appealed to the intellectual classes of Britain to help forward in the study and understanding of Islamic, Hindu and far eastern philosophy, culture, literature and art. The culture of Great Britain and America should not merely be derived from Greek and Judaism but from the world as a whole.

M. N. Roy Speaks As Free Man

"This is the first time that I am able to meet legally a group of Indians in India after twenty years, on completion of six long years of imprisonment, declared Mr. M. N. Roy to the *United Press* on his release from Dehra Dun Jail on Nov. 20. "My mission is to show is to rally in millions under the flag of that august body, the Indian National Congress and fight as determined soldiers the battle of democratic freedom. To attain this much desired goal, we not only require a clear vision but a definite plan of action. We shall endeavour for the creation of those essential conditions for freedom. Socialism and communism, which means the same thing, is not the issue of the day. But the real Socialists and Communists must realise that if they wish to play a prominent part in the struggle for freedom, National Independence is the immediate objective. For this purpose all the forces in the country should be rallied with the slogan of "democratic freedom" to be realised in the establishment of the Government of the people by the people.

Bengal Calls Sri Aurobindo

The assistant secretary of the Sri Ramakrishna Centenary Committee has written to Sri Aurobindo at Pondicherry requesting him to preside over the Parliament of Religions to be held in Calcutta in March next. He writes: "It is the unanimous and seriously considered view of the organisers of the Celebration Committee that nobody in India to-day is in a more appropriate position than you are to direct the proceedings of this international assembly of cultural and moral workers. And in view of the fact that Calcutta is going to be the venue of the Parliament there is a special call going forth to you from Bengal. You are wanted by the Bengali people as the General President of the first International Spiritual Congress to be held in the heart of this province."

Aims Of Gathering

Giving in brief the aims and objects of the proposed Parliament the letter runs: "The earnestness and enthusiasm with which France, Germany, Italy, Poland, Czechoslovakia, East and South Africa, South America, U.S.A. and Australia have celebrated the Centenary and contributed to its character and as an international spiritual event of the year we can fairly expect that the occasion will be unique of its kind in India. We have already received good response from scholars, academicians, philosophers and church dignitaries of the different quarters of the globe. The Parliament will address itself to every faith and every system of moral and spiritual torments, old and new and the participators are at liberty to expound their own ideas and ideals in a scientific and philosophic manner, with any spirit of intolerance.

Nobel Prize Winners

Sir C. V. Raman, Director of the Indian Institute of Science, in the course of an interview to the *United Press* congratulating the Nobel Prize-winners of last year said: "One of the most important field of present-day physics is the study of what is known as Cosmic Radiation. This is a very penetrating kind of radiation which can penetrate through as much as 800 yards of water and yet produce effects which can be observed and recorded by delicate electroscope. Prof. Hess of Austria who receives one half of the Nobel Prize this year was one of the earliest pioneers in this field of research. He has, in fact, emphasised the fact of penetration of radiation and obtained evidence of the fact that it reaches us from out of space. The cosmic radiation produces variety of effects when it impinges on matter. One of the most interesting discoveries made in this connection is that by Dr. Anderson of California University who receives another half of the Award. He was the first to record what are known as "Positrons"—Positive counter-part of the electron which is the negative unit of electricity. The Positrons reject from the matter by the impact of the cosmic radiation. Prof. Peter Debye, of Berlin, who receives the Nobel Prize for Chemistry is a Mathematical physicist of great distinction. The award illustrates the tendency of the present time for the most fundamental advances in chemical knowledge and being the result of work of mathematics and physics. Prof. Peter Debye is best known for his discovery of what is known as "Electric Polarity of Molecules." This feature of the molecules is closely dependant on the form of chemical constitution of molecules. Its measurements by the methods suggested by Prof. Debye is a potent tool of research in the fundamentals of Chemistry."

V. O. Chidambaram Pillai Dead

Mr. V. O. Chidambaram Pillai, hero of the Swadeshi movement of 1907, passed away on Nov. 18 at Tuticorin. Mr. Pillai was laid up with paralytic attack and in spite of best medical aid, passed away peacefully. Till the last moment, he was maintaining consciousness and was always talking about Congress, unity and Indian freedom. Mr. Chidambaram Pillai leaves behind him his wife, three sons and four daughters besides his countrymen to lament his loss.

A SOUTH AFRICAN ON INDIA

THE NORTH-WEST FRONTIER

The following is the sixth of a series of articles contributed to the *Rand Daily Mail* by Mr. Leif Egeland M.P. a member of the South African Parliamentary Delegation that recently visited India. Further articles will be reproduced in subsequent issues of INDIAN OPINION.

THE country lying between the River Indus and Afghanistan is known as the North-West Frontier Province, but it is only in respect of five districts nearest to the plains that provincial democratic government applies. Adjoining most of the 800 miles of mountain frontier there is a belt or buffer-land of tribal country, which comes within the jurisdiction of a Political Agent responsible to the Governor, but within which Afridis, Mohmands, Wazirs, Mahsuds and others, in fact, follow their own wild tribal ways.

This they must do without interference from the Government of India, so long as they respect the sanctity of all roads built by the British. On these roads alone does the Administration assume in Frontierland responsibility for the safety of man or baggage. Peshawur is the Provincial capital. According to the Minister Sir Abdul Quayyum Khan, the Reforms should work quite smoothly in this Province, for the Pathans, apart from their fighting qualities, are keenly intellectual and good debaters. Moreover, the Moslems are in such an overwhelming majority that there are few, if any, communal disturbances. Only in Peshawur itself is there a fairly strong Nationalist 'pocket' formerly led by the Congress politician, Abdul Ghuffar Khan ("the Frontier Gandhi"), whose doubtfully successful attempts to preach the Mahatma's creed of non-violence are strongly resented by many of his warlike fellow Pathans.

Lovers Of Violence

The Pathan loves violence, and it is computed that one of every thirty adults comes to a violent end. Quite apart from the unreported killings in the tribal buffer-land between Afghanistan and the provincial areas—and these killings must be legion where blood-feuds or "badlis" are looked upon as hereditary duties, where no man goes unarmed, and where every dwelling is fortified—I was informed that the courts deal annually with some 700 reported murders, and that the average cost per defended trial is between four and five thousand rupees each.

My host in Peshawur, the Director of Hospitals and of Prisons, told me the engaging story of a scoundrelly and venerable Pathan, whom we frequently saw and whose name was Tarza Gool (which translated means Fresh Flower.)

> The long-bearded Tarza, in the course of some years, eliminated by knife, poison or otherwise, a numerous band of relatives who stood in the way of his succession to some land, all except one. My friend passed him for the last time one day on the main road, a few minutes before the sole surviving, his daughter-in-law, managed to knife the old villian, who was found lying a few yards off the road. Thus the Fresh Flower was hoist with his own petard.

In The Khyber Pass

We spent an unforgettably thrilling day in the Khyber Pass, which starts some 10 miles out of Peshawur, where the fertile and well-irrigated plains yield to increasing steep and rugged mountain country. Its wild grandeur and utter desolation are beyond description. The reality of the Frontier, of the untamed tribesfolk in their village fastness, grips one all the time. Through centuries of raiding, centuries of blood, this narrow and treacherously exposed cleft in the mountains has witnessed some of the fiercest fighting in history.

It has seen Alexander the Great's victorious expedition into India in the fourth century B.C., and it has seen all subsequent invaders of India down to the last of them, Amanullah of Afghanistan who in 1919 made an inglorious attempt to make himself King of Delhi. This was the same Amanullah whom (since deposed) I saw less than ten years afterwards being given an honorary degree by Oxford).

On our way up the Pass we encounter a long straggling caravan of camels coming down, probably from Kabul or Samarkhand. We noticed how closely the Pass was guarded on either side of the road by "khassadars," or members of the irregular frontier soldiery who police the Pass and ensure the safety of travellers just as long as the latter do not stray off the road.

Looking at the rugged barrenness of the Khyber, I wondered how on earth the denizens of these village fastnesses live. I realised the force of Sir Abdul Quayyum Khan's statement that it was a big problem to give employment to tribes who formerly lived by loot. I learnt that some get good pay as labourers on the roads (that cost £3,000 per mile to construct), while others are paid a percentage of the toll levied by the authorities for safe-conduct through the Pass in lieu of the levy formerly exacted by the tribesmen themselves for escorting the caravans. Others again, serve as 'khassadars' or irregulars and a few in the Indian Army.

Mountain Warfare

Just beyond Landi Khotal the British military post at the summit of the Pass, Brigadier-General Unsworth staged for us a very realistic display of mountain warfare, in which the crack Indian unit, the Royal Mountain Battery, participated. Next day we appreciated still better how realistic the display had been, for we learnt that the Brigadier had telephoned to Peshawur the same evening that the tribesmen had actually attacked one of his pickets presumably thinking from the noise that there really was a war on.

From the high mountain picket at Pingah, which commands a grander and more stirring view than probably ever Moses saw, we looked past the scene of Amanullah's defeats towards the Hindu Kush and far into Afghanistan. Some of us [illegible] the frontier at Tor Kham, where we saw the rude and menacing fortress of the Afghans, who looked as if they would willingly have bayoneted us for daring to take photographs of them.

> Our day at the Khyber gave us a glimpse of the realities of India's defence problem. India has the longest land frontier in the world, bordering as it does on Afghanistan, China, French Indo-China and Siam. To guard this and to provide for India's security costs about 35 million sterling a year, or just under half-a-crown per head of population. Two days after our visit to the Pass I met in Agra a British officer with his arm still in a sling as a result of stopping a stray bullet near the Khyber—a human reminder of the realities.

Ignoring The Facts

When Indian politicians urge the complete military withdrawal by England as a prelude to India's freedom they can know little of frontier conditions. Nor do they realise that the Indian Army consists to-day of about 80,000 Punjaubis, 30,000 Nepalese, brave fighting stock with an undisguised contempt for Southerners, while the rest of India together supplies under 15 per cent. Bengal, whence the clamour is loudest, sends not a single man.

Many complaints and [illegible] complaint we justified in the [illegible] the slowness of [illegible] an Indian has yet attained [illegible] higher than that of the captain. In the civil service, on the other hand, an Indian has been Governor of a Province.

the charge is that through taking too exclusively on her own shoulders the burden of defence and of internal peace Britain has not only unintentionally but quite literally crippled the muscles of Indians.

Whatever the position may have been in the past, to-day there exists a splendid Indian Military Academy at Dehra Dun which is considered even by some critics to be as good as Sandhurst. But [illegible] tion of the origin of the [illegible] cadets now there [illegible] from the fighting [illegible] the Punjab, and hardly [illegible] the provinces where the cries about the slowness of Indianisation are loudest.

[illegible] Indian colonel told me that [illegible] our Indian officers was [illegible] [illegible] [illegible]

Happy Healthy Children

are those whose regular daily beverage is delicious 'Ovaltine'! Long experience proves that 'Ovaltine' is without equal for giving and maintaining robust health, sound nerves and abundant vitality.

Quality always tells insist on

'OVALTINE'

Manufactured by A. WANDER LTD., London, England.

LOOK CLOSELY

AT THIS LABEL.

because when you go to the shop to buy Keen's Oxford Blue you must be SURE you get the right thing. Keen's Oxford Blue never streaks the linen and is so economical.

KEEN'S OXFORD BLUE.

TO STOREKEEPERS.

It is profitable to stock and recommend Keen's Oxford Blue because by selling it you will always have satisfied customers

આ લેબલ બરાબર ધ્યાનપૂર્વક જોજો!!

જ્યારે તમે તમે મીનાનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ લેવા દુકાને જાઓ ત્યારે તમે ખાતરી કરી લેજો કે તમને બરોબર તેજ માલ મળશે. કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ. રાખવામાં ફાયદાને ઉપર મુજબ કરી આપે તેવો છે.

કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ.

વેપારીઓને

કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ સ્ટોક માં રાખવો અને તેજ વસ્તુ વેચવાથી બરાબર ફાયદાકારક છે કેમકે કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ વેચી તમારા ગ્રાહકોને તેવો તેવી સ્ટોને સંતોષ થશે અને ફરીવી પણ તેજ ખરીદવા આવશે

PRABUDDHA BHARATA

or

AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in [illegible] conducted by the monks of the [illegible] Order. It is devoted to Universal Religion, Philosophy, Education, Art and other topics of International Interest.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order [illegible] its contributors are:

Prof. Nicholas Roerich
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A.
Dr Maria Montessori, M.D., D.Litt.
Prof. Benoy Kumar Sarkar.
Dr. J. H. Cousins.
Radha Kumud Mukerjee, M.A., Ph.D.
Prof. Mahendranath Sircar, M.A., Ph.D.
Prof. M. H. Syed, M.A., Ph.D
Dr Tankanath Das.
Prof. Sunity Kumar Chatterjee, M.A., D.Litt. (London)
Prof. Nalini Kanta Brahma, M.A., D.D.PHS
Prof. K. P. Norwood, New York.)
Dr. Sudhindra
Mr. C. Y. Chintamani
Dr. Bijan Raj Chatterjee, D.Litt
Prof. P. K. Acharya, D.LS, Ph.D. D.Litt
Prof. G. E. Sparham
Prof. M. Winternitz, Ph.D

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immense practical value.

Annual Subscription: Inland Rs. 5, Foreign [illegible]

ADVAITA ASHRAMA

4, Wellington Lane, Mayavati, India

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના વર્ષમાં
તમને વાંચવાનું રહ્યું.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૮ જાન્યુઆરી ૧૯૩૭ અંક ૨.

નોંધ અને સમાચાર

કામદારો માટે નવું યુનીયન અને તેની આંગણીઓ

ડરબ સપ્તાહે એકપક્ષીય યુનીયનની ચારે તરફની શાખાઓના પ્રતિનિધિઓની બ્લાન્ટાયર-હોટલમાં ઇન્ડસ્ટ્રીયલ લેબર યુનીયન ઓફ ડિસ્ટ્રીબ્યુટીવ એન્ડ એલાઇડ વર્કર્સ નામની એક સંયુક્ત સંસ્થા સ્થાપી તેને રજીસ્ટર કરવાના ઠરાવ કર્યો છે. આ નવા યુનીયનની ઓફીસો જોહાનીસબર્ગ, ડરબનમાં, પોર્ટ એલિઝાબેથમાં અને રેલવેમાં કામ કરતા માણસોને માટિટે આગળના ઓફીસો પગાર પા ૧૦ મણથી ઓછો અને દર ૧૭ મહિને પા ૨ નો વધારો કરી પાંચ વર્ષ પુરાના માટે મહીનામાં ઓછા માટિટે ... પા ... મણ ... ઓફીસો અને ... ૧૦ થી ઓછા ઓફીસ ... કરી પાંચ વર્ષે પા. ૮૦ મણનો ... કરે છે. ... ટ્રાન્સવાલના ઓછી છે કે બહારગીરીના નોકરીના ... ૧૦ ... ઓફીસો ... ઓફીસ ... ૧૦ ... કરવું ... ઓફીસ ... ૧૦ ... ઓફીસ ... ૧૦ ... ઓફીસ ... ૧૦

અમારી ખાત્રી છે કે બીજા કોઈ પણ સ્વતંત્ર પ્રીમ દેશમાં તો એવી સરકારને કયારની ઊથલાવી દેવામાં આવી હોત.

શ્રી. અલીભાઈ હાજી મહમદ વલીનું અવસાન

અમને બેંધ લેતાં અત્યંત ખેદ થાય છે કે ડીનીખન (ટ્રાંસવાલ) ના આગેવાન વેપારી અને અગ્રેસર કાર્યકર્તા ના અલીભાઇ હાજી મહમદ વલીનું કુંક માંદગી બાદ ખુબવાર ડીસેમ્બરની ૩૧ મીએ પોતાના મુકામે ૪૮ વર્ષની વયે અકાળે અવસાન થયું છે

અલીભાઇ, કે જે નામથી તેઓ હમેશાં ઓળખાતા હતા, તેઓ સુરત જીલ્લાના સામ કબાદીબુના વતની ના હાજી મહમદ વલી જેઓ બુના વખતથી ટ્રાંસવાલમાં વસવાટ કરી રહ્યા હતા તેમના પુત્રજંક હતા. ૧૯૨૪ ની સાલ સુધી તેમનો વેપાર જોહાનીસબર્ગમાં ચાલતો હતો અને ત્યાર બાદ આજ દિન સુધી તેઓ ડીનીખનના બાશીંદા વેપારી હતા મરહુમ અલીભાઇ દેશદાઝ ધરાવનારા એક ઉત્સાહી યુવાન હતા અને મહાત્મા ગાંધીજીની આગેવાની હેઠળ ટ્રાંસવાલની સત્યાગ્રહની લડતમાં પ્રાણની બાજર જેલના દુઃખો સહન કરનારાઓમાંના એક હતા. તેઓ મહાત્મા ગાંધીજીના ચિસ્ત પૂર્વી અનુયાયી હતા અને મરહુમ કાછલીયા, મી. મ. એમ. અસ્વાત અને મી. ઈમ. ઈ. ભાડીના ગોદીયા હતા મી. ભરૂચાની સાથેનો તેમને સૌથી વધારે ગાઢો સંબંધ હતા અને અંતની પડી સુધી મી. ભરૂચીને તેઓ એક ભાઇ સમાન રહ્યા હતા. મરહુમ અલીભાઇના માં આકર્ષક વ્યક્તિત્વ હેતુ અને નથા રીતે કોઇ તેમના નીચ હતા તેઓ પણ ઉદાર હતા અને ડીનીખનની મુલાકાતે જનારા દરેકને માટે તેમનું ઘર ખુલ્લું હતું. મરહુમ બાવી ભાઇ એક શાંત કાર્યકર્તા હતા અને જે વસ્તુઓ પોતાના કરતા બીજાઓથી સારી હતી દોષ તેમાં પોતે પોતાપ નહિ નાખતાં તેવાઓને પોતે સંપૂર્ણ ઉત્તેજન આને મદદ આપતા હતા. મરહુમ અલીભાઇના અવસાનથી ડીનીખનના જીવનમાં નહિ પુરી શકાય તેવી ખોટ પડી છે અને કોમે તેમનામાં એક સાચક અને ભલા ભાઇને ગુમાવ્યા છે. મરહુમ અલીભાઇએ પોતાના ગામ કબાદીબુમાં કેળવણી માટે રૂા. ૪૫,૦૦૦ નું દાન કરેલું છે. પોતાની પાછળ તેઓ પોતાના વૃદ્ધ પિતાને અને પોતાના કુટુંબી વીધવા, બે દીકરીઓ અને પોતાના ભત્રીજા કે જે તેમને એક દીકરાની પેઠે પુરી પાલતા હતા તેમને ગીલામ કરતા મુકી ગયા છે. મરહુમની દફનક્રીયા બીજે દિવસે જોહાનીસબર્ગમાં થઇ હતી તેમાં સપ્તના વર્ગના દોઢસોએ મોટી સંખ્યામાં હાજર થયા હતા. મરહુમના કુટુંબમાં જનો પ્રત્યે આપે અંતઃકરણપૂર્વી દિલસોજી પરાવા એ છીએ અને મરહુમના રૂહને ગારસ્તાનિ મળે એવા દુઆર પ્રત્યે પ્રાપ્ત કરીએ છીએ.

અમેરીકામાં ગુલામીનાનું ચારિત્ર

મીસીસ હોલ્ડેમેર નામની અમેરીકન લેખક જે કુંક મુદતપર યુનીયનમાં આવેલી તેણીએ આજની અમેરીકન યુવતિઓના ચારિત્રની ટીકા કરી હતી. મારીસ હોલ્ડેમેરે આ પ્રશ્નના વિષયપર આઠ પુસ્તકો લખ્યાં છે તેણીએ વર્તમાનપત્રના પ્રતિનિધિને મુલાકાત આપતાં જણાવ્યું હતું કે આજની અમેરીકન યુવતિનું ચારિત્ર કાંઇ સારૂ નથી અને બીજી પાનાની ટેવ એ તેનું મોટું કારણ છે. એનું જણાવવું છે કે બીજી પાયાથી તેનું ચારિત્ર સપ્તાહ રીતે ઉંડું ગયું છે. ફ્રાન્સે પણ ટેટલોક અંશે તેમાં ભાગ ભજવેલો છે. ત્યાં સુધી દોટલે બા દારૂ પેચાયા કરતા ત્યાં સુધી તેની પાલન્ય રહેવાનીજ. આજના યુવાનો પોતાનો પ્રેમ બહુ સસ્તામાં આપી દે છે યુવાન સ્ત્રી પુરૂષો નાટકીય પણે સ્વછંદ કરે છે. આ બાબતમા તેઓને પોતાના મોટેરાઓની શીખામણ પ્રમાણે ચાલવું જોઇએ" આજનો આપણો યુવક "સમાજ" જે પરિસ્થિતિ તા દુઃખોમાં પડી ગયો છે તેઓએ ઉપરની બાબતોથી પાઠ શીખવાનો છે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, જાન્યુઆરી તા. ૮ ૧૯૩૭.

શ્રી. સત્યમુર્તી દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલાકાતે?

દોઢના વર્તમાનપત્રોમાં નીચે પ્રમાણે ખબર પ્રસિદ્ધ થયા છે:

મદ્રાસ નવેમ્બર ના ૨૭

સમાચાર છે કે શ્રી. એસ. સત્યમુર્તીને દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલાકાતે જવાનું આમંત્રણ મળ્યું છે. શ્રી. સત્યમુર્તી તે પર વિચાર કરી રહ્યા છે તેઓ એવી ખાત્રી ધરાવે છે કે એ આમંત્રણ આપવામાં દોઢી લોકમતના સપ્તાહ વર્ગો સામેલ છે. તે તેઓ એ આમંત્રણ સ્વિકારશે તો સામાન્ય મુંઝવણીઓ પુરી થયા બાદ તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકા જવા વિદાય થશે.

શ્રી. સત્યમુર્તી દોઢના એક પ્રતિષ્ઠિત નેતા છે અને દોઢની પાસાજાતના એક બનણીના અને જ્વંત સભ્ય છે. પરદેશમાં વસતા દોઢીઓને લગતી બાબતોમાં તેઓ ઉંડો રસ લે છે એ ધારાસભામાં થતી ચર્ચાઓના અભ્યાસીઓ પણ સારી રીતે જાણે છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના દોઢીઓને શ્રી. સત્યમુર્તીના સરકાર કરવાના સ્વભાવ માટે એ દોઢીઓને પોતાને માટે ગૌરવ માન આપનારી અને તેની સાથે સમસ્ત યુનીયનને પ્રથમ માન આપનારી બાબત સમજાય. પરંતુ એ પ્રસંગને માટે આપણે સાવધ છીએ કે કેમ એ એક જુદીજ બાબત છે. અમે એ બાબતને ઉલ્લેખ છીએ કે શ્રી સત્યમુર્તીને દક્ષિણ આફ્રિકા આવવાનું આમંત્રણ આપવાની જવાબદારી કોણે લીધેલી છે? જાણે ગમે તેણે લીધેલી હોય પ્રસ્તુત વર્તમાન સંજોગોમાં એ આમંત્રણ આપવામા સ્થાનિક દોઢી પ્રજા નું હિત રહ્યું છે કે આપવા એ વિશે આપને શંકા થાય છે.

શ્રી. સત્યમુર્તીએ યોગ્યજ કહ્યું છે કે એ આમંત્રણ આપવામા દક્ષિણ આફ્રિકાના દોઢી લોકમતના સપ્તાહ વર્ગો સામેલ છે એમની પોતે ખાત્રી ધરાવે છે. અમે એટલું તો સહાસલામત રીતે કહી શકીએ છીએ કે આ દેશમાં આપણા માં મુશ્કેલ વર્તી રહ્યા છે તેમ બના પણ દોઢથી શ્રી. સત્યમુર્તી જેવા એક સ્વદેસ નેતાનું સ્વાગત કરવામા દોઢી લોકમતનો એક પણ વર્ગ નારાજ તો નહિજ હોય. પરંતુ આપણી વર્તમાન નિરાશાજનક દશામા દોઢના શ્રી. સત્યમુર્તીને કે બીજી કોઇ પણ બીજા પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિને આ દેશ મોકલવાબાબતમાં આપણે તેમને આમ આગ્રહ કરીશું કે અપમાન કરીશું એ સ્વાભાવિક પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય છે. અમને પોતાને તો અત્યારે ઘર સારૂ અને સુપાદ ન હોય તો એવી બાંકાને આમારા પરમાં આમંત્રણ આપવા પ્રારંભ ઉપજે. આ દેશમાં આપણી વર્તમાનદશા આપણને શરમાવનારી છે કદાચ નાતાલ તેમજ ટ્રાંસવાલમાં એકલદોકલ કાર્યકર્તાઓ સરકારી અમલદારોના માનમાં બાણાના જલસાઓ કરવામાં અને પોતાનીજ જવાબદારી પર બધી જમતે બીનજવાબદારીના કોમને નાશે અન્ન કાર્યો કરવામાં મોટાઇ સમજતા હશે પરંતુ તેમ કરીને તેઓ બીલકુલ બીનજવાબદાર વિરૂદ્ધ વર્તી રહ્યા છે એ વસ્તુ તેઓ બરાબરજ સમજતા જણાય છે. કોંગ્રેસ અને કોંગ્રેસનોમલ ઓનર એમ્બ સેટલમેંટ ઇન્ડિયન ડેપ્યુટેશનોના પ્રસંગની "ટ્રસ ગોડ વેર" ના કેટલા ચાલુજ છે અને સાક્ષિય આદિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ મરે સૈયદ રઝા અલીન નાસ સેગી સાથેના સમ પછી અસ્તવ્યસ્ત થઇ પડી છે. તેના મોટા ભાગના આગલવારો રાજકારણમા અથવા દક્ષ તેમાંથી નિવૃત્ત થયા બાદ ઓ મોસ્ટયા બંધારણસરની નવી રચી. નાતાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ કે જે સંસ્થાની સાથે જનકાએલી છે ને પ્રાણવાયુ અમલદારો ઉભા કરી સંસ્થાઓ મારૂં ગળકાવ્યા કરે છે અને વર્ષ ઉપર થયાં પાપક જનરલ મીટીંગ બરાવાની નોટીસો બહાર પાડ્યા કરે છે અને છેવટે પદીએ મુલતવી રહેલી હોવાનું બહાર પડ્યા કરે છે ના આજદીન સુધી મુલતવીજ રહેલી છે અને કયાં સુધી રહેશે એ લાંબો જમાનો નથી આ વસ્તુ સ્થિતિ સુધરી તાજ દા. ત. એક જનરલ મીટીંગ બોલાવી સંસ્થાઓની ચુંટણી કરવામા આવે, ત્યાં સુધી તેમ નહિ થશે ત્યા સુધી કોમને પોતાને દિશા નહિ સુઝે.

આપણી કોમને ચિંતા આવી અગત્યિકર વસ્તુ એમ કહેતા આપને રંજ થાય છે. પરંતુ આપણી નારક ગૌરવભંગ્યુક્ત બનાવવા માટે આપણે સરકારનો દોષ કાઢયા કરીએ તેની સામે આપણા પોતાના દોષોને વિશે આપણે બોપરવા નહિ

રહેલું જોઈએ. આપણો રોષથી મોટો દોષ આ પણો કુસંપ છે કે જેણે હિંદુસ્તાનને આઠસો વર્ષો સુધી પગાત રાખેલ છે અને આ દેશમાં આપણી લક્ષ્મી મોસની તો પાયગાણી જ લાવી દેશે આ પોકાર ગુજરો અને અમલ કરવાનો અમે પ્રેરાયેલા છીએ ત્યારે અમારાં દિલમાં દરદ થાય છે, કે જ્યારે મોળાપારો પણ્યા જાણ્યો આ દેશની કમતા વખત મુલાકાત લે છે અને પોતાનો અર્થ સરી કે પછી આ દેશમાં વસતા પોતાના ભાઈઓની દયા વિશે સહેજ પણ વિચાર કર્યા વિના કાનારો ઊઠી જાય છે ત્યારે એમણે દક્ષિણ આફ્રિકાના દીઠા પ્રસંગો જાતે નજરે કરી લીધે અને તેઓની આ દેશની હાજરી દીદારેએનેજ મારે નહિ પરંતુ યુરોપીયનોને પણ જ્ઞાત કરનારી થઈ પડે તેવા પ્રતીકીત સ્વદેશ નેતાઓને ગોલાવવા ની આપણે આવકાર મોકલવા જોઈએ.

અમે તો આપણે શ્રી. રાજમુલીને દક્ષીણ આફ્રીકા આવવાનું નિમંત્રણ આપવા ઇચ્છતા હોઈએ તો આપને લાગે છે કે કે એ આમંત્રણમાં આપણે બીજકુલ પ્રમાણીક પણે વર્તવું જોઈએ. અને તેમ કરવાને આપણે એક ખાસ રીસેપ્શન કમીટી ચુંટી કાઢવી જોઈએ કે જેમાં દીંદી સોકમતના સમસ્ત વર્ગોનું પુરતું પ્રતીનીધીત્વ રહે. અને શ્રી. રાજમુલીને આપણે કોઇ પક્ષ અમુક સેરયા તરફથી નહિ પરંતુ સમસ્ત કોમ તરફથી આમંત્રણ આપવું જોઈએ. બાજ કયાને જાતર નહીં તો શ્રી. રાજમુલીના માન ને ખાતર પણ જો આપણે ગાદલો એકસંપ બતાવવાને અસમર્થ હોઇએ તો પછી તેઓને આ દેશમાં આવવા આમંત્રણ આપવામાં અમે કશો સાર નથી જોતા કેમકે તેમ કરીને આપણે જોદના એક પ્રતીનિધિ તરીકેજ નહિ પરંતુ સમસ્ત હીંદુસ્તાનનું અપમાનજ કરેલું ગણાશે.

નાકકાન વિંધવા વિષે

મહાત્મા ગાંધીજીએ 'હરિજનબંધુ' માં છેલ્લા વિષય પર લેખ લખ્યો છે જે દરેક માં બાપે મનન કરવા જેવો હોઈ અમારા વાચકોના લાભ અર્થે નીચે આપીએ છીએ:—

છે મિનિબાયો ના બહિમાઈ કે જ્યાં ના હીંદી વિદ્યાર્થીઓ શિક્ષક છે તે લખે છે:

"આપ કહો છો કે 'જેમ નરમેધ આ જમાનામાં ન થાય તેમ તેજ રીતે બેહદ સંસ્કારમાં નાકકાન વીંધવાને સ્થાન હોવા જોઈએ નહિ.' કેમકે કોઇ પણ બાળકના કોઇ પણ અંગનો છેદ કરવો તે જંગલીપણું છે.' જ્યારે શ્રી. જીવણલાલ એક પત્રનો જવાબ આપતાં 'શિક્ષણ પત્રિકા' માં (ઓક્ટોબર માસ પહેલા) આમ લખે છે: 'પત્નીને ખુશ કરવા માટેજ નહિ પણ આરોગ્ય પણ બાળકોના નાકકાન વીંધાવવા કંઈ ખોટું નથી. ઉલટાનું ફાયદાજ થયો છે. બાળકને દ્રષ્ટિએ ખરાબ નથી. મેં મારી દીકરીઓનાં નાકકાન વીંધાવ્યા છે. તમે પણ વીંધાવો.'

આવારના બહાન બાળશિક્ષણકારોનો ઉપરથી આનો અભિપ્રાય નાખી દેવા જેવો તો નજ ગણાય.

આજકાલના મે મારા પરિચયમાં આવનાર બાળકોના વાલાઓ આગેલી કે નાકકાન વીંધાવવાં યોગ્ય નથી. આવાના રાજદોનું પ્રમાણ પણ આપતો. પરંતુ જીવણલાલ ના વિચારો વાંચ્યા પછી મને આ બાબત મા શંકા થઇ ને ત્યારથી આની વાવાર આપવાનું તો મે જોકકજ રાખ્યું છે."

શ્રી. જીવણલાલનો "બહાન બાળશિક્ષણકારો" નું પીઠબળ લઇને મારા જેવા પ્રોઢ અનુભવ ને ઊતરી આવવાની મારી કુદરત સેવકની પ્રકૃતિ મુદ્દા અનુકરણ કરવા લાયક નથી. જીવણલાલ બાળકોને અને બાળાઓના નાકકાન વીંધી નાંખવાને તે બીચારાના પોતાના જેવા પુરૂષો ને હવાલે ના કરે. જીવણલાલ પોતે બહાન બાળશાસ્ત્રીઓની દોવાનો દાવો કરે ને બીજા કોઇને પોતાને પડખે બેસવા પણ ના દે તો પછી એમની વાતા વિચારણા પડશે. તો પછી તેમણે કયા નર્સંગોના કે સાધના પોતાની દીકરીઓનાં નાકકાન વીંધ્યા, કયા નર્સંગોમાં કયારે ઉપર ટાંકેલો કાગળ લખ્યો એ જાણવું જોઇશે.

પણ દક્ષીણ આફ્રીકા જિલુભાઇને બહાન બાળ શીક્ષણકારોમાં માની બેસશે. જોકે એમના દોઢ દીવારના ખૂલ્લાજ ન પડે એવા તો ઘણા ખરા ખરા છે! બહાદમાંનાનાં વચન મળે ત્યારે કહેવાયું હોય, એ પેદવાકય યા ચાહે!

જીવણલાલને નાગે તેમના લાયમાં આવેલ કાગળ વાંચતાં જ કાન બારી નાખાલ જેવો અમલ થયો કરતો હતા એ બોટી ભૂલ પડી! શ્રી. ગાંધીબાઈએ નાકકાન ન વીંધાવેલી બાળા ઓને કેમ ખુબસુરત લાગે છે!

મારો ખયાલ તો એવો છે કે નાની કે મોટી કોમ પણ બાળક વિષે બાબતમાં અભિભાવકોનું મહત્વ ન આપવું. દરેક વખતને —પછી ભલે તે મારા જેવા 'બાવાઓ' ના દોષ કે જીવણલાલ જેવા બહાન સાબીનું દોષ— બુદ્ધિના ત્રાજવામાં તોળવું, ને પછી નિર્ણય કરવો આગે તેને વળગી રહેવું પછી તેવો પણ વખારે બહાન બાળકના બહાનના કે બહાન માસ્ટરો નજરે ચડે તુરત તેને સાષ્ટાંગ નમસ્કાર ન કરવો જેના મર્યે આપણી બુદ્ધિ ગીરો દીધ તેના પ્રતી વફાદાર રહેવું. આવું નાજ અબ્બ વિચારણી બુદ્ધી બાળક કરવા ને ગોળીએ ના આપણે અનાવશ્યક રોગોજાદ ગાલ્કો ને બુદ્ધિ બીમારી આમંત્રણ આપવા બરાબરી થઇ પડે.

કયે બારા નાના વસ્તુને વિચારીએ,

બાળાઓનેજ પ્રથમ ગણતા રહીએ! બાળ કોને નહિ!

ઘરેણાં સમવાની સાથ નાકકાન વીંધવાને કંઇ સબંધ હોવા જોઇએ!

મધ્યિમાનાં અસંખ્ય બાળાઓ પડી છે જેના નાકકાન વીંધેલાં નથી ને મોટી ઉમરે પહોંચ્યા પછી તેમને પ્રત્યારોપ થવા ઇચ્છતા નથી.

નાકકાન વીંધવાજ ના કરવા બહ પાપમા, ને ઓપરેશનજ ના કરવા કરતા ઘરેણાં ગોરવા બાબત ના ગોળા કહેવાય તે કરતાં તે કરવું ગમશે!

નાકકાન વીંધવાનો મારા કરીજ હોય તો બાળાઓ સમજણી થાય ત્યારે તેની ઉપર છોડવા કરવાનો ગોળો કાં ન ઉછાળવો!

બાળકો બાળાઓ વચ્ચે કૃત્રિમ ભેદો કેમ પધારવા!

આપણામાં પણ્યાં મબાપ બાળકો ને બાળાઓ બંનેના કાન વીંધાવે છે ' ત્યારે કેમ બાળાઓનોજ પક્ષપાત અમારા તેઓની ઉપરજ જુલમ!

કયે બોકાક સબ્દોમા મારી બાલ્યના કહી દઉં.

મારા બે કાનમાં નાની જ ઉંમરે હતા. આજે ગોલાઈ છે. તે નથી ગમતા, પણ કેમ કરી કાંપે કહું! મારી પત્નીનાં નાક ને કાન બન્ને વીંધાવેલાં હતાં. તેને ઉતારતાં પલવા લાગ્યું હશે ઉતરવાથી અમ બોબાથી મારા કોળા ઓછો નાશ જોવું આવ્યું તો ના પાડ્યું. બીજા જોનારાઓને મન કાંઈ કહ્યું કરવાનો ન આગ્રહ કોઇએ તો આવા બાબતોમાં પણ અમારે તેમ નો કરવા બાબો!

નાકકાન વીંધવાથી ને તેમાં ઘરેણાં પહેરવા થી આંખે જોમ બરાબર ન. કોઇપણ તે પાકે છે. આવાં અનિષ્ટ ના નીપજે એવા કરવા માટે તેને સાથે કાબવાના કાબકોળ યાગ ન એ નકામી વસ્તુ નથી.

કેટલા બાળકોના નાકકાન વીંધવાયા તેઓ તે જે કારણ યાગ ન એની બબરજ તો મોટા વિદ્વોજ આપી શકે.

અહીં બીજારી ગુલામ તો છે. તેના નાક કાન વીંધવાની રીતમાં ન તો કોઇને તેની ગુલામીની નીશાની. કોઇ છે. કાળી બાળી ના રમી જોઇએ તેને બાળકી જેમ નાથી શકાય. પારસી પતિઓએ નાકકાનગાળા ઘરેણાં સહિત બંને કારખાના કાબબકોએ મોજુદ છે.

નાકકાન વીંધવાની રીતના ઢોંગાતીઓને મારું આમંત્રણ છે કે તેઓ હીંદુસ્તાનની બહેનો ના નાકકાનના બીહામણાં ઘરેણાં ને તેમાં રહેલો મેલ નીકાળે, ને પછી તેને લગાડ આપે કે બારે શું કરવું! તેઓનાં ઘરેણાં ઉતરાવું, કે મારી આંગળી પેસી જાય એવા કાનના છેદોમા મોતીનાં ચટકબિયાં પહેરવાની (૧૬ આપું!

કેળવણીની કાર્યદીશા

લખનાર : રામજીભાઇ પટેલ

કોઇ પણ પ્રજાના જીવન સામુદાયિક કે વ્યક્તિગત જીવનમાં કેળવણીનો પ્રશ્ન હંમેશ અગત્યનો છે કારણ કે જે તે પ્રજાની કેળવણી અને કેળવણીની પદ્ધતિમાં જો પ્રાણ ધબકાર હોય છે તો તે પ્રજાની મોટે ભાગે એની ભાવના અને પૂર્તિ હોય છે. એ વાત સાચી છે કે માણસની વાસના અને પ્રકૃતિના ઘડતરકાળમાં કેળવણી ઉપરાંત પણ બીજા તત્વોનો ફાળો સારી પેઠે હોય છે, કેળવણીને એના બહોળા અને વ્યાપક અર્થમાં લઇએ તો માનવ જીવનની પ્રગતિ માત્ર એની કેળવણીજ છે. વ્યક્તિજીવનની એકેએક પ્રવૃત્તિ અને નીવૃત્તિ તેમજ બીજા વ્યક્તિઓની પ્રવૃત્તિમાત્ર માણસના જીવન ઘડતરમાં દરેક પળેપળે પોતાનો કાંઇ ને કાંઇ ફાળો આપેજ જાય છે. એટલે અતિ સૂક્ષ્મ દૃષ્ટિએ આપણે જોઇએ તો માણસની પ્રકૃતિ અને ભાવનામાં કાંઇ ને કાંઇ ફેરફાર થયાજ કરે છે. કોઇ એવી ઘડી નથી કે જે જીવના માણસની પ્રકૃતિ અને ભાવ ના-જીવના ઘડતર-માં ફેરફાર નહિ કરતી હોય. આ ફેરફાર ઘણીવાર બાહ્યરીતે એટલે કે વિચાર પુરઃસર પણ હોય છે, પણીવાર અજાણપે પણ હોય છે.

મન, પ્રાણ અને ઇંદ્રિયો માણસને અનુભવના બારણાં હોય છે. પ્રાણની વાત જાણવાને રાખી ને આપણે કેળવણીના ક્ષેત્રમાં મન અને શરીર ને લઇએ. જેમ સુર્યનાં કિરણો બીજોરી કાચમાં પસાર થઇને બીજા બાહ્યપદાર્થ પર ઉપર સપ્તરંગરૂપે વિભાજન થાય છે તેમ બાહ્યજગતની વિધવિધ ને અનેકરંગી પ્રવૃત્તિઓ મનુષ્યદેહની જુદી જુદી ઇંદ્રિયો મારફત મનપર ઉપર પોતાની જાદરંગી છાપ પાડે છે. બાહ્યજગતના અનેક સ્થૂળ સૂક્ષ્મ વ્યાપારો ને પ્રવૃત્તિ કરીગોના બીજોરી કાચમાં થઇને મન ઉપર પોતાની અસર કરે છે ઇંદ્રિયો બાહ્ય ને મન આંતર બંને જીવંત પ્રાણપ્રેરિત મન એ એક ચેતન વસ્તુ હોવાથી બાહ્ય ઇંદ્રિયો મારફત બાહ્યજગતની પોતાના ઉપર પડતી અસરોને જીવંત સ્વરૂપે ઝીલે છે. આપણે ગાનપ્રેમ જ્યાં સુધી જીવંત હોય છે ત્યાં સુધી બાજા પ્રવૃત્તિઓનું મન તરફ વહન ઇંદ્રિયો પણ જીવંત સ્વરૂપેજ કરે છે ને મન એનું ઝીલણ પણ જીવંત સ્વરૂપેજ કરે છે. દરેક જીવતું માણસ પોતે એક જુદું ને સ્વતંત્ર ચેતન તત્વ હોવાથી એકજ જાતની પ્રવૃત્તિઓ બે જુદી જુદી રીતે દરેક મન મહત્વ કરે છે. અને તેથી જુદાં જુદાં માનવીઓના મન ઉપર કેમની જુદી જુદી અસર થાય છે. દા. ત. એક ચિત્રકાર, એક કવિ, એક ઇજનેર ને એક સામાન્ય બાળક સંધ્યા સમયે સુંદર ક્ષિતિની દૃશ્ય શોભા કરેલા એક નદીના પુલ ઉપર થઇને પસાર થાય છે. દરેક વ્યક્તિઓની આંખો તો દેખાવ જુએ છે. પણ દરેકના મનપ્રાણ ઉપર એ દૃશ્યની જુદી અસર થાય છે. કવિને કાવ્યની પ્રેરણા થાય છે ત્યારે ચિત્રકારનું મન કોઇ બીજાનું ચિત્ર દોરી કાઢવા કરતાં પોતે જાણે નવું સર્જન કરતા હોય એવું અનુભવે છે. ઇજનેરનું ધ્યાન નદી ઉપર બાંધેલા પુલના બાંધકામમાં આવેલી ઇજનેરી કૌશલ્યથી એકાગ્રતાને એના વિચારોને સ્પર્શ કરશે જ્યારે બેલા સામાન્ય માણસના મન ઉપર એ બધાથી અનોખી અસર પડશે.

ઉપરના દાખલા ઉપરથી માલમ પડશે કે દરેક વ્યક્તિનાં મનની ભાવના, પ્રકૃતિ અને આંતરપ્રેરણા જુદી જુદી હોય છે. આમ છતાં એવી એકજ જાતની બાબત પ્રવૃત્તિ નિરખનારને અનુભવનાર એને જુદા રીતે સ્વીકારે છે.

બહિર્જગતના બાબતોની બાહ્ય ઇંદ્રિયો ને માહક મન દોરી જે એટલુંજ નોંધે બસ નથી. મન સમસ્ત જીવનનું 'કન્ટ્રોલર-ને કાર્યકારક' દોરવણી બાહ્યજગતના બાબતો ઇંદ્રિયો મારફતે કેવી રીતે અને કેટલા પ્રમાણમાં ગ્રહી લેવી તે પણ એ નક્કી કરે છે. દા. ત. મન ઇંદ્રિયોનું 'સ્ટોલ કન્ટ્રોલર' ને કાર્યકારક' નથી. ઇંદ્રિયો ઉપરના એનો કાબુ-નિયંત્રણ ને સૂચના સાહજકપ્રવૃત્તિ-Instincts થી સંયોજિત થાય છે. જેમકે બાળક નીડર હોય એવો એક બાળક એકાંત ગાદી વાળા રસ્તા ઉપરથી પસાર થતાં ઓદ્ય ગાયને પોતા ના ઉપર તરાપ મારતા જુએ એટલે એની બીકપ્રવૃત્તિ-instinct of fear-એકદમ જોર કરીને એના પગ ઉપર કાબુ મેળવીને એની પાસે દુર ભાગી જવા દોડ મુકાવે છે, પણી ત્યારે એનું મન પગના ઇંદ્રિયો ઉપર દબાણ કરતું હોય કે એણે હાલ ઉભા રહીને વાઘનો સામનો કરવો. એજ પ્રમાણે ભાતીય પ્રસિદ્ધ પણ મન એમ કહેતું હોવાને અમુક વ્યક્તિ સાથેના સમા ગમ હીતાવહ નથી પણ બાતીપ્રવૃત્તિ-Sex instinct-એની ઉશ્કેરણી વાબ્યુ કરે, અને પણી વાર સાહજકપ્રવૃત્તિઓનો ઇંદ્રિયો ઉપરનો કાબુ મન કરતાં વધારે બાલવા પડે છે. પ્રાણીઓ અને નહાના બાળકોની પ્રવૃત્તિ તે વર્તણુંક ને કાબુ ને દોરવણી મનપ્રધાન નહિ પણ સાહજકપ્રવૃત્તિ પ્રધાન હોય છે. જેમ બાળક મોટું ને સમજણું થતું બાય છે તેમ સાહજક પ્રવૃત્તિ મહદ્ અંશે મનપ્રધાન થવા તરફ એ બાય છે. ઇંદ્રિયોને વિકે મોટું માણસ મનપ્રધાન હોય છે. પણ મનોવિજ્ઞાનપણ તો પણ દરેક વ્યક્તિ પરત્વે જુદા જુદા પ્રમાણમાં હોય છે. મહાત્મા ઇ કોવા આતિ સંયમી માણસો અને ગોદા પોગીઓ તે સૌતા લગભગ સર્વાંશે મનપ્રધાન બની શકાય. એ કે બારે બારે દરજ્જો શ્રેષ્ઠકારક વસ્તુ છે કે એ માણસો પણ સર્વાંશે મનપ્રધાન હોય તે ઇંદ્રિયો ઉપરથી એમની સાહજક પ્રવૃત્તિનો સર્વાંશે કાબુ મેળવી લેતા હોય.

મનના તે યોગીઓ ની પ્રભુકૃપાદૃષ્ટિ પ્રાપ્ત કરવા માટેના મનોરાજ્યો માટે દીનાવસ્થ તે પરમેશ્વર વસ્તુ તો હોય. અને એમની એ પ્રભુકૃપાદૃષ્ટિની પ્રાપ્તિ ઇંદ્રિયો ઉપરનો સાહજકપ્રવાનનો કાબુ બારોબાર વધારે મોળો કરી મનનો કાબુ વધારવાને કારણે થઇ છે એ કથન જો સાચું હોય તો કેળવણી માટેના બાબતનો મુખ્યવિકાસ ક્યારે થઇ શકે કે બાળકે મળવણીની પદ્ધતિઓ ને શિક્ષણની પદ્ધતિ મારફત વિદ્યાર્થીઓનાં કેળવણી ના ઇંદ્રિયો ઉપરથી સાહજકપ્રવૃત્તિઓનો અંકુશ ઓછો થઇને મનનો અંકુશ વધે એવો શક્તિ અપાયે. કેળવણીનું દોરવા મરવાનું એ તરફ હોય

'ટેકનિકલ એજ્યુકેશન' માબાપમાં આપ કેટલાક કેળવે છે બાળા-બચ્ચાના, ઇતિહાસ, સાહિત્ય કે ભૂગોળખગોળનું જ્ઞાન એનામાં બુદ્ધિ કૌશલ્ય લાવે છે પણ એટલુંજ પુરતું નથી. એ તો આંગળાં કોઇ એકાદ વિરાટ ઇંદ્રિય કે બુદ્ધિની કેળવણી કે કૃત્રાયલ લાવે છે. એનાથી માણસનો મુખ્યવિકાસ થાયજ છે એમ નથી. આજે તો બહારાંયે નથી થતો. એ મુખ્યવિકાસ તો જીવનમાં દયા, ન્યાયતાની પ્રાપ્તિથી, બાતુલાય, અહિંસાપૂર્ણ-ત્વ, ભાવના અને સેવાપરાયણ નિઃસ્વાર્થ વૃત્તિનાં 'નવનરમ' ને કિંમતભર્યા પુષ્પો ઉગે છે. જેમ નારી ઉદ્યાન કુસુમોના ઉછેર પુષ્પોના ઉછેર ઉગે છે ને પડતર જીવનમાં બાર્દ્રજાંખરાં ને કાંટાળાં ઝાંખા ઉગે છે તેમ. હૃદયના ઉદ્યાન માટે હૃદયની કેળવણી જોઇએ. આજે જગત ની શૈક્ષણ સંસ્થાઓને પ્રચલિત શૈક્ષણ પદ્ધતિ માં હૃદયની કેળવણી આપાતી હોય એવું નથી દેખાતું. નહિ તો આટલી બધી નીષ્ફળ વિષયની કેળવણી-subject matter-ના અને ટેકનીકલ કેળવણીની પ્રચુરતા છતાં માનવપ્રજા મુખ્યવિકાસની દૃષ્ટિએ આટલી બધી પાછળ નહિ રહી હોય. આજે મધ્યકેટ એજ્યુકેશન અને ટેકનીકલ એજ્યુકેશન ભરપૂર થયા જવાને કારણે માણસોનું ગાંગકઉદ્યોગ ખુબ બીસ્તુ છે પણ હૃદયની કેળવણી ન મળવાને કારણે મુખનો વાદાસ માનવપ્રજાના હૃદયે વાં પડેલાં નાં કરના બાગેજ વધ્યો હશે. બાકી કે હજી યે સમૂહ માનવપ્રજા સાહજકપ્રવૃત્તિ પ્રધાનજ ના હોય એમ બધાંપ્રધાન યોગપ્રધાન ને કદાચ પ્રધાન માણસ માટે છે પણેલાં માણસોની ઉપણી સાહજક વૃત્તિઓ સાધનોને બળાવે બાકિતજન કે નાનાં દેવાગાલજ બની. એટલે ને એનું સ્વરૂપ ધ્યાનિત ને મર્યાદિત વસ્તુ. વધે ચૈતાનીક સાધનોની શોધે એ વૃત્તિઓનું સ્વરૂપ વિશ્વવ્યાપી અને મંત્રવત થઇ પડ્યું છે. આજે વાસ એક બળવાન રાષ્ટ્રનો પ્રજા એક યશને રાષ્ટ્રગત સામુદાયિક યશ ઉપર પોતાની લોભ, સ્વાર્થ, મત્તા ને જીગીવિષાની શુદ્ધ સાહજકવૃત્તિ પ્રધાન બનીને નબળાં રાષ્ટ્રોની પ્રજાને ચુંટે છે, રંજાડે છે, ગુલામ કરે છે, ને ચૂસે છે. આનો ચીંધિજ

આગણે આટલી દીર્ઘકાલીક લડાઇ, ગુલામી ચુસણખોરિ ને ક્રુર કે રંગભેદ વિષમવ્યાપી ને સામુદાયિક સ્વરૂપે જોઇએ છીએ. પહેલા પણ એ બધી વસ્તુઓ હતી પણ ક્યારે એ સ્થાનીક ને મર્યાદિત હતી. જીવાને આજે એનો વારસ ને આગવીદિત કરી મુકી છે.

માનવમનનો મુળવિકાસ-દયા, કોમળતા, અદ્વિસાભાવ, બાતુભાવ ને નીરવામ પ્રીતિનો વીકાસ થયો જોઇએ એ વસ્તુ સ્પષ્ટ લાગે છે. આજે સામાન્ય અને ખાસ વિષયોની કેળવણી બરપુર છે એમાં પણ શંકા નથી તેમ મુળ વિકાસ માટે જોઇએ છે અનુભવપ્રાપ્તની હદયની કેળવણી. શુદ્ધ કરવાથી એ કેળવણી મળે અને મુળવિકાસ થાય એ પ્રશ્ન અતિગહનનો ને ગંભીર છે. એ જાતની કેળવણી વિદ્યાર્થીને કરજીયાત પ્રાપ્ત ના કરવવાથી, કાયેાનું અમ્યમત ને પમનું શીક્ષણ આપવાથી કે જે ઉપરે બાળકવિદ્યાર્થી શરીરમમેં સાહજીકપ્રવૃત્તિપ્રધાન હોય ન બનતે એના એ શરીરધર્મ વીરૂદ્ધ જાય છે. આજના બાળકોને ગુજરાતીકાસ હદયની કેળવણી આપવાથી બાળ એ કેળવણી તે કયા? એની વિચારણા બીજે કોઇ આપે છે. અસ્તુ.

જ્યારે મુખ્યવયના બનપ્રધાન વિદ્યાર્થીને આપતા ઉપદેશ ને આદેશોથી એને મજા ને સુખ મેળાવવાથી અપાશે! સાહજીકપ્રવૃત્તિપ્રધાન બાળક વિદ્યાર્થીને આદેશો ને ઉપદેશોથી કેળવણી આપવાનો પ્રયત્ન એ બાળક પાસે મોટા માણસનો ગોળને ઉચ્ચારીને બરફ કરાવવાના બગત જેવો કુર પ્રયત્ન છે. બાળકની કુમળી ચમડીને દીક્ષા રૂપ અને બાવનપ્રજાનો ગુજરીકાસ હદયની કેળવણી બાપવાથી બાય એ કેળવણી તે કયા? એની વિચારણા બીજે કોઇ આપે છે. અસ્તુ.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

શ્રીમાન નાનજી કાળીદાસનું જોહાનીસબર્ગમાં સ્વાગત

દક્ષિણ આફ્રિકા (પુગા-૩૧) ના પ્રતિષ્ઠિત હાજીર વેપારી શ્રીમાન નાનજી મણીદાસ મહેતા એમનાં સ્વજનો સહિત તા ૩૦ મી ડીસેમ્બરના બુધવારે સવારે ડરબનથી જોહાનીસબર્ગ પહોંચતા જોહાનીશબર્ગના મુખ્ય વેપારી ગૃહસ્થો તેમજ બન્ય બીજાપ્રજ્ય પુરૂષો સ્ટેશને એમનું સ્વાગત કરવા ગયા હતા. પ્રીટોરીયાના પણ કેટલાક બાકીઓ એ પ્રસંગે હાજર હતા. કુંસવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ, ટ્રાન્સવાલ હીંદુ સેવા સમાજ અને શ્રી. ગાંધી ઇસ્લામ વિદ્યાલય તરફથી ફુલહાર અને તેમનાં પત્નીને પ્રીમાંત સ્ટેનેક્લેન હું કુલહાર ગજરાથી રાજ્ય સન્માન કરવામા આવ્યું હતું. બાર બાદ તેમનાં બાનબહાદુર હાજી કાસમ આદમનાં ત્યાં બાનબહાદુરના ગાન તરીકે તેમના નિવાસાને પક્ષ જવામા આવ્યા હતા. તા. ૧ લી જાનેબારીને દિવસે ટ્રેઇન દોહમાં શ્રીમુત બકેનાનજી જાદેર સન્માનાર્થે એક જાદેર મેળાવડો ટ્રાન્સવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ તરફથી ગોઠવવામાં આવ્યો હતો ત્યા કોંગ્રેસ તરફથી, સેવા સમાજ તરફથી ને પાટીદાર સેવાસમી તરફથી કુલહાર મરજવામાં આવ્યા. મહેમાનોના સત્કાર બાદ પ્રમુખસ્થાનેથી શ્રી આરનેસ્ટ, જોરીસ્ટર વીલ્સો, ડોક્ટર પ્રાણ દેસાઇ, નાના, પરિખ, બીખાભાઇ, બેરીસ્ટર હજારી, ગાજીબાઇ, પટેલ,, રોબાબાદાસ, જોશી વિગેરે ગૃહસ્થોએ સંબોધનો કર્યાં હતા. મેળાવડામાં દરેક કોમના બનેક ગૃહસ્થોએ બારી સંખ્યામાં હાજરી બાપી હતી. બધ ઉમદા હતી તે બદી બનેની જોરદારજમીની. નવા બાગત ઉપર રા. નાનજી બાઇએ પોતાના બાભારવશ દીલ બારામા પ્રત્યુત્તર કરમાન બાપી દિલાર કરી કહ્યું હતું ન કરવાના સાથીદારની બકેર પ્રસંગોમાં સાથીદારી નહિ, એ દીલી મુબારક માનસના ચિન્હરૂપ હોઇ બા ગાંધીજીએ સબાજનોમાં બો ઉમદી, બન્ય વિદ્યાબ્ય સેવાબાવના, સ્વદેશાભિમાન। વિગેરે બાબતો ઉપર સુંદર રાબ્દોમાં સંબોધન કર્યું હતું. બાર મેળાવડો સમાપ્ત થયા હતા.

ડરબનની બહાદારી

આવતા વર્ષનાં ડરબન શહેર માટે મોટી બાના દીની કરી રજાય છે ડરબન મીરી કાઉન્સીલના મેયર શ્રી. કોલમેંજ જોનસ્ટન જાહેર કર્યું છે કે ડરબન ડરબનમા આવતા વર્ષમા ૨૦ લાખ પોન્ડ ખુરી નાખવામાં આવશે તેમાં ડરબન સ્ટેશન માટે ૧૫ લાખ પોંડ, વેપારી વીભાગોમાં નવા મકાનો, હોટેલો અને રહેનેવા માટના ૨૭ લાખ પોંડ વીગેરે મુખ્ય રકમોનો રાજાના થાય છે. ટ્રેઇનોને તથા ફ્લોટીંગ ડોક તરફ મોટા સુધારા થશે. આ બધાં મોજના પાછળ કેટલા લાખ પોંડ ખરચવા પડશે તેના ઉપરાંત ડરબનની ગોરીઓ મોટા કરવા મુનીબલ સરકાર વીચાર રહ્યાની છે

પાર્લામેન્ટની પાછરો

બધા પ્રધાન જનરલ હટઝોગ વીસીસ હર્ટઝોગ અને બાનગી સેક્રેટરી સહીત કેપટાઉન પહોંચ્યા છે. પાર્લામેન્ટમાં હાજર રહેવા માટે પુરેમને પ્રધાને મંજુરી બી શ્રી. બી. કોબીનસન બ્યા બારબારીબામાં આવી પહોંચશે. પાર્લામેન્ટ તા. ૮ જાનેબારીએ ઉઘડશે અને પુરેારીબનો માટે બાર્ષી ચર્ચાબધું બજીસેશન બોલ રહેવાનો તમા છે.

લડાઇનો ભોગ

જોહાનીસબર્ગના પ્રોસપેક્ટર પોલીસ ઓફીસી મોટે ભાગે માનસબધુ શ્રી. જે. મરાયમ ઉપર ગોળીબાર થતાં દુખદો થતાં તેનું બાયુ ટારી ગયું હતું અને બોહાનીસબર્ગની જનરેલ હોસ્પીટલમાં ઘણા બાગ પછી રોગમ બવસ્થામાં બુ મરણ નીપજ્યું હતું તેણે એક નેટીવ માસેયો બ્રાકની ખુનની કીમો હતી તેમાંથી બટપટ બાગતા તેના ઉપર કુલણ થયો હતો.

જર્મીસ્ટનમાં જમીનના બાબો

જેન્કી નજીકની જમીનના બાબોમાં વધારા ઘણ થયા છે તેના એક બનુપાલેગ દ્વારાનો બનાદરમા બાબ્યો છે. જર્મીસ્ટનમાં બનાપીતું ઘણીબ મેબલું કર્મ નથી બારણ જેકર જમીન સબંધ બાબ બાબ પીંડની બાસપ જોહાનીસબર્ગની એક રીંગીમ્ટ બારીકુ છ પસાર થઇ પહેલા વિકલ્સ ૧૮૮૫ના કલ બમલા પછી અને ૨૦ કુલ્સ બનાજના લાબીક ગબાન બા બાપુ કામ તરી બાપબા જમીન સબંધ બાટ જાબાતું બનુ ફેરફારનો બપાય

દક્ષિણ બાર્ટિકાના કેટલાક વેપારે બાર ડુનીબન કંપની બેસસ કુંપનીબે બમેરીકી રેજીસ્ટર્ડ સ્ટમ રટીબર તૈયાર બ છ તે બાબે બર્ગીનાટમાં પહેલા બા દક્ષિણ બાપબા રટીબરના કેટલા વાકુ રાખવાની જરૂરી યોજનાઓ પાછળ ખરચવામાં આવશે તેમાં ડરબન સ્ટેશન માટે ૧૫ લાખ પોંડ, વેપારી વીભાગોમાં નવા મકાનો, હોટેલો અને રહેનેવા માટના ૨૭ લાખ પોંડ વીગેરે મુખ્ય રકમોનો રાજાના થાય છે. ટ્રેઇનોને તથા ફ્લોટીંગ ડોક તરફ મોટા સુધારા થશે. આ બધાં મોજના પાછળ કેટલા લાખ પોંડ ખરચવામાં આવશે તેના ઉપરાંત ડરબનની ગોરીઓ મોટા કરવા મુનીબલ સરકાર વીચાર રહ્યાની છે

પાર્લામેન્ટની પાછરો

બધા પ્રધાન જનરલ હટઝોગ વીસીસ હર્ટઝોગ અને બાનગી સેક્રેટરી સહીત કેપટાઉન પહોંચ્યા છે. પાર્લામેન્ટમાં હાજર રહેવા માટે પુરેમને પ્રધાને મંજુરી બી શ્રી. બી. કોબીનસન બ્યા બારબારીબામાં આવી પહોંચશે. પાર્લામેન્ટ તા. ૮ જાનેબારીએ ઉઘડશે અને પુરેારીબનો માટે બાર્ષી ચર્ચાબધું બજીસેશન બોલ રહેવાનો તમા છે.

લડાઇનો ભોગ

જોહાનીસબર્ગના પ્રોસપેક્ટર પોલીસ ઓફીસી મોટે ભાગે માનસબધુ શ્રી. જે. મરાયમ ઉપર બાંધાપાણી બારીથી દુખદો થતાં તેનું બાયુ ટારી ગયું હતું અને જોહાનીસબર્ગની જનરેલ હોસ્પીટલમાં ઘણા બાગ પછી રોગમ બવસ્થામાં બુ મરણ નીપજ્યું હતું તેણે એક નેટીવ માસેયો બ્રાકની ખુનની કીમો હતી તેમાંથી બટપટ બાગતા તેના ઉપર કુલણ થયો હતો.

જર્મીસ્ટનમાં જમીનના બાબો

જેન્કી નજીકની જમીનના બાબોમાં વધારા ઘણ થયા છે તેના એક બનુપાલેગ દ્વારાનો બનાદરમા બાબ્યો છે. જર્મીસ્ટનમાં બનાપીતું ઘણીબ મેબલું કર્મ નથી બારણ જેકર

હિંદની ધારાસભાની આગામી ચુંટણી

સરદારનું જોરદાર ભાષણ

આ ભૂમીનું ગૌરવ ઝળહળતું

તે કોઈ નિરાશાનો અવાજ ન કાઢતા. સા મારે અહીં કોઈને ઝળવળ કરવા આવવું પડે? સા મારે જવાહરલાલને બોલાવવા પડે? ગુજરાતની બધી જગા છતીએ તે પછી જવાહર લાલને બોલાવીએ ને કુલની પધારી કરી સન્માન કરીએ. એમ ન થાય તો મારી ને તમારી બધાની લાજ જવાની છે. જો કામ આપણું છે. જે પગલટ પર ગાંધીની પવિત્ર કુચ થયેલી છે અને જે ભૂમીની ધુળ પર મહાત્માજીના પગલાં છે તેના રજ માથે ચડાવવા યોગ્ય છે. તે ભૂમી-ઇતિહાસની રચનાર ભૂમી—તેના મન મોજવા બીજાને બોલાવવા પડે? અને આ કોમ વ્યક્તિને મત નથી આપવાનો. સોરાબજીને કે રણછોડલાલને મત નથી આપવાનો એ મત મુલકને અપવાનો છે. બીજાને કરગીએ નહિ. બીજાને આપશો તો સુરત છલ્લાની નામોશી થશે. મેદી ખુલકે ત્યારે મને કેટલા મત મળ્યા તેનો બધો હિસાબ સરકાર જાહેર કરશે. તેમાં આપણને મત મળ્યા તો સરકાર કંઈ નહિ કહી શકે, પણ મત ન મળ્યા તો કહેશે કે મહાસભા એ તો બેઠા તોફાનીઓનું કામ છે અને તેનાનું દેશમાં કંઈ ઉપજતુ નથી. આમ કહેવામાં કેમ કોણ પકડે?

શરમ છોડો—સાફ કહી દો

આ કંઈ દારૂબંધીનો નથી. આપણી લડતનો વખતમાં આ ધારાસભાનું મોકડું પડેલું છે ને લડતને આપણે આકરણ આપવું જોઈએ. કેમ મરજીઆતોનો દાબ છે. મોતીલાલજી, વિઠ્ઠલભાઇ, દેશબંધુ જે માટે લડતા લડતા મર્યા તે કામ આપણે કેમ છોડીએ? આ કટલાની કોમ આપવાની શક્તિ કમી થઇ છે. જ્યાં પ્રજામાં ખુબ છે, આપકારકુશળતા છે, અને તે પોકારાજી. નાલાયકના વાડા અને ખટપટો છતાં મહાસભા જેજ સાચ આપશે એવો મને પુરેપુરો વીશ્વાસ છે. કટ જવાબદારીથી એક પણ જવાની નથી. કટ મને એવો વીશ્વાસ છે કે સુરત જીલ્લામાં આખે જ ક્રીદાઇ થશે. કંઈ થાય તો નબારી કબજેદાર બણશે. તેટલા માટે દિલ પોચું નહિ રાખતા ને પાછેઢેર વાત નહિ કરતા. સાફ વાત કરતાં શીખો. બારે બધા જેલમાં હતા ત્યારે વગર ચુંટણીએ ધારાસભામાં ૭૮ જણ ગયા, ઠલે રૂં છે? ટાબટલ્સ ને માન અકરામ મળ્યાં, વેરપટાં કરી લીધાં, ને પાછલાં આંખેલાં વચનો પણ પુરા કરવાના બાકી છે એમ કહેવાય છે. બાબી બધી વાતો છે. પોકળું કહી દો કે તમે ધારવાના છો ૫૦ હજાર પાઈનાં જરો, આખરમાં ગાંઠા પડાશે અને એમાં કંઈ ચાર નથા એમ સ્પષ્ટ રીતે કહી દો. સુરત જીલ્લો ને ગુજરાતમા કોઇ ઊભા રહેવાની હિંમત ન કરે. શહેર ને જીલ્લો મળીને ૬૦ હજાર મતદારો

(ગતાંકથી ચાલુ)

છે. જો બધા બાબુલો ના દિલ ખોલીને બરાબર વાત કરે તો એવા ઊભા થતા કરજનારા બધા મેર ગોરી જાય, એમ થશે તો લોકો કહેશે કે પાછળ મુકે તે કરું લોભ પણ હવે મરજીયા એ [redacted] કર્યું. ગમે તેવો ગોરા અમલબાજ હોય થયો કોઇ કોની લાજ શરમ રાખવાની નથી. આમાં ચુકેર, જીલ્લો, પ્રાંત ને મુલકની પ્રતિષ્ઠાનો સવાલ છે, આપણે હારીએ એટલે મુલક હારે મુલકની પ્રતિષ્ઠા પર ઘાવ પડે.

સેવાની આ કઈ રીત?

અને આટલા આટલા ત્યારે ધારાગવામા ગોદા ઘાલા કરજ કેમ લાલચ છે? ચ એટલી બધા સેવાની પાગલ છે? લોકા ના કરે છતાં જવાને તૈયાર બનાવે એ તો બહાદુર નબસ્ત્રા અપાય. સોકો ના કર્યા છતા પરનું ખર્ચ કરીને ગેન કેન પ્રકારેણ' યુક્તિપ્રયુક્તિથી 'ના' છું તો સેવા કરીએજ' એમ કહેવું એ સેવાની તે કઇ રીત? એના કરતા ૫૦ હજાર બારો તો ગેમેદારીકલ પણ થશે. તેમ નહિ થાય તો ઘરમાં રહેશે.

ધારાસભામાં કેમ જવું પડે છે?

મને ઝોક છે કે જે કહ્યું તેના પર તમે સારી રીતે વીચાર કરશો. મુલકની હવા જેરી થઇ ગઇ છે, તેનો સાફ કરવા, ખુવારગત, ખટપટ અને જાયનું વાતાવરણ દુર કરી નાખીને આઝાદીનું વાતાવરણ ફેલાવવા અને આઝાદીના યુદ્ધમાં મુકેલી કે નકતર ન આપે તે માટે મહાસભા ધારાસભામાં જાય છે. જ્યારે પ્રકાશ ચારેતી દુર થાય ત્યારે બધા બેદિલાઓએ બિલકુલ નહિ કર્યો હોત તો આપણે શા માટે તેમને છેડતો. મને કડવી વાત કહેવાનું કે લખવાનું ગમતું નથી. સત્તા સાથે લડવું સોમાં મારી ને બધાની ગોળા છે. મને લડવાનો શોખ નથી છતા જેની સાથે ભડવું પડે છે તેને બરબર આવવી જોઇએ.

વાતાવરણ અપવીત્ર કરશો

આ સરકારને જેટલો કાબુમ રાખવા માગતા હોય, જેટલે ગુલામી સરસ લાગતી હોય, સ્વરાજ આપે તો જેટલે આ દેશમાંથી જતા રહેવું પડે એવા મજાસો બુલ્લી રીતે એ વાત કહી દે. આજકાલ પેસે તે ન ચાલે. બધેથી લાલા, છગનદીયુ ને પારસો લેવા ગયા ને ચારે તરફની વાત કરે તે ન ચાલે. એકેએક જગાએ મહાસભાના મિત્રોએ અમારે મહાસભાનું વકાદાર દળ ખાડું કરવા છે. એમ કરવું અનદારના હાથમાં છે. મને ઝોક છે કે તમે એ કામ કરશો. કોઇ જાતનો આવેશો કે નબળાઇ ન રાખશો અને વાતાવરણ અપવીત્ર ન કરશો.

વચન ને લાલચ નહીં

મારે બાબા ક્રિકેટમાં કરવાનું છે. બનશે તો પાછો આવીશ નબ્ય ખરો, બીજા પણ આવશે; નહીં તો રેવાનીય તો છેજ. કોઇ બીજી વાત કરવાનું નથી. બધુ માસમા આજ વાત ચાલ બની છે. ક્યેનગાં ૬ યુરોપમાં જાણે બાદવા-રણની થાય પણ હિંદે તો આ કામ પાર ઉતારવાનું છે આ વખત ધારાસભામા જનારા પાંચ વરસ બેસવાના છે. એટલે બીજાઓ પુરી જશે તો પાંચ વરસ સુધી પારાવાર નુકસાન થવાનું છે અને શક્તિનો નાશ થવાનો છે (તે પછી તેમણે મહાત્માજી પ્રત્યે સાચ આપનારા, ગુલામીને ચાહનારા માન ને પાડે ચડનારા એવા મોટા સભામાં કોણ કોણ છે તે બતાવ્યા બાદ પેંચા કરવામાં બધાએ મહાસભાને સાથ આપવા વચન આપ્યું હતું) આગળ ચાલતાં તેમણે કહ્યું કે વચન તોડવું એ બે—ચમાની છે. કૂ કરેણ કરી : સાચે બાપા કામ કરનારી સેવા માંગતા નથી, મારા કોઇ સગાંવ્હાલાનું કામ નથી. એમાં ગુજરાતની આબરૂ, મોભા ને પ્રતીષ્ઠાનો સવાલ છે. અને આપણા બાલાના સવાલ છે. મફતમુલ ગોબુ મરી કે દેવું ગોબુ થશે એવી કોમ લાલચ કૂ આપવા માંગતા નથી. બેકારના દિલ સાટે કામ કરનારા કોણ સાચા માણસો છે એ તમે નથી જાણતા? અને મુલક એટલે બેકૂફ ને મજુરો. એમનું ભલું કરનારી શક્તિ : મહાસભા છે. જેમાં કંઈને વીશ્વાસ હોય તેઓ બાપો આવો નહિજ કરે. મહાસભા તેમના દિલ સારે જે મફ કરવું હશે તે પછેથી નહિ કરશે.

એ તો ચારખાં થશે

પણ કટ તો જગાને તો નબારા કરવાની છે કે એમાંથી કેટલું બાલું થઇ શકે એમ છે! સરકાર કહે છે કે અમે તો પૂર્ણ સ્વરાજ આપ્યું છે. આપણે કહીએ બીજું કે આ સત્તાને બદલે તેટલા દહાડા પધારે દબાવવાનો આ પ્રપંચ છે તેથી આગે ના જઇને તપાસ કરીશું બને કરતો સરળ કરે તો બધું રાખું બાલશે. કમીશનરો ને કલેક્ટરોના કેટલા કેવા રહે છે તે ત્યારે જાણવા આવશે. સ્વરાજ કરે તો અમલદારો, અમલદાર નહીં સેવક થશે. એમ નહિ કિલ ન પ્રપંચ કરશે તો ધારાસભાને તોડી કેટલી આગે ચુકેરા કરવાના કીધેલ. આપણે પડતો તોડી દેવા છે. તોપ બંદુકથી રાજ કરવું કોપ તો સાફ વાત કરવી પડશે. પ્રજાબતથી કાર પાસની આવી સરકાર જગતના પડ પર નથી. જોઇએ મારી લાજ એનું બોલું સરખું રાજ.' નવી ધારાસભાનાં બે દરવાજા ખારે છે. અને કંઈ નક્કેટ થઇ ગઇ છે. એકુજ વર્ષ ના ધારાસભાનાં દર્શે તો આપણને બબરે નહી જડે. બિલકુલ જ આગે કોઇ જતની આશા ક વચન આપતા નથી. કે જોરા લોકોને કોરાણાદીને જવા આગે છે ને ઓમ કહે. આપણે તો સ્વરાજના માગ્યા જ ખારો પડેલો છે ત કેમ હોય. અને જે એ પદરો રોગવા માગે છે તને કાઢી મુકવા છે તમે મહાસભાને સાથ આપવાના મને જે વચન આપ્યું છે તે મારે તમને કું મુબારકબાદી આપું છું ન એ વચન પાળવાની તબારીમાં લાગ્યા આવે તે પણ તમારું કલ્યાણ કરે એમ ઇચ્છું છું.

(સંપુર્ણ)

વિવિધ વર્તમાન

સ્પેનની લડાઈ

જર્મન રડીમર પામોસની અદ્દપદ પછી ૬૦ ડીટલરે સ્પેન સરકાર સામે ધાંધલ ચલાવવાના સમાચાર બજારે પડયા છે. સ્પેનની લડાઇના ફેસલાનાં સ્વરૂપથી યુરોપની સુલેહ માટે ચીંતા રવાય છે. સ્પેનમાં બન્ને પક્ષ વચ્ચે સુલેહ સ્થાપવાનો બીલકુલ માર્ગ બાકી નથી. ગયા અઠવાડીયામાં સ્પેનના સરકારે બળવાખોરોના ૩૭ પ્લેનો પ્રાગેમોના પ્રદેશ તથા અરગાગ સબીત દાફેગોળાથી ઉડાડી મુકયા હતા. બળવા ખોરો રૂકપ્રાન્તે કરી બહારની મદદ તથા મોરોકોના સરકાર ઉપર દબી રહ્યા છે છતાં મોરોકોમાં બળવાખોરો સામે બળવો થવાના સમાચાર જાહેર થયા છે. બર્સા મોરોકોના સીપાઇઓએ રહીદ સીદાની મરજીદનો કબજો લીધો છે. ત્યા પરદેશી રાજ્યોના એકસ્ચીગોએ જાહેર કર્યા મુજબ સ્પેનની સરકાર બધી મજબુત સ્થિતિમાં છે. જર્મની અને ઇટાલીથી મદદ પહોંચે છે તે બાબતોસ્પેન સરકાર ફ્રાન્સે તબી શકે. બળવાખોરોનો મેદીદ ઉપર મુખ્યત્વે આધુ છે. માંગ જોરબ નાખનારા વિમાનો મેદીદ ઉપર ઉડતા હતા. આજે મેદીદમાં બળવાખોરોને ભારે નુકસાન પહોચાડયું હતું. મેદીદ હજુ દબી રહ્યું છે.

'નોબલ' પારિતોષિક

"સ્વીડિશ એકેડેમી" તરફથી આ વર્ષનું સાહિત્ય 'નોબલ' પારિતોષિક અમેરિકન નાટકકાર ડો, યુજીની ઓ'નીલને આપવાનું જાહેર થયું છે. પદાર્થ વિજ્ઞાન શાસ્ત્રનું 'નોબલ' પારિતોષિક પ્રખ્યાત પુનીવર્સીટીના પ્રા. પી. જેમ્સ અને કેમીકિલનીઓની ટેકનોલોજી સંસ્થાના પ્રા. કાર્લ ડેવીડ એન્ડરસન વચ્ચે આપવામા આવ્યું છે. વળારે રસાયણ શાસ્ત્રનું 'નોબલ' પારિતોષિક 'પરમાણુનું બન્ધારણ' એ વિષય ઉપરના નિબંધને માટે જર્મનીના પ્રો. જોમાને આપવાના આવ્યું છે. 'નોબલ' સુલેહનું ઇનામ શાંતિ માટેનું ૧૯૩૫નું પારિતોષિક કાર્લવોન ઓસીએત્સ્કી નામના જર્મન લેખક અને શાંતિ પ્રચારકને અને ૧૯૩૬ માટેનું આલ્ફ્રેડ્સનના પરદેશ બાબતોના પ્રધાનને આપવામા આવ્યું છે. કાર્લવોન ઓસીએત્સ્કી નાઝી કિટેન્શન કેમ્પ માં ૩ વર્ષ સુધી રહ્યા પછી તેમની ગા. ૬૦ માંદે છુટયા હતા.

ચેનાદાય વિજ્ઞાનનું અવસાન

કેનેડામા સેદી લાઉરેન્શનું અવસાન થયું છે. ૧૯૬૬ ના સ્પર સેમ્યુલ લાઉરેન્શના વંશજોથી તેમનો ૧૦ સાલ પીઢનો વારસો મળ્યો હતો. આ વારસાથી તેમણે મોટરના બબ્બા ઉદ્યોગો ચાલુ રાખ્યા હતા. બોટનની બધા અમાવણોના તેમનો અગેવાની ભર્યો ભાગ હતા. બોટનમાં ઔદ્યોગના કર માટેની કેનેડાના તેમણે ખાસ બોગો આપ્યા હતા. બોટનની ગાદીના સ્થપર સરકારને તેમણે બનાવી હતી હતા. ૧૯૬૬ ના ઓગસ્ટની તે બધી ઉદાર હતી. ૧૯૬૬ ના ઓગસ્ટની ઓલવેસ્ટ ટ્રામે બની ટેલાને તેમણે નાબુદી મોટી રકમ આપી હતી અને એક લાખ પૌંડનું ઇનામ બાકર કર્યું હતું. ગયા વરસમાં બ્રીટનની સરકારને લંડનની ઇવાક બચાવની બોજના માટે બે લાખ પૌંડ આપવા બાબતી કરી હતી, જે લેવા સરકારે ના પાડી હતી. તેમની બંદનમાં "ઇરેન બ્રાન્ચ રસ્તાર" જેવા હતી. તે વેમ પહલા ઝરીબો સાથે બગાતી હતી.

લેડી ડાવિડસનનું અવસાન થયાને આઠ દીવસ થયા છે. તેમુીના બીજ માટે બારે ગોમબ્બેઓ કર્યા છતાં બીજ બળતું નથી. વધી બોલ્યે બીજ બીજે પાસર મેળવવા બલ્ડર બધાસ કરી છે. તમુીની કુલ્લે દોલત ૫૦ લાખ પૌંડ ઉપરાંતની છે.

દુનીયાની મહત્ત્વીબા

મેસર્સ મેકીમારાસ, સ્ટ્રસ્તગ બોમ્બા અને રતન ટાટા તા. ૫૦ ઓપ્રીલ ૧૯૩૭થી દુનીયાની મહત્ત્વીબા માટે સાહકારા ઉપર નીકળ્યા હતા તેમણે મુંબાયથી નીકળી પ્રથમ અદનપોરીસ્તાન, મરાના, દર્બી, બાલ્કન રાજ્યો, ઓસ્ટ્રીયા, હંગેરી, ચેકોસ્લાવાકીયા અને બેલજીયમ ગયા હતા. ત્યાર પછી મેર બ્રીટન અને બાર્લેન્ડની મુલાકાત બાદ પુનેમાં ફ્રાન્સ, સ્પેન, સ્વીટઝરલેન્ડ અને ઇટાલી પહોંચ્યા હતા. બેવટે મધ્યપૂર્વ બોણગી સુદાન થઇ મુગાન્ડા, કાંગાનીકા, ન્યાસાલેન્ડ, બોહુંગા બારત આદિકા થઇ દક્ષિણ આદિકામાં દાખલ થયા હતા. આ રાજ્ય સાલ્લીક મુલાકા આ આદરીકામાં નાદાકામાં કેટી બાત ચાતી પહોંચ્યા ૫૦ વર્ષ તબેલના વિચાર દક્ષિણ આદરીકા અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ પહોંચી ત્યાંથી પાસીફીક મહાસાગરી બોરટ્રેલીયા આવ્યા બાદ ન્યુઝીલાંડના પૂર્વ બાજોમા થઇ ૧૯૩૮ ના ડીસેમ્બરના પ્રારંભે પાછા ફરવાનો છે.

અટલાંટીક સાહસ ખેડાણો

ફ્રેન્ચ ડીપાનની ત્રણ મરાસસ નોરટીએ નર કલાકમાં ડીપાનથી આટલાંટીક સમુદ્ર બોલાંગી ગીસ. ૩૭૦ બેલનના રેકોર્ડ ઉપર ૫૦ માનીટથી ઝડપ મેળવી છે. ગીસ બોસ્ટનનું બીમરન કલાકના ૧૬૮ માઇલની ઝડપ ધરાવનાર તેમજ ૨૫૦૦ માઇલ ઉડી શકે એટલું પેટ્રોલ લઇ શકે છે.

ઇંગ્લેંડ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કરાર

બ્રીટન અને ઇટાલી વચ્ચે ભૂમધ્ય સમુદ્રના અવરદાર માટે કરાર થયા છે ત્યા કરારો યુરોપના પ્રસંસા પામ્યા છે. આ કરાર નીચા બાસ દોમ તો બ્રીટન, ફ્રાન્સ અને ઇટાલીને પૂગી બયા, જર્મનીને કોઇ નવો માર્ગ શોધવો પડે. ઇટાલીના મુસોલીની સ્પેનની લડાઇમાં કેટલા ભાગ બજવશે? નીબાલસ્સનની ફ્રોડી હવે મરો "દાર બન્યો કેદે અને બાઇલ બન્યો યુવે "બ બાંધવ મુજબ તો બ બને!

હુવર ડીટલરના ધડાકે

ટેસ્લેન્ડની પ્રોબ્લેસ બુશીબાના ગરબમા જર્મનો પ્રો. ધડાકા બની બબ્બ ઉમરાવવરદીઓનો પાસપો! જર્મન પોલીસે ખુંચબી લીધો હતો આ ઉમરાવવરદીઓ પરરાજ્ય પ્રીન્સ બર્નહાર્ડના નજીકના બગપક્ષમાં છે. જર્મનીના રાજકીતનું તેજાજ સ્વસ્તીકાનું ધોલેન્ડે અપમાન કર્યું છે એવા ધોલેન્ડ ઉપર મુકામલાં તોફબનનો પ્રીન્સે ધનકાર કરી ઉમરાવ બનદીઓને પાસપોર્ટ આપવા ઇર ડીટલરને પ્રીન્સે સંદેશો મોકલ્યો હતો. પરાજાથી બબેર બગેસા સમાચાર મુજબ પાસ પોર્ટ પાછો આપવામાં આબ્યો હતા બંધા ઉમરાવવનદીઓ લગભગ ઘાજર થઇ શકશે. લગ્ન તા. ૧૦ બનેવારીએ થવા વધ્યા હતી.

"જેને રામ રાખે તેને કોણ નહિ આખે"

ચીનની ચીટીશ કોર્ટે આત્મારામ નામના ચોરીને એક ચોરીનું ખુન કરવા માટે ફાંસીની સીક્ષા કરી હતી. પણ બંજાબાવે આત્મા ચીંગને ખુનીસીપાયીદીના વાદીનાં ફરીને સામે ચઢાબ્યો હતો પણ ફાંસીની રમા તુટી પડતાં આત્મારામ ઉપરબે ખોમ ઉપર પછડાઇ પડયો હતો. આત્મારામનું દુઃખ થયુ હતી. બા બનાવ પછી ચોરીના ચીટીશ અમલદારે આત્મા ચીંગને કાયીની બનવામાંથી મુકત કરી છોડી મુકયો હતો.

મોરોક્કોનો અબ્દુલ કરીમ

મોરોક્કોનો અબ્દુલ કરીમ એક બંજા બાબતી છે. તેબે ફ્રાન્સમાં કેમવણી લબ બાંશ્રી પ્રજાનેનનું પદ મેળવ્યું હતું મોરોક્કોના ફ્રાન્સ સામે બદ પદ ચર્યા ફ્રાન્સ નાણેના રીસુનીમનમાં સરદાર અબ્દુલ કરીમને દેશનીકાલ કર્યો હતો. હાલમાં બેવા સમાચાર બજાર આબ્યા છે કે ફ્રેન્સની રાજ બધાની કરમાયણી અબ્દુલ કરીમને ફ્રાન્સ ના રહેવા રબ્બ બાબશે. સ્પેનના બળવાબોરો મોરોક્કામાં જબરી જમ ધરાવે છે મોરોક્કોના સીપાઇઓનું એક મોટું સરકર સ્પેનમાં બળવા મોરોક્કોના સરદાર ફ્રાન્કોની સરદારી હેઠળ મદે છે એ બતબીતી બીના છે. મોરોક્કામાં બાહ્ય સરદાર અબ્દુલ કરીમ લોકપ્રીય હોવા, એટલે લડાઇને પ્રસંગે અબ્દુલ કરીમને ફ્રાન્સમાં રહેવાની રજા મળે એમાં કોઇ નવાઇ નથી.

સરદારના આકૃત ચેતવણી

નવા વરસના સંદેશામાં જાપાનના એક પ્રધાને પબ્લિક કુકમાં કુનીયાની સ્થિતિ બરોબર વર્ણવી ૫૦ તેબે જાપાનીઓને સંદેશો આપ્યો કે "યુરોપમા પેટાળો છે. પેસીફીક (અમેરીકા) માં આયોકમતા છે ચીનમાં કાળાં વાદળાં જમાયા છે. બધી ગરબડો શરૂ થવાની કરે છે માટે જાપાનીઝ પ્રજાએ સ્વરક્ષણ માટે બજબુત બની તૈયાર રહેવું."

ઉદ્યોગોને ઉત્તેજન

સરકારના બધના માર્ગ નીચારથી બાંતરમાં ઉદ્યોગોને મોટું ઉત્તેજન મળ્યું બબ્બ છે. ચાલુ વર્ષમાં રોડ માલ પોતાના નવા પાકડો બાંધવા બંદનમાં ગોઠવણ થઇ છે. પણી ચાર રેલવે કંપનીઓએ સાથે મળી પરર બેનજીનો તૈયાર કરવા નકી કર્યું છે, જેમાં ૪૪ પબ્બી બરબી

ચાલતા થશે. સોંકડો માણસ સુધી રેલવે સડકના ભાડાઓ બદલી મજબૂત કરવાની ગોઠવણ પણ થઇ છે.

૧૯૨૭નો વર્તારો

૧૯૨૭નું વર્ષ બેસતાંની સાથે નવા વર્ષના વર્તારાના રોકડા કહેવાય છે. એક વર્તારામુજબ ટ્રાન્સવાલમાં આ વર્ષમાં ચંબોર મુકામીઓને ઉઘા થશે ઉંચિયાના ભાવ સારા રહે. આ વર્ષની આગાહીમાં ચીન અને અમેરીકા વચ્ચે મોટા યુદ્ધોથી બીકના બનાવો. ઇટાલના બાદશાહી કુટુંબમાંથી કોઇ એક મેમ્બરને મોતદેહીયાના બારણાં જનારનું પદ બળવા તકો છે. દુકાળ માંથી મરણુખલાસોને તીલાંજલી બતાવે. મુખ્યત્વે ૬૨ ડીટલર માટે પણ મુશ્કેલ વખત છે. લીગ ઓફ નેશન્સના મત સારા છે. તેની સત્તા સ્થાપીત થશે અને તે દુનીયામા સુલેહ રકાવી સાખશે. દીરમા આરામખાના માટે આવું વર્ષ ૧૯૨૬ જેવું ગુગ નથી. આ વર્ષનો જુલાઇ મહીનો દીરના એક પ્રખ્યાત સુધારક માટે ખાસકાયદ છે. "હરી કરે સો હોય."

જરમનીનું ગંજાવર લશ્કર

જરમના સરકારી અખબારનાં ના. પોલ બરની-અરના રીપોર્ટ પ્રમાણે તા વર્ષનીમા લાલ પર લાખ નાણુસોને ગોઝમ સરકારી તાલીમ આપવા

ખબરપત્રો

પ્રસ્ટ ઇન્ડનમાં ગુજરાત રાજરત્ન મંદીર

ઇસ્ટ લાંડન દીંદુ સાસાયટીના સેક્રેટરી સખા જણાવે છે કે ૬ માસાપરી નરહયી થી. હરિ-શંકર વિદ્યાર્થીનું સખા સાથમાં સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું ઇસ્ટ લાંડનમાં ગાનુબાપા વિદ્યાર્થી માટે કયા સગવડ નાલ હોવાથી તના સંબંધમાં ચર્ચા થઇ હતી બાદ સોસાની તેને માટે કંઇક સગવડ કરવાની જાહેરાત થતાં તા ૨૯-૧૨-૨૬ ના ઇસ્ટ લાંડન દીંદુ સોસાયટી સંગાસિત અને સમસ્ત દીંદુ જાહેરોની સહાયતાથી "ધી ગુજરાત રાજરત્ન મંદીર" ની સ્થાપના થઇ હતી અને શ્રી. હરિશંકર વિદ્યાર્થીના હસ્તે દીંદુ મંદીરમાં દીંદુઓની મોટી હાજરીમાં ઉદ્ઘાટન ક્રીયા થઇ હતી વીસ દિવસના ટુંક સમયમા શ્રી. હરિશંકર વિદ્યાર્થીએ ઘણા જાણકોને સંગીત માતા જણવતા રાખીથી દોરાથી સોકો ઘણા ખુશ થયા હતા અને ઉત્તેજનાર્થે રોકડ ઇનામ ઉપરાત મેસર્સ એક્ષ. એસ દીરમ તરફથી દરેક બાળકને સ્કેટ, કે. દી. માણેકચોરીયા તરફથી એકસરસાઇઝ બુક, દી રવા તરફથી રબ્બાલર, કે. પી. પરબુ પટેલ તરફથી પેન પેન્સીલ દુધ પાર્ટી, છગન્લ મકન તરફથી રબ્બર, દી છગન્લ તરફથી રૂમાલ, એસ ગોપાર તરફથી મીઠાઇ, બાબુભાઇ દુલભ તરફથી સ્વીટ વિગેરેની શ્રી. હરિશંકર વિદ્યાર્થીના હસ્તે વહેંચણી થઇ હતી. સાંજના ભોજનની મેરબાનની તરફથી સ્વા-માન અગ્રણી એક જાહેરના નિગણુક કરી રાજા ના કર્મની શરૂઆત કરવામું કરાવાયુ હતું. શ્રી. એસ. કાસુજી પ્રમુખ મેળાવડામા હાજર થયા હતા અને આ સુદર કાર્યને માટે દીંદુ સોસાયટીને અભિનંદન આપી કુલ્લ ૫૦૦ની હતી બીજા બોલનારાઓમાં પ્રમુખ ઉપરાત મેસર્સ કી. છગન્લ, પી. ભગવાન, એસ ગોપાર, દુલભાઇ રવા. છગન્લ મકન, આર મકનજી, કે. પી પરબુ પટેલ અને પી દી શ્રીમતી વિગરે હતા. અંતમા એક કુલ્લ શિક્ષકના નિમાવ માટે બાળકોના વાલીઓએ લાસિક ૫ ના અને અન્ય બીજુઓએ માસિક અગાવતા આપવાની લેખીત નામાવલી સંતોષે રજુ કરી હતી શિક્ષકના પગાર સારૂ રોજ અમલમા મુકવા માટે સર્વ

પહલના પ્રતિનિધિઓ વાળી શાળા સમિતિ ચુંટવા માં આવ્યા હતી જેને વિદ્યાર્થી ભરિસ્થામાં પ્રબંધ કરવા સતા આપવા હતી આજના મેજણાયરજુનું નાન મા હોરસ્કર વિદ્યાર્થી ઉપરાત સર્વે ગુજરાતી દીંદુ જાહેરોને પણ પહેર ૬ કારમ કે તેઓએ એ કાર્ય પ્રતિ સહા-નુભુતી દરશીના સતાલકને વિસ્તારી રા એકમનું અવલંબન કર્યું હતું. બાદ શ્રી હરિશંકર વિદ્યાર્થીનો આભાર માની મેળાવડો વિસર્જન થયા હતા

Box 787. 'Phone 24907.
Cab. & Tel: "MALL"

આમોદ દાઉદ એન્ડ કુ.

(ઇમ્પોર્ટર્સ મરચન્ટસ)

373, પાઇન સ્ટ્રીટ, ડરબન.

દરેક પ્રકારની ગ્રોસરી માટે

—અમોને યા મોકો—

AMOD DAWOOD & CO.

WHOLESALE MERCHANTS.

373 Pine Street,

DURBAN.

ડરબનમાં સિંધુ સભા

સેનેટોરીયમવાળા ના. શ. નાથાભાઇ પરબુદાસ ના મોટા દીકરા ભાઇ પુરૂષોત્તમદાસના લગ્ન ડરબનવાસી સા કોશીલાલ મકનજીની દીકરી ભાઇ ગમા સાથે ગયલ ૧૯૮૬ ના માગશર વદ પાંચમને શુક્રવારે તા ૬ જાનવારી ૧૯૨૭ ના રોજ ગોલના દીંદુભાઇ ભાની મોટી સંખ્યા વચ્ચે ખબીર મહાપુરૂષો પધા હતા ડરબન જનાર નારણ ૧૯૭૬ની દીરસમાં કરવામું આખ્યા બાદ સુરત દીંદુ આસાનીન્સ્તાનના રહેવા દેસમા બહારગાર થી ગાબુલ કર્યા હતા દીંદુ ધર્મોપદેશક સમારીયા કરી હતી. અને નવયુગલને સુખારકબાદી આપી તેઓનું સ્વાન સુખા નીચેનો ગોમ ઇચ્છીએ છીએ.

ઇસ્ટ લંડન માટે મરણ્ડ અને અદરેસો

ઇસ્ટ લંડનમાં ગલ્લાદ આના મોસા માટે કામો કરવા મરત લંડનના મા એસ મમુજી અને મોટેલીનાબેનના મેસર્સ ગોમ ૬ આમા અને એ. ૬ દાઉદ ફ્રાંસપાસ અને નાટાલની મુલાકાતીઓ નીકળી ચુકયા છે આવા રાખવા મા આવે છે કે આ પવિત્ર કાર્યમાં સૌ ગુજરીત જાહેરો ઉદારતાથી સહાયતા આપશે

બાઉન્ટેજકોલ્ડમાં શાદી

ગયા રવીવાર તા. ૩-૧-૩૭ ના રોજ સવારે દસ વાગે, બાઉન્ટેજકોલ્ડ ખાતા હાલ મજુમ્ બસાકના દીકરા અહમદના બગ નરબનવાળા મી. એમ. ૬ બસાકની દીકરી અમીના બીબી સાથે મુસ્લીમ જાહેરોની મોટી સંખ્યા વચ્ચે ધામધુમથી પરણાવવામાં આવ્યા હતા. શરૂઆતમાં મોલાના હાજી અહમદ મુખ્તીયારસે શાદી અને છોકરા અને છોકરીની એક બીજા પ્રત્યે પોતપોતાની ફરજ અને જોખમદારી વીશે સમજાવટ કરી નીકાહ પઢાવ્યા હતા. જલસા માં કેમ્બલ કેમીલી ઉપરાંત બીજા મોટાઓ અને ડરબન અને જહાસ્બર્ગ થી મુસ્લીમોએ હાજરી આપી હતી જેઓને પાછું આભારમાં આવ્યું હતું. બાદ હાજર જનોએ પરણેલા જોડાને મુબારકબાદી મોકલી હતી

ફીફટ મેચ

પોર્ટઐલીઝાબેથમા આવેલ ક્રીકેટ કલબ અને સાઉથેન ક્રીકેટ વચ્ચે ફ્રેન્ડલી મેચ તા. ૩-૧-૩૭ને દિને રમાઇ હતી જેમાં આર્યન પહેલી ઇનીંગમાં ૧૫ રન અને બીજી ઇનીંગમાં ૪૬ રન, મળી ૬૧ રન કર્યા હતા. સાઉથેન પહેલી ઇનીંગમાં ૨૮ રન અને બીજી ઇનીંગમાં ૬૬ રન, મળી ૫૫ રન કર્યા હતા. પરીણામ આર્યન ટીમે ૬ રનથી જીત મેળવી હતી.

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

સરહદ પ્રાંતમાં સરદાર

ડો. ખાનસાહેબના પ્રમુખપદ નીચે મળેલ જંગી સભામાં સરદાર વલ્લભભાઇએ સરહદવાસી પઠાણોને અહાલ્લા આપ્યા અને સરહદના ગાંધીજી સંદેશો આપ્યો હતો. તેમણે જણાવ્યું કે "ગાંધીજી જેવાને પણ આ પ્રાંતમાં દાખલ થવાની પરવાનગી મળી ન હતી અંગ્રેજ અમલના કાળ ઉપર પણ આ તંત્રના અનેક પ્રતિનિધિ મુકાશે તેની આપને ખબર ન હતી. અમે સરહદની જહાજુર કોમનો પરિચય મેળવવા માટે જ આવ્યા છીએ ખાન સાહેબ સરહદની સ્થિતિ વિષે હિંદના બીજા ભાગોને માહીતગાર કરે છે. દરમ્યાન બુઢ્ઢા બીદ્દગતગારોએ માનવ શેવાનું કામ ચાલુ રાખવું જોઇએ. સરહદ પ્રાંત પ્રત્યે હિંદની દરદમેંદ સહાનુભૂતી છે આ ચુંટણીમાં આપણે એવા માણસો ચુંટવા જોઇએ કે જેઓ ખોટાની જગ્યામાં કશોય તો પણ દેશના હિતમાં જ કામ કરે મુસ્લીમ લિંદમાં નાજર પાર્ટી રચવા કરતા સ્વરાજની બાકી રહેલ જે હું પધારે પસંદ કરું છું અને આશા છે કે સરહદ પ્રાંતની ચુંટણીમાં મહાસભાવાદીઓ જ કોમ પામ્યા છે.

ફૈજપુરની મહાસભાના પ્રતિનીધીઓ

ફૈજપુર મહાસભા અભિવેશનના હિંદના જુદા જુદા ભાગોમાંથી જવાબ પ્રતીનીધીઓના છેલ્લા માં છેલ્લા આંકડા આ પ્રમાણે:–

પ્રાંત	પ્રતીની પીઓ	આ. ફિ. ગ્રા. મંજુરીથી નાં અવ્યો
અજમેર ...	૨૦	૪
આસામ ...	૩૦	૬
બંગાળ .	૩૫૮	૪૫
બિહાર ..	૨૬	૪
ગુજરાત ..	૮૦	૧૨
કેરળ	૪૮	૮
મહારાષ્ટ્ર ..	૧૨૨	૧૫
સરહદ	૩૪	૪
સિંધ	૨૦	૪
યુક્તપ્રાન્તો ...	૨૧૬	૩૩
વિહાર (બીહાર)	૬૧	૮
આન્ધ્ર ...	૨૧૬	૪૬
ઉત્કલ ...	૨૭૫	૩૮
કર્ણાટક	૨૫	૪
દિલ્હી	૬૧	૫
કચ્છ ..	૧૨૮	૧૧
મહારાષ્ટ્ર .	૨૭૫	૧૬
નાગપુર ...	૪૧	૪
પંજાબ	૧૦૧	૧૩
તામીલનાડ	૨૨૬	૨૮
ઉત્કલ(ઓરીસ્સા)	૧૧	૪

કુલે પ્રાંતીયોના ૨૨૨૨; આ. ફિ. કોંગ્રેસ સભ્યોના કુલ આંકડા ૨૮૬.

નજરકેદીઓનો પ્રશ્ન

અંદામાનના નજરકેદીઓનો પ્રશ્ન હવે ગંભીર અને જાહેર મહત્વનું રૂપ પકડતો જાય છે. ક્રીયર હાઉસના પ્રવાસ પછીથી મુંબ એન્ડ્રુઝને બંગાળના ગવર્નરની મુલાકાત લીધી હતી અને છાપાની વિગતો પરથી જણાય છે કે સરકાર જોડા વખતમાં એક કરતાં વધારે નજરકેદીઓને છોડવા વિચાર ચલાવી રહી છે. આ સુધારા બોજા માટે આમ મહાસભા પણ ગયો હતી પરંતુ હિંદી તરફે રજુ જણાવ્યું હતું . એમને નજરકેદ રખાં સુધી રખાશે તે હજી જાહેર નહિ. છેલ્લા બેચાર મહીનામાં ૬૦ આસપાસ નજર કેદીએ કેદથી છોડાયા કે છોડાવા કર્યો છે.

રાષ્ટ્ર–સંદર્ભમાં સ્ત્રીઓનું સ્થાન

રાષ્ટ્રપતિના એક પરિપત્ર સામાન્ય અને બારા બેદેશમાંથી ઉપર થતાં સ્ત્રી–ઉમેદવારોને જુદેજુદે લખાયો છે અને તેમાં એમ જણાવાયા આવ્યું છે કે પ્રાંતિક ચુંટણી માટેના ઉમેદ વારોને ગોટે ભાગે પ્રાંતીક મહાસભા સમિતિઓ તરફથી પસંદ કરવામાં આવ્યા છે. પરંતુ હજુ કેટલી બેઠકો માટે પસંદગી કરવાની બાકી રહે છે. એ ઉમેદવારો સંબંધમાં દેશની મહાસભાની બાબત પ્રત્યે હું ધ્યાન ખેંચવા માંગુ છું.

દેશની આઝાદીની લડતમાં સ્ત્રીઓએ જે મહત્વનો ભાગ બજાવ્યો છે તે દેશના બાબુનીક પ્રતિનિધિત્વનું એક જવલંત પ્રકરણ છે. તેમના માટે નવા માર્ગો ખુલ્લા કરી લાંબે ગાળાની પ્રવૃતિમાં સમાન ભાગ બજાવવાનો, તેમના હકનો આપણે બાહકાર સ્વીકાર કરીએ એ દરેક રીતે યોગ્ય છે. રાષ્ટ્ર ચલાવની જવાબદારીઓ અને હકના સ્ત્રીઓનો ઠોસો હાથ એ દેશની પ્રગતિ માટે આવશ્યક છે. આ ઉપરાંત ધારાસભાઓમાં તેમને માટે અલાયદી બેઠકો રાખવાના તેમણે હમેશ વિરોધ કર્યો છે એ પણ આપણે ભૂલવું જોઇએ નહિ. વધારે .. આપણે પ્રતિનીધીત્વ આપવાનું આવ્યું છે તેનો પણ તેમણે નિરાશ કર્યો છે પ્રજાએ તેમની આ દયાની કદર કરી તેમને તથા નુકશાન ન થાય એ જોવું જોઇએ આ દ્રષ્ટિથી બીજો નામ મુકરર કરવામાં આવેલી બાબત બેઠકો ઉપરાંત અને એટલી બાબતમાં બેઠકોવાળી પણ બધી ઉમેદવારો ઉભા રાખવા કાબાદ રાખવાની જરૂર છે. આ દીશામાં દરેક પ્રયાસ થાય એમ હું ઇચ્છું છું.

મુંબઇમાં સ્ત્રીઓ વિદ્યાલય

મુંબઇના મી. નારીમાન દામોદર ઠાકરસી હિંદુ સ્ત્રીઓની વિદ્યાપીઠના આશયે આશરો ત્રણેક લાખ રૂપીયાની કિંમતનું પોતાનું મકાન ઉદારતાના કિંમત બદલામાં ગુજરાતી ટીના ટ્રસ્ટીઓને પુનઃ આ બીનાઓના ઉલ્લેખ કરી જણાવ્યું હતું કે બંને સ્વરાજ્યમાં પ્રો. કી. કે. કર્વેએ આપેલાની પુનઃ આ મકાન આ પુનઃ રચાયો હતો. પ્રો. કર્વે બાદના અધ્યક્ષ પ્રયાસના પરિણામે માત્ર ચાર વર્ષોમાં રૂ. ૨૧૬૦૦૦ ની પુરાંત ભેગાની શકયા હતા. અને ૧૯૨૯ માં મરહુમ શેઠ વિઠ્ઠલદાસ ઠાકરસીએ ૧૫ લાખ રૂપીયાનું ૭-૧/૨ ટકા શેએ રૂા. ૧૨૫૦૦૦ આપ્યા ચારિક ગ્રાન્ટ તરીકે આપવાનું વચન આપેલું આજે પુનઃ રૂા. ૩૦ લાખની બીલકત થવાને છે. પુનઃ ની પ્રવૃત્તિઓનો ચિતાર આપતાં જણાવ્યું હતું કે પુનામાં એક ટ્રેનીંગ, મુંબઇમાં એક કોલેજ અને એક હાઇસ્કુલ અને મુંબઇ પ્રાંતમાં અન્ય સ્થળોએ ૨૩ શાળાઓ ચાલે છે. મરહુમ સર વીઠ્ઠલદાસ ઠાકરસી ના ધર્મપત્નુસાર મુનીનું મુખ્ય મથક તેમજ તરી ઓરીસ્સ પુનાથી મુંબઇ સ્થળાંતર આવ્યું છે.

સ્વદેશીની અસર

નોંધ લેતાં આનંદ ઉપજે છે કે બ્રિટીશ મુલકની બિંદ બાતોની આયાતમાં મોટો પટાડો માલમ પડયો છે, આ વર્ષ માટેના અન્દાજ પત્રકમાં આવા આયાત થવાના ધારેલા મુલકની કિંમત રૂ. ૨૪૦ લાખ આન્દાજવામાં આવી હતી: પરંતુ છેલ્લા બાર મહીનામાં ૧૭૧ લાખ રૂપીયાજ થવી છે, કે મરે-ગોવેર મુજબના સરકારી પુકારથી ચલાવીને મારવામાં આવેલા અન્દાજને બાકીજ પુરો કરી ગયે તેમ છે. આયાતમાં જે પટાડા માલુમ પડયો છે, તે આ દેશમાંની સ્વદેશી ચળવળનેજ આભારી છે.

પ્રશંસા પાત્ર પોજના.

સંયુક્ત પ્રાંતની સરકારે મજુરની આર્થિક ઉન્નતી સંબંધમાં તપાસ કરવા બોર્ડ નીમ્યું હતું. હાલમાં આ બોર્ડની સરકાર આગળ એક યોજના રજુ કરી છે, જેની મતલબ એ છે કે સરકાર બબરાત તરીકે કેટલ મામલે કેન્દ્ર બનાવી ત્યાં બેકારોને કામ શિખવવાની બાબત કરે. ગ્રામ્ય પંચાયતોની સ્થાપના થાય આવી બદકારી મંડળીઓ કાઢવામાં આવે. આ મુજબની એક સુંદર ઢંબ યોજના તૈયાર કરી દેશના કાર્યકરોને ઉત્તેજન આપવામાં આવે તથા દર વર્ષે તેની જાહેરાત થાય તે બાકે દેશ અગ્રસરદાર નીમાય અને બીજા અધિકારીઓના પણ તેમાં સહકાર મેળવાય. જો સરકાર ગામડાના કારીગરો પ્રત્યે પણ ધ્યાન આપે અને તેના દેખરેખ માટે શીક્ષીત નવયુવકો રાખે તો ગ્રામોદ્યોગ અને બેકારોની રોટલાના સવાલનો નીવેડો આવે.

—:o:—

પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી સંવત્સરના ૧૯૯૩ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કીંમત રૂ. ૨–૬.

પ : ૨ . ચુ : ૨ : ણ

સોનાનો ગોટો જથ્થો ઉત્પન્ન કરવા માટે જાપાનમાં હૈસોયામા પ્રથમ પદ પરાવે છે. પણ કેનેડામાં રહ્યાપાના ઑલ્ચાઝે જાહેર કર્યું છે કે નજીકના ભવીષ્યમાં બીજા દેશો કરતાં મોટી કીમતનું સોનું ઉત્પન્ન કરીને દુનીયાના સર્વે દેશો માં રહ્યાના સોનું નીપજાવવા માટે પ્રથમ પદ ધારણ કરશે.

* * *

જાવિઝમાં યુનીયનના બે બેંકો સાકિંગ ચાલીકન રીઝર્વ બેંકના સહકારે અને મદદથી માટોરીંગા, બોહાનીસબર્ગ, કેપટાઉન, ડરબન, પ્રરટલેંડન અને સેંટ ઑલીઝાબેથ પા. ૫૦૦ અને તેથી વધુ રકમ ફીક્સેશન લીધા વગર આજ સા. ૫ ની નામના ડી સહુને અને બારથી ગોકલદાસની દેણ લેતા તારનો અર્થ સહુને મોકલી આપશે. પાર્ટિક ૫૦૦ થી ઓછી રકમ મૂંઝકેર કરવાને સાધારણ દર અને ગામડેમાં વધારે સા. ૫ લાગશે

* * *

છાંદગી અને મોટરના વીમાના ભાવોમાં આજ થી સજાજ ૨૦ ટકા વધારો થશે.

* * *

ડરબનથી મેદીરીયસ રમવા ગએલી દોદી ક્રીકેટ ટીમે જે વીકેટને ભોગે ૨૮ રન કર્યા હતા અને વરસાદને લીધે રમત અટકી પડી હતી.

* * *

ઑકલેન્ડના સરકારી વકીલ મા. લોકવુડ ક્રીકની પહેલી વખતથી ડરબન આવી પુગ્યા છે મા. લોકવુડે ઑકલેન્ડમાં ઘણા વરસ કામ કર્યું હતું.

* * *

ડરબનના ભારા વોર્ડ માટે મા. પરસી ઑસ્ટન જર્ન ઑન. પી. સી ને કાઉસીલર જાહેર કર્યા છે. મી. ઑસ્ટનનું તા. ૧૧ ફેબ્રુવારીની કાઉસીલની મીટીંગમાં હાજર થશે

* * *

નાટાલનું કેળવણી કમીશન તપાસ માટે કરી પાછું ડરબનમાં આવ્યું છે. આવતા માર્ચ સુધીમાં રીપોર્ટ બહાર પડવા ધારી છે.

* * *

નાટાલના ન્યુગારાલની ગુરોપીયન ક્રીકેટ કલબને પા. ૧૦ અને ઇન્ડીયન ક્રીકેટ કલબને પા. ૫ સાંની ટાકિન કાઉસીલે મસા વર્ષમાં મદદરૂપે આપી હતી.

* * *

મેરીટસબર્ગમાં કન્સરાજસીઝને વજર પર ચાલતા પ્રીટાય પોતાના કબજામાં રાખવાના પાક માટે મા. જે. સી. બોસ્સે માફજરૂર પાંચ પૌંડનો દંડ કર્યો હતા તેમા સરકારે પોતાલ કબજે લીધી હતી.

* * *

જોહાનીસબર્ગમાં દર ચોરસ માઇલે ૫૬૮ અથવા તો દર ૪ યુરોપીયનો દીઠ એક એક મોટર છે.

મદ્રાસની મ્યુનીસીપાલીટીએ મ્યુનીસીપાલીટીના કામદારો માટે બાદીના બોબકોની સગવડ કરવાનો ઠરાવ ૪૨ વિરુદ્ધ ૧૦ મત પસાર કર્યો છે. વળી કાઉસીલના મકાનોમાં મહાત્માના ગાંધીજીની છબી રાખવાનો ઠરાવ ૪૧ વિરુદ્ધ ૧૦ મતે પસાર થયો હતો.

* * *

શ્રીયેન્દ્રન બાને મા. સત્યમોપાધ્યાયરીએ, ત્રાવણકોર રાજ્યના હરિજનોને મંદિરપ્રવેશના ફરમાનને અમલમાં મુકવા માટે, ૩૦ દલિત વર્ગની પાદયાત્રીઓની ટુકડીને શ્રી. મહાત્માજીના મંદિરમાં દોરી ગયા હતા. ત્રાવણકોર રાજ્ય ની હકુમત નીચેના ૧૫૦૦ થી ૧૬૦૦ મંદિરો માં દલિત વર્ગોને દાખલ કરવામાં આવનાર છે.

* * *

મદ્રાસ પ્રાંતના રામનાથ જીલ્લામાં ૭ માસ સુધી સભાઓમાં બાળકો કરવાની મનાઇ કરતો એક હુકમ મી. મુથુરંગા નીયોયાવાર તથા બીજા ૧૪ મદ્રાસસભાપારીઓ પર બજાવવા માં આવ્યો છે ચુંટણી સંબંધમા એ જીલ્લા માં આપેલાં ભાષણો આગે આ પ્રતિબંધ કરવા માં આવ્યો છે.

* * *

અખિલ હીંદ મદ્રાસભા સમિતિના અલ્હેવાલ મુજબ મદ્રાસભાના સભ્યોની કુલ સંખ્યા ૬૬૫૦૦૦ ની થઇ છે બંગાળ હીંદમાં તેને નંબરે આવે છે. તેના પ્રતિનિધિઓની સંખ્યા માં ૮૬ નો અને મદ્રાસસમિતિના સભ્યોના સંખ્યામાં ૧૧ નો વધારો થયો છે. કુલ પ્રતિનીધીઓની સંખ્યા ૨૨૬૪ અને મદ્રાસસમિતિ ના સભ્યોની સંખ્યા ૨૮૬૦ છે.

* * *

જામનગરના મહારાજાએ અમદાવાદમાં મળનારી કોપરિયદને રૂા. ૨૦૦૦ ભેટ આપ્યા છે.

* * *

સરદાર વલ્લભભાઇ અને શ્રી. ભુલાભાઇ દેસાઇ પેલાપરમાં આવે ત્યારે તેમના માનમાં જે તરપણ કાઢવાનું હતું તે સત્તાધારીઓએ બંધ રાખવાની ના પાડી છે.

* * *

કલિ રવીન્દ્રનાથ ટાગોરના ભાતીજા શ્રી. સાગેન્દ્રનાથ ટાગોરનો બોલીપુર મંદિર જમ્બ માંથી છુટકારો થયો છે.

* * *

સમ્બલપુર બાને આગામી ધારાસભાના તહેવારો માં મળનારી હીંદની નેશનલ લીબરલ ફેડરેશન ના સાનિધ્ય અધિવેશનના પ્રમુખ તરીકે સર કાવસજી જહાંગીર ચુંટાયા છે.

* * *

બંગાળા સરકારે શ્રી. સુભાષ બોઝને લંડના છોડી દેવા અંગે અથવા તો તેમનો મુકદમો ચલાવવા અંગે ના પાડી છે. મા. બોઝ કુટુંબીંગ બાને આવ્યા પછી નવ રતલ ઘટી ગયા છે.

રંગુન માટે હીંદે પણ રૂપ. ૧૩,૮૧૫ નો ઠરાવ બન્ને પક્ષોના પ્રતાપવાલા ગ્રીનિકેના બાળ-બચ્ચા ને કુટુંબો માટે એકઠો કર્યો છે.

* * *

પાંચમું અખીલ હીંદ અઠિસ્ટોગ્રેફિક પ્રદર્શન તા. ૨૭ થી ફેબ્રુઆરીયા ને તા. ૫ મી ઑપ્રોલ ૧૯૩૭ સુધી દીલ્હી બાતે ભરવાનું ઠરાવેલું છોકરોગેનો પીકાસ કરનારાં બંડળની કાઉસીલે ઠરાવ્યુ છે.

* * *

ત્રાવેરાન ન્યુનીસીપાલીટીના પ્રમુખ મા એસ. એલ પાંડનાં પુત્રો માસીસ ટી ગોચ, ગોદીઓ લોકોને ત્રણ આનાના એક ચીત્રાનો ચીકાર કર્યો છે.

* * *

રાજકોટમાં સાહિત્ય સભાના પ્રમુખ તરીકે ગોર્ઇ ડો. દી. ઓન. થયે અને ઉપ-પ્રમુખ તરીકે શ્રી. ગંજુલાલજીના બહેના ચુંટાયા છે.

* * *

હૈદ્રાબાદ રાજ્યે શ્રી. ગોખ. આર મસાબુલ્લીએ તૈયાર કરાવેલી "જવાહરલાલ સાંદેશો" નામ ના ફીલ્મ સામે પ્રતિબંધ મુકયા છે.

* * *

લાહોરમાં અખિલ હીંદ વિદ્યાર્થી પરીષદ શ્રી. સરતચંદ્ર બોઝના પ્રમુખપદે ગઇ ગઇ હતી અને તેણે નવા બંધારણ અનુસારના સાસન-તંત્રમાં ઓહા સ્વીકારનો વિરોધ કરનો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો.

* * *

મદ્રાસના દીવાન બહાદુર ટી. એ. રામલીંગમ ચેટ્ટીજે હીંદના બાયસરોયના બાનની સેક્રેટરી ઉપર કાગળ લખી દીવાન બહાદુર તથા રાય બહાદુરનો સરકારી ખેતાબ તજી દીધો છે. મા. ચેટ્ટીયાર મદ્રાસ તરફથી સેજીસ્લેટીવ કાઉસીલના ઉમેદવારી કોંગ્રેસ તરફથી ઉતરશે

* * *

સુરત જીલ્લા કોંગ્રેસ કમિટિના પ્રમુખ તરીકે શેઠશ્રી જમોતસના બહેન મુકુલ અને ઉપ પ્રમુખ તરીકે મા. રઘુવીર દેસાઇ ચુંટાયા છે.

* * *

આગામી ચુંટણીના ઉમેદવારોની પસંદગીના સબાસ પર શ્રી. સરતચંદ્ર બોઝે બંગાળ પ્રાંતીક કોંગ્રેસના પાર્લામેન્ટરી બોર્ડમાંથી રાજીનામુ આપ્યુ છે.

* * *

આવતા બે મહિનામાં મળનારી વાર્ષિક પરિષદ મા હીંદના પ્રતિનિધિઓ તરીકે ગાંધી વજીર, વલ્લભભાઇ મહારાજા અને જવાહર જનરલની કાઉસીલના સભ્ય સર મહમદ જરૂરયા ગરશે.

* * *

ત્રાવણકોરના મહારાજાએ હરિજનો માટે રાજ્યના મધળા કુવાઓ ખુલ્લા મુકવાનું જાહેર કર્યું છે.

મદ્રાસ કોરપોરેશનની કલિન્ટાને સેનીટરી ડીપાર્ટમેન્ટના કામના નોકરોને બાદીનો બોધપાઠ પહોંચવાની કરજ પાડતા કાયદો પસાર કર્યો છે.

* * *

કુમ્બકોનમ (મદ્રાસ)ની મ્યુનીસીપાલીટીએ મ્યુનીસીપાલીટીની પ્રાથમીક શાળાઓમાં ના. ગોખલેશાસ્ત્રી અને મ. ગાંધીજીની જયંતીઓ મુકરર્યાનો ઠરાવ કર્યો છે.

* * *

મુનીચનના રોકસવીલમાં નદીના એક કુપડાં માં ડીલ્યા પડતાં એક નેટીવ એકદમ તરવું પામ્યો હતો અને બીજા છને બીજાઓના સખ્ત આચકા લાગ્યા હતા; તથા કૂપડું બળી ગયું હતું વળી તોફાનથી લાંબા કરતના બગીચાઓ ગાં બારે નુકસાન થયું હતું

* * *

કલકત્તાથી આવેલી સ્ટીમર ઇન કોમારીમાં નાતાલ લાઇનની યુરોપ તરફ કરતી સ્ટીમર અમકૂસી માટે ૯૮ ઉંદરી બલાસીઓ કરજન આવ્યા હતા, જેઓને ત્યાં રવાપીન કરી જુના બલાસીઓને કરજનના ઇન્ડીઅન રેવેનાં રાખ્યા છે. તેઓ આવતા અઠવાડીઆમાં દીંદ રવાના થશે.

* * *

ડરબનના પોલીસ કમીશનરે મજુરમ કોલના સેક્રેટરી મા. ઓકવેને ખબર આપી છે કે "ઇસ્ટ આફ્રીકા" પત્રિકાનો પ્રતિબંધ તા ૧ જાન્યુઆરી થી અમલમાં મુકનાર છે. આ વિષયમા હોમ સેક્રેટરી સાથે પત્રવ્યવહાર ચાલુ કર્યો છે એવા સમાચાર આ ઓફીસે પોલીસ કમીશનરને આપ્યા છે.

* * *

ન્યુ યોર્કના લંડાકામના કારખાનામાં કામ કરતાં મજુરોએ પાડેલી હડતાલ ગંભીર રૂપ પકડતી જાય છે

* * *

ઇલ્લાડમા ઇન્ફલુએન્ઝા નામે સરદીનો રોગ દાદી નીકળ્યો છે અને અઠવાડીયાની એ રોગથી ૫૬ માણસો રામ આવે છે

* * *

કયુ ઓફ પોન્ડસરને તેની પ્રીન્સ ઓફ વેલ્સ તરીકેની મલાયકુ મુકીદીની યાદગીરીમાં વેલ્સના લોકો તરફથી વેલ્સમા એક મકાન બક્ષીસ આપવાની ગોઠવણ થઇ રહે છે

* * *

ઇટાલીમાં ગયા વર્ષમાં ૬૧,૬૬,૫૨૬ કુંવારા બાંધ હતા. તેઓ પાસેથી ઇટાલીની સરકારે પા. ૧૮,૬૬,૩૬૫ કર રૂપે વસુલ લીધા હતા અને તે આખી રકમ લશ્કર કાયદા મુજબ ઇટાલીના બાળકોના ચારિત્રબલ્ય અર્થે ખાપરવામા આવી હતી.

* * *

ઇટાલી દાન્સ અને અમેરીકાના બજારોમા બોયલાની બનાવ બધવાથી કસિલ્ક વેલ્સની બાબતો આવ્યુ થયુ છે.

* * *

દાન્સની સરહદોમા છેલ્લાં બાર વર્ષમાં ૩૭ હજાર માણસોના વધારો થયો છે. દાન્સની છેલ્લી બનાવ મુજબ બધી મુજબ બાં ૪ કરોડ ૧૬ લાખ ૬ હજારની વસ્તી છે

* * *

સ્પેનની પ્રખ્યાત સાલામાંકા યુનીવર્સીટીનો પુરોહામાં સૈનર ડનાગોનો નામથી પ્રખ્યાત થએલો તત્વજ્ઞાની, કવી અને ગ્રંથકર્તા વરણ પામ્યો છે.

* * *

મી કુનાડે ચાર્લ્સ સ્ટાર કુંપની એક કરોડ પોંડનો ખરચે આઠ મોટી નવી આગબોટો બાંધવા બોજના કરે છે. નવી આગબોટો ઉત્તર આફ્રીકા સમુદ્ર તરફના વેપારમાં રોકવામાં આવશે.

* * *

અમેરીકાના ટ્રાંઝોન્તથી ભરેલા એક તાર મુજબ કાપ્તાન મેટર કુંપનીએ આ વર્ષમાં ૬૫ લાખ મેટર બનાવ કરવા બનાવી હતી.

* * *

ચીનની મુસાફરીથી હાલીવુડ પાછી ફરેની મીસ. એન. મે લોંગે જાહેર કર્યું છે કે ચીનમાં પ્રજાસત્તાક આમની બારે પ્રચારમાં આવ્યુ થઇ છે અને ચીન જલદીથી દુનીયામા બનવાના પ્રશ્ન બેસાડી.

* * *

બલગેરીઆ અને જુગોસ્લાવીઆ વચ્ચે આથીક અને રાજકીય સહકારની ગોઠવણ નક્કી થઇ છે. આ બન્ને રાજ્યો વચ્ચેની તાજાતરી ઇટાલીનો પ્રાબલ્ય બાલકન રાજ્યોમાં વધવાની રહી છે. કારણ કે બલગેરીઆ ઇટાલીની બાલ્કનીમા છે.

જાણવા જોગ

પેટ્રોલને બદલે લાકડાં

દુનીયાના બાજે બાજાર કોલ દરા એવો રોવા પામ્યો છે કે નાનો મોટરોનો કેમનું પેટ્રોલ મળવાપાના સ્વયંગતીશીલ પગો મોટાં શહેરોમાં કેર કેર રાખવામાં આવ્યા ન હોય. અત્યારે તો તેના પેટ્રોલ પણી શકે છે; પણ બધાંબાના કુનીયાનો પેટ્રોલનો જથ્થો સ્લોકોયમ એવી હકીકત રાજ્યમાં આવે છે. આમ છતાં મોટરની દર વર્ષે બહિ બલાવ રહે છે કરકસરના તત્વોનો સ્વીકારનારા ટ્રેકોને પોતાના મોટરો ચલાવવા મોટરના બળતણ-બુની તા બરકર છે જ અને આવે બરકસર પણ કરવી છે. આ માટે કેટલાક રેગાનીકોએ બાગળ વધી મોબલસાયીયો પેટ્રોલ મેળવવામાં પણ સફળતા મેળવી છે, પણ તેથી કરકસરના તત્વને પોષણ મળે તેમ નથી. એ માટે કરેક નવી શોધખોળ સામાન્ય રીત પર્વેલ કરનારા જર્મનોની એ નવો બાગકારો દુનીયા સમક્ષ રજુ કર્યો છે. પેટ્રોલના પર્યાયના સમર્થકોએ ઘણે તેલું લાકડાંની જોગવાઇ કરી છે અને કયે જર્મનીની મોટરકારો ધીમે ધીમે પેટ્રોલને સ્થળે બળતણ તરીકે લાકડાં નો ઉપયોગ કરવા માંડી છે. આવી રીતે ઓસ્ટેર પુલ (ઓસ્ટ્રેઓ) ખાતે પેલ યુનીવર્સીટીના પ્રો. નીકોર ચીરીસ ઓસોસીએશનના બાગકા કરી ત્યારે સોબાસંગોના આવ્યા ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ગત વર્ષના વધુ જાણવા જોગ બનાવો

૧૯૩૬ના વર્ષમાં એક રાજેનશાહનું અવસાન, બે રાજેનશાહ રાજ ગાદીએ બેસવાના તથા દક્ષિણ આફ્રિકાના કાયદેસરના જનરલ નીમવા ઉપરાંત બનેલાં દક્ષિણ આફ્રિકાના જાણવા જોગ બનાવો નીચે મુજબ છે.

જાન્યુઆરી ૮ સરકારે મેરીટઝબર્ગમાં ઇન્ડિયામાં કુદાળ ખાદર કરી નાટાલમાં બાર ઇન્ડિયાઓમાં દુકાળ જાહેર કર્યો હતો.

,, ૧૬ દક્ષિણ આફ્રિકામાં પરદેશીઓના ભારેકર આવકો બાર ગાનીટ રવાયી પણ બાકીમાં વેચા મકાનો ઢાલી છેડ્યા હતા.

,, ૨૧ ગ્રેહમટાઉન અને સ્ટેલનબાદના રાજ પાયના બનેલાઓનું અવસાન પુનીયનમાં જાહેર થયું હતું.

,, ૨૩ યુનીયન સરકારે જાહેરનામું બાદાર પાડી રાજ બાલના એડવર્ડને સ્ટેલનબાદ બાદર કર્યો હતા.

,, ૨૫ મરીશ–કેપટાઉન અને ન્યુયોર્ક–કેપટાઉન વચ્ચે રેકોર્ડ તોડી ગંબાયર સ્ટીયર 'એમપ્રેસ ઓફ બ્રીટન' ટાપલ જેમાં કાબળ થઇ હતી.

ફેબ્રુઆરી ૩ ઉત્તર ફ્રેંસવાલમાં પડેલા કરા અને બરફના તોફાનથી ૧૯ નેટીવો માર્યા ગયા હતા.

,, ૬ બીમાની બે દોના રેસે ૧૩ કલાક અને ૨૮ મીનીટની જડપથી એસા મેલીસનનો ઇંગ્લાંડ–કેપ રેકોર્ડ તોડ્યો હતો.

,, ૧૪ નેટીવ બાબોનો ઇલીસો વીચારસ્ટ પાર્લામેન્ટના બને બીબાસના સભ્યો ચુંટા બાવા હતા.

,, ૨૧ યુનીયનના બાદર પાકા રસ્તાઓ માટે નેશનલ રોડ બોર્ડ ની પાચ વર્ષની બંજના બનાવ થઇ હતી. ડરબન રાજેર યુનીયનની પ્રથમ મોટર સડકનું ડરમીનલ નાર્ય થયું હતું.

,, ૨૮ કેપટાઉનના પાર્લામેન્ટના મકાનની સીડી ઉપર મી. આર. એચ. રૂકબન બોગ. પી. એકસમેક પડી જતા મોટી બાનીટ તો પ્રાપ્ત થકેલ હતો.

માર્ચ ૬ બીમાનથી કેપ–લંડન ઉડકામાં બીમાની કે. ટોમા રેસે પાંચ કલાક ૨ મીનીટની જડપથી કુલ મેળવી હતી.

એપ્રીલ ૧ ડરબન કોરપોરેશન અને યુનીયન સરકાર વચ્ચે પોલીસ બાબત માટે થયેલા પત્રવ્યવહારનો એકાએક અંત આવ્યો હતો, અને શહેરની પોલીસનો કબજો દક્ષિણ આફ્રિકાના પોલીસ બાતાંએ લીધો હતો. રાત્રે નેટીવો એ ફુલડ કર્યું હતું પોલીસે છોકરી ગોળીયો બે નેટીવો માર્યા ગયા હતા. અને કેટલાક ઘાયલ થયા હતા.

,, ૩ યુનીયનના ચર્ચ પ્રેસીડેન્ટ જનરલ હૈટઝોગની ૭૨ મી વર્ષ માટ માનપુથી ઉજવાઇ હતી.

,, ૪ લંડન–કેપ–રેકોર્ડ જીનવાની કરીફાઇમાં એમા મેલીસનનું વીમાન અલજીરીઆમાં તુટી પડ્યું હતું.

,, ૮ બ્યાયનો નાબ્ય કરવાના મુનાદ માર ડીકેરીલ સારજન્ટ આર. એચ. એપરમેનને જોહાનીસબર્ગમાં ૧૨ વર્ષની સજાન કેદની સજા થઇ હતી.

મે ૪ લંડન–કેપ રેકોર્ડમાં વીમાની એમી મેલીસને જીત મેળવી હતી

,, ૧૫ વીમાની એમી મોલીસને કેપટાઉન–લંડનના વીમાની રેકોર્ડ માં જીત મેળવી હતી.

,, ૩૦ ડરબન–જોહાનીસબર્ગની મોટરસાઇકલ દરીફાઇમાં ડરબન નેા જે. એમ. સીંકલેયર વેટીરમાય તરફ અકસમાતમાં બરબ પામ્યો હતો.

જુલાઇ ૧૧ ડરબનના ડ્રાઇવે કાગલગેનો કાર્ટુસીસ સાથે પડેલા બાંધા નો મુંદ્દામાકારે નીકાલ થયે ફ્રાનેલની ફકલાલ અટકી હતી.

ઓગસ્ટ ૧ આફ્રિકન ઓઇલકારપોરેશન કુંપની પાસેથી યુનીયન સરકારે ઓઇલસટીંગ બથકનો કબજો લઇ કારોબાર જાહેર મેનેજરને સોંપ્યો હતા.

સપ્ટેમ્બર ૮ સાક્ષિયાઇપદનથી ૬૩ દીવસ · કલાક અને ૨૫ મીનીટમાં સ્ટીમર સ્ટારલીંગ બસલ કેપટાઉન પુનાથી સ્ટીમર રેકોર્ડનો ૬૩ વરસનો જુનો રેકોર્ડ ૩૬ કલાક થી તોડયો હતો.

,, ૮ ડરબનમાં પણે પરસે મોટી આગ બાગી સ્ટાન્ડર્ડ ઓઇલ રેકના ગોદામમાં પેટ ૧૦૦૦ ૫ ટ્રેનીયર બળી ગયું હતું.

,, ૯ યુનીયનના વડા ન્યાયાધીશ સર લોન વેસલસનું પ્રોટોરીયામાં અવસાન થયું હતું.

,, ૮ ડરબનના ટ્રાન્સફર્ડ ડીલ તરફ ચલેલા વીમાનના ભાર્ડર અકસમાતથી કાપટાઉનના પાયલટ મી. આર. સી. નીકલસ માર્યો ગયા હતા, અને જાણીતા ડીટેકટર મા. હરબી ટેલર ની બગીબાણીને સખ્ત ઇજા થઇ હતી.

,, ૧૦ ડીબારગમાં મીલીસ જે. પી. એ. બાટસને પોતાના બણીના ભુનના ચાર માટે ૬૦ વરસની કેદની સજા થઇ હતી.

ઓકટોબર ૧ રહેસીયાલેન્ડની ઇંગ્લાંડના પેટર્સ બાકીયો જોહાનીસબર્ગ ના વીમાની હરીફાઇમાં મા. સી. કબ્બુ. એ. રેકાર્ડ અને મી. બાબકસ ગયી જાવા હતા. પણ આ હરીફાઇમાં એબરકોર્ન તરફ વીમાનના અકસમાતમા મી. મેકસ ફીન્ડલે અને મી. ઓસ. ગોરગન માર્યા ગયા હતા.

નવેમ્બર ૧૨ અસાધારણ વરસાદ પડવાથી ટ્રાન્સવાલ, ઓરેન્જફ્રી સ્ટેટ અને સાક્ષિય કોલનો ડરબન કન્ટ્રોનો બ્યવહાર અટકી પડયો હતા.

,, ૧૪ ડીરેકટરના એડમીનીસ્ટ્રેટર મા. સી. ટી એમ પીસમેકસ ઓલેમકેનરીનમાં બરબ પામ્યા હતા.

,, ૧૭ બાલ ઓફ કલેકશન ઓફ્રી ઇંગ્લાંડના યુનીયનના ગવરનર જનરલના ઓકા ઉપર મી. પેટ્રીક દંકનને નીમવામા બાબ્યા.

,, ૨૫ નાટાલમાં ઠીંદી દુકાનદારોના ખુનો માટે પકડાયલા મેન્ડલેની ફાંસુનો ફાંસીની સજા થઇ હતી.

,, ૨૮ કે. જે. ઓફ. એસ. કુનરીસબર્ગમાં ડીરેકટરના એડમીનીસ્ટ્રેટર નીમ્યા હતા.

ડીસેમ્બર ૪ રેલ્વે પોલીસ બાના કર્નલ એ. એ. સ્ટીવનસીંગસને બાબ ના નાસના તાહમત માટ ગુનગાર કરારી ૫ વર્ષ સખ્ત કેદની સજા થઇ હતી.

,, ૧૭ રાજ જોકરક આકમાએ ગ્રેટ બ્રીટન અને સ્ટેલનબાહનની રાજગાદી ત્યાગ કરી હતી.

,, ૧૯ દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારે જાહેરબીબાન કરી હતી કે સાક્ષિય વેસ્ટ આફ્રીકાને યુનીયનના પાંચમા પ્રાંત તરીકે જોડી શક નહીં પણ મેન્ડેટથી અમલ ચલાવશે.

,, ૧૨ રાજ બ્રહ્મ બ્યોજનને યુનીયનમાં સ્વેનસાહ બાહેર કરવા માં આબ્યા.

,, ૧૬ યુનાનાના સાહસીક વેપારી દાનવીર શેઠ નાનજી કાલીદાસ મહેતા નેતાનીબળગંનુ એરેબાપર એકઝીબીશન ખોલ્યા અને દક્ષિણ આફ્રિકામાં કરવા માટ કુટુંબ સાથીલ સ્ટીમર કેનીલામાં ડરબન બાબ્યા હતા.

,, ૧૬ ડરબનમાં નબીબી પ્રેબ્ટીસ પ્રબ્યાત થએલા પારસી ડાકટર આર એમ. નાનજીનું ૬૬ વર્ષની ઉમરે ડરબનમા અવસાન થયું હતું.

,, ૨૧ પોર્ટ એલીઝાબેથ કેપટાઉન મેલને આફ્રિકટુકમાથી ૬૫ માઇલ છેટે થએલા અકસમાતમાં ૭ મરી બયા હતા અને બીજાને ઇજા થઇ હતી.

વાચનના શોખીનો માટે

ગુજરાતી સાહીત્ય સંગ્રહ

ગીતાંજલી	૨	૬	મોલ્ટીઝમ	૧	૬	શ્રી. રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઇની ચાલુ	
કુન્દરમાચર	૧૦	૦	આદર્શ ચરીત્રાવલી	૨	૬	જમાના ઉપર બનાવેલી આદર્શ નવલકથાઓના	
અજાયબીખુના	૪	૦	અંધકારપર પ્રકાશ	૫	૦	પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.	
ભારત મુસ્લીમ માણસ ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫	૧૨	૦	અર્વાચીન લાઓ અને લાઓપ ત્સેાર	૨	૦	પત્ર લાલજી	૫ ૦
અદભુત વૈરાગ્ય	૫	૦	ઉત્થાન (લાઓ)	૩	૦	બંસરી	૫ ૦
અપૂર્વ અંક	૨	૦	દુર્ગાગ્રી દ્વારા	૭	૦	હરજીવન	૫ ૦
અસ્સીની ચાલી	૧	૦	ઇશ્વરનાદર્શ	૪	૦	ઝેરીપ	૫ ૦
નસીબની બલીહારી	૨	૦	એક કાવરી	૩	૦	દિવ્યચક્ષુ	૫ ૦
ઘર મેજુ વાચક	૧	૦	સાગરમતી	૨	૬	સ્નેહપત્ર	૫ ૦
ઘર વાચકુ (શેખક પંડ્યા જટાશંકર			તુકેારાતાર	૧	૬	ઝાંઝણ (કુંવરી કુંવરી વાતો)	૫ ૦
નીલાધર)	૧૫	૦	ગાંધી પીક્ચર કેાર્ડના	૧	૯	પંકજ (કુંવરી કુંવરી વાતો)	૫ ૦
ભાષા કારીગરીનું સોકાડુ ભા ૧	૧	૯	આત્મકથા	૧૭	૧	આરેહો અવરો	૬ ૦
,, ,, ,, ભા ૨	૧	૯	રાજસુરાની રસકથાઓ	૪	૧	જયંત	૪ ૦
માબાપ જાણું આકરું છે	૨	૦	દેવી ચોધરાણી	૩	૦	કાશીયા	૫ ૦
કવિતકમાળા અને બોધવચન	૩	૬	ગુજરાતી વેપાર ભા. ૨ જો	૩	૦	નિહારીકા (લાઓ)	૪ ૦
નીતીનાનને માટે	૧	૦	પીપાન (સુંદર વાર્તા)	૪	૦	પુર્ણીમા	૫ ૦
કાનમાં કહું	૧	૦	કાળાપાણીની કથા	૪	૦	કોમેત હદય અને સંપુકતા (નાટક)	૫ ૦
સુરસીની વાતો	૧	૬	ધર્મસંસ્થાપન (શેખક ગાંધીજી)	૧	૦	મળવાનું ઠેકાણું:	
૮૮ વર્ષનું પંચાગ	૪	૬	ઉપાસના	૫	૦	Manager,	
ગીતા મંથન (શ્રી. પ. મહાદેવભાગ)	૫	૦	ગાંધીકુમ આશ્રમ	૦	૦	Indian Opinion, Phoenix.	

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ ઘતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોઇ હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

'Phone Day 2-6189. RAJCOOMAR, 'Phone Night 2-1540.
UNDERTAKER.
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.
રાજકુમારે
અન્ડરટેકર
કફન, કૂલ, મોટર તથા ઘોડા તથા કૂંચ જોઈએ પુરા પાડવામાં આવે છે રાત દિવસ ખુલ્લું.
Manager R. S. FRANCIS,
14, Cross Street, DURBAN.

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોડકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર ફૂટક અથવા જથ્થાબંધ બનાવનાર તેમજ ફૂડ કર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
ઘરાકોએ બાબતનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

P. O. Box 99 TEL. D. PATEL.
બેરામાં હિંદી એજન્ટ
પટેલ દુર્લભભાઈ મોરારજી (સુરત જીલ્લાવાળા)
ટ્રાંસપોર્ટ પેસેન્જર એજન્ટ,
બેરા. પો. ઈ. આફ્રિકા

Phone 33-4463. Tel. Add.: "VALABTEL." P. O. Box 6248.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
જોહન્સ્બર્ગ મારકીટના બનાના એજન્ટ્સ
ફાર્મ નં. ૬ બનાનાના સેલ એજન્ટ.
હોલસેલ તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
બનાનાની પ્રદેશમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન.
અમારે આવી બનાના તથા દરેક જાતનું ફ્રૂટ સસ્તું મળશે બહારગામના ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રેલવેથી બધા C. O. D. થી માલ મળી શકશે
ટેલીફોન 33-૪૪૬૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૨૪૮ જોહાનીસબર્ગ.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન 33-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે તાજો અને મહાદયો પરમાં દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાવડર, હળદર અને મરચાં ઉંમેશાં બોલા પર જથ્થાબંધ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. અમો ઉત્તમ માલ, તમો પરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર વખત મંગાવી આભારી કરા.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

મફત!
[illegible]
પુરા ઓરડાવાળા સબ્બી તાજા મજા મંગાવો.
મહન મંજરી ફાર્મસી, જામનગર (કાઠિયાવાડ) ઇંડિયા

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ–અબ્બી ફોટો બ્લેક એન્ડ વ્હાઇટમાં કોપી પહેરેલ વાળો. માપમ ૨૦×૧૫ ઈંચ. કીંમત શી. ૧–૬.

નવલકુવાર રાષ્ટ્રપતિ–પંડિત જવાહરલાલનો પહેરેલ કોપી અને બંડી સાથેનો સુંદર ત્રારંગી ફોટો હાફમાપમ. ૨૦×૧૫ ઈંચ. કી. શી. ૧–૬.

લાલા લજપતરાય- કોટ કોપી પહેરેલ રંગીત અરધો ફોટો. માપમ ૨૦×૧૫ કીંમત શી. ૧–૬.

સ્વ. દેશબંધુદાસ–અબ્બી ત્રારંગી ફોટો પહેરી ઓઢેલ માપમ ૨૦×૧૫ ઈંચ. કીંમત શી. ૧–૬.

સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ–ત્રારંગી અબ્બી ફોટો ઉભા માનોા પહેરી ઓઢેલ. માપમ ૨૦×૧૫. કીંમત શી. ૧–૬.

પુ. મહાત્માજીનો ઉદ્યમ–હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઈએ તેનું આબેહુબ ચીત્ર. પુ. બાપુજી આશ્રમ બાજુ તરફ તકલી કાંતતા. આજુબાજુ માણસો રેંટીયા કાંતતા, કોઇ તકલી કાંતવું, કોઇ પીંજવું, કોઇ ખેડવું, કોઇ કેળવો પાણી કાઢવું વિગેરે પરફેક્ટ આકર્ષક ત્રારંગી ફોટો માપમ ૧૫×૧૦. કીં શી. ૨.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઈસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

નીચેનો ફોટો જોતા જ કે જે પોતાની ઇજ્જતને ખાતર પોતાનો જાન આપવા તૈયાર થયેલ.

સાને ઈસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૩-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

પ્યારે કવ્વાલ, આફ્રિકાના મન માનતા

HT 70 રહે લાખલાલા ખલાસ મોહંમદબુરે રસુલખાન.
HT 73 કબ્બાયન મે ગાર ગાર હમકો ભુલાલે.
HT 74 કુછ બી હો ચાખતો વસરબ્બ નજર બનકુંગી.
HT 75 સાકી મીયારે સરાબ બહારા
HT 76 મેરે આકા કમલી વાલે.
HT 77 બાજે આલમસે હમ દુરે નજર આતે હૈ.
HT 78 યા નબી સલામમેરા પહોંચુંમ.
HT 80 દીન ચમકા મોહંમદ કે નૂર સે.
HT 82 મોહંમદ મારે ભાલે ભોલે મુખમેરા બાત.
HT 85 મિસ્સ રીઝર્ડ કબરે આલમ કવાલ, ગુલામ, અઝેમદી અને કમલા જરમા.
નં. HT707 મેરે આતી હે ખુશ્બો ગુલાબકી.

હાજુ કવ્વાલ

.. *0351* મોહંમદ ખારે કમલી વાલે દર્શ દિખલાદો.
.. *0372* ખરી જવાલ મા ઇન્સાન જવર હોતા હે.
.. *0378* તુમોં ખુદા કા હે ખાર નબીજી.
.. *0507* કહસે મુરલીના અજબ મકો રે બાલમવા.
.. *0070* કરદ કા કેદ મીયા શોખ કો આજાદ.

માસ્ટર ફકીરૂદ્દીન

.. *0325* અને બન્દો નબાખુદે ખુદા પેગમ્બર હો તો મોસ્ત હો.
.. *0344* જબ શામને આયેગા કે દરબારે નબી આયા.
.. *0363* કર રહેમ મેરે હાલ પર હાજીદાદ ના બખશ કરના.
.. *0373* દીખલા કર મોક જલદ હેનમ કપ પોશા દો બનો.
.. *0383* એ કલક બદેરે ખુદા હોગલ મદીનેકી નરસ
.. *0420* હો ગઇ આપ કે કર તક રંગે રસાહ મેરી.
.. *0433* આક કરના હી આતે હૂ મુજે કરબાદ નહીં.
.. *0456* રબાણે સબમે અલા.
.. *0494/516* અજબ શાને કરીમા હે. કરામત કે દીનકા હાલ. ત્રણ રેકોર્ડનો સેટ.
.. *0524* વો સાદે શહીદા સકણ પાર્ને વાલા.
.. *6606* તુમરે દાત મોરેસાજ મોહમ્મદીન.

૧૦ ઈ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. રૂપા-, ૧૦ ઇ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૨ રે. ૪૮/-.

પહલર ગામના ૨૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

મિસ દુલારી

નં. *0[illegible]* દેખના સાથી પહા મુલાકાર પે બાક ના ગે
.. *10370* કિસને મે નજરી રંગ રોશન કી દીપાક.
.. *[illegible]* મુમ્કીન નહીં કે તેરી મોહબ્બત કો ભુ ન દો.

મીસ ઇકબાલ પુતલી

.. *6615* દો ગયા સાહીર આહદ અહમદ કા જલવા દેખ કર.
.. *6434* નહીં કુછ દીક સા અતલબ મુજે શોકે મદીના દે.
.. *6597* મેરે સાથ હો તુ એ આકા.
.. *6[illegible]* નબી કે સુરત પર કુરબાન.

મિસ મુન્ની

.. *0482* ખુદા કે સામને કર દિલે સર ઝુકાને મે
.. *0400* જોગન બની સબીરી.

અલી હુસેન

.. *6651* મન મોરા સજા ગયો રસ રંગ સાવર
.. *0058* ખારે અહમદ જુબા મોરા બબ.

મોહંમદ અલીલ કવ્વાલ, રસુલીદ કાલુ કવ્વાલ

.. *[illegible]* આન નારે આન નાબ્બે રે.
.. *0486* બાર બા મેરદર કબા મેં કબા બાન.
.. *0532* જોગન રા બોલી બાગ મદીને વાલે.
.. *0547* મદીને મેં બલાલો નબીજી બાને મેં.
.. *0585* દિલના દરી મેં તપબણા નગર બનકુંગી.
.. *6012* ન દિલ કહે મેં હિકરને કબર દીપ કબે.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ભયા અને ભાનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૨૪૨૦ "મેહબુબમદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

આ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧-૬-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષની બીજી રેકાર્ડ

1415 તે હોંદસા કંકા આલમમે બજવા દીયા કમલી વાલેનો.
આ રેકોર્ડ ગાવાળના જેવી છે.

પ્રોફેસર ઇકરામુદ્દીન

2255 પુન પુન પુન
253 મેરા દીલ ન જાયુ દો પીલાએ મોહમ્મદ
406 મોહીબ્બોના મોહબ્બત બડી ચીઝ હે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

2234 અમા આલ્લાકી અલાહ હમ
મોર પકા ગામાડી અલાહ હમ.
2207 અંધેરા તુફાન
2188 બરસાસે આયા (મઝાકી)
2074 લામકા નામ હે
2107 મલ મલા (મઝાકી)
2220 નાગે અહમદ બે ઘર.
2123 નાગે મહમદ બોલે બાલે
2120 વહ આપ ખુલા કે મીહાદ ને કવાલી.

ચુડી કવ્વાલ

1730 અબતો મેરી બીગડીબો સરકાર બના દીજે.
1745 બજારીર તા કાંધેપે ચલી કમલ્યા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

1341 હકરત કા મોજના હકરત બબીર કે અલ્લોકો મુરદે મે જીન્દા કરના.
1391 મોજના કીજરત મોઝાર.
1390 મોજના બંગુલી હકરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોક્સ સાથે ૩૦/-

અઝીર કવ્વાલ

1595 પાપારી પાપારી સુરતવાલે.
1699 મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમા હો.
1677 બયકુર દુવા આલમમે બદા રે હરમાને મોહમ્મદ સલામાદ
1740 બચપા મુજે રોજેપે બુલાલો.

જીવાકેલ હક કવ્વાલ

2005 દીલ છીન લીયા મેરે જવાને અરમાને.
2057 પ્રભાદી રસુલે ખુદા દેહને કેહને.
2135 બસને મનીદે ન આદમે રનગો બુ.
2155 સુર બનાયે ઘર આબોસો.

સુરતાલ હુસેન કવ્વાલ

1121 દીલ મેં મેરા લે ગયા.
2150 નીસાકે પુતળા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padmla-Patcabishekam, Uesra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ, ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચૈાષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.

બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.

ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop M. M. PATEL)

202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 530. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Consignments received at lowest Market rates, special attention given & quick returns guaranteed.

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે અપકંટ્રીના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી ચઢાવીએ છીએ.

79 PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar.

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent,

103, PRINCE EDWARD STREET.

DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made to the latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

તમારો સૂટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્વાદેશના ફિશયન ભાવે બનાવી આપશે.

ટાયલ ઓરડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 2967. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

તા.	મીતી	વાર	નક્ષત્ર	યોગ	કરણ	સુર્યોદય કલાક મીનીટ	સુર્યાસ્ત કલાક મીનીટ
૩૦	પોષ વદ ૧૩	ગુરૂ	ઉત્તરા ભાદરવા	સાધ્ય	તૈતીલ	૬-૧૦	૬-૪૭
૩૧	પોષ વદ ૧૪	શુક્ર	રેવતી	શુભ	ગરજ	૬-૧૦	૬-૪૮
૧	પોષ વદ ૧૫	શનિ	અશ્વિની	શુક્લ	વણીજ	૬-૧૦	૬-૪૮
૨	પોષ વદ ૩૦	રવિ	ભરણી	બ્રહ્મ	વીષ્ટી	૬-૧૦	૬-૪૯
૩	મહા સુદ ૧	સોમ	કૃત્તીકા	ઐન્દ્ર	બવ	૬-૧૦	૬-૪૯
૪	મહા સુદ ૨	મંગળ	રોહીણી	વૈધૃતી	બાલવ	૬-૧૦	૬-૪૯
૫	મહા સુદ ૩	બુધ	મૃગશીર્ષ	વીષ્કુંભ	કૌલવ	૬-૧૦	૬-૪૯

Printed and published by Manilal M. Desai at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

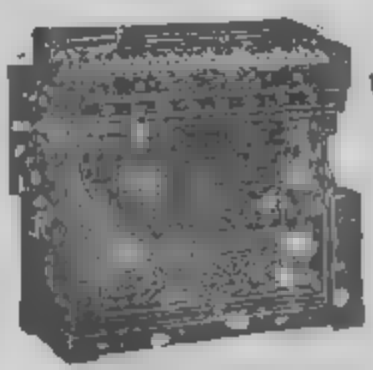
શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીયોગ્રામ, વાયોલીન, ક્લેરોહોન, વિગેરે, વગેરે

અમારે ત્યાંથી ખરીદવાથી આપને ઘણી સગવડ થશે.

Leg Press Harmonium
Double Reed From £9-15-0.

અમારેથી અમારે ત્યાં ઘરેઘરે અતની ડમીન, મોડલાક્ષ ગ્રામોફોન રેકોર્ડોના કીપમેન્ટા નીયમીત આવે છે.

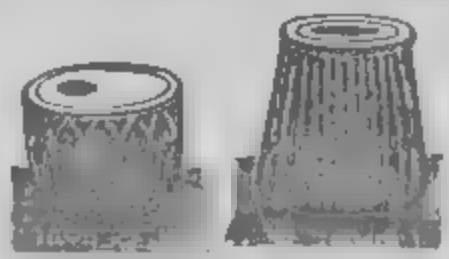
માલમોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાય કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ગ્રાહકોને માલ કાળજીથી બ્યાન રેચામાં આવે છે. ભેદ પત્યત ઓર્ડર આવી આવી કરી મુક્યો.

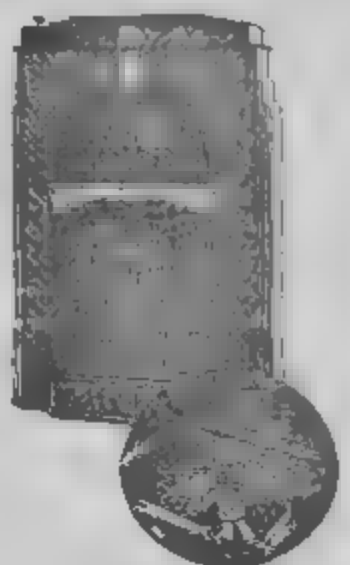

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-0.
Double Reed From £3-3-0.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

Tablas From 22/6.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

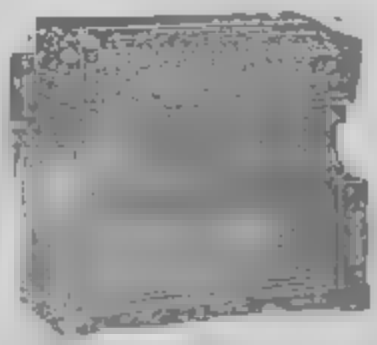
141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
,, 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—
ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે
તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા કેટલા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ભજનો સેટે અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

ખાસ દીવાળીના અંગે ભાવોમાં મોટો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો માલ મંગાવી આપી કરવા વિનંતિ છે.

				શી.	ષ.
મહાભારત, નંગ	૬	કીંમત		૨૧	૦
પૃથ્વીરાજ					
ચોહાણ	,,	૮	,,	૨૭	૬
રાણા રતન	,,	૬	,,	૨૧	૦
નળ દમયંતી	,,	૫	,,	૧૭	૬
દાનવીર કર્ણ	,,	૫	,,	૧૭	૬
રા. ગાંડજીક	,,	૫	,,	૧૭	૬
મહારાણા પ્રતાપ	,,	૫	,,	૧૭	૬
ઘરમાં પુજા	,,	૨	,,	૮	૬
ગુણવંતી	,,	૩	,,	૧૦	૬
ઝુલણો					
ભરથરી	,,	૩	,,	૧૦	૬
રાણકદેવી	,,	૩	,,	૧૦	૬
રાકુનતલા	,,	૪	,,	૧૩	૦
સુક રંભ	,,	૪	,,	૧૩	૦

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

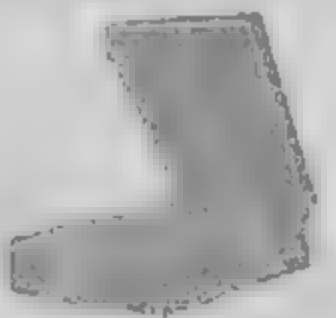
જોડી એકની કીમત
પા. ૧–૩–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જેવા કે

માસ્તર લલ્લુભાઇ, આનંદજી (કાઠીયાવાડ કબુતર), કેશવલાલ (કપાતર), ચીમનલાલ, માસ્ટર ધુલીઆ. ત્રીકમ. માસ્ટર શાયગલ. ઉમાશકરી, માસ્ટર વસંત. માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

ગ્રામોફોન પા. ૧–૨ થી પા. ૮–૮–૦

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વાયા, ચાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેઈન્સ કંપનીના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન જાતની રેકર્ડ ચેઈન્જની પેટીઓ આની ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન કંપની બધી મેકરો માર્કા H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકોર્ડ બેન્ડના ભાવોમાં મોટો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુનામાં હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.
DURBAN, NATAL.

Special

[illegible] stock of latest [illegible] Hindi, Gujarati and [illegible] Prices have been greatly reduced.

Apply for our catalogue [illegible]

15 JAN 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 3—Vol. XXXV Friday, January 15th, 1937 Registered at the G.P.O., as a Newspaper. Price Fourpence.

Without Freedom Life Has No Value

"WHEN the races of the world were in darkness, light went out from India, which produced prophet after prophet and statesman after statesman. Indians were the fifth human race and the only great ancient race in the world; but it was humiliating that such a race should remain in bondage. I call upon you in the name of every faith you belong, to bear the burden of responsibility, which you owe to your Motherland. No man can be a man without a sense of freedom—a sense of freedom unmeasured by political superiority and economic gain. That which distinguishes men from animals is the instinct for freedom without which life has no value."

—BHULABHAI DESAI.

સ્વતંત્રતા વિના જીવનની કશી કીંમત નથી

"જગતની પ્રજાઓપર જ્યારે અંધકાર છવાઇ રહ્યો હતો ત્યારે હીંદુસ્તાને પયગમ્બરો ઉપર પયગમ્બરો અને રાજનીતીજ્ઞો ઉપર રાજનીતીજ્ઞો પેદા કરી તેઓને પ્રકાશ મોકલ્યો હતો. હીંદીઓ એ જગતની પાંચમી માનવ પ્રજા હતી અને તેજ એકમાત્ર મહાન પ્રાચીન પ્રજા હતી; પરંતુ તેવીજ પ્રજા આજે ગુલામીમાં સબડી રહી છે. એ કેટલું બધું નામોશીભરેલું છે. તમે જે કોઇ પણ ધર્મના હો તે ધર્મના નામે હું તમોને કહું છું કે તમારી માતૃભૂમી પ્રત્યેની તમારી જવાબદારી ઉઠાવો. સ્વતંત્રતા—રાજદ્વારી સર્વોપરિતા અને આર્થીક લાભોથી પર એવી સ્વતંત્રતાનું ભાન જે મનુષ્યમાં નથી તે મનુષ્ય નથી. મનુષ્યને પશુથી જુદો પાડનારી વસ્તુ એ સ્વતંત્રતાનું ભાન છે કે જેના વિના જીવનની કશી કીંમત નથી."

—ભુલાભાઇ દેસાઇ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કંપની નીચા દરોથી આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસેા, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનટ વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરવાની સગવડ છે. કંપનીને ઉત્તેજન આપવુ એ દરેક દીકરીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3611.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

બહારગામ વિનંતિ છે કે ચર્ચીલન્સ કોમ્પેન્સેશનના પગારના રેકર્ડેશન ફોર્મ તારીને ભરીને દરબારની કેઇ ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Gen.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલેા આપેા તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલેા. દેશી દવાઓના વસાણા. હંમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે. ઇન્ડિયા, જાપાન અને યુરોપનું મુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ. કોટ, પાટલુન, ખમીસેા. અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશા કીફાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરશેા.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજ"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(બસ્ટ બોરાણી)
પાર્ટિ £૭-૦-૦.

ડેક
(બસ્ટ બોરાણી)
પાર્ટિ £-૭-૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૩-૧૮-૬.

હીંદુ વીશી
પા. ૨-૮-૦.
અને
સ્પેશીયલ પા. ૩-૮-૦.

૭તેમારી તા. ૧૮ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

બાકસ સુચનાઓ.—હતાકોએ પોતાના નામના બધર પિતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખવું. પોતાને મલવાનું સરનામું પણ
અને ત્યાં મારે ખાંસ કહેવે તેવાઓને તારીના સીમા પોઠિત કરવા પહોંચતો કરવા જણાવવું

કોઇ વધિ ઉતારવે પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. અહારગામવાળા ગાહકોને અમારી સાથે
પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી શકશે.

સ્ટીમરને બધર કરેલ સામાન અમારી જવી જોખમદારી વીને રાખે છે.

વધુ પુછતા માટે લખો વા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0132

CITY SHIRT Co., **No. 4, Kort Street, Johannesburg.**

બાલ બ્રીચાને માટે
તન્દુરસ્તી-તાકતથી ભરપુર
પ્રકૃતિક રેસાનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સાચી કસ્તિનો ખ્યાલ કરવા
ઝંડુના મુકર્જિમિશ્ર

મકરધ્વજ ગુટી

કસ્તિના સર્વોત્તમ ઇલા
આપશ્રી અજમાવવા માટે

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઈ,
ડાયરેક્ટ ફ્રુટ મેરચન્ટ,
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ ચુનીપસંદના ઉતરા ૨૫
બાબતમાં C. O. D. થી સાદુ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254 31, Short St. Durban.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ સારૂ પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. નોંધ:—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 5169.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES: KEWALRAMS' ELOFF STREET
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET.

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. ઓકસ ૫૧૬૯.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

આંયો: કેવલરામ્સ, :: :: :: ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
જપાનીઝ વેરહાઉસ, :: :: જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
જપાન બઝાર, :: :: :: રીસીક સ્ટ્રીટ.

જપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે ખાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક ભાજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માખણ, મ્હેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં રોગ કરીપર નીશાનીલ અકસ્માત સેના ઘસાવાથી થતા આપણ બસટા આરામ કરે છે

Sole Agents:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE. Natal
S A

ઈ. એસ. પાટણવાલા, મુંબઈ ૩.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand ■ season

We have in stock Lenches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર.

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

મોસમમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં માર્કેટમાં આવ્યા છે અને તેના સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

ફોરેનના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાટાલ અને ઝુલ્લેન્ડના સારા અને સસ્તા C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુરવેદિક દવાઓની સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ ખાસ મળે છે:

ટોનીક અકસીર બદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અભ્રક, પોલાદ વિગેરે કીંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમલાકાતી ફુર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ૬૦ની ૧ની પા. ૧–૧૦–૬.

વરમનની "ખી" અકસીર રેમેડી—આ ગોળી કફસ, મસા, કે બવાસીરના બંધનમાં સપડાએલાને ઉગારે છે.

કીંમત પા. ૧–૧–૬.

તીલાઝ અકસીરે આઝમ—બેહદ પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અત્રે કરી શકાય નહીં.

કીંમત રૂ. ૧૨–૬.

બીજા દરદો: માટી ચેસાએલ, પરમેહ, જુનો રક્ત વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછાવો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist

382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS,

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches.

Large stock of Indian and European jewellery always on hand

Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street. Durban. 'Phone 21252.

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, ઉધાઈ, માકડ, વંદા, માખી, સઘળા જંતુઓને

નાબુદ કરે છે.

બીજીશ બનાવટ. ફકત ટીનોમાં વેચાય છે.

'Phone 26350. Tel. Add "Nartjee."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Country orders executed to best Market prices.

Special attention given to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

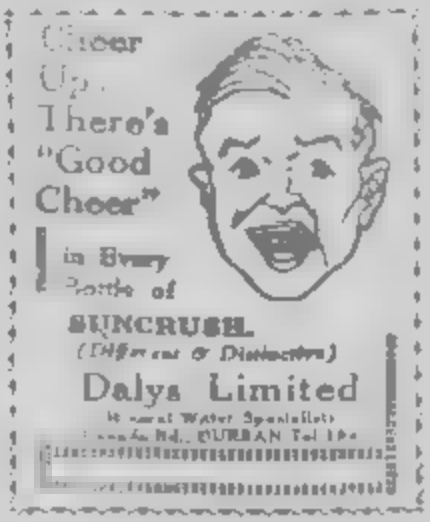
MOHANLAL VALJEE,

(INDIAN PAWNBROKER.)

117, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

LAUREL

PARAFFIN

SOUTH AFRICA'S FAVOURITE PARAFFIN

for

LIGHTING
COOKING &
HEATING

"લોરલ" પારાફીન

દીવા બત્તી
રાંધવા અને
તાપવા માટે

સાઉથ આફ્રિકાનું
માનીતું
પારાફીન

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

15 JAN

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 3.—Vol. XXXV. Friday, January 15th, 1937.

NOTES AND NEWS

Opening Of The Union Parliament

THE 6th session of the seventh Parliament of the Union of South Africa opened on Friday, January 8. His Excellency the Earl of Clarendon, Governor-General of South Africa, performed the opening for the last time. In the course of his speech His Excellency made the following reference to the recent visit of the South African Parliamentary delegation to India:

"During the recess a delegation composed of Ministers, members of Parliament and officials visited India at the invitation of the Government of India on a mission of courtesy and goodwill. The cordiality with which the delegation was received by the Government and people of India, and the generous hospitality extended to it, are sincerely appreciated by my Ministers, who are convinced that the visit will strengthen the friendly relations existing between the two countries."

Bills To Come Before Parliament

The following are some of the Bills of which notice has been given:

The Minister of the Interior, Mr. Stuttaford: the Government's Aliens Bill;

General Pienaar (U.P., Marico), a prohibition of mixed marriages Bill;

Mr. Nel (U.P., Newcastle), a Bill dealing with the position of advocates and attorneys in Natal;

Mr. Grobler (U.P., Brits), a Bill dealing with the marriage of Europeans and Asiatics.

No Race Discrimination In Aliens Bill

Explaining the provisions of the Aliens Bill now before Parliament, the Minister of the Interior told a press representative that "the essential principle of the Bill is that everybody who is not a British subject by birth is an alien so far as immigration to the Union is concerned. It is not enough to be a British subject by naturalisation for the purposes of this Bill. British birth is essential. The normal flow of immigrants from any country will not be interfered with by this Bill so long as the Union can absorb them without endangering the interests of its own people. "Unlike Dr Malan's proposal, this Bill does not seek to bar any particular language (Yiddish, for instance) for immigration purposes.

"To immigrate to South Africa, an alien must, first of all, be a man of good character and one who is likely to be an asset to this country. He must, in other words, be assimilable with the rest of the population.

"There is nothing very alarming about that word 'assimilable,' which will, in fact, be used in the text of the Bill, said Mr Stuttaford. It does not mean assimilability in any narrow racial sense, and one could point to most of all races who are assimilable in the sense required by this Bill."

"Other qualifications that will be required in the Bill are more strenuous health requirements and a higher educational standard."

Dealing with the actual machinery of the Bill, Mr. Stuttaford said that a questionnaire would be issued and the intending immigrant would be expected to fill in the details. The Union's overseas offices would then make a selection of immigrants after having examined each case on its merits. The lists would then be forwarded to a special Board set up in the Union. The final decision would rest with this Board. "The Bill," Mr. Stuttaford said, "does not seek to stop the normal flow of any immigrants, although it does assert that the Union, like any other country, is free to choose its immigrants. In normal times a Bill of this kind would probably not be necessary, but conditions in many parts of the world to-day are such that, at any time, the Union might be faced with mass immigration from other countries on a scale which would inevitably react to the detriment of the people in this country. We cannot accept the principle that we must accept immigrants from other countries merely because those other countries do not want them."

Maritzburg Market Grievances

The Maritzburg branch of the Colonial Born and Settlers' Indian Association have forwarded a lengthy letter to the Maritzburg City Council bringing to their notice the various disabilities and grievances of the Indian producers and consumers at the Municipal Market. Mr K Soobramoney, the joint hon. secretary of the Association, has received the following reply:—

"With reference to your letter of December 30 on the subject of complaints by Indian producers and consumers regarding the Municipal Market, I beg to inform you that the matter has the careful consideration of the Committee concerned, and I am directed to inform you that the policy of the Corporation is that all sections of the community, irrespective of colour or race, shall as far as practicable be given equal consideration and treatment.

"Any separation of Europeans and non-Europeans during sale hours on the interests of both sections of the community and every complaint by the Market staff is such that all are treated alike.

"A new arrangement will be tried in the matter of making payments to producers, which it is hoped will obviate any cause for complaint in future.

"Harsh and insolent treatment by Market Native servants is not permitted to any section of the community and any case of insolence should be immediately reported to the Market-master."

India's Trade With United Kingdom

Sir Thomas Ainscough, Trade Commissioner in India and Ceylon, in his report for 1935-36 on the economic and commercial conditions of India describes the fall in India's imports from the United Kingdom as "somewhat disconcerting." The actual decline is stated to be from Rs. 53.73 crores to Rs. 52.17 crores which is partly attributable to a material reduction in the imports of cotton by no less than Rs. 2.15 crores, says Sir Thomas. Iron and Steel Reductions also occurred in copper sheets and rods, etc.

Indian Opinion

FRIDAY, JANUARY 15TH, 1937

Goodwill Or Ill-Will?

IN the course of his speech at the opening of the Parliament last week, His Excellency the Governor-General, Lord Clarendon, referred to the South African delegation that recently visited India on a mission of goodwill. He said his Ministers were sure the visit would strengthen the friendly relations that existed between the two countries. The leaders of public opinion in India had emphasised the fact that the goodwill of South Africa towards India could only be measured by the treatment accorded to Indian nationals domiciled and born in South Africa. The delegation has returned from India and we were full of hope that the Hon Mr. J H Hofmeyr, leader of the delegation would, as Minister of the Interior, be instrumental in lessening, to a great extent, the troubles of Indians in South Africa. To our great disappointment, however, no sooner did Mr Hofmeyr return to South Africa there was a reshuffling in the Cabinet and Mr Hofmeyr relinquished his office and Mr Stuttaford took his place. Indians now do not know where they stand.

Recent events have caused a great deal of perturbation as to what the Indian community's future is going to be. Whatever expression of goodwill may have been shown towards India by South Africa through her delegation, there appears to be an utter lack of it in so far as her treatment towards her own Indian population is concerned. One wonders whether it should be called goodwill or ill-will. Instances of ill-will are not wanting.

The Transvaal Asiatic Land Tenure Act, which we have all along opposed as being a deadly piece of racial legislation, is beginning to show its evil effects. The first fruits are visible in the criminal rack-renting by the landlords, both Europeans and Indians. The landlords realise that the tenants have nowhere to go to and are severely in their grip. Tenants who were paying for years only about £15 rent per month are known to have been asked to pay over £50 and even at that leases are being refused. The Feetham Commission, which was supposed to ease the position of Indians in the Transvaal under the Land Tenure Act, has, after a thorough investigation at a very heavy cost to the State, made recommendations for the exemption from the operation of the Gold Law of certain areas and blocks presently occupied by Indians. These recommendations fall far too short of the requirements of Indians, but before the Indian community could raise its voice, the Municipalities are up in arms, and insist on the Government turning down the recommendations of the Commission and being guided by what [the Municipalities] have decided. The Johannesburg and the Roodepoort-Maraisburg Municipalities are recent cases in point.

The Slums Act is another piece of legislation which is causing enough trouble to Indians in Natal and is now alarming Indians in Johannesburg. The City Council has given to the Indian community a New Year's present in the form of 125 eviction notices on the night of December 31—New Year's eve. If the notices are enforced, it is feared that 500 Indians and coloured residents of Bertrams, a suburb of Johannesburg, will be rendered homeless on February 1st. The facts of the case are that the Council had warned the people to find other homes at the beginning of 1936. They had tried but had been unable to find other accommodation. Alexander Township is said to be crowded with more residents than it can hold. Sophiatown is packed to capacity and recent visitors to the area have expressed their surprise that human beings could live under the conditions that obtain in parts of the township. Other townships and locations are equally full. A deputation interviewed the Town Clerk and were informed later that the Council would make every endeavour to provide other accommodation for the Indians and coloured people being removed from Bertrams. Nothing further was heard and the notices above referred to came as a shock. The people are now informed that they should vacate their houses by January 31 on pain of seeing them demolished over their heads or of having to pay a fine of not more than £100 if they remain. As a result of representations, the Council, we are given to understand, is contemplating giving temporary accommodation to the people concerned. The Rev. S. L. E. Siganoney, chairman of the Indian and Coloured Residential Society, however, states that the residents have not received any assurance that they would not be turned out of their homes.

"The position is desperate," he states, "owing to the short-sighted policy of the Town Council in not providing houses for these unfortunate people. **Through the deplorable inadequacy of housing accommodation, the only place available will be the steps of the City Hall, and I shall not be surprised if that is where we shall eventually find ourselves.**"

This is far better than a former statement Mr. Siganoney is reported to have made that "that the people were only too willing to go but that not a house or a room could be found in Johannesburg to accommodate them." Mr. Siganoney should be the last person to ask his people to submit to a glaring injustice and we do not share his view that the people are *too willing* to do as they are bid to by the authorities. We hope Mr. Siganoney will take up a firm stand and lead his people to fight the iniquities of the Slums Act. We assure Mr. Siganoney that he will not only find the Indian community, but all right-thinking people, standing by him. Indeed, we believe the time is long overdue for Indians to shake off their lethargy and be prepared to bear the Cross, without which there can be no salvation for them.

The way in which the Slums Act is being worked we cannot help coming to the conclusion that, so far as Indians are concerned, the Act is a Satan in the garb of an Angel. The object of the Slums Act is obviously not that of clearing of slums but of clearing of slum dwellers. In other words it amounts to compulsory segregation of a section of the people. This is what is being done in the case of Indians and coloured in Bertrams. The immediate object in clearing them out of that place is that the building of 111 houses could be immediately started which will be let to the City's poorer Europeans at £3 a month. The fact to be noted is that in not a single instance have Europeans been asked to vacate their present quarters unless provision was first made for them elsewhere. In fact Europeans have never been removed from their present place to another. If the authorities were at all sincere the same rule should have been applied to Indians. Why must Indians be ejected from the places which they occupied for years to distant places?

Why should not the slum conditions be removed from the places presently occupied by them and they be allowed to live where they are under improved conditions?

We have quoted above two pieces of legislation that are causing a great deal of anxiety and unrest among Indians, and now, to add insult to injury, several United Party members of Parliament from the Transvaal are urging the Government to inquire into the economic position that has arisen as a result of trading by Indians. They state that Europeans are gradually being ousted from commerce in certain areas of the Transvaal and Natal by Indian traders and that in many rural areas Indians now hold a monopoly of trading. That this is an utter exaggeration of the actual position has been established often enough by past Commissions on the same matter, and we are more than surprised that the necessity for another Commission should have arisen at this juncture. Is it perhaps a political game of diverting the attention on Indians, of those whose eyes are at present set on foreigners. Foreigners, of course, hold a strong position among the rulers of this country and it would not at all be surprising if they use Indians as pawns in their dirty game of shaking off the trouble from over their own shoulders.

Now, might we ask, in conclusion, if these are instances of South Africa's goodwill towards India?

Mixed Marriages

IN these days of advanced thought and action, the Marriage Bill, sought to be introduced in the Parliament, will be resented by some on the ground that it interferes with one's personal liberty. We, however, hold somewhat conservative views on this particular subject and, believing, as we do in preserving race purity, we are inclined to welcome such a Bill. Every race ought to be proud to preserve its purity. But, in our opinion, the present Bill does not go far enough. The member who is sponsoring it is, evidently, concerned only about Europeans. The Bill provides that a European can not marry an Asiatic or a Native, but does not prohibit a European from marrying a Coloured or a Cape Malay. Nor does it prohibit an Asiatic from marrying a Coloured, a Cape Malay or a Native. There are hardly any cases where such marriages have resulted in the happiness of those concerned. There are scores of instances where they have resulted in misery and unhappiness. If a Bill of this nature is passed its scope should not be as narrow as it appears to be in the present Bill. We would welcome a Bill that would prohibit mixed marriages entirely whether they be between Europeans and Asiatics or Natives, or between Asiatics and Coloured or Natives or Cape Malays. Whatever motive there might be underlying the present Bill, and we know for a fact that they are not pure, we are not going to oppose the Bill. From the high moral point of view the Bill is to be welcomed, for, the ultimate result of it will be to save the Asiatic and the Native, who, we have no doubt is, and must be, proud of his own race, from degradation.

FATE OF INDIANS IN ROODEPOORT-MARAISBURG

COUNCIL OPPOSING COMMISSION'S RECOMMENDATION

A DEPUTATION from the Roodepoort-Maraisburg Town Council is to leave shortly for Capetown to interview the Minister for the Interior with regard to the sites for coloured townships in the municipal area.

This decision was taken at a recent Council meeting, when the General Committee reported to have examined the recent report of the Transvaal Asiatic Land Tenure Act Commission as relating to their Area, and expressed the differences of opinion felt by the committee with the Commission's findings.

A report was tabled at the meeting, but was referred to Council in Committee without discussion, where its provisions were afterwards agreed to.

"While unwilling to commit itself," read the report, "the committee felt that the site lying on the northern side of the railway and to the north of Roodepoort North, recommended by the Commission as a site for a South African coloured township, should not now be favoured for this purpose, in view of the probability of industrial and residential expansion in that area."

The committee recommended that the Minister be asked to exempt an area of 30 acres lying between the Princess G.M. Company and the Princess Road, which was inspected by the Committee in conjunction with representatives of the Ratepayers' Associations concerned, for the purpose of a coloured township; and that in the event of the site not being acceptable to the Minister, the Minister be asked to exempt the area offered to the Council by the Witpoortje Gap Development Company, previously considered by the Council, subject, in both cases, to the ground in question being available in freehold and free of trading restrictions.

"Regarding the Commission's recommendation for exemption of certain Mare Street Areas," continued the report, "the committee felt that, while in agreement with the Commission that 'accomodation must be found for the majority of the Asiatics in Roodepoort, and also for the greater part of the South African population,' it feels that the areas in Station and Parliament Streets, recommended for exemption in regard to Asiatics in another part of the report, will provide all the accommodation that can be reasonably required by that section, and that the Coloured Township, which the Council proposes to establish will completely serve the accommodation requirements of the coloured community.

"We therefore recommend that the Minister be asked to reject the Commission's recommendation regarding the Mare Street area, for the building sites in which there would in that event, be a considerable demand by European."

Eastern Area

The eastern area was also the subject of a difference of opinion, following on the objections raised by public meetings in Mariusburg in the pa

The Committee reported having favourably considered a site immediately south of Newclare Settlement and next to the racecourse, which site they had inspected with representatives of the Maraisburg Property Owners and Tenants' Association.

The Association's representatives reiterated their contention that there was no need for a township in that area, but stated that, in the event of the Minister deciding otherwise, the site in question was the least o able of all considered, and preferable to the sites "D" and "C" recommended by the Commission.

The Committee accordingly recommended that the site "D" and "C" be no longer entertained, and that the Minister be asked to exempt the site at Newclare, subject to the price being acceptable.

MIXED MARRIAGES BILL

THE introduction by General J. J. Pienaar, M.P., of a Bill to prohibit marriage between Europeans and Asiatics and Europeans and natives has produced a fresh crop of Opposition gossip in regard to Mr. Hofmeyr's position and the alleged differences between him and other members of the Cabinet on the question, states the *Advertiser's* Parliamentary representative at Capetown.

The wish being no doubt father to the thought, it is being suggested that the Bill has Government backing and that by means of the introduction of a private Bill the Government will seek to follow a course against which Mr. Hofmeyr, as Minister of the Interior, set his face when the question of mixed marriages was discussed in the Assembly last session.

Mr. Hofmeyr's attitude on this occasion was subsequently freely misrepresented. It gave scope for much anti-Government propaganda during the recent Provincial elections, especially in the Transvaal, and there is no doubt that in pending by-elections the matter will again be blazoned out as proof of dissension in the Cabinet on national issues.

Not Embarrassed

It may be accepted that Mr Hofmeyr will in no way be embarrassed by the introduction of General Pienaar's Bill. He has at no time said anything against the prohibition of marriages between Europeans and Asiatics or Europeans and natives, and the logic of his arguments against prohibiting marriage between Europeans and coloured persons, in view of the extremely difficult borderline cases likely to arise in the Cape, have never been seriously challenged.

There is also no doubt that no other member of the Government would be found to favour such legislation.

It will be recalled in this connection that Mr Hofmeyr, speaking in Johannesburg early in December, categorically stated on behalf of the Government that the Government had no intention of introducing legislation generally prohibiting marriages between Europeans and non-Europeans.

Private Bill

So far from being embarrassed by General Pienaar's Bill, Mr Hofmeyr may even be found to be in support of it should it be brought to a vote. In any event, it is a private bill and in ordinary circumstances Ministers by their votes on these occasions cannot be regarded as committing themselves one way or another as their official capacity.

Regarding the suggestion that General Pienaar's Bill has been inspired by the Government with the object of disarming Opposition criticism, it should be pointed out that he is introducing the Bill in his capacity as chairman of the United Party in the Transvaal in response to a congress resolution by the party. The Bill does not owe its origin to any Ministerial inspiration.

Is It Worth The Candle?

Some students of the mixed marriages problem, after reading General Pienaar's Bill, are wondering whether the game is worth the candle. There are now only about five marriages per annum between Europeans and Asiatics and a similar number between Europeans and natives, and the number of these marriages is steadily decreasing.

There are some 80 marriages per annum between Europeans and coloured persons, and the number of marriages in this category is also showing a steady decrease, so that there scarcely seems any need to stigmatize the nation by legislation of this character.

A SOUTH AFRICAN ON INDIA

THE INDIAN HOUSE OF ASSEMBLY

The following is the seventh of a series of articles contributed to the *Rand Daily Mail* by Mr. Leif Egeland M.P. a member of the South African Parliamentary Delegation that recently visited India. Further articles will be reproduced in subsequent issues of INDIAN OPINION.

CONTRASTS in India are always striking, not least those of climate and scenery. In no other country have I found less monotony and more pleasing variety in the views seen from a railway carriage window. Here in Indian

Across the Hyderabad country, in the middle of the irregular tableland of the Deccan, the country is peculiarly broken and stony and yet quite different from the ruggedness of the Khyber. Curious rock and boulders remind one alternatively of the Matopas, near the tomb of Rhodes, or of the stony plateau round Mafeking, where as I write the Spanish Government is making its desperate stand against the rebels.

A little further south the vista of green paddy fields, water-filled ponds and tall palms with here and there the clustered huts of a village is distinctive of the Carnatic. But in a couple of hours one may be whisked from the heat of the plains through a rapidly changing panorama up to a hill station like Ootacamund, the summer capital of Madras Presidency.

Here in the Nilgiris or Blue Mountains at an altitude considerably higher than the National Park Hostel in the Drakensburg, we rested for a couple of days. Our host was the Acting Governor of the Presidency, Sir Kurma Reddi, a former Agent-General of the Union.

Ooty is like a perfect bit of Sussex, with lovely rolling downs, deep green and dotted with gay yellow gorse. Hunting, shooting and fishing, golf on what Pundits term two extremely "sporting" courses. English spring weather, and cheering log-fires at night are possible here all the year round, though Ooty gets pretty empty in the off season when the captains and the hosts of officialdom have returned to Madras.

Vivid Changes

The astonishing fertility of India, vegetable here rather than human, is nowhere more beautifully exemplified than in the 32 mile drive up to Ooty from the hot and dusty town of Mettupalaiyam. Groves of the most exquisite palms, the betel, with their thin stems gleaming white as beeches in England, yield to tall gums and silver-oaks screening the fields of tea-plants, to chinoona trees, which from here supply much of the world's quinine, to scented sandal-wood trees and a whole riot of tropical luxuriance.

> Here and there one encounters small groups of Todas, hill folk, who like the Basques of the Pyrenees, are a puzzle to the anthropologist and the student of language. Impressive-looking long-bearded pastoralists, they might have stepped straight out of the pages of the Old Testament. A race apart, with a peculiar speech and creed of their own, they are like our own Bushmen slowly dying out.

After nearly three incredibly hot days in Calcutta—where the amount of perspiration shed in a day might have counted in Graaff-Reinet for quite a fair rain—we were grateful for the change of a few days at Ooty's rival to the title of "Queen of the Hill Stations," namely Simla. This is the summer seat both of the Government of India and of

the Punjab Administration. One long main street, the Mall, struggling along the narrow ridge of the hill-tops and giving on either side grand views of the foothills of the Himalayas and of one or two 22,000 feet snow-clad giants in the far distance—such is Simla. It is the only town (and I do not even exclude Venice) where there is not a single motor-car to ride in, unless you can get into the Mulki sahib's, the Jung Sahib's or the Lahore Sahib's cars, for these three alone, to wit, the Viceroy, the Army Commander-in-Chief and the Governor of the Punjab, have the privilege of motor cars in Simla's steep and winding paths, many of them little more than footpaths. The rest use rikshas each drawn by four boys, or else walk.

The New Viceroy

It was our privilege to be the guests of the newly arrived Viceroy and Lady Linlithgow to dinner at Vice-Regal Lodge. Lord Linlithgow is tall, strong and young looking, and gives an impression of earnestness, confidence and of quiet courtesy. From the leading part he has taken in Commissions and conferences on Indian affairs during the past decade, he is probably as well-informed beforehand on Indian problems as any previous holder of the most splendid and yet the most difficult of all posts under the Crown. His, too, is probably a harder task than faced his predecessors, for on the smooth working of the Reforms and the successful inauguration of the Federation everything depends.

Simla gave us the opportunity of seeing the Federal House of Assembly in session. Although the subject under discussion did not lend itself to interesting debate, the proceedings reminded me not a little of our own in Capetown. There was the same thinness alike in attendance and attendance of all but a few members, almost that same studied inattention so shattering to the preconceived ideas of the Parliamentary freshman. There was the same disposition of Oppositionists to score verbal thrusts and to take debating points.

One saw in action such men as Bulabhai Desai, the Congress Parliamentary leader, and eminent advocate of delicate features and smoothing convincing speech, who sacrificed a big practice to serve his party. It was he who on Gandhi's birthday entertained us in the name of the party to a function which was attended by representatives of all parties and by the officials. I was told that in the past such public fraternisation by political opponents has been most rare, and that its happening at this time was alike a tribute to our delegation and a hopeful augury for India's future.

Parliamentary Figures

We met other outstanding parliamentarians such as M. A. Jinnah, the Muslim leader, elegant and brilliant, but, according to his critics, irresponsible, Pandit Pant, burly, friendly, but bitterly anti-Government, and Mortimer of the European Group, a vigorous young representative of commerce. We made the acquaintance also of members of the Council of State, the Indian Upper House, who aired (doubtless with the same justification as South African Senators do) their indignation at being expected in the last few days of session hurriedly to rubber-stamp long and contentious Bills which came to them from the Assembly. We were entertained by Ministers—men of obvious ability, culture and charm and with salaries well over twice those paid to Cabinet Ministers in South Africa.

> The Parliament we saw was a dying one, the last under the so-called system of partial self-government which has been in operation since about 1920 and which is generally referred to as Dyarchy. By April of this year a new Legislature will have come into being, based upon the India Act of 1935.

As I propose in the following article to summarise the new Constitution I shall only refer at this stage to one minor but interesting feature, namely its recognition of the part women must play in the India of the future.

Woman's Part

In the first place the number of women voters is to be increased from about 315,000 out of 71 million voters under the present scheme to about six million women voters under the 1935 Act out of a total electorate of about 35 millions. Women will, moreover, in the future have six seats in the Federal Council of State, nine in the Federal Assembly, and a varying number in the Provincial Assemblies of British India.

Miss Mayo's 'Mother India,' published ten years ago, made a cruelly one-sided but nevertheless materially verifiable analysis of Indian social backwardness, and particularly in regard to child marriage, disabilities of widowhood, and the consequences of *purdah*.

Purdah, the seclusion of women from the age of about nine upwards and their isolation from all men except near relatives, is Mahommedan in origin, though observed also by some Hindus. It is a luxury of the upper and middle classes, who cannot afford adequate *purdah* premises militates against health. In Simla one of the Ministers, Sir Zafrullah Khan, showed me over the commodious section of his house with legitimate pride. His wife only appears in public in a 'burqa,' the traditional white Ku-Klux-Klan like garment with two narrow slits for the eyes.

In the south *purdah* never took root, although I noticed that it was observed by the wife of the Acting Governor of Madras. Among the ruling Muslim class of Hyderabad there seemed to be little of it, though I understand that a number of ladies are prepared to break *purdah* where only European strangers are present but observe it in other cases. My host the Nawab Sahib, illustrated how social practices had changed by pointing out that whereas his own bride was chosen for him by his father and not even seen by himself till after marriage, in the case of the Nawab Sahib's own son recently the latter and his girl friend got married quite independently and subsequently informed the parents of the event.

Almost A Riot

In Lahore, Lady Shafi, the spirited and talented widow of a distinguished Indian, told me how her own action in being the first member of a leading Lahore family openly to break *purdah* nearly occasioned riots in the city. Her daughter, the Begum Shah Nawaz, is one of India's loveliest and most brilliant women. She has represented the Government of India at the Conference of the International Labour Office in Geneva, and it was she who read the municipal address of welcome to us at Lahore. The day of our visit to this city happened to be *purdah* day at the local museum, admission being strictly confined to women.

It was, however, in the predominating Muslim area of Peshawar that we found *purdah* at its strongest. No Indian woman was present at any function we attended. I was also surprised to learn from an Oxonian ex-pupil of mine there that his bride had been selected for him, exactly as a generation previously the Nawab Sahib's had been in Hyderabad, and that notwithstanding her education his wife was still in *purdah*.

Although in some parts women are still backward, there are signs that the work of pioneers like Mrs. Sorabji, Mrs. Sarojini Naidu and others is producing results. How great is the need to raise the status and to extend the influence of the women of India was stressed by the Simon Commission. "The women's movement," they observed, holds the key of progress—it is not too much to say that India cannot reach the position to which it aspires in the world until its women play their due part as educated citizens."

(To be continued)

BIG SLUM CLEARANCE

SIR E. THORNTON OUTLINES UNION SCHEME

WITHIN a few years slums should be nothing more than a memory in South Africa.

That is the opinion of Sir Edward Thornton, Secretary for Public Health. He told a representative of the *Natal Advertiser* in an interview last Friday that if the elimination of slums and the provision of proper housing went on at the rate at which it was being carried on now, slums should disappear altogether in under 10 years.

At the beginning of last year no fewer than 30,000 houses were required in eight of the Union's largest towns. Several housing schemes were initiated last year, and schemes involving many thousands of pounds will be tackled in all the important towns of the Union during this year.

Within the next two years a very large number of housing schemes will be approaching completion.

The work had been delayed somewhat Sir Edward explained, by the conditions on which the Government had advanced money for sub-economic housing to local authorities. Formerly the losses on sub-economic schemes had to be borne in equal shares by the Government and the local authority concerned.

His investigations overseas had shown, however, that in comparison with European systems the Government was not bearing a proper share of the burden. The Government on learning the facts decided to ease the position of the local authorities.

Money was now being advanced at three-quarters per cent. interest, representing a loss of 3¼ per cent. to the Government. The Government through the Central Housing Board had to see that sub-economic rentals were fixed, so as to leave the local authority concerned a loss of 1¼ per cent. on the capital invested.

Local authorities, Sir Edward said, are reacting well to the more favourable conditions imposed by the Government. During the last three months, when these conditions have been in operation, schemes amounting to about £3,000,000 have been sanctioned.

It is probable that the balance of the £5,000,000 earmarked by the Government for sub-economic housing will be allocated to the local authorities concerned within the next few months.

Progress is beginning to be made in Johannesburg, while Capetown is also progressing steadily, the chief difficulty being the finding of satisfactory sites for new townships. The area at the top end of Wale Street would probably be tackled this year.

Sir Edward expects that the gross cost of eliminating the slums in all the towns of the Union would be about £18,000,000. He hopes that the Government may find it possible to allocate that amount for slum elimination if it is found to be necessary.

"It will be a bitter disappointment to me if every one of these schemes is not under way within the next two years," he remarked.

South African News In Brief

Government's Decision On Mixed Marriages

IN the House of Assembly on January 12, Mr. Erasmus was informed by the Minister of the Interior that as the statistical evidence does not point to an increase in the number of marriages between Europeans and non-Europeans, the Government does not consider that it should take legislative action to prohibit such marriages and thereby place an unnecessary stigma on the European population of the Union.

Mr. Heaton (U.P., Natal) withdrew his Mixed Marriages Bill, which had been set down for first reading.

Malanite Walk Out

Members of the Nationalist Party left the chamber when the Prime Minister, General Hertzog moved in the House of Assembly the following loyal address to the King as an unopposed motion:

"May it please your Majesty, we, the members of the House of Assembly of the Union of South Africa, humbly tender to Your Majesty and to Your Majesty gracious consort, Queen Elizabeth, the heartfelt congratulations of the people of the Union of South Africa on Your Majesty's accession to the Throne. We assure Your Majesty of our loyal attachment to Your Majesty's throne and person, and pray that with the blessings of Almighty God Your Majesty may enjoy long and peaceful reign."

£10,000 Gift For Trade Unions

Mrs. Jeanie Marais of Stellenbosch, Capetown, has presented £10,000 to the organisers of the Afrikaner trade union movement formed in Johannesburg recently. The money is to be used for the organisation of Afrikaners in all trades with the object of retaining them as a cultural force for the nation and of protecting them against Communistic, unnational and un-Christian influences. The movement is being controlled by a national board of trustees formed in Johannesburg a few months ago. Its main object is to found Afrikaner trade unions, and it has already done so among the mine workers. These unions will be modelled on the Spoorbond, and it is intended to extend the movement to textile and other workers in the near future. There is no intention, it is stated, of excluding English-speaking workers. The object of the organisers is to take action where the interests of the workers in general and of Afrikaners in particular are at stake. Separate unions will be formed in separate industries, but they will all be affiliated to a central organisation which will be able to arrange joint action where necessary. Mrs. Marais is a sister of Mr W. E. de Villiers, M.P. for Stellenbosch.

Thanks

The Editor and staff of INDIAN OPINION wish to acknowledge with thanks the receipt of the Season's Greetings and Calendars sent by the following: Messrs. Spicers (Export) Ltd., London; the Staff and Directors of Messrs Selligson and Otten Ltd.; Mr. Sigamoney Appaswami, Pretoria; Messrs. London and Lancashire, Assurance Co.; Messrs. the New India Assurance Co.; Messrs. The National Mutual Insurance Co.; Messrs. Texas Company (S. A.) Ltd.; Mr. B. N. Patel, Market Street, Johannesburg; Mr. K. J. Varma, Lourenco Marques; Mr. I. M. Bobat, Durban; Messrs. Hans Maghraj & Co., Durban; Messrs. Ramawati Vilas Press, Johannesburg; Messrs. Up-To-Date-Tailors & Outfitters Durban; the Athlone Tea Room, Johannesburg; The Remington Typewriter Agency; Messrs Lever Bros.; and Mr. J. Days Umzinto.

South African Reserve Bank

According to the latest Gazette His Excellency the Governor-General under the powers vested in him by sub-sections (2) and (3) of section *nine* of the Currency and Banking Act, 1920, has been pleased to approve of the re-appointment of Mr. Johannes Postmus and Mr Michiel Hendrik de Kock, M.A., Ph.D., as Governor and Deputy-Governor respectively of the South African Reserve Bank with effect from the 1st January, 1937.

South African Institute Of Race Relations

The Council of the Institute will meet at the University, Johannesburg on January 25 and 26, and on Monday January 25 an open Session of the Council will be held in Room No. 9, Main Block, University Buildings, Milner Park, Johannesburg at 8.15 p.m. when Mr. J. D. Rheinallt Jones, M.A., Adviser on Race Relations to the Institute, will deliver his second annual survey of Race Relations in South Africa. The Acting-Chairman of the Council, Mr. Advocate O. D. Schreiner, K.C., will preside. Members of the Institute are cordially invited to attend and to bring any interested friends with them to this "open session".

Indian Inspector Of Mines In The Union

Mr. K. Duraiswamier, Inspector of Mines of the State of Mysore, India, who has spent five months in the Union studying mining conditions in Johannesburg, under the direction of Dr. Hans Pirow, Government engineer, left last week for India. He told the *Sunday Express* that he was greatly impressed by what he had seen. Mysore, he said, produces 350,000 ounces of gold valued at £2,200,000 annually. "We also have something in common with South Africa and that is one of the deepest gold mines in the world which goes down to a depth of 8,000 feet," he added. While in the Johannesburg city Mr. Duraiswamier addressed the Rotary Club on a general survey of the State of Mysore.

Sugar Prices Not Unfair

The fears that the retail price of sugar is being raised unfairly are groundless, according to official information obtained in Capetown. The legal maximum price at coast ports, which is 3½. for No. 1 refined, and 3¼. for No. 2, has not been reached at any port, and even at inland centres after the railage has been added, only in Maritzburg, Kimberley and Bloemfontein has the coastal legal maximum been reached.

Immigration To Union

There was a net gain for European population by immigration of 1,695 (982 males and 713 females) during October, according to the monthly bulletin of Union Statistics. This figure is made up by a gain of 1,792 from overseas and a loss of 97 via the land borders. British born European immigrants numbered 418 and emigrants 209, a gain of British naturalised European immigrants was two and of European foreign subjects 1,484.

Union's Gold Export

Gold bullion amounting to 74,377 fine ounces, value £527,946, was exported to the United Kingdom during the week ending January 1, 1937. This includes 369 ounces of a value of £2,615, exported during the week ended December 19, 1936, also sold in transit overseas via the Union. The value is calculated at the price ruling at the date of export.

Final Figures For 1936 Census

According to the final figures published by the Department of Census And Statistics, of the census taken on May 5, the population of the Union is as follows:

Europeans	2,003,512
Natives	6,597,241
Asiatics	319,928
Coloured	767,984
Total	9,588,665

First Woman Town Clerk

To Glencoe, Northern Natal, falls the honour of having the only woman Town Clerk in the Union. Miss Louise Renaud, of Dundee, is twenty-five years of age, and was educated at the Durban Girls' High School and the Durban Business College. She is a member of the Old Girls' Association of the High School. Miss Renaud's appointment in Glencoe was only recently confirmed, and in this town of 3,400 inhabitants she holds a unique position for a woman.

B. W. CANEY
—Jeweller—
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes.

First Indian Girl Guides In East London

South Africa's first troop of Indian Girl Guides has been formed at East London. The inauguration ceremony was attended by Miss Alexander, Provincial Commissioner, and several prominent members of the Indo-European Welfare Association, all of whom had been working for months to bring the scheme to fruition. The company consists of 36 Indian Guides, who have been equipped with navy blue uniforms. Now that a start has been made by East London it is expected that the movement will spread through the country. News of the formation of a local troop has been sent to Kunwarani Maharaj Singh.

Indian Scouts And Guides

On their way back from a 14 day visit to the Empire Exhibition in Johannesburg a large party comprising of 181 Indian Scouts and Guides from Durban and Districts arrived in Ladysmith, where a huge crowd welcomed the visitors. The visitors were entertained by the Indian community. An official welcome was accorded by the Mayor Mr. J. W. Sinclair, at the Indian Recreation Ground before a large crowd. After sightseeing the contigent left for Durban.

Moslem Youth Brigade

A contingent of the Capetown Moslem Youth Brigade visited the Natal Moslem Youth Brigade during the New Year holidays. On Friday afternoon the combined Brigades marched up Smith Street and along Gardiner Street and laid a wreath on the Cenotaph.

Obituary

The Late Mr. Mangiah

In the early hours of Friday January 8, there passed away at 54, Brickfield Road, Mayville, Mr. Mangiah after a short illness, at the ripe old age of 80. The deceased, who was residing at Brickfield Road, Mayville, for a number of years, was of a loving nature and was well liked and respected by all those who came in contact with him. He was one of the pioneer Indians having come from Chittoor District, India, in the early nineties, and after completing his terms of indenture with the Natal Estates, Ltd., was a progressive farmer up to the year 1920 at Verulam on the North Coast, after which he led a retired life and was in residence with his son Mr. Obengiah, the proprietor of M. O.'s Supply Stores and a well known member of the Indian community of Durban. He leaves a widow, a son, four daughters, 17 grandchildren and one great-grandchild to mourn their loss. The funeral took place on Friday January 8 at the General Cemetery, Queen Street, Durban, which was attended by a large number of friends and relatives. The burial service was conducted by Mr. V. G. Nayanah Naik.

Death Of Mr. J. Ramsuroop

The late Mr. J. Ramsuroop, Storekeeper, Hamilton Road, Sydenham passed away peacefully on January 10, at his residence 29, Garbet Road, Sydenham. He leaves a widow and seven children to mourn his loss. His career has been outstanding in the field of sport, social work and religious activities. He was popular among both young and old. His cheery countenance will now be sadly missed by all those who were dear to him. He was connected with many organisations in all of which he played prominent parts. The burial took place at Ranilworth Road cemetry on Monday afternoon before a large gathering of friends and relatives. The bereaved family desires to convey its sense of appreciation and thanks for the many sympathies and floral tributes. Amongst those present at the grave side were:—Messrs. Advocate Christopher, P. R. Pather, G. Mungar, R. Rajcoomar, B. Parmasur, Desai, E. V. Naidoo, P. Woodeth, N. Gounea, Ramouthar (Expol), R. Beechon (Expol), B. R. Mahato, Gungaram, Chellakooty, G. Sewraj and others.

India Letter

[From Our Own Correspondent]

To End 'Mixed Race' Marriages

IN London just now is a young Indian Barrister, Mr. S. N. Roy, who has gone from Bengal to lead a crusade against "Mixed Race" marriages. He says: "I have seen so many scores of tragic cases arising out of these marriages that I firmly believe that in the interests of both husbands and wives something should be done to change the law. In Britain, the Hindu marriage is not considered to be a binding contract. Therefore a Hindu who marries a white woman in England, despite the fact that he may have one or two wives alive in India, is not committing an offence in the eyes of the law. We hold that the Hindu marriage should be made legal and binding in this country and that it should be made illegal for a Hindu who is already married in his own country to contract another union elsewhere. I have seen white women who have accompanied their Indian husbands home to India, whose lives there have been intolerable to them, simply because of the essential difference between the two races. I have seen, too, the sufferings of Indian women whose husbands have deserted them for white women. It is quite possible that I may succeed in getting this question raised in the House of Lords."

A Dewan Bahadur Relinquishes His Title

Dewan Bahadur L. A. Ramalingam Chettiar, M.L.C. of Coimbatore has addressed the following to the Private Secretary to the Viceroy: "Sir,—As I have applied to stand for election to the Madras Provincial Assembly on the Congress ticket and the Tamilnadu Congress Parliamentary Board want candidates, who have titles, to relinquish them, I beg to relinquish the title of Dewan Bahadur conferred on me by His Excellency the Viceroy. I am returning by registered parcel the badges for titles of Rao Bahadur and Dewan Bahadur."

King's Concern For India

His Majesty the King received Sir R. S. Sarma who was knighted at Buckingham Palace in Dec. 2. His Majesty congratulated Sir Srinivasa Sarma on being the first Journalist Knight from India. His Majesty chatted informally for 20 minutes with him, showing a keen desire to hear about conditions in Bengal and in India generally. "You can tell India," said the King, "that the happiness and prosperity of the people there are always in my thoughts."

Foreign Propaganda

The Secretary, Foreign Department, A.I.C.C., has issued the following communique: "National and international organisations abroad are anxious to obtain more detailed information about movements. Political organisations, national movements, women organisations, youth organisations and the like would appreciate it if they could receive addresses and reports of the numerous conferences that are seasonally held in our country. The Foreign Department would be glad to arrange to send these to the relevant organisations overseas. Organisers of political, social, women, students and other conferences are requested to send their reports and addresses to us so that we might be able to supply these to our foreign contacts."

Indians In Ceylon

With reference to the appointment of the Commission of Enquiry to go into the whole question of immigration into Ceylon, Sir Purshottamdas Thakurdas, Chairman, Imperial Indian Citizenship Association, recently wrote to the Government of India in order to ascertain what steps they had taken to ensure that the Indian point of view would be adequately put forward before the Commission. Sir Girja Shankar Bajpai, Secretary, Government of India, Education, Health and Lands Department in reply stated: "The Agent to the Government of India in Ceylon has been instructed to give local Indians every assistance in his power to state their case before the Commission and through him the Government of India are keeping in touch with the situation in Ceylon."

Indian Trade Commissioner

Mr. Mahommed Hammatlah, I.C.S., who was until recently Under-Secretary of Industries and Labour Department of the Government of India and was also the secretary of the Coal [illegible] Committee, is mentioned as the probable successor of Mr. Sukhtankar, I.C.S., as Deputy Trade Commissioner in London. Mr. S. R. Zaman, I.C.S., secretary of the High Commissioner of India, London, will probably succeed Mr. S. N. Gupta, I.C.S., as Indian Trade Commissioner, Hamburg. Mr. Gupta has held this post for the last five years and his latest report on India's trade with the continent of Europe has just been published.

Overseas Settlement

The interim report of the Overseas Settlement Board issued in London recently states: "On a preliminary view of the situation, we are encouraged to think that the improvement of economic conditions overseas and evidence that the idea of Empire migration is being viewed with growing favour in the Dominions point to the probability that certain overseas Governments may be prepared to co-operate in schemes for gradual revival of assisted migration along certain lines in a reasonably near future. We are actively pursuing enquiries in this direction. We have no doubt it would be desirable that legislation necessary for agreements involving commitments beyond May 31, 1937 should be enacted as soon as possible to empower the Secretary of State to co-operate in agreed schemes for settlement of suitable persons from the United Kingdom within the Empire overseas." The Committee suggests that in schemes of development or land settlement the British Government's contribution should be restricted to 50 per cent, whether the partner in the scheme is the Government or a private organisation. It is suggested that the amount expended in any financial year should be limited to £1,500,000—a figure considerably in advance of sums expended under the former Act. The new Act, it is suggested, should be operative for fifteen years.

1 Lakh's Donation For Ganga Canal Received

A donation of one lakh of rupees promised by the late Sir Ganga Ram for Ganga Canal in the Benares Hindu University has been received and the proposed canal is now under construction. The idea is to illustrate, on a miniature scale, the scene of Gangotri and to spiritualise it into a magnificent picture of Siva with Ganga flowing out of his *jutas*.

Science Congress In India In 1938

Lord Rutherford is understood to have accepted the office of general president of the joint jubilee session of the Science Congress to be held in India in 1938. Accepting the honour, Lord Rutherford expressed the hope that as a result of the meeting of the two bodies a still closer bond will be established between the scientific men in India and Britain. Lady Rutherford will accompany her husband.

AMERICA UPHOLDS MAHATMA GANDHI'S IDEALS

WHATEVER our opinions may be on the wisdom or otherwise of the political actions of Mahatma Gandhi, there can be no doubt that in his consideration for the villager he is beginning at the right end, writes the *Christian Science Monitor*.

Much is heard of unemployment among the educated classes and there is a cry on every side for development of industries. Of what use, however, are industries if the goods which they manufacture cannot be sold owing to lack of purchasing power on the part of greater proportion of the inhabitants of the country?

It has been truly said that if only the income of the 300,000,000 of India could be raised by a small fraction so that they all received a sufficient "licence to consume" no machinery at present in existence could supply their wants.

At present even the potential wealth awaiting application to the human and agricultural wastage of every village is left unused. Rubbish and woods are blown about the fields. How different from China and Japan! There every scrap of animal or vegetable waste is utilised to maintain the fertility of the soil. In India the agricultural departments and research workers at Bangalore, Cawnpore and Indore have been striving to devise the best method for utilisation of waste material for the benefit of agriculture. For the treatment of the sewage of cities, all the resources of modern engineering and biochemistry are available, such an outlet is manifestly impossible for the village. The first requisite for village uplift is cleanliness and the return of waste material to the land. With these should come greater crop returns and thence increased income or "licence to consume." This income need not be in terms of actual cash, the foundation of true income is mutual helpfulness. From the seed and the forces of sun and soil arises the plant which is food for man and animals. From this arises in turn possibilities of infinite activity and among the first of these is the urge to make things and hence the village artisan and village arts and crafts.

An All India Village Industries Association was formed in 1934 at Wardha, a junction on the main line between Bombay and Nagpur, almost indeed in the very centre of India, and now Mahatma Gandhi's headquarters.

To quote from the first annual report, it is a "self-acting, independent and non political organisation having for its object village reorganisation and reconstruction including the revival, encouragement and improvement of village industries and the moral and physical development of the villages."

In all its activities the association has the Indian village as its economic and social unit. It does not want the individual workman to be lost in his product. A striking result is not anticipated in the immediate future, but it is confident that with patience and understanding the resuscitation of the Indian village can be achieved.

Things In General

Morals In America

THE morals of "modern" American girls were denounced by an American writer, Mrs. Shelhamer, who arrived in Capetown recently in the *Arundel Castle*. Mrs. Shelhamer has written eight books, all of a religious character. "There is no doubt that the morals of the American girls of to day are very lax," Mrs. Shelhamer said to a representative of the *Star* (Johannesburg), "and I blame smoking a great deal for the present state of affairs. It seems that if they take up smoking their morals loosen all over. Drink, to a lesser degree, has played its part in this relaxing of morals. As long as drink is sold in cafes, as it is done in America, it will be a source of temptation." Young people today were far too light in giving away their affections. There is far too much indiscrimination and promiscuous flirting. Young people should learn to treat this matter seriously and should take the advice of their seniors."

The above should afford a lesson to our young men and women who are too apt to copy all the evils of the West.

Mr. Sastri At Rangoon

The Rt. Hon. Srinivasa Sastri on his way to Malaya was accorded a rousing reception at Rangoon recently by persons connected with Indian labour. Mr. Rah, the Mayor, and other leading Indians received him and Mr. A. Narayan Rao, on behalf of the Indian labourers, presented him with a welcome address. Mr. Sastri in replying thanked the organisers for the welcome and remarked that every country, however prosperous, had similar problems and he had heard that even in Australia, otherwise called the paradise of labour, was all not going well. He trusted that better days were dawning for labour and they too would have their share. He believed that time would solve their problems and trusted that they would find wise counsellors and better exponents of their viewpoints.

The Coronation Indian Social Society

The officials of the Coronation Indian Social, Educational and Recreation Society beg to acknowledge with sincere thanks the following further donations towards the erection of a Tamil School at Briardene: Previously acknowledged £140; Messrs. S. V. Naidoo & Co., N. Naidoo & Sons, Sookramoney, £2-2-0 each; Mrs. V. N. Pillay, Messrs. K. C. Naidoo (Bob), Moonsamy Govender, M. N. Desai, Lalkhoon & Sons, Hassim Saib & Sons, Coopusamy Naidoo, £1-1-0 each; Messrs. M. M. Naidoo, S. T. Naidoo, M. B. Naidoo, Aboosamad & Sons, A. P. Naidoo, M. M. Govender, Rs. 63, 65/6; and Mr. C. M. Naidoo 5s.

Greenwood Park L. And S. Club

The first anniversary of the Greenwood Park Indian Literary and Social Club was celebrated in the Indian School Hall at Greenwood Park on Sunday. A programme of Tamil songs and plays was contributed by the pupils of the Tamil School. The plays were produced by Mr. K. Rajagopal Naidoo. Incidental music was provided by the girls' orchestra, which was conducted by Mr. G. Billy. The speakers were Messrs. D. L. Naidoo (president), U. Naidoo (secretary), M. P. Naidoo, G. M. Moodley, K. K. Pillay, M. C. Moodley, N. G. Chetty, K. K. Naidoo and Miss Visalatchee Naicker, of Dundee.

Hindi Astronomical Calendar

Pandit Sadanand Maharaj, 12, Greytown Road, Pietermaritzburg, writes that he has prepared a Hindi Astronomical calendar in English for the year 1937, for the benefit of the Hindu community of South Africa. Containing Hindi and English dates, Eclipses of the Sun and Moon, time of Sunrise and Sunset, Phases of the Moon, Planetary Maps of the Heavens for the beginning of the Hindu New Year Samvat 1994, Labh Kaash Table of the twelve Rashis, rising and setting times of the Planets Shukra and Guru, and with all of the Hindu Festivals and events, dates according to the Hindu Chronology and the standard time of South Africa. It will be out of press by the end of January. To cover the costs of printing etc., the price of the calendar will be sixpence.

The Sporting World

By "Rambler"

Aryan Cricket Club Port Elizabeth

THE Aryan Cricket Club played a cup match with South End Cricket Club on their ground recently. Aryans, 1st. innings 15runs, 2nd. innings 16 runs. Total 61. South End, 1st. innings 24 runs 2nd innings 31 runs. Total 55. Aryans won by 6 runs.

Potgieters Rust Vs. Nylstroom

Recently a friendly Cricket match was played at Nylstroom ground between Potgieters Rust I.C.O. and Nylstroom I.C.O., the result was as follows: Nylstroom, 1st innings 78, second innings 51. Potgieters Rust, first innings 91, second innings, 5 wickets for 40. The match ended in a draw.

Young Muslims Vs. Brown's

Brown's Cricket Club met the Young Muslim's team at Currie's Fountain on Sunday. Winning the toss, Lowell, Brown's captain, decided to bat first, opening the innings with Roberts and Hendricks to be bowling of Yusuf and Akoojee. No batsman stayed long and the innings eventually closed for 87. Akoojee took 5 for 40. Muslims batted better in their innings, taking the score to 123. Appolis making 61. Lowell with seven wickets for 35, was the most successful bowler. Lowell and Roberts opened Brown's second innings, and the score had reached 135 when the first wicket fell. Lowell was eventually out for 85, but the others did not stay long, the innings being declared at 1.50 p.m. with the score 159 for seven wickets. Left to get 124 to win in an hour, Muslims set about their task with a will, and when play closed, had scored 121 for the loss of three wickets, failing by 3 runs to obtain an outright win. Appolis scored 61 not out. Browns were thus defeated by 36 runs on the first innings.

Dannhauser Vs. Newcastle Royals

Dannhauser C.C. met Newcastle Royals C.C. on Sunday January 10 at Dannhauser and resulted in a win for the former by 50 runs. Scores:—Royals C.C. 1st. innings 49 all out (H. Nanjee 4 for 26, Morar 5 for 19), 2nd innings 55 all out, (H. Nanjee 7 for 28, Stevens 3 for 20); Dannhauser C.C. 1st. innings 74 all out, (D. Emam 23 not out), 2nd. innings 83 all out. Stevens 12.

Pathfinder Scouts

Following the registration of the Pathfinder Movement as the Scout organisation for Non-Europeans, the chief Scout's Pathfinder Commissioner (Mr. J. D. Rheinallt Jones) has received the following cable from the Chief Scout of the World (Lord Baden Powell):—"Full recognition of Pathfinders gives me the greatest happiness, and I cordially wish all success to its further growth and expansion in the spirit of scouting".

Dundee Vs. Pomeroy

A very interesting Tennis match took place in Pomeroy on Friday January 1 (New Year's Day), between the Dundee Indian Tennis Club and Pomeroy Indian Tennis Club. The Dundee team consisted of selected players from their town including Messrs. Rugbeer R. Singh and D. Doraswamy, who represented Dundee in the Inter-District Tennis League at Newcastle. The match was evenly contested and although the Dundee team played vigorously for victory, the Pomeroyites who were cool headed, easily overcame their opponents. The visiting team were heavily beaten with the results Pomeroy 7 sets and Dundee 2 sets. Pomeroy's victory over the Tennis match is due to Mr. Boodhoo for his help and support.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in *1896 by Swami Vivekananda* and conducted by the monks of the Ramkrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order some of the eminent contributors are:

Dr. Sir Jagadish Chandra Bose
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A.
Dr. Maria Montessori, M.D., D.Sc.
Prof. Benoy Kumar Sarkar
Dr. J. H. Cousins.
Radha Kumud Mukerjee, M.A., Ph.D.
Prof. Mahendranath Sircar, M.A., Ph.D.
Prof. M. H. Syed, M.A., Ph.D.
Dr. Tarakath Das.
Prof. Sushil Kumar Dhar Gupta, M.A., D.Litt. (London)
Prof. Nalini Kanta Brahma, M.A., Ph.D. (U.S.A.)
Prof. E. P. Hertwitz, (New York)
Dr. Sudhindra Bose.
Mr. [illegible]
Sir Gyan Ray Chatterjee, D.Litt.
Prof. P. K. Acharya, D.Sc., Ph.D., D.Litt.
Prof. E. E. Speight
Prof. M. Winternitz, Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains practical instructions of immense practical value.

Annual Subscription Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings or $ 3

ADVAITA ASHRAMA
4 Wellington Lane, Calcutta, India

'INDIAN OPINION'
(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)
For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.
Published Every Friday.
Subscription Rates
Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—
Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

That 'Ovaltine' look of Health

Supreme for Health Strength & Vitality

A SPARKLE in the eyes—a rosy glow in the cheeks—a happy smile on the lips—that is the *'Ovaltine' look of health*, which springs naturally from glorious good health and abundant vitality.

You can enjoy this radiant health always if you remember the vital importance of correct nutrition and regular sleep. For ensuring these, there is nothing to equal delicious 'Ovaltine.'

When Ovaltine is your daily beverage you know that your dietary is complete in every nutritive element required to build up body, brain and nerves. And when 'Ovaltine' is your regular night cap you can be sure of enjoying sound, restful, energy creating sleep.

Scientifically prepared from malt, milk and eggs 'Ovaltine' definately offers the maximum of health giving nourishment at the lowest price. Even when you make 'Ovaltine' entirely with milk it is still the most economical food beverage. This is due to its high quality and the small quantity you need to use.

'OVALTINE'

Made by: A. WANDER, LIMITED.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૫ જાન્યુઆરી ૧૯૩૬ અંક—૩.

નોંધ અને સમાચાર

યુનીયન પાર્લામેન્ટ ખુલ્લી

યુનીયનની નાતાલમાં પાર્લામેન્ટની બંધમા બેઠક ગયા જાન્યુઆરી તા. ૩ જીના સુકવારે ના. ગવરનર જનરલના હસ્તે ખુલ્લી મુકાઇ હતી. ના. લોર્ડ ડર્બેએ પોતાના ભાષણ દરમીયાન દક્ષિણ આફ્રિકાથી કોઇની મુલાકાત સમયમાં યુનીયન પાર્લામેન્ટના પ્રતિનિધિમંડળનો ઉલ્લેખ કરતા જણાવ્યું હતું કેઃ

"રજાના વખતમા પ્રધાનો, પાર્લામેન્ટના મેમ્બરો અને સરકારી અમલદારોનાં બનેલાં એક પ્રતિનિધિમંડળે હીંદ સરકારના આ મંત્રણાથી સફળતા અને મુલાકાતો દરમીયાન હીંદની મુલાકાત લીધી હતી. હીંદની સરકારે તેમજ પ્રજાએ પ્રતિનિધિમંડળનો કરેલા ઉષ્મા અને ઉદાર સત્કારનો માટે મારા પ્રધાનો અત્યંતરપણે આભારી થયા છે અને આશા ધરાવે છે કે બન્ને દેશો વચ્ચે હાલ વિદ્યમાન મીત્રતા વધુ સંબંધને એ મુલાકાત વધારે મજબુત બનાવશે."

પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ થનારાં બીલો

પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ થનારા બીલોમાંના કેટલાક નામપ્રધાનોના નીચે પ્રમાણે છેઃ

મુખ્ય પ્રધાન મી. સ્મટસ તરફથી : ચરકારનું પરદેશીઓનું બીલ.

નેટાલના યુનાઇટેડ પાર્ટીના મેમ્બર જનરલ પીનાર તરફથીઃ લાજ વગેરેની બાબી કરનાર બીલ.

ટ્રાન્સવાલના યુનાઇટેડ પાર્ટીના મેમ્બર મી. નોક્સ તરફથી નાટાલના ઓરેન્જીસ્ટો અને અંદર નાઓના સ્થિતિને લગતુ બીલ.

ઓરેન્જના યુનાઇટેડ પાર્ટીના મેમ્બર મી. પીએસ્ટર તરફથી યુરોપીયનો અને એશીયાટીકો વચ્ચે પ્રજાનો વસવાટ બીલ.

મીક્ષ પ્રજાનું બીલ

યુરોપીયનોએ એશીયાટીક કે નેટીવની સાથે લગ્ન કરવાનો પ્રતિબંધ કરનાર એક ખાનગી મેમ્બરનું બીલ પાર્લામેન્ટમા દાખલ થનાર છે. આ બીલનો એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે આ પણ યુરોપીયનોની યુનીયનના એશીયાટીક કે નેટીવની સાથે લગ્ન કરવાની છુટ આપવી જોઇએ.

પરદેશીઓને લગતાં બીલમાં બ્રીટીશ બેઠક નહિ રાખવામાં આવે

પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ થયેલા પરદેશીઓને લગતા બીલની કલમોની વર્તમાનપત્રના પ્રતિનિધિને મુલાકાતથી આપતાં મુખ્ય પ્રધાન મી. સ્મટસે જણાવ્યું હતું કે "આ બીલનો મુળ સીદ્ધાંત એ છે કે જે મેમ્બ પણ જગ્યાએ બ્રીટીશ રહેવાસ ન હોય તે યુનીયનમાં વસાહત કરવાના સંબંધમાં પરદેશી ગણાશે. જે પરદેશી લાંબા વસવાટના પરવાનો મેળવવાને હકદાર થયો હશે તેને આ બીલની કલમ બ્રીટીશ રહેવાસ નહિ ગણવા આવે. જન્મથીજ તે બ્રીટીશ રહેવાસ હોવો જોઇએ. કોઇ પણ દેશમાં વસાહતીઓ તો મતી સામાન્ય આપાતને આ બીલ લાગુ પડતુ નહિ હોવા છતાં તેમને આવાસના યુનીયનની પોતાની વસતીના લાભો ભોગવવાના રહીવાસ યુનીયનમા સમાવેશ પણ થશે આ તબક્કે ડા. મલાનના બીલથી વિરૂદ્ધ આ બીલ કેવીરીતે જુદું પડે છે તે સમજાવતાં મી. સ્મટસે જણાવ્યું કે ડા. મલાનના બીલથી તો યુનીયનમાં દાખલ થતા દરેક પરદેશીને માટે પ્રથમ તો નવું ચારિત્ર્ય મેળવું પડશે, અને તે દેશને યુનીયન સીવાય બીજે કોઇપણ સ્થળમાં ન જાણીતી વસ્તીમાં બળ કરી શકે તેવો દાખલો બેસાડશે. પરદેશીને માટે બીલમાં કરવામાંઆવેલા બીજા ત્રુટીઓમા સારી રીતભરતી અને ઉદારપણાનું હુકમ ધોરણ પણ રાખવામાં આવ્યા છે. બીજી વસ્તુ બીલની અંદર એ છે કે યુનીયનમાં દાખલ થનાર પરદેશીઓને એક મર્યાદા વધી વ્યાપવામાં આવશે જ તેઓએ ભરવા પડશે અને તે પછી યુનીયનના પરદેશખાતાની ઓફીસ પ્રત્યેક કેસની તપાસ કરીને વસાહતીઓના પસંદગી કરશે અને તે ઓફીસે તપાસ કરેલી નામાવલી એક બાજુ બોર્ડ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવશે જેનો ચુકાદો છેવટનો ગણાશે." મી. સ્મટસે અંતમાં જણાવ્યું કે જો કે આ બીલનો વસાહતીઓની સાધારણ આપાતને અટકાવવાનો ઇરાદો નથી જતાં તે એટલો તો ખાસજ રાખવા જોઇએ કે આપણ દેશોની જેમ યુનીયનને પણ પોતાના વસાહતીઓની પસંદગી કરવાનો હક છે. સાધારણ વખતમાં આપાં બીલની કદાચ જરૂર નહિ પડે પરંતુ આજે જગતના પણ ભાગોમાં એવી સ્થિતિ થઇ પડી છે કે કોઇ પણ વખતે યુનીયનમાં અન્ય દેશોમાંથી વસાહતીઓનો એટલો મોટો ધોધ આવી પડે કે આ દેશની વસ્તીને "નાનીયામ" હાનીકારક થઇ પડે. અન્ય દેશોને તેઓ નહિ જોઇતા હોવ તોપણજ કારણસર તેવા વસાહતીઓને આપણે તિરસ્કારી શકશે એ બીલનો અર્થ સ્વીકારી શકતા નથી.

યુનાઇટેડ કોંગ્રેસના ડિનરનો ભોજાર

હીંદ અને સીલોનમાંના પદાધિકારી કમીશનર, સર મોહમ્મદ ઝોબ્રુલ્લાએ હીંદની આર્થીક અને વ્યાપાર સંબંધી સ્થીતીના વર્ણન—૧૯૩૫ ના પોતાના રીપોર્ટમાં યુનાઇટેડ કોંગ્રેસમાંથી હીંદમાં આપવામાં આવેલા તારની નોંધ પાછળથી લેવામાં આવી છે અને એ વસ્તુ "દેખીતા નીરાશપદ" હોવાનું જણાવ્યું છે. શ્રી. પદમજી કરોડગાંધી કે પરનપ્ત કરોડની આપવાન મદદ આપવાનું જણાવાયું છે અને તેનું મુખ્ય કારણ એ જણાવાયું છે કે શ્રી. રતનશી કરોડની પ્રમોત નું કાપડ ગોળનું આપવાન થયું હતું અને એ સિવાય બીજાની આપવાનમા પણ મોટી ખટ થઇ હતી.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, જાન્યુઆરી તા. ૧૫ ૧૯૩૭.

સદ્‌ભાવના કે દ્વેષભાવના

ગયે અઠવાડીએ પાર્લામેન્ટ મુકી મુકતી વખત ના. ગવરનર-જનરલ બેરોં ક્લેરેનડને બાલ્કની કરતા દોઢસ્તાનને પોતાની સદ્‌ભાવના દર્શાવવા બે દેશના મુલાકાતે ગયેલાં દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિમંડળ વિશે સુચના કરી હતી. તેમણે જણાવ્યું કે મારા પ્રદેશનો એવો ખ્યાલ બંધાયો છે કે પ્રતિનિધિમંડળની એ મુલાકાતથી બન્ને દેશો વચ્ચેના વ્યાપારસંબંધ સુદૃઢ થશે. દોઢસ્તાનમાં ઘણા લોકોએ પ્રતિનિધિમંડળનો ખારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકાની દોઢ પ્રજાનો સદ્‌ભાવનાનો ભરો આપ્યા તો દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસતા અને જન્મેલા દોઢીઓ પ્રત્યેની એ દેશની વર્તણૂક ઉપરથીજ નીકળી શકશે. ત્યારબાદ પ્રતિનિધિમંડળ આ દેશમાં પાછું ફર્યું અને દોઢીઓ એવો ખ્યાલ સેવી રહ્યા હતા કે પ્રતિનિધિમંડળના નેતા મી. જે. ગોય. ફ્રેડરિકમેયર મુલ્કી પ્રધાન તરીકે દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસતા દોઢીઓની હાડમારીઓ ઘણે અંશે ઘટાડવામાં સહાયભૂત થઇ પડશે. પરંતુ અગારી મોટી નિરાશા વચ્ચે મી. ફ્રેડરિકમેયર દોઢીયા પાછા ફરતાની સાથેજ પ્રધાનમંડળમાં ફેરફારો થઇ ગયા અને મી. ફ્રેડરિકમેયર મુલ્કિસ્વરાષ્ટ્રપ્રધાનપદ પરથી નીકળી ગયા અને તેમની જગ્યાએ મી. સ્ટટ્ટ ફ્રર્નો નીમણુક થઇ. હવે દોઢીઓનો પોતાની દિશા સુઝતી નથી.

ઉગ્રવાદ વખણાયો પાની રહેલા બનાવોને લીધે આ દેશમાં દોઢી પ્રજાના ભવિષ્યને વિશે મોટી ચિંતા ઉત્પન્ન થઇ રહી છે. દક્ષિણ આફ્રિકાએ દોઢસ્તાન પ્રત્યે પોતાના પ્રતિનિધિ મંડળદ્વારા જમે તેવી સદ્‌ભાવના દર્શાવેલી હતી પરંતુ આ સમાં તેની પોતાની દોઢી વસતી પ્રત્યે તો એ સદ્‌ભાવનાનો સ્પર્શ પણ અભાવજ જોવામાં આવે છે તેને સદ્‌ભાવના કહેવી કે દ્વેષભાવના એજ નિર્ણય કરી શકાતો નથી. દ્વેષભાવનાના દાખલા શોધવા પડે તેમ નથી.

દક્ષિણના એંગ્લોઇન્ડીઅન સેનેટર રેનફુરે ઓફ્ટ, કે જેનો અમે એક વર્ણભેદની ઝેરી કાયદા નરીદે નિરોધ કરતા આવેલા છીએ, તેણે પોતાની ઝેરી અસર બતાવવી શરૂ કરી દીધેલી છે. સુરોપીયન તેમજ દોઢી વરપણીઓ રાહસી બાદ્યું બાવા જાગી ગયા છે એ એ કાયદાનું પ્રાથમિક રૂપ છે. વરપણીઓ ગભરાઇ ગયા છે કે તેઓના ધાપુતોથી હવે બીજી કોમ જમા શકાશે નેમ નથી ત્યાં તેઓના ધંધામાં લપટાયેલા છે. એવા દાખલા ગણતરી જણાવવામાં આવેલા છે કે જે ગાડુલો પહેલાં ધણી પા. ૧૫ ફેટલું મારીને ખાડું ભરતા હતા તેઓ તે હવે પા. ૫૦ ઉપર ગરવાનું ફેટલાનો માંગે છે અને તદ્દલાથી પણ નીચે કરી આપવાની ગાર ના પાડવામાં આવે છે. ઘીમાગ ઉગારણ, ૧ જે એંગ્લોબારીક ગ્રુપ રેનફુર ઓફ્ટરી ગ્રામવાસીના દોઢીઓપર આવી પડનારી તકલીફ ઉપક અંશે ઘણી ગયાનું જણાવવામાં આવ્યું હતું. તેણે રાજ્યના વિશાળ ભરપે સંપૂર્ણ તપાસ કર્યા બાદ દોઢીઓ તરફથી ઉભા પ્રવાહ થઇ રહેલા અમુક છતા ઓ અને ધંધાના માર્ગો ઘણાની પ્રોત્સાહીત ક્લેશોમાંથી મુક્ત કરવાની જણાવ્યા કરેલી છે. દોઢીઓની જરૂરીયાતો અને ઘાગાપુરીઓ કરતા તેં ઘણાઓ ઘણીજ ઓછા છે પરંતુ દોઢી કોમ તેની સામે પોકાર કે તેની ઘણા તો ન્યુનીસીપાલીટીઓના કાજ ઉપર છે અને સરકારને મજબુર કરવાઓને બહાદી નહિ આપવા અને મેતે કરવા દરાવેલા દોરવા માગણી કરી રહી છે.

જોહાનીસબર્ગ અને કૂતીપુર—નરાયનગર્ગની મ્યુનીસીપાલીટીઓ આ બાબતમાં કેદાદરખા કપ છે.

રેલ્વેમ્સ એક્ટ એ બીજો એક આનિષ્ટ કાયદો છે કે જે નાદાયણ તો દોઢીઓને પુરતી તકલીફ આપી રહી છે અને હવે જોહાનીસબર્ગના દોઢીઓને પણ સીમામાં નાખી રહ્યો છે. નાની સીટી કાઉન્સીલે ટ્રીમેઝબર તા. ૩૧ ના રોજ ૧૨૧ પર માણી કરી જવાની નોટીસોના રૂપમાં દોઢી કોમને નવાં વર્ષની ભેટ આપી છે આ નોટીસોનો જો અમલ થશે તો જોહાનીસબર્ગના બસ્ટ્રાક્સ પરામાં વસી રહેલા ૫૦૦ જેટલા દોઢીઓ અને રંગીન લોકો ફેબ્રુઆરી તા. ૧ લીએ પરબાર વિનાના થઇ પડશે. તેઓની દલીલ એ છે, કે ૧૯૩૬ ની સાલની સદ્‌ભાવનાની કાઉન્સીલે તેઓને બીજા પરો રોધ્યા હોવાની ખેતરણી આપી હતી. તેઓએ શોધ કરી પરંતુ તેઓને અન્ય કોઇ પણ સ્થળે પરો મળી નહિ શકયા. અસહકારદ્વારા દાક્ષિનસીકામા માણ ગાય તે કરતા વધારે વસતી થઇ ગઇ છે. સોકામાટાકિંગ પણ બરબાદ થઇ ગયું છે, કમળાના તે સ્થળની મુલાકાત લેનારાઓ, બનુભવો એવી સ્થિતિમાં કી રીતે રહી શકે છે એ જોઇ ચકિત થઇ ગયા છે. અન્ય ટાઉનશીપો આ સ્થળો પણ નેટલમાં જ બરેલાં છે. આવી એક કમ્પ્યુટેશને ટાઉન કલાર્કની બુલાકાત લીધી. કમ્પ્યુટેશનો જણાવ્યામાં આવ્યું કે બરબાદ-ક્રમોથી દુર કરવા માં આવનાર દોઢીઓ અને રંગીન લોકો માટે બીજી સગવડ કરવામાં આવશે. નાર બાદ કશું સાંભળવામાં નહિ. લોકોના આક્રમણ પરિણામ ઉપર જણાવેલી નોટીસો તેઓપર બજાવવા માં આવી. તેઓને જણાવવામાં આવ્યું છે કે જાન્યુઆરી તા. ૩૧ ની નોધીમાં તેઓએ એ જગ્યા ખાલી કરી જવી પડશે. નહિ તો તેઓના મકાનો તોડી પાડવામાં આવશે અને જો તેઓ ત્યાં રહેશે તો બાકીમાં રૂપ પા. ૧૦૦ ના દંડને પાત્ર થશે. આ બાબતમાં રજુઆતો થતાં કાઉન્સીલ સાંજતા બાબતના લોકોને માટે કામચલાઉ સગવડ કરવાના વિચાર કરી રહેલી હોવાની બાબર મળી છે. પરંતુ હજારો નીરાશ-ભણી દિલો આ લોકોની બ્યવસ્થા ગોઠવાના પ્રમુખ છે, તેઓ જણાવે છે કે કાઉન્સીલ આ લોકોને પોતાના મકાનોમાંથી નાંદ કાઢી મુકે ત્યારે તેમને કાયમ સારી બીજી જગ્યા મળી શકે તેમ નથી. વધુમા તેઓ જ ઉમે છે કે:

> "કાઉન્સીલની આ કામગીરી લોકોને માટે રહેઠાણોની વ્યવસ્થા કાઢ કરી આપવાની સંકુચિત નીતીમા સિવાય બીજું કાંઇ નથી કે રહેઠાણોની યોગ્ય સગવડના અભાવે ઘણે ખાસ કરીને **સીટી કાઉન્સીલના પરા-બીલીજ ઝોનમાં** અભાવ છે અને અંત માં જો અમારે ત્યાંજ પડાવ નાખવો પડે તો અને જરાયે આશ્ચર્ય નહિ થાય.

રેવરન્ડ સીમામણીનું આ કથન બીલકુલ વાજબી છે, તો ન તેની પહેલાં તેમણે એક કથન કરેલું તેની સાથે આમે સપૂર્ણ સહમત થઇએ છીએ. તેમણે એવું જણાવ્યું હતું કે: "લોકો તો નીકળી જવાને બધાજ તૈયાર છે પરંતુ આપણે જોહાનીસબર્ગમાં તેઓને રહેવાને એક પણ ખાલી રહ્યા મળી શકતું નથી." એક ઘોર અન્યાયને તાબે થવાને પોતાના લોકોને લાચાર આપણી એ રેવરન્ડ સીગામણી બાકસેથી આંખ સહન નજર કરી શકાએ.

સ્લમ્સ એક્ટનો જે રીતે અમલ થઇ રહ્યો છે એ જોતાં આપે એજ નિર્ણયપર આવી શકીએ છીએ કે દોઢીઓને માટે આ કાયદો સાકુના પેટામાં સેતાનના જેવો છે. તેનો દેખીતો હેતુ ગંદકી દુર કરવાનો નહિ પરંતુ ગંદકીમાં વસનારા લોકોને દુર કરવાનો છે. એટલે સત્યાગ્રહમાં પ્રજાના અમુક વર્ગને કરગ્રહાન કરેલાપણા પાકરોમાં પકેલો કાદવનો—સેગ્રેગેટ કરવાનો—છે આ કારણ આજે અરક્ષાસ્થામાં થઇ રહી છે. ત્યાંથી દોઢીઓ અને રંગીન લોકોને કાઢવાનો તાત્કાલિક હેતુ એ છે કે ત્યાં મ્યુનીસીપાલીટી મરીજ પુરાણીવસ્તીના એ પાકડને ભાંડે આપવાને ૧૨૧ રહેવાના મકાનોનું બાંધકામ ચાલુ કરી દેવા માગે છે.

તોપિ સેવા જેવી બીના એ છે કે અત્યાર સુધીમાં એક પણ એવો બનાવ નથી બન્યો કે જ્યારે પુરાણીવસ્તીના. તેઓને બાદ રહેઠાણની અન્ય સગવડ થયા સિવાય, પોતાના જ સ્થળમાં પરથી;રહેવા દોષ ત્યાંથી નીકળી અન્ય સ્થળે જવાનું ફરજીયાત આપેલું હોય. હકીકતમાં પુરાણીવસ્તીને ત્યાં તેઓ કાયમ વસી રહેલા છે ત્યાંથી કાઢવા માં આવવાજ નથી.

હવે તો ગ્રાન્ટાસીરાના ત્રિલા ખરીજ દોષ તો દોઢીઓને વિરુદ્ધ પણ તેઓએ એજ નીયમ લાગુ પાડવો જોઇએ. શા સારૂ વરોથી તેઓ પરથી રહેલા છે ત્યાંથી તેઓને દુરના સ્થળોએ

ઠાલવ્યા જોઇએ? શા સારૂ તેઓ અમારા બલ પરથી રહ્યા છે ત્યારે અંદરથી દૂર કરીને તેઓને બાંયનાં સાંજ વધારે સારી સ્થિતિમાં રાખવામાં ન આવે?

ઉપર અમે હીંદીઓને ચિંતા અને અશાંતિ ઉત્પન્ન કરી રહેલા બે કાયદા ટાંક્યા છે. હવે "દાઝયા ઉપર ડામ" દેવાને પાર્લામેન્ટના ચુનાયેલ પાર્લીમા કેટલાક ક્રાંસવાલના મેમ્બરો હીંદીઓના વેપારના પરિણામે ઉપસ્થિત થએલી આર્થિક સ્થિતિની તપાસ કરવાને એક કમીશન નીમવાની સરકારને વિનંતિ કરી રહ્યા છે. તેઓ જણાવે છે કે ક્રાંસવાલ અને નાટાલના કેટલાક બારોબારથી હીંદી વેપારીઓ મોટે પાયે યુરોપીયનોને દાબી કાઢી રહ્યા છે અને કેટલાક ગામમાં તો હીંદીઓ વેપારનો બધોયે ધણી બની બેઠા છે. આ વસ્તુ અન્તિઅંશાંકિત થએલી છે એ મુદ્દાઓમાં એજ બાબતની તપાસ કરવા બોર્ડો અનેક કમીશનો સ્થાપિત કરી ચુકેલા છે. અને આ પ્રશ્નો ફરી બીજું કમીશન નીમવાની શી જરૂર આવી પડી છે એ અમે સમજી શકતા નથી. જેઓની નજર આજે પરદેશીઓ ઉપર ફરી રહી છે તેઓની નજર હીંદીઓ તરફ ફેરવવાની જો એક રાજદ્વારી બાજી હોય તો ન્યાય્ય ગણાય. આ દેશના ગજ દારીઓમાં પરદેશીઓ પણીજ મજબુત સ્થિતિ ધરાવી રહ્યા છે અને પોતાની ઉપર આવી પડેલી નકામી બીનજરૂર જોખમદાર જવાબદારી ગાંડા બાદશાહ હીંદીઓનો તેઓ પ્યારાં નરીને દુરપયોગ કરવા જોગના હોય એ જરાયે અસંભાવિત નથી.

અંતમાં અમે પુછીયે કે શું આ દાખલાઓ હીંદુસ્તાન સર્વનો દક્ષિણ આફ્રિકાનો સહભાવ સુચવનારા ગણી શકાય ખરા?

—:o:—

આંતર જાતીય લગ્નો

આ ચાર અને ચિચારના આ સ્વતંત્ર યુગમાં પાર્લામેન્ટમાં રજુ થનારૂં માથું લગ્નોને લગતું બીલ અનુભવની બાબતમાં સ્વતંત્રતામાં દખલગીરી કરનારૂં હોવા ના આધારે કેટલાક લોકો તેનો જરૂર વિરોધ કરશે. પરંતુ અમે ખાસ કરી આ બાબતમાં કહેલેક દરજ્જે જુના વિચારના હોઈએ અને જાતીય શુદ્ધતા દ્વારા સમાજમાં માનનારા હોઇ આવાં બીલને આવકારદાયક ગણીએ છીએ પ્રત્યેક જાતીએ પોતાની જાતીને શુદ્ધ રાખવામાં ગર્વ લેવો જોઇએ. પરંતુ અમારા મત પ્રમાણે પ્રસ્તુત બીલની મર્યાદા સંકુચીત રાખવામાં આવેલી છે. જો એમ જણાવવા આવે કે બીજ જાતવા આંતર લગ્નો તેને માત્ર યુરોપીયનોજ ચિંતા થએલી જણાય છે. બીલમાં જણાવ્યું છે કે યુરોપીયનોથી કોઇ પણ બીજી એશીયાટીક કે નેટીવની સાથે લગ્ન નહિ કરી શકાય. પરંતુ યુરોપીયનને કોઇ પણ રંગીન માણસ અથવા કેપ બલાયના સાથે લગ્ન કરવાનો નેગ્રો, એશીયાટીકને કોઇ પણ રંગીનની સાથે, કેપ મલાયની સાથે કે નેટીવની સાથે લગ્ન કરવાનો પ્રતિબંધ કરતું નથી. આવી જાતના લગ્નો સામા વળગણના બંધોને સુખદાયી નીવડેલાં હોવા એવા દાખલા આજેજ જોવામાં આવ્યા છે. કુટુંબવાળી નીવડેલા બંધોના દાખલા અનેક છે. આવી જાતનું બીલ પસાર કરવા માં આવે તો તેની મર્યાદા આ બીલમાં જોવા મા આવે છે તેટલી સંકુચિત નહિ હોવી જોઇએ. અમે આંતરજાતીય લગ્નો સંબંધે અહકારનારા બીલને આવકારદાયક ગણીએ છીએ. પછી તે યુરોપીયન અને રંગીન, નેટીવ કે કેપ મલાય વચ્ચે હોય પ્રસ્તુત બીલની પાછળ અમે તેવો હેતુ કલ્પેલો હોઇ અને મુળ હેતુ નથી રહેલો એ અમે સારી રીતે જાણીએ છીએ જ્યાં તેનો વીરોધ કરવા નથી ઇચ્છતા. કુચ્ચ નૈતિક દ્રષ્ટિએ જોતાં તે આવકારદાયકજ છે કેમકે તેનું અંતિમ પરિણામ એશીયાટીક અને નેટીવ, કે જેઓ પોતાની જાતીનું અભિમાન ધરાવે છે, તેની અધોગતિના ખાડામાંથી બચાવનારજ આવશે.

ડ્રીપુર્ટ-મરાઇસબર્ગના હિંદીઓનું ભાવિ

કમીશનની બલામણો સામે ટાઉન કાઉંસીલનો વિરોધ

ડ્રીપુર-મરાઇસબર્ગ ટાઉન કાઉંસીલની ગેરા દિવસ પર મળેલી મીટીંગમાં એશીયાટીક સેન્સ ટેન્યુર એક્ટ કમીશનની મજકુર ન્યુનીસીપાલીટીઓના બનાવો વિરોધી બલામણોપર ગમાં થઇ હતી અને તેની સામે વિરોધ દર્શાવવા માં આવ્યો હતો.

ન્યુનીસીપાલીટીમાં રંગીન લોકો માટે એક ટાઉનશીપ સ્થાપવાને જગ્યાની પસંદગીનાં સંબંધમાં કાઉંસીલનું એક રેપ્યુટેશન દુઃ મુદ્દાપર સ્પેશ્યલ ટાઉન મુકર્જા પ્રધાનની મુલાકાતે જનાર છે.

કમીશનની બલામણોપરના કાઉંસીલ કમીટી ના રીપોર્ટમાં જણાવાયું છે કે કમીટી એ કે કોઇ પણ રીતે સંબંધ જગ્યા નથી કબજાની છતાં તેને એટલું તો માનવું છે કે રેલવેની ઉત્તરે અને ડ્રીપુર્ટ નોર્થની ઉત્તરે આવેલી જગ્યા કે જેની રંગીન લોકો માટે ટાઉનશીપ સ્થાપવાને માટે કમીશને બલામણ કરી છે તે સ્થાની અણઘોરિક અને પસવાટનો સ્થળો ચિકાસવાની જરૂર હોવાથી ઉપરના રેપુટેશન સંબંધિ આપવી નહિ જોઇએ

કમીટીએ બલામણ કરેલી છે કે પ્રીન્સેસ સ્ટ્રે. એમ. ફેકટરી અને પ્રીન્સેસ રોડની વચ્ચે નો ૬૦ એકરનો પ્લોટ કે જાગની વગરની રેટપેયર્સ એસોસીએશનોના પ્રતિનિધિઓની સાથે કમીટીએ તપાસેલો છે તેને રંગીન લોકોના ટાઉનશીપ માટે ઓકયુપેટ કરવા પ્રધાનને માગણી કરવી અને જો પ્રધાનને એ જગ્યા માન્ય ન હોય તો વીટપુર્ટજી ગેપ ડીવેલપમેન્ટ કંપની તરફથી કાઉંસીલની આગળ આવેલી જગ્યા જેનો કાઉંસીલે અગાઉ વિચાર કરેલો તે એક ઓકયુપેટ કરવાની પ્રધાનને માગણી કરવી. બન્ને જગોનના સંબંધમા શરત એ કે એ જમીન ફી હોલ્ડ અને ધંધાના કોમ પણ પ્રતિબંધોથી મુકતી બને

રીપોર્ટમાં વધુ જણાવવામાં આવ્યું છે કે મે સ્ટ્રીટના સત્તામા ઓકયુપેશન માટે અયુક્ત જમીનની બીજને કરેલી બલામણના સંબંધ મા કમીટીને લાગે છે કે ડ્રીપુર્ટમાં મોટા ભાગની રંગીન વસ્તી આ સ્થળની સગવડ ધ્યાનમાં લેશે. એ બાબતમા કમીશનના મતને મળતા થયા છતા દરમ્યાન અને બરસેલ્ડીના સ્ટ્રીટોમાના સત્તાઓ ને રીપોર્ટના ગાળા એક ભાગમા કમીશન ઓકયુપેટ કરવાના બલામણ કરેલી છે તે, કો પ્રમાને મારા વાજબીપણે જરૂરી સગવડ પુરતી આપનારા છે અને કાઉંસીલ રંગીન લોકોને માટે જે ટાઉનશીપ સ્થાપવા માગે છે તેનાથી રંગીન લોકોની જરૂરીયાતો પુરતી રીતે પુરી પડી રહેશે

આથી અમે બલામણ કરીએ છીએ કે મે સ્ટ્રીટના સત્તાના સંબંધમાં કમીશને કરેલી બલામણ રદ કરેલ પ્રધાનને માગણી થવી જોઇએ કેમકે એ સત્તામાં યુરોપીયનો વસવાયા મકાનો બાંધવાને જમીન માટે મોટી માંગ થશે.

પુર્વના સત્તા વિશે પણ મરાઇસબર્ગમાં જાહેર સભામા વિરોધ દર્શાવાતાં બલબેદ પડેલો છે.

કમીટીએ ન્યુકલેર સેટલમેન્ટની દક્ષિણે અને રેસકોર્સની બાજુમા એક સત્તો પસંદ કરેલો છે કે જે તેણે મરાઇસબર્ગના ગોલ્ડસ્ટ્રાટો અને બાકુલાના એસોસીએશનના પ્રતિનિધિઓની સાથે તપાસેલા હતો.

એસોસીએશનના પ્રતીનીધીઓએ પોતાની દલીલનું પુનરાવર્તન કર્યું હતું કે મજકુર સત્તામાં ટાઉનશીપની જરૂરજ નથી. પરંતુ પ્રધાન બીજા કોઇ પણ સત્તાને વિશે નીર્ણય કરવાના હોય તો મજકુર સત્તો બીજા બધાના કરતા ઓછામાં ઓછા વાંધા ભરેલો છે અને પ્રધાનને "ડ્રી" અને "સ્પ્રી" માં જે બલામણ કરેલી છે તેના કરતા વધારે પસંદ કરવા જોગ છે.

આથી કમીટીએ એવી બલામણ કરી છે કે "ડ્રી" અને "સ્પ્રી" ને બીજકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે અને પ્રધાનને ન્યુકલેર વાળો સત્તો જો તેઓ બાર ગાન્સ હોય તો એકયુપેટ કરવા ની માગણી કરવામા આવે.

નાટક સીનેમાના ગુણ દોષ

નીચલો ફોમ 'હરીજનબંધુ' માંથી ા. ગોા. ના વાંચકોના લાભાર્થે આપીએ છીએઃ-

ત્યા ગોા ગોડા ગાદરો એ લેખનાળામાં મે એક વાત કહી હતી કે જાહેરાત સેવકો આપણી ખામીઓ તો ખુબ કરતસર કરે છે, પણ દોષ કેમેરા જેવી વસ્તુઓ પાછળ પૈસા આપી નાખવા આપણે તૈયાર નથી. તે પર એક ભાઇએ પ્રશ્ન ઉઠાવ્યો કે સામાન્ય સેવકો પાસે એવી વસ્તુઓ પાછળ ખર્ચવાને પૈસા હોવાનો સંભવ જ ક્યાંથી હોય? અર્થાત એમને મારા પ્રત્યાઘાતમાં અતીશયોક્તિની ઝાંખ આવી હતી

પણ હાલમાં જ મારી નજરે ચઢેલા પાંચસ્ત્ર સેવા તરફ સેવકોનાં ઉદાહરણ ઉભાં છે જેમના માં નાટક સીનેમા મારે ફરી વખતી દોષ એમ મને ઝાંખા આવી છે. તાનાં શહેરોમાં કે તેની આસપાસના ગામોમાં કામ કરનાર તરફોને —અને કેટલીકવાર મોટાઓને પણ — આ રીતે મનોરંજન મેળવવાની પ્રવૃત્તિ ઉત્પન્ન થઇ જાય તેમાં — જે પ્રલોભનો અને પરીસ્થિતિ વચ્ચે આપણું જીવન વીતે છે તેનો વીચાર કરીએ તો ગાભરું જેવું નથી, પણ સંયમપ્રિય અને સેવામય જીવન ગાળવાની ખેવ ધરાવનાર સેવકે આ બાબતથી ખુબ જ ચેતવા રહેવાની જરૂર છે. એક બાજુથી પ્રબળ પ્રોપાટકે નીચોવાઇ રહી છે અને બીજી બાજુથી એમની આસપાસ નાટક સીનેમાં વગેરેના પ્રકાશનો વધારે ના વધારે પ્રમાણમાં મુકાતાં જાય છે, એ જ કંઇ નાનીસુની આપત્તિ નથી. પણ સેવાકાંક્ષી તરફોને માટે તો એ આપત્તિઓમે વિશેષ એના અધિકારી બની છે.

નાટક સિનેમા મનોરંજનનું, પ્રમાણમાં, નિર્દોષ સાધન બનાવું છે; એટલું જ નહીં પણ તે જ્ઞાનપ્રદ્ધા તથા ધારેક ચુસ્તાચારનાચર્યક પણ પ્રમાણ છે. પણ વર્ષ પર ઉતરેલા હરિશ્ચંદ્ર ના નાટકની મન પર ગમગમની પડી ગયેલી અસર વીષે ગાંધીજીએ પોતાની આત્મકથામાં લખ્યું છે, અને એવો જ અનુભવ બીજા ઘણા કહી શકે એમ છે. એનો અર્થ એ છે કે મન ઉપર સંસ્કાર પાડવાની શક્તિ નાટક સીનેમામાં જેટલી હોય છે તેટલી નીચાણમાં કરાવાતા અભ્યાસમાંથી નથી. આ દ્રષ્ટીબિંદુમાં જ નાટક સીનેમાનું અમૂલ્ય તેમજ વિષ રહ્યા છે.

નાટક સીનેમાની ચાહના વધારવા માટે એના વસ્તુ (વિષય) ની આકર્ષકતા ઉપરાંત રંગસુગિ અને પાત્રોની સુસ્વરવસ્તુ મહત્વ પણ હમેશાં ગણાતું આવ્યું છે. છતાં ૩૦—૪૦ વર્ષ પહેર એ સમયનાં તે વખતનાં અલ્પ સાધનોની મર્યાદામાંજ રહેતી સજાવટની એ કળા આજની મુકાબલે બહુ ઓછી ખીલાયેલી હતી. આજે તો ના નેમાના તખ્તા જાય એટલી ખીલવા છે. પરીણામ આજનું હરિશ્ચંદ્રનું નાટક ને સિનેમા ની કુશળતા ધરાવતા અજવાળા એ નાટક જેટલું સાત્વિક દોષ છે એમ ન કહેવાય

નાટક એટલે નાટક. એ ભજવવામાં કંપની નો પ્રધાન હેતુ મોજોને સન્માર્ગે ગડાવવાનો હોતો નથી પણ પૈસા કમાવાનો દોષ છે એટલે મોજો ને રીતે પોષાઇને આવે તેવી બધી યુક્તીઓનો તે ઉપયોગ કરે આવી સાત્વિક મનાતા નાટકમંડળી હતી પ્રેક્ષિતના મોજોને તેમની રૂચિ પ્રમાણેનો ફોક રાજસ મસાલો મળે એવું પણ આજ કાલના કરેલું હોવાજ 'રંગ ગયા કા મોટા' નું ગાયન હરિશ્ચંદ્રના નાટકમાંનું છે ને? કયાં બાલવાદી રાજા હરિશ્ચંદ્રના પ્રજાનો ઉપદેશ, અને કયા ભાંગના પીવાથી "મન મોજ મોટે, તન તેજ ચઢે" નો ઉપદેશ! પણ દરેક નાટકમાં આવી ઓછીવત્તી ઝલકી રસુજ ઉત્પન્ન કરનારો દરજો ઉભો કર્યો વિના તેમને ચાલેજ નહિ.

૩૦—૪૦ વર્ષની આ વિષમતાથી આપણે પ્રગતિ ગઇ છે. નાટકની જગ્યા હવે સિનેમાઓ લીધી છે. અને સિનેમામાં એકાદ આવું સાત્વિક નાટક હોય તોયે તેની પહેલાં કે પછી બીજા ઉલટા ભક્તિનાં પ્રદર્શનો વગેરે રાખવામાં આવે જ છે

નાટક સંગીત વગેરે બધા ગુણોનો છે ખરો. પણ ગુણમાત્ર આખરે આત્મવિકાસનું સાધન બની જાય છે ત્યારે એ પોતાના હૃદયમાં અનુભવવાના આનંદને પ્રસર કરવાની સ્વયં પદ્ધતિ રહેતી નથી, પણ બોકસ ભજના કરવા માટે ઉત્પન્ન કરેલી મજા બને છે સીતાની શોધે આવા મુદ્દે દેખાવ પર માટે તુલસીદાસે રામાયણમાં એવી કલ્પના કરી છે કે રાવણના હરણ પહેલાં સાચી સીતા અગ્નિમાં થઇ ગઇ અને પોતાની જગ્યાએ એક માયિક સીતા મૂકી ગઇ. રાવણ જેને હરી ગયો તે સાચી સીતા નહોતી; પણ એ સાચી સીતા નથી એમ રામ સિવાય બીજું કોઇ જાણી શકે એમ પણ નહોતું. એજ રીતે પૈસા કમાવા માટે બધાજ નાટક ને સીન વગેરેના પ્રયોગો થાય છે ત્યારે ત્યાં કળા હોતી નથી પણ કળાની મારામાર હોય છે.

આજ હોવાથી નાટક - સિનેમામાં બનનાર હરિશ્ચંદ્ર, રામ, સીતા, તારા, લુવકુશ, એકનાથ વગેરે જો પાત્રોના વેશ બજવ્યા છતાં જેવા ને તેવા મોરોજ રહે છે કયા નહિ પણ કથાની મામાની ઉપમેયના કરતાં હોવાથી તે ખોટા કરનારાઓથી પણ ભારોભાર ઉચ્ચ દરજ્જે ઉતરે જાય છે, અને અનેક પ્રકાર ની અસ્વસ્થતામાં તેઓ ફસાઇ જાય છે. આને પરિણામે હરીશ્ચંદ્ર રામ વગેરેના વેશધારી ઉપરની બાંધની નીચે તેમના ઉતરતા જીવનનું વિષ પણ પ્રેક્ષકને ગળ્યા વિના રહેતું નથી. એમની આંખો અને કાયમાત્રના વ્યવહાર સાત્વિક વૃત્તિ પ્રગટ કરવા નથી પણ રાજસ પ્રવૃત્તિ પ્રગટ કરે છે

પોતાની સંયમશક્તિ અને ગ્રેષ્ઠાવૃત્તિને સીધી રાખવાની પ્રેરણાવાળા તરફોને માટે આવા સાત્વિક કહેવાતા સીનેમા પણ જોખમકારક છે. ફાકના કે તંબાકુના સેવન કરનારાં ગાયનના થિયેટરોમાં દેખાવવામાં આવતાં નાટક સીનેમા ને વધારે હાનીકારક લાગે છે. ફાક કે તંબાકુ કુનો અસ્વસ્થીઓ રિયલાઈઝ નથી રહી શકતા એમ અનુભવીઓ માને છે પણ ને ભલા એનું સેવન થયા પછી મારૂ સમજ પછી એની બધી ખરાબ નીકળી જવાના સંભવ રહે છે પણ નાટક સીનેમાના ગ્રેષ્ઠ રોપનની અસર આવી જલ્દીથી આવે એમ પણ જાણી શકે. આવો જલ્દીથી ના આવે તોયે પણ લાંબા વખત સુધી એનો સંસ્કાર ચિરસ્થાયી બને. ગ્રેષ્ઠાદ વિલાસી દ્રશ્ય, હાવભાવ કે સુકના સૂચનાનોથી તરફોના મન ઉપર સંસ્કાર પડી જાય, અને પછી આનીબાજીએ પણ એનું રસપાન જાગી ઉઠે, અને અતિશય મહેનતપૂર્વક કરેલી એની સંયમસાધના ને પુણ્યમાં મેળવી દે દિવસો સુધી સંપરેલી સહિત ચેતનાના લાગ અને સૂમ વાસનાઓ જાગ્રત થઇ જાય.

કેટલાયે તરૂણો દેશપ્રેમથી પ્રેરિત થઇ સેવા ક્ષેત્રમાં પેંઠવાયા છે. દેશને માટે પોતાનું જીવન ખર્ચી નાખ એવો ઉદાત્ત મનોરથ તેઓ સેવે છે. તે માટે તેવા પણ્યોએ પોતાનાં કુટુંબીઓ નો વિરોધ સહન કર્યો છે, ધન કમાવાની લાલચ અને અનુકૂળોનો ત્યાગ કર્યો છે. કેટલીકવાર કુટુંબીઓને રડાવ્યાં પણ મુક્યા છે જો તેમાંનું પોતાના જો મનોરથને વળગી રહેવું હોય, અને દેશ માટે જરૂરની હોય તેવી બધે ત્યજવાની કુબ્બતનું બલિદાન આપવાની શક્તિ જાગી રાખવી હોય, તથા સેવાના ક્ષેત્રમાં દ્રઢ રહેવું હોય તો કોઇ કે તંબાકુના સેવન કરતાંય થિયેટરના સેવનથી વધારે સાવધાન રહેવાની જરૂર છે. જો પ્રકારનું મનોરંજન મેળવવું જ હોય તો સંસ્થાઓનાં ઉત્સવ સંમેલનોમાંથી જ મેળવવું જોઇએ.

મુસલમાન તથા ખ્રીસ્તી ધર્મમાં મહમ્મદ, ઇસુ વગેરેનાં નાટકો ભજવવાની ના મનાઇ છે. હીંદુધર્મમાં એવી મનાઇ નથી; પણ મારો પોતાનો અભિપ્રાય એવો છે કે ધાર્મીક ભક્તિ ઓનાં નાટકો પંચાદારીઓ સારરૂપે ન ભજવાવા જોઇએ, અને પૈસા લાભ એના પ્રયોગો ન દેખાડવા જોઇએ નાટકવાળા ભજનાવાર મોટી ઉમરના સાત્વિકતા ઓપુરુષો કેવળ ભક્તિ ભાવથી એને એકાદવાર ભજવે તો ભારો, તેમાં ન ભળે તો નાના પાયાનો દ્વારા એના પ્રયોગો પણ

ફિરોજલાલ ધનજીભાઇદાદાભાઇ અજારૂવાળા.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

શેઠ નાનજી કાળીદાસ મહેતાનું પ્રીટોરીઆમાં સ્વાગત

પ્રીટોરીઆના ઇન્ડીઅન મેમ્બર્સ તરફથી શેઠ નાનજી કાળીદાસ મહેતા એમ. બી. ઇ. અને તેમના ધર્મપત્નિનું તા. ૬ ઠ્ઠીના રવીવારે રોયલ મીનેગામાં સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું આ મેળાવડામાંજ ડરબન થી આવેલ ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅન સ્ટાફ અને જોહાનીસબર્ગ થી પધારેલા પી. અને મીસીસ અબ્દુલ્લાનું સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું સભાનું પ્રમુખ સ્થાન કાઉન્સીલર એ. જે. કુકે લીધું હતું. મેમ્બર્સ તરફથી પ્રમુખ મી. કાસમ આકુજીએ મહેમાનોને કુલોના હારતોરા આપ્યા પછી ભાઇ શ્રી પ્રીટોરીઆના હાલુ સેવા સમાજ તરફથી રા. નાથાલાલ જી. કામાએ અને પ્રીટોરીઆ ના યુનાઇટેડ ઓર્ગેનાઇઝેશન તરફથી મીસ મેમોમેન અનેકરે કુલોના હાર તોરા અર્પણ કરવા હતા. શ્રીમાન નાનજી શેઠને આવકાર આપનારા ભાષણો પેથી રેવરન્ડ મીગાગ્વી મી નાનાભાઇ સીતા મી. ઇન્દ્રા આકુજી મી. હાજુસ ઉમર મી. અલીમાહ પેસમ્મા મી. ગુલામ મહમદ કેશવજી રા. નાથા લાલ જી કામા, મી. પી. ઓસ. ભવા. (લિંબ્ડાવાળા) મી. કિલાસ્વામી પીલે, નારાયણ સ્વામી અબુબકર પીટસ વગેરેના. તેમની સેવાની કદર કરનારા ભાષણો કર્યા હતા બોમ્બે ક્રોનીકલ અને અન્ય પ્રાંત તરફથી પડતા મુશ્કેલીમાં તેમના કુટુંબની એ આવકારનો જવાબ વાળ્યો હતો આમ પ્રીટોરીઆમાં તેમનું જે સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું તે માટે ઊંડો આભાર દર્શાવવામાં આવ્યો હતો. બાદ કરીને કાળીદાસભાઇ જણાવ્યું કે અથાગ પરિશ્રમ લેવાથી પોતાની મેળા ભાગની હતી, તે માટે ઉંડા હૃદયથી તેમના આભાર માનતો હતો સાથે બાકી મીસીસ અબ્દુલ્લાઓ તેમના કરેલા સ્વાગત બદલ આભાર માન્યા હતો બાદ શ્રીમાન શેઠ નાનજીભાઇએ તમના કરેલા સ્વાગત માટે આભાર માનતાં દરેક હીંદીને સંપથી રહેવાની સેસાઇટ આપી હતી અને માતૃભાષા પ્રત્યે પ્રેમ કેળવવાની આપીલ કરી હતી અને માતૃભૂમી હીંદને ભૂલી નહી જવાનું જણાવ્યું હતું અને દરેક રીતે સાદેપ નહી પણ જ્યાં ત્યાં હીંદીગણ જીવન ગાળવાની અરજ કરી હતી અને આ દેશમાં ચાલતા બે હીંદી અખબારોને ટેકો આપ વાનું જણાવ્યા બાદ પાન તાબુંબેલના સરબરાહ વચ્ચે ભોડક લોથી હતી આ મેળો મી. આર મુસુએ દરેકનો આભાર માન્યા બાદ સભા બરખાસ્ત થઇ હતી

યુનીયનમાં બાળકોના હિંદી અભિરુચી

મહત્વના કરેલની શાળાની બાળકોના અભીરુચી બી. ૪. કુરાયસ્વામીએ કરેલા યુનીયનમાં પાંચ મહીના ગાળી જોહાનીસબર્ગમાં નવરચેન્ડ ઇન્ટર્નીયર ડા. ડાન્સ પોરોના હાથ નીચે બાળકોની સ્થિતિનો અભ્યાસ કરી રહ્યા હતા તેઓ અંગે અઠવાડીએ હીંદ જવા ઉપડી ગયા છે "સન્ડે ઓબ્ઝર્વર" ને તેઓએ કહ્યું હતું કે અહી તેમણે જે જોયું છે તેની તેમના ઉપર ઉંડી છાપ પડી છે. તેઓએ કહ્યું કે ગવર્નર દર વરસે ૩,૩૫,૦૦૦ આઉંસ સોનું પાઉંડ ૨૨,૦૪,૦૦૦ ની કીંમતનું ઉપજાવે છે. "અગારી પાસે પણ સાઉથ આફ્રિકાના જેવું કંઇક છે અને તે દુનીયામાં ઉંડાણમાં ઉંડી સોનાની ખાણ જે ૮,૦૦૦ ફીટ ઉંડાણે નીચે ગઇ છે" જોહાનીસબર્ગમાં પોતાના રહેવાણ દરમ્યાન શ્રી પુરાણસ્વામીઅરએ માઉન્ટર રોડ ખાતે રેાટરી ક્લબ સમક્ષ ભાષણ કર્યું હતું

સાઉથ આફ્રિકાના બે કુંવારાની આવક

મુલ્કી આતાની ઉપજના અહેવાલ પોર્લા પેવાલમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે ૧૯૩૫ ની સાલમાં સાઉથ આફ્રિકાના બે કુંવારાઓની વાર્ષીક કમાણી પાઉંડ ૨૦,૦૦૦ હતી. તે પૈકીનો પાઉંડ ૬૪,૫૩૪ ની જોગી આવકના ઇન્કમ ટેક્સ પેટે તેઓએ પાઉંડ ૩,૦૧૫ ભર્યા હતા. એક બીજા કુંવારાની આવક પાઉંડ ૧૮,૦૦૦ હતી જે પેટે તેણે પાઉંડ ૧,૪૦૦ ઇન્કમ ટેક્સના ભર્યા હતા. ૧૪ વરસેલા દરેક બાળકના વર્ષ દરમ્યાન પાઉંડ ૨૭,૦૦૦ કમાય છે. તેઓની જોગી કમાણી પાઉંડ ૪,૪૬,૫૩૨ ની હતી. જે પર પાઉંડ ૩૪,૩૫૪ ઇન્કમ ટેક્સના ભરાયા હતા. કુલ્લે ૧૩ કુંવારા અને ૬૪ વરસેલા દરેક એક બાળકની ૨૯૩૫ ના વાર્ષીક ગાળો પાસે ૬૦,૦૦૦ ઉપરની હતી.

જોહાનીસબર્ગના હિંદીઓને બોટ

મી. અને મીસીસ જી. વેાગસ જેઓ પ્લગ વરસોથી (ફ્રાંજસ્ટન) ફ્રાંસવાલમાં વસેલા હતા, તેઓએ તેમે પોતાનું રહેઠાણ નાટાલમાં કરવાનો નીર્ણય કર્યો છે. ગયા માસમાં ગાંધીજીની -મુલાકાતની હેતુવા સત્યાગ્રહની પ્રકત પુર તેજસમાં હતી તે વખતે જી અને મીસીસ વેાગસે દિલસોજી બતાવી હીંદી કોમના લડતમાં ભાગ લીધો હતો. આ ઉપરાંત મીસીસ વેાગસ ફ્રાંસવાલ ઇન્ડીઅન વુમન્સ એસોસીએશનના સ્થાપનારાઓ માના એક હતા. અમો તેના પ્રથમ ઓનરેરી સેક્રેટરી હતા. ફ્રાંસવાલમાંથી મી. અને મીસીસ વેાગસ ની ગેરહાજરીથી જોહાનીસબર્ગની હીંદી કોમને બોટ જવાથી તેઓના નવા નિવાસસ્થાનમાં સારી તંદુરસ્તી સાથે તેઓ લાંબી જીંદગી ભોગવે એમ ઇચ્છીએ છીએ.

ડરબનના ખુલ્લાઉંડાના બે કેસેા

જોહાનીસબર્ગમાં આવેલ "વીલ્બેાટર્સ્ડ્રેન્ડ સોકલ ક્લીનીક" નામની કાઇંકાર્ટની હકુમત રેન્ડના સદરેાને ગામડાંઓનાં ચાલે છે. તે કામ કાજમાં નવા વર્ષ દરમ્યાનમાં ૬૪૪ જેટલાં યુગલોના ખુલ્લાઉંડામાંને કરવાની થયી એટલે તપરેારો ડરબનના બે કેસેા ખુલ્લાઉંડાના હતા. તેમાં ૫૮ કેસો અભિચારના મરજી અને બાકીનાં ગૂહત્યાગના કારણે રદ કરવામાં આવ્યાં હતાં. ખુલ્લાઉંડા ગેળાવવામાં મુખ્ય ભાગ મુખ્યત્વે મુસ્લીમોનો, હતો અને તેના ગેટા ભાગ ૧૫, ૧૬ કે ૧૭ વર્ષની ઉંમરે જેનાં લગ્ન થયાં હતાં તેવાંઓનો હતો. અને કેટલાકે તો ૬૦ કે ૭૦ વર્ષની ઉંમરે લગભગ ૪૦ વર્ષ સુધી પરિણીત જીવન ગાળ્યા પછી કારગતીઓ મેળવી હતી.

ડરબન-જોહાનીસબર્ગની કમાણી

મુનીયનના મુલ્કી આતાની ઉપજના સત્તા વાર બહાર પડેલા આંકડા જે મુનીયન પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવ્યા હતા તે પરથી જણાય છે કે માર્ચ ૧૯૩૬ ના પુરા થયેલા વર્ષ દરમ્યાન ડરબનની પ્રજાની કમાણી પાઉંડ ૪૩,૫૦,૩૦૦ હતી જે પેટે ૪,૨૩૩ માણસોએ પાઉંડ ૬૬,૧૭૫ ઇન્કમ ટેક્સના ભર્યા હતા. જોહાનીસબર્ગની પ્રજાની કમાણી પાઉંડ ૧,૪૩,૮૦,૬૫૪ હતી જે પેટે પાઉંડ ૩,૬૬,૫૬૩ ઇન્કમ ટેક્સના ભરાયા હતા. કેપટાઉનની પ્રજાની કમાણી પાઉંડ ૩૨,૧૫,૦૪૮ હતી જે પેટે પાઉંડ ૧,૩૧,૬૧૬ ઇન્કમ ટેક્સ ના ભર્યા હતા

ફ્રાંસવાલના બેનોની સોકેરાલના હિંદીઓના ભેગ

ફ્રાંસવાલના બેનોની શહેરની 'ટાઉન કાઉન્સીલ' બેનોની સોકેરાલનાં 'એશીયાટીક બજાર' બંધ કરી એવા નીર્ણયો કરવાર છે કે એશીયાટીક બજાર માં જે જે સ્ટેન્ડેામાં નેટીવ ગાડુતો રહે છે તે સ્ટેન્ડના ગાળીએ દર નેટીવ ગાડુના દીઠ દર અઠવાડીએ એક કાર્પોરેશન મ્યુનીસીપાલીટીએ નીગેલા સોકેરાલ સુપરીન્ટેન્ડન્ટને ભરી જાવાનના ગેળાયમાં પડશે અને આમ થતાં નેટીવોને બાદ આવવા જવા તેા પડશે જ પરંતુ ૨ માઈલ ભરવી પડશે.

નેટીવો માટે ઝંપ્બી

કરકસુ લો મુજબ નેટીવોને રાત્રે બહાર આવ જવા કરી શકતા નથી કરબનના મેજીસ્ટ્રેટ મી. એમ. જેમ્સ સ્મલ્સ બીએસ્ટા નામના નેટીવ ડેાકટરનો કેસ ચાલ્યો હતા મી. જો ફ્રીન્સ વતીલે દલીલ કરી હતી કે બીએસ્ટા જેવા નેટીવ માટે કાયદો નથી. પણ મેજીસ્ટ્રેટે ચુકાદો આપ્યો કે કરકસ કાયદો સપળતા નેટીવોને લાગુ પડે છે મેજીસ્ટ્રેટે બીએસ્ટાને તેતવણી આપી છોડી મુકયા હતા.

નેટીવોના પાસની ફીની ઉપજ

માર્ચ ૧૯૩૬ ના પુરા થયેલા વરસ દરમ્યાન નાટાલના નેટીવોના પાસની ફીની આવક પાઉંડ ૧૨,૪૧૨ ની મુલ્કી આતાને થવા હતી. પેહલા વરસે જ્યાં આ આવકના ખિસ્સા ભર્યા છે પરંતુ ૧૯૨૨ ની સાલના પાઉંડ ૧૮,૭૫૫ ના ચલારેમાં પધારે આવક થવા હતી. સાઉથ આફ્રિકાના નેટીવોના પાસની ફીની કુલ આવક પાઉંડ ૫,૮૬,૬૧૮ થવા હતી નાટાલમાં નેટીવો સિવાયના બીજા કરેાની આવક પાઉંડ ૧,૭૩,૧૪૪ ની થવા હતી.

ગાંધી ભારત વિદ્યાલય, જોહાનીસબર્ગ

ઉપરોક્ત વિદ્યાલય રજાઓ પૂરી થતાં ગયા મંગળવારે તા. ૧૨ મી ને બોમવારે સવારે ૧૧ વાગે ફરીથી મુજબ બેસાડવામાં આવશે આથી નવા દાખલ થનાર વિદ્યાર્થીઓના તથા બીજા નવા વિદ્યાર્થીઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે તેઓએ પોતપોતાના વાલીઓનિકાવકોને મળેલી તા. પ્રવેશ પત્રકો ભરી વિદ્યાલયમાં દાખલ કરાવી દેવા. વિદ્યાલય ઉઘડવાજ બોકસ પણે નિયમ કરેલી પદ્ધતિ અને બંધારણ પત્રક અનુસાર શાળાનું કામ ચાલુ કરી દેવામાં આવશે મોટા દાખલ થનાર બાળકો બીજા બાળકોથી બાળા રહે જવા સંભવ છે આથી દરેક બાળક તથા વાલી પોતાના બાલ્ય બાલિકાના સંબંધમાં તેવું ન બને પાછે તેની બોકસર કાળજી રાખશે એવી આશા રાખવામાં આવે છે.

વિદ્યાલયની સ્થાપના થયા પછી આજદિન સુધીમાં વિદ્યાલયની પ્રગતિ દિનપ્રતિદિન વધતી જ જાય છે. અને તે વિદ્યાલયના ઇતિહાસ બે વર્ષના ઇતિહાસ ઉપરથી સહેજે કલ્પાય આપણે ત્રણ વર્ષના અંતમાં વિદ્યાલયની વાર્ષિક પરીક્ષા, ન્યુટાઉન ગવર્મેન્ટ મિડિયમ સ્કૂલના આસિ સ્ટામાસ ઇન્સ્પેક્ટર બીયુત હર્બે તથા ફરેરા મિડિયમ સ્કૂલના પ્રિન્સીપાલ બીયુત ફિકુભાઇ દેસાઇ અને ફ્રેલ્ણ સિસ્ટર વારીએ તપાસી પાસેલા બીયુત દીનશાલાલ શાહ, બી. એ. ની પાસ કરાવેલી એક ફળદી તપાસણી લેવામાં આવી હતી. પરીક્ષાનું એકંદર પરિણામ ૮૯ ટકા આવ્યું છે. તેમજ વિદ્યાલયની પ્રગતિ અને કાર્યથી સંતોષ થવાનો અભિપ્રાય પરીક્ષકો તરફથી મળ્યો છે.

કેળવણી પદ્ધતિ

નવા શરૂ થતાં વર્ષ દરમ્યાન વિદ્યાલયમાં, દુનિયા ભરમાં મુક્ત કંઠે પ્રશંસા પામેલી મોન્ટેસરી પ્રદ્ધતિ પ્રમાણે શિક્ષણ આપવાનો પ્રબંધ કરવા માં આવ્યો છે. એ પદ્ધતિ દેશમાં પણ ખૂબ પ્રસિદ્ધિ પામેલી છે. કેળવણીના પ્રચાર માં ખ્યાતિ પામેલાં ચરોતરના કેળવણીકાર આબાંદની પણી બાપુજી થી કાકાસાહેબ નરવરેજી હાઇસ્કૂલમાં તેમના સંચાલકોએ એ પદ્ધતિ પોતા ની સંસ્થામાં દાખલ કરી તેના અમૂલ્ય લાભો અનુભવ્યા છે. તથા તે પદ્ધતિ ઘણે સારામાં સારું પરિણામ મેળવ્યું છે. એ પદ્ધતિથી વ્યક્તિગત વીકાસના પિરણે બાળકમાં રહેલી તમામ શક્તિને બીલવવાની સુંદર તક મળી રહે છે. આપણી પ્રગતિશીલ બાળકને આગળ વધવામાં અહેજ પણ અડચણ આપની નથી બાળકોમાં રહેલી સર્જક શક્તિને વેગ દિવા માટે તેજ બાળકે પ્રગતિ કરી શકે એ નીતિ વાદ છે. કેળવણ પદ્ધતિમાં આ બધા સિદ્ધાંતો નો સમાવેશ થયેલો છે. બ્યક્તિ સ્વાતંત્ર્યને તેમાં પ્રથમ સ્થાન આપવામાં આવેલું છે. નાના કુમળા બાળકોનું માનસશાસ્ત્રની દૃષ્ટિએ નીરિક્ષણ કરી બાળકને તે પદ્ધતિ સ્વયંવિકાસ તરફ દોરે છે આકિતગત અને સમૂહજીવન સહકારના પીરણે બાળકો પાસે કામ લેવાય છે. શ્રીજી જવાબદારીનું જ્ઞાન બાળકો આપ મેળે મેળવતાં થાય છે. ચોરસું બનિ અનુભવનો અમૂલ્ય લાભ અને આનંદ બાળકોને મળતા તેમની સર્જકશક્તિને અત્યંત પ્રોત્સાહન મળે છે પાંચમું સમય અને શક્તિનો દુરપયોગ ન કરવાનું બાળક સહેલાઇથી શીખી શકે છે. આ પદ્ધતિએ શિક્ષણના સારા ગ્રંથોના પ્રેમીયેલા શીક્ષકો દ્વારા ચાલીસ શિક્ષણ આપવાનો પ્રબંધ વિદ્યાલયમાં કરવામા આવેલો છે. તો એ તક નો લાભ લેવા દરેક બાળક તથા વાલી ચુકશે નહિ એવી આશા રાખવામાં આવે છે

નમુનેદાર સંસ્થા

આજે વિદ્યાલયમાં એકંદર ૧૩૧ બાળબાલિકા ઓ વિદ્યાભ્યાસ કરી રહ્યાં છે. દરેક વિષયોનું ચોકકસ રીતે શિક્ષણ અપાય છે બારણીમ

Box 787. 'Phone 24907.
Cab. A Tel "MALL"

આમોદ દાઉદ એન્ડ કું.

(હોલસેલ મરચન્ટસ)

૩૭૩, પાઇન સ્ટ્રીટ, ડરબન.

દરેક પ્રકારની ગ્રોસરી માટે

—ઇન્ડિયા થી મંગાવો—

AMOD DAWOOD & CO.

WHOLESALE MERCHANTS.

37.3 Pine Street,

DURBAN.

શીક્ષણ અને સંસ્કૃતિની આ દેશમાં ખોટ પૂરી પાડનારી એક નમુનેદાર સંસ્થા બનાવવા વિદ્યાલય ના સંચાલકો નવા શીક્ષકોને તનતોડ મહેનત કરી રહ્યા છે. આમારા એ કાર્યમાં અહેર જનતા અમને યા પ્રકારે સાથ આપ સહકાર આપે એવું આપે [illegible] ઇચ્છીએ છીએ. તે સાથે સમા દિવાના દાતાર બુઝર્ગોને આભારી એક નમ્ર અરજ કરવાની કરે પ્રસંગે આ સંસ્થાને યાદ કરતા નહિ. ફ્રોતિષ્ઠ આકિકરના ડીડીઓમાં ૩૫ ટકા તરીકે બચાવ પામેલા છે. તો જે મુજબ વિદ્યાલય દરરોજ મદદ ગાંદે કરવાના આવતી દરેક ગ્રાહકની સંસ્થાના સુસ્વદ-કારથી વધારી કેમ કેમ સારા કરવામા આવે છે. દરેક ખરીદી ગ્રાહકોને આભારી એક નમ્ર અરજ છે કે [illegible] વેપારના નફાનાથી વધે છે બાકી પગીદા પેટ

ભુરો કાઢો છો તેનાથી વેરમ લાગે તે કાઢો આ રીતના નાદ આપશો તો સસ્થા આપની ખાસ આભારી થશે. તથા કરવામાં એક આથે બે કાર્ય તમે કરી સકશો કેમકે ૬૫ પણ થઇ નથી તમારી સંસ્થાને શિક્ષણ એ તમારે પ્રથમ કર્તવ્ય છે. તમારાજ બાળકો એ સંસ્થાનો લાભ લેવાના છે એ તમારે કદી ભુલવાનું નથી. સંસ્થાની પ્રગતિ તેજ તમારાં બાળકોની પ્રગતિ છે દેશમાં બાપજીની પણી સેવા સંસ્થાઓમાં તમારા નામો દાતા તરીકે મંડાયેલાં છે તો હવે તમારા આંગણા ની સંસ્થાને તમે વિસારે નજ મુકો શકો Charity begins at home એ સુવાકયના આધારે દાતાના દરેક પ્રસંગે આ સંસ્થાને પ્રથમ પસંદગી આપશો એવી આશા આપ સૌને નમ્ર સુચના છે.

શીક્ષકોની સંખ્યાની જરૂર

આજે વિદ્યાલયમાં પંચ બાલિકાઓ વિદ્યા ભ્યાસ કરી રહી છે વિવિધ દિશામાં તેમની ચપુ પ્રગતિ માટે નવા વર્ષથી બાળકો પદ્ધતિ સરનો વિષય નવમો એક વર્ગ ચાલુ કરવા માં આવનાર છે. તે આગે વિદ્યાલયને એક શિક્ષકની સંખ્યાની પ્રથમ જરૂર છે. આર્યસ માજ સમા પુરુષ વિદ્યાદાન બની વિદ્યાલયનો નેવો એક સંસ્થા દાન તરીકે મુલ્ય શીક્ષા ગમર આપવા ખાસ બહારથી ફ્રીમને આવશે તો વિદ્યાલય અને તેના સાથ સંસ્થા બાલબાલિકા ઓ તેમનો અમૂલ્ય આભાર માનશે. દાનમાં મળેલી વસ્તુઓ ઉપર તે તે બુઝર્ગોનું નામ રાખવામાં આવશે. નીચેની વસ્તુઓનું વિદ્યાલયને દાન કરી શકાશે. આપો બજારનોએ એ અંગેની જરૂ માહિતી વિદ્યાલયના મંત્રીસાહેબ નવા બાળાર્થ પાસેથી મેળવવા કૃપા કરવી.

બી. એફ. પટેલ,
મુખ્ય આચાર્ય
શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય

પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના રંગબેરંગી સાદાના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કિંમત શી. ૨-૬.

—:o:—

ગાંધીજીના સુંદર મોટા ફોટા

અહમદાબાદ ગાંધીજીના સુંદર આછા રંગી ફોટા. બહારગામ પહેલી ઓર્ડરી સ્વીકારવામાં આવે છે. ફોટા પોસ્ટમાં છે. સાદાઇ રજીસ્ટર્ડ કિંમત પા. ૬-૬-૦.

આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

અંગ્રેજ સરકારનું રાજ્ય થયું તે પહેલાં

બોચાસણમાં વલ્લભ વીદ્યાલયના વીદ્યાર્થીઓના સમક્ષ શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળાએ ચીંતનપુર્ણ અને મનનીય પ્રવચન કર્યું હતું. તેનો કેટલોક સાર છે. ઓ. ના વાંચકોના લાભાર્થે આપીએ છીએ.

અંગ્રેજ સરકારનું રાજ્ય થયું તે પહેલાં એવું જનાતું કે માણસ ધણીગર્વે તેમને મળે તો ખાવાને દોણ વજન કરે એટલાનો ફીકરો પોતાનોજ ધર્મ કરે, તેમ આપણી બ્યાલ પણ પંચાવાર પડી છે. સામાન્ય રીતે બધા પંચોના કમાણી પણ સરખી રહેતી. કોકમાં બહુ ઓછી તો કોકમાં બહુ વધારે એવું નહોતું. માત્ર પાણીઆની કમાણી વધારે રહેતી પણ તે બધી પ્રમાણીકપણે થતી એમ ન કહેવાય. મુખ્ય ધંધો જીવનના ખરચને લાવવા માટે જેતી હતો બીજાનો એના જેવડી કમાણી નહોતી. આવું અસ્વિષ્ટ રાજ્ય પહેલાં પાણી આને ત્યાં જમાન ભેગી થતી નહીં પણ આજે તો બિનરોક પાણીઆને ત્યા થાય છે. પણ પહેલાં આપણી રચના એવી હતી કે જમીન પાણીઆ રાખતા પેઢી ઉત્પન્નજ નહિ. આ વેળા રોકડા પાનાનો વહેવાર નહોતો. સરકાર પણ ખરા પ્રમાણે અનાજનો ભાગ લઇ બાકી બધી જીણસ પોતે ખાય તો તેના વેચાણ માંગે પણ અલાયદી રીતે અનાજના બદલે કોઇ જીણસ ન હતું અને કોઇ વાણીઓ પચાસ તો ગ્રેકરનો માલીક નહોતો વધ થકતા પણ અંગ્રેજે પ્રાકૃતીઓમાં જોયા બાંધ્યો.

અનાજજ એકજ ખેડુતનું ધન:

ખેતરમાં ખાના પકવી રાખવા પણ પકવતા થકયો ન શકાય એટલે અનાજજ એજ ખેડુતનું ધન હતું. કોક રાજા ગામ ગાજ તો તેને પણ ખેડુત અનાજનો આપતો ગામ આપે. કુવીઆ તો ખરો નક્કર કપો એટલે પાણીઆને ત્યા જવાનું રહે પણ બીજે બીજે કુવીઆનો વહેવાર વધતા ખેડુતનું ધન પાણીઆને ત્યા જવા લાગ્યું. અને ઉંચે કુવીઆ પેદા કરનાર જે ચારસાર છે તેની પાસે ધન બહું પડવાઇ જવા લાગ્યું અને પછી તો પાણીઆને પૈસા ન મળે ત્યારે જમીન ગણવારા મેળવવું મુશ્કેલ-આજ સો વરસો વર્ષો ચાલ્યું છે અને જેઓ ને હજી સાક્ષાત્કાર આવડતું નથી ત જમીનના માલીક થઇ પડયા છે.

ખેડુતને બધુ કે પોતાના કરેલ કસ રહી નહીં કારમા જમીનો તો બધી રવાના થાતી ગઇ.

નોકરી અ સરસ લેવાની માનસતા:

અંગ્રેજ સરકારે પોતાની રાજાસેવા કરી પોતાનું તંત્ર ચલાવવાના મદદગીરો તૈયાર કરવા માટે કાન કર્યું. વકીલો, બારકરો, જાત કારકુનો ગોરેરને પ્રથમ તો પગારો પણ ઘારે આપવા માંડયા. એટલે બધાને પણ કે સૌથી અગત્યનું અમારે નોકરી કરવી એ સરસ છે પણ [illegible] સરકારનો તો એ [illegible] આપણે તો ગુલામ રહ્યા. આ નોકરી પેશામાં પેસવા મળતો કારણ કે બધેલા ગોળો મોટા માણસો હતા. આજે તો એ બધા ગોકાર થવા લાગ્યા છે.

સાચું ધન શું?

મોટ (માણસના) એ પણ છે? કે જમીન પણ છે? કુવીઆ કોક જાવાના નથી. પણ તો માનવા જ પણ સરકારના રાજ્યમા પૈસાનો મહીમા વધી ગયો છે તે પાન પદા કરનારનો મહીમા ઘટયો છે એથી લોકોને પણ લાગે છે કે આ ગોલીનો ધંધો ન કરવો પણ જેમાં રહેવું પણ ગણે તેવો ધંધો કરવો પણ બધા કોક જણી ગણીને નોકરી કરી રાજાના બધા છે તો પૈસાથી મોનાર્થીજ ઉત્પન્ન થશે. પૈસો પીના તો પ્રવર્તન પોષણ થયાનુંજ નથી. પછી પાણીઆઓ જમીનના માલીક બનીને મોટા ખેડુતોને ને અંકુશના નાપીને પૈસો કરાવશે એટલે આપણો નીચા ઉંચો ભાવ - આપણા જમીન તો નામીજ જવા દેવા એટલે આપોકો ધંધો ઝોકવો નહીં. બેલ્જી, અમેરીકા, ચીન, કે જાપાનના યાત્ર કે તારી આપણે ત્યા નથી થતી. ચાલી એકર નીપામા આજે દસ બાર કપાસ થાય છે, તો અમેરીકામાં ૮૦ થી ૧૦૮ બધુ રવાસ થાય છે. એનું કારણ એ છે કે ખેતીમાં આપણે પુરા કુશળ નથી. ખેતીની વીદ્યા પણ પણી વધી છે. એટલે આપણે ઓછે નીમ્ન કરીને જાપણું બધી વાદવાઓ પણ નીવોઢ મારે તો બેલીનોજ આશ્રય રાખવું. ઇંગ્લંડ રશ્યા નહી પર આપણુ ન જાણીયે જેવું છે પણ ડીશેષ જાણવા જેવું આપણા પોતાના પ્રદેશને ડીશે જાણે છે. માત્ર મજુરને-જ્ઞાનનો કારાર બનાવી મુકવાનો આપ નથી એટલે તમારો નીમ્ન તો પાણીમા ધંધો કરવાનોજ રહેતો જોવાઇએ.

ખેડના જુદા ન રહેવી જોઇએ:

માણસ માણસ વચ્ચે ભેદ કરવાની જુદી આપણા મનમા ન હોતો એટલે કોટી અને કુરજ પ્રત્યેને ત્યા સરખા છે. ભેદ તો નાનપન પાડના છે કે કુતરા કરતા વધુ ઉંચો, સાપ કરતા નાબુસ જુદો એમ પણ માણસે તો માણસ માણસ વચ્ચે ભેદ પાડયા. ત્યા પ્રમે નથી, પ્રમેન નામે ત્યા ભેદ આપણુ રીવાયવાના છે પણ એ પ્રમ નથી. ગતીઓમને સૌને આમ બન્યુ - કયા ધર્મના પાડા વધાર્યા, કેવો પણ પ્રમાનો ત્યા નાબુસ નાબુસ એક બચાને બદલે જુદા થયા આપણે ત્યા તો ભેદ કુબરનો છોકરો, પ્રોફેસરોના બાબાના, ભંગીના બાબાના, મુસલમાનના બાબા ઈશ્વરના બગવાન, એ કદ જુદા જુદા ધર્મ થકે નથી. તો ભેદ ધાર તો બધા સરખા રહે.

બંગીનો ધંધો કરતો નથી પણ એનીનો બાબો નીચો છે પણ ધર્મના નામ નીચે બાદા વિચારો ઘરેલા છે, ઓ બોટા વીચાર તમારી કોમોમાંથી જડમુળથી ઉખેડી નાખવાનો પ્રયત્ન કરો તો આપણી પ્રગતિ થાય.

પ્રભુને! તાના રાજ્ય છે એ કૃપાકાનની જરૂર છે. એ તાના કુરાજના ભોજ ગેર કુ નાગ છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના કુંડ અખરો (ચાલુ)

અનાજનો બ કાર

લુણસ્ટ્રીઘાર્ટ તરફ એક પુરેપાયન ખેડુતે મકાઇનો બંધ બંકાર બુશ્કો મુકયો હતા. તેણે બંકાર બધા માણસો ભેગા થાય ત્યારે એક ૧૬ વાગ્યા તોપ ફોડવામાં આવે અને બંકારમાંથી નીકળતી ગરી ધુમાડી ગોશ્રદ્ધ ધમ પડી જતાં તેનો બાપ મકાઇ દેવાય અને બાપ પણ તેમાં સપડાઇ જતા બાજીના ના ધરબાશે નીજપલી ગોરી ધુમાડી ગરમ નીપજવું જોકે.

કામના ધિનીકર કરેલ રદ થયા

કરબનાની સોટી માલીકોએ બધા કલાક બંધી થયો કર્યા બાદ ટ્રાનના પેનીના કરેલ કાદી નાખવાના નીર્ણય કર્યા છે.

રાજ્યાભિષેકના તબ્યારીઓ

આવતા મે માસના રાજ્યાભિષેકની પુરાતની પ્રસંગે મોમધુમ, સબુસાર અને બત્તીઓ પાછળ જોહાનીસબર્ગમાં પા. ૨૨,૭૫૦ નો ખર્ચ કરશે. કરબનાની સોટી કાલિજીએ નિમેલી બાજ કમીટી ગોળી બાબતે તેના કરબનામાં રાજ્યાભિષેક ના પ્રસંગ ઉજવવાની બાબત ચર્ચીશે. કરબના મોમધુમ અને રાત્રસાર પાછળ પા. ૧,૦૦૦ ખર્ચ કરશે.

વસ્તીપત્રકના છેલ્લાં આંકડા

ના. પ ના મે ૧૯૩૧ના બંબલી ખુનીયનની વસ્તી બધુથીનાં છેવટના આંકડા હમ બહાર પડયા છે. તે મુજબ ખુનીયનની વસ્તી નીચે પ્રમાણે જબાવવામા આવે છે:—

યુરોપીયનો	૨૦,૬૩,૧૧૨
નેટીવો	૬૫,૬૫,૨૮૧
એશીયાટીકો	૨,૬૯,૬૨૮
કલર્ડ	[illegible]

કુલ :	૧,૯૮ ૬૬૫

અગરમગ્રેઝો

૬૫ નજીક ઝન્ટ ઉંચાના ભેગા પચાસ ગોરી અગરમગ્રેઝો મુબેલી હોસ્પીતલમાં ગબ્યાથી બિમાર ઓ વિચારમાં હતા ત્યા અગરમગ્રેઝો ફીનારા ફુપર સરકી હોસ્પીતલમા પહેલી હાયથી સોકેની સુબ સાંબિમાં ઘરકર થવાના બધ ૬ બધા બાદી અગરમગ્રેઝો પ્રદેશથી ૧૬૬ કીટ લાંબી ઓને બાદથી ૬૫ કીટ પહોળી કે આને લગભગ ૧૫ એકર જમીનના વિસ્તારમાં પહેલી છે

ખબરપત્રો

રા. માધવજભાઈના માનમાં મેળાવડો

જોહનિસબર્ગ (સીમટેનબર્ગ) ના હીંદુઓ તરફ થી મેનચેસ્ટર હોલીંગ કુંપનીના મકાનમાં શ્રી. માધવજભાઇ પ્રેમજી પટેલ મોતાનો વેપાર જમાવી કરીને જોહાનીસબર્ગ જતા હોવાથી તેઓના માનમાં મીટીંગ બોલાવવામાં આવી હતી મીટીંગની બાદર હીંદુ તેમજ મુસલમાનોની સારી હાજરી હતી. વ્યવસ્થા કરનારસજ્જનોમાં શ્રી અલીમાઇ પ્રભાશંકર તથા છગનલાલ રવાણાદાસ તથા પ્રાણલાલ મકનજી તથા ભોળાભાઇ પટેલ વગેરે હતા. તેઓએ બોલતાં જણાવ્યું કે શ્રી માધવજભાઇએ પોતાનો કીમતી ભોગ રેલવેને દીધા તે હીંદુઓ માટે સારૂ કે'વાય કરીને મીજલત બાબતની બ્યુરોક્રેસીપાસીથી ઘણીજ ગેળવીને સમજાવવા બનાવવામાં તેમજ તેઓએ બિન પક્ષ સારા કામો કરેલા હોવાથી આ મીટીંગ તેઓનો કદર બૂજે છે અને તેઓના કામની યથાર્થ કરે છે ત્યારબાદ મેનચેસ્ટર હોલીંગ કુંપની તરફથી રા. માધવજભાઇને માહોનપેન ભરીમ કરવામાં આવી હતી તેમજ કુક બાર પકેરાપવામાં આવ્યા હતા. રા. માધવજભાઇએ પોતાને મળેલા માનના જવાબમા જણાવ્યું હતું કે મારી કદર ઉપરાંત માન પણ મે કશું નથી. આપ સર્વે માન આપો છો તેથી હું નમ્રો બનવો ઘણોજ આભારી છું. બાદ બાદ રવાસાને ફંકશન પા ક્રુ-- બેટ આપ્યાં હતા. બાદ બાદ મીટીંગ તરફથી કુમે આભારનો આભાર હતુ અને મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો.

ક્રમ્બ પ્રસંગે દાન

જાનવારી ના ૧-૧૬૩૭ ને રેવજ આજના ૧-૩૯ વાગે સુરત હીંદુ એસોસીએશનના ક્રમ્બ હોલમાં પ્રમેસ પ્રસાની ઉજવણી નિમે ગયા અંકમા આપી ગયા છીએ તે મુજબ પ્રસંગે ક્રમ્બના પીતા શ્રી કાળીદાસ મકનજી તરફથી નીચેની સંસ્થાઓને બેટ આપવામા આવી હતી સુરત ક્રમીન મંડળ ૬-૧-૦ સુરત ગુજરાતી સ્કુલ ૬ ૬. હોસ્પીટલીય ગુજરાતી સ્કુલ શ્રી. ૧૬-૦, ઇન્ડિયન ઓપિનિયન શ્રી ૬૦. સુધા ગર્લસ્કુલ શ્રી. ૧૦, મોહન હિતેચ્છુ રા. ૫, ઝવેરબેહેન ના. મોહન પંચ શ્રી. ૫ તેમજ સભામે રા. કાળાભાઇ પરબુદાસ તરફથી પણ સુરત ગુજરાતી સ્કુલને શ્રી. ૧૦, અને હોસ્પીટલીય ગુજરાતી સ્કુલને પા. ૧-૧-૦ બેટ આપવામા આવી હતી આ ઉપરાંત રા. મનજી રામજી તરફથી ૨ ૧-૧ - હોસ્પીટલીય ગુજરાતી સ્કુલને આપવામાં આવી હતી.

વિવિધ વર્તમાન

રાજ્યાભિષેક માટેનો રથ

લંડનથી ફરતા સમાચાર આવે છે કે કેનાડાના બે બાજુમાં રાજ્યાભિષેક પ્રસંગે રાજા અને રાણીને બેસવાના રાજ્યના ૧૩૬ વરસના જુના રથ ઉપર સમારકામ અને રાજ્યારકામ આણુ થઇ ગયું છે. જેને તૈયાર કરતા પ્રગજાત સોત અઢવાડીયા લાગશે આ રથના બેસી રાજા અને રાણી પોતાના નિવાસસ્થાનેથી તેઓના રાજ્યા બાંધેલા કીલ્લાના સ્થાને જશે.

પગપાળા અકબરની મુસાફરી

દુનીયામાં જુદી જુદી પ્રકૃતીના માણસો જુદો જુદો શોખ ધરાવે છે અને તે પુરો કરવા માટે અકલ્પ્ય પાતાળને એક કરવાં પણ અચકાતા નથી. થોડા વખત પહેલાં એવા બનાવ પ્રગટ થયા હતા કે બે હીંદુઓ પોતાના માનવી ગણીરીયા બાતા બાતા નીર્ધ સ્થાનની યાત્રા કરવા નીકળ્યા છે. કમ્પા એવા બનાવ બહાર આવ્યા છે કે બીકાનેરના રાવ સુલતાન મહમદ પગ ચાલીને મક્કા જવા નીકળ્યા છે. પ્રસ્તુતથી તે દર પાંચ કલાકે બંદગી કરે છે અને એવજ પ્રમાણે મક્કા પહોંચવાનો ઇરાદો ધરાવે છે. ગણતરી કરતા જણાયું છે કે આ પ્રમાણે આગળ વધતા તેમને મક્કા પહોંચવામાં ૨૫ વર્ષ લાગશે. વખત આવશે.

નાજપોરીમાં અધો ઇંચ બનાવનો આંક

સરતના સરિયા મુજબ રાજનગરની નાજપોરી બંદર ઉપરવાસમા ગોપ ભારીશ બનાવટ નો ચાલુ ખોરાક બરકરારે લીધો છે અને તા. ૧૫ ના ડીસેમ્બરે ૬૯૨ વો ૨૦ મી જુલાઇ ૧૯૩૬ સુધી નાજપોરીની કેલ્યામાં કરવામાના ચપરાઇ સાથે એવા બધા બાદારના વાસ કેવર ૧૦૮ ૬૯૨ બનાવ નોંધ્યા છે.

મચ્છરથી બચવાનો ઉપાય

ફ્રાન્સના કાપુ નીસના બોક બેટ પર મચ્છરનો બારે ઉપદ્રવ છે જેથી તબીબો બાચવવા બોક વીજળીક ઉપાય અજમાવવામા આવે છે. ત્યા રહેતા યુરોપીઅનો બોટીલમાં ગરમ કરેલી પ્રવાહી રેચલકર બે બાજુ બેક બોક બોટો દેવડા બેસાડે છે. (જે લગભગ ચાર રતલના હોય છે.) અને પછી તેના બ્લેગમાં લાગી સળગાવેલી સીગારેટ મુકે છે. દેવડાની ઉતાવળી બાબસ્કિયાને લીધે તે સીગારેટ પીતો હોય તેવો બાસ થાય છે અને

ટેલીફોન ૩૬-૮૪૩૨.

ઝેડ. વી. પારેખ

પટ બ્રેઅ કમીશનર સ્ટોર્સ,

જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે બાદર ઉજી સતની દરેક જાતિઓ મોટાવી. રેશમી અને સ્વદેશી સાડીઓ વિગેરે કીફાયત ભાવે મળશે.

બોક વખત તમારેર ઓર્ડર બોકલી આપ્યો કરશો.

એ રીતે નીકળતા ધુમાડાના ગોટે ગોટાથી મચ્છરો દુરબતી નાશ પામતા નથી.

રબીનની રહાઇ

ગેટીસ્ટના ઉત્તરના બાવાવાઓનો કુલસો ઇલેક્ટ મંદ નીકળ્યો નથી ત્યાં ઉત્તર પરગણાના મરે દહનાથી રબીનના સરકારી ઘરબરને ઠંડા પડયુ હતું. બનાવ ગયેલીયાના બગલ તા. ૨૩ બારકેબરની ૧૦ ૦૦ ટીસેમ્બર સુધીના બાબતો બોનબેલ કોલાના ૦૦ તાપમાં કરવા ધુબલાઓ મા ૩૮૫ માણો બગા હતા અને ૧૮૦૦ તે મૃત્યુ પામ હતી. બાબતબોરો મેદાદ તરફ બેક બાજીબ બાજણ વધ્યાનો દાવો કરે છે.

રબીનનો વેપાર

યુનીયનમાં બનતી મકકીબ સીગરેટના મોહકીમાં રબીનથી બાવાન થાય છે. જો કે ત્યાં ચાલની મકામને લીધે વેપાર અબ્યવસ્થીત થયા બગો છે તો બાબ મોહકીમોના ગોટેા જબ્યા યુનીયનમાં દોઢ મેકટીબ સીગેટની નામ પકતી નહીં બેવા બાબો બાબવામાં આવે છે. ક્રીસ્ટમસના વેપાર માટે રબીનથી બાગત થતી બેસ્ટરના બદલામ ૩૦ જબ્યામાં આવ્યા હતી

પરચુરણ

—યુનીયનના પ્રબ્યાત વેપારી શ્રી. બાપ ઇબસ્યુ સ્વેસ્ટીનજરે પોતાની બેક કુંપનીની કરનાસથી જોહાનીસબર્ગમાં પેરેમાઉંટ સ્ટોરનાં બાગીદારી કરી છે. પેરેમાઉંટ સ્ટોરની સાખાઓ જોહા નીસબર્ગ ઉપરાંત પ્રીટોરીયા, કોલ્બરલી, બ્લોમ-ફોનટીન, વીટબેન્ક, જર્મીસ્ટન, રેમીસ્સ અને વેન્ડરબીલ્ટીન વગેરે સ્થળોમા છે.

—ભાટીયા—સ્ત્રીબરીના રહીશ શ્રી. ડી. મોબરનું હલનું કેકાણું પોસ્ટ બોક્સ ૧૭૬, જોહીનીસબર્ગ વીલ, ફોનો બેલફાસ્ટમા—કાયમનુ છે.

—ભાટીયાનો ઇતિહાસ લખવાનો છે ને શીન તરફના બાબાબાબાબોએ મા શ્રી. ક્ષ. પેરેટ નાગના ઝારીસ્ટ સ્ટેટમન બાબાદારનું બાન કર્યું છે.

—ગેલ્ડરે મા નવેમ્બર મહિનાની બાબાર બર્મના મા ૬૬,૦૦૦ બ્રહ્મા બાબુરો બેબની બોબ-પતા હતા બાબ ૬ લાખ બાદ પકાશેનિ બાબાબે તે બા બાબાના ઇતિહાસી બાબાની ૧૬ ૫.

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

નજરકેદીઓનું નીરાસામય જીવન

"જીવનનો બારે માસનો પાકી જગાથી અગાધ પાતળાઓ રહેતાં, સહેતાં, નજરકેદના બંધન નીચે કચડાતા અને ઝોનો અંત આવવાના દીવસની આશાથી ઘડીઓ ગણેલા તેઓ એક પછી એક વીદાય થાય છે." તાજેતરમાં બંગાળના એક નજરકેદીએ કરેલા આપઘાત સંબંધી નીવેદન બહાર પડતાં પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ ઉપર પ્રમાણે દીલના બધા ઉભરા કરે છે તેઓ જણાવે છે કે જ્યારે વખત પહેલાંજ બે નજરકેદીઓના આપઘાતની સમાચાર આપણને આપવામાં આવ્યા અને આ સંબંધી જાહેર તપાસ કરવાની માંગણી કરતા કવીવર રવીન્દ્રનાથના શબ્દો હજુ આપણા કાનમાં રણકી રહ્યા છે ત્યાજ ત્રીજા નજરકેદી ના આપઘાતના સમાચાર આવે છે. પોતાના નીરાસામય જીવનથી કંટાળી એક પછી એક આપઘાત કરી ગાલતા થઇ રહ્યા છે હવે સરકાર કાંઇ કરશે ખરી!

આરોગ્ય સુધારણા

મુબાઇ સરકારે કેટલીક વર્ગો ને વીસાર પાડી ગામડાઓમાં તબીબી રાહત આપવાની એક યોજના પડી કાઢી છે. કાલ તારલ તે યોજના અહમદનગર, પંચિમ ખાનદેશ, નાસીક, નીલપુર, બેલગામ ને રત્નાગીરીને લાગુ પાડવા મા આવશે. એ યોજના પ્રમાણે જે કાંઇ ગામ દીઠ તે વીસ્તારમાં રહેતા બાલકો રોકડરોને રોકવામા આવશે તેને માસિક રૂ. ૫૦, ઓલાદન્સ રૂ. ૨૫ ને ૩ ૪૦૦ ની દવા તે બક્ષીસરો આપવામાં આવશે. આ બધાંજ ખર્ચ દોઢસો સરકાર તે આપી શ. બોર્ડ આપશે. બીજી યોજના મુજબ તેર. જીલ્લે દરેક ચાલની કેરપેન્ડરીઓમાં રવેનીકાઓ બાંધવામાં આવશે.

બાયખલાનું ભારતી મંદીર

બાયખલા બાંધના મોટી કુટના દરમ્યાન બનેલ ભારતીનું મંદીર મોજે બંધાવ્યું ! અને તે મંદીરની બરોબર બાજુમા બંધાયલા બીજા એક રૂમમાં તથીજ હીંદુ—મુસલમાનના સહયાનુ કારણભૂત બનેલી) મસ્જીદ બાજ કયા કયા રીતે અસ્તીત્વમાં આવી ! પહેલાં પહેલા માત્ર એટલુજ હતું કે મંદીર બાજુ બા. મુહમ્મદજી લડી રહ્યા બા. પડોશના રમણામા એક લખપતી બીમાર બાબા વેપારીએ પોતાના હીંદુ નોકર બાર બારબાલા બાત મંદીર બંધાવ્યું બાને દેવની પૂજા માટે એક પૂજારી નીમ્યો. રોજના પૂજારી ટબાજ કરતા છે. આ બોકરા વેપારીને બા હીંદુઓ તરફજ મુસ્લિમ નોકરો પણ હતા બાને હીંદુઓ માટે બંધાયલાના બે વર્ષ [illegible] તબાળ મુસ્લિમ નોકરોએ માટે [illegible] મસ્જીદ બંધાવી બાકી મંદીર બાજ બરાબર બાજે પ્રાર્થના થતા રહે છે. બના નીયેના ફોટાના બુલાસાથી આપ જાણ છે. બંનેથી હીંદુઓ બાને મુસ્લીમો પોત પોતાના પાર્ટિક રાજે એક બીજાને હરકતાત કરતા પ્રાર્થના કરતા રહ્યા છે કારણ એકજ શેઠના નોકર વર્ગમાં રહેજ રહેનારા સહકારીત્વ ભાંખુભાવ તેગતામાં હતો. રોટી માટે એકજ માલેક માટે પરિશ્રમ કરનાર કામ દાર વર્ગ પર એકાએક કેમી ભાવના પોતાનો પંજો બેસાડી શકતી નથી. મોહાનની ઘટનાઓમાં મુંબઇના મજુર વીભાગમાં હીંદુ-મુસલમાન શાંતી અને સહાદથી રહેતા હતા તેનું રહસ્ય પણ આજ બને જાતીના ધર્મ ગુરૂઓ પ્રત્યેની પ્રામાણીક શ્રદ્ધાનું અસીદાન હજ રહસ્યપાત કરી રહ્યાં છે.

ગોઝારો રંગભેદ.

બહાદેશની પારાસભાને બીટીશ પાર્લામેન્ટે હિન્દીઓને બહાદેશમાં આવતા અટકાવવાની સત્તા આપીને હિન્દના રાષ્ટ્રદેહમાં એક ચક્ષુ ગોઝારો પાડી છે. પારાસભાની બે સત્તાનું સુત્ર ઉપરટે તો બજારના હાથમાં રહેવાનું છે, એટલે હિન્દી ઓ બહાદેશમાં આવી શકે કે ન આવી શકે તેનો બાબાદી નીર્ણય કરનાર ગોરો બજનર રહેશે. હીંદીઓને એકબાજ દેશમાં કાયમ કરવાનુ આ કેબીનેટ ઓટમેથીજ અટકતુ નથી. એને પણ ગરમ બનાવવા ઓગાં રંગભેદની બુરજી ઝાટવામાં આવી છે. સાઉથની હિન્દી આપારી મેમ્બરને બજર પીન્ટર્સન તરફથી સમાચાર સાંપડયા છે કે બહાદેશની પારાસભાને નબામ હિન્દીઓના પ્રવેશ સામે બનાક કરવાબવાનો હક છે, પણ બરીશ પ્રજાજનોને કેમના બામીનો માટે બનાગત રાખવાનો કોય તો હિન્દીઓ અને બીટીશ સોકના પ્રવેશ પ્રસ્નને આ ગોઝારો રંગભેદ સા માટે રખાયા ? વસ્તુતઃ હિન્દીઓને બહાદેશમાં રહેવાનો કુદરતી અધીકાર છે કારણ કે હિન્દ અને બહાદેશ બીટીશ, આર્થિક, સબાજીક તેમજ રાજકીય દ્રષ્ટિએ એક રાષ્ટ્ર છે અને બહાદેશમાં હિન્દીઓ બાજ લબારો પોષીને બસવાટ અને બ્યાપાર કરતા આવ્યા છે.

મોટરોના બાળવાના બનાવો

સાબરકાંઠામાં મોટરો બાળવાના બે બનાવો બન્યા. આ બાબતની મોટરોના પાસેથી 'લાલ ખુનીઓનું મંડળ' બોલતા નામવાળા કાગળો મળી આવ્યા હતા. આવાજ કાગળો રેવાબિક સીનેમાઃ રૂદીબાથી પબ મળી આવ્યા હતા, બના 'લાલ ખુનીઓના મંડળ'ની કાબવાટી પ્રવૃત્તિ ચાલુજ રહી છે. સ્થાનિક છાપી પોલીસનાં બાબુસો આ બનાવના સબંધોની તોમમાં મુંઝાઇ ગયા છે. તબ કે પાલીબા કોન્સ્ટેબલો સહિત પણેરવેરીયામાં મુકવા વિસ્તારમાં રાત્રે ગસ્ત બે-બથાપિ મોટરોને બાળવાના બનાવો બન્યે જબ છે, બના હજુ તે તદ્દન બંધ થબા પરિસ્થિતિ નથી. પંચબબ મોટરોના મેનેજરોએ જબરજસ્તે મોટરોને બાળવાનું નાકાન કરનારી બ્યક્તિઓ ની ધરપકડ કે બાતગી માટે રૂા. ૧૦૦ નું ઇનામ જાહેર કર્યું છે.

હીરાની હિંડમાંથી વીદાય

હિંદના બનેક રાજા મહારાજાઓ અને બીજા તેમના ખનજનોના ઝળહળાટરૂપ હીરાઓ પોગે પોગે વિદેશ ઠલવાયા અને તે પાછા વિદેશો ખેપાનોરોને શોભાવવાની તૈબારી કરી રહ્યા છે. વાંચીને બાશ્ચર્ય થશે કે છેલ્લા ચાર કે પાંચ માસમાં લગભગ ૨૦ લાખ રૂપીયાની કીમતના હીરાઓ હિંદમાંથી લંડન, પેરીસ અને એન્ટવર્પ તરફ મોકલાઇ ગયા છે. અત્યારે સામાન્ય રીતે જોકિજબાગમાંથી બાપણો પનાદય વર્ષ જોડતા હીરા મોળવી રબો છે; અને તે પુથેના પુરાણો હિંદનોજ બળાક જબ્યો હિંદ બાજે છ જ. બેશક હીરાનો રીતસરનો હિંદમાંથી નીકાસ —બેપાર વિદેશો સાથે નથી. અને તેથા ચાંદી અને સોનાની જેમ તેનો પોકબંધ જબ્યો વાદેશોમાં રીતસર બાગબેજ રવાના થાય છે. પબ વિદેશોમાં અત્યારે હીરાનો સારો બાય બળતો દેખાયો એથી બાલસમાં આપણા વેપારીઓ પડયા છે અને ગો મનને વાદેશોમાં મોકલવાનું સાહસ ખેડી રહ્યા છે. બાજારે ડાયમંડની માગ વધુ છે; સર્વસાહની તાજબોરાતને લઇને એ હરી. નબુકના રેમારીઓ પાસેના મોટા હીરાઓનો જથ્થો પ્રાયઃ બાજકાલ બાવતા બાવ્યો છે, અને હવે બાનગી પાસેનો પાસેથી મોટા હીરા મેળવવાની ચેરવીના તેઓ પડયા છે

બાંદેના ફેરીયાવતીઓ સામે ફરીયાદ

એ બાત તો બાબીતી છે કે રાજકર ના બાડના સંરક્ષણના કાયદાની ફ્રેમે વિદેશી બાડ ની આયાત પર જકાતી દિવાલ ઉભી થવાને કારણે હિંદમાં બાડના ઉદ્યોગને બારો રીતે ઉત્તેજન બાપ્યું છે અને બાજારે એવી સ્થિતિ ઉભી થબા પાબી છે કે હિંદને હવે વિદેશી બાંડની જરાપ બાવશ્યકતા રહી નથી. બદ્ર ઉદ્યોગે હીરના બેઠતાને નજર સમક્ષ રાખીને કે હશે, નુબકૃતના રેમારીઓ પાસેના મોટા હીરાઓનો જથ્થો પ્રાયઃ બાજકાલ બાવતા બાવ્યો છે, અને હવે બાનગી પાસેનો પાસેથી મોટા હીરા મેળવવાની ચેરવીના તેઓ પડયા છે

બાંદેના ફેરીયાવતીઓ સામે ફરીયાદ

એ બાત તો બાબીતી છે કે રાજકર ના બાડના સંરક્ષણના કાયદાની ફ્રેમે વિદેશી બાડ ની આયાત પર જકાતી દિવાલ ઉભી થવાને કારણે હિંદમાં બાડના ઉદ્યોગને બારો રીતે ઉત્તેજન બાપ્યું છે અને બાજારે એવી સ્થિતિ ઉભી થબા પાબી છે કે હિંદને હવે વિદેશી બાંડની જરાપ બાવશ્યકતા રહી નથી. બદ્ર ઉદ્યોગે હીરના બેઠતાને નજર સમક્ષ રાખીને કે હશે, નુબકૃતના રેમારીઓ પાસેના મોટા હીરાઓનો જથ્થો પ્રાયઃ બાજકાલ બાવતા બાવ્યો છે, અને હવે બાનગી પાસેનો પાસેથી મોટા હીરા મેળવવાની ચેરવીના તેઓ પડયા છે

વર્ષે પડી ગયો હતા પણ પાછળથી મોટા મોટાઓ પોતે સ્વતંત્ર દીક્ષા મંદિરોના દર્શન કરવાનો પોતાનો અધિકાર છે તે તમ કરવાને દરકત ન થવી જોઈએ તે માટે ઠાવો માંડયો હતા. એ કેસનો ચુકાદો ૧૯૦૪ માં કેદારના જોષ્ટસ્ટ્રેટ મી. મજમુદાર આપ્યો હતો. તેમાં ગોત્રા લોકોને વ્યસ્ત હિંદુ સમી બીજા હિંદુ-ઓની પેઠે તેમને પણ દર્શન કરવાનો અધિકાર છે એમ જણાવ્યું હતું. સનાતનીઓએ નવસારી અપીલ કરતાં જજ મી. તાવડેએ ત્રોત્રાઓના લાભમાં જ હકમમાં ચુકાદો આપ્યો છે. તે સામે અપીલ કરવાને બહાના ચાલતા હતી પણ થઈ નથી. અપીલની મુદત પતા પછી ગઈ દિવાળી પર ગોત્રી લોકોએ મંદિરમાં પ્રવેશ કર્યો હતો.

રાજકોટમાં કેદની સજા

રાજકોટમાં યુવરાજના જન્મ દીનની ઉજવણી નીમીત્તે સરઘસના કાર્યક્રમ ઘોળવ્યો હતો પરંતુ તેના માર્ગ સંબંધમા મુસ્લીમોએ બાંધો ઉઠાવતાં શીખો એ સરઘસનો કાર્યક્રમ માંડી વાળ્યો જેનો આ બધી ઉજવણીને દીવસે

ગુરૂદ્વારામાંસે શીખોના જુથ એગા થતા હતા એવી જોહેરાત થઈ હતી તે સ્થળે પરથી શીખ વીરાંગનાઓની ટુકડી પસાર થશે, આથી અશાંતી ઉત્પન્ન થવાનો સંભવ દેખાયો હતો. જેથી મેજીસ્ટ્રેટે ૧૪૪ મીલકત ભંગાણે સાત દીવસની મુદત સુધી પાંચથી વધારે ગાલસોને એકઠા થવાની મનાઇ કરી હતી તેમ છતાં કેટલાક શીખોની ધરપકડો એ સલામત કર્યો હતો બાદ પણ કેટલાક હતા ને વાતાવરણ અશાંત થતાં પોલીસે મારી ચાર્જ કર્યો હતો જેથી ૫૦ શખ્સોને પકડી થઇ હતી. આ અશાંતીને કારણે શહેરમાં હડતાલ પડી હતી

સરહદની સ્થિતિ

સરહદ વસ્તીવધારે ખાને શ્રી મુકતાભાઇ કર ૬૮ પ્રાંતનો પ્રવાસ કરીને પાછા ફરી તેમણે જે નીવેદન કર્યું છે તે ઉપરથી નાનો પરીસ્થિતીનો સાચો ખ્યાલ આવે છે. આઝાદીની તબન્નાથી ઉઘારાના આ ચાર પઠાણો કબીલાઓમાં મુકાયા છે, છતા પણ તેઓ બહાદુરીથી મુસ્કેલી એમનો સામનો કરી પોતાના કાર્યમાં આગળ

પધી રહ્યા છે નવા મુલકી નોમણ અમલની સરકાર સરહદના મુશ્કેલી ભર્યા પણ કોમોને પુરી સગવડ આપવા દેતા નથી એ બહેમાકર નવાઇની વાત છે. સરહદને આંધારામાં રાખી મુકવા તેના બનાવો ફોજ જોમજ આજ સુધીની સરકા રની પકમ ઉપરથી લાગે છે. એ પઠાણી પ્રજા શાંત થાશે છે, શાંતીના બાહક છે અને બદ-નશીબે કેટલાકથી ઉશ્કરતા નથી એમ સરકાર અને કહી. મુલાકાતના નીવેદનમાં જણાવાયું છે, એ ઉપરથી આજ સુધી લોકો પ્રશ્ન માટે જે વાતો કહેવાતી હતી તે કેટલી બોટી છે એ પુરવાર થાય છે.

રાજકીય કોન્ફરન્સ

રાજકીય કોંગ્રેસના સમુક્ત જયપુરીતી અધીવેશન કે જે ૧૯૩૮ ના ઓકટમાં ભરાવાનું હતું જાહેરમાં મુખપદ સોઈ કપુર કોરે સ્વીકાર્યું છે એમ કહેવાય છે. આ દોકયો સ્વીકારી તે તેમણે ઘણા દરકારી છે કે આ બન્ને મંત્રમંડળ વચ્ચે પાડ સંબંધ થશે.

પ : ૨ : ચુ : ૨ : ણુ

સરકારી આંકડા મુજબ ૧૯૩૬ ના પહેલા ૧૦ મહિના દરમીયાનમાં સોનાની આયેા તરફથી રા. ૬૫,૦૦,૦૦૦ જેટલી રકમ દીની-ઝન્સને વ્યાજ તરીકે વહેંચવામાં આવી હતી, એવી રીતે કેલસ્સની આયેા તરફથી રા. ૩,૦૦,૦૦૦ વહેંચાયા હતા અને અન્ય પાત્રોનાં આયેા તરફથી રા ૮,૮૦,૦૦૦ જેવી રીતે વહેંચાયા હતા. એ વહેંચાયેલ રકમનો ફકત ૧૯૬૬૬૬ ટકા જેટલો ભાગ પુનીયનના રોર હોલ્ડરોનો હતો. અને બાકીનો ૬૦૬૬૬૬ ટકા જેટલો ભાગ પુનીયન બહારના શેરહોલ્ડરને મળ્યો છે.

* * *

બોઇસ્ટા રાજ્ય પ્રબન્ધકંડળના પ્રમુખ કા. મુખન્ત મહેતાએ જોક નીવેદન દ્વારા જણાવ્યું છે કે રાજ્યની સાઠીચોપીસ સાધનની પસ્તીમાંથી ૨૦ લાખ અમલમાં છે. વીસ વર્ષ મુદ્દી મકત અને દરકમાત કેપાવણી પણ માત્ર બાર લાખ ભરેલાની સંખ્યા થાય છે. તેમણે ઠાકરડા, રાની પરજ અને બંગીઓ માટે જે પસ્તીમાં રાખ્યા ન હોય તો રાખ્યા અને બોર્ડીંગ સ્કુલો કાઢવી જોઇએ અને દરકમાત દુર ન કરવી એમ સુચવ્યું છે.

* * *

હિંદના રેલવેમાંથી રોપી રીતે ખનાલવામાં આવેલી ગઇની ઉપજ અને ૧૯૩૫-૩૬ની મોસમ માં ૬,૧૨,૧૦૦ ટનની થઇ હતી. જે અગાઉની મોસમમાં ૫,૭૮,૧૧૫ ટન જેટલી થઇ હતી. આથી સને ૧૯૩૫-૩૬ ની મોસમમાં ૩,૩૩,૬૮૫ રનનો મોટા વધારો થયા હતા.

* * *

જે લડાયક રહાણોમાં નવા ડીઝલ ઉપરાંત ઝડપથી જેવેરોપ્લેનો સાથી ચલાવવા એવા કેટલાક નવાં ચલાણો ૧૯૩૭ની સાલમા તૈયાર કરવાનું ઈંગ્લાંડની સરકારે નક્કી કર્યું છે. એ પ્રકારનાં એક વહાણ બાંધવાનો ખર્ચ લગભગ ૮૬ લાખ પૌંડ જેટલો થાય છે. ઇગ્લાંડની સરકાર એ પ્રકારના ૨૭ વહાણોનો કાફલો તૈયાર કરવા ધારે છે.

* * *

ડો. મુંજે અને મી. જી. એ. ગોખલે વગેરે નેશનલીસ્ટોએ નાગપુરમાં એક નીવેદન બહાર પાડી તેમાં નાગપુર મીનીસીપલ સગીતીએ કરેલા ઠરાવ પ્રત્યે સંતોષ જાહેર કર્યો છે. તેના ચુકાદા સામે આંદોલન ચલાવવાનો ૬૮ વહાલમા સમીતીને ટેકો આપી પડખે ઉભા રહેવાનું જણાવ્યું છે.

* * *

કેરપુર મહાસભાના અધીવેશન પછીનુ અધીવેશન કયોંટકમા જરૂરના ગાર કયોંટક પ્રાંતીક રાજકિય પરીષદ તોમ પણ આપનાર હતી.

* * *

મુબઇ સરકારની યાદી જણાવે છે કે મુલકની રાખવાના આવેલી અને બાદ કરવામા આવેલી મહેસુલી રકમ બાદ કરતાં આખા વર્ષ માટેની સરકારની લેખી પડતી મહેસુલી રકમ રૂ ૩,૬૫,૨૩૦૦૦ ની હતી. જ્યારે ચાર આખરે એકંદરે રા. ૩,૬૪,૭૮,૦૦૦ ની રકમ એટલે ૬ કમ લેખી રકમના ૬૬.૮ ટકા જેટલી વસુલ આવી હતી.

* * *

કલકત્તા યુનીવર્સીટીના અભ્યાસક્રમમાં સરકૃતી શાસ્ત્રોનો સમાવેશ કરવાની તેની સુચના બંગાળ ની સરકારે માન્ય રાખી છે.

* * *

વીજગાપટમ જીલ્લાના મેદકોટા ગામના મી. ચક્રવેણ્યરાવે આધુનીક ઢબનો એક અરબો બનાવ્યો છે. આ અરબો જોવને પં. જવાહર લાલ નહેરૂ ખુશ થયા હતા અને તેની તારીફ કરી હતી.

* * *

બનાવસના સમાચાર મુજબ પં ગાયવીબાલાએ પોતાનું ભણતર પુર્ણ તા. ૨૪ મી ડીસેમ્બરના રોજ પુરૂ કર્યું છે. આ પ્રસંગે તેમનો ઠાઠદાર મહોત્સવ ઉજવવાની મોટા પાય તયારી થઇ રહી હતી દરેક ગામ તથા શહેરમાં પંડીતજીના દીર્ઘોમુ માટે પ્રભુ પ્રાર્થના કરવા અને સાંજને જાહેર સભાઓ ભરી તેમની સેવાના વખાણ કરવા ભાષણ આગેવાનો તરફથી આપીત્ર બહાર પાડવા માં આવી હતી.

* * *

જલાલપોરના તાલુકામાં ગ્રામ્ય સુધારણાની પ્રવૃતીને ઉત્તેજન આપવા માટે અને ખેતીવાડીની પદ્ધતીમાં ઉંડે ફાજેતરના સુધારાઓ બેકતોને સમજાવવા માટે ચાલુ વાસની અમલવચમાં જલાલપોરમાં ગ્રામ્ય સુધારણાનું તથા ઢોરોનું પ્રદર્શન ભરવાનું નકકી કરવામાં આવ્યું છે

* * *

નીઝામ સરકારે એકંદર ૧,૨૬૪ ગામો કે જુદ્દાળામાં સપડાયેલા છે તે માટે નવલાખ રૂપીયાની નાણી આપી છે આ ગામો રાયચુર, મુલબર્ગા, ઉસ્માનાબાદ, અને બીલ જિલ્લાના પ્રદેશોમાં છે.

* * *

બોંસદા નરેશનો રજત મહોત્સવ ફાજેતરમાં ઉજવાતાં (૧) બેતીવાડીના વીકાસ ફંડ માટે રૂ. ૧ લાખ, (૨) ઔદ્યોગિક વિકાસ ફંડ માટે રૂ. ૨૫૦૦૦, (૩) સ્ત્રી કેળવણીના ફેલાવા કેળવણીની મુદતમાં પટાડા, વગેરે ખાતેરાના થઇ હતા.

ગોંડલ જિલ્લામાં તાજેતરમાં થએલા ચાપડોગ્રામ ની પૈદાશના સંબંધમા દોનબંધુ એન્ડ્રુઝે જણાવ્યુ હતું કે દરેક જનની કળાની વાડીઓનો એકરોનાં એકરોનો આખો વીસ્તાર જમીનદોસ્ત થઇ ગયો છે અને ઉભો પાક સધળોય નાશ પામ્યો છે. હરીજન અને કામદાર વર્ગે તેમનું સર્વસ્વ ગુમાવ્યું છે અને ભવિષ્યમાં ધંધો રોજગાર મેળવવાની આશા પણ રહી નથી. સરકારી અમલદારોએ થએલા કુલ નુકસાનનો અંદાજ ત્રીસ કરોડ રૂપીયા ઉપરાંતનો આંકેલો છે.

• • •

વડોદરાની આર્યોકન્યા મહાવીદ્યાલય સંસ્થાના પદવીદાન સમારંભ વખતે મીમંત વડોદરા નરેશ દીક્ષાન્ત પ્રવચન કરશે.

• • •

કુદરતીકરીન એમુની. તરફથી ચલાવવામાં આવતા એક મફત પુસ્તકાલય તરફથી મહાત્મા છપ્પા અને પં. વ્યવહારલાલની બાલમહયાત્રાઓ મંગાવવામાં આવતા જિલ્લાનાં કેળવણી ખાતાના અમલદારોએ તેને રાખવા દેવાની મનાઇ કરી જણાવ્યુ હતું કે એ પુસ્તકો રાજકીય વિચારસરણી પર રચાયાં હોઇ યુવાન વીદ્યાર્થીઓ જે પુસ્તકાલય માં જતા હોય ત્યાં રાખી શકાય નહિ.

• • •

હિંદી નાગરિક સ્વાતંત્ર્ય સંપના પ્રમુખ તરીકે ડો. રવીન્દ્રનાથ ટાગોરે છાપાંઓનું એક નીવેદન બહાર પાડી ખંડાળાના નજરકેદીઓમાં તાજેતરમાં કહેવાતા જે આપઘાતોના બનાવના સંબંધમા સ્વતંત્ર જાહેર તપાસ કરવાની સરકારને આગ્રહ કર્યો છે.

• • •

પટના યુનીવર્સિટીની સેનેટની વાર્ષિક સભામાં ગેરીકલની પરીક્ષામાં સુચનાઓના મધ્યસ્થ સાક્ષિ નરીકે કેદા બાબાનો સ્વીકાર કરવો ડરાપ પસાર કર્યો છે.

• • •

એવી ગણત્રી કરવામાં આવી છે કે ગયા વર્ષ દરમીયાનમા સરેરાશે મુંબઇનાં જાદેરમા દર આદમીદીયાગા રૂ. ૧૫,૦૦,૦૦૦નુ સોનું પરદેશ ખાતે મોકલ્યુ હતુ

• • •

રાજકોટની હુદ સમયમાં "સજ્જન સોરાષ્ટ્ર" નામનુ સાપ્તાહિક પ્રકટ થતા આવે બાબર બાર છે

• • •

સરદારમા વર્ષો એક દરદાર ગણ્યા છે ને તેના સાભળનારો હદિ સરકારના સરકરના કેટલાક માણસોને મારી ને ખાવલ કર્યો છે; આથી સરકારે સરહદ પર સરકરી પ્રસારક કરી મુકી છે. આ સરહદની વસ્તી જેવી વિષમ પ્રજાને મળે છે

• • •

વડોદરા રાજ્ય પ્રજામંડળ ના ૨૮ અધ્યક્ષસ્થ શીમળાઇના રમારંભ માટે પુરતા માણસો ના વડોદરામા ટાઉનહોલ બાબતના વિચાર કરે છે.

• • •

બારડોલીમાં ચાલુ વાવરના મકાનઝિલોક ને રેસોનું મહત્વ ભરાનાર છે.

કોલંબીયાજીલ્લાની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં ૧૯૩૬ નાં વર્ષ દરમીયાન ૨,૨૧૪ જેટલાં પુનાલેના કેસો મેજીસ્ટ્રેટ સમક્ષ લાવવામાં આવ્યા અને તેમાં અસ-ભગ ત્રીજો ભાગ રૂપેરાયલ ચાસસ્ત્રોથી પરણ-નાર હતો.

• • •

પ્રીસેરીયાપાળા ની. આર જે. રેનલને યુનાઇ-ટેડ સ્ટેટસ અમેરીકામા યુનાયનના પ્રતિનિધિ નીમ્યા છે. મી. રેનલ કુંક વખતમાં કેપ ટાઉન થઇ પોતાના ગામા ગોસીસ જેન્સ પી. રેનલ સાથે અગેરીકા જશે.

• • •

કેપટાઉનમાં ગામ કરનારી નર્સોની મુનીયનમાં તાજી દાખલ થયેલી બ્લેક લોકાલ રીગેરે થયેલા-ઓથી તેઓને લાવવામાં આવે છે. અંદાજ બાર નર્સો કરબાન આવા પદોંગો છે અને બીજી બાર આવવા વધી છે.

• • •

મુનીયન પાલીગેન્ટના પ્રધાન મંડળે રાજ્ય ઉદ્યોગોમાં વપારને રદબધાના ધારા અનુસાર સોમનો પુષધારે લીધા હતા.

• • •

દક્ષિણ આફ્રિકાની રાજધાની પ્રીટોરીયામાં ૧૯૩૫ ના વર્ષ કરતા ૧૯૩૬ ના વર્ષમાં દરેક પ્રકારની પ્રજામાં મરણ પ્રમાણ વધારે છે જેના આંકડા નીચે મુજબ છેઃ—

ગરણ	મરણ	
૧૯૩૫	૧૯૩૬	પ્રજા
૬૫૩	૨૬૮	ગોરા લોકો
૨૪૫	૧૩૬	મોટીય
૬૦	૫૦	હીંદી
૨૬	૨૨	પુરોપીકન

• • •

નવેમ્બર ૧૯૩૬ ના મહિનામાં આપણા મુનીય-પલના ૬,૬૫૦ ગોટરના અકસ્માત થયા હતા તેમા ૧,૨૫૬ માણસોનો પ્રજા મરી હતી અને ૭૬ માણસો (૨૦ ગોરા ને ૫૬ બીનગોરા) ના મરણ થયા હતા

• • •

૧૯૩૫—૩૬ ના વર્ષની મુનીયન સરકારની મહે-સુલ કરવેરાની આપક પેટે પા. ૩,૬૬,૨૫,૬૬૪ ની થઇ છે જેમાં પા. ૧,૬૬,૦૦,૦૦૦ ની રકમ આપક વેરાબાંથી. પાપા ૧૬ અને પોસ્ટ, ટેલીગ્રાફ ટેલીફોન આવાની આપક પેટે ૪૧,૬૫,૬૬૦ ની થઇ

• • •

૧૯૩૬ ના વર્ષમાં ગોલ્ડબીલ્ડીંગ સોપરમાં ૬૭૦ ખાણ પાણાપાણાઓને બાદ બાકીની બાણ બાકીમાં આવી હતી જેમાં ૬૬ બાદી બાણરા હતા. એકંદર પાટ રૂ૫,૦૦૦નુ બાકીથી વુકસાન થયુ હતુ

• • •

ગયા વરસ (૧૯૩૬) સરકાર તરફથી સોપેા આપ-વામા આવ્યો હતા કે એકંદરે નવાઇનો પાર ૬,૬૮,૦૦,૦૦ બાવતા દિવસોઃ જેમાં કેપ પ્રાન્તના ૧૨,૬૦,૦૦૦ બરતા, ટ્રાન્સવાલમા ૬૫,૦૦,૦૦૦ બરતા, નાટાલમાં ૬૫,૦૦,૦૦૦ બરતાં અને ફ્રીસ્ટેટમાં ૫૫,૦૦,૦૦૦ બરતાં મકાન પાકશે

• • •

બે કરોડ ૫૦ લાખ પૌંડના ખર્ચે પાંચ નવાં કારખાનો બનાવવાનાં મરણાના ઘડવા કરવાનું ઉંડ્સાંડની સરકારે નક્કી કર્યું છે અને તે કાર-ખાના એવી રીતમાં બાંધવામાં આવશે કે એકા એક દુશ્મનના વિમાની કુમલાથી તેનો નાશ થઇ શકે નહિ.

• • •

ઇજીપ્તમાં ૧૯૩૬ ના વર્ષ દરમીયાનમાં મોટર કારના અકસ્માતોથી ૬,૪૬૯ માણસોના જીવન ગયા હતા અને ૨,૨૫,૬૮૬ જેટલાં માણસોને ઇજા પહોંચી હતી

• • •

નાતાલીનની લશ્કરી મહિલાઓ બાળપાખોરોના સરદાર ચાર્લ્સ મેનના પાંચ વર્ષ માટે ગુલેરી હદ્દા લઇ લીધા છે અને ચાંગ કે શેખ કેદ પકડવા માટે થએલી પાંચ વર્ષની ચળ પાછી ફરી છે. પાંચ વર્ષ દરમીયાન લશ્કરી સતાધારીઓની દેખરેખ હેઠળ રહેવા ચાર્લ્સને ફરમાવ્યું છે. સરદાર ચાંગ કે શેખ લશ્કરી સત્તાધારીઓના ઉપરી છે.

• • •

ગયા આકવાડીયામાં યુનાઇટેડ સ્ટેટસની સર-કારે ગા. રોગો ૬૫ લાખના સભ્યોને રપેન સરહદ માટે પોતાનો ચક્રાવવાની આપેલી પર બાતમી હાલ પુરતા પાછી બેંચી લીધી છે. આથી ૬૮ લાખનો પેક કરેલાં લશ્કરી ઔકસો દાબીના રપેન જલા અટકી પડયા હતા.

• • •

ના ૬ ડીસેમ્બરે ફ્રાન્સના કીમાનને નીચે તોડી પાડી નુકસાન પુગાડવા માટે ફ્રાન્સે રપેન ઉપર દાવો માંડયો છે તથા મુનેસાર કીમાનીઓને સીક્ષા કરવા નાઝીએ પગલાં લેવા જણાવ્યુ છે.

• • •

ગેલ્સબોર્નમાં ઓસ્ટ્રેલીયા અને ઇગ્લાંડ વચ્ચેની ત્રીજી મેચમાં ઓસ્ટ્રેલીયાએ પહેલા દાવમાં ૨૦૬ રનો અને ડીમાંડે ૩૧ રનો કર્યા હતા. બીજા દાવમા ઓસ્ટ્રેલીયાના ૫૭૬ અને ઇગ્લાંડે ૭ વીકેટ પડતા કુલ્લે ૨૩૬ રન કર્યા હતા.

• • •

આપણા દરદના ઉપચાર માટે બાયરીક ડી સ્ટેટના પ્રેસીડન્ટ મી. રીચેસેરા બ્યુરોક્રાસી ઉપર પીહલના બનતા પહેલા મકાન થયા હતા.

• • •

બાળકોના પુસ્તક બનાવનાર મોટા બે હરીફ ન્યુ યોર્કમા પ્રકાશના બારસ્પર જાહેરમા નીમ્યા છે. સોટ એક બરદે ૧૯૨૬ ના "બી ટ્રય સોબાબીટ મેસેંજરબોટાગોય, સીરીયા અને બેસેટ ટાઇમ" નામના જાહેર પોટલાં પુસ્તક ઉપરાંત બીજા પણ પુસ્તકોના રચનાર છે.

• • •

યુગોસ્લાવની રાણી મારી તબીના ૨૧ વર્ષના પુત્ર સમીત પ્રિન્સ આલ્બા છે. પુત્ર સીબ્બદા માટે લંડનમાં જોડાય.

જાણવા જોગ

ફ્રેંચી ચીનાનું તાળું

ગમે તે પ્રકારના તાળા દેશ, બર્તમ તેને ફ્રેંચાની જરૂરીયાત તો અઘાર સુધી રહેલીજ હતી વચ્ચે નંબરવાળા તમજ નંબરને સ્થળે મુળાક્ષરોના અક્ષરવાળાં ફ્રેંચી ચીનાનાં તાળાં નીકળ્યા હતાં; પણ તેનો વપરના રહ્યાબ માટે ઉપયોગ થતો નહીં. હવે તો એ દરેક જાતની કાકડુટ ભાંગી જાય તેવાં તાળા તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે. આ જાતના તાળાંને સારીકક્ષ એક એટલાંડ મીશેલ નામનો કેન કારીગર છે. આ તાળાંને ઘડકડીકક્ષ ગોટરો સાથે સંબંધ હોય છે. અને બટન દબાવતા સેકંડ બંધ થાય છે. બારણાંનો તાળા તે બરાબર બંધ, તેમ માટે પણ સ્વયંસ એકબીજાની સાથે સંબંધમાં રાખવાં કાળો હોય છે અને તેના પર નંબર હોય છે. બોટા નંબરવાળું બટન દબાવ જતા બીજાંટ તુરો આવે છે ફ્રેંચી સાદુલ પડી આવે કે કોતા બોલનારે ચુક કરી છે બરાબર તો ફેરા બારણાંસ આવી લાગ્યા છે અને તેણે તાળું બોલવા પ્રયત્ન કર્યો છે.

આંખનું વર્તન દર્શાવતાં પોપચાં

આજ દિવસ સુધી એમ મનાતું આવ્યું છે કે માણસની આંખ સારી બરાબર લાંબી દૃષ્ટિ કરી શકવાના સામર્થ્યના મુખદોષો જણાવી શકાય છે. તે એમ જણાવા છે પહું : 'આંખોનું નીરીક્ષણ મનુષ્યની ચાલચલગતનો ખ્યાલ આપે છે, પણ તેને માટે નીરાંતે ખાસુજ બારીક અવલોકન કરવું પડે છે, અને એ લાંબે ગાળે સીદ્ધ કરી શકાય.' ફ્રેંકલીનએ અખતરા પછી લોખું બહોર મૂકું છે કે 'આંખોની ભાષા કશું બતાવી શકતી નથી, માટે પોપચાં અને બીજા બધુ જણાવી રહે છે. જેની આંખ બહાર ઉપરની આવેલી હોય છે, તે માણસ કામગરો હોય છે, બધારે ઉંડી ઉતરેલી આંખ-વાળો માણસ વીચારક હોય છે, પણ તેથી એમ નથી કે જેનું જેનું આંખ ચપુ બધે એ ઉંડો વીચારી શકે, તેમ તેમ તે માણસ વધુ બને ચપુ વીચારક છે. ચપળ માણસો ની આંખોના આખા પોપચાં ભેજ રહ્યા હોય છે; બધારે વીચારકના પોપચા ઉપર બાજા લગભગ ઢંકાઇ ગયેલાં હોય છે. પોપચાં વારંવાર પટપટાવવા માણસ સામાન્ય રીતે ઉતાવળિયો હોય છે, બધારે ઓછા વપરારા સારતાં પોપચાં વાળો માણસ શાંત સ્વભાવનો હોય છે.'

૨૦૮ માઈલ લાંબી ગુપ્ત ભીંત

ફ્રાંસે પોતાની સરહદ ઉપર ૨૦૦ માઇલની એક જબરદસ્ત ભીંત બાંધી છે એકેબીજાના નાદોસ્તની વાતોઓના વર્ણન જેવુંજ આ ભીંતનું વર્ણન આપણે લાંબે ગાળે કોવાથી અમારા વાંચકોને તો કુતુહલતા તૃપ્ત કરવા તેના ફોટા સાથે "ગીરમય જગત" માંથી અમે રજુ કરીએ છીએ:-

આ ભીંત દુનીયાની એક અજાયબી ગીસાલ છે. તે જર્મનીની સરહદપર ૨ ને સ્વીટઝર લેન્ડથી બાદબાજુ સુધી ફેલાયેલી છે. આ ભીંતના બીજોપના એ છે ૨ ન આપીને જર્મનીના અંદર ૬. ને એ આખી ચાલ્યાગા સો કીલ્લા એક બીજાની પાસ પાસ બાંધેલા છે.

આ કીલ્લા કોંક્રીટ ૬ બોબંડના બાંધેલા ૨. તે કીલ્લા પાસે જર્મને ખોદેલ્યા તા અનેક ઓર-ડીઓ ને ઉંડાણવાળાણાણા મોટી આગબોટો જેવા આવે છે. બ્રહ્મારથી તા ૨૬૦ પોંડાનાર તબેલાની હાર જેવાજ એ લાગે છે. આ કીલ્લા બાંધવામા ઉજનોરાએ કમાલ કરી છે. પોતાના દુશ્મનોથી બચાવ કરવા માટે કેમ આ બોમકોટ કીલ્લાઓની ભીંત બાંધી ૨. એક એક કીલ્લા જમીનની અંદર આવેલા રાઉંરના જેવો છે. દરવાજામાંથી અંદર જવા પછી નરતજ એક દાદરો નજરે પડે છે આ દાદરો એટલો બધા ઉંડો છે કે બાપણને જમીનમાં એટલે બધે ઉંડ જવું પડજે ત્યારે બ્યાબારીજ બીજે લાગે છે. તેની અંદર તદન અંધારું નથી પણ બધો ઉજાસ રહ્યાજ કરે છે.

જમીનની અંદર જનારા દાદરા લગભગ ૨૦૦૦ ફુટ સાંધા છે. દરેક ઓરડાઓ દારુ-ગોળો ભોગો ગોઠવા ૬ ને પાબલી બાજુએ ફાયામારોથી ભરેલી ઓરડીઓ છે. તોપના ગોલા ખુલ્લા રાખવા માટે એની સામેની બાજુ એવી રીત બાંધવામા આવી છે કે તોપ ફોડવા માટે રાખેલ કાણાં તદન પાસેથ્યા પણ દેખાઇ શકતાં નથી. આવી રીતે તોપો ગોઠવેલા ૨ દીર માણ દરેક બારણા પા છે આ દુશ્મનો આપણને ઝપે એટલી બારે તોપનો મારો ચલાવે તોપણ એ બાપણો પુરાબાદ કરી નાખવાનું સામર્થ્ય બારા પર ની તોપોમાં છે. વળી બધા કીલ્લાઓથી દુશ્મનો ની પર એકજ વખતે મારો ચલાવી શકાય એવી કીલ્લાઓની રચના છે.

દરેક કીલ્લામા નાકાબંધીના સુધા માટે ઓર ટીઓ છે. એની બીંત ૨૦ ફુટ જાડી કોંક્રીટ ની બનાવેલી છે. એમાં રહેવા છે ટેલીફોન છે, એક હોસ્પીટલ ને ઓપરેશન કરવાનો ઓરડો પણ છે. પીવાનું તો દરેક કેકાણે છે. વીજળીની બીકટો દ્વારા પ્રકાશના સાધનની એક સરસ્યો ગોઠ પ્રબન્ધ કરી શકાય છે.

એક કીલ્લામાંથી બીજા કીલ્લામા જવા જમીન ની અંદરજ આગગાડીઓ છે. રાતદહાડો દરે એકાદો કીલ્લો બાર કરી બે ના પછી તનાથી બીજા કીલ્લાઓનો જરૂર ના પ્રકાશ ઓછા વાર બારબ્યા બનાવવામા આવ્યા છે. એ બારણાં ઓકવાર બંધ કરી દીધા પાછી દુશ્મનો બારણા પછી શકતાજ નથી.

દરેક કીલ્લામાં બુલાકી હવા માટે પંખની બાવસ્થા કરી છે. બારણામાં ગેરી ગેસ ઝમે એટલો ઉભરામાં આવે તો પણ સૈનાથી કીલ્લાની હવા બારે નહીં એવી બ્યવસ્થા બીજાનીયરોએ કરી છે.

બીજાનું સ્વપ્ન કરનારાઓ એક બાબતી અંદર હવારો તોપોનો મારો કરી શકે એટલી બધી ઉંચી બ્યવસ્થા ના કરવામા આવી છે. ફ્રાન્સને જર્મની વચ્ચે લડાઇની શરૂઆત થાય તો ફ્રાન્સને હવે બીજી બાજુ તબાહી કરવાની જરૂર પડે તેમ નથી બાજુની ભીંતની પેઠે ફ્રાન્સની આ બબરી ભીંત બન્નેનું પુરા રીતે રક્ષણ કરવાને તકલીફાત છે.

આંદીરા સામ્રાજ્યનું સૌથી ઉંચું સ્થાન

એબરડીનીસ બકના ઇંગ્લાંડના પ્રાણની બાદી બોમાં એક જબરજસ્ત ગ્રામ્યનું સ્થાન છે જેના ઘડતર જમીનથી બબાચાર ફીટની ઉંચાઇએ ૨૦૬ ફીટનો ઘેરાવો છે, જમીન બરાબર બારથી ૧૦૦ ફુટનું હશે અને જેની ઉંચાઇ ૨૦૬ ફીટની છે. એ બાદીઓમાં બીજાં પણ કેટલીક ૨૬૨ થી ૨૮૫ ફીટ ઉંચા ગામ્યોના બાંધો છે પણ ઉપરોકત બાદ સૌથી ઉંચું બન ગોઠું છે. એ બાદીઓમાં ૪૦૦ થી ૫૦૦ ફીટનું બાંધું નીકળે એમ છે.

દરીબાની મુસાફરીમાં ઘોરનો સાહસો ઉપાય

ઇંગ્લાંડના પ્રબ્બાત નાટયકાર ને લેબક બી. બનાર્ડશો પોતાના અનુભવેલ પ્રયોગથી એમ કહેતા જબાવવામાં આવે છે કે દરીબાની મુસાફરી માં ભારે ૨ ચક્કર બાતે તેનો સહેલો ઉપાય એ છે કે શરિરને મનની બરાબર શાંતિ ૨ વિબ્રામ મળે એવી રીત ટટ્ટાર રહેવું. સુઇ ૨ બેસી રહેવું નહિ.

☆

રાણ બાને બીજા દેશોના નાણાં દાખલા કુચાનો પણ ચિત્રાવીશો. ઉપયોગ કરવા લાગ્યા છે. નાણાંથી સુગંધીદાર દબ્બા બનાવે છે. એનાથી બાનશે સેન્ટ પડશે બનશે !

☆

ટેલીફોન બાબતમાં બાપણે બધા હાજર રહેવું પડે છે. બાપણે પરલોકવર ઉંમરમે ના તકાબું ! પણ બધે એક એવો શોધ બાર છે કે ટેલીફોન (તારી બાવતા) તમને બાવજા સંદેશા તોપી શકશે બાંખે તમે કહ્યા બારે એ તમને જણાવશે તમારા ગેરહાજરીમાં બાવે કે એ બાં ગોરાંદાર હોય તમ કેમ ટેલીફોન તમા કે નહીં એ પણ તમને કહી શકશે!

મંગાવો જય ઝારતનો અદ્વારાબા કનક બહેનલાલ સચિત્ર અંક કુલે ૬૪ પાના સાબજ રજકરો ટપ્પ ટીબાલ રૂા. ૬-૬
બા બોકીસથી બળશે

વાચનના શોખીનો માટે

ગુજરાતી સાહીત્ય સંગ્રહ

વાચનના શોખીનો માટે

ગીતાંજલી	૨	૬	મોહનદાસમ	૧	૪	શા. રમણલાલ રણછોડલાલ દેસાઇની ચાલુ	
કુન્નરમાસ્તર	૧૦	૦	આદર્શ ચરીત્રાવલી	૨	૬	જગાના ઉપર બહાર પડેલી આદર્શ નવલકથાઓનો	
ચમત્કારીખુન	૪	૦	અંધેરાર૫૨ પ્રકાશ	૫	૦	પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.	
ભારત ઇતીહાસ માલા ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫	૧૨	૦	અર્વાચીન લાકો અને લાકાના વીચાર	૨	૦	પત્ર લાલકા	૫ ૦
અદભુત બેગાના	૫	૦	ઉત્સર્ગ (ત્રણ)	૪	૦	બંસરી	૫ ૦
અદ્ભુત ભંગ	૨	૦	દુર્ભાગ્યી દારા	૭	૦	હૃદયનાદ	૫ ૦
ફાંસીની રાણી	૬	૦	જીવનનાદ	૪	૦	ઝિરીન	૫ ૦
નસીબની બલીહારી	૨	૦	સ્નેહ ડાયરી	૪	૦	દિવ્યચક્ષુ	૫ ૦
ઘર ચમકુ વાચક	૬	૦	માગરમતી	૨	૬	સ્નેહપત્ર	૫ ૦
ઘર ચમકુ (ઉપર વાંચક અલાહકર			તુટેલાતાર	૧	૬	ઝાંઝણ (ટુંકી ટુંકી વાતો)	૫ ૦
લીબાદર)	૧૫	૦	ગાંધી ધીમાર રોદન	૧	૨	પંકજ (ટુંકી ટુંકી વાતો)	૪ ૦
ડાહ્યા મારીઅરીનું શીક્ષણ ભા ૧	૧	૮	આત્મહત્યા	૭	૬	ગારેલો અગ્નિ	૬ ૦
,, ,, ,, ભા ૨	૧	૬	રાયચુરાની રસકથાઓ	૪	૬	જયંત	૪ ૦
આપણા ઘરનું આરોગ્ય	૨	૦	[redacted] ચોપાઇ	૪	૦	ચોરીઆ	૪ ૦
કલિતકમાળા અને ચોપાયચન	૩	૬	મુકાસી ચેમાર ભા. ૨ જો	૪	૦	નિહારીકા (ત્રણ)	૪ ૦
નીતીનાલને પાત્રે	૧	૦	પીપાત (સુંદર વાતો)	૩	૦	પુર્ણીમા	૫ ૦
કાનમાં કહું	૧	૦	ગોળાપાણીની કથા	૩	૦	ગીત હરણ અને સંપુરતા (નાટક)	૫ ૦
સુરતીની ગાળો	૦	૬	ધર્મસંસ્થાપન (ઉપર ગાંધીજી)	૦	૦		
૮૦ વર્ષનું પંચાંગ	૩	૬	ઉપવાસ	૫	૦	મળવાના ઠેકાણું:	
પ્રીતા અંજન (ક્ષ. પ. મહારાજા)	૫	૦	ગાંધીકુળ આશ્રમ		૦	Manager,	
						Indian Opinion, Phoenix.	

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

'Phone Day 2-6164. RAJCOOMAR, 'Phone Night 4-1219
UNDERTAKER
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કફન, કફ. મોટર અને ઘોડા ગાડી કુલ જોઇશે પુરા પાડવામાં આવે છે વાજબી રિઝન્સ ખુલ્લું.
Manager K. S. FRANCIS.
14 Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર બુટ્ટ અથવા જથ્થાબંધ બનાવનાર તેમજ બુટ ટર્નીંગ સંનેપકારક
કામ કરનાર.
વરાઈટેલા બાવેનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

P. O. Box 99 TEL. O. PATEL.
બેરામાં હિંદી એજન્ટ
પટેલ કુલભભાઈ મોરારજી (સુરત જીલ્લાવાળા)
ટ્રાંસપોર્ટ પેસેન્જર એજન્ટ.
બેરા, પો. ઇ. આફ્રિકા

Phone 33-4462. Tel. Add. "VALABTEL." P.O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
જોહનીસબર્ગ માર્કેટમાં બનાના એજન્સીના
કામમાં નં. ૧ બનાનાના સેલ એજન્ટ.
દેશમિત્ર તથા રીટેલ તથા વેલ્કરેબલ અને પોટલુમ મજબુત
બનાવની સ્ટોરમાં સસ્તામાં રાખવી દુકાન.
આપને ત્યાંથી બનાના ૧૫૦ ક્રેટ આવતુ હોય તેના કરતાં વધારે ઓર્ડરોના આપ ખાત્રી આપશોમાં આવે છે
રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મળી રહેશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૬૨ ૪૦ પ્રેસીડેન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ઘણા વર્ષની દેખરેખ નીચે તાજા અને સારામાંથી ગરમ કરેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, કાજર અને ગરમાં બનેલાં ચેવડા પણ જથ્થાબંધ અગાઉની જેમ'ડી સાથે નવી શરતો. આવો ઉત્તમ માલ, તેવો પરમ બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4494 K. N. PADIA. P. O. Box 579
100 Victoria Street, DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

મફત!
પુરા સરનામા સાથે [illegible]
મદન મંજરી કુમ્પની, અમલનેર (ખાનદેશ)

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ
પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—અમો ફોટો ઓન કલાથમાં ટોપી પરદેશ વાળો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ. કીંમત શી. ૧–૬.
નવલકુચાન રાષ્ટ્રપતિ-પંડીત જવાહરલાલનો પરદેશ ટોપી અને બંડી સાથેનો સુંદર ત્રીરંગી ફોટો હાફસાઇઝ. ૨૦×૧૫ ઇંચ. કી. શી. ૧૬.
લાલા લજપતરાય- ટોપ ટોપી પરદેશ રંગીત ભરેલો ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ કીંમત શી. ૧–૬.
સ્વ. કેશવપુત્ર—અમો ત્રીરંગી, ફોટો પછેડી ઓરેસ સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ કીંમત શી. ૧–૬.
સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ—ત્રીરંગી અમો ફોટો ગ્રેધારા આબાનો પછેડી ઓરેસ. સાઇઝ ૨૦×૧૫. કીંમત શી. ૧–૬.
પૂ. મહાત્માજીનો યુધમ-હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઇએ તેનું બનાવેલુ ફ્રમ. પૂ. ગાંધીજી આદના બાયત તથે તકલી કાંતતા, આપાસપાસ માણસો રેંટીયા કાંતતા, કોઇ તકલી કાંતતું, કોઇ પીંજતું, કોઇ પોંઢતું, કોઇ કેળવી પાણી કાઢતું વિગેરે મનોજ આકર્ષક ત્રીરંગો ફોટો સાઇઝ ૧૫×૧૦. કી. શી. ૨.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ.

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

નીચેના ફોટા તેનો છે કે જે પોતાની કંપનીને ખાતર પોતાનો તન આપવા તૈયાર થયેલ.

સાને ઈસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

પારૂ કવ્વાલ, આફ્રીકાના મન માનતા

HT 70 કેમ લાઇબ્રારી કવ્વાલ ગોર અબદુર રસુલ્લાહ.
HT 73 કન્યાધન સે મારે મારા કમકો ખુલાસો.
HT 74 કુણ બી હૈ અબતો વસરણ નગર બનકર્ગી.
HT 75 સાકી પીલાદે શરાબ બહારા.
HT 69 મેરે આકા કમકી વાલે.
HT 57 બાગે આલમમેં દર્બે દુર નાજર આતે હૈં.
HT 58 યા નબી સલામમેા અલેકુમ.
HT 60 દીન અગકા મોહમ્મદ કે નુર સ
HT 62 મોહમ્મદ તોરે જોલે જોલે ખુબસી બાન.
HT 66 બિક્રમ રીકોર્ડ કબ્બરે આલમ કવ્વાલ, પુસ્કર, ઓકેનેડા અને કમલા જરપટ.
નં. 10707 મેસે આવી હૈ ખુશબો ખુલાબમેા

કાલુ કવ્વાલ

.. 0354 મોહમ્મદ પ્યારે કમલી વાલે દર્શ દિખલાદેા.
.. 0372 પરી જમાલ રસી ઇન્સાન જરૂર હૈના હૈ.
.. 0378 તુમને ખુદા કા હૈ બન્દે નબીકા.
.. 0507 કબમે મુરલીના બજાય ગયેા રે બાલમવા.
.. 0670 કરદ મા .. મીયા સોબા : બ્યાકાદ

માસ્ટર કરીકુદ્દીન

.. .. બનો જહાં મહબુબ ખુદા પાકબર હૈ તો એસા હો.
.. 0344 જબ કહમાં આબા કે કરબારે નબી બાબા.
.. 0362 કર રોકેમ જેરે કાલ પર શીકાદે ન બનકા કરના.
.. 0373 દીબરા કર એમે બલક કેનતા કબ પોરા દૈ બનેા.
.. 0381 ઉંચ કલક બાદેર ખુદા સૈયદ નદીનેકા તમ
.. 0400 હૈ ગમ બાગ કે ઇસ નક્ષ કદ રસાલ મેરી.
.. 0433 આદ્ધ કરબા દી આંતે દૂ મજ કરબાદ નહીં.
.. 0456 રબબેમ સલ્લે બગા
.. ..

કાલુ. તાજુ રેકોર્ડનો સેટ.

.. 0423 ચેા સાદે શાહીદ સલ્મ બના રાસા.
.. 0600 ખુબર બના મોરેસાજ મોહમ્મદીન.

૧૦ ઈંચી ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ ૧૨ રે., ૧૨ ઈ ૮ રે. ૪૮/-.

બહાર ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિં.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

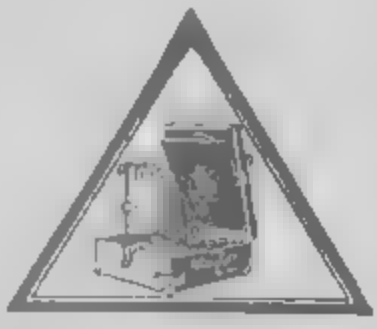

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૨૪૨૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાગ" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧–૫–૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

1415 તેના દીદારના ૮ ૬ આલમને બજવા દીધા કમલી વાલેને.
આ રેકોર્ડ સાભળવા જેવી છે.

એફેન્સરે ઉકરામુદ્દીન

2888 ધુન ધુન ધુન
253 મેરા દીલ ના પ્રાયું ☒ દીકાએ મોહમ્મદ
406 મોહીબ્બોનો મોહબ્બત ખરી મોજ દે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

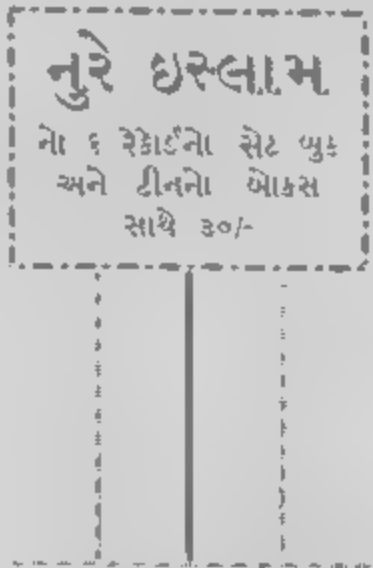
2234 અમા અલ્લાહી આલાવ ૬૫
મોર પક્ષા આલાહી આલાહ ૬૫.
2207 ચાપેકા ફુકાન
2168 ખરમાણે ચૈતમા (મજાકી)
2074 લામકા નામ દે
2167 જસ જસા (મજાકી)
2230 નામે અલ્લાહ બે કર.
2123 નામે મહમદ મોલે બાલ.
2330 રહ આલ ખુશા ક નાદાર ને કવાલી.

સુફી કવ્વાલ

17510 અલલા મેરી બીજ દેવા નરકાર ગના દીજે.
1775 અલાલાહ તેરા પાનિ પાણે કરના.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

1341 કજરત કા મોજના કજરત ગણીર ક બક્ષીશોના મુરશ કા બન્દા કરના
1391 મોજના દીકરત મોલાર.
1396 મોજના આંગુઠી કારત બતી.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

કશીર કવ્વાલ

1598 પીપારી પીપારી સુરતવાલે.
1099 મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમા હો.
1677 મસહુર હુવા આલમમે જન્મ દે કરમાને મોહમ્મદ સલ્લલાહ.
1710 પવલા મુજે રોજીપે બુલાલેા.

ઝીયાઉલ હક કવ્વાલ

3068 દીલ લીન લીયા મેરે બચાને અરજીને.
2017 કવાલી રસુલે ખુદા કહતે દેહન.
2115 પલમે દાનીદે ને આલમે રનગેા ન્યુ.
2155 સુરે જલાંધે ધન આગેાસેા.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

3131 દીલ યેા મેરા યે ગયા.
2150 તીગાદે મુસ્તફા

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan-Savitry, Paduka-Paccabishekam, Utra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે કયાં જશો?

પટેલસ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોકીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની અતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માલીકને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)
202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexp"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
[illegible] Market prices prompt attention [illegible] trial orders
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમો આપની [illegible] ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ [illegible] મોકલીએ છીએ.
79 PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ટ્રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 2967. 176 Grey St Durban.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

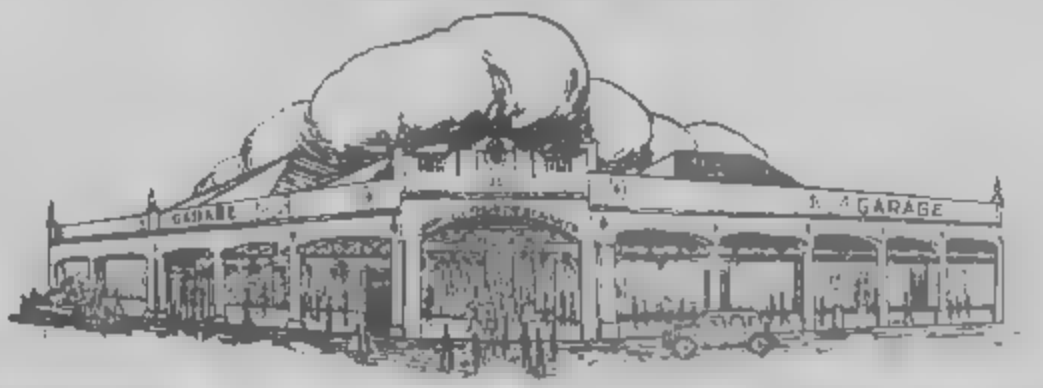
	પોસ્સી	રોઝ	મહલમાન	પારસી	સુબોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૬ જાનેવારી	૧૯૩૬ માર્ચ	[illegible]	૧૩૦૫ [illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

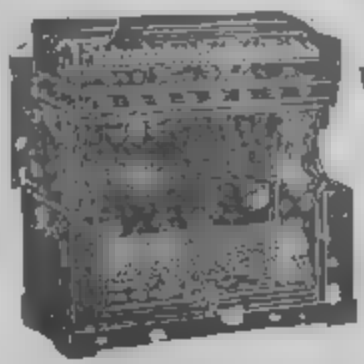
શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીયોગ્રામ, વાયોલીન, ક્લેરોહોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે મળી રહશે.

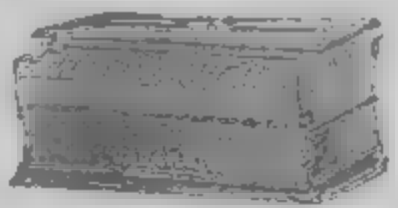

Leg Press Harmonium
Double Reed From £9-15-0.

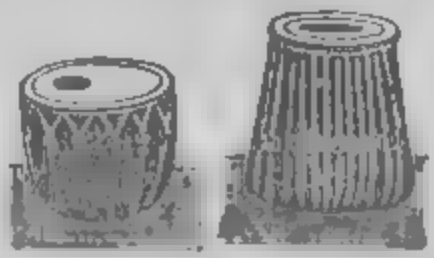
અમારેથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટયુન,
મોડલવાલ મિસાફોન રેકોર્ડોના સ્ટીપમેન્ટ
નીયમીત આવે છે.

માલમને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ
સપ્લાય કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી
ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
બીજા વધુ ઓર્ડર આપી
ખાત્રી કરી લ્યો.

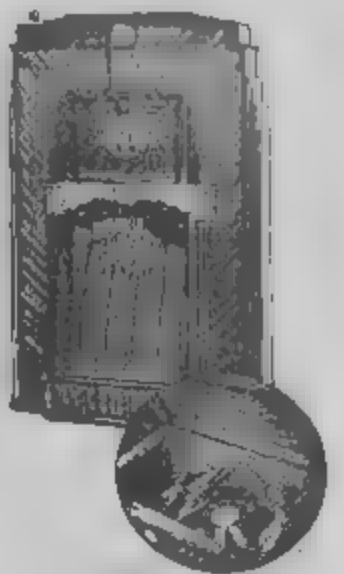

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6,
Double Reed From £3-5-0.

Tablas From 22/6.

**Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.**

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

**Distributors of—
MIDWEST RADIOS.**

CHOONILAL Bros.,

**141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.**

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારુ બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ ક્રમણ છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

ખાસ દીવાળીના અંગે ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો ભાવ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

		શી.	પ.
મહાભારત, નંગ ૬ કીંમત		૨૧	૦
પૃથ્વીરાજ			
શીલાજ	,, ૮ ,,	૨૭	૬
દિપા રત્ન	,, ૬ ,,	૨૧	૦
નળ દમયંતી	,, ૫ ,,	૧૭	૬
દાનવીર કર્ણ	,, ૫ ,,	૧૭	૬
રાં. માંઢણીક	,, ૫ ,,	૧૭	૬
મહારાણા પ્રતાપ	,, ૫ ,,	૧૭	૬
ઘરમાં પુજા	,, ૨ ,,	૮	૦
ગૃહપંતી	,, ૩ ,,	૧૦	૬
ભુલકણો			
જરથોર	,, ૩ ,,	૧૦	૬
રાજહઠી	,, ૩ ,,	૧૦	૬
શકુન્તલા	,, ૪ ,,	૧૩	૦
બુદ્ધ દેવ	,, ૪ ,,	૧૩	૦

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સસ્તો અથવા જાતે મજો.

જોડી એકની કીમત પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જેવા કે

માસ્તર લલુભાઇ, આબુંદજી (કાઠીયાવાડ કબુતર), કેશવલાલ (કપાતર), ચીમનલાલ, માસ્ટર ધુલીઆ, ત્રીકમ, માસ્ટર શાયગલ, ઉમાશશી, માસ્ટર વસંત, માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

મામાકોના પા. ૧-૧ ૦ થી પા. ૮-૮-૦

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકલોડ્સ કલુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબા હાથ—પગના. નવી સીલેકશન જાતની રોલ બેરીંગની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય કરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરથી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરબ, ગીતાર અને રેકાર્ડ બેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

ગમે પણ વાજંત્રનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથ બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.

DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama just arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been greatly reduced.

Apply for our catalogue [illegible] years. Ten us before you go elsewhere

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને 1903માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 4—Vol XXXV Friday, January 22nd. 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

FREEDOM HAS NO QUALIFICATION

"THERE is no country on the face of this earth where even a question can arise where Freedom and Independence can admit of any qualification; for qualified freedom is no freedom and qualified independence is a moonshine. Therefore, we of the Congress will maintain that the struggle on which we have entered we hope to carry into fruition under the guidance of God, either in our lives or in those of our children, for freedom's battle once begun is always handed down from sire to son."

—JAWAHARLAL NEHRU.

સ્વતંત્રતાને શરત હોઇ શકતી નથી

"આ પૃથ્વીના પટ ઉપર એવો એક પણ દેશ નથી જ્યાં સ્વતંત્રતા અને છુટાપણા માટે કંઈ પણ શરત સ્વિકારવામાં આવેલી હોય. કેમકે શરતી સ્વતંત્રતા એ સ્વતંત્રતાજ નથી. શરતી સ્વતંત્રતા એ આંખોમાં ધૂળ નાખવા સમાન છે. આથી, અમે મહાસભાવાદીઓ હમેશાં માનીએ છીએ કે જે લડત અમે ઉઠાવેલી છે તેને ઇશ્વરની મદદથી અમારા પોતાના જીવનમાં અથવા તો અમારી બોલાદોના જીવનમાં અમે સિદ્ધિ મેળવીશું જ, કેમકે સ્વતંત્રતાની લડતનો એક વખત આરંભ થતાં તેનો વારસો વંશ પરંપરા ઉતરતો રહે છે.

—જવાહરલાલ નેહરુ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ સિવાઈ બીજા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, વર્કમેન્સ કોમ્પેન્સેશન, બર્ગલરીને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાર ઘરોરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી આપવામાં આવે છે. કંપનીને ઉપરોક્ત આપવું એ દરેક દલાલની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે વર્ષ ઈન્સ્યોરન્સ કોમ્પેન્સેશનના પગારના ડેક્લેરેશન ફોર્મ તારીખ ભરીને દરબારની કોઈ ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો આણેા તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલેા. દેશી દવાઓના વસાણા. હંમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે. ઈન્ડિયા, જાપાન અને યુરોપનું સુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ. કોટ, પાટલુન, ખમીસેા, અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશ કીફાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરશેા.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

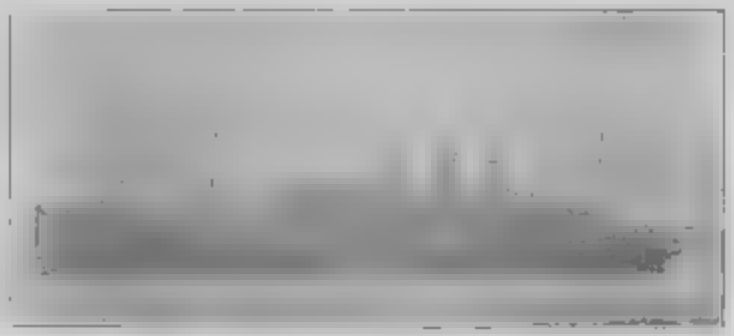
B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(વચ્ચ ખોરાક)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.

કેપ
(વચ્ચ ખોરાક)
પાઉંડ ૯–૭–૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬–૧૮–૬.

હાંદુ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
સ્પેશીયલ) પા. ૫–૬–૦.

ફેબ્રુઆરી તા. ૬ લીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

આજ સુધીમાંનો હમારાઓએ પોતાના દાણાના ઉપર પોતાનું નામ લખ્યું, પોતાના કારખાનું સ્થપાયું કરવું અને ત્યાં બેસે લોકોને સપ્લાય કરવાને દાણાના સીધા પોઇંટ ઉપર પહોંચતા કરવા બનાવવું.

કરેક હોંશે જેનારાએ પોતાની ટીકટ અમારી ઓફિસમાંથી લેવી. બહારગામવાળા ગ્રાહકોએ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મોકલી શકશે.

સ્ટીમરને લગતી દરેક કામગીરી અમારી નજીકની દેખરેખ નીચે થાય છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

આજ સ્ત્રીઓને માટે
તન્દુરસ્તી–તાકતની ખરખૂબ
પ્રદરવાળા રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

દરેક ઘરમાં રાખવા જોઇએ.

સાચી શક્તિનો સંગ્રહ કરવા
ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી

શક્તિના સર્વોત્તમ દવા
આજથી અજમાવવા આંદો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩. મુંબઇ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રીકાના સેલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, કેપ્ટા ઝુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોકસ ૧૨૭૫. પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું : બજાત બ્રધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંગાવો.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેસાઇ,
કોલસેલ ફ્રુટ મેરચી.
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ બુનીગના ઓર્ડર
બહારગામ C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ
P. O. Box 254 31. Short St Durban.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂ પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. ખબર
P. O. Box 342. 129 Victoria St Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 6169.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES KEWALRAMS' ELOFF STREET,
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN.

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

આંગેા: કેવલરામ્સ, :: :: :: ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
જાપાનીઝ વેરહાઉસ, :: :: જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
જપાન બઝાર, :: :: :: રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનેા સઘળેા માલ અમે ખાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મેાજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસેા વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માખણ, મહેરબાની
મામદીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

મામદીના ઉપર
ફરીપર નીચમાન
અફ્રેશાન સ્નો
લગાડવાથી કુદરત
આપી બક્ષદા
આરામ કરે છે

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

અફ્રેશાન સ્નો

પ્ર. એસ. પાટણવાલા, મુંબઇ ૩.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુરવૅદિક દવાઓની
સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ ખાસ મળે છે:

પેનીક અકસીર બદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અબ્રખ, પોલાદ વિગેરે કીંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. ક્રમતાકાતી દુર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ૬બી ૧ની પા. ૧–૧૦–૬.

વરમનની "બ્બી" અકસીર રેમેડી—આ ગોળી હરસ, મસા, કે બવાસીરના બંધનમાં સપડાએલાને ઉગારે છે.

કીંમત પા. ૧–૧–૬.

તીલાઅ અકસીરે આઝમ—બેહદ પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અત્રે કરી શકાય નહીં.

કીંમત શી. ૧૨–૬.

બીજા દરદો: માઠી ચેચાપ, પરમેહ, જુનો કમ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછાવો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist
382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MARIX Watches
Large stock of fashion and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્તીગસ

પાવડર

કીડી, ઉધાઈ, માકડ, વંદા, માખી,
મચ્છર જંતુઓને

નાબુદ કરે છે.

બ્રીટીશ બનાવટ, ફક્ત બીનામાં વેચાય છે.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રુટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
ઓર્ડરના ઓઢરેસ ઉપર ખાસ ધ્યાન રેવામાં આવે છે
નાચીસ અને એન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

'Phone 29350. Tel. Add "Nartiee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 196. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

MORE MILES

ON THE SPIRIT OF MILEAGE AND POWER

માઈલેજ અને ગતિ જોઈતી હોય

તો વાપરો "પેગેસસ."

PEGASUS

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

INDIAN OPINION

No. 1.—Vol. XXXV. Friday, January 22nd, 1937

NOTES AND NEWS

Charity Needs Not Wealth But A Heart

THERE are many wealthy people in this world who are shy to part even with a penny and yet there is many a soul whose heart is big, but has not the means to give. An incident that would put to shame many a wealthy man, has taken place in Louis Trichardt (Northern Transvaal), where Mr. Vithaldas M. Ghelani, an old resident and chairman of the Zoutpansberg District Indian Congress, has donated the sum of £500 towards building an Indian Ward in the new hospital to be built in that small town. The authorities had promised to build an Indian Ward at a cost of £2,000 on a £ to £ basis should half the sum be given by the Indian community. Before the local Indian community could arrive at a decision to raise the amount, Mr. V. M. Ghelani announced his desire to donate the whole amount himself. The announcement was made at a public reception given in honour of Mr. Naran Kalidas Mehta during his recent visit to that town, before a large gathering of Europeans and Indians. Mr. V. M. Ghelani, who is but a middle-class merchant, cannot possibly rank among the wealthy, hence the amount he has donated is princely. Mr. Ghelani has not the ambition of being known as a millionaire. He is content with moderate means of livelihood for himself and his family and desires to spend the rest of his income in charity. If many were possessed with such a magnanimous heart there would be no misery and want in the world. Mr. V. M. Ghelani's act of public charity is the first of its kind, not only among Hindus, but among the whole Indian community. We heartily congratulate Mr. Ghelani and wish him a long life and the means to continue his charitable work.

Agent-General For India

Sir Syed Raza Ali, Agent-General for India in the Union, arrived in Capetown from Europe with Lady Raza Ali in the *Pretoria* on Thursday, Jan. 14. In an interview with a representative of *The Star*, Sir Syed said,

> that he was immensely pleased with the practical results which followed the visit of the Union Parliamentary delegation to India last year. The [illegible] excellent impression [illegible] especially the utterances of Mr. [illegible]. Both individually and collectively the delegation had done a great work,' he said. 'The visit was one of goodwill, and has strengthened not only the friendliness, but, I think I may say, the friendship between the two countries."

It is more than surprising that Sir Raza Ali should have been able to see and be immensely pleased with the "practical" results which followed the visit of the Union Parliamentary delegation to India last year. The Agent-General might quite possibly have been confidentially informed of "practical" results that may have taken place in India in the relations between the Governments of the two countries. We must, of course, plead ignorance to that. What we know in this country is that the Parliamentary delegation's visit to India has brought Indians in South Africa "no practical" relief. In fact the situation under the Slums Act and the Transvaal Asiatic Land Tenure Act is gradually becoming worse and makes us wonder if the Agent-General was not a little too hasty in indulging in flattery of the Government without first acquainting himself of the troubles his fellow-countrymen are having to undergo.

Housing Scheme At Johannesburg

A [illegible] to the public Health Committee of Johannesburg City Council, the Rev. B. L. E. Siganamony, chairman of the Bertrams Indian and Coloured society, has been notified that the demolition of condemned premises in Bertrams will be dealt with in sections and that tenants of stands acquired by the Council will be permitted to occupy such premises for a period of three months as from February 1 this year. Alternatively, accommodation in Bertrams will be provided for such period. The Council's intention is to start building operations by sections and so remove a few people as possible at a time.

Asiatics In British Columbia

For half a century, since Chinese coolies were introduced to work on the construction of the Canadian Pacific Railway, Orientals have been engaged in the peaceful penetration of British Columbia. At the present rate of progress, and with the highest birth-rate in the British Empire, they will exceed in population the white residents of British Columbia in another fifty years. Such is the news transmitted from Vancouver. Of the 70,000 in British Columbia, 48,000 are of Chinese and 22,000 of Japanese race. In each case, nearly one-half are Canadian by birth. There is a preponderance of males among the Chinese, but the sexes are almost equal among the Japanese, whose birth-rate is two and a half times that of the whites. In fact, one in every eight babies born in British Columbia, during the present year is a Japanese. Since 1921, the percentage of British population in the Pacific province which has declined from 93.8 to 67.5, according to official statistics. At a similar rate, the British origin of population will be less than half in twenty years. This is causing much uneasiness among the white population.

Our Special Number

The *Natal Chronicle* writes: Among the many Indian journals in Africa, INDIAN OPINION, which was founded by Mahatma Gandhi in the year 1903, is easily the foremost. It is being conducted on the lines laid down by Gandhiji, though, of course, it has made a great advance in its presentation and get-up during recent years. This year's Diwali Special Number of the journal is an excellent production and bears the messages of Mahatma Gandhi and Pandit Jawaharlal Nehru as also of a number of other Indian leaders. Mr. Hofmeyr who recently led the good will mission from South Africa to India, also contributes a resume of his impressions of India. Besides this there is a full account of the Delegation's tour. The article, "Some reminiscences—and a Forecast", by Mr. H. S. L. Polak will be perused with great interest considering the services rendered by Mr. Polak in the cause of Indians overseas. INDIAN OPINION is not only an excellent journalistic enterprise, but it is also a cementing factor among Indians and their brethren and sisters overseas. We wish it a long career of service in the cause of Indians in Africa.

Indian Opinion

FRIDAY, JANUARY 22ND, 1937

Indians And The Aliens Bill

THE Aliens Bill, introduced by the Government, passed its second reading in the House of Assembly on Monday night by 83 votes to 28, after the Nationalist amendment, asking for the incorporation of Dr Malan's motion, had been rejected by 91 votes to 18. It is but natural that Indians should be keenly interested in the debate on the Bill and the motion, in view of the fact that they have already an Immigration Act, based on racial discrimination, enforced against them. The present Government's Bill, it is claimed, is not aimed at any particular alien race, but affects all aliens. Dr. Malan's motion, on the other hand, is aimed directly at the Jews and was openly anti-semitic. In this article we wish to record some of the sentiments expressed by the various members speaking on Dr Malan's motion on racialism. We are led to take note of them as they are completely in contrast with the attitude of the Government and the European people generally in regard to the immigration of Indians who are by no means aliens but British subjects.

Let us begin with General Smuts, Minister of Justice. This is what he says:

> "The policy enunciated by Dr Malan was odious and obnoxious to the people of this country. It was shocking to see a man like Dr. Malan giving it his adherence."

How is it, we wonder, that General Smuts did not realise his own policy to be odious and obnoxious when he enunciated it when he first introduced an Immigration Act to keep British Indians out of South Africa? Was it not shocking to see a man like General Smuts giving it his adherence?

Mr. J. H. Hofmeyr, attacking Dr. Malan's motion, said:

> "semitism was a hateful thing; it had its origin in jealousy and other unworthy human feelings. It was unworthy of a nation which was proud of its love of liberty. These unworthy sentiments were being used in various countries in order to deprive the people of those countries of their liberty. It was due to the safety and honour of this country to fight unworthy sentiments of that kind."

Mr. Coulter, member of the Dominion Party, said:

> The motion was aimed at the Jew as a Jew; it struck at him through his fundamental right to secure his means of existence. In other words, if the principle of the motion were given effect to it would be laid down on the Union Statute Book as a measure of differentiation between citizens based upon race and religion.

Mr. Burnside (Socialist, Umbilo) reminded Dr. Malan

> that he had, at one time, been an ardent disciple of the greatest Jew who ever lived—a Jew whose teachings had spread throughout the world because they were teachings of tolerance. It ill-behoved anyone who had spent a great part of his life trying to spread those teachings of tolerance, to come to any assembly, where they prayed to govern men justly, and put forward an amendment based on utter intolerance.

The Minister of the Interior, Mr. R. Stuttaford, described the whole intention of Dr. Malan's motion as "unabashed racialism."

> "When a stranger lands here absolutely within the law, are we not going to hand out level-handed justice?" demanded the Minister. "If we are not going to stand for justice and right for every man who is legally in this country, I say 'God help our country.'" He had no brief for the Jews, proceeded Mr. Stuttaford. If any man in this country suffered from their competition, he did (laughter). But they suffered from the good qualities of the Jews as much as their bad ones—from their hard work and their enterprise and their persistence—and that was no reason for treating them unjustly.

The foregoing are some of the sentiments we have culled out from the speeches of the respective members. They are pious, no doubt, and a people that governed in accordance with those principles are worthy of being called the most civilised people on earth.

We have already expressed on previous occasions our sympathies with the Jewish community and our opposition to any measure based upon race or colour. There can, therefore, be no question of our favouring Dr. Malan's anti-semitic policy, and the foregoing sentiments have our fullest endorsement. But when we find our own people in the same position as the Jews, are we not justified in asking why the same sentiments are not interpreted in this country in regard to the treatment of Indians even though they hold a superior position to the Jews in that they are not foreigners but are British subjects and hold by no means a mean record of useful services in the development of this country? And what should we expect from the Jews themselves? The very least that we should expect from that persecuted race is the strictest adherence to the great principle: "Do unto others as ye would that others should do unto you." But it is our fate not only to bemoan the attitude of the non-Jewish community towards us but even of the Jewish community. While admitting that there are a few honourable exceptions among the Jews in South Africa whom we look upon as friends of Indians, it is an undeniable fact that the Jews, generally, are by no means backward of other Europeans in exploiting the Indians and treating them as dirt. The sentiments we have quoted above are creditable to those who have given expression to them and are worth interpreting in the lives of everyone. But here is a sentiment expressed by Mr. Kentridge, member of the United Party. Mr. Kentridge, be it remembered, belongs to the Jewish community. This is what he said:

> The Jews did not claim the right for any and every Jew to enter the country but they did protest against any measure aiming to keep out the Jew merely because he was a Jew. It was in the interest of the country, he said, to have a vigorous European population. The native and coloured populations were increasing at a rate far in excess of the rate of increase in the European population and, for the purpose of defence alone, South Africa required a larger European population—South Africa needed soldiers. . . Mr. Kentridge said he had changed his own name from Kantarowich to Kentridge in order the better to be able to assimilate with the South African people (Ironical Nationalist laughter).

Indeed it makes us laugh too. It pains us to think that Mr. Kentridge, of all, should have been responsible for having marred the goodness of all the rest of the sentiments by making such an unholy utterance. Mr. Kentridge is certainly not a credit to his race. If he is prepared so easily to sink his racial identity by changing his name in order to be able to assimilate with the South African people. That, however, is his own personal affair. What we are grieved to perceive is that, belonging to a persecuted race, he should also preach the doctrine of white supremacy and of keeping the native and the coloured populations crushed. Would that there are not many Mr. Kentridges in the Jewish race, else there will be nothing to be wondered at if a Hitler rises to bring about its doom.

Fountain of Wisdom

In reason alone can we have our common meeting ground; for that which is against reason needs must be peculiar and exclusive, offering constant friction until worn away by the ever-active, rational mind of man.

—RABINDRANATH TAGORE.

NO SUBSTANTIAL RELIEF TO ZANZIBAR INDIANS

BINDER'S REPORT TORN TO SHREDS

Mr. Tayab Ali, leader of the Zanzibar Indians and a member of the Agricultural Indebtedness Commission appointed by the Zanzibar Government, has issued the following statement on Mr. Binder's report:—

MR. BINDER recommends that the Clove Growers' Association should be armed with the exclusive right to monopoly of buying cloves from the growers. At present the growers are entitled to sell their cloves to whomsoever they like. And be it said to their honour that some of them in appreciation of the past services of their Indian agents and financiers and the convenience and facilities still afforded by them, prefer to sell their cloves to or through them. Even this restricted market enables the Indian exporters to buy their requirement at least to some extent, from those growers or their Indian agents. So far we have been fighting for the legitimate rights of the Indian exporters but now Mr. Binder says: "Nobody except the Clove Growers' Association shall buy cloves from the Growers." In other words, if this recommendation of Mr. Binder becomes law in that case all those Indian middlemen who deal in cloves and those small Indian traders who take cloves from their native Arab customers either as purchasers or as agents will be completely eliminated and entirely ruined. It seems we Indians are fated to get a stone where we ask for bread.

Mr. Binder says that the Indians, if they choose, might become agents of the Association for the purpose of buying cloves in the island. In this connection I would only say that no obligation is suggested on the part of the Association to employ Indians as their buying agents or to continue them in their employment if once employed.

Not Much Change

Mr. Binder says that the issuing of licences for export may be transferred from the Clove Growers' Association to the Zanzibar Government and that the licence fee may be considerably reduced. This transfer does not mean much as apart from the fact that the Clove Growers' Association is one of the departments of the Zanzibar Government, the Treasurer who would be in charge of the department issuing licences, is an important member of the Board of the Clove Growers' Association. Even if the Zanzibar Government once becomes liberal and impartial in the granting of export licences and even reduces the licence fee to a nominal figure, I am afraid there would be hardly any applications for export licence as the business of Indian exporters will have gone as soon as the foreign buyers and consumers come to know that the only supplier of cloves left in the Protectorate is the Clove Growers' Association. Then they will naturally cease to buy through any middlemen.

Cry In Wilderness

Regarding the appointment of two representatives on the Advisory Committee of the Association—probably one Indian will be nominated to represent the Indian interests. And even if this Indian nominee correctly represents the Indian views, I am afraid his will be but a cry in the wilderness.

Land Problem Unsolved

As to revised formula to prevent alienation of land from Arabs and natives, discriminating between agriculturists and non-agriculturists instead of between Arabs and Africans on the one hand and non-Arabs and non-Africans on the other as at present. No relief of any kind is suggested in this matter except a change in the wording of the section.

When the Zanzibar Government wanted to pass laws preventing the alienation of agricultural lands from Arabs and Africans to Indians, their agents made a confidential report to them that half of the agricultural lands of the Zanzibar Protectorate had already passed into the hands of the Indian money-lenders and a half of the remainder was heavily encumbered to them. On the strength of this fictitious report the Zanzibar Government passed legislation two and a half years ago restricting Arabs and Africans from selling their land to Indians. And although these figures have proved to be false their Legislative Act still remains on the statute book.

Allegations Refuted

Mr. Binder states in his report that the Indians in Zanzibar only form 6 per cent. of the population raising an inference that they need not be taken much notice of.

It is only indirectly hinted that about 20 per cent. of the land is in the hands of the Indian mortgagees which suggests that Indians have obtained land by foreclosing mortgages. I am in a position to say that there is not a single instance of an Indian mortgagee foreclosing his mortgage in Zanzibar. Whatever plantations they have acquired has been acquired either at auction sales or by private treaty.

Moratorium

The first moratorium was declared two and a half years ago. Since then there have been several extensions. The miserable plight of those unfortunate investors whose only means of livelihood was the income from the investments as mortgage of clove and coconut plantations in Zanzibar can be better imagined than described.

Nothing is being done for the repayment of the millions of rupees due from Africans and Arabs to their Indian creditors.

No Substantial Relief

From what is stated above it would be clear that Mr. Binder's report not only does not promise any substantial relief for concessions to the Zanzibar Indians but it actually threatens the loss of their existing rights.

Unless the Government of India, backed up by widely expressed public opinion, puts up a strong and continuous fight to protect the just rights and legitimate interests of its nationals in Zanzibar and secures at the reluctant hands of the colonial office some substantial measure of relief for the long suffering Indians, they will be completely ruined and may before long be obliged to return to India which to many of them would be a new and unknown country.

If the Zanzibar Indians do not succeed in their just fight against the iniquitous and pernicious policy of the Zanzibar Government, then the fate of Indians in other British Colonies and Protectorates may well be pitied.

GIVE US MEN

God gave us men! A time like this demands
Strong minds, great hearts, true faith and ready hands;
Men whom the lust of office does not kill;
Men whom the spoils of office cannot buy;
Men who possess opinions and a will;
Men who have honour; men who would not lie;
Men who can stand before a demagogue
And damn his treacherous flatteries without winking;
Tall men sun-crowned, who live above the fog
In public duty and in private thinking;
For while the rabble with their thumb-worn creeds,
Their large professions and their little deeds,
Mingle in selfish strife, lo! Freedom weeps,
Wrong rules the land and waiting Justice sleeps.

—Holland.

'GANDHISM' TO SOCIALISM

By
K. G. MASHRUWALA
In "Harijan"

I

SEVERAL friends have repeatedly asked me to discuss at length 'Gandhism' in relation to socialism. But I have been unwilling to do so and even have discouraged these discussions, so much so that in the excitement of discussions we even lose sight of the practical consequences of carrying on debates, which by their very nature are of an endless type.

To a certain extent, moreover, these discussions are often held on the assumption of premises which are not certain. For instance, in the present case, we do not know what are the exact dogmas of either Gandhism or socialism. As to the former, Gandhiji himself told the members of the Gandhi Seva Sangh at Sholi in March last as follows:

> "There is no such thing as 'Gandhism', and I do not want to leave any sect after me. I do not claim to have originated any new principle or doctrine, I have simply tried in my own way to apply the eternal truths to our daily life and problems... The opinions I have formed and conclusions I have arrived at are not final. I may change them tomorrow. I have nothing new to teach the world. Truth and Non-violence are as old as the hills. All I have done is to try experiments in both on as vast a scale as I could do. In doing so I have sometimes erred and learnt by my errors. Life and its problems have thus became to me so many experiments in the practice of truth and non-violence. By instinct I have been truthful, but not non-violent. In fact it was in the course of my pursuit of truth that I discovered non-violence...
>
> "Well, all my philosophy, if it may be called by that pretentious name, is contained in what I have said. You will not call it 'Gandhism', there is no cult about it." (*Harijan*, 28th March 1936, p. 49).

When this is the position taken up by the leader himself, how inappropriate it would be for those seeking to serve under him to engage themselves in a controversy with the propagandists of another doctrine!

Then in regard to Socialism also, there is no exactly defined set of dogmas. Those who attack or uphold it often do so aimlessly and vaguely. It is a philosophy, or rather the nebula of a philosophy, which to use the words of Pandit Jawaharlal also, "involves a certain psychological outlook on life and its problems. It is more than mere logic. So also are the other outlooks based on heredity, upbringing, the unconscious influences of the past and our present environments." (*Autobiography*, p. 368). Being so, it is still growing, though attempting necessarily to touch all sides of human activities—religious, moral, political, social, economic,—and as must be inevitable with a growing doctrine, on every side there is want of uniformity of opinion. But the result is that one may attack or uphold a side of Socialism only to find that his opponent does not consider that side to be vital to his doctrines, or of much practical importance, or is not in disagreement with the debater in that matter. For instance, to take no less an exponent than Pandit Jawaharlal himself. In a letter to Shrimati Premaben Kantak, he is reported to have written as follows:

> "What have questions relating to marriage and sex to do with volunteering or even with Socialism? In a wide sense of the word Socialism is a philosophy of life and, therefore it covers and includes all aspects of life. But ordinarily Socialism means a certain economic theory. When I talk of it I mean that economic theory, and all this talk of religion or marriage and morals in connection with it is absurd." (*Bombay Chronicle*, 7th October 1936).

This may or may not be the attitude of other socialists, and so such discussions, whether on behalf of or against ill-understood 'Gandhism' or ill-understood Socialism, can hardly contribute to clear thinking. They simply tend to create parties, the members of which have no clear notions, but have only succeeded in developing a like or dislike for a particular word or slogan, and on the strength of that are tempted to create internal strifes in the localities under their influence. Then, in the absence of any exact programme to be immediately put into execution, these debates do not much benefit either the controversialists or the people, but only become a handle for those who are interested in putting down both. They, the opponents of both, instinctively become forewarned and strengthen their own organizations. As they stand for themselves and not the people, it is easier for them to do so, being few in numbers and having, comparatively speaking, unlimited resources at their command. The power of the State being also behind them, the repression of, first, the one, and then, of the other debating parties necessarily follows. Unwittingly, the academical discussions create estrangement and bad blood between the debaters and, to the great harm of the country, they become, if not active, at least passive tools or indifferent spectators of the repression of the other body.

It is indeed necessary that there should be as much clear thinking as possible on the various problems affecting the country. But of these problems, there are some on which clear thinking is more urgently and imperatively needed than others; and there are some, on which it is not possible for a large number of even fairly intelligent people to be quite clear in their thoughts at this stage—even with hard thinking—because as practical problems certain outside developments have to take place more vividly before a large number of people can be made to think clearly on them. In my opinion, to those who have at heart the attainment of country's freedom, it is imperatively necessary to to be quite clear in their minds on the following points, as being more urgent than others.

1. Nothing can and will be achieved unless there is a very large number of young men and women who will ardently and seriously devote themselves to a life of service.

2. Their work will not gain strength or yield fruit unless there are men and women of stern character and purpose.

3. They cannot have staunchness of character and purpose for a long period, unless they are far more self-controlled and disciplined and averse to a life of frivolity and pleasure-seeking than the average self-centered youth.

4. It must be realized very clearly that a very much larger number of life-workers than that at present in the field will be needed in the years to come and before Swaraj is attained. A majority of them will have to come from the present middle and lower middle classes. This will unavoidably necessitate a life of, materially speaking, great simplicity, poverty and hardship—not to mention great physical exertion also,—and the country's cause must fail unless the character of the youth among those classes is cast into a mould which will prepare them for such life. Whether or no a simple and hard-worked life is per se desirable, it is a condition precedent to Swaraj in India.

I think these are realities, even though they may seem hard, which must be appreciated and faced bravely both by those who lean towards Gandhian methods or those inclined towards what is conceived of as the Socialist ways of thinking. Any attitude towards life, whether urged on in so-called spiritual strife or a so-called more realistic doctrine, which scoffs at a life of self control, self-discipline or self-imposed simplicity (otherwise called poverty), or rouses in the mind of the growing generation a hunger for a sensuous and pleasure-seeking life, must result in delaying the day for freedom.

(*To be continued*)

A SOUTH AFRICAN ON INDIA

THE NEW CONSTITUTION IN PRACTICE

DYARCHY GIVES WAY TO AUTONOMY

The following is the eighth of a series of articles contributed to the *Rand Daily Mail* by Mr. Leif Egeland M.P. a member of the South African Parliamentary Delegation that recently visited India. Further articles will be reproduced in subsequent issues of INDIAN OPINION.

IN April an entirely new constitution for India, from which Burma will be separated as a colony on its own, comes into force with the inauguration of the first stage, namely autonomy for the eleven Provinces of British India. The second stage, Federation, is expected to be reached after a brief interval of negotiations for the entry of the various Indian States into an All-India Federation. When this happens India will for the first time in her history have achieved constitutional unity, and the biggest experiment in democratic government in human history will have been launched.

The 1935 Government of India Act is the latest of a number of stages towards self-government. As far back as 1892 the elective principle was introduced. By the so-called Morley-Minto Reforms in 1905 the principle was strengthened by doing away with the official majority in the councils, which at this stage, however, were purely advisory bodies.

Big Step Forward

The really big step forward was the historic Montagu Declaration in the British House of Commons in 1917, when the policy of the British and Indian Governments was for the first time unequivocally expressed as "the increasing association of Indians in every branch of the Administration and the gradual development of self-governing institutions with a view to the progressive realisation of responsible government in India as an integral part of the British Empire."

> Thus India's goal is clearly shown to be that of Dominion Status, and the Act of 1919 following upon the Montagu-Chelmsford Report introduced a constitution which was designed to give a fuller measure of self-government.

This Act introduced the system known as "Dyarchy" the system now to be replaced by one of provincial autonomy. Under Dyarchy certain subjects, known as "transferred subjects," were in each Province entrusted to responsible Ministers who were responsible to the provincial legislatures, while in respect of other "reserved" subjects, such as the maintenance of law and order, finance, irrigation and labour disputes, control remained in the officials of the Governor's Executive Council, who were responsible only to the Governor. Even in regard to transferred subjects, however, the Governor could over-rule the legislature, and in certain cases act without it, if in his opinion "the safety, tranquillity or interests of the Province" so required.

Unitary Control

So far as the Central Government of India was concerned, the 1919 Act set up a constitutionally unitary and centralised Government with the Governor-General-in-Council as the keystone of the whole structure. The Central Legislature consisted of two Houses, the Council of State and the Assembly respectively. These, however, possessed no constitutional control over the Central Executive which remained responsible to the British Secretary of State, and through him, to Westminster.

> It was a tragedy that Mahatma Gandhi should, just when the 1919 constitution was being introduced, have been blinded by the blunder of the Amritsar riots into opposing the reforms from the start and initiating an obstructive campaign of non-co-operation and of civil disobedience. In spite, however of all difficulties and disorders, the system of Dyarchy has had a not altogether unsuccessful record during the past sixteen years, operating comparatively smoothly in some Provinces like Madras, but very imperfectly, not to say dangerously, in others like Bengal.

It has provided a good opportunity for political apprenticeship and for the increasing association of Indians in the technique of legislation and in more or less responsible political activity.

The chief weakness of Dyarchy has lain in the fact that with certain reserved subjects remaining in the hands of officials and outside the scope of the elected legislatures, with fixed and irremovable Government-appointed Executives, and with elaborate guarantees —which had not infrequently to be put into practice—for making Government policy effective as against decisions of the legislature majorities, it has failed to develop a sense of reality and of responsibility on the part of the various opposition groups.

The Simon Report

The 1919 Act provided for the appointment of a statutory Commission after ten years to examine the working of the constitution and to advise as to its amendment. This Commission with Sir John Simon as chairman reported in 1930. Its recommendations were considered at length by three round table conferences in London, and the 1935 Act is the eventful result of all these deliberations.

The constitution now to be set up introduces three main changes. The first is the discarding of Dyarchy in the provinces and its replacement by full provincial autonomy (subject to certain safeguards). Secondly, there is a switch-over to a federal form of constitution. The unitary system which for so long has been the supreme authority in India is disappearing as we watch and in its place great autonomous Provinces make their appearance. Thirdly, there is provision for a Federation including the ruling Princes of the independent States.

Within such fields of legislation as are not statutorily defined as being exclusively federal, the Provincial Councils (whose members will be elected directly to represent various religious communities, universities and economic interests) will have full powers to legislate.

> These powers are, however, subject to the "safeguards" of the Governor's special powers to act at his discretion in such matters as keeping order or protecting minorities. They are also subject to the Governor's right in certain cases to legislate by ordinance which remains valid for a period, and even emergencies to enact Acts, and to his right to legislate for certain backward "excluded areas" which remain outside the jurisdiction of the legislature.

The New Parliament

The new Federal Parliament will consist as heretofore of a Council of State and an Assembly, both increased in numbers, due chiefly to the presence of nominees of the federating States. Seats will in both houses as heretofore be allocated communally, Hindus Sikhs, Mahommedans and the depressed or outcast classes being entitled to a fixed number of seats. Special provision is also made for a measure of representation by labour, commerce and industry, and by women.

It is of particular interest to South Africans that in the case of all members in the Assembly and of certain smaller communities in the Council of State, election will be indirect through the elected Provincial representatives, rather like the election of Union Senators.

Dyarchy, though dead in the Provinces survives at the Centre, for the subjects of defence, ecclesiastical affairs, external affairs, and tribal areas are "reserved" subjects to be dealt with by the Governor-General acting with advisory counsellors who can be appointed

In respect of all other subjects, however, the Governor General will act on the advice of a Council of Ministers, who must be members of the Federal Legislature Where, however, Ministerial advice conflicts with the Governor-General's special responsibility for such matters as under financial stability of the Federal Government, minorities, rights of native [illegible] public servants, then he may disregard their advice. The Viceroy may also, like the Governors in their Provinces, promulgate ordinances or enact Acts over the heads of his Ministers where he considers such necessary to the proper discharge of his duties.

The Judiciary

The act further sets up a Federal Court for India with both original and appellate jurisdiction on matters of federal law. The functions of the Court may also be extended to those of supreme Court. In constitutional cases, there will be a right of appeal to the Privy Council in England, but in other cases there is only an appeal by leave either of the Federal Court itself or of the Privy Council.

Space does not allow of more than the bare mention of such other features of the constitution as the setting up of a Statutory Federal Railway Authority with its own tribunal, or the financial adjustments as between Federation and Provinces, or the special provisions in regard to civil servants.

I have tried briefly to outline the new constitution, which, to use the Viceroy's words, 'for breadth of conception and boldness of design is without parallel in history."

The changes which it introduces connote a profound modification of British policy towards India as a member of the Commonwealth. For indeed by their very nature, again to quote Lord Linlithgow, "they involve nothing less than the discarding of the old ideas of Imperialism for new ideals of partnership and co-operation."

In an age of unfaith and of reaction in so many countries, the grant of this new democratic constitution for one-fifth of the human race is a great act of faith. But it might well have been made sooner. The chief criticism that might fairly be made against Britain is not that these reforms concede too little, but that she did not in 1919 have the larger faith of the Campbell-Bannerman variety and do then what the better lessons of the intervening years of evasion and of difficulty eventually brought her somewhat diffidently to concede in 1935.

(To be concluded)

South African News In Brief

Maritzburg District Inadequately Policed

ON Friday, January 8, the following officials of the Colonial Born and Settler's Indian Association (Maritzburg Branch), namely, Dr. M. E. Pons and K. Soobramoney interviewed the District Commandant of the South African Police, Maritzburg, in connection with the lawless end of the town covering Retief, Longmarket, Church, Pietermaritz, Berg, Boom and Greyling Streets, being inadequately policed. The Deputation explained at length of the above unsolicited troubles, with addition of the nuisance and annoyance created by the Indian assaulting, known as rookers, much to the disgust and disappointment of the residents of the area: they also stated that the position is becoming worse and very notorious and dangerous at night, and more so of the recent assaults etc., is a true indication of the terrible state of affairs, and suggested to the Commandant that extra Police be stationed from 6 p.m. up to midnight in the vicinity, and by the presence of the police, the undesirables would be scared, and automatically the area would be quite peaceful, and the residents would be free from all dangers and anxiety. The Commandant who sympathised with the Deputation, assured them that he will have extra police on duty at the times and in the area above indicated, and that the Association should report at the end of the month as to whether or not the position is improved.

Marketing Bill Protest

A mass meeting of the Indian farming community was held at the Indian Morning Market Durban on January 16, in order to lodge a strong protest against the Marketing Bill introduced in Parliament. Mr. P. Ramlogan, of Westville, presided, and the following resolutions were adopted:—

This mass meeting of Indian farmers hereby resolves to lodge this solemn and and emphatic protest against the Marketing Bill introduced in Parliament, in view of the fact that the proposed measure restricts the farmer in his productive activities.

Having regard to the fact that the Marketing Bill will profoundly affect the fortunes of the Indian farming community in that it affects the immediate means of livelihood of a large number of Indian farmers, and in view of the fact that it confers autocratic powers on the Marketing Board, this meeting resolves to send a deputation to the Minister of Agriculture with the mandate that the said deputation shall plead the cause of the Indian farmers and urge the Minister to safeguard the potential rights of the Indian farmers at least to earn their livelihood in an unrestricted manner.

This mass meeting of Indian farmers hereby resolves to authorise the Natal Indian farmers' Union to send the deputation to the Minister of Agriculture and if necessary, to submit a humble petition to Parliament seeking relief.

This mass meeting of Indian farmers hereby resolves to kindly request Colonel O. F. Stallard and Mr. Morris Alexander to help the deputation in defence of our rights to existence in this country.

A Distinguished Indian Visitor

Louis Trichardt entertained a distinguished Indian visitor a few days ago in the person of Mr. Nanji Kalidas Mehta, M.B.E., of Uganda. Councillor C. Haulon took the Chair for the function. Mr. V. M. Ghelani, Chairman of the Zoutpansberg Indian Congress garlanded the European guests, i.e. the Chairman, Councillor Haulon, the Chief Magistrate, Mr. O. Currie, and Councillor H. J. Lissack. Mr. U. B Mehta a prominent Indian merchant of Louis Trichardt, at the outset introduced the distinguished visitor, Mr. N. K. Mehta, M.B.E., and briefly referred to his valuable services and activities in the social field for the uplift of the Indians in Uganda, East Africa and India. There were several European speakers Mr. Mehta, M.B.E., in reply, expressed pleasure in the welcome given him, and in the spirit of goodwill and good relationship which existed in the town of Louis Trichardt between the respective communities. He declared that their life-work was to educate the Indian women-folk in India to arouse the female consciousness so that they may partake in all activities of Indian life with the men. A praise-worthy announcement was made at the meeting regarding a donation of £500 by Mr. V. M. Ghelani, merchant of Louis Trichardt, towards the erection of an Indian ward in the Hospital building which is to be erected at Louis Trichardt in the near future The Indian Ward will be named the 'V. M. Ghelani Indian Ward.' The meeting terminated amid great enthusiasm and pleasant memories. About 100 Europeans and 100 Indians attended the function.

Matriculation Results

Singh's Matriculation Class. Class II: Moodley, Manikum. Sastri College, Class I: Rama, Prag. Class II: Chetty, Thangarajan Bahadur; Gabriel Michael; Jamna Dawabhai; Jungbahadur, Thisbum; Magrajh, Khanrajh George; Naiker Annamalay Pathmanathan; Pillay, Kannabran; Rajput, Narendra Bachar (Bookkeeping). Class III: Bhaga, Prag; Dinshaw, Cawas; Jooma, Omar (History); Lazarus, Alexander; Misri, Naran, Khooma; Moodley, Maniswami Sundraval; Mudeen, Paranee; Pillay, Chokanadan; Pillay, Narrainsamy Rathnavelo; Saib, Cassim Hussain; Singh, Thavaraj; Soobramoney, Govindasamy. Mitchell Crescent Girls' Indian School, Class II. Lazarus, Gertrude. Port Shepstone St. Dominic's High School. Class III: Mutukistna, Pannamalie.

School Leaving Certificate

Sastri College: The following have secured the School Leaving Certificate:—Class III: Osman, Adam Ali Mohamed. Private Study. Stanger. Class III: Doolarkhan, Sairkhan (French).

Two South African Bachelors' Earnings

In the annual report of the Commissioner for Inland Revenue it is stated that two South African bachelors earned over £20,000 a year in 1935. Their combined taxable income was £44,574, and they paid £3,016 in income tax. Another bachelor earned more than £18,000, and paid just over £1,000 in income tax. Fourteen married men earned over £20,000 each, their combined total being £426,572, of which £34,350 was paid in income tax. In all 13 bachelors and 68 married men each earned over £10,000 a year in 1935.

£300,000 Pier For Durban

After a pause of 11 months the concession to construct a £300,000 amusement pier on Durban beach front, which was sought by a private company, has again come up for discussion in official circles in Durban. On last Friday the scheme was debated and approved by a special sub-committee of the Durban City Council. It will now be placed before the Works Committee. Should the scheme be approved by the Works Committee it will come before the City Council. While further approval from the Government will be required before the scheme can be put into operation no difficulty is anticipated in this respect if it receives the whole-hearted support of the Council.

£5,000 For The Coronation

Plans for Durban's celebration of the Coronation of King George VI and Queen Elizabeth in May this year will be considered in Durban when the Special Committee appointed by the City Council meet to discuss the matter. Durban is to spend £5,000 on the celebration and the City will be illuminated and "dressed" for the occasion. No suggestions for other forms of commemoration and celebration have yet been made, but it is anticipated that a number of proposals will be tabled. The Government proposes to issue from the Royal Mint at Pretoria a medal suitable for distribution to school children. The medal will be of bronze with a brooch attachment. A number of firms have communicated with the Town Clerk of Durban supplying information as to the possibility of quantities of Coronation mugs, tins and baskets being offered as souvenirs. Other firms have offered coloured pictures of their Majesties.

Unified Control Of Shop Hours

Both the Witwatersrand Commercial Employees Union and the executive committee of the National Distributive and Allied Organisations Union are in favour of the unified control of shop hours, wages and conditions of employment, which are to be considered by the Inter-Provincial Constitutive Committee at an early date. The Administration of Transvaal has been informed that both the union and the executive committee of the national organisation to be formed

B. W. CANEY
—Jeweller—
168 West Street, Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes.

are in favour of the proposed unified control through the Department of Labour. The secretary of the union said: "We feel that under the Department of Labour we shall get a national award instead of provincial or regional awards."

Union's Indian Eisteddfod

Great interest is being shown in the forthcoming first annual Indian Eisteddfod, which is being held at Easter under the auspices of the Indian Society for the Advancement of Music and Art. The competitions at this festival are open to the Indians of South Africa, and comprise special sections in elocutions and dramatic art, both in English and the various vernaculars, and vocal and instrumental sections in the Western and Eastern (vernacular) traditions. There is a special Islamic Section, so that every section of the Indian community is being catered for, and a special section has been included for original compositions, i.e., sonnets, poems, prose writings and plays. There are, of course, special sections for the Indian Schools (infant, primary and secondary, etc.). There are also non-scholastic and open and special-open (adult) classes in all sections. The full syllabus, giving all particulars, is now available, and can be had from the Joint-Secretaries, c/o Mr. R. M. Naidoo, 71 Albert Street, Durban. The price of the syllabus is 6d. per copy.—postage 1d. extra, and it contains all the poems selected for the English elocution section. For the convenience of the public it has been arranged that copies of the syllabus will be on sale at Peter's Lounge, Goolam's Music Saloon, Gabriel's School Book Bazaar and Rahaman Khan Book Store, all in Grey Street, Durban.

Fellowship For University Women

The South African Association of University Women is offering a fellowship to permit one of its members to do research work in some country other than South Africa. Special circumstances however, may warrant the recipient of the fellowship being given permission to carry out the research work in this country. The fellowship is of the value of £250 and is for the academic year 1937-38. It will be granted only to members of the association under 30 years of age who hold a Master's Degree as the minimum qualification. Those interested may obtain particulars from the Hon. Secretary of the Association, 701 Pretorius Street, Pretoria.

Hindu Young Men's Association (Maritzburg)

The 31st annual meeting of the Hindu Young Mens' Association was held in the Association's Hall, Maritzburg, recently Mr. A. T. Moodley, the Chairman, reviewing at length the year's work of the Association, said he was pleased to say that he was leaving the Association in a very sound position and hoped that his successor would do the same. There was a nett surplus of £600 after paying all the expenses for the year and it was pleasing to note that this was a record for the last 30 years. Mr. R. P. Naidoo, the Secretary of the National Leather Workers' Union, Maritzburg branch, congratulated the President for the great economy exercised during his term of office. The following were elected for this year: Patron, Professor Bhai Parmanand, M.A.; President, Mr. V. K. Pillay; Hon. Joint Secretaries, Messrs. R. N. Pillay and M. S. Naicker; Hon. Vice-Presidents, Messrs. R. N. Moodley, P. S. Pillay and P. M. Govender; Hon. Life Vice-Presidents, Messrs. T. Naidoo and R. R. Pillay; Hon. Auditor, Mr. A. T. Moodley; Committee, Messrs. K. Soobramoney, Kattya Govender, Sankara Nair, R. S. Moodley, G. R. Naidoo, Ramasamy Pillay and V. S. Padayachee; School Committee, Messrs. R. S. Moodley, R. N. Moodley and P. M. Govender; Librarians, Messrs. N. S. Padayachee and T. Moothu Pillay. Manager, Mr. R. N. Moodley.

India Letter

[FROM OUR OWN CORRESPONDENT]

Mr. Sastri And Rev. Andrews Interview Viceroy

MR SASTRI during his return journey from Penang will pass through Ceylon and halt at Nagapatam to study the facilities at the emigration depots. He will similarly visit the Depotat Avadi near Madras in order to complete his enquiry and submit his report to the Government of India. Mr. Sastri and Rev. C. F. Andrews were granted interviews by the Viceroy at New Delhi.

Mahatma Gandhi's Philosophy

"Mahatma Gandhi's method of dealing with Labour troubles is a more accurate method of achieving industrial peace than the Trade Union method," observed Mr. Jamnadas Mehta, the Mayor of Bombay, in the course of a lecture on the 'Essential Humanity of Gandhian Philosophy' at Jinnah Hall. The lecture was the last of the series organised by the Bombay Provincial Congress Committee in connection with the celebrations of the Gandhi Jayanti week in the city. The speaker thought that Gandhiji's philosophy was similar to the Greek philosophy which considered that there was no crime at all. The wrongs that men did were only a result of some mental illness or disability. Respect for human beings was the essence of Gandhiji's philosophy. He did not hate even his worst opponent and sympathised with all who considered themselves as his enemies. The speaker further continued that Gandhiji did not deny the inherent class war in human society but, unlike Marx, he wanted to mitigate it and not intensify it. Concluding, Mr. Mehta said that the Gandhian philosophy of Truth, Non-violence and Fearlessness, though a sovereign remedy for the world's ills, was not a practicable proposition in this imperfect world composed of imperfect human beings.

Palestine Arabs' Demands

Sardar Sir Haji Sheikh Rashid-ud-Din, M.L.C. (B.P.) has issued a statement to the Press at Meerut in the the course of which he says:—Now that the ground has been prepared for the consideration of the grievances and demands of the Palestine Arabs, I think it necessary, in the interests of Mussalmans and the Government, to impress upon the British Cabinet the importance and urgent necessity of paying due regard to the religious feelings and susceptibilities of the Indian Muslims, in reaching decisions regarding the future of Palestine. The Mussalmans can be satisfied only with Arab freedom and not with the mere overtures for peace. If the British Cabinet crushes the Arab struggling for self-preservation, it will react on the traditional loyalty of the Indian Muslims and have extremely unhappy repercussions in the Muslim world. I would, therefore, appeal to the British Government, as earnestly as possible, to make full use of the opportunity and occasion and win the everfriendship and gratitude of all the Muslims by conceding the fundamental rights and meeting the perfectly legitimate demands of the Palestine Arabs.

Indian Army Units' Work At Addis

The following is the text of a message received at New Delhi from His Majesty's Secretary of State for India: His Majesty's Government in the United Kingdom wish to express on the impending return to India of the Addis Ababa legation guard, their appreciation of the co-operation which the Government of India had extended in enabling His Majesty's Legation in Addis Ababa to be adequately defended during the past 15 months by a force drawn from the Indian Army. Thanks to the assistance, not only were the staff and premises of His Majesty's Legation adequately defended but it was also possible to succour many hundreds of British subjects and foreigners whose lives would otherwise have been jeopardised on the collapse of local order immediately prior to Italian occupation of the city. Men of the Legation guard also performed admirable work under very dangerous conditions relieving three beleaguered Foreign Legations.

India's Cause In Foreign Countries

Mr. R. Lohia, Secretary, Foreign Department of the All-India Congress Committee, recently issued the following Press statement:—There are several types of organisations in all parts of the world, which are fairly active on behalf of the Indian cause. The "Friends of India," for example, is an association in London with affiliated societies in other parts of Europe. The object of this Association is to create an organised public opinion in England in favour of Indians right of self-determination and generally to make known the significance of Mahatma Gandhi's non-violent movement as a moral equivalent for war. The Association was founded in 1930 and the Bulletin of Indian news that it issues is figured in several debates of the House of Commons. Nearly 1,500 copies of this Bulletin are distributed all over the world. This Bulletin is to a very great extent a reproduction of the newsletters that the Foreign Department issues. The "Friends of India" has several Englishmen and Englishwomen on its committee with Mrs. Edith Hunter as the Honorary Secretary. The Indian National Association of Japan held a variety performance in Kobe recently. Together with Indian songs and dances, a drama written by Mr. A. M. Sahay, entitled "In India" was staged. The drama is dedicated to the starving families of our comrades now undergoing imprisonment for our common cause, and its theme is a young boy who is sentenced to a heavy term of imprisonment for attending a meeting and waving the Congress Flag. A young girl is also sentenced to a heavy term for taking care of the old mother of the boy after his arrest.

M.A. Recruited As Constable

An M.A. has been recruited as a constable in the Civil Police at Allahabad on a monthly salary of Rs. 43. Recently some undergraduates and a few graduates have been taken as constables in these provinces, but the appointment of an M.A. as a constable is the first case of its kind, furnishing proof of the acuteness of unemployment among the educated young men. The candidate is an M.A. of the Benares Hindu University and is a Bengali youth.

Portraits Of King And Gandhiji

The Municipal Council of Kumbakonam (Madras) at its meeting approved an office note recommending the purchase of His Majesty the King Emperor's portraits to be put up in Municipal elementary schools. The Council also agreed to a suggestion made by Mr. T. Venkatraman that portraits of Mahatma Gandhi be also purchased and put up in Municipal schools.

Khadi For Uniforms

At a meeting of the Madras Corporation, a resolution that all clothing purchased by the Corporation for the use of its staff be made of hand-spun and hand-woven Khadi was carried by 33 votes to 30. There was some discussion on a Congress councillor's resolution that in all Corporation educational institutions the portrait of Mahatma Gandhi be put up in a conspicuous place. The resolution received support from some sections of the House. Speakers hailed Gandhiji as one of the greatest personalities in the world. The resolution was carried by 41 votes to 2.

ARRIVAL OF THREE INDIAN CYCLISTS

ENTHUSIASTIC WELCOME RECEPTION IN DURBAN

LAST Wednesday three brave Indian Cyclists who are cycling round the world arrived in Durban from Pietermaritzburg. They were welcomed at the "Maycroft Castle." According to Parsee rites a ceremony was performed which was very interesting. The Mayor Mr. Fleming Johnston and the Mayoress Mrs. Cyrus, Lady C. G. Smith, Mr. R. M. Patuk and many prominent Indians were present at the welcome.

The cyclists were given a public reception under the auspices of the Gandhi Library & Parsee Rustomjee Hall Committee on Wednesday at 8 p.m. at the Parsee Rustomjee Hall. The Mayor of Durban Mr. Fleming Johnston presided. The Hall was fully packed and all available space was occupied by the audience. At the commencement the Mayor said suitable words in welcoming the cyclists stating that it was a costly venture and subscribed a sum of £10 to the fund.

The cyclists were garlanded by Mr O. H. A. Jhaveri on behalf of the Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall Committee. The Mayor was also garlanded according to Indian custom. The cyclists were given beautiful bouquets by Mr. Jalbhoy Rustomjee on behalf of the Zoroastrian community, Mr. Ephraham for the Durban Indian Surf Life Saving Association, Mr. A. I. Yusuf for the Natal Muslim Youth Brigade, Mr. Satyadev for the Arya Pratinithi Sabha, Mr H. A. Thaker for Kathiawar Arya Mandal, by Mr Parsee A. Desai for Vanik Mandal, Mr [illegible] for Surmahat Mandal and by Mrs B. M. Patel for Gujarati Hindu Women Society. Amongst other speakers were the Mayoress Mrs. Cyrus, Lady C. G. Smith, Messrs A. H. West, J. W. Godfrey, Swami Bhawani Dayal, V. S. C. Pather, B. M. Patel, V. Lawrence and Sorabjee Rustomjee. Lady C. G. Smith complimented the cyclists who rubbed £10 to the fund. Mrs. Jalbhoy and Sorabjee Rustomjee also subscribed £15. On behalf of the cyclists Messrs. Keki Khanna and Ratan Gandhi thanked the members of the Library Committee, the Mayor and the various Associations for the hearty welcome accorded to them and assured that at a convenient opportunity they will speak fully on their travels in different countries. They said that whilst entering from Asia to Europe what money they had was fully spent, and a sum of only £3 was left when they reached London. They thanked the generosity of Lord Wakefield for his subscribing £100, which was very opportune and encouraging.

On the completion of the welcome a special parade of the Muslim Youth Brigade was held to lead the cyclists in a procession to the "New India House" in First Avenue, where the whole party was entertained by Messrs Jalbhoy and Sorabjee. Mr. Sorabjee Rustomjee spoke to the members of the Brigade to continue their good work in this city.

Three Indian Cyclists who are on a world tour and are at present in Durban.

ડરબનમાં હાલ હરણમાં છે.

DEATH OF BABU HAZURA SINGH

WE deeply regret to record the sad death of Babu Hazura Singh which took place after a prolonged illness on Thursday, January 14, in Durban. Babu Hazura Singh was an old and respected resident of Germiston, Transvaal, and had come to Durban for treatment. Babuji was one of the few Sikhs from the Punjab that came to South Africa in the early days. Before arriving in Durban in 1900 he was for two years in the railway service in East Africa. He was a sub-railway contractor in the Transvaal and from 1919 to 1925 conducted a wholesale business in Johannesburg. He had a very successful business career and was recently a wealthy property owner. Babu Hazura Singh was a staunch follower of Mahatma Gandhi and though he belonged to the warrior class and believed in taking an eye for an eye he meekly submitted to Mahatma Gandhi and became a staunch passive resister under his leadership, having served several terms of imprisonment during the historic Transvaal Passive Resistance struggle. During the Great War Babu Hazura Singh returned to the Punjab, where he recruited a number of sikhs for service in France and Mesopotamia. Babu Hazura Singh was a recognised leader of the Indian community of Germiston and one of his recent charitable works was the opening of a primary school for Indian children in that town. He was a liberal contributor to the public cause. The late Lal Bahadur Singh was one of his colleagues in Transvaal has lost many years ago but is not yet forgotten and so will the late Babu Hazura Singh be long remembered by all those who have known him. The body was brought to Johannesburg and was cremated at the Braamfontein Crematorium on Sunday afternoon. The late Babu Hazura Singh leaves behind [illegible] his sorrowing widow, his eldest son [illegible] has settled down in India and sons and daughters here to mourn their sad loss. We extend to the bereaved our heartfelt sympathy.

LOOK CLOSELY

AT THIS LABEL

because when you go to the shop to buy Keen's Oxford Blue you must be SURE you get the right thing. Keen's Oxford Blue never streaks the linen and is so economical.

KEEN'S
OXFORD
BLUE.

TO STOREKEEPERS.

It is profitable to stock and recommend Keen's Oxford Blue because by selling it you will always have satisfied customers

આ લેબલ બરાબર ધ્યાનપૂર્વક જોશો.

કારણ કે જ્યારે તમે કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ લેવા દુકાને જાઓ ત્યારે તમે ખાતરી કરી લેવી કે તમને જોઈએ તેજ માલ મળ્યો છે. કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ ધોબણવાળી સ્ત્રીઓને ગમે છે અને વાપરવામાં તે ઘણો જ કરકસરવાળો છે.

કીનનો
ઓક્સફર્ડ
બ્લુ.

વેપારીઓને

કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ સ્ટોક રાખવો અને વેચવો એ ફાયદાકારક છે કેમકે તેનું કારણ એજ છે કે કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ વેચી તમારાઘરાકોને તેમાંથી તો તેમની સૌને સંતોષ થશે અને ફરીપણ એજ તેજ ખરીદવા આવશે.

Natal Provincial Administration

Indian African Clearing Station And Dispensary, Durban.

Applications are invited from duly registered Indian Medical Practitioners for appointment to the post of part-time Medical Officer at the Indian African Clearing Station and Dispensary, Beatrice Street, Durban.

The salary attaching to the post is at the rate of £360 per annum.

Applications giving particulars of age, and date of experience, should be addressed to the Medical Superintendent, King Edward VIII Hospital, P. O. Box 1435, Durban, from whom further particulars may be obtained.

Applications must be received up to and including the 27th January, 1937.

STORE TO LET

Store to let Standerton District, Transvaal right at Elmtree Station. No other store within 7 miles. A good native and wool district, also Native trade. Established 30 years. No stock to be taken over. Moderate rent to suitable tenant.

Particulars from — J. Gate, Elmtree Station.

To Club Secretaries

Secretaries are requested to send in their reports for publication to reach us not later than Wednesday morning.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in *1899 by Swami Vivekananda* and conducted by the monks of the Ramkrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order some of, the contributors are:

Prof. Nagendranath Gangooli	Prof. Suniti Kumar Chatterjee M.A., D.Litt. (London).
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A.	Prof. Nalini Kanta Brahma, M.A., Ph.D. F.R.S.
Dr. Maria Montessori, M.D., D.Litt.	Prof. E. P. Horwitz, (New York.)
Prof. Benoy Kumar Sarkar	Dr. Sudhindra Bose.
Dr. J. H. Cousins.	Mr. C. Y. Chintamani.
Radha Kumud Mukerjee, M.A., Ph.D.	Dr. Bijan Raj Chatterjee, D.Litt.
Prof. Mahendranath Sircar, M.A., Ph.D.	Prof. H. K. Acharya, I.E.S. Ph.D. D.Litt.
Prof. M. D. Syed, M.A., Ph.D.	Prof. E. E. Speight.
Dr. Venkatesh Rao.	Prof. M. Winternitz, Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immense practical value.

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings or $ 3.

ADVAITA ASHRAMA
1 Wellington Lane, Calcutta, India

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany the order V.P. ORDERS will not receive attention Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books

The Story of Ramayana 1s6

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with biographical sketch and portrait .. 9

EMINENT MUSSALMANS—

Contents:—Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Mahomed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Mohammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Aftab Ahmad Khan, Syed Hasan Bilgrami Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Mahammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Abdur Rahim, Sir Hydari and the Ali Brothers

Price .. 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of yearly exports cloth and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advantage the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar up to the position of a patriotic plank in the Congress platform

Price .. .. 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price .. .. 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade.

Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.

By E. B. Havell Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—

By [illegible] Price .. 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir C. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Krishna Pal,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Dewan G. Banerjea,
Ramakrishna Paramhansa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao, C.S.I.,	Rao Bahadur D. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohun Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ishwar Chander Vidyasagar,	Krishnaji Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION.
PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906—1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:—

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition.

The complete Edition of Mahatma Gandhi's Speeches and Writings is now published by Messrs. G. A. Natesan & Co, Madras. [illegible] the latest edition of Mahatma Gandhi's [illegible] has been considerably enlarged with [illegible] important articles from *Young India* and Various unpublished [illegible] English. The collection [illegible] a piece of well arranged matter ranging over the whole period of Mahatma Gandhi's public life. The volume begins with the views on Indian question and covers his [illegible] to interest Indians in the Colonies, his jail experiences, [illegible] of Satya Sankalpa, pronouncements on the Khaira and Champaran [illegible], his views on the Rowlatt Bills and Satyagraha, [illegible] Young India articles on the Non-co-operation Movement in [illegible] select papers on the Khilafat and Punjab [illegible], the Congress, Swadeshi, National Education and [illegible]. In other sections Mahatma Gandhi's [illegible] between the Viceroy, Lord Chelmsford, Lord Reading and Lord Irwin, Select [illegible] from his celebrated Autobiography, his [illegible] before the Court at the great trial, his [illegible] Addresses and other public utterances, his [illegible] to Mr. Asquith during his great march to the Salt [illegible] and [illegible] of his Agreement with Lord Irwin and [illegible] are [illegible] the Past. Then there are his [illegible] the Second Round Table Conference followed by the Willingdon [illegible] correspondence. Another section contains [illegible] on the Hindu-Muslim question as also the [illegible] on the problem of untouchability following the [illegible] letter to Sir Ramsay MacDonald and the Epic Fast which [illegible] the Conscience of the Premier. Another section [illegible] the [illegible] of Gandhiji's views on [illegible] Mahatma Gandhi, Rabindranath Tagore, Romain Rolland, Mahadev Desai, Pyarelal Nayar, C. F. Andrews, etc. The [illegible] chapters [illegible] the Mahatma's views on [illegible] Hindi, Hindustani, [illegible] Women, Untouchability, Temperance, Prohibition, Labour, Capital, Zamindars, Ryots, Princes, Indian States, Communal Unity, Hindu-Muslim Unity, Cow Protection, Education, Village Industries, Village Uplift, Khadi, Spinning, Weaving, Ahimsa, Satyagraha, Fasts, Prayer, Truth, God, Religion, Swaraj, Independence, Dominion Status, Federation, Constitutional Reforms, Communal Award, Poona Pact, Temple Entry, Separate Electorate, Joint Electorate, Reservation of Seats, Nationalism, Internationalism, Imperialism, Capitalism, Socialism, Communism, Fascism, Nazism, Bolshevism, Democracy, Dictatorship, Parliamentary Institutions, Civil Disobedience, Non-co-operation, Boycott, Hartal, Strikes, Lockouts, Arbitration, Conciliation, Trusteeship, Non-violence, Violence, Terrorism, Anarchism, Capital Punishment, Prohibition, Drink Evil, Drug Evil, Gambling, Prostitution, Social Evils, Social Reform, Religious Reform, Caste, Untouchability, Marriage, Divorce, Birth Control, Sex Problem, Sex Education, Sex Hygiene, Sex Morality, Sex Psychology, Sex Perversion, Sex Crimes, Sex Diseases, Sex Hygiene, Sex Morality, Sex Psychology, Sex Perversion, Sex Crimes, Sex Diseases.

To be had at this office. Price 10s.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

ભારતના સોર્વાહતના હેતુને
અર્પણ કરવામાં આવ્યું.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૨ જાન્યુઆરી ૧૯૩૭ અં'ક—૪.

નોંધ અને સમાચાર

શ્રી. વિઠ્ઠલદાસ જેલાણીનું દાન

ચુ ભવકોપારેમાં આમદાના આપનાર નવી ઈમીગ્રેશન ના ડીંડા પાસ તરફથી પા. ૫૦૦ ની રકમ આપવામાં આવે તો સરકાર તેની બીજી પા. ૫૦૦ ફિગેરી પા. ૧૦૦૦ ના ખર્ચે ડીંડીઓ માટે જુદી સગવડ કરી આપવાનું સરકારે કબુલેલું હોઇ ડીંડી પાસ તરફથી તેટલી રકમ ઉભી થાય તે પહેલાં બહારના જુનાં પાસની અંગે હાલ નાતાની કંમેટીના પ્રમુખ શ્રી વિઠ્ઠલ દાસ જેસાણીએ પોતેજ પા. ૫૦૦ નું દાન કર્યું છે. શ્રી વિઠ્ઠલદાસ જેસાણીને સ્યુઝમ ડીપાર્ટમેન્ટના મદદગાર તેમજ મોટાભાઇના બાજુમાં મુકવા બદલ, તેઓ અભિનંદનના પાત્ર બન્યા. પરંતુ શ્રી વિઠ્ઠલદાસ જેસાણીએ આવા ના ત્યા પ્રસંગોમાં બતાવી ગયા તેવા ગાઢા બાબુમાં પણ દોષ પરત્વે તેવું દિલ નથી ગાઢ રાખ્યા હાલ જે એ પરત્વે વિરુદ્ધ કરેલી છે. અને સાધારણ બહાના કાઢી તરફથી આપવાનાક ડીનને બદલે આવી ઉદાર દાન મુજરાતી ડીંડીઓના તો આ પ્રથમજ બધુ પરંતુ મુસીબતની હિંદી કામમાં પણ પ્રથમજ ગણાય કેમકે શ્રી. વિઠ્ઠલદાસ બાબાણીની રિયલિના કોઇ પણ બાકત તરફથી આવી મોટી રકમનું દાન મળેલું જાણવી નથી. આ બદલ પ્રમુખ સાહેબને તો બરોબર અભિનંદન આપેલ છે અને આપવી પાડી છે પણ દુકાનદારોમાંના મોટા વેપારીઓને આ બાબત જ. શ્રી વિઠ્ઠલદાસના માનમાં પ્રમોલા ગોળાપાઠમાં પુરેપુરી હાજર ડીંડીઓના મોટી ખેદની વચ્ચે આવેર થાય હતા તે બાબતોને સ્વજ્ઞ આનંદ પમાડવા સાથે જ રહી દોષ શ્રી વિઠ્ઠલદાસ જેસાણીને પુછી એકત્ર કરી બાકીદાર બનવાની રાજરત્નાકાંક્ષા નથી. તેઓ ગરીબીમાંજ તવંગરી માનનારા અને પોતાનાં કુટુંબનિર્વાહના નીપજે પુરતું મળી રહ્યા બાદ બાકીની રકમના જનહિતાર્થ ઉપયોગ કરવાનો તેમને દરાદ કર્યો જ. શ્રી વિઠ્ઠલદાસે પોતાની બાજુબાજુથી મુક્તિ કરવા માટે સમુદ્રમાર્ગથી આવતા ડીરમાં પણ પાકેલ એ ઇશ્વરની કૃપાજ સમજાય છે શ્રી વિઠ્ઠલદાસ જેસાણી ના સુંદર દાખલાનું અનુકરણ કરનારો બનો નીકળે તો જરૂર પડયે કોમના બાકી પણ ભાય અમે શ્રી. વિઠ્ઠલદાસ જેસાણીને હાર્દિક અભિનંદન આપીએ છીએ અને આમાં અનેક દાનો કરવાને ઉપર તેમને મુબારક આયુષ્ય અને શક્તિ પણ એવી નમ્ર પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

ડીંડના એજન્ટ-જનરલ

ડીંડના એજન્ટ-જનરલ સર મૈમદ રઝા અલી મુસ્લિમ જાન્યુઆરી તા. ૧૪ મીએ લેડી રઝા અલી સાથે સ્ટીમર 'મીટોરીયા' માં કેપ ટાઉન આવી પહોંચ્યા છે.

'સ્ટાર' ના બાતમીદારને મુલાકાત આપતાં એજન્ટ-જનરલે જણાવ્યું કે ગત વર્ષે યુનીયન પાર્લામેન્ટના પ્રતિનિધીમંડળે ડીંડની લીધેલી મુલાકાતથી નીપજેલાં વ્યવહારૂ પરિણામોથી બંને પક્ષો સંતોષ થયો છે. એ મુલાકાતે અને ખાસ કરી મી. જે. બી. એમ. દોકમેઇર ની ઉક્તિઓએ ડીંડની ઉપર પણ સારી સારી છાપ પાડેલી છે. પ્રતિનિધીમંડળે અક્તિયાર તમામ બાબતોમાં ડીંડ સાથે અમલનું કાર્ય કરેલું છે. બીજી મુલાકાતે યુરોપિઅનોને પોતાનું બાળેલું ને બાળ બન્ને દેશના વસ્તીના માત્ર નીજાયાવનાજ નહિ પણ બાજુઓને જાગ્રત કરેલી છે.

ગત વર્ષે યુનીયન પાર્લામેન્ટના પ્રતિનિધિમંડળ ડીંડની લીધેલી મુલાકાતથી નીપજેલાં "વ્યવહાર" પરિણામો પર રઝા અલી શા રીતે નીવાયા રાકયા અને શા રીતે જોયા તેમને એટલો અફસોસ સંતોષ થયો એ અમને તાજુબી થાય છે. અન્ની કેશોની સરકારો વચ્ચેના સંબંધમાં કદાચ ડીંડમાં કંઇ પણ "વ્યવહાર" પરિણામો આવેલા હોય અને તેના બાબતી બબર એજન્ટ-જનરલ સાહેબને મળેલા હોય એ બનવાજોગ છે. અમારે કબુલ કરવું પડશે કે એ વિશે અમે કશું જાણતા નથી પરંતુ આ દેશમાં અમે જાણીએ છીએ તે તો એ છે કે બાર્લામેન્ટના એ પ્રતિનિધીમંડળે લીધેલી ડીંડની મુલાકાતથી દક્ષિણ આફ્રીકાના ડીંડીઓને કશા વ્યવહાર રાહત મળેલા નથી. ઉદાહરણમાં સ્ટામ્પ એક્ટ અને ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટના અમલ બાબે તેઓની સ્થિતિ દિન પર દિન કફોડી થતી જાય છે. અને તેથી અમને વિચાર થાય છે કે એજન્ટ-જનરલ સાહેબે પોતાના દક્ષિણ પ્રવાસની તકલીફોથી પાકેલ થયા પહેલાજ સરકારની આથી મુલાકાત કરવામા જરા ઉતાવળ તો નથી કરી!

ઓરેન્જ ફ્રી સ્ટેટના વડા ન્યાયાધિશ હિંદની મુલાકાતે

ઓરેન્જ ફ્રી સ્ટેટના વડા ન્યાયાધિશ ડાક્ટર એચ. ઇ. ટી. હાજ ગયા સોમવારે ફ્રેંચકલી સ્ટીમર 'પરેન્સ' માં ડીંડ જવા ઉપડી જતા પહેલા તેઓએ ઉદ્ગારો કાઢતાં જણાવ્યું કે "દક્ષિણ આફ્રીકાની ડીંડીઓની કોંગ્રેસમાં મી. ગોકલેએ પોતાની ડીંડની મુલાકાત વિશે દર્શાવેલા વિચારો વાંચ્યા (ટા. ટોક) હું વિશ્વાસ પામ્યો હતા. ડીંડની મોહાસ જતાં પણ સાઉથ આફ્રિકા ડીંડને મજબુત બાનપાની કાંઇ રાહ માટે રાખે એ તેની સમજ બહારની નથી." ડા. ટોક પુરક્ષા દિક્ષણી ડીંડ જશે અને ત્યાં અબલદાર વર્ગોના બાજના નહીં પ્રજાના ડીંડીની સામાન્ય પ્રજા કે જે કરો ગોરી વસ્તીને વિભાગ રહ્યા છે, તેઓમાં આવા તમનો કેટલીક કરણીનું નીરસણ કરશે. દક્ષિણ આફ્રિકા પાછે બોલતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે "યુનીયનમાં ડીંડીઓને બારે લાગ અણગમો પડે છે એ પણ બાત્રી આપું કે યુનીયનના ડીંડીઓના મુશ્કેલીનો માંગે લોગે નિકાલ લાવી રાકારો. દક્ષિણ આફ્રિકાના ડીંડીઓ મુશ્કેલીઓમા હોવા છતાં તેઓ નિરાશ તો નથીજ." અહીંના ડીંડીઓની ખુશાલીના સંદેશો તેઓ ડીંડની પ્રજાને આપશે. ડા દિલ્હા ગાંધીજીના મીત્ર છે અને ડીંડ... ગાંધીજીની મુલાકાત કરશે એવા સમાચાર અગાઉ જણાવ્યા છે.

જાપાન બજારના પાર્લામેન્ટને અકરમાત

નેતાજીમાનમાંની જાપાની વડી જાપાન પ્રધાન ના પાર્લામેન્ટ શ્રી ગોવિંદરાવ દેશપાંડે ગોળ ના સ્ટીમર માં સ્વદેશથી આવેલાં પોતાના ધર્મપત્નિને લેવા મોટરમાં ડરબનજોહાનીસ જતા હતા ત્યારે રસ્તે માઝબાલુ આગળ અકસ્માત થવાથી મોટર તુટી ગઇ હતી અને તેમને ગંભીર ઇજાઓ થઇ પામ્યા હતા. તેઓની બાબતમાં ચિંતા ઉભી થઇ છે. મીડલબાર્ગની ઇસ્પીતાલમાં સારવાર બાદ તેઓ જોહાનીસબર્ગ ના તેમના મુકામે આવી ગયા છે અને ડાક્ટરી સારવાર હેઠળ છે. ડરબનમાંના તેમના બે કપાયા પર ઓપરી કરવામાં આવી હતી પરંતુ દર્દી હાલ બેભાન અવસ્થામાં છે. આપણે તેમના જલદી સાજા થવા માટે દીલથી પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે તેમને સારવાર ઘરે કરવી પડે અને કુક મુદતમાં ડરબન કરવા પણ કરવી

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા-૨૨ જાન્યુઆરી ના. ૨૨ ૧૯૩૭.

હિંદીઓ અને વિદેશીઓનો ખરડો

ગઇ ૨૮ઠારે પાંચસો વિદેશીઓને લગતા ખરડો ગયા સોમવારની રાતે ૨૮ વિરૂદ્ધ ૮૬ મતે પાસીમેન્ટમાં "ફીઝ" વાચનમાંથી પસાર થઇ ગયેલ છે અને તા. ૧૬મીની દરખાસ્ત કે તે ખરડામાં ઉમેરવાની નેટાલીસ્ટોએ કરેલી માગણી ૨૮ વિરૂદ્ધ ૯૨ મતે રદ્દી ગઇ છે. હીંદીઓની સામે વર્ણભેદ પાડનારા ઇમીગ્રેશન કાયદાનો અગલા ક્રમાંકનો યશ રહ્યા કે એ નવાં ગજકર ખરડા અને તા. મલાનની દરખાસ્તપરની ચર્ચામા હીંદીઓ જીદ્દી રહ્યા તે એ સ્વાભાવિક છે. સરકારના ખરડા વિરૂદ્ધ એવો હાંયો કરવામાં આવે કે તે કોઇ પણ અમુક ઇસમ જાતીને લાગુ પડતો નથી પરંતુ સઘળા પરદેશીઓને લાગુ પડે છે એમા વિરૂદ્ધ ડા. મલાનની દરખાસ્ત સીધા બહુદીઓને લાગુ પડનારી અને બહુદીઓનો વિરોધ કરનારી છે. આ લેખના આગે કે. મલાનની દરખાસ્ત પર જુદા જુદા સભ્યોએ જતીયદેષપર દર્શાવેલા વિચારોના નોંધ લેવા કાબ્જીઓ છીએ. તેમ કરવાનુ અમે કારણ એ છે કે હીંદીઓ કે જેઓ નારદેશીઓ નહિ પરંતુ બ્રીટીશ રૈયત છે છતા તેમની આ દેશમાં આજની તારીખે બંધેયમાં આ દેશની સરકારે અને સામાન્ય રીતે યુરોપીયન પ્રજા કે જલમ લઇ રહી છે તેવા કેવે વિચારો બદ્દલાજ છે.

યુનીયનના ન્યાયખંડો જનરલ સ્મટસ્પીચ આપણે ટાકીયાન કરીએ. તેઓ નીચે પ્રમાણે બોલ્યા છે:

"ડા. મલાને અખત્યાર કરેલી નીતી આ દેશના લોકોને ઝેરથી ભરેલી અને ભયંકર લાગે છે. કે. મલાન જેવા માણસ એવી નીતીને અનુસરે એ શરમભરેલું છે."

અમને તાજુબી થાય છે કે જનરલ સ્મટસે આવ્યા બાદપર આજે બ્રીટીશ હીંદીઓને આ દેશમાંથી બહાર રાખવાને ઇમીગ્રેશન કાયદો પડ્યો ત્યારે તમને તેમની પોતાની એ નીતી ઝેરથી ભરેલી અને ગંધાની કેમ નહિ લાગી હોય! શું જનરલ સ્મટસના જેવા માણસે એવી નીતીને અનુસરેલું કહેવું એવું શરમભરેલું હતું?

મા. જે. એચ. હોફમેયરે ડા. મલાનની દરખાસ્તનો વિરોધ કરતા જણાવ્યું કે:

"બહુદી વિરૂદ્ધ ચળવળ કરવા એ વિજ્ઞારવા જેવું છે. કાળી અને બીજી હલકી માનવ-પ્રકૃતિઓમાંથી એ ફુદ્દભવેલી છે. સ્વાતંત્ર્ય પ્રીય હોવામાં ગૌરવ માનનારી પ્રજાને માટે એ અયુક્તાજનક છે. આજ કે જેઓ પોતાના લોકોની સ્વતંત્રતા છીનવી લેવા પ્રયત્ને છે ત્યાં આવી ચળવળ થાય છે. આ દેશના માન અને સદ્વિસ્સામાંનિને ખાતર એ વૃત્તિનો વિરોધ થવો જોઇએ."

ડોમીનીયન પાર્ટીના સભ્ય મા. મેકડરે જણાવ્યું કે:

"આ દરખાસ્ત બહુદીના બહુદી તરીકે વિરોધ કરનારી છે. નિર્બળનુ સાધન મેળવવાના તેના દ્રઢતી હુમલા ઉપર પ્રહાર કરનારી છે. બીજા શબ્દોમા, દરખાસ્તની અંદરના સિદ્ધાંત આપણામાં મુકાય તો યુનીયનની બધાંયથી પવિત્ર ગતી અને ધર્મના બેદપર નાગરીકો વચ્ચે ભેદ પાડનારો કાયદો સ્થાપિત થાય."

સોશાલીસ્ટ પાર્ટીના મેમ્બર મા બનસ્ટાપ્ટી કે. મલાનને જણાવ્યું કે:

"એક જમાને તમે જગતના એક મહાનમાં મહાન બહુદીના ચેલા હતા, કે જેનું શિક્ષણ સહિષ્ણુતાનું હતુ અને જે જગતમાં સર્વત્ર ફેલાયેલું હતુ એવો એવા સહિષ્ણુતાના શિક્ષણનો જગતમા બાકીના પ્રચાર કરવામાં જગતનો મોટો ભાગ ખતીન કરેલો છે તેણે આ સભા, કે જ્યા બોકોપર બન્ધારણીય પદ્ધતીની પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે ત્યાં નારી ગલાડબ્લ્યુતપર રજાગેલી દરખાસ્ત લાવવી એ અત્યંત અયુક્તાજનક જણાય."

મુખ્ય પ્રધાન મી. સ્મટસે કે. મલાનની દરખાસ્તની અંદર રહેલા હેતુને "નિર્લજ્જ જતીયવાદ" તરીકે વર્ણવી અને જણાવ્યુ કે:

"કોઇ આજપર્યંત બાબુસ કાયદેસર આ દેશમાં દાખલ થયા હોય તેની બરદ્ધ શું આપણે સંપૂર્ણ બન્ધારણીય નહિ ગણીશું? આ દેશમાં કાયદેસર દાખલ થયેલા દરેક બાબુસ તરદ્ધ આપણે પૂર્ણ ન્યાય અને અદલ બન્ધારણીય નહિ ગણીશું તો પછેર આ દેશપર રહ્મ કરેલ." મા. સ્મટસે પત્રમાં જણાવ્યું કે હું બહુદીઓનો અન્યાય કરતો નથી. આ દેશમાં જે કોઇને પણ જમાનો કરિકાઝ્યો નુકસાન પહું થાય તો મને થાય છે. પરંતુ તમારા બહ્યુઓથી તમારા દુર્ગુણોથી નુકસાન થાય છે, પરંતુ એ કોઇ તરદ્ધ અન્યાય કરવાનુ કારણ નથી."

ઉપરના ત્રિચારો સામાના રાજકારણના મેમ્બરોના બાજુઓમાંથી આગે તારવી કાઢેલા છે. બેશક તે બાજુ પરોપકારના છે અને જે પ્રશ્ન પોતાનું તંત્ર તમા દર્શાવેલા સીદ્ધાંતો અનુસાર ચલાવની જોય તે પ્રશ્ન પૂરીપર તૈયારી વીશેષ સુધરેલી ગણાવાને લાયકજ છે.

બહુદી પ્રશ્ન તરદ્ધ આગલા અંકોમાં અમે દિલસોજી દર્શાવતા આવ્યા છીએ અને હાલની કે. વર્ણના ભેદપર સ્થપાયેલા કોઇ પણ કાયદાનો

બારણુ ઉઘડશેજીનું અવસાન

અમને ખેદ સાથે નોંધ લેતાં અત્યંત ખેદ થાય છે કે જરમીસ્ટન (ટ્રાન્સવાલ) ના જુના અને જાણીતા રહીશ બાબુ ઉઘડશેજી લાંબી માંદગી ભોગવી તા. ૧૪ મીના ગુરૂવારે ૬૨વર્ષમાં જમાં તેઓ સારવારને માટે આવ્યા હતા, ત્યાં સ્વર્ગવાસ પામ્યા છે. બાબુ ઉઘડશેજી યુવા વયમાં દક્ષિણ આફ્રિકા આવનાર થોડાકજ પંજાબી મીજબોમાંના એક હતા. તેઓ ૧૯૦૬ ની સાલમા ડરબન આવ્યા તે પહેલાં તેમણે બે વર્ષ ઘરદ આફ્રિકામાં રેલવે ખાતામા નોકરી કરી હતી. ટ્રાન્સવાલમાં પણ તેઓ સબ-રેલવે કોન્ટ્રાક્ટર હતા અને ૧૯૧૯ થી ૧૯૨૫ સુધી જોહાનીસબર્ગમાં હોલસેલ વેપાર કરતા હતા. એ વેપારમાં તેઓ સંપૂર્ણ રીતે સફળ થયા હતા અને આજે તેઓ એક બીલકલના શ્રીમંત ગણીત ગણાતા હતા. બાબુ ઉઘડશેજી મહાત્મા ગાંધીજીના ખુલ્લા અનુયાયી હતા અને તે બને કે બરા સત્યાગ્રહનું સોટી પરાવતા હોઇ સુરવીર સત્યાગ્રહી હતા છતાં મહાત્મા ગાંધીજી આગળ તેઓ શાંત થઇ તેમની સરદારી નીચેની ટ્રાન્સવાલની સત્યાગ્રહની લડતમા એક વીર સૈનીક બની ગયા હતા અને જેલના અનેક સંકટો સહન કર્યા હતા. મહાત્મા ગાંધીજી યજ્ઞને બાબુ ઉઘડશેજી માટા બંધુત્વ ભર્યા હતા અને સાં કાલ અને મેસેજોપાટેગીયા મટે માફીકોની જરૂરી કરી હતી. બાબુશ્રી જરમીસ્ટનની હીંદી કોમનુ સાંનાન્ય નેતા હતા અને તમનું ઘરનું ઘરદાર કાર્ય જરમીસ્ટનમાં હીંદી બાળકો માટે એક ઇંગ્લીશ શાળા ખોલવા બાબુ હતું. સરવા અનેક કાર્યોમાં સ્વ. બાબુશ્રી ઘણીજ ઉદાર મદદ કરતા હતા સ્વર્ગસ્થ લાલ બહાદુરસીંગ કે જેમની ટ્રાન્સવાલને આજે મળ્યા વર્ષોથી ખોટ પડ્યા છે અને તેમ છતાં તેમને ઓળખનારાઓ તરદ્ધથી તેઓ આજ દિન સુધી વીસરાયા નથી, તેમની સ્વ. બાબુ ઉઘડશેજી એક બોલી હતી બાબુ ઉઘડશે સીંગ કોમ કે ટ્રાન્સવાલના હીંદીઓના જીવનમાંથી અદ્રશ્ય થઇ ગયા છે છતા તેમની સ્મૃતિ લાંબા વખત સુધી કાયમ રહેશે. સ્વર્ગસ્થના રાખને જોહાનીસબર્ગ લાવવામાં આવ્યુ હતું અને ગયા રવીવારે બાગકેનટીનની સમસાનભુમીમાં અગ્નિ સંસ્કાર થયો હતો. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાના દુઃખી છોડવા, વરિષ્ઠ પુત્ર, જે હીંદુસ્તાન મા રહ્યાથી વ્યવસાય કરી રહ્યા છે, અને બીજા પુત્રો અને પુત્રીઓને છોડાય કરતા મુકી ગયા છે સ્વર્ગસ્થના કુટુમ્બીજનોના તરદ્ધ અમે અંતઃકરણપૂર્વ દિલસોજી દર્શાવીએ છીએ. સ્વર્ગસ્થ ના આત્માને ચિરશાંતિ મળો.

સામે વિરોધ દર્શાવતા આવેલા જોઈએ. આથી કે. ખલાલની બદુદીઓ પીટર્સ નીતીના અંગે વિરોધ કરીએ એ સ્વાભાવિકજ છે. અને ઉપલા વિચારોને આપણી સંપૂર્ણ સહાનુભૂતી છે. પરંતુ જ્યારે આપણા પોતાના ભાઈઓની સ્થિતિ અમે બદુદીઓ જોવીજ જોઇએ સારે એજ વીચારોનો અમલ દીઓ કે જેઓ પરદેશી નહિ પરંતુ બીજા રક્ષણ તેઓ બદુદીઓ કરતા વધારે સારી સ્થિતિ ભોગવી રહ્યા છે. અને જેઓએ આ દેશની બીલ્યવણીમાં કંઈ-કાનો ફાળો ભજવેલો નથી તેઓના સંબંધમાં કેમ નથી કરવામાં આવતો એ સમજવું મુશ્કેલ થઇ પડે છે. અને ખુદ બદુદીઓ પાસેથી અમારે શું આશા રાખવી! તેઓના જેવી પીડીત પ્રજાની પાસેથી એટલી તો આશા ઓછામાં ઓછી રાખીશકાજ કે "જેવું વર્તન બીજાઓ તરફથી તમારી પ્રત્યે તમે ઇચ્છો તેવુંજ વર્તન બીજાઓ પ્રત્યે તમે બતાવો" એ સર્વોચ્ચ સિદ્ધાંતને તેઓ વ્યવહારપણે અનુસરશે. પરંતુ અમારો કુદરતિ તો દીઓ પ્રત્યે બીન-યુરોપીયનોની વર્તણુક મોજુદ નહી પરંતુ બદુદી પ્રજાની વર્તણુકનો પણ ખ્યાલ કરવાનો છે. અમારે કબુલ કરવું જોઇએ કે કેટલાક અપવાદરૂપ બદુદીઓ દક્ષિણ આફ્રિકામાં છે કે જેઓને અમે દીઓના માત્રા મણી શકીએ જોઇએ પરંતુ તે સાથે એટલી વસ્તુ નીર્વિવાદ છે કે સામાન્ય રીતે બદુદી પ્રજા દીઓને ચુસવામાં અને તેઓની તરફ નિરસ્કારની નજરે જોવામાં અન્ય યુરોપીયનોથી ઉતરતા નથી. ઉપર ટાંકેલા વીચારો જેઓ તરફ તે સ્થીતીવાળામાં આવતા છે તેઓને શોભા આપનારા છે અને દરેકે પોતાના જીવનમાં ઉતારવા જેવા છે. પરંતુ નીચે અમે યુનાઇટેડ પાર્ટીના એક મેમ્બર મી. કેન્દ્રીજના વિચારો ટાંકીએ છીએ એટલું યાદ રાખવાની જરૂર છે કે મી. કેન્દ્રીજ એક બદુદા છે. તે સાહેબ નીચે પ્રમાણે જણાવે છે:

"બદુદીઓ, અમે તેવા દરેક દરેક બદુદીને આ દેશમાં દાખલ કરવાનું કહેતા નથી બદુદી ઓપાલના કારણેજ તેને બાતલ રાખવામાં આવે તેની સામે અમે વીરોધ દર્શાવીએ છીએ. આ દેશમાં એક જબ્બર યુરોપીયન વસ્તી કરી દેવી એ આ દેશના લાભનું છે. નેટીવો અને રંગીન વસ્તીનું પ્રમાણ યુરોપીયનો કરતાં બહુજ વધતું જાય છે અને સંરક્ષણને ખાતરજ દક્ષીણ આફ્રિકાને મોટી યુરોપીયન વસ્તીની—ગ્રેનીકોની જરૂર છે. વધુમાં મી કેન્દ્રીજે જણાવ્યું કે મારૂ નામ મે' કેન્દ્રોપીયમાં કેન્દ્રીજ કેરવી નાખ્યું છે જેથી દક્ષિણ આફ્રીકાના બોકોમાં હું વધારે સહેલાઇથી ભળી જઇ શકું."

(નેશનાલીસ્ટોની ઓંગળાઇસાઇસ)

બરોજ કસવુ નો અમને પણ આવે છે. આવું અપવિત્ર કથન કરીને મી. કેન્દ્રીજે ઉપલા સદવીચારોને ઝાંખપ લગાડયું છે એ જોઇને અમને ખેદ ઉપજે છે, જો મી કેન્દ્રીજ દક્ષિણ આફ્રીકાના બોકોમા ભળી જઇ શકે તેટલા ખાતર દરજ્જાની છુપાવી દેવાને તૈયાર હોય તો અમારે જણાવવું જોઇએ કે પોતાની જાતીને તે હોદ્દા આપતા નથી. પરંતુ એ બાબત તો તેમના બાનગી બાબત છે. અમને જે ખેદ થયા રહ્યો છે તે એ કે એક પીડીત પ્રજ્ન ના એક સભ્ય હોકને તેઓ પણ ગોરી સર્વો પવિત્રતાના અને નેતીવો અને રંગીન બોકોને ચગદાયેલા રાખવાના સિદ્ધાંતનો ઉપદેશ કરી રહ્યા છે. ધ્યાન કરે ને બદુદી પ્રજામાં આવા મી. કેન્દ્રીજ પણ ન હોય, નહિ તો તેનો વિધ્વંશ કરવાને દીલદાર જેવો ગદી આવે તો કશું નવાઇ જેવું નહિ ગણાય

શેઠ નાનજી કાળીદાસ મહેતાનું લ્યુઇસટ્રી-આર્ટમાં સ્વાગત

તેઓશ્રીનું ઈસ્ટ આફ્રિકા તરફ પ્રયાણ

ઇસ્ટ આફ્રિકાથી યુગાન્ડાની મુલાકાત આવેલા શ્રીમાન નાનજી કાળીદાસ મહેતા અને તેમના ધર્મપત્નિનું લુઇસટ્રીખાતે ગાત્રમન થતાં તેમનો ભારે સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. તેમના માનમાં તા. ૬ ઠ્ઠી જાન્યુઆરીના રાતના આઠ વાગે બી જાકેટપાલરમાં ઇન્ડીયન મેસ્સિસ તરફથી મેજર્સ હોલમાં કાઉન્સીલર મી. રેનાલ્ડના પ્રમુખપણા નીચે ડી પાર્ટીના એક ભવ્ય મેળાવડો કરવામા આવ્યો હતો. મેયર મી. ગોસ્ટોએ માંદગીને કારણે ગેરહાજર રહેતા બદલ પત્રથી દિલગીરી દર્શાવી હતી. લગભગ પોણોસો યુરોપીયન બુહરીઓ અને બાનુઓ ઉપરાંત પ્રતિષ્ઠત દીઓ પ્રહરથી. અને બાનુઓએ મોટા સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી.

ટેબલ ઉપર ગોઠવવામાં આવેલી જુદી જુદી સ્વાદીષ્ટ વાનગીઓને ન્યાય આપ્યા બાદ મી. ઈ. ડેવિસના પ્રમુખ સાથુલ મહેતાદાસ એમ. પેલાણીએ સત્કાર કરનારને આપવા કરી શેઠ નાનજી ભાઇને અને તેમના ધર્મપત્નિને તમજ કાઉન્સીલર મી. રેનલ્ડને અને મી. રી. કરી (ચીફ મેજીસ્ટ્રેટ) વિગેરેને ફુલના સુંદર હાર તોરા પહેરાવ્યા હતા. બાદ ગોરા વકતાઓમાં મેસર્સ સી. કરી, વીટસ, જે. એ. કરકટર (ચીફ મેજીસ્ટ્રેટ) અને ડા. કર્ક કોલના વિગેરેએ દિલસોજ અને અસર કારક ભાષણો કરી જણાવ્યુ હતું કે દીઓનો કાયદાપ્રેમી, શાંતિ જાળવનારા, દિલાવર અને મળતાવડા સ્વભાવના હોય છે અને તથા યુરોપીયનો આને દીઓનો વખાણે. શોભીત બીઠો આને આવજાવી હોય છે. શ્રીમાન નાનજી મોટા જેવા વ્યાપારી અને ઔદ્યોગીક વેપારીઓ યુગાન્ડની મુલાકાતે આવે તો અહીંના પ્રજાને ઘણા કે દીઓનો એક સમર્થ વેપાર કરનારી અને ડેવેલોપીંગ પ્રજા છે, એક વખતમાં દીઓનોના મતાધિકાર માટે ભારે પડકાર કર્યો હતો. મી. વીરાકે જણાવ્યુ હતું કે તેઓ ઓગીસ્ટર ચરસ કીલમાં રહ્યા છે અને તેથી તેઓ દીઓનોને સારી રીતે પીછાણી શકે છે અને દીઓનો તરફ માન ધરાવે છે.

દીઓ વકતાઓમા મેસર્સ મુ. પી. મહેતા, નારણદાસ મુંજરી, મોરારજી ફુલમલજી, ચાપુરજી સંદેરીયા અને શ્રીયુત પ્રભાશંકર છુગાણકર વગેરેના હતા. મી મોરારજીએ મી. નાનજી શેઠના ઉજ્વળ કારકીર્દીનું સંખ્યાબંધી ધ્યાન કરી બદલા સાદરમાં તેમના વખાણ કર્યા હતા. પાસાલ મુ. પી. પ્રમેલાએ મેળાના પ્રારંભમાં મી. નાનજી શેઠની ઓરી કુશાવણી માટેની બાદશાદી સખાવતોની કદર કરી તેમને અભીનંદન આપ્યા હતા અને જણાવ્યું હતું કે દીઓમાં યુગાન્ડા જેટલીજ બધારે શક્તિ છે પરંતુ તેઓને યોગ્ય તકો આપવામાં આવતી નથી. મી. પુ. પી. મહેતાએ પ્રસંગાનુસાર આપણે કરી લુઇસટ્રીખાતેની ઇન્ડીયન હોસ્પીટલમાં દીઓ વેદ્ય જોવા માટે ના તો. એમ. પેલાણીએ પાસેજ પ૦૦ ની ઉદાર સખાવત જાહેરાતની આતુરતા બતાવી કે એમ જાહેર કર્યું હતું.

મી. પેલાણીની આ સુંદર દરખાસ શેઠ નાનજી ભાઇની કાબેલીયત આગાહી જે કારણે કે દીઓ વેદ્ય જોવાયવા માટે ફળાની હીલચાલ પણ પ્રથમ થયા ગાલતી હતી પણ કાર પરીણામ આવ્યું ન હતું.

સરકારના જવાબમાં મી. નાનજી શેઠે પોતાના બાષણમા મેસ્યાનો અને ગાજરજનોનો આભાર માન્યા હતા અને દીઓ અને ગોરી પ્રજા વચ્ચે રહેલા મીત્રતાભર્યા નાનાકાર મોધ અને પ્રેમ બદલ અભીનંદન આપ્યા હતા. તેમના બાષણનું અંગ્રેજી બાષાંતર મી. પી. મેસ. સ્તંભોએ કર્યું હતું અને સર્વેનો આભાર માનતા જણાવ્યું હતું કે યુરોપીયન અને દીઓનોના એક સાથેનો આ પહેલોજ બાગ્ય મેળાવડો હતો પ્રમુખનો આભાર માની મેળાવડો વિસરજન થયો હતો.

મા. ઝમીયાશંકર ભટ્ટના મકાને બીબી સકીનાબહેન નાનજી ભટ્ટના માનમાં સરસ્કારનો સુંદર કાર્યક્રમ ગોઠવાયો હતો જેમાં ગામની બધી બીબીઓએ ભાગ લીધો હતો.

બીબી નાનજી શેઠ પાંચ સાત દિવસ સુધર ફ્રીખાર્ટમાં પોતાના કુટુમ્બીજનોમાં બધાજ આનંદથી ગાળ્યા હતા. અને તા ૩૦ મીએ ડરબનની મોટરબસમાં કરી લાના આકર્ષણરૂપ ગાયલી રપોરના મનોહર ગીરીતુંગો જોયા બાદ તેઓ જોહાનીસબર્ગમાં ઉતરી ગયા હતા.

જોહાનીસબર્ગમાંથી વિદાય

બીબી નાનજી શેઠ ફરી પાછા એક વખત જોહનસબર્ગ આવ્યા હતા અને ત્યાં આજુ બાજુ ના જુદા જુદા સ્થળોએ ફરવા ગયા હતા. ન્યુ ઇન્ડીયા એસોસીએશન તરફથી મા. સોરાબજી રૂસ્તમજીએ તેમના માનમાં વિદાયગીરીનો છેલ્લો મેળાવડો શુક્રવારે રાત્રે કર્યો હતો.

શુક્રવાર તા. ૧૫ જાન્યુઆરીની રાતે તેઓ ક્રુગર આદિકા જવા ટ્રેલાગોચા જે વિદાય થયા હતા. સ્ટેશનપર દોઢેકોની મોટી સંખ્યા હાજર થઇ હતી અને જુદી જુદી સંસ્થાઓ તરફથી શ્રી નાનજીશેઠ તથા તેમના ધર્મપત્નિને ફુલના હાર તોરા આપીને સત્કાર કરવામાં આવ્યા હતા. એ સઘળું થઇ રહ્યા બાદ અને મંડળ તરફથી માનના શબ્દોમાં આભાર માનવામાં આવ્યા બાદ બી. નાનજીશેઠે પોતાના ગોળાકાર રૂમાલમાંથી સૌના હસ્તધનાદ વચ્ચે જણાવ્યું : "હવે તમે ના કરી મારવાથી હવે મારો આત્મા ઉડે." એમ કહી એક ડબ્બા દ્વાર તેમણે ડરબનના બંદર પર પગ મુક્યો તે પહેલાં પોતાના ઉપર રોજગાર ગયેલા મુકી રાત અને દિવસ તેમની પરિચર્યામાં કુટુમ્બ પરિવાર સહીત અધિષ્ઠાતા પરિચારક રહેલા શ્રી. પરશોતમ દવજીના ડબ્બામાં હાર નાખ્યા અને બીજો હાર શ્રી. પરશોતમ દેવજીના ધર્મપત્નિના ડબ્બામાં નાખ્યો અને ત્રીજો હાર શ્રી. પરશોતમ કેવજીના ભત્રીજા શ્રી. રાજબાલના ડબ્બામાં નાખ્યો જેમણે શ્રી નાનજી શેઠના સેક્રેટરી તરીકે કામ કર્યું હતું. બાદ સૌ અરસપરસ ભેટયા હતા અને શ્રી. નાનજી શેઠે આભાર માનતાં જણાવ્યું કે દક્ષિણ આદ્રિકામાં આટલા પ્રેમથી તમે અમને વધાવ્યા એવી અમે સ્વપ્ને પણ આશા નહોતી રાખી. બાદ જયધોષ વચ્ચે ટ્રેન ઉપડી ગઇ

સ્ટેરેંઝા મારફતીસમાં સત્કાર

શેઠ નાનજી કાળીદાસ ભટ્ટના શનીવાર તા. ૧૬-૧-૩૭ ના સ્ટેરેંઝા મારફતીસ પહોંચતાં ત્યાં તેમનો ખાસ સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો તેઓશ્રીને શેઠ અબ્દુલકાદર કાસુભાઇ તરફથી ત્યાંની પ્રખ્યાત હોટલના કોફીલમાં રહેવા માટે ખંડાસન કરી આમંત્રણ આપેલ. અને તા ૧૭-૧-૩૭ના શેઠ નાનજીભાઇના માનમાં એક જાહેર મેળાવડો કરવામાં આવેલ અને જે ઇન્ડીઅન ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ તરફથી એક સુંદર માનપત્ર આપવા કરવામાં આવ્યું હતું.

દુનીઆની પ્રદક્ષિણાએ નીકળેલા ત્રણ હિંદી સાઇકલીસ્ટો

ત્રણ હિંદી સાઇકલીસ્ટો મેસર્સ કેકી ખરાસ, રૂસ્તમ મોંધી અને રતન શરાફ જેઓના ફોટા અંગ્રેજી વીભાગમાં છાપવામાં આવ્યા છે તેઓ ગયા બુધવારે મેરીટઝબર્ગથી સાઇકલ ઉપર ડરબન આવી પહોંચ્યા હતા. તેઓનો મેયરીલ કેસલમાં પારસી રીવાજની વીધી મુજબ બહોજ આકર્ષીત રીતે સત્કાર થયો હતો. સત્કારમાં ડરબનના મેયર બી. કેસેમીંગ જોનસન, મેયરેસ મીસીસ સાયરસ, સેક્રેટરી સી. જી. રમીયા, મી. ઇ. જેમ. પારખ તથા ડરબનના બીજા અન્ય અગ્રણીતા ગૃહસ્થો હાજર હતા. જે વખતે પ્રસંગોપાત્ત સભેલાં કામની બીલગ ઉતારવામાં આવી હતી. ડરબનના સીટી હોલમાં ફોટોગ્રાફરસ ગ્રુપમાં સહી કરવા ગયા હતા અને ડરબનના અગ્રણીતા ટાઉનહોલ સર સી. જી. રમીયાની મુલાકાત લઇ હતી.

સાંજેના હોદ્દેઓ તરફથી મોંધી સાયકલોરી અને પારસી રૂસ્તમજી હોલ કમીટીના આશરા હેઠળ પારસી રૂસ્તમજી હોલમાં જાહેર માનના મેળાવડા થયા હતા. શ્રોતાઓથી હોલ ચીકાર ભરાઇ ગયાથી ઘણાઓને ઉભા રહેવું પડયું હતું. પ્રમુખસ્થાને ડરબનના મેયર હતા. તેમણે ત્રણે સાઇકલીસ્ટોનો પરીચય કરાવી, ડરબનમાં આગમન માટે મુબારકબાદી આપી સોજ્ય શબ્દોમાં પ્રસંશા કરી હતી. તેમણે ઉમેર્યું હતું કે સાઇકલ ઉપર પૃથ્વીની મુસાફરીનું સાહસ ખેડી બહાદુરી બતાવી છે, પરંતુ તેઓના સાહસથી હીંદનું નામ ઉજ્વળ થયું છે. કેમ કે તેમાં મેયર સાહેબે પા. ૧૦ જેટલા ગણદેર કર્યા હતા.

સામજેરી કમીટીના ચેરમેન બી. ઉમર હાજી આમદ ઝવેરીએ સાઇકલીસ્ટોની સેવાનું વર્ણન કરી કમીટી તરફથી ફુલના સુંદર હારો અર્પણ કર્યા હતા અને મેમ્બર મા. ફ્રેમજીએ જોનસનને પણ હાર અર્પણ કર્યો હતો. તેમજ પુષ્પના સુંદર તોરાઓ મેયરેસ મીસીસ સાયરસ અને સેક્રી સી. જી. રમીયાને અર્પણ કર્યા હતા. ડરબનના જરથોસ્તીઓ તરફથી બી. જમશેદ રૂસ્તમજીએ ત્રણે સાઇકલીસ્ટોને તોરા આપ્યા પછી મા. એફેમે ડર્બનવાસ સાઇકલ સેપર્સ મંડળ તરફથી, મા. એ. સી. ફુસુફે નાતાલ મુસ્લીમ લીગેડ તરફથી, મા. અલહેજે ગામેંજાત નિધિ સભા તરફથી, મી પી. જી. ઇસ્લામ્બે બ્રધુત્વ મંડળ તરફથી, મા. પુરશોતમ નરસી સોનીએ સૌરાષ્ટ્ર કોં. એસોશીએશન તરફથી અને મામદ બી. એમ પટેલે ગુજરાતી હીંદુ મહીલા મંડળ તરફથી એચ. એ. કાકરે, કાઠીયાવાડ આ. મંડળ તરફથી ત્રણે સાઇકલીસ્ટોને પુષ્પની સુંદર કલગીઓ અર્પણ કરી હતી. બીજા ભાષણ કરનારાઓમાં મેયરેસ મીસીસ સાયરસ, સેક્રી સી. જી. રમીયા, મેસર્સ એમ. એચ. પેરેઢ, જે. કાલકુ. મોરકે, સ્વામી આનંદ કલાણ. બી એસ. સી. નાયર, બી. એમ. પટેલ, ડા. મોરેન્સ અને મી. સોરાબજી રૂસ્તમજી હતા સેક્રી સી જી. રમીયે કેટલા પા. ૧૦ ભર્યા હતા અને મેસર્સ જલભાઇ અને સોરાબજી રૂસ્તમજી પા. ૨૫ દીઠમાં ગયાનું જાહેર થયું હતું.

મેસર્સ કેકી ખરાસ અને રૂસ્તમ મોંધીએ સત્કાર માટે મોંધી લાયબ્રેરી કમીટી અને મેયરનો આભાર માન્યા હતો આ રીતે આખા પ્રવાસનું ટુંક વીગતવાર વર્ણન કરવા આવી આવી હતી. એકાદબેમાંથી મુકામોમાં ફાયલ ૧૮ કલાક પહોંચતાં તેઓ પાસે માત્ર ત્રણ પાકીટ રહ્યા હતા ત્યારે પ્રવાસ ચાલુ રાખવા સેક્રે એક પાકીટ તેઓને આપેલા પા. ૧૦૦ ની મદદ બહોજ ઉપયોગી નીવડી હતી એમ તેઓએ જાહેર કર્યું હતું.

સાઇકલીસ્ટોના માનમાં હાજર થએલી મુસ્લીમ યુથ લીગેડના આયોજકો પછી સાઇકલીસ્ટો સરમસના રૂપમાં મુસ્લીમ બેન્ડ સહીત કેસ્ટ એવન્યુમાં ન્યુ ઇન્ડિયા એસોસે ગયા હતા. જ્યાં તેઓનો મી. જલભાઇ તરફથી સત્કાર થયો હતો અને મી. સોરાબજીએ લીગેડની પ્રશંસા કરી ઉત્તેજન આપનારું ભાષણ કર્યું હતું.

[અમારા ગયાના આગલા અંકમાં બહાર પડી મુજબ સાઇકલીસ્ટો દોઢસ્તાનથી ઉપડી પણ દેશો ફરી વળ્યા છે. અમને જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓએ લગભગ ૬૮ હજાર માઇલનો પ્રવાસ કર્યો છે. ડરબનથી તેઓ ૮૬૬ લંડન અને કેપટાઉન થઇ રહોડેશ્યા, સાઉથ આફ્રીકા, પોરટુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રીકા, બેલ્જીયન કોંગો, સુદાન, ઇજીપ્ત, ગ્રીસ, ઇટાલી, ફ્રાંસ, સ્પેઇન, પોર્ટુગલ, મોરોક્કો, અલ્જેરીઆ, ટ્યુનીસ, ટ્રીપોલી, ઇજીપ્ત, પેલેસ્ટાઇન અને અરબસ્તાની મુલકોમાં થઇ પ્રભુ કૃપાથી પાછા ભુમી હીંદ પહોંચવા તેઓ ઉતાવળા થાય છે. અમે સાઇકલીસ્ટોને તેઓના આકર્ષક ભરેલ આગામી નૂતન આગેકુચ બીજે અને ડરબનમાં તેઓનું થયેલું રસીક અને આનંદ આપનારું પણ વર્ણન જોવા ઉમેદ રાખીએ છીએ.—અ. મ મો.]

શિશુ અને શિક્ષક

લેખક: બી. એફ. પટેલ

શિક્ષણ ક્ષેત્રમાં આધુનિક બાલમનોવિજ્ઞાનની દૃષ્ટિએ આમૂલ ફેરફારો થઈ રહ્યા છે. જૂની પ્રથાઓને ફેંકી દઈ નવીન બાલ શિક્ષણના સિદ્ધાંતો ઉપર આજે શિક્ષણનું કાર્ય કરવાનું હોય છે. તેમ થતાં શિક્ષણનું કાર્ય કરનાર શિક્ષકને પણ પોતાની જૂની ઢબ તથા આદતોને તિલાંજલિ આપવાની ફરજ પડે છે. શિક્ષણ ના એ નવા રીતિસંસ્કારના આધારે શાસ્ત્રકનું પ્રથમ કાર્ય શાળામાં આવતાં બાળકને શું શીખવવાનું છે એ નથી પણ તેનું બાળક શું શીખી શકે એમ છે તે જોવાનું છે. શાળામાં પ્રવેશ કરનાર બાળકને શાળા તરફથી નીમવા યોગ્ય વિષયોને બાળકની ખુશી વીફાયતો વિચાર સહ-એવ કર્યા પહેલાં શિખવવાના હોય તો તેવા બાળકને એક દૃષ્ટિએ અન્યાય થયેલો કહેવાશે. બાળકની સામે જે વિષયો ધરવામાં આવે છે તે વિષયો બાળક ઝીલી શકશે કે નહિ તે તપાસવાની પ્રથમ જરૂર છે. આથી શિક્ષકની ખરી કાબેલિયત તો એ છે કે તેણે શાળામાં પ્રવેશ કરતા બાળકને સારી રીતે સમજવાની આવડત મેળવેલી હોવા જોઈએ. બાળકની વિવિધ ચેષ્ટા અને પ્રવૃત્તિઓની પાછળ કયો હેતુ રહેલો છે તે સમજવું જોઈએ. કયાં કારણ થી બાળક તેવી ચેષ્ટાઓ કરવાને પ્રેરાય છે તેવી પ્રવૃત્તિઓ પાછે બાળક કયા ધ્યેયને પહોંચવા પ્રયત્ન કરે છે / વગેરે પ્રશ્નોના ઉકેલ કરવાનું સામર્થ્ય શિક્ષકે પ્રથમ મેળવવાની જરૂર રહે છે. ઝઘડાખોર, બાયલા, જુગારી, દુર્વિકાસ વગેરે બાળકના વિકાસમાં શાસ્ત્રકને ઘણે અંશે બદલા જવાબદાર હોય છતાં જે તેનામાં બાળકને સમજવાની શક્તિ ન હોય તો તે શિક્ષક બાળકને યોગ્ય ન્યાય આપી શકતો નથી. બાળકોને શિક્ષણ આપવામાં વિષયોનું સંયોજન ગમે પણીવાર ધરવામાં આવે છે તદ્દન ધ્યાન યોગી નથી હોવાનું બાલ્યિતનું ઉચ્ચ જ્ઞાન ધરાવનાર શિક્ષક બાળકના અંતરના ઉંડાણોને છેક જ્ઞાનના બધા બાળકો સમક્ષ કયો ખડા હોય, પરંતુ તેવા ઉચ્ચ નહિ સમજનાર બાળક ને તે ઓળખી શકતા ન હોય, એટલું જ નહિ, પણ તેવાં બાળકને ઓળખ્યા પછી પણ તેની મુંઝવણ કયા છે અને બાધા છે તે જાણી શકતા ન હોય તો તે શિક્ષકની એ વિષય આગેની બધી બહેનત નકામીજ નીવડે એમા કંઈ શક નથી. બાળક શાળામાં દાખલ થાય છે ત્યારે તેનામાં અમુક અમુક પ્રકારની ચૈતન્યતા હોય છે. કોઈ કોઈ રીત ઘર કરી ગયેલી જોવા હોય છે. તેની કોઈ ચેષ્ટાનું મુખ્ય કારણ આ પ્રમાણે તો બાળકનું કુટુંબ હોય છે. બાળક સારી રીતે સમજીએ ત્યારે કે બાળક બાબ હોય છે ત્યારે તેનામાં જન્મ ગુણ ઉત્તારવા હોય તેવા ઉતારી શકાય છે. બહેન બાળકો રમવામાં બાળકોના તમામ અભ્યાસો તથા મંડિયો બધાજ નરમ હોય છે. એટલે બાળકની આસપાસનું વાતાવરણ તેને ઘણીજ સહેલાઈથી અસર કરી શકે છે. આથી જે વાતાવરણમાં નાના બાળક ને રાખવામાં આવ્યું હોય છે તે વાતાવરણ પ્રમાણે તેનામાં અમુક ચાલુક ટેવો પેસવા માંડે છે આ સમયે બાળનું વ્યક્તિત્વ બાળકને પણ પણ અસર કરે છે. માતા જો ગુણીયલ અને સમજવાળી હોય તો તે પોતાના બાળકને સારી પ્રગતિ કરાવી શકે પરંતુ જે કુટુંબમાં એવી બાબતોનો અભાવ હોય છે તે કુટુંબના બાળકો માં અમુક સારી નરસી ટેવો ઘર કરી બેસે છે.

શાળામાં આવતા જુદાં જુદાં બાળકો ભિન્ન ભિન્ન વાતાવરણમાં ઉછરેલાં હોય છે. એટલે તે દરેકમાં કંઈને કંઈ સારી નરસી ટેવોએ સારા પ્રમાણમાં ઘર બેસારો કરેલોજ હોય છે. શિક્ષકના હાથમાં એવા બાળકો આવતાં શિક્ષક નું પ્રથમ કામ એ છે કે તેણે દરેક બાળકનું બારીક નિરીક્ષણ કરી તેનામાં કયા કયા સારી નરસી ટેવો છે તે જાણી લેવું જોઈએ એટલું જાણ્યા પછી તે બાબી ટેવોમાંથી કઈ સારી છે અને કઈ બદલાવા છે તે નક્કી કરી લેવું પડે, અને તે કયો પછી બાળકની બાબતો હેતુને સહેલાઈ દૂર કરવા સારૂ પ્રયાસ આદરવા જોઈએ. જ્યાં સુધી બાળકનો અંદર ઘુસી ગયેલી અનિષ્ટ બાબિયતોને દૂર કરવામાં નહિ આવે ત્યાં સુધી તે બાળક પોતા પ્રગતિ તદ્દન કરી શકે, પણીવાર એવા કામમાં લાગી જાય છે કે બાળક સામાન્યતા : બુદ્ધિશાળી અને તેજસ્વી હોય છે. છતા અમુક દિશામાં તેની પ્રગતિ નહિ જેવી આગળ નિરાશા જણાઈ હોય છે. આમ થવાનું મુખ્ય કારણ એ હોય છે કે તે બાળકને અમુક દિશામાં કરવાની પ્રગતિના માર્ગમાં કેટલીક મુશ્કેલી નડતી હોય છે. એ મુશ્કેલીઓ બાળક પોતે સમજી શકે છે પરંતુ પોતાની તે મુશ્કેલી એ બીજા આગળ વર્ણવી શકતું નથી. એ મુશ્કેલીઓ કાંતો તે બાળકને નિરુત્સાહી બનાવે છે કાં તો તેને નીરસ કરે છે. નીરસતા અને નિરુત્સાહ એ બંને ખરાબ બાળકના માર્ગમાં આવી ઉભા રહે છે ત્યારે તે બાળકને પ્રગતિ કરતું અટકાવે છે. આવા સંજોગોમાં બાળક કયાં આગળ અટકે છે તે જાણવાની અને સમજવાની શક્તિ શિક્ષકમા હોવી જોઈએ. તો આ શક્તિ શિક્ષકમા હશે તોજ તે બાળકને ખરો માર્ગદર્શક બની શકશે. બીજા માર્ગદર્શકોના અભાવે પણ એ બુદ્ધિશાળી બાળકો શિક્ષણ તરફ કંટાળો અને અણગમો અનુભવવા થઈ જાય છે. તે પરિસ્થિતિ સામે ચમત્કાર કરવાથી પણ ગંભીર પરિણામો આવ્યા ના કેટલા દાખલા સહેલાઈથી ગણાવી શકાય.

નાના બાળકોનું જો દૃષ્ટિએ નીરીક્ષણ કરવા માં પ્રથમ શિક્ષકે એ બાળકનો વિશ્વાસ પ્રાપ્ત કરવો જોઈએ. શાળાનું કોમ પણ બાળક શિક્ષકને કોઈ બાહ્યનું કોમ નો ન બાળકનું નીરીક્ષણ કદી પણ થઈ શકે નહિ. જ્યાં સુધી બાળક શિક્ષક સામે સંકોચ વગર વાત કરી શકે નહિ, ત્યાં સુધી તે બાળકમાં રહેલી ગુપ્ત લાક્ષણિકતાઓ અને આવી બાબતની તક શિક્ષકને મળે નહિ. તેવી તક ના અભાવે શિક્ષક બાળક નું માનસ સમજી શકે નહિ. તેવો બાળકની મુશ્કેલીનો ઉકેલ લાવી શકાય નહિ અને પ્રગતિ કરાવી સકાય નહિ. આ પરિસ્થિતિને વર્ષોનો વહ્યા સાદ શિક્ષકે શાળાના બાળકોમાં ગાળ્યા જવું જોઈએ. કદાચ કોઈ કહેશે કે તેમ કરવા માં શિક્ષક પોતાની કીમતી તાકા માન ખોઈ બેસે છે. તો તે આધુનિક શિક્ષણ કારોની દૃષ્ટિએ મોટી ભૂલ છે બાળકોમાં ભળવા છતાં પણ શિક્ષક પોતાનો મોભો સહેલાઈથી જાળવી શકે છે, પરંતુ તે માટે અમુક ચોક્કસ રીતનું અનુકરણ થવું જોઈએ. શિક્ષકે તો બાળકથી અલગારજ રહેવાનું હોય અને બાળકે શિક્ષકથી અડકેલાજ રહેવાનું હોય તો એ શિક્ષક બાળકનો નકામો છે અને બાળક શિક્ષક નો નકામો છે. એવા સંજોગોમાં શિક્ષક પોતા ની કરક કદી પણ અનતી શકતા નથી. શિક્ષકથી બાળકને સહેજ પણ સંકોચ થતો હોય તો તે બાળક શિક્ષકની હાજરીમા તેની મુળ બાબિયતો પ્રમાણે કદિ વર્તનાં જુદુંજ વર્તન રાખશે. આથી બાળક ની મુળ ટેવો શું શું છે તે જાણવાનું બાળકને નહિ મળે અને તેમ થતાં બાળક પાસે કામ મેળવવું શિક્ષકને ભારે અસંતોષ કારક થઈ પડશે. એથી ઉલટું જો બાળક શિક્ષકની હાજરીમા પોતાની મુળ બાબિયતો પ્રમાણે કુદરતી વર્તન કરવામાં સંકોચ પામતું ન હોય તો તે બાળક ના સારી નરસી ખાસિયતો શિક્ષકને જાણવાની મળે છે. તે જાણીને બાળકની કઈ ટેવો બાળકનો પ્રગતિ કરતું અટકાવે છે તે નાબૂદ કરી શકાય. એટલું યાદ તાજું શિક્ષક —બાળક પ્રત્યેની પોતાની ફરજ મોમ્ય રીતે અદા કરી શકે એ નિર્વિવાદ છે.

—:o:—

ગાંધીજીનો સુંદર મોટો ફોટો

મહાત્મા ગાંધીજીના સુંદર બાર્ક્રોમી ફોટા. મહાત્માજી પકેરી મોટા રંગીત કરતાં ઉંચા છે. ફોટો પોળો છે. સાઇઝ ૨૩×૨૨ ઈંચ. કિંમત પા ૨–૨–૦.

આ ઓર્ડરીંગ સાથવાથી મળશે.

કમનશીબ સ્પેન વિપ્લવ પૂર્વે

સ્પેનમાં આજે વીપ્લવની આગ સળગે છે. આ આગ કેવા ઐતીહાસીક વીકાસક્રમને આભારી છે તેનું વીગતવાર દર્શન આ લેખમાં એલન હેરપ કરાવ્યું છે.

૬ પળ, જમીનદારી, સરકારી સત્તાના અનેનીક રોકને બનારે પડેલું સ્પેન આજાલના, ગરીબાઇ અને પરાધીનતાની નીચમ સીકાસમાં શેકાએલા જણા પીડાઇ રહ્યું હતું

સ્પેનની આ કરીદ્રા અવસ્થાએ 'છે' અને 'નથી' ની બેની વચ્ચેનું આંતર વધારવા નોંધ પગના અણાર સુધી વાયો હતા. જમીની પાસે દોલ તેઓ કશું ગુમાવે નહી અને ન દોલ તેઓ કશુ મેળવે નહી એ રીતે તેઓ તેમની સત્તાનો ગાર ગબાવતા આવ્યા હતા.

કેથોલીક દેવળના પાસે બીજા જમીનદારો કે અમીરો કરતા વધારે બીલકુલ દોલ તેઓ ધનસંપત્તિનાં ઢીલાનું રહ્યાપ કરે છે. સ્વર્ગની તમામ સંપત્તિ ગરીબોની માલીકીની છે અને બાકીનું બધું બસાર છે એવા પ્રકારે તે પ્રચાર કરે છે. જમીનદારો એકુલાન મોલું શોષતના હતા કે જમીન બાબી તેમની પિતાની છે અને લોકોનું અસ્તીત્વ તેમનાં બાપણ માટ જમીનોને ફેલાવવા પુરતું છે.

બેકારોની સ્થિતિ:

સ્પેનના બેકારને બહેનતાણું શું મળે છે તે જાણવા માટે ખાર પ્રકારના કામના ગણવામા સાર સોન્દાર્ય તેમાને મળે છે. જમીનદારો પાસે બચાપેલ બળદ ઓકર જમીન ખેડ પણ વેવાયમાં આવેલ્યા માટે તેમાંની આડમી જમીન નું એડાણ પણ તેને બન્ન છે. બાકીની જમીન એમને એમ પડી રહે અને કીસાનો કામ વીના ટળવળે તેની સંભા તેને નથી.

સ્પેનની બીજી સત્તા સરકાર, તે ના રક્ષણહાર હોવું જોઇએ તેને બદલા તે મોટું દુશ્મન બની બેઠું છે. સરકાર હમેશાં પ્રજાનો વીરોધ કરતું આવ્યું છે.

પ્રબુ સત્તાબિર સામે:

સ્પેનના લોકો અત્યારે આ પ્રબુ સત્તાની સામે લડી રહ્યા છે. બહું પુછાનો તો સ્પેનમાં બુદીવાદીઓ અને બબસ વર્ગ જેવું કશુ નથી. જમીનદારો અને કીસાનોથી સ્પેન ભરેલું છે. સ્પેનનો મોટો ભાગ તો આજબુ જેવો છે એટલે હાલ પાટી લીકલોકો બાળવા અભણ કીસાન મોની સામે સાક્ષીસુબ્બર જમીનદારોની જરૂર સમો છે સ્પેનમાં બબા મજુર પ્રજતી જેવું છે તે સ્થળો પણ હોય ગાડા નથી અને બબાજબાદી પક્ષ કાર બહુ જુનો નથી સ્પેનની બબ પ્રજતી બોલાણીન કારણે મોંઘવાર બબાસના બે વર્ષ બબા ગયા હતા.

સ્પેનની ગાદી ઉપર દેખબામાં દુરબ બનાવ્યા પછી પ્રજાસત્તા સાગવવા સ્પેનના પ્રથમ ની સાથી હતી. દેવળ, જમીનદારી અને સરકારી પાટી સામે સ્પેનના લોકો પહેલા 'બબદાન બબા ઉલ પછી કરબાસીનના સહાનુભૂ કારી નીકળ્યું અને લોકોની ઇચ્છાને અવગણીને જે બણે બનાઓએ બબ્બસ્ત બનાને મદદ કરી

બે વીભાગો:

આ રીતે ૧૯૧૩ ના સ્પેનમાં બે બીભાગો પડી ગયા દેશનો રાજકર્તા બીભાગ અને પ્રજા એમ બે જુદા જુદી દિશામા વહેંચાઇ ગયો. રાજદારી અને સામાજીક આંદોલનો પાદીઓ, બારસીલોના અને બારસુરીબામા શરૂ થયાં અને આખા દેશને તે આંદોલનોએ સ્પર્શવાની મુકયો આ આંદોલનોની સાથે તેનાં પ્રભાવાતી તત્વો પણ વધારે બબુત થયા અને છેલ્લાં બાર વરસ દરમબાન આ બે બીભાગો વચ્ચેનો બબ્બસ્તબબ ટીનબ્રબીદીન પણ ગહરી બનતી ગઇ.

પહેલો બળવો શરૂબ્યા પછી બેજિકકોમાં લડાઇ થઇ. આજે બળવાની આગેવાની સહારે પડેલા સેનાપતીબોએ તે વખતે નાકામયાબ પ્રયાસ પુરવાર કર્યું હતું; અને શરૂબાબરી દાબ બેસાની હતી. ત્યારે પછી પાબ્લો ડી રીંગ-રાબો બળવો બાબ્યો તેવો મુસોલીનીની જેમ પરતી કુચનું અનુકરણ કર્યું હતું, પરન્તુ એ લોક નવો યુબાનીનો નાયક હતો કે જેણે ફરીવાર સ્પેનને બોટાં બબ્બસ્ત સામ્રાજ્યોનું ગુલામ બનાબ્યુ હતું ૧૯૧૦ થી ૧૯૩૬ સુધી બીકાસ અને પ્રજાસત્તાની પરંપરા ચાલુ રહી હતી. તેબો બેક બીજાને કબરતા ઉપર નીચે આબ્યા કરતાં હતા

૧૯૩૬ ના બેબ્રીઅરની ૧૪ મી તારીખ દરમી બાન બોકો પ્રોકસાસન સ્થાપબા જેટલા મજબુત બન્યા હતા. પરન્તુ, બે પ્રજાસાસનની ભાવિસ્થાન બધા તે બબાસ્થીજ પ્રજાસત્તાબીઓ સરકારી બબ ચાલી તબાવારી કરી રહ્યા હતા અને આજે બે બળવો બબ્બસ્તા ગુલાબ રહ્યો છે

મુસેલીનીનું વલણ:

સ્પેનમા બોકપ્રાસનને ઉદ્દેશ બબો બારબીજ મુસોલીનીનું દુકાનાવલબબું બબાબ્ હસોલના બાબ્યો છે. ૧૯૩૬માં રેબ્રા અને ગાદીઓ વચ્ચે કરારો થયા હતા અને તે કરારોની રુએ સ્પેનના બોકા બબબેનો—બાસ કરીને બેલારી દ્વાપુબ્બાનોર ઉપ યોગ કરવાની છટાલીને ખુલ્લ મળ્યા હતા. આમ કરીને મુસોલીની બાન્સના બાક્રોકાનાં સરબ્યાના ઉપર કુડી નજર રાખી રહ્યો હતો

સ્પબ્ન આક્રમણબાન સ્પાનમાંથી પાબ્લિયું ગબ્યુ ત બાબે બા કરારોને બાબ બાબીબોર બાબી બબુ હતું બબો બે કરારો પુનઃ સજીવન કરવાનું વચન બબાપીને જનરલ ફ્રાંકો આ બબ્બાર બાદ લીની પાસેથી નકદ બબાવી રહ્યો છે.

જર્મનીએ બહાનુભૂતના બાબબ્યો તેના બેબજન્ટો બીજા દેશોમા બાબરી લાબ્યા હતા. તજ પ્રજાસત્ત સ્પેનમાં બબ્બ જર્મનીએ પોતાના બેબજન્ટોની બેદ ભેદી બબા ગોઠવી દીધી હતી. આ લોકો સ્પેન ના રાષ્ટ્રીબુક્ત વર્ગ સાથે સહકારથી સારો સંબંધ રાખવા બાબ્યા હતા અને હવે તેમના મબ્યે સરકારી તથા બાજી પ્રવૃત્તીબોનાં કેન્દ્ર બન્યાં છે.

ફાબલરૂ રોજ મારે:

સ્પેનના બાદશાબ્ય બબા બોકપ્રાસનને ઉબ્યલાની દેવા માંગતા હતા કેમકે તેમની સ્થાપીત સત્તાનો ગુલામી કેવી પડશે તેબો તેમને જાબ લાગતો હતો. બીજી તરફથી સ્પેનના જમીનદારો પબ્ બબા બોકપ્રાસનના હાથમાંથી સત્તા છીનવી લેવા માંગતા હતા અને બીજી તરફથી સ્પેનના સેનાપતીબોએ પબ્ પોતાની ગુમાવેલી અને બેા એવી સત્તા પ્રતીબાદીત કરવાનાં સ્વપ્ના સેવી રહ્યા હતા. બબ્ બણે સત્તાબોએ એકઠી મળીને સ્પેનીશ પ્રજા સાસનની સામે ઉઘાડી રીતે કાવતરું રબ્યા રહ્યો હતી બારે બોકપ્રાસન વાદીબોએ વધારે પડતા ઉદાર અને ગાફેલ રહ્યા હતા

બબ્ય કાર્યો:

સ્પેનની બોકપ્રાસક સરકારે બબ્ય મહત્વનાં કામો કરવાનાં હતાં. શરૂકર, દેવળ તથા જમીન ને લગતી બાબતોમાં જરૂરી સુધારાઓ કરવાની આવસ્યકતા હતી.

વડા પ્રધાન સીનોર આઝનાએ આ કાર્ય શરૂ કર્યું તેણે લશ્કરના અમલદારોની સંખ્યામાં બટાડો કરવાની શરૂબાત કરી. એણે આમ કરવાનું એટલી ઉદારતા બતાવી કે જે અમલદારો નવા બંધારણ તરફ વફાદાર રહેવા તબ્યાર નહોતા તેમને તેનું હકા પગારો સાથે બાનાબત બાલતામાં નીવૃત્ત થવાની પરવાનગી બાપી. પરીણામ એ બાબ્યું કે આ રીતે નીવૃત્ત થએલા બાઠ હજાર સરકારી અમલદારો એકઠા થયા અને તેમણે સીનોર આઝનાના નાકની નીચેજ હાસીરટ ગોઠવી ઉભું કર્યું.

જમીનોના બાબતમા સુધારો દાખલ કરવામાં રાજ્યે જમીનદારો પાસે કોબત આપીને જમીન ખરીદી લેવાની માગણી કરી. કરવેરાની બાકણી માં બધારેલી રોબત બાપવાનું રાજ્યે બબુબ્ય પબ્ તેબો વધારે કોબત માગતા માબ્યા. પરીબામે બોલી બાંબબી કરીને રાજ્યને અહેસુલ વસરવામા ઉતરબર્યાદી કરવાના બાદાબો તેમની સામે મુકતા તેમણે આ જંજાળમાંથી કોઇ પાત કબુલ ન કરી, ઉપરાંત તેમની ઉપર ચાર ટકાનો બાવકવેરો નાખવાના બબારતા તેબો બોકપ્રાસક સરકાર તરફ બબુ ઉદાસ બા.

પાદરીઓ ગીન્નાયા :

ટેવળની મીલકતનું રક્ષણ કરવા નીમાયેલા અરજી આને તંત્ર થતાં ઓછા વધતા કેટલા પાદરીઓ અને ધર્મોપદેશકોએ ધર્મોપદેશનો ધંધો કરવાનો હક ગુમાવ્યો ઉપરાંત એવો નોધપાત્ર કરવામાં આવ્યો કે પ્રાર્થનાઓનું ખર્ચ પાદરીઓને રાજ્ય તરફથી નહીં મળે પણ તેમણે પોતે મેળવવા જોઈતું. આથી પાદરીઓ તથા તેમના ભાષણ અકળાઈ ઘણા ઉકળ્યા.

ઓ ત્રણે સત્તાઓ ઓકસી ગયા અને બુઆન માર્ચ નામના એક કરોડપતીને તમણે પોતાનો આગેવાન બનાવ્યો.

ઉદ્ધારતા બારે પડી

૧૯૩૨ ના ઓગસ્ટની ૬ઠ્ઠી તારીખે સરકારી બળવો મોલ્ખાની ગ્રેમ કોકટાસર સરકારને આવી. સરકારી અધીકારીઓએ એ બળવો સરકાર આગે દેવાનો ધ્વનકાર કર્યો અને તેમાં પીઆસ રાખીને સરકારે એ બળવાના આગેવાન માલુરાને મેદાનની મધ્ય કરવાયેલી તેમાં ફેરફાર કરીને તેમના પ્રાણ કેદની સજા કરી. બીજા સેનાપતીઓએ મારી મારી અને બાકીઓમાં સારી પતાજુક મારે ખાત્રી આપી એટલે સીનેટ આગાનાની સરકારે તેમને છોડી દીધા. તેમની આ ઉદારતા તેમને પાછળથી બારે પડી ગઈ.

ઢાકુચોરીઆંધી :

ચુંટણી થઇ ગયા પછી જુઆન માર્ચ કેબેન માં બાકી આવ્યો તેણે આવીને આદોકા તથા કેબેનની વચ્ચે તમામની લૂંટફાટ કરવાનું જાનું ધામ પાડુ શરૂ કર્યું અને એમ કરીને બળતા પૈસાસાથી રીપબ્લીકને નીચુંળ કરવાની યોજના તેના રેડીકલ્સ સાથીઓની સાથે મળીને પડી. ૧૯૩૪ ના ઓકટોબરમાં આ રૂદી ચુકેલાની સામે એક પ્રાંતમાં બળવો કાઢી નીકળ્યો સમાજવાદી પક્ષ અને તેના આગેવાન આદરણીય બુઆ કરી નાંખી અને પરીણામે હજારો બાકુસો ને જનરલ કાંકાની આગેવાની હેઠળની મર બાલદળોએ કાપી નાંખ્યા. ત્યાર પછી પ્રબળ સામન. પાકુ રમખાણ આને તે પછી બળવો શરૂ થયા. ત્યારે સફ્યાનમાં જનરલ કાંકાએ પકડયા પાછળ રહેવાનું બસંદ કર્યું હતું.

બળવાની આ યોજના સંભાળપુર્વક રચવામાં આવી હતી. એ એક આંતરરાષ્ટ્રીય કાવતરૂં હતું. રાજા આલ્ફોન્ઝો જર્મની તથા મુસોલીનીની મુલાકાતે ગયા આવ્યા હતા અને ચોકકસ સરકાર પણ કેબેનની લોકશાસક સરકાર સામેના કાવતરામાં આંતરરાષ્ટ્રીય કાવતરૂં ફળમાં ફેલાવાનું કુમુક કર્યું હતું.

કેબેન કાસીઝમનો બીજો કોટાર છે. પ્રયોગો પીયા પછી હવે કેબેનનો વારો આવ્યો છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

રા. કોઝના માનમા મેળાવડો

ઓ. રેન્જ કો કોર્ટના પ્રમુખ ન્યાયધિશ ડોકટર એચ. વ. ટી કોઝના માનમાં ઝમીનપ્રોપાટી ઓફીસીયન્ટ કમીશ્નર તરીકે થી ગયા સુનીતારે બાકાણાંના મેળાવડો થયો હતો. જોમાં કરજનના લગભગ ૧૫૦ પ્રતીષ્ઠીત હાજરી આપી હતી. જેમા કરજનના મેયર મા. કર્નેલીયસ જોનસન પણ હાજર હતા બાકુના બાદ પ્રમુખ શ્રી. મ. ઓગ. પારેણે કોઝને ફુલનો હાર પહેરાવ્યો હતો બાદ કરજના એકેડરી શ્રી. એ. મુલા, મેયર શ્રી. કર્નેલીયસ જોનસન અને ઝાજ રકતુલીન વિગેરેએ પ્રસંગા નુસાર સરકાર કરનારા બાબાજો કર્યા હતા બાદ કો. કોઝે ગૌરવ પ્રતિષ્ઠીતનો આપ્યા આભાર માન્યો હતો.

જુના ગવરનર જનરલની વિદાય અને નવાનું આગમન

નામદાર સોર્ડ કેસેરલકલ યુનીયનના ગવરનર જનરલ તરીકેની ૫ વર્ષની કારકીર્દી પાદ માર્ચ તા. ૨૬ ગામે કરવામા પક્ષ ઉઠયા. જના ઉપદી જશો અને નવા ગવરનર-જનરલ શ્રી રોટીક ટેકન માર્ચ તા. ૨૬ ગામે આવી પુરતજ સોગન લામ્રે બાદ કોરો.

ખારાગ્રોના નેટીવ કાઉન્સીલરો

કાઉન્સ ઓફ ઓર્ગેન્સલાગમાં મા. ઓફ મા. કોરોસમસના સભ્યોના જવાબમાં ચર્ચા પ્રધાને જણાવ્યુ હતું કે નેટીવોને ગોરાઓની ગેરહર કારો કાઢવાની જરૂરી કરનારા યુનાઇટેડ નેશનાલ કીન્ટ પાર્ટીના કાન્ફરેન્સનો એક કરજાદનને મિાને કેવા આપ્યો હતા. પ્રાદીક કાઉન્સીલોને જ બાબત કરવા કરવા સરકારે બલકામા કરવા નથી તેમજ તે બાબતો કાઉ બાબતના બગલા મોટા સરકારના પ્રસ્તાવ નથી.

યુનીયનનાં બજેટમાં મોટી બચત

યુનીયનના બજેટમાં પા. ૪૦ લાખની બચત થઇ હોવાનું જણાવાય છે. તેનો કેવા રીતે પ્રજાના લાભમાં ફેરવાય તે વીશે હાલ કોઇ નાખા બાતાના પ્રધાન વિચાર કરી રહ્યા છે.

જપાને રા. આફ્રિકાનું ઉન ખરીદવું બંધ કર્યું

કેટલાક મહીનાઓ થયા સા. આ. ના ઉનનો મોટા જથ્થામાં ખરીદી કરનાર જપાને એકા એક ઉન ખરીદવું બંધ કર્યું છે. આથી ઉનના વેપારીઓ ચિંતામા પડ્યા છે અને ઉનના એકોનોને ભારે ખડો લાગ્યો છે. જપાને પોતે ઘણો ખોટાનો ઓરડો પાછા મોકલી દીધા છે અને મધા લાગતા ઉનના ઘણોલા સોદાઓ બાબખુલ ઉનની ખરીદી કરી ના હતી. જપાને ઇંગ્લેન્ડને ભારે ખરીદી બંધ કરી છે કે કેમ તે વિશે કોઇ સમાચાર પ્રસાર થયા નથી. આજ સુધી જપાને ચાલુ મોસમમા ૨,૬૦,૦૦૦ બેલ ઉન ૪૬,૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડનો સોદા ખરીદ કર્યો છે.

ચાલુ વર્ષમાં ચર્ચી જનારા પ્રવેશીનો ખર્ચ

ચાલુ વર્ષ દરમીયાન દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રવેશનો મર્ચ વધી જવાનો સંભવ જણાવાય છે. સરકારને પોતાના સાધિક સલાહકારો તરફથી જણાવવામાં આવ્યું છે કે બાકી બધે અમલની ચીજવસ્તુની વસ્તુઓ અને પ્રવે ઉપયોગી અન્ય વસ્તુઓના ભાવોમાં વધારો થશે.

રેડીમર "બંબકારાદારી" કરજન પાછી આવી

કરજનથી તા. ૧૩ જાન્યુઆરીના વતન દા કારોગ અને પચાસ મુસાફરોને માટે કીંદ જવા ઉપડેલી ૬-૮-૦-આફ્રિકા યાત્રાની રેડીમર "[illegible]" ઉપાડવાળે ઉપડયા બાદ પછી દુર નીકળી ગયા પછી એન્જીનમાં ખરાબ થવાથી ગયા સોમવારે એકાએક પાછી કરજનના આરામાં આવી હતી. જાને ઓન્જીનો બોટકાય મયા હતા અને એન્જીનીયરોએ સમારકામ ચાલુ રાખી સ્ટીમરને પણીજ મુસ્કેલી સાથે જેટ કરજન પહોંચાડી હતી.

એરપાયર એકઝીબીશનના અંત થયું

જોહાનીસબર્ગમાં બાન બરવામાં આવેલા એરપાયર એકઝીબીશનનો ઉપરલો દિવસ ગુરૂવાર તા. ૧૬ જાન્યુઆરી હતો. તેને ઉપરલો દિવસ આપવા બેગા બજેરા દસ હજાર માણસો ની ગેદની વચ્ચે બરાબર મધરાતે તેનો બાંધ થયેલ જાહેર કરવામા આવ્યુ હતું.

કરજનના દાકિન કલાક

કરજનના દાકિન કલાક મા. ઓ એ. જોન્સ ઉપરો બાર માસ થયા ગંભીર બાંદમીના કારણે રજા ભોગવી રહ્યા હતા તેઓ શોડા રોજમાં તદન સાજા થઇ જશે અને ફેબ્રુઆરી તા. ૧ લીથી પાછા પોતાનું કામ સંભાળતા થઇ જશે.

ફ્રીનીકસ સંસ્થાની મુલાકાતે

લાઈસમથી (સાઉથ રોડેશીયા) થી મેસર્સ બુલાબાઇ જાવાનભાઇ પટેલ, વલભભાઇ ઉકા ભાઇ પટેલ તથા મકનભાઇ નારણ ભાઇ પટેલ (રોડેશીયા) થી મેસર્સ નાથુભાઇ જાવાનભાઇ પટેલ અને કાનાભાઇ કાલજી પટેલ એમ્પાયર એકઝીબીશન જોવા જોહાનીસબર્ગની મુલાકાતે આવ્યા હતા આથી તેમણે કરજન આવ્યા હતા અને મધા મંગળવારે ફ્રીનીકસ સંસ્થાની મુલાકાત લઇ ગયા હતા તેજ દિવસ રેડીપુરેથી (રોડેશીયા) મેસર્સ ગોવીંદભાઇ ગોમાભાઇ પટેલ અને ગોવાભાઇ દુધાભાઇ પટેલ તેમજ નાયેજરથી (રોડેશીયા) ના શ્રી. દામ પણ ફ્રીનીકસની મુલાકાત લઇ ગયા હતા

ફીડરેશન અને બંદરી રાજ્યો

ફીડરેશન માટે ખૂબ તૈયારીઓ થઈ રહી છે. રાજ્યસાહેબોએ વખત વિચારે પ્રથમ ફીડરેશન માટે ખૂબ ઉત્સાહ બતાવ્યો. પરંતુ હવે એક એક ઝીણી ઝીણી બાબત વિચારતાં તેમના મનમાં અનેક વિકલ્પો આવે છે. તેમનું મંત્રીમંડળ પણ ઘણે વિમાસણમાં પડયું છે.

રાજસાહેબોના અને મંત્રીમંડળ વારંવાર મળે છે. વારંવાર તેઓ ફીડરેશનના વિષયને મુલતવી રાખે છે. છેલ્લી નવેમ્બરની મુલાકાત બાદ મળેલી તેમની સભા પણ આ વીસમી ફેબ્રુઆરી સુધી મુલતવી રાખવામાં કરાય હિમત આવી હતી. તેમની મુખ્યત્વે પોતાની પ્રજા અને પ્રદેશ ઉપર સંપૂર્ણ સત્તા છે. પ્રજાનાં હિતસંબંધ તેમની મુઠીમાં સમાયલાં છે. એ સત્તા ઉપર તરાપ મારવી તેમને ગમતું નથી. ફીડરેશનમાં તેઓ સંયુક્ત વિષય તથા અનેક વિષયોમાં તેમને પોતાની સત્તા ફીડરેશનને આપવી પડશે. એ ગમ્યું દીવા જેવું છે. કેટલાંક મોટાં રાજ્યોને તો બ્રીટીશ સરકાર યુક્તી પ્રયુક્તિથી બનાવી રાખી છે. પરંતુ નાના રાજ્યોનું તેમાં પણ બંદરોવાળા રાજ્યોનું શું? અદ્ભુત સંભાર વિચારણા પછી પણ રાજસાહેબો ખૂબ મુંઝાયા કરે છે.

કેમકે બંદરો તેમના હાથમાં સ્વતંત્ર રીતે છે. ખૂબ પેઢી અગાઉ રાજસાહેબોએ તેમનો પીકલ્પ કર્યો છે. મોટી જહાજ પણ ત્યાં મેળવે છે. બંદરો ઉપર પોલીસ અને સીવીલ સત્તા તેમની છે. વેપાર ઉપર ગમે તેવા કર નાખી શકે છે. કેટલાંક રાજ્યોએ વેપારીઓને બોલે બ્યાજે નાણાં ધીર્યાં છે. ગોડાઉનોની સગવડો બંદર ઉપર નહિવત્ જેવી છે. રેલ્વેનાં વેગનો નજીવા ભાડાં કરાવી વેપારીઓને આપે છે. ફીડરેશનમાં આ વિષય ફીડરલ લાજીસ્લેચરમાં જશે. રાજસાહેબોની એ સત્તા ફીડરેશનને સોંપાશે. જે રકમ કસ્ટમ ડ્યુટી તરીકે હમણાં છેલ્લાં પાંચ વરસો સુધી આવતી હતી. તે રકમ તેમને અર્ધ બાદ મળશે. બાકી વેપારના રીડાસ્ટ માટે કોઈ પણ બાબિપ્ય માં તેમને આપવાનું નથી. તેમના બંદરો ઉપર પોલીસ અને સીવીલ ન્યાયની સત્તા પણ ફીડરેશનના હાથમાં જશે.

હમણાં આંતરિક બાંધિય જકાત બોર્ડને તેમના પ્રદેશના અંદરના ભાગની જકાત સંબંધી કોઈ ગોઠવટ નથી. પરંતુ તે વિષય પણ ખુલાસો માંગે છે. પોતાના પાસ પોતાની ટંકશાળો છે. તેમાં નાણાં મુબલગ છે. તે વીષય પણ ફીડરેશનનો બનશે છે. હાલની સંધીઓ રાજસાહેબોને છુટ દેવી પડાવી છે. ફીડરેશન સ્થપાતાં આ સંધીઓનો ઠહલીફ કલમો જોખમારી અથવા ગેળી પડશે.

રાજસાહેબોની પોતાનાં પોસ્ટ ઓફીસો છે. તે પણ ફીડરેશનમાં રહેશે કે કેમ તે સવાલ છે. ન્યાય તો ફીડરલ કોર્ટના સ્વાધીનમાં આવશે. રાજસાહેબોની આંતરિક રાજવ્યવસ્થામાં ફીડરેશનને પડવાની સત્તા નથી. પરંતુ ફીડરેશન ના વિષયો ઉપર રાજસાહેબોનો કાબુ રહેશે નહિ. ફીડરેશનથી તેમના આર્થીક નુકશાન થશે નહિ. પરંતુ અધિકમાં આર્થીક ફાયદા તો બાજુ પણ ફીડરેશનને બદલે ફીડરેશનમાં તેમના પ્રતીનીધીઓ રહેશે. પરંતુ તેમની બહુમતિની જરૂર રહેશે નહિ. રાજસાહેબોને હવે ફીડરેશનથી અરેખર બાજ રહવી છે. રેલ્વે પણ

Box 787. 'Phone 24907.
Cab. & Tel: "MALL"

આમોદ દાઉદ એન્ડ કું.

(હોલસેલ મરચન્ટસ)

૩૭૩, પાઈન સ્ટ્રીટ, ડરબન.

દરેક પ્રકારની ગ્રોસરી માટે

—લખો પા મળો—

AMOD DAWOOD & CO.

WHOLESALE MERCHANTS.

373 Pine Street,

DURBAN.

ફીડરલ વીષય છે. તેમની રેલ્વેઓની સત્તા મુકવા રાજસાહેબોની ઇચ્છા નથી.

રાજસાહેબો ઉપર નવા બોજા પડશે. હીંદના ભુતકાળના કરજોનો બોજો જે દશ અબજ રૂપિયા જેટલો થાય છે તેનું વ્યાજ પણ ફીડરેશનને ભરવાનું છે. હવે ફીડરેશનમાં રાજસાહેબો પણ આર્થિક રીતે સાથે આવી જાય છે. પ્રમાણમુજબ જો વ્યાજનો બોજો પણ તેમને ઉઠાવવાનો છે. નવા સુધારાનો અર્ધે વાર્ષીક સાત આઠ ક્રોડ રૂપિયા આવશે તેમાં અમુક ભાગ ફીડરેશન ઉપર પડશે તેમાં પણ રાજ્યોએ ભાગ પોતાના હિસ્સાપ્રમાણ સહન કરવાનો છે. દર વરસે સરહદ અને સીવીલ અમલદારોને દશ ક્રોડ રૂપીયા પેન્શનો તરીકે વીલાયતમાં ચુકવવા છે. તેમાં પણ કોળા પ્રમાણે રાજસાહેબો ફીડરેશનને આપશે.

પ્રજાને પણ વધારે પ્રમાણમાં આપવાનું છે. ફીડરેશન થતા બ્રીટીશ હોદ્દે જેવા કરવેરા તેમ ને દેવાના છે. હાલમાં પણ ખાસ ઈન્કામટેક્ષ નાં ઝીણીસના કરેલ કરતા ઓછા કરવેરા છે. તે સર્વે હવે એક સરખા થશે. કદાચ તેમને ઇન્કમટેક્ષ પણ ભરવું પડશે. કદાચ તેઓને આંતર પ્રદેશીય જકાત પણ ભરવી પડશે કદાચ તેમને સુધરવેરા પણ દેવું પડશે. હાલની બ્રીટીશ ડેરીને પ્રમાણેની મોટી જકાતો પણ દેવી પડશે. ગરીબ પ્રજા ઉપર મોટો બોજો આવી જશે.

ફીડરેશનની મુખ્ય ન્યાય કોર્ટ

ફીડરલ ન્યાય કોર્ટ અકટોબર ૧૯૩૬ ના સમાચારો. તે સંબંધી ઓફરર ધ્વન કાઉન્સીલ આગળ સલાહ પાસ થઇ ગયેલ છે. અમલમાં કેટલા જજોએ નીમવા તેનો નીર્ણય કરવામાં આવ્યો નથી. પણ ચર્ચાઓ ચર્ચારે જજની સંખ્યા નીર્ણીત થઇ છે. ચીફ જસ્ટીસનો પગાર રૂ. (૭૦૦૦) નો દરમાસે નક્કી થયેલ છે. તે ૫૫ વરસની ઉમરે રિટાયર થશે. તેને વાર્ષીક ૨૦૦૦ પાઉંડ ઓછો ગ્રોસ હનાર કુટુંબાનું પેન્શન મળી શકશે. બને નીક જસ્ટીસનો નોકરીગાંજ સ્વર્ગવાસ થશે તો તેના વારસોને ૩૦૦૦ પાઉંડ ગ્રેચ્યુઈટી તરીકે આપશે. સાધારણ જજોને માસીક કુપિયા પાંચ હજારનો દરમાયો મળશે.

ફીડરેશનની કોર્ટમા ફીડરલ વિષયોનો નીર્ણય અનુભવ બતાવશે. ફીડરેશન સ્થાપવા માટે બ્રીટીશ સરકારનો પાયો નીશ્ચય છે. રાજ સાહેબો હવે ના કરશે તેનો કોઇ વિશેષ અર્થ નથી. એક પછી એક એમ ફીડરેશનને સજતા હુકમો પાર્લામેન્ટ પધારે કરતી આવે છે. એટલે બ્રીટીશ સરકારની ઇચ્છા હવે તદ્દન સ્પષ્ટ થતી જાય છે. ફીડરલ કોર્ટ સ્થાપાય છતાં પ્રીવી કાઉન્સીલ તો રહેશે. અમો અપીલો પણ સ્વીકારશે. હવે ફીડરલ રેલ્વે જતા સંબંધી પટ હુકમો નીકળશે.

ગવર્નરોને બાદશાહી ઠરમરાવ જેવા અધિકાર

હીંદના ગાગીદાર પ્રાંતોના ગવર્નરોને મળવાનાં પગાર ભથ્થાં, પેન્શન, મહેલ અમલી પીગેરે સંબંધી વટહુકમ નીકળ્યો છે તે અનુસાર એમને ખૂબ બાદશાહી રીતે નીભવામાં આવ્યા છે. હીંદ જેવા ગરીબ દેશ ઉપર આવડા મોટા પગાર અસહ્ય થઇ પડશે. પાર્લામેન્ટમા પણ આ વીષયે ઘણી ચર્ચા થઇ. મોરલેના જેવા સભ્ય વર્ધા ઉઠાવ્યા હતા. પણ સાંભળે કોણ? હીંદના આ વીષયમાં બ્રીટીશ અખબાર નથી. તેને કોઇ પુછતું પણ નથી. આપણા જજોના કરતા પણ આવા બાદશાહી ભથ્થાઓ અપાયા વિના રાજ રહે છે.

ગવર્નરોના પગારો તો રૂ ૬૮૦૦૦ થી ૧૦૦૦૦૦ સુધીના હમણાં છે તે મળ્યા કરશે પરંતુ બીજા ભથ્થાં નાચે મુજબ મળશે.

પ્રાંતના ગવર્નર	રહેતા પગારો.	દરવરસે મહેસૂલના ફરનીચર માટે.	વાર્ષિક ખાણાંઓ માટે.	મીલીટરી સેક્રેટરીના ખર્ચ.	બેન્ડ.
મદ્રાસ	૪૦૦૦ થી ૫૫૦૦	૧૪૦૦૦	૧૮૦૦૦	૨૧૨૦૦૦	૨૩૦૦૦
બંગાલ	૪૦૦૦ થી ૫૧૦૦	૨૦૧૦૦	૨૧૦૦૦	૧૨૧૦૦૦	૧૦૦૦૦
મુંબઇ	૪૦૦૦ થી ૫૫૦૦	૨૩૦૦૦	૨૫૦૦૦	૧૩૨૦૦૦	૧૫૦૦૦

દેશ	મકાનો રહેતા પગારો	વાર્ષિક મહેસૂલ ફરનીચરીંગ	મીલીટરી ખાણાંઓ	વાર્ષિક સેક્રેટરી ખાતું	વાર્ષિક બેન્ડ	મોટી મોટર	ડોક્ટર	મુસાફરી ખર્ચ	પરચુરણ મોટરો સાથે	ફરનીચર
મદ્રાસ	ઉપરમુજબ	ઉપરમુજબ	ઉપરમુજબ	ઉપરમુજબ	ઉપરમુજબ	૧૨૬૦૦૦	૩૬૦૦૦	૧૧૩૦૦૦	૬૨૬૦૦	૨૧૫૦૦
બંગાલ	,,	,,	,,	,,	,,	૧૦૦૦૦૦	૩૪૮૦૦	૧૨૧૦૦૦	૧૦૦૦૦૦	૩૪૦૦૦
મુંબઇ	,,	,,	,,	,,	,,	૭૮૦૦૦	૩૩૬૦૦	૧૫૦૦૦	૧૦૮૦૦૦	૨૫૦૦૦
સેંટ્રલ પ્રાંતો	૪૦૦૦	૪૦૦૦	૧૫૦૦૦	૧૧૦૦૦	૮	૮	૮	૧૨૫૦૦૦	૨૩૦૦૦	૧૪૫૦૦
પંજાબ	૪૦૦૦	૩૦૦૦	૧૩૦૦૦	૯૦૦૦	૬	૬	૬	૧૦૦૦૦	૨૧૦૦૦	૧૦૫૦૦
બીહાર	૪૦૦૦	૪૧૦૦	૨૦૦૦	૬૫૦૦	૬	૬	૬	૬૦૦૦	૨૧૦૦૦	૧૩૦૦૦
આસામ પ્રાંતો બીહાર	૩૦૦૦	૨૬૦૦	૬૦૦૦	૬૦૦૦	૬	૬	૬	૨૬૦૦૦	૧૬૦૦	૬૮૦૦
બીજા પ્રાંતો	૨૬૫૦	૧૦૦૦	૬૦૦૦	૪૦૦૦૦	૬	૬	૬	૧૮૦૦૦	૧૧૦૦૦	૪૦૦૦
		થી ૨૫૦૦		થી ૬૦૦૦૦				થી ૫૫૦૦૦	થી ૧૪૦૦૦	થી ૨૦૦૦

આ સીવાય દરેક ગવર્નરને વિલાયતથી રસ્તાની વસ્તુઓ માટે પાઉંડ ૧૫૦૦ થી પાઉંડ ૨૦૦૦ મળશે

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

શ્રી. સુભાષબાબુની નજરકેદ

શ્રી. સુભાષબાબુને સરકારે હજુ નજરકેદમાંજ રાખ્યા છે અને તેથી તેમની તબીયત ઉપર માઠી અસર થયા પામી છે. એમની આવી સ્થિતિ સારૂ સાર કર્યાસુધી ચાલુ રાખવા કરતાં છેવટે તે પક્ષ કોમ કદી શકતું નથી. ઉમરાવોની સભામાં લોર્ડ પ્રીનોલે હિંદી પ્રધાનને એવો પ્રશ્ન પુછ્યો હતો કે સુભાષબાબુને હજુ કેટલો વખત હીંદી સરકાર એકજ સ્થળે રોગી રાખવા ધારે છે; અને આવતી પ્રાંતીક ધારાસભાની ચુંટણીમાં તે પ્રત્યક્ષ રીતે ભાગ લઇ શકશે કે નહિ એવા પ્રશ્નના જવાબમાં હિંદી પ્રધાન લોર્ડ જેટલેંડે એમ જણાવ્યું હતું કે સુભાષબાબુને નજરકેદમાં રાખ્યા પોતાના બાલે તેમ નથી. તેમને જે સ્થિતીમાં રાખવાની ખાસ કારણો છે; તેમનાં કાર્યો ગીચ'ગર સ્વરૂપનાં દોય છે અને તેમને છુટા કરવાને માટે હિંદની અત્યારની પરીસ્થિતી યોગ્ય નથી.

ગુજરાતમાં રહ્યાનાં પગલાં

મુબઇ સરકારના ખબરખાતા તરફથી જાહેર થયા મુજબ મુંબઇની ધારાસભામાં પ્રધાનોની પરસાદની અછતની પરીસ્થિતી અને તેને લગતા પગલા સંબંધી સરકાર તરફથી નીવેદન થયું હતું. હમણાં બહાર પડેલા નીવેદનમાં કુદકાળ પીડીત વીસ્તારોમાં સારવણી સેવાયેલાં પગલાનું દર્શન કરવામાં આવેલું છે. આખા પ્રદેશમાં ઓકટોબર મહીનામાં પરસાદની ઘણી અછત હતી ગુજરાત, મુખ્યત્વે કરીને ઉત્તર ગુજરાતના પરસાદની તંગી ચરમ હતી. હમણાં ગુજરાતમાં તંગીની સ્થિતીવાળા વીસ્તારો પંચમહાલ કચ્છનો પુર્વ વીભાગ છે; જેના ગોધરા અને દાહોદ તાલુકાઓ અને ડાંગ મહાલ આવેલા ... આ વિસ્તારોમાં તંગીની સ્થિતી સરકારે ખબર કરી દુકાળ પીડીતોને કામ આપવા રાહત કામો શરૂ થયાં છે અને તે કામો માટે રૂ. ૨,૬૪,૦૦૦ ની રકમની મંજુરી મળેલી છે. મકત મદદ આપવા માટે રૂ. ૪૩,૫૦૦ ની રકમ પણ મંજુર કરવામાં આવી છે

સરહદના બહારવટીયા નેતાને સખત કેદની સજા.

બારડોલી બાજુના ગામોના બહારવટીયા શ્રી. મુહમ્મદહનીફ ખાનને ચુંટણીની તકામાં રાજદ્રોહી ભાષણ કરવાના આરોપસર ૬ માસની સખત કેદની સજા કરી છે. પી મુહમ્મદહનીફ લાજપતનગર અદાલતના ઉમેદવાર તરીકે પોતાની ઉમેદવારી નોંધવા ગયા પરંતુ અગાઉ તેમને જેલમાં નાખેલા હોવાથી તેમની ઉમેદવારી સ્વીકારવામાં આવી નહોતી.

બેકારીનો ઉપાય ગામડાંમાં

લખનૌ ખાતે ઔદ્યોગિક પરીષદ ભરાઇ હતી મુક્તા પદ કેટલાકે જણાવ્યું હતું કે અત્યે આપણને બેકારીનો ઉકેલ કોલેજો અથવા ઔદ્યોગિક વિસ્તારોમાં નહીં, પરંતુ ગામડાંઓમાં જડશે. સર નોરમન એંજલના ઔદ્યોગિક પીકાસનું અધમોકન કર્યું હતું અને ઉદ્યોગોના સંબંધમાં મા જ બેકારી કેવાતેની કે તેનો નીર્દેશ કર્યો નહતા વર્ગ હતો. વધુમા તેમણે જણાવ્યું હતું કે ગયા વર્ષની કાપડની આયાતમા પદરો થયો હતો આને બાકીના મરબાતાનું ઉત્પાદન વધીને ૬,૨૬,૬૦૦ ટન થયું હતું જોકે આ ઉત્પાદન ૭૫ ટકા જેટલું ચયું હતું અને સીલોન્ટ, દાવા સળી વગેરે દેશોમાં સારો વીકાસ થયો હતો. બાકીના વર્ગની બેકારીનો ઉલ્લેખ કરતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે શીત બાજર શાન મેળવવાના પ્રયાસોને કુ લોકસંખ્યાની નજીક રહ્યું, પરંતુ ઘણાખરી માટે જવાબદાર બાબતોએ દેશની જરૂરી બાબે અંધેળાની બાબે તેની ફેલાવણી થાયવાના પ્રયાસો કરવા જોઇએ.

એક પરગજુ, નામાંકિત ડાકટરનું દુઃખદ અવસાન

મુંબઇ શહેરના બાહોશ સરજીયન ડોકટર જે. ડી. પિંટ હાર્ટફેલ થવાથી મરણ પામ્યા છે. મરનારની તબીબ તરીકેની કારકીર્દિ બહુ જ ઝળકતી નીવડી હતી અને તેઓ દુઃ સમયમાં પબ્લીક સેવાકિય થઇ પડતા હતા. માંટ મેડીકલ કોલેજમાં તબીબી કેળવણી લઇ તેઓએ એમ. બી બી. એસ. ની ડીગ્રી મેળવી હતી અને પાછળથી પોતાનો અભ્યાસ ચાલુરાખી એમ એસ. ની ડીગ્રી મેળવી હતી. પોતાના જીવનકાર્ય સ્વર્ગસ્થ કર્યા દુર્બળ સ્વભાવ ધરાવતા તેઓ દવાખાનાના એક પરોપકારી ડોકટર હતા અને પોતાની સેવાનો લાભ ચેરીટેબલ હોસ્પીટલોને લક્ષ્યમાં રાખીને આપતા આવેલા હતા એમ. બી બી. એન એ ડીગ્રી મેળવ્યા પછી તેઓ ચરકના તબીબી અભ્યાસ અર્થે વિલાયત ગયા હતા અને ત્યાં એફ. આર. સી. એસ. (ઇંગ્લાંડ) ની ડીગ્રી મેળવી હતી પછી તેમની હોસ્પીટલોમાં પ્રથમોક્ત સ્વર્ગત સુધી અવીરત તાલીમ લઇ મુખ્ય ખાતે પાછા ફરી સ્વતંત્ર પ્રેકટીસ કરવા માંડી હતી માંટ મેડીકલ કોલેજમાં એનેટોમાના હયુટર અને સર જે. જે. હોસ્પીટલમાં એનરરી સરજનના ઓહદા તેમોએ ભારેજ જાહોશીથી ભોગવ્યા હતા અને આ અને તબીબી સમાજમા જે આયનારાઓનો તેમજ રીવાર્ડ આલમમા જાણે પ્રથમ ઇજી હીંદી હતા તેઓ એક ચુનંદા એનેટોમાંકલ સર્જનો હતા. સર જહાંગીરદાદા હોસ્પીટલમાં ન્યાયમૂર્તિ ડોકટર કુંવરે વરસો સુધી પોતાની મહત સેવા આપી હતી જ્યારે તેઓ આ સંસ્થાના એક મુકત અનુયાયી હતા.

હિંદુસ્તાનમાં કાગળનો ઉદ્યોગ

હાલના જાણીતા ઘણા ખરા સફેદ કાગળ હીંદુસ્તાનમાં બનતા નથી પરંતુ પરદેશથી આવે છે. ૧૯૩૫-૩૬ માં ૧૭૫૦૦૦ ટન કાગળ પરદેશથી આવ્યો હતો. હીંદુસ્તાનમાં કાગળ બનાવવાના ૧૨૫ કારખાનાં છે. જેમાં ૧૦૦૦૦ માણસો કામ કરે છે. ૧૯૩૫-૩૬ માં ૭૫૦૦૦ ટન કાગળ બનાવવામાં આવ્યો હતો. ૧૯૩૬-૩૭ માં ૮૦૦૦૦ ટન કાગળ બનાવવામાં આવશે. કાગળ બનાવવા માટે વપરાતા કાચા માલમાં ૪૦ ટકા ઘાસ, ૩૦ ટકા વાંસ, ૧૫ ટકા ચીંથરાં અને ૧૫ ટકા બીજી વસ્તુઓ વપરાય છે. કાગળ બનાવવાના ઉદ્યોગ

દુનિયાના ઉદ્યોગોની કંપનીઓ ઉભી થાય છે. તે કુદરતના ખોળા છે. બારના ઉદ્યોગને વહ્યાં વગર પછી, તમા ને જોખમ આવ્યું છે, તેવીજ રીતે અત્યારે બીજાને કોઇ ઉદ્યોગ પગભર થઇ શકે તેમ હોય તો, તે કામળા તથા સ્ટેપ બોર્ડીંગ છે. અમદાવાદની પાસે જ બારેજડીમાં ચાલતી ગુજરાત પેપર મીલની બોડા વખતની કારકીર્દી જોતાં, તે ઉદ્યોગમાં કેટલો નફો સંભવી શકે, તે જણાય છે. તમારે કીંમતવર અને જોઇએ પેપર મીલો તો બજાર પણ અનુકુળ પડ્યું, ટકા અને રપ ટકા આપની થયેલી છે. પેપરના સજોગોમાં હાલમા નવી ઉભી થયેલી બાવનસર પેપર મીલ સંબંધી ઉજળું ભાવી જણાય છે. બાવનસર પેપર મીલ દસ વરસની મુદ્દતો કાઢવામા આવેલી છે અને બાવનસર રાજ્યે આ મીલને માટે મોટ્ય સજયકો આપેલી હોવાથી સારો નફો મેળવી શકે તેવા અનુકુળ સજોગો એને પ્રાપ્ત થયેલા છે

ખેતીવાડી અને ઉદ્યોગોનું પ્રદર્શન

સંયુક્ત પ્રાંતના સરકારે તરફથી લખનૌ ખાતે ખેતીવાડી અને ઉદ્યોગવિષયક એક ગંજાવર પ્રદર્શન ભરવામાં આવેલું છે. સોનું દીનબંધુ તરફસરોય તરીકે આવ્યા ત્યારથી દીલ્હીની ખાદીપાટી અને ઉદ્યોગની સુધારણા પ્રત્યે તેમણે લક્ષ આપવા માંડેલું છે અને સરકાર તરફથી એ બાબતમા કેટલીક પ્રવૃત્તિઓનો આરંભ થયેલો છે. ખુરશિદલોની બેકારી દુર કરવાની બાબત પણ તેમને મુનજવામ છે. સંયુક્ત પ્રાંતની સરકારે બારેલુ બેકારીવાટી અને ઉદ્યોગોનું પ્રદર્શન તેમના પ્રયત્નોનું જ પરિણામ :-

બેકારીનું કારણ

નાગપુર વિદ્યાપીઠના પદવી દાન સમારંભ પ્રસંગે મધ્ય પ્રાંતના નાગદાર સરદારસર સર હરિસિંહ ગોરને જણાવ્યુ હતું કે, વર્તમાન બેકારીનું મુખ્ય કારણ એ છે કે ઉચ્ચ અભ્યાસથી જેમને લાભ ન થાય એવા વિદ્યાર્થીઓ પોતાનાથીજ જાય છે. વધુમા તેમણે જણાવ્યુ હતું કે, એ બાદ છે કે ઉંચ નીચ અને અમીર ગરીબના તફાવત વચ્ચે પોકળ પોકળના કરવાળ દેશને સાર ખુબના રહેલા જોકમો પરંતુ કેટલી કવાર બાપકાત વરસના વીદ્યાર્થીઓ પીએચ.ડી.માં દાખલ થતા તેમાંથી વીદ્યાપીઠનું માન જાય છે તે વીદ્યાપ પાંચ પચીસ છે.

અસ્વચ્છપ્રદર્શન અને બોડકદેવ શારદા

કાઠીયાવાડના રાજસ્થાનો વચ્ચે રાજકોટમાં યોકરાઇની ગરદન અને પોલો ટુર્નામેન્ટ ગોઠવાએલાં, આ રેસમા વીકમા બાવનસર, મોંગરોળ, ગોરખી, બીલખા, વીરપુર, અનપ અને વઢીઆના રાજા મહારાજાઓએ ભાગ યુવરાજ અને કરભારીઓએ ભાગ લીધેલો. પહેલી સરત ગોરખી કપ—એક ઘોડાની હતી, તેનાં પણ કનાગ મોંગરોળ, રાજકોટ અને બીજાઓ વચ્ચે વહેંચાયા. આ વીસાંચે મોંગરોળ, રસુલખાનજી, દર્શ ક્લબ, પોરબંદર, કાંઠી કરબી અને બાકાનેર ગોલ ૧૭ કપ્તની રમત રમાએલી. પહેલે દોરસે ૬'ગોલ ને. ૧૮. ૪. કર્યાં ગોરંતના ૧૫ બીજે દિવસે ગોરીસ ફાર્નેના મુબારક હસ્તે રૂ. ૩૬૦૦ની બારીનોબિક ૧૫ કપ્તની ટ્રાફીપરસાર વહેંચણી થઇ આ અપસર ઉપર પાણીપાંચા ઘોડાઓનું એક પ્રદર્શન ગોઠવા મા આવેલું તમા દરબાર ગોખરે રહેનાર બીજા નગરની મેરજાજરી નરી આવારી હતી. કાઠિયા વાડ તની બાબુજીઓ માટે ગૌરવ લે છે, અને સંદરજી ગોઠવણે કરવા અને કાઠિયાવાડમાંથી રપ કુબર પોલીસો ટીપ્ર રાસ્તાનને એકી સાથે પડાવ માટે મોકલાપી હતી! પણ આજે એ કયાય દેખાતી નથી.

પ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

મુંબઇમાં તમાં પ૦ વર્ષ પહેલાં દાંદી રાષ્ટ્રીય મહાસભાનુ પ્રથમ અધિવેશન ભરવામાં આવ્યુ હતું, ત ગોકળદાસ તેજપાળ પાઠશાળાના ઐતિહાસિક સ્થળેથી 'મહાસભાની જ્યોતિ' જાહ જવાનો સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. શ્રી. ગોકળદાસ બાદ પ્રથમ જ્યોતિર્ધર તરીકે એ મહાસભને દિલ્હી તરફના માર્ગના પહેલા એક માસના અંતર સુધી લઇ ગયા હતા.

* * *

બારડોલી તાલુકામાં ચુંટણી જંગના કારણે બાંકાનેર ગામના એકત શ્રી. ગોળાભાઇ પ્રભુભાઇની ધરપકડ બારડોલીના સત્યાગ્રહીઓએ કરી હતી. સત્યાગ્રહની સફળતા પોતાનો ફાળો આપી શ્રી. ગોળાભાઇ આજે પરવાર વિનાના થઇ બેઠા છે. બારડોલી સત્યાગ્રહીઓની સફળ ન કોપા પાછી બુના પોરબંદર સમજ તેમના પર મોકો હતો. પાછથી તેમણે રૂા. ૨૦૦૦ ના જામીન લઇ છુટા કર્યો છે.

* * *

પલસુર (મદ્રાસ) તરફ રાષ્ટ્રધ્વજ સાથે કુચ કરી જતા આશરે સોએક સ્વયંસેવકોને તાજેતરમા ગીરફતાર કરવામાં આવ્યા હતા. ત્યાર બાદ તેમને લાંચી કરાવકુટી લઇ જઇ સોકઅપ માં રાખ્યા હતા અને પોલીસ સ્ટેશન આગળ જમાં થયેલાં ટોળાપર લાઠીચાર્જ થયો હતો. પરિણામે બાળકોને ઇજા થઇ હતી.

* * *

વડોદરા રાજ્ય પ્રજામંડળના પ્રમુખ ડૉ. સુમંત મહેતાએ જાહેર કર્યું છે કે મહેસાણા પ્રાંતની સ્થિતિ દયાજનક છે. સિદ્ધપુર તાલુકા મા ટોર નજરી સકમે તેમ છે, પાટણ તથા ક્યારેજ તાલુકામાં અનાજ અને બીના બાવ પણ ઘણો ગણા છે અને તેને લીધે ગરના બીની દુકાનો રાજ્ય સરકારની મદદથી કાઢવી પડી હતી. તેમણે ઉપરે દીક્ષા કરી છે કે રાહતો પ્રગટ કરવી અને તેનો અમલ કરવામાં દીક્ષ થવા જેવા એ શોચનીય છે. તેઓ ગુજરાતના મેયર શ્રી. જમનાદાસ મહેતાને આ સંબંધમાં વાત કરી આવ્યા છે.

* * *

મદ્રાસ ખાતે શ્રી. સત્યમુર્તીએ તાજેતરમાં મદ્રાસના ગવર્નરે આપેલા જાહેરનો જવાબ આપી જણાવ્યુ હતું કે "દાંદ જેવા ગુલામ દેશમાં વીનીત ખેતીવાડા માટે જરા પણ ધ્યાન નથી. દેશની આઝાદીની લડતમાં વીનીત કેવી રીતે રહી શકાય! મદ્રાસના ગવર્નર મદ્રાસના આગે લડવાની બીજા સ્થાપિત હીતોને સલાહ આપે છે પરંતુ તેમનામા સાચી શ્રીમત હોય તો તો પોતાનો મોટા ઓહો ઉંઠાડીને આ સ્થાપિત હિતોના ઉછેદવાર તરીકે મદ્રાસના ફરીક તરીકે ઉભા રહેવાની હું ચેલેંજ દેઉં છું, અને મને ખાત્રી છે કે હું તેમને ચુંટણીમાં આવશ્ય હરાવીશ."

* * *

મદ્રાસ ખાતે સરદાર વલ્લભભાઇ આપી પહોંચતાં નાગરીકો તરફથી ભારે સ્વાગત થયું હતું. શ્રી રાજગોપાલ સરદારને લેવા માટે મદ્રાસથી ૬૦ માઇલ દુર આવેલા પરમોનગ સ્ટેશને સામા ગયા હતા. બાદ સરદારે પ્રેરક ભાષણો આપ્યા હતા. તેમને શહેરમાંથી રૂા. ૫૦૦૦ ની થેલી આપવા યજ હતી અને મદ્રાસ પ્રેસીડેન્સીને માનપત્ર આપ્યું હતું.

* * *

ત્રાવણકોર રાજ્યે હરિજનો માટે મંદિરો ખુલ્લાં મુકવાની જાહેરાત કર્યા પછી માનવોત્રા માટે આવેલા પીટીકા અને સુથર કુલાંગરા મંદિરો તેમને માટે ખુલા મુકાયાં છે, તો કે આ મંદિરોનો બાકીક એક ટ્રસ્ટિયુસ્ત નાંખુદી છે.

* * *

સરદાર શાર્દુલસીંહે દક્ષિણ દાંદની મુલાકાત પછી જણાવ્યું છે કે તામીલનાડ સંપૂર્ણપણે દાંદા રાષ્ટ્રિય મહાસભાની પડખે છે અને આગામા પ્રાંતીય ચુંટણીઓમાં મહાસભાને મોટી બહુમતિ બાજી એની હું આગાહી રાખું છું.

* * *

મદ્રાસના મ્યસેશ્વરના પ્રખ્યાત મંદિરના મોટા રથને ઓચીંતી આગ લાગતાં રૂા. ૩૦,૦૦૦ નું નુકસાન થયાનું જણાયું છે

* * *

વડોદરા નરેશ ના ગાયકવાડ સરકારની તબીયત ક્રમશું નરમ ગરમ રહેતી હોવાથી ફેરફાર માટે થોડા દિવસમાં તેઓ નામદાર વિસાનદ્વારા પેલેસ્ટાઇન મધ્યે જવાના છે.

* * *

બંગાળની સરકારે, શ્રી. ઓ. એમ. સોહાબજીએ લખેલ અને બંગાળના કોમે શહેરની દાંદા રાષ્ટ્રીય મહાસભા સંસ્થાનીએ પ્રસિદ્ધ કરેલું 'દાંદમાં' એ નામનું બંગાલી પુસ્તક જપ્ત કર્યું છે.

ભારત ક્રોકેટ ક્લબ અને યુનાઇટેડ સ્ટાર ક્લબ વચ્ચે એક ફ્રેન્ડલી ક્રીકેટ મેચ ડરબનના કરીસ્ટ્રાઉન્ટન ગ્રાઉન્ડ ઉપર રમાયેલ તા. ૧૩-૧-૩૭ ના રોજ રમાઇ હતી યુનાઇટેડ સ્ટાર પહેલા દાવમાં રમ્યા દાવની સારી બેટીંગને પરીણામે કુલ્લે ૬૮ રન કરી શક્યા હતા ભારતે પહેલા દાવમાં કેશવજીભાઇ સુખાની ગ્રહણી રમતથી સ્ટારના બોલરની જરાપણ પરવા લીધી હતી ને ચાર વીકેટના ભોગે કુલ્લે ૧૦૦ રન કરી બાદ ઇનીંગ્સ ડીકલેર કરી હતી. કેશવ બાદ સુખા ૫૪ રન કરી નોટ આઉટ રહ્યા હતા. યુનાઇટેડ સ્ટાર બીજા દાવમાં ફક્ત બાકીના ૧૮ રન કરી શક્યા હતા જેથી ભારત ક્રીકેટ ક્લબની એક ઇનીંગ અને ૧૪ રનથી જીત થઇ હતી.

* * * *

કુદરત જણાવે છે કે જીવનમાં મરણનો ડિપોઝિટ કાંઇ નીકળ્યો છે પરંતુ મરણનું પ્રમાણ ઓછું નથી. કહે છે કે વસંતમાં ગરમીની ઋતુને લીધે ન્યુમોનિયા મરણનો રોગ વધી નીકળવાનો ભય નથી. છતાં જીવનથી આવતી સ્ટીમરોની તપાસ થાય છે. સાધારણ દરદીની હાલ ડરબનમાં ઇન્સ્પેક્શન ઓફીસ છે. ઓર્ગેનાટન હોસ્પીટલમાં ૬૫૦ દરદીની સગવડ છે. હાલમાં ત્યાં દરદીની સંખ્યા ૪૩૧ ની છે. બાકીના ની નેતન યુરોપીયન હોસ્પીટલમાં ૧૦૦ ઉપરી દરદીઓ અને ૪૦૦ નેટીવ દરદીઓ છે. કેટીપ વીભાગ ઓફર કે તો પણ બીજા એકસો દરદીઓનો સમાસ થઇ શકે એવી વ્યવસ્થા છે.

* * * *

જોહાનીસબર્ગના જાહેર પુસ્તકાલયોમાંથી ચાર સો પુસ્તકો ઉપડી ગયા છે. ઘેર વાંચવા લઇ જનારાઓ માટે અનામત પ્રજાજન હોવા છતા જ્યારે તેઓ સવાજન કરતા વધુ કીમતનું પુસ્તક વાંચવા લઇ જાય છે ત્યારે અનામત મુકેલું સવાજન જલ્દી કરી મોકલી દેવા જેસે છે. પરંતુ મોટે ભાગે પુસ્તકો ચોરાય ગયેલા માલુમ પડે છે.

* * * *

ગયા સોમવારે નાતાલ આગાખાન જમાતીયા મેમ્બર મેસર્સ નાસરૂદ્દીન નાસરૂદ્દીનની આવી પહોંચતા તેમના આગમનની આતુરતાથી રાહ જોઇ રહેલા ડરબનના દીરાગોઓએ તેમનું સ્વાગત કરી તેમને વધાવી લીધા હતા બપોરની માટે તેઓ મહમદીયામાં ગયા હતા અને ત્યાંથી તેઓને જે માટે મુકરર કરેલા નીવાસસ્થાને તેઓને ગયા જવામાં આવ્યા હતા.

* * * *

ઉત્તર ઇન્ડીઆ રેલ્વેના રસ્તે આગ્રાનજીક નજીક આવેલી મેસર્સ એન્ડયુયુલ એન્ડ કંપનીની પોસ્ટલીક કોલસાની ખાણમાં ભૂકંપ થવાના કારણે ખાણના મેનેજર સહ આશરે ૧૫૦ મજદુરો દટાઇ ગયા છે.

* * * *

સ્ટેટન બાત ૧૮૫૪ માં ફોરેસ્ટલપેલેસ પાછિક ૧૩,૫૬,૦૦૦ ની કિમતે ખરીદેલ હતા તેનો બાજા મજદારોએ પા. ૨૩,૦૦,૦૦૦ નું નુકસાન થયું છે.

* * * *

પુનાથી ૨૫ બોટલો પકડાયા કેસપુર જવા નીકળ્યા હતા.

* * * *

બોરસદના બેરીસ્ટર નથાભાઇ સી. પુરૂષોત્તમ નગનલાલ શાહીનું અવસાન થઇ તા. ૧૪ મીએ થયું છે.

ખબરપત્રો

પાર્સીઓલીગ્રાબેથમાં અપૂર્વ લગ્ન સમારંભ

પોર્ટએલીઝાબેથમાં ખૂબ ભભકા ભર્યા લગ્ન સમારંભ ગયા તા. ૨૬-૧૨-૩૬ ના રોજ થયો હતો. આ સમારંભમાં સાદડવેળવાળા સી. નસવાનજી બાબુભાઇની પુત્રી બેન દિવાળી, પાંસદા વાળા નરોત્તમભાઇ દલીની પુત્રી બેન મણી, કોમરવાળા રતનજીભાઇ મોનારના પુત્રોન કાકી અને બીલીમોરા એક સજ્જનની પુત્રી બેન લક્ષ્મી, એ ચારને ચાર કન્યાઓનો ભોગ કરવામાં આવ્યા હતા. અને તે મુબઇ પ્રદેશ આર્ય પ્રતિનિધિ સભાના ઉપદેશક મો. પંડિત નરિયંકર વિદ્યાર્થીએ વૈદિક વિધિ પ્રમાણે કરાવ્યાં હતા. લગ્નમંડપ માટે અંદરનાં સુશોભનો હાલિક ગોઠવણો સુંદર દોલ વિધિવંગી ખબર ગતાદાઓથી રાખવામાં આવ્યો હતો. મોહનના પ્લેટફોર્મપર સોળા લીટીમાં ૧૬ ૩ કીટનાં અંતરે ચાર ચરકલ્લા માટે ચાર વેદી બનાવવામાં આવી હતી એ દરેક વેદીની બાજુએ એવી રીતે રસ્તા ઉભા કરવામાં આવ્યા હતા કે જેથી ચારેય વેદીનાં ચારે બંદોબસ્ત જુદા જુદા દેખાય. આ પ્રમાણે સભારંભ માટે એક મનોહર દેખાવ ઉભું થતું હતું. એ પક્ષ વિધિ કરેલા માટે દોઢ ફિપરાંત મુસલમાન બાઇઓ, અને આ દેશની અન્ય પ્રજાઓનાં બી પુરૂષોની મોટી મેદની મેકડી થઇ હતી. આરંભમાં પંડિતજીએ ટુંકુ પણ વિધિની ખાસ જિરોપતા સમજાવી હતી અને તે પછી પાણીગ્રહણ, લાજાહોમ, શિલારોહણ, સપ્તપદી ફોરેનું રહસ્ય સમજાવ્યું હતું. પ્રતિજ્ઞાનાં મંત્રો વરકન્યા પોતાના સ્વમુખે બોલ્યાં તેનો અર્થ સમજાવ્યો હતો, છેવટે વિધિનાં અંતમાં, વર કન્યા અને તેમનાં વડીલોને પ્રસંગને અનુકૂળ આશીર્વાદ ઉપદેશ આપ્યો હતો. ઉક્ત લગ્નની ખુશાલીમાં આપ્યું ગરીબોનાં મકાનો માટે નીચે પ્રમાણે ભેટ આપવા માં આવી હતી. પા. ૨૦ સી. મકનજી બાબાભાઇ તેમની પુત્રી બેન દિવાળીના લગ્ન નિમિત્તે, પા. ૨૦ સી. નરોત્તમ કમરાભાઇ તેમની પુત્રી બેન મણીના લગ્ન નિમિત્તે, પા. ૫ સી. રતનજી મોનાર તેમની બેન કાકીના લગ્ન નિમિત્તે, પા. ૧૦ પીટરમેરીટ્ઝબર્ગ વાળા સી. કલ્યાણ જેવાદાસ પરમારની તેમની પુત્ર બાબા રામદાસ અને ફ્રેડરીકસાયની લગ્ન નિમિત્તે, પા. ૫ શ્રી કાલાભાઇ ખુશાલ તેમની પુત્ર ડાહોદરના લગ્ન નિમિત્તે, પા. ૫ સી. ધોરજલાલ મોહનલાલ તેમનાં મણુબેન ઉકારભાઇના લગ્ન નિમિત્તે આ પ્રમાણે કુલ પા. ૬૫ ગુરૂકુળને તથા બીજી પરચુરણ સારી રકમો સ્થાનીક સંસ્થાઓને ઇનામો આપવામાં આવી હતી.

ભારત સમાજ સેવક્ર્ા આર્ટીસ

તા. ૧૦-૧-૩૭ ના રોજ સમાજની મળેલી સભામાં આ વર્ષ માટે ચુંટાએલા કાર્યકર્તાઓ નીચે મુજબ છે

જનરલ સભાના કાર્યકર્તાઓ: પ્રમુખ: નાખાભાઇ જુઠાભાઇ, ૧. પ્રમુખ: મુલજીભાઇ બેચર ભાઇ, ૨જા પ્રમુખો: ખુશાલભાઇ કાળીદાસ, દલપત ભાઇ કાલીદાસ, સેક્રેટરી મી. ૨. પરેલ, જો. સેક્રેટરી, કાલીદાસ જેરામભાઇ, ખજાનચી, નારણ ભાઇ હરીભાઇ પટેલ, ઓડીટર: કેશવભાઇ જોશરાજ. કાર્યવાહક કમીટીના કાર્યકર્તા અને જોરસેન લલ્લુભાઇ વલ્લભજીભાઇ ચાવડા. સેક્રેટરી, સભ્યો: ચરસેન: બાગાભાઇ લલ્લુભાઇ, ચોપડા મોરારજી જીવણજી, જો. સેક્રેટરી ભાગાભાઇ ખવાનભાઇ કમીટીના સભ્યો જોનરર્ સોમજી ભાઇ આદરજી, નાથાભાઇ ગોકળજી, મગનભાઇ જુઠાલભાઇ, ઠાકોરભાઇ મગનભાઇ, જમનાદાસ મુલજી, ગોપાલભાઇ દાજીભાઇ, ગોબાભાઇ ખોલભાઇ, લલ્લુભાઇ જુલાભાઇ, કુબ્બાભાઇ રાજાભાઇ, પરશોતમભાઇ કેશવજી, ખનજીભાઇ રામજી, રમણીકલાલ ગોવિંદજી દેસાઇ, લલ્લુભાઇ મોતીભાઇ, ગોબાભાઇ રામભાઇ, લલ્લુભાઇ બાલ ભાઇ ગોબી, દાજીભાઇ પ્રેમાભાઇ. કુબ્બાભાઇ મલાલભાઇ. મણુભાઇ દયાળજી. ૨જીસ કમીટી: પ્રમુખ મુલજીભાઇ બેચરભાઇ, સેક્રેટરી: જમના ભાઇ કાલીદાસ, સભ્યો: વી જે. પટેલ, કાપડજી આદરજી સેરકારી, મોરારજી જીવણજી, દલપતભાઇ કાલીદાસ, મગનભાઇ જુઠાલભાઇ, નાથુ ભાઇ હરીભાઇ પટેલ, લલ્લુભાઇ ગોબાભાઇ મોલી, દલીદાસ જેરામભાઇ. લાયબ્રેરીઅન કેશવ ભાઇ મોરારજી, સંગીત માસ્ટર ઝોકુભાઇ કચ્છલભાઇ, ચોપાનીયાર કેરના કેપ્ટન ખનજી ભાઇ રામજી, વાલ્ડ કેપ્ટન સોમભાઇ બાવજી ઓડીટીંગ કંપ કમીટી પ્રમુખ કાપડજીભાઇ આદરજી, મંત્રી મોરારજી જીવણજી, ખજાનચી કેશવભાઇ મોરારજી. ઉપર પ્રમાણે સર્વાનુમતે આજ વર્ષ ૧૯૩૭ માટે કાર્યકર્તાઓની ચુંટણીનું કાર્ય બલાલ થયા બાદ શાંતિપાઠ કરી પ્રમુખ સાહેબે સભા વિસર્જન કરી હતી.

જાણવા જોગ

પશુ-પક્ષીની દોડવાની અજબ શક્તિ!

પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓમાં દોડવાની અજબ શક્તિ ભરાયેલી છે. કુદરતે બધાને જુદા જુદા માપસર કરતા વધુ વેગથી દોડે છે; જાનવરની દોડવાની શક્તિ પુરાણોમાં પ્રસિદ્ધ છે; પણ જાનવર કરતા વધારે વેગથી દોડનાર એક પક્ષી છે સેક્રેટરી નામનો એક દીર્ઘદોડી કલાકે ૧૦૦ માઈલ દોડી શકે છે!

પશુ કરતાં પક્ષી ઓછા કરતાં વધારે વેગથી દોડી શકે છે, પરંતુ વિમાનને તો જમીન પશુ પક્ષીઓને પાછા પાડી દીધા છે. આકાશમાં ભમાડ કરનાર કોઈ પણ પક્ષી વિમાનના વેગ થી ઉડી શકતું નથી. અત્યારે વિમાન કલાકે ૧૫૦ થી ૨૦૦ માઈલની ગતિથી ઉડી શકે છે અને દિવસે દિવસે એ વેગ વધતો જવાનો સંભવ છે. મનુષ્યે તીવ્રગતિ કરેલા આ અજબ પક્ષી આકાશ ઉપરે સર્જેલાં બાજ—સમુદ્રોનો કોણ વિસાત! દોડવાની બાબતમાં માણસ બધાં કરતા ઓછી શક્તિ ધરાવે છે. કાર્યો પશુ માણસ કરતા પશુ દોડી શકે છે. હાથીનું વજન અને તેનું 'મોટું' શરીર જોતાં માણસ હાથી કરતાં દોડવામાં વધારે ચપળ હોવો જોઈએ ખરો, પણ વસ્તુસ્થિતિ તેવી નથી. સીંહ, વાઘઅને ચિત્તા કલાકે ૮૦ માઈલ દોડી શકે છે. અમેરીકામાં એક જાતનાં શીંઘ પક્ષી થાય છે તે કલાકે ૨૧૦ માઈલ દોડે છે.

સેક્રેટરી જાતિનો સમુદ્રની દીર્ઘદોડી સમુદ્રના પાણી ઉપર અત્યંત ઉંચે રહીને ઉડવા માટે જાણીતી છે. એ દીર્ઘદોડી કલાકે ૧૦૦ માઈલ દોડે છે. બે સાલ પુર્વે ઈંગ્લાંડના કોનારા ઉપરથી કેટલીક દીર્ઘદોડીઓને તેમના શરીરે કોઈ ખાસ નીશાની કરીને છોડી દેવામાં આવી હતી. તે પક્ષીઓ ૨૪ કલાક પછી ફ્રેંચકાના એક બંદરની આજુબાજુ ઉપરથી મળી આવ્યાં હતાં, એટલે ૨૪ કલાકમા તેમણે ૨૨૦૦ માઈલ નો પ્રવાસ કર્યો હતો.'

કબુતરો કલાકે ૬૦ માઈલ દોડી શકે છે એવા પુરાવા મળેલા છે. એ મનિષ્યો કબાંધ ન બોજતા અને વિશ્રાંતિ પણ ન લેતાં કબુતરો ૯૦૦ માઈલનો અંતર પ્રવાસ કરી શકે છે. જરખ કલાકે ૫૦ માઈલ દોડી શકે છે સિકારી કુતરા અને ઘોડા જરખની સાથે દોડી શકતા નથી. સાબ કલાકે ૩૦ માઈલ કરતાં વધુ દોડી શકે છે.

જાંતનાં દર્દ બ્લાસ્ટનો અરીસો

વૈજ્ઞાનીકોએ હાલ એક નવીન જાતનું કુબ્બ્રશ તૈયાર કર્યું છે. આ બ્રશના હાથામાં એક નાનો અરીસો ગોઠવવામા આવ્યો છે. દાંત સાફ કરનાર વ્યક્તિ બાજુમાં અરીસો સામે ધરી એ બ્રશથી દાંત સાફ કરે અને બ્રશના હાથામાંના અરીસાને ખુલ્લો રાખે તો એ અરીસામાં દાંતનું પ્રતિબિંબ સામે રાખેલા અરીસામાં પડતાં દાંતના અંદરના ભાગ તમે જ બ્રહ્મરના ભાગ અને પેઢાં જોવાઈ શકે; નથી દાંત કે પેઢાંની બરાબી માવજત તમે જ કરી શકો ત્યારે આ અરીસાની જરૂર ન હોય ત્યારે તે હાથામા ગોઠવી શકાય છે, તે બ્રશનો ઉપયોગ તમારી કરી શકાય છે

ટેલીફોન ૩૩૮૪૩૨.

ઝેડ. વી. પારેખ

૫૭ એ કમીશનર સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે ખાસ ઈચ્છી જાતના દરેક પ્રતિષ્ઠાના મોસંબી, ટેસ્ટવી અને સ્વદેશી સાકરીઓ વિગેરે કીફાયત ભાવે મળશે.

એક વખત તમારો ઓર્ડર મોકલી ખાત્રી કરશો.

આભારે

ડરબનથી વી. કુબર મગનલાલ દેવગી જેઓ સહકુટુંબ શ્રી નાનજી કાળીદાસ મહેતા સાથે એરપાયર એકસ્પીબીશન જોવા ટ્રાંસવાલ ગયા હતા, તેઓ જોહાનીસબર્ગ પ્રીટોરીયા, બુધ્ધ ફોન્ટાઈ વિગેરે સ્થળોએ ફરીને ગયા શનીવારે ડરબન આવી પહોંચ્યા છે. સ્થળના સ્થળોએ તેઓ પ્રત્યે બતાવાયલા પ્રેમ અને આદર સત્કાર બદલ તેઓ આ પત્ર દ્વારા આભાર પ્રદર્શીત કરે છે.

* * *

ફીનીક્સવાળા મા ગોવીંદભાઇ મોરારજી પટેલ તરફથી પા * આને નાનજીભાઇવાળા મા. બી. ટી. તરફથી મા ૬૦ ડીનીક્સ મરવાને બેટ મળ્યા છે જે આભાર સ્વીકારીએ છીએ.

* * *

પોર્ટએલીઝાબેથથી રા. મકનજી ખાખુભાઇ લખે છે કે તેમની દીકરી બહેન દીવાળીના છબ્બ પ્રસંગે બુકા બુકા પ્રસંગોએથી આવી દીર્ઘ મુસલમાન ભાઇબહેનોએ હાજરી આપી અને બેટો આપી તે બદલ તેઓ સર્વેનો આ પત્ર દ્વારા આભાર માને છે.

* * *

સુધારો

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' ના તા. ૯-૧-૩૭ ના અંકમાં શ્રી. અલીભાઇ હાજી મહમદ વલીના અવસાનની અંગે લીધેલી નોધમા "તેઓ સુરત જીલ્લાના ગામ કંમારીયાના વતની" એમ છાપ્યું છે. તેમ નહીં પણ "જરૂચ જીલ્લાના ગામ કંમારીયાના વતની" એમ સુધારીને વાંચવું.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન
ના
દીપોત્સવીનો ખાસ અંક
આ અંકમાં

મહાત્મા ગાંધીજી અને પૂ. કસ્તુરબાના
બુદ્ધા બુદ્ધા પ્રસંગોના ચિત્રો આર્ટપેપરપર છાપવામાં આવેલા છે.

મહા મા ગાંધીજીનો દિવાળીનો ખાસ સંદેશો
પોતાનાજ હસ્તાક્ષરમાં સુપર્બ શાહીથી આર્ટપેપર ઉપર છાપવામાં આવેલો છે જે સૌએ જાણવા જેવો તેમજ મનન કરવા જેવો છે.

—એ ઉપરાંત—

અન્ય સ્વદેશનેતાઓ, આંતરરાષ્ટ્રિય વ્યક્તિઓ તેમજ વિવિધ દ્રશ્યોનાં આર્ટપેપરપર ચિત્રોથી આ અંક ભરપૂર છે.

સ્વદેશના પ્રસિદ્ધ લેખકોના સમાજીક, નૈતિક તેમજ રાજદ્વારી વિષયો ઉપર મનનીય લેખો તેમજ સ્ત્રીઓને ઉપયોગી માહિતીઓ તથા બાળકોને આનંદ આપનારે સાહિત્ય તેમજ આરોગ્ય વિશે જાણવાજોગ માહિતીઓથી આ ખાસ અંક પણ રસીક અને ઉપયોગી છે.

કીંમત પોસ્ટેજ સાથે રૂા. ૧-૩.

લખો:

Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

અસંખ્ય ઘરોમાં

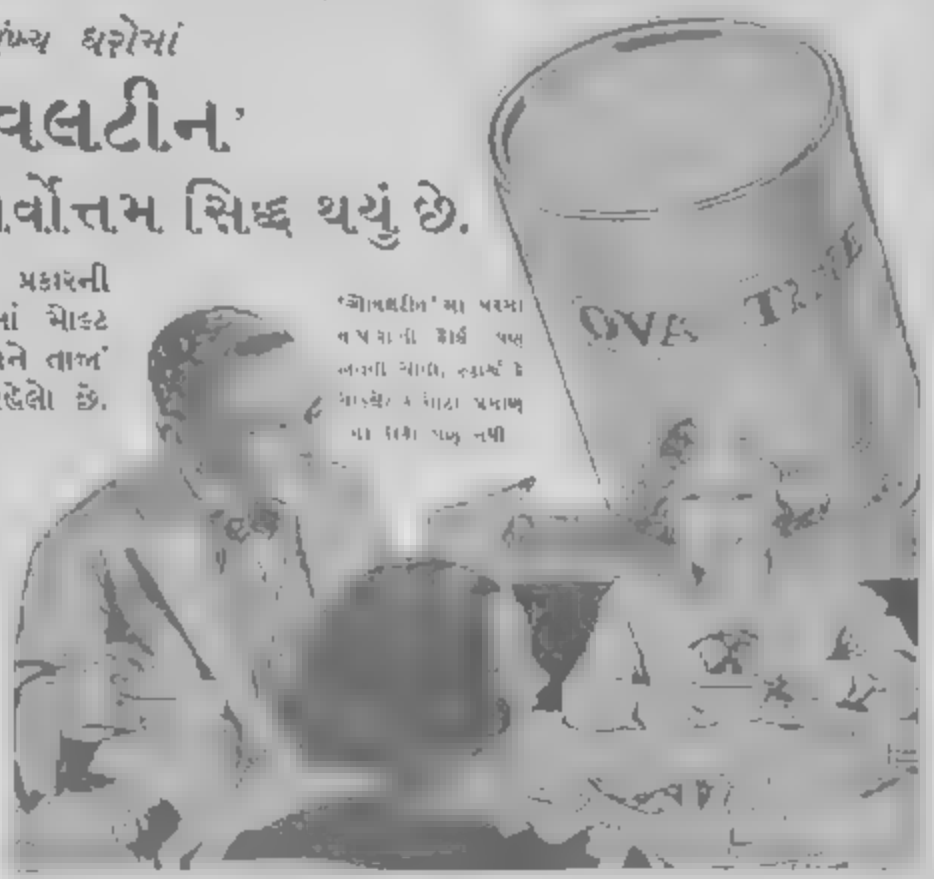
'ઓવલટીન'

તંદુરસ્તી માટે સર્વોત્તમ સિદ્ધ થયું છે.

'ઓવલટીન' કુચ્ચામાં કુચ્ચા પ્રકારની વસ્તુઓનું બનેલું છે. તેમાં મોલ્ટ એકસ્ટ્રેકટ મલાઈવાળું દૂધ અને તાજાં ઈંડાં છે અને કોકોનો સ્વાદ રહેલો છે.

'ઓવલટીન' માં તંદુરસ્તી અને શક્તિ ટકાવી રાખવાને જરૂરી સઘળાં પૌષ્ટીક પદાર્થો છે.

બજારમાં કોઈપણ જાતમાં 'ઓવલટીન' અનેક છે. તેના નકલી પદાર્થોનો ત્યાગ કરજો.

બનાવનાર:
એ વોન્ડર લીમીટેડ,
લંડન, ઈંગ્લાંડ.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.
એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

'Phone Day 2-4169. RAJCOOMAR, 'Phone Night 2-4540.
UNDERTAKER.
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.
રાજકુમાર;
અન્ડરટેકર
કફન, કફ, મોટર અને ઘોડા વાળી કુંવ તેમજ ફૂલના પુષ્પ ચાદલાના આવે છે. રાત દિવસ ખુલ્લું.
Manager K. S. FRANCIS,
13, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોઅર, ઈંગ્લીશ અને કોચન હરેશ્વર ખુરશી અથવા જોયા-બંધ બનાવનાર તેમજ રૂમ ફર્નિચર સંતોષકારક કામ કરનાર.
ઘરાકોના ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં તાજી કેળવેલ નીચે તાકો અને સપ્લાયથી પડતા ફ્રેશ ગરમ મસાલો, કરીપાવડર, ધાણાજીરૂ અને ગરમ સંગેરા તેના જથ્થાબંધ અગાઉથી ઓર્ડર સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમોને ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 23-4402 Tel. Add. "VALANTEL" P. O. Box 6348.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોરેન્જો ગ્રાવકીસ અનાના એજન્સીના કાયમ નં. ૧ અનાનાના સ્ટોર એજન્ટ.
હોલસેલ તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
અનાનાની સર્વેસમાં સહુકામાં સહુથી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા દરેક જાતનું ફ્રૂટ સસ્તુ મળશે ખાતરીપૂર્વક ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
ટેલીફોન ૨૩-૪૪૦૨ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પો. બોક્સ ૬૩૪૮ જોહાનીસબર્ગ

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD.
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ત્વરીત ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET,
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

મફત! મોતિયાનો આવુ અજમો માંહોની પુરી ... પુરા ચોરનાપા થયા વહન પણ ન થાવો.
મદન મંજરી ફાર્મસી, જામનગર (સૌરાષ્ટ્ર)

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—અર્ધી ફોરો ઝભ્ભો એના બાજુમાં રોપી પદેરણ વાળો. આયઝ ૨૦×૧૫ ઈંચ. કીંમત શી. ૧-૬.

નવજીવન રાષ્ટ્રપતિ-પંડિત જવાહરલાલનો પહેરણ રોપી અને ખંડી સાથેનો સુંદર ત્રાંસી ફોટો દાદાયાદમ. ૨૦×૧૫ ઈંચ. કી. શી. ૨-૬.

બાલા લજપતરાય- ટોપ રોપી પદેરણ કોટ અર્ધો ફોટો. આયઝ ૨૦×૧૫ કીંમત શી. ૧-૬.

સ્વ. દેશબંધુ દાસ—અર્ધી ત્રાંસી. ફોટો પગેથી ઓટેલ આયઝ ૨૦×૧૫ ઈંચ. કીંમત શી. ૧-૬

સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ—ત્રાંસી અર્ધી ફોટો ઉભા માથાનો પગેથી ઓટેલ. આયઝ ૨૦×૧૫. કીંમત શી. ૧-૬.

પુ. મહાત્માજીનો ઉપદેશ—દીકુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઈએ. તેનું આબેહુબ ચિત્ર. પુ. ઋષિકલ્પ આત્માના આશ્રમ તથે તકલી કાંતતા, આમપાસ માણસો ફરતીમા કાંતતા, કોઈ તકલી કાંતતું, કોઈ પીંજતું, કોઈ ખેડતું કોઈ કોપણી પાણી કરતું ચિત્રોરે પણોજ આકર્ષક ત્રાંસી ફોટો આયઝ ૧૫×૧૦. શી. શી. ૨.

શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂ—જવાહરલાલજી ઉભાટે માથે પદેરણ પહરી બેઠા છે પણો સુંદર ત્રાંસી ફોટો. આયઝ ૧૨×૧૦ શી. શી. ૧.

બીજા ફોટાઓ—પાંડીત જેનમા, વલ્લભભાઇ પટેલ, વીઠલભાઇ પટેલ, જમનાદાસ ગાંધી, મુળશંકર ભોજ, રવીંદ્રનાથ ટાગોર મદન મોહન મલવીયજી, રાજગોપાલાચાર્ય, સેન ગુપ્તા, કનૈયાલાલ મુનશી, ગોપાળ કૃષ્ણ ગોખલે, કરસનદાસ માણેકચંદ ને મહોમદઅલી, બાબા લજપતરાય, શીવાજી મહારાજ, રાણા પ્રતાપસીંહ, શ્રી. કસ્તુર બા, મરેજની નાબુ, કમલા ને મહોમદઅલી અને સ્વામરાજી નહેરૂ.

ઉપરના બધા ફોટાઓ જોવાની અમારી છે. આયઝ ૧૩×૧૦. પ્રત્યેકની કીંમત શી. ૧

મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઈસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

નીચેના ફોટા તેનો છે કે જે પોતાની પ્રજાને ખાતર પોતાનો જાન આપવા તૈયાર થયેલ.

સાને ઈસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીંમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

ખાસ કવ્વાલ, આફ્રીકાના બન્ને ભાષાના

	HT 70	કેહ લાયલાહા ઈલલાહ મોહંમદુર રસુલુલાહ.
	HT 73	ઈમ્બાન શે મારે મારે હમકો બુલાવો.
	HT 74	કુછ બી હો. અપનો વતનકા નગર જાયેગી.
	HT 75	મારા પીછાડે વરાળ બહારા.
	HT 69	મેરે આયા કમલી વાલે.
	HT 57	બાગે આલમમેં હમ કુદ નજર આતે હૈં.
	HT 58	યા નબી સલામમેં અલૈકુંમ.
	HT 60	દીન બનકા મોહંમદ કે તુર મેં.
	HT 52	મોહંમદ તોરે બોલે બોલે મુખકો બાન.
	HT 56	ગિરના રીકોર્ડ કબરે આલમ કબાસ, પુરાફ, આકેનેદા અને કબલા જરૂરના.
ન	*10707*	મેરે આની કે બુલાવો મુસલમાન.

હાલુ કવ્વાલ

,,	*0,358*	મોહંમદ બારે કમલી વાલે કબ દિખલાવેંગા.
,,	*0,37-*	પરી જમાલ સો પ્રભુકા જરૂર હોગા હે.
,,	*0,378*	તુમપે ખુદા યા હે બાર નબીકા.
,,	*0567*	કમસે મુરલીવા બજાય મંગો રે બાલવા.
,,	*0079*	દરદ યા રબ કોના કોણ ા આજાદ

બાસ્કર ફકીરૂદ્દીન

,,	*0,3,5*	જાને જાનાં મકબુલે ખુદા પેગમ્બર કો તો જોસા હૈ.
,,	*0,37*	જબ સામને આયેગા . કરબારે નબી આયા.
,,	*0,3,-*	કર રહેમ મેરે હાલ પર ગરીબાદ, ના બાકા કરના.
,,	*0,3,5*	દીખલા કર ઐસે જબર ઉનકા રુપ પોશ હૈ બનો.
,,	*0,3,5*	ઐ કલક બાંકેરે ખુદા લેચલ મદીનેમેં નસીબ
,,	*0,3,-*	દો ગમ આપ કે દર તક જો રસાઇ મેરી.
,,	*0,3,-*	આક કરના હો આતિ હું મુજે કરબાદ નહીં.
,,	*0,3,-*	રબબે અકબે અમા.
,,	*0,04/5/6*	અબજા શાને કરીમા હે. કામાના કે દીનકા હાલ, ત્રણ રેકર્ડના સેટ.
,,	*0,2,*	તો સાકે શર્દીકા મકામ જાને વાલા.
,,	*0,06*	તુમકે હાના મોરેસાજ ગોહબુદ્દીન.

૧૦ ઈંચ રેકર્ડ, ૨૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૬૮/-.

અહાર આપના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

મિસ કુલારી

ન.	*10754*	કેમના આપો પટા બુલબાર યે છાપ ના દો.
,,	*10770*	કસમ યે મહબુબી કુર્બે કૈસન કી દીખાઇ.
,,	*10857*	મુબ્બીન નહીં ન તેરી મોહબ્બત કી ન ન દો.

ગીસ કવ્વાલ પુતલી

,,	*0045*	દો મના શાહીદ અકદર મહબાર ન જવાપા કબ કર
,,	*0,31*	નહીં કુછ દર્દ મે બાલમ મુજે રોને મહાના હૈ
,,	*0507*	મેરે સાથ દો તો એ આબાદ
,,	*0,03*	નબી કે સુરત પર કુરબાન

મિસ બુલ્બી

,,	*0513*	ખુદા કે સામને ન દિલ સર ઝુકાના થા
,,	*0,00*	લોગન બની બહારી.

અલી હુસેન

,,	*0051*	મન મોરા સજા મમ કરે તો અવાજ.
,,	*0053*	પ્યારે અલબાદ જમા મોરા નબ

મોહંમદ બદીલ કવ્વાલ, શાગીર્દ હાલુ કવ્વાલ

	0514	બાન બારા બાન બારા રે
,,	*0,5[illegible]*	[illegible]
,,	*[illegible]*	[illegible]
,,	*[illegible]*	[illegible]
,,	*[illegible]*	[illegible]
,,	*[illegible]*	[illegible]

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં સાલમાંજ આવેલા નવા રેકર્ડો

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૧૪૧૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાગા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

આ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ ઘરાકોને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧–૫–૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૧૪૧૫ ના કોઈકા કંઠા આલમમે બજવા
કીધા કમલી વાલેને.
આ રેકોર્ડ સાંભળવા જેવા છે.

પ્રોફેસર અકરામુદ્દીન

૨૨૧૪ ફૂલ ફૂલ ફૂલ
૨૨૩ મેરા દીલ ન કીયું દેા દીદારમે મોહમ્મદ
૧૯૬ મોદીનેમેા મોહમ્મદ બડી ચીજ હે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૧૧ આયા અલ્લાકી આરાહ હમ
ઔર મકા અલ્લાકી આરાહ હમ.
૨૨૦૭ આંધેકા તુફાન
૨૧૪૪ બરસાસે અલ્લા (મજાકી)
૨૦૭૪ ધામકા નામ હે
૨૧૬૭ ૪૪ ખલા (મજાકી)
૨૨૨૬ નાગે બાદશાહ હે કર.
૨૧૨૩ નાગે બાદશાહ મેાસે બાલે.
૨૩૪૦ વહ આયે ખુદેા કે બાહારે ને કવાલી.

મુફ્તી કવ્વાલ

૧૭૩૦ અબતેા મેરી બીગડીબી સરકાર બના દીજે.
૧૭૪૫ બગદાદીર નેા કાંધેપે મલી કમલ્યા.

બાલથી નુર મોહમ્મદ

૧૩૪૧ હજરત કા મેાજઝા હજરત અબીર કે
અબ્બેાકા મુરદે કા જીન્દા કરના.
૧૩૯૧ મેાજઝા હીજરત ઔાગાર.
૧૩૯૦ મેાજઝા આંગુઠા હજરત અલી.

બશીર કવ્વાલ

૧૫૯૬ દિવાની બીમારી તારા વાલ.
૧૦૯૯ મોહમ્મદ મેરે દીલકે આરમા તુમા હેા.
૧૦૭૭ નબીકુર કુપા આલમમે રહમા રે રહમાને
મોહમ્મદ સલલાહ.
૧૭૪૦ મચલા યુસુ રેાજેપે ખુલાસેા.

કરીયાલ્લ હક કવ્વાલ

૧૦૯૪ દીલ છીન લીયા મેરા જવાને અશપાને.
૧૦૯૬ મદાવી રસલ ખુદા કહને કહને.
૧૦૭૬ બસકે બાનીદે યે બાલમે રનગેા ખુ.
૨૧૫૬ મુ જલાંધે છના આબેાસે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૧૩૪ દીલ ચેા મેરા તે મયા.
૨૧૫૦ નીમાલે સુલેકા

નુરે ઇસ્લામ
નેા ૬ રેકાર્ડનેા સેટ બુક
અને ટીનનેા બેાકસ
સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyavan Savitry, Pavalar-Pavalabhoham, Uttra-Rameyanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પેાટીક પાકેા અમારે ત્યાંથી ફીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મેાકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરેા ખાસ માલીકની જતી દેખરેખ નીચે મેાકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકેાને સંતેાષ આપવેા તે અમારેા ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop R. M. PATEL)
202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
FINAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાપનાર
અમે આપનાના ઓરડર બાલ દેખરેખ રાખી સારેા માલ O.O.D. થી રવાનીએ કીએ.
79 PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાપનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મેાકલવામાં આવશે.
ટેલીફેાન ૨-૬૨૩૫ બેાકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made to the Latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારેા સુટ ક્યાં સીવડાવશેા?
નરેાતમ હરગેાવિંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલના કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુએા.
'Phone 2967. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	શ્રીસ્તી ૧૯૩૭ જનેવારી	દીન ૧૯૯૩ પેાષ	ઇસ્લામાન ૧૩૫૫ જમાદાર	પારસી ૧૩૦૬ દય	તારીખ	સુર્યાસ્ત
રવે	૨૨	સુદી ૧૧	૦	૧૬	૬-૩૫	૬-૫૬
સેામ	૨૩	,, ૧૨	૦	૨૬	૬-૩૬	૬-૫૬
મંગળ	૨૪	,, ૧૩	૧૦	૦૬	૬-૩૬	૬-૫૬
બુધ	૨૫	,, ૧૪	૨૧	૧૬	૬-૩૬	૬-૫૬
ગુરૂ	૨૬	,, ૧૫	૧૨	૨૬	૬-૩૬	૬-૫૬
શુક્ર	૨૭	વદી ૧	૧૩	૦૬	૬-૩૬	૬-૫૬
શનિ	૨૮	,, ૨	૧૪	૧૬	૬-૩૬	૬-૫૬

Printed and published by Mandlal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Durban, Natal.

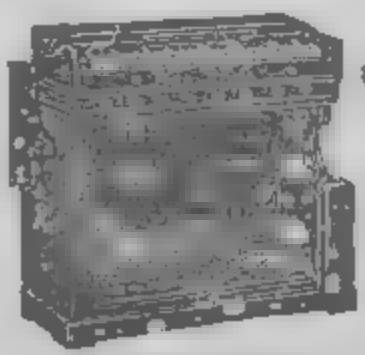
શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે મળી શકશે.

Leg Press Harmonium
Double Reed From £9-15-0.

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટયુન, ગાડાવાળા ગ્રેમોફોન રેકોર્ડોના કીપમેન્ટ્સ નીયમીત આવે છે.

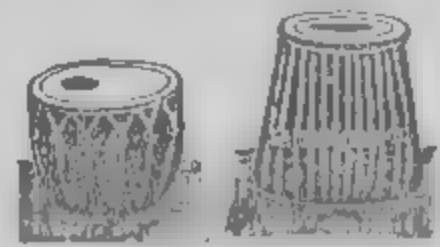
માલકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાય કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ગ્રાહકોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન રેખામાં આવે છે.

ગ્રેટ વેસ્ટન ઓર્ડર આવી ખાત્રી કરી લ્યો.

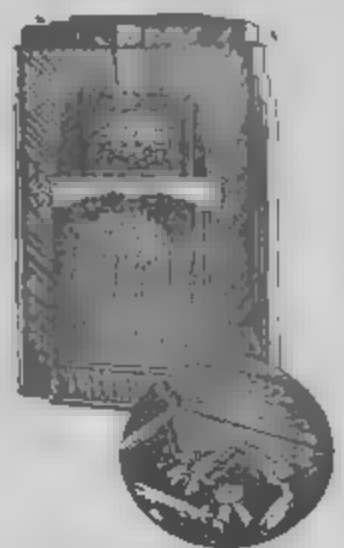

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-0.
Double Reed From £3-5-0.

Tablas From 22/6

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
,, 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની ખુબરૂ બની છે—
ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હુવે લોકો ગમે
તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી આસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમસ્ત કુટુમ્બને છેલ્લા નાટકોના નટ નટીઓના અને લેખકોના સાક્ષાત્કાર સાથી પ્રેક્ષકોની સ્વાભાવિકતાને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મિક ડ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફત હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

આસ દીવાળીના માટે ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક પત્રક અમારો માલ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

				શી.	પ.
મહાભારત, નંગ	૬	કિંમત		૦	
પૃથ્વીરાજ					
ચોકાજ	,,	૮	,,	૨૭	૬
ઉષા સ્વપ્ન	,,	૬	,,	૨૧	૦
નળ દમયંતી	,,	૫	,,	૧૭	૬
દાનવીર કર્ણ	,,	૫	,,	૧૭	૬
રાં. માંડલીક	,,	૫	,,	૧૭	૬
મહારાણા પ્રતાપ	,,	૫	,,	૧૭	૬
ઘરમાં પુજો	,,	૨	,,	૮	૬
ગુણવંતી	,,	૩	,,	૧૦	૬
ભુલકડો					
બરખાર	,,	૩	,,	૧૦	૬
રાજકડવી	,,	૩	,,	૧૦	૬
રાકુનાકા	,,	૪	,,	૧૨	૦
બુક રેક	,,	૪	,,	૧૨	૦

મામોફોન પા. ૧૦ થી પા. ૯૮૦

લોટી બોકની કીમત
પા. ૧૦૦ થી

પા. ૪૬૦ સુધી

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.
સહુએ અમારા જાતે મળો.

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના, જેવા કે

માસ્તર લલ્લુભાઇ, આણંદજી (કાઠીયાવાડ દ્રુપુતરા), કેશવલાલ (કપાતરા), ચીમનલાલ, માસ્ટર ધુલીઆ, ત્રીકમ, માસ્ટર શાયગલ, ઉમાશશી, માસ્ટર વસંત, માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરકાર તેમજ મેકલેરેમ્સ કંપનીના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન બતની રોલ મેઇજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપરી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ગુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્વરાય બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.
DURBAN, NATAL.

Special

[illegible] latest [illegible] arrival in Tamil Hindustani Gujarati and Telugu [illegible] have been [illegible]

Apply for [illegible] catalogue. Our Harmoniums are better [illegible] Guaranteed for 3 [illegible] Try us before you [illegible] elsewhere.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 5—Vol XXXV Friday, January 29th, 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Twopence.

The Foundation Of Modern Civilisation

"THE magnificent gilded superstructure of modern civilisation rests upon the foundation of millions of little homes. All the blessings that science has conferred upon the world, all the material advantages enjoyed to-day, depend for their continuance upon the stability of these little units of society. So long as the homes of the people remain intact, strong, courageous, contented, free from sin's decay—civilization may continue. But once these supporting piles begin to disintegrate, to shatter under the swift vibration of modern life, to rot through contact with dark waters of evil, nothing can save the whole grand edifice above and around them from crashing in ruin."

—ARTHUR S. MAXWELL

આધુનિક સુધારાનો પાયો

"આધુનિક સુધારાની સુંદર ઇમારતનો આધાર લાખો નહાના માળાના પાયાપર રહેલો છે. વિજ્ઞાને જગતપર જે આશિર્વાદો સીંચેલા છે. જે ઐહિક લાભો આજે ભોગવાઇ રહ્યા છે, તે સઘળાં ચાલુ રહેવાનો આધાર સમાજના આ સઘળાં નહાના અંગોની સ્થિરતા ઉપર રહેલો છે. જ્યાં સુધી લોકોના મનો નિરકલંક, મજબુત, ધૈર્યવાન, સંતુષ્ટ, પાપોના સડાથી વિમુકત રહેશે, ત્યાં સુધી સુધારો ટકી રહેશે. પરંતુ જે ઘડીએ આ રોકો આપી રહેલા પાયાઓ ઢીલા પડશે, આધુનિક જીવનના સખ્ત ઝપાટાથી ખરવા માંડશે, અનિષ્ટોના કાળાં પાણીના સમાગમથી સડવા માંડશે, ત્યારે તેની ઉપરની અને આસપાસની આખી ભવ્ય ઇમારતને ખરીપડી વિનાશ પામતી કોઇ પણ રોકી નહિ શકે."

—આર્થર મેક્સવેલ

THE NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY, LIMITED.——

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી કીમતી કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને બનતા કીમતમાં, ચોરી સામેનટ વિગેરે દરેક જાતના કીમતમાં ઉતરવાની સગવડ છે. કીંમતી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક દીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે વાંધા-સ્ય ઇન્સ્યોરન્સોરાતના પગારના ડેક્લેરેશન ફોર્મ ભરી તારીખ બરીને દરમાસની ૭ તા ઓફીસ ઉપર પોચતાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામા આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો આણેા તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલેા. દેશી દવાઓના વસાણા. કંમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે. ઇન્ડિયા, જપાન અને યુરોપનું સુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ. કોટ, પાટલુન, ખમીસેા, અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાઉંવેર પણ કંમેશા દીફાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરશેા.

Also:
P. O. Box 27. TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
.. after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(બચત ખોરાક)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.

કે
(બચત ખોરાક)
પાઉંડ ૬–૭–૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬–૧૮–૬.

હાંડુ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
સ્પેશીયલ) પા. ૫–૬–૦.

ફેબ્રુઆરી તા. ૨ લીમેં મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ. દલાલોએ પોતાના તરીકે પોતાનું અને રસીમસ્ત નામ લખવું, ચોકકસ રવાનગી સરનામું લખવું અને બને ત્યાં સુધી કોઇપણ કોમ્પેનીઓ તરફના સીધા ચોકકસ ઉપર પહોંચતાં કરવા જણાવવું

દરેક વાંધો ઉતારવો પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. અલાહાબાદવાળા ગ્રાહકોએ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી શકશે.

રસીદને બરાબર વાંચી જવા સામાન અમારી ખાતરી કરી દેવડાવ લીધે જાવ છે.

વધુ સુચનાઓ માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0132

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ ઓળખાણ માટે
તબદ્દરસ્તી–તાજગીથી ભરપૂર
મહમાદ રોગોનો
અકસીર મુકામ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ઓળખાણ નમુનાનમા
આપવા ભરવા ચોકસ
દરેક ઘરમાં જોઇએ જોઇએ.

સાચી સલિતના સંરક્ષક કરવા
ઝંડુના મુરબ્બાઓમિક્ષ્ચર

મકરધ્વજ ગુટી

સલિતના સચોનમ કરવા
અસરકારી અસરકારક ભાંટો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
નાણિય આફ્રિકાના ગ્રાહક એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ગ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: અમત બ્રધર્સ, ૨૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનાં મુખ્યમથક આલેજ મંગાવો.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઇ.
હોલસેલ કાપડ વેપારી.
અમે દરેક જાતના કાપડ અને વેજીટેબલ કુનીબલના ડોઝ પણ બારગમા C. O. D. થી સારુ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ
P. O. Box 254 31. Short St Durban.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું કાપડ અને વેજીટેબલ સારું પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842 129 Victoria St Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS: "GIDMALCO." P. O. Box 6169.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES: KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET.

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોકસ ૬૧૬૯.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

બ્રાંચો:	કેવલરામ્સ,	::	::	::	ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
	જાપાનીઝ વેરહાઉસ,		::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જાપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે બાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોર્ન્ડ, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માખણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દર્દોપર નીચલાના અકસીર તથા તગડવાથી તે આપી આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency.
74-76 Wilson St
DUNDEE, Natal, S. A

ડી. એસ. પાટણવાલા. મુંબાઈ ૩.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ એક્સપોર્ટર.

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં આવ્યા છે અને તેના સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંઈના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાચીઝ અને મરચીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 756. 19, Cross St. Durban.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુરવેદિક દવાઓની સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ બાદ મળે છે:

ટોનીક અકસીર બદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અભ્રક, પોલાદ વિગેરે કિંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમતાકાતી દૂર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કિંમત ડબ્બી ૧ ની પા. ૬–૧૦–૬.

વરમનની "બ્બી" અકસીર રેમેડી—આ ગોળી ઝરસ, મસા, કે ભગંદરના જખમમાં સપડાએલાને ઉગારે છે.

કિંમત પા. ૩–૬–૬.

તીલાઝ અકસીરે આઝમ—જેહદ પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અત્રે કરી શકાય નહીં.

કીંમત રૂા. ૧૨-૬.

બીજા દરદો: બ્રોંકી ચેસાએમ, પક્ષો, ખુનો કમ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછાવો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist

382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches.

Large stock of Indian and European jewellery always on hand

Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21238.

કીર્ટીંગસ

પાવડર

ક્રીમ, ઉપાઈ, માકડ, વંદા માખી, મચ્છર વગેરેને

નાબુદ કરે છે.

બીજીવા બનાવટ. ફક્ત દીનેમાં વેચાણ છે.

'Phone 28330. Tel. Add. "Nartiea."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Country orders executed at lowest Market prices

special attention given to all enquiry orders

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE.

(INDIAN PAWNBROKER.)

112, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable, prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

GREATER SECURITY

FROM LUBRICATING TROUBLES

WITH

તેલથી ઉભી થતી તકલીફો સામે

મોટામાં મોટું

રક્ષણ

NEW-PROCESS

Mobiloil

The New Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

SOUTH AFRICAN
1 FEB 1937

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No 5.—Vol. XXXV. Friday, January 29th, 1937

NOTES AND NEWS

Indian Children Denied Innocent Pleasures

Mr. Goolam M Kathavjee writes in the *Pretoria News*—

SIR,—I would very greatly appreciate it if you would be good enough to publish the following letter in your widely-read paper:

"At the lower end of Boom Street, just at the approach to the location, is a children's playground, where there are swings, etc., erected for the amusement of the children. Occasionally Indian and coloured children were to be seen making use of these swings, etc., as, although the native children have a play-ground in the location, as well as a paddling pool, yet these amenities are denied to the Indian and coloured children because the Indian and coloured have no playground of their own in the location, and as this ground is to be on a sort of "No-man" land, they were occasionally to be found making use of these swings, etc., but this has now been stopped by our City Fathers, for a big notice has been erected: 'For European Children Only' in English, Afrikaans, and some native language."

Pretoria is the Government seat of the Union and it is perhaps the most anti-Asiatic town in the Union. It is the town in which our Mahatma Gandhi had the bitter experience of being thrown off the pavement in the public thoroughfare. Though it is not quite so bad now but it has yet clung fast to some of its traditional orthodoxy. For instance no Indian, however well-dressed he may be, is allowed in any of the lifts in buildings. He has to make use of the stair case. He may not board any of the public vehicles including tram cars. He could make use of only those vehicles specially reserved for non-Europeans. Recently the Municipality opposed even a school being built in the town for Indian children. And the latest, as will be seen from the above letter, is that innocent Indian children who were amusing themselves at the swings and roundabouts on the playground are denied that innocent pleasure, just because of their unbleached skins. Indeed will not India be thankful with this gesture of "good will" by the Union towards India?

Anti-Asiatic Propaganda In Rhodesia

The question of the surrounds of Asiatic traders within the European shopping areas of the chief towns of the Colony was discussed at a meeting of the Bulawayo Chamber of Commerce on Tuesday January 20. It was contended that unless the tendency were checked by legal enactment the towns of Rhodesia would become like Ladysmith, Colenso and other towns in Natal and in Kenya Colony. A resolution urging the Government to amend the Licences and Stands Act so that municipal authorities shall have full power to define zones for European, Asiatic and native trading was passed.

Indians in Rhodesia have hitherto been in a far better position than their brethren in the Union, and their relations between the European and Indians have been quite friendly. This resolution, therefore, on the part of the Bulawayo Chamber of Commerce, comes as a rude shock. Rhodesia is a sparsely populated, vast and undeveloped land. There is room for any number of immigrants there and one fails to see why such un-British sentiments should be expressed in such a British colony. We hope that our brethren in Rhodesia will be alert in safeguarding their rights.

Artificial Erection Of Colour Bar

Addressing the Christian Council of South Africa, which met recently in Johannesburg, the Rev. J. R. Maughan of Kimberley spoke on "What the African expects of the Christian Council." He said,

"The African people expected that the Christian Council would study the effects of coloured prejudice that had resulted in the artificial erection of colour bars in every walk of life in this country. We do not claim social equality, nor do we ask for social admixture, but we do consider that in religion and politics there should be equal opportunities for all sections of the population, for all peoples of this land, and that there should be no colour discrimination based on artificial structures."

Transvaal Asiatic Land Tenure Act Commission

We are informed by Mr. J. R. Hartshorne, secretary of the above Commission, that all original documents and licences are now being returned to the applicants who lodged them with the Commission and in the event of any applicant desiring the original documents or licences, application should be made without delay for those documents to Room 405, Old Post Office, Rissik Street, Johannesburg.

Eviction Notices At Bertrams

The Methodist Hall in Pirie Street was packed, people were sitting on the floor and crowded through the windows, when more than 300 Indian and coloured residents of Bertrams came to hear the report of the delegation appointed to ask the City Council about the eviction orders received and to consider the Council's decision. The meeting passed a vote of confidence in the chairman, the Rev. H. L. Hemmonsley, and pledged him their continued support after he had reported the proceedings from the time the last deputation met the Council in February, 1936, to the deputation this month. The meeting was informed that three months' grace had been granted by the Council, and that they would be expected to vacate their homes at that time. Speaker after speaker asked where they could go, as there were no homes into which they could move. The following resolutions were passed unanimously:

"That the Indian and coloured residents of Bertrams affected by the eviction notices of the Council thank the Council for having given them three month's grace, but regret to inform the Council that if at the end of that time there are no homes for them provided by the Council they will be unable to move out of their present homes.

"That the chairman be fully empowered to place before the Minister of the Interior the whole position and ask for redress."

The meeting was convened by the Bertrams Coloured and Indian Residents Society. The following officers were elected: Mr. Lowe and Mr. F. Rungan, joint honorary secretaries and Mrs. Opperman and Mr. G. Naidoo joint honorary treasurers.

Indian Opinion

Friday, January 29th, 1937

Mixed Marriages Bill

THE debate on the Mixed Marriages Bill, which was introduced in the Parliament by General J. J. Pienaar, President of the Transvaal United Nationalist Party, has been adjourned and it is hardly likely that it will come up for discussion again during the present session. The Bill prohibits a European from marrying an Asiatic or a Native but it does not prohibit marriages between Europeans and Coloureds or Malays or between Asiatics and Malays, Coloureds or Natives.

In dealing with the Bill in our issue of January 15, we observed that we were inclined to welcome such a Bill but that its scope was not as wide as we would have wished. Mixed marriages of any kind ought really to be prohibited. We also stated that whatever motive there might be underlying the Bill, we were not going to oppose it, as from the moral point of view it would save the Asiatic and the Native from degradation.

Those Who Differ From Us

In adopting this attitude we had expected that we would be wounding the susceptibilities of some of our brethren—especially those who are married outside their own race and those who might be contemplating doing so. Others, we do not think, are so very much perturbed over the Bill. In fact they welcome the principle that there should be no mixed marriages.

Of course we do not deny that there might be objectionable clauses in the Bill. For instance, if there is a clause in it providing that a mixed marriage contracted outside the Union would, on the entry into the Union of the parties concerned, be declared null and void and that it would be a criminal offence for such parties to live together, that would certainly be objectionable and one would be quite justified in raising a protest against it.

It is not our purpose to discuss here the practicability or otherwise of dealing with the social evil of mixed marriages by legislation. We can express an opinion on any measure that may have been introduced and support or oppose it according to its merits. In regard to the Bill in question, notwithstanding the fact that a section of our brethren does not fall in with our view point, we do not see our way clear to oppose the Bill. As we have already stated we believe in the principle that there should be no mixed marriages and we are, therefore, inclined to favour a measure that establishes such a principle. That it does not go to the length we would wish it to, does not constitute sufficient ground for us to oppose it.

S. A. I. C.

We notice the executive committee of the South African Indian Congress have lodged their protest to the Minister of the Interior against the Bill. One of their grounds for doing so is that it is an unwarrantable stigma upon our community. We are sorry we are not disposed to endorse this view. If it is a stigma upon our community, is it not as much a stigma upon the Europeans? Would Asiatics, as a race, be proud to see a sister of theirs taken away by an European? We doubt very much if they would. Similarly, how can we expect Europeans, as a race, to feel proud to see one of their sisters taken away by an Indian? It seems to us a little extravagant to describe this as a stigma. It is true that the Coloureds and the Malays have been excluded from the Bill. We can ask for their inclusion and we have not the least doubt that, if they were to be included, it would prove a blessing not only to Indians but to the whole country. We do not think that the prohibition of mixed marriages could be made the subject of national calamity. It seems more to be a question of personal liberty and indulgence. What is, indeed, a national question for Indians in South Africa is the question of marriages contracted under Indian rites not being recognised by the laws of this country. It is far more important for our leaders to concentrate on this question than to cry over the present Bill.

Among the other grounds on which the executive of the S.A.I.C. have lodged their protest against the Bill is that "in this country relationships are so important that it is essential that control of all legislation affecting these relationships should be kept solely in the hands of the Government, and for that reason alone the Government should oppose a private Bill which so clearly encroaches upon a field of legislation which should be maintained as a private preserve of the Government."

This, in our opinion, is a very flimsy ground. Are not worse Bills, based on racial discrimination, introduced by the Government? Whether a Bill is introduced by a private member or by the Government makes not the least difference in our status in this country.

In not opposing this Bill, we are placing the Bill in the category of a measure, for instance, prohibiting Indians, to the exclusion of other sections of the community from drinking liquor and gambling. Though this be a measure based on racial discrimination, we would certainly not oppose it, for the simple reason, that a much higher principle involved in it is that of eradicating the evil of drinking and gambling.

Consistency In Inconsistency

We are accused by those who differ from us, of being inconsistent, in that while we strongly oppose segregation and all other racial laws in the country, we are not opposing the present measure, which also establishes a colour bar. We admit our seeming guilt, but we are inconsistent only to be consistent, for we stand for all that is fair and just and that goes to make a good government and a good nation. We have penned these lines not with a desire to establish a strong case in favour of the Bill in question. We have done so in order to remove the misunderstanding created in the minds of our opponents. There are far graver issues that we Indians have to contend with in South Africa than this present Bill.

Pride Of The Indian Nation

Mr. J. H. Holmeyr, in arguing against the Bill, paid the following great tribute to the Indian nation:

> "India, with its population of 350,000,000, a considerable number of whom stood very high on the scale of civilisation among the peoples of the world, was a nation with a proud heritage had a sense of pride. It was a nation inevitably destined to play a very great part, indeed not only in the future of the British Commonwealth, but in the future of the world. Do not let us lose sight that by passing this Bill we shall be touching the pride of the whole of that great Indian nation."

We consider Mr. Holmeyr to be not sincere to indulge in mere platitudes. We believe he has meant every word that he has said and that if he had his own way he would bear these sentiments always in his heart in dealing with the Indian problem in South Africa. But were the others, in the present Government, who were supporting Mr. Holmeyr in opposing the Bill, sincerely guided by the same sentiments? We can hardly believe they were. For, if they were, then what about the offensive measures that are already on the Union Statute Books which would legally prohibit a pastor, a Sarojini, a Tagore from India from entering the Union, from residing on or occupying any place which is not exempted for Asiatics, from boarding a train elsewhere than in the carriage specially reserved for non-Europeans, and from a host of other places meant for the use of the public. Are trade restrictions, segregation, exclusion from the vote and numerous other pin-pricks that Indian nationals are having continu-

y to undergo not hurting the pride of the great Indian nation? We are a little amused at the over-generous expression about the greatness of India on the mixed marriages Bill. What has caused this sudden awakening Indeed we we must bless this Bill, if for nothing else, for the realisation it has brought to the Statesmen of South Africa about the serious repercussions the wounding of the susceptibilities of the Indian nation would have on this country. If this is realised on the question of mixed marriages how much more does it need to be realised in dealing with all the aspects of the Indian problem? We are sure India will pass a South African for passing this Bill if in that respect he finds her nationals settled this land are treated fairly and justly with the same consideration

MIXED MARRIAGES BILL DEFEATED

INTERESTING DEBATE IN PARLIAMENT

THE right of General Pienaar (U.P., Marico) to introduce his Prohibition of Mixed Marriages Bill was challenged by Morris Alexander (U.P., Capetown, Castle) on the ground that in terms of Section 147 of the Act of Union, any matter differentially affecting the natives and Asiatics throughout South Africa must be referred to the Governor-General in Council.

Mr. Alexander was supported by Mr H. Lawrence (U.P., Salt River), Mr. W. A. Coulter (Dem. Party, Gardens) and Mr. J. G. Derbyshire (Dem. Party) Greyville), but Mr. B. W. Madeley (Lab., Benoni) contended that Section 147 of the Act of Union referred to the natives and Asiatics as races and not as individuals.

A further point made by Mr. Madeley was that the Bill affected Europeans as well as natives and Asiatics.

"Surely," he said, "every private member of this House has a right to bring forward legislation which prevents a European from doing something."

Mr. Madeley's arguments were echoed by Mr. H. H. de Waal, (Nat., Piquetberg) Dr. N. J. van der Merwe (Nat., Winburg) and General Pienaar.

Mr. Speaker regretted that Mr. Alexander had not seen fit to inform him of his intention to raise the matter.

"I have considered the arguments advanced against this Bill being proceeded with," said Mr Speaker, "but, in my opinion, Section 147 of the South Africa Act does not preclude the House from dealing with a Bill of this nature."

General Pienaar in moving the reading of the Bill, said that although several attempts had been made since Union to secure segregation and although a clear colour line had been drawn, there was, in his opinion, still much to be desired.

The Bill went further and its main object was to remove the anomaly between the marriage and immorality laws. What the immorality laws forbade was made legal by the marriage laws outside the Transvaal. The Bill aimed at preventing mixture of blood in South Africa but this was not possible unless the existing laws were changed.

This Bill was the logical outcome of the accepted policy of segregation—a policy of this as well as of former Governments. It was a measure which should be welcomed by all races in South Africa as the tradition of Europeans, Asiatics and natives alike was to keep their races pure.

It was chiefly the least worthy representatives of a race who did not respect this tradition of race purity and, for that reason alone, mixed marriages were undesirable. Still less worthy were the children of such marriages. On this subject ethnologists were agreed that such offspring fell short in character, intelligence and culture of the races to which their parents belonged. The [illegible] was not to [illegible] as Europeans. Neither in numbers [illegible] there was, indeed a tragedy. But it was useless allowing sentiment to be a guide in a matter of this sort. The fact must be faced.

In ten years—1924 to 1935—no less than 441 marriages took place [illegible] it might be [illegible] but [illegible] was not [illegible] enough to justify legislation [illegible] it was much better to tackle the [illegible] at the beginning than to allow it to develop into a serious problem.

In the Transvaal such marriages could not place, but that was of little use as long as people could go over the borders of the province to be married and then return to the Transvaal.

Misrepresented

The Minister of Public Health, Mr. J. H. Hofmeyr, said he was not now, as he was last year, obliged to take part in a debate dealing with mixed marriages, but he was intervening now primarily for the purpose of placing before the House and the public in general his personal views. When he spoke last year on a similar proposal he gave, not only his personal views, but also the views of the Government for he was then Minister of the Interior.

What he said then had since been misrepresented and exploited for political purposes and he, therefore, wished to make it quite clear where he stood in regard to the question because the question of mixed marriages was a matter which touched a deep-seated sentiment of a large section of the South African public.

The burden of his speech last year was that the Government was not prepared to prohibit marriages between Europeans and all classes of non-Europeans, said Mr. Hofmeyr. It had been said that he was, to that extent at variance with his colleagues and the Government on the point.

"That was not so, he [illegible] My position has been grossly misrepresented inside and outside of my own constituency and inside and [illegible] party. Nothing can be [illegible] that to suggest that I am [illegible] the principle of mixed marriages.

"Let me say as clearly as I can that I [illegible] against the principle of [illegible] as any [illegible] I have observed [illegible] mixed marriages [illegible] other country, and I [illegible] as anybody, the consequences of mixed marriages as far as the children are concerned.

"But if [illegible] an institution, or a [illegible] it is quite another thing to attempt to abolish or prevent it by [illegible] legislation. I think it is probably all of us in this House are at one in condemning mixed marriages as a [illegible] but, having agreed [illegible] I think we have to ask ourselves [illegible] other questions.

The first question is: To what extent is legislation in dealing with a matter like this practicable? Secondly, in so far as it is practicable, [illegible] the best way of approaching the question to what extent is legislation [illegible] making mixed marriages practicable.

"I have said in this [illegible] and outside it again and again and I repeat it, that such legislation would not be [illegible] the prohibition of [illegible] marriages between Europeans and [illegible] would be completely [illegible] and would [illegible] more harm than good.

"I have never gone further than that. I have never said it would be impracticable to prohibit marriages between Europeans and natives or Europeans and Asiatics—it would be perfectly practicable.

"I am not opposing the Bill on the ground that it is impracticable, for it cannot be condemned on that ground. But that brings us face to face with the second question, namely, whether the legislative approach is the right approach in dealing with this matter.

"You cannot deal with [illegible] social evil by legislation. Many [illegible] when dealt with by legislation are only forced underground. I need only recall the experiment of the United States in regard to prohibition. The time was not ripe for dealing with that social evil by legislation and it was merely forced underground. There are other evils in regard to which the legislative approach is merely the second best.

"The tendency to-day is to look to Parliament to solve every problem and every social evil but there are limits to the capacity of Parliament to deal with social evils.

"Surely, there is a more effective way of dealing with an evil of this kind and that is the application to the evil of a healthy well-informed and rightly-inspired public opinion. It is only if that method fails that we have the right even to consider the approach along the lines of legislation."

"We, more than any other people in the world in similar circumstances, can claim that we have kept our race pure and it should be our glory and our pride that we have been able to do that without legislation (Hear, hear.) We should not surrender that glory and pride until the other approach has failed, and that approach has not failed. It is steadily succeeding.

"Mixed marriages are a warning institution. My hon. friend spoke of a flowing tide. It is not a flowing tide, it is a receding tide."

In support of his argument, Mr. Hofmeyr quoted figures showing that between 1925 and 1930 there were 501 marriages between whites and coloureds, an average of 83 per annum; between 1930 and 1935 there were only 351 such marriages, an average of 70 per annum.

There was also a decline in the number of marriages between whites and natives. In regard to Asiatics, the figures were so small that they did not reveal any marked tendency. During the eleven years from 1925 to 1935, inclusive, there were 36 such marriages—an average of just over four per annum, and there were only three such marriages in 1935, the last year for which the figures were available.

With regard to marriages between Europeans and natives there were 19 in 1925 and 20 in 1926. Thereafter there was an increase owing to the passing of the Immorality Act, which led to a number of extra-marital unions being replaced by marriages. In 1927, after the passing of that Act, there were 64 marriages between Europeans and natives and in 1928 the number was 45.

Statistics

The position then returning to normal and the figures for the ensuing years were 18 in 1929, 27 in 1930, 8 in 1931, 6 in 1932, 9 in 1933, 7 in 1934 and 7 in 1935. The average for the last five years, therefore, was seven per annum.

"Surely there is no reason for us, in the light of these figures, to put up the white flag of defeat in this matter," said the Minister.

"Surely there is no reason to condemn our nation of a failure of morals and a failure of its race pride, and surely there is no reason to attach to the south African nation the stigma which the passing of this legislation would imply."

The Bill dealt, firstly, with marriages between Europeans and Asiatics. Its effect, if it was passed, would be that the Union would permit a marriage between a European and a coloured person and between a European and a Malay, but would not admit a marriage between a European and an Asiatic, however highly placed that Asiatic might be, however highly civilised he might be, and however honoured he might be in his own country and in other countries of the world.

"Do not let hon. members think of this Bill merely in terms of its effect in relation to the Indian population of South Africa," said Mr. Hofmeyr. "This Bill will prohibit a marriage between a European and an Indian wherever that Indian may live, and one of its effects will be that if a South African national, living in another country, marries a highly cultured Indian, when he comes back to South Africa that marriage will be null and void, and if he lives with that woman he will be guilty of a criminal offence."

Warning

Mr. Hofmeyr went on to utter a grave warning in regard to the effect of the Bill on the relations between India and the Union.

India, with its population of 350,000,000, a considerable number of whom stood very high in the state of civilisation among the peoples of the world, was a nation with a proud heritage and a sense of pride, he said. It was a nation inevitably destined to play a very great part, indeed, not only in the future of the British Commonwealth, but in the future of the world.

"Do not let us lose sight of the fact that by passing this Bill we shall be touching the pride of the whole of that great Indian nation.

"Marriages between Europeans in South Africa and Indians are taking place at the rate of four per annum. I beg of this House, not for the sake of these four marriages a year, to inflict this stigma on the great Indian nation."

The Minister admitted that it was difficult to oppose the section of the Bill prohibiting marriages between Europeans and natives, but he proposed to vote against that section also for two reasons. Firstly, because it placed a stigma on the European people of South Africa, and, secondly, because there was emphatically no case for dealing with the matter along the lines of legislation while there was the other and better way of dealing with it by means of an enlightened public opinion.

Unnecessary

"This is unnecessary legislation," declared Mr. Hofmeyr in conclusion. "It is dishonouring legislation; it is legislation unworthy of this House and unworthy of this nation. I ask the House to look at this matter calmly and dispassionately and not to be misled by sentimental feelings which have been aroused in this country during the past

Mr. J. J. Haywood (Nat., Bloemfontein South) congratulated General Pienaar on his Bill, and, on behalf of the Nationalist Party, promised the measure their whole-hearted support. He accepted it that Mr. Hofmeyr had spoken on behalf of the Government.

Mr. Hofmeyr: I made it very clear that what I had to say were my own personal views.

The Minister of Native Affair, Mr. P. G. W. Grobler, said that, speaking for himself, he would support the Bill whole-heartedly and would vote for it. (Nationalist cheers.)

It was not so much a question of the number of mixed marriages—whether they were alarming or negligible—but a matter of principle, said Mr. Grobler.

He did not agree with Mr. Hofmeyr that to legislate against such marriages was a stigma on the race. It might equally be argued then that drunkenness and immorality should be combated by means of educating public opinion.

1,000 In 10 Years

Dr. N. J. Van Der Merwe (Nat., Wynberg) also welcomed the Bill but regretted that it did not include a provision to prohibit marriages between Europeans and coloured people. During the past ten years there had been 1,000 such mixed marriages, and as the birth-rate of the coloured people was high, it could be accepted that the coloured race had been increased by about 5,000 during those ten years as a result of those marriages.

Mr. W. H. Wood (U.P., Carolina) gave the Bill whole hearted support, and also drew attention to the coloured problem, pointing out that there were already approximately 700,000 coloureds in the Union. Personally, he would support the inclusion of the coloured people in the Bill. Mr. W. J. Van Den Berg (Lab., Krugersdorp), claiming to speak on behalf of the Labour Party, said it was the intention of his party to support the Bill.

He feared, however, that the Bill would not serve the desired purpose, for it did not prohibit marriages between native and coloured or between European and coloured; hence the native could marry a coloured and the coloured a European.

Mr. J. S. F. Labuschagne (U. P., Dalsey) also promised his full support to the Bill. He was not hopeful that the Bill would entirely prevent miscegenation, but he wanted to see embodied in the Union legislation the policy of their forefathers—the maintenance of the purity of the race.

Segregation

Mr. Madeley considered the solution of the problem lay in the complete segregation of the native, socially, industrially and territorially. Failing that solution, he confessed to a considerable amount of pleasure and relief at the introduction of the Bill. He agreed with the Minister of Native Affairs that if it were possible to deal with social problems socially we could scrap all our social legislation. Unfortunately, it was not possible.

Mr. Hofmeyr had visualised us as a nation of super men and super-women, which we were not. The type of person with whom he had to deal in this matter did not fear ostracism, the only thing he understood was punishment and, therefore, he could only be dealt with legislatively.

Mr. J. F. S. Pretorius (U.P., Fordsburg) supported the Bill and said his only regret was that it was being introduced at such a late stage.

"This legislation should have been on our Statute Book 50 or 100 years ago," he said. The Bill did not go far enough and, personally, he was in favour of prohibiting by legislation also marriages between Europeans and coloureds.

Mr. J. G. Derbyshire said it was amusing to hear the vehemence with which hon. members asserted that unless this Bill was passed without delay white civilisation in South Africa would go to the dogs. The Bill would certainly not tend to strengthen the existing friendly relations between the Union and India.

"I do not think this House fully realises all that India has meant to and done for the British Empire," said Mr. Derbyshire. "No more provocative measure has ever been put before this House. He feared the Bill would have the immediate effect of antagonising not only the Indians, but the whole of the coloured population of the Union." He moved that the Bill be read that day six months.

Racialism

Mr. D. C. Burnside (Socialist, Umbilo) seconded. The Bill was just another one of these pure, unashamed, and unadulterated measures of racialism which had put Parliament to such discredit in the past few days. It was nonsense to argue that the Bill, if adopted, would solve some of South Africa's major national problems. Did the House believe that this Bill would stop the further production of coloured children?

The coloured race was a growing problem and he, personally, did not think mixed marriages a good thing, but he was satisfied that the Bill could do nothing to stop miscegenation.

Whatever the Nationalists proposed to-day the Government introduced in amended form to-morrow.

Any person with decent feelings must vote against the Bill, which was nothing but window-dressing of the most despicable kind before a general election.

Mr. Alexander moved the adjournment of the debate, which was carried by 66 votes to 42.

Mr. P. G. W. Grobler and General J. C. G. Kemp voted with the minority.

The House rose at 6 p.m.

'GANDHISM' TO SOCIALISM

II

By
K. G. MASHRUWALA
In "Harijan"

THEN to those who are intellectually or emotionally attracted towards Gandhiji's teachings I wish to point out the following permanent features of his teachings, or rather methods, which should be put into practice by all those who look to him for light:

Approach all the problems that may confront you through Truth, through Non-violence and through Service.

'Through Truth' means that you will be always open-minded and never afraid of retracting from or confessing an error, and will be prepared to risk your all for the cause, which for the time being you clearly conceive to be true.

'Through Non-violence' means that you have to fight every kind of evil with what Gandhiji has called soul-force as opposed to brute force. As has been made clear by him, it is not a negative attitude but a method of direct action. The power of violence has been employed, explored and almost brought to scientific perfection in the world through centuries. A group of people may achieve their material end through violence if their violence is more organised, perfected and resourceful than that of the opponent. Apart from the spiritual attitude towards non-violence, even on practical considerations, it is necessary that one should not adopt the means in which the opponent is a greater adept than oneself, but should discover and evolve to perfection an absolutely different kind of means. The power of non-violence, or love, or winning through self-suffering rather than punishment, is as ancient as that of violence, but it has not been fully explored and brought to perfection. Gandhiji has not brought a new force into being any more than Newton brought the law of gravitation into being. Gandhiji's attempt throughout his life has been to explore the potentialities and varieties of the power of non-violence. Just as it has taken ages for violence to come to its present stage of machine-guns, tanks, airplanes, poison-gas and the like, together with spying, bribing, fabricating and other non-truthful means to its assistance, and has received the services of thousands of talented men through all these ages, in the same way non-violence demands devotion of zealous researches of that force. So, for one who believes in Gandhiji's method, there is a great mission before him, and that is of contributing his mite to exploring the potentialities of *ahimsa*, by intelligently devoting himself to its practice in the sphere of his activities. The inventor of arms is expected to have a talent for physical and chemical sciences; the explorer of *ahimsa* needs an inexhaustible store of love, active, but free from selfishness or infatuation. Not that he does not need intellectual equipment; but it would be of no service to him in this work, if the store of love is meagre.

The third factor in the Gandhian way of approach to a problem is service; more accurately it is a product of truth and non-violence. This means that it is not through the literary or intellectual discourses on the doctrines of truth, non-violence non-possession, etc., that Gandhiji's mission can be executed, unless these activities are accompanied by active, direct and personal service of the people. Press and other propaganda are means which, like the machinery, are innocent in themselves, but inevitably under the present conditions it is the opponent (the wielder of violence) who has greater control and service of those means, and can employ them for his benefit with greater ease than the masses or their advocates can do. We must have means which are rather unique. These are actual service, even studiously silent and unadvertised.

Subject to the above method of approach to a problem, another permanent feature of Gandhiji's life is that he is as staunch a resister of the exploitation of the downtrodden as any socialist. He would stop not only the exploitation of the masses by the possessors of wealth and power, but also by the possessors of intellect. So that, provided a truthful and non-violent method of immediately grappling with the problem is discovered, Gandhiji's teachings would not allow explanation of any kind to be tolerated for a day.

The problem of stopping exploitations is related to, and is often held to be

identical with, the institution of private property, and in Gandhian Socialism controversy the question is perhaps discussed with greater warmth than any other. On the matter Gandhiji has perhaps more radical views than the most extreme Communist. He would like to dispossess every person of all kinds of belonging. If he tolerates the institution of private property, it is not because he loves it, or holds it to be necessary for the progress of humanity, but because he is unable yet to discover a truthful and non-violent method of abolishing that institution. I think that all socialists believe that possessions are absolutely essential for making mankind happy. Gandhiji does not accept that position in theory. But as a practical proposition he feels that mankind is not going to give up possessions, within a time which can be estimated. The only thing, therefore, to be considered is in what capacity should property be held, having actual control over and possession of property be deemed to have it or in what spirit should they be suffered to possess it? Gandhiji says that whether a person or group of persons possess property, whether that property is vested in them in a manner deemed legal at the time or otherwise they must be deemed to hold them in trust for the society and not for themselves. Much confusion arises from the fact that people do not take his statements as seriously as they should do. We have often heard the British politicians declare that the British Government is a trustee for the welfare of the people of India, without in the least meaning it. We are now accustomed to regard such statements as pretentious platitudes, if not indeed cant. A charge is being urged that Gandhiji subscribes to a similar platitude. When Gandhiji declared at the Round Table Conference that he would oppose the separation of the Harijans from the rest of the Hindus with his [illegible] not taken seriously. It was assumed to be a piece of rhetoric with the result that he was compelled to prove that he seriously meant what he said. In the same way, he is not taken seriously when he says that all possessors of property are, according to him, trustees for the Society. It seems that his critics on this point vaguely think that there is a difference between statutory trustees and constructive trustees in regard to the due fulfilment of their respective trusts. With Gandhiji there is none. He never propounds any theory without providing means for giving practical effect to it. He holds that every possession apart from that required for comfortable sustenance is possible so long as the others permit it whether helplessly or through ignorance. When helplessness gives way to conscious strength and ignorance to wisdom, overpossession is possible only to the trustee. He says that the strength to be given to the people has to be non-violent if the dispossessed are in their turn not to become as bad as the present possessors. He also contends that this strength can be more easily evolved than that of violence. We cannot carry this point any further as he and those who believe in his method are engaged in actually working out the proposition.

South African News In Brief

Indian Farmers And Marketing Bill

INDIAN farmers and market gardeners in Natal, write the *Natal Advertiser's* representative from Capetown, are worried over the provisions of the Marketing Bill, and they have asked the Minister to receive a deputation. Their representations have been made through the Natal Indian Farmers' Union at Hillary, which points out that farming plays an important part in the life of the Indian community and that any interference may seriously prejudice their livelihood. The Minister has expressed his sympathy, but has asked for more detailed information concerning the clauses of the Bill which the Indians consider are likely to prejudice their interests.

Durban Indian Market

Durban Indian Market has come under the eye of the Medical Officer of Health, Dr. G. H. Gale, as a breeding place of pests. In a memorandum to the Town Clerk he states that the market is so congested as to militate against cleanliness and pest control, and suggests its removal from its present site. "Short of—or pending—the establishment of new premises the following improvements might usefully be carried out in order to check the prevalent cockroach infestations: (1) Abolish the refreshment room stalls; this class of trade is amply catered for by licensed refreshment rooms throughout the district. (2) abolish the stalls bordering the outer walls; (3) the Market Department should erect a line of hygienic design, excluding woodwork; concrete or cement slabs laid on piers of brickwork should be used if possible; and (4) routine cleansing and spraying by the Market Department staff." Dr Gale's report on the cockroach infestation is supported by a second report declaring that the 12 refreshment room stalls can be described as "cockroach centres." "The market generally," states this report, "is infested with this pest, due largely to the haphazard manner in which the stalls have been laid out and erected and partly to the unhygienic habits of tenants, who handle large stocks of unprotected foodstuffs."

Licence For Paramount Stores

Paramount Stores have received an unrestricted general dealer's license in Maritzburg. On Monday January 18, the Licensing Officer, Mr O Bluver, gave his decision on the application of the company for a license in respect of premises at the corner of Church and Timber Streets previously occupied by Messrs. Reed Murray. Mr Bluver's decision was: "This application is granted; the issue of the certificate of approval to be suspended until the requirements of the medical officer of health in respect of the premises have been carried out. The requirements referred to are: (1) the premises must be disinfected for rats; (2) the premises must be damp-proof; (3) the necessary regulation refuse receptacles must be removed." This is the third application made for the premises. O. K. Bazaars made two applications, each of which was refused by the licensing officer, whose decisions were upheld by the City Council sitting as a licensing appeal board. The proposal was then mooted for the premises to be converted into a "home for hobos" but this scheme was dropped and the application of Paramount Stores lodged with the Housing officer. Mr. V. A. von Gerard (instructed by Mr. T. B. Hodson) was for the applicants.

Housing For Durban Indians

Two schemes for sub-economic houses for Indians in Durban have been prepared by the City Council's Special Committee on Housing. The sites of the schemes—one of which will probably be accepted by the Council—are Ohlo Manor and Springfield. The scheme recommended by the Special Committee would cost £16,165 for 50 houses at Ohlo Manor and a like sum for 50 houses at Springfield. The rental of these houses would be £1 2s 11d. per annum (5s. 5d. per week) and each building would cost £324. Each house would stand on one-sixth of an acre of land. The tenants would have to bear the cost of electric light. The alternative scheme would cost £15,260 for each set of 50 houses. The rental would be £12 11s. 4d. per annum (4s. 10d. per week) and each house would cost £213. The Natal Indian Congress has indicated that, in its opinion, the rentals would be too high.

Blind People Among Indians

"The Natal Zenana and Indian Blind Society," a society which deals with cases of blindness in Natal will be glad if cases of blindness, or other information concerning blind people, their welfare, etc., is brought to their notice. Any information or names and addresses of such cases should be sent to Mrs. Gordon Oswelon, 345 Vause Road, Durban.

For Not Supporting His Aged Parents

For failing to support his aged parents a married man, Edward Arthur Bower, is sentenced to 30 days' imprisonment, 15 days of which will be on spare diet and solitary confinement, by Mr. C. H. Poppe in the Pretoria Magistrate's Court. The sentence is suspended for three years on condition that he paid £2 a week—£1 as ordered by the Supreme Court and £1 in respect of arrears—for his parents.

Sydenham Ward Indian Ratepayers' Association

After ten years' continuous service as president of the Sydenham Ward Indian Ratepayers' Association, Mr. L. Panday has resigned owing to ill-health. He has been appointed an honorary life vice-president. Officers for the current year elected at the annual meeting of the association are: President, Mr. J. S. Roopnarain; vice-presidents, Messrs R. Muhabeer, S. Beljhaul, W. Babookal, R. Woodcock and J. W. Godfrey; honorary secretary, Mr. R. Regnath; hon. treasurer, Mr S. P. Singh. Circuit members.—Clare Estate District: Messrs. Sirlpat, M N. Mahomed and H. D. Khan. Springfield District: Messrs. S. Perumal, R. Ramothar, N. Harinarain and G. Boolarie. Canton Hill District: Messrs. T. Rughbir, Rungasamy Perumal, K. Bachoo and Soonsamy Naidoo. Overport District: Messrs I. K. Maharaj, S. Beljnath, D. Maistry, H. S. Singh and Teddy Thumbadoo. Sydenham District: Messrs. D. G. Satya Dev, S. Soodyall, R. K. Chetty, Sheik Hyder and M. Newpaul, Combined Areas: Messrs. R. Chotai, Roopen Maharaj, S. Rajpaul, A. Soobiroo, S. Vythilingum, Mahomed and Jack Nadasen.

Mr. Das Welcomed In Maritzburg

A public welcome reception under the auspices of the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch) was accorded to Mr. S. D. Das, B.A. (world tourist and journalist) of India, on Sunday last at the H.Y.M.A. Hall, Church Street, Maritzburg, and the hall was packed to capacity, when Mr. F. J. Lewis, the Mayor of Maritzburg presided and was supported on the platform with Dr. and Mrs. M. R. Peters, Rev. J. Sundaram, Messrs. K. Soobramoney, A. R. Peters, W. Walthew, B. R. Naidoo and G. Benjamin. The Mayor in introducing Mr. Das to the gathering extended a cordial welcome on behalf of the City and Borough of Maritzburg, and the Mayor made mention that Mr. Das obtained his B.A. degree at the very young age of 16 years, and was also a Professor of the Calcutta University, and is a journalist contributing to all the leading papers in India and overseas. Mr Das was then garlanded by Miss Govindsamy, and also the Mayor on behalf of the Association. The following gentleman associated themselves with the welcome extended to the distinguished visitor namely Dr. M. R. Peters, Rev. J. Sundaram and Mr. W. Walthew on behalf of the Natal Coloured welfare League. Mr. Das at the outset thanked the association for the very cordial welcome extended and spoke on "Modern India". Another lecture was delivered by Mr. Das on Sunday morning under the auspices of the Indian Young Men's Association (Pentrich), at the E.I.S. School Hall, Pentrich, and spoke on "Present day India", and the meeting was presided over by Mr. K. Soobramoney. The third lecture on "Comparative Religious" was delivered by Mr. Das on Sunday evening under the auspices of the Hindu Young Men's Association, Mr. V. K. Pillay (president) presided.

Mr. Vithaldas M. Ghelani who has announced his desire to donate £500 on the £ to £ basis for an Indian Ward in the new hospital to be erected at Louis Trichardt, Northern Transvaal.

શ્રી. વીઠલદાસ મઠારજી પેઢલાણી

જેમણે ચુમરડીબાર્ટ ખાતે બીમારમાં બાનદાર નવી હોસ્પીટલમાં મરદાર સાથે મરબા બાબતમાં બર્સે લીટો વેરો બાબવા માટે પોતાના પાકિસ્તની ઉદાર બબાવત બાંધેર કરી છે.

Ferreira Indian School

The following is receipts and expenditure accounts of the Ferreira Indian School as at December 11, 1936:—Receipts: Balance at Bank £57 7s. 2d., Balance on hand £2 8s. 4d., School Funds £24 1s. 9d., Donations £131 17s. 6d., Sale of Badges £6 10s., Advertising £1 5s. Expenditure: Clinical expenses £6 2s. 3d., Stationeries £2 15s. 3., Science apparatus etc., 13s. 2d., Sports £6 17s., Our Children's Day £4 17s. 3., Jerseys and Shoes £7, Concert £14 9s. 10d., Cupboards and Books £35 0s. 3d., School Badges £9 1s. 6d., Typewriter £4 3s. 9d., 'Doctor (honorarium) £21. Sundries £1 1s., Balance at Bank £130 1s. 5d., Cash on hand 6s. 11.

Cycling Round The World

The following officials of the Colonial-born and Settlers' Indian Association (Maritzburg branch), Dr. M. R. Peters, Mr. K. Soobramoney and Mr V. K. Pillay, presented a purse to the three Indian cyclists, K. Khanna, R. Chandi and S. Shroff, who are touring the world on bicycles. The cyclists who were in Maritzburg for about 11 days thoroughly enjoyed their sojourn and are now in Durban.

St. Anthony's Indian Catholic Mission Concert

On Thursday evening January 21, an unique gathering of all sections of the community including Europeans and Coloureds assembled at the Hits, Johannesburg, to bid farewell to Advocate Guana Prakasa, a representative of the Ceylon Government at the Empire Exhibition, on the eve of his departure for his Homeland. The function was in the form of a concert entertainment and under the patronage of His Lordship, D. O'Leary, O.M.I., D.D., Vicaire Apostolique of the Transvaal. On behalf of the Indian section of the Catholic community, Mr. Prakasan was garlanded, and the Children of Mary sang "Farewell Prakasan, Ye noble Son of Ceylon"—composed by Mr Sol. D Rayoppen, who conducted the Choir and presided at the piano. His Lordship, in bidding farefarewell asked Mr. Prakasan to convey the good wishes of his people to his country. Mr Prakasan, in thanking His Lordship and Mr. Marden for their expression of goodwill and bon-voyage said that he was greatly impressed by the hospitality extended to him by the people of Johannesburg.

A Grand Wedding

A very picturesque wedding took place last Saturday afternoon at St. Paul's Church when Miss Barbara May Chonco youngest daughter of Mr. and Mrs. F. J. Chonco of Tongaat was married to Mr. Leslie Gokhale Joshua youngest son of Mr. and Mrs. J. S. Joshua of Verulam. The Revd. G. E. H. Mort officiated at the ceremony. Mrs Pillay of Cluntown and Mr. Reg. Joshua rendered "Because" most beautifully during the signing of the register. After the wedding a reception was held at the S. O. E. Hall where some 300 guests assembled. The toast of the bride and bridegroom was proposed by the Revd. G. E. H. Mort and that of the parents by Messrs. A. Christopher and V. Lawrence. After the reception Mr. and Mrs Leslie Joshua left for their honeymoon which is being spent on the Coast. The bride wore a smart travelling suite of blue with pink buttons and pleated sleeves. There were numerous and costly presents. The bride's gift to the bridegroom was a gold ring studded with diamonds and the bridegroom's gift to the bride was a gold cross and chain.

A SOUTH AFRICAN ON INDIA

THE POLITICAL FUTURE

DANGERS THAT MUST BE OVERCOME

The following is the ninth and the conclusion of a series of articles contributed to the *Rand Daily Mail* by Mr. Leif Egeland M.P. a member of the South African Parliamentary Delegation that recently visited India

WILL Democracy, of which as yet only a fraction of the Indian people have any experience, and which differs *toto coelo* from the traditional Indian rule of "dictatorship by saints and sages," ever succeed in the long run in India? How will these new reforms work in the troubled years that lie ahead?

Decades will probably pass before the first of these questions is answered, but so far as the second is concerned almost everything will depend on the results of the elections in a few months' time, and to a lesser extent on the personal fortunes during the next few years of the leading extremist politician Pandit Jawaharlal Nehru.

The danger of deadlock would become real if Congress Party non-cooperators gained majorities in the Provincial Councils, proclaimed a fresh civil disobedience campaign and so stultified the working of the democratic machine. This danger is probably less real than it was in the more bitter, days of 1921 and subsequent years, when civil disobedience was tried out and failed. Moreover, an electorate to whom the right of provincial self-government is now offered is more likely to want to exercise that right than to support fanatics anxious to wreak their vengeance on the British Government by refusing to serve their Province.

As the Viceroy recently observed, whatever party managers say, it is the electorate which in these matter shapes parties as well as policies. An encouraging feature which we noticed was the formation now taking place in the various Provinces of more or less definite Parties with concrete election programmes—and of these only one, admittedly the strongest and best organised, namely the Congress Party, seems committed to a policy of unqualified obstruction.

Divided Opinions

Even within the Congress, however, there is a rift of opinion. Nehru, its President, is for doing everything "to wreck, destroy and uproot the new constitution." To him, as he told a huge Madras meeting recently, it will be a fatal error for the Congress or Congressmen to accept office that inevitably involves cooperation with British Imperialism

> Nehru's chairman at this same meeting, another prominent Congress politician, promptly issued a statement "that for Congressmen not to accept office in the Provinces where they get majorities will be directly playing into the hands of British Imperialism and its worst allies, namely the communalists and reactionaries."

I came across leading Congressmen in several centres who favoured working rather than wrecking the Reforms, and the chances are that public opinion on the one hand and the lure of office on the other will swing Congress against Nehru on this point. If so, and if from the start sufficient moderates are elected to ensure orderly progress, then Congress may abandon wrecking tactics as futile, and settle down into a strong and useful Opposition growing in a sense of responsibility, and when in office capable of doing valuable and constructive work.

Hitherto, Indian politics have suffered from unreality and irresponsibility. The

B. W. CANEY
— Jeweller —
164 West Street, Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes.

Congress opposition, reckless to the point often of encouraging terrorism, has believed in non-cooperation and obstruction. The Indian National Congress itself was founded many years ago by a retired British official, Hume, and was for long a moderate organisation before becoming the extremist rump that it now is

Political divisions in India have so far been even more unreal than they were in South Africa before 1933. As Nehru admits, "most present day Indian parties are like Tweedledum and Tweedledee: no real principles divide them." If under the new constitution political parties learn to divide on economic and practical issues, then there is a real chance for the Reforms and for democracy in India

Extremist Leader

Jawaharlal Nehru, a product of Harrow and of Cambridge, is to-day the dominating figure in Indian politics. As his recently published autobiography shows, he is a master of English prose and the best exponent of the ideology behind Indian nationalism. A frank and fearless Communist, he has the courage of his convictions—in every sense of the term for has spent long years in gaol. His fearlessness is shown as the fact that he does not hesitate to criticise even Gandhi, whom as a man he reverences

> Nehru's fanaticism was shown in his refusal of an offer of release from prison in order to nurse his critically ill wife, because release would have been conditional upon his promising not to take part in revolutionary propaganda, until such time as the period of his imprisonment normally would have expired. His uncompromising sincerity is such that he would rather sacrifice all, including probably India itself, than be false to his political creed.

Bitterly hostile to Britain he pins his hopes on Communism, largely because a Fascist triumph would strengthen the grip of British Imperialism on India. His main objection to the new constitution is that the presence within the Federation of the Princes will effectively bar the way to socialism. To him the new constitution is like a motor-car with all brakes but no engine. There will undoubtedly be relief in Government circles if Nehru does not succeed in establishing a precedent by being re-elected as President of the Congress.

Gandhi's Influence

Gandhi is taking no active part in politics just now. In spite of the obvious unsoundness of many of his ideas, notably his handspinning obsession and opposition to the machine industry, he remains a unique and magnetic personality, a sincere social reformer and an immense spiritual force, whose hold on the masses remains almost mythical. Some people consider him at by a spent force, but his name is still one to conjure with, and, among Congressmen, only a Nehru would dare oppose him.

Gandhi's present detachment from active politics encourages the hope that he will not repeat his blunder of 1920, when with saintly inexactitude he denounced the British connection as "Satanic," and threw all his energies into wrecking the 1919 Reforms. Guided in his politics almost always by instinct and a perverse puzzle even to his closest associates, Gandhi would be just as likely if he re-entered politics to take the one extreme or the other, and it may therefore be for India's best

if the Mahatma preserves indefinitely his present golden political silence

Moderate Attitude

As far as the so-called Liberals are concerned, moderates like Sastri, the Aga Khan and Sir Phiroze Sethna, their attitude to the Reforms is fairly clear and consistent. They have been bitterly disappointed that the more die-hard element in the British Government were responsible for the almost entire rejection of their suggested amendments to the India Bill of 1935. The moderates will not, however, endorse wrecking tactics which they regard as an untenable policy of blank negation; but they will work the constitution for what it is worth while striving to supersede it by something better

> Although the strident extremist section still cry for Purna Swaraj, or secession from the British connection, one wonders whether except for a few fanatics, independence is not just a vote-catching cry, and is becoming even less practical an issue than it is in South Africa.

The position of the Princes, the existence of Anglo-Indian and European minorities, communal differences and much else completely render Swaraj to something academic and chimerical For however easy it is to talk of independence, no one has any practicable programme for attaining it and I doubt if many in their hearts of hearts really desire it,

The Real Goal

India's real goal is Dominion Status, equality of Status within the Commonwealth The success of the present Reforms would immeasurably hasten the attainment of the full autonomy she craves. I doubt if any unprejudiced observer could hold that under present conditions India is fit to face the risks of unsafeguarded self-government

From every well-wisher of the Commonwealth and of the future peace of the world, India is, however, entitled to respect and sympathetic understanding in the crescendo of her upward march to unity and autonomy, and especially in her efforts to raise her national self-respect and to satisfy her legitimate national pride.

The very fact, apart from the success of our delegation, the visit of representatives from an associated state within the Commonwealth coming at this time on a mission of courtesy and goodwill, has—as I heard more than once in the course of our tour—been of real value to India in enhancing that national self-respect of a highly sensitive people who smart under an inferiority complex bred in the many decades of subjection.

If the statesmanship enshrined in the present Act, and that of the leaders both inside and outside India, can so influence the course of future events that it becomes possible for a United India to take her place as a contented member of the Commonwealth then the cause of world peace and of racial reconciliation will have been powerfully advanced.

As Mr. Hofmeyr said in his speech at Hyderabad, "One of the very essential tasks of the British Commonwealth of Nations is to play its part in making possible a reconciliation between the spirit of the East and West and in securing a synthesis of the East and West. It would seem to be India's role to be the chief representative of the East in the Commonwealth, and that surely makes it part of India's task to help in ensuring that that reconciliation be secured and that synthesis be achieved."

Things In General

Banks And Transfer Of Money

It is notified that in future the banks with the co-operation and assistance of the South African Reserve Bank, will transfer sums of £500 and over between Pretoria, Johannesburg, Capetown, Durban, East London and Port Elizabeth free of commission and subject only to a nominal fee of 5/-, plus the cost of the telegram if the money is remitted telegraphically. For amounts less than £500 existing rates will apply with a maximum charge of 5/-.

Nizamia Muslim Society (Maritzburg)

A council meeting of the Nizamia Muslim Society was held on Tuesday last. The following were present: Messrs. S. M. Ally, S. A. Saiet, A. Shah, A. Kader, S. M. Kader, Shaik Yusaf, Hajee D. Peerbhai, A. R. Deen Ally. Six new applications for membership were read and accepted. It was unanimously decided to have the first annual meeting during the month of March next. A vacancy on the committee was filled by the election of Mr. M. O. Effendi. Among the letters read was one from the private secretary to the Governor-General acknowledging the society's loyalty to His Majesty the King It was decided for record purposes to have a census taken of all the Muslims in Maritzburg and suburbs.

The Aga Khan In Zanzibar

The Aga Khan, continuing his triumphant tour of East Africa, on Monday reached Tanga. The whole town and island has a carnival air and at the aerodrome the Aga Khan was met by thousands, representative of many communities. He plans to spend several days in Zanzibar.

Exit Gretna Green, Home Of Romance

It seems probable that this year will mark the end of the romantic marriages over the anvil of the historic smithy at Gretna Green. The report of a departmental committee on marriage in Scotland is expected to contain recommendations making Gretna Green marriages illegal. Hitherto, all that was necessary was for a couple to declare before witnesses that they were both unmarried and that one or the other of them had resided in Scotland for 21 days, whereupon the caretaker of the smithy—which is now also a museum—declared them married. He entered the marriage in a register, for which a fee of £1 was charged.

Don'ts For German People

The newest "crimes" punishable with hard labour are contained in the draft of the new Penal Code issued recently in Berlin It includes:

Strikes and lockouts,

Attacks on "unwillingness of the nation to work,"

The betrayal of industrial secrets,

The malicious creation of shortage in vital commodities,

Verbal attacks on Herr Hitler,

Disparagement of deeds of the German Army or national heroes,

Ridiculing marriage and motherhood,

Public advocacy of birth control and inciting suicide.

The Late Mrs. M. R. Pillay

A gloom was cast over Durban and surroundings on Saturday January 17 when the death occurred, of the late Annapathi, wife of Mr. M. R. Pillay, the well known and popular twin artist at her late residence, 9 Canon Avenue, Overport, Durban. The deceased was ailing for a considerable period, and at the time of death was 32 years old. She was very popular and respected by friends and relatives, and leaves behind her sorrowing husband, 3 children and a large circle of relatives to mourn her loss.

The Sporting World

By "Rambler"

All-India Cricket Team Trouble

LAST year when the All-India Cricket team toured the British Isles there were many dissensions in the team and one player was temporarily suspended and ordered to return to India. A full meeting of the Indian Cricket Board of Control discussed at Delhi the report of Beaumont Committee on the dispute in the All-India team that toured England last year, and found as follows—(1) That Nayudu, vice-captain, did not support his captain, (2) The captain and Vizianagaram split up the team into parties. (3) The mutiny was faulty. (4) The team was too large. (5) No blame attached to the manager, except that he did not send players to bed in time. (6) There were no breaches of discipline on the field. (7) Amar Nath was guilty of ill-mannered and rude conduct, but in a private place. In view of the warnings given, the captain and manager were justified in sending Amar Nath home, but the board considered the punishment too severe. It was recommended that the board's sentence on Amar Nath should stand, but that he has already expiated his offence, he should be allowed to play in India, provided he apologises to the board.

Cricket At Verulam

On Sunday January 24, The Natal Steam Laundry C.C. of Durban travelled to Verulam to meet the Verulam Temple C.C. in a friendly fixture. The game was very exciting and full of thrills. The Verulam Temple C.C won by nine wickets and 91 runs on the double innings. The scores were: Verulam Temple C.C. first innings, 114 runs (M. G. Kathrada 30, J. Jaigarth 19, Gavin Maistry 17, R. K. Pillay 15 not out); Natal Steam Laundry C.C first innings, 43 runs (Padayatchy 22, G. H. Box 7 wickets for 18 runs). Verulam Temple C.C. second innings, 58 for one wicket declared (Krishna Maharaj 28, Gavin Maistry 24 not out). Natal Steam Laundry C.C. second innings, 29. (J. Jaigarth 6 for 15).

On Sunday January 31, the Verulam Temple C.C. will meet the Kingsmead C.C. of Durban at their grounds, commencing at 9.30 a.m.

Hiking

A party of students consisting of A. N. Lazarus (of Fort Hare), Haidoo Abbal, Inder Brandaw, Cyril Narroo, M. Soobiah and R. Pahalad Singh of Sastri College went for a hike to Richmond on January 6. Near Drummond a heavy rain fell and a chilly wind blew and these hindered progress. In the morning the journey was resumed, the party branched. It took them 6½ hours to walk 25 miles from Durban to Richmond. This was their first experience of hiking and in spite of the fatigue all seemed happy.

Indian Footballers For Siam

There is a possibility of an All-India soccer team visiting Siam this cold weather under the aegis of the Indian Football Association (Calcutta). This fact was announced at the Council meeting of the I.F.A., recently when a letter from Bangkok (Siam) received by the I.F.A. through the Bengal Governor was read and considered. It transpires that Siam is anxious to invite a team of Indian footballers for a series of matches in Siam next December, guaranteeing all expenditure and a percentage of the gate proceeds. The I.F.A. Council accepted the invitation and authorised the Secretary to cable their acceptance. A committee was appointed to settle the details, the personnel being the Maharaja of Santosh, P. Gupta and J. B. Howle, with the Joint Secretaries ex-officio. It is learnt that the Association's effort will be to send a team chosen out of the best players from all parts of India.

Physical Training For Colleges

After giving a demonstration of physical and yogic feats and delivering a lecture in Jubbulpore and Robertson College and Hindu University, Benares, Professor Ramamurthi, Indian Sandow, interviewed on the eve of his departure stressed the introduction of compulsory physical culture training in schools and colleges and advised youth to become strong and masculine. Advocating vegetarian diet, Prof. Ramamurthi remarked that it was absurd to say that meat was essential for human diet. He appealed to them to patronise Indian exercises and thus become the nation's pride.

Indian Play Success

The Coronation Indian Social, Educational and Recreation Society staged a play from Ramayanam entitled "Indrajithan Mothanam" with great success at Briardene, in aid of their Tamil School Building Fund, before an appreciative audience of about 800. The Society and the management wish to thank the audience for their patronage and civility and for the help, monetary or otherwise, in contributing to this success.

Indian Scouts Tour Of Transvaal

The contigent of Indian Scouts and Guides which recently toured the Transvaal returned to Durban by special train recently. The Durban and District branch of the Indian Boy Scouts Association records its deep appreciation of the kindness and interest shown the children, especially in Johannesburg, where many members of the community did their best to make the contingent's stay a comfortable and happy one. After a short stay at Johannesburg the contingent left for Pretoria, where the Union Buildings, the Haartebeestpoort Dam and the Royal Mint were visited. The tour is regarded as a big success from every aspect, the visit to the Empire Exhibition and the sightseeing being the main features of the itinerary.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany the order V.P. ORDERS will not receive attention Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana . . . . . 6d.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait . . . . . 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

Containing Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rafiuddin Ahmed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shah, Sir Ali Imam, Sir Hasan Imam, Wazir Hasan, Sir Dinshaw Edulji Wacha, Sir Rahimtoolla, Abdul Ahmed Khan, Syed Hasan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Akbar Ali Baig, Jinnah, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers

Price . . . . . 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. Pattabhi Sitaramayya)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many of India's arts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the use of Khaddar and the good work by exalting the question of Khaddar up to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform.

Price . . . . . 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Ramaji Satthianadhan, B.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price . . . . . 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade.

Price . . . . . 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.

By E. B. Havell. Price 5s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS—

By V. G. Kale, M.A. Price 4s

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906—1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:—

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in *1896 by Swami* [illegible] *Jayanti* and conducted by the monks of the Ramakrishna Order. It is devoted to Vedanta, Religion, Philosophy, Culture, Education, Art and other [illegible]

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order, some of its contributors are:

Prof. Nicholas Roerich — Prof. Sunity Kumar Chatterjee, M.A., D.Litt. (Oxon)

Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A. — Prof. Nalini Kanta Brahma, M.A., Ph.D. (Cantab.)

Dr. Maria Montessori, M.D., D.Litt. — Prof. E. P. Hoernlé (New York)

Prof. Benoy Kumar Sarkar. — Dr. Sudhindra Bose

Dr. J. H. Cousins. — Mr. C. V. Chintamani

Radha Kamal Mukerjee, M.A., Ph.D. — Dr. Bijan Raj Chatterjee, D.Litt.

Prof. Mahendranath Sircar, M.A., Ph.D. — Prof. P. K. [illegible] I.E.S. Ph.D. D.Litt.

Prof. M. H. Syed, M.A., Ph.D. — Prof. E. E. [illegible]

Dr. Thanikaith Das — Prof. M. Winternitz Ph.D.

In addition to thought provoking articles [illegible] spiritual instructions of immense practical value.

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings or $ 3.

ADVAITA ASHRAMA

4, Wellington Lane, Calcutta, India

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

સત્યના પ્રયોગોનું સાપ્તાહિક
અને ઇન્ડિયાનું અભિપ્રાય.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૯ જાન્યુઆરી ૧૯૩૭ અંક—૫.

નોંધ અને સમાચાર

રહેઠાણો બાકી કરી જવાની નોટીસો

ઓરેન્જ ફ્રી સ્ટેટ (ફેડરેશનમાંનું) માં વસી રહેલા હીંદીઓ પર અને રંગીન લોકોને લગતા જોકટની કલમ પોતાના રહેઠાણો રદબાતલ કરવામાં આવ્યાની અને માલુ ગાસની આખરીઓ તે બાતી કરી જવાની મ્યુનીસીપાલીટી તરફથી અપાયેલી નોટીસોના સંબંધમાં સત્તાધીકારીને કરવામાં આવેલી અરજીઓનું પરિણામ જણાવવા અરજન્સ ના. હીંદી અને રંગીન રહીશોની સોસાયટીની એક મીટીંગ રેવરન્ડ ખા એસ. પ્રે. કીગાગબળીના પ્રમુખપણા નીચે મળી હતી. મી. કીગાગબળીએ રાકબારથી આવ્યા સુધીમાં બનેલા બનાવોની વીગતો બીજાઓને જણાવી અને કહ્યું કે કાઉન્સીલે છ માસની મુદત આપેલી છે જે દરમીયાનમાં બાકી બધાના લોકો પોતાના રદ થયેલા રહેઠાણો બાકી કરી જવાં પડશે. આ નીચે પ્રમાણે ઠરાવો પસાર થયા હતા

"આ મીટીંગ કાઉન્સીલે કરેલ ગાસની વધુ મુદત આપેલી છે તેને માટે કાઉન્સીલનો આભાર માને છે, પરંતુ કાઉન્સીલને સબોધ જણાવે છે કે જો એ મુદતની આખરીએ કાઉન્સીલ તરફથી તેઓને રહેઠાણો પુરા પાડવામાં નહિ આવેલાં હોય તો તેઓથી પોતાના બાકીનાં રહેઠાણો બાકી કરી શકાશે નહિ."

"આ મીટીંગ પ્રમુખને આ બાબતમાં મુલ્કી પ્રધાનની મુલાકાત લેવા અને તમની રજુઆત આગળ રીયાન રજુ કરી વધુની રાહત અપાવવા વિનંતિ કરવા સોંપવું સત્તા આપે છે."

નજદુર સોસાયટીના સેક્રેટરી મી આને પી. કજન સેક્રેટરી બાને મીસીસ ઓપરજેન અને મા. જી. નાયકુ ટ્રસ્ટર ચુંટાયા છે

નિર્દોષ હિંદી બાળકો રમતના મેદાનમાંથી બાતલ

મા. ચુલામ એમ કેસવજી 'ડાંડરીયા ન્યુસ' માં નીચે પ્રમાણે પત્ર લખે છે:—

"ચુમ સ્ટ્રીટના નીચલા ભાગમાં પ્રોવેશન ની નજીક આવેલી એક એકર રમત ચમતનું મેદાન છે, કે જ્યાં હીંચકા વિગેરે બાળકો માટે રમતની વસ્તુઓ ગોઠવવામાં આવેલી છે કોઇ કોઇ વખત હીંદીઓ અને રંગીન વસ્તુના બાળકો પણ આ હીંચકા વિગેરેપર રમતા જોવામાં આવે છે. કેમ જાણે યોરોપીયન માટે પ્રોવેશનના રમતનું મેદાન છે જ્યાં દોડી અને રંગીન વર્ણના બાળકો માટે એવું એક રમણ નથી. હીંદી બાળકો માટે આવાં રમણના અભાવે તેઓ ઉપરોક્ત મેદાન, કે કોઇ પણ અમુકની બાલીકાનું નાક દેખાય, તેનો ઉપયોગ કરતા હતા અને નિર્દોષ આનંદ મેળવતા હતા. પરંતુ હવે મ્યુનીસીપાલીટીએ આ હથે "યુરોપીયન બાળકોને માટેજ" એવી નોટીસ ચોટી બીત—યુરોપીયન બાળકોને બાતલ કરવામાં આવ્યા છે."

પ્રીટોરીયા એ યુનીયનની રાજધાની છે અને યુનીયનના સમગ્ર રાજેરામા સૌથી વિશેષ હીંદી એવું વીરોધ છે એ રાજેર એજ છે કે જ્યા ૧૮૮૨ ની સાલમાં મહાત્મા ગાંધીજીને બ્રાહેર રસ્તાપર પગથીયરથી ધક્કો મારી ફેંકી પાડવા માં આવ્યા હતા. આજે જો કે એટલી હદ સુધી જવામા નથી આવતુ છતા એ રાજેરે પોતાનુ અસલીપણું સાવ લગ્ન દીધેલુ નથી કેટલાક અસલી વિચારોને તે કજુ યુરલપણે વળગી રહ્યું છે. દાખલા તરીકે કાઇ પણ હીંદીને કોઇ પણ મકાનમા લીઝહોલ્ડ ધોરણ કરવામાં આવતા નથી પહી તમે તે ગમે તેવા મહારા હોય. ધનમંત્ર હોય તો પણ તેને ઘરદર પરજ આપવા પડે. બ્રાહેર રાહનો જવા કે ટ્રામમાં પણ તેનાથી બેસી શકાય નહિ. માત્ર બીન—યુરોપીયનો માટે બાસ ધોરણસરના રાખવા મા આવેલા વાહનોનોજ તેનાથી ઉપયોગ થઇ શકે. કુદ મુદ્દાપર મ્યુનીસીપાલીટીએ હીંદીઓ માટે એક સ્કુલ બંધાવા સામે પણ વિરોધ દર્શાવ્યો હતો. અને હવે ઉપલા પત્ર પરથી જોઇ શકાશે કે જાહેર રમત ગમતના મેદાનમાં હીંદી બાળકો અને બાળકો સાથે હીંચકા ખાવા નિર્દોષ આનંદ મેળવતા હતા તે પણ અટકાવી દેવામાં આવ્યા છે કારણ માત્ર એટલુંજ કે તેઓની ચામડી જરા કાળાશ પડતી છે! હવે શુ યુનીયન સરકારની હીંદ પ્રત્યેની આ "શુભેચ્છા" ની હદ રાચશે નહિ!

રોડેસીયામાં એશીયાટીકો વિરૂદ્ધ ચળવળ

ખુલવાયો ચેમ્બર ઓફ કોમર્સની જનયુઆરી તા. ૨૦ મીના મંગળવારે મળેલી મીટીંગ મા કોસોનીના ગુજ્ય શહેરોમાં યુરોપીયનોના વેપારના સત્તાઓમાં એશીયાટીક વેપારીઓના પ્રવેશનના પ્રશ્નપર ચર્ચા થઇ હતી. કાગદાપો એ પ્રવેશનપર અંકુશ મુકવામાં નહિ આવે તો રોડેસીયાના શહેરો સેડીરમાય, કોસોનીગો અને અન્ય નાદાલના શહેરો અને ટાઉન કોસોનીના શહેરોના જેવી જગ્યા એશી દશીયો કરશે માં આવ્યો હતી. યુરોપીયનોએ એશીયાટીકો અને નેટીવોના વેપાર માટે ચોકસ વીસ્તારો નીમિત કરવાની મ્યુનીસીપાલીટીઓને સત્તા આપી છે તેટલા માટે ટાઉનસ—સીપ અને સ્ટેશન એકટમાં સુધારો કરવાની સરકારને વિનંતિ કરનારિ ઠરાવ પસાર કર્યો હતો.

રોડેસીયાના હીંદીઓએ અત્યાર સુધી પોતા ના મુનીસ્પાલીટીમાં વસતા બાકીઓ કરતાં વધારે સારી સ્થતિ ભોગવતા આવેલા છે અને યુરોપીયનો અને તેઓની વચ્ચેનો સંબંધ પણ મોટા ભાગે વર્ષો વર્ષના આવેલો છે આથી ખુલવાયો ચેમ્બર ઓફ કોમર્સનો ઉપરોક્ત ઠરાવ આશ્ચર્ય ઉપજાવનારો છે. રોડેસીયા પણ્ણીજ મોટી વસતી પોતા ચિતાળ અને આફ્રીકાપાર્યો દેશ છે. બાકાતીઓની મોટી સંખ્યાને નવા સમાવેશ ગાય શકે ન. તેમ છતા એવા બંધ બીલીશ નેટલમાંના આવા અન્યાયકારક વિચારો દર્શાવવા એ નહિ સમજી શકાય તેવું છે. અમે ઉમેદ રાખીએ કીએ કે રોડેસીયાના આગેવાન હીંદી બાકીઓ સ્વમૂત રહી સત્તાના દુરપયોગ રોકવાને સાંપતા ઉપાયોને લેવામાં પ્રમાદ નહિ કરે.

કોસ્મોપોલ્ડ ઝોરીયાટીક લીગ ટ્રેજરર અકબ કમીશન

ઉપલા કમીશનના સેક્રેટરી તરફથી જણાવવા માં આવે છે કે જે જે બાળકોએ પોતાના લાયસેન્સો અને બીજા દસ્તાવેજોની મુળ નકલો કમીશન સમક્ષ રજુ કરેલી છે તે હવે તે દસ્તાવેજોને પાછા આપી દેવામા આવશે. આથી જેઓ પોતાના લાયસન્સ કે બીજા દસ્તાવેજોનો મુળ નકલો પાછી લેવાની ઇચ્છા તેમને પત્રદ્વારા કમીશ્ન સેક્રેટ પાસે આવેલી જુની પોસ્ટ ઓફીસે ૧૫ ફેબ્રુઅરી ૨૯ માં તેને બારે મોકલી કરવી.

કુદરતી વર્ણભેદ

ડૉ. મુલ્તાપર નેટાલીસમર્પણમાં મળેલી દક્ષિણ આફ્રિકાના ખ્રીસ્તીઓની કાઉન્સીલ સમક્ષ પ્રમુખશ્રી ના પ્રવચનમાં ડૉ. ગાર મલ્તાનએ બોલતા જણાવ્યું હતું :—

"દક્ષિણ આફ્રિકાના નેટીવ ખ્રીસ્તી કાઉન્સીલ પાસથી એવી આશા રાખવા છે કે આ દેશમાં જુનાના દરેક વ્યવહારના વર્ણભેદ થી ઉપરવામાંના કુદરતી વર્ણભેદની અસરોનો તે અજાણ નથી. તમે જોઇ શકો છો કે આપણા દેશમાં નથી બાગના તમ બાલીકાઓ બીજા પણ નથી બાગના. પરંતુ એટલું તો અગત્યનું ગાદીઓ હીંદમાં કે જેમ બીજા રાજકારણમાં આ દેશની પ્રજાના વર્ણના રંગોને માટે તકાલ કોઇ ફેરી ગોઠવણ બાલ કોઇ પણ બનતો કુદરતી ભેદભાવ દુર થવા નહિ દેવાય.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, જાન્યુઆરી તા. ૨૯ ૧૯૩૭.

આંતર લગ્નોનો ખરડો

આંતર ધર્મોનો ખરડો, જે ટ્રાંસવાલની યુનાઇટેડ નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના પ્રમુખ જનરલ હર્ટ્ઝોગ પાર્લામેન્ટમાં રજુ કર્યો હતો, તે ફરતી ચર્ચા ચૂલવણી રહી છે અને આજ પેઢીકમાં તેની ચર્ચા ફરી મળ્યા બહુ મોટો સંભવ જણાય છે. એ ખરડો પુરોપીયનને એશીયાટીકો કે નેટીવની સાથે લગ્ન કરવાની બંધી કરતારો છે પરંતુ પુરોપીયન અને નેટીવો કે એશીયાટીકો વચ્ચે - એશીયાટીકો અને આફ્રીકા, કે નેટીવો - નેટીવો વચ્ચે લગ્નો થવા રોકતો નથી.

જાન્યુઆરી તા. ૨૫ પાનાં ભાંડમાં એ ખરડા વિશે ચર્ચા અમે કરવાની બાકી હતી કે એવા ખરડાને અમે આવકારવાયમ માનીએ છીએ, પરંતુ તેની મર્યાદા જોવાએ તેટલી પહોંચી શકાય એમ આપણે નથી. ખરી રીતે સાચીજ આપણે ત્યાંના આંતર લગ્નો પર પ્રતિબંધ મુકાવો જોઇતો હતો. વિશેષમાં અમે જણાવ્યું હતું કે એ ખરડા પાછળ હેતુ ભલે ગમે તે રહ્યો હોય છતાં અમે તેનો વિરોધ કરવા નથી ઇચ્છતા, કેમકે, નૈતિક દૃષ્ટિએ તે એશીયાટીક કોમોજ તેટલીને પોતપોતાની વચ્ચે લગ્નો કરનારને મદદ પહોંચે.

અમારાથી ચિરકાલ મત પરાવર્તનારાઓએ

આપણે ત્યાંના લોકો અમને ઓટલો બાદ તો કરતાજ, પણ આપણા કટ્ટામાંજ બાકીનો—બાકી રહી જોહાનીસબર્ગમાં આંતર ધર્મો કરેલા જે આંતર જોડાઓ કરતા મારતા હશે—તેઓની સામાજીક કટાક્ષ આપણા પહોંચતો. એ સિવાય બીજાઓ, અમે માનીએ છીએ, કે એ ખરડાથી મોટી ચિંતામાં પડી ગયા હોય કેમકે તેમનાં આંતર-લગ્નો નહિ થતા હોવાથી તેઓ સિદ્ધાંતમાં તેમના માને છે.

જોકે બજાર ખરડામાં બાકી ખરાબ કલમો હતી એ બાબતનો અમે ઇન્કાર નથી કરતા. દાખલા તરીકે, તેને લીધે એવી કલમ હોય, કે જેમાંથી પુનાવતનની બાબત આંતર ધર્મ કરેલાં હોય અને તે પુનાવતનનું કારણ ધર્મ તો તે સમયને બોટા કરારવામાં આવશે અને બાકી, પુરુષ ખ્રીઓ સાથે રહેતા તો તે ગુન્હો ગણાશે, તેવી એવી કલમ જરૂર વાંધાભરેલીજ ગણાય અને તેનો વિરોધ કરવો જરૂરીજ ગણાય.

આંતર લગ્નોનો સામાજીક દોષ દૂર કરવાને કાયદો કરવો અયોગ્ય ગણાય - નાહક ગણાય તેવી અમારી દલીલો અમે આઠ ઉતરવા નથી ઇચ્છતા. પાર્લામેન્ટમાં જે કોઇ પણ ખરડો રજુ કરવામાં આવેલો હોય તેને વિષે આમ મત દર્શાવીને રાજીએ અને તેના ગુણદોષ ઉપરથી તેને ટેકો આપી અથવા તેનો વિરોધ કરી શકીએ. પ્રસ્તુત ખરડાના સંબંધમાં, તેને કે કટ્ટાકાર બાબતોએ અમારા મનને બળતા નથી થતા, તેમ છતાં અમે તેનો વિરોધ કરવાને બળવા કારણ કોઇ રહેતું નથી. અમે ઉપર જણાવી ગયા છીએ તેમ આંતર લગ્નો નહિ થવાં જોઇએ એ સિદ્ધાંત માં અમે બાબતોએ છીએ અને તેથી જ કાયદો એ સિદ્ધાંત રચાયિત કરતો હોય તેનો ટેકો આપવો અમને બાજબી જણાય છે. અમે પ્રસ્થીતિએ એટલી હદ સુધી ન નથી જતા એ કારણ તેનો વિરોધ કરવાને માટે પુરતું નથી.

સા. ખરડા. ઈ. કોમ્પ્રેસ

અમે જોઇએ છીએ કે સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની એકઝેકયુટીવે મુસ્લી પ્રધાન સમક્ષ ખરડા સામે પોતાનો વિરોધ દર્શાવ્યો છે. વિરોધનું એક કારણ તેઓએ એ આપ્યું છે, કે આપણી કોમને તો આલ્કોહોલ કલંક લગાડનારો ... અમારે સખેદ જણાવવું જોઇએ કે અમે એ મતને બળતા નથી થતા. જો તે આપણી કોમને કલંક લગાડનારો હોય તો યુ ઓટલીજ કારણ તે યુરોપીયનોને પણ કલંક લગાડનારો નથી? તે ઓટલીનો, એક જાતી તરીકે, પોતાની એક બહેનને યુરોપીયન પ્રમ પણ તેમાં મજાદરી બાનારી ખરાબ બાબો નથી તેની રાહતા કે તે બાબ ના પાડી એવીજ રીતે યુરોપીયનો, એક જાતી તરીકે પોતાની બોલ બહેનના લગ્ન દાંતા સાથ બાબ નથી રહી રીતે મજાદરી બાનારી શકે આ બાબુને એક કલંક તરીકે વર્ણવવું એ બાબને ન લગ્ન અતિશયોક્તિ ભરેલુંજ બાબે છે. એ બહુ છે કે એ ખરડાબાંધી કોમીન દોરો બાબે સલાયેને બાબાસ નાબાવામાં આવ્યા છે. આપણે તેઓને પણ તેમાં છુટછાટની માગણી કરી શકીએ બાબે લે તેઓનો પણ તેમાં સમાવેશ કરવામાં આવે તો આપણે બાબી છે, કે એ ખરડો બાબ દાંતાબાબેજ નહિ પરંતુ સમસ્ત દક્ષિણ આફ્રિકાદેશ પણ પડે. અમને નથી લાગતું કે આંતર લગ્નોના પ્રતિબંધનો એક દેશવ્યાપક બાબાદ બાબી શકાય. બાસ કરીને તો તે એક વ્યક્તિગત સ્વતંત્રતા બાબે સ્વચ્છંદતા સવાલ છે. કટ્ટાકાર બાબિકાના દંતિકોબાત માટે બોરબારો રાષ્ટ્રિય બાબલતો પ્રશ્ન તો દાંતી લગ્નોના કૃત્રિ રિવાજ મુજબ થયેલા દાંતી લગ્નોને બા દેશોના કાયદાઓની રૂએ બાવા કાંઇ વિરુદ્ધકારવા બાર્ય નથી બાવતા એ છે. બાપણા તેબાઓ બા ખરડાને વિષે સોટા બાબે તેના કરતા વિરોધ અગત્યનું તો તેબાઓએ એ પક્ષના બ્બાત કરવાનું છે. ખરડાના વિરોધમાં કોંગ્રેસની એકઝેકયુટીવે બાપેલા અન્ય કારણોબાનું એક બા છે, કે "બા દેશમાં બાતીય સંબંધો એટલા બધા બાગલનાં છે કે એ બાબબંધોને લગતા કાયદાઓપરનો અંકુશ કેવળ સરકારનાજ હાબમા બાવે એ બાતરાબનક છે, અને એ એકમાત્ર કારણસર સરકારે એક બાલગી બારકા, ન જે દબાતી રીતે, કાયદાનું જે ક્ષેત્ર સરકારના બાલગી કરવાનું રહેતું જોઇએ તેમાં પ્રવેશ કરનારો છે, તેનો વિરોધ કરવો જોઇએ."

અમારા બા પ્રમાણે બા કારણ ઘણું બબાલ. બાતીબદેશ ઉપર લગાવેલા બાના કરતાં બમારે બરાબ બરડા કે બુદ્ધ સરકાર તરફથી દાબલ નથી બબા. એક બરડો બાનાની સભ્ય તરફથી દાબલ થાય કે પાછી સરકાર તરફથી, તેથી બા દેશમાં આપબ્યા દરજ્જામાં રહેજ પણ તફાવત થતો નથી.

બા બરડાનો વિરોધ નહિ કરવામાં બાબે તેને જેવા એક કામકારી દરજ્જામાં મુકીએ છીએ કે ઉ., દાખલા તરીકે પ્રજાના બાબ્ય વર્ગોની બહાર દારૂ દીદીઓનેજ દારૂ પીવા બાપે સુધાર રમવાની બબાવ કરનારો હોય. બાવો કાબદો બબૂબેદ પાઠબારો હોવા છતા બાબે તેનો વિરોધ નજ કરીએ, બાપે તેનું કારણ બાત્ર એજ કે તેના બંદર દારૂ પીવા બાપે સુધાર રમવાની બદીનો નાશ કરવાનો પ્રયત્ન ઉચ્ચ સિદ્ધાંત સબાબેલો છે.

અસંગતતામાં સંગતતા

આમારા બબબ્બ વિદ્વજ્જ મદનારાઓ આમારા પર અસંગતતાનો દોષ મુકે છે બાપે તેઓ કહે છે, કે એક તરફથી બમારે બાબે દેશના બાબ્ય સબળા બાતીબેદના કાબદાઓ બાપે દક્ષબપદાબાપ્ત (સિબેબેશન) ના સબ્બન વિરોધ કરીએ છીએ બારે પ્રસ્તુત બાંતર લગ્નનો બરડો, કે પણ એક પબૂબેદ રબાપનારો બરડો છે તેનો વિરોધ નથી કરતા. બાનારો દેખાતો તાપ બાપે કબુલ કરીએ છીએ પરંતુ બામારી બાબંગતતામાંજ બામારી સંગતતા રહેલી છે. કારણ કે બાબમ બાપે બાબ્બ બાપે બદ્દલ બન્નેબાતને બાપે બે પક્ષ સરબાબ્ય રબાપનારે છે બાપે ગબનનું હિત કરનારું છે તેને બાપે દેકો બાપાબીએ છીએ. બા સીદીબેબા પ્રસ્તુત બરડાના બાબારમા બાપે બબબ્બુલ કેસ રબાપાયા ગબીએ છીએ એ બરડાબાંથી નથી થબેલો બમારા વિરોબીબેબાના મનની બંદર છુપાયિત થબેલી બેરસમબ્બુતીબેબા દુર કરવાના હેતુથી લબેલો છે. દક્ષિબ્બ બાફ્રિકામાં બા બરડાના કરતા પણ, બમારે ગંભીર પ્રશ્નોનો બાપણે સામનો કરવાનો છે.

હિંદની પ્રજાની લાગણી

મી. જે. એચ. દોકમેયરે પ્રસ્તુત બરડાની વિરુદ્ધ દલીલ કરતાં દેહિની પ્રજાની નીચે પ્રમાણે બારે તારીફ કરી હતી:

"૩૫ કરોડની વસ્તી વાળો દેશ, કે જેની મોટા ભાગની વસ્તી સંસ્કૃતિમાં જગતની અન્ય પ્રજાઓમાં બાજને ઉચ્ચ સ્થાન ભોગવી રહી છે, તે બેશ બગરીબોબો બારસો બરાબી રહેલો બાને સ્વમાનશીલ પ્રજા છે. એ પ્રજાને બાજ બોંટરા બહારાજાબના બધિબ્બમાંજ નહિ પરંતુ જગતના બધિબ્બમાં બતિ મહાન હોદ્દો બાપવાનું નિર્બોયેલું છે. બાપણે ભૂબી જબુ નહિ જોઇએ કે બા બરડો પસાર કરીને બામણે દેહિની એ સમસ્ત મહાન પ્રજાના સ્વમાનના સાગણી દુભાબીશું"

મી. દોકમેયરને અમે પબૂબજ સબ્બાનીય માબસ ગબીએ છીએ બાને તેબા બાત્ર બોટી બુદ્ધિબાન કરે એબા અમે નથી માનતા. અમે

નાનીએ ઝોંગો કે તેમણે કહેલા ઉપલા ગુજરો બારો લાગણીશીલ કહેવાય છે. અને જ્યાં પોતે સ્વતંત્ર હોય તો આ દેશના દોંદી પ્રશ્નનું સમાધાન લાવવામાં આ લાગણીઓ ઠગોનો પગાના હૃદયમાં રહે. પરંતુ કાનૂની સરકારના અન્ય મંત્રીઓ, જેમણે બારકાનો વિરોધ કરવામાં આ. દોકેમેનરને ટેકો આપ્યો હતા તેઓ આ લાગણીઓથી પ્રેરાયા હતા બારા? જો પ્રેરાયા હોય તો યુનીયનની કાયદાપોથીમાં અલાર બજાડે દાખલ થઇ ચુકેલા અપમાન ભરેલા કાયદા, જે સાંભીજી, સરોજની દેવી, ટાગોર જેવી દોંદની મહાન અને માનનીય વ્યક્તિઓને આ દેશમાં દાખલ થતા કાયદેસર બંધી કરનારા, એશીયાટીકોને બાદ બાલ ઘરવામાં આવેલી હોમ ન સિવાયના અન્ય સ્થળોમાં વસવાટ કરવા કે તેમના મોતવટા કરવાની પાબંદીકર બંધી કરનારા, રેલવાકીઓમાં બીન-યુરોપીયનોને બારે ઘસવાપદા રાખવાના આદેશો વગેરે સિવાય અન્ય કાર્યોમાં કાયદેસર પ્રવેશ કરવાની બંધી કરનારા, અને જાહેર પ્રશ્નને ઉપયોગને બારના અનેક અન્ય સ્થળોના પ્રવેશ કરવાની બંધી કરનારા છે તેનુ શું? તેમારપર પ્રતિબંધો, પ્રોહીબેશન, મતાધિકારગાર્યો બાતલ, વગેરે અનેક અન્ય પજવણીઓ દોદના વતનીઓને સતત સહેવી પડે છે તે દોંદની મહાન પ્રજાની સ્વમાનની ભાવનાને શું ચોટી દુભવનારી છે? આ આંતર સ્થાનના બારકાપરથી દોંદની મહાનતા નિમે ઉદ્ભવેલા લાગણી ભરેલા ઉદ્ગારો સાંભળી અમને આશ્ચર્ય થાય છે. આ અભ્યાસક્ત જાગૃતિ શી રીતે આવી ગઇ! બીજા કયા કારણે નહિ તો દોંદની મહાન પ્રજાની લાગણીઓ દુભવવા થી આ દેશપર જોબાર પ્રભાવાત પડવાની દાક્ષણ આફ્રિકાના રાજનીતીજ્ઞોમાં સમજ આવી છે તેટલા ખાતર પણ આ બારકો આવકાર દાયક ।।। તેમને જો આ વસ્તુની સમજ આવ સ્થનેપરસીજ આવેલી હોય તો દોંદા પ્રશ્નને પ્રગતી કરેક વસ્તુના સંબંધમા આવવાનો પણ વધારે જરૂરનો છે. જો દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસી રહેલા દોંદના વતનીઓ તરફ બીજા આબતોમાં પણ આવીજ લાગણીથી ભર્યા વર્તાવ આપવામાં આવશે તો અમને સંપૂર્ણ ખાત્રી છે કે આ આંતર સ્થનનો કાયદો કરવાનો દોંદ દક્ષિણ આફ્રિકાને બાદ કરી દેશે.

મીશ્ર લગ્નો

પાર્લામેન્ટમાં થયેલી ચર્ચા

મીશ્ર લગ્નોનું કાયદેસર બીનારનાં બીજ પરની ચર્ચા ૬૮ દિવસ ૬૧ મતે અનિશ્ચિત મુદ્દા સુધી મુલતવી રહી છે. આ એ બીલનું ત્રાંચિ નીવડશે છે.

જનરલ બીનાએ બે બીલનું બીજું વાચન રજુ કરતાં જણાવ્યું હતું કે યુનિયન સ્થપાયા બાદ કલાસલાયબ્રી (સેગ્રેગેશન) બાંટે આનેક પ્રમાનો થઇ ચુકયા છે અને હવે ૬ કાયદે વર્ષ જેટ સ્થપાય ચુકયો છે જાતી ગારા બાત ધ્યાનમાં લઇ બીજુ પગલું ભરવાનું બાકી રહ્યું છે.

આ બીલ બે દિશા પરત્વે આગળ જનારું છે અને તેનો મુખ્ય હેતુ આશીયાના સમના કાયદાઓ અંગે ચાલો વચ્ચે રહેલી ગરબડ દુર કરવાનો છે, આશીયાને લગતા કાયદાઓ જે વસ્તુ કરવાની મના કરે છે એ વસ્તુ કાંસયાલ ની બહાર ગોરાઓને લગતા કાયદેસર કાયદેસર કરાયે છે આ બીલનો હેતુ દક્ષિણ આફ્રિકામાં રોહીનું ગેરકાયદે વસુ અટકાવવાનો છે અને હયાત કાયદામાં ન્યા સુધી કેરફાર ન થાય ત્યાં સુધી એ બનો લાગુ પડે તેમ નથી.

આ બીલ પ્રજાસત્તાકપ્રમુખની સ્થાપીત નીતીનું સ્વાભાવિક પરિણામ છે. એ નીતી આ સરકારની કે તેમ આગાની સરકારની પણ હતી એ કાયદો દક્ષિણ આફ્રિકાની સપણ બતીઓને એ આવકાર દાયક ગણશે. બોઅરો કુલકે યુરોપીયનો, એશીયાટીકો અને નેટીવોમાં બિનયાયતી સ્ત્રીને પવિત્ર રાખવાનો પરંપરાગત રિવાજ છે.

કોપાં ૧ રીતે એક સ્ત્રીના હલકા હલકા પ્રતિનિધિઓ દરેક તેજ આ પરંપરાગત રિવાજને માન નહિ આપવાના કરણને લીધેજ માત્ર સજા અનિચ્છનીય છે. જ્યાં એવાં સ્ત્રીઓ ઘણાંની સંતાનો એથીયે વિશેષ નાપસંદ છે. માનવ લાક્ષણીકો આ વિષયમાં સંમત છે કે આવા સંતાનો ચારિત્ર, સંસ્કૃતિ અને બુદ્ધિમાં પિતાના બાજુની ઘણી ઉતરતા હોય છે.

૧૯૨૫ થી ૧૯૩૬ સુધીના દસ વર્ષના ગુરા પીયનો અને એશીયાટીકો વચ્ચે એવા ૬૪ લગ્નો થયા છે. અને એમ કહેવામા આવે છે કે આ સંખ્યા આપા કાયદા લાગવાનું બાજબી-પણે પુરવાર કરતી નથી. પરંતુ એ દોષને દુર કરવાના પગલા, જે ગંભીર બન પણ પડે તે પહેલાંજ લેવામ બે વધારે બાદ ગણાશે. કાયદા-પાલનમ આવા પ્રશ્નો નાંખી થઇ શકતા પરંતુ તેનો અર્થ કરોજ નથી. બગારે લોકો એ પ્રાંતની બહાર જઇ લગ્ન કરીને પાછા ટ્રાંસવાલ માં દાખલ થઇ શકતા હોય.

મી. હોફમેયર

જાહેર તંદુરસ્તી બાતાના પ્રધાન મી. જે. એચ. હોફમેયરે જણાવ્યું કે બીજા લગ્નના હિંદુઓથી આ સબંધમાં કોર્ટ પણ સબ્ય હશે તેટલેજ હું પણ વિરુદ્ધ નહિ. તથા પ્રધાનના પરિણામો જે આ દેશમાજ નહિ પરંતુ અન્ય દેશોમાં પણ નિષેધ્યાં છે અને તેવાં લગ્નો થી ઉત્પન્ન થતા બાળકોની સંખ્યાથી અન્ય કોઇને પણ વધુ ચિંતિત દરદ થવું પડ્યું છે. પરંતુ એક વસ્તુ તરફ તાજેતરથી ધ્યાન ખેચાયું છે એક વસ્તુ જે આ કાયદાથી ૨ નાબુદ કરવાનો પ્રયત્ન કરવા આ સુધારજ પરતુ છે, મારા બ્રમાન ધ્યાનમાં હું આવે છે કે આ સુધારાના સપણ ગબર્ણર જનરલ છે. પરંતુ એ બાબતમા ૨ પણ વિચારવાનો બાદ એવું તેના માટે કાયદા ૨૦૧૧ કલમ હરવખતે આવકાર જણાયું કે આને બીજો તેવો કાયદો કેટલે દરજ્જે ન્યાયકારી બનાવી શકાય? આ સુધારા ૨ વખતો ધ્યાન ખેચી ચુકેલો છે કે આ દેશમાં યુરોપીયન અને રંગીના ૧૦૦૦ લગ્ન અટકા-વવાના સંબંધમાં તેવો કાયદો અમલદાર નહિ થઇ શકે.

આપી બાબાએ હું કરી નથી ગયો યુરો-પીયન અને નેટીવ બાબતો પુરોપીયન અને એશીયાટીક વચ્ચે લગ્ન થતા અટકાવવા બાબતમાં કાયદેસર નહિ સમાજ એવું મે કદી નથી કહ્યું. હકીકતમાં એ બીલકુલ બાબતમાં સમાજ. એ મુદ્દાપર હું આ બીલનો વિરોધ કરતોજ નથી. પરંતુ હવે બીલને પ્રશ્ન વિચારવાનો છે, તે એ, કે, કાયદાથી એ અટકાવત કરી બાબતમાં સમાજો કે નહિ! પ્રત્યેક સામાજીક દોષનો કાયદાથી દુ-નર્યો કરી શકાતા. પણ સામાજીક દોષો નાબદ કરવાથી બાગ દરાજ રહે છે આ બાબતમાં અમેરીકામાં ડાહલીફોર્નિયાના કાયદાનો બાબતરે યાદ કરવો બસ થશે. જો બાબતે એ સામાજીક કાયદાથી દુર કરવાનું સુબબસર નહિ હતો અને તેથી એ દોષ માત્ર લાગીજ રાખી-શકાયો હતો. આજે સામાજીક અને સબબાત પ્રશ્નોનો ફેસલો પાર્લામેન્ટમાં કાયદાથીજ લાવવાની કલમ પતી રહી છે. પરંતુ એ સામાજીક દોષોના સંબંધમાં બબતા લેવાની પાર્લામેન્ટની શક્તિ બમોકિત છે. આપી બાબતો' સામાજીક દાપ દુર કરવાનો સૌથી અસરકારક બાબાજ તો પ્રોબનતનો પ્રેમબ દિશામે કેળવવાનો છે. એ જો નીષ્ફળ નવમ તો પછીજ કાયદાના બાબ લેવાનો વિચાર પણ થયો જોઇએ.

આમબણા જેવા સંજોગોમાંનાં જનારના કાબ પણ આના સોકોલાર કરતાં આપણે વધારે દાખો કરી શકીએ બને નથી કોઇ કાયદો કરીને બાંધે કે આપણે આપણી બનીને પવિત્ર રાખેલી જ. અને તે પણ વધુ કાયદાઓ કરી શકાય છીએ એ સોકરને અન્ય માર્ગો બાજબાબ્યા સિવાય આપણે કેવી રીતે દોષ જોઇએ અને બન્ય માર્ગો ૨૦ નીષ્ફળ નવી નીવડેલા હોવા નીવડેલા છે.

૧૯૨૫ થી ૧૯૩૦ સુધીમાં ગોરા અને રંગીન વચ્ચે પક્ષ લગ્નો થયા હતા જે વર્ષે ૬૨ ની સરેરાશ થઇ. ૧૯૩૦ થી ૧૯૩૫ સુધીમાં ૩૫૦ એવાં લગ્નો થયાં હતાં, જે વર્ષે ૭૦ ની સરેરાશ થઇ. ગોરા અને કાળા વચ્ચેના લગ્નોમાં પણ ધરાર્ધર થયેલ છે. ઝોહાનીસબર્ગના સંબંધમાં આંકડા એટલા જુજ છે કે જે લક્ષમાં લેવા જેવાજ નથી. ૧૯૨૫ થી ૧૯૩૫ સુધીમાં એવાં ૪૩ લગ્નો થયાં હતાં, જે વર્ષે ચારથી સ્હેજ વધુ સરેરાશ થઇ. અને ૧૯૩૫ ની સાલમાં ૫૬ ના ત્રણજ તેવાં લગ્નો થયાં હતાં આ આંકડા જોતાં બારીક માણસે ડાર કિંવારી સેવાને કશુંજ કારણ નથી. આપણી પ્રજા નીતીમાં અને જાતીય અભિમાનમાં નીચલા ગણ છે એવું કહીકારી સેવાને અને આવેશ કાબરો કરી દક્ષિણ આફ્રિકાપર પક્ષપ સમાજવાને કહેવુંજ કારણ નથી.

આ બીલ પ્રથમ યુરોપીયન અને ઝોશોસાટીક લગ્નોના લગ્ન વિશે છે. જો તે પસાર થશે તો, તેની અસર એ થશે કે યુનીયનમાં એક યુરોપીયન અને રંગીન વચ્ચે અને યુરોપીયન અને બસાક વચ્ચે લગ્ન થઇ શકશે પરંતુ યુરોપીયન અને ઝોશોસાટીક વચ્ચે નહિ થઇ શકે. પછી ભલે એ ઝોશોસાટીક ગમે તેવો ઉચ્ચ દરજ્જો ધરાવતો હોય, ઉચ્ચ સંસ્કૃતિ ધરાવતો હોય અને પોતાના તેમજ જનતના અન્ય દેશોમાં ઉચ્ચ માન પામેલો હોય.

આ બીલનો સબ્બોએ કેમ દ્રષ્ટિયો વિચાર કરવાનો નથી કે તે ફક્ત દક્ષિણ આફ્રિકાની ઠીંદા વસ્તીના સંબંધમાં લાગુ પડે છે. આ બીલ યુરોપીયન અને કાળા વચ્ચે લગ્નની અટકાયત કરશે, અને તેની એક અસર એ થશે કે બે એક દક્ષિણ આફ્રિકા નો વતની અન્ય દેશમાં રહેશે હશે અને ત્યાં તેણે કોઇ ઉચ્ચ સંસ્કાર પામેલા ઠીંદીના સાથે લગ્ન કર્યા હશે તો તે દક્ષિણ આફ્રિકા પાછો આવશે ત્યારે તેના લગ્ન બેહા કરશે અને જો તે તેની સ્ત્રીની સાથે રહેના કરે તો તેણે ગુન્હો કરેલો ગણાશે.

કપ કરોડની વસતી વાળા હીંદુસ્તાન દેશ કે જે વસતીનો મોટો ભાગ જગતની પ્રજાઓની સંસ્કૃતિમાં પ્રણોજ ઉચ્ચ દરજ્જે ધરાવી રહી છે. જે એક મગરુરી ભરેલા વારસો અને સ્વમાન ધરાવે છે. એ દેશને લાગુ પડીશે કોમન મેસ્યનાજ નહિ પરંતુ સમસ્ત જગતના ભવિષ્ય માં અતિ મહાન માન ભજવવાનું નિર્માયેલું છે. આપણે ભૂલી જવું નહિ જોઇએ કે આવું બીલ પસાર કરીને આપણે એ મહાન મહાન હીંદી પ્રજાના માનની લાગણીને ઉશ્કેરી મુકશું.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં યુરોપીયનો અને હીંદી ઓ વચ્ચે લગ્નો વર્ષે ચારની સંખ્યામાં થાય છે. આ સુધારને મારી આજીજીપુર્વક વિનંતિ છે કે આ વર્ષે ચાર લગ્નોને ખાતર મહાન હીંદી પ્રજા પર આવું કલંક નાખશો નહિ. આ બીલ અપમાનભરેલું છે આ લગ્નને બદલ આ દેશની પ્રજાને અણઘટતજ છે.

નેશનલીસ્ટોનો ટેકો.

મી. જે. જ. નેલ્યુક, ન્યુમાર્કેટીન સાઉથના નેશનલીસ્ટ મેમ્બરે બીલને ટેકો આપ્યો હતો નેટીવ બાતના પ્રધાન મી. પી. જી. ડબલ્યુ. બોથાએ પણ બીલને ટેકો આપ્યો અને જણાવ્યું કે આ સવાલ બીજા લગ્નોની સંખ્યાના નથી પરંતુ સીદ્ધાંતનો છે. આપણે લગ્નો વિરુદ્ધ કાયદો કરવાથી પ્રજાપર કલંક લાગે છે એમ ના બોલનેપરના બદલા હું બળનો ઘણ કરતો નથી. જો એમજ હોય તો પછી દારુની બદી અને બીજાની અટકાયતના પણ કોકમલ ઉપાયોજ પગલાં લેવાં જોઇએ.

મી. એન. જે. રાન કર ભરવે, ક્રિશ્ચિયન ના નેશનલીસ્ટ મેમ્બરે પણ બીલને ટેકો આપનારું ભાષણ કર્યું, અને બીજા યુરોપીયન અને રંગીન વચ્ચે પણ લગ્નની અટકાયત નથી કરતુ તેને માટે દિલગીરી દર્શાવી.

મી. ડબલ્યુ. બોમ. જી., યુનાઇટેડ પાર્ટીના કેરોલીનાના મેમ્બરે પણ બીલને ટેકો આપ્યો.

મી. એમ. જે. રાન કર બર્ગ, કુગરસ્ડોર્પના મેજર મેમ્બરે જણાવ્યું કે મેજર પાર્ટી તરફથી હું આ બીલને ટેકો આપું છું

ક્રોસવાલના લગભગ બધા યુનાઇટેડ પાર્ટીના મેમ્બરોએ બીલને ટેકો આપ્યો.

મી. જે. જી. ફરીશાવરે બીલનો વીરોધ કરતાં જણાવ્યું છ મહિના બાદ બીલ રાજયમાં આવે એવી દરખાસ્ત મુકી

મી. અલેકઝાન્ડરે ગયો મુલતવી રાખવાની દરખાસ્ત મુકી. જે ૭૭ વિરુદ્ધ ૬૨ મત પસાર થઇ હતી.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

મોટી રાતીનો બચ

પોણા બેએક કલાકના દરમ્યાન તરફ મોટી રાત્રે જોહાનીસબર્ગમાં એક મોટરકારમાં યુરોપીયન પુરૂષ અને બે બેઠેલાં હતાં ત્યારે ચાર નેટીવોએ તેમનું મોટર પોતાની પાસેની પાસપોર્ટ કે જેમાં અગાઉ બેઠ ચાર હતા તે નેટીવોને આપી દીધી આથી તેઓ બચ્યા હતાં. મોટી રાત્રે જોહાનીસમાં જરા માટે મોટો બચ છે. પોલીસ તપાસ ચલાવે છે.

સળગેલું વીમાનું

યુનીયનના સ્ટેલેનબોશ્ટ્રુમાં એક તબાવ નજીક ટેકરીમાંથે પાલખા સાથે અથડાતા અને વીમાન સળગી ઉઠયું હતું. વીમાનમાં પાઇલોટીંગ પાળાના મી. પરસી મારશલ અને એરફોર્સ રીઝર્વ પાળાના મેજ. આર. જે. એલેકઝીન હતા. મેજ. એલેકઝીને પોતાના સળગેલાં કપડા છતાં પેરેસ્ટ્રુટની બેહદ બાંધી મી. મારશલને બેચી કાઢયા હતા; અને બન્ને જણા સળગેલાં વીમાનમાંથી બળતા કપડાં સાથે તળાવમાં કુદી પડયા હતા. સાંધી બન્નેને સેલ્ટર્સ હાઇટની લશ્કરી હોસ્પીટલમાં એમ્બ્યુ લન્સ મારફતે લઇ જવામાં આવ્યા હતા. બન્નેની હાલત સંતોષ કારી હતી.

રેલ્વે અકસ્માતની તપાસ

ગઇ તા. ૨૪ ડીસેમ્બરે પોર્ટએલીઝાબેથ ઇસ્ટર્ન રેલને સામન ઉપર દુર્ઘટનાસંબંધે બ્લેટ નજીક ભારે અકસ્માત થઇ ઉતારૂઓપરાળા કટકાર કયા હોવાનો પડયા હતા, જેથી આઠ ઉતારૂઓ માર્યા ગયા હતા. અકસ્માતની તપાસ માટે નીમાયેલા કમીશનની બેઠક આજેઝન્ટકમાં આજ થઇ છે. કુલે ૬૨ સાક્ષીઓ તરફથી લેખીન જુબાનીઓ દાખલ થયા છે. તપાસ બેટલાક દીવસો સુધી ચાલુ રહેશે

ખુલ્લું દિધીન શીક્ષણ

આફ્રીકા ખેડૂ પોરબા મુકે કરી નીરાળા ઝોકવાનું પ્રમાણ પત્ર બળતા જુદા જુદા ખુબર કેંદ્રોમાંના દાખલ થયા બાદ મોરા વીદ્યાર્થીઓને ટેકનીકલ સ્કૂલોમાં સમારંભ કરી આપવામાં આવી છે, તે મુજબ હીંદી વીદ્યાર્થીઓ માટે જોગવાઇ નહીં હોવાથી ભારે ચકચાર ઉપજી છે.

સુખરેલા નેટીવનું વસીયતનામું

ઝોબોઝા નામના એક રોગ ધરાંની ઉમરના નેટીવનું ગામ મેરીટઝબર્ગમાં રબુ થયું હતું. આ નેટીવ એકકેમ્પડ્રાઇ નેટીવ હતો. ગામ તા ૨૧ ડીસેમ્બરે તનું મરણ નીપજ્યું હતું. તના વારસો માં એક પત્ની પર્વની ઉમરની અને બે મહીનાનું બાળક છે. તેની બીજી ઓરત હૈયાત છે અને પુખ્ત ઉમરે પહોંચેલા ૭ છોકરાંઓ છે. તનો કુલ્લે મીલકત પા. ૭૬૬—૧૪—૫ જાહેર થઇ છે અને મણા વર્ષના જુલાઇ મહીનામાં થયેલા મજકુર વીલ મુજબ તની ઓરત, મગીર બાળકા, અને બીજા ત્રણ વારસદારો વચ્ચે વહેંચી આપવામા આવશે.

ઝોહાનીસબર્ગમાં તટસ્થતા

સ્પેનીશ રીપબ્લીકના નાગરીકો સભા બોલાવવા માટે ઝોહાનીસબર્ગના સીટી હોલની માગણી કરી હતી કાઉન્સીલે તટસ્થ રહેવાના કારણ દર્શાવી રજા આપી હતી નહીં. મામલો ઝોટલેથી અટકયો નહીં સાત સીટી કાઉન્સીલના સાથે પક્ષ થયો કરશે અને પાર્લામેન્ટમાં પણ પ્રશ્નો પુછાવવા થયા છે. બુલા મેદાનમાં સ્પેનીશ

રીયાલીકના બીજા સભ્ય બોલાવવા વીચાર ચલાવે છે.

તારવાનો અખાડો

કરબનમાં બીચ ક્વિપર મણ દાનીબારે બ્રોબાર દૌડા ધાબ્રક સેવીજ મંડળ તરફથી તરવાની હરીફાઇ થઇ હતી. જેમાં દુનીયાની મુસલદરીઓમે નીકળેલા ત્રણ દૌડી સાહસ્કીરતા મેસર્સ બરાસ, માંપી અને સરાહે બાગ લીધો હતો. પ્રેક્ષકો મોટી સંખ્યામાં હાજર હતા

નવી પાયલટ બોટ

પોર્ટલ્ટના બંદરમાં કરતી પાયલટ બોટો જુની પ્રથાથી નવી બોટો ઈજ્જાંડથી મંગાવવાનું નક્કી થયું હતું. નવા પાયલટ બોટ "ટીનરીક સન" કરબન આવી પહોંચી છે અને કલે જુની બોટ "સર જોન કેથીનસ્ટન" ની જગ્યા લેશે. જુની બોટ જાહેર હીલાતથી વેચી નાંખવામાં આવશે.

રેસ્લીંગ હરીફાઇ

પ્રખ્યાત રેસવરો ગોન્ડોસ અને વેન્ડરવેલ્ટે દ્રાંસવાલ નેશનલ કલબની એક હરીફ બોટ વાળી હરીફાઇ કબુલ રાખી હતી અને તેઓ તા. ૩૦ જાનેવારીએ જોહાનીસબર્ગના ગોલ્ડરન્સ મેદાનમાં હરીફાઇ થશે. આ હરીફાઇ છેવટની રેસમાંજ અને છતનારને પા. ૭૦૦ ની રકમ મળશે. પણ છતનારને રેસર્સ બોટ તરફથી દુનીયાની હરીફાઇનો બાલ મુકતાળા પડી અપંબ થશે.

બોટસમાં આગ

દ્રાંસવાલના બોટલ બાન મથા રબીવારે સાંજેલી આગમા બાર હજાર પૌડના માલ સાથે પાંચ દુકાનો બળી ગઇ હતી. આગ મોડી રાત્રે બાલુમ પડી હતી. આગમાં પા. ૬૦૦ ની કીમતના વસ્તુમાં અને પા. ૬૦૦ મેકડના નાસ થયા હતા. દુકાનો સાથેજ રહેવાની મોકવખા હતી અને બકસમાનીક બળવ થતાં પાણીબો બુઝવાં હતાં. બોટસના બીજા મકાનોમાં પણ બાગ લાગી પાંચ દુકાનો બળી ગઇ હતી. બોટસમા આગ ઓલવવાના બંબાઓના સાધન નથી બગીચામાં વપરાતા પાણીના પાસીયા બાગ ઓલવવા વાપરવામાં આબ્યા હતા.

જૂદ્ધ બાતપિતાનુ પોષણ નહિ કરવા માટે

પોતાના જૂદ્ધ બાતપિતાનુ પાલણ પોષણ નહિ કરવા માટે એડવર્ડ આર્થર બાકર નામના એક પરણેલા બાબુસને પ્રીટોરીયાની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં મેજીસ્ટ્રેટ મા રૂા એક. પોપી તરફથી કેસ ચલાવવામાં આવ્યો હતો. તેમાંથી ૬૮ દિવસની કેદની સજા પણ કે તેમાંથી ૬૮ દિવસ અપોરી કેદની અને બાકી પ્રબટ બાપવાના આવશે. આ સજા પણ વર્ષને માટે મોકુફ રાખવામાં આવી છે એવી શરતે કે તે દરે બાર પાઉંડ પા. ૨—પા. ૧ યુરોપ મોકલે ફુકવવી અને પા. ૧ બાકીના ઓગષ્ટ ૧૯—પાસના માન દિવસના બાપવો

નાટાલના બાગ્યકારીઓ

ઇંગ્લાંડમા તાજ પોલીના ફુંગાવાના હાજર થવા માટે નાટાલ કેબીનેટના મેનીજરની ટેલગ્રામ તા. ૬ અપ્રીલે કરબનથી સ્ટીમર ડર્બીસ્ટર કાબલના છેપડશે. અને તા. ૩૧ ના મે ના સ્ટીમર • ગેલમોરલ કાલલમા પાછા ફરશે. સરકારી સેવા બજાવનારાઓનો ટેલગ્રામમા સત્કાર થયો છે છેલ્લા મહાન યુદ્ધમાં નાટાલના દૌડાઓએ પણ સેવા આપી હતી આ ટેલગ્રામમાં એમ પણ દીઠનો સત્કાર થયો છે કે ગેલા કેબીનેટ "શ્રી બીગડી ગેમ પાપ પકડા પકડા દેખ" જેવું થયું છે. વળી "નાટાલ એડવરટાઇઝર" ના પાર્લામેન્ટરી બબરપત્રો જાહેર કરે છે કે પોસ્ટ અને ટેલીગ્રાફ બાબતના પ્રધાન સેનેટર કર્નાયન નાગદાર સ્ટેનગ્રાફની નાજબોસીમાં આમ રીયા બાદ યુનીયનના બીજા પ્રધાનો મી. હરબાન્ધ, મા. ફેરી અને ડા પ્રધાન જનરલ કટોમ્સ સાથે ઓસીસમાં ઈંગ્લાંડ જશે.

વીજળીના અકસ્માત

છેલ્લા કલાક બાબતથી યુનીયનના જંગલ બાગ બાગોમા વિજળી પડતાં બબા તેરીબો બોગ થઇ પડે છે માર્ચેટ કોમેરસમાં વિજળી પડતાં બબા બાકવાદીબામાં એક બોડા નાકસાનીક

સુધારો

શ્રી. વીકુલદાસ મનજી પેલાણીના આ અંકના અંગ્રેજી વિભાગમાં છાપેલા કેટલા નોંધે સ્વત્ર ચુક થવાથી તેમનું નામ છાપવા માં ભુલ થવા પામી છે તે માટે દુઃખ માગી વાચકોને નામ સુધારીને વાંચવા વિનંતી કરીએ છીએ.—અ ધી ઓ.

નાબ્યો. આ બનાવ બાબત બબ્ર તપીસ ચલાવે પોલીસ કરી રહી હતી. બોટલ બોટસના એક બ્રાઝમા એક મ પુરૂષે બાગમાંથી બાબ્ય કેબ છિપાડેલું હતું બાબ તેની સ્ત્રી સાથે હતી. એકદમ અંધારૂં થા બીજાની પકડા બાબવા બારબ્ય બાન્યુ હતું પુરૂષ તથા સ્ત્રીને ત્રણેક કલાક થઇ હતી.

યુનીયનમાં વસ્તીગણ

યુલ્બી પ્રધાન સ્ટેટકર્યે યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં જાહેર કર્યું હતું કે ૧૯૩૪ માં ૭૮૬૫, ૧૯૩૫ માં ૧૧૨૩, ૧૯૩૬ ના ૧૦૫૯ અને ૧૯૩૭ માં અગીયાર બહીનામાં ૩૦૩૫ નવી કુલ્બી પાસપોર્ટ બાપ્યુદેશોએ યુનીયનમા દાખલ થયા હતા.

કેપટાઉનના કારસલ

યુનીયન કારસલ કપાસના ચેરમેન બી આર. એલ બીજા બકટ આફ્રિકા અને રોડેશીયા પબ યુનીયનમાં બારબી મહાબ્યા છે. બી. બ્રીબ્રે જાહેર કર્યું છે કે નવી રબીવારી સ્ટીમરનું નામ "બ દાઉન કલલ આપવામા આબ્યું છે. દક્ષિબ્ય આફ્રિકા આજની યુનીયન કેલલ કંપનીની સ્ટીમરોની ચાલની ઝડપમાં વધારો કરી નબા ૨૪ દિવસના સાઉથમ્પટલન-પોર્ટ કેન વચ્ચે મુસાકરી કરી શકશે

બોક્સીંગ હરીફાઇ

દ્રાંસવાલ નેશનલ સ્પોર્ટીંગ કલબ તરફથી જાહેર કરવામા આબ્યું છે કે જોહાનીસબર્ગનું મેદાન બબા શકશે નો સોરી સ્ટીવન્સ અને બેરી સેકેન વચ્ચે બોક્સીંગની હરીફાઇ તા. ૨૦ ફેબ્રુવારીએ જોહાનીસબર્ગના મેદાનમાં થશે. તેઓ વચ્ચે જોહાનીસબર્ગમાં અગેથી છેલ્લી હરીફાઇમાં સોરી સ્ટીવન્સ બારમાં રાઉન્ડમા બાદાન થયો હતો.

ક્રિકેટી બુનના પડ્યા

સુસેક્સના બારવા નામના દૌડી ફુલાનદારના બુનના તોહમત બારે પી. ટી જે, મોર. હાર્બમ નામના સભ્યની ફેરફરની તપાસ ચાલતાં પી. હમાકે સ્ટીનમુનેગાર ઠરી પુરી ગયો હતો. પોલીસ બાતાના કરોબારની તપાસ ચલાવવા નીમાયલાં પોલીસ કમીશને બાબ બાતાં પાસેથી મજબૂર કેસના કાગળીયાઓની માગણી કરી છે, બ માગતાં મેરીટઝબર્ગમાં પોલીસ કમીશન પણ જુબાની લેશે. આપારા બોગનારાઓનો બબર હતો કે બરફ્ણ સુલેમાન બારેબાનું બુન પોતે કબીનું "સેન્ડવેના" નોટીબે કબુલ કર્યું હતું. સેન્ડવેના "નોટીબ કીલર" તરીકે જાહેર થયા હતા. તેબે બાર પાંચ વર્ષના બ બાત દૌડા ફુલાનદારોના બુનો બબીનું કબુલ્યું હતું અને બધા વર્ષમાં મેરીટઝબર્ગ બાસે હરીફ કોર્ટ બુનોની સજા કરી હતી.

બેદરકારીનું પરીબ્રામ

માકવાસ્કિન કીરકીહટના એક કબાટની નીચે બેદરકારીથી રાખેલાના બાવેલી ફ્લેશીક એસીડની કબુલ બબા વર્ષના બાળકના હાથના બાબામા, બાળકે કબુલ કાંબ્યો કરી હતી જેબ્યો તેને ઝેર ચડબુ હતું અને ગાડી બોનીટમા તરબ્ય દીબજબુ હતું. કેસ્ટીક સોડા, કાસ્ટોલ સિબરે જેવી વસ્તુબો પ્રત્યે બેદરકાર રહેવાથી બબ્યા બાબાદ પરીબ્રામો નીપજે છે.

દીક્ષાર્થીઓની કેદાકી

ચાલુ અઠવાડીબાના ઇંગ્લાંડથી કેપટાઉન બાવિ સ્ટીમર વીન્સર કેસલમા બાની બાદર દીક્ષાબોના દીક્ષાર્થીઓની એક રાબી મુલીયન અને રોડેશીયા માં કરવા ગુમે ની એમ. ૨. બાર. નાલ્ક દીક્ષની બાગેવાની કેઠળ બાબી બહેંચી હતી

કેપોરેન્ટીનનો બાપતો

દ્રાંસ તેરી અને નોરબંડી જેવી મજબુર સ્ટીમરોને સગવડ બાબવાના હેતુથી બ્યુંબાર્ગના બંદરમા દાબ્યુ થતી તમામ સ્ટીમરોને કેપોરેન્ટીનના બાબતમાંથી મુક્ત કરવામા બાવશે, બા બાબર ચર્ચેલા કરબાબ મુજબ બાજ કોલ્ડર સહીત બંદરમા દાખલ થતી સ્ટીમરોને તા. ૧ ફેબ્રુવારીથી કપોરેન્ટીનનો બાપતો લાગુ પડશે નહીં. દૌડમાં દૌડીબો માટે સ્ટીમરો ઉપર વૈદ્યિક તપાસ બારંબાર ચાલુ રહેશે. વૈદ્યિક તપાસનો બાબ મુખ્બ હેતુ દૌડના બંદરોમાંથી બબારે નાબુદ કરા

લોરેન્કો માર્કવીસમાં શેઠ નાનજીનો સત્કાર

તેમના માનમાં ભારત સમાજનો મેળાવડો

સોમવાર તા. ૨૮-૧-૩૭ ના રોજ રાત્રે આઠ વાજે "ભારત સમાજ" તરફથી પુરસ્કર્તા શાહ સોદાગર શેઠ શ્રી. નાનજીભાઇ કાલીદાસ મહેતા એમ શ્રી. પ્ર. અને તેઓશ્રીના ધર્મપત્નિ શ્રીમતી કુંવરબા એમ તેમજ તેઓશ્રીનાં બે પુત્રો, તેમનાં ભત્રીજા શ્રી ત્રિભોવનદાસ અને તેમનાં ધર્મપત્નિનાં સત્કારાર્થે એક જાહેર સભા બોલાવવામાં આવી હતી. આ માંગલીક પ્રસંગ માટે સમાજ તરફથી એક આલા ગૅડમ થ્રી એન. એસ. મુજબરસ સોન્ડ સ્ટેજ પારસ કુ.ના શરૂમાં બનાવવામાં આવ્યો હતો. જેને દેશ નેતાઓના ફોટાઓ, રોશની, અને ધ્વજ પતાકાઓથી સારી રીતે શણગારવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રસંગે અત્રે વસતા સર્વ દેશી આગેવાન ઇસ્લામિક ગૃહસ્થોએ પણ સારી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી. વખત મા. શ્રીમાન નાનજીભાઇ સહકુટુમ્બ આવી પહોંચતાં સોલ્ડીઅર કેરે વન્દેમાતરમના ખુબ જ અવાજે તેઓશ્રીનો સત્કાર કર્યો હતો. આ સભાનું પ્રમુખસ્થાન અમરશી ગોકલદાસ કુ. ના ભાગીદાર શ્રીમાન અમરશીભાઇએ લીધું હતું. પ્રસ્તાવના કર્યા બાદ સભાના શિષ્ટાચારી ક્રમો એ વન્દેમાતરમનું ગીત; રાષ્ટ્રપતિના અને તેઓશ્રીના સત્કારનું ગીત આદ પુષ્પ વગેરે થયા હતા. સભાનાં પ્રારંભ ઓ. ફેઝલજીભાઇએ સમાજનો ટુંક પરિચય આપી શ્રીમાન નાનજીભાઇને ચન્દનહારો અને સેપારો ઉપહાર કરી સત્કાર માટે "શાહ સોદાગર શેઠશ્રી નાનજીભાઇ પરબુ ઇસ્લામેઇજી" એ નામનું ગીત તેઓશ્રીનો અભિનન્દન કર્યું હતું તે પછી સમાજના પ્રમુખ શ્રી મુસ્તફાભાઇએ સમાજના આજસુધીના કાર્ય આપી પધારેલ બહેન શ્રીમાન નાનજીભાઇનો અને તેમના ધર્મપત્નિ ના તેમજ પધારનાર દરેક બહેનો અને ભા. ઓનો હાર્દિક આભાર માની સમાજના ઉદ્દેશો વિષે કુક પ્રવચન કર્યું હતું. બાદ બાદ શ્રી. દુલ્લભજીભાઇ ભા મોજાભાઇ, અને શ્રી ઉકાભુ વાઘજીએ સત્કારના ગીત ગાયા બાદ શ્રી અમરશી બાઇ. શ્રી નાથુભાઇ અને શ્રી. કુલચંદભાઇએ પ્રસંગાનુ—સાર વિવેચનો કર્યા હતા, બાદ પછી સમાજના મંત્રીએ શ્રીમાન નાનજીભાઇએ માન. પત્ર, અને પત્રથી બજાવેલી સેવાનો કુક ઉલ્લેખ કરી રંગીન તકતામા મઢાવેલું માનપત્ર સભા સમક્ષ વાંચી સંભળાવી શ્રી ભગવાનજી બાઇનાં હસ્તે અર્પણ કર્યું હતું તેમજ પુષ્પ હારથી તેઓશ્રીનો સત્કાર કર્યો હતો. શ્રી. બાઇ નાનજીભાઇએ સમાજની ઉન્નતિના પોતાના અંતરનાં ઉદ્ગારો રજુ કરી સમાજની ઉન્નતી ઇચ્છી હતી, અને અણુમુલ્યુ હતું કે જે દેશમાં આપણે વસીએ છીએ તેજ દેશનો પોતાના આપણે બહેનોએ લીધો. આપણામાનાં ઘણા બાઇઓ તેનો ઉપયોગ કરતા નથી જેથી પણ વખત ઓરીસાનાં અપમાનીત થવું પડે છે. જેથી દરેકને હંમેશ બહારના બનાવો સમજી કરી હતી. અને જે બાઇઓની આર્થિક સ્થીતી સારી નહિ હોય તેવાઓએ તેઓને ત્યાંથી વગર પૈસે લઇ જવા જણાવ્યું હતું. બાદ બાદ શ્રી. નાનજીભાઇ ઉપરાના સજ્જનો તરફથી માનપત્રો મળ્યા હતા. તેઓશ્રીએ પોતાનું પ્રવચન કરીને આભારો શરૂ કરતા પ્રથમ જણાવ્યું : આજે ભારત વર્ષમાં રાષ્ટ્ર આપણે અપનાવવા માટે પણોત્સવ પ્રયત્ન થઇ રહ્યો છે. જેથી હું પણ મારા વિચારો દ્વીદી ભાષામાં જણાવું. તમામાં બહેનોનો જે હાજરી આપી તે બદલ પણો ઋણિપણ જણાવી, દેશ ઉન્નતીને માટે પ્રથમ બી કેળવણીની જરૂરીઆત વીષે વિસ્તાર પુર્વક પર્યુન કર્યું હતું અને મંદવીમા વસતા દરેક દીંદીઓએ કુસંપ છોડી દઇ સમાકતાથી વર્તવા બાર પુર્વક જણાવી બેતી ક્રોસ બાર જનતાનું ધ્યાન ખેંચ્યું હતું. ઉપરાંત પુજ્ય મહાત્માજીની પવિત્ર જન્મભૂમા પોરબન્દરમાં પોતાનાં નારણથી શરૂ થનાર કન્યા ગુરૂકુળમાં બાળાઓને દાખલ કરવા દરેકને ભલામણ કરી હતી. સમાજ તરફથી આપાની ઘો કેળવણી માટે તેઓશ્રીએ સંતોષ જાહેર કર્યો હતો. ત્યાર બાદ શ્રી ભગવાનજીભાઇએ આજની સભાનું પ્રમુખસ્થાન સ્વીકાર્યું તે બદલ તેઓ શ્રીનો આભાર માની સર્વેએ છુટા પડવા ખાતિર કર્યો પછી પ્રમુખશ્રીએ સભા વિસર્જન કરી હતી.

પરતંત્રતાના પાપ

હિંદુસ્થાનના રાજનીતિજ્ઞોએ જાહેર સભા ઓમાં કહ્યું છે કે બ્રિટીશરોએ હિંદમાં પરદેશી સુરોબ્બ કરતા પોતાના દેશમાં જઇને તેની આજસ્થાયી ચોકસું પોતાનું રાજ્ય કોઇ એક સ્વમાન ભરેલું પોતાના મોરલબાજાનું આંતરીક આનંદવાળું સ્વરાજ્ય છે. પરદેશી રાજ્યશાસનકર્તા પોતાની તારમાં દુકાનદારી પ્રજાજનોના કોમ પણ, પોતાનાથી શ્રેષ્ટ, આરામાં સારા ચારિત્રવાન અને બુદ્ધિમત્ત કાર્યકુશળ પુરૂષને પોતાની સમાન કરી પણ બેસક આપવાજ નથી. આ એક રાજકીય પદના છે. અને એવા દાખલાઓ કુખ્યાતથી પ્રજાઓના ઇતિહાસમા પાને પાને ભરેલા છે. આપણે હજુ સુધી પ્રજા તરફથી પણ આપણાને નીકળ્યા નીકળ્યા દુકાનદારી પ્રજા પુરો આત્મવિશ્વાસ દેશની યકસીનો અને કુબુદ્ધિનો આપી આપણી કુશળી પ્રજા ઉપર કરીયા કુર બેળવી સ્વરાજ્ય મેળવે છે. બ્રિટીશ કુખ્યાતથી પ્રજાના નાગરીકના પુરાવરણ ગરવાણી સ્વતંત્રતા અને કુશળી

લેખક : રમણલાલ કુપે

પ્રજાની સાથી સ્વતંત્રતા પરવેનો કર સમજી શકાય છે આ સિદ્ધાન્તપર આજના હીન્દીઓ કર્યા ઘટાવ બેસાવે છે ? તેના એક નરતનો બહેનો દાખલો નોધ આપણે કોણ અને કયા છીએ ? તેનું ભાન થવા શક્ય છે

સંવત ૧૯૧૩ ના એપ્રીલ ૫૮૭ સન ૧૮૫૬ માં હીંદુસ્તાનમા બગલી સરકાર ૨ જિલ્લ હીંદીઓ હીંદુસ્તાનની સ્વતંત્રતા મોટેની પ્રકાશ અને અંગ્રેજોને રંગને હીંદી બાળવો કહે છે. એ પ્રકાશ ના ઘોરાક મોટા સ્વાધ્યાયોની મદદથી અંગ્રેજોને નો ઝટ થમ કરી એ પ્રકાશનાં સાંસીનો રાખી પ્રજાપાળાઓએ દસ સ્વતંત્ર પક્ષમાં પાસ લીધા હતા અને આ પ્રકાશમાં એ ઘોર રાખી તરીકે માન્યતા પામી હતી. આ સભા પછી ત્યારના હાલિદાસોમાં બાબરીમાં આ સમયે અંગ્રેજોએ આવ સ્વતંત્રતાદર દરિદ્રોમા ... ...

તે અને તેના અંગ્રેજી ભરીરને આવી સમજ પડત. પણ અંગ્રેજી શાસન કેટલા દુષ્પ્રચારા પરસંચ દીકુસ્તાનને તો પરસંચલતના પાપ નથી છે. શું ત્યારે આ બનાવ દીદીઓને સ્વમાન સહિત સ્વતંત્ર થવાની પ્રેરણા પેદા નથી કરતો? પ્રીલીપ કોકસની આ ચોપડી મીસ કેથેરાઇન મેયોની મધર ઇન્ડિઆ નામની ચોપડીની પેઠે અંગ્રેજી રાજ્યમેહના પાસાકપ અને જગતમાં દીદીઓને હલકા બનાવવાની આ બીજી રીતે આવૃત્તિ નથી શું? આ ઉપરથી આપણે તો. શકીએ બીજી કે છતેલી પ્રજા પોતાના સ્વાર્થ માટે રમકડાંઓ જેવી અજાયેલી પ્રજા ને બરબર પ્રમાણે કાંઈ તેવી રીતે ઉપયોગ કરી શકે. આ ચોપડીપરથી આપણને જરૂર ખેન થાય કે આપણે દીદીઓ ગુલામ ન કોઈ એ, અને સ્વમાન અને સ્વાતંત્રતાના બાનપણી પ્રજા કોકસો તો આ કોલીપ કોકસની જબેલી ચોપડી દીદી સરકાર પાસે બાય કરાવી શકયા હોત. હવે દેશ અને પરદેશના દિદીઓએ અને તેમ ના મંડળોએ દરેક પગલાં–સેવાં, દીદની બદીમાર સભામાં પ્રબન્ધીયુક્ત દીદી સભાસદોએ કર બારનો રજુ કરી મજબુત વાંધો ઉઠાવ્યો. અને પ્રજાએ પોતાના પ્રતિનિધિઓને જાહેર અને અધિકૃતપણ રીતે બેસહદાર પોકળણ આપ્યું. સંપાલા દદી દરેક કાયદેસરના પગલાં લેવા અને કોકસો મજબુત બાની દીદી સરકાર પાસેથી બાના કાઢ બંધ લાં સુધી મંજુર કર્યો કરવું. અને આ ચોપડીના લેખક ને મખત સજા કરાવવી. તોજ સ્વમાન.

વિવિધ વર્તમાન.

રાજેનશાહની મુલાકાત

ગુ. ના ગુનીપરે નાગદાર રાજેનશાહે મા. પેટીક કંપનીને મુલાકાત બોલાવ્યા હતા. જ્યાં મા. કોને યુનીયનના ગવરનર-જનરલ તથા કમાન્ડર-ઇન-ચીફ ચુંટવા માટે રાજાના કાયને સુબના કર્યું હતું. વળી ત્યા ગોળવારે દક્ષિણ રોડેસીયાના. ગવર્નર સર હરબન સ્ટેલીને ના. રાજેનશાહે એકાએક ખાસ મુલાકાતે બોલાવ્યા હતા.

ભાવી યુદ્ધ માટે તાંયારી

ભાવી યુદ્ધ માટે સાવચેતીના પગલાં તરીકે મંચુકુઓમાં મોટા પ્રમાણમાં પ્રવાહી બેસવા, પેટ્રોલ અને ધડાકાબંધ રૂની ઉદ્યો તૈયા પદાર્થો બનાવવાની એક સંયુક્ત યોજના ઘડવામાં આવ્યા અને જાપાનીઓએ નીર્ણય કરી છે. તાજેય મંચુરીના રેલવે કંપનીઓ વર્ષ દરમ્યાન ૨૭,૦૦૦ ટન આવો પદાર્થ ઉત્પન્ન કરવા માટે પુરતુ ખાતે આગતરા ગાળર એક કારખાનું બોલ્યું છે, તેમજ મંચુરીના કેસ લીકવીફીકેશન કું. કાર્યવાહક બનાવવાની સરમા રીતે પ્રવાહી બેસવા બનાવવાની યોજના પડી રહેલ છે. મંચુ સરકારના અધીકારીઓએ જાપાની પાસે થી ૨૭,૦૦,૦૦૦ ઓંકેસની કીંમતના પ્રવાહી કેસના બનાવવાના યંત્રો ખરીદવાનુ નક્કી કર્યું છે

રેલ અને આગની કરૂરતા

ચાલુ અઠવાડીયામાં લંડન અને વેસ્ટીંગ્ટનથી ગાજેલા તાર સમાચારો મુજબ વેસ્ટ નદીનાં તેમ જ ઓહોયોના ઓહીઓ પ્રદેશમાં રેલથી ભારે નુકસાન થયુ હતું. સ્ટોનમાં ભારે વરસાદ પડ્યો હતા અને વેસ્ટ નદીના પાણી માણસોના વીસ્તારમાં કરી વળ્યા હતાં. ઓહોયોના ઓહા વીસ્તારનો રેલ પબ્લીજ આકસ્મજનક નવીદર થયા છે. સેંકડો વીસ અને કન્ટકી જીલ્લાઓમાં ત્રણ લાખ માનુષો ઘરબાર વીનાના થઇ પડયા છે અને સમાજમ પાંચ કરોડ પોંડનો નુકસાનનો અંદાજો થયો છે. ઓહોઓમાં અને મીસીસીપી નદી તરફના ગોકાં ગાર્ડરેર સેંકડોબંધ ખોદાની મદદ વધે ખાડી કરી નાખવામાં આવ્યા હતા. મદદ માટે બચાવના આપેના આપવા એક લાખ વોલેન્ટીયરો બહાર પડયા હતા. ઘણા મજુર અમેરિકામ બાનામાં કામ કરતા રદ કરીને મજુરોને રેલવામાના બામનો મદદ માટે બોલાવી આપ્યા હતા. જુદા જુદા સ્થળોએથી મોટા ભારી ખોરાક, ઔસદ અને જરૂરી વસ્તુઓ લા. જવામાં આવી હતી. સીન સીનાકી પ્રાંતના ઉપયોગ ગામા સ્થળોમાં આગ ફાટી નીકળવાથી આશરે ૬૬ લીનાની ગઇ પડી હતી. ટેલીફોનની લાંકાઓ કાટી હતી રેલના પાળામાં પેટ્રોલ ગોબ્યું મપ હતું ઓટલામાં જીજ્યાનું ઓક દોરવું કુટી પડતાં ૩૫ માણસના જીસ્તારમાં એકદમ આગ ફેલાઇ ગઇ હતી. સ્ટેનડર્ડ ઓઇલ

Box 787 'Phone 24907.
Cab a Tol: "MALL"

આમોદ દાઉદ એન્ડ કું.
(હોલસેલ મરચન્ટસ)
38&, મારુન સ્ટ્રીટ, ડરબન.
દરેક પ્રકારની ગ્રોસરી માટે
—ઢબ્બા યા મંગા—
AMOD DAWOOD & CO.
WHOLESALE MERCHANTS.
373 Pine Street,
DURBAN.

કંપનીના બે લાખ પીપ્પા નુકસાન થયુ છે રેલ અને આગની આફત ઓછી ભયંકર હતી ? સીન સીનારીના કેલીફાનીયામાંથી બંબાવાંધ કરી એમને બચાવના કામ માટે રેલવાના આવ્યા હતા.

રોકેસ્ટરાર્ડનનો બગલો

બગલોરથી ખાબર મળ્યા છે કે એક કલાક આકાશ પુષ્પક વિમાન બ્રહ્મ સરકારી બાલીમ બોલાવશે. આ યુધ્ધોબાથી કેલાયોએ બગલોર કર્યું હતું ? સેંકડો કલાકના સરકારના વિમાનો ત્યાં ... ત્યારે બ્રીટીશોએ બગલોરની સરકારી કચેરીના કામકાજ માટે બગલોર ... ... પુરતા બાબતો

અમેરીકાનું નવું ધતીંગ

કહે છે કે અમેરીકામાં કુંવારી (કોલા) પુરુષો પ્રમાણમાં વધુ છે. તેથી તેમને બજાર વધારવા માટે ન્યુયોર્કમાં "કોલા પ્રચાર કમીટી" નીમવામાં આવી છે. આ પછે કોલાનો પુરવઠા ગાર ઉત્પન્ન કરી નથી કમીટીએ અમેરીકામાં "કોલા બુબ બાર" ની પ્રવૃત્તિ હાથ ધરી છે અને ત્યારા કોલાના ચુસ્કો આપ ઉપવાસો રાખ કરવામાં આવે છે. કોલાનાં પણ બાન બિંદુવા માટે ૬૫ વર્ષની એક કુમારી બાચનારીને પણ રોકવામાં આવી છે. તેમાંને કેટલા કોલાનોજ પોવા પડેલાવામાં આવે છે અને લાગ કામ પ્રવર્ધન નરીને કેરવવામાં આવે છે તેમાંને "કોલાની રાણી" તરીકે ગૌરવાયામાં આવે છે

શું જરમનોને રહીયામાંથી હકપાર કરવા માં આવશે?

જરમન ન્યુઝ એજન્સીના બોરસા બાતેથી મોકલા સંદેશો પરથી જણાય છે કે રાજામેંટ રહીયામાં રહેનારા સમણા જરમનોના નાગરીક કરવાને સોવીયેટ કમીશનરે હુકમ કાઢ્યાના બા આ કમનો ઉદ્દેશ પણ કરીને જરમનોને હદ પાર કરવાના હોય એમ જણાય છે.

ખુબીયાનું રહીકાણ

ગ્રીસના રેલ્વે કંપનીઓ હાયાંગ્રોને ખુબીયા સાબવાના એક યોજના પડી કાઢી ? આ યોજના મુજબ હીજરીઓને મોકડો બાબત આગગાડીમાં કેરવા બનાવીને બરાબરીને ખાન આપવાના આવશે. આ યોજનાથી ગ્રીસની એલના ગામડાંઓ પત્થના મેમ પથરા અને રોના રેલવેને ... કે નેજન આપવા ... ... એક પીજરીયો ... ...

નામદાર આગાખાન

મુસોલીની ઉશ્કેરણી મારે ઇટ્ટ આફ્રિકા પધારેલ નામદાર આગા ખાન હાંસોથી પીમાન મારફતે ગયા સોમવારે જંગબાર પહોંચ્યા હતા. લાંબા એરોડ્રોમ ઉપર હજારો મનુષ્યો તેમનો સત્કાર કરવા બેના થયા હતા. નામદાર આગાખાન બોડાક દીવસ જંગબારમાં રહેવા ધાર્યા છે.

જાપાનના પેલા પ્રધાનનું રાજીનામું

જાપાનના રાજેનરાહને ત્રણ અઠવાડીયા પડા પ્રધાન હીરોટાએ રાજીનામું આપ્યું હતું. રાજીનામાનું મુખ્ય કારણ લશ્કરી અને મુકકી આગેવાનોને પગાર નાંખો પડવાનું હતું. નવા પ્રધાન માટે જાપાનના રાજેનરાહે જનરલ ઉગાકીને આમંત્રણ આપ્યું હતું. જાપાનને હાલની તોફાની પરીસ્થિતિમાંથી જનરલ ઉગાકી ઉગારશે એવી વધી છે

આયર્લેન્ડ વીશે ચર્ચા

ગયા તા. ૧૪ મીએ કોમનીઅન સેક્રેટરી મી. મેકડોનલ્ડે આયર્લેન્ડના મી. ડી વલેરા સાથે ચર્ચા કરી હતી અને દક્ષિણ આયર્લેન્ડના વેપારી કરારો એક વર્ષ સુધી ચાલુ રાખવા નકી કર્યું હતું. આગળ રહેશે. બન્નેના મતભેદો દુર કરી સુમેળપકારક ઉકેલ લાવવા બીજો પ્રયત્ન કે એમ લાગે થયું હતું

ઉદ્યોગને ઉત્તેજન

બીજનના ઉદ્યોગો મારે અરજીઓ આપતાં મકાન ઉપર પાંચ વાળ પીઠ બાંધી સુધારો વધારો કરવામાં આવ્યો છે. સંડતમાં બીજા ઉદ્યોગોનું પ્રદર્શન તા. ૧૫ ફેબ્રુવારીએ પુષ્કળ મુકવામાં આવશે

મીનાહારીનું અવસ્થ

મહ ર. બી. ન્ટરનું ૬૦ વર્ષની પુખ્ત ઉમરે મરણ નીપજ્યું છે. તેઓ આઠ વર્ષની ઉમરે હરીદ્વાર વહાણના મેળામાં ખોવાયા હતા. સ્વીન ન્ટર અને રીચર્ડ સ્ટનની પેઢીમાં પચાસ વર્ષ પ્રામાણિક સેવા કરી હતી. સર ન્ટર ગીના બારી હતા અને ટેમ્પર-સની હોસ્પીટલના ટ્રસ્ટી-માની હતા.

પાણીદ કાપનો તેજાબ

પેસુદ કરવા માટેના ચાંદીના પાણના તેજાબની પ્રયત્ન ગોળ ઇ. ફીકમને વર્ષે ૧૮૮૦ મા કરી હતી પણ તે વખતે આપ્યો. કરવા કોઇ તૈયાર થયુ હતું નહીં. ડો. ફીકમના નીરાશ થયા ૧૮૯૬ ન કરવું પાડ્યો. ત્યાર પછી ૧૮૯૮ માં ડો. મી. ફી. મેસ્ટે પેસુદના તેજાબનો ઇ-તેદ્યોગીથી આપ્યો કર્યો હતો ૧૮૯૮ના ઓક અમેરી કન કેમીસ્ટે આ તેજાબથી રાતે પાર્યો હતો. હાલના શોધ મુજબ નસીમાં દવા પ્રવેશમાં આવે છે. આ દવા "ઇફીદાન" નામથી જાણીતી છે, અને સંડનના બજારોમાં ખાસ નોંધ થાય છે.

લીસ્બનમાં બોમ્બ ફુટયા

બોડા વખત ઉપર લીસ્બનમાં બોમ્બ ફુટયા હતા તે મારે કેદ પકડાયલાઓમાં બોમ્બ બીરીશ સ્ટેશરી હતો. ત્યાં પોર્ટુગીઝ સત્તાવાળાઓએ છોડી મુકેલા છે એવા સમાચાર સન્ડનમાં જાહેર થયા હતા. પોર્ટુગીઝ કમ્યુનિસ્ટ તાજેતરમાં પકડાયા જવાથી લીસ્બનમાં શાંતી ખાપી છે અને પોલીસોએ ચાલુ થયા છે.

સૃષ્ટિ સૌંદર્યની સોડમાં

લેખક: પ્રાધ્યાપક રેવાશંકર જેટી

સૃષ્ટિ સૌંદર્ય : પ્રભુએ પોતાના સંતાનોને આનંદ અર્પવા અને બાપ લેવા આપેલી સમૃદ્ધિ છે. જો અલૌકિક ચમત્કાર વડે પરમાત્માની આનંદ શક્તિનું ભાન કરાવે છે.

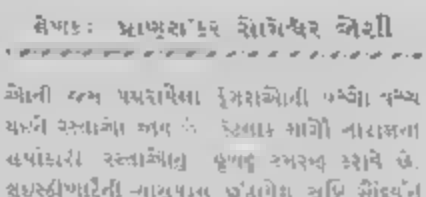
દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રભુએ સ્થળે સ્થળે સૃષ્ટિ સૌંદર્ય ઢાલ્યું છે. કેપટાઉનનો ટેબલ માઉન્ટન, નાટાલના ગિરિકુંજો, ઇ. રોડેશીયાનો વિક્ટોરીયા જળપ્રપાત, ટ્રાન્સવાલનાં પર્વતો વિગેરે કુદરતી સૌંદર્યથી સ્નાન કરી રહેલાં દરયો છે.

આવા દરયોની તુલનામાં ટ્રાંસવાલનું સૃષ્ટિ સૌંદર્ય સહેજ ઉતરતું છે. આમ છતાં કોક સમે રમણે સૃષ્ટિ સૌંદર્યનો અજબ ભંડાર ખોલ્યો છે. આવું એક દ્રશ્ય ગાઉટમાન્સબર્ગના ગિરિકુંજો છે.

ગુફસ્ટ્રીખાર્ટ આ ગીરીકુંજોની સોડમાં ચુનેલુ છે. જો ત્યાંનકડા ગામનાં પ્રત્યેકજનો છતનની દરેક બાજુ આ ગીરીકુંજો, ખેમની આસપાસ ફરી પસાર થતાં વાદળાંઓ અને ચારે બાજુ પથરાયેલી મનોહર પ્રકૃતિ નિહાળી શકે છે.

એક તરફ પીકસ્બર્ગ જતો રસ્તો ઓના માથાપરના શીખા સૌંદર્યની જેમ પથરાયો છે અને બીજી બાજુએ પર્વતોની હારો ઉભી છે. દક્ષિણે માઉન્ટપાન્સબર્ગના શિખરો આકાશ સાથે વાત કરતાં દેખાય છે. તેની ઉપર આવું કરી ઉભેલી શીરપંકારી ગિરિમાળા ગુફસ્ટ્રીખાર્ટનું સદા કુદરતી રક્ષણ કરવા ખડી ન હોય એમ જણાય છે.

નિમ્નકુંડ ગુફસ્ટ્રીખાર્ટ પર કુદરતની કૃપા છે. તેની આડોસપડોસમાં પ્રકૃતિ શીરોભ્રમ છે. તેમાં પ્રવાસ કરતા મોટર કોર રસ્તે રાવણાં વાદળાં-

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

ઝેડ. વી. પારેખ

૫૦ ઝો ફર્નીચર સ્ટોર,

કોલ્હાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે બાસ જોવી બાતની દરેક ઇન્ડિઅન મોસલીન, રેશમો અને સ્થાનીક સાડીઓ ચિવેરે કોઇપણ ભાવે મળશે.

ઓર્ડર બરાબર સંભાળી ઓર્ડર મોકલવામાં આવશે.

ઓની વચ્ચ પથરાયેલા કુમારાઓની પંક્તિ મધ્ય યમની રસ્તાઓ ભાગ છે. કેટલાક માર્ગો નાટાલના લપાકારો રસ્તાઓનું ચુબાનું સ્મરણ કરાવે છે. સુપરસ્ટ્રીખાર્ટની બાજપાસ ઉંડાણોમાં સૃષ્ટિ સૌંદર્યનું બાલ દર્શન તો બાબરીજપુરે આપે છે

ગુફસ્ટ્રીખાર્ટથી બાબરીજપુરે જતાં આપણે પર્વત ની તળેટીઓ ચાલતા રસ્તે જવું પડે છે. થોડો માર્ગ પર્વતમાં છેક ઉંચે ચડે છે તો ગાડી વારે તે વાદળ નીચે ઉતરેલો બાસે છે. પંદરેક માઇલનો પથ કાપ્યા બાદ આપણે લગભગ અર્ધા બાકાના પેસારામાં આવેલા ઉંચા વાતા કરતાં બે ગીરીકુંજો રસ્તો આવી ઉભાએ છીએ. આ ગીરીકુંજો વચ્ચે કુદરતે રસ્તાનાં આપણને વચ્ચે એક બાકોર પાડેલો કુદરત દેખાય છે. નીચે સાંકડી બીબામાં એક બાની નદી વહે છે.

આ દ્રશ્ય બહુ બાકર્ષક છે. કુદરતની શક્તિ પાસે આપણે કેવા નાગર બીજો તેનું બાપમાપન અહીં બાન બાય છે એટલુંજ નહીં પણ પ્રભુને આપો બનુપમ રીતે સમૃદ્ધારવા માટે બનુન બરણે આપણું શિર ઢળે છે. પર્વતો ગગન સામે વાતો કરતા બણાય છે. તેની નીચે ડોકાળાં કરતી કેસકીક જંગલી ઝિબાઓ આપણા પર ત્યાંથી કુબાના છુટી પડતો ઓબ આપણને ભાગે છે. પાબરીજપુરે બહુજ મનોહર ને ઇતિહાસ રોપ્રેમીના જનાર આવનાર મોટર પ્રવાસો બાવ દ્રશ્ય નીહાળી છક થઇ જાય છે. આ ઉપયોગમ પ્રવાસમાં દરેક માબસે કુદરતના સમૃદ્ધારો નિહાળી આનંદ મેળવવાનો લક્ષ અંતર સાં સુધી ઝિસરવો ના જોઇએ.

—:૦:—

આભારે

ઇસ્ટલંડનના 'ગુજરાત બારદા મંદીર' ના ટ્રસ્ટી શ્રી ઇસ્ટલંડન જૈન સોસાયટી સંચાલીત શ્રી ગુજરાત બારદા મંદિરને બળેલી નીચેના ભેટ માટે આ પત્રદ્વારા બાભાર માને છે માર્ફરેનેટબાળા શ્રી. રમણજાક બોખા તરફથી શ્રી ૧૦-૬. પોર્ટ એલીઝાબેથ નીવાસી ભેસર્સ મકનજી બાણાબાઇ દામરાજ તરફથી શ્રી ૫-૦. રવજીભાઇ બોનારજી તરફથી શ્રી. ૫-૦ ડાલાબાના ખુબાલ તરફથી શ્રી ૫-૦, અને બીરજનાથ ઓકનલાલ તરફથી શ્રી. ૨-૬.

પોર્ટ એલીઝાબેથથી મગનભાઇ બાણાભાઇ એ પોતાનાં લગ્નના પ્રસંગ નીમીત્તે ઇ. ઓ.ને શ્રી. ૨૦ ભેટ મોકલી છે, તે બાભાર સ્વીકારીએ છીએ.

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

હિંદની વધતી જતી ગરીબાઈ

હિંદ જગતમા સર્વથી ગરીબ દેશ છે. પ્રજાની દરીદ્રતાનો પાર નથી પરંતુ દિન પ્રતીદીન ગરીબોની સંખ્યામા વધારો થતો જાય છે. થોડાઝાઝા પાસે અઢળક ધન છે. પરંતુ દહા ટકા અત્યંત ગરીબ છે તેમાં પણ બેકારો છે ૭૦ ટકા પ્રજા છે, તેની દુર્દશાનો પાર નથી મંદી પહેલાંનાં વરસોમાં દર વરસે બ્રીટીશ પેદાશ ૧૦ અબજ રૂપીયાની હતી મંદી પછી આ વાર્ષિક પેદાશ ઘટીને રૂપીયા પા અબજની અંદાજ છે. ૨૫ કરોડ હિંદના લોકોનો ઉપર સરેરાસ દર મનુષ્ય દીઠ મંદી પહેલાની પેદાશ રૂા. ૪૦ ની હતી. હવે મંદી પછીની પેદાશ દર મનુષ્ય દીઠ રૂ. ૨૨ ની આવે છે આગાથી હિંદી સરકાર, પ્રાંતિક સરકારો, જમીનદારો, રાજાઓ, ઝાડુકારો અને વાણીયાઓ પોતાનાં ભાગો કાઢી લે છે. આથી હિંદી બેકારના રૂ. ૨ ની બ્રિટીશ પ્રજા ચાલીસની સારીક પેદાશ ઉપર નભે છે. કેટલી ગરીબાઈ !

વસ્તી પત્રક પ્રમાણે દર બે હજાર બેકારે સને ૧૯૨૧ માં હાજર બેકાર જમીન વગરના હતા. સને ૧૯૩૧ માં જમીન વગરનાં બેકારોની સંખ્યા વધીને ૪૭૭ ની દર હજારે થઇ છે બેકારોનું પ્રમાણ સને ૧૯૨૬માં ૬ અબજ રૂપીયાનું અંદાજેલ હતું. અને ૧૯૩૬માં અંદાજ આશરે ૧૫ અબજ રૂપીયા જેટલું ધર્યું અંકેલું કરવામાં છે.

હીંદનો પરદેશનો વેપાર પણ ખુબ પડયો છે. સને ૧૯૨૯–૩૬ માં તે અબજ રૂપીયાનો હતો. ૧૯૩૩–૩૪ માં માત્ર રા। અબજ રૂપીયા નો રહ્યો છે. ને સિવાય હિંદિ ૨ અબજ રૂપીયાનું સોનું પરદેશો બાદ ચઢાવ્યુ છે. આ સોનાનો મોટો ભાગ બેકારોનાં પરોણાંથી નીપજ્યો છે. મનીઓરડરથી આવતાં નાણાંની રકમથી પણ હિંદી પ્રજાની ગરીબાઇ અટકથી શકાય છે. ૧૯૨૬–૨૮ના ૩વર્ષ દરમ્યાન આ રકમ અને ૧૯૩૨–૩૩માં ઘટીને ૫૬૦ દશ લાખ રૂપિયાના રહ્યાં હતાં

બેકારી આજે વધતી છે. પોલીસખાતાની જગ્યા ઓ માટે ગ્રેજ્યુએટો અરજી કરે છે. એક ત્રીસ રૂપીયાની નોકરી માટે પાંચસોથી હજાર અરજીઓ આવી પડે છે. આજે લાખ મજુરી ઘટાડવાની યોજનાઓ થાય છે, દરેક ઇસ્પીતાલ જેવાં કે ઘુટ, કાપડ, સ્ટેરલેજે, ચાદ સિમેરામાં મજુરોની સંખ્યા ઘટાડવામાં આવે છે.

સીતાની મહાલત ચાલું છે અદાર પોન્ચનો હડીયા-મણ પણ બહુ ઠીંદી પ્રજા પુરા છે પરદેશીઓનાં ગોદા ખજારો, સરકારી જગ્યા ખાલીયો અને નવા સુધારા નીચેના મોટા ખર્ચો હિંદને ચાલુ લક્ષન કરવો પડે છે.

હિંદ મોટી ધિરધારનો અનુભવ હિત માટે ભોગ આપે છે.

અફીણની ખેતીના ભોગ આપી ત્યારે જગત ના ઓર ભારે સુંદર દાખલો પુરો પાડયો છે. સમગ્ર આર કરોડ રૂપીયાની વાર્ષિક પેદાશનો ભોગ આપ્યો ને હિંદ માટે આ ભારે સરસ ભોગ છે.

આ અફીણને માટે અંગ્રેજ વેપારીઓના પોકારયા ૬૦ વર્ષ પહેલાં ચીન સામે અંગ્રેજોએ યદ્ધાયુક્ત જાહેર કર્યું હતું. ચીનના શહેનશાહે અફીણની આયદાની બંધ કરી હતી. પરંતુ આ નકારાર વેપાર બંધ થયાથી અંગ્રેજ વેપારીઓ નો ચોરી છુપાથી પ્રવેશેલ સ્ટોક ગોને જપ્ત કર્યો. આંગ્રેજ સરકારે લડાઇ જાહેર કરી. ચીની સહેનશાહે મહારાણીના હાકેદારીઓને આપીક કરી પરંતુ ધરીયામ યુદ્ધ આવ્યું. હારેલા ચીનને નામોશી ભરેલી સલાહ કરવી પડી

અને ૧૯૧૫ માં જ હિંદી સરકારે અફીણની ચકમણ પહોચાડવાના મુદ્દાલ ઉપર ધ્યાન આપવા માંડયું. તેણે ખાનગી વેપાર બંધ કરી જુદી જુદી સરકારોને જ માલ અફીણ વેચવાનું ઠરાવ્યું. અને ૧૯૨૬ મા શેાડ કીકીંગે ઠરાવ્યું કે હવેથી અફીણની ચકમણ ૧૯૫૧ કરતાં જથામાંજ આવશે. તે પછી ૧૨ વરસે ક્રમાનુસર ઘટાડવામાં આવશે. નીચે મુજબ અફીણની ચકમણના આંકડા સ્વય-મેય ખુલાસો કરે છે

સાલ	રૂપીયા લાખની કિમતમા
૧૯૧૬–૧૧ થી ૧૯૧૨–૧૩	૯૦૧ લાખ
૧૯૨૬–૨૧ થી ૧૯૨૨–૨૮	૧૮૬ લાખ
૧૯૨૨–૨૩ થી ૧૯૨૮–૨૫	૧૫૩ લાખ
૧૯૨૩–૨૪ થી ૧૯૨૪–૨૪	૫૫૩ લાખ
૧૯૨૪–૨૫	૧૯૩ લાખ

જાનેવારી ૧૯૩૬ થી અફીણની ચકમણ નવેમ્બર બંધ થઇ છે.

સરહદનો પ્રદાડર દુર થાય છે.

સમ્રાટ પ્રીન્સની સરકારની સલાહ પર સર-કાઉસીલે બન્ને દેશોમા રેગ્યુલેશન એકટની ૬,૮,૧૨,૨૨ અને ૨૬ ના કલમો ૧૯૩૬ ના ડીસેમ્બરની ૨ જી તારીખથી ૧૯૩૭ના માર્ચની ૪થી તારીખ સુધી ઓમ કરવા માટે અમલમા મુકી હતી. કોઇ પણ બ્રીટીશ જાહેર અસલાતીને નુકશાની પહોંચાડવાનું કામ કરે દાણ આપવા કરનાર છે એમ પુરવા મળ્યા હોય તો તેની ગીરફતારી કરવાની સત્તા આપવામા આવી છે.

હુંડીઓના ચકમા ૧૯૩૭ની નીઅમૂક

નવા રીવાજોના મેરેજ મુજબ તા. ૧ લી ઓકટોબર ૧૯૩૭ ને દીને ફેડરેશન કર્ટની સ્થાપના થાય ને દારસલામ હિંદના જજાજ તરીકે સર મોરીસ ગ્વેયરની નીમણુંક કરવા માં આવી છે.

બાબતીજ માલની ચકમણોરી

મુબઇમા જે બાબતીજ માલ ૫૬ થી ૧૦૦ દશ દહાડા જહાજ ભણી રાહે ના ખાડી બંદર રેલ્વે પર દહાની જગાએ આવે છે. ૬૩૬ના ૩૦૬ તાબાની સરહદ પર બ્રીજ બ્રિટીશ ગોરાઓના મથકો દોવાથી ચકમણોરો સદંતરમાં બદમા જમ છે અને બાંધો બ્રિટીશ હિંદમાં માલ ચાલી શકે છે. બીજી રીત એવી છે કે ચકમણોરો મુબઇની બજારોમાં વીના જકાતે માલ ઓકવા કરે છે ને પછી તેમનો આબાતમાં પસની, ચાકરે, દેવેદી જેવાં બંદરોમ આ માલ ગોડાઉ આવે છે, જ્યાં જકાત પણ નથી ભરાતી કરેલા માર્ગે પાછો હિંદ લાવવામાં આવે છે. આથી મુંબઇના વેપારી મંડળો આનો સામનો કરવા માટે કડક પગલાંની હીમાયત કરે છે.

મોરીસ પ્રમતીયાજઅલી

જેઓ હિંદના બાબીના ચાનીસમેસ અને કમીશનરો (ચાઓરા) છે. જેમણે ૧૯૩૬ ના જાન્યુઆરી માં ઉડવાની તાલીમ લેવાનું શરૂ કર્યું હતું અને ૧૯૩૬ ના જુન માસના ગમલ્ટ "ગ્રો" સાગરોજ ગેજવવા માટેનો કોર્સ પુરો કરવો હતો. બાસીસ પ્રમતીયાજઅલી નીઝામ સરકારના તાબાના દીવાન અરજુન સામદ મહમદ મસલાબા સાનાં પુત્રી છે.

ભાવી યુદ્ધ માટે તયારી થાય છે કે ?

કરાંચી ખાતે આવેલ મજીપલાયન સ્ટીમરમા રૂપજ દેશના યુરોપીઅન રોજદારો કરાંચી ખાતે ઉતર્યા છે તેઓ બાબાની આર. એસ. એસ. એસ. એસ. પેજીમેન્ટમાં ભરતી થવાનું મનાય છે. એમ જણાય છે કે મોટા અને કદીગરોઠ પર હવાય જહાજો પર હવામાં ગોળા ફેકાર કરવા ની પ્રેકટીસ પહેં રહી છે અને હવાય જહાજો-માંથી જમીનપર નીચે પેરાશ્યુટો મારો ચલાવવાની નકલી પ્રેકટીસ પણ પ બાબીયુધ્ધ માટે આ બધી તયારી થતી હોય એમ માનવામા આવે છે.

હિંદની પ્રથમ મહીલા સ્ત્રી

કલકત્તા યુનીવરસીટીની બી. એ. ની ડીગ્રી અને કલકમ એરોડરોગના લાયસન્સપત્ર મેળવી એકદીમ વર્ષની બાગપ્રાણા કુમારી સુસ્મા સુકરજીએ પોતાના છપ્પનમા એક મહાન તાકમ ખેડવાને તૈયાર થયેલ છે કુમારી સુસ્મા સુકરજીએ આવતા ચોમાસ મા ઉડી બીચ પર્યટન કરવાનો નીશ્ચય કર્યો છે, ચીન, જાપાન, મંચુરીયા, રશીયા, જર્મની, ફ્રાન્સ અને ઇગ્લાંડ પર ઉડયા પછી તે આટલાં દીવસ મહાસાગર વીમાને આકોરીકા સુધી ઉડીને જવાને પ્રયાસ કરનાર છે. ઘોડા ઓછામાં કુમારી સુસ્મા પ્રથમજ વીમાની માલ્કા છે. તેમણે આપાર સફીયા આનંદ રાખાલ કલકત્તા થી દીલ્હી, મુંબઇ, મદ્રાસ અને રંગુન સુધી પ્રયાણ કર્યું છે. દોડમાં તે "જાંબાઝ આણી" ના નામે ઓળખાય છે.

પ : ૨ : ચુ : ૨ : ણુ

તા. ૨૬મીથી પછી લંડનમાં મોટા પ્રમાણમાં ભરાનારા સ્ટોકેનચાર્ડો કેન્ફરન્સમાં હાજર રહેવાનું આમંત્રણ કા. મહાને સ્વીકાર્યું નથી. નેશનલ પાર્ટીનો કોઇ પણ સભ્ય જવા તૈયાર નથી.

* * *

હાલમાં પોલીસ કમીશનની બેઠક કેપટાઉનમાં ભરાઈ છે. મેરીટઝબર્ગમાં પોલીસ કમીશનની બેઠકો તા. ૧૨ માર્ચથી તા. ૧૫ માર્ચ સુધી અને ડરબનમાં તા. ૧૬ માર્ચથી તા. ૨૬ માર્ચ સુધી થશે. જોહાનીસબર્ગમાં ૧૯ એપ્રીલે જઈ પહોંચશે.

* * *

ઈંગ્લાંડથી કેપ ઝડપથી ઉડવાનો રેકોર્ડ તોડવા આમેલિયા ઈમારી ઈરીડ ઈમેલ્યાન્ડને દરાગ કર્યો છે. કમનસીબ આકૃતિ પોતાવરણ મળતા ચાલુ અકવાડીયામાં ઈંગ્લાંડથી ઈમારીમા કેપ ટાઉનમાં ઉપડશે.

* * *

આપણા પુનીતનગર કેલરમ થી ૧૯૨૭ સુધી ૬૫ પાર્ટીમાં તુરોપીયનોએ બાર એશિયાટીકોએ પચ્ચીસ ૨૪ હબસી ગણ્યા હતા.

* * *

દક્ષિણ આફ્રિકાની બીજી કાસ્ટોમાં આફ્રિકન કોંગ્રેસવાળીઓના કુલ્લા પ્રસિદ્ધ કરવા પોંડ ૫૦૦૦ ની રકમ નક્કી કરી છે. આવી દરખાસ્ત ખાસ કેર થયું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં અત્યાર અત્યારના કલ્યાણ ગુજ્ય મંડળીઓના પુસ્તકો નાણા સંબંધી કાંઈપણ નુકસાન પહોંચ કરવાનું નીચલા હતા.

* * *

મેરીટઝબર્ગમાં ભરાયેલા ઢોરોના માસીક બજાર મા બળદોની કીમત પોંડ ૬૭—૫—૦ થી પોંડ ૮—૧૫—૦ સુધી અને ગાયોની કીમત પોંડ ૮—૫—૦ થી પો. ૬—૧૨—૬ સુધી ઉપજી હતી.

* * *

એવું જાહેર થયું છે કે કુલુલેન્ડમાં સોનું છે એ શોધ કરી નથી પણ તપાસવામાં જગ્યાનો હજી પાનો લાગ્યો નથી. નાટાલ અને ઝુલુલેન્ડના ટેકરીઓમાં સોનું છે. આપણા પ્રશ્ન પ્રથમ ભારે પાર્થમાં ઉતરવાનો છે.

* * *

મેરીટઝબર્ગમાં નડેસન રામસ્વામી નાગના ૧૮ વર્ષના દીકરીને સોનાનું ઘડીયાળ તથા એવરસેયર ભેટવા માટે છ અકવાડીયાની સજા થઈ.

* * *

નેશનલ પાર્ટના પક્ષ ઉપર ચડતાં ડરબનના જાણીતા ડો. મેનીનો પગ ભાગી ગયો હતા. પગને બગીસરી સાજા થવા માટે ડરબનથી ભોક ખાસ લાવવામાં આવ્યું હતું.

* * *

પોટસ્ટર્બર્ગના એક બોકર્સ લુકોટીયાટની મારકેટ ઉપર પટ્ટ પેસવા મોકલી આપ્યા હતા. જે ઓપી નજરમાં ફીમને પેસાવા હતા કે મજકુર બોકુનને બધે પેર મારીને પીસા આપ્યા હતા.

* * *

પુનીતનગર આ વર્ષે ગરકાળના પાક સારો નીપજવા પણ નથી. નીપજનો ખરો આડકતરો આવતા માસની આખરી સુધીમાં જાહેર થશે.

* * *

નાટાલ પ્રસમર્ટિંગો બાજુની કોલ્ડ ખેડીંગ્સહેર રસ્તા ઉપર પસાસ્ત્ર રીટનો વિસ્તારમાં કાચો ખરો બાંધવાની અરજી કરી છે.

* * *

મૂળ આફ્રીકાદીયામાં કરજના સીટી દોલમાં ગલીઓનું પાચસું પ્રદર્શન થયું હતું, જેમાં જુદી જુદી બનાના ૪૦૦ નમુનાઓ જાહેર થયા હતા. આકર્ષીત પક્ષીઓ રજુ કરનારાઓને ઇનામો આપવામાં હતા.

* * *

પ્રેમટાઉન-ના જાહેરમા દાખલ થયેલા બ્રીટીશ સ્ટીમર નીગ્રો-ના ખારાવીઓ અને બ્રાઝા દરેક ૧૦-૧૦ પાઉન્ડ મળ્યુ હતું પરિણામમાં બલાસીઓએ ફરતાળા પાર્ટી-હતી. સ્ટીમરનો બાકાર બંગર નાખ્યું હતું અને તોફાનીઓના બે સરદારોને જાહેર ઉપર ચાબખાની સાજા હતા.

* * *

ડરબન રેલવેના બાતાના કાયદાના સલાહકાર વિસ્કાઉન્ટ બાન્સ્ટોનને કોમ્બ પાનબધ્ધ બીલનાનું ચડા પ્રધાન જનરલ સ્મટ્સના જાહેર કર્યું છે.

* * *

નાટાલના તેરીય બાકુંદોને ગોતાની આજના પાધારેલા નવનીત માન છે. તેરીય ગોતાબાઈ બાતાના મહત્વીસ ડાયરેક્ટરે ખુલ્લાપર ક્રીકેટની ખુલાકાત રોપી હતી અને બાના તેરીય બોકુતો બેનીમાં આવતા ગયા હતા બાદ ૬ ઓમ જાહેર કર્યું હતું.

* * *

મેરીટઝબર્ગના બાબુલાલ ઝોબા દી મુલાબાનને સ્મરતના એક ગોકાએ બાત મારવાથી પત્ર આંખો ઉપો ત બંધુબી સારો થયો છે અને તા ૬૦ તબીબારીએ સ્મરતમા ક્રોવરવા તૈયાર છે.

* * *

ફેરબરના મહત્વીસ મેળબર્નની મેદમાં પકડ વર્ષના દોડી ઉછેરાએ રામસ્વામ નમના બાર વર્ષના છોકરાનું ખુન કર્યાના આરોપ માટે બાબુ અકવાડીયામા તપાસ થઇ હતી.

* * *

પુર્વ આફ્રિકામાં બનુબા અદાના મુકદમા જજબેન્ચ થયા હતા, પચ્ચ બાજના પુરાવા-ડામા એક નાનાં બાળકને મારી નાંખ્યા કર્યા બાદ જપ્તાના નોકબાત માટ એક નેરીયનની તપાસ માલે છે.

દેશ રાજ્ય ચડોદરાની ધારાસભામાં બારોતા સ્વીકાર ધારાબાઓ ને નવસારી પ્રાંત તરફથી ચુંટાયેલા સભાસદ શ્રી. બાપુભાઇ પેસાભાઇ દેસાઇએ ૨ વરસિદ્ધ પ્રતિબંધ કરનારો ૨ બ્રહ્મ વિચ્છેદના કાયદામા કેટલાંક સુધારા વધારા સુચવતો ૨ ચડોદરા રાજ્યના પીનલકોડમાં કલાક સુધારા વધારા સુચવતો. એમ ત્રણ ઠરાવો રજુ કરેલા તે ચડોદરા રાજ્યની ધારા સભાની કારોબારી સભાએ નામંજુર કર્યા છે. એ તો ઈંગ્લાંડ જઇ સ્વીકાર પામેલા પ્રજાપ્રતિક સાયકવાડ નવાબશાહી બહેલી ધારા સભાને.

* * *

શ્રી. દિલીપ કોકસે લખેલી ચોપડીમાં ગાંધીની સખ્ત ટીકા કરવામાં આવે તે પ્રસંગના પોલીટીકલ એસેસ્ટન્ટ જેનરલ કર્નલ સાથે થયેલી વાતચીતને જુદા સ્વરૂપમાં રજુ કરતા મારે મુળાકની મહિલાઓએ વિરોધ ઉઠાવ્યો છે

* * *

શ્રી ગોકુળભાઇ ભટ્ટ રાજ્યાજ્ય જ્યોતિ કુચની ગોજના ના ભારે રચાઇ તેનું સ્પષ્ટિ કરવા કરતા જણાવ્યું કે ૧૦ વર્ષ પુર્વ પ્રથમ નવસારીમા ગુજરાત સભા થયા હતી. મારે ગુજરાતીજ બહેલી સભાગતી અભાવ પ્રસાદ કેળવણીની મહાસભામા જરૂરી તે વખતે નેતા ચર્ચા આવતા વર્ષ સુધી આમંત્રિત કરેલ્યે તે પછી આવતે વરસે બધાં મહાસભા ભરાશે ના કોજપુરપાંના આજની જરૂરીયાત વધારવા આવશે.

* * *

પુનાવાળા ટટીપારાસજીના સભાસદ શ્રી. નવરોજ ના મુકલીબાર, શ્રી, આબ્બાસ, શ્રી મંત્રાનામ વિગેરેની હાજરીમાં સરદાર પટેલભાઇ પારેખને આપેલા માનપત્રના સરદારે કહ્યું કે હીંદ જેવા પરીબ દેશમા મોટા અમલદારો માટે અયોગ્ય પગારો રાખવા એ ગુન્હો છે

* * *

સિકંદરાબાદના સાલમ્રદીમાંના એક હીંદુ મંદિરની દેવીને મુર્તિઓ રાત્રે કોઇએ રસ્તા પર ફેંકી દીધેલી જણાઇ હતી. આપા લોકો હીંદુઓમાં ભારે બળબળાટ મચ્યો હતા.

* * *

હીંદી સરકારની એક યાદીમા જણાવાયું છે કે દેશના મુખ્ય શહેરોમાંહ દર વરસે ૨૬ ઇન્ચ જેટલો વરસાદ પડે છે જ્યારે નાસીકમાં માત્ર ૬ ઇન્ચ જેટલો વરસાદ પડે છે. જ્યારે નાસીકમાં માત્ર ૬ ઇન્ચ દુકાળી ગણ કરવા યોગ્ય છે.

* * *

કલકત્તાના જાણીતા ઝાઝોકમાઇ મેદા, "સત્યાગ્રહી" સાપ્તાહિકના તંત્રી, અને સીટી કોલેજના પ્રોફેસર શ્રી. કૃષ્ણકુમાર મિત્ર ૬૮ વર્ષની વયે હૃદય બંધ પડી જવાથી મરણ પામ્યા.

જુનાગઢ ખાતે સુદામાપુરી વિદ્યાર્થી ભુવનની ઉદઘાટન ક્રીયા રાજ્યના દિવાનના હાથે થઇ હતી. વિદ્યાર્થીભુવનના ફાળામાં રૂ. ૩૮૦૦૦ ની રકમ ભરાઇ હતી

* * *

ભેડા રાજાના શ્રી. દુલભભાઇને પ્રમુખપદે બોલાવી ભેડુત પરિષદમાં આનાવારી ની હેર નાબાસલ્લીની માગણી કરતો ઠરાવ થયો છે. તે માટે પાળવા બેપાની વસુલાત બંધ કરવા અને આવક વેરાના દોરવ્યુ ઉપર જમીન મહેસુલની વસુલાત કરવાના ઠરાવો થયા છે. ઠરાવ પાળવા સામું પીવા બળ કરશે તોજ ઠરાવ ગણવામાં આવશે.

* * *

ગોરણીના ના. મદારબક્ષ સાહેબે અંજાર પ્રાંતમાં એક વકીલ બંધારી આપેલ છે. તે બુલ્ડ મુકરબાની ક્રિયા બંધને દારૂ-બાંધ નદિ બેધાની બાબતને માટે મીટીંગોએ કરાવવામાં આવી હતી.

* * *

ટ્યુનેશીયાના તારના સદેશામાં જણાવે છે કે વિદ્રોહ અને સરકારી બંડોની બરાબરજ આનુબાર બાંધીને બહારે ઝેરી ગ્યાસનો ઉપયોગ કર્યો.

નૈરોબી બાતાના પ્રધાન સર સેમ્યુલ હોરે જાહેર કર્યું છે કે સ્કૂલોમાં બાળ બાબત ઉપરાંત માફાણ અને વિજ્ઞાનની વૃદ્ધિમાં ઉત્તમ બાબ બાબ્યો છે. બોટીશ સરકાર બારકસોનાં સ્કૂલમાં મંજુર કાબ્યો થયા પછી

* * *

બીટનનો પ્રબ્યાત બોબી ટ્રોફી ડોન્કુ ક્રીકેટ-સ્તાનનો મુલાકાતે ગયો છે. સા રાજ પીપલાના મહારાજાના ઘરતના ઘોડાઓ ઉપર સ્વારી કરવા જણાવીતા થયો છે. બા ડોન્કુ ક્રીકેટસ્તાનથી ઇંગ્લેંડ પાછા ફરી બ્લેકોના પંજામાંથી મુક્ત થશે.

* * *

ઇગ્લાંડમાં બારબામ કોન્સલ બાબુમા બાકસ બાબ મળી ત્યાં બાબુસો ઇટાલ ગમાં હતાં, બકસ્માતનું કારણ જાહેર થયુ નથી

* * *

ઇબલીક પબંગુરૂ ગોબબી બાદગી વબુી બસ્વરબ છે. બારબાર બાદે લીને કોકટર કોકના ગોપે બાસ ના પાડી હતી.

* * *

સર ગે ૨૬-ટીમ પાસે ચીનની પ્રાચીન વસ્તુઓનુ ગોક પબ્લીજ કોમની સમજણના છે.

આ સંમેલનમાં નીકાળવું બસ્તુજ ઉત્તમ છે એમ જાહેર થયુ છે.

* * *

સ્ટ્રબર્ગ સેટલમેન્ટના પીનાંગ શહેરમાં ચાર ઠેકાણે તોફાન ચબતે એક ચીની યુવક ચાલીને જતો હતો ત્યારે એકાએક નાળીએર બાબા ઉપર પડતાં તેનું મરણ નીપબ્યુ હતું.

* * *

હોલીવુડનો પ્રબ્યાત એકટર બે કુપર તેના બાલીમ માટે પણ બબોબ બબોબ છે. તેના આગલા બાલીમરોએ તેનો કીમત રૂપ લાખ પૌંડ આંબ્યો હતો.

* * *

પુટનહેમથી ગોગીલાલ મજમદાર લખી જણાવે છે કે તા. ૨૭-૧૨-૩૬ ના રવીવારે ગોર્ડ-ઇસ્ટીબ્રણેયમાં હાલમાં રચબામેલી મુસ્લીમ ક્રીકેટ ટીમ સાથે પુટનહેમ ટ્રીંદુ ક્રીકેટ ક્લબના બિલાડી એ એક ફ્રેન્ડલી મેચ રમ્યા હતા. જ્યારે પુટનહેમ ટ્રીંદુ ક્રીકેટ ટીમે ૧ બનીંગ અને ૫ રનથી જીત મેળવી હતી. ત્યાર બાદ તા. ૨૯-૧-૩૭ ના રવીવારે પુટનહેમ ટ્રીંદુ ક્રીકેટ ટીમના બેબાડીઓ પોર્ટબ્લીઅરબેબની મુસ્લિમ ટ્રીંદુ ક્રીકેટ ટીમ સાથે મેચ રમ્યા હતા. જ્યારે પુટનહેમ ટ્રીંદુ ક્રીકેટ ટીમે ૨૪ રનથી જીત મેળવી હતી.

બ બ ર પ ત્રો

બોડાણ મદરેસા વિષે બુલાસો.

"હમદર્દ" માં હાજી યુસુફ મહમદ નગરી બાજી ગુરાની પતિ નીચે પ્રમાણે લબે છે: "મુરતા નાજમદ બોદાણીબાબે જે તા. ૬-૧૨-૩૬ ના ઇન્દીબ્રમા બ્યુહમાં દેહ છબ્યો છે તે તદન બોગા છે કરજ કે તેજોજ હાજી યુસુફ નગરી પાસે ચકર જમીન તેના મરબા બબાબા હતી તબ તેનાજ હાબે જનરલ ગાંદીજ ગામે બોલાવી સુરબા મરજીજ એટલે મોટી મરજીજ બાસે પાસા કર્યું હતું ત્યારે જે નામને પા. ૧૦૦ મદરેસો બાંબવા માટે આપ્યા હતા. ૨૨૯ રૂા. સોકડા બદલ મહમદ હસન સુબરો મારફા બાગા ગાસવર કોબાબી બે તેબના હાબે કામ કરવાનુ બસદ કર્યું હતુ. માટે મારા નામબી બરીદ ન કરતા મહમદ પરબા મોબીબાના નામે બરીદ કીબા છે. બીજી જમીન તેમ મદરેસા ચકર કરવાજ કાબદેસર બબો છે, માટે આપબા નામ નો કહે છે, માટે મદરેસો ચાબા માગ માટે છે. મારે ઊંટા લેબો લબી કોમ મા દીલાદ કરેા નહિ."

સ્વદેશના ગમન

કાસ્તુરબા પ્રબબપતિ એસોસીએશનના સુપ્રસ્ટ સભ્ય શ્રી. હરીલાલ મકનજી ગીબો સ્વદેશ જબ્યા હોવાથી તેમના માનમા આમારા મંડળની સભા બોલાવવામાં આવી હતી જેમા તેમનો દુબ તોફાથી વીદાય સત્કાર કરવામા આબ્યો હતા તે માટે આભાર માની તેમણે નીચે પ્રમાણે દાન જાહેર કર્યું હતું.

શા.	પ્રબબપતિ આશ્રમ નબસારી	૧—૧—૦
..	કાસબાલ પ્રબબપતિ એસો.	૧—૧—૦
..	ઇન્દીબ્રબન બબોનીબબના	૧૦—૬

પા. ૧૨ ૬

પીટર્સબર્ગ ખાતે મુસ્લીમ સોસાયટીની પાર્ટીને મુંઢણી

તા. ૨૭-૧-૩૭ના "પીટર્સબર્ગમાં બબ મુસ્લીમ સોસાયટી" ની પાર્ટીબ જનરલ સભા મી. બાહમદ બાસના પ્રમુખપણા હેઠળ, સ્થાનીક મુસ્લીમ મદરેસા હોલમાં ભળી હતી. રીપોર્ટ બા સંકેટરી: ના. ઇસ્સાકજી હાજી કાસમજીએ બાબ બોર્ડોગનીટુમાનીટ બાબો રજુ કબ્યો હતો. પર ગેરગેનજી ... કબ. બાદ બબ બાનો બાવક બબકનો ઉદાસાબ બબા બબ બબ માં "સોસાયટી" ઓ કરેલ કામો નો રીપોર્ટ રજુ કરેલ. ત્યાર બાદ પ્રમુખે જબ્યાવેલ કે સંકટ નાની પાયરી પર છે બતાં રજુ થએલ રીપોર્ટ પરથી સ્પષ્ટ દેખાય છે કે તે કેવા કેવા જરૂરી અને સારા કામ કરી રહી છે, અને સાથે સાથે બંબરો ને યબ ઉત્સાહપુર્વક કામ લેવા જલસામબ કરેલ. બાદ સેક્રેટરીએ નવા બર્ષ ની સુંઢણીનું કામ હાબ ધરવા સુચવતાં, નીચે પ્રમાણે બાજ બર્ષના કાર્યવાહકોની સુંઢણી સર્વાનુમતે થઇ હતી એરગેન: મી. બાહમદ બાવા, વાઇસ એરગેન: મી. ગુલા અબદુલ સની, ઓબ. સેક્રેટરી: મી. ઇસ્માઇલ હાજી કાસમ, જોઇન્ટ સેક્રેટરી: મી. અબુબકર-મબાદીબ સીવાણી, ઓનરરરી ટ્રેજરર: મી ઉમર હાજી બાલમ. ઓડીટરેા: મી. અહમદ ઇસ્માઇલ બબો મી. અબુબકર કાસમ, કમીટીબો: મેસર્સ મોહમદ હાજી કાસમ, ઇબ્રાહીમ સાલે મોહમદ. અંતે તેમણે મુસ્લીમ

ઉપર પ્રમાણે ઓફીસરોની નીમણુંક થયા બાદ, સ્થાનીક મુસ્લીમ મરેસાના હોલને જનરલ રીપેરની ચર્ચા ચાલતા સદરહુ રીપેર કામનાં ફન્ડમા "સોસાયટી" તરફથી પા. ૧૦ આપવા સર્વાનુમતે મંજુર થયું હતું. બાદ હાલ બો મુબાકલામાં મુસાફરી કરી રહેલ, પ્રબ્યાત "મુસ્લીમ ગાઇડનેરી" ના બાલીક એકકરેક ને બા કામમાં મબ્બર આપવા આમંત્રણ કરવા પીને ઇન્ડીબ પુર્વક સભા થતા, મજકુર કામ માટે એક કમીટીની નીમણુંક થઇ હતી અને આ કામનાં ફન્ડમાં "સોસાયટી" તરફથી પા. ૫ આપવા સર્વાનુમતે મંજુર કરવામાં આવેલ. ત્યારબાદ કેટલાક જુદા જુદા વિષયોપર ઘણા ચર્ચો બાદ સભા બહુ બાસ્ત થઇ હતી.

પંચાંગ

અમારે ત્યાંની ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૬ ની સાલના સર્વોત્ર પંચાંગ મળશે. કીંમત રૂા. ૧-૬.

જાણવા જોગ

સમ્રાટનો રાજમુગુટ—કેટલીક જાણવા લાયક બીનતો

આ વર્ષના મે માસમાં નાગદાર સ્ટેનલાક્ષ્ય-કૃત રાજ્યાભિષેક વખતે તાજ ગોથી વખતે ધારણ કરવા માટેના રાજ મુગુટને સુંદર રીતે ફરીથી ગોઠવવાની યોજના થઇ છે. અને એટલા માટે રાજ્યના ખજાનામાંથી એ રાજમુગુટને તુરતમાંજ બહાર કાઢવામાં આવનાર છે. આખાયે દુનીયામાં જેટલા રાજમુગુટ છે એમાં આ રાજમુગુટ સર્વથી સુંદર અને મુલ્યવાન છે. એ રાજમુગુટમાં ૩૦૦૦થી વધુ મુલ્યવાન રત્નો જડેલાં છે. એના સંબંધમાં આ પ્રમાણે છે.

એક મોટા આકારનું લાલ રત્ન, અને બીજા બીજાથી જરા ઉતરતા ચાર લાલ રત્નો, એક મોટા આકારનું નીલમ અને બીજા એનાથી ઉતરતા, ૧૬ નીલમ ૧૧ મોતી, ૧૬૩ હીરાઓ દ્વારા, ચાર જાતના આકારોના મોતી અને રત્ન બીજા પ્રકારના મોતી. આ રાજમુગુટની બધી કીંમત આંકવી મુશ્કેલ છે પણ એવું અનુમાન કરી શકાય છે કે કેવળ એમાં જડેલા કીમતી પથ્થરોની કીંમતજ ત્રણ લાખ પાઉંડ એટલે લગભગ ત્રીસ લાખ રૂપીયાથી અધીક છે. એમાં જડેલા બધા રત્નોમાં એક વસ્તુજ કીમતી બાકી રત્ન છે. જે મુગુટના આગળના ભાગમાં બરાબર વચ્ચે પ્રકાશી છે. એનું નામ છે "Principal ruby" એ રત્ન રાજકુમાર એડવર્ડને ફ્રેંચદીસીના રાજા નીલમ પેદ્રોએ ભેટ આપ્યું હતું

જો આ લાલ રંગ તો એ રત્નની સાથે એક આશ્ચર્ય ભરેલી કથા સંકળાએલ છે એમ કહેવું જોઇએ. કારણ કે આ રત્ન તથા બીજા પણ કેટલાક રત્નોને પોતાને સ્વાધીન લેવા માટે સાનાડાના રાજાને પેદ્રોએ પોતાના રાજ્યમાં પ્રવેશ કરવા માટે અભયવચન આપ્યું હતું અને પછી એને મહેમાન તરીકે પોતાને ત્યાં રાખીને એના દરબારીઓ સાથે એણે પણ ઝેરી કરી કાઢી નાખી અને બધા રત્નો પોતાને સ્વાધીન કરી લીધા. આ પછી પેદ્રોને પદભ્રષ્ટ થવું પડ્યું. પરંતુ કાળા રાજકુમારે એને કરી ગાદીએ સ્થાપવામાં સારી સહાયતા કરી અને પુરસ્કાર તરીકે એવું આ અને બીજા રત્નો સાથે રાજકુમારને ભેટ આપ્યા

રાણી એલીઝાબેથના રાજ્યમાં પણ આ લાલ રત્ન જડેલું હતું. એના પછી પ્રજાતંત્રના શાસનકાળમાં "ફર્સ્ટ રાજકીય ચિન્હો તેમાં નાખવામાં આવ્યા. પણ ફરી પાછું રાજતંત્ર સ્થાપીત થતાં રાજમુગુટનું ઝવેરાત પાછું મેળવ્યું તેના પ્રસંગ રાજમુગુટ ઉપર જડી દેવામાં આવ્યું અને આજ એ સંબંધી બાતમી રાખવામાં આવે છે કે બાબાસના રાજમુગુટમાં જે લાલ નીલમ છે તજ લુપ્ત મુગુટમાનું નીલમ છે. એટલે ત્યારથી તે એડવર્ડ બીજા કનફેસરની અટકાયતમાં પણ કોહાં આપતુ હતું ૬૦૦ વર્ષથી ઉપરાંતની સાથે એ નીલમનો સંબંધ છે. આ રાજમુગુટ સર્વથી પ્રથમ રાણી વીક્ટોરીયાના રાજ્યાભિષેક માટે તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો. એની પહેલાના રાજાઓ જે રાજમુગુટ પહેરતા હતા તે રાણી વીક્ટોરીયાના માથા પર બંધબેસતો નહીંતો આવ્યા અને એથી એને તોડી નવો બનાવવો પડ્યો.

આ રાજમુગુટ દ્વારાજી વખતે અને સુરક્ષા ખાતે છે. એના ઉપર કે આવા અને કીમતી ચિન્હ કે જોમાં તેમ ખાસ કરી ત્યારે પ્રમાણપત્રો દ્વારા જાહેરાત આપવા છે. જ્યારે જાનેવારી માસના સમાર પ્રસંગ રાજાજંતી સમારોહ વખતે એ મુગુટ બહાર લાવવામાં આવતા હતો ત્યારે એના ઉપરના એટલો ભાગ તુટી પડ્યા હતો અને એથી ખુબ ચિન્તા ઉભરાઇ હતી પરંતુ કરી એ બનાવ પામે એ પહેલાં ખાસ રાજમાર્ગ આવે છે રાજમુગુટની અંદરની ટોપી જેનાથી સમ્રાટનું મસ્તક ઢંકાય છે તે સિવાયની બાકી બધામાંથી જાનાવેલી ઝોક છે અને એની કરતી સફેદ રેશમની બનાવટ મુકેલી હોય છે. અને તે સમ્રાટના મસ્તક પર બંધ બેસતી થાય એવી રીતે તૈયાર કરેલી હોય છે.

ભુતના જમાનામાં રાજકાર્યોગે વખતે સમ્રાટ હતી બને ત્યારે એક એક પાદરી ઉભો રહેતો અને જ્યારે સમ્રાટના શિર પર રાજમુગટ મુકવામાં આવતો ત્યારે એને પાદરીઓ મંત્રોચ્ચાર કરતા કે જેથી એ નીચે પડી જવા ન પામે. પરંતુ હવે એ રાજમુગટ કે—જે એડવર્ડ કન્ફેસરનો રાજમુગટ કહેવાય છે—કોઇ પણ વારે સમ્રાટના મસ્તક પર રહેવા દેવામાં આવે જ અને ત્યાર પછી એનાથી હલકા વજનનો ક્રાઉનોફ એને પહેરાવવામાં આવે છે.

એડવર્ડ કન્ફેસરે જે રાજમુગટની રચના Statue of Edward ના હીરાનો ચારધો ચાલ્ય કરાવ્યો હતો અને એનો બીજો ભાગ રાજાઓ શોભાવતો હતો જે રાજ્યારોહણ વખતે જનારા હાલના સમ્રાટ ધારણ કરે છે. આ "રેટાર ઓફ આર્થિયા" નામનો હીરો જનરલ જોસા અને રાજાએ સાતમાં એડવર્ડને ભેટ આપ્યો હતો

રાજ ચિન્હોમાં ચિન્હનો પણ એક રાજમુગટ છે જે ૧૯૧૨ ના મંગળ વખતના રાજ્યાભિષેક પ્રસંગે તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતા. આ નવો રાજમુગટ એટલા માટે બનાવવામાં આવેલો કે જ્યોર્જનો રાજમુગટ કેટલ પણ રીતે રાજાની બહાર ના બહુ જ ઝડપ થયેલા નીકળ છે અને એથી સમ્રાટના ભારતના રાજ્યાભિષેક વખતે આ નવો રાજમુગટ બનાવેલો પડેલો. એ રાજમુગટમાં પણ બારસીક પન્ના, ને લાલ હિરા અને નીલમ જડેલા છે અને એનું વજન ૬૦ ઔન્સ પાઉંડથી ચાલે કરવામાં આવ્યું હતું.

જાહેર — ખબર

ધી નેપચુન એસ્યોરન્સ કંપની લીમીટેડ, મુંબઇ

જે જાહેર કરતા ખુશાલી થાય છે કે, કંપનીએ આફ્રિકામાં પોતાનું કામકાજ શરૂ કરવાનું નક્કી કર્યું છે.

નેપચુને માત્ર બાર મહીનામાં એક કરોડ રૂપીયાનું કામકાજ મેળવ્યું છે. અને હીંદમાં આગને ૧૩.૦.૦. પોલીસી દેવકરી બતાવવામાં આવ નેપચુન પરાવે છે પહેલાજ આફ્રિકામાં વિવાર્દીક દલાલી અને મુદતી દર વિમાની એક હજારની પોલીસીપર રૂા. પર અને રૂા. ૬૫ બોનસ તરીકે ચૂકવ્યા, નેપચુને નવીન રેકોર્ડ કરી છે.

કંપનીની પહેલી આફ્રિકાના પરિણામ માટે હીંદના આગેવાનો અને શેરહોલ્ડરો પુરેપુરો મુબારક કરી પ્રસંશા કરી છે. નેપચુનની પરીસ્થાનની નીચેની પોલીસીઓ હીંદમાં ઘરે ઘરે લોકપ્રીય પ્રચલિત પણ પામી છે

નાના મહીનાના અને મોટા મહીનાના અનુક્રમે ૧૨ અને ૧૫ ના. સરપાયો નહીંને રહેલેથી મળી શકશે

શામજી કાળાની કુ.
પોસ્ટ બોક્સ નં ૧૦૬, મોમ્બાસા.

એજન્સીના શરતો અને સાહિત્ય માટે લખોઃ—

મુખ્ય એજન્ટોસ.
કાઉ, મુંબઇ.

કંપનીનું સાહિત્ય નીચેને રહેલેથી મળી

—લખો—

શામજી કાળાની કુ.
પોસ્ટ બોક્સ નં ૧૦૬, મોમ્બાસા.

—આવશ્યક અને મહેનત શુદ્ધકોને એજન્સી માટે આવી સુંદર તક ના ગુમાવવા વિનંતિ છે

વાચનના શોખીનો માટે

વાચનના શોખીનો માટે

ગુજરાતી સાહીત્ય સંગ્રહ

ગીતાંજલી	૨ ૬	મોહમુદ્ગર	૧ ૦	શ્રી. રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઇની ચાલુ	
કુન્દરસાગર	૧૬ ૦	આદર્શ ચરીત્રાવલી	૨ ૬	જગાના ઉપર લખાએલી આદર્શ નવલકથાઓના	
ચમત્કારીખુત	૪ ૦	અંધકારપર પ્રકાશ	૫ ૦	પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.	
ભારત ભુષણ ગ્રામર ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫	૧૨ ૦	અર્વાચીન સ્ત્રીઓ અને સ્ત્રીઓ વીચાર	૨ ૦	પ્રેમ સાગર	૫ ૦
અદભુત ચોરીનો	૧૫ ૦	ઉત્કર્ષ (કાવ્યો)	૪ ૦	ખંડેરી	૫ ૦
અપુર્વ ગ્રંથ	૨ ૦	કુબ્જાની કથા	૭ ૦	હરદયનાથ	૫ ૦
ઝાંસીની રાણી	૧ ૦	છબ્બનાદાદ	૩ ૦	ગિરીબ	૫ ૦
નસીબની બલીહારી	૨ ૦	જેલ કાકરી	૩ ૦	દિલ્બરજી	૫ ૦
પર સ્ત્રી વશકરણ	૧ ૦	સાગરમતી	૨ ૦	સ્નેહપ્રભા	૫ ૦
પર પદ્ધતિ (ઉપર પદ્ધતિ અટકાવવા		તુરેસાતાર	૧ ૬	ગ્રામ્ય (દુઃખી દુઃખી વાર્તા)	૫ ૦
વીષયપર)	૧૫ ૦	ત્રણ વીચાર રોહન	૧ ૪	પંકજ (દુઃખી દુઃખી વાર્તા)	૫ ૦
પ્રભા હરીસ્મરણનું શીક્ષણ ભા ૧	૧ ૬	આત્મદર્શન	૧૭ ૬	મારેલો અગ્નિ	૬ ૦
,, ,, ,, ભા ૨	૧ ૬	રામચુરાની રસકથાઓ	૩ ૬	જયંત	૪ ૦
માબાપ જુવે આકર્ષ છે	૨ ૦	દેવી ચોધરાણી	૩ ૦	કોમાગાટા	૫ ૦
કુતુહલમાળા અને બોધપ્રસન	૩ ૬	ગુજરાતી વેપાર ભા. ૨ જે	૩ ૦	નિહારીકા (કાવ્યો)	૪ ૦
નીતીનાહને માર્ગે	૧ ૦	વીરાંત (સુંદર વાર્તા)	૩ ૦	પુષ્પીકા	૫ ૦
કાનમાં કેફ	૧ ૦	કાળાપાણીની સ્યા	૩ ૦	કવીત હાસ્ય અને સંકુલના (નાટક)	૫ ૦
ગુજરાતની વાતો	૩ ૬	ધર્મસંસ્થાપન (ઉપર ત્રીજો)	૪ ૦		
૮૪ વર્ષનું પંખાત	૩ ૬	ઉષાહરણ	૫ ૦	મળવાના ઠેકાણું:	
ગીતા મંથન (પ્રો. ઘ. બલાવાળા)	૫ ૦	ગાંધીકુલ આશ્રમ		Manager,	
				Indian Opinion, Phoenix.	

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

'Phone 'Phone
Day 2-5109. RAJCOOMAR, Night 4-1538.
UNDERTAKER

Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Open Graves and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

કફન, કુલ, બોકસ માટે દરેક જાતનો ઠેકો લેવામાં આવે છે. ચોવીસે કલાક હાજર રહેવામાં આવે છે.

Manager K. S. FRANCIS.
16, Cross Street, DURBAN.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં સદી ઉપરાંત વર્ષોથી અને સફાઈથી તૈયાર કરેલો ગરમ મસાલા દરીયાકાંઠાનો, ઉકાદ અને મરચાં ઉપરાંત મોટા પાયા ઉપર અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ તમોએ અગાઉ ખાધો હશે નહીં. ઓર્ડર સાથે મંગાવી ખાત્રી કરો.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4394 K. N. PADIA, P. O. Box 579.
169 Victoria Street, DURBAN

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ ધ્યાન રાખવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET,
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

મફત! જ્યોતિષની ચાલુ વર્ષની બાકીની પુરી [illegible]
પુરા શરનામા ઉપર તદ્દન મફત મોકલી આપીશું.
અલ્ત મંજરી ફાર્મસી. [illegible]

'PHONE 33-4691 BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, કેમલ અને ડીપ્પન ડ્રેસર હુડક અથવા જર્યા-બાંધે બનાવનાર તેમજ ગુડ લગેજ રીપેરકાર.
કામ કરનાર.
વધારેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

'Phone 33-4492 Tel. Add.: "VALANTEL" P.O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ.
બજારની સહેરમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી ખરીદ કરવા કરતાં બહારગામના ગ્રાહકોને ઓર્ડર મોકલી આપવામાં ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.
રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મોકલી આપીએ.
ટેલીફોન 33-4492 ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ.
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ.

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ-બ્રાઉન ફોટો ઉપર ઓના વ્યાજબી રોપી પહોંચ થાશે. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઈંચ બીજા ... શી. ૧-૬.

નવરત્નવાન રાષ્ટ્રપતિ-પંડીત જવાહરલાલનો પહોંચ રોપી ઓની બાજુ ગાંધીનો સુંદર ગ્રોરંગી ફોટો દાદાસાહબ. ૨૦×૧૫ ઈંચ. દો. શી. ૩-૬.

લાલા લજપતરાય- ઘાટ રોપી પહોંચ રંગીન ગ્રોરંગો ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ બી.મત શી. ૧-૬.

સ્વ. દેશબંધુ દાસ-બ્રાઉન ગ્રોરંગી. ફોટો પહેલી ઓદેશ તાજા ૨૦×૧૫ ઈંચ બી.મત શી. ૧-૬

સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ-ગ્રોરંગી બ્રાઉન ફોટો ઉપરા મથાળા પહેલા ઓર્ડર. સાઇઝ ૨૦×૧૫. બી.મત શી. ૧-૬.

પુ. મહાત્માજીનો ઉદ્યમ-હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઈએ તેનું આબેહુબ દર્શન. પુ. ગાંધીજી સાદના આશ્રમ તથી તમની પ્રીતમા, આશ્રમના માણસો રેંટીયા પ્રીતમા, કામ તમની પ્રીતનું, ગોમ પીજવું, ગોમ જોડવું, ગોમ કોપરા પાણી કાઢવું વિગેરે વધારેજ આકર્ષક ગ્રોરંગી ફોટો. સાઇઝ ૧૫×૧૨. બી શી. ૨.

શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂ-જવાહરલાલજી ઉપરાંત આપે પહોંચ પંડીત ... બે બીજા સુંદર ગ્રોરંગી ફોટા. સાઇઝ ૧૧×૧૪ બી. શી. ૧.

બીજા ફોટાઓ---ગાંધીજી જોડામાં, વલ્લભભાઈ પટેલ, વીઠ્ઠલભાઈ પટેલ, ગ બાલગંગાધર તીલક, સુભાષચંદ્ર બોઝ, સરોજીનાયડુ દાદાભાઈ નવરોજી, રાજગોપાલાચાર્ય, મોતીલાલ નહેરૂ, સેનગુપ્તા, સોક્રેટીસ ની ૬, મોહમદ અલી ઝીણા, ગરદાર અજીતસીંહ અને અહમદઝફરુલ્લા, લાલા લજપતરાય, રાણીબાઈ મહારાજ, રાણા પ્રતાપસીંહ, બી. કરસનદાસ બા, મરોજીની નાયડુ, કેસલા દત્ત બંકીમચંદ્ર ચેટરજી અને સ્વરૂપરાણી નહેરુ.

ઉપરના બધા ફોટાઓ રોરંગી બનેલ છે, સાઇઝ ૧૩×૧૦. પ્રત્યેકની કીંમત શી. ૧.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ.

In The Union Of South Africa

ઍગારૂ અને સપરેગ્રાર માલના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

નીચેના ફોટા તેમાં છે કે જે પોતાની ઇજ્જતને ખાતર પોતાનો જન આપવા તૈયાર થયેલ.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

ખાસ કવ્વાલ, આફ્રિકાના મન માનતા

III 70 કેદ લાહ્યાદ્ય કલાકાર મોહંમદકુર રસુલમાદ.
III 73 કવ્વાલ સે ગારે ગારે કમમો મુલાકાત.
III 74 કેમ બી કેદો અબતો ગસ્કરણ નગર બહેરી.
III 75 ગાફી પીયાઈ સરાબ બહારા.
III 76 મેરે આકા કમલી વાલે.
III 57 બાગે આસમાંસે ઉમ દુર નઝરે બાલે તેં.
III 58 યા નબી સલામમો અલેકુમ.
III 60 દીન બગાદ્ય મોહંમદ કે નુર સે.
III 52 મોહંમદ તોરે બોલે બોલે મુખડા બાલ.
III 55 ગિફ્ટ રીકોર્ડ કમરે આલમ કવાલ, પુસ્તક, ગાઈનેરા અને કમલા જરૂરના.
નં. 10707 મેરે આતી હે ખુશબો મુસાબ્બા

હાલુ કવ્વાલ

.. 6358 મોહંમદ બારે કમલી વાલે દર્શ દિખલાદેા.
.. 6372 પરી જમાલ ■■ બન્દાન જરૂર હોના હૈ.
.. 6378 તુમબો બુદા કા હૈ પ્યાર નબીજી.
.. 6367 કાસેં મુરલીમા બજાય અબો હૈ બાલમવા.
.. 6670 દરદ કા કેદ બીના કોબ બો બાલાદ

માસ્ટર કુદીરૂદ્દીન

.. [illegible] તમને જવા અલબુબે બુદા બેસબ્બાર તા તો બેમા તેા.
.. [illegible] જબા સામનો આબીના કે કરબારે નબી આબા.
.. [illegible] કર રહેમ મેરે હાલ પર લીબાલ ન બનેા કરના.
.. [illegible] દીબલા કર એક પ્રબાક ઉમ્મા કમ બોશ દોા બનો.
.. [illegible] મેં કલક બાકેર બુદા કેબલ મદીનેકી તરફ
.. [illegible] દોા ગઇ આપ કે કર તા જે રસાદ મેરી,
.. [illegible] આલ કરના બી આને યું મુજે કરબાદ નહીં.
.. [illegible] રબાંગે સબ્બે ગબા.
.. [illegible] આજબા શાને કરીબા દે બામાબત કે દીબા

હાલ. નબા રેકોર્ડનો સેટ.

.. [illegible] બેા બાસે સકીના લાકબા બાને બાબા.
.. 6608 તુમકે બાત બોરેસાજ મોહાનુદ્દીન.

૧૦ ઈ ૧ રેકો., ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ ૧૨ રે., ૧૨ ઈ ૪ રે ૪૮/-.

બજાર ભાવના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

મિસ કુલાદી

૬૦. 10354 [illegible]
.. 10370 [illegible]
.. [illegible] [illegible]

મીસ કકલ્યાલ પુતલી

.. 6615 [illegible]
.. 6421 [illegible]
.. 6507 [illegible]
.. 6505 [illegible]

મિસ મુન્ની

.. 6571 [illegible]
.. 6560 [illegible]

અલ્લી હુસેન

.. 6653 [illegible]
.. 6653 [illegible]

મોહંમદ બર્લીલ કવ્વાલ. શાબીર કાલુ કવ્વાલ

.. 6510 [illegible]
.. [illegible] [illegible]
.. [illegible] [illegible]
.. [illegible] [illegible]
.. [illegible] [illegible]
.. [illegible] [illegible]

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બકક્ષના

૨૪૨૯ "ચોહ્મદ ચોહ્મદ પ્રકારે ચલાવત" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ ઘરકીને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બકક્ષની બીજી રેકાર્ડ

૧૪૧૬ તા દીવસ કોણ આલમમે મલ્યા
દીમા કમતી વાતનો.
આ રેકોર્ડ સાભળવા જેવી છે.

ગ્રામોફોન બકરાબુદ્દીન

[illegible]
૨૦૬૧ મેરા દીલ તો જીસ્કે હો પીયાજી મોહમ્મદ
૧૦૬ મોહીનીના મોહમ્મદ ખરી મીજ છે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૧૫ આવા આહ્યાવો અવાજ કમ
ઓરત પ્રેમ આવાહી અવાજ કમ.
૨૨૦૭ અંધેરા મુકામ
૨૧૮૬ બરબાદી આવા (ભજવણી)
૨૦૧૫ લાગત નાગ છે
૨૨૦૭ મલ જલા (ભજવણી)
૨૨૩૬ નામે અહમદ થી કર.
૨૧૪૩ નામે મહમદ બોલે બાલે
૨૩૨૦ હદ આવે ખુલી કે બીજાને તે કવાતી.

મુકી કવ્વાલ

૧૭૩૦ અબતો મેરી બીગડીબો સરકાર બના દીજે
૧૭૪૬ બનારસ તો સંધેપે પ્રથમ કમલ્યા.

મોહમ્મદ નુર મોહમ્મદ

૧૩૫૧ હજરત કા મોજજા હજરત અબીર કે
બચ્ચોકા મુરદે કા જીન્દા કરના.
૧૩૯૧ મોજજા હીજરત મોગાર.
૧૩૯૦ મોજજા આંગુઠી હજરત અલી.

અબીર કવ્વાલ

૧૫૯૬ પીયારી પીયારી સુરતવાલ.
૧૦૭૨ મોહમ્મદ મેરે દિલમે અરમા હુવા કરે.
૧૦૭૧ નસકુર હુવા આલમમે મહા કે કરમાને
મોહમ્મદ સલ્લલ.
૧૭૩૬ નયના મુને રોજબે ખુમવાલા.

જીયાઉલ હક કવ્વાલ

[illegible] દીલ મીલ ગીયા મેરા જવાને અરમાનો.
[illegible] યાર્ડ કરીમ ખુદા કરમ બક્ષ.
૧૭૬ બાલક પ્રતીજ્ઞ યે આપમો રમનો ખુ.
૨૧૫૬ મુને જવાબ કોન આપોસે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૧૭૨૧ દીલ વો મેરા તે ગયા.
૨૧૬૦ નીસાર ખુરશા

નુરે ઇસ્લામ.

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોકસ
સાથે ૩૦/-

We spectalise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyavan Savitry, Paduda-Pascabishekam, Usha-Ramayanam, Dumbaohari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એકજ વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહારગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)
202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
[illegible]
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સના એક્સપોર્ટર
અમે અમારીના ઓર્ડર ખ.ક. : મોકલ સાથી સારા ભાવ
C.O.D. થી મોકલીએ છીએ.
79 PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજન્ટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. એ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made to Order in all Styles.
We specialise in High Class Tailoring
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો મુદ્દ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપટુડેટ સ્ટાઇલના શિવાય ભાવે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 2967. 176 Grey St Durban.

આડવાડીક પંચાંગ

વાર	મોસ્તી ૧૯૪૩ જનેવારી ફેબ્રુઆરી	કોટ ૧૯૯૩ પોષ	મુસલમાન ૧૩૫૫	પારસી ૧૩૦૬ રોજ. કદમી	સુર્યોદય કે. મી.	સુર્યાસ્ત કે.મી.
રવિ	૨૯	વદી ૪	૧૫	૨૧	૬-૫૮	૬-૫૮
સોમ	૩૦	,, ૫	૧૬	૨૨	૬-૫૯	૬-૫૯
મંગળ	૩૧	,, ૬	૧૭	૨૩	૬-૫૯	૬-૫૯
બુધ	૧	,, ૭	૧૮	૨૪	૬-૫૯	૬-૫૯
ગુરૂ	૨	,, ૮	૧૯	૨૫	૬-૫૯	૬-૫૯
શુક્ર	૩	,, ૯	૨૦	૨૬	૬-૫૯	૬-૫૯
શનિ	૪	,, ૧૦	૨૧	૨૭	૬-૫૯	૬-૫૯

Printed and published by Sorabji M. Desai at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, મેગ્નેફોન, વિક્ટ્રોલા, ગ્રામોફોન

અમારે ત્યાંથી ખરીદ કરવાથી મળી શકશે.

Leg Press Harmonium
Double Reed From £9-15-0.

અમારે ત્યાં દરેક જાતની રીડ, ગ્રામોફોન રેકોર્ડોના સીપમેન્ટ નીયમીત આવે છે.

માલદારને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાય કરીએ છીએ.

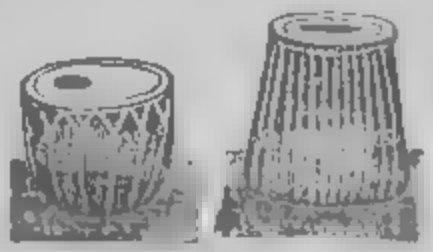
બહાર ગામના ગ્રાહકોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

ઓર્ડર સાથે ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લેશો.

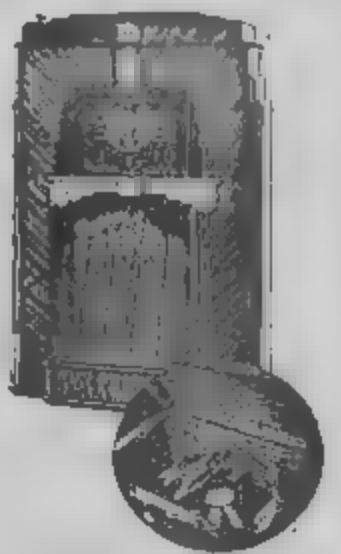

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6.
Double Reed From £3-5-0.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

Tablas From 22/6.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—
ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે
તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ કમણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

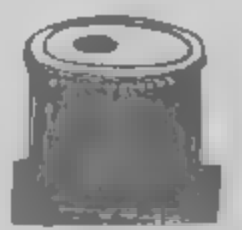
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરો મારફતે હારમોનીયમ મંગાવતા નથી તેથીજ અમે
લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

ખાસ દીવાળીના અવસર ભાવોમાં મોટો ઘટાડો કર્યો છે. આવો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો ભાવ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

			શી.	પે.
મહાભારત, નંગ ૬		કિંમત	૨૧	૦
પૃથ્વીરાજ				
મીરાંબાઈ	,,	૮ ,,	૨૭	૬
ઉષા સ્વપ્ન	,,	૬ ,,	૨૧	૦
નળ દમયંતી	,,	૫ ,,	૧૭	૬
કાનજીર કર્ણ	,,	૫ ,,	૧૭	૬
શ્રી ગોવર્ધનદાસ	,,	૫ ,,	૧૭	૬
મહારાણા પ્રતાપ	,,	૫ ,,	૧૭	૬
ઘરમાં પુજો	,,	૨ ,,	૮	૦
ગુણવંતી	,,	૩ ,,	૧૦	૬
જુલકણો				
બરસાત	,,	૩ ,,	૧૦	૬
રાણકદેવી	,,	૩ ,,	૧૦	૬
શકુન્તલા	,,	૪ ,,	૧૨	૦
બુદ્ધ દેવ	,,	૪ ,,	૧૨	૦

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.
મગો અથવા અને મગો.

જોડી બહેની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ મુખી

ગુજરાતી જુદા રેકોર્ડો નીચેના મખ્યાત ગવૈયાના, જેવા કે

માસ્તર લલ્લુભાઇ, આણંદજી (કાઠીયાવાડ કબુતર), કેશવલાલ (કપાતર), ચીમનલાલ, માસ્ટર ધુલીઆ, ત્રીકમ, માસ્ટર શામજી, ઉમારાણી, માસ્ટર વસંત, માસ્ટર અકુંદ વગેરે.

માઈક્રોફોન પા ૧-૬ ૦ થી પા. ૮-૮-૦

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુરા સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ એકકોર્ડિઅન્સ કુલુદના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન જાતની સ્ટેજ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરાંત બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજંત્રોના જુદા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, જેન્ઝે, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રોમાય જેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજંત્રનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.
DURBAN, NATAL.

Special

Large [illegible] latest
[illegible] received in Tamil
Hindustani, [illegible] and
Tunes. Prices [illegible]
specially [illegible]

Apply for [illegible]
Our Harmoniums [illegible]
[illegible]
[illegible]

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 6—Vol. XXXV Friday, February 5th, 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

COLLAPSE OF CIVILISATION

"OUR modern world may possess many pleasant amenities, rapid transport, swiftness of communication, manifold labour-saving devices, all of which have demonstrated the universality of natural law, and the wonderful benefits to be found in obedience to law, yet it has failed to develop that respect for moral law upon which its continuance depends. It is indeed one of the strangest paradoxes of our time that the generation most blessed with material benefits and spiritual enlightenment should have produced the worst criminals and drifted farthest into godless paganism."

—ARTHUR S. MAXWELL.

સુધારાનું પતન

"આ. પણ આધુનિક જગતે અનેક સુખ સગવડના સાધનો પેદા કર્યાં હશે, એક સ્થળેથી બીજે સ્થળે પહોંચવાને ઝડપી વાહનો પેદા કર્યાં હશે, વ્યવહારના ઝડપી સાધનો પેદા કર્યાં હશે, મહેનત બચાવનારા અસંખ્ય યંત્રો પેદા કર્યાં હશે. એ સઘળાં કુદરતી કાયદાની સાર્વત્રિકતા સિદ્ધ કરે છે અને તેના આશ્ચર્યજનક ફાયદાઓ છે. પરંતુ જે નૈતિક કાયદાપર તેની હસ્તિનો આધાર રહેલો છે તેનો તે વિકાસ કરી શકી નથી. ખરેજ આ કાળની એ એક વિચિત્રતાજ છે કે જે જમાનાને ઐહિક લાભોનો તેમજ આધ્યાત્મિક જ્ઞાનનો એટલો મોટો આશિર્વાદ મળેલો છે તેણેજ દુષ્ટમાં દુષ્ટ ગુનેગારો પણ પેદા કરેલા છે અને ધર્મરથી તરછોડાયેલા અંધકાર ખાડામાં સબડી રહેલા છે."

—આર્થર એસ. મેકસવેલ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી લેવામાં આવે છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગરાહોને વિનંતિ છે કે વર્ષમેન્સ કોમ્પેન્સેશનના પગારના ડેક્લેરેશન ફોર્મ તારીખ ભરીને દરબારની હેડ ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલા આખા તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલા. દેશી દવાઓના વસાણા હંમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે. ઈન્ડિયા, જપાન અને યુરોપનું સુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ. કોટ, પાટલુન, બમીસો. અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ ડ્રાઈવર પણ હંમેશ કીફાયત ભાવથી મળશે.

એકવખત મંગાવી ખાત્રી કરશો.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5
" after Office hours No 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(પત્નર ખોરાકી)
પાઉંડ ૨૭-૦-૦.

કે
(પત્નર ખોરાકી)
પાઉંડ ૯-૭-૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬-૧૮-૬.

હાદુ વીશી
પા. ૨-૬-૦.
અને
સ્પેશીયલ) પા. ૧-૬-૦.

ફેબ્રુઆરી તા. ૧૫ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ મુસાફરોને—મુસાફરોએ પોતાના સામાન ઉપર પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખવું, પોતાના સ્થળનું સરનામું પણ અને ત્યાં ઘરે લાવનાર સ્નેહીઓનો સામાન સીમા પોઇંટ ઉપર પહોંચતાં કરવા જણાવવું.

દરેક જાતિ ઉત્પન્નો પોતાની ટીકટ અમારી ઓફિસમાંથી લેવી. અમદાવાદવાળા ગાહકોએ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મોકલી આપશે.

સ્ટીમરને લગતી દરેક માહીતી અમારી બીજી કેમરેડ ઓફીસ પાસ છે.

વધુ પુછવા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
નબળાઇ—નાતાકથી અશક્તિ
પ્રદરાદિક રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

આખાની તકલાદીયા
આગળ ખાસ કરવા.
દરેક ઘરમાં મોખો જોઇએ.

સાકી શક્તિનો સંચય કરવા
ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી

શક્તિની સર્વોત્તમ દવા
આજથી આજમાવવા માંડો

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બોક્સ નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રીકાનો માલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જેરી એન્ડ સન્સ, ૩૬૫ બ્રુમ સ્ક્વેર, પી. બેગ. બોક્સ ૧૨૦૧, પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: બ્રમન બ્રધર્સ, ૬૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યત્વ ઓર્ડર મોકલો.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઇ.
જોહાનીસબર્ગ ફ્રુટ વેપારી.
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ મુનીસીપાલના કોઇ પણ બજારમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254 31, Short St Durban.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ સારૂ પેકીંગ કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આપશે. ઠેકાણું:—
P. O. Box 842. 129 Victoria St Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS: "GIDMALCO." P. O. Box 5169.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES: KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

શાંચો: કેવલરામ્સ, :: :: :: ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
જાપાનીઝ વેરહાઉસ, :: :: જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
જાપાન બઝાર, :: :: :: રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે ખાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક માળાં, બાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

ઇ. એસ. પાટણવાલા, મુંબઈ 3.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુરવેંદિક દવાઓની સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ વ્યાજ મળે છે:

ટોનીક એકસીર બદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અભ્રક, પોલાદ વિગેરે કીંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમલાકાંતી ફુર ફરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ૬બી ૧ની પા. ૧–૧૦–૬.

વરમનની "બી" એકસીર રેમેડી—આ ગોળી હરસ, મસા. કે બવાસીરના પંતગાં સપડાએલાને ઉગારે છે.

કીંમત પા. ૧–૧–૬.

તીલાએ અકસીર આશ્રમ—બેહદ પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અત્રે કરી શકાય નહીં.

કીંમત રૂપી. ૧૨–૬.

ભારત દરેક: મોટી બેસાએ, પરમો, જુનો રંગ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછાવોઃ—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist

382 Pine Street, Durban.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leinpco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Peaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર.

સાઉથ આફ્રીકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

પીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેના સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નામીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 786. 19, Cross St. Durban.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock GYMA, ELGIN, WALTHAM, OUREN, and MARVIN Watches

Large stock of Indian and Foreign jewellery always on hand

Inspection of MUSICAL BOX Invited

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ

પાવડર,

ક્રીમ, ઉબાર્ડ, માકડ, વંદા, માખી,

મચ્છર જંતુઓને

નાબુદ કરે છે.

બ્રીટીશ બનાવટ. કુલ ત્રીસમાં વેચાણ છે.

'Phone 28350. Tel. Add. "Narijee."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Executes orders at current Market prices

and deals with all reputable firms in all Mediterranean Orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE.

(INDIAN PAWNBROKER.)

113, Victoria Street, Durban

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

LAUREL

PARAFFIN FOR LIGHTING
COOKING and HEATING

લોરલ પારફીન

બત્તી, ચુલા અને તાપવા માટે વપરાય છે.

Recommended by the makers of Reflectors and Valve Stoves, Electrolux and Superlux Refrigerators

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

8 FEB 1937

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 6—Vol. XXXV. Friday, February 5th, 1937

NOTES AND NEWS

Dr. F. E. T. Krause On India And Indians

DR. F. E. T. KRAUSE, Chief Justice of the Supreme Court of the Orange Free State, who recently called for India in the course of his speech at a lunch given in his honour by the Orient Club said he was going to India with an open mind. He did not intend to be enlightened by high dignitaries of state. He wanted to see something of the Indian people living their everyday lives, the men who paid their taxes and supported the men who governed, the life of Indians lived from day to day. Referring to the position in South Africa today, Dr. Krause said they were fighting an uphill fight, but he felt sure that all difficulties appertaining to Indians could be gradually overcome and that their grievances would become less and less. They must not forget as Indians that South Africa was a peculiar race, they were partisans and conservatives to the backbone for they had also to remember that there were conservatives among the Indians, too. It was difficult to change mediæval ideals. They had to realize that with many South Africans when they thought of India they had a mental picture of the natives as they were making intellectual progress but did not exist. The Indian people were morally, intellectually and physically distinct from the native. The European had to overcome the idea of considering Natives and Indians on a par. He was not a politician and to-day he was pleased he was not a politician. He was an interpreter of the law and although not all laws were good they had to apply them. He had no hesitation in saying that the laws applying to the Indians were a barbaric disgrace and scandal on their statute. But he was proud to say that the courts were above politics. He did not think any one could point a finger that any of their deliberations had been influenced by party influence, white, black or coloured, creed or religions, they dealt with [illegible] They looked upon them as human beings. There were only two classes of people in the eyes of the law, the good and the bad, those who serve their community and those who were anti-social. He believed in justice for every man, and equality of opportunity for [illegible] and proposed to work for to liberty honestly.

We are happy to note that, unlike many public leaders in this country, Dr. Krause has spoken what he actually believes and acts upon.

Another Trade Restriction On Asiatics

The Political Correspondent of the *Rand Daily Mail* at Capetown states in a message dated January 30:—

"I understand that during his recent visit to Capetown the Administrator of the Transvaal, Mr. S. P. Bekker, obtained permission from the Government to introduce an ordinance into the Transvaal Provincial Council providing that Asiatics will be granted trading licences only on condition that they refrain from giving employment to Europeans in their business. The employment of European assistants by Asiatics was one of the main factors which gave rise to the agitation in favour of legislation against mixed marriages between Europeans and Asiatics. Last year Mr. J. H. Grobler, M.P. for Brits introduced a motion in the Union Assembly asking for an inquiry into the position and this year Dr. J. [illegible] has sponsored a Bill designed to prohibit mixed marriages, a theory being that these marriages are likely due to the fact that white girls are employed by Asiatics in business."

[The above is in full with us in our leader article.—Ed. I.O.]

General Smuts On Immigration Policy

Speaking at a dinner in Capetown last week General Smuts, Deputy Prime Minister of the Union, is reported to have said:

> The policy of immigration is an integral part of the future welfare of this country. We simply have the human resources to do justice to this country. More and more we are feeling the strain. If we want to do justice to South Africa and make her take her place among the nations, we shall have to open our doors and increase the white population.

Repatriation Figures

It is reported that during the year 1935-36, 501 Asiatics were repatriated under the Union Government's Assisted Emigration Scheme at a cost of £10,043. In the estimates a sum of £9,000 was provided for this service, and the considerable saving is explained as being less than anticipated.

Marketing Bill And Indian Farmers

The Natal Indian Farmers Association has met [illegible] to Col. Bruce Hoy, Minister of Agriculture, [illegible] with the Marketing Bill now [illegible] in the House of Assembly. [illegible] most of the Indians [illegible] and market gardeners are petty [illegible] farmers with small holdings, the operation of the proposed Bill will impose considerable hardship. The exclusion of the small holders from control the removal of others [illegible] the working of the [illegible] give visions for [illegible] are some of the points emphasized.

Mahatma Gandhi May Preside Over Parliament

The first Parliament of Religions will be held in Calcutta in March under the auspices of the Ramakrishna Centenary Committee. [illegible] been sent to [illegible] Australia [illegible] America [illegible] other European countries. It is suggested that either Mahatma Gandhi or Dr. Kagawa, Japanese [illegible] of letters, should preside over the parliament states the *Sunday Express*.

World Labour Conference

The Union Government is appointing its intention of sending four delegates to the International Labour Conference which is to be held in Geneva on June 3, according to a report issued by the Department of Labour and Social Welfare. The delegates will be chosen by the Minister of the Department from nominations made to him by labour organizations throughout the country. Two will represent the employers and two the employees.

Indian Opinion

FRIDAY, FEBRUARY 5TH, 1937

"Not Friendliness But Friendship"

THE Agent-General for India, Sir Syed Raza Ali, on his return to Capetown from Europe, the other day, speaking about the visit of South Africa's goodwill delegation to India said, that the visit had strengthened not only the friendliness, but the *friendship* between the two countries. We must say that the recent trend of events show very little signs of that friendship. The position in the Transvaal, especially, is growing from bad to worse. There is something startling for Indians almost every day. While Indians in Germiston who, together with other coloured people, have been given notice under the Slums Act, to vacate their places, are uneasy about their future, it is now learnt that the position of those who have settled and created interests in Prospect Township for nearly over a quarter of a century are in danger of being thrown out on the streets. Prospect Township is undoubtedly one of the worst slums in Johannesburg. Though the Indian Commercial Association had requested the Transvaal Asiatic Land Tenure Act Commission to recommend the exemption of that area from the restrictive clauses of the Gold Law, and the Johannesburg City Council had made representations in favour of its exemption, it being, in the Council's view, a suitable place for a village for Asiatics and Coloureds, the Commission condemned the area as being wholly unsuitable for human habitation. The result is that the residents in that Township are about to receive notices, or they may have done so by the time these lines are in print, to vacate their places by the end of April. The Council claims to have power to take this step both under the Transvaal Asiatic Land Tenure Act and the Slums Act. The area thus rendered vacant, we are told, will be converted into a railway yard. We have nothing to complain against this step on the part of the authorities in view of the fact that the place is wholly unsuitable for human habitation. But what the residents are quite justifiably anxious about is that no consideration is being paid to the losses they are to suffer. What would be expected, in ordinary circumstances, is that the people concerned would be fully compensated. In the present instance, however, we have heard nothing about compensating the sufferers.

Then we hear of Vrededorp. The Council, we understand, is contemplating clearing the whole of Vrededorp, excepting the business quarters in the main street, of its non-European residents including Indians, and of building residential quarters there for Europeans. Indians will be asked to shift to the distant locations such as Newclare, Sophiatown etc.

The next thing we hear is about Nigel, a prosperous township near Heidelberg in the Transvaal. The Council has set apart a certain area in the lower end of the town for Asiatic trading; a little distance away there is an Asiatic Bazaar and a Native location. The Council has now decided to shift the Asiatic Bazaar and the Native Location to a place which it has acquired on lease from the Standard Bank about three miles away from the Township. The Council proposes to put up a fence between the new Asiatic Bazaar and the Native Location so that the Asiatic may have no access to the Native Location nor the Native the Asiatic Bazaar. The Natives, we are told, will have residential as well as trading rights in the Native location, but that the conditions of lease entered into with the Standard Bank by the Council prohibits Asiatics from trading in the Asiatic Bazaar. We are also told that a European has obtained a lease from the Standard Bank of a piece of ground situated just outside the fence of the Native Location so that the said European may carry on trade. Asiatics in Nigel are perturbed over this position and wonder as to whose subjects they are, whether of the Standard Bank or of the State, and, if they are the subjects of the State, how can such preposterous conditions be imposed on its subjects.

Thus the position of Indians is rendered wholly insecure by the fact of their being knocked about from pillar to post.

And the next thing we hear is that the Administrator of the Transvaal has obtained permission from the Government to introduce an ordinance into the Transvaal Provincial Council providing that Asiatics shall be granted trading licences only on condition that they refrain from giving employment to Europeans in their businesses. We did not protest against the Bill prohibiting mixed marriages between Europeans and Asiatics, but we would strongly protest against a measure of this sort for it casts a slur on the Asiatic community as being immoral. Asiatics would certainly not employ Europeans if the Europeans themselves were not anxiously looking for employment. They, moreover, employ Europeans not with the intention of favouring them but out of consideration for the feelings of Europeans who would like to be served by Europeans in preference to Asiatics. Repeated inquiries have established the fact that European employees receive better and more courteous treatment from their Asiatic employers than European employers. Furthermore, by employing Europeans in preference to people of their own community, Asiatics give a direct lie to the charge incessantly preferred against them of being selfish and a burden to the country. If Europeans owe anything, they owe not this kind in the form of the above contemplated trade restriction, but a little appreciation of the fact that though the Asiatics are heavily taxed without being given the opportunity of deriving the benefit of such taxation, they are so over-generous as to give to the European even the morsel that should rightly go to their own brothers and sisters who are suffering the pangs of unemployment.

While we witness day in and day out these pin-pricks we cannot but exclaim with a sigh of grief are these the things in which the Agent-General for India sees strengthened not the friendliness but the friendship between India and South Africa?

INDIAN NATIONAL CONGRESS

FIFTIETH SESSION AT FAIZPUR

PANDIT JAWAHARLAL NEHRU'S PRESIDENTIAL ADDRESS

The following are extracts from the presidential address delivered by Pandit Jawaharlal Nehru at the fiftieth session of the Indian National Congress held recently at Faizpur:—

COMRADES,—Eight and a half months ago I addressed you from this tribune and now at your bidding, I am here again. I am grateful to you for this repeated expression of your confidence, deeply sensible of the love and affection that have accompanied it, somewhat overburdened by this position of high honour and authority that you would have me occupy again, and yet I am fearful of this responsibility. Men and women, who have to carry the burden of responsible positions in the world today, have a heavy and unenviable task and many are unable to cope with it. In India the task is as heavy as anywhere else and if the present is full of difficulty, the veil of the future hides perhaps vaster and more intricate problems. Is it surprising then that I accept your gracious gift with hesitation?

Before we consider the problems that face us, we must give thought to our comrades—those who have left us during the past few months and those who languish year after year often with no end in prospect, in prison and detention camp. Two well beloved colleagues have gone—Mukhtar Ahmad Ansari and Abbas Tyabji, the bearers of names honoured in Congress history, dear to all of us as friends and comrades, brave and wise counsellors in times of difficulty.

To our comrades in prison or in detention we send greeting. Their travail continues and it grows, and only recently we have heard with horror of the suicide of three detenus who found life intolerable for them in the fair province of Bengal, whose young men and women in such large numbers live in internment without end. We have no analogy elsewhere, in Nazi Germany where concentration camps flourish and suicides are not uncommon.

Soon after the last Congress I had to nominate the Working Committee and I included in this our comrade, Subhas Chandra Bose. But you know how he was snatched away from us on arrival at Bombay and ever since then he has been kept in internment despite failing health. Our Committee has been deprived of his counsel, and I have missed throughout the year this brave comrade on whom we all counted so much. Helplessly we watch this crushing of our men and women, but this helplessness in the present steels our resolve to end the intolerable condition of our people.

One who was not with us at Lucknow has come back to us after long internment and prison. We offer cordial welcome to Khan Abdul Gaffar Khan for his own brave self as well as for the sake of the people of the Frontier Province whom he has so effectively and gallantly led in India's struggle for freedom. But though he is with us, he may not, so the orders of the British Government in India run, go back home or enter his province or even the Punjab. And in that province of his the Congress organization is still illegal and most political activities prevented.

I must also offer on your behalf warm welcome to one who, though young, is an old and well-tried soldier in India's fight for freedom, Comrade N. M. Roy has just come to us after a long and most distressing period in prison, but though shaken up in body, he comes with fresh mind and heart, eager to take his part in that old struggle that knows no end till it ends in success.

Famine And Floods

The elements have been unusually cruel to us during these past few months and famine and floods and droughts have afflicted many provinces and brought great suffering to millions of our people.

Recently a great cyclone descended on Guntur district in the South causing tremendous damage and rendering large number homeless, with all their belongings destroyed. We may not complain of it because the elements are still largely beyond human control. But the art of man can find a remedy for recurring floods due to known causes, and make provision for the consequences of droughts and the like and organize adequate relief for the victims of natural catastrophes. But that wit is lacking among those who control our destinies, and our people, always on the verge of utter destruction, can face no additional shock without going under.

A World Problem

We are supposed in India at present to the provincial elections that will take place soon. That process has put up over a thousand candidates and this business of election ties us up in many ways, and yet I would ask you, as I did at Lucknow, to take heed of the terrible and fascinating drama of the world. Our destinies are linked up with it, and our fate, like the fate of every country, will depend on the outcome of the conflicts of rival forces and ideas that are taking place everywhere. Again I would remind you that our problem of national freedom as well as social freedom is but a part of this great world problem, and to understand ourselves we must understand the world also.

Even during these last eight months the vast changes have come over the international situation, the crisis deepens, the rival forces of progress and reaction come to closer grips with each other, and we go at a terrific pace towards the abyss of war. In Europe Fascism has been pursuing its triumphant course, speaking ever in more [illegible] introducing an open gangsterism in international affairs. Based as it is on hatred and violence and dreams of war, it leads inevitably, unless it is checked in time, to a world war. We have seen Abyssinia succumb to it; we see today the horror and tragedy of Spain.

British Foreign Policy

How has this Fascism grown so rapidly, so that now it threatens to dominate Europe and the world? To understand this one must seek a clue in British foreign policy. This policy, in spite of its outward variations and frequent hesitations, has been one of consistent support of Nazi Germany. The Anglo-German Naval Treaty threw France into the arms of Italy and led to the rape of Abyssinia. Behind all the talk of sanctions against Italy later on, there was the refusal by the British Government to impose [illegible] sanction. Even when the United States of America offered to co-operate in putting the oil sanction, Britain stood aloof and was content to see the best [illegible] Ethiopians and the [illegible] League of Nations system of collective security. True, the British Government always talked in terms of the League and its defence of collective security but its actions belied its words and were meant to leave the [illegible] aggression. Nazi Germany took step after step to humiliate the League and upset the European order, and ever the British 'National' Government followed meekly in its trail and gave it its whispered blessing.

Spain came then as an obvious and final test, a democratic government assailed by a Fascist-military rebellion aided by mercenary foreign troops. Here again while Fascist Powers [illegible] the rebels, the League Powers proclaimed a futile policy of non-intervention, apparently designed to prevent the Spanish democratic government from combating effectively the rebel menace.

So we find British imperialism inclining more and more towards the Fascist Powers, though the language it uses, as is its old habit, is democratic in texture and pious in tone. And because of this contradiction between words and deeds, British prestige has sunk in Europe and the world and is lower to-day than it has ever been for many generations.

Lesson Of Spain

So in the world to-day these two great forces strive for mastery—those who labour for democratic and social freedom and those who wish to crush this freedom under imperialism and fascism. In this struggle Britain, though certainly not the mass of the British people, inevitably joins the ranks of reaction. And the struggle to-day is fiercest and clearest in Spain, and on the outcome of that depends war or peace in the world in the near future, Fascist domination or the scotching of Fascism and imperialism. That struggle has many lessons for us, and perhaps the most important of these is the failure of the democratic process in resolving basic conflicts and introducing vital changes to bring social and economic conditions in line with world conditions. That failure is not caused by those who desire to work for these changes. They accept the democratic method, but when this method threatens to affect great vested interests and privileged classes, these classes refuse to accept the democratic process and rebel against it. For them democracy means their own domination and the protection of their special interests. When it fails to do this, they have no further use of it and try to break it up. And in their attempt to break it, they do not scruple to use any and every method to ally themselves with foreign anti-national forces. Calling themselves nationalists and patriots, they employ mercenary armies of foreigners to kill their own kith and kin and enslave their own people.....

I wish, and many of you will wish with me, that we could give some effective assistance to our comrades in Spain, something more than sympathy, however deeply felt. The call for help has come to us from those valiant, city-stricken people and we cannot remain silent to that appeal. And yet we do not know what we can do in our helplessness when we are struggling ourselves against an imperialism that binds and crushes.

New Desires

What are these desires? The wish to put an end to this mad world system which breeds war and conflict and which crushes millions; to abolish poverty and unemployment and release the energies of vast numbers of people and utilise them for the progress and betterment of humanity; to build where to-day we destroy.

During the past eight months I have wandered a great deal in this vast land of ours and I have seen again the throbbing agony of India's masses, the call of their eyes for relief from the terrible burdens they carry. That is our problem; all others are secondary and merely lead up to it. To solve that problem we shall have to end the imperialistic control and exploitation of India.

But what is this imperialism of to-day? It is not merely the physical possession of the country by another; it touches life deeper. Modern imperialism is an outgrowth of capitalism and cannot be separated from it.

A Radical Remedy

It is because of this that we cannot solve economic problems without understanding the implications of imperialism and socialism. The disease is deep-seated and requires a radical and revolutionary remedy and that remedy is the socialist structure of society. We do not hesitate to say that in India to-day, for we have to go far before we can get in terms of socialism, but socialism comes in here and now to help us to understand our problem and point out the path to its solution, and to tell us the real contour of the swaraj to come. With no proper understanding of the problem, our actions are likely to be erratic, purposeless and ineffective.

What The Congress Stands For

The Congress stands to-day for full democracy in India and fights for a democratic State, not for socialism, but it is anti-imperialist and strives for great changes in our political and economic structure.

I hope that the logic of events will lead all Moslems for their ends to see the only remedy for India's ills. But the urgent and vital problem for us to-day is political independence and the establishment of a democratic State. And because of this, the Congress must line up with all the progressive forces of the world and must stand for world peace.

League Of Nations

The League of Nations has fallen very low and there are few who take it seriously as an instrument for the preservation of peace. India has no enthusiasm for it whatever and the Indian membership of the League is a farce, for the selection of delegates is made by the British Government. We must work for a real League of Nations, democratically constructed, which would in effect be a League of Peoples. If even the present League, ineffective and powerless as it is, can be used in favour of peace, we shall welcome it.

A Charter Of Bondage

With this international background in view, let us consider our national problems. The Government of India Act of 1935, the new Constitution, stares at us offensively, this new charter of bondage which has been imposed upon us despite our utter rejection of it, and we are preparing to fight elections under it. Why have we entered into this election contest and how do we propose to follow it up has been fully stated in the Election Manifesto of the All India Congress Committee, and I commend this manifesto for your adoption.

We go to the legislatures not to co-operate with the apparatus of British imperialism, but to combat the Act and seek to end it, and to resist in every way British imperialism in its attempt to strengthen its hold on India and its exploitation of the Indian people. That is the basic policy of the Congress and no Congressman, no candidate for election, must forget this.

Whatever we do must be within the four corners of this policy. We are not going to the legislature to pursue the path of constitutionalism or a barren reformism.

A Convention

The Working Committee has recommended to this Congress that a Convention of all Congress members of all the legislatures, and such other persons as the Committee might wish to add to them, should meet soon after the election to put forward the demand for the constituent Assembly, and determine how to oppose, by all feasible methods, the introduction of the Federal structure of the Act. Such a Convention, which must include the members of the All-India Congress Committee, should help us greatly in focussing our struggle and giving it proper direction in the legislatures and outside. It will prevent the Congress members of the legislatures from developing provincialism and getting entangled in minor provincial matters. It will give them the right perspective and a sense of all India discipline, and it should help greatly in developing mass activities on a large scale. The idea is full of big possibility and I trust that the Congress will approve of it.

Oppose Federation

Next to this demand for the Constituent Assembly, our most important task will be to oppose the Federal structure of the Act. Utterly bad as the Act is, there is nothing so bad in it as this Federation and so we must exert ourselves to the utmost to break this and thus end the Act as a whole.

To live not only under British imperialist exploitation, but also under Indian feudal control, is something that we are not going to tolerate, wherever this conception exists. It is an interesting

and instructive result of the long period of British rule in India that when, as we are told, it is trying to fade off, it should gather to itself all the reactionary and obscurantist groups in India, and endeavour to hand partial control to the feudal elements.

The development of this federal scheme is worthy of consideration. We are not against the conception of a federation. It is likely that a free India may be a federal India, though in any event there must be a great deal of unitary control. But the present federation that is being thrust upon us is a federation in bondage and under the control, politically and socially, of the most backward elements in the country. The present Indian States took shape early in the nineteenth century in the unsettled conditions of early British rule. The treaties with their autocratic rulers, which are held up to us so often now as sacred documents which may not be touched, date from that period.

Break This Federation

Thus our opposition to the federal part of the Constitution Act is not merely a theoretical one, but a vital matter which affects our freedom struggle and our future destiny. We have got to make it a central pivot of our struggle against the Act. We have got to break this Federation.

Our policy is to put an end to the Act and have a clean slate to write afresh. We are told by people who think only in terms of action taken in the legislatures that it is not possible to wreck it, and there are ample provisions and safeguards to enable the Government to carry on despite hostile majority. We are well aware of these safeguards, they are one of the principal reasons why we reject the Act. We know also that there are second chambers to obstruct us. We can create constitutional crises inside the legislatures, we can have deadlocks, we can obstruct the imperialist machine, but always there is a way out.

The Constitution cannot be wrecked by action inside the legislatures only. For that, mass action outside is necessary, and that is why we must always remember that the essence of our freedom struggle lies in mass organisation and mass action.

Office-Acceptance

The policy of the Congress in regard to the legislatures is perfectly clear, only in one matter it still remains undecided—the question of acceptance or not of office. Probably the decision of this question will be postponed till after the elections. At Lucknow I ventured to tell you that, in my opinion, acceptance of office was a negation of our policy of rejection of the Act, it was further a reversal of the policy we had adopted in 1920 and followed since then. Since Lucknow the Congress has further clarified its position in the Election Manifesto and declared that we are not going to the legislatures to co-operate in any way with the Act, but to combat it. That limits the field of our decision in regard to offices, and those who incline to acceptance of them must demonstrate that this is the way to non-co-operate with the Act, and to end it.

Mahatma Gandhi's Speech

The President then announced that Mahatma Gandhi would address the House and the House received the announcement with cries of Gandhi ki Jai and loud cheers. Mahatma Gandhi was the recipient of a great ovation when he rose to speak. He said that he expected that they would be tired by this time. He himself had nothing much to say. What he had to say he had already said in the morning at the exhibition. He did not want to speak at all. He was happy to see so many in the assembly there because the responsibility of bringing the Congress to a village was his. When the Reception Committee authorities came to him he told them certain things. He told them to throw the responsibility on God and to start work. There had been several criticisms against the steps taken in holding the Congress in a village. Even the newspapers had criticised it. He had dwelt upon the shortcomings. The Reception Committee did not have sufficient money. Nevertheless, they all saw that the Congress here was the same as before. In fact, the village Congress had turned out to be a bigger one than expected. He had told the Reception Committee to be prepared for the need of one lakh of people. During the flag salutation that morning alone, according to the estimation of some two lakhs of people were present. Allowing for differences of estimate, he was sure there must have been at least one lakh of people. Such a large influx of people had made the Reception Committee authorities fear whether they would be able to meet their needs.

Future Sessions In Villages

Mahatma Gandhi said he had in fact suggested that the Reception Committee should now ask people to begin to leave. He felt however, that they should hereafter continue to hold the Congress in a village. They should take a vow then and there not to hold a Congress in towns in future. The drawbacks that they saw there could easily be obviated. There was no doubt to be in mind that it would be very easy to hold the Congress in the villages. By doing so the amount they spent could be considerably economised, but, according to him, even that amount was big enough. He had wanted the Faizpur session to be completed within Rs. 5,000 but that was found to be not possible. They did not get sufficient support and they had to pay a big rent for the ground. His idea was that no rent should be paid for the ground on which the Congress was held. The Reception Committee were also compelled to hold the Congress in Khandesh because they they could not have got the same number of volunteers elsewhere. However, in spite of the impediments, the Reception Committee had carried on their work and though their was strain they did not loose heart. If they really wanted to go into the villages and take the message of the Congress to the villages they should take a vow to hold all Congresses in the villages.

Continuing, Mahatma Gandhi said, "To villages also will have to understand what you people who want to get Swaraj want them to do. The President and the Socialists are saying that you merely sleep after paying four annas. The mere payment of four annas does not show that you are real Congressmen. Preparations for the Congress are not over in a day but they take a number of months. They have to go round and get things ready. This sort of connection that has been established should be continued all the year round. It is for that you must take a vow that you shall hold the future Congress in villages.

"The decision of Constituent Assembly can be taken only when you have Swaraj of your dream. You can call a Constituent Assembly when you get full strength. It cannot meet in Delhi but in the remotest village. Swaraj can be got only by increasing our strength on all sides. If we increase that strength we can see Swaraj coming soon. What I asked you to do in 1920 is still left unaccomplished to-day—charka, prohibition, removal of untouchability. If you leave these things unattained,—take to your heart an old man saying it—if you do not carry out these you will have lost Swaraj."

Fountain of Wisdom

Ideologies express the ideals by which those interested in the maintenance of some given situation seek to express its acceptance upon their contemporaries. Utopias are the efforts of those who are opposed to the existing social pattern and wish to find an alternative configuration of institutions.

—HAROLD J. LASKI

South African News In Brief

Arrival Of Aliens At Capetown

COINCIDENT with the coming into force of the new Aliens Act, which passed through Parliament on Friday last, a batch of 29 aliens arrived in the *Warwick Castle* from England on Monday. Their nationalities were as follows: Hollanders, eight; Lithuanians, five; Yugoslavians, one; Germans, three; Americans, (U.S.A.), five; Argentinians, two; Austrians, five; the remaining one was a Jew, en route to Southern Rhodesia. Of the 29 aliens who were for the Union, three were Jews. All the aliens were able to comply with the principal Act of 1930, but in compliance with the new Act, immigration officials issued them with temporary permits, lasting for two months. On the expiration of that period the aliens will have to apply to the Immigrants selection board if they intend to reside permanently in the Union. In order to satisfy the Board that they can fulfil the test of "assimilability" laid down in the new legislation.

Durban Parliament And The Aliens Act

The Durban Parliamentary Debating Society last Monday night opened a discussion on the Aliens Act, which the motion described as "unsound in principle and retaliatic in character." The subject was introduced by Miss H. Roberts, who was followed by a number of speakers, finality not being reached before the House adjourned.

Indian Journalist For America

Mr. S. I. D. Das, (I.A. (Oxon), a well-known journalist, who is now in Durban, leaves shortly for the United States where he has been appointed a professor of literature in Lincoln University, Atlanta. Mr Das has travelled extensively. He arrived recently from India and has been making a tour of the Union.

Natal Indian Youth League

A new organisation, styled the Natal Indian Youth League was launched recently. The league stands for common solidarity and complete harmony among the youth of every section of the Indian population. It is strictly non-sectarian in character. Since its inception a few weeks ago the league has a membership of 50, representing the five sections of the Indian community. The following office-bearers were elected at the Hindu Tamil Institute: Patrons, Messrs. I. a. R. Gopaul and B. M. Patel; president, Mr. Sooboo Rajah; vice-presidents, Messrs. A. E. A. Dare, C. Pillay, G. K. Pather and Timothy Nair; committee, Messrs. A. G. Moodley, D. A. Seedat, G. Soobramoney, Alfred Jarvis, Suliman Ismail, P. Ramsamy and K. Peter; hon. treasurer, Mr. Amod Kajee; hon. auditor, Mr. R. M. Naidoo.

First Pilgrimage By Air

Believed to be the first South African to make the famous pilgrimage to Mecca by air, Mr. Moosa E. Desai, a Mohammedan merchant from Natal, arrived at the Rand airport on Tuesday afternoon by South African Airways. On Wednesday morning he continued his journey by Imperial Airways. Mr. Desai wishes to fulfil that ambition of all good Moslems to visit Mecca and Medina, the burial place of the Prophet. He also wants to visit his home town near Bombay, in India. Mr. Desai comes from Port Shepstone, and is one of the most prominent men in the Indian community of Southern Natal. He was met at the Rand Airport by a number of representatives of the Transvaal Moslem community.

Welcome Reception To Father Leo Gabriel, O.M.I.

Members of the St. Anthony's Indian Mission and friends assembled at St. Anthony's Chapel Hall, Doornfontein, to welcome Father Leo Gabriel, O.M.I. on Sunday, January 24, after the Holy Mass he conducted at the pro-Cathedral, Kerk Street, Johannesburg. At the Cathedral the service was choral, and Mr. Royeppen presided at the organ and Father P. Abrumo, O.M.I. conducted the Children of Mary choir. Miss Mary Francis sang the Gounod's "Ave Maria". Among those present at the Reception Hall were His Lordship, D. O'Leary, O.M.I., D.D., Vicaire Apostolique of Transvaal, Father P. Abrumo, O.M.I., Advocate Quinn Pralsan, and several Reverend Fathers, and Sisters from the Holy Convent. Mr J. F. Marian, one of the elders of St. Anthony's Indian Mission, opened the proceedings with a brief speech and extended Father Gabriel a very hearty welcome on behalf of the Catholic community. The Children of Mary sang the song of "Welcome" specially composed for the occasion by Mr Sol. D. Royeppen. His Lordship welcomed Father Gabriel and expressed the wish that he should come again and give a series of lectures to the young people of the Parish. His Lordship added that he was more than delighted to see such a big gathering of young men present, and implored them to do likewise in patronising the usual monthly meetings of the Church; and they should appreciate the services of Father Abrumo, Priest-in-charge of the Indian congregation. Mr Quinn Pralsan, emphasising the wonderful education of Father Gabriel O.M.I. in Ceylon and at Rome, said he took the opportunity to speak of the solidity and solidarity of the Catholic world. The people he added, should be together and work with the same spirit and enthusiasm as Father Abrumo whom they loved and respected as their Spiritual Father. Father Gabriel, who spoke at length, thanked His Lordship the Bishop, the Reverend Fathers, the Catholic Indian congregation and especially Father Abrumo, O.M.I., for the cordial greetings extended to him on his short visit to the Golden City. On Wednesday evening January 27, Father Gabriel was the guest of the Vredeforp Branch of the Catholic Indian Women's Guild at a dinner party given in his honour at Roy's Cafe. Mrs. Martha Naidoo, President of the Guild welcomed Father Gabriel on behalf of the Guild. On Thursday evening Father Gabriel was the guest of Mr. and Mrs. Royeppen at a private dinner party.

Nizamia Muslim Society

Following is a copy of a letter which has been received by the Nizamia Muslim Society, Maritzburg, from the private secretary to H.H. the Sultan of Zanzibar: "I have it in command from His Highness to request to convey to the members of the Nizamia Muslim Society His Highness' deep appreciation for their kind message of congratulations on the occasion of his silver jubilee.

Governor-General's Staff

The Pretoria representative of the *Natal Advertiser* understands that it is the policy of the Government to have the staff of the new Governor-General appointed from South Africans. The most important post is that of Administrative Secretary, and one or two names have been mentioned already for this position. It would be premature to disclose them at present, however. It is believed that Rear-Admiral Halifax, the Administrative Secretary to Lord Clarendon, will remain with Mr. Duncan for a short period until a new appointment has been made.

Death Of Mr. M. B. Maharaj

The sad death of Mr. M. B. Maharaj, who for some time has been employed at the INDIAN OPINION Press, took place after a short illness on Wednesday, February 3, at the King Edward Hospital, Durban. As the news reached us at a late hour, we postpone any further reference to the late Mr. M. B. Maharaj until our next issue.

INDIANS ABROAD

HOW TO IMPROVE THEIR STATUS

Mr H. S. L. Polak, who is in Calcutta in the course of a professional tour, interviewed by the Associated Press, made the following statement in regard to Indians overseas and how best to improve their status:

"I REALIZE as a practical man that immediate and local problems affecting the welfare of the Indian people at home must necessarily occupy their attention largely to the exclusion of other problems, however important and even urgent they may at times be. But the question of Indians abroad, which is the one subject of all others upon which no differences of opinion among Indians of all political schools or between them and the Government are found, should be the significant exception to the normal. Indian honour and prestige must obviously be as dear to Indians in every province of India, whether they are involved at home or abroad. The Motherland cannot remain and, indeed, is not indifferent to this question, which arises directly out of the treatment and the status of Indians overseas.

These problems have been recently recalled by the visit of the Parliamentary delegation from South Africa led by that distinguished statesman, Mr J. H. Hofmeyr, and in another aspect it has been recalled by my friend Mr C. F. Andrews' report of his visit to Fiji. Presently, too, Mr. Sastri will be returning from Malaya and will tell us the latest facts about that part of the empire, whilst Mr. P. Kodnada Rao, of the Servants of India Society, will later on be amplifying what he has already told us about British Guiana and Trinidad and what Mr. Andrews has just told us about Fiji. Problems affecting Indians have already disturbed the serenity of affairs in Ceylon and it is evident, from the tone of the addresses presented by the Indian community to Mr. Sastri upon his arrival in Rangoon, that they are none too sure of their position under the new regime that is going to open with the separation of Burma from India. Indians have always played an enormously influential part in the economic development and the cultural life of both Ceylon and Burma, and India cannot and will not be indifferent to the welfare and the prospects of her people settled and domiciled there.

In three principal ways it seems to me to be possible to improve the position of Indians abroad, until ultimately their status has been raised to the level of the most privileged communities in these overseas areas. In the first place official and parliamentary visits, such as that of the South African delegation, should be cultivated and reciprocated as frequently as circumstances may permit. It is of the greatest usefulness and importance that public men on either side should meet and know each other, should get to learn each other's point of view, and should endeavour in a friendly spirit to secure a solution.

Next, Indian opinion should insist, in my view, that funds should be made available without delay for the appointment of Indian Agents of the Government of India, whether primarily for trade purposes or exercising diplomatic functions, or both in those parts of the Empire with large Indian populations.

I am confident that if such an Agent had been appointed to East Africa five years ago, the present unfortunate position in Zanzibar would not have developed, and the Motherland, not to speak of the local Indian community, might have been spared a hugely unpleasant controversy and much damage to material interests. The presence of an official Agent would not only frequently prevent injury to Indian interests in the territories concerned, but would also help to secure the removal of existing disabilities. It would also enable the Government of India to have early information of impending difficulties and take timely action, to the satisfaction of public opinion in this country, and to prevent their development.

B. W. CANEY
— Jewellers —
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes.

Lastly, there is one other way in which help can be given to Indian communities overseas. It is by non-official visits, either for holiday purposes or in pure courtesy, on the part of Indian men and women of recognized position and responsibility. Such a visit as that of the late Mr Gokhale to South Africa, in 1912, was productive of very considerable good. It brought the South African Government and people for the first time in direct contact with a recognised Indian leader of light and culture, it made them realize how deeply concerned was the Motherland in the welfare of her children in the Union, and it gave much encouragement to the latter. Then, again, although Mrs. Sarojini Naidu's visit to South Africa some years ago was official, her personality and characteristic unconventionality triumphed over prejudice and created a very considerable impression upon both men and women in South Africa, the memory of which has by no means been forgotten. Mr. P. Kodanda Rao is quietly rendering a similar service by visiting British Guiana, Trinidad and Fiji.

Such visits would enable personal contacts to be made between public men and women on both sides, and would help to bring about a better understanding, as well as to stimulate the resident Indian communities to make more strenuous efforts to put their own house in order and more seriously endeavour to reach friendly understanding with their neighbours. This is particularly true of such places as Ceylon, Burma and Malaya, which are near to India and where non-official visits, such as I have indicated, may be more easily paid.

For some years past, and with constitutional developments in India, the tendency has been to transfer from Whitehall to the central Government at New Delhi the direct handling of Indian affairs abroad. It is, therefore, of the greatest importance that the Emigration Committee of the Indian Legislature or, as it will be presently, the Federal Legislature, should be alert to these problems and should collaborate closely with the Government of India in endeavouring to secure redress of grievances of the overseas Indian community. And here I would like to pay a very high tribute both to the department of the Government of India concerned and to the Emigration Committee that have rendered such valuable services to the cause of Indians overseas. But it is of the utmost importance that public opinion should be more alive to these problems and should give effective support to those specialized organizations such as the Imperial Indian Citizenship Association of Bombay, that have specialized in these matters and have gathered much valuable information which is communicated to the public as soon as it is available. In London the Indians Overseas Association, of which H. H. Aga Khan is the chairman and I have the honour to be the honorary secretary, has lately found the necessity for increased activity in representations both to the India and the Colonial Office. Such activities as these, for the information of the public opinion here, in England and overseas, will be of very great encouragement to the overseas Indian populations who are thereby made to realise that their disabilities are not being neglected and that they have powerful friends, notwithstanding their own apparent weakness.

It is then of the highest importance that the existing unanimity of opinion in India should be maintained, that public interest here should be stimulated and that the closest collaboration with the official authorities should be preserved in order to secure maximum results. Whilst I urge that the status of Indians overseas will be largely influenced by the status of the Motherland itself it has not been my experience that the Japanese and Chinese, who have made residence in the territories concerned, are in any better position than Indians. Moreover, the latter have the advantage of being able to appeal either to the British Parliament in the Empire, and naturally they will have the support and the active interest of Mother India.

Finally, I should like to urge young India to make a special study of problems affecting the welfare of Indians overseas, numbering today over ... millions, most of whom have been born abroad and are looking at the world with new eyes. Their outlook is modern and it would be impossible for them to return to India and ... to their present-day village life from which their parents or grand parents originated. The whole future, therefore, lies in the hands of their domicile. I made my early appeals to India on this subject 27 years ago. India is far more able today to help towards a solution of these problems than she was a generation ago. I feel sure that young India will help in the task.

'GANDHISM' TO SOCIALISM

By
K. G. MASHRUWALA
In "Harijan"

At this stage perhaps it would be well to examine Gandhiji's present activities in the light of what I have said before. He is not satisfied with a passive withdrawal from the Congress or active politics. He is not satisfied with guiding the village programme from Maganwadi. He must bury himself in an out of the way village called Segaon, without railway, without postal and telegraphic facilities—a swamp in the rainy season. This is his most violent approach to the present problems that vex the Congress, the Press and the Government. Nothing could be conceived as more out of tune with them than Gandhiji's apparent withdrawal from them. And yet nothing is more natural for him even for the solution of the great problems. He hopes to discover the verbal solution by being in living contact with the villagers, and among them those who are considered the lowest on the social ladder. He has surrounded himself with ... of the place. It he teaches the people to turn waste into ... with good ... village free of intoxicating ... the ... drink that ... great ... require ... of the power inherent in every man. It is not altogether impossible that such villages will compel the attention of all India not excluding the Government. Let me not overdraw the picture. Gandhiji knows the difficulties of the task. He says ... may be ... for man, nothing is impossible for God. And he has set himself to ... in the land of *Ta...* and *Ahimsa*.

One ... Gandhiji's methods, and I have done. It is ... that opinions on second-hand material. Even the opinion of several scholars, renowned as experts, are to a great extent formed on second-hand material. Then none of the world experts today are intelligent enough to give absolutely correct explanations, solutions or predictions on several of these complicated problems. The opinions confidently given today often become untenable in less than six months. Too much academic discussion on these questions becomes all the more sterile, and ... people, who ... readily would hear and generally incomplete information on these matters. It is far safer for them to say and feel with Gandhiji: 'One step is enough for me.' Indeed, it seems to me that when a person becomes too strongly opinionated on all kinds of problems he ceases to be progressive. It is better to suspend judgment on problems which we are not in a position to tackle ...

... large number of the reading public to whom Gandhiji's methods and 'constructive programme' do not appeal. They are not attractive or exciting enough. It cannot be helped. It is not worth while either to carry on endless arguments with them. They must be ... lowed to live and act according to their natures and tastes without ill-feeling. Even if they think that they cannot help condemning Gandhiji's teachings and methods, they must be free without incurring resentment to do so. They can be won only by giving a visible demonstration of the fruits of truthful and non-violent action.

Lastly, if in spite of Gandhiji, the word 'Gandhism' does come to stay, let it, at least, be understood that it connotes rather a method than a dogma. ... ary of a person.

(Concluded)

Harijan

The Sporting World

By "Rambler"

D. D. I. F. Association

THE annual meeting of the Durban District Indian Football Association was held on Thursday last week, at the Pavalion, Indian Sports Grounds, Durban. Mr M. John, President of the Association, was in the chair, and there was the usual attendance of both officials and committeemen present. With the exception of the Blue Bells, all the senior clubs of last season were affiliated, but there was a marked absence of both Juniors and Juvenlles, and the Secretary was empowered to negotiate with these two divisions for affiliation. The chairman, in moving the adoption of the past year's report, said that although there had been a loss of £39 16s. 11d. on the year's working of the administration, the Association was in a healthy financial position with approximately £600 cash balance to its credit. The election of officials for the next season resulted as follows:—Patrons, Mahatma Gandhi and Mrs. Sarojini Naidu; President, Mr. M. John; Hon. Life Vice-Presidents, Advocate A. Christopher, D.C.M., Messrs. T. M. Naicker, R. Baghwan, A. Rookdeo and S. L. Singh; Vice-Presidents, Messrs M. K. Naidoo, S. N. Moodley, E. A. Otto, J. S. Roopnarian and B. Mansingh. Secretary and Record Clerk, Mr. R. Sullaphan; Hon. Treasurer, Mr. M. S. Ballot; Hon. Auditors, Messrs. Wolpert and Abrahams.

Verulam Temple C.C. Vs. Kingsen C.C.

On Sunday January 31, the Verulam Temple C.C. travelled to Durban where they met the Kingsen C.C. in a friendly match. The home team's batsmen were not able to stand up against the deadly bowling combinations of Messrs. G. H. Box and E. P. Juggath and the result was that they suffered a terrible loss. The scores were: Verulam Temple C.C. first innings 120, (E. P. Juggath 35, M. Kathrada 26, K. Govindsamy 19); Kingsen C.C. first innings 5, (G. H. Box 5 wickets for 1 run). Kingsen C.C. followed on, second innings 32, (E. P. Juggath 7 wickets for 11 runs). Thus the visitors won by an innings and 83 runs. On Sunday February 14, the Verulam Temple C.C. will play at Verulam against Colonials C.C., a team from the Durban Colonial League.

London Beats Van Der Walt

The third meeting in Johannesburg of Jim London, the Greek wrestler, and Johannes van der Walt, the South African heavyweight champion, drew the biggest crowd in the history of local wrestling at the Wanderers on Saturday night. The opening round was all playing for safety by London, who was jeered by the crowd, and in the second Van der Walt attacked but nothing happened till the third when London twice nearly pinned his opponent, but the latter soon turned the tables, although nothing came of it. The fifth round saw touch of Van der Walt's mule-kicking, to escape which London once dived through the ropes. The sixth ended with no fall, but the conditions were that the contest must go on till either man secured a fall. After hectic exchanges in the seventh, eighth and ninth rounds, London pinned Van der Walt in the tenth to retain his world heavyweight championship.

Willie Smith Injured

Willie Smith, who last week voluntarily surrendered his national featherweight boxing title, met with a motor accident on the Pretoria road on Sunday evening and a medical examination revealed a cracked bone above the elbow, thus ruling his ring career in any event. Smith announced that he is now finished with active ring service and will concentrate on training boxers in future.

Joe Louis Beats Bob Pastor

In a 10-round contest at New York on Saturday last, Joe Louis beat Bob Pastor (the New York champion) on points. The crowd jeered Louis and gave Pastor an ovation when they left the ring, and the decision was unpopular, though there was no doubt that the Negro won. Reuter's correspondent only gave Pastor, who is heavyweight champion of New York State, the second round, the third and seventh being even. Pastor, holding his right high to stave off Louis's dynamite punches, astonished the critics with his speed, skill, craftsmanship and his Solomon Ring-like tactics in making the Negro lead. He perplexed Louis who is an excellent counter puncher and did not like to force the pace. Pastor landed a number of good punches to Louis's mid-section and drew blood from his nose in the fifth round with a series of jabs. Louis's manager said ironically "We are going to get Jesse Owens on our training staff to teach Joe how to catch those guys." Pastor said "That's the way I was told to fight. I hoped for a draw but am satisfied with the decision."

Boxer Dies After Bout

Tony Marino, of Pittsburgh, leading contender for the bantam-weight crown, died in hospital (New York), from cerebral concussion following the terrible beating he received on Saturday night at the hands of Carlos Quintana, of Panama. Marino was down five times in eight rounds but managed to keep on his feet. He then slumped unconscious and never recovered. He was 23 and had won 37 out of 40 fights.

£100,000 For Title Fight

Joe Gould, James Braddock's manager, has announced that he has accepted an offer of 500,000 dollars, with an option of 50 per cent. of the gate for a title match between Braddock and Joe Louis in Chicago in June, the promoter being Mr. Sheldon Clark.

Presidency Of 1940 Olympiad

Prince Chichibu, the younger brother of the Emperor, has been approached to to accept the honorary presidency of the 1940 Olympiad, to be held in Tokio. It is almost certain he will accept. Prince Chichibu was recently president of the sixth Far East Olympiad.

Social And Personal

MR. F. D. Hugo, Superintendent of Education for Natal and Mrs. Hugo, arrived at Maritzburg on Monday February 1, on their return from the Cape where they have spent some weeks. They travelled by car.

—:—

Mr. R. R. Chetty, of Durban accompanied by Mr. M. S. Chetty of Port Elizabeth arrived back to South Africa by the *M. V. Inanda* on January 28. Mr. R. R. Chetty spent a long holiday of three years duration in India. Both these gentlemen left again by Monday's Aircraft to Port Elizabeth to be at the bedside of Mr. B. A. Chetty, who is lying seriously ill in the Provincial Hospital.

—:—

Mr. and Mrs. J. R. Chetty and family have now returned from Port Elizabeth, where they spent about a month.

—:Or:—

Natal University College

Courses For Non-Europeans

Classes leading to the B.A. Degree are to be held at the College, Durban on Tuesday evening and Saturday mornings, beginning on Friday, February 19th, 1937.

Fees per full year £7 10 0

Fee for separate subjects per year £2 10 0

The Minister for Native Affairs considers that although Natal University College is situated in Durban and not in the Native Areas, it is desirable that facilities should be provided for the higher education of Natives, Coloureds and Indians in Durban. Lectures will be given on Tuesday, February 23rd and on Thursday, February 25th at 5 o'clock when the Registrar will be present to receive applications for admission.

These classes will be attended with the consent of the Governing Body of the institutions concerned by [illegible] who wish to attend their post-matriculation education.

It is [illegible] to arrange tutorial classes for students reading [illegible] subjects not included in the regular curriculum. These classes will be taken in preparation for the external section of the B.A. examination.

Further particulars can be obtained from the Adviser to Non-European Students, P.O. Box 1560, Durban.

Yes . . . there is more in

'OVALTINE'

more in health-giving Nourishment

more in quality—more in value

Just think what 'Ovaltine' gives you. It is in itself a perfectly complete and perfect food. It provides, in the most easily digestible form, every nutritive element essential to health. No other food beverage conveys such a wealth of nourishment so quickly to body, brain and nerves.

Because of the enormous world-wide sales of 'Ovaltine' you obtain the maximum of health giving nourishment at the lowest possible price. For all these reasons insist on Ovaltine'—**quality always tells.**

2 VITAL POINTS

- 'Ovaltine' has special properties, which make it deliciously palatable, completely digestible and much more nourishing.
- Even when you make your cup of 'Ovaltine' economically with milk it is still the most economical food beverage.

'OVALTINE'

Manufactured by:

A. WANDER LIMITED,

LONDON, ENGLAND.

OXFORD BLUE

LOOK CLOSELY

AT THIS LABEL

because when you go to the shop to buy Keen's Oxford Blue you must be SURE you get the right thing. Keen's Oxford Blue never streaks the linen and is so economical.

KEEN'S OXFORD BLUE.

આ લેબલ બરાબર ધ્યાનપૂર્વક જોશો

કારણ કે જ્યારે તમે કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ લેવા દુકાને જાઓ ત્યારે તમે ખાત્રી કરી લેજો કે તમને ચોક્કસ તેજ બ્લુ મળશે કે જેનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ પરવાળી કપડાંને ડાઘ પડતા નથી અને વાપરવા માં તે ઘણો જ સસ્તો પડે છે.

કીનનો
ઓક્સફર્ડ
બ્લુ.

વેપારીઓને

કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ હજુ સ્ટોક માં રાખ્યો અને તેજ બ્લુ વાપરવા ગ્રાહકોને કહેવું કે કોઇપણ દુકાનદાર કે જોતું નામ કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ નથી રાખતા કે ગ્રાહકોને વેચતો તો તેથી સૌને સંતોષ થશે અને ફરીથી પણ તેજ ખરીદવા આવશે.

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 5/-, postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phœnix, Natal.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany the order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... ... 9d.

J. C. BOSE :—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS :—

Contents : Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Muhamed Sayani, Syed Mahmud, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shah, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ameer Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Aftab Ahmad Khan, Syed Hasan Bilgrami Justice Shah Din, Sir Muhammad Iqbal, Sir Muhammad Habib, Indian, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Akbar Hydari and the Ali Brothers

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR

(By Dr. Pattabhi Sitaramayya)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by making the question of Khaddar not as the pre-occupation of a patriotic mind in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA :—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY :—By Mahadev Govind Ranade,

Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—

By E. B. Havell Price 4s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS :—

By [illegible] Price 4s

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 - 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:—

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in 1896 [illegible] *Kamada* and conducted by the monks of the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Inter-Culture, Education, Art and other topics of interest to all interested.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order some of its contributors are:

Prof. NicholasRoerich	Prof. Sunit Kumar Chatterjee M.A., D.Litt. (Oxford).
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A.	Prof. Nalini Kanta Brahma, M.A., [illegible]
Dr Maria Montessori, M.D., D.Litt.	Prof. K. P. [illegible]
Prof. Benoy Kumar Sarkar	[illegible]
Dr. J. H. Cousins.	Dr. Sudhindra [illegible]
Radha Kamud Mukerjee, M.A., Ph.D.	Mr. [illegible] Chintamani
Prof. Mahendranath Sircar, M. A., Ph.D.	Dr Bijon Raj Chatterjee, D.Litt
Prof. M. H. Syed, M.A., Ph.D.	Prof. P. K. Acharya I.E.S. Ph D. D.Litt
Dr. Tarakath Das.	Prof. E. E. [illegible]
	Prof. M. Winternitz Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immense practical value.

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings or $ 3.

ADVAITA ASHRAMA

4, Wellington Lane, Calcutta, India.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

પ્રસ્તાવના ગાંધીજીના હસ્તે
અને [illegible]

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૫ ફેબ્રુઆરી ૧૯૨૩ અંક—૬.

નોંધ અને સમાચાર

ઍશીયાટીક વેપારીઓપર નવો પ્રતિબંધ

ધ કેપ ટેલી ગ્રેસ'ના કેપટાઉનના ખાસ ફેબ્રુઆરી ખબરપત્રથી અત્યારે તા. ૨૬ મીના એક સંદેશામાં નીચે પ્રમાણે જણાવે છે:

"અને બાજુ મળી છે કે ટ્રાંસવાલના એડમીનીસ્ટ્રેટરે ગા. એમ. પી. બેકે થોડા વખતપર લીધેલી કેપટાઉનની મુલાકાત દરમિયાન સરકાર પાસેથી ટ્રાંસવાલ પ્રોવિંશ ઇમિગ્રેશન એક્ટ મોટી નન્સ દાખલ કરવાની પરવાનગી મેળવેલી છે કે એશીયાટીકોને એવા ચોક્કસ વેપારના સાધનોના આપવામાં આવશે કે પોતાના વેપારમાં તેઓ પુરોપીયનોને નોકરીપર નહિ રાખે. યુરોપીયનો અને એશીયાટીકો વચ્ચે આંતર લગ્નો સામે કાયદો કરવાની જાહેરાત થયાનું એક મુખ્ય કારણ એશીયાટીકો તરફથી યુરોપીયનોને નોકરીપર રાખવામાં આવે છે તેજ હતું. ગત વર્ષે પ્રીટોરીયાના પાદરીએન્ડના મેયર ગા. કે. એમ. બોષકર આ બાબતમાં તપાસ કરવાને બાબતો કરનારી દરખાસ્ત પ્રાથોસેન્ટમાં પ્રાપ્ત કરતા બંને આ બે જનરલ છે. પીનાર આવા લખોપર પ્રતિબંધ મુકનારો ખરડા લાવ્યા છે તે એજ બાબતોથી કે નિર્વાસીઓ તરફથી ઓરી ઊંકરીઓના નોકરીપર રાખવામાં આવતી દોડાથી આવા ઝઘડો થવાનો સંભવ રહે છે."

મુનીયનની ઇમીગ્રેશન નીતીપર જનરલ સ્મટસ

કેપટાઉનમાં બસ બાબતોના એક ભાષણ દરમિયાન યુનીયનના કબુદી પ્રધાન મીનીસ્ટર જનરલ સ્મટસ યુનીયનની ઇમીગ્રેશન નીતીપર બોલતા જણાવ્યું હતું કે "ઇમીગ્રેશન નીતી એ આ દેશની અતિશયની સુખાકારી માટે એક આવશ્યક વસ્તુ છે અને આપણે દક્ષિણ આફ્રિકાને ઇચ્છવા કરવો હોય અને કાયમનો તે બાબતનું ભેગા રહ્યાન ન અમ આપણે કરવાનો દોડીએ તો આપણે આપણા દેશનો ખુલ્લો કરવો જોઇએ અને આપણી સોરી પસંદ કરવાની [illegible] આ ઉપરથી કોઇ શકાય કે યુનીયન સરકારની હાલ કઇ દિશા તરફ ચળવળી છે.

સ્વર્ગ અર્ક પરિષદનું પ્રમુખસ્થાન મહાત્મા ગાંધીજીને

રામકૃષ્ણ સતાબ્દિ ઉજવવાના આરંભ કરવા આવતા માર્ચમાં કલકત્તા ખાતે ભરાનારી સર્વ ધર્મ પરિષદનું પ્રથમ બેઠકનું પ્રમુખસ્થાન મહાત્મા ગાંધીજીને આપવાનું બંગાળા ના પ્રધાન વિદ્વાન પ્રો. પ્રભાવાને જાણવાનું સુચવાયા રહ્યું છે. આ પરિષદમાં દક્ષિણ આફ્રિકા, ઓસ્ટ્રેલીયા, ન્યુઝીલેન્ડ, જાપાન, અમેરીકા, ફ્રાંસ, ચેટ બ્રીટન ઉપરાંત પીજા પણ પુરોપના દેશોમાંથી પ્રતિનિધિ વ્યક્તિઓને આમંત્રણો મોકલવામાં આવ્યા છે.

રીપટ્રીએશનના આંકડા

૧૯૨૫—૨૬ ની સાલ દરમીયાન યુનીયન સરકારની ઓસીસ્ટેડ ઇમીગ્રેશન સ્કીમ હેઠળ ૪૯૯ ઍશીયાટીકોએ પા. ૨૧૯૪૨ ના ખર્ચે પોતાને વતન રવાના કરી દેવામાં આવ્યા હતા. અંદાજપત્રમાં આ બાબતે પેટ પા. ૨૬૦૦૦ ની રકમ મુકરર થઇ હતી. રીપેટ્રીએટ થયા પછી નાસીઓની મીલ્કત પારકો કરતા ઓછા પ્રમાણથી ઉપજી રકમમાં મોટો ખર્ચાવ થયો જણાવવામાં આવે છે.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, ફેબ્રુઆરી તા. ૫ ૧૯૨૩.

"મીત્રભાવના નહિ પણ મીત્રતા"

ઉ સરકારના એજન્ટ-જનરલ સર શ્રીમદ્ રજા અલી પોતાની પુરોપની મુસાફરીમાંથી મોકા વખતપર કેપટાઉન પાછા ફર્યા ને વખત જોઇતી મુલાકાતે મોકલી દક્ષિણ આફ્રિકાના યુરોપીઅનોનાં પ્રતિનિધિ મંડળને વિશે બોલતાં જણાવ્યું હતું કે એ મુલાકાતે બન્ને દેશોની વચ્ચે મીત્રભાવનાજ નહિ બલકે ખરી મીત્રતાની લાગ મજબુત કરેલી છે. હાલની હયાતીના ત્રણ રહેતા બનાવો તરફ આગારે કહ્યું હતું કે એ મીત્રતાના ચિન્હો પણ બોલાં નજરે પડે છે. પાસ કરી ટ્રાંસવાલમાં તે સ્થલિ ગુલામ વિક્રય બંધ થઇ જાય છે. અને એ જેમ બનતી દશા રૂ થયા બેહેલી છે એ જિંદા થયા વિના રહેતો નથી. દીદારોને સોકાયવાડે કોકડે વધુ ગયાજ દરરોજ બનતા રહ્યું હતાં આવે છે. બરટ્રામ્સના દીદારો અને અન્ય રંગીન લોકોને પોતાનાં રમણા માણી શકે જવાની મોકીસા મળ્યા ચુકેલી છે અને પોતાના અધિપતિને ચિરો તેઓ ચિંતા કરી રહ્યા છે. તેટલામાં હવે પ્રેસમેપેટ ટાઉનશીપમા લગભગ પચાસ વર્ષથી વસી રહેતા દીદારોએ અને અન્ય રંગીનોપર આકાશનું વાદળ આવી પડેલું જોવામાં છે. પ્રેસમેપેટ ટાઉનશીપ મીઉનીસીપાલીટીના મોટા ગલીચ વસાહતોમાંનું એક છે એ આગારે દિક્કરી જેવું પડશે કે "ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન" ઓફીસ-મીઓને ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ કમીશનની ત્રો વસ્તી મોકરી કાયદાની પ્રતિબંધિત કલમોમાંથી મુક્ત કરવાની વિનંતિ કરી હતી અને લેજીસ્લેટીવ એસેમ્બલીની ગોરી મજલીસે પણ એ વસ્તી બીનયુરોપીઅનો માટે એક આવશ્યક જનાવરને લાયક ગણી તેને મુક્ત કરવા કમીશનને રજુઆત કરી હતી, છતા સંજોગો તેમ નહિ કરતાં એ વસ્તીને બનુષ્યના વસવાટ માટે બીનલક્ષ્ય કરવાનો હુકમ થયો હતો. તેનુ પરિણામ હવે એ આવેલું છે કે એ ટ્રાક્ટોમાંથી વસી રહેલા લોકોને ગેઝેટીઅર તા. ૩ જી ઓગષ્ટે એ વસ્તી ખાલી કરી જવાની નોટીસ મળી હતી અને તે આ દીદારોએ ઉપાડ ગાડાં પકડી ત્યાં સુધી માં મળી ચુકેલી કરો કાઉન્સીલ ઓફ પ્લાન્સ ગ્રેપ્ટને ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ કમીશનર્સ તેમજ સ્લમ્સ એકટની ટ્રસ્ટ તલા હકરવાની રોકાનો કારો કરે છે. એ વસ્તી એ રીતે ખાલી મલા, ત્યાં ગેરાવેનો પાર્ક બનાવવામા આવશે એવા જણાવવામા આવ્યું છે. આ વસ્તી બનુષ્યોના વસવાટને માટે બદનાર નાલાયક ઠરાવાયલી. દોઢ સાત્રાથીયોના ત્યાં પત્રવ્યવહાર ચાલે અને ચિરોપ ઉઠાવવા નહીં મંજુરાત પરંતુ આઠમાં વર્ષોથી ત્યાં વસી રહેલા લોકોને ત્યા જાવિક ચિંતા એ થઇ પડી છે કે તેઓને મોટી નુકસાની સહન કરવા પડશે તેનુ શું? બાલ્કરબુતઃ ના આવા બનાવોનાં મુસ્કા- તરફથી લાગતા પગલા લોકોને પુરેપુરી નુકસાની બપાવાની આશા રખાયજ પરંતુ પ્રસ્તુત કાયદાના એવી કલ્પ પણ નુકસાની આપવાનું આગારા ઘાંગળવામાં આવેલું નથી.

બીજા વાત કોઠીકાર વિશે સાંભળવામાં આવી રહી છે કે ઓટો કાઉન્સીલ કોઠીકારના મુખ્ય કારખાનાના વેપારના ધંધા સિવાયના બધા બાગાયતો કોઠી અને અન્ય બીન-યુરોપીયન તરીકે કાયદે ત્યાં યુરોપીયનોને રહેવા માટે મકાનો બાંધવાની યોજના વિચારી રહી છે. અને બધાથી કરી જનારા કોઠીઓને બાંધી ન્યુકલેર વિગેરે દુરના અન્ય કોલ્ડસ્ટોનમાં મકાનો વેચામાં આવશે.

ઘણા ખરા બાબત નાઇજેરિયને વિશે સાંભળવામાં આવી રહી છે. નાઇજેરિયા એમ કેડ્રાબાદ (ફ્રેંચપાલ) ની નજીક રચવામાં આવ્યું અને આબાદ ટાઉનશીપ છે. ત્યાંની કાઉન્સીલે ત્યાં એશીયાટીકોને વેપાર કરવા માટે ઉંચા ભાડા ચુકવી જમીનો ફાળવી આપેલ છે આંશ્રો ઘોડેક દુર તેઓને રહેવા માટે એશીયાટીક બજાર અને નેટીવો માટે ગ્રેટ નેટીવ લોકેશન છે. જ્યારે એ એશીયાટીક બજાર અને નેટીવ લોકેશનને કાઉન્સીલ રોડ્સ થી કેટલા વારસેથી શહેરથી બગાસ જરૂરિ માટેના દુર પોતે બીસપર લાખો રૂપિયાની જમીન પર વ્યાપવા લાગે છે. આ એશીયાટીક બજાર અને નેટીવ લોકેશન વચ્ચે કાઉન્સીલ એક તારની વાડ બાંધી પાનો ઘરાદો કરેલ છે. જેથી એશીયાટીકો નેટીવ લોકેશનમાં કે નેટીવો એશીયાટીક બજારમાં પ્રવેશ નહિ કરી શકે. પણ જાણવામા આવે છે કે નેટીવોને પોતાના લોકેશનમાં વસવાટની તેમજ વેપાર કરવાનો, એમ બન્ને હકો આપવામાં આવ્યા છે પરંતુ એશીયાટીક બજારને વિશે રહાનડ્સ બેંક નાઇજેના કાઉન્સીલના બીસમાં એશીયાટીકોને વેપાર કરવા દેવાનો પ્રતિબંધ મુકવામા આવ્યો છે. તે સાથે પણ એમ પણ જણાવવામાં આવે છે કે એક યુરોપીયને રહેવાને બેંક પાસેથી નેટીવ લોકેશનની પાસે જ જાહેરમાં બીસપર મેળવેલી જમીનમાં જો યુરોપીયનની ઉપર વેપાર કરવાની કોઇ પણ જાતનો પ્રતિબંધ મુકવામા નથી.

આ સ્થિતિથી નાઇજેરિયના એશીયાટીકોને ઘણા ભારોભાર ચિંતા થઇ છે અને તેઓ વીચાર કરી રહ્યા છે કે તેઓ સલ્તાન બની ગલ્લાની ફ્રેન્ડ ગેમ્બી કે રાજધાની ! અને તો રાજધાની રહેવાસ કોઇ તો પછી રાજધાની પાસેની રહેવાસના એક વર્ષની ઉપર આવા અન્યાયો અને બેહુદા પ્રતિબંધો કઇ રીતે મુકી શકાય!

આ પ્રકારનું કોઠીઓની સ્થિતિ તેઓને અદ્રિથી નહિ ધકેલવાથી અનંત અનીષ્ટ થઇ પડેલી છે.

આટલું બધારે થઇ રહ્યું છે ત્યારે પીજા બજર બધી તો આવ્યા છે કે ટ્રાન્સવાલના એડમીનીસ્ટ્રેટરે સરકારની પાસેથી કાયદાવાલ પ્રાંતિક કાઉન્સીલનો ઓર્ડો ઓર્ડીનન્સ રાખવા કરવાની પરવાનગી મેળવેલી છે કે એશીયાટીકોને વેપારના કાયદાનો ઓછી સરહદ આપવામા આવશે કે તેઓએ પોતાના વેપારમાં યુરોપીયનોને નોકરીપર નહિ રાખવા, યુરોપીયન અને એશીયાટીક વચ્ચે આંતરલગ્ન પ્રતિબંધિત કરનારો બારણાં તો આગે ત્રિસર્ધ નથી કર્યા પરંતુ આવા ઓર્ડીનન્સનો તો જરૂર વિરોધ કરીશું કેમકે એ એશીયાટીક તરફ કેમ કાંઇ અનીતીવાનજર ન દોષ તેમ ગણી તેનું ખરેજ માનભંગ કરનારો છે. જો યુરોપીયનો બધા નોકરી મેળવવાને ઇન્ડેજર ન કેમ તો આપને નથી પ્રાપ્ત ? એશીયાટીકો જરાસરકારીયા તેઓને નોકરીપર રાખતા હોય. ઘણા તેઓ તેઓની સાથે વ્યવ કરવાના ભરાદારી પણ નોકરીપર નથી રાખતા. યુરોપીયનોને નોકરી પર રાખવાનું ખાસ કારણ તો એજ હોય છે કે યુરોપીયન માલના કોઠીઓના કરતા યુરોપીયનો પસંદગી ખરીદવાનું વધારે પસંદ કરે, અને તેથી તેઓના ધાનમુનિના બધાય કરવામા આવે છે. વળી આ બાબતમાં ખાસ કરીને મજબુતી તપાસ પરથી સંપૂર્ણ રીતે સિદ્ધ થયું છે કે યુરોપીયન મોકરીયાતોને પોતાના યુરોપીયન માલીક તરફથી મળે છે તેના કરતા એશીયાટીક માલીક તરફથી વધારે સારા અને સહજ વર્તાવ મળે છે. કોઇપણ પોતાના ધનલાભ માટે પહેલા યુરોપીયનોને નોકરી પર રાખીને એશીયાટીકો, તેઓ સ્વાર્થી અને આ દેશને ગેરલાભ છે. એવા તેઓની સામે મુકવામા આવતા આરોપનો ખુલ્લાપણે સાબિત કરી બતાવે છે. વળી યુરોપીયનોએ કરવા પણ કરવામાં દોષ તો એશીયાટીકોના ધંધાના વેપાર પર ઉપરોક્ત પ્રતીબંધ કરવા કરતાં નહિ પરંતુ એશીયાટીકો પોતાની ઉપર કરેલા ભાર નાખે નાખવામા આવેલો ઢાવા ઘણા અને તે કરવાના સાથે. ઉલ્લંઘવાનો તેઓને કરો પણ તક આપવામા નહિ આવતી હોવા ઘણા કે કોણીયાના તેઓના નિકટીયો પોતાના પોતાના ખાસ ધંધાના ખરા અધીકારી છે તે કોણીયા પણ યુરોપીયનોને ખવાડી દેવાની ધંધારે પડતી ઉદારતા બતાવી રહ્યા છે તેની ઘોડક ચોકી પણ કદર કરવાની છે.

કોઠી ધંધાને દિન પર દિન ઘણો આ રીયા બધુંઓ બધારે અમે નીચેજાએ કોઠીએ ત્યાર આપને ખાસ ભલામણ કરીએ છીએ કે કોઠ ના ગોલ્ડકોસ્ટ—જ્યાંથી કોઠ આવે કરીયું આફ્રિકા પશ્ચિમ કાંઠાવિસ્તારની નહિ બાકીના પશ્ચિમ ગીનીના ના માલ બજારમાં ઘણોજ સારો ગણાય છે તે બધા આ વસ્તુઓમાંજ વસે!

શાહીવાદી શોષણનો કારમો કોરડો

હિંદનો આજનો સળગતો પ્રશ્ન

રાષ્ટ્રપતિનું મનનીય ભાષણ

ભારત પ્રત્યે તમે જે વિશ્વાસ, મમતા અને માનની લાગણી વારંવાર વ્યક્ત કરો છો તે માટે હું તમારો કેવો રૂણી છું. મારા પ્રત્યેની તમારી ઉમદાથી તમે મારા પર જે જવાબદારી આરોપી છે તે અમલીમ સન્માન તે સ્થાન આપ્યું છે તેની જવાબદારીથી હું સદા બડકતો રહું છું. વિશ્વભરમાં જે સ્ત્રી પુરૂષોને લિયે અતિ જવાબદારીભર્યો ઓદ્યાનો ધારણ કરવાનો હોય છે તેઓનું કાર્ય પાર્યું દુષ્કર બનો છે

ફેસીઝમ : વિશ્વવિપ્લવના ડાબાન્તા

છેલ્લા આઠ માસ દરમિયાન તો આંતરરાષ્ટ્રીય પરિસ્થિતિમાં અનેક પ્રકારનો પલટો થઇ ગયો છે. પરિસ્થિતિ ઘણાજ ચંચુ ત્રિકટ બનતી જાય છે. પ્રજાતિ અને પ્રજાતિ-ઓ વચ્ચે પરસ્પર ભારે ભયંકર ઝેરીલી ભાવના ફેલાઇ રહી છે અને આખે વિશ્વ—વિપ્લવનો ડાબાન્તા ફાટી નીકળવાની અણી પર છે. યુરોપમાં ફેસીઝમ વિજયપથે આગેકુચ કરી રહ્યું છે ને આંતરરાષ્ટ્રીય વાતાવરણમાં અજોડ રીતે ગુંડાશાહી ચલાવી રહ્યું છે. અને આ બધાને જો રોકવામાં નહિ આવે તથા તેની સામે પ્રચંડ પ્રતીકાર કરવામા નહિ આવે તો પરિણામે વિશ્વવિપ્લવ અનિવાર્ય છે, કેમકે આ બધી એશીસ્ટીનીઓને કબજી નાખ્યું તે તો આપણે જોયું અને આજે સ્પેનના પ્રજાનિશાસ બધાને કબજી નાખવા માટે ચાલી રહેલી ખુનરેજી પણ આપણે જોઇ રહ્યા છીએ. ફેસીસ્ટ બળ આટલી ઝડપથી કેમ વધવા પામ્યું! બાજી આખાયની છતા બાકીની રાજનીતિ ઢાંકીને ત્રાસ ને ત્રાજુ ઉભા આપ્યા કરે છે. હાલની ઉદ્ધામના બળ પર ઇટાલીએ એબીસીનીયાનો ભોગ લીધો ત્યારે સામુદાયિક સલામતીના ચેમ્પીયનશીપ રટન કર્યું, પણ બ્રીટનની સાબ્દિક બળ કરવા ઉપરાંત તે જુદી પુરવાર થઇ સ્પેન માં પણ બિનદરમ્યાનગીરીના કરારની ધનાસ્થાને ફેસીસ્ટ બળ આક્રમણ કરતું રહ્યું આ પરથી પ્રતીત થાય છે કે ઓટોના સાહીવાદ ફેસીસ્ટ બળ બધી ચપ્પુ ને ચપ્પ પલ્લાનો બનેલ છે. આ અધ્યારાનમાં કે ના ફેસીસ્ટ બળ સહેલાઇ સહેલાઇથી નાશ પામશે. ના તો ફેસીઝમ ને સાહીવાદ સહેલાઇ સહેલાઇ જશે. દીદને આ અધ્યારાનમાં પરથી પાર્યું પાર્યું શીખવાનું છે. સ્પેનની આઝાદી માટે નિર્દોષ આબાલવૃદ્ધો ને બાળકો રોજ રોજ રહ્યાં છે. ફેસીસ્ટોએ કરી બોમ્બમારો કરી ધાર્યો ત્રાસ ગુજર્યો છે હોટે પણ આ રીતે ઇન્ટરનેશનલ સ્પેનીશ

સરકારના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામથી પણ ગાંધીજીનું છે એમ નથી સામ્રાજ્ય પ્રોટેક્ટોરેટના મારફેો પણ આઝાદી કાંઈ મરી ફીટવા તૈયાર થયા છે. આજે સારાય વિશ્વમાં ફેસીઝમ વિરુદ્ધ પ્રજાવાદ, રાષ્ટ્રવાદ વિરુદ્ધ રાષ્ટ્રીયવાદ, સામ્રાજ્યવાદ વિ. મુદ્દાઓની ટૂંકી ચાલી રહ્યા છે. વ્યાપારોના ઝઘડા સામ્રાજ્યવાદના નજર સંકેત ગોઠવાઈ ગયા છે, ને નાના નાની ગ્રો કોટી યુદ્ધખોરીજ બને ચાર છે. ઓદરે વિશ્વવિગ્રહ સળગી ઉઠશે.

એ રામબાણ માત્રા !

ઉપરના અંદાજ નાસ્ત્રદમસનું આપણા પરાપૂર્વ દેશનો ખુલેખુલો કરી ગયા છે. સર્વત્ર મેં દુઃખ અને દહનો ભાવપણ દાવાનળ જલતો જોયો. અનાજ વાસ્તવ્યો કરુણા ઉદ્રેક આ કલનશીલ જનાગમુદાય નાની આંખે આજે રોદણા ગાતો રહ્યો છે આપણો આજનો સ્વભાવનો પ્રશ્ન પણ કેટલ આજ છે. બીજા બધા પ્રશ્નો ગૌણ છે, આનો આ સળગી રહેલા મહાપ્રશ્નનું નીવારણ કરવા માટે હીંદનું પણ રહેલું શોણિત અને હીંદ પરના રાષ્ટ્રીયવાદી આક્રમણો અંત આવવોજ જુદેકો. અને આજ ને રાષ્ટ્રીયવાદ ઔદરે દેશની જનીન પરની દરેક માસ્ટીજ નહીં પણ તેનાં મૂળ તો તે દેશની જમાનાનાં ખુબ ખુબ ઉંડા જઈ માલીને જામ થઇ ગયા છે. આજનો રાષ્ટ્રીયવાદ યુરોપવાદનું મુખ્ય સૂત્ર બની ગયા છે.

ફેસીઝમ ને સમાજવાદ

ગઠ્ઠારસભા તો આજે હીંદના સંપૂર્ણ લોકશાહી તંત્ર માટે નથી રહી એ, સામ્રાજ્યવાદ માટે નક્કિ. મહાસભા રાષ્ટ્રીયવાદની કદર ચિરોપી છે ને આપણા રાજકારણ તખ્તા આર્થિક વ્યવહારમાં તણિપાત્રાકાદ સપ્તદેશીય પરિવર્તન કરવા માગ કરે છે ત્રો મયલ ને જર્દેલ સરખાજ વાદના પરિણામોને ઓળખી ગયા રાખ્યું પુરુ કરવ્યું કે હીંદમાં જ્યા પાસી મોટેલા દુઃખદર્શીનો નીવારણનો સામ્રાજ્યવાદ સિવાય બીજો રામબાણ ઇલાજ નથી. ગાંધીના આજનો સૌથી મહત્વનો ને તાત્કાલિક પ્રશ્ન રાજકીય સ્વતંત્રતા ને લોકશાહી તંત્રની સ્થાપનાનો છે

ગાંધિ વિચાર ને હિંદ

મહાત્માના પણ વિશ્વસ્થિતિના પ્રવાહો હાથ આપશે. વિશ્વના ચુકા નાબુદ કરવા માટે રાષ્ટ્રીયવાદનો નાશ જરૂરજ જોઈએ. કરારો ની પવિત્રતા ને સામ્રાજ્યવાદ આપણને માન્ય છે. પણ જે કરારો પક્ષકારો હીંદ કરારો બાબ ના જીવિત કાંઈ તેવા કરારોથી હીંદ બંધાયા રહે નહિ. મહાત્માજીએ અત્યાર અગાઉ કેટલીવાર જાહેર કરી દીધુ છે કે કોઈ પણ રાષ્ટ્રીયવાદી વિચારણા હીંદ કોઈ પણ બાબતો બાંધ રાખી શકશે નહિ. ને કોઈ પણ પ્રકારના શોષણ માટે સાંધી દે આંતરરાષ્ટ્ર પ્રવાસ મહો તો તેનો હીંદ અક્કમ સામનો કરશે.

ગુલામીનું સમવાયતંત્ર

સામ્રાજ્યવાદની આ પોરાણોનો વિકાસ અંત આવે વિચારવા લાયક છે. આપણું કંઈ સામ્રાજ્યવાદના ઇતિહાસમાંથી પણ ગયું. સામ્રાજ્યવાદ હીંદુસ્તાન પરના સમવાયતંત્ર ને પોતાનું હીંદુસ્તાન પણ બની રહે એવો સંભવ છે. તે તંત્રમાં પણ ઘણો આજે ગણવર્તી આફ્રિકા ના દોષોજ જોઈએ. પરંતુ આજે તો જે સમવાયતંત્ર આપણી ઉપર કરવી બેસાડવામાં આવનારું છે તે ગુલામીનું સમવાયતંત્ર છે અને દેશમાંના સેથી પાકાર તત્ત્વોના સામ્રાજ્ય અને સામ્રાજ્યક અંકુશ હેઠળ રહેવાનું છે.

જીવનપ્રતિજ્ઞાને

હીંદના રહ્યા સાધ્યાની પરિસ્થિતિ તો એમ ને એમ રહ્યા રહ્યા છે. તમારી આપણુદોની વિપાતક દોડાલ એમ ને એમ અખંડિત રહી છે. તમ ના દમનના દોરના કાંસરાઓ અક્ષુણ્ણ રહ્યાં છે. જીવનવાણી વિચારસરણીમાં રાચતા આ સાક્ષાધારીઓ ના આ કરનાગમા પણ પોતાની સડેલી સંસ્થિઓને મોટી રહ્યા સત્તા અને શોષણોનો ઝેરડો ફેલાવી રહ્યા છે અને અવ્યવસ્થિત પ્રજાવરણ વચ્ચે ઊંડા પહેલાં થઇ ગયેલા કરારોની ગાયામા તેઓ જનારી દોર ચલાવી રહ્યા છે. ન ય તમન કેમ્ર રોકે છે ન તો તેમને કોઈ ટોકે છે. બસ છે દુનિયા મુંગી ગાકર જેવા નીર્ગામ્ય બની ગયેલી પ્રજાની. રાજ્યોને આઝાદ હીંદની ગૌરવના મુજબ બને સાધક બનેજ છુટકો—એ પાયના આપનાવ્યેજ છુટકો કેમકે મહારાજાઓ ના સાર્વભૌત્વની પ્રજાની આઝાદી પણ અન્ય કોઈ પ્રજાની આઝાદી જેટલીજ મહત્વની અને જરૂરની માની છે.

કૃષ્ણીય મારચો

આવતી સભામાં પણ એજ તો દેશમાંના તમામ રાષ્ટ્રીયવાદ વિરોધી બળોને એકત્ર કરી સંયુક્ત અને વ્યાપક મોરચો રચવાનું . મહાસભા પુરવાણામાં અને આજે પણ એવો સંયુક્ત પ્રતિકારનું મોરચાસ્થાન છે, અને સંયુક્ત કાર્યના માટે મહાસભાજ વ્યવિતજ પાયારૂપ બની શકે. સુબ્ધપસ્થિત રાજદ્વારો અને કિસાનો આવા મોરચામાં સાથિ સહકાર આપે તો મહાસભાનાં બળમાં ઘણોજ વધારો અને નવી વધા સહકારનું આવકારવા જેવું.

બે રાહ

આપણા દેશના વડેરો કલ્પજનોને પરેશાન કરી રહેલી પારાવાર મરીમાટ અને બેકારી—આ ત્રણ રાષ્ટ્રોના આમ સમાજ, રાજકીય અને અર્થશાસ્ત્રીય વર્તમાન વડેરોને પોતાના તો જવાબ ના પોરી રહ્યા છે એમ તમારા દિનપ્રતિદિન વધુ ને વધુ દીવાળા બનતી જાય છે. તેમાં અગ્રણ્ય જનારાઓની સંખ્યામા પણ દીનપ્રતી દીન વધારો થઇ રહ્યો છે. પરિણામે પ્રજા ગાબુદીન, પરવ્રત અને પરેશાન બની રહી છે. આ બે રાષ્ટ્રોનાં આંતરિયાળ તો વિનાના અન્ય દેશોમાં પણ છે પરંતુ તેમનું હીંદમાં જેટલું જોર ને તેટલું અન્યત્ર કયાંય પણ નથી. હીંદમાં આ ને રાષ્ટ્રો રાજ્ય બનીને બેઠેલા અને તેઓ પ્રજાને આંખ મીંચીને રહેવાનો કહ્યા છે. ન તો તો બાબ કોઈને કે

કે ન તો તેને કોઇ રોકનારું નથી હિંદીનાં આંખોને આજ નાંખે એવા બીજો કલ્પનાનાં મહાલયોનાં ગાકસ્માતોની પરંપરામાં આ બે રાષ્ટ્રોના ભોગ થઇ પડેલા પ્રજાજનોની કમ કમા આંખે એવી કરોણા પણ ગજરે પડે છે. માદીનાં સોદા મુંડાઓમાં અર્ધબુધ્ધા અને અર્ધનગ્ન દશામાં મુકી ઘાન માટે ટળવળતા આ કંગાલ કિસાનોની કંગાલ સ્થાપ્તીનાં ગોરાજ્યોથી સહનનતનાં આ ચિત્રાગ મહાલયોમાં જોવામાં છે. સહનનતના આ સુધારોને બીજાનાં કોઇ પણ દેશનાં નેત્રવાદકોને ન મળતા દોગ નેહલા બારે પમારો, સવારનો અને અખબારો પણ આ કંગાલોની કરુણ મજબૂરીની કમાણનાં ગોરાજ્યોજ અબાધ છે છતાં તેમનો સામક તો ગોલાનાં જબ્બર મહાલયો અને પરમૈશ્વર્યનું ગોલાની પરેશાન બની ગયેલી પ્રજા સમક્ષ પ્રદર્શન કરી ફરતો અને આપબુદ્ધ સત્તાઓની પરાયણો વાંચમાજ કરતો હોય છે.

કીસાનોનો પ્રશ્ન

સખનકિ મહાસભાએ જમીનના કુટપ્રશ્ન ઉપર બાર મુકતા કરો અને પ્રાંતિક સમિતિઓને જોકુતો ગાટના પ્રબંધોમા પલવાની છાકસ કરી હતી. જમાના પદ્ધતિમાં સુધારાઓનો ગમ, ગૃહઉદ્યોગો અને મોટા પાયા પરના ઉદ્યોગોના વિકાસની સાથે સંકળાયેલો છે કેમકે એ રીતેજ આપણે આપણા કરોડો બેકાર દેશ બાંધવોને કંઈક કામ આપી શકીશું અને આપણી પ્રજાનું દારિદ્રનિવારણ કંઈક થયું શકાશે. એનો પાયા-કેળવણી, દવાન અપસરા, કરતાઓ પરના પાબંદો, આરોગ્ય, દાકતરી રાહત, સામાજીક સેવાકાર્યો વગેરે બાબત પણીય પસ્તુઓ સાથે સંબંધ રહેલા . આ અને આના જેવી બીજી સેંકડો જરૂરિયાતો ઝડપ આપણે નીર્ણય નહિ પણ અમલ ને સાધવા બાબતો જરૂરી છીએ. હિનપ્રતિદિન વધુ ગાર સ્વરૂપ પકડતા આવા કાર્યના દોરથી આપણે રાષ્ટ્રીય અને સામાજીક જીવનમાં ઘણુ ઉપયોગી પરિવર્તન થઇ જાય છે. ચિત્રકરમાં આજ વિશ્વ અને જીવનના દ્રષ્ટાનથ જરૂરી નથી છે. સાફેલે ચિત્ર આ આ દ્રષ્ટાનોનો ભોગ થઇ પડવું છે, ચિત્રકરના સપ્ત આજે કેસરીયાં કરવાના રોગ તેવા કાયુકથી રાજકારણજ ગ્રસ્ત રહ્યા છે. ગમત, ધાક કે ભોપવું ઉકાપાત વચ્ચે આજે હીંદનું ચકાશ ના જાણું ન થઇ.

આઝાદી ધ્યેયસિદ્ધિ

આઝાદીનો સ્વતંત્રના ચિત્રપ્રાપ્તિના માર્ગના પ્રવાસમા આપણે જોગવેલા વિજય રંગે કે ઝોક નાના પ્રમાણિકરૂપ ગણાશે જતા એ રસ્તે આપણે આગેકદારો તરીકે દુઃખ અને ભય વચ્ચે આગળ વધ્યું આપણે ભય જેવું તો કંઈ રહ્યું નથી અને દુઃખથી તો આપણે સૌ ટેવાઈ ગયા હીએ એટલે આપણા એ પ્રવાસ આપણી એ દ્રષ્ટિએ તો નથી દુઃખરૂપ કે નથી ભયરૂપ. આપણી નજરો તો કેવલ આઝાદી વિજયની છે અને એ તરફ એ રસ્તાના તોરમાં આપણે

સર્વ કોમ સહન કરવા તૈયાર છીએ. એ દુઃખ દૂર્ણ ગમે ખાતર પડે કાયમ કેમ ભોગવવું ન આપણે બીજા ગમે તેટલું દુઃખ ભોગવી પણ કીધું છે તેથીજ રીતે આપણે વિજય કેમ પ્રાપ્ત કરી લેવો તે પણ આપણા આપણી પાસેજ રહીને સમજવું.

એકજ રાષ્ટ્રીયતાના આપણે રાષ્ટ્રનીકો

આપણે આપણા ગાંધી મહાત્મા વરતુ સમજે બાકીના નથી. સ્વરાજની ચાવી આપણા હાથ માંજ છે. પણ પણ પરદેશી સત્તા આપણી પ્રમેયો કેમ ગુંદવી શકે તેમ નથી. પરંતુ અમારે આપણી એકતા ગુમ છે. અમારે તેમાંના તેનો ભેદભાવ ને ઈ. ગાંધુ રાજેન્દ્રપ્રસાદ અને બી આપણે મારા પ્રત્યે પ્રમાણાવ છે. બાકીનો અમા બહેનો તમને પણાને મારા પ્રત્યે પ્રમાણાવ ન અને તમે મને ચલાવી લો છો. કબુ મિત્રા વલ્લભ પટેલ્લાંજ કેટલીએ કબુ કબુ ક "જવાહર ને પટ્ટાસભાના મોટે અવાજેનું બાળક છે અને તે મહાસભાને અને દેશને પામશાલ કરી નાખશે." ... પણ મહાત્માજીની વાત તો કદાચ બોલી હશે પરણ ... ન હતું દેશની પારખાની કરી નથી પરંતુ "જવાહર મહાસભાનું મોટે અવાજેનું બાળક છે" એ શબ્દો તો સાચાજ છે

ગાંધીજી અન્યા એ મહત્વનાય

આપણા સર્વેની મહાન નેતા મહાત્માનો માર્મિ આપણને મળ્યા એ આપણું મહદભાગ્ય હતું. પરંતુ આ દિશાર કાળ મહાત્મા મહાન નેતા પણ એકલે હાથે સાધી શકે નહીં. આપણે બધા સમયના કાળ નીકળવાનો આ સમયનો આવળ પામ્યા. મહાત્માના કાર્યકરોની કેટલું જ જે બળ એ આપણું બળ હતું અને દીનબંધીન તે પણનું ગણ. આજે આપણે શું એવું બીજા પ્રદેશના પ્રેમ ખાતર એકજ પરમેય છીએ! તમને ન બસ્તુ ભાવી ગયા લાગે છે તેજ આપણને બળ આપે છે આજે આપણી સફળતામાં કારણભૂત બને છે

ફૈઝપુરથી કીસાનોને હાકલ.

કીસાન પરીષદના પ્રમુખનું ભાષણ.

કીસાનોની અત્યારની સ્થીતીમાં ચીનારૂપ માનવતાના વીકાસને વેગ આપવા માટે પ્રથમ કામ કરવું આવશ્યક છે!

પ્રો. એન. જી. રંગાએ ફૈઝપુરે ખાતે મળેલી આપણા કીંદ કીસાન કોંગ્રેસ ની બીજી પરિષદ પ્રસંગે પ્રમુખપદેથી કરેલ ભાષણનો સાર :

આપણી રાષ્ટ્રીય મહાસભાના જે સભ્ય મારા મારાસ્કાઓમાં ખાસ તેમના કામ અર્થે ગુમ આપણે મજબુત ન બનાવીએ ત્યાં સુધી તેમના પાસેથી કશા પણ બહાની કે મોટી બાબતની આશા આપણે રાખી શકીએ નહીં. તેવા પ્રતિમાં એકતાની બહુમતી મેળવે—એ પણ મોટા પ્રતિમાં શ્રમજીવ કે ... અને પ્રધાનપદ ન સ્વીકારે તો પણ, આપણા કીસાનોની લગતા પ્રશ્નો બારે લા ચર્ચા અને નીર્ણય માટે સિપરસ્થાન થાય સારે. મારાસબાસભાની બહાર કેમમાં આપણે કીસાન પ્રવૃત્તિનો જે સંગઠની ન સ્થાપીએ તો આપણે મારે મજબુત કાયદા ગલાવવાનું તેમનો પણ મુશ્કેલ બનાવીશે

પરદેશોના કેટલાક દાખલા

ફ્રાન્સીસ્ટ બળવાખોરોના સામે પોતાના હીતો નું રક્ષણ કરવા બારે સ્પેનના કીસાનો અને કામદારોને સખ્તો ઉઠાવવા પડયા છે. શ્રમજીવાદી દક્ષીણ ચીનના સ્વતંત્રતા સ્થાનો સાચવવા માટે ચીનાના યુવાનો અને આબરૂએ પણ હથીયારો સજ્યા છે. ૧૯૧૯—૨૦ માં જ્યારે સામ્યવાદી રશીયા સામે જેહાદ જગાવવામાં આવી હતી બારે પોલેન્ડના પાક્ષ—કામદારોએ જોયું કે સ્ટીમરોદ્વારા કોલસા જોકલવામાં મદદ કરવાનો ઇન્કાર કર્યો ૬ ... જેવા રીતે આપણા કીસાનોએ પણ પોતાના સામો નીકાલ કરી રાખવા જોઇએ.

અહીંદાન આપવાની તાકાતથી

આપણી લડતને મજબુત બનાવવા માટે આપણે હથીયારોના બદલે દારૂગોળાનો ઉપયોગ કરવો ગુજારો નથી પણ બીજો પણ નહીં આપણી તાકાત કેટલી છે તે બતાવી આપવું એજ બાબ પણ રહેશે. આપણે અહીંસક બની છીએ અને તેવાજ રહેવાના ઠોસ આપણને વધારે બલીદાનો આપવાની અને વધારે સહન કરવાની જરૂર પડશે. આમ છતા આપણે જરૂર મજબુત જોઇએ, અને સહન કરવું જોઇએ આપણા દુશ્મનોની સીધી તરફ આત્મા વધવું હોય અને આપણા અસ્તીત્વને જે ખાતરી રાખવું હોય તો બલીદાનોની અખુટ મારા અનીવાર્ય બનશે.

સત્યાગ્રહ અહીંસક અસહકારનો

પ્રત્યેક કીસાને પોતાના તન મન અને ધન ની કુરબાની સારૂ સ્વરાજ્ય પક્ષમાં કરવાનો આખરી દીવસ બોલાવી નહીં આવે ત્યાં સુધી સત્યાગ્રહ અથવા અસહકારની પ્રવૃત્તીઓની પરિણામો સફળ કરવા બારે આંદોલનમાં આવવાની કુરબ આપણા કીસાનોને આપવામાં આવે ત્યારે જે કુરબાન આપણે બધામાં રાખવાની છે, કે 'કીસાનોની વફાદારી કોંગ્રેસને બાબતો દેવને. બીજા દોર બન માસ બધુ બાબતો ચલ્યે ધરી દેવો.

મહાત્માજીને અંજલી

મહાત્મા ગાંધીએ આપણા કીસાન જગતની જે મહાન સેવા બજાવી છે તે બદલ તેમને બાવણીની અને હાર્દીક અંજલી ૬ આજે બજારી મહિના સાજરીમાં આપણા કિસાન ... મહાત્મા ગાંધી આ દેશના અહિંસા પ્રથમ પ્રેસાને—રાજપુરૂષ છે. સ્વરાજ બનાવી આપણાવવા અને તેના માટે કોંગ્રેસને આપણને બોલાવ્યા છે. આજના ... મહાત્મા જે બાબતોના અપાપત્તન બોલો ઉઠાવો તેવા દરેકના દરેકના તેમને અને આપણી લડત કેટલી થઇ બની ન બધાને મહાત્મા ગાંધીજીએ કીસાનોની જન આપણા કોંગ્રેસમાં સ્વાગતમંડળનો મત પુરૂષને આપણા કાર્યના સાથ આપ્યું હતું

કીસાન પરીષદમાં બનારે કામકાજ

ખેડુતોની ગોકાતના ગોકળી બાંગણીઓ ઉપરાંત તેમની મુળગત બાગણીઓ, જમીનદારો તથા સરકારી પક્ષનીનો નાશ, કુરકણ અને બેકારી બારે સહકતની જોગવાઇ, વેરા બોજાનો નાશ વીગેરે પ્રશ્નો પર આ કોંગ્રેસના ઠરાવો કરાયા.

સત્તાધાર રાત જાહેર કરવામાં આવ્યું છે કે મહેનતાણા અને જમીનના કામ કરતા મજુરો પાસે કરાવવામાં આવતી વેઠ તથા તેમની રહેનાનો તપાસ કરવા માટે વેઠ નાબુદના તપાસ સમીતી ની નીમણુંકની બાબતો ઠરાવોમાં કોંગ્રેસ પ્રધાન કોંગ્રેસે પસાર કરેલો. કીસાન કોંગ્રેસમાં હાજરી આપવા પ્રદેશોમાંથી કુલ કરીને બારસો ૧૨ હજાર કીસાનો બબારે નીકળનગરના દરબારગઢ કોંગ્રેસના બારે પંડીત જવાહરલાલ અને બીજા બીજા અગ્રગણ્ય નેતાઓએ તાળું સ્વાગત કર્યું હતું.

પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૩ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કીંમત રૂા. ૧–૬.

—:o:—

ગાંધીજીનો સુંદર ભેટા ફોટો

મહાત્મા ગાંધીજીનો સુંદર બાઇજ ચારંગી ફોટો. મહાત્માજી પોતાની જોગા સમીત કરતાં ઉભા છે. ફોટો પોણો છે. સાઇઝ ૨૩×૨૧ ઇંચ. કીંમત પા. ૧–૨–૦.

આ આફીસે લખવાથી મળશે

જૈજપૂર ઉપર એક ઉડતી દ્રષ્ટી

અધીવેશનની દુંક માહીતીઓ

૨૧. દુખીના સત્કાર માટે તથા સરઘસ આદિ સ્વાગત સમીતીએ પહેલા કાર્યક્રમ ના એકદમ પીગતમાં અગ્રભ રહેલાં હતા. પહેલી સવારથી ઓછામાં ઓછા દસ હજાર માણસનો મુકામ તેમજ ગામ, તેઓ તેમજ ઘોડાં પોતાનું કંપેસનું બીતીનું ભાગ છોડીને રાષ્ટ્રપતીના સત્કાર અર્થે સાપડાંથી નીલકનગર સુધીના માર્ગ ઉપર કારણ્ય ખડાં રહ્યાં હતાં. ૭ વેઠ બાજીદોથી બેંચાતા ખાસ રથમા રાષ્ટ્રપતીને તીલકનગર લઇ જવામાં આવ્યાં હતાં

પ્રમુખ રથમાં કુલા રહ્યા

પ્રમુખના સુશોભીત રથને નીવાગરંગી ઘોડા સાથેના બાર બળદો બેંચતા હતા. ૧ દીનદયાળ એ માર્ગમાં રાહ જોતાં ઉભેલાં લોકોના ટોળા પ્રમુખોને પુરેપુરી રીતે જોઇ શકાય તેવી રથની અંદર ઉભા રહેવાનું પસંદ કર્યું હતું. રથ-મસને ચોખરે માટેના બેંક હતુ. એની બાજુના આરસો રથપ્રવેશદ્વાર ચાલતા હતા જ્યારે પાછળ કેસરી સાડીમાં દેશસેવીકાઓ આગળ હતી તેની માગળ ત્રણ પોલીસો હતા જેની ઉપર બેસીને રથમંસેવકોના જનરલ કમાન્ડર હતા.

સ્વાગતવંદન

રાષ્ટ્રપતિના જતે સ્વાગતવંદનની ક્રીયા થઇ હતી પણ જાહેરની આનાવેદની ઓછત થઇ હતી. સ્વાગતવંદનની ગાદી મીતીયા પંડયાજ મુજબથી નીચેની જગાએ ગાદી નાખી પોતાના હતી ને ૧ રાષ્ટ્રપતિને સુશન કરવામા આવી હતી. સ્વાગતવંદન પછાત જૈનજ કરવામા હતા સ્વાગતી ગરગડી બાટકના ચુકેલી ક્રિયા થઇ હતી. પણ બાનદેસીના વેગર બહાદુર રાજપુત કિશોરસિંહ રજપુતના ૬૦ દુર ઉભા સ્વાગતવંદન પર ચાલી ગયા હતા ને ગરગડી પરા બાર કરી નીર્વાગતાથી નીચે ક્રિયા હતા. ૧ નાગો ક્રિયરના ૫ જગાકર ગોદી પડયા હતા. આ મુજબનો અધીવેશનની બેઠકમાં પણ ૬ ગોટ આપવામા આવી હતી નિશસ્ત્રસ્વાગત વંદના બાદ ૧૨૦૦ રથસેવકો ને ૮૦૦ સેવિકાઓ હતી રથસેવક દળના જનરલ કમાન્ડીંગ ઓફિસર શ્રી પટવર્ધન હતા. બાકી રથસેવિકા દળના કપ્તાન ડે. પ્રેમા કરક હતા.

જુનામાં જુના નેતાઓનું સન્માન

જુનામાં જુના નેતાઓ મહાત્મા ગાંધીજી અને પંડીત મદનમોહન માલવીય સભામાં આવ્યા ત્યારે તેમને ત્યારે સલામી રૂપાવા સૈનિકો આવ્યા હતા ગાંધીનું ગોરવ ... રક્ષણ સર્વાત આસપાસ ઉપર ... જ્યારે ઉભા થયેલ સ્વાગત પડું હતું.

અધીવેશનમાં ... ઠરાવો પાસ થયા તમા નીચમા પણ હતા.

હરીયાપારના સ્ત્રિંદીકેટ

"હરીયાપારના આપણા દેશબંધુઓને મદદ મળતા અભીનંદનો માકલે છે, અને તેમની સંકટજારી દાકલતા તેમજ તેમના પરમવાટના મુકસેનો બાંદર તેમના દરબારની સાથુ અધિવેશનોમાં તેમને સહાનુભુતી અને મદદની બાતો આપે છે

"મહાસભા પોતાની સતાની અંદર બોય એવાં તમામ પગલા બે દેશબંધુઓની સ્થીતી સુધારવા માટે લેવા તયાર છે, પરંતુ એ વસ્તુ તરફ ખાસ ધ્યાન ખેંચવા ઇચ્છે છે કે તેમના દરબારના મુળભુત સુધારો કરવાનું ના આખરે હીંદ કાનુનના પ્રાપ્ત કરે અને પોતાના હરીયા-પારના વતનીઓના રક્ષણ માટેના અસરકારક પગલા લેવાને તે ઉપર આધાર રાખે છે.'

ઉદારતાળી

એપ્રીલની ના ૧ લી રે ૬ દિને નવું બંધારણ અમલનાં મુકાય ત દિને પ્રત્યેક રથને ઉજવણા પાછળ અને તેનો વિરોધ બાંધેર કરવો.

અગાઉની કોંગ્રેસ

ગુજરાતના બાર ત્રણનો ખુશી બેઠકે સ્વીકાર કરવાથી ગુજરાતના પ્રતિનિધિઓમાં બારે આ-નંદ ફેલાયો હતો અને બેઠક પુરી બતાવા તે સંબંધી તેઓ પરસ્પર બાનની આપી રહી છે. બીજા સાંજના સભાની સુચનાઓનો બને કે અસ્વીકાર થયો નથી તો પણ ઓછેરે, બારડોલી બાદ મહાત્માજીની બેઠક બોલાવવાનું પાકવું વધુ પ્રમાણમા સ્વરાજ આપે છે ગુજરાત ના પ્રતિનિધિઓના ઓમ દેખાડી આપવા નથી છે કે મહાત્માજીએ બુલ્લી બેઠકમાં આપવામાં નહાલ્યાની બેઠક કરતા ૫ વધારેના ખર્ચનાં ભરી આમ સેવી આદત અમલદારોને સભાની કે બનવા કરી હતી તે બારડોલી બાને મહાત્મા બાંધીજ જરૂર પાર પાડી શકશે એમ અમારા છે કે મહાત્માજી બાંધે વધારે આવવા બાંધીજ ગુજરાત તરફથી અગાઉથી આપવામા આવ્યા હતી કેટલાક પ્રતિનિધિઓ આવવાના અધિવેશન સમયના બાને મિત્રું પ્રમાણે છે રાસની કલકત્ત તો એવા ગોમાંસ છે એમ તેમને લાગે કે બારડોલી કે એવા બેબાંથી એકની પસંદગી થવા સભાવ છે.

પ્રદર્શન

૧૬ ગાંધીજીના હસ્તે રાજપુર મહાસભા આંબાનું બારા તે પ્રદર્શનોમાં પ્રદર્શન ખુલ્લું મુકાયું. જે પ્રદર્શનમાં ગ્રામઉદ્યોગ ને બાદીને સભાની અનેક વસ્તુઓ રજુ થઇ હતી. બાદી વિભાગ ના બાદીની બનાવટને બનેલા નમુના ૬ ૧૫ બનવા કામ બાદ કરી બાટવાનું, પોંજવા નું. પુણીઓ બનાવવાનું, તકલી રેંટીઓ વગેરે જુદી જુદી કીંમતોની હતી. બાદી વેચવા માટે પ્રદર્શનમાં ૫૦ સ્ટોલો હતા.

ગ્રામઉદ્યોગને લગતાં સાધનો પણ હતાં કાંતર બાંધવાનું, તેલ પીલવાનું, બાંટ-ઓબા બનાવવાનું, કાગળાલના ઉદ્યોગને લગતા બનાવટો નું, ગધમાણ ક્રિકેટ, સાદડી બનાવવાનું, માટી કામ, સુથારીકામ, ગુજારીકામ કાગળ બનાવવા નું ને ગોકુ પકવવાનું પણ તેમાં દર્શાવવામાં આવ્યું હતું.

દીકરના બેતીવાડ, જાનવરધન સંબંધમાં પણ સમજુતિદર્શક ચીત્રપટો રજુ કરવામાં આવ્યા હતા આકુનીક બબેસા, ગોશાળા, ઘેરી, મરી ગએલાં જાનવરોનાં હાડકાં, અપચય વગેરે પણ રજુ થયા હતાં. હરિજન સેવક સંઘ તરફથી અસ્પૃશ્યતા નીવારણ અંગે પ્રતિકારા આલેખ-વામાં આવ્યો હતો.

કલા ને રસાસ્વાદ વિભાગમાં શ્રી નંદલાલ બોઝના ચિત્રો સંસ્કૃતિ-દર્શાવક કલાના નમુના બાસ આકર્ષક હતાં સાબરકાંઠામાં તયાર થએલી વસ્તુઓ તથા અન્ય કારિગરીની વસ્તુઓ હતી ગ્રામોદ્યોગ સેન્ટરનાં, સેલેસુ મીબુકાગ, વગેરેના નમુના સૌનું ધ્યાન બેંચનારા હતા.

આબાસ દરમ્યાન વિવિધ કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો હતા તેમજ દેશ વસ્તુ સાથે તે પરત્વ સમજાવતાં બોલ્ટરો ને સમાજુતિ ચિત્રો હતા.

૫૦ મું રાષ્ટ્રસંમેલન

કુલ આવી ગામ ચિત્રાંત પ્રેક્ષકોએ નહાલ્યા માં હાજરી આપી હતી.

પ્રેક્ષેસના દરોજે ગયેલે દિવસે ૧૦૦૦૦ કરતા વધુ બાંધ-પુરુષોએ બિજાના લીધું.

પહેલા દિવસની બેઠક વખત પ્રેક્ષકોની રૂ. ૩૫૦૦૦ ની પ્રવેશ ફીજાંય આવી.

પ્રદર્શનોને પહેલે દિવસે ૨૦૦૦૦ બા પુરુષો એ તેનો મુલાકાત લીધો.

સ્વાગતવંદન વખતે ૧૦૦૦૦૦ ઉપરાંતની બેદની બેઠક થઇ હતી.

રાજપુર મહાસભાના પ્રસંગે ઉપરોની બારા નાર બોકિલનાથી ૧૦૦૦૦૦ રાજ્યો બેલકાના ૨૩૦ ટુંક રસીદોના બોકાણ થયા.

રાજપુરની નહાલભાના મુખ્ય સમાચ પત્ર ૧ વાયે આમીર દ્રષ્ટિએ પણ તે સફળ થયા છે. અર્થે જનાં નહિ રહેશે. જુદી જુદી બીતા રૂ. ૨૦૦૦૦ બાબા છે.

રાષ્ટ્રપતિનો રેકર્ડ

રેલમા રેલમાં, મોટરમાં, ગોસીમ બેઠીમ હોર, દક્ષિણ બાફ્રિકાના બજુરપક્ષ બિગેરે તરફ થી મહાસભાને અભિનંદનના સંદેશાઓ બાબા બાદ રાષ્ટ્રપતિ રાજાહરલાલે રેકાર્ડ કર્યો છે. તેમાં ત્રાજવાર પ્રમુખસ્થાને આવ્યા છે, ૧ સાથે

ઉપરા ઉપરી બે વર્ષ માટે તેઓ પ્રમુખ થયા છે. પિતાના પછી તેમની ગાદીએ આવનાર પણ તેઓ એકલાજ છે, પિતાજ જે પુત્ર મહારાજાની ગાદીએ બેઠા હોય એવો પ્રસંગ આ તેમના કુટુંબમાં બીજ વખત છે. તેમનાજ પ્રયત્નથી તેમના પ્રમુખ થયા બાદ એકવાર શોકરમાં અને એકવાર પત્ર માણેકને અને હવે રાણા બિરીને પ્રજાના સ્વા

ગત મિનાર પણ તેઓ ગેલેક્ષાજ રાષ્ટ્રપતિ છે.

નવું મંત્રીમંડળ

મહારાજાએ સયા પરમનાજ કારોબારી સમિતિ ચાલુ રાખવાનો નીર્ણય કર્યો છે. બાર વાદક સમિતિ ગાંધીજીની બનેલી ગંડિત બાલાશંકર બાંધેજ, નરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ, બાબુ રાજેન્દ્રપ્રસાદ, બાન અબ્દુલ ગફારખાન, શ્રીમતી સરોજની નાયડુ, પિતાના બાબુલ કલામ આઝાદ, શેઠ જમનાલાલ બજાજ, આચાર્ય કૃપલાની, શ્રી. ગુજરાતાલ દેસાઇ, આચાર્ય નરેંદ્રદેવ, શ્રી. અચ્યુત પટવર્ધન, શ્રી. રાજેશ્વરરાવ દેવ, શ્રી. મુરલધરજી બાંઝ, પંડિત ગોવિંદ વલ્લભ પંત અને શ્રી જમનાદાસ દ્વારકાદાસ.

સ્વાતંત્રવેદી બલિદાન માગતી હોય તો—

ફાંસીને માંચડે ચઢવા તૈયાર છું

ફરીદપુર મહારાજા અજેના ખાદી ને પ્રામોદ્ધાર પ્રકરણમાં ગાંધીજીએ આપેલ બાયનનો કુંક સાર

મેં તમને કહ્યું હતું કે કોંગ્રેસથી તમે સ્વરાજ મેળવી શકશો. મારાને ખાત્રી છે કે આ વાત કરવી તે નવું સાહસપણ હતું. પણ બીજ વર્ષના અનુભવ પછી આજે વધુ દૃઢ છું, કે તે ખોટા નથીજી. મહારાજા કોઇ જના આપણા ઉપર અન્યા કરી શકે નહિ. આપણી પોતાની વર્તણુકનું સાધન બીજું કંઇજ્યે, આપણામાંના કેટલા મોટા સામે ઉભા રહેવા જોઇએ અને મોટ પણ થવા તૈયાર હોવું જોઇએ. એ મુખ્યનો વખારે હું વાત કરું છું તારે સમવડનાપણું જીવના મારે જરૂરી નથાય ગીતાનો અભ્યાસ હું તેમાં કરે સ્વાતંત્રતા વખતે પછી આવ્યા ઓબુકુમાર મહેરબાન મારે સુંદર પત્રો પાયા જોઇએ.

સ્વરાજ્યની ચાવી

સ્વાતંત્રતાનો ગારો ખ્યાલ અનાયાસ રીતે ત્રિદીન-સ્વદેશી છે. આદીવખતે આપણી ત્રિદીની સરકારની પહતી ન થા હતો તો બે વર્ષ પહેલાં તો હું કહીશ કે સ્વરાજ્ય તે સંબંધી ાંપ કહી શકાય નહિ. આ બુદ્ધિ મોટા અમુક વ્યક્તિ કે વ્યક્તિઓની ગાંધીગીરી નથી. કારકારખા સામાજીક અને નાનીક બાબતોનાં આપણે સંપૂર્ણ વીકાસ સાધવો જોઇએ અને આપણા દેશબંધુ ને બાબી વસ્તુઓ બાબવાની છે. એ પ્રશ્નોનો આપણે ઉકેલ કરવા મંડીએ તેમાં પોગ્રેસ અને આદિમંડળ માર્ગોનું અનુ સંબંધજ આપણે કરવું રહેતું નથી "અમ્યવર્ગ માનીએ છીએ" એમ બારે તમે બોલો છો ત્યારે કંઇક ધાર્મિક તત્વ તમારામાં કાયમ થાય છે. બધું આદપ્ત બધ અને બા દુનીયાનો નાશ થઇ જાય તો પણ એક વસ્તુ રહેવાની છે. તે એક વસ્તુ "સત્ય" છે. ગાંધી પ્રજાના મુજબ મેળ ના હિ , અને મુસલમાન બાબતો મુસલમાન નાન શીખોની વચ્ચે પ્રજાના ન હોય શકે. હું તો એવા પ્રકારની પાત કરે કે આપણે બધા બાબાઓથી દૂર દૂર થઇએ, તે એ પ્રકારના પ્રબંધ અમલમાંન કર્યો જોના કોઇ કાયમ નથી. જેના પિતા પારકે પણ ન કાંઇ કહી એવી જે તમારા આપણા ભાગીનું નીયમન કરે છે તેના બાનનું ન આપણી કરજ છે. જો તમે બાહર કરી લીધા તો તમે સ્વરાજ-પુરી સ્વરાજ અને રામરાજ્ય જેવાની શકશો.

ચરખા વડા ચલાકે

આપણે કામે તે પ્રમાણે આપણી સ્વાતંત્રતા મુબાવતા ગણ છીએ તેને બારે હું અંગ્રેજોને દોષ દેતો નથી. આપણે ાાકવાનું કોઇ દીધું બાને બાંધેલાં બધા ખેદ નાંખીયું પણ તૈયાર નહિતા પ્રજા તે સૌમેલાગરની બાપડાને આપાત કરવાનું રહ્યું. સતબાપા કાર્યકરણી બાબતો સ્વરાજ મેળવી શકાશું ન બાનને ાન્ય પણ બાબી ાં ... ાંડીલાલ બાંધે બધના બાપબાપા નીહાનિા લાંબે સુસંગત દોષ ાોજ આપણી કાર્ય ... મેળવવાના બીજા માર્ગ બાતાવનારાં દોષ છે!

આપણે આપણી બાજારી મુબાવી છે બારી બધાબારી આંખો કરતા આપણા ઉપર બાંધારે ... બારત મંત્રિબા ... પનીના બધાબા ત્રિદના બાંધેલાં બંધારણ પણ બારણે આપણે તો બેકારી બધા બધા કરી ... અને આપણે ઓટલા બાબતા બાબી ગયા હોઇએ કે બેકાર બનવું એ આપણે હક છે" એમ માનતા થયા છીએ.

ત્રિદુ બને મુસલમાનો વચ્ચેનો ઝગડો બારે ... બાંધે છે ત્યારે દુઃખ થાય છે મુબાવતી ઉગાબ્યું ન બન્યું કહું એ બે બચ્ચેનો ... બંધોગા તમને ન દેખાય છે? મુબાવમાં તારે ... ના તમે લા સેવાનનું રાજ્ય લેશો. ત્રિદુ-મુસ્લીમ ઐકતાનો પ્રશ્નજ બે આપ્યા હતો. જો કાર્યક્રમનો પુરેપુરો અમલ કરવામા આવ્યો છે? અસ્પૃશ્યતાના ઉચ્ચાટન કરવાની વાત જે કરી હતી. અવર્ણ ત્રિદુઓ તમના સગાંબાંધી બાસ્પૃશ્ય સ્પૃશ્યોનો ... ...

કૉંગ્રેસ બેઠકમાં થએલા નેતાઓના પ્રવચનો

વ્યવસ્થીત સામનો કરો

હિંદની રાજકીય અને આર્થીક પ્રગતિને પોતાની કલ્પના પ્રમાણે પ્રજાનો કોઇ પણ ભાગ્ય સત્તાના અધીકારોનો મહાસભા કદી સ્વીકાર કરશે નહીં અને આવા પ્રત્યેક પ્રયાસનો દૃઢતાપૂર્વક અને વ્યવસ્થીત સામનો કરશે. દૃઢના લોહીમાં જ પડેલું દોષ, રાજ્ય તરીકે દૃઢની રચનામાં પડ રહેલું દોષ અને જનતાની આવશ્યકતાઓ અને અપેક્ષાઓનો અનુસાર દેશના વીકાસ માટે જેમાં સંપૂર્ણ અવકાશ દોય એવો બંધારણીય ઉપાયોનો સ્વીકાર દૃઢતા કરી શકે.

જેમાં રાજકીય સત્તા પ્રજાના હાથમાં હોય અને કારોબારસત્તા પ્રજાના અધિકારોને વીધાન દોય એવું બ્રીટનશાસનબાદી તંત્ર એ મહાસભાનું ધ્યેય છે. પુખ્ત વય, સાર્વત્રીકતાવાળી ચુંટણીની અને દેશના બંધારણ ઘડવાની સત્તા ધરાવનારી બ્રીટનપ્રજાની સમ્મતીથી જાહેર કરાયું પ્રસ્તાવમાં પણ સ્પષ્ટતા થઇ

સંઘીયરાજ્યનો પ્રશ્ન.

દેશીઓ સ્વીકારવા કે ન સ્વીકારવા તે પ્રશ્નનો નીર્ણય પ્રાંતીક ધારાસભાઓની ચુંટણી પુરી થયા પછી તુરતજ મહાસભાની કરશે મહાસભાવાદીઓનો સામુદાયીક અભીપ્રાય આ પ્રશ્નનો નીર્ણય કરવામાં મહાસભા સમીતીને સ્વતંત્ર પણ શક્તી જોઇતાં માટે ચુંટણી પુરી થયા પછી તુરતજ જુદા જુદા પ્રાંતીક મહાસભા પ્રમાણીઓ જુદાજુદા મહાસભા સમીતીઓ સાથે મંત્રણા કરશે અને ઘણે ભાગે ચોક્કસ જવાબો મહાસભાને મોકલાવી આપશે."

આ ઠરાવ રજુ કરતાં બાબુ રાજેન્દ્રપ્રસાદે જણાવ્યું કે ગોળમેજ પરીષદ નામે નવું બંધારણ થવી રહી હતી ત્યારે પણ મહાસભાએ તેનો અસ્વીકાર કરવાનો નીર્ણય જાહેર કર્યો હતો. હવે આપણે ધારાસભાઓમાં પ્રવેશ કરવાનો નીર્ણય કર્યો છે પરંતુ આપણા પ્રતિનીધીઓ જો તેમની ફરજો પ્રમાણે વર્તન કરી નહીં શકે તો તેઓ પોત પોતાના સ્થાનો ખાલી કરી આપશે.

—બાબુ રાજેન્દ્ર પ્રસાદ.

બારીકબારીથી ફાડવામાં આવ્યું છે.

જો કોઇ વ્યક્તિ બારીકાઇથી બંધારણના તપાસ કરે તો તેને ચોકકસ માલુમ પડી આવે કે બ્રીટીશ તંત્ર વ્યવસ્થીત રાખવા માટે દેશ પર આ બંધારણ બારીકબારીથી ફાડવામાં આવ્યું છે કોઇપણ પ્રકારે ચર્ચીયા આપણે પ્રતિકાર પાડી શકયા છીએ કે આપણને દેશની આબાદીનું રાજ્ય ચલાવવાનો હક્ક જ નથી. બંધારણ એ જાણે છે. દૃઢ બંધારણના મહાન વિરોધીઓ એક છે. એના બારીકાણ પર દૃષ્ટીપાત કરો. એ બારીકાણ બહોરત બંધી હતા એ સંજોગો ગ્રંથ પણ કરી રહે પણ પરંતુ હવે દૃઢના આપણે નીર્બૂધ છ બનાવ માલુમ દૂર બેસેલી બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટ કરે છે. બ્રીટને પારંપાર કહ્યું છે કે દૃઢ્રાઓની સલાહ અનુસાર દૃઢનું કારોબાર તંત્ર ચલાવવામાં આવશે પરંતુ એક પણ પ્રસંગે બ્રીટને દૃઢ્રાઓનો અભીપ્રાય લીધો નથી.

યુક્રાઇમ અની ગયા છીએ

આપણે ત્રણે તેટલા શક્તીમાન અને બહાદુર દોવા છતાં આજે આપણે બ્રીટીશ સૈનીકોના ગુલામ બની ગયા છીએ. આપણને કેવી શરમ નથી આવતી?

બ્રીટને કહે છે કે દસ વર્ષ સુધી આ બંધારણ તમે ચલાવો અને પછી આગે તમને બીજું હક્કો આપશું. આ વસ્તુ સમજી શકાય એવી છે. મને તો ખાત્રી છે કે વર્ષો સુધી બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટનું સાર્વભૌમ આપણા પર ચાલુ રહેશે ત્યાં સુધી સંપૂર્ણ સ્વરાજને કે બીજો કોઇ—સ્વરાજને આપણને મળશે નહીં.

બ્રીટન દેશની સ્વતંત્રતા હું જોવું છું ત્યારે મારું હૃદય હર્ષથી નાચ છે. આઝાદી મેળવવા એ આપણો અધીકાર છે. દૃઢમાં જોહનનું આધીપત્ય સ્વર્ગીય દોય તો પણ આપણે તે સહી શકીએ નહીં આપણને તો સ્વરાજ જોઇએ. —પં. માલવીયજી.

અખીલ હિંદ મહીલા પરીષદ

હાલ હિંદમાં ચીનીત પરિષદ, દીક્ષાંત પરીષદ, સમાજવાદી પરિષદ, ત્યારે ઘણી પરિષદો ભરાઇ રહી છે તેવી એક મહીલા પરીષદની ૧૬ મી બેઠક મીસીસ મદગેન કઝીન્સના પ્રમુખ પદે અમદાવાદમાં મળી હતી. પ્રમુખના ભાષણનો ટુંકો સાર નીચે આપીએ છીએ.

સુધારા શબ્દથી સ્ત્રીઓની સ્થળી સ્થીતીનું પૃથક્કરણ કરવામાં આવે, તો તેમાં સ્ત્રી અને પુરૂષોને માટે દરેક ક્ષેત્રોમાં જુદા જુદા બે ધોરણો અપનાવાયાં આવે છે. તેથી સ્ત્રીઓનો સ્વતંત્ર વીકાસ જરૂરનો સ્ત્રીઓને માટે એક અને પુરૂષોને માટે બીજું ધોરણ અપનાવવું એ આપણને કદી ઇષ્ટ નથી. સ્ત્રીઓને પોતાની ઇચ્છાનુસાર કેળવણી, ધંધારોજગાર, સ્વાયત્તતા, વારસાહક વગેરેના સમાન અધીકારો મળવા જોઇએ. આ બધા અધીકારો મેળવી આપીને કોંગ્રેસે મુક્ત કર્યા, એમ કહ્યા મોહનદાસે આપે નીર્ણય કર્યો છે. સ્ત્રીઓની પરિસ્થીતી એવી, [illegible] આજ દેશ માટના સહકારની કદરી કરીને તેમને [illegible] દેશ, ત્યારે તેની આઝાદીનો મોકલ આપે અને તેમ કરવું પડશે તેની નીકટમાં જ પ્રધાનમુકતના કીરણો આપણે જોઇએ. આ [illegible] મહીનો નીકટમાં ન દોય તો કમ્મ ઓછો પ્રતીક્ષા આપી આપી દરેક દીવસે દરેક પળોએ આ સ્ત્રી કરેલ પ્રજાને માટે નીરાશ થયો સરકારે તરફથી નાબુદ થવો જોઇએ."

"આજ કાલ નાબુદીના કાયદાનો ઠરાવો નથી. પણ મુકતકરણમાં જ કામ ઓછું કરવાનું આવીક મુકતની આકાંક્ષા છે. બાલકુમારી સ્ત્રીનું આજ આર્થિક મુકતકરણ એ પ્રાણ સ્વાધુની. વિધવાને પોતાની પ્રજન પાસેથી કાયદેસર ભરણપોષણ મેળવવાનો હક્ક આપવાનો કાયદાઓ સ્ત્રીઓના મુકતકરણમાં ખાસ મહત્વ પ્રશ્નો બની રહ્યા છે. "આપણા દેશના શ્રીમંતો, તવંગરો, અમીરો, ઉદ્યોગોની માલીકો, અને ઓ પુરૂષોની આર્થિકસ્થીતી દૃઢ બાબતમાં ઉમદા પવિત્ર કુરાનમાં ઇસ્લામી ઓ પુરૂષ સાથેની બરાબરીના ભાગની ઘણી પ્રેરણા મળે છે. "બાબરી પાસેથી પણ હું કાંઇ માગી રહ્યું નથી." "દૃઢને શું ઉદ્યોગ બાબા ના કારણ આજે ઉદ્યોગ પર બનાવ્યું છે અને બજારી સ્થાનીય સ્થળો પ્રત્યે, બજારને અન્યાયો પ્રત્યે સાધનોનુસાર પ્રતીકારની, બહેનો બાબા શ્રેણીની હું ઉદ્યારી કરવા સમર્થ થઇ."

યુક્રાઇમ અની ગયા છીએ

આપણે ત્રણે તેટલા શક્તીમાન અને બહાદુર દોવા છતાં આજે આપણે બ્રીટીશ સૈનીકોના ગુલામ બની ગયા છીએ. આપણને કેવી શરમ નથી આવતી?

બ્રીટને કહે છે કે દસ વર્ષ સુધી આ બંધારણ તમે ચલાવો અને પછી આગે તમને બીજું હક્કો આપશું. આ વસ્તુ સમજી શકાય એવી છે. મને તો ખાત્રી છે કે વર્ષો સુધી બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટનું સાર્વભૌમ આપણા પર ચાલુ રહેશે ત્યાં સુધી સંપૂર્ણ સ્વરાજને કે બીજો કોઇ—સ્વરાજને આપણને મળશે નહીં.

બ્રીટન દેશની સ્વતંત્રતા હું જોવું છું ત્યારે મારું હૃદય હર્ષથી નાચ છે. આઝાદી મેળવવા એ આપણો અધીકાર છે. દૃઢમાં જોહનનું આધીપત્ય સ્વર્ગીય દોય તો પણ આપણે તે સહી શકીએ નહીં આપણને તો સ્વરાજ જોઇએ. —પં. માલવીયજી.

સ્વરાજની લડતમાં પણ આપણે પૂરતો ઢીલાશે આપવો જોઇએ.

સ્વરાજ મારતી આગળની ને કાંઇ પારિપક્વ પ્રશ્ન નથી રાષ્ટ્રીય સ્વરાજ તો ના દરેકનો જન્મ સીધ્ધ હક છે આ વિષયમાં આપણી શક્તિનો છિર્ભાસ કરવાને કોઇ પણ તત્વ આપણા ધ્યાનબહાર નથી

ગાંધીજીનો તથા રાષ્ટ્રપતીનો સંદેશ:

ગાંધીજીએ પોતાના સંદેશામાં જણાવ્યું હતું કે "સંદેશાઓ આપવાનો આપણે હવે તો બંધ કરવો ઘટે. છતાં પણ તમને હવે મારા સંદેશા ની જરૂર હોય તો હું એટલુજ કહી શકું કે બીજો બધો સમય પોતાનું કીંમત સીધ્ધ નહીં કરે ત્યાં સુધી દીનની પ્રગતી બધી દીશામાં આશાજનક છે. આપણે જેને અપનાવા કહીએ છીએ તે જો બધારે સમયો સુધી નીર્બળો રહ્યા કરશે તો સ્વરાજ મળશે"

પં. જવાહરલાલે પોતાના સંદેશામાં જણાવ્યું હતું કે "આ દીવ, નવીન પરિસ્થિતિ ભારેની મુશ્કેલીઓ છે. દીનમાં ઘણે ને પ્રશ્નો પર વીચારણા ચલાવવાની હોય છતાં પણ કેટ પ્રશ્નો બધીજાગેલાની પ્રગતિના પ્રશ્ન બાબેજ વીચારવા જોઇએ દીનના બધીલા ચલાવણ ના નીયમ હું જોઇ રહ્યો છું, પણ મને લાગ્યું છે કે આ બીકાસ કરતા ઉંચ વર્ગોની ઓછા પુરતાજ નમાંકીત રહ્યો છે. પણ મને ખેત લાગે છે કે ધીરે ધીરે રાષ્ટ્રીય મંડાવાળા મધ્યવર્ગ અને નાનમધ્યમના સંપર્કમાં આવી સારેજ મંડાળ અને ઇકનોમીક બની, તેજ પ્રમાણે જો આ વર્ગોમાં ફેલાશે તેજ તે મજબુત બનશે. પણ એ યાદ તો બોકસ છે કે તમારી અગાઉની આગેવાની હેઠળ વર્ગોની બધીલાગેલા કામમાં રહેશે, પણ જો આગેવાનો ગેરનમની જનતાની દોર ના દીનની પોતાના બહુમતીની ઓછાના મનમાં લાવ ધરવા જોઇશે

દીનની મુકતી લડતમા ઓગેમેએ મોટો ભાગ ભોગવ્યું આજ રાખવું જોઇએ તેઓ આ પડત સાથે પુરેપો જેટલીજ નીકી રીતે સંબંધ ધરાવે છે. અને તેમના બધા પ્રશ્નો માટે આ પડત માં મારા સોથી તેઓ બધીમંડળની બહારથી આવી શકશે. હું હમણાંથી દરદ ભુક્યું હું."

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

જોહ્નિસ્બર્ગ બીલ

ચુનીયનની સેનેટમાંથી જોહાન્સ બીલ નાબુદ થવા પામ્યું કરી આગેવાન મુકણા સરકારનો પ્રચારો છે. સ્વરાજ પાર્ટીના પ્રધાન મી આર. સ્ટરલેંડે બાંધેર કર્યું હતું યુનીયનમાં ગોરા ગોરા ઇમીગ્રન્ટોને દાખલ કરવા માટે યુરોપ ના દેશોમા યુનીયન સરકાર તરફથી ઉત્તેજન કરવાની જરૂર નથી. યુનીયનમાં બાકાયદ ગ્રેજ્યુએટ નો દીબ્બાની જગ્યાની છે, માટે પરદેશમાંથી આને યુબ્બરને કરી પ્રોફેશનોમાંથી યુનીયનમાં ગોરા પ્રકારની પ્રજા પ્રત્યાવર માટે આવશે. પુરોપ માંથી ગોરા પ્રજાતાઓ યુનીયનમાં દાખલ કરવા એજ હેતુ જોહાન્સ બીલમાં સમાએલો છે

સીકેકઝ કમીટીમાં જુબાની

યુનીયનની પાર્લામેન્ટના પ્રોટીસ્ટ, કોંગ્રેસમેન, અને ફેડરીયર ઉદ્યોગોના પ્રતિનીધીઓ કેટલીક ધંધારાની સ્થા માટે સીલેક્ટ કમીટીમાં નીમાએલ થાશે છે, ત્યાં જુબાની આપવા પ્રત્યક્ષર પ્રતિનીધી ઓએ પ્રથમ બિનપાર્ટી સીલેક્ટ કમીટી સમક્ષ જુબાની આપવા માટેની માગણી કરી હતી

કંપીમાં ફેલાવાની

નાટાલની ગેરકા બાબત ઉપર રંગીન અને નેટીક ભાષાંતર માટે નીચેના ધંધારાની પત્રો પર રંગીન સ્કુલનું મકાન ગ્રેજ્યુએનરાલ્યલ કાઉન્સીલ તરફથી પુરૂ પાડવામાં આવશે અને તેના સ્કુલ પા. ૧૫૦૦ ને બદલે મ્યુનીસીપાલીટી તરફથી આપવા નકી થયું છે. કંપીમાં હાલ સ્કુલ કે પણ ત્યાં ઘણા સ્કુલની ખોટવણી આપવામા આવતી નથી. દીરાંગા ત્યાં બાળકો ભણવાથી ફેલાવવી ઘણા શક્ય ત્યારે દીવા વિદ્યાર્થીઓ માટે ઘણા સ્કુલની જરૂર છે ત્યારે વિદ્યાર્થી ઓ માટે કંપીમાં બધા સ્કુલ છે

સુધરાઇ ખાતું અને રંગીનો

જોહાન્સીના હેલ્થ ઓફીસર ડો. મી. સી. પી. ગ્રેનીએ દક્ષિણ આફ્રિકાના રેસ કોંગ્રેસના બધા સમક્ષ બોલતાં આપણ સાઉથ આફ્રિકામાં ઘણા શાંતી બાબતોમાં રંગીનોને ઘણા ઉપયોગ કરી હતી. ડો. ગ્રેનીએ બોલતાં કહ્યું હતું કે ગોરીટમણમાં ઘણાક દીવસોમાં અને ગોરીયો સ્થાન શુબાસ્તીનો બાતાંમાં ઘણ કરે છે અને તેઓ રંગ બધીઓની આરોગ્યબાબત માટે ગોરા પ્રત્યક્ષમેકરો કરતા વધારે કામ બરાવે છે. કેપટાઉન મેનીસપાલીટી પ્રત્યક્ષીટમુકની પરીક્ષા પાસ કરેલો એક પણ નોન-યુરોપીયન યુનીયનમાં નથી

દીરાંગા બીક્ષનો કેપાર

ગ્રેંગની મીશનના કાર ગોરાંગાના બાનજર મી. ગ્રેબ્રુએ દક્ષિણ આફ્રિકાથી ઉપડતા આગળ જણાવ્યું હતું કે દીરાંગો બધા અમેરીકા અને યુરોપના દક્ષિણ આગળના રાજ્યોમાં પહોંચી બધા ગયા છે ૧૫૦૦૦સીલીંગ ઉંચાની બાબોના ખંડમેન્ટ બાંધવાનો બધાના નકશા આપ્યા છે

મી. એમ બી મહારાજનું મૃત્યુ

ની બાબાબાદના બીજેમી મહારાજ જેઓ "ઇન્ડિયન ઓપિનિયન પ્રેસ" માં કામ કરી રહ્યા હતા તેઓ ગયા બુધવાર બપોરે ડરબનની કીંગ એડવર્ડ હોસ્પીટલમાં ટુંક માંદગી ભોગવી સ્વર્ગવાસ પામ્યા છે. આ મોતજનક અવસાનના બાબર અમને મોટા બોજાસ પોતાથી મરહુમ ન. એમ. બી. મહારાજ જેઓની વિષેસ નોંધ અન્યત્ર આવતા અંક સુધી મુલતવી રાખવાની અમને ફરજ પડી છે.

ખાણી પરદેશના ઢીલા વાપનારાઓએ પી. ગ્રેબ્રુએનના ડાયારેન કરેલ આવતા જણાવ્યું હતું કે દીક્ષિણના બાતા બધારો દક્ષિણ આફ્રિકાના ઢોરાની બાજારો છે છે.

આસપ્રમુખી ખારે વરસીદાન

પીટારીબાર્ગમાં ૫ એન્ડ્રી ગ્રેબ્રુએન નામની એક ગ્રેબ્રીના ઘરે ધનેબ્રુંડીથી પેદર પબ્રેલ ચમકારી હતી. ગ્રેબ્રુએન ના ના ગ્રેબ્રુએનોની સેવા કરવા નીમાએ કરી પ્રતિકારમાં બબ્રેલા પેચો, બધા ના ઘરે ગ્રેબ્રુએનો ને સેવા માટે ઉપડી ગયા ના એક બબ્રેલબબ્રેલા ના ગ્રેબ્રુએન બા નેબ્રીબ્રુએન કર્યું "બાલા બબ્રેલા ના બહુબ્રુ બારો ઘણી બબ્રેલાબ્રુએન દુબ્રુ બાના બાબબ્રુએ

ખાંથી ઉજારી બહાણ મથામાં છે. આજે કપેન મોટી આફતમા છે. મારા બબ્રુબ્રુઓને ઉજારવા બાનીબ્રુએ આપવા જુસી છું. મારે હવે કહિ જરૂરણ નથી. મારી બે ઉંકરીબ્રુએ પરણીને સુબ્રુ થઇ ગઇ. મારો પબ્રુ જેનાથી બને કરવાની બ્રુબા છે તે બાતાં કામ કરી સુબ્રુ થયો ના. મેં મારે ઘરે રાબ્રુ સ્થીકું અને ધંધો કરતી નાબ્રુબ્રાં છે. હું કપેનમાં રહી મારા બબ્રુબ્રુઓની સેવા કરવાની મારી બબ્રાબાપા પાર પાડીશ."

પોલીસનો ગેરવર્તણુક

કેપટાઉનમાં બાયનાબ્રુબાની કોર્ટમાં મી. ગ્રેબ્રુએ ગોલ્ડસ્ટ્રેટે બે પોલીસ બબ્રબલદાર કેન નીકર અને કેન્ડર પેસ્ટબ્રુજનને એક નેટીવની મારબ્રુની બાબ મુકબ્રુમો મારવા માટે ક્રમને બા. ૧૦ નો દંડ બાયવા એક બાસના કેદબાલાની સજા ફરમાવતા દીકા કરી હતી કે તોહમતદારોએ પોતાના ઉપરીબ્રુથી પોલીસના વસ્ત્રો બામને એમ બ્રમાણી છે

ઘેરાંએ દીવસે લુટ

ગયા અઠવાડીયામાં પોર્ટએલીઝાબેથના કપ રોડ ઉપર એક પુરાના સ્ત્રી પાસેથી સોનાની પેલા ઝરેલી ઘેલી ખુંચાવી લેવાનો બનાવ બન્યો હતો. ઘેલીમાં પા ૬૮—૦—૦ હતા એક નોરીબ અને એક યુરોપીયનને બાબ્રુ બાબ્રુબ્રુટ્રેટ બબ્રબલ હાજર રહતા પા. ૨૫—૦—૦ નો ખાનીન નક્કો કરી બબ્રાસ બા. ૬૧ ફેબ્રુબ્રારી ઉપર મુલતવી રબ્રી હતી.

ટ્રાંસવાલ અને નાટાલમાં બાંધ

ઘોંગોલા નદીના કુલરે ટ્રાંસવાલમા અને દક્ષિણે નાટાલમા બે બાંધ બાબુબ બરબ્રબ બા સીંચાઇનો બબ્રબે. બાંધ કરી . બીક ઘોંગોલા ડેટમાં બાંધીબ્રુના બોબ્રુમાના લોબ્રામાં આવ્યા ટ્રાંસવાલના ઉકરા કબ રબ્રમાં બબ્રેલીજ બા બબ્રબબ્રુ બાબ્રુમો છે

દુબ્રત ગ્રામજી કપેના

ટ્રાંસવાલ રીજ ઉપર રેલવે ગામનું નવું બબ્રબ સ્થાપના એક બડા કુબ્રીનીબ્રુ બરબ્રબાની બબ્રબ સીટી કાઉન્સીલની એક બાબ બીબ્રુએ બાબાબ્રુ કરવાથી બીચ ઉપર બાનાના બબ્રાનાં ઘણાના ગોરા બાંધકામ બાંધી બાબની બા બરબ્રુ કરા બાંધા રબ્રાબ્રા છે

૫ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

નાતાલની ધારાસભાના કાર્યવાહીના છેલ્લા પાનામાં ચુંટણીની ખુશાલીમાં ચુંટાયેલા કેટલાક ઉમેદવારોને મોટી મુબારકબાદી આપવામાં આવી છે. પરંતુ ચુંટણીના ન્યાય ખાતાના પ્રધાન જનરલ સ્મટસ ચીચાર કરી રહ્યા છે

• • •

નાતાલની ધારાસભાના કાર્યવાહી આજની તા. ૨૬ મધે સુધી મુલ્તવી રહી છે.

• • •

ટ્રાંસવાલના એડમીનીસ્ટ્રેટર મા. સ્ટામટન એવું જાહેર કર્યું હતું કે કોલ્ડસ્ટ્રીમની પ્રાંતિક સરકારે નીગ્રોઓ, કોલ્ડસ્ટ્રીમર્સ અને રહેતાઓ માટે આલુ વર્ષમાં રૂા. ૩૫ હજાર પૌંડ આપવા નક્કી કર્યું છે

• • •

ફ્રેંચ આફ્રિકાના રેલવે બાતોમેં જર્મનીની કબજીતી વસાહતોને પાછી ૧,૭૮,૬૬૪ ના નવા શેરહોલ્ડરો મારફતે મોટર અને આફ્રીકામાં આવેલ હતો.

• • •

પોર્ટએલીઝાબેથમાં કો ટ્રસ્ટના એક માજી મોટર ગેરેજ માલીકના પી. જેકસ રીલાનું મરણ નીપજ્યું છે. મી. રીલા બહોળો ધંધા મુકવા ફ્રેન્ચોનો ગાઢ હતા. તેઓ ચુંટણીમાંથી ઉંચા પ્રદેશ માને નીકાલ કરવાની યોજનામાં બારે મદદ આપી હતી.

• • •

પોર્ટએલીઝાબેથમાં ટીનહોકમાં ૬૬૫ વસ્તીની ટુંકમાં ૬૨,૬૧૪ છે ના મળા [illegible] ૧૫ વધુ જન્મ થયા [illegible] એકમાં મરણ નીપજ્યા હતા. દીર્ઘાયુના જન્મના ઘણો મરણો ખાતે મરણમાં એ [illegible] હતા

• • •

જર્મનીમાં બ્રિટીશના કેમરામાંથી બધા ઉત્પન્ન કરવા શોધ કરી છે ખાંની નદીઓમાં કરતી રહીમરે નાની બનાવટી માલવાહકમાં આવશે. હવે બધી જર્મનીને બધા માટે પરદેશ ઉપર આધાર રાખવો પડશે નહીં.

• • •

કરદાતાની કાર્યવાહી બાબતના બાકીને શેર્સ ટ્રેઝરરીના ઈશ્યુમાં ભાઈને પત્રોની રૂા. ૧૫,૬૨,૭૧૫ ની બીલકના ઉપર બરબુના [illegible] ૧૪૦,૬૯૫ ની બાકી રકમ બ્રિટીશ સરકારને ભરી હતી.

• • •

ટ્રાંસવાલની બારે મહત્વોમાણી સાલ્ડોકની ઘણાસનો અંત આવ્યો છે આરોપીઓમાંથી ૩૨ જણા ઓને કાયમની માન બેને ૬૫ વર્ષની સજા થઇ છે.

• • •

નીગ્રોના રોજબરા કરીજનારા [illegible] સ્થાપના છે ૧૫૫ બાયબાકી સાપનાની [illegible] બાલ મરજના રોકાણ કરેલી હાલ મરજીમાં આવ્યા છે. અત્યારે બરબુ નીગ્રોમાં ૧ ઉપરાંત બાલ કરીજનો બાર બીજા [illegible] બોલાવામાં આવશે અને પ્રથી સાથે બધા પ્રાપ્ત કરવા ન પાળવા બધેથામાં આવશે.

• • •

શ્રી સુબાયગંદ બોઝ ફ્રેંચો ક્લોરાણી મેડીકલ મેજીસ્ટર્સ છે તેમનો બાનરક્ષાની બીમારીને લગે ઈલેકસરે–ફોરો સેવ્યો છે, તેનું પરિણામ આવ્યું નથી. તેમના માથા પર તુરતમાં ઓપરેશન કરી પદર્શ નગર સોબીની તપાસ કરવામાં આવશે.

• • •

માંડીછ ગીરેન્દ્રના પહોંચ્યા ત્યાંદિરપ્રવેશ બદલ [illegible] સ્વાગત પ્રમુખપદ મેરો. બાંધો તેઓ બારે દિવસ સુધી કેપ મેગેરીન, સુચીન્દ્રમ, બારકાખાક, અંબાબા પુજ વગેરે સ્થળોની મુલાકાત લેશે.

• • •

બાંકિમ ચટ્ટોપાધ્યાયની આનંદમઠનું ગુજરાતી બાષાંતર મી. મહાદેવભાઈએ કર્યું છે તે પુસ્તક પ્રકાશ બધુ છે. રાષ્ટ્રપતિએ એ પુસ્તકની નકલ વિદ્યુસ્તકો બેટ આપારી, પુસ્તકની કીમત રૂા. ૩ છે

ટેલીફોન નં૬-૮૪૩૨.

એડ. બી. પારેખ

૫૦ એ ક્રમીશનર સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે બાલ ઉંચા બાતના વસ્ત્રો ઓડિબલ મેસર્સ. રેડીમેડ અને સ્વદેશી સાડીઓ વિગેરેનો કીંમતબાલ બાજે બધાં.

ઓર્ડર બમાલ તમારો ઓર્ડર ઉંર કહી બાકી કરશું.

બાલ બાજની નોકરે પોતાની પ્રજાને કરજ બોબો મુક્ત કરવા માટે કરેલા બાંધકામમાં પકડ રાજ કીમતનું રોકાણ કરેલું બાર કર્યું છે

• • •

કેરટોના બરબુમ [illegible] બાસ્ટર બન્સ બીલકે રાજીનામું પીધ કર્યું [illegible]. જોના [illegible] બાંનો જે કહી ચબુના નબુ બાબત કરબાનો કાબહો રબુ કરશે તેને હેઠર બાબ બાકિ બનાબ બાબશે. બાકીબાના બાટે ૧૫ બાંધકોએ ઉમેદવારો નોંબાબી છે. બોલીસ મેબ્યુ જેની બાગની ૩૨ બરબુની સુબારી ૪૨ પ્રકારની બા પ્રોસ બા [illegible] છતી જનાની બારા રાખે

• • •

મા. બાબાબા બા [illegible] બાકરબાડા પ્રીન્સ બાબી બાનના બહોરદાર પ્રીન્સેસ બાબીસાહેબ [illegible] કાબ્યબાબનો જન્મ બાબેલ છે. બાબાક બન બાબા સુબાબાનીબા [illegible] બાબાના નામ દબન બાબી બાલ રાબબાબા બાબ્યુ છે.

ઉંચા પગાર બીમાદમાં દોડી બાદેબુલ્લાબોબા ગ્રેટ બ્રીટનને ૧૩,૬૬,૦૦,૦૦૦ પૌંડની રકમ બાબબબામાં બાબી હતી દરીબાકાપર દોડી સરકાર રાબબા માટે બીજા ૩,૩૨,૦૦,૦૦૦ પૌંડનો બોજો દોડે ઉબાબબે હતો. ૧૨ હજાર દોડીબો બાબબોબબા હતા. ૬૦ હજાર દોડીબો બાબબ બબા હતા. ૨૦ વર્ષે લડાબના બિન્નાબડો ઓક કરોડ અને પંદર લાબ રૂપાબનો બબડો દોડ ઉબાડબે છે.

• • •

અમેરીકા અને બ્રીટન બચ્ચે ચોકસ ચેપારી સંબા થબા બબેલા ઉદ્યાપ બુલાસાજો મેળબબા નબા બબુ છે. બોર્ડ ઓફ ટ્રેડના પ્રેસીડન્ટ બી. બોબ્રાર રુસીમેંટે અમેરીકાના પ્રેસીડન્ટ રુબબેલ્ટ અને સ્ટેટ સેક્રેટરી મી. કોરલ્લ હજ સાબે કેટલાક પ્રશ્નો બાટે બંબણા કરી હતી.

• • •

દોદા સબાંદી બોલરી બાબા બાર ઓગસ્ટને દેગોસ્લાવ ૧૪ બર્ષની છોકરે બરબ બાબ્યા છે. સરકડવાબા બિબાબામા ત બબીસબર હતા અને બહાના સ્નાબ બબબે દોદિ બરબરના બંદર બાબના તેબના સેક્રેટરી હતા ૧૯૨૬ બાં તેબોએ બાબબન બરકાર બાબે બૂબેદના રાબકરાર બબાબ્યા હતા. બરહદના ઉત્તર બબોબ બબબાબોબાં ૧૯૧૯ બી ૧૯૨૧ સુબી બીશનર હતા.

• • •

ઓદિસાના બહારાબબબે પરા રાબબારબા બાટે બબાબ ૫૦,૦૦૦ મંજુર કરી છે

• • •

સ્બીટ બાબ્યોકેન્સના ૧૬૨૬બાં બરબા બબાદ બબાકાના બરબાબાબા બા. ૧,૬૮,૧૬૦ ની બાર જાહેર બાબ [illegible]

• • •

બોદુંગણના બીબ્લાબ બંદરમા ૬૬ બાબાબની બરબના બબબબ્યો બારે બાદર ફેલાઇ હતી. તાકાના ૨૪ કલાક સુબી [illegible] બબુ અને બાબી બોરી ૩૩ બાબબોબારો કેબેબબાબ હતી બારે બબબર હતની બોરબેબ્રબ્બન ટ્રીબર "બુબિબીરો" બે બારે નુકસાન પહોંચ્યું હતું

• • •

બબુરા બાતે બબા બો. રૂબ બાબે બબાબાબબ કરનારાની કેબબામાં દાબબા થઇ બે ટ્રીરબોકટ બિબ્રબ્ટરના ૧૪૪ બી પ્રબાનના બુકબબનું બોકબબ કરવા બાટે બાત બાબુસોનો બકરાબામા બાબ્બા હતા

• • •

દોદિબાં બબા ૧૯૨૬–૨૭ બા બબ્દર ટ્રસ્ટ બંદરબાં બબબાબ કરા, બબારે ૧૯૩૬–૩૫ બા બબ્દર ટ્રસ્ટ બંદરબા બબબાબ કરા, ૧૯૨૬–૨૭ બાં બબબે ૧૯૩૬–૩૫ બા બાબુબેબે રૂા. ૨૩,૬૦,૩૨,૬૦૦ બબે [illegible] ૨૬,૫૨,૨૧,૬૦૦ બા બાબે બબા હતો. બેબા બબાર બડેલા બાંધકા ઉપરબી બબબાબ છે.

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

પં. માલવીયાજીના પીરોપ સરમેા

મ. માલવીયા રાષ્ટ્રીય પક્ષના નેતા તે નામદારીપરસ્ત અને શ્રી અણેસ, આપની મુલ્કગીરી પ્રમાણે અલાહાબાદના ડિસ્ટ્રીક્ટ મેજીસ્ટ્રેટ ઇક્કે આપવાનો આમદ મતદારોને કરી છે અને જેઓ પ્રજાને નામે મહાસભાને વફાદારી પાકારના પ્રયાસેા કરતા હતા તેમનેા કારમે પ. માલવીયાજી અને શ્રી. અણેના આપણેાને પરીક્ષામાં ખુશીસેા પડી ગયા છે. આ તે નેાકરીના મહાસભાના કાર્યે ઘણી ચુકાદા લંબાવી પતવેદ પકડતા તેમણે રાષ્ટ્રીય પક્ષની સ્થાપના કરી તેા એ પક્ષને તેમણે ગમ ચુંટણી પ્રમાણે મેદાનમાં પણ ઉતારી હતેા. પરન્તુ આમાણી ચુંટણી એ મહાસભા અને સત્યાગ્રહીઓ સ્વમેની જ એક શાખા સમાન હેાવાથી પેાતાના સર્વ મતદેહે અને પક્ષપાત ધરાવે. મહાસભાના આદમાન દેશનું પીઠબળ છે એમ પુરવાર કરી આપવાની આગળ તેમને મળવાઇ છે.

એકસેાની કરજદારી

ન્યુયેર્ક ખેતે તાજેતરમાં બેકારીઓના ક્રેડીટ બાબત તરફની દેશ મહેનની બેકારીઓને રાહતની આપવાનેા કેવાયા ત્રિકેટી સરકાર તરફ રજુ કરી છે. નગરપ્રમુખ ચેન્ડલર તાજેતરમાં જણાવ્યું છે કે તાકુલેાની નવ આપવાની જાહેર બેસી કરજદારીમાં વધારેા થયેા છે પણ કરજ રદ કરવાથી અર્થવ્યવસ્થા ને આઘાતિક કરજ પદ્ધતિપણાથી કરજદારીના પ્રશ્નેા નીપજે નહિ પણ, કરજના વધુ પ્રમાણમાં ને વધુ તે વારે પગલાં ભરવાની જરૂર છે. જેના સૂચનમાં આ છે કે બેકુલેાના આવકેાના ઘટાડાની અસરથી વધુ પડતા કુલ બાકી ભરેજદારીની મર્યાદા કરવાની લોમ્બો કે જેથી કરજદારેના ગુજરાતના ભેગી જરૂરીયાતેા રાખવા બાદ તેમની કરજ ભરપાઇ થઇ શકે બેકારી બેકેાનું બંધારણ્ય જાળવી રાખવાની બાદ મારે અનુકૂળ નથી અને દરેક પ્રાંતમાં રેન્ટમેારેટેરીયમ કેાર્પોરેશન દેવાયા જોઇએ. નાણાના બજારની પ્રાપ્તિમાં કુદે મુકવાની બાદ માટે એવી સૂચના થઇ છે કે બેકારી બેન્કેા ખોલવા બજારની બાજુમાં નાણાં મુકવાં બાદ તે બાદનું કામકાજ ફેડરીયાબજાના બીજો મારફતે થવું જોઇએ અને તે બાદના એક બાજુનાં બજાર તરીકે એક બજારના એક લાલ સુધીના બીજ બાદ તે બાજારની સ્થાપકપ્રવૃત્તી કરવાની સૂચના કરવામાં આવી છે. ઉત્પન્નના કુલ મુકવાની મેાન પીરચ્ય બાદ બેન્ક તરફથી સહકારી મંડળેાની પુનરચનાના અને જીવનની મુકત કરવા એકજ વર્ષ સુધીની રાખવાના બજારની જરૂરાતેા રજુ થઇ છે. પધુમાં એવેા અભિપ્રાય જાહેર કરવામાં આવ્યેા છે કે બજારેાના ચારેકેર તરફથી લેવાતેા ધ્યાજનેા દર બાજારણ મેાટેા નથી કારણ કે કેાઇ પણ તે મારે જોખમેા ખેડવાં પડે છે. બજારના ચારેકેર દૂર કરવાથી બજારની આર્થિક સ્થિતી ગંભીર રીતે બેસરકાર જશે સબળા ચારેકેર ને સાધનેાસ્સ લેવાની દરજ પરવાથી દરીકારેાના ચારેકેર સ્વરૂપ્રકાશથી આવે બાદનેાને નાણાં પીરનારાઓ સામેના આંકડાના કાયદાથી બાદનેા અને નારવાદીઓ ઇત્યા લાવા સંજોગ રાજ્ય બનશે.

હીંદ બરમાં ડ્રીમ

નવસારીમાં છેલ્લા વરસાદ બધા ઝેાળેા કરેલેા. ત્યા કેપાસનેા પાક બગાડી ... સાસ્યેા છે. કપાસના ઉભા મુરા બરાબર નથ છે. સેાદેાનું બાનવુ છે કે આવ પાક પકડી કેડીમાં બધા છેાડ નહીં દેકે. આમ બાબ તેા કપાસનેા પાક બીલકુલ જશે બાબાર પરથેા પાક હીમથી બરાબાદ જશે

બારડેાલીમાં બધા વરસાદ દીવસથી ૨૦કલાકી દરદ પડે ... ગેા ડાર બધી હીંમ બધુ પડવાની બાબર ... ન કેટલેક બધે બાબેા ચુકસાન પધાના સમાચાર બળ્યા છે

સુબાબારમાં હીંમ પડે બધી કેડી બધુ ચારે દીવસથી પડી રહી ... હીંમ પડશે તેા ન્યુનના તેા પુરેા મરેાજ રામજશે. કુદાળા અને પધારે ના. ચેાપ્યુ બધી જિમ!

ડાંગદરમાં કેડી સબળ પડી રહ્યુ છે. અને ઠંડીની પધ અકસર જબ્બાર છે. એવેા બાબુથી બુધાબેક, બીજી બાબુથી કેડી અને તેમાં પધ કપડાંનેા બભાવ, આ દરમાં બાબુબાબુના બેનુનેા જીવન પરથી રહ્યા છે.

બેકારીનીબારબ્રુની યેાજના

બેકારીનીબારબ્રુની યેાજની બેક યેાજના મુબાબ સરકારે બહાર પાડી છે. અમદાવાદ ... મુબાર નાં કેટલાક કારબારનાંબેાએ ... બાબાબાડા જુદા જુદા પીબેાનાં દર વર્ષે બાવારે જબ્બર યુવકેાને ક્રિકેટબાર તુરીદે રાખવાનું કબુલ છે. આ ક્રિકેટબારેા ગેદ્રાને સુપી પહેાંચેલા ઢાંચા બેાએ અમ સરકારી પાદેાનાં જબ્બાવેલામા આબ્યુ છે. ક્રિકેટબારેાને આરંજનાં પંદર રૂપીબા પગાર બબારી અને તેમેા કામ મેાપા તેારી બારબાદ જનાના ગૃહી જે તે કારબાનાબાજ તમને રૂપા બેવામા આવશે એમ બહેર કરવામા આબ્યુ છે કિપસનું કામ પુરૂ થબા બાદ ક્રિકેટબારેાને મુબાકમાં બાકુેા બાને પી. જે. ટેકનીકલ ઇન્સ્ટીટ્યુટ અને અમદાવાદમા આર. સી ટેકની ... ઇન્સ્ટીટ્યુટના અબ્બાસના પરીણામે ડાબરી આપવી પડશે મુબા સરકારની આ યેાજના પંજાબ, રાજપુતબાબ્ત, બમાળા બિજેરે પ્રાન્તની સરકારેાએ બંદબી નાબી મેાટી પેાજનાઓ કરવા પાબી મેાટી છે છતાં નાના માપા ઉપર પબ્ય તે એક મુબ્ય શરૂઆત કર ...

ક્રિંદના કાચા લેાખંડનું ઉત્પાદન બધારી

હેલ્લાક પબ્બત બબા બબ્બાન પેાતાનિ ... ના ઉદ્યોગેાને માટે સેમાસ્ટેલમાંથી બીગ-બાબબન કાચા લેાખંડની આબાત કરવું બધુ: પબ્ય છેલ્લા બાર્ષના બબ્બાન અને ફ્રાંસીઆને બારસ્પરીક રાજકારણને આજે આટ પડી છે, એટલે હવે બબ્બાન ફ્રાંસીઆમાંથી કાચા લેાખંડની આયાત કરવા બધી માગતું કાચા લેાખંડની તેા આબાત આવશ્યકતા છે ... કલ્પનની દ્રષ્ટિએ તેની નજર ક્રિંદ તરફ ફેબાબાઈ બાબ છે. આમુ આગ દરબીબાન સેાસાઈટીબાંથી જેનું આટ લાખ ટન જેટલું અને ક્રિંદમાંથી ચાર લાખ ટન જેટલું ... બાબનર્ન-સેાખડ મ બાગ્યુ ... બબ્બાનના બેપારી પ્રબાનેં દેશનેા ... લેાખંડના બાગને પહેાંચી બળ્યા કારબાનાદારેા સામે બંજા કરી બેાબી આગામા બર્ષમાં ... ને કાચું લેાખંડ ... બાબે કર લાખ ટન જેટલું અને ચેાકકુસ બાબાદ કર લાખ ટન જેટલું ... બાબની ... ને ક્રિંદમાંથી ચાર લાખ ટન જેટલું ... બાબનર્ન-સેાખડ મ બાગ્યુ ... બબ્બાનના બેપારી પ્રબાનેં દેશનેા ... લેાખંડના બાગને પહેાંચી બળ્યા કારબાનાદારેા સામે બંજા કરી બેાબી આગામા બર્ષમાં ... ને કાચું લેાખંડ ... બાબે કર લાખ ટન જેટલું અને ચેાકકુસ બાબાદ કર લાખ ટન જેટલું ... બાબની ... ને ક્રિંદમાંથી ... ને ક્રિંદના લેાખંડ-ઉત્પાદનને કરેલેા ... ન બધારેા ... ને બધારેા ... બબ્બાન ... ને ક્રિંદી ... ના ... ના ... ના

વિવિધ વર્તમાન

એજન્ટ-જનરલનું આયખું ઓછું કર્યું

ક્ષિણ આફ્રિકા બહાર વસતા હિંદીઓની સારી સેવાનું જે આયખું હિંદના એજન્ટ-જનરલ કર્યા કરતા આલીએ લંડનમાં આપ્યું હતું । પ્રત્યે કરાંચીના શ્રી. જેનાદરદાસ બી બાલાજીએ આજથી વ્યસ્ત કરી જણાવ્યું છે કે આફ્રિકામાં હિંદીઓ પ્રતિ પુણ્યાથી જોવાય છે આ પૂર્વ આફ્રિકાનો તેમનો દિલા જાણમાં છે.

સુર્યમાં ફેબ્રુઆરી ક્રાંતિ

પ્રીટોરીયા ઓળાન્સવેટરીના ગ્રુગોણ શાસ્ત્રી મી. એન્ડરસે જાહેર કર્યું છે - હાલમાં સુર્યમાં કેટલાક ફાટા જણાતા આવે છે. આ ફાટાઓ બેસ્ટરણી પ્રત્યથી સ્પષ્ટ જોઇ શકાય છે. સુર્ય માં આ પ્રકારનું ફાટાઓનો દેખાવ ગણતરીકરણ તોફાનો સમયની નીશાનીરૂપે છે ઓગસ્ટમાં અને નીસીસીપીમાં જાવે રહેલા તેની સાબીતીરૂપે છે. સુર્યના ક્રમ જોવા માટે ઝાંખ કાચની પણ સાધનોની જરૂર છે ટેલીસ્કોપ આપવા સાધારણ કાળો પારદર્શક કાગળ નહીં કામ દોમ રો જનારનો આંખે આંધાપો આવવા ભય રહે છે

રજતજયંતીઓના મોજ

વેસ્ટર્ન ડબલ્યુ. મી. જોર્જ રજતજયંતીના મોજ હતી. તેમનું સરખ્ય ૬૨ વર્ષની ઉમરે ગોડીનગરના પથ્થ છે પ્રથમ ૨૨ વર્ષની ઉમરે હોદ્દો સ્વીકારના દાખલા બના હતા. પણ નાકાણથી તે નોકરી છોડી હોદ્દામા રહ્યા પોલીસો માટે રાજ અજાણ હતી. ૧૮૮૬ ના ઉપલાક બના હતા અને પા વીસ વર્ષ સુધી બેજર કમીશનના સેક્રેટરી હતા, અને પોણાવર્ષો માનનીય સુપ્રિન્ટેન્ડન્ટ બના હતા. તેમની અગવણથી હીંદુસ્તાન, ગાયના, જાપાન અને બીજા દેશોમાં રજતજયંતીઓના ગાયનો બંધાયા હતા. એમના બે છોકરાઓમાંથી એક છોકરો ડા. મોહાન બોલી સ્ટેનની ઓરીયન્ટલ સ્ટડી સ્કુલના છે અને બીજો છોકરો મી. જેસ્લેસ્લી બેલા દક્ષિણ આફ્રિકામાં છે

ગાંધીજી અને જવાહરલાલને ઉંડસ ચેપ

કિશનપુર અધિવેશન બાદ બિહારના એક જોગીરાજ લખે છે : આ વર્ષમાં રાષ્ટ્રપતિ ને પ્રધાનમંડળના સભ્યોને જબ્બ ચેપ છે અને તાબિયત બગડવા શોભાય છે સપ્ટેમ્બરમાં માસ શેષ છે અને રાષ્ટ્રપતિના ઉમેદવાર વિજય માણસે સરદારસાહેબનો બધુ પાસ છે ન હોલમાં બધાનો ચોગ છે.

સ્વતંત્ર જર્મનીની

ગયા શનીવારે જર્મનીની સાલ્ય સભા નાગા હતી ત્યારે સભા સમક્ષ રજૂ થયો કે ગયા વર્ષ બાદ ૬૨ હીટલરના જર્મનીની [illegible] સાંપવા માં આવ્યા છે. રાજ્ય [illegible] જાહેર કરેલો ભારપણ કર્યું હતું કે જેથી [illegible] પ્રોટેસ્ટાન્ટના પ્રોટેસ્ટન્ટ કેથલીક જર્મનીના સહ્યા બેઠી નથી છે. ૬૨ હીટલરના ભારતના સ્વરક્ષાનો બેબપી પ્રતિ જાહેરીયાના ઘણ નથી તેણે રાજદ્વારી ખાપવા આજ મુદ્દાઓ જાહેર કર્યો હતા. સભ્યત ૬૦ હતાં હતાં ત્યારે જર્મન પુત્રોએ સરકારપક્ષે હાજર

પં. હરિશંકર વિદ્યાર્થીને ખુલ્લો પત્ર

'ગુજરાત વિદ્યાપીઠ' તા. ૨૦-૧૨-૩૬ ના અંકમાં પં. હરિશંકર વિદ્યાર્થીને નીચેનો ખુલ્લો પત્ર પ્રસિદ્ધ થયો છે :

પધારો, પં. હરિશંકરજી!

શ્રીમાન પં. હરિશંકરજી,

નમસ્તે!

આપને આ પત્ર કદાચ હવે હીંદુસ્તાન બાદ બહેના પધારવાનું । જાહેર આમંત્રણ કરું પડ કારણકે સને ૧૯૨૨ માં તમે આફ્રિકે હતા ને વખતે મી. જાપુબહાદ ક્રો. પટેલ તમને "આપણ પ્રકારના અમર ઝવન કેટ" ના સંબંધમાં કપા કરવાવ્યું હતું કે, પ હરીશંકરજી દેશમાં આવશે એટલે એ કેટલા બધો હિંમતબહાદુર પાકવામાં આવશે. બાદ પાછો તો તમે હીંદુસ્તાનમાં આવ્યા અને પાછા આફ્રિકે પણ ગયા, પણ "અમર ઝવન કેટ" ના આવાસ બાબત બિલકુલ ના જાહેર પડયો નહીં.

કદાચ એ કેટલી ગરીબી અમર ઝવન ફંડનાર ફેલાવનાં કેટલાક નબી કોણ ગારી જાહેર રીતે સામે આ. પ્ર. સમિતિએ તમને ઉશ્કેર્યા છે. પ્ર. પ આ. પ્ર. સભા પાસે આ સમિતિને અને બીજી જ માગણીઓ મેં કરી છે, તેનું તો જ પરિણામ આવવાનું હતું. ત આગેવાન પણ "અમરજીવન ફંડ" ની સાથે તે આપણો સબંધ વિષે પ્રત્ર જેનો સાદ સંબંધ હોવાથી, કેટલાક ખરો આપ નિરંતર ઉંડાણી મારી નાખવા ઉભા હતા, એ કારના વિસ્તારના વધવાના આપણી કૃપણ મુસાફરાત સાથે કટકાર જરૂરી ખુલાસા કરી લેવાની મને પણ આવશ્યકતા જણાય છે અને તેથીજ આ કેટ કેળાવાનો.

જાહેરાનીઓ અંગેના પ્રત્રો મળ્યા જ કરતા હતા પણ તમારી ૬ બાબ કોઇ તમારી ૬ બાબ કોઇ ૬ થઇ શકો ઉભ હતું, પ આ વખતે જાહેરી પધારવાની, આમ [illegible] પધારવાના સબંધ જાહેર કરવાની આપને અનિ [illegible] આ જાહેર વિનંતી કા પ્રભુ જોજ

વિનંતી સેવક

આપનો —કનૈયાલાલ ગી. દેસાઈ,

સારસા. (પાયા આણંદ).

થમ ૬૨ હીટલરને સત્તાનની આપી હતી. જર્મની પ્રોટેસ્ટાંટના વરસુખલાલ તે ૬૨ મુસોલીનીની તરફથી જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે ૬૨ હીટલરનું આપણ આદરે આદર કરવા પ્રોટેસ્ટાંટ તૈયાર છે.

રશિયનોના મરણોત્સવ

રશિયામાં ચર્ચાદ આવે પ્રાનનું જારે તોફાન છાવાં બળવાખોરોના સરકારે કાનેકોએ મેદાન ઉપર જારે ગુમલો કર્યો હતો, પણ સરકારી બાદી ગુજરા બળવાખોરો કતલમાં ગયા નથી. મેદાનની ઢોરમાં બળવાખોરો વરસ્યા જારે પ્રયત્ન થયા હતા પણ સરકારના નાયબોએ બારે ગારો સજાની જાહેરાત કરવા હતા. બળવાખોરોએ નારકીય મોટર મારકને સંગ્રહેલા હુમલામાં પણ સરકારી પક્ષ દબી રહ્યો હતો. સરકારી પક્ષે બળવાખોરોને ઢાળી દેવાનો ગાયનો પાછા મેળવ્યા હતા.

રશિયનો મરણોત્સવ દેશનો ત્યાર છે રશિયનો જ્યારે બોલ્શેવીકોને ચાટવાની ખીલનની પોજનાને પ્રારંભી અને જર્મનીએ માંગે વખતે સંગની આપી છે. રશિયનોથી સ્વપ્ના બોલ્શેવીકોને ખેંચી સેવા આ બન્ને રાજ્યોએ દરખાસ્ત કરી કે બળવાખોરોને પકડ્યે હવે પોર્ટુગલ રહ્યું છે. બાદીદ કરી રહ્યું છે. બળવાખોરો બાદારની મદદ બરાબર જાતી શકતી નહીં. બળવાખોરોના એક સરદારે રાજ બાને દેવળની મલાઓ ખુદી પાડવા બધા જાહેર કરી હતી. રશિયનો હાલની સ્થિતિ સરકારી પક્ષને અનુકૂળ છે.

ગેર આયવાનું તોફાનમત

અમેરીકામાં દેશવટો આપવા કેસોમાંનો મી. શ્રીબોન દ્વારકાના બીજા છોકરાને એક કારખાના માં કામ કરતા કાળદારોને ગેર આયવાના તોફાનમત ઉપર પકડ્યો છે. ફ્રાન્સકાર્ડે અમેરીકાયા પોકાર કર્યો છે, કે બોજન ગેર ગોચા માટે તેના છોકરાને પકડવા છે.

ચીનમાં સામ્યવાદી

ઓગસ્ટાના પુર્વ બાજમા પ્રીટીશ ગ્રહેન-સાહેબના બગાદ ગાડીની એક પોજના પીનાગમાં અમલમા મુકવા નક્કી થયું છે. આ પોજના મુજબ પીનાગમાં શહેરની બાંધકામો શરૂ થશે. તોબખાનું બાયવા માટે કરેલ એકર જમીન જુદી રાખવામાં આવી છે, અને અમલ થતાં ૨૫ બોરાના બજારોમાં બાયવે. પીનાગની કાયમ માટે ૨૫ પીનાગમાં બનાવવા થશે

આફ્રિકાસમાં જર્મનો

પોર્ટુગીઝ તાબેના આફ્રિકાના આફ્રિકાસ સંસ્થાન ઉપર કેટલાકની બહારના બાબુબાજોએ બીજા બે ૬ ત્યાંના જર્મન વંદીઓએ આફ્રિકાસમાં ઉદ્યોગના બાલ કર્યા મોકલ્યા છે. પોર્ટુગલની બાબુ સંબંધી નિયતી મજબુત બાહેર થઇ છે. તે કોણ પણ સંસ્થાન જર્મ કરશે નહિ.

રાજદ્રોહની તપાસ

રશિયામા રાજદ્રોહ માટે ચાલતી તપાસના બાબતે મોટા બાબાબુમાં પ્રસીદ્ધ થાય છે. રશિયા અને બીજા વચ્ચે બોલાતા બાબુ મિશે બનવાન બાબતો વચ્ચે મોકલા બાબા છે. આ તપાસમાં એવું પણ બોલાય થયું છે કે જર્મની, ઈંગ્લાંડની સહાયતા માટે ઉભેલા પરાયે છે. બધા જર્મનીને ડિસ્પુપ્ત અને બાલકન રાજ્યોના સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા જોઇએ છે.

ખબરપત્રો

ડી. કોમર્શિયલ લાઇબ્રેરી તાલુકા મેયરમંત્ર ગ્રાતિ સુધારક મંડળ—ઓફરબર્ગ નોંધ

તા. ૨૪-૧-૩૭ના, રવીવારના ઉપરોક્ત મંડળની મીટીંગ મી. રણછોડજી કેશવ પટેલના પ્રમુખપણા નીચે બોલાવવામાં આવી હતી. મી. જીવનલાલ મુળજી તન્ના મી. સખા પુરાણ તન્ના તેમના પુત્ર ચાંદની સ્વદેશ ગમન કરતા દોવાથી તેમની સારી સારી સેવા બદલ આવી હતી. પ્રમુખ મી રણછોડજી કેશવ પટેલે તથા મેસર્સ પી સાલા, પ્રભુદાસ કમાણુજી, લાલજીભાઇ પટેલ, નરભેરામ મુળજી પાઠક વગેરે-એ સારી સારી બક્ષી હતી. આર દુકાર આપી સભા બરખાસ્ત કરવામાં આવી હતી મી. જીવનલાલ મુળજી તરફથી મીની ૧ તેમજ મી. સખા ખુશાલ તરફથી દો ૧૮ મંડળને ભેટ મળી હતી.

ઈસ્ટલંડન હીંદુ સોસાયટી

ઇસ્ટલંડન હીંદુ સોસાયટીના સેક્રેટરી જણાવે છે કે જેનોલીસબર્ગનાં બારત હાનદા મંદીરના વિદ્યાર્થીઓ પ્રીન્સીપાલ અને શિક્ષકો સહીત પોતાની દયની મુલાકાતે દરબીયાન અંગે આવ્યા હતા. સોસાયટીના પ્રમુખ પો પરબુભાઇ પટેલે તેઓનો સત્કાર કર્યો હતો. દરમ્યાન હિતેચ્છુઓએ સંસ્થાને દાન આપેલું હતું તેની રકમ પાકીટ પહ-ક-ટ-ની થા હતી દરેક વિદ્યાર્થીને મેસર્સ પટેલ એન્ડ કુ તરફથી નોટબુક, રા. દુલાભાઇ રવા તરફથી રેણની રૂમાલ, બેંગાલ બજાર તરફથી હાજીન અને રા. એસ. ગોપાલ એન્ડ સન તરફથી રંગીન રૂમાલની ભેટ આપાઇ હતી.

મદરેસા અન્જુમને ઇસ્લામ—દરબન

ઉપરોક્ત સંસ્થાના પાયલ પ્રેસીડન્ટ હાજી મોહમદ હાજી સલેમાન મુકદમ વજ પડવા થયા દોવાથી તેમની જગ્યાએ હ. એમ. પટેલના પ્રમુખપદે બોર્ડની ખાસ મીટીંગ તા. ૨૩-૧-૩૭ના મળી હતી જે વખતે મી. અબ્દુલ્લા રમજાનલ કાદરને પાયલ પ્રેસીડન્ટ તરીકે સર્વાનુમતે ચુંટવામાં આવ્યા હતા.

ચર્ચાપત્ર

સુરત હિંદુ એસોસીએશનના કાર્યવાહકો બુલાસો કરશે કે?

મહેરબાન 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન' ના અધિપતી સાહેબ,—નીચેનો ઠરાવ આપના માન પામેલ અઠવાડીક પત્રમાં પ્રસીદ્ધ કરી આભારી કરશોજી.

ગોર મુજરાતી બંધુના સ્વદેશ જવાના દોવાથી તેમના માનમાં ડરબનના મુજરાતી હીંદુ નબીલા મંડળે રેમીસ ડાર્ન્ટીટબુટના એક સભા બોલાવી હતી. સભા ભરવા માટે રેમીસ ડાર્ન્ટીટબુટનો બારોબાર મેળો પડે તથા બનાતિ મુજરાતી હીંદુ નબીલા મંડળે સુરત હીંદુ એસોસીએશન હોલની તેના કાર્યવાહકો પાસે, તમજ, સુરત હીંદુ એસોસીએશનના મુજરાતી રહેસ હોલની એજમુકેશનલ સોસાયટીના કાર્યવાહકો પાસે માગણી કરી હતી.

મને જણાવતા મહોજીબ દિલગીરી થાય છે કે સુરત હીંદુ એસોસીએશનના તેમજ એજ્યુકેશનલ સોસાયટીના કાર્યવાહકોએ હોલ બાબતના આપ ઘણી ઉદારતા બતાવી ના હતી, તો તેમ ન કરવું!

કાર્યવાહકોને સંતોષકારક બુલાસો કરવા મારી નમ્ર અરજ છે.

હીંદુ મહીલા.

Box 787. 'Phone 24907
Cab. & Tel: "MALL"

આમોદ દાઉદ એન્ડ કું.

(હોલસેલ મરચન્ટસ)

373, પાઇન સ્ટ્રીટ, ડરબન.

દરેક પ્રકારની ગ્રોસરી માટે

—લખો પા મળો

AMOD DAWOOD & CO.

WHOLESALE MERCHANTS.

373 Pine Street,

DURBAN.

પરચુરણ

બ્રીટીશ સરકારે આ વર્ષના ઓગસ્ટથી ડીસેમ્બર સુધીમાં ૧૬ કરોડ ૫૦ લાખ પૌંડના હથીયારો ખરીદવા ઓર્ડરો આપ્યાનું રોયટરે જાહેર કર્યું છે.

* * *

ગ્રોડ આગે સેટ્રી ક્લેરેન્સના માનમાં તેમની ડીસમીસીંગ પ્રસંગે, ગુનીનામા આપવા નદી પ્રમેલું એવું જાણ્યું બાકું કેમબ્રીજમાં વસવાટ તરફથી વધો, લગભગ ૧૦૦ મહેમાનોને આમંત્રણ થયું. જગ્યા તથા તારીખ હજુ પછી જાહેર મળે.

* * *

ગુજરાતના ગોક નેરીયન બોટ છોકરી પાસેથી બાળક છીનવી લઇ, જંગલમાં લઇ જઇ મારી નાખી, રોબી બાબ જવાના ગુના માટે ફાંસીની સજા કરાઇ આદિકાના બાપીલ માટે બહાર રાખી છે

* * *

સ્ટેન્ડર્ડ બેન્ક ફેપ ચ્યુઝે ઝડપથી ઉડવાનો રેકોર્ડ જાળવી માટે વીમાની બા ટી. લીમેલીઅન ગમ તા ૧ લિ ડોમડનથી ઉપડયો હતો. મી. લીમેલીઅન બા બારવાડીયાબાંજ ડરબાનથી પાછા મંડન ફરવાડી. કપ્તાનિનમા દરમ્યાન બાદ કલાક વીમાના લેવા નહી કર્યું હતું.

* * *

બા તા. ૨ જી સોલસબરીમા રોડીના બાલ બા ઓર પેતીના બ્યારો થયો છે પરિણામે આવી બોપેર મવાના પરિણામે રેલ્વેપાણાઓએ કામ બધાર્યું બા.

* * *

ગયા બુધવારે સુપ્રીમ કોર્ટમાં જજીસ સરલાબાસ સમક્ષ દસ યુરોપીયન પરણેલાઓના છુટાછેડાના મુકદમા ચાલ્યા હતા

* * *

કેપની સરકારી રેલ્વેપીટલોમાં સેવા આપતા ડોકટરોની ફી સંબંધમા કેપ પ્રોવીન્સના મુજરી બાતનો સંદિગ્ધ પડયો હતો.

જાહેર — ખબર

ધી નેપચુન એસ્યોરન્સ કંપની લીમીટેડ, મુંબઇ

ને જાહેર કરવા ખુશાલી બબ છે કે, કંપનીએ બાદિલમાં પોતાનુ પ્રોબાજ શરૂ કરવાનુ નક્કી કર્યુ છે

નેપચુને બાજ થા પહેલાં ચોક કરેલ કબરોનુ ભોબાજ મેળવ્યુ છે, અને દરેકના બાજારે ૩૦ ૨. ઉપરોકત કોકડો મહાબાનુ બાજ નેપચુન મરાબે છે પદેશીજ બાંકણીમાં વિદ્યાર્થી ઉબતિ અને સુરતી દર વિભાગી એક બબતરની ચોકકસીપબ ૩. પર બાજ ૩. ૬૬ ચોબસ તરીકે ચૂકવી, નેપચુન નાબિક રોકાઇ કરી છે.

કંપનીની પહેલી બાંકણીના પરિણામ માટે દુનિયા બાજોબાનો બાજ શુબરાતી પુરાબવે મુકત દિલે પ્રશંસા કરી છે નેપચુનની બજાનાબરી બીમાની બોજનાઓ દુનિયાં દરેક રબણે બબુબાજ પ્રચલિત બના પામી છે.

નાના પરીબાજ અને મોટા પરીબાજ
અનુકમે ૧૦ અને ૧૫ ટી. જરવાણી
નીચેને રબણેથી મળી શકશે
શામજી કાબાની કું.
પોસ્ટ બોકસ નં ૧૭૪, મોમ્બાસા.

બંબરન્સોના રાકતો અને
સાહિત્ય માટે બબોડ:-
મુબ્બ ઓફીસ,
ધી. મુંબઇ

કબનીનુ સાહિત્ય નીચેને
રબણેથી મળી
—બાકશે—
શામજી કાબાની કું.
પોસ્ટ બોકસ નં ૧૭૪, મોમ્બાસા.

—બાબબાકાર અને મહેનતુ રહસ્યોને એજન્સી માટે બાબી મુકત ગ્ય ૬ ગુનાબના વિસ્તાર બે

વાચનના શોખીનો માટે

વાચનના શોખીનો માટે

ગુજરાતી સાહીત્ય સંગ્રહ

ગીતાજ્ઞી	૨	૬	મોહમુદ્ગર	૧	૪	શ્રી. રણજીતલાલ વસંતલાલ દેસાઇની ચાર	
ઇન્દ્રસાગર	૧૦	૦	આદર્શ ગરીબાવળી	૨	૬	જામાના ઉપર સખાવતી આદર્શ નવલકથાઓના	
ગમ્મતગીપુત	૪	૦	અંધારામાં પ્રકાશ	૫	૦	પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.	
ગાયત્રી મુદ્રણ માટે આજ ૧૨-૩-૪૫	૧૨	૦	અર્વાચીન લાસો અને સાંપ્રદાય વીચાર	૨	૦	પદ્મ સાધના	૫ ૦
ભરપૂત ચોપાની	૫	૦	ઉજાગરે (ગાંધી)	૬	૦	જંગરી	૫ ૦
અપૂર્વ અંગ	૬	૦	દુર્ગાજ્ઞી ધારા	૧૭	૦	હૃદયતાપ	૫ ૦
ક્રસીની ગાદી	૬	૦	જીવનનાદ	૩	૦	ગિરીપ	૫ ૦
નસીબની બલીહારી	૨	૦	જેલ ડાયરી	૬	૦	દિવ્યચક્ષુ	૫ ૦
ઘર ચપ્યુ ચમકે	૬	૦	સાપરાની	૨	૬	સ્નેહપ્રભ	૫ ૦
ઘર ચલ્યુ (ચેખવ ચલ્ય જટાશંકર			ટુંકેસાતાર	૧	૬	ગાંડજ (૬ ૪ ૬ વાર્તા)	૫ ૦
જીવાપર)	૧૫	૦	ગાંધી વીચાર દોહન	૧	૮	પંડજ (૬ ૪ ૬ વાર્તા)	૫ ૦
કથા ગદ્યરત્નનું રાજાનું ભા ૧	૧	૬	આત્મકથા	૭	૬	ચારેકો ગાડી	૬ ૦
,, ,, ,, ભા ૨	૧	૬	રાયચુરાની રસકથાઓ	૬	૬	અપંત	૪ ૦
ગાયાય ચણું આકડ જે	૨	૦	ઇંદા ચોપરણ્ણા	૬	૦	કોકારા	૫ ૦
કવિતાસમાજ અને ચોપાનાદ	૬	૬	ગુલામી ચેપાર ભા. ૨ જી	૬	૦	(નવલકથા (ગાંધી)	૪ ૦
નીતીબાજીનો બાજો	૧	૦	વીપીન (સુંદર વાર્તા)	૬	૦	પુર્ણાંમા	૫ ૦
પ્રાતમો ખંડ	૧	૦	ગાળાપાણીની કથા	૩	૦	ગાંધીજી મદ્ય અને સંયુક્તા (નાટક)	૫ ૦
પુરાણની વાતો	૧	૬	ધર્મનિરપેક્ષ (ચેખવ ગાંધીજી)	૧	૦	મળવાના ઠેકાણું:	
૮૮ વર્ષનું પંચાલ	૬	૬	ઉપાકાંત	૫	૦	Manager,	
વીરા મંથન (ડૉ. પ. મકરપાણા)	૫	૦	ગાંધીજી આત્મકથા		૦	Indian Opinion, Phoenix.	

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ચોકર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ જોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

Phone
Day 2-4166.

RAJCOOMAR,
UNDERTAKER.

Phone
Night 2-1166.

Coffins & Wreaths of all qualities at lowest prices.
Motor and Horse Hearses at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths always under Attendance 24 hours.

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર.

કફન, કફ. મોટર તથા ઘોડા વાળી કુંડ મોટરો પુરા પ્રમાણમાં આપે છે. ચાલુ દિવસ ખુલ્લું.

Manager K. S. FRANCIS,
14, Cro. Street, DURBAN.

PHONE 33-4691. BOX 2626.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોઇલર, ટેબલ અને કીચન ફરેસર બુક કબાટ વગેરે જાતના જથ્થાબંધ બનાવનાર તેમજ વુડ વર્કિંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.

ઘરાકોએ આવેલું પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં ભારી કેમીકેમ વીગે નાનો અને સફાઈથી પરના ઘણોજ ગરમ મસાલો, મરીપાઉડર, હળદર અને ગરમાં ધંગેલાં વેચા વા જથ્થાબંધ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે આવો ઉત્તમ માલ, તમો બરમાં બનાવી શકતા નથી, એકજ વખત મંગાવો ખાત્રી કરો.

મળવાનું ઠેકાણું:-

'Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O. Box 579
100 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4403 Tel. Add.: "VALAUTEL." P. O. Box 6748.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
બનાવની સહુથી સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાવ કરતાં ઓછા ભાવે બીજા મળશે એવીના બોલનારને માલ બતાવવામાં આવશે નહિ
ઓર્ડરની સાથે C. O. D. થી કામ મળી શકશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોનું તારીફ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું ચખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ

T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

મફત!

જોઇતીની બાબુ જરૂરી માહીતી પુરી પાડનાર દરેક ઇસમને ની મોંઘી મહત્ત્વની પુસ્તક બીલકુલ મફત મોકલવામાં આવશે આજેજ પુરા સરનામા સાથે લખો

મહત્ત મંજરી ફાર્મસી, જામનગર. (કાઠીયા : કાઠીયા)

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—અમો ફોટા બ્લેક એન્ડ વ્હાઇટમાં મોટી પહેરણ વાળા. સાઇઝ ૨૦×૨૫ ઇંચ કિંમત ટી. ૧-૬.

નવયુવાન રાષ્ટ્રપતિ-પંડિત જવાહરલાલનો પહેરણ વેષ અને બાકી સાથેનો સુંદર ત્રોરંગી ફોટો હાલાઇઝ. ૨૦×૨૫ ઇંચ. કિ. ટી. ૩. ૧-૮.

લાલા લજપતરાય- ૧૮ ટોપી પહેરેલ રંગીન અરધો ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૨૫ કિંમત ટી. ૧-૬.

સ્વ. દેશબંધુ દાસ—અમો ત્રોરંગી, ફોટો પહેરી ઓઢેલ સાઇઝ ૨૦×૨૫ ઇંચ કિંમત ટી. ૧-૬

સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ-ત્રોરંગી અમો ફોટો ઉપાડ માણેલ પહેરી ઓઢેલ. સાઇઝ ૨૦×૨૫ કિંમત ટી. ૧-૬.

પુ. મહાત્માગાંધીના ઉદ્યમ-હીંદુસ્તાનનો સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઇએ, તેનું આબેહુબ ફોટા. પુ. ગાંધીજી સાથના આશ્રમ વાસે તકલી કાંતતા, આજુબાજુ માણસો રેંટીયા કાંતતા, કોઇ તકલી કાંતવું, કોઇ પીંજવું, કોઇ વણવું, કોઇ ધોવાને પાણી કાઢવું વિગેરે વગેરેજ આકર્ષક ત્રોરંગી ફોટો સાઇઝ ૧૫×૨૦. કિ. ટી. ૨.

શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂ-જવાહરલાલજી ઉપાડી માથે પહેરેલ પહેરી ગોળી છે. બધા સુંદર ત્રોરંગો ફોટો. સાઇઝ ૧૧×૧૪ કિ. ટી. ૧.

બીજા ફોટાઓ—ગાંધીજી જેલમાં, પટવર્ધન પરેલ, વીઠ્ઠલભાઇ પરેલ, જવાહરલાલ નહેરૂ, સુભાષચંદ્ર બોઝ, રવીંદ્રનાથ ટાગોર મદન મોહન માલવીયજી, રાજગોપાલાચારી, સેન મુર્તા, સોરાબજી ર ગોપાળ કૃષ્ણ ગોખલે, સરદાર વલ્લભભાઇ અને પરમેશ્વરજી, લાલા લજપતરાય, શીવાજી મહારાજ, રાણા પ્રતાપસીંહ, મા. કસ્તુર બા, સરોજનીબેન નાયડુ, કમલા દેવી ચટોપાધ્યાય અને સ્વામીવીવેકાનંદ વગેરે

ઉપલા બધા ફોટાઓ તૈયાર છે. સાઇઝ ૧૩×૧૦. પ્રત્યેકની કિંમત ટી. ૧

મળવાનું ઠેકાણું:-

Indian Opinion, Phoenix

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

નીચેનો કેટલો સેનો છે કે જે પોતાની ઇજ્જતને ખાતર પોતાનો જાન આપવા તૈયાર થયેલ.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૬–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

આરે કવ્વાલ, આફ્રિકાના મન માનતા

HT 70 કેહ સાહલાવા ખાલીલ મોહંમદુર રસુલુલ્લાહ.
HT 73 કબ્બમન સે મારે મારે ઠમકે ખુલાવો.
HT 74 કુછ ખી હો ખણતો વસરબ નજરે ખાલમી.
HT 75 આકી પીલાદે રાયમ બહારા.
HT 09 મેરે આકા કમલી વાલે.
HT 57 બાલે આલમસે દુગ દુર નજર આતે હૈ.
HT 58 યા નબી સલામમેા અલૈકુમ.
HT 60 દીન ચમકા મોહંમદ કે નુર સે
HT 52 મોહંમદ તોરે બોલે બોલસે મુખકી બાત.
HT 55 બિકસ રીકાર્ડ ઇખરે આલમ કવાલ, ખુશ્બુ, અફ્રેનેદી અને કમલા જરમા.
„ 10707 મેસે આવી હે ખુશબો ગુલાબકી

કાલુ કવ્વાલ

„ 6358 મોહંમદ પ્યારે કમલી વાલે દર્શ દિખલાદો.
„ 6372 પરી જમાલ મા મસ્તાન જરૂર હોના હે
„ 6378 તુમને ખુદા કા હે પ્યાર નબીજી.
„ 6567 કયસે મુરલીધા બજાય ગેા ને આસમવા.
„ 6679 દરદ મે કેદ કીધા રોગ મેા આજાદ.

મારુફ કુદીરૂદ્દીન

„ 6[illegible] જાને જન્હા મહબુબે ખુદા પેગમ્બર હેા તેા ગમસા હેા.
„ 6[illegible] જબ સામને આમેા - દરબારે નબી આયા.
„ 6[illegible] કર રહેમ મેરે હાલ પર દીવાને ન જાયા કરના.
„ 6[illegible] દીખલા કર ઐસે જલવે ઉનકા કિ પેાશ હેા જાના.
„ 6[illegible] એ પ્યારે ખદેરે ખુદા મેચલ ગદીનેકી તરફ
„ 6[illegible] મૈ ગા આપ કે દર તક જો રસાઇ મેરી.
„ 6[illegible] આવ કરતા હેા આને હું મુજે કરમાદ નબી.
„ 6450 ડબ્બમે સબકી ભલા.
„ 6494/516 અજબ સાને કરીમા હે. કરામાત ૨ દીનકા કાલ. બબ્બ રેકોર્ડનેા સેટ.
„ 6629 ચેા સાલે રાઠોદા સહબ પાસે પાલા.
„ 6606 તુમારે બાપ મોરેલાજ ગોલ્ડફ્રદીન.

૧૦ ઈ ૧ ફોર્ટ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ, ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

અક્ષર ગામના ૨૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

બિસ દુલારી

૫૦. 10254 દેખતા સાથી મારા [illegible]
„ 10170 [illegible]
„ [illegible] મુરલીન નહી - ગેરી ગેાકલ્યાલ [illegible]

મીસ પકવાલ પુતલી

„ [illegible] [illegible]
„ 6431 નહી કુછ ઔર જ બાતબાત મુજે [illegible]
„ 6505 મેરે સામ હી તુ ચેા બાલાલ
„ [illegible] નબી કે સુરત પર [illegible]

મિસ મુન્ની

„ 6512 ખુદા - સામને ઘર [illegible]
„ 6[illegible] લેજન પની [illegible]

અલી હુસેન

„ 6[illegible] [illegible]
„ 6[illegible] પ્યારે આલમદ [illegible]

મોહંમદ બલીલ કવ્વાલ. કાળીદે કાલુ કવ્વાલ

„ [illegible] [illegible]
„ 6[illegible] [illegible]
„ 6[illegible] [illegible]
„ 65[illegible] [illegible]
„ 6[illegible] [illegible]
„ [illegible] [illegible]

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નાનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બકક્ષના

૨૪૨૦ "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાય" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીસને હાલ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બકક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૨૪૧૬ તો બંદિશ કંઈ આલમમે બજ્યા દીપા કબલી વાલેને.
બન્ને રેકોર્ડ સાંભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર બકરામુદ્દીન

૨૬૪ પુન પુન પુન
૨૬૩ મેરા દીલ ન કરું દો પ્રીતમ્બે મોહમ્મદ
૨૬૦ મોહીબ્બો મોહમ્મદ બડી ચીજ હે.

અબ્દુલ અઝીઝ અમે પાર્ટી

૨૨૩૪ અમા અલ્લાહી અલાહ હમ
ઔર યહાં અલ્લાહી અલાહ હમ.
૨૨૩૭ અધેરા ગુજરાન
૨૨૪૪ બરસાસે આવા (ભજાકી)
૨૦૭૪ લામકા નામ હે
૨૧૬૭ બચ બલા (ભજાકી)
૨૨૨૦ નાચે અહમદ બે ફકર.
૨૨૩૫ નાચે નહમદ સોલે આલે.
૨૩૩૦ યદ આયે ખુદા કે મીટારે ને ફનાકા.

ચુડી કવ્વાલ

૧૭૨૦ અમ્મતે: મેરી બીગડીબી સરકાર બના દીજે.
૧૭૪૬ ભજાકીર તો કાંધિયે પલી કમલ્યા.

બાલવી નુર મોહમ્મદ

૧૩૪૧ હજરત કા મોજજા હજરત બાબાર કે બચ્ચોકો સુરજે ના જુદા કરના.
૧૩૯૧ મોજજા દીજલ બોગાર.
૧૩૯૬ મોજજા અંધુકા હજરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૭/-

જરીફ કવ્વાલ

૧૬૭૬ પીનારી પીપરી સુરતવાલે.
૧૭૦૦ ગાકમ્મદ કરે દીલકે આરમા પુરા દો.
૧૭૦૨ બરાબર હવા બાલમમે બદાં રે હરમાને મોહમ્મદ સલલાહ.
૧૭૪૦ બચલા મુજે રોગોસે છુડાલો.

બીબાઉલ્લ એક કવ્વાલ

૨૦૬૬ દીલ જાન સીબા મેરે બદાને બરબીને.
૨૦૬૭ બલાહી બન્ને બુદા કહતે મેરા.
૨૦૭૦ પરસ્ત મોનીદે ૬ બાલમને રનગો બુ.
૨૦૭૬ સુરે બદાયે ખુદા આલમે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૧૬૧ દીલ મેરા મેરા લે ગયા.
૨૧૬૦ નીબાયે ગુલબા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyaaan Savitry, Pavalar Pararabiahalam, Vera-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
179 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોકીઠ પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. A M PATEL)

202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર

અમો આપનોના ઓરડર ખાસ ધ્યાનમાં રાખી સારો માલ F.O.D. થી રવાનીએ આપીશું.

79 PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent.

103, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર અને કમીશન એજંટ,

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને બધ-ફીટ સ્વાસ્થનો હિસાબ બાબે બતાવી આપશે.

ફાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.

'Phone 2967. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

	મીતી	વૉર				સુરોદય	સુરાસ્ત
	૧૯૩૭	૧૯૮૩				કલાક મીનીટ	કલાક મીનીટ
	ફેબ્રુવારી	વીર					
શુક્ર	૫	વદી	૯			૫	૬
શની	૬	,,	૧૦			૫	૬
રવા	૭	,,	૧૧	૪		૫	૬
સોમ	૮	,,	૧૨	૨૫	૬	૫	૬
મંગળ	૯	,,	૧૩	૨૬		૫	૬
બુધ	૧૦		૧૪	૨૭		૫	૬
ગુરુ	૧૧	,,	૧૫	૨૮		૫	૬

Printed and published for Manilal Maganlal Desai, by Chhaganlal Gandhi, Phoenix, Natal.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેકોર્ડોગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી હિફાયત ભાવે મળી શકશે.

Leg Press Harmonium
Double Reed From £9-18-0.

અમારેત્યાં દરેક જાતની ટકીન, ગ્રામોફોન રેકોર્ડોના કીપમેન્ટ નીયમીત આવે છે.

માલમને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાય કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ગ્રાહકોને માલ કાળજીથી બ્યાન કેલમાં આવે છે.
ઓર્ડર આવી
માલી રહી જશો.

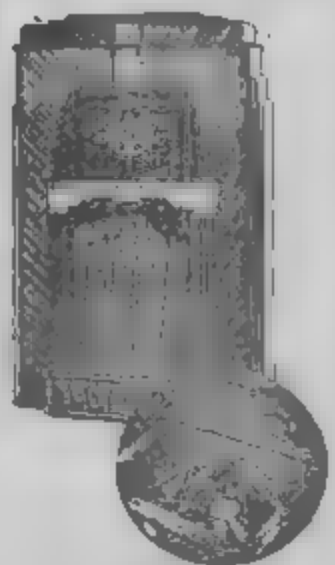

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6.
Double Reed From £3-3-0.

Tablas From 22/6.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 15 Valve
From £45-0-0.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
,, 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—
ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે
તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

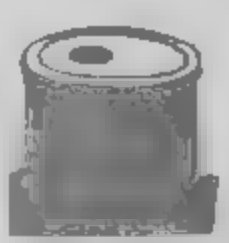
આગે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ દુનણા છેલ્લા અર્વાચીના નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી મેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે
લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

ખાસ દીવાળીના ગ્રાહકોમાં બહોળો ઘરાકો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો માલ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

				શી.	પ.
મહાભારત, નંગ ૬			કીંમત	૬૨	૦
પૃથ્વીરાજ					
ગીતાજ	,,	૮	,,	૨૭	૬
કૃષ્ણ રૂક્ષ્મ	,,	૬	,,	૪૪	૦
નળ દમયંતી	,,	૫	,,	૧૭	૬
કાનગીર કર્ણ	,,	૫	,,	૧૭	૬
સં. સાંદલીદ	,,	૫	,,	૧૭	૬
મહારાણા પ્રતાપ	,,	૫	,,	૧૭	૬
ઘરમાં પ્રભુ	,,	૨	,,	૮	૬
ગુણવંતી	,,	૩	,,	૧૦	૬
ભુલકડો					
અરબાર	,,	૩	,,	૧૦	૬
રાણકદેવી	,,	૩	,,	૧૦	૬
સકુન્તલા	,,	૪	,,	૧૨	૦
ધ્રુવ દેવ	,,	૪	,,	૧૨	૦

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.
સઘળા અક્ષરા અતે મફો.

કોરી એકની કીમત પા. ૧–૩–૦ થી

પા. ૩–૧૩–૦ થી

ગ્રામોફોન પા. ૧–૨ ૭ થી પા. ૮–૮–૦

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જેવા કે

માસ્તર ભલુભાઇ. આર્યુંદજી (કાઠીયાવાડ કુબુતર), કેવલલાલ (કપાતર), ચીમનલાલ. માસ્ટર ખુલીઆ. ત્રીકમ. માસ્ટર શામળ, ઉમાશકી, માસ્ટર વસંત, માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરતા, મજબુત અને ટકાઉ. વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકલ્કમ્સ કલુહના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન જાતની રોલ બેરીંગની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાગોમાં બહોળો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંઓનું રીપેરીંગ કામ જાતી રેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drums just arrived in Tamil, Hindustani, Gujerati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 7—Vol XXXV Friday, February 12th, 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence

THE CHIEF VALUE OF HINDUISM

"UNITY of ALL life is a proposition of Hinduism which connotes salvation not to human beings alone but says that it is possible for all God's creatures. It may be said that it is not possible, we brought the knowledge of sin with us. But that does not make man the Lord of creation. It makes him the servant of God's creation. Now when we talk of the brotherhood of man we say there and feel that all other creatures are there to minister to [illegible]. But Hinduism excludes all exploitation. [illegible] Life but certainly the supremacy of the [illegible]. You will say, is the antithesis of the position of the modern reader which says Increase your wants. Those who do not accept think that increase of wants means increase of knowledge which can make us [illegible] better. On the contrary Hinduism says our knowledge not increase of wants but these happen only [illegible] Universal Self."

—MAHATMA GANDHI.

હિંદુધર્મની ખરી મહત્તા

"જગતમાંની એકતા એ હિંદુ ધર્મની વિશેષતા છે. હિંદુધર્મ કહે છે કે ફક્ત મનુષ્યોને જ મુક્તિ મળે એવું નથી. પ્રભુની સર્વસૃષ્ટિને એની પ્રાપ્તિમાં મદદ કરે છે. અમુકને કદાચ એવો ઈલ્કાર કરવો પડે કે એ શક્ય નથી, કેમકે આપણે પાપનું જ્ઞાન સાથે લાવ્યા છીએ. પણ એથી માણસ સૃષ્ટિનો રાજા થઈ જતો નથી. એથી તો એ પ્રભુની સૃષ્ટિનો સેવક બને છે. હવે જ્યારે આપણે માનવી બંધુત્વની વાત કરીએ છીએ ત્યારે ત્યાં આટલો ખ્યાલ રહેલો હોય છે, અને આપણને ખાત્રી છે કે બીજા બધા જીવો માણસના ઉપયોગાર્થે સર્જાયેલા છે. પણ જે ઉપભોગનો વિચાર હિંદુધર્મે સ્વીકાર્ય ગણેલો છે. પ્રયોગાત્મક નામે આ વિશ્વના સાધનોને માણસ ખંડશો ત્યાં સુધી એટલો ઓછો છે, પણ જો આદર્શ એટલો વિશાળ છે કે વિશ્વ માણસની હાજરતાપર તો અંકુશ મુકાયલ છે. તમે જેકોને ન ખપ્પર પરંતુ આધુનિક સુધારાથી વિરુદ્ધ છે. એ સુધારો તો કહે છે કે વિજ્ઞાન હાજરતા વધારો.' જે લોકો વિજ્ઞાનમાં માને છે તેઓ માને છે કે હાજરતો વધારવાથી જ્ઞાન વધે છે ને એ જ્ઞાન દ્વારા આપણે આખરે સાચી રીતે સમગ્ર સૃષ્ટિને જીતીએ. એથી ઊલટું હિંદુધર્મ ઇચ્છાનિગ્રહ અને હાજરતાના વધારાને બદલે ઘટાડા ઉપર ભાર મૂકે છે અને પરમાત્મપ્રાપ્તિ માટેના આત્મવિકાસનો અનિવાર્ય ઉપાય ગણે છે."

—મહાત્મા ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી આપવામાં આવે છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગરાહોને વિનંતિ છે કે અહીંના ફોરવેર્ડીંગ એજન્સીના પગારના રેટસેટેશન ફોર્મ તાકીદે ભરીને દરખાસ્તની બેઠ ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Can.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો આખા તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, દેશી દવાઓના વસાણા, હંમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે. ઈન્ડિયા, જાપાન અને યુરોપનું સતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ, કોટ, પાટલુન, ખમીસો, અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશ કીફાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત અંગાર્થી ખાત્રી કરશો.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No 008.

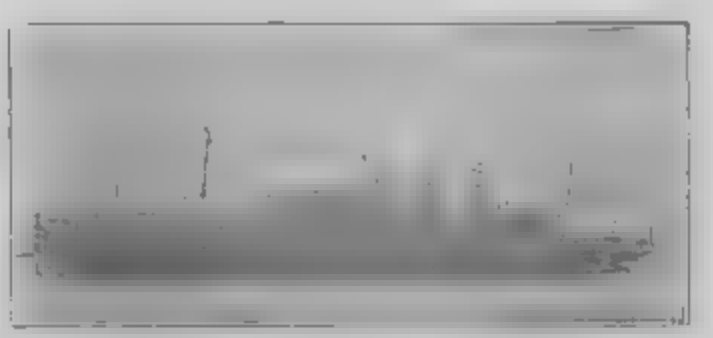
B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(ઉપર બેરાથી)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦,

૨૬
(ઉપર બેરાથી)
પાઉંડ ૯–૭–૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(ફરીયાવાલ) પા. ૬–૧૮–૬.

હીંદુ વીશી
પા. ૨–૮–૦.
અને
ફરીયાવાલ પા. ૫–૮–૦.

ફેબ્રુઆરી તા. ૧૫ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ હવાઓએ પોતાના ફાયદા પોતાજ અને સ્ટીમરનું નામ લખી, પોર્ટ સ્ટરલનું બરાબર ભરવું અને જ્યાં ઘરે જીતા રેલ્વે ટીકીટનું ફાયદો લીધા પોર્ટ ઉપર પહોંચવાં કરવા જણાવવું

દરેક જાતિ ઉતારાને પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. અહારગામવાળા ગાહકોને અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલવા થશે.

સ્ટીમરને બરાબર ૧૬ કલાક અમારી ઓફીસ બીજે બંધ છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળોઃ

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
નબળાઈ—નાહતની બરબાદ
અઠવાડિક રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓના બધારોગમાં
બરાબર લાભ કરતા
દરેક ઘરમાં રાખવા જોઇએ.

સારી શક્તિનો સુંદર કરવા
ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી

શક્તિની અપૂર્વ કળા
આજથી અજમાવવા ભોળા

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઇ,
જોબરસેલ ફ્રુટ મરચાંટ,
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ સુનીપલના પોર્ટ પર
બારમાં C. O. D. થી માલ મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254 31, Short St Durban.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ માલ મોકલીએ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. સંપર્ક:—
P. O. Box 842 129 Victoria St Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS: "GIDMALCO." P. O. Box 5169.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES: KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET.

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોકસ ૫૧૬૯.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

બ્રાંચો:	કેવલરામ્સ,	::	::	::	ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
	જાપાનીઝ વેરહાઉસ,	::	::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જાપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે બાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માણસ, મહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દર્દોપર નિષ્ફળ અકસ્માન સ્નો લગાડવાથી કંઈક આપી જલદી આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency.
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

ઇ. એસ. પાટણવાલા. મુંબઈ ૩.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

In South African, Canadian and Australian Apples

—also—

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મોકલનાર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેના સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

ફોનના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાગપુર અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 756. 19, Cross St. Durban.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુરવેદિક દવાઓની સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ ખાસ મળે છે:

રોનીક અકસીર બદન ગોળીઓ—મુલ્ય, ચાંદી, અમ્બર, પોલાદ વિગેરે કીમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે ચાહે છે. કમતાકાતી દૂર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ડબ્બી ૧ની પા. ૧–૧૦–૬,

વરમનની "બી" અકસીર રેમેડી—આ ગોળી હરસ, મસા, કે બવાસીરના બંધમાં સપડાએલાને ઉગારે છે.

કીંમત પા. ૧–૧–૬.

તીલાઝમ અકસીરે આઝમ—બેહદ પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અત્રે કરી શકાય નહીં.

કીંમત શી. ૧૨–૬,

બીજા દરદો: બ્લડ પ્રેસાળ, પરમેટ, ખુનો દમ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછાવો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist

382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIN Watches.

Large stock of Indian and European jewellerie always on hand

Importers of MOHINI FLUTE Harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street. Durban. 'Phone 21258.

કીટીંગસ

પાવડર

ઘી, ઉધાર, આકડા, વંડા, માખી, સઘળા જંતુઓને

નાબુદ કરે છે.

બીજીશ બનાવટ. ફકત શીશામાં વેચાય છે.

'Phone 24350. Tel. Add. "Nartisa."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

country orders executed at lowest Market prices.

special attention given to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE,

(INDIAN PAWNBROKER.)

112, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

NEW-PROCESS

Mobiloil

GIVES LONGER LIFE TO YOUR ENGINE

The New-Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ

મોબીલઓઇલ

તમારાં એંજીનને વધારે

લાંબુ આયુષ્ય

આપનારૂં છે.

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

SOUTH AFRICAN LIBRARY

INDIAN OPINION

founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 7.—Vol. XXXV. Friday, February 12th, 1937.

NOTES AND NEWS

The Late Mr. M. B. Maharaj

IT is with deep regret that we have to record the sad death of Mr Matabadal Beethaser Maharaj, which took place at the King Edward Hospital, Durban, on Wednesday, February 3, at the age of 54. Mr Maharaj, in his early days, was a leading personality among the Hindustani section of the Indian community. His name is recorded in the early history of Indians in South Africa, in every phase of public life from 1906 to 1924. He was one of the prominent figures on the platform, and in many a deputation to the Government on the Indian question. He was an educationist, a merchant, a journalist and a public worker. In 1917-18 Mr. Maharaj was connected with *Dharma Vir*, a journal published in Hindustani, and, later, with the assistance and co-operation of the late Mr. G. D. Lalla and other enthusiasts, he started *Swaraj*, a journal in English, the special annual number of which contained messages from prominent leaders in India. Mr. Maharaj had the talent and the enthusiasm but lacked in finance and, owing to poor support from the public, these projects were, unfortunately, short-lived. Mr. Maharaj was a contributor to the daily newspapers and an occasional contributor to INDIAN OPINION under the name "Ghussmasoor" which made him known to all his friends by that name. Mr. Maharaj was a successful businessman and held a respectable position as a merchant. But, as fate would have it, he suffered a loss and his later years were unfortunately spent in great depression. Mr Maharaj had great devotion for Mahatma Gandhi and was one of the active workers under his and Mr. H. S. L. Polak's leadership. Mr M. B. Maharaj has rendered willing service to INDIAN OPINION, off and on, whenever his services were required and was continuously on INDIAN OPINION staff for the last three and a half years. The late Mr. Maharaj leaves behind him a widow and several little children to mourn the loss of their only breadwinner. We regret to learn that they are in poor circumstances. We do not think it would be too much to suggest that it would be a humanitarian act if, in recognition of the past services of the late Mr. M. B. Maharaj a fund were to be made in aid of his widow and children. We would appeal to the Hindustani section in particular and the Indian community in general, to contribute to this fund. All contributions should be sent to the Manager, INDIAN OPINION, Phoenix, Natal, the receipt of which will be acknowledged in these columns. In appreciation of the services of Mr. Maharaj to INDIAN OPINION we commence this fund by contributing £5. Will other well-wishers please follow suit?

The Late Mr. M. B. Maharaj

Proposed Amendments To Slums Act

The Slums Act Amendment Bill, of which the Minister of Public Health, Mr Stuttaford, gave notice last Friday, says the Capetown correspondent of the *Rand Daily Mail*, is an attempt to remove some of the difficulties experienced by municipalities in the working of the Act of 1934. Last year a conference was held between the Central Housing Board and the Government (represented by the Minister and the Secretary for Public Health, Sir Edward Thornton), the larger local authorities and the central municipal executive. The conference discussed the working of the Act and the policy of the Government in regard to housing. Municipal representatives suggested a number of minor amendments to the Act, which, it was hoped, would make it work more smoothly, and these have now been embodied in the Bill.

Will our leaders concentrate on this important question and make representations to the Minister that the object of the Slums Act should be to clear the slums and not the slum dwellers as is proposed to be done by the Municipalities? They will, in that case, have rendered much greater service to the community, especially the poorer section, than by shedding crocodile tears over the mixed marriages Bill.

Sub-Economic Housing Scheme

The Finance Committee of the Maritzburg City Council has considered the question of recommending to the Council that the erection of additional buildings for Indians and Natives and the application for loans with which to do so be approved in principle. This question has arisen in connection with a sub-economic housing scheme under which the Slum Committee recommends the building of 200 houses at a cost of about £200 each.

Indian Opinion

FRIDAY, FEBRUARY 12TH, 1937

Shed All Hypocricy!

In our previous issues we referred to the growing disabilities of the Indian community in the Transvaal and Natal under the Transvaal Asiatic Land Tenure Act and the Natal Act. We referred to the anti-Asiatic endeavours to restrict the trading rights of Asiatics and to prohibit Asiatics from employing Europeans in their businesses. The recommendations of the Transvaal Asiatic Land Tenure Act Commission are strongly opposed by various Municipalities such as Roodepoort-Maraisburg, Krugersdorp and Springs, where public meetings have been held by Europeans and deputations have been sent to the Minister. In addition to this the Marketing Bill is causing great anxiety among the poor Indian farmers and market gardeners who have so long been carrying on undisturbed, at least, their occupation in life, but are now in danger of being surrounded by restrictions which might cause even that modest means of livelihood to be taken away from them.

We would like to know what, in the circumstances, the Congress, the only organisation recognised by the Government of India, and what the Government of India itself doing, through its Agency in this country, to safeguard the rights of Indians. Sometime ago a banquet was given by the Transvaal Indian Congress to a Government official, the object of which we have not known anything about. Not a word of protest is known to have been raised by that body, though we hear that Britain's Dominion status and even Dominion Township and even Dominion might, in the very near future, be feared of their Asiatic residents. A deputation did, indeed, wait up to Capetown when the interests of the well-to-do Indians were jeopardised under the Transvaal Asiatic Land Tenure Act, accompanied by certain officials of the Congress, whose condemnation of that Act or of the obnoxious measure establishing the principle of segregation, is not to be found in its minutes, and left away with the principle for which the community always stood, for paltry material gains, by the protection of property interests afforded to a few individuals. The result is that their poorer brethren, who cannot afford to become property owners, are suffering untold hardships under rack-renting landlords.

And, pray, what is the Agency doing? The Bombay correspondent of the *Sunday Express* states that influential quarters consider that the Indian Government should take more interest in the affairs of Indians residing in South Africa than has been the case in the past. Indeed, if we have heard anything about that office it has been that Mr. Moodley, a clerk in that office, was alleged to have attempted to poison the acting Agent-General and his staff and while he was out on bail, pending his trial, committed suicide. The office of the Agent-General did, at least, owe the public a clear statement on the subject in view of the fact that there were two versions, one, that Mr. Moodley attempted to poison the Acting Agent-General, and the other, that he attempted to administer some Native drug which was not actually poison. We do not wish to cast any reflection on the office of the Agency in this respect but such a tragic happening in a high office should, in our opinion, not have been buried without a proper statement. This is, however, by the way. We have not known in what respects the office of the Agent-General has been of advantage to the community during these troublous times. Of course, we do not expect the Agent-General to deal with individual cases. His work is to intervene in matters of principle and to see that the honour of India is safeguarded. To this, we know, an answer will readily be flung at us. We are told the Agent-General, with the co-operation of the present Congress officials, is vehemently opposing the mixed marriages Bill, which is considered by those opposing it to be merely a link in the chain of segregation. We are sorry to have to say that we still adhere to the views we have already expressed in these columns on the subject. We utterly fail to see cause for so much perturbation over the Bill. In furtherance of our arguments we would say that, while we have always been fighting for equal rights and equal opportunities and even for social equality with the Europeans, we have never asked for the right of inter-marrying. And, if Europeans have had the one fear in giving social equality to Indians, it has been the fear of inter-marriages resulting from such equality. If we are quite honest why should we resent a measure prohibiting such marriages. We are amazed at the great anxiety shown by our opponents, as though, by this Bill, the very heavens were going to fall down upon them. If our opponents really believe, as they profess to do, that we should preserve the purity of our race, we are unable to see any sense in their objecting to the prohibition of mixed marriages. If we are not utter hypocrites we should readily concede to the anti-Asiatics this safeguarding measure and not waste time over imaginary grievances. We should concentrate on the real issues that vitally affect the Indian community in South Africa and which not only go to ignominise Indians as pariahs but will eventually bring about their extinction.

No matter what may be said otherwise, we make bold to say that in expressing the above views we are voicing the sentiments of a large section of our people in this country. But, even though we may be solitary, we are thoroughly satisfied that we have said what we sincerely believe to be true and in the best interests of our people. If we truly believe that the honour of our Mother-country has been injured, as it surely is, by worse measures than the mixed marriages Bill, it is high time that we shed all hypocrisy and girded up our loins to fight, not by words, but by deeds, a united people considering no sacrifice to be too great in doing so. If the present leaders feel that they are too weak to lead their people they should cease to continue to act irresponsibly on their own. They should convene a meeting of all the leading men to seriously consider, in collaboration with the Agent-General, the future line of action.

THE PATH TO FREEDOM

MAHATMA GANDHI ON THE VALUE OF SPINNING

IN a powerful speech at the exhibition grounds at Faizpur on December 27, Mahatma Gandhi declared: "We have lost our independence step by step, firstly, through our loss of the art of spinning. Show me some way through which we can get independence and I won't lay stress on it. We have lost independence through leaving out spinning and we will win it by reviving it."

Political Situation

Referring to the political situation in the country, Mahatma Gandhi said: "It is not a big thing for 35 crores of Indians to throw stones at a few thousands of Britishers in the country. But God won't be pleased by this. We are Satyagrahis. I am filled with the same strength as I possess before. I assure you of this. Show me the way and I am prepared to go to jail again. I am prepared to be hung. I feel the same about Pandit Jawaharlal. I am not sitting in a waiting room and saying this. I am declaring it in an open meeting where there are press representatives who could convey it, if necessary, to the proper quarters. If you do all I want you to do, Lord Linlithgow will say: 'I was wrong. I thought you people were incapable, but I have to admit now, we both here will go back by the next steamer.' We will then say to Lord Linlithgow and the Britishers: 'Why go? India is big enough to accommodate you and many more like you. That is my Swaraj. I see a perfect vision of India under such Swaraj.' I had said that through spinning you could win Swaraj. People thought it was sheer madness to say so. After experience of those seven years I realize, and the country would have realized, that it was not madness. We have declared that no outside power can rule us and it must be our own Government. All of us should be happy. None should starve. Getting a piece of bread alone is not happiness. Happiness involves getting all the things necessary for living comfortably. After independence our men and women should be beautifully clothed. You will be surprised to see from the exhibition how in olden days *Khadi* was prepared and worn. We must improve our economic conditions side by side with improving our political conditions. India should have a home-made constitution and not a constitution imposed from outside. Countries in the world have their own systems of Government. Whom shall we follow? My conception of freedom is essentially Indian. If you ask me what the system of Indian government would be in future, I can't say it now. Many might say that I am not saying anything new. This land does not belong to anyone in particular. It belongs to Gopal—Gopal Neither zamindars nor millowners nor anybody else can say that it is purely theirs. This has been told to us by our own old sages.

Social And Moral Questions

"Apart from politics and economics, there are two other things which we should attend to—social and moral questions.

"We should perfect them also. We have to develop them in this country and not follow others. Our approach to this question must be legitimate and non-violent. When you say you believe in God something religious comes into it. Even if everything goes and the world is destroyed one thing will remain and that is truth. In the *dharma* of my conception there is no place for quarrels between Hindus and Mussalmans and Sikhs and Mussalmans. I am talking about *dharma* which is above all this and without which nothing is possible. It is our duty to believe in that power which rules our destinies, without which nothing can move. According to me, if you perfect this we will get Swaraj, Poorna Swaraj, and Ram Raj."

Parliamentary Programme

Referring to the Congress parliamentary activities, Mahatma Gandhi said: "For the parliamentary programme only a few are required. Only a few hundreds need attend to it. Those going to the Legislatures are our servants. It is our duty to give them an order. The most that we can do for them is to cast our votes in their favour since they are Congressmen. I don't know how many of you have votes, but I may tell you that I have no vote. The Government will ask me if I was sentenced to six years, I will say yes and they will not include me in the voters list. I would like to know whether you would like me to join and work for three and half crores of voters or for the remaining 31½ crores of people without the vote." Here Mahatma Gandhi paused for an answer to his question and the answer came from many around him: 'We want you to work for the 31½ crores.'

Disbelief In Legislatures

Mahatma Gandhi proceeded: "You know better how many of the three and half crores can get into the Legislatures. Only a few hundreds. Every one seems to be anxious to go. There seems to be a regular competition as to who should go there. I have heard that there are disputes in certain provinces. I have been told of dissatisfaction among many Congressmen regarding the parliamentary programme. What is there to quarrel about? I do not see anything in it. Those who enjoy the Ministries in the name of the Congress will have to carry out the [illegible] of the Congress. [illegible] to leave the [illegible]. But I still hold that nothing can be got from the legislatures.

Ordinance Rule

Continuing, Mahatma Gandhi said: "There is ordinance rule [illegible] and somebody else [illegible] inside the Congress. [illegible] the Congress and follow the Congress and work in the name of the Congress will have to implicitly carry out the directions given [illegible] gress. What did Pandit Jawaharlal at Lucknow? He [illegible] would mount the scaffold [illegible] his face if that was [illegible] Congress to labour. I am very much out of that. What can you get by entering the Legislatures? I hear it is possible that Mr. Subhas Chandra Bose may be released from detention [illegible] of verdicts for it."

Freedom Through Spinning

"We have lost our freedom [illegible] step. It began [illegible] giving up spinning. I do not blame the Britisher for it. We gave up [illegible] and began importing cloth from Lancashire, where not a single piece of cloth was being produced before. I maintain that we can get our freedom the [illegible] Is there anyone who can [illegible] way consistent with our principles of non-violence and truth by which we can win back our freedom? If I am convinced that the method you [illegible] consistent with the principles of truth and non-violence I am to-day prepared to publicly state that I was a fool and now and I shall leave off smoking, and I will no longer lay any stress on it and I shall become a slave to the person who shows me the method. But so far no one has come forward with any new method. We have lost independence through giving up spinning and we shall win it back through spinning. If we have lost our freedom the responsibility for it is more ours than the Britishers'. Since the East India Company landed in India unemployment has consistently grown and we have become so lethargic that many think that it is our right to be unemployed. If we stick to the principles of truth and non-violence, the only way to [illegible] the unemployed can earn their living is by spinning and not by selling toddy or

opium. I am confident that if every Indian realises the importance of spinning and *khadi* then Swaraj will be at our doors. There will no longer be any need for the parliamentary programme."

Communal Relations

Referring to the relations between Hindus and Musalmans he deplored the recent happenings in Bombay. He said: "What is it that you have been seeing about the relationship between the two? Go to Bombay and you will see the Satan Raj there. I gave a programme for Hindu-Muslim unity. Has it been achieved in full? I gave you a programme for the removal of untouchability. I wanted caste Hindus to remove from their brains the very idea of untouchability. Have they done it? Of course recently the young ruler of Travancore had lifted the ban on Harijans. It was certainly praiseworthy, but what about caste Hindus all over the country? I had asked students to leave schools and colleges and I had asked lawyers to leave law courts and legislators the Councils. Have you carried out these? Then I gave you in simple language a dynamic programme. I am asked why I, who was always opposed to Council entry programme, blessed it in 1934 both at Ranchi and at Patna. I am a realist and I thought as a realist it was necessary for me to bless the Council-entry programme then."

Mahatma Gandhi, explaining the importance of *charka*, said that it was the sun of the solar system and the village industries were the planets.

Concluding Mahatma Gandhi said, "I do not know whether I will be able to meet you and address you next year. Not that I am on my death-bed, but I am nearer death than many of you, and one cannot say what will happen during the next year."

HOSTILE SOUTH AFRICA

Commenting on the position of Indians in South Africa *The Hindu* (Madras) writes as follows under the above heading:—

The Indian National Congress has once again expressed its sympathy with the plight of Indians overseas and its grave concern for their future welfare and reiterated its view that, until India comes into her own, she will be helpless in compelling other countries to be fair to her nationals settled abroad. Generally speaking, in most of the countries where the problem exists, it cannot be said that the position has improved. On the contrary, there has been deterioration which calls for strenuous action on the part of the Government of India. The report of the Agent-General in South Africa for 1935, a belated public item which can only have a certain amount of historical value, records very little progress so far as Indians in the Union are concerned. A few minor concessions have been made. For instance, a small grant has been given for the purpose of technical education. Indian children have been brought under the scheme of supply of milk to children in primary schools. A sum not exceeding Rs. 5,000 per annum has been set apart for providing old age pensions for Indians. Assurances have been given that the Slums Act, what is called the civilised labour policy intended to provide work for the "poor Whites," and the Rural Dealers' Licensing Law Amendment Ordinance, will be so worked as not to affect Indians prejudicially. But the major grievances remain unredressed. The Agent-General is of the view that the Feetham Commission's recommendations in regard to the Asiatic Land Tenure Act are fair and just, within the terms of reference, but he himself has sounded a warning as regards the future working of that obnoxious legislation. In the absence of a right to own property, Indians, he says, would have no remedy against exploitation in the form of rack-renting. He again doubts whether, in exempted areas, there is adequate provision for extension. In non-exempted areas, there is no guarantee against the exactions of landlords or against difficulties in obtaining trading licences. Further, the position of Asiatic companies which acquired immovable property before 1932 "was far from satisfactory." The result of the Act is that Indians in the proclaimed areas stand to lose valuable property rights, besides being subject to the humiliation of being segregated. In sheer self-defence Indians cannot but continue to oppose the Act, in spite of Mr. Holmeyr's satisfaction as regards that legislation and the Agent-General's somewhat surprising attitude of complacence. A writer in the *Manchester Guardian* has described how the colour bar has already resulted in bringing about grave unemployment among Indians in urban areas. It is the settled policy of the Government in the Department of Labour to insist that every industry should employ a certain proportion of European labour, that there should be a minimum wage and that the grant of protection under the customs tariff shall depend on the employment of a certain fixed proportion of European workers. The correspondent further says that the resources of the Department of Labour and of the Government generally "are used without hesitation to close avenues of employment for non-Europeans in the towns in order to make sure of ample opportunities for European workers." As a consequence, Indians have been sent out of the railways and organised industries. The situation is indeed very grave. Indians possess no political rights and such rights of franchise as they enjoyed at one time have now been completely taken away. As INDIAN OPINION observes, the Transvaal Asiatic Land Tenure Act, the Slums Act and the Sugar Act are being applied to restrict the rights of Indians to trade and reside. Further, municipalities and the leading political parties have all adopted resolutions that Indians should not be allowed to trade with Europeans, that they should not be allowed to reside in European localities, that they should not be allowed to acquire ownership of land and that all the avenues whereby they are able to do so should be closed by means of legislation, that Indians should not be allowed to employ European women, and that Europeans should not be given subordinate positions to Indians in any field of employment. As the *Manchester Guardian* observes commenting upon the "Goodwill Tour of the south African Parliamentary Delegation in India. "Undoubtedly much goodwill was needed before Indians could come to feel that South Africa was not actively hostile to them, both individually and still more as members of a sister-Dominion!"

——101——

"Joy Of Being Free"

"Think of the joy of being a free man in a free country, the equal of other civilized men; of breathing—an India at last purged of the poisonous atmosphere of coercion; of knowing that liberty of person and safety of property cannot be touched save by open trial, that one cannot become a criminal unconsciously, and at the whim of an Executive, shrouded in darkness, that one enjoys the ordinary liberty of a civilised human being in a country ruled by law alone, uninterfered with by arbitrary Executive Orders. That security can only come to us with Home Rule.—MRS. ANNIE BESANT."

BIRTH-CONTROL THROUGH SELF-CONTROL

By
MAHATMA GANDHI In "Harijan"

THE following letter has been lying on my file for a considerable time

"The craze for birth control is today sweeping all over the world, and India is no exception. I have been closely following your articles in support of self-control in which I believe. Recently a 'Birth Control League' has been started in Ahmedabad. It advocates the use of modern contraceptive appliances to enable men and women to practise unlimited self-indulgence with impunity.

"It seems to me strange that good people who have themselves attained the afternoon of their life should favour a movement which must result in the vitality of the whole race being undermined. How one wishes that instead of a 'Birth Control League' these friends had set up a 'Self Control League' for realising their goal. I would ask you, when you visit Gujarat, to take up this matter and show the light to the women of Gujarat.

"Our doctors and *vaidyas* today seem to fight shy of taking their stand on self-control for fear of losing their bread. They do not seem to realize that if the now-tangled craze is left to pursue its course unchecked it will inevitably lead society into the abyss of self-destruction. Only a timely adoption of the sovereign remedy of self-control can save it from a certain doom. A wide-spread use of contraceptives will and can only result in plunging the country into an orgy of self-indulgence and abuse, with the inevitable consequences of endless disease and misery."

I did not get any chance, during my recent brief visit to Ahmedabad, to take up the suggestion of this friend, but it is well-known that I hold strongly to the views attributed to me. Wherever contraceptive practices have taken root they have let loose a host of evils which even he who runs can see. But birth control enthusiasts fail to recognise this fact because they hold indulgence to be in itself good and have persuaded themselves that the spread of birth control methods is mentally desirable.

I am afraid my correspondent has been led into exaggeration when he says that the Ahmedabad League advocates the use of modern contraceptive appliances to enable men and women to practise unlimited self-indulgence with impunity. But whatever the good motives of the promoters of the said league might be, their activity can only result in an aggravation of the evil of self-indulgence. For, as sure as water runs down hill, the use of contraceptives must result in the down-hill path of self-indulgence.

Similarly my correspondent also seems to have done an injustice to the doctors and *vaidyas* when he ascribes their failure to inculcate self-control purely to a fear of losing their bread. The fact is that the medical profession have so far regarded the subject of self control as being outside their purview But there are gathering signs of a coming healthy change in their outlook. The goal that the medical science has set before itself is the discovery of the cause and the cure of disease. An honest pursuit of that goal is bound at last to bring it up against self-indulgence and lack of self discipline as the prime cause of many diseases. For, with the advance of knowledge and insight, society is bound to insist more and more on prevention of disease by the removal of the root causes, rather than its cure alone. Complete eradication of disease is an utter impossibility unless the people learn to observe the elementary rule of self-discipline. The fact is so obvious that its recognition cannot be long delayed, and with its recognition will come greater emphasis on the part of the medical profession on self-discipline and self-control as a factor in a healthful existence. The Birth Control League of Ahmedabad should understand that spread of contraceptive knowledge and practice can only aid the growth of self-indulgence and abuse and its inevitable concomitants, misery and disease. I would, therefore, humbly suggest to the promoters of the said league that if they will only utilize their time and energy to study deeply the evils of self-indulgence and inculcate upon the women the necessity and untoldness of practising self-control as a means of attaining birth control, they will find that they have discovered the best and quickest method of realizing their goal.

A SUCCESSFUL LICENSING APPEAL

ON Thursday night, Feb. 4, the Estcourt Town Council sat in the Council Chamber to hear an appeal, from the decision of the Licensing Officer, of Mr. Mahomed Ebrahim Hadjejee in respect of an application for a certificate of approval to the renewal of a general dealer's licence to December 31, 1937, for a business carried on under the style of The Estcourt Trading Store, of which the applicant is the registered owner. The store was formerly known as Pinto's Store.

Applicant applied for a licence on May 9, 1936, and the records disclosed that the application was heard on June 11, 1936, and refused by the Licensing Officer. The applicant brought the matter to the Council on appeal on July 10, 1936, when the Board granted the licence on condition that certain alterations were to be made to the premises before December 31, 1936.

On August 17 the applicant submitted plans for the alterations, but the Council was not satisfied and rejected the plans. On August 31 applicant submitted further plans, but the Council was still not satisfied and a sub-committee was appointed to visit the premises and point out what was actually required. Applicant was then advised by his contractors that it would be inadvisable to proceed with the alterations as the building, being built mostly of green brick, would not stand them Applicant thereupon decided to erect an entirely new building and on October 3 submitted new plans for an entirely new building, which plans were approved and passed by the Council. No move has been made to erect the new building other than obtaining a tender, which was not accepted, but Mr. Hadjejee asked for an extension of time to complete the new building

The Licensing Officer held that by reason of the condition imposed by the Council in respect of the alterations to the old building not having been carried out by December 31, the licence lapsed on that date and that he was not empowered to grant a renewal of the licence, thereby setting aside the Council's condition.

The Licensing Officer also contended that a condition imposed on a new licence could not be imposed by him on a renewal.

Mr. T. Hallett appeared for the applicant and contended that there was no wilful failure on the part of the applicant to comply with the conditions laid down by the Council.

The Board retired in Committee and on resuming the Mayor, Mr. A. H. Doig, announced that the appeal would be upheld and the renewal granted subject to the condition that the new building be completed by July 31, 1937. Should the new building be not completed by July 31, 1937, the licence shall be cancelled.

South African News In Brief

C. B. & Settlers Indian Association

A PROTEST mass meeting under the auspices of the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg branch) will be held on Sunday, February 14, at 2.30 p.m. sharp, at the H.Y.M.A. Main Hall, corner Church and William Streets, Maritzburg, to protest against the Marketing Bill now before the Parliament, Mr. [illegible] Maritzburg City Council's Seat [illegible], and the Mixed Marriages Bill. Advocate A. Christopher, President of the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Durban) will address the gathering. The Indian community are earnestly requested to attend and to record their emphatic protest.

Colonel Saves 50 Indians From Flood

The lives of more than 50 Indians living in barracks on the banks of the Umsindusi (Maritzburg) were saved on Saturday night by a warning given by Colonel [illegible], who lives on the outskirts of the city. [illegible] the flood was coming [illegible] the result of a cloudburst. An hour after Colonel Royston had telephoned the warning to the police, the household articles of the Indians living in the barracks were floating in six feet of water.

Aliens In South Africa

Seven hundred applications were considered by the Immigration Selection Board at its first meeting in Capetown on Tuesday. These applications are from aliens within the Union on temporary permits [illegible] Southern and Southern Rhodesia and Portuguese East Africa. Most of the Union aliens who are seeking permission to remain in the country arrived before the Aliens Bill became law, but their applications will be considered in the light of the new legislation. It is considered that the work which will fall to the new Board will occupy its attention for at least one full day every week. This does not mean that a rush of applications is expected. On the contrary, the stringency of the regulations is likely to result in a decrease.

Police Commission's Tour

The Police Commission of Inquiry, after finishing its tour of the Cape on March 2 at Queenstown, will come on to the Transkei Territories, arriving at Umtata on March 4, and staying there until the 6th. It will go to Kokstad, at the Commissioner's from March 8 to 10. The persons of the district will, it is understood, through the East Griqualand [illegible] Congress), make representations personally in connection with [illegible] of Natal sittings are [illegible] March 11 to 15; Durban, March [illegible]

New Judge In The Transvaal

A message from the *Natal Advertiser's* correspondent at Capetown states that Mr. Justice N. J. de Wet, of the Transvaal Provincial Division of the Supreme Court, is to be appointed to the Appellate Division in Bloemfontein. The vacancy was created by the death of Sir John Wessels, who was succeeded by Mr Justice J. S. Curlewis. The appointment of Mr. Justice de Wet will create a vacancy on the Transvaal Bench, and it is understood that Mr. J. M. Murray, K.C. will be elevated to the Bench when the term opens on February 15. During the absence of Mr. Justice D. de Wet, Mr. Justice B. T. Tindall will act as Judge-President.

Union's Return To Prosperity

There are few more convincing indications of South Africa's return to prosperity than in a review of last year's activities at the Companies Registration Office at Pretoria where all previous records were eclipsed. During the year 1,512 companies, with a total nominal capital of £26,775,776, were registered. The total in 1935 was 1,200 companies with a total capital of £13,670,525 and, in 1934, 1,197 companies with a capital of £27,370,447. This brings the total number of companies registered in the Union up to 9,039 and the amount of capital involved up to £126,691,692. In addition to these South African companies 12 foreign companies were registered in the Union last year with capitals amounting to £565,300.

B. W. CANEY
– Jeweller –
365 West Street, Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes.

Indian Cyclists' Lecture

A public meeting of Indians was held under the auspices of the Muslim Debating Society at the M. K. Gandhi Library on January 26 to welcome the three Indian cyclists who recently arrived in Durban. Mr. E. H. Ismail, who presided, ably introduced the tourists and praised their achievements and sportsmanship. After the presentation of bouquets to the cyclists and to Mr. Jalbhoy Rustomjee, their host in Durban, lectures describing their adventures in India, Afganistan, Turkey, Persia, Europe, England, East and South Africa, were delivered for two hours by two of the cyclists. Messrs Karas and Rustom Ghandi. Messrs. V. Lawrence and Shanjarfan Jivanjee thanked them for their interesting talk.

Their Excellencies' Farewell Visit To Maritzburg

Their Excellencies, the Governor-General and Lady Clarendon, will pay their farewell visit to Maritzburg on February 25. They are expected to arrive by road from Durban and will be welcomed at the Provincial Council at 1.25 p.m. Three officers and 101 rank and file of the Royal Natal Carbineers will form the Guard of Honour, accompanied by the Regimental Band. The Natal Field Artillery will fire a salute of 19 guns. It is understood that their Excellencies will attend a lunch given by the Administrator of Natal, Mr. H. Gordon Watson. All Native Chiefs and many leading Natives in Natal and Zululand have been invited to Maritzburg to take leave of the Governor-General, and a Native dance may be arranged. In the evening of February 25 a civic reception in honour of their Excellencies will be held in the City Hall.

Scouts' Gift To Lord Clarendon

A statuette in bronze, which was designed by the Chief Scout, Lord Baden-Powell, will be presented by the Council of the South African branch of the Boy Scouts' Association, to the Governor-General, Earl of Clarendon, Chief Scout in South Africa, on the occasion of his departure from South Africa.

£2,000,000 Rise In Union's Revenue

The preliminary state revenue figures up to the end of January show that the revenue for the ten months of the current financial year is close on £2,000,000 more than it was at the end of the corresponding period of the last financial year. This confirms the view that the Minister of Finance will be able to announce an outstanding Budget surplus to the House shortly. The total revenue to the end of January amounted to £31,302,681. At the corresponding date last year it amounted to £29,443,760. The revenue during January differed very slightly from that collected in January, 1936, the respective figures being £3,473,659 and £3,467,709. Expenditure up to the end of January, 1937, amounted to £30,797,804, while up to the end of January the previous year it amounted to £30,546,504.

Trade Mission To South Africa

A trade mission to South Africa has been undertaken by the commercial manager of the Clyde Navigation Trust, Mr. Harold M. Ford. His object is to promote reciprocal trade with Scotland. Mr. Ford, who arrives in Capetown on February 12, aims at placing South African fruit and other primary produce on the markets of Scotland and Northern

Britain and also at finding markets for Scottish products in South Africa. He will visit all the major centres of the Union and the Rhodesias in order to establish contact with business firms and others interested. Durban will be among the centres he will visit.

Natal Bantu Teachers' Union Protest

At an Executive meeting of the Natal Bantu Teachers' Union held in Durban on January 30, it was unanimously decided to register a protest against the appointment of European headmasters to the Newcastle and the Ladysmith Bantu Day Schools. The following resolution was passed :—"That the Education Department should continue its accepted policy of appointing Bantu headmasters in Bantu schools; that there are available suitable and competent Bantu graduates who could fill these positions; that the employment of European teachers further limits the opportunities for the employment of Bantu teachers; that the positions were not advertised to Bantu teachers; that Bantu opinion was not consulted on the matter of the appointment of European headmasters in the Newcastle and the Ladysmith Bantu Day Schools; that the European headmasters of the Newcastle and the Ladysmith Bantu Day Schools will draw higher salaries than Bantu teachers do in the same positions, whereas we have always been made to understand that no improvements could be made on the present salaries of Bantu teachers because of limited funds." The Executive wishes to make it clear that this protest has nothing to do with the qualifications of any European who may be appointed to the Newcastle and the Ladysmith Bantu Day Schools. The Executive states that it is simply a question of policy and principle.

Lookop Gunman Executed

Nhlwano Sandwana, known widely as "The Lookop Gunman," was executed at Pretoria Gaol on Monday. It will be remembered that he admitted the responsibility for no less than six murders of Indians and Africans, and when sentenced to death, pleaded for another chance, stating, "I will never do such a thing again!"

Purchase Of Land For Natives

An important and reassuring statement on the native land purchase position was made to the Parliamentary correspondent of the *Natal Advertiser* last Tuesday by Mr. O. Hoston Nicholls, M.P., who is a member of the Native Affairs Commission. The correspondent drew Mr. Nicholls's attention to the fears which were being widely expressed over the delays stated to have arisen in the Government's scheme for the acquisition of land in scheduled and released areas for native occupation under the Native Land and Trust Act. Mr. Nicholls assured the correspondent that the difficulties which had been encountered during the last week or so had been satisfactorily overcome, and that the actual purchase of farms was now proceeding. He pointed out that the £1,000,000 which had been set aside for the acquisition of the farms was not in the same category as funds which, if not expended by the end of the financial year, must be returned to the Treasury. The whole of the £1,000,000 would be available, and would probably be expended by the end of the financial year. There was complete co-operation between the Land Department and the Native Affairs Commission in the acquisition of the land. The task of valuing and negotiating for hundreds of farms had been a colossal task for the Central Land Board, and it was a testimony to their efficiency that they had made the progress they had. "We have never before been asked to buy land on this wholesale scale, except immediately after the war, when it was required for European settlement," said Mr. Nicholls. "The Lands Department has had great experience, and the purchase of this land has shown that both buyers and sellers have been very reasonable." Mr. Nicholls said the difficulties which had arisen had been mainly administrative ones.

Message From Their Majesties The King And Queen

Mr. M. Cassim, "Muslim-Hall," Samsoodi, Durban, received the following reply from Their Majesties King George VI and the Queen from Buckingham Palace dated January 6:—"The Private Secretary is commanded by the King to convey Their Majesties' sincere thanks to Mr. Mahomed Cassim and his family for their message of loyal assurance."

Fewer Smokers

A writer in the *Sunday Express* states: I think that smoking to some extent is losing favour with the politicians. The majority of the Cabinet themselves do not smoke, and I notice that quite a number of the younger members of Parliament are non-smokers, and those that do smoke do not smoke heavily. General Hertzog was at one time a pipe smoker, a heavy pipe smoker at that. Some years ago his throat gave him a good deal of worry and his physician advised him not to smoke, so he gave it up immediately and has felt better for doing so. General Smuts, Mr. Pirow and Mr. J. H. Hofmeyr have been non-smokers all their lives. The Speaker, Mr. E. J. Jansen, is also a non-smoker. Colonel Creswell has reduced his cigarette smoking from forty to five a day and feels a new man.

Hindu Youth Club

The chief item on the weekly programme on Sunday evening February 7, was the Table Tennis Competition at the Hindu Youth Club, Durban. This was purely a club affair, and all those who participated played excellent table-tennis, and some very good rounds were witnessed. After a number of matches Mr. B. A. Father ran out winner, with Mr. Mystic Singh runner-up. In the absence of the president, the vice-president Mr. J. S. Chetty, made the presentation of prizes to these two gentlemen. After other business had been got over with, the Table Tennis team selected to play for the Hindu Youth Club on Feb. 17, against the Hindu Youth Movement was announced. A grand Social and Sale of Work, in aid of funds for the Durban Indian Home-Service Unit will be held by the Club at the M. K. Gandhi Sentlement School Hall, May Street, Durban, on Saturday March 6. All donations in kind and in cash will be gratefully received and acknowledged. Donations may be sent to officials of the Hindu Youth Club. The Club authorities state that they are staging a Natal Indian Table Tennis (Singles) Tournament in Durban during Easter week. Arrangements are now well in hand, and the actual date and place where the tournament will be held, will be announced in the near future. Enquiries and other particulars may be had from the Hindu Youth Club T. T. Committee, c/o 171, Umgeni Road, Durban.

Maharaja Of Baroda In East Africa

The Maharaja Gaekwar of Baroda paid a visit to East Africa last week where a magnificent reception in his honour was given by the Association of State Subjects of Baroda. In an interview the Maharaja said he was so impressed by the loyalty of East Africa that he hoped to return soon for a more extensive stay. He left by Imperial Airways for Paris and London, where he will attend the Coronation.

Natal University College

Courses For Non-Europeans

[illegible]

Address [illegible]

India Letter

[From Our Own Correspondent]

Congress Resolutions

THE resolutions passed at the Faizpur session of the Indian National Congress include, among others, the following subjects: (1) Detenus, (2) Indians overseas, (3) Colliery disasters, (4) B. N. R. Strike, (5) Mass contact, (6) Authorising the A.I.C.C. to decide the time of the next session of the Congress, (7) Suppression of Civil Liberties, (8) Rejection of the new constitution, (9) Formation of a national convention, (10) The Agrarian Problem, (11) Election appeals, (12) Non-participation in the Coronation celebrations, (13) Observing 'Hartal' on April 1 and (14) Deciding to hold the next Congress session in Gujarat. The resolution on non-participation in the King's Coronation in India and the one enjoining on the people of India to observe 'Hartal' on April 1 when the new Constitution is to be inaugurated, were both from the chair and carried amidst scenes of considerable jubilation.

Press Opinion On President's Speech

That Pandit Jawaharlal Nehru's presidential address is worthy of the occasion and of the man, is the gist of the comments made by Nationalist papers in Calcutta. The *Amrita Bazar Patrika* says: "The address fully sustains the reputation he has built up as a clear thinker and a vigorous writer. The speech gives a courageous lead to Congressmen and the country. The flag is held high and there is no sign of weakness in the hand that holds it. It may be possible to pick holes in the speech on the 'debit' (plea) of realities of the situation, but the straight idealism and direction of activity should inspire all." The *Forward* writes: "The chief merit of Pandit Jawaharlal's presidential address lies in this that it is a masterly elucidation of the situation and definite disentanglement and fixation of the main issue, out of the troubled web of confusion. In his address, he has displayed a remarkable synthesis of vision and practical commonsense." The vernacular daily *Ananda Bazar Patrika* characterises the address as short but full of suggestions to relevant problems. According to the paper, the address has not attempt to unduly excite the minds of national workers and politicians but puts before them live issues of the day in an analytical way.

Indians Overseas

It is a significant fact that with the approach of the new Constitution which is expected to confer Dominion Status, [illegible] the hopes of Indians overseas, instead of getting better, are gradually worsening, says the *Hindu*. Apart from the position of Indians in [illegible] territories in Africa, even India's neighbours like Ceylon and Burma are evincing an unmistakable anti-Indian feeling during recent months. We are thus not much impressed by the optimistic note in the report of India's Agent-General in South Africa which has just been issued. We give due credit to Sir Syed Raza Ali for having done his level best to ameliorate the condition of his countrymen in the Union. But a survey of the report proves that the improvement, such as it is, is only in matters of detail and minor concessions. The fundamentals of the problem like the colour complex and racial hostility yet remain untouched, nor have we any grounds to hope that the recent visit of the South African goodwill delegation will have any radical effect upon the prevailing tendencies. The fact is that Indian nationals abroad will have to bear their hard lot, so long as Indians themselves are not masters in their own house. To speak in terms of present-day politics, there are no sanctions behind our countrymen abroad. This very sentiment is expressed in the resolution passed on this subject by the Faizpur Congress. Our sympathy is bound to remain sterile until India attains freedom for herself and the power to protect her nationals abroad.'

Mr. C. Y. Chintamani Declines D.Litt. Degree

Mr. C. Y. Chintamani, Editor of the *Leader* (Allahabad) has issued the following statement:—

"As [illegible] before, I deemed it right, in the circumstances known to the public to decline [illegible] grateful thanks the kind [illegible] ties of the Lucknow University to confer upon me the degree of Doctor of Literature. An Associated Press message from Lucknow reporting the last Convocation as well as the *Pioneer*'s report mentioned the degree being [illegible] honoris causa, with the result that kind friends have been sending [illegible] congratulations. I am grateful [illegible] but beg to be [illegible] "D.Litt." and, therefore, no congratulations are due to me. I again thank all friends, including the authorities of the Lucknow University.

Muslims And The New Constitution

"Mussalmans are as much dissatisfied and even disgusted with the new Constitution as any of their fellow-nationals and they have denounced it in no uncertain terms. Mr. Jinnah has given his assurance beforehand to all parties in the future legislatures that Mussalmans will give their whole-hearted support and co-operation to any party that sincerely and equitably works for the salvation of India. I want my fellow-Congressmen to so conduct themselves in the legislatures as to earn and deserve the confidence of a great limb of the Indian nation without whose co-operation India can never dream of attaining independence," said Mr. Yakub Hasan in opening the Tamil Nadu Provincial Conference at Vellore. Continuing he said: "The only way of abolishing the Communal Award, as the British Government themselves have pointed out to us, is by bringing about a complete agreement among the communities concerned.

Indian Philosophical Conference

"The world has greater need of philosophic consolation and guidance to-day than ever before," said Sir G. S. Bajpai opening the 13th session of the Indian Philosophical Conference in the Old Viceregal House, New Delhi. Continuing, he said that every human institution and every human belief was under challenge. The social and economic foundations which seemed everlasting has been shaken everywhere and in many places shattered. New concepts of obligation and right claimed man's allegiance. The ideal of personal liberty faced a rival in the ideal of corporative state, capitalism in communalism and religion in rationalism. To the extent that choice between opposite ideals remained free individual judgment was hampered by their multitude no less than by the dust and noise of partisan tumult. Was it unnatural he asked, that in this fierce clash of old loyalties and new prophets, ordinary man should be bewildered and long passionately for a detached but firm guidance, and who was better fit to supply this than the philosopher? Religion alone was not enough, for the youth of to-day were apt to question the authority of what rightly or wrongly they regarded as dogma or codes of conduct of mere prescriptive sanctity.

COLONIAL BORN AND SETTLERS' INDIAN ASSOCIATION

REPRESENTATIONS TO CITY COUNCIL

The Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch) have addressed the following letters to the City Council in connection with the flood that occurred on Saturday night in Maritzburg, and also with a view of opening a child welfare clinic at Pentrich:

The Town Clerk, Maritzburg.

SIR,—We desire to report to you of the flood that occurred on Saturday February 6, at about 8 p.m. resulting in the Chase Valley area, the Cliff's Barracks in Retief Street Extension, the lower parts of Harrison's Hill, the Corporation Barracks and along the Dorp Spruit being covered with water. We may mention that the timely warning given to the residents in the areas indicated above averted a dangerous situation, which gave them sufficient time to abandon their homes, and very fortunately no lives were lost, the only damage to a very great extent in the neighbourhood of about £150 was sustained by the Indian gardeners in their produce etc. being washed away, and this matter we leave to your City Council for their consideration to afford some relief to the victims by way of compensation. We wish to record the fact that our officials rendered all possible assistance to the flood victims during the night.

We desire to draw your attention to the fact that at all times when floods occur in these areas, particular portions are easily overflown, and this we attribute to the drains being narrow and with many existing bends, preventing the water from running freely, and this is certainly responsible for the Corporation Barracks being always flooded. This is of very great danger to all concerned and involves poor Indian gardeners into heavy losses, and in the circumstances for the future safety of all the residents, we beg to submit the following for your due consideration and attention:

(a), "That the Dorp Spruit and Chase Valley rivers be straightened, widened and deepened, and the soil thereof to be placed on each of the banks for the purposes of raising same."

(b), "That the Corporation Barracks be removed from the present site or the river banks be raised and a brick wall erected near the barracks, or otherwise have walls constructed on the verandahs with two or three brick steps."

We suggest the above in order that some protection would be afforded, and you will appreciate the fact that recent floods caused great damages, and the poor Indian gardeners who solely depend on their crops were hard hit, and we trust that the Council will give its earnest consideration and immediate attention to the points raised herein, for which we thank you.

We are also instructed by our committee to approach the City Council with regard to the opening of a Child Welfare Clinic at Pentrich for the benefit of the Indian community. At a public meeting of the residents of Pentrich held under the auspices of the Indian Young Men's Association (Pentrich) on November 22 last, at which the officials of our association were present, the urgent necessity of establishing a children's Clinic was stressed by all the speakers, and the meeting unanimously resolved to make the necessary representations accordingly.

We desire to draw your attention to the fact that there are about 300 adults (males and females) in the area, and majority of these comprise the poorest section of the Indian community; judging from the conditions of these people and their low earning capacity, this is one of the places that requires a Clinic. We also wish to mention that statistics were obtained of the children, and there are about 300 children under 5 years, and about 400 school going children. A room for the purpose of conducting the Clinic will be placed at the disposal of your Council free of charge.

We might mention that the distance from Pentrich to the present Clinic in Pietermaritz Street (Maritzburg), is too far to permit them to attend same, and great inconvenience is caused to them to walk the distance with the children, as they are unable to obtain conveyance owing to being financially embarrassed. In the circumstances our association will be gratified if your Council will establish a Clinic at Pentrich, and thereby serve a section of the community least able to look after itself, for which we thank you in anticipation. Further, we are prepared to render you all co-operation and assistance.

Sir Andrew Wingate

THE death of Sir Andrew Wingate, K.C.I.E., which occurred on New Year's Day at Territet, Switzerland, has removed a devoted Evangelical layman, who throughout a long life rendered distinguished service in connection with the Indian Civil Service. The eldest son of Rev. William Wingate, an honoured missionary to the Jews, he was born in 1846. After studying at the Universities of London and Heidelberg, he passed into the Indian Civil Service at Bombay. He did excellent work as Famine Secretary under the Chief Commissioner of Mysore and also in the Udaipur state and in Kashmir. During the famines, he threw himself into the administration of plague measures with characteristic energy. He also served in various administrative positions, revealing at all times a profound understanding of, and sympathy with, the thoughts of the people. The Christian outlook which had characterized his Government work found new opportunity on his retirement in 1903, when he gave himself wholeheartedly to promoting the work of the Bible society, the Y.M.C.A., the Y.W.C.A., and Anglo-Indian education. First among such interests, however, was that of Missions to Israel. He was President of the British Jews Society. He addressed many meetings, and in all his activities had the enthusiastic support of Lady Wingate, a daughter of Col. Duncan Scott Pemberton, R.A. Two daughters took up Christian work in India. Sir Andrew also employed his pen to good purpose. Among his volumes were "Mesopotamia, the Gateway of Palestine," "History and Prophesy," and "Palestine, Mesopotamia, and the Jews."

Books for sale.

NOTE Remittance should accompany the order ORDERS will not receive attention Postal Order to be made to "Indian Opinion" at Phœnix Postage Free on all books.

The Story of Ramayana 1s

J. C. BOSE— ... discoveries and writings with a biographical sketch and portrait 6s

EMINENT MUSSALMANS—

... Sir Salar Jung, Nawab ... Rahimtulla Muhammad Sayani, ... Sir Muhammad ... Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoola, Afzal Ahmad Khan, Syed Hasan Bilgrami Jamiat Shah ..., Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Hanab, Sir Akbar Hydari and the Ali Brothers

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR

... Dr. Pattabhi SITARAMAYYA)

... Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the ... of ... the destruction of many ancient crafts and ... Dr. ... illustrates by facts and figures the ... made by the late Mahatma towards ... the question of Khaddar not to the pedestal of ... to the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidas ...

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade.

Price ... 6s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—

... Price 2s

INDIAN ... AND ECONOMIC PROBLEMS—

... Price ... 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Morley,	Lord Macaulay,
Rev. ... Miller	Sir ... Shah Mehta,
E. S. Montagu,	Swami ... Tirath,
Lord Ripon,	Sir Salar Jung,
Lord Curzon,	Edmund Burke,
Dean Stanley,	Henry Fawcett,
Sir C. Jamshedji Nasir,	Lord Hardinge,
Sir Henry Cotton,	Krishna Das Pal,
John Bright,	M. K. Gandhi,
Lal Mohun Ghose,	Sir Syed Ahmed Khan,
Mrs. Annie Besant,	Budruddin Tyabji,
H. H. The Aga Khan,	W. C. Bonnerji,
Allan O. Hume,	Charles Bradlaugh,
A. M. ...,	Diwan D. Khusrobarji,
Rabindranath Tagore,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
Dadabhoy Naoroji,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
V. P. Madhava Rao,	Dr. Rash Behari Ghose,
Raja Ram Mohun Roy,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Rabindranath Mahomed Sayani,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Dinshaw Edulji ...,	Krishnaji Gopalrao Deuskar,
... Chandra Vidyarnava,	Nawab Muhammad Mohy,
V. Krishnaswami Aiyar,	Behramji M. Malbari,
Babu Surendranath Banerjea,	

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION.

PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

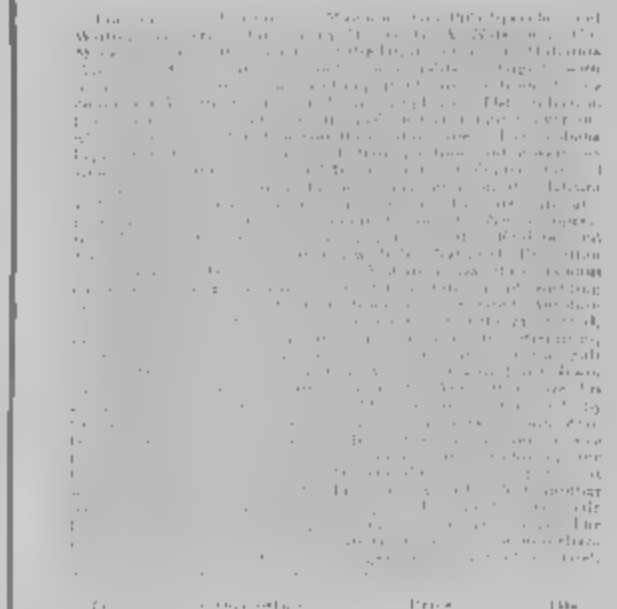
To be had from:—

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition

... Price ... 10s

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- " The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 5/-, postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in 1896 by Swami [illegible] Ramakrishna and conducted by the members of the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Philosophy, Education, Art and other topics of international interest.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order, some of the contributors are:

Prof. Nicholas Roerich	Prof. Sisir Kumar Mukherjee
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A.	M. [illegible]
Dr. Maria Montessori, M.D., D.Litt.	Prof. [illegible] M.A., Ph.D.
Prof. Benoy Kumar Sarkar.	Prof. E. P. Horwitz.
Dr. J. H. Cousins.	[illegible]
Radha Kumud Mukerjee, M.A., Ph.D.	[illegible] Dr. Bijan Raj Chatterjee
Prof. Mahendranath Sircar, M.A., Ph.D.	[illegible] D.Litt.
Prof. M. H. Syed, M.A., Ph.D.	Prof. P. K. [illegible], I.E.S. Ph.D. D.Litt.
Dr. Taraknath Das.	Prof. E. E. Speight.
	Prof. M. Winternitz, Ph.D.

In addition to thought provoking articles on [illegible] spiritual instructions of [illegible]

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings or $ 3.

ADVAITA ASHRAMA

4, Wellington Lane, Calcutta, India

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over thirteen hundred pages. It contains the photos of all the [illegible] Presidents to date.

Price [illegible]

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to [illegible]. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION."

Phoenix, Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૨ ફેબ્રુઆરી ૧૯૪૩ અંક—૭.

નોંધ અને સમાચાર

સ્વર્ગસ્થ મી. અમ. ફી. મહારાજ

અમને નોંધ લેતાં આનંદ થાય છે કે મી. મોતાભાઇ ફીદા મહારાજ ગુરુવાર ફેબ્રુઆરી ના ૪ ઠ્ઠીએ કરજનની ફ્રીંજ એરિયર હૉસ્પીટલમાં ૫૪ વર્ષની વયે સ્વર્ગવાસ પામ્યા છે. મી. મહારાજ પોતાના મૂલકાળના દિવસોમાં કોમના દોંદુકાની વર્ગમા એક પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિ હતા. દક્ષિણ આફ્રિકાની ફ્રીંદી કોમના ૧૯૦૬ થી ૧૯૨૪ સુધીના ઇતિહાસમાં જાહેર કાર્યને લગતી દરેક બાબતમા મી. મહારાજનુ નામ લખાયેલું છે. તે વખતે જાહેર સભાઓમા તેમજ ફ્રીંદી પ્રજાપર સરકાર સમક્ષ રજુઆતો કરવા ગયેલા અનેક ડેપ્યુટેશનોમાં મી. મહારાજ અગ્રગણ્ય સ્થાન ધરાવતા હતા. એક કેળવણીકાર, વ્યાપારી, પત્રકાર તેમજ જાહેર કાર્યકર્તા એમ તેમના બહોળા અનુભવ હતો. ૧૯૧૬-૧૮ માં મી. મહારાજ 'ધર્મવીર' નામના એક દોંદુકાની વર્તમાનપત્રની સાથે સંકળાયા હતા અને બાદમાં થી સ્વર્ગસ્થ મી. જ. ઠી. ગાંધી તેમજ બીજા ઉત્સાહી નવયુવાનોની સહાયતા અને સહકારથી તેમણે "સ્વરાજ" નામનુ એક સપ્તાહિક પત્ર શરૂ કર્યું હતુ કે જેના દ્વારા પણ બાકી માં ફ્રીંદના અનેક જાહેર પ્રશ્નોના સંદેશાઓ પ્રસિદ્ધ થયા હતા. મી. મહારાજ પાકા મુસ્લિમ હતુ અને ઉત્સાહ હતા પરંતુ આર્યોના ભાષ્યના અભ્યાસે અને સંસ્કૃતના જ્ઞાનથી તેમના માનસમાં કોમી ભાવના કાયમ રહી શકયા નહોતા. મી મહારાજ ગુજરાતના વર્તમાનપત્રોમાં તેમજ પણ પ્રસંગ "ઇન્ડિયન ઓપીનિયન" ના પણ "ગરબાકાર" ના નામથી લખાણો [illegible] તેમના ગીતો તેમને "ગરબા-ગીત" ના ગાનારીજ ગણાવવા લાગી ગયા હતા. [illegible] મી. મહારાજ વરસો થયા હતા અને વેપારી જગતમા પ્રતિષ્ઠા ધરાવતા હતા. પરંતુ દક્ષિણ આફ્રિકા જાહેર જીવનમાં જ્યારથી ગાંધીજી આવ્યા ત્યારથી તેમનુ જીવન બીજા પ્રકારનુ બની ગયું. મી. મહારાજ મહાત્મા ગાંધીજી પ્રત્યે અત્યંત [illegible] ધરાવતા હતા અને તેમની તેમજ મી પોલાકની સરદારી નીચે તેમણે ઉત્સાહપૂર્વક સેવાઓ બજાવેલી છે. 'ઇન્ડિયન ઓપીનીઅન' ની ત્યારે ત્યારે પણ જરૂર પડેલી ત્યારે ત્યારે મી. મહારાજે પોતાની પાસેથી પણ [illegible] તેઓ 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન' ના સ્વર્ગસ્થ થયા ત્યારે પણ [illegible] સ્વર્ગસ્થ મી મહારાજ પોતાની પાછળ પોતાના કુટુંબી વિષયમાં અને કેટલાક જાહેર બાબતોમાં ઇચ્છા જાહેર કરતા મુકી ગયા છે. કે જેઓ, અમને જણાવતાં આનંદ થાય છે કે પણ ગરીબ સંજોગોમા મુકાયેલા છે. સ્વર્ગસ્થ મી. મહારાજની મૂડીમાંની મોટામાં મોટી રકમ તરીકે તેમની પાછળ અને બાળકોને સહાયતા માટે એક ફન્ડ ઉભું કરવામા આવે તો તે ખરે માનુષીય કાર્ય ગણાશે એમ કહેવું આપને નથી લાગતું ? મરણ વખતે પડતુ મરણ. બાદ કરી દોંદુકાની વર્ગ અને સામાન્ય રીતે ફ્રીંદી કોમને આ ઇચ્છામા નાણા ભરાયા બાદ નહિ વિલંબે કરીને છોડીએ. એ નાણા ટ્રસ્ટીએ મેનેજર 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન,' ફીનીક્સ, નાતાલના નીચેના મોકલવા બહેતર ગણાશે. જે રકમની 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન' ના પહેલા વિક્રયકરવામા આવશે સ્વર્ગસ્થ મી. મહારાજે 'ઇન્ડિયન ઓપીનિઅન' ની બાકીની મેનેજની પીછાણમા અંગે આ બાબતમા પા ૧૦ ના રકમ આપી દાખલા કરીએ છીએ. અમે ઉમેદ રાખીએ છીએ કે બીજા સર્વ બાકીદાર વાચક મહાશયે પોતાનો ફાળો મોકલી આપશેજ.

રસ્તામ એકટમાં સુધારો

રસ્તામ એકટ કે જેની રૂએ બ્રીટીશ ગાયનીઝ વર્ષ થયા વસવાટ કરી રહેલા ફ્રીંદીઓને તેઓના વસવાટના હક્કાઓમાંથી આજ પર્યંત ઝાઝી શકાના નહોતા તેઓને હવે સહેલાઇથી ઝાંકી કાઢી શકાય છે અને લોકેશનોમા ધકેલી દેવાની ધમકીઓ ચાલી રહી છે તેનો અમલ રેગ્યુલેશનોથી કરી શકે તેટલા ખાતર મુલ્કી પ્રધાન એ કાયદામા સુધારો કરનારો એક નવો ખરડો પાલામેન્ટમાં લાવ્યા છે. ફ્રીંદી કોમના નેતાઓ આ બાબતમાં મુલ્કી પ્રધાનને રજુઆત કરશે કે નહિ, કે આ રસ્તામ એકટનો ખરો હેતુ ગરીબ હક્કાઓને ચાકુ કરવાનો હોવો જોઇએ અને નહિ કે તે હક્કામાં વસનારાઓને ત્યાંથી ધકેલી કાઢવાનો. આંતર હબ્બો પ્રતિબંધિત કરનારા ખરડા માં જ્યાં બાધ નથી ત્યાં ઓટી બાયની બુમ પાડી મુકવાને બદલે બે આ બાબત માં તેઓ પોતાનું ચિત્ત રોકશે તો તેઓ એ કોમની અને ખાસ કરીને ગરીબ વર્ગોની વધારે કિંમતોની સેવા બજાવેલી ગણાશે.

રાજદ્વારીઓમાં તમાકુનું બીજું જાણું વ્યસન

'સન્ડે ઓકઝેસ' માં એક લખાણમાં નીચે પ્રમાણે જણાવે છે:

"હું ધારું છું કે રાજદ્વારીઓમાં તમાકુ પીવાની પ્રથા કેટલેક દરજ્જે અનુકરણીય થવા લાગી છે. યુનિયનના પ્રધાન મંડળના ઘણા ખરા સભ્યો તમાકુ પીતા નથી, અને જેઓ પીએ છે તેઓ ઓછા પ્રમાણમાં પીએ છે. જનરલ હરટઝોગ એક વખતે બહુ ભારે સીગાર પીનારા હતા. કેટલાક વર્ષપર તેમના ગળામાં પાણું કરક થવા લાગ્યું અને તેમના ડાક્તરે તેમને તમાકુ પીવા બંધ કરવા સુચવ્યું. આથી તેમણે એ વ્યસન તુરતજ છોડી દીધુ અને તેમની તંદુરસ્તીને તેથી ઘણો જ ફાયદો થયો છે. જનરલ સ્મટસ, મી. મોલ્ટ અને મી. જે. એચ. હોફમેયર જન્મથીજ તમાકુ પીતા નથી. પાલામેન્ટના સ્પીકર મી. ઈ. જે. વૅનસન પણ તમાકુ નથી પીતા. કરનલ કેમ્પબેલ રોજની ચાલીસ બીડી પીતા હતા તે હવે ભાંગજ પીએ છે અને તેથી તેમની તંદુરસ્તી ઘણીજ સુધરી ગઇ છે."

આપણે આશા રાખીએ કે પુરુષ વર્ગના આ ત્યાગનો બદલો સ્ત્રીવર્ગ નહિ વાળી દે!

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, ફેબ્રુઆરી તા. ૧૨ ૧૯૩૭.

ઢંઢેરો ફેરવો

આપણા આગેવાન અગ્રેસર ટ્રાંસવાલ તેમજ નાટાલના, ફ્રાંસવાલ એશિયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ અને રજીસ્ટ્રેશન એક્ટના અમલ નીચે દૌરીઓના વધતી જતી મુશ્કીલના વિશે વાકેફ જાણ એવો અમે ધારીએ છીએ. દૌરીઓના વેપારના ક્ષેત્રો ઉપર પ્રતિબંધો મુકવાની અને દૌરીઓને પોતાના વેપારમાં યુરોપીયનોને નોકરીપર રાખવાની મનાઇ ફરમાવવાની એશિયાટીકોના હિતેચ્છીઓની ચળવળો વિશે પણ આપ એવા ગુણ છીએ. ફ્રાંસવાલ એશિયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ કમીશનની બદલાયેલુંના અનેક મ્યુનીસીપાલીટીઓએ વિરોધ કરેલો છે. ક્રુગરસ્ડોર્પ-નરાસ્સાવાગ, કુલ્સ-ડોર્પ આન સ્પ્રીટ્સમાં યુરોપીયનોની મીલકતો ઘણી અને પ્રધાન સમસ્ત ટેમ્પુરેલની મોકલ્યા છે. એ ઉપરાંત પાર્લામેન્ટ સમક્ષ મારકીસ ઓફ આવેલું છે, જેથી મરીજ દૌરી બેદુનો ના બજારને માટે રાક્ષસાજ થાયતારાઓ. જેઓ એ એક ધર્યા આજ પ્રયત્ન નિર્ધિકો મલાના રહ્યા તેઓ પોતાની પ્રભાવિક રોટલના એ સાધનપર પણ ત્રાપ પડવાના ચિંતામા પડી ગયા છે.

આ સંજોગોમાં સ્વાભાવિક પ્રશ્ન એ ઉપસ્થિત થાય છે કે ઇંગ્લેંડ, કે જેને દૌરીની સરકારે દૌરી પ્રજાની એકલાઇ ગોરવા તરીકે ઓળખાવેલી છે તે અને ખુદ દૌરીની સરકાર આ દેશમાં પોતે સ્થાપેલી એજન્સી દ્વારા દૌરીઓના હકોનું રક્ષણ કરવાને શું કરી રહી છે

કલકાં વખતપર ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ તરફથી એક સરકારી અમલદારને બાનમાં મોકલ્યો આપવા કરતા ખરી. પરંતુ એ વિષય તેની પ્રવૃત્તિઓ વિશે કંઇજ જાણવામાં આવેલું નથી. પરંતુ ક્રેન્ક પ્રોપેગેટ દરમ્યાન અને દૌરીઓપરની ત્રાસકના બાબતમાં દૌરી પ્રજાને કાંટો મુકવાના આપ પ્રજાની રહી દૌરા બના એ સંસ્થાએ કોઇ પણ પ્રકારનો વિરોધ કરેલો હોય એવું જાણવામાં આવ્યું નથી. ઉ., કેટલાક માલદાર દૌરીઓને પોતાના લાખો ટ્રાંસવાલ એશિયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટની જોગવાઇમા આવી પડેલા જણાયા, ત્યારે તેમાંનું એક ટ્રાન્સ-વાલ, કોંગ્રેસ, કે જેણે, મજકુર કાયદાને લગતા એસોસીએશનનો વિકાસ સ્થાપિત કરવામાં એક આપમાન ભારેલા કાયદા તરીકે વર્ણવી કાઢેલો, તેના અમુક આગેવાનોની સાથે રહપરહિત દૌરી પ્રજા ઉપર બીજા પાડાને વ્યક્તિગત દૌરીઓના ઘરકોના દાખલા પ્રસંગે પ્રસંગે નવા નવા ઉપજ ઓદિક ઘાવોને ખાતર સિદ્ધાંતને લગતા આગ્રહ કરતા. તેનું પરિણામ એ આવેલું છે કે તેઓના ગરીબ બાહોઓ જેઓ મોકલના ફરવાની શકે તેવી આર્થિક સ્થિતિ નથી જાગવતા તેઓ જાકળાઓ પરપણીઓના ત્રાસથી અનહદ દુ:ખી થઇ રહ્યા છે.

અને એ બેજવાબદારી શું કરી રહી છે? "ઇન્ડિયન ઓપિનિયન" ના મુખપત્રો વખતપત્રો જણાવે છે કે, પ્રતિબંધિત રહેવાસમા એવું માનવામા આવે છે કે કહિયણ આફ્રિકામાં વસી રહેલા દૌરીઓને લગતી બાબતોમાં દૌરી સરકારે પોતે બહુ કાળજી લેવી ઘટતી છે કરતા વધારે ના લેવો પડે છે. બારેજ, એ એશીયાટીની પ્રવૃત્તિ વિશે એ કંઇ પણ જાહેરમા જાણવામા આવેલું હોય તો, એ એશીયાટીમાં કલાર્ક તરીકે કામ કરતા ગો. મુદલ્લેએ એક્ઝેક્યુટીવ એજન્ટ-જનરલ અને તેમના સ્થાનને જોર પાયાનો બનાવ કરેલો. ડોક્ટર અને એ બાબતમા કોર્ટમા તેમની તપાસ થાય તે દરમીયાન જાણીનપર મુકવામા કરતા તે પ્રમાણ આપવામા કરેલા ઢોકાનું જણાવું હતું આ બાબતમા એ વાતો બહાર આવી હતી એક એ કે તેમણે એક્ઝીકયુટીવ એજન્ટ-જનરલના ઉપર આપવાનિ પ્રયત્ન કર્યો હતો ત્યારે બીજી એ કે મેદીરની ૨૬૬ દક્ષીણી આપવાનો પ્રયત્ન કરા. હતો ને બારેખર ઉપર બહાર. આ સંજોગોમાં એજન્ટ-જનરલની ઓફીસે તદ્દન જાણવુન મારે કોઇક ખુલાસા બહાર પાડવો જોઇતો હતો. અમે આ બાબતના કોઇ ઓફીસ પર કોઇ પણ આક્ષેપ મુકવા નથી માંગતા પરંતુ આવી એક જવાબદાર ઓફીસમાં આવો કટ્ટાકારનક બનાવ બને તો કોઇ પણ સ્પષ્ટ નિર્વેદન સિવાય ઢાંકવાની હેવો એ અમારા મત પ્રમાણે, વાજબી બાજ ગણાય, પરંતુ આવશ્યક તો ગણાયાશે. આ દુ:ખદ બનાવમા કોમના લાભ માં એજન્ટ જનરલની ઓફીસે શું કર્યું છે એ જાણવામા આવ્યું નથી. એજન્ટ-જનરલ આકિત ગત કેસોને ધ્યાન દે એવો તો આગે આશા નજર રાખીએ. તેમનું કામ સિલ્હાતની બાબતમાં જ દખલ પડવાનું અને દૌરી બાબતોમા નહિ પણ એ જાણવું જ.

અમે જાણીએ છીએ કે આનો જવાબ અમારી સામે તુરતજ કેટલાકમાં આવશે અમને કહેવા માં આવશે કે એજન્ટ-જનરલ સાહેબ કોંગ્રેસના કાર્યના અમલદારોના હાથકર સાથે અવાર પ્રસંગો પારકા કે જેને સેટલમેન્ટની કારમાણાની એક પબ્લીસીટ સબંધમાના આપ છે તેના સબંધ વિરોધ કરી રહ્યા છે. આનાકે સાપેક્ષ જવાબદાર પડે છે કે આ બાબતમા બે વિચારો અમે અગાઉ દર્શાવી ચુકયા છીએ તેમા ફેરફાર કરવાનું અમને કંઇ કારણ મળેલું નથી. એ બારકાપર આવેલી બાબી વિચારણા બતાવવું અમે કંઇજ પ્રયોજન જોઇ શકતા નથી. અગાઉની આગળી દર્શાવેલામાં વધારામાં અમે જણાવ્યું, ને આ દેશમાં તો ને આપણે સલામ ઢોર અને સલામ નહિ કરેલી માગણી કરતા આવેલા છીએ અને યુરોપીયનો સાથે બાબતમાં સલામની પણ માગણી કરતા આવેલા છીએ પરંતુ તેઓ અમે આંતર ત્રાસ કરવાની આંખે કદી માગણી કરતી નથી. વળી યુરોપીયનોને દૌરીઓને માટે સલામ- સલામના આપણા જે કંઇ પણ દક્ષેત્રમાં માગણી હોય તો તેની સલામનામાં કદાચ આંતર ત્રાસ પરિણામો તેનીજ છે. જો તે આપણામા પ્રાણવિકાસના ઉદ્ભવ જો તેવો ત્રાસ પ્રતિબંધિત કરનારા એક બારકાનો આપણે શા માટે વિરોધ કરવો જોઇએ? અને આજના પાણીએ છીએ - અમારા વિરોધીઓનો આ બારકાપરી ત્રાણે આજના તેઓના પર ઘણી પડયું ન હોય તેવો ચમકારો થાયી પણ રહ્યો છે ન તેઓ દાવો કરે છે તેમ બારેખર સાનનાજ હોય, કે આપણી બાનીની પવિત્રતા આપણે સુરક્ષિત રાખવી હોયતો તો પછી આંતર ત્રાસો પ્રતિબંધિત કરનારા બારકા સામેના વિરોધમાં આપે કંઇ કહ્યાપણ જોઇ શકતા નથી. તે આપણા પર નથી દબાણ ન હોય તો આપણા વિરોધી યુરોપીયનોના આ બારકા પ્રસાર કરી ખુશીથી સાંત્વસમાપ્તિ આપી દેવા જોઇએ અને વાપરી બોટી ધુમ નહિ પાડતા દક્ષિણ આફ્રિકાના દૌરીઓની હસ્તીને ગંભીર હરકત કરનારી બાબતો, કે આપણી સ્થિતિ દેશના જેવા કરી મુકનારી તો એટલીજ નહિ પણ આજ આ દેશમાંથી આપણી નાબુદી કરનારી છે તેનું ધ્યાન રહું જોઇએ.

વિરુદ્ધમાં ગમે તો કહેવામાં આવે છતા અમે કહેવાની હીંમત ધરીએ છીએ કે ઉપર દર્શાવેલા વિચારો જે અમારા એકલાનાજ નથી પરંતુ દૌરી કોમના મોટા ભાગના છે પરંતુ જો એ આપણા એકલાનાજ હોય તો પણ આપને એટલો વિશ્વાસ છે કે તે આપે સંપૂર્ણ સાવનિષ્ઠાપૂર્વ અને મામના દિલમાં સાવકાળજ દર્શાવેલા છે. જો આપણે ખરેખર ઓ માનના ધરાવીએ ન આપણી માતૃભૂમીનું માનજીએ પ્રાપ્ત છે, અને ન આંતર સલતના ખરદાયી નહિ પરંતુ તેના કરતા પણ જોર પ્રકારે બરાબર કામકાજ થયું છે, તો એ જાણવા જોઇએ કે બધાને ઢંઢેરો બદલો પણ આ બાબતોમા આપણે બાકી નાબાનો જોઇએ અને આપણી માતૃભૂમીના માનની પવિત્ર પ્રકાર બાબતોજ નહિ પરંતુ આફ્રિકાનુંની સલામને તૈયાર થયું જોઇએ અને તો નહિ ગમે તેવા બાબ આપવો પડે ન તે આપણા આગ્રહમાં નહિ બનાવે.

જે કારણના નેતાઓ કાગળે એ નામે દરકારને બાબતમાં દોરવા તો તેઓએ બીનજવાબદારીપૂર્વ વર્તણુકમાં બાબને બાબ કાર્ય કરવા બદલ ખેદ દર્શાવવો જોઇએ. તેઓએ સપળા અમલદાર નેતાઓના સાથે બોલાવી એજન્ટ જનરલનો આભ સહને બાબિબંધનો કાર્યક્રમ નક્કી કરવાની વિચારણા સમાપ્ત કરવી જોઇએ.

રાષ્ટ્રપતી પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ

મારી જીવનકથા

હાલમાં ગુજરાતીમાં અનુવાદ થયેલ પુસ્તકમાંથી અવતરણો

મારો જન્મ ઈ. સ. ૧૮૮૯ ના નવેમ્બરની ૧૪ મી તારીખે અથવા સંવત ૧૯૪૬ ના માગશરવદ સાતમે અલ્હાબાદમાં થયેલો.

અમે મુળ કાશ્મીરી. બસો વરસ પહેલાં, બાદશાહી સદીની શરૂઆતમાં અમારા એક વડવા, કૌલ એમનું નામ કહેવાય, કાશ્મીરથી દિલ્હી આવેલા. કાશ્મીરની ખીણમાંથી નીકળેલા કાદુપ મેદાનોમાં ઉતરી આવેલા ઔરંગઝેબ પહેલાંની મોગલ બાદશાહતની પડતીના એ દિવસો હતા. ફરખ-સિયર તે વખતે બાદશાહ હતો. આમ પ્રથમ ઉતરી આવનાર અમારા વડવાનું નામ રાજ કૌલ હતું. એણે આખા કાશ્મીરમાં સંસ્કૃત અને કાશ્મીરના પંડિત તરીકે નામના મેળવી હતી. એ અરસામાં જ્યારે ફરખસિયર કાશ્મીર આવ્યો ત્યારે રાજ કૌલ તેને આશીર્વાદ આપવા ગયો. ત્યારે બાદશાહે એમને કંઈક ઈનામ આપવાની ઓફર કરી. પણ રાજ કૌલે તો ના પાડી દીધી. ફરખસિયર કાશ્મીર છોડી ગયા પછી રાજ કૌલ પોતાના વતનમાં પાછા ફર્યા. પણ ત્યાં તેમનું મન ન લાગ્યું. તેમણે પોતાનું ઘરબાર છોડી દીધું. અને દિલ્હી આવી વસ્યા. ત્યાં તેમણે નહેરની કાંઠે મોટી જમીન તે બાદશાહ તરફ કૌલને બક્ષિસમાં આપવા પરવાનો કરી દીધો. એટલે એ પરગણાના નામને નહેરુ શબ્દ લાગ્યો, કૌલ એ કુટુંબનું નામ હતું, તે કૌલ-નહેરુ થયું. અને વખતો જતાં કૌલ નામ નીકળી જઈ ને આપણે નામ નહેરુ રહ્યા પાછળથી સુખલાલીપાળું પણ ખરું પણ તેનાથી જુદું.

૨

૧૮૫૭ ના ઊથલપાથલ વખતે દિલ્હીમાં ગંગાધર નામે એક પંડિત રહેતા હતા. તેમણે પણ પોતાનું વતન છોડી દીધું. અને આગ્રા જઈ વસ્યા. ત્યાં તેમને ત્યાં મારા પિતાજીનો જન્મ થયો. તેમનું નામ મોતીલાલ રાખવામાં આવ્યું. તેમના પિતાજી ગંગાધર ખૂબ વિદ્વાન હતા. તેમણે પોતાના પુત્રને ઉર્દુ અને ફારસી ભણાવ્યા. પણ મોતીલાલે તો પોતાની મેળે જ અંગ્રેજી ભણવા માંડ્યું. અને તેમાં એટલી બધી પ્રગતિ કરી કે તેમણે કાયદાનો અભ્યાસ કરવા માંડ્યો. અને ૨૧ વર્ષની ઉંમરે તો તેમણે વકીલાતની પરીક્ષા પસાર કરી નાખી. અને વકીલાત શરૂ કરી દીધી. તેમણે પોતાની મેળે જ પોતાની પ્રગતિ સાધી હતી. તેમણે પોતાની મહેનતથી જ પોતાની આબાદી ઊભી કરી હતી. તેમણે સાધારણ સ્થિતિમાંથી પોતાની કારકિર્દી શરૂ કરી હતી. અને પોતાની મહેનતથી જ તેમણે ઘણી મોટી મિલકત ઊભી કરી હતી. તેમણે પોતાની મહેનતથી જ પોતાની આબાદી ઊભી કરી હતી. તેમણે પોતાની મહેનતથી જ પોતાની આબાદી ઊભી કરી હતી.

૩

૧૮૮૮ ના ઉનાળામાં હું બેરીસ્ટર થયો. અને મારી ઝિંદગીના આવતા બીજા ભાગમાં મારા પિતાજીના પગલે પગલે ચાલીને મેં હિન્દુસ્તાન આવીને આ સાલ પછી વકીલાત ના વખત કે વકીલનો ધંધો મારી સંપે કરવા માંડ્યો હતો. પણ હવે તો હું બેરીસ્ટરને મારે પાછો કેમ ગયો અને શા માટે છે કે હું મુંબઈ ઉતર્યો મારે મારામાં કરવી. આ બધી બાબતો વિષે અમારા કેટલાક કુટુંબીઓ મારી સામે નારાજ થયા.

૪

૧૮૮૮ ના નાતાલમાં બનેવી બાબુ ગોકુલપ્રસાદ મને પ્રયાગથી મદ્રાસ લઈ ગયા. ત્યાં કોંગ્રેસ ભરાવાની હતી. કોંગ્રેસ વિષે મારા મનમાં ઘણો ઉત્સાહ હતો. પણ મારા પિતાજી તો કોંગ્રેસના કટ્ટર વિરોધી હતા. તેમણે મારા માટે કોંગ્રેસ વિષે કોઈ પ્રકારનો અભિપ્રાય બાંધ્યો નહોતો. પણ તેમનું માનવું હતું કે કોંગ્રેસ એ તો ઉચ્ચ વર્ગના મુઠ્ઠીભર લોકોની સંસ્થા છે. તેમાં સામાન્ય જનતાનો કોઈ સંબંધ નથી. તેમાં સામાન્ય જનતાનું કોઈ કામ નથી. તેમાં સામાન્ય જનતાનું કોઈ કામ નથી. તેમાં સામાન્ય જનતાનું કોઈ કામ નથી. તેમાં સામાન્ય જનતાનું કોઈ કામ નથી.

૫

કોંગ્રેસ પછી મદ્રાસથી અમે આગ્રા ગયા. ત્યાં મારા પિતાજીએ મારા માટે વકીલાતની પ્રેક્ટીસ શરૂ કરવાની ગોઠવણ કરી હતી. પણ મારું મન વકીલાતમાં ચોંટતું નહોતું. મારું મન તો રાજકારણમાં જ ચોંટેલું હતું. મારા પિતાજી મારી આ વૃત્તિથી ખૂબ ચિંતાતુર હતા. તેમણે મારા માટે ઘણી ગોઠવણો કરી હતી. પણ મારું મન તો રાજકારણમાં જ ચોંટેલું હતું. મારા પિતાજી મારી આ વૃત્તિથી ખૂબ ચિંતાતુર હતા. તેમણે મારા માટે ઘણી ગોઠવણો કરી હતી. પણ મારું મન તો રાજકારણમાં જ ચોંટેલું હતું.

૬

૧૯૧૫ ના ઉનાળામાં હું મારા પિતાજીને મળવા માટે અલ્હાબાદ ગયો. ત્યારે મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો. તેમને ત્યાં મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો. તેમને ત્યાં મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો. તેમને ત્યાં મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો.

૭

૧૯૧૬ ના ડિસેમ્બરમાં લખનૌમાં કોંગ્રેસ ભરાઈ. ત્યારે મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો. તેમને ત્યાં મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો. તેમને ત્યાં મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો.

૮

૧૯૧૭ ના ઉનાળામાં હું મારા પિતાજીને મળવા માટે અલ્હાબાદ ગયો. ત્યારે મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો. તેમને ત્યાં મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો. તેમને ત્યાં મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો.

૯

૧૯૧૮ ના ઉનાળામાં હું મારા પિતાજીને મળવા માટે અલ્હાબાદ ગયો. ત્યારે મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો. તેમને ત્યાં મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો. તેમને ત્યાં મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો.

૧૦

૧૯૧૯ ના ઉનાળામાં હું મારા પિતાજીને મળવા માટે અલ્હાબાદ ગયો. ત્યારે મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો. તેમને ત્યાં મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો. તેમને ત્યાં મારા પિતાજી ખૂબ બીમાર હતા. તેમને ડાયાબીટીસનો રોગ હતો.

અમારા પ્રતિનિધિ

અમારા પ્રતિનિધિ શ્રી. મણીલાલ ગાંધી 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન'ના કામને આજે લગભગ એક માસ થવા ટ્રાન્સવાલમાં ફરી રહ્યા છે. તેમને અદ્દારીએ તેમજ શ્રી. એસ. બી. ચંદેરે સ્ટેરેનઝો મારકવીસની મુલાકાત લીધી હતી. એ બન્ને દયાળુઓએ દરેક ભારતીઓ તરફથી તેમનો પ્રેમભર્યો સત્કાર થયો. તેમને જેમ બને તેમ પત્રકારના તે સર્વ કામમાં આપણાનો તેઓ અંતઃકરણથી આભાર માને છે. સ્ટેરેનઝો મારકવીસનાં તેમજ શાહ ચત્રભુજ નાગરદાસ તેમજ શાહ પોપટલાલ હરિલાલની પેઢીના શ્રી. પોપટલાલભાઇએ તેમજ શાહ અમરશી ગોકળદાસની પેઢીના શ. અમરચંદભાઇએ પોતાની મોટર કાર તેમના ઉપયોગને માટે આપવાની ઉદારતા બતાવી હતી તે બદલ તે બાહ્યોનો તેમજ ખાસ પોપટલાલ હરિલાલની પેઢીના શ્રી. પોપટલાલભાઇએ તેમજ શાહ અમરશી ગોકળદાસની પેઢીના શ. અમરચંદભાઇએ પોતાની મોટર કાર તેમના ઉપયોગને માટે આપવાની ઉદારતા બતાવી હતી તે બદલ તે બાહ્યોનો ખાસ આભાર માને છે. હાલમાં સરકાર તરફથી ટ્રાન્સવાલ મ્યુનિસિપાલિટીઓ તરફ કરવામાં આવેલા કાયદા સુધારાના બધા ખરડાઓ સામે જે વિરોધ ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો તે સામે જાહેરસભાઓ ભરવા તેમણે પ્રયત્ન કર્યો હતો. તે સર્વે કામમાં તેમને ઘણી સારી મદદ મળી હતી

પ્રશ્નોત્તરી

શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળા સાથે વિદ્યાર્થી સંઘના આશ્રય હેઠળ ગુજરાત વિદ્યાપીઠમાં થયેલી પ્રશ્નોત્તરી.

(૧)

પ્રશ્ન: આજનું વિદ્યાર્થીજીવન ઠેકઠેકાણે જે અનેક ખામીઓ ભરેલું કહેવામાં આવે છે તેનાં કારણો તે વિષે આપ શું માનો છો?

ઉત્તર: પ્રશ્ન ઉપરથી મારે એમ માની લેવાનું છે કે આપણે ત્યાં પૂછનાર વિદ્યાર્થીઓ એમ માને છે કે પોતાનું જીવન ઠેકઠેકાણે ખામીભરેલું બની ગયું છે. કદાચ તમારામાંનાં બધા આમ માનનારા નહિ હોય પરંતુ ઘણાખરા આમ માનનારા હશે. આ વાત કેટલેક અંશે સાચી પણ છે. આજે વિદ્યાર્થીનું જીવન જીર્ણશીર્ણ થયું છે, એટલું જ નહિ પરંતુ આખા દેશનું જીવન ક્યાંય ને ક્યાંય ખોટે રસ્તે ચઢી ગયું છે. જગતમાં અનેક જાતી ક્રાંતિ ખેલાઈ રહી છે તે બધા આપણી કૌમોમાં બાહ્યાન્ત ને આન્તરમ ઘણા ભાગ છે. આપણા દેશમાં આપણો સમાજ અને તેના ભિન્ન ભિન્ન વર્ગ ઘણા જુદા જુદા યુગોમાં જીવી રહ્યા છે. આપણે ત્યાંની પરાધીનતા એ આ પરસ્પરવિરોધી સ્થિતિ ઘણા છે તેના મૂળમાં એક બીજી વસ્તુ જવાબદાર ગણી શકાય. આપણે સત્તા ધરાવતી કોમોની ફરજો ભૂલી ગયા છીએ. આપણી રાષ્ટ્રીયતા, રાજકીય, આર્થિક એમ બધા પ્રકારની આવનતિ માટે આપણે આપણું જીવન અભ્યાસવિષયક બન્યું છે. રાજકીય અવનતિથી પરતંત્રતા આવી અને તે પકડ બનીને બેસી ગઈ તો પરંપરા આપણે ત્યાં ચાલી આવી છે. આ વિદ્યાર્તેમાંથી ઉત્તરવાના કેટલાય વર્ષો બાદ આપણે જ્યારે પ્રજાના આરોગ્ય માટે ચિંતા કરીએ છીએ ત્યારે પહેલવહેલું એમાંથી એટલું કે પર્યાવરણ સંશોધન કરવું જરૂરી છે. પર્યાવરણના દોષોમાંથી આપણા સમાજ અને જીવનનું રક્ષણ થવાનું છે. હું અહીં પર્યાવરણ 'ફિલિકલ્ચર' ના અર્થમાં નથી લેતો પણ પરંતુ પણ ઘરે વિશાળ અર્થમાં કહું છું. પર્યાવરણ એટલે જે પરંતુ તે પ્રકારની જીવનવ્યવસ્થા સમાજ સમાજને એક વિશાળ કુટુંબના અંગરૂપ કરે. વિશાળતાની ભાવના ઉત્પન્ન કરે. એ ધર્મનું પ્રયોજન છે સંકુચિતતાને બદલે વિશાળ નાનું, મનુષ્યના સંકુચિતતા ભાવનું અને મનુષ્ય મનુષ્ય વચ્ચે જોર પામ્યું સમાજનું પતન થવા અને અભિજાત પણ એવું બને કે પણ નથી પરંતુ પણ આપણા આપણે ને મારા વિચાર પ્રમાણે હિંદુસ્તાનના આપણે ધર્મ વિષે ખૂબ વિચાર કર્યો છે, તત્ત્વજ્ઞાનના પણ ઘણા ઊંડા ઉતર્યા છીએ, પણ ખરા આ પ્રયત્નોના પરિણામે આપણે વ્યક્તિવાદી બની ગયા છીએ. આપણું દરેક પ્રવૃત્તિ પાછળ, પછી તે આધ્યાત્મિક હોય કે બીજી કોઈ હોય, તેનું ધ્યેય વ્યક્તિગત લાભ થયું ... જેટલો બધા પ્રયાસ આપણે ... વિકાસ સાધી ... તે પ્રયાસો મુખ્યત્વે એમ માનવામાં આવે છે કે માણસ એકલા જીવવા માટે જ સર્જાયો છે. ધર્મગ્રંથમાં લખ્યું છે કે ઈશ્વરે ગાયું સ્વર્ગને આદમને ઉપજાવ્યું, એટલે માણસે માની લીધું - આ જગત મારા ઉપભોગ અર્થે છે. એ માન્યતા કાંઈ રોગરૂપ ન લાગે? માણસને રોગરૂપ માનવાથી તો ગયો.

આપણે વ્યક્તિગત એ છે કે જેઓ ગૌહત્યા બાબતની વાતો કરે છે તેમનું પોતે જીવન ખોટા તરફ પલટાઈ ગયું છે. માણસનાં નિયમપણાં ને સંયમ શક્તિ ગેરહદનાં બની ગયાં છે કે તેને સંયમમાં સ્થિર રહેવા કરતાં ભોગમાં સપડાવા તરફ તેનું મન ખેંચાતું રહ્યા કરે ... શાળામાં ભણીને પૂરા થઈએ પછી પણ આજીજ સ્થિતિ રહે છે તેથી મુખ્યપણે એ પરિણામ તે સહજ કરે છે. તેથી જ્યારે બાજુ તેની પર આક્રમણ કરે છે ત્યારે મન નીર્બળ હોવાથી તે તૂટી પડે છે. આપણે પ્રજાના મારે આ પ્રકારની ખરેખર પ્રતિનિધિત્વાજ જીવન જોઈએ. પણ એ કામ આગે છે, મારવું કે આપણી પોતાની માટે પણ એ શિક્ષણ લેવું પડે છે.

બીજા તરફ વિદ્યાર્થી પશ્ચિમના સમૃદ્ધ દેશોના જીવનસરણીને અનુસરવા પ્રયત્ન કરે છે. ગરીબ માણસ ધનવાનનું અનુકરણ કરવા જતાં જ્યારે પોતાની સાદી સાદી ઝૂંપડી ગુમાવે તે મહેણા પણ ન થાય. પશ્ચિમના સમૃદ્ધ દેશોએ જોગી જીવન ગાળવા માટે સાધન તે સગવડ જેટલાં ઉભાં કર્યાં છે કે તેનાથી તેઓની ગરીબિયત ખાને ઢાંકણાંકાંઠા દબી રહે છે પરંતુ જે જોગી જીવનનો ચોપ ઈશ્વરપ્રેમે ગરીબોને લાગે છે ત્યારે ન તેમાંથી ભોગો ઘટતા નથી. ધીમંતોને દાબ ઘણા ત્યારે ગયો તે બાધનો ઉભાં કરીને તેમાંથી તે બચ્યા એમ બને; પરંતુ ગરીબ અનુકરણ કરીને લાભ મેળવે તો મુશ્કેલ પડે. એમ બનાવે મુશ્કેલી સમજ પ્રજાની મોજશોખ, ભોગવિલાસનો આદર્શ રહ્યો તેને અનુકરણ કરવા જતાં આપણે દરદરાઈ જઈએ. તેઓની પાસે પારદર્શિનાનાં પ્રબળ સાધનો પડ્યાં છે. આપણે કૂવા સુધીજ ન જવાનું હોય ત્યાં ગંગા ના જવા ગીતાના સેંકડો તો નાસજ થાય. ગરીબ આપણું વિદ્યાર્થી જીવન ઉન્નત તે વિકસિત બનાવવું હોય તો એજ માર્ગ છે કે ભોગવિલાસ, મોજશોખનું જીવન જેવી સંજોગો જીવન ગાળવું જોઈએ. આવા સંજોગો વિદ્યાર્થી ભોગ ના હોય ત્યાં કેવળ પરાધીનતા પણ ના હોય.

[ચાલુ]

Box 797. Phone 24907.
Cab. & Tel: "MALL"

આમોદ દાઉદ એન્ડ કું.
(હોલસેલ મરચન્ટસ)
393, પાઈન સ્ટ્રીટ ડરબન.
દરેક પ્રકારની ગ્રોસરી માટે
—ખુબો યા મળો—
AMOD DAWOOD & CO.
WHOLESALE MERCHANTS.
373 Pine Street,
DURBAN.

પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ફેબ્રુઆરી ની સાલના સચિત્ર પંચાંગ મળશે. કિંમત શી. ૩–૬.

આજનો યુવકધર્મ

આજ સાહિત્ય, ધર્મ, સમાજ અને રાજકારણની પુનર્રચના થઇ રહી છે. જુના ચોલા ઘસાયા ચાલ્યા જતા પથિકોએ નૂતન કરીઓ ગાંઠી છે. ઠેર ઠેર ક્રોન્તકારસ્થાપી ઓ, દેશનેતાઓ, અને ધર્મચાર્યો કોઇ નૂતન સંધનાથી પીડાતા, કોઇ નવા સંદેશના વાહક બનીને ઘુમી રહ્યા છે. આજનો યુવક આ બધું નીહાળી આભર્યમાં પડયો છે. આ બધું શું બની રહ્યું છે એની એને ખબર નથી.

એ વિચારે છે શું સાચેજ આપણે પ્રગતિ રહ્યા છીએ? શું સાચેજ આપણે નવી પગદંડી ઉપર પગલાં ભાંડી રહ્યા છીએ? અંધકારમાંથી પ્રકાશમાં લઇ જવાની આ દેશનેતાઓ અને સંસ્કૃતિરક્ષકોની વાતો શું સાચી છે?

ના, આ વેશપલ્ટો માત્ર રહ્યો છે. પુરાતન સંસ્કૃતિએ આજ નવા વેશભાગ પહેરવા માંડયા છે. પુસ્તકોમાંથી આજ એનું મંજુલ સુહાગી મોતુ કોઇ કલ્યાણકારી ક્રાંતિથી બહાર જુએ છે. બાબી બાલતુથી દેશદેશાંતરી સંસ્કૃતિએ આજ આધ્યસંસ્કૃતિ ઉપર ગોરચા માંડયા છે

આજના આપણા શિક્ષિતા એમાં પુરાતન સંસ્કૃતિને ધિક્કારે છે; કારણકે એમનામાં પિતૃસા સંસ્કારોએ વાસો કરવા માંડયો છે. પશ્ચિમના અજ્ઞાનગાઢ અને કેફજનથી એ મુગ્ધ બન્યા છે. બધા નવીનતા સ્વીકારે છે. પ્રગતિ છે, અને એના ગુણગાન ગાય છે. પણ એથી પુરાતન સંસ્કૃતિ જરાયે નિરસ્કારને પાત્ર નથી. આ નૂતનમા જે પુરાતનનો આત્મા ભળી રહ્યો છે એ કાઇજ ન જાણ સંસ્કૃતિ એજ છે. માત્ર એણે નવા સોહામણ પરિધાન ધારણ કર્યા છે. આ તો વેશપલ્ટો છે.

જ્યાં સુધી આપણે આ કાયા, આયુષ્ય અને ચંદ્રાવન છે, ત્યા સુધી વૈજ્ઞા, જાપુના જેવી ભાદ્યપોથીઓ સામા સંસ્કારને પ્રતિકારથી રક્ષાકવચ કરતા આવી જ્યા છે આ સુધી આર્યસંસ્કૃતિને કોઇ નષ્ટકારી શકવાનુ નથી. કશુ આપણા સંસ્કારમા કૃષ્ણપાર્થોના મીરા અને રાધિકાઓ ઠેરઠેર પડેલી છે: કશુ આદિ આપના, અને તાંત્રિત ઝલકારા જાગ છે.

આજનો યુવક આજકાળમાં સરકાર પર વિચારે છે કે આપણ માટે આપ્યા છે? આ સંસ્કૃતિનો વિજયધ્વજ ફરકાવવા તે સમાજને આ રીતે બદલવા માગે છે? તું ગાંધી રાજકારણમાં પડે, તુ જાણે ધર્મની પુનર્ સ્થાપનામાં પડ પણ શોધો પહેલું તારું કાર્ય સામાજીક ઉત્ક્રાંતિ અવજારી બનવાનું.

અહિંજ તારો સમાજ પડયા છે, ત્યા તારા સંસારનુ તને દર્શન થાય છે. આ તારી સંસ્કૃતિ છે, જેણે તને આમંત્રણ આપ્યા છે. એ પુરાતન સંસ્કૃતિને તિરસ્કારીશ મા એને નવા વસ્ત્રો આપ અને નવા અલંકારો પહેરાવજે. એની ચુમસાઓ તોડી એને મુક્તિનું સુંદર પ્રભાત બનાવજે. એની પ્રથાઓ, વાડા એ, બંધનો, બધાનું છુક્કેદન કરી એના પ્રાણ માં નવચેતનનો મંત્ર ફુંકજે. કારણકે જ્યો ત્યાં એના પવિત્ર આત્માને સૌકોએ અંધકાર મા રાખ્યો હતો. આજ એ સુંદર આત્માનુ જગતને દર્શન કરાવજે. તારા સંસ્કારના દ્વારે દ્વારે વિધવાઓ ઉભી છે, એમની રડતી આંખો ને હસતી કરજે. અનાદ કુપ્રથાઓ, અનેક સમાજના પ્રશ્નોમાંથી તું કેમ્પિનો નવો પ્રાણ પ્રગટ આપજે

સમાજરક્ષક યુવકાંચલ્યા એ નાદ કાર્ય કરેલી એ ક્રિયાને અજ્યાણે તું ચોકોને દેખના કરીય, જેમણે મારી રાત અંધારામાં રોશા બાળ્યા છે. જે પ્રથાઓ-વાડા અને બંધનોથી મુંગાયાન થરી રહ્યા છે

ઓ યુવાન! તારે જેર તારા યુવબુંદરગી ખબરને આગળ કરી નવચિંતનોનાં પગલાં માંડ, જ્યા તારા પગનો રવણ કરવા માંગા જનતા ઉછળી રહી છે, જ્યાં સંસ્કૃતિનો આત્મા : બોલાવી પડયો છે.

—'યુવા' માંથી

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ક્રિશ્ચિયનો અને ખેતીવાડીની કેળવણી

કેપની પ્રોવીન્શીયલ કાઉન્સીલના કેપના એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. જે. એચ. હોફમાયરે જાહેર કર્યું હતું કે ખેતીવાડીને લગતું કેળવણી બીલ તૈયાર થઇ રહ્યું છે. પાર્લામેન્ટ તરફથી પ્રોવીન્શીયલ કાઉન્સીલને ૮૫ હજાર પાર્ક મળશે. દરેક સંસ્કૃતીમાં ખેતીને "ઉત્તમ ખેતી" લેખવા છે, જ્યાં ક્રિશ્ચન ધર્મપ્રચારકો તો એ છે કે નાતાલ માં કાફ્રીઓની મોટી વસ્તી જ્યાં કાફ્રીઓ માટે ખેતીવાડીની કેળવણીનું બીલકુલ પરોપકાર નથી. યુનીયન સરકાર તરફથી નાતાલની પ્રોવીન્શીયલ કાઉન્સીલને ખેતીવાડીના શીક્ષણ માટે લક્ષ આપ્યું છે કે નહિ? અને મળતી સેવ તે કાફ્રીઓની શું સ્થિતિ છે તે જાણવું અગત્યનું થઇ પડશે. અહીના કાફ્રીઓ માટે ખેતીવાડીનું અભ્યાસક્રમ ગોઠવવા માટે અનુભવ ના. પ્રાચલુ કેળવણી નીષ્ણાત કાફ્રીઓ બોલાવવાની શું જરૂર નથી?

એકાએક રેલ આગ

ગયા શનીવારે રાત્રે મેરીટઝબર્ગની નીગાબુના કાગમાં ગોલાગ રહીટ તરફ કાફ્રીઓના રહે છે ત્યાં એકાએક રેલના પાણી ફરી વળ્યા હતાં ન્યુ કેનાડર અને ગોરાઓમાંક તરફ બાજુ ફર તાકાલ ગામ ગાઢના કેટલાં બાલાપારમ્ય વરસાદ પડવાથી એકાએક રેલ આવી હતી. રેલના સમાચાર ગોલાગટે ફેલ્સ થાણા ગા. રેલવેસ્ટને મેરીટઝબર્ગ પહોંચાડવા હતા, અને પોલીસને જાણ કર્યું હતું > નીચાણમાં રહેતા કાફ્રીઓને પખતસ્ર ચેતવણી આપવી રેલનું પાણી ખરું પાણી અગાઉની નદીમાં વહી જાય હતું પાણ પાણીના એક પ્રવાહ રેલવેના હોમ તરફ દોડી નીકળતાં તે તરફના કાફ્રીઓના ઘરમા પાણી ભરાયાં હતાં પા કે સુધ્ધાનીઓ રેલના પહલી આવતાં પાણીના મીન્દ્રાં ક ખબર આપી હતી ઠના બધા કાફ્રીઓ ઘેરાઇ ગયા હતા. રેલના સમાચાર મેરીટઝબર્ગની પોલીસને બાતમી કેક ફ્રેન્ચેબાલ બોકર અને નારસ્ટર્ડ એકસ્ટ્રાની મરદાની ટોળા પ્રીસ ગોલીસ્ટા તાકર તાકરા ૩૦ આપ્યા હતા રેલના પાણીથી ઘરબાર કાફ્રીઓના ખેતીના ઉભા પાકને ખૂબ નુકસાન થયું છે. ઝાઝેઝર પાણી પછી આકરાથી ઘણું પેદાશ નાશ પામ્યા હતા.

ક્રિશ્ચીઓ માટે ઘરો

કેરોલેનોર અને દર્બીકસ્ટીક તરફ કાફ્રીઓને રહેવા માટે ઘર બાંધવાની બાબતના જાહેર થઇ હતી આ બાબતના વીરા નાતાલ કાન્ટ્રેક્શન મામેલ કરવામાં આવી ઝાઝેઝરના બાંધીને ચાલીમા કાફ્રીઓ તરફની બનાવ્યા જાહેર કરી છે. આ બનતના મકાનો ગોકઝોબ બનાવવા માટે જે કામના મકાનનું માસીક ભાડાનું દર શીલીંગ અને બધ કામના મકાનનું ભાડાનું દર પંદર શીલીંગ ગોકાણ કરવામાં હતું

મારકેટીંગ બીલ

અમે વર્ષ પસાર મુકાયલું મારકેટીંગ બીલ આ વર્ષ યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં પાછું રજુ કરવામા આવ્યું છે. નાતાલ કન્ટ્રિક્શન કામેસ ગોરેસાઓએ ખેતીવાડી ખાતાના પ્રધાન કર્નલ ડનીસ રીટસને અરજ કરી મારકેટ બીલમાં કાફ્રીઓનો દરજ્જા કરનારી કલમો સામે સખ્ત વિરોધ જાહેર કર્યો છે

નેટીવો માટે જગ્યા

યુનીયન પાર્લામેન્ટે ગયા વર્ષમાં પાસ કરેલા નેટીવ લેન્ડ ઍક્ટ એકટ મુજબ કેપ પ્રાંતમાં પીઅની જગ્યા નટાલ માટે ખરીદવા નક્કી કર્યું હતું. તાર પછી કર્નલ ડીસ રીટસ્ટન ટાકુન અને ડોસ્ટરાલની કિસ્ટર પ્રધાન તરફના કામો ખરીદવા કોલ્યાલ થઇ હતી પરતુ તેનું કોઇ પરીણામ નહીં આવવાથી નેટીવોની સ્થિતિ કફોડી બની હતી છે. તેથી ફરીયાદ જાહેર થઇ છે.

સ્ટ્રાઇક ફીલ્ડસ્પાર્ક

દક્ષિણ આફ્રિકાની સ્ટ્રાઇક ફીલ્ડસ્પાર્કના કંમ્પેનર નાયુદ થયા જમ છે. નોગા-મુકેશપોમનોનો

કસોટીની પાસ થનારને ગોલ્ડમેડલ આપવામાં આવે છે. આ વર્ષે ૧૨૦ વિદ્યાર્થીઓ પરીક્ષામાં બેઠા હતા. તેમાંથી ૧૦૦ પાસ થયા હતા. ૧૦ વિદ્યાર્થીઓ ગોલ્ડમેડલ માટે લાયક ઠર્યા હતા. તેમાંથી ૭ વિદ્યાર્થીઓ પાસ થયા હતા. તેમાંથી ૩ વિદ્યાર્થીઓ ગોલ્ડમેડલ માટે લાયક ઠર્યા હતા. તેમાંથી ૨ વિદ્યાર્થીઓ ગોલ્ડમેડલ માટે લાયક ઠર્યા હતા. તેમાંથી ૧ વિદ્યાર્થી ગોલ્ડમેડલ માટે લાયક ઠર્યો હતો

સરકારે પોલા કાયદાનું ઉલ્લંઘન થાય છે તે માટે પાદરીઓએ ફરીયાદ કરી છે.

* * *

દરેક મંડળની બારસેલ્સ મેન્ટમાં બી અર્લેસ્ટ એ. ચાલ્સ બોબાત મુક્ત કરી ગયો હતો. તેને બેન્ચની બોર્ડરમાં બાલેઝમેં હતો પણ તાં મેદા બબલમાં મરણ નીપજ્યું હતું.

* * *

કેપ્ટનમાં ગઇ કુપ્રસાન ગણીજે બોકર રેકાયવા માટે નવા ઓર્ડરીનામાં બી મેજીક મેજીસ્ટ્રેટે પણ તાહબાતદારોને દંડની સજા કરી હતી.

* * *

કાસ્ટલીના ખાનગણોરી બાબા ચેતન બીજાનનો બીજા બાદેર કરવા માટે મુનીબલગારી પિટર રેનું ઝેર કાયુસ્થાન બદલી ગયો. જેમાં બબલ ઓબીસીનીયાનો નાશ પ્રસંગે ગરબીના દરદેર બીજો ઘણેથી રોગબંધોળા આદિકાલા કીન ગામે ફસાઈ રહ્યા હતા.

* * *

મી. જયાકરદાસ નોકેએ જેલ પુનરાવ્યા જણાવ્યું છે કે સરકારને ટ્રાન્સવાલના બોકસપાનો બચાવ કરે તેવી બીક છે, તેથી જે બી. સાલ-મકરના બુલ્હારો સારેના સરકારને મેકસપામાં આપવાનો મેમોરે ના પર લડી કરવાની ના પાડી છે એવો વાદન માટે તા બબલ ગણાવવા કરી સરકારને કરવા પાદવાની જરૂર છે.

* * *

ગોરખપુરના બુંદણી બાદ પ્રસારકાર્ય કરવા જતા જનાનદારો પરથી ગુજરેલ પાસ રહ્યા છે. એક અનાજના પકડું ઝાપ્યું પાડી નાંખ્યા હતા. બદમાસોના પકડવા બોકરોના ગામોના ૨૦ બબલના ટોળાએ ૨૦ બબલ તોફાનીઓના ૨૦ બબલના ટોળાને ૨૦ બબલ મારી હતા. બોકરોની ટોળ બાકુ બનીને નાના ટોકરોએ બદમાસોને ગાન આપવા ઓટલે મારી દોવાનું જણાયું છે આનો વિરોધ ગોરખપુર ના મિત્રોએ ગોકુ બરબસ કાઢી દર્શાવ્યો હતા.

* * *

દીલ્હીથી ખબર બાદ છે, મા પાસ્પોર્ટ ફરીજનો ચૂક થયને મોબ મેળવ્યા બબલ છે. ડે. કુર્નાદીનના હાંકુ બદમાસમાના વિરોધ કરનાર બીબાવર બનાવની બદમાદોના ટળે ચૂ થશે? બબલાદકના રનાન કરશે?

* * *

બરહદના બોબી બાન ખાનકુલ બહારને બરહદ પ્રાતની બરકારના મુખ્ય બંત્રી બરહથી એવો હુકમ આપવામાં આવ્યા છે. બાદેર સાંભિને હાનીકારક બબલાબો આવતા બબાવવામાં તેમે બાજ લેવા તેમ તમારે પાયમ્સ બરહદ પ્રાંતમાં પ્રવેશ કરવો નહિ, મેળાનું નદિ અને નિરાપ કરો નાકે. આ હુકમ દેકરાજ ના નવેમ્બરની ૨૮ મી તારીખ સુધી અમલમાં રહેશે.

* * *

સુધીબ્બાનાના બરહદ્દ બબલાબાદી કાર્યકર શ્રી. હરિલીબ્બાનો બબલાબાદી પરિબાદમાં કરેલા બાધાનો અંગે દર બાસ મુબ્બા દેવી બબલ કરી છે, પ્રબલન રોબબ્બા કરવાના આરોપ બબલા પર કરવાના બાબ્બા હતા.

કબાબુના બોકુલેજે નામ બબલંરને મદેસુસ માટે કરવા અરજ કરતા કબુલ્યું છે કે કાલ માં બબલાબમાં કોરને બીબાનું પાબી બબી. ઓબાસ પાદ નિબ્બળા મબ્યો છે. કાબાબુ પાકબા હીબ પડ્યો છે.

* * *

કબકરાદ્રાના કદેબા મુજબ સીતાબાપુરના ઓ બજર દોહીએ ગોબ. કે. બી પરીક્ષા બલાર કરી છે. તેને બેન્ચમાંથી ડાંડી મેળવામાં આબ્યો છે.

* * *

બબારસ્તની બાસપાસના ગામડામાં પ્લેગ બબાદાબ્બ પ્રસર્યો રહ્યો છે. ગોકા દરાસમા બબાંક કેસ બ બબા છે.

* * *

મુબબ ડરબારે બીબબપુરના ૨૨ ગામમા દુકાળની તજવીજ કરી છે અને દુબાળા માર્ય માટે રા. ૫૦,૦૦૦ ના પરદર્શ રાહતકાર્યો તથા રા. ૮૩૦ બીજ લાવ માટે મબુર કર્યો છે.

* * *

કંસ્ટેબાની બાનુ બદાર થઇ જબા સાથે સરકારી બબબા છે. બાબી સ્વાદજરબાદ કરી ગોદકારને ગોલીમેં બરદાબો સબ્બા નબાલ કબા ગોદરમાં રાબેકા છે: અનામત રોબબ્બાથી હવા કાદી નાંબતાં ગુબાવેલ્લ શોનું બબ્બું હતું.

* * *

અબેરીકાના બીકોગોબી અને ઓક્રીબ્બા પ્રદેશ બાં કેલબી બબેબી બાનીબાં બરહાની બાદ બીટનના નાબદારે રાજા રાબ્બિએ બાદે બારકના અબેરીકન વિસીડન્ટ બી ફ્રેન્કલ્ટ ઉપર ચરિબી ગોકદી દોહબોબ્ય કબ્યો હતી.

* * *

બ્રોન્ની ફ્યલી બબગુદ્ર બોબની બોબારી બારી થની રબ્ય છે. તા. ૬ બાર્ચે બદાદીની રાબ્બીની ૬૮ મી બબ તીબ્રા પ્રબજે બબાવીલ બાબવાની દિબા બોબ કરશે એબ બબદેર બબ્યુ છે.

* * *

રૂટરનો જેબ્બબ્રેબ્બનો બોરબો બાદર કરે છે કે બેબ્રેસ્લબ્બના મેરોન જર્બબબબાંથી પલાર થતા દક્ષિબ બા'દ્રકાબાના બાજુદી રોકકર બી. બોન્સને બારબોગે બંદુકબ્યો મારી નાબ્બો હતો.

* * *

બૈગબ બાબ્રાબાન બોબ્બાસા બજોબ્યબ. પ્રસ્સલાબાબ્બા દેગે બારે સરકાર કબી હતા. જ્યાંથી લેડી બાબાબાન દાસ્સબાબ ગબા હતાં. બબાં નાબદાર બાબાબાન હતા.

* * *

બાકિબ ઈસ્ટ બાદિકાના ગ્રેકબીનિસ્ટેદર ધુબા-બનની દાબ્રિક મુલાકાતે બાબ્બા હતા. જેબજે જબાબ્બ કબ્યું હતું કે રાજકીબ તેબજ બાબ્રિક બાબાદી બાં હસ્તોબાકર છે.

* * *

કરેલ્યા ૧૫ ગામડા ઝેર નાલ નદી ઉપર બોબકાબ માટે ૨૫ લાબ બ્રબ્યબ્યબ્ય બિંદોલ કંકાકટ બાબબામાં બાબ્યા છે. બા બોબકામ ત્રબ્ય વર્ષ સુધી બાલશે બાને ૧૫ હબ્ર બજાર કાબદારોને નોકરી બળશે.

દરદ બાદિકન ફેરીદરીઝના પ્રતીનાબીએ જાહેર કર્યું છે કે બોહાનીસબર્ગનું ઓબબાવર એકબીબીદ્રાન બાલામ બબ્યુ છે, પબ્ય તેથી ઉત્પબ્ન થબોબ્ય શુબ કાબ્યું બાબ્યુ છે.

* * *

ડરબનના ૬૮ બોલ રબાનઓજીએ એકત્ર ૫૪, હબ્બા બીબાનના પુનબા પ્રસંગે બાદરબ્ય બબ બાકબા પરેલી બોબ્બનને ટેકા બાબ્બો છે.

* * *

બાકબાવાકરના નોદીબો બાદે "બલાબબ્સ" બાબાબા બાબબ્બબી ૮૦ હબ્બાર બાકરો બિબે બોલાને બાજે બાબવા બરબાબની બબાબી છે.

* * *

બ્રીટનની બેન્કોબ બેદીઓ બ્રાલાર્ડ્સ, બોરબ્સ, બેનકેક્સ, અને બેબ્બસ બાબ્ડ એન્ડ સન્સે ઓકત્ર બાદ કાબ્બની ટેકબેને કા. ૬૬૬૬ બાજે ૬૫ મહીનાની મુદતના બાર કરોદ પીંડ બીબો છે.

* * *

ઈબ્બિાબ્બનાં બી. બબોબાર ડાક્ટરેનનું બલાબબ બાબ્રે રબ્યું બતાં બા. રહબબહર નો બીબકબ્ત બાજેરએ બાબ્ય ઘતી. બા બબાબિબનબાબમાં બોદ કબ્યમ બે બની કે રાજ્યકુકેનની બાબદસ્તમાં બાજર બબેબરાબ્બોને પીબકારબા માટે ૩૬ બાબન દાદ પુરતા બાદબેદ.

* * *

બોબ્બેસ્ટરબ્બના બારબોબ્બે તાબદાબાનો બબી-બ્બાદ કરબા ઠીબબ્યામ દાદ કબીદ બબાદેર બબ્યુ છે.

* * *

કેનેડાની સરકારે બોગા અને સાકિબ બાબ્રિકા બબ્બે સ્ટીબરો રોકાબબ્યા બોરીબ્રીક બાબબોગ કુબની બાબે બોહબબ્ય કરી છે.

* * *

બાકરટ બબ્યુ બડી હતા બોબી બાબાકોબાં બાનબાબ્રુબી બાબ બબ્યાના કેબ્રુબરી બબ્બીનના મુબ્બી પ્રબાનને દીક્ષદોને ચેબ્બબણી બબાબી છે કે કેનીલાબોબાં બુંબુ બાબબિલ બીબાબબે નહીં.

* * *

બબા બાદકાદીબાબાં બીદનબાં બબબી પ્રબ્બ ઇંડી પડી, અને પુબ્કબ્ય બરદ બોકબુ બબ્યુ બબ. બરદને લીબે બીદનના પબ્બા બાગો બોબાંબબા મુકદેદા બબ બબબા હતા.

* * *

બોસ્ટ્રીબ્યાના કેંટરીબ્કબાની બબ બાબાબાબાં જોહાન મેરીબર નામના ૨૩ બબ્બીના બોદ રાબ્બે બોદ કબાકબાં ૨૦ સીસા ઇદર પીબાની સરત કરી હતી. બાદ સીસા બીબા બબી બોબુબ બતા તેને બીજાનો બાંબ્બો હતો, બબાં બોબા કલાકમાં મરબ્યુ બાબ્યો હતો.

* * *

બબબ્રીની બબી દીબાની બારે સહીકરા બરબાનો કેકાર બાંદબાનો બ્રબબ્ન કરતાં બરીન બાદના બદ્દાર કુદી પડ્યા હતી તે બબાદબાં પડતાં તેની બે બાંબબાંગો બાબી બદ્ધ હતી

* * *

રાબ્સ કારાના બે જીવતા રહેલા પુરાનો ખેંટાબાબન બોબીસ કુટબીએ બીકબ્દર બબી હતા અને બાદ બાદ તબોને બીબના બાજેર બોકબાં બાસી બબાદ હતી.

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

કેળવણીની અગત્ય વીશે શાસ્ત્રીજીએ કરાંચેલા વીચારો

૨૧ ઘટ ઓન. ગાંધીજીએ પીનાંગ હાઉસ ખાતે "કેળવણી" ઉપર આપેલ ભાષણનો સારાંશ નીચે મુજબ છે "કોઇપણ કોમમાં ઉચ્ચ શીક્ષણ મેળવવા ચોગ્ય પુરૂષને શીક્ષણ પ્રાપ્તીનો અન્યાય થયો જોવામાં નથી" માબાપોને પોતાની છોકરી તથા છોકરા માટે કેળવણી અત્યંત મુશ્કેલ છે એમ સમજે છે "દીકામાં સ્ત્રીઓની જીલ્લાઓને દેશના પ્રજન ઉપર એવો કાપ પાડી છે કે એ જીલ્લાઓ દીકની મુસાફરીને-આવનારાઓનો આવકાર ખોઈ બેઠા છે." શ્રી શાસ્ત્રીજીએ એવા પણ જણાવ્યું હતું કે "અમારે નોકરો વગેરેની કોઇપણ જરૂર નહિ પરંતુ તેમની આળાદીની અત્યંત ઉપેક્ષા કરવામાં આવતી. પરંતુ તાજેતરમાં મહાત્મા ગાંધીજીની કરીજન પ્રવૃત્તિથી આ દીપક ઉપર ઘણુ પ્રજાત પડવા પામ્યું છે. ગાંધીજીના પ્રયાસોને સંપૂર્ણ સફળતા નથી મળી પરંતુ તેથી એ કોમોની આંખો ખુલી છે એટલુંજ નહીં પરંતુ સરકાર તથા સત્તાધીકોના અંતર પણ જાગ્યા છે.

જીનવાણી પાયા ઉંચમચી રહ્યા છે

"ઉગમત તીર્થમાં ગંગાજી પ્રાંતિ પુજ પેદા છે. જીનવાણીના પાયા ઉંચમચી ગયા છે માનવજીવનનો આદર્શ સપાટબંધ ફેરવાઇ રહ્યો છે ને સ્ત્રીજીવન ચાર દીવાલોમાં સુરક્ષીત મનાયા છતાં એ પરિણામો ઉંચમચવા માંડ્યુ છે. સ્ત્રી પુરૂષની કાયા ગંગાની તેમને અદલે તેના અકતી સ્વાતંત્રયનો સ્વીકાર થવા લાગ્યો છે. સ્ત્રી મનુષ્યજન્મ પુરૂષ સમોવડી છે ને તેથી મનુષ્યત્વ પીકાર બાબતમાં તેને સંપૂર્ણ અધીકાર છે." આ શબ્દોમાં સરલાના સહીલા જૈનાચાર્યના શ્રીમદ્વીજય વીજાની મનુષ્યકેરી શ્રીવેદીએ તે ગ્રંથના પારીતોષીક સમારંભ પ્રસંગે જનતાને માર્ગદર્શન કરતાં વ્યક્ત કર્યું હતું.

બી. એન. રેલ્વેની ઉંચ્ચાલી હડતાળ

નાગપુર રેલ્વેના આશરે ૧૦૦૦ કલાસીઓએ અને મોલ્કાપ્રકારોનું સરધસ નાગપુરમાં નાગપુર આવી પહોંચ્યું હતું અને મુખ્ય રસ્તાઓ પર ફરીને સભાના આકારમાં ફેરવાઇ ગયું હતું. અને એવો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો કે જો રેલ્વે અધીકારીઓ કામદારોની મુશ્કેલીઓ દુર ન કરે તો સામાન્ય હડતાળ જાહેર કરવી. હડતાળના અગ્રેસરો તરફથી અપાતા અહેવાલો પરથી જણાવામાં આવે છે કે તા. ૩૦ મી ના રોજ સાંજ સુધીમાં ૧૨૦૦૦ માણસોએ રાજ કરી હડતાળના કેમે જણાવ્યું હતું પણ બીજા વધારાના માણસો જોડાતા હતા, રેલ્વે કામદાર હડતાળીઓની કુલ સંખ્યા આશરે ૨૫૦૦૦ ની છે, અકબપુરના હડતાળી આગેવાનો મહાજન અને શાહ છે.

ફ્રેંચમાં નજરબાંધના કાયદેા

દેશ પરદેશમાં અનંત પ્રવર્તીત પગલો તથા રોપ્રદાય ઉંદામાં પણ અસ્તીત્વમાં આવ્યા છે.

આટલી અરજ સ્વીકારો!

"ભિખારી આવ્યા છે, કંઈક કહીએ તેમ કરે" એમ કહી ગરા નિખાલસ દિલની જનતાને તમે ઓળખ આપી. મને જનતાનો તાત કહી તમે સત્કાર્યો. જોઓ ખેડુત કહી કદર કરી પણ... પણ તમે આ જનતાનો નાશ, જનતાનો સર્વનાશ રોજ દિવસે દિવસે મુડદાલ થતો જાય છે તેની દરકાર કરી છે ખરી? માન્ય પક્ષવાળા જ્યાં ત્યાંથી લાખોની પુજી આપે છે, તે જનાધારની દરકાર રાખી છે ખરી? દુષ્ક, દર્દી અને નીચા રહેનારા ખેડુત ઉપરાંતની ભોજા નીચે ભગવાન છે, તેનું સ્મરણ કર્યા જે ક્રિયાનું કર્યું કર્યા અને આજે ખેડુત પાસે શું છે તે જાણવાની તસ્દી લીધી છે કે? આજે ખેડુત પાસે બાકી બે જ વસ્તુ છે એક તગાવીરદારોની મુશ્કેલી અને બીજું ગલ્લાકારોનું દેવું. અને આ બે વસ્તુઓને ખેડુતોનું સુખ ગણી જનતાના તાત ની ઉપમા આપો છો ?.....પણ ખુલ્લો તમારે જે ખેડુતોને શું? આજે મત લેતી વખતે ખેડુત યાદ આવે છે, બાકીની દશામાં ભાન થાય છે. જો તમારી ખોટમાં આવતી ખોળો ખેડુત સમજે છે કારણ તાતાપરણે તેની આંખો ખુલ્લી કરી છે. ગયા પુરૂષો કેવળ ખેડુતોને માટે અપારપત્રો બલિદાન અને ત્યાગનો ગુણનો જે પેઢીથી માનવાઓ ઝીલ પકડ્યા કુદ કર્યો છે.

તમારે તો કરકાર પાસે ગાઇસરોમાંના મહેંક ના પગારોમાં ગમુજાની, ભાડેંગો સાથે મોટરોમાં ગોમા ફરવાની કે ફરલપુરલ કરી મોટરમાં મેલાની અને નામના ખાતર રૂા. ના. દિ. ના. જેવી ઉપાધિઓ મેળવાની, તમારે તો બીજાના, પ્રજા અને દીકની પ્રજાનો કોઇપણ ... વાની હોય, ત્યાં તમને ખેડુતની ખરી ખબરી કયાંથી હોય? ખેડુતનાં દુઃખનો ખ્યાલ તમને કયાંથી આવે? ખેડાવામાં સાથે ઉભા રહી તમારે ખેડુતના દુઃખ દુર કરવા કે મુસીબતો મહાસભાના મેમ્બરોજ ખેડુત, મહાસભાની આખી લડત જે ખેડુતના ખોળે માટે છે-ખેડુત ને રોટલો ખવાપવા માટે જે ખેડતે તમારા આ મોટરના ખડખડા રોટલા સાથેના છે, તેનો વીચાર કરજો. મારે તમને મત આપી કેવાડીના ઠામા બનાવું ? ધનવાનોના રાજ્ય પર પગ મુકવો ! તમે ખેડુત ખેડનાર ચોકાર કરી કાયદાને નામે ધમકાવ્યા કેમા કર્યો છે તે કે કયાંથી જાણતો ?

મારો મત એટલે માત્ર ઠીક-કલરેક પૈસા પુંજીવાદ અને મારે માટે ગરની મહાજનોના પગ ની ચાકરી; એટલે દુઃખના એટલુંજ કે બંને પક્ષ જનતાનો નાશ કરી છે તેના બેધકર બનાવ્યા પ્રયાસ કરેલો નહિ. ખેડા એની કરજ બજાવવા દરે પુજી મેળવાના કયુ વહેવાર ખેડુત કે કિ માનવના ટલકા પ્રાણ કરશે પ્રમાણે; આપની આટલી અરજ સ્વીકારો."

—ભમતકારમ્

આ સંબંધમાં બાબર મળે છે કે, બીરારમાં સોન નદીના બેટ દાપુપર દીકસ્તાન ન્યુઝીસ્ટ કોલેજની નામનું સંસ્થાન રચવામાં છે. આ દાપુની આજો ઉચા પણીજ સુંદર છે ને કુદરતી દેખાવો અત્યંત રમણીય છે. આ સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રી. કે. અબ્બારી નાગના સહ પુરૂષ છે. બબાર મળે છે કે આ સંસ્થાને બાબતોના ઓપરેશનોએ સહકાર આપ્યો છે.

આંધારપાનું દરદ કેવી રીતે મટી શકે?

સાદોર બાતે આંખનાં ડાકટરોની એક કોંગ્રેસ મીત્ર ઓકટોબર મેડીકલ કોલમાં મળી હતી કે બાબતે દીકનાં જુદા જુદા ભાગના આંખના ૬૦ ડાકટરોએ હાજરી આપી હતી. કોલ્હાપુરી તથા આરોગ્ય બાતાના પ્રધાન ખોપકી સર ગાવપુરીને કોંગ્રેસ ખુલ્લી મુકતાં જણાવ્યું હતું કે આંખના દરદ મારે પંજાબને પહેલાજ કરતો બાનુભવ છે. અને કહું તો આખા દીકની એવી હાલત છે, આ કોંગ્રેસનું કારણ પુના, મરાઠા અજવાળુ આને તાપ છે. ડાકટરોને આ દીશામાં વીશેષ બાનુભવની જરૂર છે. દીકમાં કુશળ નહીં પણ સાધો આખના દરદીઓ છે. કરરોજ આખના કુશળો ઓપરેશન થાય છે બોપકી ને દરદ ના બાલુજ છે રાતનાની દષ્ટીજ ખુબ ખામ થાય છે. પણ અટકાય બાબત જે કામ થવુ જોઇએ તે થતું નથી.

હિંદી રાષ્ટ્રિય મહાસભાના હરીપુરા

કલકત્તા નામના ગામડામાં બારાપતી પ૦ મી દીકી રાષ્ટ્રીય મહાસભાની બેઠક જવાહરલાલ નેહરૂના પ્રમુખપદ હેઠળ નીચેના બાબતના રમનાઓ કરવામાં આવ્યા છે.

૧. દેશનાયકી નામે બંધારણને ફેરવવા દેવા ના માટે રાષ્ટ્રિય સંમેલન બોલ્યું.

૨ ફીડરેશ બાજ હેઠળના બાજકોટીના દીકની ધારાસભામાં ભાગ ન લેવો.

૩ મજદુરની દમનનીતીનો વિરોધ કરવો.

૪. સંસ્થાનવાદીની સામે મુજરી રોજની પ્રજા પ્રત્યે સહાનુભુતિ રાખવી.

૫. બાબિ વિષયકમાં બીકરેશ સાથેના દીકસ્થાને કોઇ પણ પ્રકારની મદદ કરવી નહિ.

૬ પડોશદેશ-બરમાને દીકસ્તાનથી જુદું પાડવા દેવું નહિ.

૭. આગા દીકસ્તાનના બાબા પ્રાંતો માટે એક સરખા તંત્રની સાગણી કરવા.

૮. પ્રજાની આબાદી માટે નવું બંધારણ નીકળ કરવા એક સમિતી સ્થાપવી.

૯. આવતી પર મી દીકી રાષ્ટ્રિય મહાસભા માટેની મુજરાતની માગણી કબુલ રાખવી.

૧૦ તથા બંધારણ પ્રત્યે બાજુબોએ બતાવવા ના. ૬ ગાંધીએ હડતાળ પાડવી.

૧૧. મહાસભાના પ્રેમેદારોએ ૬૬ ચુંટણી ના મત બાબતની બાબત પ્રજાને બારજ કરવી.

વિવિધ વર્તમાન

કોર્ટ ફ્રેસેરનડનના પુત્રને અકસ્માત

લંડનથી મળેલા એક તાજા સમાચાર ઉપરથી ખબર થાય છે કે કોર્ટ ફ્રેસેરનડનના પુત્ર જો, નીકલસ વીલીયમ્સ પોતાના મીત્ર સાથે ઓકસફર્ડથી વંડન જતા હતા, ત્યારે તેમને મોટર અકસ્માત થયા હતો જેથી તેમનો ખભા ઉતરવા ઉપરાંત કેટલીક ઇજા થઇ હતી. તેઓ હોસપીટલ માંથી મુકત થયા છે.

આઠ રાજાના ત્રાસ

ઇસ્ટ ઓકસપ્રેસના પીઝેનાના ખબરપત્રીએ સમાચાર આપ્યા છે કે એસ્ટોનીની આખરીમાં આઠ રાજા, ડયુક ઓફ પીનકસરના તાબા મીસીસ સીમપસન સાથે થશે. તા. ૨૪ એપ્રીલ સુધીમાં મીસીસ સીમપસન પીઝેના પહોંચવા ધારે છે.

ચેકોસ્લવાકના મહારાજા ફ્રેંચ આકેડમીમાં

ચેકોસ્લવાકના મહારાજા માસેકયારે ગયે અઠવાડીયે વિમાનમાં ફ્રેંચ આકેડમીની મુલાકાત લીધી હતી ત્યા તાવકયાચની રેગત તરફથી તેમનો ભવ્ય સત્કાર થયા હતો. એક મુલાકાત દરમીયાન તેમણે જણાવ્યું હતું કે ફ્રેંચ આકેડમીનું સૌદર્ય જોઇ પોતે બહુ ખુશ થયા છે અને બીજી વખત પણ તાકે સમય મળવાને પોતે આતુરતા દાખવે છે. તાજેતરમાં તા ચેકોસ્લવાકીયા એકસપોઝીશન ઓફ પેરીસ અને ગાર્ડન જવા ઉપાડી ગયા છે.

પ્રજાસત્તાની ચળવળો

ગયા અઠવાડીયામાં અલ્બાસેટ ખાતે જાહેર સભા થઇ હતી. તુર્કી અને ફ્રાંસ વચ્ચેનો એલેકઝાન્ડ્રા પ્રદેશનો નીર્ણય રદ થયા હતો. ત્યાં આવેલા નીવેડા મુજબ એલેકઝાન્ડ્રાના સંબંધમાં પ્રાંતને જુદો પાડી તેને સંપુર્ણ સત્તા આપી છે. લીગ તરફથી નીષ્ણાતોનો એક કમીશનર સંજોગમાં રહેશે વળી ફ્રાંસીઓની નાગરી બહાદાનો પણ કોગ કાઢયો છે. નાગરીમાં અગ્રીમ થઇ પડેલા લીગ કમીસનર ગી. ગ્રેનફરને રજા આપવા અને તેની જગ્યાએ નવો કમીસનર નીમવા લીગે ફ્રાંસુલાન આપી છે. આ મોહમયી નાઝી પ્રેસીડન્ટ ગી. મીલગર પસંદ કરી છે. કાયમ પદાર્થોના આગમને માટે એક ખાસ કમીટી નીમા, તેને પોજના પડવા સત્તા આપી છે. જર્મની ફ્રાંચ પાછળથી આ પોજના મા બળશે.

સ્પેનની લડાઇ

બળવાખોરોના મદદને મેદીદ બહાર રેડીયા માં આવ્યું હતું. ફેરીસ્ટ સરકારો એકલે જર્મની અને ઇટાલીની મદદ બળવાખોરોને નહીં મળે તો સ્પેનમાં ગામસો ફેરવાય પણ છે બળવાખોરોમાં અવ્યવસ્થાની અફવા ફેલાય હતી. જર્મનીના ફેરવાયથી પલાયુથા સ્પેનીયર્ડો અને ઇટાલીઅનો બીકારમાં પડયા હતા. બળવાખોરોએ ઓડકાસ્ટથી જાહેર કર્યું હતું કે બ્રમાકના દયોધારોયા બારેલી સ્ટીમર દયોધારી બારસેલોનાના જતા હતી તેને તોપનો ગોળો મારી ડુબાડી દીધી હતી. બહાના તરફયા બનતા બળવાખોરોને ગ્રેસને મીપ આગળ વધી શકયા નથા. ઇટાલીના બંદરમા પડેલી સ્પેનની બાગ મોટા ભાગની એક પેઢીએ ખરીદી લીધી છે આ સ્ટીમરોને સુધારીને ઇટાલીના વેપારી કાર્યમાળ રાખવા કરશે.

મેદીદ બીએઠવાળા જનરલ ફ્રેસ્કર બળવાખોરો સાથે લડવા બહાના પહોંચ્યા હતા મનીલામાં લોકા બળવા દુનીયાના સર્વ પ્રાગ્ય કેમલીક પ્રીસ્તીઓએ સ્પેનમાં બળવાખોરોની છત માટે પ્રાર્થના કરી હતી. છેલ્લા સમાચાર મુજબ બળવાખોરોએ બહાનાર કીધુ છે સરકાર મદાના ૬૦ માણસો માર્યા ગયા હતા. બળવા બોરો વેલીનસીયા, તરફ કરમા છે અને વેલીનસીયા અને મેદાદના માર્ગ ઉપર પ્રેસ નાખ્યો છે અને રાજધાની પ્રદેશ મેદાદને વીખુટુ પાડયું છે. દરીયા માર્ગે દીવાના માર્ગના પુલ્લરા સાગ નહીં રહે ફકતાના મહાના અને અસગીરીયાના લોકો બાલ્યાગના પકડ હતા. સરકાર પક્ષે મહાત્માના દાવો બાબત જાહેર કર્યું હતું કીલ કુલર બાદશીનો અને હતારો જર્મન અને મુરીશ સીપાહીઓ બળવાખોરોની મદદે પહોંચ્યા હતા. બળવાખોરોની મહાત્માએ માગેલી ઇતને સરકારી પક્ષ આગેવાનો આપેલા નથા. બ્રીટનની તટસ્થતાની વાતો છતાં બ્રીટીશ રાજપોની સ્પેનની સરકારને તોડી પાડવાની કોલ ચાલો ચાલુ છે. મેદીદના દક્ષિણ પુર્વ રહતા તરફ બળવાખોરોએ કાબુ મેળવ્યાથી મેદીદ બહા બોરાકનો માર્ગ બધ થયો છે.

રાજેનરાજાલતના બ્રહ્મચર્ય માટે

સર મેકમુખ્ય હોરે જાહેર કયુ હતું કે રાજેનરાજાલતના બ્રહ્મચર્યના પ્રહોર્ણ પર્ય બ્રીટન મુકો પાડશે. ત્યાં રાજેનરાજાલતના સપળા રાજ્યો પાસે બાબતમાં મોટા ફીલ્સો મેળવવા આપતી રાજકી કોન્ફરન્સમાં ગયો હતો વળી મહાના બ્રહ્મચ પહેલાં હતો તેનાં કરતા ફાયદા રાજ પણે બ્રહ્મચર્ય નીહાર બાબતમાં ચીમી પડયો છે

અફઘાન પ્રધાન

લંડનથી તારના અબર છે કે અફઘાનીસ્તાનના સરકારી પ્રધાન સરદાર મોહમદ બાનની યુરોપની મુલાકાત બ્રીટી રાજદારી ચાલતા. પરાપનારી છે. સરકારે મોહમદ બાનને ઘણી ભારત આને ફરલની મુલાકાતો લીધી છે. બ્રહ્મના રાજ્ય બ્રીબારણમાં મોટા સ્વાગત ઉપર સરમુખત્યારી દાખલ થઇ હતી એ બીના સ્વવ્રીતી છે. દીનના છાપાઓએ સરદાર મોહમદ બાનની મુલાકાતને રાજદારી અગત્યતા આપી હતી, ત્યારે ફ્રાંસુલના છાપાઓ ચુપ રહી માત્ર મુલાકારીના સમાચારો પ્રસિદ્ધ કરતા હતા.

પેસેસ્ટાઇન કે નીસાન

પેલેસ્ટાઇન કમીશન પોતાનું કામ પુરૂ કરી બ્રહ્મ આવી પહોંચ્યું છે. પેલેસ્ટાઇને મોટું પોલે બનાવ કર્યું હતું કે દીનારે ટ્રસ્ટ બ્રહ્મ ને કહી ગામ તેમ નથી. ફ્રાંસને પુરાવા સુધારી બાબી કરી છે અને ઓકસો કરતાં વધુ બાદીઓની સુધારી નીમા હતી

રેલવેની આફત

અમેરીકામાં ઓહાઓ અને મીસીસીપી તરફ રેલ બાબકર નીચડી છે પ૬૦ માણસો ગુમ થયા હતા અને ૬૬ લાખ માણસો બરબાર દીલાના થઇ પડયા છે આખો પ્રદેશ એવો અવ્યવસ્થીત થયો છે કે ના મોટા રોગ ચારી નીકળવા બાબ છે. પ્રલયને ભયંકર બાદતમાંથી ઉગારવા મેમિસ ૧ અબજ ૧૮ કરોડ ગેલ બર્યા પરવાનગી માંગી હતી.

બાળ ત્રાસ

અમેરીકાની રાનેસી બીબ્યુરાળા પ્રદેશમાં રેવરન્ડ વેસ્ટર પ્રેમો નવ વર્ષની બાબાના મમ કરી આપ્યા હતા. તેમા ત્યા બાબા ત્રાસો વિષે બારે થયો ઉત્પન્ન થઇ છે. ૬૯૩૬ માં બોલન નોકરે નામની બાર વર્ષની બાબાના ત્રાસ બર્યા હતાં તપાસમાં એક પુત્રીનો બન્ય બાબ્યો છે. પેલી બાદર રેવરન્ડોકટર " નબર ઇન્ડિયાં" ની લેખીકા મીસ મેયો. ત્યાં બાબા ત્રાસોના ઇતીહાસ પ્રસ્તાવના બોકાર પુસ્તક લખશે તો!

ધાસ્સમાં ધરેણા

ઇંગ્લેંડના કબ્બરસ્થાનના એક મેનજમાં ટોરો મારે પાવા કાપના પા. ૨૯૦૦ ની કમતના ધરેણા સાબળો દાબડો મળી આવ્યા હતો. આ ધરેણા ગયા વર્ષના ઓગસ્ટમા મીસીસ રેનજર્સને ત્યાંથી ગુમ થયા હતા જેની આપનાર મારે ખાસો ઇનામ જાહેર કર્યું હતું પણ તે કબજે પાલ્યો મળ્યો નહોતા. પાલમાં આ દાગીના કબાર્ડો પહોંચ્યો ગે ચોરો પાલો નથી

કેળાવણી કોન્ફરન્સ

આવતા ઓગસ્ટ માસમાં કેળવણી કોન્ફરન્સ બધુ ઓબ્સફર્ડના કેલોરાશપના આશરા હેઠળ મીસબન ઓકસફર્ડમાં મળશે. બધા દેશ પરદેશના કબણીતા પોતાનો ભેગા થશે. આ કોન્ફરન્સમા હાજર રહેવા મારે ઓકસો યુનીવર્સીટીના પ્રેસીડન્ટે આમંત્રણ બધુ છે,

અપમાન અટે સજા

હર મીટલના પાછલી નીતીના ઉત્તેજક ભાષણ પ્રેસ નામના એક જર્મન યુવાનને બર્લીનના મેદાનમાં દરના બધુ પરદેશીઓને "ગંદા પાછલી" કહેવાથી પુરા પાડવા મારે પાંચ માસની કઠની સજા ફરમાવી. આ પરદેશીઓ બહુ બધો હતા તેઓનાનો એક ધરાકના સરકારી બાબાને નોકરી હતા અને તેની સાથે તેના બે તુર્કી બાબા હતા.

ધીમાની હરીફાઇ

ઇંગ્લાંડ અને ફ્રાંસમાં બાકાના વચ્ચે વીમાન મા સફયરો ઉડી આવવાનો મોસીસ મેળવીસનનો રેકોર્ડ તોડવા ગયા આવતીકાલમાં મી. કેરોલ ગ્રોવેલીઅન કેપ્ટનોના મારે કોમ્પનથી વીમાનમાં ઉડયો હતો પણ મારસેલ્સ પહોંચતાં કપા તાકની રોબાનો રીપોરે મળતાં મી. ગ્રીવેલીઅન પાછો ફર્યો હતો.

ખબરપત્રો

ભારત શારદા મંદીરનો પ્રથમ વાર્ષિકોત્સવ

જોહાનીસબર્ગથી ટ્રાંસવાલ હીંદુ કેળવણી મંડળીના સેક્રેટરી રા. અબુભાઇ છવણજી લખે છે : ડીસેમ્બર ના સપ્ટેમ્બર માસમા આ સ્થપાયેલ ભારત શારદા મંદીરની ટીસેમ્બરમાં વાર્ષિક પરિક્ષા થઇ ગયા બાદ તેના વિદ્યાર્થીઓને ઘરને મંદિરના આચાર્ય શ્રી. પ્રાગજી દેસાઇ તથા અન્ય અધ્યાપકો કેપ પ્રાંતના પ્રવાસે ગયા હતા. તેઓ ક્રુગેરસ્ડોર્પ, કેપટાઉન, મીંજ વોલીયમ્સ ટાઉન, પોર્ટ એલ્ઝ વિગેરે શહેરોની મુલાકાત સાથ ખનમુમારીના ઓપન અધ્યાપિકામાં પાછા ફર્યા હતા. તે મંડળીને અભિનંદન આપવા તેમજ શારદા મંદિરના સમસ્ત વિદ્યાર્થીઓને ઇનામો આપવા માટે ટ્રાંસવાલ હીંદુ કેળવણી મંડળ તરફથી ગઇ તા. ૩૧-૧-૩૭રવિ ને રવીવારે પાટીદાર હોલ મા રા. છોટુભાઇ જીવાનભાઇ દેસાઇના પ્રમુખ પણા નીચે એક મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. મંત્રીએ ભારત શારદા મંદિર સ્થપાયા ને ચાર વાસ થયા તેની બાવક, વ્યવક, કેપ પ્રાંતમાંથી મળેલી ભેટ શારદા મંદિર સ્થાપવાનું કારણ, ઇલાકાનો રીપોર્ટ વંચિયો હતો. વિદ્યાર્થીઓએ, છુટક કવાયત, છુરા સવાલ, લાઠી, બેડીમ ના પ્રયોગો સુંદર રીતે કર્યા હતા. પોર્ટ ઇલીઝા બેથ અને ઇસ્ટ લંડનથી શારદા મંદિરમાં ગયેલા બાલિકા બે કુમારિકાઓએ બીજા બાળાઓ સાથે સુંદર મરબો ગાયો હતો અને બન્ને બાળાઓએ પોતાના બાળકોને કયા પ્રકારનો કેળવણી આપવી એ દિશા સુચન કરતો પ્રેરણાત્મક સંવાદ ભજવ્યો હતો. વિદ્યાર્થી બાલકોએ જુદી જુદી જાતની ગમ્મત, ગાયનો પાત, મોટર કસરતીંગ વિગેરે બતાવી સૌને આનંદ આપ્યો હતો. [illegible]

પરિક્ષામાં પ્રથમ વિદ્યાર્થીઓ આવી વિદ્યાર્થીઓની મુલાકાતોનુ ચમુંન કરવું હતું સાહાસો બાદઓ તથા બાંધેલા તરફથી શારદા મંદીરને ભેટ ૬૯ ભેટ મળી હતી.

બાદ કરેલ વિદ્યાર્થીને ઇનામો વહેચવા હતા અને પ્રમુખે સૌનો આભાર માન્યા બાદ વંદેમાતરમના ગીત સાથ મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો.

ટ્રાંસવાલ બનારસિલ મંડળ

ટ્રાંસવાલ બનારસિલ મંડળના સેક્રેટરી લખે જણાવે છે કે ગજકુર મંડળની એક મીટીંગ રવ કરવામાં મોરારજી ધરબારવાળા અને રા. મોમાભાઇ રામજીભાઇ સીસેદરાવાળા સ્વદેશગમન કરતા હોવાથી તેમને વિદાયગીરીનુ માન આપવા મોરારજીભાઇ રા. પટારજી લાલજીભાઇના પ્રમુખે સ્નેહભોજન તા. ૬૭ ાીજે મળ્યા હતા ભોજન બાદ તરફથી એ બન્ને ભાઇઓની સેવા ચાહ પ્રસંગવાર્તા આવી હતી અને રા. લલુભાઇ બાગબાઇ ગોસિરાવાળા તથા રા. લલુભાઇ બાબુભાઇ દેસાઇકર સ્વદેશથી પાછા ફરતા દીર્ઘ તેમનો મંડળ તરફથી આભાર આપવામાં આવ્યો હતો. રા. બાલાભાઇ મોરારજીએ ગાનો ૧ અને રા. મેસાભાઇ રામજીભાઇએ શ્રી. ૬૦-૬ મંડળને ભેટ આપી હતી.

શ્રી. સુરત આર્ય સંગીત મંડળ-ડરબન

ઉપરોક્ત મંડળના મંત્રી શ્રી. સોમાભાઇ બી. પટેલ તથા બી. અંબારામભાઇ મકનજી તથા બી. વલ્લભભાઇ મકનજી સ્વદેશ જતા હોવાથી તેમના માનમાં તા. ૩૧-૧-૩૭ ના "સુરત હીંદુ એસોસીએશન" ના હોલમાં શ્રી. નરસીંહભાઇ ગોપીકના પ્રમુખપણા હેઠળ વિદાયગીરીનો મેળાવડો મળ્યો હતો. પ્રાર્થના બાદ પ્રમુખશ્રીએ સ્વદેશ જતા ભાઇઓ એ મંડળની બજાવેલી સેવાના સુંદર વખાણ કરી સફળ સફર ઇચ્છી ફુલહાર અર્પણ કર્યા હતા. શ્રી. ડાયુરામ મંદિરીયા તથા શ્રી. પ્રાણ્ણ સુંદર તથા શ્રી. રણછોડભાઇ કુવરજી વીગેરે ભાઇઓએ પ્રસંગસરના વિવેચનો કર્યા હતા શ્રી અંબારામભાઇ તથા શ્રી. સોમા ભાઇએ પોતાને મળેલા માન માટે મંડળ નો આભાર માન્યો હતો. શ્રી. અંબારામ ભાઇએ તા. ૧૦-૬ શ્રી. સોમાભાઇએ રા. ૫-૬ શ્રી. વલ્લભભાઇએ રા. ૫ મંડળને ભેટ આપી હતી, જે મંડળે સાભાર સ્વીકારી હતી.

સસ્ટેલ્ડ ના હિંદુ સોસાયટી

ઉપરોક્ત સાનાટીની એક કમીટીયલ મીટીંગ તા ૩૧-૧-૩૭ની સાંજે શ્રી ટી. બી. પ્રભુ પટેલના પ્રમુખપદ મળી હતી જેના મંત્રાલના બાલ્ય ખબરનારી શ્રી દુલ્લભ શ્રીધર તથા મોતી રામ મોરારે અને વિદ્યાર્થીઓ નારણદાસ તા. ૧૫-૨-૩૭ની રવીવારનાં રોજ જાહેર ઉત્સવ હોવા થી પ્રમુખ તારીએ સભ્યો ફરજોથી મુજેક્તા સહ કુલના ગજરા તથા રેકમો કુમાનની ભેટ અપી હતી જેનો બદલા સભ્યોના આભાર માની શ્રી દુલ્લભભાઇએ માસાકરીને રા. [illegible] મુજબના મારવા મંદિરને શ્રી. ૧-૬ આપ્યા હતા. ઓ. તે ા ૫-૬ ભેટ આપી હતી. અને શ્રી. મોતિરામભાઇએ અને વિદ્યાર્થીઓએ ૧૦ સાહાસરીને શ્રી. ૧૦-૬ અને રામાર્ને શ્રી. ૫-૬ ભેટ આપી હતી. જે આભાર સહ સ્વીકારી સુખ સફર ઇચ્છી હતી. તદુપરાંત ડરબનના બનની પ્રેસ બાબાભાઇ કેશવજીના

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

ઓ. વી. પારેખ

પબ્લિક એકાઉન્ટન્ટ એન્ડ ઓડીટર્સ

જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે ખાસ ઉંચી જાતના દરેક ઇન્ડિયન સ્ટાઇલની, દેશની અને સ્વદેશી સાડીઓ વિગેરે ફરીયાપ્ત ભાવે મળશે.

એક વખત તકાદો ઓર્ડર મોકલી ખાત્રી કરશો.

સુપુત્ર, શ્રી. બાબાભાઇ નાથાભાઇ જેઓ સ્વદેશ થી સાઉથ આફ્રીકાની ટુંકે મુલાકાત આવેલા છે તેઓ ડરબનવાસી શ્રી રતિલાલ મોરારજી દેસાઇ સાથે આ સમય પ્રસંગને આવેલા હતા. તેમણે સ્નેહીના આનંદપ્રમુને ગાન આપ્યા ઉપર્યુક્ત સભામા ઉપસ્થિતના વધ સ્નેહીના સત્કારનો સ્વીકાર કર્યો હતા. શ્રી. બાબાભાઇએ પોતાની ટુંકે મુલાકાતનો હેતુ અને સ્વઅનુભવ નું સંક્ષિપ્ત બયાન કરી આ હાર્દિક સન્માન માટે વિનયપૂર્વક આભાર માન્યો હતો. તથા શ્રી રતિલાલ દેસાઇએ સોમાસરીનો શ્રી. ૧૦-૬ અને રામાર્ને શ્રી. ૧૦-૬ ભેટ આપી હતી. અંતમાં કુંપ પ્રસાદ બધ મેળાવડો વિસર્જન થયો હતા.

સુધારો

તા.૨૬-૧-૩૭ ના અકમા ઉપરોક્ત મથ્યા તરફથી છપાયેલા આભાર વિષેક લખાણમાં નીચે મુજબ સુધારો કરી વાચવા કૃપા કરશો. શ્રી. મકનજી બાબુભાઇ તરફથી શ્રી. ૧૦-૬ શ્રી. નરોત્તમભાઇ કેશવજીભાઇ તરફથી શ્રી ૫-૦.

શ્રી ક્ષત્રિય પ્રાચી મીત્ર મંડળ-કેપ-ટાઉન

ઉપરોક્ત સંસ્થાની જનરલ સુ૬ણી તા. ૧૦-૧-૩૭ ના રવિવારે ૨૫ાસા આવી હતી, સાર્વિક રીપોર્ટ માન આપક, જાવકનો બરડા જાંચને સમજા મુજબ, પસાર કરવામા આવ્યા હતો અને નીચે [illegible] નવા માર્ગ-કર્તાઓની ચુંટણી થઇ હતી

પ્રમુખ શ્રી. કરીશભાઇ રણછોડ ખારવાડી, ઉપ-પ્રમુખ। શ્રી. અંબારામ કરસનભાઇ, મંત્રી : શ્રી. મોતિ કુમાર છગ પ્રમખારીઓ, ઉપમંત્રી : શ્રી. માણેકલાલ દરજીભાઇ ભાવસાર, ખજાનચી : શ્રી. ભગવતલાલ પરમાનંદ ખાડલાલા. ઉપ-ખજાનચી : શ્રી. નરોત્તમભાઇ કુવરજી ખારી ગોરધિયા.

શ્રી. ડરબન ગુજરાત મંડળ-ડરબન

તા ૩-૨-૩૭ ના ઉપરોક્ત મંડળની વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ ૧૮૦ ફીટ રોડ પર શ્રી. હરીલાલ ખોડાભાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી મંત્રી શ્રી નરસીંહભાઇએ વાર્ષિક રીપોર્ટ અને હીસાબનો। શ્રી કલોદર દાસે બીનાણ રજુ કર્યો હતો . સર્વાનુમતે પાસ થયો હતો. બાદ પછી આમુ વર્ષ માટે કમીટીબંધારણની ચુંટણી નીચે પ્રમાણે થઇ હતી. પ્રમુખ શ્રી હરીલાલ ખોડાભાઇ, ઉપપ્રમુખ શ્રી. મગનભાઇ નીબાભાઇ, મંત્રી નરસી ઠક્કાર ગોવીંદજી, ખજાનચી શ્રી. ડાહ્યાભાઇ મોરારજી તથા શ્રી. નરોત્તમભાઇ કુવરજી, કમીટીના સભ્યો મેસર્સ નારણદાસ દયાળજી, નબીભાઇ પટેલ સોનજી, રણછોડભાઇ કુવરજી, ભાવસંગ હરગોવીંદ, નારણભાઇ ગોવીંદજી, ઠાકુભાઇ કુલર્ણા તથા હરીભાઇ નારણ. ઉપરોક્ત મંડળ બે વર્ષથી સ્થાપવામાં આવ્યું છે.

જોકન હિલના હિંદીઓ

તારીખ ૨૬ મી જાનેવારીના સાંજના ૪ વાગે જોકન હીલમા રહેતા હીંદીઓનો Sun Sports Club સ્થાપવામાં ઉત્સાહ ભર્યો મેળાવડો થયો હતો. બધા ભાગીદારો Messrs. J. S. & Co. ના રહેવાસી મોટા હતા અને બધાજ મળીને બધાથી સર્વે બાબતોની ઓછ મતીથી "રહાર સ્પોર્ટસ ક્લબ" સ્થાપવાના ફેસલાને મંજુર કર્યો હતો. ક્લબના ઓફિસરોની ચુંટણી નીચે મુજબ સર્વાનુમતે જાહેર કરવામા આવી હતી. પ્રમુખ શ્રી. મગનલાલ ડી. મહેતા. સેક્રેટરી : શ્રી ચકુભાઇ પી. પટેલ જોઇન્ટ સેક્રેટરી શ્રી. મગનલાલ એ. દેસાઇ. ટ્રેઝરર શ્રી ચકુભાઇ પી. પટેલ, (ક્રીકેટ ક્લબના), કેપ્ટન શ્રી. ચકુભાઇ નકલભ દેસાઇ, વાઇસ કેપ્ટન શ્રી. રાવજીભાઇ પટેલ, ક્રીકેટ મારફે . મેનેજર શ્રી. ખાબુભાઇ વી. દેસાઇની ચુંટવામા આવ્યા હતા. શ્રી. લલ્લુભાઇ મકનજી દેસાઇ શ્રી. મગનલાલ એ દેસાઇ, મા ચકુભાઇ એ. દેસાઇ, શ્રી. મગનલાલ, ડી. મહેતા, શ્રી. ખુશાલભાઇ નારણજી દેસાઇ (ભાસ દેસાઇ) તેમજે તેમનો ફ્રેમ્પ્રાયટરી ક્રિકેટ રહાર રાજ્ય ખુશીથી નવી સ્થપાએલ રહાર સ્પોર્ટસ ક્લબને ઓફ આપવાની પ્રજા દર્શાવી હતી. જે ક્લબ તરફની પ્રમુખ આભાર માને રહીકરી વાયમા આવી હતી. તેમા ઉદાર દલથી તેઓ હજુપણ ક્લબના રહેવા રહેશે એમ આશાની તેઓને અભિનંદન આપવાના આવ્યા હતા.

રહાર સ્પોર્ટસ ક્લબના મેમ્બરો તરફ તાજેતર સભામા પચ્ચીસ જેટલા નોમ્સ ગયા હતા. તમજ ક્લબના નીયમ અંગે મેમ્બર દિઠ પ્રવેશ ફી ઓછ પાડવા અને ફીઝના બંધારણની બાસીક ફી રા. ૨ રાખવામા આવી હતા. ક્લબના ફેલ્ડ મેમ્બરોના ચમારો કરી ક્લબને ઓર આકર્ષક બનાવા બનાવી. બાઉન્ડારના લાંબામા વધુ નીકટમાં લાવવાને છ તેમજ બ્હાર આગળ ઉંચ પત્ર હીંદીઓ ક્લબના મેમ્બર થવા પ્રોત્સાહ જોગ તો ક્લબની ફરસેલ ૨૫ પાઉન્ડ ઓફ બારી ક્લબના મેમ્બર થાય એવ છે. આવતા છ ક જોકન હિલના કામને ડીનરજન આપી આન્ય રહેનના હીંદીઓ સહકાર આપી રમતગમેત રહાર સ્પોર્ટસ ક્લબના ખંભને ખર કાયમના મદદગાર થઇ ગોલાનોન હીંદીઓ નામ્પામાં મળાન નહિ પડે.

આ સિવાય જોકન હીલના હીંદીઓના એક પણ કાગ સભરત હીંદીઓની એક સંસ્થા સ્થાપ વાનું છે. અને તેન નોર્થન રોડવાળાની પ્રોટસ સ્ટોરી બ્યુલીકના ચીફ ઇંડીઅન ઓફિસ સીરાજની સાથે મેળી કેટલ ઇસ્ટ આફ્રીકના ઓફિસોમ્યુનીટીને તેમ કરવા બોલાવ્યા કરી. નોર્થન રોડવાળાના હીંદીઓ ઓ બોલાવે કામ કરવા તત્પર થશે તો આપણે ડરબનીમા હીંદીઓ વસી રહ્યા છે તેમા ઘણુ સારી પ્રગતી કરી શકશે બોલાવે છે. મુકુઆન્સા, ટોંગા, વીંદીંગસ્ટાન, આને બુસીકાના હીંદીઓ એ નીચે નીચુંબ ઉપર આવી પ્રસ્તાવ પાસ કામ કરી બતાવશે. આશા છે કે નોર્થન રોડવાળાના હીંદીઓ પ્રગતીના પંથની દુખુંબાઓ પહોંચી ભવિષ્યની પ્રજાની ઉન્નતી સાધશે

અકાર્ડન ક્રીકેટ ક્લબ ઘરે પરીક્ષાર્થીઓ

ગેટ ક્રીસીઝાયેશમાં તા. ૨૧ ૨—૩૦ ના મુકાબલ્ય ડીંડુ કરટ ક્લબ અને અકાર્ડન ક્રીકેટ ક્લબ વચ્ચે ફ્રીકશન પ્રારંભ કર મેચ રમાય હતી મુકાબલ્યની બેટીંગ પસંદ કરી પ્રારંભ આવી હતી જેમા તેઓએ ૬૦ રન કર્યો હતા. અકાર્ડનને પહલી ઇનીંગમા સારી રમત રમવી હતી અને ૨૧ રન કર્યો હતા મુકાબલ્ય બીજી ઇનીંગમાં ૬૫ રન કર્યા હતા. ૨ ઇનીંગ અને ૨ રનથી ડીંડુ કરટ મેળવી આકર્ન ક્રીકેટ ક્લબ્યે ના કરવાના સકલ્પનના ફીલ્ડ કપની ડીંડુ મેળવી છે.

ચતુરંગી ક્રીકેટ ક્રીડાગણ

હિંદુઓએ મેળવેલી ચેમ્પીયનશીપ

મુંબઇના રમાયેલ ચતુરંગી ક્રીકેટ ક્રીડાગણમાં તા. ૨૯, ૨૭ અને ૨૧ વાગે મુસ્લીમ વિરૂદ્ધ હીંદુઓ અને તા. ૨૨, ૨૪ અને ૨૫ મીએ પારસીઓ વિરૂદ્ધ યુરોપીયન ટીમના રન-નારાઓ અને તેના દાવો નીચે પ્રમાણે છે:

મુસ્લીમ ટીમમાં રમનારાઓ—૧ વઝીરઅલી, ૨ મુસ્તાકઅલી, ૩ મુબારકઅલી, ૪ શાહમુહંમદ, ૫ અમીર હુશાજી, ૬ અબોતીઆ, ૭ નાબુદા, ૮ કાદરી, ૯ કમરૂદીન, ૧૦ અબાલ શહિ, ૧૧ મહમદ હુસેન.

હીંદુ ટીમમાં—૧ રેવાશકર કેપ્ટન, ૨ ગોપાલ વાઇસ-કેપ્ટન, ૩ હીંગલેકરઃ વિકેટ કીપર, ૪ અમરસીંહ, ૫ વિજય મારવંટ, ૬ અમરનાથ, ૭ મોદાબ્બે, ૮ નાડીયલ, ૯ મેનરશ, ૧૦ ભાગવાનદાસ, ૧૧ વિનુ માંકડ અને વધારાના વિજેકર, ગોહેલ અને મહેતા.

પારસી ટીમમા—૧ દોમી વછેદારઃ કેપ્ટન, ૨ મોના કાલાઃ વાઇસ કેપ્ટન, ૩ બંડર દોમદારઃ વિકેટ કીપર, ૪ ગીનુ પટેલ, ૫ કાંટી દલેરાવા, ૬ રાદેરી બલસેટીઆ, ૭ જહાંગીર મોદા, ૮ જહાંગીર પટેલ, ૯ નરી કેન્ટનવાળા, ૧૦ આમા, ૧૧ કલી નરીમાન અને વધારાના કલી કાપડીઆ, કેકી, તારાપોર અને ગોન્ડી

યુરોપીયન ટીમમાં—૧ ગોયર, ૨ રમીનર, ૩ સમરસેટ, ૪ બરોન્સી, ૫ લાન્સલોટ, ૬ સ્કેટ, ૭ લાસ્ટ્રુડ, ૮ મરે, ૯ વૈકાયલ્ડ, ૧૦ વિલ્સ ગુસ, ૧૧ ગ્રેડરી અને વધારાના ટેરન્ટ.

મુસ્લીમો વિરૂદ્ધ હીંદુઓ

મુસ્લીમ ટીમના પહેલા રન કરનારાઓ પહેલા દાવમાં મુસ્તાકઅલી ૫૪ અને બીજા દાવમાં કાદરી ૬૦ અને હીંદુ ટીમના પહેલા દાવમાં વિજેકરના ૧૩૫ અને બીજા દાવમા વિજય મરચન્ટના ૧૦૭ રન હતા

મુસ્લીમોના કુલ પહેલા દાવમાં ૧૫૫ અને બીજા દાવમાં ૬ વિકેટ ૧૫૫ રન.

હીંદુઓના કુલ પહેલા દાવમા ૪૬૧ અને બીજા દાવમા ૫ વિકેટ ૨૭૨ રન.

આ પરિણામથી હીંદુઓને આને ડાલનલ મેચ આવી.

પારસીઓ વિરૂદ્ધ યુરોપીયનો

પારસી ટીમમાં પણ રન કરનારાઓ બંનેના દાવમાં નરીમાનાબાદના પટ, અને બીજા દાવમાં પછેદારના ૫૦ રન અને યુરોપીયન ટીમમાં પહેલા દાવમા સમરસેટના ૬૮૬ અને બીજા દાવમાં મેચરના ૬૨ રન નોટ આઉટ હતા.

પારસીઓના કુલ પહેલા દાવમાં ૨૮૭ અને બીજા દાવમા ૨૦૦ રન.

યુરોપીયનોના કુલ પહેલા દાવમાં ૩૦૬ અને બીજા દાવમા ૨ વિકેટ ૧૭૫ રન.

આ પરિણામથી યુરોપીયનને આને ડાલનલ મેચ આવી.

ફાઇનલ મેચ—યુરોપીયન વિરૂદ્ધ હીંદુઓ

ફાઇનલ મેચમાં યુરોપીયનના પહેલા દાવમાં પણ રનુ ટેરન્ટના ૮૮ અને બીજા દાવમાં સમરસેટના ૬૪ રન બન હીંદુઓના પહેલા દાવ મા અમરનાથના ૭૪ અને બીજા દાવના વિજય મરચન્ટના ૧૩૬ રન હતા

યુરોપીયનના કુલ પહેલા દાવમા ૨૮૮ અને બીજા દાવમાં ૧૬૬ રન.

હીંદુઓના કુલ પહેલા દાવમા ૨૬૨ અને બીજા દાવમા ૩ વિકેટ ૨૩૬ રન.

ઉપરના પરિણામથી આ વરસે ફાઇનલ મેચ ના હીંદુઓએ ચેમ્પીયનશીપ મેળવી છે. આજ સુધીના રમાયેલી ચતુરંગી ક્રીકેટ ક્રીડાગણમ મુસ્લીમોએ ચાર વાર, પારસીઓએ ચાર વાર, યુરોપીયનોએ ચાર વાર અને હીંદુઓએ સાત વાર ચેમ્પીયનશીપ મેળવી છે

ગાંધીજીનો સુંદર મોટો ફોટો

મહાત્મા ગાંધીજીનો સુંદર બ્રાઉન સીરંગી ફોટો, મહાત્માજી પછેડી ઓઢી રમીલ કરતાં ઉભા છે, ફોટો પોણો છે. સાઇઝ ૨૯૪૨૨ ઇંચ. કીમત ૫. ૨—૦. આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

વાચનના શોખીનો માટે

વાચનના શોખીનો માટે

ગુજરાતી સાહીત્ય સંગ્રહ

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

ગોખલેજીના ગાંધીજી	૨	૧
મંગળ પ્રભાત	૦	૬
અનાસક્તિયોગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૦	૬
ગાંધી વીચાર દોહન	૧	૬
ગીતાંજલી	૨	૬
કુન્તરસાગર	૧૦	૦
સમરકારીખુન	૪	૦
અદભુત યોગીની	૫	૦
અધુ' ગંગ	૨	૮
ગાંધીની ગાદી	૧	૦
ઘર ગમ્યુ વાદળ	૬	૦
ઘર વાદળ (લેખક પદ્મ જટાશંકર તીલાવર)	૧૫	૦
કલા મારીચરીનું શીક્ષણ ભા ૧	૧	૬
,, ,, ,, ભા ૨	૧	૬
બાપાજી શું ગાઇ જે	૨	૦
કવિતકમાળા અને બોધવચન	૪	૬
નીતીનાલતે ગાજે'	૧	૦
ગાનમાં ઘડુ	૧	૦
૮૪ વર્ષનું પ્રમાણ	૦	૬
ગીતા મંથન (ઈ. પ. મશરવાળા)	૫	૦
બોધદીપાવલી	૧	૪
ગાદહ' મરીચવલી	૨	૬
ગાંધીકારપર પ્રકાશ	૫	૦
અર્વાચીન રાસો અને ગાબાબ વીગાર	૨	૦
ઉત્સર્ગ (કાવ્યો)	૨	૦
દુર્ભાગી દારા	૭	૦
જીવનનાદ'	૬	૦
જેલ ડાયરી	૩	૦
સાબરમતી	૨	૦
ગુટેલાતાર	૧	૬
ગાંધી વીચાર દોહન	૧	૬
આત્મકથા	૬	૬
સમયુરાની રમકડાંઓ	૩	૬
દેવી ચૌધરાણી	૩	૦
મુસાની વેપાર ભા. ૨ જો	૩	૦
કાળપાણીની કથા	૩	૦
ધર્મ'કરમાપન (લેખક ગાંધીજી)	૧	૦
ઉષાહરણ	૫	૦
ગાંધીમુખ અવલોકન		
શ્રી. રમણલાલ પ્રભાશંકર દેસાઇની ગાયુ		
જમાના ઉપર બખાણેલી અદહ' નવલકથાઓના		
પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.		
પત્ર સાહસ્ર	૫	૦
બંસરી	૫	૦
હૃદયનાથ	૫	૦
ગિરીષ	૫	૦
હિમગ્રાસુ	૫	૦
સ્નેહપ્રભા	૫	૦
ગાંકળ (કુંવરી કુંવરી વાતો)	૫	૦
ભારેલો અગ્નિ	૬	૦
જયંત	૪	૦
કોકીલા	૫	૦
નિહારીકા (કાવ્યો)	૪	૦
ગીત હૃદય અને સંપુરના (નાટક)	૫	૦

મળવાના ઠેકાણું:

Manager,

Indian Opinion, Phoenix.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ.

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

'Phone Day 2-9169. RAJCOOMAR, 'Phone Night 6-4510.
UNDERTAKER.
Coffins & Wreaths at all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.
રાજકુમારે
અન્ડરટેકર
કફન, દફન, શેવર ગાડી ને ઘોડા ગાડી કુલ નીચી કિંમતે પુરાં પાડવામાં આવે છે રાત દિવસ ખુલ્લું.
Manager K. S. FRANCIS,
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર ઘુટક અથવા જથ્થા-બંધ બનાવનાર તેમજ ઘુટ ટર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
ઘરાકેલા બાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે સાં.જતી ફેમરેખ નીચે તાજો અને સારામાં સારમાં ઈલેચી ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને મરચા ઉપરાંત બીજા પણ જાતના જથ્થાબંધ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર વખત મંગાવી આભારી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4491 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

Phone 33-4463 Tel. Add. "VALABHEL" P. O. Box 6745.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
ફ્રોઇન્ડ્રો બાસ્કવીસ બનાના ઓરન્જીના
કાચા નં. ૧ બનાનાના સોલ એજન્ટ.
હોલસેલ તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ બરાબર બનાનાની સદરમાં સહુનાથી સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના પણ દરેક બાતનું ફ્રૂટ સસ્તુ મળશે. કસ્ટમરોના બારદરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
ગાડીથી અથવા C. O. D. થી માલ મળી શકશે
ટેલીફોન 33-4463 ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી ઓ બોક્સ ૬૭૪૫ જોહાનીસબર્ગ

Telephone 33-3382.
VALLABH RANCHHOD.
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન 33-૩૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પૂછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN, Box 1428

મફત!
ન્યોલિયાની બાલ જરૂરી બાદીની પૂરી પાડનાર-બીજા ૨૯૯૯૯ નં ગ્રાહકોની મહત્ત ઈચ્છા પ્રમાણે નમારા બાજના પાંચ પુરા શોરબામા ઘણા લદન પોંચાડો.
મદન મંજરી ફ્રાર્મસરી, જામનગર, કાઠિયાવાડ ઈડીયા

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ–અમો ફોટો બ્લોક એન્ડ પ્રીન્ટરમાં ગોળી પસંદગી પાળીએ. સાઇઝ ૨૦૪૧૫ ઈંચ કીંમત ... શી. ૧–૬.

મહાત્મા રાષ્ટ્રપતિ–પંડીત જવાહરલાલનો પસંદગી ગોળી અને બંદી સાથેનો સુંદર પ્રોગ્રેસી ફોટો. સાઇઝ ૨૦૪૧૫ ઈંચ. કી. શી. ૧–૬.

લાલા લજપતરાય– કાટ ગ્રુપો પસંદગી રંગીત જરમનો ફોટો. સાઇઝ ૨૦૪૧૫ કીમત શી. ૧–૬

સ્વ. દેશબંધુ દાસ–અમો પ્રોગ્રેસી ફોટો પસંદગી ઓર્ડર સાઇઝ ૨૦૪૧૫ ઈંચ કીમત શી. ૧–૬

સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ– પ્રોગ્રેસી અમો ફોટો ફ્રેમમાં મઢાવેલા પસંદગી ઓર્ડર. સાઇઝ ૨૦૪૧૫ કીમત શી. ૧–૬.

પુ. મહાત્માજીનો ફોટોગ્રાફ–દીનદુખીયાને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઇએ, તેનું આબેહુબ દર્શન. પુ. બાપુજી આશ્રમ બહાર નીકળી કાંતતા. આજુબાજુ માણસો બેસીને કાંતતા, ફોટા તરફ કાંતવું, ફોટા પીંજવું, ફોટા વેચવું, ફોટા ફેરણી પાણી કરવું વિગેરે બતાવેલ ખરેખર પ્રોગ્રેસી ફોટો. સાઇઝ ૨૫૪૨૦. શી. શી. ૨.

શ્રી જવાહર– ફોટો નેહરૂ–જવાહરલાલજી ઉભાંટે માથે પસંદગી ટોપી છે. ખરા દેશદાઝ પ્રોગ્રેસી ફોટો. સાઇઝ ૧૨૪૧૦ શી. શી. ૧.

બીજા ફોટાઓ– ગાંધીજી જેલમાં, વલ્લભભાઇ પટેલ, વીઠ્ઠલભાઇ પટેલ, જમનાલાલ બજાજ, સુભાષચંદ્ર બોઝ, રવીંદ્રનાથ ટાગોર મદન મોહન માલવીયજી, સરોજીનાપાધ્યાય, મીસ ગુપ્તા, મોતમાસ્ટર ૬, મોહનદાસ કૃષ્ણ જોષીજી, સરદાર બાગતસીંહ ૮૦ મહાદેવદત્ત, લાલા લજપતરાય, શ્રીયુત મહારાજ, લાલા પ્રતાપસીંહ, શ્રી. કસ્તુર બા. મરોજની બાબુ, કમલા દે. મરોજબાબાય આવે સ્વાતંત્રાણી નહેરૂ.

ઉપરના બધા ફોટાઓ પ્રોગ્રેસી અમારી છે. સાઇઝ ૧૬૪૧૨. પ્રત્યેકની કીમત શી. ૧.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ.

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

નીચેનો ફોટો તેનો છે કે જે પોતાની ધર્મજાતને ખાતર પોતાનો વતન આપવા તૈયાર થયેલ.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

ખાસ કવ્વાલ, આફ્રિકાના મન માનતા

	HT 70	કેવ બાબાસાહા ૨ સલામ મોહંમદુર રસુલુલ્લાહ.
	HT 73	કબ્બમન રો ગારે મારે હગાલે પુલાલે.
	HT 74	કુછ ગા દો અણનો વસાવણ નસર આવી.
	HT 75	આકા પીલાદે ગરાબ બહારા.
	HT 69	મેરે આકા કમલી વાલે.
	HT 57	બાગે આલમમેં કમ દુર નજર આતે હૈં.
	HT 58	યા નબી સલામમેં અલીયુંમ.
	HT 60	દીન ગમકા મોહમ્મદ હે નુર મે.
	HT 52	મોહંમદ તોરે બોલે બોલે મુખકા બાત.
	HT 55	બિકસ રીકોર્ડ કખરે આરામ કવાલ, યુસુફ, અફ્રેનેટી અને કમલા જરપા.
નં.	*10707*	મેરો આવો હે ખુશબો ગુલાબકો.

કાલુ કવ્વાલ

,,	*0355*	મોહંમદ બારે કમલી વાલે રહં દિખ્યારો.
,,	*0372*	પરી જમાલ રસી ખન્યાન જહર હોના હે.
,,	*0376*	તુમપે ખુદા રા હે પ્યારે નબીકા.
,,	*0507*	કમરો મુરલીવા બજાય ગયેં રે બાલમવા.
,,	*0079*	હસ્ત કા પડ કીયા સૌખ ।। આઝાદ.

આસ્કર કુદીરૂદ્દીન

,,	*0335*	અને બજા ગહબુબે ખુદા પેગમ્બર દો તો મોસા જો.
,,	*0337*	બબ સલામને આણો - દરબારે નબી આયા.
,,	*0362*	કર રહેમ મેરે હાલ પર દીવાને ના કબર કરબાદ
,,	*0377*	દીખલા કર ચોર ગલક ઉનકા શી પોગ દો બનો.
,,	*0382*	ઓ પ્રસક બાહેરે ખુદા લેચલ નદીનેબી તારક
,,	*0420*	દો મા બાપ - દર તક રંગે રસાક ગેરી.
,,	*0435*	આદ કરતા હી આંખે ૫ મુખે કરમાદ નહીં.
,,	*0456*	રબણો મહમે બનવા.
,,	*0491/510*	આલમ શબે કરીમા કે. પયાગત કે દીનકા હાલ. પબ્લુ રેકોર્ડનો સેટ.
,,	*0621*	તો સાથે સહીદા નકબા પાને વાલા
,,	*0606*	તુમારે દાન મોરેલાલ મોહમ્મદીન.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈંચ ૨ રે. ૪૮/-.

અદાર આગના ૨૦ ઈંચની ૭ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

બિકસ કુલારી

નં.	*10354*	દેખના આપી થકા ગુલઝાર પ ગઇ ન દી
,,	*10370*	કિસકો પે તજલી કુબે રોશન થા દીખાના.
,,	*10087*	સુબ્બાન નહીં ૫ મેરી મોહબ્બત થા પ્ય ન દો.

મીસ પ્રકબ્બાલ ખુલકી

,,	*0615*	દો મા આપ આલીદ અહદ મહમદ પા જલવા દેખ કર
,,	*0434*	નહીં કુછ હદિદ કા અતલાબ મુજ સોદે ગદીના મેં
,,	*0507*	મેરે સાથ દા તુ એ આકાલ
,,	*0303*	નબી - સરત પર કુરબાન

બિકસ મુન્ની

,,	*0512*	ખુદા કે વાસ્તે ૫ કિ વર મકાન ના
,,	*0400*	કૈસલ અની આશીરી.

અક્ષી ક્રુસેન

,,	*0053*	મન મોરા સજા મોર ૫ રંગ બાવરા
,,	*0656*	પ્યારે ખ્વાજા કબ્યા મોરા નામ

મોહંમદ પહલીલ કવ્વાલ, સાગીરૂદ્દીન કાલુ કવ્વાલ

,,	*0510*	આન મારા આન મારા રે
,,	*0486*	યાર મા ગોરફ મોયા ન કયા વતન.
,,	*0522*	તોબના બી ગોલી બાજર મદીને વાલે.
,,	*0---*	મદીના મેં મુખારો નબીજા મદીને મેં.
,,	*0---*	હલમા કરો - કબ્યા બાયે ખાકેબી
,,	*0---*	બિકા કરે ના કુરબને અરબાર શીપ

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બકક્ષના

1470 "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાળ" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છ પક્ષ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બકક્ષની બીજી રેકોર્ડ

1415 તે દોડકા કંઠા આલમને જબ્બા દીધા કમલી વાલેને.
આ રેકોર્ડ સાંભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર બકરામુદ્દીન

2515 પૂન પૂન પૂન
253 મેરા દીલ ને મારૂ વેા દીલાસે મોહમ્મદ
406 મોહીબ્બો મોહબ્બત બડી ચીજ હે.

અબ્દુલ અજીઝ અને પાર્ટી

2234 અમા અલ્લાહી અલાહ હમ
મેાર મદાં બાદાડી અબાહ હમ.
2207 અખિકા તુફાન
2218 બરબાસે આબા (મજાકી)
2074 લાગસ નાગ હે
2167 ઝલ ઝબા (મજાકી)
2220 નામે અહમદ તે કરૂ.
2125 નામે મહમદ બેાલે આલે.
2230 ચક આયે ખુલે હે મીકાર તે કવાલી.

સુફી કવ્વાલ

1730 અબનો મેરી બીગડીની સરકાર બના દીજે.
1745 બજાદીર તેા કાયિ ઢલી કમલા.

બાલવી નુર મોહમ્મદ

1341 હજરત ૐ મેાલના હજરત અમીર કે બચ્ચેાંકા મુરદે કા જીન્દા કરના.
1391 મેાલના હીજરત મેાગાન.
1390 મેાલના અજુની ૬ ઝરૂ અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

જશીર કવ્વાલ

1590 દીવાની દીવાની સુરતવાલે.
1099 મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમા હેા.
1077 મસ્જીદ કુવા આલમમે બદાં રે હરમાને મોહમ્મદ હલમાલ.
1740 મારા મુખે રાજેપે પ્રણામો.

બીયાઉદ્દીન હક કવ્વાલ

2116 દીલ છીન લીયા એક જવાને અરા ઘેને.
2097 બલાકી રસ્તે ખુદા કહત કેહના.
2135 બાસક મદીને પ આલમે સનજો ખુ.
2155 સુરે બજાંમે હત આબેાસે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

2121 દીલ ગેા મેરા ગે ગયા.
2150 દીવાનેં મુસ્તફા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padula-Pacasikshelam, Utra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૈથીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત વાજે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. N. PATEL)
202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
CLOD. થી ચલાવીએ છીએ.
79 PRINCE EDWARD STREET, DURBAN

'Phone 2-5235. P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજન્ટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને આપ-કુ-દેર સ્વાદલનો ફિકાયત વાજે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી આજી કરી જુઓ.
'Phone 2907. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭ ફેબ્રુવારી	૧૯૯૩ માઘ	૧૩૫૫ છઠ્ઠશાબાન ૭મલહજ	૧૩૦૬ રોજ. ૧૬મી	ક. મી.	ક. મી.
ગુરૂ	૧૮	...	...	૧૭	૫-૩૮	૬-૪૭
શુકી	૧૯	...	...	૧૮	૫-૩૮	૬-૪૭
શનિ	૨૦	...	...	૧૯	૫-૩૯	૬-૪૭
રવિ	૨૧	...	...	૨૦	૫-૪૦	૬-૪૬
સોમ	૨૨	...	...	૨૧	૫-૪૧	૬-૪૬
મંગળ	૨૩	...	...	૨૨	૫-૪૨	૬-૪૬
બુધ	૨૪	...	...	૨૩	૫-૪૩	૬-૪૬

Printed and published by Manilal M. Desai at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

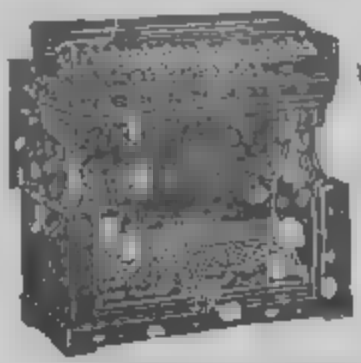
શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, ફ્લેરે, ફ્લુટ્સ

અમારે ત્યાંથી ખરીદવાથી આપને મળી શકશે.

Leg Press Harmonium
Double Reed From £9-15-0.

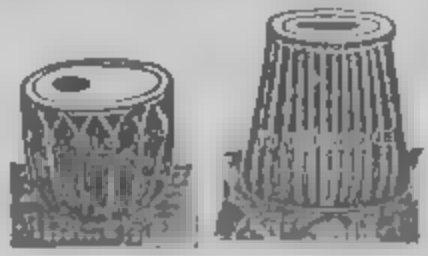
સ્ટર્લિંગથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટ્યુનીંગ, ગ્રામોફોન રેકોર્ડોના કીપમેન્ટ નીયમીત આવે છે.

મારફતમાં હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાય કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ગ્રાહકોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

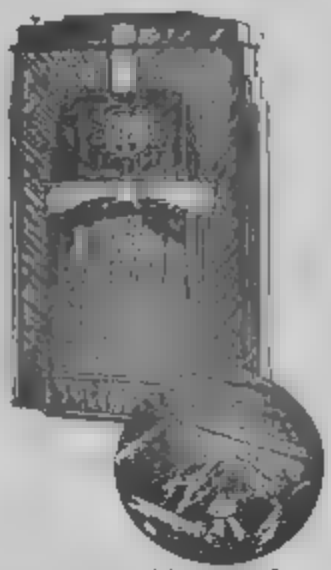

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6.
Double Reed From £3-5-0.

Tablas From 22/6.

Stockists in Vara Flute.
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—
ભારતના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે
તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ દેશના છેલ્લા અઠવાડીયા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ડ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે
લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬૦–૦૦
હાથના ,,
ઉપાડ મીટના પા. ૩–૫–૦

ખાસ દીવાળીના બજેટ ભાવોમાં મોટો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો માલ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

			શી.	પ
મહાભારત, નંગ	૬	કિંમત	૨૧	૦
રૂક્મીણી હરણ	૮	,,	૨૭	૬
ઉષા સ્વપ્ન	૬	,,	૨૧	૦
નળ દમયંતી	૫	,,	૧૭	૬
દાનવીર કર્ણ	૫	,,	૧૭	૬
શ્રી. આંધળીઓ	૫	,,	૧૭	૬
મહારાણા પ્રતાપ	૫	,,	૧૭	૬
ઘરમાં પુજા	૨	,,	૮	૯
ગુણવંતી	૩	,,	૧૦	૬
ભજનો.				
ભરથરી	૩	,,	૧૦	૬
રાણકદેવી	૩	,,	૧૦	૬
રાજપલટા	૪	,,	૧૨	૦
બુદ્ધ દેવ	૪	,,	૧૨	૦

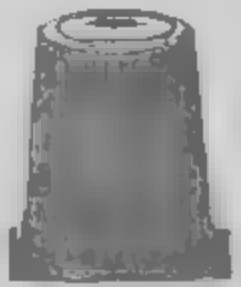
તેમજ બીજા ગુજરાતી તથા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.
સસ્તો અથવા ભાવે મળે.

ગ્રામોફોન પા. ૨–૧ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

જોડી એકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૬–૦ સુધી

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જેવા કે

માસ્તર ઝવેરભાઈ. આણંદજી (કાઠીયાવાડ કલાકાર), કેશવલાલ (કલાકાર), ચીમનલાલ. માસ્ટર ધુલીઆ. ત્રીકમ. માસ્ટર શ્યામલ. ઉમાશશી, માસ્ટર વસંત. માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ. વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકજેર્ફસ કલકત્તાના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન બતની રેકર્ડ ચેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપરથી બધી મેકરો આપે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકોર્ડ બેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Records just arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specialy reduced.

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 8 – Vol. XXXV Friday, February 19th 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper Inland Postage.

WEALTH VERSUS POVERTY

"POVERTY deepens as wealth increases, and wages are forced down while productive power grows, because land, which is the source of all wealth and the field of all labour, is monopolized. To extirpate poverty, to make wages what justice commands they should be, we must, therefore, substitute for the individual ownership of land a common ownership."

—HENRY GEORGE.

શ્રીમંતાઇ વિરુદ્ધ ગરીબાઇ

"જમીન એ દ્રવ્યમાત્રનું ઉત્પત્તિસ્થાન તથા મહેનતમાત્રનું કાર્યક્ષેત્ર છે. એવી જમીન એક કેટલાક માલિકોની બનેલી જવાથી અત્યારે દ્રવ્ય વધે છે. તેમ તેમ દારિદ્રય પણ વધે છે. અને ઉત્પાદનશક્તિ વધે છે તેની સાથે મજુરીના દર પરાણે કસકા રખાય છે એટલે દારીદ્રયનું ઉન્મુલન કરવું હોય ને મજુરીને વાજબી મહેનતાણું મળે એવી ઇચ્છા હોય તો અત્યારે જમીન વ્યક્તિગત માલીકીની છે તેને બદલે આપણે તેને સાર્વજનીક માલીકીની બનાવવી જોઇએ."

—હેનરી જ્યોર્જ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ કંપની બીજા કંપનીઓમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા બીમાઓ, ચોરી સામેનટ વિગેરે દરેક જાતના બીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. દેશી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક દેશીની ફરજ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Johannesburg.

ગરાકોને વિનંતિ છે કે વર્ધમિન્ચ ડેપરેન્સેશનના પગારના ડેપ્રેસેશન ફોર્મ તાકીદે ભરીને દરબારની ઉપર ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676,
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો. દેશી દવાઓના વસાણા. હંમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે. ઇન્ડિયા, જાપાન અને યુરોપનું સુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ, કોટ, પાટલુન, ખમીસો, અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશ વીકાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરશો.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No 108.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઈરીઆ"

ટીકીટના ભાવેઃ

સેકન્ડ કલાસ
(વચ્ચ ખોરાકી)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.

ડેક
(વચ્ચ ખોરાકી)
પાઉંડ ૯–૭–૬.

વીશીના ભાવેઃ

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(રસોયાપણ) પા. ૬–૧૮–૬.

હંડુ વીશી
પા. ૬–૬–૦
અને
રસોયાપણ પા. ૫–૮–૦.

માર્ચ તા. ૧૬મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ—હતાકુમેાએ પેાતાના હાથના કપર પેાતાનું અને રહીમનું નામ લખ્યું, પેાતાને રહેવાનું સ્થળનું સરનામું અને ત્યાં ચીઠી આવે તેવું કેાઈપણ રહેવાસીનું સરનામું પણ લખાવ્યું.

દરેક વ્યકિત પેાતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. અગાઉથી ખાત્રી કરવાથી ટીકીટ મેળવી શકાશે.

રહીમને વધારે દરેક પ્રકારે મદદ આપવી એવી ટેલીગ્રામ દ્વારા ખાત્રી કરી છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખેા યા મળેાઃ

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ ખીલેાને માટે
તન્દુરસ્તી–તાકતથી ભરપુર
પ્રકૃતિદત્ત રોગાનેા
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સાચી શક્તિનેા સંપૂર્ણ કરવા
ઝંડુની ગુણકારિતા

મકરધ્વજ ગુટી.

શક્તિના અપૂર્વોત્તમ દવા
અજમાવવા માટે

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પેા. બેા. નં. ૫૫૧૩. મુંબઇ નં. ૧૪.

લાયક આદમીને મોટા એજન્ટસઃ એમ. એમ. ઝોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ જુમ્મા સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બેાકસ ૧૨૦૫, પ્રીટારીઆ.
એજન્સીઓ બીજી મળવાનું ઠેકાણું: અમદ ઝવેરી, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનાં સુચીપત્ર આપવા મંગાવેા.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઇ,
કોકસેલ ફ્રૂટ મરચંટ,
અમે દરેક જાતનાં ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ મુનીસના ઓર્ડર પર
બાજીમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St Durban.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ સારૂ પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખેાઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS: "GIDMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES: KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોકસ ૫૧૬૯.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

બ્રાંચો:	કેવલરામ્સ,	::	::	::	ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
	જાપાનીઝ વેરહાઉસ,		::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે ખાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

ઇ. એસ. પાટણવાલા, મુંબઈ ૩.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

In South African, Canadian and Australian Apples

—Also—

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંઈના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાગપુર અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુરવેદિક દવાઓની સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ ખાસ મળે છે:

રોનીક એકસીર બદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અભ્રક, પોલાદ વિગેરે કીંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમજોરાકાતી દુર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ડબ્બી ૧ ની પા. ૨–૧૦–૬.

વરમનની "બ્બી" એકસીર રેમેડી—આ ગોળી હરસ, મસા, કે બવાસીરના બંધમાં સપડાએલાને ઉગારે છે.

કીંમત પા. ૨–૧–૬.

તીલાઓ એકસીરે આઝમ—એકદ પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અત્રે કરી શકાય નહીં.

કીંમત શી. ૧૨–૬.

બીજા દરદો: બ્રોંકી પેસાબ, પરમો, જુનો કમ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછાવો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist

382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, DUREN, and MADIX Watches.

Large stock of Indian and European jewellery always on hand

Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગ્સ

પાવડર

કીડી, ઉધાઈ, માંકડ, વંદા, માખી, સઘળા જંતુઓને

નાબુદ કરે છે.

બીજીવા બનાવ. ફક્ત કીંમતમાં વેચાય છે.

'Phone 28350. Tel. Add. "Narijee."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

country orders executed at lowest Market prices special attention given to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE,

(INDIAN PAWNBROKER.)

117, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellerles at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

LOWER CONSUMPTION YET GREATER PROTECTION WITH

ઓછે ખર્ચે
મોટું રક્ષણ
જોઇતું હોય તો

NEW-PROCESS

Mobiloil

The New Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

INDIAN OPINION

founded by
MAHATMA GANDHI

No. 8 —Vol. XXXV. Friday, February 19th, 1937.

NOTES AND NEWS

Two New Private Bills

THE Transvaal fusionists, General J. J. Pienaar (U.P., Marico) and Mr J. H. Grobler (U.P., Brits) who are defeated in getting the mixed marriages Bill passed have, after several private meetings and consultations with certain members of the Cabinet, introduced two new Bills. The first of these Bills seeks to empower the Transvaal Provincial Council to refuse trading licences to all non-Europeans who employ white people in their businesses. The second proposes to deny the right of owning property to any white woman who is married to a non-European by amending the Transvaal Asiatic Law of 1885. General Pienaar is responsible for the first Bill and Mr. Grobler for the second. Both the above Bills, which are known respectively as the Provincial Legislature Powers Extension Bill, and the Transvaal Asiatic Land Bill, have been referred to a Select Committee.

Asiatics In Rhodesia

Much feeling is reported to have been aroused among the Indian community by the recent resolution of the Bulawayo Chamber of Commerce to be submitted to the Congress of Associated Chambers at Gwelo affirming that "the Congress views with great concern the intrusion of Asiatic traders within the European shopping areas of the Colony," and urging the Government to grant to municipalities full power to define areas within which trading rights shall be restricted to Europeans only. The Hindu Society of Salisbury, we learn, has addressed a communication to the Congress protesting against the resolution.

Asiatic And Native Trading Licences

Eleven out of the 19 applicants for trading licences, who appeared before the Pietersburg Rural Licensing Board on Feb. 15 were Natives writes the correspondent of the *Star*. In the absence of the Magistrate, Mr. J. Lawless and Mr. D. A. Visser constituted the Board, Mr. Lawless presiding. All the applications were granted. The application of a Native, Jack Rumpell, for a certificate for a general dealer's licence on the farm Cyferkuil No. 342, was opposed by Gani Ahmed on the ground that, as Cyferkuil was owned by Natives, the consent of the Minister of Native Affairs was necessary before the Board was entitled to grant a certificate. Other grounds of opposition were also brought forward. The Board, after reserving its decision, granted the certificate, stating that, in view of the restrictions on European trading in Native areas contained in the Act, it was the policy of the Native Affairs Department not to discourage Natives from obtaining trading licences.

Mr. O. D. Schreiner Raised To The Bench

Mr. O. D. Schreiner, K.C., a member of the Johannesburg Bar, has been appointed an acting Judge to the bench of the Transvaal Division of the Supreme Court. His appointment has been received in legal circles with intense satisfaction. In September, 1935, Mr. Schreiner was appointed a King's Counsel. Only 46 years of age he will be the youngest member of the Union judiciary. Mr. Schreiner belongs to one of the best known families in South Africa. He is the son of the late Right Hon. W. P. Schreiner, K.C., formerly Prime Minister of the Cape Colony and afterwards High Commissioner of South Africa in London during the Great War, when he rendered sterling services to the Empire. The new acting Judge is also the nephew of Olive Schreiner, the famous South African writer.

Nationalist Students Against Coronation Celebration

The Bloemfontein correspondent of the *Star* (Johannesburg) states:—

On the grounds that the Coronation celebrations on May 12 are intended to glorify the Empire and are part of the "catch them young" policy of the Imperialists, members of the Afrikaans Nasionale Studentebond of the local Normal College have decided not to take part in the local celebrations, eat Coronation chocolates or wear Coronation medals. They have also resolved to appeal to local Afrikaans schools to encourage their pupils to stay away from the celebrations. The resolution adopted by these students reads: "The Afrikaans Nasionale Studentebond branch of the Normal College declares herewith that its members will not take part in the Empire Exhibition at the Coronation of the British King on May 12. Even less will its members make use of the Empire chocolates and medals which the Town Council intends distributing in King's Park. Furthermore, it is felt that the English chocolate [illegible] is solely designed to apply the age-old tactics of 'catch em young' through propaganda inside to have the schoolchildren present. The branch consequently makes an earnest appeal, especially to the Afrikaans schools in Bloemfontein, to encourage their pupils not to attend the celebrations, but rather to discourage them."

Hours Of Commercial Workers

An urgent plea for the provision of a 44-hour week for commercial workers in the new Bill which [illegible] introduced has been made on behalf of the members of the Natal Commercial Employees Association. On Tuesday, Feb. 9, Mr. N. Bert, President of the Association, telegraphed to the Minister of Labour urging him to provide a 44-hour week in his new Bill, or alternatively to await the result of the Wage Board investigation in the conditions of commercial workers which has been asked for. Mr. J. C. Bolton, Secretary of the Association, told the *Natal Mercury* that no meeting had been held to discuss the question, and at present nothing concrete was known about the form the Bill would take. At a recent meeting of the Inter-Provincial Consultative Committee a 48-hour week [illegible] been recommended for commercial workers, he said. This has been followed by a telegram from four Durban members of the Natal Provincial Council asking the Minister for a 44-hour week. Some time ago members of the Association had made application to the Secretary for Labour for an investigation by the Wage Board into the conditions of commercial workers in Durban and Maritzburg. The Association had not yet been informed whether the Minister had granted the request or not.

Indian Elections

A Reuter's message from Bombay states:—The Unionists, who favour the new Constitution, have already won an absolute majority in the Punjab. The Congress (Independent) Party is leading in the United Provinces with 89 of the 154 seats. In the North West Frontier Province the Congress Party has hitherto won 17 of the 50 seats, the Independent Muslims 20 and the Hindu Nationalists five. A subsequent message from Peshawar reports that the results of the elections in the North-West Frontier Province show that the Congress Party has gained 19 seats. It gained the largest number of seats of any individual Party. The Hindus gained seven seats and the Muslem Independents two.

Prospective New Minister Of The Interior

It is understood that owing to ill-health Mr. Stuttaford has taken three months' recuperative leave and Mr. Hofmeyr has been appointed acting Minister of the Interior. If Mr. Stuttaford's holiday will not restore him to health and he finds it necessary to lay down his office his likely successor might be Mr. Sydney Waterson, the member for South Peninsula, who is reported by a Capetown correspondent to be one of the ablest of the younger men in the House, and an outstanding debater.

Indian Opinion

FRIDAY, FEBRUARY 19TH, 1937

Genuineness Of The European

"THE Natal Indian Congress as a body is very hard to please. For many years the attitude and activities of the Congress and its rival body, the Colonial Born Association, have disappointed and disheartened those Europeans who are genuinely anxious to see an amelioration of Indian disabilities in this country. Both bodies have shown a genius for criticism and controversy, but there has been little evidence of constructive co-operation." Thus writes the *Natal Advertiser* in the course of a leading article on the Durban City Council's scheme to solve the Indian housing problem. The *Natal Advertiser*, we must admit, has been more sympathetic than our morning contemporary the *Natal Mercury*, in discussing the Indian and the Native question. But its sympathy is likened to that shown towards the animals in the stable. So long as Indians are treated as such they cannot, if they have any sense of self-respect, be expected to appreciate such sympathy. If there is little evidence of constructive co-operation on the part of the Indians it is not their fault. If the stable is to be the lot of the Indian he can offer no constructive co-operation, no matter how beautiful the stable might be built.

We know that there are genuine Europeans in this country who truly believe that Indians are not justly treated, but they have not openly expressed their sympathy. There are, others, again like the *Natal Advertiser*, who also feel that Indians are not getting a square deal and we do not doubt their genuineness in helping them. But, perhaps, they fail to see that the outer complexion has nothing whatever to do with one's susceptibilities. A brown or a black man is not, because of the colour of his skin, an inferior animal to the white man. The brown or the black man is possessed with the same susceptibilities as the white man. The latter should, therefore, think of the former as he would of himself and follow the precept of the Bible by "doing unto others as he would wish that they should do unto him."

The *Natal Advertiser* is, surely, intelligent enough to understand that no European would tolerate the treatment that is meted out to Indians under the Slums Act if the same were to be meted out to him. The Slums Act was never opposed by the Indian community. In fact, it was welcomed, and the leaders of the Indian community had offered their whole-hearted co-operation to the authorities in clearing slum conditions. But the way the Act is being operated in regard to Indians, it is, in reality, the Areas Reservation Bill in a disguised form. Now, how can Indians, who have consistently opposed the principle of segregation, be expected to offer their willing co-operation in a scheme, designed to bring the same result in a round-about way, however rosy the scheme may appear to be? Are we, then, justified in wondering at the real genius in the European of coaxing the Indian to submit to his evil scheme or is our contemporary justified in persisting to see false genius in the Indian who is compelled, much to his displeasure, to offer destructive criticism to the authorities.

We, however, fully realise that if Indians themselves have no back-bone in them they can little expect genuine sympathy from Europeans or, for that matter, from anyone.

We wish, once again, to record our protest against those few self-appointed leaders, particularly Mr. A. I. Kajee and Mr. S. M. Nana, who have gone to Capetown to make representations to the Government in regard to the various questions affecting the Indian community. They have no right to commit the community to any

thing. We have stated often enough, and it will bear repetition, that this is a time when things should not be done by caucuses. Public meetings should be held throughout the country and, after the people have been thoroughly informed about the gravity of the situation, representatives should act with the mandate of the people. The present method of working is thoroughly to be condemned. It may perhaps bring some relief to the capitalists, but it will surely ruin the masses. Will those responsible in the community wake up before it is too late?

———oOo———

Colour Bar In The Marketing Bill

THE Marketing Bill, which is now before Parliament, has drawn a storm of protest from the farming section of our community. Our regret is that the protest from the Indian farmers has not been as emphatic as it should have been. For, the Marketing Bill is a piece of legislation, which, though innocent looking to all intents and purposes, is a deadly weapon that can be used to oust the Indian from the land. We cannot believe that the leaders of our farming section could have made a careful study of the Bill in all its implications. Nor could they have noticed that the Bill is at once a negation of all principles of equity. Nowhere does the Bill recognise the existence of the Indian farming community who form a considerable portion of the Indian population of Natal. The Bill goes further. The Indian farmer, who is a producer and whose ramifications extend through the whole length of the coast of Natal, has no say in the composition of the Producers' Advisory Committee. Nor have the 200,000 Indian consumers any say in the composition of the Consumers' Advisory Committee.

Unlike the European farmer, whose technical knowledge, coupled with the assistance, financial and otherwise, which he receives from the Government, the Indian farmer, by sheer industry, assisted, alone by his natural aptitude for farming, carries on his operations. He carries on under difficulties sometimes insurmountable. Notwithstanding, the Indian farmer has created, throughout Natal, a network of farmers and petty market gardeners, which contribute largely to Natal being described as a Garden Province.

The Bill aims, *inter alia*, (a) to prohibit or regulate the importation of any product into the Union generally or from any particular country, (b) at the prohibition or the regulating of the exportation of any product from the Union.

The Regulatory Board appointed in terms of the Bill may determine the maximum quantity of product that may be brought into or removed out of any area, the maximum quantity of product which may be sold or offered for sale on any day or during any period fixed by the Board. The Board may impose a special levy upon producers. It will advise the Minister as to the conditions, regarding grades, method of packing and the marking of any such product. The Bill provides for the regulation of the grade, quantity or percentage of any product. These, then, are the salient features of the Bill.

As we have already observed, Indian farmers confine their activities to the coast of Natal. On the South Coast tobacco, mealies and beans are extensively grown by Indian farmers. On the North Coast cane growing is carried on, whilst in and around Durban bananas and vegetables are extensively grown. It would be fully for us to suggest that the grading of any product and the regulating of production is not healthy for the farmers. But the Indian farmers occupy a peculiar position in that they have built up their farms without having acquired any technical education and without having received the smallest assistance from the Government. The banana industry, which at one time was one of the most paying, has been reduced to a state of impoverishment. This is entirely due to the action of the Union Government which concluded the Mozambique Treaty without giving the slightest consideration to the Natal banana growers. What will stop the Regulatory Board from saying to the banana growers: thus far and no further? What will stop the Board from saying that the Indian tobacco growers need not grow any further tobacco because Transvaal growers could cope with the needs of South Africa? The recent Sugar Agreement is a case in point. After all the Bill has been brought forward to satisfy the Platteland. What is there, we ask again, to prevent the Marketing Council from recommending to the Minister that the importation of rice from India shall be prohibited so that the consumption of mealies in this country may be increased? We grant that such a possibility is remote. But the powers are there.

If any of the products grown by the Indian farmer come under the scheme, he could not escape from the payment of the levy. This would be one more instance of taxation without representation.

The Colour Bar

The most dangerous clause in the Bill is Section 28. This is where the colour bar comes in. The clause provides for the publication of the particulars of any proposed scheme in the *Gazette* and in the newspapers and the convening by the Magistrate of a meeting of producers. The draft resolution approving of the scheme will be put before the meeting, but the persons entitled to vote shall be those other than Europeans. It would be a virtue, therefore, that if the scheme related to European growers, the Indian farmers who grow the entire crop of bananas would not be entitled to vote. We cannot imagine a more deadly weapon to oust the Indian farmer than that provided by this clause.

We are happy to note that the Bill is receiving just as much opposition from the Europeans and it is only would give us more joy than to see that the Bill is prevented from entering the Statutes.

Fountain of Wisdom

The domination of one race over another—especially when there is a great disparity between their intellectual endowments or their general civilization—inflicts great injury on the subject race in a thousand ways.—K. G. GOKHALE

It is useless to put your heads together if you cannot put your hearts together.

—HUSKIN

MIXED MARRIAGES

By
L. W. RITCH

THE trouble with most of us is, the things that ought not to matter, do, those that ought to matter, don't. We seem to lack discrimination, discernment, and, most of all, a sense of proportion. As a shrewd observer once remarked, there is far too much of the little ego in our cosmos. We are apt to talk glibly of "principles," in practice these are seemingly ignored and conduct accommodated to the lure of personal and sectional ambitions and the time-honoured gospel of "each for himself and the devil take the hindermost."

Now, in the controversy that has been started regarding mixed marriages, is there involved any really vital principle of general application? It used to be said that marriages are made in Heaven. Few of us to-day accept the proposition; the weight of evidence all points the other way. We used to read and hear much concerning race-purity. We know, now, Bible and Company notwithstanding, that we were reading and listening to just so much untruth; fusion and interblending over centuries has resulted in an exposure of the old race purity fiction.

Even were race purity, like purity of caste, what it is a matter of real importance and concern. It is extremely doubtful whether the considerations that operated then continue to operate at all to-day. After all barriers and enclosures serve but temporary uses, they are erected only that sooner or later they may be broken down. But "sooner" is not the same thing as prematurely.

On the face of it then, and as a general proposition, there would seem to be no sound reason why a man or woman should not mate with *any* other man or woman; but we have only to introduce certain considerations such, for example, as "the fitness of things" to recognise at once that the proposition so advanced is too general. It is not difficult, for instance, to imagine extreme cases of miscegenation that would arouse general and very proper disgust. What being so, it is no longer so hard to find justification for the imposition of restraint upon the irresponsibility of the irresponsible. For, irresponsibility it is that almost invariably necessitates the creation of sanctions, an irresponsibility in respect of what is due by the individual to his own particular community firstly, and through that to the larger community of which he, in turn, forms part. The Indian contribution to the South Africa that is presently in the making will be the more or less valuable and effective according as the Indian ingredient retains or does not retain its own particular characteristics, its uniqueness. It used to be said that the Indian was hated not so much for his vices as for his virtues. Such hate is a compliment; to exchange it for the patronising approval that is the reward of acquiescence is to make a poor bargain. Virtue's pathway is invariably a thorny one, but virtue always compels recognition at last. What is valuable because virtuous in Indian character will best be preserved by the Indian section maintaining its integrity. Every member of the community needs to recognise this fact and the duty of self-restraint such recognition imposes upon him. Moreover, as long as the Indian community continues to labour under the ban of helotage, the importance of maintaining its integrity cannot be over-estimated. The loss of its individuality is precisely what its enemies seek to achieve. In legislating against mixed marriages, the latter may have done better than they knew. More often than not the enemy is unintentionally, of course, but a friend in disguise.

INDIANS PROTEST AGAINST MARKETING BILL

MASS MEETING IN MARITZBURG

"THE principle of the Marketing Bill is deadly and the Indian grower has no say in the control of production or regulation of prices, and is at the mercy of a board, or boards, elected even by opposing interests," said Mr. A. Christopher, president of the Colonial-born and Settlers' Indian Association at a mass meeting of Indians held under the auspices of the Maritzburg branch, in the H.Y.M.A. library on Sunday last.

Describing it as a piece of racial legislation in that it would mean the restriction of agricultural production, Mr. Christopher made a strong criticism of the Bill.

He could not conceive of a more deadly measure, he declared, than this Bill, which in its effects would be able to destroy Indian agricultural interests if it was not materially altered.

Even the small Indian grower or the owner of a large block of land did not know how he stood. In some cases he had to obtain permits to grow certain crops. He very often was illiterate and did not even possess any security of tenure. If the Bill was passed he would go out of existence, which meant more unemployment and its attendant suffering.

"This Bill touched the poor Indian as no other had done, for it affected the man who is already living below the subsistence level," added Mr. Christopher.

The speaker, among other things, referred to the Wage Bill, the Industrial Conciliation Bill, the Mixed Marriages Bill and the Slums Act Amendment Bill, in which Indian interests were attached.

Segregation Resolution

Touching on the Maritzburg Council's segregation resolution, Mr. Christopher advised the members of his association not to provoke agitation by going to live in the European areas. While Indians would not accept segregation in principle there was no reason why Indians could not come to a friendly understanding with the City Council so that actually in practice Indians might be prevailed upon to live in their own areas, as most of them were already doing.

Before making an appeal to all Colonial-born to unite to secure their economic and general improvement, Mr. Christopher regarded the futility of having an Agent-General in South Africa to represent the Union Indians.

Every year, he said, Indian rights were being more and more restricted, despite the declarations made from time to time by the Agent-General that the position of the South African Indians was improving.

Mr Christopher's contention was further supported by Mr P. R. Pather and Mr. D. Chetty, both of Durban.

Mr Pather said that while having the Government of India's Agency in South Africa laws were still being passed against Indians. Every public matter which Indians themselves dealt with was being referred to the Agency and they were reduced to the position of natives as being a people without any voice in their own affairs.

"The Agent is asked to do everything for us and since his advent we have not been able to do anything ourselves," said Mr Pather. "When the Agency was started it was done to support and

not to override the community as is being done to-day. If we do not oppose this course of action we are not men worthy of calling ourselves Indians."

No Representation

Touching on the Marketing Bill, Mr Pather felt that while its objects were good it gave no representation to the largest group of growers in Natal, namely, the Indian. There was a possibility that European interest would predominate because of the composition of the various boards, thus relegating Indian matters to the back-ground.

In view of what Indians had done for agriculture in this province, said Mr. Pather, this Bill was the most unkind cut of all, for it would oust the Indian from the land.

The meeting, at which Dr. M. R. Peters presided, passed the following resolutions:-

"That this meeting of the Indian community, held under the auspices of the Colonial-born and Settlers' Indian Association at Maritzburg, hereby records its emphatic protest against the Marketing Bill now before the Union Parliament, in that it is a measure based on colour bar, the operation of which will seriously affect the Indian community in general, and the Indian farmers, who form a large percentage of the Indian population of Natal, in particular. The Bill (a) precludes the Indian farmers, who are producers on a large scale in Natal, from having any say in the appointment of the Producers' Advisory Committee; (b) precludes the Indians as consumers from having any say in the appointment of the Consumers' Advisory Committee; (c) restricts the approval or otherwise of a proposed scheme to European producers only, and thereby placing the Indian producers at the mercy of the Europeans; (d) attempts to regulate the production by Indian farmers, which will have the effect of throwing hundreds of them into the throes of unemployment; (e) with a view to increasing the consumption of local produce has powers to prohibit the importation into the country of any staple food of the Indians.

"That this meeting therefore urges that strong representations be made by the Colonial-born and Settlers' Indian Association to the Minister on choice of this Bill with a view to preventing its being passed in its present form."

"That this mass meeting approves of the principles of the Industrial Conciliation Bill, but urges that while registration of employers is necessary there should be no deregistration of an employer as set out in the Bill with consequent suspension of that employer's business."

"That this mass meeting strongly protests against any form of segregation in Maritzburg and hereby authorises the representatives of the Colonial born and Settlers Indian Association to explore any means of bringing about an understanding with the City Council on this subject."

"That this mass meeting protests against the principles in the Mixed Marriages Bill in that they inflict a stigma of inferiority on Indians."

"That this mass meeting protests against the extraordinary powers that are being given to municipalities under the proposed amendments to the Shops Act."

INDIANS AND THE COMMONWEALTH

MR. SASTRI'S ADDRESS AT MALACCA

THE Rt. Hon. V. S. S. Sastri and Mr. G. A. Bozman were the guests of honour at a tea party held on January 2 at Malacca under the auspices of the Indian Association. The large gathering present included the leading officials and citizens of the Settlement. Mr. D. Devanjah, on behalf of the Indian and Ceylonese communities of Malacca, welcomed the guests of honour.

Mr. Sastri, in replying, said: "On behalf of my colleague, Mr. Bozman, as well as my own self, let me return cordial thanks for the very generous terms in which I have been introduced. Much that has been said is of a kind that it will be ungracious to dismiss but I must say that our friend has used language not always justified by the facts. I am, however, very much impressed by the large and representative gathering before me. I believe Mr Bozman and myself have every reason to congratulate ourselves that in Malaya we are able to find so many Indians together and learn at first-hand what kind of life they lead here. It is eloquent of the occasion that the gathering should be so representative. You seem here to enjoy an understanding of mutual relationship which fills me with the hope that in Ceylon as well as elsewhere similar conditions may be established.

"I have come here, as you know, to enquire into conditions of Indian labour and make recommendations to the Government of India on that topic and allied topics. That is naturally a narrow field of opportunities. But it gives me abundant opportunity to find how great and interesting Malaya is. I have one observation to make regarding my relations with the Government of India and I should not have made it if our friend—your spokesman—had not made reference to them. I am a member of the Servants of India Society. Its members are pledged to serve humanity irrespective of caste, creed or colour. Occasionally my work brings me into contact with the Government of India. Not every member of the Society is so privileged as I am. Once the Government of India appointed me as its Agent in South Africa and I have associated myself with them there. But I am not a servant of the Government of India. I only occasionally bear commissions for them. I might explain that in so doing I sometimes cross the path of large sections of Indians. A large portion of them are excited—I might even say exasperated—with the politics of India. For them it is taboo to associate with the Government. But when I am told there is a piece of service that can be done for my people whether in India or outside I am glad of the opportunity of serving the people and I go forward. My belief is, once a man joins the servants of India Society he has no right to inquire whom he serves, but to serve the people humanely. In the next place people will say you must declare certain channels of service. Men must count the cost and make their calculations.

"Without unduly heaving, I might tell you that when a service is suggested I do not pause to ask whether it is beneath my dignity or consistent with it."

Continuing Mr Sastri said: "I am proud that it is given to me by the blessing of Providence to make first-hand acquaintance with Empire countries in respect of my people there, where exactly they stand among the people of the Commonwealth. Now their position may be improved, how are, born in India and settled abroad, can become equal members of this great political organization.

"Well, we are not as they equal members. There are many points where we are not equal. My own faith is that within the Commonwealth there is room for steady progress for a loyal and industrious people. The genius of the British constitution, how we profit by or unworthily it may be administered here and there by its agents, does not know of any limitations on the rights of the people. By improving our qualifications and our deserts it is almost certain that we can rise higher than any member of the Commonwealth.

"Many of those to whom read these words in cold print may think I am bold to make these observations. My belief is, and I base it on fact, that a great destiny still awaits the Indian people in the British Commonwealth."

South African News In Brief

Police Force Pay

The Union Government has approved the recommendations relating to the pay of African, Indian and Coloured police, contained in the interim report of the Police Commission. The new scales affect more than [illegible] non-Europeans, and represent a substantial improvement over the pre-1924 and the existing rates. The starting wage for every rank has been increased and the increments will continue annually.

Coronation Seats For S.A. Visitors

The Prime Minister's office announces that advice has been received that those intending visitors who made applications to the office of the High Commissioner, London, up to December 1 last for seats to view the Coronation procession will be allocated seats. The position of seats and the prices have not yet been decided. It is understood that the prices will be reasonable, and, as soon as they are made known, individual applicants will be notified.

Broadcasts Of The Coronation

Arrangements are being made by the British Broadcasting Corporation for special programme during the whole of Coronation week. On Coronation day, May 12, the stations will relay the service from Westminster Abbey and the descriptions of outdoor scenes along the procession route. In the evening the King will broadcast a message to the Empire at the end of the programme entitled "The King's Homage," which will be on the lines of Christmas relays from different parts of the Empire. It is hoped that by means of special equipment certain parts of the procession will be televised.

Coloured Students' Hostel

Sir Ernest Oppenheimer, M.P., has made another generous contribution of £5000 towards Coloured education in Kimberley. This was revealed by Mr. W. P. McLeod, chairman of the African Peoples' Organisation Education Fund Committee, who stated that a donation had been made in connection with the establishment of a hostel in Kimberley for Coloured students, the first of its kind in South Africa. The Committee had purchased Derwentlea House on York Street for £[illegible] and Sir Ernest Oppenheimer was approached to assist in defraying the cost of the institution, which will be known as the Rhodes Memorial House in memory of the late [illegible]. The hostel has been established in response to a request from [illegible] parents from all over the Union who wish to send their children to one of the two Coloured educational institutions in Kimberley, the Wesley [illegible] High school and the Pampierstad [illegible].

Johannesburg Prepares For Farewell To Governor-General

Arrangements for the farewell garden party which the Johannesburg City Council is giving in honour of Lord and Lady Clarendon in Joubert Park on the afternoon of February 26 have been completed. Three thousand guests have been invited, including the Mayors of the local towns and all the other towns of the Transvaal. The Mayor, Mr. D. W. Mackay, will present the city's gift, an inkstand of 40 ounces of solid gold to the Governor General. The gift to Lady Clarendon will be a silver clock with the figure of a native warrior on one side and of a native washerwoman on the other. This will be presented in the name of the city to Her Excellency by the Mayoress, Mrs. Mackay.

Glencoe Licensing Board

The value placed on native trade by business men was shown at a meeting of the Glencoe Licensing Board when Mr. P. M. Hann, one of the chief storekeepers of the town applied for an extra licence to run a native store. Mr. Hann, having converted his store into a modern shop for European trade, found it necessary owing to congestion there, to cater for his native customers in a separate building. "Natives do not like an up-to-date shop from" Mr Hann said, "because they fear that the goods in such a shop will be dear, and generally speaking they do not like to patronise a European shop." The licence was granted subject to its being restricted to native trade.

B. W. CANEY
—Jeweller—
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes.

Payment Of Native Poll Tax

The question of total abolition of Native poll tax was lately debated at the first meeting of the year of the Kimberley branch of the National Council of Women. The meeting was asked to take a vote on a resolution sent from the Durban branch: "That poll tax be not imposed on women under the age of 21 years." A proposal from the local Executive Committee was made that this resolution be extended to all Natives earning less than £18 a year, but the meeting, with a majority of 25 votes to two, added an Amendment for the total abolition of the tax.

Natal Indian Blind Society

The above Society, which has recently been formed in Durban, is anxious to obtain the names and addresses etc., of the blind Indian people of all ages in the Province of Natal, and would be most grateful for information. The society feels the great need of reaching more Indian blind children, as so much can be done to arrest blindness which is so prevalent throughout the Union, chiefly through neglect and ignorance. There is no reason whatsoever why blind or partially sighted children should not enjoy the blessing of education, and be taught to help themselves, and thus become useful members of the community. It is encouraging to know that at the Athlone School for the Blind at Faure, Cape, a blind boy of 15 years of age passed Standard 6 top in the Union, and the blind children are taught various crafts such as basket making, chair caning, mattress making etc., with splendid results. This society wishes to do everything possible for the welfare of blind Indians, and where possible, to arrange for medical treatment and financial assistance. Later, it is hoped to raise funds for the establishment of a home, school and workshop in Natal for the younger blind and partially blind cases. The Secretary, whose address is 345, Venice Road, Durban, should like the following information:—Full name, Address, Age, Nearest Post Office, Name of nearest Magistrate or Clergyman, Whether married or single, Number of children, Children's ages and what means of support one has.

Petrol Pumps For Motor Traders Only

At a monthly meeting of the Howick Town Board two applications from Messrs. Edmonds Supply Stores and Amod Mahomed for kerbside petrol pumps, were refused. The South African Motor Traders' Association asked the board not to allow merchants to have petrol pumps, but to try and confine them to motor traders.

Motor Vehicles In The Union

Statistics of the new motor vehicles licensed during December, 1936, show the Union's totals as: 3,563 cars, 547 motor buses, lorries, trucks and vans, and 170 motor cycles. Natal's total were: 319 cars, 46 motor buses, etc., and 16 motor cycles. Of these Durban had 150 cars, 21 motor buses, etc., and five cycles. Statistics of the countries of origin show that 2,920 motor cars came from the United States, 502 from the United Kingdom, and 141 from other countries. America was represented by 492 motor buses, etc., the United Kingdom by 41, and other countries by four. Of the motor cycles the United Kingdom sent 165, the United States four, and other countries one.

Indian Society For Music And Art

The entries for the First Indian Eisteddfod, to be held in Durban on March 24, must be sent in to the Joint Hon. Secretaries, c/o 71, Albert Street, Durban, not later than Sunday, February 28. Late entries will be accepted up to March 6, if accompanied by an extra fee of 1/-. All enquiries must be addressed to the Joint Hon. Secretaries, 71, Albert Street, Durban. All intending candidates for the coming Indian Eisteddfod are kindly requested to send in their entries as soon as possible.

M. K. Gandhi Senthamil Sunday School

For the last seven years, Mr. Kannabathie Nadasa Pillay, the head-master of the M. K. Gandhi Senthamil Padasalai (Tamil Section) has been diligently working to keep alive the interests of parents and children in religious education. Every Sunday morning the children look forward to this particular class and week by week the number has increased and to-day the Sunday class can boast of about 150-200. In this good work Mr. Pillay is assisted by Messrs. G. A. Pather and V. R. Naidoo. Prayers, lectures and sacred songs occupy the full period. Each week, parents by turn, volunteer to make some sort of edible distribution which is served to the children at the close of the day's class. Hitherto musical accompaniment to the children's songs was lacking, but thanks to the timely assistance of the Hindu Youth Club in this direction, Mr. Pillay, who is also a member of the English school staff, deserves to be highly commended for his noble services in the field of religious education. It is earnestly hoped that this report will catch the eye of the leaders of other centres and similar institutions will be organised.

NATAL INDIAN TEACHERS AND THE EISTEDDFOD

By CHAS. R. T. R.

ON Saturday, February 6, a meeting was held in the evening at Sastri College under the auspices of the Teachers' Society in connection with the Eisteddfod. The attendance of the teachers was very disappointing indeed. The number of those who attended could not have been more than twenty-four. The meeting was to start at 4 p.m., but owing to the "unpunctuality" of the teachers, business commenced at 5.30 p.m.

One feels dissatisfied, judging from this meeting of the teachers, that the teachers themselves do not "try" to put into practice the value of time and other moral lessons they teach to their pupils. I do not say all teachers, but many of them. Teachers are supposed to be the cultured people or at least interested in general progress and to set "good" example to the pupils, and to the members of our community to some extent. Now, then, if the teachers themselves do not turn up at "their own" meetings—and turn up unpunctually too—how can they expect respect from others. What would be the impression when their pupils see this?

Teachers, whether they are Indians or otherwise, are expected to take some responsibility in advancing their own community, and to-day they have the opportunity of doing so in the form of the Eisteddfod.

It is a well-known fact that schools take the foremost part in all European Eisteddfods, and so similar support is impudently expected of all Indian primary schools for our Eisteddfod. It is surprising to note that efforts of the Eisteddfod Committee to bring this fact before the teachers, have been in one way or the other kept down deliberately or negligently by various primary school headmasters, so that the assistant teachers in such schools know nothing about the Indian Eisteddfod. Such were the sentiments expressed by Mr. Warriner, the chief speaker of the evening, and who has taken the lead in the movement to foster the Indian attainment in music, arts, elocution etc., for which details one ought to study the Eisteddfod Syllabus which only costs 6d., and should be in the hands of everybody.

Mr. Warriner said that he was amazed at the talent existing among Indians, but so far there had been no chance for those possessing talents to come forward, and the Eisteddfod therefore will be an impetus to such people. Throughout his whole lecture he stressed the beneficial side of the Eisteddfod and what it will mean to the Indian community. From the Syllabus one may observe that it very admirably caters for the whole community including the youngest child at school to the oldest man outside. English and all Vernaculars have been specially treated, so that the Indian community should take advantage of these items.

It remains for the Indian teachers in all schools to do something for the Eisteddfod and not just sit with folded arms. One agrees that there may be financial difficulties forthcoming, but if teachers affected by such, approach the gentlemen of their respective districts, I am sure the obstacles might be successfully combated. But to-day the trouble with the Indian teachers is, to say frankly, that they do very little and on top of that expect recognition and praise, which, unless the teachers prove that they are worthy as teachers, I am afraid they will not get. I do not wish to run down our teachers, but one deeply felt when one heard that Saturday evening, that even the circulars sent out by the Education Department sanctioning the approval of the Eisteddfod, have not so many schools been given attention by the headmasters of such schools. What examples other than this does one require to find out how the teachers are working? It is really disgusting!

Some—I do not say many—thought that Saturday, February 6, at Sastri College, was a social evening, and so just appeared aimlessly. Mind you, there were some teachers in it too! What a sheer ignorance on the part of such teachers!

In conclusion, one therefore hopes that the teachers will be the "backbone" of the first Eisteddfod that is to be. Let them show their worthiness and ability at this occasion of the Eisteddfod, as well as "prove that they are teachers in the true sense of the word."

Natal University College

Courses For Non-Europeans

Classes leading to the B.A. Degree are to be held at Sastri College, Durban, on Friday evenings and Saturday mornings, beginning on Friday, February 26th, 1937.

Fee per half year £3 10 0
Fee for each extra class per half year 2 10 0

The Adviser to Non European Students will attend at Sastri College to interview any prospective students from [illegible] on Tuesday, February 23rd, and on Thursday, February 25th, and to select those for appointment.

These classes will also be attended with the consent of the Education Department by [illegible] who desire to take these courses [illegible]

Students who pass the Matriculation Exam. in the subjects which they take will be exempted from the corresponding subjects in the first year of the degree course.

Further particulars may be obtained from the Adviser to Non European Students P. O. Box 1535, Durban.

India Letter

[From Our Own Correspondent]

Mrs. Naidu's Message To The People Of Punjab

MRS. SAROJINI NAIDU arrived at Lahore on Jan. 17 after a tour in Jullundur and Amritsar districts and left immediately for Rohtak, Ambala and other places to complete her Punjab tour. In a statement to the Press Mrs. Naidu said: "Now that in a couple of days my tour will come to a close, on the eve of leaving Lahore, I wish to send the people of the Punjab greetings of warm affection and gratitude for their splendid welcome to me and their splendid response to the word of hope, faith and deliverance, that I brought for them in the name of the Indian National Congress. With speed that equalled a whirlwind's I was able, in an incredibly short time, to visit almost all the chief towns of the Punjab and penetrate into the distant villages difficult of access, set in the midst of mustard fields or half buried in the desert dust. Everywhere there were immense crowds of men and women who waited with cheerful patience in the rain, and the heat of the mid-day sun and bitter cold all hours of the night, to listen to the message of freedom that the Congress sent to the Indian people. I am confident that my message has awakened a lasting response in the hearts of the Punjabi people and that when the hour arrives, as it soon will, when they will be called upon to witness their devotion to the Congress ideal, and programme they will not be found wanting but that they will accord to the men and women nominated by the Congress their suffrages which the Congress seeks at their hands."

Pandit Jawaharlal To Visit Rangoon

According to Congress circles in Rangoon there is a possibility of Pandit Jawaharlal Nehru visiting Burma towards April next, his object being to acquaint himself personally with the views of all sections of Burmese political opinion before the Congress comes to a decision regarding Burma after separation. This is the outcome of an interview which Mr. Ganga Singh, M.L.A., Presidential of the Burma Provincial Congress Committee had with the Congress President at Faizpur during the Congress session. Meanwhile the Burma Congress has addressed the A.I.C.C. expressing its desire to organise a federal [illegible] of Indians overseas with Rangoon [illegible] the association to function under the aegis of the Congress. Amendment to the Congress constitution in this connection is now before the A.I.C.C. It is understood that the amendment will be kept pending till Pandit Nehru returns from his visit to Burma and acquaints the A.I.C.C. with his views on the question.

Tribute To Pandit Malaviya

In paying a tribute to Pandit Madan Mohan Malaviya the *Statesman* writes:

Pandit Madan Mohan Malaviya is a revered name in India. To the English educated it embraces all that is great in Indian nationalism. To the unlettered masses it represents the embodiment of all that is good and great in Hindu culture. To the lowly and down-trodden it is the name of a leader who has endeared himself to millions by his great services in the uplift of the submerged classes. To the rising generation Pandit Malaviya is the great guru who has lived a life of dedicated service in the cause of education of the youth of India. To the Princes of India, Malaviyaji is a friend and counsellor who has stood by them in times of anxiety and difficulty. To the British Government in this country Panditji is a tower of strength because he has, during over half a century of public life, acted as the interpreter of India's thoughts and aspirations in the political field.

India's Trade With Britain

Sir Firoz Khan Noon, High Commissioner for India in London, interviewed by the Associated Press at Karachi, referred to his work in London and said that he had arranged with Mr. Zaman, I.C.S., Officer-in-Charge of International Affairs, High Commissioner's Office, to get in touch with the British Press, with a view to giving publicity to India and things Indian. He felt there was a great genuine desire on the part of British merchants to encourage trade with the Dominions and India. He cited as an example the increased consumption of Indian cotton in Manchester from 60,000 to 500,000 bales. He felt there was a great future for Indian tobacco whose consumption was rapidly increasing in Britain. He hoped now back to England on February 10.

The Nizam To Visit Mecca

According to a report in a Hyderabad paper, His Exalted Highness the Nizam is proceeding early next year for a pilgrimage to Mecca and for visits to holy places in Mesopotamia, Syria and Palestine. His Exalted Highness, who will be going overseas for the first time in his life, is expected to be absent from the State for six months. It is understood that he will be accompanied by several leading Ulama.

Indian Princes And The King's Coronation

It is learnt that no Indian Prince as such has been invited to attend the Coronation Durbar of His Majesty the King-Emperor, which will take place in London in May. The four Indian Princes, who are honorary A.D.C.'s to His Majesty have been invited by virtue of their office, and they will take part in the Coronation accordingly. Other Indian Princes have been informed that, if they choose to attend the Coronation, they must do so at their own expense and they should make their own arrangements for their stay in London. Seats will be reserved for them in Westminster Abbey for the ceremony, if timely intimation is received. It is considered doubtful, if the invitations will be sent to non official Indians, in view of the letters addressed to Indian Princes. Sir Mahomed Zafrullah Khan is expected to be in London in April and will represent India at the Coronation.

The Theosophical Society's Aims

"The Greatness of the Theosophical Society" was the subject of an address given by Mr. Henry Hotchener at the Theosophical Convention held recently at Madras. "For more than sixty years," he said, "the ideal of a brotherhood of man, great enough to reconcile all classes, all castes, all colours, all religions, all sciences and all philosophies, had been the special objective behind the Theosophical Society's unremitting labours." That this ideal could not be quickly attained was recognised by all, but was it not well that there should exist an organisation that would adhere to an ideal even though it be somewhat remote? To study the unity beneath all religions, the lecturer said, was part of the work of the Theosophical Society. The purpose of the Society was to exalt the true virtues of all religions, not to undermine them. Therefore leaders of religions would do well to encourage the study of such source books on Theosophy as Dr. Besant's "The Four Great Religions." Mr. Hotchener said that he found in the course of his travels that Theosophists were now better understood than formerly and were being welcomed by votaries of different religions. Theosophical books were found in large numbers in public libraries. In Western lands such Theosophical conceptions as re-incarnation and karma, were being incorporated into stage and screen plays, not perhaps as religious conceptions, but as ideals with a real dramatic value.

NATAL UNIVERSITY COLLEGE

NON-EUROPEAN CLASSES

AN interesting experiment by the Natal University College has just completed its first year, the experiment, namely of providing university teaching for non-European students in Durban. It was brought to the notice of the authorities that a number of non-Europeans were working for their university degrees under circumstances of the greatest difficulty—no teaching save through correspondence, hardly any books, no contact with fellow-students, no access to laboratories for practical work. After some discussion as to the best means for meeting this situation, it was decided to establish special classes for non-Europeans at Natal College, to be held at week-ends, under the direction and control of the Natal University College. This was actually more convenient to the students than any other proposal for some of them are teachers in institutions at some distance from Durban, and regular attendance during the week would have been impossible. Naturally very little college life can be enjoyed during the hurried week-end sessions, but to supplement these classes, a vacation school was planned at Adams College in July, when there were opportunities for leisurely study, quiet discussions with lecturers and with fellow-students, and some amount of social life.

The first year's working has been successful. Eighteen students completed the year's work and sat for their examinations viz., 10 Indians and 8 natives. Most were working for the first year's subjects of the B.A. degree, but a few advanced students received tuition individually or in small groups in more advanced subjects. Five classes were held in English, Botany, Geography, Zulu and Economics. The bulk of the students are teachers and some come from quite considerable distances each week and, e.g. one came from Maritzburg, one from Inchanga, two from Marriannhill and four from Adams College at Amanzimtoti. These journeys naturally add considerably to the costs of their education. They are urged not to take too many subjects in view of the fact that their position is that of part-time students but some are so ambitious that it is difficult to restrain them. One student had been working alone for years for his matriculation examination and obtained it and that he was entitled to exemption from the Matric. His satisfaction at finding himself in a group of fellow-students, taught by properly qualified lecturers was almost pathetic to witness.

The vacation school was an occasion of great interest. Arrangements were made to have a certain number of lectures by distinguished persons with the object of enlarging the students' general outlook. The more interesting ones perhaps were those given by Judge Norwood on Pre-British India and by Father Bernhard Huss on Co-operation. The former was quite a tour de force—a conspectus in about an hour and a half of all the factors which had shaped the India to which the English came in the 17th century. It increased the interest felt by the Indian students in their own past, and helped the Native students to a more understanding of their Indian comrades. It was pleasant after the lecture to see the Indians talking to Judge Norwood in their own language.

On the whole then the year's experiment can be regarded as successful. Many difficulties still remain to be surmounted. There will not be a regular supply of Native students until pre-matriculation classes are available for them to a greater extent than at present, that, though bursaries or loans is required for the poorer students, and no adequate library for non-European students meeting need. But a beginning has been made and from that beginning further developments may be expected in the future.

Inquiries as to arrangements in 1937 should be addressed to the General Adviser, Non-European Classes, P.O. Box 1539, Durban.

The Sporting World

South Coast Indian Football Association

THE annual meeting of the South Coast Indian Football Association took place recently at the association's hall, Clairwood, when the elections resulted as follows: Patron, Mr. A. Singh; president, Mr. Pavadai R. Pather; vice-presidents, Messrs. T. L. Nanon, T. O. Govender, A. C. Govender, M. E. Rajamoney, R. A. Govender, A. R. Ramith and A. M. Pillay; hon. secretary, Mr. N. M. Naidoo; hon. treasurer, Mr. P. M. Harry; record clerk, Mr. P. C. Pather; hon. auditor, Mr. R. Gopaulsingh. Nine senior clubs were affiliated last year, namely, Schools, Star, Rosburgh, South Coast Junction, Springboks, Clairwood Moonlighters, United, Flamingoes and Bluff Rangers. Through the energies of Mr. P. M. Pillay, a juvenile section was created and nine clubs were affiliated. The association was affiliated to the Natal Association as a unit playing soccer on Sundays. The association has grounds to the value of £1,325, of which £850 has been paid.

Aryan Cricket Club—Port Elizabeth

The Ohlanhoge Hindoo Cricket Club travelled to Port Elizabeth on January 31, and played the Aryan Cricket Club. The visitors batted first and were all out for 47 runs. The homesters played well, scoring 71 runs. In the visitors' second innings, the whole side being dismissed for 17 runs. Thus the Aryans won by an innings and 7 runs. As a result of this victory, the Aryan Cricket Club have annexed the "League Cup" for the second year in succession.

Schools C.C. Vs. Stars C.C.

M. I. Yunus, the young Rhodesian cricketer has added another achievement to his name when he scored 205 runs in 2 hours last Sunday against the Stars C.C. in the second league match. In his innings, Yunus hit 15 sixes and 10 fours. This is his second record in the league cricket. Recently he scored 110 runs. The Schools C.C. for whom he is playing, are all school boys, and this young team has already won Mr Vushoo's league cup. The scores were: Schools C.C. first innings, 215 all out; Stars C.C. first innings, 22 all out. (Follow on) Stars C.C. second innings, 19 for 7. Schools C.C. won on the first innings by 224 runs.

S.A.R.I.C.C. Vs. Dundee I.C.C.

On Sunday last, an interesting Cricket match was witnessed by all cricket enthusiasts when S.A.R.I.C.C. met Dundee I.C.C., in the second round for Mr. Joseph David's League Cup. Dundee batted first and scored 58 runs, and the S.A.R.I.C.C. replied with 60 runs, to which Willie Nxumalo was the top scorer. In the second venture the Dundee I.C.C. compiled 71 for 1 wicket and declared. The S.A.R.I.C.C. registered 50 runs for 4 wickets.

WEDDING

On Sunday, February 7, a pretty wedding took place at Colenso, the contracting parties being Miss Visalatchoommall, second daughter of the late Mr. M. V. Naidoo and Mrs. Naidoo, and sister of Messrs. V. V. and V. B. Naidoo, of Colenso; and Mr. G. S. Rajarathanam Pillay, brother-in-law of Mr. R. S. C. Pillay of Johannesburg. The married couple left for Johannesburg.

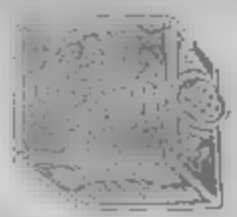
Happy Healthy Children

are those whose regular daily beverage is delicious 'Ovaltine'! Long experience proves that 'Ovaltine' is without equal for giving and maintaining robust health sound nerves and abundant vitality.

Quality always tells insist on

'OVALTINE'

Manufactured by A. WANDER LTD., London, England.

LOOK CLOSELY AT THIS LABEL

because when you go to the shop to buy Keen's Oxford Blue you must be sure you get the right thing. Keen's Oxford Blue never streaks the linen and is economical

KEEN'S OXFORD BLUE

OF STOREKEEPERS.

આ લેબલ બરાબર ધ્યાનપુર્વક જોશો

કારણ કે જ્યારે તમે કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ લેવા દુકાને જાઓ ત્યારે તમે ખાતરી કરી લેજો કે તમને જોઈએ તેજ માલ મળ્યો છે. કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ કદી પણ પકડાઈ જાય એટલો નથી અને વાપરવા પણ તે સસ્તો પડે છે.

કીનનો
ઓક્સફર્ડ
બ્લુ.

દુકાનદારોને

કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ લેવા જાઓ ત્યારે તમને ખાતરી કરવા માટે આ લેબલ બરાબર તપાસી જોજો કે કીનનો ઓક્સફર્ડ બ્લુ તમે તમારા ગ્રાહકોને પહોંચતો કરો તેનાથી સૌને સંતોષ પડશે અને ફરીથી પણ તેજ ખરીદવા આવશે

PRABUDDHA BHARATA

or

AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in *1896 by Swami Vivekananda* and conducted by the monks of the Ramkrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order some of its contributors are:

Prof. Nicholas Roerich
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A.
Dr Maria Montessori, M.D., D.Litt.
Prof. Benoy Kumar Sarkar.
Dr. J. H. Cousins.
Radha Kumud Mukerjee, M.A., Ph.D
Prof. Mahendranath Sircar, M. A., Ph.D.
Prof. M. R Syed, M A., Ph.D.
Dr. Taraknath Das
Prof. Sunity Kumar Chatterjee M.A., D.Litt. (London).
Prof. Nalini Kanta Brahma, M.A., Ph.D. F.R.S.
Prof E P. Horrwitz, New York.)
Dr. Sudhindra Bose,
Mr. C. Y. Chintamani
Dr Rijan Raj Chatterjee, D.Litt.
Prof. P. C. Acharya, I.E.S Ph.D. D.Litt.
Prof. E E. Speight.
Prof. M Winternitz. Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of unusual practical value.

Annual Subscription: Inland Rs. 5, Foreign 11 Shillings or $ 3.

ADVAITA ASHRAMA

4, Wellington Lane, Calcutta, India.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany the order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait 3d

EMINENT MUSSALMANS—

CONTENTS: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Rafiuddin Tyabji, Kalimullah Mohamed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Afzal Ahmad Khan, Syed Hamid Bilgrami Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the use, Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar on to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade.

Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION By E. B. Havell Price ... 3s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS— By V. G. Kale Price ... 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,
Rev. Dr. Miller,
E. S. Montagu,
Lord Ripon,
Ravi Varma,
Tagore,
Sir D. Wacha,
Sir Henry Cotton,
John Bright,
Lal Mohan Ghose,
Mrs. Annie Besant,
M. D. Thomas, Khan
Allan O. Hume,
A. M. Bose
Dadabhai Naoroji,
Romesh Chunder Dutt,
V. P. Madhava Rao,
Raja Rao Kalkar Singh,
Babu Surendra Nath Banerjea,
Dr. Rash Behari Ghose,
Lokamanya Bal Gangadhar Tilak,
V. Krishna Swami Aiyar,
Babu Bhupendra Nath Basu.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 -1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:—

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition

To be had at the office ... ...

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
અને [illegible]માંથી પ્રસારિત

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૯ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૭ અંક—૮.

નોંધ અને સમાચાર

બે નવાં બીલો

ટ્રાંસવાલના સરકારની યુનાઇટેડ નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના મેમ્બરો જનરલ જે. જે. પીનાર (યુ. પી. મેજીસ્ટ્રેટ) અને મી. જે. બ્રોબલર (યુ. પી.) જેઓ આંતર સ્વમોપર પ્રતિબંધ મુકનારૂ બીલ પસાર કરાવવામાં નિષ્ફળ નીવડેલા છે તેઓ હવે બે નવાં બીલો લાવેલા છે. એક બીલ જે બીન-યુરોપીયનો પોતાના વેપારમાં ગોરાઓને નોકરી આપતા હોય તેઓના વેપારના લાયસેન્સો નામનુર કરવાની ટ્રાંસવાલ પ્રાંતિક કાઉંસીલને સત્તા આપનારૂ છે અને બીજુ ૧૯૮૫ ના ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક એક્ટમાં સુધારો કરી જે ગોરી સ્ત્રી કોઇ પણ બીન ગોરાને પરણેલી હોય તેનાથી જમીનના માલીકી હક્ક મેળવી શકાય એવું ઠરાવનારૂ છે. પ્રથમ બીલ જનરલ પીનાર તરફથી અને બીજુ મી. બ્રોબલર તરફથી રાખવા કરવામા આવ્યું છે. મી. બ્રોબલરે જાહેર બીલોને સીલેક્ટ કમીટી સમક્ષ રજુ કરવાની અને માર્ચ તા. ૩૦ મી સુધીમાં તે પર રીપોર્ટ કરવાની કરવાસ્ત મુકી હતી. પણ પ્રધાન જનરલ હર્ટઝોગે એ ચર્ચાને મુલતવી રાખવાની દરખાસ્ત મુકી હતી જે ૨૮ વિરૂદ્ધ ૨૫ મતે પસાર થઇ હતી. આવતા બુધવારે ફરી ચર્ચા શરૂ થશે.

રોડેસીયાના હિંદીઓ

રોડેસીયા કોલોનીમાં હીંદી વેપારીઓ યુરોપીયનોના વેપારના ક્ષેત્રમા પ્રવેશ કરતા હોવા વિશે ચીંતા દર્શાવનારા અને અમુક સત્તાઓ યુરોપીયનોના વેપાર માટે ખાસ કંલાયદા રાખવાની મ્યુનીસીપાલીટી ઓને સત્તા આપવા સરકારને વીનંતિ કરનારા બેઠેલોમાં મળેલી એસોસીએટેડ ચેમ્બર્સની કોંફ્રેંસમાં રજુ કરવાને બુલ-વાયોની ચેમ્બર ઓફ કોમર્સે કરેલા ઠરાવ થી કોલોનીના હીંદીઓમાં મોટો બળબળાટ થયો છે. સ્ટોરકીપરોની હાલ ચાલતી દુકાનો બંધ કરવા સામે વિરોધ દર્શાવનારા નીચેના કોંફ્રેંસ પર ઓકલ્યુ છે. આ ઉપરથી અનુમાન કરી શકાય છે કે આફ્રિકા આફ્રિકાના ગોરાઓની હીંદીઓ વિરૂદ્ધની ચળવળનો ચેપ રોડેસીયાના ગોરાઓને લાગ્યો છે. અને તેઓની પડોસના હીંદી-ઓથી તેઓ સુગાતા હોય એમ જણાય છે. રોડેસીયા કોલોનીના હીંદીઓનો બચાવપક્ષ માત્ર બાલી ગોખાના અવાજ જેવો નહીં હોવો જોઇએ, તેઓની સામે ગોરાઓનો ચળવળનો તેઓનો વિરોધ માત્ર ડાપાઓ મારૂંજ નહિ, પરંતુ સ્વમાનને બાતર પળતા આવ્યે તનમન અને ધનનો ભોગ આપી વીરોધનો સામનો કરવો જોઇએ અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તેઓએ પીછેહઠ કરવી જોઇએ નહીં તોજ તેઓની સ્થિતિ ચદીવસલામત રહેશે નહીં તો દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓના જેવી કફોડી દશાજ સમજવી.

તાજપોષી ઉત્સવ વિરૂદ્ધ નેશનલીસ્ટ વીદ્યાર્થીઓ

જોહાનીસબર્ગની નોરમલ કોલેજના રાષ્ટ્રવાદી વિદ્યાર્થીઓની સંસ્થાએ તા. ૧૨ મીએ રાજેનશાહના તાજપોષી સમારંભ ને લગતા ઉત્સવમાં ભાગ નહિ લેવાનો ઠરાવ કર્યો છે અને સઘળી નીશાળોના વિદ્યાર્થીઓને ભાગ નહિ લેવા અપીલ કરી છે. આ પગલું લેવા તેઓએકારણ આ બતાવ્યું છે કે આવા ઉત્સવો કરી બ્રીટીશ સામ્રાજ્યનો હેતુ નબળુ બનેલાને કુમળી વયમાં પોતાના પક્ષમા આકર્ષવાની ચળવળ કરવાનો છે. આવી હીંમત જો હીંદુસ્તાનમાં રાષ્ટ્રવાદી વીદ્યાર્થીઓ લેવા પામ્યા તો તેઓને સજાના ચિરોપી ગણી કેદખાનામાં ગોંધીજ દેવામાં આવે, અથવા તો બીજી રીતે તેઓપર જુલમ ગુજારવા માં આવે. આ દેશમાં વિદ્યાર્થીઓ આ બાબતમાં સ્વતંત્રતા વાપરી શકે છે.

નેટીવ અને એશીયાટીક વેપારીઓ

ગઇ તા. ૧૫ મીએ પીટરમેરીત્સબર્ગ ડરબ લાયસેન્સીંગ બોર્ડ સમક્ષ વેપારને માટે ના લાયસેન્સોની ૧૬ અરજીઓ આવી હતી જેમાં ૧૨ નેટીવોની હતી. સઘળી અરજીઓ મંજુર થઈ હતી. એક નેટીવ ની જનરલ ડીલરના લાયસેન્સ માટેના સર્ટીફીકેટની અરજી વીરૂધ્ધ ગની અહમદ નામના હીંદી વેપારીએ ગયા આધારે વીરોધ કર્યો હતો કે બોર્ડ સર્ટીફીકેટ આપે તે પહેલાં નેટીવ એફેર્સના મંત્રી ની સંમતિ મેળવવી જોઇએ આ ઉપરાંત વીરોધના બીજા પક્ષ કારણો રજુ કરવા માં આવ્યાં હતાં. કાયદામાં નેટીવોના સત્તાઓમાં યુરોપીયનોએ વેપાર કરવા સંબંધી પ્રતીબંધો હોવાથી નેટીવ એફેર્સ ડીપાર્ટમેન્ટની નીતી નેટીવોને વેપારના લાયસેન્સો મેળવવામાં નહિ અટકાવવાની છે એમ જણાવી બોર્ડે નેટીવની અરજી મંજુર કરી હતી.

નવા સંભવીત મુલ્કી પ્રધાન

જણાવવામાં આવે છે કે હાલના મુલ્કી પ્રધાન મી. રૂટરફર્ડ નાદુરસ્ત તબીયતને કારણે પદ ત્યાગની રજા પર ગયા છે અને તેમની જગ્યાએ મી. હોફ-મેયર કામચલાઉ મુલ્કી પ્રધાન નીમાયા છે. જો મી. રૂટરફર્ડની તબીયત આ વર્ષથી સુધારા પર નહિ આવે અને તે કાયમી જો તેમને પોતાનુ પદ છોડીજ દેવું પડશે તો તેમની જગ્યાએ નવા મુલ્કી પ્રધાન તરીકે મી. સ્મીટની વોટરબ્રન નુ નામ સાંભળવામાં આવે છે. મી. વોટરસન કેપટાઉનના સાઉથ પેનીનસુલા ના મેમ્બર છે અને પાર્લામેન્ટના નવ-યુવાન સભ્યોમાં ઘણા આકર્ષક અને અભ્યાસપુર્ણ વીચારી ગણાય છે.

ટ્રાંસવાલ સુપ્રીમ કોર્ટના નવા એકર્ડીંગ જજ

જોહાનીસબર્ગના બારીસ્ટર મી. એ. કે. ગ્રાઇનરે, કે. સી., ના ટ્રાંસ-વાલની સુપ્રીમ કોર્ટના એકર્ડીંગ જજ તરીકે નીમણુક થઇ છે. ૧૯૩૫ ના સપ્ટેમ્બરમાં તેમને કે. સી. બનાવવામાં આવ્યા હતા. [illegible]ની જગ્યા ૨૬૪

વર્ષની ઉંમરે યુનીયનના જજોમાં તેઓ સહુથી યુવાન જજ છે. મી. ચાપનર મરહુમ રાઈટ ઓનરેબલ સર્જન્યુ. પી. ચાપનર, કે. સી., જેઓ અગાઉ કેપ ટાઉનીની વડા પ્રધાન હતા. અને પાકળા થી મહાન વિશ્વ વીગ્રહ વખતે લંડનમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના વડા કમીશનર હતા તેમનાં પુત્ર અને દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રખ્યાત સૈનીક ઓલીવ આર્કનિરના ભત્રીજા છે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, ફેબ્રુવારી ૧૯, ૧૯૩૭.

જાગો અથવા ભાગો

સ્વરાજમાં હીંદીઓના રહેઠાણોના સવાલનો નીકાલ લાવવાને કરણને શીટી કાઉન્સીલની યોજનાપર એક ચમકારેખ લખતાં 'નાટાલ એડવર્ટાઇઝર' લખે છે કે: "નાટાલ ઈન્ડિયન કોંગ્રેસને એક સંસ્થા તરીકે સંતોષ આપવો બહુ મુશ્કેલ છે. પણ વખો થયા કોંગ્રેસ અને તેની સહિત સંસ્થા કોલોનીયલ ઓનરેબલ એસોસીએશનની વલણ અને પ્રવૃત્તિઓએ, જે યુરોપીયનો આ દેશમાં હીંદી માની મુશ્કીલોનો દુર કરવાની તેવાને બદલ દિલથી ઇન્તેજાર છે, તેમને નિરાશ અને નાદિલગીર કરી દીધેલા છે. બન્ને સંસ્થાઓએ દીકા અને વિવાદમાં પૂર્ણ કુશળતા બતાવેલી છે પરંતુ તેઓ તરફથી રચનાત્મક સહકાર આપવામાં આવેલો ભાગ્યેજ જોવામાં આવેલો છે."

અમારે લિખવાનું પડશે કે હીંદી તેમજ નેટીવ સવાલને લગતી ચર્ચા કરવામાં અમારા સહયોગી 'નાટાલ મરકયુરી' ના કરતાં 'નાટાલ એડવર્ટાઇઝર' હમેશાં વધારે દિલસોજી બતાવતું આવેલ છે. પરંતુ એ દિલસોજીને અંગે તજવેજા તાંના જનતરો તરફની દિલસોજી જેવી લેખીએ છીએ. જે હીંદીઓ તરફ કોઈપણ રીતે વર્તવામાં આવે તો રોજમાં જે સ્વમાનનું જરાયે માન હોય તો, એવી દિલસોજીની તેઓ બહુ કદર કરે એમ તો આશા નજ રાખી શકાય. જે હીંદીઓ તરફથી રચનાત્મક સહકાર બહુ ઓછામાં નહિ આવતા હોય તો તેમાં હીંદીઓનો દોષ નથી. જો તજવેજો જોજ તેનો પારકો હોય તો તેનાથી રચનાત્મક સહકાર તો નજ આપી શકાય, પછી ભલે તજવેજો અમે તેવો સુંદર પણ કાં ન બાંધવામાં આવે. અમે જણાવીએ છીએ કે આ દેશમાં બરી લાગણી ધરાવનારા યુરોપીયનો પડેલા છે કે જેઓ હીંદીઓ તરફ બેરહમીપૂર્વક બતાવાઈ રહી એમ બરોબર માને છે, પરંતુ પોતાની દિલસોજી તેઓએ પુરતી રીતે વ્યકત નથી કરી. વળી બીજા કેટલાક 'નાટાલ એડવર્ટાઇઝર' ના જેવા પણ છે, કે જેઓ પણ એમ માને છે કે હીંદીઓને પ્રોત્સાહ અપાતો નથી. તેવાઓને બરી લાગણીથી હીંદીઓ બદલ કરવા ઇચ્છે એ વિશે અમને જરાયે શંકા નથી. પરંતુ તેઓ કદાચ એ વસ્તુ જોઈ શકતા નથી, કે મનુષ્યના આખા વર્ગને તેની અંદરની લાગણીઓની સામે કશો સંબંધ નથી, એક બુરા કે કાળા વર્ણ માનવી તેની ચામડીના વર્ણના કારણે સ્વેત વર્ણના માનવીના કરતા ઉતરતું જાનવર નથી. બુરા અથવા કાળા માનવીનામાં લાગણીઓ સ્વેત વર્ણના માનવીના જેવીજ તીવ્ર હોય છે આખી સ્વેત વર્ણના માનવીઓ અન્ય જનોના વિચાર પોતાની અરોબરજ કરવા જોઇએ અને અન્યજનો તરફ તમાર વર્તન એવું રાખો કે જેવું અન્યજનો તરફથી તમે ઇચ્છો, એ બાઇબલના પવિત્ર શબ્દને તેણે અનુસરવું જોઈએ.

બાકીજ 'નાટાલ એડવર્ટાઇઝર' નામાં એટલું સામાન્યપણે બુદ્ધિ તો હોવીજ જોઇએ, કે સ્લમ્સ એકટ હેઠળ જેવી વર્તણુક હીંદીઓને બતી રહી છે તેવીજ જો યુરોપીયનોને બતવી હોય તો તેઓ ઘડીભર પણ સહન નહિજ કરે. હીંદી કોમે તો સ્લમ્સ એકટનો કદી વિરોધ કરેલોજ નથી. હકીકતમાં તેને આવકારદાયક ગણેલ છે અને હીંદી કોમના નેતાઓએ ગલીચ વસ્તીઓ બાદ કરવામાં સત્તાધીશોને પોતાનો હાર્દિક સહકાર આપવાની ખુશી બતાવેલી છે. પરંતુ મજકુર કાયદો હીંદીઓને જે રીતે લાગુ પાડવામાં આવી રહ્યો છે તે જોતાં તો તે ક્રુપા વેપારમાં એરીયાઝ રેઝરવેશન બીલજ કોમ બનેલ ન આવ્યું હોય એમ સ્પષ્ટ રીતે જોઇ શકાય છે. જો એમજ હોય તો પછી હીંદીઓ, કે જેઓ સેગ્રેગેશનના સિદ્ધાંતનો સખત વિરોધ કરતા આવેલા છે તેઓ જે યોજનાનો હેતુ દેખીતી રીતે અરણી રીતે ઓજ પરિણામ લાવવાનો હોય તેને વિશે રાજીખુશીથી સહકાર આપવાને શી રીતે તૈયાર થઈજ શકે. પછી તેવી યોજના ભલે અમે તેવી સુંદર હોય તો પણ! ત્યારે ખુબ ખરી રીતે પોતાની પાપી યોજનાને ઢાંકવા થવાને હીંદીને લલચાવવા માં યુરોપીયનની ખરી કુશળતાથી તાજુબ થવાનું અમને વધારે કારણ છે કે હીંદીને પોતાની અનંત નાખુશી વચ્ચે સત્તાધીશોની આવી વલણ સામે બંડખોરમય રીતે કરવાની ફરજ પડે કે તેમાં હીંદીની કુશળતાનો આભાસ જોવાને અમારાં સહયોગી 'એડવર્ટાઇઝર' ને વધારે કારણ છે?

પરંતુ અમે સારી રીતે સમજીએ છીએ કે જો હીંદીઓ પોતાનામાંજ પીઠબળ નહિ હોય તો તેઓનાની યુરોપીયનોની તો શું પરંતુ કોઇની પણ બારી દિલસોજીની આશા રાખી શકાયજ નહિ.

અમે માનીએ હીંદી કોમને લગતી અનેક અગત્યની બાબતો વિશે સરકાર સમક્ષ રજુઆતો કરવા કોન્સ્ટીટ્યુએન્ટ બોડીઓક ઉભતે બની બેઠેલા નેતાઓ, અને તેમાં બાદ કરી ની. એ. આઈ. કાજી અને ની. એસ. એમ. નાનાની સાથે અમારા વિશેષની બોધ દાખિલ કીએ. તેઓને કોમને કોઇ પણ બાબતમાં બોલી દેવાનો હક નથી. અમે અનેક વખતે જણાવી ચુકેલા કીએ અને ફરી જણાવીએ કે હવે એ જમાનો નથી રહ્યો કે જ્યારે કોમને લગતી બધી તે વસ્તુઓ ડેપ્યુટેશનથી કરી શકાય. સમસ્ત દેશના હીંદીઓની લાગણીઓ ઓળખવી જોઇએ અને કોમને પોતાની ઉપર જરૂરી વફાદારી બિયતિ વિશે સંપુર્ણ રીતે ખાતરી કરવી જોઇએ અને તે પછી કોમના પ્રતીનીધીઓએ કોમની ન્યાયી સત્તાને જરૂરી રજુઆતો કરવી જોઇએ. જાહેર કાર્ય કરવાની હાલની પદ્ધતિ સુધારવા વધારી મજબુત બનાવવી જોઇએ. નહિ તો ઠરાવ મારફતોને બુજદલજ રહેતો મળવાનો સંભવ રહે પરંતુ પ્રજાની નો અવશ્ય બારબાદીજ થશે. આવી કોમના જવાબદાર માણસોએ સંભાળ લગાવવાની જરૂર છે. જો નહીં બનશે તો પછી આ દેશમાંથી ભાગવાનો અવસર નજીકના ભવિષ્યમાંજ આવી લાગશે.

જીવવાનો હક

'હરિજન બંધુ' માં મહાત્મા ગાંધી લખે છે કે: અમેરીકાના મીનપોલીસ શહેરના એક પત્રપ્રેરક એક અમેરીકન બાપની કાયદાની મોકસતા સબંધે છે:

"આપણો એકે શબ્દ હું સાચો માનતો નથી. હું માનું છું કે આ આપણી ને આપણી પ્રવૃત્તિની રીઢ અંગ્રેજોનું પ્રચારકામ છે. કેટલાંક વરસ પહેલાં હું અહીં એક માસિક કોલેજ હતો તેમાં આપની પ્રવૃત્તિની તરફેણમાં જે મંડળો આપ્યાં છે તે આગે દર્શાવી દેમ કે એ રીતે આપ વધારી દો એવું હું માનતો નથી. આવી અર્ધ વગરની વાતનો રદીયો આપશો તો હું તે ખુશાલી અમેરીકાના દરેક બાપમાં ફેલાવીશ, અને જે લોકો આપને અને આપની પ્રવૃત્તિને ટેકો આપવાના પ્રસ્તાવ કરવાનો આપરાધ કરે છે તેમને, મારાથી બની શકશે તેટ, એ રીતે સરમાવીશ."

આ કામના જોડે ગેરસમની કાયદાની મારી ગયા સાલની ગાંડાગીનું વર્ણન આપ્યું છે તે છેવટે લખ્યું છે

"ગાંધીજી આ જનાવરોના સર્વ પૈશાચિક શોષણના સામે ઘણાને અને નાના જંતુઓ કેટલાં બધાં મનુષ્યોનો સંહાર કરે છે એ બરાબર આપણે નીચેના શબ્દો કહ્યા છે એવો બબર દક્ષિણના મુખના 'ટાઇમ્સ ઓફ ઈંડિયા' ના આવી છે: આપણને મચ્છર, માખી, જુ, ઉદર ને વાઘના છવ લેવાનો કશો હક નથી. એમને આપણા જેટલો જ જીવવાનો હક છે."

મને ભય છે કે આ પત્રલેખકને જો હજી છે એ રીતે મારી પ્રવૃત્તિનું સમર્થન કરવાનો આનંદ નહીં મળી શકે. કેમકે જે શબ્દો મેં કહેલા કરીને આપ્યા છે તે તે બરોબર કહ્યા છે; મેં એની સાથે એ મર્યાદા પણ મુકી હતી કે અસારની અજ્ઞાન દયામાં, ને ખાસ કરીને મારી અજ્ઞાન દયામાં, હું કંકર, મંકોડ, મચ્છર વગેરે મારવાના પક્ષમાં છું. પણ હું અવશ્ય માનું છું કે કમરના સદરહેલા સર્વ જીવોને આપણા જેટલો જ જીવવાનો હક છે. હાનીકારક ગણાતા જીવોને મારી નાખવાનું દરેકને બદલે જે જ્ઞાની માણસોએ એ જીવોને મારી નાંખવા સિવાય બીજી રીત પસંદ કરી હોય તો જ્ઞાનના રસ્તા કોયડો કાઢવાનો પોતાના જ્ઞાનનો ઉપયોગ કર્યો હોત તો આપણે મનુષ્ય તરીકેના બુદ્ધિમાન, માંનો સારા અને નરસા, પુણ્ય અને પાપ, હિંસા, નાશ અને અસત્ય વચ્ચેનો ભેદ સમજવાની તકિલફવાળી પ્રાચીન તરીકેનો —આપણા કરતાં ઓછા જ્ઞાનવાળા પ્રાણીઓ પ્રત્યે કરીએ છીએ તેવો વર્તાવ કરવાની આપણે ના પાડીએ છીએ.

શરીરસુખની ખાતરજ્ઞાએ આપણા આત્માને દબાવી દીધો છે. આત્મા છે એમ કબુલ કરવું આપણને ગાંડપણ જ લાગે છે. અને ખરી હિંસા અને અહિંસાનો, મનુષ્યના બનેલ જીવો સાથેના સંબંધનો પ્રશ્ન આત્માની સાથે સંબંધ રાખે છે. એના ધોરણ ઉપરથી આપણો વિચાર કાયદેસર નહિ થયા હોતા નહિ દરજ્જે હાનીકારક પ્રાણીઓ ઉપરનો મનુષ્યના વિનાશને માટે જરૂરજેવા છે એમ માનવા તે મારી બુદ્ધિ ને માટે કહેવા બને ના પાડે છે. ઉંદર તાવો ને ગાની છે. જીવો ને ગાની ઉપર કોણ જીવંતને કયા ઉદ્દેશ પીના જરૂરના જેટલો ખુશ ને અજ્ઞાન હોય ન રાખે. આપણે આપણું અજ્ઞાન કબુલ કરવું, દરેક જીવધારીને માટે ઇશ્વરે કોમ ઉગાડવાની કામ નીયેલું છે, તે ન કાર્ય કર્યું છે તે શોધી કાઢવાનો આપણે નિરંજપૂર્વક પ્રયત્ન કરવો જોઇએ એમ માનવું, એ ખમારે બુદ્ધિમાન પણ છે. હું તો ઓકરા લાવું છું કે જરાક બહાનું બતાવી માણસોનો જીવ લેવાની ગાબુલની રૂપે ઓનો બુદ્ધિને અંધારાયા પેરી નાંખી છે; અને ઇશ્વર પ્રેમસમ અને કરુણામય છે એમ તે મનુષ્ય અરેબાર માનતો હોત તો તે મનુષ્યેતર જીવો સાથે જે છૂટ લે છે તે લેતો તેનો કંપારી આવત. તો તેમ હું, મરણના ભયથી હું પાપ, સાપ, મારુદ, મચ્છર વગેરેને મારે તાબ મારી નીકળ્યો પ્રાર્થના તો એ છે કે બને એવું જ્ઞાન પ્રાપ્ત પાપ જરા વધુ નીચેનો મારો બાપ કોઈ પણ હું કાઢ પક્ષ પ્રાણીની હિંસા કરવાની ના પાડું

વીડીઓર્પના હિંદીઓમાં જાગ્રતી

આવતા રવીવારે જાહેર સભા

વીડીઓર્પ મહાલ કોલેકશનમાં સમાજમ પ્રમાણે વરસથી વસ્તા હિંદીઓનો તથા નવાક બાપોઓને પ્રચાર કરવા તેમના કરી મુકવા ટ્રેજડીસમજ મ્યુનીસીપાલીટીની દેખ કમીટીના મેમરોમ, મી. કાર્લીયન સ્લક્સ એકટ ના ઓછા હેઠળ ઓક જંગી બોલચાલ ઉભા કરી, હીંદીઓ, તમજ નવાક બાપોઓને સહાને બાર વીડીઓર્પના નવાક કોકસનમાંથી દુર કરવાની સતત તૈયારીઓ બાદરી રહ્યા છે.

આ સહાયી કાયદાનો બાનમાં કરવા નવાક કોકસનના સ્ટેન્ક કોકસેનો વીડીંગ તા. ૧૭-૨-૩૭ ની સાંજના આઠ વાગે ગેસર્સ બાઝમાન બાર્સના મકાને ભાગ્ય એક ટી માલના પ્રમુખપદે ગોલાયવામાં આવી હતી. મીટીંગના પક્ષ થી ૧૫ બાગોના સ્ટેન્ક કોકસેનો તથા નવાક બાપોઓએ હાજરી આપી હતી. મીટીંગનું કામ બહુજ ઉત્સાહ ભર્યો વેગમાં રહ્યું પડ્યું હતું.

મી. મહમદ બાઝબાઝે બાર કલાક સુધી ચેતતા એવા સમજ વિવરણ કરી વધુજિ ચર્ચોદ દલીલોથી આખો પ્રશ્ન સંપૂર્ણ રીતે સમજાવ્યા હતો. અને બહુમતીનું 'આપણે હીંદી ભેગાનું' બરાબ કરવી રાખવું છે બાબતમાં વસ્તી બીજી બાબ એવો કુદરતે ખુલાસ આપ્યા છે. આપે મદીના હીંદીઓના હિંમત કુબલા ચર્ચા હતા, આપણા નાજુક આર્થિકમાં હાલની હીંદીઓની કુદરત કોનના બોલ્ડ થઇ ગયા છે તેનું કારણ રજબ્દ છે. અને તે આપણી પરાધિનતા છે, કે ગોકાવાનો કાબુ કરવાથી આવી ન. બાબ એ કોકસનના હાલથી આપણી લાગણીઓ, રજબ્દીઓ, બાબતોક, એવા બધા પ્રકારની અબવાની થઇ ન અને બાપણ કુદરત અબ્યવસ્થીત થઇ છે એકસનાના હાલથી પરતંત્રતા આવી અને તે પછી બનવોની પરંપરા ચાલી આવી છે.

વીડીંગમાં સબાધ કોકસનમાં પોતાને થયેલો ત્રીસ વર્ષનો અનુભવ, બાબ સ્લક્સ એકટનો કુબલો કરવા રૂપના પ્રકરણે, બાં કેટ રાજકારણ રમતા બલાબ લોકસનો બાલી કરતા જેબ્બમાંના હીંદીઓના કોકસેકોબાદ ઝેરીબા માં પણ સાબાબ રહી નહીં શકે, તે બાબત પર પણ જાહીરાથી બબલાવી હતી.

આ બધેકર બાદરના બાનમાં કરતા દરેક સ્ટેન્ક કોકસેનોએ સંપૂર્ણ મદદ કરવા નીબય કર્યો છે, તેમજ મીટીંગ બબોબુમતે બબાબ, બાબે પેનારી મી. મોહમદ બાઝબાઝની આગેવાની નીચે ચલવા બાબબારતા બનારી છે

ઠરાવ

સભાએ ઉપરોક્ત કરાર કર્યો હતો કે વીડીઓર્પના હિંદીઓના હિતમાં તા. ૨૧-૨-૩૭ ના રવીવાર સબ્ય સાંજે મહાલ કોકસનના સ્ટેન્ક કોકસેરો, ટ્રેડર્સ અને રહેવાસી વીડીઓની તેમજ નવાક બાપઓની માસ મીટીંગ બોલાવવામાં આવશે. જેમાં દરેક પ્રકરણોને હાજર રહેવા બાબ પીનની છે બાબા મીટીંગમાં અગત્યના કારોની ચુંટણી તેમજ બાબી પડકી બાબતનો સામે કેવા બને કેવા રીતે પગલાં ભરવાં બાબે તેનો વિચાર કરવામાં બાવશે.

પ્રશ્નોત્તરી

(૨)

પ્રશ્ન :

આ. ... 'હરિજનબંધુ'માં લખેલું કે વિદ્યાર્થીઓએ પોતાનો ભવિષ્યનો ધંધો આજથી જ નિશ્ચિત કરી લેવો જોઈએ. પરંતુ આમ કરવાથી વિદ્યાર્થીનો સાચો વિકાસ કુંઠિત થવાનો સંભવ નથી ?

ઉત્તર : આપણે વિદ્યાર્થીના વિકાસનો આમ આગ્રહ કરીએ તો હું કહું કે, નહિ કુંઠાય. આજે ૧૬ કે ૧૭ વરસે પણ કેટલાયે યુવકોને વિકાસ માટે જેમ નવો યુક્તિનો વિકાસનું પ્રમાણ તે કેળવી શકે. યુક્તિ એટલે તો નીરસ કરવાની શક્તિ. વિદ્યાર્થીને ... રહેવું, કેમ છપાવું, છપાવ યું ઉ જે નવો ખાનગ માં નીરસ કરતાં આપણે બારે તેનું યુક્તિનો વિકાસ કયો કહેવાય. વિદ્યાર્થી મેટ્રીક પાસ પછી શું કરવું તેની અનિશ્ચિતતામાં નહીં રહે કે માત્રો ચાર વર્ષ કૉલેજમાં કાઢીએ પછી નક્કી કરીશું. આવડું જરૂર કાઢવા જેમાંનો નીરસ નથી હોતો કે શું કરીશું. આમ અનિશ્ચિતતા માં કાઢવાના કારણે પોથી પોથી નાખ્યા પછી પણ કેટલા અનિર્ણયાત્મક રહીએ છીએ તેમાં યુક્તિનો વિકાસ ક્યાં થાય છે ? ઊલટું એમાં કરે છે તેને તેનો ચામ કેમ પાસવો તેનું જ્ઞાન હોય છે. મોટર ગેરાજવાળાને પણ પોતે ગેરેજને ચલાવવાનો છે તેનો ખ્યાલ હોય છે. પરંતુ આપણે ભણેલા ક્યાં આપણને ખ્યાલ નથી હોતો કે આપણે ક્યાં જવાના છીએ.

વાત એ છે કે શાળાઓમાં આપણે યુક્તિનું નહિ પણ તર્કશાસ્ત્રનું શિક્ષણ મેળવીએ છીએ. ને તર્કથી પર્વ પક્ષ અને ઉત્તર પક્ષ રચવાની શક્તિજ વધે છે; માત્ર વિચારને ગોઠવવાની કળા હાથ આવે છે. જેમ કોઈ પૌગોલાઓ જુદાજુદા આહાર કે માત્રા ગોઠવીને જંદની વ્યવસ્થા કરી શકે છે, જેમ કોઈ સંગીતશાસ્ત્રી જુદાજુદા સ્વરોથી સંગીત યોજી શકે છે તેમ આપણે શિક્ષણ દ્વારા તર્કને ગોઠવવાની કળા જેળવીએ છીએ. અને કટલાક બી. એસ. સી. ના વિદ્યાર્થીઓ પણ એ જોઈએ વિજ્ઞાન-માંગ માત્ર તર્કનું જ્ઞાન મેળવેલું હોય છે. બસલબ કે, જો એમ બનાવ છે કે શાળામાં યુક્તિનું શિક્ષણ ... એ ખ્ય છે, એને કાઢવો જોઈએ, તેવા સમજવું જોઈએ કે એ શિક્ષણ યુક્તિનું નહિ પણ તાર્કિક શિક્ષણજ છે. કેવળ તર્કના શિક્ષણથી નીરસ કરવાની તાકાત બહુની બસ છે અને આજનાના જેવું કંઈ આપણામાં નથી કહેવું જીવનનાં સારમાં સારા વિદ્યાપ્રકરણનાં ઘણાંએ પ્રવેશ પછી નીરસ કર્યો વિના છોડીએ તો પાછીનાં પ્રવાસેક—ગ્રો તો નહિજ પર્વમાં એ પ્રયત્નના પ્રકારો ... તેમાં શી નવાઈ !

મોટે ભાગે જોઈ તેમને આવાના પરિસ્થિતિ માં હોય છે. કથીત બાબુ ના જીવનની મોટી ... (અનુસંધાન આવતું)

Box 787 'Phone 24907-
Cnb & Tel "MALL"

આમોદ દાઉદ એન્ડ કું.
(હોલસેલ મરચન્ટસ)
373, પાઈન સ્ટ્રીટ, ડરબન.
દરેક પ્રકારની ગ્રોસરી માટે
—લખો યા મળો—
AMOD DAWOOD & CO.
WHOLESALE MERCHANTS.
37.3 Pine Street,
DURBAN.

એ પણ રાષ્ટ્રીય મહાસભાનો પ્રમુખ થઈ શકે. જોઈએ પણ નાગરિક હોય. જોજ સામો નાગરિક છે જે કોઈ પણ વિષયોગી ધંધામાં કુશળ છે. જેનામાં કોઈ પણ ઉપયોગી ધંધાની નિર્મીતતા હોય અને પોતાની આવડતનો બને કાર્યક્ષિયત ના ઉપયોગ સમાજના હિત માટે કરી જાણે તે સાચો નાગરિક છે.

અહીં હું બીજા પ્રશ્નને પણ જોગવી દઉં કે કેમકે તેમાં પણ આ વાત પુછી છે કે 'હીંદુસ્તાન ની આધુનીક પરિસ્થિતિમાં વિદ્યાર્થીને કુશળ કારીગર બનાવવા પર વધારે ભાર મુકવો કે આદર્શ નાગરિક બનાવવાનો પ્રયત્ન કરવો ?' સારા નાગરિક પણ ભાર કામ પણ ધંધાની નીપોતતા આવશ્યક છે કેમકે જેમ વસ્ત્રનો ઉપયોગ વર્ષા વસ્ત્રનો રાજ પણ નીપોત ભેગ પીનાનો વધુપયોગ—મેના પીનારો—નાગરીક ન થઈ શકે. પ્રથમશ્રેણીના વિદ્યાર્થીને આ બાબત ના દાખલા દેવા જરૂરી છે. આવારે કામ ... ગીક શીક્ષણમાં સમાતાં. વાંચનો ને ગણતરી શીખવવામાં આવે છે. એ બધુ હવે પુરતા નથી તેથી નવો ઉમેરો કરવો જોઈએ : કે તે 'મીકેનીક' પણ હોવો જોઈએ. જેને સારા ઓજારોનો ઉપયોગ કરતા નથી આવડતો તેણે પ્રાથમીક શીક્ષણ નથી લેવાયું એમ સમજવું જોઈએ એટલે કે ઓજારોનો સારો ઉપયોગ એ પ્રાથમીક કેળવણીના પાઠ ગણાયો જોઈએ. દરેક વિદ્યાર્થીને કારીગર—યુક્તિ બનાવવા માટે તેના નાનુ મનનો અભ્યાસ જોઈએ. આ મજુરીમાં હું ચાર વસ્તુના શીક્ષણને ગણવા ભણું છું : સુતારી, લુહારી, સંધરકામ અને ચીકણનું કામ. આ ચારની આવડત વીના હું પ્રાથમીક કેળવણી અધુરી માનું. દેશની રોજબરોજ પરનજરુ અને સમાજની અવ્યવસ્થા ને લીધે આજે આપણે બેકારી નડવાની છે. પરંતુ વળીબાજી, કોની પાસે કારીકરી હશે તેને માટે બારણાંઓ મોટા ખુલ્લા થવાના છે.

પ્રશ્ન : વીદ્યાર્થીને સર્વાંગી કેળવણી આપવા માટે પાસ ઉદ્યોગનું શીક્ષણ આપવાને બદલે સંપુર્ણ ભણતરમાંથી જીવન ઘડતરનાં પરિબળોને તા કેમ ?

ઉત્તર : કેવળ ભણતરમાંથી બસ નથી. એની સાથે ઉદ્યોગ વીના ન ચાલે આજે ગામડામાં ભણતરમાં વધારો કરે છે પણ એ બધું કામ બુદ્ધી બસનું માગ છે. પરાપૂર્વથી જે રીતે કામ ચાલ્યું છે તેવીજ રીતે આજે ગામડામાં કામ ચાલે છે. ગાંધીજીએ ગધુસુદન દાસના શબ્દોમાં ઓછવાર કહ્યું છે કે "આપણો ગામડીયો એ રસ્તા પકડીને જે ખાણને ઘાટે છે તેના જેવોજ થઈ ગયો છે." ગામડિયામાં મોજના કે બુદ્ધીપુર્વક ભણેલા કરવાની આવડત નથી. એટલે ભણતરમાં પણ કશુંક ... જોઈએ, તેથી ઉદ્યોગનું શીક્ષણ મુકી ન દેવાય. કોઈ પણ એક ઉદ્યોગમાં પારંગતતા દેવી જોઈએ. 'સર્વાંગી' શબ્દ આજના પણ ... —ગોદક સુધો—જેવો છે. 'સંસ્કારીતા, કલા, વ્યક્તિત્વ, વગેરેના બીક સ' એ શબ્દો પણીવાર આપે વાચનના લાગે છે વીકાસ તો એકાંગી હોય ઘટે. સર્વાંગી વીકાસ થયો હોય જોવો તો એક ઘડપરજ કળી શકાય બાકી આપણે તો જોઈએ છીએ કે કોઈ પણ શાળા એકાદ નીમિત વસ્તુમાં પારંગત બનાવું શીક્ષણ આપવા તો હાથો કરી શકે છે. સર્વાંગી વીકાસ કરવા આપનારી શાળા કોઈ વકતી નથી.

[અપૂર્ણ]

પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૬ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કંમિત શી. ૧-૬.

સ્વાતંત્ર

સ્વાતંત્ર્ય શબ્દની સાથે જુદા જુદા કારણે રાજકીય સ્વાતંત્ર્ય શબ્દ એટલો બધો સંકળાઇ ગયો છે કે પ્રથમ હાથે સ્વાતંત્ર્ય એટલે રાજકીય સ્વાતંત્ર્ય એવો જ વિચાર કરવો આવે છે. પરંતુ એ રાજકીય સ્વતંત્રતા સાથે સ્વતંત્રતા કયારે બની શકે એવો અનેકો આજે કરે વીચારે, વાણી અને વર્તનસ્વાતંત્ર્યની વિપુલ જરૂરી છે અને તેણે સમગ્ર પ્રાણારણને કેવી રીતે કબજામાં છે.

વિચાર વર્તન અને વાણીની સ્વતંત્રતા એટલે સમગ્ર રીતે દરેકનાં વ્યક્તિસ્વાતંત્ર્યના મુખ્ય દીગાયતીઓ. પોતાની ઉદાત્ત પુત્રમાં તે સ્વાતંત્ર નાનો સાચો અર્થ સમજે અને સમજવે છે કે કેમ એ વીચારવા માટે છે સાચુ વ્યક્તિસ્વાતંત્ર્ય એ શી વસ્તુ છે, એનું સ્વરૂપ કેવું હોય શકે એનો સમજવાની જરૂર છે

વીચાર એ વ્યક્તિનાં યત્ન આત્મપુરુષ વાસે હોય પરંતુ બાહ્ય સંયોગો અને સંજોગોને તો આધીન તે ક્રાય છે. એકજ વિષયતામાં આવી પડેલી બે વ્યક્તિઓ એ વિષયની પીને ભીન્ન ભીન્ન રીતે વીચાર કરે અને તે અન્યોના વીચાર સાચા ન માને શકે પણ આપણીક પુરુષો સાથેનાં સંબંધોમાં બોધા સહાનુભૂતિનો સ્વીકાર બધુ ઓછા કરે. વ્યક્તિઓના પુર્વગ્રહો તેમની વીચારશક્તિનો સ્થગિત અને કુંઠિત કરે છે. પોતાનો વીચાર એજ સાચો વીચાર છે એવા બાનાવાર બાકિત ભીન્ન દૃષ્ટિબિંદુથી પોતાના વીચારનું પુનઃવિચરણ કરવા તૈયાર નથી હોતી અને ... વીચ એજ સ્થિતી પીને બનવા વીચાર કરનારાઓના બુદ્ધિહીન માને છે. બુદ્ધિના પ્રમાણમાંથી જન્મતી આ મનોવૃત્તિ છે.

ખાનગી સાથેજ પોતાના વીચારનો વાણી દ્વારા રજુઆત કરવાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય છે એ વીચારને પેસ કરવાની સંપૂર્ણ છૂટના વર્તમાન ઉપયોગમાં અન્યના વીચારોનું સ્વાતંત્ર્ય કરવા નો પ્રયાસ આદરવા વાણીસ્વાતંત્ર્યનો દુરુપયોગ કરે છે જુના અને નવા વીચારોના સંઘર્ષણની પરાણ પણ સ્વતંત્રતા માંગી-આપવાની ના પાડવી જ નથી જણાતી ! જુનવાણીઓ એમજ માને છે કે નવું સર્વ ત્યાજ્ય છે, વીનાશક છે, બીજા અને સંસ્કૃતીને બાદ કરનારું છે; પ્રગતીવાદીઓ માને કે જુનું એ સર્વ કંઇ કુચ્છું, પ્રગતીવિરોધ અને વ્યક્તિસ્વતંત્રનો ખ્યાલ કરનારું છે. બે એકબીજાનું ખંડન કરનારી વીચારસરણી !

પણ મનુષ્યનું મન એ સ્વયંપ્રકાશિત વસ્તુ છે એમ કેમ માનીએ મન એ પ્રકાશના-અભ્યાસ અને સરકારથી નીપજતા જ્ઞાનરૂપી પ્રકાશના પ્રતીબિંબથી જીવનને પુનઃ પ્રતીબિંબીત કરનાર એક રીતનો આયનો છે. પણ તે દરીયા-રુપ પ્રતીબિંબ ચમાને પોતાપણું તેમા ઉમેરે છે; અને નવા ચાકિત તરફથી દરીયાના કોઇ પણ વીચાર તેના દ્વારા અને તેના સંજોગોના વીચાર તરીકે જોવાય છે અને બીજાના કે વ્યક્તિ સંજોગોથી બાદબાકી પર દોરા તેના વીચારો બાધક સ્વરૂપ ધારણ થઇ શકે છે

પાણી અને વર્તનસ્વાતંત્ર્ય વીચારસ્વાતંત્ર્ય કરતાં પ્રમોદિત છે વ્યક્તિને બોલે ન વીચાર કરવાની, કલ્પનાના મહાલયોની ખુટ હોઇ શકે છે, પરંતુ તે વીચારને વ્યક્ત કરવાનો અધિકાર

તેને વર્તનમાં ઉતારવાનો પ્રસંગ આવતાં તે ખુટ ગયોદીત થાય છે. ઉદાત્ત વીચાર એની પોષક વાણીનો ઓજસ્સ માંગે છે અને વર્તનનું બળ આપે છે, પણ એ ઓજસ્સ અને બળના પ્રવાહમાં અન્યની સ્વતંત્રતા ડીનપાય નહિ એ પણ જોવાનું રહે છે આ ત્રણ પ્રકારની-વીચાર, વાણી અને વર્તનની-સ્વતંત્રતામાં પહેલી જેટલી બધાપક બની શકે તેટલી બીજી બે ન બની શકે.

પ્રથમ રીતે જોતાં વ્યક્તિસ્વાતંત્ર્ય તે સાપેક્ષ વસ્તુ છે. આત્મભોગ્ય વગરનું છે બાહ્ય સંજોગો-આધીન પણ છે અને એ સ્થિતિમાં પણ આકિત પોતાનું વ્યક્તિત્વ ટકાવી જાણે જ શકે કે ત્યારે તે પોતાના મનોરાજ્યને દીક્ષાય બનાવે, પુર્વગ્રહ છોડી અન્યના દૃષ્ટિબિંદુને નીષ્પક્ષપાતી સમજવા યત્ન કરે અને પોતાનીજ કક્ષા નીકળતા અંકુશથી મુક્તપણે નીર્ણયો કરે

આને સાચી રીતે વીચારતાં સ્વાતંત્ર્યના શબ્દ નાદ. આંકુશ વગરનો તો કયાંય નથી ! સ્વતંત્રતા એ સર્વવ્યાપી બાને તો આત્મ બાકિત પણ આપણા જેટલીજ સ્વાતંત્ર્ય બને એટલે આપણી સ્વતંત્રતા એટલી પરીણામ જ આવે. રાજકીય સ્વતંત્રતા નાને પણ એજ્ય કોઇ રાષ્ટ્ર સ્વતંત્ર રાષ્ટ્ર તરીકે પોતાની ગેપારનીતી, ઉદ્યોગની ... વ્યવહારની ... દ્વારા બીજા દેશ ઉપર આક્રમણ ન કરી શકે ... સ્વતંત્રતામાંથી આવી નૈતિક અંકુશ નથી જન્મતો તે સ્વતંત્રતા દિર્ઘકર અને પરીણામે આત્મઘાતક બને છે. અને પછી તે સાચી કે વ્યક્તિની.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

મારકેટીંગ બીલ

ના. ... ધારાસભ્ય પ્રતિનિધિની ચુંટણીમાં ના. ૩ ફેબ્રુઆરીએ અંજોલી સભ્યોમા પી. પી. ગ્રેવન બાવરની બાજોરાની હેરણ કેપટાઉન કેપ્યુટેશન મોકલ્યું. નાણી ગયું હતું. આ કેપ્યુટેશન અત્યારે બાજરના બોકલી આપેલી ઇંપીરીયલ બારીનો ... આપ્યો. પણ આ બીલ સંબંધમાં તા. ૨ ફેબ્રુઆરીએ બોલાનારસભામાં સીરો કાઉંસીલ બરફથી એક બાસ કેપ્યુટેશન મોકલવા અમલ થઇ

આઠવાડીયામાં કામ માટે ૬૪ કલાક

દુકાના બાસ કારજકાઓના કામ કરનારા સપ્તાના નોકરો માટે અઠવાડીયામા ૪૪ કલાક કામ કરવાના બાબા ગુનીયન પાર્લામેન્ટમાં રજુ થયું છે. અઠવાડીયામા ૪૪ કલાક ... કરવાની હદ બાબત બાજે નાનકડાની ... પણ કરનારાઓ તરફથી ... ઇંડોનારાઓ એક ... કલાક ... ઇંગ્લેંડ પ્રધાન મી. ... બરાબર ઉપર આવા ગયા

કાયદાની વિચિત્રતા

પ્રીટોરીયાની સુપ્રીમ કોર્ટમાં આવેલા એક કેસ મુજબ પા. ૮૦૦ ની બીયરકેન પા. ૫ ના વેચાણ ગણ હતી આ બાબતમાં એકાયપ્રાંત બીઓર્ડસ સોસાયટીએ બાકીના બીયરમાં પ્રા. બા કલ્યવ્યુ પી. બાર્ડાને નાખ્યા પીવાં હતા એસા સોસાયટીએ પોતાના પ્રેમના નામવાળા પા. ૫૮૦ માટે ફરીયાદ કરી બીયર ઉપર ડ્યુટી બાપ્યુ બેણવ્યુ અને બીયરકેન કાયદાપુર્વક બાજર લીધાથી પેસા નાખી. ... એમાનલ્બ બીઓર્ડસ સોસાયટીએ પા. ૫ ના ખરીદી લીધા હતી બાબતની ક્રિયાયતના બારા ... ...

ચૂંટણીને પ્રશ્ન

અમો ગયે અંકમાં યુનીયન પાર્લામેન્ટે નેટીવ પ્રશ્ન ઉપર યોગ્ય મારવાનું કાર્ય શરૂ કર્યું હતું અને પ્રથમ વરસો સુધી યુરોપીયનોમાં અસંતોષ નેટીવ કાયદો પાસ કર્યો હતો. આ પાછલા મુજબ નાટાલ અને મુસુમેન્ડ માંથી મેસર્સ બા. મુગાટી, એ. પી. રીણાંકુસ તથા એલ. ગાંધીની નામના અમો નેટીવોની ફ્રાંચીટી નીચે છે, જેઓ નેટીવોના બીજાર બનશે ૧૮ ના ૬૪ માંગે નાટાલ અને નેટીવ રેપ્રેઝેન્ટેટીવ્સ માટે જે સભ્યો નીમશે.

પોલીસ કુતરાઓ

પોર્ટઈલીઝાબેથમાં પોલીસ કમીશન સમક્ષ જુબાની આપતાં શ્રી જી. જે ફેનવીકે બોરોને પકડવા માટે પોલીસ તરફથી વાપરવામાં આવતા કુતરાઓની ફરી સામે રજીસ્ટ્રાર પાસે રજુ કરી હતી. શ્રી. ફેનવીકે જે જંગલે પોલીસમાં ચોદ વરસ નોકરી કરી હતી, અને ગયા ઓકટોબર મહીનાથી કેપના પોલીસખાતામાં જોતી કરે છે. તેણે પોલીસના જો કામનું જાતારી નોકરી છોડી દીધી હતી કે કુતરાઓ મારફતે ગુનેગાર શોધવાની રીતી જાહેર પ્રજાને માટે અન્યાય કરનારી છે.

નેટાલ-યુરોપીયન હોસ્પીટલ

ડરબનની નેટાલ યુરોપીયન હોસ્પીટલમાં જાન્યુ. મારી મહીનામાં દરદીની દરરોજની સરેરાસ ૧૭૬ હતી જ્યારે ગયા માસના અમો આ નાદીવાસમાં ૧૮૭ હતી. આ હોસ્પીટલમાં ગયા મહીનામાં ૭૦ નેટીવ બાળકોનો જન્મ થયો હતો જેમા ચાર જોડીઓ બાળકો હતા. હાંદી બાતાઓ સુવાવડ માટે હોસ્પીટલનો લાભ લેતી નથી અને ધાર્મીક માંધીઓને પહોંચી વળવા તેઓ મરજાંજ બાળકોનો જન્મ આપે છે એવું એક બાલ રીપોર્ટમાં જાહેર પણ હતું. પણી ઉંચી પણ ટીકા થઇ હતી કે હીંદી દરદીઓ હોસ્પીટલનો તાત્કાળીક લાભ લેતા નથી. જ્યારે ૧૮૭૫ ઉધાને નીચેના બાબ આવે હીંદીઓ હોસ્પીટલ માં જાય છે. હીંદી દરદીઓ માટે નાજેસાં હોસ્પીટલમાં પણ વ્યવસ્થા બાલી છે.

અપરાધી સામે વીરોધ

ગેનીસબર્ગમાં કેસરીલ નામના ગોરા નેટીવે એક ઈસ્ક નામના યુરોપીયનનું ખુન કર્યું હતું. કેસ પ્રથમ અરજીટ કોર્ટમા ચલાવવા નક્કી થયું હતું, પણ પાછળથી કેસ બ્લેમફોનટીનમાં બદલીને બા. ફીશર અને જુરી સમક્ષ ચાલ્યો હતો અને અપરાધી નેટીવને આકરા બારણના બધ્ય કેદખાનાની સજા થઇ હતી અપરાધના પ્રકાશ મા આકરી ઓળી સજાથી નીગ્રોલના ગોરા-ઓએ બારે વારોમ બતાવ્યો હતો પણ જનરેર સમા જરી કેપટાઉન કન્ટ્રુટેશન ગોકલવા કરાવ કર્યો હતો.

ઠરાવેલી દોલત

મેરીટસબર્ગ અને ડરીટવોટર વચ્ચે નેશનલ રોડ નેગોશ્યર તાને મેનીના ફોલ વચ્ચે જમીન મા દોલત ઠરાવો છે જોડી માન્ય થા પીટર્સની છે. શ્રી પીટર્સ જમીન બાદશા માલિકીની પરવાનગી માંગી છે અને બ્રમણમુ છે > ઉપજમાંથી કાઉન્સીલને બા ૬૫ આપશે. ઓદકામ માટે પુરી આપવાની શરતે કાઉન્સીલે મા પીટર્સની માગણી સ્વીકાર રાખી હતી.

કેપટાઉનની આબાદી

કેપટાઉન માટે ૧૯૩૭નું વર્ષ આબાદ નીવડ્યું પડ્યું છે વેપાર ઉદ્યોગો વધે સ્થાપ છે. દેશા વરથી કરવા આવનારાઓની સંખ્યા ઘણી જ વધી મોદીના ગીગાં યુનીયન સરકારે પકડો કરવાથી કેપટાઉનમાં ઘણુ આગબોટો આવજાવ થવા લાગી છે, લાખો પીંડની ગીગત ના મોટાં મકાનો બાંધવાની યોજના તૈયારાય છે વળી બંદરનું કામ પુરૂ થતા નોકરી સ્ટીરમાં ઉત્પાદ ઓ ઉભરી શકશે.

બારે વરસાદ

ડ્રાંસ્વેલ, નાટાલ, ઝાલ્વાલ અને ફ્રી સ્ટેટના મધ્ય ભાગોમાં બારે પરવાર પડવાના સમાચાર મળ્યા છે. ખુશાલ્લમ, લેડીસ્મીથ, ફ્રાંસવાલ કોમ્બીપુર્ટ વીગેરે ઘણા ભાગોમાં બારે ૨૫ ઇંચ આવી હતી. વેરાડીપુર્ટ તરફની રેલ્વે બારા ઉપર ઉંચે ફેરફારી તુરી પડવાથી રેલ્વે વ્યવહાર બંધ પડી ગયેલ હતા આગમાટી ટ્રેઇનોબાબે ઘુધો નહીં પહોંચતા તકલાદી સ્ટીમર લેવીપા માટેના ટ્રાંસપાલના ઉમેદવારોને ખાસ ટ્રન મારફતે ડરબન લાવવામાં આવ્યા હતા.

નેટીવ વિરૂદ્ધતા

નેટીવોના પોઝ્ય ચેમ્બરલેઈન વેપા ઝર્તા ન્યુ કાસલ અને લેડીસ્મીથની નેટીવ સ્કુલોમાં યુરોપીયન ઢબમારતરો નીમવા સામે ડરબનમાં બોલેલા નેટીવ બાન્ડુ રીચર્ડ યુનીયનની સભામાં વીરોધ દર્શાવનારો બાસ ખરાબ પાસ કર્યો હતો.

ઠંગાલ મકાનો

મેરીટઝબર્ગમાં બોબાન્ડલ મેન્શનમાં લડીને જમીનની ચર્ચાની ગીરકત ન્યાયે હાંદીઓ વસેલા છે તે તોડી નાખવાના થયેલા હુકમ ઉપર તાંની કાઉન્સીલની મીટીંગમાં ચર્ચા થઇ હતી. મીલકતના માલેક તરફથી બા. બોકેનસોએ હાજર થઇ તા. ૬૫ જુન સુધી મુદત માંગી હતી, જે કાઉન્સીલે સ્વીકારી હતી તા ૬ જુલાઇથી આખી મીલકત તોડી પાડી ત્યા નવા મકાનો બંધાવા ગોઠવણ થવા પામે છે.

જોહાનીસબર્ગના ચેપારી

જોહાનીસબર્ગના જાણીતા વેપારી બા. સેન્ટો મીસીલ સેન્ટો સાથે પ્રખ્યાત સ્ટીમર કેનેડીઆ માં દુનીયાની મુસાફરીએ નીકળ્યા છે ડરબનની ઓરીયંટ ક્લબના જોહાનીસબર્ગ ના

એમ. પહેલે તેઓના સન્માન વધ્યા ચેપારને આપું આપ્યુ હતું બાકી યુરોપીયન બંદરોનો આ મંત્રણ કરી નોતરાં આવ્યા હતા બા ૮, એમ. પારેખ પરેખાઓને ઠાકરોરા આપેલ હતા

યુનીયનમાં કુપનીઓ

યુનીયનમાં ૧૯૩૬ના ૩૧ માસ પર ૧૦૩,૩૦ ૬૬૧ ની મુદી સભ્ય ૧૨૬૧ કુપનીઓ, ૧૦ ૬૫ મા ૧,૩૬,૦૧,૫૨૫ની ૧૨૬૦ કુપનીઓ આને ૩૧ ૨,૬૩,૩૧,૬૩૪ની ૧૫૬૨ કુપનીઓ ૧૯૩૬ મા રજીસ્ટર થઇ હતી. આ પ્રમાણે ત્રણ વર્ષમાં ૫૧,૧૨,૬૬,૧૬૨ની કુલ્લે મુદી યુનીયનની ૬૭૬૨ કુપનીઓમાં રેકાર્ડ હતી

લિંડીઓ તરફથી માનપત્ર

યુનીયનના ગવરનર-જનરલ લોર્ડ ક્લેરેન્ડનના દક્ષિણ આફ્રિકાના દોરાઓ તરફથી વીદાયગીરીનું માનપત્ર તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરીએ સવારે ૬૫ વાગે ડરબનના મોટી હોલમા સ્વીકારશે એવા ગમા ચાર કેપટાઉનથી ગયા હતા.

ગોરાઓની બદદેખાઇ

ડરબનના બીચ ઉપર ટેનીસ ગરેઉના નાગે ઉપયોગાતે અને દરયા માટે બનાવેલી જગ્યા મા, મુસાફીખાના, દોકીઓ, નેટીવો અને રંગ વસ્તીઓને સાથે દરયા સ્નેહને ગોરે ગોકરીને અંગ્રેજ છાપામા ચર્ચા કરી છે

મીસીસ દીલગીરીસ્ટર જે. પી.

દોંદા ચાલ્સ વેસ્ટરમા બાબુમાં થયેલા ડરબન ગેગોલના નારીમ ડ. એમ બાલગાસ્ટરને યુનીયન સરકારે જે પી. નીમ્યા છે. મીસીસ દીલગીરીસ્ટર ડરબન ગાબાઇ દેશ્ય એજ્યુકેશન કમીટીના ચેરમેન છે અને સ્ત્રી સમાજના આગેવાની ગણી ભાગ લે છે.

સાંધાવાનો રોગ

ઇન્ફલુએંજાના અને સાંધાવાનો રોગ ઉતેા રોગ લપાય છે. ગ્રેટ બ્રીટનમાં આ રોગ લાંબા વખતથી ચાલે છે અને તેથી યુનીયનના બંદરોમાં બાંધો આવતી સ્ટીમરો ઉપર બારે દેખરેખ રખાય છે, અને રોગી સ્ટીમરોને સ્વચ્છ કરવા સુધ્ધ શાંતીનો કામદો યુનીયનના સત્તાધારીઓ અમલમા મુકે છે. ઇંગ્લાંડથી આવેલી સ્ટીમર મીરેમાર કેપટાઉન પહોંચતાં બુબીમાં ૨૮ કેસો થયા હતા. સ્ટીમર મદીરાને બંદરે પહોંચતાં એક અંગ્રેજ ઉતારવું મરણ નીપજ્યુ હતું. સ્ટીમર મીરેમીકને ડરબન આવતાં ખુલાસા આપી સ્વચ્છ કરી હતી

મજુરપક્ષને આમંત્રણ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં કરી નેટીવ મજુરોનું નીરીક્ષણ કરવા માટે જીનીવાના ઇન્ટરનેશનલ લેબર ઓફીસને યુનીયન સરકારે આપેલા આમંત્રણનો સ્વીકાર તેઓએ કર્યો છે. મુલાકાત સબંધમાં બેરામ ગોઠવણ કરવામા આવશે.

દીલગીરીભર્યું મરણ

નાટાલ મોર્ય ટીનના એક મુસ્લીમ વેપારી બા. એ. ઇ. દેસાઇને ગયા ગાંધવાડીગામા મોર્યટીનની ખાણી દુકાન પાસે મોટર મોરીનો અકસ્માત થયો. હતા બા. દેસાઇને કોલેસ્વા ઇંગ એકવર્ડ હોસ્પીટલમા સારવારમા આવ્યા હતા. જ્યાં તેમનું તા. ૧૫ મીએ મરણ નીપજ્યુ હતું. બા. દેસાઇ નાટાલમાં જુના વેપારી હતા અને મોર્યટીન તરફ દોંદા અને નેટીવોમાં પણ પ્રીય હતા બા. દેસાઇના કુટુંબીઓ પ્રત્યે આપો દીલસોઝી જાહેર કરીએ છીએ.

ખાતરી પીતા

પોતાની ગાંઠ માસની બાળકીને બરબર મારે મારી બળવા બદલ કોર્ટમાં બોલી નાખવાના આપરાધ બદલ ફ્રીકેલ્સડોર્પમાં એક બે. બોલીમેન નામના કલાર્કને મેજીસ્ટ્રેટે એક માસના સખ્ત કેદખાનાની સજા કરતાં કહ્યું કે "તેં જે કૃરતા મારી બર્બરોક તારા બળક તરફ બતાવી છે તેવી કૃરતા ઓર જનવર પણ પોતાના બાળક તરફ બતાવે નહીં" મેજીસ્ટ્રેટે આપરાધીને કેદનો સાથે નહીં આપતાં સખ્ત કેદખાનાની સજા કરી હતી.

પરીક્ષાની ફીની ગેરવ્યવસ્થા

ડરબનના કેન્ટર મોહન નામના યુરોપીયનને નવ દીવા રીયાસીઓ પાસ ઉપરાંતની ફી મરકારના ધ્યાનમાં નહીં આવવાથી ભરાવવામાં નહીં મોકલી આપતાં, પોતાના વિષયોમાં બેવા માટે અમરાબી ઇરાની ડરબનના મેજીસ્ટ્રેટ મી. હેન્ડ્રીકો બે મહીનાની સખ્ત કેદખાનાની સજા કરમાવી હતી, જે મારી બર્બરોક્ષી શરતે એટ વર્ષ માટે મુલતવી રાખવા તથા ફીના પા. ૧૮ બે બાઠવાડીયામાં પાછા ફેરવવા મોહનને હુકમ કર્યો હતો. ડરબનમાં મોહન દીવી રીયાસીઓ માટે મોહનમ યુનીવર્સીટી કલાસ નામના વર્ગો ચલાવતો હતા

૫ : ૨ : ૫ : ૨ : ૧૭.

મેરીટઝબર્ગના સભ્યોના દીલ્હી ગો ડી. બરાદેવ તું બાઇ તા. ૬ ફેબ્રુઆરીએ મરબુ નીપજ્યુ હતું. નાટાલ "મીટનેસ" બાપામાં પચ્ચા વરસો સુધી મી. બરાદેવ દીવી ફેરવેશન હતા. મરહુમની દફન ક્રીયા પ્રસંગે ડરબન અને મેરીટઝબર્ગના દીવીઓ ઉપરાંત નાટાલ 'મીટનેસ' તરફથી મી. જનરીસ હાજર હતા.

* * *

ડરબનના બાબુલીના ડો. એચ બ્રે. મેનીઓ ઘરેકન્સાબમાં પધાર તરફ પોતે સ્થારીમાં પગ બાંધ્યો હતો ડો. મોહાન દીવાન નારદાસે કરબન બાબ્યા હતા. તેમનુ પ્રમબુ હાકે નહીં બેસવાથી સુદબા બબાવવીયા પગ કાપી નાબવાના બાબ્યા છે.

* * *

ડરબનના બાબુલીના કલેકટીરર મી. એમ. જી. પેપલને ડામનાવી ઉતરતા મેરીટઝબર્ગના બંબર વાળા એક મોટરકારનો બાબકે સાથી પડી જતા સખ્ત ઇજા બે હતી. મી. પેપલની બાબનો ઓપરેશનથી તપાસવામાં બારી બબુ હતું.

* * *

પ્રોટ સ્ટેન તરફ બહેલો નદીબા પાબીના બતશુકનો પધારો બબાબ્યો. મેસ રટીનર ઓફીનબારો કેસમા પહેલી તપાત બાં દાબલ બબા હતા, જે માટે પ્રોટઝબર્ગના મેયર ડા. પ્રસ બેયસને બાબી ડરબનના મેયર મી. ફ્રેમીંગ જેનલને મુબારક-બાદી આપી હતી.

* * *

બાઇલેન્ડના બરજી કમીશનર મર બ્રનલું સ્ટિનબા બરબુ નીપજ્યુ હતું. તેબો લાંબ વબ સુધી બરસુલેન્ડમાં રેસીડન્ટ કમીશનર હતા અને ૧૯૨૬ માં રીટાયર બબા હતા. સુબાન્ડામાં પબ્બ કેર જેને બબુ બોબાઓ બિરાજબા હતા.

* * *

ઈગાકના બાછ્ય માર પ્રબ્બાની પોમેબા મેર ઉપ મેરાક બબાના મેકેનીક મારા પડી નસીબ ગા દીવના બાઇકાર મારે બબા હતા બબાવા બહા તા ૬ બાબા મુબાકેબ મુકત બબા ...

પુનીબલમા ડરબન દીવાનના બાવરબન મારે મુબ્બ રબબા કર્યા. ૪૨૬૬ બાને પુનીબન ચુટ્ટે મીબા ૬૬૬૬ની દિવાનના દીવાના બાવરબા એનીસ બાસથી બબાવના મુબબા કર્યા ...

બબા સનીવારથી તાજા બાબબાના બાવન એક બેનીબા પધારે બબો છે. બા પધારે બાબા પુનીબનમાં કાબુ પડબો છે ડરબનમાં એક રબલ તાજા બાબબુનો બાર બંબર 1 ની સી.૨–૬, નં. ૮ ની બી. ૧–૫૫ બાને નં. ૩ ની સી. ૨–૪ બે મુજબ ...

* * *

પ્રેસીડન્ટ કબરની પુબી બારીસ બે જે એબ. બબકોબસોબ બબ બર્બની ઉંમરે ૨૨૬૬ બબાં હીરડીકેટના બાબકેડાનીલ કાબમાં મરબુ બામબાં છે. પ્રેસીડન્ટ કબરના કુટુમ્બબા ઘબે ૬૬૬૬ બાકરી રહી છે

* * *

પ્રોસ્પરાબની ઇબ્રાહ્મ માટેના બબાબાબીરા બી. જે. બોબ. મરે બીબામા બ...

* * *

નાટાલના ઉત્તર બીબાગના ડાલબેજ નામના જેરી નાબનું બોર બબારે છે પુરબેકટરી મહેબા બબાબાર મુબ્બ મુબેનની નજીકના ડેકરી બો બાબા બાબેનાબાંથી ૩૬ ૬૨૬૬બો બબા બાબ્યા હતા

* * *

મુકોપથી ૬૬૬૬ાકિન બાવેથી સ્ટીબરમા ૬૬ પરદેશીબો પુનીબનમાં બાબ્યા હતા, જેબાં બબાજ જર્મન બાકુડીબો હતા.

* * *

પ્રીંડરીબબારાગા બબુીના પબીલો બી. બો. સી. મલાન અને બી બબાન્સ કરબ્યુનું ક્રોબ્સ કોન્સલ બીબ્યાનો બાદેરાલ પબ ...

* * *

બ્યુકાસલ બાનો હીન્દીકેટનાં બબા કીસેબાર મહનામાં પબેલી બબુબી મુજબ કલીબા કુલ્સે સંબ્યા ૬૬૬૬૬ હતી, જેબાં ૬,૬૬૬ યુરોપીબનો ૬૬૬૬ નેટીબો, રંગીન પ્રબ્ન ૬૬૬ અને મેબ્રી ઘાટીબા ૩૬૬૬ હતા.

* * *

બોરબલીબાં બાબી નામના બીના કુબાબાદરન નબ બોરી બાબ્રીબ બબાં સ્ટર બ કોડબાના કાકરી નબ બોરી રાબબાન બબાવરાબ બાર બબુ પીક ૬૬ બબાવના ૬૪ દીવસ ૪૪ બાનો બા પોક ૬૬ બબાવા ૬૦ દીવસ કેદ બે મુજબ બબ્ન બબરાબો બારે સજા બર્બ હતી

* * *

વૈબ્દલીસબ્બમ બા બનરીનદન નબર બા. ૬૪ બા બેક ટ્રાબ બાબે બેક બાદરબરે બાબડી બડી હતા બોટરબાં બેઠેલી બેક બીનું તુરત મરબ્ બીપબ્યુ હતું બાને બીજા ૧૦ પેસાન્જરોને બબાર બબ્ન પડ હતી

* * *

બ્યુકાસલમાં બેક નાની નેટીબ છોકરીના બાબાબ ૨૦ દીવાબીબાના બેકડ ચટ્ટ બરબ્ પાબલાબી ને બીકારાર બાબાબ મારે બબાબીસ બબીર થતા પા. ૬-૬૬-૬ બરબાબ છે. બા કેસના બબ્ ફીસસોજ્જની સબીબી બા ૨-૬ બારના મારે મેજીસ્ટ્રેટે છુબકાર બાબ્યા હતા.

* * *

પ્રાબના બેક બબુીના યુરોપીબન દબેબે પોતાના બોટરબાં સાત નાની પુબોબાં ગાબત ક્ષુપાબા સબ્ બાનાના તેદ્દબત મારે મેજીસ્ટ્રેટે મુનેજગાર ડરાબી પા. પબ બો બારે ૬૬ બોં હતા.

* * *

બાબુલીના બબાબને બબુકુબા બાબે બેક બાબબાબ ક્રબ ૬૬બાબના શેબબોબાળ કરબા ફ્રાસવાબબની બેકટ્રીસ્યુટીવ કબાટી બેક બાસ કબીશન નીબબ વીબાર ચલાબે છે

* * *

મેરીટઝબર્ગના બેબસ. કે. યુડસીને બા બાર મત્બ નીબંગલા ચાપરવા મારે સાત દીવસની સખ્ત સજા બાબવા પાચ મારીન ૬ બ. બબો હતો.

* * *

બોરબાના બંદરબાં ૬૬ લાબ બાજીને બબો છુટા પાબીની બોડી બાબબા બોકેસીબાની બેબ્બે બીબાર ચલાબે છે.

* * *

બા વબે બ્યુઝીલે ૬૬ બબાનારી બબુ બેબ્બુ-કેશન ફેલોશીપ સેન્ટરબ્સમાં ડુનીબાના બબાબુના બાહકોના હાજર બબા રહ્યા છે. દોકુબ્બાન તરફથી બા બોતીબાસ સજાઓ લા બરશે

* * *

ટ્રાકની પાર્લામેન્ટના સભ્બરે બેક બીલ રબુ કર્યું બ બબાના હબુ પ્રકરકરબાના ટ્રસ્ટી બબાબક-દારોના પગરબ્યા સ્ટીબોના નારબ સબ્ન કબ્બા બાર કરબાનો બ

* * *

બબા વર્ષમાં બેટ પોટલમાંથી યુનીબનમા બાવેલા બીકાન નારકેલના ટબાબના કોબબાના ૬૬ ટન વબારો બબા હતો. બબી યુબેકન નાબબાના બાજ્ઞ ટન વબારો બબા બ

પ્રજાપતિના રાજા કાશ્યપ ગાદીએ બેઠા પછી પહેલા વર્ષ પોતાની રોમલ સ્ત્રીના નામથી નવું વર્ષ શરૂ કરી આવ્યા હતા.

* * *

સીલ્વર કપોર્ટ ની દીક્ષિત નામનું માણસ ૩૨,૫૬,૭૦૦ ની ફ્રોગલનું લાયસન્સ ધરાવનાર બાંધ્યું છે.

* * *

મેકસીકોમાં ઝોરીલાના માલે એક બાપુની શહેરીને ત્યાં ચુની બાબીએ ક્રાંતિ થતી હતી, તે વખત પેલાલ ખાઇ પાડી હતી, બાબી બાલકના એક બાજુ નાના બાબાને બંદુકની ગોળીથી મારી નાખ્યા હતા, પોલીસે બન્ને બીજાને કેદ પકડી હતી.

* * *

મેસાચ્યુસેટના બંદરમાં ચોરીસ બનવાર બલાબા સાથે એક ૬૫ સ્ટીમર આવી પડી હતી. તે માટેના વાયરલેસ સમાચાર મુજબ બલાબની મદદની જરૂર પડી નથી. માણસોના જીવ બચ્યા નથી.

* * *

બાબરા પુનાપસીટીના બે અમલદારોને પોલીસ ફોનને નુકસાન બાબે એની ધરપકડ કલાવવા માટે નોકરીમાંથી બાદી મુકવાથી બાલ્ટીમાં ભારે સખ્ત ઉત્પન્ન થઇ હતી.

* * *

નાયરોબીમાં સખ્ત મુકવાનું ચાલે છે. પાણી ખુટી પડવાથી પાણીના નળો ઉપરના માળના બાથરૂમમાં ચાલ્યા હતા. નાયરોબીના ઉપરના ભાગમાં વરસાદ પડવાના બાબત બંધ હતા.

* * *

આફ્રિકાના ચાલી બાબે બનપાલ વચ્ચે વેપારી સંબંધ બાંધવા બજબાનીસરકારના બાગ પાબુ થી એક ડેપ્યુટેશન તા. ૨૬ ફેબ્રુઆરિએ રેલવેમંત્રી જવા રવાના થશે. આ ડેપ્યુટેશન એપ્રીલની બાબ-વચ્ચમાં લાં પહોંચશે.

* * *

ન્યૂયોર્કની બંધારણ પ્રમાણેની ચુંટણી મુબબ એસેમ્બલી માટે ફેબ્રુઆરી ૧૫ થી ૧૮ બાબ કાઉન્સીલ માટે ૧૬. મદ્રાસ એસેમ્બલી ફેબ્રુઆરી ૧૬ થી ૨૪ બાબે કાઉન્સીલ માટે ૧૫. સંયુકત પ્રાંત એસેમ્બલી ફેબ્રુઆરી ૧૭ થી ૨૬ બાબે કાઉન્સીલ ફેબ્રુઆરી ૧૯-૨૮ બમ્બ પ્રાંત એસેમ્બલી ફેબ્રુઆરી ૧ થી ૧૬ રાખવામા આવી છે. બાબે પંજાબ એસેમ્બલી બાન્યુ ૧૮ થી ૨૬ બંગાલ એસેમ્બલી બાન્યુ. ૨૬ થી ૨૭ બાસામ એસેમ્બલી બાન્યુ ૨૮ થી ફેબ્રુઆરી ૯, બરમા પ્રાંત ફેબ્રુઆરી ૧ બિહારીલા બાન્યુ ૨૭ થી ૨૯ બાબે સંયુક ફેબ્રુઆરી ૧ રાખવામા આવી હતી. તેમાંથી ફકત ૫૭ સ્થળે બોરીસા બીજાએ બાબે બીજાએ પંજાબના પરીબામોના બબર આપ્યા છે.

પંજીબ બનાદરસાલ નેહરૂએ એક મુલાકાતમાં બબાબ્યું હતું કે બોરીસા બાબાબમાં હોનુ સ્વાતંત્રની રચનાબેલા ! કરવા ઇચ્છતા નથી પણ સ્વતંત્ર હોંદ બાબે બધિનતા બાબવાની બોકસ્ય બબુની ફરબાના કરી શકે !!

ઝોન્ટીબારના સર્વીસના ચેપાર સબબરી બી. બાર્ડન્ટે જે હેવાલ તૈબાર કર્યો છે તે બબબમાં મન્ટીબન સ્ટીટીકલબીપ ઓફોસ્ટીબેશનના પ્રયત્ને હિંદી સરકાર પર એક બબેદન મોકલ્યું બબ્યાબ્યુ છે કે બદલતુ હેવાલમાં હિંદી બામા બન્બાય કરનારી બબાબણો બબ છે.

* * *

બનારસ બાતે પં. મદનમોહન માલવી બાબ્યું તેમની બબબી ઉપર બાઠના દિવસે સંબ્બાણબ મહબપદો બાબવા બાબેલા તેના હિતરામાં બંદીતબ્યો બબબ્યાબ્યુ હતુ કે " મને મરવાને કુરસદ નબિ. મારા સમસ્ત પોતેલા બન-૭૬ સબબેબ પાર પાડબાને હું બબારે વધ બ્બબવા માગું છું."

* * *

કૈરપુર મહાસભાના બાદેશ્વાત બાબાના બા બી. બાર. બે. બાડીલકરે પુનાથી એક નીચેના ડારા બબ્યાબ્યુ છે કે નીચદનગરથી બાર બાબલ દુર બાબેલા બોશેરા ગામના બાબબાગમાં પોલિ બબતો કાર બબાના બ્યાબ્યો છે કે બાબા વધ સુધી બબતો રાબબવા બાબશે

* * *

નીચાગ બબબ્ય કરતી કે બબગોના બેક રાબ્યમાં વસ્ત્ર ઘાબક સંસ્બાબોને દાબ તરીકે બબેલા બાબના માટે કુ. ૫૦૦૦૦ ની રકમ બંબાબ બા બબબરને સોંપી છે.

* * *

સરદાર વલ્લભભાબ પટેલનો તબીબના નાકુરસ્ત રબંડી ઉપાબથી તબની તબીબની તપાસ થઇ હતી. ડાકતરોએ બબ્યાબ્યુ હતુ કે તેઓ સંબંધકણીથી પીડાબ બબા છે

* * *

બા સુબાષચંદ્ર બોઝ કલકત્તાની મેડીકલ કોલેજમાં બબાબમાં બબેલી ગાંઠના દર્દથી પીડાબ છે એવું તબા બબ કરાબ્યુ છે. બાગામિ તેમના બાંતરડાના બબકસ કેન્સરો લોબાબબો તેનું બરીબ્યામ હજુ બાબ્યુ નબિ. તબની બરબરક થયા પછી તેમબ્યુ ૨૦ દિવસ બબબન ગુબાબ્યુ છે.

* * *

ડાગીનના પ્રજાએ ફ્રાંસીનના મહારાજાને તમની જન્મગાંઠને દિવસે રાજાના સબબા બંદિરો કરીજનો માટે ખુલ્લા મુકવા બીનંતી કરી ક.

ટેલીફોન ૨૩-૮૪૨૨.

ઝે. વી. પારેખ

૫૦ ઓ કમીશનર સ્ટ્રીટ,

કેલબાનીબાબાર.

કપડાના સ્થળે બાના ઉંચી બાતની દરેક બનિટબાન મેકસરી, ઇલાબો બાને સ્વદેશી ચાદીબો બિબેકે કીબાબતે બાબે મળશે.

એક બબાત તબારેબ ઓર્ડર મોકલી બાબ્યો કરશો.

હિંદી સરકારે રેલવેકેબલ બબને રેલવીબાક સબીસ બગડાંમાં બબારવાની કે. પુબ્બે બોજના પડી કાઢી છે. બામાં ૮૦ થી ૯૦ લાબ કુબાબો બુ બાર્ય થશે.

* * *

ઉજ્જૈનમાં બનાર રાજા બબોજ છઠ્ઠાના રાજ્ય બારોહણની ઉજવામાં દીનદુબ્બાનથી કેટલ બબ નામદાર રાજાઓને ! બાગેવાનોને બાજ જવા બોલાબવા નદી જોરી ઠોકબાલ ઉજ્જૈનમાં તેની પદ્ધા કરી રબી છે

* * *

દિનદુબ્બાનમાં બબોજ છઠ્ઠાને ઝબેનબાદ તરીદ બાદી નબીન કરવા માટેનો દાબ્બી દરબાર દિંદા મહારાબવા સાથે બબ્યાબ્યુ કરી દલકલ માં ભરાબે.

* * *

દીલ્હીબાળા સ્વર્ગબ્ય ડાકટર મુબ્બાદાર બહમદ બાનસારીબો સ્થાપેલી નીરાળા જબામા બાલીબાને ફરીબમા રોગ તકરારની બી જગન્નાબાલ બબનજે જોર કરી છે.

* * *

સરધોર-પાટડીબાળા બબ્બાતા કોળબોપેથીક ડાકટર ગોબીંદજી ભૂલાભાઇ પટેલ તરફથી બબબારીબા બરોડા બેન્કની સારી હોબાબોપેથીક દબીનીને બાબુ કરવામાં બાબ્યુ છે. તેની ઉદઘાટન ક્રીયા ધોળકાના ડાકટર બહદાબાંએ એક બબાકર મેળાવડા સમક્ષ કરી હતી

* * *

ડોર બાબવાળા દીનદુબ્બાને બબોડી પ્રકાશેલ બ્લેન પ્રબી બંધારણ મુજબની ઓરીસા બિધાનની નાયલી ધારાસભાની કુલ ૬૫ પર બેઠકબાંથી બહા-સભાવાદીઓએ ૫૬ બેઠક મેળવી છે. અને બબાળ પ્રાંતની ધારાસભાની ૨૫૬ બેઠકમાંથી ૧૭૫ બેઠકો મેળવી છે.

* * *

બીબીધ પુસ્તો ના સંકલ બાતેના બબબરબથી એ જબાબ્યુ હતુ કે ડો. આંબેડકરે એક અંગ્રેજ બાદ સાથે સલ્ડ કર્યો છે અને તેબોએ હિંદ તરફ બાવવાને માટે દેનીલ ઇનકાર કર્યો છે. તેમની બબબ પત્ની બાબરે રોડ પર પડેલાં ગુજરી બબ હતા.

—:o:—

ચર્ચાપત્રનો જવાબ

બી. ટી. બબ. બુબા—ગોબબુટેલાલ નાબાલાલની ના સેહેરની તરફિ, હીંદુ મહોલલાબો ગાબેલા બુલાસાલના જવાબબમા તબે જ બુલાસા કરો છો, તબા જવાબમા જબ્બાબવું પડે છે કે હીંદુ મહીલાબો પોતા ના ચર્ચાપત્રમાં ૨. બીજા દલીલો છે તે બાબત બબા બોકસેનપણે તપાસ કરી બરી બાતના મેળાબિ ક. બાનો તબો ૨૫ ૫ ૨૭ છે. બાને તેબુ બાબ ૨ બર્ચાપત્રનો જવાબ બાપી શકબા નબિ.—બા. ઇ. બો.

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

ત્રાવણકોરના મંદિરોત્સવમાં ગાંધીજી

મદુરામાં ગાંધીજીને મધુની ઐ નીલેન્દ્રમમાં માનપત્ર અર્પણ કર્યું હતું. માનપત્રનો જવાબમાં ગાંધીજીએ જણાવ્યું હતું. કે ત્રાવણકોરનરેશ, મહારાણી અને તેમના દિવાનને દરેક ભરસ અભીનંદન આપવા હું ઓછો પડું. અહીં પહેલાં જ્યારે જ્યારે હું ત્રાવણકોર આવેલો ત્યારે જે કાર્યોનું અપૂરતાના કોરાપણા માટેના પ્રયાસ કરવા દરેક પ્રસંગે તમારાં મહાન મંદિરો મારે માટે તો બંધાયેલ હતાં, પરંતુ જે આ મંદિરો હવે હરિજનો માટે ખુલ્લાં કે તો તે મારે બાર બધા ખુલ્લાજ છે અને તેથી હવે મહેનતીજ પ્રસંગ તમારાં પવિત્ર સુંદર મંદિરોની મુલાકાત લઇશ. મધુનિ ના માનપત્ર પછી મહારાજાએ જણાવ્યું ચામડા જવાની તૈયારી કરવા ઢોરા તે પ્રસંગે એક હરિજન બાળકે તેમાં એક મુંબા જેટ કર્યો હતો. ગાંધીજીએ અરિમલ વદને તે બાળકને મુંબ અભયવચન કહ્યું કર્યા અને તેણે તેવરથી મુંબનાદ કર્યો હતો. બાબાદાદ ગાંધીજીએ મધનાબ સ્વામીના મંદિરનાં પુનઃ કરી હતી.

સ્વદેશના નરસિંહરાવ દિવેટીયા

ગુજરાતના એક વયોવૃદ્ધ સાહિત્યરત્ન શ્રી. નરસિંહરાવ ભોળાનાથ દિવેટીયા પોતાના નીમસ્ત સ્થાને ૭૮ વર્ષની વયે સ્વર્ગવાસી થયા છે સાહિત્યસાથે ગુજરાતીનેજ નહિ પરંતુ હોદ્દ અને હીંદના બહારના જે વાચકવર્ગ પોતાની ભાષા જાણતો હતો, તેમને પણ આ સમાચાર શો શોક થયા વિના રહેશે નહિ. તે ૬૮ વર્ષ સુધિ હતા, વિદ્વાન વિવેચક હતા, બહુશ્રુત આદ્યાલકો હતા અને જુની ગુજરાતી વાચાના પદ્ધતિસરના સંશોધનકાર પણ હતા તેમના ગ્રંથોમાં કે છેલ્લી પાંડિત્ય, અભ્યાસ, અને ઝીણવટ જોવામાં આવે છે, તે આશ્ચર્યકારક તેમણે ઝવેરચંદ મેઘાણીના કોલેજના ગુજરાતીના અધ્યાપક તરીકેના તેમના કારકીર્દી તેજસ્વી હતી તેમના આત્માને શાન્તિ મળો, એજ અભ્યર્થના

આપઘાતોમાં ઉપરી રા. જેજરા

પ્રખ્યાત આગરીસ કવિ રે જેમ્સ ગ્રોય. સ્ત્રીઓ હીંદુ ધર્મ અંગીકાર કરતાં નીચેની મતલબનું નીવેદન કર્યું :- મંદિર પ્રવેશની સત્યેન્દ્રાનો તાજેતરોમાં બાબાજી સાબરમતી ની દરકાર ... કરવા સબળા મંદિરોમા માટે માગણી રજુ કરવામાં પ્રવેશ મુક્તો નથવાનો છે. હીંદુ તત્ત્વજ્ઞાન નો મારો ઘણિ અભ્યાસ, હીંદુ જીવન સાથેનો મારો ૨૬ વર્ષનો ગાઢ સંબંધ, હીંદુ ધર્મોના અને સંસ્કૃત પ્રકારના વારસથી સંપાતો બાગ, મેસ્સની રૂપ, શક્તિદાયી તરીકેનો મારો ઠર થયું, મારા પ્રેમ પરિપૂર્ણ કરી હરેક હરિજન મોટા મેળાવડાના મારો મિત્ર, એ સઘળું એના દ્રઢીભૂત હતું ... પાપ્રભાકરમાં મંદિર પ્રવેશના હક્કો દ્વારા કરવા માટે સાક્ષાત્ પરાર્પ ... હીંદુ ધર્મ અંગીકાર કરવામાં સ્વતંત્રતાનો સ્વરૂપની એક પણ અડચણિથી ના થતી અને આથી જે ધર્મનિષ્ઠાસિક બાબત દરેકપ્રાણી પવિત્ર જવાબદારી મારા શીર પર રાખી છે કે મનિષ્ઠાસિદ્ધ મંદિર પ્રવેશ અંદરાનથી હીંદુ ધર્મ વીશ્વધર્મ નરીકેનું સ્થાન લે છે

ગુજરાતમા હીમથી પાકને થયેલું નુકસાન

આબાસે ગરોતરમાં સખ્ત કંડીયું કાર્ય થોડું અને આકાશનો પ્રવાહ રહ્યો નહીં તેજાક અને ગીજા પાકને બાર્ડર નુકસાન થયા પામ્યું હતું. આણંદ, કૈરાબકા, માતર, મહેમદાવાદ, ગોધરા, અમેસાણા, બારડોલી, દરજણ, પેટલાદ, પેટલાદ, બાબરોલ એબાસા, પાટી, વીજાપુર, વીરગેરે આના સ્થળોએ સખ્ત કંડીને મોટું પાકને નુકસાન થયું છે

કાળકોટડીની અકકાયત મારે

જેલ્લા ગોવાંદ મંત્રી મણા ગોવી સરકાર જાણતી આવી છે કે કાળકોટડીના દરબારગોપ મામ હીંદુસ્તાનના 'પ્રીસ' અને 'મોસા' પ્રદેશમાંથી ખીરીસ હીંદમાં આવી રવાના છે આની સાથે આવી દિવાલ ઉભી કરવા મારે હીંદી અરકારે એક ગોજના પાછી કાઢી ૬ પર્વતો પગલે મારે ચોકીપોરાનો માર્ગ બંધ થવાના કરણ કર્યો ... એને લઇ આસ અધિકારીઓની અને કારવાની નીમણુંક થઇ ... કાળકોટડી મારે આવતા રેલવે આરે અરકારના પાણીમાં નવના પદેરા ગોઠવ્યા. પ્રમા ને આથી ગોઠવેરા દ્વારા ખીરીસ હીંદના દરબાર પનાસ રેલવે માણસ એક જગ્યાને મુખ્ય તરફ વળવાની ફરજ પડી છે. આથી મુખ્યમાં ૬૦૯ પ્રમાણે ને રા ૨૫૦૬૦ ની જગ્યાની આવક છે.

દીલ્હી દરબાર

નાગદાર સાહેબશ્રી હીંદી સ્ટેટ ગેઝેટરીને અખર આપી છે કે આગામી ફીબ્રુઆરી માસમાં જાહેરાતે દીલ્હી દરબાર મુલતવી રાખવામાં દીલ્હી દરબાર જાહેરાની નકારીબ હતે પાકો નક્કી બાદ દીલ્હી દરબાર બારી નાગદાર સાહેબ પુનીમલની નેજાજ સલેનલાલાના બીજા માણેની નુકાકાત લેવા પડ્યા છે

મદ્રાસમાં ચૂંટણી

દીલ્હા વધા રાજ્યબંધારણ મુજબના પ્રાંતોમાં ધારાસભાઓની રાજસભા માટે થયેલી ચૂંટણીમાં પરિણામ આવ્યા બાદ કોંગ્રેસના પ્રતિનિધિ પક્ષ મુજબ બંધારણની ૨૫૬ જગ્યાઓમાંથી કોંગ્રેસના ૧૪૪, મુસ્લીમ લીગના ૨૬, સ્વતંત્ર મુસ્લીમના ૨ અને હીંદુ નેશનાલીસ્ટના ૧ એ મુજબ ચૂંટાયા હતા. તેમાં એક બીજા તારણ જાહેરાતમાં આવ્યું ૮ કે ચૂંટણીમાં કોંગ્રેસ પક્ષની બહુમતી પ્રમાણ વધારે થયું આવ્યું છે. સંયોપરી જીત હકે તે પ્રાંતોમાં મંત્રિમંડળ પ્રધાનમંડળમાં કોંગ્રેસના કરીકારશે.

હતી અને બાકીની જગ્યા બીજા અલ્પ પક્ષો વચ્ચે વહેંચાઇ હતી

હિંદમાં પરદેશી પરચૂરણ આયાત

૧૯૩૫-૩૬ માં પરદેશોમાંથી ૧,૬૪,૩૭,૦૦,૦૦૦ રૂપીયાના માલની આયાત થઇ છે. આમાં ના નાની નાની ચીજો નીચે મુજબ આયાત થઇ હતી:—

લકડી રેલવે	રા. ૩,૧૫,૭૮,૦૦૦
દારૂ અને કાચ બોટલ	૧૬,૦૦,૦૦૦
રેશમ	૨,૬૭,૧૫,૦૦૦
ઘાસ	૨,૪૭,૫૬,૦૦૦
દવા	૨,૧૧,૭૭,૦૦૦
રમકડાં ગાડીઓ	૨,૬૬,૮૫,૦૦૦
અનાજ, દાળ, મેંદો,	૧,૬૨,૪૬,૦૦૦
મસાલા	૧,૧૧,૦૦,૦૦૦
કાચ	૧,૬૮,૭૪,૦૦૦
ઘડીયાળ	૧,૬૧,૭૧,૦૦૦
સ્ટેશનરી	૦૦,૧૦,૦૦૦
તેલ—પેટ્રોલ	૦૦,૬૬,૦૦૦
મોટરકાર	૬૧,૫૧,૦૦૦
ખાંડ	૫૬,૭૪,૦૦૦
ગોપરીસેવ	૪૭,૪૮,૦૦૦
રમકડાં	૬૭,૫૧,૦૦૦
ગોનાર બારીનાં બોન્ડબ્રો	૦૦,૦૦,૦૦૦
બાજુ	૦૦,૦૦,૦૦૦
તેલ	૦૦,૦૦,૦૦૦
ઝવેરાત	૧૦,૦૦,૦૦૦
દીવાસળી	૦૦,૦૬,૦૦૦

આજે મૃત્યુ પ્રમાણ

ન્યુ દિલ્હીથી રૂટરે આપેલા સમાચાર મુજબ હીંદુસ્તાનમાં બાળ મૃત્યુનું પ્રમાણ દુનિયાના મુલકોમા કોઇ પણ દેશ કરતાં મોટા પ્રમાણમા છે. એક વર્ષની ૧૮૦ બાળકો મરણ પામ્યા નું પ્રમાણ આવ્યું હતું પણ અજમેર ખાતે મારવાડમાં અત્યારે થઇ ગયો સા બાળકમે એક વર્ષને ૨૫૩ અને ૨૬૫ બાળકો મહેનાજ પર્યા ત્યાં મરણ પામ્યા હતા

હિંદમાં ચુંટણી

પંજાબમાં યુનિયનીસ્ટ પક્ષે ધારાસભાની ચૂંટણીમાં જીત મેળવી હતી. સંયુક્ત પ્રાંતમાં ૨૫૪ જગ્યાઓમાંથી કોંગ્રેસ પાસ ૮૯ જગ્યા મળી હતી. સરહદ તરફના પ્રાંતનું સંપૂર્ણ પરીણામ બહાર થયું હતું. ત્યાં ૫૭ જગ્યામાં થી કોંગ્રેસના ૩૬, સ્વતંત્ર મુસ્લીમના ૨ અને હીંદુ નેશનાલીસ્ટના ૧ એ મુજબ ચૂંટાયા હતા. તેમાં એક બીજા તારણ જાહેરાતમાં આવ્યું ૮ કે ચૂંટણીમાં કોંગ્રેસ પક્ષની બહુમતી પ્રમાણ વધારે થયું આવ્યું છે. સંયોપરી જીત હકે તે પ્રાંતોમાં મંત્રિમંડળ પ્રધાનમંડળમાં કોંગ્રેસના કરીકારશે.

વિવિધ વર્તમાન.

સીસોનનો વેપાર

જોહનીસબર્ગના છેલ્લા અઠવાડીયામાં સીસોનનો વેપાર કરનારા દેશોના પ્રતીનીધી મંડળે જે. પ્રકાસન કરવાનું તા. ૧૭ ફેબ્રુઆરી સુધી હતા. આ પ્રકાસને જાહેર કર્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકાનો હજારો ટન કોલસો સીસોન ખરીદે છે. આ ઉપરાંત આવી થતા નાણાં કરજ અને સુકા મેવાનો વેપાર મોટા પ્રમાણમાં ચાલતો હોવાથી યુનીયનમાં ગોરા કરોડ વીસ લાખ રતલ ચા આવાત થતી હતી. ચા, રબર અને નારંગીઓ સીસોનની મુખ્ય પેદાસ છે.

પ્રસ્ટ આફ્રિકામાં રેલથી નુકસાન

પરસાદ ખાતા રેલથી પ્રસ્ટ આફ્રિકામાં મસુ આપાદીયું પણ ત્રાસદાયક નીવડયું હતું પાંચ જ દિવસ સુધી બીજા કાર્યો સાથે તમામ વ્યવહાર અટકી પડયો હતો. ગામ તા. ૧૫ ગામે રેન્ડના સીમાનને મળવે કેલાગોગાળેથી બધા રીગાનો પકડાઈ હતા. તેઓએ જાહેર કરેલી હકીકત પરથી આવત જણાઈ હતી પોર્ટુગીઝ પ્રસ્ટ આફ્રિકા એક સફેદપર બની ગયુ હતું. સીમાનમાંથી ઘરો બાપરો સુધી પૂરી પ્રજાએ રાહતમાં આવ્યાં હતાં. કેલાગોગાળેની આસપાસના સંપૂર્ણ સમાચાર મળ્યા નથી. ગામ તા. ૧૧ ગામે કેલાગોગાળેમાં બારે તોફાન થયુ હતું ત્યાર પછી આઠ ઉપ વરસાદ પડયો હતો અને સડકોમાં રેલ ફરી વળી હતી. તા. ૧૬ ગામે કોગારીપૂર્ટથી એક ટન બંદર નીલબર્ગ પહોંચી હતી. ટ્રાંસવાલ અને કેલાગોગા વચ્ચે રીયમીત રેલથે વ્યવહાર ચાલુ થતાં કેટલાક દીવસ લાગશે.

પુર્તોગલવીકીયનું લશ્કર

પુર્તોગલવીકીયના પ્રધાને જાહેર કર્યું હતું કે પુરોપના યુનરદા લશ્કરી સીપાઓમાં સાથે હરીફાઇ કરી શકે એવા ૧૫ લાખ સીપાઓનું લશ્કર પુર્તોગલવીકામાં પાસે છે. તેઓનું બેંગ બખતર સરહદમાં અને બીજે તો આખા પુરોપમાં સુસેદ્ધ રાખવાનું છે.

જાપાનનું બજેટ

જાપાનનો નાણા ખાતાંનો પ્રધાન ના પુકા આ વર્ષનું બજેટ રોકડમા સકયો નથા તેથા લાંબી પાર્લામેન્ટ મોડા દીવસ વધુ મુલતવી રહેવાની વકા છે. કેટલાક તાકીદના ખર્ચોને પુરી જગાવા માટે લશ્કરી, દરીયાઇ, અને બીજા ખર્ચોમાં કાપકુપ કરવા પ્રધાનનો વીચાર છે.

કેનેડાની બાગબોટો

કેનેડાની સરકાર અને નોર્થ પેસીફીક કોમર્સીઅલ કંપનીએ દક્ષિણ આફ્રિકા અને કેનેડા વચ્ચે માસીક એક સ્ટીમર દોડાવવાનું મંજુર કર્યું હતું. આ કરાર આવતા સપ્ટેમ્બર સુધી અમલમાં રહેશે. મુસાદરી દોક સ્ટીમર કંપનીને કેનેડાની સરકાર ૭ હજાર ડોલર મદદ આપશે. કેનેડા અને યુનીયન વચ્ચે વેપાર વધ્યો હતા છે.

જીવનની મોટી લોન

જીવને લડાયકતા ગોરવ લાયની નેમાર કરવા કરોડો પોંડની લોન માટે દરખાસ્ત કરી હતી. કોઇક જાપવાદ સિવાય આ દરખાસ્તોનો ગોરવ સ્વીકાર થયો હતો. ફ્રાન્સે પણ આ દરખાસ્ત વધારી લીધા હતી આ દરખાસ્ત ઉપરથી જર્મનીએ પણ પોતાની સ્થીતીનું સ્પષ્ટીકરણ કર્યું હતું.

સ્પેનની લડાઇ

બારસીલોના બાતે એક આંતરણી સ્ટીમરે સોપના ગોળા ફેંકતા હતા જેથી કેટલુક નુકસાન થયુ હતું. બીનારાના તોપખાનાએ જવાબ પાધાનો બનાવ જેવો ગામ હતી. પાછળથી કાટાસાલની મોજેલા સમાચાર મુજબ બનાકુર સ્ટીમર કટાલોનીના હતી તેમજ તોપના ગોળાઓથી ખુટેલા ભોણકના ઉપરાંત ઇટાલીની બનાવટના ત્રણ ટ્રોગોપ્લાના હતા. આ સોનો મળી હતી. બીટનની બાકની સ્થામાં બુસારોસ ગયો હતા કે સ્પેનથી મોકલા તોપખાર મુજબ બા ઇટાલીઓનો મોટી સંખ્યામા છે. પોર્ટુગલે તટસ્થ રહીરોમાં સહકાર આપવાની બા પામમારી કમીટીના કાર્યમાં કરવત આવી હતી. કાર ગોલાલાથી બાજર આગે છે કે મોટા માટેના છેવટની લડાઇની તૈયારીઓ ચાલે છે બળવાખોરોનો પ્રચાર જોરે હતો અને તેઓએ રીપબલની તાંબીયો બોમ્બાર્ડમેન્ટ ચલાવ્યું હતું. છતાં સરકારી પક્ષનુ એવું બધા હતું કે કર પ્રકાસ્ય બળવાખોરોના ૧ રીપબ્લીનો તોડી પાડવાનું જાહેર થયું હતું કરના મેદીદનો સર્વેશો ૫ ક સેનબોલીટો તરફ બળવાખોરોને હટાવ્યાનું જાહેર થયુ હતા બળવાખોરો માને છે કે તેઓ મેદાદને ઘેરી લેશે ત્યાર પછી મેદાદ કરી શકશે નહિ. બળવાખોરોએ જાહેર કરેલા સમાચાર મુજબ ઇન્ટરનેશનલ બ્રીગના ૬૬ પકડાયલાસોનાં ૩૫ ખોરીત કેદીઓ હતા. કાચ અને સ્પેન વચ્ચેના એક રેલવેના બળવાખોરોએ નાસ કર્યો હતો જેથી સરકારીપક્ષને પરદેસી ગદર મળી રહે નહીં મેદીદનું રક્ષણ કરનારા ગોમાંથી લશ્કરના પાંચ હજાર માણો ગયા હતા. જેમા મુખ્યત્વે ફ્રાન્સ, બેલજીયમ, ફ્રાંગ્યા અને પોરીસ પ્રજાના રીપબ્લીનો હતા. બળવાખોરોના બાજરપત્રોએ જાહેર કર્યું હતું કે ફ્રાંસથી પણ બીમાનો મરકારી પક્ષના મદદે આવ્યાં છે અને તેઓમાંના ૬૫ બીમાનોએ પેલેકરતી ઇલાકામા ભાગ લીધા હતા. બીજા એક મરેશા બાજર આવે છે કે ગઇ તા. ૧૫ ની પટરચ કમીટીની બેઠકમા ફ્રાંસે પણ સભ્ય રાજ્યોમાં જાહેર કર્યું હતું કે પટરચતાનો નીયમ નાબૂદ કર્યો નહીં થશે તો સ્પેનની મુશ્કી લડાઇનો અંત બાવવા ફ્રાંસ એકલમ સ્પેનમાં ગોકું કરકર ઉભારશે. કમિતા દર બીજા દમીકાના "સભ્યો ઉપર અસર કરી હતી અને બ્રીટન, બેલજીયમ, સ્કેંડીનેવીયાદેશો, ફ્રાંસ, જર્મની, પોલાંડ, સ્પેઇન અને રશીયાના પ્રતીનીધીઓએ તા. ૨૦ ફેબ્રુઆરીથી બેઠકેન્ટીગારે બાદકાયાની મુલાત મજુર રાખી હતી પોર્ટુગલે પ્રસ્તુત કમીટીના કાર્યમાં ભાગ લીધા હતો નહીં. પણ તેના પ્રતીનીધીઓએ અમુક કારણ સબકાર આપવા સંમતી આપી હતી. પોર્ટુગલ કર કરશે તો તટસ્થતાની રક્ષણ યોજનામા સુધારો કરી પોર્ટુગલ માટે પણ ચોપ્ય પરીસ્થીતી પેદાબસ થશે.

સંસ્થાનનો માટે નીર્ણય

સાઉથના એકનાયર ઇન્ડસ્ટ્રીયલ મંડળની પાર્લામેન્ટરી કમીટીએ ખારીના સાઉથસાહાબાના સંસ્થાનોના પાછા નહીં કરવા એક બાલ ઠરાવથી નીર્ણય કર્યો છે. આ ઠરાવ કર બોઅલરની સંસ્થાનોના સંબંધી જાહેરાયાત ઉપરથી થયા હતો.

સીંગાપોરની અજાયબતા

સર સેમ્યુગલ હોર બોઅર્ડમાં બાલપ્ત કરતાં સીંગાપોરની નૌકા બળ રાક્ષની અગત્યતા માટે વીવેચન કર્યું હતું સીંગાપોરનું નૌકા રક્ષણ સંપૂર્ણ તૈયાર થતા બ્રીટીસ સામ્રાજ્યના બ્યુસ્ટી-લાઇ, ઓસ્ટ્રલીયા અને ન્યુઝીલાન્ડ પણ સીમની થઇ પડશે

જુલધારોમાં બારે વરસાદ

જુલધારોમાં ગામ ઇચ બારે વાવોદ થયો હતો. આ વર્ષોથી કેટલા પાકોને નુકસાન પહોંચ્યું હતું. નદી નાળાંઓ કિનારાઓ ઉપર વહ્યાં હતાં અને રોડ્સ તથા ક્રોસરોડોનો બાવહાર બધાની કીલ્ડોકટના કેટલાક દીવસ સુધી અટકી પડયો હતો. ચાલુ ઓકવારીયાના કીમતોથી ત્યાં પણ નોંધીને માર્યા ગયા હતા.

પરદેશી અદાલતો

બ્રીટીશ્રોથી પરદેશી અદાલતના બાર વર્ષમાં કારી નામધારી ઇજીપ્ટે કરેલી માંગણી ઉપર વીચાર ચલાવવા તા. ૨ એપ્રીલે મોન્ટ્રીક્સમાં પરદેશના રાજ્યોની પ્રતીનીધ્સ બાજરી. ઇજીપ્તીએ બ્રીટીશની માગણી ઉપર સંમતી બાપી છે પણ રાજકીય કારણોને લીધે ફ્રાન્સ્વરમાં હાજર રહેશે નહીં.

અકબારની ફરીયાદ

રશીયાના કોમ્યુનીસ્ટ બાપાઓ સામે મી. ગોબ્સ, ટ્રોસ્કીએ અકબારની ફરીયાદ માંડી છે. મોસ્કો નપાસ વખત બી ફ્રાંસની ઉપર યુક્તાં નોકમતામાંથી મુકત થવા માટે તેણે આ ફરીયાદ કરી છે.

વીચીત્ર વિદ્યાર્થી

ઉગ્રાંડાના પ્રસેકસ કબજાના નોરપીસ બાતે એક દસ વર્ષની ઉમરના એક વીદ્યાર્થી માટે વીચીત્ર સમાચાર બાહાર પડયા છે. આ છોકરો બોલી શકે છે, સારી રીતે સમા પોંચી બાજે છે. પણ નિશાળમાં હાજર થતા મુંગો થઇ જાય છે ત્યાં કાંબી વાંચી સકતો નથા વોરપીસ હાઉસીસે આ છોકરાને બારા કરવા બા. ૧૫૦ નું ઇનામ જાહેર કર્યુ છે.

ચીનમાં દરીયામાં પડયું

સેન ફ્રેન્સીસ્કોથી કરે બાજર આવ્યા હતા કે સાઈબ્રસથી ઉપડેલું એક વીમાન ચીનના દરીયામાં એકાએક પડયું હતું. આ વીમાન માં ત્રણ વીમાનીઓ તથા આઠ મુસાફરો મળી આઠાર માણસો હતા જેઓનો પત્તો મળ્યો નથી.

બાંધકામ માટે ટેંડરો

વાસ્તર તરફ નીચે મકાની ઉતરમા પાણીનું ઉંચે ઓકું બાંધકામ કરવા સાથ પીંટ બાંધવા

માં આવ્યું હતું. આ બાંધકામ માટે જોહાના સેબર્ગના દરવાજાનો કંટ્રાક્ટ પોટનની એક પેઢીને રૂા. ૨૩૦૦૦ ના આપવામાં આવેલ છે.

બર્લીનમાં ધુંધળી

બર્લીનમાં તા. ૧૩ માઝે રાત્ર આને તા. ૧૪ મીઝે સવ્ય સુધી ૭૮ ગાયરાધીઓને દાટી આપી હતી તેઓમાં જેહવાનીસ કેરોન્ટ નામનો બર્મની માં કોમ્યુનીસ્ટ ચળવળ ચલાવનારો અગ્રેસર માણસ હતો.

કેલાકના કેદીઓ માટેજ

કેલાઈસ ખાતે કેદીઓ નાસવાના પ્રયત્નો પછી મારામારી આને અસેમ્બાલ્ડીંગ વચ્ચે ૧૮૦૦ માણસ ઉદીને એક બારે કેદમાં કર્યો હતો. વધુ કરતાં ૨૪ કલાક પર્યંત પ્રયોગ્યુ હતું આ દમાણ તેમો ૬ બાગમાં એક કલાક ના ૧૬૫ માણસ કેદખાનાં બહાર કર્યા કરતા.

ખબરપત્રો

ચાણીક એસોસીએશન—કરબન

સાઉથ ઉપર ફુનીમાની મુલાકાતીઓ તરફ જેવા આને ઝાલ કરબન આની પદીઓસ્ટ ગણ ઠીંડી સાપકલીસ્ટોના માનમા ઉપરોક્ત સેવ્યા તરફથી શ્રી. પી. જી. દેસાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ, એક જાહેર સભા ગયા રવીવારે સાંજના ચોગ. કે સાંપી યાયબ્રેરી આને મારસી ફ્રેન્ચગઝ હોલમાં એકાવવામાં આવી હતી. પ્રમુખશ્રીએ સ્વાગત-લીસ્ટોનો પરીચય કરાવતાં તેઓના સારાસ વિષે ટુંકમાં સમજ પાડી હતી. આને કુલના ફુલદેર તોરા અર્પણ કર્યો હતા. બીજા બિઝનારોઓનાં ગેરહાજર જોય, એ ઠાકર, શુકા જીવા ગાંધી પી. એમ. નૈથી વીગેરે હતા. બાદ સ્વાગતીસ્ટોએ પોતાની મુલાકાતો આને અનુભવો વિષે ટુંકમાં પ્રવચન કર્યું હતું છેવટમાં સ્વાગતીસ્ટોનો, પ્રમુખશ્રીના આને કાબર સહેરા વકીલ્યોનો તેમજ સાપેરી કમીટી આને તેના સેક્રેટરી મી. ચાપુરજીનો ઉપરોક્ત સેવ્યા તરફથી આભાર માનવા પડેલા મી એસ. જે. મહેતા એ જણાવ્યું હતું કે સ્વાગતીસ્ટોના સ્વાગતને ઠીંડીઓએ બહોળી દર્યાથી નીકાવ્યું હોવાથી કારણે તેના પુરવ્યે બધારે પ્રમાણું સ્વાગત પુરૂ કરી હીંદુસ્તાન પહોંચ્યા બાદ હીંદીઓએ સ્વાગત ઉપર દુનીયાની મુલાકાતો કર્યો તેવેલો તોડવાનું માન હીંદુસ્તાનને આપે તેની પ્રશંસા આપે કરતાં આને ઉમેર્યું કે જોરથી હીંદુસ્તાન આને તેની પ્રજા સાથ રાખે ત નાર પ્રતીહાસકારો તેની નોંધ લેવી એવી આશા દર્શાવી હતી. સર્વેનો આભાર માન્યા બાદ સભા બરખાસ્ત થઇ હતી

"ઇન્ડીયન ઓપીનીયન" ના દીવાળીના અકમાં મહાત્મા ગાંધીજીના સ્વદેશાગમન માન આપી ઉપરોક્ત સ્વદેશાગમ વાંચીદ બનરસ મીટીંગમાં આપ પાકિસ્તાન ઇ સીસીસ જેવા કર્યો હતા તે કરી બધે બાદ કરતા બાકીના બધા મતીઓએ મહાત્માના ગાંધીજી ઉપર કરેલા ઉપકારો આપવાના આવ્યા છે.

સ્વદેશના ગમન

પરેલ વેજીટેરીયન ટી કલબના ગાર્ડન માં ગયા બાદ ગોકારજી પરેલ બધા સોમવારે ઉપરોક્ત સ્વદેશ "કેનીયા" ના સ્વદેશ મણ ને પોતાના બધા સ્નેહીઓના આભારવશનો તેઓ સ્વીકાર કરી શકયા નથી તે બદલ દીલગીર થાય છે અને તેઓની બધા બધે કેન્યાનારોઓનો તમજ દેશના બધારકર માણસો કેવા બાદલ માર માનપત્ર આપવા માટે મેળાવા નક્કી થયું હતું. આ બાબતના માટે જોહાના સેબર્ગના દરવાજાનો કંટ્રાક્ટ પોટનની એક પેઢીને રૂા. ૨૩૦૦૦ ના આપવામાં આવેલ છે.

બર્લીનમાં ધુંધળી

બર્લીનમાં તા. ૧૩ માઝે રાત્ર આને તા. ૧૪ મીઝે સવ્ય સુધી ૭૮ બાયરાધીઓને દાટી આપી હતી તેઓમાં જેહવાનીસ કેરોન્ટ નામનો બર્મની માં કોમ્યુનીસ્ટ ચળવળ ચલાવનારો અગ્રેસર માણસ હતો. આ બાબતના માટે જોહાના સેબર્ગના દરવાજાનો કંટ્રાક્ટ પોટનની એક પેઢીને રૂા. ૨૩૦૦૦ ના આપવામાં આવેલ છે.

કેલાકના કેદીઓ માટેજ

કેલાઈસ ખાતે કેદીઓ નાસવાના પ્રયત્નો પછી મારામારી આને અસેમ્બાલ્ડીંગ વચ્ચે ૧૮૦૦ માણસ ઉદીને એક બારે કેદમાં કર્યો હતો. વધુ કરતાં ૨૪ કલાક પર્યંત પ્રયોગ્યુ હતું આ દમાણ તેમો ૬ બાગમાં એક કલાક ના ૧૬૫ માણસ કેદખાનાં બહાર કર્યા કરતા.

કરબનમા સીવાલ્ડ રેપાર્ટસ ફલબની સ્થાપના

કરબનમાં કાઠીયાવાડી ભાગના રમતગમતની એકેય સ્પોર્ટસ ક્લબની હતી નહિ જેથી કરીને કરબનના કેટલાક નવયુવાનોને એકે સ્પોર્ટસ ક્લબ સ્થાપવાનો વીચાર થઇ આવતા તા. ૧૧-૨-૩૭ ના ધંધાપાર્ટમાં રેજર સાહેબના કેટલાક પુરાકેર મોસવા મુનીસ્યાલ ચેરમેનના મકાને ભેગા થયા હતા, આ કેલગમા બધારી જાય એજ વખતે સવોનુમત સીવાલ્ડ સ્પોર્ટસ ક્લબ નામની એક ક્લબની સ્થાપના તેઓએ કરી છે. તેની દાખલ થી રૂા. ૧૦-૦ અને માસીક ફી રૂા ૨-૦ નક્કી થયા, કેટલાક મુકરોએ ક્લબના બેબારે તરીકે પોતાના નામ ખોલ વખત નોંધાવ્યા હતા. આને નીચે મુજબ ક્લબના અબસદ્ધરે ચુંટી મતે ચુંટાયા હતા

પ્રમુખ શ્રી આર પારેખ, ઉપ-પ્રમુખ નારાયણ ચાપુ ઠાકર આને શ્રી ડી. ગાંધી, સેક્રેટરી એસ. જે મહેતા, ફુલર પ્રભુદાસ વસનજી, એડીટર એન શ્રી ગાંધી તથા ટી. જે. ઠક્કર, કાનજી મેઘજી બોમસે, બી. ડી. ગાંધી, ટી આર પારેખ, પી. જે ઠક્કર, વલ્લભદાસ વસનજી, આને એસ. જે. ગાંધી વગેરે.

ક્લબના મોજ પણ ઠીંડીત બોમ્બે ઘણા માટ સોબીત આવે તેવી પુરી દરખાસ્તો આવી છે, પરંતુ હજુ ઘણા બીજનાની તેમ આવશ્ય ઉપર ક્લબી ઉભારવા કરી તે કરાય કરે તે ઉપર ક્લબના કાબક કરવાનો પ્રશ્ન કરવાનો બધાર રહેશે.

કરબનના યુવા વેરેજ પારીયાવાડી બાઇબોમા અને બધાર કરી યુરોપના રમતગમતનો શોખ પધારવાનો, એક નીચના નીકરના સ્વબંધમા કાબકાનો બાબે ૧૫ કરી એક પીત્ત પ્રત્યે રતલબાવામા બધારે [illegible]

ચાણીક એસોસીએશન—કરબન

સાઉથ ઉપર ફુનીમાની મુલાકાતીઓ તરફ જેવા આને ઝાલ કરબન આની પદીઓસ્ટ ગણ ઠીંડી સાપકલીસ્ટોના માનમા ઉપરોક્ત સેવ્યા તરફથી શ્રી. પી. જી. દેસાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ, એક જાહેર સભા ગયા રવીવારે સાંજના ચોગ. કે સાંપી યાયબ્રેરી આને મારસી ફ્રેન્ચગઝ હોલમાં એકાવવામાં આવી હતી. પ્રમુખશ્રીએ સ્વાગત-લીસ્ટોનો પરીચય કરાવતાં તેઓના સારાસ વિષે ટુંકમાં સમજ પાડી હતી. આને કુલના ફુલદેર તોરા અર્પણ કર્યો હતા. બીજા બિઝનારોઓનાં ગેરહાજર જોય, એ ઠાકર, શુકા જીવા ગાંધી પી. એમ. નૈથી વીગેરે હતા. બાદ સ્વાગતીસ્ટોએ પોતાની મુલાકાતો આને અનુભવો વિષે ટુંકમાં પ્રવચન કર્યું હતું છેવટમાં સ્વાગતીસ્ટોનો, પ્રમુખશ્રીના આને કાબર સહેરા વકીલ્યોનો તમજ સાપેરી કમીટી આને તેના સેક્રેટરી મી. ચાપુરજીનો ઉપરોક્ત સેવ્યા તરફથી આભાર માનવા પડેલા મી એસ. જે. મહેતા એ જણાવ્યું હતું કે સ્વાગતીસ્ટોના સ્વાગતને ઠીંડીઓએ બહોળી દર્યાથી નીકાવ્યું હોવાથી કારણે તેના પુરવ્યે બધારે પ્રમાણું સ્વાગત પુરૂ કરી હીંદુસ્તાન પહોંચ્યા બાદ હીંદીઓએ સ્વાગત ઉપર દુનીયાની મુલાકાતો કર્યો તેવેલો તોડવાનું માન હીંદુસ્તાનને આપે તેની પ્રશંસા આપે કરતાં આને ઉમેર્યું કે જોરથી હીંદુસ્તાન આને તેની પ્રજા સાથ રાખે ત નાર પ્રતીહાસકારો તેની નોંધ લેવી એવી આશા દર્શાવી હતી. સર્વેનો આભાર માન્યા બાદ સભા બરખાસ્ત થઇ હતી

"ઇન્ડીયન ઓપીનીયન" ના દીવાળીના અકમાં મહાત્મા ગાંધીજીના સ્વદેશાગમન માન આપી ઉપરોક્ત સ્વદેશાગમ વાંચીદ બનરસ મીટીંગમાં આપ પાકિસ્તાન ઇ સીસીસ જેવા કર્યો હતા તે કરી બધે બાદ કરતા બાકીના બધા મતીઓએ મહાત્માના ગાંધીજી ઉપર કરેલા ઉપકારો આપવાના આવ્યા છે.

સ્વદેશના ગમન

પરેલ વેજીટેરીયન ટી કલબના ગાર્ડન માં ગયા બાદ ગોકારજી પરેલ બધા સોમવારે ઉપરોક્ત સ્વદેશ "કેનીયા" ના સ્વદેશ મણ ને પોતાના બધા સ્નેહીઓના આભારવશનો તેઓ સ્વીકાર કરી શકયા નથી તે બદલ દીલગીર થાય છે અને તેઓની બધા બધે કેન્યાનારોઓનો તમજ દેશના બધારકર માણસો કેવા બાદલ માર માનપત્ર આપવા માટે મેળાવા નક્કી થયું હતું. આ બાબતના માટે જોહાના સેબર્ગના દરવાજાનો કંટ્રાક્ટ પોટનની એક પેઢીને રૂા. ૨૩૦૦૦ ના આપવામાં આવેલ છે.

બર્લીનમાં ધુંધળી

બર્લીનમાં તા. ૧૩ માઝે રાત્ર આને તા. ૧૪ મીઝે સવ્ય સુધી ૭૮ બાયરાધીઓને દાટી આપી હતી તેઓમાં જેહવાનીસ કેરોન્ટ નામનો બર્મની માં કોમ્યુનીસ્ટ ચળવળ ચલાવનારો અગ્રેસર માણસ હતો. આ બાબતના માટે જોહાના સેબર્ગના દરવાજાનો કંટ્રાક્ટ પોટનની એક પેઢીને રૂા. ૨૩૦૦૦ ના આપવામાં આવેલ છે.

કેલાકના કેદીઓ માટેજ

કેલાઈસ ખાતે કેદીઓ નાસવાના પ્રયત્નો પછી મારામારી આને અસેમ્બાલ્ડીંગ વચ્ચે ૧૮૦૦ માણસ ઉદીને એક બારે કેદમાં કર્યો હતો. વધુ કરતાં ૨૪ કલાક પર્યંત પ્રયોગ્યુ હતું આ દમાણ તેમો ૬ બાગમાં એક કલાક ના ૧૬૫ માણસ કેદખાનાં બહાર કર્યા કરતા.

આપણા જોગ

ફ્રીહોલ્ડ રેયત નીચારફ બનવા

સ્પષ્ટ રીતે સિદ્ધાંત ફ્રીહોલ્ડ જેવા જ્યારે ઓ ફ્રીહોલ્ડની વસ્તુ, પ્રમોશનના બાકિનનો આકાર તાદ આપવા બોધ કોણ બનવ છે. હજી એટલાયોક ફ્રીહોલ્ડ બહારની નથી ફ્રેસિબાની બાબધાની મોટરોમાં ઉપયોગના હેતુઓ માટે જ્યારે કેપરોન બોર્ડ કરવાનો રોગો કુદરે ખેતીની ફ્રીહોલ્ડ જોવા બાય છે, બોજું બાપનું બાબુસું, ત્યારે બરોબર આજ્ઞાર્ય પણ પીના નથી રહે. ફ્રીહોલ્ડરો ગ્રાન્ટ ઉજ્જવ બાયના માનાસિક અસ્થિરતાને દૂર કરવાના અખબારમાં વૈજ્ઞાનીકોએ રાજ્ય ગોગવ્યા છે. ડર્બીને ફ્રીહોલ્ડરો સારસાર આપવામાં આવે છે. મોટરો નજીક પોલોલરકના આપ્રિકેટિક ફાર્મિયકમાં વૈજ્ઞાનીક ફાર્મિંગ અતિ મહત્વનું એક પાસ સિનેમા થિયેટર ઉભું કરવામાં આવે છે. અત્યાર સુધી કરવામા આવેલા અખબારોમાંથી એવું અનુભવી થયાવુ છે કે ફિલ્મના સંગીતમય વાત વેગની બાબરથી વાકબ દર્શને એ દર્શનો વાકબ બને છે અને કલાકો દોકસો સુધી ત્યાં બાપની નથી. ઉન્નાદાયકના સામાન્ય પ્રકારની બાબજનક વસ્તુ ખરીદની ફિલ્મ જોવાથી દૂર થાય છે ઉપરના સીનેનાગૃહોના ઉપયોગ આદર્શીજ અકરવાનો નથી; એ દ્વારા ફ્રીહોલ્ડરોને કલાના ખીજાં પણ દીક્ષણો કરવાનાં આવશે, જ દ્વારા દર્શન બાપર ન પ્ર નારી રીત નાના શારીરીક કિયાની અને ઉકેલના સ્વાસ્થ્યોના ઉતારી રાખવાનાં આવશે દર્શને ફ્રીહોલ્ડ બાનાની જેવા દર્શના કેવીક સુધારો કરી રીતે ખેતો બાબે ૫. તે પણ જાણી શકાશે. એ ફિલ્મરાન બા ફ્રીહોલ્ડ ડાકટરો, બાલનશાસ્ત્રીઓ તે ફાર્મિયકલના તરોને પ્રાપ્તાયિક અખબારાદ આપવામા પણ ઉપયોગી થશે.

સમુદ્રમાં તરતાં એરોડ્રોમ

અમેરીકામાંથી એટલાન્ટિકને પટારી પુરોપને કાંઠે સહીસલામત બાપવામા દીમાનોને કલીયે ત્યાર મુશ્કલી પડ છે. બા મુશ્કલીને દાબવાને માટે મહાસાગરમાજ બનેલ એક મોટો દાપુ ના બાની શકે હોય, તેવાં તરતા એરોડ્રોમ્સ યુનાઇટેડ સ્ટેટસ બાને બારલેંડ વચ્ચે તૈયાર કરવાનો એક એરોડ્રોમ તૈયાર થયા છે. બાપુ પ્રત્યક્ષ એરોડ્રોમ નિર્માણ કરવામાં ૩૦ બાખ પાઉન્ડના અખત્તો કરવામાં આવ્યો છે. ૧૧. એગ, ૬. ફ્રેસ્ટર નકશનો એ એરોડ્રોમ્સ અને સુજનોરે ધારેલા એરોડ્રોમના આકાર ચોરસ દી ફ્રેલો રાખ્યા છે. નાની અંદર બ પ્રકારના સંગ્રહસ્થાના સુવિધાના બાબ્યા છે. જમાનું એક જગાન ઉપર ઉડનારાં દીમાનોને રાખી શકશે, બાજર બીજા પ્રકારનું સંગ્રહસ્થાન સમુદ્ર ઉપર ઉડતા દીમાન બા ઉડની તૈયારીમાં રાખી શકશે. બા પ્રબંધક બાગ ૨૦૦૦ ફીટનો સુધારવર કરવામાં આવ્યો છે. સંગ્રહસ્થાન ઉપરના કુરજ ઉપર એક રેડીયો ટાવર અને દીવાદાંડી રાખવામા આવશે, અને બાબુબાજ ઢાંટલના મકાનનો બ્યવસ્થા થશે. એ ઉપરાંત કુરજ પર એક ફેરબ નેવજ દીમાનોને આકાશમાં બાજર ઉડવામાં બદદ કરવું પડ્ય પુરવામા આવશે. સમુદ્રની સપાટીથી ૧૫૦ ફીટ દૂર મોટાં મોટાં રાખવામા આવશે અને તના ઉપર ૧ થી ૧૦ ફીટના ખાલના પોલાદના પોલા થાલસા ઉભા કરવામા આવશે, જે સમુદ્રની સપાટીથી ૧૦૦ ફીટ ઉપર ઓરોડ્રોમ્સ પરંતુના બાબા દીવાલને ટેકવી રહેશે.

ફ્રેન્ચી ગરેબાણીઓ

બલ્ગારીયા ઉદ્યોગ ગરીબોમાં બાલુપ પડે એ બા પ્રવૃત્તિઓની પાસપોર્ટો ઉપર બાલેજી ચાબડી ઉઠની રમત બાલુબંધ કીધર પાની પાંખનું કામ કરે છે. બા બાપ ઉપલબ્ધ ઓરોપ્લેનની બાબોના ફેપાનની ઉ બને બજારે તે કલામા બાહર ગતિ કરે છે, તે દરબાર ગરીબોને દરકમાં ફેરવે છે.

ન્યુઝીલેન્ડમાં કુરરદારો નાનાની એક સાં તી બાન ... બા નબજાર ગરીબોને બપયુ જ માબીજ પુર્વકાળના બબ્ય બાબવાળા મનાના સ્વપ્નોના બા ઓકલાદ બાબવા પ્રયોગો બ્યવસ્થા ૫ બાનો ગરપ્રકાર-દીપ દરેક બાનની ગરીબોગોના મુળ પુર્વજ નહીં બાનો બાન છે.

આભાર અને અવલોકન

ઝાંઝીબારના 'સમાચાર'ને અંક

ઝાંનીબારના બા દૈનિકપત્ર તરફ તાજેતર બાબીb ના રજત મહોત્સવ પ્રસંગે ઝાંઝીબારના "સમાચાર" પત્ર પહાર પડેલો સીલ્વર જ્યુબીલી અંક સભાલોચનાર્થે અમને મળ્યો છે. આ બાકર્ષક પહાર કરવામાં બીલેકે મબ્ય સ્થાન કે તત્રીબંડળે બાપેલ. આપુ સેવામાં બાકી રાખ્યુ બાપતું નથી. બ્યાદીપેપર ઉપર બાકર્ષીકારીક અને બાકર્ષીગીક બીનાથી બાના બે અંક સબી છે. તબજ સામાચાર, આર્થીક, અને અબ્યાંતરાદીક બીનાના દિગ્દર્શનપૂર્વ તબો એ પણ અંકનું એક બાકર્ષબપુ છે. આવો સુંદર દળદાર બ્ય કાર્ય માટે તંત્રોને બાબીનંદન ઘટે છે.

દિવાળીના અંકો શા માટે કાઢવા?

ઉપરોક્ત બાંક બાપણ અમને બાનેક દીવાળીના અંકો બાબ્યા છે. બની ગયાબાલના બાનવા બદલીમાં તો બાના બારાબ. પણ કુલના કહેવત બે કે બાજર કાલનું બાબીબ બાપુ બીબારસ થતુ બાબ છે. બાના દીવાળી અંક બાંબે નવન કાઢીબારો તબજ નિર્ણબજ ચરતુબોના બાસબબ બાજર બાબવેપો બરેલા છે. કેટલાક સબાચના બાન પામેલા બાબીકો બાને બાકારીઓ પણ બાબાંબી બબ્યા નથી દિવાળીની બાદમાં ના બાકર્ષબુજ બાપ બાનુબોમ બાને કૈબૂબજ ઉંચાબપુ કોમ ના દિવાળીના અંકો ... કાકરા સેજ બહેનાર કે તેના બાગે બાની બે છીબે બમે બાશા રાબીબે છીબે કે દૂરિના બબાન સાહીત્યકારો બા દોશે બાબક કાબમા સબ બનતુ કરશેજ. કેટલાક બાંકો બાબુબાજ સુંદર અને ન'બીબે બબા બબબી સબ્યુબારેલા છે. બો બાંકો બામબ બાકર્ષવા માટે બાને ન'બાના બાબારી બીબે. અને બાશા રાબીબે છીબે કે દૂરિ બબી ન'બીબા કેટલા બાનો ફોટા બાબે ન'બીબા બાપવામા બાબે. બા પાછળ કરવામા બબ્યુબં બાબાજ રાબબે નીબેના દીવાળી અંકો અમને મબ્યા છે. 'શારદા' 'રવીવાર' 'પ્રભાત' 'બાબુ જીવન' 'બાંદીય' 'ગુજરાત' 'બાદીમિત્ર' 'બ્યાંબાબ' બીબેરે.

આભારે

૬ જેમ.ને બબેથી બાબલી રકમો બાબે આભાર દરીકારીએ છીએ બાઠેબાનીબાબેયના બી. ૬દી-લાલ તલકજી બીબ્યો રૂા. ૧૦, જેબદાનીસબબંનો બી ડબ્યા લાલા ઠક્કર બેબ નીબો કાલીંગો-નીવાના બી બાબુબાબાબ રૂા૧બ્યુ રૂા. ૧૦.

* * *

ક્રુગરડ્રીબાઇનો નવો હોસ્પીટલ બબાવવાની ફેબ્ર બેલા કન્ડીબ્યન વેરે બાવવા માટે બી. વીઠલદાસ બનજી પેસાબુમિબ પરદેશ બાબ્યોની સબાવવા કરી ૨ તે માટે બબ્યા બાબકો તરફથી મળેલા આશીર્વાદના પત્રોનો જવાબ તેબો બબ્યાને પબ્યથી નહી બાબી શકવા દીબી બા પત્ર દ્વારા બધા બાબકોનો તબો આભાર બને છે.

* * *

કરબનમાં રબ્યબવાના આવેલી સૌરાષ્ટ્ર રબોદેસ ક્લબને પોતાનો ગેબીબ સભાસદો દોનાસ બારે પાબરવા આબવા માટે કલમ બી. મોરારબજી ફરદનજીનો આભાર માને ૫.

રબજીબ્ય બંબ, બી. અદાલજીના બીબ્યા અને બાબકોનું નિબાબ ફંડ

અમે ચાલુ કરેલા ઉપલા ફંડમા અમને મળેલી નીચેની રકમનો અમ આભાર દરીકાર કરીએ છીએ. આને બીજા દોનાઓને બા બાનુબીબ કાબ્યમાં નાબ્યુ સેવા બાબવા નીબંત્રી કરીએ છીએ.—બ. ઇ. બંબા.

	પા. બી. પે.
બાગલા સરબાણો	૧૦ ૫ ૦
બ્રાંતીલાલ જે. ગાંધના	૩ ૩ ૦
સમબાલ મોરારજી પરસ	૧ ૧ ૬
પરશોતમ બલબમ	૧ ૧ ૦
બી. જે. મહેતા	૧ ૧ ૦
ડીરેક્ટરોના ચેકબુક્સ	૧ ૧ ૦
બી મોરાસ (રેંજર)	૦ ૧૦ ૬
	---- ----
	૬૨ પા. ૧૫ બી ૬

કોંગ્રેસ કનક મહોત્સવ

આલબમ

૬૮૮૫ બી ૬૬૬૫ ચુંટીના પ્રબંધકર્તા બબાસજાના પ્રમુખોના સુંદર બંગ્રહોની નમજ ચુકવાબીલ બોરડવલબના ફોટાનું આલબમ.

કબંમત રૂા ૨-૬

વાચનના શોખીનો માટે

ગુજરાતી સાહીત્ય સંગ્રહ

વાચનના શોખીનો માટે

કુન્નરમાતર	૧૦ ૦	ઉત્કર્ષ (કાવ્યો)	૬૦	કદલનાથ	૫ ૦
ચમત્કારીખુન	૪ ૦	કુવર્ણની કારા	૭ ૦	ગિરીબા	૫ ૦
અદભુત મોતીની	૫ ૦	જીવનનાદ	૩ ૦	દિવ્યચક્ષુ	૫ ૦
અપૂર્વ ત્યાગ	૨ ૦	જેલ ડાયરી	૪ ૦	સ્નેહપત્ર	૫ ૦
ઝાંસીની રાણી	૬ ૦	સાગરમળી	૨ ૮	ઝાંઝા (ટુંકી ટુંકી વાર્તા)	૫ ૦
ઘર ઝપ્યુ વનરાઇ	૬ ૦	ત્રિવેણીતાર	૧ ૬	મારેલો અમરી	૬ ૦
ઘર વસાદુ (લેખક વલ્લ જટાશંકર		ગાંધી બીજાર ડોહન	૧ ૯	અર્પણ	૪ ૦
ભીમાણ્ય)	૧૫ ૦	આત્મકથા	૭ ૬	કોકીલા	૫ ૦
ડાહા મારીમરીનુ ચોપડુ ભા ૧	૧ ૯	રાજપુતાની વાર્તાઓ	૩ ૬	નિહારીકા (કાવ્યો)	૪ ૦
,, ,, ,, ભા ૨	૧ ૬	દેવી ચૌધરાણી	૩ ૦	કોકીલ હૃદય અને સંસ્કૃતના (નાટક)	૫ ૦
આપણા શબ્દ આકર્ષે છે	૨ ૦	ગુજરાતી ભેપાર ભા ૨ જો	૬ ૦	**મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો**	
કુવિનકમાળા અને ચોપડવાચન	૩ ૬	કાળાપાણીની કથા	૧ ૧	ગોળમેજીમાં ગાંધીજી	૨ ૧
નીતીનાનને બાગે	૧ ૦	ધર્મવિચારણા (લેખક ગાંધીજી)	૦ ૦	મંગળ પ્રભાત	૦ ૬
ફાનમાં કટું	૧ ૦	ઉષાહરણ	૫ ૦	અનાસક્તિયોગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૦ ૬
૮૪ પાનું પંચાગ	૩ ૬	ગાંધીકુમ ભાષણ		ગાંધી બીજાર ડોહન	૧ ૬
ગીતા મંથન (પ્રો. ન મકવાણા)	૧ ૦	શ્રી. રવાણુલાલ પ્રભાતલાલ દેસાઇની ચાલુ		ગીતાંજલી	૨ ૬
મોન્ટેસોરીઝમ	૧ ૮	જમાના ઉપર લખાયેલી આદર્શ નવલકથાઓના			
આદર્શ ગરીબાવસ્થા	૨ ૧	પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.			
અંધારપર પ્રકાશ	૫ ૦	પત્ર સાહસ્ય	૫ ૦		
ઉપયોગી બાગો અને બાગોના બીયાર	૨ ૦	બંસરી	૫ ૦		

મળવાનું ઠેકાણું:
Manager,
Indian Opinion, Phoenix.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીના બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

'Phone Day 2-5164. RAJCOOMAR, 'Phone Night 6-1690.
UNDERTAKER.
Coffins & Shrouds of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at short notice. Attendance all hours.
રાજકુમારે,
અન્ડરટેકર
મેસ. દુ. મોટર અને ૩ ઘોડા વાળી કુંચ તેઓસિએ પુરાં પાડવામાં આવે છે વાત કિંમત ખુલ્લી.
Manager K. S. FRANCIS.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, ટેબલ અને કીચન ફર્નિચર બનાવવા જોઇએ અને અનાવનાર તેવાજ યુઝ ટર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
ઘસારેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં જાતી દેખરેખ નીચે તાજો અને સપ્રમાણી પરમા દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને મરચા ધાણાં વા જથ્થાબંધ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તેવો પરમા બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4494 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

Phone 33-4693 Tel. Add. "HVALABUBH" P.O.Box 6248.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
જોહાનીસબર્ગમાં સૌથી સસ્તામાં કેળાની દુકાન
[illegible] મોટી બનાવ [illegible] જાતનું ફ્રુટ કાયમ મળશે બનીને
[illegible] ઓર્ડર [illegible] આવે છે
ગ્રાહકોની અમારા [illegible] થી માલ મળી શકશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૬૯૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
[illegible] જોહાનીસબર્ગ

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591. DURBAN, Box 1428

મફત! [illegible] જરૂરી માહીતી પુરી પાડનાર-ગેરંટી વગર ૧૮૮૮ ની સાલથી ચલાવાતું [illegible] પંચાગ તમારા સરનામા પાસે પુરા સીરનામા લખી [illegible] આવે
મદન મંજરી ફાર્મસી, નવાનગર (કાઠીયાવાડ) જોડીયા

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ ત્રણી ફોટો બ્લોક ઓન બોર્ડમાં ગોપી પદેરણ વાળો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઈંચ કિંમત શી. ૧-૬.

નવજુવાન રાષ્ટ્રપતિ-પંડીત જવાહરલાલનો પદેરણ રોપી અને બંડી સાથેનો સુંદર ત્રીરંગી ફોટો દાખલાયક. ૨૦×૧૫ ઈંચ. કી. શી. ૧-૬.

બાલા ભેજપતેરાપ- મારા રોપી પદેરણ રંગીન ભરેલો ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ કિંમત શી. ૧-૬.

સ્વ. દેશબંધુ દાસ બાબુ, ફોટો પછેડી ઓઢેલ સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઈંચ કિંમત શી. ૧-૬

સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ- ત્રીરંગી નવો ફોટો ઉપાડા ભરાનો પછેડો ઓઢેલ. સાઇઝ ૨૦×૧૫ કિંમત શી. ૧-૬.

પુ. મહાત્માજીનું ધ્યેય-હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઈએ તેનું આબેહુબ દર્શન. પુ. બાપુજી આશ્રમ બાબત તથા તાજી ક્રાંતના, આસપાસ માણસો રેંટીયા કાંતતા, ઉભા તાજી કાંતતું, ઉભા પીજતું, ઉભા પોતાં, ઉભા કોપથી પાણી કાઢતું વિગેરે બહોળા બારીક ત્રીરંગી ફોટો સાઇઝ ૧૫×૧૦. કિં શી. ૨.

શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂ-જવાહરલાલજી ઉભારે બાંધે પદેરણ પહેરી બેઠાં છે. બહુ સુંદર ત્રીરંગી ફોટો. સાઇઝ ૧૫×૧૦ કિં. શી. ૧.

ફ્રીજન ફોટાઓ—ગાંધીજી જેમનો, વલ્લભભાઇ પટેલ, પીઠલભાઇ પ , જવાહરલાલ નહેરૂ, રાજાજીચંદ બોઝ, રવીંદ્રનાથ ટાગોર [illegible] મોતીલાલ મહાલીયજી, સરોજીનાયાલાજી, સેન ગુપ્તા, [illegible] માલવ્ય [illegible] ગોપાળ કૃષ્ણ ગોખલે, જવાહર બાલકીદ [illegible] પટેશ્વરદત્ત, બાબા લજપતરાય, શીવાજી મહારાજ, રાણા પ્રતાપસીંહ, શ્રી. કસ્તુર બા, મરોજની નાયડુ, કમલા [illegible] સ્વદેશપ્રેમીઓ અને સ્વરાજ્યવીરો નહેરા.

[illegible] બધા ફોટાઓ ત્રીરંગી બની છે. સાઇઝ ૧૩×૧૦ પ્રત્યેકની કિંમત શી. ૧.

મળવાના ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો પ્રભા આવી પહોંચ્યો છે

નીચેના ફેરો તેનો છે કે જે પોતાની કજ્જતને ખાતર પોતાનો જાન આપવા તૈયાર થયેલ.

સાને ઇસ્લામનો સેટ ભંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૬-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

ખાસ કવ્વાલ; આફ્રીકાના મન માનતા

HT 70 મેરે સાહબાકા ખયાલ ગોર્ગભડુર રસુલવાદ.
HT 73 કબ્રમાન સે મારા મારા હમકો બુલાલેગા.
HT 74 કુછ બી હોવે ચમતા પરવરદા નજર આપકી.
HT 75 આકા પીલાદે સરાબ બહારા.
HT 69 મેરે આકા કમલી વાલે.
HT 57 આગે આલમમેં હમ દુર નાજર આતે હૈં.
HT 58 યા નબી સલામમેં અર્જકુંમ.
HT 60 દીન મમકા મોહંમદ કે નુર સે.
HT 52 મોહંમદ તોરે બોલે બોલે ગુનકા જાત.
HT 55 મિક્સ રીકોર્ડ કમરે આશ્રમ કવ્વાલ, મુસ્લીમ, અફ્રેનોકી ગાને કમલા વરસ્સા.
નં 10707 મેરા આકા હૈ ખુશબો ગુલબ્બરા.

કાલુ કવ્વાલ

.. 6255 મોહંમદ પ્યારે કમલી વાલે દર્શ દિખાદો
.. 6257 મરી જબાલ સી ઇન્સાન બરબર દોલા હૈ.
.. 6255 તુમપે ખુદા કી હૈ પ્યાર નબીજી.
.. 6967 કમરે મુરલીમા બજાય ગયો રે બાલમવા.
.. 6079 દરદ મેરા કૈદ કીયા શોખ રે આકાદ.

આરેન્જર કરીરૂદ્દીન

.. 6255 બને જબી બદબુએ ખુદા પેગમ્બર હો તો ઐસા હો.
.. 6277 જબ સામને આબેા કે દરબારે નબી આપા.
.. 6255 જી રહેગ મેરે હાથ પર કીલાદ ન બનો કરના.
.. 6255 દીખલા કર મોર બહાર ઉનકા કુબ ગોરા હૈ બનો.
.. 6255 ઉંચે કલક બહેરે ખુદા બેચલ મદીનેકી નરસ
.. 6255 મેરા નબી આપ કે દર તક જો રસાઇ મેરી.
.. 6255 આદ કરના કી આતે હૈ મુજે કરબાદ નહીં.
.. 6456 રબબે સલ્લે અલા.
.. 6494/510 આજબ શાને કરીમા હૈ. કામામાલ કે દીનકા હાલ. બાકુ રેકોર્ડનો સેટ.
.. 6255 મેરા સાદે શહીદા સબ્ર પાને પાલા.
.. 6255 તુમારે હાલ મોરેલાજ મોહમ્મદીન.

૧૦ ઈ ૬ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઇ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

બહાર ગામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

મિસ દુલારી

નં. 10252 દેખના મેરી બડા ગુલઝાર યે આશા હૈ તો
.. 10 કિસને યે નજરી કુછે રોશન કી દીપાલા.
.. 10 મુમ્કીન નહીં કે તેરી મોહબ્બત કી ખૂ ન

મીસ ઇકબાલ પુતલી

.. 6615 ઢો ગયા ગાહીદ અહદ મહમદ કા જલવા દેખ કર
.. 6431 નહી કુછ વૈદ સે મતલબ મુજે રોકે મદીના હૈ.
.. 6595 મેરે સાથ હો તુ ઓ આકાદ.
.. 6303 નબી કે સુરત પર કુરબાન.

મિસ મુન્ની

.. 6512 ખુદા કે સામને કર દિલ સર ઝુકાને કી.
.. 6460 સજન બની સબીરી.

અલ્લી હુસેન

.. 6661 મન મોરા બબા ગયો રસ રસ સવારે.
.. 6658 પ્યારે અહમદ જૈસા મોરા જનમ.

મોહંમદ અલીલ કવ્વાલ, શાગીર્દ કાલુ કવ્વાલ

.. 6255 પાન મારા પાન મારા રે.
.. 6255 પાર કા મોરચ પડયા મેં કયા કરું.
.. 6255 સજન કી ખોલી ભરદે મદીને વાલે.
.. 6255 નબીનો મે ખુબસુરત નબીજી મદીને મેં.
.. 6255 કરમ કર દો યા પયગબા નજર આકાની.
.. 6255 દિલ દર મેં ઉલ્ફતે સરવર દીપ જલે.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

Columbia Records
MAGIC NOTES
TRADE-MARK

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીઆ કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૧૪૮૭ "મોહમ્મદ બાહમદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ ગ્રાહકોને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૬ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

1415 તો કહિકા કેરા આલમમે બજવા દીયા કવાલી વાજેને.
આ રેકોર્ડ સાંભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર અકરામુદ્દીન

2658 ધુન ધુન ધુન
2657 મેરા દીલ ને મોયું દો પીદાએ મોહમ્મદ
406 મોદીનેનો મોહબ્બત બદી ચીજ છે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

2234 અમા આલ્લાહી આલાહ હય
ઔર પઢાં અલાહી આલાહ હય.
2207 અમેકા મુકામ
2188 બરમાસે આમા (ભજનો)
2074 સામકા નામ હે
2167 ઝલ ઝલા (ભજનો)
2220 નામે અહમદ પે કર.
2123 નામે મહમદ બાલે બાલે.
2320 ૧૮ આમ જુનો કે મીટાદ તો ક્યાલી.

ચુડી કવ્વાલ

1730 અબતા ગોરી બીગડીની સરકાર બના દીજે.
1745 બજાદાર તો કબિયે કાલી કમલ્યા.

બોલબી નુરે મોહમ્મદ

1341 હજરત કા મેરજા હજરત બશીર કે બશ્કોરિ મુરદે કા જીન્દા કરના.
1391 મેરજા બીજરા ઔકાર.
1396 મેરજા બાંગુરી હજરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records.
WHOLESALE AND RETAIL.

બશીર કવ્વાલ

1598 બાબારી બીબારી સુરતવાલે
1099 મોહમ્મદ મેરે દાવક બરમા તુમી હો.
1077 બાવહર કુવા આલમમે રબ્બા જે કરમાને મોહમ્મદ સલ્લલાહ.
1740 મપલા મુજે રોજીયો મુબારક.

બીબાકિર હક કવ્વાલ

2068 દીલ જીત લીયા મેરા બયાને મારફતને.
2067 ઇલાહી રસુલ પુકા કબા કર.
2135 બસક બાલીએ ને આગળો રબનો બુ.
2155 સારે બદાંયે બન બાગોમાં.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

2131 દીલ જો મેરા ને બયા
2156 બીબાગો સુરક્ષા

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padulla-Paccabishekam, Utera-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પેાષ્ટીક પાકેા અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મેાકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરેા ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મેાકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકેાને સંતેાષ આપવેા તે અમારેા ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop R. M. PATEL)

202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed ... Watches ...
special attention ... Parcels ...

TRIAL ORDER SOLICITED.

જરદાળુ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મેાકલનાર
અને આપકેાની ઓરડર બાબત ખબરદાર ... ની મારા બાબા
ટી.સી.પી. શી મદાનીએ છીએ.

79 PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હેાલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મેાકલનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મેાકલવામાં આવશે.
ટેલીફેાન ૨-૬૨૩૫ બેાકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારેા સુટ ક્યાં શીવડાવશેા?

નરેાતમ હરગેાવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનેા ફિકાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ટ્રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 2967. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	દીન	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭ ફેબ્રુવારી	૧૯૮૩ માઘ	૧૩૫૫ જમાદીઅ	... ફેરવરદીન ફસલી	ક. મી.	ક. મી.
સુર	૨૮	સુદી ૯	૫	૧૭	૫-૪૪	૬-૬૫
ચંદ્ર	૧૦	,, ૧૦	૮	૧૮	૫-૪૫	૬-૬૬
મંગળ	૨૧	,, ૧૧	૯	૧૯	૫-૪૫	૬-૬૬
બુધ	૨૨	,, ૧૨	૧૦	૨૦	૫-૪૬	૬-૬૨
ગુરૂ	૨૩	,, ૧૩	૧૧	૨૧	૫-૪૭	૬-૬૧
શુક્ર	૨૪	,, ૧૪	૧૨	૨૨	૫-૪૮	૬-૬૦
શુક્ર	૨૫	,, ૧૫	૧૩	૨૩	૫-૪૯	૬-૫૯

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

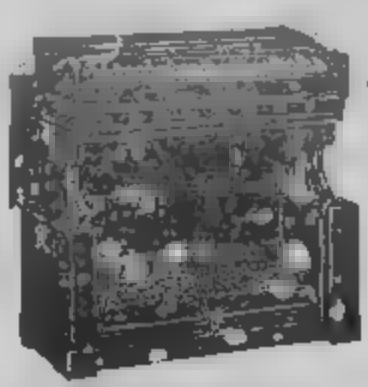
શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીયોગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી ખરીદવા આવે મળી શકશે.

Leg Press Harmonium
Double Reed From £9-15-0.

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટકીન, મોડલવાળા ગ્રેમોફોન રેકોર્ડોના સ્ટોકમાં તા નીયમીત આવે છે.

ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાય કરીએ છીએ.

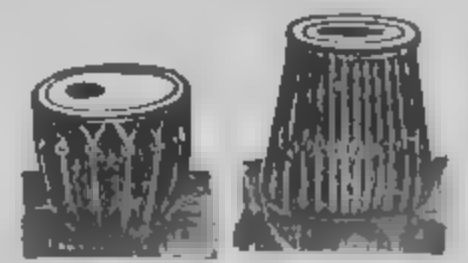
બહાર ગામના ગ્રાહકોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

ગ્રેમ વગર ઓર્ડર આવી ખાતરી કરી લખશો.

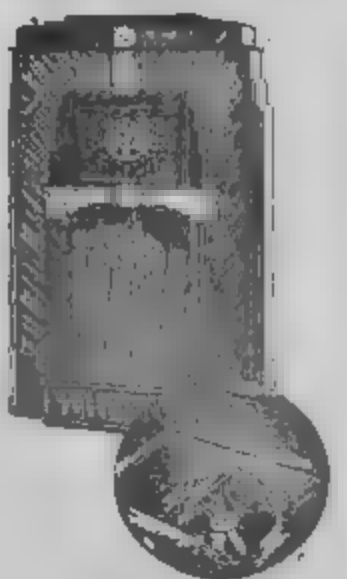

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6,
Double Reed From £3-3-0.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

Tablas From 22/6.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Distributors of –
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

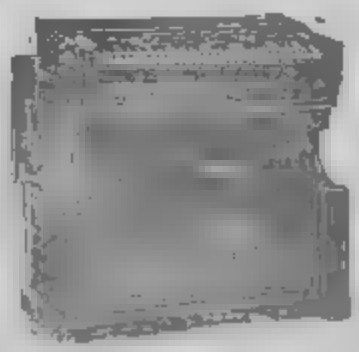
141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—
ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે
તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રમણા છેલ્લા બજારો નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી મેક્સફોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. હાર્મોક ડ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ-ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્લેન હારમોનીયમ પા. ૬-૧૫-૦
ટ્રાન્સપોઝીંગ
કપલર સાથે પા. ૭-૫-૦

ખાસ દીવાળીના માનમાં ભારે ઘરાકો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો માલ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

		રકમ	૧
મહાભારત, નંગ ૬	કીંમત	૨૧	૦
પૃથ્વીરાજ			
શીલાજ	,, ૮	,, ૨૭	૬
ઉષા સ્વપ્ન	,, ૬	,, ૨૧	૦
નળ દમયંતી	,, ૫	,, ૧૭	૬
દાનવીર કર્ણ	,, ૫	,, ૧૭	૬
રા માંઢલીક	,, ૫	,, ૧૭	૬
મહારાજા પ્રતાપ	,, ૫	,, ૧૭	૬
ઘરમાં પુરો	,, ૨	,, ૮	૦
ગુજરાતી	,, ૩	,, ૧૦	૬
જુલકણ્ઠો			
ભરથરી	,, ૩	,, ૧૦	૬
રાજુકરેવી	,, ૩	,, ૧૦	૬
શકુન્તલા	,, ૪	,, ૧૨	૦
બુદ્ધ દેવ	,, ૪	,, ૧૨	૦

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.
લખો અથવા આવે મળો.

મોડેલ પા ૩-૬ ૦ થી પા. ૮-૮-૦

જોડી ઝકની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ થી

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના મશહુર ગવૈયાના. જેવા કે

માસ્તર લલુભાઇ. આણંદજી (કાઠીયાવાડ કપુતર), કેશવલાલ (કપાતર), ચીમનલાલ. માસ્ટર ધુલીઆ. ત્રોકમ, માસ્ટર શાયમલ, કેમાશશી, માસ્ટર વસંત, માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકજેરીઅસ કુલુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન બતની રહેલ ચેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપરથી બની મેકરેા સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

ચાજ'ના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ગુલસુલ તરંગ, તાર અને રીડ વાદ્ય બેન્ડના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો

રીપ પણ બાજાંનું રીપેરીંગ કામ બતી ફીનીશીંગ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ

—આઉય આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMY'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Records just arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been greatly reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Pay no before you see anywhere.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 9—Vol XXXV Friday, February 26th, 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence

Independence Through Self-restraint

"EVERYWHERE one sees unrest, whether in the religious field or any other. The spirit of independence is abroad. Youth has always been found to be most impressionable and, therefore, it has naturally fallen a prey to this spirit; and in its haste to realise independence, it has missed the central fact that independence can only come out of interdependence and that it is a fruit of long training in self-restraint. It has forgotten that independence is never synonymous with indulgence. The blame for the wildness of youth lies, therefore, at the door of the spirit of the times. It would be wrong to impute it to the assertion of sterling independence based upon a conscious practice of self-restraint and an ever-increasing effort implicitly to obey the will of God speaking within and then known as the inner voice."

—MAHATMA GANDHI.

સ્વતંત્રતા કે સ્વચ્છંદતા

"ધ્યમની વાતમાં જુઓ કે બીજી કોઈ પણ વાતમાં ખળભળાટ નજરે પડે છે. સૌને એકદમ સ્વતંત્ર થઈ જવું છે. નથી વકતુ કે નથી પ્રવૃત્તિ જુવાનોને સૌથી વધારે આકર્ષે છે; તેથી સ્વાભાવીક રીતે જુવાનો આ વાવાઝોડાના ભોગ થઈ પડયા છે. સ્વતંત્રતા મેળવવાની ઉતાવળમાં તેઓ આ મુખ્ય વાત ભુલી ગયા છે કે સ્વતંત્રતા કે સ્વાશ્રય એ પરસ્પરાશ્રયમાંથીજ નીપજે છે, અને દીર્ઘકાળ સુધી સંયમની સાધના કર્યા પછીજ પ્રાપ્ત થાય છે. તેઓ ભુલી ગયા છે કે સ્વતંત્રતાનો અર્થ સ્વચ્છાચાર નથીજ. તેથી જુવાનોની ઉચ્છંખલતામાં દોષ આ જમાનાના પવનનો છે. જ્ઞાનપુર્વક સંયમનું આચરણ કરીને અને અંતરયામીના અવાજને સંપુર્ણપણે અનુસરવાનો વધારે પ્રયત્ન કર્યા પછીજ નીર્ભેળ સ્વતંત્રતા મળે છે.

—મહાત્મા ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને મળતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હિંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હિંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade.
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ખરીદારોને વિનંતિ છે કે પોલીસીઓ કોમ્પીટેન્સ કોમ્પેન્સેશનના પગારના ઇન્શ્યોરેશન ફોર્મ તાકીદ આપીને દરખાસ્તની કોપ ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Can.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલા આખા તથા બારીક દેખરેખ નીચે પીસાવેલા. દેશી દવાઓના વસાણા. હંમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે. ઇન્ડિયા, જાપાન અને યુરોપનું સુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ. કોટ, પાટલુન, બંડીસો. અંડરશર્ટ વગેરે. તેમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશ કીફાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત અંગાવી ખાત્રા કરશો.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 105.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઈરીઆ"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(બ્રજર ચોરાણી)
પાઉંડ ૨૭—૦—૦.

રૂા.
(નવા ચોરાણી)
પાઉંડ ૯—૭—૬.

પીશીના ભાવો

મૂસલમાની પીશી
પા. ૨—૧૮—૬.
અને
(ફોરેપાસ) પા. ૬—૧૮—૬.

લાદુ પીશી
પા. ૨—૬—૦
અને
ફોરેપાસ) પા. ૫—૬—૦.

માલ તા. ૧ લીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ.—દલાઈઓએ પોતાના દાસોના કપર પોતાનું અને રહીયતનું નામ લખવું, પોતાના કરારનામું સાથે અને બધાં ગાંઠે બાંધેલ રેલ્વે ટીકીટોનું દાસોના સીમા પોતાના કપર પહોંચતાં કરવા જણાવવું.

દરેક વ્યક્તિ પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફિસમાંથી લેવી. બહારગામવાળા ગ્રાહકોએ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલવા થશે.

રહીયતને લગતી દરેક કામકાજ અમારી બધી ઓફિસોમાં થઈ શકશે છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0132

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
તંદુરસ્તી—તાકતની ભરપૂર
મહત્વની રોગોની
અકસીર મુલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ગ્રાહકો ...
...
દરેક ... ડોક્ટરો ભલામણ

સાથી શક્તિનો સંગ્રહ કરનાર
ઝંડુનો સુપ્રસિદ્ધ

મકરધ્વજ ગુટી

શક્તિના સર્વોત્તમ ઇલા
આગ્રહથી આજમાવવા ભલામણ

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૫૮ બ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું અમન બ્રધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યત્વ આલેજ મંગાવો.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
હોલસેલ ફ્રૂટ મરચંટ,

અગે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ વાજબીમતના ગમે પણ ભાગમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254 31, Short St. Durban.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.

દરેક જાતનું ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ સારૂં પેકીંગ કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—

P. O. Box 842. 129 Victoria St Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES: KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET.

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

બ્રાંચો:	કેવલરામ્સ,	::	::	::	ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
	જપાનીઝ વેરહાઉસ,	::	::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે આસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

ક. એસ. પાટણવાલા, મુંબઈ ૩.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુરવેદિક દવાઓની સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ બાસ મળે છે:

ટોનીક અકસીર અદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અભ્રખ, ગાલાદ વિગેરે કીંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને સ્વર્ગ મહાસ્વર્ગ, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમજોરાતી દુર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ૬ભી ૧ની પા. ૧–૧૦–૬.

વરમનની "બી" અકસીર રેમેડી—આ ગોળી હરસ, મસા, કે બવાસીરના બગડાએલાને ઉગારે છે.

કીંમત પા. ૧–૧–૬.

તીલાગેન અકસીરે આઝમ—એનાથી પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ આપે કરી શકાય નહીં.

કીંમત રૂપી. ૧૨–૬.

બીજા દરદો: ઓડી ચેહરા, પગમેર, જુનો કમ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછાવો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist

382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BURIN, and MADIX Watches.

Large stock of Wales and European jewellories always on hand

Importers of MORINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leinpco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

—and—

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ બજારમાં આવ્યા છે અને તેના સેમ્પલ પણ રાખીએ છીએ.

કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 765. 19, Cross St. Durban.

કીર્ટીંગસ

પાવડર

ધોડી, ઉપાડ, બાકડ, વછેરા, બાબી, બધાંજ જાનવરોને

નાબુદ કરે છે.

બીજીસ બનાવટ. ફક્ત ટીનોમાં વેચાય છે.

'Phone 29350. Tel. Add. "Narijee."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN.

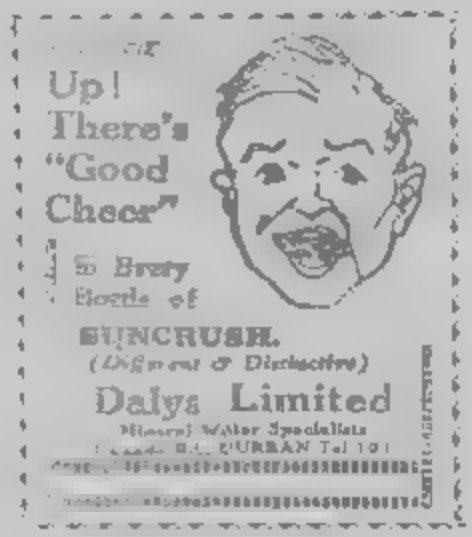
MOHANLAL VALJEE,

(INDIAN PAWNBROKER.)

112, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellories at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

The History
of The
Indian National Congress
(1885—1935)

In Khaddar binding with over Hundred pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and Districts:

GANDHI & Co.,
TONGAAT

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high-class English monthly started in 1896 by Swami Vivekananda and conducted by the monks of the Ramkrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order some of its contributors are:

Prof. Nicholas Roerich
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A.
Dr Maria Montessori, M.D., D.Litt.
Prof. Benoy Kumar Sarkar.
Dr. J. H. Cousins
Radha Kumud Mukerjee, M.A., Ph.D.
Prof. Mahendranath Sircar, M.A., Ph.D.
Prof. M. H Syed, M.A., Ph.D.
Dr Tarakath Das
Prof. Suniti Kumar Chatterjee M.A., D.Litt. (London).
Prof. Nalini Kanta Brahma, M.A., Ph.D., F.R.S.
Prof. F. P. Horwitz, (New York.)
Dr. Sudhindra Bose.
Mr. C. Y. Chintamani.
Dr. Bijan Raj Chatterjee, D.Litt.
Prof. P. K. Acharya, I.E.S Ph.D, D.Litt.
Prof. F. E. Speight.
Prof. M. Winternitz. Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immense practical value.

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings or $ 3.

ADVAITA ASHRAMA
1, Wellington Lane, Calcutta, India.

[illegible]
[illegible]

INDIAN OPINION

founded by

MAHATMA GANDHI

No. 7 Vol. XXXV. Friday, February 26th, 1937 [illegible]

NOTES AND NEWS

Housing Scheme For Durban Indians

FOLLOWING the approval by the City Council on February 8 of sub-economic housing schemes for Indians at Springfield and Cato Manor, six members of the Council have written to the acting Minister of Public Health, requesting him not to give his approval to the schemes for slum clearance at Riverside and Mayville. "May we, as responsible burgesses of Durban urge that, in our view, the requirements laid down in your department's letter of September 10, 1936, have in no way been met. [illegible] In the event of the Minister giving his approval to the schemes for slum clearance the result undoubtedly will be to drive the lowly paid debased Indians from the areas at Mayville and Riverside further afield to other localities. The Minister, in his letter to the Town Clerk on September 16, said he was not prepared to be a party to these people being forced still further away from their present accommodation for them. In connection with this, the six Durban councillors state that no attempt has, to their knowledge, been made by the City Council to provide housing accommodation for the Indians, of the Department of Public Health and the Central Housing Board agree, to leave their present dwellings. The Councillors who have signed the letter are: Messrs. P. Osborn, S. J. Smith, J. Fyfe, H. H. Kemp, H. G. Capell and S. M. Petterson. The Corporation schemes provide for 50 houses each at Cato Manor and Springfield.

Natal Disfavours Marriages Bill

Public opinion in Durban does not see the necessity of a Mixed Marriages Bill. Natal has the largest Indian population of the Union, but marriages between Indians and European women are rare. The Christian Churches and the Indian people do not approve of them. The Transvaal agitation against the employment of European girls by Asiatics which has been discussed in the House of Assembly, has had no repercussions in Natal. Inquiries failed to reveal any great cause for complaint in Durban stores. A certain Indian-owned establishment in West Street with a high-class clientele employs a number of European girls, who are under a European manager. Other Indian stores do not employ European girls. The Transvaal objects to land being held by European women married to Indians. In Natal that point does not arise owing to the negligible number of such marriages.

Transvaal Indians' Protest

Resolutions expressing strong protests against General Hertzog's and Mr. J. H. Grobler's Bills in the House of Assembly were passed at a meeting of nearly 2,000 people in the Pathidar Hall, Newtown, Johannesburg, on Sunday night. The meeting was held under the auspices of the Transvaal Indian Congress and lasted four hours. Hundreds were unable to gain admission, as the hall was overcrowded. Mr. E. M. Asvat, vice-president of the Transvaal Indian Congress, presided. Among the speakers were Messrs. P. K. Desai, K. M. Jajbhay, A. A. Mirza, Z. N. Patel, R. K. Patel, W. Ernest and S. M. Desai. The following resolutions were passed: "This public meeting of Indians, assembled under the auspices of the Transvaal Indian Congress lodges its strong protest against General Hertzog's Legislative Powers to remove Bill and Mr. J. H. Grobler's Transvaal Asiatic Land Bill, as they establish [illegible] and are in conflict with the letter and spirit of the Capetown Agreement. This meeting deplores in strong terms the [illegible] insult offered by Mr. J. H. Grobler's Bill to the religious susceptibilities of Muslims, Hindus and Parsis."

Indian Housing In Maritzburg

The recommendation of the Maritzburg Slum Committee that certain undesirable Town Lands between the Greytown Road and the Mount Rose Cemetery be used [illegible] for the sole [illegible] with opposition at a meeting of the City Council on Tuesday, February 23, from Councillors S. C. Cousens and A. G. Lugedin. Councillor Cousens said: "[illegible] mendicant Indian village be dumped at one of the main entrances to the town. The village will be a menace [illegible] at the intention of the Council that Mountain Rise should become an Indian suburb." The Mayor said that it would be very difficult to find another place for the scheme. Camps Drift was unsuitable. An Indian village could not be set up beside the Native village for obvious reasons. Councillor A. T. Allison supported Mr. Cousens. He suggested as alternatives the land belonging to the Grey's Hospital and used as a mule paddock by the Public Works Department, and the higher lands of the Camps Drift area which had been reserved for industrial sites, but where some Indians were already settled. In reply, Mrs. Shirley said that Camps Drift offered room for only 80 families at the most. The proposal was approved by Council.

Elections In India

The elections for the Legislative Assemblies under India's new Constitution, are now over in all Provinces, says Reuter's message from Bombay. The final results have yet to be declared in the Central Provinces, Madras and Bombay, in all of which the Congress Party (which opposed the Constitution and now at political independence from Britain is expected to obtain majorities. The position of the Parties hitherto known as United Provinces, Bihar and Orissa Clear majorities for Congress; Bengal, Assam and North West Frontier Province Congress large [illegible] Party, but not [illegible] enough to form Congress Ministries, thus necessitating coalitions with other Parties; Punjab The Unionist Party, which is pro Constitution, has a majority on its Leader Sir Sikander [illegible] to be invited by the Governor to form a Ministry. In the Central Provinces of [illegible] hitherto known the Congress Party has secured [illegible] out of a House of 112. The important question of whether Congressites will accept office will be considered at a meeting at Wardha on February 27. The matter largely hinges on Mahatma Gandhi's advice, but a decision will be taken by the All-India Congress Committee when the National Convention meets at Delhi late in March. At present the official policy of Congressites is to wreck the Constitution.

Indian Opinion

FRIDAY, FEBRUARY 26TH, 1937

The Governor-General And The Indian Community

NEVER in the history of the Indians in South Africa has there been a display of utter callousness by any organisation as has been displayed by the South African Indian Congress during the past week. In arranging a farewell in honour of His Excellency the Governor-General and the Countess of Clarendon, the Congress has deliberately flouted public opinion and made a distinct departure from past practices and procedure.

The Tea Party that was given at the City Hall on Thursday last presented a first class farce and brings once more to the fore the absolute necessity of calling a halt to those who act for the community without any mandate. And what about the Agent-General of the Government of India?

Let us review the events that had led to the arranging of the Tea Party at the City Hall. The facts disclose that methods have been resorted to, which, if permitted to pass without our strongest protest, would be the means of creating a second India in South Africa.

The Durban Indian Hospital Advisory Committee was a body that was created to build a Clearing Station and Dispensary out of the moneys that were magnanimously donated by the Indian African fund. The building having been completed, the Committee wrote to His Excellency the Governor-General to perform the opening ceremony. There was some delay in replying. The Committee wired with a request for a reply. The Secretary to the Governor-General replied that His Excellency would perform the opening ceremony and incidently pointed out that the delay was due to the fact that *arrangements had to be made by the Agent-General for India.* In the meantime Mr. A. I. Kajee, the Hon. General Secretary of the South African Indian Congress, attends a meeting of the Committee and secures an unopposed resolution from the chair enabling the Congress to present an address to His Excellency on behalf of the S. A. I. C. at the opening ceremony. At a subsequent meeting of the Committee this resolution is rescinded. Following the rescission of the resolution, the Committee wired to the Governor-General advising him that the function was to be restricted solely to the opening ceremony and that if rival political bodies like the Congress and the Colonial-Born and Settlers Indian Association were desirous of presenting addresses they should seek other occasions. To this the Secretary to His Excellency replied that *in the circumstances* the Governor-General would be unable to open the Clearing Station. Then followed the arrangement of a Tea Party at the City Hall by the Congress.

These, then, are the facts.

We are conscious of the extremely delicate nature of the subject we have chosen in view of the association of His Excellency with the function. But that does not deter us from exposing the methods that were adopted to gain one's ends. One thing, above all others, emerges from the events of the past week, and that is that the Agent-General has had to make all arrangements. This strengthens the case put forward by Mr. P. R. Pather who, at the meeting of the Colonial-Born and Settlers' Indian Association held at Maritzburg recently, stated that the Agency had reduced the Indian community to the status of the Natives. The Governor-General, before accepting the invitation of the Indian Hospital Advisory Committee, sought the advice of the Agent-General. And it is perfectly safe to assume that in cancelling the engagement subsequently the Governor-General has had the advice of the same *potentate.*

Their Excellencies, during their term of office in this country, have shown a great interest in the welfare of our community. And it is but fitting that on the eve of their departure some tangible form of appreciation should be shown to them by the Indian community. If the Agent-General had not taken a hand in arranging the function, we feel sure that the Secretary to the Governor-General would have agreed to an all party meeting at which all shades of opinion would have been represented. We learn that when the Colonial Born and Settlers Indian Association approached the Governor-General for an opportunity to bid farewell, the secretary to His Excellency replied that the Secretary to the Agent-General had assured him that every section of the community would be present at the function that the latter was arranging. With what authority he gave that assurance we do not know.

The Agency knows perfectly well that the South African Indian Congress does not represent the Indian community. Since the formation of the Colonial-Born and Settlers Indian Association, no public meetings have been called at Durban. Whatever remained of the Congress was further rift asunder by the resignation of its officials early last year following upon the marriage of Syed Ali Raza Ali. And yet the Agent-General has been a party to the Governor-General accepting an address from the South African Indian Congress on behalf of the Indian community. We cannot conceive of a more deliberate

attempt to flout public opinion and to gag the community.

It is extremely regrettable that the Congress, assisted by the Agent-General, had selected a farewell to the parting Governor-General, to force its *authority* on the Indian community. For, the occasion would have been most opportune to show to the Congress and the Agent-General that the South African Indian community was not going to stand any nonsense. We desire to make it clear that the Agency of the Government of India was established to work the Capetown Agreement. And, to use Mr. Sastri's words, the duties of the Agent-General were to be confined within the four corners of the Agreement. From the very high standard set by Mr. Sastri, the office of the Agency has been reduced to the point of assisting one party against another and to the assumption of commissionership for the Indian community. The Indian community is seriously divided. We lay the blame at the door of the Agency. If the Agent-General acted impartially in all matters without serving any particular party, and refused to interest himself in any matters that savoured of the personal element, we feel sure the division in the community would have been healed long ago.

We want to utter a word of warning to the community. Agents-General have come and Agents-General have gone but we will remain here for good or for worse. It is extremely dangerous to use the office of the Agent-General to advance our interests. Let there be no mistake about it. When the time arrives for battle, it would not be the Agent-General who would lead us to battle, but it would be one amongst us.

Let us repeat that we do not desire a second Indian Central in South Africa. The tactics that have been resorted to in arranging the Governor-General's farewell may have contributed to a victory for one party against another. But we dread to think what the reactions would be. They are bound to recoil on the aggressor's head as sure as the sun rises from the East.

The Agency of the Government of India must realise, if it has not already realised, that it is here at the pleasure of the Indian community. It is here to support the community and not to supersede it. Our position, with all the laws against us is already difficult, and let not the Agency by its actions, make the position much more difficult!

INDIANS IN SOUTH AFRICA

AGENT-GENERAL'S REPORT

A account of the problems which the Indian settlers in South Africa had to encounter, the assistance given thereto by the Agent to the Government of India, remained during the year Agent-General for India, is now available in the latter's report for 1935, which has been published in India.

Transvaal Land Tenure Act

The Transvaal Asiatic Land Tenure Act Commission reported during the year. The Commission was appointed to enquire into the effects of "coloured occupation" in the Johannesburg Gold Mine area and to advise as to how the power conferred upon the Minister of the Interior to withdraw land from the operation of the Gold Law prohibitions against coloured occupation should be exercised. In their recommendations the Commission endeavoured to strike a balance between the demands of the Indian community and the proposals of the Johannesburg City Council. As regards the individuals located outside the areas recommended for exemption, the Commission proposed, generally speaking, that the sites now occupied should be exempted, if occupation began from May 1930, and that if occupation began between May 1930, and June 1932, it should be allowed to continue for life or for a fixed period. Certain other legislative proposals designed to implement the recommendations were also made. These proposals are substantially embodied in a draft Bill published by the Union Government on the 1st November, 1935.

While the Commission's report, the Agent-General observes, was a comprehensive, impartial and broad-minded document, and the recommendations were, within the Commission's terms of reference, fair and just, the position as left in the Report was by no means a guarantee against hardship in the future. Under the exempted Indians confined to exempted areas were given the right to own property, they would have no remedy against exploitation in the form of rack-renting. As regards exempted areas, it was extremely doubtful whether in view of the inevitable growth of population and the increasing industrialisation of some of the areas, they made an adequate provision for the future. Again the position of individuals outside the exempted areas, whose occupation of particular sites was either intended to be protected by the law or was recommended for exemption, was far from secure, for they might not be able to maintain themselves against the exactions of landlords or, in the case of traders, against difficulties in obtaining trading licences. Finally, the position of Asiatic Companies which acquired immovable property before the passing of the Act of 1930, was far from satisfactory, although this again was a matter not within the Commission's terms of reference.

The position arising out of the report was considered at a meeting of the City Council of Johannesburg. The Council resolved to adhere to its original proposals for the exemption of areas, although in some cases the Commission's recommendations exceeded the Council's proposals. Secondly the Council resolved that new townships should be established with the right to own property in them reserved exclusively for Indians but the Agent-General strongly urged that the Indian community and the Government of India were uncompromisingly opposed to any measure of segregation.

An important Ordinance containing possibilities of application against the Indian trader was passed by the Natal Provincial Council in May, 1935. This is the Rural Dealers' Licensing Law Amendment Ordinance which, among other things, empowers rural local authorities to oppose the grant of a licence "on the ground that the business which it is proposed to carry on is calculated to depreciate the value of the property in the vicinity" or "to interfere with the health or comfort of occupiers of property in the locality which is wholly or in greater part confined to residential occupation". It authorises also the imposition of restrictions defining and limiting the nature of the business for which a licence is sought.

The Ordinance does not specially mention Indians, but the Natal Indian Congress in the light of past experience, apprehend that it might be used in a spirit of racial discrimination. Representations were accordingly made and deputations led, and as a result an assurance has been obtained that the Ordinance will not be used as a racial weapon.

Slums Act In Durban

Another matter of great concern to Indians was the administration of the Slums Act in Durban. The Durban City Council proposed to take action under the Slums Act against a suburb called Mayville, which is mainly occupied by Indians. It is true that Mayville is generally regarded as a slum but the local Indian Congress complained that the Council were actuated by racial considerations. In support of this contention there was certain evidence which suggested that the Council intended to allot the area for European occupation after the existing buildings had been demolished and the area laid out afresh, although such an intention had not been officially expressed. In reply to representations made, the Minister of the Interior, Mr. Hofmeyr, explained that he stood by the assurance he gave when the Slums Bill was before Parliament according to which he would not allow the Act to be administered in a racial spirit. The matter is in abeyance for the present.

Natal Sugar Industry

There was a crisis in the Asiatic and Native sections of the sugar industry, involving the restriction of output, and the Indian planters apprehended that this might bring about their extinction. Of about 1,400 non-European planters, more than 700 were Indian planters, most of them small men, with only a few acres under cane. Discussions were initiated and ultimately an assurance was conveyed by Government that the interests of Indian planters would receive full consideration.

Asiatic Bazaar Regulations

Some of the provisions in the Draft Regulations for the Pretoria Asiatic Bazaar which have been under consideration for three or four years are particularly stringent and are bitterly resented by Pretoria Indians. The matter was discussed in conference and some important concessions secured. But on these points to which Pretoria Indians attached particular importance, no agreement could be reached and the matter still remained under negotiations at the end of the year.

Durban Building Bye-laws

A resolution was adopted by the Works Committee of the Durban City Council suggesting that plans for building or for alterations and additions greater in value than £300 should be prepared by a qualified architect. The Indian community were affected in two ways. Firstly, as there are a number of Indian draughtsmen who are not qualified architects, but are engaged particularly by Indians to prepare plans for buildings of small value, the resolution endangered the livelihood of these Indian draughtsmen. Secondly Indians who in future wished to build a house worth more than £300, would have to employ a qualified architect whose fees would naturally be higher than those of an Indian draughtsman. The representations made in this case met with success, the Executive Committee declining to agree to the bye-law.

Old Age Pensions For Indians

Under the existing law, provision for old age pensions is made only for white and coloured persons. In March 1935, a Congress deputation, led by the Agent General, waited on the Minister of Finance and urged that provision should be made for Indians also. Towards the end of the year, it was announced that a sum not exceeding Rs. 5,000 per annum would be provided for this purpose in future.

Vocational Education

There was agitation for provision of some technical education of Indians, and it was urged that a beginning should be made by the establishment of a Government Agricultural Farm on the coast land of Natal to which Indian students may go. The Minister of Agriculture, who was approached on this matter, was agreeable in principle to the idea of establishing an agricultural school, but promised to consider what practical assistance he could give through the medium of the Agricultural staff under his control. In the matter of technical education, as a result of representations made, the Union Government announced in November, that a sum of £250 would be provided for the purpose of starting continuation classes for Indians in Pietermaritzburg. This is, at any rate, a beginning, says the Agent-General.

Admission Of Families Of Condonees

Another matter of considerable importance to Indians in which the Agent-General personally interested himself, was the entry into the Union of the wives and children of Indians whose illegal entry was condoned in 1933. Unfortunately, however, the efforts made did not meet with success. The Minister of the Interior expressed his inability to countenance the entry into the Union of what must amount to a considerable number of additional Indians. The connected question of the deportation of Indians found to be illegally present in the Union, because they had failed to apply for condonation in 1928 was raised at the same time. The Minister said that he could not reconsider cases already decided, but promised that he would sympathetically consider all future cases most sympathetically.

Civilised Labour Policy

A policy known as the Civilised Labour policy was laid down in 1934. This policy has, of course, been used as a method of finding employment for the "poor Whites." An assurance was, however, conveyed to the Agent-General that Indians were not excluded from the purview of the term "civilised labour." The Congress urged that as the adoption of the policy had already had an adverse effect on Indian employment before the assurance was given, it should be fortified by making available to Indians the facilities provided by Labour Bureaus, and secondly, by providing technical training for apprentices.

A scheme introduced in the Transvaal provided for the supply of half a pound of milk to the European children in primary schools. As a result of representations made, Indian children were also brought under the scheme. A distinction was also made in the Red Cross Uniform for Indian women. The matter was brought to the notice of the Chief Commandant, who after some discussion agreed to recommend to his Committee that the Indian women should also be allowed to wear the European uniforms.

Work For Mohammedans

A sum of £1,250 was sanctioned by the Union Parliament during the year for the establishment of an office in Mecca, the object of which is to assist the numerous Mohammedans who make pilgrimage from South Africa to that Holy City.

In the enforcement of the Slaughter of Animals Act, 1934, on representations a concession was made to the Mohammedan butchers that the animal to be slaughtered by them should first be stunned and then killed according to ritual.

The total number of Indian emigrants who availed themselves of the scheme of assisted emigration to India was 593, (including 327 adult males) against 880 in 1934. It was also understood that in 1936, a census would be taken of Indians in South Africa. This would, to a large extent, solve the great difficulty experienced by the local Indians in obtaining useful information about the members of the community resident in the land.

The Agent-General, during the year, tried his best to compose the differences between the Indian Congress and the local Colonial Born and Settlers' Indian Association. Unfortunately, however, the efforts did not meet with any very great success. A hopeful sign, however, is that most of both the parties realize that internal dissensions are the greatest source of weakness to the Indian community abroad.

POSITION OF INDIANS IN EAST AFRICA

A VISITOR'S IMPRESSIONS

"As I was never tired of emphasising to prominent organs of public opinion in East and South Africa, such as the *East African Standard*, the *Colonial Times*, *Tanganyika Opinion* and the *Zanzibar Voice*, barring a few which have kept in constant touch with, and take particular interest in African affairs, the general public in India considered Africa literally as a 'Dark Continent'", declared Mr. Manohardas Kanrooni, a prominent zamindar and public worker of Sind, who has returned to Karachi from an extensive tour of East Africa.

In the course of travels which occupied him four months, Mr. Manohardas covered 14,697 miles making flighting dashes from one place to another and visiting Seychelles Islands, Kenya Colony, Uganda Protectorate, Tanganyika—formerly German East Africa—Zanzibar, Portuguese East Africa, Southern Rhodesia, Northern Rhodesia and Transvaal. The people of India have, he said, a very vague notion of Africa and the conditions, social and political, obtaining there, particularly as affecting the Indians settled there.

Mr. Manohardas was of the view that here, as everywhere, there were two sides to the shield—one a depressing one of racial discrimination, colour prejudice and undue restrictions and limitations placed on Indian settlers and another, of absence of meaningless routine in administrative affairs and the remarkable spirit of self-reliance displayed by Indian settlers and their fervent patriotism.

Numerous Disabilities Of Indians

Dealing first with the numerous disabilities under which Indians are labouring in East Africa, Mr. Manohardas said that no Asiatics were admitted in East African hotels. Indian residential localities were situated away from European quarters. Even cinema halls were partitioned to segregate Europeans and Indians. The highlands were reserved for Europeans growing maize and wheat on the mixed farming system. The country had, along with others, been hit by economic depression and several farms were for sale, but the present owners would much rather sell them to their own nationals for ridiculously low prices, than sell them to Asiatics, because they were mortally afraid of the latters' low standard of life.

Under the Maize Marketing Act, the natives could not dispose of their produce of maize in the open market to Indians. The produce was graded and the price fixed by Agricultural officers. The natives could not sell their produce at lesser prices than those fixed for them whereas the Europeans were not affected by this Act.

A similar Bill known as the Dairy Products Marketing Bill was sought to be introduced, but thanks to the resistance organised by Indians, the measure was dropped.

The Indian traders had to obtain a licence from the Government to buy maize at so-called Government-controlled markets. This acted as a great handicap to Indian produce trading interests. Added to this was the Shopping Hours' Act which was applied to all places in East Africa.

Discriminatory Legislation In Rhodesia

In Rhodesia even to-day there were some pieces of discriminatory legislation on the statute book. For instance, all coloured immigrants, however highly educated, had to give thumb impressions on three sheets of paper to the authorities and pay one shilling. These laws were gradually being relaxed but the legislation was still there on the statute book.

As regards the services, hitherto Indians in the lower ranks were accorded the usual privileges but these were now being gradually withdrawn. For instance, they do not now get the benefit of pensions, provident fund, leave and passage home. Compared to farming interests, however, the mercantile bodies were more conciliatory in their attitude towards Indians. Another interesting feature is that, in common with other Western countries, the Agricultural Department in East Africa was devoting considerable attention not merely to the promotion of agriculture but in affording marketing facilities for the produce of the land.

The question of immigration was agitating Indian public mind in Kenya. Every Indian paid poll tax and education tax, while the European was exempted from the former. Indians, representing 3 per cent. of the population, demanded the introduction of income tax while the European, constituting 97 per cent., were opposed to it. The Colonial administration was happily free from cobwebs of routine, and needless paraphernalia. The officials were easily accessible. All public and official correspondence were couched in courteous and respectful terms.

In Portuguese East Africa

Mr. Manohardas was told in Portuguese East Africa that the Portuguese section of the population at the outset lacked patriotic fervour, but thanks to Mahatma Gandhi's movement, they had since imbibed a deep and enduring affection for their country and insisted that they should buy articles of their own country's manufacture, failing which they buy products of other countries such as Japan, Germany or England, whichever is cheaper.

There were art schools in every important town in the Portuguese territory. A curious instance of how patriotic instincts were nurtured among the rising generation, Mr. Manohardas cited the fact that the Mayor of Nairobi set essay competition open to students of municipal schools on topics like "How do you like Nairobi," and "How can you render Nairobi more attractive."

That the physical side was not neglected in South African territories was clear from the fact that at the Witwatersrand University of Johannesburg, College students received instruction in physical culture under the direction of special instructors.

Mr. Manohardas concluded with an appeal to Indians to take greater interest in East Africa and their brethren settled there.

In The Magistrate's Court

For The District Of Impendhle Held At Impendhle

Case No. 1/1937

Between HEBALAND No. 1261 29/1261 30 also known as HEBALAH BERNIE, Free Indian of Deepdale Rail, Male, Plaintiff, and MUNOA, Free Indian Female No. 522 [illegible] 4325 formerly of Deepdale Rail, but whose present whereabouts are unknown, Defendant.

To the above mentioned Defendant.

You are hereby summoned to appear before the above Honourable Court to be held at Impendhle on the 8th day of March, 1937 at 10 a.m. in the forenoon to answer the Plaintiff's Summons, wherein he claims a dissolution of his marriage with you under and by virtue of the Indian Immigration Law No. 25 of 1891, on the ground of your continuous desertion extending over one year.

And further take notice that in default of your doing so the Plaintiff may proceed therein and provisional judgment may be given against you in your absence, but that at any time within three calendar months from the date of any order or judgment pronounced against you you may appeal to the Supreme Court of South Africa, Natal Provincial Division, against the said Order or Judgment.

Dated at Impendhle this 15th day of February 1937.

By order of the Court
(sgd.) A. S. V. D. HERVEIN,
Clerk of the Court.

ANDREW FOX,
Plaintiff's Attorney,
225 Longmarket Street,
Pietermaritzburg.

MAHATMA GANDHI AT TRIVANDRUM

ENTHUSIASTIC RECEPTION

A MAGNIFICENT reception was accorded to Mahatma Gandhi and party on arrival at Trivandrum recently to participate in the Temple Entry celebration. En route from Madras to Trivandrum, large numbers of people gathered at all stations to pay respect to the great leader and to have his darshan. In some stations the crowd was so great that the train conveying Mahatma Gandhi started a few minutes late. Flower and khaddar garlands were showered and rich and poor gave donations in kind.

The enthusiasm of the people was unbounded and in their eagerness to see Mahatma Gandhi people, especially at Virudhunagar, got on the top of the carriages. When the train entered Travancore territory one could notice every important station bedecked and decorated. Rockets were fired and pipers played music even at stations where the train did not stop. Large numbers of Harijans cheered Mahatma Gandhi as the train rushed past them.

Shouts of "Gandhi ki jai" rent the air when the train steamed into Trivandrum station. After Mahatma Gandhi had got down from the train, a civic reception was accorded to him on a specially decorated pandal opposite to the station.

Civic Address Presented

At the famous pandal opposite the station a mammoth gathering had assembled several hours before the arrival of the Express to have a glimpse of Mahatma Gandhi. Leading officials and non officials had assembled in the pandal wherein Mahatma Gandhi was taken and garlanded.

Mr. Nataraja Pillay, Municipal Councillor, read the address on behalf of the Municipality. Loud speakers had been installed to enable the vast concourse of people assembled to hear Mahatma Gandhi. The address stated:

"Revered Mahatmaji,—On behalf of the citizens of Trivandrum, we offer you once again a most hearty welcome. Deep and abiding interest in the conditions of life of the man in the street forms a common bond between you and this humble institution working in a remote corner of south India.

"Few have made such sacrifices for the land of their birth; fewer still have dedicated their lives to the cause of the poor and down-trodden. The poor are always with us; but your dynamic personality and your heart, abounding with sympathy, have enabled us to visualise a continent where villages will function as economic entities and social disabilities will cease to mar essential human values. Here has been no greater unifying influence in this country than the enthusiasm you have evoked in the heart of every Indian to work actively to remove social and economic evils.

"Our joy in welcoming you on this occasion is enhanced by the fact that your present visit is to guide the celebrations organised to express the genuine and universal satisfaction of the epoch-making Temple-Entry Proclamation of His Gracious Highness the Maharaja. We now rejoice in a boon as liberal as the generous heart of a youthful and humane Hindu ruler can conceive and as noble and purposeful as the cultured wisdom of a great sovereign and statesman can envisage.

"In offering you our homage of reverence, we pray that you may be spared long in health and happiness to serve the cause of humanity and rejoice in the prosperity of your countrymen."

Mahatma Gandhi's Reply

Mahatma Gandhi, after acknowledging the cheers that greeted him from all sides, said that as guilty pointed out in the address this was not his first visit to Travancore or its capital, Trivandrum. Every time he had come to Travancore, he had done so as a crusader to Savarna Hindus to remove from their fold untouchability. He had on several occasions talks with Savarna Hindus, untouchables and depressed classes on this subject. He had come on a humble pilgrim to offer congratulations to the Maharaja, his mother and their adviser, the Dewan. With the co-operation of this trinity, if he might call these three distinguished persons, a great act had been achieved. The Temple Entry Proclamation was a fact and had been working with success for some time now in Travancore. Proceeding, he said that these temples had been sealed to him so far, perhaps voluntarily. He did not know whether he would have been thrown out of them if he had tried to enter them. He could not avail himself of the opportunity of entering them, having made common cause with the Harijans. If it was open to Harijans now, it was open to him also. This was the opportunity for him to see their beautiful temples. He took the address as a token of their goodwill.

He would have many occasions, Mahatma Gandhi stated, to speak about the great act of the Maharaja. This act involved a great responsibility. Rajas might make common cause with their people. It depended upon the people to give proper effect to the Proclamation. If savarnas went to temples with mental reservation, their temples would be polluted if Avarnas entered them; the Proclamation was not being given proper effect. If Harijans went to temples as curiosity-mongers, then also the real purpose was not achieved. Mahatma Gandhi concluded with the hope that there would be no distinction in Travancore between Savarnas and Avarnas. He thanked the organisers for their address.—*The Hindu*.

———o§o———

Indian Culture

Austrian World Traveller's Tribute

"I AM no Miss Mayo. India is unquestionably the best country we have traversed so far. Its oriental beauty and the hospitality and culture of its people stand out conspicuously," declared Mrs. Hetty Starek, an Austrian world traveller who, with her husband, has now completed two long years of travel in most of the Asiatic and European countries on horse-back and bicycle on her way back to Austria, which the couple expect to reach in 1938. Mr. and Mrs. Starek left their home in Austria to start taking with them six horses, two for their comforts and four to carry their kit which includes all camping equipments. They have now traversed over a score of countries, their path lying across Hungary, Serbia, Greece, Turkey, Persia, Afghanistan, Central Asia and via Kashmir to Kashmir, North and South India, Burma, Siam, Indo-China, China, Manchukuo, Japan, Formosa and back via the Satbla Pass and through Tibet to Calcutta and Delhi. At Delhi they gave up the ponies and took instead two tongas, in which they propose to reach as far as Kabul, via Peshawar and the Khyber Pass. At Kabul they will again take to ponies proceeding thence to Africa and then home. Mrs. Starek, who speaks English with difficulty and has picked up a little Hindustani in India, was enthusiastic about her impressions of India, which she said explained her return visit to the country. The purpose of her tour was purely one of study of the conditions obtaining in different countries. She intended, with her husband, to write an account of her travels on the completion of her tour. She added: "I am no Miss Mayo, I will have nothing but good to say of India. It is a wonderful country."

South African News In Brief

Governor-General To Broadcast Farewell Message To Union

THE Governor-General and the Countess of Clarendon will give a farewell broadcast from Government House, Capetown, at 8 p.m. on March 18. The broadcast will last 20 minutes and will be relayed from all stations.

Guests Of Orient Club

Professor Edgar Brookes, who recently returned from India after representing South Africa at the Y.M.C.A. conference held at Mysore, and Mrs Brookes were the guests of honour at the weekly luncheon at the Orient Club at Isipingo. They were presented with bouquets by Mr. Mahomed Ebrahim, who presided.

Heroism Of World Tour Cyclists

The life of a Durban Indian was saved by two Indian world tour cyclists on the Durban Beach on Sunday morning. The Durban Indian, Nariman N Adajania, was bathing and became caught in a channel and washed out to sea. No lifelines were immediately available, he told a representative of the *Natal Mercury*, but Rustom Ghandi and Ratton Shroff, two Parsees, who are at present in Durban on a world tour by bicycle, swam out into the open sea to the rescue. They reached the drowning man at considerable risk to their own lives, in the nick of time, and brought him to shore safely. "I feel it my bounden duty to express my deepest gratitude and I admire their pluck and courage," Adajania added.

Professor Jabavu To Attend World Congress

A singular honour has been conferred on Professor Jabavu of Fort Hare, who has been invited to attend a world conference which takes place in Philadelphia in September. Professor D. D. T. Jabavu received an invitation from the Birmingham and London committees to attend the Friends World Conference as one of their delegates.

Lord Baden-Powell's 80th Birthday

More than 15,000 scouts of all ranks in South Africa joined in sending Lord Baden-Powell, Chief Scout and founder of the movement, a cable of congratulation on his eightieth birthday on Monday last. The message, which was sent through the headquarters in Johannesburg, read as follows: "All ranks in South Africa wish you and Chief Guide very many happy returns, good scouting and good camping." Lord Baden-Powell is at present in India, where he has just attended an All-India Jamboree, which concluded at Delhi a few weeks ago. He will return to England soon, so as to be present at the World Jamboree which will be held in Holland during July and August. It will be attended by a contingent of 75 scouts from the Union.

New Status Of Indian Girl Guides

The Durban and District Indian branch of the Girl Guides is now an official unit of the South African Girl Guides Association. Permission to join the association was given by Mrs H. S. North, Provincial Commissioner for Natal Girl Guides at a ceremony at Sastri College on Saturday afternoon, when it was decided to form a local association with the following executive committee: Mrs. H. A. Banks, Mr G. H. Hindson, Miss Lawrence, Miss Slatter, Mr Dunn and Mr. Thomas. Mrs Banks was elected president, with Miss Ghoonoo, secretary, and Mr. Hindson, treasurer. Mrs. North presented Mrs Banks with her rank of office, paying a tribute to her for the good work she had done in the past in the cause of guiding. The Mayoress, Mrs Gyrne, also addressed the gathering. Mr Dunn presented the guests with bouquets and 16 Guiders received their warrants. Mrs. Thomas is the Commissioner for the Durban and District Indian Girl Guides.

W. CANEY

– Jeweller –

166 West Street, Durban

For best value in Jewellery and Watches of all makes.

Nizamia Muslim Society

The following letter has been received by the Nizamia Muslim Society, Maritzburg, from His Highness the Aga Khan: "I have the honour to inform you that His Highness the Aga Khan thanks the members of the Nizamia Muslim Society for their letter of good wishes and welcome."

H.Y.M.A. (Maritzburg)

Mr. V. K. Pillay, chairman of the Hindu Young Men's Association, Maritzburg, wishes to correct a statement made by Mr. A. T. Moodley, retiring chairman of the Association, at a meeting held recently, that the association had a credit balance of £600. This, he says, is an obvious clerical error, as, according to the financial accounts and balance sheet submitted at the meeting, the surplus reflected an amount of £183-0-8, to be exact.

Andhra Maha Sabha Of South Africa

Under the auspices of the Andhra Maha Sabha of South Africa and Clare Estate Shri Vishnu Young Men's Society, an Andhra Patasala was established at Clare Estate Shri Vishnu Temple Hall, New Germany Road on Sunday, February 14, at 2.30 p.m. In the presence of a large gathering of men, women and children of the district Mr. V. M. Naidoo (President of the Andhra Maha Sabha of South Africa) who presided, emphasised the necessity of promoting vernacular education and its many advantages. Of the various speakers were Messrs. C. M. Chetty, president of Clare Estate Shri Vishnu Young Men's Society, D V Naidoo (joint hon. secretary), A. J Naidoo (hon. treasurer), M. R. Naidoo and R. M. Chetty, committee members.

Indian Church Enlarged

A correspondent from Maritzburg writes:—

The members of St. Anthony's Indian Mission, Maritzburg, had the happiness recently of seeing a long cherished wish fulfilled, when the enlargements necessitated by the steady increase in the congregation were completed. The new tower, which is carried out in graceful Gothic lines, is very imposing. A baptistery occupies a place at the main entrance, the baptismal font being the gift of Dr. M. E. Peters in memory of his mother. With the erection of the new gallery ample accommodation is now secured for the choir. Three beautifully toned bells, recently imported from Europe, now occupy the belfry. The scheme which has now been brought to completion was a cherished dream of a former well-beloved pastor, Fr. F. Gourlay, O.M.I., but the privilege of seeing it materialise has been reserved for his worthy successor, Fr Leo Gabriel, to whom the Indian community is sincerely attached. The co-operative spirit of the congregation needs no further illustration than the fact that the sum of £575 has been collected within the past year and a half, thus wiping out the entire debt on the church. His Lordship Bishop Delalle graciously consented to bless the new extension. After the customary ceremonies Benediction of the Blessed Sacrament was given. His Lordship then addressed the congregation, expressing his appreciation for the good work that was being done in the parish, and hoping that it would continue to prosper. Afterwards the members of the parish and visitors, including Frs Quinquis, de Gersigny, Wolfe, Kelly, Conter and Le Bras, were entertained in the presbytery garden, refreshments being served by the ladies of the Sacred Heart Sodality. A special word of thanks is due to Mr. M. E. Naidoo, who acted as M.C. During this function Dr. M. E. Peters, on behalf of the Indian community, thanked his Lordship the Bishop for his presence and assured him of the loyalty of this portion of his flock. Dr. Peters also thanked Fr. Gabriel, the priest-in-charge, for all that he had done for the mission, whose flourishing condition was entirely due to his untiring zeal.

AMERICAN EVENTS

(FROM OUR NEW YORK CORRESPONDENT)

Uday Shan-Kar In The United States

UDAY SHAN KAR has returned to the United States after an absence of three years. The news of his return prompted the publication of articles in professional and general publications throughout the country, discussing the Hindu dancer and extolling the premier exponent of his art that America has seen—Uday Shan-Kar. The Majestic Theatre in New York was crowded, every seat filled, at each of the initial performances given by Mr. Shan-Kar after his arrival. The extraordinary success of his performances (extraordinary since the American public is not famed for a good memory), caused an extension of his New York engagement. He is, therefore, to give five additional performances beginning in a fortnight. Mr. Shan Kar's schedule is so full that it has been impossible, so far, for his friends to arrange the customary public reception that featured his visit here three years ago. Mr. Kamala Mukerjee and Mrs. Sen, the wife of the local representative of the Indian State Railways, were, however, able to arrange a private gathering for their distinguished compatriot.

Tarakath Das To Lecture At N. Y. College

Dr. Das, the distinguished writer and lecturer on international relations, is to give two courses at the College of the City of New York commencing in February. The topics of Dr. Das's courses will be "Modern India" (a survey of ancient and modern India: its government, politics, etc.,) and "The Near East in World Politics."

Edwin C. Hill, writing in his syndicated newspaper column (Hearst papers) that reaches eight million people, hailed Dr. Das' "penetrating and prophetic insight into the bewildering snarl of current international relationships," declaring that "the selection of the East Indian savant is in line with Dr. Robinson's drive for a broad, informed and liberal educational outlook in world's affairs." Dr. Robinson is the president of the College of the City of New York.

News in Brief

The Hindustani community of New York arranged a farewell dinner for Mr. N. R. Checker, a local businessman, prior to his departure for a visit to his family in India.

Mr. Hridendra Kaklit, former head of the Hindustan Association of America, was welcomed back at a dinner in his honour, tendered him by the Association. Mr. Kaklit discussed his experiences while in India. Among those present were Mr. [illegible], Dr. Tarakath Das, Dr. Sarat and Mrs. Kamala Mukerjee.

Mr. S. Anwar, of the Jamia Islamia, Delhi, was elected President of the Hindustan Association at their election on January 5.

I. Glick (Selma), of San Diego, California, has commenced issuing a publication called "The Hindu-U.S. Line." The first issue contains articles concerning the Hindu in politics, taken from Modern Review.

Mr. Hiralal [illegible] Secretary, noted publicist and Nationalist, has recently returned from a lecture tour of the Middle West and New England. Dr. Mazumdar, who gave as many as six lectures within a few days in some towns, commented on the renewed interest of the American public in India and her problems.

Unity Magazine, of Chicago, is publishing a translation by Basanta Kumar Roy of Rabindranath Tagore's "Russian Impressions."

Mrs. Leith Hamiltonbrahm (whose husband is a Ceylonese) was responsible for a widely publicised Armistice Day celebration at Taft Senior High School in the city. All events in the programme were acted, sung, and directed by the children themselves.

President Roosevelt's Re-organization Plans

The afternoon papers on January 22 carried headlines like the following: "President asks dictator's power to take up of two Agencies, bigger Cabinet. The Anti-Administration *New York Herald Tribune* the next morning, said "Roosevelt asks Congress for 3 new Cabinet posts in Re-organization Plan." Senate democrats are critical of President's Revision Scheme. Roosevelt proposal may pass the Docile House but Brat strikes out at foe in Upper Body."

The evening report quoted above is pro Roosevelt. The *Tribune*—controlled by women, the [illegible]-year Republican Senator Brat [illegible] quoted above, is one of those Democrats who became Independent Democrats at the time of the elections. We likewise had an Independent Republican who supported Roosevelt, but that is later.

President Roosevelt's proposals have been hailed with approval on the part of the majority of the Democratic members of Congress while the Republicans, and those Democrats who have been peeled by the New Deal, attack the reorganisations as unconstitutional [illegible] slackening drive.

Representative Snell, Republican, declared, "the first thing for Congress to decide, in dealing with the President's message, is whether we are going to follow the framers of the Constitution or change the whole original conception of the nation." Senator Borah contented himself with the observation, "I see no savings in sight," with Senator Nye, of munitions investigation fame, hailing the President's proposals as "[illegible] step under the [illegible]."

In the words of the President himself, the proposal "rests wholly upon the American way of doing things. There is nothing in it which is revolutionary, as every element is there in successful experience either in government or large-scale business.

"It will be necessary to provide for the establishment of two or three departments, a department of social welfare and a department of public works, but the arrangement by the President of all the miscellaneous activities in the two new departments thus created, the creation of the civil service system, for co-ordinating and strengthening the independent agencies of the Executive, and for making the Executive more directly accountable to the Congress. By the creation of two new departments nearly one hundred agencies now not under regular departments can be consolidated as to their administrative functions under a total of twelve regular departments of the government."

"In placing this programme before you I realise that it will be said that I am recommending the increase of the power of the Presidency. This is not true. The Presidency as established in the Constitution of the United States has all the powers that are required. In spite of timid souls in 1787 who feared effective government, the Presidency was established as a single strong chief executive office in which was vested the entire executive power of the national government, even as the legislative power was placed in the Congress and the judicial in the Supreme Court.

"What I am placing before you is not the request for more power, but for the tools of management and the authority to distribute the work so that the President can effectively discharge those powers which the Constitution now places upon him. Unless we are prepared to abandon this important part of the Constitution, we must equip the President with executive authority commensurate with his responsibilities under the Constitution and, in so doing, we shall know that we are acting true to the Constitution, and giving to the Executive branch modern tools of management and up-to-date organization which will enable [illegible] to go for [illegible] the world [illegible] as both democratic and effective."

BINDER INQUIRY REPORT

DENOUNCED BY MR. C. F. ANDREWS

INTERVIEWED regarding the Binder Inquiry Report, Mr C. F. Andrews said that the report published had distressed him very much. It seemed at first sight from the general summary that the Indian community had lost heavily. Surely it was nothing less than a scandal that the moratorium which involved huge sums of Indian money was now to be renewed for the third time, making in all more than two years during which period the Indian merchants had received no payment.

"The second thing which struck me," said Mr. Andrews, "is that the Clove Growers' Association is to continue to dominate the situation with added powers in some important directions. The way that the Clove Growers' Association has been boosted up by the Government in the past gave us hope that it would be any less antagonistic to Indian interests in the future. The Clove Growers Association which proved so hostile to the Indian interests is still to control the whole situation. When I was in Zanzibar I was openly told by responsible people that the association was determined to get the clove market out of Indian hands. While it is difficult to ascertain from the meagre report exactly how far they will still continue to act against the Indian interests, it seems clear to me on reading between the lines that the only position which the Indian merchants will be able to occupy will be that of subordinate agents of the Clove Growers' Association and strictly under their control."

In regard to the Land Alienation Act, Mr C. F. Andrews said: "It is true that some method will be employed to avoid direct racial discrimination against the Indians, but here again I am afraid in the actual practice the result will be the same.

"There has been nothing to show that the Indians have occupied the land and encroached on the Arabs. They have only mortgage over land in order to recover payment of their debts. I am afraid the Arabs who are not really agriculturists at all in the true sense of the word will be defined as agriculturists, while the Indian who stands on the same footing as the Arabs with regard to land will be defined as non-agriculturists. Of course real agriculturist is the African as far as land labour is concerned."

In conclusion Mr Andrews said that after two and a half years' incessant struggle, agitation and enquiry as the course of which the rights of the Indian case were proved again even by the Zanzibar Government's own officers through their own mission of enquiry the end of everything was this miserable letting down of the Indian position in favour of the small pro-Indian party with commercial interests in Zanzibar. The Government of India ought not to take the report lying down. There would be intense indignation in Zanzibar among all the Indians whose patience must nearly be exhausted.

AN EXPLANATION WANTED

To The Editor "INDIAN OPINION"

SIR,—Much undue publicity has recently been given to a renowned Indian Journalist—a misnomer and travesty on the English language—now touring South Africa. May I be permitted to ask a few questions. We learned from the *Natal Mercury* that the gentleman possesses an Oxford degree. At what college in Oxford did he pursue his "western education" and when was this distinction conferred on him? We learn further, that he has been appointed to the chair of English at the Atlanta University, Georgia U.S.A. Is this not a flight of imagination? In the light of what follows the whole thing sounds preposterous and not a little "phoney". My curiosity about this world tourist has been roused by the publication in Durban of a booklet entitled "The Indian National Tourist," which serves to inform the illiterate Indian community of Natal, of something of the wonders across the seven seas and of his experience in Africa.

Worse English abound and more defective English Grammar it would be difficult to find in any Primary Indian school in this country. This, from one who has been holding forth very priggishly, on the superior brand of English spoken and written by the average Indian schoolboy in India, is an insult to the average South African Indian's intelligence. How could a Professor-of-English-to-be, of the Atlanta University be guilty of such crass vaporisings as deface the pages of this book? How come so renowned and a journalist to be exhalted to such a high and responsible office? Who has been responsible for the charlatan's entry into this country, and why all this garlanding and worshipping of this pukka Bengalee Baboo, educated South African Indians cannot for the life of them see. I understand that the famous six journalist recently essayed some "bunk shooting" on Comparative Religion and other such jingoisms. Truly, sir, the proverbial fool has been allowed to tread and run amuk where men, genuine Oxonians, of much greater calibre have hesitated. The learned gentleman must think us a pack of fools ready to imbibe any and every brand of quackery his whim can dispose. Being such an ardent patriot and nationalist, why, I wonder, did he ever go to the west for his education? Were not the Bengalee Universities good enough or did he prefer the foreign rouged and powdered "sweethearts" to the veiled, demure, virtuous, butter-wouldn't-melt-in your-mouth Bengalee variety? (These foreign sweethearts are mentioned in his book).

Sir, you will be doing a service to interested South African Indians if you would endeavour to find the answer to my queries. I feel very strongly that this type of quackery which hails from the motherland, brought to us by such famous? journalists, can do nothing but lower the South African's as well as India's prestige in men's eyes. I would like to give honour where honour is due.

A PROUD SOUTH AFRICAN INDIAN

WANTED

A capable Tamil Head Teacher for the Hindu Young Men's Association Tamil School. To take up duties from 1st March 1937. Hours of Teaching—3-30 to 6 p.m. daily, during School days.

Apply to the Joint Secretaries:—
H. Y. M. Association, 348 Church Street, Pietermaritzburg.

Books for sale.

NOTE Remittance should accompany the order V.P. ORDERS will not receive attention Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix Postage Free on all books

The Story of Ba Sayagyi ... ... (1s)

J. C. BOSE His Life, Services and Writings with Description of Science and portrait ... 6d

EMINENT MUSSALMANS

... Sir Salar Jung, Nawab ... of State Baroda, Rafiuddin Mohamed Sayeb, ... Syed Ali, The Aga Sahib, ... Mahomed Ali, Sir Mahomed Shafi, Hon. Justice Ameer Ali, Syed Hasan Imam, Abdul Rasul, Sir Dinshaw Edulji Wacha, Syed Ahmad Khan, Syed Hasan Bilgrami, Nawab Sir Viqar-ul-Mulk, Sir Muhammad Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Hamdi, Sir Akbar Hydari, M. Ali and the Ali Brothers

Price ... 5s.

ON KHADAR

(By Dr. Pattabhi Sitaramayya)

... this valuable book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the ... of Khadar in the development of India's political ... Gandhi. He also illustrates the facts and figures ... which the Congress has made by the step. Mahatma Gandhi ... by ... the question of Khadar in the year 1921 at ... and made it the Congress platform.

Price ... 1s 3d.

SAKUNTALA

By Kalidas ... M.A. A prose version in English ... Students

Price ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY By Mahadev Govind Ranade,

Price 1s 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION

... Price 3s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS

... Price 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. W. Miller	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath
K. G. Verma,	Sir John Shore,
Dada Bhai,	Edmund Burke,
Sir H. Asbutnan Shaw,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Krishna Das Pal,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. M. The Aga Khan	Rabindra Nath Tagore,
Allan O. Hume	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Dewan C. Rangachariar,
Gopal Krishna Gokhale,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
D. Wacha, C.I.E.	Hon. Babu Surendra N. Mookherjee,
Raja Ram Mohun Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Mohammad Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Ameer Ali,
Pandita Ramabai Saraswati,	H. H. the Aga Sultan Mahomed Shah,
Babu Chandra Narayan Singh,	Kashinath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Ayyar,	Nawab Viqar-ul-Mulk
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,

PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

To be had from:-

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition.

... Edition of Mahatma ... speeches ... Writings ... by ... Natesan ... Madras ... Gandhi ... Congress ... Indian ... Africa ... Satyagraha ... Indian ... Swaraj ... Hind ... Gokhale ... Ashram ... Indian ... Indian ... Indian

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunder standings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 5/-, postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1933. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire
and
How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price 2s.

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance,

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

THE "INDIAN REVIEW"

Edited By Hon. G. A. NATESAN

A Journal for Indians Overseas.

Single Copy 1s. Annual Subscription, foreign 12s.

G. A. NATESAN & Co., Publishers. MADRAS, India.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના દર્શને
સત્યે પરમાત્મા અમારા.

પુસ્તક ૩૫ મું. ડીનીકસ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૬ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૭ અંક—૯.

નોંધ અને સમાચાર

શ્રી. છગનલાલ ગાંધીના અસ્થિઓના સ્વર્ગ-વાસ

શ્રીયુત છગનલાલ ગાંધી ઉર્ફે નાગરદાસ મગનલાલ ગાંધીના નામથી 'ઇન્ડીઅન ઓપિનિઅન' ના વાચકો અજાણ્યા નથી. તેમના અસ્થિઓ ગૌ રેલવુમેન્ટ મુકામે ગાંધી ૮૭ વર્ષની વયમર્યાદાએ તા. ૨૬ ની જાન્યુઆરીના રવિવારમાં સ્વર્ગ-વાસ પામ્યા છે. તેમની નોંધ કોના અગાઉ બાબુજ દુઃખ થાય છે. ગોકળ વખત પહેલાં તે માંદીજ તબીયત કરવા પાસે રાજ કોટ ગયા હતા. ગોપીજીને તેમોએ પોતાના ઘરે પુરતા દેખ મળ અંતે અર્પણ હતા. જેમાના તા. મગનલાલ ગાંધી રવયંસેવક પાકેલા છે. અને બીજા પણ પુષ્કળ દેશ સેવા ના કામો કરી રહ્યા છે. સ્વર્ગસ્થ ગાંધી કુટુંબ ના ૨૯ મુરબ્બી હતા. તેમના આત્માનાથી સગવત ગાંધી કુટુંબના ખાટ વધ્યા છે અને દુઃખ થયું છે. ચાર્મ સ્વર્ગસ્થના આત્માને શાંતિ મળો પરમેશ્વર તેમના નામના કુટુંબીઓને તથા પ્રવાસક તા. જુસાબજીદાસ ગાંધીને તેમના ભત્રીજાના વરેલા કુદરતના પાને સહન કરવાની પ્રભુ શક્તી આપો એવી અમારી પ્રભુ ને પ્રાર્થના છે.

પેટન્ટ દવાના ફાયદાન્સ

ગયા અઠવાડીઆમાં મેજીસ્ટ્રેટસની સુપ્રીમ કોર્ટમા ગ્રીક જજીસ મા રીપોર્ટ આને જજીસ મી. ઇવાન સ્મિથ પેટન્ટ દવા વેચવાના પરવાના સંબંધમાં મુકદમા નીકળ્યા હતા. કરજનાર મુસલમ સોલીસીટર અને સી. ટી. હારે પેટન્ટ દવા વેચવાના પરવાના માટે અરજી કરી હતી, જે સામે નાટાલ ફ્રેમેસનરી એસોસાયટીએ વાંધો લીધો હતો. કરજનના પ્રથમ આગલા ગાંધીમાં ફ્રેમેસનરી એસોસાયટીએ વાંધો દાખલ કર્યો હતો અને અરજદારને કરજનના પ્રોવિન્સીયલ સેક્રેટરી મારફતે પેટન્ટ દવા વેચવાનો પરવાનો આપ્યો હતો. જે સામે રીટી કાઉન્સીલના અપીલ થતા સામસેન્સીંગ મેજીસ્ટ્રેટની પરવાનગી રદ થઇ હતી. મજકુર અરજદારોએ આ રદ કરીયો કરેલી અરજી પ્રસંગે પણ નાટાલ ફ્રેમેસનરી એસોસાયટીએ વાંધો લીધો હતો. પરંતુ કરજનના સામસેન્સીંગ મેજીસ્ટ્રેટે બન્ને પક્ષોને સાંભળી પેટન્ટ દવા વેચવાનો પરવાનો આપ્યો પક્ષકારો તરફથી વકીલોને રૂબરૂમાં મુકદમો ચલાવવા કોર્ટમાં કરજનમાં આવ્યો હતો. નાટાલ ફ્રેમેસનરી તરફથી શ્રી જે. એલ. રીસન અને મી. આર્થર પુલસ, પુલસમ બીનહેક તરફથી મી. એ. ગાલન સી. ટી તી બારીસ્ટર તરફથી મી. કે. એ. સાલ્વી અને મી. જેમ્સ જોસ મેકીલ તથા કરજનના સામસન્સીંગ મેજીસ્ટ્રેટ તરફથી મી. જી. એમ. હેમ્પસન હતા. મુકદમો ચલાવવા કોર્ટમાં કરજનમાં આવ્યો હતો નાટાલ ફ્રેમેસનરી એસોસાયટી તરફથી શ્રી જે. એલ. રીસન અને મી. આર્થર પુલસ, પુલસમ બીનહેક તરફથી મી. એ. ગાલન સી. ટી તી બારીસ્ટર તરફથી મી. કે. એ. સાલ્વી અને મી. જેમ્સ જોસ મેકીલ તથા કરજનના સામસન્સીંગ મેજીસ્ટ્રેટ તરફથી મી. જી. એમ. હેમ્પસન હતા. મુજબ બન્ને પક્ષો તરફથી દલીલો તરાયા બાદ કરજનના સામસન્સીંગ મેજીસ્ટ્રેટે પેટન્ટ દવા વેચવાનો પરવાનો આપવાનો હુકમ કર્યો હતો. તરાયોની દલીલ સાંભળી ચાર બારીસ્ટર મી. કીમાંએ ચુકાદો આપ્યો હતો કે કરજનમાં અરજીઓનો મામલાપુર્વક નિવેડો નહી આવેલો હોવાથી કોર્ટે વચ્ચે પડી શકતી નથી. આ ચુકાદા સાથે બારીસ્ટર મી. કેમેરોન સંમત થયા હતા.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શનિવાર, ફેબ્રુઆરી તા. ૨૬ ૧૯૩૭

હિંદીઓને અન્યાય થઈ રહ્યો છે

જાનીસબર્ગના હીંદીઓને માટે બલાય લોકેશન એક અગત્યનો પ્રશ્ન છે. અહીં અત્યારસુધી, આશરે ૧૫૦૦ હીંદીઓ વસે છે. તેમનો વેપાર પણ જલ્લા પ્રમાણમાં ચલાવે છે અને બીનગોરા લાયસન્સોની સંખ્યા આશરે ૧૬૦ છે. બાકી હતે હીંદી, ૧૩ ચાઇનીઝ અને ૨ જાપાનીઝ છે.

બલાય લોકેશન, ૧૮૮૫ ના ત્રીજા કાયદાની કલમે સ્થપાયું છે અને હીંદીઓ આ જગાએ છેલ્લા ત્રણીસ વર્ષો રહે છે. પણ તેમનો ધંધો, રસ્તા અને ગાડાની વિગેરે બધું બરાબર હતું. પણ આજે તે સુધરી છે. જાનીસબર્ગમાં સારી કાઉન્સીલના કરજાન મુજબ બધા જુના મકાન પડી જવા છે, અને ઘણા મકાન તોડવા છે રસ્તા પણ ડામરના થવા છે અને ગાડાની સગવડ પણ કરવામાં આવી છે.

આ લોકેશન એવા જેવો જતા છે કે બધા બલાયા અને એક્સિપ્રોપ્રીયેશન એક્ટ પસાર છે. બોર્ડ પર પડવા આ લોકેશન ગોરાઓને નહીંતર ધ્રુસ્યું, પણ આજ તેની પ્રસાદ તેઓને ને સાથી રહી છે, કેમકે તેણે વેપાર આકર્ષી છે અને ત જાનીસબર્ગની બીજ અગત્યની બલાય જાની થવાની છે. બીજી બાજુથી જાની બલડોગ્સ ગોરા બલાઓ આવી ઉભા છે, જોકમ બલાય લોકેશનનું સ્થાન ગોરાઓના ફાયદાકારક સહેજ દોડ વચ્ચે મામા પ્રમાણ જ છે. આવા બલાય લોકેશનને જગાન ખાલ કરવાની નીતિ ગોરાઓએ અખત્યાર કરી છે

બલાય લોકેશનને જગાન ફાલ કરવા જોહાનીસબર્ગ ઓપ્ટ પહેલું પગલું બનાવનાર મી. લોગ. કોમેન છે. આજ જ કોમેન જ્યારે જાનીસબર્ગના મેયર હતા ત્યારે તમસુજ હીંદીઓને જગાન ગાડીમાના હતા અને મ્યુનીસીપલ નાગરીકના આપવા તેમણે ખૂબ જાહેરાત કરેલી. અને તેના કીધામ કોમેન બલાય બુગાની બાબતો સીટી કાઉન્સીલ દરમ્યાં હોવું ? બલાય લોકેશન ઉઠાવવાનો કે તેમાં કામ ખાલનારાનો તેમાંનો કશો પ્રશ્નો નથી.

આજે કિમાન પપરાજ છે મી. કોમેને ચુકાદો આપ્યો કે ઓદર્શ નહિ પણ સીટી કાઉન્સીલે બધા ચુકાદો આપ્યો છે. તો કોમેન કહે છે કે બલાય લોકેશન બધાજ થવું જોઇએ સીટી કાઉન્સીલની બન્નીમ દેડય કમીટીના પ્રમુખ મી. સેમીસન કહે છે કે બલાય લોકેશનમાં થીંગડા મારે ચાલે એમ નથી, હવે તો તેને સમાપ્ત કરી દેવું જોઇએ અને ત્યાં ગરીબ ગોરાઓ માટે બીજાય રસ્તાઓ બાંધવું, બીજાણ ગોગાનોબાબુ એક નમુનેદાર મામુલી ગણાવવું જોઇએ. જાનીસબર્ગમાં સારી સ્વચ્છ બીજ પણ આ બાજુના લોકારો છે અને ત્યાં ને ગોરી પ્રજાનો બાલ ઉછેરાય સહન કરવો પડે એવો બલાય લોકેશન બંધ થઇ સીટી કાઉન્સીલના બગુદર પહા પાડ્યું તેમ કરો આપશે. બજારોના સીટી કાઉન્સીલર અને બ્યુટવાદી ગોમ. પા. મી. ની ટી. એમ્પરીન પણ ગોરા લોકો દ્વારા આ લોકેશન બાલાસ થવું જોઇએ એમ જાહેર કર્યું.

આ વસ્તુસ્થિતિ ઝમકર મામલો ઊભો કરે છે. તે આ લોકેશનમાં વસતી મોટી હીંદી વસ્તીને પહેલી કારવા માગે છે અને તેઓનો વેપાર છીનવીને કરવા માગે છે. સીટી પ્રોપર્ટીસ અને બધુ કામ સ્વસ્થ એકટની બહારથી કરાવવા માગે છે. સ્વસ્થ એકટનો હેતુ બરાબર નથી. લોકો તે કાયદાનો સ્વભાવ રાખેલો છે. પણ મ્યુનીસીપાલીટીઓના હાથમાં તેનો કારભાર સોંપાતો જોવાથી પછી એ અને રાબેલ રાબેલ કેટલુંક ખરા હીંદીની ના મોટી દલા કરે છે સ્વસ્થ એકટના અમલ કેટલીક પર નહિ પણ એવું વચન સરકાર તરફથી આપવામાં આવ્યું છે, આમ છતાં જોહાનીસબર્ગમાં મોટા કાઉન્સીલ બલાય લોકેશનને તોડી પાડી કામો બોરબ્રુ ગરે તેનો અમલ કરવાનો અને હીંદીઓને પાયમાલ કરવાનો ઇરાદો સેવે છે.

બલાય લોકેશનના બ્રમ્પ લાયે સેટલમેન્ટ નો પ્રશ્ન બાકરીત સંકળાયેલા ... બલાય લોકેશન તોડી પાડવામાં આવે છે હીંદીઓએ કયા જગ્યાએ તેઓના બીજા કારોબારો રહેવાનું સ્થાન મળે એવો સવાલ ઉભો નહિ. પ્રીમિયમ કમીશનને સોનાના કાયદાના અમલથી મુક્ત કરેલા સત્તાઓ બીનાનીમ છે. પણ જે કરે તેઓનું રક્ષણ છે ને ઉભો રહેશે કે કેમ એ શંકા છે સીટી પ્રાઉન્સીલ ચાહે ત્યારે બલાય લોકેશનો બાકી ના હીંદીઓને ચલાવવા માગે છે. હીંદીઓ આ સ્થિતિ કદી નહિજ સ્વીકારે.

આ કટોકટીના પ્રસંગે પુનીયન સરકારની ફરજ બને છે કે બલાય લોકેશનને જમીન હોલ્ડ કરવાની પાકજના મંજુર કરે. ન મંજીએ પોતે પાડી નાખવા લાગે પણ ન લે, અને હીંદીઓને પણ તેમ કરવા કરવા, પરંતુ હીંદીઓના બા ચાલીસ વર્ષના રહેઠાણનો લાભ લેવો પાડી ગોરાઓને ગાર મારવું બાકાત એ નર્યો અન્યાય છે. હીંદીઓએ આવી રીતે પણ વાજબીનો એકત્ર અને અડગ બાગનો કરવા કટીબદ્ધ થયું જ જોઇએ.

—:o:—

ના. ગવર્નર જનરલ અને હિંદી કોમ

દક્ષિણ આફ્રિકાના કરાગત થતા નામદાર ગવર્નર જનરલ લોર્ડ ક્લેરેનડન અને લેડી ક્લેરનડનને વિદાયગીરીનું માનપત્ર આપવાની બાબતમાં તાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસે અખત્યાર કરેલી હાલજનક વલણ કોંગ્રેસના ભુતકાળના કીર્તીહાલમાં કદી જોવામાં આવી નથી. સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની આપખુદી નિતીથી તેણે જાહેર મતને તુચ્છકારી કાઢયો છે એટલુંજ નહિ પરંતુ કોંગ્રેસના કાયદાનો છડેચોક ભંગ કરી ફાવેતેમ વર્તી રહી છે એમ કહી શકાય.

ના. ગવર્નર જનરલ અને લેડી ક્લેરેનડનને સા. આ. ... કોંગ્રેસે ગઇ કાલે કરબાનના સીટી હોલમાં આપેલી ટી પાર્ટીએ હીંદી કોમમાં હાસ્યજનક દેખાવ દીધો છે. હીંદી કોમની સંમતી લીધા વગર પોતાની જ આપખુદીથી કાર્ય કરતી વ્યક્તિઓ જો પ્રસંગોપાત કાર્ય કરવાની પોતાની નીતિનો જેમ બને તેમ જલદી ત્યાગ કરે એ ઇચ્છવા જોગ છે અને તાજ કોમની થઇ રહેલી બરબાદીનો અંત આવશે એમ અમારું માનવું છે. હવે વિચાર કરીએ કે હીંદ સરકારના નામદાર જનરલની શું સ્થિતિ છે? માત્ર એક પદાની તરફેણ કાર્ય કરવાની નીતી બ્યાજબી ન ગણાય. જે કોમ એવી નીતી સામે પોતાનો વિરોધ નહિ દર્શાવે તો દક્ષિણ આફ્રિકા પણ બીજુ એક હીંદજ થઇ પડે!

કરબાનમાં કલીયરીંગ સ્ટેશન અને દવાપાનુ બાંધવા ઇન્ડિયા આફ્રિકા લાઇનિવાળા મી. એન્ડ્રુ બીરઝો હીંદી કોમને આપેલી ૫૦૦૦ પાઉંડની રકમનો ઝરબાર કરવા નિમવામાં આવેલી ઇન્ડિયન હોસ્પીટલ એડવાયઝરી કમીટીએ હોસ્પીટલનું મકાન તૈયાર થએલું સોંપાયી તે ખુલ્લું મુકવાની ક્રીયા કરવા ના. ગવર્નર જનરલને લખ્યું હતું. જેના સ્વીકાર કરનારે જવાબ વળતામાં ના. ગવર્નરના સેક્રેટરી તરફથી દીલગીરી થતાં કેપટાઉન તાર કરી જવાબ મંગાવવામાં આવ્યો હતો જેમાં ના. ગવર્નરના સેક્રેટરીએ એમ જણાવ્યું હતું કે "લોર્ડ ક્લેરેનડન મકાન ખુલ્લું મુકવાની ક્રિયા કરશે." તેમાં એમ પણ ઇસારો કરવામાં આવ્યો હતો કે "બપોરે વ્યાજસ્થા એડજન્ટ જનરલ સાહેબ વતી હોદાથી જવાબ આપવામાં દીલગીર થઇ છે."

હોસ્પીટલ કમીટીની એક મીટીંગ મળી હતી, જેમાં સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના જનરલ સેક્રેટરી મી. એ. આઇ. કાજી પણ હાજર હતા. આ મીટીંગમાં પ્રમુખે મુકેલો એક ઠરાવ એવી જાતનો પાસ થયો હતો કે જેથી મકાન ખુલ્લું મુકવાની ક્રીયા પ્રસંગે ના. ગવર્નર જનરલને સા. આ. ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ તરફથી માનપત્ર પણ આપી શકાય. પાછળથી આ ઠરાવ ફેરવી નાખવામાં આવ્યો હતો. અને પ્રસાર મળ્યા હતા કે કોંગ્રેસે કરબાન સીટી હોલમાં ના. ગવર્નર જનરલના માનમાં ટી પાર્ટી આપવાની ખુશી જાહેર કરી હતી. મકાન ખુલ્લું મુકવાની ક્રીયા પ્રસંગે તેઓને વિદાયગીરીનું માનપત્ર નહિ, પરંતુ વિદાયગીરીનું માનપત્ર આપવા ઇચ્છતા રાજદ્વારી ચંડોળ ગીલ્ડ ગોઠવ્યુ કરે છે. એવા સમાચાર ના. ગવર્નરના સેક્રેટરીને મળતાં તેણે હોસ્પીટલ કમીટીને જણાવ્યું હતું કે "લોર્ડ ક્લેરેનડન હોસ્પીટલનું મકાન ખુલ્લું મુકવાની ક્રીયા કરી શકશે નહિ." આ પ્રસંગે ના. ગવર્નર જનરલને હસ્તે હોસ્પીટલનું મકાન ખુલ્લું મુકવાની ગોઠવણ પડી ભાંગી.

આ પ્રસંગમાં ના. ગવર્નર જનરલ લોર્ડ ક્લેરેનડનનું નામ ચોડાયું હોવા છતાં હેતુ પાર પાડવા માટે ગ્રહણ કરવામાં આવેલી કોંગ્રેસની આપખુદી ભરેલી વલણ ખુલ્લી પાડવાની જરૂર પડી છે. ગલ્લુજ નહિ પરંતુ જ્યારે એડજન્ટ જનરલે બાકી ગોઠવણ કરવાની હતી. તો પછી હીંદી કોમને સંતોષ થાય અવી રીતે માનપત્ર આપવાની ગોઠવણ કેમ ન થઈ શકી? હોસ્પીટલ કમીટીનું આમંત્રણ સ્વીકાર્યા પહેલા ના. ગવર્નર જનરલને એજન્સીનો આસરો લેવો પડયો, તેથી અમારી ચોપ્પુ માન્યતા છે કે આ આખા પ્રકરણમાં એજન્સીની મુખ્ય સલાહ હતી. નામદાર લોર્ડ ક્લેરેનડન અને લેડી ક્લેરેનડન હીંદીઓ તરફ હરહમેશ દિલસોજી બતાવતા રહ્યા . અને ઇચ્છવાજોગ છે કે તે નામદારોની વિદાયગીરી પ્રસંગે હીંદીઓ તેઓની યોગ્ય કદર કરે.

અમને ખબર મળ્યા છે કે કોલોનીયલ-બોર્ન એસોસીએશને ના. ગવર્નર જનરલને વિદાયગીરીનું માનપત્ર આપવા માગણી કરી હતી. ત્યારે તેઓને ના. ગવર્નરના સેક્રેટરી તરફથી જવાબ મળ્યો હતો કે "હીઝના એજન્ટ જનરલે ગોઠવેલા વિદાયગીરીના મેળાવડામાં તમામ વર્ગના હીંદીઓ હાજર થશે." એજન્ટ જનરલે આ બાબતી આવી હોય તો તો આ આધારે આવી એ અમે સમજી શકતા નથી, એજન્સી સારી રીતે જાણે છે કે આ. આ. ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ હીંદી કોમનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતી નથી. તેણે કોલોનીઅલ બોર્ન એસોસીએશનની સ્થાપના બાદ કરબાનમાં એકત્રણ બતકેર સભા બોલાવી નથી. વળી સર રોયદ રઝા અલીના સમા પછી લગભગ બધાજ કોંગ્રેસના કાર્યકર્તાઓએ રાજીનામા આપ્યા હતા. આ બધી બાબતો સ્પષ્ટ હોવા છતાં આ. આ. ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ બાકીના ના. ગવર્નર જનરલને આખી હીંદી કોમ તરફનું માનપત્ર અપાવવા એજન્ટ જનરલે કોંગ્રેસનો ઓકતરફી પક્ષ ખેંચ્યો છે એ પણ જબ્બર ખોટું થયું છે એમ સૌમને લાગે છે, અમે એમ માનીએ છીએ કે માનપત્ર આપવાનો સવાલ જો એજન્ટ જનરલ હસ્તે

નહિ અથવા હોય તો કાં તો આખી હીંદી કોમની અગવણીથી કામ થયું હોય પરંતુ આજે જે હાસ્યજનક બનાવ અને છબરડો હીંદી કોમમાં બની રહ્યો છે તે તો બનવા નજ પામત

થોડા વખત ઉપર મેરીટઝબર્ગમાં કોઓપરેટીવ બેનર્ ઓર્ગેનીઝેશનની સભામાં મા. પી. આર. પથ્થરે બરાબર કહ્યું હતું કે "એજન્સીએ આ દેશમાં હીંદીઓને નેટીવના દરજ્જા ઉપર લાવી મૂકયા છે." કેપટાઉન એડવર્ટાઈઝર તેના ખરા સ્વરૂપમાં અમલ થાય છે કે કેમ તેની સંપાસ રાખવા હીન્દ સરકારે આ દેશમાં એજન્સી સ્થાપી છે અને નામદાર શાસ્ત્રીજી ના શબ્દોમાં કહીએ તો "એજન્ટ જનરલ ની ફરજ કેપટાઉન એડવર્ટાઈઝરનો અમલ હીંદી કોમના બાબામાં થાય છે કે નહિ તે જોવાની છે." એજન્ટ જનરલ એ બરાબરે પર્યો છે કે કેમ એ સૌના ઉભી કરનારો સવાલ છે. કારણ કે દિવસે દિવસે હીંદી કોમની સ્થિતિ સુધરવાને બદલે બગડતી કહેવાતી થતી જાય છે. એજન્સીએ આ બાબતો ઉપર વધારે ધ્યાન આપવાની જરૂર છે. નહિ તો આ દેશના હીંદીઓ ની બરબાદીનો આરોપ એજન્સી ઉપરજ આવશે. એજન્સીના નામપૂરતાપણા પણાથી જ હીંદી કોમમાં એકતા થઈ શકશે. એજન્સી તો આવશે અને જશે. તેમ ના ખરા ખોટા કાર્યથી સારા ને માઠા જે પરિણામ આવે તેના ભોગ હીંદીઓજ થઈ પડશે માટે એજન્સીએ આ દેશમાં હીંદીઓમાં એકસંપ જાગવાનો બનતો પ્રયાસ કરવો જોઈએ. નામદાર ગવર્નર જનરલ ના માનપત્રની બાબતમાં ભલે કોઈ પણ એક પક્ષની જીત થઈ હોય એમ માનવા માં આવે પરંતુ હીંદી કોમમાં હાસ્યજનક બનાવ બનેલો એ ઇચ્છવાજોગ નથીજ. કોમના આપમેળે બનીબેઠેલા આગેવાનો ના પક્ષમાં એવા તો નજ હોવી જોઇએ કે જેથી હીંદી કોમમાં આવા અઘટિત બનાવોથી હાસ્યજનક સ્થિતિ ઉભી થવા પામે.

ભલી લાગણીનો નમુનો!

'ગુજરાતી' પત્રમાં નીચેના મથાળા હેઠળ આફ્રિકાના હીંદીઓની સ્થિતીના બારામા લખાયેલો લેખ:—

થોડા વખત અગાઉ દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર તરફથી તા. ઉપનિવેશગરની આગેવાની નીચે ત્યાંના ગોરાઓનું એક પ્રતિનીધિમંડળ હીંદની મુલાકાત આવ્યું હતું આ પ્રતિનિધિમંડળને હીંદના તે વખતે ગયું ત્યાં સારૂ સરકારે સભા કરી તેના બારણા બાજુની પોળોના મેળાવડાઓ પણ થયા હતા. આમ તે મેળાવડાઓમાં વેપારના ત્યા પરત્વે આફ્રો વારંવાર ઉલ્લેખ કરવા હતા. આ પ્રસંગે દક્ષિણ આફ્રિકની સરકાર સાથે સમાનતાથી વર્તવી તે ઉપનિવેશના સત્તાધારીઓએ તેમના સરકારના બાબત કોપ્યા નહોતા. આ પ્રતિનીધિમંડળ પ્રથમ દક્ષિણ પ્રાંતિક સરકારોના માન કહેવાતા રાજપુરૂષોની મહેમાનગતી સ્વીકારી હતી અને અગત્ય મેળાવડામાં પહોંચી પછી કરેલા ભાષણોમાં તા. ઉપનિવેશકરે તથા બીજા આગેવાનોએ વારંવાર કહી બતાવ્યું હતું કે દક્ષિણના એ સ્થળને તમારું સાધન કરી બતાવવું એ તેઓનો પોતાનો હીંદની મુલાકાતનો હેતુ પણ જાણે હોય એવી રીતે વારંવાર ભાષણોના જણાવ્યા હતા. હીંદના પ્રતિનિધિઓ તરફથી પણ તેમને વિવેકભર્યા ઉત્તરો આપવામાં આવ્યા હતા. કારણ કે તેમણે પોતાની મુલાકાતનો હેતુ પણ જાણે હોય એવી રીતે વારંવાર સ્પષ્ટતા ભાષણોના જણાવ્યા હતા.

આ પ્રસંગે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર તરફથી તા. ઉપનિવેશકરે હીંદીઓની આગેવાની નીચે ત્યાંના ગોરાઓનું એક પ્રતિનીધિમંડળ હીંદની મુલાકાત આવ્યું હતું આ પ્રતિનિધિમંડળને હીંદના તે વખતે ગયું ત્યાં સારૂ સરકારે સભા કરી તેના બારણા બાજુની પોળોના મેળાવડાઓ પણ થયા હતા. આમ તે મેળાવડાઓમાં વેપારના ત્યા પરત્વે આફ્રો વારંવાર ઉલ્લેખ કરવા હતા. આ પ્રસંગે દક્ષિણ આફ્રિકની સરકાર સાથે સમાનતાથી વર્તવી તે ઉપનિવેશના સત્તાધારીઓએ તેમના સરકારના બાબત કોપ્યા નહોતા. આ પ્રતિનીધિમંડળ પ્રથમ દક્ષિણ પ્રાંતિક સરકારોના માન કહેવાતા રાજપુરૂષોની મહેમાનગતી સ્વીકારી હતી અને અગત્ય મેળાવડામાં પહોંચી પછી કરેલા ભાષણોમાં તા. ઉપનિવેશકરે તથા બીજા આગેવાનોએ વારંવાર કહી બતાવ્યું હતું કે દક્ષિણના એ સ્થળને તમારું સાધન કરી બતાવવું એ તેઓનો પોતાનો હીંદની મુલાકાતનો હેતુ પણ જાણે હોય એવી રીતે વારંવાર સ્પષ્ટતા ભાષણોના જણાવ્યા હતા. હીંદના પ્રતિનિધિઓ તરફથી પણ તેમને વિવેકભર્યા ઉત્તરો આપવામાં આવ્યા હતા. કારણ કે તેઓ

'ગાંધીવાદ' સમાજવાદ

(૨)

આ પ્રશ્ન ઉપર પંડિતજીએ ઘણો વિચાર કરવાનો પ્રયત્ન સેવ્યો છે. પણ મને એમાંને એ ગ્રંથો ઉકેલવામાં ખાસ રસ પડ્યો નથી. એટલું જ નહીં પણ વસ્તુસ્થિતિ એમને કાંઈક પણ ગળે ઊતરે એમ મેં કેમ પ્રયત્ન કર્યો જ કરવામાં આપણી પ્રજાને એટલો બધો રસ પડે છે કે એ પ્રશ્નો આપણે સાચેસાચ સમજીએ તેવા પ્રયત્નો ભાગ્યે જ થાય છે. ગાંધીવાદના પ્રેરક બે વિચારોના આવશ્યક પરીણામો હજુ આપણે પૂરેપૂરા જાણી રહ્યા નથી. તેથી આ પ્રશ્નોના વિષયો જ એવા છે કે દુનિયાના અન્ય મુખ્ય એવા ગ્રંથો તરીકે તેમાંથી એકેકાકાના નીબોધ થવાનો નથી.

આપણી દૃષ્ટિએ ચર્ચી આ ચર્ચાઓના મુખ્ય માપ જ હજુ અનીશ્ચિત છે. પંડિતજી એ કારણસર મૂળ વાતોની ચર્ચા કરવાને બદલે 'ગાંધીવાદ' નો વિચાર કરીએ તો ગાંધીજી પોતે તો આ પ્રશ્નોમાં કહે છે :

"'ગાંધીવાદ' જેવી કાંઈ વસ્તુ છે જ નહીં. અને મારે મારી પાછળ કોઈ સંપ્રદાય મૂકી જવો નથી. ન કોઈ નવીનતત્ત્વ કે નવો સિદ્ધાન્ત શોધી કાઢવો એ મેં મારો દાવો નથી. મેં તો માત્ર જાણતા અજાણતાં જીવનને સત્યો છે એને આપણા નીતિના પ્રશ્નો અને પ્રશ્નોને લાગુ પાડવાનો મારો ઢંગ પ્રયાસ કર્યો છે.....મેં જે અખતરાઓ આપણા ઉપર કર્યા છે તે હું જે નીતિના પાયા પર આવ્યો છું તે જોવાને નથી. હું તો ફક્ત એ અદૃશ્ય, પારે કુદરતમાં નવું કરવું શોધવાનું નથી. સત્ય અને અહિંસા આપણી પહાડો જેવી ચાલ્યા આવે છે. મેં તો માત્ર જ્યારથી જાણ્યા એટલા પ્રમાણમાં એ બંનેના પ્રયોગો કર્યા છે એમ કરવામાં મેં કેટલીકવાર ભૂલો કરી છે ને એ ભૂલોમાંથી હું શીખ્યો પણ. એટલો પ્રયત્ન અને એના પ્રયોગોમાંથી મને જે સત્ય અને અહિંસાના વ્યાવહારુપણા પ્રત્યેનો પ્રેમ કરવાનો અવકાશ મળી ગયો છે. સ્વભાવથી હું સમપદાદી હતો, પણ અહિંસામાં નહીંતો.....બધાની ઉપાસના કરતાં કરતાં જ મને ખાદીનો સાથી છે.....

ખાદી તત્ત્વજ્ઞાન — મારા વિચારોનો મારે એવડું ભારે નામ આપવું સકાય તો — મેં ઉપર જે કહ્યું એટલામાં આવી જાય છે. તમે એને "ગાંધીવાદ" ના કહેશો: એમાં "વાદ" જેવું કશું નથી." (હરીજનબંધુ, તા. ૧૬-૩-૧૯૩૬)

જેમને ગાંધી વાદ ખાલે તે બોલે જ તેને પોતાની મનોવૃત્તિ આ રીતે રજુ કરે છે તો તેમનો કે તમના નામની છાપ નીચે રહી સમા કરવાનો પ્રયત્ન કરનારાઓએ પોતાના ઉપર વાદના પ્રચારકો સામે વીરવાદના ઉત્તરવું તે કેટલું બધું અજુગતું અને કરવા પમાનું ગણાય!

વાદ. જ્યારે સમાજવાદનો વિચાર કરીએ તો તેનાથે વિદ્વાનોએ હજુ કંઈ નિશ્ચિત અને સર્વ માન્ય સ્વરૂપ પકડ્યું નથી એમનો ગોળ વ્યવસ્થાતંત્ર ઉદ્યોગોનો કાર્યો છે; પણ તે વ્યવસ્થાના હોય તેવા કાંઈ આપણા જે વ્યવસ્થાતંત્ર ઉદ્યોગોનો એનો [illegible] ઉદ્યોગો, ગામડાંઓના સત્તાની બાબત પ્રવૃત્તિઓ — ધાર્મિક, નૈતિક, રાજકીય, આર્થિક, સામાજિક — ના જોડાવે કરવાનો તેના પ્રધાન બાબત છે. પંડિત જવાહરલાલ કહે છે તમ.

"જીવન તથા તેના પ્રશ્નો તરફ તે સમાજવાદ એક ચોક્કસ વલણ છે. કરણ તરફથી તે-નીરોગાવસ્થા પરંતુ છે. તે જ પ્રમાણે પંજાબ પરંપરા, ઉદ્યોગ, ખેતીવાડીના તમામ પ્રશ્નો પરિવેષ્ટનની અહિંસા બાબતો એ બધા વિષયો તે વાસ્તવ પદાર્થ તે પણ ચોક્કસ રીતે..." (મારી જીવનકથા, પા. ૫૬૯.)

ઉપર કહ્યું તે સમાજવાદ હજુ બાલ્યાવસ્થા માંથી દોષાયો તેમાં સ્વાભાવિક રીતે દરેક પ્રદેશ પર જુદાજુદા સમાજવાદીઓ પક્ષે પ્રમાણ સમાજવાદ છે. યુરોપમાં તો સમાજવાદના અનેક પંથો પડી ગયા છે. અને હિંદુસ્તાનમાં એ જોરમાં પંથો તો જ પણ એક જ પ્રમાણ સમાજવાદીઓના [illegible] સંસ્કાર છે. બાકી બોલું બધા કે મોટા બાબત સમાજવાદના મોટા ચુકાદાઓ સાથે [illegible] કરવા રહ્યા, અને એમાં પ્રતાપથી એમ કહીને છૂટા રહે કે એ મુદ્દા એના દૃષ્ટિએ તાત્ત્વિક નથી. આપણા મતભેદના નથી, આપણા એ વિષયના એના મતભેદ નથી! જવાહરલાલજી, પંડિત નરેન્દ્રદેવજી વગેરે પ્રસિદ્ધ સમાજવાદીઓ જ કાયમ્ભો કહ્યા. તા. ૨૬-૧૦-૧૯૩૬ ના 'ઓપ્રેસ ફ્રેન્ડ્સ' ના કુમારી કેથરાઈનના કેટલા પત્રનો નીચેનો એક પત્ર પ્રસિદ્ધ થયો છે તમાં તેઓ લખે છે કે

"—હમ કે ઓપ્રેસ્ડ્રીપાલક પ્રશ્નોને સમર્થકોના કે સમાજવાદી પક્ષની સાથે સો સંબંધ છે? દેશના બાબતો સમાજવાદ કુદરતને લગતું એક તત્ત્વજ્ઞાન છે, બાબ નવા કુદરત સંબંધી સર્વ બાબતોનો તેમાં સમાવેશ થઇ શકે છે પણ સાધારણ રીતે સમાજવાદ એટલે આર્થિક બાબતોનો એક ખાસ પ્રકારનો સિદ્ધાન્ત. જ્યારે હું સમાજવાદની વાત કરું ખું ત્યારે તે આર્થિક સિદ્ધાન્તની જ વિચાર કરું છું. આને નેવા, પાપ, રીવાજ અને નીતિને લગતી બાબતો સમાજવાદ સાથે કરવામાં આવતી અયોગ્ય બાબત ગણીશ છે."

કદાચ બીજા સમાજવાદીઓ આમ જ અભિપ્રાય બાંધ કરતા હોય. તાત્પર્ય કે આ પરીસ્થિતિમાં અમે સમાજવાદ. "ગાંધીવાદ" અથવા સમાજવાદના સમાજવાદને નામે ચલાવાતા વાહીવાટોથી વિચારની સ્પષ્ટતા મળવાને બદલે ગુંચવણ જ ઊભી થાય છે. એવી કેવળ બે પક્ષોના જ બાબત. એમ પણ કહેવાય છે. એમ નહીં; પણ એકાદ વાક્ય કે સૂત્ર નીચે મૂકેલા - આપણામાં જ કેમ્પાયેલો હોય, અને તેને આધાર તેઓ વક્તાના સ્વાનીક્ષ્ય લેખોમાં અંદરઅંદરના ઝઘડા કરવા પ્રેરાય. એમાં ને સાથે ઉપાધી એક પક્ષના મોક્ષ જે કાંઈ નીચિલ અને પ્રાણવાયિક કાર્યક્રમ અમલમાં મુકવાના ન હોય તો આ વિવાદે ન તો ચર્ચો કરનારાઓને કાયદો કરે ન પ્રશ્નને કોઈનો કરે; બાબ જેઓ ન બાબત પક્ષને કાબો કરવા પ્રેરાય છે તેમના બાબતો અનુકૂળ સાધન થઇ પડે. તેઓ એને પરીબાબતે બાબમાંથી સ્વરૂપ પર બાબ અને પોતાનું સંગઠન મજબુત કરે. બાબત બાબતે નહીં બાબ પોતાનું જ દોર ચોકાવવું કરાવી, બાબ તમારી બાબત જુબ બાબ સાધનસ્થ પરિસ્થિ પ્રશ્નોમાંના બાબુટ કરવાથી ઓમને પોતાના રંગ બાબતમાં કરી લેવાનું પ્રયત્નોનો વાર્તાનું હોય. બધી સમજવાનો પણ તેમની બાબતે ઊભાથી પરીણામ એટલું જ આવે કે તકરાર કરનારો બે પક્ષોમાંથી પક્ષેનો એકનું બાબ પક્ષો બીજાનું દુશ્મન થઇ જાય બાબ બાબતે પણ તકરાર થતી આવેલાઓની સાથેના બાબતોથી કુશ્મ પ્રમ બાબતો બાબ પરસ્પર પીરોથી બાબ બાબતોનો સમય થઈ છે. બાબો એકનું દુશ્મન પણ બાબ લાકે બીજાને પણ બાબુમિ ને નહીં તોય બાબતપણ દુશ્મનનો હોવો બાબ, બાબ કોઈ ન બાબ તોય તટસ્થ પ્રેક્ષક જેવો બની રહ્યા રહે: બાબ રીતે દેશહીતને તો નુકસાન જ થાય.

આનો અર્થ એ નથી કે દેશના રાજકીય પ્રશ્નો પોતે બાબમાં વિચારો જેટલા સ્પષ્ટ થઇ શકે તટલા પડ્યા થઈ નથી. પણ હકીકત એ છે કે આપણા દેશના અનેક કોમવાદીઓમાં કેટલાક એવા છે કે જે પર સ્પષ્ટ વિચાર અને કર નીચો પડવાનો તરફાળ બાબત અનીવાર્ય જરૂરી છે; અને કેટલાક એવા છે કે જે ઉપર, બન્ને હાથ તાબ, અજાણની પરીબાબ સામાન્ય રીતે બુદ્ધિશાળી બાબાય એવા બાબુસો બાબુ, બાબપૂર્વક વિચાર કરવાનો પ્રયત્ન કરીને જે, સ્પષ્ટ વિચાર કદી શકે એમ નથી; તો તે માટે કર નીચો પડવાની તો વાત જ રહી કરવી! કારણ એ છે કે દેશના બાબતોના પ્રશ્નો પર સ્વાતન્ત્ર્ય લોકો સ્પષ્ટ વિચાર કરી શકે તે માટે કેટલીક બાબતો બાબુ સ્યુગોપયો તેમની નજરે ચડવાની જરૂર હોય છે. બાબાસુધી એવું સ્યુગ દેશના બાબમાં ન થાય બાબસુધી એ લોકોના વિચારો તેમની બુદ્ધિમાં સ્થિતરો શક્યા નથી. બાબ કરોડો તકેની કામ્રેડ સમજે તેવા તૈયાર્યા બાબ શક્યા ઉદ્ભવ થાય એટલી નીબ્બાની કરવા બાબતી નથી. બાબો

એવા પ્રશ્નો કેવળ ચર્ચા દ્વારા સમલાદીને સ્પષ્ટ કરી શકાતા નથી. એ સમજી શકાય માટે એ બાબતો પાછળ પાકવાની જરૂર હોય છે.

આ રીતે દેશને લગતા પ્રશ્નો વીશે તરકાળ અને આનિવાર્ય નથા વધારે દૂરના એવા ભેદ પાડીએ તો, બારી દ્રષ્ટિએ, આપણુ દેશને સ્વતંત્ર કરવા માટે નીચેની બાબતો આવી પહેલી આજ તરકાળ મહત્વની છે, અને તે વીશે આપણા વીચારોમાં કશાય અસ્પષ્ટતા, સંદીગ્ધતા કે મોળાશ ન હોય એ મહત્વનું છે. એ બાબત બીજી બધી વીચારની સ્પષ્ટતા અને તકેદારીના એકલા વીના બીજી કેવી છે, એ વાતો તે આ:

૧. દેશની સેવા માટે તન, મન અને ધન અર્પણ કરીને પોતાનું જીવન કુરબાન કરવાની તૈયારીવાળાં સ્ત્રીપુરુષો બહારની સંસ્થાઓમાં ઊભેલા ન થાય ત્યાં સુધી કશું જ સીદ્ધ થઈ શકવાનું નથી.

૨. એવા માણસોમાં જો એ ચારીત્રની દ્રઢતા આજ એમની નીકટ નહિ હોય તો કશ બળ કે કુળ ઉભરાઈ જાય.

૩. સ્વરાજના રક્ષણ પાછળથી તરતજ ઊંડાણોના એકો અને જીવનની બાલનો માટે જે રસ હોય છે તે વરસો બાદ જગાને આવતી નથી, અને તેમને જીવવા માટે આત્મસંયમ વગર દ્રઢિનાશાદ (જેને કેળવવા આજથીજ પ્રયત્ન નથી, તેવાં સ્ત્રીપુરુષોમાં ચારીત્રની દ્રઢતા કે એવાની બીજા આવી શકવાની નથી, અને ત્યારે જ્યારની હોય તેમાં એવાપ્રકારે પર્યાપ્ત દ્રઢતાની હોય નહિ.

૪. એ આપણને મોળ્યું જગતાજ જાણ્યું જોઈએ કે સ્વરાજ્ય સહજ પહેલાં, અને તે આથે, આખે દેશસેવાનાં બીજા ક્ષેત્રોમાં જે તેમાં દરે તે ધોરે ન ત્યારે સંસ્થાઓ આજના મેધકમેનિકાઓના ઉકેરો થવો જોઈએ. એમના મોટા ભાગ આજના સારા ભાવના ગરીબ મધ્યમ વર્ગોમાંથીજ નીકળવો જોઈએ. એમને, સાંસારિક દ્રષ્ટિએ, વધારે સાદાઈ, ગરીબાઈ અને કષ્ટસહિષ્ણુતા—આ બધાં શબ્દોનો ચોકસ ચારીત્રિક દ્રષ્ટિએ સમજાવું—જીવન પ્રમાણે જીવવા જ થવાનો નથી. આપણે એવા પ્રકારના જીવન માટે એમને તૈયાર કરવા જોઈએ તથા સાદીમાનું પડતર ન થાય ત્યાં સુધી સ્વરાજનું ધ્યેય કદી સિદ્ધ થઈ શકવાનું નથી એટલું આપણે સમજવું જીવન જ સ્વતંત્ર રીતે કષ્ટ વસ્તુ છે એવા વાત ચિત્રે ભલે આપણને શકો હોય પણ હિંદના સ્વરાજ્યની માગણી મારે તો એ આદીયાસ પૂર્વકાલ છે એમાં શંકાને સાવકાશ સ્થાન ન હોવું જોઈએ.

આ વાતો ખરું આકારણકર ગયા છે એમ કાંઈ હોવાનો અમારો દાવો નથી. પણ મન એટલું છે કે જેટલે દરજ્જે કરાવાની સાથે જ દાવ છે તે બાબતોની રીતના પ્રત્યે ધ્યાનદોર દોવા જોઈએ.

સમાજવાદના સિદ્ધાન્તો પ્રત્યે ધ્યાનદોર દોવા કે એવડો ખ્યાલ કોઈ ચીજ આગેના દોષ. તેમ છે બીજી બધી વાતોની સત્યતા કરતાં આ વાતોની સત્યના 'ટીકાયુવાની, તની કદર કરવાની અને તે માટે કમર કસીને તૈયાર થવાની જરૂર છે. આધ્યાત્મિક સીદ્ધાન્તને નામે ઓળખાતું કે અમલીક સીદ્ધાન્તને નામે ઓળખાતું જીવનનો વીચાર કરનારું કોઈ પણ તત્વજ્ઞાન દોય, પણ જો તે સંયમ, ગ્રંથિનીગ્રહ, પરાક્રમપુર્વક સ્વીકારેલી સાદાઈ (જેનું જ બીજું નામ ગરીબાઈ, અપરીગ્રહ, અકોળા અથવા ગરીબાઈનું વ્રત કહી શકાય) વાર જીવનના કે તીરસ્કારનો ભાવ દોવાનો દોય, તથા તરજ્ય પ્રજાના મનમાં ઉદ્રિધાભાવમુખ અને ભોગમય જીવન માટેની વાસનાઓને ખેલના દોય, તો તેનું પરીણામ એ જ આવવાનું છે કે સ્વરાજ્યનો દીવસ આવ્યો ને આપણે ઉંઘમાંથી જ જગીએ. આ સિદ્ધાન્ત બાબ છે એ વહેલા સમજીએ તેટલા સમજીએ, એ સમજનો જ છુટકો છે. પહેલા સમજવામાં મુંઝ છે. મોડા સમજવામાં જોખમ છે. કારણકે એવું બને કે ગોટલે મોડું સમજીએ કે આપણી સમજના જવાબે હાથમાં આજ કશું ન દોય. સ્વાધીન, પ્રતિષ્ઠાવિજ્ઞત અને સાચું જીવન ગાળનારે પ્રજાના જ પાયા પર રચ્યા પ્રજાતંત્ર અને સમાજ રચ્ય શકશે.

(આપૂર્ણ)

ભૂખ્યા અને ગરીબ મુસ્લીમોને હું વધારે ઓળખું છું

પં. જવાહરે જવાબ પાઠેલા એક નીવેદન માં એમ જણાવ્યું છે કે—હીંદના કેવળ બે પક્ષો છે. એક સરકારનો અને બીજો મહાસભાનો આના પ્રત્યુત્તરમાં બા બિન્નહાએ એમ જણાવ્યું હતું કે ત્રીજો પક્ષ પણ .. અને તે હિંદી મુસ્લીમોનો. આનો જવાબ જવાહરલાલે નીચે મુજબ આપ્યો છે:

"બંગાળના મુસ્લીમોની બાબતમાં દખલગીરી કરવાને બા જીન્હા સાહેબને ના પાડે છે. આ વાણી બાબ પરમાત્માના દીકરાઓ સીવાયના બધાંને બળતા છે બી જિન્હાના મત પ્રમાણે બંગાળ અને બંગાળના અહેવાર પણ અને ફ્રીસલન પણ મુસ્લીમ લીગની બહાર હોય સાચા મુસ્લીમ નથી. મહાસભાનાં ઝેડાયલા દાનગે મુસ્લીમો સીવે ના. જીન્હા ય કહેવા માગે છે ત મને સમજાતું નથી. અમે તેમને નીમંત્રણ લેવાનું કહીએ કે ફુંટણીએ પહીને વીનાશે? અમને બને લાંબાગાળા માટે બનતેર મુસ્લીમ બેંકનું આવે છે તેને માટે શો જવાબ દેવો! આ બધા વિવાદ અને બા વિવીધ લાગે બ અને બા મુસલમાનોના ન્યાય થાય બ.

બી જીન્હા લીગ પક્ષના ઉમેદવાર ઉભા રાખ્યા છે તે પણ મુસલમાનોના મુખ્યથી પણ દૂર રાખ્યા છે. રોગાનીકરી રાષ્ટ્રવાદ અને પોતીશ સાદીવાદની વચ્ચે રાજકીય પક્ષ તરીકે રહેવું પડશે અને તેમણે સમૂહનું બાકું પડવું મુકીને મોગી કીંમતની ઉમેદવારો રાખી રમત રમે છે. મોકાના સુબંધીઓ આપીને ફસવા ન દોય છે. અને એમાજ રાજનીતી છે. આપીને અને રાજકીય પ્રશ્નને મોગી દ્રષ્ટિએ વીચારવા ન ગમે યુગમાં જવા જેવું નીકાયક છે

આજે તો, દુઃખ, ગરીબાઈ, અને બેકારી તથા પોતશ સાદીવાદ અને હીંદી રાષ્ટ્રવાદનો ઝધડો છે. મહાસભા હિંદી રાષ્ટ્રવાદ રજુ કરે છે એમ તેના ઈતીહાસ પરથી જણાય છે. અને આપણે એજ નીર્ણય પર આવ્યા છે કે હિંદમાં બાજ બેજ પક્ષ છે: એક પોતીશ સાદીવાદી અને બીજો હિંદી રાષ્ટ્રવાદી ન. હીંદના રાષ્ટ્રીયતાના મોંકાણીની કોને છે. મહાસભાના મુખ્ય હીંદી જનતા પરજ છે ઈમેલા રાષ્ટ્રિય દ્રષ્ટિથી કોમો કોમો સાથેને જગા કરવા પડે છે

મુસ્લીમ લીગના કાર પણ સભ્ય કરતા હું ગરીબ, દુઃખી અને ભૂખી મુસ્લીમ જનતાને વધારે ઓળખું છું. કોંગ્રેસીઓ અને કરેકમા ગોદકા અને નોકરીની જગાઓ માટે ઝેઓ દોડાદોડી કરે તમના કરતાં પીડાતા મુસ્લીમ સમુદાય વધારે જાણું છું મહાસભાના પ્રમુખ તરીકે ગરીબ અને ભૂખ્યાં મુસ્લીમ તેમજ હીંદુ જનસમાજનો હું પ્રતીનીધી છું. મહાસભા પ્રત્યેક સહકારને વધાવશે. મુસ્લીમ લીગ કે બીજી સંસ્થાઓ સાથે તે સહકાર માટે હાથ લંબાવશે, પણ તે તમની ઈચ્છા સમુદાયના લાભ માટે તમજ સાદીવાદના પોરોમ માટે દોય તો.—

સ્વર્ગસ્થ ઝેમ. બી. મહારાજના બીજા અને આખરીનું નિભાવ ફંડ

અમે આજ કરેલા ઉપલા ફંડમા આજને મળેલી નીચેની રકમનો અમે આભાર સ્વીકાર કરીએ છીએ. અને બીજા હીંદીઓને આ માનુષીમ કાર્યમાં નાણા મોકલી આપવા વીનંતી કરીએ છીએ.—આ. ઇ. ઓ.

	પા.	બી.	પે.
આગળો સરવાળો	૧૭	૧૭	૧
ડા. સી. કેપ્ટન	૧	૧	૦
ઝેમ. ઝેડ. દેસાઇ	૧	૧	૦
ચુનીલાલ ખબર'	૧	૧	૦
	૨૧	૧	૧

હરિજન પ્રત્યે હિંદુની ફરજ

લેખક: ઝવેરભાઈ વલ્લભજી પોકાર

આ જે હાલ ધર્મની જેવી બદહાલી છે તે કાંઈ નવી નથી. જે બરોબરી કરીને કહે છે, તે સજ્જનો ધર્મની રક્ષા કીજ ખાતર કરે છે. આજે ધર્મના નામે ઘણા અજ્ઞાનમાંથી પવિત્ર હિંદુ ધર્મમાં જન્મેલા હરીજનો જોર પકડી ઓર ધર્મ પલટો કરે છે. આવા કીજ ધર્મ બદલાનો ભય આપણે ન સમજી શકે, ત્યાં આપણા ધર્મબંધી કહેવાતા હરીજનો ચાલ્યા જાય છે. આપણા સનાતન ધર્મના ઠેકેદારો સુધીથી ઉપર કારે છે, અને કરવા જેવા કરજમાં પણ આપતા નથી. કેટલા વર્ષોના હીંદુઓએ સમજવું જોઇએ કે હરીજનો હીંદુ ધર્મ ના જન્મેલા છે, તે હરીજનના પ્રત્યે તેઓ કેવા ગર્વપૂર્ણ ચલાવી રહ્યા છે. આજ પૂ. બાપુજી પવિત્રમાં પવિત્ર ગણાતા હીંદુ ધર્મનું અસ્પૃશ્યતા ના કલંક કેમ દૂર થાય તેનાજ વિચારમાં છે. એવા પવિત્ર ધર્મને માટે હજુ બાપુજીને "આપવાસ" કરવા પડે એ શું ઉંચ વર્ણના હીંદુ ઓ માટે શરમ ભરેલું નથી? પૂ. બાપુજી પ્રત્યે તેમણે ઘણીવાર કરવાના ફોજ આજે તેમના માટે તેમને પુરુષ બાપના ઘરમાં તે તેમનો બહાર ધકેલો કરવાની દરેક હીંદુની ફરજ છે.

આજે ઉંચ વર્ણના હીંદુઓ અસ્પૃશ્યતામાં ફક્ત ચમ્પ્રાતીનજ ગણે છે. રોહિદાસ, માધવાચારી અને ભંગી ભાઇઓ. આ ચમ્પ્રાતીને અસ્પૃશ્યમ ગણવા એ કંઇ વેદ કાળ આજકાલ ગીતા અધ્યયન ધર્મ પુસ્તકમાં જણાવ્યું છે એવો એમ પણ આજે સાબીત કરવું નથી. હરિજન બાળકોના આજે પૂ. બાપુજીના આશીર્વાદથી ત્રણ ચાર આશ્રમો ગુજરાતમાં ચાલે છે તેમાં સ્કૂલ સવારનીપાળ ગીતાના પાઠ કરાવાય છે. અને "ઢાંઢી પુના" વખત પણ હરીજનોના બાળકો સાથેજ ઘરના કેમ માના પણ બાગવા આવ્યા છે "ઘરાસણીની લડત" વખતે પણ કરી જનોના બાળકો "બાપ" કાળી સરકારના પ્રસાદી આપી આવ્યા હતા. આવીજ રીત દરેક જગતનું શીક્ષણ પૂજ્ય બાપુજીના આશ્રમના હરીજન બાળકો સાથ રહ્યા છે. બધારે ઉંચ વર્ણના બાળકો કેટલાક એવા છે કે જેઓનો ધર્મ પુસ્તકનું નામ પણ આવડતું નથી. બધા ઉંચ કહેવાની ગાલી ઓ આવું શીક્ષણ ચાલે છે. તેઓએ ખરેખર એ સમજવાનું છે કે પાપ ક્યાં છે.

કેટલાક ભાઈઓમાં હરિજન ફોબિયા એવો ચાલ્યા આવે છે કે જેની હદ નથી. ગુજરાતના હરિજનોને કેટલાક સવર્ણો ત્યારે કપડા પહેરવા, ઘી પણ ખુદ નથી આવે કે કેમ ખુલ્લુજ પહેરે તો તે ઉતરાવે છે આવે તે કદાચ ગુજરાતી આવડતું તો એવો ત્યારે પડે કે જેવો ભાઈ ઉંચ જેવા નથી.

પણ મારે કહેવું જોઈએ કે કેટલા ઉંચ વર્ણના હીંદુઓ ખુશ કરે છે કે તેઓ તરફ તમે ઉંચ નીચ ભેદભાવનો વ્યવહાર નથી ત્યારે એક ધર્મ ભાઈ તરીકે વિચાર કરવો જોઇએ કે બધારે ભાવ આવતાં ધર્મ ને ધર્મનો પવની સૂચવે છે ગીતામાં કહ્યું છે કે

> यदा यदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति भारत।
> अभ्युत्थानम धर्मस्य तदात्मानं सृजाम्यहम॥

આ ત્યારે દરેક હીંદુઓ સમજવું જોઇએ. હું દરેક હીંદુ ભાઈઓને વીનંતિ કરીને જણાવું છું કે તમે ધર્મના ભાઈને દૂર કરવાને બદલે પ્રતિષ્ઠા કરો કે અસ્પૃશ્યતારૂપી જે ધર્મને કલંક લાગેલું છે તેને દૂર કરવાને પ્રયત્ન કરો. મારાથી અપાય એટલો ઓછો મારી છઠ્ઠી ત્યાં આપીશ. બધારે આવી પ્રતિજ્ઞા દરેક ધર્મના ભાઈઓ કરો સાથે જગતમાં પવિત્ર ગણાતા હીંદુ ધર્મનો કરી ઉદય થશે.

હું ઉંચવર્ણના દરેક ભાઈને કરી વિનંતી કરું છું કે આપણા પરમ પવિત્રતાની પ્રાપ્તિમાટે પોતાના ભાગ્યશાળી નેતા મહાત્માજીને પગલે પગલે ચલવાને આપણે કટીબદ્ધ થવું જોઇએ. આજના હરીજનોનો મોટો ભાગ ધર્મ પલટો કરવો એ મહાપાપ માને છે અને કોઇ કહેવું જોઇએ કે જે ધર્મમાં જન્મ લીધો એજ ધર્મને સત્યનો ગણાય જોઇએ એવો તેમનો દૃઢ વીશ્વાસ હોવાનો મુકવાની છે એમ માને છે. તેનો એક પુરાવો તે કલકત્તાના બનાવથી જાણીત થાય છે. કલકત્તાની બાજી સંસ્થાના કલકત્તામાં એક હરીજન બાળકે ધર્મ પલટો કરવાના આશયથી નદીમાં પડીને આપઘાત કર્યા કરી હતી.

ઉંચ વર્ણના હીંદુઓ તરફથી અત્યાર સુધી ખરો ન્યાય નહિ મળે ત્યાં સુધી, આપણે પવિત્ર હીંદુ ધર્મને કલંક લાગતા, બીજા પણ એક એ પવિત્ર ધર્મની ચેતાવણી આપવા ગાંધીજી આપણને પણ ફરજમાં ભાગીદારીને ભાગવા પડીશું નહિ.

જે ધર્મના બાધનો દયા, નીતિ, સત્ય, અહિંસાના મહાન આપનારા છે તે ધર્મ બાબતે કરજ પહેલાંથી દયા હીન ગણવાનો સમય આવી ત્યાં સુધી હરીજનોને ખરો ધર્મ નહિ મળે ત્યાં સુધી સ્વરાજ્યનો ડોળ કરવો નકામો છે. તમને સ્વરાજ્ય મળે છે એમ હરીજનોને પણ સમજે છે હરીજનો મુસલમાની કરવાને જન્મતા નથી પણ એક બાબુમ છુટના બાળકોને જન્મેલા છે આવે તેવીજ અમો કહીએ છીએ આવતી સાથે સહકાર કરવા આવતી બાબત નહિ પણ જે બાપુજીની બાબતો પણ કરે તો આવજ રાખીને મોક્ષ કરવા બાબતો તેમનો વીશ્વાસ થાય.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક અખ્બરો

નેટીવ આરે મેદી સત્રીનો કાયદો

૨૧ મીના અમ્બાર વાપ્યા પછી અમુક અપવાદો સીવાય નેટીવોને રસ્તાઓ ઉપર ફરવાની મનાઈ છે. ગયા નવેમ્બર માસમાં બીજેસા નામના એક નેટીવ હરબેસ્ટરને મોડી રાત્રે રસ્તા ઉપર નીકળવા માટે અમલદારી કરાવી મેજીસ્ટ્રેટે ચેતવણી આપી છોડી મુકયો હતો. બીજેસાએ અપીલ કરી હતી તેનો મેરીટઝબર્ગની સુપ્રીમ કોર્ટમાં પડ્યા ન્યાયાધીશ મી. કીથોગે ચુકાદો આપ્યો હતો કે અમલદારોના બીજેસાનો બચાવ ન્યાયી નથી. બીજેસા એકઝેક્યુટર નેટીવ નથી કહી અપીલ કાઢી નાખી હતી. તેને મી. જસ્ટીસ લેવેસન સંમત થયા હતા. અરજદાર તરફથી મી. જે. જે. એમ. સીનન અને સરકાર તરફથી મી. જી. રેજીનોલ્ડ હાજર હતા.

ડૉ. મલાને કરેલી ટીકા

સુપ્રીમ પાર્લામેન્ટમા ડા મલાને ટીકા કરી હતી કે નવા પેટીક કેનને બાતલ આપેલ બધી દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીને ગવર્નર જનરલ સુબેદારની નીમણુક બાબ વગરની છે અને પેટીક કેન સાથે સલ્લાહ કરવાનું બંધારણ જણાવી પ્રજા માટે તે મુસ્કેલ થઇ પડશે.

હિંદી અમલદારોને મદદ

હીંદી અમલદારોને મદદ કરવા આ વર્ષે યુનીયન સરકારે પીંડ માંચ હજાર રાજ્ય પાડવા છે. ૧૫ વર્ષ ઉપરના બાલકને અને બીજાઓને મહીને તેમજ મુસાફરી માટે મોટી નહી કરી શકતા હોય એવા અધિકારી વર્ગોને સરકાર મદદ આપશે. બારજીઓ કરવાના ઇન્ડિયન એજ્યુકેશન એસોસીએશન અને કપટલીન, પ્રીટોરીયા અને જોહાનીસબર્ગમાં ઓફ એજ્યુકેશન આગેવાનો કરશે.

રેપટ ચુકાદો

ગયા ઓકટોબરીમાસમાં પાર્લામેન્ટમા મી. આર. કનાયુ. એવોને ટીકા કરી હતી કે પોલીસ કમીશનનો ખરા નીર્ણય લેવા આપવા માટે બાબ બાબતા મા પ્રધાન જનરલ સ્મટસ સીવાય બીજું કોઇ મદદ કરી શકે નહીં. આમ બાબતના પ્રધાને પોલીસ બાબતમાં ઓકડી કરેલી બુબાનો કમીશન સબ્બ નથી રજુ કરે તો પ્રધાન કમીશન પ્રત્યે ખિલાફ કહેવાય કારણ કે તેણે પોલીસ કમીશન નીમ્યું હતું. છેલ્લી મહીના શરૂઆતમા મી. બોયસે આમ બુમાવી હતી, અને પાર્લામેન્ટ મા ૬૫ તરફથી સબ્બ છે.

હિંદી શીક્ષક

આર્ય યુવક સભા પારસ્પે કલરસ્ટુડના ચાલતી ગવરમેન્ટ ઓફેડ હીંદી સ્કુલમાં હીંદીનું શીક્ષણ આપવા હીંદુસ્તાનથી મી. પ્રતાપસીંહ – ૧૫ી બોલાવ્યા છે. મી. પ્રતાપસીંહે મુબઇની મેટ્રીકની પરીક્ષા પાસ કરી છે. આર્ય યુવક સભા તરફથી મી. પ્રતાપસીંહના સત્કાર માટે તા. ૧૮ ફેબ્રુઆરીએ જોહાનના હીંદુ તામીલ ઇન્સ્ટીટયુટ મા મેળાવડો થયો હતો.

હિંદી સાયકલીસ્ટોનું પ્રભાવ

કુનાયાના મુસાફરીએ નીકળેલા હીંદી સાયકલીસ્ટો જોહોનો ડાબન કબજાનગર છે તેઓની બહાદુરીના વખાણવાલેખ બાબત તા. ૨૩ ફેબ્રુઆરીના 'નાટાલ મરકયુરી' મા પ્રગટ થયો હતો. આવા સ્વીમાર્ગે કરવાનવાળા આ નવીનાના જોન અડતાલીસ બીજ ઉપર કરવા બાબા ઝાકરીએ પસાદ જવાની ખુશ મેળવાનાં મેસર્સ કસ્તુર ગાંધી આપવામાં આવ્યા હતા. 'મરકયુરી' ના પ્રતીનીધીને આ અડતાલીસ્ટોએ કહ્યું હતું કે તેઓનો માટે આતિથ્યપૂર્વક આભાર માનવો એ મારી ફરજ છે. તેઓની હીંમત અને કરજ બજાવવાની તત્પરતાની પ્રશંસા કર્યે છું."

કોસ્ટવાલના હિંદીઓનો વીરોધ

આવા સ્વીમાર્ગે રાજ્ય કોહાનીસબર્ગના પારી દ્વારે કોમમાં દાખવાયા પ્રતિબંધ પોલીસ નવરચી હીંદીઓની નોંધ તા. એવા ૧ બાબતોના પ્રમુખ-

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨

ઝેડ. વી. પારેખ

૫૮ ઓ ફ્રીસીયલ સ્ટ્રીટ,

જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે બાસ ઉંચી લાવતા દરેક પ્રતિષ્ઠાના ગ્રાહકો, રેકોર્ડો અને સ્વદેશી સાદીઓ બિનેરહે કીંમતમાં આપે મળશે.

ગ્રાહક મારાત લખાશે ઓર્ડર મોકલી આપવો કરશે.

પણ દેવા પણ તા. ૧૫ જાલની પાર્લામેન્ટ બાબત હીંદીઓ તરફથી રજુ થયેલો બીલો સામે પ્રોટેસ્ટ બાબત કરનારો ઠરાવ પણ થયો હતો. બાબતમા એક હજાર હિંદુસ્તાની હીંદીઓ હતા અને મેસર્સ પી. . . . . ઠ, ઠ એમ બાબતમાં, એ. એ. મીરજા, ઝેડ વી પારેખ, બી. કે પટેલ, કાનજી ભરોસ્ટ બાબા એસ. એમ. દેસાઇએ બાબત બાબતમા બીલોને વખોડી કાઢ્યાં હતા.

મારકેટીંગ બીલ

પુનીયન પાર્લામેન્ટમાં રજુ થયેલું મારકેટીંગ બીલ હીંદી બેહુતોને નુકશાનકારી થઇ પડવા સંભવ છે. જોહાનીસબર્ગ ચુનીસીપાલીટી તરફથી ઠપકારેલ રજુબાત . . . . . મેસર્સોનાં કેપ્ટેશનના વકીલ મી. એસ સોલોમને બધ બોલાવ્યા . . . . . બીલના બારામાં રેજુબોલાલ બેરાટના મારે સભા બોલાવવામાં આવી છે. આ નોટો સભામાં પછી બન્ને પાર્લામેન્ટો બારણાસરસ કરી શકાશે.

બાજીમાં ઉછાળા

સુતરાઉ માલ ઉપરના તરબ કાપડના બાજીમાં મા એકાએક ૬૫ ટકાના વધારો પણ બાબા છે. રક્ષણના શાસન માટે બચે કપડાં બનાવી યોજનાથી પરદેશથી આવતા માલના બાજીમાં ૬૭ પણ વધારો થવાનો સંભવ રહે છે. યુનીયનમાં નાબુ બહારના બાબમા એક પેનીનો વધારો થયો હતો. બીસ્કીટ, સાબુ તથા બાબા બોરાકીની બધી વસ્તુઓના ભાવો વધશે. પેપર બેગના બાવોમા પણ વધારો થયો હતો.

હિંદીઓ માટે નવાં ઘરો

મેરીટઝબર્ગની મોટી મકીમીસમાં હીંદીઓ માટે નવા ઘરો બાંધવાની બાજના ચર્ચાઈ હતી, સભ્યો કમીટીએ ભલામણ કરી હતી કે નવાં ઘરો બાબા નાર નવા ચોગેની જગ્યા શોધી હીંદીઓને જણાવ બાબવા અને કહેવું કે મારકેટીંગ તાકીદથી બોજના અમલમાં મુકવા બેનાથ કે "દબાણ બાય કુંવે અને આદત બાય મુવે"

મેરીટઝબર્ગમાં એક નેટીવને દાનની એક બાદલી પુરી પાડવા માટે ચોરી ગોરકત નામની એક બ્લેક બાનેં મેજસ્ટ્રેટે મી. ગ્રોસ એમ. એકબાલને ૬ માસના સબ્બ કેદ બાબાની સજા કરી હતી. આવી બનાવ બાબતમાં માટે આ બાબત ૧૯૩૪ ના જાબી ૧૮ બાબાવ નવા પણ ૫૦. બાબા દંડની પુરસે સજા પોર ૧૯૩૫ બાબમા સબ્બ નવા ૧૦ વરસ ૬ મહીના બાને એક અકસ્માતીય થાય છે.

અધિવેશ્ય કેળવણી

યુનીયન પાર્લામેન્ટના સુબા બોરીસ. એમ. સી એન બરબીંગ દીક્ષા કરી હતી બોરીયાના ઉંમરી બાબા એવાસ દિલાપીંગ્રામાંથી ૨૬૫ બાબાબીઓએ પબ્લીકની પરીક્ષા પાસ કરેલી હોય છે. ૬૦ વિદ્યાર્થીઓમ્બે કુલ બારબ પાસ કરેલ હોય છે. તેઓને ઓરી બીજ બાબકાર બળવાની બાબેલા મુકવ છે ને તેઓની બારની બાબ બાબા પુરસ્કાર બાબવામા બાબ છે.

અક્ષત શરીરે બહેંચ્યા

ચોમેસ્ટરટનવાળા મી. પુલા એવા ઇલાજ કરવાનથી ઘણા દીવાન સારકેટ બાબતે બોહાનીસબર્ગ બાબ બાબી પ્રકાશીરીયસ એરવેજના પ્રોપાન સારકેટો મા. ૨૨ ફેબ્રુઆરીએ બાબા શરીર બહેંચેલાના સમાચાર સારકી બાબા હતા.

ન્યુંદુ લગ્ન

મેરીટઝબર્ગના મી. પરબુ મકનજી દીક્ષરી કુમારી પદમા દેવીના બાબ બાબ સંબંધે દબાણ બાબા મી. બહોમબીંગ બાબે મેરીટઝબર્ગમા બાબા હતા આ બીજબાનીંગ બબુસાહેર લેબ્બની હીંદી સ્કુલમાં ઉંકબાલ્લમ હતા બાબ પેઢલમ પેટાકુન બાબે મેરીટઝબર્ગમાં રહીશ હતા. બાબ બી સીંગ કરબાલ દેખ રોડની ગવરમેન્ટ સ્કુલમાં રીશાર છે.

પ્રો. એઠવારે પ્રુફકસ

મહીસુરમાં બાબેલી બંગ બેન્સ કીમીબાલ એસોસાસ્ટેબાલના બેબ્લરબ્બાના બાજરી બાબવા દક્ષિણ આફ્રિકાથી હીંદ બાબલા પ્રોબેસર એઠવાર

ઝુક્સ ડરબન આવી પહોંચ્યા હતા. ગયા રવીવારે ઓરીયન્ટ કલબના પ્રમુખ શ્રી. મદારબદ ઇબ્રાહીમે ડૉ. ઝુક્સનો કલબ તરફથી સત્કાર કરી કુલનો તોરો આપ્યો હતો.

મહંમદ હુસેન કરતાનું બ્યાજ

ઓસ્ટકોર્ટના બાબરપ્રસીઓએ જાહેર કર્યું છે કે નાટાલના ઓર્ડર ઇનડ્યુરા મહંમદ કરીમ કરતા મરણ પામ્યા હોવાથી તેમની મિલકત ઉપર આવતું બ્યાજ ત્રણ મહીના સુધી ચાલુ રાખવાનો હુકમ થયો છે. આ મહંમદ કરીમ કરતા ઓર્ડર ઇનડ્યુરા તરીકે ઓળખાતા હતા. તેમના મરણ પછી તેમની મિલકત ઉપર ચાલતું બ્યાજ ત્રણ મહીના સુધી ચાલુ રાખવાનો હુકમ થયો છે.

સ્ટ્રાઇકનો ઘેરાવાપ

મુર્ઝાપુરના કપડે પાકોનો ગવરનર જનરલ શ્રી. વાડીયા ફેક્ટરીના લાલકાર નાલકર સાથે મુલાકાત કરી હતી. સર જેમ્સ મેકીનોશની બીમારીથી ખાલી પડેલી મેમ્બરોની જગ્યા પુરવા માટે, અને તેમના મરણથી ઉભી થયેલી મુશ્કેલીઓ માં ઉંડો દિલસોજ બતાવ્યો હતો.

ચિકિત્સકોનો સદ્દેશો

નાતાલના ચુંટાયેલા જનરલ અને મેડી એસોસન આવતી તા. ૧૮ માર્ચે રોજ ૬ વા સુધી ડરબનના ગવરનમેન્ટ હાઉસમાં ગવરનર લેડી જીનીનો વ ના ઓકલાન્ડ કેસલે, જ દિવસ આફ્રિકામાં તબીબ સ્થાપે તેઓનો માટેનો સાલગી રાખશે.

નવું મંડળ

ડરબન આવ પરાઓમાં આવેલા ટી કંપનીના મજુરોની નીતી વ્યવસ્થા ગણવી તપાસવા ડરબન આવ હોસ્પીટલ ટી ફ્રમ ઓપરાયટર ઓર્ગેનાઇઝેશન નામનું નવું મંડળ સ્થાપવામાં આવ્યું હતું. સભા માં ચુંટાયેલ થયા માટેમેં હાજર હતા મંડળનો હેતુ વેપારની સ્થિતિ સુધારવાનો તથા લાગ સેન્સ બાબ બારણા પકડી બાકે ટી આવે તથા અજ્ઞાનપણાના રાજ્યોમાં આવ્યો હતો.

ડરબન ઓપેરા

ડરબનના ખુચ ઉપર ઓર્કસ્ટ્રલ જગ્યામાં નેટીવો નરસ્યો મળી ઓરીના કુલ્લાઓ અટકાવ્યા નથી. ત્યા આડકાટીકાના બીચ ઉપરની રમત ગમતની નાલકડી કેરમે ગામન નરસ ઓર યુરોપીયન પુરૂષ અને બી ઉપર ત્રણ નેટીવોએ હુમલો કર્યો હતા

રંગદ્વપ

માર્ગરેટમાં નવા આવેલા ઓસીસ્ટન્ટ મેજીસ્ટ્રેટને પણ વિચિત્ર અનુભવ થયો હતો. ત્યાના કુપાના જેમાં એક આસરે ૧૮ વર્ષની ઉમરનો હતો ગયેલાનીયા ઉપરે "આ એક બીજો જપ" સંબોધી ગાળ્યો દીધી હતી. પણ ફરે પોલીસ દહિણ આફ્રિકાનો પોલીસ હતો એ અને તેના પુર્વજો ૧૮૨૦ ના સેટલરો હતા માન મળે એવી છે.

ઝુલુ સંસ્કૃતી

ઉમ્સીકા મિલીટ્રી સ્કુલના મુલીયનમાં ફરવા આવેલા વિદ્યાર્થીઓ ગયા ડરબનના સ્ટાફ ફરતા નાટીવ કેસ્ટોર ઓર્ગેનાઇઝર મી. ડબ્લ્યુ બી. સેમ્પસને ભણી કહ્યું કે સદ્વર્તનના નીયમો આફ્રીકન નીતી વાળી પ્રજા કુલીયામાં ઘણુ પ્રજા હતી. બીજાસ ચર્ચાયુક્ત ગાર બાબરપ્રસના કપાયુમા કટકા માસાનો બાબા મેજાની રાહ જોતા મળી હતી મુલ્યુઓમાં નીતીના નીયમો ચેલાક હતા.

કા ઇલાયઝેરો

ડરબન મીડી બાયસ્ટેરીઅન ની. કમિશીન ૨ સરકારમાં બાબરત જાહેર કર્યું છે કે ડરબનના મોટરા ટ્રાંઝીસ્ટોએ બસોમા પર ચડતા કરો તેઓને તા ૧ થી બાબેયા મીડી બાયમેરીનો મહેન લાગ બાબા. પાબ્લ નોર્મલ્સનો રીપોર્ટ ફી સ્વીકારી વધુ ફીસ પુરવા પેન બાબવા માટે બાયવાના બાબશે.

અલ્લીઓનો ચાળો

સ્ટેલનીમબર્ગમાં બાબા અને ફેન્ચ વોમ્બ પરસ્પરની ફેબાણીમાં ગરીકોના ફેકટરીએ બાબસો યુ . . . મી ટ્રાંસવાલ ફેલસીમ ગોર્ડ "ડુ" પ્રસંગની જાહેર કરી હતી બાબરે ફેકટરીઓ બા

Box 787 'Phone 24907.
Cab. & Tel "MALL"

આમોદ દાઉદ એન્ડ કું.

(હોલસેલ મરચન્ટસ)

ગુડસ, ગ્રાઉન્ડ રાઇસ, ડ્રગ્સ વ.

દરેક પ્રકારની ગ્રોસરી માટે

—ગમેતે પણ મળો—

AMOD DAWOOD & CO.

WHOLESALE MERCHANTS.

373 Pine Street,

DURBAN.

કોમ્રાગ કેન્દ્ર લોસ્ટની ઇના જાહેર કરી હતી જ માટે અરજી ગોલે પાંચ હોવા હતા

સુકકારનો ચપારે

નાતાલ યુનીયન ગવર્મેન્ટ નાતાલના મંડળે ડરબન માં સીટી લીગના ગેમ્સમેન્ટમાં બધા જાતી કુકાનો શુક્રવારે સાંજે બંધ કરવા કાયદામાં ફેરફાર કરાવવા રીસાર બમાવ્યો હતા. મંડળના જનરલ સેક્રેટરીએ જાહેર કર્યું હતું કે શુક્રવારે સાંજે નાતાલમાં કુકાનો બુલ્લી રાખવી જોઇએમી નથી, નાતાલે બીજા પ્રાન્તના મુજબ રાખવું જોઇએ. પણ કુકાનો ડરબેરજ બાબર બાકીની બાબ. પાબ્લ સુધી તબાજ રાખીવારે બાકીની બાર એ મુજબ ખુલ્લી રહેવી જોઇએ

ટ્રેનમાં મરણ

ક્રોમ્રાનીસબર્ગથી પીટર્સબર્ગ જતી બાગ માદીના એક પ્રવાસમાં નેટીવ ઉતારતું મરણ નીપજ્યું હતું. ટ્રેન બી બાકરી કરી બા નેટીવ પોતાને પેન પાકો કરતા હતા. નેટીવના મોતના ગજબાણથી કપ પાકીટની જેમ નોંધ બણી હતી

નવા ન્યાયાધીશ

ગેઝેટનીમબર્ગમાં કરીયાત કરતા પી. જે. ટી. સ્વાનપોલ . સી. ને ટ્રાંસવાલની સુપ્રીમ કોર્ટ ના ન્યાયાધીશ નીમ્બાથી ખરેખ મંડળ તથા સામાન્ય પ્રજાને બનાવ થયા છે

કલર્ડ વીદ્યાર્થીઓ માટે હોસ્ટેલ

કેમ્બ્રાસ્ટીના કલર્ડ વીદ્યાર્થીઓના માટે હોસ્ટેલ બાંધવાના કામ બાબાના પુરતી બાદમીરીમાં કરવ બાબ્ટર ઓબાબલીબાયર પા. પ૦૦ બાબો કરતા. બાબ હોસ્ટેલ કેપ ઓબાબ ઓબાબર બાબ્ટેલના નામથી બોબાબાશે કેમ્બ્રાસ્ટીના વીદ્યાર્થીઓ માટે ની બે જાહેર સ્કુલોના સુપીબનમાંથી સીબાવા આવતા વીદ્યાર્થીઓને બાં રાખવામાં આવશે.

અરબેબાઓના માટે મંડળ

નાતાલના બીજ યુરોપીબ્યન બોબિબાઓના લાભ માટે ડરબનમાં ' નાતાલ બાન્ડુ ઓબ્ડ મીડલબ્યન બ્યુબાબ્ડ લીબાબાબી' નામનું મંડળ બાસીમ બોબે. જ ડીસેમ્બરના પ્રમુખપદે સ્થાપવાના આબ્યું છે

કુબી ગયા

નેટીવો રબ્બ ઉપર બાબાના ૨૩ બાબની ઉમરના નેટીવ્યુબાના બા બિબ્ય બા રીર બા. ૨૪ ફેબ્રુબારીબો મરવારે બીબા ઉપર તરતા બારકરીબ્યે તપાસ કર્યા હતા . ા કે બાબ્ય વેસરેસાબ્ય બી. વીબ્યે બ્યસ્તરના બાહકરીર કરી હતી બના પાબ્યુબું બારે બોબ્યુ બાબવાનું બાબના બાવી પહોંચ હતા. પ્રયત્ન બા. બારવા કેટલેક સબી બા. મોબ્યનો પાબ્યુબાબો મારા શરબે હતા બબ્ય બાદ બારી મોજા પડ્યે બબ્ને મધરાત્ર મતા પાબા બોગાબ બબ્યા હતા. બીજા કાબકે સેવરો બા વેસરેસોને બોગી કાબ્યા હતા બી બોબનો પતા નથી. બી. બીજ ત્રબ્ય બારબી ત્રબબામા હતા અને બાબને બાકવારીએ તેમાબલ પાર કરવા જતા નથી ૨૨ થયું.

ચોકબારી પકી

કોમ્બ્રસીના ગોક રસ્તા છારથી તા. ૧૬ ફેબ્રુબારીએ પારેબ્યુબોનો મા. બાબા. કુબારી મારકટના બાબ વેગી પરવારી બાબો ઘોડા ગાડીમાં બેસી બતો હતા બારે ઘોડાબો ઉપર ગોકોબ્યે ગોળબી પકડ્યા બબ્ને ઘોડા મરી બબ્યા હતા. બા. કુબારીને બાબુમાં અરબામા પડ્યા હતા પબ્યુ બબ્યા ગબો હતા.

મરકીના કેસો

પ્રોટોરીબામાથી સુબકાંબી બાબાએ જાહેર કરેલી બાદી મુજબ ૧૦ બોબલ બાકડ કેસ બોંબ બા ગોક યુરોપીબ્યના અને ફુલકાસ્ટના ૨૨૩૩ કેસમાં બા ગોક નેટીવને મરકીનો રોગ લાગુ પડ્યો હતા.

ગાંધીજીનો સુંદર ખેતો ફોટા

મહાત્મા ગાંધીજીના સુંદર બાબેલા ફોટા. બહુજબારણ પછેડી ઓટા રમીલ કરવાં કિંમત છે ફોટો પોષ્ટ છે, સાબ્રાજ રજીસ્ટર ટપાલ. કિંમત પા. ૬-૨-૦.

આ ઓફીસેર સબ્યાગ્રહી બાબશે

કેળવણી બાબતમાં ના. આગાખાનના વિચારો

ઝાંઝીબારના નીલાળના વિદ્યાર્થીઓ માનપત્ર આપવા પ્રસંગે ના. આગાખાનને જણાવ્યું હતું કે, "શાળાઓમાં અપાતી કેળવણીના પરિણામે વિદ્યાર્થીઓમાંની શાહસ વૃત્તિનો નાશ કરી તેનો બદલે તેમનામાં કારકુની-ગીરી કરી વધારવા રેટલો રળવા પૂરતાનીજ મનોવૃત્તિ તો ઉત્પન્ન કરવું કેમ ના આગાખાનોએ પ્રસંગને બદલે ઓર વધુ ખુલાસાથી કર્યું કે એમ હું માનું છું." વળી તેમણે પોતાના આપણામાં વિદ્યાર્થીઓને સલાહ આપતાં જણાવ્યું હતું કે, "કાયમના રહેવા આ આફ્રિકા ખંડમાંજ તમારે કરેડ. તમારા સ્વપ્નમાં પણ ના આવી શકે એવી શક્યતાઓ, અહીં ભરેલી છે. અહીં તમે ગોકળગાય જેવી કે ગાડા જેવી ગતિથી આગળ વધવાનો પ્રયત્ન કરશો તો તમારી પાછળ આવતી પ્રજાઓ તમને ઓળંગી જશે. તમે ન આવ્યા હજારમા પાછળ રહેવાનો પ્રસંગ આવશે. તમે કે જેઓ પરાક્રમી થવા તપો તેમાંથી તમને મોટો ભાગ તમારી પાછળ આવતી પ્રજાઓજ ઉત્પન્ન કરે છે અને તેથી આપણી વિદ્યાર્થીઓ પુરુષાર્થ ઉદ્યમ કરનાર કારખાનાં તરીકે ઓળખાવાનાં આવે છે તમને કંઈજ ગતીમેળવ્યાનું નથી." ના. આગાખાન તરફથી મળતાં આવેલી શાબાશીના પગ ઉત્તેજન આપવાસરખે ચાલતી દોડને ન પણ જે પુરુષાર્થ પેદા કરનાર કારખાનાની સાથેની તો નેમાં આગેજ કેમ ગણવા જોઇએ, ના. આગાખાનને વિદ્યાની ખરી કાળની ચાહ છે એમ તેમના આખાયના ભાષણોથી સમજાય છે. એટલે તેમણે ઉત્તેજનાની જે રસ્તા કાઢ્યા છે તે તરફ ઝીણી નજરે આપણ આપવાની જરૂર છે. તેમણે આફ્રિકાને માટે ખરેખર વતન માનવાની વિદ્યાર્થીઓને જે સલાહ આપી છે તે પણ આજની કાયમ જતા તેમને ખૂબ ધ્યાનમાં રાખવા કે તેઓએ પોતાના વાસ્તવ્યની ખુશી કરવું.

૫ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ૧૯૨૧ માં ૨૫ લાખ પાઉન્ડ મૂલ્યનાં હીરા દેશાવરો મોકલ્યા હતા. તેમાંથી ૧૯૩૬ માં ૧૫ લાખ પાઉન્ડ મૂલ્યનાં હીરા મોકલ્યા હતા.

* * *

આગાખાન પ્રધાન ના. હોકમેયરે ગયા વર્ષે કરી છે કે આવતા વર્ષ ન્યાસાલેન્ડમાં ૧૫ લાખ ઉપરાંત ટનોજેટલા ઘઉં એક લાખ નોટીન મજુરોની જરૂર પડશે.

* * *

ઝાંઝીબારસ્થિત બ્રાંચ કોરેન્સો બાર્કલે વચ્ચે ગરસાલ્વથી લાગમાંગ સુધીના ટેલ્લે ગામે સુધારવા ના આવ્યો છે. આને નીમગીત રેલને આવકાર આપવા આવ્યો છે.

* * *

ઝેલ્હાનીસબર્ગમાં ના. ૧૮ મહીનામાં ૧૨ દીપડા ના મુકલે પાંચ કુતરા પણ પડયો હતા પણ ૧૯૩૬ ના ડિસેમ્બરમાં ૧૫ દિવસ સમાવાદ પડયો હતા ને અસાધારણ ગણાયો હતો.

* * *

અમરગેનીમાં કરીને બીજા તરફ કરી કામગો આપી પુલ અને કાર્યોમાં આવવાનું કારખાનું ઉભારવા માટે ઘણીજ આરજી ઉપર સોદી કાઉન્સીલ ના ગઇ વર્ષ હતા.

* * *

મહાર ગયાતથી ગેરીટઝબર્ગ ચોરીના ઉપદ્રવ થી મુકત હતું. પણ ગત ના ૧૮ મહિને ગોલ ૬૬૦ ચોરીના રેકોર્ડ ઉપર આવેલી ના ઈ. આર. સંસ્થાની ફુટબોલ ચોરી આસરને પીઠ ૨૫ નો માલ ચોરો ચોરી ગયા હતા.

ના. નીકમ સરકારના કેળવણી ખાતામાં દોર સુધારણાના પ્રયાર કામ આગે બુરા બુરા બાબતમાં ખાતાં તેમાં ઉપરી ઉત્તેજન આપવાનું ખાતું ઉભું કરવાનું છે. તેમાં ત્યારે દોરેલા વાસીઓને રોકડ ઇનામો, અંદરની બંગડીઓ અને રોના ગાદીના ચન્દ્રક ભેટ આપવામાં આવે છે

* * *

ના પ્રીસ્ટલ પી. નારાયણ નામના પારસી જુવાનને બ્રહ્મમાં એવી શોધ કરી છે કે જેથી લીમાનની ઉત્તરપાની, ચાલવાની તાકાત ઉત્પાની ઉંમર બમણાની થાશે

* * *

કા નુબેના તબની ગોરાના ગાલીદરી કરવા માટે ઉદ્દેશના મજારાઓએ કુ રપાન... કેવાનું વચન આપેલું છે. આ સ્કાળા બાલીકામાં ક્રાંમાશે.

* * *

મકાલ સરકારે બંદુકાના ...માંથી મુકત કરવા તપાલ કરી તુરત નિકાલ બાબતા માટે બાસ અમલદારોની નીમણા થાન પીરાના યોજના કરી છે

* * *

ત્રણમુકાર મહારાજાઓએ આગળી માટે લીધેલ રકુલ પગલાં ... ...

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

કુટુંબપ્રેમ દેશપ્રેમમાં આડખીલી નથી

ડાભાઇના ડાકા પુનીયસૌદીના પ્રે. ક. વી. મુકરજીએ બીજી વૈજ્ઞાનીક પરિષદ ના માનદ સાબ પીલાનો રજુ કર્યા હતા. તેમણે જણાવ્યું કે, સમાજના વ્યવહારનું મુખ્યત્વે ચાલનારાઓ સંખ્યે ... ઈશ્વર ઉંદ મુકતા દિવાજ ને તે પ્રમાણે વ્યક્તિ એના સંખ્યે સમાજ રૂપે સમાજ છે. કેટલાકના મત પ્રમાણે સમુહનો અસ્તિત્વમાત્ર સ્વરૂપ છે કુટુંબ દેશપ્રેમની ભાવના સોલે છે આપણામાંના કુટુંબ ભાવના વિશેષ પ્રમાણ હોય છે, આને એકજ પ્રમાણે દેશપ્રેમ પણ વિશેષ હોય ... આજ પણ જર્મનીની કે સદાની માટે પણ સારો છે. કુટુંબ ભાવના દેશપ્રેમના આડખીલીરૂપ નીવડે છે, આમ ' માનતા નથી.

દેશને માટે એ ફકીર થયો

મુળાસના ક્ષત્રીકુકના દેસનેતા કરીદ સદાસિવ રાવની સમરાનનપાના પ્રસંગે બે હજાર બાબુસેના કોંમેના ઢાલિસમાં જમા થયા હતા. તમનુ દાબ સેલાપુરના ગામ જનાના આપ્યુ હતું. ૧ પ્રસંગે શહેરની બનર બાબુની અકિતઓ હાજર હતી. તે, બરોબાને આ પ્રસંગે જોતને આંજણી આપના નીમેના શબ્દો ઉચ્ચારાયો હતા: "અને જેણે મારું ઘર ને જેનો પૈસાદાર થા શકતા, પણ દરરોજ ના ખીણીકની વાણી બાળાબાને જેણે પોતાનાં સર્વસ્વનોને ત્યાગ કર્યો. બંને રમણીકના રહીકો માટે આત્ર દીનના માટે સ્થાન ન બાબુમ કર્યું છે. તેમનું મૃત્યુ જો દીનનું મૃત્યુ છે કારણપુરની મહાસભામાં તેમણે મખા ઉશ્કેરાટથી બાબ લીધેલ હતા પોતાનાં ગામ જતા તમને તબીયત બગડી. પછી યું બાસ આવ્યા પણ પ્રસ્કરે ઠીક ન્યુંજ થયું હશે. પ્રસ્કર તમના કુટુંબનો દુઃખ સહન કરવાની શક્તિ આપો તેમજ સદ્ગતના આત્માને શાંતિ આપેજ, એવના કોટી કોટી પ્રણામ કરવાનું રોકાતે બંધ આપ."

લોકપ્રતિનિધિ સભા રદ્દબારોજ

'બમ્બઇ સમાચાર પત્રિકા' ના પ્રસિદ્ધ બંબની કલકીક દીકાના જણાવ્યા આપના પં. ગ્યાહર લાલ રણે ક: લોક પ્રતિનિધિ સભા નહીંજ નથી એમ કેમ કહેવું બાકુ છે. કુંકે સમગ્રભાજ ન બાબુ અને કુ મરીસ તે પહેલાં દીનને આઝાદ કોમ સમીસ. દીનનુ બંધારણ પડવા ને. ૬૬ દીનની પ્રજાનોજ છે. તેમાં બીજાએ દખલ કરવાની જરૂરજ જરૂર નથી. પ્રજાના એમની સક્તિનુ હોય તા એમની દખલને એ હટાવી શકે છે. એ સબારની ચારીનો જરૂરીયો નથી થતા જરૂરી.

ચિલાયતમાં ગમારા માલની જાહેરાત

દીનના ઝાં કમાનર મર ઈંગ્લેન્ડ બાન ગુન, જેમાં સંબંધી ચીમાના બારકત કરાયેલી આજ્ઞા હતા, તેમણે જણાવ્યુ હતું કે ચિમાયત માં લોકો દીનના બાલ માટે ઉત્સુકતાથી જુએ છે. જો ત્યા આપણુ દેશના માલની સારી રીતે ખાતેરાત કરવામાં આવે તો આપણે માટે બાં મોટુ બજાર છે ૬ તેમજ તંગાકુના વેપારને માટે ઇંગ્લંડ બજારકરતા છે એમ તેમનું માનવુ ...

ઉંચા પહાડમાં રમખાણ

બચાવા સૈનિકોને સખાધિનો ઓર પ્રયાસ ઉદારમાં કરી બાબ્યા હતા. રમખાણ કેલ્લાર અબલદારોની ઘણ ચોકની હાજરીમાં એક બાબતના ઝગડા સબાદિ થયો હતો ૧ ઉશ્કેર પાર્ટીના બન્ને પક્ષ સોરાં પાર્ટીયો બાદા પત્થરાના બાબ્યા હતા , બીજે દિવસે અબલદારો ત્યાં બાબ્યાદારની ધ્યાન એ બાબ્યા ના બાબતા સ્થાનીક કોલ્ટ ડિસ્ટ્રિક્ટમા ગોઠવ હતા ઘોડીસ્વાર પછી તેઓ બાબતમાં આવ્યા હતા. મેજરે સ્થાનીકના કેટલાક મબકારા સાબ્યા હતા, તા ઓબને બે બાબ્યબ્ય થયા હતા.

સરકારી નોકરોને સરકારનું બાંધેસન

મદ્રાસ સરકારે નીચેની નબાબતની ઓર પાર્ટી પ્રસિદ્ધ કરી છે. કલકીક રાજકારી બાકિતઓએ નબા બંધારણનુસારે પોતે સત્તા પર બાબ્યાની તે. બાતીસ બાબતના બાબુ નાબુસોને નબા બાબતે બાબર હોવના કરવી એવી બાબતબની પ્રબળ બાબા છે. આ બાબતમા સરકાર એટલું જણાવવા માગે છે કે, જેઓ ગુજાનિયથી સરકારી નોકરી કરતા હતા તા પણ નોકરને, તેના કરજોને ગણે તા ઉંબ તા પણ, સરકાર બાબી બાપવા માગે છે તબણે બાબા ધબકારા કરી નથી

શ્રી પ્રેસ-કનાય ગોબ

બીજા ત્રણ બહેની સાબી કુદરા તાંપી પરદેશમા રહ્યા પછી સ્ત્રી ગોબ બાબા બાતજુબીના બાબા બાંદ્યમા છે. જેબાનો સાથે તબના અમેરીકન પત્ની બાબ બે પુત્રોબો બાબ્યા છે ૩૫ બાબ પબ્ય બાતના દીક્ષાસ્થાબ પ્રાર્થનાના બાબ ન લેવાનું વ્રતબ લબ્યાબે બાબ્યા પછી જ તબને દિંદુને ધ્યાબ. ઉત્તરવાની પરવાનગી બબી છે. તબણે કરાચીના બાદરના પત્ર મુકયા બાદ વર્તબાબ પત્રોબના પ્રતિબીધીઓબને જબાવ્યુ હતું કે જબાણાની બારબલ્યામાં પ્રવેશ કરી બાં પર દેશના ગેબાંને બાબુબાય બારતબાબતને બારણે પરદા ઉંચકુ છુ. ૬ રાજ્યા બબા બથી બાબ્યા પબ્ય મારા કરવા બાબ્યા હતું. એબ જબાવી તબણે ઉમેર્યું હતું : બાદ બાયું બારતબાબતને બાબે મુકવા બાબીશ ૬ તકલીફ રબ્યો હતા બબે તબણે બદ્યાબતા દ્વારા દાપ કરવાની બારી કરબ્યા પ્રબોજન થશે ... બાબ્યત્યા અને બાબાદ ૬ થશ ...

કુ' મીસ મેયો નથી

અને ૧૯૨૬ ની બબ્બર પર બાબી કુબીબાની મુબાકારીએ બીકબ્સ ઓબ્ઝર્વેશબ ઇબની બી. અને બીસીસ સ્ટેટ્સ બાહોરમાં બાબતો મહોબ્યાં હતાં એક પત્રકારને બારીસ સ્ટેટ્સે જબાવ્યું હતુ કે, "હું કાંઇ બાબ મેયો નથી. હિંદના સાંબધમા મંદી બાબતોનો પ્રચાર કરૂ. મને કહેવા દો કે હીંદ નીબંદ સૌથી ઉત્તમ દેશ છે. બા પ્રદેશની પોરવેલ સુંદરતા, પરોબામત અને સંસ્કૃતી ઉચ્ચ સ્થાન ભોગવે છે અને પબાબુ બાબા કે છે" બા દબતીએ અમેરિકા અને યુરોપની મુલાકાતો પોતાબર કરી હિંદ બાવેસ કે. તેબો પુનઃ ઓક્ટોબીબા ૧૯૪૭ બા જવા મહોબ્યાની બાબસ રાખ છ.

હીંદનું અરબરૂ પ્રમાબબ

ઈગ્લંડ	વર્ષ	૧૯૨૫	૧૨.૨
ફ્રાંસ	,,	,,	૧૧.૬
ડેન્માર્ક	,,	,,	૧૦.૬
જર્મની	,,	,,	૧૧.૬
ઇટલી	,,	,,	૧૧.૧

જ્યારે હિંદનુ બરબરૂ પ્રમાબબ માત્ર ૧૬૧૬ની ૬૮ પ ટકા છે કેટલું બાબું છે. !

હીંદનુ બાવાસુબ્ય પ્રમાબબ

ઈગ્લંડ	વર્ષ	૧૯૨૫	૫૧.૫
અમેરીકા	,,	,,	૫૬
ફ્રાંસ	,,	,,	૪૮.૫
જાપાન	,,	,,	૫૫.૬

જ્યારે હિંદનુ ૨૪બુ બરસાનુ છે. બાપણે કેટલું બોબકું છાબીએ છીએ !

મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડિબનની ટીકા

બ્રીટીશ લીબરલ પાર્ટીનું મુખ્યપાત્ર ગબાતું "મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડિબન" પંજીબ બબાહરલાલ નેહરુના કૈજપુર મહાસભાના બાબબુબા હિંદના રાજ્યબાનિને લગતા મત પર ટીકા કરતાં જબાવે છે કે બ્રેસ અત્યાર સુધી રજવાડાંઓનો બાટ તટસ્થ રાજબીતિથી કામ ગ્રતી હતી પબ્ય પં. નેહરુની રાજસ્થાની રાજબીતિથી એ તટસ્થતાનો બંત બાબ્યો છે. અને લબ્યુતંત્ર રબ્યપધ્ધતિમા એક નવા દિશાથી તત્વનો ઉમેરો થયો છે. પં. નેહરુ પોતાના નીમંણ ચાબિતને લીધે હીંદના કાબેક ઝનતામા બારે પ્રતિમા પરાવે છે, મહાસભાના પ્રમુખ તરીકે ઘણ પબ્ય બાબતો મતભેદ વમરે તબો ચુંટાયા હતા તેથીજ કદાચ રાજસ્થાન નીતિનો સ્વીકાર કરાવી શકયા હોય. જો તેમા તેઓ સફળ બાંદ બરશે તે ચોકકસ બમતાનુ કારણ રહેશે."

પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૩ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કિંમત રૂા. ૧-૬.

વિવિધ વર્તમાન.

રાજધાનીની પસંદગી

લંડનથી ખાસ ટેલિગ્રાફિસ્ટ ઓફિસર તરફથી ખબર પડે છે કે દૌદ, આફ્રિકા, અને ઓસ્ટ્રેલીયાથી પ્રજાના ઉપરના વીભાગોમાં આવતા મે માસ સુધી અમુક સંખ્યામાંજ ઈમિગ્રેશો રવી કારવામાં આવશે. કારણ : પગલા લેવાઓએ મહીનાઓ આગાઉથી લાજરીયો ભરાઈ પડવાથી ગયા પૈસેજને ના પાડી છે

નામદાર આગાખાન

નામદાર આગાખાન મંદી આગાખાના સલીમ વીમાનમા નેયરોબી પધારવા હતા. બીજીઓએ તેઓના વાસ્તે તૈયાર કર્યો હતો. નામદારના સ્વાગતના પ્રતીનીધી તરીકે નેયરોબીના મેયર અને મેયરેસ હાજર હતા. નામદાર આગા આવતી કાલસવારે નેયરોબીના બાર આનંદ આપી રહ્યા છે. નામદાર આગાખાનની બહુમુખી તીની ઉજવણી ૧૦ ૧૨ માર્ચે થશે જેના હાજર રહેવા મુબાઇ, પાકીસ્તાન, ઈસ્ટ આફ્રિકા અને દક્ષિણ આફ્રિકાથી પણ મુસ્લીમ નેયરોબી ગયા છે. નેયરોબીના બધીના એકમાદર દીગ્વીજયની સીલ્વર જયંતી ઉજવવાની તૈયારીઓ કરીરહ્યા છે. નેયરોબીના ઇન્ડીયન એસોસીએશન તરફથી જાહેર માનપત્ર આપવામા આવ્યા હતા.

બ્રીટીશ પ્રદર્શન

જાહેરના પુખર ઉદ્યોગના બધારાના ધ્યેય મહત્વેદના કુદીયાના પણ બાનાનાથી નેપાર્ટી એ્યાએ હાજર થઇ મારી પરીદાઓ કરી હતી આ પ્રદર્શનનાં દોરા, મોતી અને બીજા જડીત નાદ સોનાની બનાવેલી જુદની એક પણ પદાર્થના જુદના વેપારને ગેરી લાકેલીયા આપી હતી. બધકુર સોનાના બનાવેલા જુદની કીમત ૧૦૦ ગીના હતી

જર્મન વેપાર

બર્લીનથી બતાવાર રીતે જાહેર થયુ હતુ : બ્રીટીશ વેસ્ટ આફ્રિકા, બ્રીટીશ આફ્રિકા, આયર્લા, બલ્ગારા અને ફ્રેંચ્યુસ્તાન સાથે ગયે વીસે ઉપરના વર્ષમાં સારો વેપાર કર્યા હતા. જર્મનીએ ફ્રાન્સમા આફ્રિકાથી કેન ઓફ્યુ ખરીદ્યુ હતુ તેમજ બલ્ગેરીયન અને કચ્ચ મરદ બ્રિટનમાંથી જર્મનીએ ખરીદેલા પદાર્થના કીમત પણ ઓછી હતી.

વિવિધ બંદોબસ્ત

"ધ્રેટ ઓલ પ્રાઇઝ ગીમ" : આર્યલેન્ડ ઓલ આયર્લેન્ડ ગરીબો" એ નામના એક વિશિષ્ટ ન્યાય ગયાન માં છે. આ ગેમના દર વખતે ઇનામ રખાય છે જેના આંકડા પણ હતા પણ બને રાજ્યોના રહેમ્ય માટે બનાવી કુરબાની આપવા એવો આ બંદોબસ્ત છે. ગયા બાદવારીયા આ ટોર્નામેન્ટમાં પાંચ સભ્યોએ મંડળના ઉદેશ માટે ૬૭૫ સ્ટર્લીંગની રોકડ રકમ ઉપરાંથી બારે ચર્ચા થઇ હતી.

રાજ્ય સરંજામ

બાળીસ કેરોટ પીંનની રાજ્ય સરંજામ બાંધની સોના સંબંધમાં બીજનની પાર્લામેન્ટની પુજાપણા સવાલના જવાબમાં રજા પ્રધાન શ્રી. રટનલી બાકરાને જણાવ્યું હતું : લાખના પ્રજાને જરાયણ હરકત નહીં પહોંચે એવી રીતે આની પાલના આયોજનો મુકરર કરવામાં આવ્યા છે.

એમ્પ્રીસીનીયામાં અશાંતિ

એમ્પ્રીસીનીયાથી કેરો ખબર આપી હતી કે ગયા આઠવાડીયામાં ના એક રેજમ નજીક એબીસીનીયનોએ કેટલા ગોળીબારો કરેલા જાના વોયસ-રોય મારસ્ત માનાજીલી અને જનરલ ગોલીઓના પાઓલ થયા હતા. બોમ્બરોનો નવીનત્વ સુપરતી બાદ ૬ પણ જનરલ ગોલીઓને મોકલેલી ઇન્ડસ્ટ્રી બાદ પણ કોણ નાંખવામાં આવ્યા હતા. એબીસ આવાસોમા પાછી હાની કુમક છે.

આંબેડકર આહ્વાનના વિરોધ

જબલપુરના હીંદીઓની એક જાહેરસભા મા આંબેડકર આહવાનના સખ્તમાં વીરોધ જાહેર. થયા હતા. રાજ્યની નાણાની બાબત આર્થીક સ્થિતિ પણ આનંદમાં ફેલાવાયા હતા. દેવું પાકું આવવાને મુદત બાંધવા સારૂ રજેપ થયા હતો. પણ પરીણામસ્વરૂપ ડીરેક્ટર હાજ અને કોમ્પનીયન ઈંડીયન સીવીલ જનરલ અસે-સીએશનનો તેમણે પ્રધાનો માટે આભાર માનવા મા આવ્યો હતા આના વીરોધ બાકાત ઠરાવો મણવામાં દરા આવ્યા વિરોધમાં થઇ હતી.

જર્મનોનો ધન્યવાદ

બાચા પદાર્થો જુદા જુદા દેશો ના મેજાદ-કની પાલના ઉપર મોકલ્યા પાર્સલ સીઝ ઝોફ નેકર્સ બોલાવેલા રેજવીજલ મન્ક-ન્સના હાજર થવા જર્મનોએ આભાર માન્યો છે.

સરકર ડાન્ફરન્સ

પ્રાન્ટરનેશનલ સુગર કાન્ફરન્સ ૧૯૩૭ એપ્રીલ મહીનામા લંબા રહ્યા દેશોના પ્રતીનીધીઓને હાજર રહેવા આમંત્રણ પાઠવ્યુ છે. કેનેડીઅન સેક્રેટરી ના કામનુ. એમની ગેરે આમની સુલાકાત બાદ કહ્યુ હતુ કે આકાસ સરકાર કોન્ફરન્સમાં બાજ લેવા પક્ષ છે

ઘઉંના ઉપર મુસાફરી

ની. પાસાલમ કરંડ નામના વણીક ગોર એસ્તાકરે દક્ષિણ અમેરીકાનો નવયો બાજાની મુસાફરી પોતા ઉપર કરી હતી. આ બાજાના પેટ કરાર ચાર બોનસ એરિસમા આવેન્ટીનામા ખના મોટી ઓળખી કરવા હતા. પોતાની સાથે મુસાફરીમાં બે બેડા રાખ્યા હતા, અને તેઓને પોતાના ઉતરવા માટે વાપરતા હતા.

સરહદ ત્રકરે બબેડો

અફઘાનીસ્તાનની સરહદ ઉપર બોમ્બારી વાયરા પાણાઓએ ગુલજા ગુલજાનના બદારી ઉપર બોમ્બ બાંધ કર્યું હતું, જેનાં બે બબલધારો માર્યા ગયા હતા તથા બદલાઇ સીપાઓએ વાયલ કર્યા હતા. બીજી ઘરકરે નાથ તરીકા વીમાનોએ માટેના બોમ્બાઓથી વાયરા લાગેઓને નુકસાન પહોંચ્યુ હતું.

ગુરકીશ એજીસીનીયમો

એજીસીનીયમ ની પ્રદર્શીના બરદાર વાનગીના સાથે પ્રદેશ ગા બરીબળ ૨ ૨૨ને પકડવા માટે મેનાન વાહેર ગયુ હતુ તેનુ ગેર કેર વીમાનના મદાની સામ સરદા બરબુ વીમાનમા ૬.૬. સ્ટર્લીન્ગ ૨૨ ફ્લીમસલાસીના જનાવા સરલ કરતા પકડાયા નથી.

વીદ્યાર્થીઓ માટે કસરતની યોજના

પ્રીટનની બીશાળામાં અભ્યાસ કરતા વીદ્યાર્થી ઓના શરીર મજબુત કરવાની બરજના માટે બધા વર્ષની શરૂઆત પહેલાની આવી હતી. જે પ્રમાણે પાલન ૧૯૩૭ પ્રીલ પ્રમાણે ગોઠવણ કરવામાં આવી હતી

રેલવેકર્મો સાથેકસ્માતોના ઉપરોપાત

ઇન માર્ગની મધ્ય સાથેકસ્માતો કેમણાત ગોરી સંખ્યામાં કરે છે; બધાય કારણ જેમા શહેરના નાર લાગની પરતી છે જેમાં પણ ગ્રાણ સાથેકસ્માતો કરે છે સાથેકસ્માતના બાચવાના ઉપર કાબુ રાખવા માટે બા બાબત મારદાઓ અમલ મા મુકાય છે

નવી આગબોટો

બકાનાનો કેમણ કંપનો બાગ છે કેટલ કાર્ગો બોટો બનાવી રહ્યા છે ! આ બોટ ૧૨૧ ફીટ નવી આગબોટો તૈયાર પાય છે, જેનો ૧૦૮ ફીટ બાર ૨૮ ફીટ ગાર ૮ ઇચ્છી ગાર અને ૬ ઉતારૂઓ આરે છે

ગુમ થએલું વીમાન

બ્રીટીશ્વેનથી બ્રીનની જાણ કરવામ વીમાન ૧ જેમાં ત્રણ બબ્સો હતા તેનો પતો નથી. આ વીમાન ઉડેલા ત્યાં તેના બાગ ના ચોકીદારોએ જણાવ્યું વીમાનનો સલામતી માટે બધ રહે છે.

સુરત હીંદુ એસોસીએશન

વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ

સુરત હીંદુ એસોસીએશનના સર્વે મેમ્બરોને ખબર આપવામાં આવે છે કે એસોસીએશનની વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૩-૩-૩૭ ના રોજ બપોરે પ્રબુ વાગે દરેક વીકેરીયા સ્ટ્રીટ વાળા હોલમાં મળશે તે વખતે દરેક બાઇઓ ચબાસર પધારી બદલાવી કરશે.

કામકાજ: સેક્રેટરી તથા ટ્રેઝરરનો વાર્ષિક રીપોર્ટ, ૨૬-૨૩-૨૫ કોસ સ્ટ્રીટ વાળુ મકાન બાડે આપવાના ટેન્ડરો, ઓડીસરો તથા કમીટી મેમ્બરોની ચુંટણી અને બરચુરણ.

ડી. કે. પટેલ,
સેક્રેટરી, સુ. હીંદુ એસોસીએશન.

ચર્ચાપત્રો

'ઇન્ડિયન ઓપિનીઅન' ના આપવીતિ જોગ

હિંદુ મહીલાને પ્રત્યુત્તર

સાહેબ, —આપના પ્રેમ ભર્યા અકવાડીક પેપર 'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન' ના નીચા મુજબના ચર્ચાપત્રને વધાર આપી આભારને કરશોજી.

તા. ૫–૨–૩૭ ના પેપરમા હિંદુ મહીલા મંડળની બાહેંગ અરજના સબંધમાં આગેવાન મુસલમાનના જણાવેલા જણાવાયા કે મહીલા મંડળની બાહેંગ કબલા વધારે સુરત હિંદુ એસોસીએશન ઉપરમાં અરજ કરવામાં આવની હતી તે સબંધે બાહેંગ છે અમને નીચેનાને ઘણાને તા. ૨૬–૮–૩૪ ના કનવરસ ગ્રુપમાં કરવામ કરી તા. ૨૭–૮–૩૪ ના રોજ મુકરકારી હિંદુ મહીલા મંડળના સેક્રેટરીને લેખીત અપર આપવાના આવેલ ૬ તેની તપાસ કરી મુસલમાન જણાવાની નકલ જેરી તે બાબીઓ માં પેપરમાં કોકી જાય મુસલમાનની જરૂર ન રહેશે.

હા. ડી. કે. પટેલ
મુકત હિંદુ મેનજમેનેજમેન્ટ.

બારડોલ—નીચે મુજબના આરા ખુલાસો આપવા માટેના પોસ્ટ કરવા કુપા કરશો.

સ્થાનિક નોટિસ આપવા તા. ૫–૨–૩૭ ના અકમા જણાવેલ મુસાબતમાં લેખ "હિંદુ મહીલા" તરફથી કોઇ અરજ આવેલ છે અમ તે સબંધમા ખુલાસાની અપેક્ષા રાખે છે તો બારે ખુલાસા લેખ છે કે મહીલા હિંદુ મહીલા મંડળ તરફથી કોઇ પણ અરજી આપવા સારૂ કોઇ પણ સેવકોને કોઇની પાસે આવી નથી જાતી કોઇ આપીએ છીએ પણ "હિંદુ મહીલા" ના લેખવા મુજબની લાગણી નથી પાસ આપ્યા નથી, કેમો એ જાણવાના કોઇને ખુલાસો નથી કરી શકતો આવા પરથી "હિંદુ મહીલા" ને કયાંથી માલમ એ આવ્યું તાણ છે.

ના મેનેજ મંડળ
હી. એન. ખુશ્રો
મુકત હિંદુ મેનજમેનેજમેન્ટ એસોસીએશન

['હિંદુ મહીલા' ના ચર્ચાપત્રના જવાબવામાં આવેલી નીચે મુજબ ઉપરોક્ત બંને પત્રો ફરી અમારે ધ્યાને ખાવતે કરી બી. ઇ. એમ. ખુલાસા જવાબપત્રને ખ્યાલ રાખ્યા નથી આવી સરખા એમને કોઇ ના ગમ અપેક્ષા જવાબવી ગણા જોઇએ. પરંતુ તેવી બી ખુલાસાને આવકાર થયા એમ કહેવાને બાધકેમ માને છે. બી. ખુલાસા આવ્યા કરતા વધારે તો ન બાબતમાં અમારો મૂળ હેતુજ સામાવેલો હતા. જયા બાદર પ્રજાની જાણને માટે આ અંકની ૧ પત્ર છાપીએ છીએ બી. ખુલાસા તમજ બી. ડી. કે. પટેલના ચર્ચાપત્રોના જવાબ મહીલા મંડળના પ્રમુખ કાર્યકારીજ આપવાના આવે એમ કહેવાને બેસ છે.—અ. ઇ. ઓ.]

ખબરપત્રો

સ્વદેશથી આવ્યા

ડરબનથી એક ખબરપત્રો તેમ જ ટ્રેસર્સ બીકારીના મેઝબુલની સ્વજનોની મેદીના બારી દાર મીયુત મનુભાઇ સવકુટુમ્બ તથા બુધવારે સ્ટીમર "કારદીઆ" માં ડરબન આવી પહોંચ્યા છે. ડરબનના કેટલા કેસલાકો કાંવિવારથી સુરતમાં કે જેમાં બી. મનુભાઇના આગમનની આતુરતાથી રાહ જોતા રહ્યા હતા તેમનાં આનદ બ્યાપી રહ્યો છે

હિંદુ-મુસલીમ ક્રીકેટ મેચ

તા. ૨૧–૨–૩૭ ના રોજ જોહાનીસબર્ગમાં નાતાલ ટપુકર માઉંટ ઉપર ફ્રેન્સડોર્પ મુસલીમ ક્રીકેટ કલબ અને હીંદુ ક્રીકેટ કલબ વચ્ચે એક ફ્રેન્ડલી ક્રીકેટ મેચ રમાય હતી. ફ્રેન્સડોર્પ મુસલીમ ક્રીકેટ કલબ પહેલા દાવમાં ૬૭ રનનો અને બીજા દાવમા ૬૪ રનનો સ્કોર નોંધાવ્યો હતો. અને હીંદુ ક્રીકેટ કલબે ૭ વીકેટના ભોગે ૧૫૧ રન કર્યા હતા. તેમાં મનુભાઇ હેમાણીએ ૮૫, રન કરી ઇનીંગ્સ રમત બતાવી હતી. અને મેચ ડીકલેર કરતા હીંદુ ક્રીકેટ કલબનો એક વીકેટ અને ૪૦ રનથી વિજય થયા હતો

આર્યન ક્રીકેટ કલબ, પારસી એલીઝાબેથ

આર્યન ક્રીકેટ કલબ અને સાઉથ-એન્ડ ક્રીકેટ કલબ વચ્ચે કપ મેચ તા. ૧૪–૨–૩૭ ના સાઉથ–એન્ડ માઉંડપર રમાઇ હતી. આર્યનની બેટીંગ પહેલા દેવામાં આવી હતી જેમાં ૫૪ રન કર્યા હતા. સાઉથ-એન્ડના પહેલા બેટીંગ ના તેઓએ ૧૬ રન કર્યા હતા. આર્યને બીજા દાવે ૯ વીકેટે ૧૫૬ રન કરી ડીકલેર કર્યા. આથી સાઉથ-એન્ડ ટીમને જીતવા ૧૪૩ રન કરવાના આવ્યા. પરંતુ તેઓ ૧૦૨ રન કરી શકયા હતા. આર્યન ટીમ ૪૧ રનથી વિજયી નીવડી હતી.

ઇસ્ટ લંડન ક્રીકેટ મેચ

ઇસ્ટ લંડનમાં એક ખબરપત્રો તેમ જ ટ્રેસર્સ બીકારીના મેઝબુલની સ્વજનોની મેદીના બારી દાર મીયુત મનુભાઇ સવકુટુમ્બ તથા બુધવારે સ્ટીમર "કારદીઆ" માં ડરબન આવી પહોંચ્યા છે. ડરબનના કેટલા કેસલાકો કાંવિવારથી સુરતમાં કે જેમાં બી. મનુભાઇના આગમનની આતુરતાથી રાહ જોતા રહ્યા હતા તેમનાં આનદ બ્યાપી રહ્યો છે

સુધારો

ગયા અઠવાડીયાના અમારા આ અમા ખુલાસી આપવાની પહેલી ઇનીંગ્સના સ્કોરમા ૨૧ રન ઓછા હતા. તે સુધારો આ રન વાચવા.

જાણવા જોગ

દાતણ રદ્દાણ.

૧ દાત બાકે કરી તબલા સાફ કરે.

૨. અમીક પાન ખેવા કરનારના દાત ખરાબ થાય છે. પેતા બાકાર બાય છે બાબારીયાની ઉત્પત્તિ પ્રથમ અહિંજ થાય છે.

૩. દાતમા નકલા ટીપા બારબાર નાંખ રાખી કાનો અને દાતની સારકા કાયમ રખે છે

૪. જેમ બને તેમ તુરો, કડવા, અને તીકત રસબાવનો ઉપયોગ કરો જ દાતો બજુતો નાશ કરે છે.

૫. બારબાર દાત "બરદનો" નાશે વનસ્પતિ દીરાના 'નિમાયાંસ' ના પાન બસો. ગમ તેવા હલકા દાતન 'બરદનો' બજારમા બનાવે છે, બળા બાયેરાના તથા દુરબંધ દુર કરે છે.

૬. દાંતોમાં દાબ્યા પછેલાં બાનાજના કણો સિંધાકાબુમાંના કુબારી વા કાગળ બગારી દુર કરી પછેથી ગોકડુ બાય કરો.

૭. ઉદા કે કોબી પીધા પછી તુરત ઠંડા પાબીથી કોગળા કરશો નહીં જેથી દાંતનો ઓનાંતો પીળા થવા આગાદી છે પણ કંઇ વસ્તી ખાબે બળાયથી દાંતના મુળના બુકશાનો પહોંચે છે.

૮ આસપ, ઝંખાકાર જેવા પદાર્થો દાતને અને પેઢાંને તુરત બગાડે છે.

૯. ઝાઝા-બા પેશાબે બધ સારે દાંતો દબાવી બેસવાની ટેવ બારશો.

૧૦. જોજન કર્યા પછી તુરત લિંબકુબ્યથી બા બાઢાયો કોગળા કરવા દીબાજ રાખવો, જે દાતને જીન્દગીભર ટકાવવા શક્તિબંત પ્રયોગ છે.

૧૧. બારબાર નવાર બજારના નુકસા બાના રહેશો એકદમ બેસવા બાદર્થ બાબારના દાત બીજો બીજો કઠણ પદાર્થ ચાવવા બરાબર બને ત્યારે કઠણ પદાર્થ ચાવવા રહેશો.

૧૨. બાજુજ ગોકબ્યુ પદાર્થો, બીકાસ્ત્રો ખાટા પદાર્થો બાબ્યા પછી દાંત સાફ કરવો, જેથીની ગીરને (બીકાસ્ત્રો) દાતના મુળમા જંતુ ઉત્પન્ન કરે છે.

૧૩. મંજનો બજારી ગીરને બારો નહીં, જે બાબરો બાપારીયા અને બીજા ચોરી દેવી તબને અનાયસે સામ થયા રસ્તા પુરા કરે છે

૧૪. દંતબંજનો, ઝરો, પુડી જેવે નકામ થા બાબરશો. બરા દાંતે ઝબાવની વેળા જે સાર દાર બાબુબ્યો બોબ સાફ કરશે. (મીકાના બબ્યુબ્યો બોબું દીક છે.)

૧૫. ચાક, બદામના બોલવા, કપુર, કટકરી, કોલાબું બાબુ, તજ, લોબગઝક, ટકબ્યુ કુબાવેલ, સ્વજનાદ્ય) બે બાલી ખાર બીપરબોટ ટ્રબ નાબી દંતબંજન બાનવો. જે દાતનો ચમત્કારક બ.

વાચનના શોખીનો માટે

ગુજરાતી સાહીત્ય સંગ્રહ

વાચનના શોખીનો માટે

કુન્દનમાળા	૧૦ ૦	ઉત્સર્ગ (કાવ્યો)	૧ ૦	હૃદયનાથ	૫ ૦
ચમત્કારીપુત્ર	૪ ૦	કુમારીની દયા	૭ ૦	ક્રિરીટ	૫ ૦
જાદુઈ ચોગાનો	૫ ૦	કુલનંદનાદેવ	૧ ૦	દિવ્યચક્ષુ	૫ ૦
જાપુ" જંગ	૨ ૦	જેમ કામરી	૧ ૦	નૈવેદ્યમ	૫ ૦
ઝાંસીની રાણી	૬ ૦	સાબરમતી	૨ ૮	પ્રીતમ (દુઃખી દુઃખી વાર્તા)	૫ ૦
પર પથ્થુ પથદર્શક	૧ ૦	તુટેલાતાર	૧ ૧	પ્રેમલો અગ્નિ	૬ ૦
પર પથદ્રુ (સ્વપ્ન પથદ્રુ જહાજોદર		ત્રીજી નીશાર રોહન	૧ ૮	બંધન	૪ ૦
નીશાપર)	૧૫ ૦	ભાગ્યદેવતા	૫ ૧	ભેરાળા	૧ ૦
૧લા કારીયરીન સોરાબ ના ૧	૧ ૮	રાયપુરની લડાયકા	૩ ૧	નિહારીકા (કાવ્યો)	૪ ૦
,, ,, ,, બા ૨	૧ ૮	રેવા સોનાગરણી	૧ ૦	લંડીત હદય અને સંપુરતા (નાટક)	૫ ૦
લાખાપ કહું આકર્ષે છે	૨ ૦	સુલતની વેપાર બા ૨ ૧૮	૩ ૦	મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો	
કુટિરકામણ અને સોપારપત્ર	૩ ૬	હાળાપાળુની ૧૫	૦ ૮	ગાળમેજમાં ગાંધીજી	૨ ૬
નીતીનાનને માર્ગે	૧ ૦	ધર્મસંરક્ષણ (સ્વામી આનંદ)	૦ ૦	મંગળ પ્રભાત	૦ ૬
કાનમાં કહું	૧ ૦	ઉપવાસ	૫ ૦	અનાસક્તિયોગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૦ ૬
૨૪ વર્ષનું પરચાય	૩ ૬	ગાંધીપુત્ર આકાશ		ગાંધી રીપાર રોહન	૧ ૬
ગીતા મંથન (ગુ. પ મહાદેવભાઈ)	૫ ૦	શ્રી. રમણલાલ વજેરામ દેસાઈની બાકી		ગીતાંજલી	૨ ૬
મેનેજીમેન્ટ	૧ ૮	જમાના ઉપર લખાયેલી સારકૃ નવલકથાઓનો		મળવાનું ઠેકાણું:	
સારકૃ સરીયાણો	૨ ૧	પુસ્તક નામ પ્રકાશ ૧૦		Manager,	
જોહાનીસબર્ગ પ્રકાશ	૫ ૦	પર આકાર	૧ ૦	Indian Opinion, Phoenix.	
અર્વાચીન બાબો અને બાબાપ ગાંધાર	૨ ૦	બંસરી	૫ ૦		

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાંથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

RAJCOOMAR,

Manager R. S. FRANCIS,

PHONE 33-4691. BOX 2626

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોઇલર્સ રેમલ અને ઈચન ફરેસર પૂરક અથવા જથ્થાબંધ બનાવનાર તેમજ પુલ ટર્નિંગ સ્પેશ્યાલીસ્ટ

કોંગ ફરનાર.

મરઘેલા બધાનું પ્રાઈઝ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે આ બાબતી ફેરફેરમ નીચે લાખ્યું અને બધાથી પસ્તાં કરીનો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર વગર અને મરચાં વગેરે પણ જાતના ગાંધારી મેરની સાથે બધા થઇ શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમો પરમાં બનાવી શકયા નથી. ઓર્ડર તમને મંગાવી બાબી કરો.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Phone 2-4494 K. N. PADIA. P. O Box 579

109 Victoria Street, DURBAN.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

PHONE 33-4402 Tel. Add. "VALSATEL" P.O. Box 6748

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MARCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 President Street, JOHANNESBURG.

Terms: NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ

ટાઉનમાં સૌથી સસ્તી કેળાની દુકાન

૪૦, પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,

જોહાનીસબર્ગ.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું પ્રખ્યાત

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

બાજ માટે પુછો યા લખોઃ

T. P. DEVSHI & SON,

119 VICTORIA STREET.

Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

મફત!

જોઇતાની આજ જરૂરી માહીતી પુરી પાડનાર સસ્તા દરનું ગ્રાહકોની નહલ મજબુત પ્રકાશ ધરાવતું બાજ પુરા શીરનામા સાથે નહલ મહલ મંગાવો.

મહલ મંજરી ટ્રાન્સફોર્મર કાનપુર (યુનાઇટેડ પ્રોવીન્સ)

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—અમો ફોટો બહોળો એન્ડ બહાદુરી ભરેલો પરદેશ વાળા. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ કીંમત ટપાલ ખર્ચ સ્ટી. ૧-૯.

નવયુવાન રાષ્ટ્રપતિ—પંડીત જવાહરલાલનો પરદેશ રોપો અને બાંકી સાહેબો સુંદર તોરંગી ફોટો દાગાબાજ. ૨૦×૧૫ ઇંચ. ટી. સ્ટી. ૧-૯.

લાલા લજપતરાય— મોટ રોપો પરદેશ રંગીન બાજા ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ કીંમત સ્ટી. ૧-૬.

સ્વ. દેશબંધુદાસ—અમો તોરંગી, ફોટો પહેલી ગોરેજ સાઇઝ ... ... ઇંચ કીંમત સ્ટી. ૧-૬

સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ—તોરંગી અમો ફોટો ઉપાડ માણેક પહેલી ગોરેજ. સાઇઝ ૨૦×૧૫. કીંમત સ્ટી. ૧-૬.

પૂ. મહાત્માજીનો ઉદ્યમ—હીન્દુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઇએ તેનું આબેહુબ દર્શન. પૂ. ગાંધીજી સાદના સાદગી તરફ તાકતી પ્રતિમા, આબેહુબ માપસરો રંગીન પ્રોતમ, કોણ તરફી ફોટાનું, કોણ પીનનું, કોણ બેઠનું, કોણ ઉભરી પાણી ફોટાનું વિગેરે વધારેજ બાજારૂ તોરંગી ફોટો સાઇઝ ૧૫×૧૦. કીંમત સ્ટી. ૨.

શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂ—જવાહરલાલજી ઉમાડે માંથે પરદેશ પહેરી બેઠાં છે. પહેલો સુંદર તોરંગો ફોટો. સાઇઝ ૧૨×૧૦ કીંમત સ્ટી. ૧.

બીજા ફોટાઓ—ગાંધીજી જેલમાં, વલ્લભભાઇ પટેલ, વીઠ્ઠલભાઇ પટેલ, જવાહરલાલ નહેરૂ, સુભાષચંદ્ર બોઝ, રવીંદ્રનાથ ટાગોર મદન મોહન માલવીયજી, રાજગોપાલાચાર્ય, સેન ગુપ્તા, સેરમાન્ય તીલક, ગોપાળ કૃષ્ણ ગોખલે, સરદાર અજીતસીંહ —ને અજીતસીંહજી, લાલા લજપતરાય, શીવાજી મહારાજ, રાણા પ્રતાપસીંહ, શ્રી. કસ્તુર બા, મરોજની નાયડુ, કમલા દેવી ચટોપાધ્યાય અને રવાપરાણી નહેરૂ

ઉપરના બધા ફોટાઓ તોરંગી અમો છે. સાઇઝ ૧૨×૧૦ દરેકની કીંમત સ્ટી. ૧.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Indian Opinion, Phoenix.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ.

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

નીચેનો ફોટો તેનો છે કે જે પોતાની ફરજને ખાતર પોતાનો જાન આપવા તૈયાર થયેલ.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

પ્યારે કવ્વાલ, આફ્રીકાના મન માનતા

HV	70	કેહ લાહબાદ પ્રસાદ મોહબતકુર રહમુલ્લાહ.
HV	73	કબ્રાન સે મારે મારે હમકો ડુલાવો.
HV	74	કુબ ખી દો બાબતો પસરણ નજર બનેગી.
HV	75	આકા પીસાદે ગરાબ અહારા.
HV	69	મેરે આકા કમલી વાલે.
HV	57	બાકે આબમસે હમ દૂર નજર આતે હૈ.
HV	58	યા નબી સલામમો અલૈકુમ.
HV	60	દીન ચમકા મોહમદ કે નુર સે
HV	52	મોહમદ નોરે જોલે જોલે મુખારી બાત.
HV	55	મિક્સ રીકાર્ડ કવ્વાલ, આલમ કવ્વાલ, ગુલામ, આફ્રેતેરી અને કમલા જરમા.
૧.	10707	મેરો બાતી હૈ ખુસબો મુબારકરા.

કાલુ કવ્વાલ

..	0525	મોહમદ પ્યારે કમલી વાલે દર્સ દિખલારો
..	0...	પરી જમાલ સી મસ્તાન જરૂર હોતા હે.
..	0...	તુમસે ખુદા કા હે પ્યાર નબીકા.
..	0507	મુસે મુરસીદા બનાય ગયો રે બાલમવા.
..	0079	દરદ દો મેદ મીમા શોખ દો આજાદ.

અલ્લાહ ફકીરૂદ્દીન

..	......	જાને જન્નત મહબુબે ખુદા પેગમ્બર ﷺ તો ઝેરા દો.
..	0...	જબ સામને આયો હે દરબારે નબી આયા.
..	.....	કર રહેમ મેરે હાલ પર કીસાહ ના બનેરા કરના.
..	.....	દીનવાલા કર ઝોક અલહ હિનકા કમ પોશ પૈા બનતા.
..	0...	ઝે કુલક અલેને ખુદા મેસલ મદીનેકી તરફ
..	0...	જો મહ આગ કે દર તક તો રસાક મેરી.
..	0525	આબ રહના હી આને દુ મુજે કરમાદ નહીં.
..	0150	બાબત સકકે આલા.
..	0501/506	અજબ શાને કરીમા હે. કુમાગત ૨ દીનકા હાલ. સબ ઉપરાંત સેટ.
..	0525	તેરા સાદે શહીદા બકબ બને બાબા
..	0000	તુમારે હાલ રોરવેલાજ બાબતદીન.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકાર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. રપા., ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૬૨ ઈ. ૨ રે ૬૯/-

અક્ષર આગળના ૧૦ ઈંચની ૭ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકાર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૨૪૧૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાલ" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીંમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીસ્ટી લાભ આપવા અર્થે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૬-૫-૦ જેવી સસ્તી કીંમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૨૪૧૫ "યા રૌફકા મેરા આલમમે બજવા દીયા કમલી વાલેને.
આ રેકોર્ડ સાભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર અકરામુદ્દીન

૨૪૧૪ ધુન ધુન ધુન
૨૪૧૨ મેરા દીલ તે પીયુ ના પ્રીતમ્યે મોહમ્મદ
૪૦૬ મોહબ્બતમા મોહબ્બત બરી ચીજ છે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૧૪ અમા અલ્લાહી અલાહ હમ
મોર પદા અલાહી અલાહ હમ.
૨૨૦૭ અબેકા તુફાન
૨૨૦૮ બારમાસો આશા (ગઝલ)
૨૦૭૪ લાખેણા નામ છે
૨૧૦૭ ગલ ગલા (ગઝલ)
૨૨૨૬ નામે અહમદ જે કરે.
૨૨૦૬ નામે મહમદ મોર્યો બાર.
૨૨૩૦ ઇક આયે ખુદા ને મોદાર જે કમાલી

સુફી કવ્વાલ

૧૭૩૦ આપતો મેરી બીનતીયો સરકાર બના દીજે.
૧૭૪૩ બજાદીર તેા બંધિયે પાણી કમરમા.

મોલવી નૂર મોહમ્મદ

૧૭૪૧ હજરત કા મોહબ્બા હજરત બનાદ ને બન્દોકા મુરદે કા જીન્દા કરના
૧૩૯૧ મોહબ્બા હીજરત મોબારક.
૧૩૯૦ મોહબ્બા બંગુઠી હજરત અલી.

અઝીર કવ્વાલ

૧૩૯૬ પીયારી પીયારી સુરત વાલ.
૧૦૯૯ મોહમ્મદ મેર દિલકે અરમા તુમી હો.
૧૦૭૭ મકાદર ખુદા આલમમ બદા રે કરમાને મોહમ્મદ સલ્લલાહ
૧૭૪૬ મવલા મુજ રોજેપે ખુશાલો.

જીયાઉલ હક કવ્વાલ

૨૦૬૧ દીલ કીન લીયા મેરા બનાને અરબીને.
૨૦૬૨ ચાલી મદીને ખુદા કહના કહના.
૨૧૬૬ બસરા કાનીકે ય આલમે રનગેા જુ.
૨૧૫૬ સુરે બદાયે છન આબેસે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૧૨૧ દીલ તેા મેરા હ ગયા.
૨૧૫૦ દીવાને ખુદકા

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટ્રીનનો બોકસ સાથે ૬૭/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padma-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ.

પાપડ, ખીંચુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પેાટીસ પાકેા અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મેાકલી આપી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરેા ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મેાકલવામાં આવે છે.
આહકેાને સંતેાષ આપવેા તે અમારેા ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. J. N. PATEL)
202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
[illegible]
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધે ફ્રુટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમે આપકંટ્રીના ઓર્ડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારા માલ
[illegible] થી ચઢાવીએ છીએ.
79 PRINCE EDWARD STREET, DURBAN

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring
Our Prices are [illegible] than the Rest
Try us with your next Order
તમારેા સુટ ક્યાં શીવડાવશેા?
નરોતમ હરગેાવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલના કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
હાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 2967. 176 Grey St Durban.

'Phone 2-6235 P. O Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar.
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.
103, PRINCE EDWARD STREET.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ઘીસ્તી ૧૯૩૭ ફેબ્રુઆરી માસે	હીંદુ સુસલમાન ૧૯૯૨ માસ	પારસી ૧૩૦૬ ફાગણ માસે	ગ્રીનીચ સમય ક. મી.	જોહાનીસબર્ગ ક. મી.
રવિ	૨૮	૧૭ ૧૮	૨૭	૫-૪૯	૬-૨૬
સોમ	૧	૧૮ ૧૯	૨૮	૫-૪૯	૬-૨૮
મંગળ	૨	૧૯ ૨૦	૨૯	૫-૫૦	૬-૨૯
બુધ	૩	૨૦ ૨૧	૩૦	૫-૫૧	૬-૩૦
ગુરૂ	૪	૨૧ ૨૨	૩૧	૫-૫૨	૬-૩૧
શુક્ર	૫	૨૨ ૨૩	૩૨	૫-૫૩	૬-૩૨
શનિ	૬	૨૩ ૨૪	૩૩	૫-૫૪	૬-૩૩

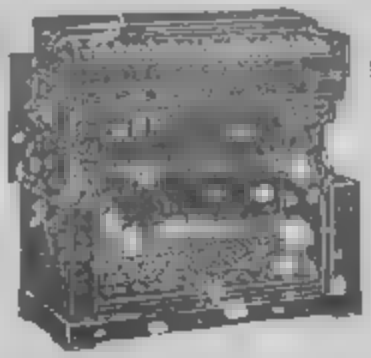
શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીયોગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, ફ્લુટ, ક્લેરે

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે મળી શકશે.

Leg Press Harmonium
Double Reed From £9-15-0.

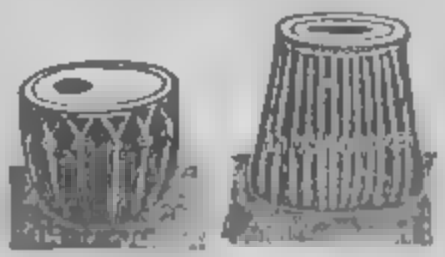
સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની હવીન, ગ્રેમાફોન રેકોર્ડોના લીસમેન્ટ નીયમીત આવે છે.

માહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાય કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ગ્રાહકોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

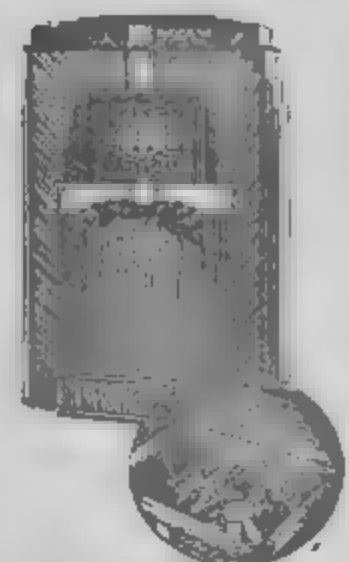

Hand Press Harmonium
Single Reed £2-7-6.
Double Reed From £..-5-0.

Tablas From 22/6.

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 10 Valve
From £45-0-0.

Distributors of
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ ઘણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે - વી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે ફોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

ખાસ દીવાળીના અંગ્રે ભાવોમાં મહેા ઘટાડેા કર્યો છે. આનેા લાભ લેવા ચુકશેા નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારેા માલ મંગાવી આપી કરવા વિનંતિ છે.

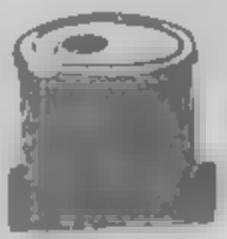
			શી	પ
મહાભારત,	નંગ	૧	કેબિનેટ	૨૧ ૦
પૃથ્વીરાજ				
ચીતોડ	,,	૮	,,	૨૭ ૬
કેપા સ્વપ્ન	,,	૬	,,	૨૨ ૦
નળ દમયંતી	,,	૫	,,	૧૭ ૬
કાનજીર કર્ણ	,,	૫	,,	૧૭ ૬
રા. ગાડગીલ	,,	૫	,,	૧૭ ૬
મહારાજા પ્રતાપ	,,	૫	,,	૧૭ ૬
ઘરમાં પુજા	,,	૨	,,	૮ ૦
ગૃહલક્ષ્મી	,,	૩	,,	૧૦ ૬
જુલકણેા				
ઝરથાર	,,	૩	,,	૧૦ ૬
રાણુકરથી	,,	૩	,,	૧૦ ૬
રાજનલા	,,	૪	,,	૧૨ ૦
બુદ્ધ દેવ	,,	૪	,,	૧૨ ૦

તેમજ બીજા ગુજરાતી તથા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સર્વેા અવસર અર્થે મળેા.

મામેાફેાન પા. ૨-૨ ૭ થી પા. ૮-૮-૦

જોડી એકની કીમત પા. ૨-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૪-૦ સુધી

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જેવા કે

માસ્તર ઝવેરભાઈ. આર્યદત્ત (કાઠીયાવાડ કવ્યુલર), કેશવલાલ (કવ્યાલર), ચીમનલાલ. માસ્ટર ધુલીઆ. ત્રીકમ. માસ્ટર શામજલ. ઉમાશંકર, માસ્ટર વસંત. માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ બેકેલેઈટ્સ કવુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન અતની રેકર્ડ ચેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના ગ્રામોફોન કંપની બની મેકરેા માર્ક H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગેા મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયેાલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, હવાઈન તરંગ, ગીતાર અને રેકાર્ડ બેન્ડના ભાવોમાં ઘણેા ઘટાડેા કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથ બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.

DURBAN, NATAL.

Special

[illegible] Latest [illegible] Gramophone Records, Harmoniums, Concertinas and [illegible] Prices [illegible] Send for [illegible] Write for our catalogue [illegible] Harmoniums sold under written guarantee for 3 years. Try us before you [illegible] Orders.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન
મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 10—Vol XXXV Friday March 5th. 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

Corner=Stone Of All Religions

"BELIEF in one God is the corner-stone of all religions. But I do not foresee a time when there would be only one religion on earth in practice. In theory, since there is one God, there can be only one religion. But in practice, no two persons I have known have had the same and identical conception of God. Therefore, there will, perhaps, always be different religions answering to different temperaments and climatic conditions. But I can clearly see the time coming when people belonging to different faiths will have the same regard for other faiths that they have for their own. I think that we have to find unity in diversity. I need not say more about caste beyond this—that, in so far as abolition of distinctions of high and low are concerned, there is but one caste. We are all children of one and the same God and, therefore, absolutely equal."

—MAHATMA GANDHI.

ઇશ્વર વિષેની માન્યતા એ ધર્મમાત્રનો પાયો છે

"ઇશ્વર વિષેની માન્યતા એ ધર્મમાત્રનો પાયો છે. પણ હું એવો કાળ કલ્પી શકતો નથી જ્યારે જગતમાં વ્યવહારમાં એકજ ધર્મ પ્રવર્તતો હોય. તાત્ત્વિક દ્રષ્ટિએ જોતાં ઇશ્વર એક છે. એટલે ધર્મ એકજ હોઈ શકે. પણ વ્યવહારમાં કોઈ પણ બે મનુષ્યની ઇશ્વર વિષેની કલ્પના એકજ હોય એમ જાણ્યું નથી. તેથી કદાચ હમેશાં વિવિધ સ્વભાવ અને આબોહવા અનુસાર ધર્મોની વિવિધતા પણ રહેવાનીજ. પણ હું એવો કાળ આવતો જોઉં છું અને જ્યારે જુદા જુદા ધર્મો પાળતા લોકો બેહદ આદર પોતાના ધર્મ વિષે રાખે છે તેટલોજ બીજા ધર્મો વિષે રાખશે. હું માનું છું કે આપણે સૌમાં અભેદ શોધવો રહ્યો છે. જાતિભેદને વિષે તો હું એટલુંજ કહું કે ઉંચનીચભાવના સવાલ હોય તો જાતિ એકજ છે. આપણે સૌ એકજ ઇશ્વરની પ્રજા છીએ ને તેથી સર્વના સમાન છીએ."

—મહાત્મા ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ કિંમતી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી સરળ છે. કીંમતી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક દીકરાની ફરજ છે.

Transvaal Office
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ખરીદારોને વિનંતિ છે કે બહારના બ્રોકરેજના પ્રલોભનમાં ફસાયા વગર કોર્પોરેશન ફ્રેમ તારીફ કરીને કંપનીની જૂની ઓફીસ ઉપર પોલીસીઓ આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1618.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street.
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલા આખા તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલા, દેશી દવાઓના વસાણા, હંમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે. ઈન્ડિયન, જાપાન અને યુરોપનું સુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ, કોટ, પાટલુન, ખમીસો, ઓવરશર્ટ વગેરે, તેમજ ફર્નીચર પણ હંમેશ કીફાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરશો.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
.. after Office hours No 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(વધુ ખોરાકી)
પાઉંડ ૨૭-૦-૦.

ડેક
(વધુ ખોરાકી)
પાઉંડ ૯-૭-૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
(સ્પેશ્યલ) પા. ૩-૧૮-૬.

બીજી વીશી
પા. ૨-૬-૦.
અને
સ્પેશ્યલ) પા. ૪-૬-૦.

આવતી તા. ૨૦ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

આગમ સુચનાઓ—મુસાફરોએ પોતાના સામાન ઉપર પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખ- પોતાને ઉતરવાનું સ્થળ અને ત્યાં ઘરે જતાં કેટલે સ્થળે ટ્રેઈન સામાન સીધા પોતાને ઘરે પહોંચતા કરવા જણાવવું

દરેક વ્યક્તિ ઉતારૂએ પોતાની ટીકટ અમારી ઓફિસમાંથી લેવી. બહારગામવાળા ગ્રાહકોએ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મોકલવા આવશે.

સ્ટીમરમાં દવાની તથા ડાક્તરી અમારી સારી દેખરેખ નીચે રાખવામાં આવે છે.

વધુ ખુલાસા માટે મળો યા લખો

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.

Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg

પાક સ્ત્રીઓને માટે

તન્દુરસ્તી—નાકતથી ભરપૂર

પ્રસવાદિક રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓની નજાકતોમાં
આવતા અટકાવ
દરેક ઘરમાં રોગો જોઇએ.

સારી સજિનો સંગ્રહ કરવા

ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી.

શક્તિનો અખોનામ ઇલાજ
આજથી ઝાજમાવવા માંડો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાથે આવેલાના માલ ગોલન્દસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ. ૬૮૫ ગ્રેમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોકસ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું બળવા ઝાયસે, ૨૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું સુપ્રસિદ્ધ આયોજક મંડળ.

M. H. DESAI.

એમ. એચ. દેશાઇ.

ડોલસેલ ફ્રૂટ મરચાંટ.

અમો દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીપતના ઓર્ડર પણ
બારામાં C. O. D.થી માલ મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254 31, Short St. Durban.

P. P. BHAGAT,

Fruit Merchant.

દરેક જાતનું ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ સારૂ પેકીંગ કરી C. O. D.થી
મોકલવામાં આવશે. અમોને—

P. O. Box 842. 129 Victoria St Durban

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES: KEWALRAMS' ELOFF STREET,
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોકસ ૫૧૬૯.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

બ્રાંચો:	કેવલરામ્સ,	::	::	::	ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
	જપાનીઝ વેરહાઉસ,	::	::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે ખાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માખણ, રસોડાની ગરમીને મુલાયમ સાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દરીપર નીપજતા અકસ્માત સર્વે તત્કાલ્યાથી કંઈક આપી જલદી આરામ કરે છે.

Sole Shippers:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal,
S. A

ઇ. એસ. પાટણવાલા, મુંબઈ ૩.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુરવેદિક દવાઓની સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ ખાસ મળે છે:

ગ્રાનીક અકસીર બદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અભ્રક, પારાદ વિગેરે કીંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમતાકાતી દૂર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ૬બી ૧ની પા. ૧–૧૯–૬.

વરમનની "બી" અકસીર રેમેડી—આ ગોળી ડરસ, મસા, કે નવાસીરના પેલામાં સપડાએલાને ઉગારે છે.

કીંમત પા. ૨–૨–૬.

નીલાગ્રે અકસીરે આઝમ—બેહદ પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અત્રે કરી શકાય નહીં.

કીંમત રૂપી. ૧૨–૬.

બીજા દરદો: બ્રાંડી રેસાણ, પરમેટ, બુનો દમ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછાવો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist
382 Pine Street, Durban.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

—also—

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાચીસ અને ઓર્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MAUIX Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ.

પાવડર

ગાંધી, ઉંદર, માકડ, વંદા, માખી, મચ્છર જંતુઓને

નાબુદ કરે છે.

બીજીરા બનાવટ. ફક્ત ત્રીનોમાં વેચાય છે.

'Phone 23550. Tel. Add. "Nartjes."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

country orders executed at lowest Market prices
special attention given to all shipments entrusted

TRIAL ORDER SOLICITED

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE,

(INDIAN PAWNBROKER.)

113, Victoria Street, Durban

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં દરેક જાતનો મસાલો, કરીયાણું, અનાજ, દેશી વસાણા વિગેરે જથ્થાબંધ તેમજ છુટક મળી શકશે. તેમજ અમારે ત્યાં ઈંગ્લીશ અને ઇન્ડિયન ગ્રોસરી મોટા જથ્થામાં રહે છે.

મુંબઈ, કલકત્તા, અને મદ્રાસનું અનાજ, ચોખા, દાળ, સોપારી, આમલી, ગોળ વિગેરે દર સ્ટીમરમાં આવે છે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતા પહેલા, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI in 1903

No. 10 Vol. XXXV Friday, March 5th, 1937

Indian Opinion

FRIDAY, MARCH 5TH, 1937

Not Unfruitful

WE are glad to note that our criticism about the present self-styled leaders, working on their own, is not entirely unfruitful. A public meeting of the Transvaal Indian Congress, we understand, was held recently in Johannesburg at which Mr. E. M. Aswat vice-president, presided. Resolutions protesting against General Hertzog's Legislative Powers Extension Bill and Mr. J. H. Grobler's Provincial Areas Land Bill, as being uncalled-for and unnecessary, and in conflict with the letter and spirit of the Capetown Agreement were passed. This, however, is not enough. The meeting ought to have been called long before this. Some of the speakers at the meeting, we are informed, strongly criticised the manner in which the work of the Congress was presently conducted and stressed the necessity for convening a South African Indian Conference. It is surely time when the whole community, including every section, was fully informed about the seriousness of the present situation and the leaders deliberated in all seriousness as to the line of action to be taken. Dictatorship will not do. The first step should be towards unity. We must then make the present bodies properly constituted bodies and then we must show a united front to the various pieces of obnoxious legislation directed against us. Unless we can do this our enemies will doubtless have the better of us.

The Congress Deputation

Mr. S. M. Nana, secretary of the Transvaal Indian Congress, gave a report of the activities of the South African Indian Congress deputation to Capetown. We would like to know who appointed the deputation and who formed the deputation. We might be accused of trying to wash dirty linen in public. Much that we deplore the fact we sincerely believe that in doing public work we must be true to ourselves and to the public. We must purge ourselves of all falsehood, hypocrisy and self-interest. Unless we do this we cannot expect the sympathy of anyone and we will be deserving of all the kicking that we get from our enemies.

Not Very Encouraging

Mr. S. M. Nana in his report stated that the Congress deputation had interviewed the Minister of Agriculture, Colonel Deneys Reitz, on the Marketing Bill now before Parliament. The Minister had given a sympathetic hearing and assured the members of the deputation that the Bill would not be administered on a racialistic basis and that the powers granted to the regulatory boards under the Bill would not be utilised to [illegible] in the fruit and vegetable industry. The Minister would always listen to representations made by the Indian community on the working of the Bill.

We are not very much encouraged by the assurance. For, was not a similar assurance given us in regard to the working of the Slums Act? Our experience in that regard, however, does not fill us with any happiness. When the Government has not honoured its written word we are quite justified in being a little chary over a verbal assurance being honoured.

The Two Anti-Asiatic Bills

THE two Anti-Asiatic Bills, one introduced by General J. J. Pienaar and the other by Mr. J. H. Grobler, have at last been referred to a Select Committee. The one introduced by Gen. Pienaar is to empower provincial councils to prohibit the employment of Europeans by certain non-Europeans. It contains two sections which read as follows:

> (1) "Pursuant to paragraph (xiii) of section *eighty-five* of the South Africa Act, 1909, a provincial council is hereby empowered to make ordinances whereby any person who is not a European or any person belonging to any particular class of persons who are not Europeans, is prohibited from employing any European or from employing any person belonging to any particular class of Europeans, to perform any work or any work of any particular kind in the province where any such ordinance is made.
>
> (2) This Act shall be called the Provincial Legislative Powers Extension Act, 1937.

The second Bill, by Mr. Grobler, seeks to amend Section three of Law No. 3 of 1885 of the Transvaal so as to empower the Government to prohibit European women married to Asiatics from acquiring the ownership of land and to confiscate such land if it has been so acquired.

Crisis In The Cabinet

A serious crisis had occurred in the Cabinet when the decision on the motion by Mr. Grobler, that the second reading of the Bills be discharged and the subject of the Bills be referred to a Select Committee, had been adjourned. Mr. Hofmeyr, who had taken strong exception to the Bills, was about to resign from the Cabinet. The crisis has, however, been overcome after a friendly discussion between the Prime Minister and the Minister of the Interior. Mr. Hofmeyr is reported to have acted on the principle of "*the logs* that he would remain a member of the Cabinet until the Government revealed an attitude which he regarded as a repudiation of himself."

The Government's Attitude

Replying to the question put to him what the Government's attitude was in connection with the passing of these two measures at this stage, the Prime Minister is reported to have said, in the House of Assembly:

> "It is only a question of granting of time and not the acceptance of the principles of these Bills. The Bills remain open for discussion, and it is not asked that the Bills should become Government measures. The Government is of the opinion that the subjects which the Bills deal with are of great interest and feel that an investigation in connection with the content and form of the Bills is desirable. For these reasons the Government is willing to ac-

cept the proposal of the hon. member for Brits to discharge the orders of the second readings and to refer the subjects of the measures to a Select Committee, and I hope that this proposal will be carried. The matter can then be thoroughly investigated by the Select Committee, and if the Select Committee, after such investigation brings forward revised Bills in order to meet the objections against the Bills, as they now stand, of a satisfactory measure—which, in my opinion, should not be difficult—the Government will be willing to grant time for dealing with them in the course of this session."

Select Committee Opposed

Mr Burnside, member for Umbilo, expressed his disappointment at the Prime Minister's announcement and said that the Bills were racial Bills of the worst degree and even the movers could not suggest that they dealt with any real problem in South Africa especially if they remembered the very small number of people affected by the Bills. He felt that the Minister of Mines (Mr. Hofmeyr) had not come out too well in this matter. Mr Hofmeyr had been and was still recognised as the one Liberal member of the Cabinet, and the Liberals in the country had looked to him to assist them in upholding the elementary principles of justice and Liberalism, but he seemed also to have followed "the line of restrained Liberalism." Speaking on the Bills, Mr. Burnside said one of the Bills should properly be described as the Asiatics Concubines Bill. He challenged the hon. member for Brits to show that there was any such association between Asiatics and European women as the Bill indicated. The member for Brits had allowed his political conscience to sink so low that he was prepared to introduce into the House a Bill which in effect said that the European women of South Africa had sunk to such a degree that they were prepared to become the concubines of Asiatics. And that was a profound and disgraceful untruth. The Minister of Railways (Mr. Pirow) who had played a prominent part in supporting Mr Grobler, had lent his aid to this gratuitous insult to the European women. There were vital reasons why the Bills should not be sent to a Select Committee.

Personnel Of Select Committee

The following is the personnel of the Select Committee appointed to inquire into and report on the Provincial Legislative Powers Extension Bill and the Transvaal Asiatic Land Bill:

The Minister of Mines (Mr J. H. Hofmeyr), Messrs. S. Bekker (U. P., Wonderboom), W. A. Deane (U. P., Maritzburg North), J. G. Derbyshire (Dem., Greytown), Rev. C. W. M. du Toit (Nat., Colesburg), G. J. Fullard (U. P., Krugersdorp), L. H. Grobler (U. P., Brits), J. Pienaar (U. P., Marico), E. A. Rooth (U. P., Zoutpansberg), J. G. Strydom (Nat., Waterberg), and M. J. van den Berg (Lab., Krugersdorp). The parties are thus represented as follows: United Party 8 including the Minister of Mines, Nationalists 3, Dominion Party 1, Labour Party 1.

TRIBUTE TO MAHATMA GANDHI

MR. SASTRI'S SPEECH AT SINGAPORE

A High-tea gathering thronged the Victoria Memorial Hall at Singapore recently when the Rt. Hon Mr. [illegible] and Mr G. S. Bozman, M.C.S., were entertained at an "At Home" by the Indian community.

Among the distinguished guests were His Excellency the Governor, Sir Shenton Thomas and Lady Thomas, His Excellency Major General W. G. S. Liddell, all leading members of all races represented in Singapore.

Replying to the address of welcome, Mr Sastri in the course of his speech said: When I went to South Africa as Agent the relations of the European and Indian communities in that subcontinent were strained to the utmost. But what did I find? Personally, I was cordially welcomed by every section of the community and met with appreciative response to the appeals that I made for justice and fairplay, and I may say their readiness was the most effective response I received whenever I appealed to the higher imperialistic interests of Great Britain which knows no distinction of race or community, but concerns itself equally with the welfare of all classes of His Majesty's subjects, rich or low, white or brown or black—Hindu or Muslim, Christian, Jew or Parsee.

To you people in this land living as it were in comparative shelter from these violent storms and dissensions of political life, [illegible] May God keep you long like this, may you know the secret of harmonious relations between sections of His Majesty's subjects.

It is great if I be a valuable treasure that you have. I shall on another occasion refer to this topic, but what I was going to say in this there is none within the British Commonwealth more thoroughly conversant with the changes that happened in the political world, from complete concord to the most irreconcilable state of affairs than Mahatma Gandhi. (Applause.)

If Indian has been the theatre of the greatest passion of patriotism, the greatest pinnacle of human service and the greatest devotion to the service of the lowly and the unfortunate. He is the uncrowned King of the Indian National Congress. (Applause.)

The Greatest Of Them All

Pandit Nehru and others have great places within the Congress, but none of them, not all of you put together can come near the Mahatma.

The South African Indian community was to be introduced in the troubled years of his life, in which service he evolved the great scheme of passive resistance, that community is the first in his heart, and when the Union Government agreed to take an Agent of the Government of India, it was not told to you as to who it was that sent me as that Agent. It was not the Government of India so much as Mahatma Gandhi.

He said that the next Agent-General must be one who had taken part in the deliberations of the Round Table Conference that preceded it, and chose me, because if I want an Agent I could always be sure of his support and can [illegible] the very difficult task of laying the lines along which Agent-Generals in future may work.

Now, with that long past [illegible] I wish to say that however grieved I may occasionally feel that I am no longer in the Indian National Congress, the thought that though I am separated from him in Indian politics, I still have his fullest support and friendship in the service of my countrymen abroad, is to me a solace and a comfort beyond compare.

Governor Pleased

Replying on behalf of the guest, His Excellency, Sir Shenton Thomas said:—"When I heard that Mr Sastri was to form the delegation with the assistance of Mr [illegible] I was more than pleased because I knew that whatever observations he might make they will be unprejudiced and helpful. It has been said that the [illegible] will remember the visit of this delegation. I venture to say that my own race will also remember it with appreciation because we feel that [illegible] shall receive kind sympathetic [illegible]

PROPOSED INDIAN VILLAGE AT MOUNTAIN RISE

RESIDENTS of the Maritzburg suburb Mountain Rise, are protesting against the City Council's proposal to establish an Indian village there, states the Maritzburg correspondent of the *Natal Mercury*. On Monday night a meeting was called in the Mountain Rise Church Hall. Some 70 people attended. Mr. F. J. Rowell was in the chair. The Mayor, Mr. F. J. Lewis, Councillor Mrs. Shirley and Councillors Couzens and Williamson were present. The less speakers were heard in silence.

Fall In Values

Mountain Rise ratepayers expressed the belief that with a sub-economic housing scheme for Natives, a cemetery, an epidemic hospital and a crematorium already in the vicinity, a housing scheme for Indians there would create the impression that Mountain Rise was a proper place for such things and values would fall.

The City Council was criticised for the 'secrecy' with which the selection of this site was made and for the 'steam-roller' tactics adopted to get the recommendation approved by the Council.

Councillor Couzens said the Indian housing scheme ought to be carried out at Camps Drift, and if Camps Drift was a flood area it could be reclaimed.

Councillor Lewis felt very bitterly about all this. It would be the ruination of Mountain Rise and Woodlands. He deplored the most disgraceful methods by which the scheme had come to be adopted in Council.

The Mayor admitted that in Council he had voted for the Mountain Rise scheme because he had thought it was the only place, but now he was opposed to it and it would not go through.

A voice: Tell us why you voted for it then?

The Mayor: I have tried to tell—

Another voice: Mr. Mayor, will you assure us that the next time this comes before the Council you will vote against it?

The Mayor: Yes, I can promise that now.

A third voice: If you put an Indian village here and our values drop 50 per cent will you undertake to lower our rates 50 per cent?

Assurance Given

The Mayor: I have given you my assurance that the scheme will not go through.

Mrs. Shirley said that the question of an Indian village had been before the Council for seven years, and if the Council did not do something soon its hand would be forced by the Slums Act. The Government would step in, close the slums itself and make the City foot the bill.

An Indian village would have been made at Camps Drift years ago if it had not been for opposition from the Indians themselves. Furthermore sufficient land would not be available at Camps Drift unless the Council saw fit to release part of its industrial area there, and if the Council would do that no one will support the Camps Drift settlement scheme more than she would herself.

The recommendation to establish the village at Mountain Rise had been put before the Council by her as Chairman of the Slums Committee and had been circulated to all Councillors before-hand. It had been adopted as the normal manner.

A Councillor: Would it be recommended to know why the whole proceedings of the committee were not made public?

The Mayor replied that it would obviously be prejudicial to do so because publication would prejudice the operations of the committee concerned.

INDIANS IN ZANZIBAR

It is obvious from the report of the East African section of the London Chamber of Commerce that that body which was hitherto rather hostile towards the Zanzibar Clove Growers' Association, has now turned a somersault and changed its attitude completely says the *Bombay Sentinel*.

One does not know what has happened in the meanwhile unless Mr. Binder has personally convinced the London merchants that the Association is in the interests of the Empire, particularly when the Indian merchant, who was the creator of the clove trade practically, is eliminated and in his place a wholly official-ridden body will be organised.

The London Chamber has now come to the conclusion that the Clove Growers' Association can be trusted to function properly, "if the proposed system of licences is equitably implemented". We have our own doubts whether it can function properly, and it is amazing that so astute a body of merchants as the London Chamber of Commerce should have thought it fit to bless the Association on such slender grounds.

As a matter of fact the system of licences is intended to eliminate the Indian merchant, for the licences are prohibitive in price and their practical value very problematical. It is to be doubted whether the Clove Growers' Association can ever be made self-supporting, and whether Zanzibar administration can be expected to maintain it for ever with large subsidies.

At any rate, it is idiotic to hedge round the clove trade with so many restrictions, for the supposed benefit of the growers, while in reality it is for the benefit of a single person.

There can be no doubt that the Binder report is intended to drive Indians out of the market and out of the country, and if the document is accepted by the Colonial secretary it will have that result. Possibly, the London Chamber of Commerce is exceedingly pleased that the Indian merchant has been got rid of somehow, and that it can now deal directly with the Clove Growers' Association.

Whatever may be the views of the London Chamber of Commerce or the Zanzibar Administration, India is agreed that it is not [illegible] various reports, based to be the interests of Indians in Zanzibar, who will now be driven out of that country, while the whole trade is concentrated in the hands of the Clove Growers' Association which is practically [illegible].

The Government of Zanzibar themselves frankly confess that the problem which faces them is a grave one, for they say: "It is futile to attempt to disguise the fact that the Protectorate's problem is essentially a racial one; to ignore or to attempt to conceal that fact is merely to evade the issue."

After this unblushing confession of anti-Indian bias one is quite believe the complaint made by Indian merchants in Zanzibar—that the whole aim of the Association and the measures adopted by the Government there recently is to make it impossible for Indians to live in Zanzibar and carry on their trade.

MRS. SAROJINI NAIDU AT MEERUT

INSPIRING ADDRESS TO AUDIENCE OF 10,000

For forty minutes over 10,000 citizens of Meerut, who were impatiently waiting to hear her speak to them, heard with rapt attention Mrs. Sarojini Naidu, in the local Town Hall grounds. Pin-drop silence prevailed throughout, and Mr. Raghubir Narain Singh, M.L.A., presided over the function.

Addressing the huge gathering Mrs. Naidu said that this vast meeting of theirs was making her heart throb, not that the gathering was too large, for she was never frightened of crowds, nor even that she was not acquainted with the message that she was going to deliver to them that evening, but because she was not well versed with the Hindustani language and hoped that the audience would forgive her for her defective language and grammar.

Continuing, she said that it was after a long time that she had come to them again. "I have brought to you the same message that I brought on my previous visits, and the reason for bringing it again to you is that it has not been given full practical shape as yet. Mother India is crying as to how long you would keep her in bondage. When would you secure her release?"

Proceeding, she said, "I have lived in many independent countries of the world and I realize what independence is and how comfortably and joyfully people of those countries live. But when I return to this unfortunate land of ours, I feel its pains and agonies. I am an Indian and am always pondering over as to how I could secure that independence for it, which might enable us to lead a life of honour and self-respect.

"We are always too much in the news, taken in procession, deliver lectures in meetings. Our interviews are published in the leading papers. We are respected everywhere. But still it painfully reminds us that we are slaves of an independent country. We are ashamed of ourselves. May God open the earth wide so that we may all sink in it.

"Honour and self-respect, proceeded Mrs. Naidu, is everything in the world. Even a crown and a throne are of no use and do not benefit their possessors of self respect is not there.

"The Congress wishes to generate this trait of self-respect in the minds of Indians and it is working for it for the last 50 years, but, we are sorry we have not been able as yet to cultivate it amongst ourselves.

"Independence is the most precious of all of our possessions. The repression in the country is on the increase. Thousands of detenus are rotting in jails without any trial and for indefinite periods. The masses are not getting sufficient food even to feel themselves properly.

"Our patience has begun to give way. We have to say that we are not prepared to suffer any more humiliation. And then we have to sacrifice ourselves."

Asking the audience to realize its duty, the speaker stated that their fighting forces were in the Congress. It did not ask them to enlist themselves for the fight. Their only duty was to extend their support, whether financial or moral, and help it when it was fighting for bringing their honour and self-respect back to them.

"There were many elections in the past, but to me," remarked Mrs. Sarojini Naidu, "they were all bogus, because they did not vest any real power in the hands of the people. There is something important in the present elections and there is the question of life and death in them. The Government says that, 'the masses are happy with the new constitution that we have bestowed upon them, but that it is this ungrateful, unfaithful, unwise and revolting Congress which is misleading the poor and the innocent.'" All the world is looking with a keen eye over you and your verdict. And it is for you to tell the world whether the claim of the Congress is just or that of the Government. And also whether you have any love for your Motherland or not?

We very often hear voices of 'Hindu Dharam in danger.' 'If Muslims help the Congress, they are striking at the root of Islam, and the like. What does all this mean? Slavery recognizes no religion and therefore no one among us can claim that he is a true Hindu or Musalman. Unless you fulfill the preliminary essentials of a religion, you have no right to call yourselves as true followers. What is the good of talking of Hindu and Muslim rights? None of the two will get its right to-day. The question of any right can arise only when Mother India is out of bondage. And it is for you to secure her freedom.

"Bharat Mata, is bleeding and crying 'O cruel and unfaithful sons of mine, you fight on false and fake grounds, and none of you is going to save me from being dishonoured.'"

"The Congress aims at preserving its respect and raising it to the glories of ancient time. The Congress says that it will fight on and until this new Constitution, which, in reality is nothing but a curse and is not advantageous to either community of this glorious land.

"These elections are nothing but a kind of fight. There are two groups in the country—(1) the multitude—the masses, and (2) the tiny group—the Government. Those who stand for freedom will vote for the Congress and those for slavery will go with the Government. Every man and woman who is for freedom is literally a Congressman or woman whether he or she is a four anna member of the Congress or not."

Concluding her speech in Hindustani, Mrs. Naidu said, "If after careful and cool consideration, you think it right to cast your vote for independence, then vote for Pandit Pearey Lal Sharma, the Congress nominee from the Meerut Hapur-Bulandshahr Khurja-Nagina General Urban Constituency to the Lower House, and if you are out for freedom, then go to the opposite camp by all means.

The polling day is the day of your test. Every man and woman that possesses that precious vote, the costliest of all possessions, should go to the booths and cast his or her vote according to the call of their conscience. Do not allow yourselves to be prostituted either by coercion or force of any relation or friend or by a momentary bait."

Speaking in English, she remarked that while they had copied many other things from the English they must copy one thing more from them, and that was their passionate love of freedom.

Speech At Hapur

Addressing a large audience at Hapur, Mrs. Sarojini Naidu declared that the Congress was not claiming any sacrifice from the public at present. Congressmen were going ahead to fight against all heavy odds and all that the Congress wanted them to do was to get ready to step into their places as soon as they were no more in the field.

The question, she declared, was not of the comparative merit of the candidates who had very little stake, but of the vindication of the honour of the Motherland, of the vindication of their self-respect and they should all show to the world that Indians, who had been slaves for such a long time, were washing away their sins by voting for independence. The Government of India Act, she declared, was a charter of slavery, and they had to judge whether they wanted slavery or independence.

A MESSAGE OF PEACE

Mr. C. F. Andrews writes as follows in *Harijan* dated December [illegible]:

"It was my very great privilege and delight to be at Wardha and Segaon during the Diwali days this year. Thus I was able to secure to the full the joyful news which came to us all from a very long telegram sent by Sjt. Parameswaran Pillai giving in full the Royal Proclamation of Temple Entry at Travancore.

The news reached me just after I had risen for prayer. Bapu was five miles away, at Segaon, but I was with him in spirit at Wardha. The telegram had been left overnight for me to see when I woke, for I had been very tired and had gone to bed early, and Mahadev had not disturbed me. I could well understand how great the relief must have been for Bapu at Segaon when the message was sent over to him. It meant that one step further forward had been taken on a long and weary journey.

My thoughts went back instinctively to the time in September, 1932, when he was lying on Yeravda jail until the [illegible]. In London, during those days, the agony of suffering I had gone through had been scarcely less than that of those who were gathered together close to him in Poona and Bombay. For life and death were hanging on a thread, and a single comma in the Government answer might make all the difference. How well I knew that fact from my past experience in South Africa!

And now God has given to us one of His gracious answers to all that long drawn suffering and hope deferred during the years which had now passed. For Bapu had [illegible] has life unto death [illegible] on behalf of those whom he had so fitly named 'Children of God'.

Once, when the struggle was at its height and he was lying very near to death, I had felt put [illegible] by his example and had determined, as far as lay in my power, to devote my own life to the abolition of that hateful form of colour prejudice which is the disgrace and degradation of my own Christian religion, presenting an equally fatal barrier in the way of [illegible] called God's children [illegible] watched with amazement and [illegible] too, in South Africa and elsewhere this colour bar raised between those who worshipped as members of the same faith. I had seen the refusal of 'Temple Entry' to those who do not belong to the white race.

Also I had [illegible] with the same anguish of spirit, how the [illegible] caste distinctions had infected and poisoned the one brotherhood of the Indian Christian Church.

At that crucial [illegible] life, when consciousness was wide awake, I had written to Bapu saying how deeply his own example had moved me. It had seemed a bounden duty first to take 'the beam out of my own eye' so that I might see clearly to remove the mote from my brother's eye. This would mean a struggle to death against the evils of the colour bar. He had written to me in reply: 'Of course you are right. But your task is harder than mine.'

Since then I have always felt that the first and chief duty before me must be to deal a blow at this racial and colour evil within the Christian Church. The struggle, as I expected, has been a terrible one and there is little sign as yet of victory.

Meanwhile, it has constantly come to my mind, as a great and high ideal, that a noble rivalry might be established whereby the earnest-minded Hindus of India might go on with their work of removing their 'colour bar' while we, Christians, sought to remove ours.

Whether that be possible or not, all my own congratulations have gone out to the young Maharaja of Travancore and the Maharani, his mother, for having accomplished together this splendid act, whereby, at one stroke, they have swept away the greatest barrier of untouchability within their own State. All over India, the longing has gone up to God from countless hearts that this evil might be removed, and now this has been fulfilled.

There is a psalm in the Bible, which is very dear to those who have waited on God for deliverance. It runs thus:

> When the Lord turned away the captivity of Zion,
> How were we like unto them that dream.
> Then was our mouth filled with laughter
> And our tongue with singing.
> The Lord hath done great things for us,
> Whereof we are glad.
> They that sow in tears shall reap in joy.
> He that goeth on his way weeping, bearing precious seed,
> Shall doubtless come again rejoicing,
> Bringing his sheaves with him.

ANOTHER ATTACK ON JEWS BY DR. MALAN

A CROWDED Town Hall in Paarl gave Dr. D. F. Malan, leader of the Nationalist Party, an enthusiastic welcome on Tuesday, Feb. 23, at a public meeting. Dr. Malan opened the address by saying that the United Party citadel showed cracks, and was on the verge of collapse.

"The Government gives the assurance that the Cabinet crisis has blown over," he said. "That is not so—internal strife rages on—all they have done is to put some plaster over the crack in the wall." He prophesied a split from top to bottom in the near future.

So long as Mr. Hofmeyr was in the Cabinet, he would continue to carry the day, because he was champion of the Jewish and non-European elements in the country.

"Jews have the vote, and in the Cape the coloureds have the vote, and their votes count, and if General Hertzog would eject the champion and elector of the Jews and non-Europeans from the Cabinet, he would have to pay several thousand votes for his action," said Dr. Malan. "The Government is not prepared and is not in a position to lose Jewish and coloured votes."

Another reason why Mr. Hofmeyr would remain in the Cabinet and also wield the whip was because he and General Smuts were kindred spirits. General Smuts had two able lieutenants in Mr. Hofmeyr and Sir Patrick Duncan. Now he had lost Sir Patrick Duncan and could not afford to lose Mr. Hofmeyr.

"I believe that when there was talk of Mr. Hofmeyr resigning, General Smuts advised the Government that if Mr. Hofmeyr went he would have to consider his own position, and also the future of the Coalition," declared Dr. Malan.

Dealing with Jewish immigration, Dr. Malan said that while General Smuts and Mr. Hofmeyr answered "yes" to the question of whether South Africa should be made a haven of refuge for those who felt and often had to leave other countries, the Nationalist Party's answer in 1930, when the Quota Act was introduced, and to-day still was, "No."

His reply to Colonels who accused him of racialism was: "If we shut our doors to the indiscriminate influx of Chinamen, Indians and others, why not to Jews, if we consider that too large a number of them will be detrimental to the interests of South African people?"

"South Africa is not a dumping ground for people who are not wanted by their own or other countries. South Africa is our Fatherland. South Africa is not a public cricket square, but our home," he declared.

The new Immigration Act was a retrograde step ... in abolishing the Quota Act which kept out undesirable and unassimilable elements. The new Act did not discriminate against these, but, on the contrary, made it more difficult for assimilables, such as Germans, Hollanders and Norwegians to enter our shores, because they were not British subjects.

"The time of the general election is the time to talk business. That is the time when Jews will hold the pistol of their strength and support at the head of the Government, and dictate the nature of the administration of the Act."

After devoting an hour to the Jewish question, Dr Malan concluded that it was necessary now for the country to adopt a policy to the effect that every effort would be exerted to give back for the English and Afrikaans-speaking South Africans the ground they had lost to foreigners.—*Rand Daily Mail*.

South African News In Brief

Farewell Function To World Cyclists

A VERY pleasant function took place in the Royal Picture Palace, Victoria Street, on Sunday morning last, when the films taken at the arrival of the three Indian world cyclists at the Mayville Castle, Durban, and their subsequent entry into the City were displayed, the signed the visitors book at the City Hall, was assembled to the merriment of those present. The hall was full to its capacity and among those prominent were His Worship the Mayor, Councillor Mr Fleming Johnson, Messrs. V. S. C. Pather, T. N. Ghoola, P. Days, S. J. Runderia, A. S. Kajee, Abdulla Moosa, Ashwin Chandler, Jadhav Rustomjee, Hardjee Ranchoddar, Nissenbaum of Capetown and a number of ladies. The Muslim Youth Brigade led the cyclists into the hall. The Mayor in a brief speech, bade farewell to the three cyclists on behalf of the citizens of Durban, and requested them to keep in touch with their friends in Durban and to report to them from time to time as they travel from place to place, of any interesting events that might happen before they reach India. He also paid a high tribute for their courage and adventurous spirit and hoped their mission would be crowned with success. He then garlanded them according to Eastern custom. Mr. V. S. C. Pather also wished them success and hoped that they had enjoyed their short stay in Durban and that they will carry away with them happy recollections of Durban and its people. On behalf of their well-wishers he presented each of them with a medal inscribed "Good Luck and God speed". Mr. Sorabjee Rustomjee thanked the Mayor for his interest in the cyclists ever since their arrival. He also thanked the Muslim Brigade for heralding both their arrival to and departure from Durban. He presented Mr Abdulla Moosa, the joint-secretary of the Natal Indian Congress with a bouquet of flowers for his sporting spirit in being present, notwithstanding the attitude of the Congress towards the cyclists. Soon after the function, the three cyclists left towards Umzinto, Port Shepstone and along the coast to the Cape. The Muslim Brigade gave them a motor cycle escort by leading them through the City.

Prince Arthur's Message To Union

Before leaving Johannesburg Prince Arthur of Connaught gave the following message to a representative of the *Natal Advertiser*: "I have been very pleased to renew my acquaintanceship with South Africa—a country in which I have spent many years, for apart from my term as Governor General, I was for three years an officer stationed at Krugersdorp. I know and love this country, and it has been a great pleasure to me to meet many old friends and to know I have not been forgotten by them. My visit to South Africa has been of a purely private nature, but I cannot help commenting on the many changes apparent in the Union generally since I was last here—changes which have impressed me greatly and which point to prosperity. I rejoice in the prosperity which has come to the Union, and it is my deepest wish that such prosperity may continue for many, many years, and that all classes of the community may share in it abundantly."

Miss Gertrude Lazarus Receives Bursary

At the Mitchell Crescent Indian Girls' High School on Monday last the headmistress, Miss Slatter, and her staff held a tea party to bid farewell to one of the pupils of the school, Miss Gertrude Lazarus, who has been awarded a bursary, from the Natal Education Department and is going to Fort Hare to obtain a Diploma in Education and an Arts Degree. Besides her parents and relatives a number of friends were present. The Principal presented Miss Lazarus with a neat wrist watch on behalf of herself, the staff and students. Mr. Lazarus replied briefly on behalf of the family and Miss Lazarus thanked her teacher and friends for all they had done for her.

Governor-General's Farewell To Johannesburg

The Governor-General and Lady Clarendon on Saturday morning left Johannesburg after His Excellency had laid the foundation stone of the new Witwatersrand Technical College and he and Lady Clarendon had had honorary degrees of Doctor of Laws conferred upon them at a special graduation ceremony of the Witwatersrand University. Their Excellencies then proceeded to the station, where residents of Johannesburg had assembled to bid them farewell. Before the White Train steamed out of the station Lord Clarendon was garlanded with a wreath of carnations and Lady Clarendon presented with a bouquet of roses from the Transvaal Indian Congress.

Johannesburg's Worst Slum

The Public Health Committee of the Johannesburg City Council has decided to recommend the expropriation of Prospect Township. The recommendation, if approved, it is stated, will mean the end of Johannesburg's worst slum.

Yuvuk Arya Samaj-Clairwood

Under the auspices of the Hindi School Committee of the above Samaj, a welcome reception was accorded to Mr Pratap Singh, who recently arrived from India to impart vernacular education at the A.Y.S. Government Aided Indian School, Mayville, at the Shri Laxmi Narayan Temple Hall, 24, Stellar Road, Clairwood, on Sunday, February 28, at 6.30 p.m. Mr. Pratap Singh spoke on "What is the Arya Samaj?" Among those present were Messrs. N. Lallabadur, G. F. John, R. Ramlagan, P. R. Pandey, Baboo Padam Singh, Bisnath Singh, J. Mahadeo, S. M. Maharaj and D. Baboo-bron. Many musical items were rendered by students and members. Mr. K. Dutt Poreadh thanked the speaker for the interesting lecture he gave. Mr. R. R. Bhoolhoo presided.

Loyal Address To The King

In the House of Assembly on Thursday, February 25, the Speaker read the text of the Coronation address to the King and Queen adopted by the Senate and conveyed a message from the Senate that the address should be adopted as a joint one from both Houses. The Minister of Finance (Mr. Havenga) moved that the House should concur with the resolution of the Senate, and that the address should be adopted as a joint one from both Houses. The motion was agreed to.

S.A. Socialist Party

A branch of the South African Socialist Party, recently launched by Mr Duncan Burnside, M.P., has been formed in Johannesburg. A provisional committee has been set up to prepare for a meeting to be held in Johannesburg in the near future. The provisional committee will be Mr. Burnside, Dr. Molteno, Mr. Andrews

are being made to establish branches of the Party throughout the country, and a detailed programme will be formulated at the first national convention to be held shortly.

Empire Parliamentary Association

The composition of the Delegation from the South African branch of the Empire Parliamentary Association, which will go to England to attend a meeting of the Association and to be present at the Coronation, was finally decided at a meeting held in Capetown last Friday. Senator O. P. Clarkson has been selected as the leader of the deputation which will compromise Major O. S. van Zyl, the Deputy Speaker, Colonel C. F. Stallard, Mr. John Christie, General Maurice Botha, Senator Kerr, Commander Manning Green, the Secretary of the Local Association, and Colonel W. H. Collins. The delegates will visit England on the invitation and at the expense of the United Kingdom Branch of the Empire Parliamentary Association, and will sail from Capetown on the *Balmoral Castle* on April 16.

Farewell Reception At Nyhitroam Indian School

On February 14, a grand reception was held at the above school to bid farewell to Mr. P. P. Deva who recently succeeded in the Nursery Examination, T.E.D. Mr. Deva had been a very active student of the school and had shown keen interest in the debating and physical club of the school. He is the first student of the school to be successful in Standard VI. Examination, having secured distinction marks in Arithmetic and English. The Principal, Mr. R. K. Patel thanked Mr. Deva for his worthy contribution of three guineas towards the school fund. Mr. I. Raval presided. The Leaving Certificate was awarded by Mr. Vasier Patel who congratulated Mr. P. P. Deva. Among other speakers were Messrs. S. Moosa, K. Godhania, M. Khan, H. Ernest and I. Ayob. The Principal also acknowledges with thanks the following donations towards the school fund by Messrs. E. Fakir 10s. 6d. and Vasier Patel £1 1s.

Nizamia Muslim Society

A general meeting of the above society will be held at 156, Greyling Street, Marlisburg on Monday, March 8, at 7 p.m. to discuss the following business Minutes, correspondence and general. All members are cordially invited. The treasurer acknowledges with thanks the following donations:—Messrs Peer Bux £1-1-0, Abdool Fakier £1, M. O. Ally 12/6, Essop Adams 10/-, S. Ebrahim 2/6.

Durban Proclaimed Under Natives' Act

The proclamation of Durban under the Natives (Urban Areas) Act, 1923, has been published. From April 1 all Natives within the limits of the urban area of Durban, other than those exempted, must live in a location, Native village or Native hostel.

Mr. S. D. Das, B.A., At Stella Hill

Mr. S. D. Das, the Bengali world tourist and lecturer, in the course of a lecture on "Andhras Abroad" delivered at Stella Hill, Greater Durban, on Sunday February 21, said, "It strikes me strange that during my sojourn in this country (South Africa), I have come across people who call themselves 'Naidoos' but yet are unable to speak a word of Telugu. Instead they converse in the Tamil language; such a complex you will not find in India. A Naidoo is a pure Andhra, and his mother-tongue is Telugu. The majority of the South African Andhras still possess that grandeur splendour of style in their speech and show a keen appreciation of their language with the exception of those so-called 'Tamil-speaking-Naidoos'." Mr. Das further stated that Andhras had migrated from Andhradesa, India, to every part of the globe, and in South Africa they predominated. The lecture was held under the auspices of the Stella Hill and District Andhra Sabha. The President, Mr. P. Bikram Naidoo presided, and was supported by the secretary Mr. L. Krishnaya Naidoo, and the treasurer Mr. R. Dalliah Naidoo. Among the other speakers were Messrs B. Naidoo, S. R. Naidoo, L. A. Naidoo, M. A. Naidoo, and A. J. Naidoo.

B. W. CANEY

— Jeweller —

366 West Street, Durban

For best value in Jewellery and Watches of all makes

Election Of Senator For Natives

The gathering of Native chiefs to bid farewell to the Governor-General and Lady Clarendon afforded an opportunity for discussion on the forthcoming election of a Senator to represent the Natives of Natal and Zululand, and on last Friday morning the Zulu Regent, Mshiyeni, called a meeting at the Umuzi Court, Maritzburg. The Rev. John Dube took the chair. Stephen Mini, the 87-year-old chief, was the principal speaker. Chiefs Langalake and Pika were also present. No Europeans were admitted, but the *Natal Mercury* learned afterwards from a responsible Native who was present that the meeting only discussed the merits of likely nominees for the Senatorship. Another meeting will be held in Eshowe on March 10 so that the principles of the Electoral College may be made clear to chiefs and Natives before nomination day on March 24. The election will probably be held in June. The Native Recovery information contained in the memorandum of the difficulty of making the Natives understand the method of indirect representation embodied in the Act. It was, he said, an American importation. How could a Native at, say, Charlestown, ever form an opinion of a Senator from the coast? How could any chief come to the Electoral College and say he was expressing the opinions of his people when that opinion could only be gathered over a pot of beer under a tree? And what was one Senator among 3,000,000 Natives, of whom 1,000,000 were taxpayers?

"Siva Ratree" Celebration

The annual celebration of "Siva Ratree" will take place on Thursday March 11, at the Sivajee Shivalaya, Tongaat. All Hindus are cordially invited to attend.

The Natal Bantu And Indian Blind Society

The following are the officials of the above society:—President Mr. [illegible] Cawston, Vice-President [illegible] Lloyd, Hon Secretary Mr. [illegible] land; General Committee:—Messrs. M. Taylor, K. Nimmo, [illegible] Salmon, O. Abraham, [illegible] Stills, and the Reverends [illegible] Steele.

Indian National Congress

THE Indian National Congress has had an all-round success at the recent elections under the new Act. Though the body was described by the Government as an unlawful association, Lord Irwin, the Viceroy, had compliimented it in the thick of the struggle for Independence, as being the [illegible] organisation in the country. Its huge success in the elections has now proved that he was to the hilt. The Congress has taken part in the elections not with a view to working the new constitution but with the avowed object of wrecking it. It remains to be seen how successful it is going to be. Be it remembered that unlike the Governor-General of the Union of South Africa the Viceroy may override the advice of powers vested in him at his whim and will.

The Late Mr. M. B. Maharaj's Destitute Fund

We acknowledge with thanks the following donations towards the above fund which we have commenced in recognition of the past services of the late Mr. M. B. Maharaj. Further contributions will be gratefully acknowledged:

Previously acknowledged		£21 0 0
S. J. Mehta	Durban	1 1 0
G. M. Patel	"	1 1 0
Parshotam Valbhi	"	1 1 0
G. J. Mehta	"	1 1 0
Victoria Produce Co.	"	1 1 0
G. C. Kapitan	"	1 1 0
M. B. Desai	"	1 1 0
Ghoopilal Bros.	"	1 1 0
P. Thomas	Stanger	0 10 0
Total		£31 0 6

India Letter

[From Our Own Correspondent]

India's Independence Day In Britain

A WELL-ATTENDED luncheon of Indians and Britishers was held recently in London under the chairmanship of Mr. Brailsford, the veteran Trade Union leader, at the Trade Union Club to observe the Indian Independence Day. Speeches supporting the Indian National Congress' fight for complete independence and establishing independent democracy in India were made by Viscount Churchill, Earl Kimmell Messrs. Reginald Bridgeman, P. B. Seal and R. C. B. Vakil. Mr. Ernest Thurtle sent a message of good wishes to the Indian people's struggle against British Imperialism. Mr. Fillot suggested to send the following resolution to Pandit Jawaharlal Nehru which was passed unanimously: "We the Indian and British comrades in London assembled to observe the Indian National Independence Day, identify ourselves with the Congress programme and assure you of our whole-hearted sympathy and solid support in the struggle for Indian independent democracy."

Pandit Jawaharlal Nehru's Message To The Punjab

Pandit Jawaharlal Nehru, President of the Indian National Congress, gave the following to a representative of the *Hindustan Times* as a message to the people of the Punjab:—"Voters of the Punjab—I do it once again, by you and Ian and I carry to your side, [illegible] ing the message of the Congress—an inspiring and straightening message of freedom. We have big work before us, you and I as all of us in this great land, we have to free our people from exploitation. For the moment, we have to face the election. We have chosen to enter these elections and we shall win. Therefore, comrades and friends, stand by the Congress, stand by the flag of freedom and away with all traditionaries to the limbo of forgotten things. Let our success in the election be a prelude to the greater [illegible] ess to come."

Kunwar Sir Maharaj Singh On Indians In The Colonies

Great tribute to Indians living in the Colonies for their thrift, industry and temperate habits in general was paid by Kunwar Sir Maharaj Singh, Home Member U.P. Government, while addressing the Lucknow University students on Indians in the Colonies. Dr. [illegible] at the start, described conditions under which the Indians were living in Australia, Canada and New Zealand and said that Indian settlers in those countries, generally speaking, suffered from no disabilities. In the Union of South Africa, he continued, the population of Indians was about 2 lakhs and in Kenya approximately 30,000. From the political point of view, the lot of Indians was better in Kenya than in South Africa. For instance, in Kenya the Indians had seats in important local bodies. As regards education, Kunwar Sir Maharaj Singh said that primary education was much more advanced in the Colonies than in India. The speaker regretted that in the Colonies [illegible] in South Africa, there were no separate facilities for higher education for women. It was not due to their lack of interest but to want of sufficient opportunities.

Pandit Malaviya At Moradabad

"I have been pining for India's freedom for the last 50 years of my public life and shall continue to strive for it [illegible] I breath of my life," said Pandit Madan Mohan Malaviya in the course of a fine Hindi speech at Moradabad. He added: Ours is not a fight between candidates and candidates, but between the bureaucracy and the urge of the nation. We have no ill-will against the Britishers, but do not want to remain dependent on any nation. Is there any country in the world which is ruled by another nation living 6,000 miles beyond the seas?" Referring to the Government of India Act, he said it had been thrust in an unwilling people and had a somewhat democratic appearance outwardly, but was absolutely hollow inside. "Other nations are growing rich at our expense, while we are growing [illegible] abject poverty and hunger, he said. "While there is unemployment within, there is continuous recruitment to Indian services outside. The burden of the army expenditure is very great. We want real fighters to go into legislatures to fight for India's freedom. Do not infuse communal venom [illegible] It is no good work [illegible] or any other organization. Work on nationalist lines. Pandit Malaviya appealed for Hindu-Muslim unity and dwelt on the physical degeneration of Indians. He advised the people to look at the cow not as a beast and not as a [illegible] He stressed the necessity of drinking more milk. In conclusion, he appealed for support for Congress candidates, and left the meeting amid thunderous cries of Malaviya-ki-Jai."

Congress Gift To Faizpur

Faizpur will have the unique honour of being the first village in the country to be connected with the whole world through the trunk telephone. It appears the Post and Telegraph authorities in New Delhi have decided to continue the trunk telephone at Faizpur which was installed for the Congress week. As the cost of removing the telephone cables and apparatus will be prohibitive and certainly not worth the trouble, the authorities have evidently thought it better to continue it for such use as it may be put to by the public. Thanks, therefore, to the Congress [illegible] Faizpur will find itself linked with the trunk telephone routes.

Tribute To Late Mr. Saklatvala

The death anniversary of the late Mr. Shapurji Saklatvala was observed in Bombay at a public meeting held recently at Blavatsky Lodge under the joint auspices of the Bombay Provincial Congress Committee, Bombay Congress Socialist Party, All India Students' Federation, Bombay Trade Union Congress and Bombay Federation of Trade Unions. Mr. K. F. Nariman presided. Glowing tributes were paid to the late Mr. Saklatvala by the speakers, including Mr. Jamnadas Mehta, Mayor of Bombay.

Parliament Of Religions

The Royal Asiatic Society of London, at its meeting held recently, adopted a resolution congratulating the Sri Ramakrishna Centenary Committee on the great success it has attained in securing co-operation of the people from all parts of the world for the Parliament of Religions to be held in Calcutta this month. The Society has also [illegible] Chamber of Commerce, Calcutta, its good wishes for the success of the Parliament.

World Congress Of Faiths

Begum Mr. Amiruddin, wife of the District Judge of Mangalore, has been invited to deliver an address at the next session of the World Congress of Faiths which will be held in the Balliol College, Oxford, at the end of July. The Congress has offered to meet her travelling expenses. Begum Amiruddin has accepted the invitation.

Mr. Subhas Bose's Health

[illegible] of Mr. [illegible] the [illegible] Medical Board [illegible] Mr. [illegible] [illegible] Bose from an affected region is being pressed out. This treatment is likely to continue for a couple of months more.

The Sporting World

By "Ramblor"

Petey Sarron Vs. Andy Martin

PETEY SARRON, featherweight champion of the world, gained his second victory in Johannesburg, when before a crowd of 10,000 persons at the Wanderers last Saturday night he sent his opponent, Andy Martin, New England featherweight champion, to the mat for the full count in the fifth round of a contest scheduled to go ten rounds. The fight was disappointing in the extreme for Martin never at any stage gave any semblance of an effective reply to the punches which the world champion rained in at him from all angles. The bout began promisingly enough with a few whirlwind jabs exchanged by the two men—and then Sarron opened up his battery. His flailing two-handed attack soon had Martin covering and from then on the fight became a farce, Martin making no effort to fight back [illegible] he could only [illegible] himself with [illegible]

Verulam Temple C.C. Vs. Sparks C.C.

A very exciting match was played at the Verulam Indian Ground on Sunday last, between the Verulam Temple C.C. and Sparks C.C. at Overport, Durban. The visiting team won the toss and elected to bat. The scores were as follows:—Sparks C.C. first innings, 68 runs (Lancl 21), Temple C.C. first innings, 81 runs (M. Kathrada 26, S. J. Maurice 24, G. H. Bee 15). Sparks C.C. second innings, 85 runs (A. K. Deyath 20, J. Rahman 15, D. H. Bacous 13); Verulam Temple C.C. second innings, 17 runs (M. S. Kathrada 10 not out, S. J. Maurice 14) declared. The Verulam Temple C.C. thus won by 5 wickets and 5 runs.

On Sunday March 7, the Verulam Temple C.C. will meet the Sea View Indian C.C. at their grounds, commencing at 10 a.m.

Aryan Cricket Club (Port Elizabeth)

The Aryan Cricket Club met the local South End Cricket according the Cup Match Fixture on February 14, at the South End Ground. The visitors batted first and were all out for 51 runs. The homesters collapsed and were all out for 10 runs. The visitors played well in the second innings, and scored 19 runs. The homesters collapsed again in the second innings, and were all out for 18 runs. The Aryans thus won by 99 runs.

Cricket At Ladysmith

On Sunday last, Dundee met L.C.O.C. in the semi-final for Pendry Shield. The L.C.O.C. batted first and made 51 runs, to which Dundee replied with 174 runs for [illegible] declared. The L.C.O.C. went in [illegible] only reached 19 runs. Thus the visitors won by [illegible] wicket and 30 runs.

Shamkrock's Football Club

The sixth annual meeting of the Shamrock's Football Club took place recently at Mr P. Doorasamy's residence, 75, Carlisle Street, Durban. The following officers were elected for the 1937 season:—Patrons Messrs. V. D. Maistry, S. Maniel and L. Naidoo; President Mr. P. Doorasamy; Vice-Presidents Messrs. I. S. Naidoo, T. P. James, O. P. Moonlay, N. P. Naidoo, S. N. Pillay, G. S. Maharaj, A. S. Pillay, L. A. Pudayachee, B. D. Singh, N. G. Naidoo, A. A. Pillay and T. P. Pelan; Secretary Mr. D. V. Naidoo; Treasurer: Mr. D. Dorrie; Captain for seniors: Mr. N. G. Naidoo (baker); Vice-Captain: Mr. D. M. Kodilar; Captain for juniors: Mr. [illegible]; Vice-Captain: Mr. [illegible]. Committee: Messrs. O. M. Pillay, K. P. Padayachee, K. S. Maonal, A. S. Pillay and O. Jiwan. Manager and Trainers: Messrs. D. V. Naidoo and L. Maharaj; Delegates to D.D.I.F.A. Messrs. P. Doorasamy and D. V. Naidoo.

Rosebank Sporting Club

The eighth annual general meeting of the Rosebank Sporting Club was held on Sunday, February 21. Mr. M. R. Varma who occupied the chair paid a glowing tribute to the secretary's report. The Treasurer's report revealed a handsome amount in favour of the club. The following office-bearers were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. A. D. Pillay, Baboo Parak and T. Gopbury; Hon. Life Vice-President: Mr. A. Doorasamy Pillay; President: Mr. A. D. Pillay; Vice-Presidents: Messrs. M. R. Varma, K. Baboo, G. S. Maharaj, C. Dorrie, D. V. Naidoo, C. Raghar and T. R. Durga; Secretary and Treasurer: Mr. Sannasie Naidoo; Assistant Secretary: Mr. T. R. Durga; Auditor: Mr. M. R. Varma; Club Manager: Mr. K. Lallie; Athletic Captain: Mr. Sannasie Naidoo; Soccer Captain: Mr. A. Dooray; Delegates: Messrs. G. S. Maharaj, K. Baboo, Committee: Messrs. B. Muskerdoo, A. Doorasamy, M. A. Khan, M. Mohamed, A. C. James, A. Dooray and N. Reddy. Messrs. G. S. Maharaj and Sannasie Naidoo generously entertained the members with light refreshments. Mr. D. V. Naidoo proposed a hearty vote of thanks to Mr. R. Varma the chairman.

The Golden Slipper Ballroom Dancing Club

The Golden Slipper Dancing Club of Johannesburg celebrated their anniversary and also took the opportunity to extend a farewell reception in honour of Mr Peter M Ramsay (General organising secretary of the club), who is leaving on a holiday to Natal. The club rooms and studios of the club was crowded with members and friends on Monday February 22. Among the honoured guests were Mr. and Mrs. Teddie Garratt, Mr. and Mrs John Kell of Capetown, Mr Eddie Thomas, Mr. Harold Bernstein, Miss Fenimen and Miss Read. The Chairman Mr Hendricks in welcoming the guests and members, touched on the activities of Mr Ramsay, who was instrumental in bringing about the successful [illegible] Ballroom Dancing Championships recently held at the Empire Exhibition Ballroom, Further, Mr. Ramsay was the first Indian in South Africa to become a member of the Imperial Society, London, National Society, London, and South African Dance Teachers Association. After the various toasts were proposed and honoured, displays of Ballroom dancing and demonstration were given by Mr H. Hendricks and Miss Sheila Simpson (Waltz), Mr P. Manuel and Miss Dorcas Lentjes (Quick Step), Mr F. Schiffer and Miss Gladys Noble (Rhumba Rumba), Mr. Bill Manuel and Miss Nora Simpson (Tango), Mr. H Noble (Tap Dancing), Miss Geraldine Williams (Oriental Solo), Miss Beadie van Schalkwyk (Comic Song), Children's Reign arranged by Mr. P. Manuel. The evening's entertainment terminated at a very late hour with the singing of 'he is a jolly good fellow' to Mr. Ramsay. The Golden Slipper Ballroom Dancing Club was inaugurated two years ago, its members comprises of Indians, Malays, Chinese and Cape Coloureds. The officials for the present year are:—Patron: Mr. Jack Phillips; President: Mr. H. Hendricks; Vice-Presidents: Messrs. P. Manuel and [illegible] Secretary: Mr. Peter M Ramsay. Treasurer: Mr. Bill Manuel.

To Club Secretaries

Secretaries are requested to send in their reports for publication to reach us not later than Wednesday mornings.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany the order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

[illegible] 6d.

J. C. JOSHI: [illegible] 6d.

EMINENT MUSSALMANS—

[illegible] Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Mahomed Sayani, [illegible] Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad [illegible], [illegible] Hasan Imam, Syed Ameer Ali, Sir Pherozeshah Mehta, Justice Kemal-ud-din Tyabji, Sir Muhammad Shafi, Sir Abbas Ali Baig, [illegible], Sir Ghulam Hussain, the Nizam of Hyderabad and the Ali Brothers.

Price .. 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA.)

[illegible]

Price 1s. 3d.

SAKUNTALA

[illegible]

Price 1s. 3d.

ESSAYS ON [illegible]

Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION

Price 1s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS—

By [illegible] Price 4s.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley.
Rev. Dr. Miller.	Lord Macaulay.
E. S. Montagu,	[illegible] Mehta,
Lord Ripon,	[illegible] Tilak,
Ravi Varma,	Sir [illegible],
Toru Dutt,	Edmund Burke.
Sir C. Sankaran Nair	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge
John Bright,	Krishto Das Pal,
Lal Mohan Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan	Badruddin Tyabji,
Adam [illegible] Hope	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh.
Lokahitam Nagaraj,	Dewan of Baroda,
Krishnaswami Parameswaran,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao, C.I.E.,	Dewan of Cochin, K. V. Reddi Row,
Raja Rama Varma,	G. K. Gokhale,
Balavantrao V. Bhide of Sangli,	Thomas Edgar, and Nur Ali,
Dadabhai Naoroji,	H. H. [illegible] for Baroda,
Ishwar Chandra Vidyasagar,	Rao Bahadur K. Purushotama Pillay,
[illegible] Krishnamachari,	Nawab of [illegible] of Malik,
Indian [illegible] Deputation,	Dr. [illegible] Ghosh.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,

PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

To be had from

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition

[illegible]

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 5/-, postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1st [illegible] 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s 6d.

To Be Had From:

"INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the presidents.

Price: [illegible] Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance,

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion
Phoenix, Natal

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in 1896 by [illegible] Vivekananda and conducted by the monks of the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion [illegible] Education, Art and other topics of [illegible]

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order some of its contributors are:

Prof. Nicholas Roerich	Prof. Sushil Kumar Maitra, M.A., B.L. (London)
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A.	[illegible]
Dr. Maria Montessori, M.D., D.Litt.	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
Prof. S. K. Maitra, M.A., Ph.D.	Prof. P. K. [illegible] D.Lit.
Prof. S. M. Syed, M.A., Ph.D.	Ph.D. D.Litt.
Dr. Tarakath Das	Prof. F. W. Speight.
	Prof. M. Winternitz, Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immediate practical value.

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings or $ 3

ADVAITA ASHRAMA

4, Wellington Lane, Calcutta, India

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

ગાંધીજીના સાપ્તાહિક પત્રનો ઇતિહાસ સચવાયું.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૫ માર્ચ ૧૯૧૭ અંક—૧૦.

નોંધ અને સમાચાર

ક્રિશ્ચીઅન વિદ્યાર્થીના બે મીશનો

ક્રિશ્ચીઅન વિદ્યાર્થીના બે મીશનો—એક જનરલ જે. મીનારનું અને બીજું મી. જે. એમ પ્રોગ્રામસરનું હજાર સીલ્વર કોટી સમક્ષ રજુ થયાં છે. જનરલ મીનારનું મીશન યુરોપીઅનોનો આશ્રય બીન-યુરોપીઅનોને નોકરી પર રાખવાની બાબત કરવાના પ્રતિનિધિ મંડળોને મળવા આવ્યું છે. એ મીશનનાં મુખ્ય બે હેતુઓ છે જે નીચે પ્રમાણે છે:

(૧) ટ્રાન્સવાલ તથા ફ્રાઉંચ આફ્રિકા એકતાની કલમ ૯૫ તથા ૯૬ પ્રમાણે આપવામાં આવેલ પ્રતિનિધિ કાઉંસીલના અંગે બીજી જગ્યાએ કરવામાં આવ્યું છે કે કોલોની કેટલા પ્રમાણમાં યુરોપીઅન નથી ગણવા જોઇએ તે બાબત. યુરોપીઅન નથી ગણવા જોઇએ એવા કારણના કોઇ પણ બાબત ગણવામાં આવે છે તે બાબતમાં. આપણા જ લોકો યુરોપીઅનોના તો પણ બાબત ગણવામાં આવે છે તેમાં. જ્યાં સુધી આ પ્રશ્નનો કોઇ પણ રીતનો ફેસલો આપવા કોઇ પણ રીતનું કામ ચાલતું હોય ત્યાં સુધી પર રાખવા કહ્યું છે.

(૨) આ બાબતને ટ્રાન્સવાલ તથા પ્રાંતિય બાબતોના પ્રધાનોની પાસે પણ આપવામાં કરવાના તરીકે ઓળખાવવામાં આવ્યા.

બીજું બાબત જે મી. પ્રોગ્રામસરનું છે તે ટ્રાન્સવાલ વાસીઓના ૧૮૮૫ના બાબત કાયદાની ચોથી કલમ માં ફેરફાર કરવાનું છે કે જેથી કરી પણ એશીઆટીકોના યુરોપીઅન ઓર્ડર બાબતની માફીથી કરવામાં આવે. આ બાબતે જે એવી બાબતોનો માફીથી મેળવવામાં કરવા તો તેવા બાબતોને છોડવી કોઇએ આપવી.

પ્રોટેક્શનમંડળમાં મુખ્યત્વ

ક્રિશ્ચા પણ બીજા બાબત મોકલે રાખી બાબતની કલમ ૯૫ પ્રમાણે કમીટી સમક્ષ રજુ કરવાની તા પ્રોગ્રામસરે કરેલી કરવામાં મુખ્યથી રહેતા પ્રધાનના બાબતે ગંભીર મુખ્યત્વ આવી પહોંચી હતા. તા ફેબ્રુઆરીમાં કે ડેપ્યુટેશન તા બીજો વીકલ બાબતમાં આપવામાં સાથેના હતો ટ્રાન્સ પ્રધાન મંડળમાંથી સજ્જનમાં આપવાની બાબતિપર હતા. આ પ્રધાન આને તા ફેબ્રુઆરી વચ્ચે બાબતો નાનો થયા બાદ મુખ્યત્વ દૂર થઇ છે. તા. ફેબ્રુઆરીએ બાબતોનું કામ છે. સરકાર બાબત મુખ્યો તમામ કરેલાં કાર્યને રદ નહિ કરે ત્યાં સુધી તેઓ પ્રધાન-મંડળમાંથી બીજાનો નહિ લેવા.

સરકારની ચલાવ

ક્રિશ્ચરેકાર બાબતો બીજાને માટે સરકારે બાબત આપવાના સંબંધમાં સરકારની બાબત કેવી છે એ પ્રશ્નોના બાબતો આપતાં તમા પ્રધાને પાર્લામેન્ટ માં બાબાવ્યું કે:

"પ્રશ્ન બાબત બાબત આપવાનો છે અને નહિ કે આ બીજાનો સામાન્ય વિચારવાનો. આ બીજો બાબતથી કરવામાં છે. બાબત કારી બાબત તરીકે તેને સિવિલરવાની બાબતો બાબત થશે. બાબતોનો એવો મત છે કે કોઇની બીજાના બાબતો થઇ ... ન બાબતોનો બાબતની ... બાબત ... બાબતોથી બાબત બાબત એ કરવાના બાબત ... બાબત બાબતે છે. આ કારણથી બીજાના બાબતની બાબત બાબતની બીજા ... બાબતો બાબતો બાબત બાબતો બાબત બાબત બાબત

ટ્રેરાવરના ક્રિસ્ટીઓનો

કોઈની રાષ્ટ્રીય સભાસ્થાના જનરલ સેક્રેટરી ૮૦ પાનાની પત્રોમાં સભાસ્થાના કરતા પરદેશમાં સ્વાગત કરીને પ્રચાર માટે ઘણા દાખલા જોઈએ એમ બતાવ કરે છે, પણ કામ સાધવા માટે ટ્રેરાવરના ક્રિસ્ટીઓએ એકેય વાર ગુનાવણી ન ચટે. કોઈની રાષ્ટ્રીય સભાસ્થાની ખોટી કરજ છે કે તેણે વિદેશમાં જતા દરેક પ્રતીનું સાહિત્ય પૂરું પાડવું જોઈએ દરેક જનરલમાં એક અમલદાર રહે ને તેના પર બધી જનરલની શોધનો એક રીતે આધાર ... આ વસ્તુસ્થિતિનો આગળ દરેક દેશોના આવરણ પર તે સભાસ્થાના જોડીનો રીપોર્ટ સ્પષ્ટ કહે છે કે 'જનતાનું ધ્યાન પકવાના દરેક આવે તેવા ગાય ભજવે ... બધા દેશો સાથે તો આ દેશમાં કોઈનો સભાય પ્રોત્સાહ પરદેશ નીતિ માટે આદોપરૂપ છે." ક્રોટનની બોંદા પરદેશ નીતિ...જનરલનો આધારાના સભા, દરેકને માટે વાતની કુલાપર બધી બાબત ચલાવવાનો ભાર દરવાની ... આનો કેવા પુરાવો પ્રાપ્તો અને દરેકની સફળતાઓને જનરલ ની ના પ્રસ્તાવપત્રોના સ્થળ કેવા પ્રમાણ કરવી એ દેખાવરના વસ્તના બોંદાઓની કરજ છે.

વાર ભૂપેન્દ્રનાથ મોઝનો સ્વર્ગવાસ

૧૯૩૭ ના ૧૯૩૨ સુધી ઈસ્ટબોર્નના દરેકના દાક્ષ કમોશાસ્ત્રનો કરજનો બાગવનાર મોજ્ય સાજદારી વાર ભૂપેન્દ્રનાથ મિત્ર ૮૦ વર્ષ ની ઉમ્મરે કલકત્તા બાના અવસાન પામ્યા છે. વાર ભૂપેન્દ્રનાથનો જન્મ ૧૮૫૬ ના બોસ થયો અને તમણે કલકત્તાના અભ્યાસ કર્યો કરતા તમણે બોલાના જરૂરની ચારમીથી ૧૮૮૬ ના સરકારી ઓફરીયો ચાર્જ લીધો હતો અને ન પ્રાંતના તેઓ પણ કુલે કરજે પહોંચ્યા હતા ૧૯૧૦ ના તેમોની બોંદા સરકારના ચાલ્યા બાબતોના ગાદનીશ જોડી તરીકેનો નીમણૂક થઈ હતી ૧૯૨૫ માં તાબ્યા બાબતના એકટીંગ ડેપ્યુટી સેક્રેટરી અને ઇન્ડાકર એક્રોટ વોર એકાઉન્ટન્ટ તરીકેનો નીમણૂક ૧૯૨૬ ના ઓગસ્ટિ-ફરી સેક્રાઉન્ટન્ટ જનરલ, ૧૯૨૭ માં સરકારી બાબતો બાબતના વિસ્તારી સભા-ચાર નીમાયા હતા. ૧૯૨૪ માં ... સી. આઇ. ઇ. અને ૧૯૩૦ સી. એસ. આઇ. ના ખિતાબો બાબ્યા હતા. ૧૯૨૪ થી ૧૯૩૦ સુધી વાઇસરોયની કારોબારી સભાના સભ્ય રહ્યા હતા. ૧૯૩૧ થી ૧૯૩૨ સુધી તેઓ સિક્યોરિટીના કોર્ટના ચેરમેન તરીકે ફરીથી નીમણૂક થયા હતા. વાર ભૂપેન્દ્રનાથ આનરેરી મેજીસ્ટ્રેટ પણ હતા ૧૯૩૨ માં તેમને ખાસ ખિતાબ અપાયો ઓનરેબલ મેજીસ્ટ્રેટશીપ ઓફ કોર્ટ (આનરેરી મેજીસ્ટ્રેટ સભા) સામાન્ય પ્રસંગોના તેઓ પ્રમુખ થયા હતા તેઓ ૧૯૩૫ સુધી કલકત્તાની કોર્પોરેશનમાં કાઉન્સીલના ઉપ-પ્રમુખ હતા પ્રભુ તમના આત્માને શાંતિ આપો.

ઓરેષ્ટિક સાઉન્ડશીપ

જોહાનીસબર્ગનું પ્રોટેસ્ટન્ટ ડાયોસિસ એવો કહેતો છે કે જેના પર આજે જોહાનીસબર્ગની ગાદીર આરોગ્ય મિનિસ્ટ્રી પૂરી થયા કેસરી છે. તે મજબૂત રાણા ... ત્યાં એકેય ઘર: ઘર નથી, ન શહેરને કરવું ... એવા પ્રકારો તેના પર લખ્યા છે. જોહાનીસબર્ગની ગોરી મ્યુનિસીપલની રહ્યુબાના સહાના ગેરાનો આવે, આને યુનીયન સરકાર ના સોનાના બાદશાહ અમલ કરે. અથવા મ્યુનીસીપાલીટીને તો કરતા દીધો, રંગીના અને દક્ષિણના પકડી કારવાની બાબતો આપ તો ડાકોતરીય ન બાસનું જ બાદબાન રહે. મ્યુનીસીપાલીટીની આ નવાબાર પ્રવૃત્તિ બાબે ગોરી બાકરદારો અને દુકાનદારોના ... કરો ... ગોરી કોમના બાકેરાનોને મુકવું ... બાબ્યો

મી. એમ. કે. ભરૂચીના પુત્રનું અવસાન

જોહાનીસબર્ગવાળા ના એમ કે ભરૂચીના બાદ વરસના કરજદ ડાક્ટર, ગાંધી બાદશી મોતથી થયા બાદમાં રહ્યોપાસ પામ્યાના સમાચાર અમને મળ્યા છે. પોતાના પુત્રના બાનાયો ના અત બાસીસ. જહાંગીર ઘણી બાદ બદલ અમે તેઓ પ્રત્યે દિલસોજી દરાવીએ છીએ. ... બનાવના બાદબાન શાંતિ ગણા એમ પ્રાર્થીએ છીએ

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, માર્ચ ૫, ૧૯૩૭

વ્યર્થ નથી ગઈ

અમને નોંધ લેતાં સંતોષ થાય છે કે ડાક્ટના કોમ્સના બની બેઠેલા નેતાઓએ દુરાગ્રહોનો કાર્ય નહિ કરતું જોઈએ એવી અમારી ટીકા સાવ વ્યર્થ નથી ગઈ. અમારા સમાજના મુજબ ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની એક જાહેર મીટીંગ જોહાનીસબર્ગમાં થી. શ્રી. એમ. અસવાતના પ્રમુખપણા નીચે ટુંક મુદત પર બોલાવવામાં આવી હતી અને શ્રી. જોષીહર અને જનરલ પીનારના બીલો બીનજરૂરી, અપમાનકારક અને કેપટાઉન એગ્રીમેન્ટના અક્ષરાર્થ અને ભાવાર્થનો ભંગ કરનારા ઠરાવી તેની સામે વિરોધ દર્શાવનારા ઠરાવો થયા હતા. અરી રીતે આ મીટીંગ તો અત્યાર અગાઉ કયારની બોલાવવી જોઈતી હતી. અમને જણાવવા માં આવે છે કે મીટીંગમાં કેટલાક બાવબુ-કારોએ ડાક્ટના કોમ્પ્રેસના નાયકર્તાઓની કામ કરવાની પદ્ધતિની સખત ટીકા કરી હતી અને આ ટીકાને સાર્વત્રિક આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોન્ફરન્સ બોલાવવાની આવશ્યકતા કરવામાં હતી. એ કરવાનો તો પરિણામ આવેલો છે કે જ્યારે સમસ્ત કોમના દરેક દરેક વર્ગને ડાક્ટની ગંભીર સ્થિતિથી વાકેફ કરવા જોઈએ અને નેતાઓએ કરેલા માર્ગ લેવો જોઈએ તેનો પૂર્ણ ગંભીરતાથી વિચાર કરવો જોઈએ. એક હજુ અત્યા -ગ્રહમુગલ્યારી હવે નહિ પરવડે. પ્રથમ પગલું તો કોમમાં કરતા આબુધાનું ક્રેવાનું જોઈએ. ને પછી ડાક્ટના આપણા રાજદ્વારી મકાનોને વ્યવસ્થિત અને પ્રચાર-રબુસ્સના મંડળો બનાવવાં જોઈએ અને પછી આપણી સામે આવી પડેલા અપમાનકારક કાયદાઓના અંકરતાથી સામનો કરવો જોઈએ. આટલું જો આપણે નહિ કરીશું તો આપણા દુશ્મનો જરૂર આપણને કચડી નાખશે.

કોંગ્રેસનું ડેપ્યુટેશન

શ્રી. એસ. એમ. નાનાએ કેપટાઉન ગયેલ સા. આ. ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના ડેપ્યુટેશનની પ્રવૃત્તિઓનો રીપોર્ટ રજુ કર્યો હતો. તેઓ કહ્યા મારે છે કે એ ડેપ્યુટેશનને કોણે નીમ્યું અને ડેપ્યુટેશનમાં કોણ સામેલ હતા. આપણી એવો જાહેર કરવાનો કદાચ અમારી ઉપર આરોપ મુકાશે. એ વસ્તુસ્થિતિને માટે અત્યંત શોક દર્શાવવા સાથે અમે અંતઃકરણપુર્વક એમ માનીએ છીએ કે જાહેર કાર્ય કરવામાં આપણે આપણી જાતને તેમજ જાહેર પ્રજાને પ્રમાણિક રહેવું જોઈએ. ચુકાદાનું, ફંજ અને ન્યાયનો સર્વથા ત્યાગ કરવો જોઈએ. તેના ઉપરાંત આપણાથી કોઈની પણ દિલસોજી મેળવવાની આશા નહિજ રાખી શકાય અને આપણા દુશ્મનો જેટલી ઘાતો આપણને મારશે તેટલીને આપણે ઘાયકજ ગણાઈશું.

અમૂલ્ય મિત્રનો આપનારે નાદ ઉપાડ્યો

શ્રી. અસ. એમ. નાનાએ પોતાના રીપોર્ટમાં જણાવ્યું કે કોંગ્રેસના ડેપ્યુટેશને માર્કેટીંગ બીલ ઉપર મંત્રીના પ્રધાન

કરનલ ટેનીસ શીટલની મુલાકાત લીધી હતી. પ્રધાને હિલ્ટોજી બતાવી હતી અને ડેપ્યુટેશનના સભ્યોને બાત્રો આપી હતી કે મજકુર બીલના અમલ તરીકેના ધોરણે નહિ કરવામાં આવે અને બીલની રૂએ નીયામક બોર્ડોને અપાએલી સત્તા-ઓનો ઉપયોગ ફરજ અને શાકબાજીના ઉદ્યોગોમાં હીંદીઓને હરકત થાય એવી રીતે કરવામા નહિ આવે. બીલના અમલના સંબંધમાં પ્રધાન હીંદી કોમની રજુઆતોને હમેશાં ધ્યાનમાં લેશે.

આ બાબતોથી અમને પણ હિમત આવતી નથી. કેમકે એવીજ બાબતો આપણને સ્લકરા એકટના સંબંધમાં પણ શું નહોતી આપવા માં આવી? પરંતુ તેના સંબંધમાં આપણા અનુભવે આપણને કશો સંતોષ આપ્યો નથી. જ્યારે સરકાર પોતાનું લેખીત વચન નથી પાળતી ત્યારે આ બોર્ડોનું વચન પાળશે કે કેમ એવી જે આપણને શંકા થાય તો તે અસ્વાભાવિક નજ ગણાય.

—:o:—

હિંદીઓનો કુટબોલ

દક્ષિણ આફ્રિકા સ્વતંત્રતા ભોગવતો દેશ છે વેસ્ટમીન્સ્ટર એકટની રૂએ તે આંતરીક અને પરદેશના પ્રશ્નોમાં આત્મનિર્ણય કરવાનો હક ધરાવે છે. વળી દક્ષિણ આફ્રિકાનું રાજ્યશાસન ઇટાલી જર્મની કે રૂશીયા જેવું આપખુદ નથી પણ લોકશાસનવાદી છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના કારભાર આ પરિસ્થિતિમાં પ્રજા કહ્યાબહારના અંગે ચાલ્યો જોઇએ એ દેખીતું સત્ય તો સહુ કોઇ સ્વીકારશે. આમ છતાં આપણે જોઇએ છીએ કે આ દેશનું શાસન ન્યાયી રીતે અને પ્રજા કહ્યાબહારની દૃષ્ટિએ નથી ચલતું. દક્ષિણ આફ્રિકાનાં લોક-શાસનના બીન-ગોરાઓનો અવાજ અલ્પ છે અને હીંદીઓનો પોતાનો અવાજ તેમાં પણ ક્ષુબ્ધ છે બીન ગોરાઓને અવાજ હીન કરી, તેઓને વિવિધ કાયદાઓના ફટકાઓ લગાવી, તેઓનું સ્વમાન હણી, આ દેશનો કારભાર રંગભેદની ભુમિકાપર ચલાવાય - મુળીયત સરકાર, પ્રાંતીક સરકાર અને મ્યુનીસીપાલીટીઓ પોતાની સત્તાથી રંગભેદના હથોડા વડે બીન-ગોરા-ઓનું એટલું અપમાન કરે છે કે કોઈ કોઈ વાર તો જીવન અસહ્ય બને છે યુરોપમાં આટલી કડવ હદે ગોરાવાદ નથી પહોંચ્યો. પણ દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાઓ તો સર પુરષોત્તમ ઠાકુરદાસના શબ્દોમાં "યુરોપના ગોરાઓ કરતાં પણ વધારે ગોરા" થવા માગે છે.

પાર્લામેન્ટરી શાસનની એક ખુટી એ છે કે વિજેતા પક્ષ પોતાના મતદારોને, અને પોતાના પક્ષને રાજદ્વારી, આર્થિક કે અન્ય લાભો આપવા પ્રતિબદ્ધ રહે છે. આ ખુટી દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રમાણપણે દૃષ્ટિગોચર થાય છે. વળી ગોરો વર્ગ શાસકવર્ગના હેવળે હેવળે પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે, સરકાર દ્વારા ગોરાઓના લાભને માટે સેંકડો બીન-ગોરાઓના માનુષીક હકોપર તરાપ મારે છે. આજનો હીંદી સવાલ આ મનોદશાને આભારી છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓ યુનીયન થયા બાદ ગોરાઓની રાજદ્વારી રમતનું સોગઠું બન્ય થયા છે. ટ્રાન્સવાલ-ડરબાં ઝવેરીઓ પાસે અને કોલેરામાં ગોરા કારીગરો પાસે ઉપોદ્ઘાત, હીંદીઓને જેટલા પ્રમાણમાં કાળામાં કાળા રંગે ચીતરે અને નાગા કે જેટલા પ્રમાણમાં તને પાર્લામેન્ટના સભ્ય તરીકે ચુટવાનો સંભવ રહે જેટલા પ્રમાણમાં પાર્લામેન્ટનો સભ્ય હીંદીઓને ઉપોદ્ઘાત કાઢવાની વાતો કરે અને હીંદી વિરોધી કાયદાઓ પડવા પડકાર કરે તેટલા પ્રમાણમા તે લોકપ્રીય બને.

આજે હીંદીઓનો રાજદ્વારી રીતે પુટ-બોલજ થઇ રહ્યો છે. હડતાલ અને મહાન ટોળી એજ એકી રહી છે. બન્ને બાજુના ખેલાડીઓ હીંદીરૂપી પુટબોલને લાતો લગાવવા મથી રહ્યા છે. મહાન ટોળી રમતનો પહેલો ગોલ કરવાના સપ્રયત્ન થઇ છે, એટલે હડતાલના ટોળીઓ પોતાનું બધુંયે બળ એકઠું કરી હીંદીરૂપી પુટ-બોલપર લાતોના મારો ચલાવ્યો છે, અને મહાન ટોળી પર જીત મેળવવાના ઉધુક્ત રહ્યા છે. તેઓનું ધ્યાન પુટબોલ કોને વાગી જાય તે પ્રત્યે નથી, પણ મહાનની ટોળી ન જીતે એ પર છે. વિરૂદ્ધ પક્ષના નેતા ઠેઠ મહાને આગામી ચુંટણી પર નજર કરી હીંદીઓના પુટબોલ કરવાનું પહેલું પગલું ભર્યું છે. તેમણે અને તેના સાથી-ઓએ ટ્રાન્સવાલના બાગબગીચા કાઢયા કે હીંદીઓ ગોરી છોકરીઓને પરણે છે. એ આ લાગો અટકાવવામાં પગલાં નહીં ભરવા માં આવે તો દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગોરી સંસ્કૃતિ ભુંસાઇ જશે. વળી તેઓએ જાહેર કર્યું કે એશીયાટીકોને ત્યાં ગોરી છોકરીઓને નોકરી કરતાં અટકાવવી જોઇએ, નહિ તો ગોરાઓની સર્વોપરીતા અને પ્રતીષ્ઠા નાશ પામશે. જનરલ હર્ટઝોગના સરકારપક્ષે ટ્રાન્સવાલમાં ડો. મલાન તરફ રહેલું વાતાવરણ જોયું. તેના પક્ષકારોએ પ્રાંતીક ચરીષદોમાં મિશ્ર લગ્નો અને એવા બીજા પ્રશ્નો ઉપર તમતમતી ચર્ચા કરી. ડો. મલાન ટ્રાન્સવૈલના પૂજ્ય નાયક ન બનવો જોઇએ, તેના પ્રમાણ પાત્ર તો સરકારપક્ષજ જોઇએ આ બાબતોએ જનરલ હીનારને મિશ્ર લગ્નોનો બરડો ઝાલવા માટે પ્રેર્યો.

આજ સુધી બન્ને પક્ષનું રાજકું સમ-તોલ હતું, પણ મીક્ષ લગ્નોના બરડા સામે પ્રધાન હોકમેયરે વિરોધ ઉઠાવ્યો અને તેની ચર્ચા ગોકુલ સભા ત્યારે મલાન પક્ષે પ્રધાન હોકમેયર વિરૂદ્ધ અને સરકારી રાજનીતી સામે લોકોને બાંહેધરી માગવા. આ હાકલે સરકાર પક્ષ તરફથી પ્રધાન પીરોએ બાજી હાથમાં લીધી અને હીંદી પુટબોલને બદલે મારી ટ્રાન્સ-વૈલને પ્રધાન કરવાના બુગ્ગો રચ્યા છે. તેણે જનરલ હીનાર પાસે ગોરી છોકરીઓ એશીયાટીકોને ત્યાં નોકરી ન કરી શકે એ મુદ્દાનો, અને શ્રી. પોલ્સર પાસે મલાય, કોલીન કે ગોરી બૈરાંને નાગા હીંદીઓએ બરીદેલી મીલકતો છ માસમાં વેચી નાખવી, નહિ તો સરકાર તે મીલકતો જપ્ત કરે એ મતલબનો બરડો મરાવ્યો. બીજી બાજુએ આ બરડાઓને પાર્લા-મેન્ટમા બાધક કરવાની મંજુરી આપી અને બીજા રજુઆતોએ આ બરડાઓનો સિદ્ધાંત જનરલ હર્ટઝોગ પાસે કબુલ કરાવ્યો. ... આ અપમાનકારક બરડા-ઓ હીંદી વિરોધી સોલીકટ કમીટી સમક્ષ પડયા છે. બીજી બાજુએ હીંદે તે સામે એકી અવાજે વીરોધ જાહેર કર્યો છે. આ વીરોધની અસર શું થાય છે ને આપણે સીલેકટ કમીટીનો રીપોર્ટ પ્રગટ થયે જાણીશું. પણ ખરી વાત એ છે કે દક્ષિણ આફ્રીકા સાથે છત મેળવવા માટે હીંદી સરકારે પોતાના પ્રયાસોને બેવડાવવા પડશે.

—

'ગાંધીવાદ' સમાજવાદ

(૨)

'હરિજન બંધુ'માં મળનારે :

કીશોરલાલ ઘનશ્યામલાલ મશરૂવાળા

જે બે જેમનાં બુદ્ધિ કે હૃદય ગાંધીજીના વિચારો તથા આદર્શો પ્રત્યે ખેંચાયાં છે તેમને ઉદ્દેશીને બોલાવ થાય છે. એમના વિચારો —અલબત્ત પદ્ધતિઓ નહીં કેટલાક તત્ત્વો અમારા છે એમ કહી શકાય. અને જેટલો તેમના જીવન અને ઉપદેશમાંથી પ્રેરણા કે માર્ગદર્શન મેળવવા પ્રયત્ન છે તમને તે બધાને કરતા પ્રોત્સાહન છે.

એવું બહુધા બનતું નથી કે આ જીવનના સર્વ પ્રશ્નોનો વિચાર અને ઉકેલ એક, બાંધેલા અને સંપૂર્ણ ઢાંચા જ કરવાનો પ્રયત્ન થયો હોય.

આપણા સંત, બાહોશ અને સેવા ખેપા આપણા માનવ આગેવાનો અથવા મોવડીઓ બનાવવા ને એ દરેકના કામનાર વીચાર કરીએ.

તે પૈકી 'સંત' ના બાદલી બાબતમાં સમાજના પુર્ણમહત્વ કુર્બાન કરવું, પણ સમાજ સહીસલામત મહાલે તહનાર રહેવું; અને તેથી બનતા ત્યાં સુધી કોઇનું પણ અકસ્માત્ ઢોષ તત્ત્વ તેમના પગ લેટલું બહુ કે બહુમાન્ય હોય તેના તેમના પગ લેટલા બળવા પછી ગયા હોઇએ તોપ તેમાંથી પાછાવળવામાં કે ન કરવા કામગીરી. તથા તે સાથે જ જ પગલાં જ બાબત ઉપર લેવાય બહારની નીપજ ઢોય ન બાર પોતાનું ન ઘર બેઠા નજર રહેવું.

પણ 'બાદલી'ના બોલ બાય એ કે કોઇ પ્રકારના અમલનો—ગાંધીજીની બાબતમાં કહીએ તો—'પ્રયોગોનો નહિ ... 'બાલચાપલ' પર પોપોષ કરવો ન એમાંથી બહુવિધ સાવધવ્યું છે કે બાદલીના એ બોલ નીતિકથ બાબતમાં બહોળાપ્તિ નથી, પણ 'બાજો પગલું' બાબતની એક ક્રિયાકાલ બાબત બાબતોપ્રયોગ પ્રયોગ ... દુનીયાના ઇતિહાસના બહાલ પ્રાચીન કાળથી ચાલતો આવતો છે, અને તેની પદ્ધતિ જ્ઞાન બુદ્ધિ અને પીરાજાની બહદની બુદ્ધિબાજ બદલાવા કરવા બાબ ઢોંસાનું એક કારણ કરી મુકવા કેટલાંયોપ બહેનત થતી બધી છે. જેમ ક્રીસાબળા પ્રતાપકીના કીનબળા કરતાં સંપદીત, સુપરનું બાબ સામાજીક ... હોય તેમ ઢોંસા દ્વારા પોતાના અકિતીય એમને પાર પાડવાના રસ્તા પુસ્તકો છે જ ... બાબ બધાનું કે બાબાય બાબે જ ચાલી શકે એવું કાંઇ નથી એમાં તો ઘણાં બાબવાત ઢોય ને ઠરતે બાબી બાબે ... બાબુનો ઢોય: જેમાં પ્રદર્શી બાબે ગોબાશીલીબાબના યુદ્ધના બાબ પ્રતીપક્ષી ઇપારે બાબબાબુત દોય તો કેમકીવું કે એ બાબે બાબ કરવાનો તબની જ ઘણા. ગોટલે બાબબાતિમક દ્રષ્ટિએ વીચાર ન કરીએ તોપે, કેપણ બાબદારીક દ્રષ્ટિએ પણ, એમ કરે છે કે જે સાધનોનો પ્રતીપક્ષી બાબપણ કરતાં પક્ષારે બરબબુત બાબ કુશળ દોય તે સાધનોનો ઉપયોગ કરવાના બાબબાબ ન પડવું, ... બાબ બાબ પ્રકારનું સાધન ગોપી તબ બાબપણ બેઠી બાબે સુધારી સંપૂર્ણ કરવ કેવેલબ્યું. અને તેમાં કુશળતા બાબત કરતી જોઇએ. અહિંસા બાબવા પ્રેમ-બોટલે બહીબાબીને કઇ કહેવું નથી, પણ બાબતે પટ્ટ બહન કરીને કુશળતી રીત-તેમાં ... સંકેત કરવી છે, ત ... બા ક્રિબાબા કેટલીજ બાબતોબ, પણ તબ બહુ બોલે બહીબાબમાં બાબા બાબી. ક્રિબાબાબાકીબોબા કહે છે કે મુસ્તબાકે બબુબો બીબબ બબાબતને પકડીને બબાબ્યા. બાબોબ બાબ ગો તબી કે બબુદાબ મુક્રેબ્યાબંબુની શક્તિ બાબે તેની બાબબાબાની બીબબ કબો બબુદાબ પદ્ધતિબ ક્રાંતિકારબંબુનો બીબબ બબાબતમાં પ્રબોગો બતા, બાબ શ્રોક બબુ બાબ બાબબા કે બબપબા કીબા તબી બબાબકારબા બાબ બીબા બતા પણ તબી રીતબર બબુ તબોબી બાબે બબીબ બબાબ્યાબ બાબ બબાબતાબ્રબોગ પ્રબોગ ... દુનીયાના ક્રિબાબાના બહાલ પ્રાચીન ... બતી બાબતે બાબબા છે, બાબ તબી પદ્ધતિ જ્ઞાન બુદ્ધિ બાબે પીરાજાની બહદની બુદ્ધિબાજ બદલાવા કરવા બાબ ઢોંસાનું એક કારણ કરી મુકવા કેટલાંયોપ બહેનત થતી બધી છે. જેમ ક્રીસાબળા પ્રતાપકીના કીનબળા કરતાં સંપદીત, સુપરનું બાબ સામાજીક ... હોય તેમ ઢોંસા દ્વારા પોતાના અકિતીય એમને બોબાં બાબ બાબે કરવાની બાબત બાબ બાબતોબ બબુબો બીબ

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટૂંક અખબારો

ઍસ્ટ્રીપાદીક મીસે. અરવિન્દ

ચૂનાયત પાર્લામેન્ટમાં ચર્ચાયલાં ઍશિયાટીક બીલોના તાર ગયા સપ્તાહમાં ઠીક પહોંચેલાં માં પછી ગોન્ના કેલાઇ છે. અને સ્થાની ધારાસભામાં બીલો સામે મોટો વિરોધ દર્શાવવા થશે રાજધાનમાં આવે છે ઍશિયાટીક બીલોની સાપૂર્ણ જાણેલી નકલો સખા રાનીવારે ઠીક પહોંચી હતી.

ક્રિંદી ઍકરીનું ક્રાયસન્સ

વેલ્લમની રીક સ્ટ્રીટમાં આવેલાં રા કુમના આલેક મીસીસ બાલીજીએ ઍકરીના લાયસન્સ માટે કરેલી અરજી સામે આંનો બીજી ઍકરીવાળા મા. સી. જે. કોરોન્ડીમકો વાંધા લેવાથી અરજીની સુનવણી ગયા અઠવાડીયામાં આના લાયસન્સીંગ અમલદાર સમક્ષ નીકળી હતી. મીસીસ બાલીજી તરફથી મા. આર. બી. ચેપગોન તથા કોરોન્ડા મ્સ તરફથી મા. પુજીન રેનો હાજર હતા. મીસીસ બાલીજીની અરજીના વકતાના પોતાના સુધારો યા. બાર અરજીના ચુકાદો સખા માસ માટે મુલતવી રાખવા હતા

અકસ્માત

આના રસ્તા ગાદિના મોટર બ્સ માર્કેટસન ગેરેજ મુજબ પ્રમા ક્રાયસાથી. ગાર્ડીક ૧૧ સાથ પીક ગુનીયન પાર્લામેન્ટના પાસ પ્રમા હતા. ગયે વર્ષ ના ટ્રાંસવાલના પ્રધાનથી પીક્ટ્રાયમ્સ મંજુર પ્રમા હતા. આ વર્ષ ની. ટ્રાંસવાલ પ્રીન્સ પા. ૧૮૦૦૦ ના પ્રચારો કરેલાંઓ કે ઠોરા મેન્ડતીમાં પોતાને ત્રણેશ્વર સમાન" લેખ્યા છે. યુનીયનના પ્રધાન મંત્રીમાં ના ઠાકરેય- કુનના પ્રધાન - જની સાથ રહ્યાં માકની નમની ઠાલ્યાલ્ય પીના નમાન છે. ગોલ્ડ બ્સ પ્રોટેક્શન સોસ્ટમાં ઠોરા અને નાન યુરોપીયન આમાના સ્વાસ્થ્ય થાય છે કે કેમ !

ક્રિંદી યુગ્મ રમ્ય

લેડી ક્લેરેન્ડન લાયર ફુન ઉપરે સુધાકરી કરતાં ક્લોગ્રેફોનદીન આન લેમીલ્ટન વચ્ચે ઍક ફીમની ઠોરા જટીલ ક્રાંદી યુગારી હતી. આ ક્રાંદી લેડી લેરેન્ડનની આંગણીઓથી પટ્ટી ગઇ હતા. રેલ્વે ગોલીસે ન ઠાયલ રેસદે રેલ્વા ઉપર શોમ નલ્લારી હતી નમ્ય ક્રાંદી રદ્દી નથી

ક્રિંદી અને નેટીવ વીદ્યાર્થીઓની પ્રસંસા

પ્રકાશન ખાતાના અમલદાર મા. ઍ. સી. ટી. ગિલ્બર્ટ્સે રજાર કર્યું હતું કે રેડેડીમા અને આમા યુનીયનમાંથી ઠોર ગ્રામ વીદ્યાર્થીઓ જેનેસાસ્પર્ગના પ્રદરા નમાં ગયા હતા. પણી જોનેસાસ્પર્ગ, રોસ અને પ્રટોરીયાથી પમ્યુ હતાના વીદ્યાર્થીઓ આ કામરી આવી હતી. ડીપોટેના મા. ગિલ્બર્ટસ પ્રસન્ના કરી હતી કે ક્રીંદી અને નાટીવ વીદ્યાર્થીઓએ પ્રદર્શન પાછે લક્ષ્યપુર્વક નીહાળ્યું હતું

આવકે ચેરાનાર પત્રકો

કરબનના મેજીસ્ટ્રેટ મા. ઍચ. આર. ગરેર ઍક ટીકીટના પાસેના આવક ચેરાનું પત્રક પ્રસ્તુત ગેલ્સ પાસાન નદી જાવા માટે ઠીક ફીનો ૬૮ કર્યો હતો પત્રક તા. ૧૪ માર્ચ સુધીમાં ગારો ઍકલવામાં આને તો ૬૮માંથી ઍક ઠીક માફ કરવા હુકમ કર્યો હતા

નીશાળોના મેળાવડા

ન્યુકસલમાં સેન્ટ ઍલ્યાવાલ્ડ ઠીંદી નીશાળના સભ તા. ૨૫ ફેબ્રુઆરીએ યોજેલા મેળાવડામાં છેલ્લે છ ધોરણમાં પમ થયેલા વીદ્યાર્થીઓને સર્ટીફીકેટ આના મેળવે વક્તાઓ આપ્યાં હતા; જેમાં કોનીના મહેતર નામની મુસ્લીમ વીદ્યાર્થી હતી કોનીના મહેતર નાટાલની મુસ્લીમ ઑકરીઓમાં પ્રથમ પાસ પમનાર વીદ્યાર્થી છે.

ઍક્સમાતના ફરીયાદના ચુકાદો

ગઇ તા. ૨૬ ડીસેમ્બરે કેપના ઑલ્ડસ્મ ફાર્મસીના ફ્રેમેકેર ખાતે ત્રણ મોટર ગાડીઓ અકસ્માતમાં ૪ માણસો મર્યા હતા હતા અને બાર પછી બીજા ૧૦ ઇજાગ્રસ્તમાં નરબ્યા પામ્યા હતા બીજા પમ્યા ઇજાગ્રસ્તોને ઑછી વધુ ઇજા પ્રી હતી. આકસ્માત માટે કોરોનર નીમાયામાં જાહ્યુ હતા તેણે ચુકાદામાં જણાવ્યુ હતુ કે અકસ્માતમાં ૪ માણસો કેન્ન કોનો ગોરાનો ગરીબોએ અકસ્માત થયો હતા અને કોનના ડ્રાયવર માન ફ્રાયરસેનના મોત ફેપરીત રાગ સોપ્યાનાં બાકીનુ કોઇ કોની પસ્તાવર ઠરેનાના ગેનજીનેમાં ન્ય માણવાનુ પેંત પુરતા હતા અને બહાલાણ કરી હતી

બીજો મદીચ ખુની

પીટરમારીત્ઝ ખાતે ગોર મનના ઍક બીજાને મદીચ ક્રીકર વાપ પનાવી રહ્યો ન તેણે પ્રયત્ન તા. ૨૮ ફેબ્રુઆરીએ નીલીંગ ઠાર ફેડરેટ નામની યુરોપીયન ઠરીને બાદુક ન ન ખબર આવતા મજીસ્ટ્રેટ કરી હતી જેથી ઠોરાપીટલ ના ન-ર્ગના હાથ બબર આવાયથી રાખા લોખ્યો પડ્યો હતા. નજર રાજે સમવાગ રા ના ખાકે મી. ઠેનો પ્રોટેનની ફુકતે ખુની પ્રયત્નમા હતા અને ઠેની ખપુક નામના સબ્જન મોળાથી વધી નાખતા તે તુરત પરબુ પાકેલા હતા ખુન કર્યા પછી નીલ ગાડીવાળા જ ગયા ન છુપાવા ખાત ઠે. પોલીસે તપી પૂ પકડી હતી પમ પાના બાકાર નથી. તેની સામે ક્રેતાન પ્રકારની જંદૂક નાટાલના નેટીવ શાસક ને કોને મોટા રમના ઉપર પ્રોસેન્યામાં કરવી આવવાના આવી હતા ખુની વાદ આ નવા ખુની વાદ ગ્રામ રમાણ ૪

અંધે પડેલું ટ્રાન્સવાલનું ખુડદુ

ન્યુકેસલના રમના ખબરથી બાપ પડ્યુ. લોકોનું ટ્રાન્સવાલનું બાપુ બાજુ પડ્યુ નથી. નોકોને નાટાલ ટીન્ડોટ્સની ખુબરની અપેક્ષા રહી વાપર વાકા ક્રેકેટીક ન્યુ ક્રિકેટને ગુમરેન્યાનો બાપનારો ટરાર મોકલ્યો હતો

નદીમાં કુબી ગુઝ્યા

રીવરસાઇડ તરફ રહેતો ૧૪ વર્ષનો ઉમરનો કાર નામનો ઑકરો અમલોની નદીમા કુબી ગયો હતો. આ પ્રસંગે તેનો પરા નથા બાકા ફીનારાપર હતા. કુબના બાકને બચાવવા માટે તેના બાપ નદીમા કુદી પડ્યા હતા. કમીદ તમલમાં બસકાર ગયો અને બચાવવા કુદી પડેલો તેનો બાપ બાપમાં આવ્યો હતા એક બીજાબચા નેટીવે પાણીમાં કુદી બહેર પહોંચો તેને પકડી રાખ્યો હતા; આ બનાવની બહેર બાકાર મેવરો પહોંચ્યા હતા અને તેઓને પાણી બહાર કીનારા ઉપર લાવ્યા હતા. તરનારાઓએ બુબની ગાંધી બદ લાવવેલ રહેવાનુ છે. લાકને સખમે બુબની કેરીમાં કેટ સુધી કરી ગયા હતા.

નુકસાનીની ફરીયાદ

કરબનના પ્રોપ્રેટ મના "ધ્રુ ફીબ્યુન" નામના બાસેમે ધી નાટાલ ન્યુસપાપર કોમ્પનિ ઉપર કરબનપાપો મા. ઓચ ગ્રાન્ટ ૧૧ હજારના દીંક નુકસાનીની માંગણી ફરીયાદ ઉપર બન પહોંચા રજીસ્ટાના બાપાન પછી ગેરીટ્સબર્ગ ચુકીગ મદેમાં ચુકાદા મુલતવી રાખી છે

રાજ્ય'શીઓને સ્વત

ફ્રરે અકાશો બાપમા આપ્યા છે કે બાપમા ઑગોકવાના આફ્રીકન સભ્યની મર ઑકરી બાતના બે પુત્રો આર. - ઑરીકો ગમ આને છે. કપાસ્પુ. ઑરેન્જ્રીમાંના રાજની ફ્રીનર્સમાંથી રાજનો પદ રહ્યા ની ફ્રીમતનો રોબાનો નાજ ઑરવા માટે ક્રુદ્ધના ગેજીસ્ટ્રેટ બાપ - - બાપ માસની સપના રેટણાનાની બન્ન કરી હતી બન્ને ઑકરાઓએ આરોનો બાપાન રાખ્યુ ન કરેલ હતા

ન્યુસપેપરનું વેચાણ

ઇસ્ટ લંડનના રહીવારે બન્ને ક્રીબ્યુન પત્રનું વેચાણ કરવા માટે ની ઑન. પો ઑકરાન સમે બબેલી ફરીયાદ રોબાનીકર બનાવલના ડુકમારી પાછો ખેચી લીધી હતી. આ ડુકમના ક્રિકર નાટાલના આખુ પમ મન્ને ટ્રાન્સ્વાલ ના કીક ખાદરાન પમ.

સુધારો

પ્ર. ઑ.ના ગયા અંકમા ના રી ને ખુલા ના ચર્ચાપત્રમાં ટ્રાન્સ્વાલ ગેટકાઉન્સીલ મુ: વધારો નામના લેખમાના બાબામા ભાસ્કર મગજ રહ્યા ઑમ નહીતા છપાયુ. તને સુધારીને આ રીતે વાચશે. "ના બારો ખુલાસો બાજ ગુજરાતની ઠીંદુ મંડળો તરફથી ગેરા પમ બ્રહ્મ બાપવા ઑલનો બાજબુ પારો પાસે આવી નથી. બાબતી સજ્જનો પણ મેસ્ત્રો ગોને ઘરે બાપીએ છીએ." — બા. ઑ.

ચર્ચા પત્ર

લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"ના અધિપતિ લખે છે

સાઉથ આફ્રિકાના કોલોનીસ્ટોએ કેપ ટેન્યુર બીલ હવે બીલ મટી કાયદા બની ગયું, બીચારી કોંગ્રેસ પ્રથમ આક્રમણના ઘાવથી વિરામ પામે છે ત્યારથી માંડે કાયદો કરાવા નથી.

કોલોનીસ્ટોએ કેપ ટેન્યુર બીલ જ્યારે પ્રોવિન્સે પસાર કર્યું ત્યારે પાર્લામેન્ટમાં દાખલ કર્યું ત્યારે "બીલ" કહ્યું "બોલ" કોલસે મુજબનોમાં "ગામ કરવા માટે તબાહ કરેલો કાયદો કરાવ્યું" અથવા કોલસ્ટ શબ્દમાં "બદમાશો" કે બદમાશ પાર્લામેન્ટમાં પહેલાં વાંચન થયું બીજું અને બીજું વાંચન થયું કોંગ્રેસ, પણ કેમ કોલસે એ કાયદો બન્યો.

કોંગ્રેસ જનતા અભિપ્રાયમાં મોટી લાગણીને પોતાની આગળ કે અને કેટલાં ઠરાવ કરીને કાયદાનું પાસવા આ ચર્ચાપત્ર લખ્યું.

ખરી માગણી તો કોંગ્રેસ જનતાએ મુજબનોમાં ગાઉબર લાવવાની હતી પણ "કોલોનીસ્ટોએ" કે પાસે પ્રથમ. મારી સ્વતંત્ર કલમ ઉપડી ચુકી અને આજે પણ મારી પ્રામાણી ધાત થયું છે. આપણે નાના કોંગ્રેસ જનતા પાસે વિચારે અને નાગ્રસ થાશે તો નાગ્રસ પ્રજાએ કરે એમજ છે.

આ કાયદો કોઈ આજે નથી પણ એનો પ્રોવિન્સ ચાર્ટરમાં કાયદો બની ગયેલો, પણ તેના અમલની મારફાત [illegible] પુનીયન સરકારે [illegible] મહીનાની કરી, અને તે મુજબનો કે કોંગ્રેસ કમીશનનો રીપોર્ટ બહાર પડ્યો એટલે [illegible] કાયદો, કેપ અમલ તારે કરવા તે કાયદા કાયદા પાર્લામેન્ટે "સ્ટેટસ બુક્સમાં" ચઢે છે.

ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટ કોંગ્રેસ

(૧) ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટમાં કાયદા ઇંગ્લેંડથી આવીને આવે કાયદા કરવામાં આવેલો હતો.) પર ૧૯૧૮ ના કે પહેલાંના આવેલ પણ કોંગ્રેસની એક જગ્યાનો એકનો એક નાનકડો વેપાર, કામ ધાર કે બિલકુલ પેદાવાના આવતા હતા તેવા કાયદાએ તેવા નાનકડો કાયદા કરી શકશે.

(૨) ૧૯૩૬ ના કે પહેલાંના આવેલ પણ કોંગ્રેસની એક જગ્યાએ એકનો એક નાનકડો ધંધો તેનો ૧૯૩૬ ના આગામ કુટુંબની રક્ષણ આપવામાં આવશે,

(૧૯૩૬ના એપ્રીલના કોંગ્રેસના કોંગ્રેસના [illegible] દુની ના ચર્ચ ૧૯૩૬ના આવે ગયું—)

(૩) ૧૯૩૬ લેજીસ્લેચરોએ પાસવાના આવે કોંગ્રેસ ઓર આવ્યા (રીજેક્શ કોંગ્રેસ) આવ્યા કાયદો

ઉપરના કરેલ પ્રકારના આવેલા તપાસી કોંગ્રેસ. મુનીયન સરકારે કોંગ્રેસના સીસ્ટમ— કોંગ્રેસના કોંગ્રેસ "પ્રમાં [illegible]

કોંગ્રેસને જોવા આવતા આગેવાનો રજુ કરવા [illegible] કોંગ્રેસે કોંગ્રેસના આવેલા કોંગ્રેસોએ એ કોંગ્રેસો આવી ગોલ્ડ કોંગ્રેસના કોંગ્રેસનને મળ્યા.

ખરી વાત એ છે કે કોંગ્રેસ મરેલાને મારવા કોંગ્રેસની "કોંગ્રેસ ગયો ગયો" નારાનો કરે એવો કોંગ્રેસ કોંગ્રેસ, [illegible] આવે આવવાના દરેક એમ ચોક્કસ કહેવા માટે આવે આવે કોંગ્રેસ નથી થતી

પરંતુ એ કોંગ્રેસ, કે કોંગ્રેસની નીચે ખરી કે સ્વતંત્રતાવેજ આવવા ગયેલ હતું તો આવા કોંગ્રેસને નારાજ અને આજે પણ નથી

કોંગ્રેસોએ! એ ના કમ નહીં ના એ તારી આવી જુદાઈનું કેમ્પાણ માન કરતું કે ના નીચેનાર પાન છે.

"કોંગ્રેસીસ્ટોનાં ના એ કોંગ્રેસ ના આવવાના આવેલા તમારા ખરેખર માન નવાના આગામકર, કોંગ્રેસ [illegible] કે ગાંધીના મુજબ [illegible] એ ના આવેલીજ વિચારવાનું પડે પણ પરંતુ એ કોંગ્રેસની આવવાના આવી.

"હું નીચે સહી કરનાર...[illegible] કોંગ્રેસ ટેન્યુર કાયદાની કલ [illegible], આવ્યા...[illegible] કોંગ્રેસ [illegible]પના...[illegible]...[illegible]ના, [illegible]...[illegible]ની આવેલી, નીચે કાયદા કરું કે આવે આવા આવવાના કેસ કરી આવવા કાયદા કરીશ, આવે [illegible] કે [illegible])

આવેલા આવવાના કોંગ્રેસના આવેલી આવવે કોંગ્રેસ કોંગ્રેસ [illegible] કોંગ્રેસના કોંગ્રેસ આવ્યો કોંગ્રેસ [illegible] આવેલા કોંગ્રેસનું આવ કોંગ્રેસ થયું. તે કોંગ્રેસો આ કોંગ્રેસના માટે કોંગ્રેસ કોંગ્રેસ કોંગ્રેસ આવે કોંગ્રેસ "કોંગ્રેસ" ના કોંગ્રેસો આવ કોંગ્રેસના કોંગ્રેસ, કોંગ્રેસ [illegible] -કોંગ્રેસ

કોંગ્રેસોએ કોંગ્રેસ આવી કોંગ્રેસનું કામ કોંગ્રેસ કરવું [illegible] કોંગ્રેસના કોંગ્રેસ કોંગ્રેસ કોંગ્રેસનો કોંગ્રેસ પર [illegible] કોંગ્રેસ કોંગ્રેસ કોંગ્રેસ આવેલા આવવાનું કોંગ્રેસ કરવું

"કોંગ્રેસ આવેલા કોંગ્રેસ કોંગ્રેસથી આવેલા આવ કોંગ્રેસના કોંગ્રેસ કે આવે કોંગ્રેસ, કોંગ્રેસ કોંગ્રેસના કોંગ્રેસ આવવા કોંગ્રેસ કરી કોંગ્રેસ કોંગ્રેસ કોંગ્રેસ

કરીશ. આપણે દુરાગ્રહ કર્યો ગણાશે, આપણી ભૂલ સુધરશે, પરંતુ બધા સામસી આગળની કરવાની પરિણામની દરકાર ન કરીએ.

આપણા હિપર ઘણા આક્ષેપો સાચી વાત, આપણી સામે બાજુનો દલીલ, યુનીયન સરકારનેજ આપ નાર્હ પરંતુ સારાએ જગતને બધા પ્રશ્ન સબંધ ગુજરીએ, આપણા દુખી દેશો જગતનો માનવ પ્રશ્ન સમજી ખુલી કરીએ. જગત બધા પોતાના આપણી પ્રશ્ન માત્ર એક દૃષ્ટિથી જુએ છે. ૬૬૦૦ માણસ માંથી અમે ૧૫૦૦ માણસ પસંદગી જુનીના છેલ્લા વરસ બાકીના સાડત્રીસ કરોડ પ્રજામાંથી દક્ષિણ આફ્રિકા આવી ચઢેલી અને જેનો ૮૦ ટકા ભાગ જે અહીંજ જન્મેલો છે. એ પ્રજાના દરજ્જા બાબતનો ખાસ ભારી સામ્રાજ્યવાદીના મુલીયનની પ્રજા તરીકે ઘણો છે. એ પ્રશ્ન યુનીયન સરકારનો નાબેજ રહ્યાની કેબીનેટ આવા તેને ચાહવે એ પ્રશ્ન "અસ્તાની" હોય તો તે પ્રશ્ન જરૂર જગતની પ્રજા પાસે પોતાનો દાવો કરે ના જગતની પ્રજાના આ દાવાને આપણને બદલે પ્રજાનો આવકારો. આમું.

"ફ્રેન્ચમેન"

સ્વતંત્ર હિંદ બ્રીટનનું મિત્ર બની શકે!

ઈંગ્લાંડના 'ન્યુસ ક્રોનિકલ' પત્રના તંત્રી મહાશયનો મી. એડવર્ડ થોમ્પસ થોડા સમય આગાઉ પંડીત જવાહરલાલ નહેરુની બાબત કુલાસાત્મક હિન્દ લખ્યા. તે બાબતે ત્યારથી પ્રશ્નોત્તરીનો બાર વાર પ્રસાર્યો છે:—

હીંદના વર્તમાન બંધારણમાં અમારે સ્વરાજ પ્રાપ્ત કરવાનો નથી. એમ વસ્તુ બરાબર નથી; કેમકે બ્રીટીશ સરકારે ગયી ડીસેમ્બર મુંબઈ પ્રસાર બહાર કે હવે આપણે પ્રાન્તિક સ્વરાજ જાહેર કરીએ અને આ બાબતમાં કોઈપણ કાયદેસર દખલ નથી એ બ્રીટીશ મુલ્ક મુજબ તે બંધારણમાં પણ પ્રાન્તોમાં આપ્યું છે. એનો પ્રકારનું બંધારણ પણ આપે

તા. ૧૮ અને ૨૧ માર્ચે પોલીસ કમીશનની બેઠકો ઓસ્ટ્રેલિયામાં મળશે.

• • •

ડરબન વેસ્ટ સ્ટ્રીટમાં બેદરકારીથી મોટર ચલાવી રીક્ષાને સાથે અકસ્માત કરતા નહીં અટકવા બાદ તથા મોટર ચલાવવાનું પ્રમાણપત્ર નહીં ધરાવવા બાદ નોટીંગહામવાળા મી. પી. સી. રૂકમરને પા. ૧૧ નો દંડ થયો હતો.

• • •

કેટીરગીયામાં ડોકટરનું સાધનસ્ત્ર ધરાવનાર રાજનાથ મહારાજને સુપાના ઓરડામાં કરટ રાખવા માટે પા. ૧–૧૦–૦ નો દંડ થયો હતો તથા કરટનો નાશ કરવામાં આવ્યો હતો.

• •

ગયા અઠવાડીયામાં ડરબનની કન્દી કબ્રસ્તાન બીચ નજીક દરીયામાં કુળી સગેલા મી. એચ. એ. મીયનું મરણ થતા તા. ૨૫ ફેબ્રુઆરીએ બાપ્તિસ્મા દરીયા કીનારાપર કબર આપવામાં આવ્યું છે.

રીવરસડેલના વેપાર કામેનો માલીક શહેરથી બે દીવસ બાદ કુનના ધારાના કામમાં સામેલી આગમાં સપડાઇ જતાં મરણ પામ્યા છે.

• • •

ધ્રમ્બાગેનીના બેકરી મી. રેટરીના ઘરમાં આજ સવારથી લાગી મી. રેટરી મજુરો બોલાવી ઘર પડતું મુકી આગ ઓલવવા પ્રયત્ન કરવા લાગ્યા. એટલામાં મી. રેટરીના ઘરનું કબાટ તોડી ચોરો પૈસાની થેલી પોંડ ૨૯ સાથે ચોરી ગયા હતા.

• • •

ડરબ મોનોરેલ અને બીજાઓ વચ્ચે કુસ્તીની હરીફાઇની રકઝક તા. ૬ માર્ચે જોહનીનબર્ગના મરી. મી. મોનોરેલ તા. ૨૭ માર્ચે ડરબ, બલોકજાનડ્રીઅર અને કલરબાયુલ માટે રવાના થશે.

• • •

ગયા તા. ૨૫ ફેબ્રુઆરીએ સવારના બોલ્ટન સ્ટ્રીટમાં ભીલ્સબર્ગનો કમીશનર સ્ટ્રીટમાં બે બાજી પડતર મકાનો એકાએક તુટી પડતાં આજુબાજુનાં ઘણો ગભરાટ ઉત્પન્ન થયો હતો.

• • •

બેનોનીના બેકરોડના મરતના મેદાનમાં ગઇ તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરીના પા. એ. ૨૫ પેકા દિવસથી પડી જતાં તેને બેભાન સ્થિતિમાં બાકરબ્યુક હોસ્પીટલમાં લાવ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો.

• • •

ગયા શનીવાર સુધરાઇની પેટા ચુંટણીમાં 'હિલાલ' પક્ષના અધિપતિ અને મારૂતી મંદિર બાજુના નગરમાં ક્યુનીસીપલકીડીયેટ મહાસભ તરીકે રાજીનામું આપનાર હાજિ અલીમહમદ્દ્રાખાન અને શ્રી વિઠ્ઠલદાસ દામોદર ગોવિંદ વચ્ચે ચાલ્યો હતો. મતો મળ્યા મી. વિઠ્ઠલદાસને ૬૦૬૪ અને અલી મહમદ્દ્રાખાનને ૨૮૬૪ મતો મળ્યા મી. વિઠ્ઠલદાસ ચુંટાયા છે

મુબઇની ધારા ધોધારી મંડળીની કારોબારી સભાની કુલ ૨૭ બેઠકની ચુંટણીમાં ૧૫ મહાસભાવાદી સભ્યો ચુંટાયા છે. અને પ્રમુખપદ માટેની ચુંટણીમાં સરકારપક્ષી સર હોરમસજી મોદી, સ્વતંત્રપક્ષી મી કોકે અને મહા સભાવાદી મી રાવ બહાદુર ગોવિંદલાલની ઉમેદવારી હતી તેમાં મહાસભાવાદી મી રાવ બહાદુર ગોવિંદલાલ ૨૧ મત વોટમાં પ્રમુખપદે ચુંટાયેલા જાહેર થયા છે.

• • •

દરેકમાં ઉમ્મરવાળી બાયલ થતા કાપડમાં ૧૯૩૬ ના સાલમાં ૨૧૫ સ્ત્રીઓનો વધારો થયો છે. તથી ઉંમરવાળામાં બારે ચિંતા હોવાનું છે અને કેપ પ્લા તાપણ બાબુની ડીપાર્ટમેનો બાબત દરેકના સાવચેત માટે જ અને નેયા ઇસ્યોરીશ્ય બધેલા કાપડ પરનો રવાનામાં દમ હકા પડાવો કરવા માટે છે. કેમકે દરેક દેશોને પરવાજુ મુલક દુનિયાના તળમાં ડિસ્ટ્રાંડ પાસા બીજો કોઇ નથી.

સુરત હિંદુ એસોસીએશન

ચાપર્ટર જનરલ મીટીંગ

સુરત હિંદુ એસોસીએશનના સર્વે મેમ્બરોને ખબર આપવામાં આવે છે કે એસોસીએશનની ચાપર્ટર જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૬–૩–૩૭ ના રોજ બપોરે ચાર વાગે દરેક પીકેટીંગવાળા સ્ટ્રીટ ચાળા હોલમાં મળશે તે વખતે દરેક ભાઇઓ ત્રણવાર પધારી આભારી કરશો.

કામકાજ: સેક્રેટરી તથા ટ્રેઝરરના ચાપર્ટર રીપોર્ટ; ૨૬–૩૭–૨૫ કોસ સ્ટ્રીટ વાળુ મકાન ભાડે આપવાના ટેન્ડરો, આફીસરો તથા કમીટી મેમ્બરોની ચુંટણી અને પરચુરણ.

ટી. કે. પટેલ,
સેક્રેટરી, સુ. હિંદુ એસોસીએશન.

બુદ્ધ મહાત્મા ગાંધીજી મહાસભાના આદેશ વિરૂદ્ધ વર્તન કરે તો તેમની સામે પણ સિવિલભંગ માટે પ્રથમ લેવામ ગેંગ રાષ્ટ્રપતિએ ઠરાવ કર્યુ છે.

• • •

દોરા રાજાઓ અને પ્રધાનોની મંડળી કોન્ફ રન્સે ઠીનના નવા કામકાજમાં સુધરાયલ ફેડરેશન અમલમાં મુકવા અમુક શરતે કબુલ રાખ્યુ છે.

• • •

દોરામાં ગાજપોપી મરી. હવે પછીના બજેટમાં બે કરોડ રૂપીયા ગબુર કરવામાં આવશે એવા વર્ષો છે. સામાન્ય બજેટરાલ બાદ ઓક બાલ સભાની ગાજપોપી બાકીનો બોઠવણો કરવા બોલાવશે.

• • •

ધ્રીન નગર બોલન બાબતોમાં પ્રતાપ જતી ગયાની મુલાકાતો દરમ્યાન બાદશાહો બાબ - - - - બોલવા આપવા સાથીન અકસ્ય પાર્થી રાખવામાં પડી જવાની બોલીસ તા. ૧૫ બાબત બધ થયા હતા એ પ્રસંગ બોલા

નીકળ્યા હતા અને તેમને બોલી ગર બોલીક મકાનો. થયા છે. મેકટવાલ બાબે તેમને ડોકટરી ઉપચાર બાબો હતો.

• • •

આરબોની સ્યુનો તા. બાકી પ્રમુખ અને મહાસભાવાદી પ્રતિનિધી મી. જલીટ કેલ્લો આગામીબાગ માટેના મહાસભાના ઉમેદવારોની ચુંટણી બાર મચાવવામાં કરી રહ્યા હતા તેમને કેટલાક સ્ત્રીઓએ સન્માન બાર માર્યો છે. પરીણામો તેમના પક્ષ અકબારીમાં સુધી ઉભા થયા હતે તેમ નથી

• • •

કરટનો મુખ્યાંગો સ્ટેશો બાબર આવે છે કે ૧૯૩૮ સભ્યોમાંથી કોંગ્રેસ ૮૮ સભ્યો બોલાવી સુકવાથી મુબઇની ધારાસભામાં કોંગ્રેસ પક્ષની બહુમતી થઇ છે

• • •

બ્રીટાનીયા મીલોની બોરબાગવાળા શ્વેતબજી બંધારણવાળા એસેમ્બલીની ચુંટણીમાં મુસ્લીમ લીગ પાર્ટી સર જીન્નાહના સામેના કરિયાદમાં મહાસભાવાદી મુસ્લીમ ઉમેદવાર પો કરીમભાઇ હકના પણીજ નામનીમે જીત થઇ છે અને સિંધમાં મુસ્લીમ લીગ પાર્ટી સર શાહનવાજના સામેનો કરિયાદમાં મહાસભાવાદી અબ્દુલ્લાભાઇ જીત થઇ છે.

• • •

મોરક્કાના અબ્દુલ કલામ આજાદે ચુંટણીમાં મહાસભાને સાથ આપવા આદેશ કર્યો છે અને મુબઇના મુસ્લીમોને બી એલપીને ચુંટી મોકલવા અપીલ કરી છે.

• • •

હિંદની વસ્તીના ૬ ટકા બોલારા થતો બાબ છે તે બોલાં ૬૯૪૫ બાદેશની વસ્તી ૨૦ કરોડ પર બોલીચ્યે એવો અંદાજ કાઢવામાં આવે છે

• • •

શ્રી. રબની પટેલ નામના ઓક ગુજરાતી નવુવાન હમણા રંગુનમાં જઇ આવ્યા. તેમણે ત્યાંના પ્રશ્નોનો સાથે ચર્ચા કરી હતી શું ચર્ચા કરી તે બહાર નથી પડયું.

• • •

દોઢની બરબાદ તરફ હિંદુ-મુસ્લીમ બાબતોનો બાબ રબમાના દેખાયો મારાઠી પ્રાન્ત તરફ બોટીશ સરકાર રવાના થઇ છે.

ટેલીફોન ૩૩૮૮૩૩.

ઝેડ. વી. પારેખ

પટ ઓ કમીશનર સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

જીવનના દરેકે બાબત ઉંચી જાતની દરેક ઇન્ડિયન મીસરી, દેશની અને રબંગરંગ ચેરીઓ ચિકેર કોકોયત બાબે મળશે.

એક બાબત તમારેજ ઓર્ડર બોકલી બાબતો કરશો.

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

સાત વર્ષે જખ્મ રુઝાયો કરાચ!

જાન્યુઆરીની ૨૬ મી તારીખ "પૂર્ણ સ્વાતંત્ર્ય દીન" તરીકે હિન્દભરમાં ઉજવાય છે પરન્તુ આ વર્ષની ઉજવણીમાં તેમાં નવીન રંગ આવી છે; કેટલીક પ્રાન્તિક સરકારોએ તેમાં અંતરાય નાખવાના પ્રયાસો કર્યા છે; તથા ૧૯૩૦ નો પૂર્ણ સ્વાતંત્ર્યનો ઠરાવ કોંગ્રેસ ના પછી ૧૯૩૭ ના જખ્મ રુઝાવવા આવ્યો છે. આસામ મંત્રીમંડળ મુકવામાં મદ્રાસની સરકારે પહેલ કરી છે. મદ્રાસની સરકારે જાહેર કર્યું છે કે રાષ્ટ્રીય દીનના પ્રતીજ્ઞાપત્રના પ્રકાશન સામે સરકારે મનાઈહુકમ મુકેલો છે. આ પછી મુબઈ સરકારે પ્રેસેટના પાસ રદ્દ કરવાદ્વારા જાહેર કર્યું છે કે મજકુર ઠરાવને ૧૯૩૭ ના પ્રેસ રજીસ્ટ્રેશન બૂકમાં દર્જ કરવા દેવામાં આવશે નહિ. તથા મધ્યાંતરીક્ષણ-કાન્તિસ્તંભ ની ટોચે રાષ્ટ્રીય ધ્વજ ફરકાવવાના આદેશ છે. ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે ઉપર જબ્બાવિરોધી સરકારે નોટીસ ફટકારી છે કે, "ના. ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે ટ્રસ્ટના ડાયરેક્ટર તરીકે તમારે ૨૬ મી જાન્યુઆરીએ રાષ્ટ્રીય ધ્વજ ફરકાવવો નહિ." આમ ઘોષિત કિલ્લામાં ત્રણ ધ્વજ ફરકાવવાની પ્રથા ચાલુ થઈ છે. "ના. ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે ટ્રસ્ટના ડાયરેક્ટર તરીકે તમારે ૨૬ મી જાન્યુઆરીએ રાષ્ટ્રીય ધ્વજ ફરકાવવો નહિ." આમ ઘોષિત કિલ્લામાં ત્રણ ધ્વજ ફરકાવવાની પ્રથા ચાલુ થઈ છે

વિવિધ વર્તમાન.

કેદીઓનો ન્યાય

ગેમ પોલીસ-ઈન્સ્પેક્ટરોએ ગાર્ડન્સ મોટી આગોપર પોતાનો રોજ અમલથી એક ઝેબ્રાસાનોમાયનકોએ બોલાવ કેદખાને હતો અને ત મર્યાદિત પગાર હતા. આ પ્રમાણે અપરાધારનું પેર કોર્ટમાં નોંધાયું છે.* કેદીઓના સૈનીઓએ અંબરોગાના અત્યાચાર પછી સોબા-બારથી ૧૦૬ ના સન ઓટીસ આગાઓમાં પ્રોપા છે અને ૩૦ ઝેબ્રાસાનોમાયનોના કારોને લાકડે ચડાવવામાં આવ્યા છે.

લંડનની હોટેલોમાં જગ્યા નથી

લંડનના બાગાના મે બાદનામાં ગ્રહેનશાહ છઠ્ઠા જ્યોર્જના રાજ્યાભિષેકના અવસરે ઉપર ઓથી બીજ યત્રાનું માનવામા આવે છે કે મોકાને રહેવાને માટે બધારની હોટેલોમાં સ્થાન નબાપ મુશ્કેલ થઈ પડશે. આ માટે બગલદારોએ એવો નિશ્ચય કર્યો છે : બે દિવસોમાં ટ્રેસ નદીના મોટા મોટા સ્ટીમરો હાજર રાખ્યા, અને તેની ઉપર નવા હોટેલોની ગોઠવણ કરવી આવી હોટેલો બધારની સ્ટીમરો વધુ દિવસ સુધી સંગ્રહ કરી રહેવામાં રહી નહીં શકે; સ્થાનો પારંપાર બદલવાનું રહેશે. આવી સ્ટીમરોમાં હોટેલોમાં ૧૨૦૦૦ માણસો સમાવેશ રહી શકશે

ફ્રાન્સ-જાપાન મીત્રાચારી

ફ્રાન્સના પ્રખ્યાત સંગ્રહકારી મુકા મોસ્યે ગોસ્પાર્ડ ફોમાઅરની ફ્રાન્સ અને જાપાન પચ્ચે મિત્રાચારી રમાપવાના કાર્યની મહેનત કરી જાપાનના રાજેનશાહે મોસ્યે ફોમાઅરને કિંમતી ખિતાબ અર્પણ કર્યો હતો.

નરીમાનના પ્રમુખ

ઉદ્યોગના કારનારપાન પ્રગણ્યા તરકથી મા. કોબાઝ કલેજીને પાર્લામેન્ટમાં ૧૯૬૫ થી મેમ્બર તરીકે ચુંટવામા આવે છે અને ૪૬ વર્ષથી તેમના ગ્રીનરશ એસોસીએશનના પ્રમુખ તરીકે ચુંટાયા કરે છે.

જાપાનનું રેલવે

નાણા ખાતાંના પ્રધાન, બેન્ક ઓફ જાપાન અને મોટાદાના બેંકો બેન્કના પ્રતીનીધીઓની વચ્ચે મળેલી કોન્ફરન્સે બેન્ક ઓફ જાપાનના સોનાની અનામતમાંથી પરદેશ અને પંદરવાર સોનું ચડાવવાના ઠરાવ કર્યો હતો. જાપાનમા નવી બાબતમાંથી રીકળનું સોનું પરદેશ જશે.

મોઝામ્બીકનાં બીલચણી

સીસલનથી ગ્રેટબ્રિટન વાકેફ્યના બાજર બાબા છે કે પોર્ટુગીઝ સરકારે મોઝામ્બીક પ્રાંતની બીલચણી માટે રપ લાખ પોંડ જ પર્યાપ્ત અપેક્ષા નથી કર્યું છે. આ સમાચારથી બોટબ્રિટનો બાજર માં ઘણોજ ઉત્સાહ ફેલાયો હતો. સપણી પ્રજાને આ મોજનાથી ઉત્તેજન મળશે. બીલચણીની મોજના કયારે અમલમાં મુકવામાં આવશે તે નથી નથી પણ જલદીથી કામ ચાલુ થશે.

ચીનાનીની નીકાસ

આ વા. ૨૬ ફેબ્રુઆરીએ ચીનાની પ્રીંસ લીવેલીઅન સ્ટેટમેંથી ૬૫ બસ્તરના ચીનાનાના ઉપકરણો હતા. સ્ટેટમેંટ આ ચુપો મુલાકાતે કરી ચાર દિવસમાં પાછા સ્ટેટમેંટ ચીનાનમા પાછાવ્યા તેણે ચીનાના કર્યો હતો. વા. લીવેલીઅનને ત્રીજ કરાકમા આવી મુલાકાતો પૂરી કરી હતી એટલામાં ચીનાનના ગૌનકુતની પાર્ટપ્રમા બગાડો પતા તુરત કરજવાને ઉશ્કરણ પાપ્ત થતા બનાવો તે પાછો ઉગવા જશે. મોટર વખતમા બા લીવેલીઅન પાછી ચીનાના પ્રકરો એમ કહેર સ્ટેટમેંટ કયુ છે

તાજપોશી માટે પ્રતીનીધી

કેટર સ્ટેટમેંથી બાબર આવ્યા છે કે રાજ તાજપોશી ઉત્સવ માટે કેટલા એસોસીએશન ના રાજેનશાહ ઉપસ્થિત રહેવા આમંત્રણ કર્યું હતું પણ બધા એસોસીએશનોના મંડળના એસસ્યો બોલાવ્યા બાકેર કર્યું હતું કે રાજેનશાહ પોતે હાજર રહી નહીં, પણ પ્રતીનીધી મોકલશે આ સમાચારથી ઈગ્લાંડી બાબાબારી ઉશ્કેરાયું છે. કારણ કે રાજ તાજપોશ પ્રસંગી બાગ નહીં તે એમ બાબારામ છે

જાપુસના અપરાધો

જાપાનના નૌકા બાતાના બાબોકના નૌકા બાતાની ચુપ્ત બાતમી બાપવા માટે અમેરીકાના નૌકા બાતાના એક બાજી અમલદાર પી. જોન કર્નલપર્ન જુદા જુદા આરોપ બાર ચારથી બાર પર્યંતી સખ્ત મજુરીના કેદખાનાની સજા પ્રાપ્ત છે. બધી કોર્ટ બુકનો ભોક બી એડવર્ડસ ૨૬ બ્લોકને કરેનીસ બાબાબોરોએ જાપુસીના અપરાધ માટે બાદુકથી મારી નાબ્યો હતો.

કુદરતનો ઉધોગ

કનેડાના ગોલકોના કુદરતમ સ્થાપના બદલીથી એક કમીશન બેબાડાનીબા પણ છે. બાંધો તેઓ બા કુદરતી ઉદ્યોગનુ સ્વતી નીરીક્ષણ કરવા કેનેડા આવ કરીબ બાબારો.

આયુષ્યનો શું ભરોસો?

"બારી છંદગીમા મોં કરી ચાકુ બાજુ નથી' એવકરા સાબ્દા ઘણી દાનીચુકના પ્રખ્યાત એડવર્ડ સર જે સ્ટેન્ડીંગ જાપાન રેપ: દબી પડી હાર્ટ બધ પડાયો તા ૨૬ ના ફેબ્રુઆરીએ હોસી તુર ના વરબુ પામ્યા હતા. બધી બોડીલ પાર્લામે બેન્ટના સભ્ય હાર બધી જગ્યાન એક બાદેર ભાષણ કરવા પાબ

ખબરપત્રો

સૌરાષ્ટ્ર હિંદુ એસોસીએશન–ડરબન

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ તા. ૨૭–૨–૩૭ ના શનીવારના રોજ સાંજના ચાર વાગે મળી હતી. સંસ્થાના ચેરમેન શ્રી. પી. એન. સોની, બહારગામ હોવાથી પાસ્ટ ચેરમેન શ્રી. રામજી દેવશીએ પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું. મીટીંગનું કાર્ય શરૂ થતાં સેક્રેટરી શ્રી. સી. ડી. પુનાતરે આગલી મીટીંગોની મીનીટ વાંચી સંભળાવતા સર્વાનુમતે પાસ થઇ હતી. સેક્રેટરીએ રજુ કરેલા રીપોર્ટમાં જણાવ્યું હતું કે "સંસ્થાની ૬ઠ્ઠી તા. સ્થાપના થઇ ત્યારથી આજ સુધીનો તેના કાર્યકર્તાઓનો સંસ્થાએ પાળ્યું સામાન્યરૂપ કામ કરેલ છે અને તેમાં સેક્રેટરી તરીકે મારી જે કંઇ ખામી થયા હોય તે બદલ દિલગીરી દર્શાવું છું." ટ્રેઝરર શ્રી. પ્રાગજી પરમારનો આપેલ હિસાબનો રીપોર્ટ વાંચી સંભળાવવામાં આવતાં રોકડ સીલક પાઉંડ ૬૭–૮–૬ નાઉંડ થતી હતી તે સર્વાનુમતે પાસ થઇ હતી.

મીટીંગમાં મેમ્બર નહિ એવા બાહ્યોએ પણ હાજર રહી અને નવા બંધારણદારોની મુંઝવણો ગણ તે પહેલા સાત ગૃહસ્થોએ રહી દરખાસ્ત કરી જેથી નવા મેમ્બર તરીકે નામ નોંધવાના થતા. બાર બાદ ચુંટણીનું કાર્ય શરૂ થતા. ચેરમેન : શ્રી સુંદરલાલ રાયચંદ, વાઇસ ચેરમેન : શ્રી. કાકરસી નાનજી અને મણીલાલ રાયચંદ, જનરલ સેક્રેટરીઓ : શ્રી. પી. કે ઠક્કર અને એસ. કે. ગઢવા, ટ્રેઝરર : શ્રી. રણમલદાસ પંચમદાસ, ઓડીટર : શ્રી. એન. વી. ગઢવા, કમીટી મેમ્બરો : મેસર્સ નાનજી ગોપાલજી, શ્રી. ટી. પુનાતર, રામજી દેવશી, નાથાભાઇ દેવજી, જગન મણી પરમાર, નાગજી દલ્લાજી પરમાર તથા નરશી, મથુરાદાસ રણછોડ અને ભુદરભાઇ ઇચ્છા સર્વોનું વત્ત ચુંટાયા હતા. શ્રી સુંદરલાલ રાયચંદજીએ પોતાને ચેરમેન તરીકે નીમ્યા બદલ આભાર માન્યા હતો અને શ્રી. પી. એ. પટેલ પ્રમુખ અને શ્રી. એસ. કે. ગઢવાને સેક્રેટરી તરીકે નીમ્યા બદલ આભાર માનતા દર્શાવ્યું હતું કે "સંસ્થા અમલમાં આવ્યા પ્રમાણીકતાને રાખવા માટે જે માર્ગ સારા ભાગના કામો કરવાના હતા તે કરવા આમ બન્ને પ્રધાન કરવું."

બાદ શ્રી પરસોતમ કેશવજીએ, સેક્રેટરી, શ્રી. પુના કે કરવાના જણાવેલી તકલીફો પાસ રાખવા બાબત વિચારણા કરી હતી અને મીટીંગ બરખાસ્ત થતાં સંસ્થાના કાર્ય કરીનો આભાર માની કરવાસ્તે મુકી હતી. ત્યારબાદ પાસ થઇ હતી. જેના જવાબમાં શ્રી. કે ઠક્કરે જણાવ્યું હતું કે "હું નારી ફરજ બીજાને કહેવું નથી પણ મારે જીવે જ કરવાનો આવ્યું ... ત બદલ આભાર માનું છું. હવે આપણા કુટુંબ કેળવણી બાબતી ગરબાને સારી સ્થિતીમાં મારે તન પ્રયત્નશીલ કરવું જોતી આવ્યા રાખુ છું."

બાદ શ્રી. જુઠાભાઇએ ઠરાવ માનવા નવી રચવામાં સૌરાષ્ટ્ર રહેવાસીઓ બન્ને આપણી સંસ્થાઓ મદદ કરવી જોઇએ એવો ઠરાવ મુક્યો હતો જેને શ્રી. રામજી દેવશીએ ટેકો આપ્યા બાદ સર્વાનુમતે પાસ થયો હતો.

મીટીંગમાં હાજર રહેલા કુટુંબોએ પણ કલ્યાણને આંકડાવાળ નાણાની ભેટ આપી હતી પ્રમુખના પ્રમુખપણાનો તમજ મીટીંગ ભરવા, પોતાની જાયકની ચાપરવા આપો તે માટે મેસર્સ. ચુનીલાલ બાપુલાલ અને હાજરજનોનો આભાર માન્યા બાદ મેળા વીસર્જન થઇ હતી.

સુરત આર્ય યુવક વ્યાયામશાળાઇ–ઠરબત–મંડાલકનું અવસાન

સ્વર્ગવાસી રણછોડભાઇ જેઓ ગાર વરસ થયા કરબતની રાજકી કોલેજમાં બાબાસ કર્યો

રણછોડભાઇ રામભાઇ

"જેટલા બનશે તેટલા કરશું પ્રેમ કરીને રણછોડભાઇના આત્માને હરદમ શાંતિ મળશે."
શાંતિ! શાંતિ! શાંતિ!!!

પ્રીતિરીવાર્થો આવ્યા હતા અને તેમનો અભ્યાસ ... મદદ કરતા હતા. પણ પ્રમુખની ... ના હતા, તેના મીજારી કાયુ પણ અને પરલોકવાસી ... ત અગાઉ તેમને પીરોજીના ... ઘણુ બધા રહ્યો. ૬–૨–૩૭ ના રોજ અવસાન પામ્યા. કર્મચારી બાબુ દરબાર વગેરે દરમીઆન બહારના યુવકોએ પ્રાર્થના કરી સારો દાખો આપ્યા બતા હતા રણછોડ વ્યાયામ શાળાની કુસ્તી પણ દાન આપ્યુ માત્ર એ સ્વર્ગવાસી બાબુભાઇ ઘર જે તેઓ ... વ્યાયામ જોડે કે બાબત, માંડ, પેઢીમ વગેરે રીબાતા હતા અને પ્રીતિરોગ્ય બાબામ શાળા તરફથી અમારી બાબામશાળાને મદદ મળી તે પણ એ બાબતો પ્રયાસથીજ. અંતમાં અમો બાબામ શાળાના યુવકો તેમના બાદમાને શાંતી મળે અને આ આઘાત સહન કરવા પરમાત્મા તમના માતાપીતાને શક્તિ આપે. એજ પ્રાર્થના.

ભારત સમાજ–લેબેન્ઝો મારકીસ

અહીની શાળાના વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યામાં આવેલી વાર્ષિક પરિક્ષાનું પરિણામ જાહેર કરવા માટે રવિવાર તા. ૨૧–૨–૩૭ ના રોજ બપોરના ચાર વાગે સાયાજ મંદીરમાં એક જાહેર સભા મોબાલવામાં આવી હતી. મંગલ પ્રાર્થના કર્યા બાદ વિદ્યાર્થીઓએ રાષ્ટ્રીય ગીતો, ગરબા તેમજ સંવાદો રજુ કર્યા હતા. પરિક્ષાનું પરિણામ જાહેર કર્યા પછી શાળાના મંત્રીશ્રી. કેશવજી નામ મોરારજીએ કલાવણીથી બતા ઇનામ એ વિષય ઉપર ટાંકણ કર્યું હતું આ પ્રસંગે ફાર્બાસ્કર કમીટીના નવી શ્રી. મોરારજી જીવણજી તરફથી દરેક વિદ્યાર્થીઓને ખમાણો નવા ગીતા રહેવાના આવી હતી ત્યારે બાદ શ્રી. નારાયણ દામોદર સોપોર બાલકોનાના રોકાયલ ... ઓએ રેલ સંબંધમાં બાલકોમાંના પાંચ ભાઇઓ નવા દરેક નેટીવોના બન બાબાવ્યા હતા ... બદલ તેમનો આભાર માની સભા વિસર્જન કરી હતી.

મીડલબર્ગ ન્યુઝીલન્ડ રગ્બી ફુટબોલ ટીમ અને બોલર્સ

મીડલબર્ગ, ટ્રાન્સવાલના ગ્રાન્ડરસ માટે ઉપર મીડલબર્ગ અને બોલર્સો વચ્ચે ટીકીટ મેચ રમાઇ હતી. મીડલબર્ગ અને ટ્રાન્સવાલના પ્રોફેશનલ બોલીંગના ખેલાડીઓ ખેલવાના હતા. ટોસ જીતીને મીડલબર્ગ ટીમના કેપ્ટન મી. જસ્ટસ હોસ બેટીંગ પસંદ કરતા ઇનીંગ શરૂ થયા હતા. ૬ ... ૧૦૬ રન પુરા થયા હતા. ૬ ... રન, મેસર્સ. ફાનકાર ... ૨૭, ૨૭, પહેલ ૧૬ અને ૬, બાકીના ૧૩, રન કર્યા હતા મીડલબર્ગ તરફથી બોલીંગ કરવા ઉતરેલા મી. પહેલ અને મેસર્સ હીનકાર્ટ તરફના બોલીંગના ગુણનો ... કર્યા હતા. બાકીના ... ખેલાડી બદલા મીડલબર્ગ ટીમના ચોથા દાવમાં રમી પરંતુ મી. જસ્ટસ્ટ્રોરીયા અને ... ની ટીમની ગોલીંગ ... ખેલાડી પુરતા ... ત્યારે ... ના ... ત્યારે ... ના ... ત્યારે ... ના

ખા. રમીબ ઉપ ચર્ચની ઉજરે કટ રન કરી આઉટ થયો હતો અને રનેકટેરોના વખાણને પાત્ર બન્યો હતો છેલ્લો બેટસમેન તરત આઉટ થતા મીડલબર્ગની એક રન બાદ ઇનિંગ કલબના સેક્રેટરી શ્રી એ. જી. સુલેમાન પોતાને ના ડિક્લેરીંગ દીધના આવા સંજોગોમાં અદાલત કરવા પડી કર્યા હતા અને પ્રસંગોપાત વિશેષતા ગણા બદલ દીધને વિદાય આપી હતી એકંદરમાં તબીદે ખા. સુલતાન કાલ્ય બને બા એલ. સુબ્બે સુંદર રમત બતાવી હતી

આભાર

કરાવવામાં નવા રાષ્ટ્રીય મારફાડ રનોટેસ કરવા નીચેની સંસ્થા અને ગૃહસ્થો તરફથી નામાની રકમ ભેટ મળી છે તે બદલ કલબના સેક્રેટરી આ પત્ર દ્વારા તેમનો આભાર માને છે સૌરાષ્ટ્ર ઝીંદુ એસોસીએશન નરસંગ્યા પાસ પાસ: મેસર્સ રાધવજી ... સેક્રેટરીસ પ્રોગ્રેસ, પરસોતમ ... બુકસેલર્સ છપ્યા, ... છેલ્લા અને રા. રણછો. દરેક નરસંગ્યા આભી ગોની. ... આવા પાસ: ... રીલીઝ

શ્રી. એમ. ટી. આકડા તથી જણાવે છે કે નોહનીસબર્ગના મારા કલદિન માટેના ડેપરાંત ઝીંદુ બાકીના તેમજ મોનીમોંગ, ... પોલ્ટરીક ચિરેરે સ્થળોએથી આવી ... ગૃહસ્થોએ તકલીફ ... મારા ... કાયદેસરની દરેક કામગા ... ઝ રીજરાજી ... કરી ... અને ... ગૃહસ્થોનો ... ટેલીફોન અને ... દ્વારા ... ... છે તે દરેકે દરેક ... આ પત્ર દ્વારા આભાર માનું છું

જાહેર — ખબર

શ્રી નેપચુન ઍશ્યોરન્સ કંપની લીમીટેડ, મુંબઇ

આ જાહેર કરતા ખુશાલી થાય છે કે, હિંદીઓ આફ્રિકામાં પોતાનું કામકાજ ચલાવવા માટે સ્થાપેલું નામી કંપની છે.

નેપચુને માત્ર ચાર વર્ષમાં એક કરોડ રૂપરાંતનું કામકાજ મેળવ્યું છે, અને હાલમાં આશરે ૧૭,૦૦૦, પોલીસી હોલ્ડરોને પ્રસાવવાનું માન નેપચુન મેળવે છે પ્રજાજીવન આબાદીમાં ત્રિપાર્ટી હયાતિ અને મુલકી દર વિમાની એક ગલબંધી ... ... અને ... ... ચોક્કસ ... ... નફાને ... ... કંપનીના પહેલી ઓડિટીના પરિણામ માટે હોલ્ડર ... ... પ્રજાજનો ... ... પોલીસ ... ... નેપચુનની પ્રગતિકારી દિશાની ... ... ખાત્રીઓ ... ... દરેક સ્થળે પ્રતિનિધિ ... ...

તાત્કાલિક માલ અને નાના પરીમાણ અનુક્રમે ૧૦ અને ૧૫ ટકા કમીશનથી નીચેને સ્થળેથી મળી શકશે.	બિજનસની તકો અને સાહિત્ય માટે તપાસ:	કાયમી એજન્સી માટે અરજી:
રામજી કાળાની કું.	મુખ્ય ઓફીસ.	રામજી કાળાના કું.
પોસ્ટ બોક્સ ન ૧૭૬, મોમ્બાસા	મેન સ્ટ્રીટ	પોસ્ટ બોક્સ - ૬૬ મોમ્બાસા

ખાતરદાર બધા ગ્રાહકોને અમારી માટે આવી સુંદર તક ન ગુમાવવા વિનંતિ છે

અસંખ્ય ઘરોમાં

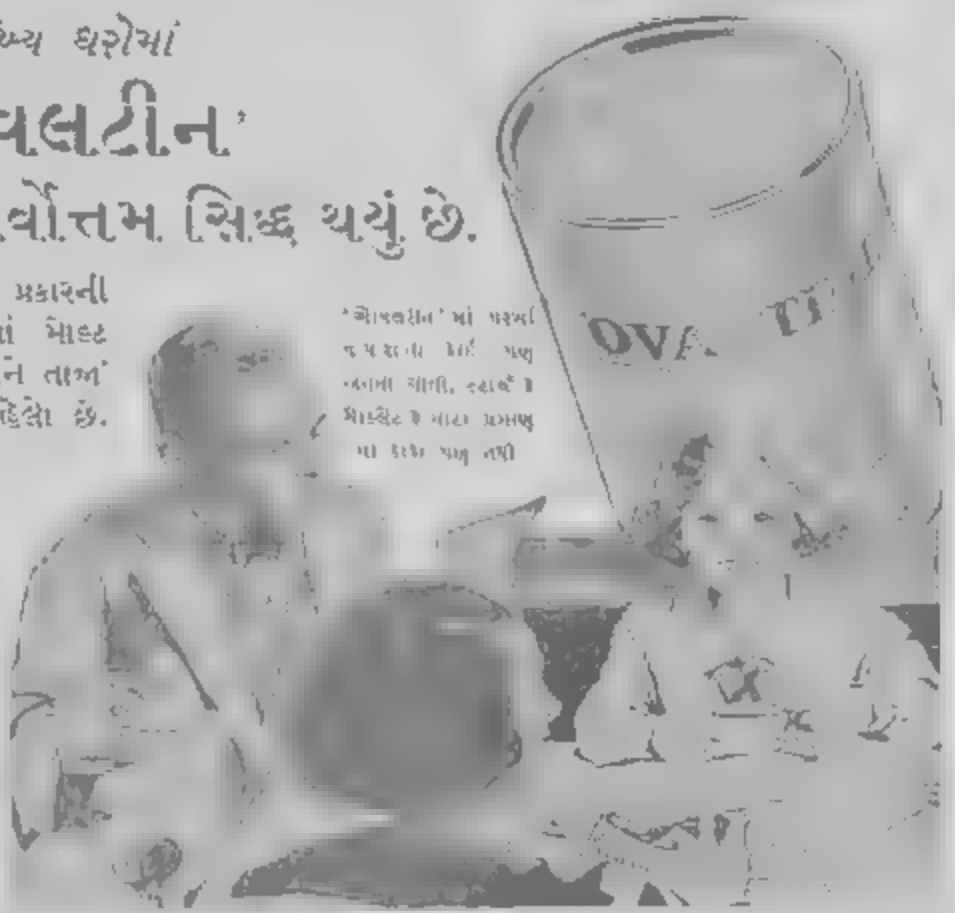
'ઓવલટીન'

તંદુરસ્તી માટે સર્વોત્તમ સિદ્ધ થયું છે.

'ઓવલટીન' દુનિયામાં ઉંચા પ્રકારની વસ્તુઓનું બનેલું છે. તેમાં મોલ્ટ એકસ્ટ્રેકટ મલાઈવાળું દૂધ અને તાજાં ઈંડાં છે અને કોકોનો સ્વાદ રહેલો છે.

'ઓવલટીન' માં તંદુરસ્તી અને શક્તિ ટકાવી રાખવાને જરૂરી સઘળાં પૌષ્ટીક પદાર્થો છે.

ખત અને કમિતમાં 'ઓવલટીન' અજોડ છે. તેના નકલી પદાર્થોનો ત્યાગ કરજો.

'ઓવલટીન' માં ગરમી ... પરંતુ ... ...

વાચનના શોખીનો માટે

ગુજરાતી સાહીત્ય સંગ્રહ

કુન્દરસામર	૧૦	૦	ચિત્રાંગદ (નાટક)	૧	૦
ચમત્કારીબુત	૪	૦	કુમારીની કારા	૦	૦
અદભુત કોમીની	૧	૦	જીવનનાદકં	૧	૦
અપુર્વ ભોગ	૨	૦	જેલ ડાયરી	૧	૦
ઝાંસીની રાણી	૧	૦	સાબરમતી	૦	
પર વર્ષનુ વધદ્ર	૬	૦	ગુટેલાતાર	૧	૬
પર વધદુ (શ્રેષ્ઠક વધદ જહાનકર			ગાંધી વીચાર દોહન		૬
લીમાકર)	૧૫	૦	આત્મકથા	૧	૧
કકા કારીકરીનું શીક્ષણ ભા ૧	૧	૬	રાજકુમારની રમકડાંની	૦	૬
,, ,, ,, ભા ૨	૧	૬	કેવા ગ્રેહમણી	૦	૬
આપણે શું ખાઇએ છે	૩	૦	[illegible]	૦	૦
કલિતકમાળા અને બોધકથા	૭	૬	[illegible]		
નીતાનાહને માટે	૧	૦	[illegible]		
ગાનમાં ધરૂં	૧	૮	ઉપાહાર	૫	૦
૮૪ વર્ષનુ પંચાંગ	૨	૬	મોહીકૃષ્ણ આર		
ગીતા બોધન (પ્રો. ૫ મકરજ્ઞાગા)	૫	૦	શ્રી રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઇની ચાલુ		
બોલ્શેવીઝમ	૧	૦	જમાના ઉપર નાખવામાં આવેલ નાટકો		
બાદશાહ મરીનાવતી	૨	૧	પુસ્તકો નીચે મુજબ છે		
અંધકારપર પ્રકાશ	૫		[illegible]		
અવાંચીન શાસ્ત્રો અને શાસ્ત્રાર્થ (ભાગ	-	૦	નોંધી	૫	

વાચનના શોખીનો માટે

કુદરતનાથ	૫	૦
ગિરીષ	૫	૦
દિવ્યચક્ષુ	૫	૦
સોક્રેટીસ	૫	૨
સોરાબ (કુંવરી કુંવરી પતો)	૫	૦
ભારેલો અગ્ની	૬	૦
જયંત	૪	૦
મેવાડના	૫	૦
નિહારીકા (નાટકો)	૪	૦
સંજોગ ભરમ અને સંયુક્તા (નાટક)	૫	૦

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

સોગમેજમાં ગાંધીજી	૨	૧
સંગમ પ્રવાસ	૦	૬
અનાસક્તિયોગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૦	૬
ગાંધી વીચાર દોહન	૧	૧
ગીતાજલી	૨	૧

મળવાનું ઠેકાણું:
Manager,
Indian Opinion, Phoenix.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

Phone Day 2-4199. RAJCOOMAR, Phone Night
UNDERTAKER
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours
રાજ કુમાર,
અન્ડરટેકર
પ્લેન, ફેન્સી મેટલ તથા વૂડ કોફીનો પુરો પાડનાર તથા
આપે ત્યાં ફ્લાવર્સ મોકલનાર.
Manager R. S. FRANCIS,
14, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેપ્સલ અને કીચન ડ્રેસર બ્રહ્મ અથવા જ્યાં-
ત્યાંથી બનાવનાર તેમજ વુડ વર્કીંગ સંબંધવાળું
કામ કરનાર.
ઘરડેલા ભાવોનું માર્કસ સ્ટ્રીટ મંગાવો.
95 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં તાજી ફેશરેણ તૈયાર થતી અને બજારોની ભરણા
ઈનના ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, દલદર અને બરના કંપોમાં વાપરા
યા જમણવારમાં આગરી ગેરંટી સાથ બણા શહેરો આપા ઉત્તમ માલ,
નમો પરના બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી બાની કરા
મળવાનું ઠેકાણું:—
Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O Box
109 Victoria Street, DURBAN.

Phone 33-4464. Tel. Add.: "VALANTEL." P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ માસ્કટીસ અનાનાં ફ્રોસ્ટરીના
કારબાર નં. ૨ બનાવનાર સ્ટોલ એજન્સ.
ફ્રોસ્ટરીસ તથા રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
અનાનાની સ્ટોરેજમાં સલામતમાં સારની ફુકાન
બનાવે ખાની બનાવ ત્યા દરેક બનાવ ને સબ્જ ત્યા બનીના
વરદાયક ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રેલવેથી બનાવ C. O. D. થી માલ બણી શકશે
ટેલીફોન 33-4464 પ્રિસીડન્ટ સ્ટ્રીટ.
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહ. બર્ગ

Telephone 33-3382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG
ટેલીફોન ૩૩-૩૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યા
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવ છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—અમારો ફોટો બ્લેક એન્ડ વ્હાઈટમાં
ગેણી પહેરણ પાયો. સાઇઝ ૨૦×૨૫ ઈંચ કીંમત શી. ૧-૯.
નથલુવાન રાષ્ટ્રપતિ—પંડીત જવાહરલાલનો પહેરણ ટોપી અને
મૂંછો સાથેનો સુંદર ત્રોરંગો ફોટો દાખલાઇઝ. ૨૦×૨૫ ઈંચ, કી.
શી. ૧-૯.
લાલા લજપતરાય— ૧૮ રંગો પહેરેલ રંગીન બનાવો ફોટો.
સાઇઝ ૨૦×૨૫ કીમત શી. ૧-૧
સ્વ. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર—બનો ત્રોરંગી ફોટો પહેલી ગોરેલ બનાવ
૨૦×૨૫ ઈંચ કીમત શી. ૧ ૬
સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ—ત્રોરંગો ચોકકસ ફોટો ઉપાડ બ માનો બહેડો
આકૃતિ, સાઇઝ ૨૦×૨૫. કીમત શી. ૧-૬.
પુ. મહાત્માજીનો ઉદ્યમ વકીલ થી બારીસ્ટર બનાવવા શું કરવું
જોઈએ, તેનું આબેહુબ ચ પુ. નાથાલાલ માતા બાબત તથા
કોલના, આબપાસ માણસો રેંટીયા કોતના, કેમ તકલી બંધવું,
કેમ વીજવું, કેમ પેજવું, કેમ કેળવી પાણી પાવું વિગેરે બધોજ
બાકર્ષક ત્રોરંગો ફોટો સાઇઝ ૧૫×૨૦. કી શી. ૨.
શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂ—જવાહરલાલજી ઉપાડે માથે પહેરેલ
પહેરી ગેહો કે બધો સુંદર ત્રોરંગો ફોટો સાઇઝ ૧૫×૨૦ કી. શી. ૧.
બીજા ફોટાઓ—સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ, વીઠલભાઇ
પટેલ, જવાહરલાલ નહેરૂ, સુભાષચંદ્ર બોઝ, રવીંદ્રનાથ ટાગોર
મદન મોહન માલવીયજી, રાજગોપાલાચારી, સેન ગુપ્તા,
લોકમાન્ય તિલક, ગોપાળ કૃષ્ણ ગોખલે બરદા બળવંતરાવ
ન મહેતાજીના, લાલા લજપતરાય, શીવજી મહારાજ,
મહારાણા પ્રતાપસીંહ, શ્રી. કસ્તુ ., ગરોજનો નાયડુ, કમલા
દેવી ચટોપાધ્યાય અને સ્વરૂપરાણી નહેરૂ
ઉપરના બધા ફોટાઓ ત્રોરંગી બની છે. સાઇઝ
૧૩×૧૦. પ્રત્યેકની કીંમત શી ૬.
મળવાનું ઠેકાણું:—
Indian Opinion, Phoenix.

ખેડ ભાષુજ લવણના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછ યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET
Phone 2-2591. DURBAN Box 1425

મફત!
પુરા સરનામા સાથ તરત પત્રક મોકલો
મદન ગંજરી ફાર્મસી, જામનગર (કાઠીયાવાડ)

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

ધ્રિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ

In The Union Of South Africa

ઑગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો પ્રેમ આવી પહોંચ્યો છે

નીચેના ફોટા તેના છે કે જે પોતાની પ્રજાજનો ખાતર પોતાના તન આપવા તૈયાર થયેલ,

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

ખાસ કવ્વાલ, આફ્રીકાના મન માનતા

HT 70 કેદ માબલાહ બ્યાહાર મોહમ્મદબુર રસુલુલ્લાહ.
HT 71 કુરબાનમ મે મારે મારે હુસેન બુલાલો
HT 74 કુછ ભી હો અબનો પસરબ નજર જાયેગી.
HT 75 નાજો પીલાદે શરાબ બહારા.
HT 69 મેરે આકા કમલી વાલે.
HT 53 આગે આલમમે હમ દુર નજર આતે હૈ.
HT .. યા નબી સલામમો. અલૈકુમ.
HT 60 દીન અમકા મોહમંદ કે નુર મે
HT 52 મોહમંદ તેરે દોસ્તો કેસા મુખડા બાલ.
HT 55 બિલકસ રેકોર્ડ કમરે આલમ કવાલ, મુસુસ, અકેલદા અને કમલા જરબા.
.. *10707* મેમે આતી હે ખુસબો ગુલાબકી.

કાલુ કવ્વાલ

.. *6365* મોહ મદ અમરે કમલી વાલે કમ હિજાલાદા
.. *6372* પરી જમાલ મી સલ્લાલ્લા વઅલૈ હાલા ૬.
.. *6375* તુમકો ખુદા કા હે પ્યાર નબીજી.
.. *6376* કહસે મુરલીમા બનતમ કર્યા રે બાલમયા.
.. *6079* દરદ મે કેદ કીમા મોખ મે બાલાદ

માસ્ટર કુદીરુદ્દીન

.. *6375* મનને બતાં મદબુબે ખુદા મોહમ્મદ હૈ તો ઓસાર હૈ.
.. *6341* કબ્ર સામને આમેલા કે દરબારે નબી આયા.
.. *6202* કર દેતમ મેરે હાલ પર મોહાજ ન બસરા કરના.
.. *6373* દીખલા કર મોહ મલક ઉલબા રૂપ મેરા દો બતા.
.. *6367* મે કલક બહેરે ખુદા કેવણ મદીનેકા તરફ
.. *6330* દો મદ આપ કે દર તક મે રસાઇ મેરી.
.. *6333* આઠ કરતા બા બાત હું મુજે કરબાદ નહીં.
.. *6356* રાખીએ સલ્લી બાલા.
.. *6394/510* અલ્લાહ સાને કરીમા હૈ પ્રોફાસના કે દીનકા હાલ. બબ્બ રેકોર્ડનો સેટ.
.. *6529* ચેા સાને સદીકા સકલ બાને બાલા.
.. *6606* ઇમરે બાલ મોરેલાજ મોહમુદ્દીન.

૧૦ ઈ. ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૪ રે. ૪૮/-.

બહાર ગામના ૬૦ ઈચની ૬ અને ૧૨ ઈચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામા આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street · · Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

મિસ દુલારી

નં. *10354* દેખના મારી વરા ગુલઝાર યે બાગ ન હો
.. *10370* કેસલ મે નબરી ફ્રેમ રોશન કર દીખાઇ
.. *10407* ચુમ્પાન નહીં મે તેરી મોહબ્બત કા ખુ ન હો

મીસ છકબાલ પુતલી

.. *6015* દો ગવા ગવીદ અહદ મહમદ કા બલયા દેખ કર
.. *6321* નહીં કુછ હર્દ સે બતલબ મુજે મોકે મદીના દે
.. *6507* મેરે સાથ હો તુ એ આકાવ.
.. *6307* નબા કે સુરત પર કુરબાન.

મિસ મુન્ની

.. *6512* ખુદા કે સામને કર દિલ અર મુસાને કર
.. *6486* તેજન બની સબારી.

અલી હુસેન

.. *6052* મન મોરા પ્રભા મોરા રા રા બાબર
.. *6053* પ્યારે બાલમદ કુપા મેરા બાબ

મોહમદ બલીલ કવ્વાલ, શાગીર્દ કાલુ કવ્વાલ

. .... બાન મારા બાન મારા રે.
. .... બાર કા મોરક બોલા મો કયા બનાં.
.. .... તેજન કર ઓલી બારે મદીને બાપ.
.. .... મદીને મે બુલાલો નબીજી બદામે મે
. .... દિલમાં રહી છે બાબાબા બાબર બાઉગા
.. .... ન દિલ તે મે ઉકરતે બરબર લીધે છે

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૨૪૨૦ "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષની બીજી રેકાર્ડ

૧૪૧૬ યા હબીબ કા આલમમે બજવા દીયા કમતી પાસને.
આ રેકર્ડ બજાવતા જેવા છે.

પ્રોફેસર બહરામુદ્દીન

288 પૂન પૂન પૂન
253 મેરા દીલ ન દીયું હો પીલાજે મોહમ્મદ
૫૦૬ મોહીબ્બો મોહબ્બા મરી ગીત છે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૩૪ અમા અલ્લાહી આગાહ હમ
ઔર વહાં બાહાહી આગાહ હમ
૨૨૦૭ આંખેકા તુકરાન
૨૧૬૪ બરસાસે આવા (મજાકી)
૨૦૭૪ લાગકા નાગ ૨.
૨૧૬૭ ઝલ ઝલા (મજાકી)
૨૨૨૬ નામે અહમદ સે કર.
૨૧૨૩ નામે મહમદ જોસે ખાસ.
૨૩૨૦ વહ આપે ખુલ્લે કે પીટાદ તે કવાલી.

સુંદી કવ્વાલ

૧૭૧૦ અજબ મેરી બીગડીકો સરકારે બના દીજે
૧૭૪૫ બદાયાં ના કોયેમે કાલી કમલા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

૧૭૪૧ હજરત કા મોજજા હજરત અબીર કે બચ્ચોકો સુરદ કા જબ્દા કરના
1391 મોજજા હોજરત બોગાર.
1396 મોજજા અંગુઠી હાલત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકાર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૬૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

જરીર કવ્વાલ

1505 પીયારી પીયારી સરતાલ.
1099 મોહમ્મદ તેરે દીલકે અરમા પુરા હો.
1077 બસદુર પુના આલમમે બડા હે રહમાને
મોહમ્મદ સલ્લલ.
1746 બપયા મુજે રોજીયે મુસાલા.

જીયાઉલ હક કવ્વાલ

2003 દીલ છીન લીના મેરા બયાનો બારબાને.
2057 બડાબી રસુલે મુદા કહત કહના.
2121 પસદ હાલીકે મે બાતમે રહમા પુ.
2154 સુરે અબીયે દીન આયોસે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

2111 દીલ વો મેરા કે ગયા.
2156 નીગાહે મુસ્તફા

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padula-Pasupathiswaram, Ucha-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ, ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચૌટીક પાકો અમારે ત્યાંથી રીફ્રેશ્ત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop : D. PATEL)

202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ ચઢાવનાર

અમો અમારા ગ્રાહકોના ઓરડર પાસ : ૨૪મા ચાની સારી જાત (C.O.D.) થી ચઢાવીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent,

103, PRINCE EDWARD STREET,

DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ ઓફીસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costomes Made in the latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

તમારો સૂટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવિંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ડિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.

ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 967. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

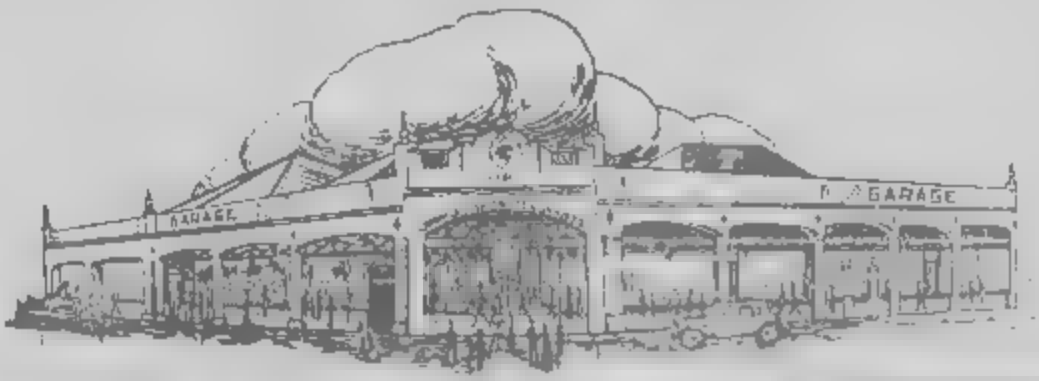
	ખાનગી	દોઢ	ગુરૂવાસર	બારમી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૮૩૭	૧૮૬૬	૨૪૫૫	૨૪૦૧	ક. મી.	ક. મી.
	માસ	માસ	ગુરૂવાર	જેઠ		

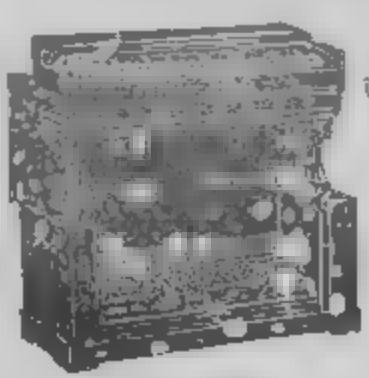
શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેકીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે આંગી હિંમત આવે મળી શકશે.

Leg Press Harmonium
Double Reed From £9-15-0.

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ફરીના, ગ્રામોફોન રેકોર્ડોના લીસનેન્સ નીયમીત આવે છે.

માલને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાય કરીએ છીએ.

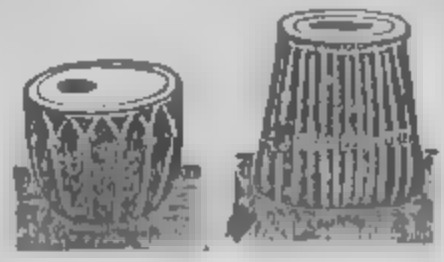
બહાર ગામના ગ્રાહકોને માલ કાળજીથી બ્યાન રેખામાં આવે છે.

ગ્રેડ વગર ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી મુકવો

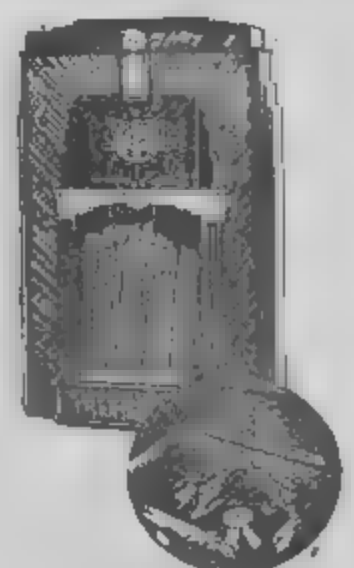

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6.
Double Reed From £3-5-0.

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

Tablas From 22/6

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Distributors of -
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—
ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે
તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ બાબતોને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી બાર દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. ચાનીઝ ડ્રાગનના સેટ અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ-ખરીદી તેમજ એજન્સી આરફેર હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે
લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

બાર દીવાળીના અંગ્રે આવેામાં મેટો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો માલ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

				પા.	૧
મહાભારત.	નગ	૬	કીંમત	૨૧	૦
પૃથ્વીરાજ					
ચૌહાણ	,,	૮	,,	૨૭	૬
કુશ ધ્વજ	,,	૬	,,	૨૧	૦
નળ દમયંતી	,,	૫	,,	૧૭	૬
દાનવીર કર્ણ	,,	૫	,,	૧૭	૬
રાં. માંડલીક	,,	૫	,,	૧૭	૬
મહારાજા પ્રતાપ	,,	૫	,,	૧૭	૬
ઘરમાં પુજા	,,	૨	,,	૮	૦
ગુણવંતી	,,	૩	,,	૧૦	૬
ભુકાંપો					
બરસાર	,,	૩	,,	૧૦	૬
રાજરેખી	,,	૩	,,	૧૦	૬
શકુન્તલા	,,	૪	,,	૧૩	૦
બુદ્ધ દેવ	,,	૪	,,	૧૩	૦

તેમજ બીજા ગુજરાતી તથા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.
સસ્તો અમદાવા અને મળો.

જોડી ઉપરની કીમત
પા. ૧–૭–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના, જેવા કે

માસ્તર ઝવેરભાઇ. આલ્ફ્રેડ (કાઠીયાવાડ કબુતર), કેશવલાલ (કપા ૨), ચીમનલાલ, માસ્ટર ખુલીઆ. શ્રીકમ. માસ્ટર શામળ. ઉમારાણી, માસ્ટર વસંત. માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

પા. ૧–૧ ૦ થી પા. ૧–૮–૦

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ વારા, શાંતા. નારદાર તેમજ ગેલર્જોફોન્સ કુલ્હના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી મોડેલ્સના અતની રેકોર્ડ ચેઇજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના ગ્રામોફોન ઉપરથી ઘમી મેકરો માટે H M.V. ને કાલમ્બીઆના પણ રેકોર્ડમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામા રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરબ, ગીતાર અને દરેક જાતના બેન્ડના ભાવોમાં મોટો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ અતી ચોકસ્ટેપ નીચે મેરથી સારુ બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.
DURBAN, NATAL.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 11 Vol. XXXV Friday, March 12th, 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

THE MOST EFFECTIVE WAY

"TO live the gospel is the most effective way—most effective in the beginning, in the middle and in the end. Preaching jars on me and makes no appeal to me, and I get suspicious of Missionaries who preach. But I love those who never preach but live the life according to their lights. Their lives are silent, yet most effective, testimonies. Therefore I cannot say what to preach, but I can say that a life of service and uttermost simplicity is the best preaching. If, therefore, you go on serving people and ask them also to serve, they would understand."

—MAHATMA GANDHI

સૌથી અસરકારક માર્ગ

"ધર્મ સંદેશને જીવનમા ઉતારવો એ આદી, મધ્ય, તેમજ અંતમાં સૌથી અસરકારક માર્ગ છે. એ સંદેશા વિશેના ભાષણો મારા કાનને અકારા લાગે છે. મારા મનપર એની કશી અસર થતી નથી, અને જે પાદરીઓ ભાષણદ્વારા ઉપદેશ કરે છેતુતેને વિશે હું વહેમાઈ જાઉ છું. પણ જે પાદરીઓ કદી ઉપદેશ આપતા નથી પણ એ સંદેશાને યથાશકતી આચરણમાં ઉતારે છ તે મને ગમે છે. એમના જીવન મુક હોય છે, છતાં એ ધર્મની પ્રતીમાંરૂપ જીવે છે, ને એનો સૌથી વધારે પ્રભાવ પડે છે. તેથી શો ઉપદેશ આપવો એનો હું નહીં કહી શકું; પણ હું એટલું કહી શકું ખરો કે સેવા અને અતીશય સાદાઈમાં જીવન ગાળવું એજ ઉત્તમ ઉપદેશ છે. એટલે તે તમે લોકોની સેવા કર્યા કરો અને તેમને પણ બીજાની સેવા કરવાનું કહો તો એ વાત તેઓ સમજશે.

—મહાત્મા ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીનાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને મળતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી આપવા માટે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office
Barkly Arcade.
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4475.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે નવી પેન્સ કોમ્પેન્સેશનના પ્રમાણના કલેમેસન ફોર્મ તારીફ ભરીને દરબનની કે ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તમજ દાવાની પતાવટ નાતાલમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street.
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલા આખા તથા પાસે દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, દેશી દવાઓના વસાણા, હંમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે. ક્રોકરી, અપાન અને યુરોપનું મુતરાડિ કાપડ તથા સાડીઓ. કોટ, પાટલુન, ઓવરકોટ વગેરે, તમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશ વ્યાજબી ભાવથી મળશે.

અમુક વખત બંગાવી ખાત્રી કરશો.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
After Office hours No. [illegible].

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(બસ્ત બેરાણી)
પાકિ રૂ૬—૦—૦,

ડેક
(બસ્ત બેરાણા)
પાકિ ૯—૭—૬,

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬,
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૨–૧૮–૬,

હિંદુ વીશી
પા. ૨–૬–૦
અને
સ્પેશીયલ) પા. ૫–૬–૦,

માર્ચ તા. ૧૫ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ.—કલાસોએ પોતાના કલાસ ઉપર પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખી પોતાને કલાસનું સરનામું કરવું અને ત્યાં બીજે સ્થાને કોને ઉતારવો તેનાં સીધા પોતાને ઉપર પહોંચતા કરવા જણાવવું

દરેક વસ્તુ ઉપાડવા પોતાની ટીકટ ઓફીસમાંથી લેવી. બહારગામવાળાએ ઓર્ડરો અગાઉથી સારૂ પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મોકલવી રહેશે.

સ્ટીમરમાં બનતી દરેક રસોઇ અમારી અને દેખરેખ નીચે થાય છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળોઃ

SHAIK HIMED & SONS, :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., **No. 4, Kort Street, Johannesburg**

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
તન્દુરસ્તી–તાકતથી ભરપુર
પ્રસવાનંતર રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓનાં બધાજાતીના
આખા આયુ: પર્યન્ત
દરેક અવસ્થાનો રોગો ઓસડ

સાચી શક્તિનો સંચય કરવા
ઝંડુની સુવર્ણભિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી.

શક્તિની સર્વોત્તમ દવા
આજથી ઘરમાં રાખવા માંડો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
સાહિત્ય આકર્ષક મોકલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. શેઠી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ઝુમ ઝામ, પી. બો. બોકસ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
મેહનાતીસભર્યમાં મળવાનું ઠેકાણું: ભગત બ્રધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનાં મુખીપત્ર આજેજ મંગાવો.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઇ.
જોલસેલ ફ્રુટ વેપારી.
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ પુરીસ્તના ઓર્ડર પણ
બાગમા C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254 31, Short St Durban

P. P. BHAGAT.
Fruit Merchant.
દરેક જાતનં ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂ પેકિંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842 129 Victoria St Durban.

Phone 33-0229. Telegrams "GIDMALCO." P. O. Box 6169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES KEWALRAMS' ELOFF STREET
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૬૧૬૯.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

બ્રાંચો:	કવલરામ્સ,	::	::	::	ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
	જપાનીઝ વેરહાઉસ,	::	::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે ખાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક શાલ, આસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માખણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દર્દોપર નીચલાત અકસીર દવા ત્રણવર્ષથી ઘણી જરૂરી આપવા તૈયાર છે.

મેસર્સ એલર્ટન.
Indo-African Trade Agency.
74-76 Wilson St.
DUNDEE. Natal.
S. A.

ડી. એમ. પટણીવાલા, મુંબઈ ૩.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Lenches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંઈના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાગપુર અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 755. 18, Cross St. Durban.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુર્વેદિક દવાઓની સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ બાસ મળે છે

ટ્રાનીક અકસીર બદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અભ્રક, પોલાદ વિગેરે કીંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમનાકાની દુર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ૬૦ની ૧ ની પા. ૧–૧૦–૬.

વરમનની "બી" અકસીર રેમેડી—આ ગોળી કરસ, મલા. કે નપાસીરના પેલ્વમા સપડાએલાને કામ આવે છે.

કીંમત પા. ૧–૧–૬.

નીકાપ્રા અકસીર આશ્રમ—એકદ પુરૂષત્વ આપનારી તેના બરાબર બીજી દવા થઈ શકાય નહી

કીંમત રૂા. ૧૨–૬.

બીજા દરેક જાતી પેટાળ, પરચો, ખુલ્લા કમ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછાવો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist

382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, RUPUS and MARVIN Watches

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street. Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ.

પાવડર

કીડી, ઉધઈ, માકડ, વંદા, માખી, મલાયા જંતુઓને

નાબુદ કરે છે.

બીજા બનાવટ, ફકત દીનોમાં વેચાય છે.

'Phone 23350. Tel. Add "Nartiea."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE.

(INDIAN PAWNBROKER.)

113 Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં દરેક જાતનો મસાલો, કરીયાણુ, અનાજ, દેશી વસાણા વિગેરે જથ્થાબંધ તેમજ છુટક મળી શકશે. તેમજ અમારે ત્યાં ફ્રુટ્રીશ અને ઇમ્પોર્ટેડ ગ્રોસરી મોટા જથ્થામાં રહે છે.

મુંબઇ, કલકત્તા, અને મદ્રાસનુ અનાજ, ચોખા, દાળ, સોપારી, આમલી, ગોળ વિગેરે દર સ્ટીમરમાં આવે છે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતા પહેલા, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI in 1903

No. 11.—Vol. XXXV. Friday, March 12th, 1937

NOTES AND NEWS

Mr. Justice Krause On Indians In South Africa

MR. JUSTICE KRAUSE, Judge President of the Orange Free State Division of the Supreme Court of South Africa, in an interview at Bombay, [illegible] the problem of Indians living in South Africa had been made more difficult by the fact that many South Africans were unable to draw a distinction between ordinary native races and the civilized and cultured Indians. Mr. Krause, who has just arrived in Bombay for an extensive tour of India and the Far East, He intends to compare the conditions of Indians living in South Africa with those of Indians in India. "I am anxious to study the social and economic problems of India. I must say that I am much struck by the absence of a colour bar," he said. Referring further to the problem of the Indians living in the Union, he stated: "When we South Africans have to fight against a the deep-rooted prejudice against all coloured people and also the bar of unfair competition which exists among those engaged in trade and commerce. According to Mr. Krause the Parliamentary Goodwill delegation to India has done an immense amount of good and the visit was a real 'eye opener' to many members of the delegation who previously had been inclined to prejudices against the Indians. Mr. Krause intends to visit Delhi, Calcutta, Lucknow and Darjeeling, and hopes to see Mahatma Gandhi, whom he first met in 1893.

Durban's Scheme Rejected By Housing Board

Durban's present Municipal housing schemes at Springfield and Cato Manor to house the dispossessed Indians at Mayville under the Slums Act have been rejected by the Central Housing Board at Pretoria. The schemes comprise 50 houses at each site at a cost of £[illegible] for each scheme. The Housing Board has criticised the design of the houses, declaring that the road area in the present layout is excessive, while the designs do not incorporate the *cul-de-sac* design or the principle of "hung" spaces or allotment areas. These designs, the Board contends, would afford ample internal garden areas for the plots and at the same time would curtail the frontages to public thoroughfares. The City Council's designs have not been accepted. The Board also considers the Council's proposed charge of 4s. per month for sites [illegible] reserve. At Pretoria [illegible] and per month [illegible] house or 5s. [illegible] house. It has been recognised by the Board that the Council [illegible] Mealies over the problem of siting [illegible] allocation of [illegible] suitable for dispossessed Indians. Although spruit field [illegible] be accepted as having been agreed to by the Natal Indian Congress and the Council as the site for dispossessed Indians [illegible], a temporary hall has been erected on it as far as the Board cannot approve of the present designs of the proposed dwellings. "This difficulty is mandatory the Board adds, but will disappear as soon as the Council adopts the Board's suggestions to endeavour [illegible] a type of house for [illegible]. The alterations by the Board would increase the cost per house by £30, although it is suggested that the would be offset by the reduced cost of the layout. The troublesome problem for Durban, comments the Boards, is that the dispossessed think "neither [illegible] its demands or more lavish quarters than will be available under the Council's economical design, but demands that [illegible] accommodation shall be at a rental based on the ratio of the rent being just to 25 per cent of his wage. The Board has declared its willingness to assist the Council to evolve a standard type of design for the lowest paid Indian [illegible] class.

Anti-Asiatic Move At Bethal

According to the Indian correspondent of the *Natal Advertiser* [illegible] attended meeting was held at Bethal (Transvaal) on Thursday last [illegible] meeting discussed Mr. [illegible] Parliament [illegible] the prevention of [illegible] marriages and the employment of Europeans by Asiatics. Mr. J. P. Jooste, the member of Parliament for Bethal, was present. He was authorised to appear before the Select Committee of the House and urge that provision should be included in the Bills to make the letting of ground to Asiatics illegal. The Government should also be asked [illegible] European [illegible] work [illegible] the [illegible] Location.

Anti-Jewish Propaganda

At a [illegible] of the Witwatersrand Church Council the following resolutions were passed in regard [illegible] Jewish propaganda: "That the Witwatersrand Church Council believes that all attitudes and acts based on race prejudice are contrary to the spirit of Christ, and (2) the propaganda which appeals to race prejudice during a sweeping generalisations against [illegible] as a whole is dangerous not only to the race so discriminated [illegible] but to the harmonious [illegible] welfare of the country as a whole [illegible] the strongest terms the anti-Semitic propaganda which is being disseminated through certain channels with African [illegible]. The Council considers that the Christian Churches of South Africa should exercise a counteracting influence through the pulpit and [illegible] schools against this spirit of racial propaganda. The ordinary laws of the land are sufficient to deal with individuals of any race in the population whose conduct is contrary to the general welfare and action of incitement to violence or to the law is destructive of the very basis of democracy. This Council notes with satisfaction the consistent stand taken by [illegible] of our country's leaders in public utterances against the menace of anti-Semitism and urges upon Christian people the duty of supporting that attitude [illegible] strong, so far as in them lies, that there be no discrimination and restrictions of race against race in this land.

Trade With The Dominions

[illegible] in London [illegible] Mr. [illegible] to have [illegible] trade [illegible] and [illegible] [illegible] [illegible]

Indian Opinion

FRIDAY, MARCH 12TH, 1937

A Tragic Community

"Gentlemen, you must realise that you Indians in South Africa will ever be a tragic community, because of the temper and the temperament of the people of South Africa."

THE above statement was reported to have been made by Col. Denys Reitz, the Minister for Agriculture to the deputation from the Natal Indian Farmers Union that waited on him on the Marketing Bill. We would not have been any the wiser of the Minister having made such a statement but for the fact that in the course of his reply to the amendment moved by Mr. Morris Alexander to clause 21, the Minister informed the House of the statement that he had made to the deputation. The statement, coming as it does from a responsible Minister of the Union Government, is pregnant with deep meaning, and at once raises the question of the status of the resident Indian population of South Africa. We had thought that the question of our status in this country had been settled at the 1926 Round Table Conference, when it was declared that the resident Indians were to be recognized as an integral part of the population of South Africa. It was because of this recognition that the uplift clause in the Capetown Agreement was inserted. Hardly had the ink in the Agreement dried when we find a Minister of the Union Government which was a party to it, making a statement which is incongruous to the most important part of the Agreement. Has the Indian Government deceived our community in 1926? Or has the Habibullah Deputation been fooled by the Union Government? We are inclined to think that not only the Habibullah Deputation but the Indian community in South Africa was also fooled. The Indian Government has certainly led us into a sense of false security. We are fully conscious of the interest that the Indian Government has shown towards our community in South Africa. The Indian community in South Africa, we believe, is grateful for what the Indian Government has done for it. If the statement made by Col. Denys Reitz is an enunciation of the policy of the Union Government, then all we could say is that the Capetown Agreement is not worth the paper that is written on. And we charge the Indian Government for being a privy to an agreement which was calculated to lull the temper of the South African Indian community. Let us not forget that the Areas Reservation Bill introduced by Dr. Malan had raised the ire of our community to fever pitch, and it required a Capetown Agreement to subdue that ire.

To add fuel to fire, as it were, the Indian Government further agreed to establish in South Africa an office of the Agency of the Government of India. We have no doubt that the Agency of the Government of India, if it had maintained the standard set by the Rt. Hon. V. S. Srinivasa Sastri, would have been of immense benefit to our community. But that was not to be. As we have pointed out repeatedly in these columns, the Agency's duty was to support the Indian community and not supersede it. Mr. Sastri, by his outstanding personality, was able to create a profound impression with the Europeans. His culture, his mastery over the English language, his experiences gained through his travels abroad, have all contributed to the opening of a new era for the Indian community. The Europeans vied with one another to do some good for the Indian. Little did we know that that was only a passing phase. For, the successive Agents-General have not been able to maintain this high standard, and the European friends who promised Mr. Sastri heaven and earth were nowhere to be seen.

The tendency, after Mr. Sastri's departure from these shores, was to look to the Agent-General for every little thing. The Indian community which, since 1896, had asserted its rights, was relegated to a position which virtually meant the loss of manhood in it. The community suffers from an inferiority complex so much so, that it cannot move without the assistance of the Agent-General. Our leaders were satisfied with a pat on the back that the Agent-General occasionally administered. Laws adversely affecting the Indians have been passed notwithstanding protests from the Agency, and the community has stood by and watched without raising a voice of protest. And can we, therefore, wonder at the Minister stating that we will ever remain a tragic community in South Africa?

The year 1933 saw a split in the Indian community unprecedented in its history in South Africa. It is no exaggeration to state that the split would never have occurred if there were no Agency in this country. The actions of the Agency did more to widen the gulf than to bridge it. Be that as it may. The time has arrived when the Indian community should ponder over the future. A desperate battle, to preserve our rights, lies ahead. To fight that battle it is necessary that the community should close its ranks and come together. A united Indian community alone will be an appropriate answer to the statement of Col. Denys Reitz.

THE MARKETING BILL

"COLOUR BAR" DEBATE IN ASSEMBLY

POSITION OF NON-EUROPEAN FARMERS

ON Clause 21 of the Marketing Bill, regarding the amendment of which Mr. Eaton (U.P., Durban County) had said that Europeans did not want Indians to sit with them on councils because "they did not play fair," Colonel Stallard (Dem. P., Roodepoort) in the House of Assembly on Thursday, March 4, said that he could not let Mr. Eaton's speech go unchallenged. Many members who had been on Select Committees had met members of the Indian community, whose brain capacity and fair arguments had been of considerable assistance to the committee.

Statements such as those made by Mr. Eaton were calculated to destroy the good relations between South Africa and India. What would people in the Indian Empire and overseas think when they heard that South Africa was passing legislation of this kind, which was certainly not an example of fairplay.

He did not think the people of Natal would, for one moment, sanction the arguments and statements which Mr. Eaton had put up. This clause would deprive the regulatory boards of the business brains of the Indian community, who had been engaged in certain aspects of marketing with great success.

The Minister of Agriculture (Colonel Reitz) said that he also regretted very much the words used by Mr. Eaton. This provision in the Bill was not intended to reflect in any way on the coloured, Indian or native communities. It was merely an expression of the fact that discrimination and differentiation were inherent in this country. Colonel Stallard posed as the Sir Galahad of politics, but he was completely illogical.

The native could not vote on the Law Council, with which both Colonel Stallard and Dr. Blackwell were associated, nor could he vote on a town council. In the Transvaal the Indian was not allowed to own land.

Temperament Of White Man

Parliament had to take into consideration the temperament of the white man in this country. When a deputation of Indians waited him about the Bill, he told them that they must realise—sorry as he was to have to say it—that the Indian people would always be a tragic community because of this temper and temperament of the white people. That was so because the Europeans were determined to keep this a white South Africa, and this the Indian, the native and the coloured man must realise.

If they were to take this portion out of the Bill, the Bill would be as dead as the Dodo. It was the same in the Meat Control Bill and Tobacco Control Bill. The Meat Control Bill referred to "registered parliamentary voter" as being able to vote on schemes. That had been done with the support and connivance of members who now supported this amendment.

Mr. Wilson (U.P., Griqualand) said the definition of a producer was "any person who produces." That introduced no colour, therefore any Indians or natives were producers. If any of these producers put up a scheme to the board, that scheme would have to be allowed to go forward. The Minister should get the opinion of law advisers on that point.

Mr. Blackwell (U.P., Kensington) said he was quite sure the Minister would reject the argument of the members who thought that 200,000 natives and thousands of coloured people would come within the scheme. He could not imagine the production point being fixed so low that all these natives and coloured people would come within the scheme.

The Minister stood convicted in this Bill of carrying the colour bar principle very much further than it had hitherto been carried in the political or economic life of South Africa.

If the scheme were to break down with the Indians of Natal, it would be because they had had no voice in determining it. It was necessary that all producers should be given an equal opportunity of voting, provided they produced the necessary quantity.

A New Doctrine

Mr. Alexander (U.P., Capetown Castle) said he was astounded to hear the new colour bar doctrine that the Minister had laid down. He was sure this did not reflect the view of the Government.

Mr. Madeley (Lab., Benoni) said the Bill was designed to improve prices for the producer. If coloured persons, natives and Asiatics were allowed to vote on schemes side by side with Europeans, then lower living standard would prevent the adoption of schemes for fixing prices at a proper level.

Mr. Nicholls (U.P., Zululand) said that this Bill would not bring any injury to the non-Europeans. The aim of the Bill was to raise prices, and any increase in prices would benefit all producers. This was a small producers' Bill, and it was not intended to enhance the profits of the large producers.

It was most unfortunate that statements had been made in the House—which would do a considerable amount of damage both in the Union and also abroad—that something was being done to injure the non-European in some way.

What the clause intended to do was to give only the European producer the right to vote at a meeting called by a magistrate to discuss a scheme. He was satisfied that the non-European would not be prejudiced by anything in the Bill.

To ask every producer in the country to go to these meetings and to expect him to understand and vote on the intricacies of a scheme would be ridiculous. In the schemes which were at present in existence the rights of the natives were duly protected, and the Protectorates had been asked to have their interests represented on those schemes.

There was nothing in the Bill to prevent, for example, the Asiatic producers evolving a scheme of their own and bringing it to the Minister and letting it go through the ordinary channels.

All the amendments except that of Mr. Bekker (to enable control boards already in existence to submit schemes), which was accepted by the Minister, were lost.

For Mr. Alexander's amendment, deleting the colour bar, nine members voted—Messrs. Alexander, Blackwell, Egeland, Lawrence, Wises Bowen, Christoper, Derbyshire and Colonel Stallard.

The clause, as amended, was carried, with a majority of only six voting against it.

Fountain of Wisdom

There is no Government right on the whole skin to claim authority over all the coloured nations of the world. There is no birthright in the white skin that it shall say that wherever it goes, to any nation, amongst any people, there the people of the country shall give way before it, and those to whom the land belongs shall bow down and become its servants.—ANNIE BESANT.

* * *

What is a perfectly free person? Evidently a person who can do what he likes when he likes, and where he likes, or do nothing at all if he prefers it. Well, there is no such person; and there never can be any such person.—GEORGE BERNARD SHAW.

STATUS OF INDIANS ABROAD

NO EQUALITY BETWEEN WHITE AND BLACK

MR. SASTRI'S STRONG ATTACK ON RACIAL DISCRIMINATION

THE Rt. Hon. V. S. Srinivasa Sastri, leader of the recent Indian Labour Delegation to Malaya, made history in Singapore when he spoke at the Victoria Memorial Hall to approximately 2,700 men and women of all nationalities on 'Indians Abroad,' and made a strong attack on the racial discrimination still existing in certain parts of the Empire. He said: I am very pleased indeed to be able to address so large a gathering on a subject which I think will be of interest to all British subjects alike whether they be Britishers, Chinese, Malayas or Indians.

"The welfare of any one section of the community cannot but be of extreme concern to all other members of the community. If any section of the British subjects in any part of the great Commonwealth is depressed or unhappy it cannot but have unfavourable results upon the whole of the population.

"Apart from mere material welfare there is the very large question of British ideals of justice and equality, of brotherhood of races, of the contribution for mutual betterment of the very numerous and variegated set of peoples drawn from all parts of the globe.

"These great considerations are also involved in the welfare of any section of the community. I need not, therefore, apologise for choosing this subject.

"That it is of some interest to me is no doubt a great consideration, so far as I am personally concerned, but that might not recommend it to your attention unless it be that these other considerations are also mixed with it.

"One reason, however, I think is why I must apologise to the audience for having chosen this subject. In this land I have heard it said to me several times over that the various races and communities live together in perfect harmony. There are no difficulties at all here, neither political nor social. I therefore, I speak on Indians abroad, it is not with a desire, let me explain clearly, to bring the sword where there is peace, but in order that you may appreciate the position of Indians everywhere where British subjects live together I have ventured to open this topic before you.

Welfare Of Indian Community

"One consideration is uppermost in my mind. At the present moment, wherever Indians are settled, except of course always in the native Peninsula, there are vital questions affecting the welfare of the Indian community which are causing anxiety to all well-wishers of the Commonwealth.

"It is known to you all how the self-governing Dominions, especially South Africa, Australia, New Zealand and Canada have by legislation forbidden the entry of Indians into their territory except for certain temporary purposes.

"The Indians now stand excluded from these Dominions and, if we speak of Indians in these Dominions, it is only about those who were already settled when this excluding legislation was put in the various statute books.

"That even those already settled do not feel quite happy seems to be a matter of the greatest possible concern.

"In England—and I may say in India following England in all these matters—all subjects of His Majesty from the point of view of law are on the same footing, no preference whatever, except in small and specified administrative matters may be shown to any section of His Majesty's subjects.

"From the days of the Queen's Proclamation in India we have learned to cherish the great ideal and although abandoning many qualities from the past of our country, we now cherish these high ideals and have placed no legal hindrance whatever on the growth of any community, and, as you may all know we are engaged strenuously in the work of uplifting the Harijan community who for ages past have been kept down at the bottom of the social and economic scale.

"So far, then, as the legal outlook is concerned, and the tendency of British institutions is concerned, we are on, what we may call, a progressive footing.

"This, however, is not the case all over the British Commonwealth. Believe me it is no part of my intention to import into my utterance today any sentiments or even expressions of bitter nature.

Indians In South Africa

"I have been in politics for a great many years. My heart has been engaged upon many delicate and intricate problems and I cannot pretend to view these matters with complete unconcern or indifference or dispatch.

"It happened to me in the year 1921 to attend the Imperial Conference in London. We met in the Prime Minister's house in Downing Street. It was a small gathering of representatives from the self-governing Dominions of the Empire including the very powerful and enlightened British delegation.

"It fell to my lot at that Conference to speak at some length about the disability, political and other, from which Indians suffered in South Africa.

"South Africa was represented by General Smuts, the Prime Minister. Naturally, therefore, the atmosphere grew tense as I went on making my speech. At the end of it we all arrived, Gen. Smuts dissenting, at a resolution which comprised the following matter.

"First of all, we recognised that every Dominion—and for this purpose India was considered a Dominion—had the right to exclude people from any other part of the Commonwealth. But we went on to add that, while this liberty was conceded of determining the composition and character of the population in every part of the Empire, the existence of political and other disability upon any section of British subjects allowed to settle in a Dominion was an anomaly which must be removed.

"There was a momentous resolution. You could see at once why Gen. Smuts dissented from it and if you do not happen to know it may be as well that I explain the position here.

"Gen. Smuts himself explained it later. When I had gone round the Dominions: Australia, New Zealand and Canada, pleading for the concession and grant without qualification of the Indian community settled in these Dominions of not political rights upon a footing of perfect equality with every section of His Majesty's subjects, when I had concluded my Dominion tour for this purpose, Gen. Smuts caused to be published a statement from himself to the effect that I had done great mischief by demanding equality for Indians in all of His Majesty's Dominions.

No Equality In Church Or State

"He went on to add that this may be true of certain parts of the Commonwealth but it cannot be true of Dominions like South Africa. "In these Dominions there is no equality between sections of His Majesty's subjects. The fundamental basis of equality is inequality.

"In South Africa we cannot afford to give coloured peoples the same footing as the white. Our equality is based fundamentally upon the doctrine that in Church or State between white and coloured persons there can be no equality.

"When, therefore, people settled there ask for political rights it is open to us to say 'Yes' when it suits us and to say 'No' when it does not suit us. This must be clearly understood by Indians or they are bound to experience opposition wherever they go."

"That is a somewhat naked assertion of the doctrines which by the consent of the great statesmen of England from generation to generation are repugnant to the genius of Great Britain. She has stood up always for equal-handed justice. She has maintained that all her subjects under the Union Jack are equal.

"Therefore, the enunciation of this doctrine of inequality in certain parts of the Commonwealth must be not merely a surprise but a matter of the greatest possible anxiety. So it is.

"Sometime afterwards I happened to be talking with Lord Haldane whose grasp, not merely of technical law, but of constitutional law, was considered in his day as being unrivalled.

"I put to him this enunciation of Gen. Smuts of South African politics. He did not know of it at the time but he asked me quite clearly, "Is that so? Has Gen. Smuts said so?" I said "Yes, it is in writing and published already."

"He went on to say "Gen. Smuts is a lawyer of the first grade. If he says the law is so and so, especially in a matter which is very familiar to him, that is sure to be the law. Then I said, "Lord Haldane, where do we stand in the Commonwealth. Is there no hope for us?"

"Lord Haldane replied: 'No, Mr. Sastri, by no means. God forbid this. Gen. Smuts has enunciated to you the law as it stands. In this matter what counts is not South Africa's opinion, what counts is international opinion, the opinion of the Commonwealth.

"You must stand up for your political rights no matter what your legal rights may be. You must assert what you consider to be your rights. Fight for them in the political world and then the law will follow as a matter of course. An enactment will be put in the statute book."

"That showed me, who never knew any law, a new aspect of the problem. It meant, then, there is no court of law before which we may bring a suit against the Dominion of South Africa for denying us this principle of equality. That is what it means. It does not mean that we shall be prevented from demanding it.

Indians In Kenya

"Later on I happened to go to England in defence of the political rights of the Indian community in the Colony of Kenya.

"Kenya is not a self-governing place. It is still called Kenya Colony. There is, however, a very powerful British population. They are in the small minority compared with the Indians, but they loudly assert that they are, politically speaking, the dominant people, that Indians and other black people must take a subordinate place.

"When we speak of equality in Kenya they meet us with a stout denial and they say, "We may not be a Dominion yet, but we wish soon to obtain full self-government. We will then have our institution approximating to South Africa; in fact from South Africa up to Egypt it is our desire to establish a large territory where British supremacy, political and other, shall be undisputed. British supremacy meaning not merely supremacy of British power but supremacy of the British community over other communities.

"It seemed to me that India at that time ought to lodge a vigorous, emphatic and unmistakable protest against this doctrine of South Africa spreading to other parts of that Continent. I did so with all the emphasis that I could sum up. I regret very much to say that we lost our case on the occasion.

"The British people with their aptitude for compromise and accommodation settled the Kenya difficulty in a certain way, taking the most meticulous care not to mention the word "equality" in their resolution.

The British Way

"Now I should not leave this point without correcting a misapprehension on your part. I would ask you considering for a moment that the idea of equality was present and present with painful insistence upon the minds of the British statesmen when they made that resolution.

"They were aware of it every minute but they knew that as the British and Indian communities in Kenya had come to almost bitter quarrel over that point, it would be well for the moment to ignore the topic and take it up when passions might have cooled down and the enunciation of unacceptable doctrines might not lead to acute trouble. That is the British way.

"That is why they have established their power and maintained it all over the world. When a question of difficulty crops up they do not, as other people may do, settle it upon the broad grounds of principle but take a medium line and for the moment compose the difficulty leaving the future to bring up the problem if it will return, to be settled by a future generation in the way that the future generation may see fit.

"I believe, on the whole, that that is a very wise state of mind. Principles are all right for the moment but if you lay them down when the rest of the world or the community in which you live does not exactly fit in with those principles, conflicts are sure to arise.

"I have myself spoken very strongly and feelingly and I now recall in some parts, even unjustifiably the disappointment and the discontent that lofty ideals like these create in India, the danger that they constitute to the integrity of the British Commonwealth. But to speak with feeling upon a given occasion is one thing, to keep up the feeling for ever or to create everlasting friction and misunderstanding between people is another thing.

Great Principles

"These great principles of justice and equality, are not established in any part of the world fully. We have spoken of them, we have pleaded for them, we have contended for them, we have shed our blood for them sometimes, yet we have made ourselves unhappy on their account.

"But let us ask calmly history herself whatever her verdict upon this point is. Has the French revolution established fraternity, equality, justice, even in the fair land of France? No-body's can say "Yes."

"Take on the other hand, the more modern nation, Russia, which went through a revolution perhaps much more destructive in character than the [illegible]. Nobody who has visited Russia, however favourable his or her verdict may be upon the Soviet Government, is able yet to say that a new heaven or a new earth is established in that country.

"Has religion not pleaded for justice and equality? Did not Jesus Christ proclaim the doctrines of peace and universal brotherhood? Has not Mahomed said the same? Did Lord Buddha teach us any other thing?

"Thousands of years have passed. These doctrines have been preached over and over again by similar teachers, have been taught in schools. Our books contain this doctrine and yet, just one thing remember how we have treated woman, our own mother, through whose body we drew our life, how we have treated our own sons, our own daughter, our own wife. Have we up till this moment given her all her rights treating her justly and honourably? We may have lauded her, may have submitted to her tyranny at home but we have many masters. They have learned from their slaves, allowed their slaves to domineer them and govern them but that is not equality.

"I bring these intimate questions in order that we may realise what we call justice is not as though it were an easy thing just because the word has sounded a million times in our ears, just because we read the word *justice* printed before our eyes a million times. The ideal of justice as governing all relations of humanity has not been established."

In conclusion, Mr. Sastri asked what right had they to expect that within the Commonwealth, comprising more than half the globe, these doctrines would be fully established. They had to recognise there were two sets of ideas prevalent in the Commonwealth, first that community looking forward trying to comprehend within these great conceptions all races; second, that establishing evil among British subjects when they left their own bodies.

He had no hesitation whatever as to what the issue of the open conflict would be. In the long run, only the better, nobler, divinor doctrine would prevail.

"DOMINION STATUS VERSUS INDEPENDENCE"

INTERESTING DEBATE AT BOMBAY

"THIRTY years ago the Boers fought the Britishers. Why? Of late they again struggled and got a flag for themselves. Why? because they wanted independence. And even to-day all is not smooth-sailing in South Africa. There are people who continue the agitation for complete independence and the agitators are all Europeans," said Mr. K. F. Nariman speaking at a debate held recently in the "Green's Hotel," Bombay.

The debate was arranged by the European Progressive group. The motion "that in the opinion of the House, Dominion Status is more in the ultimate interests of India than complete Independence" was proposed by Sir Geoffrey Winterbotham and was seconded by Mr. A. D. Shroff. Mr. K. F. Nariman opposed the motion. There was a record attendance.

Sir Geoffrey Winterbotham, who moved the motion, said that Dominion Status meant virtually independence since, according to the Statute of Westminster, any dominion had the right to secede from the empire. It was their own choice to enjoy independence within the British Empire. It might be said that as a representative of British Imperialism, he could have no alternative about the motion. "I shall also be told," said Sir Winterbotham that in defence of the trading interests, which I as an Englishman represent, I ought to take up the position which I am doing. It is not in either of those capacities that I propose the motion, but I only take this opportunity of making a declaration of my political faith. I was brought up in the school of British Liberalism and and I am proud of the British Liberals. I have passionate love for liberty and I would not deny it to anybody.

"India, we know, seeks political freedom. India as a partner within the British Empire would mean that India in fulfilled her destiny. As practical people of affairs I want you to look at the problem and face hard facts. It is very well to talk glibly of complete independence. I have little doubt that "in the unwanted new constitution foisted on an unwilling nation," there is no mention at all of Dominion status. But Dominion Status is the declared goal of Great Britain and she is helping India towards the end. Dominion status is not a gift, something that is vested; it is a position, that is to be attained and when once India over comes the many obstacles in her way, she will have attained Dominion status.

"I have no intention of entering into details. The staunchest champions of Indian Nationalism will deny that there are any defects with India to-day and that she is not in a position to achieve complete political independence.

"We should be told that the defects are due to the foreign domination and the moment it goes the defects will be solved. We should be told that India is not allowed to expand her industries and commerce and that she is being exploited for the benefit of Great Britain; that India is being ruined by the rupee ratio which limits her exports and increases her imports. We should also be told that the liberty which I claim as the greatest gift of the British Empire is denied to India. There are many men walking into jails without trial. I perfectly disagree with any one of these contentions. I only mention them anticipating arguments by the opposition. We have to ask ourselves, "Is complete independence outside the British Empire a practicability?"

The speaker then explained the fate of liberty in some of the most democratic countries in the world where fascism, Nazism and communism flourished. The result was the same, namely, the curbing of the individual liberty in those lands. In support of his argument that India was yet unfit to defend herself from foreign aggression, Sir Winterbotham quoted Sir Chimanlal Setalvad who recently addressed a meeting of the liberals as follows: "Persons who delight in advocating the fascinating idea of complete independence ignore the realities. Under the present state of the defence of India, what will happen to India if she goes out of the British Commonwealth of Nations? She will not be able to keep her independence even for a few days. Other nations powerfully armed and looking for colonial expansion will come and exploit her much more than she has been in the past. On the contrary if India attains Dominion Status, she will enjoy complete independence in all her internal affairs and have the protection of the armies and navies of the British Empire."

He concluded that in a few months' time the elected leaders of India would have to lead the people along the straight path to equal partnership within the British Commonwealth of Nations. "Will they lead them aright or lead them by the slippery slope of independence?" He hoped the House would vote [illegible] for Dominion

Mr. Nariman's Defence

Mr. K. F. Nariman said, "I oppose the motion. While doing so I rise with a certain amount of diffidence not because I am diffident about my principles but because of the embarrassment of the company in which I find myself to-day. What is surprising to me is that the seconder to the proposition happens to be an Indian. Secondly, about the voting for the proposition. The majority of the audience, as it is constituted, will carry the proposition by a large majority. But as I spoke to the Chairman before the meeting I shall not accept the verdict of this House as the verdict of the country outside. But I am prepared to challenge my friend in any part of the country, be it a town or village, to move his proposition.

"Independence is the natural desire for any nation. There is no nation on earth that does not fight for independence. What [illegible] did the Boers fight in South Africa? It was not for Dominion Status. The position in Canada, Australia and South Africa is far from satisfactory. The Frenchmen in Quebec clamour for independence. Dominion Status is obtaining in South Africa, Canada and Australia is quite different from that envisaged for India. The people in those dominions are predominantly British. They want to have connexions with the mother country. But what of India? England is certainly not the mother country of India. There can be no parallel in the relationship between England and her colonies and that of England and India.

That India cannot defend herself in the event of the withdrawal of Britain is another bugey. We have proved it during the Great War. Thousands of Indians laid their lives in the battle fields. We helped the Empire with men and money.

We want complete independence because we are being economically exploited for the benefit of Great Britain. Britain has ruled the country for over one hundred and fifty years. The result is a deplorable percentage of illiterates in the country and an appalling starvation and poverty that are rampant. Undoubtedly India is the poorest country in the world. This is a sufficient estimate of what the British rule has done to India.

You will talk of Dominion Status. So far as there is no conflict of interest between the mother country and the various dominions that is right. But if, however, an occasion arises England

will not hesitate to sacrifice the interests of India for the sake of British capitalists and workers. England to-day is ruled by the vested interests. She will never allow the interests of India to come in her way.

"The industrial and economic policy of India is based on what benefits the British. The plight of the Indian workers is very miserable.

"England refuses to free India because she cannot do without India. But I might assure Britain that an independent India would be a greater asset to England than an India in bondage, for, day by day the bitterness increases and the gulf widens.

"Dominion Status, Statute of Westminster, equal partnership, all these phrases are very high-sounding. A cursory glance of the position and status of the Indians in the various dominions will present a very tragic picture. This equality is a myth and was exploded by no less a competent authority than the Rt. Hon. V. S. Srinivasa Sastri at a recent meeting in Singapore."

Concluding, Mr. Nauman said that for the economic prosperity and for raising of the standard of living in India complete independence was the only remedy.

Many supplementary speeches were delivered both in favour and against the proposition.

Mr P. G. Wade, Chairman, proposed a hearty vote of thanks for the speakers. The proposition was not voted upon.

South African News In Brief

T. I. Congress And Mixed Marriages Bill

GREAT resentment has been aroused among the Indian community of the Rand by General Pienaar's Bill dealing with mixed marriages and the employment of Europeans by non-Europeans, says Reuter. A statement issued by the Transvaal Indian Congress declares that the Congress is collecting information as to the number of Europeans employed by Indians and the conditions of their employment. Preliminary results of the inquiry show that the total number of European employees of Indians in the Province is not likely to exceed 90 and most of these are men. The number of Europeans employed by Indians and the conditions of their employment, Congress states, do not justify General Pienaar's Bill. "The total value of property held by European women married to Indians in the whole Province is unlikely to exceed £10,000," the report continues.

Prince Arthur's Departure

Prince Arthur of Connaught, former Governor-General of the Union, left in the *Athlone Castle* for England on Friday last after a holiday visit to South Africa lasting three weeks. As the guest of Sir Abe Bailey, he spent a considerable part of the time in the Cape Peninsula, and also made a hurried visit to the Rand and other towns of the Union. In an interview with Reuter at Capetown before the ship left, he declared that he was altogether delighted with his visit. He said that it was particularly pleasing to see everywhere he went signs of stable prosperity. He was indeed most grateful for the generous hospitality which had been extended to him throughout the Union, which he always remembered with the strongest regard and affection. He hoped in the not too distant future to pay another holiday visit to South Africa with his wife. Discussing Johannesburg, Prince Arthur said that tumultuous business and skyscrapers had hurried everything he knew. "I had to dig out old friends from under it." He added that he was delighted to revisit the beauties of Pretoria and to see the renwakening of Kimberley.

Indian Traders In The Union

The following letter has been addressed by Mr. E. Mansfield of Riversdale, to the *Cape Times*:—"I have been a resident in this country for nearly forty years, and lately have been watching with grave concern the anti-Asiatic activities to curtail the trading rights of Asiatics in this country. I have been carrying on a

B. W. CANEY

– Jeweller –

366 West Street, Durban

For best value in Jewellery and Watches of all makes

fruit and vegetable dealer's business in this town for nearly twenty years. I have eight men in my employ and pay them in wages £25 10s. per month. Four of these men are employed by me as hawkers within the Municipality. At the last meeting of the Council my applications for a new certificate to renew these licences were all turned down without any reason being given. I stock large quantities of fresh fruit and vegetables, and the Council's action means a big loss to me besides depriving the men of earning their daily bread. I should think on principle, Mr Editor, they ought to have notified me at least six months before not to apply again; then I would have known where I stood. It would have given me time to readjust my business accordingly. I buy large supplies from the farming community, which I will not be able to do now, and this action of the Council will also deprive the farmer of a good customer. Hitler was more honest in dealing with the Jewish question, by openly banishing them out of his country and solving this problem (if it has been solved) once and for all. Now, here in this country the lot of the poor Indian is terribly hard. Every day one hears of new laws and restrictions placed upon him, and no sooner does he complies with them than another and harsher one takes their place. He is driven from pillar to post, and doesn't know which way to turn. Why doesn't the Government openly show its dislike for him by clearing him out of the country, lock, stock and barrel thereby relieving itself of an unnecessary burden? Truly that would be more humane than the present unbearable state of affairs."

Dean Palmer's Jubilee

The Dean of Johannesburg, the Very Rev. W. A. Palmer, celebrates the silver jubilee of his priesthood this month. He was ordained in the Bishops' Chapel at Bishopsbourne, Grahamstown, on March 25, 1912.

World Cyclists Welcomed At Umzinto

The three Indian world cyclists, Kalloo Kisoon, Roston Ghundi and Ratton Shroff, who arrived in Umzinto from Durban on Sunday afternoon, were given a public reception in the Umzinto Sanathan Dharma Sabha Hall. Mr. W. Jonathan presided. Welcoming the cyclists on behalf of the Indian community of Umzinto, the chairman congratulated them on their adventurous expedition and hoped that they will reach home safely after attaining their object. In the evening a dinner was given in their honour at Mr. H. Kisoon's residence, where many of the prominent Indians were present, amongst whom were: Messrs. I. E. Ally, E. M. Moola, Nubia, W. W. Jonathan, G. N. Reddy, L. Quarsingh, K. A. Moopsamy and Messrs E. E. Patel and Randeree of Durban.

Nizamia Muslim Society

The first annual general meeting of the above society will be held on Sunday March 20, at 2 p.m. at 404, Church Street, Maritzburg for the following business:—To confirm minutes, joint secretaries' report, treasurer's report, to modify constitution, elect office-bearers, and to deal with general business. All members and well-wishers are cordially invited by the secretary to attend.

India Letter

[From our own Correspondent]

Significance Of Congress' Fight

"INDEPENDENCE DAY" was celebrated at Allahabad on Jan. 26 by hoisting the Congress flag in the morning by Pandit Jawaharlal Nehru and holding a meeting at which Pandit Jawaharlal delivered a long speech explaining the meaning of the "fight" the country was facing and the problems it had to solve. He said that the tremendous mass enthusiasm for the Congress had upset the Government resulting in the ban upon the "Independence Day" pledge. As the Congress was not resorting to civil disobedience at present, he had decided to modify the pledge. The Congress president then read out the modified pledge asking the people to repeat it. It reiterated in brief the old pledge and declared determination of the citizens of Allahabad to do everything in their power to attain complete independence. Proceeding, he said that in his tour all over India in which he had used various modes of conveyance including car, aeroplane, motor boat, ordinary railway train, aeroplane, tonga, ekka, bullock cart, elephant, camel, steamer, ferry boat and had travelled on foot, he came across at least a crore and a half of the peasantry and in trying to understand their needs and ambitions he had learnt the appalling poverty and distress prevalent in the country, and the undercurrent of discontent against the present order of things. The Congress wanted to remove this poverty and the burden of debt. It wanted betterment of the people and during the elections, had carried its message to at least 15 or 20 crores of people and had created an enthusiastic atmosphere. This spirit was greater than it was in either 1920 or 1930. Continuing, he said that the Congress was fighting for principles and personalities did not count with it. The Congress stood for the mass and mass demand and as such it was the only party fighting for their rights. They were going to the legislatures to wreck the constitution and pave the way for a constituent assembly which would be of all India Panchayat and which instead of quibbling over questions in the Cabinet and share of services which did not affect the masses would frame a constitution for the real good of India. A constituent assembly was impossible unless ministries had real power. He asked the people to vote for the Congress and thus, by strengthening it, bring power to India and make a constituent assembly possible. The alternative, he said, was for the people to sit if it did not work or there [illegible] was not needed. The Congress [illegible] not help the people and, therefore, the Congress wanted to wreck it.

Mr. Bhulabhai Desai At Lucknow

At a meeting in Ganga Prasad Memorial Hall, Lucknow, at which Dr. Radhakamud Mukerji presided, Mr. Bhulabhai Desai pleaded for a consolidation of individual forces. He said that by returning Congress candidates they would create world opinion and show to the world that the Congress was the only body to represent India. He reiterated that the Congress was one and a single party and there could be only one party in India. Referring to local circumstances, Mr. Desai said that a non-Congressman could be partly a Congressman; he must be a full Congressman. As for independent candidates, he said: "They stand for nothing. Let the independent candidates be not dependent on you. Let them solely depend on themselves." Proceeding, he said that the cry of Independence was a personal insult to the country. He deplored that the present Indianisation had a deeper significance—there was intelligence was being used against them.

Responsibility On Separated Burma

In the course of his reply to the address presented by the Rangoon Municipal Corporation recently, the Viceroy said:—One of the most significant features from Burma's point of view of the coming change is the severance of the political and administrative connection between her and India. On that matter, I wholly share your view that the ties of common interest which bind the commercial and economic relations between the two countries, one and will continue to be of real importance. Those relations will retain as they are based on the common advantage of both parties, are unlikely to be affected prejudicially by political or administrative changes [illegible] merely that under the new [illegible] a close and [illegible] connection will [illegible] between the two countries so intimately associated over so long a period. The effect of the provisions of the Burma Act of 1935 is radically to change the constitutional position and to transfer to the elected representatives of Burma great powers and great responsibilities on the shoulders of these representatives, on the mandate made by the electorate of the wide and generous franchise embodied in the Act, and on the co-operation of all races and all communities for the common good of [illegible].

Sir M. Zafrullah To Represent India At Imperial Conference

A communique from New Delhi states that Sir Mohammad Zafrullah Khan will be placed on special duty from April 20, or the date on which he may leave India for the purpose of representing India at the forthcoming Imperial Conference to be held in London. During his absence Dr. Sir Syed Sultan Ahmad has been appointed as temporary Member of the Executive Council of the Governor General and will hold charge of the Railway and Commerce Departments.

Indian Contingent For Coronation

The Indian contingent at the Coronation in London will consist of 600 British and Indian officers and other ranks representing all branches of the Indian Defence Services, and also the Indian police. Of these, some 300 will have place in the Coronation procession. The contingent will arrive in London about May 3, and go into camp in the Home Park at Hampton Court where it will remain until about May 25.

Remedy For Unemployment

A scheme calculated to make a definite contribution towards the solution of the problem of the middle-class unemployment, which is at present affecting a large number of graduates and under-graduates has been initiated by the Calcutta University enlisting co-operation between the University and business houses to provide practical training of selected youths in different branches of trade and industry. The Vice-Chancellor, Mr. Shyama Prasad Mookerjee, who is mainly responsible for the scheme got in touch with business magnates who promised co-operation.

Nizam Donates Rs. 50,000 For Charitable Purposes

His Exalted Highness the Nizam of Hyderabad and Berar has placed at the disposal of His Excellency the Governor of Bengal a sum of Rs. 50,000 to be distributed to deserving institutions and for charitable purposes, without distinction of [illegible] creed through a committee appointed by him for the purpose.

Things In General

The Saurastra Hindoo Association

THE annual general meeting of the above Association was held at 141, Grey Street, Durban, on Saturday February 27, at 4 p.m. Owing to the absence of the chairman, Mr P. N. Soni, Mr. Samjee Davshi, vice chairman of the association presided. Mr. M. T. Poonater, the secretary, in his report reviewing at length the social work of the association since its establishment in 1928, said he kept the association alive when it was in most unfavourable circumstances. The treasurer's report revealed a handsome amount in favour of the association. Seven new applications for membership were accepted and the following office-bearers were unanimously elected for the year ending 1937:—Chairman: Mr. Choonilal Raghavjee; vice-chairmen Messrs. Thakershi Manjee and V. Raghavjee; joint secretaries Messrs. V. J. Thaker and S. J. Mehta; treasurer, Mr. V. Vassanjee; Auditor: Mr. N. V. Mehta; committee: Messrs. Manjee Odhavjee, M. T. Poonater, Samjee Davshi, Raghavjee Devjee, Chhaganlal Vishram, Pragjee Vassanjee, Parshotam Davshi and Jutha Jeewa. Mr. Parshotam Davshi paid a glowing tribute to the secretary's services since the inception of the association. Mr. M. T. Poonater, the retiring secretary, in thanking the members of the association for the kind words said about him, said, in whatever position the association may be at present, he hoped that the new young officials will do the work energetically and keep the association alive. The meeting decided to give a worthy donation towards the newly formed Saurastra Sporting Club, and those present at the meeting contributed individually towards the club. The newly elected chairman and the secretaries in thanking the members of the association said they would try their best to do all the necessary work and thus keep the association alive. Mr. Chhoonilal proposed a vote of thanks to the chair and after being entertained to tea by Mr. V. H. Parekh, the meeting terminated.

Coronation Plans At Greytown

At a meeting held at Greytown to arrange for suitable celebrations for the forthcoming Coronation in May, the Mayor, Mr. C. Brownlee, presided and the following programme of events was decided:—May 11, Coronation Ball: May 12, European section: Combined open-air service in the Town gardens, weather permitting, otherwise in the Town Hall; Sports for children; Presentation of mugs and sweets to children. Indian section: Sports and presentation of medals to children. Native and Coloured section: Combined service, feast and dance, presentation of medals. The meeting elected the following committees:—Sports: All headmasters of Greytown and district schools. General committee: The Mayor, Messrs. Harper, Hurle, Graham and all heads of sub-committees; Indian section: Messrs. M. E. Lekhi, G. Van Marc and Subbun. Native and Coloured section: The Native Commissioner, Messrs R. S. George, and W. Newmarch. Mrs. Allanson suggested that a small charge should be made for programmes and that of the profits derived, half should be allocated to buying prizes for the children's sports and the other half be given to the local benevolent society. Mrs. Allanson undertook to hold herself responsible for the work in this connection. The meeting agreed to the proposal. A further meeting will be held on April 2, at 5 p.m.

The Sporting World

Saurastra Sports Club

THE above new club was established in Durban on Tuesday, February 16, and the election of officials for the year 1937 resulted as follows:—Chairman: Mr. V. Raghavjee; Vice-Chairmen: Messrs. N. Samjee and C. J. Mehta; secretary: Mr. S. J. Mehta; treasurer: Mr. V. Vassanjee; auditor: Mr. N. V. Mehta; captain: Mr. V. J. Thaker; committee: Messrs. N. V. Mehta, V. R. Parek, V. J. Thaker, V. Vassanjee and S. J. Mehta. The secretary of the club acknowledges with thanks the following donations:—The Saurastra Hindoo Association £5; Messrs. Raghavjee Devjee, Victoria Produce Co., Parshotam Davshi, Jutha Jeewa, Samjee Davshi and V. Davshi 10s 6d each. Total, £8 3s. It was through the sporting spirit of Messrs. Parshotam Davshi, Jutha Jeewa and Raghavjee Devjee, the club was fortunate in obtaining the above donations. The club is especially grateful to these three gentlemen, and also to the other contributors. The club is also grateful to Mr Sorabjee Rustomjee for having given the consent for the use of his Tennis Court at the Mayville Castle.

Pretoria District Football Association

The annual general meeting of the above association took place at the Tamil Vedic Institute on Sunday March 7, at 5.15 p.m. The following office-bearers were elected for the ensuing season:—Patron, Raj Mantri Khan Bahadur Hajee Cassim Adam C.O.; Hon. Life Vice-Presidents, Messrs. M. Anthony, T. Bengal & Habib; Hon. President, Mr. G. Mothoo; Hon. Vice-Presidents, Messrs. E. Moosa, R. Moolaa, S. Ernest, M. Khan, H. Khan, S. M. Pillay, C. A. Pillay, G. Manjee, V. S. Pillay, C. R. Pillay, H. Manjee, S. Thumbiran, C. T. Pillay, A. Velshi, E. Valli, A. G. Chetty, C. M. Cassim, E. Abdoojee, M. Pallayandy, H. K. Choja and I. Manjee. Hon. secretary, Mr. A. H. Khan; hon. treasurer, Mr. V. V. Naidoo; hon. record clerk, Mr. R. Govindasamy; hon. auditor, Mr. E. Moosa; Delegates to T.I.F.A., Messrs. G. Mothoo, G. Mothoo and A. H. Khan.

Ladysmith Schools Football Club

The 18th annual general meeting of the Ladysmith Schools Indian Football Club was held at Mr. Deeta's Cafe, on February 27. Mr. P. Naranjee, (life vice-president) presided. After the secretary's and treasurer's reports were read, the following office-bearers were re-elected: president, Mr. A. A. Sardiwala; life vice-president, Mr. P. Naranjee; captain, Mr. M. P. Pillay; vice-captain, Mr. G. Mugan; and secretary, Mr. R. Kalli.

K.R.D.I. Football Association

On Wednesday March 3, the 31st. annual general meeting of the Klip River District Indian Football Association took place at Ladysmith, and the Clubs sent in their names as usual. The following office-bearers were elected: Patrons, Messrs. C. S. Asmal and I. A. Moolai; hon. life vice-presidents, Messrs. K. Khan, M. Lawrence, Sayed Hassan, S. H. Adam and V. S. Pillay; president, Mr. P. Narranjee; vice-presidents, one from each club; hon. secretary and treasurer, Mr. R. Kalli; record clerk, Mr. H. R. Singh; hon. auditor, Mr. S. K. Naidoo; delegates to Sports Association, Messrs. S. N. Pillay, S. K. Naidoo and M. P. Pillay.

Umzinto Indian Football Club

At a general meeting of the Umzinto Indian Football Club, held at Mr. H. Kissoon's residence on Tuesday, March 2, the following office-bearers were elected for the ensuing years:—Patrons, Messrs. M. M. Govender, I. E. Alley and F. R. Khan; President, Mr. H. Kissoon; Vice-Presidents, Messrs. S. R. Khan, T. Nobbin, W. Jonathan, G. N. Reddy, C. M. Frank, L. Gaur Sing and S. E. Khan; Hon. Secretary and Treasurer, Mr. M. I. Shaik; Captain, Mr. I. E. Rawat; Vice-Captain, Mr. D. Singh.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

નવજીવન ગાંધીજીના હસ્તે
અને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૨ માર્ચ ૧૯૩૭ અંક—૧૧.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, માર્ચ તા. ૧૨ ૧૯૩૭.

ઉદારતાની આવશ્યકતા

એક મુસલમાન ભાઇએ મહાત્મા ગાંધીજીને લાંબો કાગળ લખ્યો છે તેને દુકાની અને કેટલાક કાગળો ને બાકીનો કાગળ કરી કાગળનો અર્થ બરોબર જળવાય તેવી રીતે બન્ને ત્યાંલગી એ ભાઇની ભાષા કાયમ રાખી તે કાગળને "હરિજનબંધુ" માં છાપી તેનો મહાત્મા ગાંધીજીએ જવાબ આપ્યો છે. તે ઈ. ઓ. ના વાચકોને અને સમસ્ત દક્ષિણ આફ્રિકાની હીંદી કોમને જાણમાટે યહ પડશે એવા હેતુથી અમારા અક્ષરોમાં તેને આ અંકમાં છાપીએ છીએ.
—અ. ઇ. ઓ.

"તે વાંસાદાર દ્વારા નિર્દોષ પશુપંખીઓ પર ગુજરતા ધાતકીપણાનો અસર હૃદય પર થતા થતા છેવટે તેઓ પર થતા બધાપમાંથી છૂટવાનો વિચાર કર્યો. ઇસ્લામ ધર્મમાં તો માંસાહારની છૂટ છે, ઘણા વરસો થયાં માંસાહારનો મેં ત્યાગ કર્યો છે. પણ ઘરનાં બાળબચ્ચાં પર ઘણો ત્રાસ. માંસાહાર કરતાં અટકાવવાનું મન ન મનાવ્યું. તેમ છતાં આપે એક પ્રસંગ એક માણસને ત્યાંના વિવાહ વા તેના ઘરના બાળબચ્ચાં પર બળજબરી ન કરવા સૂચના આપેલી, તે ઘરનાંથી મને ટેકો મળી ગયો. પરિણામે આજસુધી તેઓ મારે માંસ ખરીદાવવું જ પડે છે છતાં પણ ઘણા પ્રયત્ન કરવા છતાં તેઓ ઘરમાં કોઇ પણ માંસ ખાતા નથી. શું હું કહીને મારો બોજો ઓછો કરું? શું એમ કહીને મારો બોજો કરવા તરફ ઇશારો તો મારે મૌન ધારણ કરી લેવું કરવું? તેઓને તે કામોથી દૂર રાખવા મારે મારું મર્યું છિપાવવા ન બજવાવવાં? છેવટે મારું કામ પણ તજ આપે તો શું તેઓને સત્યાગ્રહ પાસે જાહેર કરી કહેવા ન પુરાવવાં? આમ આનું નામ બળજબરીજ થયું? કરતાં ઝિણાઓ દેખાયા તહીં નથી. અટકના ઓટલે મારે તેઓના ખોરાક માટે માંસ ખરીદી નિર્દોષ પશુઓ તરફ ગુજરતા ધાતકીપણામાં મદદગાર આપણે કરવો એ મારે પગલું કેમ ન્યાયી કહેવાય?

૨. ખાની બાબતમાં પણ કુદરત પ્રમાણેજ મારી સ્થિતિ છે. મેં તો ઘરસો થયાં ચા છોડેલી છે. પણ પરમા બચ્ચાંઓ માટે ચાની સર્વ સામગ્રી પૂરી પાડું છું.

૩. વાનસેાપારી સેાડાલેમન વગેરે સર્વ ચીજો માટે પણ ઉપર પ્રમાણે છે.

૪. વેપારી ધર્મનો મનુષ્ય છું એટલે વેપારમાં ચાલતી—ચલાવાતી અપ્રામાણિક રીતઅનીતિમાં, માલના ભાવતાલમાં, 'કપાળ ઉપર ચાંદલો કરવાની રીત' પિછે પાડેલ છું. એટલે એકજ પ્રકારની અને એકજ પ્રમાણની બરોબરની વસ્તુ એકજ ભાવથી વેચવાને બદલે કોઇને અમુક ભાવથી તો કોઇને પાંચજ ભાવથી પહોંચવી હોવાનો આવે છે: દાખલા તરીકે, ડઝનના ભાવ પાંચ રૂપીયાની બરોબરની કોઇને છ રૂપીયામાં, કોઇને આઠ રૂપીયામાં, તો કોઇ ગરજવાને દસ રૂપીયામાં પહોંચવી હોવાય છે. આ રીતભાત માટે વરસો થયા આત્મગ્લાનિ પેદા થયેલ છે. આને સ્વમંત્રય એની બીકેટે સફેદ ચુકવી કાયમ આપી છે. પણ લાચાર છું કે દેશમાં તમજ પરદેશમાં આપણા હીંદીઓ ખરાબી ભાવથી વેપાર કરવાનું સમજતાજ નથી. બસ જ્યાં ત્યાં કપાળ જોઇ દીધું કરવાની રીતજ વપરાય છે. આને હું માઠામાં સાથે કરવામાં આવતી દગાજ સમજું છું. પણ જો એકજ ભાવ રાખી વેપાર કરવા ખાતર છું તો વેપાર ચાલતો નથી. કેટલાક નીતીશાસ્ત્રીઓ સુદ્ધાં આમાં કોઇ કે પાપ કમાન સમજતા નથી. કારણમાં સમજીએ છે કે નમે માપ કે તોલમાં વધારે ઓછું આપતા જોતા હોઇ, સડેલા બગડેલા ફાટેલા માલને સારામાં ચલાવી મારવાને ઉતરતા હોઇ તોજ તે દગાદાર કહેવાય; આમાં ભાવતાલ તો તમે મારવાથી ચોખ્ખી રીતે સમજીને પૈસા લો તેમાં ઉતરવિદ્યા શાની કહેવાય? મારને એક માલ ગમુક કીમતે આપો, બીજાને સવાલ ૬ ટકા કીમત માલ આપો, તે સર્વ તો વેચનાર અને ખરીદનારની ગાજખુશીથી થયું તેથી તેમાં કાંઇ ટોકવા ન કહેવાય. પણ હું તો માપનો અર્થ બીજાને નુકસાન કરવું, બીજાનું મન દુખવવું, બીજાનું અનિષ્ટ કરવું એજ ગણું છું. એટલે તે દૃષ્ટિએ તેનાં તેમાં ઠગાઇ ચોખ્ખી છે

૫ આપ અમારા ઇસ્લામ ધર્મના સ્થાપક મહમદને ખુદાના પેગંબર માનો છો. તમને તરફ માનની લાગણી ધરાવો છો. પણી ચમત્કાર તમના વખાણ કરો છો. મેં સાંભળ્યું છે ને પછી વાંચ્યું છે કે આપે કુરાનનો અભ્યાસ કરેલ છે આથી હું માનું આપના પાકે પર કે આપ જેવા ઊંચા મહાન નિષ્પક્ષપાતી નેતા ઉપર આવા ઉંચ વર્તન કરો! કોઇ પયગમ્બરોમાં મનાયેલું એક પણ અનિષ્ટ અને અન્યાયી પગલું આપ સ્વીકારતા નથી; તેવા પગલાંને પ્રમાણભૂત ગણતા નથી! અને આ અમારા ઇસ્લામ ધર્મશાસ્ત્ર—પુરાતના સુચવેલાં અનિષ્ટોને આપ કમ પ્રમાણભૂત ગણતા હશો! કદી પણ ઇસ્લામધર્મના અન્યાયી ફરમાન પર આપે પ્રહાર કરેલો જોયો નથી! આનું શું કારણ? મને મારી ગાદ મુજબ મારી ૧૮—૨૦ વરસની ઉમરથી આપણા ઇસ્લામ ધર્મમાં રહેલા અન્યાયો ખુંચતા રહ્યા છે. પરિપક્વ બુદ્ધિ થવા છતાં તેમાં ફેરફાર થયા નથી."

આ ભાઇએ માંસાદિ છોડયાં છે એ તો સ્તુત્ય છેજ. પણ તેઓ પોતાનાં કુટુંબીજનોને તેમ કરવાની ફરજ ન પાડી શકે. તેમની બુદ્ધિને સમજાવી, તેમનાં હૃદય ઘિસણાવી ભલે પોતાના જેવાં કરવાનો પ્રયત્ન કરે. પણ તેથી કંઈ વિશેષ કરવા માં બળાત્કાર થવાનો સંભવ છે. આજલગી જે પોતે કરતા આવેલ છે, જે ઇસ્લામની વિરૂદ્ધ નથી ગણાયું, જેને સમાજ કરતો આવેલ છે તેનો એકાએક ત્યાગ કુટુંબીઓ પાસેથી માગવો એ વધારેપડતું ગણાય. કરનાર પોતે ઘણા વિચાર ને મંથન પછી માંસાદિનો ત્યાગ કરી શકયા હશે. એ ત્યાગ બીજાઓ તુરત કરે એવી આશા રાખવામાં અધીરાઇ છે. તેથી નીતીનો કાયદો તો એ છે કે મનુષ્યે પોતાની પરિક્ષા સખતમાં સખત કરવી, ને બીજાઓ પ્રત્યે તેટલીજ ઉદારતા વાપરવી. આમ કરવાથી સરખો મેળ આવવાનો સંભવ છે. અનુભવ એમ કહે છે કે મા-

ક્ષુદ્ર પોતાના પ્રત્યે ઝેર નેવો સખ્ત થાય તોય પરિણામમાં ઉદારતાજ હોય છે. કેમકે પોતાની શક્તિની ગહાર તે જાણે બાજ છે. બીજાઓના હૃદયની તેને ખબર નથી પડતી, તે ગાલનાર તો માત્ર ઈશ્વરજ છે. તેથી બીજાને પોતાના જેવા કરવામાં તે બહુ ઉદારતા બાપરતાં છતાં અમીરો થવાનો પૂર્ણ સંભવ છે. એટલે પોતાની વાત બીજાઓને ગળે ઉતરાવતાં ઉદારતા બાપરવાથી વધેલું પરિણામ આવવાનો સંભવ છે. જે આવશે તે સ્થાયી થવાનો વધારે સંભવ તો રહેશેજ.

માંસાહારના ત્યાગની સાથે ચોરી ખુનની સરખામણી થાયજ નહીં. ચોરી ખુન ગર્હ્યમાન્ય હોય છે. વળી કાયદામા તે ખુના ગણાય છે, તેથી આકરી સજા મળે છે. એમ છતાં આપણે પોતાનાં સગાંને પણ બળાત્કારે ચોરી કે ખુન કરતાં અટકાવી ન શકીએ.

પણ ચોરી કે ખુન કરનાર બતાદેર ખુનો કરે છે. અહીં તો ખુનો કરવાની વાતજ નથી. જેને લેખક આજે દોષ આને છે તે ગાઈ કાલે તની નજરે નિર્દોષ હતું, અને આજે પણ તેનાં સ્નેહીજનની નજરે નિર્દોષજ .. આવી સ્થિતિમાં તેઓની વર્તણુક સહન કરવાનો તેનો ધર્મ છે એવી મારી માન્યતા છે. માંસાહાર, મા, પાન, સોપારી ઇત્યાદિના ગુણદોષો તેઓની પાસે પ્રેમપુર્વક રજુ કરી શકાય, પણ કોઈ બાતનું દબાણ ન થઈ શકે.

વેપારમાં રહેલી અનીતીને મુદ્દલ સ્થાન નથી. તેમાં ગમે તેટલું નુકસાન થાય તોય પ્રમાણિકતા બતાવવી ઘટે છે. અંતે તેનું પરિણામ સરસ જ આવે. પણ પ્રમાણિકતાનો આધાર સારા પરીણામ ઉપર ન રહે. મરજીમાં આવે તેટલું દામ લેવાની છુટ ભલે હોય, પણ જુદાજુદા ગ્રાહકો પાસેથી જુદીજુદી કિંમત લેવી એ અયોગ્ય જ ગણાય. કોઈ સ્નેહી કે ગરીબની પાસેથી ઓછું દામ લેવું એમાં કું દોષ નથી જોતો. કેટલીક વસ્તુનુ દામ ધનીકોને સારૂ એક ને ગરીબોને સારૂ બીજું એમ પણ હોઈ શકે. આમાં કયાંય છેતરપીંડી નથી આવતી. છેતરપીંડી કોને કહેવી એ સમજાવવાની આવશ્યકતા ન હોવી જોઇએ.

હવે ઇસ્લામ વીષે. મેં જે કંઈ લખ્યું છે તેને હું વળગી રહું છું. મેં કયાંય એમ નથી જણાવ્યું કે હું કુરાન શરીફના કે કોઈ ધર્મશાસ્ત્રને નામે ગણાતા ગ્રંથના અક્ષરે અક્ષરને માનું છું. પરધર્મનાં પુસ્તકોના દોષો બતાવવાનું કે તેની ટીકા કરવાનું મારું કામ નથી. તેના ગુણો ગણાવવાનું અને બને તો તેનું અનુકરણ કરવાનું કામ મારું છે. કુરાન શરીફમાં જે મને ન રૂચતું હોય તે બતાવવાનો મને અધી કરાર નથી. તેમ જ પેગંબરના જીવન વીષે, એમના જીવનચરીત્રની જે વાત હું સમજી શકું છું તેની તારીફ કરું છું. જે હું ન સમજું તે મુસલમાન મીત્રો પાસેથી અને મુસલમાન લેખકોના લેખો મારફતે સમજવાનો પ્રયત્ન કરું છું. આથી વૃત્તિ જેવતાં જ હું બધા ધર્મો પ્રત્યે સમાનતા બાળવી શકું છું. હિંદુધર્મની એઓ બતાવવાનો મને અધિકાર છે ને મારો ધર્મ પણ છે. પણ અહીંદુ લેખકો જ્યારે ઈસ્લામની ટીકા કરે છે અથવા તેના દોષો બતાવવા બેસે છે ત્યારે ઘણીવાર તેમાં અજ્ઞાન હોય છે. તેઓ હિંદુની આંખે એજ વસ્તુ જોઈ શકતા નથી, તેથી ખોટી વસ્તુને આડી જુએ છે. આવા અનુભવથી પણ હું સમજું છું કે જેમ અહિંદુ લેખકોની ટીકા મને દુષિત લાગે છે તેમ જો હું કુરાન શરીફની કે પેગમ્બરની ટીકા કરૂં તો તે મુસલમાનને દુષિત કેમ ન લાગે?

—:o:—

નોંધ

કાઉન્સીલની બેઠક ૨૬ મે

ઈંડીઓને લગતા કામકાજની દૃષ્ટિએ મેળાલમાંથી કાંઈ કાઢી સ્ટ્રેચ્યુરીલ્ડ અને કેટા મેનરમાં વસાવવા માટેની બે રૂમ અને બધ રૂમના ખરેદ બાંધવાની ડરબન ઈમ્પ્રુવમેન્ટ કાઉન્સીલની હાલની બેઠકમાં સેન્ક્શન કાઉન્સીલ બોર્ડે પ્રોટો રીયા પાસે રદ કરી છે, ખરીના આકારની કાઉન્સીલ બોર્ડે ટીકા કરી હતી અને જણાવ્યું હતું કે જગ્યાના પ્રમાણમાં રસ્તાનો વીસ્તાર વધુજ વધારે પડતા રાખવામાં આવ્યો છે. અને પરેની આજુ આજુ પુરતી જગ્યા રાખવામાં આવી નથી તો દરેક ઘર દીઠ પુરતી જગ્યા રાખવામાં આવે તે બાબીયા માટે જગ્યા રહે જેથી ખરેનો આગલો ભાગ રસ્તાની ઉંચ નજીક ન પડે. કાઉન્સીલે ઘર દીઠ ફરપેલ ફ્લેટફીટ સાઇટનો મહીનાનો રૂા. શીલીંગનો ભાવ બોર્ડે વધારે સપ્રેા છે. પ્રોટોરીયામાં બે રૂમ અને બધ રૂમવાળા ઘર માટે મહીનાનો આસરે બે શીલીંગ છ પેની અને પાંચ શીલીંગનો દર છે.

બોર્ડ એમ માને છે કે મેળાલમાંથી ખસેડવા માં આવનારા ઈંડીઓ માટે યોગ્ય જગ્યા અને ઘરોની યોજના વિષે કાઉન્સીલ મુંઝવણમાં પડી છે. પરંતુ નાટાલ ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસને મેળાલમાંથી ખસેડવામાં આવનારા ઈંડીઓને બચાવવા માટે સ્ટ્રેચ્યુરીલ્ડની જગ્યા સ્થુલ રાખી છે એટલે તે જગ્યા યોગ્ય ગણી શકાય. ઘરો બાંધવાનું કામ જે હાલ તુરત બંધ પડયું છે

સે તો, બોર્ડની સલાહ મુજબના ઘરો બાંધ- માના નીચેના ઉપર કાઉન્સીલ આવે તો ઘરો બાંધવાનું કામ તુરત શરૂ કરી શકાય. બોર્ડે બતાવેલ સુધારો કરવામા ઘર દીઠ પાઉંડ કરતા પણ બધુ બધ થાય છે એટલામાં બીજા પ્રકારવાળા ઈંડીઓ માટેના ઘરો બનાવવામાં બોર્ડ કાઉન્સીલને મદદ આપવાની પોતાની ખુશી બતાવી છે.

લિંડન પાર્લામેન્ટમાં સાઉથ આફ્રીકન ફ્રી સ્ટેટના ન્યાયાધિશ

સાઉથ આફ્રીકન ફ્રી સ્ટેટના ચીફ જસ્ટીસ જે. ડીલ જેમ્સ ડીલ અને પુર્વના દેશોની પ્રશ્નીણાઓ નીકળતા છે તેઓએ મુખ્ય પદોચવાનાં કારણે મુલા- કાત આપતાં જણાવ્યું હતું કે, "સાઉથ આફ્રિકાના સોકો સામાજીક નૈતીક પ્રશ્ન અને કેળવણીથી પાછેલા અને મુંઝાયેલા ઈંડીઓ વચ્ચે તો તફાવત કરી શકતા નથી. અને તેથી દક્ષિણ આફ્રીકામાં વસતા ઈંડીઓનો જવાબ વધુ વીકટ થયા પામ્યા છે" ઈંડમાં તેઓ દક્ષિણ આફ્રીકામાં વસતા ઈંડીઓની સ્થિતિ સાથે ઈંડના ઈંડીઓની સ્થિતિ સરખાવવાનો પ્રયાસ કરતો તેઓ કહે છે કે "ઈંડના સામાજીક અને આર્થીક સવાલનો અભ્યાસ કરવા ને સન્તોષકારક રૂ. મારે કહેવુજ જોઇએ કે સંજોગોના અભાવથી હું પહોંચ્યા આમાં સફળ થયા છું" દક્ષિણ આફ્રિકાના ઈંડીઓના સરવાળા વિષે વધુમાં તેઓ કહે છે કે "રંગીનો પ્રત્યે દ્વેષભાવના રૂપા જેવી અંગ્રેજ ગુણ સામે આ- વેપાર અને સેવકદેવડની અપ્રમાણીક હરીફાઇ અસ્તીત્વમાં છે તેના બધ સામે અંગારે સાઉથ આફ્રીકાના ગોરાઓએ સહવાનું છે" તેમના કહેવા મુજબ ઈંડ મંજુર પાર્લામેન્ટરી ડેપ્યુટેશનથી ઘણોજ ફાયદો થયો છે. અને આશા કરી ડેપ્યુટેશનના અમુક મેમ્બરો કે જેઓ ઈંડીઓ પ્રત્યે દ્વેષભાવ ધરાવનારા હતા તેઓના આંખો ઈંડની મુલાકાતથી ખુલી છે. મી. કોજ દીલ્હી કલકત્તા, મદ્રાસ, મુંબઇ, અને દરબારસાહેબની મુલાકાત લેવા ઘરે છે અને મહાત્મા ગાંધીજીની કે જેઓને પહેલા ૧૯૧૩ માં તેઓ મળ્યા હતા, તેમની મુલાકાત લેવા તેઓ ઉમેદ રાખે છે.

લિંડની પાર્લામેન્ટમાં દક્ષીણ આફ્રિકાના લિંડીઓ વીરૂદ્ધના બીલો વીષે ચર્ચા

લિંડની પાર્લામેન્ટમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના ઈંડીઓ વીષે કરવામાં ચર્ચા થઇ હતી અને પરદેશવાસી ઈંડીઓ સંબંધની ઈંડ સરકારની નીતિ રાજનીતી વીષે ગ્રેસિસ પક્ષે મુકેલી દરખાસ્તની દરખાસ્ત પાર્લામેન્ટના સભ્યોનુમતે પાસ થઇ હતી. યુરોપીઅન પક્ષ તરફથી બોલનાર મી. ગ્રેમ્સ. ઇ. જેન્સે જણાવ્યું હતું કે સંસ્થાનના ઈંડીઓ તરફની સરકારની વલણ ગેરવાજબી છે. પાર્લામેન્ટના ઓપોઝીશન પક્ષના નેતા મી ડેસાઇએ ૧૮૮૪ નું રીટ્રેંચમેન્ટનું દુર્યોધાર નહી પાછવરવા માટે ઈંડ સરકારને તકસીરવાન ઠેરાવી હતી. બન્યારે સર જગદીશ પ્રસાદે ઈંડના મુકીજરે દક્ષિણ આફ્રિકાવાસી ગોરાઓ સામે રીટ્રેંચમેન્ટનું દુર્યોધાર અમલ માં મુકવા દક્ષિણ આફ્રીકાવાસી ઈંડીઓને પુનીન- મનમાં મદદગાર નહી થવા મુકવા સભ્યોને પીનંતી કરી હતી. એવા તાર સમાચાર કેટરે આપ્યા છે.

દીવ્ય સ્વપ્ન ફળ્યું

"મહાત્મા ગાંધીજીએ ત્રાવણકોરની "યાત્રા" પુરી કરી તેનું વર્ણન કરતા લેખ ૨. એ.ના વાંચકો માટે 'હરિજનબંધુ' માંથી અહીં આપી છીએ."

આ લેખ હું કન્યાકુમારીમાં મહાસાગર ની સામે બેસીને લખી રહ્યો છું. આવી આવી અનુકૂળતા જ્યાં બેઠે છે અહીં તેમાં આવે એવું દૃશ્ય જગતમાં બીજે ભાગ્યે. કુમારી દેવીના પેઠે નથી આસપાસના જળ પણ કલેવર દ્વારામાં છે કન્યાકુમારી સામમાં બરફ નથી જોવા છે. એટલે આ જગા ચિંતવન અને ધ્યાનધારણને માટે ખાસ જ યોગ્ય છે. મારી યાત્રાનો આજે બીજો દિવસ છે. હું મનથી તે સ્વૈચ્છાએ અસ્પૃશ્ય ગણાતા ધોરા, ગરીબ જેવા બીજા અસ્પૃશ્યોને માટે જે મંદિરોનાં દ્વાર બંધ જોયા તેમાં . જતો નથી; એટલે આ પ્રતિબંધ દૂર થવાનો આનંદ અને એ લોકોના જોસ્સોજ માગે છે.

રમણરણ

ત્રીવેન્દ્રમના બધા મંદિરમાં આદરણીય પુજારી થયા. વૃદ્ધજન થવા બદલ, પરંતુ હરકોઈ બાબા નથી એ ખાસ બાબાવાની છે એ જાતનો બાજ બનાવા પેસા થયા હતા. આ દીક્ષિતો કહેવાતા વીશેક ઘરના પતંજલિ બ્રાહ્મણ બ્રહ્મચારીના પ્રીસ્તી કેળવણી લીધેલા આ છે જે શાંતી અનુભવેલી તેનું મને સ્મરણ થાય છે. એ દેવળમાં તે દીવસે સવારે મને યાદ છે તે પ્રમાણે અમે બેજ જણ હાજર હતા. ત્રિવેન્દ્રમના મંદિરમાં તો બારા સંધના આવવાનો રાહ લેતાં હજારો માણસો ઉભાં હતાં છતાં ત્યાં જરાયે ધોંધાટ નહોતો.

શાંત જનસમુહ

શેરબજારનું નામ નહોતું. એ શાંત જનસમુહમાં ગઈ કાલના અસ્પૃશ્યો કદાચ બ્રાહ્મણો આપ હશે. હું એ મેદનીમાં સ્પષ્ટ જોઈ શક્યો કારણ કોઈ ભેદ જેવું રહ્યું નહોતું. સહિનો શરીર પર નીલક અંદનની પ્રસન્નતા એકસરખી નીશાનીઓ હતી. સહિએ એકજ જાતના વસ્ત્ર પહેરેલાં હતાં. બધી મંદીરોમા સીખ્યા દીના નાજ જેવો પહેરવાનો રીવાજ દેખાય છે. એમા એકલો મુંબી ઢીંગ, ને આજ બધુ ના કરીને એક ઉપરણો ખભેસો ઢાંક. પુજારીઓ મહાન મોટા ભાગના મોટા ક્રમાર શરીરે હતા, જેની શાંતી ને નરસાલના દેખાવમાં અનુભવેલી તેજજ આ દેખાવ મેદનીની પાછળ અનુભવી. આવ બધા એ બે કલાક બીજા પ્રકારની હતી. મહત્સની શાંતીની પાછળ કશો કતીહાલ નહોતો તે પહમનાહનાં મંદીરમાની શાંતી હતી.

ઝવીશ વર્ષ સુધી

ઉભવથી દુષ્ટ જેવો મુંગીઓવાળા એ સંકટો સહયાડા શરીરોની લાકોની હારો પુરેપુરી નીરક્ષ નીરક્ષ્ય બનીને બાકની બાયપુર્વક ઉભા હતા. એ દૃશ્યે મારા મન પર જે છાપ પાડી તે હું જીવીશ ત્યા સુધી ભુંસાવાની નથી. એ વીશાળ મંદીરના અંતભોગમાં બધા મુર્તીઓની કર બની ત્યા અમે પ્રવેશ કર્યો. એ દૃશ્ય પણ ઝીણકુ હૃદયપર્શી નહોતુ જે પુજારી અમને દોરતા હતા. જેમણે શુદ્ધ સુંદર કીંમતી એ મુર્તીઓને ચમત્કાર ઝોલની કરી એમ કહું તો ચાલે. પછી અમે મધ્યભાગમાં આવેલી પદ્મનાભની ભવ્ય પ્રતીમા આગળ પહોંચ્યા. એ બધું દિવા સ્વપ્ન જેવુ બનુ.

બધ્ધ મંદીરો

ત્રિવેંદ્રમ અને કન્યાકુમારીની વચ્ચેનાં જે બધ્ધ મંદીરોમાં હું ગયો ત્યાં બધા મેં એજ જાતનાં શાંતિ ને ભક્તિભાવ જોયાં છે. બધે આજે સવારે હું કુમારીકાના મંદીરનાં બધ્ધ બારણો. અગાઉ રાજાના હરિજનોની મોટી મંડળી અજવા માટી હતી. અમે મંદીરે જવાની તૈયારીમાં પહોંચે બારણા. મંદીરની પેઠે આ દરવાજા બારણાની પણ હરિજનોને મનાઇ હતી. પણ હવે કોઇના જરાસરખા પરિરોધ વીના અગે એ બારી ઉઘાડયા ને બાંધી, જાણે આમને ત્યાં બારણે મનાઇ કરવામાં આવીજ ન હોય એવી રીતે મંદીરોએ પહોંચ્યા. આ તો બારેમાસ એક સ્વપ્ન ફળ્યું છે બીજે બધે એમ કહી તે પહોંચ્યા જે દૃશ્યે એ કલ્પનાની કલ્પના પણ આવી શકે જોમ નહોતું એવે સ્થળે તે જોવાની કીમતે એ ફળ્યું છે.

ગુજરાત હરિજન સેવક સંઘનું વાર્ષીક કાર્ય

ગુજરાતના [illegible] માટી રહ્યું છે તેનો વર્ણાંક આપવાનો અવસર મળ્યો છે. આ આજે ગામના સંઘના કાર્યની કરણેણ અને વર્ષ દરમ્યાનના બધાની કીમતો પુરી પાડવામાં આવી છે. ગુજરાતના હરિજન સેવકના [illegible] ૧૨૬થી હરિજનોની સંખ્યાઓ અવરના સુધારેલાની કરવામા પીરીયા પ્રશ્નો ઘર રહ્યા છે. આમા ઘોડુકલામાં [illegible] નીવારણનો [illegible] બાબતોએ ઝઘડા પાસ બ [illegible] જે જેવા આમા ૧૬ કરી ગુજરાતના પણ સારી બાબત ગણા પામી [illegible] નાવારી, ખેડા, બોરસદ, ગોધરા અને સાબરમાતીમા આશ્રમો દ્વારા કામ ચાલી રહ્યું છે. તે ઉપરાંત પોરબંદર, ભાવનગર, ભરૂચ અને પાદરામા હરિજન વિદ્યાર્થીઓ માટે છાત્રાલયની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. આશ્રમો અને છાત્રાલયો દ્વારા હરિજનોમા સંસ્કારીક કેળવણીના પ્રચારનો પ્રયત્ન થઇ રહ્યો છે. નવસારીના ૬ હરિજન આશ્રમમા ખાદીવિષ્ટ ખેતર કે બરણા દોરના [illegible] આશ્રમોમાંથી ૨૫ પણ સૈયારે કરવામાં આવે છે પણના સલાહમાં આશ્રમોને હરિજન આશ્રમ નામ આપવામા આવ્યુ છે, તથા ગુજરાતના જુદા જુદા ગામોમાની ૬૮ હરિજન બાળાઓને અભ્યાસ છોડાવી ઘરકામ, સીવણ વીગેરેનું કામ શીખવવાની જોગવાઇ છે ગુજરાતના હરિજન સેવક સંઘ ઉપરાંત હરિજન બાળ રાજીનો કાળાઓ કુલ ૨૭ ગામે છે તેમા ૬૨૦ બાળકો ની કરી બાળા બાળીને ૨૦૬૨ હરિજન વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસ કરી રહ્યા છે આ ઉપરાંત હરિજન વિદ્યાર્થીઓને ઉત્તેજન રાકવાનું માટે ઇનામ વીતરણ મેળાઓ ભરવામાં આવે છે. હરિજન બાળકોને પુસ્તકો, કપડા વગેરે સહાયતા મદદ પણ કરવામાં આવે છે. હરિજનોની અજ્ઞાન બાંધણીઓ દુર કરવા માટે પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો તેને પરિણામે ઘણા બધા મંડળીઓ રચાયા છે. આ બધા મંડળીઓ હરિજનોમાં નૈતિક સમાજ બાબતો વીચારોનો ફેલાવો કરીને, તેઓના જીવનમાંથી અસ્વચ્છતા દુર કરાવવામાં ઘણો ફાળો આપે છે.

આમ ઘણાં હરિજન બાળકોને મળવું બાળકોની સાથે ગામની સામાન્ય શાળાઓમાં બેસાડવાના પ્રયત્ન પ્રયત્નો જોવા પ્રાયઃ થયા છે. આંકલેશ્વર તાલુકાના સજોદ ગામે આવો પ્રયત્ન થયો, તેના હરિજનોએ સખ્તો સામે હડતાલ પોતાનાં બાળકો સૌની સાથે અભ્યાસ બેસાડયાં છે. કાંસીયાનો પ્રશ્ન પણ આમા ગુજરાતના જાણીતો પ્રશ્ન છે. આ પણ હરિજન બાળકો સામની સાથે સૌની સાથે છોકરાં પોરણોમાં જાણે છે. આની બાજુર પોળકા તાલુકાનાં બીજા ગામોમા પણ મળી છે. ઉંચા કુલના રહ્યા સામે ઘણે હરિજન સીક્ષકે કુંભેશ ઉંડાની તેજ કીંત આંકલેશ્વર તાલુકાના સાંકળેશ્વર અને દિવેલ ગામે પણ કોયો પ્રયત્ન થયો છે. હરિજન બાળકોને ગામની સાર્વજનિક શાળાના બેસાડવાની પ્રવૃત્તિ ઝોપી છે કે જેથી અસ્પૃશ્યતાનો કરણાયો વહેલો અંત લાવી શકાય.

સાબરમતી આશ્રમવાળા પણ ખુશાલચંદ ગાંધે અમદાવાદ જીલ્લાના હરિજનોને પીવાના પાણીની મુશ્કેલી દૂર કરવા માટે સીમેન્ટ કોન્ક્રીટના કુવા કરવાની યોજના કરી છે. શ્રી. ખુશાલચંદ ને અમદાવાદમાં સખ્યમ પ્રકાશના બાવીસ પાસેથી છે. ૩ તજવરની રકમ બદલ તરીકે ભણી, તમારી પણ ધર્મે અમદાવાદ જીલ્લા હરિજન મંડળ પ દ્વારા કુલ કુવાઓ થયા છે, જેમાના રહ્યા જોગી બહેનોમાં અને બાકીના ૬ હરિજન બાળ ઓ ગાંધે થયા છે. ગુજરાત હરીજન સેવા સંઘે પણ આ પ્રવૃત્તિ ચાલુ રાખી છે પાણપુ પુરે રાજ્યમાં ચાલુ વર્ષે આવા કુવા નવા તૈયાર કરવામાં પાલનપુર તીયાસી ગ્રામજનોએ ભારી મદદ કરી છે. હરિજનોના માટે તૈયાર થા રહેલા કોન્ક્રીટ કુવાની પાછળ બનાસકાંઠા કરેક પાપ તેમજ શક્તિ કેટલી આર્થિકરૂપ નીચે છે, તે વસ્તુ હરિજનોને પાણીને માટે વેઠવા પડતા પાણની વધારામ જાણનારને સ્હેજે ખ્યાલમાં મેળ છે.

"આજે આરપુસ્તકોના કામમાં કેટલો સાથ દઇ રહ્યા છે તેમને તે કદી ધ્યાનમાં પણ ન હતું . તમને કેટલો લાભ છે તેને સહજ કરવાને તુલસીદાસ કહી ગયા છે કે "દયા એ ધર્મનું મૂળ છે" એટલે પ્રેમ રાખશો તો બાજી હારશો; તમને ગાળો દેનારા સાથે હસીને બોલવે . ના કહેવાથી તમની સાથે પ્રેમ કરશો અને ખુબ બાજાર ને બાપવાર કરશોતો આ બારણા-પાડાની પાપ બાજુ જશે."

અક્ષરાત્મા ગાંધીજી.

લંડનમાં હિંદી મેળાવડો

પ્રો. રાધા કૃષ્ણ પી બાર્ન્હામના સ્કુલબ્રુક પુનામન . . સ્ટેશનના બાર્ષિક મેળાવડાના બાનાના ગણ્યાજ્ય તત્વ કે, કેમબ્રીજ રાજ્યોના બધા દીક્ષીણીન મરણ છે પ્રત્ય થાય છે દીક્ષીણીન દેવર આ બાજે રાષ્ટ્રીય સંસ્કાર મરાણી શકશે નહી. એની ખાતરો રાષ્ટ્રીય બાબત બધા પણ બને તો સુધારવો જોઇએ છે. જે એક દેશ માટે ઘડાઇ જોય ન બધા દેશો માટે ઘડાઇ સેવાવું જોઇએ. આ પહેા ઉંચા કોટના ગણવાળો બાપણને બરાબર શીખાબ્યા . , કે જે યોગાસો આ બનાવ ઉપર કેવા મુદ્દાઓ ચર્ચવા છે, તેથી બ્રીટીશ વિદ્યાર્થીઓને વાકેફ કરવાનો આશય હતો, પણ હીંદી સરકારને સાંભળવાથી . બાસુની તેઓ કોઇ પણ જાહેરાતમાં આવ્યું નથી નહી તે બતાવે છે કે, ચર્ચેલ્યાદનમાં હીંદને રહેલ્સ નીચા પ્રકારનો છે, કે જે દેશને હજી સ્વરાજ્ય બોગવનારો લોકો સાથે સ્વતંત્ર બાગીદારીમાં જોડવામાં આવ્યો નથી . આ બેમ પ્રકારનો તફાવત રાખવામા આવતો બતાવે . પણ તથા સુધી રાજ આપુ રહેશે બા સુધી બાકાત બ્રહ્મારોએ આફ્રિકામા મુલ્ક ઇજારાપુ જ બાપ કર્યું . . તેમા હીંદીઓના નામ ઉપરાવવાની નબતીક રથીતીમા નથી, તમજ બીજાઓના મુકાબલે પોતાના રાજ્યમા રાજપાટના જ બાગને ગોરાઓએ પોતાને પાર્થે બાજને ઉદારવા જેવું મેળવવામાં આવ . બા સુધી . બ્રહ્મારોનો જોઇ પણ સામે ઝીણા ઝીણાપણાનો ગેરા વરજનો કરે . . નબતીક રથીતીમાં ત બાવશે નહી

રાષ્ટ્રીય બ્રહ્મરક્ષણનો અભ્યાસ

ત્રીજ બાર નેશનલ યુનીવર્સાના જે. બાબાસર તરીકે અને કુલીનાની સુબ્રેહણાં બાબાન્ય હીંદ પરિવારમાં બાવ્યાના તરીકે પુ બધા પુ કુલી પાત્ર રાષ્ટ્રીય અભ્યાસ અનુકુલતીને રચવા તોકાજે છે. રાષ્ટ્રીય બાબતનો બર્થ કે બાપ છે કે, કોઇ પણ બાલાબી જીલ્લા બાલાબી ઉપર બાપબુદ્ધ બાવા પરિવારના સાજ્યની નથી બાવ કોઇ પણ પ્રબ્ન જીલ્લ પ્રાત્ત ઉપર બાવતા બાવા

પ્રયાને જાબક નથી. જે કુલીપાની બારીબની સુરેબ બબા બ્યાપપા બાવતા ઉપર ા કુલીપાની અબસ્થા રાષ્ટ્રીય ચિરત્ર ઘડવા ઉપર કરવો જોઇએ બબા સુધી જીબ બોગ નેશનલ વાતાવરણ બાવવા બા ઉદ્યમપ્રયાસ કરનારો બાદરપુ કરવાને તકબાર બાડી ઉભા, બાંસુધી ઝીણીપા બાવતા "બાકાના પર્યા વાસ્તબ" ના બાવરણ બાન્યાપના દરબ્યુ કર્તાઓના ફોટા બાપી તકાર

હિંદુ કુટુંબ સાબરમતીમાં ભેટાડાય?

કુ બાર નીને ઇબીન - બાવાં ય બોગા દોસ કુબાબ ઇ કે બોર ગોરા સંસ્કારનું દરબાન બાવીદાર નથી. બાપણે બોગ ઉપ પપુપાને બા વર્તનસાહજીનુ રબુ નથી, પન બાપણે એવુ બાવરણપ્રબ્ય બાવીએ બોગે કે જેબા પોતાની દરબાંત્ર રાજ્યકુદરતી બાપણસરો તેબાય. તેબી બાટાના બાકીક પરબ્યણ બાપણ બાન બાવા. કુબીપા રબુ બાશે બાપણા કુબીપાના બાવરબાની બાટાનની બાર દરબાની બાદરા તરીકે સેબાશે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ટ્રાંસવાલ હીંદી કોંગ્રેસ

ગયલ પીનારના હીંદીઓ ગાહનના બે બીજાં સ્થાનમા ટ્રાંસવાલ હીંદી કોંગ્રેસ બોગવા બોગી કરે . . ટ્રાંસવાલમાં હીંદીઓને બા ૬૭ ટકુરોપીબનો ભય ૬૦ ૭ બોગ બુબ્યત્વ ભરવા જે. બાબી ટ્રાંસવાલના હીંદીઓની બો । પ્રતીનીધીઓના નામ ઉપર બાવશે ૬૭ ટકાર પોટ જેટલી કીમતની બોલકા .

આફ્રિકેનેર બીરૂદ્ધ સામે પોકાર

દક્ષિણ આફ્રિકાની હીંદી કોંગ્રેસના જનરલ સેક્રેટરી બા. બો બાવ્ય રાજ્યોમે ડબનાની બાર કેટલિક બીલ સામે પોકારા કરનારો સદેશો હીંદની નેશનના કોંગ્રેસ ઉપર મોકલ્યા છે નામા દર્પણ કર્યું છે . આફ્રેનીંગ બોગ સારો પાલીમેન્ટમા ચુબેલી . . બાપટાઉન કોર્પોરેન્ટને જોગ કરેલા બ.

બીલો સામે વીરૂદ્ધતા

સાઉથ બાફ્રિકન કોંગ્રેસ પ્રમુખ પોરેલ નામના ગણ્યાબ્યા બી દુબે જનરલ સીનાટના બેશનલીસ્ટોએ બીલો સામે કરેલા ઠરાબોનોપ પણ બધા પ્રધાન જનરલ હર્ટોગના ઉપર મોકલી બ્યાબ્યા છે. તેઓએ બા બીલો બેસનલની બાન સ્બનાસ કર્યો ગણ્યા બ બન . . . પ્રબ્ય પાપાનાનો બો બા સબ્યોને ઠરાબ કરવા બીનંતી . .

જમીનની બીલબણી

કેટલીક વાર ઇબનાર બા બણી કે ઘણા કિસ્સાઓમા બાપણી બારણ જમ્યાઓ કરબનાર મણાતી નથી. કેટલેન્ડ બાને બરતુ કમ્પ બાવેલી જમીનની બીલબણી કરે . . પ્રબણ સ્ટીવ મકેનાપ્ર ૭ ઠનાર રાષ્ટ્રિક ઠાન કર્યા છે બા જમીન તૈયારે બના ઘણા કુલીનો માટે પ્રોજસ્ત પાકવાના બાવશે.

ત્રણ હીંદીઓ ગ્રેજ્યુએટ થયા

. . બોજના ઘરો ડીગ્રીઓ મેળવ્યું . . નામકુ બોન. ૬ બસ બબા બો. બેના બાજાજ્ય દક્ષિણ બાફ્રિકાની યુનો બોંદીની પરીક્ષા પાસ કરી ઇ. . . ની પદવી મેળવી ૫ બણે બી. બ્રાબનાબાએ ઉંચામીલ બ્યાનસ્ક બો બાન બી. ૬. બસ્લમાએ ઇકોનોમીક બોનરી અને પોલીટીકલના બિષયો પાસ કર્યો .

હીંદી છોકરીને સ્કોલરશીપ

નાટાલ બોબબણી બાતાએ બાબવા કેમ્બ્રીજ બોનબર્સીટી પાસ થનારા છોકરાને પણ અભ્યાસ કરવા માટે સ્કોલરશીપ આપી ઇ. પીલ બાજરના પણ અભ્યાસ માટે કેમ્બ્રીજ જબા. . બાના કેમ્બ્રીજ સ્કુલની પદી બીદીકરીઓ દરબ પાસ કરી . . બ બાસ્તબમાન કોબણ પદીબાળા બાસ્યુ હતુ

ગેલીવાડી ખાતાના પ્રધાન અને મીસીસ રીડસ

ગારકેટીંગ બીલમાં સુચવાયલી બાબતોમાં બે ઓએજોને ફેરફાર નીમવાની ફરખાસ્ત તથા બને પાર્લામેન્ટમાં ઉઠી મળ હતી. ગેલીવાડી ખાતાના પ્રધાન કર્નલ ઇનીસ રીડસે ગૃહને મત આપેલ હતો. બાકીને મીસીસ રીડસે ઓએોની તરફેણમાં મત આપેલ હતો.

નેટીવોના ચમકાજ્ઞ

ગઇ તા. ૨૫ ફેબ્રુઆરીએ મેરીટઝબર્ગના મ્યુનિસિપલ્ટી હોલમાં નેટીવોના મુખીઓના સમારંભ પ્રસંગે ડરબનના મેયર મી. ડબલ્યુ. એ. ગોડફ્રે કેસેરને નેટીવોના પ્રમાણિકપણાના અને સદ્વર્તનના વખાણ કર્યા હતા અને કહ્યું હતું કે "તમારા સદ્ગુણો લક્ષમાં નહીં પણ તેનું માનપુર્વક રક્ષણ કરવું. ૬ ઉમરાહ મા નામદાર શહેનશાહને નમારા સદ્ગુણોથી વાકેફ કરીશ."

દીલગીરીભર્યું મરણ

સ્વર્ગવાસ પા. બાદ મીસીસ સુલતાન મોહમ્મદના પુત્રી ન મી. જેમ્સ વીલીયમસના પત્ની તા. ૧ માર્ચે ડરબનના મરણ પામ્યા હતા પોતાના માબાપ બાદ ૧૮૮૬ ના મદના ઇતીયામાં તાદાસ આવ્યા હતાં અને ૧૮૯૮ માં પા. જેમ્સ વીલીયમસ સાથે પ્રગ મર્યા હતા. અમે મરહુમના કુટુબ પ્રતિ દીલગીરી જાહેર કરીએ છીએ.

ચીંદી નાંખે પણ બાંધી

ગ્રીસ્ટાઉનીયાની તરફ ઇનામોથી પટી ગ્રીકોની ચોરી કરીનારાની ચીંદી નહીં પણ હોરા બદીલ બાંધી ગ્રીસ્ટાઉન કારમેન મી પી. એ. ફેરીરીને રેલવે પાસીંગો બક્ષવાથી બદી હતી, કે નામદાર જેલી કલેકટરના ફુકર મોકલી આપવા ગ્રીસ્ટાઉન બામલદારને જોપવામા આવી હતી

ભયંકર અકસ્માત

ગઇ તા. ૨૪ ફેબ્રુઆરીએ નાતાલમા આવેલ્યું ગીજીટનના રસ્તા ઉપર મારકસ્ટર અને મોટર સાયકલ અથડાવાથી ભાર અકસ્માત થયો હતા અને બે હીંદીઓ ઘોરાયાલ બન થતાં હંગ્યા સાયકલ ઉપર હતા બંગ્યા માર્યા ગયા હતા. બદાર પડેલા સમાચાર મુજબ સાયકલ રેજેરા તરફ અને મોટરકાર મેરીટસબર્ગ તરફ જતી હતી. અકસ્માતથી સાયકલના પુરજેપુરા થઇ ગયા હતા અને મોટરનું રેડીએટર નીચા પ્રીટ દુર પડ્યુ હતુ. મેરીટઝબર્ગથી એમ્બ્યુલન્સ ગાડી ત્યા જઇ પહોચી હતી પણ પંદ બધમા આવી હતી નહીં. બન્ને હીંદીઓના શબને રેજેરા ખાતે લઇ જવામા આવ્યા હતા. મોટર ડ્રેઇવરનપાળા એમ. કમાલુદ્દીન એન્ડ કુબ્બની હતી અને મી. જેમ્સ એમ. ફોલીયા હાકતા હતા

નાપના કંપનીથી મરણ

જોહાનીસબર્ગના એકપાયર એકઝીબીશનના ડિપાર્ટમેન્ટ પાર્ક ના માલેક મી. ઇ. જેમ્સ. મોટરમા તા. ૨૪ ડીસેમ્બરે એક ઝેરી સાપે ડંખ માર્યા હતા જેની બતરથી બીજે દીવસે બી બારનનું મરણ થયુ હતુ. આ મરણ બાદ તા. ૨૫ ફેબ્રુઆરીએ બતના નાસણમેંની કોર્ટમા ચાલેલી તપાસમા રજીસ્ટર માર્કના જેનેજરે જણાવ્યુ હતુ કે બી મોટરબનની બાજા હતી કે કંપનીથી તેનું મરણ નીપજે તો પહેલાં કંપ નાસનારે સપને મારી નાખવો અને બાદ પછી પાર્કમાંના બધા સાપોનો નાશ કરવો, તે મુજબ સપના નાશને મારી નાખવા મા આવ્યા છે.

મીસીસ એસકબ્બનું મરણ

નાટાલ મેરાબીના ૧૮૬૫-૧૮૯૩ ના વડા પ્રધાન મી. જોની એસકેમ્બના પત્ની તા. ૧ માર્ચે ડરબનમા ૭૦ વરસની ઉમરે બરબ પામ્યા છે. તા. ૩ માર્ચે રવિવારે મીસીસ એસકેમ્બના શબને ડરબનના પ્રોગેટા બિનમા ગ્રાહકોક આપવામાં આવ્યા હતા. બન્ના ડરબનના મેયર મી

શ્રી. દાંડીવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશન

૧૯૬૩ મું વાર્ષિક સંમેલન

તા. ૨૮-૩-૧૯૩૭ને રવિવારે બપોર બાદ એક વાગે બેચરાજમાં શ્રી ત્રભુભાઇ વલ્લભભાઇના પ્રમુખપદે સંમેલન મળશે. જ્ઞાતિના દરેક ભાઇ, બહેનો અને યુવકોને પધારવા ખાસઅનુરોધ વિનંતી છે.

મંડળના ઇતિહાસમાં આ સંમેલન પ્રથમ જ બેચરાજ સુકામે મળે છે. બેચરાજમાં અને આજુ બાજુમાં મંડળના હિતેચ્છુ અને ઉત્સાહી જ્ઞાતિ બંધુઓ મોટી સંખ્યામાં હોઇ આ સંમેલન અપુર્વ બનશે. વિવિધ વિષયો ઉપર બાષણો, સંગીત, સુબોધ, ચિત્રોનો યુક્ત કાર્યક્રમ થશે. વિષય વિચારણાનુ કામ રવિવારે સવારમાં આઠ વાગે બેચરાજમાં મળશે. આ સંમેલન પોતાનું આંગણું હોઇ બેચરાજ આવે ટ્રીસ્ટીકેટ નહ બાકી મહેનો આ ત્રિભમ તક નહિ ચુકે એવી આશા રાખીએ છીએ

કાર્યકારી:— (૧) હિંમતલાલ કલ્યાણજી, (૨) મંત્રી કેશવલાલ, (૩) ચુનીલાલ, (૪) પરશુરામ.

કાર્યાલય સામેની

પ્રમુખ: મકનજી મેઘરાજભાઇ. મંત્રી: નારણજીભાઇ ભાણજીભાઇ.

બા. ઉ. માસ્તર
મંત્રી
મી. ટ્રાન્સવાલ પ્રજાપતી મંડળ.

[નોંધ: જોહાનીસબર્ગથી ઉપડતી ટ્રેનો:— શુક્રવારે દિવસે ૧૨ વાગે રાત્રે ૧૦—૪૦ શનિવારે રાત્રે ૧૧—૫૫ બાદ તા. ૧૬ થી ૨૬ સુધી એક્સ્ટ્રાટ્રેઇન દોડશે. બાદ.]

કોર્યોગ કોનેસ્કલ, કિંગસ્ટ્રીસ મીસીસ સાયરેક્ષ તથા બીજાં પણ ઘણી જાણીતી નરનારીઓના હાજર હતા મીસીસ એસકેમ્બના મોટરકારના બારણે ઉભેલા હતા, અને ૬૬ વરસ છતા તદ્દુરસ્ત હતા તમને ત્રણ ઉમરીઓ છે, કર્નલ કીંગ-ડોમીઓની મોકલણ ખુબીથી મી. હેરી એસકેમ્બ કાર્ય કરવાંદ થયા હતા. ૧૯૦૬ ના નવેમ્બરમાં જ્યારેસ ગર્વનોગ ડરબનમાં આવ્યા ત્યારે મીસીસ એસકેમ્બને મુલાકાતનું માન પાન આપ્યું હતું

ગ્રેગરોના ઉપદ્રવ

મેરીટઝબર્ગમાં તા. ૬ માર્ચે ના રોજ આગોદ ની દુકાનની બારીમાં બાકીથી પાકી સીગરેટ, ટોબેકો બાકીને બળી ગયા કુલ પાકીટો બાલ ચોરો ઉપાડી ગયા હતા. વળી તા. ૧ માર્ચે ગોડફ્રેના કેરથીઝ હોટેલના રસોઇયાના ઓરડા માંથી, ચોરો, હોટલમાં ઉતરેલા ઉતારુઓનો માલ ચોરી ગયા હતા એક બીજી ચોરી તા. ૩ માર્ચે પ્રસીપીસોમાં મીસીસ વાયર્ડ રમાયણ ના થઇ હતી. તેથી મુલાકાતે આવેલાં પરોણાઓ ઓ ઘણો ખરાબ ભોગી હતી એટલામાં તેણીના સુપના ઓરડામાંથી બે ફેન્ડબેગો ચેકડી ગઇ હતી જેમાં પા. ૨૦ રોકડા હતા. ચોરોનો ઉપદ્રવ વધ્યો છે. સાવચેતીની જરૂર છે.

ગેલીવાડી પ્રદર્શન

મંડળે નીચે કેટલાક વરસથી બંધ પડેલા ગેલીવાડીના પ્રદર્શનો બસ્તુફોન્ટેનમાં પાછા ચાલુ કરવાનું નક્કી થયા મુજબ, ગયા અઠવાડીયામાં ગેલીબાગમાં ગેલીવાડીની નીપજોનું પ્રદર્શન થયુ હતું, જેમા ૭૦૦ નમુના રજુ થયા હતા. ઇનામ નમુના રજુ કરનાર નેટીવ બેકુમાંને આપવા પધારેલા હતા. બસ્તુફોન્ટેનમાં કદાચ જાણીતા બાગોમાં બે ત્રણ માસ સુધી ગેલીવાડીના પ્રદર્શનો ભરાશે.

ડરબનનું ગેલીવાડી પ્રદર્શન તા. ૨૬ જુનથી તા. ૧ જુલાઇ સુધી ભરાશે. આ પ્રદર્શન ખુલ્લુ મુકવા ડરબન ગ્રેવીકલ્ચરલ સોસાયટીએ મહા પ્રતીક કંકુનો સાર્વત્રીક બોકલ્યું છે પણ ઇનામો કોનાથી આપવા એ હજી નક્કી થયું નથી

પ્રાર્થનાગૃહનું અદ્દરમાન

ડરબન મેથોડીસ્ટ ચર્ચ તા. ૧ માર્ચ રવિવારના સવારના પ્રાર્થનાને બોકમાં મીનીસ્ટરમાં બાજ કરતા બધુ લાનનો ઝાંદી મરણ પામ્યા હતા બધુ બોટર સાયકલ પરબાગ બોઇ હતો પ્રથમ એક રીક્ષાને અને મોટરકાર અથડી હતી ૬ જેવા જેમા ઘવાયલા દાણામા મોટરે સાયકલ ઉપર રાખી હતી ત્યારે મોટર સાયકલ સાથે એક મોટરકાર અથડાતાં સાયકલની પાછળની બેઠક ઉપર બેચુ બેઠો હતા તેને ગંભીર ઘાયલુ થયું. બેચુના ફેફસા હોસ્પીટલમા ૫૫ જખમમાં આઠેક હતા આ ન મરણ પામ્યા હતા

ડરબનમાં આગ

ડરબનના મીરીજા રાડ ઉપર મેસર્સ ગુપ્તા અપર્સની દુકાન પાસે આવેલાં ડરબનરસ એવેન્યુ માં તા. ૧ માર્ચે રાત્રે ડામીંગ વાગે કરીનાના એક મકાનમાં આગ લાગી હતી સમાચાર મીળતાં જ ફાયર બ્રીગેડ ખાતે ટેલીફોન મારફાર ગયો હતો ઓટલામાં આગ લાગી હતી, આખે મકાન તથા કપડાના બંડલો ઘણા જરૂ ચાલુ નુકસાન થયુ હતુ. આગની બાજ પડતાં બે ફાયરમેનો આવી પહોંચ્યા હતા અને આગને કાબુમા લાવ્યા પણ જ્યારે બુઝાવી નાખી હતી

તીરાનુ રાણુ

આપ માલમ બીલ્ટારનું તીરાનુ એક ૬ વર્ષ ની રાણુ નોલ્સટ્રુમના ગઇ તા. ૪ માર્ચે પહોંચ્યુ હતુ. તીરો બેચુબાનાલેન્ડ તરફથી આવી તદ્દીક તરફ થઇ દક્ષિણે જતા હતા. નોલ્સટ્રુમના મકાનના બારને તીરથી નુકસાન પહોંચાડ્યા બદ રહ્યુ છે.

તાજપોશીનો જાહેર તહેવાર

ઠાક કમીશનર તરફથી ગેઝેટમાં પ્રસીદ્ધ થએલા જાહેરનામા મુજબ આવતી તા. ૧૨ મેના રોજ સને બ્લુમફુલ્ટેન્ડ, બેસુતોલાંડ અને સ્વાઝીલેન્ડમાં તાજપોશીનો જાહેર તહેવાર તરીકે પાળવામા આવશે.

મુનીયનમાં મોટર અકસ્માતો

જોહાનીસબર્ગના સેકન્ડરી કેર્સ એસોસીએશનો પ્રસિદ્ધ કરેલા સેટમાનીયા મુજબ ૧૯૩૫ ના વર્ષમા થએલા અકસ્માતોમાં ૧૦૩૫ જણા માર્યા હતા ૧૯૩૪ ને બદલ ૫૮ હતી. અને ૧૯૩૫ મોટરોને નુકસાન પહોંચ્યું હતું. વળી ૧૯૩૫ ના વર્ષમાં થએલા અકસ્માતોમાંથી ૮૯૬ બરાબર ૧૯૩૬ ને બદલ ૬૨૦ હતી. અને ૫૪૦૫ મોટરોને નુકસાન થયું હતું.

આબરદીનની ઘટના

આરબાદીનની વેસ્ટર્ન રોડ ના બાજુ વેચાઇ જવાની બદલા બદ સેવેજ રોબીનસને ગોળી મારી છે આ માણસ ખરીદવા માટે પોલા કુપે પૌંડ ૨૪૦૦૦૦ ની કીમત બાબતી કરી હતી. વળી કાજદ લેણીઆને આ બાબ લાંબે કાર

સાજનું પળગાતું નથી એમ બદ સોસરે જાહેર કર્યું હતું

હોટેલ આફ્રિકનું બીલ

નાટાલ મોર્ગ મેરટ ફેયર આવેલા આફ્રીકલાના રોયલ હોટલના માલેક પી. એફ્રીકોલસીનેડ તા. ૨૪ ફેબ્રુઆરીએ મરણ પામ્યા છે. તેમના તાજેર મીલકત ૫૩૫ ગ્રાજના કુલે નીલકત પાઉન્ડ ૬૦૬૮૬૮ ની છે. તેમના વારસ નીસીસ. મેકલોસ્ટ સેન્ડ છે.

૬૫ાલના કેમાળા

મસ અકસ્માતીમાના ચોટર બોમાન સ્ટેશન કુબર મેલ ટ્રેનમાંથી આઠ ટપાલના પાર્સલો ચોરાઇ ગયા હતા. પાલીસને જાણ થતાં જે કે એક કેદાળા ના પા ૬૦૦ રોકડા હતા. ટપાલ ગોરખેલો નાસ્તાની ચોટર ગાના હીસ્ટોકટની હતી

પીન પણી ગયો

આરબુમીના પી. ઈ. ગો. ફરીનો ઝોકરો નોરાબાજી પીન પણી ગયો તેને ટરબનમાં જેમટેઝન હોસ્પીટલમાં નાખવામા આવ્યા હતા ત્યાં ટપાલ ગુજર પીન પડના ચાર્લસ્ટનના પ્રખ્યાત નાબુક ભાગના ધોરપાક પડી છે આને બાદબાક કરી પીન બાહાર પડી શકાય એમ નથી. ઝોકરો હોસ્પીટલમાં છે. ગોલાંમાં પીન રાખવાની ટેવ પણી નુકસાન કર્યા છે આ ટેવ નાના બાળો સર્વેને ગ્રાય છે.

દુખની તંગી

જોહાનીસબર્ગમાં આને પ્રીટોરીઆના દુખની આપટ ઝોકી થા છે. ટ્રાંસવાલ મીલ્ક સપ્લાય દુખના વેચનની નીયાંગોમાં બાળકોને પોકા દીવસ દુધ મુકે પાકી સમી નથી

આગ લગાડી

જોહાનીસબર્ગમાં પાસેના સોકરપાકાણિય કોલેક્શન માં એક નેગ્રોએ પણી બીજી રીત પેટ્રોલ છાંટી આગ લગાડી હતી, જેથી નાનાં મોટાં ૭ મકાનો બળી ગયા હતા. આગ લગાડનાર નેગ્રોએ પણ દાઝેલ હતા અને મોતીસને સરણે થયો છે.

વાંદરાનું તોફાન

ડરબનના સ્ટેમફર્ડહીલ વસ્તીના રહેવાસીઓને એક વાંદરાના ત્રાસ બાબતનું ગાજર થયું હતું પરો પાડોશના મકાનોના નાડા ઉપર કેસ્ટા મારતો અને બહા બહમદ બાક પોલીસ ગોળી વરસ્યા એક માદ વખત વપરાશ પણ વાંદરા બેઠા બેઠા

ચર્ચાપત્રો.

'ઇન્ડિઅન ઓપિનીઅન' ના અભિપ્રાય સારૂ

જનરલ સભાના ઠરાવની તપાસ કરી

સરખેજ,—તા. ૫-૨-૩૭ ના ઇ. ગો. ના અંકમાં મેં લખેલા પુછાણાના જવાબમાં શ્રીયુત ઠા. કે. પટેલે તા. ૨૬-૨-૩૭ ના ઇ. ગો. ના અંકમા જણાવ્યું છે કે તા. ૨૬-૨-૩૬ ની જનરલ સભાનો લેખીત ઠરાવ જે ગુજરાતી દૌદુ મહીલા મંડળને તા. ૨૭-૨-૩૬ ના રોજ આપવામાં આવ્યો છે તની તપાસ કરી ખુલાસા કરવી મેં. ન ઠરાવની મેં તપાસ કરી છે. જનરલ સભાનો તે ઠરાવ છાપામાં છપાયો તાજેર પ્રજા સમક્ષ મુકવા પેટલી વર્ષ જવામા આવ્યા સાર નથી એમ સમજી આ ચર્ચાપત્ર માં તેની નોંધ નોંધી નથી. પરંતુ તે ઠરાવનો અમલ બાબિયામાં કરવામાં ન આવે એ કરવાના લોગ છે અને કર્મસંજોગે તેને છાપામાં છપા વવાનો સમય આવે તે પહેલાં આ ને ઠરાવ પાછા બોલાવી લેવામાં આવે એમાંજ સમસ્ત સુરત જીલ્લાવાસી ગુજરાતી આલમનો શોભા છે. અને તાજ ઠરવનામાં વોકરાદીયા સ્ટ્રીટની ચર્ચાયલ આવેલુ સુરત દૌદુ એસોસી એશનના હોદ્દાનુ એ રજો વજલાયણુ નકામ સુરત જીલ્લાવાસી ગુજરાતીઓને શોભા આપનાર મકાન કહ્યા રાકવા તેના માટે એકસ ખોનવું છે.

જનરલ સભાના ઠરાવને અનુસરીને કોમનો માલમ્યુ કરવાના બહાને આપ બેઠકે તે ઠરાવને આધારે ગુજરાતી દૌદુ મહીલા મંડળને તોડ વાપરવા દેવામાં આવ્યો નથી એમ બીજુન કી. કે. પટેલના જવાબ કેમકરી મારે માની લેવાનુ રહ્યું! તા પછી દોઢનો . વખત માગવો ઠરવામા આવ્યો તે વખત કામ કરતાંમાં તરફેણ શા માટે તે પ્રમાણેના જવાબ આપી સામાન્ય રીતેક બદલાવવામાં ન આવ્યા! એ નોંધેક બદલાવવામાં કંઈ ખોટ જવાની હતી! હાલ બાપવા આપવાની બાબતમાં કોઇ પણ બનનો ખુલાસો તા જવાબ ન મળવાથી આપનો આશરો લેવા ખુલાસો માગવાની જરૂર પડી હતી. ૧૯૩૬ ની જનરલ સભાના ઠરાવ પછી અનેક મીટીંગ મારી ગુજરાતી દૌદુ મહીલા મંડળના સુરત દૌદુ એસોસીએશનનો હોલ વાપરવા દેવામાં શું નથી આવ્યો ? તે એવો જવાબ જનરલ સભાના ઠરાવ બદલા કૈલાસની લેખીત માગણી શ્રુ. હી. મહીલા મ ડળ તરફથી કરવામા આવી હતી પરીણ ઠરાવ ગુજરા લેખીત બાબતી કરી પણ બદલ કોલ આવ્યા હોય આવું મારી જાણમા ના નથી તા પછી આજ પ્રસંગે ૬ બાપવે અને ગુજરાતી બહેનના માનમાં સભા ભરવા માટે હોલ નહિ આપવાનું શું કારણ? આ કોઇ સમજી શકતા નથી. મારા મારી ઠરવના ક્યુનો જનરલ સભાના ઠરાવ તપાસી ખુલાસા કરવી સભા કહેવું એ શું ગાજની વાપર? સંતોષકારક ખુલાસો કરવા કાર્યવાહકોને ફરી એકવાર અરજ કરે છે.

પેપરમા દોડા બદ કોકનો પણ ખુલાસો બાબતની જરૂર પડે એટલી હદ બાબતો સા માટે પહોંચવા કરવા જોઇએ! શુ કાબાદ રાખ

ઇંડિયન મહીલા.

—:o:—

કેનેડીયાના ઇંડીઓ

બાલમ,—બાજ બીજેદ ક આપના બાપામાં મારો પત્ર બાપી બાબાની કરશોજ.

કેનેડામાં મળની ઓસોસીએશન કોમનાં રબુ કરવાને પુરતવાપાના ગોબાર ઓફ કોમમેં કરેલા ઠરાવથી કેનેડીનના દીંડીઓમાં જારે બળાબળાટ થઇ ગયો છે. આ ઠરાવથી જણાય છે કે ગોરાઓ વસ્તીમાંના દીંડીઓ તરફ બોમાબમાન ધરા છે. બાના ઠરાવ મુજબ દીંડીઓ ગોરાઓના ત્રસ્તામા વેપાર કરી શકશે નહીં પણ વરસે આ ઠરાવ મળ્યો ! અને કેનેડીયામાં તો પહેલેથીજ આવા રંગભેદથી બારેમા ઠરાવ બાબ્યા છે. બારે કેનેડીયાના દીંડીઓને મારી નજ બીનની ક ૧ કમર કરી કરા બાબ.

કેનેડીયાની બે જનરની દીંડી વસ્તીમાંથી ફકત ૧૦૦ દીંડીઓ યુરોપીયન વેપાર ૧૦ છે. જ્યારે ગોરાઓના વેપાર ૬૦ ઠકા છે અને દીંડીઓનો ૧૬૨ ૧૭ ઠકા છે છતાં દીંડીઓની રોટ ઉપર ૧૦૦ ઠકા વેપાર થયા છે. તો શકુબાતબાબ ચાપના બબાલ ૧૭૬ તેને બુબારી કિબાઓ નહીં ૧૦૦ બાબતનું ૧૦૦ બાલો મબ ૬૦૧ બુબા પાસશે બાબો! નહીં તો ૬. ઓ ના બાબીબની સાલબ કરે ૧૦ તેમ બાબો!

—મા. રાકેસીયા વાસી.

પ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

લંડનની સાહિત્ય આકિકા ઓફીસના મુખ્ય સેક્રેટરી મી. જ્યોર્જ પ્લેયરના પુનિયનના મંત્રીપદે જનરલ સર પદ્મીક કેરનના સેક્રેટરી નીમ્યા છે. મી. પ્લેયરક આવતા ઉનાળામાં દક્ષિણ આફ્રિકા આવશે.

• • •

નાતાલના ગવરનર જનરલ અને લેડી ક્લેરન્સ હમ દક્ષિણ આફ્રિકામાં રીલાયનીરીંગ પ્રવાસ પૂરો કરી ગયા અઠવાડીયામાં કેપટાઉન પહોંચ્યા હતા.

• • •

તા. ૪ માર્ચે મુસ્તીવરમાં પંદર માઈલ માં ૧૫ ઈન્ચ કેટલો ભારે વરસાદ કરો સર્વાત્ત પહેલો હતા જેથી ઝાડોની ડાળીઓ તૂટી પડી હતી અને ટેલીગ્રાફના થાંભલા ઝાડોના થાંદરાં પાડી પડ્યાં હતા.

• • •

યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં તા. ૬ ઠ્ઠી ફેબ્રુઆરીએ કહ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકાને સંપાવાના ગોલની જરૂર હતી અને દુનીયાના બધા દેશોમાં કી મી હોસ્પીટલ બોર્ડને સૂચી કાઢવું હતું

• • •

આપણા યુનીયનમાં ૪ હજાર નરીયો કરતાં ઓછીયાણીયો અને બધા જ આપણા નાનુબ્બી છે તેઓમાંથી યુરોપીયનોના નીકાર ૨૫૦ ના હજાર પીંડ અને એશીયા ૨૫૦ ૨ હજાર પીંડ પાર્સેલમાં આવશે.

• • •

તા. ૧૮ ફેબ્રુઆરીએ જોહાન્સબર્ગમાંથી એક દરદીને એકાએક કેપટાઉન હોસ્પીટલમાં ઘણેકથની જરૂર પડવાથી ડરબનથી એક ડોક્ટર જોહાન્સબર્ગમાં ગયું હતું અને દરદી બચા તેને કેપટાઉન પહોંચાડવા હતા

• • •

ડરબનમાં પોસ્ટ માસ્ટરે જાહેર કર્યું છે કે હવે પછી કોઈપણ આફ્રિકાની દુકાન કરેક અને પાર્સીયામાં બુધવારે અને શનીવારે કામકાજ બંધ રહેશે.

• • •

કેનડાઉડરના પ્રદેશમાં ઘણીવાર ગોઝીતા કેટ કારણે પોસ્ટઓફીસમાં બીમારી કેસાઈ જ. પાસ્ત ઉપર પડતા દરેક લુકાઈ જતા હતી પોસ્ટઓફીસને તબેલામાં રાખવા બંદોબસ્તી આપવામાં આવી છે

• • •

કરીપુટ્ટમાં એક બંગલાની બાજુમાં મુકેલી સુરંગ અણધારીપણે ફુટતા મી. સી જોસ. રફુઆટનું મરણ થયું હતું.

• • •

કુલાલપરની સરકારના મોડા ચય પહેલા સર જોન મેકમસ ઉકરણ ઉપરે અડમીરલ નેલસનો નોકા સંબંધે પ્રવાસ પત્રો આફ્રિકાનોમાં બે હજાર પોંડે વેચાયા હતા.

બોઅર લડાયેના નાણાંકીય કસોટીએ સર્જેન્ટ સાહેબના બચાવ માટે પછી સરકારને રૂપ હજાર પૌંડ મદદરૂપે આપવા માટે મોલોનીઅસ સેક્રેટરી તરફથી પ્રસંશા થઇ હતી

• • •

એડનને દૌદુસ્તાનના રાજ કારોબારથી છુટ્ટા પાડી ઓડનને કોલોની બનાવ્યું છે. આનો સર બનાર્ડ રીલીને વાના ગવરનર અને કમાન્ડર ઇન-ચીફ નીમ્યા છે

• • •

કુદરત કોપની બાબર આપે છે કે પ્રધાન મંડળે સહાયના ખરચમાં તથા રોકનો માટે ૬૫ લાખ પાઉંડ બચેલા ખરચમાંથી આપી છે

• • •

એન્ડરબર્ગના સરકારી કચેરીઓ બધાજ ઓફીસો ટુકડી ૧ અગાસકારો ગણો ગયા હતા અને દસ લીપાલાઓ પાયમલ થયા હતા

• • •

તીર્થંગસ્ટનમાં ઝાબાજાઓ મોટા બાકીના રીજર્વ માં ટોરોનો ગીતારો કારો નીકળી છે.

• •

ઓહાનીસબર્ગની બોલીસ ગાકનમાં બાકર પારો પકડાયો અને ગોરો અને બધા નોટોનો માર્યો ગયા હતા

• • •

કલીપરીવર તરફના પોતાના કામેમાં મી. ટીયેરીસ નાતાના સુરોપીયનને ઓસ્ટ્રોગે ગોલ મારવાથી મારી નાખ્યા હતા

• • •

આફ્રીકન નોકરવર્ગમાં અનાજ કારણપ્રસને બદલે અનાજ નોયસ્કુલ બોકસમાં મોકલવાથી આફ્રિકાના નોકરવર્ગમાં પાછી મજબુતી થઇ છે.

• • •

જર્મનીના આગાના વિરુદ્ધમુક્ત ગાર્ડ ૨૫૦૦૦ નાણાંપ્રધાનોને પોતાનામાં ઉડવાની તાલીમ અપાઇ રહ્યા છે. તેની સામે પકડાર આપવા રશીયાએ એક લાખ જુવાનોને પોતાનામાં ઉડવાની, ટાલનાથી ઝરીદારા નીચે પડવાની અને નીચે પડયા પછી દુશ્મનો સોલ્યાર રાખુ પર હલ્લો કરવાની તાલીમ આપવા માંડી છે.

• •

અમારકામાં ૬ નોકરોને ગયા ગયા ૧૫૦૦ ના ખાણવામાં આવ્યા હતા.

• • •

ફ્રેડરીક યુ નાયબ સાહેબ ઇનાગ પ્રેસીડેન્ટ ટ્રાન્સવેલને આવ્યા છે.

• • •

પંડિત જવાહરલાલ નેહરુ પાછી બકાર પાડી સંપૂર્ણ રાજકર્તાની પ્રતિજ્ઞા લેવા પતિબંધ મુકતા કોંગ્રેસી યુવકોની બીજ ૧૫ હજાર યુવકો બાબા થતી બાબા ૧૫ હજારે પ્રતિજ્ઞા લીધી ૫ ૧૦ ૧૫ ૨૦ ૨૫ ૩૦ ૩૫ ૪૦ ૪૫ ૫૦ ૫૫ ૬૦ ૬૫ ૭૦ ૭૫ ૮૦ ૮૫ ૯૦ ૯૫ ૧૦૦ ૧૦૫ ૧૧૦ ૧૧૫ ૧૨૦ ૧૨૫ ૧૩૦ ૧૩૫ ૧૪૦ ૧૪૫ ૧૫૦ ૧૫૫ ૧૬૦ ૧૬૫ ૧૭૦ ૧૭૫ ૧૮૦ ૧૮૫ ૧૯૦ ૧૯૫ ૨૦૦ ૨૦૫ ૨૧૦ ૨૧૫ ૨૨૦ ૨૨૫ ૨૩૦ ૨૩૫ ૨૪૦ ૨૪૫ ૨૫૦ ૨૫૫ ૨૬૦ ૨૬૫ ૨૭૦ ૨૭૫ ૨૮૦ ૨૮૫ ૨૯૦ ૨૯૫ ૩૦૦ ૩૦૫ ૩૧૦ ૩૧૫ ૩૨૦ ૩૨૫ ૩૩૦ ૩૩૫ ૩૪૦ ૩૪૫ ૩૫૦ ૩૫૫ ૩૬૦ ૩૬૫ ૩૭૦ ૩૭૫ ૩૮૦ ૩૮૫ ૩૯૦ ૩૯૫ ૪૦૦ ૪૦૫ ૪૧૦ ૪૧૫ ૪૨૦ ૪૨૫ ૪૩૦ ૪૩૫ ૪૪૦ ૪૪૫ ૪૫૦ ૪૫૫ ૪૬૦ ૪૬૫ ૪૭૦ ૪૭૫ ૪૮૦ ૪૮૫ ૪૯૦ ૪૯૫ ૫૦૦ ૫૦૫ ૫૧૦ ૫૧૫ ૫૨૦ ૫૨૫ ૫૩૦ ૫૩૫ ૫૪૦ ૫૪૫ ૫૫૦ ૫૫૫ ૫૬૦ ૫૬૫ ૫૭૦ ૫૭૫ ૫૮૦ ૫૮૫ ૫૯૦ ૫૯૫ ૬૦૦ ૬૦૫ ૬૧૦ ૬૧૫ ૬૨૦ ૬૨૫ ૬૩૦ ૬૩૫ ૬૪૦ ૬૪૫ ૬૫૦ ૬૫૫ ૬૬૦ ૬૬૫ ૬૭૦ ૬૭૫ ૬૮૦ ૬૮૫ ૬૯૦ ૬૯૫ ૭૦૦ ૭૦૫ ૭૧૦ ૭૧૫ ૭૨૦ ૭૨૫ ૭૩૦ ૭૩૫ ૭૪૦ ૭૪૫ ૭૫૦ ૭૫૫ ૭૬૦ ૭૬૫ ૭૭૦ ૭૭૫ ૭૮૦ ૭૮૫ ૭૯૦ ૭૯૫ ૮૦૦ ૮૦૫ ૮૧૦ ૮૧૫ ૮૨૦ ૮૨૫ ૮૩૦ ૮૩૫ ૮૪૦ ૮૪૫ ૮૫૦ ૮૫૫ ૮૬૦ ૮૬૫ ૮૭૦ ૮૭૫ ૮૮૦ ૮૮૫ ૮૯૦ ૮૯૫ ૯૦૦ ૯૦૫ ૯૧૦ ૯૧૫ ૯૨૦ ૯૨૫ ૯૩૦ ૯૩૫ ૯૪૦ ૯૪૫ ૯૫૦ ૯૫૫ ૯૬૦ ૯૬૫ ૯૭૦ ૯૭૫ ૯૮૦ ૯૮૫ ૯૯૦ ૯૯૫ ૧૦૦૦ ૧૦૦૫ ૧૦૧૦ ૧૦૧૫ ૧૦૨૦ ૧૦૨૫ ૧૦૩૦ ૧૦૩૫ ૧૦૪૦ ૧૦૪૫ ૧૦૫૦ ૧૦૫૫ ૧૦૬૦ ૧૦૬૫ ૧૦૭૦ ૧૦૭૫ ૧૦૮૦ ૧૦૮૫ ૧૦૯૦ ૧૦૯૫ ૧૧૦૦ ૧૧૦૫ ૧૧૧૦ ૧૧૧૫ ૧૧૨૦ ૧૧૨૫ ૧૧૩૦ ૧૧૩૫ ૧૧૪૦ ૧૧૪૫ ૧૧૫૦ ૧૧૫૫ ૧૧૬૦ ૧૧૬૫ ૧૧૭૦ ૧૧૭૫ ૧૧૮૦ ૧૧૮૫ ૧૧૯૦ ૧૧૯૫ ૧૨૦૦ ૧૨૦૫ ૧૨૧૦ ૧૨૧૫ ૧૨૨૦ ૧૨૨૫ ૧૨૩૦ ૧૨૩૫ ૧૨૪૦ ૧૨૪૫ ૧૨૫૦ ૧૨૫૫ ૧૨૬૦ ૧૨૬૫ ૧૨૭૦ ૧૨૭૫ ૧૨૮૦ ૧૨૮૫ ૧૨૯૦ ૧૨૯૫ ૧૩૦૦ ૧૩૦૫ ૧૩૧૦ ૧૩૧૫ ૧૩૨૦ ૧૩૨૫ ૧૩૩૦ ૧૩૩૫ ૧૩૪૦ ૧૩૪૫ ૧૩૫૦ ૧૩૫૫ ૧૩૬૦ ૧૩૬૫ ૧૩૭૦ ૧૩૭૫ ૧૩૮૦ ૧૩૮૫ ૧૩૯૦ ૧૩૯૫ ૧૪૦૦ ૧૪૦૫ ૧૪૧૦ ૧૪૧૫ ૧૪૨૦ ૧૪૨૫ ૧૪૩૦ ૧૪૩૫ ૧૪૪૦ ૧૪૪૫ ૧૪૫૦ ૧૪૫૫ ૧૪૬૦ ૧૪૬૫ ૧૪૭૦ ૧૪૭૫ ૧૪૮૦ ૧૪૮૫ ૧૪૯૦ ૧૪૯૫ ૧૫૦૦ ૧૫૦૫ ૧૫૧૦ ૧૫૧૫ ૧૫૨૦ ૧૫૨૫ ૧૫૩૦ ૧૫૩૫ ૧૫૪૦ ૧૫૪૫ ૧૫૫૦ ૧૫૫૫ ૧૫૬૦ ૧૫૬૫ ૧૫૭૦ ૧૫૭૫ ૧૫૮૦ ૧૫૮૫ ૧૫૯૦ ૧૫૯૫ ૧૬૦૦ ૧૬૦૫ ૧૬૧૦ ૧૬૧૫ ૧૬૨૦ ૧૬૨૫ ૧૬૩૦ ૧૬૩૫ ૧૬૪૦ ૧૬૪૫ ૧૬૫૦ ૧૬૫૫ ૧૬૬૦ ૧૬૬૫ ૧૬૭૦ ૧૬૭૫ ૧૬૮૦ ૧૬૮૫ ૧૬૯૦ ૧૬૯૫ ૧૭૦૦ ૧૭૦૫ ૧૭૧૦ ૧૭૧૫ ૧૭૨૦ ૧૭૨૫ ૧૭૩૦ ૧૭૩૫ ૧૭૪૦ ૧૭૪૫ ૧૭૫૦ ૧૭૫૫ ૧૭૬૦ ૧૭૬૫ ૧૭૭૦ ૧૭૭૫ ૧૭૮૦ ૧૭૮૫ ૧૭૯૦ ૧૭૯૫ ૧૮૦૦ ૧૮૦૫ ૧૮૧૦ ૧૮૧૫ ૧૮૨૦ ૧૮૨૫ ૧૮૩૦ ૧૮૩૫ ૧૮૪૦ ૧૮૪૫ ૧૮૫૦ ૧૮૫૫ ૧૮૬૦ ૧૮૬૫ ૧૮૭૦ ૧૮૭૫ ૧૮૮૦ ૧૮૮૫ ૧૮૯૦ ૧૮૯૫ ૧૯૦૦ ૧૯૦૫ ૧૯૧૦ ૧૯૧૫ ૧૯૨૦ ૧૯૨૫ ૧૯૩૦ ૧૯૩૫ ૧૯૪૦ ૧૯૪૫ ૧૯૫૦ ૧૯૫૫ ૧૯૬૦ ૧૯૬૫ ૧૯૭૦ ૧૯૭૫ ૧૯૮૦ ૧૯૮૫ ૧૯૯૦ ૧૯૯૫ ૨૦૦૦ ૨૦૦૫ ૨૦૧૦ ૨૦૧૫ ૨૦૨૦ ૨૦૨૫ ૨૦૩૦ ૨૦૩૫ ૨૦૪૦ ૨૦૪૫ ૨૦૫૦ ૨૦૫૫ ૨૦૬૦ ૨૦૬૫ ૨૦૭૦ ૨૦૭૫ ૨૦૮૦ ૨૦૮૫ ૨૦૯૦ ૨૦૯૫ ૨૧૦૦ ૨૧૦૫ ૨૧૧૦ ૨૧૧૫ ૨૧૨૦ ૨૧૨૫ ૨૧૩૦ ૨૧૩૫ ૨૧૪૦ ૨૧૪૫ ૨૧૫૦ ૨૧૫૫ ૨૧૬૦ ૨૧૬૫ ૨૧૭૦ ૨૧૭૫ ૨૧૮૦ ૨૧૮૫ ૨૧૯૦ ૨૧૯૫ ૨૨૦૦ ૨૨૦૫ ૨૨૧૦ ૨૨૧૫ ૨૨૨૦ ૨૨૨૫ ૨૨૩૦ ૨૨૩૫ ૨૨૪૦ ૨૨૪૫ ૨૨૫૦ ૨૨૫૫ ૨૨૬૦ ૨૨૬૫ ૨૨૭૦ ૨૨૭૫ ૨૨૮૦ ૨૨૮૫ ૨૨૯૦ ૨૨૯૫ ૨૩૦૦ ૨૩૦૫ ૨૩૧૦ ૨૩૧૫ ૨૩૨૦ ૨૩૨૫ ૨૩૩૦ ૨૩૩૫ ૨૩૪૦ ૨૩૪૫ ૨૩૫૦ ૨૩૫૫ ૨૩૬૦ ૨૩૬૫ ૨૩૭૦ ૨૩૭૫ ૨૩૮૦ ૨૩૮૫ ૨૩૯૦ ૨૩૯૫ ૨૪૦૦ ૨૪૦૫ ૨૪૧૦ ૨૪૧૫ ૨૪૨૦ ૨૪૨૫ ૨૪૩૦ ૨૪૩૫ ૨૪૪૦ ૨૪૪૫ ૨૪૫૦ ૨૪૫૫ ૨૪૬૦ ૨૪૬૫ ૨૪૭૦ ૨૪૭૫ ૨૪૮૦ ૨૪૮૫ ૨૪૯૦ ૨૪૯૫ ૨૫૦૦ ૨૫૦૫ ૨૫૧૦ ૨૫૧૫ ૨૫૨૦ ૨૫૨૫ ૨૫૩૦ ૨૫૩૫ ૨૫૪૦ ૨૫૪૫ ૨૫૫૦ ૨૫૫૫ ૨૫૬૦ ૨૫૬૫ ૨૫૭૦ ૨૫૭૫ ૨૫૮૦ ૨૫૮૫ ૨૫૯૦ ૨૫૯૫ ૨૬૦૦ ૨૬૦૫ ૨૬૧૦ ૨૬૧૫ ૨૬૨૦ ૨૬૨૫ ૨૬૩૦ ૨૬૩૫ ૨૬૪૦ ૨૬૪૫ ૨૬૫૦ ૨૬૫૫ ૨૬૬૦ ૨૬૬૫ ૨૬૭૦ ૨૬૭૫ ૨૬૮૦ ૨૬૮૫ ૨૬૯૦ ૨૬૯૫ ૨૭૦૦ ૨૭૦૫ ૨૭૧૦ ૨૭૧૫ ૨૭૨૦ ૨૭૨૫ ૨૭૩૦ ૨૭૩૫ ૨૭૪૦ ૨૭૪૫ ૨૭૫૦ ૨૭૫૫ ૨૭૬૦ ૨૭૬૫ ૨૭૭૦ ૨૭૭૫ ૨૭૮૦ ૨૭૮૫ ૨૭૯૦ ૨૭૯૫ ૨૮૦૦ ૨૮૦૫ ૨૮૧૦ ૨૮૧૫ ૨૮૨૦ ૨૮૨૫ ૨૮૩૦ ૨૮૩૫ ૨૮૪૦ ૨૮૪૫ ૨૮૫૦ ૨૮૫૫ ૨૮૬૦ ૨૮૬૫ ૨૮૭૦ ૨૮૭૫ ૨૮૮૦ ૨૮૮૫ ૨૮૯૦ ૨૮૯૫ ૨૯૦૦ ૨૯૦૫ ૨૯૧૦ ૨૯૧૫ ૨૯૨૦ ૨૯૨૫ ૨૯૩૦ ૨૯૩૫ ૨૯૪૦ ૨૯૪૫ ૨૯૫૦ ૨૯૫૫ ૨૯૬૦ ૨૯૬૫ ૨૯૭૦ ૨૯૭૫ ૨૯૮૦ ૨૯૮૫ ૨૯૯૦ ૨૯૯૫ ૩૦૦૦ ૩૦૦૫ ૩૦૧૦ ૩૦૧૫ ૩૦૨૦ ૩૦૨૫ ૩૦૩૦ ૩૦૩૫ ૩૦૪૦ ૩૦૪૫ ૩૦૫૦ ૩૦૫૫ ૩૦૬૦ ૩૦૬૫ ૩૦૭૦ ૩૦૭૫ ૩૦૮૦ ૩૦૮૫ ૩૦૯૦ ૩૦૯૫ ૩૧૦૦ ૩૧૦૫ ૩૧૧૦ ૩૧૧૫ ૩૧૨૦ ૩૧૨૫ ૩૧૩૦ ૩૧૩૫ ૩૧૪૦ ૩૧૪૫ ૩૧૫૦ ૩૧૫૫ ૩૧૬૦ ૩૧૬૫ ૩૧૭૦ ૩૧૭૫ ૩૧૮૦ ૩૧૮૫ ૩૧૯૦ ૩૧૯૫ ૩૨૦૦ ૩૨૦૫ ૩૨૧૦ ૩૨૧૫ ૩૨૨૦ ૩૨૨૫ ૩૨૩૦ ૩૨૩૫ ૩૨૪૦ ૩૨૪૫ ૩૨૫૦ ૩૨૫૫ ૩૨૬૦ ૩૨૬૫ ૩૨૭૦ ૩૨૭૫ ૩૨૮૦ ૩૨૮૫ ૩૨૯૦ ૩૨૯૫ ૩૩૦૦ ૩૩૦૫ ૩૩૧૦ ૩૩૧૫ ૩૩૨૦ ૩૩૨૫ ૩૩૩૦ ૩૩૩૫ ૩૩૪૦ ૩૩૪૫ ૩૩૫૦ ૩૩૫૫ ૩૩૬૦ ૩૩૬૫ ૩૩૭૦ ૩૩૭૫ ૩૩૮૦ ૩૩૮૫ ૩૩૯૦ ૩૩૯૫ ૩૪૦૦ ૩૪૦૫ ૩૪૧૦ ૩૪૧૫ ૩૪૨૦ ૩૪૨૫ ૩૪૩૦ ૩૪૩૫ ૩૪૪૦ ૩૪૪૫ ૩૪૫૦ ૩૪૫૫ ૩૪૬૦ ૩૪૬૫ ૩૪૭૦ ૩૪૭૫ ૩૪૮૦ ૩૪૮૫ ૩૪૯૦ ૩૪૯૫ ૩૫૦૦ ૩૫૦૫ ૩૫૧૦ ૩૫૧૫ ૩૫૨૦ ૩૫૨૫ ૩૫૩૦ ૩૫૩૫ ૩૫૪૦ ૩૫૪૫ ૩૫૫૦ ૩૫૫૫ ૩૫૬૦ ૩૫૬૫ ૩૫૭૦ ૩૫૭૫ ૩૫૮૦ ૩૫૮૫ ૩૫૯૦ ૩૫૯૫ ૩૬૦૦ ૩૬૦૫ ૩૬૧૦ ૩૬૧૫ ૩૬૨૦ ૩૬૨૫ ૩૬૩૦ ૩૬૩૫ ૩૬૪૦ ૩૬૪૫ ૩૬૫૦ ૩૬૫૫ ૩૬૬૦ ૩૬૬૫ ૩૬૭૦ ૩૬૭૫ ૩૬૮૦ ૩૬૮૫ ૩૬૯૦ ૩૬૯૫ ૩૭૦૦ ૩૭૦૫ ૩૭૧૦ ૩૭૧૫ ૩૭૨૦ ૩૭૨૫ ૩૭૩૦ ૩૭૩૫ ૩૭૪૦ ૩૭૪૫ ૩૭૫૦ ૩૭૫૫ ૩૭૬૦ ૩૭૬૫ ૩૭૭૦ ૩૭૭૫ ૩૭૮૦ ૩૭૮૫ ૩૭૯૦ ૩૭૯૫ ૩૮૦૦ ૩૮૦૫ ૩૮૧૦ ૩૮૧૫ ૩૮૨૦ ૩૮૨૫ ૩૮૩૦ ૩૮૩૫ ૩૮૪૦ ૩૮૪૫ ૩૮૫૦ ૩૮૫૫ ૩૮૬૦ ૩૮૬૫ ૩૮૭૦ ૩૮૭૫ ૩૮૮૦ ૩૮૮૫ ૩૮૯૦ ૩૮૯૫ ૩૯૦૦ ૩૯૦૫ ૩૯૧૦ ૩૯૧૫ ૩૯૨૦ ૩૯૨૫ ૩૯૩૦ ૩૯૩૫ ૩૯૪૦ ૩૯૪૫ ૩૯૫૦ ૩૯૫૫ ૩૯૬૦ ૩૯૬૫ ૩૯૭૦ ૩૯૭૫ ૩૯૮૦ ૩૯૮૫ ૩૯૯૦ ૩૯૯૫ ૪૦૦૦ ૪૦૦૫ ૪૦૧૦ ૪૦૧૫ ૪૦૨૦ ૪૦૨૫ ૪૦૩૦ ૪૦૩૫ ૪૦૪૦ ૪૦૪૫ ૪૦૫૦ ૪૦૫૫ ૪૦૬૦ ૪૦૬૫ ૪૦૭૦ ૪૦૭૫ ૪૦૮૦ ૪૦૮૫ ૪૦૯૦ ૪૦૯૫ ૪૧૦૦ ૪૧૦૫ ૪૧૧૦ ૪૧૧૫ ૪૧૨૦ ૪૧૨૫ ૪૧૩૦ ૪૧૩૫ ૪૧૪૦ ૪૧૪૫ ૪૧૫૦ ૪૧૫૫ ૪૧૬૦ ૪૧૬૫ ૪૧૭૦ ૪૧૭૫ ૪૧૮૦ ૪૧૮૫ ૪૧૯૦ ૪૧૯૫ ૪૨૦૦ ૪૨૦૫ ૪૨૧૦ ૪૨૧૫ ૪૨૨૦ ૪૨૨૫ ૪૨૩૦ ૪૨૩૫ ૪૨૪૦ ૪૨૪૫ ૪૨૫૦ ૪૨૫૫ ૪૨૬૦ ૪૨૬૫ ૪૨૭૦ ૪૨૭૫ ૪૨૮૦ ૪૨૮૫ ૪૨૯૦ ૪૨૯૫ ૪૩૦૦ ૪૩૦૫ ૪૩૧૦ ૪૩૧૫ ૪૩૨૦ ૪૩૨૫ ૪૩૩૦ ૪૩૩૫ ૪૩૪૦ ૪૩૪૫ ૪૩૫૦ ૪૩૫૫ ૪૩૬૦ ૪૩૬૫ ૪૩૭૦ ૪૩૭૫ ૪૩૮૦ ૪૩૮૫ ૪૩૯૦ ૪૩૯૫ ૪૪૦૦ ૪૪૦૫ ૪૪૧૦ ૪૪૧૫ ૪૪૨૦ ૪૪૨૫ ૪૪૩૦ ૪૪૩૫ ૪૪૪૦ ૪૪૪૫ ૪૪૫૦ ૪૪૫૫ ૪૪૬૦ ૪૪૬૫ ૪૪૭૦ ૪૪૭૫ ૪૪૮૦ ૪૪૮૫ ૪૪૯૦ ૪૪૯૫ ૪૫૦૦ ૪૫૦૫ ૪૫૧૦ ૪૫૧૫ ૪૫૨૦ ૪૫૨૫ ૪૫૩૦ ૪૫૩૫ ૪૫૪૦ ૪૫૪૫ ૪૫૫૦ ૪૫૫૫ ૪૫૬૦ ૪૫૬૫ ૪૫૭૦ ૪૫૭૫ ૪૫૮૦ ૪૫૮૫ ૪૫૯૦ ૪૫૯૫ ૪૬૦૦ ૪૬૦૫ ૪૬૧૦ ૪૬૧૫ ૪૬૨૦ ૪૬૨૫ ૪૬૩૦ ૪૬૩૫ ૪૬૪૦ ૪૬૪૫ ૪૬૫૦ ૪૬૫૫ ૪૬૬૦ ૪૬૬૫ ૪૬૭૦ ૪૬૭૫ ૪૬૮૦ ૪૬૮૫ ૪૬૯૦ ૪૬૯૫ ૪૭૦૦ ૪૭૦૫ ૪૭૧૦ ૪૭૧૫ ૪૭૨૦ ૪૭૨૫ ૪૭૩૦ ૪૭૩૫ ૪૭૪૦ ૪૭૪૫ ૪૭૫૦ ૪૭૫૫ ૪૭૬૦ ૪૭૬૫ ૪૭૭૦ ૪૭૭૫ ૪૭૮૦ ૪૭૮૫ ૪૭૯૦ ૪૭૯૫ ૪૮૦૦ ૪૮૦૫ ૪૮૧૦ ૪૮૧૫ ૪૮૨૦ ૪૮૨૫ ૪૮૩૦ ૪૮૩૫ ૪૮૪૦ ૪૮૪૫ ૪૮૫૦ ૪૮૫૫ ૪૮૬૦ ૪૮૬૫ ૪૮૭૦ ૪૮૭૫ ૪૮૮૦ ૪૮૮૫ ૪૮૯૦ ૪૮૯૫ ૪૯૦૦ ૪૯૦૫ ૪૯૧૦ ૪૯૧૫ ૪૯૨૦ ૪૯૨૫ ૪૯૩૦ ૪૯૩૫ ૪૯૪૦ ૪૯૪૫ ૪૯૫૦ ૪૯૫૫ ૪૯૬૦ ૪૯૬૫ ૪૯૭૦ ૪૯૭૫ ૪૯૮૦ ૪૯૮૫ ૪૯૯૦ ૪૯૯૫ ૫૦૦૦ ૫૦૦૫ ૫૦૧૦ ૫૦૧૫ ૫૦૨૦ ૫૦૨૫ ૫૦૩૦ ૫૦૩૫ ૫૦૪૦ ૫૦૪૫ ૫૦૫૦ ૫૦૫૫ ૫૦૬૦ ૫૦૬૫ ૫૦૭૦ ૫૦૭૫ ૫૦૮૦ ૫૦૮૫ ૫૦૯૦ ૫૦૯૫ ૫૧૦૦ ૫૧૦૫ ૫૧૧૦ ૫૧૧૫ ૫૧૨૦ ૫૧૨૫ ૫૧૩૦ ૫૧૩૫ ૫૧૪૦ ૫૧૪૫ ૫૧૫૦ ૫૧૫૫ ૫૧૬૦ ૫૧૬૫ ૫૧૭૦ ૫૧૭૫ ૫૧૮૦ ૫૧૮૫ ૫૧૯૦ ૫૧૯૫ ૫૨૦૦ ૫૨૦૫ ૫૨૧૦ ૫૨૧૫ ૫૨૨૦ ૫૨૨૫ ૫૨૩૦ ૫૨૩૫ ૫૨૪૦ ૫૨૪૫ ૫૨૫૦ ૫૨૫૫ ૫૨૬૦ ૫૨૬૫ ૫૨૭૦ ૫૨૭૫ ૫૨૮૦ ૫૨૮૫ ૫૨૯૦ ૫૨૯૫ ૫૩૦૦ ૫૩૦૫ ૫૩૧૦ ૫૩૧૫ ૫૩૨૦ ૫૩૨૫ ૫૩૩૦ ૫૩૩૫ ૫૩૪૦ ૫૩૪૫ ૫૩૫૦ ૫૩૫૫ ૫૩૬૦ ૫૩૬૫ ૫૩૭૦ ૫૩૭૫ ૫૩૮૦ ૫૩૮૫ ૫૩૯૦ ૫૩૯૫ ૫૪૦૦ ૫૪૦૫ ૫૪૧૦ ૫૪૧૫ ૫૪૨૦ ૫૪૨૫ ૫૪૩૦ ૫૪૩૫ ૫૪૪૦ ૫૪૪૫ ૫૪૫૦ ૫૪૫૫ ૫૪૬૦ ૫૪૬૫ ૫૪૭૦ ૫૪૭૫ ૫૪૮૦ ૫૪૮૫ ૫૪૯૦ ૫૪૯૫ ૫૫૦૦ ૫૫૦૫ ૫૫૧૦ ૫૫૧૫ ૫૫૨૦ ૫૫૨૫ ૫૫૩૦ ૫૫૩૫ ૫૫૪૦ ૫૫૪૫ ૫૫૫૦ ૫૫૫૫ ૫૫૬૦ ૫૫૬૫ ૫૫૭૦ ૫૫૭૫ ૫૫૮૦ ૫૫૮૫ ૫૫૯૦ ૫૫૯૫ ૫૬૦૦ ૫૬૦૫ ૫૬૧૦ ૫૬૧૫ ૫૬૨૦ ૫૬૨૫ ૫૬૩૦ ૫૬૩૫ ૫૬૪૦ ૫૬૪૫ ૫૬૫૦ ૫૬૫૫ ૫૬૬૦ ૫૬૬૫ ૫૬૭૦ ૫૬૭૫ ૫૬૮૦ ૫૬૮૫ ૫૬૯૦ ૫૬૯૫ ૫૭૦૦ ૫૭૦૫ ૫૭૧૦ ૫૭૧૫ ૫૭૨૦ ૫૭૨૫ ૫૭૩૦ ૫૭૩૫ ૫૭૪૦ ૫૭૪૫ ૫૭૫૦ ૫૭૫૫ ૫૭૬૦ ૫૭૬૫ ૫૭૭૦ ૫૭૭૫ ૫૭૮૦ ૫૭૮૫ ૫૭૯૦ ૫૭૯૫ ૫૮૦૦ ૫૮૦૫ ૫૮૧૦ ૫૮૧૫ ૫૮૨૦ ૫૮૨૫ ૫૮૩૦ ૫૮૩૫ ૫૮૪૦ ૫૮૪૫ ૫૮૫૦ ૫૮૫૫ ૫૮૬૦ ૫૮૬૫ ૫૮૭૦ ૫૮૭૫ ૫૮૮૦ ૫૮૮૫ ૫૮૯૦ ૫૮૯૫ ૫૯૦૦ ૫૯૦૫ ૫૯૧૦ ૫૯૧૫ ૫૯૨૦ ૫૯૨૫ ૫૯૩૦ ૫૯૩૫ ૫૯૪૦ ૫૯૪૫ ૫૯૫૦ ૫૯૫૫ ૫૯૬૦ ૫૯૬૫ ૫૯૭૦ ૫૯૭૫ ૫૯૮૦ ૫૯૮૫ ૫૯૯૦ ૫૯૯૫ ૬૦૦૦ ૬૦૦૫ ૬૦૧૦ ૬૦૧૫ ૬૦૨૦ ૬૦૨૫ ૬૦૩૦ ૬૦૩૫ ૬૦૪૦ ૬૦૪૫ ૬૦૫૦ ૬૦૫૫ ૬૦૬૦ ૬૦૬૫ ૬૦૭૦ ૬૦૭૫ ૬૦૮૦ ૬૦૮૫ ૬૦૯૦ ૬૦૯૫ ૬૧૦૦ ૬૧૦૫ ૬૧૧૦ ૬૧૧૫ ૬૧૨૦ ૬૧૨૫ ૬૧૩૦ ૬૧૩૫ ૬૧૪૦ ૬૧૪૫ ૬૧૫૦ ૬૧૫૫ ૬૧૬૦ ૬૧૬૫ ૬૧૭૦ ૬૧૭૫ ૬૧૮૦ ૬૧૮૫ ૬૧૯૦ ૬૧૯૫ ૬૨૦૦ ૬૨૦૫ ૬૨૧૦ ૬૨૧૫ ૬૨૨૦ ૬૨૨૫ ૬૨૩૦ ૬૨૩૫ ૬૨૪૦ ૬૨૪૫ ૬૨૫૦ ૬૨૫૫ ૬૨૬૦ ૬૨૬૫ ૬૨૭૦ ૬૨૭૫ ૬૨૮૦ ૬૨૮૫ ૬૨૯૦ ૬૨૯૫ ૬૩૦૦ ૬૩૦૫ ૬૩૧૦ ૬૩૧૫ ૬૩૨૦ ૬૩૨૫ ૬૩૩૦ ૬૩૩૫ ૬૩૪૦ ૬૩૪૫ ૬૩૫૦ ૬૩૫૫ ૬૩૬૦ ૬૩૬૫ ૬૩૭૦ ૬૩૭૫ ૬૩૮૦ ૬૩૮૫ ૬૩૯૦ ૬૩૯૫ ૬૪૦૦ ૬૪૦૫ ૬૪૧૦ ૬૪૧૫ ૬૪૨૦ ૬૪૨૫ ૬૪૩૦ ૬૪૩૫ ૬૪૪૦ ૬૪૪૫ ૬૪૫૦ ૬૪૫૫ ૬૪૬૦ ૬૪૬૫ ૬૪૭૦ ૬૪૭૫ ૬૪૮૦ ૬૪૮૫ ૬૪૯૦ ૬૪૯૫ ૬૫૦૦ ૬૫૦૫ ૬૫૧૦ ૬૫૧૫ ૬૫૨૦ ૬૫૨૫ ૬૫૩૦ ૬૫૩૫ ૬૫૪૦ ૬૫૪૫ ૬૫૫૦ ૬૫૫૫ ૬૫૬૦ ૬૫૬૫ ૬૫૭૦ ૬૫૭૫ ૬૫૮૦ ૬૫૮૫ ૬૫૯૦ ૬૫૯૫ ૬૬૦૦ ૬૬૦૫ ૬૬૧૦ ૬૬૧૫ ૬૬૨૦ ૬૬૨૫ ૬૬૩૦ ૬૬૩૫ ૬૬૪૦ ૬૬૪૫ ૬૬૫૦ ૬૬૫૫ ૬૬૬૦ ૬૬૬૫ ૬૬૭૦ ૬૬૭૫ ૬૬૮૦ ૬૬૮૫ ૬૬૯૦ ૬૬૯૫ ૬૭૦૦ ૬૭૦૫ ૬૭૧૦ ૬૭૧૫ ૬૭૨૦ ૬૭૨૫ ૬૭૩૦ ૬૭૩૫ ૬૭૪૦ ૬૭૪૫ ૬૭૫૦ ૬૭૫૫ ૬૭૬૦ ૬૭૬૫ ૬૭૭૦ ૬૭૭૫ ૬૭૮૦ ૬૭૮૫ ૬૭૯૦ ૬૭૯૫ ૬૮૦૦ ૬૮૦૫ ૬૮૧

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

રાજ વહિવટ પંચાયતોના હાથમાં મુકાવો જોઈએ

રાષ્ટ્રપતિ પં. જવાહરલાલે લાહોરમાં ભરાયેલ જાહેર સભામાં આપેલું ભાષણ જબરજસ્ત હતું. તેમણે કહ્યું કે, સમાજની પ્રગતિનો ક્રમવિકાસ તુલની ભાષ છે અને તેની ભાષા ઉપર એવી ફુલીઓ પેદા થશે કે જે પછાત અને દુઃખી માનવ જાતિ રાહત મેળવી આપશે. સર્વ ગાંધીવાદી સાહાત્મ્યા કમાલ, અપકા અને સ્વાતંત્ર્યની કોંગ્રેસ મારતાં વીનાસને માર્ગે વિચરી રહ્યાં છે. એ મુદ્દામાં આનાકાની કરનારાઓ આસ્તબ્યસ્ત થઇ જશે અમારે ખાસીના આજે કેમ કરશે આગામા ચુંટણી મારે મના મોટી આપત નથી કેમકે બીજાં મોટાં કામો કરવાના છે. બસ પણ હું કહ્યું કું કે બહાસભા ચુંટણીમાં સંપુર્ણ કબજે મેળવે કેમકે તેમા બહાસભા જો કબજે મેળવશે તો તા બ્રીટીશ સરકારને કોંગ્રેસ રજુઆત કરાવનારી થઇ પડશે. એક દાખલ કરતાં વધુ માણસાનું એ બહાદુર સૈન્ય ધારાસભામાં અને ધારાબહાર બહાર દેશના પ્રકાશમાં સારે કોંગ્રેસ સામે લડશે અને બહાસભાની પ્રતિષ્ઠા ઘટાડશે એવી મને ખાત્રી છે. મુઠીભર જોરાવરોના હાથમાંથી મુઠીભર કાળાઓના હાથમાં રાજવહિવટ સોંપવો એનું નામ સ્વરાજ્ય નથી. રંગ બદલાવાથી મુઠીબાદ અને ગાંધીવાદનો રંગ બદલાવા જોઇ નથી. કાળા કે ગોરા આપણુંદા પ્રજાનું દમન કરતાં, અત્યાચાર કે ગુજારવા નથી. હું તો એ ગાયુ પણ કે રાજ્ય કરોડોપારની સલામ ઢીંઢના રૂપ કરોડ માણસોના હાથમાં સોંપાય, મારે તો એપ્રુ પંચાયત રાજ્ય જોઇએ જીએ કેમને બીજા કોઇ પણ રાજ્યથી રૂપ કરોડ માણસોનુ સામાજીક હિત જળવાવાનું નથી.

કોમી સવાલ વિષે બોલતાં પંડિતજીએ જણાવ્યું હતું કે કોમી સવાલ એ પ્રશ્નમ નથી છે. સર્વ કોમો સંસ્થાઓ વિદેશી સરકારના બળ ઉપર પોષાય છે વિદેશી કાબુ નાબુદ થતાં એ કોમી સંસ્થાઓ પણ ટળી જશે. બંધને સરકારી નોકરી ધંધા તેમજ છે અને અંગ્રેજ સ્વાર્થો સાધવા છે તેમજુજ આ બે કેલાવ્યુ છે એ તાજેતરમા થયેલા અર્દવાન-ગઝનવી કરારોથી બધારે સ્પષ્ટ દેખાઇ આવે છે.

રાષ્ટ્રપતિનો અકસ્માતમાંથી સહજમાં બચાવ

ઝાંસીમાં, પંડીત જવાહરલાલ મોટરની મોટરને ડ્રાયવરની બેદરકારીને લીધે અકસ્માત થતા રહેજમાં બચી ગયા હતા ઝાંસીથી ઓરાઇ જતાં માર્ગમાં બાદમાડા આગે મોટર અથડાતાં બચી ગઇ હતી. એમ જણાય છે કે પંડીતજીની મોટરની આગળ જતી મોટર ડોરીથી છોડવી પુળને લીધે આગળ ચલાવું મુશ્કેલ બન્યુ હતું અને તેથી ડ્રાયવર એની આગળ ચાલી રહેલાં બળદગાડાંની હાર જોઇ શકેલો ન હતો. મોટરગાડીમાં બેઠેલા પંડીત નેહરૂને અને તેમની સાથે મી. ગેર બે પ્રવાસમા સાથે ગયા હતા તેમને સહજ ગાંચરા લાગ્યા હતા

શ્રી. દેવને નડેલો અકસ્માત

મહારાષ્ટ્ર પ્રાંતીક બહાસભા સમીતીના પ્રમુખ શ્રી. શંકરરાવ દેવ નાસીકથી તેમની બંડળ સાથે મોટરમાં પાછા ફરતા હતા ત્યારે સંગમનેર નજીક તેમની મોટરને અકસ્માત નડયો હતો તેમને નહા તેમના સાથીઓને આથી ગંભીર ઇજા થઇ હતી.

મુદીવાદને હિંસા કેમ જવાબદાર ન કરી?

સુરતમાં મળેલી એક સભામાં શ્રી મૈત્રેયેન્દ નાથ ટાગોરે ગાંધીવાદ અને સત્યાગ્રહવાદની ચર્ચા કરતાં નીચેના વિચારો રજુ કર્યા હતા: ગાંધીજી સામે મારી ફરીયાદ છે કે તેમણે મુદીવાદને હીંસા કેમ જવાદાર ન કરી? ચરખાબાબા અને સુસંસ્કારાએ પણ મુદીવાદીઓની ટીકા કરી છે. આ પ્રકારના મુદીવાદી ગાનસ અને પ્રગતિશીલ વિચારસરણી વચ્ચે કદી પણ સમાધાન સંભવેજ નહીં. અરકના કુંગરાઓ જેમ પીત્રણે કે તેમ આજના સમાજની રચના પરિવર્તન પામની જાય છે. બેકારી અને ગુપ્તધનરો પ્રવર્તી રહ્યાં છે મુદીવાદની શક્તિઓ પણ પોતાનું નાટક ભજવી રહી છે રોટી અને સંસ્કૃતિનો પ્રશ્ન ઘટતો નથી. બોલશે મારજ સમાજવાદી પોતાએ, આમ જનતાએ એક વધ ક્રાંતિનો મોરચો રચવાનો છે.

પ્રો. મુકરજીનું ચાર લાખનું દાન

કલકત્તા યુનીવર્સીટીના પ્રો. અને. મુકરજીએ તે યુનીવર્સીટીના હસ્તક આવ્યા ત્યારથી રા. ૩ લાખ મુકીને પ્રોટેસ્ટંટ ક્રીશ્ચન કોમનાં સમજુતાના પોષક અને પ્રોફેસોનિ કાર્યમાં મદદ અભ્યાસ વિદેશમાં કરવા માટે શીસ્યવૃત્તિઓ આપવાની શરત કરી હતી. હાલમાં તેમણે વધુ રૂ. ૧ લાખની રકમ તેજ યુનીવર્સીટીને કરતક મુકીને પોતાની ફરજની આર્થીક ઉન્નતિ પાછળ તે ખર્ચવા જણાવ્યુ છે.

ચુંટણી પ્રચારમા પીકાસનો નુતન ઉપયોગ

ફરીને ફરીને ચુંટણીના માયક પર ઉતરી આવ્યા તે, પંડીત જવાહરલાલ, સરદાર વલ્લભભાઇ અને બાબુ રાજેન્દ્રપ્રસાદની સભા સાથે બહાદરોને બહાલસભાવાદ ઉમેદવારોને મત આપવાની અપીલ કરતા કાગળો ઉડાડવાનું નાટક તોફાન આખો દીવસ કર્યો કરે છે.

બહુ આડબર વીનાજ લીધેલું તે શાળાનો શતાબ્દી ઉત્સવ

રાજકોટના સ્થાનીક વીદ્યા પ્રેમી પ્રજાજનો જોગી એક જાહેર પીઢની રાજ્યના અમલદારો, તપીકો તથા પ્રજાજનોની (અઢારસો) સંયુક્ત સભીવાળી બહાર પાડવામાં આવતા, તે અનુસાર બધા મેટ્રીકોના નાકે આવેલી રાજકોટની બી. કોશોરસીંહજી સ્કુલના મકાનના એકત્ર થઇ વકીલ શ્રી. હરીલાલ દેસાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ ચાલેલ કામને અંતે એવો ઠરાવ કરવામા આવેલ કે કે:—શ્રી. કોશોરસીંહજી સ્કુલ કે જે આપણા કાઠીયાવાડમાં પ્રથમ સ્થપાયેલી છે, અને જેનાં મકાનમા ગાંધીજીના પીતાશ્રી રહેતા હતા તે નીશાળને સને ૧૯૩૮ ના જાન્યુઆરીની પહેલી તારીખે ૧૦૦ વરસ પુરા થતા હોઇ તેનો શતાબ્દી ઉત્સવ ઉજવવો. અને તેમની શતાબ્દી ઉજવણી પણ ગોકલધામમાં આવેલી છે.

દરબાર ગોપાળદાસનું બદાપણ

દરબાર ગોપાળદાસે ભોગ બાબતમા જણાવ્યુ હતું કે: "આજના રાજવંશમાં કોઇ રંગ નથી. રાજા નથી, કોઇ શેહ શાહુકાર નથી, તખ્ત કે બેલ્ટ પણ નથી. તખ્તમ વગે આ રાજવંશ ના સુકાની દશા બેસાગરે છે. રાજામહારાજાના આજના રાજવંશ નીચે તો સુધીજ રાજા મહારાજા રહી શક છે કે જ્યાં સુધી આ રાજવંશના મોટા જમીનદારોની જાહેરખાની સાચવી શકે જે ઘડીએ જમીનદારશાહીનો કાલ બીજા થાય ત્યારે એ રાજા મહારાજા નહીં રહેવા છે. કોઇ તાલુકદાર કે જમીનદાર કયા સુધી જમીનદારોની જાહેરખાની સાચવી શકે ના સુધી એ તાલુકદાર કે જમીનદાર રહી શકે છે. બાકી બોલાના કાળનો આપણે વિવેક બહાર ગબાય, તો પણ આપ વિચાર કરો કે આજે કજો ગુન્હો કર્યા કે તારો ગાળો બધા મેં કોઇ આને કર્યો નથી, બુન કર્યું નાંદીનું, તેમજ જેરપર્યાવરણ પણ જોતો કર્યા, ગાળો વાર ગેઝેટીયર કર્યા કે દુનીયાના બધાના બધા પવિત્ર સંતપુરૂષના વિચારના ઝીણકાન ગ્રોકયા કે તૈયાર થયા, જે રાજવંશની અંદર તમે નબસ્કાના બધુ પાણી બનવા માટે પલન ગુમાવી બેઠ રાજવંશમાં કોઇનો પણ હીજરો સદિસલામતી કહેવી જે તેનો રીયાજ તપેજ કરી સકે છે. તેવીજ રીતે બધા રાજવંશમાં કોઇ જોર શાહુકાર કે વેપારી નથી. તખ્તમ વેપારીઓ પરદેશીઓના દલાલો બની છે."

ચરખરી સ્થાનની અશાતી

હીંદી સરહદ ઉપર ચરખરી સ્થાનના બશાતી ચાલુ છે, બધા બધા સામસા સાથે પરાના માટે સ્થાનીક સત્તાધારીઓ સાથે હીંદી સરકાર બાતચીત ચલાવી છે. બા બ્રીટીશ બાગલદારોના બુતા પકડાયા નથી તેઓના સબંધ ઉપર ખુલાસી રાખવા છે. બધાં બાજોદમાં રહેતી રમાનની ચડાઇ બાદ હીંદી સરકારે ૩૫ હજાર પીંટ બાહુર કર્યો છે.

વિવિધ વર્તમાન.

યુનીયનના હાઇ કમીશનર

શ્રીયુત બાર્તેના યુનીયનના હાઇ કમીશનર મી. આલ્ફ્રેડ ર. વોટરને નામદાર ગવર્નરશાહે મુલાકાતનું માન આપ્યું હતું. મી. ર. વોટરે રાજીનામું આપવાનો અહવા ભોટી ઉંમરના પ્રશ્નોનો મુલાકાત થયા પછી રજા ઉપર નહીં પણ કાયમી નિવૃત્તિ આપવી.

જાપાનમાં મીલકતનો નવો હક

જાપાન અને પોલેન્ડ વચ્ચે થયેલા કરાર મુજબ જાપાનમાં પોલીશ પ્રેપતને મીલકતનો આલેખોના હક મળ્યા છે. અત્યાર સુધી ગોળી મુદતનો કોલેસ થતો હતો. હવેથી ૫૦ વીસેક બાદ જપાનના નાગરીકોના જાન મળ્યા આપવા માં આવશે. આ પ્રમાણે પોલેન્ડ સાથે જાપાનની મૈત્રતા જળવી રાખ છે એમ મનાય, પણ "ગોરના વીણ ચોરનો પરે નહીં" પોલીશ નાગરીક જાપાનના પક્ષકારોનો આ મોટો ફિલ્ડ માર્ગ ક્રેમાણ.

ગ્રીસની મદામાં આત્યાચાર

ગ્રીસીયાનીઓના સપરનારે જનરલ ઉપર ગ્રીસ અખબારમાં ગોળબ કિસ્સા પછી મદાલીઓનોએ ક્રિસ્ટેરાના જન કુટમાંથી પકડ્યા ગ્રીસીસીનીઓનોને મારી નાંખ્યા હતા, ગ્રીસના વસનારને મદાલીઓ ગોલ્ડ કરતા . પકડ્યા પોલીસ ગાર્ડીસેન્ડમાં મદદ આપતા ... ...

ચોંકાવનારા બનાવોની આગાહી

વિખ્યાત જ્યોતિષી સાહેબે સમ્રાટ એડવર્ડના સારિવારમનું અપમાનકારક ચોંકાવનારું પુષ્કળ જાણ્યાની વાત જાણીતી છે. તેજ પ્રમાણે હિંદના એક જાણીતા જ્યોતિષીએ પણ આપના રાજકારણના આંદોલનાત્મક ભવિષ્યકથન કર્યું હતું.

દિલ્હીના જાણીતા જ્યોતિષી પંડિત રામેશ્વર પ્રસાદે આપના એડવર્ડના સારિવારમના બળ વાસ્ત પહેલા પાર્લામેન્ટના સભ્ય મી. મારી લેન્સ ને બીજાને જણાવ્યું હતું કે આપના એડવર્ડ (હાલના કિંગ જ્યોર્જ વીન્ડસર) સારિવારમાં આવ્યા છે, પણ તેમને રાજ્યારોહણની કોઈપણ સાવચેતી લાગવી નહિ, પણ તેઓ સારી-પ્રમાણ કરશે.

સીમ્પસન છોડી જશે-કિંગ કુટુંબમાં ફરીથી સુખ

પંડિત રામેશ્વરપ્રસાદે સ્પષ્ટતા આપી જણાવી હતું કે કિંગ જ્યોર્જ વીન્ડસરના આવી ગાદે તેઓ આવે છે - તેઓ મારીસ સીમ્પસનને પરણશે એમ લાગે છે પરણશે તો મારીસ સીમ્પસન સાથે પરણશે તો મારીસ સીમ્પસન ૧૯૩૮ ના જાન્યુઆરી અગર ૧૯૩૯ની શરૂઆતમાં કિંગને છોડી જશે. જો વીન્ડસરના કિંગ જે મારીસ સીમ્પસન વચ્ચે લગ્ન થશે તો તે ૧૯૩૬ના ૨૬ મી માર્ચ ને ૧૫મી જુનના વચ્ચેના દીવસોના થશે કિંગ જ્યોર્જ વીન્ડસર ૧૯૪૦ ના ફરીથી લગ્ન કરશે ને તે બીજી પત્નીથી તેમને બે પુત્રીઓ થશે.

બીજા દેશમાં રાજ્ય

વધુમા તે જ્યોતાષી જણાવે છે કે ૧૯૪૦મા કિંગ જ્યોર્જ વીન્ડસરને તેમના બાર સમ્રાટ છઠ્ઠા જ્યોર્જનું સમ્રાટપદ સ્વીકારવા ઓફર કરશે, પણ કિંગ જ્યોર્જ વીન્ડસર બીજા બીજા દેશનું સમ્રાટપદ સ્વીકારશે ને સાત વર્ષ સુધી તે દેશનું રાજ્ય ચલાવશે. તેમનો ૧૯૪૭ ના જુન પછી મજુરોના ઉદ્ધારની પ્રવૃત્તિ ઉપાડશે ને તેમા તેમને ઓછામાં ઓછા સાત યુરોપીયન રાષ્ટ્રોનો સહકાર મળશે. આ પ્રવૃત્તિ તેઓ બીટનની બહાર રહીને ઉપાડશે તેઓ બીટનની ૨૫ વર્ષની રાજ્ય ચલાવવાનો રેકોર્ડ તોડશે ને તેમણે બીટનના ઇતિહાસ પણ બનાવ્યો હોય એમ લાગે. ૧૯૬૨ મા તેઓ વિશ્વના પ્રવાસે ઉપડશે - હિંદને પણ મુલાકાત લેશે.

આવતા ત્રણ વિશ્વયુદ્ધ

આવતા ત્રણ વર્ષ દરમ્યાન ઉદ્ધા જપાનના રાજકારણોમાં અરસામા વિશ્વવિગ્રહ ચાલુ થશે તે તે અહીં ત્રણ વર્ષ સુધી ચાલશે. આ વિગ્રહ પછીના, ૧૯૪૫ ને ૧૯૫૦ વચ્ચે ત્રીજા વિશ્વયુદ્ધ થશે. જેમાં જર્મની, ઇટાલી ને જપાન એકાના એક વિરુદ્ધ કરશે. હીટલર ને મુસોલીનીના બાપી જણાવ્યું છે કે તેજ પ્રમાણે ઇટાલી-જર્મનીના વિચારો ચમકે છે સ્ટેલીનનો આવતા ૧૨ મહિનાનો પણ ગણતરો સંભવ છે આવતા દીવસોમાં આમેરીકા વહિમ રીતે ખાસ ન તેવો સંભવ નથી, પણ તેની સહાનુભૂતી ચાલુ તરફ રહેશે, મુસલીમ રાજ્યો એ દીશામાં બીટન ફ્રાંસ પક્ષના સંભવ છે

૧૯૩૭નું વર્ષ

૧૯૩૭ના વર્ષનું અવલોકન કરતા પંડિતજી જણાવે છે કે આ વર્ષમાં કાળો જણાવેલના બાબ

ટેલીફોન ૩૩-૮૮૩૨.

ઝેડ. વી. પારેખ

પબ્લીક કમીશનર્સ સ્ટાર,

ઝવેરાતની સમ્રાટ.

ઉપરના સ્થળે બાસ ઉંચી જાતની દરેક ઘડિયાળ મોજુદી, દેશમાં અને સ્વદેશી સાદીઓ ઘિરોદે કીફાયત ભાવે મળશે.

એક વખત તમારો ઓર્ડર મોકલી આપવો કરશો.

પ્રમુખ રહેશે ને તેથી વેપાર તેમજ વેપારીઓને લાભ થશે. મુડીવાળો વર્ગ... હિંદમાં તેમજ જગતમાં પાર પુજ્ય થશે. આ વર્ષે કોઈ તેજસ્વી રાજકારણ કપડા રહ્યું થશે હિંદ વિદેશના બીજા દેશોમાં ચિંતીક પર પડ્યા ને તેથી ખનીજ ચીજો ભારે ભુકારી થશે.

ભુવનપતીઓ ને કોંગ્રેસ

ચાલુ વર્ષમા હિંદના દેશી રાજ્યોને ખુબ ખમવુ પડશે ને તેમા મોટા દેશી રાજ્યો તેમજ એક મોટા કોંગ્રેસી નેતાનું અપમાન થશે. ૧૯૩૭ ના વર્ષના સરકાર સામેની પ્રવૃત્તિ પુનરુજ્જીવન થશે ને આવતા અંદરો અંદર હિંદ સ્વાતંત્ર્ય આંદોલન પાછું ચિંતિ બનશે

નવું બંધારણ

દિલ્હી સાહેબને ૧૯૩૭ ના બારાબ્ય પાસ્ત ને ૧૯૩૮ ના અંત ભાગ ૧૯૩૮ ની શરૂ આવામા દેશની પર મોટી આફત ઉતરશે. હિંદના મુસ્લીમોમા સમાજવાદી વલણવાળુ જણાશે. હિંદના નવા બંધારણમા ખાસ ફેરફાર સુધારો થયેલા જશે ને તે હિંદના કાયમના થશે

પં. જવાહર ને મહાત્માજી

પંડિત જવાહરલાલનું ભારી મહત્વ છે અમારે ગાંધીજી જોડે સામુદાયિક વધારે કામકાજ તેવો સંભવ નથી

પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૩ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કિંમત પી. રૂ–૬.

ગાંધીજીના સુંદર મોટા ફોટા

મહાત્મા ગાંધીજીના સુંદર આછા પીરંગી ફોટા. મહાત્માજી પછેડી ઓઢી ચરખો ફેરવતાં ઉભા છે. ફોટો પોણો છે. સાઇઝ ૨૩×૨૬ ઇંચ. કિંમત પા. રૂ–૨–૩.

આ ઓર્ડરોસ સત્વરતાથી મળશે.

જાહેર — ખબર

ધી નેપચુન એશ્યોરન્સ કંપની લીમીટેડ, મુંબઇ

આ જાહેર કરતા ખુશાલી થાય છે કે, કંપનીએ ગતવર્ષમાં પોતાનું કામકાજ ત્રણ ગણાવ્યું કર્યું છે

નેપચુને માત્ર બાર વર્ષમાં એક કરોડ ૧૭ લાખનું કામકાજ મેળવ્યું છે, અને હાલમાં આગળ ૨૩,૭૦૦, પોલીસી હોલ્ડરો પ્રસ્થાપવાનું માન નેપચુન ધરાવે છે

પરદેશીજ ખાતાઓમાં ત્રિવાર્ષિક હવાતિ અને મુલકી દર વિમાની એક હજારની પોલીસીપર રૂા ૫૨ અને રૂા. ૫૫ બોનસ તારીફ થઇ છે, નેપચુને નવાજ રેકાર્ડ કરી છે

કંપનીના પરદેશી ખાતાઓના પરિણામ માટે હીંદનાં આગેવાનો તેમ રાજદ્વારી પુરૂષોએ મુક્ત કંઠે પ્રસંશા કરી છે નેપચુનની પરીપાકની રીમાની ગુજરાતીઓ હીંદમાં દરેક રાજ્યે પાર્શીજ પ્રચલિત થયા પામી છે

નાના પરીપાકો અને ગોટા પરીપાકો
અનુક્રમે ૧૦ અને ૧૫ ટકા ઓછા
નાણાંને રક્ષણની મળી શકશે
કામકાજ કાળાની કુ.
પોસ્ટ બોક્સ નં ૧૭૬, મોમ્બાસા

એજન્સીની શરતો અને
સાહિત્ય માટે લખોઃ-
મુખ્ય ઓફીસ.
મોમ્બાસા.

કંપનીનું સાહિત્ય મીસને
રક્ષણની મળી
—પણ—
કામકાજ કાળાની કુ.
પોસ્ટ બોક્સ નં ૧૭૬, મોમ્બાસા

—આગ્રહપૂર્વક અને મહેનતું મુકદમોને એજન્સી આપવા ખાસ ભલામણ કરવામા વિનંતિ છે

વાચનના શોખીનો માટે

વાચનના શોખીનો માટે

ગુજરાતી સાહીત્ય સંગ્રહ

સુન્દરજાત્રા	૧૰ ०	ઉત્પલ (કાવ્યો)	૩ ०	કદમનાથ	૫ ०
ચમત્કારીખુન	૪ ०	કુલીની દ્વારા	૭ ०	ગિરીષ	૫ ०
જાદુઇ બોગીનો	૫ ०	જીવનનાદ	૩ ०	દિવ્યચક્ષુ	૫ ०
જાદુઈ અંજન	૨ ०	જેલ ડાયરી	૩ ०	સ્નેહપ્રભા	૫ ०
ડાસીનો સાથી	૧ ०	સાબરમતી	૨ ०	ગ્રામજ (ટૂંકી ટૂંકી વાર્તા)	૫ ०
પર ભગ્યુ વમદ	૧ ०	ટ્રેઝાતાર	૧ ૧	જારેલો અગ્નિ	૬ ०
પર વમદ (ક્રિમ્બ વમદ જટાસ કર		સાંબી બજાર રોડના	૧ ૮	જમીન	૪ ०
ક્ષીરાપર)	૧૫ ०	આત્મદર્શના	૪ ૧	કેદખાના	૫ ०
પ્રભા મરીઅરીનું શીક્ષણ ખા ૧	૧ ૮	રાયપુરાની રહસ્યકથા	૨ ૧	બિહારીના (કાવ્યો)	૪ ०
,, ,, ,, ખા ૨	૧ ૮	દેવા ગોમાણા	૨ ०	સંગીત હદય અને સંસ્કૃતના (નાટક)	૫ ०
નાગાપ જાણે આકડે છે	૨ -	ગુજરાતી વેપાર ખા. ૨ જા	૧ ०	**મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો**	
ફ્રેન્ચકમાણા અને ગોપરચન	૩ ૧	કાળાપાણીની કથા	૧	ગોળમેજીમાં ગાંધીજી	૨ ૧
નીતીનાલને માર્ગે	૧ ०	ધર્મસંસ્થાપન શ્રીમદ્ ગાંધી	-	મંગળ પ્રભાત	૨ ૮
કાનમાં કહ્યું	૧ ०	ઉપવાસ	૫ ०	અનાસક્તિયોગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૧ ૮
૬૪ વર્ષનું પંચાગ	૭ ૧	ગાંધીકુમ આશ્રમ	-	ગાંધી ગીતાર રોડના	૧ ૧
ગીતા મંથન (શ્રી. ૫ મહાદેવભા)	૫ ०	શ્રી રમણલાલ વસનજાલ દેસાઇની ચાલુ		ગીતાજ્ઞલી	૨ ૧
મોહીનીઅમ	૧ ૪	જગાના રૂપર મળવેલી આદર્શ નવલકથાઓના			
આદર્શ મરીઅમલી	- ૧	પુસ્તકો નીચે મજબ :-			
અંધકારમય પ્રકાશ	૧ ०	પત્ર જાલક	૫ ०		
આપણીલ ગામો અને ગામડાંપ ઉદ્ધાર	૨ ०	બંગડી	૧		

મળવાનું ઠેકાણું:
Manager,
Indian Opinion, Phoenix.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ.

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

'Phone Day 2-5166. RAJCOOMAR, 'Phone Night 2-5166.
UNDERTAKER.
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Flash flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર.
કોફન, ફુલ, મોટર અને ઘોડા વાળી ફૂંક વાજબીસર પુરા પાડવામાં આવે છે રાત દિવસ ખુલ્લું.
Manager K. S. FRANCIS.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691 BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ગોકસ, રેપ્લસ અને કીચન ડરેસર પુરૂષ અથવા જથ્થા બંધ બનાવનાર તેમજ ફુલ ફર્નીચર ચાંતોપગારેહ કામ કરનાર.
ઘરાકોને આવેલું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
95 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં જાતી દેખરેખ નીચે તાજો અને સફાઈથી ઘરના દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને મરચા હંમેશાં ઘોટા થા જથ્થાબંધ અમારી મેરેંટી આપે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, નજરે ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4494 K. N. PADIA, P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG
ટેલીફોન 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

Phone [illegible] Tel. Addr. "V.B. PATEL" P. O. Box 6764
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms:- NETT CASH [illegible]
વી. બી. પટેલ,
[illegible]
ટેલીફોન 33-[illegible] ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ.
પી. ઓ. બોક્સ [illegible] જોહાનીસબર્ગ

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા મારકાવાળું ખખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા ઓર્ડર:
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET,
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

મફત! આપણી ચાલુ જરૂરી માદીની પુરી પાડનાર-સંસ્થા દરેકને જે ગ્રાહકોની નહિ મજુરી પંચાય તેવાને ગામના પાંચ પુરા માસ્તામા સુધી નહિ મફત મોકલાવે.
મદન મંજરી ફાર્મસી, જામનગર, (કાઠિયાવાડ) ઈંડીયા

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ
પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ-અર્ધો ફોરો બ્લેક એન્ડ બ્રાઉનમાં મોટા પહેરવેશ વાળો. સાઇઝ ૨૦×૨૫ ઈંચ કીંમત શી. ૧-૬.
નવજુવાન રાષ્ટ્રપતિ-પંડીત જવાહરલાલનો પહેરવેશ રંગીન અને બદી બાજુનો સુંદર ત્રીરંગી ફોટો કાઢ્યોછે. ૨૦×૨૫ ઈંચ. કી. શ્રી. ૧-૬.
બાલા બાજપતરાય- કોટ પેન્ટ પહેરેલ રંગીન અરસી ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૨૫ કીંમત શી. ૧-૬.
સ્વ. દયાળજી દાસ-ત્રણે ત્રીરંગી. ફોટો પહેલી ક્વોલેટી સાઇઝ ૨૦×૨૫ ઈંચ કીંમત શી. ૧-૬
સ્વ. મોતીલાલજી નેહરૂ -ત્રીરંગી ત્રણે ફોટા ઉપરાંત બાજુનો પહેલી ક્વોલેટી. સાઇઝ ૨૦×૨૫. કીંમત શી. ૧-૬.
પુ. મહાત્માજીનો ઉદ્યમ-હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઇએ. તેનું ઝાંખેરણ દર્શન. પુ. ગાંધીજી આકરા ઉપવાસ નથી કરતા. આજકાલ માણસો રેંટીયા કાંતતા, કાંઇ તકલી કાંતવું, કાંઇ પીજવું, કાંઇ ખેડવું, કાંઇ કાપડી પાણી ગાળવું વિગેરે ઘણોજ આકર્ષક ત્રીરંગો ફોટો. સાઇઝ ૧૫×૨૦. કી. શી. ૨.
શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂ-જવાહરલાલજી ઉભાકે માથે પહેરેલ પટકી બેઠાં છે. પણ સુંદર ત્રીરંગો ફોટો. સાઇઝ ૧૨×૧૦ કી. શી. ૧.
બીજા ફોટાઓ—ગાંધીજી જેલમાં, વલ્લભભાઇ પટેલ, પીતામબર પટેલ, જવાહરલાલ નહેરૂ, સુભાષચંદ્ર બોઝ, રવીંદ્રનાથ ટાગોર મદન મોહન માલવીયજી, રાજગોપાલાચાર્ય, જેન ગુપ્તા, બેકમાન્ય તીલક, ગોપાળ કૃષ્ણ ગોખલે, સરદાર ભગતસીંહ અને સહકેદરદત્ત, લાલા લજપતરાય, શીવાજી મહારાજ, રાણા પ્રતાપસીંહ, બી. કરતુર બા, મરેજની બાજુ, કમલા દેવી પટોપાધ્યાય અને સ્વાતંત્રરાણી નહેરૂ.
ઉપલા બધા ફોટાઓ ત્રીરંગી અર્ધા ડે. સાઇઝ ૧૨×૧૦. એકની કીંમત શી ૧
મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

રેડિઓ માસ્ટર્સ વોઇસ.

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટ અને સપ્ટેમ્બર માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો પ્રભા આવી પથરાઈ છે

નીચેના કેરેક્ટર તેનો છે કે જે પોતાની પ્રજાજનને ખાતર પોતાનો તન આપવા તૈયાર થયેલ.

સાને ઇસ્લામનો રોટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૬-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

આફ્રિકાના તન માનતા

HT 70	૮૬ ગામ્બાવા કલ્યાણ મોહમ્મદુર રસુલુબાદ.
HT 73	કન્યાદાન સે મારે મારે કમકો ભુલાસો
HT 74	કુલ બી ધૈ અબતા પ્રસરણ નગર બનેગા.
HT 75	આપો પીલારે સરાણ ગદામા.
HT 69	મેરે આકા કરબલી મલે.
HT 57	આપે આલમસે દમ દુર નજર આતે હે
HT 68	પા નબી સલામમો અલૈકુમ.
HT 60	દીન ચમકા મોહમ્મદ કે નુર સે
HT 52	મોહમ્મદ તોરે મોરો ભોમે મુખડા જાત.
HT 55	મિક્સ રીકોર્ડ કેમરે આલમ કરલ, પુસ્તક, ગ્રામોફોન અને બાલા જરૂરના
	મેમ આપ હે ભુલાયેં મુલાકાત

કાફ્રુ કવ્વાલ

.. 0565	મોહમ્મદ ખાર કમ ના બાર કલ કવ્વાલા
.. 0570	મરી જનાબ મી પન્નાના જરૂર ખાસ
. 0570	ખુબો ખુદા ના હે બાર નબીકા
.. 060	કહના મુસીબો ખલાસ થયા રે બાલમવા.
. 0050	[illegible]

આરબ ફકીરહદીન

.. 0335	[illegible]
.. 0344	[illegible]
.. 0360	[illegible]
.. 0370	[illegible]
.. 0375	[illegible]
. 0350	[illegible]
.. 0350/5/6	[illegible]
.. 0350	[illegible]
. 0350	[illegible]

૧૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. રૂપા. ૧૦ ઈ. ૧૨ રે, ૧૨ ઈ. ૮ રે ૪૮;

ખાસ ખાસના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સિકારવામા આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street . . Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગયના

માસ્ટર અમીર બક્ષના

રેકર્ડ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાત" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ ૫ પણ પબ્લીકને લાભ આપવા અરે અત્રે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ કીમ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૨૪૧૬ તેના કોઇક દંડ આલમમે બજવા કિયા કમલી વાલેને.
આ રેકોર્ડ સાભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર પ્રકરામુદ્દીન

૨૬૫૧ પુન પુન પુન
૨૬૩ મેરા દીલ ન મીલ કા મોહબ્બતે મોહમ્મદ
૨૬૬ ગોવીબ્બોના મોહબ્બત ખડી આજ દે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૧૬ અયા અલ્લાકી આશક કા
ઔર પકા આલકી આશક કા
૨૨૦૭ મોંઘેના તુફાન
૨૧૯૪ બરબાસ આના (ગઝલો)
૨૦૭૫ સાબકા નામ રે
૨૧૬૭ અલ જમ્મા (ગઝલો)
૨૨૨૦ નાખે ગાદમદ તે દ.
૨૧૨૩ નામે મદમદ બોલે બાલ.
૨૧૨૦ રહ આજ પુતા ૬ નીકાર તે કવાલી.

સુફી કવ્વાલ

૧૭૩૦ અમને મેરા નીકળીયા-૧૨૬૮ પા.દીજે.
૧૭૪૬ બજારીર તે કાંધેરે પણી કવ્વા.

બાલવી નૂર મોહમ્મદ

૧૭૪૬ કજરન ૫ ગોજ્યા કજરન બણીર કે બજારીર નાર ૬૫ જીવા ...
૧૬૧૧ ગોજ્યા કીમત મોજાર.
૧૬૧૦ ગોજ્યા બાંગુડી કાવલ બાલી

નુરે ઇસ્લામ.

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

અશીર કવ્વાલ

૧૬૦૬ પીયારી પીયારી ગરબાવાલ.
૧૬૦૭ મોહમ્મદ તારે ... મરણ તુની દા.
૧૬૭૭ બસણુર કુવા બાલમ્બ બહાં કે ... મોહમ્મદ બાલાલ
૧૬૭૦ બજારા ... મુનાજા.

ઝીયાઉદ્દિન બુક કવ્વાલ

૨૦૦૬ ... બીયા ... બાલ બાલ ...
... પાલાબા ... જુદા ...
... બાલ ... બાલ ...
... નુરે ... બાલાસ.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૦૬૪ દીલ કે મેરા ... ગયા.
૨૧૬૦ નીગાબાં ...

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry. Pavalakodi. Manonmani. Uthama Puthiran. Ramayanam. Dumbachari. Gnana Sundari. and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફ્રીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
અદાર ગાગના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માલકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop R. M. PATEL)
202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમે અપકંટીના ઓરડર પાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી રવાનિએ કીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316.
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.
103, PRINCE EDWARD STREET.
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 2967. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	દોદુ	મુસલમાન	પારસી	ગ્રામીણ	સુર્યોદય
	૧૯૩૭	૧૯૯૬	૧૩૫૫-૫૬	૧૩૦૬	કા. મી.	કા.મી.
	માર્ચ	ફાગણ	શુઅબાન	ખોરદાદ		
		ફાગણ	મોહરમ	૧૮૭૯		
રવિ	૧૭	વદી ૧૦	૨૭	૩૦	૧૦ ૪૮	૬ ૧૮
સોમ	૧૮	સુદી ૧	૨૮	૧	૧૦ ૪૯	૬ ૧૭
મંગળ	૧૯	,, ૨	૨૯	૨	૧૦ ૪૯	૬ ૧૭
બુધ	૨૦	,, ૩	૧	૩	૧૦ ૪૯	૬ ૧૭
ગુરૂ	૨૧	,, ૪	૨	૪	૧૦ ૪૯	૬ ૧૭
શુક્ર	૨૨	,, ૫	૩	૫	૧૦ ૪૯	૬ ૧૭
શનિ	૨૩	,, ૬	૪	૬	૧૦ ૪૯	૬ ૧૭

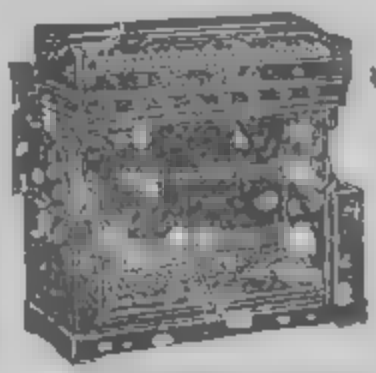
શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી ખરીદવાથી આપને મળી રહેશે.

Leg Press Harmonium
Double Reed From £9-15-0.

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની દરેક
ઓરકાસ્ટર ગ્રેમોફોન રેકોર્ડોનો હંમેશ
નીયમીત આવે છે.

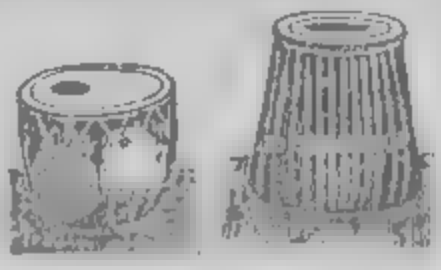
ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે બધા
સપ્લાય કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી
ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
પોસ્ટ પેકીંગ ખર્ચ ઓછો
આવી કરી જાણવો.

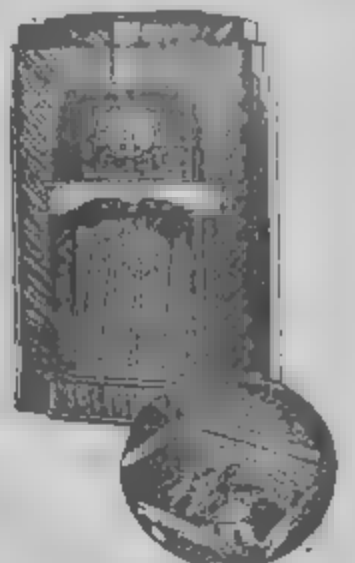

Knee Press Harmonium
Single Reed £2-2-6,
Double Reed From £3-5-0.

Stockists Of Vara Flute.
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

Tablas From 22/6.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0

Distributors of
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ડ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ-ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફને હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

૨૫ હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
૩૫ ,, પા. ૭–૧૦–૦
૪૫ ,, પા. ૯–૧૦–૦

બાજાકોન પા. ૨–૨ ૦ થી પા. ૮ ૧–૦

ખાસ દીવાળીના અંગે ભાવોમાં મોટો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો માલ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

				ફી	૧.
મહાભારત.	નગ	૬	કીંમત	૨૧	૦
પૃથ્વીરાજ					
ચીતોડ	,,	૮	,,	૧૭	૬
રા. રજપ	,,	૬	,,	૨૧	૦
નળ દમયંતી	,,	૫	,,	૧૬	૬
દાનવીર કર્ણ	,,	૫	,,	૧૭	૬
સં ભાંડલીઓ	,,	૪	,,	૧૭	૬
મહારાણા પ્રતાપ	,,	૫	,,	૧૭	૬
ઘરમાં પુજો	,,	૨	,,	૮	૦
પુજયંતી	,,	૩	,,	૧૦	૬
ઝુલકણ્ઠો					
ઝરબાર	,,	૩	,,	૧૦	૬
રાજકરવી	,,	૩	,,	૧૦	૬
રાજન્તલા	,,	૪	,,	૧૨	૦
ગુજ રત્ન	,,	૪	,,	૧૨	૦

તેમજ બીજા ગુજરાતી તથા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

કમો અથવા અતે મગો.

જોડી એકની કીમત પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩-૧૭–૦ સુધી

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જેવા કે

માસ્તર ઝવેરભાઇ. આણંદજી (કાઠીયાવાડ કલાકાર), કેશવલાલ (કલાકાર), ચીમનલાલ. માસ્ટર ધુલીઆ. ત્રીકમ. માસ્ટર શામળ. ઉમાશંકર, માસ્ટર વસંત. માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના. મજબુત અને ટકાઉ. વારા, શાંતા. સરદાર તેમજ એકજોર્ડસ કલકત્તના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન જાતની સ્ટેમ પેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરથી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

ગ્રામોફોનના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્વરાય જાતના ભાવોમાં મોટો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રીકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama... not arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Appl[illegible] for our catalogue Our Harmonium are under written Guarantee for 3 years. Try us before you [illegible]

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 12 Vol XXXV Friday March 19th. 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

SIGNIFICANCE OF ALL RELIGIONS

"WHY should a Christian want to convert a Hindu to Christianity and vice versa? Why should he not be satisfied if the Hindu is a good or godly man? If the morals of a man is a matter of no concern, the form of worship in a particular manner in a church, a mosque or a temple is an empty formula, it may even be a hindrance to individual or social growth, and insistence on a particular form or repetition of a credo may be a potent cause of violent quarrels leading to bloodshed and ending in utter disbelief in Religion i.e. God Himself."

—MAHATMA GANDHI

ભિન્ન ભિન્ન ધર્મો એ જ છે

"ખ્રીસ્તીએ હિંદુને ખ્રીસ્તીધર્મમાં ને હિંદુએ ખ્રીસ્તીને હિંદુધર્મમાં ખેંચી લાવવાની ઇચ્છા શા સારૂ સેવવી જોઇએ? હિંદુ એ સદાચારી કે પ્રભુપરાયણ નાગુસ રહે એવો ખ્રીસ્તીને સંતોષ શા સારૂ ન થવો જોઇએ? માણસની નીતિ અનીતિ કશા લેખામાં ન હોય, તો તે દેવળમાં, મસ્જીદમાં કે મંદિરમાં અમુક રીતે ઉપાસના કરતો હોય એ ખાલી પોપટિયા ઉચ્ચારણ છે: એ વ્યક્તિના કે સમાજના વિકાસમાં અંતરાયરૂપ પણ હોય. અને અમુક ઢબેજ ઉપાસના કરવી કે અમુકજ મંત્ર કે કલમો પઢવા એવો આગ્રહ સેવવાથી ખુનખાર લડાઇઓ થવાની, લોહીની નદીઓ વહેવાની, ને ધર્મ પરથી એટલ કે ઈશ્વરપરથી માણસોની શ્રદ્ધા છેકજ ઉડી જવાનો પણ સંભવ રહે છે.

—મહાત્મા ગાંધી

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમા આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને બનતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે કરેક બનતા વીમાઓ ઉતરાવી આપવા છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ કરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

બરાકોને વિનંતિ છે કે પોલિસ્સ ફોરફેરસેરાતના પગારના રસ્કેરેશન ફોર્મ તાકીદ ભરીને રવાનગી કે૪ ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676,
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલા આખા તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલા, દેશી દવાઓના વસાણા, હંમેશા છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે. ઈન્ડિયા, જાપાન અને યુરોપનું સુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ, કોટ, પાટલુન, ખમીસો, અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશ કીફાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરશો.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 008.

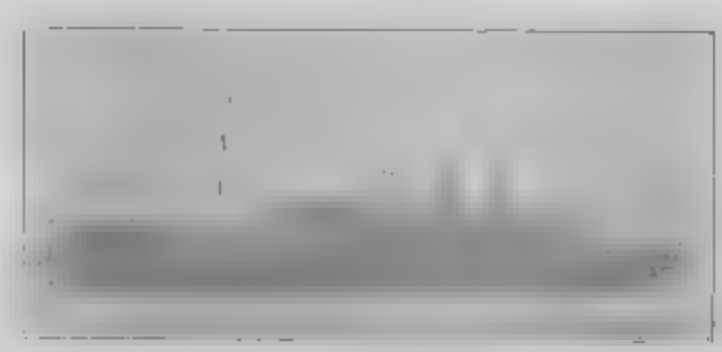
B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(વચ્ચ ખોરાક)
પાઉ. ૨૭-૦-૦

(વચ્ચ ખોરાક)
પાઉ. ૬-૬-૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨-૧૮-૬,
અને
(ડબલબાથ) પા. ૬-૧૮-૬.

હાઉ વીશી
પા. ૨-૬-૦
અને
કેપરીબથ પા. ૫-૬-૦.

માર્ચ તા. ૨૬ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સૂચનાઓ.—હતારૂઓએ પોતાના કામના કપ્તાન ... મોકલતા ... ટીકીટ કરવાનું સાચવવું અને ત્યાં ઉતરે ત્યારે પોતાની કંપનીમેન્ટ તપાસ લીધા પછિ ... જવાનું

દરેક વાંગી હતારૂએ પોતાની ટીકટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. અજાણ્યા માણસોના અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મેળવી શકશે.

સ્ટીમરને તથા દરેક મામલામાં અમારી નાની કંપનીમેન્ટ લીધે પાય છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., **No. 4, Kort Street** **Johannesburg**

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
ત્રણ રસની—ચાર તબી ઝરપુર
પ્રદરાદિક રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ઝેરોના વનસ્પતિના
ઉપયોગ ...
દરેક ઘરમાં રોનો ઓફિસ

સાચી શક્તિનો સંગ્રહ કરવા
ઝંડુના સુવર્ણ બિસ્કિટ

મકરધ્વજ ગુટી.

શક્તિની સારી ઓલાદ કરવા
આજથી ઉપયોગ ચાલુ કરો

ઝંડુ ફાર્માક્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૨, મુંબઇ નં. ૧૪.
સાહિત્ય ઓફિસના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી ... ચી. આ. બોકસ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
ગોદામોવાળાઓને ... ઉપર પ્રોફે, ૨૪ કેટ રડીટ.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઇ,
જોલસેલ ફ્રુટ મેરાંટ,
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ ફુલીયનના ઓર્ડર
બાજવા C. O. D. થી માલ મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254 31, Short St. Durban

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ માટે ઓર્ડર કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. સરનામું:—
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. Telegrams "GIDMALCO." P. O. Box 5169.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

આંયો: કેવલરામ્સ, :: :: :: ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
જાપાનીઝ વેરહાઉસ, :: :: જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
જાપાન બઝાર, :: :: :: રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે આસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માણસ, મેઢેરાની
મામડીને મુલાયમ
રાખી ચોકસંધાન
બનાવે છે.

ગાળીના દરેક
ફટકાપર નીચમીન
અફલાન સ્નેહ
ખાતરી કરે
આપી અસલી
આરામ કરે છે

મેઇલ ઓર્ડરનાં:
Indo-African Trade
Agency,
24-26 Wilson St.
DUNDEE, Natal,
S. A.

પ્ર. એસ. પાટણવાલા, મુંબઈ ૬.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુર્વેદિક દવાઓની
સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યા નીચેની દવાઓ માલ મળે છે:

ટ્રાનીક અકસીર બદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અભ્રક, પોલાદ વિગેરે કીંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને સાલ મદારશાલ, નવાણ, અમીર, ઉમરાવ, શોક આહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમતાકાતી દુર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ૩બી ૧ની પા. ૧–૧૦–૬.

વરમનની "બી" અકસીર રેમેડી—આ ગોળી ઢરસ, ગસા, કે બવાસીરના બંધમાં મચડાગોલાને ઉગારે છે

કીંમત પા. ૧–૧–૬.

નીલાગ્રંથ બકરીકે આશ્રમ—એકદર પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ આપે કરી શકાય નહીં.

કીંમત શી. ૧૨–૬.

બીજા દરદો: મોટી ચેલાઝ, પરમો, બુનો દમ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછાવો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist
382 Pine Street, Durban.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

In South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને નેના સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.

કેપના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન રેવામાં આવે છે
નારંગીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 756. 19, Cross St. Durban.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MARVIN Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MORITZ FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street. Durban. 'Phone 21258.

ફીટીંગસ

પાવડર

ફીડી, ઉધાઈ, માકડ, વંદા, માખી,
મચ્છર જંતુઓને

નાબુદ કરે છે.

બીજીસ બનાવટ. ફક્ત શીશીમાં વેચાય છે.

'Phone 26350. Tel. Add "Nartjes."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Trial Orders Solicited.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE.

(INDIAN PAWNBROKER.)

112 Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen

We specialise in all kinds of Bombay Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience

અમારે ત્યાં દરેક જાતનો મસાલો, કરીયાણું, અનાજ, દેશી વસાણા વિગેરે જથ્થાબંધ તેમજ છુટક મળી શકશે. તેમજ અમારે ત્યાં ઈંગ્લીશ અને ડાન્ફમન ગ્રોસરી મોટા જથ્થામાં રહે છે.

મુબઇ. કલકત્તા. અને મદ્રાસનુ અનાજ, મોખા, દાળ, સોપારી, આમલી. ગોળ વિગેરે સ્ટીમરમાં આવે છે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતા પહેલા, અમારે ત્યાં આપ કાંઇ ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

22 MAR 1937

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI in 1903

No. 12 Vol. XXXV Friday, March 19th, 1937

NOTES AND NEWS

S. A. Indians' Moral Claim For Equal Treatment

DR. KIDDAR BROOKES, Principal Adams College, Natal, during his recent visit to India, delivered an address on "South Africa" at the Y.M.C.A. Auditorium, Madras, Rao Bahadur G. A. Natesan presiding. The chairman introduced Dr. Brookes as a distinguished educationist who had the country's cause at heart sincerely and effectively for the obliteration of race prejudices in South Africa. Dr. Brookes, in the course of his speech, said that the complexity of the situation in South Africa was increased by the coming of the Indians to Africa. Indian immigration to South Africa had in the main been of two kinds. The first was of the men of the merchant class mostly from Western India. The second stream of immigration was of the labourers recruited to the sugar plantations mostly from South India. The first Indians to arrive in South Africa were indentured labourers. They were badly housed and badly paid. They were not called slaves, but it was significant that when their indenture ceased, they were referred to as "free" Indians. To-day there was still a good number of Indian labourers, but they had been partly replaced by the Bantus. It was only fair to say, said Dr. Brookes, that the development of the country, and particularly that of the province of Natal, was due almost wholly to the labour of Indians. Mr. G. A. Natesan, in his concluding remarks, recalled with pride the moral support of many Christians like Bishop Whitehead and Lord Hardinge in the agitation for the removal of the grievances of Indians in South Africa. It was in particular Whitehead felt that the treatment of Indians in South Africa was an Christian that he felt it his duty to enter a protest. Dr. Brookes had referred to the young South Africans who were imbued with a new spirit, who stood for the revival of the true Christian spirit and were in favour of the removal of prejudices and disabilities of Indians there. The speaker wished only to say that while the South African whites should try to do every thing to [illegible] the Indians who [illegible] had been born there and [illegible] India was to them a geographical expression, [illegible] plea for equal treatment which could not be resisted.

Indian Situation In Kenya

Discussing the Indian situation in Kenya the *Servant of India* writes as follows in its issue of Feb. 11th:—

"In the course of a press statement, Mr. J. B. Pandya member of the Kenya Legislative Council, gives the Indian point of view of the direction in which [illegible] The Kenya whites have only suspended [illegible] legislation for three weeks in order to secure effective control over the affairs of the Colony and are waiting for a favourable opportunity to impose it. Meanwhile Mr. Pandya fears there is great danger of our countrymen suffering a setback in many directions. The reorganisation of the Executive Council of Kenya, whose membership of four contains an Indian is at present under the consideration of the Colonial Office. And Mr. Pandya is greatly apprehensive that the Indian might be ousted by the European Commission that the Government should be demanded of even the Indian representation. The Kenya Europeans feasted upon the exclusion of Indians from the Executive Council. They were quite quiet when the representation of the Council is in the air? Whether the Colonial Office or the Kenya Government will give sympathetic consideration to their unjustifiable agitation is more than can be said. But that the Europeans will await the opportune moment without acting, and Mr. Pandya must be thanked for giving India a timely warning of this danger." The paper adds: "In the difficult situation which confronts our countrymen in Kenya they naturally expect the support of the Indian Government and people. We need not say that will [illegible] in our measure. They will [illegible] to use no stone unturned to prevent any back sliding on Mr. Pandya says that they will soon take steps to acquaint the new governor with their case for the maintenance of the status quo. There is no doubt that the situation is full of serious possibilities and needs to be carefully watched."

Mr. T. G. Patel's Departure For India

Mr. Tribhowan G. Patel, [illegible] of the well-known firm of Messrs. T. G. Ashabhai & Co. Johannesburg, left for India per s.s. *Karanja* on the 15th instant. There was a large gathering of all sections of the Indian community at the station to bid him farewell. Mr. Tribhowan G. Patel was garlanded on behalf of the Transvaal Hindu Seva Samaj by Mr. Muljeebhai M. Master the vice-chairman of the Samaj. We heartily join the Johannesburg Indian community in wishing Mr. Tribhowan G. Patel [illegible] [illegible] of course.

Dutch Reformed Church On Mixed Marriages

The Capetown correspondent of the *Natal Mercury* writes: "A deputation from the Federal Council of the Dutch Reformed Church will wait on the Acting Minister of the Interior (Mr. Hofmeyr) to request the introduction of legislation to prevent mixed marriages in terms of a resolution adopted on Monday last. Dr. C. H. Eybers (Schweizer-Reneke) moved that: 'In accordance with the policy which the federated churches have always followed in maintaining the bar between white and black, this Council urges the Minister of the Interior to introduce legislation to prevent marriages between Europeans on the one hand and natives, Asiatics or coloured people on the other. The assembly committee is instructed to take [illegible] Dr. D. F. Malan and they must be careful in dealing with this question. As far as Asiatics were concerned, they might involve themselves in international difficulties with Indian and other countries, while with regard to coloured people it was very difficult to [illegible] when a man was a coloured. The whole question had taken on a purely political character and it would be better if the Church left it entirely alone. The motion was adopted by a big majority.

Indian Opinion

FRIDAY, MARCH 19TH, 1937

Is Unity Impossible?

DAME RUMOUR has, for the past few weeks, been flitting about with the news that an endeavour is being made to bring together the Natal Indian Congress and the Colonial Born and Settlers Indian Association. We have always taken Dame Rumour with a "pinch of salt," as it were, but she has been so persistent, that we are inclined to believe that there is something in the news. We are happy to learn of the news, for, nothing will give us more pleasure than to see in South Africa, a united Indian community. Since the serious split that had occurred in the community on the Colonisation issue, we have, more often than not, despaired of the ultimate position of our people in South Africa. We have often thought whether the split would have occurred if there were present, at the time, a Gandhi in South Africa. Mahatma Gandhi, in leaving these shores, left a heritage, which called from us a high sense of duty to our fellow-men. There is no doubt that the very few, on whose shoulders the mantle had fallen, have, by following the principles so often laid by Mahatma Gandhi, given of their best towards the welfare of our people. But, if the influence of the Mahatma had pervaded our leaders in their public work, how came the split? The Congress, since its resuscitation and right up to the time of the split, composed of a band of workers who were imbued with one ideal alone and that was to earn for the resident Indian population of South Africa a status greater than that that was earned by Mahatma Gandhi under the 1914 settlement. Service before self was one of the cardinal points in the public life of Mahatma Gandhi, and those that followed him did, to a little extent, base their public career on that principle. Those that were at the helm of affairs in the Congress before the split certainly lived up to that standard, and amongst the band of workers, there existed *esprit de corps* which, but for the split, would have contributed much to the moulding of the South African Indian community into a homogeneous nation.

The Colonisation issue smashed all hopes of a South African Indian Nation, and in its place we have now several communities each working for its own interest. The spirit of Gandhi was for the first time found absent. And this, no doubt, did much to accentuate the feeling between the Colonial Born and Settlers' Indian Association and the Natal Indian Congress.

Is unity, in the circumstances, impossible? We think not. But that depends upon our present-day leaders. If there still exists the spirit of Gandhi in South Africa then unity could easily be achieved. At each celebration of Mahatma Gandhi's birthday, we have often heard our leaders extolling his virtues and vowing to follow in his footsteps. If that had been truly spoken, then unity is not impossible.

We learn that an hitch has arisen in the peace talk. We would submit, in all earnestness, that peace should be sought at all costs. If the Colonial-born Indians feel that the name of the Congress should be changed so that they could recognise the organisation as their own, the Congress officials would be well-advised to agree. For after all, as the Congress claims in all its memoranda to the Government, it represents 90 per cent. of the Indian population of the country. Colonial-born Indians, The changing of the name of the Congress should be no bar to bringing the two political organisations together. Unlike a business concern, the name of an organisation carries no goodwill with it. Our history in this country is full of instances where changes of name have wrought wonders for the community. We have the case of the Natal Indian Association which was named by Mahatma Gandhi himself. The Transvaal British Indian Association and the Cape Indian Council were changed into Transvaal Indian Congress and Cape Indian Congress respectively. The changes do not, in the least, affect the work of the community.

There is no diminishing in the laws that are being passed against us, and those anti-Asiatic laws alone demand that the Indian community should speak with one voice. The debate on the Marketing Bill has elicited the strength of our support in the Union Parliament. It is with a feeble voice that our community lodged a protest against the colour bar in the Bill. A united Indian community would have made a stronger protest.

The serious position in which we find ourselves demands unity. Let no person hinder that demand. The youth of the country is rising, and to them let us leave a heritage well worthy of India.

Fountain of Wisdom

It is necessary not only to hold a belief but to consider how it can be applied. It is necessary not only to have an aim but to consider what are the best means for achieving it.—SIR SAMUEL HOARE

Let us have faith that right makes right, and in that faith let us to the end, dare to do our duty as we understand it.—ABRAHAM LINCOLN

What a man really has, is what he can lose. It is not what he would be a matter of no importance.—OSCAR WILDE

Cooperation, not persuasion, is the aim and end of power.—F. S. M. HUNNISETT

"THE USUAL PROCEDURE"

The *Star* (Johannesburg) editorially writes as follows under the above caption in its issue of March 3rd:—

In regard to colour and colour bars South Africa is the most reactionary country in the world. A fresh proof of this was provided by a debate in the Assembly during the Committee stage of the Marketing Bill. On Clause 21, dealing with the publication of schemes, Mr. Alexander strongly protested against the exclusion of non-Europeans from voting provisions of the clause. His attitude was supported by Mr. Blackwell, who asked "what possible justice there could be in prohibiting non-Europeans from voting in a matter of purely business interest," and by Colonel Stallard, who thought it "most unfair to seek to exclude Indians from having a share in a scheme of this nature."

The Minister's reply, or rather two replies—for he made two speeches in the course of the discussion—amounted to an admission that, having regard to public opinion in this country, a colour bar is inseparable from the Marketing Bill as it was from tobacco, wheat and meat control measures. Here are some extracts from his speeches as reported:

> "If natives are already deprived of the vote and, therefore, we are following the usual procedure. The provision in the Bill is merely an acknowledgment of the fact that discrimination is inherent in this country....Let me say that I do not justify anything that the white man has done towards the Indian and the native, but when the Indian deputation came to me, I said to them, 'Gentlemen, you must realise that you Indians in South Africa will ever be a tragic community because of the temper and temperament of the people of South Africa. We have that temper and temperament because we are determined to keep this a white man's country.' We are a white community, trying to keep our country and our race pure, have deliberately adopted a policy which I admit in some of its results is tragic, but we have adopted it as a policy in this country."

In considering these statements we confess we find it difficult to know what to say. Is Colonel Reitz, as a realist, merely emphasising an admitted fact in his reference to the "temper and temperament" of [illegible] the European population of South Africa, with the implication that no Government can afford to disregard the fact? Or is he justifying the "usual procedure" in spite of its tragic results," as necessary and desirable? We should hesitate to answer the latter question in the affirmative, because Colonel Reitz has on many occasions shown himself to be a man of imaginative insight, of wide sympathies, and of liberal views. But when he says that "we are determined to keep this as a white man's country and "we are trying to keep our country and our race pure," we are left with the impression that he approves of the policy "deliberately adopted" by the Union in nearly every sphere, political and economic. Whether this be the case or not, we would point out that the natives have not been excluded from all participation in public affairs unless the plan for [illegible] natives of the whole Union a measure of representation in Parliament is to be considered a sham. We would also ask in what respect Mr. Alexander's amendment to Clause 21 [illegible] longer the purity of the white race. We could understand the argument that complete segregation of European and non-European races was necessary to safeguard the future purity of both races, but we cannot follow the reasoning which assumes that such a safeguard would be provided by the exclusion of non-Europeans from a full participation in a scheme agreed to be in the economic interests of all producers. Colonel Reitz was on surer ground when he said that without the proposed colour bar the Marketing Bill would be as "dead as a dodo." It is a pity that he did not leave it at that.

Mr. Eaton's contribution to the debate was worthy of the best traditions of Natal. So far from uttering a word on behalf of Indian producers, who have played so large a part in providing Natal with cheap fruit and vegetables, he declared that the Indians were gradually edging the Europeans out of house and home." This, too, from the representative of a constituency and a Province which owes much of its wealth—proportionately to the European population its wealth is greater than that of any other Province in the Union—to the cheap labour of Indians on sugar plantations, [illegible] capabilities and almost every phase of industry. As against Mr. Eaton's bald statement that "it is a well known fact that a Indian standard of living is much lower than that of Europeans," who is responsible for this state of affairs? No human being prefers extreme poverty and often semi-starvation in buildings like dog kennels. The Indian's low standard of living, like that of many uncivilised natives, is not a matter of choice but of necessity, and the necessity is forced upon him by the type of employer who exploits the labour market and whose temper or temperament prompts him to get the most he can for the least he can give, including the lowest wage.

ASIATIC QUESTION IN TRANSVAAL

A MEETING held at Bethal (Transvaal) on Monday, March 8th to discuss the marriage of Asiatics and Europeans and the employment of Europeans by Asiatics, passed a resolution moved by Mr. Nimrod Smit that Mr. J. P. Jooste M.P., for Bethal, should support any measure that aimed at maintaining the purity of the white race by preventing association between Europeans and non-Europeans. It was also moved and adopted that the right to own property be withdrawn from any person married to an Asiatic.

Mr. Jooste explained the provisions of General J. J. Pienaar's and Mr. J. H. Grobler' Bills. He mentioned, incidentally, that six or seven years ago a committee, of which he was a member, had endeavoured to achieve what we are being asked to now, but that Dr. Malan, who was Minister of the Interior at the time, had said that the matter was too contentious and that it was better to leave it alone.

Mr Jooste also said that as Mr. Grobler's Bill was now before a select committee, it was not possible to tell in what form it would finally be proposed and that, therefore, the meeting could not very well discuss it.

Mr. Nimrod Smit said that he considered the maintenance of the white race, which was the concern of all, lay entirely with individual Europeans men and women.

"There should be no need to impose restrictions on the non-European races in this matter," he said. "It is possible that they, also, want to keep their race pure. We have our churches, our schools, our culture [illegible] ideas, our home environment. We should look to our racial purity rather than to legislation."

It would be extremely difficult to apply legislation [illegible] that [illegible] would be passed.

Mr. Smit urged the meeting to consider those who were to-day entirely dependent upon their earnings from Asiatics for their livelihood. He felt very strongly that Asiatics should be permitted to establish businesses in specifically restricted areas. Under the

General Dealers' Ordinance of the Transvaal, any licensing body which refused an applicant a licence ran the risk of having its decision reversed in the law courts after expensive litigation. This was because the provisions of the Ordinance were not clear or specific.

Mr. P. L. du Toit urged that the appropriate bodies be given power to refuse licences to Asiatics. If the Legislature would not grant the power, he added, the people would demand it and secure such power for itself. He then communicated to the meeting information he had received regarding the associations of European women with Asiatics.

Mr. H. P. Hancke urged the meeting to support the provisions of Mr. Grobler's original Bill and declared that if the Asiatic danger were not faced now, it would later become difficult, if not impossible, to overcome it.

Mr. Jooste said that until the agreement between the Union Government and India was amended or cancelled, no licensing body could withhold licences from Asiatics. (A voice: Cancel it!) He agreed with Mr. Smit that provision should be made for those who would be thrown out of employment by any new legislation.

Mr. C. H. Heyneke criticised those who based grounds for trading purposes to Asiatics and Mr. H. S. Steyn said that Asiatic shops should not be patronised, but considered that legislation would not help.

Mrs. M. van der Westhuizen, a young European woman, who stated she was employed by an Asiatic storekeeper asked "Will those charitable people who wish to force us out of our employment give us work at the same salaries and accord us the same treatment as we are receiving from Asiatics. What about the attorneys, the garages, the banks and all the others who are employed by Asiatics, and what about the European shop assistants who attend Asiatics in European shops? Do not these people also serve Asiatics?"

In addition to the resolutions mentioned, it was resolved on the proposal of Mr. P. J. Wolhuter that Mr. Jooste be authorised to appear before the select committee on Mr. Grobler's Bill and urge that there be an amendment to this Bill making it illegal to let ground to Asiatics.

On the proposal of Mr. Jooste it was unanimously agreed that any person thrown out of employment in consequence of any legislation on Asiatics should be assisted by the Government.

A committee, composed of Messrs. H. P. Hancke, Nimrod Smit, C. H. Heyneke, P. G. Wolhuter and W. Clarke was chosen to decide upon the best means of opposing the Asiatic menace in the Transvaal.

AN UNWANTED ENQUIRY IN ZANZIBAR

MR. B. S. ANANTANI, Editor of the *Zanzibar Voice* and Secretary of the Indian National Association, Zanzibar, and its representative in London, who recently arrived in Bombay, in the course of a statement to the Associated Press said:—"The Colonial Office has appointed Sir Ernest Dowson, formerly Financial Adviser to the Egyptian Government, as commissioner to visit Zanzibar and investigate the question of agricultural indebtedness, with particular reference to the new enactment of controversial land legislation in Zanzibar. The Indian community in Zanzibar has received the news with painful surprise as it was believed that after the careful and impartial enquiry into the subject by the representative commission, appointed by the Zanzibar Government and presided over by the Chief Justice of the Zanzibar High Court, and the unanimous report of the Commission suggesting immediate amendment of the law to meet the Indian grievances, at least partially and after Mr. Binder's unqualified recommendation to eliminate the racial aspect from the decrees, the matter was regarded as closed. It was on the specific assurance given by the British Resident in Zanzibar to introduce amending legislation that the Indian community in Zanzibar agreed to allow the extension of the moratorium indefinitely much to their detriment.

The new move will throw the Indian community into a state of suspense and is bound to aggravate its helplessness. What I cannot understand is the necessity for such an enquiry, as there is absolutely no new development in the situation which requires to be investigated. It is, therefore, my earnest appeal to the Government of India to take immediate steps to see that no such enquiry is held, but, if it is found that an enquiry of the kind cannot be resisted, then the Government of India should insist that Sir Ernest Dowson begins it only after the present British Resident in Zanzibar vacates his office. Another important thing is that the Government of India should immediately send out its own representative to Zanzibar to help the Indian community and to see that on the occasion this representative should have the status of an associate and not merely an observer in an enquiry.

This is an hour of trial for the Indian community in Zanzibar and it is my fervent hope that our countrymen in India and the Government of India will stand solidly behind us in our fight. We in East Africa have a painful experience of such enquiries, for instance when, through the efforts of the Kenya Indian Delegation led by the Right Hon. Srinivasa Sastri we obtained the Wood Winterton Agreement, it was nullified by a subsequent enquiry and the Hilton-Young Commission report partly conceding the Indian demands in East Africa with regard to franchise and other minor matters was shelved by a similar enquiry under the Presidency of Sir Samuel Wilson. We are, therefore, afraid of such enquiries. Therefore, India and the Government of India should see that in the interests of [illegible] and in her own national honour as well, a new unwanted enquiry is not foisted on the Indian community in Zanzibar.

German Plea For Colonies

AN impassioned plea for Colonies was made in Berlin by Herr Von Ribbentrop on his return from London. In a speech at the Leipzig Fair Herr Von Ribbentrop referred to the intolerable position of milk and honey flowing in some countries while others were fighting for a mere minimum existence. The Anglo-German Naval Treaty constituted a guarantee that Germany did not want to use Colonies for strategic purposes. Modern economics, he said, would be able to [illegible] more thoroughly than was possible with the former economic system. Britain, Japan, France, Italy, Holland, Belgium, Spain and Portugal, he pointed out, had Colonial Empires [illegible] countries, whereas [illegible] any one. Germany hoped that commonsense and reason would prevail and would speedily result in a just solution.—

MR. M. N. ROY ON "INDIAN RENAISSANCE"

BACKGROUND BEHIND POLITICAL MOVEMENT

Mr. M. N. Roy's first considered thoughts on the deeper aspects of the upheaval in India were expressed in the course of an enlightened lecture on "The Indian Renaissance" at Poona the other day. The lecture, which we reproduce from the *Searchlight* (Patna), brings out Mr. Roy's approach to the Indian problem:

"WE are here to-day not to have the usual political meeting, for the speech to be delivered at this meeting is not on a subject of the usual agitational and propagandistic character. We meet here to-day with the object of discussing certain fundamental problems which stand before the intellectual classes of India to-day. It is needless for me to point out that the discussion of such an intricate problem cannot take place in an atmosphere of political agitation and in an atmosphere of uncertainty. Therefore you will excuse me if I cannot do full justice to-day to the subject which I propose to deal with at this meeting. As there are many more people in Poona who are interested in participating in the discussion of this problem, and as our local friends have promised us that they will make proper arrangements when I turn up again in Poona under a most suitable atmosphere, so that we will be able to discuss this problem thoroughly, I propose to deal with the subject in a rather general way leaving a thorough discussion of the problem to a future occasion. I hope that this slight change in the scheme of my speech will not be disappointing, because you will realise why I have been compelled to do so.

Process Of Re-birth

"The subject of my speech to-day is "Indian Renaissance," i.e., the re-birth of the Indian nation. In the history of every people there are moments in which old traditions or subjects [illegible] when established institutions can no longer serve the purpose of social welfare. And when the necessity for reconstructing the social order is felt, when in short, it becomes necessary to [illegible] all the traditional [illegible] comes a moment of [illegible] all these [illegible] particular nation [illegible] through the process of re-birth."

How Europe Out-Distanced India

"The cultural contributions of any particular people are determined by the conditions prevailing and obtaining in the period in which a certain type of cultural values are evolved. Our nation is a very [illegible]. We have a very long history from [illegible] years ago. Our country has been evolving different forms of thought. India has produced different kinds of culture. These have not only changed the history of India but to a great extent influenced the cultural development of other people also. Now, the question is whether we can still remain satisfied with those ancient thoughts and with those traditional values. The question is whether those thoughts of intellectual equipment would serve the purpose of making further progress and for taking our place in the comity of nations and for making further contribution to the development of human culture. For the last two or three decades, for the last 30 or 35 years, intellectual India has been agitated by political problems. The question of national independence has been the main question before the thinking section of the Indian population. Of late even the large masses of people of India have been drawn into the orbit of this gigantic political agitation. But this political movement takes place as the consequence of a more profound movement. Political freedom of our country is not an end in itself. The people of India require to be politically independent so that they can go ahead on the road of human progress, a process which has been obstructed by the intervention of foreign forces. You know that in the 18th century the European nations went through a process of philosophical revolution, intellectual readjustment, and revaluation of human values which is known in history as the great renaissance movement. We, in India, had reached a high stage of intellectual development at an earlier period, several hundred of years ago than the 18th century. Nevertheless when the European nations, appearing on the scene of cultural progress, attained a stage in which they felt the necessity for the creation of a new type of culture we were not able to participate in that great revolutionary movement. The result was that while in ancient times Indian culture and Indian thought radiated out of the country and influenced the developments in Europe, while Europe stood at the vanguard of human advancement, while new forms of thought, new cultural values were created in Europe, we, in India, were not benefitted by the contribution of that thought and cultural advancement.

The Reason Why

"Now, it is necessary for us to ask the question "What is the cause of that unfortunate happening in the history of our nation which hindered us thus?" The answer to that question is to be sought in the previous history of our country. Our country has been governed by a European nation only for the last nearly 200 years, but even before that our country was not a free country. Even before that our country was a conquered nation and was ruled by an alien people and that intervention of a foreign element disturbed and obstructed the normal process of social evolution and as a result of that there did not appear on the surface of Indian social life forces which could realise that our old forms of thought and old cultural values and old social institutions had become antiquated and, therefore, to forge our way ahead it was necessary to recast our mode of thought, to reconstruct our social organisations and to re-create definite and new cultural values.

Stagnation Accentuated

"The great renaissance movement in Europe took place after India had been in this regrettable state of social stagnation for several hundred years. India had not herself been able to develop a similar movement. Later on, when such a movement did take place in other parts of the world, India unfortunately was not capable of welcoming these new thoughts from outside, and we were not able to develop the new forces and reconstruct our social organisation and thereby acquire new strength and develop as a modern nation. When later on, another foreign power came and sought to establish its domination on our country, Indian people were not in a position to put up a sufficiently strong resistance and we went down again into political slavery. The intervention of a second factor accentuated the social stagnation which had been already our misfortune in the previous era. During the 150 years of British rule Indian people were brought into contact with the superficial aspect of what is called the western civilisation. We have heard all about the proud record of the British rule in India and that it has introduced civilisation in India, that it has introduced motor cars, telegraphs and telephones and railways and what not. But the people who come and narrate to us all these records forget one thing, i.e., is there any reason to believe that had India been left alone to develop in a normal way, she could not have achieved all these great processes of modern civilisation? There was a time when England herself did not have any railways and England did not need any other more civilised foreign people to build civilisation in that country. Why should it at all be necessary for the English to come to India? We could have built our own railways without the English, as others have done. But we were not allowed to do that. However, for their own purpose our foreign rulers introduced in our country certain superficial aspects of modern civilisa-

tion. As a nation we are kept isolated from the currents of modern thought. Thus the outcome of what is called modern civilisation was that we were not benefitted by the great cultural contribution of the modern nations of Europe.

Ideologised Version Of Imperialistic Philosophy

"Having been kept, in the first place, by historical reasons and, in the second place, by the forceful intervention of a foreign factor, away from the great currents of modern human developments, we in India sought consolation and a wistful look-back to our past. Having been faced with the miserable and uninspiring present, we sought inspiration in the past. While we slept, the possibility of development along the new lines of a different modern culture, we fall back on the comforting theories that in the past, India had reached such a high level of civilisation, that we had attained a high level of intellectual preeminence and that, therefore, now we can rest on our oars and be content with our past glory. From this mentality, developed a habit of putting the so-called modern western culture as an antithesis to what is called the Eastern culture. We have heard repeatedly from all quarters the well known and rather superficial dictum that India has a special culture of her own and that our culture is spiritualistic and that of the West materialistic. In passing, I can point out this fact that this crudely attitude on our part is nothing but a proof that we have abjectly fallen victims to the imperialistic propaganda carried on by Kipling, whose famous dictum is that 'East is East and West is West and the twain shall never meet.' This idea of spiritualistic West is nothing but [illegible] version of the imperialistic philosophy of Kipling. Why is it so?

Mistake Of Cultural Patriotism

"Why should we look on the East as spiritualistic and the West as materialistic? It may be that by historical reasons and by other reasons we are kept away from the stream of modern human development, and that we have not been able to acquire the intellectual equipment that could enable people to forge ahead and take their place in the vanguard of human development. Thus was owing to the backwardness of the people due to political subjection, our intellectual stagnation, our economic exploitation [illegible] out of this unfortunate position we must catch up with the progressive institutions by which we have been left behind. This can be done in two ways, either by beginning from the very beginning and going through the whole process of evolution to have our own experience of such renaissance movement that took place in Europe three hundred years ago or we can be more sensible and learn from the experience of other nations and skip the evolutions. There is no shame in learning from others. When others learn from India, why should India not learn from them when something is to be learnt? The cultural patriotism, which maintains that we have nothing to learn from anybody else, is all wrong. It does not lead us anywhere, it only hinders our development.

Essence Of Renaissance In Europe

"Now, what was the essence of the renaissance movement which liquidated the mediæval thought in Europe and created the conditions under which the modern scientific thought evolved and developed as the stimulus for new social movements and the stimulus for the creation of a new political vision which granted greater liberty to larger and larger masses of people? The essence of the renaissance movement was a critical outlook on history. The essence of the renaissance movement was to subject all our traditional ideas, all our past forms of thought, all the established human institutions, to strict criticism with the object of finding out if anything good in them will serve our purpose or

B. W. CANEY
—Jeweller—
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes.

of human development and find out if all of these—the whole equipment—was no longer useful, how much should be thrown aside as useless and thrown out as ballast and how much could be accepted, and would help us to go further ahead.

The Past Must Go

"Now, if we in India, are to advance as a modern people, if we are to clear away the accumulation of misery, backwardness, ignorance, superstition and prejudice, that vitiate the social atmosphere of India to-day, we must have to do the same thing as they did in Europe. We cannot leave on the memory of the past. We must escape from it. The past is dead and we must bury it. We must let the past bury its dead. If we stand with our face turned backward and try to go forward, it is not natural that we will not be able to move, or [illegible] alone go forward. But before we turn our back on the past, we must see what is there in the past that can help us in our progress to the future. This can be done not by preserving the past, not by the method of idealised [illegible] [illegible] to Indian history [illegible] creation of an intellectual movement. It is a great historical necessity because, unless this movement is sufficiently developed, the weakness from which our movement for national freedom suffers, will never be removed. To-day I do not propose to enter into a criticism, a critical analysis of the ideology of the nationalist movement. I shall only confine myself to the following remark.

Ideology Of Nationalist Movement

"For fifteen or twenty years our struggle for freedom has been assuming larger and larger mass dimensions. The movement appears to be very powerful. Larger and larger masses of people are getting inspired with the ideal of Swaraj. They have shown their readiness to fight for that ideal. But still we must be realistic and we must have courage to admit that after all, after these 15 years of struggle, the ideal does not seem any the nearer now than it was before. Why is it so? To say that we are subjugated and that our enemies are very strong will be a very cheap answer. That answer cannot be satisfactory. If we want to find an answer to the question and find a solution, we will have to probe deep into our history and our traditions. We can never go ahead because of the weakness inherent in us. This is a difficulty that can be found also in the ideology of our national movement. Our national movement is a forward-looking movement. We want to acquire political freedom. We want to throw off the shackles of political subjection in order that we may be in a position to rebuild Indian society in such a way that India will be a free and prosperous country and the home of a happy people. We want political freedom so that we may not stagnate under the established conditions of a foreign power. We want political freedom because we want to march ahead into the future. But we need only have a glance at the ideology of this national movement to see that this ideology runs counter to the whole spirit of our national movement of Renaissance. The ideology is a glorification of our past. We want to revive old traditions and old ideas. We want to re-establish old ideals. We want to do this not only for our own country, but we want to carry it to others as the message of India. A people who cannot save themselves, how can they save others? We do not claim to restore that. Let us first learn to save ourselves as a nation and we can attempt to save others.

(To be continued.)

South African News In Brief

Mr. R. Talwantsingh Returns

MR. R. TALWANTSINGH, a prominent member of the Indian community of Verulam, who recently paid a visit to India, together with other friends, including Mr. S. N. Maharaj had the privilege of going to Wardha where they met Mahatma Gandhi, who was very pleased to see them. Among the many places of interest they visited were Calcutta, Gaya, Benares, Allahabad, Throbanee, Bulthumpur, Fyzabad, Ajodhia, Lucknow, Delhi, Agra, Ahmedabad, Baroda and Bombay. Mr. Talwantsingh is expected to arrive in Durban on Wednesday, March 24, by the s.s. Takliwa.

M. E. Lakhi Ward Equipment Fund

The following letter has been addressed by the officials of the Organising Committee of the M. E. Lakhi Ward Equipment Fund, to the Acting Provincial Secretary, Pietermaritzburg:—

"Sir,—In September 1936, the Provincial Secretary, Mr Charter, was interviewed in regard to the staging of an Indian dramatical play in aid of providing funds for equipping the M. E. Lakhi Ward with essential hospital necessities such as beds, furnitures, utensils etc. Dr. Smith, the Medical Superintendent of the Grey's Hospital, was also interviewed, and was advised of the proposal to raise funds for this purpose. The City Indian Musical Club, assisted by an organising committee of prominent Indians, staged an Indian play in the City Hall, and as a result the sum of £74 16s. was received from the proceeds of the play, and a sum of £54 14s 2d, less expenses, was received by way of donations from Indians to the cause. We send you a cheque for £129 2s. 2d. on behalf of the president and officials of the City Indian Musical Club, and the Organising Committee of the M. E. Lakhi Ward Equipment Fund, to be used for the purposes mentioned in this letter, and for any other purposes which may be deemed necessary or abiding for the comfort and welfare of Indian patients at the Lakhi Ward. We desire to thank both Mr. Charter and Dr Smith for the interest they have shown in the matter and for their advice and guidance."

Indian Woman's Marriage To Uncle Upheld

Judgment was given by the Appeal Court, Bloemfontein, on Friday last in Papa v. Perumal and the Protector of Indian Immigrants, an appeal from the Durban and Coast Local Division. The plaintiff Papa, now the appellant, had sued in the Court below for an order declaring the registration of her marriage to the first defendant, Perumal on May 20, 1925, null and void. Papa and Perumal were Indian immigrants within the meaning of Section 11B of Law 25 of 1891 (Natal). Perumal is the uncle of Papa, being the brother of her mother. It was on the ground of this consanguinity that Papa claimed a decree of nullity of the marriage. The Appeal Court came to the conclusion that both parties were Tamils from Madras, and that as far as they practised their religion in Natal, seem to have permitted the marriage of a niece with her mother's brother. The appeal was dismissed with costs.

Latta Danger To Indians

Maritzburg Indians have laid a complaint before the Police Commission about the danger to their lives and property from Latta gangs. According to the memorandum submitted by the Colonial Born and Settlers' Indian Association, the closing of Retief Street police station has made way for a lot of crime in the lower part of the City. It is, says the memorandum, unsafe for anyone to walk the streets of Maritzburg below Retief Street at nights, and the Indians submit that the station should be reopened.

Social Service Of South Africa

At a meeting of the Social Service of South Africa (Maritzburg Branch) held recently, it was resolved that 3 members of the Indian community be appointed on the Committee, one to be drawn from the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch). Mr. K. Seobrahmoney, the joint hon. secretary of the Association was appointed to represent it as a committative member on the committee.

Improvements At Mountain Rise Indian Cemetery

A letter was forwarded by the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch), to the Town Clerk, Maritzburg, recently, drawing his attention to the deplorable state of the Indian section of the above cemetery, in that it is being neglected, and grass and shrubs have grown to a considerable height covering all the graves, which causes great inconvenience to the mourners to discover the correct graves of their late relatives, and urging the City Council to consider the necessity of cleaning up this portion immediately. In reply thereto, the Association received a letter from the Town Clerk, dated March 2, stating that the City Treasurer informed him that arrangements have been made for a gang to be sent out to the cemetery for the purpose of cleaning up the Indian portion of the cemetery.

Request For Policemen

A lengthy letter was also forwarded by the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch), to the Town Clerk, Maritzburg, bringing to his notice the heavy traffic plying in Retief Street, and in the lower part of Church Street, and that 4 schools are in the vicinity, and requesting the City Council to immediately consider the advisability of stationing policemen at the corner of Church and Retief Streets, and at Berg and Retief Streets, for the purpose of controlling the congested traffic. In reply thereto, the Town Clerk in a letter to the Association, dated March 12, informs them that the City Council has decided that a speed limit of 12 miles per hour be prescribed for Retief Street, between Berg Street and Church Street, and that suitable notice boards will be erected at an early date.

Muslim Orphanage Society

The annual general meeting of the Muslim Darul Yatama Wal Masakin (Muslim Orphanage) was held at the Star Restaurant, Grey Street, on Sunday, March 14. The president, Maulana Hafez Mukhtar Siddiqui presided. There was a good attendance of members and well-wishers. The secretary's report, which dealt fully with the working of the Society for the year was read and adopted. After speeches by the president and members of the committee, the following officials were elected for the ensuing year, viz:—President: Moulana Hafez Ahmed Siddiqui; vice-presidents: Mr A. I. Kajee; joint hon. secretaries: Messrs. A. K. E. Bux and Mahomed Meer; hon. treasurer: Mr. Sayed Fakroodeen, assistant hon. treasurer: Mr. S. M. Mayet; committee members: Messrs. V. S. Mahmoon, Maulana Hashir, Ismail Osman, A. W. Sharunger, I. S. Vahed, A. Ajmally, Shaik Ahmed and Ismail Gora. The meeting then terminated with a vote of thanks to the chair.

Stanger Hindu Youth Club

Under the auspices of the above Club an interesting lecture on "Play-acting and its Significance" was delivered by Mr. T. Vadivelu, one of the Vice-Presidents, to the members on Sunday February 28, at the Sabha Hall. The lecture was a very interesting one. Mr. G. V. Naidu presided. Mr. S. A. Pather, the hon. secretary, has been elected the club's Gedimatra leader.

Ntzamia Muslim Society

The committee meeting of the above Society was held at the secretary's office, 456, Greyling Street, Maritzburg, on Monday last, when the minutes of the last council meeting were read and confirmed. Eighteen correspondences were read and noted; eleven new members were enrolled; nine accounts passed for payment; monthly relief was given to one Muslim with nine children. The secretary, at the conclusion of the meeting thanked all the councillors for the services rendered, and stated that the committee had done useful work during the past years. The meeting closed with a vote of thanks to the chair.

India Letter

[From Our Own Correspondent]

Sardar Patel On Voters' Duty

"STARVATION is prevailing in the country and a remedy is impossible unless our land otherhood is freed from [illegible] Remember your duties, remember the cause of freedom and remember your Congress when you go to the polls," declared Sardar Vallabhai Patel, President, All-India Congress Parliamentary Board, addressing a monster meeting of peasants of Mandvi Taluka in Surat district. Continuing, Sardar Patel said that he did not want to lose Gujerat as he was convinced of Gujerat' verdict at the polls. But, he said, as the interested parties were trying to misrepresent Congress wherever there was an opportunity, he felt it his duty to explain things way. Election, he continued, was not an occasion for personal gain but for national service. Congress was the only body fighting for complete freedom and there [illegible] be an end of the starvation that [illegible] and unless freedom was [illegible] I look at the face of a European proceeding for relief, and compare it with that of the average Indian. A slap on the former's face will draw out healthy blood, while on that of the latter, will [illegible] y but your fingers as they will strike more skin and bone. If a man earning a salary of a hundred rupees a month, has to spend sixty rupees his personal safety, what will he have for his own food and to feed and clothe his family with? But such to-day is the case with our country, where the bulk of the Central Government's income is spent directly or indirectly on defence. The Congress has resolved to try to put a check on such policy and it demands your vote for that cause. The Congress has decided to put its sentinels in the legislatures so that self-seekers and worthlessness would not get into it and damage the national cause as they did in the past. When the country was in the throes of a political struggle and [illegible] wards your brethren were behind the prison bars, these self-seekers had an easy entry into the legislatures. And what have they done? And now they are again approaching you with a request for your vote. We should bar the doors of the legislatures to such people. They say that they are going to the legislatures for your service, but you ask them the question, where were they when you were in the midst of trouble? Where were these service slogans, which are now on their lips to-day, when the motherland was facing the formidable [illegible] of political struggle?" Addressing another vast assembly of men and women at Sarbhon, Sardar Patel said that it was one of the successes of the Congress at Gujerat. Gujerat had the unique honour of holding the next session, but they must prove their worth at the polls first. They should show that Gujerat and the Congress could not be separated from each other.

Hindu-Muslim Unity Hopes

Largely attended meetings of the Muslims of Momdukur were held recently and were addressed by Maulanas Hussain Ahmad, Abdul Sayeed, Shaukat Ali, M.L.A., Bashir Ahmad and Hifzur Rahman. Interviewed by the correspondent of the *Hindustan Times*, Maulana Shaukat Ali said: "The progressive elements in the country are going to sweep the polls, and I pity the reactionaries. The results in Bihar, Orissa and Bengal are affecting the whole country and I am sure that U. P. will give a very fine account of itself. As for Bombay, Madras Central Provinces and the North-Western Frontier Province, I expect no difficulties. Poor Punjab has been torn by the plethora of organizations and parties. The progressives are fighting amongst themselves, while the [illegible] hearts had been [illegible] made easy. Still I have no doubt but office-hunters will fall out amongst themselves for loaves and fishes, and the opposition will gradually go strong. During my four months' wanderings in cities and villages, I have noticed a very cheering sign that the Hindus and Muslims desire to come together on honourable terms, and I would not be surprised if, immediately, there may be energetic, and I think, successful efforts for a common understanding on both are beginning to realise that, divided we fall and united we go forward. I am a confirmed optimist and believe in the greatness of God, who cannot allow 150 millions of his people to remain divided and down-trodden."

Mr. Nariman's Appeal To Parsi Voters

Mr. K. F. Nariman has issued the following appeal through *United Press* to all Parsi voters [illegible] R. G. Saiman, the only Congress candidate from the [illegible] constituency, for the Bombay Legislative Council: "I have always appealed to my co-religionists all over India to follow the policy laid down by their great leaders, Dadabhai Naoroji and Sir Pherozeshah M. Mehta not to isolate themselves as a separate community but to join whole heartedly and give their due share in the great National struggle and awakening. Every Parsi feels proud to-day that the historic word 'Swaraj' was first used by the greatest of their National heroes, the Dada of Hind, Dadabhai Naoroji and the National Flag that has to-day become an object of universal worship and devotion was unfurled by him as the President of the historic Congress at Calcutta. The coming election is a God-sent opportunity to give a practical effect to this broad-minded policy laid down by these renowned ancestors. I would earnestly appeal to my Zoroastrian brethren and sisters all over India to seize this opportunity to demonstrate our goodwill and feeling of fellowship and comradeship to our sister communities by extending our generous support to Congress candidates who are selected on merits and who are contesting seats on a [illegible] programme and policy. I appeal to all Parsis to display a broad-minded and Nationalist spirit and not be guided by narrow, communal or selfish considerations. Mr. R. G. Saiman is the only Congress candidate for the Bombay Legislative Council (Upper House) from the Poona non-Salsette Constituency. From my personal association with Mr. Saiman, I can assure you that he is a staunch follower of the Congress. Moreover, Mr. Saiman's deep legal knowledge, long experience of Parliamentary work, and above all, his unchallenged personal character are an asset for our political party within the Councils. He has rendered [illegible] public service and is looked [illegible] "servant on sacrifice." I earnestly appeal to every Parsi voter within this Constituency to vote solidly for the Congress and see that the Congress nominee secures the first place of honour."

Mrs. Naidu's Tour in Andhra

That the Zamindars of Andhra were putting forth all efforts to crush the Congress at the coming elections and that the Congress workers there were doing remarkable work in spite of the innumerable handicaps and lack of money at their disposal, was the view expressed by Mrs. Sarojini Naidu, member of the Congress Working Committee, in the course of an interview with a representative of the *Chronicle* on her return to Bombay after an election tour in Andhra. Mrs. Naidu said that she was very much impressed with the enthusiasm shown by the people of Andhra, who had assembled in their thousands to hear the message of the Congress. Their loyalty towards the Congress was very great indeed in spite of the [illegible] Zamindars. In [illegible]

Things In General

Indian Traders In Rhodesia

The secretary of the Rhodesian British Indian Association has addressed the following letter to the secretary to the Department of Internal Affairs, Salisbury :—

SIR,—I shall be highly obliged if you will kindly convey the following to the Hon. the Minister of Internal Affairs : "At a largely attended meeting of my Association held on Feb. 25, the following resolution was passed unanimously "We, the British Indians of this Colony strongly protest against the attitude shown by the Annual Congress of the Associated Chambers of Commerce held recently at Gwelo by passing resolutions asking the Government, firstly, to transfer the powers of granting licences to local authorities and, secondly, to place control over the licences granted to Asiatic traders with a view to stopping them from trading in European areas, on the following grounds

(1) It will be seen from the statistics given below that the Indian population is not increasing at a greater rate than that of the Europeans :

Year	Indian	Increase per cent.	European	Increase per cent
1931	857		33630	
1936	929	8.5	39171	16.5
1931	909	4.3	45310	38.

(2) Since the last ten years there have been only five Indian trading firms carrying on business in European areas in Rhodesia and five of these put together will, under no circumstances, be able to compete with any one of the large European stores in either Bulawayo or Salisbury.

(3) It will be sheer injustice if the licensing powers are transferred to the local committees which, being chiefly composed of local European traders, will naturally endeavour to Europeanise the whole trade to the detriment of the Asiatics.

(4) We are in favour of creating zones for Native and European trades and, definitely, not for zones for Asiatic or European traders.

We therefore urge the Government not to give any effect to such resolutions which advocate the principle of communal segregation which we strongly resent, and we trust that the matter will receive your favourable and sympathetic attention."

Farewell To Young Moola At Nigel

On Sunday night, March 7, under the chairmanship of the Deputy Mayor, a splendid farewell function was given by Mr. Ebrahim Tunal at Goldfield Hotel, Nigel, in honour of Mr. Ebrahim Moola, the eldest son of Mr. I. E. Moola (prop. S. B. Bazaar), who is going overseas for higher education at the University of Alighath. More than 150 distinguished Europeans as well as Indians participated in the function. Dr. Dadoo of Johannesburg, who presided over the function, spoke in congratulatory terms of young Mr. Moola. Messrs. Pitlo, Mirza, Dangot, Bhaerahi and Dr. Meyer also spoke. Young Mr. Moola in reply thanked the aeling for the honour done to him. After refreshments the meeting terminated. For the general management of the function, thanks are due to Mr. Ismail Hajat of S. S. Bazar.—Contributed.

Mosque And School For Mahommedans

The Klerksdorp Town Council recently granted an application from the Klerksdorp Mahommedan Association for a piece of ground 150 by 181 feet, situated between the swimming-bath and the old power station, for the purpose of erecting a mosque and a school, within the correspondent of the *Star* at Klerksdorp. Doubts were expressed as to the advisability of alienating ground in the park for such purposes, especially as the report of the Asiatic Land Tenure Commission had not yet been received. The Town Clerk replied that the site was not in the park it was an old ash heap. It was also stated that an adjacent piece of ground was owned by Asiatics, who were in possession before 1919 and therefore outside the scope of the commission's inquiry.

Pretoria Indian Physical Culture Club

Mr. Sigamoney Appaswami, hon. secretary of the above club, writes: Physical Culture in India is a promising and a popular pastime. There are many clubs in Durban, including Tommy Moodley's Physical Culture Club" which has several branches. The Durban branch of the above club presented a very varied entertaining programme of excellent Physical Culture Display at the Royal Theatre, recently. The people of Durban are becoming more and more physical culture-minded. In Pretoria, physical culture is lacking. Yet, there are over 30 Leaguers who belong to the "Health & Strength" League of London, and whose motto is to encourage and help one another to gain and maintain physical fitness, and every member to pledge himself to do all in his power to help forward the cause of physical culture. In the year 1932, Messrs. S. M. Reddy, Sunnassee and Appaswami and myself formed a Physical Culture Club in Pretoria for the first time which was known as "The 1st. Pretoria Indian Amateur Physical Culture Club," and with the kind co-operation and untiring efforts of a few friends we managed to run the club for about a year. Owing to the lack of interest shown by the members we were unable to continue with the classes which resulted in closing down. Since then many efforts were made to re-open the club, but to no avail. Another attempt was made in the year 1935, but proved unsuccessful. At last, with the kind assistance of Messrs. G. Moothoo, R. Parthoo, G. Gopaul and K. Swaminathan I successfully re-opened the club in January 6, 1937, and changed its former name to "Indian Health & Strength Physical Culture Club". The following office-bearers were elected:—Messrs. G. Moothoo, president; Sigamoney Appaswamy, hon. secretary and instructor; G. Gopaul hon. treasurer; K. Swaminathan, manager and assistant instructor. Membership is opened to all Indians, and the entrance fee is 2s. 6d. At present the club is creating much enthusiasm and continues to do all that is possible to advertise the good cause of physical culture. To stir up more interest the club is organising an All-Day Easter Carnival Sports on Easter Monday. In conclusion I hope and fully trust all Leaguers and those interested in physical culture will join the above club and do all in their power to help forward the good cause of physical culture. For further particulars, please apply to the secretary, 27, Asiatic Reserve, (Phone 4578), Pretoria.

Obituary

The Late Mrs. Jane Christopher

The funeral of the late Mrs. Jane Emma Christopher, aged 83, took place on Sunday March 7, at the Anglican Cemetery, West Street. The late Mrs. Christopher was the second daughter of Mr and Mrs. Godfrey of Durban born in Mauritius she came to Natal with her parents in 1881. She married Mr James Christopher in 1898, and took up residence in Dundee where her husband was employed and later at Newcastle, and on the transfer of her husband to the Second Civil Court, Durban, she took up permanent residence in Durban. She was of a very cheery disposition and beloved by all those with whom she came in contact. She was a member of the St. Aidan's Mother's Union and took an active part in its welfare. Her life of sacrifice and works of charity for the poorer sections of the Indian community will immeasurably long and she was at all times ready and willing to render personal aid and attention to many poor families. The very large circle of friends who attended at the graveside was an eloquent testimony to the love and esteem in which she was held. She leaves behind, her husband, two sons and three daughters to mourn their loss, and to them our sympathy is extended.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany orders. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... 6d.

M. K. GOKHALE: His discourses and writings with a biographical sketch and portrait 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

CONTENTS: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Mohamed Sayani, Syed Mahmud, Syed Ameer Ali, The Aga Khan, Sir Mahomed Shafi, Syed Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ahmad Khan, Sir Pherozeshah Mehta, Allah Mahmud Khan, Syed Hasan Bilgrami, Jinnah, Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Nawab Ali Baig, Sarabji, Sir Abdul Rahim, M. Hidayat Hosain and Sir Ali Imam.

Price .. 5s.

DR. J. HADFIELD

(or Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

A fine Socialist study, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the ... the destruction of many ancient ... and ... He also illustrates by facts and figures the ... on the country are made by the ... Mahatma Gandhi ... regarding the question of Khaddar as to the potential ... purchasing ... bank in the Congress platform.

Price .. .. 1s. 3d.

GARLAND OF ... By Dewan Bahadur Raghavaiah, M.A. A prize poem in English ...

Price .. 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY. By Mahadev Govind Ranade.

Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION. By E. B. Havell. Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale, M.A. Price .. 4s.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. J. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Sumbul Bonn Tyabji,
Ravi Varma,	Sir Syed Ahmed,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir S. Subramania Iyer,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Krishto Das Pal,
Gal Mohan Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Adam ... Bede,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Dewan G. Parameshwaran,
Romesh Chunder Dutt,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao, C.I.E.,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohan Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Ameer Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. the Late Gaekwar of Baroda,
Ishwar Chandra Vidyasagar,	Kinjekeji Framjee Dalal,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nowrozji Furdoonji Mulla,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

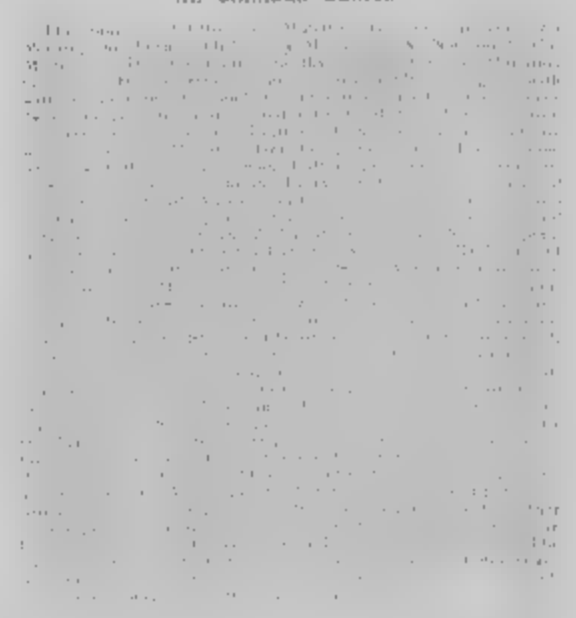
To be had from:

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition

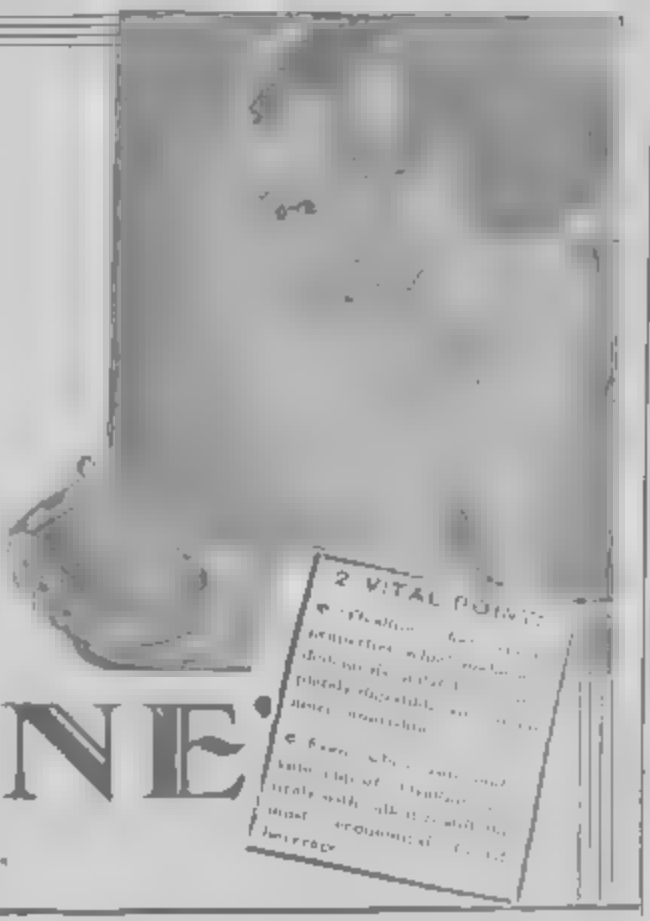
Yes . . . there is more in

'OVALTINE'

more in health-giving Nourishment
more in quality—more in value

Just think what 'Ovaltine gives you It is in itself a scientifically complete and perfect food It provides, in the most easily digestible form, every nutritive element essential to health. No other food beverage conveys such a wealth of nourishment so quickly to body, brain and nerves

Because of the enormous world-wide sales of 'Ovaltine you obtain the maximum of health giving nourishment at the lowest possible price. For all these reasons insist on Ovaltine —**quality always tells.**

'OVALTINE'

Manufactured only by
A. WANDER LIMITED,
LONDON, ENGLAND.

BANANA

We hold eighty per cent of Banana business in South Africa. We accept any quantity of Banana consigned to us for selling on Commission basis. Consign your Banana to us for best prices and prompt settlement.

MARRACURNE AGRICOLA & COMMERCIAL,
46, President Street,
Phone 33-1461 Tel. Add. "Movela"
P. O Box 6768, Johannesburg

બ. ના. ના.

બનાનાનો એ'સી ટકા વેપાર અમારા હાથમાં છે. કમીશનથી વેચવા અમારા ઉપર ગમે તેટલા બનાના મોકલવામાં આવે તે અમે રાખી લઇએ છીએ. તમારા બનાનાનો સારો ભાવ મેળવવા અમારા ઉપર મોકલો. નાણા વગર હીલે મોકલી આપીએ છીએ.

મારાકવીની એગ્રીકોલા અન્ડ કોમરશીયલ,
ફોન ૩૩-૧૪૬૧. ટે. એ. "મોવેલા." પી. ઓ. બોકસ ૬૭૬૮.
૪૬. પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in [illegible] by Swami Vivekananda and conducted by the monks of the Ramakrishna Order It is devoted to Universal Religion [illegible] Education, Art and other topics of international [illegible]

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order [illegible] its contributors are:

Prof. NicholasRoerich
Mrs. C. A. F Rhys Davids, D.Litt., M.A.
Dr Maria Montessori, M.D., D.Litt.
Prof. Benoy Kumar Sarkar.
Dr. J. H. Cousins.
Radha Kamad Mukerjee, M A., Ph.D.
Prof. Mahendranath Sircar, M. A., Ph.D.
Prof. M. H Syed, M.A., Ph.D.
Dr Tarakanath Das.
Prof. Sisir Kumar Chatterjee M.A., D.Litt. (Oxon.)
Prof. [illegible] M.A., Ph.D. (Cantab.)
Prof. F. P. Horrwitz, (New York.)
Dr. Sudhindra Bose.
Mr. C. Y Chintamani
Dr Bijan Raj Chatterjee D.Litt.
Prof. P. K Acharya. I.E.S Ph.D. D.Litt
Prof. E. E. Speight
Prof. M. Winternitz Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immense practical value.

Annual Subscription: Inland Re. 1, Foreign 11 Shillings or $

ADVAITA ASHRAMA

4, Wellington Lane, CALCUTTA, India

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૬ માર્ચ ૧૯૩૯ અંક—૧૧.

નોંધ અને સમાચાર

પ્રધાન હોફમેયર

ચૂંટણીનાં પાંચમા આંકડાઓ ચગાવનાર પ્રધાન હોફમેયરના ભાવિ વિશે જોવા જાણકારો વાગી રહ્યા છે કે તે ફીડરલમાં પ્રધાનપદ છોડશે. એક્ઝિક્યુટીવ સેન્ડ ફીલ્ડ અને પ્રોવિન્શીયલ પાવર્સ એડજસ્ટમેન્ટ બીલની વિચારણા માટે બોલેવી સીલેક્ટ કમીટી પ્રધાન હોફમેયરની ઉલટો નત રજુ કરશે એમ હવે સ્પષ્ટપણે જણાય છે. સીલેક્ટ કમીટી ઝાશીવાદ-વિરોધીઓની બની છે અને પ્રધાન હોફમેયરના શત્રુઓ તેને હંફાવવા માટે એકેય તાગ છોડયો નથી. જનરલ ઇલેક્શન સમક્ષ વીકટ આમલો છે. તેના નીકાલ પર ગુનાઈટેડ પાર્ટી ના ચોકય કે પુદનો આધાર છે. જો બધા પ્રધાન સામ્ય વિધાનોના અવાજને સરકારે તો પ્રધાન હોફમેયરને કુમકજ મળે: જો જનરલ ઇલેક્શન પોતાના પક્ષ ના લીબરલ અવાજને સંતાપે તો રંગ-ઢંગની 'ઝાવરલેન્ડ' ખળભળી ઉઠે.

આ પરિસ્થિતિમાં ચાલુ માસ રાજકારી ક્ષેત્રે કટોકટીનો છે. મી. હોફમેયર પ્રધાન રહેશે કે નવા લીબરલ પક્ષનો નાયક બનશે તેનો જવાબ તે વાળશે.

ધર્મના પંથે વિઘ્નો

જગતનો પ્રીસ્તી ધર્મ પ્રગતિ કરે છે કે પાછળ ધકેલાય છે એ પ્રશ્ન યુરોપની જેમ દક્ષિણ આફ્રીકામાં પણ ચર્ચાવા લાગ્યો છે. કેટલાક લોકો માને છે કે ધર્મને પ્રગતિ કરવાની તાકાત નથી બની. કેટલાક કહે છે કે તેના આંતરીક ફાટાઓ લોકોને લીધે જનસમાજને તે આકર્ષીય રૂપ નથી બનતો. રેવ. એ. કુલ્યુ. ઇંટન 'સન્ડે એક્સપ્રેસ' માં આ વિષય ચર્ચતાં કહે છે કે લોકોને ક્રિશ્ચિઆનીટી થી દુર રાખનાર વળી એક વધારે નોંધ પાત્ર છે. તે આટલા બધા પ્રોટેસ્ટીઓના જીવનમાં ક્રિસ્ત ના 'અગત્યના ગુણો' ખાસી છે.

રેવ. એ. કુલ્યુ. ઇંટન આગળ વધી મ. ગાંધીજીના ઇશુવાદીઓને લગતો મત રજુ કરતા કહે છે: જે પળે મ. ગાંધીજી ઇશુના સંદેશ સ્વીકારનાર છે આવા બનાવ હતું ત્યારે તેના તરફથી સંતોષ પેદા કરે એવું ક્રીશ્ચિઆનીટીને બાકી આકર્ષે આંચકો મળેલો એમ હું માનું છું. મ. ગાંધીજીએ કહ્યું: નહિ, તે નહિ બની શકે. હું તમારા ઇશુ પ્રીસ્તીને ચાહું છું પણ તમારા પ્રીસ્તીઓને નુચ્છ ગણું છું."

અલબત્ત, આજના પ્રીસ્તીઓ સીનાઈના શિખર પરના સંદેશ ભૂલી ગયા છે: નીત્શે આજે પ્રીસ્તીઓએ ઇશુના અહિંસા ના સિદ્ધાંત ક્યારની ટોપલીમાં ફેંકી દીધો છે. એટલે આજનો ક્રીશ્ચીઅન ધર્મ કંઈ જેવા પુરુષો નથી પેદા કરતો. કે નથી તે કોઈ આદર્શની જાગી પાડતો.

આફ્રિકાનરોનું સપ્ન

શું દક્ષિણ આફ્રિકા એક રાષ્ટ્ર છે? તેમાં વિવિધ કોમો અને વિવિધ ધર્મો છે, છતા તેને રાષ્ટ્ર ગણાય ખરું? વસ્તુતઃ રાષ્ટ્ર એટલે એક ખાસ વિચાર અને જીવનવાણી પ્રજા છે. યુનીયનમાં વિવિધ ગોરી કોમોના મીશ્રણથી ઘડાતી આફ્રિકાનર કોમ આવી એક પ્રજા છે એવો સ્ટેલેનબોશ યુનીવર્સીટીના પ્રોફેસર એન. જે. પ્રમરનો દાવો છે. તે કહે છે કે આફ્રિકાન્સ ભાષા બોલતી પ્રજાનેજ દક્ષિણ આફ્રિકાની રાષ્ટ્રીય કોમ ગણવાનો હક છે. અંગ્રેજને તેવો હક નથી. કેમકે તેઓની પ્રેમગાંઠ ઘરબાઈ આંચે લોહચેથી છે. પણ આફ્રિકાનરને એકજ દક્ષિણ આફ્રીકાની ભૂમી છે. તેણે પોતાના મુળ દેશો હોલાંડ અને ફ્રાંસ સાથેનો સબંધ તોડી દીધો છે. તેઓમાં રાષ્ટ્રત્વની ભાવના છે અને અન્યોન્ય સંગઠન છે. તેઓમાં રાષ્ટ્રના અસ્તિત્વ માટે જરૂરી એકતા છે.

આફ્રિકાનરોનો [illegible] આફ્રિકા છોડીને જાય પણ [illegible] અહીં વસેલા અંગ્રેજો, યહુદીઓ અને દીક્ષીઓનો છે. તેઓની પોતાના પ્રાચીન દેશ તરફની મમતા આ દેશના કલ્યાણમાં અંતરાય નથી કરતી. કેટલું તેઓની સંસ્કૃતિ આ દેશને સમૃદ્ધ કરે છે. દક્ષિણ આફ્રિકા વીવીધ કોમોથી વસેલો દેશ છે અને તે દરેક કોમોને તેને માટે ભોગ આપવાનો અને તેનો લાભ લેવાનો સમાન હક છે.

સ્મિટ્સ અને બોથા

સ્મટ્સના મતોની નવા ગણતરી અનુસાર યોગ્યતી ચુંટણીએ, અને તેમાં સ્મટ્સની રાષ્ટ્રીય મહાસભાએ મેળવેલ ચમકાવનારા વિજયે, સ્મટ્સ અને બોથાની નીતિનો પ્રશ્ન ફરીથી ચર્ચાનો કર્યો છે. ચુંટણી પહેલાં બ્રીટીશ માનસ રાષ્ટ્રીય મહાસભાને તરછોડનારું હતું, જ્યારે સ્મટ્સના માણ્ડ-વાયરરોય લોર્ડ ઇરવીને (આજે લોર્ડ હેલીફાકસ) લંડનમા ઇસ્ટ ઇન્ડીયા એસોસીએશન સમક્ષ કરેલ ભાષણને બ્રીટીશ મનોદશાના ચિન્હરૂપ લેખીયે તો તે માનસ આજે સમાધાન-પ્રીય છે.

બ્રીટનની આ મનોદશા પાછળનો પ્રધાન હેતુ સ્મટ્સને, અસહકાર-પંથ, રાષ્ટ્રીય મહાસભાનો બ્રીટીશ બંધારણ-નાશનો પંથ દોરવાનો છે. સ્મટ્સ અસહકાર કરનાર છોકરા નથીયાર છે. પણ સ્વમાનને ભોગે નહિજ. સ્મટ્સ સ્વરાજ માગે છે. તે તેને ડાનડેસ્ટર બળાત્કાર તોડાવે. આજની ચુંટણીના પરીણામમાં સ્મટ્સનો એ દિશા નો અવાજ ફરીથી જાહેર કર્યો છે. એટલે સ્મટ્સ અને બ્રીટનનો સમાધાન-માર્ગ લોર્ડ હેલીફાકસની ગીરી જીબમાં નથી, પણ બ્રીટીશ પ્રાર્થમાં રહેલો છે જે બ્રીટીશ સરકાર પ્રાંતોના ગવર્નરો અને ગવર્નર-જનરલને બાપાયેલી બારશાહી સત્તા પાછી ખેંચશે અને પ્રજાને સ્વતંત્ર શાસનની સત્તા આપશે તોજ સ્મટ્સમાં બ્રીટનને સહકાર મળશે, નહિ તો અસહકાર અને બોઅર બળવો. આઝાદી મળે ત્યાં સુધી

બાકી જોડેનાં

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, માર્ચ તા. ૧૯ ૧૯૩૭.

કાળા મહાસાગરમાં ગોરા ટાપુઓ

દક્ષિણ આફ્રિકા એ આફ્રિકા ખંડનો એક સૌથી વિશેષ ગૌરાંગ દેશ છે આખા આફ્રિકાની ૨ ગોરી વસ્તી આ દેશમાં વસે છે. વર્ષો તે બ્રીટીશ સામ્રાજ્યમાં સંપૂર્ણ સ્વરાજ્ય ભોગવતો દેશ છે અને તે પોતાની આંતરીક અને પરદેશ સાથેની રાજનીતિ પોતાને ફાવે તેમ ઘડવા મુખત્યાર છે. આ રસ્તુથિનિએ રસ્તુ પોતાના મંત્રીમંડળ મી. પીરોને મદદમાં બોલાવેલા કે અને તેમને ઉત્તર તરફ ફરીથી નજર નાખતો કર્યો છે. સાઉથ આફ્રિકન બ્રોડકાસ્ટીંગ કોર્પોરેશનના કંપનીઓના સ્ટુડીયો મારફે કરતા પ્રધાન પીરો કહે છે કે ઉત્તરનો ગોરો આપણુ પ્રત્યે નજર નાખી રહ્યો છે અને આપણે તેનાથી અને આખા આફ્રીકા ખંડમાં કેટલા પ્રમાણમાં રસ લઇશું તેપુછી રહ્યા છે. આજે સહારાના રણની કાંકણની સરહદમાં ગોરી કોમો એક કાળા મહાસાગરમા ધોળા ટાપુઓ જેવી દેખાય છે અને તે સ્પષ્ટ રીતે એમજ રહેશે. પ્રધાન પીરો માને છે કે આ ગોરી કોમો આફ્રીકાની પડતી રક્ષણમાં માટે દક્ષિણ આફ્રિકા તરફ નજર કરી રહી, એટલે આફ્રિકા ખંડમાં યુનીયનની લાગવગના દેશો ભુમધ્ય રેખાની કાંકણે આવેલા છે અને કેનીયા તથા યુગાન્ડા છે આ રાજ્યોમા યુનીયનને બારે રસ છે, પ્રજાજન ઇચ્છન-રસ છે. દક્ષિણ આફ્રીકાનાં પ્રધાનની આ વિચારણાનો સ્પષ્ટ અર્થ એ થાય છે કે દક્ષિણ આફ્રિકા ભૂમધ્યરેખાની દક્ષિણે આવેલા દેશો માટે 'મનરો ડોકટ્રીન' માગે છે. યુનીયનનો 'મનરો ડોકટ્રીન' એટલે કેનીયા, યુગાન્ડા, રહોડેશીયા, બેચ્યુઆના લેન્ડ, પોર્ટુગીઝ પૂર્વ અને પશ્ચિમ આફ્રિકા વિગેરે દેશો યુનીયનની આણ માને. રંગભેદનીતિને પોષે અને ગોરાવાદ પર ઓશીયાળ આફ્રીકા આવે તો એકત્ર સામનો કરવા તૈયાર રહે. બીજા શબ્દોમા આવી 'લાગવગ' નો અર્થ એ છે કે ભુમધ્યરેખાની દક્ષિણે રહેતા ફ્રેન્ચોએ પોતાનાજ પિતૃભુમિમાં સમાનતા કે સ્વતંત્રતાની કદીયે આશા ન રાખવી. તેઓને જ્યાં કુંગોલાયામાં આવે ત્યાં કુંગોણાવું, તેઓને જેમ નચાવવામાં આવે તેમ નાચવું અને તેઓએ કહ્યું તેમ ગુલામીની જ કાયદેસર ગણવાનું.

આ નીતિ પાછી યુનીયનના સામ્રાજ્યપ્રધાનકુંવેએ એક ભાષણમાં પણ જાહેર કરી તેનો સિદ્ધિ એટલે બીજો મોટા ગોરી કોમોની સલ્તનતો અને આપણે કાંઇ નથી બોલવાનું. આ શોષવાદી નીતિ સામે જગતની સમક્ષ બીજા ગોરી આક્રમણનો પોકાર ઉઠવો જોઇએમ એ દેખીતું છે. આફ્રિકા ખંડના ગોરાંગોએ કાળા ખંડને નામે પુત્યા. દરેક પ્રજા અમાપ ગમાર અને જંગલી છે એમ જાહેર કરી, તેઓની જમીન લેવા માટે પગાની પાટી છે દક્ષિણ આફ્રિકાએ તેમાં પહેલ કરી છે અને દુ૦ લાખ દેશીઓ પાસેથી તેનાથી ઘણીજ ઓછી ગોરી કોમ માટે દેશીઓની બધી જમીન પચાવી પાડી છે આમાં બાગાનીજ જમીન દેશીઓ પાસે રહેવા દીધી છે. હવે તેણે 'બુંગડી વગરની ગોકરી' ની પાતા પ્રમાણે આફ્રિકાનાં બધા રાજ્યો પાસે પોતે જેમ કર્યું તેમ કરાવવા બીડું ઝડપ્યું છે. તે કહે પગાડી જાહેર કરે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાની દેશી રાજનીતિ આખા ખંડ માટે નમુનેદાર છે. અલબત્ત, તેની રાજનીતિની પ્રશંસ તેનાજ પ્રધાન કરે, બીજી પ્રશંસા કરનાર બીજો કોઈ જાણે તેને ન બળે પરંતુ આપણે તો તે 'સત્ય' માનીજ લેવું બોલી મનોવૃત્તિ યુનીયન સેવતુ હોય એમ લાગે છે. આવો દંભ કદી ગ્રહણ થઇ ન શકે. દક્ષિણ આફ્રિકાના રંગદ્વેષના શોષકો કબાપનારા છે અને તેની પુનરાવૃત્તિ ઉત્તરના રાજ્યોમાં થાય એ ઇચ્છવાયોગ્ય નથી. આજે આ વિચારવા કરતા બાકી મનોરાજ્યનું સ્વપ્ન છે, તે કેટલે આંશે પાર પડશે એ જોવાનું છે. એની સિદ્ધિ સામે પહેલા અંતરાયો તો યુરોપનાંજ રાજ્યો તરફથી આવશે. તેઓ શ્વેતશ્રીજન પર ચલકરી રક્ષણ માટે નબળા દક્ષિણ આફ્રિકાનું કુરબાન કદી નહિ સ્વીકારે. તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાના સામ્રાજ્યવાદને જરાયે ઠેકાણું નહિ આપે.

ઉલટી સમસ્યા

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન" ના આગેવાન તરીકે મારા ગયા અંકમા "હરિજનબંધુ" ના એક મુસલમાન વાચકે મોહનદાસ ગાંધીને લગતો કાગળ તે તેનો મોહનદાસે આપેલો જવાબ આપી ગયા છીએ. જવાબમાં મોહનદાસે જે લખેલું તે ઉપરથી આપ કોકુલાલ અને મોહનદાસ વચ્ચે નીચે મુજબ પત્રવ્યવહારથી બનાવ ને જવાબ થયા છે. તે "હરિજનબંધુ" વાંચતા સર્વને ગાનપ્રદ થઇ પડશે એવા હેતુથી આપીએ છીએ.

"તમે મુસલમાન ભાઇને જવાબ આપ્યો તે કારણની દૃષ્ટિએ બરોબર કરો. પણ મારી દૃષ્ટિએ તમારા પ્રધાન જુદા રીતે જોવું જોઇતું હતું. પણ હું હીંદુની દૃષ્ટિએ તમારા પ્રધાનમાં ખોટ કાઢું છું. તમારી દૃષ્ટિએ કશુંજ, બકરું બલાદિ હીંદુ છે. જ્યારે તો તમે તો નીરામિષાહારી છે અકિક વધારે વાંસ નથી ખાતા. તેમજ તેમે નથી ખાતા. હવે એમાના કોમ કુટુંબીજન માંસ માટે તો તેમે માનવું? આપણા હીંદુઓ ખાતા તે તેમને લક્ષમાં કરે એટલે કે તેમની સાથે ... આપણે તમને સાથે રાખીએ!"

મને લાગે છે કે આપણે જવાબ મારા ગયા અંકમાના મારા જવાબમાં આપી ચુક્યા છીએ કે દક્ષિણના મુસલમાન ભાઇએ નથી વિચાર કરવા જોઇતા નથી તેણે ગુજરાતવાસીઓના રહી ચુસ્તપણાને લક્ષમાં કરવાનો હતો. અહીં તો બીજાઓ ગાયતી કૃદિને ઢોરી માંસ ખાવા ઇચ્છે છે. તેમને વેજીટેરીયન આપવા નીરામિષાહારી હીંદુ મુક્ત જોઇતા નથી. એવા કુટુંબીઓને સાથે માંસ મરીકરવામાં કે પકાવવામાં મદદ કરવા કે મુકુલ પોષાતું નથી. આવી ભાવનામાં કપાંસુધી સાથે રહેનો લાભ સ્વદન કરવો એ મારા મનુષ્યની ઉપર આધાર રાખે છે. જેઓ માંસાહારમાં પ્રમોદ માણે છે તેને સારૂ કુટુંબીજનોથી થતો તેનો વિયોગ અસહ્ય થઇ પડવાનો સંભવ છે. બધા વર્તનમાં ઐક્યને બદલે અનિષ્ટાધિક્યના આપણે સેવનારા રહ્યા છે. જેઓ માંસ ઉપરે તેમની ઉપર દ્વેષ ન કરાય. તેમના પ્રેમપાત્ર છુટાય. એ કેમ કરી શકાય ન તો ફરેક પ્રસંગે વિચારી જોવું ઘટે.

શ્રીયુત ચીમનભાઇ સ્વદેશ ગયા

જોહાનીસબર્ગની કુળી અને ખાણોની ઇન્સપેક્ટર આર્ટ. શ્રી. આશાભાઇની પેઢીના ભાગીદાર શ્રીયુત ચીમનભાઇ ગી. પટેલ તા. ૧૫-૩-૩૭ ના રોજ સ્વદેશ જવા ઉપડતાં જોહાનીસબર્ગના સ્ટેશન ઉપર ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ તરફથી સમાજના ઉપ-પ્રમુખ શ્રી. મુળજીભાઇ નાથુભાઇ માસ્તરે તેમને પુલહારથી વિદાય-ગીરી આપી હતી. તેમને વીદાય-ગીરી આપવા અને તેમની સફળ સફર ઇચ્છવા દરેક વર્ગના હીંદીઓ મોટી સંખ્યામાં સ્ટેશન ઉપર આવ્યા હતા. અમે શ્રીયુત ચીમનભાઇની સફળ સફર ઇચ્છી તેમને પાછા આપણી વચ્ચે આવી પહોંચે એમ ઇચ્છીએ છીએ.

આજે આફ્રિકા ખંડ ઉપર જર્મની અને ઇટાલીએ નજર કરી છે. ઇટાલીએ ઝાંબોસીનીયા પડવી આફ્રિકામાં રોમન સામ્રાજ્ય સ્થાપવાનાં પ્રયત્નો કર્યા છે. જર્મની પોતાનાં કોલોનીઓ પાછાં માગે છે. દક્ષિણ આફ્રીકા પાસે જેનું એક કોલોની સાઉથ-વેસ્ટ આફ્રીકા છે. નજીકના ભાવિમાં જર્મનીને તે પાછું સોંપી દેવાનો પક્ષ આવશે. ઘણી ટ્રાંગાનીકા દક્ષિણ આફ્રિકાની લાગવગ ફેડળ આવે એ આશા યુનીયને રાખવાનીજ નથી, કેમકે ગ્રીટનને પણ મને કે કમને એ મારા-જર્મન પ્રદેશ તેના મૂળ ધણીને સોંપવો પડશે. દક્ષિણ આફ્રીકાના સામ્રાજ્ય વાદ માર્ગે મૃત્યુ પાંથો ચેનાર ગ્રેટ ગ્રીટન છે એ સદા વિસરવું ન જોઇએ. થોડાં વર્ષ પહેલાં યુનીયન સાથે રોડેશીયાને ફેડી નીતિના ફેરને અંગે લોર્ડીજ ન સકાય એવી જાહેરાત કરી તેણે દક્ષિણ આફ્રીકાના સામ્રાજ્યવાદને પહેલેજ તબક્કે ધુળચાટતો કર્યો હતો. ગઈ ચાલમાં બસુટૂલેન્ડ, બેચુઆનાલેન્ડ અને સ્વાજીલેન્ડ યુનીયનમાં જોડવાની ના પાડી તેણે દક્ષિણ આફ્રીકાના ગોરા સામ્રાજ્યવાદને બીજો ફટકો લગાડયો હતો. પોર્ટુગલ યુનીયનનો સામ્રાજ્યવાદ

સંતોષવા ખાતર પોતાનો પ્રદેશ તેની લાગવગ ફેડળ મૂકે એ પણ અસંભવિત છે. તેણે તો ગ્રીટન અને જર્મનીને સંભળાવી દીધું છે કે: "પોર્ટુગીઝ પ્રદેશની એકેય વસુ વેચવાની કે વહેંચવાની નથી." આમ છતાં, પ્રધાન પીશ જુમધ્યરેખાથી દક્ષિણનું સ્ટેટોને યુનીયનની લાગવગનાં ગણવાની મક્કમતા કરે એ સત્ય પરિસ્થિતિનો અવગણનારૂપ છે. તેની મહેચ્છાઓ એ હિસાબે અને હોય, પણ તેનાથી વિરોધ સત્તાવાન યુરોપીય સામ્રાજ્યવાદની પ્રગતિ માર્ગ તે ફળવાનાં એકેય ક્ષિતિજમાં દ્રષ્ટિગોચર થતાં નથી.

ગાંધીજીએ હરિપાદમાં આપેલું ભાષણ

[ગાંધીજી ત્રાવણકોરના હરિપાદ નામના ગામમાં આપેલું નીચેનું ભાષણ 'હરિજનબંધુ' માંથી ઇ. ઓ. ના વાચકોના લાભાર્થે ભાષાંતર કરીને આપીએ છીએ.]

તારણને ઓળંગો

કાલ રાત્રે સ્વાગતના મળેલી સભામાં બીડુમનિનો સંદેશ તે સમજાવેલો તેને લિયે થોડીક મીનીટ તમારી આગળ બોલવા મળ્યું હતું. સભામાં મેં કહેલું કે આપણા બીડુમનિનો સાર ઇશોપનીષદના પહેલા મંત્રમાં સમાયેલ જણાય છે. મેં તેમાં બીજું પણ કહેલું - બીજા ઘણા બીડુ ધર્મગ્રંથો બાજીને બરાબર વાંચ્યા પછી મેં મુકામ કર્યા, ને આ એકજ શ્લોક આપણી પાસે રહી જાય તો બાકીના ગ્રંથોના તારણો આપણને કયાં બેસ્ટ જાય નહિ. તાત્પર્ય બીડુમનિ તો આપણી પાસે રહી જાય. એ મંત્રનો મૂળ સંસ્કૃત ભાષા સંસ્કૃત શીખનાર નાના બાળકો પણ સમજી જાય એટલી સરળ છે. આ ઉપનીષદ વેદની મુખ્ય સંહિતાનો એક ભાગ પ્રમાણ છે એવો એની પ્રતિષ્ઠા છે. આપણે જે કંઇ ઉપનીષદો આપણે છીએ તેના એ કુંડામાં પડે છે. પણ મેં કહ્યું કે તમ આપણી પાસે એ ઉપનિષદના એક પક્ષના તારણ આપી રહી રહ્યા તેનાથી આપણી બધી ગુંચવણોમાં રસ્તો મળે. એ મંત્ર નારા સંદેશ સંસ્કૃત ઉચ્ચારમાં બોલી બતાવ્યો:

ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किञ्च जगत्यां जगत्।
तेन त्यक्तेन भुंजीथा मा गृधः कस्यस्विद्धनम्॥

જેઓ જરાક પણ સંસ્કૃત જાણતા હશે તેઓ જોશે કે બીજા વૈદિક મંત્રોના ઢાળ - એવું અપદ્ય કે અટપટું આમા કયું નથી. એનો અર્થ આટલોજ છે. આ જગતમાં નાનું મોટું જે કંઇ છે તેમાં, બ્રહ્માંડમાં સૂક્ષ્મ પરમાણુ સુધીમાં, ઇશ્વર વ્યાપી રહેલો છે. એ જગત છે, સત્ય છે, જડ એટલે સત્યને ધારણ કરનારું છે. જે સૂર્યક છે તે એના જર્જરીભૂતના આધિષ્ઠાર

થી જ સ્વાભાવિક રીતે રાજા, શાસક પણ બન્યા છે. આ મંત્રના મંત્રદ્રષ્ટા ઋષિએ પ્રભુને માટે 'ઇશ' શબ્દ પોતાનું કયું વિશેષણ વાપર્યું નથી, ને એના શાસનમાંથી એક પણ જીવને બાકાત રાખી નથી. એ કહે છે કે આપણે જે કંઇ જોઇએ છીએ તે બધાયનો સ્વામી ઇશ્વર છે. એમાંથી એ મંત્રના બીજા ભાગ સ્વાભાવિક રીતે ફલિત થાય છે. ઋષિ કહે છે, સ્વજનો!— આ વિશ્વમાં જે કંઇ છે તેને, આપણી પુરતીના આ કુટુંબકડા ગોળાનોજ નહિ પણ સમસ્ત વિશ્વનો ત્યાગ કરો. એનો ત્યાગ કરવાનું ઋષિ આપણને એટલા માટે કહે છે કે આપણે એવા અતિઆકર્ષ, મુકમ રમ્યાણ છીએ કે આ વિષયમાં કંઇ આપણે એનો સ્વામિત્વનો ખ્યાલ રાખીએ તો એ ફાંસીયામ બની જાય. પછી ઋષિ કહે છે કે આખરનો પદાર્થ છે ભુંજીથા: એટલે કે તમારે જે જોઇએ તે ખાવું 'ભોગવો.' એમાં એક અર્થ રહેલો છે—જેની જરાએ જોઇએ ના બગાડો, નાશો, એમ ન થવા દો. —એનો અર્થ છે કે તમારે વિકાસને માટે જે આવશ્યક હોય તેનો કરતા વધારે તમારાથી ન લેવાય. ઉદાહરણ એ ભોગ કે વાપરમાં બે રાશનો જી ગયેલા રાખેલા છે. એક તો એ કે ત્યાગ વૃત્તિ રાખવી, જરૂરતા તો ત્યાગવત્તાકાર કરે એ તેમ કૃષ્ણાણમસ્તુ મર્યમ એ ભાવના મનમાં રાખીને ભોગવવું જે ભાગવત ધર્મને માને છે તે બોલ રોજ પ્રાતઃકાળે પોતાનાં વિચાર. વાણી ને કર્મો ખૂબ સમર્પણ કરવા પડે છે; એ ત્યાગ કે સમર્પણ કર્યા વિના બીજો કોઇ પણ કોઇને અડકવાનો કે ખાવાનો પણ પોતાને પણ અધિકાર નથી. એ ત્યાગ ને સમર્પણનું કર્મ કર્યા પછી આપણને આ ધર્મને સ્વીચ જીવનને માટે આવશ્યક હોય એટલા આન્ન વસ્ત્ર ને આશ્રય મેળવવાનો અધિકાર પ્રાપ્ત થાય છે. એટલે તમને કાવે એ રીતે ભુંજો —ભોગ કે વાપર એ લાગનો બાકીનો છે એમ માનો, ને ત્યાગમાં ભોગ

નો અનિવાર્ય સરત છે એમ માનો —આપણા જીવનને માટે, આત્માને માટે ત્યાગ જો અતિ આવશ્યક છે. અને જ્યારે આ મંત્રમાં આપેલી સરત અધુરી હોય તેમ ઋષિ તરતજ એ પૂરી કરવા જોરે છે: "જે કંઇ બીજાનું માલીકનું છે તેનો લોભ નહિ કરતાં." હવે જે તમને કહું છું કે જગતના બાકી બધા ગ્રંથમાં મળી આવતું તત્ત્વજ્ઞાન કે ધર્મતત્ત્વ આ મંત્રમાં સમાઇ જાય છે, ને એથી કંઇક વધારે જે છે તે સર્વનો એમાં અસ્વીકાર કરેલો છે. ગાંધારી ના જે નિયમો છે તે પ્રમાણે જે કંઇ મૂર્તિનું વિરોધી હોય—ને ઇશોપનિષદ જે મૂર્તિ છે— તેનો સર્વથા અસ્વીકારજ કરવો રહ્યો.

— —

ચર્ચાપત્રીને જવાબ

સોરેન્સોમાકંપાસના "રતનો દીકરો" તમારો ચર્ચાપત્ર મળ્યો પણ તમારૂં નામ વર્તમાનપત્રની નીતી મુજબ પ્રગટ કરવા માટે મેળવવું જોઇએ. તમારૂં નામ ગામ નહિ બતાવી તમને જવાબ આપી શકતા નથી. તેમજ તમારો ચર્ચાપત્ર પ્રગટ કરી શકતા નથી. આભારી બધુ માટે નામ ગામ જણાવશો.

—અ. ઇ. ઓ.

— ૦૦:—

કોંગ્રેસ કનક મહોત્સવ

આકર્ષક

૧૮૮૫ થી ૧૯૩૫ સુધીના ઘડવૈયા મહાસભાના મનુષોના સુંદર રંગબેરંગી ફોટાનું આકર્ષક.

કીંમત રૂા ૪-૦

સ્વરાજ્યને પગલે પગલે

ઈ. ઈ. કંપનીનો ૧૯૩૫ સુધીનો વહીવટ

નવાં બંધારણ તળે પ્રાંતિક ધારાસભાઓની ચૂંટણીના પ્રસંગે હિંદની રાજકીય પરિસ્થિતિના મુખ્ય મુખ્ય તબક્કાઓનું જટપટ અવલોકન અરપણને ઉપયોગી તેમજ રસદાયી થઈ પડશે. તેમજ આવતી તા. ૧ લી એપ્રીલે પ્રાંતોમાં નવું શાસનતંત્ર દાખલ થનાર છે, તે જોતાં પણ હિંદના રાજબંધારણના ઇતિહાસ ઉપર દૃષ્ટિ નાંખવી ઠીક પડશે. આ વિષયમાં પ્રો. બીનોયેન્દ્ર સેન, મુકરજીએ 'અમૃતબજાર પત્રિકા'માં એક સુંદર લેખ લખ્યો છે; તેનો સાર અહીં ઉતાર્યો છે: –

(૧)

૧૫૦ વર્ષોથી વધુ વર્ષોના હીંદ-જીવન સંબંધમાંની ઉત્ક્રાંતિ દુનીયાના ઇતિહાસમાં અપૂર્વ પ્રકરણના ક્રમેરો કરે છે. એકાએકીએ સને ૧૯૩૨ માં શબ્દો ઉચ્ચાર્યા હતા કે, 'હીંદમાં યુરોપીયન રાજ્યવહીવટી સંસ્થાઓ અધિકારપદની માગણી કરે એવો દિવસ આવશે, ત્યારે તો દિવસ ઈંગ્લાંડના ઇતિહાસમાં સોથી વધુ અભિમાન લેવા લાયક મનાશે.' પણ, ત દિવસ તો રાજકર્તા પ્રજાની ધારણા કરતાંયે વધુ વહેલો આપણે પહોંચ્યો છે, જે ગરી રીતે કહીએ તો નાળીયેર નીચવાનેજ મળવાનો સમો લાગે છે.

હિંદમાં બ્રીટીશરોનો પગદંડો

જે રે બ્રીટીશ લોકોએ પોતાનો પ્રથમ પગદંડો હીંદમાં ઇ. સ. ની ૧૬ મા સદીની શરૂઆતથી જમાવવા માંડ્યા હતો; તે વખતે ઇસ્ટ ઇન્ડીઆ કંપનીએ પોતાનો વિપાર હીંદ સાથે શરૂ કર્યો હતો. પણ સને ૧૭૬૫ માં દીલ્હીના મોગલ સમ્રાટે ઇસ્ટ ઇન્ડીઆ કંપનીને બંગાલા, બીહાર અને ઓરીસાની દીવાની આપી એ પ્રસંગ હીંદમા બ્રીટીશ લોકોનું પ્રાદેશિક પ્રભુત્વ સ્થાપવાના આરંભનો હતા. ત્યાર પછી તો ઇસ્ટ ઇન્ડીઆ કંપનીના વહીવટ અને નીતિ ઉપર બ્રીટીશ સરકારે દેખરેખ અને પાર્લામેન્ટરી કાબુની જરૂરીઆતો જણાવા માંડી હતી અને ચર્ચાવા માંડી હતી. એ હેતુની જરૂરીઆત દૂર કરવાના પ્રથમ પગલાં તરીકે સને ૧૭૭૩ નો "રેગ્યુલેટીંગ એક્ટ" અસ્તિત્વમાં આવ્યો હતો.

કંપનીને બદલે ગવર્નર જનરલ

સને ૧૮૩૩ ના "ચાર્ટર એક્ટ" (Charter Act) થી કંપનીના બંધારણ અને વહીવટી પ્રણાલિમાં ધરખમ ફેરફારો કરવામાં આવ્યા. આ કાયદા મુજબ ઇસ્ટ ઇન્ડીઆ કંપનીને પોતાનું વેપારી રાજ અને ઇતર કામકાજ બંધ કરવાની જરૂર પડી હતી, એટલુંજ નહિ પણ હીંદના મુલ્કી અને લશ્કરી વહીવટની દેખરેખ રાખવી, હિસાબપત્ર કરવું અને કાયદા ઘડવાનું પણ બંધ કરવામાં આવ્યું અને ને બધાના વહીવટની જવાબદારી ગવર્નર-જનરલ અને તેના કાઉન્સીલરો પર સ્થાપિત થઇ. ગવર્નર-જનરલની કાઉન્સીલને "ગવરનર-જનરલ ઓફ ઇન્ડીઆ ઇન કાઉન્સીલ" એવું નામાભિધાન અપાયું હતું.

કંપનીએ ભોગવેલા હીંદના પ્રાદેશિક કબજાનો રાજ્યકીય વહીવટ એ કાયદા અનુસાર બીજા વીસ વર્ષ સુધી તાજની સત્તા હેઠળ કરવો ઠરાવ્યો. એથી વધારે સમય. એ વખતે એવું પણ ઠરાવાયું કે કોઇ પણ હીંદીને ધર્મ" જન્મ-સ્થળ, રંગભેદ કે એવાં બીજાં કોઇ કારણો અનુસાર કોઇ પણ નોકરી, ઓદ્દો કે તેવો બીજો અધિકાર કાઇ લેવો નહિ.

"ચાર્ટર એક્ટસ" નો અંતિમ ભાગ સને ૧૮૫૩ માં પસાર કરવામા આવ્યો હતો. એ અનુસાર ઇસ્ટ ઇન્ડીઆ કંપનીને આગામી જેમ હીંદના વહીવટ માટે વીસ વર્ષની મુદત આપવામાં આવી હતી, તે આ વખતે ન આપાઇ. પણ તેને બદલે એવું ઠરાવવામાં આવ્યું કે જ્યાંસુધી ઇગ્લાંડની પાર્લામેંટ આ વિષે કરોડ નીર્ણય ન કરે, ત્યાં સુધી તાજની સત્તા હેઠળ ઇસ્ટ ઇન્ડીઆ કંપનીએ હીંદનો પ્રાદેશિક કબ્જો ભોગવવો.

પ્રથમ ધારાસભાની સ્થાપના

આ કાયદાએ રાજ્યવહીવટમાં બે અગત્યનો સુધારો દાખલ કર્યો, ન ધારાસભા (Legislative Council) ની સ્થાપનાનો હતો. એ ધારાસભા ૧૨ સરકારી સભ્યોની બનેલી હતી. ઇસ્ટ ઇન્ડીઆ કંપનીને બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટની સત્તા હેઠળ હીંદના રાજ્યવહીવટ અને સરકારી વિષયોમા ચર્ચસ્પ જળવાવાના દાકલાનો ઉપયોગ કરવા કેસોમાં આવ્યા. પ્રો. કોમના શબ્દોમાં કહીએ તો, "હીંદપર કંપનીના કાયદા માત્ર વિજયની ચૂનિયાપરજ રચાયલો હતા, પરંતુ હીંદીના નામના શાસનરાહ પાસેથી મેળવેલી ઓદ્દો અને સત્તાઓ વિષેનાં પગલાં ચર્ચવામાં પાલમિન્ટની મંજુરી મેળવવી પડતી હતી."

૧૮૫૭ ના બળવા પછી

બ્રીટીશ હીંદની રાજ્ય વહીવટી નીતિમાં મોટી અગત્યનો નબક્કો તા. ૧લી નવે. ૧૮૫૮–૫૮ ના હીંદી બળવા બાદજ આવ્યો. ૧૮૫૮ ના "હીંદી સરકારી કાયદા" થી તાજની સત્તા નીચે હીંદનો પુર્વ અને સીધો કાબુ મુકવામા આવ્યો. અત્યાર સુધી Court of Directors કાયરેકટરોની કચેરી અથવા "Board of Control" ના દેખરેખ નીચે હીંદનો વહીવટ થતો હતો, તે હવેથી હીંદી વજીર (Secretary of State) ની સત્તા હેઠળ મુકવામા આવ્યો. હીંદી વજીરને સલાહ આપવા ૧૫ જણની એક સમિતિ નીમવામાં આવી, જેને Council of India એ નામ અપાયું. આ સમિતિનો પ્રમુખ તે હીંદી વજીર ગોતેજ હતા અને તત્ર બેહોના પ્રસ્તાવોએ પોતાને નીર્ણય આપવાની સત્તા તેને આપવામા આવી હતી. હીંદની આવકનો ઉપયોગ કરવાની જવાબદારી હીંદી તીજોરીના ખાતેન્સીલ પર રાખવામા આવી.

અઢારાણીનો ઢંઢેરો

બ્રીટીશ તાજ નીચે હીંદની સરકારનો પ્રારંભ થયો એ સમયે મહારાણી વિક્ટોરીયાએ હીંદના નરેન્દ્રો અને પ્રજા ઉપર જાહેર કરેલો ઢંઢેરો પાડમાં હતો. એ 'મહારાણી વિક્ટોરિયાનો ઢંઢેરો' એ નામ સુપ્રસિદ્ધ છે. આ ઢંઢેરામાં બીજી પ્રતીજ્ઞા જાહેરમાં સાથે એવું જાહેર કરવામાં આવ્યું કે, ધર્મોના સંબંધમાં બ્રીટીશ સરકાર તટસ્થ અને બીન પક્ષપાતી નીતિને અનુસરશે; તેમજ કોઇ કે જાતિના તફાવત વિના સરકારી નોકરીઓમાં હીંદીઓને દાખલ કરવામાં આવશે.

કમનસીબે આ જાહેરાત પછી કેટલાંયે વર્ષ સુધી પાળવા કરવામા આવશે નહીં. જે દેશો રજવાડાઓ પોતપોતાના રાજ્યમાં આંતરિક સ્વતંત્રતા ભોગવી રહ્યાં છે તે તેમને ભોગવવા દેવાશે. પણ નરેંદ્રો સાથે ઇસ્ટ ઇન્ડીઆ કંપની તરફથી અથવા તો તેની વતી થયેલા કરારો અને સંધિઓ બ્રીટીશ સરકારને રવીકાર્ય છે અને તેમનું જતન કરવું એવી ખાત્રી નરેન્દ્રોને આપવા કરી.

૧૮૭૭ નો "રોયલ ટાઇટલ્સ એક્ટ" પાર્લામેન્ટમા પસાર થતા ઇગ્લાંડની રાણીએ હીંદની મહારાણીનો હકદાર ધારણ કર્યો.

બંધારણના અગત્યના ફેરફારો

ઓ એક્ટ ઇસ્ટ ઇ ક, ૧૮૫૮ ના હીંદી સરકારી કાયદાને તે વર્ષના ઓગસ્ટની તા. ૨ જીએ શાહી સંમતિ આપવામા આવી છે. ૧૮૭૪ માં ઇસ્ટ ઇન્ડીઆ કંપનીને સત્તા-વાર રીતે પરભારત કરી નાખવામા આવી હતી.

સને ૧૮૬૧ ના હીંદી ધારાસભાઓના કાયદા થી (The Indian Councils Act of 1861) રાજ્ય વહીવટમાં અગત્યના ફેરફારો થયા. ગવર્નર-જનરલના કારોબારી મંડળમાં પાંચ સામાન્ય સભ્યો વધારી રાખવામા આવ્યા, જેમાંના એક પાંચ વર્ષથી રાખવાનો ધારો કરેલો બેરીસ્ટર - ઍટ-લૉ હતા. તદુપરાંત ગવર્નર-જનરલનાં કારોબારી મંડળમાં ઓછો ઉપરાંત છ્યો આંકડા નહીં અને ૧૨ થી વધુ નહીં એવા વધારાના સભ્યો–તેમાંથી અર્ધાયો ઓછા નહીં એવા સરકારી સભ્યો–રાખવા તેવો ફેરફાર પણ કરાયા. (બાકી)

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

મારકેટ મોટી કરવાની યોજના

ડરબન પોર્ટેરીયા સ્ટ્રીટની હાલની મારકેટમાં નવેમ્બર પછી ઉમેરાયેલી દરબન સીટી કાઉન્સીલે મારકેટ મારફર મા. જે. એ. ઇવાડસન પાસે રીપોર્ટ માંગ્યો હતો. મારકેટ કમીટી તરફથી રૂપ હજાર પૌંડનો ખર્ચ મારકેટ વધારવાની મારફત કરવા પર વીચાર ચલાવી છે. હાલ મારકેટ પાસેની જગ્યામાં મારકેટ બંધાતી નથી માંસ અને માછલી બજાર અલેટવાની સુચના થઇ હતી.

મેરીટઝબર્ગમાં ફિલ્ટરીયા માટે મકાનો

હાલમાં માટે હાઉઝીંગની યોજના ઘણીખરા મેરીટઝબર્ગમાં હાલમાં માટે ઘણી મોટી કાઉન્સીલ સામે મજબુત પડશે છે. સોની કન્ઝર્વેટીવ કાઉન્સીલર મા. ઓસ. આર. નાયકે જણાવ્યું હતું કે બાઉન્સ રાજની યોજના અમલમાં મુકાશે ના હાલમાં બોયરોટ કરશે. પુની ધન પબ્લીક વર્ક્સ કીપાર્ટમેન્ટને પત્રો પડયા હાલમાં આપીલ કરશે. પબ્લીકેટ તરફ હાલમાં જણાવ્યા કરે છે આવી તેમાંને માટે મુખ્ય દુર ફ્રેંકી જગ્યામાં બા જવા જે મોજમાં કંપનીઓ છે

મેરીટઝબર્ગના દુકાનદારો ચેતશો

મેરીટઝબર્ગમાં દુકાનોના બારણા બપોરના મુકવા અંગે લાંબી ફરીયાદો અને ઘણી દુકાનો કામ કરતા નોકરોનું રજીસ્ટર ભરી રાખવાનું અને મુકાવા બાબતનું પાલન કરતા અને ચેક કરવા અંગેના

ઓફિસર કમીટીમાં ચુંટણી

દક્ષિણ આફ્રિકાની દરેક રેજમેન્ટ ઓફ કમ્યુનેશન ટ્રેનમાલ થઇ ડરબનમાં પહોંચ્યું છે ત્યારે ગયા બુધવારે પાલમેન્ટની મીસેસ્ટ કમીટી બપોર મેસેશાવારીક બોલો રોકે ચુંટાની આવ્યા હતા હતી

લાંબા આયુષ્ય માટે જરૂરી સાધનો

સમુદ્રમાં વાસ કરનારાઓની સુખાકારીના દાખલા જાણવામાં આવ્યા છે. ડરબનની મેરીટાઇમ ટ્રેનીંગ હોસ્પીટલમાં ગા. ૨૪ વર્ષનો કેપટન મેન્ડરસને હાલ ના પર્યંતાં હુજરી હતી મરકયુરી બોયાના કેપ્ટનરે તે દરમ્યાન કેપ્ટન મેન્ડરસનની મુલાકાત લીધી હતી; અને કેવલ કર્યું હતું કે સમુદ્રમાં બોનો વખત ગાળવાથી પોતે સાંકળીયો મુકત હતા. નીલકાંત ઝવેરીક ઉમેદવાર મારફત ન હોસ્પીટલમાં ગયા હતા. બસ રીપોર્ટરને કેપ્ટન બો કરેલા કહ્યું "બોકડાના વાતાવરણમાં હું બાબડવર્ગમાં અનુભવ બાબો. હું મારી જવાના હતુ બાબ બોના પહાર કેલાપસો નહીં હું બોહા દીવસમાં બાબત થઇ બહાર દીલીશ." બધુ બાબત દીકરા મા. ૨૦૨૬ મહિનાથી ૧૦૮ વર્ષના છતાં બાબો મોટામાં જીવતી બનાવવાર છે. મોટાનું કામ બાઇ કામ તમામ દેખરેખ લેવા બાબ છે. તમામ મીચાર મુજબ બાબા બાબુમ મોટે બારોકમાં કાળજી રાખવી જરૂરી છે ૧૦૮ પર્વ છતાં તન્દુરસ્ત દેખાવું મારણ જણાવતાં મા. મેકડાનલ્ડે કહ્યું છે કે, "પોરાકમાં સંચાળા, નોનવાળ પુષ્કળ નીકા, સાધારણ કસરત, સ્વચ્છ હવા અને પુરા વીશ્રાંત એ બાબા બાબુષ્યના બાબી જરૂરી સાધનો છે."

પાર્લામેન્ટે નેટીવને નીરાંત કરાવ્યો

નાટાલના નવીન યુની મેમ્બરોએ બાયુક બંદુક બોયાંનું કબુલ કર્યુ હતું તે બંદુક બોયવા માટે મબેલો નાયબ નરીય ઉપર વેલકમ મુકવામાં આવ્યું હતું અને તેનો અપરાધી કરાવી બે વર્ષના કેદખાનાની સજા થઇ હતી. મબેલેને ધમકીના બાન્યામ પ્રત્યે પાર્લામેન્ટમાં મી. સીક ઉપાધ્યક્ષે બાબ બાનના પ્રધાનનું બાન બોનાં પ્રધાને મબેલેને નીરાંત મેળી ઝોડી મુકવાનું અને નુકસાનીના પાકનો બાપવા બાદર કર્યુ હતુ.

મોટરકારીંગના દુર્ઘટનાઓ

લોર્ડ કલેરનડન પોટકારીંગના મોટા ઘોતસ્થ છે એમ પ્રસંગે લોર્ડ કલેરનડને ડરબનમાં બોટકારીંગ દુર્ઘટનાઓ બુબ્સો મુકવા અંગેનો

ટેલીફોન ૨૩-૮૪૩૨.

ઝેડ. વી. પારેખ

૫૦ ઝ કમીશનર સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે પાસ્ક કેપ્ટા બાતની દરેક પ્રતિકાબ સોસરી, રેશમી અને સ્વદેશી સાડીઓ વિક્રિયે કીકાયત બાવે બાબશે.

ગ્રેઠ ચબાત તમારો ઓર્ડર મોકલી બાબી કરશો.

બાબી હતી અને સરદારી દીકાતા પોતા બતાં ડરબનના પ્રોબ્લમ હાજેરનાંથી સ્ટ્રકોએ બુબ્સો મુકવાનું બાનબ્ય લોર્ડ કલેરનડને કર્યું હતું.

ચિકાયગીરીનો ચુંટણો

દક્ષીબ આફ્રિકાના ગવરનર જનરલ લોર્ડ ક્લેરનડન બા. લેડી ક્લેરનડન મા. ૨૮ માર્ચના રોજ બાદ વાગે દક્ષિબ આફ્રિકાની તમારા પ્રજાને વિદાયગીરીનો ટેલીગ્રાફ કેપટાઉનના ગવરમેન્ટ હાઉસમાંથી બોડકાસ્ટ કર્યો હતો

રેલવેનો નફો

યુનીબનની રેલવેએ ગત વર્ષમાં ૨૨ લાખ પીડનો નફો કર્યો છે બતા રેલવેના બાયોમાં ફેરફાર થયો નથી બાયારબાંથી રેલવે પ્રધાને કરજ બરતા બોબણ કર્યા હતા

પોલીસ કમીશન

મેરીત્સબર્ગના ભૂતપુર્વ નાયબ નાલોનીબ્બ મેજર ઓસેસારેઈ મેલ્વીલ કમીશન સમક્ષ મેરીટઝબર્ગમાં બા બાબીલ પાકા બાપી હતી. કમીશનની બેઠક ડરબનમાં પા[illegible] બાયેલી બાર પડી હતી.

નાટાલ પ્રોવીનશીયલ કાઉન્સીલ

મેરીટઝબર્ગમાં તા. ૧૬ માર્ચે એકઝીકયુટીવ મા. ગોરડન વેલ્ડસને પ્રોવીનશીયલ કાઉન્સીલ ખુલ્લી મુકી હતી. નાટાલનો પરસનલ રેકર્ડ કાકી નંબાવવા માટે મા. ઓસ. જે રમાંચે નોટીસ બાપી છે.

એમ્બ્યુલન્સથી થતાં એકસમાત

ડરબનના મેજીસ્ટ્રેટ મા. કેનીનની કોર્ટમાં ગંજમા નામની કોઈ સ્ત્રીબાએ પોતાના ૧૨ વર્ષના કોરસાની નામનું નામના છોકરાને સજા તા. ૨૧ બાકરોબરે ડરબન કોર્પોરેશનની એમ્બ્યુલન્સ ગાડી સાથે બથડાવાથી ચકેલી બાબતે પરિણામે પકેલાં મરબુચા કરપોરેશન ઉપર કુલ્લે પાઉડ ૧૭-૧૮-૦ નો દાવો માંડયો હતો. બન્ને પહાનો મુકદમો પુરો થતા મેજીસ્ટ્રેટે ચુકાદો બાપ્યો હતો કે બરા બાર્ગ બી ચાલની એમ્બ્યુલન્સમાં છોકરા બાકસ્માતીક બાબી પડયા હતો જેથી ડરબન કોર્પોરેશનના નુકસાની બાપવા જોબમદાર ઠરતી નથી. ન બાર્ય મહીલ તરફ નામબેર હતા. કોર્ટ બીબધા બાબ તરફથી બાકીલ થઇ ડીન્ડસે અને ડરબન કોરપોરેશન તરફથી મેસર્સ સપરટન એન્ડ બાયલીબાના બી. ચુકવેક હાજર હતા.

યુનાઇટેડ નેશનાલીસ્ટ પક્ષ

કરટકોર્ટની યુનાઇટેડ નેશનલ પાર્ટીની બાબા સભા તા. ૧૩ માર્ચ બોલાવવામાં આવેલી જેમ ૧૨૦ સભ્યોને બોબીત બાબર મેઇલરીએ બાપી હતી. પણ સભાના પ્રબંધ નાટા પ્રમુખ, મેઇલરી અને એક જાહેરાત રીપોર્ટરે સીવાય કોઇ બીજું હાજર ન રહેતાં સભા મોકુફ રાખવાનું પત્રક મુકવામાં આવ્યું હતું

મેજીસ્ટ્રેટે કરેલા દંડની ઠીકા

મેરીટઝબર્ગના મેજીસ્ટ્રેટ મા. સી. આર. વાનેર પોરી સમક્ષ ઝોસ મોટરીસ્ટ મા. જી. એમ. નીકસને અપરાધ કબુલ કરી પીટા ૬ દંડ બોબો હતા. તે બધુ હતા એવા રીકા કરતાં મેટર્સ કલાર્ક બુલાસો કર્યો હતો. મા. નીકસને મોટર ઓફ રીક્ષા સાથે બાકસાત કરી મેજીસ્ટ્રેટે દંડ વસુલ બબેલો બાદેર કર્યો હતો.

મધમાખીબોનો હુમલો

ઇસ્ટબોમાં મા. બરસી સ્વેલમ ઉપર મધ માખીબોના એક મોટા ટોળાએ હુમલો કર્યો હતો. બા હુમલો તેના ઘરની બાજુબાજ થયો હતો એટલે નાબીલ સ્વેલ્સ બચાવ માટે જલ્દી નેબી પણ પીરાબ ગઇ હતી. બન્નેને ડરબનની હોસ્પીટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતાં.

નવી યોજના

બીબરનબર્ગના નગરીના બેકુલના બીમાર મુજબ્બ ગોરા બેકુતો માટે દુકાન રબાબરાની યોજના ટ્રસ્ટબોલયમાં ચબાવ જતા બાબી નગરના બરાવનારા પક્ષ પકડી. બીબરનબર્ગ ડીસ્ટ્રીકટ માં બાજેંસબર્ગે પરત એક દુકાન ખુલી છે અને બોલસ્ટ્રક પરત બીજી ખુલવા રહી છે.

સિનેમાના પડદા પર

('પ્રસ્થાન' ના તખ્તાકાર નરહર કૃષ્ણજી આહવલે)

શ્રી. ન. કૃ. આહવલે મરાઠીમાં જાણીતા લેખક છે, અને કેળવણીમાં રસ લેનાર છે. રાષ્ટ્રીય શીક્ષણમાં વર્ષોથી તે કામ કરતા આવેલા છે. હાલ તે વર્ધાના મહીલાશ્રમના અધ્યાર્યપદે છે. તેઓ ગુજરાતી પણ જાણે છે. એમનો આ લેખ બાળકોના પ્રેમી ને હિતેચ્છુ માબાપો તથા શીક્ષક-કેળવણીકારોને ઉપયોગી માહીતી આપનાર નીવડશે એવી આશાએ 'ઇ. ઓ.'ના વાચક સામે મૂકીએ છીએ.

સિનેમા એટલે ? નહિ—સીનેમાને લીધે પ્રેક્ષકોનાં, ખાસ કરીને નાની ઉમરના બાળકોનાં શરીર, પ્રકૃતી તથા મન પર અને સમસ્તપણે આપણા સમાજની નીતીમત્તા પર જે પરીણામ પડ્યું છે તે કેટલું ? આ પ્રશ્ન હાલ ઘણે સ્થળે ચર્ચાય છે. પણ આ બધા 'ખતો' જ છે. તેને શાસ્ત્રીય સંશોધનનો આધાર ન હોવાથી ઘણીવાર પક્ષપાત પણ પોતાનો ભાગ 'મત' પ્રતીપાદન કરવામાં આવતા હશે છે. આ અંધારામાં ગોથાં મારવાથી બચવાનો ઉપાય શોધવા માટે, સિનેમાથી થતા પરીણામોનું શાસ્ત્રીય સંશોધન કરવાનો અમેરીકાના બેત્રીસ શીક્ષણ સંસ્થાઓ સોસાયટીએ નીર્ણય કર્યો. શીકાગો, ન્યુયોર્ક વગેરે સ્થળોના પ્રસિદ્ધ વીદ્યાપીઠોમાંના સીદ્ધાન્ત-શાસ્ત્ર, વાનસ્પત્યશાસ્ત્ર, સમાજશાસ્ત્ર વગેરે વીષયોના ૧૫-૨૦ અધ્યાપકોનું મંડળ આ નીર્ણયને તેનો આ કામ સોંપવામાં આવ્યું. સન ૧૯૨૯ થી ૧૯૩૨ સુધી ત્રણ વરસ આ સંશોધન ચાલ્યું. પછી તેનો રીપોર્ટ પુસ્તક આકારમાં બહાર પડ્યો છે. આજનો હિસાબ (!) દુનીયાની રુચીવાળા માટે તેનો સારાંશ એટલું જાણવા છપાવ્યો છે. અને તેનો જ આધારે આ લેખની ચોડી ચર્ચા કરવાનો વીચાર છે.

આ પુસ્તકના પાંચમા પરીચ્છેદના નવમે પ્રકરણે સીનેમાકંપનીએ બેફામ પ્રચાર કરવા માટે કેવી કેવી જાતની જાહેરખબરો આપે છે તેની માહીતી આપી છે. આ પ્રકારના પ્રચારમાં ચોપાનીયાં, રંગીન, આકર્ષક ચીત્રોવાળા ફોટા ને થોડે ઘેરે ઘેરા ને ઘોડા બાદ કરીએ, તો સિનેમા બનાવવા પાછળ જેટલા ખર્ચ કરવામાં આવે છે તેમાંથી આશરે સાડા આઠ કરોડ તો આ જાહેરખબરોમાં જાય છે એમ જાણવા મળ્યું છે ! પણ આ તો ઘણા સામાન્ય આંકડા. આંકડા પરથી જણાયું કે સોમાં ૬૦-૪૫ છોકરા અને છોકરીઓ અઠવાડીયામાં ૪-૫ વખત સિનેમા જોવા જાય છે. પ્રેક્ષકોના સેંકડે ૨૦ પ્રેક્ષક ૨૦ વરસ કરતા ઓછી ઉમરના હોય. ન્યુયોર્ક જેવા મોટા વસ્તીવાળા શહેરમા મજુરોની વસ્તીમા બીજા વરસ કરતા ઓછી ઉમરવાળા પ્રેક્ષકોનું પ્રમાણ સેંકડે ૧૩ અને સાત વરસ કરતાં નાની ઉમરના બાળકો સેંકડે ૬૩ હતા.

પ્રશ્નોપનયનપદ્ધતીએ કોઇ ચોક્કસ ચિત્રપટનું પરીણામ કરીને જાણી જે બીના જાણવી કરી છે તે તો ખરેખર કરનારી છે. એકસો ૮૬ સીનેમામાં કામ પામતા, ઓધુકેપસ અને ગુનેગારી (love, બાબતમાં ઇલાજ) —સીનેમાસૃષ્ટિના ત્રિમુર્તિ—નું તાડ્ય હોય છે. આ કોઇ હજાર ચિત્રપટના બાળકોનું કાંઇપણ ધ્યાનમાં રાખીને તૈયાર કરેલાં ચિત્રપટ કેવા પાંચ દસ. આ કેફાલે એવો સવાલ કોઇ પુછશે કે, દુનીયામાં જો કામવાસના અને ગુનેગારી છે જ તો તે સીનેમામાંથી નાબુદ કરી શકે ? તેનો જવાબ એટલો જ . પેરેપેર ગટરો હોય છે જ તો પ્રત્યેક ઘરોઘરના ના નીકાળીમાં કે બરબાદ આપણે ગટરોનું જ પ્રક્ષાલન ના માટે ન કરીએ ? સંસારનું —પ્રજાનું ચિત્ત શુદ્ધ કરવાનું —ચિત્ર ચીત્રપટ પ્રકટ કરે છે એ જો તેને આપું કોઇ તો શું દુનીયામાં કામવાસના ના 'ગટરોનું' પ્રમાણ સેકડે ૮૭ હોય છે ? દુનીયાના ચારપાંચમાંક માટે ગુનેગાર હોય છે એમ બધા સ્થળે આપણે કહેતા નથી તો ક્યા આ ગુનેગારીના સીનેમામાં બતાવવામા આવતું ફાલીબલ નીકેપણ થઇ તે અટકાવું. એનો આપું એહલો જ ૬ આ પરીસ્થિતીને આપણે સમતી આપીએ છીએ. પ્રત્યેક માબાપના મનમા દુઃખ પોકારે માર બધાને બાબી રાખે છે. વાંચેયા દુઃખ કેવા ને એકાદ બાબને થઇ રાખે છે પણ તેથી આ દુઃખ કેવાનું પ્રદર્શન બાલકો વ્યાવહારીક રીતે વિનોદમાં કરવાથી સમાજની મનોવૃત્તિ કેવી થાય છે, અને સમાજનું વાતાવરણ કેવા દુષ્ટ ગુનેગારીનું ઉ જોગ બાપણે બનાવ કરીએ છીએ

પરીક્ષકસમીતીએ ચીત્રપટનું પરીક્ષણ આ-પ્રાય બધારે સુક્ષ્મ કરેલું છે. નમુના તરીકે, ૧૧૫ ચિત્રપટ બાબને તેમાંના ગુનાઓ ૧૫ એકઠા કાઢી તો તે ૪૪૬ થઇ. ૪૫ ચિત્રપટમાં ખૂનને ૧૨ ખુન, ૧૫૮ દોડા અને ઝોકરાંઓકરી બાબાબાબાના ૨૧ પ્રસંગ' આ ઉપરથી કદાચ એમ પણ કહેવામાં આવે કે આબાબાનું આકર્ષણ બધુ વાતાવરણમાં બાંધેબ આગળ કરીને પ્રેક્ષકોના મનના આનંદીનો વર્ધન દોરી આખી મગો ઉત્પન્ન કરવાનો હેતુ છે. પણ ખરી સ્થિતી તદ્દન જુદા જ પ્રકારની છે. કારણ આ અત્યાચાર કરનારાઓમાંના ૬૬ ટકા સજા ૨૦ ગોઓને જ ચલ્ય ચમકી બતાવવામા આવી કેમ બાબુ-સની મનોવૃત્તિ અનીતી તરફ કેવી રીત દોરાય છે. તેનો પ્રસંગ આપણા અભ્યાસમાં કારણો કર્યા હોય છે, તેનો ઉપાય શો, અનીતીમાન વર્તન પ્રત્યક્ષ અકિતને કટકું બાબુમમનું હોય . ઇલાજ પ્રકારોનું આ વિષયમાં દર્શન પણ થતું નથી. ઘણા દોઢ કલાકમાં બનાવોને પુરા થતા ચીત્રપટના આટલી સુક્ષ્મ દ્રષ્ટિ રાખવી એ સહેલું પણ નથી, અને તે રાખવાની પ્રજ્ઞા તો હોતી જ નથી ! નાના પ્રકારનાં ચાલકીઓ અને અનાચારનાં કૃત્યો અને કંપારી છુટવનારા પ્રસંગો બતારીને પ્રેક્ષકોના મનોરીકારને ઉદીપીત કરવાનો જ દરા હેતુ હોય છે એમાંથી કોઇ બોધ તેટલાં પુરતી કેટલીવારી આવે છે, તેમજ આ કામવાસના ચાહકના ચીત્રો ઘડે સુરત અને નીરાસ થયેલા મનને કૃત્રિમ રીતે ઉત્તેજનાકારી મુકવાના હેતુથી જ તેમની કલાવસ્તુની રચના કરવામા આવેલી હોય છે.

આ સાથે કથાનકની દલીકત જે સિનેમાનાં પાત્રો તરફ જોઇએ તો આ પણ કંઇ જ સ્થિતી. સમગ્રમાં બધા પાત્રો બોગસ, ઉદારદાર જ હોય છે ચોરી, બદમાશ' અને વેશ્યાવૃત્તિ એ તેમના ધંધા' તેમને નહીં આપણ ઉલાળા કે પાબા પ્રમાણ ઓછાદ મજુર દેખાશે. તો તે દરા મંડપશોભા માટે જ લાવેલા હોવાના. બધાંનો ઉદ્યમ પણ વીલક્ષણની આસપાસ; અને આશ્ચર્ય એ કે આ રખડુ પાત્રોની રહેણીકરણી લાન અપ-ટુ ડેટ. ચોર, બદમાશોનાં પણ રાજાની પેઠે ઠેકાણાના સેંકડે ૮૭ પાત્ર સીગારેટ પીએ અને સેંકડે ૬૬ તો ૬ પીનારા'

અને આ પાત્રોમાં જીવનના પ્રેમ, આદર્શો પણ કેટલા હીન છે ! પ્રેમ સંપાદન કરવો એનો નંબર છકકો પહેલો, તેના પછી નંબર આવે છે ચેનચાલાક, પ્રતીકપાનિ કરાવવો, અપરાધ ક્ષંતાવવો બાબપા પૈસાને માટે ગોબાદ કરવો બાબાદીનો. સેંકડે ૭૫ કરતાં પણ વધારે પાત્રોના આદર્શો બાબા જ પ્રકારના બના. સમસ્તબાબ્ય દુનીયાની સાથે સરખામણી આ પાત્રો કેટલાં બધાં જુદા પડે છે. આજના સમાજની સ્વાર્થ નમનો કરીને સંબંધે જબાબાબ જ નથી. પ્રમાબાબીબાબાં, બાબેબાબથી પોતાનો રોટલો કમાબ ને સુખચમત્કારોબથી સંસાર ગલાવવાની કબ્બા કયાંએ દેખાતી નથી. અપેક્ષા રાખનારા કહે છે કે બના ઉપર આ બાપણી જે બાપ નદી બાબ છે તે કદા બાસબ્ય અને બાપકારક ગોબાકબાબો, સંબાયવાદ ચાકીબાવા-બાર, ગીપા, સ્વબાઇ, પોતાની બાબુબાદા વગા વસ્તી ઉપેક્ષા બાબના જરૂર પણ બના નથી ગોબાકોકની જ.''

દુનીયાના પબાબ્યરા પક્ષની મનોવૃત્તિ કે બારેબર બાદની હીન હોય તો બાબબાબામાંથી કેટલા કોઇ તાના સદ્વિચારના રહેતા ? પણ તેવાનાં જ ચિત્રો આપણે ઉલા બારી બારીને બાબપણા છોકરાંને બાબાબીઓ બીએ. પણ છોકરાંના પણ ઉપર કે કોકરાંવ બારી તેની બ બાબદારી મોના ઉપર ?

(અપૂર્ણ)

'પ્રાંતિક સ્વરાજ્ય!'

નવા બંધારણ નીચેના ગવર્નરોને લગતો રાણી વટહુકમ જેની વિગતો ગાઝેટરમાં બહાર પડી છે તે ઉપરથી તેઓ ગાયા અધિકાર ઉપર કેટલા બારકાઈથી ચોકી પહેરો, એનો ખ્યાલ આવી શકે તેમ છે. આમાં બંધારણના ગવર્નરોનો નંબર પહેલો આવે છે. તેમનું વાર્ષિક પગાર દર વર્ષે ૨૪,૦૦૦ રૂપિયા કરવામાં આવ્યો છે. આ પછી મદ્રાસ અને મુંબઇના ગવર્નરો આવે છે અને તેમનું પગાર અનુક્રમે ૬,૬૫,૦૦૦ અને ૬,૫૮,૦૦૦ રૂપિયા કરવામાં આવ્યો છે. બાકીના દરેક પ્રાન્તના ગવર્નરને દર મહિને ૧૦,૦૦૦ રૂપિયાનો જે બાદશાહી પગાર મળવાનો છે તે તો આથી જુદો જ! આપણે આગળ લગભગ જાણ્યું જ છે કે મૂળ કાયદામાં મુંબઇ ધારાસભાના અધ્યક્ષ ચાર સભ્યોએ પસંદ કરવાની પ્રાન્તના પક્ષ અધિકારી સાથે સંબંધ ધરાવતાં આપણે અહીં અટકાવી શકાતા નથી કે તેનો વિકાસ થઈ શકાયો નથી. મુંબઇ પ્રાંતમાં સિંધ અને બાદશાહી પગારોની જાહેરાત આપી છે, જ્યારે મુદ્દાદારોને તેમના અધિકારોની રક્ષણની ખાત્રી આપી છે અને પરંતુ પાછળનો ઉદ્યમ આપ પણ જેમનો તમ કાયમ રાખ્યો છે. આવી સ્થિતિમાં મજબૂત પ્રધાનો પ્રજાહિતનાં જાતાં– ગો પાછળ ગો આપ કરી શકશે, એની કલ્પના સહેલાઇથી થઇ શકે છે. દેવાના ડુંગર નીચે દબાયેલા ગેડુલ પરનો ભાર ઘણાયે ખતવાની સંભાવના તો નથીજ અને દેખાવથી, લુપ્તકારી, તંદુરસ્તી અને ઉદ્યોગ જેવા પ્રજાહીતના ખાતાંઓ પણ ચૂંટેલ પ્રધાનો, કારમ્યુ કે ગવર્નરો અને સલાહકાર નોકરોની મોટી સેવામાં આપેલી બાદશાહી જવાબદારીઓને, એક પણ શબ્દ બોલ્યા સિવાય પસંદગીના પસંદગી નકે પૂરી કરવા માટે પ્રજાએ તૈયાર રહેવું પડશે! જે 'પ્રાંતીક સ્વરાજ્ય' ની જાહેરાત કરીને હિન્દીઓને ઉશ્કેરવાના બાર નીચે રમાડવામાં આવે છે.

વિવિધ વર્તમાન

આસ્તીકવાદ

રૂસીયાના આસ્તીકવાદ સોસાયટીના પ્રમુખને બાદ નાસ્તીકોની સભ્યસંખ્યા પચાસ લાખ થયા હોવાનું જાહેર કર્યું છે. તેમની "ગોડલેસ લીગ" ના ૧૫૬૩ ના પ્રમુખ સાથે સંબંધ હતા. હાલમાં તેઓની સંખ્યા માં ૨૬ હજારના પ્રમાણમાં થયા છે. આ બંધારણમાં આવવામાં આવેલી બાબતો જે બહુજ ઘણા અંશે ઉપયોગી થઇ પડવાની છે.

ફેડરાલની અમલમાત

યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ઓફ અમેરીકા બાદ કરતાં દુનીઆના બધાજ દેશો કરતાં રશીઆમાં ફેડરાલનો મોટા પ્રમાણ છે. અત્યારમાં આઠેક જાહેર પડવા લાગી પણ રશીયના અમલદારોએ જાહેર ... કે આવતીકે ૧૯૪૦ પ્રદેશ કરતાં પણ વધુ સંઘ રાજ્યના પાયે અમલમાં આવે.

મેક્સ ગુકન

ફ્રસ્ટ કોન્ફિઆ ઓફેસોનોમેકાનાના બાલમંત્રી કરતા 'ગ્રીનનાલ સોર્ક' પ્રોગ્રેસીવ્સ ઓફ કેલીફોર્નિયા ગવર્નર પદે ચૂંટાયા કે તેની ચૂંટણીના પ્લેટફોર્મ પરની પ્રથમ જાહેરાત એ હતી કે "ભારત સુકન્ન છે, અને ફીલ્ડસ્તાન સ્વરાજ્ય તરફ જાય છે ત્યારે અમેરીકા ફીલ્ડસ્તાનથી પણ ... શકશે."

રાજ્યોનો વિષે ખુલાસો

બીરીશ પાર્લામેન્ટમાં પ્રશ્ન આવતાં પ્રધાન ના જેનસાહી પ્રશ્નને ખુલાસો કર્યો હતો કે બીજા ઓફ તેમણે નીચેનું માની વસ્તુઓ પાર્લમેન્ટ સમક્ષ રજુ કરવા ઠરાવ કર્યો નથી. રાજ્યોના પક્ષ આપણે સંબંધી આપવા અંગરક્ષકોને પગાર ઠર વર્ષે ૧૨૦,૦૦૦ રૂપિયા આપવો. બાકીને મદદ અને બંગલાઓ તે પાછળ કોઇ લાખ રૂપિયા આપવા. રાણી વટહુકમમાં એ પણ જણાવવામાં આવ્યું છે કે પાછલા વર્ષ દરમ્યાન જે પ્રમાણમાં ઓછું થયું હોય તે પ્રમાણમાં મંજુર કરવામાં આવશે. કમ કરતાં પણ વધુ કરવાનો પણ ગવર્નરને અધિકાર છે. આમાં પ્રધાનોને અથવા ધારાસભા કોઇ પણ ફરમાવાશીરી કરવાનો હક્ક નથી. જે દેશમાં વાર્ષિક સરાસરી આવક ૪૦ રૂપિયા કરતાં વધારે નથી ત્યાં આટલા મંજુર થયો કરવાનું કરાવવામાં આવ્યું છે તે બરોબર ડોમેનીયન કે તથા બંધારણ નીચે આર્થિક તંત્ર વધારે મુંઝવણભર્યું બનશે, એવું બાબત અનુભવી અમારથી જ ... ક્યાં ૪૦ બ્રીટીશ સરકારે ગવર્નરોને તેમના બાદશાહી પગારોની ખાતરી આપી છે, બ્રીટીશ મુદ્દાદારોને તેમના અધિકારોની રક્ષણની ખાત્રી આપી છે અને ઉપરાંત પોલીસના ઉપરી પણ તેમને નીમ્યા છે.

રાણી હેલન્ફરન્સ

લંડનમાં તા. ૧૪મીના મંગળવારે કન્સર્વેટીવ્સ મેમ્બરોની એક બેઠક પડવા પછી ... ... બહારના કોન્ફરન્સમાં આવ્યા તેવા રાજાઓને આમંત્રણ આપી છે કે બંધારણ પાલનના પ્રસંગની પરસ્પરસહકારીને બાબતમાં મારવી ગોઠવણ પુનીયન ... કેમ્પસે નહીં. કોને કે કોન્ફરન્સના નામમાં પુનીયન ... .

બેલ્જીઅમ કોંગ્રેસ

બેલ્જીઅમના રાજકીય આકાશના કોંગ્રેસની મુલાકાતે જરા પડ્યા પ્રધાનો મંત્રીમંડળી આપી છે. પ્રધાને ખુલાસો કર્યો હતો કે બેલ્જીઅમના કોંગ્રેસ દખલગીરીનો ... તરફની પાસની નથી તથા બાત્રા આપી હતી કે "બંધારણ કોંગ્રેસોનો રક્ષણ માટે બંધારણથી બનાવું જોઇએ. બેલ્જીઅમનો બંધારણ બનાવવામાં કોંગ્રેસનું સ્થાન છે."

વિચિત્ર ચિત્રો

ટોકીયોના અમેરીકન બારાલાલા તાજેતરમાં બાર ... ... બારાલાલના ખોતાની સાથે ... બંધારણના સાથે બીજા ... ના ચિત્રો ... ...

સાતસો માણસોનો ઘરબાર વગરનો બનાવ

આનકુંગ (ચીન) પ્રાંત મધ્યે ધરતીકંપને લગતી તાજી ખબર પ્રમાણે આસપાસના ૪૫૦ ગામડાંમાં બળી ગયાં હતાં અને તેના પરિણામે ૭૦૦ માણસો ઘરબાર વગરનાં થઈ ગયાં છે. મરનારાઓમાં મોટી સંખ્યા સ્ત્રીઓ અને બાળકોની હતી. આગ કોણે લાગી હતી. અસાધારણ સંજોગો માટે તૈયારીમાં આવેલા જબરજસ્ત જથ્થાનો ઘણો ખરો ભાગ પુરાઈ ગયો હતો પરંતુ ઉપરોક્ત નીચે આકાશમાં તુટી પડી હતી અને ચારેબાજુ તરફ જવાના રસ્તાઓ ઉપર સેંકડો મકાનોનો ઢગ ખડકાયો હતો. નદીના ઝોરદારમાં ખળભળાવેલી પીળાશભરી માયી આગની શરૂઆત ૧૫ હતી. ધરતીકંપમાં ૧૫૦૯ ઘરોનો નાશ થયો હતો. આ ઉપરાંત ૧૫૦૯ ઘરોને નવા વરસ માટેનો ખાસ નાટક તથા ઉજવણી મળ્યા હતા. આજે આગ આજુબાજુના ત્રીસ ઘરોમાં પણ ફેલાઈ હતી.

પશ્ચીમ યુરોપી રાજ્યો

જર્મન એલચી ફેરવેલન રીબનટ્રોપ લંડન પાછા ફર્યા છે. પશ્ચીમ યુરોપી રાજ્યો વચ્ચેના કરારની જર્મન માંગણીઓથી તે વાકેફ થયા છે. આવા નવેમ્બરના કરારનો પેરેટ ફ્રાંસ જર્મનીને ગેરંટીથી પાછો ઉપર પાછો ચાલ્યો રાઇ થઈ છે

ચીનમાં જરૂરની ખેતજના

પ્રીટન તાબાના ઉત્તર ભાગમાં ખનનારોને રાજ્યતાની મોટી ખેતરના બાબતમા મુકવામા આવી છે. સ્ત્રીના ખેડા રેયળમા ૩૨ ખનનારો અને તોપખાનાં ૧૫૦ સરકારના અરજણ સાધનો ખાંગ ગોઠવાં સરકારનો ક્રમાન્ત માણ છે ઉપરાંત ચીનાનો કીલારા ઉપર ચોકી રાખે છે.

જાપ્તામાં સરકારી ચીજોરીમાં ચોરી

ગયે વરસે મુલાકાતના જાપ્તા બાબત સરકારી નીતરીનાયો પા ૨૮૫૫ ની રોકડ ચોરી થઈ હતી સંડેરાન બાબતના સકેટરીએ આ ચોરી વાકે તપાસ ચલાવવા પુર્તાલની સરકારને ફરમાવ્યું છે. ચોરી થઈ ત્યારે પોલીસને તુરત ખબર આપવામાં આવી હતી પણ કોઈ પત્તા લાગ્યા ન હતા. આ ચોરી લીધે જાહેર પ્રજાને હાલમાજ બાબત પડી છે.

લગ્નની આબાદી

ચોપી ગણત્રી જાહેર થઈ છે કે ઇંગ્લંડમાં બાંધ કાળ લગ્નો થશે. ૮૮ ટકા પાંચ કરતાં ઉંમર લાયકોનો ઘમારો દેખાઈ છે આવતા બે મહીનાની તા. ૧૦ થી ૧૬ સુધીના બાકવાડીયા ના ઇંગ્લંડમાં સંખ્યા બાંધે લગ્ન થશે.

૩૬ કેસ ચોંડની સજા

ધાલ એ નલંડના બાયર ડેવિસન નામના પુરુષે આખી દુનીઆના બાલાને બનાકરી કરવા માટે એકરો પોંડની ચરક ૨૦ કરી બાબતી દુનીઆની બનાકરી પૂરી કરી ૩૩ ટકાર આપવા કરી બાયર કરાવ નોકર બખતના બેલ્સ ઓંગલસ બનાંચેશે. બાબે બીજા લીધા બરાબર ચોર આપીને ૧ બનાકરી કરી રહ્યો છે

સીનોર મુસોલીની

સીનોર મુસોલીની ૧૯૨૫ થી પહેલીજ વખત ઢાકમાં મોટાની બજાર મુલાકાતીઓ નીકળ્યા છે. પૂર્વ લીબીઆના તોપક બાતે પહોંચતાં જનરલ ગોત્રોલીયા અને કંપ્યાબંધ નેતીવ સબ્યોએ તેની મુલાકાત લીધી હતી.

બાકપાકઓ ઓછા થયા

સપ્ટેમ્બરમાં બાપાન અને મચુકો સરકારના સાધનોમાંથી બાકપાકઓની સંખ્યા ૧૯ હજાર જેટલી બાબી ૩૬ છે. ૧૯૩૬ માં મંચુકોમાં ત્રણ લાખ બાકપાકઓ હતા, અને ગયા ડીસેમ્બર માં ૨૮ હજાર હતા

ગેરી ત્યાસ

કેમીકેલની બાયા પેટીંગ કોરપોરેશનમાં પડેલી હડતાળ તોડી પાડવા માટે ગેરી આસનો ઉપયોગ થયો હતો. જેથી સ્ત્રીઓ અને બાળકો ચુંગાબાસ જેવ પરીમાંથી નાસી છુટવા હતા.

શ્રી. હીંદુ મૈયાવંત સુધારક મંડળ

વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ

આથી સર્વે મૈયાવંત બાધ્યોને ખબર આપવામાં આવે છે કે ઉપલાં મંડળની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૮ એપ્રીલ ૧૯૩૭ ના બપોરે બે બાગે મંડળ ના ૧૮ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટવાળા હોલમાં મળશે. તે પ્રસંગે દરેક બાધ્યોએ પધારી આભારી કરશો.

કાજકાજ:— (સેક્રેટરી) મંત્રી તથા બજનચીનો વાર્ષીક રીપાર્ટ તથા ઓડીટ-સર્યો અને કમીટી મેમ્બરોની ચુંટણી અને પરચુરણ.

લાલા પરશોતમ
મંત્રી
શ્રી હીંદુ મૈયાવંત સુધારક મંડળ

ગામડાં ગાવા પાકવા માટે મોબાસેન્કયા રવાનાની પોલીસ ૩૬ હતી

જાળીતા ચીમાનીઓ

નીલાનની કરીબાદમાં પ્રસીદ્ધ બાબેલાં ના જીમ ઓલીસન અને બાસીસ બોબા ગોલીકાનનો સમા સંબંધ ગુટવા વર્ષ છે પેરીસથી બાસીસ મોલીસને એ ટીચારનો ફેરા આવ્યો છે, તેબ્રુએ સ્ટેનમાં સ્ત્રાગના ચાગતાંબોના ઉપર એ બાબતો સ્વપ્ન છે. કારણતી મેળવ્યા પછી તેબ્રો નામ બોનસના નામથી ઓબાબાશે.

ઓર્ડર ઓફસનું કામ

બા ૨૬ માર્ચનો સ્ટેનનો સરેશો બાબર બાબે છે કે સ્ત્રો અને વેસ્ટીનસીબાબી બાબો પડેલી નારંગીઓથી ૬૬ બાદરના ફ્રેટપાળાઓ મોટી ગુકબાનીમાં બાબા પડયા છે બાબાંથી ઉપરી રીત રોબાયો નારંગીઓ મોટા જથામાં બે.ફલાઈ હતી. બનારની બાર બીનો બા. ૬૦-૮ના બોકસો ૬/૬ થી ૨/૬ સુધી વેચવામાં બાબ્યા હતા. ૬૭ અંદરના ઉંચી સ્થિતિ ખીટનના પબ્યા બંદરોમાં

મુસોલીનીને અભનપત્ર

ઇટાલીના સર મુખબાર સીનોર મુસોલીની બાફ્રિકાના બીબીબાબાં બાવેલા ફેરના બબર પહોંચતાં બનારની બરબદના મેદાનમાં કાળજીએ બાબકારનુ બાનપત્ર વાંચી સંભળાબ્યું હતું. બા હાજર રહેલા એક લંડનવર બાળાએ સીનોર મુસોલીનીને "ગ્રેટેસ્ટર ઓફ બરબાનાક કેસર" "બરસ્તરના રક્ષક" ના બવાનેથી વધાવા લીધા હતા.

સખાવત

ટ્રિસ્ટાઇમા મોટી સખાવતો કરવા બાબીતા યબેલા રોડ' ન્યુબ્રીજે બ્રીટનના સુપરોને દરીબાદ તાલીમ માટે ૫૦ હજાર પૌંડ બાપવા કબુલ્યું છે.

સખત વરોળીઓ

ટ્રિસ્ટાઇના કારખાનામા ગઇ ના ૧૨ માર્ચ' યબેલાં સખત વરોળીબાના તોફાનથી પબ્યાં મકાનોના છાપરા ઉડી ગયાં હતા બીજાનું પારબાનું બાદબી બટવાથી સ્થિતિ પણ ગંભીર થઈ હતી. સ્ટેશનમાં બાંધાદ બ્યાપી રહ્યું હતું બાને બારે બરાબી થઈ હતી.

ઝરકૃથી ૬૬ાઈ ગયું.

ચાલુ બાઠવાડીબાના મળેલા ૧૨ સમાચાર મુજબ ગ્રેટ બ્રીટનના પબ્યા ભાગોમાં ભારે ઝરક પડયો હતો ગાનકોના ટેટલાક પરા છાપરાં સુધી દટાઈ ગયા હતા. ઉત્તર બાયરલાન્ડમાં બબ ઝર સ્થિતિ હતી. બેલફાસ્ટની ઝેક ગોલ્ટની ગાડીનો પત્તો લગ્યો. ભારે ભારે મોતરકે ટોપાને સીંચે ફકાટલાક સાથેનો બ્યવહાર તદ્દન બટકી પડયો હતો.

ગેરી ત્યાસ સામે રક્ષબ્ય

બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટના ૨૨ સભ્યોએ બ્રીસ્ટલ પાસેની ગ્રેન્ડી બ્યાય સ્કુલની મુલાકાત લીધી હતી. આ સ્કુલમા ગેરી ત્યાસના હુમલા સામે રક્ષબ્યનું શીક્ષબ્ય બાપવામાં આવે છે. ત્યાંથી ૮૦૦ શીક્ષકો બહાર પડયા છે જેબ્રોએ આપ્યા બ્રીટનમા ગેરી ત્યાસ સામે રક્ષબ્યના શીક્ષબ્યનો પ્રચાર કરશે.

કૈળાસબ્રી પ્રબ્ય બંધારૂ

પાકપીજના સંદેશા બાબર બાપ છે કે ચીનના કૈળાસબ્રી પાનાના પ્રબ્યાત શિખર ઉ બદીનાનું કોરાયું રક્ષણ કરવા કરીબાદ થઈ છે. બાસપે એક મોટી રકમના કાબા ઉપ્રાંત મકાન બાકી કરબાનારની બાગબ્રી કરી છે.

જ્વાળામુખી પર્વત

જાપાનના બાજબી નાનના ૧૨૬૦ ફીટ ઉંચો જ્વાળામુખી પર્વત ફાટયો છે અને તેબ્રાંથી નીકળતી લબ્ય રાખ અને પુબ્યાવરણ બાજુ પાસના ગામના ઉભા પાકનો નુકસાન પહોંચાડ્યું છે.

પ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

કરવા બીજી તરફ દરીયામાં નવો કાંઠો બાંધી રસ્તા ગમવાના વધા સાધનો પુરા પાડવાની યોજના કરવા સારૂ મ્યુનીસીપે મેયરના કાસ્ટીંગ વોટથી પાસ કરી હતી

* * *

ગારફેલીંગ બીલમાં ઘણીજ મહત્વપુર્ણ બાબતોમા છે. આ વર્ષે પાર્લામેન્ટમાં પાસ થયા હક રહે છે. કેમ કે બીજી પાર્ટનું બાજન તરફ ખ્ય થયું છે

* * *

પેરીસમા પાસે પ્રતાન્ડાના ચેક પ્રાંતમાં મારે આપેલ્લે કેદ ચાલુ હતું. તીકોના નાસ માટે નાંખેલું કેદ બાબતના બાબતમાં આવ્યું હતું કેમ પ્રતુનાના થયું હતા.

* * *

ઇસ્લિંગ્ટ આદિકાની એપરસેન્ટ્રલ જેન્ટ્રલ કેમિસરટરેટ કામથી ગ્રાહકો તારે સમાચાર મુજબ ગાર્ડિક ૭૭ હજારો તારો બેનર બનાવ કરી હતા.

* * *

બીગાદરમાગ ડિસ્ટ્રીક્ટમાં રેખા પાકના રક્ષણ માટે તાંદિની જરૂર છે ત્યાં કુલ પ્રમાણમા બાપાર નહીં પા ૧. લાગ્યાસ અરજો પાકે નાસ થયા પાસ રખાય છે.

* * *

મસ્કરના નર્દેસરો પ્રસંગે મેદાકિનમાં મોટર રમત ગમતના મેળાવડા થશે, ૧ માર્ચ મેદાકિન, દાક્ષિન પ્રાંકરીંગ લાના રમતોમા સપાની છે.

* * *

લાર્ડ્સના બન્ને ઓફે કાર્ટેના પત્ની મીસીસ મેના મેના બન્નેના ગાપુરી મેસેન્જર નીમ્યા છે. દક્ષિણ આદિકાની કોરોમાં ગ્રીકોમાંથી આ બાદશીબ નીમણુક થઇ છે.

* * *

પીટર્સબર્ગમાં તા. ૧૬ અને તા. ૧૭ જુનને દીવસ બારાનાર બેનીસ્ટરીનું પ્રદાન ખૂબજ મજા માટે જાહેરમા બાપાસ કરીયાનું છે

* * *

કરમાન બનવીસીપાલીટીની ચૌદ કાર્ડ કરનારા ઓ માટેની ચુંટણી પોજના સેન્ટ્રલ કાઉન્સીલ ગોઠે બાબાસ કરી છે

* * *

નાગાલના બ્રાન્ડીશ કરેલા અને કલાન રચાયા ચુંટણી બાબાનાના ચેક બિનરસ્ત તા. ૨૫ ગાને રાત્રે ચેક ગોઠર ચોરી રાયણી જતાં ચેક ચોરો મારો ગયો હતા અને બીજાને બાબાસ કરવા પડ્યા હતા.

* * *

કેપટાઉન મીનપાર્ક મેદાનમાં તા. ૧૬ માર્ચે સોન્ડોસ અને ફ્રન્ટરેગોર્ટ ગાઉ મારે મારવેલા મુચ્ચે ઘણીલી ચોરીકામાના સોન્ડોસ ટુકડો હતા.

* * *

મેરીહલમાં અને બ્લર મારપા સેન્ડ વચ્ચે સીંગલ તરફે ગઇ પેલા પરમાથી તા. ૧૧ માર્ચે ૭૬ કલાક સુધા રેલગે બ્લાસ્ટાર ચાલુ રહી પડેલ હતા.

* * *

દીક્ષિણ્યાનની ચહીધારાસભામાં મી. સલેનાએ એવો સવાલ પુછ્યો હતો કે રાજ્ય બ્લોકમાં બહારને દીક્ષિણ્યાનની મુલાકાત લેવાનો વિચાર પડતો મુકવાની સલાહ આપવા ઉપર દીક્ષી સરકાર વિચારણા મલાવનાર છે કે કેમ? તેના જવાબમાં દીક્ષી સરકાર તરફ સર તેનરી દ્રે જવાબ આપ્યો કે દીક્ષા સરકાર એવી સલાહ કદા આપશે નહિ, અને વિચાર પણ કરશે નહિ.

* * *

ઇસ્લાકમાં તા. ૧૨ થી ૧૪ અને પાછળથી દીક્ષિણ્યાનમા બે બાદ દેશમાં ધનાર રાજ્ય બ્લોકમાં જાનાર રાજ્યાધિકારીની દીપામાં બાગ લઇ લેવાના દીક્ષી રાષ્ટ્રપ્રમુખ મહામહામાએ કરેલા કરાય ઉપર ઉત્સાહની પાર્લામેન્ટમાં સવાલ પુછતા સરકાર તરફ જાહેર કર્યું છે કે-આપણે દીક્ષ બાદ વકારાર ન આને રાજ્ય બ્લોકમાં જવાનું દીક્ષ જાવે બાબાસ કરશે

* * *

દીક્ષી કરી મારાસભાના બ્લબ્લોને અમારો પુછતા બાટના નિબંધો દીક્ષી સરકારે મગર કર્યા છે - નીમણુકથી ઓકટર દિવસે એક બ્લબ્લ બ્લુમા બધુ ત્રબ્લ બ્લાસ્ટો પુછવા ૧ એક દેશે અને દરેક બ્લબ્લ માટે પાંચ દિવસ પહેલાં બાદીસ બાપવી જોઇએ.

* * *

બહાસ કેન્દ્રસરકાર બ્લબ્લ બીજાસમાં ઉપર બેઠક બારે બે ઉમેદવારો મેળી બોર મુસ્લીમ લીગવાદી અને બીજો બહાસભાવાદી મુસ્લીમ દેશોભાર હતા. બન્ને મુસ્લીમ લીગવાદી સભાસદે બહાસભાવાદી ઉમેદવારના બાભમા પોતાની ઉમેદવારી બેંચી લેવાથી બહાસભાના મુસ્લીમ ઉમેદવાર બી. મહમદ ઝકીર બીના દરિક ચુંટાયા છે.

* * *

કોલ્હાપુર રેલ્વેના બાકડા તાલુકાના બ્લબ્લોએ એક હુકમ કઢારી બાલ્વના બાપા મંદીરોમા બધાને બાદર રહેવા પુરા હકયો દરિજનો બારે મુક્યા બુક્યા છે

* * *

બાગલ્લામા બહાસભાએ મુંબા મુસ્લીમ ઉમેદવાર બબાદુલ બબાગ સાહેબની દરિક્ષામાં મુસ્લીમ લીગવાદી સાભાસદ બધા બાપવ્યા બાલકના પ્રબોધનને સબ્બાન દાર બાપ્યા છે

* * *

બિલ્હાની નવી બારાસભા માટે ચુંટાયલા મુસ્લીમ પક્ષના પબ્બા મોટા—બાગના સભાસદોએ મહાત્મબ્લાને બાબ બાપી કામ કરવાનું બબદેર કર્યું છે.

* * *

સુરતના બાજ કાપડની પોલીસ સુપરીન્ટેન્ડન્ટ મી. બારનારે ગમી બાદ સ્થાનીક બાલુ કરેલી સુરતમાં બીજા વરસની મ્યુનીસીપલ પ્રાઇમરી સ્કુલોની રમત બાદવા પામે અને કોલેજની સામે સુરત પોલીસ બાર્ડ ઉપર રમાય હતી તેમાં મુસ્લીમો વિરૂદ્ધ પારસીઓ અને દીકુઓ વિરૂદ્ધ પ્રસાદીઓ દરિક હતા. મુસ્લીમોએ પહેલા દાવમાં ૬૭ અને બીજા દાવમા ૬ વિકેટે ૨૬૮ રન મળી કુલ્લે ૨૬૦ રન બ્લબ્લ પારસીઓએ પહેલા દાવમા ૧૫૨ અને બીજા દાવમાં ૧૦૭ રન કરવાથી મુસ્લીમો ૫ વિકેટ અને ૫ રને જીતીને ફાઇનલ મેચમાં ગયા. પ્રસાદ બાદ્ધ દીકુઓની દરિક્ષાના પ્રસાદઓએ પહેલા દાવમાં ૧૨૪ અને બીજા દાવમાં ૧૧૪ રન મળી કુલ્લે ૨૩૮ રન અને દીકુઓએ પહેલા દાવમાં ૨૪૧ રન કરવાથી દીકુઓ ૧ બનીંગ અને ૨ રને જીતીને ફાઇનલ મેચમાં ગયા. આ પરિણામથી ફાઇનલ મેચ મુસ્લીમો અને દીકુઓ વચ્ચે રમાય તેમાં મુસ્લીમોએ પહેલા દાવમા ૨૬૮ અને બીજા દાવમા ૧૫૬ મળી કુલ ૪૨૬ રન અને દીકુઓ એ પહેલા દાવમાં ૧૫૬ અને બીજા દાવમાં ૧૭૮ મળી કુલ ૨૬૨ રન કરવાથી મુસ્લીમો ૧૬૪ રને વધુ કરી આ વરસની દરિક્ષામાં ચેમ્પીયનશીપ મેળ્યુ છે.

* * *

વલ્લરી સ્થાનની દીકી અરજદ નારણ આશા ગીને કારણે બ્લબ્લ્ચેરીના જીવન નરીને દીક પાલેથી ૫ બ્લબ્લરી કુકડીઓ મોકલવામા આવી છે.

* * *

બ્રસ્લાકમાં રાજ્ય બબેલ્જ જાન્યુરી તારીખ ૧૨ થી મેના દિવસે જવાનો તાજપોશીનો દીપ પબ્લ્ય હાજરી આપવા મુબાસરેલ ફ્રાન્સ-દમની પાર્લામેન્ટરી ડેલીગેશનના વરણ્યા દીક ગી પરીસારાજાના સરકાર પણી ક્રમબ્લ બર બાબદુર રહીમ અને મોટા મીયા મુહમ્મદ શ્રી, દીકી રાષ્ટ્રીય પક્ષના બુસાબાઇ દેસાઇ, મુસ્લીમ લીગ પાર્ટી ગી. મહમદ બબી મીબ્લા, મવાસ પક્ષના સેર કારસેન્ટ બબાંગીર અને દીકુ પક્ષ સભાવાદી બી. બાર્જુન બાબજીએ મોકલ્યા છે. તેમાં બુસાબાઇ દેસાઇ, બી. મહમદ બબી મોબ્લા અને બાર્જુન ના પરબબાર દીધી છે.

* * *

સ્પેનમાં ફ્રાંકોના દીક્ટેટરશીપ સામેનો સબા યો બાબાબ્ય કરતાં ફ્રેંચોના મેસ્લીઓએ પોતાના દેશનું બરક્ષરી બાગ બાદમુલ બાહેર કર્યુ હતુ.

* * *

કીલીપાન-બબા બનોલા નરકે એક મોટરબલ બાસો ફીટ ઉંચેથી એક બીબ્લા પરબારથી ૨૧ સબ્બસો બાબો મરા હતા.

* * *

જેક્સનવેલમાં તા. ૧૮ માર્ચે થયેલા બબ્ય બબુ બારબાદોના ગુનેના ચુકાદકારોને પાડી બાપનારને સરકારે ૧ હજાર પોંડનું ઇનામ બાહેર કર્યું છે.

* * *

જુરીના કામ માટે સ્ત્રીઓનો અબોબ્ય કરાવી જર્મનીમાં બીજો પાસ્યો જુરીના કેસ બુ ચલી લીધા છે.

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

સંખ્યાબંધ સ્વરાજ અને ગાંધીજી

ગાંધીજીના મીત્ર પી. કેલ્લી બોલ્યા ગાંધીજીને પુછેલું કે પુર્ણ સ્વાતંત્ર્ય કી. તમારા આ વીચારો કે જે મને સંભળાવ્યા જાણીએ. આવતા જવાબના ગાંધીજીએ પી. પેલ્લા જેઓ હાલ હિંદમાં છે અને મોટા ઉદ્યોગ સાથે સંકળાયેલા છે તેમને નીચે મુજબ પત્ર લખ્યો હતોઃ— તમારા કહેવાનો અર્થ એજ છે કે જે ૧૯૩૨ ના ગોળમેજ પરીષદમા જે વીચારો દર્શાવેલા તે વીચારો હજુ પણ દર્શાવો છો કે નહીં! મેં એમ કહ્યું હતું અને હજુ પણ કહું છું કે વેસ્ટ મીનીસ્ટરના કાનુન અનુસારનું એટલાન્ટીક સ્વરાજ . નામું ? એટલે કે બ્રીટીશો સાથે જુદા પડી સંપીને તેની બાજુ સ્વરાજ-બાજુ સ્વરાજ કુ દરકારી શક્ત

મહાત્માના ગાંધી અને પ્રધાનપદ

ન્યુ દીલ્હીના ૧૮ કુપ બાજીનો કરતનો નવેસરો બખર આપે છે કે અહમદાબાદની ચુપચાપ પંજી મહાત્મા ગાંધી કોંગ્રેસની મર્યાદા કમીટીમા રહેવાયા છે. પ્રાન્તીક ચુંટણીના પરીણામો કુપરથી ઘડીસે નીકુળ કરવાને છે કે પ્રધાનપદ સ્વીકારવું કે નહીં. કોંગ્રેસના પ્રમુખ જવાહીરલાલ નહરુએ રાજ બાંધેલી બાજા મા પ્રધાનપદ સ્વીકારવા સામે વીરોધ દેખાડવા કહ્યું અને કહ્યું હતું કે "બંધારણ અજમાયશ ધોરણો" ઉપરના પરીણામ માટ મહાત્મા ગાંધી ઉપર આધાર રાખવાના બાલે છે.

મહાસભાના કાર્યકર પર થયેલો ગોળી-બાર

દીલ્હીના સેનાપેટ સ્ટેશન નજીક પ્રો. કૃષ્ણસ્વામી આઝાદ નામના કોંગ્રેસ મહાસભાના પ્રચારકર ઉપર ગોળીબાર કરવામા આવ્યો હતા એવા ખબર મળે છે. ફ્રોન્ટીયરમાં એમનો હાથ કાપી નાખવાની જરૂર પડી હતી. આ ઘટનાથી હજુ સુધી કોઈની ધરપકડ કરવામા આવી નથી. પોલીસ તપાસ ચલાવી રહી છે.

હિંદુ કાયદાની બાકી

ડો. કેજમુખ હિંદુ ઓફીસના નીકળતા કાયદા સંબંધી હિંદુ કાયદાના ફેરફાર કરતા બીલેકટ કમીટીને સોંપાયેલો ખરડો રજુ કર્યો હતો. એક બાબતના તેણે જણાવ્યું કે આ ખરડામાં હીંદુ સ્ત્રીધનોને માટે કે . . . આવામા ઓછુ કરી સકાય તે રજુ કરવામાં આવ્યુ છે. હાલના હિંદુ કાયદાની બાબતોમા પાંચ ટીકા ખબે જાહે તેણે જણાવ્યું કે, કેટલાક કુટીચુસ્ત હીંદુઓ માને છે કે ઓછામા ઓછા પરસ્પ સોબાથી તેમના બાકના કાયદા ન ફેરફાર થાકે એ દલીલ હીંદુને લાગુ પાડીએ તો આખુ હીંદ પરજીત છે એટલે તને માલના ધરાવવાનો અધીકાર ન મળે.

દેશીરાજાઓએ એક અવાજ કાઢવો જોઈએ

ન્યુયોર્ક આર્બિટ્રેશન ટ્રીબ્યુનલ દ્વારા નીમેલી નરસ્ક્રમ્પની લોકપાલ સમીતીએ પોતાનો અહેવાલ નામદાર કુર્સી છે . . . નાણાંની રીમતા તરી આવે છે, કે . . રાજ્યમાં ઓકરુક જાપતા વીરો માગણુ પગારનું કોષ તે રાજ્ય તમારે એક અવાજે પોતાનું જોઈએ નામાં લીધા કેવલની પોજના પડતા પહેલા ખાતીરા સરકારનુ ૧૯૬૬ . . . નું બજેટ જોઇ જવા જારવાયક છે, . . . જોઈએ મોનાં જરવાજ આપવાની ના પાડી શકાય એમ નથી, કુપ આપો જરવાજ નાણાના પહેલા ત્રા બજેટોનો કાપવા માટે જરૂર . . . રહે ચરક ૧ દરેક પ્રધાન કરી પુરતા જોઇએ.

રાષ્ટ્રપતીના સાક્ષાત્કાર આપે પાડીલી ના ?

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ પંડીતજીનું નિધાન સભામા પ્રદેશો પેટ્રોલ મેળા આપે ગોધા પાના જિલ્લ રજુ કર્યુ. આ તકનો લાભ લઇ લાંબી રાષ્ટ્ર-પ્રેમ દીર્ઘ જનતા મુકેલ પ્રમુખ . ઠાકોર સરકારે કરી, તેમને માનપત્ર આપી, કાન્તારા ઓલાપત કરવા માગની હતી પરંતુ ગોળ કહેવામ છે કે પોતાનુ મીત્ર સરકારના કુકમની કરે પંડી નહતને કારતારા અભાવત કરવાની તાજ માનપત્ર આપનાની સ્થાનીક સ્વરાજોએ અનાદ કરી હતી આથી જનતા નીરાશ થઇ હતી અને કહ્યા પંડીજીના દર્શન કરી તમારા . . . કરવુપુર્વક સરકારે કરી હતાજ પાછા હતા.

શ્રી. ઘઈકુંદ કૈલાશનું અવસાન

ગુજરાતમાં શ્રી કૈકુંદ કૈલાશનું તે ૬. ગોમ, કોલેજીટલમાં અવસાન થયું છે. તેમના દીપાન બહાદુર ગોબાલદાસ સાહેબસાહના પુત્ર હતા અને મહાત્માગાંધાદી હતા. મુંબઇ ગાંધી મહાસભામાં તેમણે મોટી નરીકે કામ કરેલું કોંગ્રેસના સભાસણમા તેમણે ભાગ લીધેલો. અખીલ હિંદ મહાસભા સમીતીના પણ તેઓ ચુંટાયા હતા સ્વયંસેવક ડાક્ટરી સભાળમાં તેમણે ૨૬ વર્ષ સુધી સેવાકાર્યો કામ કર્યું હતું.

સાક્ષરાગ્રપ પાર્લા. પરીષદ

પહી ગામસાળાનાના મહાસભા રાહાન પ્રસંગ આગમણી મી. એમ. એસ. અણેએ એસોસીએટેડ પ્રેસને ખબર આપી છે કે આવતા ૪ મહીનામાં ભારતની ધારાસભ્ય પાર્લામેન્ટરી પરીષદના હાજરી આપવા માટે તેમને ગોલકસભાના આમંત્રણ એ પરીષદના સરકારની તાજ-પોશીનો આયે ભાગ લેવા છે કે કારખાનું. તેમણે સાથોસાથ પાર્થ પાડ્યુ છે. પુનાસ્થ્ય કોંગ્રેસના ઓફપાયર પાર્લામેન્ટરી કોમોસોસીએશનને આંતરા અપાર્ટમેન્ટ મુજબ પાર્લામેન્ટરી કીયાને આંગે ચર્ચી ધારાસભાના કે પ્રતીનીધીઓને ઇંગ્લાન્ડની, જેમા એક ગ્રુપ બ્રાન્ચ સ્થાન અને બીજા બાકાત રહી ગોબે ગોકસ્ક છે. પણ શ્રી ગજાનાભાઇ રેલાશ અને કોંગ્રેસે ના પાડી છે અમારે કહ્યું પેન્ડન્ટ પાર્ટી તરફથી અને કોમસ્ટ્ર ગ્રાન્ટીર અને કોંગ્રેસ નેતાઓએ તરફથી મી. અણે છે.

દુઃખ ભુલવા

જાપનીઓ ગમ ખાવાવીઓમાં આફ્રિકોસ બાતાના પ્રધાન અને સ્ટ્રોબરટસે માંના ગાંધીજી પ્રત્યેના ઉપાયોમ માટે દુઃખ મુખ્ય (બોલકબાર) પુકમ્યુ મુકવાની કીમા કરી હતી અને હીંદીઓ આ દુઃખ ભોગવાના કેવ ચમુ કેવાળ એવા પ્રબન્ધ કરાયો હતી.

મી. કીલ્હાની ધમકીથી કોણ ડરે!

મી મહમદ અલી ઝીણાના સુરતમા મુસ્લીમ આગમના પ્રસંગ મુસ્લીમ લીગમા ખીટીસ મહાસભાવાદા, ખાટીસ નેશનાલીસ્ટોમા, ખાટીસ પેન્ટાનરો, અને બીટીશ નોકરી કરીકારી રહેવા સમાજાર કીધા તારેની સુરતના પ્રોગ્રામ ચર્ચા પડવી જ. મહમદ અલી ઝીણાએ સુરતની સભામાં સુરત-ચોટરના કીરી રાષ્ટ્રિય મહાસભાવાદા મુસ્લીમો અને દાઉદોને કડક ભાષામા પડકાર આપી હતી પુરતમાં જ. મહમદ અલી ઝીણા તોફાદ મચા હતા, ત્યાની મુસ્લીમ સભા મા સુરતની બનાવના જવાબદાર ગણીને મુસ્લીમો કડક ભાષામા ભાષણ કુવા પણ ઝીણા સાહેબ સભા છોડી અમદાવાદ ગયા હતા. ના બાબુ નહીબાદ જેવી સ્થિતિ અનુભવાઈ હતી, અને મહાત્માગાંધાદી મુસ્લીમોના બાબતે લીધે અમદાવાદની મુસ્લીમ સભા કોંગ્રેસ ચાલવા પણ સમા હતા.

ના મહમદ અલી ઝીણા સ્થાપિત મુસ્લીમ લીગે મુંબઇના પ્રાતના અમદાવાદ ઇકબા પાર ઓર્ગેનાઈઝર કાયમાબાઇ ચુંદરીગર, અમદાવાદ શહેર નાર ગરે નવજુવન કાદરી, બેરા સાહેબ અને ઝકરા માટે બેરીસ્ટર કયમ મુહમ્મદ બાબી, પંચમહાલ ઇકબા માટ પરાંત ખુબાનના અલી ઇબ્રાહીમ, અમર માટે એડવોકેટ મુસ્તાજ પટેલ અને સુરત શહેર માટ સુરત ચરોદ વિભાગ ના સર આલી મુહમદખાન દેશવા માટે સુબા ઇકબા માટે આવેદુય કાદર સાહબની જિમેદારી સભાર પાડી છે.

મુસ્લીમ મહત્સવોના જવાબ

મુકત ઇકબાના જલાલપુર ગામડામા આવેલા આગમના માટે ગા. સોમાપુરી માટ ગળાં મુસ્લીમ સભાના મંદિર સામના રહ્યો હતા. ખાદગામાપ કમીટ અસરકારક બાબતુ કરી હતું કે અમે ના બંધના ઓમ એટલે આમ બાકુના કોંગ્રેસ રાષ્ટ્રિય મહાસભાવાદી મુસ્લીમ બોકુના ઉમેદવારોના પ્રચાર માટે આવે ત્યારે અમારે ત્યાં ઉતરો આપવા નહીં. આથી આવી સભા રાષ્ટ્રવાદ તરફ . . . જવ હતી મુસ્લીમ અકબારોએ પત્રોમાનપત્ર 'મુસ્લીમ મુજસ્સત,' 'હમદર્દ' અને મહમદ અલી ઝીણા સ્થાપિત મુસ્લીમ લીગ પણ મુસ્લે થયા છે.

ચર્ચા પત્રો

'ઇન્ડિયન ઓપિનીઅન' ના અધિપતિ જોગ

હુકાની બીલ્ડીંગ અને બી સાવકા

ભાઈશ્રી—તમોની બીના આપના માનપ્રીય છાપામાં પ્રસિદ્ધ કરવા મહેરબાની કરશોજી.

તા. ૧૨–૨–૩૭ ના 'ઇન્ડિયન ઓપ્રન' ના રહ્ મા પાને મી. આદમજી હાજી દાઉદ કાકા પાયલાએ હુકાની બીલ્ડીંગના બેક રીટે સબંધેલ લેખ મારા વાંચવામાં આવ્યો છે તે ઉપરથી હું લખવાને લલચાયો છું કે, બી સાવકા હુકાની બીલ્ડીંગના બેંક રીટે ફરજીયાત કોરાર પાસીઓને માથે નર્યા ટેકસો ઠાલવે છે, તો ૬. કંપનીમાં કોરારવાસી બીજાતા રહેતા. નથી? આજરે કોર વરસ ઉપર મજકુર બીલ્ડીંગના કરજ વીશે વિચાર કરવા જનરલ મીટીંગ મળી હતી. તે મીટીંગમા કંપનીના બીજાત કોરારવાસીઓ હરતીઓ તરીકે ખુરસી ઉપર બેસવામાં આવ્યાં હતા. મીટીંગમાં ખાનગી બેરબોયના બેક બોજા પ્રસ્તાવના ઉલારા કહાતા હતા, અને કરકાક કોરાર–વાસીઓ તો હકાના બાબતના જેવી વાતો કરતા હતા અને કાંક પણ કાર્ય કર્યા વીના મીટીંગ કારસ કરમાં બરખાસ્ત થઇ હતી. મીટીંગમા હલાબ્યો આટલા આવે તો હું આટલા આપુ તેજ મુજબ મી. પાવડા પણ પોતાના તેબામાં કહેતા બતાવ્યું છે. કારણ કે મી. પાવડા કહે છે કે કોઇ બીજાત બે હજાર પાકિંડ આપે તો હું બસો પાકિંડ આપવા તૈયાર છું. મી. પાવડા બરોબર જાણતા કે કરજનાર્યા તો બે પણ આવ્યા નાટકમાં બોજ કોરારવાસી નથી કે હકાની બીલ્ડીંગ માટે બે હજાર પાકિંડ માંડે મજકુર બીલ્ડીંગના ટ્રસ્ટીઓ તથા કોરારવાસી લીડરોને મજકુર બીલ્ડીંગની કંપે હાજ બોજ તો એ કરજ માંડે જનરલ ઉઘરાવું કરવું જોઇએ. હું તો બેક ગરીબમાં ગરીબ માણસ છું પરંતુ બે ટ્રસ્ટીઓ ઉપરાકત કામ કરે તો હું સૌથી પહેલા બે ગીની કોઇ પણ વખતે દેવા તૈયાર છું. મી વાવડાની બોજર માણસ પાંસેથી મોટી રકમ મંડાવવા ઉપેક્ષ રાખ તે તથા કોરારવાસીઓ ઠરાવ કરીને કોરારના હાલના ગલીયારા દોક પાસે માગણી કરે તો મને દુઃખ કરતા આશ્ચા છે કે તેઓ મોટી રકમ આપશે. જેમ તેઓ દીલુ મૃદયના છે પરંતુ તેમનું દીલ હાલમ છે જેબે કોરારમાં આશરે અઢી લાખ રૂપીઆની સગવાવત કરી છે. મી. વાવડાનું હું નમ્રતાપુર્વક ધ્યાન બેંચું છું કે મદદનું કરજ દીવાકરવાના ઉપરકાંત રસ્તા છે. મી. વાવડા બોજ માનતા હશે કે તેમની અપીલ ઉપર કોરારવાસી બીજાતો ધ્યાન દેશે પરંતુ મી વાવડા ભુલમાં છે. કારણ કે ટ્રસ્ટીઓ તથા કોરારવાસી લીડરો તથા કેટલાક આગેવાનોની દરકારના ગરીબ તથા મધ્યમ વર્ગના કોરારવાસીઓની તુચના તથા અપીલ ઉપર ધ્યાન દેવા શરમ લાગે છે.

જો આ લેખ 'ઇન્ડીયન ઓપ્રન' માં સબ્યો હતો. પણ આજરે બે મી. હકાની સામા

તેનો જાબો નહિ. મારે 'ઇન્ડીયન ઓપિનિયન' માં જાબરા જોકસું છું. હું 'ઇન્ડીયન ઓપ્રન' વિષે વિરોધ ધરાવતો નથી. પરંતુ બેક તેબા કે જાબામાં આબ્યો હોય તેનો જબાબ તેજ જાબામાં આવવો જોઇએ એમ મારું માનવું છે. ઇ. ઓપ્રને મારો લેખ ન જાબ્યો તેથી મને અન્યાય થયો છે

મી. એ. અલી. આવ્યુ,
કોરાર મજેસ્ટા ઓજીપ્રન ઇસ્લામિનો
માનદ જોઈટ સેક્રેટરી.

—:o:—

સર્વે ભાઇઓને બેક અપીલ

તા. ૧ લી એપ્રીલના દીવસે દીકને સુધરેલી ગુલાનો આપનારૂ બીજીરા દ્વીર ભાષણાનુ સંગ્રહ પત્રો બંધારબ્યુ ઉદ્ધાર પકરાવવું ઉંચાઇથી તેનો બહીષ્કાર બનંદર કરવા બેક અવાજે હકનાળ પાકરાનો રાષ્ટ્રપતીનો હુકમ થયો છે રાષ્ટ્રીય મહાસભાના બે હુકમને માન બ્યાથી અત્રેના સર્વે દીંદા ભાઇઓ દીલુ ચુસ્તીમ–દીંદી તરીકે પોતાનો અવાજ માતૃભુમીના અવાજમા મેળાવવા અને બી ગુહામી બનના બહીષ્કારમાં સાગોલ થવા હકનાળ પાડી પોતાની તુચ્છ સેવા માતૃ ભુમિને ચરણે ધરે એવી મારી નમ્ર બબીલ ભાત્રેના સર્વે ભાઇઓને છે. બાબો અધિકાર કરી કરી નહિ આવે માટે માતૃભુમીને બહાદાર જો જે સિદ્ધ કરજોજ.

લી. અેક "ભારતનો સેવક."

બબર પત્રો

બી સુરત હિંદુ એસોસીબાશન

ઉપરોકત એસોસીએશનનો સાપીક જનરલ મીટીંગ રવિવાર તા. ૭ માર્ચ ૧૯૩૭ના રોજ સાંજના બી ગોકારજી બીબાભાઇ નાયકના પ્રમુખપણા નીચે એસોસીએશનના હોલમાં મળી હતી. રાકબાતમા સેક્રેટરીએ સાપીક રીપોર્ટ અને આવકાની નીબીટ બુક પાંચો કરજાવારી કરી હતી જ સર્વાનુમતે પાસ કરવામા આબી હતી. તેજજ બાજનગીએ એસોસીએશનનો અને ૧૯૩૬ ના આવક બાયકનો હીસાબ ઓડીટ કરેલો વાંચી સંભળાબ્યા હતા જે સર્વાનુમતે પાસ થયો હતા ત્યાર બાદ રેન્ટરો પાસ કર્યો હતા. આન સાલુ વરસ માટે માર્ગ દાનદેશના ચૂંટણી તરફ કરતા પ્રમુખ તરફે રા. મોરારજી બીબાભાઇ નાયક, ઉપનપ્રમુખ તરીકે રા. વાલેકલાલ ખુબાભાઇ, સેક્રેટરી તરીકે રા. બુલાલ મુખા મીબી, એસીસટન્ટ સેક્રેટરી તરીકે રા. બોધીદલાલ નારણજી પટેલ, બજનગી તરીકે રા આર. ખુલા અને ટ્રેબારીટર તરીકે રા. સલ્લુભાઇ બમાભાઇ પટેલ સર્વાનુમતે ચૂંટાયા હતા, તેજજ કમીટીના મેમ્બરો ચૂંટાયા બાદ બત્ર વરસના મેબરીસરોના કાબની પ્રસંસા કરી તેનો આભાર માનીને સભા વીસર્જન થઇ હતી

રેસાણી બાયકા નવા રીક્ષકના માનમાં મેળાવડો

બી સુરત હીંદુ એજયુકેશનલ સોસાયટી-બે રેસણી બોબાયેલ વીદ્યાર્થક રા. નારણજી બાઇ બી પટેલ રીટીમર કરજ માટેકત આવી પહોંચતા બાઇ-ન્ટ ઉપર સાસાયટી તરફથી ચમુનો મુકામી તેમોનો સત્કાર કરો હતા. તેજજ પાટી-દ્વારા સોસાયટી તરફથી પણ સત્કાર કરવામાં આબ્યો હતા. એજ દીવસે સાંજના ૭ વાગે બી સુરત હીંદુ એસોસીએશન તરફથી એસો-સીએશનના હોલમાં જાહેર સત્કારના મેળાવડો કરવામા બાબ્યા હતા પ્રમુખશ્રીએ કુલથી સત્કાર કરી બે કોરણથી તેમના બા દેશમાં બોસાવેલ છે તે સંબંધી રીબ્યુન કયું' હતું તેનજ મેસર્સ સાપુરજી રટીરીબાલા, બી. એમ. પટેલ, આર. ખુલા, ડી. કે. પટેલ બેબ. બી. કકકર વિગેરે બણા વકતાબ્યો તરફથી એમને એમના કાર્યમાં હતેદ કરવી હતી. મી નારણજીભાઇએ પોતાને આબેલ માન માટે રીબકાર માન્યો હતો અને પોતાની કરજ બજાવવાની બાબી આપી હતી.

એજ મીટીંગમા બી સુરત સંગીત મંડળ તરફથી પણ કુલથી સ્વાગત થયું હતું. કબેર પ્રાર્થના કરી મીટીંગ વીસર્જન થઇ હતી.

બી સુરતીબ હોરસ્ટલ કલબ એન્ડ રકુલ

ગીટોરીબા નોર્થ સ્ટેશન સામે ઉપરોકત સંસ્થા બબ બર્ષથી મુસલીમ કોમની સેવા બજાવી રહી છે. તેમા છોકરા તથા છોકરીઓ માટે રહેવા તથા બાવાની બસવટ છે. તેજજ બણા બોરેરેના બંદોબસ્ત રાખવામા આબ્યા છે. કુસ્તી, કસરત વિગેરે શીબવવામા આવે છે. છોકરીબોને ભણતા-બીણવા કાજ પણ શીબવવામાં આવે છે. છોકરા તથા છોકરીબોની સંખ્યા પોતાના બાબાપ જેવા સંભાવ રાખે. તથા બેબાણ મુસ્યાના રાખવામા આવે છે. બાબાબોને પોતાના છોકરા તથા છોકરીબોને સંસ્થામાં દાખલ કરવા સેક્રેટરી બલકારબ કરે છે

પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૩ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કીંમત બી. ૧–૬.

જાણવા જોગ

તમાકુ વાપરવા સામે ચેતવણી

તમાકુ વાપરવાથી જે કેટલાક ગેરફાયદા થાય છે તેમાં નબળાઇ, બેચારપણું, અને મારફાડનું પીંગેપણે વધ પડવું એ મુખ્ય ગેરફાયદા છે. એકું સિદ્ધ કરી બતાવવાસારૂ એક તબીબને હાથે કરાવેલા અમેરીકાના ફુનાઇટેડ સ્ટેટસદ્વારા "કાર્ટલી જનરલ ઓફ હેલ્થ-ઓથરીટી" નામના ઓપારીઓના યોરી મુદ્દત ઉપર મકત થયો હતો.

એ નીબંધમાં અમેરીકા તમાકુ વાપરનારા નાના બુધ્ધાન માણસોની સંખ્યા અપ્રમાણસર રીતે વધતી જતી માટે ઘણીજ ચીંતા સાથે તે ઘણજ જણાવે છે કે દરમ્યાન તમાકુ વાપરનારા જુવાન માણસો છેવટે મનશક્તિમાં નબળા બને છે, એમ કહેવામાં કશુંપણ અતિશયોક્તિ ભરેલું નથી અને કુ પકડી રીતે માલુમ પડે છે કે તમાકુની લતમાં પડેલા લપસેલા મનની નબળાઇમાં ખુબ ઘોબાવાને, ઘણાજ ચલાયવાને, અને મોરી કરવાને પણ ખુબ ગુંજે નહિ. સેક્રેટ્રી ઓફ ધ્યુસ્ટેન્ટ હેલ્થ્રી ઇમુઅન નામની ઇસ્પીટલમાં સારવાર નીચે આવેલા કેટલાક જુવાન દર્દીઓમાં જુદા જુદા પ્રકારની ચેતવણી કુ લેવા પામ્યો હતો.

તેમાંનો એક પણ દર્દી એમ નહીં કહેતો કે હું તમાકુથી પોતાને ગેરફાયદો કરતો છું, તે સબધમાં શક્તિ પરાવતો હોય પણ અને બીજું પારાવારની સબળી શક્તિ તેઓમાંથી જતી રહી હતી. તમાકુ જુવાન માણસોનેજ નુકશાનકારક છે એમ નથી, પણ ઉમરે પહોંચેલા માણસોને પણ નુકશાનકારક છે. તેઓ બીજી બીમારી સારૂ દવાખાને કરે છે, તે બધાને તમાકુ નથી પચતી એવા કારણો માલુમ પડી આવ્યા છે, તમાકુ પીવાથી ઉદાસ રહે છે, એવું મારા અનભવમાં આવે છે, એટલુજ નહીં પણ હદ ઉપરાંત ઉપયોગ કરનારાઓ ખરેખર તંબાકુની આસક્તિ ધરાવતા થાય છે, અને કેટલાકને એવા પ્રકારનો કાબુ થાય છે કે જેમાં શરીરની આસક્તિ નથી જળવી શકતી, પણ તેની લપટમાં આવી જઇ પડી જાય છે, તંબાકુનો ધીનાકારક દાબ આટલેજ એટકતો નથી. ઘણા ઉપરના ઉદાસીનપણાની સાથે તે વ્યસનમાં ચકચૂર થએલા માણસોને પણ કોઇ પ્રકારે આપઘાત કરવો એ છે તેનું ચીત્ત ઠેકાણે રહેતું નથી, અને ઊંઘ રાત્રે બરાબર ૬ આવતી નથી. રાતે તેને બદલાજ ઉપ આવતા નથી તે સવારના ઊઠીને ચિંતામાં રોજ અને તેના ઉપર કાબુ આવવાની કોઇ રીતે દીસે છે. તે ઉપરાંત, તેના માથામાં મુખરી આવીને તેના બાદશક્તિ પામે ધીમે ધીમે પડતી જાય છે. તેના નીતીમાં પણ ફેરફાર મતા જણાય છે.

તંબાકુ પીવાના ખરીદારોની સંખ્યા પણ ઘણી મોટી પ્રમાણમાં પડતું જાય છે, એવું ઘણા બધીના જણાવે છે. કુંવરના સૈનો તંબાકુ પીવાના બંધાણમાં ઉંડા ડુબી ગયા છે, તેની ખોરાક પણ તબાકુ અને ઉંઘણી સાથ છે. કોલની ઇસ્ટીટ્યુટ સાહેર ણાઓમાં કુમેદવારોની મોટી સંખ્યા રાખવા કરવામાં નથી આવતી, તનું કારણ તમને સમજાવને તંબાકુ પીવાથી આવતાં દરદો ઉપર ધ્યાનું છે

દેહલાક માણસો એમ માને છે કે તમાકુ થી ગયેલી મનશક્તિ પાછી લાવી શકાય છે.

શ્રી. દામોદર મગનપતિ એસોસીએશન

૧૯૩૭ મું વાર્ષીક સંમેલન

તા. ૨૯-૩-૧૯૩૨ ને રવિવારે ઉપોર આઠ એક વાગે એથાલમાં શ્રી. ભગુભાઇ જશભાઇના પ્રમુખપદે સંમેલન મળશે. જ્ઞાતિના દરેક ભાઇ, બહેનો અને યુવકોને પધારવા આગ્રહભરી વિનંતી છે.

મંડળના ઇતિહાસમાં આ સંમેલન પ્રથમજ જ એથાલ મુકામે મળે છે. એથાલમાં અને બારડોલી પ્રદેશમાં મંડળનાં હિતેચ્છુ અને ઉત્સાહી જ્ઞાતિ બાંધુઓ મોટી સંખ્યામાં ઉતરી આ સંમેલન અપુર્વ બનશે. વિવિધ વિષયો ઉપર ભાષણો, સંગીત, સંવાદ, વિનોદનો સુંદર કાર્યક્રમ થશે. વિષય વિચારણી લગ્ન રવિવારે સવારમાં આઠ વાગે એથાલમાં મળશે. આ સંમેલન પોતાને આંગણે હોઇ એથાલ અને ઇસ્ટીટીકટ ના આગેવાનોનો આ ઉત્તમ તક નહિ ચુકે એવી આશા રાખીએ છીએ

કાર્યક્રમ:— (૧) હિસાબની રજુઆત. (૨) મંત્રીનો રીપોર્ટ. (૩) ચુંટણી, (૪) પ્રમુખપદ.

સ્વાગત સમિતી

પ્રમુખ: અકલભ્ય મોરારજીભાઇ. મંત્રી: નારણજીભાઇ ભાણજીભાઇ.

ચો. ઇ. મારફતે
મંત્રી
શ્રી. દામોદર પ્રભાણની ઓસા.

(નોંધ: તેહવારીલગ્નોની ઉજવણી કરવા શુક્રવારે દિવસે ૧૧ અને રાત્રે ૮૩-૪૫ શનિવારે રાત્રે ૧૧-૫૫ વાગ્યે તા. ૧૬ થી ૨૬ સુધી એક્ઝીબરેશન રીપોર્ટ મળશે)

અને પ્રોપરોનો પ્રચાર પણ કરાવી આપે છે. તેઓ આ ધંધારતા દરદાર ઉદારતા મોટા પુરસ્કાર જેઓ તંબાકુ વેચતા તેનાથી દાખલા ટાંકે છે, પણ તેમણે એટલું યાદ રાખવું જોઇએ કે જ્યાં સુધી તંબાકુના ગાયકો તેમના ઉપયોગ કરે છે, તેમજ જો તંબાકુ પીવાની ખરાબ પરિણામ તે જાણે તો તેઓએ પોતાની બુદ્ધિથી જે કર્યું છે, તે કરતા લોકો કરવાને શક્તિમાન થાય જ્યાંસુધી નાણાંકિત હિતેચ્છુ કેટ પોતે એવું બોલાય ત્યાં સુધી તેમ તંબાકુ પીવાની અને હદ ઉપરાંત તંબાકુ ચુંપવાની ટેવ તે પોતે તો તેના પુષ્કળની બાબા જે હાલ ત્યાં કરવાને સમજાવ નહીં એવી છે, તે સમજી શકાય એવી અને દયપ્રેરક વાત. જેને માટે ત્યાં વ્યસન કરવાના નારકોચિત બાળ તરફ ધક્કા બાપવાની જરૂરને તેના પરીણામ જોતાં માણસ વિચાર કરે તો તેમને દરકારી સમજાવ તંબાકુ જેવા વ્યસનોના પરીણામે તેમને પોતે તમની પાસને મોટી હાની કરવા દાણા.

મોરારજીના અનેક ફાયદા

મોરારજી સંબંધમાં જે જે જેવી જોખમોળા થયા છે તેમાં નારંગીનો મીઠાંબ સૌથી વધુ આકર્ષક આવે છે. મોસંબીમાં ચુર્ણના પ્રમાણ સંપર્કવાના આવ્યા દોષ, અને ચુર્ણના ફાયદો માણસોને પાકતાવો છે તેમ સ્કુર્તી આપનારો છે તેમાં નારંગીના અંકરના રસો પણ માનવ શરીરના રસોને ચુસ કરો તેનો ઘણો પ્રાણ આપનારો ચૈતાનીમાં કહે છે કે બારકના નારંગના સારા પોષણનાં નારંગ પીણાંગીત ગો. ■ અને સી. નારંગીના બાગ આવે ત્યાં ઉપરાંત નારંગીમાં બારકડીનું તત્વ પેકની અંદરની સારગીમાં બાગ આવે છે, બાગ નારંગીનું બારકલી ઉપર સરીરની અંદર જ કામરો હોય તેને દૂર કરે છે દરરોજ નાસ્તા બાદમાં એક ગલાસ બારીને મોસંબીનો રસ લેવામાં આવે તો તથા ઘણો ફાયદો થાય છે. શરીરમાં નાનું બાળ આવી કબ્જિયત આવે ત્યારે એક ગલાસ દુધની સાથે મોસંબીનો રસ લેવાથી ત્યાંથી પણ ફાયદો માલુમ પડે છે. મંદવાડમાં તો મોસંબી ઘણો લાભ કરે છે બાલ્યાવસ્થાથી દોષ ત્યારે તેને બાલને કાંઇ બારકમ બાકે આવતા નથી. એ ચપળને મોસંબીનો રસ તો કડકાણી સાથે છે. એટલુંજ નહીં પણ બુઢાપા શરીરમાં નાનું મોટી પેદા કરી તેને દરદ સામે ટકકર ઝીલવા માટે શાયક બનાવે છે

બાકી સીંબુમાં શરીરનો કચરો બારે કરવાનો, મુખ્યો કહેલા છે, અને સીંબુનો ઉપયોગ દરરોજ જોરાક સાથે કરવાથી ઘણો લાભ થાય છે. સીંબુ અને નારંગીનો ઉપયોગ દરેક માણસ પોતે તો દરરોજ કરવો જોઇએ. બાદ કોફી અને બીજા પોષાકના પદાર્થો નાંખવાને બદલે જો મોસંબીના રસનો ઉપયોગ કરવામાં આવે તો શરીર બગાડે બાજુને છે. મોસંબી આના ઠેકાણે ઉગે મુખ્યના કળો છે. મુખના ફાયદાઓમાં જે તત્વો છે તે તેમાં છે, બાદજ તેની પ્રાપ્તિ થવારે છે.

ગાંધીજીનો સુંદર બોધ

મહાત્મા ગાંધીજીના સુંદર બોધ ચોટદાર ફકરા, મહાત્માજી પોતેજ એકત્ર કરવાં ફોટા છે. ફોટો પોણા છ, સાદાજ રક્ષાકર કિંમત પા. ૨-૧-૦.

આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોઆ હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

Add horsepower to your car

<u>પેગસસ</u> વાપરી તમારી કાર ની ગતીમાં વધારો કરો.

With

PEGASUS

SPIRIT OF MILEAGE AND POWER

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

'Phone Day 24189. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night

UNDERTAKER

Coffins & Wreaths of all [illegible]

રાજકુમાર;
અન્ડરટેકર

પ્રત્ન, ૬૯. મેઇન રાડ ૨ પેલા વાર્ડ ની નેતાજી પ્રત્ન સાહબમાં આવે છે દરત વિજય ખુલ્લું.

Manager K. S. FRANCIS,
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

ઓફસ, ડેમલ અને ફીયન ડરેસરે જુહટ અથવા જથ્થા-બંધ બનાવનાર તેમજ ટ્રક ર્ન્ડીંગ સંબોધનારા

કામ કરનારે,

બહારેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં સતી કેમરેમ નીચે વાર્ષે અને સાહસથી મરમા રહેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને બરના દરેકમાં પેલા ના જથ્થાબંધ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે ખાવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરના બનાવી શકતા નથી, એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો

મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4494 K. N. PADIA. P. O. Box 579
106 Victoria Street, DURBAN

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD.

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યા તાજું અને સસ્તુ મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોના તાકીદે ખ્યાલ રાખવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ

'PHONE 33-4493 Tel. Add. "[illegible]" P. O. Box 2748

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 President Street, JOHANNESBURG.

NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

ગોરેન્જો મારકલીન બનાના એજન્સીના

કાચા નં. ૪ બનાનાના સોલ એજન્ટ.

દરરોજ નવા ફ્રેશ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પોલ્ટ્રી મગાવે

બનાવી ભાવો ખાત્રી કરો કરતા બારણું ફોન ચલ્લુ બનાવ ઓર્ડરોના ખાસ ખાત્રી આપવામાં આવે

રોકડથી બનાવ ૮ C. O. D થી માલ મળી શકશે

ટેલીફોન ૩૩-૪૪૯૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,

પી. ઓ. બોક્સ ૨૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

ફોર ભાઇઓ સવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખો:

T. P. DEVSHI & SON,

119 VICTORIA STREET

Phone 2-2591 DURBAN Box 1425

મફત! [illegible]

પુરા મોસમમાં ઘણા નવલ બાયર [illegible]

મહલ મંજરી ફાર્મસી, મામલતદાર, ખાનદેશ.

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—અમો ફોટો બ્લોક સોલ બ્રાઝમાં પાળી પહેરેલ પણ. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઈંચ કીંમત શી. ૧-૬

લાલબહાદુર શાસ્ત્રીજી—પીતા જવાહરલાલજીનો પહેરેલ ટોપી અને બંડી સાથેનો પુરો ત્રાંસી ફોટો બ્લોકસાઇઝ. ૨૦×૧૫ ઈંચ. કીં. શી. ૧-૬.

માલવા લજપતરાય— ઘર ટોપી પહેરેલ રંગીન ભરપો ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ કીંમત શી. ૧-૬.

સ્વ. રાજેન્દ્રદાસ—અમો ત્રાંસી. ફોટો પગેડી ઓઢેલ સાઇઝ [illegible] કીંમત શી. ૧-૬

સ્વ. મોતીલાલજી નેહરૂ—ત્રાંસી નથી ફોટો ઉપાડ્યા પગેડી સાઇઝ સાઇઝ ૨૦×૧૫ કીંમત શી. ૧-૬,

પુ. મહાત્માજીનો ઉદ્યમ—હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઇએ તેનું આબેહુબ દ્રશ્ય. પુ. બાપુજી બાકળા આગળ નજીક બકરીના આંચળમાંથી બાળકોને દોહીને કોતરા, કોણ વાંચી કોતરું. કોણ વીંખ્યું, કાણ પેરવું કોણ કાપવા પાછી બારણું ત્રિવેણ પક્ષોજ [illegible] ત્રાંસી ફોટો સાઇઝ ૧૫×૧૦. પી શી. ૨.

શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂ—જવાહરલાલજી ઉપાડે માથે પહેરેલ પહેરી ગોળ છે પહેલ પુરેપુરા ત્રાંસી ફોટો. સાઇઝ ૧૨×૧૦ કીં. શી. ૧. ઓરીજીનલ ફોટાઓ—કાંગ્રેસ જેમાં. વલ્લભભાઇ પટેલ, વીઠ્ઠલભાઇ પટેલ, જવાહરલાલ નહેરૂ, સુભાષચંદ્ર બોઝ, રવીંદ્રનાથ ટાગોર મદન મોહન માલવીયજી, રાજેન્દ્રપ્રસાદજી, સેન ગુપ્તા, શૌકતઅલી મોહમ્મદ અલી, મોતીલાલ નેહરૂ, સરદાર ભગતસીંહ અને સહકારીવરસ, બાલ ગંગાધરરાવ, શીવાજી મહારાજ, રાણા પ્રતાપસીંહ ઓ. કરતા ઓ, ત્રાંસી ફોટો, કમતા બેઓ ઓરીજીનલ ઓન સ્વરાજ્યાણી નહેર

ઉપરના બધા ફોટાઓ ત્રાંસી અથવા છ. સાઇઝ ૧૩×૧૦. કીંમતની કીંમત શી ૧

મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phœnix.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ.

In The Union Of South Africa

જનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક	મહારાજા નલરાય	ફેમ્પલેટ બૉક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ
,,	રા' ગાંડસીંહ	ફેમ્પલેટ બૉક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ
ઓપ. કૉમ્પા.	ડાયમંડ જાર્ટી	ફેમ્પલેટ બૉક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	ગુલામની	ફેમ્પલેટ બૉક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૨૫ નું સેટ.
,,	રાજા ભરથરી	ફેમ્પલેટ બૉક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
,,	ગાંધી સાહેબ	સેટ ૧ થી ૨ ભાગ
,,	રણછોડદાસજી	
,,	કિંગ [illegible]	
,,	[illegible]	
,,	ચતીલનો ચારણ	ડુએટ રેકૉર્ડ ૧ રેકૉર્ડનું સેટ.
,,	પહેલી જી સહેબી	૧ રેકૉર્ડનું સેટ ડુએટ.
,,	મુસ્લીમ સાહેબત	૧ રેકૉર્ડનું સેટ ડુએટ.
,,	મારવીન કરહાદ	૧ રેકૉર્ડનું સેટ ડુએટ.
,,	ગેમ શોર્ટ અરબ	૧ રેકૉર્ડનું સેટ ઓપ. કૉમ્પા.
,,	સાને ઇસ્લામ	૫ રેકૉર્ડનું સેટ ઓપ. ઓર્ક.
,,	નુરે ઇસ્લામ	૧ રેકૉર્ડનું સેટ પોલ્કાબીગ્રા.
,,	બાલ રમા પા નદી	૧ રેકૉર્ડનું સેટ ઓપ. કૉમ્પા.
,,	ફલાયણી પંગલ	૧ રેકૉર્ડનું સેટ ઓપ. ઓર્ક.
,,	નુરજહાન	૧ રેકૉર્ડનું સેટ પોલ્કાબીગ્રા
,,	પહેલા મજનુ	૧ રેકૉર્ડનું ઓપ. ઓર્ક.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકૉર્ડોનું લીસ્ટ
ઇન્ટરમેન ન્યુઝ માં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકૉર્ડ ૧૪ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૨ ઈંચ ૧૨ રે., ૧૩ ઈંચ ૮ રે. ૪૫/-.

અહીંયા આપેલા ૧૦ ઈંચની ૧૦ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકૉર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બકક્ષના

૧૮૮૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાખ" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

આ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છ પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અગે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બકક્ષના બીજી રેકોર્ડ

૧૭૧૩ તેણે નવિકા [illegible] આલમમાં ભળ્યા
દીવા રમતી પાવન.
આ રેકોર્ડ સાંભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર અહસાનુદ્દીન

૨૦૬૯ પુન પુન પુન
૨૦૭૦ મેરા દીલ ન કશુ કી દીવાને મોહમ્મદ
૨૦૭૧ મોદીનેના મોહમ્મદ ખરી ગીત છે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૬૬ અમા આકાડી આબાદ હમ
ગોર થતાં આલાદી આબાદ હમ.
૨૨૬૭ અર્ધેકા તુફાન
૨૨૬૮ અરબાજો આવ્યા (ગજાવી)
૨૨૭૫ સામસા નામ દે
૨૨૬૭ ઝલ ઝલા (ગજાવી)
૨૨૭૬ નામે આબાદ ૪ કર
૨૨૭૭ નામે નહમદ બોલે જાલે.
૨૨૭૮ [illegible] આપ પુના ૨ નીકાહ ને ખ્વાલી.

મુફી ફખ્વાલ

૧૭૩૦ અમતે, તેરા બીજદીલા નરકાર ના દોર.
૧૭૪૫ ખ્વાજાહીર ના સાથેને ગાલી ફખ્વા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

૧૩૪૧ હમરા ૪ મોજ્જા હમરત બાબીર ને
બચ્ચોકો ખરદે ના જીન્દા કરના.
૧૩૦૧ મોજ્જા દીકરત મોબાર.
૧૩૧૬ મોજ્જા બંચુકી હાજરત બાલી.

નુરે ઇસ્લામ.

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટ્રીનનો બોક્સ
સાથે ૩૦/-

બશીર ફખ્વાલ

૧૬૯૦ પીપારી પીપારી તુરતવાલ.
૧૭૦૦ મોહમ્મદ મોરે દીલ બારમા તુની રે.
૧૭૧૭ મજાદ તુના આશમ્મ વહા રે ફરમાન
મોહમ્મદ સલલાહ
૧૭૧૬ નવમા નુરે રોકેબે ખુશાલો.

ઝીયાઉલ હક ફખ્વાલ

૨૦૬૬ દીલ જાન તીના મોર બચાનો અરજીને.
૨૦૬૭ મકાની રસુલ ખુદા પઢત કહ.
૨૧૩૬ બસન કરીમ ૫ આકરો રખનો બુ.
૨૧૫૬ સર નવાબો હમ બનાવાસ.

ખુરશદ હુસેન ફખ્વાલ

૨૧૫૧ દીલ તો મેરા ૫ ગયા
૨૧૫૦ નીકાહે મુરકા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavalar-Parijatcham, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Sman Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ તૈયારીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફરીયાત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. K. M. PATEL)
202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830 Tel. add. "Pranayam"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
...
THAI ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
...
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવિંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિટીંગ બાબે બનાવી આપશે.
ટ્રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.
'Phone 967. 176 Grey St Durban.

'Phone 2-6235. P. O. Box 411
Heerabhai Morar Matvadkar.
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. એ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૪૧૬
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

આઠવાડીક પંચાંગ

	ફાગણ	ચૈત્ર	વૈશાખ	પારસી	ઇંગ્લીશ	ઇસવીસન
...	૧૯૧૭	૧૯૬૨	૧૯૬૩	...	મા.	૧૯૩૭
	...	...	...	...		

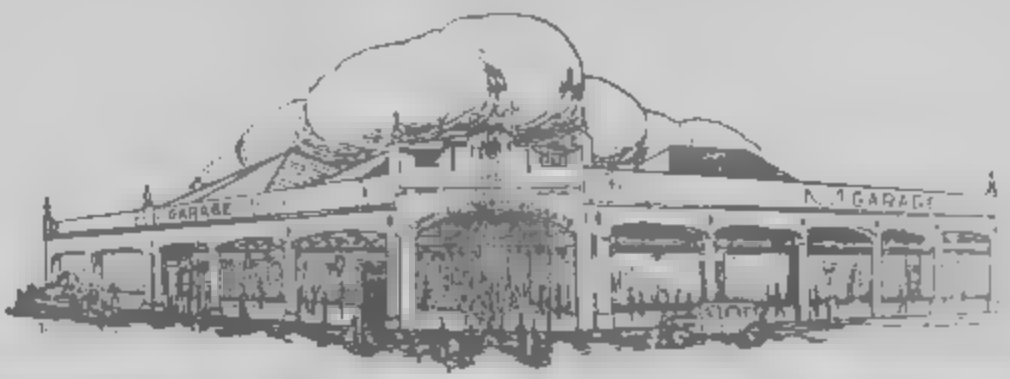
...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...	...

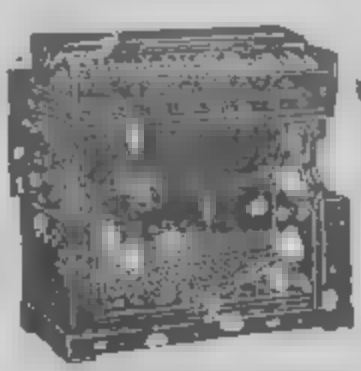
શું તમને સંગીતનો શોખ છે!

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ક્લેરોનેટ, વિગેરે, વગેરે

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે મળી રહશે.

Leg Press Harmonium
Double Read From £9-18-0.

અમારી પાસે બાં દરેક જાતની મશીન, ઓરકાસ્ટ પેમોફોન રેકોર્ડોના શોખમે ■ નીયમીત આવે છે.

બાહરગામને ઓર્ડરસર આવથી અમે બાલ. રવાના કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે

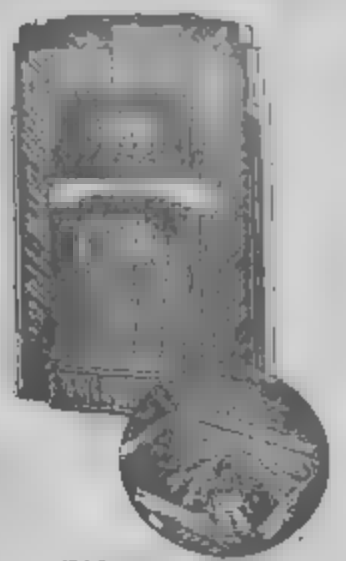

Hand Press Harmonium-
Single Read £2-2-6,
Double Read From £3-5-0.

Tablas From 22/6.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 8 Valve
From £45-0-0.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

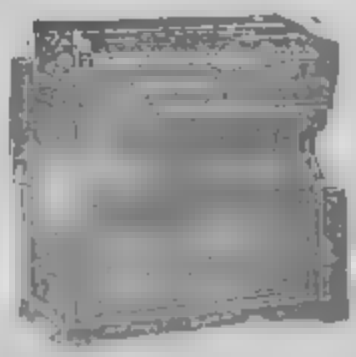
141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
,, 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—
ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે
તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના મસંગ માટે તમારા સમક્ષ રમણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. પાર્સીક ડ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

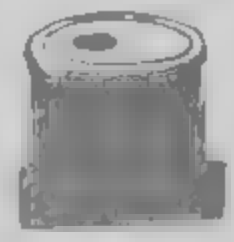
ખાસ દીવાળીના અગે ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો માલ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

				ફી. ઇ.
મહાભારત.	નંગ	૬	કીંમત	૨૧ ૦
પ્રાચીનરાજ				
ભોજરાજ	,,	૮	,,	૨૭ ૬
રૂપા સ્વપ્ન	,,	૬	,,	૨૧ ૦
નળ દમયંતી	,,	૫	,,	૧૭ ૬
રાનવીર કર્ણ	,,	૫	,,	૧૭ ૬
રાં માંડલીક	,,	૫	,,	૧૭ ૬
અકબરશાહ પ્રતાપ	,,	૫	,,	૧૭ ૬
૭૨મો પુત્ર	,,	૨	,,	૮ ૦
ગજબની	,,	૩	,,	૧૦ ૬
સુલક્ષણા				
અરજણ	,,	૩	,,	૧૦ ૬
રાજકરણી	,,	૩	,,	૧૦ ૬
શકુન્તલા	,,	૪	,,	૧૨ ૦
ખુદ રબ	,,	૪	,,	૧૨ ૦

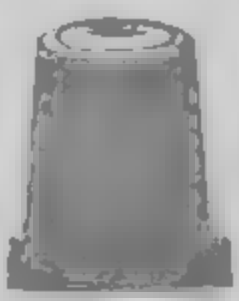
તેમજ બીજા ગુજરાતી તથા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.
કુપો અમારા જાને મળો.

ગ્રામોફોન પા. ૨-૧ ૦ થી પા. ૮-૮-૦

કોડી ઉંચકની કીમત
પા. ૨-૦-૦ થી

ઇ. ૨-૧૭-૨ થી

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જેવા કે

માસ્તર લલુભાઇ. આણંદજી (કાઠીયાવાડ કમ્પુતર), કેશવલાલ (કમ્પાતર), ચીનનલાલ, માસ્ટર ખુલીઆ. ત્રીકમ, માસ્ટર શામજલ. ઉમાશકર, માસ્ટર વસંત. માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

તેમજ આ રેકાની હવાને અનુકુળ થાય તેવા બાઠા અને મધુર સુરના. મજબુત અને ટકાઉ. વારા, રાતા, સરદાર તેમજ ગ્રેકર્ડોમ્સ કુલુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ પગના. નવી સીલેકશન જાતની સ્ટેમ્પ મેઇજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરથી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, ગ્રેન્ડોલીન, ફુલફુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્ટેમ્પ બેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMY'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

[illegible] Try us before you [illegible]

31 MAR 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 19—Vol. XXXV Friday, March 26th, 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Value Fourpence.

Resistance And Non-Resistance

"W[illegible] what we really mean when we [illegible] W[illegible] [illegible] Buddha gave up [illegible] [illegible] that was true renunciation. But then [illegible] [illegible] who has gotten to [illegible]

SWAMI VIVEKANANDA

પ્રતિકાર અને અપ્રતિકાર

"આ પણ અપ્રતિકાર અને [illegible] [illegible] [illegible]

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેના વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી લેવામાં ઉ. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-1178
P.O. Box 3641
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે નવી પ્રિન્સ કોમ્પેન્સેશનના પગારના ફોર્મ તાકીદે ભરીને દરખાસ્તની સેવા ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O Box 1010.
Tel Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો આર્યો તથા બાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, દેશી દવાઓના વસાણા, હંમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે. ઇન્ડિયા, જપાન અને યુરોપનું સુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ, કોટ, પાટલુન, ખમીસો, અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશ કીફાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરશો.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No 608.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ટીકીટના ભાવો

રીકન્ડ કલાસ
(બધા બેરાણો)
પાઉં. ૨૭–૮–૦

ઇન્ટર
(બધા બારણો)
પાઉં ૬–૪–૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાનો વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬–૧૮–૬.

હદુ વીશી
પા. ૨–૮–૦
અને
સ્પેશીયલ) પા. ૫–૮–૦.

માર્ચ તા. ૨૯ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ—ઉતારૂઓએ પોતાના કપડા પોતાનું અને રહીશનું નામ લખ્યા, પોટલા કરવાનું કરવાનું કરવું
અને બધા પરે બાંધવા કેમકે મોકલેલાના કપડાના લીધા પોટલા ઉપર પહોંચતાં વરસ જણાવવું

દરેક વધી ઉતારૂએ પોતાની ટીકટ બારણી ઓફીસરોથી લેવા. અકસ્માતમાટના બાબતો અમારી સાથે
પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મેળવી શકશે.

સ્ટીમરમાં ચઢવા દરેક પ્રકારની અમારી બધી દેખરેખ લીધે ગણ છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT" Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

બાલ સ્ટ્રીમોને માટે
નવજીવની—નાકાની બરબુર
પ્રકરણીક રોગોના
બાલ્યાવસ્થા

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

બાળકોની નબળાઈના
બાલ્યાવસ્થા રોગના
દરેક પ્રકારના રોગોમાં બોલાવે

સાચી સલાહના સંબંધ પત્રવ્યવહાર
ઝંડુની મુખર્જીઅિશિયન

મકરધ્વજ ગુટી

શક્તિની સર્વોત્તમ દવા
આજની અજમાયશના આંકડા

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બોક્સ નં. ૫૫૧૩. મુંબઇ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. મોરી એન્ડ સન્સ, ડ્રગ્સ જુબ સ્ટોર્સ, પી. બોક્સ ૨૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
મેનેજીંગડર્બનો પત્રવ્યવહાર કરવા બાબત પ્રિયર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યાલય આલેજ મંગાવો

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઇ.
કોલસેલ ફ્રુટ મરચાંટ,
અમે દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ બુકીંગના સારૂ વખત
બાકીના C. O. D.થી સાધુ પેકીંગ ફ્રી મોકલીએ છીએ
P. O. Box 254 31, Short St. Durban

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂ પેકીંગ ફ્રી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 6169.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES: KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૧૧૬૯.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

બ્રાંચો: કેવલરામ્સ, :: :: :: ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
જાપાનીઝ વેરહાઉસ, :: :: જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
જાપાન બઝાર, :: :: :: રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે આસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ આબાદ, સ્ટેશનની
ગાગરીને મુલાયમ
રાખી સીકર્યવાન
બનાવે છે.

ગાગરીનાં દરેક
ફરીયર ચીપળીત
અદ્રશ્યવાન સ્પ્રો
ચલાવવાથી કંઇક
આપી બચતી
આરામ મરે છે.

મુખ્ય એજન્ટ:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson
DUNDEE, Natal,
S. A.

પ્રા. એમ. પાટણવાલા. મુંબઇ ૬.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુર્વેદિક દવાઓની
સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ ખાસ બને છે:

ટોનીક એકસીર બદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અભ્રક, પોલાદ વિગેરે કીંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમતાકાતી દુર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ૬ બી ૨ ની પા. ૧–૧૦–૬.

વરમનની "બી" એકસીર રેમેડી—આ ગોળી હરસ, મસા, કે બવાસીરના જલદ્‌માં સપડાએલાને ઉગારે છે.
કીંમત પા. ૧–૧–૬.

તીલાડ્‌ન એકસીર ઓઇલ—એકદમ પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અમે કરી શકતા નથી.
કીંમત શી. ૧૨–૬.

બીજા દરદો: માઠી ચેપાણ, પરમો, જુનો કમ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછવો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist
382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We stock LYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MADIX Watches
large stock of Indian and Persian jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21255.

ફીટીંગસ

પાવડર

દીઠી, ખાકડા, ચાંભાર, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓના

નાશ કરે છે.

ફીટીંગ્સ પાવડરના ટીન બને છે.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leiopco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian
and Australian Apples
—also—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Peaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ મોકલનારા
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
પીચીઝ લાલમાં શરૂ થયા છે અને તેના સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન રાખવામાં આવે છે
ખાત્રીથી અને ઓનરીના સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 788. 19, Cross St. Durban.

'Phone 28350. Tel. Add "Norties."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
152, Victoria Street, Durban
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ ભાવે મળી શકશે

એલચી, મરચાંસ્ત, જાવંત્રી, ચારોલી, પીપરા, સિંગોદા, પુલાગનું મળતી મુલાગનું સત્વ, કપુરનું પાસ્તે, બાદેક, લવીંગ ઓલચા, ગીરોરી, બાલુર, વર્ચેસ-સાબરી (બરાબુ) સેબ, સેબચાના વાદી, પીરોનું દેખાવું, [illegible], બાર મોતાર મળતી સાલમ, ચકેર મુનરી, સંચોરા ચાર જી, મુકે, ચકરી સોપારી, કોપરા ટોપ, વિલાયતી ટોપ, મળતી ટોપ, [illegible], ટોપ, ગરમી ગાયનો ઘી નાનું, બાબાનું ટોપ, [illegible] ટોપ, મેલચનું ટોપ, કાયનિયા ટોપ ઓલચા, ઓલ્યુગીનીયમ તપેલા, કપ અને સોસર્સ, ઓબાર-બીમરી છત્રાળા, મેન્સ ગુલબી, બાંબ, દીવાલી, મુળચેલ કેરોસીન કાળા-ધળા, મગ, બાર્ટ, તુવેર, બાળ, પલાળ મનુર બાળાર છડ મેથી, ચકરો, ગજ, સાઈ (બરાબુ) [illegible] ટોપ

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતા પહેલા, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 13 —Vol XXXV. Friday, March 26th, 1937.

NOTES AND NEWS

Sir Purshotamdas Thakurdas On Anti-Asiatic Legislation

"I CANNOT help feeling that the Anti-Asiatic legislation now being introduced in the South African Parliament will have a bad effect on the little hope which has been raised by the Hofmeyr delegation," said Sir Purshotamdas Thakurdas, President of the Imperial Indian Citizenship Association, in an interview to the "Associated Press." Sir Purshotamdas added: "I cannot understand the mentality of the South African parliament which may lead to the passing of such a discriminatory legislation. If the Europeans cannot be employed by statute by the Indians in South Africa, is one to understand that the Europeans will refuse to serve under Indians anywhere else or is it merely in South Africa? They want to artificially maintain what they may regard as prestige and dignity of the Whites. One cannot sufficiently condemn the latter mentality if that be at the bottom of the contemplated legislation. Prohibition of mixed marriages between Indians and Europeans is again short-sighted and unnatural. Such mixed marriages are not prohibited by law in any other European country and it is difficult to understand why the whites of South Africa want to be more white than Whites of Europe." Sir Purshotamdas continuing said: "I feel that efforts at legislation like this and the sort of action which is threatened to be taken in Zanzibar, cannot possibly help the attachment of Indians to the British Empire as it exists to-day and every well-wisher of British connection must deplore them. Efforts at legislation of this sort smack a deliberate attempt of provoking the sense of humiliation amongst the Indians in South Africa and India cannot be blamed if Indians seek to exercise their power such as it may be to retaliate in such manner as they can. The whole thing to my mind reveals bankruptcy not only of statesmanship, but even of a sense of justice and ordinary humanity. It is to be hoped that Mr. Hofmeyr's bold stand against such legislation will still prevent such a tragedy."

Marketing Bill

The Marketing Bill which has passed through the House of Assembly is causing a great deal of perturbation among the Indian community. In reply to representations the Department of Agriculture has given the assurance that Indians have no cause for alarm under the Bill and that the Minister has indicated that the Bill does not contain any powers enabling regulatory boards to discriminate between producers. The Indian community is not satisfied with this statement and is seeking an assurance that the Bill will not be administered on racial lines, and that the interests of the Indian small farmer and middleman will not be prejudiced in any way. Failing this, the Tamil Benefit Society decided to seek the co-operation of all Indians in South Africa with a view to sending a representative deputation to India to place before the Indian Government and people the unprotected condition in which Indians in the Union will be placed under the Marketing Bill.

Acceptance Of Ministeral Office

The All-India Congress Committee has adopted the Working Committee's resolution in favour of the acceptance of Ministeral office in the newly elected Provincial legislatures as follows:—

"The All-India Congress Committee authorises and permits the acceptance of offices in the Provinces where the Congress commands a majority in the Legislature provided that the ministerships shall not be accepted unless the leader of the Congress Party in the Legislature is satisfied and able to state publicly that the Governor will not use his special powers of interference or set aside the advice of Ministers in regard to their constitutional activities."

Future Of India

In the course of a leading article on the All-India Congress Committee's decision to accept offices in the Legislature, the *Natal Advertiser* pays a tribute to Mahatma Gandhi by saying that his influence is unquestionable and goes on further to state:—

His (Mahatma Gandhi's) influence is visible in the decision to take office. Acceptance may, of course, in some cases be merely a prelude to an attempt to destroy the constitution from within. Yet even at that risk it is better that blank refusal. The Congress members will at least gain some experience of the responsibilities of office instead of remaining in the wilderness planning purely destructive or obstructive campaigns. If they remain long enough they may yet be brought to see that the problem of India's political future can best be solved along the lines of ordered and stable evolution rather than by pursuing an endeavour to grasp instant power. The British pledge stands. Upon the statesmanship of the Indian National Congress more than any one body depends the date when it can be carried out to the full.

We must confess we are not very happy over India's decision to accept offices in the Legislatures. It is an experiment and we have our doubts about it not proving rather an expensive one to the country. This delay in fulfilling the British pledge is due to nothing else but Britain's anxiety to still continue to drain India as much as possible. The most important matters over which the people of India are concerned are the vast military and civil service expenditure and the heavy taxation on the agriculturists. It can hardly be expected that the present Government will give in on these matters and a crisis over which is imminent. In the meantime God alone knows how much India will have been still further drained. Concentration on a boycott of all foreign goods appears to be the most effective weapon for the attainment of Swaraj. Patriotism and determination are the two qualities needful in every Indian in India to carry out this programme. Beyond that it asks for no sacrifice worth the name.

Adjourned 'Sine Die'

The Indian National Congress convention which met at Delhi was adjourned *sine die* on March 20 after passing a resolution calling on the British Government to withdraw the new Constitution and reminding all Congress members of Legislatures to "keep in constant touch with their constituents and masses."

Indian Opinion

FRIDAY, MARCH 26TH, 1937

Mahatma Gandhi's Parting Message

We referred in our last week's issue to the question of unity and ventured to suggest that it was not impossible if only we worked in the same spirit as Mahatma Gandhi did in this country. It will not be out of place here to look back to the past with a view to seeking guidance in our present unfortunate position. There is no doubt that the Anti-Asiatics are alert and are pressing the hands of the Government to introduce racial legislation thus having the better of us whilst we are distracted. If we have to blame anyone for this state of affairs we have to blame ourselves more than anyone else. Mahatma Gandhi left these shores in July 1914 after a very bitter struggle in which Indians were put to untold hardships resulting in the famous 1914 settlement of the Indian question. The parting message given by Mahatma Gandhi to his countrymen in South Africa then is worth recalling. This is what he said: "There is a good and easy way for Indians to live peacefully in this country. They should forget religious distinctions such as Hindus, Muslims, Christians or Parsees. They should abolish Provincial distinctions such as Bengali, Madrasi, Gujarati, Punjabi etc. They should also abolish caste distinctions. The laws in this country apply to all Indians alike and they cannot fight them unless they stood united. Above all they must be truthful. In times of distress they must fight bravely. If Indians are encrapped in self interest and are weak to put up a fight they will be surrounded with difficulties.

If the leaders are self-interested, lazy, untruthful and not sound in character the masses will never rise. If, therefore, the community remains backward the fault will lie with the leaders and the sin will be over their heads. Indians who have come from Bombay are very often careless towards those that have come from Madras and Calcutta. The latter are dispised by the former. This is a dangerous attitude and the community will suffer if it prevails. Even the better Indians dispise the Colonial born Indian. I consider this a wrong on their part. Colonial born Indians have their shortcomings, but who is faultless? They have many virtues too. It should be remembered that the success of the Passive Resistance struggle was due largely to the sacrifices of the Colonial born Indians." In conclusion Mahatma Gandhi stated that the salvation of Indians lay in their own hands and their last resort was Passive Resistance which was an unconquerable weapon.

The position of Indians has never been as grave as it is to-day and the leaders of the community must take things more seriously. It is for their guidance that we have recalled here the parting words of Mahatma Gandhi. If we abide by them we shall never go wrong. The time has now arrived when we should, without the least delay, move to sink all petty differences in our own ranks in order to be able to show a united front to our enemies. For this we must shake off all false pride and make room for a real sense of self-respect and honour. We have already suggested, and we do not mind doing so again, that an emergency conference of the leaders of the Indian community representing all the three Provinces and comprising all shades of opinion should forthwith be called wherever convenient to seriously deliberate over the present position and to decide on a proper line of action. To rely on the Agent-General or the Government of India doing anything for us is hopeless. If we examine our past records we would find that we were able, at least to some extent, to maintain our position in South Africa before the Agency was established but since the advent of the Agency we have been continuously losing ground. And we do not blame the Agency for that. We blame our leaders who did not look to the interests of the community as a whole but were concerned only about the material interests of a few and in their anxiety to safeguard those allowed the question of principle to go by the board. If we consider any legislation to be wounding our sense of self-respect and if we hold our self-respect to be above everything else we must be prepared to suffer for it. The time has now arrived to show not by words but by deeds that we are a self-respecting community. May Heaven's light be our guide.

—o—

Fountain of Wisdom

Misrule on the part of the British Government which is upheld by the British Power is misrule, in the responsibility for which the British Government becomes in a measure involved. It becomes therefore not only the right but the positive duty of the British Government to see that the administration of a state in such a condition is reformed and gross abuses are removed.

—LORD NORTHBROOK.

—o—

You cannot get an organized society and justice unless you make force and power not the instruments of the rival parties in a dispute but the instruments of the law, and the first law must be that nobody shall go to war.—SIR NORMAN ANGELL.

—o—

Men with strong religious and revolutionary faith, men with well-thought out plans for improving the world, have been more systematically and cold-bloodedly cruel than any others.—ALDOUS HUXLEY

DR. MALAN ON UNION'S DESTINY

SPEAKING at a picnic organised by the Paarl Training College branch of the Afrikaanse Nasionale Studentebond on Paarl Mountain on Saturday last, Dr. D. F. Malan said that the A.N.S., which had recently been established, was a protest against the existing students' organisation (the N.U.S.A.S.), which had shown a lack of will-power and character.

A.N.S. was an attempt to bring back to the people an appreciation of the spiritual values which had been completely lost in the world in consequence of the Great War.

Dr. Malan scouted the dictum that there was nothing more for Afrikanderdom to achieve. The Afrikander youth of to-day, he said, was living in a very important period in the history of South Africa. Past and future generations might envy them that privilege. The past history of South Africa had been a period of pioneering, and now that structure had been erected it was for the coming generation to say what would be made of that and what spirit would prevail. Now that South Africa had reached its majority their work was not finished but had only just begun.

Dealing with the colour question Dr. Malan said that they must follow the example of their ancestors in their outlook on this problem.

Voortrekkers had not viewed non-Europeans in a hostile or repressive spirit. They had, however, felt that God had created the human world, as He had created the world of nature, with a set purpose and He was not a God of uniformity. He had created diverse races.

Had He done so in order that they might be put into the same pot, or to give them national pride in order to retain their racial identity?

In South Africa they could not embrace the liberal idea which would allow a mixture of races regardless of the consequences. God's creation was behind their ideal of a White race.

"What is our future as a nation? How shall we stand among the nations of the world?" asked Dr. Malan. "I think in the heart of young South Africa there is only one idea alive. We must be no less free in theory and in practice than any other nation in the world. If we are satisfied with anything less than that we have not yet reached the full measure of nationhood. We can never be satisfied with a form of government which does not fit in with our national traditionals and ideals."

Continuing, Dr. Malan spoke in appreciative of the efforts of the Afrikander people to create separate scholastic, culture, youth and philanthropic organisations, despite the reproach that these separate movements were evidence of race hatred. They would, on the contrary, result in greater unity and better understanding than had ever been the case before.

Afrikaans-speaking people would only be able to give up striving for their own organisation and work for a united people when English-speaking people would come to regard South Africa as their only fatherland.

"If that day comes the Afrikander will not find it necessary to strive only for himself but for South Africa. That will only happen if we sever the British connection and South Africa becomes a free and independent republic," declared Dr. Malan.

GEN. SMUTS ON POSITION OF EUROPE

ADDRESSING the opening meeting of the Stellenbosch University branch of the Afrikander Nationale Studentebond on Saturday night, General Smuts took as his subject, "Whither Europe?"

"This," he said, "is the most important question which could be asked in the world to-day? Europe is the field upon which our future will be fought out."

He said he had recently received a letter from a well-informed friend in Europe who told him that there existed a dangerous spirit among certain groups of youths in Europe. "I have no fixed opinions and you may interpret me as you wish in this address," said General Smuts.

Tracing history General Smuts said that the Nineteenth Century could be written down as an epoch. There was the phenomenon of America, a nation of 120,000,000 which had developed in the shortest period known to history. There had also been the development of science and scientific technique, one of the greatest human achievements.

The Nineteenth Century had also marked the development of the principle of nationality. Germany, up to the middle of the Nineteenth Century had consisted of a whole number of principles.

At the start of the Twentieth Century Europe had been built up of a number of sovereign independent States with no bond between them, and it was this lack of bond which was to a great extent the cause of the Great War. The Great War did not solve many problems—the condition of the world to-day, so far as the European nations are concerned, was the same as before. It was a case of victor and vanquished, which gave rise to states which could be described as haves and have-nots.

New systems of Government were introduced, such as Communism and Fascism. Those ideological systems had contributed still further to make the problem almost insoluble.

"What is the solution?" asked General Smuts. To go back to the old pre-War system of alliances is the tendency now developing. The outlook is very dark.

"Another solution suggested is the formation of a super-State, the idea being that Europe is in reality a family where there ought to be real authority.

"But what human possibility is there of such an occurrence? There is no chance in our lifetime. I do not see Russia, Germany or Great Britain submitting to a super-State.

"Another solution, the League of Nations, was the outcome of the Peace Conference, but at present there is a movement to revise the constitution of the League, especially the article referring to sanctions, which appears to be an unworkable measure as a result of its failure in the Italo-Abyssinian war.

General Smuts said that it seemed that Germany's demand for the restoration of her colonies and other matters now arising was beyond the powers of the League to deal with without causing war, and many people thought that Europe was heading for war which would cause the end of Western civilisation.

General Smuts said that he did not submit to that view, and while he thought that the position was serious he did not think war would arise on account of the rearmament which was taking place. His interpretation of the position was not a heading towards war, but to a state of armed peace, which would not be without precedent. Armament was a procedure which sapped the resources of nations by causing excessive taxation, and that in its turn prevented the national desire which existed on the part of the people to better their own position. It would be the people who would eventually rise against extensive rearmament.

General Smuts considered that scientific developments to make war as drastic as possible should be allowed to go on, when absolute horror would act as a brake to any nation heading for war.

"I believe in the future," he concluded, "it is to me unthinkable that all the progress made up this moment by the European nations should suddenly fall away."

MR. M. N. ROY ON "INDIAN RENAISSANCE"

THE PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI

The following is the conclusion of the lecture on "Indian Renaissance" delivered by Mr. M. N. Roy at Poona, a portion of which appeared in our last week's issue:—

"MAHATMA GANDHI, despite his pet theories, has been able to sow the seeds of a revolution. I am not interested in the philosophy of Mahatma Gandhi, but I tell you this, that it has moved the masses and has developed the spirit of resistance. It has ended the spirit of complacency. It has disturbed the spirit of stagnancy. It has disturbed the spirit of fatalism. And it has encouraged, though in a small way, the spirit of revolt; it has advanced the movement of freedom of the Indian people. These are the conditions which will give the impetus to an intellectual movement. The very interesting feature of our struggle for freedom is that in this movement we have an objectively revolutionary striving associated with an ideology which obstructs its successful development and its thriving. And as long as we have a motor-car set on the reverse gear, we cannot expect to go forward. We must change from the reverse gear to some other gear and thus we will be able to go forward. And as long as we in India are conscious of the fact that we have the tendency to slip back to the reverse gear, there will be no salvation. We will be able to realise this when we understand that the future can only be built on the ruins of the past. We cannot seek inspiration for our advancement ahead from the past.

"There have been instances in the history of humanity, even in the European renaissance movement, where people have appeared to find inspiration in the past for their advancement to their future. But that was only a self-deception. The very idea that we must find inspiration in the past so that we can disturb and dislocate and destroy the present is represented in the spirit of revolution against the present. We can only build the future through the destruction of the present and the past.

Intellectual Revolution

"Social revolution does not move in a cycle. It moves further and further and once we disturb our present mode of thought and the present mode of belief, we determine the way towards the future. Therefore we will have to go further and further as we proceed towards the future. Therefore, even if subscribing to old inspirations and old ideas helps us to develop the spirit of revolution against the present, that is not revivalism but only a hidden form of renaissance. Our orthodox nationalist ideology to some extent falls within that renaissance movement although in the form of revivalism. We must once for all realise that however great might have been the past, however happy the people of India might have been in the past, we cannot go back. We cannot get the past to live again. If that is the case, then we stand with our face turned towards the future and if we find through historical experience such elements of thought that will help us, let us utilise them to go further ahead. But already we have learnt from the past that we must make a critical examination of our past history so as to appreciate future possibilities. To-day those people who are involved actively in the political movement of the country cannot be expected to contribute very much to this aspect of our national struggle of thought revolution except to translate the ideas into action. But there are the intellectual student communities who are not actively participating in the political movement. It is for them to perform this task of revolution of ideas, as a task that has got to be performed if our political movement is to succeed. It is generally known that there are intellectuals who keenly feel the humiliation of our present political subjection and who are very much perturbed by the economic backwardness of the country, who regret the intellectual backwardness of the masses of the Indian people, in short, who are as sincerely and as earnestly patriotic as ourselves, who are actively engaged in the political movement. But they have a difficulty in joining the active political movement. They do not approve of certain reactionary characters in the ideology of our national movement. As intellectually progressive persons they find something repulsive, something objectionable to this ideology which will take us back to the old primitive or mediæval condition. Now these gentlemen will be making a mistake if they remain in this attitude, if they say that because of certain defects they are standing aloof; it is for them to come forward and point out those defects. It is for them to come forward and help the national movement and develop the progress of the revolutionary movement because they are not pre-occupied with political activity.

Power To Govern Country

"But now we may ask the question why is it that it is at all necessary to go into all these questions which appear to be so remote from our immediate problem. We may say 'Let us carry on our political task and once we have solved this problem, once we have established freedom in our country, we may turn to other problems.' It is perfectly true that the reconstruction of Indian society and with it the free intellectual development of the Indian masses, is not possible before certain material conditions and certain economic developments have taken place and these are not possible before we have the power to govern our country and re-organise our country in a way we think most suitable for our purpose.

"But there is the other side of the question. That so long as we remain wedded to a mode of reactionary thought which restricts our will to action, we will not be capable of solving the immediate problem of political independence. In other words, political revolution cannot take place unless there is a philosophical revolution. Everywhere in the world political revolution and social upheaval have been preceded by revolution in thought and that should take place in India too. We must have ideals before us. But before we can set to work out those ideals, we must have ideas. What is the fundamental feature of the so-called typical Indian temperament. We have been taught, and we generally believe, that the Indian temperament by nature is given to the spiritualistic way of looking at things, whereas Europeans in the materialistic way.

No Divine Dispensation

"All this is very high sounding. Our mode of thinking is, to a certain extent, I admit, religious. But that is because our thoughts for centuries were religious and metaphysical. And what is the essence of this religious temperament of thought? It is to believe in some supernatural force which dictates and dominates and determines all earthly events. The temperament of the Indian people can be defined in one single word in so far as great masses of people are concerned, i.e. fatalistic. They think and believe that everything in the world is pre-destined and pre-ordained by a supernatural power called "God," and they believe that this almighty force governs this pre-ordained world; they think that they will be revolting against God's laws and natural destiny if they conceived an idea of changing things from the state in which they are found. Therefore, the religious temperament in this sense is a decisive obstacle to the revolutionary spirit. Before we can set before us the ideal of changing the political outlook of our country we must get rid of the idea that everything in this world is pre-ordained by a complacent providence. And so even the British Government in

India, they think, is pre-ordained and, therefore, to revolt against that Government is to interfere with the pre-ordination of Almighty providence. Therefore, when we set before ourselves the idea of political freedom from British imperialism, we are revolting not against British imperialism but against the heavenly imperialism of God. And that is why I say that you must do away with this idea of a divine pre-ordination and the belief in a divine dispensation.

"Angels In Revolt"

"Our patriotism is intensely religious and so is our ideology. But the essence of our movement is to be revolutionary and to free the country from the acknowledged political domination of a foreign power. Therefore, it means a revolution against the spirit of what we have been taught to believe, a revolution against those things to which we have been accustomed so far, a revolution against all so far accepted notions of life and living, in fact a revolution against the spiritual genius of India. Whether we are to submit ourselves weakly to this spiritual force or whether we are to be the makers and masters of our own destiny and stand as freemen, we have to decide. We do not recognize the right of British Government to rule and dictate to us and dominate our life and so we cannot recognize the right of God to settle our destiny for us and it will be perhaps a shocking revolt to some of you that we should revolt thus. But these things of revolt and rebellion are inherent in our movement. I will say "we are angels in revolt."

Significance Of Our Movement

"The Indian Nationalists are struggling for freedom, for political independence because they want to proceed towards the goal of political freedom. That profound revolutionary significance of our movement—to proceed quickly and rapidly to the achievement of political freedom should not be forgotten. Therefore, for the success of our political struggle, for the attainment of our immediate national goal of political independence, the renaissance movement, i.e. the intellectual movement of a critical attitude towards all our past and accepted traditions, is imperative. To educate us out of the crippled form of outlook on everything in life and subject everything to a critical way of analysis is an essential necessity. When somebody comes and tells us that we have to join the political movement, we have to fight for freedom, and we have to change the order of things in life, it is only natural that we should ask, 'why it is that we have to fight for our freedom, why it is that we should join the freedom movement and why at all we should fight for the country. I ask what do I care for the country. Why should I join with others? You will be able to persuade me if you can show that it is for my benefit and for my happiness. If you can show that the striving in me for an intellectual development, the striving in me to attain to the heights of human progress has been obstructed, and joining the movement will remove the obstacles that stand before me, that stand in the way of my progress, then alone will I be compelled to join the national struggle.'

"We have to remove those obstacles because only then we will be able to reconstruct our society. And such a reconstruction is conducive to the intellectual and material development of India. In the past we attained a very high level of spiritual development and then we entered in the medieval period of darkness which in Europe lasted for a few centuries and which in India has lasted for over two thousand years. It has been long enough, this twilight of mediævalism and these centuries of inaction. It is time for us to wake up from the stupor of centuries, it is time for us to march out of this mediævalism and turn our faces towards the dawn of a birth. And when we have this perspective before us we are not striking a new path, it is in no way a new direction from the road of political freedom on which large masses of Indian people are travelling to-day. It is only a supplementary form of activity and a very necessary and good form of activity. The clarification of ideas is a necessity for determination in action, for the success of the freedom movement. Ideals are very noble but ideas are greater. We have ideals before us but we have no ideas as to how to realise those ideals. Therefore, let us not be intoxicated with mere idealism, let us learn to think and think critically. Let us have clear ideas and then only we will be able to clearly visualise a road to our ideals. This we will be able to do in two ways. On the one hand, we should learn from those people that have gone ahead of us. If the European nations stand to-day at the vanguard of human progress, that is because there was a time when they had the courage and the intellectual equipment to break away from the bondage of traditions and strike the way for a new line of development. If we have been living in political subjection for the last two hundred years that is because we have not been able to fall in line with those progressive European nations. It is undoubtedly the most important and relevant pre-requisite to organise ourselves. We did not choose to do that before and we are compelled to do that now if we are to develop our movement for independence. If we do not do so we will be compelled to live in bondage for the rest of our life. Let us then begin doing something by utilising for our benefit the new forces in the world at least two hundred or three hundred years later rather than not doing it at all.

"On the other hand, we have to free ourselves from the thousands of years of old dogmas. You must throw a lot of criticism on our history, on our social traditions, on our ancient mode of thought, on our philosophy and religious dogmas and our present way of outlook on life. Because in the light of criticism, these thousands of years of superstition and ignorance will disappear and we will see the new light of liberty and the new knowledge will show us that our old traditions do not serve our purpose to-day. They will not be useful to us, they will not inspire us with the will to act. But in order to throw light of criticism on our past, it will be necessary for us to draw inspiration from the movement of the renaissance of the west. The renaissance movement in India going on to-day is taking place three hundred or four hundred years later. It will help us to draw our inspiration from those forms of civilisation which were born at the time of the renaissance movement in Europe. Gradually we are getting over those influences of feudal traditions and local patriotism. To-day socialistic ideas are gaining favour with larger and larger sections of Indian intellectuals. This means that there are elements among educated Indians who have realised the necessity of learning from those who have gone ahead of us.

".....But the most important thing is that there is the spirit of revolution among the masses of the people. When the general masses of the people take it into their head that they are not satisfied with the established conditions of society, not satisfied with the way of the Government, surely there will be a change in the present conditions. The religious temperament is gone, our spiritualism has ended and now has begun the revolution of the angels. We are angels in the field of revolution. Our ideal was metaphysical, our attitude was supernaturalism and now not only the intellectuals but also the backward masses of India, who had remained in dark ignorance for centuries, have begun to think, have begun to will to change the condition of our life. At last the revolution has started. The renaissance movement has begun. Let us do it systematically. Let the intellectuals who are not participating in the political movement choose that as a field of activity for an intellectual revolution. To-day the renaissance movement is a mass movement in the country and therefore it is bound to succeed.

TRIBUTE TO LATE MR. M. B. MAHARAJ

By

Rev. Bernard L. E. Siganoney

THE death of Mr. M. Beethasee Maharaj in Durban early in February removed a well-known Indian public man. Mr. Maharaj was born in Durban and never left the shores of South Africa. In his younger days he did not have the opportunity of good education but, in spite of this handicap, he demonstrated that obstacles are placed to be overcome.

In the early days of Indian education, very few were qualified as teachers and Mr. Beethasee was appointed as Principal of the Isipingo Indian School temporarily and that appointment was the making of the man, for he took private studies and eventually qualified as a teacher under the Natal Education Department. He was a man full of ambition, perseverance and zeal for any cause he took up.

He was subsequently appointed as Headmaster of the primary department of St. Aidan's Provincial Training College. Among the teachers he wielded his influence in the literary direction, and inspired them to take a deep and an abiding interest in national literature, with the result that a wave of nationalist feeling spread among a certain type of teachers. The St. Aidan's Literary and Debating Society was formed and one of the Patrons was Dr. G. F. Lorain who took a personal interest. The late Mr. Maharaj took a very active interest in the public life of the Indian community in South Africa, and his name will be remembered by those who knew of the early struggles in South Africa. Under the pen-name of "Bhimsingh" he was a regular weekly correspondent to the *Natal Witness* on Indian topics. Later on, under the same pen-name he was a correspondent to the *Natal Mercury*. In 1917-1918 he was connected with a Hindi newspaper *Dharma Vir*, a journal which stood for orthodox Hindudom. His love for India was very great, and owing to his enthusiasm a paper called *The Swaraj* was started in English which was the channel by which Indians in South Africa were given an opportunity to glean Indian views. He was the Editor of the paper. He was also one of the founders of the S. A. Indian Congress. Mr. A. Ismail, who convened the first South African Indian Congress at the Cape, had in Mr. M. B. Maharaj a worthy lieutenant. Retiring from teaching Mr. Maharaj became a merchant. During the depression he suffered great loss, and died a poor man

South African News In Brief

Sir Patrick Duncan Sails For South Africa

SIR PATRICK DUNCAN and his family sailed from London aboard the *Warwick Castle* for South Africa on Friday last. Sir Patrick and Lady Duncan were seen off at Southampton by a number of personal friends, including Mr. Robertson Gibb and Sir Campbell Stuart, on behalf of the Union Castle Company. Interviewed by Reuter, Sir Patrick said he looked forward to his new work for South Africa, where, as a rule, the Governor-General and his staff were strangers to the country. "Being a South African and no land in public life, I may be able, without going beyond the strict limit of my position, to be of use in the Government of the country. I have no intention of interfering with those responsible to the people. I go out as a South African, and the fact that the King has conferred a distinction on me in the form of a title does not make any difference so far as I am concerned."

Indian Store Burned Down At Stanger

Fire completely burned down an Indian general dealer's store belonging to Mr. B. Veeraswamy at Stanger on Tuesday night. The building was of wood and iron and situated at 16 Cooper Street, in the Indian portion of the town. The fire is believed to have started near the kitchen shortly after the evening meal and was out by 9 p.m. It is understood that stock valued at £1,500 was destroyed. The building belongs to Indians. An adjoining building, occupied by Messrs. M. M. Tayob & Co., Indian general dealers, also caught fire and the ceiling was badly damaged. The blaze was, however, put out by the use of buckets of water and garden hose. There is no fire brigade in Stanger and the police and some of the younger Indians did yeoman work with bucket squads and an ordinary hose in fighting the second blaze. Nothing could be done to save the premises belonging to Mr. Veeraswamy, as the building was well alight when the police arrived on the scene. Attempts were made to save the stock. Extraordinary sights were witnessed during the fire, when the neighbouring storekeepers moved their goods from the threatened buildings in the locality into the street, which resembled a jumble sale. It is alleged that a quantity of smaller goods was stolen during these rescue operations by the huge crowd of bystanders. Fortunately there was little wind. Had there been a strong wind it is feared that a number of the stores nearby would have been burned down. A storm threatened during the blaze, but the rain began to fall only when the fire had been put out.

Indian Housing Scheme

The Maritzburg City Council on Monday last rescinded its previous motion approving of a site on the Greytown Road for a sub-economic housing scheme for Indians, and requested the Slums Committee of the Council to submit alternate sites for the proposed scheme with an estimate of the probable cost of the essential public works necessary. Councillor A. G. Lugadin moved the resolution, and as the matter had been fully debated at the last meeting of the Council it was not debated at any length. Several protest meetings of Europeans and Indians have already been held against the selection of the Greytown Road site.

M. E. Lakhi Ward Equipment Fund

The Organising Committee of the M. E. Lakhi Ward Equipment Fund has received the following letter from the Provincial Administration in connection with a contribution of £129 12s. 2d. for equipping the Lakhi Ward:

"I am desired by the Provincial Executive Committee to express its thanks for, and very high appreciation of, the splendid contribution made by the above fund for the purpose of the supply of essential hospital requirements for the M. E. Lakhi Ward. The desire of the Organising Committee, as expressed to me, will be communicated to the Medical Superintendent, Grey's Hospital, and to the Hospital Board. I enclose formal receipt for the cheque which accompanied your letter. The Executive Committee congratulate your Committee and the City Indian Musical Club on their enterprise, generosity, and fine public spirit."

Road Safety In Union

The Automobile Association of South Africa has written to the Minister of the Interior urging the Government to appoint a commission to inquire into road safety generally and into road accidents, their cause and suggested remedies particularly. The letter urges that the commission should report on the necessary statistical data which should be compiled and maintained by the Government in connection with road safety. "The association," the letter adds, "is of opinion that the whole question of road safety is one which calls for the most painstaking investigation. In view of the extremely rapid increase in the number of vehicles on Union roads, and in view

of the large number of accidents which occur each year, resulting in a considerable loss of life, injury and damage to property, the association feels that the appointment of a commission to inquire into road safety is extremely urgent and should not in any circumstances be delayed.

Commended For Heroism

Inspector E. A. Meston, of Pietersburg, and two Native constables, Frans Gobedi and Joseph Mandala, also of Pietersburg, have been commended for gallant conduct in Police Force Orders dated March 22. Inspector Meston, it is said, at imminent peril of his own life, rescued two Native children from drowning in the Zand River near Pietersburg. Constables Frans Gobedi and Joseph Mandala are commended for rendering assistance to their officer at great personal risk. Gobedi was the constable who first entered the river and Mandala crossed the river to the island opposite the one which the children were marooned.

S. A. Defence Attitude Condemned

South Africa's reluctance to enter any common Empire defence scheme can only be described as suicidal, Col. C. F. Stallard, leader of the Dominion Party, told Africans in an interview. "In the present position of the world we are more liable now than ever before to attack. Our refusal to enter into a defence scheme thus amounts to little else than an invitation to attack," he said.

Shopkeepers Oppose Early Closing Plea

Retail tradesmen in Durban are opposed to a movement set on foot by shop assistants to have shops closed on Friday nights. A resolution passed at a meeting of the Durban Retail Traders' Association instructed the executive to oppose the alteration of the Shop Hours Ordinance sought by shop assistants, and to cooperate with other opposing associations. The chairman, Mr. J. S. McNamara, said that the vigorous campaign of the shop assistants' organisation could be attributed to their willingness to do something worthwhile to gain increased membership.

Public Holiday On Coronation Day

The Union Government will proclaim May 12 as a public holiday. Further steps contemplated regarding the coronation are the decoration of Government Buildings, a salute of 21 guns in each of the four provinces, military reviews and the issuing of commemorative medals and stamps says a message from Capetown.

Dr. Brookes' Senatorship Supported At Vryheid

Dr. Edgar H. Brookes, Principal, Adams College, received the nomination of the Vryheid Urban Area Native Advisory Board at a meeting held in the Vryheid Location on Tuesday, March 23.

'Provision For Native Employees

Approval of the recommendation of the Select Committee on the Native Laws Amendment Bill that a local authority be given the right to call upon any employer of Native labour to make provision for his Native employees, even if he only employs one Native, was expressed by the President of Durban Chamber of Commerce, Mr. A. S. Neilson, in an interview with the *Natal Mercury*. "I can see no difference in principle between the application of the proposal in the case of only one Native, or in the case of 25 as laid down by the existing law," said Mr. Neilson. "This proposal does not mean that the employer of a Native must himself provide an establishment for that Native, for in many cases it would not be practicable. It means that he can be held responsible by the Corporation for seeing that the Native employee is suitably housed. "The Corporation could not make useful use of the power until it is in a position itself to provide adequate accommodation for all Natives, which will not be possible for some considerable time."

B. W. CANEY

—Jeweller—

166 West Street, Durban

For best value in Jewellery and Watches of all makes.

Coronation Celebrations Committee (Maritzburg)

At the request of the Mayor of Maritzburg, Mr. F. J. Lewis, representatives of the Colonial Born and Settlers' Indian Association, the Natal Indian Teachers' Society and the Natal Indian Congress, attended a meeting last week at the Supper Room. After some discussion the following gentlemen were appointed to constitute the Coronation Celebrations Committee: Mr. F. J. Lewis (Mayor); chairman; Dr. M. E. Peters, (vice-chairman); Mr. I. Anthony (secretary), Committee: Messrs. V. K. Pillay, K. Seshumoney, D. R. Naidoo, S. David, R. Dookran, P. M. Seethal, S. Rathanam, E. G. David, R. A. Moodley, and I. A. Hafejee.

Shree 'Rama's Birthday Celebration At Tongaat

The celebration of Shree Ramnawmi, in honour of Shree Rama's birthday, will be held at the Shree Vishwaroop Temple, Tongaat, on Monday, April 19. All Hindu devotees are requested to attend the ceremonial performances.

New Body Formed At Sophiatown

A meeting was held at Sophiatown, (Johannesburg) on Sunday, March 14, for the purpose of forming a Sabha. There was a good attendance from Sophiatown, Martindale, Newclare and Vereeniging. The newly-formed body was named "The Sanathan Vedi Dharam Sabha," and the election of officials was as follows:—President: Mr. Bhagwatee Singh; Vice-President: Mr. Sheejoo Narkoonam; Life Presidents: Messrs. Ramlal Singh, Koonjebehary, Hamlal Singh, Sanbajan Ajodha, Ramlal Singh and Raghoe Bania; secretary: Mr. D. Singh; assistant secretary: Mr. Roopnarain; treasurer Mr. Lalbehary, assistant treasurer: Mr. D. Kalipharan; committee members: Messrs Ramdeo Bhayroo, Bahadur Singh, Sahadew Singh, C. Bhau, Seepaye Neerpath, I. Dookie, Debi Dayal, S. Jankoo, Rampersad Ajodha, Lutchman, Lucken Ram, D. Rajoo and M. Ramchoi.

Nizamia Muslim Society

The first annual general meeting of the above society was held in Maritzburg on Sunday last, Mr. Shaik Madar presiding. A large number of officials and members were present and the secretarial report was read and adopted. The society had made very good progress and 230 members were registered during the year. The initial move of the society was to build a Visitors' Home, Hall, Library and Home for the indigent Muslims. Nine committee meetings were held and all resolutions were successfully carried out. Over eight thousand copies of the Monthly Bulletin known as the "Nizamia" were issued gratis to Muslims and others in all parts of the Union and Overseas. After the treasurer's report had been adopted, the following officials were elected for the ensuing year:—Patrons: His Exalted Highness The Nizam of Hyderabad, Sir Syed Raza Ali, Maulana A. K. Ansari, Mr. A. I. Kajee (Durban); President: Mr. Shaik Madar; Vice Presidents: Messrs. Sayed Ashaik Ali, A. A. Sharief, S. Yanoob, Jainulabdeen Ahmad, Sayed Ameed and Mahomed Ali; secretaries and treasurers: Messrs. H. E. Kader and S. M. Bulbulia; committee: Messrs. Ameed Shah, Shaik Ali, Shaik Yusuf, Shaik Amad, A. Aziz Abdul Kadir, A. Kadir, Sayed Sharief, A. K. Jainulabdeen, A. R. Deep Ali, S. M. Kader, M. O. O'Tendi, Hajee D. Peerbai, O. E. Dhayat, and Aslam Habib; executive committee: Messrs A. B. Sharief, Shaik Yusuf and Shaik Madar, advisers to the society: Maulana M. I. Seedyo, Hajee M. E. Lakhi and Hajee M. I. Kajee. Auditor: Mr. Shaik Madar.

WANTED

GUAVAS.

Clean sound fruit in any quantity purchased for cash by

MORTONS ROSSBURG.

Phone 81521. P O Box 7, Rossburgh.

India Letter

[From Our Own Correspondent]

The Greatness Of Hinduism

MISS UMA DEVI, a Polish convert to Hinduism, addressed the members of the Andhra Presidency College Sanskrit Association on "What has attracted me to Hinduism." Prof. P. P. S Sastri presided. The speaker said that while she was a student she learnt that the rishis of India were the custodians of the Divine Wisdom. From that time onward she had great reverence for India. From the first, she was extremely dissatisfied with Christianity as practised by the people and taught by the church. She found that the so-called Christians acted in a way quite opposed to true Christian principles. She joined the Theosophical Society and from that time she came to know more about the Hindu religion and Hindu culture. She studied the Upanishads and the Gita and found in them everything that appealed to her heart and answers which could satisfy all her doubts. She found in the theory of reincarnation a satisfactory explanation for the inequalities found in the world. She was then impressed by the idea of the oneness of God and the oneness of Life propounded by the advaitic sedantin. The principle that divinity was present in the highest and the lowest forms seemed to her to be the greatest truth which had ever been expressed. Proceeding, Miss Uma Devi said that she could say from her own inner experience that Hinduism satisfied all the spiritual needs of man. The teachings of the Gita were the most sublime she had ever come across. She found everywhere in the West hypocrisy, aggressive selfishness and utter materialism. When she came to India she found the true spirit of religion permeating the land. She found that Indian art and culture expressed the highest ideals. Miss Uma Devi said that she had met great scholars and leaders of thought and found that the country was pulsating with the true spirit of divinity. She had met a realised soul in Sri Ramana Rishi. Continuing, the speaker said that in her travels in India the one thing that struck her most was the utter lack of understanding among the people of the great truths of their own religion, especially among the youth of the country. She was told that the system of education imparted in the country was such that the youth were not at all taught their religion. It might be one of the reasons; but she would say that the spirit of tolerance which she found among the Hindus was a great source of weakness. Missionary work for the propagation of Hinduism was not being carried on. Indians, she found, were suffering from an inferiority complex. But, she would say, from her own personal experience, that it was only India that could save the world. Indian youth had with them the means to bring peace to the world. Her greatest sons, Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and others were the world's saviours. But, to her great surprise, she found that the youth looked to the West and copied the superficialities and the foolish customs of the West. Miss Uma Devi, proceeding, said she had taken an active part in the fight for freedom, political, social and religious, in her native country, and she had rendered the utmost service to her country. But because she sincerely felt that the ills of the world could be cured only by Hinduism and the great truths enshrined in its teachings, she came out to India and identified herself with the religion. It would be her endeavour to understand India's culture and civilisation and do her humble bit to make Indian youth realise the greatness of his own religion. India had the greatest message to give to the West, and only in a spiritual revolution lay the salvation of the world. The atmosphere in Europe was full of hypocrisy, hatred and selfishness; and the nations were busy increasing their armaments. India alone could save the world from the catastrophe overhanging it, and she hoped Indians would soon bring lasting peace to the world.

India's Destiny

Dr. G. S. Arundale, President of the Theosophical Society, in closing the first International Theosophical Convention at Benares, said: "I most earnestly trust that the members of the Indian section will ever increasingly realise that it is they more than most others who can give a true lead to the Indian people, so that they may be bestowed upon the world a nation rich in differences, but deeply understanding their harmonious resolution, and, therefore, a nation powerful to release, for urgent needs of the world, those forces which shall bring about, in due course, that great apotheosis of modern civilisation of which India is destined to be the heart."

Indians In Zanzibar

The clove industry is once again the subject of a strong representation to the Government of India by the Imperial Indian Citizenship Association, says the *Indian Review*. The Association denounces the Binder report whose recommendation, it says, "are directed solely to developing the clove industry in Zanzibar with Indians eliminated from it." One wonders what possibly can be the interests of the country apart from the interests of the people constituting it? The clove industry in Zanzibar is practically the creation of Indians, and its interests are the interests of the Indians as well. "The Zanzibar policy is to try to save the industry at the expense of Indians. The trade has been taken out of their hands. The debts due to them are being withheld under the name of 'moratorium.' They are denied the rights to own land. Short of expulsion, everything has been done to make them quit the land in which they have lived and worked for centuries." In forwarding this memorandum, Sir Purshotamdas Thakurdas, chairman of the Association, has voiced public feeling in the country when he appealed to the Government to take "prompt and effective" measures to safeguard the interests of the Indian community in Zanzibar before His Majesty's Government pass final orders on the report.

British Educational Experts In India

Messrs. Abbot and Wood, British Educational experts, recently met the U. P. Secondary Education Re-organisation Committee at Allahabad. The points emphasised by them in the course of discussion were that teachers should aim at creating a proper attitude towards knowledge instead of cramming knowledge into the heads of pupils. They expressed the opinion that, in the early stages of classes too long courses were too difficult for growing children and that women should be increasingly used as teachers as they were better suited for this work. Their conception of education should receive a new orientation. It should be more educational than instructional. They suggested that India might try junior technological schools which had been so successful in Britain.

Harijan Fund

During his recent tour in Travancore Mahatma Gandhi collected a sum of Rs. 1,759 towards the Harijan Fund.

TRANSVAAL INDIAN TAMIL BENEFIT SOCIETY

PROTEST MEETING AGAINST MARKETING BILL

A MASS MEETING under the auspices of the Transvaal Indian Tamil Benefit Society was held at the Empire Bioscope Hall on March 10. Mr. N. S. Pillay presided and the following resolutions were unanimously passed:—

(1) In view of the fact that the Marketing Bill is fraught with danger for the economic existence of the Indian community in South Africa, this meeting hereby resolves to draw the attention of the Union Cabinet to the effect of the operation of this Bill in the event of it becoming law and to request the Union Government to introduce such amendments as to safeguard the rights and interests of the Indian Agriculturists and distributors in order to enable them to carry on their Agricultural pursuits uninterrupted and undisturbed.

(2) Having regard to the fact that the Marketing Bill is a class legislation intended to promote the economic interests of the European community and having in view that such legislation is calculated to place the economic interests of the Indian community at a disadvantage, this meeting hereby resolves to draw the attention of the Government of India to take into their consideration the desirability of safeguarding the rights of the domiciled Indian community in the Union in terms of the spirit and clause of the Cape Town Agreement.

(3) This meeting resolves to seek the co-operation of the Indians in South Africa in the event of failing to obtain justice at the hands of the Union Parliament, with a view to sending a representative deputation to India in order to place before the Indian Government and people the tragic condition in which Indians in the Union will be placed under the Marketing Bill.

(4) This meeting resolves to forward the aforesaid resolutions to the Government of India, Indian National Congress, the Agent General for the Government of India in the Union, the Union Government and the Press.

(5) This meeting, while thanking Mr. P. S. Aiyar for his instructive address on the Marketing Bill, places on record their appreciation of the services rendered by the Natal Indian Farmers' Union in connection with the Marketing Bill, and as the Bill contains principles of a far reaching nature, this meeting ventures to hope that the Indian Farmers in Natal will support their struggle until economical freedom is placed on unchallangable grounds.

The Sporting World

Witwatersrand Indian Football Association

THE annual general meeting of the above association was held at the Indian Assurance Office (Jeb'Burg) recently. Delegates from the following Clubs were present:—Vredens, Moonlighters, Moonlighters A, Standards, Crimson League, Stella, Rangers and Dravidians. Mr. S. D. Royeppen presided supported by the following officials: Hon. Life Vice-Presidents, Rev. H. L. E. Sigamoney and Mr. K. Naranasamy; Vice-Presidents: Messrs. B. D. Pandai and V. Doraisamy; hon. secretary Mr. Andrew Anthony and the treasurer; Mr. O. D. James. The Chairman in welcoming the delegates, said that he was delighted to see such a gathering of Indian Footballers, and the attendance was very welcome in view of the fact that this year there will be the tournament for the Sam Chins Cup. He said that the Wits. had played a prominent part in Transvaal and will continue to do so in the years to come. He was not standing for office, but he wished to thank all members and delegates for their co-operation in making his task easy, and said the association was fortunate in having men like Rev. Sigamoney, Messrs. K. Naranasamy, B. D. Pandai, A. Anthony V. Doraisamy and K. Thamby to carry on with the work. The election of officials resulted as follows:—Patron: Dr. Wm. Ebdrey. Hon. President: Mr. B. D. Pandai. Hon. Life Presidents: Rev. H. L. E. Sigamoney, and Mr. K. Naranasamy. Vice-Presidents: Messrs. A. Anthony, J. K. Naidoo, J. F. Marrian, K. Thamby, Bob Singh, and S. D. Royeppen; hon. secretary: Mr. L. F. Williams; treasurer: Mr. K. G. Moodley; record clerk: Mr. M. P. Pillay.

Higher Grade Schools' Football Club

The 20th. annual general meeting of the Higher Grade Schools' Football Club was held on Sunday last, at the residence of Mr. V. Arumugam, at 16 Grimm Street, Maritzburg, in the presence of a big gathering of members. Mr. R. Moothall the President, presided. The Chairman referred to the recent death of Mr. D. Jugdoo, who was a Patron and vice-president, and had rendered useful service to the club. The meeting, as a mark of respect, stood and observed two minutes' silence. After which, election of officials for the ensuing year took place.

Indian Cricket Tour

A strong side representing the Northern Natal Indian Cricket Union will be touring Johannesburg during Easter Holidays where they will be engaged in a series of cricket matches. The team will be the guests of the Witwatersrand Indian Cricket Union. Two matches will be played on the Indian Sports Ground one on Easter Sunday and the other on Easter Monday. It is the first side to visit Johannesburg representing a Cricket Union from Natal. In the past a team from P. M. Burg and the Natal Indian Teachers paid visits.

Pretoria Indian C.C.

A bioscope entertainment which was given by the Pretoria Indian Cricket Club on March 18 at the Royal Kinema, Grand St, Pretoria, for funds was well supported. The Club wishes to thank both Indians and Europeans for the generous support to enable to bring the Club to a financial footing and the same time to a success. Thanking once again.

Verulam Temple C.C.

The Verulam Temple C.C. met Sastri College C.C. at Verulam on Sunday last. The home team won the toss and elected to bat. The scores were as follows:—Verulam Temple C.C. (1st innings 67) G. H. Box 14, Borat 6 for 24. Sastri College (1st innings 76) Amra 18, G. H. Box 5 for 18. Verulam Temple C.C. (2nd innings 51, S. J. Morris 16, Borat 8 for 28. The Collegians were thus left behind to make 13 runs for an outright victory, but collapsed through the deadly bowling of Mr. S. J. Morris and were all out for a mere 32 runs. Thus the Verulam Temple C.C. won a most interesting match by 19 runs.

On Sunday March 28 the Verulam Temple C.C. will meet Sparks C.C. of Sydenham at Curries Fountain commencing at 10 a.m. And on Easter Monday March 29 the Temples will meet Khalifa C.C. (Muslims) of Durban at Verulam commencing at 10 a.m.

By "Ramblor"

MARFAK

properly lubricates every moving part of the chassis, makes steering easier and greatly increases driving comfort

MOTOR OIL

prolongs "new car" performance of the engine for thousands of extra miles.

THUBAN

ensures quieter operation of the gears and makes gear changing easier

HYPOID OR E.P. LUBRICANTS

give efficient lubrication and prevent excessive wear under the most extreme pressures set up in modern differentials.

TEXACO

and for POWER use

TEXACO

THE TEXAS COMPANY (SOUTH AFRICA) LIMITED

BANANA

We hold eighty per cent of Banana business in South Africa. We accept any quantity of Banana consigned to us for selling on Commission basis. Consign your Banana to us for best prices and prompt settlement.

MARRACURNE AGRICOLA & COMMERCIAL,
116, President Street,
Phone 33-1461 Tel Add "Moveia"
P O Box 6766. Johannesburg

બ. ના. ના.

બનાનાનો એંશી ટકા વેપાર અમારા હાથમાં છે. કમીશનથી વેચવા અમારા ઉપર ગમે તેટલા બનાના મોકલવામાં આવે તે અમે રાખી લઇએ છીએ તમારા બનાનાનો સારો ભાવ મેળવવા અમારા ઉપર માકલો નાણા ચમર હીસે મોકલી આપીએ છીએ.

મારાકવીની એગ્રીકોલા એન્ડ કોમરશીયલ,

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,
TONGAAT.

The History
of The
Indian National Congress
(1885—1935)

In Khaddar binding with over thirteen full page photos. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 8 Shillings

Obtainable from

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunder standings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 5/-, postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phœnix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the pictures of all Congress Presidents from 1885 to 1936. The pictures have been done in three colours with neat decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,"
Phœnix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire
and
How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price .. 2s.

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phœnix, Natal

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

PRABUDDHA BHARATA

or

AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in *1896 by Swami Vivekananda* and conducted by the monks of the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international [illegible]

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order monthly, [illegible]

Prof. Nobokumar Sarkar
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt. M.A.
Dr. Maria Montessori, M.D. D.Litt.
Prof. Benoy Kumar Sarkar
Prof. Sunil Kumar Mukerjee, M.A., Ph.D.
Prof. Radhakumud Mookerji, M.A., Ph.D.
Prof. M. Hill Syed, M.A., Ph.D
Dr. Taraknath Das.
Prof. Sunity Kumar Chatterjee M.A., D.Litt. (London)
Prof. Satish Kumar Bhaduri, M.A., [illegible]
Prof. E. P. [illegible] New York
Dr. Sudhindra Bose.
Mr. C. Y. Chintamani
Dr. Bijan Raj Chatterjee, D.Litt.
Prof. P. K. Acharya [illegible] Ph.D. D.Litt.
Prof. E. E. Speight
Prof. M. Winternitz Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immense practical value.

Annual Subscription: Inland Rs. 5, Foreign 11 Shillings or $ 3.

ADVAITA ASHRAMA

4, Wellington Lane, Calcutta, India

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

ભારતના સેવાધર્મના હેતુને
સારૂ દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રસિદ્ધ થયું.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૯ માર્ચ ૧૯૧૩ અંક—૧૩.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, માર્ચ તા. ૨૯ ૧૯૧૩.

મહાત્મા ગાંધીજીનો વિદાયગીરીનો સંદેશો

આજે દક્ષિણ આફ્રિકાના આપણી ઉપર વર્ષાવેલા પ્રાણઘાતક આરોપો બાદી પડશે કે, આપણે બાલે કેસોમાં મુક્તિ દસામાં પડયા છીએ ત્યારે આપણા મોટા વિરોધીઓ આપણી સામે મોટામોટા આક્ષેપોનો લાભ લાંબો રહ્યા છે અને સરકારના આપણી વિરૂદ્ધ પ્રવર્તાવેલા એક પછી એક સા કાર્યને મજબૂત કરાવી રહ્યા છે. આ દિવસોમાં તેઓને ગમતા થયા બાદ આપણે ગભરાઇ પડી રહ્યા છીએ આપણા કોરટોના સમર્થ ન્યાયાધીશ ની સામના પહાડના ગાંભીર્યથી આ રહ્યા આપણે વિદાય થયા . જેના દક્ષિણ આફ્રિકાના કોંદી ગાઇડોના કે રોકેટો આપી ગયા હતા તે તરફ નજર કરવી આવશ્યક લાગ્યું, બાકી બાકીદારોને મોકા પડશે આપી અમે તેનું અહિં વિસ્તારપૂર્વ ચર્ચવા ધરીએ છીએ. આ સ્થળે તેના મુદ્દા

"આ દક્ષણ કોંદીને ગ્રાતપણે રહેવાના ઉપયોગ સંકેતો તે સ્પષ્ટ છે. કોંદુ, મુસલમાન, ક્રીશ્ચની, પારસી એવા ધર્મભેદ ભૂલી જવા જણાવ્યું. મદ્રાસી, ગુજરાતી, પંજાબી જેવા પ્રાંતિક ભેદ નાબૂદ કરવા જણાવ્યું. ઘાટીયા, કોલેજ, વકરસ, શુદ્ધ એવા ભેદ પાડી ઉચ્ચનીચત્વ ઉપરનો વિશ્વાસ તજવા. બધા કોંદીને ભાઇ ભાઇ કહ્યા ને ત્યારે તેના સામે આપણે ઘૂંટા પડીને કેમ ઝઘડી શકીએ!

"આપણો સત્યનું સપન તો ૨૦ વર્ષ પડશે પણ સંપૂર્ણ વ્યવહા આપણે જેવા આવ્યા આ દેશને વિષે રાખવી તે કરતાં . એમ સમજવું ઘટે, બના એકેકર આપણ સત્યનાને વળગી રાખીએ એમ તો બનવું જોઇએ નહિ તો કોંદો કોંદા નરીખે ન બનુષ્ય તરીકે નાલિજ બની શકે.

"જ્યારે અમારે કુંવા પડ બારે કીમતથી તેનો સામે પડવું પડશે. સ્વાર્થમાં અંધ રહી, નિર્બળો રહી ના કોંદીઓ દુઃખની સામે ઝૂકશે નહિ તો જરૂર દુઃખ તેઓને ઘેરી લેશે.

આજેરાના સ્વાર્થી, લાભી, બાબતમાં, ઝૂઠા ને વિશ્વાસ કરે તો આમ કરી બાંધ પડે એટલે જે પ્રજા પગલે રહેશે તો દેશ બાજેબાજોનો જ ગુલામ થઇ જશે જે તેઓને તેમાંથી ઉગારનાર કોંદી નહા પણ પ્રભુશે. ગુમાવશે.

"જે સમાધાની થઇ છે તે આપણો ઝૂઠાર પડી છે એમ કું તમારા પ્રમાણે છે તેવી ઓપું આપણે તેમ શકત નહિ. તેવા પ્રયારે બાબ ગણે નહિ. તેવા મારી બાબ સમાધ છે કે મહેલું સામવવા તે તમાયા તો સરકાર કઇ બધા જેવું તા તેની સામે થવા માટું ૨૮ બ સમાધાનીનો કે બાદ આપણે કરીએ છીએ બનવા તો ૨ કરું પ્રભુ તોથી ઉલટો અમે સરકાર કરે આવ્યા તા કોર્ટ ૨૮ તે સરકાર સુધારો ન કરે તો સરકારનું કારણ ઉત્પન્ન થાય તે પ્રમાણે બંધના દાખ દાખ્યા સરકાર ઉપર પડે.

"મુખ્યમાં મુખ્ય તકલીફ હાલ તુરતમાં વેપારને પરવાનાના કાયદાની આવશ્યકતા છે. તેમાં એ બધા મુનીસ્પલ સરકારની દખલગીરી ૨ ના રાખવે દાદ મળી શકશે. આ બધા પરવાના કમુનીસીપાલીટીના કાયમી છે એવા મહા પ્રમાણ છે. આનો સામે ઉપાય એ છે કે જ્યારે જ્યારે પરવાના મુદતી લેવાની આવે ત્યારે ત્યારે કારકના તેવામાં જરૂરીઓ કરવી કે સબાઓ જાણી કરવાનો પસાર કરવા, છતાં જો દાદ ન મળે તો સમાધાન ીના ઉપાય નથી પરવાના વિષે સલાહ મળી ગયેલથી ઘણ કરે છે. કેરીવાળા ધંધા કરે તો બધું ઘર આનાની સલાહનો નીચલ આવી રહે....વેપાર કરવાની સંપૂર્ણ છૂટ આપણ આપવી જોઇએ ને આપણને મળવી જ જોઇએ. આધાર બધો વેપારી ઉપર છે

".....જો કોંદી ઘણા મજબૂત રહે. સાહસ કરે, ધંધ, સત્ય ને ધીરજ રાખે તો નીચેના ચારણોએ પંદર વર્ષની અંદર પાર પાડી શકે:

૧. વેપારની સંપૂર્ણ છૂટ.

૨. બધા પ્રાંતોમાં વસવાની મતાધિકા સંપૂર્ણ હક.

૩. એક પત્નીના પ્રાતાગ વસ્યા આપવાનો ને સ્વીકારની છૂટ

"...અમણ, ધર્મ અને ઐક્યમાં હું મોટા મજબૂતમાં કેમકે કે કોમનો મુદ્દલકારો તેના આધારમાં છે માને તેનું છેવટનું કર્યોધાર આજના સમાજ છે."

મહાત્માના ગાંધીજીના આવા સુંદર સમાધાનને આખું આફ્રીકા ખંડ ગાજી ઉઠયું. તેમનાથી સમાધાન હોય । કદાચ કોમના આગેવાનોનું ઉપરાગનું ન

દોષ. પરંતુ આપે જે ઉચ્ચાર કરેલ છે તે તો આજે પણ ઉપયોગી છે. એમ કહી તેમણે કુશળ કરેલ્યું. દોંદી કોમની આજની જેવી ગંભીર સ્થિતિ કદી પણ થઇ નથી. અને કોમ ના નેતાઓએ એ ખાસ્સો વિચારે ગંભીર બની ખ્યાલ કરવાની જરૂર છે. તેઓને દોરવણી પૂરી પાડે તે માટેજ ગઢાસભા ગાંધીજીના કિમતી શબ્દો અમે ટાંકેલા છે. તો તેને તેઓ અનુસરી જરૂર તેઓ ખૂલ્લાપણ નક્કિજ આપ.

આજે જે વખત આવેલો છે કે જ્યારે તમારે વિશ્વાસે આપણી અંદર અંદરના મતભેદો દૂર કરી નાખવા જોઇએ કે જેથી આપણા શત્રુઓનો આપણે મક્કમપણ અને ઐક્યતાથી સામનો કરી શકીએ. આ પ્રમાણે કરવાને આપણે આપણામાંથી બીજું ગાંધિજીનાન કાઢી નાખવું જોઇએ અને બધાને આમ ગોરવની ખરી સમજણ ગારે સ્થાન કરવું જોઇએ.

આગે આલાર અમારી સુચવી ગયા કોમ અને કરી સૂચવીએ છીએ કે બધે પ્રતિનિધિ પ્રતિનિધિત્વ પરાપનારા દોંદી કોમના સપળા મતના નેતાઓની એક તાત્કાલિક પરિષદ સત્વરે ૫૬ તે સ્થળે ગુરુદ્વારાજ બોલાવવી જોઇએ અને તેમા વર્તમાન રિસ્થિતિપર ગંભીરપણે વિચાર કરી કોમ માર્ગ લેવો તેનો નીર્ણય થવો જોઇએ. દોંદ સરકાર કે એજન્ટ-જનરલ આપણે માટે કંઇ પણ કરી દેશે એવી આશા રાખ્યા જેવી રહેલું જ્યાં ૮. યુદ્ધમાળ તરફ આપણે નજર કરીએ તો જોઇ શકીશું કે આ દેશમાં એજન્સીની સ્થાપના થઇ તે પહેલાં આપણે આપણી સ્થિતિ કંઇક દરજ્જે પણ નીચી ગણી શકાય છતા જ્યારે એજન્સી સ્થાપના બાદ આપણે મેળવેલું પણ સતત મુશ્કેલીના ભરા છીએ તેને માટે એજન્સીને દોષ નહિ કઇ શકાય. આપણા નેતાઓનોજ દોષ છે કે જેમણે કોમના સામાન્ય હિત તરફ જોવાને બદલે માત્ર થોડાકનાજ અંગત સાધો તરફ જોઇને તે રક્ષવાની હોડમાંજ સીદ્ધાંતને પણ વટાવી દીધો છે. કો કોમ પણ કાયદો આપણને આપણું સ્વમાનભંગ કરનારો લાગતો દોમ આપે જો સ્વમાનને આપણે સર્વથી ઉચું સ્થાન દેવાઓ તો તેને માટે દુઃખ ઉઠાવવા આપણે તૈયાર થવુજ જોઇએ. આજે એ વખત આવી લાગેલો છે કે જ્યારે આપણે સ્વમાનપ્રીય કોમ છીએ એ પરતુ માત્ર શબ્દોચ્ચારજ નહિ પરંતુ કાર્યથી આપણે બતાવવું જોઇએ. છબર તેમ કરવાને આપણા બાહોમોતે સહયુદ્ધિ અને શક્તિ આપો.

સ્થળ અને સમય સંકોચને લીધે કટલીક આગવાની બાબતો આ અંકમા આપવી દોઇએ તેવી તે આપવા અંકમર મુલતવી રહી છે.

નોંધ

મારકેટીંગ બીલ

મારકેટીંગ બીલ કે જે પુનીયન પાલમેન્ટ માંથી પસાર થઇ ચુક્યું છે તેથી દોંદી કોમમાં ભય ભીતિ ફેલાયા છે. તમાકુ સબંધમાં થયેલી રજુઆતોના જવાબમાં મોતીવાડી ખાતા તરફથી એવી આશા આપવામાં આવી છે કે દોંદી કોમને બીલથી કશુ કરવાનું નથી અને પ્રધાને જણાવ્યું છે કે બીલ નીયામક બોર્ડને બોલતો પત્રો કોઇ પાકવાની સત્તા આપતુ નથી. દોંદી કોમને આથી સંતોષ નથી થયો. ! એવી આશા માગે છે . બીલના અમલ બાબી કોઇ પાકી ખાત્રી આપવામાં નહિ આવે અને ખેડુતોના પોકાતના માલોનુ પુરતુ રક્ષણ કરવામા આવશે. જો આવી ખાત્રી નહિ આપવામાં આવે તો ડ્રાસવાલ બાગીક બોર્ડોટીટ સોસાયટી આ બાબતમા દોંદની સરકાર અને પ્રજાનો સહકાર કરવા એક કેમ્પુનેસન દોંદ ગોકલવાની દરખાસ્ત આદિકામાં દોંદી સોકમત કેળવી રહી છે.

બીજા લગ્નોપર કાયદેસરનું ચર્ચા ના પ્રસ્તાવ

ડા રીકાર્ડ ચર્ચાની કેપ્ટરા કાઉન્સીલ પસાર કરેલા એક ઠરાવ મુજબ જે કાઉન્સીલના એક મેમ્બરોએ બીજા લગ્નો પર રોક મુકવા અટકાવનારો કાયદો સાયદાની માગણી કરતા મુજબ પ્રધાન મારો જવાબ છે સ્વાસરનેના કે. જે. એમ. આપણને એવો ઠરાવ મળ્યો છે કે કેપટાઉન મ્યુનીની કાયદા મોરા ચર્ચ્યે દોંદ પદ્ધતીની ચાલુ નીતી અનુસાર આ કાઉન્સીલ યુરોપીયનો અને નેટીવો, યુરોપીયનો અને એશીયાટીકો તેમજ કલર્ડ વચ્ચે લગ્નો થતાં અટકાવનારો કાયદો સાયદા મુબકો પ્રધાનને વિનંતિ કરે છે. એકઝેકયુટીવ કમીટીને આ બાબતમાં પટતા પગલા લેવાની સત્તા આપવામા આવે છે." ઉપરનો ઠરાવ મોટી બહુમતિથી પસાર થયો હતો.

બહારસભાનો દોંદ સ્વિકારનો ઠરાવ

દોંદમાં નવી ચુંટાયલી પ્રાંતિક ધારાસભાઓ માં દોંદ સ્વિકારવાની તરફેણમા ગઢાસભાની કાર્યકારિણિ સમિતિએ પસાર કરેલા ઠરાવના દિલ્હીમાં મળતી બનતર ગઢાસભા-સમિતિએ નીચે પ્રમાણે અનુમોદન આપ્યું છે

"જે પ્રાંતોમા સભાસભાની ધારાસભાઓ બહુમતિ છે ત્યા ગઢાસભા સમિતિ દોંદ સ્વીકારવાની સત્તા અને છુટ આપે છે, સિવાય કે ગઢાસભા પક્ષના નેતાને ધારાસભાની અંદર કે બહાર કોઇ ત્રાસ । માર આવે તેમજ ધારાસભામાં એવુ બહુમતી નહિ થઇ શકે, કે મજબુત તરફથી કોમલોકશાહી કરવાની બોલતની પાસે સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવામાં નહિ આવે, . અથવા મંત્રીમંડળની પોતાની પ્રધાનોના મંત્રીમંડળ મા પ્રધાનોની સલાહને તે ઉપયોગમાં નહિ, તો પ્રધાનપદો સ્વિકારવામાં નહિ આવે

ક્રિકેટનું બાકિ

પ્રાંતિક ધારાસભાઓમા દોંદ સ્વિકારવાને બદલે ગઢાસભા સમિતિના ઠરાવપર આપણે એ તમામ 'નાટાલ એડવર્ટાઇઝર' ગઢાના ગાંધીજી નો રમુજીભાષાદ અવતરીએ છે એવી તેમની તારીખ કરતા ચશુમાં નીચે પ્રમાણે લખે છે :

દોંદ સ્વિકારવાના ઠરાવના ગાંધીજીની ચમ દેખાતા છે. કયુક દાખલાઓમાં દોંદ સ્વીકાર ન કરીને જોકસમુહ તોડી પાડવાના પ્રયત્નના એક પ્રારંભિક પગલાં તરીકે પણ દરાવ થઇ પડશે, અને સરકાર ના પાડી દેવા કરતા તો તેટલા બોમબે પણ ને સ્વિકારાવ એ લાઇન છે બહાર રહીને વાયકતો અને બંધનાલક ગળવણીની યોજના એ પડવા કરતા ગઢાસભાવાદીઓ દોંદોની જવાબદારીઓમાં અનુભવ લઇ શકશે. તેને તેઓ પુરતો ખ્યાલ રહી શકશે તો તેઓ કાયમ સમજતા થશે કે દોંદનું રાજકીય ભાવિ બોકસકારની સત્તા મેળવી લેવાનો આમાંજ સોબવાના કરતાં આ પ્રમાણના બ્રમવસ્થિત પોકાસના નામે બધારે સારી રીતે સુધારી શકશે. બીજાઓનું બનવા તો ઉિનલુંજ ૮. નનું સંપુર્ણ પરિણામ કયારે પણ થકશે તેના આધાર બીજી બાબ પણ મેળવાના કરતા નાકીના મહાસભાની દાજ નીતીરીતપર રહેશે.

પ્રાંતિક ધારાસભાના દોંદ સ્વિકારવાના ઠીક ના ઠરાવથી આપે બધુ બુરી નથી થયા. બી એક આનંદની વાત છે આપે રેલના બનાવ નહિ દસ પડે બી વિશે આપના ઉડી ચુકાસો રહે છે. જીતના પરિણામનું પરિણામ થયામા બોટલી બધી દીધ પ્રયાસું કારણ માત્ર એકજ ના આપે તે દોંદુસ્તાનને બની શકે તેટલું જુબી આપાની બોટલની ચુન્તેલરી છે. દોંદની જનતાને બીજા કરારનારો સૌથી અગત્યની બાબત વિશાળ સરકારી અને સરકારી નોકરીનો બાબે છે બધા બેકુનો પરના લુબની પર છે. આ બાબતોમાં સરકાર બધુ જુબ બે સમજાવ આવશ્યકતા છે અને તેથા નવી ધારાસભાઓના મોટો પડકારો તો બારીક સમય આવીજ પડવાના દરમીયાનમા દોંદુસ્તાન જલ્દી કેટલું બધારે નીચે વાશે એ તો કેશ્વરજ જાણે. આથી સ્વરાજ્ય પ્રાપ્તિનો બરી ચાલ અમને તો એકજ લાગે છે અને તે સમગ્ર દેશની માલ્કિ અધિકાર છે. તેને માટે દોંદુસ્તાનમાં વસતા દરેક દોંદી નાગા બે મુબ્બો જરૂરી છે. દેશદાઝ અને દઢતા. બે ઉપરાંત કરોડ વચ્ચે પડનો બોગ તેઓને આપવો નહિ પડે. એટલો બધા આગ પાને તેઓ તૈયાર નહિ થાય તો દોંદુસ્તાનને માટે સ્વરાજ કળુ લાગુ કરે છે.

અનિશ્ચિત મુદત સુધી મુલતવી

" રાષ્ટ્રિય ગઢાસભાનું અધિવેશન જે દિલ્હી બાતે બજુ કરવું તે નકું રાજકીય બાબોરામ પાકુ બેસી લેવાની ઓટીશ સરકારને બાગબુી કરનારો અને ધારાસભાઓના સભ્યો નવા સભ્યોને પોતપોતાના મતદારોના તેમજ જનતાના સનત સંપર્કમા રહેવાનું યાદ આપનારો ઠરાવ કરી ના. તા. ૨૬ નીએ અનીશ્ચિત મુદત સુધી મુલતવી રહ્યું છે.

'ગાંધીવાદ' : સમાજવાદ

(૩)

(આજ્ઞ તા ૫ થી)

—: 'હરિજન બંધુ' માં પ્રગટ :—
કીશોરલાલ ઘનશ્યામદાસ મશરૂવાળા

ગાંધીજીની પદ્ધતિનું 'નવું અર્થાત્ તત્ત્વ તે શોધ્યા,' અને પુરાણાં એ જુદું અંગ નથી. પણ સત્ય અને અહિંસાના એકત્ર પ્રયોગ માંથીજ ઉપજે છે. વ્યવહારદૃષ્ટિઓ એનો અર્થ એ છે કે જો મનની શાંતિ અને પ્રત્યક્ષ સેવા કરવાના કોઇ કાર્યક્રમનો અમલ ગતો ન હોય તો સત્ય, અહિંસા, અપરિગ્રહ વગેરે જીવનો પર 'ઇદ્રતાલાવી' કે 'ઝકીલાવી' પુસ્તકો, પ્રવચનો - પત્રોનો દ્વારા ગાંધીજીનાં તત્ત્વો ને ઉપદેશોનો પ્રચાર કે વાદ તથા અહિંસામાં રહેલી શક્તિઓનું વિશ્લેષણ કરી શકશે નહિ. જેમ, ગાણાંનું વગેરે પ્રચારના સાધનો યંત્રના જેમ તે જ્ઞાન તા નિર્દોષ છે—આપણા, બધારે સાચું વિજ્ઞાન ગાપરીએ તો નીરુપયોગી, ગ્રામોદ્યોગપદ્ધતિ છે—ને વર્તમાન પરિસ્થિતીમાં તે સાધનો ઉપર અહિંસાના ઉપાસકો કરતા હિંસા ના ઉપાસકોનો વિશ્વાસ કળજો છે, અને તથા તેઓ એનો પોતાના ધ્યાન માટે બધારે સફળતાપૂર્વક ઉપયોગ કરી શક્ત છે. આથી આપણે જે સાધનો વાપરીએ તે સાથે નીરતા અને સ્વતંત્ર જ હોવો જોઇએ એ સાધનો તે મૂળી અને જવાબદારીપૂર્વકની ન આજ્ઞાન રાખેલી બનાવા જોઇએ.

સમાજના કોઇ પણ ચુંગાપદાર્થોની સાધનાના ઉપલ માટે ઉપરના આંશો જ્યાંસુધીનાજ પરસ્થિતિ ને લિયા નક્કી કરી શકાય તે ગાંધીજીની, મર્યાદા કહો તો, મર્યાદા ૪ વાસ્તવિક રીતે એ મર્યાદા નાથ પણ મનુષ્યજાતિનું જિન બધારવાની આનવાર્ય રહેતો સંજોગાધીન ગાંધીજી ના બીજારોનાં જીવતા તત્ત્વો ઠાપીએ તો તો જ્યાંસુધી એ આકાંક્ષાઓ—બધારે બધી નીચેના વર્ગોના—સાધ્ય વર્ગો તરફથી ગાતાં શોષણ અને પ્રજાના (ઉિપરવીઓ) પ્રત્યે તનો વિરોધ કોઇ પણ સમાજવાદીના જેટલોજ તીવ્ર છે, એટલુંજ નહિ પણ એમના પ્રસ્તની પાછળ કેવળ બન્ન આપવાર કરવાવારા વર્ગો નરસ્થી પણ શોષણ અને પંચાત આદર્શવાદીની જ અભિલાષા તાતી. પણ બુદ્ધિમાન સેવકો પણ એમના ૪ ગેરસાણ તે ૪ તને પણ બાદ કાવવાની કલ્પના છે. એટલે કે શોષણ અને પંચના અદ્રકાપણાના કાર્ય સત્તાકરી ઉપરાંત મળી આવે તા કાર્ય પણ બનાના સ્વાર્થ વર્ગને તાથે મતી હાનિને તેઓ ગોઠ પણ દરવા બાજારી ન લાવે.

શોષણ અને પંચના અદ્રકાપણાનો પ્રશ્ન બાનગી માલકતના પ્રશ્ન સાથે ન કળાયેલો છે. અને ૪ એ ઓતપ્રોત છે એમ પણ ગાંધીવાદ માનવાનો આપે છે, નથા 'ગાંધીવાદ -સમાજવાદની અચોક્કસતામાં પણ'ખાઈ ગયા પ્રશ્ન ઉપરજ ગરસમાગરમ વાદવિવાદ થાય છે. તાજેતર પુછવા આ બાબતમાં ગાંધીજીના વિચારો તો કદાચ ક્રિયાગ સામ્યવાદી (કોમ્યુનીસ્ટ) કરતાંયે આગળ પડતા છે. એમના સ્વીકાર પ્રમાણે તા કોઇ પણ ગામડા પાસે કોઇ પણ જાતનો પરિગ્રહ ન હોવો જોઇએ. ગાંધીજી પણ માલકતપણા ન હોવો જોઇએ એવો એમનો પક્ષ કરતા આવે દંભી જાહેર કરે છે એવો તદ્દન એવો પર લાવવામાં આવે છે. આવું આગળ પણ એકવાર બન્યું છે. એમણે જ્યારે ગોળમેજી પરીષદમાં જાહેર કર્યું" કે કરોડોનાને ઢોરોની જુદા પાડવાના પ્રયત્નનો તેઓ ટેકો જોઇએ પણ વિરોધ કરશે, ત્યારે તેમના એ શબ્દો પર કોઇએ બહુ ધ્યાન આપ્યું નહીં પણ્ણાઓએ એમજ માન્યું કે એ તો ચમત્કારનો એક અલંકાર છે. પરીણામે એમને એમના શબ્દો ખરા કરી બતાવાની ફરજ પડી. એજ પ્રમાણે જ્યારે તેઓ કહે છે કે જંગની પાસા બાલકત છે તેઓ તેના માલિક નહિ પણ ટ્રસ્ટી છે, ત્યારે એ શબ્દો કેવળ વાણીના અલંકાર છે એમ માની લેવામાં આવે છે. આક્ષેપ કરનારાઓનાં મનમાં એવો પણ ક્રમ આકાર બધારે સ્પષ્ટ છે કે કાળક્રમે કરોડો અને ધનની કરોડો વચ્ચેના ટ્રસ્ટીઓ અને ધનની કરોડો વચ્ચેના ટ્રસ્ટીઓનાં કર્તવ્યોમાં કોઇક ભેદ કોઇ છે: બધારે ઓછા પ્રકારના ટ્રસ્ટીઓ બાલકતના બધારે હકદારો પ્રત્યેનાં કર્તવ્યો ન બજાવે અને બનાવ બાલકતનો ઉપભોગ કરે તોપ આવે! આવો કોઇ ભેદ ગાંધીજી સ્વીકારતા નથી. ગાંધીજી એવો દોર નથી કે કોઇ સીદ્ધાન્તોને અવલંબ મુકવાના આગ્રહ તે કોઇ તાપ નવું પ્રતિપાદન કરે. તેઓ માને છે કે વાસ્તુસ્થને સુધારવા માટે આવશ્યક હોય તે સીધાપણે બાકી સ્વયં કબજો લેવાવટો બીજાઓની પરવાનગીથી જ કરી શકાય છે: જાણે માણ એ પરવાનગી નીચેગતાથી કે અજ્ઞાનથી આપવા દોય, પણ નીચેગતા માટે અને તેની જવાબદારી સ્વીકારનું બાલ ઉિતરાય યાય અને અજ્ઞાનનું સ્થાન કબાપણું ન તો બધારાની બાલકતનો કબજો સ્વયં ટ્રસ્ટીના કરતે જ રહી શકે. એટલે જે જરૂર છે તે પ્રજાને જાગ્રત અને જ્ઞાનવાન કરવાની છે. એ માટે કેવા પ્રકારનું બળ ઉત્પન્ન કરવું પડે તેનો વીચાર કરતાં જણાય છે કે તે આપણે એવા બન્યના દ્વારાએ - જેઓ આજે બાલકત વીનાના છે તથા જેમના હાથમાં બાલકત પર બહીષ્કાર આવતાં તેઓ પણ આજના બાલકતવાળા જેવા જ જુલમગાર ન થાય, તે પ્રજાના ઉત્પન્ન કરવાનું છે બાજ અહિંસામાંજ દોષ બેઠેલો હતી ગાંધીજીનો દાવો છે કે દુનિયાને પણ ઉત્પન્ન કરવા કરતાં આ પણ બીજાંનું કરવું બધારે સહેલું છે. આ મુદ્દાની આ કરતા બધારે ચર્ચા આજે થઇ રહે એમ નથી; કારણકે ગાંધીજી અને તમના વીચારના સાથીઓ જો વીચારને અનુલક્ષી વ્યવહારમાં મુકવાનો અખતરો હજુ આજમાવી રહ્યા છે.

(અપૂર્ણ)

અમારા પ્રતિનિધિ શ્રી મણીલાલ ગાંધી ટ્રાંસવાલ અને કેપની બધી મહિનાની મુલાકાતો પુરી કરી ચાલુ બદવાડીયે અત્રે પાછા આવ્યા છે.

સ્વરાજ્યને પગલે પગલે

ઈ. ઈ. કંપનીનો ૧૯૩૫ સુધીનો વહીવટ

(૨)

વહીવટમાં પ્રતિનિધીત્વની શરૂઆત

હિંદના રાષ્ટ્રીય મહાસભા (Indian National Congress)ની ચળવળને પરિણામે ૧૮૯૨ના હીંદી ધારાસભાઓના કાયદા (The Indian Legislative Councils Act) ઘડાયા હતા. આ હીંદી રાષ્ટ્રીય મહાસભા સને ૧૮૮૫માં સ્થપાઈ હતી ૧૮૯૨ના કાયદાથી હીંદી અને પ્રાંતિક ધારાસભાઓના કદમાં વધારો થયેલ. ગવર્નર-જનરલની કાઉન્સીલના વધારાના સભ્યોની ૧૨ ની સંખ્યામાં વધારો કરીને ૧૬ ની કરવામાં આવી. સભ્યોની નીમણૂકના સંબંધમાં ગવર્નર-જનરલે એવો નીતિ અખત્યાર કરી [illegible] ચૂંટણીની પ્રથા દાખલ થઇ. મધ્યપ્રાંતો અને પ્રાંતિક ધારાસભાઓમાં સરકારી બહુમતિ જાળવવા નિર્દેશ કરવામાં આવ્યો. ગવર્નરો અને નીમેલા સભ્યોને પ્રશ્નો પૂછવાની તથા બજેટ ઉપર પ્રાંતિક ધારાસભાઓને પોતાના પ્રાંતને લગતા ગવર્નર-જનરલની લાઈસીકના કાયદાઓ મારફત ગવર્નર-જનરલની સંમતિ લઇ કર દાખવાનો કે ફેરફાર કરાવવાનો હક્ક પણ આપવામાં આવ્યો હતો.

ઓર્લે-મીન્ટો સુધારા

સને ૧૯૦૯ના હીંદી ધારાસભાઓના કાયદા વડે બ્રિટીશ સરકારે અને મધ્યપ્રાંતની તમામ પ્રાંતિક ધારાસભાઓમાં પણ સુધારા દાખલ થયા. આ યોજનાના તે વખતના હીંદી વજીર લોર્ડ મોર્લે અને હીંદના વાઇસરોય અને ગવર્નર-જનરલ મીન્ટોના પ્રયત્નોને આભારી હતી. આ યોજનાના પડતર માટે નણ વર્ષ લાગ્યાં, ૧૯૦૬-૦૯ સુધી. આ યોજનાઓએ આપમુખત્યારશાહીના સિદ્ધાંતોને માન્ય કરવાના પ્રયત્નો કર્યા અને એમ નક્કી કરાયું કે, પ્રતિનિધિત્વ મેળવવાની સરકાર આપવાની ધારણા નથી. સરકારી કર્યોમાં હીંદીઓનો સહકાર મેળવવાની નીતિનો અમલ ગવર્નર-જનરલની કાઉન્સીલમાં બી (પાછળથી લોર્ડ) એસ. પી. સીંહાની કાયદા સભ્ય તરીકેની નીમણૂંક કરીને કરવામાં આવ્યો. આ ઉપરાંત હીંદી વજીરની કાઉન્સીલમાં બે હીંદીઓ જોડવામાં આવ્યા હતા. આજ નીતિને અનુસરીને બંગાલ, મુંબાઇ, મદ્રાસ અને બિહાર-ઓરીસાની કારોબારી કાઉન્સીલોમાં હીંદીઓને જોડવામાં આવ્યા હતા.

સ્વ. ગુખલે (હમણાંના લોર્ડ હાર્ડીજ રમુર, કેનેડાના ગવર્નર-જનરલ) જે લોર્ડ મીન્ટોના ઇતિહાસ લેખક છે, તે લોર્ડ-મીન્ટોના સુધારાઓ પરત્વે આ પ્રમાણે અભિપ્રાય દર્શાવે છે.

"લોર્ડ મીન્ટો કે મોર્લેએ હીંદીઓ સત્તાના બીજાઓ કરતાં કરવાનો ઇરાદો રાખ્યો ન હતો.

(ગતાંકથી ચાલુ)

તેમનું દ્રષ્ટિબિંદુ હંદમાં સામ્રાજ્યની સરકારનું હતું. જે (બ્રીટીશ) પ્રજાથી મુકતા, જો કે તેના ટેકાથી મજબુત, અને લોકપ્રતિનિધીત્વ મેળવવાની સરકારનું હતું."

પ્રજાના ટેકાની જરૂર સ્વીકારાઈ

સને ૧૯૦૯ના ૨૨મા સેપ્ટેમ્બરે ઓલ્ડહેમ ખાતે ગ્રાન્ડ સાહેબે રાજ્યારોહણ કોંગ્રેસના નવા સુધારાઓની મુખ્ય જાહેરાતના ખુલાસો પણ જરૂરી હતા. તે કોંગ્રેસમાં જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે, "બ્રીટીશ રાજના ઉત્તરોત્તરથી પ્રોત્સાહિત થયેલા વિચારોનું પ્રતિનિધિત્વ મેળવવાના નગરો માંના અગ્રેસર વર્ગો નાગરિક સમાનતા ના ધારાસભાઓ તથા સરકારના મોટા હોદ્દાઓ મેળવવા માટે દાવો કરે છે. આપણે રાજકીય સંતોષ ચાલુ રાખવો જોઇએ અને માણસે પ્રગતિ તો જરૂર પણ મજબુત કરવી. રાજ્યવ્યવસ્થા ના અધિકારી, દેશના સામાન્ય રાજકીય મતનું પ્રતિબિંબ પાડતા આ રાજદ્વારી પ્રગતિના આગેવાનોના નિમંત્રણ સહકારના આકાંક્ષાની તક મેળવે, તો રાજ્ય વહીવટ વધુ મોજા ભર્યો બને."

સને ૧૯૦૯ના ડીસેમ્બરની તા. ૧૨ મીએ ના. રાજેન્દ્રપ્રસાદ પંચમ જ્યોર્જના રાજ્યારોહણપ્રસંગના સમારંભ ઉજવવા દરબારમાં હાજર રહ્યા હતા. આ સમારંભ આ પ્રસંગે ઉજવવામાં ઉજવાયો તેમાં રાજેન્દ્રપ્રસાદ પણ હાજર હતા. ના. રાજેન્દ્રપ્રસાદ ને પંચમ જ્યોર્જે પોતાના આ પ્રસંગે હાજરી આપી હતી. ઇગ્લાંડના રાજા હોદ્દાની મુલાકાત આવે પ્રસંગે આ પ્રથમજ પ્રસંગ હતા.

રાજધાની બદલી

આ દરબારમાં ના. લાર્ડે પોતાના જાહેરાત કરી હતી કે, ના. રાજેન્દ્રપ્રસાદની સરકારે બંગાળા ના ભાગલા રદ કરવાનો, બંગાળ પ્રાંતમાં ગવર્નરપદ સ્થાપી પ્રાંતોની પુનઃ પડંચણીને, બીહાર, ઓરા નાગપુર અને ઓરીસાના વિસ્તારો પાટીનટ માટે નવી એકઝકયુટીવ-ગવર્નરશીપ પ્રાંત કાઉન્સીલ સ્થાપવાનો, અને આસામ માટે બીજી ગવર્નરશીપ સ્થાપવાનો નીર્ણય કર્યો છે અને હીંદી સરહદની રાજપાટી કલકત્તામાંથી ખસેડી દિલ્હીમાં લઇ જવાનું ઠરાવ્યું છે." આ નીર્ણયોને બિલા નીલંબે અમલમા મુકવા માં આવ્યા

[illegible] નવેમ્બરનો રેગ્યુલેશન-જે ૧૯૧૨ માં સુધારાયો હતા, તથા હેઠળ હીંદના ગવર્નર-જનરલની ધારાસભા કેદ વધવાની બની હતી આમાં જે વધુ અધિકારીઓ, તે નીયુક્ત-જેમાંના ૨૮ થી વધુ નહીં એટલા સરકારી સભ્યો, અને ૨૫ ચુંટાયેલા સભ્યો હતા. આ રીતે તેમાં સરકારી બહુમતિ આવુ રખાઇ

પ્રાંતિક ધારાસભાઓના સભ્યોમાં વધારો

પ્રાંતિક ધારાસભાઓમાં સભ્યોની સંખ્યા વધારવામા આવી તથા મોટા પ્રાંતોમાં વધુમા વધુ ૧૫૦ વધારાના સભ્યો અને નાના પ્રાંતોમા ૫૦ વધારાના સભ્યોની ધારાસભાઓ બની. આ બધી રચના એવી રીતે થઇ હતી કે જેથી સરકારી અને નીયુક્ત બીનસરકારી સભ્યો પર નાની બહુમતિ મેળવે પણ [illegible] તેમ ન હતું, ત્યાં ચુંટાયેલાઓની બેફકી બહુમતિ હતી. મુસલમાનો માટે અલગ મતદારની પીત પ્રણાલી સાથે બીજા ખાસ ખાસ જુદા જુદા વર્ગો અને હીતોને પ્રતિનિધિત્વ આપવાની પદ્ધતિ દ્વારા આકસ્મિકતા સુરક્ષીતના સિદ્ધાંત અમલમાં મુકાયો હતો

અલ્પવિરામ પછી

મહાયુદ્ધ બાદ દરમ્યાન પ્રજાકીય સરકાર સ્થાપવાની સતત માગણીઓ રાષ્ટ્રીયતા હીંદીઓએ ચાલુ કરી. પ્રથમગીનમ્સ કાઉન્સીલના સભ્યોનું મોંઘવારીભત્તા, હીંદી રાષ્ટ્રીય મહાસભા અને મુસ્લીમ લીગની કાર્યવાહીઓ, સને ૧૯૧૬ માં હીંદુઓ અને મુસ્લીમના વચ્ચેના સમાધાના કરાર કનાહા હીંદી સાગણીઓનાં બળ અને મોન્ટેગ્યુનાં મુખ્ય પ્રકાશ છે આમ મળ ના બી. સ. એસ. મોન્ટેગ્યુજ લાગ્ય ખિલીશ રાજનીતિજ્ઞોમાંના એક હતા, કે જે સમજી શક્યા હતા કે હીંદી પ્રજાને સ્વરાજ કરવા માટે બ્રીટને હીંદને જવાબદાર સરકારે આપવા સિવાય બીજો કોઇ રસ્તો નથી

સને ૧૯૧૭ના ઓગસ્ટની તા. ૨૦ મીએ હીંદી વજીર મીસ્ટર એડવીન એસ. મોંટેગ્યુએ આમની સભામાં જાહેરાત કરી કે "બ્રીટીશ સરકારની નીતિ, બ્રીટીશ સામ્રાજ્યના એક અખંડ ભાગ તરીકે હીંદમાં જવાબદાર રાજ્યતંત્ર સ્થાપવા તરફ હીંદની રાજપાટીપરની પ્રત્યેક તબક્કામાં હીંદીઓનો સહકાર મેળવવાની તેમજ સ્વરાજ્ય સંસ્થાઓના ક્રમશઃ વિકાસ કરવાની છે." ૧૯૧૮ના હીંદી સરકારી કાયદો, જે ૧૯૨૧ના ઓક્ટોબરના અમલમા આવ્યો હતો, તે આ નવી નીતિનું પરિણામ હતું.

(આપણું)

પંચાંગ

અમારે ત્યાંની ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૩ની સાલના સર્વોત્તમ પંચાંગ મળ્યાં. કીંમત ટપાલ ખર્ચ ૨-૬.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

૧૯ નાપીનું સ્ટોર્ડ કર્ઝેરન્ટનને માન

લો. સ્ટોર્ડને સ્ટોર્ડ કર્ઝેરન્ટન રેપ્રેઝેન્ટેટીવ્સ તા. ૧૯ માર્ચે સ્ટીમર ડોવર કેસલમાં સ્વદેશ ગાંધે ઉપડવા છે. બન્નેના વીદાયગીરીના ઝેવટના માનમાં બીજીજા અનબાર ઝેમટીયન ઓફ દરબીઓ સુપી ગા. હતી અને ૧૯ નોપો ટોટી દાક્ષણ આફ્રિકા તરફથી બેવટની સલામો આપી હતી. સ્ટોર્ડ કર્ઝેરન્ટન અને જનરલ હટ જોયના ઝેવટના બાપણોના જુદા જુદા રેકોર્ડો ઉતારવામાં આવ્યા હતા.

સર ઓસ્ટીન ચેમ્બરલેન

ટ્રાન્સવાલના કીંદા પ્રશ્નમા બાપીતા ધર્મેલા મરહુમ મી. જોસફ ચેમ્બરલેનના પુત્ર સર ઓસ્ટીન ચેમ્બરલેનનું હૃદય એકાએક બંધ થવાથી ગઇ તાંની કિમરે મગા. અદાવાદીએ ધરત્વ નાપજ્યું હતું પ્રખ્યાત લોકારને પેકેટ મર ઓસ્ટીન વકતા હતા, અને તેથી ફ્રાન્સ, સ્વીટ્ઝા, જર્મની વીગેરે દેશોમાં ખારે પ્રતીષ્ટી ધરાવતા હતા. બી સોકટ ચ્યોજનના અધ્યક્ષ સ્થાને પાલીમેંટમાં સારે પેટ જુના સભ્ય તેઓ હતા. સર ઓસ્ટીનનો રાજદ્વારી તરસીમ તેમના પીતા તરફથી મળી હતી. તેઓ ૧૯૧૫-૧૬ માં કીંદના પ્રધાન હતા અને મેરસેપોટામીઆનો પ્રશ્ન આરે મુશ્કેલ થઇ પડયો હતો. પાલમેંટમાં સફળતા પણે તરફથી દાખલાણ બદલ થઇ હતી.

બેરોજગારીઓને મદદ

કીંદા અને રંગીન બેરોજગારોને નોકરી મેળવી આપવા માટે સરકારની મદદથી કરબન મા પર ક્રમરસીયલ રોડ લિયર ઓફીસ ઉઘાડવા મા આવ્યા છે. આ ઓફીસને સરકાર તરફથી વાર્ષિક પા. ૧૫૦ ની મદદ મળશે. ઓફીસ માં ફેર પણ ૧૫ જેવર બીન ધંધાદારીઓને નોકરી શોધવામાં મદદ આપવામા આવશે. કમીટીના સેક્રેટરીન મી એમ. ક. કેનીલ અને ઓનરરી સેક્રેટરી ૨૮ નાટાલ બેન્ક ચેમ્બર્સ મા મી. ટી. એ. ગાંધીમ્સ છે

સંગીત અને જ્ઞાનના વિષયો

કરબનમાં તા. ૨૦ માર્ચે રાત્રે શાલી કોલેજ મા કીંદી "પ્રોટેકટક" ખુલ્લું મુકવાની ક્રીયા નાટાલ પ્રોટેકટકના પ્રમુખ મી મી. ટી. રેવરે કરી હતી, જે પ્રસંગે ચમેલા મેળાવડા માં કરબનના ગેયર, ગેયરેસ અને બીજા ઘણા અગ્રગણ્ય ગૃહસ્થો હાજર હતા પ્રોટેકટકનો હેતુ સંગીત અને જ્ઞાનના વિષયોની જાહેર ચર્ચાઓ દ્વારા કીંદીઓને ઉત્તેજન આપવાનો છે. મી. સોરીનો જાહેર કેતુ ક્રિ ક ક્રિયાઓ ચલાવી કીંદી ઉમેદવારો જુદા જુદા વિષયોમાં ક્રીક્ષણ મારે દાખલ થયા હતા પ્રોટેકટક મી. રેવરે મુકયા પછી ઉમેદવારોએ ગાન, દેશી વાજું વગેરે રજુ કર્યા હતા સોલીસીટર પગારના માર આપવા ક્રીક્ષણ લેવી હતી પરીણામ મી. સદરલેન્ડ રેપોન્સ હતા. જાહેર ચમેલાં પ્રોગ્રામ મુજબ ક્રીક્ષણ તા. ૨૦ એપ્રીલ સુધી જુદા જુદા દીવસે ચાલુ રહેશે

શુક્રવારનો મેળાવ

સેંટ્રલગીબ્સ ચેમ્બર્સ ખાતે ક્રાસર્સની વાર્ષિક સભામાં શુક્રવારે રાત્રે દુકાનો વેપાર માટે ખુલ્લા રાખવા અધ્યક્ષપણું કરવામાં હતું. શુક્રવારની રાત્રે દુકાનો બંધ રાખવાથી રેલવે કામદારો અને બીજા વર્ગોને પાણી આગવડ પડ પડે એવો વીચાર જાહેર થયો હતો. વળી કરબનના ૧૯ માર્ચે થી ૧૫ એપ્રિ. એકતાનીના પ્રમુખપદે મળેલી રીટેલ મંડળની સભામા શુક્રવારે રાત્રે કરબનમાં દુકાનો બંધ કરવાના માટ પગલાં ભરવા વીચાર ચાલ્યો હતો

સસ્તા ટેલીફોન

જાહેરના ચમેલી ગોકાયથ મુજબ ટેલીફોનની વાર્ષિક ફીમાં ફરકારે થનો છે એમકર પેટ્રસ, અકરમૂન, મારીત્સ્બ. કોલી, સ્ટેનકરસ્ટન, સ્કી ફાલ્ય, ન્યુકેસલ, વોલકરસ્ટ, એસ્ટકાર્ટ, કુલ્સ્ટાડ, ક્રોગર્સડોરપ્સ્ટકાઉન, સ્ટેલનબોસ અને પોર્ચેસ્ટ-રૂમના ટેલીફોનો માટે વાર્ષિક ફી પા ૬ ૧૫ ૦ બાને દરેક સ્ટેશને ૧૫૦ થી વધારે ફોમાળી, જ્હોનીસ કેનલીન, પાર્ટમોરીટઝબર્ગ, મેરીટઝબર્ગ, ક્લાર્ક સ્ડ્રા અને ગ્રાહામસ્ટાઉન

સિનેમાના પડદા પર

('પ્રસ્થાન'માં લખનારઃ નરહર લક્ષ્મણ આઠવલે)

(ગતાંકથી ચાલુ)

છોકરાછોકરીઓએ સિનેમા જોવા માટે એકલાંજ જવું, પોતાનાં સમવયસ્ક સાથે કે પુખ્ત માણસ સાથે જવું, કે માબાપ આપણા સંરક્ષકોની સાથે જવું, એ પ્રશ્ન આપણને જ્યારે છે તેના કરતાં વધારે ગહનત્વનો છે. તદ્દન નાનાં છોકરાંની વાત કરીએ મૂકીએ, તો અમેરીકાનો અનુભવ એવો છે કે, છોકરા પોતાનાં માબાપની સાથે જાય જ જાય છે. અહીંઆ ચરસની ઉંમરનાં છોકરામાંથી જેમાંકે ૩૨ એકલા જ જાય છે. પણ તેજ ઉંમરની છોકરીઓમાં એકલાં જનારનું પ્રમાણ ફક્ત ૪ જેમાંકે ૨ છે. બાકીનાં બધાં ભાગે પોતાના માંબાપ સાથે જ જાય છે. સામાનસ્થા માંબાપની ક્રોમ્પત અને તેનાં સારાંખોટાં પરીણામ આ અવલોનો વિચાર કરવા જેવો છે જ, પણ પરીસ્થિતી, કાયદાકાનુન અને અનાચારનું પડદા પર બતાવું સ્વૈરપ્રદર્શન, અને બ્રી પુરૂષ વચ્ચેનો સહવાસ—આ બધાંનો ઘુમરો છોકરાછોકરીઓનાં માનસપ્રીપ્રધાન મનોવૃત્તિ પર કેટલા વેદરથી પડતો હશે એનું વર્ણન શું કરીએ?

પણ પાસકો લાવે રહે એ બાબત દ્રષ્ટિએ પણ જરૂરનું છે. દુનીયાનો અનુભવ તરેહોને નહિ જેવો જ હોય છે. તેમની નજર આગળ નાના પ્રકારનાં કાલ્પનીક દ્રશ્યો આલેખ ચિત્તાકર્ષક બનાવીને રજીસ્ટરના આગે છે, એવી સ્થિતીમાં ખરી વસ્તુસ્થિતિ કેટલી અને અતીશયોક્તિ કલ્પી એ તારતમ્ય તેમને રહેતું જ નથી. સીનેમામાં બતાવાતી આગ, બનાવો ખુન, વર્ણવેલી ચેનચેષ્ટાઓ, આ બધું તેમને સત્ય જ લાગે છે. અને તેનું મતીશયોક્ત તે પોતાની દુનીયામાં અવતારવા પ્રયત્ન કરે એ પણ સ્વાભાવીક જ છે. આજે જમાને, તેને પાસકોને બાદબાકી છોકરાઓને મળે, બાબાપ અને બાળકોના સંબંધે તે વધારે નજદીકના—કારણે વીશ્વાસઘાતો ક્રોય, તો સીનેમાની દુનીયા સામાન્યતઃ કાલ્પનીક હોવા છે એ વાત બાળકોના મન પર સહેજે કલ્પી શકાય. બાકીની દુનીયા અને બાલ્યવયની દુનીયા જુદી જોવાથી તે દુનીયાની પરીસ્થિતિ અને નીયમ બાકીની દુનીયાને લાગુ પડી શકે નહિ. અને અલબત્ત, તે પ્રમાણે બાળકો આપણે વર્તન રાખવાનો આપણે પ્રયત્ન કરીએ તો સમાજ તે સાંખી શકે નહિ એ વાત પણ બાળકોના ખ્યાલમાં ઉતારી સહેલાઈથી અપાઈ શકે. પણ બાળકોની સાથે ઘણું માબાપો બ્યાદેલા સંબંધો સમયો અલગવાસ રાખી શકતાં નથી. બાબતની બાબતમાં છોકરીની દુનીયામાં બાળકોની ઈચ્છાઓની કેવી નાનાસની બાબતો તરફ ધ્યાન દેવાને આપ ખેંચે કુરસદ જ કયાં છે?!

પણ કોઈ કહેશે કે, "બાળકોનું શું! આપ જોયું કે બાલે તે સુખી જવાનાં: બેહું મનરંજન કરવા માટે જ સીનેમામાં જાય છે!" પણ પરીક્ષક સમાનીર્માના માનસશાસ્ત્રીઓને જે અનુભવ થયો તે તદ્દન જુદાજ પ્રકારનો છે. બાકરે ત્રણ હજાર છોકરાછોકરીઓ પર પ્રયોગ કરી જોતાં તમને એમ દેખાસ આવ્યું કે, સીનેમા ના જોયેલી વાતોમાંથી આકાય ચરસનાં બાળકો પણ સેંકડે ૬૦-૭૦ સુધી બ્યાનમા રાખી શકે છે—એટલે તે બહેલી શ્રેણીમાં પાસ થાય છે. આ વાતા તે સ્મારણુમાં રાખે છે એટલું જ નહીં પણ તેના જ્ઞાનમાં પણ સારી પેઠે વધારો થાય છે માનસશાસ્ત્રજ્ઞના પ્રયોગ કરીને પ્રથમ અમુક એક દીવસમાં બાળકોનું જ્ઞાન કટલું છે એ તેઓએ માપી રાખ્યું; અને સીનેમા જોઈ આવ્યા પછી ફરીથી પ્રયોગ કરી જોયો તો તે જ્ઞાનમાં થયેલો વધારો સેંકડે ૧૨.૫ જેટલો કે તે ઠકા સુધી થયેલો દેખાસ આવ્યો. અલબત્ત, જ્ઞાન એટલે સીનેમામાં આપેલું જ્ઞાન એવોજ આમ અહીં જોવાનો. જ પ્રકારનો સિતેમા તે જ પ્રકારનું જ્ઞાન બાળવાનું એ તો દેખીતું જ છે.

અને આ મેળવાલ કરેલું જ્ઞાન બાળકો જરૂરી જુએ છે એમ પણ નહિ. આજ બાળકો પર એવામાં આવ્યા છે ગયા ગયીના બાદ ફરીથી પ્રયોગ કરી જોવામાં આવતા દેખાસ આવ્યું કે, મોટા બાળકોએ સેંકડે ૮૨ અને નાનાં બાળકોએ સેંકડે ૬૦ બાબત ભૂલ્યા નહોતાં. કેટલાક દાખલાઓમાં તો ભૂલવાને બદલે જ્ઞાનમાં ઉલટો વધારો જ થયેલો દેખાસ આવ્યો. કારણ માણસને ગમતુ એક દીવસમાં વીચાર કરવાનું વલણ બાજુ, એટલે તેનેજ અનુસરીને તે વીચાર કરતો થાય છે, અને પ્રથમ જોયેલું જ્ઞાન કરું તેના કરતાં કેટલુંયે વધારે એમ કરીને તે મેળવે છે. કેટલીક વસ્તુઓ જે આજ બાળપણને લગતની નથી તે કાળે કરીને એની મેળે સમજાઈ જાય છે, તેનું એ કારણ. સિનેમાની બાબતમાં પણ તે જ વાત ખરી હોવાનો અનુભવ આ પરીક્ષક સંસ્થાઓને થયેલો છે. પુસ્તકોમાં વર્ણવેલું જ્ઞાન વીરલાજ લોકોને ગળી શકતું નથી, પણ ચિત્રોવારી બાબત તો સાને સમજાય, એટલે દીવ્ય સંદેશ આપનારાઓના અક્ષરશત્રુઓને પણ ચોકકસપણે તો મારી રીતે પકડાવો શકે છે.

લોકો સીનેમા જુએ છે તે કેવળ પોતાના મનરંજન માટે, અને સાચું તેનાં બાકી મનરંજન પછી મનને આનંદ અને શાંતિ બાબવાં જોઈએ, અને સુખેથી ઊંઘી શકવા જોઈએ પણ મનશ્ચક્ષુ 'પ્રયોગ કરી જોનાં પરીક્ષક સમીતીને આ કંઈ સ્થિતી દેખાઈ નહીં.' બાકરે આ પ્રયોગને માટે ૬ થી ૧૮ વરસની ઉમરના છોકરાછોકરીઓ મળીને કુલ ૧૦૬ જણ લીધાં હતાં, અને તેમના પર ૩૪૩ દીવસ પ્રયોગ કરી જોવામાં આવ્યા. આ છોકરાંઓ સુઈ જાય તે વખતે તેમના બીછાના નીચે એક યંત્ર (Hypnophone) એવી રીતે ગોઠવવામાં આવતું કે તેને લીધે તે છોકરાંઓના અતીશય સુક્ષ્મ હીલચાલ પણ એની મેળે નોંધાઈ જાય. સામાન્યતઃ ગાઢ ઉંઘમાં પણ મનુષ્ય હીલચાલ તો કરે છે જ. અત્યંત શાંત ઉંઘમા લગભગ ફક્ત ૧૧ મીનીટજ માનસ નીશ્ચલ રહે છે. એટલુંજ નહીં, પણ આવા તદ્દન નીશ્ચલ ઉંઘરી માણસને સમાધાન પણ થતું નથી. થોડી વારે પાસુ બદલવું થોડીક હીલચાલ કરવી એજ બારી શાંત ઉંઘનું બદાલ બધાય છે. પણ આ બધું સાચું હોવા છતા પણ, સીનેમા જોઈ આવ્યા પછી આ છોકરાંઓની ઉંઘનો આ હિસાબ બધોજ બધી ગયો. છોકરાંઓની બાબતમા આ વધારો સેંકડે ૨૬ અને છોકરીઓની બાબતમા સેંકડે ૧૪ જેટલો હતા. બાકી સેંકડે ૧૦, ૬૫, ૮૦ સુધી પણ હીલચાલ વધી ગયાના દાખલા હતા. એટલે કે, ઉંઘ આવ્યા પછરે પણ આ બાળકોના મનની અસ્વસ્થતા (બેચેની) ઓછી થઈ નહોતી એકાદ કોમળો બાળક કહેતો કે, એકાદ દીવસ ઉંઘ સારી આવવા માટ તો શું બગડી ગયું પણ બારી સ્થિતી તો એવી હતી કે, આ બેચેની મિનેમા જોઈ આવ્યા પછી બારબાંગ દીવસ સુધી દબી રહતી જોવામાં આવી. એકાદ પ્રીકર —ચીત્રપટ—વધુ ઉત્તેજક કે ઉદ્વોધક હોય તો તો વળી "**અધિકસ્ય અધિકં ફલમ.**"

પણ સીનેમાની ખેહેજ મનરંજનનાં બીજા સાધનોનાં પરીણામ પણ આવાજ માઠાં આવ્યાં છે કે શું એ પણ તેનું જોવાએ તે જોવા માટે છોકરાંઓને બાદરના કરવા બાબ જવામાં આવ્યા, અને સીનેમા જોવા માટે જેટલો વખત માટે જોવામાં આવ્યો, શહેરગાની લોકોના બાદ, વગેરે પરીસ્થિતીમાં ફરવી લાવવામાં આવ્યાં પણ બાકી મનરંજન પછી તેમના ઉંઘ ઉપરની અસર બારીજ આવી! બીજા વખતે એ જ છોકરાંઓને ઉંઘમાંથી પણ ફરીવાર જગાડવામાં આવ્યા. અને આશ્ચર્યની વાત એ કે આવા અનાદોદ ઉત્પાદક પછી તેમને જોવાની ત્રાસ અને બેચેની લાગતી હતી નેહલીજ બે કલાક સીનેમા જોવાથીપણ થઈ આવતી હતી

સીનેમા જોવાથી સેંકડે ૨૮ છોકરાંઓની અંગે યાદ ગયેલી દેખાઈ. અને, સીનેમાની સાહસકથાઓ, બહાદરીના અંતેલવાલક ખુન જેવા એ બાબતો કંઈ ઓછાં ગભરામણ છે? નાનપણમાં જરા ડરી પડવા કરતા જોવાનો અથવા અમિશ્રલયથી ઘરતો ડર તો ઠીકાકાર જોવાને બાબાના બીકથી ગભરાઓ બાબ છે અથવા વખતે બેબાન પણ થઈ પડે છે સારેરાસ ઠરેરા જનો અભ્યાસ વખત મેળવાન બગાડના દાખલા એક કેસણે જોવામાં આવ્યા, અને એક બાનો તો ખરેખર ગભરાટ જ બગાડવા એક દાખલો નોંધાયો છે.

(અપૂર્ણ)

વિવિધ વર્તમાન.

સ્પેનની લડાઈ

સ્પેનના બળવાખોરોના રાજધાની પેરીસ પરાજયના પ્રયત્નો નીષ્ફળ નીવડયા છે બળવાખોરોના લશ્કરનો મોટો ટુકડો મેડ્રીડના જબ્બર હીલચાલથી ઘેરાઈ ગયો છે. સીનોર મુસોલીનીનો દીપોલોયો ઝોક્કા ખેંચ રોમ પાછા ફર્યા છે સ્પેનમાં બળવાખોરોના હાર પ્રકાશીને આશ્વાસન જારી થયા જેવું છે. બળવાખોરો સ્પેનમાં જીત્યાથી પ્રકાશી શકે પુરોપમાં પોતાનું સ્થાન મજબુત કરી શકે છે. માટે સ્પેનની સફાલેઓ અને આપણા પ્રદેશો બધા ભોગો આપીને, સીનોર મુસોલીની સ્પેન દ્વારા પોતાના પ્રકારની ગમલદારો સાથે વીચાર ચલાવશે એવું મનાય છે દરદાયોની સ્પેન પ્રદેશની ઠીકઠીકાઓ ત્યાર પછી નક્કી થશે સ્પેનનું સરકારી પ્રકરણ ઘોડાક ઝારો તરફ ઝાપટા વળ્યું છે. તેઓ સામે બળવાખોરોનું જોર નબળું જેવું હતું ઘોડાક ઝારો તરફ બળવાખોરોની ફોજો હાર પ્રકાશી માટે પછી ઠીકપુરસી ભરેલી લેખાયલાં આવે છે. તરફના રીપોર્ટના કરાર અનુસાર તા. ૨૬ ફેબ્રુઆરી પછી સ્પેનમાં પણ ગરકરીઓ કામમાં ગોળ લાવવા પછી, પણ હવે પ્રકાશી મોનાની પ્રતીજ્ઞા ભાગવા લાર રીપબ્લીક તરફ સ્વયંસેવા બળવાખોરોને ગોટી મદદ આપશે એવું અનુમાન થાય છે. સોનાની મદદ લાર પ્રકરણ કમીટી અટકાવન કરી રહી નથી.

પાણા ક્ષિક્ષણ આફ્રિકા

ઈંગ્લાંડ પુનીવર્સના ત્યના નજીકરણ સર પેટ્રીક કેન્ટ તાજના પ્રિન્સ સાથે તા. ૧૬ માર્ચે સીનોર હેસલ કરીમરમાં ક્ષિક્ષણ આફ્રિકા આવેલા કેપટાઉ છે. તેમનો ઝોકરો ગેર, ઓકસફર્ડમાં પરીક્ષા આપી નાચેની આબરૂ ગુનીવર્સ લાર ઉપકરો. સર પેટ્રીક અને લેડી પેટ્રીકને બળાવના ત્યાર આફ્રિકામાં પટનની ગોદામાં તેમના પણ નાના અને પુનીવર્સ અને કંપની તરફથી લાર કેપટાઉ રેલ્વેસ્ટેશન ઉપર હાજર હતા.

કાળી સ્ત્રીઓ પાણાને કેરાનકરતી

ગુજરાતોના તા. ૬ ના બીજે નાતના સમાચ્ચ ઉપર વધારે પરવાન જંદુક રાખવાનો આરોપ મુકાયો છે. કોર્ટમાં મુકદમો ચાલતા તા ૬ ના બીજે પોલ રંગજીએ જોવાનો ઇન્કાર કર્યો હતા. રેકર્ડમાંથી ૬૧ પાનો રદ્દ છે. તેનો ભાગ મુજબ તાના નેટીવ અધિકા ઓર્ડીનન્સ કી મુજબ નથી તેનું પોતાના નામાના ડીફેન્સમાં રજુ કર્યો હતા અને ડીફેન્સ બાર્કિસ્ટરી દીપચન્દ્રી કેસ મુજબ કોર્ટનું પ્રોસીક્યુશન પાટેનો કાયદા રજુ કર્યું હતું. તા. પેનમીર કેસ પ્રાન્તમાં જ નાના હતા ત્યારે પોતાના રજુ થયેલા નથી નામાના કોર્ટ મુજબ્બાનમાં ભરવાના આવ્યા હતા. સરકારી વકીલે પુછ્યું કે તે અને નામા ના ડીફેન્સમાં કોર્ટમાં કોર્ટમાં આવ્યા હતા ? બાપ્ત પણ બધુ ઉલ્ટ ઉલ્ટ આવ્યા હતા. બધુ જવાબ આપ્યા હતા ? અમારા પણ બધુ ઉલ્ટ છે કે જે ચોપડે કાળા કેપ છે. પણ તે મોનાને પણ્યો પ્રમાન બહાર પુલાસા ગાળાનો હતા. આ વર્ષ પહેલાં નોની પાસે બંદુક રાખવા માટે પુરોપાનો જેવા પરમીટ હતી. નાર પછી તેને કાયમ પરમીટ આપવામાં આવી હતી જે અપમાનના સહન કરી શકયો નથી અને બધા સુધી તેને કેદમાં નાખી બેચેનમાં આવે સાં સુધી તેણે પરમીટ બીજા નહીં કરાવવા નીર્ણય કર્યો હતો. પુલસપોનો એક પુરોપીયન રહેવાસી મા. ફેનવીક અને તેના કુટુંબને પુરોપીયન હોવે ઓળખતો હોવાની જુબાની આપી હતી. એડ્રસ્ટેટે ચુકાદો મુલતવી રાખ્યો હતો.

કયુક ઓફ વીન્ડસર

મારા રાજેનસાદ ચાર્લ્સ હાલના કયુક ઓફ વીન્ડસરના મરા નાજપોસી પછી જે આકારીઓ વીઝોનામાં ઘોડીશ વીઝેસનના રેવાળમાં ચકો એવા સમાચાર મોનીંગ પોસ્ટના વીઝોનાના ખબરપત્રીએ બહાર પાડયા હતા. લક્ષ્મન ઘોડા દિવસ પહેલાં નાસીક સીકપરત વીઝોના હતો.

ખુબુ દાન

વેસ્ટની મીડલસેક્સ હોસપીટલમાં તરેલી મારે નવું લક્ષાન બાંધવા પ્રબ હજાર પીંડ ઝોક મહત્વે નાણા ખુબ રકમો ભોટ કર્યા ... આ ખુબ બળે સ્તારે મીડલસીસ હોસપીટલનો કુલ ખાર લાખ પાંચ હજાર પીંડની આવાકે

અગ્રુક્ય બદલીસ

વીલ્સડોનના લક્ષાનના તા. ૧૬ માર્ચે સીનોર મુસોલીનીને સલામી મંડલી બે હજાર પીંડની જીમતના નજરાણ નજીક આપવામા આવી હતી સીનોર મુસોલીનીએ "ફ્રેન્ડો ઓફ એડ્રસ્ટાસ" સંસ્થામની નજરાણ રૂપી અમુલ્ય ખાણીઓને જુદી તમાસાના ન મળી રાખવાનું જાહેર કર્યું હતું એવી સીનીયા નાણા મરજીમ ગોપોલી અને બીજાઓના મુસલમાનોએ સ્ટ્રસ્ટીને આપેલી નજરાણીસરેલી મદદ બાર સુચન કરી રેલના તેઓ માટે કાયદા પાસ્યા ચલન આપેલ હતા.

ભેગી કેળવણી સામે વિરોધ

કેરો નાગીઓ બધે છોકરા છોકરીઓને બધે અપાતી કેળવણી સામે વીરોધ દર્શાવવા એકઠા થયેલાં વીદ્યાર્થીઓના ટોળા અને પોલીસ વચ્ચે ઝપાઝપી થઇ હતી. પોલીસે બંદુક વાપરીથી પણ વીદ્યાર્થીઓ વાપસ થયા હતા. નાગપાર એવો અંદાજ બાંધ્યો હતો કે કેરોથી પીરામીડસ્ટાર પાસીંગ કોલ્ડ સોકરની પટી હતી પ્રાઇવેટની પાકસ્કાપાના છોકરા છોકરીઓ જોગી આવતી કેળવણી અટકાવવા વીદ્યાર્થીઓએ આરંભ કરી હતી નવા ગાંધર કર્યું હતું ૬ ગામે ઘર આકેસના વર્ગમાં ૬૬ વીદ્યાર્થીઓ કેળવણી લેતી હતી બાકીએ આ વર્ષ ૨૬૦ વીદ્યાર્થીનીઓ તે વર્ગમાં છે. કેરોની બાકીના વીદ્યાર્થીઓના છોકરીઓ પણ જોગી આવતી કેળવણીનો એકદમ ઇરા વાપરા કીમકમલ કરી હતી

પ્રમાસંઘને અપીલ

પુરોપમાં કેટલાયે ગોમવતા ઝોબીસીનીયાના રાજેનસાહ હેલીસેલાસીએ મદાલી નરકથી હાલ ઝોબીસીનીયામાં વતી રહેલા અત્યાચાર વીશે તપાસ ચલાવવા રાજીસન નીમવા બીજના સેક્રેટરી જનરલને પત્ર લખ્યો છે.

જર્મન સાહીત્ય

જર્મનીની સરકારે લંડનના હીસ્ટ્રીકલ મન્ટીટ-પુટને જર્મન સાહીત્યના બે હજાર પુસ્તકો ભેટ આપ્યાં છે આ પુસ્તકોમાં 'બીસમાર્ક' અને ફ્રેડીક બી મેટે સ્પેશીયલ સુપુર્દ પુસ્તકોમાં અને જર્મન તવારીખના ૧૨૦ ભાગો હતા. પુસ્તકો આર્પણ કરવા માટે લંડનના જર્મન એમ્બસી ટેન ચેન રીબેન ટ્રોપ માડશાળામાં કાર્યક્ષ મળ્યાં વીદ્યાર્થી-ઓગ્રો ફેસીસ્ટ વાદ વિરૂદ્ધ પોકાર કર્યો હતા. "ફેસીસ્ટવાદ સુધારાનો નાશ કરે છે." "નાઝી શીક્ષણ લડાઇ માટેનું શીક્ષણ છે." પ્રદર્શનો બાદ ફેસીસ્ટવાદ દુર રાખો એવો લેખો સ્કીન વીદ્યાર્થીઓ ગોલ્ડસ્ક્યામાં કર્યો હતા.

ચાનું અકતર

બે વર્ષે આવકવીભાગી આના બાજોમાં વધારો થયા બોલ્યો છે. ઝોક પ્રખ્યાત આના વેપારીએ બતલે એક બેના વેપારી હતી બાર પછી સીલનથી સમાચાર બહાર છે કે છુટ્ટાકાના આવુ દસ વર્ષનો સરેરાશ જોતાં આ વર્ષ ચાનો જથ્થો બાં ઘણો કમી છે બાકી આસુર જથ્થા બાં ચા ઉગાડવાની યોજના અમલમાં મુકાઈ છે, અને સીલોનમાં બાય ટકેલા છે, એટલે ગીનના બજારમાં મોટા ફેરફાર થયા વગી છે

લોખંડના બાજોમાં વધારો

લોખંડની વસ્તુઓ અને લાકડાંઓના બાજોમાં થએલો વધારો બ્રીટીશ સરકારની દયાળવર વધારાની મોજનાને લીધે નહીં પણ ફુનાવાના બજારમાં થએલી બાર્થિક તેજીને લીધે હતો એવો જવાબ બ્રીટીશ બજનચોએ બાગનો સભામાં બાપ્યો હતા.

વેપારી કરારો

ઓટાવાના વેપારી કરારોની ચર્ચા કોમનવેલ્થ કોન્ફરન્સમાં થશે. વેપારી કરારોની ચર્ચા બધા કોન્ફરન્સના હેતુની પ્રતીનીધીઓને બરાબર બાપવા માટે બીજા સરકારી હેતુ સભ્યોનું કેબ્યુટેશન આવતા મેમાં રવાના થશે.

વીમાનમાં પૃથ્વી પ્રદક્ષિણા

પગ રસ્તે, પોડે સ્વારી, બાગબોટ અને મોટરકારોથી પૃથ્વીની પ્રદક્ષિણા થઇ ચુકી છે હવે હવાઇ વીમાનમાં બાસપ ઓબીસીયા એરફાર્ટે તે અમેરીકાના લબ્ધીપ પ્રવાસીયર મા. જોન બનરના પહેલી જુલી પ્રદક્ષિણાને નીકળ્યાં છે. તેબી ઓકલાન્ડ ઈસ્ટીકારનીબાથી કાર્યના ગોરફ લાગ્યા થઇ બાર્ક્ટીકીલ એરફેઝમાં લીબાસોર પહોંચ્યા ઓકુલાન ઓબ્જી. કરાબી જશે બાયા એકના બાર્કિક બારસુમ બ્રાન્ત પ્રકાર માટે દક્ષિણ બાટલાંટીક ઉપર થઇને બ્યાજીલના - નામક પહોંચશે. સુલાકરી કરબીબામ તેબીને

બે મોટા મજુરો ઉપર ઘણા ભીમાનમાં જવું પડશે. તેથી પ્રથમ પ્રકરણો પણ ચાર ખાખા-દીયામાં સંપૂર્ણ કરશે એવું જાહેર કર્યું હતું

પેલેસ્ટાઈનમાં અવ્યવસ્થા

પેલેસ્ટાઈન અને મુખ્યત્વે કરી તાના છેલ્લા બાજામાં આજ રહેલી અવ્યવસ્થીત સ્થિતિ તરફ ચમુદાય જેમ્બ્લીઓ બ્યાન ખેંચી હતી અને બ્રિટીશ સરકારને પગલા લેવા વીનંતી કરી હતી. હીલ ધણા તાં ગામડાં ગંભીર રહ્યા

બર્મામાં અકસ્માત

ગયા અઠવાડીયામાં ફરી બર્મા બર્મામાં અકસ્માતોના ખબર આવ્યા હતા. તપાસમાં ખેરી ગામો ગોદ બાજુના આમ પ્રાગનો કર માણસો બળી ગયા હતા. બીજીનુઆરીમાં આવાજ-જનક બનાવ અમેરીકા ફ્રેક્સાસના ન્યુમેક્સીકમ બન્યો હતો. તેમના કારખાનાનું મોપસર ઓકસીજેક ગેટવાથી ભરેલ નીરાશાના સકાનની બીતોના ફુરચેફુરચા થઇ ગયા હતા. આખુ ગામ હલી ઘટનાથી ૬૮૦ વીદ્યાર્થીઓ અને ૩૦ શીક્ષકો

ગાયો ગયા હતા.

ફીનોર મુસોલીની અને ગ્રસલામ

પ્રજાપ્રેમના પ્રસ્તાવમાં પ્રમુખસ્થાને જાહેર કર્યું હતું કે ગેર મુસ્લીમોએ પ્રસ્લામના રક્ષક થેને સ્વીકાર વામ નહીં રણા સ્વતંત્રની વિદ્યુત સરકારના પ્રમાણે ના એ અઠવારે જાહેર કર્યું હતું કે ગાંધીના શ્રીમતી સરોજીનીના જેમુખ્ય પદ્મ પ્રસ્તાવમાં આપણે ના ખરાબી તાબેની મુસ્લીમ પ્રજા બીજાના મુસ્લીમો જેવાજ વફાદાર નીવડશે

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

ડોમરૂલ કે પુર્ણ સ્વરાજ?

૧૯૨૮ માં બી. બેસન્તબહેનો ડોમરૂલ નામને ડોમરૂલની ચળવળ માટે રૂ. ૧ લાખ આપ્યા હતા. આમાં બીજીક સાસ્યના તેણે ડોમરૂલ સાવવાની પણ વાત હતી. જે રકમ અનુસાર સુધીમાં આજ સુધી ૨,૫૫,૦૦૦ થઇ હતી, જે તાં પહેલાં આ બનેલાને નામ સ્વરાજ અપાવવામાં આવ્યું હતું. આથી તેના પ્રેમમાં સુધારો થયો હતો. આ માટે તે સભાના પ્રમુખ શ્રી. સરોજીની નાયકુ પર કાગળ લાંબવામાં આવ્યો હતા. જેને પણ આજરે વાંચવામાં કરીને તેની સખાવતી પર આપ્યા હતા કે ૨,૨૫,૦૦૦ ફ. કાંગ્રેસ નામનારે તેના બાકીના ૨૫,૦૦૦ ફ્રી સભાએ સ્વરાજ પ્રસાર માટે રાખવા.

નાતા કંપનીની નવી યોજના

સ્ટીલ મજુરને લગની ચાલુમાસને પડી જાતિ-વાને કારણે નાતા આયન ઓર્ડનરીલ કંપનીઓ જમશેદપુર ખાતનું પોતાનું ટ્રસ્ટેન્ડ કર વધે ૧૫૦૦૦૦ ટન વધારે તૈયાર પોલાદ કરી શકે એવા રીતે વિસ્તૃત બનાવવાનો નીશ્ચય કર્યો છે. જ્યારે આ કાર્ય પુરું થશે—એમ મનાય છે કે તે ઈ સને ૧૯૪૦માં પુરું થશે—ત્યારે તાતા કંપની પાટા, સેકશન્સ, સળીયા, પ્લેટો અને ગેલ્વેનાઇઝ્ડ પતરાં, બુકસ, સ્ટ્રીપ્સ, નળીઓ વગેરે તૈયાર કરીને દેશની જરૂરીઆતો પુરી કરી શકશે. આ નવી યોજનાનું નોંધપાત્ર જેવું અંગ એ છે કે અમેરીકન પદ્ધતિએ પતરાં બનાવવાની મીલ પણ ખોલવામાં આવશે અને દેશની તેની જરૂરીઆતો તે તે પુરી કરી શકશે. એમ જણાવાય છે કે સત્તાવાળાઓ તૈયાર કરવાની બાબતમાં તાતા કંપની મેસર્સ સ્ટુઅર્ટસ એન્ડ લોયડઝની સાથે સહકાર કરે એવા સંભવ છે.

આસામની સભામાં હિંદુ

હાલમાં આસામની સભા મળી હતી ત્યારે શ્રી. ગલાચારે તાજેતરોના અધિકાર કરવામાં દીધી રાષ્ટ્રીય મહાસભાના ડરાવનો રજૂ કર્યો હતો કે 'હાલના પ્રજા વિરૂદ્ધ દીધ ન જવા માટે ગાંધીજીને સલાહ આપનાર છે!' આના જવાબમાં શ્રી. બારદલોઈ જણાવ્યું હતું કે 'હાલના પ્રજા શ્રી. બારદલોઈને પણ વફાદાર છે અને જો તેઓ જાય તો જરૂર તેમને બારે આવકાર નહિ આવે એવા ઘરના રૈયતો ઉપર આધાર રાખીને દીધી વઝીર ગાંધીજીને સલાહ આપનાર નથી. એ બાબતે સામ્યવાદી રજૂ કરેલા દીધમાં મોકલવા વિનંતીકાર નથી અને આ પુસ્તકનો સેપકને જેલમાં મોકલવામાં આવે કેમ? એવું પુછતાં નામદાર વઝીરે તેનો જવાબમાં જણાવ્યું હતું. શ્રી. ગોરે-એ પુછેલા સવાલનો બી બાબતે જણાવ્યું હતું કે વજીર કેદીઓનો પ્રશ્ન બગાળા સરકારની ધ્યાન બહાર નથી આવી દીધી વઝીરને બાસ હવાલ મેળવવાની જરૂર જણાતી નથી

સીંગડી રાજ્યના કેદીઓ

સીંગડી સ્ટેટ મહારાજાના બળ સાજે ગુજી નદિ ચલતું હોવાથી પ્રજાને ત્રાસ આપી રહ્યું છે. ખેડુતના ઘર અને માલ ગીરફતે કરવા લાખારી લીધાં છે અને કંઇ તેનાજ વેઠના ત્રાસથી ખેડુ કંપી રહ્યાં છે. સત્તાવાળાઓ લોકોને મૂંઝવણી અરજીની રજામાં આવતાં રોકે છે, બાંધેલ બહાર માટે દેશ પોકારનારાઓને અટકાવે છે અને બાબ સાહુકાર કાઢોરને બળ આપવા માટે લોકો ઉપર દબાણ કરી રહ્યા છે. લોકોની ફરીયાદ મહા-સભાને યાત આપવાની દેશના બળ તેઓના વકીલ બનવાની અને એવી બીજી ધમકીઓ બતાવવામાં આવી છે.

હિંદુસ્તાનનું ઉત્પાદન

જબલપોર ગોસેવક અને બાવનગર રાજ્યની દરબારી ગોશાળાના મુખ્ય શ્રી. પરશોત્તમ નર-ભાઇ જણાવે છે કે ગાંધીજીને એક પત્ર લખી એવી સૂચના કરી છે કે ગાયોની અને બળદની બાબ સુધારવાને ગોસેવાની એક પંચવર્ષીય યોજના પડી તેનો અમલ કરવા માટે જનતાને અને બાસ કરીને કાઠિયાવાડ-નાં દેશી રાજ્યોને અપીલ કરે. બાબતો એવો બાબતમાં બે કે તેવામાં દીધનું બળાબર બાબ-બાબ છે.

૩૨૬ વર્ષનો સાધુ

અલ્લાહ હિમાલયમાં વસતો અને દર વર્ષે બે વાર બાબી આવે બોરાક વિના ભુગર્ભમાં રહેતા અને કુંભીપાકની દરેક બારા બોરી બાબના સમાધિનાથ નામનો એક પ્રખ્યાત યોગી હરદ્વાર

ગામે ગયા હતા.

ફીનોર મુસોલીની અને ગ્રસલામ

પ્રજાપ્રેમના પ્રસ્તાવમાં પ્રમુખસ્થાને જાહેર કર્યું હતું કે ગેર મુસ્લીમોએ પ્રસ્લામના રક્ષક થેને સ્વીકાર વામ નહીં રણા સ્વતંત્રની વિદ્યુત સરકારના પ્રમાણે ના એ અઠવારે જાહેર કર્યું હતું કે ગાંધીના શ્રીમતી સરોજીનીના જેમુખ્ય પદ્મ પ્રસ્તાવમાં આપણે ના ખરાબી તાબેની મુસ્લીમ પ્રજા બીજાના મુસ્લીમો જેવાજ વફાદાર નીવડશે

ઓફાર કપ્તાન કેદી ગીરીનારીઓ

દીધી ધારાસભામાં તા. ૧૮ માર્ચે બજેટની ચર્ચા ચાલુ બી. મોહનલાલ રોહતાનાએ ફરીયાદ ઉઠાવી હતી કે દીધને બાબ કેદીઓ બાબિકાના કેલીગ્રેશનને ગોબ્ય પ્રોત્સાહનો બાબવામાં બાવ્યો હતી પબ્ધ કેદીઓ બાબિકાની સ્વાબવામાં બાવ્યો બાટે બીજાના રેલવેપ્રધાન ખ્યાલ બાબ્યો હતો. બાબતોને પુનીબન સરકારે પરબીટ બાબવા નહીં બાટે દીધી સરકારે પુનીબન પર બાર બાબે બાબદ્વાર કરેલો તબેલાનું.

—:o:—

શ્રી. હીંદુ મૈયાવંત સુધારક મંડળ

વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ

બાબી બર્ચે ગીલાવંત બાદઓને બાબર બાબવામાં આવે છે કે ફિપલાં મંડળની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૮ બ્રીલ ૧૯૩૭ના બપોરે બે વાગે મંડળ ના પટ વીકેટોરીયા સ્ટ્રીટબાળા હોલમાં મળશે, તે વખતે દરેક બાદઓએ બાબારી બાભારી કરશે.

કાજકાજ:— (૧) સેક્રેટરી મંત્રી તથા બજનચીનો વાર્ષીક રીપોર્ટ તથા બેલાંકી-સરો અને કમીટી મેમબરોની ચુંટણી અને પરચુરણ.

લાલા પરશોત્તમ
મંત્રી
બા હીંદુ મૈયાવંત સુધારક મંડળ

પ:૨:ચુ:૨:ણ

નાટાલના ડ્રીફોંટે અને સાઉથબ્રૂકમાં આવેલા સોનાની ખાણમાંથી ૧૯૩૬ માં કુલ આશરે ૨૦૦૦ ઔંસ સોનું નીકળ્યું હતું. સામાન્ય રીતે નાટાલની ખાણોમાંથી સોનાની નીપજ ઓછી થઇ રહ્યા છે.

• • •

ઉમલાઝિકરમાં પોડાની બીમારી પણુમાં ભારી છે. બાંદગી ભાગવતા પોડાઓની સંખ્યા ઓછી થઇ છે અને બાંદગી પોડાઓમાં વધુ ઉંદરોનો ભય દૂર થયો છે.

• • •

નાટાલ નાઇવ કેરટ બીજાગના હીંદુ બિરાદરોની એક સભા કલેરવુડના હીંદુ મંદિરમાં મળી હોવાના સમાચાર મળ્યા છે; પણ નાટાલ કાર્મસે મુનીમનની શાખા સ્થાપવા એકમતે ઠરાવ થયો હતો.

• • •

યુનીયનના ચીફ જસ્ટીસ મી. કરબ્યુસ તેમના પત્નિ સાથે પ્રીટરીયાથી રવાનાઇન થયા છે. સર હેંડ્રીક કોન યુનીયનમાં આવી પહોંચતાં સુધી જસ્ટીસ મી. કરબ્યુસને એકટીંગ ગવર્નર જનરલ નીમ્યા છે.

• • •

બાયલી તા ૨૭ મીનો દીવસ યુનીયનમાં ખાસ્કેર મળવાર લેખે ખાસ્કેર થયા છે, તથા પ્રોવીન્સીયલ કાઉન્સીલોને બરાબર ૫૬ છે કે પોતાનીઓના એક દીવસ વધુ રજા આપવી.

• • •

ડર્બ ડીટકરે તબીબોના નેશનલ કાઉન્સીલ મેમ્બરશીપ માટેના મંડળને બીનહરીફ નામજુદ કર્યું. ત મંડળના નેતા ડો. પોલ રોબરસને બર્લીનની યુનીવર્સીટીએ ડોક પકડ્યા છે. ડો રોબરસન પ્રાણ જર્મન રોલ્સનો હીલચપ્પુ છે.

• • •

ટ્રીનીદાદથી ઉપડતાં સર જેમ્સ રેકર્સને બાસ્કેર કર્યું હતું કે ટ્રીનીદાદની જમીનમાં અસાધારણ તેલ ભરતી ધરાવે છે ટ્રીનીદાદ પમ્પ ગોલ્ડ ધબાતમાં શ્રીમંતશાહનું નોકા અને ડીગાના સ્થાન ધામ પડશે.

• • •

કલકત્તાના મારુ મેયર મી. સુભાષ બોઝને હીંદી સરકારે ત્રણ વર્ષના ગાળા માટે જેલમાંથી મુક્ત રાખ્યા હતા તેમના સાથીઓ છોડી મુકવા છે.

• • •

યુક્ત પ્રાંતની સરકારે મોરાદાબાદના નીવાસી જજ મી. મહમદઅલીને બરતરફ કર્યા છે. કારણ : તેમના ઉપરે પ જવાહરલાલની સભા ના કાયદેસર રહેવાનો ભાસ કિનું બાકીનું સાંજાગાનાંદ આપોઆપ બન્યા

• • •

કોલીનાદાદમાં નાગા, સામુદેવની વસ્તિના મુખ્યના સભ્ય સ્થાનો જીલ્લા તેમ આ રાજ્ય બહુમતી પર કર નાખવાના હતા તેમાંના મજબુત વેરો નાખ્યા છે.

મુરાદાબાદના પંડીત જવાહરલાલે આપણ આપ્યા ત્યારે હાજરી આપવા માટે સંયુક્ત પ્રાંતની સરકારે મુરાદાબાદને સસ્પેન્ડ કરવાનો હુકમ કાઢ્યો છે,

• • •

ખાસ્કેર ખાતે શેઠ જીવણલાલ જેને અગાઉ ગોદરેને આગ લગાડવાના આરોપસર તપાસ દેઢમ રાખવામાં આવ્યા હતા તે હાથે બેઠી દેવા છતાં એક બનદાર તરીકે મત નોંધણીના સ્થળે ગયા હતા અને મહાત્માજીના ઉગેદારને પોતાના બંધન મુક્ત હાથે મત આપ્યો હતો.

• • •

કમળાબાદ ગવર્નમેન્ટ ઇન્ટરમીડીયેટ કોલેજના પ્રીન્સીપાલે, શ્રી સરોજની નાયડુએ આપણ આપ્યું હતું તે સુબામાં જેટલા વિદ્યાર્થીઓએ હાજરી આપેલી તેઓ દરેકને રૂા ૨ નો દંડ કર્યો હતો.

• • •

આમા જીલ્લા બોર્ડના ૩૫ સિધ્ધાંતોના ચુંટણીના પ્રચારમાં મહાત્માજીને સાથ આપવા માટે બાર-

ટેલીફોન ૩૩૮૪૩૨.

એ. વી. પારેખ

પબ્લીક એકાઉન્ટન્ટ ઓડીટર,

કોલ્હાપુર(દક્ષિણ).

ઉપરના સ્થળે બાસ ઉંચા તજજ્ઞો દ્વારા ઓડિટિંગ ઇન્કમટેક્ષ, સેલ્સ અને સ્થાનિક સરકારોના વિગેરે કાંકાયત બાબે મળશે.

એક વખત તમારો ઓડીટ મેં કરી બાજરી કરશે.

નરને કરવામાં આવ્યા છે.

• • •

પ. જવાહરલાલ નહેરૂના બાતુમી બી દક્ષ રૂપ સભાની તબીયત દરીયો થયથી છે, તેમોને પક્ષઘાત થવાનું જણાય છે

• • •

કરાચી મ્યુ. મેમોરિયલને સાકપરાકર્દેગનાં કામ માટે રૂ. ૫૪૦૦, કરાચીના કામ માટે રૂ ૫૫૦૦, કલકેકરાનરીના કામ માટે રૂ ૬૬૦૦, ચાપડાં ના કામ માટે : ૨૪૮૦૦, રેગવાના કામ માટે રૂ ૧૦૦૦ અને બીજા મેજરીંગ માટે રૂ ૧૦૦૦, આવી રીતે તજમાસ રૂ. ૬૦ હજાર ની યોજના જોવારી રાજ્ય માટે પસાર કરી છે. આ યોજનાને અંગે બાબત બીજ ઓ ઈજનેરને હુકમ કરવામાં આવ્યા છે. બાબતો સાબરો ન અમલમાં આવ-

• • •

મીનીંગ વાજબીઓ માટે બહાર છે, પણ મરીન વાજબીઓ માટે બિલકુલ બધ છે. બાદીનથી ૬ માસ પર આપેલ ગુનારી માનવા ૩૨. ૨૧ મી ફેબ્રુવારીથી ૬ ઠ્ઠી માર્ચ સુધી વાજબીઓનો મેળો દર ચાર વર્ષે ભરાય છે. આ મેળામાં કચ્છ, કાઠિયાવાડ, ઝાંઝીબાર, અમૃતસર તથા મુખ્ય મુખ્ય શહેરોને કુલ ૨૫૦૦૦ વાજબીઓ જમા થાય છે. લગભગ ૬૦૦ જેટલા ગોડલીઓ મેળામાં આ વર્ષે ભરાવા થશે

• • •

બારાસબુના યુદ્ધમાં લડીયે પ્રયત્ન લોગ બનનાર સ્વ. જાબલાલ પરેલના સ્મારક તરીકે, ગયા સાલની રમઝાન ઇદીમાં એક પાણીઓ ઉભો કરવામાં આવ્યો હતો. પણ તે સ્થળ સરકારની માલીકીનું છે તેમ જણાવી તે પાણીઓ હાલ તોડાવી નાંખવામાં આવ્યો છે. પ્રજામાં આથી અસંતોષ ફેલાયો છે. કલેકટરના હુકમથી તે મુજબ થયાનું કહેવાય છે.

• • •

ના. નીઝામના હીરહીના બર્થડેમાં બીજાવવા માટે રૂા. ૬૦,૦૦૦ ની રકમની શૌચકોમાં બનાવવાનો ઓર્ડર આપવામાં આવ્યો છે.

• • •

ઇદોરના વયોવૃદ્ધ મહાસભાવાદી આગેવાન પંડીત આમ દત્તનું અવસાન થયું છે. પંડીતજી બાદેર સેવા લીધી પચાસ વર્ષ સુધી કરતા રહ્યા હતા અને સ્વીનય કાનુન ભંગની ચળવળમાં તે વખત કારાવાસ વેઠેલા ઉપરાંત તેમણે ગાંધીજીની વેદોપર પુસ્તક પણ પ્રસીદ્ધ કર્યું હતું.

• • •

બાયલા પ્રકરણને અંગે પ્રખ્યાત ચલચીત્ર સ્ટોર ના પક્ષકારપ્ત રાજા સર ચુનીલાલે રૂા. ૨૬ લાખમાં ગારીલ્ડ મુંબઇનો લાઇસ અદરના ફરનીચર સાથ આજથી ૧૫ દીવસ માટે રૂા ૪ / લાખ માં ખરીદ્યો.

• • •

યુકેસ્તાનમાં ખેતરખુ બાતાઓ ગુલામોમાં ગુલામોને સખ્ત સજાકારી ગાલીમ આપવાનું ફરમાન કર્યું છે; કેટલીક ગુલામોમાં તો બીમારી કાયલાની ફરયાદ કીલાવ્યા બાદ ગોબ્જનાઓ પણ છે.

• • •

૧૬ વર્ષ સુધી અન્નજળનો ત્યાગ કરી જીવન દરમ્યાન રોગનાકર બીમારીઓ દેવી નામની આંધ્ર દેશની એક બાઇએ બલીદાન બીધજ્યું છે.

• • •

ન્યુયોર્કની બાતોમ્ન એકસચેન્જમાં કંપનીઓ અદેખાનીસ્થાનના તથા બીજા બંદરો પર બેસતી રમના આધારે જવાબદારી સાર અદેખાનીસ્થાન સાથે એક સોદો કરવામાં કર્યું છે. એ કરાર નામાનું બધું કામ પાસસ્વભાની મંજુરી બાદ થયા છે.

જાણવા જોગ

માણસોને અદૃશ્ય કરનારું યંત્ર

મીસરના વિખ્યાત પ્રો. મેન્સિલીએ હમણાં એક અદ્ભુત યંત્રોનું આવિષ્કાર કર્યો છે. એમાંથી ઉત્પન્ન થતાં કિરણોના સંસર્ગમાં આનાર માણસો તુરતજ અદૃશ્ય બની જાય છે. આવ્યા પ્રયોગોમાં બારે કુતુહલ પેદા થયું છે. પ્રો. મેન્સિલીએ એ યંત્ર માટે પેટંટ મેળવ્યો છે. જે લોકો ઉપર આ યંત્ર વડે અખતરા કરવામાં આવ્યા છે તેઓ જણાવે છે કે તેનાથી તેમને નુકશાન થયું નથી. આ શોધ પાછે ગિલાનનાં વર્તમાનપત્રોમાં પ્રકટ થએલા અહેવાલો ઉપરથી જણાય છે કે પીએટરના બેરોયા પ્રેસકોને પણ આ યંત્રની મદદ લી પ્રો. મેન્સિની અદૃશ્ય કર્યો છે અને પોતાને જ્યાં અદૃશ્ય પરિણામો કરવાની તેમને ખાસ મોજબાનીઓ આપે છે. પરિણામો ઓછાવત્તી અદૃશ્ય રહી શકે છે આ યંત્ર એક્સ-કિરણોથી જુદું પડે છે કિરણો કે પદાર્થ કે માનવદેહનું ફોટોગ્રાફ પણ રેખાતું નથી

કેદીઓના કબરાઓની વીદ્યામીન 'ડી'

સૂર્યના કિરણોદ્વારા આપણને જે શક્તિ મળે છે, તે વીટામીન 'ડી' છે. જગતના સમસ્ત પદાર્થોમાં આ વીટામીન 'ડી' તત્વની ખરી આવશ્યકતા છે. સૂર્યનાં કિરણો ઉપરાંત અનેક પદાર્થોમાં એ તત્વ રહેલું છે. કોડ અને ચોકલેટ બનાવનારાઓ આજ દીવસ સુધી તેમાનાં બારીક કબરામાં કેદી કેવા હતા. ગેલ્સ કેલ્બરીની લેબોરેટરીના ડોકટરે આ બાબતોમાં કાંઇ ઉપયોગી તત્વ છે કે નહીં, તેની તપાસ કરી અને તેમાં વીટામીન 'ડી' નામનું તત્વ હોય લાગ્યું. તેણે છેવટે પર એનો પ્રયોગ કરી જોયો તે સફળતા મેળવી. કેદીની આ લાંબો બાંધ અને પાણી સાથે આપવો શરીરમાં વીટામીન 'ડી' તત્વ મળે છે

ચીનગીનો અંધ

મી. એ આનંદિમ નામના એક જર્મનિ આગેવીકામાંનો ચીકાગો બ્રાંચની એક સેક્રેટરીનો કેટલાએ પ્રયોગો કર્યા પછી કેટલીક શોધો જાહેર પાડી છે. એમાંની એક શોધ તે 'બાજણાના અંધ' (Blindness in fire) છે. એને પરીણામે દુનિયા ગુલામો ઉપર પણ માણસોની જરૂર નહીં રહે. માણસોએ કરવાનાં કામો જેવાં કે તોપો કેદીઓ, એરોપ્લેન આ 'ધનેપોટા આંધ' ની મદદથી થશે. આની મદદથી યુદ્ધમાં ઉપર નાંખી રાખવામાં આવેલી લાંબનગોનો મનીમા રાખી શકાશે અને પચાસ માઇલના ઘેરાવામાં ત્યાં કોણ પણ એરોપ્લેનો ઉડતાં હશે, તેનો ખાણ મેળવી શકાશે. આ ઉપરાંત આ 'આંધ' માણસ પોતા આકાશમાંથી જમીન ઉપરનાં મોટો ફોટો અને 'દર્શીકા' દ્વારા એ મોટો જમીન ઉપર તેની સાથે સંબંધ ધરાવનારાં માણસોને મોકલી શકશે.

દીવામાં લાઉડસ્પીકર

ગીતોના શબ્દોને મોટા મકાનમાં દુર સુધી પહોંચાડવાને માટે આજે સાઉન્ડપ્રુફીકરેનના ઉપયોગ થવા લાગી છે. આજદીવસ સુધી તો એવું જ અલગજ ગોઠવણમાં આવતું; પરંતુ અત્યારે અમેરીકામાં નવા દીવાઓ (લેમ્પ્સ) તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે. અને બારણામાં બેસાતા બળે છે કે જેમાં સાઉન્ડપ્રુફીકરો ગોઠવવામાં આવ્યા હોય છે. આવા દીવાઓ ઓરડામાં રાખવામાં આવે છે અને તેમાં રેડીઓ સંગીત દુર પણ સાંભળી શકાય છે

કરોળીયાનાં ઝાળાંનો વૈજ્ઞાનીક ઉપયોગ

જીવનના 'નેચરલ હિસ્ટરી મ્યુઝીયમ' ખાતે કરોળીયાઓનાં તાર ભાગોમાંને પારદર્શીક બાચમાં રાખવામાં આવ્યા છે. આ ભાગોમાંની બનાવટ રીક દ્રષ્ટિએ બહુના છે, અને વીજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં ઉપયોગી પણ થઇ પડે તેમ છે. કરોળીયાના તારનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. 'એરોપ્લેન ટ્રેડ મેટા' નામની જાતના કરોળીયાનાં ઝાળામાંથી અતી મજબુત તાર નીકળે છે આ તારની જાડાઇ ૦.૦૦૦૫૭ ઇંચથી ૦.૦૦૦૭૬ ઇંચ (એટલે કે ઇંચનો ૧૪ હજારમા ભાગથી લઇ સાડા સાત હજારમા ભાગ) સુધીની હોય છે. કટલાક બારતારમાંથી તો બે તાર કરી શકાય છે. જીવનના કરોળીયાનો જ અદાર ૧૦૧ છે, તમા આ ઉપરનો કરોળીયો એના બચ્ચાંના રહેતી કોન જેવી નાજાનીથી ઓળખાય છે.

દીર્ઘજીવીઓનું ગામ

તબા કઝુમ પ્રાંતમા આવેલ જિલ્લામાં એક ગામ છે. ગામની વસ્તીના મોટા ભાગ ૧૦૦ વર્ષની ઉપરની ઉમરવાળો છે. એ ગામના સરાસરી ૧૦૮ કુટુંબો વસે છે ગામના એક માણસના ઉમર તો ૧૪૦ વર્ષની છે. એ માણસમાં આજની ઉમરે પણ પુરી તાકાત છે એમે પોતાના ખરખુંપણ માટે ડાકટરના આરો ક્રમથી ખાતરમાં વેગા આવે છે ૧૬૦ વર્ષ થયાં તે તે નીખાસર મુક્ત બન્યા છે અને સવારે સુર્યોદય થયા પહેલાં બને છે. એને નીદ્રા ખુબ આવે છે. ૧ એમ કહ્યા રહ્યા છે કે—આ જે તે આટલી લાંબી જિંદગી ભોગવવા સમર્થ થયેલ છે, ૧ મારી આ લાંબાસરની પુરતી નીદ્રાને લીધેજ.

આંધ અદૃશ્ય પ્રમાણ ઉપર કાપ

જર્મનીમાં હમણા એક અક્ષિપ્ય કોપો કાઢવામાં આવ્યુ છે. આ આક્ષેપમાં જર્મનના પણ બાબતોમાં કે આપણને સરણ પામે છે. તમાશા તેમાંને બાબતો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, એ બાબતોમાં મરબુધ કારબુધ્ધ એવા જન્તુઓનો મારી નાખવાની આ અક્ષિપ્યમાં શક્તિ છે. કદીન ચોકોની મેટલીટી કંપની દ્વારા એ સ્વતના બાકરોમાંથી આવેલાં ૨૫ બાબતોમાંના બાબા આ આક્ષેપના પ્રયોગથી બાબા બચ્ચા મોબાં હતા. આ વિશ્વાસમાં બાબાં ૨૫ દસ ગરબા પ્રમાણ હતું. આ બાબતો આરોપો ઓગસ્ટ ૧૯૩૭ સુધીમાં માત્ર બાર ત્રણ ટકાએ આવા રહ્યું હતું.

—:o:—

ચર્ચા પત્ર

નવા એજન્ટ કોણ આવશે?

આદેશ—આપના માનવંતા પત્રથી તને આફ્રિકન દીંદી પ્રજા ને જણાવવાનું કે આ દેશમાં આપણા હાલના આજન્ટ સર દાદા અબ્દુલ્લા કેટલા દીવસ બાદ સ્વરાજ પાસ દેશ જવા આવનાર એજન્ટના બે ત્રણ નામ સુચવવામા આવ્યા છે, પરંતુ આપણા રાષ્ટ્રીય એજન્ટ તરીકે કોણ હજુ સુધી આવ્યા નથી, માટે દરેક પ્રદેશના આપણા એજન્ટ તરીકે રાષ્ટ્રીય નેતા સુભાષ ચંદ્ર બોઝને એલાવામાં તો પણ આજની કલેવામાં એક તો તેમા નજદર કેટી તરીકે અને કોંગ્રેસમાં માટમી ગોગવી રહ્યા છે, (હાલમા મુકત થયા છે) શું હીંદી સરકાર એવા માણસને નહી મોકલી શકે, એવા માણસ આવ્યાથી આ દેશમાં આપણુ માટે બહુ કરી શકશે, તેમજ પારવા પ્રસંગે તેમની ઉપયોગ પણ આ દેશમાં તંદુરસ્ત રહેશે તેઓએ પરદેશમાં જન્મ હીંદી એ માટે બહુ કર્યું છે ન જન્મ ભાંડેર છે, અને તેઓએ આપણા રાષ્ટ્રીય નેતા દોષ સરકારના તરફથી, આ દેશનાં એજન્ટનું પદ ન તે. પરંતુ તેઓ આવી આ દેશમાં હીંદીની સેવા કરે, તેમજ આપણી હીંદી કોમમાં તા પડયા છે તે પણ લાંબી કોમમાં જાગૃતિનો જુસ્સો જરૂર પ્રગટી શકશે, આ સંબંધમા અહીં ના હીંદીઓનો ગત તમા મહીનો આપણા હીંદી ભાષાઓ અને હીંદુસ્તાનના રાષ્ટ્રીય નેતા ઓ, જેવા કે ગાંધીજી જવાહરલાલ તથા સરદાર શાહી, તેમજ આપણા હીંદની પડી ધારા સભાના સભ્યો વીગેરે આપણે એવા નેતાને બોલાવીએ તો શું નકદ નહી કરે(!) જરૂર કરશે. તેમજ આપણા બધા હીંદી ભાષાના સામાજ પત્રકમા તાંગો તાની તરફેણ અને નાના તરફેણવાળા કોણ અને કેટલા છે, તાંયે સાલ સમાજ પત્રમા એ પણ સવાલ નાખવો બીજાઓ એજન્ટ બાદના નામ સુચવે, આ પ્રમાણનાં આપણા એજન્ટ ઓવા વીનંતિ કે આપણા હીંદમાં પુરતા પ્રયત્નો ચાલી રહ્યો છે તેના ફેસલો ઝાંખી તરત આજ કાલ આપણી સામેના બીમારી આવાજ રહ્યો નથી માટે આ રીતે આપણે મહેનત કરવું તો આપણા નેતાનો છુટકારો થશે તેમજ એવા મહાન પુરૂષ આપણી પ્રજાનો હીંદો એમ માટે મોકાગાં મોટા લાભ મળ પડશે. માટે દરેક લાઇબ્રેરીઓ પોતાનો ગત ગાંધર કરવા કૃપા કરશે.

હા. હિંદી

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સ્ત્રી, પુરૂષ તથા બાળકોને આનંદ આપનારૂં અને બુદ્ધિ ખીલવનારૂં ઉત્તમ સાહિત્ય

કાવ્યદોહન ભાગ ૧–૨–૩–૪

આ ધાર્મિક પુસ્તકોમાં આખ્યાનોમાં આવેલાં જે જોમાં દરેક ગરબાના ચરીત્રો છે. જેવા કે: સુદામાચરિત્ર, ધ્રુવચરીત્ર, નળાખ્યાન વીગેરે. ૮૫ પાના જેવડા પાનાઓમાં શબ્દોર્થ પણ આપેલ છે. પાકું પુઠું દરેકની કીમત

રૂપી ૩–૧

ઉમર ખયામની રૂબાઈયત—આ પુસ્તકમાં ૪૩૦ ટુંકા ટુંકા ફકામનો છે, જેવો પણ પુસ્તક છે જેવા પાનાઓમાં શબ્દાર્થ છે. પાકું પુઠું ૯૫ પાના રૂપી. ૬.

બાળ પ્રતિજ્ઞા—બાલકોના વિષેના ગાંધીજીના બોધવચનો રૂપી ૧.

પરદેશી કાપડ સામે હરિફાઇ કેમ કરવી ?—વિદેશી વસ્તુનો બહીષ્કાર કરીએ અને આપી પોતા ન થઇ શકે એ આ પુસ્તક માં સિદ્ધ થાય છે. પુરો બહિષ્કારને માટે શું કરવું જોઇએ એ પણ ગાંધીજીએ સારી રીતે સમજાવ્યું છે. રૂપી. ૨–૬.

રાંકીત કુટુંબ—બા. રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઇનું બંગાળી પુસ્તક ઘણું સુંદર હતું તે. રૂપી. ૯.

મહાભારત કથા—મહાભારતના પાત્રોનો તેમજ મહાભારતનો ઇતિહાસ સરળ ભાષામાં બા પાનાબાપાએ લખેલ છે. પાના ૨૬૦.

રૂપી. બી. ૩.

સત્તર મી સદીનું ફ્રાન્સ—આ પુસ્તકમાં વાર્તાના રૂપમાં ફ્રાન્સની સ્થિતિ સમજાવી છે. પાકું પુઠું ૨૮૮ પાના રૂપી. રૂપી. ૬.

ધી સેવન્થ ઇંડીયન રીડર ભાગ ૧–૨.

ગુજરાતી ભણનારાઓને અંગ્રેજી શિખવા માટે સુંદર ચોપડી છે નવા સરળ અને ગુરત બોધ થાય તેવી રીતે સમજાવેલ છે. આ ચોપડીનો બરોબર અભ્યાસ કર્યો પછી ગુરત વાતચીત કરતા તેમજ લખતાં વાંચતાં આવડે. ભાગ છે. પાકું પુઠું. ૨૩૦ પાના, પોસ્ટેજની રૂપી. ૩–૬.

કાવ્યમાધુર્ય જુદા જુદા વિષયો ઉપર ૧૫૪ કાવ્યો સંગ્રહેલા છે. અને દરેલા પાનાઓમાં કાવ્યનું તાત્પર્ય તથા ગર્ભ સમજાવેલા છે પણ ઉત્તમ પુસ્તક છે. રચનાર કવિ કલાપી રૂપી. ૫.

વામા—સ્ત્રીઓની જે મંડળી પાસ થાય તેઓને જોવાને ચુંદડી છે જે મહાન પ્રેમ આજે ગુજરાતીમાં પ્રકટ થયેલ છે. સ્વ. સરલાદેવી ચટ્ટોપાધ્યાય રોમાંચક ચોપડી આ કાર્ય પ્રતિ જોવા છતનના ઘણાખરા પ્રશ્નોનો કરવ ચિતાર રજુ કરે છે આ પ્રશ્નોએ તો સાહિત્ય ક્ષેત્રમાં પ્રીતિ મચાવેલી તમે પણ આ ભંડારે નવલ કથા વાંચજ. રૂપી. ૭.

શબ્દાર્થ ચાંતાબાઇ—આ પુસ્તકમાં દરેક ગુજરાતી શબ્દનો અર્થ સમજાવ્યો છે. તથા શુદ્ધ જોડણી તથા શુદ્ધ શબ્દો લખવા માટે ઉપયોગી તેમજ એકજ શબ્દના જુદા જુદા અર્થ. ભાતિ, વગેરે સમજાવ્યું છે. આ પુસ્તકના બે ભાગ છે બન્ને ભાગની રૂપી. ૧૪.

આ ઓફીસમાં જણાવેલા પુસ્તકો

	રૂપી.	બે
ઝવેરાત્ર ભાષણ-સ્પીચ કલેક્શન ભેગું થયેલ		
૧૬૫૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૪
જીવનપર પ્રકાશ	૦	૬
જીવના પ્રશ્નોનો અમલમાં આદર્શરૂપ ભાગ ૧	૧	૬
" " " " ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
મારો જેલનો અનુભવ કિંમત ૪ ગાંધીજી		૧
મારો જેલનો બીજો અનુભવ " "		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ " "		૬
પુરુષાર્થ અને તેના બે બાધકો		૬
જેલના કાળ (સાબરમતી પ્રમાણે)		૬
હોમ રૂલ (ગાંધીજીએ લખેલું)	૧	૦
કાયદા સામે ધર્મની ફરજ		૬
જીવન દોરી		૬
સુધારાના ઝઘડા		૩
ભણ્યા વિના બીજું કરું નથી		૩
કરજન સ્ટોરનું વર્ણન એક કાવ્ય		૩
સત્યાગ્રહ		૨
શરીર બંધારણ અને વપરાશ અને તેનો સંભાળ		૬
સંવેદના		૬
પુત્ર ભણ પત્રિકા		૬
સોક્રેટીસ બાયબલમાંથી તારવેલ તેમનો મત અને વિચાર		૬
મુસલમાન કોમ પરાણનું જીવન ચરીત્ર		૬
મુસલમાન કોમનું પાકાનું ભાષણ		૬
એક સત્યવીરની કથા (સોક્રેટીસનો બચાવ)		૬
માણસ કેવી જાતીનો પ્રાણીક હોય		૬
ટ્રાંસ્વાલ ટોલ્સટોયની વાર્તાપરથી		૬
આ. આ. પ્રાર્થનાના કેસેટનું સુધારેલું		૬
જરથોસ્તી ગરણી		૩
ઝોરાષ્ટ્રીયન એક્ટ ૧૯૦૮ ના બારા ગુજરાતી-અંગ્રેજી		૨
એક હીંદુ મને ટોલ્સટોયનો પત્ર		૨
આરોગ્ય વિષે સામાન્ય જ્ઞાન ભાગ ૧ લો		૧
" " " " " ૨ જો		૧
સત્યાગ્રહ		૩
દેશળજીત ઝોખણે અને બીજાઓના સત્યાગ્રહ		
ઉપરની ચર્ચા	૧	૦
ઉત્તરખંડની યાત્રા અને હિમાલયનો પ્રવાસ—કાકા કાલેલકરે પોતે ઉત્તરખંડની તથા હિમાલયની મુસાફરી કરી તેનું સુંદર વર્ણન આપેલું છે.	રૂપી.	૨.
ઉપનિષદ્‌ભાગ્ય અને બોધવચન		
આ પુસ્તકમાં કઠોપનિષદ્‌ નો ક્રમ ઉપનિષદ્‌ ક્રમ તથા બરોબર કર્યા બાદ પાછળ વધારામાં વીગેરે સુંદર વાતોરૂપે ભળાવ્યું છે. કુલ ૧૦૪. કાપડ છે.મનમોહક પુઠું અને ચિત્રોથી. બરાબર કિંમત	રૂપી.	૩–૬
કુન્દનમાળા	૧૦	૦
ચમત્કારીબુલ	૪	૦
અદ્‌ભુત વૈરાગ્ય	૫	૦
અધૂરૂં કામ	૨	૦
ઝાંસીની રાણી	૬	૦
ઘર બગડ્યું વસ્તુક	૬	૦
ઘર વસાવું (ગ્રેબ્બ વસ્તુ બરાબર કરવા બાબત)	૧૫	૦
કલા કારીગરીનું ચોપડું ભા ૧	૧	૬
" " ભા ૨	૧	૬
માબાપ થવું આકરું છે	૨	૦
કુતિકમાળા અને બોધવચન	૬	૧
નીતીનલને માર્ગે	૧	૦
કાનમાં કહું	૧	૦
૮૪ ગામનું પંચાગ	૬	૬
ગીતા મંથન (VI. ૫ મહાપાના)	૫	૦
બોલકીનામ	૧	૪
આદર્શ ગરીબાવસ્થા	૨	૬
અંધારાપ્રકાશ	૫	૦
અર્વાચીન લગ્ન અને લગ્નોત્સવ વીચાર	૨	૦
ઉત્સર્ગ (કાજો)	૬	૦
દુખીઓની દાસ	૭	૦
જીવનનાદ	૬	૦
જેલ ડાયરી	૩	૦
સાબરમતી	૩	૦
તુરેસાતાર	૧	૬
મોંઘી બીમાર ઘોડન	૧	૬
આત્મકથા	૬	૧
દેવા ગોવાણી	૪	૦
ગુજરાતી ઘેપાર ભા. ૨ જો	૩	૦
કાળાપાણીની કથા	૩	૦
ધર્મસંસ્થાપન (ગ્રેબ્બ ગાંધીજી)	૧	૦
ઉપાસના	૫	૦
ગાંધીકુળે આશ્રમ		

ઉપરનાં પુસ્તકો સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. આઇ.ને ધ્યાન આપી શકતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:–

Manager Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	પા.	પૈ
દેવા ચોધરાણી	-	૬
પદ્મપાય	૨	૬
પ્રેમનો દગો	૨	૬
દ્રષ્ટિપરીવર્તન	૨	૬
નસીબની બલીહારી	૨	૬
પતિની પસંદગી .. .	૧	૦
યીશુ અને બબા (સચિત્ર પતાકા)	૬	૦
સ્નેહબંધનમાંથી	૨	૬
કુટુંબના પતિબીંબ	૨	૦
પીયરનોપંથે (નાના નાની પાસે)	૬	૦
નારી હૃદય	૨	૬
સંગીતહૃદય (નાટક)	૨	૬
નવો ઝમાનો ભા. ૨ જો	૪	૦
.. .. ભા. ૩ જો	૪	૬
ઓ અને પુરૂષ	૨	૬
કોરાજા	૫	૦
આપણા ઉપરમા	૧	૬
બેકુનનો શીકારી	૨	૦

ધાર્મીક પુસ્તકો

આયમણાજનાવલિ	૦	૪
મંગળ પ્રભાત (સચિત્ર)	૦	૪
ભગવદ્ગીતાબોધ (ગીતાનો બધો ભાવાર્થ સચિત્ર)	૦	૬
ગીતા પદ્યની (કાવ્યમાં ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦
ભજનપદ્યગીતા દોહી	૧	૪

કાવ્યો અને ગીતો

મેઘદૂત	૧	૪
બાપમ ભજનાવલી	૧	૪
ગીતા ધ્વનિ	૦	૬

ઇતીહાસીક વાર્તાઓ

સુશિલાકુમારી રસપ્રદ ભા. ૨	૨	૬
.. .. .. ૩	૩	૦
.. .. .. ૪	૩	૬
.. .. .. ૫	૩	૬
કુંવારૂ વિદ	૧	૬
સંગ્રામ સેહાલ	૧	૬

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

ગોખલેજીનું જીવનચરિત્ર	૨	૬
મંગળ પ્રભાત	૦	૬
અનાસક્તિયોગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૦	૬
સાચો પરિવાર રોહન	૧	૬

વકીલાત પુસ્તકો

દીનબંધુ	૩	૬
આફ્રિકા વિષે સામાન્ય જ્ઞાન બે ભાગ		
પ્રત્યેકનો	૦	૮

	પા.	પૈ
દ્રશ્ય રસ		
ગોખલેજીનું જીવન	૨	૦
ગાંધીજીનું જીવન	૧	

શાળોપયોગી પુસ્તકો

બાળ પોથી	-	૧
ગુજરાતી પહેલી ચોપડી	-	૬
ગુજરાતી બીજી ..	૧	૦
.. ત્રીજી ..	૧	૪
.. ચોથી ..	૧	૪
.. પાંચમી ..	૧	૧
.. છઠ્ઠી ..	૧	૬
.. સાતમી ..	૧	૦
.. પહેલી ચોપડીના ભાગ	-	૧
.. બીજી	..	
.. ત્રીજી	૦	૬
.. ચોથી	૧	૦
.. પાંચમી	૧	૪
.. છઠ્ઠી	૧	૪
.. સાતમી	૧	૬
ગુજરાતી દેશી ઇતીહાસ ભાગ ૧	૦	૧
.. .. .. ભાગ ૨	૦	૪
અંગ્રેજી બાયબલ પાઠમાળા ભાગ ૧	૧	૪
.. .. .. ભાગ ૨ જો	૧	૪
.. .. .. ભાગ ૩ જો	૧	૦

૧૦ થી ૧૫ વર્ષના બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

બાળ રામાયણ	૧	૬
સીતા હરણ	૧	૪
રોઝ ડાઝી	૧	૦
બાલ નેપોલીયન	૧	૧
રાજકુમાર શિવાજી	૧	૬
સત્યવીર પ્રહલાદ	૧	૧
મહાભારત કથા (પાકું પુઠું)	૦	૬
ઉપનિષદ	૧	૦
બહેનુકમાળા અને બોધવચન	૦	૪
બાળકોના ગાંધીજી	૧	૦

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

બાપુની પુચ	૧	૦
નવા ગીતો ભાગ ૧	૧	૪
નવા ગીતો ભાગ ૨	૧	૧
મોતીની માળા	૧	૦
મોટી બેન	૧	૧
બાળવાનાં ભાગ ૩ પ્રત્યેકનાં	૧	૦
કાકીશ	૧	૧
સોરાબનિ દીપુડો	૧	૦
જયબાલરાજ	૧	૨
બાળ દાયરો	૦	૬
સુલક્ષણા બાળકો	૦	૧
ઝીબ્રા	૧	૦
બાળોચારો પ્રહાર	૦	૬
બકુલ	૧	૨
બીરબલનો બગેચો	૧	૧
ચુલબુલ	૦	૧
બાળ શીક્ષક ભાગ ૧ લો	૧	૦
દસ દસ દસ	૦	૧
જાદુઈ જમકુબ		૧

ખાસ બહેનોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

નિહારીકા (કાવ્યો)	૪	૦
ગઝીકાંત કાવ્યમાળા	૧	૦
રાસરજની	૪	૦
રાસકુંજ	૧	૦
કંકાવટી ગુજરાતની સતી કથાઓ	૧	૪
રાજ તરંગીણી	૧	૬
પદ્મવનપોથી	૧	૦
પારસી ગીતો	૧	૧
મુગપંદના (ત્રિભાષીના ગીતો)	૫	૦
રટીબાળી સત ભા. ૧–૨–૩ પ્રત્યેકની	૧	૧
રત્ન ગીતો	૨	૦
ચુંદડી ભાગ ૧ (બાળ ગીતો)	૧	૪
ચુંદડી ભાગ ૨	૧	૬
પ્રેમ પ્રભાત	૫	૦
પાંપણા	૫	૦
કુમળાનું કંકારણ	૨	૧
વાતો વાતોમાં	૧	૪
ઝાડ નીચે અને બીજી વાતો	૧	૧
જવાના પત્રો	૧	૮

પી. રમણલાલ વજેતલાલ દેસાઇની ચાલુ જગાના ઉપર બતાવેલી આવક નવલકથાઓના પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.

દિવ્યચક્ષુ	.
જયંત	. .
કાંચના	. .

આવેલ સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલો. વી. પી. ઉપર ધ્યાન આપવામાં આવશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:–

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

NEW-PROCESS

Mobiloil

GIVES LONGER LIFE TO YOUR ENGINE

The New-Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ

તમારાં એંજીનને વધારે લાંબુ આયુષ્ય આપનારૂં છે.

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

Phone Day 22-4169. RAJCOOMAR, Phone Night 6-1396.
UNDERTAKER
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
... દુ: મોટર બધી ને ઘોડા બધી દુ: મોકલશે પુરા પાડવામા આવે છે ચાર દિવસ ખુલ્લું.
Manager K. S. FRANCIS,
14, Cross Street, DURBAN.

PHONE 33-4691 BOX 2626.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બેકરસ, રેબલ અને કીચન ફર્નેસર બ્રેડ અથવા જ્યાં બેધ બનાવનાર તેમજ બ્રેડ વર્કીંગ સંબંધપારક કામ કરનાર,
ઘરાકોએ ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બની રેફરેન્સ નીચે તાજો અને સારામાં સારમા સમારો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને મરચાં ઠંગેસાં વેચાય છે. જ્યારે પણ અમારી સેવાની સામે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમા બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-2494 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG
ટેલીફોન: ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તારીફ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

Phone 33-4403 Tel. Add. "VALABHEL" P.O. Box 6248
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street. JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોરસેલ અારકરીસ બનાના એજન્સીના
કાચા નં. ૧ બનાનાના સેલ એજન્ટ.
દરેકજાત તમા રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડયુસ મરચંટ
બનાનાની સદરેમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
[illegible]

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ
પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—બધી ફોટો બ્રોમ ઓન બ્લાકમાં ગોપી પદરેશ વાળો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઉંચ. કીંમત રૂા. ૧-૬.
નવયુવાન રાષ્ટ્રપતિ-પંડિત જવાહરલાલનો પદરેશ ગોપી અને બધી સાથેનો સુંદર ગ્રોરંગી ફોટો. સાઇઝમાપ, ૨૦×૧૫ ઉંચ. કીં. રૂા. ૧-૬.
લાલા લજપતરાય- કોટ ગોપી પદરેશ રંગીન બરપો ફોટો, સાઇઝ ૨૦×૧૫ કીંમત રૂા. ૧-૬.
સ્વ. દેશબંધુદાસ-બધી ગ્રોરંગી. ફોટો પછેડી ઓદેશ સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઉંચ કીંમત રૂા. ૧-૬
સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ-ગ્રોરંગી બધી ફોટો ઉભાર મળતો પછેડી ઓદેશ. સાઇઝ ૨૦×૧૫. કીંમત રૂા. ૧-૬.
પૂ. મહાત્માજીનો ઉદ્યમ-હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઇએ, તેનું આબેહૂબ દર્શન. પૂ. ગાંધીજી સાદના સાદગ તથે તકલી કાંતતા, આશ્રમમા માબુસો રેંટીયા કાંતતા, કોમ તથા કાંતવું, કોમ વીજવું, કોમ ગેરવું. કોમ રોગથી પાણી સ્વસ્થ વિગેરે ઘણોજ આકર્ષક ગ્રોરંગો ફોટો. સાઇઝ ૧૫×૧૦ કી રૂા. ૨.
શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂ-જવાહરલાલજી ઉપાડે આબે પદરેશ પહેરી બેઠા છે. બહો સુંદર ગ્રોરંગો ફોટો સાઇઝ ૧૫×૧૦ કી, રૂા. ૧.
બીજા ફોટાઓ—ગાંધીજી જેલમા, વલ્લભભાઇ પટેલ, રાજેન્દ્રબાબુ પટેલ, જવાહરલાલ નહેરૂ, સુભાષચંદ્ર બોઝ, રવીંદ્રનાથ ટાગોર મદન મોહન માલવીયજી, રાજગોપાલાચારી, સેન ગુપ્તા, મોહમાન્ય તીલક, ગોપાળ કૃષ્ણ ગોખલે, સરદાર વલ્લભભાઇ અને મહાદેવભાઇ, લાલા લજપતરાય, ગોપાળ મહાદેવ, રાણા પ્રતાપસીંહ, શ્રી કસ્તુર બા, મોતીબાની નાનકુ, કમલા જેવી બધેપાબાના અમર સ્વાપસથી નહેર

ઉપલા બધા ફોટાઓ ગ્રોરંગી બધી છે, સાઇઝ ૧૩×૧૦. બધેકની કીંમત રૂા. ૧.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા બાર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

મફત! ન્યોરિયાની ગાંઠ જરૂરી બાંધીને પુરી પાડવા—સેવળ રૂપિયા નું કાર્નિશ્રી મદનજંજરી પંચાંગ નમારા સગાના પાસ પુરા વીગતમા લખી તદન મફત મંગાવો.
મદન મંજરી ફાર્મસી, વઢવાણકેમ્પ. (કાઠીયાવાડ) ફોનેમા

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ.

In The Union Of South Africa

જનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૦-૫-૦ નું સેટ

.. રૂં ભાઇલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૦-૫ - નું સેટ

ગ્રેન્ડ, ગ્રેન્ડ-ની ડ્રામેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

નાટક સુબુપન્ની કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

.. રાજા અરજરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાર્લેટ ૧ ૧૦-૦ નું સેટ.

.. શેઠ નવાલ સાહબ સેટ ૧ લી ૮ ભાગે

. સીરાજુદ્દૌલા.

.. ઝિયા સ્વપ્ન

.. સમાજનો સાચ બાગ ૧ લો ૬.

.. પટીલનો બારમા ડુપીલ રેકર્ડ ૬ રેકોર્ડનો સેટ.

. પદ્મદી ની સટમા ૬ રેકોર્ડનું સેટ ડુપીલ

.. નૂરી સાહબ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ડુપીલ.

.. સીરીન ફરહાદ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ડુપીલ.

.. રોમ નાથે ભારત ૮ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેન્ડ ગ્રેન્ડ, ની.

.. શાન ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેન્ડ, ગ્રેન્ડ, ની.

. નૂરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રામોફોનના

.. નાના ટાના યા નરી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેન્ડ. ગ્રેન્ડ. ની

.. ૬૬૬૬૬૬૬ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેન્ડ ગ્રેન્ડ ની.

.. ૬૬૬૬૬૬૬ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રામોફોનના

.. ૬૬૬૬૬૬૬ ૬ રેકોર્ડોનું ગ્રેન્ડ ગ્રેન્ડ ની

અમારા ગ્રામોફોનમાં નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ "ઇન્ડિયન ઓપીનીયન" માં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૧ ૨ રૂપિયા. ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૧ રે. ૬૮

ઓર્ડર આપતા ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૬ રેકોર્ડમાંથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,

178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.

P. O. Box 6398 29 West Street.

JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૨૪૨૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ગલામાં" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત બીની પાંચ છ પણ પબ્લીકને ફાયદો આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૮ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષનાં બીજી રેકોર્ડ

૨૪૧૫ ના હોકા કેરા આલમમે અબ્બા
કીયા કમલી વાલેને
આ રેકાર્ડ ગાળાયા જેવી છે.

મિસ્ટર અકબરમુહદીન

૨૪૪૪ પુન પુન પુન
૨૪૩ મેરા દીલ ના મીયું કી દીદારકે મોહમ્મદ
૪૦૬ મોહીબ્બો મોહબ્બત બદી ચીજ દે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૧૪ અબા અલ્લાકી અલાહ ઉપ
ઔર પઢા અલાકી અલાહ ઉપ.
૨૨૦૭ અપેકા કુરાન
૨૧૬૪ બરસાકે બાદલ (ગઝલ)
૨૦૭૪ સાગરકા નામ દે
૨૧૦૭ બસ બસ (ગઝલ)
૨૩૨૬ નામે મહમદ જે કરે.
૨૧૨૩ નામે મહમદ જોલે આપ.
૨૩૪૦ રહ આપે ખુદા કે પીયારે ને બરસી.

મુકી કવ્વાલ

૧૭૩૦ બાલે, મેરી બીનતીકો મરજાર બના દીજે.
૧૭૪૬ બાલીકર ના બોલે બાકી કમમા.

બાલવી કુર મોહમ્મદ

૧૭૧૧ હકરત કા મોજમા હકરત બનાર કે
બન્યોકા મુરદે કા જીવન દેના.
૧૭૦૧ મોજમા દીકરત મોહમદ.
૧૭૦૬ મોજમા બંજારી હકરત બલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોકસ
સાથે ૬૦/-

અઝીઝ કવ્વાલ

૧૬૭૦ પીયારી પીયારી સુરતવાલ
૧૬૭૭ બાલમમદ મેરે ઘરે બારમા તુની હો.
૧૬૭૭ બરાદર બના આલમમે બદા રે હકમાને
મોહમ્મદ બરસાલ.
૧૭૪૦ બનના પુજ રોબે પુકારો.

ગ્રીયાઉદ્દીન ઘર કવ્વાલ

[illegible]

મુરતાક કુરેશ કવ્વાલ

૨૧૩૧ દીલ તો મેરા થ બના.
૨૧૬૦ [illegible]

We speciatise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sarangavan Sulfrey, Pavalakodi-Purushalankaram, Uttama-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ, ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૈાષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી રીફ્રાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.

બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.

ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અને અપકંટ્રીના ઓરડર બાબ દેખરેખ રાખી સારો માલ [illegible] ચઢાવીએ છીએ

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-0235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar.

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent

103, PRINCE EDWARD STREET,

DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિટયત ભાવે બનાવી આપશે.

ફાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 2967. 176 Grey St Durban

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭	૧૯૯૩	૧૩૫૬	૧૩૦૬	૬. ૧૫.	૬.૫૫
	માર્ચ એપ્રીલ	ફાગણ	મોહરમ	શહે. કદમી		
શુક્ર	૨૬	સુદી ૧૫	૧૪	૧૪	૬-૧૬	૫-૫૬
શની	૨૭	વદી ૧	૧૫	૧૫	૬-૧૭	૫-૫૫
રવી	૨૮	.. ૨	૧૬	૧૬	૬-૧૭	૫-૫૪
સોમ	૨૯	.. ૩	૧૭	૧૭	૬-૧૭	૫-૫૩
મંગળ	૩૦	.. ૪	૧૮	૧૮	૬-૧૭	૫-૫૨
બુધ	૩૧	.. ૫	૧૯	૧૯	૬-૧૭	૫-૫૧
ગુરૂ	૧	.. ૬	૨૦	૨૦	૬-૧૭	૫-૫૦

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેકીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી ખરીદ આવે મળી શકશે.

Leg Press Harmonium
Double Reed From £9-15-0.

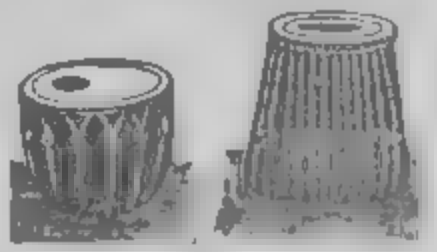
રવરેવાથી અમારાંત્યાં દરેક જાતની ટકીન, રેકર્ડસ અને ગ્રામોફોન રેકોર્ડોના રીપમેન્ટ નીયમીત,આવે છે.

માલમાં દોલસેસ આવથી અમે માલ સપ્લાય કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ગ્રાહકોને માલ કાળજીથી પ્યાન દેવામાં આવે છે.

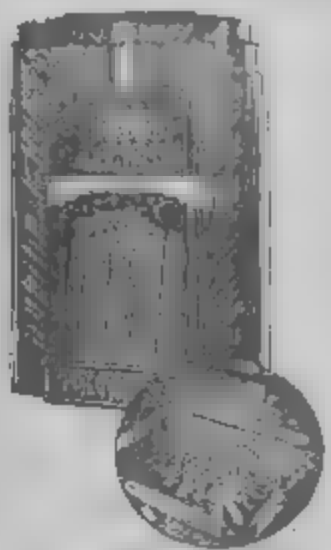

Hand Press Harmonium.
Single Reed £3-2-6.
Double Reed From £4-5-0.

Tablas From 22/6

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £46-0-0

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

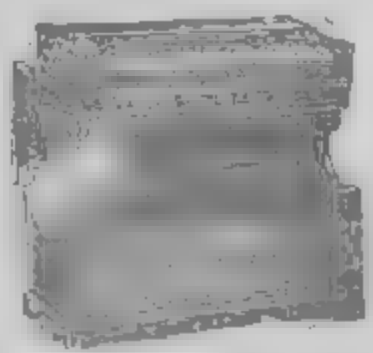
141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
,, 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભવ્યતા અને આકર્ષક આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ કમાણા કેટલા જાણીતા નટ નટીઓ અને ગ્રેમફોનો સહકાર ગાયી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે ગ્રેમફોન ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

ખાસ દીવાળીના અગે ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો ભાવ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

			શી.	પે.
મહાભારત, નંગ	૬	કીંમત	૨૧	૦
પૃથ્વીરાજ ચૌહાણ	,, ૮	,,	૨૭	૧
ઉષા સ્વપ્ન	,, ૬	,,	૨૧	૦
નળ દમયંતી	,, ૫	,,	૧૭	૧
કાનજીર કર્ણ	,, ૫	,,	૧૭	૧
રા. ખાંડણીઓ	,, ૫	,,	૧૭	૧
મહારાણા પ્રતાપ	,, ૫	,,	૧૭	૧
ઘરમાં પુજા	,, ૨	,,	૮	૭
ગુજરાતી	,, ૩	,,	૧૦	૬
ભૂલકાંઓ ઝરમર	,, ૩	,,	૧૦	૬
રાજકોકીલ	,, ૩	,,	૧૦	૬
શકુન્તલા	,, ૪	,,	૧૩	૦
જુદા ૨૫	,, ૪	,,	૧૩	૦

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

કુપન આવ્યા બાદ મળશે.

જોડી ગ્રેફની કીમત પા. ૨–૦–૦ થી

પા. ૪–૧૭–૮ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૬–૧ ૭ થી પા. ૮–૮–૦

ગુજરાતી જુના રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જોવા કે

માસ્તર ઝવેરભાઇ. આણંદજી (કાઠીયાવાડ કબુતર), કેશવલાલ (કપાતર), ચીમનલાલ, માસ્ટર ધુરીઆ. ચોકમ, માસ્ટર શામળા. ઉમાશશી, માસ્ટર વસંત, માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને દમદાર. વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેરીન્સ ફ્લુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ પગના. નવી સીલેક્શન અતની રેકર્ડ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના ગ્રામોફોન ઉપરાંત બધી ગેકરો સાથે H.M.V. ને ફાલ્કનીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ

વાજીંત્રોના જુદા ભાગો મોટા જથ્થામા રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાય બેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.

DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest items not seived in Local Declamation, Gujarati and [illegible] have been [illegible]

Apply for our catalogue Our Harmoniums all under written Guarantee for 3 years. Try us before you [illegible] elsewhere

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 14 Vol. XXXV Friday, April 2nd, 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price Fivepence.

PROSPERITY AND ADVERSITY

"ADVERSITY is a school in which many valuable lessons are learned, which can scarcely be gained in any other. Here we become acquainted with ourselves, with the frailties of our natures, with the fallacies of the world, with the worth and necessity of religion. Here the powers of the soul are called forth, and trained in a discipline, which, however severe, is found to be salutary. Some virtues are only seen in affliction, and some in prosperity; the latter are more showy and attractive, the former are more solid and enduring. Humility, patience, fortitude, prudence and pious resignation are best promoted by events and circumstances of a dark and disastrous kind. At such a time we wake from inglorious slumber, and the vain illusions and dreams, which before amused us are scattered and dispersed."

—Rivington

સંપત્તિ અને આપત્તિ

"આપત્તિ એ એક એવી શાળા છે કે જેમાં અન્ય કોઇ પણ સ્થળે શીખાય તે કરતાં અધિક કિંમતી પાઠો આપણે શીખી શકીએ છીએ. આપણી જાત, આપણા સ્વભાવની નાજુકતાઓ, સંસારની અસારતાઓ, ધર્મની કિંમત અને આવશ્યકતા એ સઘળું આપણે સમજતા થઇએ છીએ. આત્માની શક્તિઓ ખીલે છે અને વ્યવસ્થિત તાલીમ પામે છે. ભલે ને કદાચ આપણને સખ્ત લાગતી હોય છતાં આશિર્વાદરુપ થઇ પડે છે. કેટલાક ગુણો આપત્તિમાંજ રહેલા છે, અને કેટલાક સંપત્તિમાં પણ છે. સંપત્તિના ગુણો દેખાવડા અને આકર્ષક હોય છે પરંતુ આપત્તિના બધારે સંગીન અને ચિરસ્થાયી હોય છે. નમ્રતા, સહનશીલતા, શૌર્ય, દુરંદેશી અને ધર્મપરાયણતા એ વિકટ અને આફતકારક સંજોગો અને બનાવોથી જ વિશેષે કરી પોષાય છે. એવે સમયે આપણે અજ્ઞાનતાના અંધકારમાંથી પ્રકાશ ઝંખીએ છીએ અને આપણને એક ચમકતની રીઝવનારી ખોટી ભ્રાંતિઓ અને સ્વપ્નો વિખેરાઇ નષ્ટ થઇ જાય છે.

—Editor.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને બનતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3041.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે વર્કમેન્સ કોમ્પેન્સેશનના પગારના ક્લેઈમ ફોર્મ તાકીદ કરીને દરબનની કે ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

-We Specialise In-

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો આણેા તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલેા, દેશી દવાઓના વસાણા, હંમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે. ઈન્ડિયા, જાપાન અને યુરોપનું મુલ્યવાળું કાપડ તથા સાડીઓ, કોટ, પાટલુન, ખમીસેા, અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશ વ્યાજબી ભાવથી મળશે.

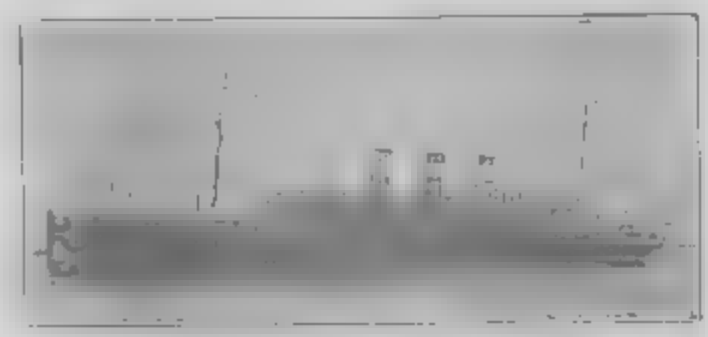
એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરશેા.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 3.
after Office hours No 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીકીટના ભાવો
સેકન્ડ ક્લાસ
(બધા ખોરાક)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.
કે
(બધા ખોરાક)
પાઉંડ ૯–૭–૬.

વીશીના ભાવો
મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬–૧૮–૬.
હીંદુ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
સ્પેશીયલ પા. ૫–૬–૦.

એપ્રીલ તા. ૧૨ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ.—હવેથી એજન્સીએ પોતાના દલાલ પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખ્યા, પોતાના કમીશનનું સરનામું કર્યા અને બધા લોકો સાથે ૨૦ ટકે કમીશનના દરમીયાન સીધા પોતાને ઉપર પહોંચવાનું રાખવા જણાવ્યું.

દરેક વ્યક્તિ હિંદુસ્તાને પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. અમારામાં ભરોસો રાખનારા ગ્રાહકોને અમારી સામે ખબરદારી કરાવી ટીકીટ મોકલી શકીએ.

સ્ટીમરમાં બધી દરેક કમોડીટી અમારી પાસે કેબરેજ ફ્રીમ થાય છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432
CITY SHIRT Co., **No. 4, Kort Street, Johannesburg.**

ખાસ ઓર્ડરોને માટે
તન્દુરસ્તી–તાકતની જરૂર
પ્રકૃતિદત્ત ખોરાકોનો
અક્સીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સાચી સુકિર્તિનો સંગ્રહ કરવા
ઝંડુની સુવર્ણપ્રાશિત

મકરધ્વજ ગુટી

સ્ત્રીઓની સર્વોત્તમ દવા
અનુભવી આજમાવવા ભલામણ

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩. મુંબઇ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના મેઇન એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ બ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: બજાર બાયસ્કે, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનાં મુફીયત ભાવોનું મંગાવો

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઇ.
જોલસેલ ફ્રુટ મરચાંટ.
અમારે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ મુનીમનના કામ પણ આજમાં C. O. D. થી સાટું પેકીંગ ફ્રી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254 31, Short St Durban.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારું પેકીંગ ફ્રી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. લખો:—
P. O. Box 842 129 Victoria St Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES: KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બૉક્સ ૫૧૬૯.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

આંગેા: કેવલરામ્સ, :: :: :: ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
જપાનીઝ વેરહાઉસ, :: :: જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
જપાન બઝાર, :: :: :: રીસીક સ્ટ્રીટ.

જપાન અને ચીન અને કેાન્ટીનન્ટના સીલ્કનેા સઘળેા માલ અમે આસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મેાજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસેા વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માણસ, ચહેરાની
ચામડીને મુલાયમ
અને સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

ચામડીના દરેક
દર્દોપર નીપજીપ
અફઘાન સ્નો
પ્રમાણેથી ઠંડક
આપી તત્કાલ
આરામ કરે છે

માલ ઓર્ડરનો:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St
DUNDEE, Natal,
S A

ધ્રુ. એસ. પાદશાવાલા, મુંબઇ ૩.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુરવેદિક દવાઓની
સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ બાસ મળે છે:

ટાનીક એકસીર બદન ગોળીઓ—મુલબ્, આંદી, અમ્બર, ચોલાઇ વિગેરે કીંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમતાકાતી દુર કરનારી ..... પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ૬બી ૨ ની પા. ૧—૨—૬.

વરમનની "બી" એકસીર રેમેડી—આ ગોળી હરસ, મસા, કે નવાસીરના બંધમાં સપડાએલાને ઉગારે છે.
કીંમત પા. ૨—૧—૬.

તીલાચ એકસીરે આરામ—બેહદ પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અરે કરી શકાય નહીં.
કીંમત રૂા. ૧૨ ૬.

બીજા દવરો: મોઢા ચેસાણ, પરજો, મુનો દમ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછપરો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist
382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, HUBER
and MAUIX Watches
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE Harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street. Durban. 'Phone 21256.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leinpco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —
in South African, Canadian
and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

સાઉથ આફ્રીકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેના સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.

કંઇના ઓર્ડરો ઉપર બારા ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને ગેરન્ટીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 756. 19, Cross St. Durban.

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, મકોડા, ચાંચડ, કંસારા, માખી, બેડ
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 29330. Tel. Add "Narijee."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Quality guaranteed at lowest Market prices
Special attention given to trade applications
TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE,

(INDIAN PAWNBROKER.)
112 Victoria Street, Durban

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી

પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઈઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane. :: :: Durban.

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
6 APR 1937

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 14 —Vol. XXXV. Friday, April 2nd, 1937.

NOTES AND NEWS

Death Of Mrs. J. M. H. Gool

IT is with profound regret that we have to record the sad death, which took place on Friday, March 26, after a prolonged illness at the age of nearly 70, of Mrs. J. H. M. Gool, wife of Mr. J. M. H. Gool and mother of Dr. A. H. Gool, well known of Capetown. It will be a shock to all those who have had the pleasure of enjoying the hospitality of Mrs. Gool to learn that she is no more. The late Mrs. Gool was a hostess to many a distinguished personality. Her home at 7, Buitencingel was the head-quarters of Mr. M. K. Gandhi when he was in Capetown on various occasions during the final stages of the Passive Resistance struggle, and the famous Smuts-Gandhi Settlement was arrived at under her roof. Mr. and Mrs. Gandhi took their farewell from South Africa from Mrs. Gool's residence. The late Mrs. Gool was also hostess to the late Hon. G. K. Gokhale, the various delegations from India and most of the Agents-General for India in South Africa. Whenever the Rev. C. F. Andrews visited South Africa and was in Capetown he was always the guest of Mrs. Gool. Even in her old age the late Mrs. Gool was always active and full of vigour. Her motherly love will long be remembered by all those who have been acquainted with her. The late Mrs. Gool leaves behind her husband who is nearly 80 years of age, two sons, Dr. A. H. and Dr. G. H. Gool, and six daughters and a large family to mourn their sad loss. We share their sorrow and offer them our deepest sympathy.

Dr Malan On Nationalism

Dr. D. F. Malan, Dr. S. J. van der Merwe and Mr. J. G. Strydom were the speakers at a large Nationalist Party picnic held at Paarl (Capetown) last week. About 2000 people were present. Dr Malan was introduced as 'the president of the Republic of South Africa.' Dr Malan said that Nationalism in South Africa could not die. It could neither be fought nor frowned out of existence. The Nationalist Party had never made quicker progress than now. They had been described as a fraction within a fraction, and a coterie, but they had not departed, and now they were triumphing. Their opponents were showing signs of breaking up. They would get into power, but never again would they do so along the road which involved the sacrifice of ideals. Dr Malan said there were certain lessons to be learnt from their history of strife. They must never be afraid to fight for a good cause, or to be a true son of Afrikaner, or to be called race-hater. There must be perfect political honesty towards their opponents and with them.

Strange Ethics

Last week we reproduced Dr. Malan's utterances on the colour question. We must confess we are not quite able to follow his logic. It is he believes that the set purpose of God in creating a world of diversity in nature as in mankind was that that diversity should always remain and that we should be no more to diversity than Dr. Malan suggests he made a mistake in coming to South Africa and usurping the land that God ordained to be for the Natives. According to our reading God has established the law of love for His creatures and that the law of hate must end and will surely lead to destruction. While one may have one's rational pride and may retain one's racial identity there is certainly no justification for race-hatred or race-hatred as exists in South Africa.

No Place Anywhere For Coloureds

Nowhere and [illegible] coloured reserve and a recommendation is being made that the Johannesburg City Council should lay out a coloured suburb economic housing scheme on the border of these two places. We are of course not in sympathy with the recommendation on the ground that it establishes the principle of segregation. But the debate in the City Council goes to show that even the City Council is not agreed but for reasons other than ours. The City Council is not agreed. [illegible] was claimed that 'in 20 years' time with the growth of the city the town ships would be in the centre of Johannesburg.' At the rate we [illegible] there will be any place under the sun in South Africa for the Coloureds to-day? Quite obviously not.

Justice Krause's Impressions On India

In the course of a comprehensive tour of India, which he has just completed, states a Reuter's message from Bloemfontein Mr Justice M. E. I. Krause, Judge-President of the Free State took the opportunity to obtain first hand information about the country. In a letter to friends in Bloemfontein he tells how he visited there [illegible] inspected prisons and attended schools and visited villages, saw the Governors of the various Provinces and dined with the Viceroy at New Delhi. The Judge [illegible] country with [illegible] problem to tackle a [illegible] social and economic than political. 'The elements in this vast [illegible] are here,' he writes. 'Poverty [illegible] wealth, illiteracy and education [illegible] atoles [illegible] society, [illegible] emerging from the cramping of the walking stage.' Analysing the position of the Indians in South Africa the Indian paper, *The Hindu*, the Judge-President explained that the first Indians [illegible] used into Natal had been [illegible] was imposed [illegible] the immigration of coolies all Indians were brought under the prohibition. Further a great change of feeling was now taking place. The South African goodwill delegation which had visited India headed by Mr. J. H. Hofmeyr, had produced very favourable results and would yet do more good than [illegible] The question of inter-race [illegible] totally a moral one, he says. Interference by the [illegible] chauvin but might lead to a deadlock results. The recent attempt in South Africa by private politicians—and to the Government—to [illegible] this respect is due either to gross ignorance of social customs or to a desire to [illegible] votes. Commenting on the bill moved in the country by the Union's Indian Bill, the Judge-President remarks that there is no doubt that were the Indian people united under control or stable government, repressive would certainly follow.

Indian Opinion

FRIDAY, APRIL 2ND, 1937

Refused To Be April Fooled

FOR the last quarter of a century Britain has been treating India like a naughty child and has tried to quieten her with toys such as the Morley-Minto and Montague-Chelmsford reform [illegible]. But India began to fast grow out her childhood and to realise that Britain was only deceiving her and that she was not [illegible] concerned about India's welfare but was just robbing her of all her possessions leaving her in a half-starved and half-naked condition. India bravely fought and resisted Britain's cruel blows in an exemplary non-violent spirit. [illegible] showed the hands of Britain in putting in end to her. She had to yield and to come to [illegible]. Britain invited conferences but was not prepared to concede to what was asked by India, [illegible] that the control would go away in India's hands and Britain would be disturbed in her work of filching away India's possessions. Britain could not bare this and now for some years she has been trying to appear to be engaged in forming some workable scheme that could satisfy India. Montagu-Chelmsford and the like schemes will no longer avail. India wants something substantial. She wants the freedom to decide for herself what is good and what is bad for her. She is no longer going to put up with the carressing and cudgelling of a father and mother who has proved to be unfraternal and unmaternal and unsincere. The scheme that is now devised in the shape of the new constitution, which gives India provincial autonomy as a first step to Independence as from April 1, is, in view of the bitter experiences of the past, looked at with grave suspicion. India can quite plainly see through the insincerity that marks this measure and although she is much inclined to wreck it she has persuaded herself to take Britain on her own word and to give it a trial. In doing so the first shock India has given Britain is by her victory in the elections. Now the question of accepting office in the Provincial Legislature has arisen, and after much deliberation it was decided to accept office in the Provinces where the Congress has gained a clear majority, provided that the Governor gives an assurance that he will not use his special powers of interference or set aside the advice of his Ministers regarding their constitutional activities. Past experience has proved to the hilt what a farce the acceptance of office has been owing precisely to the special powers having been used at almost every turn. It was owing to this that the late Pandit Motilal Nehru, the late C. R. Das, the late Vithalbhai Patel and many others had washed their hands of the Legislature in disgust. The news comes from India this week that in all the Provinces, where the Congress Party has gained a clear majority, the leaders have refused to form ministries and the Governors have invited in each instance to other elected representatives to form Governments. It is significant that while the Right Honourable Srinivasa Sastri, P.C., C.H. has declined to form a ministry in Madras Sir Kurma Reddi has accepted an invitation to do so. And Sir Dhunjishah Bomanjee, Revenue and Finance Member of the Bombay Government, and Mahomed Yunus, Leader of the Moslem Independents, have accepted similar invitation in Bombay and Bihar. This crisis was not unexpected. It was not unexpected even to the constituencies that were responsible for having returned Congress candidates. They wanted to put to the test the sincerity of the Government and they have done so. It is not the Congress that has failed, it is the Government.

What will now happen is that the Government will, as it has already done, marshall all its puppets and have the show run through them but if they fail to gain the confidence of the House, the Governor may dissolve the Assembly or use his special powers. We are not at all sorry that this crisis has come. It was bound to come some day and sooner the better for India. We are also glad to note that India has saved herself from being "April Fooled," as she would surely have been had she allowed herself to fall blindfold in the net prepared by the British Government. We will conclude this article with the following significant words of Mahatma Gandhi: "The British Government has ended the autonomy which, it is claimed, the new Constitution gave to the provinces. Government in India will now be, not by pen or the majority of the population but by the sword. I claim that Congress has asked nothing more than the British Government claimed the Act gave. No doubt the Government can and will impose its will till Indians develop enough strength to [illegible]

THE MARKETING BILL ANALYSED

NO SOLUTION OF AGRICULTURAL PROBLEM

By
PROFESSOR C. S. RICHARDS,
University of the Witwatersrand.
In the "Rand Daily Mail"

THE idea seems prevalent among protagonists of the Marketing Bill that opposition to that measure is based solely on what the Americans would call "pure cussedness" or out of antipathy to the interests of the farmer. Nothing could be more mistaken. The opposition to the Bill on economic grounds is based certainly (in my own case, on a conviction that it is not the best method of tackling the problem; that the results, from the farmers' point of view, will be disappointing; that the country will be saddled with a huge organisation involving heavy costs to the taxpayer and despite this, we shall have made little or no progress towards the permanent solution of what is, admittedly, a difficult problem.

Fallacious Assumptions

In my examination of the Bill in the December number of *The South African Journal of Economics*, I stated that there were three fallacious assumptions underlying the Bill, namely:

(1) that the difficulties of farming in this country were wholly unconnected with productive factors, that is high costs of production;

(2) that the main difficulties of the farmer were due principally to faults in the system of private enterprise which markets the products, and that marketing costs were excessive;

(3) that the establishment of regulatory and marketing boards administered by farmers themselves would reduce marketing costs, that is, be more efficient than existing private enterprise, lower prices to consumers and raise prices to farmers.

There is no need to point out that there is really no evidence to support any of these contentions. It is admitted by all agricultural authorities in the country that costs of production are extremely high. Innumerable official reports issued by the Department of Agriculture itself stress this very point.

Again, there is no evidence that costs of distribution, on the whole, are excessive. The Cost of Living Report of the Board of Trade and Industries (Report No. 123), which thoroughly investigated the matter in 1931, shows this conclusively. Moreover, Professor Grosskopf, head of the Division of Economics and Markets, in the latest annual report of the Department of Agriculture, gives the results of a detailed investigation into the wholesale costs of maize distribution. Detailed tables are given and Professor Grosskopf states that "the tables speak for themselves and indicate clearly on what a small profit basis the middleman, other than the retail dealers concerned in the maize trade, conducts his business"—the wholesale maize [illegible] an average profit of 1.64 pence per bag on 61 million bags, rural storekeepers 4.86 pence on 2.3 million bags, etc.

There is no point in producing anything if the final price secured by consumers will not cover all the directly productive costs plus all the costs involved in processing, transporting and selling it. "Intermediate services are, therefore, part of the total cost of production" [illegible] endeavour to distinguish between a farmer and a middleman and to label the farmer a producer and the latter a non-producer [illegible] absurd, and shows a profound [illegible] of the real nature of production. Much of the world's tariff policy, not excluding South Africa's, is largely influenced by this fallacy. And while many speak [illegible] impossible to dispense with the services he performs"—they are a vital link in the mechanism of production. But it is quite legitimate to ask whether these services are being conducted at the least cost and in the most efficient manner, or whether improvements cannot be made. The system of private enterprise must stand the test of efficiency, and if that test is challenged, it must be fairly met. But the test must be based on accurate knowledge of the [illegible] conditions [illegible] "not on mere suspicion [illegible] of middlemen, as much of it

The third assumption that regulatory boards composed of farmers themselves will be able to perform the distributive functions of marketing, distribution, etc., more efficiently than [illegible] present system is, on the face of it, difficult to believe. In my case regulatory boards already established have certainly not proved their efficiency and have no [illegible]

It is pretty clear, therefore, that the Bill will not produce the results which certain agriculturists hope for; indeed warnings to this effect have been made both in and out of Parliament. What is likely, therefore, to be the effect of the Bill?

Costs And Prices

The object of the Bill is to increase and/or make more stable the prices the farmer receives for his products, and the assumption is that this will be done by reducing the margin between prices that the farmer receives and prices that the consumer pays, that is, capturing some of the income that goes to the middleman. I have already stated that, while the costs of distribution on the whole *may* be excessive, there is no direct evidence that they *are*. It would appear, therefore, that increased prices to the agriculturists can be obtained only at the expense of the consumers; in other words, it seems certain that the general effect will be to raise prices and therefore raise the cost of living. This raising of prices is bad from two points of view. Firstly, it tends to increase production when many of the farmers' difficulties in wheat, maize, sugar and so forth arise from the very fact of excess production, which consumers in this country have to pay for by higher prices but the higher prices also restrict demand. A great deal of the undernourishment and malnutrition in this country to which attention has recently been drawn is due to the fact that the prices of many products put them out of the reach of large numbers of the lower-paid members of the community.

Its tendency must be towards raising costs of production, both directly and indirectly; directly through [illegible] the cost of living [illegible] the increased risks, the cost of running the enormous bureaucratic organisation which will be involved, and through the cost of preventing evasions of the system of control. This question of costs is of special importance to Johannesburg and the Reef, for anything which tends to raise costs unduly will tend to put out of payability large bodies of low grade ore. The part of the [illegible] mostly high level of costs in this [illegible] paramount duty it was [illegible] us, as a country, to reduce these costs. Moreover, anything which tends to [illegible] the cost of products to consumers must naturally restrict that market, and, in the Rand as a whole, [illegible] farmers' best market, such [illegible] on the [illegible] the detriment of the [illegible]

Position In Other Countries

Attention has been drawn by the protagonists of the Bill to the fact that they are attempting to do only what other countries, particularly Germany, have already done to improve the position of the farming community, [illegible] that under the German Marketing Bill there has been a great increase in production of agricultural products in Germany, that the prices of agricultural products have been stabilised and that large numbers of farmers have [illegible] to the land, but the question really is, do we as a country, and do farmers as

the country as a body, what the regimentation which the German system involves? It postulates a philosophy of economic organisation entirely alien to that which we enjoy at the present moment. Moreover, Germany, for many reasons, desires greatly to increase its agricultural production; we are faced, and have been for many years, with agricultural surpluses which are a burden not only to the country, which has to export them at a loss, but also to the farmer. These surpluses have arisen to a very great extent directly to the higher prices obtained through Government control and regulatory boards (for example, in the case of wheat, where 44s 6d has been fixed as the minimum import price, since control has been established). The greatly increased production of sugar during the last decade in this country, while there has been very little increase in internal consumption, is another example of the same thing, namely, fixing a price which is so high that it greatly stimulates production and at the same time decreases demand.

It is frequently argued by agriculturists that they must have some such system as the Marketing Bill foreshadows as a means of stabilising prices according to the formula "cost of production plus a profit". This argument again is entirely fallacious. There are as many costs of production as there are producers, and both supply and demand are flexible quantities dependent on and determining the price of the product at any time. Consequently the idea of fixing a price on the principle of "cost of production plus a profit" is entirely fallacious. Is it to be the farmer with the lowest costs of production, the most efficient farmer—in which case farmers with higher costs will find that that section of their farming will not pay; or is it to be the cost of production of the least efficient farmer and the least efficient area—in which case all the efficient farmers will be making much larger profits than under normal conditions they would do, and this will lead them to increase production producing again the surplus of which farmers complain.

Reorganisation Of Agriculture

There seems to me to be one conclusive argument against the present Marketing Bill, the difficulties of farming in this country are well known—there is no need to stress them—but is clear from the recent report of the Secretary for Agriculture and Forestry that the Department of Agriculture realises that a mistake has been made in forcing, in the past, the development of agricultural as opposed to pastoral production and he foreshadows in his report that a gradual change over will in future be attempted. Changes in the character and the volume of crops produced according to changes in demand, together with changes in agricultural methods, are inevitable in any case; but when, combined with these changes, there is foreshadowed a complete re-adaptation and re-organisation of agriculture in this country, is it likely that farmers, endowed with the powers which this Bill will enable them to exercise, will facilitate change, will facilitate progress towards sounder methods and sounder organisation. This is most unlikely, and the weapon of monopolistic and strategic control which the Bill will place in the hands of these regulatory boards is likely to be wielded in the interest of maintaining the *status quo*, in conservatism and no change. The ultimate position of agriculture is likely to be much worse even than the present one.

The criticism which is levelled against the middleman may or may not be true, though there is no evidence at present that it is. By all means investigate thoroughly the costs of distribution. This will yield information on which correct action can be taken. If these costs are shown to be excessive and ways can be devised of reducing them, then will be the time to suggest a change in the present organisation, but the vast body of evidence is that the difficulties of farming lie in productive factors and not in distributive factors. Before a patient is treated it is usual to ascertain his disease. Most ordinary people would agree that it is not much use treating a patient for tonsils if all the evidence is that she is suffering from housemaid's knee, yet virtually that is what the Marketing Bill aims at.

Finally, I would say this: the difficulties of farming have been very well ventilated. I have tried to indicate that a solution along the lines indicated in the Bill is no solution. One section of the community, however, has had practically no consideration whatsoever and that is the general body of consumers; and the legal power which, if the Bill becomes law, farmers will exercise in their own interests offers a poor look-out for the rights of consumers in the future. Despotism of any kind is alien to our philosophy and our traditions. The despotism of distributable has usually been exercised in the interest of a nation as a whole; bureaucratic and sectional despotism, which the Bill embodies cannot even make that excuse.

MR. SASTRI ON INDIANS IN MALAYA

DURING Mr. Sastri's recent visit to Delhi a representative of the *Hindustan Times* took the opportunity to put a few questions to him on the position of Indians in Malaya and their prospects. Naturally enough Mr. Sastri refused to be drawn into any reference to the particular issues which he had been commissioned to study during his recent visit. He said that he had ample opportunities to view the issues at first hand during his tour through Malaya in the course of which he visited nearly 200 estates, half a dozen almost every day, and that the Report which he had just submitted to the Government, contained everything he wanted to say on the subject. The public should await the publication of the report in due course and he would not be guilty of divulging its contents.

Mr. Sastri was enthusiastic about the beauty and the natural wealth of Malaya and its great possibilities. He wished organised efforts backed by substantial people, should be put forward to turn the vast resources of the peninsula into material that would provide health and happiness to thousands. "Just at present" he added, "there is little or no endeavour of the sort. A few rubber tycoons are no doubt there but they lack what is badly wanted, capital.

Asked about the progress of co-operative efforts on the part of the Indian labourers on the estates, the foundations for which were laid so early as the 2nd decade of this century, Mr. Sastri pointed out that there was a kind of co-operative activity noticeable on a number of estates but, he added: "What can we expect from uneducated labourers on the estates? Even where such institutions are being run by educated people in many centres in India, the move [illegible] and [illegible] [illegible] [illegible]

"On the other hand," said Mr. Sastri, "I should think that the limitation imposed by the law, of 5 pints per head per day has been an excellent check on any increase in the drink habit. What I was able to notice was the fact that the Indian women on the estates religiously abjure drink. In our own country, we can find women having their potations at toddy shops and what is worse they take their children there and offer toddy to them. Indian women in Malaya not only do not drink, but serve as a wholesome influence against excessive drinking on the part of their menfolk."

"Are the wages that our men are able to command on the estates reasonable?" was the next question. But Mr. Sastri was wide-awake. "You can't get round me that way. Await my report and you will find everything I know about it."

It is understood that a copy of the report will be sent to the Government of Malaya for their information and views thereon and that it may be published simultaneously at an early date.—*Indian Social Reformer.*

STATUS OF INDIANS IN SOUTH AFRICA

The *Searchlight* (Bombay) editorially writes as follows on the 19th of February 27:—

DURING the last two weeks three Bills have been introduced in the Union Parliament of South Africa, which affect the Indians in the Union. All the three Bills have been introduced from the Government benches and these introduced by one, Gen. Pienaar, seeks to prohibit marriages between Europeans and Asiatics or Natives. The second, also introduced by Gen. Pienaar, seeks to prohibit the immoral practice of Europeans living with Asiatics or Natives in the Union, and the third, introduced by Mr. Conroy, provides for the prevention of fixed property of the Europeans by European colonists or their wives married to Asiatics, and the abolition of such marriages. An interesting debate took place on these Bills and, on Premier Gen. Hertzog moving the first of these, namely, the Mixed Marriages Bill was postponed. The other two Bills have, however, been referred to a Select Committee before the second reading. In a statement to the Union Parliament, Gen. Hertzog explained that this reference of the Bills to a Select Committee did not mean that any opposition to the Bills by Government, but an investigation in connection with them was desirable and Government, therefore, were agreeable to their reference to a Select Committee before the second reading. The Premier, however, added that after a thorough investigation the Select Committee brought forward revised Bills which satisfactorily met the objections which, in his opinion, should not be allowed the Government would be willing to grant time to deal with them in the course of the session. From the above statement of the Premier it is clear that the two Bills, namely, the Mixed Marriages Bill, and the Immoral Practices Bill, which are to be taken up again during the session, are not the ones in which the Government and the Union have any direct interest. Indians opposed, therefore, should not wait till the report of the Select Committee, but should express their opinion freely. Short notice questions were put on the subject of the South African Bills to the Indian Leaders. Certainly, now the Government of India would like to know to what step they have taken to safeguard the political and social status and rights of the Indians in South Africa, which are undoubtedly affected by the Bills in question. But the reply received from the Government seems to indicate that they are disposed to await the presentation of the Indian case before the Select Committee. Of course, the Assembly members were assured that the Government of India were in close and constant touch with the situation and that they would do everything possible that the developments may require for the protection of Indian interests.

While we do hope that the Government of India would do their best to safeguard the political and social status and rights of Indians in South Africa who have been assailed by the present Bills, the Indian public should not allow the matter to be relegated to the background of oblivion and obscurity. The Bills, in themselves, may not be very great things, but they are the expression of an obnoxious feeling which has been actuating the South African Europeans in their dealings with the Indians and they are aimed at carrying the principle of Indian segregation in the Union a stage further. Gen Pienaar frankly declared in his speech, while moving the second reading of the Mixed Marriages Bill, which was postponed, that although several attempts had been made to secure segregation and although a clear colour line had been drawn, there was, in his opinion, still much to be desired. So even the Mixed Marriages Bill, which was ostensibly directed to put a stop to mixed racial unions, which are everywhere recognised as undesirable things and on the evils of which admirable sentiments were expressed by the mover, was really designed only to bring about a complete segregation of the Indians and to close up any loopholes that there still might be in the various legislations and rules already in force through which Indians might succeed in evading that segregation to howsoever insignificant an extent. As Mr. Holmeyr, who led the recent South African Goodwill Delegation to India, showed in his admirable speech —both in tone and sentiment—the average number of mixed marriages every year between Indians and Europeans during recent years had been only four and this small number certainly did not justify a resort to legislation. It is obvious, therefore, that the real object of the Bill was not to prohibit mixed marriages, which had in no sense assumed menacing and undesirable proportions, but to complete the process of segregation of the Indians. In the other two Bills, this real objective is much more patent. There is no camouflage about them. The Indians must not be allowed to associate with the Europeans in any way. And the policy of segregation must be carried forward even to the extent of prohibiting Europeans from seeking employment under Indians, however necessary it may be for them. This is anti-Indian with a vengeance. It may appear unbelievable, but it is true. In their desire to pulverise Indians and their interests South African Europeans will stop at nothing. This is the real significance of the Bills now pending before the Union Parliament. The Union Government have no doubt helped to kill the Mixed Marriages Bill, at any rate for the time being. But they would not adopt the same attitude towards the other two Bills. It is because these two will have direct and immediate effects on the economic position and political status of the Indians whereas the Mixed Marriages Bill could affect only indirectly and remotely? Possibly, this is the reason. Of course, the force of the interposition of a Select Committee before the second reading has been enacted, but that is probably not because the Government do not sympathise with the principle or even the provisions of the Bills but they want to achieve the object aimed at with a show of apparent grace and impartiality. The danger is, therefore, there and it will not do simply to wait and watch. A strong opposition must be offered and every possible pressure must be brought on the Union Government to desist from further prosecuting the Indian interests and segregating them racially and politically.

INDIA REFUSES TO BE APRIL FOOLED

CONGRESS LEADERS WILL NOT FORM MINISTRIES

GANDHIJI SAYS: AUTONOMY ENDED. RULE BY THE SWORD WILL BE ORDER OF THE DAY

THE correspondent of the *London Times* at Delhi says political thought throughout the country has been thrown into a state of bewilderment by the refusal of the Congress leaders of Behar, the United Provinces, Bombay, Madras, Orissa and the Central Provinces to form ministries and the Governors' invitations in each instance to other elected representatives to form Governments.

As the Government of India Act only requires the Governor to summon the legislature within seven months of the inauguration of the new constitution, it is hoped that the political situation will be clarified when the legislatures assemble. If the ministers fail to gain the confidence of the House the Governor may dissolve the Assembly or use his special powers.

Mahatma Gandhi's Prophesy

"The British Government has ended the autonomy which, it is claimed, the new Constitution gave to the Provinces," Gandhiji told the correspondent of the *London Daily Herald* at Madras. "Government of India will now be, not by pen or the majority of the population but by the sword. I claim that Congress has asked nothing more than the British Government claimed the Act gave. No doubt the Government can and will impose its will ... Indians develop enough strength to resist it."

Mahatma Gandhi said to Reuter: "My fortnight's [illegible] agitation of which might have prevented the crisis would have resulted in the orderly, peaceful transference of power from autocracy to the largest democracy in the world."

Government Puppets Marshalled

A Reuter message states that the Right Hon. Sir Srinivasa Sastri, P.C., C.H., Indian Agent-General to the Union has declined to form a Government in the Central Provinces.

The ministry in South Africa, Sir Kurma Reddi, a former Acting Governor of Madras, has accepted an invitation to form a ministry in Madras, and Sir Dhanjishah Bomanjee, Revenue and Finance Member of the Bombay Government, and Mahomed Yunus, Leader of the Muslim Independents, have accepted similar tasks in Bombay and Bihar.

What Pandit Nehru Says

Congress President, Pandit Jawaharlal Nehru, declares that he is perfectly satisfied with the turn events are taking in Congress, and says it is proposed to go ahead and quit the Constitution before long.

Moslem League And Bombay Ministry

The Moslem League members of the Bombay Legislative Assembly have informed the Government that they are unable to form a Ministry owing to their doubtfulness as to the League's ability to command a working majority.

Mr. Sastri Speaks

The Rt. Hon. Srinivasa Sastri, in attacking Whitehall and Delhi, asserted that since the Round Table conference the British Government has blundered disastrously in India. He alluded to what he termed the "perverseness of the British Government's Indian policy" which, he declared, could only be measured when the outbreak of the next world war showed the extent to which the loyalty of the people had been alienated.

Civil Disobedience May Revive

The correspondent of the *Daily Herald* at Allahabad says that Gandhiji is stiffening his attitude, and is now reported to be considering a revival of civil disobedience and the boycott of British goods if the deadlock continues. It is believed that the Congress will now aim at obtaining the [illegible] of the Federation.

Local Press Opinion

The "Rand Daily Mail"

The *Rand Daily Mail* while admitting that the Congress Party was extraordinarily successful at the polls, where it had [illegible] when the [illegible] was anticipated, [illegible] many areas in which its opponents were thought to be poor representatives [illegible] urged with large majorities, criticises the present crisis and states that if the Constitution is now wrecked, the probability is that India will advance yet further on the path to independence. It is [illegible] more likely that her progress will be indefinitely retarded.

The "Natal Advertiser"

The *Natal Advertiser* describes Pandit Jawaharlal Nehru as a communist. Dealing with the crisis the paper says: "Gandhi and his followers will extract what satisfaction they can from such a barren victory but the plain man, in England as in India, will be slow to appreciate any essential difference between accepting a Constitution and inserting a patently unacceptable proviso in it, or just boldly refusing to have anything to do with the issue at all." In conclusion it says: "The responsible British officials in India, and the large non-political element, must go on displaying that reservation patience which is the chief demand that East makes upon West."

[Note.—We would venture to ask our contemporary if the Union Parliament would ever tolerate the Governor-General exercising his special powers and flouting public opinion at every turn as has been the case in India. If not, why this fatherly advice to India?—Ed. I.O.]

The "Natal Mercury"

The *Natal Mercury* considers the crisis in India to be "not so alarming." It goes on to say: "The Congress is in fact following a policy which it may one day soon only be too anxious to abandon." The paper concludes by saying that, "Congress at not infrequent intervals in the past, has thrown, or threatened to throw, a spanner into the machinery of Government; it seems to have developed a skilled technique so successfully in this respect that the opposition always appears to fail where it will not do much damage."

—IO—

Fountain of Wisdom

Economics is not the whole of life. The soul is higher than the body and life is more than housekeeping. Liberty is higher than riches and the welfare of the community more important than its economic and material progress.—SIR ERNEST BARKER.

It is not poverty so much as darkness that hampers a ruined mind—the struggle between a mould mind and an empty purse—the keeping up a habit when that must soon come to an end.—WALTER [illegible].

SO-CALLED INCONSISTENCIES

By
MAHATMA GANDHI in Harijan

I HAVE some very persistent correspondents who put posers before me. Here is a specimen letter from one such correspondent:

"Whenever economic troubles arise and whenever questions have been put to you on the economic relations of capital and labour, you have put forth the theory of trusteeship which has always puzzled me. You want the rich to hold all their property as trust for the poor and expend it for their benefit. If I ask you whether this is possible, you will tell me that my question arises from a belief in the essential selfishness of human nature and that your theory is based on the essential goodness of human nature. However, in the political sphere, you do not hold such views without, at the same time, losing your faith in the fundamental goodness of human nature. The British claim the same trusteeship for their domination of India. But you have lost faith in the British Empire long ago and to-day there is no greater enemy to it than you. Is it consistent to have one law for the political world and another for the economic world? Or do you mean to say that you have not lost faith in capitalism and capitalists just as you have lost faith in British Imperialism and the British? For, your trusteeship theory sounds very much like the Divine Right theory of kings which has been exploded long ago. When one man, who was allowed to hold political power in trust for all the others and who derived it from them, misused it people revolted against it and democracy was born. Similarly now when a few ought to hold the economic power in trust for the others from whom they derive it, use it for their own self-aggrandisement and to the detriment of the rest, the inevitable result is the deprivation of the few of the means of economic power by the many, i.e. the birth of socialism.

Hitherto violence was the only recognised means to attain anything good or bad. When violence is employed even with a view to achieve good, it brings evil in its train and compromises the good achieved. Now I take it that your definite contribution to the world lies in your having successfully demonstrated the efficacy of another means, namely non-violence which is superior to violence and does not poison human relations. Therefore my fondest hope is that you should fight and end the present economic order non-violently and help to create a new one.

Secondly, you may answer another question agitating my mind. In 1930 when you launched your Satyagraha campaign, you declared that the fight was a fight to the finish and you would either return victorious or your dead body would float on the waters of the sea. Even in your subsequent statements you emphasised this and called upon all Indians to fight determinedly. Now, though you have reserved the right to civil disobedience to yourself, you have abandoned the fight against the Government. At the present moment you are devoting yourself heart and soul to the infusing of life into and raising the standard of the Indian village. I do not know whether you consider this phase of your activity as a fight against the Government. The A.I.V.I.A. is divorced from all politics, and therefore your activity in the promotion of the objects of the A.I.V.I.A. cannot be called a part of the political fight to win political freedom for our country. Or do you think there can be gaps, intervening periods of lull in a fight called a fight to the finish? If so, why did you differentiate the fight of 1930 from that of 1920 and call the former a fight to the finish?"

To take the last part, I see no inconsistency in my treatment of capitalism or imperialism. My correspondent has been led into a confusion of thought. I have not talked or thought of what Kings, Imperialists or Capitalists claim and have claimed. I have talked and written of how capital may be treated. And then it is one thing to make a claim and another to live up to it. Not everyone, like me (say) who claims to be a servant of the people becomes that by the mere assertion. And yet all would appreciate persons like me, if we were found to be living up to our claim. Similarly would all rejoice if a capitalist were to divest himself of exclusive ownership and declare himself to be in possession as a trustee for the people. It is highly probable that my advice will not be accepted and my dream will not be realised. But who can guarantee that the socialists' dream will be realised? Socialism was not born with the discovery of the misuse of capital by capitalists. As I have contended, socialism, even communism, is explicit in the first verse of Ishupanishad. What is true is that when some reformers lost faith in the method of conversion, the technique of what is known as scientific socialism was born. I am engaged in solving the same problem that faces scientific socialists. It is true, however, that my approach is always and only through unadulterated non-violence. I may fail. If it does, it will be because of my ignorance of the technique of non-violence. I may be a bad exponent of the doctrine in which my faith is daily increasing. The A.I.S.A. and the A.I.V.I.A. are organisations through which the technique of non-violence is being tested on an all-India scale. They are practically autonomous bodies created by the Congress for the purpose of enabling their conduct as experiments without being fettered by the vicissitudes of [illegible] which a wholly democratic body like the Congress is always liable [illegible] hope, as I conceive it, has yet to prove its worth. It is an attempt to secure the best use of property for the people by competent hands.

Now for the second part of the letter. I do not divide life into water-tight compartments. The life of a person like that of individuals is an indivisible whole. My retirement from the Congress or political life so-called does not mean the slightest diminution in my yearning for India's complete independence or civil disobedience as a distinct process of non-violence. It is one of the many non-violent processes which are in no way inconsistent with one another. What I have to do is to give a clear demonstration of non-violence in all my actions. I claim to be conducting my experiments in a scientific spirit. In the garden of non-violence are many plants. They are all from the same parent. They may not all be used simultaneously. Some are less powerful than others. All are harmless. But they have to be handled skilfully. I am applying such skill to their use as God has given me. But because I use a weaker plant rather than another at any time, it does not follow that I give up the fight. It is a fight to the finish. Defeat has no place in the dictionary of non-violence.

WANTED
GUAVAS.
Clean sound fruit in any quantity purchased for cash by
MORTONS—ROSSBURGH.
Phone 81621. P O Box 7, Rossburgh.

India Letter

[From Our Own Correspondent]

Zanzibar Indians Nervous

In a message to the *Associated Press* the Zanzibar Indian Association says: "INDIANS are [illegible] apprehensive of [illegible] unwarranted Dow[illegible] enquiry [illegible] should press for [illegible] immediate adoption of the Indebtedness Commission's unanimous recommendations. If the enquiry is inevitable, the Government of India's deputy should be associated with the enquiry to safeguard the Indian interests." The Zanzibar Indians are not at all afraid of a fresh [illegible] the *Tribune*, Lahore). Their case is sound on justice and reason. But they suspect that there is something sinister in the new move of the Colonial Office. As Mr. B. N. Anantani Secretary of the Association, explained to the extent of [illegible] statement recently, the effect of the Wood-Winterton agreement was nullified by a subsequent enquiry; and the Hilton Young report, partly conceding the Indian demands in East Africa with regard to East African and other similar matters was shelved by a similar enquiry and the presidency of Sir Samuel Wilson." The Zanzibar Indians now feel that the Dowson enquiry may result in the withdrawal of the few concessions recommended for them by the Indebtedness Commission. We do not know if the Government of India have asked the Colonial Office to abandon this fresh enquiry which is absolutely redundant. We hope that if the Colonial Office does not agree to the abandonment of the enquiry, the Government of India will accept the suggestion of the Association and send their representative to Zanzibar to safeguard the Indian interests there.

Zanzibar Government Condemned

Several speakers including Mr. Jamnadas Mehta, Mayor of Bombay, Sir Purshottamdas Thakurdas, Mrs. Naoji, Mr. Sadhanlal Kanaiya, Mr. Hossenbhoy Laljee, Mr. B. N. Anantani, [illegible] Natesan and Mr. [illegible], a leading Indian merchant, condemned the high handed policy of Zanzibar Protectorate in depriving Indian traders of the clove trade and extending the monopoly indistinctly, at a public meeting held recently in Bombay under the auspices of the Indian Imperial Citizenship Association at Sir Cowasji Jehangir Hall with Sir Jamnadas Mehta in the chair. Mr. Fyzal Ali made a long statement of the case demonstrating how Indians had built their trade in the Protectorate and how they were being deprived of it now. All the speakers emphasised the need for the Government of India to take immediate action to protect Indian interests. Resolutions condemning the Zanzibar Government's policy and assuring Indians of Zanzibar of sympathy and support were passed.

Fight For Swaraj Will Continue

The Congress election campaign reached its apex when Pandit Jawaharlal Nehru addressed a meeting recently at Poona attended by 50,000 persons. Pandit Nehru, speaking in Hindi for an hour and a half painted in colourful language a vivid contrast between the greatness of the ancient India civilisation and the appalling poverty and misery of today. Referring to the Imperialist domination of the last 150 years, he said that the Congress was an organisation fighting imperialism on many fronts. He asked them to remember the elections might be over but not the fight for Swaraj. The great task of Swaraj was not yet finished. Electors served as a reminder of their strength and determination.

Chief Object Of Benares Hindu University

Pandit Madan Mohan Malaviya, Vice-Chancellor of the Benares Hindu University, speaking at the 21st Foundation Day celebration of the University in the presence of a large gathering of students and staff of the University, remarked there that the chief object for which the University was established was to impart religious education. It was the only University in the world, he said, where religious education was imparted, and those who wanted education in arts and sciences only and did not want religious education should go to other Universities. He wanted every student and professor of the University to understand that it was compulsory to attend religious discourses regularly.

Empire Parliamentary Association

The following is the complete list of the delegates representing the Indian Branch of the Empire Parliamentary Association who are proceeding to [illegible] by the middle of April to [illegible] tion:—Sir Maneckji Dadabhoy, Sir Abdur Rahim, Presidents of the Council of State and the Assembly respectively, Sir Jawahir Jahangir, Rai Bahadur Ramaranjan Das, Sir Leslie Hudson and Sir Mohammad Zafrullah Khan. Sir Mohammad Zafrullah Khan will also represent India at the Imperial Conference.

Calcutta University Convocation

Presiding over the Calcutta University Convocation as Chancellor, the Governor of Bengal, addressing the University for the last time, said that for over a century and a half it had been a constant feature of life in this province that its development had been conditioned by reaction to outside influences and always, or nearly always, reaction to or against external influence had been the stimulus and focus of interest. That stimulus was going to be withdrawn. Things that mattered would no longer be had from the third party as a boon to be sought or a concession to be wrested; they were to be devised and constructed by those among the people who aspired to leadership. The days of leadership against something were passing and the call would be for leadership for something. "I venture to say that if the Universities do not produce men to answer that call, they would fail to fulfil their function in national life."

"Tribune's" Comment On Office Acceptance

Commenting on the office acceptance question, the *Tribune* (Lahore) says: "One of our chief reasons for opposing office acceptance by the Congress is that the Congress will be no more able to face a crisis after three or six months than it would immediately. If they accept office, the Congress will have to do what the Liberals would have done if they had been returned by a majority—to order that the Congress may retain their majority in the legislature, the constituencies and the country will have to go through the much needed course of political education, and that they can do only if the Congress will remain out of office and not force the issue prematurely."

Trade Union Unity

It is understood that arrangements are being made to invite all the labour members elected to the Provincial Legislatures in India to meet at a conference in Delhi at the time of the National Convention to be held there. This move has been undertaken on behalf of the All-India Trade Union Congress and it is further learnt that a fresh endeavour will be made at the conference to achieve trade union unity between the All-India Trade Union Congress and the National Federation of Trade Unions.

Heritage Portal

South African News In Brief

Marketing Bill Amendments Suggested

MR. H. A. TOTHILL, M.P. for Beaumont, has been in consultation with the Department of Agriculture on the points raised by the Johannesburg City Council on the Marketing Bill, writes the Capetown correspondent of the *Star*. The Minister of Agriculture, as already announced, could not accept the deputation's view on the composition of the Consumers' Advisory Committee, and the deputation did not make much headway with its large number of proposed amendments to other sections of the Bill. Mr. Totbill has since framed for the favourable consideration of certain important amendments and will move these in Committee on the Marketing Bill with the exception that they will commend themselves to the Minister's favourable consideration. One of the most important of these is in the clause relating to the revocation or amendment of schemes and the conferring of powers on certain boards on the resolution of both Houses of Parliament. The amendment seeks to meet the case where such revocation or amendment is necessary when Parliament is not in session, and the amendment seeks to add a sub-clause to the effect that the Governor-General may at any time by proclamation in the Gazette suspend for a period not exceeding six months any provision of a scheme which is in force in terms of the Act if in his opinion such provision imposes an undue burden on any particular section of the public or is for any other reason undesirable. Another amendment provides that any scheme brought forward by the Producers' Committee should be referred also to the Consumers' Committee, and *vice versa*, and it is also sought to make provision for a joint meeting of the Producers' and Consumer's Committees for the consideration of any matter which the Minister may refer to such joint meeting.

Labour Meeting At Benoni

At a public meeting held under the joint auspices of the Benoni local branch of the Labour Party and the Labour League of Youth, among other things, the immediate re-organisation of the market was demanded in such a way as to ensure that the public will be able to purchase at competitive and reasonable prices, and that the danger of exploitation by middlemen and wholesalers be reduced.

Mr. Hofmeyr Opens Medical Building At Fort Hare

The Minister of Education, Mr. J. H. Hofmeyr, attended the graduation ceremony at the South African Native College at Fort Hare on March 24. Entertained at lunch at the Amatola Hotel, and replying to Professor Dingaman's toast, Mr. Hofmeyr said that the Government had been a close friend of the Native College and he hoped their expectations of favours to come would materialise. Later Mr. F. Hoyo, Superintendent of General Education in Natal, capped 10 graduates, who were presented by Professor Jabavu. In his absence the honorary degree of Doctor of Philosophy was conferred on the Rev. John Dube, of Natal. Mr. Hofmeyr then opened the science and medical old building recently completed, saying that the building had been erected because of the very great need of Natives for improved health services and the necessity for the medical training of those who man these services. In this matter the Union had lamentably lagged behind other African countries which did not possess resources such as did the Union. In some areas there was only one doctor to 40,000 inhabitants. On the purely material ground, he added, it was in the interests of South Africa as a whole to see that necessary health services were provided for Natives who did so much to keep going the industries which maintained the health of the country.

B. W. CANEY

– Jeweller –

366 West Street, Durban

For best value in Jewellery and Watches of all makes.

Rhodes University College

A special Rhodes University College graduation ceremony took place in the Grahamstown City Hall on March 25, with all the customary colourful impressiveness, in the presence of a large congregation. The Vice-Chancellor to the University of South Africa, Mr. F. D. Hoyo, B.A., Superintendent of Education in Natal, formally constituted the congregation and conferred the degrees amid enthusiastic applause.

Deaf Drivers

The Traffic Advisory Board of the Durban City Council has ruled that deafness should not be an obstacle to the issue of a driver's licence. At a meeting with the Board, the acting Chief Constable suggested that the Provincial Council should be asked to include a section in the amending motor legislation stating whether persons suffering from disabilities, such as the loss of an arm, leg or eye, or those suffering from deafness should be granted or refused a licence. The board agreed to make this recommendation, with the single observation that deafness should not be an obstacle.

Farewell To Lord And Lady Clarendon

A farewell message was sent by the "Maulin Bhana" Samaroli, Onslow, to the Earl and Countess of Clarendon, bidding them farewell and wishing them God-speed and congratulating them on receiving the Honorary Degree of "Doctor of Law" from the Witwatersrand University, Johannesburg. The following reply was received from Government House, Capetown:—"In reply to your letter of March 13, I am desired by their Excellencies the Governor-General and the Countess of Clarendon, to convey to you their sincere thanks for the good wishes contained therein, which their Excellencies deeply appreciate."

Public Defenders For Natives

The *Sunday Express* understands that the Minister of Justice, General J. C. Smuts, is considering the appointment in each of the four provinces of the Union, of an official who will act as a Public Defender, or "Prisoners' Friend." In cases where natives, accused for serious crimes, are not able to provide for their defence. General Smuts, it is learned, has been persuaded to do this by a society known as the "Friends of Africa," which urges the adoption of this step in a report. Mr. G. W. Hellinger, who has been nominated for senatorship in terms of the Native Representatives Act, is the secretary of this society. The report reveals a crying need for a public defender and urges that such an official should make it his business to investigate every suspicious case and in which a white man is the accuser. It is uncertain whether legislation, by means of an amendment to the Act, will be required for the fundamental of this system actually is in practice in Reef native courts. If the scheme were put into effect when only destitute native prisoners were concerned it would only want an extension of the existing procedure and legislation would not be necessary.

Popular Maritzburg Wedding

A popular wedding took place at the H.Y.M.A. Hall, on Sunday March 21, when Miss K. Kesavanam was married to Mr. S. Govindasamy Pillay. The bride is the eldest daughter of Mr. and Mrs. Peter Ramsamy Pillay, formerly of Johannesburg, where he was actively engaged in social activities. The bridegroom is a member of a well-known family, being the third son of Mrs. and the late Mr. Suvatharam Pakkyrathen. The wedding was solemnised according to Hindu rites, and was conducted by Mr. O. V. Pillay. Included among the guests were relatives and friends who came from Durban and elsewhere. They were all entertained to lunch in the tastefully decorated hall immediately after the ceremony. There were many telegrams of congratulations sent to the wedded couple. The married couple were the recipients of many valuable presents. The City Indian Musical Club rendered musical items.

Happy Healthy Children

are those whose regular daily beverage is delicious 'Ovaltine'! Long experience proves that 'Ovaltine' is without equal for giving and maintaining robust health, sound nerves and abundant vitality.

Quality always tells insist on

'OVALTINE'

Manufactured by A. WANDER LTD., London, England.

BANANAS

We hold eighty per cent of Banana business in South Africa. We accept any quantity of Banana consigned to us for selling on Commission basis. Consign your Banana to us for best prices and prompt settlement.

MARRACUENE AGRICOLA & COMMERCIAL,
46, President Street,
Phone 33-1461 Tel. Add. "Movela"
P. O. Box 8768, Johannesburg

એ. ના. ના.

બનાનાંનો એંસી ટકા વેપાર અમારા હાથમા છે. ફરીશનથી વેચવા અમારા ઉપર ગમે તેટલા બનાના મોકલવામાં આવે તે અમે રાખી લઈશું. તમારા બનાનાંનો સારો ભાવ મેળવવા અમારા ઉપર મોકલો. નાણા વગર હીસે મોકલી આપીએ છીએ.

મારાકવીની એગ્રીકોલા એન્ડ કોમરશીયલ,
ટેલ. ૩૩-૧૪૬૧ ટે. એ. "મોવેલા." પી. ઓ. બોક્સ ૮૭૬૮
૪૬, પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in 1896 by Swami Vivekananda and conducted by the monks of the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order some of, [illegible]

Prof. [illegible] — Prof. [illegible]
[illegible] — [illegible]
Dr. J. H. Cousins. — Dr. Sudhindra [illegible]
Rollin Kumar Mukerjee, M.A. — Mr. N. V. Dhiri [illegible]
Prof. Mahendranath Sircar M.A. Ph.D. — Dr. Tejas Raj Chatterjee Ph.D.
Prof. M. H. Syed, M.A., Ph.D. — Prof. P. E. Acharya I.E.S. Ph.D. to Lat.
Dr. Tarakanath Das — Prof. E. M. Speight
Prof. [illegible] — Prof. M. Winternitz Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immediate practical [illegible]

Annual subscription Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings or $ 3

ADVAITA ASHRAMA
4, Wellington Lane Calcutta, India

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to 'Indian Opinion' at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait 5s

EMINENT MUSSALMANS—

[illegible] Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab [illegible] Hyder [illegible] Ameers

Price 5s.

ON KHADDAR—

[illegible]

Price [illegible] 1s. 3d.

SAKUNTALA

[illegible]

Price 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY— [illegible] Mahadev Govind [illegible]

Price 4s 6d

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION — By E. B. Havell Price 3s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.— By [illegible] Price 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,
Rev. Dr. Miller,
E. S. Montagu,
Lord Ripon,
Ravi Varma,
Toru Dutt,
[illegible],
[illegible],
John Bright,
Lal Mohun Ghose,
Mrs. Annie Besant,
[illegible],
[illegible],
[illegible],
[illegible],
Raja Ram Mohun Roy,
Rahimtoola Mahomed Sayani,
Dinshaw Edulji Wacha,
Ishwar Chandra Vidyasagar
V. Krishnaswami Aiyar,
Babu Surendranath Banerjea,

Lord Morley,
Lord Macaulay,
Sir Pherozeshah Mehta,
Swami Rama Tirath,
Sir Salar Jung,
Edmund Burke,
Henry S. Lucas,
Lord Hardinge
Krishna Das Pal,
M. K. Gandhi,
Sir Syed Ahmed Khan,
Shraddha Fyaji,
W. C. Bonnerji,
Charles Bradlaugh,
Dinsa O. Bengacharlu,
Pandit Madan Mohan Malaviya,
Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Dr. Rash Behari Ghose,
The Rt. Hon. Syed Ameer Ali,
S. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Gokhale,
Tilak,
Maulana Mohamed Ali,
Behramji M. Malabari

Price: One Shilling Each

APPLY :

MANAGER, INDIAN OPINION.
PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

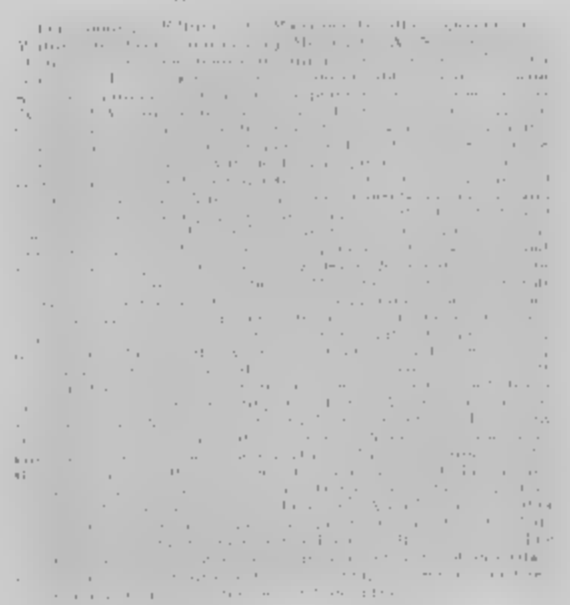
to be had from:

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition

[illegible] Price 10

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

પ્રસ્તુત ભારતીયોના હક્કો
અને હકીકતો સમર્પણ.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨ એપ્રીલ ૧૯૩૭ અંક—૧૪.

નોંધ અને સમાચાર

મી-નીરા જે. અગ. એચ. ગુલનું અવસાન

અમે નોંધ લેતા અત્યંત ખેદ થાય છે કે કેપટાઉનના વતની અને જાહુીના પત્ની મી. જે. એમ એચ. ગુલના ધર્મપત્ની અને કે. એ. ઐયમ ગુલના માતુશ્રી મીસીસ ગુલ લાંબા વખતની માંદગી ભોગવી શુક્રવાર તા. ૨૬ મી-૩ ક્રમાક્રમ વર્ષ ૮૦ નીની વયે આ ફાની દુનિયાને ત્યાગ કરી ગયા છે. જેઓ મીસીસ ગુલના લગ્નપ્રસંગ માં આવેલા છે તેઓ તેમને તાજા આપણી વચ્ચે હતા તેવી એ સ્વર્ગી અવસ્થા આપવાને યોગ્ય છે. મરહુમ મીસીસ ગુલ બાળકોને પ્રોત્સાહન આપવાની પરોપકારવૃત્તિ ધરાવતી હતી. મરહુમના માનીતા જે કામને દક્ષિણ આફ્રિકામાં વધારે ઉત્તેજન આપવાની જરૂર છે તે ગરીબ ગુજરાતી બાળકોને ભણાવવાનું કામ હતું. મરહુમ મીસીસ ગુલ પોતાની પાછળ ત્રણ પુત્રો અને ત્રણ પુત્રીઓ મૂકી ગયા છે. તેમના પુત્રો ડૉ. એ. એચ. ગુલ, એ. એચ. ગુલ અને એમ. એચ. ગુલ છે. પુત્રીઓમાં મીસીસ ગુલ, મીસીસ ગુલ અને મીસીસ ગુલ છે. તેમના વિયોગ પ્રસંગે અમે પોતે તથા આ પત્રના સમસ્ત વાચકવર્ગ તરફથી તેમના કુટુંબીજનો પ્રત્યે હાર્દિક દિલસોજી દર્શાવીએ છીએ.

ડરબન મી. ગાંધીનું સ્વાગત

ડરબનની મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના વર્તમાન પ્રેસીડન્ટ મી. જાનસન ગયા ગુરુવાર તા. ૨૫ મી-૩ ના રોજ મુલાકાતે ગયા હતા તેમણે પોતાની મુલાકાત પૂરી કરી છે. ત્યારબાદ નરીનામાં પોતાના ઓફિસરના એક પત્રમાં તેમણે જણાવ્યું છે કે તેમણે ડરબનના આગમનો ખોફ હતો, કેટલાકોએ તેમનો વિરોધ કર્યો, નિશાળોની મુલાકાત લીધી હતી, સભાઓમાં તેમણે ભાષણો કર્યા, જુદા જુદા પ્રતિનિધિ મંડળોને મળ્યા હતા અને તમુ દિલ્હીમાં વાઇસરોય સાથે થયું હતું. કૉંગ્રેસવાળા તો સખ્તાઈથી વર્તવાની ધમકી આપી હતી. ડરબનમાં તેમણે પોતાના ઓફિસરને કહ્યું હતું કે મારા ઉપર ઘણા કાગળો આવ્યા હતા. કેટલાકોએ મને ધમકીઓ પણ આપી હતી. પરંતુ મારા ઉપર એક પણ કાગળ આવ્યો નથી. ડરબનમાં મારા ઉપર કોઈ પણ જાતનો હુમલો થય

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, એપ્રીલ તા. ૨ જી, ૧૯૩૭.

એપ્રીલ ફુલ નહિ બન્યું

છેલ્લા સાઠ વર્ષ બ્રીટન હીંદુસ્તાનને એક તોફાની બાળક તરીકે ગણતું આવેલું છે, અને તેને શાંત પાડવાને મીન્ટો-મોરલી અને મોન્ટેગ્યુ ચેમ્સફર્ડ સુધારાઓ રૂપી રૂપાળાં રમકડાં આપતું આવ્યું છે. પરંતુ હીંદુસ્તાન પોતાનું બાળકપણું છોડી સમજણું થતું ગયું અને બ્રીટન તેને કેવળ છેતરીજ રહ્યું છે અને તેને હીંદુસ્તાનનાં હિતની કશી પડીજ નથી પરંતુ તેને ગર્વ નગ્ન અને અર્ધ-ઘુંઘટમાં ઢબાવા સાચવું. તેની સામે હીંદુસ્તાને જહાદુરીથી કડત ચલાવી. બ્રીટનના ગાતદી પ્રહારો સામે નમુનેદાર અહિંસાની ભાવનાથી તે ઝુઝયું. આથી બ્રીટનના હાથ ઢીલા થઈ ગયા અને હીંદુસ્તાનને ચગદી નાખવાની બ્રીટનની બાજી પલ્ટી ભાંગી. તેને નમતું મુકવું પડ્યું અને સમજુતી પર આવવું પડ્યું બ્રીટનને પરિપદો બોલાવી પરંતુ હીંદુસ્તાનની માગણીઓ તેણે મંજુર નહિ કરી, કેમકે જો તેમ કરે તો સઘળો અંકુશ હીંદુસ્તાનના હાથમાં આવેલો જાય અને હીંદુસ્તાનની માલમત્તા ચુસી જવામાં બ્રીટનને બીજા નડે બ્રીટનથી આ સહન નહિ થયું અને છેલ્લાં બેઢાંક વર્ષ થયાં તે હીંદુસ્તાનને સંતોષ થાય અને કામ ચલાવી શકાય તેવી યોજના ઘડી રહ્યું છે. મોન્ટેગ્યુ-ચેમ્સફર્ડ સિવેરે સુધારાઓથી હવે કશું વળે તેમ નથી. હીંદુસ્તાન કંઈક વધુ વસ્તુ માગે છે. પોતાને માટે સારું શું છે અને નરસું શું છે તેનો જાતે નીર્ણય કરવાની તે સ્વતંત્રતા માંગે છે. પિતૃપ્રેમ કે માતૃપ્રેમ વિનાના શુષ્ક અને ઠંડી માગણીના બોદા ફાડ શ્રી હવે તે સંતોષ માની બેસી રહે તેમ નથી. નવાં બંધારણના રૂપમાં હીંદુસ્તાનને સ્વરાજ્યની દિશામાં પ્રથમ પગલાં તરીકે પ્રાંતિક સ્વરાજ્ય સત્તા આપનારી જે યોજના ઘડાઈ છે તેને ભૂતકાળના કડવા અનુભવોને લીધે શંકાની નજરે જોવામાં આવે છે. હીંદુસ્તાન તેની અંદર ઓતપ્રોત રહેલો ઠંબ નીકળી રહ્યું છે અને જો કે તેને તોડી પાડવાની તેની ઇચ્છા દેખા છતાં બ્રીટનના બોલપર વિશ્વાસ મુકી તેમાં અખતરો કરી જોવાને પોતાના મનને મનાવ્યું છે. બ્રીટનને સહુથી પ્રથમ ચામાન તો ચુંટણીમાં હાંકના રચેલા અપૂર્ણ બીજવથી થયો છે. હવે પ્રાંતિક ધારાસભાઓમાં હોદ્દા સ્વિકારવાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થયો છે. વિસ્તૃત વીચારણા બાદ જે જે પ્રાંતોમાં મહાસભા પક્ષને સ્પષ્ટમી બહુમતિ મળેલી છે તે પ્રાંતોમાં મહાસભાપક્ષો એવી શરતે હોદ્દા સ્વિકારવાનું ઠરાવ્યું છે, કે ગવરનર સત્તા પડવાની પોતાની ખાસ સત્તાઓનો ઉપયોગ નહિ કરે અથવા તો પ્રધાનો ની પોતાની બંધારણસરની પ્રવૃત્તિઓ સંબંધી સલાહનો અનાદર નહિ કરે એવી ગવરનર તરફથી ખાત્રી આપવામાં આવે.

ભૂતકાળના અનુભવોએ આ ખાસ સત્તા ઓનો હમણે ને પ્રસંગે ઉપયોગ થવાથી હોદ્દા સ્વીકારવા એ કેટલું ચારુંદીન છે એ વસ્તુ નિર્વિવાદ રીતે સીદ્ધ કરી દીધેલી છે. આજ પ્રારણસર સ્વર્ગસ્થ મોતીલાલ નેહરૂ, સ્વર્ગસ્થ શ્રી. આર. દાસ, સ્વર્ગસ્થ વીઠલભાઈ પટેલ અને બીજા ઘણા મહાસભાવાદીઓએ કંટાળી જઈ ધારાસભાનો ત્યાગ કરેલો હતો.

ચાલુ અઠવાડીયામાં હીંદુસ્તાનથી બબર આવ્યા છે કે જે જે પ્રાંતોમાં મહાસભાપક્ષ બહુમતી મેળવેલી છે ત્યા તે પક્ષના નેતાઓએ પ્રધાનમંડળ સ્થાપવાની ના પાડી છે અને ગવરનરોએ મોકલેલ જેવા દાણલામાં બીજા ચુંટાયેલા સભ્યોને પ્રધાનમંડળ સ્થાપવાનાં આમંત્રણો કર્યાં છે. અર્ધસુચક બિના એ છે કે મદ્રાસમાં નામદાર શ્રીનીવાસ શાસ્ત્રીએ પ્રધાનમંડળ સ્થાપવાની ના પાડેલી છે અને સર કુર્મા રેડીએ તે સ્થાપવાનું ગવરનરનું આમંત્રણ સ્વિકારી લીધેલું છે. વળી મુંબઈ સરકારના ઐદન્સુ અને ફાઈનાન્સ ખાતાના મેમ્બર સર ધનજીશાહ બબરજી અને મુસલીમ ઇન્ડીપેન્ડન્ટોના નેતા મહમદ યુનસે મુંબઈ અને બિહાર માં તેવાં આમંત્રણો સ્વિકાર્યાં છે. આ પરિસ્થિતિ આવવાની આશા રખાઈજ હતી. જે મતદારોએ મહાસભાવાદી ઉમેદવારોને મત આપ્યો હતો તેઓએ પણ એ આશા રાખીજ હતી. તેઓ સરકારની સત્યનિષ્ઠાની કસોટી કરવા માંગતા હતા અને તેઓએ તેમ કર્યું છે. મહાસભા નિષ્ફળ નથી ગઈ પરંતુ સરકાર ગઈ છે.

હવે સરકાર, અત્યારસીજ કરતી થઈ ગઈ છે તેમ, પોતાને ટાઢાહેમ કરનાર પોતાના હીંમલાઓને હાજર થવાની ફાડલ કરશે અને તેઓ મારફતે તંત્ર ચલાવશે. પરંતુ જો તેઓ ધારાસભાનો વિશ્વાસ સંપાદન નહિ કરી શકે તો ગવરનર ધારાસભાને બીજેરી નાખશે અથવા તો પોતાની બાજ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરશે.

આ પરિસ્થિતિથી અંગે જરાયે વિલક્ષણ નથી થતા. મોટી પંડલી તો તે આવશ્યકજ હતી અને પંડિતજી આવી છે એ હીંદુસ્તાનના ભલાને ખાતરજ. વળી એ બધાને પણ આપને આનંદ થાય કે હીંદુસ્તાનને "એપ્રીલ ફુલ" બનાવવાની બ્રીટીશ સરકારની બાજી નીષ્ફળ ગઈ છે. બ્રીટીશ સરકારે પાથરેલી મોહજાળમાં જે હીંદુસ્તાન ફસાયું હોત તો બચિતજ તે "એપ્રીલ ફુલ" બન્યું હોત.

આ ટ્રેણના અંતમાં મહાત્મા ગાંધીજી ના નીચેના અર્થસૂચક શબ્દો ટાંકવા અસ્થાને નહિ ગણાય : "નવું બંધારણ પ્રાંતોને આપે છે એવો જે દાવો કરવામાં આવે છે તે સ્વરાજ્ય સત્તાનો બ્રીટીશ સરકારે અંત આણ્યો છે. હીંદુસ્તાનનું તંત્ર હવે કલમથી અથવા તો પગની બહુમતિથી નહિ પરંતુ તલવાર થી ચલાવાશે. મહાસભાએ કાયદો આપે એવો બ્રીટીશ સરકાર જે દાવો કરે છે તે ઉપરાંત કશું માંગેલું નથી. બ્રીટીશ સરકાર પોતાનું ધાર્યું કરી શકશે અને કરશેજ, જ્યાં સુધી હીંદીઓએ તેનો પીરાધ કરવા પુરતી શક્તિ કેળવેલી નથી ત્યાં સુધી."

હિંદુસ્તાન એપ્રીલફુલ નહિ બન્યું

મહાસભાના નેતાઓએ હોદ્દા સ્વિકારવાની ના પાડી

ગાંધીજી કહે છે: પ્રાંતિક સ્વરાજ્યસત્તાનો અંત આવ્યો હવે તલવારથી રાજ્ય ચલાવારો

દિલ્હી બાતમીના કોંગ્રેસના 'દાવ્યન' પત્રનો અમદાવાદથી જણાય છે કે બીહાર, સંયુક્ત પ્રાંતો, મુંબઇ, મદ્રાસ, ઓરીસ્સા અને બંગાળ પ્રાંતોના મહાસભાના નેતાઓએ પ્રધાન મંડળો રચવાની ના પાડવાથી આ ત્રણ પ્રાંતોના મતદારોએ પ્રત્યેક ધારાસભાની બીજી ચુંટણીમાં પ્રતીનીધીઓ ને પ્રધાન મંડળ સ્થાપવાની સુચના આપી અહીંના દેશના રાજકીય વાતાવરણમાં ગભરાટ ઉભો થઇ ગયું છે

મહાત્મા ગાંધી હવે આ બાબતમાં કેવો નવો નિર્ધારજ્ઞ જાહેર કરે છે તેની ઉપર ધારાસભાના બહુમતીવાળા નાના નાના પક્ષોની મદદ મેળવી પ્રધાન મંડળો રચવાની કોંગ્રેસની સુચના સ્વીકારવી કે નહિ તેનો આધાર રહે છે. બીજા પ્રાંતોમાં જેવી રાજકીય પરિસ્થિતી ઉભી થઇ છે તેવી પરિસ્થિતી મુંબઇ ઇલાકામાં ઉભી થશે નહિ. ગવર્નર તરફથી સુચવાયેલા પ્રધાન મંડળો ધારાસભાનો વિશ્વાસ સંપાદન નહિ કરી શકે તો ગવર્નર ધારાસભાને વીખેરી નાખી શકશે અથવા તો પોતાની ખાસ સત્તા વાપરી પોતાનું ધાર્યું કરી શકશે

ગાંધીજીની આગાહી

મહાત્મા ગાંધીજીએ મહાન ભારતના સંતનો 'હોલી હેરલ્ડ' ના બાતમીદારોને જણાવ્યું છે કે મારા બાંધારણથી પ્રાંતોને સ્વરાજ્યસત્તા મળતાં જેવો ધોકાર કોંગ્રેસ કરી રહી હતી અત્યારે તે બંને બાબત ગયો છે. હીંદુસ્તાન ને હવે સ્વતંત્ર કરવાથી આવતા પ્રશ્નોની ગતિવિધિ નક્કિ અત્યારથી વિચારવા લાગી જશે. મહાસભાએ નવા બંધારણથી જે નવા રાજ્યોનો ખોટો ભાર લીધો છે તેવો ભાર લેવો નહિ એવો સ્પષ્ટ મંતવ્ય જાહેર કરવો જોઇએ. સરકાર જોરદાર પોતાનું ધાર્યું કરી રહે અને વિરોધ, બધા સુધી જાહેરસભાઓ તેનો વિરોધ કરવાપુરતુ બધુ કેળવેલું નહિ કરી લે ત્યાં સુધી."

ગાંધીજીએ કહ્યું હતું "મારી બાબતથી કોઇ વિચારવાન લોક તો આ પરિણામ આવવું અટકાવ લોક અને સત્તા લોકરત્નોના હાથમાંથી ચાલ્યા જાય ત્યારે જ્યારે આ માટેના મારા પ્રયત્ન તેના હાથમાં આવી ગયા હોત.

સરકારની તેના દીંગલાઓને ધમકી

દૂનીયા જણાવે છે કે મહાસભા પ્રધાન મંડળ સ્થાપવાની બાબતે નામદાર શ્રીનીવાસ શાસ્ત્રીએ ગમતીને ના પાડી ત્યારે કરે કોંગ્રેસ તે રચાયેલું સપનારનું બાબતમાં વિરોધી લીધેલુ તેજ પ્રમાણે મુસ્લીમ લીગ સરકારને રેપન્યુ અને ધારાસભ્ય મેમ્બર તરીકેના જાહેરમાં અને મુસ્લીમ ધારાસભ્યોના નેતા મહમદ યુનસ યુસુફ અને બીજાઓમાં તેમ કરવાનો આમંત્રણ સ્વિકારી લીધેલ છે.

પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂને ગાંધીજીનો સંદેશ

મહાત્માના પ્રમુખ પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂએ જણાવ્યું છે કે મહાસભામાં જુની રહેણી બનાવોથી તેમને પુરેપુરો સંતોષ થયો છે. બાકી પ્રમાણે આગળ વધીને સ્વરાજ્યના ધ્યેયને માંજ આંત લાવી દેવાશે

મુસ્લીમ લીગ અને મુંબઇની ધારાસભા

મુંબઇની ધારાસભાના મુસ્લીમ લીગના મેમ્બરોએ જણાવ્યું છે તેમાંથી પ્રધાનમંડળ સ્થાપી શકાશે નહિ કારણ કે તેમ કરવાથી પુરતી બહુમતિ મેળવી શકવાની પોતાની શક્તિ વિશે તેને શંકા રહે છે

સ્થાનિક વર્તમાનપત્રોની ટીકા

બોમ્બાનીસમાચાર' 'ફ્રી પ્રેસ જર્નલ' જણાવે છે : "મહાસભાએ ચુંટણીમાં ધારાસભ્યમાં કેટલુ બેઠકો મેળવેલી છે. બધા નેતાએ તેમની આશા રાખી હતી તો તેની આશા ત્યાર પછીથી શાને વિશ્વાસ આપ્યું છે અને જે કારણોમાં તેણે ગાંધીની પહેલી ઓફીસો આપી રાખી હતી તો પણ તે 'બદનામિ ગાંધીની છે." બાકીની સ્થિતિપર ટીકા કરતા તે જણે : નવા બંધારણને ... ગાંધી પાડવામાં આવશે ... હીંદુસ્તાન સ્વતંત્રતાને પંથે ... આવશે. ... સહકારની આશા પણ ઓછી રહે છે તેનો મતિ કારણનો ... ત્યાર પછી બધુ ... પ્રમાણે ... રહે છે"

"નાદાલ એડવર્ટાઇઝર"

"નાદાલ એડવર્ટાઇઝર" પંડિત જવાહરલાલને મેમ્બુનોકાર નહીરે જણાવે છે અને હીંદુસ્તાનમાં કુપસ્થિતિ ઘણેલી સ્થિતિ ત્યાં ગયાનો જણાવે છે કે "ગાંધીજી અને તેમના અનુયાયીઓ પોતાના ના પાડી ... ...

સ્વરાજ્યને પગલે પગલે

ઈ. ઈ. કંપનીનો ૧૯૩૫ સુધીનો વહીવટ

(૨)

મોરેશ્યુ–ચેમ્બરલેન અધિવાસ

સને ૧૯૧૬ના ઑક્ટો. સરકારી કાગળો મુજબની કરીને સને ૧૯૨૮ના ઑક્ટો. બંધારણીય સુધારાના અમલ પહેલાંની બાબતોનો પર પડાયેલો હતો. આ અહેવાલનો રાજકોટ ઇન્સ્ટીટ્યુટ મોરેશ્યુ–ચેમ્બરલેન અધિવાસના નામે ઓળખાય છે. આ નવા બંધારણમાં પહેલવહેલાં ચાર સીટોનો અનુસ્નાતકોનો મતવાર્તા હતું પહેલો મીલાંત એ છે, સ્થાનીય મંડળોના (Local Bodies) માં બધી સારે તેટલો પુર્ણ પ્રમાણમાં અંકુશ હોવો જોઈએ. બીજો એ છે, પ્રતિનિધિ બહુમતી દ્વારા સરકાર સ્થાપવા માટે ચૂંટણીમાં પક્ષો પક્ષો બનવા. ત્રીજો એ છે, ઈંડી પોતાના કોલોને વિશ્વાસ કરવા, તેમને વધુ પ્રતિનિધિત્વ પદ્ધતિની બાબતમાં અને સરકાર ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

વર્તમાન પત્રકાર

દક્ષિણ આફ્રિકામાં "ઓફીશીયલ સીક્રેટ ઍક્ટ" હતી ધરાવે છે, જેમાં ફરમાવેલી કેટલીક બાબતોના સાંધે સરકારી ખાતાંના સાધારણ નોકર વર્ગ પોતાની જાણમાં આવેલી બાબતો જાહેર પત્રો દ્વારા પ્રગટ કરવા જોખમ ખેડતા હોય છે. આ જોખમ ઉપાડનાર પત્રકાર શ્રી. જે. એ. ડાર્નેને તા. ૨૬ મીએ રૂા. ટાઉનમાં કોર્ટ સમક્ષ જુબાની આપવાની ફરજ પાડતાં તેણે જુબાની આપવા ના પાડી હતી. બીજે દીવસે મેજીસ્ટ્રેટ ના. પ્રીસલરને કોર્ટનું અપમાન કરવા માટે મી. ડાર્નેને આઠ દીવસ ના કેદખાનાની સજા કરી હતી. મી ડાર્ને અપીલ કોર્ટમાં અને તેને રજીસ્ટર ઉપર મૂકેલ છે.

કરાર રદ કીધો

જોહાનીસબર્ગની મ્યુનીસીપાલીટીએ ગ્રેટરાઉન રોડ ઉપર ઢોંકળાંઓ માટે મકેલ બાંધવાની યોજના પાસ કરી અમલમાં મુકવા કરાર કર્યો હતો, જે સામે વાલીકે, નરકયો વીરોધ દર્શાવવામાં આવેલ હતા. મધ્ય આફ્રીકામાં મેરીટઝબર્ગ ટાઉન કાઉન્સીલમાં ગ્રેટાઉનવાળી યોજનાના રદ કરનારો ઠરાવ પસ્યો હતો.

મુનીયનનો આભારી

બીટનનું નામું મુકી કમ મુનીયનના રોકાનું અટકી પડતાં મુનીયનમાં મોટી આગ પડવાનો ભય ઉભો કરી બાંધકામદારોએ દર્શાવ્યો હતો, પણ બીટનના પ્રબન્ધક અધીકારીઓના તરફ થોડાક અનુભવના મુજબ દક્ષીણ આફ્રિકામાં નાણાની ખાધો પણ સાથે તમારી મુની નહોતી કામ કરી શકતો. સોનાના ભાવોમા વધારો થવા સીવાય નથી કારણ જાણવા રહેશે, બાકી મુનીયનના સામાન્ય હિતોનો તો બાબાદારી ભરેલ નાણું સામાની બાબતના રોકાણ કરતાં કુનર ઉદ્યોગોમા રોકવું જોખમે સલાહકારક છે.

લાખો પાઉ

જોહાનીસબર્ગનાં ગ્રેમ્પ હોટલના માલીક વેપારના બીજાના નવા બીલ્ડીંગ બનાવા પુરેપુરા પાકા મકાનોવાળાની મીલ્કતના મ્યુનીસીપલ કલબ બનાવા માટે બાંધકામ કરવા કરેલ કરી તેમાંથી ઉપજનારી રકમ રૂા. ૧૨૫૦૦૦-૦૦ ના ચેક પ્રાપ્તીસ્થાનના પ્રમુખ ઉપર મોકલવામા આવ્યા હતા. ... ઉપયોગ ... ના પ્રોજેક્ટમાં ...

મરેલી પક્ષ્યોનો ઉપયોગ

ફેબ્રુઆરી માસે આગમન કર્યા પી. આર. ટ્રેન્ડ હાલ મારફી પક્ષ્યોના ઉપયોગ બીજાના જવાબો ડરબન મેનોટોગ્રાફીક સોસાયટીમાં દર્શાવવા થયા હતા. ... પક્ષ્યોની પાંખો સાથે મારફાડને છતા પાંખો ... ઉપયોગ બનાવી મરેલા દીપલ્યું હતું. તા. ... ૨૬ પાંખો હતા આમ મરેલાંઓ ના ઉપયોગ તથા ફરીનસ્ટાઉનના ઉપયોગ પ્રોફેસર્સ-ટોપ પત્રના ડાયરેક્ટર હતા.

રાક્ષસી મગર મચ્છ

કેપટાઉનની પાસે ૨૬ માઈલ દરીઆમાં એક રાક્ષસી મગર મચ્છ પકડવામા આવી ... તેનું વજન દસ હજાર રતલ, લંબાઇ ૨૪ ફીટ તથા જાડું ત્રણ ફીટ ... દક્ષીણ આફ્રિકાના મગરોમાં ઉપર રાક્ષસી કદનો મગર મચ્છ ૧૯૩૪ ના પકડવામા આવી હતી જેનું વજન પાંચ ટન તથા લંબાઇ ૨૬ ફીટ હતી.

નેટીવો અને ચૂંટણી

નેટીવ રેપ્રીઝન્ટેટીવ ઍક્ટ મુજબ નાટાલ અને ટ્રાન્સવેલ માટે ... ઍચ. હરકસ, મી. ઈ. ... શેપસ્ટન, મી ... ઍચ. ઍડ હજબુ ઍન્ડરસન મી. ઍલ્સવાર્થ જીનો, મી. જે. એલ કેરસ અને મી. કાવલી માટે નેટીવ મતદારો તરફથી દરખાસ્ત થઇ હતી પણ નેટીવ કાઉન્સીલ માટે ૧૬ નેટીવ સભ્યોની ચુંટણી થઇ છે જેમાં બુઢા ચુલ્લ નેટીવ સભ્યોના બારે કામકરતા બધીતિતા નેટીવોના નામો આવે છે.

કરોનો ચરસ્તાદ

ડરબાન, ... ઍક્સપ્રેસ અને મેલકસ્ટ્રટમાં ગયા ચાકરાડીએ કરો સાથે બારે કરસ્તાદ પડયા હતા, ઇસાલોના રીજનીના તારો તુટી જવાથી રાત્રે બે ગણ કલાક બધાર રહ્યા હતા પરીણામ ... તેઓનાથી કેટલાક બાજારના મોટા ભાડો પટી ગયા હતા. ફ્રોકટદારોના બેતરોના કરો પડવાથી પાકને મોટું નુકસાન થયું હતું.

રેડીઓરમ્સ બંધ

રેડીઓરમાં ... ૧૬ દીર રેડીઓ ઉપર આવેલી તા. બી વીરાનાથાના દુકાનમા તા. ૨૬ બાદ સાજના બારકર ૬ કાને બાદ વાગી હતી. ... ગયા તથા તા. વીરાનાથાની દુકાન બારણ સહીત બળી ગઇ હતી. પડોસમા આવેલી મેસરસ ઓન એન્ડ ... ની દુકાનને આગ લાગી હતી. પણ ફાયર પોલીસે પહેરવી ગામડીનો તારો ચલાવી તા તેથાની દુકાન બળતી અટકાવી હતી, જેથી આગ કાબુમા આવી હતી મી. આરોગ્ય તા. ... ના રાજસ ના ૬૦૦ ... ની દુકાનો પડોસમા દાવાથી બચી ગયા તેઓએ દુકાનોમાંથી બાલ પહાર મોકી બાંધ્યા હતા.

સરકારી દરોડો

... ના ... ના બાતમી પરથી પોસ્ટ ઓફીસે ટેલીફોનની ... તપાસ કરી ... ... દરોડો કરી બેની તપાસના ૬૨ ... ના ... ના ... ના

ચર્ચા પત્ર

પં. હરિશંકર વિદ્યાર્થી કાંડ

'ઈન્ડિયન ઓપિનીઅન'ના અધિપતિ લેખે

સોલેજ,—આપના પત્રના તા. ૫–૨–૩૭ ના અંકમાં "પં. હરિશંકર વિદ્યાર્થીનો ખુલ્લો પત્ર" એ મથાળા નીચે ચિંચેના 'ગુજરાત મિત્ર' નામના છાપામાં છપાએલો ... લેખ પ્રસ્ત કરવામાં આવ્યો છે, તેથી દક્ષિણ આફ્રિકાના ન્યાયપ્રિય કેટલાક દેશ–બંધુઓના ગેર સમજણ દૂર કરવાની ખાતર હું, અને તે મારી પ્રતિષ્ઠાને હાનિ પહોંચાડે તેમ છે, એવું જાણવા છતાં આપના પત્રમાં આવ્યો આ નીચેનો ખુલાસો રજૂ કરવો પડયો છે, તેને આપના પત્રમાં પ્રસ્ત કરી આભારી કરશોજી

આપના પત્રમાં પ્રસ્ત થનારમાં આવેલ ... "ઓલ ઈન્ડિયા ટ્રાન્સવાલ કેંફ" ના વિકાસ તીયે ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે, તે કેંફ ... ભરી આંકે વર્ષ ઉપર "શ્રી મુસ્લિમ પ્રદેશ આર્ય પ્રતિનિધિ સભા" ના મુખ્યપત્ર સ્વરૂપથી "આર્ય પ્રકાશ" ના નીકળ્યા બાદ તે છાપાના એ પત્રના ... તંત્રી મી. પં. હરિશંકર વિદ્યાર્થીના પ્રેરણાથી આપણી સભાએ સ્થાપેલું છે, અને ... કેંફ એ બલકે દરેક મહેમદુ ઉદ્યોગ તથા કાર્યવાહીઓ તે કેંફની દેખરેખ ... છે. તેના વર્તમાન કરવા માટે "આર્ય પ્રકાશ પ્રબંધક સમિતિ" નામની એક આખમ સમિતિ પણ આ સભાએ નીમી છે, અને તેની આદતા મુજબ એ સમિતિ એ કેંફનો પ્રબંધ કરી રહી છે. આ પ્રકાશે તે કેંફનો પ્રબંધ કરવાની, તથા રીતસર હીસાબ રાખવાની અને ... ઝમાનીના કર વગે પ્રસ્ત કરવાની જવાબદારી એ સમિતિ ઉપર

પં. હરિશંકર વિદ્યાર્થી ઉપર નથી

આ સમિતિ ઉપરના કેંફનો હીસાબ ... કોર્ટીંદ કરાવી મું. પ્રા. આર્ય પ્રતિનિધિ સભા ના જનરલ સભામાં પાસ કરાવે છે, અને જરૂરની જણાયે ગાટે તે બાબતી નાણાકિય દરસ્તસે બાબત પણ

શ્રી. હરિશંકર વિદ્યાર્થી સભાના પ્રતિનીધી છે

શ્રી. પં. હરિશંકર વિદ્યાર્થી સભાના ... પરસ્પરી બજારી ગયાના હિમદેશક ... અને દેશના તબક્કા વિદેશમાં સભા નથી મોકલ્યે ત્યાં સભાનો આર્યસમાજના સિદ્ધાંતોનો પ્રચાર ... ક. તબક્કા ગુરુકુળ ચલેદે આ સભા ... સંબંધ રાખે તેવા સંજોગો કે વ્યક્તિઓ દ્વારા કે મંત્રી ગણે ... દરેક સભાના કાર્યકર્તાઓ આવકારી આપે છે. કારણ કે દરેક પ્રસંગે આપણે પ્રતિનિધિ ... તેમ તેઓ છે. આપણે દેશના પ્રશ્નોને પોતાના કરવાની કે ગોલ વિરુદ્ધ પક્ષના કર્તવ્યો—સાધનોની ... આપણને ઉભો કરી અન્યાય ... કરે. ... કાર્યોમાં સહાય ... કરી શકાય ... પરસ્પરે ... તે ... કરે તેમ ... પીનતા ...

તા. ૧૬–૩–૩૭ ... ની જનરલ સભામાં ... ગોના મંત્રી, મું. પ. આર્યપ્રતિનિધિ સભા

[નોંધ —૫ હરિશંકર વિદ્યાર્થીએ મેળવેલાં જુબાનો અંગ્રેજીમાંથી અમને મોકલવા બદલ અમે પં. હરિશંકર વિદ્યાર્થીનો આ દેશમાં આવ્યા તે આદી વર્ષ પાસ અને ત દરમીયાનના ... ... કામ કર્યું તે તેમણે બે શ્રી આદી હકીકત ગાંધીજી ઓકવા કરી છે. તેમણે ઈસ્લામ ... ના બહાર પાડવાનું નથી એટલે ટૂંકી રકમ કરી કે ગાંધીજીના ... પ્રકાશ નથી. તેમણે આ દેશમાં ... ૧૬ પણ ત્યાંઓ કરેલી દોષ ... તેમણે જાહેરો કે ... પુરો લીધેલો ગણાય. પછી ... પોતાને નારે ઉદ ના ... કે સંસ્થાનું પ્રતિનિધિપણું મરાવવા દોષ ... સ્વરાજ્ય મારે ... આદી રંપે આજના ... ની ... પ્રમાણે ખાતર ... ૧૫ ૬ ૫ ... હરિશંકર ... મું. પ્ર ... પ્રતિનિધિ ... પ્રતિનિધિ ... તરીકે ... પાયો ... પ્રથમ તેઓ ... આવ્યા ત્યારે ... ટૂંકું ... ... પ્રકાશ ... ...

ખબરપત્રો

ઇસ્ટલંડન હિંદુ મંડળ

પોતાના પેપના પ્રવાસ દરમીયાન 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ના તંત્રી શ્રી મણીલાલ ગાંધીએ ગયા રવિવારે તા. ૧૪ મીએ ઇસ્ટ લંડનની મુલાકાત લીધી હતી. તેમની સાથે ડરબન અને જોહાનીસબર્ગના સેવક શ્રી. એસ. એમ. મેકેએ અને કુપરસ્ટ્રીટથી અને સેલ્ફાનીસબર્ગની જોહાનીની પેટા મેસર્સ મકેના એન્ડ મન્સના શ્રી. જુપતરાય મકેના હતા. સ્થાનીક હિંદુ મંડળના આતિથ્યસ્થાનમાં તેમને ઉતારો આપવામાં આવ્યો હતો. મંડળના પ્રમુખ શ્રી ડાહ્યાભાઇ પરબુભાઇ તેમજ તંત્રી શ્રી. મણીલાલભાઇએ મકેમાનોને ઇસ્ટ લંડન શહેર મોટરમાં ફેરવી બતાવ્યું હતું અને 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'ના ગ્રાહકો કરવાના સહકારની આપી હતી. ઇસ્ટ લંડનના હિંદી મંડળના પ્રમુખ તા. રાત્રીભોજને લાં તેમોએ આ પ્રાપ્યું કર્યું હતા. રવીવારે શ્રી ડી. પી. પરબુભાઇને લાં ભોજન લીધું હતું અને રાજે ચાર વાગે હિંદુ મંદિરના હિંદુ બાળ તરફથી તેમનું સ્વાગત થયું હતું. પ્રમુખ શ્રી ડી. પી. પરબુભાઇએ મહેમાનોને આવકાર આપનાર વિશેષમાં કરી શ્રી. મણીલાલ ગાંધીને પુષ્પહાર પહેરાવ્યા હતા. શ્રી મણીલાલ ગાંધીએ જણાવ્યું કે પોતે ફક્ત બર્ગ બે ઇસ્ટ લંડનની મુલાકાત લીધી હતી અને હિંદુબાળકોના સામાજીક, સામાજીક તેમજ નૈતિક ઉન્નતિ કરી રહ્યા છે તે જાણ તેમને ઘણોજ આનંદ થયો હતો. મંદિરે વધારે સારા પ્રમાણમાં ભાંધવા હિંદુ મંડળે પ્રયત્ન કરવાની હતી પરંતુ પુરતી પરસ્પરના અભાવે તેમના પ્રયત્નો નામાવશેષ થયા હોવા તેમ જણાવી હિંદુ બાળકોની ઉન્નતિ માટે હિંદુ મંડળ તરફથી આશા દર્શાવવામાં આવી હતી. શ્રી મણીલાલ ગાંધીએ જણાવ્યું કે આવા પારસિક પ્રસંગે મંડળને આપવા જેવી મદદ બહારથી બળવાન જેવી તેને 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' દ્વારા પોતે ત્રેવડાવ્યા આપવા જણાવ્યું હતું. પોતાના પ્રયત્નો સ્વાગત માટે હિંદુ મંડળનો તેમણે અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માન્યો હતો. શ્રી એસ. એમ. મકે વગેરે જણાવ્યું કે તેમણે ઇસ્ટ લંડન શ્રી મુલાકાત આ પ્રસંગ ખરેખર દીલને હિંદુબાળકોની હાલત પરથી ઘણો ખ્યાલ આવ્યો. ઉન્નતિક્રમ તેઓ કરી રહ્યા હતા તે અભિનંદનીય આવ્યું હતું.

શ્રી. જુપતરાય પટેલોએ મંડળના આભાર માન્યો આવ્યો પરથી તરફથી તે બાળકો બે બીની ભેટ આપી હતી. બાદ પ્રમુખશ્રીએ મહેમાનો તરફથી મળેલા ભોજન માટે આભાર માન્યો હતો અને મેમાનોને વિદાયભેટ આપવામાં આવી હતી.

પારસી સામાજીક કોન્ફરન્સ

ગત રાજે દુનીયાની મુસાફરીએ નીકળેલા પારસી બાંધવોને માનમાં હિંદુ મંડળ તરફથી મેમાનોને આપવામાં આવ્યું હતું. સામાજીક પોતાની મુસાફરીના અનુભવોનું વર્ણન કર્યું હતું

ગીલ જોહાનીસબર્ગના એક્ટર મણીલાલ ગાંધી, એમ. બી. એન્ડ કાલુભા, પીટર્સ વગા. હીંદુ મંડળની સ્થાપના બાબતે તરફથી રાદ્રિય ગીત ગવાયાં હતા. બાદ દુધ અને પ્રસાદ ... તેમના વતી નીસબર્ગ ... પધા હતા હતા મકેમોએ પધા હાજરી આપી હતી સામાજીકે પ્રસંગે શ્રી મણીલાલ ગાંધી તથા તેમના સાથીઓ મોટરમાં જોહાનીસબર્ગ જવા પાછા ગયા હતા.

કઠોરના ગોક જાણીતા પારસીનું અવસાન

કઠોરના જાણીતા અને તેજસ્વી પારસી કાઝી અકબર પુરસ્કાર રોગોના ફેમ્યુઆરી તા. ૧૭ મીના ૮૬ વર્ષની વયે આ ફાની દુનિયા માંથી વિદાય કરી ગયાના ખેદજનક ખબર આપ્યા ... મરહુમ કાકરની દયાનાં ... અમારા ... ઘોર ખોટ પડી છે. મરહુમ પારસી તેમણે કરેલું ... હતું. મરહુમ પારસી ઉદાર દિલના હતા. પોતાની ... સેવા બજાવી હતી. ... ફંકર મહેતા આનબાનને ... હતી. ... કેમાં દરેક ... આવે ... મને ... ગયા ... મરહુમ પારસી ... પુત્ર ... ખાલેદ ... ખાલેદ ... મુકી ... ગયા છે. મરહુમની ... વાસી ... ચાલી ... ગીલ ... ચેરી ... આજે ... ગયા હતા.

અવસાન

જોહાનીસબર્ગના ... ખાજે ... ભાઇ ... ભાદરી ... ગયા ... પીના ... રાત્રે ... ગયા ... ચારસ ... ગયા ... ગીલ ... ગયા ... ગયા ... ગયા

શ્રી. ઈસાકજીએ જણાવ્યું : આ આમ મકાન માં હાજરીઓની સંખ્યા એક સાથની હતી ; છેલ્લા દસ વર્ષ કરતાં વધુ હતી કેરેનું અસલમાલમાલક, અને ૪૦૦૦ વર્ષની જુના વસ્તુ એવા લોક તેઓ નાતુણ લગા હતા અને પ્રાચીન પ્રજાપ્રતની કબરો પણ તેમણે જોઈ હતી. દરેક દેશના હલકરો મુસાફરો કેરેની મુસાફરી કરી રહ્યા હતા. પ્રજાપ્રતની રેલગાડીઓ પણ ઠક અને સગવડવાળી હતી અને કેરેનો વેપાર જે મોટે આગે મુસાફરો સાથનોજ હતા તે એક્કો જોરપર ગાસનો હતા.

શ્રી. ઈસાકજીએ જણાવ્યું : પોતાની સફરની મજવડો અને લાભા ગેરા કુલ બધે તમન વાજબી લાગ્યો હતો.

દક્ષિણ આફ્રિકાથી મકકા જવા મજબૂત-ઓને માટે તેમણે ગોહાનીસબર્ગથી બેરો જાણી જરૂરમાં કરી હતી આગે ગાંધી પ્રજાપ્રતના વીમાન મારફતે તેઓ જ્યા જલ કારમાં મક્કા જઈ શકે છે. કેરથી કારની મુસાફરી પુરી કરતા ૭ કલાર લાગ છે. મક્કાની યાત્રા પુરી કરી તેઓ કારમાં જદા જઈ શકે છે અને કાર વીમાનમાં મદીના જઈ શ૦ કે આને બજારથી મળી હતા તેજ ભાગે પાછા જઈ શકે છે. ૭૮૮, મક્કા અને મદીનામાં વીસાની સગવડો વધુમાં

સરસ છે અને મુસાફરીનાં ઓછામાં ઓછી વસ્તુઓની જરૂર પડે છે

રૂડીપોર્ટ હિંદુ સેવા સમાજ

રૂડીપોર્ટે હિંદુ સેવા સમાજની એક સભા માર્ચ ૧૪, ૨૦૧૩ ના રોજ થઈ. નાથુ ભાઈ મકનજી નાયકના પ્રમુખપદે રૂડીપોર્ટ-ઓમ્બેએ ટાઉનના એક બાગીદાર રાવનારાણા પી. ઓવિરેડ્ડ ગોવાબ્રમાણ પટેલ સ્વદેશ જતા દોરાયો તેમના માનમાં પ્રમુખશ્રીના મકાનમાં બાગી હતી ત્યાર પછી, ઓવીરેડ્ડભાઇ સમાજને ઉપયોગી માગનારા અને નીભાવનારા હતા અને રૂડીપોર્ટના હિંદુબાધુઓના આદર અને માન પરાયતા હતા પ્રમુખશ્રી, મંત્રી શ્રી, ઝવેરભાઇ રાણાભાઇ તથા બાકરટ્રસ્ટમંડળના બાણાભાઇ તથા મેસર્સ કરસીયા, ઝવબલાલ, પરશોત્તમભાઇ કુલબાબાઇ કાનજીભાઇ, કરસન બાબુ, નાથુભાઇ બાલનની નારણજીભાઇ વગેરે એ ૧૦ ગોષી કમાટીની સેવાઓની નારીક કરવામાં અને તેમને સફળ સફર કરનારા બાબુઓ કર્યા હતા.

બંગીએ પોતાના દીપાટમાં સમાજના પીઠ રહ્યા-કરવા શ્રોતાઓ બાબ કરી બાબાસકે દોવાનુ જણાવ્યું હતું જવાબ આપતા શ્રી. ગોવિંદ બાકરએ સભાનો આભાર માનતા જણાવ્યું : પોતે ૧૦ કેમ કર્યું હતું કે પોતાની કરજ સમજી પોતાનો શક્તિ અનુસાર ધર્યું હતું અને ભવિષ્ય માં પણ કરવાની પ્રબળ શક્તિ આપે, તેમણે એક ગીતા અને તેમના ધર્મપત્નિ શ્રીમતિ સાકુબાબાઇ પટેલ તરફથી એક ગીતા સમાજને ભેટ આપી હતી બાદ પ્રબળ સ્તુતી કરી સભા વિસર્જન થઈ હતી

અનાવિલ મંડળના સભ્યોનું સ્નેહસંમેલન

દક્ષિણ આનાવિલ મંડળના એક સભ્ય રા. ઉમાબાબાઇ જીવણજી ગોકાનીસબર્ગથી, તેમજ બોકસબર્ગથી રા. ગોવીંદજી બબુભાઇના પુત્ર ઉકેદુભાઇ ગોવીંદજી સ્વદેશ જતા દોરાયો તેમના માનમાં બોકસબર્ગ ખાતે રા. પરાગજી બાબાભાઇ ના મુકામે રા. કાળાભાઇ નીબાબાઇના પ્રમુખ પદા નીચે સભા મળી હતી પ્રમુખથી તથા મંત્રી રા. ચેલાકાભાઇ બાબુભાઇ તથા મીજ બાબાઓ એ મહેમાનોને સફળ સફર કરવાદારા બાબાઓ કર્યા હતા અને ફુલનો હાર પહેરાવવામાં આબ્યો હતો અને બાબાઓએ પહલા સભ્યો માં મંડળને આબાર માન્યો હતા અને રા. ચમનબાબાઇ જીવણજીએ એક ગીતી અને રા. ઉકેદુભાઇ ગોવીંદજીએ રા. ૧-૧૦-૦ ભરાવા ભેટ આપી હતી.

૫ : ૨ ચુ : ૨ : ૧૭

ડરબનની સીટી કાઉંસીલે ડરબનના કાલના વેપારીમાં ફેરફાર કરવાનો ડરાવ પાબ્યા પછી ઉપર કર્યો હતો. કાલમાં ડરબન શહેરને આ વેપારીમાં પહેલમાંનું સનદધાર ગણવામાં બાદાલ ના એકનોમીસ્ટ્રેટર શ્રી. એચ. મોરડન પોતાનો એડવોકેટ તરીકે પાકર્યું છે

* * *

મુનીયન પાલમેન્ટમાં ના ઇટને સ્વેછાચારી અને બેદરકાર માબાપોની પોતાના બાળકો ૧૨મની બેદરકારી બાટ મબ્લમાં સજ્જ બબ કરનારો કાબદો બનો એવો બીચાર જાહેર કર્યો હતો.

* * *

જોહાનીસબર્ગના છેલ્લા પ્રદર્શનમાં મુકવામા આબેલો ડરબન શહેરનો નમુનો બીજા બધાકરીને મુખારાવધારા માર્યે ડરબન બીજા ક્રમપર આવેલા એકેરીયમમાં મુકવામાં આબ્યા છે.

* * *

જોહાનીસબર્ગના મેસર્સ મેથસ એન્ડ કાર કંપનીના માલીકોર શ્રી. કાપનુ ઝબ રૂડીપોર્ટના બાબાબ્યોયા શરીર ક્રમપર પહેરેલાં સંપૂર્ણ બબા બહોળ બબ્યુ હતું

* * *

મુનીયનના રેલને બાલા જેવો બિમાની અકસ્માર મેરેન્જા લાઇસે અને પ્રદેશ આદિકામાં ગમબદ કરવાના બલસન મલાવવા મોરેન્જો બાદ લાલ જણાવીના રેલને અકસ્માર શ્રી. એચ. પીટર દક્ષસીરીબા કબા બિમાન મારફત લીડબન

ગયા. કોલના બાબ ના બારીસ બિમાનો મોરેન્જો બાદ્યાબા બે

* * *

અમરીકના નીગ્રો બોક્સર બા. જીમ કારબેટ દુર બબાલમાં ડરબન આબશે; અને ડરબનના બબીતા હીરો બોક્સર બા. બકસ્મેન સામે ૧૨ રાઉન્ડ જોમ્પીએ ડરબનના સીટી હોલમાં બોક્સીંગ થશે.

* * *

ન્યુકાસલ ડ્રામેટીક એસોસીએશનને તા. ૨૧ મેના દીવસે બાસ છુબ્બબણી માટે જાહેર કર્યો છે. ન્યુકાસલસ ડીસ્ટ્રીક્ટના લબબા બકેટોને છુબ્બણીની રમતમા બાગ લેવા ડિસેમ્બર આબવા માંની કરે છે.

* * *

આમરીકાથી બાલ્ય બાઇટ યબ બાગીમો કરી બર બાબરસ્ટનમા ડરબનના કપર બબી બોક્સર કરીને બાબી પહોંચી ... જેબાથી દક્ષીણ જોહાનીસબર્ગ બાટે છે.

* * *

કેરબીક ઓપેરા બરમેન્ટ કબુબમાં બાબબી સબા માટે એક બાલ્ય મેળાવડામાં નીગ્રોબાના સામાજીક બરકેથી કેપરબન્ટ શ્રી. જે ડોન્ડરના ક્રિબ્રમ કાર્યની પ્રશબા કરી એક ટ્રેજીક ડાન ભેટ બાબબામાં બાબ્યા હતો.

* * *

ડાબ્રાલ્ બાબે ... પોકબબસનું પહેલું સીબ બોક્સ ૪ ૬૫ ફ્રુ ૬ બાબ પુનીબનના ... બોક્સેસ્ટસ, બસ્કેટ બાબ પોનીબ બાબ્રા બાકરાબ્ય બાબ્યા છે. બાબબેપક્ષ ના સારી સ્થિતિમાં પુરબા અને ૬૪ પોનીબ એક બંગ સંબંધ બેબાબા હતા

* * *

બબાજી'દાબા નબા બાંધકબેબી નીગ્રોબાના મકાનની બાંકીન સુબીન બાબારાજ્ય બબના કોબા કબ્યા બબ્યા મી. બાકર, કી. ડોકટીએ નીગ્રોબા બુબી બુબી હતી.

* * *

નોબબેબાના બાબા નદીના નોકાનમાં બાંક નેટીવ ડોકરો કુબી મુબેલા હતા. તેબે બાબાના પુબડી પકડ્યા રેલ ગાડેબી નદી બોબા બાબા કોબીસ કરી હતી. પબ બાબણીના પબસારે બબતાં જે બોંબાકાં બબ્યા હતો. પાબબાબ્યો પબે દુર બબબબેબાટીની બીબ્બ તરફ તેનું સ્થળ બબ્યું હતું.

* * *

એવી બબેલ બાકાર પડી હતી કે નાકુ સબ્ય કબુક બોક્સર ડોન્ડરને પોતાનું કજન હતાના બાબી બાકરજ બાકશે. કબુક બોક્સ ડોન્ડરના બાંકર બાકરજ બાકી બબ બાકના બિબી કરાકી છે.

* * *

બોબાંબોબાના બી. બોબ. બાકર બાબના નીગ્રો નેટાબે તા. ૬૦ બાબેં બોક્સ બાબ્યા બોબાબ્યા બબબા કરા કોક કુંબો કુકના બાબી ૬ બબ અને તેબો કુકીબાના બોબાં તેબો કુકના બારનાર તરફે બા બાકર બબ્યા હતો.

વિવિધ વર્તમાન.

એબીસીનીયામાં કતલ

૩૬૦ બ્રિટિશ અધિકારીઓ છે કે એબીસીનીયાના મંડળના એલચી બાતાંઝ્યે જાહેર કર્યું છે કે એબીસીનીયાના ગવર્નર જ. મારશીનના બે પુત્રો તથા પરદેશ બાતાના પ્રધાનના એક પુત્રને ચર્ચ દીપના સાર્વજનિક કતલમાં મારી નાંખ્યા હતા. પણ અમેરીકન એલચી બાતામાં એવું કહ્યું એબીસીનીયનોએ આપ્યો દીધો હતો તેઓને સંરક્ષણનું વચન મેળવી એલચી બાતાએ છૂટા કર્યો હતા. તેઓને પણ પાસની બારેક હજારી બનેલાએ કા નાખ્યા હતા. આ પ્રમાણે એબીસીનીયામાં પની રહેલા અલ્લાયાદ સામે બાતની સભામાં બારે ચર્ચો થઇ હતી; અને તથા ગી શોધક બનેલાં નાં ગા. ઓન્ડરસને બાય દીધો હતો. શીગ નારહતે પદીત પસલાં બારવા પ્રધાને જાહેર કર્યું હતું.

વીદ્યાર્થીઓની મરજી કીધા

ટેકસાસની બારહગા બોગ થઇ પડેલા ઉમા માતસો વીદ્યાર્થીઓની મરજી વીધા ૫૩. ૨૧ બાર્ચે હતને બાચુસોના પાણા સમાહ થઇ હતી. બીરતી બેઠકથી વધી પડી હતી કે બોકોના બાતણ પક્ષના બોરી બહેકેલી નદી હતી મરજી વીધા રમાત પક્ષી બો પુત્રો બૈબાત થઇ પડયાં હતા. તેઓને બાદાય યવા કારસમાંથા ૫૦ નસો બાસ બોલાવથી પદી હતી.

પૃથ્વી પ્રદક્ષણા

વિમાનમા પૃથ્વી પ્રદક્ષણાબ્રાએ નીકળેલી એબા સ્ત્રીઓ બેર હાદેલુ વિમાન ધીના બુલના બાચો પડતા તબી દરીયર મારકેટ તા ૨૧ બામે બ્યુબાર પડીગો હતી. તબીના વિમાનની પ્રાપત પા ૧૬૦૦૦ હતી. વિમાનો સ્ત્રીનું પૂરતાન વિમાન બ્યુબાર પાણું બાબ્યા પછી બાબી શકાશે બાબુમે બાહર ૨૫ ક ૬ બારકલાકનો તબી બારે બર્ચનાં બાતા નદી ૫ હતા પબ બારકલાકની તબીને ધોકેલ બાબ પબ્યા પ્રાતનો પતા તબી વિમાન તૈબારે પતા પાછી પ્રારક્ષણાન બ્યબા બાચાર રહ્યો.

ફ્રેંચના ગ્રાડે બોકકુર્ડના વિમાનના પતેા નથી

બબા બારબાદીબામાં ફ્રેંચ બોગ બોકકુર્ડ ૬૮ ન પોતાના વિમાનમાં ફરબા નીકળ્યા હતા, બાબ નથી કરવાથી મીતા કુબા હતા. તબની દીશ બાર પબ્યા વિમાનો થયા હતા પબ્ય પતા લાબ્યા નાતા. ૨૨૬૦૦ બાબીસ ફ્રેંચ બાર બેહદ ગ્રહના બોબાબાની બાબા વ્યક્ત ૬૭ પબ્ય ૬૭૦ સોબબાણ ચાલુ રાખશે.

૬૬૬૬૩માં ચરતા બાનથી

બાતરરાષ્ટ્રીય બજુર સબબાબા ૬૬૬૬૩બોને ત્રિજો ૬૬૩૫૩ની સાલના બાદકા પ્રાંભ્ય કરવા બા બાદબા ૬ ૬૬ કરો. સાબુસાર ૬૬ ૬૬૩૫ ૬૫ બે ૬૬૬૬૩ કે દુનીબાની ૬૬૬૬૩ ૧૬૧ ૬૬ બાબ ૬૬૬૬૩૬૩ ૬૬ બાબાદબા બોબી બબાર ૬૬૬૬૩૬૩ ૬૬ બાબીબાદબી બોબાબાબા બોબીબા બાદબ

સ્વદેશના ટુંક અખબારો

પં. જવાહરલાલ શીખકેરની કરેલા રીતિ

૨૧ ફેબ્રુઆરી ૫ જવાહરલાલ નહેરૂએ એક નિવેદન બહાર પાડીને હીંદમાં કેટલાક પ્રતિષ્ઠિત રાજકારણીઓ પર, મહાત્માજીમાં હાજર રહેવા માટે, જે અંજલી વર્તાવ કરવામાં આવ્યો હતો એની સખ્ત શબ્દોમાં ખેંચાદી કાઢેલ છે. અમુક જગ્યાએ ફેજદારી કલમ ૧૪૪ ના સુંટણીના સ્થળો પર વિદ્યાર્થીઓને જવા દેવાની મનાઇ કરી હતી. ૧૬ વિદ્યાર્થીઓ પકડાયા હતા અને ગાજીયાબાદ જીલ્લામાં ફેરાતા આવ્યા હતા ફેજદારીના તો શ્રી. સત્યેન્દ્રની નામદુર્જ એક બાજુનું આપ્યું હતું ને સભામાં હાજર રહેવા બદલ વિદ્યાર્થીઓને દંડ પણ થયો હતો, પણ સહુથી આઘાતજનક કીસ્સો તો સાહજહાનપુરમાં બન્યો. બોસ્ટન રહેનના એક વિદ્યાર્થીને પંડીત જવાહરલાલનું ભાષણ સાંભળવાના આરોપસર અદેરમાં નેતરનો સોટીમાર મારવામાં આવ્યો હતો. એ છે કે આ વિદ્યાર્થીએ પાછળથી આપઘાત કર્યો બીજા વિદ્યાર્થીઓ સામનેમાં કબુલાજ આપઘાત કર્યાનું કહેવાય છે. જેનું કામ શાંતિનું અને નહીમ સેવાનું છે એવા એક બોકરા પર માર પડે એ જવાહરીવાળા મનમાં ઘણો અસંતોષ ઉભો થાય છે, અને કયા ગુનાહસર આ શિક્ષાઓ અપાઇ આપપાસો ? એ આપણી કલ્પનાઓ બાદની કરે નીચે ગાનારી છે આ બરોબર ગુજરાત વાત છે આપણે એમ એટલા મોટા પ્રશ્નોના પડયા દોષકમ તોપ ગાળી જવાબદારો પ્રત્યે બેદરકાર તો નહીં થઇ રહ્યા હોય. જવાહરલાલે કોલાબાપુ-વાંચની ટીકા કરતા જણાવ્યું છે કે આ કોઇ વ્યક્તિ કે રાજાની વાત નથી, પણ હીં તો પ્રજાનું. આખું રાજ્યથી તંત્ર અને એની નીતાની કસોટી થઇ રહી છે. આવા અનેક વિદ્યાર્થીઓ તો ખરે ગાનારો છે એટલે સુંદરી તરીકેની એક કક્ષ તરીકે પણ તેમનો સુંટણીમાં ભાગ લેવા બંધાયેલા છે. આ દરમ્યાન તો ગાળક પર પડેલા સોટીના મારની વાત અને તેણે કરેલા આપઘાતની વાત બારા મગજમાં ઘુમ્યા રહી છે. કેવી ભયાનક અને કરૂણાજનક વાત! આનો તપાસ થવી જોઇએ. બરોબર પ્રત્યેનું આપણે એ ઇચ્છવું છે.

હીંદ-બર્મા વેપાર

હિંદ-બર્મા વેપારી કરારને સમર્થન આપવા માટે મી. બટલરે પાર્લામેન્ટમાં રજુ કરેલી દરખાસ્ત પરની મુખ્ય ચર્ચામાં ભાગ લેતાં મી. બટલરે જણાવ્યું હતું કે હિંદ અને બર્મા વચ્ચેના આંતરના મુક્ત વેપારને ટેકા આપવાના અગાઉના નિર્ણયને તેઓ જણાવી રાખવા માંગતા હતા. મી. બટલરે બ્રીટીશ હીતોનો નીર્દેશ કરી જણાવ્યું હતું કે બર્માના નીકાસ વેપારની મુખ્ય મુદી બ્રીટીશોની છે જે ૧૧૫ ક કરોડ પાઉંડની થવા જાય છે. બ્રીટીશ નીકાસ વેપારનો બર્માનાં કાપડ ને સોળંડ પર ઓછો આધાર ગણે છે પણ જો તમે થાય તો હીંદનો ત્યાંનો વેપાર ખતમ થઇ જાય. વેપાર બંધ પડે તે પરીણામે બર્મા ઓદ્યોગીક બુદ્ધા થાય એટલે આવારે તો ખરીદ કરવી જરૂરી બને ને પ્રમાણે ૬ રહેશે, સીવાય કે બન્ને દેશો સ્વદેશીયો બર્મા કરકાર કરી શકે

બાળોમાં આ કામદારો નહીં

બ્રહ્મા બાબી સરકાર હિંદી કારકાર મોકે મોકે બર્મા બાળોમાં નવી મજુરોને કામ કરવાને આખરે નીંબધ મુકી છે આ બાબતે પગલાં લેવા તો બ્રહ્મદેશ રવાના પુર્વે યજ્ઞ ચુક્યા હતા. હિંદની બાબુર સરકારે બ્રહ્મદેશ ગવર્નર-જનરલ એક્ઝીકયુટીવ કાઉન્સીલમાં બાબુના બાબાદી પ્રતિનિધિ તરીકેના જાગ્રત અંગ્રેજોને કામે જવાના નીબેધ કરનારો નીયમો પસારની સત્તા આપી. ફલ્યુ-સિંધની એ છે કે ૧૯૨૯ થી આ પક્ષ સરકારનું બ્યાન બાંધવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યો હતો, પણ બાબી-રાષ્ટ્રીય મજુર પરીષદ, બાળોમાં બહી કામદારો સામે બબ, ને લાગે અનેક વાર અરજ કેવામાં કરી ચુકી હતી. આટલી બધી ઉંડાનો બરકાર તરફથી બ્યાન મેળવે કહેવામાં આવ્યા ન કે કેરકાર કરવામાં બ્યાન બનાવી પરીસ્થિતિનો કયું પરિણામ કેવું થશે ન પાછો તે, બા પાબાર કરવાનો પુરતા બ્યાન લઇ

સિંધ બારે નવી કોર્ટ

૧૯૩૫ ના સીંધી બાબતો મુજબ હીંદમાં સ્વાયત્ત બની કેબરલ બારે બારે બર સાહજહાનદ સુપ્રેબાન બબે બી એમ આર જયકરને નામદાર ચીફ-જસ્ટીસ તરીકે બ્યાબાપીરા નીમ્યા છે બારે સાહજહાનદ સુપ્રેબાન અલાહબાદની હાઇકોર્ટના વડા જજ હતા. બબ્ય બી. જયકર બબઇના વકીલ તેમજ મી. જયકર યુનીવર્સાટીમાં ઓનરરી જનરલ મંત્રી પણ રહી હતી.

કામીચાદ અને યુપકો

બબારસ હીંદુ યુનીવર્સાટીના બાબલ ચાન્સેલર તરીકેથી આપવામાં આવેલા આર 'બાટ હોમ' ના મેળાવડામાં બાબીજી તરીકે બબસ્યા બીનીવાસ શાસ્ત્રીએ પોતાના બાબણના દરમ્યાનની રાજકીય પરીસ્થિતીને બનુલક્ષી જરા ઇસારો કર્યો હતા તેબણે બોલી બતનો બબ પ્રકરણીત કર્યો કે હિંદની ઓક્તાનો બાબીવાદ એ બારે બાબાવાદ છે. બારે બી યુનીવર્સાટીના વિદ્યાર્થીઓએ એ બાબથી બાકબાન રહેવું બબસ્યું ક્રમણા બા બાબના બાબની બારો કાઢબારે યજ્ઞ રહી છે, બાબીનર યુનીવર્સિટીના વિદ્યાર્થી ઓએ કેબાબાદનાં સબબ બોબણી સમે જે બકરબ યજ્ઞ ચલાવી છે તે પરત્વ બા બાબતની બાબાને ઉલ્લેખિત કરે છે કે બામીબાદના ઇરાદો ઉપે બરાબ ચુકવા બા. કોબ્લિન્સમાં બને બીજા બાબાબોમાં બાકુક પગ મારે બાકુક બબ્યાબો બાબામાં રાબ્યવાની સુચબાથી હિંદી રાજકારણ ક્ષેત્રમાં જે બહો હાબલ થઇ રહી છે,

તેને નીકાળતો શ્રી. શાસ્ત્રીએ ઉપરનો બબ બાતારબ્યમાં પ્રયત્ન કર્યો છે, એ એવા ઉલ્લેખ કે 'વારાનસીમાં ચુંટણી સર્વસામાન્ય મતદારોબાંથી બબીતાણીના ધોરણ હીના થવી જોઇએ. બાકુ સંજોગોમાં તો હિંદની વિદ્યાર્થી બાલમે પ્રબં, બાતી કે ગ્રામીણો બોદને જરા પણ બ્યાલમાં રાખ્યા વીના બીજા બીજા તત્વોની માફતને સાર કાર્ય કરવાનું છે

સિંધમાં કાયદા ઉદ્યોગની હકયલાત

હિંદમાં બબેક પ્રદેશો એવા પડયા છે કે જ્યા અનેક પ્રકારના ઉદ્યોગો વીકાસ બબ છે હિંદ કાચા માલની બાબુરૂપ છે અને દુનીયાના મોટા ભાગને પુરો પાડી રહે એટલો કાચો માલ બે ઉત્પન્ન કરી રહે એમ બ. સિંધ બબ એવો પ્રદેશ છે. નદીયાનો પ્રદશ હોવાથી તેમજ કરાચી બા હિંદના આબાગબ્ય પદરો સાંકળું એક બંદર હોવાથી પદાર્થોની નીકાસ પણ એમાંથી બબેં કરી રહે તેમ છે સિંધમા કપાસનો સારો પાક થતો હોવા છતા બા એક બબ કાપડની મીલ ન હતી બા નવીનાબાંજ એક મીલ કરાચી બાબ તુબી સુકાઇ છે. મીલાના કુકડા જેવા આ પ્રદેશમાં હીંદના બીજા પાક પબ બીબાસ કરતાં વસ્ત્ર ઉત્પન્ન કરવાની વધુમા વધુ સમવડ છે.

૩૦. આલમ મહારાજામાં પ્રવેશે છે

પંજાબના ડો. આલમ કે જે એકવાર બહા સભાની કાર્યવાહક સમિતિના સભ્ય હતા તેમણે એક પરિષદમાં જણાવ્યું છે કે મહાત્માના બાર્યે હાબ બીલાબ્યા બાદ હું પોતાસભામા બસ્સ નહીં. મહાત્મજાજ કેસ ની મોટામા મોટી સંસ્થા છે અને હીંદની સાચા પ્રતિનિધિ બા સદસ્યાઓ મહાસભાવાદી કોંગ્રેસવાળા ચુંટાયા હોવા છે ને ખરેખર આનંદની વાત છે. બબા કિસ્મત પોતાના પક્ષ-સાહેબ બબ્યમ બલા બનારા બહા-બા ચુંટાયેલા સભ્યોને મહાત્મામાં લાવવાનો તેમનો નીબય છે.

દવાઓનું કારખાનું

પુરેપામાં લાંબો વખત સુધી અનુભવ મેળવી બા કે બા. કુરેશી બંગાળમાં વપરાતા બરકે અને રસાણો બનાવવા માટે મુબઇમાં કારખાનું સ્થાપવા નહી કર્યું બા. હીંદની જરીબુટ્ટીઓનું પ્રયોકરણ કરી ઉપયોગમા મુકવાના પ્રબત્ન થશે. હીંદના પરદેશોમાંથી મોટા જથ્થામા દવા આબાત મંગી હોવાથી આથી સ્વદેશી બનાવટના પ્રોત્સાહન બળશે.

મહાત્મામાં ગાંધીજી

દક્ષીબ હીંદના એક સભા તબક્કા બાહારમાં ગાંધીજીએ બબદર કહ્યું હતું કે બાહારમા સંગીતમાં તેમને ગુજરાતબ્યવાન બ. બાટે બાહારમા સંગીતમાં નહીં.'

જાણવા જોગ

૧૯૩૬ માં મરણ પામેલા સાહિત્યકારોના મરણો

૧૯૩૬ ની સાલ દુનીઆના બહાદ્દર સાહીત્યકારોને માટે કરીણ નીવડી લાગે છે. આ એક વર્ષમાંજ પ્રખ્યાત પંદરેલા નવ સાહિત્યકારોનો દુનીયાએ ખુવાર્યા છે. તેમાં જે તો "નોબલ પ્રાઈઝ" ઈનામોવાળા સાહિત્યકારો છે. નીચેની કમરીકતથી આ બીનાની બાતમી પડશે:-

૧૯૩૬ માં મરણ પામેલા મોટા સાહીત્યકારોઃ

૧ લી. કવાર્ડ કીપ્લીંગ, મરણઃ તા. ૧૮ મા જાન્યુઆરી

૨ જી. વીલીયમ બાયન બીકે, મરણઃ તા. ૨૫ મા જાન્યુઆરી

૩ જી લકમીબાઈ તીલક, મરણઃ તા. ૨૮ મી ફેબ્રુઆરી.

૪ થી. ડબ્લ્યુ. બી. યેટસ (નોબલ પ્રાઈઝ, ૧૯૨૪) મરણઃ તા. ૨ જી ફેબ્રુઆરી.

૫ મી જી. કે. ચેસ્ટરટન મરણઃ તા. ૧૪ મા જુન.

૬ મેકસીમ ગોર્કી મરણઃ તા. ૧૮ મી જુન.

૭ મી. સન્ડર લેન્ડ મરણઃ તા. ૨ જી ઓગસ્ટ.

૮ મીસુલ પ્રેમચંદજી મરણઃ તા. ૮ મી ઓકટોબર.

૯ લુઈ પરદેલો (નોબલ પ્રાઈઝ ૧૯૩૮) મરણઃ તા. ૧૮ મા ડીસેમ્બર.

દુનીઆમાં સહુથી નાનામા નાની પુસ્તિકા

જોખના મકકાને લીધે જર્મનીથી ગયેલા ના. શ્લેસ્વિગ્સ કેરોમેન નામનો જર્મનીયનો એક સૈનીક એક પુસ્તિકા છપાવી સુકયો છે. આ પુસ્તિકા દુનીયાનાના બીજા સર્વે પુસ્તકોના બધીથી નાનામાં નાનું કદ ધરાવે છે. ખરેખર પોસ્ટકાર્ડ સ્વરૂપના અધી બાજુના કદની આ પુસ્તિકા છે. તેની લંબાઈ ૨/૧૬ ઈંચ છે અને તેના ૬૭ પાનાં છે. આ પુસ્તકના છપાવનારે તેમજ તેના લેખકના ખુબ ખોટ પડ્યા પછી પુસ્તિકાની તેણે ભારે કીંમત રાખી છે. છાપના કામના પુસ્તકોના સકથી નાનામાં નાની સાઈઝ તો બાજુ પર આ એક જ પુસ્તિકા છે.

જુના ટેબલમાંથી ડ્રોઅર

ન્યાસ્ટેલીબાના એક લીલામ બજારમાં જુનું ટેબલ ખરીદ્યા પછી તેમાં જુનું ડોયાથી તદ્દન કીમતી પદાર્થ મળી આવતાં એક ફ્રાન્સની બાઈએ તે ટેબલનું ડ્રોઅર ખેંચી કાઢવા કરેલા પ્રયત્ન તેમાં એક ગુપ્ત ખાનું જણાયું અને તેમાંથી બાનાનાયો અને હીરો ભરેલ એક બંધ પેટી મળી તેમાં રૂા. ૨૫૦૦૦ કિંમતી હતી.

ફ્રીલમ-સ્ટ્રાસ્બર્ગના પાટાઓ

સ્ટીલના-બ્લાકોવાળામાં બાંધવામાં પુલોમાંના સ્ટ્રાસ્બર્ગ માં આ હિલીયમ કેનાલ કાર્ટર્સ. પાસે આવેલા રેલ્વે-સ્ટેશનો ૧૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડનો ખર્ચ નદીનો પાણી ને પથ્થર સહેલાઈ થઈ શકે એટલે કે ૬૧,૧૬૬ પાઉન્ડ મેળવે છે. આ પાછી માલીક ચિકિત્સ આપે છે. તેનો પગાર ૩૩,૧૦૦ પાઉન્ડ છે. બીજા કેરજની અને માલી સોપણીના કમાણી બાબતમાં બીજા તથા ત્રીજા આવે છે અને તેમની કમાણી અનુક્રમે ૨૮,૦૮૧ અને ૫૨,૦૦૦ પાઉન્ડ છે. ૨૦,૦૦૦ પાઉન્ડ કરતાં પગારે મોટાપગારોના બીજા આંકડા નીચે પ્રમાણે છેઃ-

પોર્ટર બેનરટર	૮૧,૧૦૦	પાઉન્ડ
ધ ડ્યુક ઓફ બિન	૩૪,૬૪૭	,,
જેનોટ જેનેવ	૩૬,૬૧૪	,,
સ્ટ્રેન સ્ટોરેસ	૩૧,૨૫૩	,,
પોપ પાયુ	૩૫,૦૦૦	,,
મોટી ફેન્ડર	૪૦,૦૦૦	,,
જેમ્સ ફ્રમ	૪૨,૦૦૦	,,
આસ્ટરીન ફન	૪૬,૦૦૦	,,
સાર્લ્સ બેનર	૪૭,૦૦૦	,,
ફ્રેડ એસ્ટર	૪૭,૫૦૦	,,
ટેરોલ્ડ લોઝર	૪૯,૦૦૦	,,
ફ્રેમેરાન્સ જેપલીન	૫૦,૦૦૦	,,
ગ્રહેમ બોક્સ	૫૬,૦૦૦	,,
કે ઓલીવિયર	૬૦,૦૦૦	,,
રોનાલ્ડ કોલમેન	૬૧,૦૦૦	,,
કલોડેટ કોલબર્ટ	૭૦,૦૦૦	,,

લાકડામાંથી સુતર

જર્મનીમાં સરકાર તરફથી ઉભા કરવામાં પણ છે કે જેથી દરેક જાતના જરૂરીયાત પહોંચી રહ્યો છે. તેમાં વપરાયેલા સુતરનો કપ કરવા બાબત સાયન્ટીસ્ટોએ બનાવેલા સુતરનો ઘોરો કોમ્પ્રેસ જર્મનીમાં આવતા લાકડામાંથી સુતર બનાવવા કરનારી ૧૦ મોટી ફેકટરીઓ છે. આ ઉદ્યોગને આવકારવાનું મુખ્ય કારણ જર્મનીના દેશને બેદરકીએ વટયું કે ઉત્પન્ન મનુ નથી, અને તેથી બેહદનું ૬ કરોડોનાથી આયાત કરવું પડે છે. જર્મન પેટાનીએ બનાવે એવી બનાવ પ્રમાણ કરી રહ્યા છે કે જર્મનીને જોઈતું સુતર તયારે છે, તદ્દન ૬ પેટાનીએ પહેલીમાં દેશમાંથી જ ઉત્પન્ન કરવામાં આવ, કે જેથી તેના ઉપર બારાર રાખી પરદેશીના ગોલામાંથી બચે. આજે જર્મનીનો પોતાનો બધાય માલ સુતર ઉત્પન્ન કરવામાં જ નથી, પરંતુ બહાર બીજા ઉદ્યોગોમાં પણ રસ્તે છે. આ ઉદ્યોગ બાબત, પોતાનીએ પોતે ઉદ્યોગો એજ દીવાલની બહારના જર્મનીના પ્રજાએ પણ સુખના છે.

કુંવારાઓથી સેનાને

પણ્ડી મારી ઉપર મુખી ... સરકારના નીકળ સૌદર્ય ને બહિયમ કરાવી વધારવા બાબતમાં કેટલાક અહેવાલ અને સુંદર પરીણામ પ્રાપ્ત કરવાનું ઉદ્યમ સ્થાપન તે નીચે બતાવ્યું ... છે. સરકારના લેફ્ટનાંટો ... કે જે કુંવારા કે બાળકો નાના પાણીના અરજી ... કામ બાબતોમાં) માથા પર દેડી ... અને તકપરા શરીરને મુછીને કપડા પહેરી જોવા, બાબત કે નદીમા પહતુ બાબી જે ત્રણ મીનીટમાં બહાર નીકળી જવાની સગવડ હોય તો બધાને ગમે, આ સ્નાનનો સીધી શરીરમાં એકદમ સ્ફતી, સ્ફુર્તી ચેતના, ને તાજગી આપવા માટે છે. તે સીવાય શરીરને સારી રીત સ્વચ્છ કરવા અને પવીત્રતા માટે સ્નાન કરવું એ પણ તો બીજા કોઇ સમયે બધાને બધાને સાથે કરવું. સુંદર વસંત બધુ આ સ્ફતિ પ્રદ સ્નાનના રીવાજની રક્ષણ કરવા માટે બાબ અનુકુલ છે.

લડાઇ અને શાંતી

ઈ. સ. પુર્વે ૧૫૦૦૦ વર્ષોથી આજ સુધીમા ઓછામાં ઓછા ૩૪૦૦ વર્ષ અને વધારે ૩૫૦૦ વર્ષો સુધી લડાઇ ચાલી હતી અને માત્ર ૨૬૫ વર્ષ સુધી શાંતી રહી હતી. આ સમય દરમીયાન ૮૦૦૫ શાંતીની સંધીઓ થઇ છે, જે દરેક સમયને માટે ૫૬ હતા.

ઉપવાસથી બચાવ્યા

શરીરનાં સમંજસ્યમા શક્તિનો સંચાર સારી રીતે થઇ શકે માટે શરીરને ખાલી કરવાના ઉપાયો કરવા જોઇએ તે માટે દર ૫૦૦ કોસ્ટરો (કાપણા તરીકે દર ઔદ્યોગશીએ) ૬ અને તે દર બાર કોસ્ટરે એક આખો દહાડો ફક્ત પાણી પીને અગર તેમ ન રહી શકાય તો માત્ર ફળનો રસ પીને રહેવાનો રીવાજ રાખવો જોઇએ. (ગીરગામ્બા ખાટાટા બજારના એસ્ટર બાબ તે નથી.)

પરચુરણ

મુબાઇહદ્દ સ્ટેટસની બાર રીજયો જેમા સરકારના બધામા બેસવાની બાજના ઉપર ટકો મેળવવા માટે રાજય સાહાના ચેમ્બર મી. પેટલેએ પ્રસ્તાવ રાજ કર્યો છે

* * *

જર્મનીમાં પહેલો દુકાળ ૭૫ વર્ષે તેથી પહેલાના આકારની રોટલી બનાવવા હુકમ થયો છે

*

[illegible] મી નેશનલીસ્ટ પોટલ્સ પક્ષ વર્ષની ઉમરે મા. ૨૧ માર્ચે મરણ પામ્યા

* * *

જામનગરના રાજવી નરેન્દ્રસંઘજીના પ્ર. રાજ્યારોહણ દીને ચુંટાયા છે. તેમની સાથે બીજા ૨૬ સભ્યો ઉમેદવાર નક્કી થયા

* * *

નીઝામ સરકારે કોટુ વિષેના કાયદા કરવાના મંજુરી આપી છે.

*

બંગલાથી આવે રંગીનરંગના ગીરાસ્ત બાર ચેમ્બરની ... બાબત બંગલાથી સાથે ... આવી પુરતા હતા. મરહુમ ચેલાકુટી એ હીંદમાં નામ અને નીકયાકરતું પ્રમાણપત્ર મળ્યું ...

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટારીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

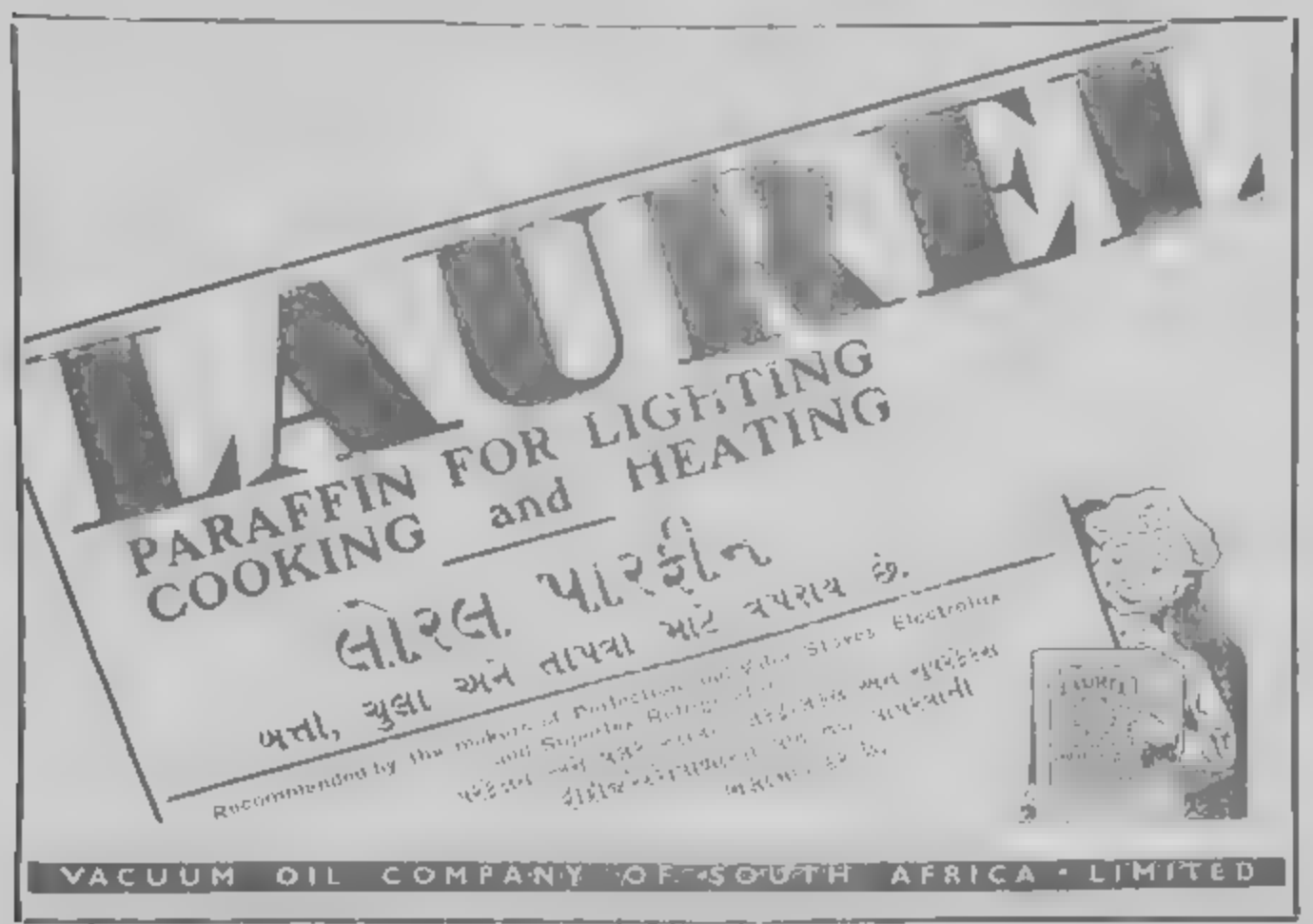
અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABHJI)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

બાળકો, પુરૂષ તથા બાળકોને આનંદ આપનારૂં અને બુદ્ધિ બીલવનારૂં ઉત્તમ સાહિત્ય

કાવ્યદોહન ભાગ ૬-૨-૩-૮

આ પાંચેક પુસ્તકો આખ્યાનોના ભરેલા જે એમાં દરેક કાવ્યોના ચરીત્રો છે જેવા :: મુદ્રાલંકારચિત્ર, કાવ્યચરીત્ર, નળાખ્યાન વીગેરે. ૮૫૦ પાના જેટલાં પાનાઓમાં કાવ્યદોહક પણ આપેલ છે. પાકું પૂઠું પ્રત્યેકની કીંમત

રૂા ૩-૬

ફ્રેઝર બધાઓની રૂબાઈયત—આ પુસ્તકમ કરતાં કુંકા કુંકા કાવ્યમયતો છે, ચિત્રો પણ પુષ્કળ છે જેવા પાનાઓમાં કાવ્યાર્થ છે. પાકું પૂઠું ૬૫ પાના. **રૂા. ૬.**

આત્મ પ્રતિષ્ઠા—અસહકાર વિષેના ગાંધીજીના આખ્યાનો. **રૂા ૨.**

પરદેશી ઢાંચા સામે હરિફાઈ કેમ કરવી ?—વિદેશી વસ્તુનો બહીષ્કાર કેટલો આવે ખાદી વીના ન થઈ શકે એ આ પુસ્તક આ સિદ્ધ કરી છે. પુરો અભિપ્રાયને મારે શું કરવું જોઇએ એ પણ ગાંધીજીએ સારી રીતે સમજાવ્યું છે. **રૂા. ૨-૬.**

રાંદીત હૃદય શ્રી. રમણભાઇ પરમેશ્વરાજ દેસાઇનું ચમત્કારીક સુંદર વાર્તાનું વાંચન. **રૂા. ૬.**

મહાભારત કથા—મહાભારતના પાત્રોનો તેમજ મહાભારતનો ઇતિહાસ સરળ ભાષામાં આ નાનાભાઇએ લખેલ છે. પાના ૨૬૬. **૬ા. રૂા. ૩.**

સતરમી સદીનું ફ્રાન્સ—આ પુસ્તકમાં વાર્તાના રૂપમાં ફ્રાન્સની સ્થીતી સમજાવી છે. પાકું પૂઠું ૨૬૮ પાના **રૂા. રૂા. ૬.**

શ્રી સોરાબ ઈંગ્લીશ ટીચર ભાગ ૧-૨

ગુજરાતી ભાષાભાષીઓને અંગ્રેજી શિખવા વાસ્તે ખુબ સહેલી ચોપડી છે નવિન સરલ ઢબ તુરત બોધ કરાવે તેવી રીતે સમજાવેલા છે. આ ચોપડીનો ફરીવાર બહાર પડ્યો છે પહેલી તુરત વાતચીત કરતા તેમજ સામાન્ય વાંચતા આવડે એવા છે. પાકું પૂઠું ૨૬૦ પાના, **પ્રત્યેકની રૂા. ૩-૬.**

કાવ્યમાધુર્ય—જુદા જુદા વિષયો ઉપર ૨૫૪ કાવ્યો સમજણ છે અને ઉત્તમ પાનાઓમાં કાવ્યનું તાત્પર્ય પણ આપી સમજાવેલ છે પાકું પૂઠું ઉત્તમ પુસ્તક છે. રત્નસાર કાંઇ રૂપાળી **રૂા. ૫.**

વાર્તા—અંગ્રેજીમાં ૫૦ પ્રથમની પાસ કરવા વાર્તાઓ જેવામાં ચુકવા છે જે સરલ ભાષા અને ગુજરાતીમાં પ્રગટ થયેલ છે. રત્નસારના ઉત્તમ રસિકલાલ કેળવણી આ કાંઇ વિષયના ઇનામના સમયના પ્રશ્નોનો કરવા ચિત્ર રજુ કરે છે આ પ્રશ્નોએ તો સાહિત્ય ક્ષેત્રમાં કાંઇ ગણાવેલા તમે પણ આ રીતે વાંચો **રૂા. ૩**

શબ્દાર્થ ચિંતામણિ—આ પુસ્તકમાં દરેક ગુજરાતી શબ્દોના અર્થ સમજાવેલ છે. તથા શુદ્ધ જોડણી તથા શુદ્ધ શબ્દો લખવા માટે ઉપયોગી તેમજ એકજ શબ્દના જુદા અર્થ, ભાતિ, વગેરે સમજાવ્યું છે. આ પુસ્તકના બે ભાગ છે બન્ને આવશ્યક **રૂા. ૬૪.**

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	રૂા.	ચે
ઇન્ડિયન ઓપીનિયન પ્રેસ્ટીજ એડીશન્સ		
૨૬૦૦ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
ગીતા ભાષાંતર	૧	૬
ઇન્ડિયન મેસન્સ	૦	૮
સભાના પ્રમોદો અથવા આનંદપ્રમોદ ભાગ ૧	૧	૧
" " " " ભાગ ૨	૧	૧
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
મારો ફ્રેન્ચનો અનુભવ હેપ્પાર. મ ગાંધીજી		૬
મારો ફ્રેન્ચનો બીજો અનુભવ " "		૬
મારો ફ્રેન્ચનો ત્રીજો અનુભવ " "		૮
મુસ્લમરાજ અને તેના બે વાર્તાઓ		૬
જેલના કાળા (સત્યાગ્રહ વખતના)		૮
કાર કલાક (ગાંધીજીએ લખેલ)		૬
બાપડા ને ઘરાની દુરસ્ત		૬
રતન દોરી		૮
સુભાષિતના બાવડા		
ભજન ટોળા બીજું કયું નથી		૧
૬ ભજન સંદેશ સમુંન ભાઇ ૧૮૬૫		૬
ભજનમાલ		૮
ગરીબ ખેડુતોના બચાવ માટે ૧૦ ભાગ		૬
સ્વરોદય		૧
પુષ્પ ભાગ બીજો		૧
ઇન્ડિયન ઓપીનિયન પ્રેસ્ટીજ એડીશન		
ભાત વિચાર		૬
સુરતના કવાળ સાહેબ ઝવેરી		૬
મુસ્લમરાજ ભાગ ૧ બીજો ભાગ		૬
અકબરની કથા (સાહેટીસનો ભાવાર્થ)		૬
માબુજ કરતી જમીનના માલીક હોય		૬
ગાંધી ફોલ્કટોલની પાર્લામેન્ટરી		૧
આ ના પ્રોબ્લમના મોટીનું ગુજરાતર		૬
જરથોસ્તનો ગરબો		
ઇન્ડિયાપોલીસ એકટ ૧૯૦૮ ના પેજ		
ગુજરાતી—અંગ્રેજ		
આઠ દીવસ ગાંધી ફોલ્કટોલના		૬
આરોગ્ય વિશે સામાન્ય જ્ઞાન બાબત		૧
" " " " ૨ ભાગ		૬
સુભાષિત		૬
દેશભક્ત ગોખલે અને શ્રીનીવાસ શાસ્ત્રી		
ફેપ ના ભાષણ	૧	૬

ઉત્તરધ્રુવની યાત્રા અને હિમાલયનો પ્રવાસ—કાકા કાલેલકરે પોતે ઉત્તરધ્રુવની તથા હિમાલયની મુસાફરી કરી તેનું સુંદર વર્ણન આપેલું છે. **રૂા. ૨.**

ઉક્તિકથાઓ અને બોધવચન

આ સ્તવકમાં કહેવતો કેમ ઉત્પન્ન થઇ તથા ગરીબડા કયાં સાધુ પાકીને વપરાય તેવીરે સુંદર વાર્તાઓ બનાવ્યું છે. પૃષ્ઠ ૧૦૮. કહતો છે.સનમોદક પૂઠું અને ચિત્રોથી ભરપૂર **રૂા. ૩-૬**

સુન્દરશાકર	૧	૦
ચમત્કારદીપ્તુન		૪
અકબર બીરબલ	૫	૦
અપૂર્વ કથા	૨	૦
ગાંધીની રાખી	૬	૦
ઘર ચમ્પુ ચમત્કાર	૬	૦
ઘર ચમત્કાર ફ્રેમ્પ્રેમ્પ ચમત્કાર		
સોલાપર)	૬૫	૦
વાર્તા ગારીકરીનું શીણાનું ભા ૧	૧	૬
" " " ભા ૨	૧	૬
આલાપ બધું આકર્ષ છે		૦
કુતિકથાઓ અને બોધવચન	૬	૬
નીતીનાકા ગાંધે	૧	૦
ગાતમો બુદ્ધ	૧	૦
૬૮ ચમત્કાર પરિચય	૬	૬
ગીતા દર્શન (ભા ૧ ચમત્કારાણ)	૫	૦
ભોજપ્રબોધ	૧	૬
આદર્શ ગરીબાવસ્થા		૬
અંધેરાનગર પ્રકાશ	૫	૦
આર્યોગીન ગાન્ધા અને ગાલાપ ઇમાર	૨	૦
ઉત્પત્તિ ખાનાં	૬	
દુર્ગાની ધારા		
ઇન્ડિયનદર્શ		
જૈન ડાયરી		
ગાયત્રી		
ગુટકાનાર		
ગાંધી નીકાર દોહન		
આત્મદર્શન		
દેશી ચોપડાઓ		
ગુલાબી ચેપાર ના. ૨ થી		
[illegible]		
ચમત્કારપ્રયોગ (ભેખ ગાંધીજી)		
ગુપ્તાકોત		
ગાંધીપુત્ર ચાલ્યમ		

આવેલ રાખે નાણાં મોકલવા અગેરબા ની કરવી, વી. પી. ઓર્ડર રાખે ધ્યાન આપી શકતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:—

Manager Indian Opinion,
Phoenix Natal.

'Phone Day 2-4164 RAJCOOMAR, 'Phone Night 6-1540.
UNDERTAKER.
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Attendance at all hours.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કફન, કફ. મોટર અને ઘોડા કાર કુંદ મોકલવા પુરા પ્રમાણમાં આપે છે રાત દિવસ ખુલ્લું.
Manager K. S. FRANCIS,
14, Cross Street, DURBAN.

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેબલ અને ડીયન કરેસર પ્રુફ અથવા જથા-બંધ બનાવનાર તેમજ ટુ ઇર્નીંગ સ્ટોપકારક કામ કરનાર.
બદારેલા લાંબાનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બની દેખરેખ નીચે તાજો અને સારામાં સારા ઘણેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને બરના કંપેલાં બીજ વગેરે જથ્થાબંધ અમારી મેરકી સાથ મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમે બરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર બરાબર મોકલી આપી કરા.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4194 K. N. PADIA, P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4494 Tel. Add. "PATELTEL" P.O. Box 5748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms:- NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને બીજી જાતના બ્રોકરેજીના ધંધા નં. ૧ જોહાનીસબર્ગના ઠેકાણે બેસનાર.
દરેકજાત તથા રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને બીજી જાતના બરાબર જોહાનીસબર્ગની કોઈપણ જગ્યાએ ગાડામાં સસ્તામાં ડીલીવર
અમારે ત્યાંથી બનાના ટોપ કરતાં સારું માલ સસ્તો મળશે અમારા બોકરેજના ઓર્ડર પ્રથમ આપવામાં આવે છે
ટેલીફોન કરી ઓર્ડર (C. O. D) થી માલ મળી શકશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૯૪ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૫૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG
ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કાનું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. [illegible]

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—અમો ફોટા બ્લોક જોન બાજુમાં રોપી પહેરણ પાણો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઉંચા કીંમત રૂા. ૧–૯.

નવયુવાન રાષ્ટ્રપતિ-પંડીત જવાહરલાલનો પહેરણ રોપી અને ખંભી સાથેનો સુંદર મીરંજી ફોટો હાફટોનબ્લક. ૨૦×૧૫ ઈંચ. કીં. રૂા. ૧-૮.

લાલા લજપતરાય- મોટ રોપી પહેરેલ રંગીત ખરેખો ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ કીંમત રૂા. ૧–૬.

સ્વ. દેશબંધુદાસ-અમો મીરંજી, ફોટો પછેડી ઓઢેલ સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઈંચ કીંમત રૂા. ૧–૬.

સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ—મીરંજી અમો ફોટો ઉપાડ માથાનો પછેડી ઓઢેલ. સાઇઝ ૨૦×૧૫. કીંમત રૂા. ૧–૬.

પૂ. મહાત્માજીનો ઉદ્યમ-હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઇએ તેનું આબેહુબ ફોટા. પૂ. ગાંધીજી સાથના આશ્રમ તથા તકલી કોતતા, આશ્રમના બાલુડો રેંટીયા કોતતા, કોણ તકલી કોતવું, કોણ પીંજવું, કોણ ઓડવું, કોણ ધોતી પાણી કરવું વિગેરે પબ્લીસ્ટ ગાર્ડનર મીરંજી ફોટો. સાઇઝ ૧૫×૧૦. કીં. રૂા. ૨.

શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂ-જવાહરલાલજી ઉભાડો માથે પહેરેલ પહેરી જોઇ છે. બધો સુંદર મીરંજી ફોટો. સાઇઝ ૧૨×૧૦ કીં. રૂા. ૧.

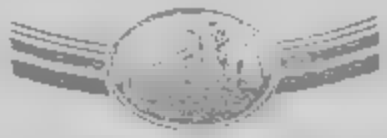
ઓલ્ડ ફોટાઓ—ગાંધીજી જેલમાં, વલ્લભભાઇ પટેલ, વીઠલભાઇ પટેલ, જવાહરલાલ નહેરૂ, સુભાષચંદ્ર બોઝ, રવીંદ્રનાથ ટાગોર મદન મોહન માલવીયજી, રાજગોપાલાચાર્ય, સેન ગુપ્તા, મોહમ્મદ અલી, ગોપાળ કૃષ્ણ ગોખલે, બરદાર અજીતસીંહ અને અટારેબરદત્ત, લાલા લજપતરાય, દીનબંધુ મહારાજ, રાણા પ્રતાપસીંહ, બી. કસ્તુર બા, મરોજની નાયડુ, કમલા દેવી ચટોપાધ્યાય અને સ્વાતંત્રાણી નારીઓ

ઉપલા બધા ફોટાઓ તૈયારી આપી છે. સાઇઝ ૧૩×૧૦. પ્રત્યેકની કીંમત રૂા. ૧.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ.

In The Union Of South Africa

જનેચારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઈસ્લામનેા ક્રામા આવી પહેાંચેા છે

સાને ઈસ્લામનેા સેટ મંગાવેા અને સાંભળેા

પાંચ રેકોર્ડનેા સેટ કીમત પા. ૬–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક	ગજારામા નલાપ	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫ નું સેટ
,,	રા' માકલીક	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧ ૫ નું સેટ
એચ. એમ. વી. ડ્રામેટીક પાર્ટી		કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	ગુણસુન્દરી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ
,,	સતી અરજણી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦ નું સેટ.
..	[illegible] સાથેનું સેટ ૨ થી ૬ પાઉન્ડ.	
.	[illegible].	
.	[illegible].	
..	[illegible]	
..	[illegible] ૬ રેકોર્ડનું સેટ	
..	[illegible] રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.	
..	[illegible] રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.	
..	[illegible] ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.	
..	[illegible]	
..	[illegible]	
..	[illegible] ૫ રેકોર્ડોનું સેટ [illegible]	
..	[illegible] ૬ રેકોર્ડોનું સેટ [illegible]	
..	[illegible] રેકોર્ડોનું સેટ [illegible]	
..	[illegible] રેકોર્ડોનું સેટ [illegible]	
.	[illegible] રેકોર્ડોનું [illegible]	

અમારા ગ્રાહકોની નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ મંગાવવાને બદલે બુક માં જોશો.

૧૨ ઈંચ રેકોર્ડ ... ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ ૨ ... ઈ. ૨ રે. ૪૮/-.

અમારા ગ્રાહકના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વીકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા રેકોર્ડ

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૧૪૨૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાજા" ની

ગ્રેટેસ્ટ રેકોર્ડ આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીસને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૬ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૧૪૧૬ ના કોઇના દિલ ખાલસના બાજના દીમા કાલી પાસેન.
આ રેકોર્ડ સાંભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર અકરામુદ્દીન

૨૩૪ પુન પુન પુન
૨૬૩ તેરા દીલ ન પસું કા દીદારમે બાદશાહ
૧૦૬ મોહીબ્બોના મોહબ્બત બડી ચીજ હે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૩૧૪ આપ આલ્લાહો અલાહ હમ
ઔર બદા આલાહો અલાહ હમ
૨૨૦૭ અંબિયા દુઆના
૨૨૬૪ બરસાલે આયા (ગજાબી)
૨૦૭૪ સામના નામ હે
૨૧૬૭ ગજ ગજા (ગજાબી)
૨૨૨૬ નામે અહમદ બે હદ
૨૧૨૩ નામે મહમદ બોલે બાલે
૨૩૨૦ ના આવ જુતો કે બજાર ના ખરીદો.

મુફ્તી ફબ્બાલ

૧૭૩૦ અબત, મેરી બીમારીબો બરકાર બના દીજ.
૧૭૪૬ બજાદીર ના કબેબે ગાસી બનના

મોલવી નૂર મોહમ્મદ

૧૭૪૧ બજરત ﷺ મોજજા બજરત અબીર - બબ્બેકિ મુરદ કા જીન્દા કરના
૧૩૯૧ મોજજા બીજરત મોબારક.
૧૩૯૦ મોજજા અંબુલી બારસ ચલી

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોક્સ
સાથે ૬૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

અકબીર ફબ્બાલ

૧૬૯૫ બિબારી બીમારી બરબાલ
૧૦૧૦ બાલબાલ બરે ! ! ! બબના તુબી બો
૧૬૭૭ બબાદુર બુબા બાલકો બદા જે બરબાલ બોલબમદ ચલબાલ
૧૭૪૦ બબના મુબ્બ રેકોર્ડ બુલાબા.

ગ્રીયરહેલ્ડ હક ફબ્બાલ

૨૦૦૬ દીલ બીન બીબા જેવે બબાલ બરબાદ
૨૦૦૬, બબારી રબુલ બુદા ૬૬ ૬૬ ૬
૧૭૬૬ બલક કાનીબ બ બાલબે રબના બુ.
૧૭૬૬ બુરે બદાબ બબ બાબાલ.

મુસ્તાક હુસેન ફબ્બાલ

૨૧૩૧ દીજ બા મરા ન બબા
૨૧૬૬ નીબાઈ બુબ્બા

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavalakodi-Parasekharam, Veera-Ramayanam, Sumaithangi, Gnana Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પારસી, ક્રીશ્ચન, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પોષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી આપવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop R. M PATEL)

202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

[illegible] at Lowest Market prices [illegible] up-country orders

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફરસ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે અપકંટ્રી ઓરડર બાબ રેલવેના રાખી સારો માલ (C.O.D.) થી ચઢાવીએ છીએ

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent

103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફરસ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સ્ટી. એ. ટી. થી
મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made to the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ કયાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને બધ-ટુ-ડેટ સેવાલનો હિસાબ આજે બનાવી આપશે.
હાયલ ઓર્ડર આપી બાબી કરી ચુકશો.

'Phone 2967. 176 Grey St Durban

આજનો ભાવ

	પ્રીલી	ફીંડ	મુસમાન		સમોદય	સવોસ્ત
	૧૯૩૭ એપ્રીલ	૧૯૩૭ માર્ચ			૬. ૫.	૬.૫.
			મોટકમ			
ગુર	-	૨૬	૧૯	૨૬	૫-૩૯	૫-૪૬
સની	૪	,,	૨૯	૩૯	૫	૫-૪૬
રસા	૪	,,	૨૧	૧	-૧૧	૫-૪૬
સામ	૧	,,	૨૩	૧	૧-૧૨	૫-૪૫
મંગળ	૧	,,	૨૩	૩	૧-૧૨	૫-૪૬
બુધ	૧	,,	૨૭	૪	૧-૧૩	૫-૪૩
ગુર	-	,,	૨૫	૫	૧-૧૩	૫-૪૨

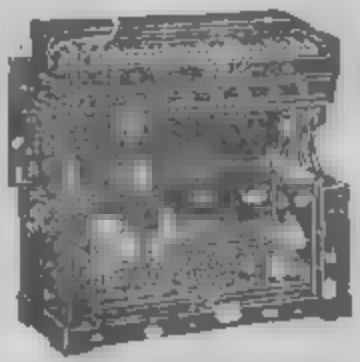
શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે મળી શકશે.

Leg Press Harmonium
Double Reed From £9-15-0.

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં રોજ નવતની રંગીન,
ગ્રામોફોન રેકોર્ડોના શીપમેન્ટ
નીયમીત આવે છે.

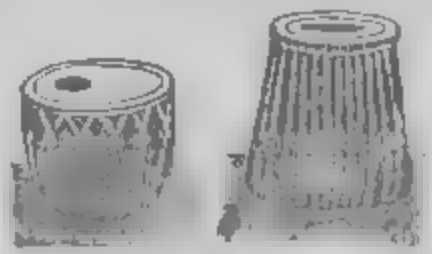
માલમાને ડોમસીલ આપથી અમે આપ
સપ્લાય કરીએ છીએ.

બહારે ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી
ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
મોટા નમુના ઓર્ડર આપી
આપી કરી જુઓ.

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6.
Double Reed From £3-5-0.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

Tablas From 22/6.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £30-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £46-0-0

Distributors of
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

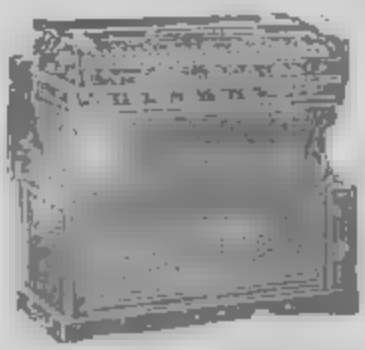
141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
,, 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભવિષ્યના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર મળી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ભજનોના સેટ અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

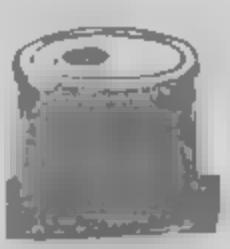
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયમ મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬૦-૦-૦
હાથના ,, પા. ૩-૧૫-૦
ટમલ ફીટના પા. ૩-૧૫-૦

ખાસ દીવાળીના અમે ભાવોમાં બહોળો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચૂકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો ભાવ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

			સી. પી.
મહાભારતના	નંગ ૬	કીંમત	૨૧ ૦
પુરંદરદાસ			
ચોદાણ	,, ૮	,,	૨૭ ૬
રૂપા રવજી	,, ૬	,,	૨૧ ૦
ભા રમણભાઈ	,, ૫	,,	૧૭ ૬
રાજવીર કર્ણ	,, ૫	,,	૧૭ ૬
નં. ભાંડણીઓ	,, ૫	,,	૧૭ ૬
મહારાણા પ્રતાપ	,, ૫	,,	૧૭ ૬
ઘરમાં પુજો	,, ૨	,,	૮ ૦
ગુણવંતી	,, ૩	,,	૧૦ ૬
ભુલકડેજો			
બરદાર	,, ૩	,,	૧૦ ૬
રાજકોટવી	,, ૩	,,	૧૦ ૬
રાજન્તલા	,, ૪	,,	૧૨ ૦
બુદ્ધ દેવ	,, ૪	,,	૧૨ ૦

જોડી એકની કીંમત પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૩-૦ થી

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.
સઘળા અમારા ભાવે મળો.

માર્કોફોન પા. ૨-૧ ૩ થી પા. ૮-૦

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જેવા કે

માસ્તર ઇશ્વરભાઈ. આમૃદજી (કાઠીયાવાડ કબુતર), કેશવલાલ (કપાતર), ચીમનલાલ. માસ્ટર ધુલીઆ. ત્રોકમ. માસ્ટર શામગલ. ઉમાશકી, માસ્ટર વસંત. માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ વારા, શ્રુતિ, સરદાર તેમજ મેકલેરીસ્ટર્સ કુલુદના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ પગના. નવી સીલેકશન બતની કોલમ રેકર્ડની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપરથી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, ચેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ અતી ચોકસાઈ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રીકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.
DURBAN, NATAL.

Special

[illegible] stock of latest [illegible] Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu [illegible] been [illegible]

Apply for [illegible] catalogue. Our [illegible] and under written Guarantee for [illegible] years. Try us before you [illegible]

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 15—Vol. XXXV Friday, April 9th, 1937 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

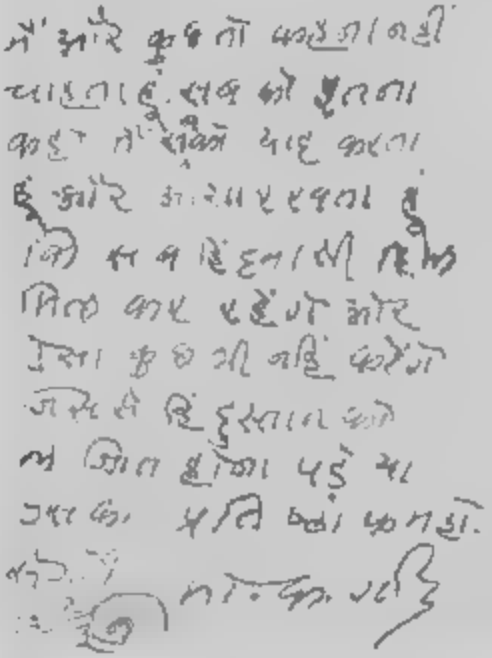
MAHATMA GANDHI'S MESSAGE TO INDIANS IN SOUTH AFRICA

દક્ષિણ આફ્રિકાના હિંદીઓને મહાત્મા ગાંધીજીનો સંદેશ

Mahatma Gandhi is seen writing the message while Mr. P. Tolwantsing is opposite waiting for it. Mr. S. H. Maharaj was responsible for the above snap.

ઉપરનાં ચિત્રમાં મહાત્મા ગાંધીજી સંદેશો લખી રહ્યા છે જ્યારે શ્રી. તલ્સી કૃષ્ણ તેમના સામે બેઠા બેઠા રાહ જોઈ રહ્યા છે. શ્રી. એસ. એચ. મહારાજે ઉપરનો ફોટો લીધો હતો.

The message was written in the village Segaon in Hindi. It reads as follows :

"I do not wish to say anything else. Tell everyone this much, that I am thinking of them all. I hope all Indians will live united and that they will not behave in a manner that India might have to be ashamed of or that might mar her reputation."

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કંપની પોતાનાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી આપે છે. કંપની વ્યવસ્થા આપવું એ દરેક કંપનીનો ધરમ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3441.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે નવી પ્રિન્સ કોમ્પ્રેહેન્સીવના પ્રચારના રજીસ્ટ્રેશન ફોર્મ તાકીદે ભરીને રવાનની કે ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ તેમની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામા આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1010.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street.
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, દેશી દવાઓના વસાણા, હંમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે. ઇન્ડિયા, જાપાન અને યુરોપનું સુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ, કોટ, પાટલુન, ખમીસો, અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશ દીકાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરશો.

Also:
P. O. Box 27. TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીકીટના ભાવો
સેકન્ડ કલાસ
(વચ્ચ ખારાશ)
પાઉં. ૨૭–૦–૦
ટુ
(વચ્ચ ખારાશ)
પાઉંડ ૬–૭–૬.

વીશીના ભાવો
મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૩–૧૮–૬.
હાઇ વીશી
પા. ૨–૫–૦.
અને
સ્પેશીયલ પા. ૫–૫–૦.

એપ્રીલ તા. ૨૪ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

આસ સુચનાઓ :–પ્રવાસીઓ પોતાના ટીકીટ પોતાનું અને સીમરણ નામ લખવું, પોતાના સ્વભાવનું સરનામું કરવું અને બધા સાથે સાથે રહેવું એપાર્ટમેન્ટના રીમા પોતાના ઉપર પહોંચતા કરવા જણાવ્યું.

દરેક વધારે ઉતારવે પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. અજાણ્યામાણસોના સાથેમાં અમારી સાથે પ્રવાસવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મેળવી શકશે.

સ્ટીમરને લગતી દરેક હકીકત અમારી નવી કેમેરેજ નીચે જાણ કે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
તનદુરસ્તી–તાકતથી ભરપુર
પ્રસવાદિક રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ખીલેલા વનસ્પતિ
આસવ વગર
દરેક પ્રસવ રોગો મટાડે

સાથી શક્તિના સંચય કરવા
ઝંડુની સુવર્ણપ્રાશ

મકરધ્વજ ગુટી

શક્તિના સંચયોગ્ય કરવા
આજથી અજમાયશ માંડો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૨૬. મુંબઇ નં. ૧૪.
ભારતિય આફ્રિકાના સાલ એજન્ટસ: એમ. એમ. ઓઝી એન્ડ સન્સ. ૩૫૫ મુમ સ્ક્વેર, પી. બો. બોકસ ૨૨૦૫. પ્રીટોરીઆ.
ગોડાનીસબર્ગમાં વળતણ રેસકો: અજન બાયર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનું સુચીપત્ર આવેજ મંગાવો.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઇ.
જનરલ કરટ વેપારી.
અમે દરેક જાતના કરટ અને વેજીટેબલ પ્રોડીયસના સારુ પણ
આગમાં C. O. D. થી માલ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254 31, Short St Durban

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનાં ફરટ અને વેજીટેબલ માલ પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. સ્થળ:—
P. O. Box 842. 129 Victoria St Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES KEWALRAMS' ELOFF STREET,
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

આંચો:	કેવલરામ્સ,	::	::	::	ઈલોફ સ્ટ્રીટ.
	જપાનીઝ વેરહાઉસ,		::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે આસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક માર્કો, આસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માળાવાળી, જાહેરાની આગાહીને સલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ગળાદીનાં દરેક દરદોપર તાત્કાલીક અકસીર ચમત્કારથી ઠંડક આપી બલાડી આરામ કરે છે.

Sole Agents:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal,
S. A.

અલબત્તમી

ડી. એમ. પાટણવાલા, મુંબઈ ૩.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુરવેદિક દવાઓની સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ ખાસ મળે છે:

ટ્રાનીક અકસીર મહન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અભ્રક, પોલાદ વિગેરે કીમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમતાકાતી દુર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કીંમત ૬બી ૧ની પા. ૧–૧૦–૬.

વરમનની "બી" અકસીર રેમેડી—આ ગોળી હરસ, મસા, કે ભગંદરના જંતમાં સપડાએલાને ઉગારે છે.

કીંમત પા. ૧–૧–૬.

તીલાગ અકસીર આલમ—બેહદ પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અત્રે કરી શકાય નહીં.

કીંમત શી. ૧૨–૬.

બીજા દરદો: ઝાડી ચેસાબ, બરડો, જુનો કબ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછવું:—

M. C. VARMAN,
Herb Specialist
382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MADIX Watches
Large stock of ladies and Gentlemen wristlets always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

ફ્રીટીગ્સ.

પાવડર

કીડી, મકોડા, ચાંચા, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

ફ્રીટીગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come to Market.

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં સારૂ થયા છે અને તેના સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંઈના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાગીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 765. 19, Cross St. Durban.

'Phone 29355. Tel. Add "Narijee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
TRIAL ORDER SOLICITED
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellaries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS IN HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, બદામ, બદામ, અંજીરી, પીસ્તા, સિંગોડા, મુલાયમ ગાળી, મુલાયમ રાયણ, ફાલુદાનુ માલ, બારેક, કવામ, ઐલચા, બીલકરી, બબુક, રંગબેરંગી (બહુરંગ) મેમ, કેપવાળી બારી, પીચિલ કેપર, મુરબ્બા બાબનું કેમલ, બાર બગાદ, પંજાબી બાલમ, નકેક મુરાદી, બન્નેરા બાબર્ચી, મુંઠ, સેકેલી સોપારી, પ્રાચા સેટ, રોવરબની રોટ, મલાબી રોટ, મુલકંદ કાચો, બારેકી બાલબોલ તબાકુ, બાબબાનુ તેલ, મુલાયમ તેલ, ચંબેલીનુ તેલ, મેગરાનુ તેલ, ફાબાનિયા તેર ઓલ્ય, એકમુખીનીયમ તબેલા, કપ બને સોસર્સ, સોબા-બીબડી કુલદાણા, બાબબુલસી, બાંબા, દીવડી, મુબચેલ, કેલમ: રબા-ચબો, મગ, બડદ, તુવેર, ચણા, વટાણા બજુર બાળા ચરૂ મેથી, લવંગ, તજ, રાઈ (સરસું) ગરમ મસાલા પાસેલેલ તિબેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 15 —Vol. XXXV. Friday, April 9th, 1937.

NOTES AND NEWS

Europeans Employed By Asiatics

THERE are apparently no scruples needed in seeking political gains in S. Africa. Anti-Asiatics can go on telling their electorates as many lies as they wish to. Mr G. J. Naude, formerly M.P.C. for Potgietersrust, and now organiser of the Nationalist Party in the Transvaal, was reported by the *Star* (Johannesburg) to have said that in Natal and the Cape mixed marriages were permitted by law, and that 3,000 white girls were in the employ of Asiatics.

If we might venture to inform Mr Naude, though mixed marriages in Natal and the Cape are not prohibited, the number of white girls in the employ of Asiatics in the Cape and in the Transvaal where mixed marriages are prohibited. The mixing up of the question of mixed marriages with that of the employment of white girls by Asiatics therefore does not hold water. Moreover, to say that 3,000 white girls are in the employ of Asiatics is an exaggeration of facts which anti-Asiatics have always been accustomed to. Not even in the whole of the Union is that number employed by Asiatics. Only two Asiatic firms in the whole of the Union have the largest number of white girls employed in their business and even they do not number more than two to three hundred, to put it at the highest figure, and they are under the direct supervision of European managers and hardly mix with Asiatics. Beyond this the number of white girls employed by Asiatics is negligible. We can safely say that it does not come to three figures. A writer in the *Star* in reply to Mr. Naude's statement says that the number of white girls in the employ of Asiatics in the entire country does not exceed a tenth of what Mr. Naude alleges and that he is prepared to back this up with a £100 cheque to be donated to the *Star* Seaside Fund or the Nationalist's fund provided that Mr Naude will do likewise if his statement is disproved. We think Mr Naude should either be prepared to take up this challenge or be brave enough to admit that he has been talking about things he did not know.

Kimberley Indians And The S.A.I.C.

A meeting of Kimberley Indians was recently held under the auspices of the Indian Political Association. Officers and members of the Indian Welfare Association were also present. The meeting was held to hear Mr. A. I. Kajee and his associates who had been to Capetown to make representations to the Government in connection with the anti-Asiatic Bills before Parliament. Referring to the recent deputation to the Minister of Agriculture, Mr. Kajee said that Colonel Reitz, in addressing the deputation, said that laws had to be framed according to the temper and temperament of the white people of South Africa, though he himself did not believe in doing injustice to any section of the community, and that he was sorry to say that the Indian community would ever be a tragic one.

Resolutions

A resolution was adopted at the above meeting recording a public protest against the Provincial Legislative Extension Powers Bill and the Transvaal Asiatic Land Bill "which in principle are wrong in that they seek to create economic colour bar to the detriment of the Indians and other non-Europeans," and calling on Parliament to reject these Bills "as they are unnecessary, insulting and casting an uncalled-for slur on Indians as a race." A second resolution was taken to approach the South African Indian Congress Executive and appeal to it to take all necessary steps to restore unity between all sections of the Indian community. The meeting reiterated its full faith and confidence in the South African Indian Congress.

We must note here that there is no sense in passing a resolution of "full faith and confidence" in the South African Indian Congress when no such body is constitutionally existing. We would wish that at least at such a critical time leaders of the community would act with more sense of responsibility than they are doing. Kimberley Indians would have perhaps been correct if they had expressed their "full faith and confidence" in Mr. A. I. Kajee and his associates. But we challenge the existence of the Congress or the right of Mr. Kajee or anybody speaking in the name of the Congress. We are sorry to have to say better things to our own countrymen but we sincerely believe the time has come when we should clean our own house and unmind our own selves in order to be able to put up a united fight for our rights and interests in this country. If the words of Colonel Reitz will not bring home that much-needed awakening to us as well as to the Government of India then our days are numbered in this country.

The New Governor-General

Sir Patrick Duncan, [illegible] General of the Union, [illegible] arrived in the Union on [illegible] April 5. A civic reception was given in honour of Their Excellencies at the City Hall, Capetown. In the course of his reply the Governor-General said:

"We are not coming [illegible] as strangers, but as South Africans. After the greater part of [illegible] spent in South Africa, I have been appointed by His Majesty to be his representative as your Governor-General. It is an honour which I deeply appreciate but which at the same time carries special responsibilities beyond those usually attaching to this high office. One of those responsibilities I wish at once to mention. My life in South Africa has been spent in public affairs and by consequence has been involved in political controversies. From now on it is my duty and my intention to know no distinction between citizens, no favour or disfavour based on political differences. In that same spirit I shall look confidently to all South Africans, whatever their political affinities or associations may be. It is second to me that co-operation and support which are necessary to the adequate discharge of my office. I have always taken and will continue to take a deep interest in the welfare and progress of the native peoples."

In the name of the Indian community of the Union we extend to Their Excellencies a very hearty welcome and assure them of our loyal co-operation in all matters of general welfare and progress of the country.

Indian Opinion

FRIDAY, APRIL 9TH, 1937

An Insult To India

THE Select Committee which sat on the Provincial Powers Extension Bill and the Transvaal Asiatic Land Bill, has completed its deliberation and both the Bills have been amended. Mr. Hofmeyr was to have moved yesterday for permission to introduce a Bill, to amend the law relating to the ownership of land by Asiatics, which takes the place of the Transvaal Asiatic Land Bill. We cannot deal with this Bill here since the terms of the Bill are not yet known to the public. The European Women's Restriction of Employment Bill, which takes the place of the Provincial Powers Extension Bill, was published in Capetown on Tuesday night after the first reading having been secured on Monday and the second reading having been set down for April 15.

The difference between the old Bill and the new is that while the former placed the power in the hands of the Provincial Authorities to introduce measures prohibiting the employment of *Europeans* by *non-Europeans* the latter is to be a Union measure providing that *Asiatics* may not employ *European women* except under Ministerial authority, not only European women work with or under the direction of an Asiatic. That six months after the Act becomes law, no European female may be in the employment of an Asiatic except with the written permission of the Minister. This permission may not, however be granted unless the Minister of Labour is satisfied that the European female is not under the direction or supervision of any person other than a European, or employed or housed on premises containing the dwelling or sleeping quarters of an Asiatic, or at a place where she is likely to come into contact with Asiatics other than as customers over the counter. The Bill excludes from the meaning of Asiatic, the Jew, the Syrian and the Cape Malay. Any person who is an accredited representative of any foreign State who is on diplomatic service in the Union and any person who is employed by such a person is exempted from the operation of the Act and a Japanese national is also excepted, while there is in force an agreement between the Government of the Union of South Africa and the Government of Japan to facilitate trade between the Union and Japan. The Bill also prohibits a European woman who is married to an Asiatic from employing a European woman. To go a step still further this Bill, while it does not apply to non-Europeans other than Asiatics, as did the previous one, it does prohibit even a non-European (e.g. a coloured or a native) from employing a European if he or she happens to be married to an Asiatic.

The Bill also defines Asiatic Companies but since that is of particular interest only to those who seek to evade the law we need not make mention of it here.

The present Bill has some redeeming features in that it places qualified discretionary powers in the hands of the Minister, it excludes European males whose employment by Asiatics it does not prohibit, while the previous Bill did, and it keeps intact the principle that Provincial Authorities may not enact laws based on race discrimination. The previous Bill, if passed, would have, for the first time, violated that principle for which we have been fighting for so many years. This, however, does not improve the evil character of the Bill. On the contrary, the fact that the scope of the Bill, unlike the previous one, has been restricted to Asiatics only, makes it all the more vicious and insulting to Indians and to India.

If the Bill establishes anything, it establishes the principle that the Indian nation is, in fewer than the Native and the coloured races and the Cape Malays of this country. For it allows a native, a coloured or a Cape Malay to have in his or her employ a European woman but if such a person is married to or is living with an Indian the Bill prohibits him from having in his or her employ a European woman. The implication is that the Indian as a race is the basest of all living beings and that he cannot in any way be trusted to associate with an European woman.

And pray what has warranted this piece of insulting legislation? Just a handful of marriages between Europeans and Asiatics? If that is so we must say that the legislators are lacking in all sense of proportion in introducing legislation to penalise the whole community for the fault (if fault it be) of a few individuals. The present Bill is wholly unwarranted and no community with even a spark of self-respect will ever tolerate it.

Of course practically speaking it is highly unpatriotic on the part of those Indians who employ Europeans in preference to their own countrymen. We would strongly advise them to employ their own brethren in preference to Europeans, whether male or female, wherever it is possible for them to do so. We are opposing the present Bill because it is a question of honour of India. It has shed even the remotest hope of there existing a spirit of friendliness between India and the Union of South Africa as a result of the recent visit of that much vaunted Goodwill Delegation to India. When we see Japanese Nationals being exempted from the Bill the only conclusion we can come to is that "Might is Right" is the slogan of the Union of South Africa. It will readily submit to Might but never will it yield to Right. The goodwill delegation to India seems to have returned convinced of the weakness of India under the present foreign rule. Else the Union Government would never have dared to be so callous in its treatment towards its Indian population. Indians must voice their protest against the Bill in no uncertain terms. If they fail to do so they will have proved unworthy of their human heritage. We pray that better counsel may prevail upon General Hertzog's Government and that they will not soil the Union Statute Book by placing on it such an obnoxious piece of legislation thus incurring the wrath of the whole Indian nation.

NEW WHITE WOMEN EMPLOYMENT BILL

DEFINITION OF TERMS

THE European Women's Restriction of Employment Bill which takes the place of the Provincial Powers Extension Bill, was published in Capetown on the night of April 6.

The new measure defines the terms 'Asiatic' and 'Asiatic Company,' and provides that Asiatics may not employ European women except under Ministerial authority, nor may European women work with or under the direction of an Asiatic.

Six months after the Act becomes law no European female may be in the employment of an Asiatic except with the written permission of the Minister. This permission may not, however, be granted unless the Minister of Labour is satisfied that the European female is not under the direction or supervision of any person other than a European, or employed or housed on premises containing the dwelling or sleeping quarters of an Asiatic; or at a place where she is likely to come into contact with Asiatics other than as customers over the counter.

"Meaning Of Asiatic"

"Asiatic" means any person belonging to a race or tribe whose national or ethnological home is in Asia, other than a person belonging to the Jewish or Syrian race or tribe or to the class of persons known as Cape Malays.

But the Act shall not apply to any person who is accredited to the Governor-General as the representative of any Government, State or as Consul General, Consul or Vice Consul for any foreign State and who does not carry on any trade or business in the Union, and any person who is employed in the Chancellery or office of any such first-mentioned person; or to a Japanese national while there is in force an agreement between the Government of the Union of South Africa and the Government of Japan to facilitate trade between the Union and Japan.

"Asiatic Company"

An Asiatic company is defined as "any company having a director or manager who is an Asiatic or any company of whose shares the majority, or a number representing more than half the share capital, or a number representing a value in excess of half the aggregate value of all the shares of that company or a number entitling the holder thereof to a majority or preponderance of votes, dividends or other benefits is held by an Asiatic, or any company, whereof debentures for an amount in excess of the share capital are held by Asiatics or any company whose activities or assets are in any way under the control of Asiatics; any association of persons (other than a company) of whom one is an Asiatic or a majority of whom are living with an Asiatic."

The first reading of the Bill secured on Monday last and the second reading has been set down for April 19.

Mr Hofmeyr was to have moved on Wednesday for leave to introduce a Bill to amend the law relating to the Immigration of Asiatics into the Union, which is known as the Immigration Asiatic Land Tenure Bill. Mr Hofmeyr's motion to refer the Bill to the Select Committee, was designed to protect European women who might be prevented from owning land.

PROTEST AGAINST NEW CONSTITUTION

GREETED WITH HARTAL

THE introduction in India on April 1, of the new Constitution, was marked by a hartal observed throughout India. According to a Reuter's message, general calm prevailed. Minor disorders occurred at Patna, Delhi and Bombay, where a few arrests were made. No special steps were taken by the authorities although the police everywhere were prepared for emergencies.

In Bombay the stock exchanges, all commodity markets, many shops, Nationalists newspapers and a number of mills were closed.

The Calcutta Corporation passed a resolution closing the Corporation's offices and schools for a day as a protest against the constitution.

Small processions of Congress adherents paraded the business area of Bombay carrying the Congress tricolour flag. The processions halted in front of European shops and banks yelling "Boycott the Constitution."

The majority of shops were closed to business in the centre of Delhi. A big procession paraded Delhi streets including a number of Congress members of the Central Legislature.

More Government Puppets Coming Forward

The latest province to form a Cabinet is Assam, where a coalition has been established consisting of two Moslems, one Hindu and one Indian Christian formed under Sir Syed Sa'adulla.

A feature of the hartal which was widespread was the unexpectedly large Moslem participation despite the call of Mr. Jinnah, president of the All-India Moslem League to his co-religionists not to participate.

Immense crowds in every city and town good humouredly obeyed the Congress leaders' appeal to avoid trouble.

Owing to strong Congress influence great difficulty has been experienced in forming governments in some of the Provinces, the outstanding case being at Lucknow. The United Provinces are Nehru's own Province, and the ministry formed by the Nawab of Chhatari consists entirely of titled Indians, including the Maharajah of Kanchi and and the Zamindar of Vizianagram who captained the last Indian Cricket tour in England. Both the congress and the minority ministries, believing that new elections may be ordered as six out of the 11 Provinces where the Congress has majorities, are hoping to win increased support from the elections.

Dummy Cabinets Will Not Survive

"Dummy cabinets will not survive a single day. Let the governors rule the provinces with the bureaucracy. It is just what we want. The Constitution is wrecked here and now." Thus Mr Vallabhbhai Patel, Congress President, as reported to have told the *Daily Telegraph's* Bombay correspondent on discussing the deadlock created by the decision of Congress leaders not to accept the responsibility of government in six Indian provinces.

Pandit Jawaharlal Nehru, the Congress President, is reported to have declared. "This is a constitution with a democratic veil in the preamble, but it is essentially of a Fascist type concentrating power in the hands of the Governor General and the Governors. It is the culmination of the growth of Fascist spirit of the British Government in India, and with the introduction of the Federal scheme its structure will be complete. We must fight this constitution Act and we shall put an end to it."

Working Committee To Meet

Pandit Jawaharlal Nehru has called a meeting of the Congress Working Committee for April 10 to consider the situation arising out of the breakdown of negotiations for the formation of Congress Ministries.

MAHATMA GANDHI'S ATTITUDE TO CHRISTIANITY AND RELIGION

By
MAHADEV DESAI
In "Harijan"

DR. CRANE, a distinguished clergyman from America, recently visited Maganwadi with his party. Born with a fully missionary tradition behind him he had served in the last War, but left active service in the midst of it, as he could not stand the spectacle of a brother taking the life of a brother, and had since been hooted and mobbed as a pacifist. Dr. John Haynes Holmes' *New Wars For Old* had changed his outlook, and he had since consistently opposed war as a repudiation of Christianity. He was in Bombay on the Bakr-Id Day and had actually seen cows being slaughtered publicly. He had also seen a talkie—*Tukaram*—and had seen a crowed Hindu audience applaud miracles. He had travelled with a well-educated Hindu who had told him that he believed in miracles of that kind happening. He was puzzled and perplexed probably because he did not distinguish between these outward forms of belief and the heart of the particular religious he had come across. At least were not all the three religions one, and were not the representatives of each denying them at every step?

He wanted to understand Gandhiji's attitude towards Christianity, as he had heard diverse representations made about it, and he also wanted a simple statement regarding Gandhiji's attitude to religion in general.

"I shall certainly give you my opinion on Christianity," said Gandhiji. "Even when I was in touch with good Christians in South Africa I knew that I had come in touch with what I used then to call 'best' in Christianity, for these were regarded as the indispensable criteria of a man becoming a Christian, namely adoption of European style of dress. These Christians were parodying St. Paul's teaching. As a boy reading Indian history, I went to [illegible], with that prejudice against Christianity. I came across good Christians there who placed the Bible in my hands. Then I met numerous Christians in South Africa and I have since grown to the belief that Christianity is as good and as true a religion as my own. For a time I struggled with the question, Which was the true religion out of those I knew? But ultimately I came to the deliberate conviction that there was no such thing as only one true religion and every other false. There is no religion that is absolutely perfect. All are imperfect or more or less perfect, hence the conclusion that Christianity is as good and true as my own religion. But so also about Islam or Zoroastrianism or Judaism.

"I therefore do not take it as literally true the text that Jesus is the only begotten son of God. God cannot be the exclusive Father and I cannot ascribe exclusive divinity to Jesus. He is as divine as Krishna or Rama or Mahomet or Zoroaster. Similarly I do not regard every word of the Bible as the inspired word of God even as I do not regard every word of the Vedas or the Koran as inspired. The sum total of each of these books is certainly inspired, but I miss that inspiration in many of the things taken individually. The Bible is as much a book of religion with me as the Gita and the Koran."

[With this he pointed to the two or three editions of the Koran with also a copy of the Bible lying on a bamboo shelf in front of him. He had read numerous commentaries on the Bible, but had not read many commentaries on the Koran, and that is why there were more than one edition now in front of him.]

"Therefore," said he, "I am not interested in converting you from Christianity and making you a Hindu. And I would not disturb your belief even if I had any, to convert me to it. For I would even dispute your assertion that Christianity is the only true religion. It is also a true religion, a noble religion, and along with other religions it has contributed to raise the moral height of mankind. But it has yet to make a greater contribution. After all what are 1,900 years in the life of a religion? Just now Christianity comes to yearning mankind in a cruel form. Fancy Bishops supporting slaughter in the name of Christianity!"

In Case Of Conflicting Teaching?

But, asked Dr Crane, "when you say that all religions are true, what do you do when there are conflicts of commands?

"I have no difficulty," said Gandhiji, "in hitting upon the truth, because I go by certain fundamental reasons. Truth is superior to everything and I reject what conflicts with it. Similarly that which is in conflict with non-violence should be rejected. And on matters which can be reasoned out, that which conflicts with Reason must also be rejected."

"In matters which can be reasoned out?"

"Yes, there are subjects where Reason cannot take us far and we have to accept things on faith. Faith then does not contradict Reason but transcends it. Faith is a kind of sixth sense which works in cases which are without the purview of Reason. Well, then, given these three criteria, I can have no difficulty in examining all claims made on behalf of religion. Thus to believe that Jesus is the only begotten son of God is to me against Reason, for God can't marry and beget children. The word 'son' there can only be used in a figurative sense. In that sense everyone who stands in the position of Jesus is a begotten son of God. If a man is spiritually miles ahead of us we may say that he is in a special sense the son of God, though we are all children of God. We repudiate the relationship in our lives, wherein his life is a witness to that relationship."

Degrees Of Divinity?

"Then you will recognize degrees of divinity. Would you not say that Jesus was the most divine?"

"No, for the simple reason that we have no data. Historically we have more data about Mahomed than anyone else because he was more recent in time. For Jesus there is less data and still less for Buddha, Rama and Krishna, and when we know so little about them, is it not preposterous to say that one of them was more divine than another? In fact even if there were a great deal of data available, no Judge should shudder the burden of sifting all the evidence, if only for this reason that it requires a highly spiritual person to gauge the degree of divinity of the subjects he examines. To say that Jesus was 99 per cent divine, and Mahomed 30 per cent, and Krishna 10 per cent, is to arrogate to oneself a function which really does not belong to man."

"But," said Dr Crane, "let us take a debatable point. Supposing I was debating between whether violence is justifiable or not, Mahomedanism would say one thing, Christianity another."

"Then I must decide with the help of the tests I have suggested."

"But does not Islam not prescribe the use of the sword in certain circumstances?"

"I suppose most Muslims will agree. But I read religion in a different way. Khansaheb Abdul Gaffar Khan derives his belief in non-violence from the Koran, and the Bishop of London derives his belief in violence from the Bible. I derive my belief in non-violence from the Gita, whereas there

are others who read violence in it. But if the worst came to the worst and if I came to the conclusion that the Koran teaches violence I would still reject violence, but I would not therefore say that the Bible is superior to the Koran or that Mahomed is inferior to Jesus. It is not my function to judge Mahomed and Jesus. It is enough that my non-violence is independent of the sanction of scriptures. But the fact remains that religious books have a hold upon mankind which other books have not. They have made a greater impression on me than Mark Twain or, to take a more appropriate instance, Emerson. Emerson was a thinker. Jesus and Mahomed were through and through men of action in a sense Emerson would never be. Their power was derived from their faith in God."

"I will take a concrete instance now to show what I mean," said Dr. Crane. "I was terribly shocked the other day. I counted 27 cows slain on the streets by Muslims in the name of religion, and in offence to the Hindu sentiment. I asked the Hindu friend who travelled with me why the Muslims did so. He said it was part of their religion. 'Is it part of their spiritual growth?' I asked him. He said it was. Then I met a Mussalman who said, 'We both please God and ourselves. Now here was a Mussalman revelling in a thing that outrages you and me too. Do you think all this is counter to the Koran?'

"I do indeed," said Gandhiji and he referred Dr. Crane to the article he had written only last week. "Just as many Hindu practices—e.g. untouchability—are no part of Hindu religion, I say that cow-slaughter is no part of Islam. But I do not wrestle with the Muslims who believe that it is part of Islam."

ON CONVERSION

By
Hy. S. L. POLAK
In The Indian Social Reformer"

IN a recent issue of *Harijan*, I was interested to read the following remark by Mahatma Gandhi: "I believe in the Bible as I believe in the Gita. I regard all the great faiths of the world as equally true with my own. It hurts me to see any one of them caricatured as they are today by their own followers..."

As a theosophist, these views accord substantially with my own, and for that reason I have always found it difficult to enter into the enthusiasm of those who aim at conversion from one religion to another. That they are sincere in their desire to claim new adherents to their own faiths and that they earnestly seek the spiritual welfare of those whom they seek to convert to what they regard as a better way of life, I am prepared in many cases to concede. But I am as far as ever from being convinced of the necessity or the desirability of such a change of religious profession.

It is not for nothing that the Divine message has been given, in different places, at different stages of human development, and to different peoples, in many different accents. The temperaments of human groups differ widely, and people in the mass are more likely, in the one case, to respond to a particular emphasis than in another whilst to the latter another view of Truth is more readily acceptable. It is inherently unlikely that any people has received at any one time or through any one Teacher all the truth. Truth is like the fire at the heart of a many-faced jewel. Each angle shows a different aspect and a different colour. But the pure white light is only to be found at the centre by the few whose attention can no longer be diverted by the flashing brilliancy of the particular colour of the refracted light.

It has always seemed to me that each aggregation of people to whom a special message has been delivered by a particular Prophet or Teacher or Master has to find its way to perfection along its own special path. I do not think that it is so much the case that people are divided into groupings of Christians, Mussalmans, Hindus and so on, each regarding the others as in possession of falsehood and heading for perdition, and believing it an act of piety to try to save them for them from themselves.

On the contrary, the fact is that at present stage of human evolution, one finds rare instances of true Christians, Mussalmans, or Hindus, but mainly Pagans. Who, for example, would, if he had once glimpsed the Inner Light, regard Europe as Christian? Indeed, after more than centuries, Christianity has yet to be put into practice on a large scale.

I have lately once more travelled widely over India and have met, in the course of my twenty-seven years of contact with this great land and its mighty concourse of peoples, a fairly large and representative cross-section of them. I am sorry to have to confess that I have found very few Hindus or Mussalmans in my varied travels. Hinduism, as I have understood it, means essentially unity and universality. Islam, as I have understood, stands essentially for human brotherhood. Can it honestly be said that Hindu or Mussalman India is so earnest about either? If it were, should we have to deplore the present state of the Motherland as in the last we do?

But whilst the Hindus, Mussalmans, Christians who know enough of their respective teachings and are wise enough to try to put them into daily practice are very few, and whilst those who have got sufficiently deeply into the heart of the other faiths to understand and to appreciate them are still fewer there is nevertheless another side to this question of conversion, and that is individual self-conversion.

As a believer in reincarnation, I have, I think, been able to recognize obvious cases of "Indians" born for reasons into which we may not now enter in the West, and equally obvious cases of "Westerners" born in the East. I know Western born men and women who have far more affinity with Arabia, or with India, or with Chinese matters out of place, apparently, and I have known Indians who have been far more at home in London, Paris, Vienna, or Moscow than ever they have been in their own country.

Similarly, there may well be cases of "Hindus" or "Mussalmans" born in Europe of Christian parentage, who are not really turning over to a new faith when, on going to India or to Arabia or even remaining at home, they accept Hinduism or Islam as their way of life, and there may also be individual cases of "Christians" born in the East of Hindu or Mussalman families but alien to them who simply return to their spiritual home when they accept the Masterships of Jesus. It is for them to decide for themselves, in their inmost souls where for them the way of Truth lies. It cannot, therefore, I feel, be laid down as axiomatic that change of professions of faith is invariably to be frowned upon.

There is yet another category of people, among whom I find myself, that do not feel the call or the necessity to change their nominal allegiance though they have departed fundamentally and finally from their ancestral mode of spiritual approach. I am myself born a Jew of a long line of rabbis and religious teachers and professional men. Reality to my surrounding, I am an Oriental in whom the West is intimately blended, and for that reason perhaps, a fairly good interpreter between the East and the West. Yes I remain in this incarnation untouched by my Judaism of inheritance and tradition, whilst I am strongly attracted to Hinduism and Buddhism. The Semitic approach does not open for me, whilst the Hindu-Buddhist approach does without changing my allegiance of birth, I feel that I can be a better Jew, along

a Hindu Buddhist way, and even if, like [illegible] other co-religionists who have [illegible] conversion, I were asked [illegible] method to do so, I would not [illegible] my love and ancestry, the [illegible] and sufferings of my people and [illegible] appear to betray them to the [illegible] their enemies, opponents and persecutors. Just as, before the War, I would not have gone to anti-Semitic Russia to accepted any favour from her; neither would I do so to-day in respect of Nazi Germany, with its awful doctrine of "pure Aryanism." But whilst within certain limits, I stand with my people politically and [illegible] fully. I am not and never have been compelled of them religiously and spiritually. I am probably a Hindu or a Buddhist born astray, but feeling in no need of conversion in order to try to live [illegible] that may be regarded as creditable by Hindu, Buddhist and Jew alike.

South African News In Brief

Returned From A Visit To The Motherland

MR. RAVIKRISHNA TALWANT-SINGH and Mr. S. R. Maharaj of Verulam have returned by the *Takliwa* on March 24 after their short but very interesting and inspiring trip to India. For Mr. S. R. Maharaj, this was the second trip to the Motherland. On the first occasion he went in 1931 to perform the death ceremony of his late father and on the present one he went to perform the death ceremony of his mother. For Mr. Talwantsingh, this was his first visit to motherland. In a little over three months they had been to all the important places of pilgrimage and were much struck with the ancient historic structures and the magnificent architectures in Agra, Delhi, Benares and elsewhere. They were shocked to see, on the one hand, immeasurable wealth in the cities and, on the other, abject poverty among the villagers. They met distinguished leaders of India including Pandit Madan Mohan Malaviya, Sir Tej Bahadur Sapru, Mr. K. F. Kicklin, Mr. C. Y. Chintamani and others from whom they have obtained autographs. They had resolved not to return without paying their respects to Mahatma Gandhi and they were really fortunate in having had the opportunity of doing so in Segaon, which is Mahatma Gandhi's present abode. They were very much struck with the travelling energy Mahatma Gandhi still possessed at 68 and they were able to pay their respects to Mrs. Gandhi who was looking very well. At the request of Mr. Talwantsingh Mahatma Gandhi was very kind to have spared a few moments from the very much pressure upon his time to write down a short message for Indians in South Africa, which appears on the front cover of this issue.

Loyalty Message To New Governor-General

The joint hon. secretary of the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch), intimates the following telegram has been sent to Sir and Lady Patrick Duncan (Governor-General of South Africa), at Capetown — "On behalf of the Indian community of Maritzburg we cordially extend to you and Lady Duncan a hearty welcome and also re loyalty to the Throne, and wish you good health and prosperity in your new sphere of life.

C.B. And S.I.A. Representations Fruitful

As a result of strong representations made by the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch), on February 8, to the Maritzburg City Council to immediately consider the need of straightening, widening and deepening the Dorp Spruit and Obese Valley Rivers, owing to the fact that it is always easily over-flooded, and thereby causing great damage to the Indians living there, the Council at its meeting held recently favourably considered the suggestion, and have decided to straighten the Dorp Spruit from the Retief Street bridge. This decision of the Council will give great relief to the poor Indians living in these areas.

W. CANEY

—Jeweller—

366 West Street, Durban

For best value in Jewellery and Watches of all makes.

Mountain Rise Housing Scheme

In reply to the letter dated March 11, forwarded by the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch) to the Town Clerk, Maritzburg, objecting to the Mountain Rise site for a sub-economic housing scheme for Indians, the Association has received the following letter from the City Council, dated March 30: "With reference to your letter of March 11, I beg to inform you that the City Council at a meeting held on March 22, resolved as follows: — That the resolution of the Council dated Feb. 23, approving of a site on the Greytown Road for a sub-economic housing scheme for the housing of Indians, be and hereby rescinded, and that the Slums Committee be requested to submit alternative sites for the proposed scheme for the sub-economic housing for Indians, with estimate of cost of essential public works and submit same for the consideration of the Council."

Treatment Of Indians In Courts

A deputation consisting of Dr. M. R. Peters (President) and Mr. K. Soobramoney (Joint Hon. Secretary) of the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch), interviewed the Acting Chief Magistrate of Maritzburg recently in connection with unjust treatment being meted out to Indians at the Courts. The Magistrate gave the deputation a sympathetic hearing and assured them that he would investigate into the complaint and report to the Association. The following letter dated March 19, has been received by the Association from the Magistrate:—"With further reference to your letter of March 17, instructions have been given that whenever an individual sentenced to pay a fine, tenders payment, steps be taken to receive the amount in question as soon as possible in the circumstances which, of course naturally depend upon Court congestion and other similar factors."

Mr. Varman's Scholarship

An influential Indian leader of Durban, Mr. Mokham Chand Varma, has offered a scholarship for the study of Hindu religion in the Dayanand-Anglo Vedic College, Lahore, Punjab, India, tenable for 3 years, extended if necessary, to a further period of two years. The applicant must be under 21 years of age; he should have passed the Junior Certificate Examination; he should have a Standard 6 knowledge in any one of the following vernaculars Hindi Gujarati, Tamil or Telugu; he should have good character. Applications should be forwarded on or before April 15, 1937. Further particulars may be obtained from the Secretary Vedic Educational Society, 170a, Queen Street, Durban.

Nobel Peace Prize Candidate

Mahatma Gandhi is a candidate for the 1937 Nobel Peace Prize, states a Reuter's message from Oslo.

India Letter

[From Our Own Correspondent]

How Elections Took Place In India

Mr. Ramanandan Lodhin, Secretary All-India Congress Committee writes:

ELECTIONS are always exciting, but the excitement in the more democratic countries tends to become routine and hum-drum. In India, the elections had their bright and gloomy little deeds of suffering and bravery and heroism. Millions of men and women voted for the first time in their lives. Their suffering was great but so was their enthusiasm. There are countless instances of men and women who have voted for Congress even under the severest of threats and punishments from their landlords. With the enormous fund of patience that only the peasant can command, they have walked miles to the polling booth, often, with a tight belt around the belly, for they had not eaten and have given their votes to the Congress. Old women would not ride even for a distance of miles, because President Nehru had raised the slogan "On foot to the polling booths."

Despite voluminous protestations of the Government to the contrary, numerous instances of interference on the part of the Government in the elections can be cited. The constituencies were divided into numerous polling stations situated at a great distance from one another. Coloured ballot boxes were provided in the urban constituencies where a vast majority are literate. Such coloured boxes, however, were not provided in the rural constituencies in the United Provinces where, owing to the proverbial illiteracy, they were a necessity. At some places in the United Provinces, agents of the Congress candidates were not allowed to put in their own seals on the ballot boxes as required by the election rules.

On the night of January 31 at Pilibhit, Nathuram and Makhan, two Congress workers were shot dead. On a public demand for an enquiry the Government declared that the deaths were the outcome of a dacoity. It appears that on January 30 a slight altercation took place between the foreman of the Raja of Pilibhit and some Congress workers. The congress supporters accordingly spread the rumour that murders had been committed by the Raja's men.

Pandit Govind Ballabh Pant and other public workers enquired into the matter and contradicted the dacoity theory of the Government. Pandit Pant declared 'Nathuram never committed any dacoity and was never suspected of any and he was trusted by the villagers implicitly.'

The Government of the United Provinces issued a circular to the District officers directing them to take action under Section 108 Cr. P.C. President Nehru declared that "the new circular is the culminating point of this set and deliberate policy. A tremendous and unparalleled response from the public to the Congress message and patent failure of all the devices of its opponents have apparently unnerved the Government completely. Five of our principal workers in Dumpar, district Bijnor, have been arrested. In Cawnpore there were lathi charges in our election meetings."

The real import of the tremendous success of the Congress candidates, therefore, can only be grasped if the heavy odds against which they were fighting are thoroughly realised.

President's Tour

The period of the entire tour of Pandit Jawaharlal runs over roughly ten months. The touring was not continuous over the whole of the period; but during the last three months the President was on the move almost all the time. The actual number of touring days was 130. The approximate distances covered are based on rough calculation and for this reason are, if anything, on the conservative side. The President travelled about 25,000 miles by railway, 22,000 miles by road and 1,600 miles by air making a total of about 48,600 miles. The means of transport naturally varied from place to place and included the aeroplane, the motor car, bullock cart and almost all sorts of vehicles available in the country. He had also to go on foot for some distances.

Most of the travelling was done by railway and motor car. Sometimes as many as 22 meetings were spoken in motor car in the course of which as many as 12 meetings were addressed. The Congress provinces visited by the President were Bombay, Punjab, Sindh, Delhi, the United Provinces, Nagpur, Utkal, Kerala and Maharashtra. Vast numbers of people, mostly peasants, heard the Congress message, the message of freedom and hope, delivered by the President. On a moderate estimate, ten million people may be said to have actually heard the President in organised meetings.

India And Spain

The President issued the following appeal for help to the brave fighters for democracy in Spain:—"Our elections have absorbed our attention and most of us have thought of little else during the past few weeks. But now that the election are over we must look around again and take cognisance of the world drama which pursues its tragic course and threatens world-wide catastrophe. We must do so primarily because the peril faces us as it faces others, because the same basic forces are in conflict elsewhere as in India, and the outcome of that conflict will affect us and mould our future. The conflict of world forces is most evident in Spain where bloody and inhuman war has waged for over seven months, and where a brutal Fascism and militarism has sought to crush and annihilate Spanish democracy and reduce to dust and ashes the rights of the Spanish people. They have failed in their endeavour, for the Spanish people, hungry, ill-armed, lacking trained leadership, have yet put up such a magnificent fight that they have confounded their enemies and shown afresh what the masses can do when they fight for their own freedom. The defence of Madrid for over three months has already taken its place in history, as inspiration to those who hunger and struggle for freedom. All the forces of reaction, the Fascist Powers, foreign legionaries, mercenaries, the farce of non-intervention, have struck hard at Madrid and Spain, but the spirit of that great city still stands high—indomitable invincible, a bright flame—though ruins a pall of death and starvation encompass it.

Whatsoever might be the ultimate fate of the epic struggle, the people of Spain have written history with their hearts' blood and heroic courage. Out of this precious material they have built up in the midst of suffering and disaster, the great People's Front and the People's Militia which has held the gates of Madrid for those gates have become the symbols of human liberty.

But the struggle is no longer a [illegible]. The rival forces of the world fight for mastery there. Fascism, light and brutal, militarism seeks to crush democracy. In this struggle British Imperialism, with its so-called policy of non-intervention, has hindered and obstructed the Spanish people in their fight for freedom. But everywhere the lovers of freedom, the exploited of the world, have raised their voices in defence of the Spanish people and have sent them such help as they could—ambulance corps, medical supplies, food supplies and even volunteers. The International Brigade of Volunteers, drawn from all countries has demonstrated in practice only the solidarity of the people of the world with the Spanish [illegible] many of them have found [illegible] place with their Spanish comrades on Spanish soil which they defended with their lives.

The Sporting World

By "Rambler"

Boxing.

International Bout --Corbett vs. Gengan

The Durban City Hall has been booked by the well-known Durban promoters, Messrs. Pillay and Mahomed, for April 17 when there will be staged an International bout that should prove of considerable interest to local fans. Jim Corbett of England, a former pupil of the famous Larry Gains will meet the local champion, Rud Gengan, in a 12-3 minute rounds contest. The local champion is at present practising well at the Durban Bantu Social Centre and if his recent victory over Sonny Thomas at Capetown can be taken at face value, then Corbett will be meeting one of the best in the country. Corbett, who is at present in Capetown is no doubt a fighter of the first rank and Rud will have to go all out—in his best—to win. An excellent supporting item on the programme is a 12-3 minute round contest between Arvie Williams of Capetown and Maurie Dixon of Durban. Both are pugilists of the rugged, hard-hitting type and there will be no dearth of thrills for the hundreds of blood-thirsty fans who will no doubt pack the hall. Other supporting items are are as follows:—Midget Chin vs. Young John 3-3 minute rounds; Kid Vengan vs. Oswood Ally 4-3 minute rounds; Kid Pattiling Singh vs. Harry Baker 4-3 rounds. These preliminaries should provide a galaxy of interesting rounds. The prices of admission are moderate, ranging from 7s. 11d. to 2. 6d. If Jim Corbett proves to be as popular and successful as Motor Kid Singh, then South Africans can very well look forward to some hectic and thrilling boxing. In any case it is high time something was done by responsible promoters to restore the pugilistic art to its former level of successful prosperity and popularity.

Boxing Challenge

Tommy Chellin informs me that he is ready and willing to fight any fly-weight in the Union. Fly-weights intending to meet Tommy Chellin should get in touch with him.

Cricket.

Last Matches Of The Season

The last matches of a fairly successful cricket season were played in on ideal weather over the last week-end. The matches were, for the most part, fine s in the various competitions. The Ulundi of Durban beat the Wanderers of Ladysmith in a one-day fixture on the first innings, thus winning the Natal Shield. The Ghost Young Muslims are the first to win the Durban League Trophy. On Monday March 29, a return match was played between Durban Indians and a Durban Coloured XI. The Indians avenged their previous narrow defeat by winning by over a 100 runs. A. K. Yusuf batted exceedingly well for 92.

Durban Rossyns Cricket Club

The Durban Rossyns Cricket Club is at present on a three weeks' tour of the Eastern Province. I hear from the reports that the team, which was supplemented by good outside local talent, is faring well.

Estcourt School Vs. Ladysmith School

The Estcourt Indian School Cricket team travelled up to Ladysmith on Sunday March 28, and returned victorious. The scores were: Ladysmith School, first innings 36 runs; second innings 26 runs; Estcourt Schools, first innings 101 runs. The captain of the Estcourt Indian School team, Mr. Herbert Thomas, scored a hat-trick by a useful 49 runs. The headmaster Mr. M. Naicker presented a cricket cap to the captain of the winning team for his achievement.

Verulam Temple C.C.

On Easter Sunday March 28, the Verulam Temple C.C. met Taylors C.C. of Durban at Curries Fountain. The match ended in favour of the visitors, who defeated their opponents by 5 wickets and 105 runs. The following day, the Verulam C.C. met Khalifat C.C. of Durban at Verulam. The home team lost to their opponents by 25 runs.

Port Elizabeth Aryan Cricket Club

The final for the Barth's Cup was played between the Aryan Cricket Club and South End Cricket Club, at Uitenhage. The Aryans opened first and were all out for the total of 49 runs. The South End C.C. collapsed in the first round for the measure total of 15 runs. The Aryan's batsmen failed and were out for 14 runs. The South End collapsed and were all out for 5 runs. Thus the Aryans won the Barth's knock-out final by 34 runs.

Northern Natal Indian Cricket Union

Mr R. Loganathan, President of the Northern Natal Indian Cricket Union, wishes to thank the officials and members of the Witwatersrand Indian Cricket Union for the kind hospitality and treatment accorded to his team which toured the Rand during Easter week.

Soccer.

The soccer season shows prospects of keen struggles. The senior, junior and juvenile divisions are well provided for in respect of teams and if the Sam Chinn Cup Tournament takes place this year—and it is due to be held either at East London or Kimberley—there should be some good soccer. In any case, soccer suffered considerably last year from lack of interest and want of enthusiasm. This year's prospects appear to be bright. There will be one new team in the senior ranks viz, the Collegians, which by the way has no relationship to the Sastri College Club which has affiliated only two junior and two juvenile teams. Soccer commences this Saturday April 10.

Coronation Sports Events

A committee comprising of well-known Indian sportsmen is at present arranging a variety of sports events that will take place at the Curries Fountain grounds during the Coronation celebrations. There will be a five-a-side soccer tourney; tennis (singles and doubles) championships, and athletic events. Details will be published at a near date.

Farewell Reception

The Swami Football Club of Pretoria recorded a farewell reception to one of its vice-Presidents, Mr. M. Veeramanthoo Padayachi, prior to his departure to India at the Tamil School, Pretoria, on Sunday March 28. Amongst a large gathering of members, supporters and well-wishers, Mr. G. Perumal gave an opening speech on behalf of the President Mr. M. Muthiloo, who thereafter surrendered the quest of honour, amidst enthusiastic cheering. Messrs. Omarjee Moosa, Jainoodin Chitia and others also spoke. A very beautiful piece of presentation in the shape of a Chinese curio, bearing the engravings of the club, was handed to Mr. Padayachi as a token of sincerity. Mr. M. V. Padayachi thanked the club and, donating an handsome amount said, he would always have the club's welfare at heart and be sincere to it as he was since its inception.

Ermelo Indian Government School Sports Club

The eighth annual general meeting of the Ermelo Government Indian School Sports Club was held in the School Hall on March 31. There was a large gathering present. The Principal of the school presided and congratulated the club for winning 8 matches out of 10 played during the season 1936-1937. He reminded the scholars that sports was one of the best means of promoting good fellowship and brotherhood among boys. He further stated that when matches

takes place between Provinces like Natal and Transvaal school boys, the organisers will not forget the country boys, an opportunity will be given to prove their mettle. In the past only Johannesburg boys were selected to represent Transvaal The laurel of victory should be equally shared. The following officials were elected for the season 1937-1938:—Patron: Sir Syed Raza Ali; vice-Presidents: Messrs. Hajee Essop Dreator, G. B. Jassat, Essop Bhayalia Suleman Cassim and Soleman Rushdin; Captain: Mr. Abdul Gook Bhayalia; vice-Captain: Mr. Salim Bhayalia; Hon. Secretary and Treasurer: Mr. Ismail Moolla. Sporting Master: Mr. H. H. Stoffel. The Chairman thanks all the leading Firms of Johannesburg for the assistance given.

Tennis.

We should like to know what has happened to the Natal Indian Tennis Union? How comes it that no tournaments or competitions have been arranged for the past many months?

Things In General

Sydenham Ward Indian Ratepayers' Association

AT a general meeting of residents and ratepayers of the Fontan's Hill District and Springfield Flats held under the auspices of the Sydenham Ward Indian Ratepayers' Association on Sunday, March 21, at the Springfield Indian School Hall. There was a large crowd present, and Mr. J. S. Roopnarain the president of the association presided, supported by his energetic committee The committee's reports were unanimously adopted The chairman said the objects of the association were to watch the interests of all ratepayers and residents and to make representations to the proper authorities from time to time in order to obtain reforms etc. They would little realise the enormous achievements of the association as a result of their united action with the authorities. The chairman appealed to those present to take a keener interest in the work of the association. He mentioned that their representatives have continuously placed their grievances and requirements before their meetings, and on several occasions redress was obtained. The association's grateful thanks were recorded to Messrs. T. Raghubir, R. Perumal, Daichan, J. S. Naidoo and others who had watched the interests of the District for a number of years and brought to the notice of the association. Members of the audience evinced keen interest and expressed their appreciations to the committee for holding a meeting for the first time in Springfield District and felt that it was a step in the right direction After the meeting some members of the committee made an informal inspection of the condition of some of the grievances as outlined by some complainants, and discovered to their surprise the appalling condition

Stella Hill Rovers And Scouts

A contingent of thirty scouts together with a few of the Stella Hill Rovers, and two teachers, Messrs G. Samuel and S. Narain left the Stella Hill Indian School under their Scoutmasters, Messrs. M. M. Nulakar and R. I. Naidoo on Saturday, March 27, at 9 a.m. and proceeded to New Germany, via Gale Manor, for the purpose of Easter Camping. They arrived at New Germany at 1.30 p.m., covering a distance of 15 miles on foot After camping at Mr Ramsamy Vandayar's property for the night, the next day the Scouts left for the Umgeni River, a return distance of 15 miles. Here they visited the "Paradise Valley", "Dermont Township" and many other interesting places. In the night a variety concert was given by the Scouts and Rovers. The most interesting features of the show were the "Natal" and the "Zulu" dances The crew left New Germany homewards bound on Easter Monday at 12.30 p.m., proceeding to the bus terminus at Clare Estate via Hill View, a distance of seven to eight miles. A rough estimation of the mileage walked by the Scouts for the three days was about 40 miles. Very great thanks are due to Mr. Ramsamy Vandayar and family, and to Mr. R. M. Reddy for their kind hospitality extended to the Scouts.

Five Murders Killer Sentenced To Death

Andries Stephanus Du Plessis, aged 21, a bricklayer, was found guilty by Mr. Justice Tindall, Acting Judge-President, and two assessors of the murder of four people, Spiros Paizis, of Brakpan, and Samuel Herman, Barney Liebowitz and Mrs. Liebowitz, all of Sandspruit, and of being responsible for the murder of a fifth, Periclis Paizis, assistant of Paizis, on October 28 and November 2 of last year. Du Plessis was sentenced to death. Miss Helen Alma Breitenbach, aged 20, who was charged jointly with Du Plessis, was found not guilty and was discharged. To the police on the East Rand Du Plessis was known as "Public Enemy No 1." Many a crime was traced to him and the gang with which he operated, but so cleverly did they work that the evidence was rarely strong enough to bring him to book. Du Plessis himself stated in the Supreme Court that he had participated in at least 100 burglaries, and this, police declare, is no exaggeration. Though he had inhumanly treated his young wife and with his life full of crime, he was not without some finer feelings was elicited from the manner in which he cleared Miss Breitenbach He took the greatest pain to explain to the Court that Miss Breitenbach knew nothing of the callous crimes, though she had been with him when those crimes were committed. Born in Ladysmith, Du Plessis was the son of an artisan With his parents he came to Pretoria at the age of nine years and attended school in that town. He was married at the age of 18, he and his young wife had an unhappy life. He had many women friends and distributed gifts with a free hand.

Burma Independent

Burma was separated from the Indian Empire on April 1, when the new constitution was inaugurated Sir Archibald Cochrane, the Governor, took the oath at the Long Hall, the occasion being marked as a public holiday.

Changes In Aden's Status

A new British Colony came into existence on April 1, when Aden ceased to be a portion of British India. The new Governor and Commander-in-Chief, Sir Bernard Reilly, performed the inauguration ceremony. He assended the dais took the oath and read messages from the King and the Viceroy of India.

The Late Mrs. Sonnasie Naidoo

The news of the sudden death of Mrs. Sonnasie Naidoo, wife of Mr. Sonnasie Naidoo the well known Rose Bank Athlete, which took place on Sunday March28, at 131, Haig Road, Durban, came as a shock to friends and relatives. The de-

Late Mrs. Sonnasie Naidoo

ceased, who was married only a year ago passed away at the age of 17. The burial took place on Monday, March 29 at Austin Place Hindu Cemetery, where a large number of people attended. She leaves behind, her husband and a large family and relatives to mourn their loss. Mr. Sonnasie Naidoo thanks all the relatives and friends for the condolences and floral tributes.

Shri Gopal-lall Hindu Temple

Resident Hindu Priest Wanted

[illegible]

NEWSANKER DHANGATH,
Secretary,
Shri Gopaldas Hindu Temple
[illegible]

શ્રી ગોપાલલાલ હિંદુ મંદીર

જોઇએ છે - સનાતની હિંદુ પુજારી

[illegible] શ્રી ગોપાલલાલ હીંદુ મંદીર માટે એક સનાતની હીંદુ પુજારી જોઇએ છે પુજારીને ભજનાવલી સારા હીંદવાની જાણકારી અને સંસ્કૃતનું જ્ઞાન હોવું જોઇએ. ઓસ્કારોએ અરજી કરવી પોતાની લાયકી જણાવી સર્ટીફીકેટો મોકલવા, ચારલોક તારીખ પછી જે કોઇ એપ્લીકેશ મોકલશે તેઓની અરજી ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે નહિ.

ધર્મ ધીરજ રતીલાલ. સીક્રેટરીઓ ધનજીભાઇ.
વેરૂલમ. શ્રી ગોપાલ હીંદુ મંદીર

Natal Provincial Administration

The Indian African Clearing Station and Dispensary, Beatrice Street, is now [illegible]

Hours Of Attendance:

Daily 11 a.m.—1 p.m.
4 p.m.—6 p.m.
Saturdays 11 a.m—1 p.m.

The fee for consultation and medicine is 1/-, but this fee will not be charged to deserving cases on application.

[illegible]

નાતાલ પ્રાંતિક સરકાર

બીનયુરોપ્રદ સ્ટેશન (દવાખાનું) ૨૫ આવેલી બીટ્રિસ સ્ટ્રીટમાં આવેલ ક્લીયરીંગ સ્ટેશન અને ડિસ્પેન્સરી હવે દરદીઓને સેવા બજાવવા માટે ખુલ્લી છે.

ખુલ્લી રહેવાના કલાકો:

સોમવારથી શનીવાર સવારના ૧૧ થી બપોરના ૧ સુધી
સાંજના ૪ થી સાંજના ૬ સુધી.
રવીવારે સવારના ૧૧ થી બપોરના ૧ સુધી.

સલાહ લેવા અને દવા માટેની ફી રૂ. ૧ છે. પરંતુ કોઇ પાસે ફીજીને વિશે ખાત્રી થશે તો તેની પાસેથી ફી નહિ લેવામાં આવે.

WANTED
GUAVAS.

[illegible] opportunity [illegible]

MORTONS ROSSBURGH.
Phone 81621. P O Box 7, Rossburgh.

INDIANS IN SOUTH AFRICA

Helots within the Empire
AND
How they are Treated.
By HENRY S. L. POLAK.
Price 2 Shillings.
Manager INDIAN OPINION
Phoenix, Natal.

To Club Secretaries

Secretaries are requested to send in their reports for publication so as to reach us not later than Wednesday mornings.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phoenix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana 6d

... BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait 5s

EMINENT MUSSALMANS—

[illegible] Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsinul Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Muhammed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, T. B. Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Afzal Ahmad Khan, Syed Hasan Bilgrami Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Hamid, Sir Abdur Rahim, M. Hayat and the Ali Brothers

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

[By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA]

In this handy book, Dr. Pattabhi [illegible] same that led to the destruction [illegible] industries of India. He also illustrates [illegible] how the country has made by the step Mahatma [illegible] it by making the question of Khaddar as to the practical as a political plank in the Congress platform

Price 1s. 3d.

SAKUNTALA

By Kamala Satthianadhan, M.A. [illegible] prize version in English [illegible] Kalidasa" literature.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY By Mahadev Govind Ranade

Price 6s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART INDUSTRY AND EDUCATION

By E. B. Havell Price 1s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS

Price 1s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,
[illegible] Mr. Miller,
E. S. Montagu,
Lord Ripon,
Rt. Hon. [illegible]
Mrs. [illegible]
Sir C. [illegible] Nair,
Sir Henry Cotton,
John Bright,
Lal Mohan Ghose,
Mrs Annie Besant,
H. H. The Aga Khan
Abdul O. Hamid,
A. M. Jhaveri,
Dadabhai Naoroji,
Ramakrishna Paramhansa,
V. P. Madhava Rao [illegible]
Raja Ram Mohan Roy
Rahimtulla Mahomed [illegible]
Dinshaw Edulji Wacha,
Ishwar Chunder Vidyasagar
S. Krishnaswami Aiyar,
Babu Surendranath Banerjea,
Lord Morley,
Lord Macaulay,
Sir [illegible] Mehta,
[illegible] Rt. Hon. Srinivasa Sastri,
Rt. Hon. [illegible] Gokhale,
[illegible] Mudholkar,
[illegible] Satyendra,
The Rt. Hon. [illegible] Amir Ali,
H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Kashinath Trimbak Telang,
Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Behramji M. Malabari

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL

MORE MILES

ON THE SPIRIT OF
MILEAGE AND POWER

માઇલેજ અને ગતિ જોઇતી હોય
તો વાપરો "પેગેસસ."

PEGASUS

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

BANANAS

We hold eighty per cent of Banana business in South Africa. We accept any quantity of Banana consigned to us for selling on Commission basis. Consign your Banana to us for best prices and prompt settlement.

MARRACURNE AGRICOLA & COMMERCIAL,
46, President Street.
Phone 33-1461 Tel. Add "Moveja"
P. O. Box 6765. Johannesburg.

બ. ના. ના.

બનાનાનો ઓર્ડર્સી ટકા વેપાર અમારા હાથમાં છે. કમીશનથી વેચવા અમારા ઉપર ગમે તેટલા બનાના મોકલવામાં આવે તે અમે રાખી લઇએ છીએ. તમારા બનાનાનો સારો ભાવ મેળવવા અમારા ઉપર મોકલો. નાણા વગર હોંશે મોકલી આપીએ છીએ.

મારાકવીની એગ્રીકોલા એન્ડ કોમરશીયલ,
ફોન ૩૩-૧૪૬૧. ટે. ઓ. "મોવીજા." પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૬૫
૪૬, પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

PRABUDDHA BHARATA
or
AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in 1896 by Swami Vivekananda and conducted by the monks of the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order, some of our contributors are:

Prof. Nicholas Roerich
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A.
Dr. Maria Montessori, M.D. D.Litt.
Prof. Benoy Kumar Sarkar.
Dr. J. H. Cousins.
Radha Kamal Mukerjee, M.A., Ph.D.
Prof. Mahendranath Sircar, M. A., Ph.D.
Prof. M. H. Syed, M.A., Ph.D.
Dr. Tarakath Das.
Prof. Sunati Kumar Chatterjee M.A., D.Litt. (London)
Prof. Nalini Kanta Brahma M.A., Ph.D. (Lond.) D.Sc.
Prof. E. P. Horrwitz, New York
Dr. Sudhindra Bose
Mr. C. V. Chintamani
Dr. Bijan Raj Chatterjee D.Litt.
Prof. P. K. Acharya M.A., Ph.D. D.Litt.
Prof. E. E. Speight.
Prof. M. Winternitz Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immense practical value.

Annual subscription, Inland 10s. 6d., Foreign 12 Shillings.

ADVAITA ASHRAMA

4, Wellington Lane, Calcutta, India

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૯ એપ્રીલ ૧૯૩૭ અંક—૧૫.

નોંધ અને સમાચાર

નવા ગવરનર-જનરલ

યુનીયનના નવા ગવરનર-જનરલ સર પેટ્રીક ડન અને તેમની કેબીનેટના સભ્યોએ તા. ૧૫ મીએ પુનીયનમાં આવ્યા છે. કેપટાઉનના સીટી હોલમાં તેમના માનમાં ચ્હાની-કો તરફથી સત્કારનો મેળાવડો મળ્યો હતો. તેના જવાબમાં આપણે કરતાં ગવરનર-જનરલે જણાવ્યું હતું કે:

"અમે તમારી વચ્ચે અજાણ્યા તરીકે નથી આવતા પરંતુ સાઉથ આફ્રિકન તરીકે આવીએ છીએ. મારાં છોકરાંનો મોટો ભાગ સાઉથ આફ્રિકામાં આપ્યા પછી નામદાર ડર્બન-થાઇ તરફથી તમારા ગવરનર-જનરલ તરીકે મારી તમના પ્રતીનિધિ તરીકે નીમણૂક થઇ છે. એ માનની [illegible] સાથે હું આ દેશ પ્રત્યે મારી જવાબદારીઓ કરતા તેમાં વિશેષ જવાબદારીઓ રહેલી છે. તેમાંનો એકને દરણે તો હું આજિજી સુધ્ધાં કરવા ઇચ્છું કે સાઉથ આફ્રિકામાં મારું જીવન જાહેરજીવનમાં અતીત મધ્ય છે અને પરિણામે રાજદ્વારી તકરારોમાં પણ હું ઓતપ્રોત છું. પરંતુ અત્યારથી હવે રાજદ્વારી બાબતોમાં વધારે પડતું કહેવાની મારી ઇચ્છા નથી. હું તો ફક્ત એટલું જ કહીશ કે મારા દેશ પ્રત્યેની મારી ફરજ બજાવવાની મારી ઇચ્છા [illegible] રાજદ્વારી પક્ષોમાં પડવાની મારી ઇચ્છા નથી. હું આશા રાખું છું કે મારા દેશના અગ્રણી જવાબદારીઓ વાળા રીતે કેટલાયમાં મારા સાઉથ આફ્રિકનો પરત્વે, રાજદ્વારી સંસ્થાઓ અને જુદા જુદા હોદ્દા ઉપર, જરૂરી સહકાર અને સહાયના આશયમાં આવતા [illegible] ની ગુણગ્રાહકી બાબતમાં હું હમેશા [illegible] રેસ તેના અધ્યક્ષ [illegible] અને મેતા સ્વીકાર."

યુનીયનની દોડી પ્રજાની વતી નામદાર ગવરનર-જનરલ અને તેમની કેબીનેટ અને આગંતુકસમુદાય આપણા આપણામાં ઘોડેસ્વાર અને આ દેશના સામાન્ય રીત અને પ્રણાલિને બરાબર સમજવા કાર્યોના અમારા વફાદારીભર્યા સહકારની ખાત્રી આપીએ છીએ.

ગુજરાતી સાપ્તાહિક બંધ નથી

દક્ષિણ આફ્રિકામાં અંગ્રેજોને રાજદ્વારી હેતુઓ સાધવામાં ચુકતા સાપ્તાહિકો બંધ કરવા એવું જણાવ્યું નથી. કોંગ્રેસના વિરોધીઓ પોતાના મત કાયેની સમજણ પાડે તેટલાં જુદાજુદાંઓ કહી શકે છે. પોટગીટર્સ્ટરૂસના માજી મેયર [illegible], પી., એમ. છ. જે નોક, જેઓ ફ્રાસ્વાલમાં નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના ઓર્ગેનાઇઝર છે, તેમણે એવું જણાવેલું કહેવાય છે કે નાતાલ અને ટ્રેન્સવાલ માત્ર એમ કરવાની કામદારમાં ખૂટ આપવામાં આવેલી છે અને ૫૦૦૦ ગોરી છોકરીઓ એસોસીએટેડની નોકરીમાં છે.

અમે આ નોંધને જણાવીએ કે, જો કે નાતાલ અને ટ્રેન્સવાલ પાંચ સભ્યોની બધી નથી છતાં પણ એસોસીએટેડને નોકરી કરનારી ગોરી છોકરીઓની સંખ્યા ફ્રાંસ્વાલમાંજ સૌથી મોટી છે અને તેઓ તેઓનાં પ્રતિબંધિત છે. આવી ગોરી છોકરીઓએ એસોસીએટેડની નોકરી કરવાના સવાલને લાયસન્સોના સવાલ સાથે લેવી દેવો એ સર્વથા ગેરવાજબી છે. પણ એમ હોવું ૬,૦૦૦ ગોરી છોકરીઓ એસોસીએટેડની નોકરીમાં છે એ આંકડાઓનો ઉપર છે, કે જે કરવાને એસોસીએટેડના વિરોધીઓ ટેવાયેલા છે. એટલી સંખ્યા આપણા યુનીયનમાં પણ એસોસીએટેડની નોકરીમાં નથી. આપણા યુનીયન માં માત્ર બેજ એસોસીએટેડ પેટાઓ [illegible] કે જેમાં ગોરી છોકરીઓ ગોરી સંખ્યામાં [illegible] પણ ગણવામાં તો બસોથી પચાસ કરતાં [illegible] તેટલી જ. અને [illegible] યુરોપીયન મેનેજર તરીકે સામો દેખાવ નીચે છે અને એસોસીએટેડ સાથે સરખામણી કરતાં ગોરી છોકરીઓની સંખ્યા કરણ મુદ્દોજ છે અને તેનો આંકડો એકસરખી [illegible] ઉપર છે. 'સ્ટાર' ના એક લેખક મા મોના જવાબ આપતાં [illegible] એસોસીએટેડની નોકરી કરતી ગોરી છોકરીઓની સંખ્યા મા. નોક જણાવેલી [illegible] ગણવા કરતા ચપચપે નવી અ [illegible] કોઇ કારણ એ બાદું કરે તો કદાચ તો આંકડા કરવામાં આવ્યા [illegible] એસોસીએટેડના કરતાં પોતે પા [illegible] આપી દયા [illegible] છે, તેવું મી. નોક પોતે પણ પોતાનું કથન [illegible] તેમ કરવા તૈયાર થતા હોય તો અમને લાગે છે કે મી. નોક આ બાબતમાં પોતે સિધ્ધહસ્તી પોતે અમારા તો પોતે [illegible] અને ખરાં વિચારમાં ગોરી ગયા દોષાની પોતાની ખૂબ સિધ્ધહસ્તતાની તેમણે મદદનજી બતાવવા જોઇએ.

ફ્રીમ્બર્લીના ફ્રીંદીઓ અને સા. આ. ઈ. કોંગ્રેસ

ફ્રીમ્બર્લીના ફ્રીંદીઓની એક મીટીંગ ઇન્ડિઅન પોલીટીકલ એસોસીએશનના આશ્રય હેઠળ શેરડા દિવસપર મળી હતી. ઇન્ડિઅન વેલફેર એસોસીએશનના પ્રમુખ કાર્યકરો અને સભ્યો પણ તેમાં હાજર હતા. મીટીંગ પી. એ. આઇ. કાજી અને તેમના સાથીઓ એસોસીએટેડ વિરૂદ્ધ પોતાનો મેન્ડેટમાં રજુ થયેલા બોલોના સ્વીકારમાં રજુકરાવ કરવા કેપટાઉન ગયા હતા તે સંબંધી હકીકત જાણવા મળી હતી. મી. કાજીએ જણાવ્યું કે ઓલીવાડીના પ્રમાણ કરવા મીટીંગે પ્રમુખ-પદેથી જણાવ્યું હતું કે આ દેશમાં કામદા ગોરી પ્રજાના ગીજાસ અને મનોદશા અનુસારજ પહી શકાય તેમ છે, અને તેઓ પોતે પ્રજાના કોઇ પણ પક્ષને અન્યાય કરવામાં માનતા નથી. આથી તેમણે સ્પષ્ટ જણાવ્યું કે આ દેશમાં કોઇ કામની દશા તો કાયમને માટે કરવાજનકજ રહેવાની.

ઠરાવો

ફ્રીમ્બર્લી બીજાના પ્રતિનિધિ સરકારોને પણ જરા આપનારા બીલ તેમજ ટ્રાંસ્વાલ એસોસીએટેડ મેન્ડ બીલની સામે સખ્ત વિરોધ દર્શાવનારો અને પાર્લામેન્ટને તાર કરવા વિનંતિ કરનારો ઠરાવ પસ્ર કરો. બીજો ઠરાવ કરવા સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ કોર્ટકસુટીનો કોંટી [illegible] ની ઓફીસ ખોલવા [illegible] પસંદગી પામવા તેમ જરૂર કરનારો અને બીજા સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસમાં સંપૂર્ણ વિશ્વાસ અને ખાત્રી દર્શાવનારો [illegible] કરવા હતા.

અમારે અહિં નોંધ લેવી જોઇએ કે સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના "સંપૂર્ણ વિશ્વાસ [illegible]. [illegible] કરવાનો બોજારમાંકર તથી સંસ્થા બનતી મરાવતીજ નથી. તાજે કશો બાકીજ નથી. આવા ઓટલું તો કાર્યકર્તાઓજ કે બાકી કોંટાકોની સાથે બાજ કરીને પોતાના નેતાઓને દરેક રાજ્ય પોતાની જવાબદારીનું ભાન રાખે છે તે કરતા ઘણા રાખે. કોંગ્રેસીના કોંટાઓએ તેને બી કાજી અને તેમના સાથીદારોને [illegible] પૂર્ણ વિશ્વાસ અને બાકી" દર્શાવવામાં [illegible] તે ઘણાજ બારો સમજાય. પરંતુ કોંગ્રેસની કાર્યકર્તા છે અને બી. કાજી અમારા [illegible] [illegible] તેમના તરફથી બોલવાનો સમય છે એ અમે [illegible] સ્વતંત્રજ નથી. અમે [illegible] છીએ

કે અમારે અમારી સામેજ આ પ્રશ્નોએ કરવા બેસી જવું પડે ; પરંતુ એ કારણ હવે કાયદેસર આવી ગયેલું છે કે અમારે આપણે આપણું પોતાનુજ પત્ર ચાલુ કરવું જોઇએ કે જેથી આ દેશમાં આપણા હકો અને લાભોને માટે આપણે સ્વચ્છ રીતે લડી શકીએ. જો કરનલ રીટજના શબ્દો પણ આપણામાં નમ્રજ દીલ સરકારના ખ્યાલમાં નહિ આવે તો પછી એમજ સમજવું કે આપણા દહાડા આ દેશમાં હવે ભરાઇ ગયા છે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, એપ્રીલ તા. ૯ ૧૯૩૭.

હિંદુનું અપમાન

શ્રી વિન્સ્ટન પાલ્સ એક્સટેન્શન બીલ નામક પ્રાંતિક સરકારોને વધુ સત્તાઓ આપનારા બીલ અને ફ્રાન્સવાલ એશીયાટીક લેન્ડ બીલ નામના એશીયાટીકના જમીન માલીકીના હકોને લગતા બીલપર બેંકળી રીસેકર હગાદીએ પોતાનું કામ પૂરૂં કર્યું છે અને બંને બીલોમાં ફેરફારો કરી નવા બીલો પસારામાં આપ્યા છે. એશીયાટીકોના જમીન માલીકીના હકોને લગતુ બીલ જે ફ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ બીલની જગ્યાએ આવેલું છે તે પાર્લામેન્ટ પા રજુ કરવાનો મી. પીકરસેપર ગઇ કાલે દરખાસ્ત મુકવાના હતા. આ બીલ હજુ અમારી પાસે આવેલું નહિ હોવાથી આજે તેની ચર્ચામાં અમે ઉતરી શકતા નથી. પ્રેસીડેન્સવાલ પાપર્સ એક્સટેન્શન બીલની જગ્યાએ પસારમેલાં નવાં બીલનું મત રોબાસવારે પ્રથમ વાચન થવા બાદ મંગળવારની રાત ને કેપટાઉનમાં પ્રસિદ્ધ થયું હતું અને બીજું વાચન એપ્રીલ તા. ૧૫ મીના મુકરર થયું છે.

જુના અને નવા બીલ વચ્ચે તફાવત એટલો છે કે જુનું બીલ જ્યારે **બીન-યુરોપીયનોને** પોતાની નોકરીમા **યુરોપીયનોને** રાખવાની જગ્યા કરનારો ઠરાવ કરવાની પ્રાંતિક સરકારોના હાથમાં સત્તા મુકનાર હતું ત્યારે નવું બીલ યુરોપીયન સરકારનો કાયદો થશે અને તે **એશીયાટીકોને** પોતાની નોકરીમા **યુરોપીયન ઓરંઝાને** રાખવાની જગ્યા કરે છે. સિવાય કે પ્રધાન પાસથી પરવાનગી મેળવવામાં આવી હોય અને તે પરવાનગી આપવાની સત્તા પણ પ્રધાનને બહુજ સરસ રીતે સાચવી છે. તેમાં કોઇ પણ યુરોપીયન બીજી એશીયાટીકની સાથે ભાગમા તેની સુચના દેવા કામ કરી શકશે નહિ. બીલ કાયદો બને તે પછી ૬ માસ બાદ કોઇ પણ યુરોપીયન બીજી એશીયાટીકની નોકરીમાં રહી શકશે નહિ. સિવાય કે તેણે પ્રધાનની જોગવાઇ પરવાનગી મેળવેલી હશે. પ્રધાન સરકારી કોમ પરવાનગી તાજ આપવામાં આવશે અને તેમ એવો સંતોષ થશે કે બહુજ યુરોપીયન બીજી યુરોપીયન સિવાય અન્ય કોઇની પણ ઉપસ્થિતિ નાંમે નથી આવતા એવા મકાનમાં તે નોકરીપર નહિ રહેલી હોય કે જે કોઇ પણ એશીયાટીકના પર અમલ ચલાવવા સ્થળ તરીકે વપરાતું કરી આપવા જોયો કોઇ પણ રજાનામાં નહિ હોય કે જ્યાં તેણીને કાઉંટરપર ધરાક સિવાય બીજી રીતે એશીયાટીકોના સમાગમમાં આવવું પડતુ હશે બીલ એશીયાટીકની વ્યાખ્યામાંથી બહુદા, કીરી મન અને કેપ મલાયને બાતલ રાખે છે. કોઇ પણ પરદેશી રાજ્યના આ દેશમાં ચોલચી તરીકે આવેલા રાજ્યદૂતને અને તેના એલચીગણના હાથ નીચેના માણસને આ કાયદાના પ્રતિબંધમાંથી મુકત કરવામાં આવ્યા છે અને યુનીયન સરકાર અને જાપાન સરકાર વચ્ચે જે જાતને દેશો આદેશના વેપારની ચર્ચા ચાલુ છે ત્યાં સુધી જાપાનીસોને પણ એ કાયદાના પ્રતિબંધમાંથી મુકત કરવામા આવ્યા છે. આ બીલ એશીયાટીકની સાથે પરણેલી યુરોપીયન સ્ત્રીને પણ પોતાની નોકરીમાં પ્રાય યુરોપીયન સ્ત્રીને રાખવાની બંધી કરે છે અને એવી પણ એક બહાદુ આગળ વધીને આ બીલ જે : એશીયાટીકો સિવાય અન્ય નોન-યુરોપીયનોને લાગુ નહી પડતું હતા કલર્ડ (પર્પુલેશન ૮૨) કે નેટીવને પણ જે તે એશીયાટીકની સાથે પરણેલ હોય અથવા એશીયાટીકની સાથે રહેતા હોય તો યુરોપીયન સ્ત્રીને નોકરીપર રાખવાની બંધી કરે છે. આ ઉપરાંત એશીયાટીક કંપનીઓની પણ બીલમાં આપ્યા કરવામાં આવ્યા છે પરંતુ તેની જેઓ કાયદાને છુપાવવા માગે છે તેઓને ખાસ જરૂર હોય છે તેથી તેનો ઉલ્લેખ અગે અહિ કરવાની તકલીફ નથી લેતા.

આ બીલમાં કલમો સુધારાઓ છે. કાગળો તરીકે તે પ્રધાનના કાયમાં મુલતવીની સત્તા મુકે છે, યુરોપીયન પુરાવાને તે બાતલ રાખે છે એટલે કે એશીયાટીકોને યુરોપીયન પુરાવાને નોકરીપર રાખવાની ના બંધી નથી કરતું બાકી આખરે બીલ તે જેવું કરતુ હતું. અને પ્રાંતિક સરકારોની વર્ષાંતિ પાડનારા મતદાર નહિ થઇ શકે એ સિદ્ધાંતને તે નિભાવતા રાખે છે કે જેને માટે આપણે આટલાં વર્ષોથી લડતા આવેલા છીએ. જો આગલું બીલ પસાર થયું હોત તો એ સિદ્ધાંતનો પ્રથમ વખત ભંગ થયા હોત. તેમ છતાં બીલનો મૂળ હેતુજ પરાજીત હોવાથી બીલ બરાબરજ છે અને તેનો અમલ, આગ્રહથી બીલથી વિરુદ્ધ, માત્ર એશીયાટીક કોમેજ મર્યાદિત કરવામા આવેલા હોવાથી તે વધારે ઉંડી અને દૌડીઓ અને હિંદુસ્તાનનું પોર અપમાન કરનારૂં છે.

આ બીલ જેવો સિદ્ધાંત સ્થાપિત કરનારૂં છે કે ઓછ વસ્તી નરીને દાઢી નેટીવ અને વર્ણસંકર બાલીઓ અને કેપ મલાયના કરતા પણ હલકો છે. કલર્ડ એક નેટીવ, કલર્ડ કે કેપ મલાયો તે યુરોપીયન સાથે પોતાની નોકરીમાં સ્પર્ધાને બંધી નથી કરતું પરંતુ જો તે દૌડીની સાથે રહેતો હોય અથવા તો પરણેલ હોય, પછી તે નર કે નારી હોય, તો તેને તેમ કરવાની બંધી કરે છે. આનો અર્થ એજ થયો કે ઓછ વસ્તી નરીને દૌડી આદમમા આકર્ષક પ્રાણી છે અને કોઇ પણ યુરોપીયન સ્ત્રીની સાથે સંસર્ગમાં રાખવાનો તેનાપર કોઇ પણ પ્રકારે વિશ્વાસ નહિ રાખી શકાય.

અને આવો અપમાન ભરેલો કાયદો ચાલવાનું પ્રયોજન શું છે? શું યોગાસોએ એશીયાટીકો અને યુરોપીયનો વચ્ચે સરખા રાખ્યા છે તો? તેમ તેમજ હોય તો આગારે કહેવું જોઇએ કે રાજદ્વારીઓનો પ્રમાણભૂત ન્યુ ખાનજ રહ્યું નથી. નહિ તો યોરોપીય સ્ત્રીસ્તીઓના મુખડાને બદલે, (જો તે મુખડા ગણી શકાતા હોય તો), આખી દેશનું અપમાન કરનારો કાયદો તેઓ કદી કાયદેસર નહિ. આ બીલ બીનજરૂરી છે અને કોઇ પણ પ્રકારે પોતાના રક્ષણનો છોટો સરખો પણ કારણ તે નથી તે તેમને લાગુ નહિ પડે.

યોગ્ય અપરાધિક દૃષ્ટિથી અમારે કહેવું જોઇએ કે દૌડીઓ પોતાના સાથીબાંધવોના કરતાં યુરોપીયનોને બદલે પસંદગી આપી યુરોપીયનોને નોકરીપર રાખે છે તેમાંનામાં ઇંડીયાનીમાનની બાબત છે. આમ તેમાંને આમહકૂમ કરવા બદલ આપણે છીએ કે બધા બની શકે તેમ દોષ સા બંધાએ યુરોપીયન પુરુષો કે સ્ત્રીઓની બરાબરી પોતાનાજ સાથીબાંધવોને નોકરીપર રાખવા જોઇએ.

આ બીલની સામેનો આપણો મોટામાં મોટો વાંધો એટલો પુરતોજ છે કે તે દૌડુસ્તાનનો આપણા પ્રજાનું અપમાન કરનારો છે. યુનીયન સરકારના પ્રતિનીધીઓએ દૌડની લીધેલી મુલાકાતને ધ્યાનમાંલે યુનીયન અને દૌડ વચ્ચે વ્યાપારના નવી સ્થાપના માટે કે બીજી કોઇ પણ બાબતથી વાટ ના બાંધે છે. એવી દુરની આશા પણ આ બીલથી નષ્ટ થઇ જાય છે. જાપાનના દેશાઓએ તે બધા બીલમાંથી મુકત કરવામાં આવ્યા છે એ બનાવ અને જોહન્સે પ્રીટોરે ખાતે કોઇ બોલાજ નીચેનું ક્વિપર બાબતે છોડે કે "ખાસ બધાજ છુટછાટ મળે છે" એ પુનીયને પોતાનો મુદ્દાલેખ બનાવેલો છે. એ બધાનો તે દુરસ્તજ નમો પદ છે બનારે સત્યને તેકડી પણ નમવાને તૈયાર નથી. દૌડ ગયેલ મુલેકાતનું પ્રતિનિધિ મંડળ દૌડયા જોયો બાબી કરી આવેલું જણાય છે કે હાલના પરદેશી તંત્ર નીચે દૌડુસ્તાન નિર્બળ છે, અને તેથીજ આ દેશનો વસતા દૌડીઓના તરફ બેપરવાહી અને અપમાન ભરેલી વર્તણુક ચલાવવાની યુનીયન સરકાર મુકતા કરી રહી છે. દૌડીઓએ આ બીલનો સામે પોતાનો સખ્ત વિરોધ દર્શાવેલો નથી. જ્ય તમ કરતાં તેઓ સુકકી તો દૌડી કહેવાય ચલાવે તેઓ સર્વથા નાલાયક કરશે. જનરલ હર્ટઝોગની સરકારને કુશળ સલાહ આપે અને આવો અપમાનભરેલો કાયદો યુનીયનની કાયદા પોથીપર અદાવીને તે કાયદાઓથીને બરતર્ફ અને દૌડુસ્તાનની સમસ્ત પ્રજાનો રોષ વહોરતા તેને રોકે એવા આગે ખાંતકરવાથી પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

હિંદમાં નવાં બંધારણ સામે વિરોધ

જંગી હડતાળથી થએલો સત્કાર

એપ્રીલ તા. ૧ લીએ હિંદુસ્તાનમાં કાયદેસર કરવામાં આવેલાં નવા રાજ્ય બંધારણ નો દેશભરમાં જંગી હડતાળથી સત્કાર થયા હતો. મુંબઇથી રૂટરનો સંદેશો જણાવે છે કે સામાન્ય રીતે શાંતિ જળવાઇ રહી હતી. પટના, દિલ્હી અને મુંબઇમાં બહાના બનાવો બન્યા હતા અને મોટાંક ધરપકડો થઇ હતી. અત્તા ધીરા તરફથી કયાં બાદ પગલાં લેવામાં નહોતાં આવ્યાં કે જે પોલીસોની તેનાતી કરેલ જગ્યા એ રાખવામાં આવી હતી.

મુંબઇમાં મોટ બજાર, સાવળા કાપડ બજારો, ધમધીખતી દુકાનો, રાષ્ટ્રિય વર્તમાનપત્રો અને બધીજ મીલો બંધ રહી હતી.

કલકત્તા કોર્પોરેશને નવા બંધારણ સામે વિરોધ દાખલ કોર્પોરેશનની ઓફીસો અને નીશાળો એક દિવસ બંધ રાખવાનો ઠરાવ કર્યો હતો.

મુંબઇમાં મહાસભાવાદીઓના તરફનો રાષ્ટ્રિય બજાર પ્રચ કરતાં હતા કુરેપીયન દુકાનો અને મોલના બાગળથી પસાર થતા "બંધારણ ના બહિષ્કાર કરો" ના મુગો પોકારતા હતા. દિલ્હી શહેરમાં પણ બા પ્રકારે બંધ રહ્યો હતો. બમ્બસ્થ ધારાસભાના મહાનવાદાદી સભ્યો સહિત મોહ્ર સરપરસ રસ્તાપર રહ્યું હતું.

સરકારના ચક્ષુ દીનલાઓ

આસામમાં પણ પ્રધાન મંડળ સ્થાપ્યું છે. ત્યાં જે મુસલીમો, એક હંદુ અને એક દીટી ક્રીશ્ચનનું સર સૈયદ સાદુલ્લાની નીચે મોએ લીગના રચાયવામા આવ્યુ છે.

પ્રધાન મંડળો સ્થાપવામાં મુશ્કીબતો

મહાસભાની બાજુ બંને મોટ પ્રાંતોમાં પ્રધાનમંડળો સ્થાપવામાં પણ મુશ્કીબતો નડી રહી છે. તેમાં સબુક્ત પ્રાંતો કે જે પંડિત જવાહરલાલનો પોતાનોજ પ્રાંત છે ત્યાં ચત્તારીના નવાબે પ્રધાનમંડળ સ્થાપેલું છે કે જે સરકારી જોતાબોના પુંછડાળાઓનુજ બનેલું છે. તેમાં કુમારના ગદ્દારરાજ અને પીરાનાનગરમના મહારાજા, જે છેલ્લા છપ્પાંદ ગયેલા દોડ ડીકેટ ટીમના કેપ્ટન હતા. તેમનો પણ સમાવેશ થાય છે. મહાસભા અને પ્રધાન મંડળો સ્થાપનારી સયુક્તપ્રાંતોની એવી માન્યતા છે કે ૨૧ માંથી ૭ પ્રાંતોમા, જ્યા મહાસભાની બહુમતિ છે ત્યાં નવી ચુંટણીઓ થવી પડશે અને તેના નેતાઓને તાતકારો તરફથી પધારે રહેવા માગણી તેઓ આવ્યા રાખે છે.

એડન અને અદનમા

હિંદમાં તા. ૧ એપ્રીલથી અમલમાં મુકાએલાં બંધારણ મુજબ એડન અને અદનમાંનો હિંદુસ્તાનથી જુદો પાડવામાં છે. જે માટ ત્યા જઇને નવા સંસ્થાનોને અભીનંદન આપનારો સંદેશો ગાયકવાડ સયાજીરાવે મોકલી આપ્યો હતો. સર આરસ્કીનકર કોચરેન ગવરનર નીમાયા છે અને આ પ્રસંગની ખુશાલીમાં એક ઢાવતનો બન્ન પડ્યો હતો.

હિંદની હડતાળની બેઠ નોંધવા જતા બીના એ છે કે ઓલ ઇન્ડિઆ મુસલીમ લીગના પ્રમુખ મી. મહમદ અલી ઝીણાએ પોતાના મુસલીમ બંધુઓને હડતાળમાં રાજીખુશ નહિ થવાનું આજ્ઞાન કર્યું હોવા છતાં મુસલમાનોએ આબાદારી મોટી સંખ્યામાં પણજ ઉત્સાહથી ભાગ લીધો હતો.

દરક દરેક શહેરમાં મોકાની જ ગા મેદનીઓ એ ગાધીજીના ચાર્ટ બ્લાક રાખવાના

આદેશને એકે બોલે ઝીલી લીધો હતો.

બંધારણની સંપૂર્ણ કાગીની એક માજી સેક્રેટરી

મી. એચ. કે. બોજને બીજા ૧૬ સાથીદાર હડતાળના સરપ્રથમમાં કરતા કલકત્તાના પકડયા હતા. તેઓ સર્વેને પોતાના તમોન ઉપર છોડી મુકવા હતા કલકત્તામા બારાએલી અદેર સગાએ સરકારનું પગલું વખોડી કાઢયુ હતું

કોંગલા પ્રધાનમંડળો નવી નાણું શકે

સરદાર પટેલે 'દેલી ટેલીગ્રાફ' ના મુબઇના બબરપત્રીની સાથે હાલની પરિસ્થિતિની ચર્ચા કરતા જણાવ્યું હતું કે કોંગ્રેસ પ્રધાનમંડળો એક દિવસ પણ નભી શકવાના નથી. ગવરનરો બધા નાકરશાહીથી પોતાનું રાજ્ય ચલાવે. બોજ અમે માંગીએ છીએ. બંધારણ તો અલ્લારની પડીથીજ જાગી પડયું છે.

પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે આ બંધારણ પ્રાંતોમા પ્રજાતંત્રની વધ કરનારું છે પરંતુ મુળમા તા ૧૬ ફેડરેશનના વિધાનનું છે. અને ગવરનર-જનરલ અને ગવર્નરો ના હાથમા સત્તા જબાવનારું છે. બ્રિટીશ સરકારની કોંદના ફેડરેશન બાબતની ગરજીના ગે અમર્યો છે અને કરજ પોજના ના પણ થવાં તેની ગંભીરતા સંપર્ણ પણ. આપણે બધારણની સામે સબુક્ત પડઝ બને તેટલા બળ લાવવા પડશે.

તા. ૧૦ મીએ વર્કીંગ કમીટી બળશે

બહાલવાયાદીઓ તરફથી પ્રધાન મંડળો રચાયવાની બાબતમાં પહી આમવાદી ઉપાધ્યક્ષ એલી પરિસ્થિતિપર વીચાર કરવા પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂએ તા. ૧૦ મીએ વર્કીંગ કમીટીની મીટીંગ બોલાવેલી છે

ઇસ્ટરેન્ડના ખુનીને ફાંસીની સજા

વર્ષો પહેલા ઇસ્ટ રેન્ડની પોલીસને હંફાવી રહેલા ખુની ઓન્ડ્રીસ સ્ટીફનસ ફ્રુયસે સીસ (ઉમર ૨૬) ને ગયે અઠવાડીએ રેન્ડની સપ્રાસ કોર્ટમાં શ્રી. જસ્ટીસ ડીન્ડોલે ફાંસીની સજા ફરમાવી છે. બેકરાન અને સનફરમુલ્ટમાં પોલીસ ખુના માટે ના ગુનેગાર કોરી હતા. ફ્રુયસેસીસ અને તેની ફાગીએ કરવા જતા મુખ્ય પકડાયા હતા પરંતુ બેની મદદાથી તેઓ ફાર કરી રહ્યા હતા ક તની સામે બજ-બુત જુબાની ફાડી સપ્રાસીજ લેવાની ફ્રુયસે સીસે પોતેજ સુપ્રીમ કોર્ટમાં ૧ બાજ્યુ હતું ૧ તેણે બેઠકમાં બોલ્યો તેવા મોટીબોમાં ફાગ લીધો હતો પોલીસ જણાવે છે કે તેમાં જરા પણ બોનવાયોગ્ય ૧૧૧ નહિ.

મધ્યી વખત પોલીસે ફ્રુયસેસીસને બજાવો પુછ્યા હતા પરંતુ તે બોલવા બેપરવા બને ઉદ્ધત હતો કે પોલીસથી કશુ સમજાવ શકાયુ નહોતું. બારે પોલીસે મોળા શબ્દોમા ૧૧૧ કર્યું કે બમકુક ખુનો તેજોજ કરેલા છે બોવા તેબોની પાસે પુરાવા છે ત્યારે પણ ના બોપ-નાખ્યો હશીને પોલીસને કહી હતો કે "હું મારૂ બોધવાનો નથી. બાપ તમારી જાતેજ શોધી કાઢો." પોતાના પોશાકની તે ઢબતા મીચટ રાખતો હતો. તેને ત્રણ બોએ મધ્યી ઢબી અને તેબોને ખુલ્લે હાથ બકીગ્રા બનતો હતો.

આફ્રોકાના પીંજરામાં તે ઘણો સાન બને કુશળગાર હતો. આને માળખાના બનાવો માટે પકડાયા હતા પણ તેનાપર કશી બેચેનીનો બાસ પણ બબોમા આવતા નહોતો.

૧ બપટા ઢબેલાં જાતિ ગુલામોથી ઇંદરતા હતો અને લોગ કહી કરતા અસ્વસ્થ નહિ ૧ મે કપડા બદલી નાખ્યા ૧ ઢબક ચોટી પાર પકડતા પહેરવા કપડા મેલા થઇ ગયા હતા

તે મેડીસીબમાં ઓ કારીગરને ત્યા જન્મ પામ્યા હતા. પોતાના નાનાપની જાબે ફ કામની વગ બનોની આબ્યો હતો અને બોજ ચહેરામાં દીયાળે જતો હતા.

૧૬ વર્ષ તે પરણ્યો હતો પરંતુ તે અને તેની પુખ્ત પત્નીએ દુઃખી સંસાર ભોગવ્યો હતો.

તેના સંબંધમાં મીસીસ કુપ્પેસ્વામીએ મેજીસ્ટ્રેટને કહ્યું હતું કે તેનો પતિ તેને બહુ ખરાબ રીતે રાખતો હતો અને બીજી સ્ત્રીઓ સાથે ભટકતો હતો અને તેમના રિવોલ્વર ઘણી વાર ઘરમાં રહેતા હતા. તેની પાસે પણ રીવોલ્વર હતા અને પતિ પત્નીને ગોળી કરવાની ધમકી આપતો હતો. કેટલીક વખત તેઓ પ્રથમ નાગપ્પેસવામાં અને પાછળથી બેકરેનમાં એક બંગલે ગાડીમાં રહેતા હતા.

પતિ પત્ની તે પોતાની બીમારીનો ફાયદો તેમને બતાવતા હતા. જેમાની પત્નીએ નાહવાના પોષાકમાં અને કપડાંએ પુરૂષના પોષાકમાં હતી.

એક વખત તેણે તેમની સાથેથી પકડી પાડે તેવો કેસનો ધમકી આપી હતી. બીજી એક વખત તેણે તેમનું ગાયું દિવાસળી સાથે બાકાયદા કર્યું

તેથી ઘણીવાર હતી ત્યારે એક વખત તેણે રીવોલ્વર પણ તેમની અને તેમના બાજી બાળક બાબતમાં ઘુટ કરી નાખવાની ધમકી આપી હતી.

એક વખત કપ્પુસ્વામીએ પોતાના કપડાંમાંથી રીવોલ્વર કાઢી તેમને કહ્યું કે જો તેમણે તેની સામે કુમળાનો મુકેલો આરોપ પાછો ખેંચ્યો નહિ તે તો તે તેમના દીવા ખુલ્લાથી દેશે.

આ ધમકીથી તેમનું જીવન એટલું અસહ્ય થઇ ગયું કે ગયા જુનમાં તેમણે તેનાથી છુટી થવા મહ.

તેમણે નોકરી શોધવાનો પ્રયત્ન કર્યો પણ જેવા તેને નોકરી મળતી તેવોજ તેમણે તેમની પત્ની તેમના માલીકને કહી આવતો કે તે બરબેસી ન અને તેથી તેમણે રજા મળતી હતી.

એક બીજો કેરો તેમણે તેણે બતાવ્યો હતો અને કહ્યું હતું કે પોતાની આને દારૂગોળી આપી દઇને તે તેમની સાથે પરજુવાનો હતો.

કપ્પુસ્વામીએ પોતાની સ્ત્રીને અનેક પ્રયત્ન તકરારો કરવા બાદ બાળકોના ભરણ કરવા

તેથી ઘણીવાર હતી ત્યારે એક પ્રયત્ન તેણે રીવોલ્વર પણ તેમની અને તેમના બાજી બાળક બાબતમાં ઘુટ કરી નાખવાની ધમકી આપી હતી.

એક વખત કપ્પુસ્વામીએ પોતાના કપડાંમાંથી રીવોલ્વર કાઢી તેમને કહ્યું કે જો તેમણે તેની સામે કુમળાનો મુકેલો આરોપ પાછો ખેંચ્યો નહિ તે તો તે તેમના દીવા ખુલ્લાથી દેશે.

આ ધમકીથી તેમનું જીવન એટલું અસહ્ય થઇ ગયું કે ગયા જુનમાં તેમણે તેનાથી છુટી થવા મહ.

તેમણે નોકરી શોધવાનો પ્રયત્ન કર્યો પણ જેવા તેને નોકરી મળતી તેવોજ તેમણે તેમની પત્ની તેમના માલીકને કહી આવતો કે તે બરબેસી ન અને તેથી તેમણે રજા મળતી હતી.

એક બીજો કેરો તેમણે તેણે બતાવ્યો હતો અને કહ્યું હતું કે પોતાની આને દારૂગોળી આપી દઇને તે તેમની સાથે પરજુવાનો હતો.

કપ્પુસ્વામીએ પોતાની સ્ત્રીને અનેક પ્રયત્ન તકરારો કરવા બાદ બાળકોના ભરણ કરવા

નહોતો.

આ કેસ પુરો થયા પાર્સલ નહોતો કેમકે એક કે બે દિવસ બાદ તેને ઉપાડી મુકવા માટે પકડવારા આવ્યો હતો. તેની સાથે સાર્જીદાર પણ મીસીસ આલમા હૈદર બેટનબેક પણ પકડાઇ હતી પરંતુ તને છોડી મુકવામા આવી છે.

કપ્પુસ્વામીસ આટલો ખુની અને પાતળા હતો છતાં તેનામાં સારી માણસાઇઓ પણ હતી એ વસ્તુ રેન્ક કોમીનલ સેસન્સમાં તેનો મુકદમો ચાલી રહ્યો હતો ત્યારે સ્પષ્ટ જોવામાં આવી હતી

મીસીસ બેટનબેક તેના ગુન્હાઓમા તેની સાથે જ હતી છતા તેણીને તેણે નીર્દોષ ઠરાવી હતી. તેણે પણજ કબુલાતથી કોર્ટને સમજાવ્યું હતું કે મીસીસ બેટનબેકને તેના ગુન્હાઓની કશી ખબર હતીજ નહિ

આ પ્રમાણે આત્ત થયી ત મીસીસ બેટનબેક કે જેણીનો ત્યારે પોત મોળી મહત્વથી રહેતો હતો તણીને તે ઠાકાર રહી હતા.

'ગાંધીવાદ' : સમાજવાદ

(૪)

-: 'હરિજન બંધુ' માં લખનારઃ-
ડીશોરલાલ ઘનશ્યામલાલ મશરૂવાળા.

આ ... પ્રકા ... બાબતો બેબાકળાં બનાવેલી દૃષ્ટિએ ગાંધીજીના ... ની પદ્ધતિઓ ... કરી ... પ્રકટ થશે. મહાસભાવાદીઓ કે પ્રજાના રાજકારણમાંથી નીપજ્યા એમને તેમણે ... નહિ. ... પાર્લામેન્ટરી ... ... તરફ ... ... તેમનો ... નહિ. પણ ... ... 'કહેવું ... ...

સાચા અને ગ્રેરાય ન રહે એવા પુરાવા આપી શકે, ઉપરાંત બતાવી શકે કે આગાહીઓ આપી શકે આજે જાની કોઈને વસ્તુ કરેલો પણ ન પહિનામાં ખોટો પડી જાય છે. આવી આવા પ્રશ્નો પર આતરરાષ્ટ્રીય સભા ભરાઈ ગઈ. સમય બગાડનારી સકાગી તથા. કેટલાકને તો ઊલટી પાર્ટિ મુંબઈવાળામાં નાખનારા થઈ પડે છે: કારણકે એ સભાઓ મોટા ભાગે તો પરોક્ષ અને અધુરા માહીની પર જ ચાલની હોય છે. કોણી સભાથી પુરિને મુંજવતા કરતાં તો ગાંધીજીની જેમ 'આપે એક કમલ અમ થાય' એ પ્રતિ રાખથી વધારે સલાગન છે. ઉલટું ત્યારે સાચમ કોમ પ્રશ્નો ાંપ બહુ ઉતાવળે નીચિત મતો કરી રાખે છે ત્યારે તેની પુરિની પ્રમતી બહુ પરેથી અટકી પડે છે. જે પ્રશ્નોનો ફિકેસ લાવવાનું આજે આપણે માટે શકય ન હોય તે ઉપર નીચિત મતો બાંધવાનું મોકુફ રાખવું વધારે સારું છે

ગાંધીજીની પદ્ધતિઓ અને 'રચનાત્મક કાર્યક્રમો' પર ઘણા બુદ્ધિપ્રધાન લોકોને આજે શ્રદ્ધા બેસતી નથી. એ આક્ષેપક નથી જાણતાં. પણ તેનો ઉપાય નથી એમની જોડે વાત કરીનારી થવી કરતાં ? એમનો દોષ કોઈવેર બેઠો અમર છે. રોસ લગભગના લીના એમને ગોખના વીચારો અને ભાવનાઓ પ્રમાણે રહેવા અને વર્તવા દેવા જોઈએ. ગાંધીજીના વિચારો અને માર્ગો હું બરાબર કયો વિતા ન આવે એમ પણ તે એ ને બાબતું દોષ તો તેમ કરવાનો તેમને હક છે એમ માની આપણે તેમના પ્રત્યે ગુસ્સો ન કરવો જોઈએ. અહિંસક અને અહિંસા મય પ્રવૃત્તિઓનાં પરિણામો પ્રત્યક્ષ પુરાવાથી સીધ કરીનેજ આપણે તેમને બીજાની જિંદગી રાખવી જોઈએ.

ઉપર, ગાંધીજીની તાજેતરજ ઘટના જે 'ગાંધી-વાદ' શબ્દ ચાલુ રહેવાનોજ દોષ તા. કમમાં કમ, આપણે એટલું ચોકકસ ાંકિ કે એ એક કાર્યપદ્ધતી દર્શાવનારો શબ્દ છે, અને નહિ કે એક વ્યક્તિએ પ્રતિપાદન કરેલા સમાજ વ્યવસ્થાની અમુક રચના દર્શાવનારો (સંપૂર્ણ)

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

માતૃભૂમીની મુલાકાત કરી પાછા ફર્યા

વેરેસમના શ્રી. રવીકૃષ્ણ તાલેયનસીંહ અને શ્રી. એચ. આર. મહારાજ જેઓ ટુંક મુદતપર જોહનીની મુલાકાતે ગયા હતા તેઓ હરીબર દરબીચામાં આવે તા. ૨૩ માર્ચે જહાંદથી પાછા આવી ગયા છે. શ્રી એચ. આર. મહારાજ ની આ બીજી વખતની જોહની મુલાકાત હતી. પ્રથમ તેઓ ૧૯૨૩ ની સાલમા પોતાના સ્વર્ગસ્થ પીતાની મરણ ક્રીયા માટે ગયા હતા અને આ પ્રસંગે પોતાના સ્વર્ગસ્થ પીતાની મરણ ક્રીયા માટે ગયા હતા. શ્રી. રવીકૃષ્ણ તાલેયંત સીંહ માતૃભૂમીની યાત્રાએ આ પ્રથમજ વખત ગયા હતા. પણ માત્ર ત્રણ જ દીવસ પોતાને વખતના ટુંકે સમયમા તેઓએ સગપણ પોતાના મુખ્ય સબંધીની મુલાકાત લીધી હતી તથાજ જુના વખતના બંડીયેરે અને દિલ્હી, આગ્રા, કાશ્મા વીગેરેની અતિ સુંદર ઐતિહાસિક સમારતો જોવા તેઓ આતપ્રેરિત થયા હતા. માતૃભૂમી માં જેમ તરફ સદૈશેરાના આબુટ ધન જમે બીજી તરફ ગાગદારોમાં પતની અનહદ કંગાલ દશા જોવા તેઓ પણજ દુઃખી થયા હતા. તેઓએ સ્વદેશ બેતાડ્યો જેવા ૫ પંડિત મદન મોહન માલવીયા, અને તેજ બહાદુર સપ્રુ બા. કે. પી. કાંચરૂ, બા. રવી. પાઠ. બોંગાલણી વિગેરેની મુલાકાત લીધી હતી અને તેઓના હસ્તાક્ષર લીધા હતા. તેઓ ઘોક નીલય કરીને ગયા હતા : મહાત્મા ગાંધીજીના દર્શન કર્યા વિના પાછા નહિ ફરવું. એ તેઓની પ્રતિજ્ઞા પાર પાડવાને તેઓ આશ્રમ થાણી ગયા હતા રોમાંચ, ૨ ાંકિ હાલ મહાત્માજીનું નીવાસસ્થાન છે ત્યાં તેઓ ગાંધીજી ના દર્શન કરી શકયા હતા અને તેમની આશ્રમ દક્ષિત કળુ પણ દરો રહેતી ઘોક તેઓ ચાલ્યા ગયા હતા મૂલ્ય કસ્તુરબાનાં પણ તેઓ દર્શન કરી શકયા હતા અને તેમની સાથે ગાંધીજી સ્નેહનો આનંદ પામ્યા હતા. શ્રી રવીકૃષ્ણ તાલેયંતસીંહના વીનતિથી મહાત્મા ગાંધીજીએ પોતાના વખતપર સંદેશા પાઠવ્યા હતા દક્ષિણ આફ્રિકાના ફોરેન્ડોને માટે એક ટુંકો સદેશો લખી આપવાને ગાંધીજી ક્ષણેક આપી હતી, જે સદેશો ફોરેનો માં આ અંકના મુખપૃષ્ઠપર આપવામાં આવેલો છે, તે નીચે મુજબ છે :

"હું ચિકાગ કશું કહેવા નથી ઇચ્છતો. બધાને એટલું કહીને કે હું રોજને રોજ કહ્યું અને અરસા રાખું છું કે સાચા હીંદ વાસીઓ હળા મળીને રહેશે અને એવું કરશે નહિ કરે કે જેથી હીંદુસ્તાનને પ્રજાસાપુ પડે અથવા તેની પ્રતિષ્ઠાને હાની પહોંચે."

કાદર મકકેના

કેપટાઉનની પોસ્ટ ઓફીસનુ મકાન પા. એસેસીનબરે ચાર લાખ પોંડમાં ખરીદયુ છે આ જગા ઉપર બીજા ૭ લાખ પોંડ ખરચી ભવ્ય નાદક કાપા અને ઉતરતા પ્રમારતા બાંધવા ના આવશે જેના કેપટાઉનના મોટા ગાકસીઓને વાર્ષીક ૧૭ હજાર પોંડ ટેકસ મળશે. કેપટાઉનનું એોપેરા હાઉસ મ્યુનીસપલ સરકારે પા. ૨૨૭૦૦૦ થી ખરીદયુ છે, અહીં મ્યુનીસપલના બીજા શહેરો વાકક એક વિશાળ પોસ્ટ ઓફીસ બાંધવામાં આવશે પાલોમેન્ટ સ્ટ્રીટ પાડોશા થશે. અલબત્તમાં દશ્નીય સુધારો થયા ઉપરાંત એક ગુંબજવર ઘંટાલ તથા બીજા ફુવારો બધારો. આ સઘળું તંયાર થતાં કેપટાઉન સહરની જાહોલાલીમાં મોટો વધારો થશે

ઝાલાદી ડુબમરા મારે સખ્ત સજા

ગયા નવેમ્બરમાં ડરીંપોરમાં છ વર્ષના નામના નેગ્રોનું પોતાના શેઢ પા. વાલીયમ મોરગન પાસે પાસ નહિ બતાવતા બી બાબે મોરીશ મોરગન ઉપર હુમલો કરી કુહાડીવા ઘાયેલા કરયા તેઓને જીંદગી પ્રયત્ન અસફળ કરી નાખ્યા હતા છએકોની તપાસ જાહા-રીસબજારોએ જસ્ટીસ પી. આલનર તરફ આલના ૧૫ વર્ષ ના સખ્ત કેદખાનાની સજા ફરમાવી હતી.

ધોળે દીવસે લુંટ

ટેલીગ્રાફીસબર્ગથી સમાચાર મળ્યા હતા કે કેનનીંગટનમાં ફુલ્મરસ્ટાંડ રોડ ઉપર આવેલી માગ્રેજના સખ્યામ રહેતે ગાળા મા. બર્ને બાસીસ ડી. સંગ્રોસ નામ બંદુક તાકી ગ્રાહકોના રોકડ નાણું તથા ઘરેણાં મળી પા. ૨૦ નો અંદાજ એક યુરોપીયન બેંકે દીવસે લુંટી ગયો છે. પ્રથમ બપોરે તેણે દુકાનમાં દાખલ થઈ બે ગ્રાહકો વળી ઓર્ડર આપી માલ ખરીદવા અને દુકાનમાં એકાંત લાગ જોઈ માલ પતાવવા હતો. મીસીસ ડીસોલી કારનો નંબર પણ તરતમાં આપ્યા હતો અને એક સબ્જનો પકડવામાં આવ્યો છે.

નેટીવ નીશાળ

પુટરહમાં નેટીવોના માટે ગવરનમેન્ટ એક બે નીશાળો છે. આ બન્ને નીશાળો માટે એક મોટું મકાન ખાસવા માંગી દક્ષિન આફ્રિકીએ નવા કર્યું છે. મકાન સંપુર્ણ થતા સરકારના ખાતાની બાતાં હસ્તક નેટીવોને એક નીશાળમાં ફેબવાની આવશે.

નવી પોસ્ટ ઓફીસ

કરણલ નં. ૫૮ નીની રોડ ઉપર નવા પોસ્ટ ઓફીસ ઉપાડવામાં આવી છે. તાં પોસ્ટના કામ ઉપરાંત પોસ્ટલ ઓર્ડર, મની ઓર્ડર, ટેલીગ્રામ અને સર્વીસ બીજાને લગતું કામ પણ થઈ શકશે.

પોંડ જડયો

ગયા ડરબનના બાદશાહમાં કરબનના પી. રહીવ પેકર્સીસ ડેનરીનાની ટ્રકની ઉપર કરના હતા ત્યારે એક પાકર નીચેથી ૬૮૦૭ ના નાણાંનો એક પોંડ જડયો હતા. દસ વર્ષ પહેલાં રેલવેના એક માલુસના આ ટ્રકની ઉપરથી ફોટોગ્રાફના બાપના ૫ પોંડ જડયા હતા. જ્ઞ છે કે ડેનરીનીનાની વેગને સંપૂર્ણ થયા બદલાં ઓક પ્રસંગે પોસ્ટની ગાડી ચુકાવા હતી. અને રોકડ એપેજ ટ્રકોના નીગાય બાતાના ગુપાવવામાં આવ્યા હતા, તેઓમાંના આ નીડા પોંડના લોકસ

—

આભાર

આભાર પ્રતિનિધિ શ્રી મણીલાલ બોબી જેઓ કેનની મુલાકાતે પુરી કરી ઘોડા દિવસ થયા પાછા આવે ગાતી ગયા છે તેઓ કેનના બાહ્મણો તરફથી તમના સત્કારો બદલ સરકાર પાસે પોતાની વતિ તેમજ તેમની સાથે ગયેલા શ્રી. ઝીમ, બી. રહ્યા બોંગ મેસર્સ મદનના ઉપર બાબત ના શ્રી. મુલતરાય મહેતાની વતિ બોલના ગયા પરદેશના બાબત ... ! ! બાબત બાબત છે

સ્વરાજ્યને પગલે પગલે

ઈ. ઈ. કંપનીનો ૧૯૩૫ સુધીનો વહીવટ

(૪)

સાયમન કમીશન

સને ૧૯૨૭ના નવેમ્બરની તા. ૮ મીને દિવસે શ્રી. એમેરીએ હાઉસ ઓફ કોમન્સમાં હિંદી કાયદાને લગતું કમીશન (The Indian Statutory Commission) નિમવાની જાહેરાત કરી. આ કમીશનને સરકારી પદ્ધતિનો અભ્યાસ, ગિરફ્તથી ના બાકાતથી, બ્રીટીશ હિંદનાં રાજકીય પ્રતિનીધીત્વ ધરાવતાં મંડળોનો વીકાસ આ બધાનો સંબંધ દર્શાવતી એવી બીજી બાબતોની તપાસ કરી હિંદમાં જવાબદાર સરકારનો સિદ્ધાંત દાખલ કરવાનું કેટલા પ્રમાણમાં પોસાય છે વગેરેનો અહેવાલ કરવાનું કામ્યું. આ કમીશનની ભરતી દ્વારા સર જૅમ્સ સાયમનને સીધી કરી. આ કમીશન બાબત હાલ પાર્લામેન્ટના સભ્યોનું મંતવ્ય હતું. હિંદના તે આગમાં બાબા સિંદે તના અધિકારમાં સાથ આપ્યો હતો. આ પછી અખિલ હિંદ સર્વપક્ષી પરિષદ મળી હતી, જેના સભિતિના અધ્યક્ષ, જે 'નેહરુ રીપોર્ટ' તરીકે પ્રખ્યાત છે, તે અસ્તિત્વમાં આવ્યા. આ અહેવાલ પ્રસિદ્ધ થયા તે પહેલાં શ્રી. એમેરીના તા. ૨૧ મી ઓક્ટોબર ૧૯૨૯ માં જળાવ્યું :, તેમને બ્રીટીશ સરકારે એવું જાહેર કરવાને સત્તા આપી છે કે હિંદની પ્રગતિનું કુદરતી ધ્યેય સંસ્થાનીય સ્વરાજ્ય છે અને હિન્દીઅન સ્ટેટયુટરી કમીશન (સાયમન કમીશન) ના અહેવાલ પ્રસિદ્ધ થયા બાદ, રાજદ્વારી સામાન્ય ભૂમિકા શોધી કાઢવા માટે ગોળમેજ પરિષદ બોલાવવામાં આવશે અને એ સામાન્ય ભૂમિકા ઉપરથી બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટ દરખાસ્તો ઘડવામાં આવશે.

સત્યાગ્રહના મંડાણ

લોર્ડ આર્વીનની આ જાહેરાતથી દેશનું રાજકીય વાતાવરણ થોડુંક શાંત પડ્યું અને પણ ગાંધીજીએ ગોળમેજ પરિષદમાં ભાગ ન લેવાનું જાહેર કર્યું. કારણ કે એ ગોળમેજ પરિષદનું ધ્યેય સંસ્થાનીય સ્વરાજ્ય આપવું જ ધારવામાં આવ્યું હોવું જોઇએ એવો લોર્ડ આર્વીન ખાતરી આપી ન હતી. આ પછી તુરતજ ગાંધીજીએ કાયદાભંગની–સત્યાગ્રહની ચળવળ શરૂ કરી.

ગોળમેજ પરિષદ સંકલનમાં ૧૯૩૦ ના નવેમ્બરની તા. ૧૨ મીના શરૂ થવા હતી આ પરિષદમાં ૧૬ બ્રીટીશ પ્રતિનિધિઓ જવાના હતા મજુર પક્ષના સભ્યોનો સમાવેશ થતા હતો. હિંદના રજવાડાઓનું પ્રતિનિધિ મંડળ–જેમાં નવ દેશી રાજકર્તાઓ અને બાર દેશી રાજ્યોના અધિકારીઓનો સમાવેશ થતા હતા. તેમાં પણ બ્રીટીશ હિંદના પ્રતિનીધિઓમાં કોઇ પણ સત્યાગ્રહવાદી ન હતા. કારણ – સત્યાગ્રહીઓ ગોળમેજ પરિષદનો બહિષ્કાર કર્યો હતો આ પરિષદ તા. ૧૭મીએ પુરી થવા હતી.

(ચાલુ)

અને તેનું કામકાજ વડા પ્રધાન મા. રામ્સે મેકડોનાલ્ડના પ્રમુખપદ હેઠળ ચાલ્યું હતું.

સમવાયી તંત્ર

ગોળમેજ પરિષદની બહુમતીજ બેઠકમાં હિંદી નરેંદ્રોએ જાહેર કર્યું કે, તેઓ ઈન્ડિયાનાદાત (સમવાયી તંત્ર) ના બોડારાને તૈયાર છે. આ ફેડરેશનમાં બોડારાને તેમને આમંત્રણો થયા હતા સમવાયી તંત્રમાં ઊભી ધારણા રખાય હતી, કે બ્રીટીશ હિંદના પ્રાંતો અને દેશી રાજ્યોને એકસરખી રીત લાગુ પડતા સામાન્ય મોટી બાબતનું સમવાયી સરકારી તંત્ર અને સમવાયી કારોબારી રચવાનો, પણ તે બન્ને વચ્ચેના આંતરિક વહીવટમાં પોત પોતાનોજ અંકુશ ધરાવશે. પ્રાંતો સ્વરાજ્ય સલાહ રહેશે અને દેશી રાજ્યોના આંતરિક વહીવટનાં તમની સત્તા સર્વોપરિ રહેશે. આ બોડારાને હિંદી નરેંદ્રોના સંબંધના બાબતમાં કરાર થઇ ગયા. પણ સલાહનીઓ, અને બ્રીટીશ પ્રાંતોની બાબતોમાં પણ ગંભીર ગુંચવાડા પરિસ્થિતિ ઉભી કરી ગોળમેજ પરિષદ ૧૯૩૧ ના જાન્યુઆરીની તા. ૧૯ મી પર મુલતવી રહી ઉપરના બાબતમાં વડા પ્રધાને જાહેરાત કરી હતી કે, બા. સઉદ્દીનસાહેબની સરકારે કેટલીક સલાહનીઓ સાથે ખુલ્લું છે કે હિંદમાં ચાલી રહેલી કાયદાભંગની ચારાસળાઓ–મથકોનો અને પ્રાંતિક–પર બાબતો. સઉદ્દીનસાહેબની સરકારના મુખ્ય હતુ એવો પક્ષ છે કે બનાવત સત્યાગ્રહો એવો રીત પડ્યો અને અમલ કરવો કે જેથી હિંદના પોતાના સ્વરાજ્ય માટેની પ્રગતીમાં કોઇ બાધા ન આવે.

ગાંધી–અર્વીન કરાર

૧૯૨૮ ૨૯ માં હિંદના દેશી રાજ્યોની સમિતિ (The Indian States Committee) એ એવો સૂચના કરી કે બધાયની સરકારને કોઇ પણ બાબતદારી આપાય એ બાકીનાં દેશી રાજ્યો ની સલાહ લેવા જોઇએ, આ બાબતો પછી હિંદના રાજદ્વારી ભવિષ્યમાં દેશી રાજ્યો પ્રત્યે કાયદા દાખલ્યું હતું'.

પહેલી ગોળમેજ પરિષદમાંથી હિંદના પાછા આવેલા પ્રતીનીધીઓમાંથી કેટલાક આગેવાનો એ સરકાર અને મહાસભા વચ્ચે સમાધાની કરવાવાના પ્રયત્નો કર્યો (એ બાબતમાં નહીં પણ સલાહમાં બીજો) પરિણામે ગાંધીજી જેલમાંથી છુટવા અને પીસ મહાસભાકારી નેતાઓ તથા કાર્યકરોને પણ બારવામાં આવ્યા. કાયદાના સાધનમાં બાબતો ૧૯૩ ભુલવારી દબાવા અને ... ના ગાંધીજી તથા હિંદના રાજકારણ માટે અવરોધ વચ્ચે કરાર થયા. આ કરારને ૧૯૩૫ ના માર્ચની તા. ૨૨ મીએ મહાસભાએ મંજુર કર્યો. અને સાર પછી લોર્ડ અર્વીન પોતાના વાઇસરોયપદની મુદત પુર્ણ થતાં હીંદ છોડ્યું.

ગોળમેજમાં ગાંધીજી

સરકાર અને મહાસભાની વચ્ચેનો અપરો ગાંધી–અરવીન કરારથી કામ સમાપ્તિ મુદતને માટે બંધ પડયો. અને પરિણામે ગાંધીજીએ બીજી ગોળમેજ પરિષદમા હાજરી આપી હતી. આ બીજી ગોળમેજ પરિષદ ૧૯૩૧ ના સપ્ટેમ્બર ના ૭ મીએ લંડનમાં મળી હતી. આ પરિષદ ના ગાંધીજી મહાસભાના એકના પ્રતિનિધિ તરીકે હાજર રહ્યા હતા.

પણ આ બીજી ગોળમેજ પરિષદ ઈંગ્લાંડમાં મજુર સરકાર સત્તાપર આવી એ વખતે મળી હતી. અને પરિણામે હીંદ પ્રત્યેની બ્રીટીશ સરકારની વલણમાં મોટો ફેરફાર થયો હતો. તા ૪ થી ડીસેમ્બર ૧૯૩૧ ને રોજ પરિષદની પુર્ણાહુતિ થઇ અને ઓફ વર્મા સમિતિ (Consultative Committee) સરકાર અને હીંદી પ્રતીનીધીઓ વચ્ચેનો સંબંધ સાચવવા નું દિલ્હીમાં અસ્તિત્વમાં આવી

ગોળમેજ પરિષદમાં આમ મહાત્મા ગાંધીજી હીંદમાં પાછા ગયાબાદ, કે તરતજ ૧૯૩૨ ના જાન્યુઆરીમાં તેમની ધરપકડ થઇ અને મહાસભાને બેકાયદેસર સંસ્થા તરીકે જાહેર કરવા ના આવી હીંદ સરકારે 'બોચડી નીતિ' (Ditch Policy) અખત્યાર કરી એનું બધા મંત્રણાચરણ હતું. ઓક બાજુ દેશમાં સર્વત્ર ઓર્ડીનન્સોનું જુલમી રાજ્ય પ્રવર્તતું, ત્યારે બીજી બાજુ સરકાર બંધારણીય ફેરફારોની તપાસ અને ચર્ચાઓ કરતી હતી.

કોમી ચુકાદો

બીજી ગોળમેજ પરિષદ પુર્ણ થઇ એ વખતે પ્રાંતોમાં ધારાસભામાં આવનારી નવી ચુંટણીમાં મતદારોમાં જુદી જુદી કોમોને કેટલા પ્રમાણમાં પ્રતિનિધિત્વ મળવું જોઇએ એ સંબંધી જાહેરાત વડા પ્રધાને કરી. કોમોનાં પ્રતીનીધીત્વને લગતી જાહેરાતને સામાન્ય રીતે 'વડા' પ્રધાનનો કોમી ચુકાદો મનાવામાં આવે છે.

કોમોનાં પ્રતિનિધિઓના વડા પ્રધાનના ચુકાદા માં મુસલમાનો, શીખ, ઈંડુ, ક્રીશ્ચીઓ, એંગ્લો– ઇન્ડીયનો, યુરોપીઅનો વગેરેના માટે અલગ મતદારોનો અધિકાર આપવામાં આવ્યો છે. ચુકાદા પ્રમાણે પંજાબ વગેરેના મુસલમાનોને સામાન્ય મતાધિકાર મળ્યો, પણ સાથે સાથ ધારા સભાઓની અમુક બેઠક બાદ મતદાર મંડળમાંથી ચુંટણી દ્વારા ભરવી અને જે ચુંટણીમાં બાબ પંજાબ વગેરેના સભ્યોને પણ આપે એવી જોગવાઇ કરવામાં આવી. જુદા જુદા કોમોના ઓછા માટે પણ બાદ બાકીના નીયત થઇ.

સિનેમાના પડદા પર

('પ્રસ્થાન' માં છપાનારઃ નરહર લક્ષ્મણ આઠવલે)

(ગતાંકથી ચાલુ)

સિનેમા જોવાથી બાળકોની લાગણીઓ કેટલે સુધી પ્રદીપ્ત થાય છે તેનું માપ કાઢવા માટે એક યંત્ર તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે. તેના પ્રયોગની દફાકત અદેવાલમાં છે આપેલી છે ને તે પુષ્ક ઓપક છે. પુખ્ત ઉંમરના માણસોની લાગણીઓ સિનેમા જેનની નખતે ઉશ્કેરાય છે તેનું પ્રમાણ ૧.૨ આવ્યું. સોળ સત્તર વરસના જુવાનોનું એજ પ્રમાણ ૨, અને છથી અગીયાર વરસનાં અંદરના બાળકોની લાગણીઓનું પ્રમાણ ૩.૬ થયું. એટલે પુખ્ત ઉંમરના લોકો કરતાં નાનાં બાળકો પર સિનેમાની અસર બમણી થાય છે એમ સાબિત થયું. લાગણીઓનું પરિણામ હુલ્લડના પ્રકારો પર તો થાય જ. સામાન્ય રીતસર જેતી પ્રજાને પણ બાળકોનાં હુલ્લડના પ્રકારો ૧૨૫-૧૪૦ સુધી જાય છે. સિનેમા જોતી પ્રજાને બાળકોનાં એ આંકડા ૨૫૦ સુધી પહોંચેલા જાય. જેવા થઇ જાય છે. પડદા પર ચલાવવામાં આવતા ઢબ, રોક, બીતિ ઇનાદી બાબતોઓના આધાર પર આપણા તેનાં કુમળા મન ઉપર થયા કરે છે, અને કોટલી આંખે આને પ્રભાવિત કરશે. વ્યાયામને હલાવતા હલાવતા જે અનની લાગણીઓ પરની નાણણીચ ઓછી કરવાનો પ્રયત્ન કરતા, પડદા પરની આ આપનાની સૃષ્ટિ તે તેનાં કરે છે

પણ બાળકોના લાગણીઓ પરનાં પરિણામ બીજી દૃષ્ટિએ પણ નહત્વનાં છે એકાદ ચિત્રમ જોતી વખતે પુખ્ત ઉંમરના માણસો તેનું આખું કથાનક સૈદ્ધાંતિક પાસાંની દૃષ્ટિએ તપાસે છે. આમના કલા, કથાનક, દિગ્દર્શકની કૌશલ્યતા ઇત્યાદિ બાબતો તરફ બાળ બાળકો તો તે ચીત્રના પ્રાણ પ્રશ્ન તરફ જ એક રસાત્મક પ્રસંગ સમજીને જુએ છે. બાકી નટીનાનું પ્રસંગ કૃત્ય, પ્રેમીઓની પ્રેમગોષ્ઠીના પવેશ સ્થાનોમાંથી, પ્રેક્ષકોની (આપણા કથાનકના એક ખાસ તરીકે નહિ) તમના બાલમાં રહે છે. આમાં કથાનકના બધા જુદા જાતો છે એમ સમજીને, તે સમયનું એકાકરણ કરીને, આખું કથાનક ખ્યાલમાં લેવા જેવી તેમની બુદ્ધિનો પોકાસ થયેલો હોતા જ નથી. એકાદ પાત્રનું ચારીત્રચિત્રણ કરતી વખતે તેના સદગુણદુર્ગુણ ની અનેક બાબતો ખતાવવા માટે જુદાજુદા પ્રસંગો ગોઠવીને દાખલા કરવામાં આવે છે. આવે પાત્રક આપણા પ્રેક્ષક તે આપણા તો પણ તુમાનાત્મક મહત્વ સમજીને તે બાબ તિરો પોતાના અભિપ્રાય બાંધે છે પણ બાળકોના વિષયી એવી દોરી નથી. એક પ્રસંગ કે પ્રસંગ તેમને સમજે, કથ દૃષ્ટકમાં તેનાનો સ્વભાવ રજૂ કરનાર, અને તેના પુરેપુરા ચરીત્રાલય તેનાં સમારંભ-ન પર થવાના. આવું ચિત્રોનાં કાનના પરીણામ નાનાં બાળકોની લાગણી પર અતિશય તીવ્ર થાય છે. આ જુદાજુદા પ્રસંગો તેમને સ્વલ્પ સમય માટે છે, પણ તેનાં તીવ્ર પરીણામ તેમના પ્રાણ પર થાય છે.

તેમજ આ પરીણામ થોડી મુદતનાં અથવા ઓછા મહત્વના હોય છે એમ પણ નથી. સ્ક્રીનો અથવા હાજરી લોકોએ કરેલા કુલો પડદા પર જોઇને તે આખી જાતને પોતે હમેશને માટે તીરસ્કાર ઉત્પન્ન થવાના કેટલાંક દાખલા પરીક્ષક સમાતીને મળી આવ્યા છે. સિનેમાની મારફતે એકબીજાને પોતે ઉંચા દેખાવવાનો ઘણો તો હમેશાં જ ચાલે છે. અને આવી રીતે લાગણીઓ કાયમની પીકૃત થઇ જાય છે એ હકે સાક્ષીરૂપ પ્રયોગથી સાબીત થયા ગયું.

સ્ક્રીનમા જોનારાં અને ન જોનારાં બાળકો એવા બે વર્ગ કરીને તેમની મનોવૃત્તિમાં શા ફેર હોય છે તે તપાસવાનો પણ એક પ્રયોગ કરવામાં આવ્યો. પણ દુર્ભાગ્યે સ્ક્રીનમા ન જોનારાં બાળક

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

ઝેડ. વી. પારેખ

૫૭ એ ક્રમીશનર સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે ખાસ ઉંચી જાતની દરેક ઇન્ડિઅન મીઠાઈ, ફરસાણ અને સ્વદેશી સાકરીઓ ચિત્રોરે કીફાયત ભાવે મળશે.

એક વખત તમારેદ ઝેડ.વી. ની કક્ષા બાંધી કરશો.

જ બની આવ્યાં નહિ તો પણ સ્ક્રીનમાંને 'ઉઠાર' આપવા આપનારા પણ બાબ કોઇ વખત રીતમા તેનારા એવા બે પ્રકારના બાળકો તપાસ્યા, જે નીચેના પર લખીતી અદાયો તે પણ કોઇ ઓળંગ ઉદ્વેગ કરાવનારા નથી. ઉલટાના સિનેમા જોનારા બાળકોનું ચારિત્ર્ય વધારે ઉંચું હોય છે, સાહસ કરવામાં તેમની ઉત્સુકતા ઓછી હોય છે, આત્મસંયમ પણ વધારે હોતો જાય, અને શીક્ષક તેમજ તેમનાં સોબતી પણ તેમને વીશે કંઇ સારો મત આપતા જાય. એવા નીર્ણય પરીક્ષક મંડળીએ આપ્યા છે.

આવી રીતે બાળકોની લાગણીઓને ઉશ્કેર કરનારા અને સદણીકૃતીનું પોષણ ન કરનારા પ્રવેશ તપાસતા મંડળીને એવું દેખ પ્રીક્ષણમાં ને મળી આવ્યા: ચારજાહારના સીક્ષાપ્રયોગાઓ, બુદ્ધિની ખેલવણી કરનાર લાગણીઓને વધારે મહત્વ આપે તે, અને નીશ્વાળના, પેર અને બીજી રીતે પણ બાળકોના મન ઉપર ઉચ્ચ સંસ્કારની છાપ પાડવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવે છે. પણ સ્ક્રીનમાનું લાગણ્યો જોડનને, પેર આપવા નીશાળમાં ગળાનારી ધાર્મિક આપવા સંસ્કારીક કેળવણી પર પાણી ફરી વળશે કે કેમ એવી બીક લાગવા માંડી છે, તે વીશે અદેવાલમાંના નીચેના ઉદ્ગાર ધ્યાનમાં લેવા જેવા છે:—

"સિનેમાને આજારણાયક નીયિત આદર્શજ હોતો નથી નીતાના દૃષ્ટિએ અમુક નીયિત આકણી સ્થાપીત કરવાનો ઉદ્દેશ પણ હોતો નથી. પ્રજાની કેટલ સુસંબધ કીલણુણી બાંધી આપવાનો પ્રયત્ન પણ તે કરતાં નથી. તેમનો ઉદ્દેશ કેવળ લાગણી ઉશ્કેરવાનોજ હોય છે."

પીયાના પાણીમાં તેણમાત્ર પણ કચરો રહન કરતા નથી. દૂધમાં કે ચીનાં થોડોક જોળ હોય તો ગોવાળની કે દુકાનદારની ચકોર નોનો ઉદ્ધાર થવાનો જ' પણ બાળકોની લાગણીઓ બગાડી નાખનારા અને તેમના મનોવૃત્તિને હીન બનાવનારા પ્રવેશ રોકવે ૮૩ ટકામા જ્યાં હોય છે ત્યાં સીનમા આપણે પૈસા ખરીને, ઉમંગથી બાળકોને બતાવીએ છીએ એ આશામ નથી!

(ચાલુ)

પરચુરણ

મુનીયન સરકારે જર્મન પેસ્ટ આફ્રિકા માટે બાકી પ્રશ્નોમાં ઉપર આંકડા ગુલનારૂ જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કર્યાથી જર્મનીએ પોતાના રાજસ્વ માટેની એક મોટી ચિંતામાં જાહેર કર્યો છે. ઘણી વાના દેટલાક જર્મન મંડળો આ જાહેરનામાની હકીકતથી ખુશ થયા નોટ મંડળના ખેવડા કેરકાર કરવા વિચાર ચલાવે છે.

* * *

કરજન સીટી કલાકે ના. ગો. ગોખલે નામના મારવાડીને સોંપી દીધાપર મળે. તેમની જગ્યાએ નવા કલાકે નીમવા બીજા કાર્યક્રમોમાં ત્યારે ચર્ચા થયા કરી છે

* * *

ન્યુ દીલ્હીના ના ન એસોસીએશને ગઇકાલે ખબર આપ્યા છે કે ઇંગ્લેન્ડના રાજકર્તા મહા ગોર જનરલ સર રેજાલ્ડ ક્રાડોકની ઉત્તર પશ્ચીમ સરહદ પ્રાંતપર નીમણુંક થયા છે. પોલીસ રાજી પીયુમાં સાર્વજનીક નાયકોનાગાઓ એકદા પ્રયત્ન કે અમને ત્યાં મહત્વનો ગંભીર માર્ગ દર્શન ...

ચમચીકરીઓને જવાબ

'ઇ. ઓપ્રુ' માં પ્રસિદ્ધ થયા પાર્થિવ અને બીજા ગ્રંથોના ઉપરથી કરનારા સમાલોચના જવાબો આગારમાર મોકલાવવામાં આવ્યા ... તેના ગ્રંથો ધ્યાન આપી શકના નથી. ગ્રંથાવલોકનોનો નીયમ છે કે જે પત્રમાં તેની ગયા હોય દોષ તેના જવાબો તેજ પત્રમાર મોકલવામાં આવે. તો પત્ર તરફથી ઉપરોક્ત અભ્યાસ થતા અમારી જાણમાં આવ્યાથી ત્યાર પ્રકાશના વિષયને ત્રાસદ આપ્યા હશે અને કેવળ વ્યક્તિગતજ નોંધ હોય તોજ અમે તેના ધ્યાન આપીયું એટલે એવા સમાલોચો અમારા પર નહિ મોકલવા સમાલોચકોને આગાહી કરવાની છે.

—અ. ઓ

વિવિધ વર્તમાન

સ્પેનની લડાઈ

ફ્રાન્સિસ્કો ફ્રેન્કો તરફ તા. ૨૨ અને ૨૪ માર્ચ વચ્ચે દસ હજાર બટાલીયનો ઇટાલીનો ફરીવાર ઘા છે. વળી જરમનો હેમબર્ગથી ફેરી આસ્ત અને દારૂગોળો મોકલ્યા બોરોને પુરો પાઠવ્યા બાદ છે. બીલબાવના સંદેશા મુજબ ફ્રેન્કોએ ત્રણ સ્પેનની ગવરમેન્ટ સક્કર આગળ વધ્યું જતું હતું ત્યાં બાસ્કો બોરોએ ત્રણ ચાર કલાક વિમાનથી દારૂગોળો ઝવાથી મોટું નુકસાન પહોંચાડયું છે. રેલને સ્ટેશન ઓર આગગાડીઓનો નાશ થયો. કેટલાક બીલબાવના દરી મકલાઓને મેદ્રીદ પહોંચાડવા પણ કેનો નાશ હતી. બારસીલોના અને કાટાલાન તરફ પણ બાસ્કોબોરોનું વિમાની બંદર ખબ જાહેર થયું હતું. પરદેશ માલે વસતી સ્પેનીશ પ્રજાને સ્પેનમાં હાજર થવા સરકારે હુકમ કાઢયો છે. સ્થિતિ પાછી પાછી ગંભીર થવા લાગી છે. ગવરનમેન્ટ પોતાને બાસ્કો બોરોના દરા શહેરોને મેદ્રીદમાં મદદ સરકાર આગળ હાથ પકડવા છે. બે દિવસની શાંતી પછી બાસ્કોબોરોએ ઉત્તર તરફ ચમારો શરૂ કર્યો છે. પુર્વ તરફથી પણ હુમલો ચાલુ છે અને દુશ્મનો તરફ પહોંચ્યા છે. બધાથી તરફથી બાસ્કો બોરોએ પાછું મેળવ્યું છે. બારસ પરના તરફથી તેમના પાછું જંબીર પરીણામ લાવે તેવો વર્ત છે. આ ગવરનમેન્ટ તરફથી ઘર થાય તો બધા બોરોના એક હજાર કીલોમીટરનો મેદ્રીદ તરફ ધસારો થવા જવા પડે છે. બાસ્કોબોરોએ તેમના અત્યાર સુધીમાં ફ્રાન્કોના વિમાની દારૂગોળાઓની મદદ સાથેના ગવરનમેન્ટ સક્કરે બીજા તરફ દુબાણો કર્યો હતો પણ બધા નુકસાન વેઠવું પડ્યું. બાસ્કોબોરોએ ૬૦૦ કીલોમીટરનો ઘેરો કર્યો છે.

હિંદી ઘેઢીઓ બંધ કરવી

એબોસીનીયાના કેટલેક સ્થળે મોટાભાગ આસી સ્ટોર બાલથી પણ હિંદી ઘેઢીઓ વેપાર ચલાવે છે તમામ હિંદીઓનો વેપાર બંધ કરી તેમની મીનીયા ઉઠાવી જવા ઇટાલીએ નોટીસ આપનારી ફ્રેંચ્યોદ્ય સરકાર વચ્ચે પડતા તેઓને મુદત પધારી આપી છે પણ બંધ કરવાનું કારણ જાણવું રહ્યું. મહોમદ અલી ઘેઢીવાળાઓ એબોસીનીયાના કેટલાક ભાગોમાં ફ્રેંચ્યોદ્ય તરીકે મળ કરતા હતા. એબોસીનીયાની હિંદી વેપારીઓની કફોડી સ્થિતિ માટે ફીકરી થારા સભામાં ચર્ચા થઇ હતી

પુર્વ યુરોપની રાજકીય

મારાકી અને ગ્રીસ્લાવોસ્લાવીયાના કરારથી પુર્વ યુરોપના રાજ્યો "લીટલ એન્ટેન્ટે" નામથી ઓળખાય છે તેઓ ગણતરી ચલતા હતા, પણ બેલગ્રેડથી જાહેર પ્રસિદ્ધ થયેલા યુદ્ધના "લીટલ એન્ટેન્ટે" રાજ્યોની કોન્ફરન્સ ભાગ્યેજ બોગી મળી હતી અને એકત્ર થાદા ગાદાર પાડી છે કે પ્રજા સંપમાં તેમનો વિશ્વાસ છે અને ફ્રાંસની મીત્રાચારી તેઓ કીમતી મોને છે આ પ્રસાવો પુરોપની રાજકીય પરિસ્થિતિ સુધરી છે.

ઝેકોસ્લવેકીયાના આરબો

ઝેકોસ્લવેકીની આરબ ટાપર કમીટીએ લંડન ડેપ્યુટેશન મોકલવા નકી કર્યું છે. ગયે વર્ષે લંડન ડેપ્યુટેશનમાં ગએલા બે જમાલ ફ્રોન અહો ડો. મોહમદાનંદ પાછા લંડન જશે અને આરબોના તરફથી લંડન ચમાવશે

જર્મનો મીશનો

નાજપોયા પ્રસંગે કર ક્રીટલરના પ્રતિનિધિરૂપે લંડનમા જનરલ વોન ફ્લુગલગર્ગ હાજર રહેશે. આ ડાજરીને જર્મન નાઝી છાપાઓએ બહાન અને જાપાની વચ્ચે પાડી નીચાયોનીના નીન્દ સેમે જાહેર કરી છે

ધીરજની કદ

પ્રખ્યાત ચિમાની લીંબેલીઓને કેપનો ઝડપી રેકોર્ડ પ્રસ્થાપનો નીષ્ફળ ગયો છે, પણ તેને આપકુકન વધા કરે છે ગયા અઠવાડીયામાં તે કેપટાઉન બાર વિમાનમાં ઉડયો હતો પણ વચ્ચે બારણી પતા અટકી પડયો હતો. બી લીંબેલીઓને કટરને જાહેર કર્યું હતું - ધીરજની પણ હદ હોય છે અને હવે તે નીરાશ થઇ ગયો છે.

સસ્તા તારો

નાજપોયો પ્રસંગ આવતી તા ૮ મે અને તા ૧૬ મે વચ્ચે દસ સાદા શબ્દોના તારો ચાર શીલીંગ ઓછા અને આધરલાઇ મોકલવો શકાશે દસ શબ્દો ઉપરના દરેક વધુ શબ્દે પાંચ પેની વધુ થશે.

ચીનના મુસલમાનો

ચીનના સીનજીઆંગના એકલો મુસલમાનોની રાણી ફરજથી દંકાપક્ષો દીમાલય માર્ગે ઓગળી કાજ ભરે જવાના સમાચાર જાહેર થયા છે. ચીનના મુસલમાનો રશીયા થઇ પણ ભાગ્યા ભાર્ગ નક્કા કરીદ કાજ પડયા જતા હતા. હાલના ચીનની સરકારે સીંકીયાંગ પ્રાંતે કોન્સ્યુલેટ ઉઠાડીલ છેપાડી છે એટલે તેઓએ દોકુલતાન માર્ગે જવું શરૂ કર્યું છે. સાધારણ બારફ દીવસ તો દીમાલયનો કેટલોક માર્ગ ઓળાંગી તેઓ એક ગઢીનાગા તરફમાં આવી પુગે. સામાન બારફ દોઢ બા બોકા દીવસ વધુ માર કાફલાઓમાં તેઓ આગગાડી માર્ગે કરાંચી પહોંચી ઝડપ પ્રવાસ કરતાં આ માર્ગ પસંદ કરે છે

ભીત અન્યા

જર્મનના પ્રખ્યાત લડવૈયા ફીલ્ડ માર્શલ હીન્ડનબર્ગ અને વન ક્રીટલર વચ્ચે લાંબા વખતથી નજદીક ગાઢ હતો બાલ્યમાં તેઓ બાલમીત્રો બાબા હતા આ મુજબનાથી ૨૬ તેમ "પટ નર્વરીંગ" બાબા બાબત બાબતે વાંધા કરી હતો.

વેપારી કરાર

જાપાન અને દીલ્ડા સરકાર વચ્ચેના ગોઝ સહકારથી બન્ને દેશો માટે વેપારી કરારો નક્કી થયા છે. જાપાન વાર્ષીક બાંચ લાખ પાઉન્ડ કે ક્રોન્દમાંથી ખરીદશે અને દીલ્ડમાં બાપાનનું ૬ કરોડ પોંડસ બાર કાપડ આયત થશે.

પેલેસ્ટાઇન રીપોર્ટ

પેલેસ્ટાઇનના બારબો અને માહુદી બટપટનો નીકાલ લાવવા માટે નીમાએલું રોયલ કમીશન ઓપીલ્ડ ગાવમાં રીપોર્ટ બાબત પાડશે. પેલેસ્ટાઇન ના ભાગલા પાડી બારબો અને માહુદી પ્રાંતોને બ્રીટીશ તાબાના રહેવા દેવા કે બીજાથી સ્વતંત્ર દેકુમત ચલાવવાનો બાબતમાં થશે એવી પણ ચર્ચા ચાલે છે

બ્રીમાનને બ્રાગ

ન્યુયોર્ક બેબાની બોકબર (દારૂગોળા કેમીકલ) ના ... માંના કારાના કુચે ઉડવું હતું ત્યારે એકા બાર વિમાન ચળગી ઉડવા તેમાં ઉડેલા બાલસદારોએ દરબારી છબી (પેરેશ્યુટ) થી સહી સલામત નીચે ઉતરી બાબવા હતા.

વિમાની ઝડપ

એક અમેરીકન ફરાર વિમાન સામો બાયો ઓકલેંડ બાર કલાકમા પુરુ કર્યું. બા બન્ને શહેરો વચ્ચે ૧૮૭૦ માઇલનું છેટું છે બા પ્રવાસમાં દરબાર વિમાનો ઓર કલાકના ૨૫૦ માઇલની ઝડપે મુસાફરી કરી હતી.

બાગ્યશાળી મેયર

બોયજમ કાઉન્ટના બાજીશીયે બાલુ વર્ષ માટે ના મારથી ગોબલન મેયર ચુંટયા છે. બી. ગોબલે ૪૫ ... ના બાજીબીલના બાલુ સેવા બાપી છે અને બા પ્રસંગે ૧૪ બી વાર મેયર ચુંટાયા છે અને ... ચુંટણી પબ્લી લોકપ્રીય થઇ હતી.

બાગ લગાડી

બાદીશ મેસોપોટેમીયાના નેલસન કોઇરમાં બોંગણ બી ત્રણદીવસી બાગથી બાર નીશાળના મકાનો અને બા બાહેર દાસ બ પુર્ણ નાસ પામ્યા હતા. વળી બીજ નીશાળના મકાનો બાગથી મોટું નુકસાન થયું હતું એક બિચિત્ર બનાવમાં બાના દયાનીદ બાપાના કામણ લાગ્યા હતા કે તેઓના બાબાપાન કેનેડાની નીશાળોમાં દાખલ થબા શીક્ષણ માટે ફરજ પાડવામાં બાબશે તો શહેરને ખબ નુકસાન પુગાડવામાં બાવશે.

બધના સદેશો

ચાપટ રેસ તરફ બારદરીએ બાકાશ ઉપર રહીમકર કેટલાંકોએ બટકાબ ગયા હતા રહીમકર કુની બની દીલાનો બધના સંદેશો બનાબાર કેરીંગને બાબ્યો હતો એમા રેડીએ દાંતકોબથી સમાચાર બાબ્યા

ઇજીનેરોની હડતાળ

બ્લાસ્ગોમા ઇજનેરોએ હડતાળ પાડી છે જે માટે મકાનમા એસોસીએશનોએ બોલ્ટનીબર્મીંગ પુનીપલ બાયલક્ત સત્તાબો હતી. પરીણામે બાજીર બધુ નથી બધુ બાબ બાગીના સુધી કાજ બધ બાબ કામ બહીં ચલાવાનું ઇજનેરોએ નકી કર્યું છે.

પ:૨:ચુ:૨:ણ

ડરબનની કાઉન્સીલ ગોલ્ફલાનાં સંબંધમાં ગવર્નમેન્ટ કાઉન્સીલ બોર્ડનો બાર સભ્યો ડરબન આવશે અને યોજના મુજબ જમીનનાં ખરેખના માલીક બાકી રહેલ ચોથા ભાગ ચુકવી દેવટના બીજીપ્રમ ઉપર આવશે.

* * *

યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં બજેટ ચર્ચા પ્રસંગે વડા પ્રધાને ખુલાસો કર્યો હતો કે જર્મન જેવા આદિકો જર્મનોને સોંપાશે નહીં. ત્યાંના હાલ ત્યાંજ રહેશે.

* * *

ઈન્દની બાબુમાં અકરમાલો બન્યા કરે છે. ડરબન ડીપ નામની બાબમાં તા. ૬ઠ માર્ચે અકસ્માત થતાં ત્રણ ગોરીયો આને એક પુરોપીયન બાંધી ગયા હતા.

* * *

કેપટાઉનમાં ખેટકા ગોબા થયા છે. એક બજારોની કીમત રા. ૮–૬ થી બારને રા. ૧૨ થઇ હતી જ્યાનીસબર્ગ અને અમેરીકાના આરજેન્ટાઇન માર ખટકાની માંગ વધવાથી ભાવ વધ્યા છે એવું રીટેલ દુકાનદારો જાણાવે છે

* * *

દક્ષિણ આદિકાની તાજ કાઉના દત્ત દરબાર મોકલ છેલ્લા જરો બાંધી પહેલીજ વખત ન્યુયોર્ક માટે કાફમ્બ આદિકાની કાઉનો નીકાલ કરવાની ગોઠવણ થઇ છે.

* * *

ગર્યા અઠવાડીયામા ડરબન બીચ તરફના દરીયામાં ભયંકરમછે રેખાર દીપા હતા. કેપ બોનારા પાસે બાર વીશ સાંબી ગયુ ત્રણમચ્છો જોવામાં આવી હતી, જેથી ગાભડ ગોવપોએ દરીયામાં નહાનારાઓને ચેતવણી ચોકી હતી.

* * *

યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં મોનીયાદી બાબતના પ્રધાન કર્નલ કેનીસ રીકે જવાબ આપ્યા હતો કે ૧૯૩૬ ના વર્ષમાં બાજ સુધીમાં પા ૧૬૧૬ બાકમા કુલે બાપી રોગીષ્ટ દોરોનો નાસ કરવામાં આવ્યો હતો.

* * *

ગયા બરબરના નોર્થપોરેના ડરબન નેટ્સ સ્ટોર્સ માં આવેલી એલર્સ ચુકવણની પેઢીમા ગોરેઓએ બરાબ કીકરાથી રોકડાંમાંથી કાઢી પાકિટ વપ્ર રેકર્ડ ચોરી ગયા હતા.

* * *

યુનીયનના પ્રધાન જનરલ સર પેટ્રીક દ્વન નયા જડી કરેલ ના પ એસેમ્બલીએ કેપટાઉન આવી પહોંચ્યા હતા જેમના બારે આનકાર બાબત હતા

* * *

યુનીયનના વડા પ્રધા ન જનરલ હર્ટઝોગની બી મી પ્રધાન ઉકરણીમાં પ્રતાકરના બાસ્ય કાર્યકરોમાં ખરેખાંઓએ બાગ લીધો હતો અને ૧૮૯૬ના કેદીઓને મુખ્યકરવાદે આવી હતી.

પ્રટરના તબેચારો પ્રસંગે દોંદી બોય સ્કાઉટસે ન્યુ જર્મની તરફ અને દોંદી ગર્લ ગાઇડ પાયન દક્ષિણ તરફ કેમ નાંખી હતી. પ્રથમ દીવસમાં સ્કાઉટસો ૪૦ માઇલ ચાલ્યા હતા એવી ગણતરી થઇ હતી

* * *

ડરબન વેસ્ટવીલ ઝોનપુમાં નવી ખર્કર ન્યુનાશીયલ મારકેટ પા. ૨૨૭૦૦૦ ને ખર્ચે બાંધવા ની યોજના ઉપર ડરબન સીટી કાઉન્સીલની કાય નાલ્સ કમીટીમાં ચર્ચા થવા વકર છે.

* * *

ન્યુકેસલડીસ્ટ્રીક્ટ (નિ. ટ્રાંસવાલ)ની જનણીતા પેઢી મેસર્સ વા ગોકળ એન્ડ સન્સના શ્રી. જગજીવનદાસ બાઇ પ્રટરની દુકાનોપર ડરબન આવ્યા હતા કેટલાક નીયો સાથે તેઓ પ્રીતીકસની મુલાકાતે આવ્યા હતા. ગયે અઠવાડીએ વિમાનમાં તેઓ પાછા ગયા છે.

* * *

જોહાનીસબર્ગ પાયા શ્રી. રઘુભાઇ ગોપાલ પટેલ સ્વદેશ જવા રીનીકસ સ્ટેશનની મુલાકાતે આવ્યાં હતા. અમને ૮. ઓ. ને શ્રી. ૧૯૩૬ જેટ બાપી હતી

* * *

ટ્રાંસવાલ પ્રાંતિક સરકારે કોરા દરોના બાંધકામમાં બાંગ લાખ પાકિક ખરચવાની છે જેમાંથી પા ૧૩૬૦૦૦ નેટલ-પુરોપીયનો માટેના કોલપીટલ વિસ્તારોમાં વાપરશે.

* * *

પ્રીમલીના કોરાપાન કાર્ય ઉપર આવેલાં મકાનની બજાર કીમતો ઉદ્યમાન ઉપર તાજની પડી હતી; કેટલાં તબુનો ડાક બાંગી પામ હતી અને નાકસાનીક ભરપા પામ્યા હતા. તબુ પાસે છોકરો કુલરો પણ વિજયાથીયો મરણ પામ્યા હતો.

* * *

ટ્રાંસવાલયા એકમો રીક્ષાકા ટ્રાંસવાલના કેબ-ચળી બાતાં નયા એક ૬૫ મંડળના આકારા કેડળ પુરોપને પ્રયાસે કરીમર ન્યાસામા ઉપયોગ છે.

* * *

ડરબનથી ૬૫ માઇલ ઉપર આવેલાં ગ્રેહામનો માટે સીઝન ટીકીટોના ભાવ પા. ૧ ગોઠવીયો સરતા થયા છે

* * *

જોહાનો બાબ બ્રાંચ પાર્ટીની સ્થાનિક સભ્યા અને સેમર લીગ ઓફ મુખના સંયુક્ત બ્રાંચના ઉપક્રમે ગઇકાલ બાર્ટીઝમાં પીલ્ડ કરાવો આવે બારેટની ઓફી બ્યવસ્થા કરવાની માગણી કરનારો ઠરાવ થયા હતા ને જેથી બજાર પ્રાપ્ત કરતા બાબે બાલ બરીકી શકે અને એજન્ટો અને દોલરોલરો વચ્ચે ડીરોધ થવાનો બાબ ઓ ન થાય.

* * *

આ વર્ષના નાતાલ પ્રાઇઝમાં ગઇકાલના નાબોજ નીબંધ ઇબારો.

બીજાવળા રૈબ્ય મહોત્સવ ઉજવવાનો શરૂ થયો હતો પ્રથમ તરફથી મળેલા વાનપત્રના જવાબમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે બિકુનો પ્રત્યે મને અત્યંત પ્રેમ છે. ત્યાં તેમની પાસે ઘણીજ રોકડી મહેનતાલ અને નજરાણાની રકમ માટ કરવામાં આવે છે.

* * *

ગામડાંઓમાં ગીયતા દૂર કરવા માટે તેમજ ગામડાંઓમાં દાકિત પ્રણાલીઓને આગળ વધારવા માટે પીયર ચલાવવામાં વાંકાદરા સરકારે નાયબ દીવાન મી. કે. વી. ઉપધ્યાયના પ્રમુખપદે એક સમીતી નીમી છે

* * *

મુબઇના 'ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા' પત્રે ખબર આપી છે કે મી એસ. એ. દાભાડી જેઓ દોંદી સનદી અમલદાર છે તેમને સંસ્થાનમાં દોંદી સરકારના જેઓઇ સેક્રેટરી નીમ્યા છે, જે નીમણુંક દોંદીમુસલમાનોમાંથી પહેલીજ છે

* * *

મીસ્ત શકેરના ટાંસવાલમાંએ મુંબઇમાંના દીવસોમાં બહાદુરીના ઉદ્યોગારોના બદલામાં સોનાની મેડાલીઓ બક્ષ મેનારી બાર નીબણુંનાં સ્થળોએ જાહ થયા હતા.

* * *

જોહાનીસબર્ગ ટ્રીબ્યુનની પ્રથમ વર્ષગાંઠ ઉજવવા માટે તેના બાહકોને ઉત્સાહ આપવા માટે ૬૫ ઘોડાઓને એક બાસ મજાવટવાળી સ્ટીમરમાં ડરબન મોકલ્યા છે,

* * *

તાજેતરમાંના ૬૬ બાત દોંદ નરસંગી ૬૦૦ પ્રીટોરીયા અને દોંદો બાબતોનો ઉત્સાહ થયો તેઓ તા. ૬ એપ્રેલ પુરથી. તેઓમાંથી ૩૫૦ શખ્સોને તાજપોરી ન આપવામાં બાબ્યા બાબી.

* * *

ઉકેલા બાબાવાંસ્થાના તાજાર ઉપર ત્રણ નદીમાં ૧ ઇંચ બાબાબુમોગે ટનાન કર્યું હતું, અને અલાહબાદમા ઉજવણી માટે ૬૫ પાબ બજાબુઓ બેગા થયા હતા. કેનાડાઓની મજ બાટ માટે બે સામબાબાઓ વેસલે રોટલાનો ઉપાડવા બા આબ્યાં હતા.

* * *

પરોસ બાબી ઉજરની ફેન્ગ નદી લેરાયેરી નીટકને બસ્કીનના અપરાધ બાટ બાર સીબેનના બા ૨૦ વર્ષના કેદબાનાની સજા થઇ છે

* * *

ગયા કાઇ બાબાડાએ વડા પ્રધાનની બનાબ બળાંડો સ્વાનાંસ્ટ રાજ્ય સભા બાવબારત કરી છે. તથી વાજપરીબો મુદ્દતો બાટ તા. ૬૫ ઓપ્રોલનો દીબસ નક્કી થયો છે

* * *

કેપ્ટાઉનમાં ઉજવા બાટવાદીબામાં બજુબેકને મોટા રજબાનો સોનું જેબું ... દેખો ... બાબા બાબતોમાં વિસ્તારના ... છે

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

બંગાળાના રાજદ્વારી કેદીઓની સ્થિતી.

ગઇકાલના અંકમાં જાહેર સભામાં જણાવેલા બંગાળી લાજપતરાય કાર્યકર શ્રી સૌમ્યેન્દ્રનાથ ટાગોરે "બંગાળાના રાજદ્વારી કેદીઓની સ્થિતી" એ વિષય ઉપર ભાષણ આપ્યું હતું તે ટાગોરે જણાવ્યું હતું કે હું તો તમને બંગાળના વર્તમાન ગાલની કલ્પના આપવા માગું છું. કારણ કે એથી તમારી નજર આગળ બંગાળ શાંત રહેતો બીજો ખ્યાલ દૂર થાય અને પ્રાંત પ્રત્યે રહેલા કૃત્રિમ ગાઢ અને પ્રાંતિક 'સંકુચીતતાઓ નાબુદ થાય એમ હું માનું છું. બંગાળમાં આજની પ્રવૃત્તિઓ સંબંધમાં ખોટી અને ભયભરેલ રસ્તે દોરનારી અફવાઓ ઉડે છે, આ ગાલની હિંસક પ્રવૃત્તિના સંબંધમાં તો સરકાર ખુલ્લેઆમ પોતાનો બચાવ કરે છે. બંગાળની ક્રાંતી અસહકારવાદી પ્રવૃત્તિઓ બાબતે કેટલાક છે. બંગાળના યુવકોનો એક ભાગ સુતરકાતણની પ્રવૃત્તિઓથી છુટો પડી જઇને ગુપ્તરીતે મુવકના સ્વાતંત્ર્યની લડત લડે છે. એ સકલના નીકળેલા છે, અને ભારતમાંનાનુ સામર્થ્ય છે ખરાં પણ રાજદ્વારી અને સામાજીક દ્રષ્ટિએ કોણ કોની દીક્ષા ઊંધી છે આજે બંગાળામાં હજારો નજરકેદીઓ છે એમાંના બધા કંઈ ગુન્હેગાર નથી તેમને કોર્ટ સમક્ષ જવા તમની ઉપર કેસ ચલાવવામાં આવતા નથી. જતા તમના તરફ કુરે વર્તાવ કરાય છે. દાયકેદીઓ પ્રમોશનમાં છે ને બાંધારી કોટડીનાં પુરવામાં આવે છે આ ભુલના બે કારણો છે. ૧. બંગાળી યુવાનોએ સહેજ પણ ગાંધીવાદ સામે સકત દ્વેષાદી અને ૨. બંગાળાના યુરોપીયન વેપારીઓના હીતો બંગાળીઓ સાથે અથડાય છે. હિંદુસ્થાન સ્વાતંત્ર મળે ત્યારે એ ભુલ ચાલુ રહેવાની જ છે, એ અંગે તપાસીએ છીએ. બંગાળાના આ હજાર નજરકેદીઓની વતી હું તમને જણાવું છું કે તેઓ ખોટીરીતે શાહીવાદ વિરોધી પ્રવૃત્તિને બલાત્કાર કરવાની તમારી પાસે માગણી કરે છે કારણ કે એ રીત થયેલ દુષ્કાળમાં આ ભુલને નાબુદ કરી શકશે, ન કાયદા ના ગાંઠે દોરો ખુલ્લા કરી શકશે. બંગાળામાં ૩ હજાર મરી રહ્યા છે બાજુ રોકટો લડે છે, આમ લડશે પણ ૩ જે રાક્ષસો બાળને લોકયાને તો તમા જેવીજ રાક્ષસી પ્રવૃત્તિ ઉપરાંથી પડશે દેખાવો કરો કે પ્રતાની બીજો મોહકર્મ કરે નહીં પણ તમારા રોજના કાર્યક્રમમાં વીસતા, દુઃખ ભર્યા બલીદાનોના સાક્ષાત્કાર કરવો પડશે મુક્તની ખાત ખાતે તમે ગાંધીજીને પકડવા માગતા હો તો તમારા જીવનની દરેક પળને તમારે ખોટીરીતે શાહીવાદ વિરોધી મોરચા તયાર કરવામાં ખર્ચવી પડશે

મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડીયનની ટીકા

હીલની પારાસલામેન્ટની ચુંટણીના પરીણામોની અસર ઉમેદવારમાં કેવી ને કેટલી થઇ છે તે ઉપરાંતના 'મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડીયન' પત્રની તટસ્થ ટીકાયો સ્પષ્ટ થાય છે. એ પત્ર જણાવે છે કે- કેળાતી રીતે મંત્રીઓ માનતા હતા કે અદ્ર ઉમેદવારોને છે આ પ્રસંગે સહાનુભૂતિ દર્શક કરશે એ પગલું છે કે દીલ્હરમાં ની મંત્રી બધવરથા અને તેનું નીબંધણ સુંદર છે. અને કેટલાક કોંગ્રેસ નેતાઓનું બલવાન પક્ષ પણ તેની સાથે અવશ્ય છે. પ્રોવીન્સોમાં તેની બાજીને લઇને તેઓ તેમની પાર્ટીનો કાબુ ગુમાવી બેઠા છે. કોંગ્રેસના નીરીક્ષકો કોંગ્રેસના આંતરીક મતભેદ ઉપર મદાર બાંધીને તેના મુળમાં રહેલા એકના પ્રત્યે દુર્લક્ષ કરતા હોવાનો ભાસ રહે છે, પણ કોંગ્રેસના મુળ ઉદ્દેશમાં મતભેદ નથી. જ્યારે જ્યારે કટોકટ અનીવાર્ય જણાય ત્યારે કોંગ્રેસે એકતા બતાવી સફળ તેના ટીકાકારોને સ્તબ્ધ કરી નાંખ્યા છે. તો , મુજબ કોંગ્રેસ કાર્યકર્તાઓની કાર્યપદ્ધતી શોધી કાઢવી.

ખુરશીમાં બેસીને મત આપ્યો

ચુંટણીમા સ્કોટલાંડ નોંધવાલાયક જણાવે જણ્યા છે કેમ અંધોને ઢોરીને લાવવામા આવ્યા, જેમણે કોંગ્રેસને મત આપ્યા હતા. એક લકવાનો દર્દી ખુરશીમા બેસીને મત આપવા આવ્યો હતો પણ સહુથી વધુ નોંધપાત્રપોગ તો એક બાલીકા બાલ કીમતી તારામતી કોંગ્રેસ બકાત હતી આ બાળા અસાધારણ બીમાર હતા. તબનાથી ઉઠાતુ નહોતું. તેમને ખુરશીમાં બેસાડીને લાવવા ૨ વખત તો ખુરશી ઉતારવી પડી હતી. તમન બોંગ્રેસને મત આપ્યો હતા. આવા અનેક દાખલાઓ છે. જે નોંધવા બેસીએ તો પાનાના પાના ભરાય આ ઉપરથી કોંગ્રેસની લોકપ્રીયતા અને મહત્તા જણાઈ આવે છે

દાહોદમાં દુષ્કાળ

દાહોદમાં દુષ્કાળને અંગે ભરણોદ્ય ચાલુ જણ છે. રાહત સમિતી તરફથી મજુરી પુરી પડાય છે અને સસ્તા ભાવના કપડા પણ પુરા પાડવામાં આવે છે. ઢોરોની પણ પાસ અને પાણી વગર કુદરતી પડ રહી છે અન્નને અભાવે લોકો ઢોરો મારીને ખાય છે. ખાસ સપા ૧૦૦ દુષ્કાળ પીડીતોને ભલામણ અનેલા પ્રયત્ન કરે છે. દાહોદ-ઝાલોદ તાલુકામા લોકોની સ્થિતી ભીષણ બનતી જાય છે. પેટ ભરવા પોતાનાં ઢોરોને મારી નાખ્યાના પ્રસંગો બન્યા છે. અબુ ચાર રૂપીયે ગાય અને બળદ પણ જેવી નાંખ્યાના દાખલા બન્યા છે. બાકી રાહતને અંગે સેવામંડળો પગલાં આ પ્રદેશમાં નીરહણ નીવડયાં છે.

સેંકેરાથર શું ધ્યાનમાં છે?

હમણાં આમની સભામાં નામના દીન્દી પ્રધાન ની. બલ્ડવીને એવો સવાલ પુછવામાં આવ્યો છે કે દીન્દીનો માલ સ્ટેરયાનોનાં બજારોમાં પણ ખોટીરીત માલની કરીકાઇ કરી રહ્યો છે ધ્યાનમાં લઇને હિન્દમાં આવાત થતાં ખોટીરીત કાપડ ઉપર બલવારે જે ૨૦ ટકાનો જકાત છે તે દુર કરવા માટે હિન્દી સરકારને રજુઆત આવશે કે નહીં? તેના જવાબમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ખોરીસ ગાસની જકાત બોરપાવી બોનને મુકવાના પક્ષમાં છે.

લાખનો ઉદ્યોગ

હિંદમાં લાખનુ ઉત્પન્ન અલારે મોટા પ્રમાણમા મપ રહ્યું છે. આ ઉદ્યોગનું પ્રમાણ ૧૦૦૦ ટન જેટલું છે સ. ૧૯૦૦ થી યવા લાગ્યું આ પૂર્વે પણ પુરોજયાયો આ ઉદ્યોગ હિન્દમાં સારી રીતે જણીતો હતો યાદવેશ તરફથી પાન-સેંધારી તેમજ ઘરેખાં રાખવાના નાના મોટા બાપના ડાબલા-પાબલીઓ પણ્યા જુના જમાનથી હિન્દના બીજા ભાગોમા નીકાસ થતા કાસ્મીરમા પણ આ ઉદ્યોગ પુરોજાયો હતો ૧૯૦૦ થી ભારી ૧૯૩૫ સુધીમાં હિંદમાં આ ઉદ્યોગ ઠીકઠીક પ્રમતી સાધી શકયો છે. અને ૧૯૩૫ નાજ મા ૧૨ લાખ અને ૨૭ હજાર મણ લાખ હિંદ બાર ઉત્પન્ન કરી શકાય હતી. તેજ સાલમાં રૂ. ૬,૫૮,૪૬, કપ ની કીંમતની લાખની પરદેશ બાર નીકાસ થઇ હતી. લાખનો ઉપયોગ મહત્વોફોનની રેકોર્ડ તયાર કરવામાં બહારે મુખ્યત્વે થતા રહ્યો છે.

ચોખાની ખેતી

હીંદુસ્તાનમાં કરીબ ૨૬ કરોડ બોકર જમીનમાં ચોખા પાકે છે. હીંદી સરકાર ચોખાની જાત સુધારવા માટે વાર્ષિક પા ૧૫૦૦૦ રૂપીયે છે. જલદી પડી નહીં જાય અને ઝાંખા વખતા સુધી ટકી રહે એવા ચોખા ઉત્પન્ન થાય રાજે છે. ઘણા બોક કુલના ચોખાની શોધ થઇ છે. ને કુલોથી ચોખાની જાતોમાં ઉત્પન્ન થતાં મરઝરોનો નાશ થાય છે. આ રોપાઓ ચોખાના ક્યારાઓમાં ઉગાડવામાં આવે છે તયા મચ્છરોને ઉત્પન્ન રાખતા નથી. આ શોધ મલેરીયાનો રોગ અટકાવવામાં મદદકર્તા થઇ પડશે

ધર્મફંડના વીશ્વસ્તુત્વ સ્થાપાશે

વીધના સબંધમાં પરીપદના પ્રમુખે મુંબઇ આવતા જણાવ્યું હતું કે ધર્મને માટે નાણાંની એક મોટી રકમ એકઠી થઇ છે શ્રી રામકૃષ્ણ પરમહંસના જીવનમાં મને રસ પડે છે રામકૃષ્ણ સંસ્થાઓમાં ભાગ લેવા માટે હું અહીં આવ્યો છું આજ સ્ટીમરમાં સ્વામી પરમાનંદ આવ્યા હતા. એમણે કોલકોતામાં એક રામકૃષ્ણ મીશન આશ્રમ સ્થાપ્યો છે.

ઓમ ઝેન રોપાના ફાયદા

ફ્રોફેસર એમ. એન. રોય બ્રિટ ઓન એસોસીએશન ઓફ અમેરીકન યુવતી સાથે લગ્ન કરવાનો નીર્ણય કર્યો હોઇ તેમણે મુંબઇના કલાપા તાના રજીસ્ટ્રારને તે સબંધી નોટીસ આપી દીધી છે એમ 'યુનાઇટેડ પ્રેસે' જણાવ્યું છે. પ્રોફેસર રોયની ઉમર પરની ૪૬ વર્ષની છે. તેમના ભાવિ પત્ની ૨૬ વર્ષના છે. તેમનો લગ્ન સમારંભ ૧૭ એપ્રીલના રોજ થશે.

ખબરપત્રો

કાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશનનું સંમેલન

તા. ૨૮-૩-૩૭ને રવિવારે બપોરે બે વાગે મેમાલ મુકામે મેસર્સ રૂપ ઓન્ડ મકન વાળી દુકાન પાછળ બાંધેલા માંડવા નીચે કાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશનનું ત્રાષીક સંમેલન મળ્યું હતું. પ્રમુખ સ્થાને શ્રી. છબુભાઇ પરસાભાઇ ગોર નીયાસીની વર્ણી થઇ હતી. પ્રથમ ફોટો લેવામાં આવ્યો હતો. સુંદર સ્તુતિ બાદ પ્રમુખ સાહેબે મેળેલન ખુલ્લું મકવાનું જાહેર કર્યું હતું, બાદ સ્વાગત પ્રમુખ મકનભાઇ મોરારજીની આજ્ઞાથી સ્વાગત માટે બાલ તૈયાર કરેલું ત્રીન વિદ્યાર્થી કાવાભાઇ ગોવીંદજી તથા વીજાદેવ રતનજીએ હારમોનીયમ સાથે ગાયું હતું ત પછી સ્વાગત પ્રમુખે સહુ આવેલાનો સત્કાર કરનારું ભાષણ કર્યું હતું અને સ્વાગત મંત્રી નારણ ભાઇ ખાબુભાઇએ પણ સત્કાર કર્યો હતો, ત પછી સંમેલનની ઘણી મહત્વતા બાંધારણો ઘડવા લેવામાં આવ્યા હતા. બાદ શ્રી. વીજાદેવ રતનજી "અરે ભાઇઓ સફેસ જ્ઞાન કરો સંસારમા સાર્વે" એ ગાય વાળી ત્રેગીત હારમોનીયમ સાથે ગાયું હતું. બાદ પ્રમુખશ્રીએ સભાનું કામકાજ આગળ ચલાવવા માટે ત્રેરીસ્ટર શ્રી. કેવળ ભાઇને પીનંતા કરી હતી તો કેવળ ભાઇએ પ્રમુખસ્થાન લીધા બાદ ત્રીજા ત્રણ સંમેલનનો રીપોર્ટ વાંચો હતો ને બધાનુ મતે મંજુર થયા હતો પછી બાદ પ્રમુખે કરેલી પ્રવૃત્તિનો રીપોર્ટ સંભી તરફથી રજુ કરવામાં આવ્યો હતો જે સર્વાનુમતે મંજુર થયો હતો, બાદ નાના વિદ્યાર્થીઓનો એક ફુડ્ડો સેવાદ થયો હતો ને "સત્યનુગીત ગીતમરે કરવું" કવિતા બાદ પુરો કરવામા આવ્યો હતો, જેની સભા જનો ઉપર સારી બાપ પડી હતી. બાદ ત્રિજ્ઞાર્થી ગોકળભાલ ત્રેગા ભાઇએ સભા બાદ બાલ તૈયાર કરેલું એક ટુક આંકેજી ભાષણ કર્યું હતું જે સાભળી સહાઓ આનંદ થયા હતા, કરણવશ પધારેલા મહેમાન પુરુષોત્તમભાઇ સુખાભાઇ ગીસ્ત્રીએ એક પ્રભાવશાળી ભાષણ કર્યું હતું. બાદ નાથુભાઇ મોતીરામ ગીસ્ત્રીએ પોતાને સોસાયટીસ વિષય "પ્રમુખ" ઉપર એક મનનીય ભાષણ આપી અને મેળવણી ફંડના વધારા માટ અપીલ કરી હતી, જેને કલ્યાણભાઇ- ડાહ્યાભાઇ તથા દેવજીભાઇ વસનજીએ અનુમોદન આપતા પ્રાર્થનાનો કર્યા હતા. બાદ નાથુભાઇ મોતીરામ ગીસ્ત્રીએ કરી પાછી એક ફુડ્ડી પણ કરુણ રસની આપીલ કરી પોતાની કર્મ ગાસ્તર ભાઇએ તરફથી પ્રથમ સારી રકમ નાખવા કાળાની શરૂઆત કરી દીધી, જેને જેનાના હાજર રહેલા દરેક ભાઇઓએ પોતપોતાની શક્તી અનુસાર ઉદારતાથી રકમો નોંધાવી સુંદર પ્રાળો કરી દીધો હતા જે પૈકિ નામો ઉપર વહેચ્યો હતો. બાદ ચુંટણી થઇ હતી અને કેટલાક કરાવો સર્વાનુમતે પસાર કરવામાં આવ્યા હતા. અને સભ્યોના આભારથી સોપા ઓલા વિષય ઉપર અસરકારક ભાષણો થયાં હતાં બંધીજીએ બેચાલ નિવાસીઓનો આભાર માન્યો હતો અને ઇશ્વર સ્તુતિથી સંમેલન સમાપ્ત થયું હતું

સુરત હિંદુ સોસાયટીની ગુજરાતી સ્કૂલ નો મેળાવડો

સુરત હિંદુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટીની ગુજરાતી સ્કૂલનો ઇનામી મેળાવડો રવીવાર તા. ૨૧ મી માર્ચ ૧૯૩૭ ના રોજ સાજના ચોગ્ય રટીટ મા આવેલી સ્કૂલના હોલમા રા. મોરારજી ભુલાભાઇના પ્રમુખપણા નીચે કરવામા આવ્યો હતા.

શરૂઆતમાં બાળાઓ તરફથી ઇશ્વર સ્તુતી કરવામાં આવી હતી. બાદ બાદ સમજણ બે કલાક સુધી સંવાદો ગરબાઓ વીગેરે કરવામા આવ્યા હતા ૨ એ બેઠ પ્રશ્નો ઉપર ઉંડી છાપ પડી હતી.

બાદ બાદ સ્કૂલના પ્રીંસીપાલ શ્રી. ખુશાળ રાવા બાકી તરફથી સ્કૂલનો બીજા વરસનો વાર્ષીક રીપોર્ટ વાંચવામાં આવ્યો હતો જેના જવાબપત્રમાં જાણવું હતું કે સ્કૂલની પરીક્ષા રા. સાપુરજી જીવણજી રાંદેરીયા વગેરે મારા ટીચર્સ્બોરમા લેવામાં આવી હતા. હાજરીનો ક્રમ સંખ્યા ૧૨૬ ની છે. જેમાં ૮૬ બાળકો અને ૪૬ બાળાઓ છે. સ્કૂલના ગુજરાતી શિક્ષણ ઘોરણ સુધીનું શીક્ષણ આપવામા આવે છે. ગુજરાતી ભાષણોની આવશ્યકતા ઉપર અને તેનો બાજ જાળવવા આપણને તન ના બાળકોને વાચન મરો વાન ા કરી હતી

બાદ બાદ સોસાયટી તરફથી પા સુભા હિંદુ એસોસીએશનના પ્રમુખ શ્રી. મોરારજી ખીમજીભાઇ નાયકના હસ્તે બાળકોને ઇનામો વહેંચવામા આવ્યા હતા. તમજ પુરસ્કારકારી દાનવીર શેઠ નાનજીભાઇ કાળીદાસ તરફથી ચાંદીના મેડલો કપનસ્તર બાબાથી ગોજ મેળાવડામા વહેંચવામાં આવ્યા હતા નામદ ઉદાર પ્રકૃતિ શ્રી. નારણજીભાઇ પટેલભાઇ પટેલ, (રાકટારોવા ટીમ્બરના માલેક) તરફથી બાળકોને મીઠાઇ વહેંચવામાં આવી હતી. સ્કૂલમા ભણતીના બાળકોને ઇનામ વહેંચવાનો મેળાવડો વરસનુ નરસી ગોત ા ા તરફથી સ્કૂલમા ચાલતા સંગઠન ૧૦૮ ઉપર પુસ્તકો ભેટ આવ્યા હતા તેમનો આને શ્રી સુરત હિંદુ સોસા સીએશન તરફથી સ્કૂલની સ્થાપના થઇ બારથી ગામીક પૈકિ ૧૫ આન્ટ આપવામા આવે છે તેનો આભાર માનવામાં આવ્યો હતા ત્યાર બાદ મેસર્સ નાપુરજી નારણજીદાસ, કાકારભાઇ, માધુ ભુવનદાસ, આર. ખુલા, મોરારજીભાઇ નાયક વગેરે હાજર રહેલા ગૃહસ્થોએ ભાષણો કર્યા બાદ મેળાવડો વીસર્જન થયા હતા.

દેશાઇ ગુજરાતી પ્રાયમેરી સ્કૂલનો બીજો વર્ષગાંઠ મેળાવડો

ઉપરોક્ત સ્કાળાનો બીજો વર્ષગાંઠનો મેળાવડો દરબાર બાગે મેસ. કે. બાંધા લાયબ્રેરી હોલમા ગયા તા. ૮મી ને સોમવારે થયો હતો. હોલ શણગાર બારાબ થયો હતા. દરબારના મેમબર મા. ફેરીનીંગ સ્ટેનલાને પણ હાજરી આપી હતી. બાળાના પ્રમુખ મી. ચાપુરજી ઇચ્છારામ રાંદેરીયા એ મેમબરનો સત્કાર કર્યો હતા અને શાળાની ચાલી પુણ્ય દ્વારે અપંજ કર્યો હતા. વીદ્યાર્થીઓએ અંગ્રેજીમાં ગાયન અને સંવાદ કર્યો હતા બાદ બાદ મોહન રોહ નાનજી કાળીદાસ મહેતાના ઓદોની વહેચણી મેમબરે દરેક બાળકો સમક્ષ હાથ મેળાવી કરી હતી. વિદ્યાર્થી ઓએ "પ્રોમનસ પ્રજાનાઓ આપણે" એ સ્તુતિથા બાદ ચાર કર્યું હતું જેમા સ્કોલા, સાચના સીપાલનિકવાયત, કળચણી આવશ્યક છે ઓ વીક્ષણનું બાળપણ તથા નર્યું ગામ સ્વાવતા ીકોનો સંસાર બાર્ધક્ય હતા પ્રોગ્રામનું કાર્ય પુરૂ થતા શાળાનું નીરીક્ષણ રજુ કર્યું હતું અને જણાવ્યું હતું કે, હાલના આ શાળામાં ૨૭ બાળાઓ તેમજ ૪૮ બાળકો હુદા હુદા સમયે અભ્યાસ લઇ રહ્યા છે તેમની પરીક્ષા ગત માસમાં લેવામા હતી, બાદ ગત વર્ષમાં પ્રતીયન બહારની બે બ્રમકીઓએ આ શાળાની મુલાકાત લીધી હતી, જેમા મુખ્યત્વે બાળા રોઠ નાનજી કાળીદાસ મહેતા તથા ઝેબ. દાસ હતા. મીસાસ નાનજી રોઠ બાળકો ને આપેલા ચાંદ અને રોકડ નાણાની બક્ષીસ માટે તેમનો આભાર માન્યો હતો. શાળાના બાપુ વર્ષથી સ્થાને આવ્યા બિદાર ૨ બાળકો પુરો સમય આપે છે તેમનો ગુજરાતી બીજા ધોરણથી પ્રાયમરી ઓફેટનો અભ્યાસ આપવા ની પણ ગોઠવણ કરવામા આવી ૨ બાદ પ્રમુખશ્રી તરફથી ઇનામ વહેચવા માટે મી. મણીલાલ ફકરને વિનતિ કરવામા આવતા તેઓએ બધા બાળકોને ઇનામ રહેચ્યા હતા મેમબર મેસ. મી. નાયક, પુરૂષોત્તમદાસ દેસાઇ, સૈયદ વકરૂદીન, પ્રાણજીવન ૨ ૨ મોદી, મોરારજીભાઇ સ્વામીજી તથા મીસીસ મી. ઝેમ. પટેલ વગેરે ના ઘુજરાતી પ્રેમીઓ હાજરી આપી ૨ યા હતા.

મા નાથાભાઇએ આજના ઇનામ પહેલા ના ૨૨ ના બાળકો પ્રમાણપત્ર આપવાનો મેસર્સ તાપી ઓન્ડ કો., મુનીલાલ જયેલ, અને મેસ ૨. મહેતાનો આભાર માન્યો હતો.

મા. મોરારજીભાઇ કુલજીભાઇએ બાળાઓને પોતાનું હારમોનીયમ અર્પણ કર્યું તેને માટે તેમનો પણ આભાર માન્યો હતા. તથા મેમ. ૭ ગાધી હોલ કમીટીએ જે હોલ વાપરવા આપ્યો હતા તથા તેમનો આભાર માન્યો હતો. આંતમા શેઠ નાનજી કાળીદાસ મહેતાનો વતી મી. મણીલાલ ડાક્ટરને, બાળાની પરીક્ષા લેનાર પુરસોત્તમદાસ કલાર્કનો તથા બાજની

સભાના પ્રમુખ સાપુરજી કુવરજી શેઠેજીયાને સારા તરફથી પુષ્પ હાર અર્પવા કર્યો હતો. ઇતિહાસરસ: પ્રીત સવાયા બાદ મેળાવડો પીરસણ થયે હતા.

શ્રી હિંદુ કુટબોલ કલબ

કલબની વાર્ષીક મીટીંગ તા. ૨–૪–૧૯૩૭ ના શ્રી. રઘુબારૂભાઇ કુરેશીભાઇના મકાને મળવામા આવી હતી અને મીટીંગમા, નીચે મુજબના સભ્યોની ચુંટણી થઇ હતી. પેટ્રન: મેસર્સ મોહનલાલ જેરામદાસ, પરશોતમભાઇ ઉકિભાઇ અને નરસિંહભાઇ ભારમલ. પ્રમુખ રા. કલ્યાણભાઇ સુખાભાઇ કરાડીયા. ઉપપ્રમુખ: મણીભાઇ પરસોતમભાઇ અને કેસાભાઇ શોમાભાઇ. કોડીઅા મંત્રીઓ: મોહનભાઇ રઘુભાઇ અને મગનભાઇ ગોવાભાઇ. ખજાનચી: રઘુબારૂભાઇ કુરેશીભાઇ, ઓડીટર: ગોવાભાઇ ખોબાભાઇ. મેનેજર ખુશાલભાઇ જાખુભાઇ. સુ

કમીટીના સભ્યો: મોહનભાઇ રઘુભાઇ ડાભા ભાઇ. સુખાભાઇ મગનભાઇ ડાભા, ગોવીંદભાઇ રઘુભાઇ, મણીભાઇ પરશોતમભાઇ, રઘુબારૂ ભાઇ કુરેશી, કુબેરભાઇ, કીમાભાઇ રઘુભાઇ, કેપ્ટન: મગનભાઇ ડાભાભાઇ, વાઇસ કેપ્ટન: રઘુબારૂ ભાઇ કુરેશી, રવીશંકર કમાદીના સભ્યો. મગનભાઇ ડાભાભાઇ રઘુબારૂભાઇ કુરેશીભાઇ અને મણીભાઇ પરસોતમભાઇ.

આર્યન કૉંઠેર ફ્રેન્ડ્સ ઘાટ ઘણી ગ્રાઉંડમા

બાર્સ કંની ફાઇનલ મેચ, મારે આર્યન અને સાઉથેન્ડ કૉંઠેર ફ્રેન્ડ્સ વચ્ચે ફુટબોલમાં મેચ રમવામા આવી હતી, આર્યનની બેટીંગ પહેલા મેલામાં આવી હતી જેમાં ૯૦ રન કર્યા હતા. સાઉથેન્ડ પહેલી ઇનીંગમાં ૧૫ રન કર્યા હતા. આર્યનની બીજી ઇનીંગમાં બેટીંગ સારી ન હતી અને ૧૪ રનમાં બોલ આઉટ થયા હતા સાઉથેન્ડના બીજી ઇનીંગમાં તેઓ ફક્ત ૫ રનમાં બોલ આઉટ થયા હતા આર્યન ટીમે બાર્સ મોક આઉટ કપ ફાયનલ ની કર રનથી જીત મેળવી હતી.

શ્રી. મેરૂ માંચી મીત્ર મંડળ

કેપટાઉનના શ્રી. મેરૂ પાંચા મીત્ર મંડળની જાહેર સભા શ્રીમાન ત્રીભુવનદાસ ખમનદાસ પીવાલાને સ્વદેશ પ્રવાસ અર્થે વિદાયગીરીનુ માન આપવા તા. ૨૫–૩–૩૭ ના દિવસે મળી હતી. પ્રમુખ શ્રી. પ્રેમાભાઇ મેઘાભાઇએ ત્રીભુવનદાસની શાંતિ સભાની મુકત કંઠે પ્રસંસા કરી હતી અને સકકુકુ આ સાથેનુ રવદેશ ગમન સુખ સાંતિ ભર્યુ નીવડો અને સકકરની સકળતા પ્રાપ્તી હતી એવી પ્રાર્થણા કરી હતી. એમની પ્રાર્થણા અને શાંતિ સેવાના એક પુસ્કાર રૂપે સરવા તરફથી પ્રમુખે રૂપીયા હાર અને કલગી સાથે સુવર્ણ ચંદ્રક અર્પણ કર્યો હતો. એમણે પોતાના શબ્દોમાં ત્રીભુવન શેઠે સિકકાર કરી સરવાના પ્રિય પોઢ નો આભાર માનવામા બોલ કરી હતી એમનો આભાર સિકકારે થયા પછી સભા બરખાસ્ત થઇ હતી.

છુટું છવાયું

લેખનાર. શ્યામપુરપે

મુંબઇ પ્રાંતીય ધારાસભાના ૨૩૬ બેઠકોમા ૨ ખાલુકદારો, ૨ બોમ્બે ચેમ્બર્સ ઓફ કોમર્સ, ૨ બ્રિટિશ ઇ. ૫ રજવાડા પક્ષના ૧ યુરોપીયનોને ૮ હરીજનોને ૧૨ સ્વતંત્ર મુસ્લીમોને ૧૩ મજુરપક્ષના ૧૭ રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસીઓ. ૧૯ મુસ્લીમ લીગના અને ૮૮ સર્વસાધારણ બેઠકોમા ચુંટાયા છે.

પંચોતેર વરસ પછી બ્રિટીશ હિન્દુસ્તાન સરકારે પ્રધાન અંગ્રેજ પ્રીમીયર કોમે પોતાની પ્રગટ કરેલી ચોપડીમાં ઝાંસીની રાણીના શાસનને અંગ્રેજ મેડીઓના જેવું ગણી અંગ્રેજ અમલદારોની બાસુક અને ચોમાસા નજીક તેમાને આલેખ્યા રાણીના બાપા અને મત્રીઓ વરસો બર કરીને ૬ ગોરે પ્રીમીયર પાસ્ત બેપાર અને પ્રકાશકને બદનક્ષી અને નુકસાનીનો નોટીસ મોકલી છે.

મુબઇ પ્રાંતમાં કોંગ્રેસના ૭ કે ૬ પ્રધાનો પગારે અનાજની અછતને લીધે કોટણીના બાર પુકાય છે. તેમજ મોળના બે તર પરે સારે ગામના નાકાપર ચોકીના બાર પુકાય છે. તેવી રીત હબણા હીન્દુસ્થાનમાની પરદેશી અંગ્રેજ સરકાર અને પ્રજાજનોવાળી મહાસભાને મોતીક પ્રમાનપદ તાર મતદાર પદવાળી મહાત્માના ટેકા દેહી કાકુ, કાકુસીરામ, માખજ, નારેજનદર, ગીરકલ્યમ, અને અબાગદોને જુલાબી દેવા દીંદુસ્તાનના અખબાર માલીકો સરહદ, પંજાબ, સીંધ, બંગાળા અને આસામ બાદ કરીને સયુકત પ્રાતના અંગ્રેજ ગવરનરને કોન્ગ્રેસ, મધ્ય પ્રાંતના અંગ્રેજ ગવરનરને રાધવેન્દ્ર નાથ, બીહાર પ્રાતના અંગ્રેજ ગવરનરને મહમદ યુનુસ, ઓરિસ્સાના અંગ્રેજ ગવરનરને મહારાજા પરલા દીમેદી, મદ્રાસના અંગ્રેજ ગવર . . . કરવા રેડી અને મુંબઇના અંગ્રેજ ગવરનરને બારડોલી સત્યાગ્રહને ફરીથી નોંધવાની તકાદ આપનાર, જનાબ ઉમર બારે મદ્રાસના નિમંત્રણ સ્વીકાર, હિંગ બાબ વરસાદની અછતને લીધે રવાડી ગમડા પાકને સાથ આપી બાદ કરી પુરેપુરી મહેનત લાયક કરનાર બાજી રેવન્યુ પ્રધાન વનરાવાદ ખમનજી કુવર બની આવ્યા છે. તેમો દીંદી પ્રજાએ પુનામાની કલારેલા ધ્વેતપત્રી બંધારણને પોતાના પુરા બળથી અમલ કરી દીંદી પ્રજાને જીવન બિલ્ન કરી નાંખવાના ઇરાદે સેવી રહ્યા છે. અને દીંદી ગદ્દારોને!

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ તરફથી શ્રી. રામનવમી મહોત્સવ તા. ૧૬–૪–૩૭ને શનિવારે સાંજે સાત વાગે ડેર સ્ટ્રીટમાં (હર્ક અને ડેરીસન સ્ટ્રીટના ખુણા ઉપર) ઉજવવામાં આવશે. આ પ્રસંગે શ્રી. રામચંદ્રજીના પવિત્ર જીવન વિશે જુદા જુદા વકતાઓ તરફથી વ્યાખ્યાનો થશે અને શ્રી. ગાંધી બોયસ વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓ તરફથી ખાસ કાર્યક્રમ થશે. આ સમારંભમાં સમાજ હીંદુઓ હીંદુ અને શીજનો વિશે કેટલાક અભ્યાસના ખુલાસા કરવામા આવશે. દરેક હીંદુભાઇઓ અને બહેનોને આ ઉત્સવમાં હાજરી આપવા નમ્ર વિનંતી કરવામાં આવે છે.

શ્રી વ. પરીખ,
મા. સેા. જોહરી,
ડો. મા. મંત્રીઓ.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોમા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention

અમે બ્.ના.ના. ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી

પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફરેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

RAJCOOMAR,
UNDERTAKER

[illegible]

[illegible] ૬૬૯, ફૂલ. ઈસ્ટ સાઉ ૧ ઈસ્ટ પાસે ૬૬ મેઈરીસ પુલ પાસેનાના સામે છે રાત દિવસ ખુલ્લું.

Manager K. S. FRANCIS,
14, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691 BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બેકર્સ, કેમ્પ્સ અને કીચન ફરેસર પુરક અથવા જથ્થા બંધ બનાવનાર તેમજ પુલ વર્કીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.

ઘરાકોના ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં જાતી દેખરેખ નીચે તાજે અને સફાઈથી વટનાં દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને મરચા ૨ ગેરંટી સાથે મળી રહેશે આવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર વખત મંગાવી આપી કરા.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Phone 2-3494 K. N. PADIA. P. O Box 579
100 Victoria Street. DURBAN

Phone 33-4403 Tel. Add.: "VALABHJI". P.O. Box 6748.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

ફ્રેરેન્જો મારકવીસ બનાના એજન્સીના
કાચા નં. ૧ બનાનાના ફ્રોલ એજન્ટ.
હોલસેલ તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડકુસ મરચન્ટ
બનાનાની સહેલમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
[illegible]
ફ્રેરેન્જો બનાના (પ્રો. ટ્રા. લિ.) ની મુખ્ય ઓફીસ

ટેલીફોન 33-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ.
પી ઓ બોક્સ ૬૭૪૮ જોહનીસબર્ગ.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
19, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન: 33-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે
૧૯, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

રોહ ભાષુજી લવજીના ફોટા આકંવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ

T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET,
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents 320 Pages 7s. 6d.

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—અર્ધો ફોટો બ્લેક એન્ડ બ્લાઈટમાં ૧૫ પહેરવા વાળા. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઈંચ કીંમત શી. ૧-૬.

નવાનગરના રણજીતસિંહ-પંડીત જવાહરલાલનો પહેરવેશ ટોપી અને બંડી સાથેનો સુંદર ગ્રુપ ફોટો દાઢીસાઇઝ. ૨૦×૧૫ ઈંચ. કી. શી. ૧-૬.

લાલા લજપતરાય- ગોલ ટોપી પહેરેલ રંગીત અર્ધો ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ કીંમત શી. ૧-૬.

સ્વ. દેશબંધુ દાસ-અર્ધો રંગીત, ફોટો પગડી ગોલ્ડ સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઈંચ કીંમત શી. ૧-૬

કુ. મોતીલાલ નેહરૂ-રંગીત અર્ધો ફોટો ફ્રેમાડ માલાનો પગડી ગોલ્ડ. સાઇઝ ૨૦×૧૫ કીંમત શી. ૧-૬.

પુ. મહાત્માજીનો ધ્યેય-હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા જે કરવું જોઈએ તેનું આબેહુબ દર્શન. પુ. મહાત્માજી સાદગી ભરેલ તથા સાદી કંતાતા. આજકાલ માણસો રેટીયા કાતતા, કોણ તકલી કાંતતુ, કોણ પીંજતું, કોણ ગાંઠ કોણ કોણથી પાપી કાઢતું વિગેરે પ્રસંગોનું આકર્ષક રંગીત ફોટો. સાઇઝ ૧૫×૧૦. કી શી. ૨.

શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂ-જવાહરલાલજી ઉપાડે માથે પહેરવા પહેરી બેઠા છે. બહુ સુંદર રંગીત ફોટો. સાઇઝ ૧૨×૧૦ કી. શી. ૨.

બીજા ફોટાઓ—મહાત્માજી જેલમાં, વલ્લભભાઇ પટેલ, વીઠ્ઠલભાઇ પટેલ, જવાહરલાલ નહેરૂ, સુભાષબાબુ બોઝ, રવીંદ્રનાથ ટાગોર મદન મોહન માલવીયાજી, રાજગોપાલાચાર્ય, સેન ગુપ્તા, ભોગરાજુ પા.ક, ગોપાળા કૃષ્ણ ગોખલે, સરદાર અજીતસીંહ અને અજીતપ્રસાદ લાલા લજપતરાય, શીવાજી મહારાજ, રાણા પ્રતાપસીંહ, ના. કસ્તુરબા આ, અરોજની નાયડુ, કમલા દેવી ચટોપાધ્યાય અને સ્વરાજપાણી નહેરૂ.

ઉપરના બધા ફોટાઓ રંગીત અર્ધી છે. સાઇઝ ૧૩×૧૦. કોપેની કીંમત શી ૧.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ

In The Union Of South Africa

જાનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૧–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક મહારાજા પ્રતાપ કમ્પલેટ ગોકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫ ૬ નું સેટ.

,, રાં માહલીક કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫ ૬ નું સેટ

ગ્રેગ્ર ગ્રેગ. ના. ડ્રામેરીક પાર્ટી કમ્પલેટ ગોકસ અને બુક સાથે કીમત કી. ૧૫ નું સેટ.

નાટક ગુણસુન્દરી કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત કી. ૧૫ નું સેટ.

,, રાજા હરીશ્ચંદ્ર કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પાર્સલ ૧ ૧૫ ૬ નું સેટ.

,, શેઠ સગાલ શાહનું સેટ ૧ થી ૪ બાકી.

,, સીરાજુદ્દૌલા.

,, ઉષા સ્વપ્ન.

,, સુભાજનો શ્રાપ ભાગ ૧ થી ૬.

,, કીમતી ચારસો કુલીન રેકોર્ડ ૩ રેકોર્ડનો સેટ

,, મહુડી કા સ્વપ્ન ૧ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.

,, નૂરી બાહદર ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

,, મારીન પરદાદ ૧૦ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

,, રોગ મીશે બારમ ૮ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેગ્ર. ગ્રેગ. ના

,, સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેગ્ર. ગ્રેગ. ના

,, નવે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ઇસ્લામીઆ.

,, નાસ ટમા પા નરી ૩ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેગ. ગ્રેગ. ના.

,, ઇદાગણી નંબર ૮ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેગ્ર. ગ્રેગ. ના.

,, નૂરજહાન ૩ રેકોર્ડોનું સેટ ઇસ્લામીઆ

,, ઇલ્લા ગજબ ૩ રેકોર્ડોનું ગ્રેગ્ર. ગ્રેગ. ના

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
"ઇન્ડિઅન ઓપ્ટીશ" માં જોશો.

૧૦ ઈ. ૬ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઇ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/.

અહીંના ગામના ૧૦ ઇંચની ૭ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડ સીવાઈના ઓર્ડરો સ્વિકારવામા આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

,,	૬૬૨૪	ભાગને ઘુમા બરબાદ
,,	૬૬૨૩	અણગમતી.
,,	૬૬૨૨	ગોવાલણી..
,,	૬૬૨૧	પ્રેમની સાગી પ્યારે.
,,	૬૬૨૦	ચોલીના પંખ નવારા નવારા.
,,	૬૬૧૯	મનાવો હવે ના બરબાદ બરબાદ.
,,	૬૬૧૮	મોમ રસીક નવરના ઉર.
,,	૬૬૧૭	મુરલી વાગી વહી યમુનામાં.
,,	૬૬૧૬	નાટક રાજા હરીશ્ચંદ્ર ભાગ ૧–૨–૩–૪
,,	૬૬૧૫	નાટક—પરશા ભૂખ ભાગ ૧–૨–૩–૪.
,,	૬૬૧૪	નાટક—સાવરા સીતા ભાગ ૧–૨–૩–૪.
,,	૬૬૧૩	નાટક—રમણ-સદારમા ભાગ ૧ ૨–૩–૪
,,	૬૬૧૨	ગીત ૧૨ ૦ પ્રમાણે
,,	૬૬૧૧	,, ૧૨૨૦ ,,
,,	૬૬૧૦	,, ૧૨૩૫ ,,
,,	૬૬૦૯	,, ૧૨૩૪ ,,
,,	૬૬૦૮	ગાયકવાર ૧૨૩૩ ,,
,,	૬૬૦૭	ગ્રેગ્રામોફોન ,,
,,	૬૬૦૬	ગાયકવાર ગ્રેગ્રામોફોન ,,
,,	૬૬૦૫	રોકના સાણા ,,
,,	૬૬૦૪	મુસ્લિમાન ગેરીસનરની ગાડારી. રામીક.

પૂરવીરા ઓલ્હાકનું નાટક કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પાર્સલ ૨–૦–૦ નું સેટ.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૧૪૧૦ "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષનની બીજી રેકોર્ડ

૧૪૧૬ તા દોંકા કંકા આલમમે બજવા દીયા કવલી ગાયન.
આ રેકોર્ડ બાલગયા જેવી છે.

પ્રોફેસર અકરામુદ્દીન

૨૪૬ પુના પ્રેમ પુજ
૨૬૭ મેરા દીલ ન જાણે કેા દીવાને મોહમ્મદ
૧૦૬ મોહીબ્બા મોહબ્બત પરી ગીત દે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૩૪ અમા અલ્લાહી અલાહ હમ
અાર બદા આલાહી આલાહ હમ.
૨૨૧૭ અપેક્ષા દુકાન
૨૨૬૫ અરમાસ આવા (મજાદી)
૨૧૮૪ સાગરા નામ દે
૨૧૬૭ નસ બસા (મજાદી)
૨૧૨૦ નામે અલ્લાહ મ કર.
૨૧૨૬ નામે મહમદ મોબે બાલે.
૨૧૦૧ રહ આવ બુતો ૬ બીદાદ ને ફકાની.

સુફી કબ્બાલ

૧૪૧૦ આવા. મેરી બીગડીની નસમાં બતા દીજે.
૧૪૧૬ બજાવેાર મ સાંબેપે ગલી કમલ્યા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

૧૪૧૧ હજરત કા મેાજજા હજરત અબુબકર કે અબ્બેાકા મુરદે કા જીન્દા કરના
૧૪૧૨ મેાજજા હીજરત મેંકાર.
૧૪૧૬ મેાજજા અંબુડી હજરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

જલીલ કબ્બાલ

૧૬૦૪ તીસરી પીયારી સુરતવાલ.
૧૬૭૦ બાદશાહ મેરે દીલકે અરમા તુમી છે.
૧૬૭૭ બનાવ દુવા આલમમે જદાં રે બરસાને મોહમ્મદ સલલાહ.
૧૭૧૬ બરસા નુરે મેાજેપે ખુલાલેા.

જીયાઉદ્દિન હક કબ્બાલ

૨૦૦૪ દીલ ગીન બીયા બાર જવાને અરજાનિ.
૨૦૦૭ ખ્વાજી રસુલ બુદા પબના કહ્યા.
૨૦૧૬ બનેલ કાબીમે ૫ આલમે રેનબેા બુ
૨૧૫૫ સુને બહાબે મન બાબામ.

મુસ્તાક હુસેન કબ્બાલ

૨૧૧૧ દીલ બેા મેરા તે બબા.
૨૧૫૦ નીમાબે ચુકેલા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Parcabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પોષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફ્રીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
અહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop R. M. PATEL)

202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

FILIAL ORDER SOLICITED.

જરથોળંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે આપણ દેશના ઓરડર ખાસ કેળવેલ રાખી સારો માલ C.O.D. થી ગલાબીએ મોકલે

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent.

103, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સૂટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 2967. 176 Grey St. Durban

અઠવાડીક પંચાંગ

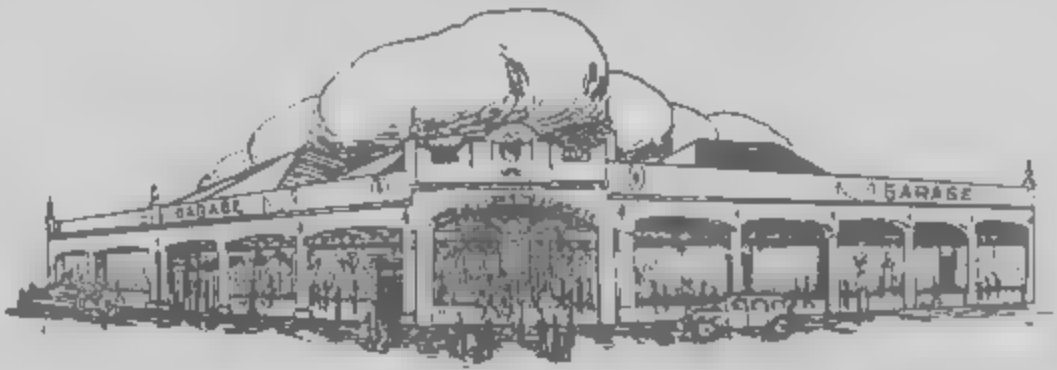
વાર	ખ્રીસ્તી	હીજરી	મુસલમાન	પારસી	મુંબઇમ	મુર્બાસ
	૧૯૩૭ એપ્રીલ	૧૩૫૬ શાબાન માસ	૧૩૫૬ જીલ્હેજ માસ	૧૩૦૬ શહેનશાહી	ક. વી.	ક.ગી.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, ફ્લુટો, ક્લેરો

અમારે ત્યાંથી ખરીદ કરવા મળી રહેશે.

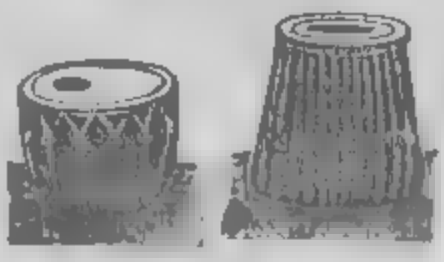

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટચીન, બ્રોડકાસ્ટ ગ્રેમાફોન રેકોર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

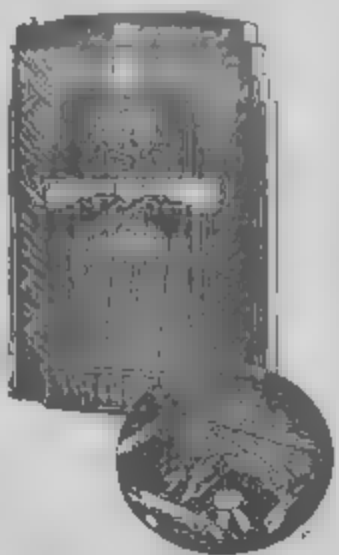

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6,
Double Reed From £3-5-0.

Tablas From 33/6.

**Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.**

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £29-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

**Distributors of–
MIDWEST RADIOS.**

CHOONILAL Bros.,

**141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
,, 39, Verulam.**

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—
ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે
તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ દમણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ-ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૨-૦-૦
હાથના ,,
ટમલ ફીકના પા. ૩-૧૭-૦

ખાસ દીવાળીના આ ભાવોમાં બહોળો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો માલ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

				શી.	પ.
મહાભારત, નંગ	૬	ડીસ્ક		૨૧	૦
પૃથ્વીરાજ					
ચૌહાણ	,,	૮	,,	૨૭	૬
કિષ્ના રવમે	,,	૬	,,	૨૧	૦
નળ દમયંતી	,,	૫	,,	૧૭	૬
હાનવીર કર્ણ	,,	૫	,,	૧૭	૬
વીર બાંદલીક	,,	૫	,,	૧૭	૬
મહારાણા પ્રતાપ	,,	૫	,,	૧૭	૬
ઘરમાં પુજા	,,	૨	,,	૮	૦
ગુજરાતી	,,	૩	,,	૧૦	૬
ભજનીકો					
અરબાર	,,	૩	,,	૧૦	૬
રાજકોટવી	,,	૩	,,	૧૦	૬
શકુન્તલા	,,	૪	,,	૧૬	૦
બુદ્ધ દેવ	,,	૪	,,	૧૨	૦

માઈક્રોફોન પા. ૧-૧-૦ થી પા. ૮-૮-૦

જોડી ઑર્ડની કીમત પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.
સસ્તો અથવા અતે મળો.

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જોવા કે

માસ્તર લલુભાઇ. આણંદજી (કાઠીયાવાડ કબુતર), કેશવલાલ (કપાતર), ચીમનલાલ. માસ્ટર ધુલીઆ, ત્રીકમ. માસ્ટર શાયગલ. ઉમારાણી, માસ્ટર વસંત. માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેરીઝ્સ કુલુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન બતની રોલ બેરીંજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના માઈક્રોફોન કપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, જેન્ચે, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્ટોચ જેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Records just received in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums are under written Guarantee for 3 years. Try us before you purchase.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 16—Vol. XXXV Friday, April 16th, 1937 Registered as the G.P.O. as a Newspaper Price Fourpence

Needed Self-Purification And Self-Reliance

"THE day has come for us to sally forth against our internal enemies, to deliver a massed attack on the age-old follies that are the real roots of our misfortune. We must raise our own powers out of the slough of "tamasik" inertness into which they have fallen, and then only can we hope to make honourable peace with the power of our opponents; otherwise, any truce that we may patch up will be one in which we are bound hand and foot in the chains of beggary and indebtedness. We can only rouse the best in others by means of the best in ourselves, and in this best will lie the welfare of both. Full of holes are the vessels into which are cast the reluctant doles granted to the prayers of the weak; of quicksand is the foundation on which rest the favours so obtained."

—RABINDRANATH TAGORE

આત્મ-શુદ્ધિ અને આત્માવલંબનની આવશ્યકતા.

"હવે એ દિવસ આવેલો છે કે જ્યારે આપણે આપણા અંતરશત્રુઓની સામે ઝુઝવું જોઇએ. આપણા દુર્ભાગ્યની મૂળરૂપ આપણી જરીપુરાણી જડતા સામે એકત્ર થઇ મદાર કરવો જોઇએ. તામસિ શીથીલતાના કીચડમાંથી આપણી આત્મીય શક્તિઓને આપણે બહાર કાઢવી જોઇએ. ત્યારેજ આપણા વિરોધીઓની સત્તાની સાથે માનભરેલી સુલેહ કરવાની આપણે આશા રાખી શકીશું. બીજાણા ભારી જે કંઇ પણ સાંધી આપણે કરેલી હશે તે દરિદ્રતા અને કરજદારીની સાંકળોથી હાથે અને પગે આપણને બાંધનારીજ થઇ પડશે. આપણી અંદરના સદ્‌ગુણોથીજ બીજાઓની અંદરના સદ્‌ગુણોને આપણે ઉત્તેજીત કરી શકીશું અને એ સદ્‌ગુણોમાંજ બન્નેની સુખાકારી રહેશે. નિર્બળની યાચનાને અનિચ્છાએ અપાએલું દાન જે વાસણમાં નાખવામાં આવે છે તે છીદ્રોથી ભરેલું હોય છે; તેવી રીતે મેળવાયેલી મહેરબાનીઓ રેતીના પાયાપર નભેલી હોય છે."

—રવીંદ્રનાથ ટાગોર.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી પીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને સજાના ઇનામો, ચોરી સામેનટ વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી સરસ છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office
Barkly Arcade
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ખરાકાને વિનંતિ છે કે વહેલ્સ ફોરવે-સેવાનાના પ્રચારના ઇલેકેરાન ફોર્મ તારીફ અરીતે ફરજનની જેમ ઑફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1010.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો આણો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, દેશી દવાઓના વસાણા. હંમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે. ઇન્ડિયા, જાપાન અને ચીનનું સુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ. કોટ, પાટલુન, ખમીસો. અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાડવેર પણ હંમેશ કીફાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરશો.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઈરીઆ"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(બમર પોસાબો)
પાસે ૨૭–૦–૦

ડેક
(બમર બાલાબો)
પાસેજ ૯–૦–૦.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૦.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬–૧૮–૦.

હિંદુ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
સ્પેશીયલ પા. ૫–૬–૦.

એપ્રીલ તા. ૨૬ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

બાકી સુવાવાળા -હવાવાળા પોતાના રાશના ઉપર પોતાનું અને કેબીનનું નામ લખી, પોતાના કબજાનું કરવાનું પરત અને બન્ને ચારે બાજુ રેલ્વે કંપનીના કબાટોને રાશના સોબા પોતાના ઉપર પડોબાનાં કરવા જણાવવું.

દરેક વ્યકિતએ પોતાની ટીકટ અમારી ઓફિસમાંથી લેવી અથવાઅમારા આજેન્ટો અમારી કાર્યે પ્રમાણપત્રો આપ્યાથી ટીકટ મેળવી શકશે.

રહીશોને લગતી દરેક બાબતોની અમારી બધી જવાબદારી નીચે પાસ છે.

પત્ર વ્યવહાર માટે સરનામું આ પ્રમાણે

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0-132

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

પ્રાચ્ય સ્ત્રીઓને માટે
વનસ્પતિની–તાજનથી ભરપુર

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓની વનસ્પતિના
આસવ અરક વગેરે
દરેક ઘરમાં જોવો જોઇએ

સાચી શક્તિનો સંપૂર્ણ ઉપયોગ
ઝંડુની સુવર્ણગુટિકા

મકરધ્વજ ગુટી

શક્તિનો સર્વોત્કૃષ્ટ ઉપયોગ
આયુર્વેદીય ઔષધોમાં અદ્વિતીય

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ —પો. બો. નં. ૫૫૧૬. મુંબઇ નં. ૧૪.

બાકીના આકર્ષણ સાથે બોટલ:– ઝેમ. ઝેમ. જેટલી ઝેમ: સત્સ. ૩૪૫ ક્રમ સ્ક્રીન પી. ઓ. બોક્સ ૨૨૦૫, પ્રોટોરીઆ.
મહાનીકલ્પદ્રુમનું વનસ્પતિ કેમિક ઝાળા ગ્રાન્યે, ૬૮ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનાં ઘુમોપત્ર આજેજ મંગાવો

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઇ.
જોહન્સેલ કરવા વેપારી.
આપે દરેક જાતના કરવ અને જોહન્સેલ મુનીસના પણ બાજમાં C. O. D.થી નાનું પેકેજ કી જોહન્સીએ કાઢીએ.
P. O. Box 254 31, Short St. Durban.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાત કરવ અને જોહન્સેલ માલ પેકેજ કરી C. O. D.થી મોકલવામાં આવશે. સબોઃ—
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES. KEWALRAMS' ELOFF STREET
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

બ્રાંચો:	કેવલરામ્સ,	::	::	::	ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
	જપાનીઝ વેરહાઉસ,		::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે ખાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માણસ રસોઇની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીના દરેક હીસ્સા પર નીપજાન અફલાન રસો ઘસવાથી ઇંડા આપી બલકી આરામ કરે છે

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

કે. એમ. પારેખવાલા, મુંબઇ ૬.

એમ. સી. વરમન,

જડી બુટ્ટીના અને આયુરવૅદિક દવાઓની સ્પેશ્યલીસ્ટ

આપણે ત્યાં નીચેની દવાઓ ખાસ મળે છે:

ટાનીક એકસીર બદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અભ્રક, ચોલાઇ વિગેરે કિંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમજોરાકાતી દુર કરનારી અને પુરૂષત્વ આપનારી છે. કિંમત ૨૦મી ૧ની પા. ૧–૧૦–૬.

વરમનની "બી" એકસીર રેમેડી—આ ગોળી કરસ, મસા, કે બવાસીરના બંધાણ સપડાએલાને ઉગારે છે.

કિંમત પા. ૧–૧–૬.

તીલાકંન એકસીર આશ્રમ—બેહદ પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અત્રે કરી શકાય નહીં.

કીંમત રૂા. ૧૨–૬.

ઓર્ડર કરતા: મોટી ચેરાણ, પરમો, ખુનો દમ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછાવો:—

M. C. VARMAN,

Herb Specialist
382 Pine Street, Durban.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

In South African, Canadian and Australian Apples

or

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

ફોનના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાટાલ અને ઝેન્ડરીન ચાલુ અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches
Large stock of Indian and European jewellries always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street. Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ

પાવડર

કીડી, મકોડા, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીર્ટીંગ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 24350. Tel. Add "Narijan."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Country orders executed as low as Market prices.
Personal attention given to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE.

(INDIAN PAWNBROKER.)

113 Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries

Indian Drugs And Condiments

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay Calcutta, and Madras Products

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ હંમેશાં
મળી શકશે

ઓલચી, બદામ, જાવંત્રી, સાકેલી, પીસ્તા, સિંગોદા, મુલતાનું પાવડી, મુલતાનું ટારબત, વસુલતું માસ, બાદેક, દસખ, ઓલવા, મીસરી, બદુર, ખોપરાપાવડી (બારકું) કોક, કેસરવાલા બારી, પોપેસ કેમપર, મુરબ્બા બધાનું કેસર, બાદ બદામ બારીક બારામ, કાચર મુબલી, બર્બેરા બાબોલ, દુર, કેસરી સિંગોદા, કાચરા કેસ, ઓલવાની કોક, બદામી કોક, [illegible] બદુરો બારામાં [illegible], બારામાંલ કોક, મુલતાનું બારા, ઓલીવનું તેલ, બોમબાનુ તેલ, બદામીનિયા [illegible] બારામ, ઓલયુમીનીયમ તપેલા, કપ અને કેટલસ, કોપરા-બીમરી કુલકોપરા, બાબતુલસી, બાંબા, ગિલ્ડી, ગુમબેલ, કેરોસમ ઉલ્ટા-બબુલ, મગ, બારક, તુવેર, બાલ, વટાણા બધુંજ બારામ છે. [illegible] તબેલ, નવ, ઘઉં (બારકું) મરચ મસાલા પીસેલા કેસર

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં આવે તોંદી બાજા કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

SOUTH AFRICAN
19 APR 19

INDIAN OPINION

Conducted by MAHATMA GANDHI

No. 16.—Vol. XXXV. Friday, April 16th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fivepence.

NOTES AND NEWS

The Black Bill Dropped

At an important Caucus meeting of the United National Party it was decided, on the suggestion of the Prime Minister, to drop the White Women's Employment Restriction Bill, prohibiting the employment of European women by Asiatics and to accept the assurance of the representatives of the South African Indian Congress given on the following terms in the report of the Select Committee: "That in order to avoid the application of legislative compulsion with the stigma which this would imply, it is willing to secure by voluntary action the cessation of all employment of the kind to which exception has specially been taken." It is understood that the Prime Minister's address to the caucus conciliated conflicting points of view among the members, and that the decision ultimately taken was a unanimous one.

"Gentlemen's Agreement (?)"

The offer of voluntary action had been expressed to the Select Committee in the following terms by Mr. A. I. Kajee. "I think that I can say with confidence that if it will satisfy those who support this Bill we will endeavour to ask those who employ European female labour to dispense with practically all their European employees." This we are told is the "gentlemen's agreement" arrived at between the Government and Mr. A. I. Kajee and his associates who claimed to have been speaking on the name of the Congress.

The Asiatic Land Bill

The Transvaal Asiatic Land Bill, forbidding the ownership of land by European women married to Asiatics, is still before the Select Committee and it is understood that a departmental inquiry will be conducted, probably during the recess into certain economic aspects of the problem which has generated so much heat in Parliament and that recommendations may eventually be made to the Government regarding the conditions under which trading licences may be issued to Asiatics.

Women's Protest

The National Council of Women has objected to the introduction of the White Women's Employment Restriction Bill. At a meeting of the Capetown branch the following resolution was passed.—"The National Council of Women protests against the Bill entitled the White Woman's Employment Restriction Bill because it closes yet another avenue to women. The report of the Select Committee to which the original Bill was referred is not accessible to the public and copies of the Bill are no longer obtainable. The Council suggests at least that it may be deferred until next session when more information will be available." Mrs. J. F. Solly said that the Bill was another attempt to penalise women. The employment of white women by Asiatics, she claimed was small, and the women themselves should be left to make their choice about the matter without legislation. Mrs. Solly wanted to know whether in the event of the Bill becoming law employment will be found for those women who would then be thrown out of work.

The Deadlock In India

A Reuter's message from New Delhi stated that Mahatma Gandhi on an interview suggested the appointment of an arbitration tribunal of three judges to decide whether it were expedient for the Governors to give the assurance asked for by the Congress Party as a condition of its office. Mr. Gandhi proposed that one judge should be appointed by Congress, another by the British Government and these should should have power to appoint a third. Mr. Gandhi said he was ignorant of the Government of India Act and the select Committee's report. He wrote to Congress in regard to the constitutional acceptance of office was based on the opinion of Congress lawyers that the Governors could give the required assurance without an infringement of the Act. He would also refer to the question of the legality of the present Ministries to the proposed tribunal of judges. He added that if the Government would accept the proposal he would advise Congress to do likewise. He declared that he wanted right to prevail. There was no question of diplomacy with India; it was a question of life or death. Office would be accepted only if progress towards India's goal was accepted.

Indo-European Marriages In South Africa

We call the following from the *Indian Social Reformer* —

"The main issues relating to the position of Indians in South Africa have till now related to their right to own land to trade freely, to be regarded as an integral part of the population and to have the same measure of economic and educational opportunities as the word, to have the full right of citizenship. These, to our mind, have no necessary connection with the laws relating to marriage and social relationship between racial groups. The Bill recently introduced prohibiting the marriage of White South Africans with Indians, to our mind, is hardly of the same importance from the Indian point of view as restrictions on landowning and trading. It cannot be said that the existence or well-being of the Indian community will be jeopardised by Indians being prevented from marrying white women. Such legal bans are in the highest degree reprehensible on general principles. They often result in irregular unions which no legislation can prevent. Mr. Hofmeyr's protest against the Bill on general principles is absolutely sound. But we do not think that opinion in India, where such restrictions exist on all sides, can be expected to regard this Bill with very keen resentment. On the other hand, it is possible that the Bill, if passed, might make the relations between whites and Indians easier. Indian Opinion takes this view and quotes some force in it. It observes: "While we have always been fighting for equal rights and equal opportunities and even for social equality with the Europeans, we have never asked for the right of inter-marrying. And, if Europeans have had the one fear in giving social equality to Indians, it has been the fear of inter-marriages resulting from such equality."

Indian Opinion

FRIDAY, APRIL 16TH, 1937

Should We Laugh Or Cry?

THIS is perhaps the first time in the history of South Africa that an anti-Asiatic Bill emerging from a Parliamentary Select Committee has been so universally condemned by the European press and people, as has been the case in regard to the White Women's Employment Restriction Bill. It shows that sanity has not altogether disappeared from this country. While we are penning this article we have before us the report of the announcement made by the Prime Minister on Wednesday, April 14, of the Government's intention to drop both the anti-Asiatic Bills and to accept the "gentleman's agreement" with the South African Indian Congress to secure by voluntary action the cessation of all employment of the kind to which exception has specially been taken. The Prime Minister is reported to have added further that acceptance of the agreement would be unconditional. This is in accordance with the decision of the United Party caucus. Thanks are due for this wise decision to the sanity of the press, to Mr. J. H. Hofmeyr and Mr. Derbyshire, who had a very tough fight with their very hostile colleagues in the Select Committee and, above all, to the Prime Minister for taking courage even at the eleventh hour to see that South Africa was not made a laughing stock before the civilised world by the action of a few irreconcilables in and out of Parliament.

Victory On Whose Side?

The victory is on the side of the white people of South Africa, not on the side of Indians or India. As for the latter, we do not know whether they have reason to laugh or to cry. This is but one of the many acts of humiliation from which Indians have been saved, and it is only because it was a very glaring one presented in an ugly form which was rendered uglier and farcical by the majority decision of the Select Committee, in that it discriminated between Asiatics and Asiatics and that too, on the basis of economic considerations. And this too was achieved not without its price. And what a price! The price paid is, we think, as humiliating as, if not more than, the provisions of the Bill would have been. We refer to the Agent-General as representing India having been hurled by the Select Committee or the assurance given by those who have claimed to have been representing the community.

Whose Honour?

The report of the Select Committee on the Bill in question makes very painful reading in so far as it refers to the Agent-General and those who went to represent the Indian community. The Committee's refusal to allow the Agent-General [illegible] at the sitting of the Committee at which evidence was being taken, its refusal again when the Agent-General asked to be present when the evidence of the Reddingshond was being heard and its refusal the third time when the Agent-General asked for a copy of the Reddingshond's evidence to help him in composing his rebuttal, was a downright insult to any man of honour and the Agent-General being the representative of India in South Africa it was an insult to India. In our opinion this was in itself sufficient ground for the Agent-General to break his relations with the Union Government and to retire as a mark of protest. But perhaps the Agent-General was more anxious about the honour and prestige of the Government and the European people of the Union of South Africa than of the Government and the people of India.

Patriots Or Traitors?

And what are we to think of our own friends, the self-styled representatives of the community as "An Old Congressman" has very rightly put it in his letter appearing elsewhere in this issue. How are we to describe their attitude? They had no mandate to do what they have done. But assuming they had, their attitude would, even then, have been worthy of condemnation, notwithstanding the laurels they have had bestowed upon them from the Agent-General. As self-respecting men, if they had any sense of their responsibility and the honour of their people at heart, they would not have gone before the Select Committee when the Agent-General was slighted in the manner described above. What did they do instead? To put it mildly, they went wagging their tails before the Select Committee and barking at India for help, but they had not the manliness to stake everything to vindicate the honour of India. No, they went even a step further and compromised with the Government on an issue on which there could be no compromise, by entering into a "gentleman's agreement"—what a misnomer!—"to secure by voluntary action the cessation of all employment of the kind to which exception has specially been taken." We wonder if they at all realise what this implies? They have allowed Indians, as a race, to be branded as base and immoral creatures, unfit to be associated with any white woman. If there was a sting in the Bill it was this very sting and Messrs Kajee and Nana have agreed to get the community to submit to it by "voluntary action." Will Messrs Kajee and Nana prevail upon a respectable medical practitioner not to engage a European nurse because of the slur on his race and the sword of Damocles in the form of legislative action, hanging over his head? Will they prevail upon a respectable lawyer not to engage a European lady clerk? Will they prevail upon Mr. Sastri, for instance, or some such prominent Indian leader, were he to come to this country in his private capacity, not to engage European women in his employ because of the reason stated above? The compliment they would get, if they ever attempted to do so, would not be that of being returned to Parlia-

(Continued on page 184.)

SELECT COMMITTEE REPORT

ON ANTI-ASIATIC BILLS

THE Select Committee, which was appointed on February 23 to consider the two anti-Asiatic Bills, has published its report. The members of the Committee were: Mr. J. H. Holmeyr (Minister of Mines), Mr. Bekker, Mr. W. A. Deane, Mr. J. G. Derbyshire, the Rev. C. W. M. du Toit, Mr. G. J. Pollard, Mr. J. H. Grobler, Mr. J. J. Pienaar, Mr. E. A. Rooth, Mr. J. G. Strydom and Mr. M. J. van den Berg.

Agent-General Slighted

When the Select Committee met for the first time on March 4 it considered a letter from the Agent General for India to allow him and his secretary to attend all sittings of the committee at which evidence was being heard. This privilege was extended them last year during the sittings of the Select Committee on the Transvaal Asiatic Land Tenure Amendment Bill.

Mr. Holmeyr and Mr. Derbyshire were in favour of granting the request, but the remainder of the committee were not. [illegible] the Agent General asked to be present when the evidence of the Reddingsbound was being heard. His request was also refused with Mr. Holmeyr and Mr. Derbyshire again in the minority.

The voting was similar when the Agent General asked for a copy of the Reddingsbound evidence to help him in composing his rebuttal.

Proposals Rejected

The proceedings of the Committee reveal that at nearly all stages the Minister and Mr. Derbyshire voted in the minority of two.

The report shows that Mr. Holmeyr moved that the committee report that the matter referred [illegible] it was [illegible] prejudicial for [illegible] any event a legislative [illegible] be taken this year. The [illegible] authority [illegible] and Mr. Derbyshire.

The committee, by a similar margin, rejected the motion by Mr. Strydom that, in view of the evidence submitted, the committee considered it desirable that legislation should be introduced prohibiting the employment [illegible] from throughout the Union.

Mr. Strydom and the Rev. Mr. du Toit voted in the minority for the motion.

The committee with the Minister and Mr. Derbyshire voting in the minority, finally adopted Mr. Bekker's motion that, in view of the evidence led and the fact that such evidence related only to Natives, legislation to restrict the employment of European females by or under the control of Asiatics, or companies controlled by Asiatics, should be introduced in the terms of the Bill drafted by Mr. Pienaar.

Minister's Rejected Report

The Minister's rejected report stated that the select committee, in the light of the evidence submitted to it on the Provincial Legislative Powers Extension Bill, found:

(1) That there was no support for the view that a matter of this kind should be dealt with by provincial legislation.

(2) That there was no substantial objection to the employment by [illegible] proprietors of a few European shop or European females, where the [illegible] work under the supervision of Europeans and the nature of their employment is not such as to bring them into frequent contact with the European [illegible].

(3) That while [illegible] facts have been made on [illegible] grounds against [illegible] females employed by non-Europeans, [illegible] cross-evidence has been adduced [illegible] any abuses actually resulting from such employment, the position was that [illegible] specific [illegible] have been [illegible] [illegible] efficiency [illegible] employment and that in only one case had it been established that an Asiatic had [illegible] [illegible] [illegible]

In the course of his evidence, Mr Ohta said that there [illegible] Japan. So far as he knew there [illegible] Union Government to Japan, mostly in Natal and Cape Town, and they carried on business there without any discrimination. Visits were made to their farms. If Japan [illegible] the Union were debarred from employing Europeans they would have no choice but to close down.

Replying to Mr S. Holden, Mr Ohta said the Japanese wool buyers would be interested if they were exempted from the provisions of the Bill.

Mr Ohta said that negotiations regarding the position of Japanese wool buyers in the Union had been going on for years. Last year he said the chief merchants of Japan visited many parts heavily in South Africa, and if they could arrive at a satisfactory trade agreement with the Union Government whereby the Japanese wool buyers were assured of regular business there was every likelihood of their establishing offices here.

Replying to Mr. Heaton, Mr Ohta remarked that Japan required wool, and it would be for the Japanese merchants to decide whether they would go to the Union or to Australia. It would be very difficult to staff the Japanese business houses in South Africa with Japanese employees only, and it would be practically impossible for them to carry on business.

In reply to Mr Declerq, Mr Ohta said he could not tell what attitude the Japanese Government would take up in regard to this matter, but it was certainly not a matter to promote the friendly relations which to-day existed between the two countries.

"I am definitely of the opinion," he said, "that if we restrict the buying of wool by Japanese merchants as they will be hampered in their business dealings."

Evidence was given by representatives of the Reddingtonist, who generally expressed their approval of the principle of prohibiting mixed marriages, and stated that they had no returns of the [illegible] girls employed [illegible].

Secretary For Labour

Figures showing the extent of employment of Europeans by Asiatics were given to the select committee by the Secretary for Labour, Mr Ivan Walker.

He said that in the Transvaal the number of European girls employed by Asiatics was as follows: Pretoria [illegible]; Krugersdorp [illegible]; Pietersburg 2, [illegible] including one woman employed in a laundry. These figures did not include employees of Teikamdas Bros., [illegible] solely by their European managers, and was recognised as a European shop except in respect of ownership.

His totals for the Transvaal were [illegible] European males and [illegible] including [illegible] Teikamdas and [illegible]. He did not know the numbers on the "shatterland" [illegible] had been made.

Cape And Natal

In Natal the Constabulary figure was still Durban and Asiatic shops employing [illegible] European males and four [illegible] females with [illegible] European males.

In Cape Town there were six [illegible] shops employing 19 European males and [illegible] Europeans, for the [illegible] Indian Japanese [illegible]. There were no Asiatic factories employing four European women or more at the time of the [illegible] figures did not cover the whole Peninsula.

In Port Elizabeth one Asiatic shop employed 10 European males and 26 European females, and there was an Asiatic factory employing Teikamdas, employing [illegible] 163 females. Superior [illegible].

In Kimberley one Asiatic shop employed five European females.

"I hold the view," said Mr Walker, "that in establishments such as shops and factories, where the public is constantly coming and going, there is less danger for European women working under Asiatics than is the case where women work alone in houses in which male native kitchen boys are employed."

The department had been faced with the contention that if the Government [illegible] would have the effect of depriving people of their present employment, the Government would [illegible] other suitable work for them. He would not like to have the responsibility of placing of equivalent employment the minds affected.

The Department had had few complaints in regard to the treatment meted out to Europeans by Asiatic employers.

Mr Walker gave the grand total for the Union, so far as his survey went, as follows: 91 Asiatic establishments employing 97 European males and 283 European females. Of this number, 27 males and 250 females were employed by Mr. Teikamdas.

Mr. Teikamdas Gives Evidence

Mr. Ranchand Teikamdas also gave evidence, saying that, except for nine colonial-born Indians holding menial positions, his brother, his nephew and himself were the only Asiatics engaged in the business, the factory accepted in the factory all the key positions were held by Europeans, and Europeans and non-Europeans were kept strictly apart.

In the course of a year the firm paid £36,000 in salaries and wages to Europeans. It would be impossible for his business to replace Europeans by Indians or coloured people.

He had received letters from his branch managers strongly protesting against the Bills. The staff was greatly perturbed and even considered telegraphing to members of Parliament: "Please protest against European-Asiatic Bill. Means unemployment for me. I am supporting relations."

If the Bill became law he would have to close his business.

Segregation In Natal Advocated

Mr. O. R. Nel, M.P., who took it upon himself to give evidence, was a strong advocate in favour of the employment of European females by Asiatics being prohibited.

He even went so far as to suggest that Natal would welcome with both hands any proposal which aimed at the segregation of the Indians in Natal, and he considered such a scheme within the realm of practical politics.

"My definite opinion," added Mr. Nel, "is that, if steps are not now taken to prevent miscegenation between Europeans and Indians, the future of the white population in the country, particularly in Natal, where the Indian population is practically as great as the European—is in jeopardy."

The evidence given by the Reddingtonist shows that the object of the agitation is that the Government should take steps to achieve ultimately the total segregation residentially of Indians, the prohibition of mixed marriages, the prohibition of the employment of Europeans by Asiatics and the total segregation of trade.

To attain the object the Bond suggested that municipalities must be given power to refuse Asiatic trading licences on the ground that the townsfolk do not want Asiatic shops, village boards must be empowered to reserve any portion of a township for purely European occupation, even if there are no restrictions in the title deeds of properties, and land tenure by Asiatics must be prohibited.

Agent-General's Evidence

Lengthy evidence against the introduction of the Bill was given by Mr. A. I. Kajee and others who were accompanied by the Agent-General for India, Sir Syed Raza Ali.

The Agent General also submitted a long memorandum on the subject of which he stated that the proposed legislation was bound to have the most serious repercussions in India, since this legislation was diametrically opposed to the policy which for the last seven years had governed the treatment of the Indian community by the Government.

"We are not [illegible] but any national relations having resulted on account of the employment of European females by Indians.

"I should be greatly surprised if such relations between the two communities, having regard to the position of Indians in this country, can exist. My contention is that in view of the small number of marriages between Europeans and Asiatics, and the lack of evidence that the employment of European females by Asiatics results in immoral relations or marriage, the effect of these Bills will be virtually negligible.

"I would like to go a little further, and although I do not want to overstate my case, I know that the desire to remove all possible abuses by legislations sometimes gives rise to greater abuses."

S. A. PRESS COMMENTS ON OBNOXIOUS BILL

Cape Times has the following leading article in its issue of April 7 under the caption "A Sordid Bill" —

IF Parliament seriously proceeds with the Bill which emerged last night from a Select Committee of the House of Assembly, under the title of the White Women's Employment Restriction Bill, it will make itself the laughing-stock of the civilized world. It is readily possible to imagine South Africans being earnestly convinced that it is most desirable that European females should not be permitted to be employed by Asiatics or companies controlled by Asiatics. In such a point of view there is at least some kind of a principle. But the Select Committee's Bill begins with a definition of the term "Asiatic," and the definition contains a proviso. The proviso is to the effect that the restrictions of the Act shall not apply to a "Japanese National while there is in force an agreement between the Government of the Union and the Government of Japan, to facilitate trade between the Union and Japan." In other words, the whole question of principle disappears from this ignoble Bill as soon as any question of pecuniary advantage enters into the discussion. Hitherto it has been assumed in the Union and in the rest of the world that a Japanese National is at least as much an Asiatic as an Asiatic resident of British India.

Legislation against Asiatics as such is in itself regrettable, but when the country which legislates on such lines is asked to make a special exception in case of such and such an Asiatic national because he belongs to a country which is buying quite a lot of our wool or our feathers or our diamonds or whatever it may be, then there is a double discredit attaching to such legislation. All question of honest colour prejudice—and colour prejudice can be quite honest—disappears and is replaced by a tacit admission that if only the Asiatic people against whom legislation is proposed, will be good enough to buy our products to the amount of a certain quantity of shekels, we shall be willing to overlook entirely the fact that they are Asiatics and will be glad to allow them to employ as many European females as they wish, always provided that they are willing to pay a sufficient price for the privilege.

This degrading proposal has emerged from the labours of the Select Committee. How is it to be interpreted? In effect it becomes a Bill to discriminate specially against Indians, but if the measure is really to go forward may we suggest that there be a further proviso which would lay down that whenever any Asiatic country which is the national or ethnological home of Asiatics has entered into an agreement with the Government of the Union, under which it contracts to buy from the Union at least as much of the Union's goods as Japan, the privilege of being exempted from the effects of this Bill shall be extended to such Nationals on the same basis as in the case of the Japanese? This will be really scientific blackmail, and though it is possible that there are old-fashioned folk who might regard it as being legislation which scarcely conforms with the ideal of Christian nationalism, their objections need not to be too seriously considered. If we are to have anti-Asiatic legislation of this kind in the Union, as even the evidence before the Select Committee, which has not yet been published, may conceivably have proved an overwhelming case for such restriction on the employment of European females by Asiatics—let us at least as a Union be perfectly frank about it, and not degrade a principle into a sordid business transaction on the lines suggested by the Draft Bill which the Select Committee has prepared.

The "Cape Argus"

The *Cape Argus* writes under the caption "When is an Asiatic not an Asiatic" :

It is difficult to know whether to laugh or cry at the Bill produced by the Select Committee to prohibit the employment of European women by Asiatics. The Transvaal, some would have us believe, is alive with alarm and horror at the flooding tide of European-Asiatic marriages. General Pienaar, therefore, conceived the high principle of preventing white women by law from having business relations with Asiatics, in order either to lessen that great evil or to preserve Transvaal constituencies from Nationalist propaganda. Prejudice or ignorance might sincerely hold that such a prohibition is necessary in the sacred name of civilisation. But what has happened to that principle in this Bill? First of all, Japanese employers are exempted "while there is in force an agreement (between the Union and Japan) to facilitate trade." A social scourge is to be treated on commercial lines, and one of outh Africa's new Commandments is to be conditional upon profit and loss! A Japanese is not an Asiatic as long as he buys South African wool! Was there ever greater travesty of moral principle or a more discreditable exposure of mercenary compromise? Only perhaps in a subsequent exception for Asiatic companies with European managers. Large Indian employers who can afford that luxury are no longer Asiatics because, were the ban applied to them, hundreds of well paid workers would be thrown into unemployment. We urge scanning the names of the Select Committee in the hope of finding some shrewd humorist among them capable of having dictated those clauses with his tongue in his cheek.

If seriously intended for Parliamentary discussion, this unlovely Bill will, and should, be taken by Indians here and in their own country as an undeserved slur upon their race. Not even is this friendly and sister people to be ranged with the Japanese. And all this for the sake of about 60 female employees in the Transvaal, not one of whom probably has the slightest ambition to marry her employer even if he wished it. In the whole Union in 1935 only three such marriages took place. And when to that is added the conviction, frequently expressed, not only by Mr J. H. Hofmeyr but also by the Prime Minister, that legislation would be exactly the wrong way to remedy what evil, or danger of evil, exists, then we can only reverse the words of a distinguished Indian spokesman and say, "The whole thing reveals bankruptcy not only of a sense of justice and ordinary humanity but of statesmanship." In a debate on January 22 Mr. Hofmeyr said "Perhaps we, more than any people in the world in similar circumstances, can claim that we have kept our race pure, and it should be our glory and our pride that we have been able to do that without legislation." Can General Pienaar and Mr Jan Grobler not see that truth? But perhaps we grow too serious. Laughter, after all, may be more appropriate than shame. And, if that be so, we plead with the Government to give time to the discussion of this fantastic measure if only to increase the gaiety of Parliaments.

The "Natal Mercury"

The *Natal Mercury* writes as follows under the caption "What a Travesty!":

The White Women's Employment Restriction Bill just released from the Select Committee is about the most ridiculous essay in tinpot lawmaking ever to be attempted by the Platteland jurists of this country, and we blush to think that a solemn committee of the Union Parliament could have been guilty of such absurdity.

Perhaps the most blatant piece of cynicism in the measure is the exemption accorded to Japanese nationals because a "trade agreement" happens to exist between the two countries. In other words, business is to be the governing factor of a blatantly racial measure which its promoters have attempted to justify on ethical grounds; buy wool from the Union and a blind eye will be turned to colour prejudice, but if your trade is not worth while she will stigmatise your nationals with the full weight of her discriminatory laws.

SHOULD WE LAUGH OR CRY?

(Continued from page 178)

ment, as Sir Syed Raza Ali has put it, but of being looked upon with scorn as traitors to their people and to their country. Enough said. They have no reason to be proud of what they have done. Rather have they reason to hang their heads in shame. As for the Prime Minister's request to the Indian community to ensure that effect be given to this undertaking, we wish respectfully to submit that the community does not consider itself bound by such a dishonourable and humiliating agreement and the party that entered into it had no mandate to do so.

Look Ahead

And now for those who may be inclined to rejoice over the Bills having been dropped. We would ask them to look ahead of them. Apart from the measures that have already been passed, warning bells are being sounded of Irish shackles being forged to restrict our means of existence in this country. In the very report announcing the Government's decision to drop the White Women's Employment Bill the following also appears, that a departmental inquiry may be conducted probably during the recess, into certain economic aspects of the problem which has generated so much heat in Parliament, and that recommendations may eventually be made to the Government regarding the conditions under which trading licences may be issued to Asiatics. Moreover, some of the Natal members are clamouring for a policy of trade and residential segregation of Asiatics in this Province. To this must be added the statement recently publicly made by a responsible Cabinet Minister, namely Col. Denys Reitz, the Minister for Agriculture, that Indians in South Africa will ever be a tragic community because of the temper and temperament of the people of South Africa, and that the white people of this country have that temper and cool temperament, because they are determined to keep this a white man's country. If these are not tantamount to defying the letter and the spirit of the Capetown Agreement, in terms of which we have the Agent-General for India in South Africa, we have yet to learn what are

Assurances An Eye-Wash

Replying to a question in the Council of State in Delhi, Sir Jagadish Prasad gave the House the assurance that the Government will spare no pains to safeguard the self-respect of Indians in South Africa. A similar assurance was recently given by Sir [illegible] Chanker Bajpai in the Legislative Assembly. But do they serve any purpose beyond throwing dust into the eyes of the Indian public? We must woefully admit that the Government of India is weak and that a National Government in its place would have shown more anxiety and taken a firmer stand for its nationals in this country. The self-respect of Indians is being trampled under foot day in and day out and the Agent-General for India is able to do nothing. Far from improving the position of Indians, he is making it worse. The time, we think, is now more than ripe for the Capetown Agreement to be once again reviewed and to find out whether it is really going to be carried out sincerely or whether it should not be terminated and the Agent-General recalled so that Indians may know clearly what their position is to be in this country.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

Those Self-styled Leaders

TO THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR,—The political correspondent of the *Natal Daily Mail* in his report on the Asiatic Bill state that "even the most ardent supporters of the legislation are coming round to Mr. Huggins's point of view that it is desirable to give the South African Indian Congress an opportunity of eliminating the employment of Europeans by Asiatics without the stigma of legal compulsion."

He adds further that they are anxious to have some sort of guarantee that if the Indian Congress fails to carry out its undertaking the Government will remedy the position by legislation.

The secretary of the Transvaal Indian Congress also admitted before an informal meeting on Sunday last that no assurance with reference to the matter was given but he had forgotten the exact words in which such an assurance was given.

Now the point that at once strikes to every intelligent Indian in South Africa is, whether the deputation that gave evidence before the Select Committee had the right and authority to represent the Indian community? For it is obvious even to the blind that there does not exist a properly constituted South African Indian Congress. That bodies duly elected officials had endeavoured with a few exceptions resigned therefrom, and they have not yet been replaced in accordance with the constitution. Can such a body be said to represent the Indian community? Surely not. It follows therefore that the evidence given on the part of the deputation [illegible] and [illegible] has community. And pray, what does such an assurance imply? It implies nothing but an admission and confession on the part of the deputation that the Indian employers of European women are not only immoral but are so depraved as not fit to employ European females, it is undoubtedly a bad reflection, and the deputation has certainly no right to [illegible] on the integrity and character of the Indian employers, who, I believe, bear without exception an unimpeachable character.

The Indian public should awake to what is being done in its name by the self-styled representatives [illegible] and demand immediate reorganisation, and reconstitution of its recognised body, the South African Indian Congress.

YOUR FAITHFULLY,
A MUSLIM.

S.A. PRESS COMMENTS ON OBNOXIOUS BILL

(Continued from page 181)

particularly if you do not happen to possess a powerful army and navy!

It is reported that 'the Lobby' is inclined to trust that the Bill will [illegible]. That may be so, but it must not be forgotten that the Premier himself is prepared to ask a Cabinet crisis in order to [illegible] its drafting. Indeed, what becomes increasingly puzzling [illegible] why [illegible] should it appear that the non-European agitation in the Transvaal backveld was started purely as a vote-catching manoeuvre has long been apparent to [illegible] in South Africa, namely the [illegible] Indian position [illegible] caused by the type of [illegible] united on the [illegible] put his foot out [illegible] must have known we [illegible] South African Party [illegible] ridiculous in the eyes of the world. The anti-Asiatic campaign would have been strangled at its birth. But General Hertzog has wobbled his political way between two schools of thought in his own Cabinet, and the result is the emergence of the wholly farcical White Women's Employment Restriction Bill. We hope he will get rid of this unlovely legislative offspring.

MAHATMA GANDHI'S ATTITUDE TO CHRISTIANITY AND RELIGION

(Continued from last week)

By
MAHADEV DESAI
In *Harijan*

"WHAT do you say to the attempts to convert?" asked Dr. Crane.

"I strongly resent these overtures to utterly ignorant men. I can, perhaps, understand overtures made to me, as indeed they are being made. For they can reason with me and I can reason with them. But I certainly resent the overtures made to Harijans. When a Christian preacher goes and says to a Harijan that Jesus was the only begotten Son of God, he will give him a blank stare. Then he holds out all kinds of inducements which debase Christianity."

"Would you say a Harijan is not capable of reason?"

"He is. For instance, if you try to take work out of him without payment, he will not give it. He also has a sense of ethical values. But when you ask him to understand theological beliefs and categories he will not understand anything. I could not do so even when I was 17 and had a fair share of education and training. The orthodox Hindus have so horribly neglected the Harijan that it is astonishing how he adheres to the Hindu faith. Now I say it is outrageous for others to shake his faith."

"What about a man who says he is commanded by God to do violence?"

"There you would not put another God before him. You need not disturb his religion, but you will disturb his reason."

"But take Hitler. He says he is carrying out God's behest in persecuting the Jews and killing his opponents."

"You will not put one word of God against another word of God. But you will have to bear down his reason. For him you will have to produce a miracle which you will do when Christians will learn the art of dying without killing in defence of what they hold dearer than religion. But we can go on arguing like this endlessly. And then I may tell you that you are talking against time." And with this Gandhiji looked at the watch.

Gandhiji's Religion

"Just one question then. Would you say then that your religion is a synthesis of all religions?"

"Yes, if you will. But I would call that synthesis Hinduism, and for me the synthesis will be Christianity. If I did not do so, you would always be patronising me, as many Christians do now, saying, 'How nice it would be if Gandhi accepted Christianity,' and Muslims would be doing the same saying, 'How nice it would be if Gandhi accepted Islam!' That immediately puts a barrier between you and me. Do you see that?"

Caste And Varna

"I do. But ... last question. In your ... do you ... the caste system?

"I do not. Hinduism does not believe in caste. I would obliterate it at once. But I believe in *varnadharma* which is the law of life. I believe that we people are born to teach, some to defend and some to engage in trade and agriculture and some to do manual labour, so much so that these occupations became hereditary. The law of *varna* is nothing but the law of conservation of energy. Why should my son not be a ..."

B. W. CANEY
Jeweller
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes.

"Indeed? Do you go so far?"

"I do, because I hold a scavenger's profession in no way inferior to a clergyman's."

"I grant that, but should Lincoln have been a wood-chopper rather than President of the U.S.A.?"

"But why should not a wood-chopper be President of the United States? Gladstone used to chop wood."

"But he did not accept it as his calling."

"He would not have been worse off if he had done so. What I mean is, one born a scavenger must earn his livelihood by being a scavenger, and then do whatever else he likes. For a scavenger is as worthy of his hire as a lawyer or your President. That according to me is Hinduism. There is no better communism on earth, and I have illustrated it with our verse from the Upanishads which covers and pervades all—animate and inanimate. Therefore renounce all and dedicate it to God and then live. The right of living ... thus derived from renunciation. It does not say, 'When all do their part of the work I too will do it.' It says, 'Don't bother about others, do your job first and leave the rest to him.' *Varnadharma* acts even as the law of gravitation. I cannot cancel it or its working by trying to jump higher and higher day by day till gravitation ceases to work. That effort will be vain. So is the effort to jump over one another. The law of *varna* is the antithesis of competition which kills.

"I was simply thrilled, and am going away with much inspiration," said Dr. Crane to me as we returned to Wardha.

"That's because you are a pacifist," I said half seriously and half in joke. "A hostile attitude is the opposite of pacifism."

"I had not realized it," said Dr. Crane. "But you are right, peace has more inspirations than we know. If I had gone to argue I should have come away without taking anything, but I did not go to argue, I went to discuss."

But the Baker-Ali scene was haunting him. "Now please explain to me how to say if you can. What would Mr. Gandhi do if he was to witness such a scene?"

"He would stand between the slaughterer and the cow. He does not do so now, as we have not done enough to rise to that pitch of ultimate sacrifice."

"But he attaches the same value to the life of a cow as to the life of a human being?"

"He does. That is what Hinduism teaches us."

"But will these slaughters ever cease? Will anyone stand between the cow and the slaughterer?"

"Why not? You know something about Gandhiji's fasts. You know how Selencius stopped the savage gladiatorial blood-sports in Rome, after they had lasted for seven centuries? But let that be. Do you know that in the year of grace 1931 there were practically no cow sacrifices, for Mussalman leaders and divines appealed to the Muslim populace to have no such sacrifices?"

"Indeed? Why was that?"

"Then Hindus and Mussalmans were one. A great wave of unity had swept over the land."

"Why can't it do so to-day?"

"It can. Let us come to our own. There is a third power between us to-day which claims to maintain peace between us. Let it disappear and we will establish peace."

"That is what I am told will not happen."

"The proof of the pudding is in the eating. How can I prove it by argument?"

(Concluded)

NEED FOR TOLERANCE

By MAHATMA GANDHI In "Harijan"

A MUSSALMAN friend has addressed me a long letter of which the following is the gist:

"(1) I turned a vegetarian several years ago, being struck by the iniquitous cruelty of slaughtering God's dumb creatures to provide meat for our tables. Ever since then I have completely abjured the taking of meat though meat-eating is allowed by Islam. But I have not been able to induce my children to adopt meat-eating likewise, with the result that I have still to procure meat for them from the bazaar. Sometimes, however, I am troubled by a doubt whether this is not all wrong. Would I remain a silent witness, if my children took to theft and murder, for instance? Would I not in that case exhaust all efforts to wean them from their career of crime, and if they failed, even to invoke the law against them and hand them over to the authorities? And would I be guilty of violence if I did that? How far, then, is it compatible with right and justice, to cause innocent animals to be slaughtered from day to day in order to cater for my family?

(2) What I have said with regard to meat also holds good in respect of tea, betel leaf, soda water, lemonade, etc.

(3) I belong to the trader class and as such am quite conversant with the various shadowy tricks and devices that are in vogue among the class, e.g. how to exploit the inexperience and weakness of the buyer in order to palm off upon him goods that are utterly worthless, charging prices not according to what an unwary customer can be made to fork out and so on. For years I have felt an inner repugnance against all this which Mrs. Besant once described as 'white loot'. But I feel utterly helpless. Our people simply don't understand the principle of standard or uniform price. They have reduced salesmanship simply to an art of extracting as much from the customer as his simplicity or gullibility will allow. I call this fraud pure and simple upon the buyer. But if I tried to conduct business according to my principles I should become a cropper and my business would be all gone. What surprises me most is that even those who hold the position of moral leadership amongst us see nothing wrong in this. According to them so long as you do not actually use false weights and measures or palm off adulterated or damaged goods on the customer it is a fair game. For the rest, if the unwary customer gets imitated, so much the worse for him, it is his own fault; let him learn to be more careful in the future. But it seems to me that anything that is calculated to hurt or inflict pecuniary loss or injury on another is of the nature of sin, and the foregoing corrupt commercial practices therefore should be unequivocally condemned.

(4) You regard Mahomed as a Prophet of God and hold him in high regard. You have even publicly spoken of him in the highest terms. I have heard and even seen reports in cold print to the effect that you have studied the Koran itself. All this, I must confess, has puzzled me. I am at a loss to understand how a person like you, with all your passion for truth and justice, who has never failed to gloze over a single fault in Hinduism or to repudiate as unauthentic the numerous corruptions that masquerade under it, can *halus-halus* accept all that is in the Koran. I am not aware of your ever having called into question or denounced any imputed injunction of Islam. Against some of these I learnt to revolt when I was scarcely 18 or 20 years old, and time has since only strengthened that first feeling."

I have tried as far as was possible to retain the language of the original, taking liberty only to soften a few expressions here and there, but have otherwise scrupulously kept the sense intact. To come to the various points mentioned by my correspondent. He deserves to be congratulated on having given up meat-eating and on the various other disciplines that he has cultivated. But he may not impose the same on his unwilling or half-willing relations or dependants. Let him try to touch their hearts and reason by all the means of persuasion at his command, but anything more than that before the desired conversion has come about would be compulsion and therefore unjustifiable. It would obviously be too much for him to expect the members of his family, all of a sudden, to break a life long habit that has never been regarded as contrary to religion, which is almost universal among the Mussulmans to-day and till yesterday was followed by the friend in question himself. Let him not forget the long years of strenuous introspection and struggle which he took before he arrived at his decision. To require now his dependants to adopt that decision at a stroke would only betray impatience on his part. The golden rule to be observed always in this connection is that you can never be too severe in dealing with yourself but you must be deliberately liberal in judging others. For, experience has shown that no matter how severe we may try to be with regard to ourselves, we shall, in the result still be found to have acted partially towards ourselves, for the simple reason that our unconscious bias always prepossesses us in our favour and seldom allows the test to be carried beyond our capacity for endurance. But in the case of others we do not know their weakness and limitations, which are known only to God and who only can read our hearts. There is, therefore, always a danger, with all our desire to be liberal, of our being betrayed into a hollow laxness and intolerance when we proceed to apply our personal standards to others; and paradoxical though it may sound, the more liberal, the more patient, the more considerate we are in such cases, the quicker the results are to be; they will certainly be more permanent and lasting.

The analogy between meat-eating and theft or murder drawn by the correspondent in question is altogether untenable. Theft and murder, unlike meat-eating, are universally held to be crimes and are heavily punishable under the law. But even so one may not, in the hypothetical case cited above, try to wean dependants and relations from their career of theft and murder through compulsion. My correspondent must, therefore, try to convert members of his household to his view by patient arguments alone, tempered by love, and pending their conversion cultivate an attitude of the broadest tolerance and forbearance towards them.

To proceed to the next question. I do not hold dishonest practices in business to be warranted or excusable. The principal of unconditional honesty is as binding in this as in any other field of life, and it is up to the businessman never to compromise his principle no matter what it may cost him. In the end, of course, honesty pays, though that can hardly be a consideration for observing it. One has a perfect right to fix and regulate the scale of prices that he shall charge from a particular set of customers, but it must be done according to a clear fixed principle and not out of mere opportunism or immoral expediency. There should be no room for fraud, sharp practice or finesse, to bamboozle the simple, unsuspecting customer.

Now for Islam. I stand by every word I have written in that connection. I have nowhere said that I believe literally in every word of the Koran or for the matter of that of any scripture in the world. But it is no business of mine to criticise the scriptures of other faiths, or to point out their defects. It

is and should be, however, my privilege to proclaim and practise the truths that there may be in them. I may not, therefore, criticise or condemn things in the Koran or the life of the Prophet that I cannot understand. But I welcome every opportunity to express my admiration for such aspects of his life as I have been able to appreciate and understand. As for things that present difficulties, I am content to see them through the eyes of devout Mussalman friends, while I try to understand them with the help of the writings of eminent Muslim expounders of Islam. It is only through such a reverential approach to faiths other than mine that I can realize the principle of equality of all religions. But it is both my right and duty to point out the defects in Hinduism in order to purify it and keep it pure. But when non-Hindu critics set about criticising Hinduism and extrapolating its faults they only blazon their own ignorance of Hinduism and their incapacity to regard it from the Hindu point of view. It distorts their vision and vitiates their judgment. This my own experience of the non-Hindu critics of Hinduism brings home to me my limitations and teaches me to be wary of embarking on a criticism of Islam or Christianity and their founders.

South African News In Brief

Separate Secondary Classes For Girls

A DEPUTATION consisting of Dr. M. B. Peters and Mr. K. Soobramoney, president and joint hon. secretary, respectively, of the C. E. and S. I. Association (Maritzburg Branch), recently interviewed the Chief Inspector of Indian Schools in Natal, Mr. J. Maleod, in connection with the opening of separate secondary classes for Indian girls at the proposed new school. The deputation explained at length the growing need for such classes and stated that Indians were unwilling to send their girls to mixed schools and that definitely accounted for the small number presently taking advantage of such schools. Mr. Maleod gave the deputation a sympathetic hearing and said he was in favour of the principle of having separate secondary classes. He asked the deputation to defer the matter for a while until the new building was erected and in the meantime to see the progress made in the present Girl's School which, from the time of its inception, he said, had done exceptionally well and greater success was expected. Mr. Anderson, the Headmaster of the York Road Government Indian School, was also present and expressed his viewpoint on the matter.

Leaving For Europe

Mr. Hajee Ismail, son of Khan Bahadur Hajee Cassim Adam of Pretoria will leave for England by the *Pretoria* on April 21. He will attend the Coronation ceremony and will thereafter tour Europe and visit also America and Japan.

S. A. Indian Lady's Success

Miss Serah Tavaria, daughter of Mr P. J. Tavaria of Johannesburg has passed the National Technical and Commercial examination in Book-keeping senior and N.C.C with distinction. Miss Serah is the first Indian lady to pass this examination.

Governor General's Acknowledgment

In reply to the telegram sent by the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch) to the Governor-General, Sir Patrick Duncan on his arrival at Capetown, on Monday, April 5, welcoming Their Excellencies, the joint hon. secretary of the Association has received the following telegram from the Secretary to the Governor-General:

"His Excellency thanks you for your warm welcome and the good wishes for himself and Her Excellency conveyed in your telegram of yesterday."

South African Youth Movement

The annual general meeting of the Durban Indian branch of the S. A. Youth Movement will take place on April 28 at the St. Aidan's Hall, Short Street, Durban. It is earnestly hoped that as many as possible of the 113 members will turn up. On the 21st there will be an ordinary meeting at the Carlisle Street School Hall. Members are also requested to be present to discuss plans and possible new officials for the Movement's new year. The change of venue for this meeting is necessitated by the use of the St. Aidan's Hall for bioscope purposes.

At a recent session of the Indian Examiners held at Sastri College for Public Speaking, the following were awarded medals: Mr. S. Cooppan B.A. (1st), Mr. S. Gopaul (2nd) and Messrs Radal Gumpath and Prag Ramsa (3rd). Both Messrs. Cooppan and Gopaul are active members of the Youth Movement are to be complimented on their success in the competitions.

Arya Sangeeth Mandal

The eighth annual general meeting of the Arya Sangeeth Mandal, was held on Saturday April 4. The following officials were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. B. M. Singh, K. Baijnath, R. G. Naidoo and Choonilal; Vice-Presidents: Mr. P. H. Narrie: Secretary: Mr. J. D. Yogananda; Asst. Secretary: Mr. D. Deepanunda; Treasurer: Mr. B. S. Parmath; Committee: Messrs. D. Seebran, R. Jaggernath, S. Ramblina and D. Nath; Manager: D. Seebran.

E.P. Indian Football Association

The Eastern Province Indian Football Association held its annual general meeting on March 15, and the following officials are duly elected for the season 1937-1938:—Patron: Captain Olift; Life Vice-Presidents: Messrs A. G. Moodaliar, D. Jooste, A. K. Sam and J. Samuels; President: I. Reddy; Vice-Presidents: Messrs. C. R. Pillay, D. K. Pillay, H. Chinnian, Shaik Ismail, C. S. Pillay, M. G. Kerbalker, G. Doraswami and S. R. Naidoo; Hon. Treasurer: Mr. P. R. Vandayar; Hon. Auditors: Messrs M. Doraswami and M. G. Kerbalker. Hon. Secretary: Mr G. Naidoo; Asst. Hon. Secretary and Record Clerk: Mr. D. K. Pillay; Delegates to S.A.I. Football Association: Messrs. Doraswami and M. G. Kerbalker; Fixtures Committee: Messrs. S. R. Naidoo, D. K. Pillay, M. G. Kerbalker, J. Samuels and G. Doraswami; Minor Cup Committee: Messrs. C. R. Pillay, A. G. Moodaliar, S. R. Father, H. Chinnian and J. Samuels; Ground Committee: Messrs. J. Samuels, P. S. Vandayar and G. Doraswami. All communications to be addressed to the Hon. Secretary, Mr. G. Naidu, Box 3094, Port Elizabeth.

Natal Provincial Administration

The Indian African Clinic and Dispensary, Beatrice Street, is now ready to receive patients.

Hours Of Attendance:

Daily 11 a.m.—1 p.m.
4 p.m.—6 p.m.
Saturdays 11 a.m.—1 p.m.

The fee for consultation and medicine is 1/-, but this fee will not be charged to deserving cases on application.

—

નાતાલ પ્રાંતિક સરકારે

બીલ્ટીસ્ટ્રીટ (ડરબન) પર આવેલી ઈન્ડિયન આફ્રિકન ક્લીનીંગ સ્ટેશન અને ડીસ્પેન્સરી દરદીઓને લેવા તૈયાર થઈ ગયા છે.

ખુલ્લી રહેવાના કલાકોઃ

સવારના ૧૧ થી બપોરના ૧ સુધી
બપોરના ૪ થી સાંજના ૬ સુધી.
શનીવારે સવારના ૧૧ થી બપોરના ૧ સુધી.

સલાહ લેવા અને દવા આપવાની ફી રૂા. ૧ છે. પરંતુ જેઓ ગરીબ હોવાને લીધે આવી ફી આપી શકે તેમની અરજીનો જ્યાં ઘટતું કરવામાં આવે.

AMERICAN EVENTS

(By H. Stefan Santesson)

Independence Day Celebrated In New York

THE seventh anniversary of the Indian Declaration of Independence was celebrated in New York by two gatherings. A group of Indians and Americans met together at a banquet in New York City at the Ceylon Inn. Among those present were Dr. Haridas T. Muzumdar, presiding, Mr. Anup Singh and Mrs. Dewis Stuyvesant Chanler.

Another group of American, Chinese and Hindu friends gathered the same evening at the home of H. Stefan Santesson, in an informal celebration of the anniversary. Professor Hu Chow-chuan, representative of the 19th Route Army, was the principal speaker. Among those present were Mrs. Lindi M. Allen, Mr. Shou-te Shen, Mr. R. D. Lee, Mr. U. S. Banerje and Mr. William D. Allen. The following telegram was sent by Mr. Santesson to the [illegible]: "Americans, Chinese and Indians, [illegible] all present. Regret extremely [illegible] of your gathering came too late for alteration of our plans. We join you in honouring those great souls whose lifework has been the fight of a Free India."

Dinner For Uday Shan-Kar

The Hindusthani Association of America, following a practice initiated three years ago at the time of Shan-Kar's arrival to this country, arranged a dinner for Uday and his group at the Ceylon India Inn on Feb. 5. About a hundred people attended the function. The three speakers, two of whom were connected with dance publications, referred throughout the evening to the sheer joy they had experienced in seeing his supreme artistry, declaring that India's great wisdom and spiritual beauty unfolded in Uday Shan-Kar's dance. Uday Shan-Kar was India's ambassador-at-large for the whole world. Mr. Shan-Kar replying to the speeches, thanked all who were attending, denied that he was worthy of the praise that the speakers had "lavished" on him, and reiterated that his only desire was to interpret and aid India. He discussed his plans for the All-India Centre for Dance and Music, to be established at Benares following his second American tour in 1938. Teachers from all over India would come to the Centre to teach Mythology, Philosophy, etc. Research work will be undertaken with the aim of perfecting the present Indian musical instruments. Research on costumes and jewellery would likewise be undertaken.

Farewell Dinner For Mr. And Mrs. N. Sen

The Hindusthan Association of America (N.Y. Chapter) arranged a farewell dinner in honour of Mr. and Mrs. N. Sen at International House. Mr. Sen, American representative of the India State Railways, has been recalled to India. The speakers included Dr. Tarakanath Das, Mr. J. J. Singh, locally prominent business man, Dr. Gordon Halstead, Dr. G. N. Sufi, L.L.G. Krishnayya and Dr. C. Hauser. Considerable criticism was voiced of the policy of the Government in recalling Mr. Sen at a time when his services would be most valuable in India here (in view of the coming New York World's Fair)—and of the appointment of an Englishman as his successor. Dr. Das likewise stressed the importance of working for Indo-American understanding—cultural as well as economic.

American Newspaper Man Discusses Gandhiji

Mr. Negley Farson is the exceedingly American author of "The Way of a Transgressor" (N.Y. Harcourt Brace, 1936). Mr. Farson, who was in India at the time of the Peshawar troubles, wrote about Mahatma Gandhi: "I felt abashed in the presence of such apparent rapacity. It was only as I watched him at work that I began to see with what diabolical cunning such simplicity could be used. I saw the British driven almost frantic by it." (p. 560.) "All that I know is that I have never for one moment doubted his absolute sincerity." Mr. Farson's says that Lord Irwin's first impression, when he met Gandhiji, was that here was holiness. The second time he met him he discovered legal astuteness. The third time—well—there he refused to talk further.

Mr. Farson was left to guess that impression.

On page 582 we find a Police Captain declaring that village reforms "by taking the responsibility away from the headmen of a village," had made it hard to control crime. Four headmen (or five) were better.

Rash Behari Bose And Sun Yat Sen

Miles W. Vaughn, in "Covering the Far East," tells on pps. 359-60 how Rash Behari Bose, arriving in Japan in 1915, went to see his friend Dr. Sun, who sent him to Matsuro Toyama, the King of the Ronin." Toyama protected Bose, sheltering him from the British. Mr. Bose is described as an enthusiastic disciple of Toyama.

U.S. Neutrality And London

A *New York Times* headline on Feb. 28 commented, sarcastically (?)—"Our Neutrality Plan Should Please London." It is pointed out that the projected American policy would place America's war-time Atlantic trade under the control and protection of the British fleet.

One of the neutrality measures now before Congress, will permit trading between the United States and warring nations, on the condition that the purchasers pay on the spot, and assume immediate responsibility for shipping the goods to their destination. American shipping would thus be kept out of troubled waters, since the purchasers would be forced to use their own vessels, and, concurrently, the American Fleet would no longer be needed for convoy duty in these waters. While American neutrality is thus definitely affirmed, the fact remains that, under the provisions of the projected measure, American raw materials or other articles of trade would have to be protected by the sole remaining navy of importance—that of Great Britain.

Chinese Educator Supports Indian Independence Fight

Dr. Tao Hoog-Chun, prominent Chinese educator, leader of the Peasant Education Movement in China, is at present in the United States on a lecture tour. Dr. Tao opened a recent address at the Chinese Cultural Centre in this city, with the declaration that he was not only Chinese, he was also Korean, he was also Ethiopian, he was also Indian—he was a native of every country where oppression and aggression reigned. The remark was cheered wildly by his audience.

A Negro Youth On The Supreme Court

A negro youth answered a question on the President's policy towards the Supreme Court, the other day. Seven leaders of the National Youth Congress visited President Roosevelt recently. Mr. Roosevelt asked their opinions about his proposed reform of the Supreme Court—one by one answering until the President reached the sole Negro youth in the group. His reply was "Well, Mr. President, that all depends on how the Supreme Court decides my case." The President, surprised, asked what business he had with the Court, and "the boy" (to quote the *Times*,) replied "I am Angelo Herndon." Mr. Herndon, a Communist, is appealing from a 20-year sentence under Georgia law. If the Supreme Court decides adversely, Mr. Herndon must serve his sentence on the chaingang.

STATEMENT OF GOVERNMENT POLICY

TEXT OF CAUCUS RESOLUTION

THE following is the text of the resolution approved by the United Party Caucus in regard to the Anti-Asiatic Bills—

"(1) That no further opportunity will be given by the Government for discussion or for legislation in connection with the Select Committee's report on the [illegible]

"[illegible] has taken cognisance of the fact that the South African Indian Congress has given the assurance that in order to avoid the application of legislative compulsion it is willing to secure by voluntary action the cessation of all employment of the kind to which exception has specially been taken; and that the Government proposes to accept that offer with a request to the Indian community to ensure that effect be given to this undertaking;

"(2) That the Government naturally does not [illegible] its power or authority to have recourse, if it later should appear necessary, to legislation, according as circumstances demand it. Meanwhile, the Government unconditionally accepts the assurance given by the Indian Congress as honourable undertaking to which effect will be given."

The Sporting World

Corbett-Gengan Fight

JUDGING by the large number of seats that have already been booked for the Corbett-Gengan clash this Saturday, April 17, in the Durban City Hall, there should be a packed house, something of the crowds that used to see Mutton Kid Singh in the ring hall. Corbett has arrived in Durban last Wednesday with his local manager, Mr Williams. The latter is confident of victory for his charge. Also down from the Cape is Arrie Williams who is billed to meet Manie Dixon in what promises to be a thrilling and really hard-hitting fight. The stage is all set for the big night and there is no doubt that if Corbett lives up to his reputation and beats tied Gengan, boxing fans in South Africa can very well look forward to some first-class exhibitions of the noble art. Corbett is contracted by the local promoters, Messrs Pandey and Mohamed to participate in three fights. He will then proceed to America on an extensive programme. He is also figured in one of the preliminaries to the great Peterson-Harvey fight in England.

Soccer Season Opens

The curtain was rung up for the new soccer season last Saturday when the first matches of the league were contested. The weather was fine and sunshiny save for a fair breeze that sprung up later in the afternoon. For the most part the teams were scrappy and little good soccer was to be seen. The players showed the usual opening-of-the-season stiffness, and play was at times dull and marred by erroneous kicking. In the senior division the Avondales beat the Stars after a good tussle, by 3-2; the Pirates were defeated by the Stella by 4-3. The combination of the youthful Stella team managed to secure for them a victory that was narrow and gained almost at the last moment. On the main ground Shamrocks easily beat the new Collegians by 4-0, while the more evenly contested match between the Daffodils and Sydenham resulted in a win for the Daffodils, by 3-2. It was almost in the minute that Moodie managed to get a very well-timed shot for his team to win. The junior division matches were also played last Saturday. No Juvenile matches took place. The following are the standings resulting: Seniors: Daffodils 4, Sydenham [illegible] rocks 4, Collegians 0; Stella 4, [illegible] Avondales 3, Stars 2. Juniors: Esatel College A, 3, Sparks 0; Esatel College B, 2, All Blacks 1; Stella 3, Shamrocks 0. There will be no matches this week owing to the Motor-Cycle races at Currie's Fountain.

Verulam Temple Football Club

The third annual general meeting of the Verulam Temple Football Club was held recently at the Verulam Tea Room. Mr. S. J. Morris was in the chair. The meeting was well attended by both officials and members of the club. Mr. R. L. Rebarie in his report stated that the club had a very successful season. It had, within three months completed 12 matches of which 5 were won, 4 drawn and 3 lost. The following officials were elected for the ensuing year: Patron: Messrs R. Tulawantsingh, G. H. Miller, G. H. A. Kathrada, T. E. Bam, A. Moodesamy, Chunilall Raghavjee and L. Rajcoomar; President: Mr. M. Juggnath; Vice-Presidents: Messrs. S. J. Morris, B. Ahmavaris, and J. R. Tulawantsingh; Hon. Secretaries: Messrs. R. L. Rebarie and Vasandev Jeta; Hon. Treasurers: Messrs. R. K. Pillay and Vasantjee Jeta; Captains: Mr. N. Sewduth; Vice-Captain: Mr. Jack Kisten; Selection Committee: Messrs. N. Sewduth, R. K. Pillay and Gavin Maistry.

Table Tennis Tourney

The Hindu Youth Club staged the first table tennis tourney of its kind among South African Indians during the Easter holidays. There were 24 entries for the Natal Singles Championships Cup presented by Mr. V. M. Nayker. In the finals, Mr. Dara Randeria, representing the South African Youth Movement, beat Dr. M. G. Naicker. It was a closely contested match. The matches were held at the M. K. Gandhi Indian School.

Verulam Temple C.C.

Mr. R. L. Rebarie, secretary of the Verulam Temple Cricket Club, wishes to thank the officials and members of the Higher Grade Schools Cricket Club, of Pietermaritzburg, for their kind hospitality and treatment accorded to the team which visited Maritzburg during the week-end. He wishes also to thank Dr. M. G. Patern who had taken great trouble in arranging the match.

Port Elizabeth Aryan Cricket Club

The final match between Aryan Cricket Club and Uitenhage Cricket Club for the Nagar's knock-out cup was played on the South End Cricket Ground, on April 4. Uitenhage winning the toss, sent in the Aryans to bat. The Aryans scored 53 runs in the first innings. The Uitenhage went in to bat and were all out for only 29 runs. The Aryans were leading by 30 runs on the first innings. In the second innings the Aryans scored 73 runs a bright partnership ensued between the last batsmen who added 32 runs. The time was too short for Uitenhage to bat as they had to make 104 runs to win, during the last 15 minutes. Thus the Aryans won the Nagar's knock-out cup on the first innings, by 30 runs. The Aryan Cricket Club has won all three trophies in the Hindu Cricket Union: The League Cup, the Barth's knock-out Cup and the Nagar's knock-out Cup.

Shri Gopal-lall Hindu Temple

Sanatanist Hindu Priest Wanted

Applications are invited by Shri Gopal-lall Hindu Temple, Verulam, for a Sanatanist Brahamin Priest knowing Gujarati and Hindustani languages and possessing Sanskrit knowledge. Applications which must accompany qualifications and testimonials must reach the secretary not later than 23rd April 1937.

SEWSANKER DHANPATH,
Secretary,
Shri Gopal-lall Hindu Temple.
44, Wick Street,
Verulam.

શ્રી ગોપાલલાલ હિંદુ મંદીર

વેરૂલમ છે—સનાતની હિંદુ પુજારી

વેરૂલમ ખાતે ગોપાલલાલ હીંદુ મંદીર માટે એક સનાતની હીંદુ પુજારી જોઈએ છે પુજારીને ગુજરાતી તેમજ હીંદુસ્તાની ભાષાનુ જ્ઞાન અને સંસ્કૃતનું જ્ઞાન હોવું જોઈએ. અરજદારોએ અરજ સાથે પોતાની લાયકાતો તેમજ સર્ટીફીકેટ મોકલવાં. અરજીઓ મોકલવાની છેલ્લી તા ૨૩ એપ્રીલ ૧૯૩૭ ના રોજ સેક્રેટરીના નામનાં આવી જવી જોઈએ.

૫૪ વીક સ્ટ્રીટ. સીવસંકર ધનપથ.
વેરૂલમ. સે ક્રી ગો હીંદુ મંદીર.

GREATER SECURITY

FROM LUBRICATING TROUBLES

WITH

NEW-PROCESS Mobiloil

The New Process makes this possible!

તેલથી ઉભી થતી તકલીફો સામે

મોટામાં મોટું રક્ષણ

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ

થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

BANANAS

We hold eighty per cent of Banana business in South Africa We accept any quantity of Banana consigned to us for selling on Commission basis. Consign your Banana to us for best prices and prompt settlement.

MARKAGUENE AGRICOLA & COMMERCIAL.
46, President Street,
Phone 33-1461 Tel. Add "Movela"
P O Box 6766, Johannesburg

બનાનાસ

બનાનાનો બીઝી ૨૫ વર્ષ અમારા હાથમા છે. કમીશનથી વેચવા અમારા પર મોકલવામાં આવે તે બધા બનાનાનો ભરપુર ભાવ મોકલવા અને ત્વરીત હીસાબ મોકલવા.

મારકવીની એગ્રીકલ્ચરલ એન્ડ કોમર્શીયલ

૪૬, પ્રેસીડેન્ટ સ્ટ્રીટ.

PRABUDDHA BHARATA

[illegible]

Besides the Swamis of the [illegible] the contributors are

Prof. N. Dutt-Roy [illegible] Prof. Sushil Kumar Chatterjee
Miss C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A. [illegible]
Dr. Maria Montessori, M.D. [illegible]
[illegible] Dr. Bijan Raj [illegible]
Prof. Mahendranath Sircar, D.Litt., [illegible] Prof. P. K. Acharya, I.E.S. Ph.D. D.Litt.
[illegible]

ADVAITA ASHRAMA

[illegible]

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, નથ્થાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, ચિત્રો, ચિત્રો

અમારે ત્યાંથી ખરીદવામાં આવે મળી રહેશે.

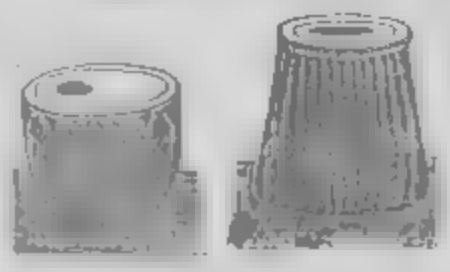
સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, ઓડકાસ્ટ મેગાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે, ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

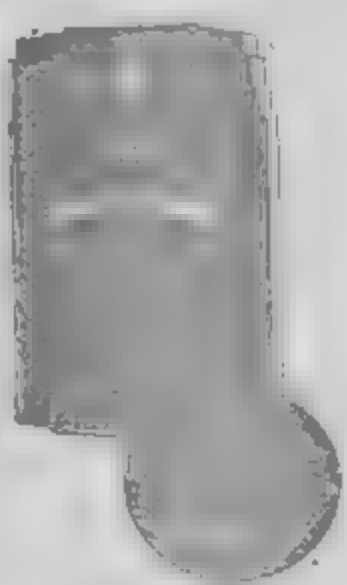
એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Hand Press Harmonium.
Single Reed £2-2-6.
Double Reed From £3-5-0

Tablas From 22/6.

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 10 Valve
From £45-0-0.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003 Durban,
" 39. Verulam.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૬૬ એપ્રીલ ૧૯૩૭ અંક ૧૬–૧૬.

નોંધ અને સમાચાર

કાળો ખરડો પડતો મુકાયો

ગુજરાત નેશનલ પાર્ટીની કોકસની બેઠક અગાઉની પાર્ટીએ વડા પ્રધાનની સૂચના થી, બોઅરોઓન મોટી ઓફિસોમાં નોકરી પર રાખવાની જોખી કરનારો અપમાન ભરેલા કાળો ખરડો પડતો મુકવાનો અને નાટિયા આફ્રીકન કન્ડિઅન કોંગ્રેસના પ્રતીનીધીઓઓએ આગેવાની કબુલાત સ્વીકારવાનો ઠરાવ કરેલો હતો કે સીલેક્ટ કમીટીના રીપોર્ટમાં નીચે પ્રમાણે છે.

"બાકીની કરોડપાત કરવામાં નહિ પડે, કે જેનો અપમાન રહેલું છે, તેવા કાયદા જે બાકીની નોકરીને હિંદી બાલ ત્રાંસ ઉઠાવાયો છે તેની સઘળી નોકરી બાબતમાં પગલાંથી અટકાવવાનું બાજે કેવા તૈયાર છે"

જણાવાય છે કે વડા પ્રધાનના ખુલાસાથી ત્રિટક બત ધરાવનારા સઘળા પક્ષોને સંતોષ થયો હતો અને જેપલો ઠરાવ કોકસે સર્વાનુમતે મંજુર કરેલો છે.

"ખાનદાનીભરી કબુલાત"?

જણાવાય છે કે આ બરબાદાન પત્રસાની બાબત મી. એ. આઇ. કાલ્ટ બરફથી સીલેક્ટ કમીટીના નીચે પ્રમાણે દલીલવાળો આવી હતી: "હું બાદ કરું છું કે મેં બાલપુર્વક ઓદલું કરી છે કે આ બરફાને જેઓ રહેતા અહીં [illegible] તેઓને જો સંતોષ થતા હોય તો, [illegible] યુરોપીયન બીજાને નોકરીપર રાખવી કે તજાન પોતાના રક્ષણમ સઘળા યુરોપીયન નોકરોને રક્ત આપી દેવડાવવાનો અમે પ્રયત્ન કરીશું." આ, આમાં બાબતના મુખ્ય મુદ્દા, મી. બે આઇ કાલ્ટ બાબત બાબત સ્વીકારેલા, કેનેડા, ઓસ્ટ્રેલિયા નામે બાકી રહેલા દોષનો દાવો કર્યો હતો. તેઓ અને સરકારની વચ્ચે "બાનદાનીભરી કબુલાત" થઇ છે.

[આ બાબતના અમારા અભિપ્રાયના બચાવ કરવામાં આવી છે. બા.]

સરકારની નીતી

બીજાઓ વિરૂદ્ધ બરફાઓ બાબતથી સરકારની નીતી દર્શાવનારો મુનાલેટ પાર્ટી કકસ પસાર કરેલો ઠરાવ નીચે પ્રમાણે છે:

(૧) છેલ્લેરેલ બરફાબરના સીલેક્ટ કમીટીના રીપોર્ટનો સંબંધમાં થયો યા કાયદાને બારે સરકારે તરફથી કંઇ પણ આખાના આવશે નહિ.

(૨) સરકાર સાઉથ બાફ્રિકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે બાબતની બાકીની નોંધ લે છે કે, કાયદાથી કરવા બાબતની જરૂર નહિ રહે તેવા બાતર [illegible] બાબતથી બાબત વિરોધ પહાવવામાં આવ્યો છે તેની સઘળી સિતરીને વરજીબાત પગલાંથી અટકાવી દેવાને બાત તૈયાર છે, અને સરકાર એ કબુલાત સ્વિકારવા સાથે હીંદી કોમનો તેને આવકાર મુકવા વિનંતિ કરે છે.

(૩) તેમ [illegible] સરકાર સ્વાભાવિક રીતે, પાછળથી [illegible] બાબતો કરવાની પોતાની બત્તા જતી નથી કરતી. કરવામાં સરકાર હીંદીઓની કોમ્સ તરફથી બાપવાની બાકીનો બાબતમાં મુકવામાં આવનારી કોમ બાબતોની કબુલાત તરીકે બીનસરતે સ્વિકારે છે."

હીંદુસ્તાનમાં કેવી મઝેદારી પરિસ્થિતિ

આ દિવસોમાં દરેક જણાવે છે કે બહારના ગાંધીજીએ કોમ બુલાકાતના બજાવ્યું હતું કે બહારનાએ [illegible] પોતાના સ્વિકારવાની એ- સરળ તરીકે બજરબરે પાર્ટી [illegible] બાબતો મહત્વની છે તે બાબતોની બજરબરે લક્ષ [illegible] કે બાદ તેઓ નિર્બુદ્ધ [illegible] બાબતની એક પત્ર બેસાડવો જોઇએ. બાબતોજ કહે છે કે તમારા એક બજબ મહત્વના કરવાથી [illegible] એવું બજબ મહત્વના બાબતોની બરકાર તરફથી [illegible] બાબતો [illegible] બરકાર તરફથી [illegible] બાબતોની સત્તા બાબતો [illegible]

બાબતોજ બજાવ્યું [illegible] બાબતો બાબત [illegible] બાબતોજ [illegible] બાબતો [illegible] બાબતો [illegible] બાબતો

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, એપ્રીલ તા. ૧૬ ૧૯૩૭.

હસીશું કે રડીશું?

પાર્લામેન્ટના સીલેક્ટ કમીટીમાંથી આવેલા એક ખેદાકારક વિરૂદ્ધ બારમાં યુરોપીયન વર્ગ મતલબનો તરફથી તેમજ પ્રજા તરફથી સર્વસામાન્ય રીતે વખોડી કાઢવામાં આવેલો હોય, કે જેમાં ગોરી પ્રજાને નોકરીપર રાખવાના હીંદીઓપર પ્રતિબંધ મુકવાના બારામાં વિરોધ ખંડેલું છે, તેવો બનાવ ઇસીયુ આફ્રિકાના પ્રતિહાસમાં, આગળી નવલાંનો, આ પહેલવહેલોજ બનેલો છે. એ બતાવે છે કે આ દેશમાંથી યુરોપ કયુ સારા નાવ નથી પામી આ લેખ આપે વાંચી રહ્યા હોઈશે ત્યારે, હીંદીઓ વિરૂદ્ધના બધા બારડાઓને મળતા મુકદમાનો આવે, જેને વિશે બારમાં વિરોધ ઉઠાવવામાં છે તેવી સ્વતંત્ર રાખવા નોકરી બરજીયાત પગલાંથી અટકાવી દેવાની "બાનદાનીબરી કબુલાત"—શું બાપાનો અવાજ!—આપી સમાધાની કરી આવ્યા. આનો બાદ શું બન્યું તેમાં સમજવાને વધારે કે બેજ બધાને જાણવાની ગરજ છે તેઓએ હીંદીઓપર, એક બાજુ તરીકે, વિદ્યા બાબે આકરા પ્રતિબંધો, કે ગોરી ઓની સાથે સમાનતામાં આવવાને બીલકુલ બાલાયક છે એવા છાપ મારવી છે કેવળ બરદાસમાં જો કરવું ઉંચ ધોરણ તો એજ ઉંચ ધોરણ વધુ અને મેસર્સ કાજી બાબે નાના "બરજીયાત પરવાનાની" મોજ તાને બાબે મવાની કબુલાત આપી આવ્યા . અમે મેસર્સ કાજી બાબે નાનાને પુછીયે કે શું તેમણે એવો બાબદાર કાયદેસર કરેલા જોયો કે તેમણે ઓર યુરોપીયન વર્ગને નોકરીપર રાખવા કરવા તરીકે તેમને બધા બાબતમાં આવ્યા . અને કાયદાકીય કેસોકસ્સા ની તપાસ કર્યા બાદ બધા બાબતમાં અટકી રહી છે? શું બાપ ઓક બાબદાર બારીસ્ટરને કહેવા જરૂર કે તમણે યુરોપીયન ગુમાસ્તી બાબતે ટ્રાન્સવાલ નહિ રાખવા! શું તેઓ, બાબતે તરીકે, નાગદાર ચાબ્બી અમલ તો કોઇ બાબ્ય રજસ્ટ્રાર નેતા, કે આ દેશમાં એક બાનગી બસ્થિત તરીકે બાવેલા હશે તેમને કહેવા જરૂર કે ઉપલા બારબાસ્ટર તેમણે યુરોપીયન બાબતે નોકરીપર નહિ રાખવાની કે એવું તેઓ કહેવા જરૂર છે, બાનને બાસ ન, કે તેઓ સર રીચાર્ડ રગ્બી સાહેબે કહ્યું છે તેમ પાર્લામેન્ટમાં બેસવાનું માન તો નહિ પણ પરંતુ કનકોડી અને દેશદ્રોહી તરીકે ફીટકાર પામશે. આવો બિરોધ શું કહેવું! તેઓ . કરી બાબવા જ તેવા તેઓએ પ્રયત્ન કીધા નથી પરંતુ સરમાંદા થવાનું છે. બધા પ્રધાને હીંદી પ્રજાને ઉપરની કબુલાતને પ્રમાણીકપણે બાબદામાં મુકવાની કરેલી વિનંતિના જવાબમાં આમારે નજરાનુંપુર્વક તેમાંને જણાવ્યું હોવાનો કે હીંદી કોમ બધા બાબ-બાનકારકની કબુલાતમાં તાલે બાબાબેજી માનતી નથી અને તેઓએ એ કબુલાત બાબવાની કે તેમને તેમ કરવાની કોમે રજા બાબી નથી.

આગળી બુઝુર્ગ

બને તેઓ બા બારડા પડતા મુકાવા તેથી બાનંદમાં આવી ગયા હોય તેમાંને તેઓએ કહ્યું, તેઓને અગે બાગળ બેઠવા વિનંતી કરીએ છીએ બાધાર મુજબ બા મુકદમા કાયદાઓ વિરૂદ્ધ કોર્ટની જરૂર રહેશે નથી પરંતુ બા દેશમાં બાપણી કરનાર બાગેનો પર બાંકડો મુકવાને તેની બાંકીમાં તૈયાર થવા તે બાબત જાણી રહ્યા . . . હેવાલમાં ઉપરોક્ત બારડા પડતા મુકવાના બારકારનો કરાર બનેદ કરવામાં બાવ્યો છે તેજ દેખાય છે બા પત્ર બખબારના બાબ્યુ છે કે દેશના પ્રધાનમા, પાર્લામેન્ટમાં ઓટલો બધો નરમાટ

ભેટ ભાગ્યાત

ઘણા બહેળા સવાલની બાબત આર્થિક બાબતોની કદાચ તપાસ કરવાની આવશે અને એશિયાટીકોને વેપારના પરવાના કેટલા વખતે આપવા તે સંબંધી સરકારને કદાચ ભલામણો કરવામાં આવશે. બીજી તરફથી કેટલાક નાટાલના મેમ્બરો આ પ્રાંતના એશિયાટીકોને વેપાર તેમ જ રહેઠાણના સંબંધમાં સખાવતી બાહોશોમાં નાખવાની નીતીની મજબુત હિમાયત કરી રહ્યા છે. વૈ આ સઘળી વસ્તુઓ અને ઠંક નાટાલ ઉપર ચુનીયનના ગોદ જવાબદાર પ્રધાન કરતાં રીટજ ચાલી ગયા હતા તેમ, કોંડીઓના દાવા આ દેશમાં હમેશા ટ્યામણીજ રહેવાની હોય કારણ કે આ દેશની ગોરી પ્રજાની મનોદશા આ દેશનો બધા ગોરાનોજ દેશ બનાવવાની છે, ના તેનો અર્થ કેપટાઉન એગ્રીમેન્ટ, કે જેની રૂએ કોંદના એજન્ટ-જનરલ આ દેશમાં વસી રહ્યા છે, તેના આશરાર્થ તેમજ બાપાર્થના બંધ મક્કમ નહિ ગણાય તો કશું બીજા શબ્દો બોલ્યા પણ એશિયાટીકોને ખાતરી આપવાને બસ થઈ પડશે.

બાજીઓ આંધળામાં પુરા અરાબર છે

હિન્દી બાબે કાઉન્સીલ ઓફ સ્ટેટમાં જવાબ આપતાં સર જગદીશ પ્રસાદે એવી બાંયધરી આપી હતી કે દક્ષિણ આફ્રિકાના કોંડીઓના સ્થાનાનું રક્ષણ કરવાને સરકાર કશું પણ કરવામાં બાકી નહિ રાખે. એવીજ બાંયધરી સર વીલ્યમ્સ્ટેડ બાજપાયએ કોંડી ડેપ્યુટેશન આગળ પણ આપી હતી. પરંતુ આ બાજીઓનો કોંડી પ્રજાની આંખોમાં ધૂળ નાખવા ઉપરાંત બીજો કશો હેતુ સરતો હોય એવું જોવામાં આવતું નથી. અમારે ખુબેર કબુલ કરવું પડશે કે હાલ સરકાર ઘણીજ નબળી છે અને રાજા છે, તેના આશરાર્થ તેમજ બાપાર્થના બંધ મક્કમ નહિ ગણાય તો કશું બીજા શબ્દો બોલ્યા પણ એશિયાટીકોને ખાતરી આપવાને બસ થઈ પડશે.

તો તેની જગ્યાએ રાષ્ટ્રિય સરકાર હોત તો તેણે પોતાના દેશીઓને માટે વધારે કાળજી બતાવેલી હોત અને વધારે કડક લાગુ અમલદારી કરી હોત. કોંડીઓનું સ્વમાન તો દિન પર દિન ક્ષયકાલુજ થાય છે અને કોંડિયા એજન્ટ-જનરલ કશું કરી શકયા નથી કોંડીઓની સ્થિતિ સુધારવાને બદલે તેઓ વધારે બગાડી રહ્યા છે. હવે તો એમ પણ આપી શકાયેલું છે કે જ્યારે કેપટાઉન એગ્રીમેન્ટની પુનરાવૃત્તિ થવી જોઇએ અને તેનો અમલ તબદીલીથી થવાનો છે કે નહિ તેની બાજી થવા દીધી. અને એ તબ નહિ થવાનું દોષ તો પછી એગ્રીમેન્ટ રદ કરી દઇને એજન્ટ-જનરલને પાછા બોલાવી લેવા જેવાને કે તેમ કોંડીઓ આ દેશમાં પોતાની સ્થિતિ શું થવાની છે તે કપટ રીતે તેમને અને સમજી શકે.

કાળા ખરડા પર સીલેક્ટ કમીટીનો રીપોર્ટ

સીલેક્ટ કમીટી જે ફેબ્રુઆરી તા. ૨૨ મીએ એશીયાટીકો સામેના ખરડા ઉપર વીચાર કરવા નીમાઇ હતી, તેનો રીપોર્ટ ગઇકાલે પડયો છે. તેના સભ્યો નીચે પ્રમાણે હતા:

મા. કોર્ટમેનેજર (ચાલુના પ્રધાન) મા. એસ. બેકર, મા. કપલ્યુ. એ. ટીન, મા. જે. ડી. દરબીશાયર, રેવરન્ડ સી. કપામ્બુ, એમ. કપુટાલ્ટ મી. જી. એ. પુલાઝે, મી. જે. એચ. પામાલર મા. જી. એમ. પીનારે, મી. મ. એ. કે. મય, મા. જે. જી રટ્ટાયકમ અને મા. ૦. કાલકનભાગ.

કોજન્ટ-જનરલનું અપમાન

સીલેક્ટ કમીટી બાબે તા. ૧ કોંગ્રેસ બપારે પ્રારંભ પામ્યા બાદ તરતજ કોંડિયા એજન્ટ જનરલ તરફથી તેના બગલા એક પત્ર પર સહી થઇ હતી. ૫ ૫ મા કમીટી સમક્ષ જુબાની આપ આવતી હોય બારે પોતાને વકીલ પોતાના સેક્રેટરીને હાજર રહેવા દેવાની એજન્ટ જનરલે માગણી કરી ૧. ૫. આ પ્રમાણે ચરસે કાંસિયાક એશીયાટીકોએ ઇન્ડ કુમકુર એગ્રીમેન્ટની બીલકુલ સીલેક્ટ કમીટી પોતેજ બારે તેઓને આપવાના આપી હતી. મા ફાકમેન અને મી. કરબીશાયર તરફથી વિરોધ કિરકરવાની તરફેણમાં હતા પરંતુ કમીટીના બાકીના સભ્યો વીરુદ્ધ હતા પરીણામે બેઠકમાં એજન્ટ જનરલે રેકોર્ડમાંથી (કિકરીઓ પાછળ પ્રચાર કરવાને કિલા હકીકતો એ સંબંધી ની જુબાની ને લેપાલ ન થવા તથા તેમને હાજર રહેવા દેવા માગણી કરી હતી. આ માગણી પણ મી કોક મેયર અને મા. ૦ કીરીયા ૦ એ બેના બહુમતથી સીલેક્ટ કમીટીએ નામંજુર કરી હતી.

તે પછી પોતાને જવાબ આપવા સબબ ૫ પડે તેવા કોઇપણ જુબાની તરફ ની એજન્ટ ૦ ૦ રલ સાક્ષણી કરી ને પણ ઓફ દીતે નામંજુર થઇ હતી.

પ્રમેયનની દરખાસ્તો કુદી દેવાઇ

કમીટીના બાકીના કામ પરથી જણાય ૦ ૦ સ્પષ્ટપણે દરેક બાબતે પ્રધાન બાબ મી. કોળીયા મરજ એ બે લઘુમતીના રહી બતા હતા.

આ કોકમેનરે એવી દરખાસ્ત મુકી હતી, કે કમીટી એવો રીપોર્ટ કરે છે કે તેની બાબત રજુ કરવામાં આવેલી બાબત કાયદેસ કરવાને સ્થાયકની નથી અને ગમે તમ પણ ચાલુ બાબ માં તા બાબતો થયો નહીંજ જોઇએ.

આ દરખાસ્ત બે વીરુદ્ધ આઠ મતે કુદી નાખ હતી. ત્યારબાદ મા કોકમેનર બાબે મા ૦ ૦ બીજાયર કર્યા.

તેવીજ રીતે કમીટીએ મા. સ્ટ્રાયકમે મુકેલી દરખાસ્ત પણ કુદાવી દીધી હતી ૦ ૦ દરખાસ્ત એમ હતી : આપણેલી જુબાનીઓ બાબા કમીટી બાબે છે કે બીજા -ચુરોપીયનોને ચુરોપીયનોને નોકરી પર રાખવાની બંધી કરનારો સમરત ચુનીયનને ગાબુ પડનારો કાયદો થયો નોકરો.

મી. સ્ટ્રાયકમ અને રેવરન્ડ મી. કપુટાલ્ટે ઉપલી દરખાસ્તની તરફેણમાં ૦ ૦ આપ્યો હતા

કમીટીએ છેવટમાં પ્રધાન અને મી. કરબીશા પર એ બિના પીરૂદ્ધ મત આ. કયાની દરખાસ્ત પસાર કરી હતી જે આ પ્રમાણે હતા : અપા એવી જુબાનીઓ બાબા આવી છે જુબાની એશીયાટીકો સ્વેચ્છાએજ હતી એ બાબતમાં મોટાભાગની તરફથી આપવા એશીયાટીકના માટેના નીચે આપવા ૦ કોળીઓ પર કોશીયાટીકોનો આ કુદરતી હોય તથા કોળીઓ તરફથી ચુરોપીયન સ્ત્રીઓને નોકરીપર રખાતી અટકાવવાનો ૦ ૦ ગો પીનારે તરફથી પકડાવાં આવેલા બારના આધારે ઘણો ફેરફારો"

પ્રમાનનો કુદી જવાનો રીપોર્ટ

ઉપરની દરખાસ્તની વીરુદ્ધમાં મા૦ કનો કેટી ગયેલો રીપોર્ટ નીચે પ્રમાણે બાબ

પ્રાંતીક સરકારોને મજબુત કરવાની પ્રધાન ની સત્તા આપનારા ખરડાપર રજુ કરવામાં જુબાનીઓ જોતા માલુમ પડે છે કે

(૧) આવી બાબતને પ્રાંતીક મજબુતીથી નીકાલ લાવવા એવા માટેને બીલકુલ કરો બાબતો નથી.

(૨) ચુરોપીયન પુરૂષો કે જાઓ બાબા ચુરોપીયનોની દેખરેખ નીચે કામ કરતા હોય અને તેઓની નોકરી એટલી નથી હોય કે કોયા વેપારોને બાબતો ૦ ૦ ૦ નીચ-ચુરોપીયનોના સંબંધમાં આવવું પડતું હોય ત્યાં સુધી બીનયુ-પીયનો તરફથી ચુરોપીયન પુરૂષો કે સ્ત્રીઓને નોકરીપર રખાતા સામે કશે પણ બાબા વિરોધ નથી.

(૩) એ કે બાબતોના આધારે બીન-ચુરોપીયનોની ચુરોપીયન સ્ત્રીઓને નોકરીપર રખાવા સામે વિરોધ ઉઠાવવામાં બાબ તથા નોકરીથી કે પણ બાબતે પરિણામો નીપજેલાં કોય બીયા વજનદાર પુરાવાઓ આપવામાં આવ્યાં નથી. ૬૪વકલમા બીજી નોકરીનો અનીતી થઇ કરમ બાબવા તો પણ પહેલી બાબતોબાબતો બાબાઓ કોય બીયા કશ પણ બોલ્યા બાબવા નથી. બાબ બીજા કબજામા બીજું કબુલ ચાલુ હતું કે બીજા બીશીયાટીકે પોતાની સ્ત્રી બોકરાની સાથે પ્રજા કબી બાબ બાબા બીજા કારકરની કાબમાં ગયા હતા.

(૪) તેને ચુરોપીયનોના તરફની ચુરોપીયન ના સ્ત્રીઓને નોકરીપર બાબવાની છે તેનું પ્રમાણ (૨) ના કારણોમાંના બાબ ૦ ૦ બીજા ૫ જરૂરનું બારૂ નથી. પ્રજાપ્રમાણ બાબા સ્ત્રીઓ બાબર પ્રમાણે ૦ ૦ અને મજુરી બાબ સામાન્યક પ્રમાણકારીના ૦ ૦ તરફ થી બાબતોની જુબાનીપરથી બાબાય ૦ તેની નોકરીની કરીની ૧ પોત ના કારણ બાબ ૦ ૦ બાબબા મુખ્યત્વે કરી ૦ ૦ ૦ ૦

(૫) ૦કરીબાબતોને નોકરી કરવી કારણો કામકાજ કરનારોઓમાં મોટી મુશ્કેલ ૫પડી બા કરવામાં આવશે તો તેવાઓને બીજી નોકરી મોટી બાબવાની બાબાબકારી પણ સરકારને છોડાવવાની બાબબી ૦ ૦ બાબબીના મજુરીબાબતના મંત્રીજી કમીટી બાબબા મુબબ બાબી વગાડુ મુશ્કેલ બાબ પડશે.

(૬) સુબબાબોના બિરોધ પર બાબવા ૦ ૦ ના સામે બાબબીના કબબ બાબીએ કારણો બિરોધ બાબ ૦બાબતના કામકાજ કરનારો, બીનના કોબાયકાબ-કરનારો અને આવેલ બીબરસ બારબનાકારબનેબ બાબ નથી છોડા પેસો પરંતુ બિલના એજન્ટ-કરનારો ૦ ૦ સાહેબ બાકીકના કબીકાન બેસેલ પણ છોડા-વેલો છે.

મજુરી ખાતાના સેક્રેટરી

મજુરી ખાતાના સેક્રેટરી મી. આલ્વાન વોકરે સીલેક્ટ કમીટી સમક્ષ યુરોપીઅનોના ઓરીજીનલ ડીક્લેરેશનોની નોકરી કરતા યુરોપીઅનોના આંકડા આપ્યા હતા.

તેમણે જણાવ્યું કે ટ્રાંસવાલમાં ઓરીજીનલ ડીક્લેરેશનોની નોકરી કરતી યુરોપીઅન ઈંડોર્સરોઓના સંખ્યા નીચે મુજબ છે: પ્રીટોરીઆમાં ૧, જોહાનીસબર્ગમાં ૬, ક્રાઈસ્ડોર્પ ૬, ઈસ્ટ ખાન ૨૬, પ્રીટર્સબર્ગમાં ૨, અને સબાટનબર્ગમાં ૪, જેમાં એક સ્ત્રી ગેરહાજરીમાં કામ કરે છે તેનો પણ સમાવેશ થાય છે. આ આંકડામાં લીકમાસ્ટર્સ બીલ્ડર્સના નોકરી કરતી વ્યક્તીઓના સમાવેશ નથી થતો. તેઓની પેટી ટ્રેડમાં યુરોપીઅન મેનેજમેન્ટ નીચેજ છે અને તેનો સાક્ષીકરણ અધવાદ કિંમાસ્ટ છે યુરોપીઅનની દુકાનજ ગણાય છે

ટ્રાંસવાલના કુલ આંકડા નીચે પ્રમાણે છે ૩૬ દુકાનોમાં ૪૫ યુરોપીઅન પુરૂષો અને ૭૫ યુરોપીઅન સ્ત્રીઓ નોકરી કરે છે જેમાં લીકમાસ્ટર્સ સાં નોકરી કરતા ૨૫ યુરોપીઅનો બાદ બાકીની નોકરી કરતા ૨૫ પણ આવી જાય છે.

કેપ અને નાટાલ

નાટાલમાં સેક્રેટરીઅલ્સમાં એક પણ વ્યક્તિ કરજદારમાં એક ઓરીજીનલ ડીક્લેરમાં બે યુરોપીઅન પુરૂષ અને ત્રણ યુરોપીઅન સ્ત્રીઓ એક યુરોપીઅન મેનેજર . વધુ નીચે નોકરી કરે છે.

કપટાઉનમાં . ઓરીજીનલ દુકાનો છે જેમાં ૧૨ યુરોપીઅન પુરૂષ અને ૧૫ યુરોપીઅન ઓરીજ નોકરી કરે છે, જ્યાં જાપાનીઝ ગેરીના પણ સમાવેશ થાય છે. એક ઓરીજીનલ ડીલરો ૫ જેમાં બાર યુરોપીઅન ઓરીજ નોકરી કરે છે. આ આંકડા આપણા કેપ પેનીનસુલાના નથી.

પોર્ટ એલીઝાબેથમાં એક ઓરીજીનલ દુકાન માં ૧૨ યુરોપીઅન પુરૂષો અને ૨૧ યુરોપીઅન ઓરીજ નોકરી કરે છે અને એક ઓરીજીનલ ના ફેક્ટરી . જેના માલીક લીકમાસ્ટર્સ છે. તેમાં દશ પુરૂષ અને ૧૬ ઓરીજ યુરોપીઅન સુપરવાઈઝરો નીચે નોકરી કરે . પ્રાઈવેટલી માં એક ઓરીજીનલ દુકાન . જેમાં પાંચ યુરોપીઅન ઓરીજ નોકરી કરે છે.

ચમુમા . નોકરે જણાવ્યું કે હું એવો મત ધરાવું છું કે દુકાનો અને ફેક્ટરીઓ જ્યાં રહેલી છે, ત્યાં ગોરાની ખાસ . વધારે પગા કરે છે. ત્યાં ઓરીજીનલના બાળ નીચે નોકરી કરતી સ્ત્રીઓને માટે, પરંતુ બધા બધા ઓરીજ એકસરખો. લાગુ . આવા નોકરો બોલા પ્રમાણમાં નોકરી કરતા હોય . બાકીના કરતા ઓછા । બાકી રહે છે."

ઓરીજીનલ બાકીના વતનથી યુરોપીઅનો તરફ ગેરવર્તણુક બતાવવામાં હોય તેવા કીપાર્ટમેન્ટને બાબતમાં કરિયાદો મળતી છે.

એ અરસપરસતાની દ્રષ્ટિએ પણ વાજબી નહિ ગણાય."

પાદરીમાં ચમુમાં જણાવવામા આવ્યું હતું . જાપાનના વતનીઓને કાયદાનાથી મોકળા રાખવા માં મુક્ત કરવામાં નહિ આવે તો ખરેડો દક્ષિણ ના કરારના અક્ષરાર્થ તેમજ ભાવાર્થનો ભંગ કરનારો ગણાશે અને યુનીયનનો મુનીયનમાં વસતા જાપાનીઝોપર પ્રભાવથી કરનારી અને તેઓની બાબતથી દુષ્ણાય તેવા મુશ્કીબતો નાબુદીનો કાયદો પણ પ્રચારેલો હોય એ માની શકાય તેમ નથી.

પોતાની જુબાનીમાં મી. ઓલ્ટાઝે જણાવ્યું કે જાપાનમા કોઇ પણ જાતનો ભતીરોધ પાડવા માં આવતાજ નથી. તેમની જાણ મુજબ જાપાનમાં માત્ર નવ યુનીયનના વતનીઓ વસે છે અને તેઓ મુખ્યત્વે કરી કોબે અને યોકોહામામા છે, અને તેઓ કોઇ પણ જાતના ગેરફાયદા ઉભા વેપાર કરી રહે છે. તે આ દેશના જાપાનીઝ વેપારીઓને યુરોપીઅનોને નોકરીપર રાખવાની ખર્ચા કરવામાં આવશે તો તેઓનો પોતાના વેપારો બંધ કરી દેવા પડશે.

મી ઓલ્ડ. બેકરે જણાવ્યું આપના મી ઓલ્ટાઝે જણાવ્યું કે જાપાનના હિન ખરીદનારોઓને અને કાયદાનાથી તત્વોને મુક્ત કરવા માં આવશે તો ભારત થશે.

મી. ઓલ્ટાઝો પુનીયનમા હિન ખરીદનારા જાપાનીઝોની પ્રવૃત્તીઓ ઘણી પણ મુખ્યત્વે આવ્યું હતું તેમણે જણાવ્યું કે ગત વર્ષ માં જાપાનના હિન ખરીદનારાઓએ દક્ષિણ આફ્રિકામાથી ત્યારે ખરીદી કરી હતી અને તેઓનો નીવ્યાત વેપારનો ખાસો મોટો ભાગ તે યુનીયન સરકારની સાથે સંપોષકારક કરાર થાય તો તેઓ પોતાની ઓફીસો અહિ ચાલવાનો બધો સંકોચ રહે .

મી. ડીનને જવાબ આપતાં મી. ઓલ્ટાઝો જણાવ્યું : જાપાનને હિનની જરૂર છે અને તે યુનીયનમાંથી ખરીદવું . ઓસ્ટ્રલીયામાંથી એ નિર્બળ જાપાનના વેપારીઓએ કરવાનો છે દક્ષિણ આફ્રિકામા જાપાનીઝ વેપારીઓનાં ઓફીસો જાપાનીઝ સ્ટાફ રાખવો આવતે મુશ્કેલ પડે અને તેઓ સંપોષકારક વેપાર ચલાવી શકે

મી. કરબીશાયરને જવાબ આપતા તાજુએ જણાવ્યું . આ બાબતમાં જાપાનની સરકાર કેવી રાખવા જે એ બાબતથી કહી શકાય તમ નથી. પરંતુ બાજર જે અત્યને ફેક્ટરી પ્રત્યે બીજ બાજર ચાર્જ તાન ઉત્પાદન આનારી . આ બાબત જાપાન નથીજ મારો અભિપ્રાય દૃઢ મત છે કે જાપાનીઝ વેપારીઓને પોતાના વેપારમા અડચણ આવતાથી . હિન ખરીદના ફેક્ટર.

રેઢીઝર્વ બેન્ક

કરન્સીકમીશનના પ્રતિનિધિઓએ જુબાની આપતા મોટા કરનોની ખોટી કલ્પનાસ રીઝર્વ્સના નકરેખના બાબ દર્શાવ્યો હતો પરંતુ કેટલી યુરોપીઅન ઓફીસો ઓરીજીનલની નોકરી . છે તેના આંકડા તેઓ પાસે નહિ હોવાનુ તેઓ એ જણાવ્યું હતું.

માંથી રાજ પુરુષો અને ૧૨૫ સ્ત્રીઓ ત્રીકમદાસ ને ત્યાં નોકરી કરે છે

શ્રી. ત્રીકમદાસની જુબાની

શ્રી. રામચંદ્ર ત્રીકમદાસે જુબાની આપતા જણાવ્યું કે તેમ કોલોનીયલ બોર્ન હીંદીઓ તરીકે દરબનમાં ઉછર્યા છીએ પોતાની જેદીમાં અન્ય એશીયાટીકોમાં પોતાના બાપ, ભાઈઓ અને પોતે જાત છે તેમાં કોઈ ફરકનો અનાદેશ નથી થતો. કેપ્ટરીમાં મુખ્ય રહ્યો પુરોપીયનો ના કામધા છે અને પુરોપીયનો અને બીજા પુરોપીયનોને બીલકુલ જુદા રાખવામાં આવે છે.

એક વર્ષમાં પેઢી પુરોપીયનોને મગાર આપ વામાં પા ૩૬,૦૦૦ ખર્ચે છે. તમનાથી પોતા ના ધંધામાં પુરોપીયનોની જગ્યાએ હીંદીઓ કે કલર્ડ લોકોને રાખી શકાય તમ નથી.

મી. ત્રીકમદાસે પણ જણાવ્યું કે તેમને પોતાના કારખાનાના મેનેજરો તરફથી ખરડા સામે મજબુત વીરોધ થયો હતો. પુરોપીયન કારકુનો પણ જબરો બળાપાબાર થયો હતો ત્યારે તેમણે પાર્લામેન્ટના સભ્યોને તેમણે મારફતે તાર કરવાનો વિચાર કર્યો હતો કે "અમારા સામે મજબુત વીરોધ કરતિ નહિ તો અમારો નોકરો જતો રહેશે અમારે અમારો કુટુમ્બીઓનું પોષણ કરવું પડ્યું" તેમણે જણાવ્યું કે ખરડો પસાર થશે તો તેમનો પોતાના વધારે ખર્ચ કરવો પડશે

નાતાલમાં રેસ્ટ્રીક્શનની રિક્વીઝીશન

શ્રી. ગ્રેગ ટાઉન મેજર, એમ. પી. એ જ્યારે જુબાની આપતા એશીયાટીકોને પુરોપીયન ઓફીસોને નોકરીપર રાખવાની બંધી કરવાની મજબુત હિમાયત કરી હતી તેમણે એવી સુચના કરી કે નાતાલ, હીંદીઓને રેસ્ટ્રીક્ટ કરવા ની કોઈ પણ દરખાસ્તોને સંપુર્ણપણે વધાવી લેશે અને એવો વિશ્વાસ તેમણે વ્યક્ત કર્યો કે સરકાર નીતિના મહીદાર્થ ઉપરાંત જવાબદારી સ્વીકારશે

એજન્ટ-જનરલની જુબાની

શ્રી. એ. આઈ. કાજા અને બીજાઓએ હીંદ ના એજન્ટ-જનરલ સર સૈયદ રઝા અલીની સાથે જઈ ખરડા સામે જુબાની આપી હતી.

એજન્ટ-જનરલે પહેલે થોડી માહી રજુ કરી હતી જેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે સુચવાયેલા કાયદાથી હીંદુસ્તાનમાં પણ્યાજ મુખ્ત વિરોધ ઉદ્ભવ્યા વિના નહિ રહે. કેમકે આ કાયદો, છેલ્લાં દસ વર્ષ થયા સરકાર તરફથી હીંદ કોમ પ્રતે બતાવાયેલી વર્તણુકથી સર્વથા વિરુદ્ધ છે.

હીંદીઓ તરફથી યુરોપીયન ઓફીસોને નોકરી પર રખાવાથી કેટલા પણ અનાદીકાલથી ચાલ્યા આવેલા હોય એવું આમારી જાણમાં નથી. આ દેશમાં હીંદીઓની સ્થિતિ બેલાં એવો સંબંધ બનતો હોય તો મને અત્યંત આનંદની થાય. મારી દલીલ એ છે કે યુરોપીયનો અને એશીયાટીકો વચ્ચેના ધરનેની સંખ્યા બાબતમાં જુદ્ધ હોઈ અને હીંદીઓ તરફથી યુરોપીયન ઓફીસો ને નોકરીપર રખાવાથી કેટલા પણ આનીની ભારેમાં સંબંધો કે ધરનો ધસારા પુરતા પુરાવાના અભાવે આ બારકાની અમલ નિસ્તાન વગરની થશે. જો હું વાનિશમોકિત કરી મારા કેસ સ્થાપિત કરવા કોશીશ કરું તો

બરદાના અમલમાંથી મુક્તિ મળવાનો લાભ જપાનના દેશી વતનીઓની બાબત તેમ દેશના દેશી વતનીઓને પણ આપવામાં આવશે? આ અરજદાર સાહબોએ પહલિથી સાફ સોધાયલી જણાય. અને કદાચ જુના વિચારના કટલાક એમ કહેતા પણ હશે કે જે, આપણે બ્રીટિશ રાષ્ટ્રિયત્વના સીદ્ધાંતથી વિરુદ્ધ મજૂરી, છતા તેઓના વિરોધની આગેવાન પરવા કરવાની જરૂર રહેતી હોય. પણ આપણે મુનીએનમાં એવો બાબતો બાબતે ઓશીયાટીકો વિરુદ્ધ કાયદાઓ કરવાના ડોકાઓ—અને સીવેકટ કમીટી તમામ આપણેથી જુબાની, કે જે કશુ પ્રસિદ્ધ નથી થઇ, તેણે એશીયાટીકો પર યુરોપીયન ઓરીઓ ની નોકરીપર રાખવા સામે પ્રતીબંધ મુકવાને કદાચ પણ મજબુત કેસ સ્થાપિત કરેલો નથી—તો પછી ઓર મુનીએન તરીકે તો આપણે ચાદન દીપાલસ થર્યુજ જોઇએ અને સીવેકટ કમીટીએ કટલા બારકામાં મુકેલાપેલા પોરબા પર સીદ્ધાંતને એક મોટી આપારની બેરકટેરવાની કેટલી દુર સુધી લઇ જવી તે પાકો જોઇએ

"ફ્રેંચ આગમન"

"ફ્રેંચ આગમન" "એશીયાટીક કયારે એશીયાટીક નથી" એવા મથાળાથી નીચે પ્રમાણે લખે છે:

એશીયાટીકોને યુરોપીયન ઓરીઓને નોકરી પર રાખવાની બંધી કરનારા સીવેકટ કમીટીએ રજુ કરેલા બારકાપર હજુ કે કશુજ એવુ જાહેર પડતા નથી. કેટલાક આપણને એવું ભનાવવા માગે છે કે ફ્રેંચવાસ યુરોપીયન અને એશીયાટીકો વચ્ચેના સબધોની વર્ષાની જતી સૈકાઓથી બાબાબાણ ચિહ્નવું છે આથી જનરલ બીનારે ગેરી ઓરીઓને એશીયાટીકો સાથે બ્યાપારી સબંધ રાખતાં અટકાવવાના ઉચ્ચ સીદ્ધાંત ગોબી કાઢયો, કે જેથી એ મહાન દેશ મા તા એવોએ થાય અથવા તો નેટાલવાસીઓની ચાળચાળથી ફ્રેંચવાસની મતદારીઓને બચાવી શકાય. સંભવીત છે કે દવેશ આપણા અજાન તાને લીધે સત્યનીબાથી એવો મત ધરાવતો હશે કે સુધારાને પવિત્ર નામે આવો પ્રતિબંધ જરૂરી છે. પરંતુ આ બારકામાં એ સીદ્ધાંતનું શુ થયુ સમું! પ્રથમ તો "બ્યાપારની સગવડને માટે ત્યાં સુધી મુનીએન અને જપાનની વચ્ચે કરાર હસ્તી ધરાવે છે ત્યાં સુધી" જપાનના દેશી વતનીઓને કાયદાઓથી મુક્તિ આપવામાં આવી છે. એક સામાજીક સુધારો કયારે બ્યાપારી ધોરણે થવાનો છે, અને દક્ષિણ આફ્રિકાનું એક નવું કરમાન નવા ટોટા પર સ્થપી થયાનું છે! જાપાનનો વતની જ્યાં સુધી દક્ષિણ આફ્રિકાનું ઉત્તમ ખરીદતો હોય ત્યાં સુધી તે એશીયાટીક નથી! એક નૈતિક સીદ્ધાંત ની આવી ભયંકર અવદશા અથવા આર્યદેશ લાભ ને ખાતર આવી દિલગતભરેલી સમાધાની કદી પણ થઇ હશે ખરી? કદાચ આજ યુરોપીયન ગેનેજરો વાળા એશીયાવાસીઓ કંપનીઓને બારેના એક બીજા અપવાદમાં થઇ હશે. મોટા ઘીંઘી બાલીકો જેઓ એવો રોબ ઉઠાવી શકતા હશે તેઓ એશીયાટીકો નહિ પણ ગમ્બાન કેમકે, તો એ પ્રતિબંધ તેમોને લાગુ પાડવામાં આવે તો સારા પગારો મેળવતી સેંકડો કામ કરનારી ઓરીઓ બેકાર બની જાય. આવી કલમો સુચવનારો સીવેકટ કમીટીના જજોએ મકકરો કાપ્યુ હશે એ શોબી કાઢવાની અમારાએ તેના નાનો અમે નીકાળી સીદ્ધાંતોને તપાસીએ છીએ, પરંતુ અમારી અકકલ કામ નથી કરતી.

જો આ બારકાપર પાર્લામેન્ટના મંજારપણે ચર્ચા કરવાનો ઘરારો બરોબર રાજધાનમા આવતો હોય તો આ વર્ષે બારકાને ઈંગ્લીશોએ આદિ તેમજ ઈંગ્લસ્તાનમાં તેમોની જાતીપર ગેરવાજબી કલ્ક ઘાણકારો ગબુવેજ તેમેકએ. વળી આ મોટા પ્રશ્નને જપાનની દાનમાં મુકવામા નથી આવી. અને આ બાબતું માત્ર એટલાજ કારણસર કે દુરસ્થામણ સાદે: યુરોપીયન ઓરીઓ નોકરી કરી રહેલી હશે, અને તેમાંનો ઘણાક એક પણ પોતાના માલીકની [illegible] તેમ પગમ્ય વાની લેશ માત્ર પણ આકાક્ષા નહિ રાખતી હોય. દરકમ આ આખા મુનીએનમાં માત્ર ત્રણજ એવા લખનો પાર્ટ કરા અને તની સામે ના છે. એમ. ડોકટરેટરેજ નહિ પરંતુ પણ પ્રધાને પણ તમતા વખત દરમીયાન વિસામે ક્રોમેરવામાં આવે, કે આપણા દેશ કે લોબમનો કમાજ કાયદાથી કરવેર એ બીનકુલ બોગો માત્ર છે. તો પછી અમારે એક પ્રતિબંધિત રીતીના શાહેર કેરણીને કહેવું જોઇએ કે, "આ વસ્તુ મન્યાકરના જાન અને સાધારણ અપુબલ્તનીય નહિ પરંતુ રાજનીતીજ્ઞાની પણ નાકારીજ સુચવનારી છે." જાન્યુઆરી તા. ૨૨ મીએ પાર્લામેન્ટમાં ચર્ચા દરમીયાન ના કેરસેબરે જણાવ્યુ હતું કે સામાન્ય સંજોગોમાં જપાનની કોઇ પણ અન્ય પ્રજાના કરતા કદાચ આપણે આપણી જાતીના ગુહ્ય રાખવી હોવાનો વધારે દાવો કરી શકીએ છીએ અને એ આપણે વગર કાયદાએ કરી શકયા છીએ એ આપણે ગર્વ લેવા જેવી વસ્તુ છે. મું જનરલ બોનાર્ન અને મા. જોન બ્રોબલરમાં આ સત્ય જોઇ શકાતું નથી? પણ કદાચ અમે તેના વધારે પડતું મંહીર સ્વરૂપ આપા દઇએ છીએ. પ્રતિજ્ઞત વધાના કરતાં તેને દબી કાયદું એજ વધારે યોગ્ય હશે. અમે સરકારને બીનરીએ છીએ કે તેણે કોઇ નાંઠ તો પાર્લામેન્ટને રજુજ કોળવવા બાબત પણ આ બિનીય બારકાપર સચો થવા દેવા જોઇએ.

'નાટાલ મરકયુરી'

"કેવું હાસ્યજનક" એ મથાળા નીચે 'નાટાલ મરકયુરી' નીચે પ્રમાણે લખે છે:

સીવેકટ કમીટીએ હાલજ પ્રસિદ્ધ કરેલા અહાવાલ બીજેન્ડ એસરલોપમેન્ટ રીકમેન્ડેશન બીલ નામનો બારકો એ બ્લાટબેન્કના ન્યુરીસ્ટોએ કબરો કામદાં મકવાના આગાઉ કદી નહિ આદરેલા નગુનેદાર પ્રયત્નપર એક ગાંભિ મુખીએ બરેલો નિબંધ છે. આમે વિચાર કરતા સમજવાએ એ છીએ કે યુનીયન પાર્લામેન્ટની એક જવાબદાર કમીટી આવી સુધારાને બારે દોરિત બને

[illegible] તો એ છે કે જપાન ના દેશી વતનીઓને મુક્તિ આપવામાં આવી છે કેમકે બન્ને દેશો વચ્ચે "બ્યાપાર કરાર" હસ્તિ ધરાવતા રહ્યા છે. મતલબમા એક બોબો વર્ણદ્વેષી કાયદો કે જેને તેના ક્રિમાવતીઓએ નૈતિક દ્રષ્ટિએ વાજબી ઠરાવવાનો પ્રયત્ન કરેલો છે તેને આખિર સાજાની લાયે તેવી દેખાય છે. યુનીયનમાંથી તમે ઇન ખરીદો અને અમે વર્ષ દેહની સામે આંખબામા કાન કરીશું, પરંતુ કે તમારો વેપાર બહુ વીસ્તરતો નહિ હશે તો યુનીયન તમારા વતનીઓના સામે સંપર્ક વધુબેદ પાકશે—પાસ કરી તે તમારી પાસે બજબુત લશ્કર અને નાકો નહિ હશે તો!

એવું જબાબાવ છે કે ગ્રોમીબા અમા બરદા તરફ તિરસ્કાર બતાવાય રહ્યા છે. તે કારણ હશે, પરંતુ એકલું તો બુલાવુ નહિજ જોઇએ કે વડા પ્રધાન તેનું પદામબ્ધ બદલ કરી લેવાને પ્રધાન નાકાનો ભોગ આપી દેવાને પણ તૈયાર થઇ ગયા હતા. બરેજ બારકાપરના ચાલુસને અસંત મુબચાડા બારેની વસ્તુ તા કે તાને કે જનરલ હરટઝોગ એક એવા દાગકાને ત્રિરી એટલી બધી આતુરતા બતાવે ! જેની લહેર પ્રજાએ માગણી કરી નથી અને જે તે કસ્તિ મા આબોર બારવીજ સપાટ બાંધી કાઢવામા આવ્યો છે!

ડાબનાલના બેસ્ટબરહમાં એશીયાટીક વીરુદ્ધ મતાપણ કેવળ મત મેળવવાની બાજી તરીકેજ વાપરી રહ્યા છે, એ વસ્તુ તો કયારની સિદ્ધ થઇ ચૂકેલી છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના [illegible] બાબતમાં ડીંઘીઓની મોટા ભાગની ચર્ચા છે અને [illegible] વેસ્ટરેનમાં ચાલી રહ્યા છે તેથી ચુટણી દરમ્યાન ફેરફારોની પણ કોબાર રહે તેણે તો ચોળસર-બીનારની પ્રવૃત્તિઓ તરફ એક પણ અપવાદ સીવાય નાપસંદગી બતાવેલી છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની પાર્લામેન્ટના જબતની નજરમાં ઢાંકી ગયો તેમ પોતે જબાબદાર દેશ તેવી સુચનાને કે વડા પ્રધાને પ્રથમથીજ કરેલી નાખેલી દોત તો એશીયાટીક વીરુદ્ધ ચાળવળને તેના જન્મથીજ મૃત્યુ દેવાઇ ગયો હોત પરંતુ જનરલ હરટઝોગ પોતાનાજ પ્રધાનમંડળની અંદર બે મત પરાજયકારો પક્ષો વચ્ચે કમભાગ્યે બધડીમાં બાતાં રહ્યા છે અને પાર્લામેન્ટે આ અતિ હાસ્યજનક બારકો હસ્તિમાં આવવા પામ્યો છે. અમે આશા રાખીએ છીએ કે આ કાયદારૂપી બેડાળ બચ્ચાંથી તેઓ હવે મક્કર થતા હશે.

પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૬ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કીંમત રૂા. ૧-૬.

વિવિધ વર્તમાન

સ્પેનની લડાઈ

સ્પેનમાં બન્ને પક્ષો પણજ બાથ સામનો કરી રહ્યા છે. સ્પેનના પદભ્રષ્ટ થએલા રાજા ઓલ્ફેન્સોનું કુટુંબ બળવા ખોરોના પક્ષમાં છે અને બળવાખોરોના સરદાર જનરલ ફ્રાન્કોને લીસ લાખ પૈસાની મદદ કરેલી જાહેર થઇ છે. બળવાખોરોએ બીલબાવના કરીઆની પણ બહુજ વદમાં નાંખેલા બોમ્બમારા વિષય માં વધુ પ્રકાશ પડ્યો. મોકડરીને આપેલા ખુલાસામાં જેનરલ ફ્રાન્કોએ મંતવ્ય પ્રગટ કર્યું નથી. પાર્લામેન્ટમાં દીલા થઇ હતી કે સ્પેન તરફ બ્રીટીશ વેપારી સ્ટીમરોના રક્ષણ માટે શ્રી. બાલ્ડવીન પોતે નીકળી પડ્યા છે. આજે એવી સ્થિતિ થઇ પડી છે કે બીલબાવની પણ બહાર કરીઆની હદમાં બળવાખોરો બ્રીટીશ વાહનો રોકી તપાસ કરે છે. આ વિષય ઉપર બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટમાં બારે વખાં થયા વર્યા છે. મેદીર ઉપર તા. ૨૬ એપ્રીલે બારે કારેગેરા ફેંકવા માં આવ્યા હતા. બાકર સરહદ તરફ સરકારી પક્ષના કુલ્લા વાલુ છે, પરિણામનું અનુમાન થઇ શકતું નથી. પુનીયરસીરી તરફ બળવાખોરોના કબ્જા હેઠળ નાગરીકોને પેરી લીધા છે અને તેઓને બીલકુલ પોષાક પુરો પાડે નહિ એવો સંભવ પ્રગટ થઇ છે. બળી સાલાગેન્કાનો એક સંદેશો ખબર આપે છે કે સરકારીપક્ષનો મેદ્રીદ તરફનો દાવો બોદો છે. સરકારીપક્ષે ૨૮૦૦ સીપાઇઓ તથા અડધ લોખો ગુમાવી હતી. સરકારી પક્ષના સખણા કુખલાઓ જનરલ ફ્રેન્કોના સરકારે પાછા હઠાવ્યા હતા.

ઉદ્વેરહાર્ડનનો મામલો

અમેની સલાહના નારંગ બાબાના પ્રપંચ નથી ખુલાસો થયો હતો કે બ્રિટા નવા દીવસથી બેલેસ્ટાબ્લમાં કસાદ ગોઠવે છે અને ત્યાં ચાલી જાવી છે. ત્યાં બળવો ચાલી નીકળે તો તેનો પહોંચેલા વખાણ કરાવો મુશ્કેલ છે એવા પણ સરકારી લોકો મુલ્કરી બાતોને તુરત મદદ આપી શકશે.

ઓસ્ટ્રેલીયા જતાં

ઓસ્ટ્રલીયાના પોર્ટ મારવાનથી બાસીસ ઉડ્યા બોની કવાડ જિબાલ્ટમાં કેપકારીન આવ્યા તા. ૨૩ એપ્રીલે ઉપડ્યા છે. બાસીસ બોનીનો જન્મ પ્રીટોરીયા ખાને થયો હતો. ઓસ્ટ્રેલીયામાં ૨૪૦૦૦ માઇલ ઉડવાનું સાહસ બેકનારે બાસીસ બોની પ્રથમ છે. તેણી જાવા, બરના, ડીડુલાન, બગદાદ અને હલ્ટ માર્ગે તા. ૧ મેથી ૧૭ મે સુધી કેપકારીન પહોંચવા ધારે રાખે છે.

ફ્રેંકાદી સામે ફરીયાદ

ગ્રેનાડીનીલબાંથી ૪ બ્રીટીશ નાગરીકોને કાઢી મુકવા બાબ બ્રીટને વિરોધ કરાવ્યો હતો. વળી ફ્રાંકો સામે બીજ પણ ફરીયાદ અમેરીકાથી થઇ છે. બાસુકોનું તોફાન મુકવા બળ અમેરીકન ઓફીસોને ઓબીરીનીનાગામાંથી હાંકી કાઢી હતી. વળી ૪૯ થી ૫૦ હજારો વીદ્યાર્થીઓને ગામડાં ગોમાં હાંકી મુકવા હતા.

રશીયાનું સોનું

રશીયાથી મોટા અપેજના સોનુ અમેરીકા ગયુ હતું રશીયા અધીકારો મોટા જથ્થામાં સોનું પુરૂ પાડે એવી વકી છે. ગયા અઠવાડીયામાં બહારા ફ્રેંચી હતી ૬ સોનાનો ભાર ફ્રેંચરી જશે, પણ અમેરીકાના પ્રેસીડેન્ટ રૂઝવેલ્ટે એક બાસ વાદી બહાર પાડી અટકાવ કોરી રાખી છે. પ્રેસીડેન્ટ રૂઝવેલ્ટે આવતા માર્ચ પરદેશી બાબાને તેમબાબદાર ગણ્યા હતા.

વિમાનોને અકસ્માત

ગયા અઠવાડીયામાં ત્રણ વિમાનોને પણ અકસ્માતો થયા હતા. ન્યુઝીલેન્ડના બરણીન્કયો ઇલસાસ માટે ઉપડેલુ વિમાન ગુમ થયું હતું. પુનરા ૨૧ પેસેન્જર બારીના વિમાનો ક્યામા ઉડ્યે ત્યારે બરમા હતા અને ચાર વિમાનીઓ માર્યા ગયા હતા. પણ ઘોટનની એક ગાનીસ્ટ્રીએ જાહેર કર્યું હતું કે ઉપરોક્ત બાબ વિમાનોના અકસ્માતથી કોઇ બાબસાટ બાબે થયો હતો. બે કુળી થયા હતા અને બીજા બેને બંગીરે ઇજા થઇ હતી

અલબ્બીનીયામાં સુધારો

ક્રાંગેરીના કુવરી રેનાગાબાસ સાથે પરણવા ટોગ ઝોગે દસ્તાવેજી કરારોના પરીણામમાં કરારોની બાબણીમાં. ઝોગબાનીબામાં સ્ત્રીઓના મુરબાનો રીવાજ નાબુદ થયો છે જેથી બાની ૨૦ બાબ ઓબો પકડાબાથી મુકત થઇ છે. પણ આ ઓછી પણ બીજ પરબુપાનો રીવાજ પણ કાઢી નાંબ્યો છે. સુધારો અમલમાં મુકબાની પુરાતી ના બાવ્યા ...બણીનામામા બાર પ્રમબુમંત્રી તરીકે ફ્રેન્ચબાણ બાબ્યા હતા. ઝોગબીનીબાના બીજા દુનીયામા પુખ્ત સુરની માટે પ્રબબાત ...

ડ્યુટલ્ડર અને ફ્રેંકોની વચ્ચે મીત્રાચારી

પારીસના કેટલાક બાપારીઓમાં બાજર થયુ છે કે ઢર ડીટલર બાન રીપાના ફ્રેંકોન વચ્ચે મીત્રતાનો બાતા પાબ ... બાજ કબસર બેલ્જી પુરોપી બરાબ પ્રસંગે ... બેલ્જી ફ્રેંકો વચ્ચે મીત્રતાનો સબંધ કર્યો હતા પબ જર્મન સરકારી બબસદારોની વિરુદ્ધતાને પરિણામે મીત્રતા પહતી મુકાઇ હતી. પબ કહે છે કે હાલને પ્રસંગે જર્મન સરકારી સત્તાધારીઓ ચબના કોમ્યુનીસ્ટ વેરજોર ગુણી બબ રશીયા સાથે મીત્રતા કરવા ઢર ડીટલરને બલાદ આપે છે.

ફ્રેન્ચ મંત્રીજ-મેલા બાબકોને તાજપોશી ની બેટ

ઘોટનના કેન્દ્ર મબાણના ગીલ્ડહલ નામના ૧૨૬૦ માં તાજપોશના બાબા પ્રધાનો જનમેલા દરેક બાબનને ... ૫ બોટ બાબવા સારૂ ઓકર્ડ પ્રેસીસે જાહેર કર્યું છે. બા પ્રધાનો જનમેલા બાબકની બાબકના બાબરણ બાબ બેન્કમા પા. ૫ જમે રાબવામા બાવશે અને તેમા ૨૧ વર્ષની છેવટે પહોંચેલાં બાબ સાથે બેગી પ્રજાની રકમ મોકલવામાં બાવશે.

પૃથ્વી પ્રદક્ષણા માટે હરિફાઇ

જાપાનના પ્રબ્બાત નામીનીસી બાબાએ જાહેર કર્યું છે કે બાબી દુનીયાની પ્રદક્ષણાની હવાઇ સફર માટેની ઓછામા બાબ્યાનીક હરિફાઇ થશે. બા હરિફાઇમાં જાપાનના નામીનીસી જાપાના પ્રતીનીધીઓ તથા ફ્રાંસના ડ્રીમેલ જાપાના પ્રતીનીધીઓ દાબલ થઇ શકશે.

ખેડાણી માટે ઘઉં

બ્રન્ટરનેશનલ બન્કરીકલ્ચર ઓફ એગ્રીકલ્ચરે જાહેર કર્યું મુજબ ઉદાસીને દુનીયાના બજારો માંથી ગયા ફેબ્રુબારી માસીનામાં ૨૭૪૦૦૦ ટન પક્ષ બરીદયા હતા માંને તે પહેલાના સાત મહીનામા ૫૬૮૦૦૦ ટન બરીદયા હતા. જે આંકડા પરની સરખામણીમા બબસાધારણ વધુ હતા. ખેડાણીની માટે બરીદીબી પહેના બાબમાં બાધારો થયો છે.

બરસીબનાં નબબરાં

મોહંમદાબાદના રહેબાસી બા. બેબન મરેને ઉંચી બાદરીશ લોટરીમા ૧૦ હજાર પીંડનું ઇનામ બબ્યુ હતું તેબાથી બા બરેજો એક નબા મોટર બરીદી કરી. પોતા દીપક્ષ ઉપર રહેવાટનથી એક ઘન્ટા પાટોંબરી નાના સામે પાબા ફરતાં તે નબી મોટર બબ્ય બાળવા સાથે આગી પડી અને બા. બરેન્ દુસ્ત બરબ્યુ નીબબ્યું હતું અને તે બી બોબાને પ્રિબ થઇ હતી.

ઇપ્ર ફટાકમાં ફેરફીબાબી ફરંકત

નાજપોસી માટે બનબાન પ્રબ્બની બ્રીટીશ પ્રજા ચુબ કરબા રહ્યોબવા અને ટાફીમા ઇંગ્લાની બાકબની ... ... રાબકોબાની ઉપરોકત ઉબાય બિમાન " રિપાકના બીન્ક" ઉપ કલાકના બદીન બાગમના ફકત પુરતુ હતું

બીટીશ મરબ્યુ ચેરો

બાટનના મરબ્યુ ચેરાના ૬૨ બબોજ બારે છ. ગયા વર્ષમાં મરબ્યુ પાબ ... મેદી ટાફિકટનની બાબકત પા. ૧૫૬૮૦૦૦ બાકકાના બાબી ... જે ઉપર મરબ્યુ ચેરો (૬૫ ટકુટી) બાકિન ૮૬૦૦૦૦ બોબ ...

શ્રી. ટ્રાંસવાલ ટાપુની હીંદબાર્થક મંડળ

ઉપરોકત મંડળની બાહેર સભા તા. ૨૫-૪-૩૭ ના રોજ બબોર બાદ બાદી વાજે નબર ૨૦ કેરેબ ફ્રીટ ઉપર બાબેલ ટ્રાંસબાલ હીંદુ સેવા સમાજના મકાનમાં નીબે જબાબેલા કારણોસર બાદ મળેલ દરેક ગૃહિ બબુબોને પેબાસર પધારવા બિનતિ છે કારણોર, (૧) બાર્બીક સુંદણી (૨) હિસાબ (૩) પરચુરણ.

જસમતભાઇ નાનાભાઇ
મોબાભાઇ બોબીંદજી
જોહીબા મંત્રીદરીબો.
ટ્રા. ટ્રા. હા. મંડળ.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક અખબારો

અરીયાદીક બીલ

દક્ષિણ આફ્રિકાની યુનાઇટેડ પાર્ટી કેબિનેટના સભ્યોના દબાણ મુજબ ગોરી ઓફીસોને નોકરી બાબતમાં રક્ષણ આપવું "પાયટ્ટ પ્રોટેક્શન ઓફ એમ્પ્લોયમેન્ટ" નામનું બીલ પાર્લામેન્ટમાં રજુ કરવામાં આવ્યું છે. કહેવામાં આવે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાનાં ગોરા લોકોને અનાજના ભાવોના ૧૯૨૮ ના મરજીયાત (વોલેન્ટરી) કોન્ટ્રાક્ટના કારણે કોઈ છે અને હીંદીઓની નોકરીમાંથી યુરોપીયન ઓફીસોને રક્ષણ આપવાનો મરજીયાત કરાર કર્યા છે.

મી. હોફમેયરનો વિરોધ

"પાયટ્ટ બીલના એમ્પ્લોયમેન્ટ રીસ્ટ્રીક્શન બીલ" બાબતમાં સીલેક્ટ કમીટીનો રીપોર્ટ બહાર પડ્યો છે. મી. જે. એમ. હોફમેયર રીપોર્ટમાં સામે વિરોધ દર્શાવ્યો છે. યુનીયન પાર્લામેન્ટની કેબીનેટના મી. હોફમેયર પણ એક જુથની પ્રધાન છે. આમ બીલ જો પસાર થશે તો તેમના રાજીનામાથી રાજકારણ પ્રશ્નોમાં બારે વિરોધ ઉભવશે.

બીજા તરફ પણ ટુંકાણ

ગયા તા. ૧૭ ઓગષ્ટ સુધીમાં બીલ ઉપર એમેન્ડમેન્ટ પાર્કના ઉત્તર બાગ તરફે ઓફીસોમાં સુધારણ કરવા બાબતો દીર્ઘ ચર્ચા થવાની હતી ત્યારે પ્રથમ નેટીવોએ રીક્રીએશન ગ્રાઉન્ડ જાહેર કરી બન્નેના ગણવેશ્યા હતા - તેઓને ત્યાં ફેરવવાનો હક હતો નહીં અને ધમકી આપી હતી કે પૈસા નહિ આપો તો કેસ પકડવામાં આવશે. પરીણામે નેટીવો ઉશ્કેરાયા હુમલો કરી સુધરવન પોલીસો પાસેથી ૬-૧૩-૬ પડાવી ભાગી ગયા હતા. સુધારણ બે નેટીવ પોલીસને લઇ તે જગ્યા ઉપર પાછા ફર્યા ત્યારે ચોરો નાસી ગયા હતા. વળી તેજ દીવસે સવારે મતાં રનેલ પરેટ ઉપર મોટરમાં બેઠેલા મી. એસ. કરીન્દ અને બીજા બે ટ્રાંસ પારસી નામના યુરોપીયનો ઉપર ત્રણ નેટીવોએ ધુમકા કરી લુટી લીધાં નેઓને થયેલી ઇજાને લીધે એડીંગટન હોસ્પીટલમાં લાવવામાં આવ્યાં હતાં. આ બનાવોથી ચેતતા રહેવું કે બીજા ઉપર મારીયાળા તાજા ઓદ્યોગ આને ક્રિજટ જરૂરીયાત ઓછા જણાવા બાબત સમાચારો છે. અમલની સરળ તરફે પગ આવા બનાવો બને.

શુક્રવારે સાંજે દુકાનો બંધ

શુક્રવારે સાંજે દુકાનો બંધ કરવા અંગે દલાલો કેરકાર કરવા માગદારોનું મોસાયણ સુનીયન બારે પ્રધાન ચલાવી રહ્યું કેરકાર બાર મોનકોનો વિચાર રાખવા આવ્યા આદારીયામા દરમ્યાનના શુક્રવારે અને રવિવારે સવાર મોડા સેવાયા હતા કેમ દુકાનો વહેલા બંધ કરવા બાર મોટી સુધ્યામા મળી આવ્યા હતી. આ ચળવળ પરત્વે સ્વતંત્ર મુખી જણાવાયું બારે શુક્રવારે સાંજે બારને મોટા બજાર કામદારોનું ટોળું "દારૂ કામદારો એકત્ર થાઓ" રીમેરે સુધ્યા પોકારતું બે રસ્તાઓ ઉપરે દોડી દુકાનો વાળા બારોબારથી પસાર થયું હતું.

દયા માટે અરજી

જોહાનિસ્બર્ગના કરણે રોબર્ટસને ગાયોસ ક. નામના નાગની ચોરીમાં સંડોવી ફાંસી બાબતમાં તાજી પાકી અરજી નીચલીકોર્ટના ચાંદ માટે બે વર્ષની કેદખાનાની સજા ગયા વર્ષની આખરી મા થઇ હતી. તેના બચાવ તથા નામનાં બાળકો ઉપર દયા બતાવી ક્રિસરીજને કેદખાનાબાંધી છોડી મુકવા ગ્રેટાહિન અને રીસ્ટ્રીકટના ગોરા રહેવાસીઓએ સુનીયનના ગવરનર જનરલ અને પ્રેમીયર ડકનની અરજી કરી છે.

અધ્યાપકોઓને અટક

નાબુ બાતોના પ્રધાન મી. હેરીન્ગ્ટાએ મુની અત પાર્લામેન્ટમાં જાહેર કર્યું હતું કે નેટીવ અને - ગાયબી અધ્યાપકોને આપવાનો કરમના તબારો કરી પાર્લામેન્ટ પા. રજુ - આપવા કરાવ્યું છે આ તે માટે ડીસથી બીલ ઘડવા પાર્લામેન્ટ પાસે મોકલી પાડવા છે.

નેટીવ મજુરો

નાટાલ આને ઝુલુલેન્ડની બાબોમા કામ કરતા નેટીવ મજુરોને નાના દુકાનદારો ઉધાર માલ આપે છે કે મજુરોના પગારમાંથી કાપી બાબુ પાળાઓ દુકાનદારોને ચુકવી સરકારને રીપોર્ટ કરવા નાટાલના નેટીવ કમીશનર મી. એચ. લા મગના પ્રમુખપણા હેઠળ કમીટી નીમી છે. આ કમીટીએ નાટાલ આને ઝુલુમાં ગુજરાતી ગેરબાબુ કામ કર્યું છે.

ફોલ્ડીપાણાના બોકસરો

ડરબન પારકરીંગલમાં ફીનબાંડયો બે બચ્ચાન બાબતો કરબન તા. ૧૨ એપ્રીલે આવ્યા છે. તેઓ યુનીયનના સભ્યો મોટા શહેરોમાં તોફ મીંગની હરીફાઇમા ભાગ લેશે. જહાનીસબર્ગ પા તા. ૨૬ એપ્રીલે તેઓની પ્રથમ બોકસીંગ મેચ પાળાશે તેઓ કરબન આવશે.

ભાન ચોપાટ બાર રીક્ષા

પોલીસોના અને સરકારીઓને પીડા થઇ પડે તેમ ચોપાટ પાછળ પગપાળા માટે રસ્તા મોટર ચલાવના પતા બારે અવાજને માટે કાયદા ના નીયમ કરવાની છે. ગયેલ બોર્ડ દરમ્યાન મોટર અકસ્માતો બાર રીપોર્ટ કરવાના નોંધપાત્ર બાર બનાવોથી કરવી કરવામાં મેજીસ્ટ્રેટ દ્વા સીપીકેશ કર્યો હતો. ત્યારે કરબનના એક રેલીયો માલેકને રેકોર્ડો વગાડી પીડા ભરમાન થઇ પગલા બાર કરવી મળ કરી હતા. મજીસ્ટ્રેટ દીધા કરી હતા કે "દરેક માણસને ... કરવા સુખચેનથી આરામ લેવાના

કોલવાલમાં ફેરબદલી

કોલસપાલની મેથોડીસ્ટ મીશનમાંથી મકરીસની મેથોડીસ્ટ કર્યા કેમ ફેરબદલીનો હુકમ બાર નીમેલા કમીશને ૧૫ વર્ષ થયા કર્યું ... ફેરબદલી સંબંધી કમીશનના જુબાની ... કરવા પ્રતિનીધારાઓએ કમીશનના સેક્રેટરીને બાબર બાપ્યા.

એડીંગટન હોસ્પીટલ તરફ કામ

કરબન વેસ્ટ સ્ટ્રીટ બમન અપર ગર્વીન પરેડ આગે એડીંગટન હોસ્પીટલ તરફથી પોલાન્ટ બારે કુલ ચાલુ કરવા કરવાના નીરી કાઉન્સીલે ઠરાવ કર્યું છે ... પાર્ક પેવર પતાં એડીંગટન હોસ્પીટલ જાણ બાબતું અર્થમાં થઇ પડશે

ફ્રાલુસ્ટાડના અકસ્માત

ડરબનના બીરીમા રોડ બાબ બાબ્રેચ રોડના ખુણા ઉપર તા ... એમ્બ્રોસ એક્ટ કમીસ કારે સાથે દીધા મોટર બાસ બાબવાલવાળા કેપ મોનોરના મુસાબાગારૂ બાબના દીધીના ડ્રાઇવર નરમ નીબબ્ન થયુ બાને તેના પિતાને બંબાર પગ માર થયો.

પેટન્ટ દવાના લાયસન્સો

નાટાલ કાયદો ફીરોજ મોલ્લાપરીના બાપારી પેટન્ટ દવા વેચવાના બાબબન્સો અટકાવ્યા હતા, પણ બબાવા પક્ષોનું સાબળી બાબ કરબનના બાબસન્સીંગ ઓફીસર મી બાબરબેલે ફરબાવ્યા ૪૩ દુકાનદારોને પીન સારસ બાબસન્સો આપ્યાં છે બાકી કેટલાકોને અમુક કારણથી બાબબાં છે.

ગ્રીન્સબરી ફેરી

પેટોરબની બાહાર કેન્દ્રીય કુંબનીની ઓફીસમાં ચોરીની કોઇ ગોરી ઘરબાના બનાબ્યાર બાહેર થયા છે આ ચોરીની બળી દોકબનથી કરાવબામા આવી હતી. કેથી અનુબાન થાય ... કે આ ચોરો પબ્ન કરબનની વુબબબ બાબરની ગ્રીન્સબરી કેબ્પનીના ઘરમા ... છે

ગ્રેવી તાબ

નાટાલના બીનલ કન્ટીના પબ્બા બાગોમા આને સુબ્બલ્વે કરી ગોબરીબર આને બીન્ડસ્ટન ઝાલા બોબા ગ્રેવી તાબ (ગ્રેબ્વરીન પ્રીપરે) નો ઉપબ્વ કરવા નીકબ્યા છે. ગ્રેબ્વરેલ બાબ રબ્નની બોર્ડીન્સના સુબળા ચિત્રાબીઓને રજાબુની રબ્બી બુકબામા આવી છે.

ઘબી મુસ્કેલ

નાટાલના બાનર બાબના આબ બોર્ડીંગ દાખલ બા કબ્બાકિબ્યો બા બાબ બોબીના બી. છ એ. રીમર ઉપર કેસો ચલાવીને કરવા બાબ્યા બતા. આને સરકારમાં બીબાબેલ બોબા બી. રીમર ન્યાયા બાબ બતા બાબ બાબ્યોના બોબ્બાબ્યો બી. રીમર નરદરો બબાવાબ બાબ બતા. બા બાનરના બબાવાબ બારે પ્રબ્નો બબા બબા બબ્ન બીબ્બા બીબ્બબ્યા હતા. આ પ્રબ્નો બાનીબ્ન

પ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

૧૬ મી માર્ચના રોજ પોરબંદરમાં મુકામથી ફૅનેડાનીસિ-ભાગે ચાલ્યા ગયા શ્રી. બનાભાઈ પટેલ પોતાના પુત્ર સાથે પાછા આવી ગયા છે અને કરબનના પ્રવાસ વિષે પુછપરછ ચાલી રહ્યા છે. ડરબનથી મોકલી, જેઓ પણ ત્યાં સુધી મેસર્સ છ. નોર્થ એન્ડ સન્સને ત્યાં નોકરીએ હતા અને દોઢેકમાં સામાજીક ઉન્નતિના કામો માં ભાગ પણ લેતા હતા, તેમના પુત્ર શ્રી. મોહનલાલ કાળજી પોતાની પણ કરબન આવ્યા છે. તેમણે ગાંધીજીનો તેમના પુત્રજીવનનો મર્મો બરોબર હાથ કરેલો હોવા છતાંયાન મીકેનીકલ એન્જીનીયરીંગની તેમજ રેડીયો મીકેનીકનો સારો અભ્યાસ કર્યો છે.

* * *

કેપટાઉનનો ઝોહાન સ્યુમન નામનો ૨૬ વર્ષનો યુવાન ગોક ઉપર કીટ ઉપર આવેલી ઉત્પલ માઉન્ટનનો ટેકરી ઉપરથી નીચે ગબડી પડયો હતો અને તેનું મરણ નીપજ્યું હતું.

* * *

પ્રોટોરીયામાં ગર્વ ઓનો રેડીયો સ્ટેશનના પ્રમુખ ઉપર તા. ૧૮ એપ્રીલે બપોરે ટ્રામ અને મોટર કાર અથડી પડતાં છ લાના મોટા ઉદ્યોગોને ડાબા થઇ હતી જેઓને કોર્ટહાઉસમાં સ્થળ ઉપરમાં ન્યાયા હતા મોટરને પણ ૧૨ પાઉન્ડનું નુકસાન થયું હતું.

* * *

મધ્ય આફ્રીકાના સાલ્સબરીમાં ચાર્લ્સ સુજર નામની ફર્મની ગેરહાજરી તાજેતરમાં ૬૦૦ પાઉન્ડની ચોરાયલી નોટોની ચોરી સંબંધમાં એક નેટીવને પોલીસે પકડયા છે.

* * *

સાઉથ આફ્રીકાના શ્રી પીરોજશાહ નવરોજીના પુત્રો નામ સોરાબ કેરશે સોરાબજી કારાભાઇ આફ્રીકામાં એજીનયર ફેકટરીકલ ઓન્ડ કેમીકલ્સ ઓફ નાગપોરના પુત્ર ફીરોઝ રતીનીયર એન્જી. ડી. સી. બી. ની પરિક્ષામાં પાસ થયા છે અને તેમને એ બાબતની ડીપ્લોમા મળી છે. આ પરિક્ષા ડીસ્ટીંકશન સાથે પાસ કરનાર દોઢો જાનુઆરીમાં એ પહેલવહેલાજ છે.

* * *

સ્વપનોના સરકારી પકાન ઉપર ચાર્જ લાવ્યા પછી પોપ ઉપર ઓક બહેરે જબ્બાઓમાં રાજ્ય તરફથી ગોપાલાચાર્ય થયા હતા. બંધારણે લીધે અપરાણી મારી ગયો હતા એમ કહેવાતું તા. ૩૦ એપ્રીલના રોજ ચાર્જ આપે છે.

* * *

આગરવાડાના શ્રી કીલ્લેદારજીએ આની સોરાબજીના આશ્રમને ગુજરાત સરકારના અંગ્રેજોની સાહ્યો કે સરકારના આગરવાડા જાગ મકો રહેતો. શ્રી. કીલ્લેદારજીએ જણાવ્યું હતું કે સાબરમતી કોન્ફરન્સથી આગરવાડાને કંઇક ફાયદા થયો.

* * *

કેટલાક ગરબાનોની સ્ટેટીકો બતાવે છે કે સ્ટ્રાલ્સ ઓફ દ્વન્દર દબાણીઓ ઓપરેશનોમાંથી ચોમાસીસેટના દાખલ થયા છે, તેઓમાંના પચ્ચા પાછેલ થયા છે. આ હતાશીઓના દુઃખ નિવારણ અર્થે બ્રીટીશ સરકાર મોટાપાયામાં છે.

* * *

જર્મનીના ગાદી ક્રાઉન પ્રીન્સના સૌથી નાના પુત્ર પ્રીન્સ ફ્રેડરીકસને નાજ્યોસામાં હાજર થયા આમંત્રણ થયું છે. પ્રીન્સ ફ્રેડરીકસ ગાદી જર્મનીના પશ્ચિમાના ધર્મપુત્ર (ગોડસન) થાય છે.

* * *

બલુચીસ્તાના ચારો રક્ષક પ્રીન્સ મહોમદ આલી જીનાહ ગાંડપણે બીજાને છે. બલુચીની દીવજ્ઞસી કાઉન્સીલની મીટીંગમાં પ્રમુખપદપર બેઠા હતા ત્યારે એકાએક પટી જઇ બીમાર થઇ પડયા હતા

* * *

અમેરીકાના મોટર કારખાનાઓમાં ત્રીજો રબ્બરથી કામદારોએ પાડેલી હડતાલનો અંત આવ્યો છે. ગયા અઠવાડીયામાં હડસન કારખાનાના દરેક ઉપર કામદારો કામે ગયા હતા ને પહેલાં કામજલદર કંપની બાકીઓ પણ એમ ચાલ્યા હતા.

* * *

દક્ષીણ રોડેશીયામાં પોલીસ નોકરી માટે બ્રીટનના સાઉથામટનથી ૨૩ બ્રીટીશ યુવાનો રોડેશીયા માટે ઉપડવા પહેલા છે.

* * *

જીનેવાની પાસોગેન્ટના ફ્રેન્ચ મેગ્ઝનેરોને ૨૬૬-મારી નીનેવરીમાંથી કાલમાં ફાંકિ પા. ૬૦૦ મળે છે. આ રકમમાં પા. ૧૦૦ સુધી વધારો થવા આમની બાબામાં પ્રયત્ન થયા પછી છે.

* * *

પંદર દીવસ ઉપર ડચેસ ઓફ યરકો પરદો વિમાન સફીત ગુમ થયા હતા ત્યારે કાંસ જર્મનોએ આકસ્માતથી તુર્કી પરીવિમાન સફીત તારા પાડયા છે. તેમને શોધવા રોયલ એર ફોર્સે આપેલી મદદ માટે કમુક ઓફ એકર્ડ રોયલ એર ફોર્સના પા ૧૦૦૦ આપ્યા છે. રાણીના વિમાની ખાલસ ફ્રમેની રવાજોની રકમ કાપી ઉપકાર સફીત રકમ ન લેવાનો હતો.

* * *

યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ઓમેરીકાના પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટ ફુટીયામાં ખાસ નજાદારી પુરવા છે અને જર્મન દેશાભારી એમીલ લુડવીગનો દર નજા છે કે માત્ર પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટજ તરોગની વાતિબ્યાની ઉકાલ અટકાવી શકે

* * *

ચાલીજ વર્ષ પહેલા ગામના પ્રાચીન ભાગના દફાયેલા અવેદોની શોધ ચાલુ રાખે બ્રીટીશ યુનીવરસીટી તરફથી ત્રિદ્વાના સ્ટોકપ્યાલોજીસ્ટોનું પ્રતિનિધિત્વ મોકલવા નક્કી થયું છે તેઓ બાં બાર માસ ગાળશે ચલાવી પાછા ફરશે

* * *

ગુનામાં ઇલાકાની ૩૬ જિલ્લાઓની કાઉન્સીલમાં ૬ સરકારી અમલદારો, ૧ યુરોપીયન, ૨ મવાલ, ૧૬ હિંદી, ૨ સ્વરાજપક્ષના, ૨ મુસલીમલીગના, ૭ રાષ્ટ્રીયપક્ષના અને ૧૩ મહાસભાપાદીઓએ જગ્યા મેળવી છે

* * *

તાજપોરા પ્રસંગે કેનેડાની વફાદારી દર્શાવનારે નામદાર સમ્રાટશાહને અભિનંદન થતાં મોકલવા રહ્યા પ્રધાન મેકેનઝી કિંગની દરખાસ્તથી કેનેડાની રાજ્ય સભામાં પાસ થયું હતું.

* * *

યુનીયન ચારીઓ માટે બનારાના "બ્રીટીશ સબજેક્ટ" શબ્દને દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી નીકાલ કરી આપવા પ્રયત્ન થઇ રહ્યો છે. ખરી સ્થિતિ કોંગ્રેસના જરાનારા સાથે કોન્ફરન્સ થયા બાદજ થશે.

* * *

મહાત્મા ગાંધી, રાષ્ટ્રપતી નેહરૂ અને બીજા કોંગ્રેસ નેતાઓ તા. ૧૨ એપ્રીલે આમૃત્સર અબાગારના ચાર્યા. દીવસે દાંડીકુચની સાલ મીટીંગ સભામાં બાદ તા બાપુના બાપપાના હતા.

* * *

સાઉથમાં મહાત્મા ગાંધીના ચીત્રોના માનનાર છે કે મહાત્માજી દુઃખ નિવારણ માટે કોન્ફરન્સનો પ્રમુખ તરીકે ચોકસ કરી

* * *

અમેરીકાથી વોશીંગટનના તાર ખબર આપે છે કે રાજ્ય સભાની ઇમીગ્રેશન્સ કમીટી ઓ પાંચ વર્ષ સુધી જર્મનોને નકર માટે ૨૬૫ વીઝા ઉપર નક્કી કર્યો છે.

* * *

બ્રીટીશ એમ્પર લીડર ૧૦ તારીખે સેન્ટ્રલરી ખર્ચના બાદ કર દીલ્લરની મુલાકાતે જવાના છે

* * *

ઇન્ડીપેન્ડન્ટ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયાના મી. જે. કે. બનજરીને બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયાના ડાયરેક્ટર અને મી. જોન માસ્ટરીનન ગર્વનર નીમ્યા છે.

* * *

લાયોડ્સના મી. બીલ એટલે ૧૮ કીટ ઉંચી ઉંચી ઉંચો કુદકો મારવાની ના કાબ કરી છે. છેલ્લો રેકોર્ડ મી. બર્નોલ્ડ પરેહ પાસ હતો જેણે ૧૪ કીટ ૧૫ ઇંચનો કુદકો માર્યો હતો.

* * *

બાર્કલેસ બેન્ક લિમિટેડ, નાગપુર મી. ઈમ્પ્રુ એ. કંપનીની મેનેજીંગ ડીરેક્ટર તરીકે નીમણુંક થઇ છે. કુમારી બાર્કલેસે બીજાલોકોએ અંદર કર્યું છે કે રતીબાઇ ચુનેથી યુરોપની ચોટે મોટર માં જોઇ રહ્યા છે બાપુજીની ચોટી બાં ના રતીબાઇનું સમારકામ થઇ રહ્યું નથી. બાર્કલેસ બેન્ક લિમિટેડ ટીલ ૬ ઉપર હતાની ગંજાવર રતીબાઇ ૬૦ બાન દીઠ તરફ મુલાકાતો કરે છે.

* * *

મી. ગાંધીજી ટ્રાન્સવાલ ઝાઝ રતીબાઇ કેનેડા માં કુલ મુદતને માટે રવાના થયા વિદાય થયા છે. અમે તેમને સફર સફળ પ્રાર્થીએ છીએ.

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

અમદાવાદની આગામી બેઠક માટે તપાસ

સરકાર વલ્લભવિદ્યાનગરના પ્રમુખપદે શ્રી પ્રાં. નગિનદાસની નિમણુક કરવામાં આવી હતી અને કર્યું હતું. આ જગીન રૂ૨૦ ના પટ્ટા ઉપર ગણાર ખાડ ગણી શકે, જગીન પાણી સુરી શે તેવી હોય, પાણીની સારા જથ્થાના આરસ્થા થઇ શકે એમ હોય અને ગામના દુધ, ઘી પુરતા પડી શકે તેમ હોય આ અમદાવાદની બેઠક ગણી શકે આને અંગે શ્રી નરહરી પરિખ, શ્રી. રવિશંકર આસ, શ્રી. પન્નાલાલ ઝવેરી અને શ્રી ગલબભાઇ આસરની તપાસ સમિતિ નીમવા તેમણે જાહેરાત કરી હતી. ગઇકાલે બારડોલી તાલુકાના આકરા ગામડાંઓની ડીએરે રહીને જગીન સંબંધી તપાસ કરી હતી. બારડોલી સ્ટેશનેથી કેટલાક આગેવાન કુલ આસપાસી બારડોલી–ચોર્યાસર રસ્તા પરની અને બારડોલી–સરભણ રસ્તા પરની જગીનો જોઇઆમે નીહાળી હતી. આ પરથી કહાવાર્યોના એ પાણી બાબ થઇ શકાય એમ છે 'બારડોલી–ચોર્યા નોરના રસ્તાવારી જગીનથી ઓલ્ડ આવેલી શ્રી. અરબુજ દુર્ગાબાઇ પરસની ગાલિકની ની ૧૦૦ વીઘા જેટલી પાણીવાળા જગીન તે તેમાં રહેલુ કુંવો આપી દેવાની શ્રી. નારણજી કુંવે તૈયારી બતાવી હતી. આથી બે વાત કેલીંગ કુવે ઓછા પાણાળા કુવો આવેલો જમાંથી પાણી મારે અવરણ થઇ શકે તેમ છે. આમા મંડળો આવવા પાછે જાત તપાસ કરતા હોદેદારો વગર વિસે તેટલી જમીન આપવાના અને બે કલાક પાણી તૈયાર કરવાની બાકી આપી હતી. બારડોલી તાલુકાના કહેવાદ–હરિપરા પાસે જાત તપાસ કરતાં જણાયું હતું કે આવાવિસ્તાર માટે મુશ્કેલી નડે એમ નથી. કહેવાયા ઉપરથી મળી અને સ્થાનિક વચ્ચેની જગીન જોઇ હતી. બારડોલી તાલુકાના જગીનોએ ૧૦ મીનીટમા જગા તપાસ એમ કે પાણીના પણ સારા નથી તથા કુવો પાસે દોઢાથી સારી ગણ એમ છે. તે ઉપરાંત બીજા જગાના બેઠેલા આપવા બાબતે આવે તપાસ સમિતિ મુકલાયું જાહ હતી. આ એકે આકારે પોતાના કબ્જા કિંમા જગીન પાસ આવા આવવાની ખુશી બતાવી હતી. ઉપરની રમણિયતા, આબનાની વીપુલતા, પ્રસન્ન જનોની ઉત્સાહ આ બધાએ સમાલીના અભ્યા પર સારી અસર પાડી હોય એમ લાગે છે આ ઉપરાંત બેઠા ડાકાએ પણ બધી સમપા આપવાની તૈયારી બતાવી હતી. રાસના બેઠકો એ ત્યારબાદ સમિતિ પ્રમા નીમા છે. તેમા કહ્યું છે કે બારડોલી તાલુકા બારડોલી તાલુકા કારખાને આવાવા બાબ બધા કરતા પહેલા આ વધારે છે

ધારાસભાઓમાં માતૃભાષાનો પ્રવેશ

બહોળા ધારાસભાએ ઠરાવ્યું હોવા કાર્ય પ્રમા કર્યો બધાની ધારાસભામા લોકોની પુકતા સભ્યને અંગ્રેજી પણ સારૂ આવડતું હોવા છતાં પણ તેને બધાંજ ભાષામાં ધારાસભામા ભાષણ કરવાનો પૂર્ણ હક્ક હોય એમએ અને તેવા આશયનો સુધારો ૧૯૩૧ ના બીમાં એકટમાં દીઠી પણ આરણ પાસોમેન્ટ આ રજુ કરાયેલ આવું સુધારેલા કાયદા પ્રમાણે તોમેજ ચુંટી કાઢેલા સભ્ય અંગ્રેજી ભાષા ન જાણતા હોય, તેને પોતાના વિચારો પોતાની માતૃભાષામા બોલવા કરવાનો પરવાનગી આપમેલીજ છે. બધાંજ ધારાસભાના મોકાનુસાર સભ્યોનું કહેવું એવું છે કે દરેક દરેક પ્રાંત અમલોતો દેશનો કારભાર તે તે દેશના લોકો નો ભાષામાં ચાલે, એજ બાબપુક્ત અને ક્રમ પ્રાપ્ત છે.

ડરફરસ્ત્ર ઘઉંદીકરણ

રાજસ્થાનના મરફરી વકાંએ રાવબહાદુર રામસરણદાસને એવું જણાવ્યું કે 'અનિષ્ટ્યના માલીટરી એકેડેમી' ની સ્થાપના થઇ બારથી માંડી ૧૪૫ દીઠી ચીયાર્ગોએ પધાર ગણા છે અને તમામના ૧૨૪ જણાના સીલેકશન પ્રાપ્ત કર્યું છે. એ તો કેમ જણાવું ૪ નથી કે બાકીનાઓનું શું થયું. એકેડેમી રાજકોટ બંધારણની રીતીલ બાબુએ કેરબહલી કરવામાં આવી છે અને આ સબિએ ... કાર્ય સાથે ના દીઠના લશ્કરને દીઠાગણ જવાબ સેકરો ... બોમ્બરો: કેમકે ૧૯૩૪ માં ૨૯ જણા, ૧૯૩૫ માં ૬૩ જણા અને ૧૯૩૬ માં ૪૨ જણાએ પરીક્ષા પસાર કરી છે. મરફરી પક્ષાએ પણ આ ઉપયુક્ત કરવા જેવું છે કે 'કલકે સરકારી આ બીમામાં બીમા જાન ...

દરખાસ્તોમા કરેલા વધારાને કરેલી અરજી

સખનો બાને વરસાદ અને ઠરાવ સભ્ય તાકાન થયુ હતુ, જેમા ૧૫૦૪ માણસો જુબ્બા ટાકરો છે, બરાબર ૬ વાગીને સુધી ઠેનાસ ગોબ ભેગા કરા પડયા હતા અને તેથી સીવા ગઢના મજીદ એકલીમાંજ પર ગોરસ માકલનો ત્યાંથી તરવાળો પ્રદેશ લદન ઉભરાઇ ગયા ... આ ઠનગીર તરફથી રાહત તરીંદ આપવા કીક ૨૧ એર ટાગર અપાય છે, બધુસ માણસોએ તેના ત્રાણ લીધા હતા. આ ઉપરાંત ... ત્યાંથી મારે શેરહી બકત આપવામા આવ્યા છે વિશેષ ખબરોમા આવ્યુ છે કે આ ટાકાના ૧૨૦૦ જેટલા ગામો સપડાયા છે અને પીસતા પાણીમાં ગયા છે. રાષ્ટ્રપતિ પ. જવાહર લાલે અલ્હાબાદ, કાનપુર, બરેલી ... પગેરે દુર્ઘટના પીડીત જનોને મદદ કરવા શીને અપીલ કરી હતી.

પ્રજાકીતનાં કાર્યોની રૂપરેખા

મેનીવાલા ચુંટણીઓએ એક નોવેદન બહાર પાડી ધારાસભામાં જનતાને અહાયરા પડતા સભ્યોને નીચેના મુદ્દાઓ પર કામ ... તુરતના કરી છે: ૧. જગીન મહેસુલ અને પોષ્ણાતમાં ઘટાડો. ૨. જેલી ગરીબી આવક ઉપર ભારણ કર નાખવાનુ. ૩ અસ્પૃશ્યના ... પર અંકુશ. ૪. ગામડાના દેવાની પતાવટ તમજ ખાધા રહેલા ... અને કરની પતાવટ. ૫. દુકાન બારકોમ પાળા બોંચાયેલા ૬. રાજકેદી ઓ, નજરકેદીઓ વગેરેને છોડાવવા ૭. સ્વરાજમાં કરમાફના ... જમ થયેલી જગીનો વેચેલી જગીનો અસલ ધણીને પાછા અપાવવી ૮. પ્રજાકરના કાપ વગર ... બોજાઓમાં આઠ ટકાકરની નોકરી નાબી કરવા ૯. કેદી પાબુના નીયેધ. ૧૦ ખેડુતોને રાહત ૧૧. સરકારી ... ના મોટા પગારોના ... જાહેરાતો. આ સિવાય ... સ્વરાજ્ય, ... પરનો સબ્રહ્મ કાબુ, ... ની ... ના ... ખેત વગેરે પરનો કાબુ અને પ્રજાકીતની દ્રષ્ટિએ કામ કરવું'

અમદાવાદની ચોપાસના સભ્ય પસંદ થયા

જેરબાપુર પોબાગના વહી ધારાસભાના અમદાવાદ સભ્ય શ્રી શીલાલાલ કાસ્તેનાની ધરપકડ ગોરખપુરમાંથી ૧૪૩ અને ૧૫૫ ની આમ ... શ્રી. કોઠળ થઇ. તેણે ... ફુટવાની ના પાડી હતી. એક ... ની ફોકસીને ફોડાવવા સ્વયંસેવકોની મદદથી તેમણે પ્રયત્ન કર્યો હતો. એ માટે આ ધરપકડ થઇ હતી.

લિંદયા રેટરના ખબરો

લિંદયા ઉપયુક્તદાન

મુબઇના તા. ૧૦ એપ્રીલના આકિકાપાના સંદેશા મુજબ સુરત કોમેસપાટી સીકર ગાસીસ કરોડની નામકુની આગેવાની હેઠળ દાંડીથી ઓફ કમ્પુરેશન આપવા ... ઉપવાસ કરશે. આમ યુનીયનમા પડતા દાંડીઓ વિદ્યુના ... પર ઉપવાસ કરશે.

શ્રી. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર

શાંતીનીકેતનના પ્રખર સાહીત્યકાર અને કવી બાબુ રવીંદ્રનાથ ટાગોર ૫૬ વર્ષના થઇ ... ગયા પ્રસંગના ... ઉજવવા આખુ ... અને ... ઉપર સમા આપવા દાંડીને પરકાર કર્યો ... ઘણી સ્વર્ણ ... પરિષદના ... પક્ષ પાકુર ... આપ્યો આપ્યુ હતુ

હિંદની સરહદ ઉપર આવેલા

હીંદી સરહદ ઉપર આવેલા વઝીરીસ્તાન તરફ ... ના ... ના ... ઉપર ... ના ... ...

શ્રી. પંડિત હરિશંકરજીનો જવાબ

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ને એ શોભે ખરું?

પત્રવ્યવહારથી ચાલત, તો આમંત્રણ શા માટે કરત!

ઝાડ વાળવાની સેવા વધારે મોટી છે

[ઉપલક્ષ મથાળાઓમાં નીચે "ગુજરાત વિજય" ના તા. ૩–૪–૩૭ના અંકમાં તંત્રીલાઇન નીચે પ્રગટ કરીને અમારી ઉપર પ્રસિદ્ધ થયેલો છે તે અમારા વાચકોની જાણ માટે નીચે છાપીએ છીએ—અ.]

'ગુજરાત વિજય'ના તા. ૨–૪–૩૭–ના અંકમાં 'પ્રમાદને પંડિત હરીશંકરજી' એ મથાળાં નીચે આઈ. એ. સાહેબનું પ્રગટ થયું હતું, તેનો "ઇન્ડીયન ઓપીનીયનો" ઉલ્લેખ કરીને પંડિત હરીશંકર પીલાજીએ ખુલ્લો પત્ર લખી જાતનું મથાળું મૈસૂરની નરરૂપી એડીટર કરવાથી પંડિતજીનાં નામના પ્રાંતમાં ફેલાયેલ બળાબળાટ ભણેલ છે. મારા નામ સ્નેહી ભાઈ સંબંધી સ્વ. મનસુખલાલ અને બી જીવન ભાઇના વખતથી, અંગ્રેજ. ગુજરાતી, હિન્દી અને તામીલ, ચાર ભાષામાં પ્રગટ થતું આદર્શ ઇન્ડીયન ઓપીનીયનનાં તો નામપદા અને —ભાષા નીતા ત્રિમ હું જાણું : આમ છતાં મારા મારા આવેલ પત્ર ઉપર "ખુલ્લા પત્ર" જેવું ચોકાવનારું મથાળું આપણી અભિલાલ ભાંગીને કે તમના વડીલના સહ આપણે શા માટે કર્યું હશે, તે મારાથી કલ્પના શકાતું નથી. મને વાંચ્યું પ્રે ન વસન કરેલા ન. ગાંધીજીનો લાંબો જવાબમાં પત્રને બારો નીચે ના ... જો કે ના દીકા કરતી વખતે, ક અસહિકરણ બાબો બાંહેધરીથી ; અસુવ્યવસ્થા બીજાની પાસ કરાવારી સાથે જ; અને જોહાનીસબર્ગનાં હિન્દુ મુસ્લીમના ... કુકડા પડી ગયા બાદ બનાવ સમાધાની સંક્ષિપ્ત રીપોર્ટ માટે દીલ્હી ગયા બાદમાં નાબૂદીવાદ સંબંધમાં હિંદમાં પ્રગટ કર્યાની નોંધ બહારના બન્યા, ને પંડિતજીની ક્રિયા ... બહારના નથી, એમ તદ્દન ખોટી બાબ છે; એટલે ઉપરોક્ત મત બાંધવામાં મારી જે ક્રમ ભૂલ થયો હોય, તો તે ખુલાસાના ઉદ્દેશ પત્રને ધીરજથી કરી, મારી સ્વસ્થતાને, ગમે તે બાજુથી, ફેરવી આપીને, મારફત નીતિપરીપાલ બનવા બાબતમાં ખાત્રા કરવા માટે 'ઇ. ઓ.' નામ બાજીનો મણીલાલ મારીના ઉપકારને પાત્ર બનાવ છું.

"ઇ. ઓ." એપ્રીલના અંકમાં તંત્રીએ જે લેખમાં પં. હરીશ કરજીએ મને એક ખુલ્લો પત્ર લખ્યો. આ પત્ર બાબતમાં ખોટ, જે પણ તમને બાબતો રીતે સ્વસ્થતાથી જવાબ આપ્યો છે; પણ અમુક બાબત ખુલાસા રૂપે 'ગુજરાત વિજય' ને પ્રગટ કરવાની પંડીતજી એ બહારે મને ફરજ પાડી છે, બારે તે બાબ હું અત્રે રજુ કરવાની રજા લઉં છું

પંડીતજીનો જવાબ.

"આપણે અંગ્રેજી ઇંગ્લંડના પ્રબુદ્ધ ભાઈઓના સ્નેહ પરીચયમાં આવ્યા તે ઉપરાંત બાબતો ઉલ્લેખ કરેલ, તેમજ ગી આપણાઓ, આર્યપ્રકાશ પ્રબોધક સ્ત્રિઓ કે પ્રતીનીધી સભા આપણા તેના પણ પણ સુબ્બને તેની કાંઇ પણ બાબત થાય ન તો ચાલ, પણ મને તો આપના આમંત્રણ સબબ દુઃખ થયું છે. આપનું 'ઇન્ડીયન ઓપીનીયન' અંગ્રેજીમાં મારી રીતે છે. મેં અહીં અનેક રમણે બાપેલા આપ્યા. બાપ સરકારે બારે અનેક રમણે પીઠડિયો થઇ, જોબ્બર્ગ અને પોર્ટ એલીઝાબેથમાં બહીના બાઇઓને કદીપણ સ્ત્રોતાબા ન બનતી એવા લાંબા ... ક્ષાત સુધી બહાબાકતની કયા કરી અનીયમ રમણવહો કરીને બે-ત્રણ શાબાઓ કુબાડી નાબાયા એટ પણ કાર્યની બાબ બબુ-ભાસ ગાંધીએ આજસુધી નાની સરબા નોંધ પણ લીધી નથી, પરંતુ બુના કાળથી ચાલતા આવેલા પક્ષ–પાર્ટીઓનો બાબજ કારબાબ્રાન કરવી ફોજમાં નગોવબા માટ એક પણ નક્ક સુકલ્પ નથી એ બાઇઓ 'ગુજરાત વિજય' ના બાબે મને પ્રબોલો પત્ર બાબ્યા ઉ. પત્ર ઉપર આપે કરેલા બબાબાના મોબુ બનારી ક્ર., 'શ્રી હરીશ કર પીલાજીને ખુલ્લો પત્ર એવું શીર્ષક બાપેલા બાદરથી મોટા ટાસ્પમાં બાઇકાબાઓ કદીબ બુનીન બાઓના ઇંડિ–ગુરસલ્ઝ...ના મારા | અને આપ આપ સમાજના પબ્લિક શુદ્ધબાદ પાત્રા ચરબ્ર કેમ કરી રીબુ' છે. જેવી આપની કૃપા! આપને જીવન ફેંકે બબુ આપ્યા ક્રુદ્ધ દેશ અને તેના હિસાબ બારી પાસેજ રહેતા હોબ અને તેના ગે ક્રમ ગોટાળા કરેલા ... બારી બાબ્યના અત્રે બબા ગોરોમાં કેવાઇ ગબ છે મને સંપૂર્ણ વીશ્વાસ છે કે મારા માટે આવો બાબ્યના કેબાબતોનો સેજ પબ્લ ખરાબો નથી હોબ. તેને આવો વિશ્વાસ રાખવામાં કૃ બાબો હોઇ ના અત્રે કેવાએલી બાબ ... દુર થાય બોબું 'ઇન્ડીયન ઓપીનીયન' બો ચોક્કું ... બા ગોરબસોને, આને બાપની સ્વસ્થ બારી આબે છે કે આ. પ્ર. પ. સાબાની સામે ... ન સ્વાગ્ય કરવીર એવી આશા રાખું કું હું બાંતે કે ખુલાસો ... બીજ, ... બિલ્કુલ ... બિલ્કુલ નહિ તેબાબ"

"... સંબંધી આપ દબાલ બાબવા ... બોરસાહેબ ... બબુબા માંગશો તેના ખુલાસો બબુબીશ.'

કૃપા કોની?

ઉપરના ખુલાસામાં પં. હરીશંકરજીએ "જેવી આપની કૃપા" આલબ્યું! ખરેખર મુબ્બને મારે માટે બબું કે બાકું લાગ્યું હોય ... બબુ બાબ્યબાજ મારે સ્વસ્થતાએ વાતાવરણ ઉત્પન્ન કરેલો હોઇ એવો બાપ મહત્ત્વ કર્યો છે. અને એ શબ્દ ... બા બાંધીબ્ય રીતે સ્વબાબા છે કે, "ઇન્ડીયન ઓપીનીબ્યન ... ના બબુ તે ... બબુ બાબુ પડે બારા. તો, ઇ. ઓ. માટે એ શબ્દો હોબ, તો મારે બાબ કહેવાનું નથી. પબ્લ જો મારે માટે હોબ તો બિબબર્થ પં. હરીશંકરજીને મારે નમ્રભાવે કહી જીવું જોઇએ કે, એ કૃપા નથી કનબ્યાલાલની ક નથી હરીશંકરની; પબ્લ એ કૃપા તો છે, ખુલ્લા પત્રો અને જાહેર પ્રશ્નોના જવાબ નહી દેવા, બી. ગીરીબ્યાંકર ભાબના શબ્દોમાં કહીએ તો 'ચોકની બાદર મુખ બુબાયનારા' આબુ દબા બા જવાબોને બોકલાટ બાબ' મહત્તેબા' બા નહતાની કૃપાબુજ એ કૃપા છે કે ઉપરોક્ત પત્રો અને પ્રશ્નોને બારે 'આબ' બબીતી' બા દાદાજીના દીકરા બી. રતીબાલ ભાઇને પબ્લ જાહેરબ્યાંના જાહેર જવાબ દેવાનું Obligation—આબ્બાન રૂપ' પડ્યું છે.

અખર જીવન : ૬.

આ ૬'ઠ્ઠ બારે પત્ર દ્વારા ખુલાસા મેળવો લેબાની સત્યબ્યુના બબાબાનાં ડીંડાજીના મેં સબ્યુ કે, "કામણમાં દ્વારા ખુલાસા બાપ" એમાં તો પબ્લી ત્રબ્યન મેર બબબ્યુની પ્રયત્નોબ બાબ રહે." (બુબ્યોના "બબ્રની બાબની કૃપા" એ શબ્દો કેવા સંદોરબ્ય જબ્યાબ છે) બા સીતાબ હરીજીજ વબ્યમાં દેશમાં રહ્યો બબ. બારે બનેલી અગ્રુ બટનાની યાદ આપીને, બબ્ય મળાવાની બાસલાત જબ્યાબ્યા પછી, જે લબ્યુ છે કે

"આપો તમારી પ્રબાબુીના કે બાપબામાં ... નાના પ્રકાના પ્રસ્તા, દાનકાતાઓનો બાધેલા ... બીબાસનો ભોગ કરવાના આબ્યા કે નહીં, એ પ્રબ્ન સૌથી બહારે બાબનો છે; અને કેટલા ઉદ્દેશ મહીના બીજાપાર કોબાબ્ય કેમ જહાર પાડવામા આવેલો નથી; તેના પબ્લ તમો સબાધેશ પણ બબ્ય છે. બા કે બારે આબેમાં વબ્યનોનો ... ને બાજુએ મેકલાબ્યા બોરકાબ્યસ્સર રીતે પ્રાબ્યા પાડવામાની પાસ ... બારી છે બરજદારી જવાબનારીનો બાબ્યા કેટલાનું વબ્યન બાકેબર પબ્યું' બા ... બીજાપાર કોબાબ્ય વબ્ય બહાર નથી પડતા ? અને બબ્યવસ્થાપક કે ઉપરોક્ત ચ. ... પ્રબ્યબ્યોબ્યમને નામે ઉપરાબેલા કેટલા પબ્લ પ્રાબ્યુ ... બા ... ને તારબ્યુ બાબ. બંને પક્ષો બારસીને નાબે લાલ દાવાઓનો બાળબ્યા પછી આબ્યુદ મહંબ્ય ... બારસાદારની વાતો ચારો છે મને ... પબ્લ લબે (મને બબેલી બાબર મુજબ) બાપુબાઇની સૂચના બબાબા નાબલીને બદલે 'બાબ્યું ગુદ્દબુ બકાત ઇ' ઉપરાબ્યર લાગ્યા છો બા બાબુાના પબ્લ નામ્યું કબા પાબ્યા બહકાબ્યા સોબાબ બીબુ મું બાબે ... ચલ ... બાપ કહી શકીએ ! અને બા ... બા ઇ'ચકાબામાં નબારો વારસો. જબ્યાબદારી અને નબારાં બાબા ... બાબ્યબાબ્યું કહ્યા તે અને ... બબ્યાબા શકશે ? બબે બહીંબ્યા બનાવાની ... બારિબબિબ્યો

આનાથી વધારે કંઈ કહેવાય એમ નથી. પણ તમારી દોલતખાતરી તેથી બહુ મોટી થતી નથી અને તેવીજ તમે અહીં આવીને રવતંત્ર છિપટેરાક તરીકે પાસ કરો તોજ તે ઇચ્છવું કે ઇચ્છવું ?

સંસ્થાઓની ચર્ચા નકામી છે?

૫. હરિશંકરજીએ જે ખુલાસો જાહેર કરવાની માગણી કરી છે, તેમાં "અસર થાય કે ના થાય" એવા શબ્દો વાપરીને, સંસ્થાઓની અંદર મતો આપે નકામી દોષ ઉપજ બતાવ્યું છેઃ જેમ કહ્યાણ ... મેં તેમને લખ્યો જણાવ્યું છે કે—

સંસ્થાઓની ચર્ચા વીષે તમે ગમે તેમ માનતા હો, પણ હું ચુંટણી બુધ્ધિથી કરેલાં કામ નીષ્ફળ ગણ, એમ કદી પણ માનતા નથી. હું તો એવી ચર્ચા કરવા વાળાનો કામને પણ મોટી સેવા માનું છું. કામને માનપાન માટે ઓછા કામો કરે, પણ આપણાનો અને ચાળો બદલ કરીને તેજાજ ... ના મારવાના ચતા પ્રયોગો સામે પોરે પાટા બાંધીને પણ પ્રયોગમાં દઢ બહા રાખીને, નીડરતાપૂર્વ કચેરો સાર કરવાનું કામ કોણ કરે? આપ્યું કામ તો તેવો વખારે તુમા મકારની દલસોવા ઓછા હું માનું છું અને બહા તબજ નીર્ધનાવસ્થામાં પણ આવા સારકાર્યો માટે પરમાત્મા મને પુનાં સહાયક, રાહિત અને સગવ આપે એવી મારી પ્રાર્થના છે તબ, બીજ બધાને બાજુએ મુકીને મારા માટે તો હું વધારે જોરદાર માનપૂર્વ કહું છું, અને બધાંજ નીષ્ફળતાથી ફિકાસેલો ... છતાં મારે હૃદય ... ને શુદ્ધ અને મારી જાતના જો ઉત્તમ હશે તો મારો પ્રભુ મને જરૂર સહાય કરતો રહ્યો છે, અને કરતો રહેશે એવો મને પૂરેપૂરોવિશ્વાસ છે. બસ!

ઈ. એ., ના તબ્દારીને

ઉપોદ્ઘાતનું પગથીયું કરીને બાબાબાદ તબ્દા આ બાબી, "ઇન્ડીયન એસોસીએશન" ના તબ્દીને મારી વીનંતી છે કે તેઓ મારી અને પંડિત મા હરીશંકરજી વચ્ચેના પત્રવ્યવહારની છપરાવી દે જરૂરી લાગે પ્રસિધ્ધ થઇ છે. તેને પણ યોગ્ય બંદોબસ્ત આપવાની વ્યવસ્થા કૃપા કરે.

અંતમાં પંડીતજીની પરાપ્તાનાને માટે મને મારે અહેસોસ થતો દેખાયો તેમને આજની માફક અગાઉ પણ વારંવાર 'રવતંત્ર છિપટેરાક' તરીકે કામ કરવાનું હું સુચવતો રહ્યો છું: પારસ તેમની પાંદડતા, વ્યવહાર કુશળતા, કારણના આત આપણાજાવની સેવા કરવાની પ્રકૃતિને માટે તો મને ઘણું માન છે: અને તેમને કે આપણા માટે સ્વતંત્રપણે પોતાવરણ ઉભું કરવાનો જે રવપ્નો પણ પ્યાલ કર્યા નથી. એમ સ્પષ્ટતા સાથે જણાવી દઉં, પરમાત્મા બહાદિના જીવનને સાર્થક બનાવે, એવી હીરજીવર પ્રાર્થના કરું છું.

કનૈયાલાલ ગી. કેહારી

સારસ્વા. (બાકી—આવ્યું)

[નોંધ ની. કેહારીના ૫. હરીશંકર ઉપાધ્યાયને રવદેશ પધારવાનું આમંત્રણ આપનારા 'ગુજરાત વીજય' માં પ્રસીદ્ધ થયેલા પત્રને "હરીશંકર પીતાર્યાને ખુલ્લો પત્ર" એ નામે અપાણું આપ્યું

એમના પત્રકારીત્વના નીયમોને જરાયે ભંગ થયેલો દેખાય આવતા દે. એ ખુલ્લો પત્ર જ કોંગ્રેસના અને અંગે અરાય બોના રજુ કરી બેદિ અર્થ ઘટાવી શકાતા હોય એમ અમારું તો માનવું નથીજ તમ છતા ... આબુજાબુપણે એવું થયું હોય તો એમને અમારાથી અન્યાય થયો હોય તેમની આગે ક્ષમા યાચીએ છીએ. ૫. હરિશંકર વિદ્યાર્થી કાં દીક્ષુ એવા અગાઉનાં કુસંપ ઉભો કરવામા અંજાયુત થયા છે એ ચારેપ તો આમે તેમના ઉપર મુકી ચુકયા છીએ અને તેનું કરવામા તેમનો કયો સિદ્ધાંત સમાયેલો છે એ ખુલાસો કરવા આપે તેમને આ પત્રદ્વારા આમંત્રણ પણ કરી ચુકયા છીએ પણ ૫. હરિશંકર વિદ્યાર્થીને જાહેર ખુલાસા કરવા કરતાં બાનગીપત્રો દ્વારાનો રોબ વધારે જણાયો ... પણ બાકીઓને બાદે પણ અમારા આમંત્રણના પ્રત્યુત્તરમા બાનગી પત્રો મળ્યા છે પરંતુ તે બાનગી હોવાથી અમને તે પ્રસિદ્ધિમાં લાવવાનો હક્ક નથી મળી શક્યો. ૫. હરિશંકરજી ઉપલા પત્રના બી મણીલાલ બાંધી વિશે લખે છે કે "જુના કાળથી બાકાના આવેલા પદાધીકારીઓનો બાજ કારભારમુલ ફેરવા લોકોમાં ગબોયવા બારે બાદ પણ તા ચુકતા નથી." ૫. હરીશંકરજી તારી રીત બબ ... ૬ ૬. બા. મા છે ઓ ... પ્રમેયના સુસ્તદીત 'બા ના તે પાદીદાર સોબાગારી બાબ ઠા. દીક્ષુ રોગા સમજાર હતી. સમાજનું કામ બાયકરા બારેજ લાવવું બાદે ૫. હરિશંકરજી ગાંધી ભારત વિદ્યાલયના કામમાં વધારે પડતી દખલગીરી કરવા લાગ્યા અને તેમને પોતે બજાવેલી સેવાનો બદલો કેટલો બાળો જોઇએ તેવ પ્રશ્ન ચર્ચવા લાગ્યો. બાર બાદ સમાજમાંથી તેઓ મુક્ત થયા અને પોદેએલીઝાબેથમાં નિવાસ કર્યો. ત્યાં તેમના કહેવા મુજબ "અહીં પણ સાંબળવાના ન મળતી ગોરી લાજા વખત સુધી મહાભારતની કથા કરી." પોદેએલીઝાબેથના કાંદુ બાકીઓના એટલા બાકીભાગ્ય ન થયા તો તેમણે બહા-ભારતની કથા કાંદિજ રાંભળવા પરંતુ તેઓનીલ-બર્ગમાં તો તેમણે મહાભારતનું ગૂઢ બાકાન કરવા બલાવ્યું છે 'ગુજરાત વિજય' ના કે બંકમા ઉપલો પત્ર પ્રસિદ્ધ થયો છે તેજ બંકમા બીજાના પ્રકરો પણ પ્રસિદ્ધ થયા છે જે તેમનો તેવજ આભાર બાયમના બબ્ધ માટે બાંદ ઉતારીએ છીએઃ

આર્યોને ચેતવણી:

"૫. હરીશ કરજીએ પોર્ટ એલીઝાબેથ (૬ આફ્રીકા) માં ચાર કન્યાઓના લગ્ન ... બાબ્યા સારે "બાબુદ ગુરૂકુળના મકાના બારે" ... ૫ દાઢીનું દાન ભેગાબ્યાના બબ્ધર મળી છે. બાલીન બદલે આબુંદના મકાન કરવા બારે ગુરૂકુળને બાગે રંક કરવાનું ૫. હરીશંકરજીને પ્રેબ્યું ... છે? બા બબારર્યા બાબુદબાબાઓના બાબથી ગુરૂકુ ળમાં દશો દેવા ધારતા ઉંગ બેબ બબ્યાર્થ વિદ્યાર્થી બાવલી ગુરૂકુળના પ્રેમીઓએ બબાનસર ચેતી બબ્યાની જરૂર છે, એમ મારે બબબુકર કહે છે."

આ ઉપરથી બબ્ધ માત્ર બોદસાજ નીર્બુધપર બાબો રાખીએ છીએ દુ બાબા આ દેશના કેટલા કરતા આવનારાઓ કેળવણી બારી બાદ બાપવા ની જરૂર દોબ છે તેમાંને ખોરી દાની પહોંચાડે છે. બા ૬ ઓ |

—:o:—

બબરચબો

ઘરદ સંઘના હિંદુ રેસાસાયટી

બોહાનીસબર્ગમાં બા મારત સારકા મંદિર ના વિદ્યાર્થીબેહોએ બબ્યાબના સહિત ના ૪-૩૭ ના રોજે આ શહેરની બીજી વાર મુલાકાત લીધી હતી. જે સાંજે આનંદપ્રદ બુકારી રોગ કુશળ વિદ્યાર્થ બબ્યા હતા તેમની સાથે બબાત બબ્યર્સની બેઠકબાબાત શ્રી વલ્લભભાઇ રામજી બબત બબ્યા બાવેલ તેમના સ્વાગત માટે એકબા નરસંબી રહ્યે એક મિત્રબંડો મંદિરના હોલમાં બબેલ બબ્યા બમુખ ... ... ચોરબા નરસંબી બાબ-ભાવે બાવેલા અને બાબ્ય સ્વાગતકર્તાઓએ પ્રસંગને બનુરૂપની વિબેચનો કરબા બી. વલ્લભભાઇએ બા રવાબત બાર હાર્દિ- બાભાર બાની સરબા ની દરેક પ્રકાર ઉિબાંતિબાઇ ગેટ ગીની બોટ બાપી હતી તેનો બાજાર રવીકાર થયો હતો.

આર્યન ક્રીકેટ કલબ

પોર્ટ એલીઝાબેથ આમના ક્રીકેટ કલબની સોબનલી છેલ્લી સેબ. બાકિબ એસ્ટ ક્રીકેટ કલબ ની બોટપર ... ૬-૪-૩૭ ને દિવસે આર્યન બાન મુકબાબ ક્રીકેટ કલબ બરબ નોંગલ નોક બાઉટ કપ માટે રબબાબા બાવી હતી. મુકબા-લેગ કરબ ... બરબા હતો અને આર્યનનો બેટીંગ માટે મોકલબા હતા. આર્યને પ્રથમ રન પહેલી બનીંગમાં કર્યો હતો મુકબાલેગની બેટીંગ સેરા ના આબી હતી જેમાં રોબોએ પહેલી બનીંગમાં રન રન કર્યા હતા. આર્યન કર રનથી પહેલી બનીંગમાં આગળ હતા. આર્યનની બીજી બનીંગ સેરામા આવી જેમાં ૩૪ રનનો સ્કોર કર્યો હતો એમ સુંદર પાદેનરબીપે ઉંચલા બેટસમેન સાથે સારા રીત રમી કર રન છુટેથી બબ. મુકબાલેગની બીજી બનીંગ સેરામા આબી નોક, હોબમા પણે ટુંકે બબ. તેબેનો ૧૦૪ રન ૬૩ બાટે, કબા ૧૫ બીનીટમાં કરવા બા બબ. આર્યન ક્રીકેટ નાસરે નોક આઉટ કપ પહેલી બનીંગે ૩૦ રનથી છતબા છે.

આર્યન ક્રીકેટ કલબે આ સીજનબા બબ્ધે કબનાર છત હીંદુ ક્રીકેટ પુનીયનબા જોબાબે છે, બીજ કપ. બાબ નોક બાઉટ કપ, અને નાબબું નોક આઉટ કપ.

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

એડ. બી. પારેખ

૫૩ એ કમીશનર સ્ટ્રીટ,

જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના રથળે બારત જુબી બતના દરેક ઘરેઠબ બોસરી, રેશમા અને રવદેશી સાડીઓ કિબાયે કીકાયત બાવે બાબશે.

એકે બબત તમારો બોર્ડર રોકડથી બાવો કરશો.

જાણવા જોગ

ડ્રાઈવર વિના મોટરનો સંકેત

અમેરિકાના કોઈ કારખાનેદારે પરચૂરણ મોટરોને અને મોટરલોરીઓને એવી બીજાને સૂચના દેવાની નવીજ યુક્તિ શોધી કાઢી છે. એક ગાડી દોડી આવતી હોય અને પાછળ આવતી મોટરને તેની આગળ પસાર થવું હોય, તો આજકાલ ગાડી હોર્ન વગાડવામાં આવે છે; પણ આ યુક્તિ પ્રમાણે હોર્ન વગાડવાની જરૂર રહેશે નહીં કેમકે કદમીકદાચ આગલી મોટરીનો ડ્રાઇવર પાછલી ગાડીના હોર્નને સાંભળી નથી શકતો તેથી પ્રત્યેક મોટરકારમાં અને ગાડામાં ડ્રાઇવરના બારણામાં એકદમ ચળકતા પરિણામે રાખવામાં આવે છે. પાછળ કારવાળો પોતાના પાસેના બટનને બિનાના હોર્નબોયો કાર્યકારી તરંગો છોડે છે. જે આગળની મોટરીના ડ્રાઇવરના બારણામાં ચળકતા પહોંચતા એ ચીજોને અવાજ મચવા માંડે છે અને બત્તી થાય છે, અને કોઈ ખાસ પ્રકારની મોટરીમાંથી પાછળી કારને ઇષ્ટ્રાય તેવા રીતે નીકળી જે કે પાછળની કારવાળો સમજી શકે છે કે સંદેશો પહોંચ્યો છે. આ ક્રીયા પછી મોટરીનો ડ્રાઇવર પોતાના બટનનું બટન દબાવે છે કે તરતજ બીજો અવાજ અને બાકી પ્રકાશ બંધ થાય છે. આવી ચીજો પ્રકાશ મોટરીમાંથી પાછળી કારને દેખાય છે. પસાર થવાની આ સુચના મળતાજ પાછળી કારવાળો જમણી બાજુથી પસાર થઈ આગળ આવ્યો હોય છે.

વજનનો રેકોર્ડ !

પોપા રીયસ પર જાહેર થયું હતું કે જગતનો સહુથી મોટો માનવી કેનીયસ સેમ્બર્ટ છે. તે બ્રિટીશ ગુરોપનો વતની છે તેનું વજન ૩૪૬ રતલ છે અને તેની ઉમ્મરનો પિસ્તાળો નવ રીટ છે તેની ઉમ્મર માત્ર ૩૯ વર્ષની છે.

ડોલર-રોકાણ !

અમેરીકામાં સહુથી નાણાકીય તત્વ આપ્યું હતું કે ૧૯૨૧ થી ૧૯૩૫ સુધીના ગાળામાં ૬૬૫૦૦૦૦૦૦૦ ડોલરની મીલ્કતો પરદેશ મોકલી આપી હતી અને ૧૩૬ બાપ ડોલરનું નુકસાન થયું હતું. આ રકમોમાંથી ૩૦ ટકાસર ૨૮૮૦૦૦૦૦૦૦ ડોલરની કીંમતની મતા બાંધીકોડી નાખી હતી. એ સહુથી ટપા બાદ એવો રોક છે ૧૯૦૩ થી ૧૯૩૫ સુધીમાં રહ્યથી એક અબજ ૨ બાપ ડોલરનું નુકસાન થયું હતું

અન્ને ઘાર્યો !

પોપાથી માણસ વધુ દોડી શકે છે એમ કોણ કહે તો તે આપણે માનીએ નહીં પણ પીટરબર્ગમાં એવોજ પ્રસંગ બનવાની માનવ ગેદનીએ સ્વગ્રહસુખે નીહાળ્યો હતો ને જોમ્સ ઓવન્સે પોપા સાથે ગોઠવણ કરી હતી પિસ્તાળો વટલું બાંધ્યા બાદ સાડા નવ મેદાનમાં કાપ્યું બોટલું બાંધ્યા જોમ્સે ઓછા સમયમાં સાથી ચેમ્પીયનશીપ મેળવ્યા !

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ તરફથી શ્રી. રામનવમી મહોત્સવ તા. ૬-૪-૩૭ને સોમવારે સાંજે સાત વાગે ફ્રેડ હોલમા (કર્ક અને હિરીસન સ્ટ્રીટના ખુણા ઉપર) ઉજવવામાં આવશે. આ પ્રસંગે શ્રી. રામચંદજીના પવિત્ર જીવન વિશે જુદા જુદા વકતાઓ તરફથી બયાનો થશે અને શ્રી. ગાંધી ભારત વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓ તરફથી ખાસ કાર્યક્રમ થશે આ સમારંભ સમાજ બીલ્ડીંગ ફંડ અને યોજના વિષે કેટલાક અગત્યના ખુલાસા કરવામાં આવશે. દરેક હીંદુભાઈઓ અને બહેનોને આ ઉત્સવમા હાજરી આપવા નમ્ર વિનંતી કરવામાં આવે છે.

જી. પે. પારેખ,
પ્રા. સે. જોશી,
જો. મા. પંચોલી.

અસંખ્ય ઘરોમાં

'ઓવલટીન'

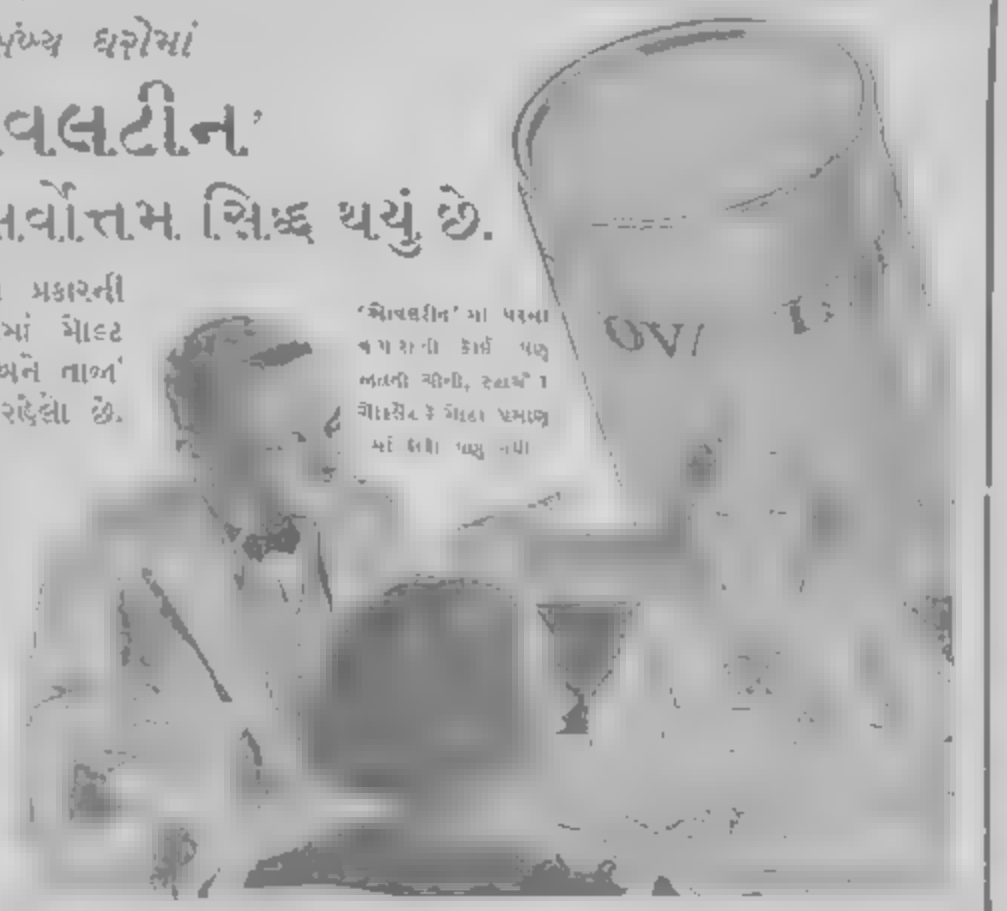
તંદુરસ્તી માટે સર્વોત્તમ સિદ્ધ થયું છે.

'ઓવલટીન' ઉંચામાં ઉંચા પ્રકારની વસ્તુઓનું બનેલું છે. તેમાં મોલ્ટ એકસ્ટ્રેકટ મલાઈવાળું દૂધ અને તાજાં ઈંડાં છે અને કોકોનો સ્વાદ રહેલો છે.

'ઓવલટીન' માં તંદુરસ્તી અને શક્તિ ટકાવી રાખવાને જરૂરી સઘળાં પૌષ્ટીક પદાર્થો છે.

ઋતુ અને કિંમતમાં 'ઓવલટીન' અજોડ છે. તેના નકલી પદાર્થોનો ત્યાગ કરજો.

ઉત્પાદકો:
એ. વોન્ડર લીમીટેડ,
લંડન, ઈંગ્લાંડ.

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	શી.	પે.
હેમ ચોપરાગ્રી	૦	૬
ઉકાબા	૧	૬
પ્રેમનો ફંદો	૨	૬
દૃષ્ટિપરીવર્તન	૦	૬
નમીબની ખલીફારી	૨	૬
પતિની પસંદગી ..	૧	૦
વીરા અને બબા (ગદ્ય પદ્યમા)	૪	૦
સ્નેહસંબંધમા	૨	૬
જગતના પ્રતિજીવિ	૨	૦
પીકરેટનો (નાની નાની વાતો)	૪	૦
નારી હૃદય	૨	૬
સ્વપ્નાદર્શન (નાટક)	૨	૦
નવો અવતાર ભા. ૨ જો	૪	૦
.. .. ભા. ૩ જો	૪	૬
ઓ અને પુત્ર	૨	૧
પોમાબા	૫	..
આપણા ઉમરમા	૧	૩
બેકુનનો બીકારી	૨	૦

ધાર્મીક પુસ્તકો

આત્મકથા ભા. ૧	૧	૦
મંગળ પ્રભાત (ગાંધીજી)	૦	૬
અનાસક્તિયોગ (ગીતાનો અનુવાદ ગાંધીજી)	૦	૬
ગીતા બોધ (કાવ્યમા ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦
ભક્તહૃદયના ઉદ્ગારો	૧	૦

કાવ્યો અને ગીતો

મેઘદૂત	૧	૦
આશ્રમ ભજનાવલી	૧	૦
ગીતા ભજન	૦	૬

ઐતીહાસીક વાર્તાઓ

સત્યાગ્રહની રસધાર ભા. ૨	૨	૧
.. .. .. ૩	૩	૦
.. .. .. ૪	૩	૧
.. .. .. ૫	૩	૬
ધુંધારૂ દિલ	૧	૬
ભંગાણા મોદાલ	૧	૬

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

આત્મકથા ગાંધીજી	૨	૬
મંગળ પ્રભાત	૦	૬
અનાસક્તિયોગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૦	૬
સાચી દિવાર દોલત	૧	૬

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દીનબંધુ	૪	..
અફ્રીકા વિષે સામાન્ય જ્ઞાન બે ભાગ		
	પ્રત્યેકની	૦ ૬

	શી.	પે.
હાસ્ય રસ		
ગોકાના ખખડા	૨	૦
હાસ્ય પીકાર	૧	૮
શાળોપયોગી પુસ્તકો		
બાળ પોથી	૦	૬
ગુજરાતી પહેલી ચોપડી	૦	૬
ગુજરાતી બીજી ..	૧	૦
.. ત્રીજી ..	૦	૩
.. ચોથી ..	૧	૪
.. પાંચમી ..	૧	૬
.. છઠ્ઠી ..	૧	૬
.. સાતમી ..	૨	૦
.. પહેલી ચોપડીના અર્થ	૦	૬
.. બીજી	૦	૮
.. ત્રીજી	૦	૬
.. ચોથા	૧	૦
.. પાંચમી	૧	૩
.. છઠ્ઠી	૧	૬
.. સાતમી	૧	૬
ગુજરાતી હેરી ડીક્ષાપ ભાગ ૧	૦	૧
.. .. .. ભાગ ૨	૦	૮
અંગ્રેજી બાળોતર પાઠમાળા ભાગ ૧	૧	૪
.. .. .. ભાગ ૨ જો	૧	૪
.. .. .. ભાગ ૩ જો	૧	૦

૧૦ થી ૧૫ વર્ષના બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

બાળ રમાયણ	૧	૬
સીતા હરણ	૧	૬
દોડ ઝાંબાં	૧	૬
બાળ નેપોલીયન	૨	૬
શુરવીર શિવાજી	૧	૬
સમર્થ રામદાસ	૧	૧
મહાભારત કથા (પાકું પુઠું)	૪	૬
ઉખાણું	૦	૩
કહેવતકથાઓ અને બોધવચન	૪	૬
બાળકોના ગાંધીજી	૧	૦

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

બાપુની કુચ	૧	૦
નવા ગીતો ભાગ ૧	૧	૪
નવા ગીતો ભાગ ૨	૧	૬
મોતીના બાળા	૧	૦
મોટી બેન	૧	૬
બાજીની ભાગ ૩ પ્રત્યેકની	૧	૦
પ્રાર્થના	૧	૩
નેટકલિ ટીપુટો	૧	૦
જવળજરંગ	૧	૬
બાળ કાચરી	૧	૬
ખુલખુલાગ્રી	૦	૧
ભીષ્મ	૧	૦
બાકેરાયુ પાઠાદ	૦	૬
બકુલ	૧	૬
બીરબલના બબુ	૧	૧
બુલબુલ	૦	૬
બાળ વીહાર ભાગ ૧ લો	૧	૦
દન દન દન	૦	૧
બાકઈ બબરૂમ	૦	૧

બારા બહેનોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

નિનારીબા (બાબેરે)	૪	૦
મણીકાંત કાબબાગા	૧	૦
રાણરજની	૩	૦
રાજકુંજ	૧	૦
કંકાવટી ગુજરાતની સત કથાબો	૧	૬
રામ તરંગીણી	૧	૬
પકવાનબોથી	૧	૦
પારસી ગીતો	૧	૩
પુબવંદના (બેપારીના ગીતો)	૫	૦
રસીબાની રાત ભા. ૧-૨-૩ પ્રત્યેકનો	૧	૬
રંગ ગીતિ	૨	૦
ચુંદરી ભાગ ૧ (બ્રહ્મ ગીત)	૧	૬
ચુંદરી ભાગ ૨	૧	૬
પ્રેમ પ્રભાવ	૫	૦
ખોબાબા	૫	૦
બકુલબાનું કંબારણું	૨	૬
પારસી વાનગીબો	૧	૩
પૂર્વ શીખેક અને બીજી વાતો	૧	૬
જબાના પત્રો	૧	૬

શા. રમણલાલ પ્રજાંતલાલ દેસાઇની બાજુ જમણા ઉપર લખાબેલી 'કદ' નવલકથાબોના પુસ્તકો તૈયાર થયેલ છે.

દિવ્યચક્ષુ	૫	..
જયંત	૪	૦
કોબાબા	૫	૦

ઓરડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલો. વી. પી ઉપર ધ્યાન બાપવામાં આવશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:—

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને યોગ્ય એવી રેકોર્ડો. ભાવીક ડ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ-ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૯-૦-૦
હાથના ,,
ડબલ રીડર પા. ૩-૧૨-૦

ખાસ દીવાળીના અર્ઝે ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં ઓફર વખત અમારો માલ મંગાવી આપી કરવા વિનંતિ છે.

			શી.	પ.
મહાભારત, નંબર ૧		કિંમત	૨૨	૦
પૃથ્વીરાજ				
ચૌહાણ	,, ૮	,,	૨૭	૬
ઉષા સ્વપ્ન	,, ૬	,,	૨૨	૦
નળ દમયંતી	,, ૫	,,	૧૭	૬
ગાનમીર કર્ણ	,, ૫	,,	૧૭	૬
રા. માંધાતા	,, ૫	,,	૧૭	૬
મહારાણા પ્રતાપ	,, ૫	,,	૧૭	૬
વરમાં પુકા	,, ૪	,,	૮	૦
પુષ્પવંતી	,, ૩	,,	૧૦	૬
સુભદ્રા				
અરજણ	,, ૩	,,	૧૦	૬
રાજકુંવરી	,, ૩	,,	૧૦	૬
શકુન્તલા	,, ૪	,,	૧૬	૦
ધ્રુવ દેવ	,, ૪	,,	૧૨	૦

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.
મગો અથવા આને મળો.

ઢોલકી એકની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧૮-૦ થી પા. ૮-૮-૦

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જોવા કે

માસ્તર લલ્લુભાઈ, આબુદજી (કાઠીયાવાડ કલ્યુતર), કેશવલાલ (કપાતર), ચીમનલાલ, માસ્ટર ધુલીઆ, ત્રીકમ, માસ્ટર રાયચન્દ, ઉમાશંકર, માસ્ટર વસંત, માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ. વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેરેટસ કંપનીના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ પગના. નવી સીલેકશન બતની રેકોર્ડજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપરથી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large ... of latest
Drama act... ... Tamil,
Hindustani, Gujarati and
... ...

Supply ... ...nalogues
Our ... ... sold under
writ... ... ... two for 5
years. Try us before you
... ...

Phone: Day 3-4309. Phone: Night 2-1501

RAJCOOMAR,
UNDERTAKER

Coffins and Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor or Horse Hearse at Moderate Charges. Floral flowers or wreaths at short notice under personal supervision.

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

કફન, દફન. મોટર અગર ઘોડા અગર કુલ નોટીસે પુરા પાડવામાં આવે છે. સ્વત વિશ્વાસ ભુલું.

Manager K. S. FRANCIS,
14, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691. BOX 2626.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોક્સ, રેપલ અને ફીચર ફરેસર મુકક અથવા જથ્થાબંધ અનાવનાર તેમજ યુધ ટર્નીંગ સંબોધનારે કામ કરનાર.

મહારેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

Phone 33-4494 Tel. Add.: "PATELSTEEL" P.O. Box 6748

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANTS
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street. JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડયુસ મરચન્ટ
સસ્તામાં સસ્તા નં. ૧ બનાનાનો સ્ટોલ એજન્ટ.
હોલસેલ તથા રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડયુસ મરચન્ટ
અનાનાની સર્વેમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના ઉપર દરેક બનાનું ૧૬૪ રતલ મળશે. કસ્ટમર્સ ઓરડરોમાં બાલ પ્યાન આપવામાં આવે છે
ઉપરના બધા C. O. D. થી તરત મળી શકશે
ટેલીફોન 33-૪૪૯૪ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ.
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ.

ક્રિસ્ટમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે આ સાલી રેપરેશન નીચે તાજા અને સફાઈથી ભરપા કરેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, બનાવ્યો ગરમા ૬ મેલાં કેરા પા અઠવાડીયે અમારી મેદરી સાથ નવી સ્ટાઈલે બનાવેલ કિસ્મા માં તેમજ ગરમાં બનાવી શકતા નથી એટલે ઘરાક તમારી ખાત્રી રાખે.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4494 K. N. PADIA. P. O Box 579
100 Victoria Street DURBAN

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ બજારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
અદ્વારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન રાખવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી.

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:

T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN Box 1428

THE EPIC FAST
(BY PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents 320 ...

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ અમો ફોટો ખેંચે એના અમારા પાસે પહેલેથી જાણ આવ્યા ૨૦×૧૫ ઇંચ પોર્ટ્રેટ રૂ. ૧-૯૮.

નવજીવન રાષ્ટ્રપતિ-પંડીત જવાહરલાલને પહેલા રાખી અને બીજી બાજુએ ગાંધીજી ફોટો હાફટાઈન ૨૦×૧૫ ઇંચ. રૂ. ૧-૯૮.

બારડોલી સરદારપસંદ- બાર રોપી પહેરેલ રંગીન અમો ફોટો આપીશું ૨૦×૧૫ ની મોજા રૂ ૧-૬.

સ્વ. રણછોડદાસ-અમો ગાંધીજી ફોટો પહેલો ઓર્ડર આપ્યા ૨૦×૧૫ ઇંચ ની મોજા રૂ ૧-૬

સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ-ગાંધીજી અમો ફોટો ઉપાડ મોતીનો પહેલો ઓર્ડર. સાઈઝ ૨૦×૧૫. કીંમત રૂ ૧-૬.

પુ. મહાત્માજીના **ઉદ્યમ-**હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઈએ, તેનું આબેહુબ દર્શન પુ. ગાંધીજી મહાત્મા આશ્રમ તજે ત્યારથી કરતા, આસપાસ આબુલો રેટીયો કરતા, કોમ લડતો કરતુ, કોમ ઉપર કોપ થયો, કોમ કોપથી પાછી પડતુ વિગેરે પહેલાજ ખાસ્સો ફોટો સાઈઝ ૨૫×૨૦ ની રૂ.

શ્રી જવાહરલાલ **નેહરૂ-**જવાહરલાલજી ઉપાડ માંથી પહેરેલ પહેરી મોટો જ પડતા સુંદર ફોટો સાઈઝ ૨૫×૨૦ ની, રૂ. ૩.

બીજા ફોટાઓ-ગાંધીજી બજાજ, વલ્લભભાઈ પટેલ, વીઠ્ઠલભાઈ પટેલ, જવાહરલાલ નહેરૂ, ગુલાબચંદ ઢોબ, રેવાશંકર ઝાલેરા મહાત્મા મોહન બાલપીનજી, રાજગોપાલાચારી, સેન ગુપ્તા સેનગુપ્તા નીમ્ન ગોલમેજ કુલ ત્રણે બનાવ્યા ગાયકવાડ અને પટવર્ધન, બાબા ભારતીકૃષ્ણ, શંકરાજી મહારાજ, રાજા પ્રતાપસીંહ, બીજા કરતુ ના ફોટાઓની નામવાર, કમાના ટેપા ફોટોગ્રાફીંગ અને સ્વદેશનેતાઓ નાના

ઉપરના બધા ફોટાઓ રંગીન આપીએ છીએ, સાઈઝ ૧૪×૧૦. અમોકની કીંમત રૂપી ૧

મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ.

In The Union Of South Africa

જનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક ગદ્યારોણ મતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫ નું સેટ

„ રાં બોંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા ૧-૫-૦ નું સેટ

ગ્રેમ. ફોન. વો. પ્રોટેક્ટીક પાટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

નાટક ગુજરાતી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથ કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

„ રાજા અરથરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉન્ડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.

„ શેઠ સગાલ શાહનું સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.

„ સોરાબજીઁડીયા.

„ ઊષા સ્વપ્ન

„ સમાજનો શ્રાપ ભાગ ૧ થી ૬.

„ ડીલીનો બરસા કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ

„ બહેરા ■ લડકા ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન

„ બુરી ગાવકત ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.

„ શોરીન રસ્કાર ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન

„ રામ મારે ચારખ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ અમર, એમ ઈ.

„ સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ [illegible]

„ મારે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ઇસ્લામીઆ

„ બાલ [illegible] ૭ રેકોર્ડોનું સેટ [illegible]

„ રફીકાબ્દુ [illegible] [illegible]

„ નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગઝલોનો

„ બાલા મદન ૪ રેકોર્ડોનું ગ્રેમ ફોન. ■

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ

*ઇન્ડિઅન ઓપ્રુજ માં આવેલ.

૧૦ ઈંચ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈં. ૬ ૪૮/

અમારા ગ્રાહકના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,

178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.

P. O. Box 6398 29 West Street.

JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીઆ કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૧૪૨૦ "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડ આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧-૫-૬ જેવી સસ્તી કીમતે બીજા કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીશું છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષના બીજા રેકર્ડ

૧૪૧૬ તા દીવેરા ટેરા આયમમે બજવા દીયા કવાલી ચાલેને.
આ રેકોર્ડ સાંભળવા જેવો છે.

પ્રોફેસર પ્રકરામુદ્દીન

૨૦૧૬ પ્રેમ પ્રેમ પ્રેમ
૨૦૬૨ ગરા દીલ ન કરૂ કેા દીલવો મોહમ્મદ
૪૦૦ મોહીબ્બો મોહબ્બત બડી ચીજ છે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૩૩૪ અપા અલ્લાકો અલાહ હા
ગાર પઢા બાકાદી અલાહ હા.
૨૨૦૬ અધેરા તૂફાન
૨૨૬૬ અરબાસે આપા (મજાકી)
૨૦૬૪ સાબકા નામ મે
૧૧૦૬ અલ્લ અલા (મજાકી)
૨૨૬૬ નામે અહમદ જે હ.
૨૨૦૬ નામે નહમદ બાલે બાલ.
૨૨૬૬ ચદ આપ ગુલા કે ગીદાદ મે ક્યાકી.

મુફી કવ્વાલ

૧૧૦૬ આપલ નદી ગીરીબા સરકાર પાનદ દીજે.
૧૧૪૬ ગમાયાર તેા રાધેપે કાલી કમલા.

મોદખી નુર મોહમ્મદ

૧૪૧૬ ૬૨૬૬ ૪ મોજમા કજરત ખાજાર કે
૧૪૧૬ મુરદ કા જીવ કવ્વા
૧૩૧૬ મોજમા કીજરત ખાજાર.
૧૩૧૬ મોજમા બાબુડી કારત અસી.

ખરીર કવ્વાલ

૧૪૧૬ પીયારી પીયારી સુરવાલ
૧૧૧૬ મોહમ્મદ મેરે દીલરે બસના તુના છે.
૧૧૧૬ બહાદુર કુવા બાલમ્ય બદા કે કરમાને
મોહમ્મદ બક્ષમાદ
૧૧૧૬ બધના મુજ રોજેપે મુબારા.

ઝીયાઉદ્દિન ઉર્ફ કવ્વાલ

૨૦૧૬ દીલ દીન દીના બેક જબાનો બર તીન
૨૦૧૬ ઇલાહી રસુલ પદા બદા કવ.
૨૧૧૬ નસે કાનીએ ન બાલમે બનેના પુ.
૨૧૧૬ તેરે બજાપે મન બાબમે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૧૧૬ દીલ પે બસ રે બધા
૨૧૬૬ નીગાહે મુરકેા

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોક્સ
સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyaban Savitry, Pavalar Varasabikkam, Uthara Ramayanam, Dumbachari, Arun Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ ખાલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop R. M. Patel)
202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "OrangeExpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અમે અમારાનો ઓરડર બાલ કેરફેર તની ખાત્રી આપ
C.O.D. થી રવાનીએ કીએ
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costomes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો મુદ્દ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લુઓ.
'Phone 2967. 176 Grey St Durban.

આડવાડીક પંચાંગ

	પારસી	મુસલમાન	હીંદુ	ખ્રીસ્તી	ક્રમાંક
	૧૩૬૬	૧૩૫૫	૧૩૫૩	૧૯૩૭	
	એપ્રીલ	સફર	ચૈત્ર		
			વદી ૬		
૧	૧૫	૨૪	૧૩	૫-૧૯	૫-૩૩
૨	૧૬	૨૫	૧૪	૫-૧૯	૫-૩૪
૩	૧૭	૨૬	૧૫	૫-૨૧	૫-૩૬
૪	૧૮	૨૭	૧૬	૫-૨૧	૫-૩૭
૫	૧૯	૨૮	૧૭	૫-૨૨	૫-૩૮
૬	૨૦	૨૯	૧૮	૫-૨૩	૫-૩૯
૭	૨૧	૩૦	૧૯	૫-૨૩	૫-૪૦
૮	૨૨	૧ રબીલ અવ્વલ	૨૦	૫-૨૪	૫-૪૧

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામ આવે છે.

No. 9-11-13, Etna Lane. :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.— Remittance should accompany orders V.P. ORDERS will not receive attention Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix Postage Free on all books

The Story of Ramayana ... 6d

J. M. HOSE.—His discoveries and writings with ... 5s

EMINENT MUSSALMANS—

Contents:— Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Sayani, Syed Mahmood, Justice Ameer Ali, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Sir [illegible] Ahmed Khan, Syed Hasan Bilgrami, Shaikh Abdul Qadir, Sir Mahomed Fazul, Sir Muhammad Habibullah, Sir [illegible], Sir Abdur Rahim, Mr. Ameer Ali.

Price 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this book Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the history of the Swadeshi movement and its present results and influence in India. He also illustrates how the great advance the country has made in the adoption of Khaddar can be made a powerful weapon in the hands of the people of other countries in their struggle for freedom.

Price ... 1s. 3d.

SAKUNTALA

By Kalidas. Sakuntala, M.A. A play version in English of Kalidas's famous

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY.—By Mahadev Govind Ranade.

Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale ... Price 1s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir O. Pankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hastings
John Bright,	Keshub Chunder Sen,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Dadabhai Naoroji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Diwan G. Rangacharlu,
Ramakrishna Paramhamsa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao C.I.E.,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohun Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Bhabha Baluji Washo,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ishwar Chandra Vidyasagar	Krishnath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

To be had from:

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition

[illegible] Edition of Mahatma Gandhi's Speeches and Writings published by G. A. Natesan & Co., Madras. [illegible] Mahatma [illegible] at the Second Round Table Conference [illegible] Speeches at Chatham House, [illegible] Speeches at the Non-cooperation Conference, Speeches on the Khilafat and Swaraj, Speeches on Hindu-Muslim Unity, Speeches at the Congress Sessions and Subjects Committee Meetings, Speeches at the Conferences of Princes and Chamber of Commerce, Speeches on the Hindu-Muslim question and Communal Award, Speeches on Untouchability, [illegible] Speeches and Writings, Appendices and Index.

To be had at this office. Price 10s.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હુકમે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 17—Vol. XXXV Friday, April 23rd, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

WHAT IS OUR LIFE?

"EVERYDAY we renew our determination to be unattached. We cast our eyes back and look at the past objects of our love and attachment, and we feel how everyone of them made us miserable; we went down into the depths of despondency because of our 'love'! We found ourselves mere slaves in the hands of others, we were dragged down and down! And we make a fresh determination: "Henceforth, I will be master of myself; henceforth, I will have control over myself." But the time comes and the same story once more! Again, the soul is caught and cannot get out. The bird is in a net, struggling and fluttering. This is our life."

—SWAMI VIVEKANANDA.

આપણું જીવન કેવું છે?

"દરોજ આપણે આપણામાંથી રાગ અને આસક્તિ કાઢવાનો સંકલ્પ કરીએ છીએ. પશ્ચાદ્દષ્ટિ કરી ભૂતકાળમાં આપણે જેનાપર આસક્ત થઇ ગયેલા હોઇએ તે વસ્તુઓને નિહાળીએ છીએ. અને એ સઘળી આપણને કેટલી દુઃખકર થઇ પડી તેનો વિચાર કરીએ છીએ; આપણી આસક્તિને લીધે આપણે કેવા સીનતાના ઊંડા ખાડામાં પડી ગયા! બીજાઓના હાથમાં આપણે ગુલામ બની ગયા, આપણે નીચે અને નીચે ઘસડાતા ગયા! ફરી એક વાર નવેસરથી આપણે સંકલ્પ કરીએ છીએ: "હવે પછી હું કોઇનો ગુલામ નહિ બનું; મારા મનપર કાબુ મેળવીશ." પરંતુ પુનઃ એની એજ વાત આવી ઉભી રહે છે! આપણો આત્મા પુનઃ ફસાઇ પડે છે અને છૂટી શકતો નથી. પક્ષિ જાળમાં પડી જાય છે અને ફફડાટ કરતું રહે છે. આવું આપણું જીવન છે."

—સ્વામી વિવેકાનંદ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4428.
P.O. Box 3041
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે ઇંડિયન ફેડરેશન-સેટલમેન્ટના પગારના ડેફરેડેશન ફોર્મ તારીફ ભરીને દસ્તખતની ફેર ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ ક્લાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, દેશી દવાઓના વસાણા, હંમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે. ઇન્ડિયા, જાપાન અને યુરોપનું મુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ, કોટ, પાટલુન, ખમીસો, અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશા વ્હીફાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત મંગાવી આત્રી કરશો.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
.. after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઈરીઆ"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(વગર ખોરાકે)
પાઉંડ ૨૭-૭-૦.

કેબ
(વગર ખોરાકે)
પાઉંડ ૯-૭-૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
(ડબલ કેબીનમાં) પા. ૬-૧૮-૬.

હિંદુ વીશી
પા. ૨-૬-૦.
અને
(ડબલ કેબીનમાં) પા. ૫-૬-૬

એપ્રીલ તા. ૨૬ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

આમ સુજ્ઞજનોને—ગ્રાહકોને ખેતરના દાતાના દ્વાર પોતાનું અને દરીયાઈ નામ લખી, પોતાને ત્યાંનું સરનામું કરવું અને અન્ય ગામે ત્યાંના કેટલે કમાન મેંદન દાતાના સીધા પોતાને ઘેર પહોંચવાં કરવા જણાવવું.

દરેક વાંચી કેતાકોએ પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી જેવી અહમદઅમદવાળા બાકીનો અમારી બાબે પરબબરદાર કરવાથી ટીકીટ મેળવી શકશે.

રસીયાને બરફ દરેક કામકાજ અમારી બાતી દેખરેખ નીચે થાય છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0332

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
તન્દુરસ્તી-તાકાતથી ભરપુર
મહરાદિક રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

બાળકો બલવાનો
ખાવાથી અસર કરનાર
દરેક ઘરમાં રાખવા બોઇએ.

સાચી શક્તિનો સંચય કરવા
ઝંડુની સુવર્ણપ્રાશિત

મકરધ્વજ ગુટી

શક્તિની શ્રેષ્ઠોત્તમ દવા
આજથી આજમાવવા માંડો

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
લાઇસ આઈકાના સોલ એજન્ટસ ગ્રેમ. ગ્રેમ. કોરી એન્ડ સન્સ. ડરબ સ્ટ્રીમ સ્ટ્રીટ. પી. બો. બોકસ ૧૨૦૫, પ્રીટારીઆ.
બેલાનીલ્યન્ડમાં બનાવનું કેમીક બનત બોકસે. ૧૪ કેરત રેડીંદ.
ખાસુપેરિસ [illegible] મુલીજ બોલેજ બંધાવો

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
કેલસેલ ફ્રૂટ મરચાંટ,
અમો દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મુનીસનના ઓર્ડર બાબત
બારમાં C. O. D. થી માલ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ
P. O. Box 254 31, Shoet St Durban

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
ફ્રૂટ જાતનું દરેક જાતે વેજીટેબલ સારૂ પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6220. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 6169.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

બ્રાંચો:	કેવલરામ્સ,	::	::	::	ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
	જાપાનીઝ વેરહાઉસ,	::	::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જાપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે ખાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માખણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીના દરેક દહીંપર તીવ્રગતિ અકસ્માત સેંકડો બગાડવાથી તેમજ આપો આપી આરામ કરે છે

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE. Natal
S. A

પ્ર. એમ. પાટણવાલા, મુંબઈ ૩.

એમ. સી. વરમન,
જડી બુટ્ટીના અને આયુરવેંદિક દવાઓની સ્પેશ્યલીસ્ટ

અમારે ત્યાં નીચેની દવાઓ ખાસ મળે છે:

ટોનીક અકસીર બદન ગોળીઓ—સુવર્ણ, ચાંદી, અભ્રખ, પોલાદ વિગેરે કીંમતી વસ્તુઓની બનેલી આ ગોળીઓને રાજા મહારાજા, નવાબ, અમીર, ઉમરાવ, શેઠ શાહુકાર વિગેરે વાપરે છે. કમતાકાતી દુર કરનારી અને મુકૃયત્વ આપનારી છે. કિંમત ૮બી ૧ ની પા. ૧–૧૦–૬.

વરમનની "બી" અકસીર રેમેડી—આ ગોળી હરસ, મસા, કે ભગંદરના જખમમાં સપડાએલાને ઉગારે છે.

કિંમત ૫ા. ૧–૨–૬.

તીલાએ અકસીરે આઝમ—એહક પુરૂષત્વ આપનારી તેના વખાણ અને કદી શકાય નહીં

કીંમત રૂપી. ૧૨–૬.

બીજા દવાઓ: મોટી પેસાબ, પરમો, જુનો કમ વિગેરે બીમારીઓ માટે પુછવો:—

M. C. VARMAN,
Herb Specialist
382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELOIS, WALTHAM, HUBEN, and MARVIN Watches
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21256.

કીર્ટીંગસ.
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે અઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગસ પાવડરના દીન મળે છે.

'Phone 24350. Tel. Add "Norijee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
[illegible]
SPECIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
મોસમમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેના સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ઓર્ડરના ઓડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીઝ અને પેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN [illegible] WNBROKER.)
[illegible] Victoria Street Durban
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનેા માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

[illegible] અમલદસ્તે, અકકા, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, [illegible] મોકલી આપીશું. [illegible] ખાત્રી રાખશો. [illegible] ખાસ [illegible] ભરીને [illegible] ખાસ [illegible] ખાતરી કરશો. [illegible] ખાસ [illegible] ખાતરી કરશો. [illegible] ખાસ [illegible] ખાતરી કરશો.

QUEEN'S PRIVILEGE
23 APR 1937

INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 17 —Vol. XXXV Friday, April 23rd, 1937.

NOTES AND NEWS

Nationalists "White South Africa" Stunt

RESOLUTIONS urging the introduction of legislation to prohibit mixed marriages, to prevent the employment of Europeans by non-Europeans and to institute separate residential areas for Europeans and non-Europeans were passed unanimously at a Nationalist Party meeting at the Maitland Town Hall, Capetown, on April 16. Mr. H. P. de Klerk was in the chair. Advocate J. G. Strydom, M.P., leader of the Nationalist Party in the Transvaal, spoke of a White South Africa, and declared that the Afrikaans nation would not be able to keep its self-respect if, for instance, it allowed the employment of Europeans by natives and Asiatics. White children, he said, should not be permitted to play with coloured and native children. "We must have a White South Africa," he said; "and to get that we must see that whites and coloureds and natives don't work and live together."

For Not Greeting His Master

J. K. J. Dames and N. G. van der Skyll, farmers of the Helpmekaar district, states the *Natal Advertiser's* Dundee correspondent, appeared before Mr. J. P. van der Plank, the Magistrate of Helpmekaar, charged with having assaulted an induna. Evidence was led that the induna was walking a cow early in the morning, when Dames and Van der Skyll came up to him. Dames smacked him in the face, asking him why he (the induna) did not greet his master. The induna was then made to lie down and was thrashed by Dames and Van der Skyll with a double whip. Dames and Van der Skyll were both found guilty and fined £1 or seven day's imprisonment with hard labour each.

When will this brutality of the so-called masters towards their Native employees end? It will never end by such altogether too mild punishment in comparison with the crime, imposed by magistrates. If the case had been the reverse in the above matter we do not know what the fate of the guilty Native would have been. These 'White' masters are certainly no credit to their race nor to the civilization they represent.

Wonderful Example Of Sacrifice

The *Zoutpansberg Review And Mining Journal* in its issue of Friday April 16 writes:—"Mr. V. M. Ghelani, a local Indian Merchant, on Wednesday called over a cheque for £... on behalf of the Hospital Committee as a donation towards the building of a Hospital at Louis Trichardt. It may be mentioned that Mr. Ghelani is by no means a wealthy man, and that such a magnificent gift as given by him is a truly sacrifice. It is hoped that this wonderful example will be followed by others."

Mr. V. M. Ghelani's generous donation was referred to in these columns some time ago. We fully endorse the well-deserved compliment given by our contemporary to Mr. Ghelani.

Unbeneficial Occupation Of Farms Bill

A general meeting of the Natal Indian Farmers' Union was held last week in Durban, Mr. Jaffer Khan presiding. There was a large gathering as the subject for discussion was the Unbeneficial Occupation of Farms Bill, which it is felt, threatens the existence of the Indian farming community in the Union. The Chairman explained the essence of the Bill and after several speakers expressed their opinions on the measure a resolution was unanimously adopted strongly protesting against it on the principle that the Bill gave autocratic powers to the Minister for the appropriation of lands for reasons that would not stand the test of examination. Subsequently the meeting authorised the secretary to send telegrams to the Minister of Lands as well as the Agent General for India conveying the meeting's protest.

Wage Bill.

The Second Reading of the Wage Bill was passed last Tuesday and the Committee Stage was set down for Thursday.

Malanite Amendment Rejected

Mr. J. G. Strydom (Rep. N.C. Waterberg) had moved as an amendment:—

"That this House refuses to pass the Second Reading of the Wage Bill unless provision is made therein for (a) differentiation and discrimination between the wages of all employees on the basis of colour or race; (b) determining by means of quotas the number of Europeans and non-Europeans employed in any industry; (c) the reservation of certain trades or sections of trades exclusively for White employees; (d) the segregation of separate spheres of work for White or non-White employees in separate sections of the industry concerned."

Mr. D. C. Burnside (Sec., Umbilo) said:

"That the Malanite amendment which nonsense because the wealth of the country was produced very largely by the non-European. It had been pointed out by the Wage and Economic Commission of 1925 that South Africa had a lop-sided economy. At one end of the scale were Europeans earning very high wages indeed—he did not for a moment object to that—and at the other end Natives very low wages. In no other country in the world was there such a disparity. The commission had recommended that before the wages of skilled workers were increased those of the unskilled workers should be raised. Unfortunately that recommendation had never been carried out. As long as we—the Union—were prepared to keep the non-European at the present wage level, ... would the European run the risk of being dragged down to that level."

The Amendment was rejected by 65 votes to 19.

Mahatma Gandhi Prefers Honourable Deadlock

Lord Zetland, Secretary of state for India, in his speech on April 6, ruled out as impossible the suggestion that the Governors should give assurances that they would not use their special powers but indicated that the Viceroy would willingly explain the provisional position further if approached by Mahatma Gandhi or any other Congress representative.

According to a Reuter's message from London, Mahatma Gandhi in a message to the *Times*, rejects Lord Zetland's interpretation and says that the refusal to submit his interpretation to examination by a legal tribunal will ...

strong presumption that the British Government does not intend to deal fairly by the majority, whose advanced programme they dislike. "I prefer an honourable deadlock" says Mahatma Gandhi, to dishonourable daily scenes between Congressmen and the governors, in the sense that the British Government mean that the working of the Act by Congress [illegible] It is therefore for the British Government [illegible] Congress, by every means open within their constitution, that Congress can advance towards their goal, even by taking office. Having affirmed that he is not actuated by any question of false prestige, Mahatma Gandhi says, "My function is that of mediation between Congress and the Government which, like the Congressmen, I believe to be as capable of being converted under moral pressure as of being coerced under physical pressure."

Indian Opinion

FRIDAY, APRIL 23rd, 1937

Perverse And Slavish Mentality

AS we had expected the community throughout the Union is agitated over the so-called "Gentlemen's Agreement" arrived at between the Government and the self-styled representatives of the Congress over the White Women's Employment Restriction Bill which has now been dropped. It has necessitated an explanation both from the Agent-General and Messrs Kajee and Nana. We regret to have to say that their explanations does not satisfy us.

Mr. Kajee, on the name of the community, should never have taken up the position of an interlocutor engaged on an errand urged upon the community and the people of India to come to the rescue, as he has quite obviously done before the Select Committee. It amounted to saying to the Government "Please Sir, save us from being insulted by inflicting this legislation upon us, we would rather voluntarily fulfil the object the legislation has in view." The S. A. I. C. executive states that the statement of its spokesmen should not be considered as a compromise.

> "It has been stated," it goes on further to say, "that there exists a small minority of the European public which takes exception, under certain special circumstances, to the employment by Indians of European female labour. This feeling, the executive admits, is based on race prejudice and is, therefore, wrong and cannot be upheld on the grounds of reason or equity. Notwithstanding this, the executive appeals to Indian employers of European female labour, to which special exception has been taken, to respect this feeling and, take steps to dispense with the services of such employees.

This logic baffles our intelligence. The whole European public and the Government are against this "small minority" of their fellow citizens who have failed to establish their case and pray why has the Congress executive become so overgenerous as to ask Indian employers of European female labour to respect this feeling?

The Agent-General says that the aim of Congress is that they will endeavour to secure the creation of the employment of girls working in out-of-the-way places under direct supervision of Indians and that he undertakes to give the Congress his fullest support [illegible] to be overlooked [illegible] General is that this is not a matter of degree but one of vital principle, of the self respect and honour of the whole Indian race. There has been a single instance brought before the Select Committee of any immoral relations having taken place [illegible] such employment. And even if it had, we would still have opposed any legislation branding the whole race as immoral, and we repeat our proposed voluntary action agreed to by the Congress. There the Immorality Act [illegible] that is always be applied in any [illegible] case of immorality, to ask people to cease employing white women or to dismiss those who are already employed, without cause or reason, is unfair both to employers and the employees.

But Messrs. Kajee [illegible] associates have gone a step further. Not only do they ask Indian employers concerned to dismiss their white women employees but they ask them to give them a bonus and also to find other employment for them in European-owned establishments. Well, well, we do not know what to say of these good friends who have been responsible for this novel suggestion. We can only say that they have lost their mental equilibrium. Firstly, the suggestion implies that no white women have been serving their employers as a matter of special favour, which, in fact, is not the case. They applied, like all other employees, for employment and that is how they came to be employed. Secondly, if they are dismissed, in the present circumstances, it is true that any fault of their employers. If, therefore, they resent being dismissed, they have just as strong a case to fight against the Government for this uncalled-for and important interference in their private affairs and their unsolicited concern about their morals which they can well look after themselves. Thirdly, as they are to be dismissed at the behest of the Government the responsibility of securing employment for them and of giving them relief falls on the shoulders of the Government and not of our Indian employers. And, lastly, the Government has ample funds for the relief of white unemployed while the non-whites are woefully neglected. This appeal on the part of the Congress to the employers concerned, seems to us, therefore, to be wholly unnecessary and far from depicting a generous mind it depicts an extremely perverse and slavish mentality.

We are not prepared to advise our people to dismiss any of their white employees without just cause nor are we prepared to ask them to give bonuses to those who have had to be dismissed owing to Government pressure guided by European public opinion.

Grievances Of Nigel Indians

THE Nigel Municipality is coercing Indians to shift from the present Asiatic Bazaar into the new one opened for them, where, as has already been pointed out before, Indians will not be allowed to trade. Trading rights are given to Natives in the Native Location adjoining the Asiatic Bazaar and a European has applied for a licence to trade just outside the boundary of the Asiatic Bazaar. But Asiatics within the Bazaar may not trade. Moreover, we are told, the Bazaar is to be fenced all round with a mud-proof fence.

As Indians have shown no inclination to shift the Municipality has adopted [illegible] methods to force them to do so. [illegible] superintendent of the Native location, we understand, has been instructed to visit every Indian house and to threaten the Indians that unless they submit their plans for building their houses in the proposed new Asiatic Bazaar immediately, the compensation for their present houses will be forfeited and the Council will use force and break them down. Indians, we are told, were informed by the Town Clerk that trading rights would, under no circumstances, be granted in the proposed new Bazaar, that the Council was not concerned about the welfare of the Indians and that if the Indians could not see their way to accepting the proposed Bazaar with the restrictions imposed, they were at liberty to leave Nigel and go elsewhere.

The case of the Indians is that they have been in occupation there for nearly

Gandhi Heritage Portal

likely five years and when the matter of shifting into the new Asiatic Bazaar was broached the Indians expressed their willingness to do so provided they were given the right to trade therein. This is by no means an extravagant request especially in view of the fact that Indians are not allowed to trade in townships nor in Gold areas and that in many places in the Transvaal they are not allowed to trade anywhere but in Bazaars. In fact there is no Asiatic Bazaar in the Transvaal where Indians are prohibited from trading. We do not, in the circumstances, see any justification for the Nigel Municipality to impose this restriction and set a new precedent. Why are Indians differentiated as against the Natives on the one hand and the Europeans on the other? We cannot see any other motive behind this move on the part of the Nigel Municipality but to kill the Indian [illegible] of that town.

The Nigel Indians have referred the matter to the Agent-General for India and the Transvaal Indian Congress. It will be interesting to know what they have done. This is but another warning to Indians to become united and properly organised to be able to face the impending calamity. Will they take the warning?

CONGRESS AND AGENT-GENERAL MAKE EXPLANATIONS

TO PLACATE PUBLIC OPINION

PUBLIC opinion on the compromise entered into by the "Congress representatives" with the Government on the White Women's Employment Restriction Bill, has quite naturally been aroused and has made both the "Congress representatives" and the Agent-General for India somewhat uneasy. Both have, therefore, made statements explaining the position.

Agent-General's Statement

The Agent-General, Sir Syed Raza Ali, made the following statement to a Press representative at Capetown: "Information has just reached me that a few of my countrymen in the Transvaal have unfortunately misunderstood the nature of the offer made by the Congress leaders to the Select Committee.

When the Congress appeared before the Select Committee, Mr. A. I. Kajee expressed the willingness of Congress to endeavour voluntarily to dispense with the services of those European girls—about 12—to whose employment, in view of particular conditions, special exception had been made.

It is clear this offer was a voluntary one and not a compromise, it indicated an honest desire by the South African Indian Congress to persuade those small traders, whose trade had been built up with the help of one or two European employees, to make a voluntary sacrifice.

"The offer of Congress amounts to this—that they will endeavour to secure the cessation of the employment of girls working in out-of-the-way places under the direct supervision of Indians. To implement this offer I undertake to give the Congress my fullest support...."

Statement By "Congress Executive"

The following statement has been made to *The Star* (Johannesburg) by the "executive of the South African Indian Congress":—

"The executive of the South African Indian Congress considers it imperative to define its position with regard to the statement made by its spokesman when giving evidence before the select committee on the subject of the Provincial Legislative Power Extension Bill and of the Transvaal Asiatic Land Bill.

"The statement made by Mr. A. I. Kajee was in these terms:—

'Personally I would go so far as to say that we, as Indians, would consider a proposal to dismiss our European employees [illegible] we do not want to be insulted by having this legislation inflicted upon us. We would rather do it voluntarily.'

"The executive notes that this standpoint on the Bills, which were prompted by race prejudice and for political ends and which sought to cast slur on the Indian community of South Africa and on the Indian nation as a whole, has been vindicated and that the Bills have, therefore, been dropped.

"The executive desires it to be clearly understood that the statement of its spokesman which is now being termed as an assurance, shall not be construed as a compromise, or as an acceptance in any form of the principles underlying the Bills. These objections are fundamental and unalterable.

"It has been stated that there exists a small minority of the European public which takes exception, under certain special circumstances, to the employment by Indians of European female labour.

'This feeling, the executive repeats, is based on race prejudice and is therefore, wrong and cannot be upheld on grounds of reason or equity.

"Notwithstanding this, the executive appeals to Indian employers of European female labour to which a special exception has been taken, to respect this feeling and take steps to dispense with the services of such employees.

"The executive realises that this step will involve [illegible] a sacrifice on the part of the Indian employer, but [illegible] I am reserved hardships on the European employees and appeals to Indian employers to mitigate this hardship by all possible means."

Bonus To Girls Recommended

"An appeal to give a bonus in addition to the usual or a longer notice, to European girls who are dismissed will be made by the South African Indian Congress to all Indian employers," said Mr. A. I. Kajee, in an interview to the Press in Durban.

"We are hoping," he added, "that this bonus will tide the girls over the period they are out of work."

Mr. Kajee said that employers would also be asked to try to obtain work for the girls in European owned establishments which were friendly with the Indian employers. The number of girls affected would be decided when the representatives of Congress met Mr. Hofmeyr.

The Minister Questioned

Replying in the House of Assembly to Mr. Van den Berg (Lab., Krugersdorp), who had asked how many European girls employed by Indians would be discharged as a result of the assurance given to the Government by the Indian Congress that they would discharge European girls in their employ, and whether the Government intended making any provision for finding suitable employment for European girls so discharged, the Minister of Labour (Mr. Hofmeyr) said: Until I have had the opportunity of going into the question in detail with the representatives of the South African Indian Congress, it is not possible to make a statement."

Opinion In India

The *Times of India* says: "General Hertzog's announcement regarding the Asiatic Bills will be received in India with relief and satisfaction. The situation, such as it is, of a most unhappy denouement would not have been attained without the courageous stand by Mr. Hofmeyr and an influential minority, for which India is duly grateful."

Under the caption, "Not a Victory," the *Bombay Chronicle* says: "We are afraid we cannot compliment the South African Indian Congress upon this self-denying [illegible]."

MAHATMA GANDHI ON RELIGION

HOW TO BREAK THE CASTE

By M. D. in "Harijan"

A ROMAN CATHOLIC FATHER who saw Gandhiji the other day asked how Gandhiji proposed to break the caste.

"It is already breaking," said Gandhiji. "All it requires is education, and under the education that is being imparted for some time it is breaking. But by education I do not mean literary education but the spread of true knowledge. Caste has no religious basis, but it is certainly regarded as bound up with religion, though it is not derived from scriptures. Untouchability is the last word in caste, and as soon as untouchability goes, caste goes. The outcaste has been all over the world. In Europe the Jews were outcastes and confined to the ghettoes where life was much worse than in the untouchables' quarters. The degradation to which the outcastes in India is reduced is bad enough, but what one knows of ghettoes from Israel Zangwill's works, which years ago I read at the instance of a friend, was something blood-curdling. Such a thing cannot happen in India, because of the non-violence of a sort that we are practising. However, though we have no ghettoes, there is nothing to choose between them and untouchability. Take untouchability out and the fabric of caste is destroyed."

And here Gandhiji explained the distinction between caste and *varna*. *Varna* was not only a law for Hindus but a universal law, to which we conform, with or without knowledge, and if we do not we do so at our peril. Caste had been the best target for missionaries to assail Hinduism with, and rightly, but caste in the sense of *varna* and trade guilds, as Sir W. W. Hunter described it, will live for ever.

God And Gods

"If Hinduism becomes thoroughly purified," suggested the father, "Christianity and Hinduism can serve India in co-operation."

"I would love to see the co-operation happen," said Gandhiji, "but it cannot if the present-day Christian missions persist in holding up Hinduism to ridicule and saying that no one can go to Heaven unless he renounces and denounces Hinduism. But I can conceive a good Christian, silently working away and doubling [illegible] life in Hindu [illegible], which does not need any speech to spread its fragrance but spreads it because it must. Even so a truly spiritual life. Then surely there would be peace on earth and goodwill among men. But not so long as there is merchant of 'muscular' Christianity. This is not to be found in the Bible, but you find it in Germany and other countries."

"But if Indians begin to believe in one God and give up idolatory, don't you think the whole difficulty will be solved?"

"Will the Christians be satisfied with it? Are they all united?"

"Of course all the Christian sects are not united," said the Catholic Father.

"Then you are asking only a theoretical question. And may I ask you Is there any amalgamation between Islam and Christianity, though both are said to believe in one God? If these two have not amalgamated, there is less hope of amalgamation of Christians and Hindus along the lines you suggest. I have my own solution, but in the first instance I dispute the description that Hindus believe in many gods and are idolaters. They do say there are many gods, but they also declare unmistakably that there is one God, God of gods, i.e. therefore not proper to suggest that Hindus believe in many Gods. They certainly believe in many worlds. Just as there is a world inhabited by men, and another by beasts, so also is there one inhabited by superior beings called gods, whom we do not see but who nevertheless exist. The whole mischief is created by the English rendering of the word *deva* or *devata* for which you have not found a better term than 'God'. But God is Ishwara, Devadhidheva, God of gods. So you see it is the word 'god' used to describe different divine beings that has given rise to such confusion. I believe that I am a thorough Hindu but I never believe in many Gods. Never even in my childhood did I hold that belief, and no one ever taught me to do so."

Idolatry

"As for idol-worship, you cannot do without it in some form or other. Why does a Mussalman give his life for defending [illegible] which to a Christian is [illegible] of God? And why does a Christian go to church, and when he is required to take an oath he swears by the Bible? Not that I see any objection to it. And what is it if not idolatry to give untold riches for building mosques and tombs? And what do the Roman Catholics do when they kneel before Virgin Mary and before saints—quite imaginary figures in stone or painted on canvas or glass?

"But," objected the Catholic Father, "I keep my mother's photo and kiss it in veneration of her. But I do not worship it, nor do I worship saints. When I worship God, I acknowledge Him as Creator and greater than any human being."

"Even so, it is not the stone we worship, but it is God we worship in images of stone or metal however rude they may be."

"But villagers worship stones as God."

"No, I tell you they do not worship anything that is less than God. When you kneel before Virgin Mary and ask for her intercession, what do you do? You ask to establish contact with God through her. Even so a Hindu seeks to establish contact with God through a stone image. I can understand your asking for the Virgin's intercession. Why are Mussalmans filled with awe and exultation when they enter the mosque? Why, is not the whole universe the mosque? And what about the magnificent canopy of heaven that spreads over you? Is it any less than a mosque? But I understand and sympathize with the Muslims. It is their way of approach to God. The Hindus have their own way of approach to the same Eternal Being. Our media of approach are different, but that does not make Him different."

"But the Catholics believe that God revealed to them the true way."

"But why do you say that the will of God is expressed only in one book called the Bible and not others? Why do you circumscribe the power of God?"

"But Jesus proved that he had received the word of God through miracles."

"But that is Mahomed's claim too. If you accept Christian testimony you must accept Muslim testimony and Hindu testimony too."

"But Mahomed said he could not do miracles."

"No. He did not want to prove the existence of God by miracles. But he claimed to receive messages from God."

When one comes to think of it, how simple and naive is man's fanaticism! "The attempt to make the one religion which is their own dominate all time and space, comes naturally to men addicted to sectarianism," said Gurudeva Rabindranath Tagore at the Parliament of Religions in Calcutta. "This makes it offensive to them to be told that God is generous in His distribution of love, and His means of communication with men have not been restricted to a blind lane abruptly stopping at one narrow point of history. If humanity ever happens to be overwhelmed with the universal flood of a bigotted exclusiveness, then God will have to make provision for another Noah's ark to save His creatures from the catastrophe of spiritual desolation.

MY VISIT TO INDIA

By

R. LALAWANTSINGH

EVERY Indian quite naturally has an inclination to see India, his Motherland, one day in his lifetime. This opportunity came my way at the end of last year. My ambition in life reached fulfilment. Friends who had achieved this object were ready with advice. Needless to state much of this proved useful. Leaving Durban on December 21 ex the *Kenya*, my first voyage at sea, doubts as to sea sickness arose, but I was not a victim. The first port of call was Delagoa Bay. To one coming from Natal a big surprise lay in store, the question of colour prejudice was marked by its absence. The same was noticed at the various ports of call en route, the passengers on board being both hospitable and sociable. The voyage proved to be a happy one. Bombay was reached on the 9th of January. A hectic week of visiting places of interest in and around Bombay proved to be very interesting. Our hosts interested themselves to an extent that we leave with good impressions of the place. What applied to Bombay, we found, applied to nearly all the large towns we had the good fortune to visit, that is, it can be safely stated that there are but two classes in India, the rich and the poor. The former have everything at their disposal but for the latter nothing but abject poverty is their lot. A day and night in the mail train found us in Madras. This city is beautiful. One surprising feature which struck us was the number of temples in the city, all beautifully built and with splendid architecture. The cost of each of them can be conjectured rather than described. The opportunity was taken to attend a Congress meeting at Tilak Ghat. Amongst the various speakers were Sir Rajgopalachari, Mr. Satyamurti and Mrs. Lakshmibai.

Being a cane farmer, the opportunity of visiting Coimbatore, the house of the cane known as C.O. 290 etc., experiments from which is being made at the Natal Experimental Station, Mount Edgecombe. Our guide was keenly interested in us and showed us around many cane fields and their experimental station. It was in Madras that we were advised to obtain a special ticket of a round tour beginning and terminating in Madras for the sum of approximately Rs. 200. The tour covering such places as Rameswaram, Trichinopoly where Mahatma Gandhi joined the train, Jaggernath Puri Calcutta, Gaya, Benares, Threbavne, Sultanpore, Patatj, where I met relatives, Ajodhiapuri, Gonda, Fyzabad, Lucknow, Haridwar, Agra, Mathura, Bombay, and Wardha. At the latter place a visit was paid to Mahatma Gandhi who received us with pleasure.

To describe these places singly would occupy many pages and as the space at my disposal is limited, one can state but briefly that India is a place worthy of a visit. No amount of reading descriptions of any of these places would give one a true impression such as a personal visit would do. I came away with such an impression as I could not adequately describe. In a general way one can state one or two things. As regards education, for those that can afford it, there is much available, but for the poorer classes, it is very limited. In the villages there is but little or none. The sugar industry is progressing by leaps and bounds.

While the climatic conditions of India would in no way suit the South African-born Indian, a visit to India would prove beneficial in many ways that one

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

DEFEATIST POLICY OF THE S.A.I.C.

To The Editor "INDIAN OPINION"

SIR,—The following views on recent happenings in the tragic story of our ill fated community, is not so much my personal viewpoint as that of the majority of Indian opinion in Port Elizabeth and I make bold to say, also of a considerable section of Indian opinion of all grades of thought throughout the Union.

One is in duty bound to one's own conscience, and the community's interests, to query the wisdom, and the precipitate surrender of the defentist policy of the South African Indian Congress on its "willingness to secure by voluntary action the cessation of all employment of the kind to which exception has been specially taken." May one inquire whether the Congress obtained its mandate from all sections of South African Indian opinion, and that the consensus of that opinion empowered the representatives of the Congress to appear before the Select Committee to give evidence to the effect "that in order to avoid the application of legislative compulsion, with the stigma which this would imply etc, etc." what guarantee does the Congress possess that its wishes will be honoured? Or if willingness to obey and honour the behests of Congress be present, did that august and representative body reckon with the inconveniences and financial losses to be incurred, consequent upon a complete change of policy in such firms effected?

How did they arrive at the complex imagination finding that "legislative compulsion," howsoever unfair and selective, carried a "stigma"?

We must face the facts, that Congress, recognised custodian of our national honour, has been out manoeuvred, and rushed into an unnecessary surrender.

Neither we, individually, nor the Congress as a body, should be divided and lulled into a false sense of security by the shelving of the anti-Asiatic legislation this session. We have witnessed only the preliminary skirmish, resulting in the survival of the Fusion Government, and the surrender of the Congress. More important engagements loom ahead. Untiring inquiry is to proceed during recess of parliament, wherein "recommendations may eventually be made to the Government regarding conditions under which trading licences may be issued to Asiatics."

The future looms dark and ever increasing.

A. H. ALLAM.

Port Elizabeth

——oo——

Fountain of Wisdom

I was not, and never had been, among those who labour under the delusion that intellectual culture produces moral elevation.

—HERBERT SPENCER.

Trials teach us what we are, they dig up the soil and let us see what we are made of.

—SYRUSOS.

India Letter

[From Our Own Correspondent]

Nation's Resolve

The following is the Independence Day Pledge, made in India, which is repeated every year:—

"WE believe that it is the inalienable right of the Indian people, as of any other people, to have freedom and to enjoy the fruits of their toil and have the necessaries of life, so that they may have full opportunities of growth. We believe also that if any government deprives a people of these rights and oppresses them, the people have a further right to alter it or to abolish it. The British Government in India has not only deprived the Indian people of their freedom but has based itself on the exploitation of the masses, and has ruined India economically, politically, culturally and spiritually. We believe, therefore, that India must sever the British connection and attain Purna Swaraj or Complete Independence.

"India has been ruined economically. The revenue derived from our people is out of all proportion to our income. Our average income is seven pice (less than two pence) per day and of the heavy taxes we pay, 20% are raised from the land revenue derived from the peasantry and 3% from the salt tax, which falls most heavily on the poor.

"Village industries, such as hand-spinning, have been destroyed, leaving the peasantry idle for at least four months in the year, and dulling their intellect for want of handicrafts and nothing has been substituted, as in other countries, for the skills thus destroyed.

"Customs and currency have been manipulated so as to heap further burdens on the peasantry. British manufactured goods constitute the bulk of our imports. Customs duties betray clear partiality for British manufactures, and revenue from them is used not to lessen the burdens of the masses but for sustaining a highly extravagant administration. Still more arbitrary has been the manipulation of the exchange ratio which has resulted in millions being drained away from the country.

"Politically, India's status has never been so reduced as under the British [illegible] No reforms have given real political power to the people. The ballot of us have to bend before foreign authority. The rights of free expression of opinion and free association have been denied to us and many of our countrymen are compelled to live in exile abroad and cannot return to their homes. All administrative talent is killed and the masses have to be satisfied with petty village offices and pinchbeck honours.

"Culturally, the system of education has torn us from our moorings and our training has made us hug the very chains that bind us.

"Spiritually, compulsory disarmament has made us unmanly and the presence of an alien army of occupation employed with deadly effect to crush in us the spirit of resistance, has made us think that we cannot look after ourselves or put up a defence against foreign aggression, or even defend our homes and families from the attacks of thieves, robbers and miscreants.

"We, therefore, pledge ourselves afresh to this great cause of India's freedom and to the ending of the exploitation of our people and resolve to work to this end till success comes to our people."

Pandit Jawaharlal At Jallianwalla Bagh

President Nehru, addressing a gathering of about 10,000 in the famous Jallianwalla Bagh of Amritsar, said that, all over the country, elections were on. That was the chief topic. But his own mind was not very much occupied with that. He thought of the bigger problem of hunger and poverty and unemployment of the Indian people.

"A Cup Of Poison"

Mrs Sarojini Naidu, in the course of a speech at Amritsar recently, said "What is the goal of the Congress? It is that the country, its peasants in the fields and its workers in the factories and various other vocations [illegible] a right to determine its own form of Government." She described the new Government of India Act as a cup of poison [illegible] to vote for the Congress and help it in combating and wrecking the Act.

How Government Interfered In Elections

Some more instances of how private violence is practised by pro-imperialist interests and of blatant interference in the recent elections in India, are given. Under orders of the district Magistrate of Bangalore, Mrs Kamladevi Chattopadhyaya was prohibited from addressing public meetings in the City and suburbs for a period of 6 months. Mr. Hiyum, Presidg. Vaikunth Provincial Congress Committee and member, Council of State, was prosecuted for sedition. The Government refused to postpone the sessions of the Central Assembly from January 25 to February 20, as suggested by a majority of elected members. For, while the representatives of the people were engaged in the election campaign the government obviously wished to push through its business in the Central Legislature.

Growing Illiteracy In India

Mr. Indra writes in the All India Congress Committee News Letter:

The statistical statement of the educational progress in India for 1928-29 to 1934-35 shows a decline both in the percentage of the scholars to the population and in the amount of expenditure. A retrenchment of Rs. 30,000,000 has been effected in the educational budget, thus bringing down the expenditure from 28½ to 20½ crores. The number of primary schools for boys in British India has, during the period under review, come down from 171,386 to 166,388. The percentage of scholars to the population has decreased from 7.49 to 7.39.

'Hindustan Times' On S. Africa

Commenting on the S. African situation the *Hindustan Times* writes:—"With such grave developments threatening our countrymen in South Africa, it is bewildering that Sir G. S. Bajpai should "resolutely refute" the suggestion that the position of Indians abroad had deteriorated. But what is more important is, what is the Government of India and the people of this country propose to do to prevent the calamity [illegible] about to befall our countrymen in South Africa? From the apologetic attitude of both Sir Jagdish Prasad and Sir G. S. Bajpai, it is quite evident that, in their utter helplessness, they are not likely to take the initiative in having recourse to any strong action, unless their hands are forced. Their constitutional position induces in them pusillanimity in their dealings with others, while they reserve all their arrogance to the people of this country. The Act of 1924 still [illegible] misused and will remain [illegible] for ever, if the Government have [illegible] own way. To talk of [illegible] objective, under such circumstances, being "equality both of entry and of status and settlement in every part of the Empire" appears to be a cruel mockery. [illegible] whatever the hesitations of [illegible] amount and the prejudices of the [illegible] on Whitehall [illegible] are [illegible] to [illegible] determined to assert the self-respect and honour of her [illegible] and the legitimate claims of her countrymen abroad, in the face of all the difficulties crowding round them. The impudence of the Government is not an indication of the [illegible] of our people. India will [illegible] countrymen in South Africa from becoming the tragic community.

Heritage Portal

Things In General

A European Maternity Nurse For Bulawayo Indians

MR. NAGRANI informs us from Bulawayo that by the kind courtesy of the local Child Welfare Society, the Indian community will have the assistance of the District Nurse-Sister in their maternity cases. The Sister, who has been in Zanzibar, has worked among Indians of all classes. Local Indians will be very glad of these services as they were very much handicapped in regard to a maternity nurse. Anybody desiring to have the services of the Sister should advise Mr. Nagrani, Shingwani Villa, Rhodes Street, 4th Avenue, or Phone 1013A, when arrangements will be made for the Sister to visit. As regards fees the committee has left it to Mr Nagrani's discretion to charge according to the means of the person. Mr Nagrani wishes to thank, on behalf of the Indians of Bulawayo, the officials of the Child Welfare Society for their kind assistance.

Andhra New Year Celebration

The Andhra community celebrated its New Year on Sunday April 11. The [illegible] at the [illegible] Cross Street, Durban. The hall was packed and a large number of women and children from [illegible] the greater part of the gathering. Mr. V. G. Naynah Raj performed the Khan ceremony, and thereafter all assembled in prayer. Beautiful hymns composed by the ancient Andhra poets were sung by the children attending the following vernacular schools, viz:—The Stella Hill and District Andhra Patasala, the Durban Corporation Andhra Patasala, the Chinnajurani (Clairwood) Andhra Patasala and the Sunnyee and District Andhra Patasala. An interesting lecture was delivered by Mrs. Atheo-Intchmee Chetty, a young Durban lady, in Telugu. Mrs. Chetty emphasised the necessity of the Andhra community taking a keener interest in their own language, and particularly pointed out that this interest should commence with the women folk in the home-circle. Women should sow the seed of instruction, that Telugu should be the only language spoken in their homes and families. Mr V. M. Naidoo, the president, in thanking Mrs. Chetty for the splendid lecture, stated that she was the first South African-born Indian woman to deliver a lecture in Telugu to such a packed house, in the whole of South South Africa, and her impatient address and message would sink into the hearts of every Andhra woman. The president presented Mrs. Chetty with a bouquet in appreciation. Other speakers also paid tribute to her lecture. Prior to the lecture, a welcome was accorded to Mr. R. R. Alfred Chetty and Mr Ramanuja Chakkaborty and his bride, who recently returned from a visit to the Motherland. The president, on behalf of the Sabha, presented each of them with a bouquet. The Shri Devi Orchestra was in attendance during the entire proceedings. The visitors to the Natal Indian Kinderfest (Andhra section) which was recently held in Durban, were introduced to the audience by Mr. R. Sriram Naidoo. They were as follows:—Girls' section, Misses Parvathee Balram, R. Parvathee, M. A. Lutchmee and V. Muniammah. Boys' section, Srinivasa Balram. The introducer stated that competitors were entitled to gold medals, and all of them were the scholars of the Stella Hill and District Andhra Patasala.

Arya Sungeeth Mandal

Our attention has been drawn to the omission in the report of the Arya Sungeeth Mandal in the officials elected of the Presidents who was Mr. M. C. Varma (re-elected) and Patron Mr. [illegible] Emperial, of Newcastle.

B. W. CANEY
Jeweller
386 West Street, Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes

Tamil New Year Celebration

The celebration of the Tamil New Year (Ezura), was held in the Hindu Tamil Institute, Cross Street, Durban, on Tuesday April 13. The days was beautifully decorated. Long before the commencement of prayers opening the ceremony, an available space was [illegible] by both sexes. Mr. Kuppie Murrie presided, [illegible] by the Bharathi Brothers. The programme, which included dialogues, short plays, humorous sketches and songs by the talented scholars, was very appreciable. For this the entire credit must be given to Mr. S. Muniswami Pillay, the headmaster of the Institute, and thanks are due to the Institute officials for the organisation of the ceremony.

Pretoria Indian Health And Strength Physical Culture Club

Mr. Rajcoomar Appasamy [illegible] secretary of the above club writes: Rarely can the Pretoria Indian Sports Ground have echoed to such thunderous applause as it did on the "Great Sports Day" on April 4. Rows of men, women and children, who were so keen to see the first sports [illegible] stood throughout the whole day in the burning sun. It was not only the members of the Pretoria Health and Strength Club, who were the organisers that made the first Indian sports memorable, but the spectators had given almost as big a share in it. Mr. Esop Akoojee, the President of the Pretoria branch of the Transvaal Indian Congress, opened the show amid great applause. In an interesting speech he explained the ideals of physical culture and referred to the great strides the club had made. He donated the sum of one guinea for the club. Among the other speakers were: Messrs G. S. Pillay, G. Moothoo (President, M. and S. Club), R. Moodoo, M. I. [illegible] and others. During the [illegible] physical culture and human pyramid formations, directed by Mr G. S. Frank, were displayed. The arrangement in connection with the sports were in the hands of the capable [illegible] executive committee of the above club. [illegible] wishes to assure the public [illegible] thanks, they value their generosity and to thank most heartily those who have generously contributed to the club and also those who have rendered valuable assistance.

Valliama Hall Memorial Trust

To all whom it may concern:—

The Trustees of the above-named Trust hereby convene a meeting in the Patidar Hall, Newtown, Johannesburg, at 4 p.m. sharp, on May 2, 1937.

At this meeting the Trustees wish to report to the Indian community the present position regarding the fixed property which the Trust holds, viz., Stands Nos. 215 and 217 Newtown Township, Johannesburg. The Trust was originally formed, and property acquired, with the object of building a Memorial Hall for the use of the Indian community. Owing to financial difficulties in the past, it has proved impossible so far to carry out this plan. Meanwhile, however, the property has greatly increased in value, the existing lease on the buildings is falling in shortly; and the nature of the neighbourhood has changed. These circumstances compel the Trustees to consider the re-letting of the property on terms which may make possible the establishment of a Memorial Hall, as originally intended. The proposed meeting is being convened in order to enable the Trustees to obtain the advice and assistance of the Indian community. The Trustees hope that you will find it convenient to attend.

Mrs. A. W. HOSKEN
Mrs. P. K. NAIDOO
Mrs. MORGAN PILLAY
Trustees.

The Sporting World

Boxing.

Corbett Disappoints City Hall Packed

THE Durban City Hall was overwhelmingly packed last Saturday night when every available seat and standing room was fully occupied. The crowd was reminiscent of the glorious days when Mottie Kid Singh made himself so popular in Durban. Long before starting time huge crowds had to be turned away in disappointment. This is no doubt an unmistakable sign that there is really a need for good boxers in this country.

The Star Bout

What was billed to be the Star Bout of the evening turned out to be a disappointing affair. Jim Corbett (Bat. Sibs.) of Uitenhage was unequal to the task. He appeared clumsy, awkward, and terribly inexperienced in his movements. In the four rounds that he lasted he did not land a clean punch. He attempted to avoid punishment and after much laboring it was the more experienced Sail Ramsay (Bat. Sibs.) of Durban, his towel was thrown in after the 3rd round—and a good thing too! The crowd booed him out of the hall.

Manie Dixon Beats Arvie Williams

In a more evenly and very spirited fight Manie Dixon of Durban (Nat. Sibs.) very narrowly beat Arvie Williams of Capetown (Nat. Sibs.). There was much hard hitting and it was evident from the commencement that Arvie was out to reverse the points decision given against him in Capetown recently. Apparently he had won. In round 6 he got Manie dizzy and the gong saved the latter from being floored. Round 7 was also a bad one for Manie. Later, however, Manie got his wind and made matters quite even. Still, though the decision was naturally a popular one (Manie Dixon being a Durban man) many thought Arvie had won. Manie is a solid fighter but he is at times too frivolous and playful and he should consider himself extremely lucky to have been given a very doubtful decision.

Preliminaries

The preliminaries proved of fair interest, except for the fact that the crowd was inquisitive at times in anxious anticipation of the main fight. In a 4-3 minutes contest Kid Singh easily beat Harry Baker on points. Kid Singh made good his advantage in weight and height. In another 4-3 minutes bout Kid Venga beat Dawood Ally on points. It was a good fight and there was much heavy hitting. Venga appeared a little faster in his movements. Still Dawood put up a fine (but professional) perform-

By "Rambler"

ance. In the 3rd preliminary of 6-3 minutes round Midget Chin lost to an old rival Young Harry on points.

Arvie Williams On His Fight

The following statement was made by Arvie Williams prior to his return to Capetown:—"In my fight with Manie Dixon on Saturday, I consider the decision of the referee was anything but a just one—in other words, he gave me a "raw deal." It is now my earnest desire to have the opportunity of again meeting Dixon in the ring at any place in South Africa, so that I can prove to my supporters and the public that I am easily capable of reversing this decision."

Coronation Sports

Adult Section

May 12 will be a sports gala day for Indians in Durban when the coronation celebrations will take the form of a bumper sports meeting at Currie's Fountain. The programme is varied, including athletic, soccer and tennis items. The soccer item will be in the nature of a 5-a-side tournament. There will be singles and doubles championships in tennis—the finals to be staged on May 12. There is a large list of athletic items. There are no entrance fees. Competitors, however must send in their entries by 6 p.m. on May 1, to Mr S. L. Singh, Secretary of the Special Committee arranging the programme.

Children's Day

May 13 will be reserved for the children. Every Durban school will assemble its boys and girls at Currie's Fountain by 9.30 a.m. There will be sports items and children will be given, in addition, their free lunch packets etc.

Motor Parade

On May 12 there will also be a motor parade. Cars as well as lorries will parade, decorated, through the town. Cash prizes are being offered in this section as follows: 1st prize £10, 2nd prize £5, 3rd prize £3. Further details and particulars may be had from the Secretary of the Special Committee, Mr. S. L. Singh.

Wrestling.

Wrestling For May 8

A double 2-plus wrestling match will take place at the City Hall in Durban on May 8, when four cruiser-weights are to be installed. The bouts are:—Paul Lortie v. Jack Malcolmson, Maurice Leichfurd v. "Cyclone" Stockton.

Soccer.

Fixtures For Saturday

Following are the fixtures for Saturday April 24 at Currie's Fountain:—

Seniors: Daffodils vs. Stella (Main) 2.30 p.m., Stars vs. Pirates (Main) 3.45 p.m., Sydenham vs. Collegians (No. 1) 2.30 p.m., Shamrocks vs. Avondales (No. 1) 3.45 p.m.; Juniors: Stella vs. Park Hill (No. 2) 2.30 p.m., Scots 'B' vs. Red Rovers (No. 3) 3.45 p.m., Daffodils vs. Victorians (No. 3) 2.30 p.m., All Blacks vs. Shamrocks (No. 4) 3.45 p.m.

5-A-Side Tournament

The 5-a-side tourney will commence on May 6 at 10 a.m. at Currie's Fountain, played under the knock-out system. Entries will be confined to one team from each club affiliated either to the D.D.I.F.A. or the South Coast and County Associations. The finals will be played on May 12 at Currie's Fountain.

Transvaal Indian Football Association

The annual general meeting of the Transvaal Indian Football Association was held in Johannesburg on March 31 in the office of Mr. K. Naramsamy the President, who presided, supported by the vice-presidents Rev. H. L. P. Rajamoney, Messrs W. Ernest, R. Moolloo, E. Moosa, and C. S. Moodley. The following Associations were fully represented: the Witwatersrand Indian Football Association, Pretoria District Indian Football Association and the East Rand. The Council's annual report was not submitted by the secretary because the Council did not hold a meeting even though the secretary canvassed one. The necessary number to form a quorum was not forthcoming. The retiring officials were asked to draw a report and submit it to a special general meeting. The Association has been unfortunate in the selection of its treasurers, men of good intentions but very unpractical. The seasons 1935 accounts have not been submitted yet to the Council and the treasurer and president of that year have made promises which have not been fulfilled. The treasurer of 1936, a most capable person in the name of Mr. Thumby, submitted the accounts but the auditors have not certified them yet.

An echo of the Indian tour cropped up at the annual meeting. The officials of 1934, when the Indian footballers were here, took out a subscription lists among the public for the upkeep. These accounts have been unsatisfactory according to the auditors' report and a sub-committee was appointed to investigate in accordance with the auditors' report. The committee reported without taking into account the auditor's report, and so the accounts were sent back. Stormy speeches were made about the deplorable position but apparently alone will not suffice unless

remedial measures on a constructive basis are taken in order that there will not be similar occurrences when the next tour comes round. The headquarters, in accordance with the Rotation Law, is now in Pretoria. Elections took place as follows: Patron: Dr. Wm. Godfrey, President: Mr. E. Moosa. Vice Presidents: Rev. S. L. E. Sigamoney, Messrs. Ramlal Mooloo, C. S. Moodley, K. Naranamy, and W. Ernest; Honorary Secretary: Mr. S. Ernest. Honorary Treasurer: Mr. M. T. Mooloo: Delegates to the South African Indian Football Association: Rev. S. L. E. Sigamoney and Mr. S. Ernest; Selection Committee: Rev. S. L. E. Sigamoney, Messrs R. Mooloo, K. Naranamy, W. Ernest and C. S. Moodley.

Fixtures

The athletic league fixtures of the Witwatersrand Indian Football Association started on Sunday April 11 at the Indian Sports Ground before a very good attendance. The first match between Standards and Stella was refereed by the Rev. S. L. E. Sigamoney and was played on No. 1 Ground. The game was scrappy and there was not much combination in evidence. Harry Balakisten scored the first goal for Standards. Half-time saw Standards leading by one goal. In the second half Standards put up a very sound defence in spite of strong attacks made on their goal by Stella. Stella scored their first and equalising goal 15 minutes before the end. A little later a back of the Standards handled the ball in the penalty area and Stella scored the winning goal just before termination.

Vredens vs. Moonlighters

When these two teams meet there is always a good attendance and a good game is witnessed. The Vredens, the undefeated league champions of last year, were fighting to maintain the position of supremacy, and the Moons from the Vredens attempted to wrest that honour and were trying to lower the colour of the young team. The Moons scored from a penalty through handling and a few minutes later the Vredens equalised with another penalty kick. Half time saw the teams on a level. In the second half the game was fast and furious the younger players showing up brilliantly. The Moons had a gift when the Vredens back, through a misunderstanding through his goalie, scored. The Vredens not to be out-done showed determination, and equalised, the match thus resulting in a draw of 2 each.

Verulam Temple Juvenile F.C.

The annual general meeting of the above club was held at the Verulam Tea Room on Sunday April 18. The President, Mr. R. L. Behardien was re-elected to the chair. The secretary read the minutes, which were adopted. The following election then took place:—Patrons: Messrs. R. T. Singh, Chunilall Raghavjee, G. H. Meiring, G. H. A. Kotbruth, T. P. Gum, A. Moonsamy and L. Rajcoomar; president Mr. R. L. Behardien; vice-presidents: Messrs. R. K. Pillay, Gavin Maistry and K. Govindsamy (Nourse); hon. secretary: Mr. M. K. Samy; hon. treasurer: Mr. T. V. Harry; auditor: Mr. D. V. Moodley (Jnr.).

Jawahir Football Club

The annual general meeting of the Jawahir Football Club, Johannesburg, was held on April 11 at the residence of Mr. I. P. Patel. The following officials were elected for the season:—President: Shantilal Parbhoobhai Patel. vice-presidents Messrs. D. Nana, J. M. Kanti, Naranbhai Govindjee, Govindbhai Natha, and Kanjeebhai Ravjee: captain: Mr. Parbhoobhai Dahia; vice-captain: Mr. N. Bhagat; hon secretaries: Messrs. Rattilal I. Parekh and Moganlal Govindjee; treasurer: Mr. Chhaganlal K. Patel: auditor: Mr. Chaturlal Jeevanjee.

Cricket.

In North Rhodesia

The first cup match in the history of cricket in North Rhodesia was played at Livingstone between Lusaka Sports Club and Bharat Sports Club for the Rhokhan Brus Cup. Lusaka team won by 97 runs. Lusaka team's success was largely due to the fine batting of Messrs. Manilal and Chanu, and effective bowling by Messrs. P. P. Patel and Sulaiman.

Rugby

Natal sportsmen will be proud and pleased to learn that Philip Nel has been appointed Captain of the S. A. Springbok Rugby team to tour Australasia during the next few months. The team sails from South Africa on May 10 and will tour both New Zealand and Australia. Besides Nel the other Natalians in the contingent are Bastard and Lyster.

South African News In Brief

Commissions To Be Appointed

THERE is every likelihood of the Government appointing two commissions to investigate the Asiatic problem during the recess. One commission, says the Capetown correspondent of the *Natal Advertiser*, will devote its attention solely to the question of mixed marriages and the other will concentrate on the economic aspect, including the question of illegal occupation of land in the Transvaal, the evasion of the law relating to the possession of land through the medium of mixed marriages, particularly with Malays, and the effect of Indian participation in South African trade. The principle of the commissions has been accepted, but the terms of reference will not be known and the commissions will not be appointed until Mr. Stuttaford, Minister of the Interior, who is on long leave through illness, returns on duty. Members of Parliament, not confined to the Transvaal, have been agitating for these investigations, which they regard as being far more needful than the two measures which were introduced this session and which the Prime Minister has intimated will not be proceeded with. If the results of the commissions' inquiries warrant it, legislation will in all probability be brought in at a later stage.

Pretoria Government Indian School

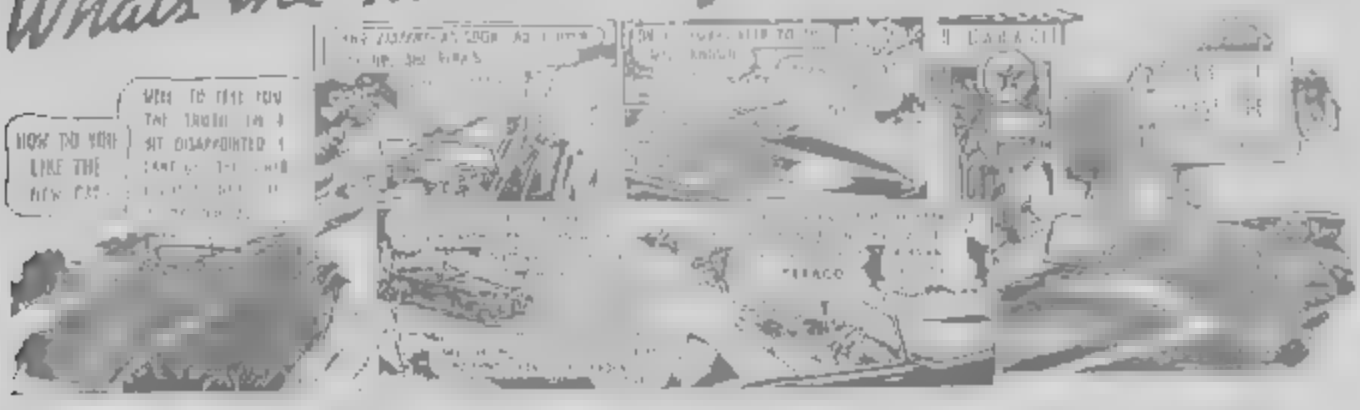
The Indian community of Pretoria is grateful to the Transvaal Provincial Administration for the new Government School which is modern and up-to-date in every respect. Within a little over twelve months the school has made such progress that the Transvaal Education Department has been pleased to grant permission to extend education to the Junior Certificate. An appeal is made to the public for donations towards the following items which are very necessary: A Piano; Matting to cover corridors, (Compolithin is cold in bare feet in winter); Pictures; a Junior library. (There is an excellent library for senior pupils); gardening equipment; sewing machine; wireless set; playground equipment, viz. swings, see-saw, roundabouts, giant strides, etc. The appeal has been well responded to by the parents for, in one week, the sum of £26 had been raised from the children alone. This sum is half the purchase price of the piano and the other half is to be paid by the Education Department. Mr. K. S. Shah wishes to thank the following for their generous contributions: Messrs. K. K. Kooja £10 10s; E. Kala £10; I. Akoojee £5; P. M. Joshi £5; O. Moosa £3 3s; M. I. Patel £3 3s; A. A. Khoja £2 2s; Mr. and Mrs. Bhagat £1 1s; Messrs H. S. Ebrahim £1 1s; Dawood Omar £5; I. Mahomed 10s; Osmin Ali 15s; J. Goolab 10s; A. C. Cassim 10s; Hoosen Khan 10s. 6d; and Hafa Mia £5. The number on roll in the school is now 383, and of this number 171 are girls.

Mr. Justice Krause To Attend International Judicial Conference

Mr. Justice F. E. T. Krause, Judge-President of the Free State, accepted the Government's invitation to represent South Africa at the international judicial conference in Paris from July 17 to 24. Mr. Justice Krause is holidaying in the Far East and received the invitation after his departure from the Union. He will be expected back in Bloemfontein towards the end of August.

Mr. Jalbhoy Rustomjee, the principle representative of the New India Assurance Co., in South Africa, left by the *Kenya* on a short trip to India.

What's the REMEDY for a Tired Car?

You're PAYING for the best petrol
. . see that you GET it!

TEXACO

ANTI-KNOCK PETROL

BANANAS

We hold eighty per cent of Banana business in South Africa. We accept any quantity of Banana consigned to us for selling on Commission basis. Consign your Banana to us for best prices and prompt settlement.

MARRACUENE AGRICOLA & COMMERCIAL,
46, President Street,
Phone 33-1461 Tel. Add "Moveja'
P O Box 6766, Johannesburg

બ. ના. ના.

બનાનાનો બેંબ્રી ટકા વેપાર અમારા હાથમાં છે. કમીશનથી વેચવા અમારા ઉપર ગમે તેટલા બનાના મોકલવામાં આવે તે અમે રાખી લઇએ છીએ. તમારા બનાનાનો સારો ભાવ મેળવવા અમારા ઉપ મોકલો. નાણા વગર ઢીલે મોકલી આપીએ છીએ.

મારાકવીની એગ્રીકોલા અન્ડ કોમરશીયલ,
૪૬, પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

[illegible] Religious and Philosophical [illegible] Monthly [illegible] Ramakrishna Order [illegible] Vedanta [illegible] Universal Religion [illegible] Harmony [illegible] Vedanta and other Topics [illegible] Swamis of the Ramakrishna Order [illegible]

[illegible] Noted Writers [illegible]

Short thoughts provoking spiritual instructions of [illegible]

Annual Subscription Inland Rs. 3, Foreign 5

ADVAITA ASHRAMA

5, Wellington Lane Mayavati Almora

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી કિફાયત ભાવે મળી રહશે.

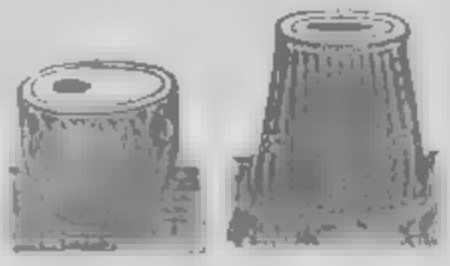

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટચીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

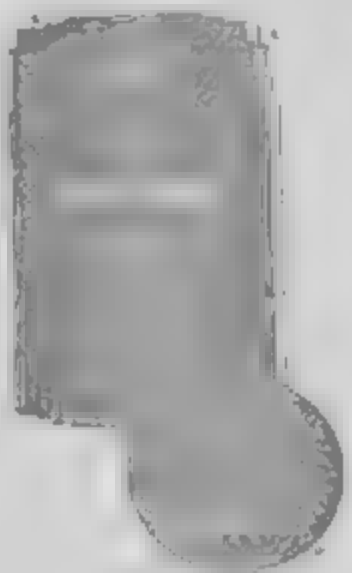
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એકવખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6,
Double Reed From £3-5-0.

Tablas From 22/6.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £[illegible]
Console Model From £30-0-0
Radiogram 7 Valve
From £45-0-0.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
સૌ ... ...

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૬ એપ્રીલ ૧૯૩૬ અંક—૧૭.

નોંધ અને સમાચાર

ફ્રંચાઇસનો નીમાકો

પાર્લામેન્ટની રજાના વખતમાં એરોપ્લેનીક સવારસ્પર તપાસ ચલાવવા ને ફ્રંચાઇસનો નીમાકો, જણાવ્યા છે કે તેમાંનું એક કમીશન બાલ મીશ્ર લગ્નોના સવાલની તપાસ કરશે અને બીજું આર્યોક આબતની તપાસ કરશે, જેમા ટ્રાંસવાલમાં ગેરકાયદે જમાનાના ધરાવતા લોક વટા વિશે. સીએ લગ્નો કરવા કાયદાને ઉમર્યા જમીનના ધરાવતા લોકવટા અને બાસ કરી મલાયની સાથે લગ્ન કરી ધરાવતા પાસપટા મેળવ્યો અને સાક્ષ્ય આબિકાના વેપારમાં ઢીંઢી એ સામેલ થવાથી થતા બાબત વિશે તપાસ કરવામાં આવશે. આ ફ્રંચાઇસનો સિદ્ધાંત રિપકારનો છે પરંતુ તેનો નીમાકો અને હાર્વેસ્ટની બીમારીને લીધે ઓળી રજાપર ગયા મુલકની પ્રધાન મી. સ્મટસ પાછા ગોદાપર આવ્યા બાદ અમલ થશે. ટ્રાંસવાલ બાકારના પ્રાથમિક-ટના મેમ્બરો પણ આ તપાસ સા સાવાળ કરી રહ્યા છે અને જે જે ધરવા પડ્યા પ્રશ્નનું પહેલા મુકવામાં આવ્યું છે તેના કરતાં પણ આ તપાસને તેઓ વિશેષ મહત્વના ગણે છે. કમીશનની તપાસપરથી જો જરૂર જણાશે તો આગળ ઉપર તેનો લાભકારક કાયદો લાવવાનો વિચાર કરવામાં આવશે.

ઓફ્લોફર ૧૯૬૬

પુનીઅન પાર્લામેન્ટમાં અનબેલીવીબલ્સના ઓક્યુપેશન એક રાઈટ્સ બીલ નામનો ખરડા આવ્યો છે જેનો હેતુ જ્યા જ્યા ફ્રાંગોપર બીજ વસ્તી બાગતી હોય અને બેકાબુ બરાબર નહિ થવા શકતુ હોય ત્યા તેવા જમીનનો કાયદાકારક ભોગવટો નહિ થતો હોવાના આધારે સરકારે ખરીદી કરવા ... આવા પ્રકા તા નથી જમીનપર પોતાના પેટપુરતુ પાક મુજરાત કરી રહેલા બેકૂતોની મી ... મહે! ઓક્યુપેટેક ઓનીયેશન સ્કીમની કર્મ દશા જોડી જ્યેા અથવા ખુબે ફરવું! આ ખરડા સામે નાટાલ ના બેકૂતોની પુનીઅન પા. જાહેર બાનના પ્રમુખપણા નીચે મીટીંગ ભરી વિરોધ દર્શાવ્યો છે અને તે પ્રધાન તેમજ બીજા બરાબરના ઓજરાટ-જનારસપર મોકલી આપ્યો છે.

વેજ બીલ-પગારોનો ખરડો

વેજ બીલ નામના પગારોના લગતા ખરડાનુ ત્રણ મંગળવારે બીજું વાચન પસાર થવા

ચયુ છે અને કમીટી સ્ટેજ ગુરૂવારપર રાખવામા હતો.

મલાન પાર્ટીનો સુધારો કેટી નથેા

ડૈ. મલાનનો નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના નેાટરબર્ગના મેમ્બર મી. જ. છ. સ્ટ્રાયડગે અંગ્રેા સુધારેા મુકવા કહેા કે:

"આ સભા વેજ બીલનુ બીજું વાચન પસાદ કરવા ના પાડે છે. સીવાય કે, તેમાં નીચેની બાબતા દાખલ કરવામા આવે: (૧) સધળા નાટરોના પગારો વચ્ચે વધુ જાત વતીના આધારે ભેદ પાડવામા આવે, (૨) કેાઇ પણ ઉદ્યોગમાં કામ કરતા યુરેાપીયનના અને બીજા યુરેાપીયનોનું પ્રમાણ નેાંધવા થા ડરાવે (૩) અમુક ધંધા કેવળ નેાકરો નેાકરોને માટેજ બાસ કરવામા આવે; (૪) ઉદ્યોગના જુદા જુદા બાગના નેાકરા અને બીન-યેાસ નેાકરેાને જુદા રાખવાનેા સીદ્ધાંત સ્થાપિત કરવામા આવે."

મી. ડી. સી બાન સભ્ય (બ્રાંસવાલના સભ્ય-સીકર મેમ્બર) ... જણાવ્યું કે,

મલાન મહાશયનો આ સુધારો બાબત પગર નેા છે કારણ . આ દેશનું પેત નેાટે બાગે બીન-યુરેાપીયનેાએજ ઉત્પન્ન કરેલું . વેજ બાબે કરકારબાર કમીશન ૧૯૨૬માં જણાવ્યુ હતું . સાક્ષ્ય બાબિકાની કરકકર પડ્યા બાદની છે. ત્યારથી બાજ કેટે બધા ગોટા પગાર બાલા યુરેાપીયનો છે—જે વસ્તુ ની સામે મારો જરાપે વિરેાધ નથી—અને બીજે કેટે મધ્યમ બેાળા પગાર બાલા નેાકરેાનેા ... તેથી ત્રિપક્ષીનતા જગતના કેટા પણ બન્ય દેશના કરતાં નથી. કમીશન એવી ભલામણ કરી હતી કે કરણ નાટરોના પગારો વધારવામા આવે ત પણ આફ્રીકા નેાકરેાના પગારે વધારવાના આવશ્યક જોઇએ કમનસીબ આ ભલામણ કરી જમલામા મુકાએજ નથી. બન્ય સુધી આ પક્ષે બીન યુરેાપીયનેાને બાજના પગારના પેારણેજ પડી રહેવા દેવામા આવે ત પણ સુધી યુરેાપીયનેા પણ એ પેારણે નભાવવાનેા ભય રહેજે

ઉપર્યુક્ત સુધારેા ૨૮ વિરૂદ્ધ ૧૫ મતે ઉડી ગયેા હતેા.

મેચીમનું કારખાનું

પ્રીટારીયામા આવતા સપ્ટેમ્બરમાં મેચીમનું કારખાનું તૈયાર થતાં એકસેા દક્ષિણ આફ્રિકાવાસી ગેારા બેાને નેાકરી મળશે. પ્રીનલાંડયા રૂટદ તાર મારફતે ખબર આપે છે કે નોયેરીયા એક સ્ટીમર દક્ષિણ આફ્રિકા માટે ઉપડી છે. તેમાં મેચીસ ઉદ્યોગના પ્રીનલાંડના બાસ નીષ્ણાતો મશીનના કારખાના માટે એનજીન તથા બીજા સરંજામ સહીત પ્રીટારીયા આવશે. આ કારખાનામા દરરેાજ બે લાખ મેચીમના બેાકસેા તૈયાર થઇ શકશે. કુંપનીનાં મુદ્દી એક લાખ પેાંડની છે બાંચકેાને યાદ હશે કે સર કુગો રેડી મુનીપલમાં એજન્ટ હતા બાદ તેમના એક ભાણીના ઢોંઢી વેપારીએ મુંબઇમા મેચ ફાર્ટરીને માટે મુડીરાકાણ કરવા બાબતી કરાર કરવામા આવ્યા હતા પરંતુ કોઇ કારણસર તે કરાર રદ થયા હતા.

સ્વાર્થ ત્યાગનેા સુંદર દાખલેા

'ઝાલ્ટફોન્ટેઈનમાં રીવ્સ એન્ડ મારણી'ઝ જરનલ' શુક્રવાર તા. ૧૬ બીના આ કમા નીચ પ્રમાણે લખે છે:

"અહીંના બાનીદ વેપારી મી. પી. એમ. પેલાબુીએ ભુકસ્ટફાબ્રીકાડેાના એક ગરીબ લાક બાપપાન અહીંની સ્થાનીક હેાસ્પીટલ કમીટી ને પા. ૧૦૦ ની બેટ દાન કરેલા છે બાબારે જણાવવામા આનંદ થાય છે કે શ્રી. પેલાબુી કેપે બહુ થોડાને બાપ્ય બાત ગણાય અને આવું સુંદર દાન તેમણે કર્યું એ જોઇ બાના સ્વાર્થ ત્યાગજ ગણાય છેવટે રૂા.બાબવામા આવે છે આ સુંદર દાખલાનું બાનુકરણ બીજાએા કરશે.

શ્રી પી. એમ. પેલાબુીની ઉપર્યુક્ત દાન કરવા ની ઇચ્છા પહેરો આ મત્રણા બમ બાગતે કામી ગયા હોઇએ બાનાના સહકાર્યકારીએ શ્રી. પેલાબુીને આપેલા બાનક બાભિનંદનના બબ્બે શેાધેલું સહાનુભાવી દ્રષ્ટીબિંદુ છોડે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, એપ્રીલ ૨૩ ૧૯૩૭.

વંક અને ગુલામી મનોદશા

"ખાસ બહારના કેટલાક વધારે ઇચ્છે છે"

ડીરી પ્રધાન લૉર્ડ ઝેટલેન્ડે ગોપ્રીલ તા. ૮ મીએ પોતાના ભાષણમાં જણાવ્યું હતું કે ગવરનરોએ પોતે ખાસ સત્તાઓનો ઉપયોગ નહિ ... ની બાબતમાં આપણી એ સુચના અલબત્ત છે પરંતુ સાંપ્રીક્ષ્ય બાબતો કોઇ પણ બીજા મહાસભાના પ્રતિનિધિઓ વાયસરોયને બતાવે તો ... પ્રાંતિક સ્થિતિ વિશે ખુબીથી વધુ ખુલાસો કરશે.

કેનેડાની ફેડરલ પાર્લમેન્ટ સાંપ્રીક્ષ્યે "ચાઇનીઝ" ને બીજે નંબરે મોકલી લૉર્ડ ઝેટલેન્ડે કરેલો આર્ડર નામંજુર કર્યો ... અને જણાવ્યું છે કે પોતે કરેલા આર્ડર પર જજોની પંચ નીમવાની ના પાડીને કોડીય સરકારે એવી ધારણા ઉભી કરેલી છે કે બહુમતિ, ... જેનો મગતિમાન કાયદામ પમેદ નથી, સરકારને તેની તરફ ન્યાયની દાતેચા માંગતી નથી ચમુગા તેઓ જણાવે છે કે "મહાસભા ... મવરનરો વચ્ચે ઢબોમાના ઇમાસો ઘણા જોવાના કરતાં માન ભરેલો કકોરા ન રખારે પક્ષ કરે છે- કોડીય સરકારે પોતાના બંધારણની અંદર રહેલા સબળા ખુબ્બા માંગોથી મહાસભાને સંપુ પોતાનો આપવાનું છે ... મવરસભા દેશના વિધાતીને પણ પોતાના બાજસ્ટ રમત પ્રજની કરી શકશે."

આવા ગોલાલના બ્બાલથ્યા પોન રોલવાસના નથા ગોલ સમાલની ... ... સાંપ્રીક્ષ્ય કહે ... કે: "મારે કાય મહાસભા અને મરકાર વચ્ચે સમાધાન કરવાના ... અને પખા બધા મહાસભાવાદીઓ કરતા હું વિરુદ્ધ માત પડવું ... કે મરકારને જેટલી શારિરિક બળથી પ્રજાને ફેરવી શકાય છે તેટલુજ નૈતિક બળથી પણ તેને ફેરવી શકાય છે."

અગ્રણીનું નિવેદન

સાંપ્રીક્ષ્યે પુના આવતા લકત્ત કાયમસના બાજરપણીને એક નિવેદન કરતા જણાવ્યું હતું કે લોર્ડ લોથીયને મહાસભા અને મવરનરો વચ્ચેનો તકરાર મતદારોને નોધી દેવાની સુચના કરી છે તે મારી છે, ... તે ચાલી શકે તેવી હોવા અને ન ચાલી ... તેવા બરબાણ ... હોવા તો મેં જે પંચની સુબના કરી છે તેવો એક દાખલો ૧૯૧૫ ના કાયદાની કલમે કોડીય દીરાઓની કરિયાદો નિકાલ લાવવાને ફ્રાંસ-વાય અને બાટીશ સરકાર વચ્ચેનો તકરારના ઓરેજાદીરેટના એ બાબતના ચીફ જસ્ટીસને એકલાને પંચાયત કરવા નીમવામાં આવ્યા હતા તેમની સંગે છે. કલકત્તાના "સ્ટેટસમેન" સુચના કરી છે કે ગવરનરોએ મહાસભાને પોતાના મુંબઇ દરગીચાનના એકરારમાં દર્શાવેલા કાર્ય-ક્રમ મુજબ કામ કરવાનું આમંત્રણ કરવું એ મને બધુ રૂચેલી છે." ... સામે સાંપ્રીક્ષ્ય જણાવે છે કે મારાં આ બધાં નિવેદનો મારા પોતાના અંગત ... ના ખાતામાં મારા ગણિયા અને સાથીઓની માગે મેં બધો નથી કરી.

આ ન્યાયશાસ્ત્ર અમારી બુદ્ધિમાં ઉતરી શકતું નથી. સમસ્ત યુરોપીયન પ્રજા તેમજ સરકાર જ્યારે આ પોતાના જાતીસંબંધોની "જંગલી લઘુમતિ," કે જેનાથી પોતાનો કેસ સાબીત પણ નથી થઇ શકયો, તેની વીરૂદ્ધ છે, ત્યારે કોંગ્રેસની બિનકોઓપરેશન-દીવનામાં ભોટલી બધી ઉદારતા બાથી આવી ગઈ છે, કે તે યુરોપીયન બાંધાને નોકરીપર રાખતા દીલી મહાલીકોને બે લાગણીને માન આપવાનું સમજાવવા નીકળી પડી છે?

ગોજર્ન્ટ-જનરલ કહે છે કે કોંગ્રેસે આપેલી કબુલાત બે છે, કે જે ગોરી છોકરીઓ બહાર બોકાંત રહેણાંકમાં દીલી-બોની બીબી દેખરેખ નીચે નોકરી કરી રહી છે તેવી છોકરીઓને તેવી નોકરીપરથી દુર કરાવવાનું સમજાવવા પ્રયત્ન કરશે અને બોજર્ન્ટ-જનરલ બે કબુલાતનું પાલન કરાવવામાં કોંગ્રેસને સંપુર્ણ ટેકો દેવા કબુલ થાય છે.

બોક પરંતુ બોજર્ન્ટ-જનરલ બીજરી જતા જણાય છે તે ... છે કે આ બોક સંખ્યા નો પ્રશ્ન નથી પરંતુ સીદ્ધાંતનો, આખી દીલી પ્રજાના સ્વમાન અને આબરૂનો પ્રશ્ન છે. સીલેક્ટ કમીટી સમક્ષ આવી નોકરીમાં પરિણમેલા અનીતીભર્યા સંબંધ નો બોક પણ દાખલો રજુ થઈ શકયો નથી. અને ... કદાપિ થયો હોત તો પણ, આખી દીલી પ્રજાની ઉપર અધમતાની છાપ મારનારા કોઈ પણ કાયદાનો આગે વીરોધ અવશ્ય કર્યોજ હોત અને કોંગ્રેસ જે મરણીયાન કબુલાત આપી આવેલ છે તેનો પણ અમે વિરોધ કરીએ છીએ. અનીતીના ગુનાને માટે અનીતીનો કાયદો હસ્તી ધરાવે છે અને બ્યક્તિગત અનીતીના બનાવોના સંબંધમાં તેનો ઉપયોગ થઇ શકે છે. પરંતુ લોકોને કોઈ પણ જાતના કારણ વિના ગોરી સ્ત્રીઓને નોકરીપર નહિ રાખવાની અને જેઓએ આ સગવડ હોય તેઓને તેમને રજા આપી દેવાની

શ્રીમાગણુ આપવી એ તેવા બાલીકોને તેમજ નોકરી કરતી ગોરી સ્ત્રીઓનું માન ભાંગ કરવા જેવુંજ છે.

પરંતુ મેસર્સ કાજી અને તેમના સાથી ઓ તો એથીએ એક કમર્યું આગળ વધ્યા છે. તેઓ લાગતા વળગતા હીંદી બાલીકોને પોતાની ગોરી ઓ નોકરીયાતોને રજા આપી દેવાનું કહે છે એટલુંજ નહિ પરંતુ તેઓને ઉપરથી બક્ષીસ આપવાનું અને અન્ય યુરોપીયન બાલીકોની પેઢીઓમાં નોકરી અપાવી દેવાનું પણ કહે છે. આવી સલાહ આપનારા અમારા મીત્રોનુ અમારે શું કહેવું? એટલુંજ કહી શકાય કે તેઓ પોતાનુ માનસીક સમતોલપણું ગુમાવી બેઠેલા છે.

પ્રથમ તો આવી સુચનાનો અર્થ એ થાય છે કે આ ગોરી સ્ત્રીઓ પોતાના હીંદી બાલીકોની નોકરી કરી રહી છે તે તેઓનાપર ગોટી મહેરબાની દાખવજ કરી રહી છે. જ્યારે ખરી વસ્તુ સ્થિતિ એવી છેજ નહિ. અન્ય નોકરી શોધનારાઓની માફક તે પણ નોકરી શોધતી આવેલી છે અને તે પરથી તેને નોકરીપર રાખવામાં આવેલી છે. બીજુ, જો તેઓને હાલ ના સંજોગોમાં નોકરીપરથી રજા આપવા માં આવે તો તેમાં બાલીકોનો કશો દોષ છેજ નહિ. આથી જે તેવી ગોરી સ્ત્રીઓને નોકરીપરથી બરતરફ થવામાં પરીણામ જવાબદાર હોય તો, પોતાના માનવી વ્યવહારમાં દીનાકારલ કાબલગીરી કરવાની અને પોતાનું ચારિત્ર, કે જેની તે પોતે બહુ સંભાળ રાખી શકવાને સમર્થ છે. તેને વિશેની વધુમાંગી કાબલ કરવાની ઉદ્ધતાઇ ને બદલે સરકારની સામે હાલ કરવાને તેને પણ વાજબી કારણ છે. ત્રીજુ, તેવી ગોરી સ્ત્રીઓને સરકારના ફરમાનથી રજા દેવામાં આવતી હોવાથી તેમને બીજી નોકરી શોધી આપવાની અને તે ન મળે ત્યાં સુધી રાહત આપવાની જવાબદારી સરકારપર છે, નહિ કે તેઓના હીંદી બાલીકોપર, અને ચોથું, સરકારની પાસે ગોરા નોકરોની સંભાળ લેવાને તો અદ્ધળક નાણું અને સગવડો પડેલાં છે જ્યારે બીન-ગોરાઓને બેકારીના સંકટમાં સપડાયા કરવું પડે છે.

આથી સામના વળગતા હીંદી બાલીકોને કોંગ્રેસ તરફથી થએલી સુચના બીલકુલ બીનજરૂરી છે અને ઉલટા મનોકલ્પના કરતાં વધુ અને ગુલામી મનોવૃત્તા સુચવનારી છે

અગે હીંદી બાઇઓને કંઇ પણ વાજબી કારણ વિના પોતાની કોઇ પણ ગોરી સ્ત્રી નોકરને રજા આપવાની અથવા તો જેઓને યુરોપીયન સોકમતના દબાણથી ઉભરાયેલી સરકાર ના ફરમાનથી રજા આપવાની ફરજ પડેલી હોય તેઓને તેવી ગોરી સ્ત્રીઓને બક્ષીસ આપવાની બીલકુલ સલાહ આપી શકતા નથી.

—:o:—

નાઈજેલના હિંદીઓ

ટ્રાંસવાલના હેડક્વાર્ટર પ્રીટોરીયામાં આવેલાં નાયજેલની મ્યુનીસીપાલીટી હીંદીઓને હાલના એશીયાટીક બજારમાંથી નવાં ખોલવામાં આવેલા એશીયાટીક બજારમાં જબરદસ્તીથી ધકેલવાનાં પગલાં લઈ રહી છે. અગે અગાઉ જણાવી ગયા છીએ કે આ નવા બજારમા હીંદીઓને વેપાર કરવાનો હક આપવામાં નહીં આવે તેની બાલુગાંજ આવેલાં નેટીવ સ્ક્વેરેશનમાં નેટીવો વેપાર કરી શકે છે અને નાશીયાટીક બજારની સરહદની બહારજ એક યુરોપીયનને વેપારના પરવાના માટે અરજી કરી છે, જ્યારે એશીયાટીક બજારની અંદર હીંદીઓથી વેપાર નહી કરી શકાય! વળી વધુમાં જણાવાયુ છે કે બજારની ફરતી બાહલસથી કાબલ નહિ થઇ શકાય તેવી વાડ બાંધવા માં આવશે!

આ સંજોગોમાં હીંદીઓ પોતાનુ જુનુ સ્થળ છોડીને નવાં બજારમાં જવાની વૃત્તિ નહિ બતાવતા હોવાથી હવે મ્યુનીસીપાલીટીએ તેઓને દીવાળીને દીવસ કરવાના ઇલાજને લેવા સરૂ કર્યો છે. જણાવાય છે કે નેટીવ સ્ક્વેરેશનના સુપ્રીનટેન્ડન્ટને પ્રત્યેક હીંદીને ઘેર જઇને એવી ધમકી આપવાની સુચના થઇ છે, કે જો નવા બજારના પોતાના મકાનો બાંધવાના પ્લાનો તેઓ વગર વિલંબે રજુ નહિ કરે તો તમાના હાલના મકાનો માટે જે કોમ્પેનસેશન આપવાનુ ઠરાવાયુ છે તે નહિ આપવામા આવે અને કાઉન્સીલ જબરદસ્તીથી તમને તોડી પાડશે. વળી કાઉન્સ કલાર્ક તરફથી હીંદીઓને કહેવામાં આવ્યું છે કે નવાં બજારમાં તેઓને વેપાર કરવાનો હક કોર્ટ પણ સંજોગોમાં આપશે નહિ અને કાઉન્સીલને હીંદીઓની સુખાકારીને વિશે કશી ચિંતા છેજ નહિ કે તેઓ નવાં બજારમાં તેઓપર મુકાયેલા પ્રતિબંધો સાથે જવા નહિ ઇચ્છતા હોય તો નાયજેલ છોડી કાયે ત્યાં ચાલ્યા જઇ શકે છે

હીંદીઓનો કેસ એ છે કે તેઓ પાંત્રીસ વર્ષ થયાં ત્યાં વસી રહ્યા છે. નવાં બજાર માં જવાની વાત થઇ ત્યારે તેઓએ, જો વેપાર કરવાનો હક આપવામાં આવે તો, તેમાં જવાની ખુશી દર્શાવી હતી. હીંદીઓથી ટ્રાંસવાલના ટાઉનશીપોમાં વેપાર નથી થઇ શકતો, કોમેરી લત્તામા પણ વેપાર નથી થઇ શકતો, અને ટ્રાંસવાલમાં ઘણા સ્થળોએ બજારો સીવાય અન્ય કોઇ પણ સ્થળે વેપાર નથી થઇ શકતો. આ જોતાં નાયજેલના હીંદીઓની આ માગણી કંઇ વધારે પડતી નહિ ગણાય. વળી આખા ટ્રાંસવાલમાં બીજું એક પણ બજાર નથી કે જ્યાં હીંદીઓને વેપાર કરવાનો પ્રતીબંધ હોય. એટલે નાયજેલની મ્યુનીસીપાલીટીએ તેઓપર આવો પ્રતીબંધ મુકીને એક નવી વસ્તુ કાયમ કરવામાં આગે કંઇ પણ વાજબીપણું જોઈ નથી શકતા. વળી નેટીવો તેમજ યુરોપીયન વીરુદ્ધ હીંદીઓનીજ સામે આવો જોર પાડવામાં શો હેતુ સમાયેલો છે? તેઓને રીબાવી, રોજીના સાધન વીનાના કરી મુકીને નાયજેલમાંથી હાંકી કાઢવા સિવાય બીજો કશો હેતુ અમારા જોવામાં આવતો નથી.

નાયજેલના હીંદીઓએ આ બાબતમાં હાંકના એજન્ટ-જનરલને તેમજ ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસને રજુઆતો કરેલી છે. તેઓએ શું કર્યું છે આ બાબતમાં કોમ આતુર છે. આ બાબત હીંદીઓપર ભવિષ્યમાં આવનારી આફતની આગાહી આપનારો અને તેનો સામનો કરવાને એકત્ર થઇ સંગઠન કરવાની કોમને ચેતવણી આપનારો છે. શું કોમ કશુ પણ ચેતશે ખરી?

"કૉંગ્રેસે" આપેલી કબુલાત સામે લોકમતનો વિરોધ

કૉંગ્રેસ અને એજન્ટ-જનરલે કરેલા ખુલાસા

[illegible] ગોરી ઑફિસોને બદલે કાળા લોકો નીમવાની કરવામાં આવેલી જાહેરાત પરથી મચેલા મુકવામાં આવેલા આક્ષેપ પર "કૉંગ્રેસના પ્રતિનિધિઓ" ને જોહાનિસબર્ગની બાબે કરેલી કબુલાતથી સ્વાભાવિક રીતે ઉશ્કેરાયેલા છે. તેને લીધે પાછા "કૉંગ્રેસના પ્રતિનિધિઓ" ને નાતાલ કૉલેના એજન્ટ-જનરલે ખુલાસા બહાર પાડ્યા છે.

એજન્ટ-જનરલનો ખુલાસો

એજન્ટ-જનરલ સર સૈયદ [illegible] ના આક્ષેપો કરનારાઓના બે બાબતોના પ્રતિનિધિને નીચે પ્રમાણે ખુલાસો કર્યો છે

"મને દુઃખપૂર્વક લખવું પડે છે કે કૉંગ્રેસના નેતાઓએ પ્રીમિયર કમિશનને આપેલી કબુલાત સંબંધી ડાબવાલપના બારામાં કેટલાક ખોટા ખ્યાલોને [illegible] ઉશ્કેરવામાં આવ્યો છે.

કૉંગ્રેસ લીડર ડાબી ગયા હતા ત્યારે મી. [illegible] ને બાકીના યુરોપીયન છોકરીઓ, [illegible] સંખ્યા આશરેની છે) ને કેટલા સંબંધમાં અમુક કારણોને લઈને પાસ આપવામાં આવ્યો છે તેને ધરણાસર નોકરીપરથી રજા દેવડાવવાનો પ્રયત્ન કરવાની કૉંગ્રેસની ખુશી દર્શાવી હતી.

કહે છે કે આ કબુલાત કરવામાં નહિ પરંતુ મરજીવાન હતી, છતાં ત સાઉથ આફ્રિકન પાર્ટિઝન કૉંગ્રેસની. કેટલાક નાના વેપારીઓ કે જેમનો વેપાર એક કે બે યુરોપીયન નોકરોથી ધંધાયો છે, તેમને ધરણાસર રવાયેલાત કરવા કે બનાવવાની પ્રણાલીક જેવા કરાવનારા હતી

કૉંગ્રેસની કબુલાત આ પ્રમાણે હતી [illegible] છોકરીઓ બાકીના કૉંગ્રેસ સ્થળોના [illegible] ડોકટરની સાક્ષી કમિશન સમક્ષ લાવી રજી છે તેના બાદ કરીને તેમને ધરણાસર રવાયેલાત કરવા કે બનાવવાની પ્રણાલીક જેવા કરાવનારા હતી

કૉંગ્રેસની કબુલાત આ પ્રમાણે હતી [illegible] છોકરીઓ બાકીના કૉંગ્રેસ સ્થળોના [illegible] ડોકટરની સાક્ષી કમિશન સમક્ષ લાવી રજી છે તેના બાદ કરીને તેમને ધરણાસર રવાયેલાત કરવા કે બનાવવાની પ્રણાલીક જેવા કરાવનારા હતી

"કૉંગ્રેસની એકઝેકયુટીવ" ના ખુલાસો

"સાઉથ આફ્રિકન પાર્ટિઝન કૉંગ્રેસની એક એકઝેકયુટીવે" જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર' ને નીચે પ્રમાણે ખુલાસો કર્યો છે:

"સાઉથ આફ્રિકન પાર્ટિઝન કૉંગ્રેસની એક એકઝેકયુટીવને," પ્રીમિયર સરકારોના વધારાની ઝાટકણી કરે આપનારા અને ફ્રાંસ્વાલ એજ્યુકેશનલ કોન્ફરન્સ ખાતે નાતાલ પ્રતિનિધિઓના જવાબમાં શ્રીમતિ ફ્રાઉડીના ખુલાસા પોતાના દેશબંધુઓને કરેલા નિવેદન વિશે ખુલાસા કરવાની જરૂર જણાય છે.

મી. એ. આઇ. ક્રાઉનરફથી કરવામાં આવેલું નિવેદન નીચે પ્રમાણે હતું:

"હું હાલ તો એટલું સુચી કહેવાને તૈયાર છું કે અમે, ડીંડીઓ તરીકે, અનાદર પુરો પાડવા બોલેરોની રજા આપવાની સૂચના વિચારવાને તૈયાર છીએ, પરંતુ આ કામદો અમારી ઉપર કરીને અમારું આપમાન થાય એ અમે નથી ઇચ્છતા. અમે એ વસ્તુ નરજાણાર કરવાને તૈયાર છીએ

એકઝેકયુટીવ નોંધ લે છે કે આ ખરડા ને પાર્લામેન્ટરી અને રાજદારી હેતુઓ આપવાને લાવવામાં આવેલા [illegible] અને જે સાઉથ આફ્રિકા ની ડીંડી પ્રજા અને સમસ્ત ડીંડની પ્રજાપર ફ્લર્ક નાખનારા છે તેના પર પાસે લીધેલા દક્ષિણીકૃને દબાવી રાખવામાં આવ્યો છે અને તેથી ખરડાને પકડા ગુલામો બાબા છે.

એકઝેકયુટીવ સ્પષ્ટ રીતે જાહેરાત કરવા ઇચ્છે છે કે તેના રંગદેશકોનો નિવેદન કે જેના હેતે કબુલાત તરીકે રજુ કરવામાં આવેલું [illegible] તેનો સમાધાન તરીકે અર્થ કરવામાં નહિ આવે અથવા તે ખરડાની બાબત કહેલા સિદ્ધાંતના વિકાસ તરીકે ગણવામાં નહિ આવે. ખરડાના સામેના આ બાંધાઓ અગત્યના અને દૂર નહિ રાખે તેવા છે "એટલું જણાવવામાં આવેલું છે કે યુરોપીયન પ્રજાનો [illegible] પર કહાનો વર્ગ છે કે કેમ, આપણ બાજ સંજોગોમાં ડીંડાઓ તરફથી યુરોપીયન બીજાઓને નોકરીપરથી રખાવા સામે ચાપો ઉઠાવે [illegible]."

એકઝેકયુટીવ ફરીથી જણાવે છે કે આ બાબતો વધુપડતી ઉદ્દામવૃત્તિથી છે અને તેથી ત ખોટી છે અને બનાવના આધારે તેનો બચાવ થઈ શકતા નથી.

"[illegible] જ્યાં પણ એકઝેકયુટીવ જોવા સંબંધમાં ખાસ આપવાદ કરવામાં આવ્યો છે તેવી યુરોપીયન બીજી નોકરોના ડીંડા માલીકોને ન કાગળીમ બાબ આપવા અને તેવા બીજાઓને નોકરીપરથી રજા આપવા વિનવે છે.

એકઝેકયુટીવ કબજ કે આ વસ્તુ ગેરવાજબી ડીંડા માલીકોને બાબત લાગ કરવા પડશે બેઠલુજ નહિ પરંતુ તેથી યુરોપીયન નોકરોપર વિશ્વકારણ ઘાતમારી નાખવાને પણ પડશે અને તેથી ડીંડી માલીકોને આ તકલીફ જેમ બને તેમ ઓછી કરવા પોતાનાથી બનતું બધું કરવા વિનવે છે.

બારીસ આપવાની ઇચ્છા

કરખાના વર્તમાનપત્રોને મુલાકાત આપતા મી. કાસ્ટ્રો જણાવ્યું - જ ડીંડી માલીકોને ગોલાની બી નોકરોને રજા આપવાનું કહેવામાં આવશે તેમને સાઉથ આફ્રિકન પાર્ટિઝન કૉંગ્રેસ તરફથી બીજી જગ્યા આપવા વિનવામાં આવશે તેમણે જણાવ્યું કે "અમે બાકી રાખીએ છીએ કે આ મંડિસની રજા લેવી નોકરી પરથી છુટી થયેલી છોકરીઓને ન નોકરી વગરનો રહે ન કરવીપાન બદલવા પામ પડશે. તથા ડીંડી માલીકોને એ પણ કહેવામાં આવશે કે નવી છુટી થયેલી છોકરીઓને યુરોપીયન માલીકોની ગેરીઓ. [illegible] નવી ડીંડી માલીકોને સાથે બોલતાવાળો પ્રસંગ સમાની દ્વારા તમને નોકરી લેવાનો આપવાનો તમામ પ્રયત્ન કરવામાં આવશે. તેવી કેટલી [illegible] નોકરીઓ [illegible] કૉંગ્રેસના પ્રતિનિધિઓ ના વીકમપરત બાબત બાદ નક્કી થશે.

પ્રધાનને પુછાએલો પ્રશ્ન

પાર્લામેન્ટના [illegible] સભ્ય મિસ્ટર મી. પાનકર્ન બાબ સવાલ પુછ્યો હતો - ડીંડી એના પક્ષે આપેલી કબુલાત મુજબ ડીંડાઓ ની નોકરીપરથી છુટી થનારી યુરોપીયન છોકરી ઓની સંખ્યા કેટલી થશે અને સરકાર તેઓને લાયક નોકરી શોધી આપવાને કંઇ કરશે કે નહિ? બજુર પ્રધાન મી [illegible] જણાવ્યું કે "સાઉથ આફ્રિકન પાર્ટિઝન કૉંગ્રેસના પ્રતિનિધિઓ સાથે પીગલવાર ચર્ચા કરવાની તક મળ્યા પહેલા આ બાબતમા કંઇ પણ કહી શકાય તેમ નથી.

હિંદુસ્તાનમાં કરાંપરાયેલો ભાત

'ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડીયા' લખે છે કે અનાજ કટોકટીએ બારકાઓપર કરેલા નીયંત્રણનો ઘોંઘાટ ના પ્રશ્નને રાજત અને સેનાપતિ થશે [illegible] તે કે જાણે કુશિક્ષક નથી બનતા ના. ઘોંઘાટમાં બધને પગકાર કરાયેલી જાતની [illegible] સીમાંત ત આવો રાજકુ નહિ હોત બાને તેને માટે ઘોંઘાટ તેમનું બાબતારી છે.

'બોમ્બે ક્રોનીકલ' 'ગ્રાન્ટ નહિ ગણાય" એવા મથાળા નીચે લખે છે કે ગાંધીજી કાયમ તેના હેતુ બાબ પોતાની પર ઓરીને બીજા તેના માટે અમે તેને બોલાવવાનો આપ્યા સલાહ નથી

ગાંધીજીના સુંદર બોધ : ૧

મહાત્મા ગાંધીજીના સુંદર બોધ ચોરંગી ફાઠા. મહાત્મામંડળ પરેલ એ બોધ સ્મીત કરતાં હિમા છે. કિંમત પા. ૨-૧-૦. સાધક રેજીસ્ટરે ઉંચે. કિંમત પા. ૨-૧-૦.

આ બાકીસ લખવાથી મળશે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

જમણ્યા હાથ મોટા બાબુ

દક્ષિણ આફ્રિકાની ગરદેશી યુરોપીયન પેદાશોના નાથી યુનીયનવાસી એશરોએને રજા આપી તેમની જગ્યાએ યુરોપથી આવેલા પોતાના દેશોના રાજ્યોને નોકરી આપવામાં આવે છે તે સામે યુનીયન પાર્લામેન્ટના મી. સ્ટીફ. ઈંગ્લાંડે વિરોધ દર્શાવ્યો હતો અને બાબત ફરીયાદ કરી હતી કે કરણના એવા રીતે કર યુનીયનસરકારે મોટા એાને રજા આપી હતી. પાર્લામેના સંખ્યા ઓદીઓએ સરકારે લાવ યુરોપીયન પેદાશોએ રજાઓ કરી તેઓની જગ્યાએ ગોરાઓને કામે લગાડવા કર્યા તે બાબત પર મી. સ્ટીફ ઈંગ્લાંડ જણાવ્યા તો હતો. કહેવત છે કે "જમણો હાથ મોટાં બાબુ" હોંદીઓ માટે પણ ગોવેર્નમેન્ટને શું વાંધો પડશે?

નોન યુરોપીયન વિદ્યાર્થીઓ

દક્ષિણ આફ્રિકાની યુનીવર્સીટીઓના ગોળાવડા બા નોન યુરોપીયન વિદ્યાર્થીઓને દાખલ કરવા કે નહીં ... વિષે જ્યા આવ્યા યુનીવર્સીટી સ્ટુડન્ટસના યુનીયને બાબતક અભ્યાસ પાકર્યા ... જે ઉપરથી કરણની કોલેજના એક યુરોપીયન વિદ્યાર્થીએ જણાવ્યું છે કે જોહાનીસબર્ગની એક કોલેજ એક દાખલ આવ્યું મેન્યુએટને પણ વર્ષો કોન્વોકેશનમા પ્રોવીનસીયલ ગોલકાયા પ્રશ્નોના દર્શાવી હતી અને બનવાનું ગયા હતા આ બધે પણ રીતમાં વાર્ષિક કોન્વોકેશન ... અને ઠરાવ પ્રતિનિધિ કરવા રહ્યા ... આ ઉપરથી આખી યુનીવર્સીટીના વિદ્યાર્થીઓનો મત જાણવા તકલાદ થઈ પડ્યા ...

ઈમીગ્રેશન ઓફિસરની ફેરબદલીઓ

કરણનાં ઈમીગ્રેશન ખાતાંના ઓફિસર નામે આજે ફરિયાદ જાહેર થઇ છે. એક અખબારમાં જાહેર થયું હતું કે ઈમીગ્રેશન ખાતાંનો આ ડાબી દેશ સખાન જગ્યા પણ્યાજ અરજદાર અને રાજ્ય પૈકીના બાર અમોએ ... ગોરા, કોઈ પણ બીજા સર્વેને જગ્યા નથી કારણકે ઓફિસોમાં પુરવાના આવે ... પુરી ... કામના પણ કોઈ પાર પાડતી નથી આ પ્રમાણે ... ... છે. શ્રીમાન કન્સ્ટીટ્યુશનના સુપ્રાન્ટેન્ડન્ટ ... કરિયાદ ... રહ્યા આવ્યા ... પ્રોવીન્સિયલ ... ગાન્સ, ટીપોર્ટીઓ, ... ગોરાઓને સર્વેને ... પુરવામા આપ ... ગોરાઓના ... કરીયાદ ... ... માંથી આપવુ ...

મેરીટઝબર્ગની ફરીયાદ

પુનીયનના ... રાજધાની મોટા ... ઉપર ... પોલીસ ... છે. મેરીટઝબર્ગ ... નાટાલની ... પણ પુનીયન ... ... આપવુ નથી ... ... પોર્ટ ઓફીસ ... ... પુનીયન ...

મેરીટઝબર્ગને મોજે ઠનસાર થવા માટે "મેરીટઝબર્ગ ... સીટીઝન્સ કમીટી" બનાવી આવી છે. આ કમીટીએ ... સીટી કાઉન્સીલની મુલાકાત લીધી હતી અને ... મેમ્બરોએ મીટીઝન્સ કમીટીને ટેકો આપવા ... હતું.

... ચર્ચીલ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ... ને ... યાનો ... ૧૯૨૨ ... હતો. સરકુમ ... ... પી ... પુત્રી ... ...

"વૈજ્ઞાનિક સમાજવાદ" અને ગાંધીજીના સમાજવાદ વચ્ચે અંતર

ગાંધીજીને રજાયલા એક પત્રના જવાબમાં ગાંધીજી સમાજવાદના સાચા સ્વરૂપ વીષેની પોતાની માન્યતા પ્રકટ કરે છે એ માન્યતાનુસાર પ્રચલીત સમાજવાદ એ એવો વૈજ્ઞાનીક સમાજવાદ છે કે જે મતપરીવર્તનની પહેલી પરમી સુધારકોનો વીશ્વાસ ઉઠી ગયાને પરીણામે જન્મ પામ્યો છે. વસ્તુતઃ મુડીદારો પોતાની મુડી-સંપત્તિનો દુરૂપયોગ તો પ્રથમ થી કરતા આવ્યા છે; એટલે વૈજ્ઞાનીક સમાજવાદથી સમાજવાદીઓનુ સ્વપ્ન ફળશે એવી ગાંધીજીની માન્યતા નથી, અને પોતાના સમાજવાદના સીદ્ધાંતને આટે તે કહે છે કે સુધારક નામધેારીને હાથે સંપત્તિનો પ્રજાના હિત માટે જ સારામાં સારો ઉપયોગ થાય એવી સ્થિતી લાવવાનો એ એક પ્રયત્ન છે.

કેટલાક પત્રલેખકો મારા પર કાગળો મોકલી તેના જવાબ માગતાં લાંબા પત્રો જ નથી એવા પત્રલેખકોના કાગળોમાંથી એક નમુનો નીચે આપું છું :

"જ્યારે જ્યારે આર્થિક પ્રશ્નોની ચર્ચા થાય છે અને મુડીદાર અને મજુરના સંબંધ વીષે આપને પ્રશ્નો પુછવામાં આવે છે ત્યારે આપ ટ્રસ્ટીપણાનો સિદ્ધાંત રજુ કરો છો એમ આપે ઘણીવાર સુચવ્યું પણ છે. આપ કહેતા આ કે ધનીક પોતાની પાસે વધારાની સંપત્તિના ટ્રસ્ટી તરીકે રાખે અને ગરીબોના હિતને અર્થે તેનો ઉપયોગ કરે. આ વસ્તુ શક્ય છે એમ હું આપને પુછું, તો આપ કહેશો કે આ પ્રશ્નની પાછળ જે માન્યતા રહેલી છે તે જ ખોટી છે એમ મને સ્પષ્ટ દેખાયું છે, અને આપના સીદ્ધાંતની પાછળ જે માન્યતા રહેલી છે તે મને જાણે છે. જ્યાં રાજકીય ક્ષેત્રમાં તો આપ એવા વીચાર પસંદ કરતા નથી. અંગ્રેજો પર હીંદુસ્તાન પરની તેમની સત્તાના પ્રશ્નમાં ઓછાવત્તા ટ્રસ્ટીપણાનો દાવો કરે છે પણ આપની બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય પરની શ્રદ્ધા કમજોર પડી ગઇ છે અને આજે આપના કરતા મોટા જોખમ કામ કરી રહ્યા છે. આમ રાજકીય ક્ષેત્ર માટે એક નીયમ અને આર્થિક ક્ષેત્ર માટે બીજો નીયમ રાખવો એ સુસંગત છે ખરું? અથવા, આપ એમ કહેવા માગો છો કે બ્રીટીશ સામ્રાજ્યવાદ અને ગાંધીજી પરથી આપનો વીશ્વાસ જેમ ઉડી ગયો છે તેમ મુડીવાદ અને મુડીદારો પરથી હજી ગયા નથી? કેમકે આપનો ટ્રસ્ટીપણાનો સીદ્ધાંત પ્રજા પર તક્ત દેવાયેલા રાજાના દૈવીહક્કના સીદ્ધાંતના જેવો જ લાગે છે એમ બાબુરાવ આપણા સમાજની તળીને આધારે પ્રજા તરફથી અપાયેલી રાજકીય સત્તાના બળે દુરૂપયોગ કરતો હોવાનુ જેમની સામે પુરવાર કરી શકાયું નથી એવા જોકતારાનો જન્મ થયો. એજ પ્રમાણે હવે જે લોકોને સમાજ તરફથી આવક મળતી નથી તે જેઓ બીનજરૂરીયાતો કરતી આવક મેળવે છે તેમને ઉપયોગ કરવાને બદલે પોતાના ભોગવટા માટે રાખે છે અને ઉપયોગ કરે તે બીનજરૂરીયાતો જેમના માટે ખપતા હોય તો આપણે ગરીબોના આજે જે બહુજનસમાજ બે ટોકડા લોહી પાસેથી તગડા પગ ઝીનવાની કોશીશ કરે છે તે સમાજવાદનો જન્મ થાય.

આટલાસુધી કોઈ પણ વાંચનારે કાંઈ વીરોધ કરવાનો નથી. દરેક જણ એક સુખી સમાજ સ્થાપવા ઇચ્છે છે. જ્યારે સમાજમાં વીરોધ કરવાને બદલે પણ દિલસોજી ઉપજાવવામાં આવે છે ત્યારે તેનો પાયો પૂરતી પરીપકવતા નીપજે છે, અને આટલું આગળ વીકાસ પામેલા કાર્યનું સારો પણ ઓછું થાય છે. હું માનું છું કે આજે જગતના દિલમાં કંઈ ચોક્કસ ફેરો આપણા દોસ્ત ના ન એ છે કે આપે બીનહીંસક સાધનની એટલે અહિંસાની સર્વોપરીપણાની સમજાવટથી સિદ્ધ કરી બતાવવી જોઈએ. આપણે ત્યાં કરતા એમાં છે અને બાબુલ બાબુના ..... ના ઉપાયોના ઉપર ભેદા કરતી નથી. તથી બાકી મોટામાં મોટી આશા તો એ છે કે આપ અહિંસા પર આધારની આર્થિક વ્યવસ્થા બાબ કરીને તેનો આત્મ આબાદીમાં અને બીજી આર્થિક બાબતમાં ભેદા કરવામાં મદદ કરશો.

બીજો એક પ્રશ્ન મારા મનમાં ઘોળાયા કરતો છે તેનો આપ જવાબ આપશો. ૧૯૩૪ ના આપ સમાસદની સભા શરૂ કરી ત્યારે કહેલું કે "આ સભા આખરી ફેંસલો છે, અને જે કોઈ વીરુદ્ધ જોવાનીને પગલાં આવીશ આપવા ત્યારે તરફ બહુમતના પાખી પર નજરો. તે પછીના આપનાં લેખો અને ભાષણોમાં પણ આપ આ વસ્તુ ઉપર ઠસાવી અને સર્વ ભારતવાસીઓને મરણીયા બનીને સ્વરાજની દીક્ષા કરેલી. હવે આપે પોતાને બાદ સવીનય ભંગ કરવાનો અધીકાર રાખ્યો છે; જ્યાં સરકાર સામેની લડત તો આપ બોલી દીધી છે અમારે બાબ કિંમત સ્વાતંત્ર્યની ગાળવાળા જેવાય. મારા બાબનું કારણ સુધી અનાજવાળા લોકમા આપના તરફ તે બળવા લાગી રહ્યા છે. આપની આ પ્રવૃત્તિને આપ સરકાર સામેની ગણતા નથી એમ કહેવાથી મન બળવા નથી. મારાકારણ સંપ સરકારસામેની નહિ બાબીમ છે એટલે સામાજીક સંબંધના કુદરતી સિદ્ધ કરવાની આપની પ્રવૃત્તિ દેશનું રાજકીય સ્વાતંત્ર્ય મેળવવાની રાજકીય લડતનું અંગ ન કહી શકાય. આપણા આપ એમ માનો છો કે આપણી ફેંસલાની ..... ના પક્ષ વચ્ચે સાંતી આને નાબિક્સ-..... મારા આવા કુદરતી એમ હોય તો આપે ૧૯૨૧ ની સાલથી ૧૯૩૪ ની સાલને જુદી પાડીને બીજી લડતને આખરી ફેંસલો કેમ કહી હતી ?

આ વાંચનાર પત્રનો આગ્રહ એવો છે કે મુડીવાદ ને સામ્રાજ્યવાદ પીસે જે કંઈ કહ્યું તે તેનો ફરીથી ઉલ્લેખ કરવાનું કારણ નથી. આ પત્રલેખક ઉલ્લેખ કરવાનો ભાગ્યશાળી થઈ ગયેલા છે. રાજાઓ, સામ્રાજ્યવાદીઓ કે મુડીદારો શો ઉપાય કરે છે તેની મેં વાત નથી કરી, તેમ તેના ઉપાય નથી ... મુડી ... કરી પ્રવૃત્તિ પારમ્ભ કરવી ... ... છે. ત્યારે કામ કાંઈ કરવું એ એક પ્રશ્ન છે તે તે પ્રમાણે જવાબ આપવો જોઈએ પણ. પ્રશ્નના સૌથી ... ... મારા જેવા બધા સાધુમા ... ... જ પ્રશ્નના ... ...

ચલાવી શકું. જો કે ફ્રેન્ચીઝાના સિદ્ધાંત પ્રમાણે છે તેની પેટન્સના નિયમ પ્રમાણે મારી હતુ ખાસી છે. મુખ્યત્વ ગાયુસેને કામે કુંપનિનો પ્રશ્ન ઘીત માટેજ સારામાં સારો ઉપયોગ થાય એવી રિયની લાગવગનો એ એક પ્રશ્ન ન.

હવે ઉપર આપેલા દાક્તરના બીજા પાત્ર લઈએ. હું ડૉક્ટરની ડેફિનીશનથી બરાબર એવાં બાનામાં વહેંચણી તાબતો નથી. બ્રહ્મિતના જીવનની ચૌદ રાકુલ્ટ જીવન એ પણ એક અખંડ ને અવિભાજ્ય વસ્તુ છે, જે બહારસ્થાનોથી રાજકારણ કેદીનાના પ્રેત્રમાંથી નીપજ્યું લીધી છે

ગોનો અર્થ એ નથી કે બારસ્થાનના પૂર્વ સ્પરાજ માટેની મારી બધાનામાં નવસારી પણ પડકારો ગયો છે નેશનલ સ્ટ્રગલના બધા બે અહિંસાની કોમ નોખી કિયા નથી. અહિંસાની અનેક ક્રિયાઓમાંની એ એક છે એ ક્રિયાઓ કોમ રીતે એ. બાકીની પોલિટમેન નથી. બારે કરવાનું તો એ છે કે મારા બધાં કાર્યોમાં અહોસાનું સ્પષ્ટ દર્શન કરાવવું હું વૈજ્ઞાનીના જેવી પ્રતિથી મારો પ્રયોગ ચલાવી રહ્યો હું એવો મારો વિશ્વાસ છે અહિંસાના ઉપયોગના પછી એવાપણી કેમે છે એ બધીનું ઉકળતરસ્થાન તો

એટલે જ છે. કોઈ બાનોમાં ઉપયોગ એકીસાથે કરાવ્યા ન બાય. કેટલીક ચનરપની પરીક્ષા કરવા ઓછી બાદ છે. બધી નોંધપ છે, પણ તેનો ઉપયોગ કુશળતાપૂર્વ ... થવે છે. તેના ઉપયોગના પ્રસંગે જે બુદ્ધિ ... આપેલી છે તેના ઉપયોગ હું કરી શકું પણ ઘણા એવા પ્રસંગે હું એકને બદલે બીજા ઔષધનો પ્રયોગ તા એટલા પ્રસંગો એમ કહી નથી શકતા કે જે બધા ઉપાડી રાખ્યા ... એ આખરી ફૈસલો છે જ. અહિંસાના શબ્દકોશમાં 'હાર' શબ્દને કોઈ સ્થાન નથી.

વિવિધ વર્તમાન

સ્પેનની સ્થિતિ

તા. ૨૭ ફ્રાંકોની યોજના અનુસાર તા. ૧૮ એપ્રીલથી સ્પેનની ઓબાલ, બીલ્બો, ટ્રાંસ, ટ્રાપણી, અને જર્મનીના પેદેરસીયો કરી રહ્યાં છે. સ્પેનનાં બન્ને પક્ષો માટે પ્રકાશ સરંજામ બારદેશોમાંથી દારુગોળ ચાર શકતું નથી જર્મની અને ઇટાલી પોતાના નૌકાદળોનાં બીજા અને સ્પેનમાંથી બોલ્શેવીઝમ ખતરે જે કેન્દ્રમાં યોગમાં પડેલા બારકરી ફીલ્ડમાર્શલ મોરચેકરી બારે તોપો : બ્રીટીશ મેમર પાર્ટીના બે મુખ્ય સભ્યો બારે હાલમાં ફ્રાન્સ કરી બાદરે કરી બોરોફ મોરચાના તજજીજ કરી રહ્યાં છે મંત્રણામાં સુમાધાર બાબા .

એક બ્રીટીશ સ્ટીમર બિસ્કે બંદીન ... બાય પુગી છે. સ્પેનમાં ગરકા બન્ને પક્ષો પોપાની ઇજ્જત સમાચાર બાપે ~ જર્મનીના સરકારી નીબ્બાના ... બારે ચિત્ર બારબા . કે દુનિયામાં બરતા બન્ને પક્ષોમાંથી ... પણ ગરકામાં સંપૂર્ણ ... બારી વિનાનો નથી. ફ્રેંકોના બિનબાદીસ્ટોના કાફલોમાંના ફ્રેન્ચમાંથી મોટી સિમલોના બાસુક બાબા હતા. બીજાં બે બારીશરો પણ બાબા હતા. પોર્ટબાય ... ફ્રેન્કના ફરીબાનો ... બોરોફ બેકરી બોમ્બ . સિંપા બાબતના બોટલમાં બે સ્પેનની પાબા ફરેલા બ્રીટીશ બોમ્બે-કીબર બા ... ફ્રેરો બાદેર કહ્યું કહ્યું કે સ્પેન ... બારકના ... બારકના ... ...

પ:૨:ચુ:૨:ણ

લેડીસ્મીથનું જૂનું પોલીસ સ્ટેશન ખાલી કરી તા. ૩૦ જુને સરકારે બાંધેલા નવા મકાનમાં કામ કરવા મેટીસ્બર્ગથી ડાકિન કાઉન્સીલને બોલાવી બાંધકામ ખાતાએ ખબર આપી છે.

* * *

મેરીટઝબર્ગમાં બરાનાકે રોયલ એમ્પ્રીકલચરલ શોસાયટી તરફનું ખેતીવાડીનું પ્રદર્શન તા. ૨૩ જુને મવરનરજનરલ સર ગેટ્રીક કેમ્બલ બ્રુસ્ક મુકશે.

* * *

મેરીટઝબર્ગમાં તા. ૧૦ એપ્રીલે આબ્રહમ લેંકોર લોસાયટી તરફથી યોજેલાં રકોઇ કલેક સભામાં પા પટન્હ—૩ ઉપજાવ્યા હતા.

* * *

ક્રિસ્મસ રોડકોલામાં ઓરેન્જ તરફ આગેકુચ નદી ઉપર પુલ બાંધવા માટે રોડેસીયાની સરકારે "બેઇલ બ્રીજ" ની જોડી હનર પીઠ અથુક મુકત પાકા ચેલુવવાની રાસ્તે મોકી છે તા પુલ બાંધવાનું કામ નાકારથી શરૂ કરવા નકી થયું

* * *

કરબનના મારી કોથમા તા. ૧૭ એપ્રીલે રાત્ર મુકેલી બોલીંગ કરિશ્માક પસંગે રીકી ઢાલ મુખ્યત્વે કરી ઢોરાંબોથી બરાબર ગયા હતા ક્રિસ્મસ બાકિકાના નોન પુરોપીયન ગ્રેમ્પીયાન બકરંગના અને કેપટાઉનના ઇગલ ડારમોટ વચ્ચે મુખ્ય કરિશ્માક થઇ હતી, જેમાં મી. બકરંગની જીત થઇ હતી.

* * *

ટ્રાંસવાલની સોનાની ખાણો માટે ઉત્તર ના કિકાયો નદીના મધુરો મેળવવાની વર્તાએ પાલીમેન્ટમાં ઉમ રૂપ કીધું હતું અને કેપ સીરાપ નાટાલ તથા બીજા પ્રાન્તોના નેતીઓ આમાંથુ બાદર ગયા હતા.

* * *

નાટાલની હીલક્રેસ્ટની દોરપીટલમાં મી. જ્યન ચેમ્બરનું ૧૦૧ વર્ષની ઉમરે તા. ૧૮ એપ્રીલ મરણ નીપજ્યું હતું. મી. ચેમ્બર વેજીટરીયન હતા અને તંબાકુ પાકય નીયમાં ભારે મત ધરાવતા હતા. શ્રી ચેમ્બરના દાદા ૧૦૨ વર્ષની ઉમરે મરણ પામ્યા હતા અને તેઓ ૧૦૨ વર્ષ સીધરાંત જીવવા બરાબર દરાબેવતા હતા.

* * *

ડરબનના મી. જહરખાનના પ્રમુખપણા હેઠળ હીંદી કામરેડોની મારા નાટાલના નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ યુનીયનની શાખા મેટમેનારમાં રચાયાના નાકી થયું હતું.

* * *

ડુબારે બાંધે કુકાનો વધેલી બાંધ કરવાની માર્ચને કેમ તરફથી ભારે કેરો બાબત થયો છે.

* * *

નાટાલ મારિન્ટમેન્જકોરબાની સુગર મીલમાંના મરહુમ મી. મારશલ કેમ્પબેલના વિધવા બહેન કેમ્પબેલ રેપટાઉનથી સ્ટીમર વીન્કમર ક્લિસમાં સ્ટન જવા રવાના થતાં.

* * *

ડરબનના ગુંદણી અમલદાર મી. ઓ. સી. ફાર્લન જાહેર કર્યું છે કે કેસીક ઓરેંજ પાસેથી તેજાનો ઉિપર બજાના મળી મુરકેસી નો છે

* * *

મહાત્માજીના હાથે "હેરિ ઓફબુ" નું માનવંતુ કુપનાગ પામેલા કાઠીયાવાડ ગુજરાતના ઓદ્ય જુના અને આગેવાન સોકસેવક શ્રી મણીલાલ કોઠારી લેહા દોઢ વર્ષથી માંદગીમાં પટકાઇ પડયા છે. પરમે ઓદ્ય બે વખત આરામ બેના જન્મુમેા પણ પાકા રહ્યું ડોકટરો બધીને ડખ્યા તેઓ કસ્તુરબા તેવાગ્રામ મરાલીગાં શ્રી ગીકુલ્દીન પાટીલની સારવાર નીચે છે ના તેમના ઉિપર પક્ષાઘાતનો હુમલો થયાના બાબર મળે છે

* * *

ડરબનના બાકાર્ય પોલમાં મળેલી ઓક સભાના બાબળ કરતા શ્રી. ગરોડની નાયકએ કર્યું હતું કે, કોમની અંદર બે સિક્કાનો પ્રશ્ન જે નાટક બજવાય બંધ કે. તે તરફે આપણે બિદરકાર ન રહેવું જોઇએ, બજાયબોદર અને બરકારે પદા પ્રશ્ન ન. નિગારબેદ બે ને નિષ્ઠારીને આપણે ઐક પદને નાદર કરવાના બાબ મેનો સ્નોકએ

* * *

ઉેલા સમાચાર મુજબ બાપુનાના જર્મન રેસ્ટલર ઓકમન્ડ વોલ કમાબ્બર કરિદ્મા અજીત નિવાર્યા છે. મામા બાબરા ક્રમાબ જદા સાથે કમાબારની વરિદ્માબી થઇ હતી.

* * *

રાજકોટ મુકામે મળનાર કરીબાબાડ વિદ્યાર્થી પરિષદનું પ્રમુખસ્થાન મી. ઇન્દુલાલ યાજ્ઞીક લેશે અને શ્રી ઇન્દુલાલ ગાંધીના પરીબદ ખુલ્લી મુકશે.

* * *

બર્લીનના બીઝનેસ રીસર્ચ ઇન્સ્ટીટ્યુટે બજાર પોકેલા રીપોર્ટે મુજબ હાલમાંના સરંજામના નાકારમાં ઐક બીજના આગેવાન : બીજે નંબરે મુનાફટેટ સ્ટેટસ અને ત્રીજે નંબરે દ્રાંસ છે જર્મનો ત્રીજે કાયમ ઝુલવાનો નથી.

* * *

ડરબનના તાજબોકરોને લીધે સુર્યનારાયણની બધી પ્રજા જેવી ઘરેલી હોવાથી તેઓની સગવડ માટે "ઓકન ટ્રોલી રેસ્ટોરાં" બાબાએ સાર્વજનિકાના મુખ્ય બાગોમાંથી રવાનાર કરવા ચારે બાકરને જોગવી પ્રબંધ કરવામાં બાર કર્યું છે.

* * *

પોર્ટોલ રોબર પાર્ટીવાળા મી. બ્યાબ્બ સેન્સ બરીએ બર્લીનમાં ૬૦ હોટલોની કોબ્ફરન્સમાં બાગ કેવા બચ્ચા રેખાડી હતી. બા કોબ્ફરન્સની આમંત્રણાના માટે પરીબ્રન્ટ કજબેકર્ટને બોલાવી બબા હતા પણ વેસર્વિંગહનમાં બબી બાકી હતી કે બેલજીબમ પ્રીમીબ્બર ઓ બ્રસ્ટ ગારે ચપ્પુ મોબ્ય છે.

* * *

કેટરે મંદનથી બબર આબ્યા છે કે કુનાડ બાટ્ટ સ્ટાર સ્ટામ્પ સ્ટીમર કુંપનીના બાર્પોક રીપોર્ટના કુનીબાની મોટી સ્ટીમર કાન મેરી બારે મોકબ્રાબ મધ પડી છે એવું બર્લીન કરવા બાં બાબ્યુ હતું.

* * *

મુરોપની મહાન લડાઇ પ્રસંગે પબ્લીક વિભાગ ઉિપરના જર્મન મરકારના વડા મનરલ વોન જેલ જીબ્યું બર્લીનમાં તા. ૧૭ એપ્રીલે ૮૫ વર્ષની ઉમરે મરબ્યુ નીપબ્યું હતું.

* * *

ડ્રાંસ્વાલના બ્યુબાન રાજ્ય કારૂક બાનગી મુલ્યાન ગાને લંડન પુબ્યા હતા બારે નામદાર સમ્રાટ તરફથી કમુક ઓબ ગ્રોબરેટરને અને પરદેશ બાતોના મહાન લબ્યવા સોટે મોલાબોને બાસ મુલાકાત માટ બાબકાર બાબ્યો હતો કોંગ્રેસ કારકે રાબે તેમના વાના નમા જર્મનો પબ્યુ સોડના બબાં ૮ અને ડાંકતના કુકબ્રટવાસી-ઓએ કરબાબગી બાબકાર બાબ્યો હતો

* * *

ગ્રેટ મુંદરા બબર બાબે છે કે રાહત ઇન્ડ મા જર્મનોએ બારે બાબકાર રાહ કર્યું છે બાને તરફટ ઉિપરથી ફ્રેન્ચો ઇન્ટેલજરી પુર્વક ગીકાબી રહી છે.

* * *

બાપાનના ઇનરાજ્ય બાનેના કટાકાના રાજ્ય બાનાબમે તા. ૧૪ એપ્રીલે યોજેલા જબ્બર કટાકાર્યો ૧૫ નાનાં ગબાં હતાં અને પાંચને મંબાર કુબ્ય થઇ હતી. બા કારબાનામા ઓકરી કામદારો મુખ્ય હતી.

* * *

રાબબાનના બાલ્સુ બાતે તા. ૧૪ એપ્રીલે આગ લાગી હતી અને પવન જોરથી ફોંકાતો હોવાને લીધે ૧૬૮ ઘરો બાળી બબાં હતાં આજ રકુ કેલાબાની ઘાસ્તી રબાબી હતી.

* * *

મબાબાના સંયુકત રાજ્યના ચુકસાન તાજ પોસ્ટો નહિ તા. ૧૪ એપ્રીલે લંડન પહોંચ્યા ન.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ કેળવણી ફંડના અંકડા

ઉપરોકત અંકડાની ખાસેર સભા તા. ૨૫-૪-૩૭ ના રોજ બપોરે બાર બાકી ચાર મીબર ૨૭ ફેરેરા રકીલ ઉિપર બાવેલ ટ્રાંસ-વાલ કુંડ ફેલા સભાસદના મકાનમાં નીચે જબાવેલા કામકાજ અર્થે મળશે કરેક જાણ. બપુઓને ખેરાસર પધારવા વિનતિ છે કામકાજ, (૧) બાર્પોક ચુંટબી (૨) હિસાબ (૩) પરચુરબ.

જરસમલજકાર્ડ નાનાભાઇ
ગોપાળજી ગોવીંદજી
સેક્રેટરીબા મંકટરીબા.
ટ્રા. ઇ. કો. મંકળા

અ બ ર પ ત્રો

પ્રીટોરીયા મર્ચન્ટસ એન્ડ ઇન્ડિઅન સ્કૂલ

પ્રી ટોરીયાનું ગા. ૪ ઓલ્ડ સાઉથ સ્ટ્રીટ ખાતે જે નવી ઇમારતી સ્કૂલ [illegible] માં સઘળી આધુનીક સગવડો રાખવામાં આવેલી છે તેને માટે પ્રીટોરીયાના કાઉન્સીલ હાલ હાલના પ્રાંતિક સરકારનો આભારી [illegible] આ સ્કૂલનો બાર ગાસ ઉપરે થયો છે અને તે દરમીયાનમાં તેણે ઘણીજ પ્રગતી કરી છે [illegible] ધોરણોમાં સુનીયર સર્ટીફીકેટ સુધીનો અભ્યાસ કરી શકાય [illegible] ની પરવાનગી આપી છે. સ્કૂલના માટે નીચેની જરૂરી વસ્તુઓ માટે નીચેના ગૃહસ્થો તરફથી રૂપીયા આપવા કરવામાં આવી છે. પીયાનો, ઇન્ડોરમાં જનીન ડાઇસને ગોલ્ડમેડલ, પીકચરો, નીચલા વર્ગોને બાર પુરસ્કારો (ઉપરના વર્ગો માટે ના સુંદર પુસ્તકોના છે), ચેનીના ઝોનારો, શીલ્ડોના સેટો, બાયસીકલ સેટ, રમતના ગેહાન તે માટે ઘીંચકા, સી-સો વિ. વિ. ઉપરની બાબત ઓરડાનો ગાલ્વનાઇઝ ઓટલો સારો ગણેલો છે કે આ ગાળો તરફથી [illegible] ના ખાતે પણ ગયા છે અને બાકીના પા. ૬૦ રૂપીયાની ખાતા તરફથી મળવાના છે. જો ઉપરાંત નીચેનો રકમો માટે ગા. સારુ ત આપનાર બાકી ગૃહસ્થોનો આભાર માને છે: ૬ ત ઓનન પા. ૧૦ ૧૦—૦, ૐ. કાળા પા. ૧૦ મ. આકુજી ગા. મ, પી ઉમ. ગાંધી ગ, ઝો. મુરેશા, પા. ૫—૫—૦, ઓમ. આમ પટેલ પા. ૬—૬—૦, ઉ. એ. ઓલના પા. - ૨ ૦૦, [illegible] અને માસીસ વાસા પા. [illegible] ઉમ. પ્રમ્પાર્ણન પા. ૧—૬—૦, ૐ [illegible] ઉપર પા. ૫, આકા. મહમદ શી ૧૦ કાલન આલી શી. ૧૫, જે. સુલ્તાન શી. ૧૭, ઝે શી સ્લમન શી. ૧૭, મુસેન ભાન શી ૧૭—૬, ગાંધાનાથા [illegible]

સ્કૂલમાં હાલ પાકર વિદ્યાર્થીઓ ૬ જુદાજુદાથી ૧૫૧ ઉપરાંતની છે.

ભુલવાયેલના હિંદીઓના માટે યુરોપીયન સુધારણી

સપ્તાહ વખત ઉપરાંતની સુધારણીના અજંપે માં ભુલવાયેલના હીંદીઓને આજ સુધી પણ નકલીફ ભોગવવી પડતી હતી તે હવે દૂર થઇ છે. ગા નાગરપાલીકા સભા જાન્યુઆરી ૧૪ ના ના સ્થાનીક ઓનરેબલ મેસર્સ - ડરબનીએ પોતાની કીસ્ટ્રીક્ટ બહારના સભ્યોને હીંદીઓને ઉપયોગ કરવા દેવાની બહુમતીથી પસાર થયેલી [illegible] આ બાબતે ઝાંઝીબારના હીંદીઓના તરફના સ્ટોનમાં ઘણા કરેલું દોઢ હીંદીઓ સારો આનંદ પ્રગટ્યો [illegible] ભુલવાયા [illegible] જે હીંદીઓને આ બાબતની અરજ પડ [illegible] ગા. નાગરપાલીકા, ઓનરેબલ મેસર્સ ડી. પીલાસ, ડોરક સ્ટ્રીટ ટ્રેમ ઓનરેબલ્સ [illegible] કરવાથી અથવા તપાસ કરીને ભી ફોન કરવાથી તેઓ ગ્રાહકોનું કરી આપશે. પીના ભોજપગમાં કમીટીએ પ્રાર્થના વિધાન મુજબ પી કરવાનું ગા બાબત-પીની ગુનસરી ઉપર મુકવ [illegible] ગા. નાગરપાલી આ બાબત માટે આભાર માને છે.

મોર્ધ રોડેસીયાના બાબર

મુબાકાથી ઓફ બાબરપતી મળે છે: નોર્ધન રોડેસીઆના ઇતિહાસનાં પહેલ વહેલી કોર્ટ [illegible] મેચ મુલાકા ઇન્ડીઅન સ્પોર્ટસ કલબ અને બીલીંગસ્ટન ઇન્ડિઅન સ્પોર્ટસ કલબ વચ્ચે બીલીંગસ્ટનના માલિક પર ક્રિકેટની રમતમાં જાણે બાબર કપ માટે રમાઇ હતી જે વખતે આજુ બાજુથી પણ ઉત્સાહી પ્રેક્ષકો તેમા આવ્યા હતા. મુલાકા ટીમના પહેલી ઇનીંગના ૮૧ રનો પીછ ઇનીંગના ૬૮ રન થયા હતા ત્યારે બીલીંગસ્ટન ટીમના અનુક્રમે ૨૪ અને ૧૮ રન થયા હતા જેથી મુલાકા ટીમની ૬૩ રને હાર થઇ હતી. મુલાકા ટીમના પીલચનું કારણ મુખ્ય કરીને મેસર્સ મણીલાલ અને ચાર્લ્સનું સુંદર બેટીંગ અને મેસર્સ પરબુભાઇ અને સુલેમાનની ફાતીહ બોલીંગ હતું. મુલાકા ટીમ તરફથી ઇનીંગમાં ચમારેમાં ચમારે રન કરનારને એક, એકે ગીની આપવા મા. પરબુ ભાઇ તરફથી જાહેર કરવામા આવ્યું હતું તે બન્ને ગીનીનું ઇનામ ગા. મણીલાલ બન્ને ઇનીંગ્સમાં મેળવી ચારે રન મોધાની ગૈરહાજી હતું. રમત પૂરી થઇ ત્યારે કીકરો બાંજના મેસર્સ નાયી બધર્સના મકાનમાં ઇન્ડિઅન સ્પોર્ટસ કલબ તરફથી ગાર્ડન પાર્ટીનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો

ચાલતાજ અને નરસાંક સાધમાંગિયા, ખબરદારી ઝેબા, કાકરદાસ બાલદા અને ભગુભાઇ કાળીદાસ કોળી ગેરહાજર : ૬, પરબુભાઇ માણાભાઇ, ખમાલજી લખમુ નીકાભાઇ નીકાભાઇ રબારી રબારીયા, અંબેભાઇ અમરજી, વીરજીભાઇ ગોકળભાઇ, ગોકળભાઇ નાંદાદાસ, ભાણજીભાઇ દાજી, કલ્યાણ ખોડજી, ખોડાભાઇ વીરા, મકનભાઇ કરીર પ્રેમાભાઇ ગાદા, ભગીલદાસ દલારી, વાલજી ડાર કેશોરી . જીવણજી ગોવીંદજી, નરોતમભાઇ કરીર ખાલદા, નરસજી બાભણભાઇ, રણછોડજી નમો, પરબુભાઇ ભગવાનજી આમલી.

શ્રી. સ્ત્રીક ગુજરાતી મેળા મંડળના ઓફિસ નો સર્વ પત્ર વ્યવહાર નાના સૂરતવાલા મંત્રીજી તુલસીદાસ જસતજી, કાંઠ, પાર્લામેન્ટ સ્ટ્રીટ પોર્ટ ઉલ્લીઓફિસના સીરનામે કરવા.

હિંદુ મૈયાવંત સુધારક મંડળી

ડરબન હિંદુ મૈયાવંત સુધારક મંડળની વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ તા. એપ્રીલની રવીવારના બપોરના ૩ વાગે મંડળના હોલમાં ભરવામા આવી હતી. કેમ્બર પ્રાર્થનાથી મીટીંગનું કામ શરૂ થયું હતું. મીનીટ પાસ થયા બાદ મંત્રીનો રીપોર્ટ વાંચવામા આવ્યો હતો. બાદ બ્રહ્મનારીના હોસાબ તપાસી ફરવાનુમત પાસ કરવામા આવ્યો. બાદ બાકીના વરસને માટે કારોબારની ચુંટણી નીચા પ્રમાણે થઇ હતી પ્રમુખ ના લખમીદાસ, મંત્રી મારા પરશોતમ રાણેરીયા, ખજાનચી બી. ચોહાન આપના ઇષ્ટ-પ્રમુખ, મંત્રી, ખજાનચી, કમીટી મેમ્બરો સુરતના બાદ મીટીંગ બરખાસ્ત થઇ હતી.

અનાર્યદેવ મંડળની મીટીંગ

બોક્સબર્ગમાં બાલ અનાર્યદેવ મંડળની સભા માર્ચ તા. ૨૬ મીએ રજીસ્ટ્રેશનના ૪૦ વરસનજી ગાડાભાઇ કરમાવાળા રનદેવ સભન કરેલા ઠરાવથી તેમના માનમાં ૨૧ મીનજી ધારસીભાઇ મકનજી ૨૧ બાબાભાઇ નીકાભાઇના પ્રમુખ પણા નીચે મળી હતી તેજ પ્રમાણ સ્થાપેલી બીજા ઠરેલા અનાર્યદેવ મંડળના બાજી ૧૫ રૂા. મંજુરાભાઇ લાલજીભાઇ તથા ૫ પ્રભુદાસ પ્રભુભાઇ મહેતાને બાકરાદ બનાવવામા આવ્યો હતો. પ્રમુખ, સેક્રેટરી ૨ મેમ્બરોએ તથા અન્ય બાકરોએ પ્રસંગાનુસાર વિવેચનો કર્યા હતા તથા કુંવારા વહેરાવાયા બાદ રા વરસનજીએ મંડળનો આભાર માનવા કર્યા બાદ ૨ ગીતો મંડળને ભેટ આપી હતી

મરણ

શ. ભાણજીભાઇની કુંપનીના મારીક તા ૬ઠ્ઠાભાઇ ગોપાળજી ઠરજી ગંભીર ફાલ્યાલ ઠરજી મંડળના ઓફ મુખે પ્રમુખ પણ અને ભાષામાં તે મંડળના દુઃકરર તરીકે ભાગ લેતા હતા. તેઓ લગભગ ૫૫ વરસની ઉમ્મરે બલ્ડ પ્રેસર (લોહીના બદબાતા) દર્દના બીજા પ્રહારમાં પ્રભુ પાસ બોલાવ્યા બાદ ગયા ગુરૂવારે અપોરે ૨ા વાગે સ્વર્ગવાની વધા છ તેમની અંતીમ ક્રીયા-પ્રસંગ ગયા રવીવારે બપોરે ૩ વાગે સ્મશાનમાં કરવામા આવી હતી.

સ્વરાજ્યને પગલે પગલે

ઈ. ઈ. કંપનીનો ૧૯૩૫ સુધીનો ચઢીવટ

(૪)

પૂના કરાર

હિંદુઓમાંથી પાછળ રહેલાને છુટા પાડવા સારૂ ગદ્દારના ગોપીકૃષ્ણે કરેલા અપહરણને પરિણામે ૧૯૩૨ ના સપ્ટેમ્બરમાં 'પુનાનો કરાર' થયો, જે બ્રીટીશ સરકારે કબુલ્યા હતા.

બીજી ગોળમેજ પરિષદ મંડળમાં તા. ૧૭ મી ડીસેમ્બર ૧૯૩૧ માં ગણી અને તેણે વાતાનુકુલ કામ ચાલ્યા તા. ૬૮ મી ડીસેમ્બર ૧૯૩૧ માં પુરૂં કરી લીધું આ પરિષદ પણીજ કુંપ્રસુદ્દામાં પણ ચાલ્યા હતી, અગાઉની બે પરિષદો કરતા આમા પણીજ ઘણુંજ મતિનિધિત્વ હતું. ગાંધીજીએ પાછો આગ્રહ કીધો નહીં અને બ્રીટીશ મજુર પક્ષે પણ આગ્રહ ન કીધો કીંદી પ્રીંસોઓ, સ્ત્રીઓ તથા મજુરોનાં પ્રતિનિધીત્વ ચિકાણી આ પરિષદ હતી આ પરિષદ માં બે પણી કાંદીઓ (.....) રજુ થઇ, તેમાં અસલની જગ્યા ~~~મુસ્લી લીધી હતી. તેમની આંતરસ્થ તથા બાકરીઓ પણ બ્રીટીશ સરકારે સ્વીકારી લીધી ~ હતી.

સ્વદેશ ઝુંબેશ

સ્વદેશ ઝુંબેશ (બહિષ્કાર) ૧૯૩૨ ના માર્ચમા પ્રગટ થયા. અગાઉ ૧૯૩૧ ની કીંદી સરકારી કાયદાનો અમલ સ્વેચ્છાએ કરવાનું સુચવ્યું હતું. બ્રીટીશ પ્રજાને સ્વરાજ્ય બોગવતા કરવા પાર્લામેન્ટમાં ત્રિરત્ન બનાવવી, બનાવવા કરવા, પ્રધાનોની કાઉન્સીલ બનાવવા અને પાર્લામેન્ટમાં સ્વરાજ્યદાર રહે બોલી બધી થયું. વધુમા બ્રીટીશ કીંદી પ્રજા અને દેશી રાજ્યોને સંયુક્ત કરીને અખીલ કીંદ સમવાયી તંત્રની યોજનાના પણ તેમા વિચારાયું માન રેખે વીધાયક સભાઓ અધિકાર, કેદીલીય સ્વરાજ્યસભાઓ અટકાવી. ફેડરલ કોર્ટની સ્થાપના કરવાનું નક્કી થયું.

૧૯૩૩ ના કીંદના સરકારના બાધિપત્ર વિચાર કરવા પાર્લામેન્ટની બંને સભાઓના ભેદ સંયુક્ત સમિતિ સ્થપાઇ. આ સમિતી સંયુક્ત પાર્લામેન્ટરી સમિતિ એ નામે ઓળખાતી છે. આ સમિતિએ લાલ દેશી રાજ્ય ના, કંઇ બ્રીટીશના પ્રતિનિધિઓને સમિતિના કામકાજમા ભાગ લેવાને નોતર્યા આ સમિતિએ બહારટ બધર આ બાબતે પુછારા કર્યો હતા. આ સમિતિના સાક્ષીઓને સાક્ષ્ય લીને ૧૯૩૪ ની કીંદી સરકારી બીલ ઘડવાના આવ્યું હતું.

હિંદી સરકારી બીલ

૧૯૩૫ ના ફેબ્રુઆરીની તા. ૫ મીએ આમની સભામા તે પહેલી વાર રજુ થયું. તા. ૬ ઠ્ઠી જુન ૧૯૩૫ ને દિવસ ઉમરવેાની સભામાં તે રજુ થયા તેમા કેટલાક ફેરફારો થયા હતા. તા. ૨ જી ઓગસ્ટ ૧૯૩૫ ને દિવસે કીંદી સરકારી બીલને શાહી સંમતિ મળી હતી. આ રીતે કીંદને બ્રીટીશથી અલગ પાડવામાં આવ્યો

આ પછીના પ્રસંગો તો તાજાજ છે કીંદના રાજકારણમાં રસ લેનારી પ્રજાને તે સ્મરણમાં છે. કીંદી રાષ્ટ્રીય સભાએ ૧૯૩૬ ની ચુંટણીઓને પ્રચારવાડી અને કીંદની પ્રજાતિમાં બીજીવાર કરાવવાડે ચુંટીને નવો અસ્વીકાર કર્યો. પણ તે સાથે ધારાસભાઓમાં જઇને આ બંધારણને દુર કરાવવા કયા બંધારણ નીચેની ચુંટણીઓમા ભાગ લેવાનો નીર્ણય કર્યો. કુલમાં પણ પ્રાંતોના ૧૧ પ્રધાનોમાંથી ૮ વિષય મેળવ્યા છે. એપ્રીલની તા. ૧ લીથી પ્રાંતોમાં નવો રાજ્ય અમલ ૧૦ મયો છે તે કેવો નીવડશે તે અનુભવ બાદ કહી તો મોળી વધારવું છે.

[સંપૂર્ણ

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

પ્રાંતીક ધારાસભાઓ

હિંદની બધી ધારાસભાઓની ચુંટણીનાં પરીણામ બહાર પડી ગયા છે. જુદા જુદા પક્ષોનું ધારાસભાઓમા બળ નીચે પ્રમાણે છે:–

મુંબઇ

કોંગ્રેસ ૮૭, મુસલીમ લીગ ૧૮, મુસલીમ સ્વતંત્ર ૧૨, સ્વતંત્રો ૧૭, સ્વતંત્ર મજુર પક્ષ ૧૩, ખાનદેશો ૮, સોકસાદી પક્ષ ૬, યુરોપીયનો ૬, એંગ્લોઇંડીયન ૨ હિંદી ખ્રિસ્તીઓ ૩, પીઝન્ટ પાર્ટી ૨. કુલ ૧૭૫ બેઠકો.

મદ્રાસ

કોંગ્રેસ ૧૫૯, જસ્ટીસ ૧૬, નેશનલીસ્ટ પાર્ટી ૧, મુસલીમ લીગ ૧૦, મુસલીમ પ્રજા પક્ષ ૧, સ્વતંત્ર મુસલીમો ૬, યુરોપીયનો ૭, વેપારી મંડળના ૧, એંગ્લોઇંડીયનો ૨, બીજા ૧૦. કુલ ૨૧૫ બેઠકો.

મધ્યપ્રાંત

કોંગ્રેસ ૭૧, મુસલીમો ૧૪, સ્વતંત્રો ૧૬, અપક્ષોતાણે ૩, આબેડકરપાર્ટી ૪, નેશનાલીસ્ટો ૨, રાજાપક્ષ ૧, યુરોપીયન ૧, એંગ્લોઇંડીયન ૧, ઉંદુ ભણ્યા ૧ કુલ ૧૨૫ બેઠકો.

બીહાર

કોંગ્રેસ ૯૫, સ્વતંત્ર ૨૪, સ્વતંત્ર મુસલીમો ૧૫, મુસલીમ પ્રજાપક્ષ ૬, યુરોપીયનો ૮, અપક્ષોરપક્ષ ૬ ખેડુતપુરૂષપાર્ટી ૨, ઓરીસ્સા સ્વરાજ ૧, હરીજન ખિલાડી ૧, સોશલીસ્ટ ૧ કુલ ૧૫૨ બેઠકો.

સંયુકતપ્રાંત

કોંગ્રેસ ૧૩૬, સ્વતંત્ર મુસલીમો ૨૯, મુસલીમ લીગ ૨૩, રાષ્ટ્રીય ખેડુતપક્ષ ૧૮, સ્વતંત્ર ખેડુતો ૯, જમીનદાર ૧, યુરોપીયનો ૪, હરીજન ખ્રીસ્તીઓ ૨, એંગ્લોઇંડીયનો ૧ કુલ ૨૩૮ બેઠકો.

ઓરીસ્સા

કોંગ્રેસ ૩૬, સ્વતંત્ર ૧૧, ખુનાખેડ પાર્ટી ૫, નેશનાલીસ્ટ પાર્ટી ૮, સરકારતરફીયુકત ૪. કુલ ૬૦ બેઠકો.

આસામ

કોંગ્રેસ ૩૫, સ્વતંત્ર મુસલીમો ૧૪, સ્વતંત્ર ખેડુતો ૧૩, મુસલીમ લીગ ૯, યુરોપીયનો ૬, પહાડીજાતો ૨, આસામ મુસલીમ પક્ષ ૫, મુસલીમ પક્ષ ૫, મજુરો ૪, ખુનાખેડ પીપલ્સ પાર્ટી ૩, હરીજન ખ્રીસ્તીઓ ૨, મુસલીમ પ્રજાપાર્ટી ૧, હરીજન ખેડુતો ૧, સ્વતંત્ર બૌ ૧, કુલ ૧૫૮ બેઠકો.

બંગાળા

કોંગ્રેસ ૫૪, સ્વતંત્ર મુસલીમો ૪૨, મુસલીમ લીગ ૪૬, મુસલીમ પ્રજાપક્ષ ૪૦, સ્વતંત્ર ખેડુતો ૬૭, યુરોપીયનો ૨૫, એંગ્લોઇંડીયનો ૪, નેશનાલીસ્ટો ૩, હરીજન ભણ્યા ૩, હરીજન ખ્રીસ્તીઓ ૨. કુલ ૨૫૦ બેઠકો

પંજાબ

યુનીયનીસ્ટો ૯૮. કોંગ્રેસ ૩૦ સ્વતંત્ર ૧૬, બાલમેળ નેશનાલીસ્ટ ૧૩, હરીજન ખેડુ ૧૨, અકાલ ૨, નીલાત ૨, મુસલીમ લીગ ૧. કુલ ૧૭૫ બેઠકો

સીંધ

યુનાઇટેડ પાર્ટી ૧૨, મુસલીમ પોલીટીકલ પાર્ટી ૬, ખાલુચી ૯, કોંગ્રેસ ૭, સ્વતંત્ર ૯, લેબર સીંધ હરીજનો ૧, આઝાદ પક્ષ ૪, અપર સીંધ હરીજનો ૩, જમીનદારો ૨, યુરોપીયનો ૩, મજુર ૧. કુલ ૬૦ બેઠકો.

રાજકોટ પોલીસ અમલદાર પકડાયા

રાજકોટ રાજ્યના ૧૬૩ પોલીસ ઇન્સ્પેકટર શ્રી. શાંતુબાની એજન્સી પોલીસે ધરપકડ કરી છે. શ્રી શાંતુબાના બે બાળકોનું ગળુ પકડવા માં આવ્યા છે. એકની બાલીમાં કુહાડીનો ઘા મારીને તેની સારવાર અર્થે ન મોકલી ઇરાદા પુર્વક તેનો લાવો નહી પકડાવામાં આવ્યો છે. શ્રી. શાંતુબાના બાળકોના પરમાંથી રાજકોટ

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

ઝેડ. બી. પારેખ

૫૩ એ કમીશનર સ્ટ્રીટ,

ઝવેરાતની સ્પેશીયાલીટી.

ઉંચ્ચતમ કક્ષાએ ઘડાયા કરી હાલની ફેશન પ્રમાણેની ડીઝાઇન મોકલી, ઇરાદો આપે સ્વર્ગસ્થ સાહીબો ચિત્રોને કોંટ્રાક્ટથી આપે બનાવે.

એક વખત તમારો ઓર્ડર મોકલી આપી કરશો.

રાજ્યના કેટલાક કર્મચારીઓ મારી આવ્યાની ચાલા સંભળાય રહી છે. શ્રી. શાંતુબા પાસે કોર્ટ હજાર સાહેબ શ્રી. ધર્મેન્દ્રસીંહજીના ખાસ અંગત મીત્ર છે. આ ધરપકડો પાછળ બાર ષોકાવનારી અને જોડી પટનાઓ છુપાવ દોવાનુ બોલાય રહ્યું છે

ધ્વાદીઆર નવેસર ગાદી ત્યાગ કરશે?

સંભળાય છે કે મહારાજા જયાજીરાવ સીંધે ઉંચ પ્રકાર કરેલી રાખી આમે ધ્વાલીયર રાજ્યના મરાઠા પક્ષના પોકારે તેમણે સમરા પુના પીનામ પુર્વક રજુ થયો હતો. પણ તેમાંએ ચાલ્યા શબ્દોમાં કહ્યું મળવાય છે કે હું કે ફેરવી સાથે પરબુી ગયો પણ ગાગા જીવનના અન્ય મુખ્યાલુ સ્થાન નથી. મહારાજાના આ જવાબ પરથી, સલાહાર ઉ રાજ્યના રાજ્યના કેટલા અધીકારીઓ યુ બોલેવીંગ ગરકાય પક્ષ ક કરે શુ રાજા ગાદીત્યાગ કરશે ?

જીંદના સામે સત્યાગ્રહ કરવાનો ઠરાવ

અખીલ હિંદ પ્રજા પરીષદની પ્રથમ બેઠક સુરતના મળી પાકાર પંચાયત કરી. પ્રમુખ તરીકે નરસીંહદાસને ચુંટવામા આવ્યા હતા. આ પરીષ દમા પસાર થયેલા અગત્ય ના ઠરાવોમાંનો એક ઠરાવ આ પ્રમાણે છે: "અખિલા પરિષદમાં ઉંચા-નીચાને સહ આપવા બાબત મનાઇ કરતો નીયમ રાખ્યો છે, તેની સામે આ પુરૂષ પરીષદ ધોકાકારની નજરે જુએ છે અને દે પુરૂષોને શાળે ઉંચાનીચાને સામાન્યનું આવતું દોષ તેમને તેવે પ્રસંગે સલામત આદરવાની વીનંતી કરે છે. ઠરાવના સમર્થનમાં પ્રમુખે જણાવ્યું હતું કે આજ સુધી પુરૂષોને મેર ઉંચાનીચા સોપાનું બાકી છે, પણ હવે ઉઠીને ખુદ પરિષદના મંડપમાજ બાળ-ઓનો તંબુ કોમવે અને ત્યાં ઉંચાનીચાને બદલે બાળકોને બોલવાનું કરમાવે તો નવાઇ નહીં! કદાચ એકાદ બે વર્ષમાં એવો પણ સમય આવી લાગશે, માટે આપણે અગાઉથીજ ચેતવું નાઇ છે"–આ ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર થયો હતો.

આવતા અંક

દેલીમારફની શોધ

દેલીમારફની પ્રથમ શોધ અમુનીચયાસી કાર્ય ઓગસ્ટ સ્ટેન્સીલે ૧૮૬૯ માં કરી હતી. આર પછી અમેરીકન શોધક માસનું નામ જાહેરમાં આવ્યુ હતું. કુનીયામાં પ્રથમ હસ્તીમા આવેલું પ્રોફેસર સ્ટેનરલીનું "દેલીમારફીક યંત્ર" બાબતના અમુકભાગો હસ્તી પરાવે છે

પાયેરીયા

પાયેરીયા આદકાયલાનો સારો અને સરળ ઇલાજ કે જે પ્રત્યેક દેશના ચાર ચાર લોનો ભોજ છે કે ૧૦ આકર્ષક દીવસમા ! બાલેલ કાયર નાખો દહવા દેવું ખરાબર ઓકાયા બાદ પછી દીવસમા બે વખત ચાર કાલ અને બાકાયુ કિયર ચોપડી રહેવા દેવું બાદ સાત્ના હતી બધાને ચોપડવું.

ઝરદીની દવા

એક કહેવા (બાજ) દવા તેને ઝીણો કરાવવો અને તેની ઉપર બે ચમચા બાંદ બળદાયણી દાકી ૧૨ કલાક મુકી રાખવુ ચાર બાદ તેના ત્રણ દીવસમા બે વખત ચાર બાળકને ૧ થી ૩ ગ્રામની બાયવો.

ઝારીકા

જાપાનમા નરમ સુંવાળા ઝારીકા (બાજરીયા) ને બદલે સાકડાના સખત કુદરતી ઉપરનાગ આવે છે. કેમ છે કે આ કુદરતી નરદમ રાખ બાળેલા ઝાપ છે > જેથી ચરકના કુમળા બાયની નથી.

પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી મહીના ૧૯૯૩ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કીંમત રૂા. ૨–૬.

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

૧૦ થી ૧૫ વર્ષના બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

બાપુ રમાપતિ	૬
સીતા વનવાસ	૧ ૯
દોર કાપ્યા	૧ ૬
બાળ નેપોલીયન	૧ ૬
રાષ્ટ્રવીર શિવાજી	૧ ૬
સત્યવીર પ્રહલાદ	૧ ૬
મહાભારત કથા (ભાગ પહેલો)	૧ ૬
ઈંધીપુ	૩ -
કેળવણીકારો અને શોધખોળ	૧ ૧
બાળકોના બાઈબલ	૧ ૦

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

બાપુની કુચ	૦ ૬
નવા મોતી ભાગ ૧	૦ ૬
નવા મોતી ભાગ ૨	૦ ૬
મોતીનો બાપા	૦ ૬
પ્રેમી પ..	૧ ૧
બાપુજી [illegible]	૦ ૬
[illegible]	૩

નોકાનિ દીપુડો	૧ ૦
જયજયજરજ	૧ ૨
બાળ ડામરી	૦ ૬
ખુલખુલાબબ્બી	૦ ૧
બ્રીજ્મ	૧ ૦
બોલોરી પ્રહાદ	૦ ૬
બકુલ	૧ ૪
બ્રીજલાલનો બબ્બુ	૧ ૧
ખુલખુલ	૦ ૧
બાળ વીહાર ભાગ ૧ લો	૧ ૦
દન દન દના	૦ ૧
બહુરૂપી જમરૂખ	૦ ૧

ખાસ બહેનોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

બિનદીક્ષા (બાવૈ)	૦ ૬
ગણીકાનું બાબમાળા	૦ ૬
રાસરજની	૦ ૬
રાસકુંજ	૦ ૬
કંકાવટી ગુજરાતની નત બાબો	૦ ૬
રાસ તરંગીણી	૧ ૬
પરવાનપોપટી	૦ ૬

[illegible]સી ગીતો	૧ ૦
પુસબંધના (મેપાળીના ગીતો)	૧ ૦
[illegible]	૧ ૬
રૂ૧ [illegible]	૨ ૦
ચુંદડી બાગ ૧ (બધા ગીતો)	૧ ૬
ચુંદડી બાગ ૨	૧ ૬
પ્રેમ પ્રકાશ	૫ ૦
મહીપા	૫ ૦
[illegible] બંબારણ	૦ ૧
બારસી વાનીઓ	૦ ૪
૨૬ રોગો અને બીજી [illegible]	૦ ૧
[illegible]	૦ ૦
[illegible]	૫ ૦
[illegible]	૪ ૮
[illegible]	૫ ૦

ઓરડર સાથે પોસ્ટેજ ઓરડર મોકલો. વી. પી. ઉપર ધ્યાન આપવામાં આવશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Manager, Indian Opinion.
Phoenix, Natal.

Fill up with—

વધારે માઈલેજ
અને પાવર
જોઈતાં હોય તો

PEGASUS

For

MILEAGE AND POWER

પેગેસસ

વાપરો

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, બ્રાઝીક બ્રાઝના સેટ અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્રકાર—હારમોનીયમ પા. ૬–૭–૦
હાથના— " —
ડબલ રીડનો " પા. ૨–૧૫–૦

ખાસ દીવાળીના અંક માટેમાં મોટો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો માલ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

			સી. ૧.
મહાભારત, નંગ ૬		કિંમત	૨૧ ૦
પ્રેમવીરાજ			
ચૌહાણ	,,	૮ ,,	૨૭ ૬
ઉષા સ્વપ્ન	,,	૬ ,,	૨૧ ૦
નળ દમયંતી	,,	૫ ,,	૧૭ ૬
ગાનવીર કર્ણ	,,	૫ ,,	૧૭ ૬
રાં. માંઢલીક	,,	૫ ,,	૧૭ ૬
મહારાણા પ્રતાપ	,,	૫ ,,	૧૭ ૬
ઘરમાં પુજા	,,	૨ ,,	૮ ૯
મુક્તવંતી	,,	૩ ,,	૧૦ ૬
સુલક્ષણા			
ભરથાર	,,	૩ ,,	૧૦ ૬
રાજપુતાણી	,,	૩ ,,	૧૦ ૬
શકુન્તલા	,,	૪ ,,	૧૨ ૦
ધ્રુવ રેવ	,,	૪ ,,	૧૨ ૦

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સુધો અથવા આને મળો.

ઝોડા ગોઠની કીમત પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ થી

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જેવા કે

માસ્તર લલ્લુભાઇ. આણંદજી (કાઠીયાવાડ કલાકાર). કેશવલાલ (કપાતર). ચીમનલાલ. માસ્ટર કૃષ્ણા. ઝોકમ. માસ્ટર શામજી. કેમારાણી, માસ્ટર વસંત. માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

ગ્રામોફોન પા. ૬–૧ ૬થી પા. ૮–૦

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ. વારા, શાંતા, સરકાર તેમજ એકકોર્ડીઅન્સ ફ્લુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સ્ટીલેશન જાતની રકેલ ગેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન કપલી બની મેકરો સાથે H.M.V. ને કાલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ગુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાવોમાં મણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ અતી દખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST

DURBAN, NATAL.

Phone 2-4164 RAJCOOMAR, Phone Night 4-1596.
UNDERTAKER.
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearses at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Attendance at Town.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
નોંધ. ૪૬, લેમ્બર સ્ટ્રીટ ખાતે ઓફીસ પુરતી પાકવામાં આવે છે મારા ફિક્સ ખુલ્લું.
Manager K. S. FRANCIS.
14, Cross Street, DURBAN.

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, ટેબલ અને ડીયન કેરેસર મુકટ અથવા જથ્થાબંધ બનાવનાર તેમજ ફુટ વર્કીંગ સંતોષકારક
કામ કરનાર.
ઘરાકોના ભાવોનું પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં આવી ફેરવેલ નીચે ગાળેલ અને સંપાદથી ઘરમાં દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, કબાદ અને ઘરમાં વપરાતા બીજા જાતજાતના અમારી ગેરંટી સાથે બધી તકરી. આવો ઉત્તમ માલ, ફરી પરખ બતાવી રહ્યા નથી. [illegible] ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD.
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન ૩૩૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ બજારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

Phone 33-4462 Tel Add "VALANTEL" P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પેદાશના વેપારી
ટાઉનમાં સૌથી સસ્તામાં સારી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બધાને, તથા દરેક જાતનું ફ્રુટ ઓછા નફાથી જરૂરીના ઓરડરો ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
ઓર્ડરથી માલ C. O. D. થી મોકલી આપવો
૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૬૨
જોહાનીસબર્ગ
પી. બી. ૬૭૪૮

રોડ બાયુઝ લવરૂના ફ્રેશ માર્કેટમાંથી વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પૂછો યા ઓર્ડર:
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(BY PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages [illegible]

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—અમો ફોટો બહાર ગેલ બ્લાઇટનો પોપી પહેરવા રાખ્યો. સાઇઝ ૨૦x૧૫ ઈંચ પ્રમાણ રૂ. ૧-૬.

નવલકુવાન રાષ્ટ્રપતિ—પંડિત જવાહરલાલનો પહેરવા પોપી અને ખાદી સાથેનો સુંદર ચીતરી ફોટો દાદાસાહેબ. ૨૦x૧૫ ઈંચ. કિં. રૂ. ૨-૬.

લાલા લજપતરાય— ઉંચ પોપી પહેરેલ રંગીત ઓરીજીનલ ફોટો. સાઇઝ ૨૦x૧૫ પ્રમાણ રૂ. ૧-૬.

સ્વ. રમણભુદાસ—અમો ચીતરેલ ફોટો પહેરી ગોકુલ સાઇઝ ૨૦x૧૫ ઈંચ પ્રમાણ રૂ. ૧-૬

સ્વ. મોતીલાલ નેહરૂ—ચીતરી અમો ફોટો ઉપરનો પોપીનો પહેરો ગોકુલ. સાઇઝ ૨૦x૧૫, પ્રમાણ રૂ. ૧-૬.

પૂ. મહાત્માજીનો ઇતિહાસ—હીંદુસ્તાનને અસલ બનાવવા જે કરવું જોઇએ, તેનું આખેખુણ દર્શન. પૂ. ગાંધીજી આશ્રમ જીવન તથા તહલી કરતા, આજુબાજુ આશ્રમો ચલાવતા, કેમ તહલી કરવું, કેમ પીજવું, કેમ ખેલવું, કેમ કેળવી પાણી વગર વિગેરે પવોજ આકર્ષક ચીતરેલ ફોટો સાઇઝ ૧૫x૧૦, રૂ. ૧.

શ્રી જવાહરલાલ નેહરૂ—જવાહરલાલજી ઉપરોક્ત માથે પહેરવા પહેરતા બેઠા છે. મળ્યા સુંદર ચીતરેલ ફોટો. સાઇઝ ૧૫x૧૦ પ્રમાણ રૂ. ૧.

બીજા ફોટાઓ—ગાંધીજી [illegible], પટેલ, સીતારામ પટેલ, જવાહરલાલ નહેરૂ, સુભાષબાબુ બોઝ, રવીંદ્રનાથ ટાગોર મદન મોહન માલવીયજી, રાજેન્દ્ર પ્રસાદજી, સેન ગુપ્તા, મોતમાન્ય તીલક, વલ્લભ પુષ્પ ઓલમે અરવિંદ બાબુજી અને રમણભુદાસ, લાલા લજપતરાય, સીતારામ મહાદેવ, રાજા પ્રતાપસીંહ, વા. કસ્તુર બા તરીકેનો નાનકડો, કમળા દેવી ચટોપાધ્યાય અને સ્વરૂપરાણી નહેરૂ

ઉપરના બધા ફોટાઓ તૈયારી અપી છે. સાઇઝ ૧૫x૧૦. પ્રત્યેકની કિંમત રૂ. ૧

મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

જાનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ક્રમ આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક ભદ્રાચલ રામદાસ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ

,, સતી મોરધ્વજ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫– નું સેટ

ઓગ. ઓગ. ની. ડ્રામેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨૫–૦ સેટ.

નાટક ગુણસુન્દરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨૫ નું સેટ.

,, રાજા હરિશ્ચંદ્ર કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૭–૬ નું સેટ.

,, સંત નામદેવ સાહબ સેટ ૬ થી ...

,, સીરાબુદ્દૌલા

,, ઉષા સ્વા.

,, સમાજનો આપ ભાગ ૨ જો ...

,, વકીલનો ધરસા કુપીન રેકોર્ડ ૩ રેકોર્ડનું સેટ

,, ગઢવી ... રેકોર્ડનું સેટ ...

,, સુરી ચાહલ ... રેકોર્ડોનું ...

,, સારીન કરતાર ૫ રેકોર્ડોનું સેટ ...

,, રંગ ચારે બરસ ... રેકોર્ડોનું સેટ ...

,, આન કમાલીન ૫ રેકોર્ડોનું ... ...

,, સુરે હલલાગ રેકોર્ડનું સેટ ...

,, નાલ કમા પા નવી ૩ રેકોર્ડોનું સેટ ...

,, રફ્તગણી મંગલ ૪ રેકોર્ડનું સેટ ...

,, નુરેજહાન ૪ રેકોર્ડનું સેટ ...

,, ફિલા મજનુ ... રેકોર્ડનું ...

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ ‘ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન’ માં ઝનો.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે. ૧૪ ... ૪ રે. ૪૮/

અહીંના ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૨૪૧૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાલ" ના

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧–૫–૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષનાં બીજી રેકોર્ડ

૨૪૧૬ તો દોહ્યા કર્યા આલમમે બજવા દીયા ઇલાહી વાલેન
આ રેકોર્ડ સાંભળવા જેવી છે.

ચેરીયર મકરામુદ્દીન

૨૨૯૪ પુન પુન પુન
૨૨૯૫ મેરા દીલ ન કીયુ દા કીદાએ મોહમ્મદ
૧૦૬ મોહીબ્બો મોહમ્મદ બડી મીઝ હૈ.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૩૪ અયા અહમદી આલમ બમ
મોર પયા આમદી આલમ બમ.
૨૨૦૭ આંધેરા દુકાન
૨૧૪૬ નરમાસે આયા (મજાની)
૨૦૭૪ મારવા નાગ રે
૨૧૦૭ બમ બમ (મજાની)
૨૧૦૬ ગાંધી ગવર્નર ને ...
૨૧૦૬ ગાંધી ગવર્નર બને ...
૨૩૨૦ રહ આવી મુના ન બીજારે તે ચલાવી

સુકી કવ્વાલ

૧૭૩૦ અયલ; મેરા બીગડીના બનાવ ...
૧૭૪૬ બજાબર ન રાખેને ...

મોલવી નુરે મોહમ્મદ

૧૬૪૧ હજરત ન મોજના હજરત બશીર કે બશ્કોમે મુરદ મા જીન્દા કરના.
૧૬૪૧ મોજના હીજરત મોબારક.
૧૬૯૦ મોજના બાંધુકી હજરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૬૦/-

બશીર કવ્વાલ

૧૬૦૬ ...
૧૬૦૭ ...
૧૬૭૭ ... મોહમ્મદ બશીર
૧૭૪૦ ...

બીરાદરસ ઇક કવ્વાલ

૨૨૦૬ ...
૨૨૦૭ ...
૨૨૧૬ ...
૨૨૬૬ ...

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૨૨૧ ...
૨૨૨૦ ...

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sangarasa Sawery, Pavalar Varabhishekam, Uthama Puthiran, Dumbachari Sathi Sundari, and thousands of other Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ, ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ. વેજીટેરીઅન. રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોખ્ખીક પાકા અમારે ત્યાંથી ખરીદાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

[illegible]

ફ્રુટ્યાર્ડમાં ફ્રેશ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

બધે અપકંટોના ઓરડર બાબ દેખરેખ સાથે સારો માલ C.O.D. થી રવાનીએ કીજે.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent,

103, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રેશ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ બી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ ગોકમ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the Latest Styles

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિકાયત ભાવે બનાવી આપશે.

હાથલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 2967. 176 Grey St. Durban.

આડવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	ઇરૂ	મુસલમાન	પારસી	મુંબઇમ	સુર્યોદય
	તારીખ				ક. મી.	ક. મી.
[illegible]						

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રા કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room.**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Upcountry orders receive special attention

અમે બ.ના.ના. કાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન જેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામ આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books

The Story of Ramayana 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait .. .. 3s.

EMINENT MUSSALMANS—

CONTENTS: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Mahomed Sayani, Syed Mahmood, Syed Ameer Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Aftab Ahmed Khan, Syed Hasain Bilgrami Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Barrister, Sir Abdur Rahim, M. Ojjeri and the Ali Brothers

Price .. .. 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the introduction of many ancient crafts and industries of India. He also explains by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar on to the pedestal of a particular plank in the Congress platform

Price ... . 1s. 3d.

SAKUNTALA

By Kavi Sir Subbiah Pillai, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama

Price . ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade.

Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION—By E. B. Havell Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale, M.A. Price 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. W. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir C. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge
John Bright,	Krishn Das Pal,
Lal Mohan Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Dinsha G. Wacha,
Ramakrishna Paramahamsa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao, C.I.E.,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohun Roy,	Dr. Kali Charan Ghose,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	K. B. Shri Sajaji Rao Gaekwar
Ishwar Chander Vidyasagar	Kashinath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906—1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:—

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition

[illegible] Speeches of Mahatma Gandhi's Speeches and Writings [illegible] by Messrs G. A. Natesan & Co., Madras [illegible] Congress Movement in South Africa [illegible] with the Indian Question [illegible] Speeches and Writings [illegible] Prize Medal of the Order of Kaisar-i-Hind [illegible] the 1000 pages of well arranged matter ranging over the whole period of Mahatma Gandhi's public life. The volume begins with the South African question and covers his views on International [illegible] the Congress [illegible] Satyagraha, and the Deputations to the Viceroy [illegible] Champaran affair, [illegible] Satyagraha, and the Deputations to the Viceroy [illegible] Moderate [illegible] Congress, [illegible] Khilafat and Punjab wrongs, the Congress [illegible] Swaraj [illegible] letters to the Viceroys, Lord Chelmsford, Lord Reading and Lord Irwin. Select Extracts from his celebrated Autobiography, [illegible] Statement before the Court at the great trial, the Congress Presidential Address at Lahore [illegible] Speeches and Messages during the great crisis in the last year of Deeds, the full report of the Negotiations with Lord Irwin and the Speeches delivering the Salt [illegible] Speeches of the Second Round Table Conference [illegible] the Viceroy [illegible] Another section [illegible] Hindu-Muslim question [illegible] the Communal Award [illegible] Yet another [illegible] Congress [illegible] Indian [illegible] Gandhi [illegible] Speeches [illegible] Speeches [illegible] Speeches

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 18—Vol. XXXV Friday, April 30th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fivepence.

INDEPENDENCE DEFINED

"WHAT is this independence? A clear, definite, ringing word, which all the world understands, with no possibility of ambiguity. And yet, to our misfortune, even that word has become an object of interpretation and misinterpretation. Let us be clear about it. Independence means national freedom in the fullest sense of the word; it means a severance of the British connection. It means anti-Imperialism and no compromise with empire. Words are hurled at us: dominion status, Status of Westminster, British Commonwealth of Nations, and we quibble about their meaning. I see no real commonwealth anywhere, only an empire exploiting the Indian people and numerous other peoples in different parts of the world. I want my country to have nothing to do with this enormous engine of exploitation in Asia and Africa. If this engine goes, we have nothing but goodwill for England, and in any event we wish to be friends with the mass of the British people."

—PANDIT JAWAHARLAL NEHRU

સ્વતંત્રતાની વ્યાખ્યા

"આ સ્વતંત્રતા એટલે શું? સમસ્ત જગત સમજી શકે એવો તેનો શબ્દોચ્ચાર, સરળ અને સ્પષ્ટ અર્થ છે કે જેને વિશે ગુચવાડો કિંમો થઇ શકે તેવું કંઇજ નહિ. છતાં પણ આપણા દુર્ભાગ્યે એ શબ્દ પણ અર્થ અને અનર્થનો એક વિષય થઇ પડેલો છે. આપણે તેનું સ્પષ્ટીકરણ કરી કહીએ. સ્વતંત્રતા એટલે તેના ખરા અર્થમાં રાષ્ટ્રિય છુટાપણું: એટલે બ્રીટીશ સંબંધનો ત્યાગ—જેનો અર્થ શહેનશાહનો વિરોધ અને સામ્રાજ્ય સાથે કોઇ પણ જાતનું સમાધાન નહિ એવો થાય છે. કોમનવેલ્થ ઓફ નેશન્સ, સ્ટેટસ ઓફ વેસ્ટમીન્સ્ટર, બ્રીટીશ કોમનવેલ્થ ઓફ નેશન્સ વિગેરે શબ્દો આપણી સામે ફેંકવામાં આવે છે. અને આપણે તેના અર્થની તકરારમાં પડીએ છીએ. હું તો ખરું કોમનવેલ્થ (પ્રજાસત્તાક) ક્યાંય જોતો નથી. હીંદુસ્તાનની પ્રજાને અને જગતના જુદા જુદા ભાગોમાં અનેક અન્ય પ્રજાઓને શોષનારું સામ્રાજ્ય જોઉં છું. હું ઇચ્છું છું કે એશીયા અને આફ્રિકામાં પ્રજાઓનું શોષણ કરનારા એ રાક્ષસી યંત્રની સાથે મારો દેશ કશો પણ સંબંધ ન રાખે. જો આ યંત્રનો નાશ થાય તો પછી ઇંગ્લાંડને માટે આપણને શુદ્ધ મૈત્રભાવ સિવાય બીજું કશુંજ નથી: અને બ્રીટીશ પ્રજાના આમવર્ગની સાથે તો આપણે મૈત્રી રાખવા ઇચ્છીએજ છીએ."

—પંડિત જવાહરલાલ નહેરુ

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લૉરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવાનું કામ છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને ખિનંતિ છે કે ચર્ચમેન્સ ફેરવેન્સેસ્ટાલના પ્રકારના ડબ્બેરેશન ફોર્મ તારીફ કરીને વરસનની જેમ ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676,
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાંથી તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, દેશી દવાઓના વસાણા, હંમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે. ઇન્ડિયા, જાપાન અને યુરોપનું મુતરાઉ કાપડ તથા સાડીઓ, કોટ, પાટલુન, ખમીસો, અંડરશર્ટ વગેરે, તેમજ હાર્ડવેર પણ હંમેશા કીફાયત ભાવથી મળશે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરશો.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ ક્લાસ
(બસ્ત બોરાણી)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.

૩૬
(બસ્ત બોરાણી)
પાઉંડ ૬–૭–૬.

ખીશીના ભાવો

મુસલમાની પીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશ્યલ) પા. ૬–૧૮–૬.

હુદુ પીશી
પા. ૨–૬–૦
અને
સ્પેશ્યલ) પા. ૫–૦–૦

મે તા. ૧૦મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ખાસ મુસાફરોને કંપનીએ પોતાના તરફના દરેક પોર્ટમાં અને સ્ટીમરમાં બધી જ જાતની સગવડ કરી છે. તેમજ કસ્ટમની તપાસમાં પણ અને બધે જ ઓનરેરી કોમ્પ્રેડર તરીકેના ફીરતા પોર્ટ દરેક પ્રકારનાં કામ બજાવશે

દરેક જાતિ ફેલાવાને પોતાની ટીકીટ બનાવી ઓફિસમાંથી લેવા. બહારગામવાળા ભાઈઓ અગાઉથી ખાત્રી પરવાનગી કરવાથી ટીકીટ મોકલવા તજવીજ કરશે

સ્ટીમરમાં દરેક ૧૨૫ પાસેજર બેસાડી શકે તેવડી મોટી કેબીન્સ હોવાથી ખાસ છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0132

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
તંદુરસ્તી–નાજુકતી ભરપુર
પ્રહલાદજી રોગાનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ખાસ્યાની વ્યવસ્થા
[illegible]
દરેક પ્રકારનાં ઉત્તમ ખોરાક

સાથી ઔષધના સેવન કરવા
ખાસ
ની ઝંડુ ગુગ્ગુલિકા

મકરધ્વજ ગુટી

સ્ત્રીઓની સર્વોત્તમ દવા
આજથી અજમાવવા ભલામણ

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
ભારતિય આફ્રિકાનાં સાથ એજન્ટસ: એમ. એમ. ઝોશી સિન્ધ સન્સ, ૩૪૮ પ્રીન્સ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૩૫, પ્રીટોરીઆ.
એજન્ટોબાબતમાં મળવાનું ઠેકાણું અબ્દુલ ઝકરીયા, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનાં મુખ્યપત્ર આલેખ મંગાવો.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ.
જોહન્સ્ટન ફ્રૂટ મરચાંટ,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ મુનીકીપલ માર્કેટમાં C. O. D. થી આવું મંગાવી ગ્રાહકોને મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254 31, Short St Durban

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant
દરેક જાતનાં ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ માટે મંગાવી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખો:—
P. O. Box 842 129 Victoria St Durban

Phone 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 6169.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બૉક્સ ૬૧૬૯.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

બ્રાંચો:	કેવલરામ્સ,	::	::	::	ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
	જપાનીઝ વેરહાઉસ,	::	::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે આસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માખણ, ચહેરાની
ચામડીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

ચામડીનાં કરચ
દૂષીત નીકળતાં
અટકાવી કુદરતી
આપો બરાબર
આરામ કરે છે

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade
Agency.
74-76 Wilson St.
DURBEE. Natal.
S. A

મે. એસ. પારણવાલા. મુંબઈ ૩.

NOTICE TO PUBLIC
INDIAN HERB SPECIALIST
THINK OF YOUR HEALTH REGAINED!!
JOY AND HAPPINESS BROUGHT INTO YOUR HOME AT LAST

LET NATURE'S HERBS and VARMAN'S HERBAL CURES LEND YOU A HELPING HAND IN EXPELLING ALL POISONS and all IMPURITIES, REMOVE OBSTRUCTIONS from any part of the system.

They renovate, regenerate and strengthen every vital organ.

THEIR MARVELLOUS - VITAL & MIGHTY HEAL-ING POWERS HAVE BEEN PROVED.

Abandoned persons can be cured. No matter how long-standing or desperate the case may be. We win back for them their health.

TRY NATURE'S RESTORATIVES

Malaria Fever and all Kinds of Fever, Diabetes, Gallstones, Stomach, Blood-poison, All Skin Troubles, Weakness, Piles, Bladder, Rheumatism, Asthma, Nerves Kidney Troubles, Indigestion, Worms, Appendicitis Heart, Liver, Constipation.

ALL PERMANENTLY CURED

Our Herbs are perfectly Safe Harmless, Effectsolone and Inexpensive.

Write at the earliest opportunity for particulars from:

M. C. VARMAN,
The Great Herb & Health Specialist.
382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BURIN, and MAJOR Watches
Engagement Rings and Wedding Rings always on hand
Importers of MORNE FLUTE Instruments
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street. Durban. 'Phone 21258.

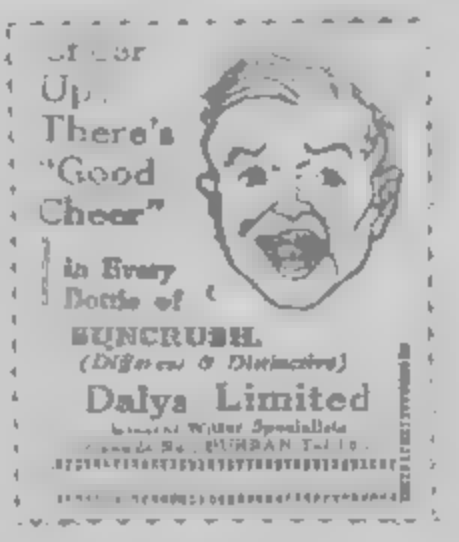
કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, મકોડા, ચાંચડ, કંસારો, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 20350. Tel. Add "Narijee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country orders executed at lowest Market prices special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112. Victoria Street. Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

'Phone 2-3381 Tel. Add. "Lotanco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ
મળી શકશે

એલચી, જાયફળ જાવંત્રી, બારોલી, પીપરમ, સિંગોડા, ગુલાબનું મંજણ ગુલાબનું રોગણ, ગોલુડાનું પાસ, બાવેડ, દરબાર ગોલ્ડ, મીલ્ડી બ્રાન્ડ, ચંપો-ચાપસી (બાઠનું) સેન્ટ, કેરબાની ચાદી, પીરોજ [illegible] ગુલ્ફ ઓપનું કેસર, ચાર મગજ, જંગણી સાકર, સફેદ મુસબી, નગોડા નખ'ચી, સુંઠ, કોકેલા કોપરાંડી, કાચલા કોપ... કોચરણની કોપ., મલાબી કોપ., ગુલકંદ કુલ્ફા, બદુખી બાવળાં ગંગાદુ, આંબળાનું મંજન. [illegible] નેત્ર, કોગળાનું નેત્ર, કાર્બોલિયા [illegible] તપેલા, કપ અને સોસર્સ, [illegible] માનપુલસી, મોળા, દીલ્ડી. [illegible] મગ, અડદ, તુવેર, પાલ, [illegible] મેથી, લવંગ, તજ, સાઈ (સરસ્વ') [illegible]

ખાસ વસ્તુ ખરીદતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં આપ કાંઈ ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

4 MAY 1937

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 18 —Vol. XXXV. Friday, April 30th, 1937.

NOTES AND NEWS

Not A Pat On The Back

In an interview with reference to the withdrawal of "Anti-Asiatic Bills Mahatma Gandhi is reported to have declared:—

"There can be no rest for Indians in South Africa till legal status has been secured for Indian settlers throughout the Union." Mahatma Gandhi praised the courage of Mr. Hofmeyr in standing up for the Indians but said that the position was extremely unsatisfactory [illegible] General Hertzog's acceptance of the pledge of the South African Indian Congress [illegible] European feeling to the employ of Indian establishments, he said, "is good, as far as it goes. Nevertheless it is clear that racial antipathy has not diminished, and till Indians are treated as equally as the other partners in the British Commonwealth of Nations a stain must remain on South Africa's name."

The above message from Mahatma Gandhi [illegible] absence of [illegible] representative assisted [illegible] General for their forwards before the Select Committee. It only speaks about South Africa and gives a piece of advice as to how it can keep unblemished its own name. His very silence [illegible] the Congress attitude is eloquent of its condemnation.

Sir Purshottamdas On Congress Compromise

"There is nothing on which Indians can congratulate the South African Indian Congress," said Sir Purshottamdas Thakurdas in an interview with Reuter on the compromise between the South African Indian Congress and the Union Government on the question of the Asiatic Bills. He added that no concrete evidence had been adduced before the select committee of abuse actually resulting from the employment of European women by Asiatics. In the face of this, Congress would have to produce convincing arguments to Indians that they had not unduly prejudiced the position of Indians abroad in their anxiety to avoid a legislative check. The moral undertaking, as given by the Congress, was no [illegible] as a check imposed by legislation.

What A Correspondent In "The Star" Says

"R. F." writing in *The Star* (Johannesburg) says: "The Indian community seem to be pleased and satisfied with the "Gentlemen's Agreement," though it is difficult to appreciate what the Indians have gained either in honour or dignity. They have agreed to declare themselves persons unfit to employ white women, rather than have law prohibiting such employments. How is the stigma of such legislation obviated through avoiding the Statute Book? Rather is the reverse the case, and there could be no shame to the oppressed in finding themselves in a state of oppression and persecution. The Indians, as a community, have lost much more in voluntarily participating in this shameful compromise, since they are now a party to an arrangement which brands them as 'untouchables.' The stigma of legislative persecution and moral discrimination of the worst kind could surely only humiliate the people responsible for the legislation and since the practical result is the same, what has been gained? Can the Indians indulge in the play of make-believe and sincerely think that chains when self put on are easier to bear than the same chains when put on them by force?"

Slums Act In Maritzburg

During the Budget debate in the Natal Provincial Council, Mr P. H. Taylor (U.P., Maritzburg South) referred to the slum conditions which were springing up just outside municipal areas in [illegible]. As pressure was applied to Indian slum dwellers by the demolition of their houses, they went over the municipal boundaries, where the Town Councils had no authority over them. He urged the inclusion of a building clause in the Provincial Town Planning Ordinance. Mr Willcox Power, M.E.C. (U.P., Maritzburg Suburbs), replied to Mr Taylor's statements about Indian slums and said that the Provincial Council had not found Maritzburg City Council helpful. It was hoped soon to do something to control the position.

This sounds quite different to what we were given to understand from the Minister of Health that he would not countenance any action on the part of the local authorities of driving Indians out of their present dwelling [illegible] Slums Act unless other housing accommodation was provided for them. Mr. Taylor would, presumably, like [illegible] to exist in the air.

Advocates Free Education Up To Matric

Mr P. H. Taylor during the Budget debate, hoped that by the end of the life of the present Council, Natal would [illegible] free education up to matriculation. Mr Taylor is not so liberal as to advocate the extension of this privilege to Indians. Dr W[illegible], on the other hand, it is pleasing to note, favoured abolition of the Personal Tax and the extension of hospital facilities to all [illegible].

Another Anti-Asiatic Resolution

Mr Hosking (U.N.P., Dundee) introduced the following motion in the Natal Provincial Council:

"In the event of a Union Government Commission being appointed to inquire into Indian problems, the Council strongly urges that the question of Indian penetration into European residential areas and the question of repatriation and the [illegible] resolution be transmitted to the Union Government by telegraph."

The Chairman said that the [illegible] the discussion of private member's resolutions had lapsed and, [illegible] Mr Hollander, the debate was postponed to a later date.

India's Political Deadlock Continues

The All India Congress Working Committee met at Allahabad on Monday to consider the question of accepting office in the Provincial Legislatures under the new Constitution. Mahatma Gandhi attended by invitation and made a statement. The committee's view is stated to be that the Congress must have refused through the refusal to give the required assurance on the use of their special powers [illegible] now take the next step to break the deadlock. Mahatma Gandhi has agreed with this view. According to Reuter, Mr. R. A. Butler, Under-Secretary of State for India, announced in the House of Commons [illegible] the Government was

unable to accept Mahatma Gandhi's proposed arbitral tribunal. He mentioned that the Government had no intention of countenancing the use of the special powers of the Governors for other than the purposes for which Parliament intended them. It was certainly not the intention that the Governors, by a narrow or legalistic interpretation of their own responsibili- [illegible] from the wide [illegible] the purpose of [illegible] to place in the hands of the [illegible] and which the Government desired they should use in furtherance of their programme. If Mahatma Gandhi or any other leader wished to make a request to the Viceroy, the Government would give it consideration.

Indian Opinion

FRIDAY, APRIL 30TH, 1937

A False Notion Of White Man's Prestige

SENTENCE of eight lashes and four years imprisonment passed upon a European named William Charles Plewman, partner in a motor business at Nigel, by Mr. Justice C. L. Botha at the Circuit Court at Kroonstad, last week, for being convicted on three counts of theft, forgery and uttering and fraud, has caused uneasiness to some Municipal Councillors in Durban who feel that corporal punishment should never be inflicted on white persons, for it would be degrading in the eyes of the large non-European population existing in South Africa.

To get a better idea of the case in question the reader should know a few salient facts. Accused admitted having been convicted on 62 separate charges of a similar kind. He pleaded that he had committed all his offences when he was drunk. He admitted being warned of indeterminate sentence by Mr. Justice Greenberg in Johannesburg in August last year, and within a month he had committed further offences at Kroonstad and Kimberley. He had been given a suspended sentence of four years by Mr. Justice Greenberg and this now comes into effect. Counsel for accused quoted an extract from an essay by Miss Olive Schreiner dealing with convicted criminals, which stated that they were largely the victims of circumstances. Mr. Justice Botha, who was not moved by this, addressed accused in the following manner: "That is all very fine, but it is my duty to protect society. Five hundred witnesses could not alter the hard solid facts of this case. While you were drunk you forged cheques. You have been warned of the indeterminate sentence, but immediately after being placed on your honour with a suspended sentence you proceeded on your fraudulent career. I have found that in cases where Natives have been warned of the indeterminate sentence the solitary punishment of lashes has more effect than imprisonment, and I am going to try that upon you. I sentence you to four years' imprisonment to run concurrently with the present term and to receive eight lashes in addition."

The above incident has caused fifteen Durban City Councillors to telegraph a petition to the Minister of Justice, General J. C. Smuts, urging him to abolish the sentence of eight lashes upon accused which, in their opinion, is not warranted, having regard to the nature of the [illegible]. The petition was signed by the Deputy Mayor, Mr. C. B. Tatt, and the [illegible] Councillors Mrs. E. A. Benson, Mrs. V. Burnside, Col. Lea, H. L. Buzzard, H. H. Kemp, H. [illegible] Capell, J. Fyfe, S. J. Smith, S. Patterson, G. F. Westgate, P. Osborn, J. L. Farrell, J. M. Harris and L. J. Coughlan.

"I consider that only in a case of gross cruelty or ruthless brutality where a man has made somebody else suffer terribly and intentionally is there justification for flogging or lashes," says Mr. Lea, who was the originator of the above petition. "This [illegible] does not warrant lashes being ordered when a man is drunk and attributed to drink," she says.

"I never like lashes in a country like [illegible] Col. Lea. "I think [illegible] to have a White man whipped, I think there should be some other means of hitting [illegible]. I have not the same feelings with regard to some other races, but I think Europeans in this country, if it is possible to stop the crime, should be dealt with in some other way. I do not like a White man to be lashed, unless [illegible] deserved."

Councillor J. L. Farrell says he neither looked with a certain amount of dismay on Europeans in this country being subjected to lashes on account of the degrading effect it has on White people. "Humane reasons from the point of a White man being flogged in a country where there are so many Blacks," actuated Councillor G. F. Westgate in signing the petition. "I think the crime is undoubtedly serious," he added, "but not that kind of seriousness which would call for such drastic punishment."

Let us now compare with the above a few recent cases of crime and punishment, where the black [illegible] involved.

Seven strokes with a [illegible] on [illegible] Native, Philemon Mahlalf, who was charged with stealing a pint of milk, by Mr. Conway in the Durban Magistrate's Court.

A European woman in the Dundee Magistrate's Court was fined £2 for pushing her Native boy's head down on to the floor and hitting him with her fists, and eventually thrashing him with a belt.

Two white farmers at Helpmekaar were fined £1 each by Mr. J. F. van der Plank for making their native boy lie down and thrashing him with a double whip for the "crime" of not greeting his master.

Recently a native was sentenced in the Durban Magistrate Court to receive five strokes for ignoring the police signal while riding his bicycle and these were inflicted so brutally that a sympathetic correspondent drew the attention of the public by criticising it in the *Natal Mercury*.

We can go on quoting hundreds of such cases of corporal punishment inflicted on Natives for trivial offences and of Europeans being let off very lightly for the most serious crimes. But why has it never occurred to these good friends, who have raised so much objection to corporal punishment being inflicted on Plewman, on the professed ground of being bad in principle, to raise their [illegible] such punishment when [illegible] natives? We admire those who have been brutally frank in admitting that they are against the punishment in question because they feel it is degrading to the White man receiving lashes. They are actuated by the consideration of the White man's prestige.

While sympathising with their wounded feelings, we would humbly suggest that that is a false notion of the White man's prestige. The White man's prestige will never be enhanced by overlooking the crime of, or dealing with a milder standard of justice, the white man against the black man. Indeed it will only lower his prestige in the eyes of the black man. The White man's prestige will be enhanced only when exemplary severe punishment is inflicted on the White man who is guilty of a crime against a black man. Let it be remembered that Plewman has a voice in the Government of the country, and when it has reached such depth of degradation what a sad reflection it is on its defenders and sympathisers, and on the entire ruling race and on the civilisation which it represents and boasts of so much! Had not the fifteen City Fathers and Mothers of Durban been better advised to mind their own business and leave the matter of Plewman in the safe hands of the Department of Justice, we wonder? In our humble opinion they would in that [illegible] saved their own prestige, but would [illegible] of the prestige of the [illegible] being exposed.

Fate Of Transvaal Indians Sealed

THE Transvaal Asiatic Land Tenure Further Amendment Bill was [illegible] by the Union Parliament last week and it replaces the Feetham Commission by a permanent advisory committee to which the Minister of the Interior may refer any matters arising from the Commission's report or recommendations. The Feetham Commission was appointed in October 1932 in [illegible] of the Asiatic Land Tenure Act, which was unanimously rejected by the South African Indian Congress, as violating the Capetown Agreement in that it established the principle of segregation in law and imposed on Asiatics an unnatural restriction by prohibiting them from acquiring ownership of land.

The principle of the 1932 Act was, it is stated, that notwithstanding the prohibitions of the Gold Law, it would be legal for Asiatics to occupy land, and, in certain cases, to acquire ownership of land. This is put in rather flowery language. Bluntly speaking, it was to condone the action of those who had evaded the Gold Law by acquiring ownership of land by forming companies and to tighten up the law so as to render further evasion impossible. The Feetham Commission has inquired into every individual case of occupation by Asiatics and coloured persons of land proclaimed under the gold law, and has recommended for exemption blocks of land in proclaimed areas where Asiatics and coloured predominate. The Commission has further set up a series of registers in which the various classes of permissible Asiatic occupation and ownership has been clearly defined.

This Act is the most unsatisfactory piece of legislation placed on the Union Statute Book. Apart from being bad in principle the practical results of it will be that a large section of the community will have to be at the mercy of rack-renting landlords, both Indians and Europeans, and to live a life of eternal insecurity. Far from devising ways and means of uplifting the domiciled Indian population of the Union, as is stated under the uplift ment clause of the Capetown Agreement, the Act is an instrument to devise ways and means for the extinction of the Indian population from the Transvaal.

INDIANS AND MARKETING BILL

"It is not strictly correct to say that the Minister of Agriculture has declined to grant representation to members of your community on any regulatory board established to administer a scheme under the proposed Marketing Act, states the secretary for Agriculture and Forestry in a letter replying to the South African Indian Congress.

"Actually there is provision in the Bill as it stands for the representation of all classes of producers since the mention in the Act of the personnel of a regulatory board, who may, therefore be representative of every class of persons engaged in the production of the product concerned."

The Congress in a memorandum to the Minister, stated that the interests and livelihood of a large section of their community was affected, and asked that provision be made (a) for representation of the Indian community on the regulatory board, and (b) an amendment to the powers of the regulatory board to prevent the Act from being administered in a unfair manner to the disadvantage of their community.

Wrong Assumption

"It would appear" the letter from the Secretary for Agriculture and Forestry continues, "that your representations are based on the assumption that a regulatory board on which any class of the community is not directly represented will administer a scheme to the detriment of such class.

"I feel you will agree, however, that such an assumption cannot be justified as any regulatory board must, in the operation of a scheme, necessarily consider the interests of all concerned.

"Regarding the second point, the inclusion of a proviso to Section 19 on the lines suggested would not, it is thought serve any useful purpose and would, in effect, amount to an admission that the Bill in its present form permits of discrimination, which is decidedly not the case. The only differentiation is as regards voting schemes and any discrimination in other respects would therefore be illegal. Any party who dissatisfied with a decision of a regulatory board involving such discrimination would be able to bring the decision to review in the Courts."

LICENSING TROUBLE

MARITZBURG RURAL BOARD GRANTS APPLICATION

A. Bhoola, the proprietor of the Sutherlands Supply Store, in the Maritzburg district, applied for the transfer of his licence to Edendale. His case is that he had been in business there since 1932, and that most of his trade had been with Natives in the Sutherlands area. In 1935-36 the Natives had been moved, under the Urban Areas Act, to Edendale. His trade had dwindled, and he had leased some land from one Lutchman at Edendale and applied for the transfer of his licence to those premises. His application had been granted last October on the ground that he should be permitted to follow his customers, but very soon after that a dispute had arisen between himself and Lutchman over the legitimacy of the lease and in the meantime on December 1936 his general dealer's licence in respect of his store at Sutherlands was renewed.

In March, 1937, Bhoola had been offered building site about 60 feet away from Lutchman's property, and Bhoola said he was prepared to accept the offer subject to the transfer of his licence to that site being authorised.

His application was opposed by the Mandini Trading Company on whose behalf it was argued (1) that there was no necessity for another store at Edendale, and (2) that in January and March 1937 applications for general dealers' licences in respect of the same locality had been refused by the Board. That although necessity had been proved in October and the application for a certificate of authority had been granted, the applicant had not been able to avail himself of it before December 31, by which time the licence under which the certificate of authority had been taken out expired itself, and so caused the certificate to lapse as well. Any transfer from one person to another or from one place to another meant, in effect, a new licence, and the Board should, therefore, regard this application on the same footing as the other applications which had been brought once and refused.

The Board has granted the application subject to premises satisfactory to the Police being built within three months. An extension of time can be granted at the discretion of the chairman of the Licensing Board.

A DISCOURSE ON NON-VIOLENCE

BY MAHATMA GANDHI

Mr. Mahadev Desai reports in *Harijan* dated March 20, an interview two Negro gentlemen, Dr. Tobias and Professor Mays, who went to India for the recent world's meeting of the committees of the Y.M.C.A., had with Mahatma Gandhi. We reproduce it below as we have no doubt, it will be both interesting and instructive to our readers:—

"YOUR doctrine of non-violence has profoundly influenced my life," said Dr. Tobias. "Do you believe in it as strongly as ever?"

"I do indeed," said Gandhiji. "My faith in it is growing."

"Negroes in U.S.A.—12 million—are struggling to obtain such fundamental rights as freedom from mob violence, unrestricted use of the ballot, freedom from segregation, etc. Have you, out of your struggle in India, a word of advice and encouragement to give us?"

"I had to contend against something of the thing, though on a much smaller scale, in South Africa. The difficulties are not yet over. All I can say is that there is no other way than the way of non-violence—a way, however, not of the weak and ignorant but of the strong and wise."

"Travancore indicates that your full identification with the untouchables is bearing fruit. Do you think Travancore's example will be followed by other States in the near future?"

"I shall be surprised if it is not."

"What word shall I give my Negro brethren as to the outlook for the future?"

"With right which is on their side and the force of non-violence as their only weapon, if they will make it strong, a bright future is assured."

Prof. Mays was lucky enough to find Gandhiji free in Segaon to give as much time as he wanted, and the course of the talk with him [illegible] disclosed the secret of the conviction of a life-time.

A Misnomer

"Passive resistance," said Gandhiji, "is a misnomer for non-violent resistance. It is much more active than violent resistance. It is direct, ceaseless, but the force is invisible and only one-fourth visible in its visibility it seems to be collective, e.g., as in the wheel which I have called the symbol of non-violence. In its visibility it at present appears ineffective, but it is really intensely active and most effective in ultimate result. This knowledge enables me to detect flaws in the way in which the workers of non-violence are doing their spinning. I ask for more vigilance and more untiredness. Non-violence is an intensely active force when properly understood and used. A violent man's activity is most visible, while it lasts. But it is always transitory. What can be more visible than Abyssinians done to death by Italians? There it was lower violence pitted against much greater. But if the Abyssinians had retired from the field and allowed themselves to be slaughtered, their seeming inactivity would have been much more effective though not for the moment visible. Hitler and Mussolini on the one hand and Stalin on the other are able to show the immediate effectiveness of violence. But it will be as transitory as that of Jhansi's daughter. But the effects of Buddha's non-violent struggle persist and are likely to grow with age. And the more it is practised, the more effective and inexhaustible it becomes, and ultimately the whole world stands agape and exclaims, 'A miracle has happened.' All miracles are due to the silent and effective working of invisible forces. Non-violence is the most invisible and the most effective."

Can Masses Be Trained?

"I have no doubt in my mind about the superiority of non-violence," said Prof. Mays, "but the thing that bothers me is about its exercise on a large scale, the difficulty of disciplining the mass mind on the part of love. It is easier to discipline individuals. What would be the strategy when we break-out? Do we retreat or do we go [illegible]"

"I have had that experience," said Gandhiji, in the course of our movement here. 'People do not gain the training by preaching. Non-violence cannot be preached. It has to be practised. The practice of violence can be taught to people by outward symbols. Your shoot at hearts, I shoot targets that are boards. Then you are passed as an expert in the art of destruction. The non-violent man has no outward weapon and, therefore, not only his quest but his [illegible] may all kinds of sweet words to you without meaning them. On the other hand I may have real love [illegible] and yet my outward expression may be forbidding. Thus outwardly my action in both cases may be [illegible] be different. [illegible] is often more potent when it is not patently known. Thus the [illegible] effect you are making on me I may never know. It is, nevertheless, undoubtedly greater than the collective effect in violence there is nothing [illegible] Non-violence, on the other hand, three-four invisible, and [illegible] is the reverse ratio to its [illegible] Non-violence, when it becomes active, travels with extraordinary velocity, and then it becomes a miracle. So the mass mind is affected first unconsciously, then consciously. When it becomes consciously affected there is demonstrable victory. In my own experience, when people seemed to be weakening there was no consciousness of defeat in me. Thus I was fuller of hope in the efficacy of non-violence after the renunciation of Civil Disobedience in 1933, and today I continue to be in the same hopeful mood. It is not a mere emotional thing. Supposing I saw no signs of dawn coming I should not lose faith. Everything has to come in its proper time.

'I have discussions here with my co-workers about the scavenging work we are doing. 'Why can't we do it after Swaraj?' they say. 'We may do it better after Swaraj.' I say to them, 'No. The reform has to come to-day, it can't wait for Swaraj; in fact the right type of Swaraj will come only out of such work.' Now I cannot show you, as perhaps I cannot show some of my co-workers, the connection between Swaraj and scavenging. If I have to win Swaraj non-violently I must discipline my people. The maimed and the blind and the aged must join the army of violence. There is also an age limit for serving in the army. For a non-violent struggle there is no age-limit: the blind and the maimed and the bed-ridden may serve, and not only men but women also. When the spirit of non-violence pervades the people and actually begins to work, its effect is visible to all.

'But now comes your power. There are people, you say, who do not believe in non-violence as you do. Are you to sit quiet? The friends ask: 'If not now, when will you act?' I say in reply: 'I may not succeed in my lifetime, but my faith that victory can only come through non-violence is stronger than ever. When I spoke of the cult of the spinning wheel at Patna, a newspaper correspondent imputed insincerity to me. Nothing could be further from my mind. When I came to Segaon I was told the people might not co-operate and might even boycott me. I said, 'That may be. But this is the way non-violence works. If I go to a village which is still farther off, the experiment may work better. This thing has come to me as a result of the technique of non-violence. And each day that passes makes my faith brighter. I have come here to live up that faith to fruition and to die in the process if that is God's will. Non-violence to be worth anything has to work in the face of hostile forces. But there may be action in inaction. And [illegible]

Violence In A Spirit Of Love?

"Is it ever possible to administer violence in a spirit of love?"

"No. Never. I shall give you an illustration from my own experiment. A calf was fatally ill and developed terrible sores; he could not eat and breathed with difficulty. After three days' argument with myself and my co-workers I put an end to its life. Now that action was non-violent because it was wholly unselfish, inasmuch as the sole purpose was to achieve the calf's relief from pain. Some people have called this an act of violence. I have called it a surgical operation. I should do exactly the same thing with my child, if he were in the same predicament. My point is that non-violence as the supreme law of our being ceases to be such the moment you talk of exceptions."

"How is it possible to act against an overwhelming majority?" asked Prof. Mays.

"I would say that a minority can do much more in the way of non-violence than a majority. I had an English friend called Symonds. He used to say: 'I am with you so long as you are in a minority. After you are in a majority we are rivals.' I had less diffidence in handling my minority in South Africa than I had here in handling a majority. But it would be wholly wrong, therefore, to say that non-violence is a weapon of the weak. The use of non-violence requires greater bravery than that of violence. When Daniel defied the laws of the Medes and Persians his action was non-violent."

Consequences To The Enemy

"Should the thought of consequences that might accrue to the enemy as a result of your non-violence at all concern you?"

"[illegible] You may have to suspend your movement as I did in South Africa when the Government was faced with the revolt of European labour. It [illegible] not for this non-violent gesture towards the home.

He also desired to place on record the sincere appreciation and heartfelt thanks to Mr S. R. Naidoo, the trustee of the society, who, with the co-operation of the society's officials, was instrumental in obtaining this grant from the trust.

Finance

The statement of accounts reflected in the administration account revenue was £135 5s. 10d., and expenditure £130 13s. 2d., leaving a credit balance of £4 11s. 8d; and the sinking fund, comprising land loan and building income, £380 1s. 4d., and expenditure £346 [illegible], leaving a credit balance of £33 1s. 6d.

The secretary said he found it necessary once more to draw the attention of the public to the need for relief in some of the indian homes and the society had been frequently requested to afford relief to distressed cases outside the home. However much the society recognised the need for it, it was unable to render any assistance; as it was, the society had been coping with the ever increasing demands made upon its resources, besides providing a home for [illegible] that, a number of [illegible] who came under the direction of the magistracies in the northern parts of Natal and even from Johannesburg, Pretoria and Kimberley.

There had also been instances where parents, through unemployment, illness or [illegible], had not been able to provide for their families; in addition they were required to pay fees for the education of their children and provide books. He had good reason for stating that in the absence of adequate support from the authorities these disabilities would ultimately lead to distressing conditions.

Whatever relief was now given by way of free meals and the distribution of provisions was totally inadequate. The Indian community of Maritzburg was doing its very best, and it would be most unfair to burden them with additional demands, as the present home and mission may be cited as an illustration of their loyal support.

The only course left open, therefore, was to seek financial assistance from the authorities, who, it was felt, would not be unmindful of their obligations in this connection.

Need For Other Centres

Although it was not within his province to touch upon conditions prevailing in other centres, yet for the good of the community as a whole, he might be allowed to state that the absence of a home in the larger centres was very conspicuous. The position, as he saw it in the light of his own experience, was that numerous ladies had been working in isolated groups and the social need today was to assemble these forces so as to form an organised body for the removal of these social disabilities.

In conclusion, the secretary said that appreciation and thanks were due to Dr M. K. Patel for free attendance and professional services rendered. [illegible] H.

MARITZBURG ARYAN BENEVOLENT SOCIETY

THE [illegible] annual general [illegible] the Aryan Benevolent [illegible] Maritzburg, was held on Sunday April 18. Mr. R. Manicum was in the chair.

The secretary, Mr R. M. Moodley, in submitting his [illegible] annual report and statement of accounts in respect of the administration, building and sinking fund, also the balance sheet of the society for the year ending February 28, 1937, stated that the society's constitution allowed of an unlimited membership of either sex of the community, and it was evident that sooner or later women would not only have to assume their due share of responsibility, but also predominate in the circle of social workers among the community.

The clinic work at the home under the auspices of the Indian Women's Association, showed marked progress during the year.

The society had provided accommodation at the annexe to the home for the soup kitchen conducted by the Indian Soup Kitchen Committee, and also had allowed the Maritzburg Indian Relief Committee to hold its distribution of provisions to the unemployed Indians.

Increased Grant

It was gratifying to report that the annual grant from the Provincial Administration had been increased from £30 to £60, and from the City Corporation from £15 to £30, and a further sum of £100 had been received from the Indian Immigration Trust towards the upkeep, the total sum thus received from the trust amounting to £500, and the society [illegible] to [illegible] not for this non-violent gesture towards the home.

He also desired to place on record the sincere appreciation and heartfelt thanks to Mr S. R. Naidoo, the trustee of the society, who, with the co-operation of the society's officials, was instrumental in obtaining this grant from the trust.

Finance

The statement of accounts reflected in the administration account revenue was £135 5s. 10d., and expenditure £130 13s. 2d., leaving a credit balance of £4 11s. 8d; and the sinking fund, comprising land loan and building income, £380 1s. 4d., and expenditure £346 [illegible], leaving a credit balance of £33 1s. 6d.

The secretary said he found it necessary once more to draw the attention of the public to the need for relief in some of the indian homes and the society had been frequently requested to afford relief to distressed cases outside the home. However much the society recognised the need for it, it was unable to render any assistance; as it was, the society had been coping with the ever increasing demands made upon its resources, besides providing a home for [illegible] that, a number of [illegible] who came under the direction of the magistracies in the northern parts of Natal and even from Johannesburg, Pretoria and Kimberley.

There had also been instances where parents, through unemployment, illness or [illegible], had not been able to provide for their families; in addition they were required to pay fees for the education of their children and provide books. He had good reason for stating that in the absence of adequate support from the authorities these disabilities would ultimately lead to distressing conditions.

Whatever relief was now given by way of free meals and the distribution of provisions was totally inadequate. The Indian community of Maritzburg was doing its very best, and it would be most unfair to burden them with additional demands, as the present home and mission may be cited as an illustration of their loyal support.

The only course left open, therefore, was to seek financial assistance from the authorities, who, it was felt, would not be unmindful of their obligations in this connection.

Need For Other Centres

Although it was not within his province to touch upon conditions prevailing in other centres, yet for the good of the community as a whole, he might be allowed to state that the absence of a home in the larger centres was very conspicuous. The position, as he saw it in the light of his own experience, was that numerous ladies had been working in isolated groups and the social need today was to assemble these forces so as to form an organised body for the removal of these social disabilities.

In conclusion, the secretary said that appreciation and thanks were due to Dr M. K. Patel for free attendance and professional services rendered. [illegible] H.

M Bass for free medicines supplied at reduced charges, Mr. G. S Maharaj, of the City Funeral Furnishers, for free services rendered, Mr. N. P. Reddy for typing all correspondence, notices, documents, etc., and the Press for the publication.

The chairman appreciated the services of the secretary, and then moved the adoption of the report.

Supervisor's Report

The honorary supervisor, Mr N. P Reddy, in his report stated that the year began with 18 inmates; during the 12 months a further six others were admitted, totalling 24, out of which five died and four left of their own accord. These were 15 females and 9 males in the home during the year. Shelter was offered to 31 persons, and meals were provided; temporary aid was given in the home to eight of them who were in great distress. He also submitted a statement of provisions apart from cash received amounting to £107 7s 3d

The number of visitors to the home was 532, among whom were Mr. and Mrs. A. F Allison, Messrs. E. G. Douglas, F. J. Lewis, E. C. Tooth, Dr. E. C. P. Anning, Mrs. P. W Shirely, Mr and Mrs. J Meikle and Mr. T. R. Swaminathan, of Madras, India

The supervisor was highly complimented for his work

Inspector's Report

The report of the inspector, Mr R N. Moodley, was submitted, in which he stated that begging must be stopped. He found one or two stray cases had been brought to his notice and the society should seek assistance of the authorities. He also referred to women workers, and asked the society to continue sending its appeal forms to various business houses asking for donations and kind

The inspector was thanked and his report adopted.

Elections

The following office-bearers were elected for the year: Patron, Mr F. J. Lewis; trustee, Mr S R Naidoo (re-elected); hon. life vice-presidents, Messrs. S. R. Naidoo, R N Moodley and M S Williams; presidents, Mr K Muniesum (re-elected); vice-presidents, Messrs. J. M David, T. R. Naidoo, P Satyapal, V George, S Saravanan (re-elected) and M P. Govender; hon secretary and treasurer, Mr K. I Moorgas (re-elected); hon. supervisor, Mr. N. P Reddy (re-elected); hon. inspector, Mr R. N Moodley (re-elected); hon. physician, Dr M K. Patel (re-elected).

Emergency committee: the president, the hon. secretary, the hon. supervisor, the hon. inspector and vice-presidents, Mr. P. Satyapal; committee, Mrs R. N. Moodley, Messrs C. N Padayachee, M. G. Naidoo, R H Rajah, L. N. Pillay (re-elected), K Soobramoney, S. Dhaw, R. S Padayachee and S. Saravanam.

South African News In Brief

Govindasamy's Heroism

HEROIC action on the part of a young Indian resulted in a three-months-old baby being rescued from a blazing house in Durban a few seconds before the roof collapsed. The blazing rafters fell on to a cot in which the baby had been lying. The house is in Rochdale Road, Bon Cow Lake. Shortly after two o'clock on Thursday afternoon last week, the mother left her three-months-old child asleep in the cot and went into the back garden. A little later an older child went into the house to get something from his room. Finding the room dark, he lit a candle and while he was looking under the bed for the article desired, the candle set the building alight. He did not notice the flames and left the room and went out into the grounds of the house. The mother, who was working in the garden, happened to look towards the house a few minutes later and saw the left hand portion of the building was on fire and burning fiercely. She rushed up to the house to try and rescue her daughter, but the flames were so terrific that she was forced back. The smoke and her concern attracted the attention of some of her neighbours, who rushed to the house to try and extinguish the flames. A young Indian named Govindasamy, hearing of the small child being in the house, wrapped his coat around his head and fought his way through the smoke and flames and managed to get to the child. He had just emerged from the house when the roof collapsed. A number of Indians formed themselves into a fire fighting party and tried to fight the flames with buckets of water drawn from a well about 30 yards away from the house. But the heat of the flames was so terrific that they could not go within 10 yards of the conflagration. Within half an hour the house, which was built of wood and iron, was burned to the ground and the only part that was left standing was the fireplace and the chimney, which were built of bricks. All the furniture of the house and clothes were destroyed. It is estimated that about £600 worth of damage was done.

[Note Though no one can go against destiny, one thing; our Indian mothers especially, and Indians generally, have to learn from this incident, is, that candles should never be left burning anywhere and, above all, little children should never be allowed to light and handle a candle. The heroism of Govindasamy, the saving of the three-months-old child, is worthy of public recognition. We very heartily congratulate him.—Ed. I.O.]

Asiatics in Klerksdorp—Commission's Recommendations

Thirty-two stands bounded by Commissioner, Pretoria, Kimberley and King Edward Streets are recommended for exemption from discrimination against coloured persons in Klerksdorp by the Transvaal Land Tenure Act Commission, whose report was laid on the table of the House. The report, describing the origin of Asiatic trading in Klerksdorp, states that it started as early as March, 1888. There were two licensed businesses in existence before the South African War. In 1907 there were 14; in 1930 there were 15; in 1933 there were 20; in May, 1936, there were 13; and in December, 1936, 22. In a report submitted to the Commission by Captain M. Davis, District Commandant S.A.P., he described the Asiatics as "a law-abiding community," and said: "They give particularly no trouble at all." The attitude of the Klerksdorp Town Council was that there should be no extension of land in townships, but that the Government should obtain, if necessary, by expropriation, land outside the town continuous to the European settlements on which provision should be made for the accommodation of Asiatics and coloured people. This was in effect a proposal for the removal of all Asiatic traders to an Asiatic bazaar. Asiatic traders in Klerksdorp depend to the main on European custom, and enforced removal to a bazaar outside the township therefore means, in most cases, the closing down of their businesses. Later the Town Council modified the proposal and suggested that there should be an area in the township where reasonable occupation by Asiatics would be permissible.

Union's Debt To Britain

"The visit of General Hertzog and Mr. Havenga, Mr Fouel and Senator Clarkson (the Cabinet Ministers who have left to attend the Coronation and the Imperial Conference) to London is a matter of outstanding interest. . . . In the history of South Africa," declared General Smuts, addressing a public meeting at Capetown on April 17. "Not only was this the first time that South Africa, as a member of the British Commonwealth of Nations, was to be represented at a Coronation of our King, but we represented it would also attend one of the most important Imperial Conferences in the history of

the Empire." The Imperial Conference, and General Smuts, was a meeting of young and virile nations whose aim was peace and progress and it would be a mighty factor in promoting the interests of peace. General Smuts referred to the danger of South Africa turning away its best friends and said: "We must remember that, as a Sovereign State any quarrel we get dragged into we will have to deal with ourselves. Without the assistance of the Navy one enemy battleship is enough to lay most of the coastal towns in ruins." General Smuts mentioned the Bill for the prevention of European women working for Asiatics and said that very little evidence had been forthcoming about such cases. Both the Indian Government and Japan had lodged strong protests against the measure and the Government had now decided not to proceed any further with the Bill this year but to investigate the matter very thoroughly.

Appointment Of Acting Ministers

In the absence of the Union Ministers who have gone to attend the Coronation and the Imperial Conference, General Smuts has been appointed Acting Prime Minister and Minister of External Affairs, Mr. O. Pirow has been appointed Acting Minister of Finance and of Commerce and Industries and Mr. F. C. Starrock has been appointed Acting Minister of Public Works and of Posts and Telegraphs.

Indian Estate Agents Of Natal

In view of the proposed legislation in the next Session of Parliament to protect and consolidate the estate agency business in South Africa, as suggested by the European estate agents and in connection with which a conference is to be held in Bloemfontein next June, the Indian estate agents of Natal have formed an institute of their own to protect their vested interests and to defend their rights against any encroachment on or interference with such rights. This has been found necessary because membership of the Natal Real Estate Agent's Institute is restricted to Europeans only. The membership is restricted to [illegible] Indian estate agents only. The Institute is prepared to cooperate with the European institute in all matters.

Bursary For An Indian Boy

Several gentlemen of Durban have agreed to award one Indian boy a bursary amounting to £5 per month to continue further studies after having gained school continuation certificates. As arrangements are at present, a fund sufficient for one year is in hand, and undertaking for future years can be made at short notice after the selection of the candidate. Any Indian boy having received his school continuation certificate, and not being able to proceed with further studies owing to financial inadequacy, should communicate with Donors, P.O. Box 14, Durban, Natal, stating his application will be considered. Please give full details, such as age, certificates held future ambition, etc., etc.

Nutrition Of School Children

A sum of £4,000 has been provided in the supplementary estimates under the Public Health Vote, for a nutrition survey of children and the Secretary for Public Health, Sir Edward Thornton, when interviewed after the tabling of the additional estimates said this amount would probably be increased to £7,000. "We want to make a dying survey of the nutrition of school children throughout the country," he said. "The proposal is that we should co-operate with the Provincial Administrations in the work, employing extra staff if necessary. Malnutrition may be due to a number of sources, said Sir Edward. It may be insufficient food or it may be food which is sufficient in quantity but deficient in balance. Obviously where food is insufficient no balance remedial measures are possible. If it is a question of lack of knowledge education is the remedy. If it is poverty a bigger issue is involved which, to a large extent, is outside the scope of the Health Department and becomes a matter for the Department of Labour and Social Welfare. What we are really anxious to do is to collect accurate information in regard to the physical standards of children in each district as well as information relating to dietary habits and any other factors which may have a bearing on the subject."

B. W. CANEY
— Jeweller —
306 West Street, Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes.

New Tamil School Building

A spacious school building at Pentrich, near Maritzburg, donated by Mr Knoops Murrie to the Tamil Protective Association, will be formally opened by Mr F. D. Hugo, Superintendent of Education, on May 2, at 10 a.m. The Tamil Protective Association was founded in 1911, with the object, among others, of imparting Tamil vernacular education. A Tamil school was conducted in a wood and iron building at Congo Drift for a number of years, but this was found to be unsuitable and detrimental to the health of the children. On representations made, Mr. Knoops Murrie agreed to build and donate a substantial building to accommodate a large number of children.

Nizamia Muslim Society

A committee meeting of the Nizamia Muslim Society was held at the secretary's office, Maritzburg, on Thursday, April 22, After the confirmation of the last minutes, the secretary reported useful services having been rendered to deserving cases. Fourteen new members were admitted to the society, making a total of two hundred and forty-three members on the register. It was unanimously decided to open a class for the purpose of studying first aid and many things arising therefrom. These classes are to be held in the evenings. Two vacancies in the committee were filled by the election of Messrs. Cader Nance Shaikh and Shaik Ebrahim. The meeting terminated with a vote of thanks to the chair.

Shri Ramanavmi Festival

The birthday celebration of Shri Ramachandra, known as the Shri Ramanavmi Festival, took place at the Dhakas Kraal Hindu Temple on Monday April 19. There was a large gathering. The girl pupils of Mr J. Misra said prayers and Miss Chandravati Devi, daughter of Mr. B. Roopsingh, and Mr. J. Misra, spoke on Ramanavmi celebration and Messrs. Sewshanker Tewary, Sewshanker Paramsukh and J. Misra spoke on education.

A similar festival was celebrated at the Shri Sanatan Dharma Temple at Randles Road, Sydenham, Durban, on April 19. Interesting speeches were delivered by Pandit Lalaram and Mr. D. M. Koolbir. Over twelve hundred people were present. A grand entertainment was provided by the Springfield Dramatic Club.

Muslim-Rana Samrodi of Durban has received an acknowledgment from the secretary of H. E. the Governor-General expressing His Excellency's thanks for the welcome message sent by him.

Colonial Born And Settlers' Indian Association

MASS MEETING

A mass meeting of the Colonial Born and Settler Indians will be held at the Victoria Picture Palace, Victoria Street, Durban, on Sunday May 2 1937, at 2.30 p.m.

ATTEND IN YOUR HUNDREDS

Business: (1) To consider the present position of Indians in South Africa and to decide thereon.

(2) To protest against the assurance given to the Government.

A. CHRISTOPHER, President.
S. L. SINGH,
D. S. CHETTY,
A. HAFFEJEE,
Jt. Hon. Secretaries.

India Letter

(Extracts From A. I. C. C. Foreign Letter)

Oath Of Allegiance To Congress

The most solemn and impressive occasion during more than a week of intense national activities in Delhi was witnessed when members of the National Convention took the oath of allegiance to the Congress and pledged themselves to the service of India. President Nehru administered the oath which was repeated word for word in Hindustani by every member of the Convention, the whole House standing. The oath ran as follows:

> "I, a member of the All-India Convention, convened by the Indian National Congress, pledge myself to the service of India and to work in the Legislatures and outside for the independence of India and the ending of the exploitation and poverty of her people. I pledge myself to work under the discipline of the Congress for the furtherance of Congress ideals and objectives to the end that India may be free and independent and her millions freed from the heavy burdens they suffer from."

Government Of India Act

The Convention reiterated the opinion of the nation people that the Government of India Act of 1935 had been designed to perpetuate the subjection of the Indian people and to strengthen the hold of British Imperialism on India. In view of the unmistakable verdict of the electorate the constitution stood condemned and utterly rejected by the people through the self-same democratic process which had been invoked by the British Government. The Convention, therefore, reiterated its demand for a Constituent Assembly elected on the basis of adult suffrage and having the power to determine the future constitution of India, as the only democratic State in India where political power has been transferred to the people as a whole.

President's Address

In his address, President Nehru explained the vigilance of the election. "How carefully and lovingly the Government had reared the great vested interests in India, encouraged the big landlords and communalists, helped the reactionaries themselves to oppose us and looked confidently for success in its evil ventures! Where are they now, these pillars of Imperialism in India and splinters of the Indian people? Sunk almost without trace, overwhelmed by the sea of Indian humanity, swept away by the big events of the moment from the political scene. Like a house of cards, they have fallen at the touch of reality; even so will others go who oppose India's freedom and a new will come when British Imperialism shuffles and crushes our people no more and is a dream of the past for us. If there is any unreality in democracy, if this complicated and expensive apparatus of elections and voting has any sense behind it and is not an impertinent farce, then the Indian people have spoken so that even the deaf might hear, and proclaimed that they will not have this constitution."

Election Results

The Congress secured approximately 95% of the total votes cast and 74% of the total seats in the Madras Assembly. In Bombay 56% of the votes and 49% of the seats, in United Provinces 65% of the votes and 59% of the seats; in Bengal 25% of the votes and 22% of the seats; in Central Provinces 61% of the votes and 69.5% of seats, in North West Frontier Province 38% of the total seats, in Orissa 60% of the seats and in Assam 35%; in Sindh 18% of the votes and an equal percentage of the seats. Out of the 482 Muslim seats in all the Provincial Assemblies, the Congress contested 58 and won 26. In the Frontier Province, the Congress captured 15 out of 36 Muslim seats. Out of a total of 58 labour seats in all the provinces, the Congress contested 20 and won 18. Of the Landholders and Commerce and Industry seats numbering 37 and 56 respectively, the Congress won 3 of the former and 1 of the latter.

Indian Legislature

The ruthless suppression of the civil liberties by the Government and the perpetuation of the repressive measures originally intended to meet the situation created by the Civil Disobedience movement formed the subject-matter of a cut motion which was passed by the Legislative Assembly by 67 votes to 55. The policy of detention without trial came in for scathing condemnation and Mr. Bhulabhai Desai, leader of the Opposition, exposed the utter hollowness of the policy recently adopted by the Government of Bengal of imparting industrial training to the detenus prior to their release. It was, said Mr. Desai, simply a method of covering a wrong publication of the Government's utter lack of courage to acknowledge a wrong done. If the Government felt that terrorism was due to unemployment and that the way to combat terrorism was to qualify terrorists for employment, then they should have adopted the present policy at the very beginning without "piling up so much misery and suffering and loss of human life and liberty." The real intention of the Government in promulgating ill the repressive measures was to suppress the spirit of patriotism in the Indian people. "It is only because," said Mr. Desai, "you dare not condemn pure patriotism that you give it the false name of anarchism and then proceed to treat like dogs respectable young men who, under better circumstances and under a freer Government, would be the best material for the defence of the country."

A cut motion was also carried by a substantial majority censuring the Executive Council for the general policy of the Government and their failure to [illegible] the resolutions of the people. It should be noticed that in any free country in the world a single censure on any one of such issues would have been enough to drive the Ministry out of office. In India the Ministry goes on merrily to function in spite of half-a-dozen censures! That is the most eloquent commentary on the British notion of Dominion status being at work in India.

Finance Bill Thrown Out

As in the case of the budget demands for grants, so also in that of the Finance Bill, the debate in the Assembly only brought to the fore the irresponsible character of the Government of India. The Finance Bill [illegible] a miserable piece of statesmanship and was remarkable for the absence of any provision for the relief of the taxpayer. The tax of the poor man's salt was to remain as usual and no relief was to be given in the shape of cheaper post card to the poor peasants and labourers with their relatives to write to in distant places. In addition, the sugar industry which is still in its infancy, was to be burdened with an additional excise duty. Naturally such a Finance Bill came in for merchant comments and public [illegible]. By a fair margin the Assembly passed two amendments, one abolishing the additional sugar excise duty and another reducing the price of the post-card. In conformity, however, with their traditional irresponsibility, the Government refused to accept the amendments [illegible] Viceroy with the [illegible] money certified [illegible] having been passed by the Assembly in its original form. The Assembly, it is true, refused to take the [illegible] lying down. For the third [illegible] by the Assembly *in toto*, [illegible] elected member voting for [illegible] rejection of the [illegible] who followed by [illegible] cries of "resign," resign!"

Heritage Porta

The Sporting World

Coronation Sports

PREPARATIONS are speeding ahead for the Adult Coronation Sports Meeting to be held at Currie's Fountain, on May 12. For the various events, over £50 of fine trophies have already been purchased by the committee in charge and some more are to be purchased during the next few days. This should be an excellent incentive to athletes who in the past have suffered from a dearth of sports meetings. Details regarding the sports meeting for May 12 may be had by writing to the Secretary of the Coronation Sports Committee, c/o Currie's Fountain, Durban. The events are only for the residents of Durban.

Soccer.

Last Saturday's Matches

There was fine crowd present at Currie's Fountain last Saturday to witness the second day's scores in the Durban Indian League. A slight breeze misled sport to some extent but had very little difference on the scoring chances of respective teams. In the senior division, Stella met the Daffodils on the main ground in an early match. With the advantage of the breeze Stella netted early, but could not score again before the interval. The wind made ball-control a little difficult and the Stella forwards lost several valuable opportunities through mis-judged shooting. On the resumption the Daffodils equalised. Later Stella took the lead again and were unfortunate in the last few minutes of the game when the Daffodils managed to call a draw by equalising (2-2)

The Star-Pirates match was a more one-sided affair, the Stars predominating the game for the most part and scoring even against the wind. Stars emerged victors by 2-0. This is the second match the Pirates have lost so far.

On the No. 1 ground the Sydenham took easy toll over the Collegians, winning by the comfortable margin of 4-0. The second match on the No. 1 was a more ding dong affair between the Shamrocks and the Avondales. Both teams played scrappy soccer, however, and there was little to choose between either from the point of view of combination or ball-control. Avondales were fortunate to win by 2-0.

The Juveniles

The first juvenile matches were contested last Saturday. Two matches were played. In the first, Sastri College A. beat the Flamingoes by 4-1, while the Sastri College B. went down to Stella by 4-1.

By "Rambler"

Fixtures

The following are the fixtures for Saturday, May 1:—

Seniors: Avondales vs. Stella (Main) 2.30 p.m.; Pirates vs. Sydenham (Main) 3.45 p.m.; Daffodils vs. Shamrocks (No. 1) 2.30 p.m.; Stars vs. Collegians (No. 1) 3.45 p.m.

Juniors: Daffodils vs. Stella (No. 2) 2.30 p.m. Victorians vs. Red Rovers (No. 2) 3.45 p.m.; Sastri B. vs. Sastri A. (No. 3) 2.30 p.m.; Sparks vs. All Blacks (No. 3) 3.45 p.m.

Juvenile: Avondale vs. Flamingoes (No. 1) 2.30 p.m.; Sastri A. vs. Stella (No. 1) 3.45 p.m.

Sunday League: Clare Estate vs. Silver Stars (No. 1) 3 p.m.; Silverton vs. Swifts (Main) 3 p.m.

Newcastle And District Indian Football Association

The seventeenth annual general meeting of the Newcastle and District Indian Football Association was held at Newcastle, on April 17. Affiliations were received from four senior clubs, two from Newcastle and two from Dannhauser. The president, Mr. O. J. Christopher, in his report, congratulated the League winners of the past season and stated that in view of the attitude of the Natal Indian Football Association last year in setting down the fixtures for the final in both the Interlown and Natal Cups of the north, many people thought that the same thing would happen this year by putting both these fixtures in the north. Newcastle had kept their fixture for the Interlown match in the final at Durban and lost on a narrow margin. The Newcastle Indian Football Club failed to their fixture against the best team of the Klip River, but the latter also travelled to Maritzburg to fulfil their final fixture. After the usual business of the meeting had been disposed of, the following elections took place:—Patrons: Messrs. V. I. Lochbut, Shaik Abdool, S. Loganathan, I. S. Vawda, A. M. Ephraim and Ramlakhan. President: Mr. O. J. Christopher (re elected); Vice-Presidents: Messrs. M. Chetty, C. Gopaul, M. G. Nallah, G. G. Chetty, S. Natesh, D. Pachai and M. Ally; Hon. Secretary: Mr. N. P. Naidoo; Hon. Asst. Secretary: Mr. S. Sooderam; Hon. Treasurer: Mr. M. Chetty; Hon. Auditors: D. Pachai. Hon. Record Clerk: Mr. A. M. Ephraim; Delegates to the Natal Indian Football Association: Messrs. O. J. Christopher and Loganathan; Nominee on the Natal Executive: Mr. R. Pachai, Durban. After the appointment of sub-committees the meeting terminated with a vote of thanks to the chair.

Local And General

Muslim Institute

At a general meeting of the Muslim Institute held in Durban on April 11, the following new office-bearers were elected:—Patrons: Messrs. A. I. Kajee, A. S. Kathrada and M. A. Mohale; President: Mr. E. H. Ismail; Vice-Presidents: Messrs. A. S. Randeree, D. M. Jeewa and O. I. Asmal; Hon. Gen. Secretary: Mr. K. I. Moolla; Councillors: Messrs. V. M. Latiff, S. M. Lourey, A. E. Jeewa and M. I. Omarjee; Auditor: Mr. D. M. Jeewa.

Week-end Camping At Umbogintwini

A correspondent from Stella Hill writes:

About 40 children of the Stella Hill Indian School, of which 23 were girls, including six teachers, Mrs. H. L. Naidoo and a few young men of the district, left the above school on April 24 by lorry under the supervision of Messrs. M. M. Naicker and H. L. Naidoo, to camp at Umbogintwini. This was the first "mixed camp" in the history of the school and proved very successful. The party, after enjoying itself with delicious meals, prepared by Messrs. M. M. Naicker and R. Gosh, arranged for a variety concert on Saturday night (April 24), the music being conducted by Messrs. S. Narain, G. Samuel and L. R. Naidoo. The most interesting item was the "Indian Folklore Dance," given by the girls with their beautifully coloured sarees. After visiting the "Tiger Rock" and other places of interest, the party left for home on Sunday afternoon. Very great thanks are due to Messrs. S. A. Naidoo, Chin Naidoo and also to Mr. Clarke of Isipingo for allowing the party to camp on his property and for the use of his water.

Obituary

Death Of Mr. M. E. Asmal

News has been received in Durban of the death of Mr. M. E. Asmal in Kathor, India. Mr. Asmal was the son of a prominent Durban Indian businessman, the late Mr Ebrahim Asmal, and was well known in Durban for his sporting activities. The news of his death was received by the Secretary of the Natal Muslim Youth's Brigade, Mr. H. A. Kharwa. Mr. M. E. Asmal played a great part in establishing the Natal Muslim Youth's Brigade, of which he was formerly a chairman and commander-in-chief. He was also a member of the Muslim Cricket Club, which he served as captain for two years. He left Durban for India on holiday last August and his sudden death at the early age of about 28 has shocked the local Indian community. We extend to the bereaved our heartfelt sympathy.

Yes . . . there is more in

'OVALTINE'

more in health-giving Nourishment
more in quality—more in value

Just think what Ovaltine gives you. It is in itself a scientifically complete and perfect food. It provides, in the most easily digestible form, every nutritive element essential to health. No other food beverage conveys such a wealth of nourishment so quickly to body, brain and nerves.

Because of the enormous world-wide sales of 'Ovaltine' you obtain the maximum of health-giving nourishment at the lowest possible price. For these reasons insist on 'Ovaltine'—quality always tells.

2 VITAL POINTS

● 'Ovaltine' has special properties, which make it deliciously palatable, extremely digestible and much more nourishing.

● Even when you make your cup of 'Ovaltine' extremely weak with milk it is still the most economical food beverage.

'OVALTINE'

Manufactured by,
A. WANDER LIMITED,
LONDON, ENGLAND.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents To Tongaat and District:

GANDHI & Co.,
TONGAAT

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1936. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price 2s 6d

To Be Had From:
"INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

PRABUDDHA BHARATA
or
AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in 1896 by Swami Vivekananda and conducted by the monks of the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order some of its contributors are:

Prof. Nicholas Roerich
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A.
Dr Maria Montessori, M.D., D.Litt.
Prof. Benoy Kumar Sarkar.
Dr J. H. Cousins.
Radha Kumud Mukerjee, M.A., Ph.D.
Prof. Mahendranath Sircar, M.A., Ph.D.
Prof. M. H. Syed, M.A., Ph.D.
Dr Tarknath Das.
Prof Sunit Kumar Chatterjee M.A., D.Litt. (London)
Prof. Nalini Kanta Brahma, M.A., Ph.D., F.R.S.
Prof. U. P. Hertzvita, (New York.)
Dr. Sudhindra Bose.
Mr. [illegible]
Dr [illegible] Mukherjee, D.Litt.
Prof. P. K. Acharya, I.E.S. Ph.D. D.Litt.
Prof. E. E. Speight.
Prof. M. Winternitz, Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immense practical value.

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings or $ 3.

ADVAITA ASHRAMA
4, Wellington Lane, Calcutta, India

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી કિફાયત ભાવે મળી શકશે.

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટ્યુન, બ્રોડકાસ્ટ ગ્રેમાફોન રેકોર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

Hand Press Harmonium
Single Reed £2-0-0,
Double Reed From £[illegible]

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

Distributors of
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003 Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૩૦ એપ્રીલ ૧૯૩૭ અંક—૨૮.

નોંધ અને સમાચાર

કોંગ્રેસના "પ્રતિનિધિઓ" ને શાબાશી નથી

ઉદાસી વિષયના બદલા પામ્યા બેગી સંસ્થા તે સંબંધમા એક મુલાકાત દરમ્યાન મહાત્મા ગાંધીજીએ જણાવ્યુ કે "સમસ્ત યુનીયનના હીંદીઓને પ્રાથમિક ફરજોને ન ભુલે એ સારૂ મુખી આફ્રીકા ખાતે હીંદીઓથી નાસીને ગયેલી વ્યક્તિ ઉપર" ગાંધીજી કે મી. રેનોલ્ડસની હીંદીઓની પરિસ્થિતિ ઉભા કરેલ્હાની હીંચતની તારીખ કરી પરંતુ જણાવ્યુ . વિધિ આનિસમ અસ્તેાપનરમ છે "જનરલ હર્ઝોગે સાઉથ આફ્રિકન પ્રજા અને કેબિનેટની હીંદી વિદેશીઓની નોકરી કરતી યુરોપીયન બાંધીને રજા આપવાનો આપેલી કબુલાત ફિકારી એ ઠીક . પરંતુ એટલી વસ્તુ તો . . . . . ઉંચા ગ્રેડ નથી ગયા . . . હીંદીઓને બધા મુખી બીજીય કોમનરિયમ આફ્રિકા ના અન્ય ભાગીદારોની સાથે બધાને . . . . . આપવામા આવે ત્યા મુખી આફ્રિકા આફ્રિકાના નામપર તા કરૂ રહેશે."

મહાત્માના ઉપરોક્ત ઉદ્ગારો ઉપરથી એક વસ્તુ સ્પષ્ટ તરી આવે છે તે એ કે એન્ડ્રુઝ-જનરલની સમાધી કોંગ્રેસના "પ્રતિનીધિઓ" સીલેક્ટ કમીટી સમક્ષ જે "બહાદુરી" બતાવી આપ્યા તેનો માટે તેઓને શાબાશીની તેમા ભેરબાજરી છે. એ ગૃહિયામાં બાબ આફ્રિકા આફ્રિકા વિશેષ વાતચીત આને આફ્રિકા આફ્રિકાને ગોલનું નામ નીકલ્યું રમાધાને . . . શીખાગળ્યુ અપાય છે હીંદીઓની પ્રગતિ પામેનું બાંધીજીનું મૌનજ . . . . . ની તેમની બરાબર કાર્યદીક્ષા છે.

સર પુરૂષોત્તમદાસે કોંગ્રેસની કબુલાતની કરેલી ટીકા

હીંદીઓ વીરૂદ્ધના પસ્તા મુકાયેલા ખરડાની બાબતમાં સાઉથ આફ્રિકન ડેપ્યુટેશન . . . . . યુનીયન સરકારને આપેલી કબુલાતના સંબંધમા મા રૂટરને મુલાકાત દરમ્યાન સર પુરૂષોત્તમદાસ ઠાકોરદાસે જણાવ્યુ હતું કે તેમા હીંદુસ્તાને સાઉથ આફ્રીકન ડેપ્યુટેશન મોકલવાને ધન્યવાદ આપવા જેવુ કશુજ નથી. યુરોપીયન બાંધીઓ ને એશિયાવાસીઓ તરફેણમા નોકરીપર રાખવામા આવ્યાથી કોઈ પણ જનરીટ . . . . . આવેલા ઠરાવના સીલેક્ટ કમીટી સમક્ષ કામ પણ પુરાવા રજુ થયા નથી આ સંબંધમાં મારીસે કાયદાથી અંકુશ મુકતો અટકાવવાની કન્સેન્ટરીના હીંદીઓને અન્યાયકારી નુકસાન નથી પહોંચાડયુ એવું સાબીત કરી આપવાના સમય હજી . . . . . મારીસે આપેલી નૈતિક . . . . . કામકાજના અંકુશના કેટલીજ ગંભીર છે"

'સ્ટાર' માં એક ચર્ચાપત્રી શું કહે છે?

જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર' માં આજ એક . . . ના ઉપનામથી લખનાર એક ચર્ચાપત્રી . . . . . કબુલાત વીશે જણાવે છે કે હીંદીઓએ એક કોમ તરીકે આ બરાબરમાં . . . . . ગુમાવેલું . . . કામ કર્યું તો તેમ . . . . . કરીને પોતાની ઉપર આ સરકારના મરજી પ્રમાણે સહયોગ થયા છે. શું હીંદીઓ પોતાના મનને પરોક્ષર કોમ બનાવવા માટે . . . પણકારે પ્રદેશવાસીમાં આવેલી બેદીઓના કરતા બરાબર પહેલી હીંમતી જરીઓ રાખવે કબુલ માગે છે?"

બીજો હીંદીઓ વિરુદ્ધ કરાપ

ડીબાન મુનાસદ્દર પાર્લામાં તાજેજ જ ઇમરજીએ નાટાલ પ્રાંતિ . . . . . નીચે પ્રમાણે ઠરાવ રજુ કર્યો હતો:

હીંદી પ્રજાની વસવાટ કરવા અંગે પુની અને સરકાર તરફથી કમીશન નીમવામા આવે તો હીંદીઓ યુરોપીયન લક્ષણોમાં પ્રવેશ કરી બધા . . . એ પ્રશ્નનો પણ તેમાં બતાવેલ . . . . . આવે . . . . આ ઠરાવમાંસ બાબ ઉમેરવા કરે છે બાત બાબ ઠરાવ પુનાબન સરકારને તાસ્યો ગાઢવી આપવા સુચવે છે.

પ્રમુખ જણાવ્યુ કે બાબતી નબળાના ઠરાવો ની સંખ્યાના વધારા થતા રહ્યા છે અને તથી તો પાર્લામેન્ટની દરમ્યાનગીથી . . . . . ફેરફારની જરૂર બાબત રજુ કરવામા આવ્યા . . .

મેરીઝબર્ગમાં ફ્લેગ્સ બરફ

નાટાલ પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં . . . . . ના બાબતે દરમ્યાનમાં મી. . . . એમ. રેનારે જણાવ્યુ કરી હતી ફ્લેગ્સ બોર્ડની રચે હીંદીઓના રહેઠાણો પાછી બાબતમાં . . . . . ડ્યુનીસીપાલીટીની બહાર ગયા બતાવ્યો ઉભા કરવા બાબ બ . . . . . કાઉન્સીલને બરાબ પ્રકારની . . . . . આવી પ્રાંતિક . . . . . ઓર્ડીનન્સમાં મકાનોની બાંધણી વીશે કલમ બાબવાની તજવીજ સુચના કરી હતી મી. ઈલીયમ બાયરે . . . . . ના બાબતમાં જણાવ્યું . . . . . કાયદાની બાબતમાં સારી કાઉન્સીલ પ્રાંતિક કાઉન્સીલને જોઇએ તેટલી બારદાર નથી . . . . આ બાબતમાં અંકુશ મુકવાને કોઇ પગલા લેવાની આવા રાખવામાં આવે છે.

નંકરરીખાનાના પ્રધાન તરફથી એવી કબુલાત આપવામા આવી હતી કે બ્રહ્મદેશ એકટનો કાયદો, હાલ પણ . . . . . ના રહેઠાણો, વેપારીઓને માટે રહેવાની અન્ય સગવડ ન થાય ત્યાં સુધી લાદી પાડવામા રહ્યાનિક સત્તાધીશોનાં પગલાંને લેખો. મંજુરી નહિ આપે. પરંતુ ઉપરની બાબત તો . . . . . જણાય છે. મી. રેનારની ઘડતા તો હીંદીઓએ . . . . . રહેવું જોઈ લેવામા આવ છે!

ડર્બીક સુધી અકત શીક્ષણ

ડર્બન મી. ટેસરે એવી આશા દર્શાવી હતી કે પ્રાંતીય કાલ્ડસીલની ચાલુ વર્ષની બેઠક પુરી થાય ન પહેલા બાધ્યતામાં ગેટીક સુધી અકત શીક્ષણની સગવડ થઇ જશે. હીંદીઓએ આ વીશે કશુ સાંભળ્યું નથી. કેમકે મી. ટેસર એટલા વિચાર તો કરીજ . . . એ સાંભળતાં બાબ હીંદીઓની પણ બાબ સગવડ એવા તે હિમાયત કરે બીજી તરફથી એ તોપ મેતા બાબને સંતોષ થાય . . . કે કેમ એજેસ પબ્લીસલ ટેકસ નાબુદ કરવાની . . . કરે બાબીઓને નાદ કરનાપોતાલોની સગવડો કરવાની હીંમાયત કરી હતી.

હિંદુસ્તાનમાં ફ્લેગ્સોક ચાલુ

નવાં બાંધવામા મુજબ પ્રાંતિક બારાન્તરમાં ફ્લેગ્સ વિસ્તારવાની બાબતમાં ઠરાવ કરવા ગયા. મોબાસાર મહાલયાના ફ્લીંગ કમીટી અલાહબાદ મા મળી હતી. મહાત્મા બાંધીજીએ પણ આ-મંત્રણથી હાજરી આપી હતી અને નિવેદન કર્યું હતું. કમીટી એવા ઠરાવપર આવી હતી કે સરકારને પોતાની બાબ સત્તાઓનો ઉપયોગ નહિ . . . . સીની સરકાર તરફથી બાબતો નાદ મળેલી કાયદારી પરિષદ તરફ બાબિરાને સરકારે બીજું પગલા લેવા પકડી. મહાત્મા બાપોદ્ધ . . . . મતને બ બાત થયા હતા. ફ્લેગ્સના બાબ મુજબ હીંદના નાબબ પ્રધાન મી. બાર.

કે. બાકરે આમની ધરપકડ કરી હતી ને સરકાર ગાંધીજીની ચળ કટકીનું પરત કરવામાં આવી સૂચના સિક્રેટરી મકતી નથી. તેમણે જણાવ્યું કે ગાંધીજીને કરાવેલ ને તે બિનામની બાબતોમાં ગવરનરો તરફથી ખાસ સત્તા વાપર વામાં આવે એવો સરકારનો જરાય ઇરાદો નથી. પ્રધાન મંડળને પાર્લામેન્ટ તરફથી જે અંકાણી સત્તાઓ આપવામાં આવી છે તેને ફેરો, પોલીસો ગારેલો કાર્યક્રમ અમલમાં મૂકવામાં કુમકમાં મળે તેવા સરકારે કરેલ છે, તેમાં ગવરનરો કાયદાના સંકુચિત અર્થો કરીને પોતાનીજ જવાબદારીપર કામ કરે એવો સર કાર્યનો જવાબ ઇરાદો છેજ નહિ. જે મંત્રીઓ અમલ બહિષ્કાર પ્રેરે પછી તેના પાર્લામેન્ટને વીનતિ કરવા પ્રજાના દોષ તો સરકાર તેને ક્ષમા દેવા ખુશી છે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, એપ્રીલ તા. ૩૦ ૧૯૩૭.

ગોરાના ભોળા વિશેનો ખોટો ખ્યાલ

નાતાલમાં મોટરના વેપારમાં રોકે કાગીદાર વીલીયમ ચાર્લ્સ પ્લમ્બરનો ચોરી, ઠગાવાળાછ અને બાદી સબંધી નાબા છેતરપીંડ કરવાના ત્રણ ગુન્હાપર આપરાધી ઠરેલ અદાલત કુમરાઇની સરપરાઇ કોર્ટમાં ગા. જરદીસ સી. ઝોલ. ગોયા તરફથી ચાર વર્ષની કેદની અને બાદ કરેલની સજા આપવાદીઓ સજા કરવામાવવામાં આવ્યાથી કરવાનના કેદખાર ન્યુ-નીરસીપલ કાઉન્સીલરો ગિનેન્ટ થઇ ગયા છે. તેઓ માને છે ગોર ગોરાને કરેલની સજા વામ જે આ દેશની પ્રજા સોકોની ગોરી વસ્તીની નજરમાં ગોરાને હલકા પાડવા જેવું છે.

આ દેશનો ગોરો ભરેલ ખ્યાલ આવી શકે જેવા બાબત વાસ્તે તેનો વધુ વિગતોથી પાકેક થવું પડશે.

આપરાધીએ આવી જાતના જુદા જુદા કેર ગુન્હાઓ માટે ગુનેગાર ઠર્યા હોવાનું કબુલ કર્યું હતું. તેણે બચાવ કર્યો કે આ ગુન્હા તેણે ફાઇના નિશામા કર્યા હતા. તેણે કબુલ કર્યું કે ગાના ધંધાના ઓગસ્ટલના ડેલેગાનીસ્ટ્રેટ્સ માં મા. જરદીસ ગીનબાગે તેને કામમાંને માટે કેદની સજા કરવાની ધમકી આપી હતી અને ખાર બાદ ગોલ્ફ બાલની અંદર તેણે કરનરદાર અને ફ્રોક્સ્ટીનાં વધુ ગુન્હા કર્યા હતા. મા. જરદીસ ગીનબાગે તેને ચાર વર્ષની કેદની સજા કરી ને ગોકુર રામી હતી જેનો હવે અપીલ કરવામાં આવ્યા. આપરાધીના વકીલે સજા પામેલા ગુન્હેગારો વિશે ગીસ ઓલીવર બ્રાનને જાણીજોઇ ખોટ નિવેદ કાંકી જણાવ્યું કે ગોરા ગોરા ગોરે ભાને સંજોગોના ભોગ થઇ પડેલા હોય છે.

પરંતુ મા. જરદીસ ગોપાલે આ દલીલનો કશો અસર નહિ થવા આપરાધીને કેદથીને તેમણે કહ્યું:

"આ બધુ બાદુ સુંદર પરંતુ મારી ફરજ તો સમાજનું રક્ષણ કરવાની છે. પાંચસો સાક્ષી-ઓ આવે તો પણ આ કેસના ને મજબુત મુદ્દાઓ છે તે ગોરા કેદના નથી. તું નિશામા કરતો ત્યારે તે ગ્રેજીપર ગોરી સહીઓ કરી તેને કાયમની કેદની ધમકી આપી જતો હોય તો ખુદ જાતની સજા થવી જોઇએ. ગોરો કેદમાં બાકર રોજ તો પણ તેને કેદના મારવામાં આવે એ કુ વાજબી નથી."

મજીસ્ટ્રીકર કે. એસ. ફ્રેન્ચ - છે કે "જોરાને આ દેશમાં કેદની સજા થાય - તોય મને આઘાત થાય છે ગોરી પ્રજા ઉપર તેની ખરાબ અસર થશે.

ડાક્ટરીકર ડો. આર. નેસ્ટગેર કહે છે કે "યુ ના ઝોલ્ટાર મારણથી આ પીડાયેલપર સખી કરવાનો દોરાયલો - કે આ દેશમાં બધા ગોરા એની વસ્તી એટલી બધી મોટી છે ત્યા ગોરાને કેદની સજા વામ - લાકે વાંધ બધાય. ગુન્હો બેશક ગંભીર છે પરંતુ આની બધા બનાવ જેટલો ગંભીર નથી."

જેને આગે ગરબાધણી રાખેલ ગુન્હા અને સજાના કેદીના દુરાબુજ બની ગયેલા દેસો દાખીલ - જેમા બાળા સાબુના કર્મચારીનો ..

કીસેમોન ગાન્સાલ નામના નેગ્રોને એક પાર્કર્ટ દુકાનો ચોરી કરવાના ગુન્હા માટે ૧૨મહીનાની જેલસ્ટ્રેટ પાસેથી સાત કેદની સજા થઇ હતી.

એક ગોરી ઓન બાબતના નેગ્રો અમલદાર (કામ કરનાર ઉોકરો) નું બાણું બમાનપર નીચુ દાખી મુકવા બાબત પછી આબરે બાબતના પટાવ્યા વાત મોકલ્યા મારે દંડની જેલસ્ટ્રેટ સાહે બા પા. ૨ ના દંડ કર્યો હતો.

કેપપ્રધાનદારના બા બારસ દારમરોને પોતાના નોકર બાબતમાં ... તેના બાબીદને સંતાપ નાબિ કરી વહેલા કારબુથી બેધવા ચાબુકથી મારે મારવા બાબ કેપપ્રધાનકારની કોર્ટમાં બા જેલ પાના કર બ્રહ્મ તરફથી ઓક જેલ પાકિતાના કર્યા થયા.

મોરાજ કમાત જેપર કરબનની જેલસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં બાબકલપર બના એક નોકીલ પોલીસના સીપાનસાની બાબમાબુની કરી લેવા બાબત પાસ કરેલની સજા પણ થઇ અને જેલની પાબાબા પણે બામલદમા મુકાય હતી કે કામણ કરેલના એક અધીકારીને 'નાનાલા નરકપુરી' માં મા બાબાલાની રીકા કરી બનેલ પ્રજાનું બાબુત કરવાની જરૂર બબુાબ હતી.

આવા નકામા બાબરાધીના બાટ કેદની સજા પામેલા નોકરોના અને સંબાર આપરાધી માટે નાકબા સબ્બાથી ફુટી નીકળા મોરામોના ટીકેરા કેમ હોઈ શકાય છે. પરંતુ તેમ બતા ઉપર બબુાબાનામેલા સુજનો, કે જેમની બબુમેનની મંડળી કેદની સજાથી ઘણાબુ ઓછી ખોટ કુબાઇ ગઇ છે, અને કેદની સજાને લીધેથી ખરાબ ગબે છે, તેમને નોકરીપર તેની બનરંજા થઇ. ... બાકે ગોરાનીય અપાબાજ મંગાબાપવાનું કમ નથી થયુ. કેમેરાએ તેના નાદ બનાના નામું કમ કરી દીધેલું ... કે તેમણે બબાબાને ની નજરમા ગોરાને કેદની સજા થાય ... ગોરાને હલકા પાડવા કેમ છે અને તેથી ... સામે વાંધો છે, તેમેના નમ્ર મતમાં અમે બધારે પસંદ કરીએ છીએ. નવો બાવમન્ત્રી ગોબાના બબાલથી પ્રેરાયા છે.

બબાબાની દુબાબેલી લાગણીને માટે દરકારાજ પ્રકારના બાબુ આપારે નાસલપુરક બબાબાયુ બેધમે કે ગો કેવળ ગોરાના ગોબા વિશેના બાટા

ખ્યાલ છે. કાળાની સામેના અપરાધનો નારે સુન્દેગાર કરેલા ગોરાના ગુન્હાની ખરાબપુના કરવાથી બચવા તા તેને માટે ન્યાયનું પીરબ્ય ઉપાવનુ રાજ્યવાયી ગોરાનો નાનના કદી પણ ચર્ચી શકવાનો નથી. તેમ કરવાથી તા બરોબર કાળાની નજરમાં તે હલકોજ પડશે. તેના મોઢો તો સરેજ બધશે બારે કાળાની સામેના અપરાધને માટે સુન્દેગાર ઠરેલા ગોરાને કાપલો બેસાડવાને બધ્ય લક્ષ થશે, એ વાત રાખવું જોઇએ કે બધુમત તો આ દેશના રાજ્યતંત્રનો અવાજ ઘરાવે છે. અને બારે તેજ બાદલો અધિગતીએ ઊતરી પડેલો ઢોળ ત્યારે તેની બચાવ કરવા અને તેના તરફ દીલસોજી પરાપ નારાઓને યોગ્ય અને આ દેશની આબી રાજ કરતી પ્રજાને પોતે તેમજ જે સુધારાનું એ પ્રશ્ન પ્રતીનાધાત્મ ઘરાવે છે બા જોને માટે ઘોટલું બધું અભીમાન ઘરાવ ન તેનો ડીરો તા ક્રેવોજ બન બાંધી રહાય. બનને લાગે ન ક ઠરણલના પંદર રાજેરો વિનાના અને તાકરી માતબ્બો ધ્રુમેનના દલના ગાયુ બારવાને પાદલ તેને બ્યાબધાનના લક્ષીલ ગામના લોક બાજ ઠોકી દઇને પોતાનુ કાનજ બનાબી બેસી રવા ઘોત તો તમેબોના પોતાનો પક્ષ મોળો બચવાતે બારે તેમેબોની પ્રજ્ઞના મોઢાનુ પોકળ ખુલ્લુ નહિ પડત.

ટ્રાંસવાલના હિંદીઓનું ભાવી ઘડાઈ ગયું

ફ્રી સ્વરાજ ઐયાપારી સેન્ડ રેન્યુર કરધર ઐમેન્ડમેન્ટ બીલ મંપ અહનાદીપે પાલોમેન્ટે પાસ કરી નાખ્યું છે અને ફ્રીધામ કમીસનનો જબાબો એ નામદારોના એક બાબતની એડવાઇઝરી કમીટી સ્થપાય છે કમીશનના રીપોર્ટ બને તેના બાલાબજોમાંથી ઉપસ્થિત થતી કેટલ પણ બાબતોને પ્રમાણ કે એડવાઇઝરી કમીટી સમક્ષ રજુ કરશે ફ્રીધામ કમીશન ૧૯૨૬ ના ઓક્ટોબરમાં સેન્ડ રેન્યુર એક્ટની દૃષ્ટિ તાપપુ બતે, ન જોને અટકળ બાર્ડિકન પ્રતિબ્યાન પ્રેક્ષેસે, ત જબાનની બાતીબી ધરાવવાની બાદકાસત કરી દૌદીબોપર બાદકસની પ્રતિબંધ મુકનારો અને સેટ્રેમેન્ટના સિદ્ધાંત બામદા માં સ્થાપિત કરનારો ટોન ઉપરાન્ત ઐમેન્ડમેન્ટો ભંગ કરતો ઢાવા તરીકે તેને અબોલુબાગ ચર્ખાઢી બદ્યો હતો. ૧૯૨૨ ના એ કાયદાનો સિદ્ધાંત ગોઇ મોના પ્રાંતબંધ બતા પણ દૌદીબોએ જબાનના ભોગવટા કરવા, બને જબાનનો બાતીબી ધરાવવી એ કાયદેસર કરવાના જબાબાપો હતા આ રજુ બધુ બાદર્યક લાગવાના રબોલાક છે ચોબ્બા શબ્દોમાં તેનો સિદ્ધાંત બાલક તોને ન મોઢો ઉઠાવી દઇને કંપનીબોના નામ પર જબીનની બાતીબીબો મેળવેલી ન તેબોના બે બામાની નાદી બાદાચોનો બના બાવિબ્યમાં બમકદો નહિ જેવાથી સકાર તેબા બામદાને બારે બબ્બત બનાવાનો હતો. ફ્રીધામ કમીશને ગોલ્ડ લોના કેસે પ્રતિબંધિત કરાવવામા આવેલી જબાનપર દૌદીબો મોગવટો ધરાવી રવા છે તેવા પ્રત્યે ધ્યાન આપી છે અને તેવા પ્રતિબંધિત સત્તાબોમાં, બના દૌદીબો અને બન્ય રંગીન મોકેની વસ્તી વધારે પ્રમાણમાં છે, તેવા કુકલબોને ઐકસે૫ કરવાની બલાબાપ્ત કરી છે. પબુગા કમીશન કટકાંક રજીટરો તૈયાર કરેલા ને જેમા ૧૮ જે જબીનના ભોગવટા અને બાતીબીની દૌદીબોને પુરુ બાબવામા બાબી છે ન કરકની નોંધ તેવામાં બાવી ..

પુનીબનની કાયદાપોબોપર બાબ્યા બધારે બન્તોષકારક કાયદો બાસ્તેજ ગદેલો હતો. સિદ્ધાંતમાં ન બરાબર હોવા ઉપરાંત તેના બમલમા પડિબુગો એ બાબવાના છે કે બિના ગોટા વર્ગનો ખુબમાગાર દૌદી તેબજ દેશોપોના બાસા બાઉબોબાળી દબાપર નબાનું પડશે અને કાયદાની બાસ્થિર સિબોતાબી રહેવું પડશે. કબટાઉન મેમબી મેન્ડતા કેસોમાંનો બગતી કલબમા જબાબેલુ કે તેબ બા દેશમા બબબાદનો દા પસારના દૌદી-ઓની ઉબ્નતિને બારે રસ્તાબો બોજબાને બારો બા કાયદા દ્વારસ્થાલમાંથી દૌદીબોને નાબુદ કરવાના રસ્તા પોબનાએ એ બાબ ફર બંધ છે.

કલકર્સડોર્પના એશીયાટીકો

ફ્રી બલ કમીશને કલકર્સડોર્પના કમીસનર, પ્રોટેક્ટીબા, પ્રોબ્સલી બાંડ ડેંગ એડમબ્ર સ્ટ્રોટોગ્રા મેસર્સોસ બનીસ ફ્રેન્ડર એકઝેન્ટ કરબાની બલામબ્ય .. છે

કલકર્સડોર્પમાં એશીયાટીકો બબારથી વેપાર કરના બના નેનુ પબુંન કરના કમીસનરોએ રીપોર્ટ બબ્યાવે કે ૧૯૮૮ ના બાબ્યમાં તેબોબોએ પ્રથમ વેપાર .. બોબ બનેલ બાર સકાર પોદેશ્યા બાં . વેપારના લાબસેન્સો બતા. ૧૯૦૩ માં ૧૧ થબા. ૧૯૩૬ માં ૧૫ થબા; ૧૯૩૬ માં ૨૮ થબાઃ બે ૧૯૩૬ બા ૧૩ હતા અને ડીસેમ્બર ૧૯૩૬ બાં ૨૨ થબા

પોલીસ બાતાના ડીસ્ટ્રીક્ટ કમાન્ડન્ટ કેપ્ટન જેમ. ડબ્લ્યુ કમીસન સમક્ષ [illegible] કરેલા રીપોર્ટ મા જબ્યાબ્યુ બતું કે એશીયાટીકો બાપદાને બાગ બાબી ચાલનારી દોમ છે. તેબોએ કબી બકતીર બાપબા નથી.

૧૯૩૬ કલકર્સડોર્પ ટાઉન ઓર્ડનન્સીએ એવી બલબ્ય રીપી હતી કે ટાઉનશીપની બંદર પાસ પબ્ય જબીન એકઝેન્ટ થતી નહિ તેબોએ બના સરકારે બબ્રર જબાબ ના ૧૯૮૮ની બદલર જબીન મેબાબી તબા એશીયાટીકો બન ૧૯૩૬ સોડા માટે બબારદ કરબી જોઇએ.

બાનો બાબ જોબ્ર ગબા કે સબબા એબાપા દીકાને ૧૯૩૬ના કાબ્યા.

૧૯૩૬ કલકર્સડોર્પના એશીયાટીક વેપારી .. ગોરા બાપ . પુરોપીબન પરાઇના ઉપરબ્ર .. બા ૧૯૩૬ના ટાઉનશીપની બહાર બાબકરબા બાઢબાનું પરિબ્યામ એ બાબે કે બબ્યા બારના પોતાના વેપાર બંધ કરી .. .

પાછળથી .ઉન કાઉન્સીલે ગોલાની રજબારત કરબી ઓપુ રાખ્યુ કે તેબોને બારે ટાઉનશીપ ની બાદકર બોની બબ્યા રાખબામાં બાબે કે બન્ય તેબો પાબ્જનીપણે ગોબવેલા કરી ૧૯૩૬

મેરીટઝબર્ગમાં લાયસન્સ સામે વિરોધ

મે રીટઝબર્ગ ડીસ્ટ્રીક્ટના ચબરમેન્ડ સબ્બાબ સ્ટારના બાજીર બે બૂલાઝે એડનાટેલ બા પોતાના લાબસેન્સના ટ્રાબ્સફર બારે બરજ કરી હતી તબા બેબની ઉકટોબર .. ૧૯૩૬ ની બદલરી બાત લાબસેન્સમાં વેપાર કરતા .. બને તેના પબ્બો બરો વેપાર બા ડીસ્ટ્રીક્ટના નદીબો ગામે હતો. ૧૯૩૫-૩૬ માં તેની .. ના બારબાત ઐકરીબાના ઐકટની કલમ ઐડનાટેલ બાલકબામા બાબ્યા. બાથી તેનો વેપાર રદ્દ થબો બાન નબુ ઐડનાટેલમાં ઓક બબ્બાન નામના માબુલ વાસેબા જબાન તીરા પર મેળવ્યા અને પોતાના વાપરબ્યના બા ટ્રાન્સફર માટે બરજ કરી .. .. માલકો બબ્યા તબા ટોળ ત્યા તેનો વેપાર લાબ .. તેની ખુબ જોવા જેબોબો .. બાધારે બરજમાં તેની બરજ બંબુર ન .. હતી પરંતુ બદલાબ બબ્બાન બાબે તેની વચ્ચે ટીબ .. બાબની લાકરેર મા બને કેસ બાબ્યો બને ૧૯૩૬ ના ડીસેમ્બ .. ના બબ્ય પોતાના. લાયસન્સેન્સના લાયસન્સબુંજ ટીબ્યુબલ કરી મેળબ્યું ૧૯૩૬ ના બાર્બમાં બૂલાઝે ઐડનાટેલમાં બબ્બાનની મોબદીની બરોટ બીટ દૂર ઐક જબ્યા નબી ૨. જે તેને બાં બોતાના લાયસન્સના ટ્રાબ્સફર બાબી ટ્રાબ્યુ .. તા, તેબો લેબા કબ્યુ .. તેની ટ્રાબ્સફરની બરજની બાન બાબની ડ્રેબ્રિક કુબનીબે ગાંપો ઉઠાબ્યો અને તેની .. .. બી ૧૯૩૬ ૧૨બામા બાબી કે ૧૯૩ ઐડનાટેલમા બીજી કુકાનની જરૂર નથી. અને (૨) ૧૯૩૬ ના બબ્યુબારી અને બાર્ચમાં ઐસર બબામાં જનરલ-ડીલર બારતો બરજીબો બાર બાબબુર કરી હતી જો કે બરજદાર બા .. ક્યારે વેપારની જરૂર પુરબાર કરબાની બાબી હતી તેને લાયસન્સ બારેના સર્ટીફીકેટની

અરજી મંજુર કરી છે, એટલી શરતે કે પોલીસને તપાસ માટે તુર્ત મકાન ચક્ષુ માસની અંદર આપી દેવાના આવે. કેમ મુક્ત જાહેર જનતા ના વધારે આપવાનું હાલમાં ખાસ કોર્ટના મંજુરીની મુનસફી ઉપર રહેશે.

સુધરેલા જગતની સેતાનિયત

આ જમાનો દેશ બાબતમાં સાપેક્ષે સારા પશ્ચિમનું અનુકરણ થાય છે તેની મોટી ભૂલ ને ખાસ દોષ તેમાં પશ્ચિમનાં ઉદાહરણો મુકવાની પ્રથા સામાન્ય બની ગઇ છે અને ... પગે જોવા છે કે હાલમાં પશ્ચિમના દરેક બાબતને અરાબ મળીને મોટા કરે છે ... બધા ... ખોટો મુલ્યમાન પણ ... નથી થતા, ... સારાસાર વિવેક કરીને ગાંધીજીની ... રજા ... બાબ રજુ કરે. આ લેખની અંદર પશ્ચિમના સંસ્કૃતીના ... દેશો ... કરવામાં આવ્યા છે. આ ... એક આફ્રીકા દેશના છે, જે ... પુષ્ઠ વાંચવા અધ્યેષ પત્રમાંથી ... આપ્યા :

આશ્ચર્યકારી હિસ્સો

"બીજા બાબતોમાં ... દેશ ... ખાણી ઉપર છે." ... ...

એક હિંદીની બહાદુરી

એક હિંદી યુવાનની બહાદુરીથી ડરબનના અગત્યની મળતી રહેલાં એક પરગામથી આવેલ બાંગી પડે તેની થોડીક વાર પહેલાંજ ત્યાં બહિતાનુ ત્યાનું બાળક બની ગયું હતું મળવાનો ગોળા બાળકના પારણાપર પુરી પડો હતો. આ પર સીકલીયેકમાં રોચકેક રોકાયેલું હતું. ત્યાં બારણાંમાંથી ધુમાડા નીકળે ત્યારે તેણે બે બારણા પછી તે પોતાના ત્રણ મહીનાનાં બાળકને પારણામાં સુતેલું મુકીને પડતા બાજુના આગળા ખરીદીમાં ગઇ હતી. થોડીક વારે પછી તેમાંથી બીજા બાળક પોતાની ઓરડીમાંથી ધુમાડા નીકળતા જોયું ઓરડીમા ભરાયેલ ધુમાડાથી તેમજ ગભરાયેલી અને બીજાઓની બીકે પોતાનો પણ જીવ બચાવવા તેમાંથી કોઇએ બાળકને દાદીઓ બચાવવા પોકાર કર્યો. પરંતુ કોઇ પણ ઓરડીમાં પાછા ફરવાની હિંમત કરી શકયું નહિ. આમ ઓરડીમાંથી નીકળતા ધુમાડા વધારે ગાઢ થતું ગયું આ જે બનાવમાં ભાગ કરતો હતો તેની થોડી વાર પછી પર તરફ નજર ગઇ અને બાળકની દાદી બાજુ બારણામાં બનાવની ફોજ તેમણે પોતાના બાળકોને બચાવવા પોકાર કરતી પર જાણી દોડી ગઇ પરંતુ બારણે ઓટલો પાકવાળા હોવાં ને તેમણે આગળ નહિ જઇ શકયું. તેમનો પોકારથી કેટલાક પોરોશીઓનું ધ્યાન ગયું હતું અને તેઓ આમ ભેગાથયા પર તરફ દોડી ગયા. એક મોર્ડીસ્વામી નામનો હીંદી યુવાન બહાનું બાળક બારણાં રહી ગયું છે એ સાંભળી પોતાને માથે પોતાનો કોટ ધીંગણી પુરાવાના ગોદા ભર્યા બારણામાંથી પસાર થઇ બાળકને દાદીઓમાંથી બહાર લાવ્યો. જેવો તે બીજા તેમુંજ બારણે પુરી પડયું. પણ હીંદીઓએ આમ ભેગાથવાના બાદ પ્રયત્ન કર્યો. બારણે બહારના ઓ દીન બારણાનું બહાર ઝરમાંથુત થઇ ગયું અને બાજ ચુકા ખાને ત્રીજનીનો બાજ ને ઇટનો ચણેલો હતો તે ખરી ગયો, પરનું ભપળું કરતીયર અને કપડાં બાજ થઇ ગયાં. બારણે પા. ૫૦૦ નુ નુકસાન થયેલુ બારકદારનાં આવે છે.

[નોંધ:- જો કે બચાવકાર ઠીક તે તો બાબજ છે બધાં આ કરણ કાબહાદરથી એક વસ્તુ તો દરેક બાલકે તેમજ દરેક બચ્ચે યાદ રાખવાની છે કે કેરલ સળગતી રાખવી કે પાણીજ તેબમ બારેલું છે અને બાળકોના હાથમા સળગતી કેરલ કોઇ દિવસ પણ રમવી નહિજ તેબકો, કે બહાદુર હીંદી યુવાને બાળકને બચાવ્યું તેને અનેક ધન્યવાદ ઘટે છે, આપે તેને હાર્દિક અભિનંદન આપીએ છીએ —અ.

યુવકનું સૌંદર્ય

(લખનારઃ શ્રી. ર. વ. દેસાઇ)

યુવક!

ભૂતકાળની ભૂલો અને ખામી તો તારો પારકો. તું આજ કયા ન ભણે છે! અભિમાનમાં તારે બાલ કયું આખિમાં તારે કયાં રિબાવા જેવું છે?

પ્રથમ તો તારા દેહ તરફ નજર ...

તને કપાળા રબાવું બહુ ગમે છે, નહિ? ઘાપુ-રૂપ કબ્બાનુ તો બારેબાર વાહે ...

પરંતુ ... રૂપ તું કયાંથી લેવાને છે?

તારા કપાળા તારે પાઉડર-પફ લાગવવા પડે છે! પાઉડર લગાવ્યા પછી અરીસામાં નજર કરે છે ત્યારે ... લાગે છે ! પાઉડર લેપાઇ ગયા પછી તું સુંદર તેારો ... ! તને બાજર તો કુદરત ... જબરજસ્તી તેારો કરતા બાબાની બરબાદ કયારે છે. દીઠીને બધુ તેારો બાવાની જરૂર !

પાણી તો બાજર ... ... સૌંદર્યને નહિ લેબાય નથી કાળા પુરુષ દેખાવે સુંદર દીબ શકે કાળા પુરુષોનું રૂપ બાજાર ... દીબ શકે ... બાજર ... ને દેહમ ... બાજાપણા સૌંદર્યપૂર્તી દૃષ્ટાન્ત પાઠ બને. જો પનકપામે પોતાના સૌંદર્ય વડે બાજ હજાર જણ ... બાબાના કર્યું છે ને બાબા દેહમાં લહાવે પરાકાષ્ટાએ પહોંચ્યો શકે.

આને બા તો બમરાના તારીફે બાજર કાબ્બામા બબાજ છે

જમાનાનો ક્યરાલની પ્રબ્ન બાબે સહાનુભૂતી દર્શાવવા બાજર પબ્ન તું કેટિબ બેકિરબર્ણનો ભોગ ... ... દીવસથી એ જગાની ભિક્ષ કાયમી પ્રકૃતિ છે. તારા પ્રજાની ગરાબાઇ દરદ્રતા વગ તો તારા બાબા રબ્ણોને તરબાદારી દબ ... બાબાજ બબ્યા છે. પાઉડર ભોગવે બાબાનું તારા બબાબાના નથી. બહાન બબ્યાના

નથી, સુદર બનાવના નથી

સુદર બનાવું જ હોબ તો પાઉડર ક્રીમ, ફેસીનરોનો બરા બાબુએ મુક, અને બાબુની દોરી બબ તારા દેહને બાપી તેને.

તારી ઉંચાઇ કેટલી? બમિ કુટ બાબ કુટ એક ઇંચ! બાચ કુટ બે ઇંચ! પાંચ કુટ બબ ઇંચ! બાબ કુટ બાઠ ઇંચ ... બધાં તો સાજે બે કે દોઢ ઇંચ ખું, નહિ!

જગતની લઢાઇબબોના યુબોની બરાબરી કુદબાઇ કરવી ... તું જાબે છે? ... ન જાબતો હો તો કોબો બ્યાલ તારા બબા કરતા ઉંચા થવું એ બધારે સારું છે એ તું ... કુદ જેટલી ઉંચાઇ ... બેબાએ તો તું બેબીયેર છે એબ બાની જરા શરમાજે.

બા તારી દોડીના ... ઉપયોગ કર. તારી બાની ઇંચાઇ ... તારા ... બની બેંડીબો બબાબાબ ... તારા ... બેબ ... છે!

બાજરી કરવા બાબનામા તારા દેહને નિહાળ.

તારાબી ... બેબા રહેવાબ ... ગોરા ... ને બબા ... બબાબ ... બેબના ... બાબ ... ઉંબો રહી શકતા હો તો તું ... છે.

તારા ... બેબાણિયાના ... સોબા, ... કે મેકડેનાના બાદ બબાબી શકે છે!

તારા ... બેબ ... બાબુબાંબી તું ... બબ્ય કેટલી બાજાર કહાબી શકે ... તારી ... બેબાબેબા બાબી છે! તારા ... બેબાબેબા ... બેબાબેબા ... બેબાબેબ

૫ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

આ. [illegible] પ્રજાનની ઓરીસ્સામાંથી ખબર આવ્યા આપ્યા છે કે પુનીયનના [illegible] નામદાર રાજેન્દ્રબાબુની મુલાકાતે પાસ આપી તાજપોશીની બેટ મુનીયન તરફથી થશે. આ નામદાર રાજેન્દ્રબાબુ ગોલ્ડ કોસ્ટીઓનો માટે ઝેરીજ કરમાસ્ત જાહેર કરી છે.

પુનીયન પાર્લામેન્ટ બરખાસ્ત થયા પછી નેટીવ કાયમ મજબુત રક્ષકરૂપ રાખવા માટે ગેરજના પહેરી વાલવા નેટીવ એફેરસના ગોલ સેક્રેટરી તરફથી તજવીજ આવુ થશે. જ્યાં મેરીટબલમાં એક ડીપાર્ટમેન્ટના કમીટી નીમવા માં આવશે.

નેટીવ અરજન એકટના કલમ મુજબ ગેરી રજીસ્ટ્રેશનમાં નેટીવને નોકરી રાખતાં વાર્ષિક સીલીંગ ફીયો રજીસ્ટર કરવામાં આવે [illegible] વર્ષનો રજીસ્ટરની મુકતમાં ૩ મહીનાનો ફેરફાર કરવા સીટી ઓફિસીયલને ફરમાવ્યું થશે

ટ્રેન્સવાલની રીનકરે બેસલના ઉપક્રમે પ્રધાન જનરલ ક્રુઈજરને અને બીજા પ્રધાનોને સારૂ જોવા ડીનરનું પુનીયનના કાર કમીસ્સનર ગો. માલ્ટમ કીરોહર મહીના આપ્યા હતા

રવિવારની સાંજે રંગના વાને કેપટાઉનમાં ગોકાર ઉદ્ઘ્યે. હતા અને પાર્લામેન્ટમાં સભાસો થયા હતા. "સાપમ [illegible]" અખબારનું ઉદ્ઘાટન કરનારસ્ટોને પોલીસ તરફથી ગોતરમી ગણાવા આ આવશે.

ગેરીટબલજમાં તા. ૨૬ એપ્રીલે ગાજ જસ્ટીસ ફરેરના [illegible] ઉપર વાર્ષિક ઉમરે મરણ નીપજ્યું હતું. રોગ્નાએ ૫૮ વરસ સુધી નોકરી કરી [illegible] ધારાના ગોલ ઉપરથી ૬૯૪૫ માં રીટાયર થયા હતા.

કપની સ્ટેટનાગોલ્ડ પુનીવર્સીટીના પ્રીલીમીનરી કલાસને ગાલાના તા. ૬ ઠે. અરેંગરટ લેકેસે રાજ નામદ આપ્યાની પુનીવર્સીટીના કારોબારી ગોમાંએ ને ગાલામાં તપાસ ચલાવવા નક્કી કર્યું

મુકુસેન્ડના મકુજીના દુકાનદાર મા. જી એસ સારજંટની બોમ્બેની ગોરો દુકાનમાંથી ઉઠાવી ગયા હતા અને બાદી પાછો માલ કુદે બાર કર્યા નીલેશ્વરી સોડી પા. ૨૬ પોકડ પાસ કર્યા હતા. જી બારેલન્ડની દુકાન સ્ટેસીયન સામે આવેલી [illegible]

[illegible] ૨૬ ઠે. અરેંગરટ લેકેસે રાજ નામદ આપ્યાની પુનીવર્સીટીના કારોબારી ગોમાંએ ને ગાલામાં તપાસ ચલાવવા નક્કી કર્યું

મોટુકમાં ગાસિક ઉપાર મુલ્ય બાપાની ગાંઠોટ કીમ્બર્લીના ૫૦ હજાર રાબ્દોનો સપાસ થયો છે.

ગાલીય ચેસ્ટ ગાર્ડિકા સરકારે નારકયી પુની [illegible] ૨૬ ઠે. ભદ્રકર પોકેટા [illegible] ગુજરાત ગાના પણ ગોજારી મંજીયોને ગેરકાયદેસર ઠરાવ્યાં છે

મુનીયનના જર્મન ગોલસ્તોના ઉદ્ઘાટ ઉપર ગાર્ડીનાની ગાલેક્ષા ૫૦ ૨૬ ગોલ્ડ નીમણુક સરકારી ગોકેટના કાર્યકર ગાલ છે.

ગોર્ટઈલીઝાબેથમાં તા. ૨૮ ગોપ્રીલે દક્ષ પાર્ટના ગોલ્ટ પુરોપીયન ગોકરો ગોટરે ગોરી કસ્ટમાર ગાના પરમ પામ્યો હતા.

ગોરીસ્માસ્ટમાં ઉપા બાદશાદીમાનાં ૬૨૨૦૬૦૦ [illegible] ૬,૬૨,૮૬૦ ગોલ્ડ પાણી પાયરાયું થયું. [illegible] ગાલના આકારાદીયાનો સરેરાશ કરતાં વિશેષ [illegible] ગોલ ગાજર થયું [illegible]

પ્ર ગજાકરલાલ નર્મદની "આત્મકથા" ૧ પુસ્તક [illegible] ૬૨ગાર ગોમાલાલની ગ્રંથની ૬૨૦૫ાંમાં ગાપાથી ૧૦ કીનકટનો ૨૪ કલર કમીગાનો ગોટ મરી નેમને અત્યાર સુધીમાં માત્ર ૨૮ ૨૦ કલર મળ્યા હતા ને ૨૦ હજાર બાકી હતા.

ફિજીના નાગો પ્રશ્ન ॥ ગાસલાનાના ૨ ફૂ આનુ ફિજ કર્યો છે. [illegible] ગોનની કુપાપુર્વક કબાગી સાંજાગી [illegible] આનુ ફિજ નો ગાગકર્તાગા છે. મકાગણા મરીબાઇ અને બેકારીને દુર કરવા મકત કરી રહ્યો છે. ગોહને તમારી બાર્થિક ૬૨૮ પણ ફિજીની રાજકર્તા બાર કબુની રહેલી મહાલણાની સ્થાન સાથે સંકળાયની છે એમ રાષ્ટ્રપતી મા. જવાહરલાલે ગાનમાગોબાથી કુચ કરી દીલ્હી ગયેલા ગોકુલો સમક્ષ બાપના બાપકર કહ્યુ હતું.

ફિજીના મકાકુર બુલ્યા. મી. ઉદ્ઘમરાકર [illegible] જનાના પ્રાસો મોકલ્યા છે, તે અમેરીકાની મુલાકાત બીધા પછી પોતાના પ્રવાસ બાદ કરી ફિજીમાં બાવનાર છે ને બનારસમાં કાયમ નાયક પામ્યા. ફિજીની કુણાનુ ધોગ રવાપરો

'જલીયાવાલા' ના શ્રદ્ધનના બાગરનારીએ જબ્બાસ્ત હતુ કે સહકાર બાપી અને સોડ સીનલીયરો તરફ ગુલાકાત માગ ગોચા પ્રયત્ન પહેલી તરફ કરવા બી બાવનાર [illegible] આ મુલાકાત દરમ્યાન તાજબોપોના દરબાર, ફિજી સરકારને સભાની મંત્રીઓ ગોર તેમજ બાનાના રાણી પરગાદ દરમ્યાન ફિજીને મકાન બધાન દરબારે બાપવાના પ્રેમ સંદેશો મુર્યા [illegible]

મકાકુલો તા. ૨૮ ગોપ્રીલના [illegible] ગોબોસ્ટલી બાબતનું બાપે ગોકાગ્રેસે ટુટી પડતા ૧૫૦ બાનુસો ઇજાઓ થયા હતા અને ગોબ્બા બાંધીને બાર કબ્બા થા હતા.

૫ મદમોહન માલ બાલકૃષ્ણ કિશાનો બાસુ પરીસ્થની અને કરમણ બાનોની બમાકાની તપીકરાલાના કરીયો કાબ્બા બાનુ ગોબાકુ છે.

ગ્રામીનના નજારામાના ઘણુ ગુજેબાં ઇંધણો વિધિપુર્વક પવિત્ર કરવા ગાવેલા [illegible] ઉદ્ઘાટનો ઉદ્ઘાટનાના છે. ગલાલના ગોપીછ બારવાર મળ્યા માન પામ્યા હતા

બાહરની વંબાળ રેલ્વેસ્ટેન્ડના ગોકેટો ઘણેવા કુબલા પ્રસંગે સરકર ઉપર બાર ઉંદરો સીપાલ્ટ ગોબ તા. ૨૮ ગોપ્રીલ બોબો મળ્યા હતા

ક્યકરામના [illegible] રબની બાર [illegible] પોતાના ગલ [illegible] ગાપી શકે ગોના પોતાને ઘરનું [illegible] બાપી શકે ગોના પોતાને ઘરનું [illegible] સુકુન કરવા બાર ગોબાન ઇજનો બાંન બાપવેલ હતો.

[illegible] [illegible] તા. ૨૮ ગોપ્રીલે "ફરેલીયલ ગોમોબાલ" નીમ ફેરર ચાલી પડ્યા ત્યારે ઘણના બાનુ ૨૦ ઘણાર લોકો બાર્લામેન્ટમાં હાજર રહ્યા હતા.

ટ્રાંસવાલની ગલ ફર કરારમાં ઘણાર ગુલાકારી કરી કુલકમંદ નિરકમા ઘણાર [illegible] "કીલાગન ટીન્ડ" ના પાયમઠ [illegible] ગોબોજર બાંકોને બનાવના ગબનાગાર જાહેર ગિંદાબેલ ગયા. છે.

ટ્રાંસવાલમા ૧૬૨૮ ના બપા ૧૦૦૦ ગોટર કારો તૈયાર થા હતા. બપારે ૧૬૨૬ ૫ તૈયાર ગુજેલી ગોટરોની બાબા ૬૩૦૦૦ હતી. બાર પછી રબીમાણા બાબીન ઉદ્યોગ બાલીન રહ્યો ગયા [illegible]

૧૯૨૬ બાબીનથી બનાવ કર્યું [illegible] ૧૬૨૭ ના બાપારીમાં બજારોનુ કુબ ઉંચું ગા ૧૬૨૮ કરોડ નવા રાપુ કરું બપા દેશમાં બાબર ગ ઉદ્યોગ બાને બીજા બાલતાંબોનો સમાવેશ ગોબ નથી

ટ્રાંસ ગોરેલના ગુલકમા બાલર રહ્યા બાપી બાબી પ્રશ્ન બાને બાલેબલાના [illegible] બાટન ટ્રાન્સ [illegible] બાપા બીબ્બા નથી કર્યું છ

જબાનોના બાલબા બાકપના બાનારેલ બાર્ટીને બાની બાર ગલબારકન [illegible] બાપવાનુ ગબનાન બબાબ્બા હતા

Hello Prints

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

મેયર માટે મોટર

ડરબન સીટી કાઉન્સીલે મેયર માટે ઓસ્ટેરીઝન બનાવટની નવી મોટર ખરીદવા નક્કી કર્યાથી ડરબનના રાઈટર્સોમાં બારે વિરોધ ઉભો થયો છે. મુનીસીપલ લાઇટ અને પાવરને ડરબન સીટી "ચુસ્ત પોલીસ" રાખવાનું ~ ઓસ્ટીન પસંદ કરે છે. અમોને અંગ્રેજી અખબારોમાં દેખવા પ્રમાણે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાવાસી મુસાફરો તરફ ઓસ્ટેરીઝના ઓલીક આગમનમાં ... ની વર્તણુંક સંતોષકારક આવે છે ત ડરબન ખુશી થયું છે ખીટન અને સ્ટેનલાઇટના રહેવાસુ અથવા ફ્રેન્ચાઇઝ કરેલા પોઇ રાજ્ય સરકારમાં ગણે છે. ડરબનના મેયર માટે ઓસ્ટેરીઝની મોટર ખરીદવાનો ઠરાવ આયોજન છે ... આ બાબતમાં ડરબનના મોટા ... ઉપર ઉલ્લેખ કિશોર દર્શાવવા મીટીંગ બોલાવવા મેયરને અરજ કરેલ છે.

ઓસ્ટ્રેલીયાનો વેપાર

દક્ષિણ આફ્રિકા અને ઓસ્ટ્રેલીયા વચ્ચે વેપાર વધારવાના હેતુથી ઓસ્ટ્રેલીયાનો ... કેનેડાનીસબર્ગમાં ત્રણ વાકેફ વાકેફ ... ખોલીસ બેસતી ... વધુ મોટા ઓસ્ટ્રેલીયન કોમર્શીયલ ... ફ્રેન્ચ ... ૫૦ ... ...

વિવિધ વર્તમાન.

રહિનની હડતાળ

૧૭ મા અઠવાડીયામાં બીલનથી બોરકડી ... રહીમરા બીયાળા પુગી વળી ... બર્લન બાપાઓએ બીલનની બોરકડી મોકલવાનો નીમીને મૂબોડી ... નદસ્ય કંપોઝીટર બધિરાયુનો બોજ કરીનું નોકમત મુકાવા આવ્યુ ... અને બા અઠવાડીયામા નદસ્ય કંપોઝીટરી બળા બળાવ થયા છે બર્લન બાપાઓએ રીકા કરી વળી ક પાલીમેન્ટના દબાણથી બીલન કોરવામુ છે બળાવાળારોએ મેદીક સેપર ... દા દરગોળાથી મરકારી પક્ષના પણા નામો મળ્યાં હતા. બળાવા-બોરો વિમાનોમાંથી મેદીક ઉપર બણીજ મળ્યાનાં' યા દુમલા કર્યો બાય છે મેદીકમાં ડીફેન્સ કમીટિ બાદમે ૬૮ મજુરોની મ્યુનીસીપલ કાઉન્સીલે કરેલાવાર કબજા કર્યો છે અને બા જનરલ શીબાન સરકાર પક્ષના મુખ્ય બરદાર ... બળાવાબોરો કરીથી બ્યાપસ્થીત થયા બીજાવાર તરફે ... છે, અને ... બા બળા ... દેવાનું બાબુમ છે. બોરાક બાન બરકારી મરકારમાં બળ્યું કર્યા ઉપરાંત તરકારી પક્ષના ... રીપાકલેબોને દેવ પકડવા હતા. બળાવા-બોરોએ બાકને બમુ બારે ... આપી ... બમ ... બારે તરફ વિમાનળાંથી ફેંકાવા બાદ મોકાકોથી બાજા કેમાક હતા બળા બાકરા દીબલ કરવો નથી. બારક મરહદ તરફે bat ... બીબ્યાત યુનીફોર્મવાળા મરકાર મોપાનો રોબોરે બળાવાર ... બી નથી. સેનસોબરડીબાન બંદરે ૫૫૦ ... બનોના હુલબોનિ કરીબાદ ... હતી. રાજાબાદ્વારથી મોકલાદ થયેલા ... દેશના બાબરે બમુ હતું કે મરકાર તરફથી બળા પરદેસીબોના ૨૨૪૦૦ ફેન્સ, ૨૦૦૭ બોબેર બાન ૧૬૦ ફ્રીબીસ સીપાઈબો હતા મેદીકનાં ૧૨. ૨૬ બોપ્રોસે હવાઈ વિમાનથી બળાવાબોરોએ પાકું બારે ... બેન્ડ બળાબ્યુ બતુ ... બી મંજબાબ્યે બાબુસો ... બાન બને ... બાબુબાબોમાં મરી ગબાં હતાં બીજબાવાનાં બે ... બા બાબુલ ... બે બળાવ ... બારે ... બાબુ છે બાને બળાબોરો ... ઉપર બારી બાજા બધ્યા બબ ...

બારત રાજની બમેરીક બદનદી

લંડનના પ્રબ્યાત ... બેકનો બા બબોકે "બિન ... "કોમેનેલ્થ ... મેન્ટ્રી" નામનું પુસ્તક બકાર પાડ્યુ છે. ... બા પુસ્તકમા બારત રાજ બમુક ... બોએ ... બેન્ડરની બદનદી બળાવુ બાકબાત ... બા બબ્યુ ... ... બોકકલક ... બોબ્રસ બને બારત રાજ નામો ... બા બળા. ... બીબ્રસ "બાપુનીક તબારીબ" ... બા વિબય નદીત ... બોબ બે ... બી બીમાબા બાન ... બીન બબાર બબા બતા. ૧૬૧૫બી ૧૬૨૦ સુબી ... બીન્સના બરકરી ... બોરીબાં ... બાર બાદી ... બીબ ... બોબ ... બેન્ડરના ... બોબા બીબ ... બોકટરી-બોબના બાબ ... બીદરે ... ૧૬૨૦ બા ... બોબ ... બોબ્ડ ... બોબ બબકર" ... દુનીબાના ... બીન બાબબુ પુસ્તક બબ્યુ ... બાર બોબું ... બાબબુ બેળબ્યુ બતુ ... બારોબીબન ... બોબ્રસી" પુસ્તક ... બા પુસ્તકમા "... બા બોબર્ય "બાબાના ... બોબ્રસ બને બારત રાજ" બને "... બા ... બોકટરીબન" "બાદી બબાબ" ... બા બબ્યુ ... બોબ્રસ બને બારત રાજ નામો ... બા બળા. ... બીબ્રસ "બાપુનીક તબારીબ" ... બા વિબય નદીત ... બોબ બે ... બી બીમાબા બાન ... બીન બબાર બબા બતા. ૧૬૧૫બી ૧૬૨૦ સુબી ... બીન્સના બરકરી ... બોરીબાં ... બાર બાદી ... બીબ ... બોબ ... બેન્ડરના ... બોબા બીબ ... બોકટરી-બોબના બાબ ... બીદરે ... ૧૬૨૦ બા ... બોબ ... બોબ્ડ ... બોબ બબકર" ... દુનીબાના ... બીન બાબબુ પુસ્તક બબ્યુ ... બાર બોબું ... બાબબુ બેળબ્યુ બતુ ... બારોબીબન ... બોબ્રસી"

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

બાગલા પ્રદેશની રાજકીય સ્થિતિ

પૂંજાબપ્રાંત એક પરિવર્તનમાં થઈ રહ્યો છે કે જેના રાજકીય નીતિઓ ક્રાંતિકારક સ્વરૂપ લેવા લાગ્યા છે. સીવિલ ના પ્રધાનોએ પણ ખુલ્લી રીતે પોતાના વિચારો દર્શાવવા માંડ્યા છે. આ પ્રદેશોના સંખ્યાબંધ પક્ષો ખુલ્લા કાર્યક્રમો હાથ ધરી રહ્યા છે. પરંતુ તેઓ આપણા બંધારણ પ્રમાણે કામ કરવા માગે છે. ૧૯૩૫ ના ધારાસભાના ચૂંટણીમાં કોંગ્રેસ પક્ષ ઉભો રહ્યો નહોતો. પરંતુ તેણે આપણા બંધારણ પ્રમાણે કામ કરવા માગે છે. ૧૯૩૫ ના ધારાસભાના ચૂંટણીમાં કોંગ્રેસ પક્ષ ઉભો રહ્યો નહોતો. પરંતુ તેણે આપણા બંધારણ પ્રમાણે કામ કરવા માગે છે.

કામદારોને માટે સુંદર કાયદો

ઈંગ્લીશ સરકારે એક ખાસ બજાર પાડી જાહેરાત કરી છે કે, કામદારોના પગાર આપવાને માટેના કાયદો તા. ૧ લી ઓક્ટોબરથી અમલમાં આવશે. આ કાયદો કારખાનાઓ અને રેલ્વેમાં કામ કરતા માણસોને રૂા. ૨૦૦ થી ઓછા પગાર કમાનારા કામદારોને લાગુ પડે છે. આ કાયદા પ્રમાણે દરેક નોકરને તેના ગયેલાની નોકરી પછી ૬ દિવસના પગાર ગણીને આપવા. આ કારખાનાના ૨૦૦૦ ગણવારાથી ૫૫ ટકા થી નોકરો ના કરારપત્રો તાજેતર પછી દરેક દીવસના પગાર મળી રહ્યા છે. યુનિયનોના પ્રતિનિધિઓ તેના મેનેજર પાસેથી કાયદા કરી રહ્યા. નહીં. ગોલ્ડ ઇન્સ્પેક્ટર આર ફેક્ટરીઓની મજુરી પગર નોકરો કરે કરી શકાશે નહીં અને તે પ્રમાણેથી રાખી શકશે નહીં. પણ રાખીને નોકરીની સ્વતંત્રતાના બીજા કામ કરી શકે નહીં આવે કે પોતાની વધુ કામ કરી શકશે નહીં. આ દેશના કેપ્ટનોના કામદારોના ઉંચા પગારની કેટલ પીજનાઓનું ચાલશે. પરંતુ બાકીને તો તેની કોઈપણ કામદારના પગારમાંથી રાખી શકાશે નહીં આ કાયદાનો ભંગ કરતા લાકે પોતાના માલિક મેનેજરો ૧૦૦ પાઉંના દંડની બાબ કરવામાં આવશે.

પ્રજાસત્તાના બુલ્ગેરિયા અનાકર

બલ્ગેરિયા સરકારે કરવાનું કરી વધુ સૂચી આપવાનું કરી રહ્યું છે. એના વિરુદ્ધ રાજાઓ ના સમાચારોએ વિરોધમાં સીમ 'બલ્ગેરિયા' કરી ને ૧૦ પાનાનો કે કુલ સમાચારના સાંપ્રદાયમાં પ્રમાણ કરી રહ્યા. સરકારો સાંકળના ઉલ્લેખ પણ જાહેર નાણાંના કોરી બાબતોમાં તેના ઉપર ખાસ કરીને સમાચારો કે ઓ ના બાબે વિરોધ બતાવ કરતી દરખાસ્ત પડી ધારાસભા એ સંમતિ બહુમતીથી પસાર કરેલી છે.

સ્યાદલ્લામાં મહાસભા

ગુજરાત પ્રા સમિતીએ નીમેલી તપાસ કમીટીએ મહારાજાના આવતા અધિવેશન માટે બેઠા, ચારચ, સુરત દક્ષિણના સ્થાનોની મુલાકાત લીધા પછી બેઠા દક્ષિણના રામ અગર સુભાષ નેગલ સુરત દક્ષિણના બારડોલી તાલુકા ના સ્યાદલ્લા સામાં પસંદ કર્યાનું કહેવાય છે. 'સ્યાદલ્લા' નીચી ઉત્તમ સ્થાન તરીકે કમીટીની પસંદગીમાં ઉતર્યું કહેવાય છે. કમીટીનો અભિપ્રાય તેમાં મહાસભા માટે સુરત દક્ષિણને સ્થાન મળશે તો ચી. દુધ, ગારે માંગે અને જમીન અત્યારથીજ આપવા માટે પ્રજાની તૈયારી હોતાં આવતી મહામભા અપૂર્વ ને અભિનંદનીય બનશે એ નક્કી છે. ઉપલ્લાં પક્ષ સ્થળોમાંથી બારલી પસંદગી માટે ગાંધીજીનો અભિપ્રાય મેળવીને ન ત બારી જેવટનો નીર્ણય પ્રા. સમિતિ કરશે.

દુસમુખા મુલ્યવૃદ્ધી

શ્રી નરસિંહભાઈ ગણેશ ને ધરેસુરેન્દ્ર. વિક્રમરાવ પ્રકાશનું તેમ ચિત્ર મુંબઈની ખેપ મુજરાતી રાજા માં બી જનમાલ્લામ મહિનાઓ ખુબસું મકકું હતું. નોંધાયેલ સ્ત્ર વિદ્યાલયોના મુલ્યાની કરે કરતાં ૨૫ ટકા ૧ વિદ્યા સારો નરીજ છે કે તેને આવો નર પ્રમાણ કરતા ... પ્રયોગોના ફુલ્લ ટકાના ગાર પ્રયત્ન કરેલા નામનું ગામ અભિનંદન ન ચુકી શકાય ચુ ૧૦૦ પ્રાપ્ત પ્રાપ્તાર્થી ચર્ચિત પાત્ર. રાજાના પ્રમુખ તરીકે પરાજય પ્રસાદેલા તેઓ, ૧૫૦ ઉલ્લેખના આવ વિનોદી હતા ... ખમા પક્ષોમાં એકદા કરીને ... ના ધારાસભાના મોટા પ્રયત્ન તૈયાર થા કરે. આ વિષાય આજ વકતાઓએ પણ ટેકા ના ચુકાની પ્રસંસા કરી હતી.

ખારેજીમાં પાળાં બાંધ્યાં

સને ૧૯૩૨ ના ગેરકાયદેસર મંડળોને લગતા ઓર્ડીનન્સ કેટલા સમય ચાલુ રાખવા ના આવશે ... આજેગો તેના વાંધાને ધ્યાન લઈને સરકારે પણ કામ કર્યા નહીતર આગ્રા થી. મંજુરીઓ ગેરકાયદેસર ઇલ્કાના કલેક્ટરને તે લગતી પત્ર કાર્યવાહી પોતાના જવાબમાં મુખ્ય સરકારના ... ના નીચે ... આજેગા પાછા લેવા ઇચ્છે ... ના આજેગોના સુરતના પાટીદાર આશ્રમ તથા અનાથાલ આશ્રમ, ચેહરાંનો સ્વાતંત્ર્ય આશ્રમ, બારડોલી આશ્રમ, સરસોળ આશ્રમ, અને વડોદના આશ્રમ ઉપરાંત ના બીજા બધા કામને સરકારતરફથી જાત સ્વરૂપમાં આવ્યા હતા. કલક્ટર ... ના પછી બીજા કેટલી બાબતોના પાછી ખેંચાઈ કરી. પણ મુખ્ય બારણે ના આજેગો પાછા નહિ આપવાની હતી પકડી હતી.

મુરલીમો મહાસભાને આગેં

દોઢી બાર મુસ્લીમ જમાતોને મહાસભાના મંડપમાં તાપણી ચાલુ થઈ, એમ

સમાચાર છે. ... કોંગ્રેસ ... ની પાર્ષદ ... સમિતિના સભ્યોએ ગાંધીજી પાસે એ બાબત ચર્ચા કરી હતી. ઉપરથી સંસ્થાના બીજા કાર્ય કાર્યકર્તાઓ ... જવાહર નહેરુ સાથે આ વસ્તુ બંધારણે ખુલ્લે દિલ ચાલ કરી એ વાતું જાહેર આવ્યું છે. જો કે આ વાતો વિશે કયાં વિશ્વસ્ત જાહેર નથી આવી, પરંતુ મરીણ કાપડો તથા મુરલીગ સંસ્થાનના રહ્યાની પાર્ટિયરી એ નેતાઓ તરફથી માંગવામાં આવી છે, બાકી મહાસભાની નીતિ કેવા પ્રકારની છે તેની પણ રપષ્ટતા માંગી છે; એમ સમાચાર ...

દમનનો ખેદ નમુનો

ઉપરા ઉપર કરી ધારાસભામાં પ્રશ્નો દ્વારા સરકારના નજરકેદીઓનો ... ના દમનકારી કાયદાનો પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવેલો, ને સમયે સરકાર તરફથી એવો એક પણ જવાબ આપવામાં ન આવ્યો કે જેનાથી ચિપેકરીલ મનુષ્ય ... સંતોષ થાય. દમનકારી કાયદાના ... ઉપરજ આજે પોલિસને આને સત્તાધારીઓને એટલી સત્તા હાથ આવી ગઇ છે કે જો કોઈપણ પુરાવા ઉપર પોલીસને શક આવ્યો તો ગમેતેવિલ સમય સુધી તેને નજર કેદની દશામાં જીંદગી નિતારવાનું ફરજિયાત થઈ પડે.

પંચમહાલમાં દુકાળ રૂપીઆ દસ હજાર ની અરજ

એમ સમાચાર છે કે પંચ મહાલમાં પ્રજાની દુકાળની ... ના ... સરકારી રેવન્યુ ખાતા સરદેસ ... ને તપાસ કર્યા પછી દરા ને પાણી ની તાત્કાલીક જરૂરીયાતો તેમને જણાવાથી રેવેન્યુ ... ને કલેક્ટર એસ્ટાબ્લીશમેન્ટ ... ને પાણી ને માટે રૂપીયા ૧૦૦૦૦ ની રકમ મંજુર કરી છે.

ચીત્રો ચાલ

... નામના પત્રના ... ના સંપાદક પ્રાણીમાં એક ... પુરાણે ચિત્રના પગર ... ની ... ખેડે છે, તેણે ... પુસ્તક પાયાની પુ ... ની ... સાને ... હતો ... ... પછી ... પુરાણે ... ની ... ...

ખબરપત્રો

શ્રી ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

ગયા ડીસેમ્બર મહિનામાં ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ તરફથી તા. ૧૬-૧૨-૩૬ના રોજ સોમવારે શ્રી રામનવમી ઉપલક્ષમાં સાર્વજનિક સભા શ્રી. ભીખાભાઇ ઉકાભાઇ માસ્તરના પ્રમુખપદના હેઠળ : નીચમાં અપૂર્વ આનંદ અને ઉત્સાહથી ઉજવવામાં આવ્યો હતો. સભામાં બહેનો અને પુરૂષોઓ મોટી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી.

શરૂઆતમાં કુમારી શીવા બહેન વગેરે બહેનોએ મોંધી મારફત વિદ્યાલયની વિદ્યાર્થીનીઓ પાસે મધુર સંગીતથી પ્રભુ પ્રાર્થના કરાવી હતી. શ્રી રામચંદ્રજીના આદર્શ જીવન વિષે સભાના પ્રમુખ શ્રી ભીખાભાઇ માસ્તરે અને નવરાત્રના તહેવારો વિષે અને બાલ્ય કાળમાં રામકાનંદ સ્વામીના સહવાસમાં આવ્યા તે વિષે શ્રી. મોહનલાલ ત્રિવેદીએ ઘણું સવાલજવાબ રૂપે ઘણું જાણવા જેવું કહ્યું હતું.

ગાંધી ઢોલ ફંડ

સ્વરાજના સંગ્રામ વખતે શ્રી. જીવણલાલ પારેખ તરફથી ગાંધી ઢોલ વિષેની યોજના સાથેના કાગળ સાથે રૂ. ૨૫) ની પરિસ્થીતીની ગણના રાખવા રજુ કરવામાં આવ્યું હતું કે સમાજ તરફથી રાખવામાં આવેલી ઢોલ ૩૫ વર્ષ થયાં છે, તે સમય દરમ્યાનમાં કુલ્લે રૂા. ૩૫૦૦ જેટલી રકમ ખર્ચાઇ ગઇ છે. તેમાંથી આજ સુધીમાં ઉપજેલ વ્યાજ રૂા. ૧૫૦૦ બાદ કરતાં બાકી રહેતી રકમ ઉપરાંત ૧૫૦૦ રૂા. ની ખોટ ખાઇને પણ ઢોલ ચાલુ રાખવાનો નિર્ણય કરવામાં આવ્યો છે. પરંતુ બાકી રહેતી રકમને આપવામાં આવેલ વ્યાજ ઉપરાંત ૧૫૦૦ રૂા. ની ખોટ ખાઇને પણ ઢોલ ચાલુ રાખવાનો નિર્ણય કરવામાં આવ્યો છે.

શ્રી સુરત હાંડુ સોસાયટીની ગુજરાતી સ્કૂલ

સુરત હાંડુ એસોસીએશનના સેક્રેટરી શ્રી. ટી. એન. ખુલા લખી જણાવે છે કે, ઉપરોકત સોસાયટીની સ્કૂલનો વાર્ષિક મેળાવડો તા. ૨૨ માર્ચના રોજ કરવામાં આવ્યો હતો તે વખતે શાળાના પ્રીન્સીપાલના વાર્ષિક રીપોર્ટમાં જાણવા જેવું નાનજીભાઇ કાળીદાસ તરફથી સ્કૂલની મીલ્કીત મેળવામાં આવેલી અને મેટલો વધેવાની અને શાળાના વિદ્યાર્થીઓ માટે દર વીકની રોકડ રકમ આપવાના આવેલી તે બદલ શેઠ નાનજી કાલીદાસનો આભાર માનવા માં આવ્યો હતો. અને મેડલો શ્રી. પુરશોતમ દાસ દેસાઇના હસ્તે વંચાવામાં આવ્યા હતા. એ હેવાલ કમારા રીપોર્ટની સરત ચુકથી પેપર માં આપવા રહી ગયો હતા માટે ફરીથી શેઠ નાનજીભાઇ કાળીદાસનો આભાર માનીએ છીએ

શ્રી. કરાદી રાષ્ટ્રીય શાળા (ભારત વિદ્યાલય) ફાળાની ટીપ

ઉપલી શાળા માટે સ્યુબ્સ્ટીપાટેમાં રા. ભાણાભાઇ તરફથી થયેલાં ૬૦૦માં નીચલા ભાગોએ રકમો આપેલી છે:

૧૫—૦—૦	ખુમરાગ લાલભાણદાસ,	૧૫—૦—૦
ભાણાભાઇ સોવીકજી,	૧૦—૦—૦	કુબેરભાઇ
નારણજી ડાહોર,	૭—૧૦—૦	ડાહ્યાભાઇ પ્રભાશી.
૫—૫—૦	ડી. ગોકળ એન્ડ કંપની,	૫—૫—૦
એ. ગોકળ એન્ડ સન્સ,	૫—૦—૦	કાનજી
ભાઇ કીમાભાઇ,	૨—૨—૦	ખોદરીઆ એન્ડ
સન્સ,	૨—૧૦—૦	મદ્રેસા એન્ડ સન્સ,
૨—૨—૦	રણછોડભાઇ	હરિભાઇ,
૧—૧—૦	સુરત	ટ્રેડીંગ કંપની,
૧—૧—૦	ડી. ગોકળજી	એન્ડ
કંપની,	૧—૧—૦	કલ્યાણજી સુંદરજી એન્ડ સન્સ,
૦—૧—૦	એસ કે. ગોકળ,	૦—૧૦—૦
કરસી	નાનજી,	૧—૧—૦
ખરામભાઇ ભાણજી	એન્ડ	સન્સ,
૧—૧—૦	ભવાનભાઇ કાનજી ભીઓ,	૦—૧૦—૦
દયાળજી ગોકળ,	૧—૧—૦	નીમસિંહ
કાળુ રીંગ ડાહોર,	૦—૧૦—૦	હીરાભાઇ દેવા
ભાઇ,	૦—૧૦—૦	બહાદુરસીંહ દુલ્યાભાઇ
ડાહોર,	૦—૨—૬	કલ્યાણજી કાળીદાસ,
૫—૦	મગનભાઇ છોટાભાઇ,	૦—૨—૬
ઝીકમ રોકા	કુલ	રા. ૭૬—૪—૦

ઇંગ્લેન્ડમાં રામનવમી

ઇસ્ટહામ હાંડુ સોસાયટીના મંદિરમાં તા. ૧૬—૪—૩૭ ની સાંજે ભગવાન શ્રી રામચંદ્રજી ની જયંતિ ઉજવવા માટે હાંડુ નરનારીઓનો એક સુંદર મેળાવડો ભરાયો હતા. પંડીત ઓ. હરિશંકર શ્રી રામચંદ્રના જીવન ચરિત્ર ઉપર બોધપ્રદ પ્રવચન કર્યું હતું. બાદ પ્રભુના અને અન્ય મહાત્માઓ તરફથી પ્રસંગાનુસાર વિવેચન થયા બાદ પંડિતજીનો આભાર માની આરતિ બાદ દૂધ પ્રસાદ સહ જણ સરસ્વતિ વિસર્જન આનંદોત્સવની સમાપ્તિ થઇ હતી.

૫ વિદ્યાર્થી ઇંગ્લેન્ડમાં

૧. હરિશંકર પીતાંબર જેઓ અત્રે ગુજરાત સાવરકાંઠા મંડળની સ્થાપના કરી ત્યારે જેમનું માન હતા તેઓ ધરસ્ટરના વકીલ તરીકે આવી ગયા છે અને ધરસ્ટલ્ડન હાંડુ સોસાયટીના આમંત્રણથી રામાના અભ્યાસ નદીકે રોકાયા છે. ગયાના અઠવાડીયા રવીવારથી સોસાયટીના મંદિરમાં તેમણે મહાભારતની કથાનો આરંભ કર્યો છે. જેમાં અનેક રસ પડે તેમ હાંડુભાઇ બહેનો ઉત્સાહપુર્વક ભાગ લે છે.

જાણવા જેવું

સંસ્થાના ને સંસ્થાપક

નીચે રમુ કરેલી વસ્તુઓની શોધ તે નીચે જણાવેલા વૈજ્ઞાનીકો એ કરી છે

બાષ્પબળ	વૉટ્સન	૧૭૩૬
ફુગ્ગાઓ	મોન્ગોલ્ફિયર	૧૭૮૬
રસીકરણ	જેન્નર	૧૭૯૬
રસાયણ	ડાલ્ટન	૧૮૦૨
ભાષણયંત્ર	વેટસ્ટન કુટુંબ	૧૮૦૬
રસોડાઘર	ફોલ્ટ	૧૮૩૫
સીવવાનો સંચા	થીમે	૧૮૪૧
ટેલીફોન	એલેકઝાંડર બેલ	૧૮૭૬
ફોનોગ્રાફ	એડીસન	૧૮૭૭
વાયરલેસ	માર્કોની	૧૮૯૫

બ્રુહાની કલબ

કુનીમાગાં સ્વતંત્રતાના માટેની તેમજ જુદા જુદા પ્રસંગોની અનેક જાતની ક્લબો હોય છે. પણ બીજા મોટાના દેશમા ગ્રોસરીકામાં બાલ્લાવરદીઓની કલબ (Ball Bearing Club) પણ છે ને જાણી સૌને આશ્ચર્ય થશે પોકા વર્ષોથી તેની સ્થાપના થઇ છે ને કલબના સેક્રેટરી સાબ્યો છે ત્યારે તે જાણી તરફથી ત્યાં જાહેર થયું હતું કે તેની ઉંમરીકાલ પાંચ છે ને દર વરસના ઉજવણી પણ આપવામાં છે. ગ્રેગ્યુલર ઉજવવાને તે બાલ્લાનો 'જગતનો સર્વોત્તમ બાલ્લબેરીંગ' કરીકેનો ચંદ્ર આપવામાં છે આ ગંજાવા ગ્રોસરીકામના મુલીગદલમાં આવેલા છે. ગયા વર્ષની આખરે જાહેર થયેલા તરીકાદ પ્રમાણે તે વેચાણ ૧૬૦૦ ઉમેદવારોએ આપ્યા હતા હતો. જેનું પરીણામ પ્રકાર પડતાં મોગાગનેની રહીશ મીસીસ રટેલા બાર્નહાર્ડસને જગતનું ખુબસુરત ૧૯૩૬ ના વર્ષનું સૌન્દર્યમાનપદ આપવામાં આવ્યું છે.

કૅલોનીયલ બૉર્ન એન્ડ સેટલર્સ ઈન્ડિઅન એસોસીએશન

માસ મીટીંગ

કૅલોનીયલ બૉર્ન એન્ડ સેટલર્સ ઇન્ડિઅન એસોસીએશનની માસ મીટીંગ તે તા. ૨ જીના રવીવારના બપોરના ૨—૩૦ વાગે વીકટોરીયા સ્ટેડીયમ આવેલા વીકટોરીયા પીક્ચર પેલેસમાં બોલાશે. જે બાબતે (૧) દક્ષિણ આફ્રિકાના ઇંડીઓની હાલની સ્થિતિ વિશે વિચાર કરવા અને તે પર ઠરાવ કરવામાં આવશે અને (૨) સરકારને આપવામા આવેલી ડેપ્યુટેશન સામે વિરોધ દર્શાવવામાં આવશે.

એ. ફીરોઝશેઠ,
પ્રમુખ
એસ. ગુલ્ફ રોંગ.
ડી. એસ. ચેટ્ટી.
એ. હુસેન,
જો. માન. સેક્રેટરીઓ.

દુઃખાણી ખાય

ઓસ્ટ્રેલીયાના બીક્સ પાર્કના ખાતિના ના બીચમેન્ટની ખાય જેનો જન્મ આર્જેન્ટાઇનમાં દરમ્યાન થયા હતો તેણે ૧૯૨૬ ના ઐક્ય ચાલ્યાદીમાં જન્મ આપ્યા પછી દરરોજ સવારે બાજુ જે ગમના કેટલ દુધ આપે છે ઉપરાંત વાર આપ જોરદાર કેટલું પણ આપે છે આ ગાયનું નામ બા ટીલાગેને "પીક્સ" રાખ્યું . આ ગાયને બીમારીમાં કોઇ કુપી દુધ આપવામાં આવ્યો હોવાનું જણાય છે.

તમે જાણો છો?

મોટર ઘાડર નામના એક . ડરે ગયાજરી કરી જાહેર કર્યું છે કે ઉંદરો ... સાલ ૮૫ કરોડ રૂપિયાનું નાના ઘરોનો કુકવાના ઉપદ્રવમાં કરે છે આ રીતે એક ઉંદર પાછળ ઉંદરો ખાનીઓને દર વરસ ૩૯ શીલીંગનો ખર્ચ કરવો ૬ ૭૦ ઉંદર ઉંદરટર એવો બાબામાન પરાવે

ઉંદરો ને ઉંદર ના ઘાણ ના ખાડે જ બેકારી જણાય છે. તેમાં બહોળ રાકાર રહે.....ઉંદરો ૧૯૨૯—૩૬ ના વર્ષમા મોટર ૮૬૨ બાબુસોર ઉંદરથી મોતી રહા ૬ . બાદ ૧૯૩૪—૩૫ ના ૮૬૭ બાબુસોર. બાદ ૮૦૦૦ બાબુસ બાદ એક બાબુસ ચારુ બાબતની જેવું . વર્ષમાં પણ બાદ પુરવાની એવા ના પરીને ૨૮૧ થી ૩૮ ઉપર બાબા ૪ બાદ ઓસોની સંખ્યા ૧૫ને ૧૭૩૮ થઇ ૨.૨ ઉપર નાખ છે. ૧૯૨૯—૩૬ ના બાબતથી બાબા બાબ ૬૭,૦૦૦ ૨૮૦૦૦ ઉંદરો ઉપરોક્ત: બાદ ૧૯૩૪—૩૫ ના ૨૬,૫૦૦ ૧૬,૭૮૬ રૂપી પાનો બાબતો બાબાના ૬. ૧૫,૩૪,૬૫૦ ૦૦ તો ઓસોનાં ઉંદરાબાબો જ પુરવામા બાબા.

ઇંદરીવાળા રેલ્વેમાંને ઉંદરોનાશક પુત્રીમતાબ

બાબો પણ ઇંદરોનાબો રેલ્વેનો ઉંદરોનાશક ૫૨ ૧૬ છે, એમા ૬૫ ઉંદરોબોનાં બાબાપુ છે. ૧૫બપુ પુરું થયા પછી ઉંદરોબોએ બા બોબપ

કોંગ્રેસની ગાંધી કાયાનો ઉપાય

અમેરિકાના કાઢના પુરુષો પણ ત્યાં . પણ તે પ્રમાણમાં ઓછા કેપમાંથ નવા વર્ષ બેસાડી કાઢના ખાડા પૂરવા બોલાવ્યા નથી બોલાવ્યા . . . અમેરિકાના પ્રોહિબિશન તરફના . પ્રમાણ સ્ત્રિયોના નીકાહ . . . કુંવારીઓ પુખ્ત ઉમ્મરવાળા પણ એવું . . . કારણથી . . . નાબૂદ થાય એ માટ કેપ કરવામાં આવે ના . . . પ્રચાર ઝટ થાય આવી પેટાચૂંટણીની બહ કેટલાયોનાત આ વાર નીકળવાના આવી ચૂંટણી પૈસા બગાડી કોમનું કામ થાય . . . પણ બગાડ પ્રમાણે પાણીમાં ગયા ને ઘાટ રીતે બહારની મદ કુંવરો તરફ કાઢના ઉપાય તરીકે કરવામાં નહીં દેવી બધે પણ કેપ ન પુરુ તથી કાઢના ગયે ! પણ સૌથી રસ્તુ તો પોતા ઉપરાંત કે વિદ્યાનિમંત્રણ ખુબ બહુનાત કરી બહાર . . . કરવામાં આવે કરવું જોઇએને ' બહાર તેઓમાં પોતાની રાષ્ટ્રીયતા પરિણામ તરીકે કરી કાઢની મદ . . . આકર્ષવાનુ પ્રકાર રજુ કરવા લાયક . . . ને કેટલ રજુ કરવા બધા બધા મત બાબ . . . પોતાની પાસેથી કાઢનો . . . આપવાના પરિણામને બહા . . . બધે બાર પાસે . . . રજુ કરીશું . . .

—:o:—

આભાર

સુપ્રસ્તુતી બાદેના જાણીતા પત્રો તરફ્ત ફ્રેમરની ગોરસરજીની વિદાય થી તારબધુદાય પ્રસંગ્યો તમજ તમના ધર્મપત્નિ સૌ. કેકેબેન તરફથી

. . . . . પ્રસંગ બદિલમા સૌની સહાનુ . . . થી રમણલાલ ખંડેરાવ તરફથી પા. ૨. . . . ટ્રસ્ટીઓનીસંસ્થાના શ્રી. ચાર્લ્સ એલ પ્રસંગમાં તરફથી પા ૨-૮-૦ . . . શ્રી. પ્રસન્નભાઇ . . . ભાષણપ્રસાદ તરફથી ત્રી . . . ગાંધીજીના આપણા . . . ની ઘર્ષ મળેલી ૬ . . . આપવા . . . વાર વિચાર કરવાને છીએ.

. .

સોરાષ્ટ્ર કોંદુ સોનાયરી . . . શ્રી. . . . અને સૌરાષ્ટ્ર કેળવણ . . . શ્રી. . . . . પ્રસંગ . . . . . સૌ કુશ . . . . . મોકલી આપવા . . . આ . . . . . નાંમે

. .

. . . . . પ્રસંગ . . . . . નાયકો . . . . . પ્રસંગ . . . . . પ્રસંગ . . . . . નાંમે છે

સૌજન્ય છે.

પ્રોપ્રાઇટર ચરોપા ના . . . ફ્રાઈસી, ચાલુરની પ્રસંગ . . . સૌ તેના ઉપયોગ . . . . . કરે એવા ચાલુની જરૂર . . . નાંમેના પ્રસંગમાં . . . પ્રસંગ . . . .

. . . . . .

LOWER CONSUMPTION YET GREATER PROTECTION WITH NEW-PROCESS Mobiloil

The New Process makes this possible!

ઓછે ખર્ચે મોટું રક્ષણ જોઇતું હોય તો ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

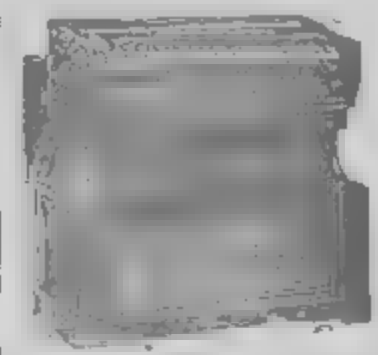
VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ ક્રમણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્રથમ ડાબેરી-ડીયમ = પા. ૬—૦—૦

માગોફોન પા. ૬—૦ થી પા. ૮—૮—૦

ખાસ દીવાળીના અંગે ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાભ લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો માલ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

				રા.	પ
મહાભારત, નં'ગ	૬	કીંમત	૨૧	૦	
પૃથ્વીરાજ					
ચીતોડ	,, ૮	,,	૨૭	૬	
ઉષા સ્વપ્ન	,, ૬	,,	૨૧	૦	
નળ દમયંતી	,, ૫	,,	૧૭	૬	
દાનવીર કર્ણ	,, ૫	,,	૧૭	૬	
રા. ભરથરી	,, ૫	,,	૧૭	૬	
મહારાણા પ્રતાપ	,, ૫	,,	૧૭	૬	
ઘરમાં પુજા	,, ૨	,,	૮	૦	
ગુજરાતી	,, ૩	,,	૧૦	૬	
ગુજરાતી					
ઘરસાર	,, ૩	,,	૧૦	૬	
રાજકરણી	,, ૩	,,	૧૦	૬	
રાહુનલા	,, ૪	,,	૧૨	૦	
જુદ્ધ ૨૫	,, ૪	,,	૧૨	૦	

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

જોડી એકની કીમત પા. ૧—૦—૦ થી

પા. ૩-૧૯-૦ સુધી

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના, જેવા કે

માસ્તર ફલુભાઇ, આર્યદેવી (હાથીખાના કુમુદરાય, કલાવદાલ (કપાનર), શ્રીમન [illegible], માસ્ટર ખુલીઆ, શ્રીકમ, માસ્ટર શાયગલ, ઉમાશશી, માસ્ટર વસંત, માસ્ટર મકુંદ ચોરે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા નીકા અને મજબુત સુરતા, મજબુત અને ટકાઉ તારા, શ્રુતિ, સરકાર તેમજ મેકલેર્ઇઝ્સ કલુકના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ પગના, નવી સીલેક્શન બતની રેકર્ડ ફેઈજની પેટીઓ આવી ગુઈ છે. તે સીવાય કરેક બતના ગ્રામોફોન કપલી બધી ગેકરો સાથે H.M.V. ને ફાલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, ગેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્વરાવ બેન્કના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ બતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથ બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST

DURBAN, NATAL.

Special

[illegible]

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guaran[illegible] for 3 years. Try us before you [illegible]

Phone Day 2-3164. RAJCOOMAR, Phone Night 6-1540.
UNDERTAKER.
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.
રાજકુમારો
અન્ડરટેકર
કફન, કફ, મોટર તથા ઘોડા ગાડી કુંડ ચોવીસે પુરતી પાવરવાળી
આપે છે વરસ દિવસ ખુલ્લું.
Manager K. S. FRANCIS,
14, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોઇલર, ટેબલ અને કીચન ફર્નેસર બ્રુઇંગ અથવા જથા-
બંધ બનાવનારે તેમજ રુફ વર્કીંગ સંતોષકારક
કામ કરનાર.
બદલેલા બાંધવાનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Marker St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યા જાતી ફેમલેમ બીયે તાજો અને સફાઇથી ધરમા
ફેમો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, બ્યાદ આને ગરમા ૬ ગેરા ચેરા
વા જથ્થાબંધ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ,
તમો ધરમા બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

Phone 33-4419 Tel. Add. "VALAUTEL" P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ તથા રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
બજારની કોઇપણ દુકાનમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
[illegible]
ઓરડીપર ખાસ ધ્યાન આપવામા આવે છે
રહેવાની અલગ [illegible] ની માલ મળી શકશે
ટેલીફોન 33-૪૪૧૯ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી ઓ બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોનઃ ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1425

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નહેરુ—આખી કાયા બતાવતો મોટો ફોટો, સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ. કીં. ૧–૬.

નવયુવાન રાજપતિ—પંડીત જવાહરલાલનો પહેલવહેલો ટોળી સાથેનો સુંદર ગ્રોરંગી ફોટો. બાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ. કીં. ૧–૬.

લાલા લજપતરાય— મોટા ફોટો પહેરણ ગંજીફા અવસ્થા ફોટો, સાઇઝ ૨૦×૧૫ પોસ્ટ ફી ૧–૧.

સ્વ. શ્યામજી કૃષ્ણવર્મા—અપૂર્વ ગ્રોરંગી, ફોટો પહેલી ગોલ્ડમેડલ સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ પોસ્ટ ફી. ૧–૧

સ્વ. મોતીલાલજી નેહરુ—ગ્રોરંગી અપૂર્વ ફોટો કુર્તા ગળાનો પહેરી ઓરડેસ સાઇઝ ૨૦×૧૫ પોસ્ટ ફી ૧–૧

પુ. મહાત્માજીનો ઉદ્યમ કીંમતનાં બાબત બતાવવા મું – ૬ જોઇએ તેનું આખેખુણ દશ્ય, પુ. બાપુજી સાદા સાદા બાબત લઇ નદીમાં કુદતા, આસપાસ માણસો રેંટીયા કાંતતા, કેટલ તરતા હોકતુ. કોઇ પીજતું, કોઇ પેજતું, કોઇ કાપણી પાણી કામ વિગેરે વગેરેનું આકર્ષક ગ્રોરંગી ફોટો સાઇઝ ૧૫×૧૦ પોસ્ટ ફી. ૨.

શ્રી જવાહરલાલ નેહરુ—જવાહરલાલજી સેવા માટે પહેરવું ખાદી ગોલ ૪ પગ ટુંકા ગ્રોરંગી ફોટો. સાઇઝ ૧૫×૧૦ પોસ્ટ ફી. ૧. બીજા ફોટાઓ—ગાંધીજી બેલગામ, વલ્લભભાઇ પટેલ, પુરુષોત્તમદાસ પટેલ, જવાહરલાલ બાકરે, સુભાષબાબુ બોઝ, રવીંદ્રનાથ ટાગોર મદન મોહન માલવીયાજી, રાજગોપાલાચારી, સેન ગુપ્તા, મોહમ્મદ અલી, શોકાળ કૃષ્ણ મેનને, બરદાર અજમલખાં અને ખાનસાહેબ, લાલા લજપતરાય, મોતીજી મહારાજ, સ્વામી પ્રતાપકોર્ટ, શ્રી રંગુ આદ મહેરોત્રા બાબતે, કમલા દેવી ચટોપાધ્યાય ને અન્ય સ્વદેશનાયો વગેરે

ઉપલા બધા ફોટાઓ તૈયાર છે. સાઇઝ ૨૩×૧૦. દરેકની કીંમત રૂા ૬

મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion Pharmacy.

THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages 2s 6d

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ.

In The Union Of South Africa

જાનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ ઓપેરા અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ

,, રા' માંડલીક કમ્પલેટ ઓપેરા અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ

એચ. એમ. વી. ફ્રામેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ ઓપેરા અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.

નાટક ચુડાવાની કમ્પલેટ ઓપેરા અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ

,, રાજા ભરથરી કમ્પલેટ ઓપેરા અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ

,, મીરાં બગાલ રાજાનું સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.

,, સીરાજુદ્દૌલા.

,, ઉષા સ્વપ્ન.

,, સમાજનો સાપ ભાગ ૧ થી ૬.

,, ચંદીલનો વારસો કુલ્લ રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ

,, મહુડી મા સડકા ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન

,, ગરીબ પાલન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

,, મોરીન પરણાવ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

,, [illegible] ૬ રેકોર્ડનું સેટ [illegible]

,, [illegible] ૫ રેકોર્ડોનું સેટ [illegible]

,, નરે પ્રભાસમાં ૬ રેકોર્ડોનું સેટ પ્રભાસપાટણ

,, નાગ દમા મા નદી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગોવા ગોમ. ૫.

,, રૂકમણી મંગલ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ગોવા ગોમ. ૫.

,, નરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ પ્રભાસપાટણ.

,, જયલા ગજનું ૬ રેકોર્ડોનું ગ્રેવ ગોમ ૫.

અમારા ગ્રાહકોને નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
પ્રમ્પ્ટલી ટુ યુઝ માં જોશો.

૧૦ ઈંચ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. રપ/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે. [illegible] ૪૮/.

અહાર ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

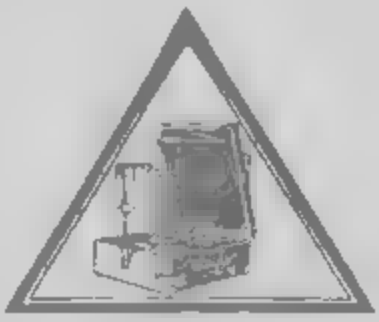
જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

તરફ "મોહમદ મોહમદ પુકારે અલ્લાહ" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ ઘરાકોને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષની બીજી રેકોર્ડ

1815 ના કહિકા કંપા આલમમે બજવા દીયા કમલી મકના.
આ રેકોર્ડ આજાવવા જેવી છે

પ્રોફેસર ઉકરામુદ્દીન

2858 મુન મુન મુન
253 મેરા દીલ ને જાનુ છો દીલમેં મોહમ્મદ
406 મોહોબ્બતો મોહમ્મદ નહી ચીજ છે.

અબ્દુલ અઝીમ અને પાર્ટી

2217 આપો અલ્લાહી અલાહ હમ
મોર બના અલ્લાહી અલાહ હમ.
2207 અંધેરા મુકામ
2178 બારમાસો આગમ (ગજાકી)
2167 મીનારા નાપ જે
2167 મક્કા મક્કા (ગજાકી)
2220 નાચો અહમદ જે કરે
2223 નાચો મહમદ સાથે બાલે.
2220 દિ આવે ખુશ - બીજાઈ ને કરાવો.

મુકી કબ્યાલ

1770 બજાવ, મેરી બીજાઈની સરકાર બનાવીજે.
1771 બજાવીર ના સાચેથે મારી કમલ્યા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

1771 કુમરત જ મોજના કુમરત અમીર કે અબ્બીકિ મુરદ ના કુન્હા કરના
1771 મોજના કીમરત ઓમાર.
1790 મોજના બાંગુડા કુમરત અલી.

અમીર કબ્યાલ

1501 પીપારી પીપારી મુરલવાલ.
1000 બાહમદ મેરે દાવા બારના કુબી ને
107 મચકુર કુવા આલમમે બજા રે કરમને
મોહમ્મદ મકબાલ
1740 મજલા મુજ રોજેગ મુકાલો.

ડીબાકેલ હક કબ્યાલ

2005 દોસ્ત ગીન કીયા એક જગાનો અર ગીન.
2087 કલાબી રસુલ મુકા કહા કહ ૧.
2135 અસર પાનીબે ! આલમે રનગો મુ
2155 તરે અલાયે મન બાગમાલ.

મુસ્તાક હુસન કબ્યાલ

2130 દીલ ના જોરા તે ગયા.
2150 ગિમાર મુકેલા

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોકસ
સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sarangavan Sarangy, Pavalakodi-Pattabishekam, Usha-Ramayanam, Dhamayanthi, Inan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ચીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપટ, લીંબૂ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચેાષ્ટીક પાકા અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મેાકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરેા ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મેાકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકેાને સંતેાષ આપવેા તે અમારેા ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop R M PATEL)

202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 839 Tel. Add "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

ભાવે અમારેા ઓરડર માલ રવાના કરી મારેા ભાઇ C.O.D. થી મેાકલીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar.

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,

103, PRINCE EDWARD STREET,

DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હેાલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મેાકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બેાકસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the latest Styles
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારેા મૂટ ક્યાં શીવડાવશેા?

નરેાતમ હરગેાવિંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલેા કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ફાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 2967. 176 Grey St. Durban.

આવાડીક પંચાંગ

માસ	મીતી	વાર	નક્ષત્ર	યોગ	કરણ	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૯૩	૧૯૯૩	૧૮૫૯	૧૯૫૬			
	એપ્રીલ મે			ફાગણ ચૈત્ર			
શુક્લ	૩૫						
કાળી							
રવા							
ધાન							
ગંગળ							
બુધ							
ગુરૂ							

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room.**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention

અમે બ.ના.ના. કાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana . . . . 6d.

J. C. BOSE. His Discoveries and Struggle with . . . . 4d.

EMINENT MUSSALMANS—

Contents: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Muhammed Sayani, Syed Mahomed, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Deinshaw Petit, Wali Ahmad Khan, Syed Hamid, Pilgrim Service . . . Mahomed Ali, Shaukat Ali, Sir Sultan Muhammad Shah, Sir Akbar Hydari and . . . . Price . . . 5s.

ON KHADDAR

[By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA]

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of India's cotton and handicrafts industries. He then shows how Gandhiji revived the dead industry by reviving the wheel and Khaddar and explains the part played by Khaddar in the struggle for political freedom and a powerful plank in the Congress programme.

Price . . . 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidas's drama.

Price . . . 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—by Mahadev Govind Ranade. Price . . . 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell. Price . . . 2s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale, M.A. Price . . . 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. W. Miller,	Lord Amptahill,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir C. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge
John Bright,	Kristo Das Pal,
Lal Mohon Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Diwan C. Rangacharlu,
Ramakrishna Pantulu,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. C. Madhava Rao, B.A.,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohan Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ishwar Chander Vidyasagar	Kashinath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Dehrasuji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition.

To be had at this office. Price 10s

10 MAY 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 19—Vol XXXV Friday, May 7th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

PRIDE GOETH BEFORE A FALL

"THE world is crying for peace, for goodwill among men, each nation wants to be free to work out its destinies according to its genius. I may here declare that the world will have peace only when the greatest subject race of the world, the great and ancient land of ours is delivered from age-old bondage. Empires fall but humanity lives. I have sufficient imagination to see that this great land will soon see the fall of the Empire. For, we must remember that pride goeth before a fall. The suppression of man cannot be tolerated by man, much less by Providence, and those who attempt to suppress man will ultimately drag themselves down. This land is consecrated to live to great purpose. God is not unjust or unkind. He will preserve this land to that purpose."

—DEVADHAT DESAI

અભિમાન એ પતનની નિશાની છે

"જગત શાંતિને માટે, મનુષ્યજાતીમાં સદ્‌ભાવના માટે, પોકારી રહ્યું છે. દરેક રાષ્ટ્ર પોતાની શક્તિ અનુસાર પોતાનું ભાવિ ઘડવાની સ્વતંત્રતા માંગી રહ્યું છે. મારે કહી દેવું જોઇએ કે જગતને શાંતિ ત્યારેજ મળશે જ્યારે જગતની મોટામાં મોટી પરતંત્ર પ્રજા, આપણો મહાન અને પ્રાચીન દેશ જબાનાવતુની ગુલામીમાંથી મુકત થશે. શહેનશાહતો પડી ભાંગી છે પરંતુ મનુષ્યજાતી જીવંત રહી છે. હું જોઇ શકું છું કે આપણો મહાન દેશ નજીકના ભાવિષ્યમાંજ શહેનશાહતનું પતન થએલું નિહાળશે, કેમકે, આપણે યાદ રાખવું જોઇએ, કે અભિમાન એ પતનની નિશાની છે. મનુષ્યની કિસ્મતનો જુલમ મનુષ્યથી સહન થઇ શકતો નથી અને કુદરત તે ઓછોજ સહન કરશે. જેઓ મનુષ્યને કચડવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે તેઓ અંતે તેજ નીચે મસડાઇ જશે. આ દેશ મહાન કાર્ય માટે જીવતાને સરજાયેલો છે. કુદરત અન્યાયી કે અકૃપાળુ નથી. તે આ દેશને એ કાર્યને માટે ટકાવી રાખશે."

શ્રી દેવદાસ ગાં

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીનાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિશેષ રક્ષણ આપતા વીમાઓ ઉતરવાની સગવડ છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે ઘર ઇન્સ્યુરન્સ કોમ્પેન્સેશનના પગારના રકમોસંબંધી ફોર્મ તારીખ બદીને દરખાસ્તની સાથે ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સંગ્રહ કરેલો) પંજાબી સામાન, ગળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, સુંઠ, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જાવંત્રી વીગેરે વીગેરે બારમાસ વખતસર આવી ગયેલ છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આળો તથા ખાસ કેમરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT,
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 1008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(વગર ખોરાકી)
પાઉંડ ૨૭-૦-૦.

ટુ કે
(વગર ખોરાકી)
પાઉંડ ૬-૭-૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬-૧૮-૬.

હદુ વીશી
પા. ૬-૬-૦.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૫-૬-૦.

મે તા. ૧૦ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

આજ સુધીમાં—હજારોએ પોતાના કાગળ વખા પોતાનાં અને સ્ટીમરનો વખાણ કર્યા, પોતાના કુટુંબનું સલામ કરવું
અને ત્યાં અને બીજા કેટલે ઉતરવું . તેમના સીધા પોતાના વખત પહોંચાડવા વખા જણાવ્યું

દરેક હોંશિયાર કોમ્પ્રાએ પોતાની દીકરા અમારી ઓફીસમાંથી કેવી ત્યારબાદ આવવા અમારી સાથે
કેવા પ્રકારના કાગળો દીકરા મેળવી લેવી
સ્ટીમરને લગતી દરેક માહિતી અમારી ઓફીસ પરથી મળી રહે છે.

વધુ પુછવા અને લખો ના પત્રો.

SHAIK HIMED & SONS, : 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4. Kort Street, Johannesburg.

ખાસ ગ્રીષ્મઋતુ માટે
તન્દુરસ્તી—તાકાતથી ભરપુર

પ્રકૃતિક રેશમોનો
અકસીર કલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

આખાની તકલીફોના
નાશમાં અમર કરનાર
દરેક પ્રકમાં દેવોને જોઇએ

સાચી શક્તિનો સંગ્રહ કરવા
ઝંડુની મુલ્યજીવિત

મકરધ્વજ ગુટી.

શક્તિની રાજેશ્વરમ કરવા
આજથી આજમાવવા માંડો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
લાઇફ આસ્યોરન્સના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી ઇન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ગ્રેમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં ગળવાનું કેમાણ બ્રાન્ચ ઓફીસ, ૧૮ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનાં મુખીપત્ર આલેખ મંગાવો

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઇ.
ટોલસેલ દરદ વેપારી.
અમો દરેક જાતના દરદ અને વેજીટેબલ પ્રોપ્રાઇટરના કેમ પણ
બારમાં C. O. D. થી સારુ પેકીંગ ફ્રી મોકલીએ છીએ
P. O. Box 254 31, Short St. Durban

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું દરદ અને વેજીટેબલ સારું પેકીંગ ફ્રી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET.

WE SPECIALISE IN

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

આંચો : કેવલરામ્સ, :: :: :: ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
જાપાનીઝ વેરહાઉસ, :: :: જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
જાપાન બઝાર, :: :: રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે ખાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક ભાત, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માણસ, ચહેરાની
ચામડીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક
દર્દોપર નીપનાર
અક્સીર ઈલાજ
લગાડવાથી ઈંડા
આપી જલદી
આરામ કરે છે

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

ઈ. એસ. પાટણવાલા, મુંબઈ ૩.

NOTICE TO PUBLIC
INDIAN HERB SPECIALIST
THINK OF YOUR HEALTH REGAINED!!
JOY AND HAPPINESS BROUGHT INTO YOUR HOME AT LAST

LET NATURE'S HERBS and VARMAN'S HERBAL CURES LEND YOU A HELPING HAND IN EXPELLING ALL POISONS and all IMPURITIES, REMOVE OBSTRUCTIONS from any part of the system.

They rejuvenate, rejuvenate and strengthen every vital organ.

THEIR MARVELLOUS VIRTUE & MIGHTY HEALING POWERS HAVE BEEN PROVED.

Abandoned persons can be cured. No matter how long-standing or desperate the case may be. We will back for them their health.

TRY NATURE'S RESTORATIVES:

Malaria Fever and all kinds of Fever, Diabetes, Gallstones, Stomach, Blood-poison, All Skin Troubles, Weakness, Piles, Bladder, Rheumatism, Asthma, Nerves, Kidney Troubles, Indigestion, Worms, Appendicitis, Heart, Liver, Constipation

ALL PERMANENTLY CURED.

Our Herbs are purely Soft Harmless, Effectious and Inexpensive.

Write at the earliest opportunity for particulars from:

M. C. VARMAN,
The Great Herb & Health Specialist.
382 Pine Street, Durban.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MARVIN Watches
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban, 'Phone 21238.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન: ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજુ અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

કીર્ટીગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગસ પાવડરના ટીન મળે છે.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

'Phone 28456. Tel. Add "Nartjes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Quantity of Nartjes always in stock. Market prices quoted on application. Letters to all up-country visitors.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER,)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay Calcutta, and Madras Products

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, અસબસ, અજમ, અજમોદા, પીસ્તા, સિંગોદા, મુલતાનનું પાણી, મુલતાનનું રાયણ, કસુંદાનું પાસ, બદામ, બરાસ, ઓલવા, ખીરોરી, બબુર, બોલ-બાવળી (બાવળ) ચોવ, કેરબાની માટી, પીરોજ કેરબા, સુરમા ઘાયનું કેસર, બાદ બબર, પંજાબી સાલમ, સફેદ મુસલી, મઠોદા બાવર્ચા, મુંડ, સેકેલા સોપારી, ફાટચા સોપ., સેવરમની સોપ., બદામી સોપ., મુલકર્ન કાથો, બરૂચી બાવાનો તજાબુ, આમળાનું તેલ, બદામનું તેલ, મંજેલીનું તેલ, એરંડાનું તેલ, કાગનિબા ને ઔષધ, એલ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને રકેબીસેટ, બોબાઇ-બીસાણી છરાસાળ, બાબતુલસી, મોંધ, દીલ્લી, મુલતાન, કાલમેઘ દાળા-ચણા, મગ, અડદ, તુવેર, પાલ, વટાળા મશુર પરમ્યા છડ મેથી, લવંગ, તજ, સાજી (સરસ્તુ) વરમ બનાવેલા પીસેલા, વિગેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

10 MAY 1937

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI in 1903

No. 19.—Vol. XXXV Friday, May 7th, 1937.

NOTES AND NEWS

Coronation Gift For "Untouchables"

A CORONATION gift to the non-European community, to take the form of a centre and including a hall about the size of the City Hall at a total cost of £50,000 or £100,000, has been recommended by the Native Affairs Committee to the General Purposes Committee. The scheme, for which suitable sites are available, would also include a library and an art gallery, and there would be [illegible] amenities, which make the whole undertaking a cultural centre on the most up-to-date lines. The hall and adjunctive rooms would be available for dances, receptions, concerts, theatricals and all the various activities which are at present enjoyed by Europeans at the City Hall. With such an amenity, it would also be possible for the Mayor to hold receptions to greet the non-European sections, and they themselves would be able to stage functions in honour of [illegible] visiting Asiatic and African visitors. It is pointed out by those who have sponsored the scheme that at present the facilities for such activities, whether by Asiatics, coloured people, or natives, are entirely inadequate and that, owing to European prejudices, it is not possible for them to use the City or Wolhuter Halls. The matter is to be discussed shortly by the General Purposes Committee, and if the proposal is accepted, those in touch with non-European organisations believe that it will be a big step forward towards bringing about more contentment among that half of the [illegible] population which contributes [illegible] to its prosperity. At the same time, it is held that for these communities [illegible] could be no more fitting commemoration of the Coronation of King George VI.

A Gift Or A Price For Our Honour?

A similar scheme to the one referred to above was proposed some time ago in order to avoid the City Hall being used by Asiatics and other non-Europeans, but it was not heard of again for the reason, presumably that it did not meet with an adequate welcome from those concerned. The scheme is, no doubt, an extravagant one and serious for those who have accepted the position of "untouchables."

By them, the coronation gift will be looked upon with the greatest delight. On the other hand, however, Asiatics who are prepared to accept the status of "untouchables" which the [illegible] wish to forcibly thrust upon them will look at this gift as an insult even though it is to be ten times costlier than it is proposed to be. Asiatics consider themselves to be as civilised a nation as Europeans and are not by any means prepared to accept a lower status than that of the white people of South Africa. A very welcome coronation gift would have been the abolition of the colour bar altogether. The City Hall can by no canon of justice, be the monopoly of the white people. It is a public place and every taxpayer has the right to enjoy the benefit of it. How a Municipality can preclude, on the basis of colour, a section of the burgesses from entering it, is beyond [illegible] mundane logic. The acceptance of the proposed Coronation gift would, in the circumstances, amount to selling our most valuable and self-respect at the price of a song. What is more valuable? Our own dignity shall be judged by the civilised world according to the value it makes the proposed gift will be a welcome gift if those, to whom it is to be made, are not precluded from the right to make use of [illegible] and the Library as [illegible] the white burgesses. Otherwise it cannot be welcomed as a gift but looked upon as nothing but an insult.

What Others Think

We reproduce below a letter from Mr. G. P. Van Der Riet, [illegible] the Johannesburg City Council's proposed gift to [illegible] appearing in the *Star* [illegible]

[illegible] tion [illegible] a substantial Johannesburg City Hall [illegible] of liberty for the non-European [illegible] for Johannesburg appears to be a [illegible] of gesture on the part of a generous City Council, but a closer examination will reveal that the scheme, if carried through, will only relieve the white man [illegible] to pay to satisfy his colour [illegible]

The one [illegible] the suggestion of equality for all citizens, black and white. It may be argued that as far as the European is concerned a long felt want is supplied; it can also pertinently be asked, 'Why does such a want exist? Why may the non-Europeans not share the privileges of their white fellow-citizens?' The answer to these questions is that the Johannesburg public mind is too small, too illiberal and too warped by colour prejudice to grant their darker brethren the privileges they are entitled to.

Much is made of the white pioneers who blazed the trail to the goldfields and founded the city, but nothing is said of the loyal band of coloured and native servants who helped the white boss and suffered the hardships of the early days with him. To-day the lowly builders are forgotten; their unhonoured record is disregarded.

When the Great War came the black man gave his services and his blood to keep out the tyrant and preserve the freedom of his country. But that does not count now. The battles in East Africa, the glories of the Palestine campaign, and the sinking of the Mendi are no longer worthy of even passing comment. Instead, the children of these dusky heroes are pushed from [illegible] Bar to port by the Immigrants Act, deprived of work by civilised labour policy, and stifled and repressed by un-Christian colour prejudice.

Finally, the Johannesburg ratepayers are asked to pay for a £100,000 monument to white intolerance. This symbol of ingratitude will spell the doom [illegible] European citizen's [illegible] enjoying the privileges [illegible] He will be forced to accept the City Council's "Nigger Heaven," or have nothing at all.

What the non-European demands is reasonable access to the present City Hall and the Public Library. He does not want imitations in the shape of a European city [illegible] the Council wants to spend money on a coronation gift to non-Europeans, give them playing fields for their children, better streets in Sophiatown or Newclare, and swimming baths, or build and maintain an additional ward to the overcrowded non-European hospital.

Pirow On White Supremacy

Speaking at the Voortrekker celebrations at Winburg, O. F. S., Mr. Pirow is reported to have said that to realize the importance of the race ideology inserted by the voortrekkers, it was only necessary to look at North America, South America, India, the Netherlands East Indies, Australia and New Zealand, where the aboriginals were treated on a basis of equality. The difference between the European and the non-European had, to all intents and purposes, disappeared, and there was no obstacle to miscegenation. In South Africa, however, the small white community was surrounded by overwhelming numbers of non-Europeans, but was determined not to allow its authority to be usurped. He was not prepared to hand over control to the black people. This race philosophy was affecting policy elsewhere in Africa, as it was the only policy which guaranteed the existence of white civilisation. Wherever the races found themselves in a minority in South Africa, that policy of white supremacy would ultimately have to be accepted. Southern Rhodesia was beginning to apply South Africa's policy towards the natives, while the people of Kenya and Angola looked to the Union for a policy which would ensure the existence of white supremacy. He (Mr. Pirow) was necessary to look to the east where hundreds of millions of people were not content with white supremacy. "The yellow peril," said Mr Pirow, "is here." The position contained dangers of which white South Africa must take account. In the West nations were prepared to commit suicide by exterminating each other in devastating wars. In the East the "yellow man" was dying of white domination. Midway between the two lay South Africa. "A white South Africa, at any rate south of the Equator, would constitute a valuable bulwark for the West," said Mr Pirow.

Mr Pirow seems to forget that all the places he has referred to, where the aboriginals were treated on a basis of equality, the difference between the European and the non-European had, to all intents and purposes, disappeared, the white supremacy still remained dominant. And we do not know that it would not remain so in South Africa, for [illegible] to treat the aboriginals more generously and humanely. South Africa's present policy is undoubtedly encouraging white supremacy beyond imagination. Time alone will show.

Indian Opinion

Friday, May 7th, 1937

The Coronation

EARLY next week the Coronation Day celebrations will be observed throughout the British Empire. South Africa will play its due part in it, and our countrymen too will join in sending their loyal greetings to Their Majesties on that auspicious day. In doing so, however, let us quite frankly admit, our countrymen are not joining with an open heart as those who enjoy the freedom and happiness and equality of justice which are supposed to be the ideals of the British constitution. The reason is because we cannot lose sight of the fact that we are not treated as equal members of the British Commonwealth of Nations but as helots of the Empire. The hope of the great ideal of the British Constitution of equality of justice for all British subjects, irrespective of race or colour, ever being realised is becoming remoter and remoter as the time goes by. It is realised more and more that those ideals are reserved for the white people only and, what is more painfully realised is, that they are reserved for even foreign nations like Japan but not for British Indians. When we see this it makes us all the more conscious of our helotry. The term "British" attached to Indians in South Africa is no meaning. The British Government has, to all intents and purposes, disowned us in this part of His Majesty's dominions. We are left at the mercy of unsympathetic rulers without being given even the elementary rights of citizenship.

A glance at our Motherland, India, fills us with more pain. Here, in this country, at least, we are under a power which has been given complete independence. But in India we are under the direct rule of the British Government and the lot of our people there is not much better than our's in this country.

These thoughts naturally arise in our mind when we think of the significance the Coronation Day has for our countrymen. We reconcile ourselves to the fact, however, that whilst we are grieved under the British Government we have nothing but the highest love and esteem for His Majesty The King George in person. His ideal is to treat his subjects with equality. His happiness depends upon that of his subjects. The genius of the British constitution requires that every subject of the Crown should be as free as any other, and if he is not, it is his duty to demand and fight for his freedom so long as he does so without injuring anyone else. There is no room for helotry and slavery in this constitution, though both exist abundantly. Largely it is the fault of the helots and the slaves themselves. Thus understanding the spirit of the British constitution, though we suffer from disabilities in this sub-continent and though we are far from happy in the accredited land of our birth, we cannot but pray that the Crowning of King Gerge the VI may not only bring happiness to Their Majesties the King and Queen and the members of the Royal Family but that it may also result in the realisation of the great and noble ideals attached to the British Throne thus bringing happiness and contentment to all His Majesty's subjects.

Hereditas e Porta

LAST SUNDAY'S MEETING

A MASS MEETING of the Colonial Born And Settlers Indian Association was convened last Sunday at the Victoria Picture Palace, Victoria Street, Durban, to consider the present position of Indians in South Africa and to protest against the assurance given to the Government by the Congress representatives to secure, by voluntary action, the dismissal of European women employed by Indians in certain cases and to ask them to desist from employing them.

As a result of string pulling from the Congress side, the first difficulty experienced by the officials of the C.B. and S.I.A. was in obtaining the Hall. At first Mr. Christopher, president of the Association, was promised by the management of the Victoria Picture Palace that the Hall would be at his disposal whenever he required it but later, it was blankly refused. After a great deal of argument the Hall was procured under certain conditions.

The next thing was that, on that particular day, there were several wedding ceremonies and there was, in the circumstances a poor attendance of those who were expected. The Congress, however, had engineered a crowd to be present at the meeting with the avowed object of creating a disturbance and smashing up the meeting.

President's Speech

The meeting was opened up with the presidential address by Mr. A. Christopher who reviewed, in some detail, the present position of the Colonial born Indians in South Africa. He said they formed the biggest number and, therefore, they should consolidate their forces and make themselves heard in the affairs of the Indian community. The advent of the Agency of the Government of India had, he said, created a position within the community which was intolerable. By siding with one organisation against another or with one set of people against another, the Agency had disintegrated the community and this accounted for the division in the community. Referring to the assurance given by certain members of the Indian community to the Government in connection with the employment of European females, Mr. Christopher said that it was inconceivable how any member could bind the community in this way.

Mr. P. R. Pather then moved the following resolution: "That this mass meeting of Colonial Born and Settler Indians hereby records its emphatic protest against the 'assurance' given to the Union Government by certain members of the Indian community for the cessation of employment of European females by Indians in that the assurance stigmatises the Indian community as unfit and denies them the choice of their employees."

Disturbance

Immediately Mr. Pather was on his feet the disturbance commenced. As soon as the resolution was seconded one of the leaders of the disturbers came up on the platform to move an amendment to the effect that the assurance given was quite in order and that it was the lesser of the two evils. The proposer was given the latitude of holding the platform as long as he liked and was given a quiet hearing.

After the amendment was seconded Mr. Manilal Gandhi rose to speak and the crowd got infuriated and did not want to listen to him at all. Amidst great disturbance, filthy abuses, the cries of "you will have rotten eggs thrown at you" Mr. Gandhi said: "You have given a hearing to your own man and if you are reasonable men you will give that hearing to me. Even the Judges in the Law Courts give a hearing to the guilty person before condemning him, and you may abuse me or murder me if you like after you have fully heard me." Mr. Gandhi said he was no enemy of the community. He was prepared to sacrifice the last drop of blood in serving their cause. He was really shocked to see the temper of the house when really they should have gathered there in all seriousness to consider their future in this country which the Government had once for all decided with a series of legislation against them. Amid interjections Mr. Gandhi tried to explain that the resolution put before the meeting was not with a view to depriving Indians of their employment. This was not a question which affected the Indian community materially. It was a question of vital principle. It branded the whole community as immoral and was an insult to the whole Indian nation, and, he went on further to say, if Indians in South Africa had not learnt from the Europeans the value of a principle and to lay down their lives for the sake of a principle then, indeed, they had learnt nothing.

Mr. Gandhi further explained that the amendment proposed really amounted to adding insult to injury to those whom the proposer of the amendment had intended to defend, for they had really denied having given an assurance on behalf of the community. In that case if the Government was under an illusion, it was only right on the part of every section of the community to hold such meetings and to disillusion the Government by saying to them that the community had not given any assurance of the nature described. Mr. Gandhi's words, however, had no effect upon the crowd which had come with the fixed determination to smash up the meeting and not to allow a word of sense to enter their ears lest they may be converted.

The meeting was, therefore, declared closed by the chairman with Mr. Gandhi still holding the platform.

The ring-leaders of the rowdy crowd then gathered outside the Hall and had the satisfaction of carrying their amendment.

[Note:—These tactics, on the part of the Congress, are highly deplorable. It seems to be a characteristic of the Congress, both in the Transvaal and in Natal, to adopt these tactics. At meetings convened by the Congress in Johannesburg it seems to be a rule that there must not be a single word uttered against the Congress or there are men ready to smash the heads of those who have uttered it. Cases of heads being smashed have in fact happened. Similar tactics, it would appear, are now the order of the day in Natal. We must say, in all seriousness, that they do not tend to unite the community. Rather do they cause disruption and tear still further asunder the various sections of the community. Those who are responsible for creating these scenes, which are most unbecoming in a community which claims to be civilised, are doing the worst possible disservice to the community and their cause in this country. We have accounted the riots of the Congress with last Sunday's occurrence because we have reason to believe that its officials have been working behind the curtain. If the Congress were not responsible the officials owed a statement to that effect to the public and their condemnation of the display of hooliganism mentioned above. —Ed. I.O.]

TRADE UNIONS AND COLOUR BAR

We call the following interesting portion from the debate in the House of Assembly on the Industrial Conciliation Bill which has now been passed :—

White Factory Girls

ON Clause 9, which dealt with the constitutions of trade unions or employers' organisations, Mr. Haywood (Nat., Bloemfontein South) moved a proviso that the qualifications of membership shall preclude European and non-Europeans from being members of the same trade union. They wanted to prevent the mingling of white girls and coloured men in factories and in labour demonstrations. There were a number of unions which had white and coloured members. This was a growing menace which had to be stopped

Mr. Erasmus (Nat., Moorreesburg) said the Government was subscribing to the principle that workers were compelled to belong to certain trade unions as the Chamber of Mines had done. What was to say that they would not in future compel workers to join trade unions with coloured members?

The government, he knew, would not accept the amendment because it came from the Nationalist Party, so if United Party members wanted to see the principle adopted they should bring forward a similar amendment themselves. How could they go back to their constituents and tell them that they had failed to support a motion for separate trade unions for Europeans?

Non-European Unions

Mr. Burnside said that if there were one thing calculated to submerge the European race in South Africa it was the sort of legislation advocated by the Nationalists. They would force the non-Europeans to form non-European trade unions which would be numerically stronger than the European organisations and would eventually swamp them. If there were individuals who were going to undercut the European workers then the only hope was to bring them into the unions.

"I am not concerned with the colour of a man's skin as far as a consciousness of human justice and the welfare of South Africa are concerned. There are many coloured men who could give the members of the purified Nationalist Party points."

A Nationalist Member: You are ploughing a lonely furrow.

Mr Burnside: I may be, but you are ploughing your own grave.

In Capetown

He said that in Capetown there were thousands of white girls working side by side with coloured people and Malays. He did not see any particular reason why they would not work side by side. His concern was the wages they received for their work.

Although they worked with coloured people they did not necessarily stay with them. What the Nationalists would end up in accomplishing if they had their way was not a segregation of non-Europeans but a segregation of Europeans. Separate unions would be disastrous to the white employes. The employers would go to the coloured union and get them to work for the lower wage and the white girls would be discharged.

The Nationalists had been so concerned with the soul of the people that they had forgotten that the people had a stomach. If the Nationalists wanted to keep the non-European in the gutter they would find that they would have to stay down there with him. They forgot that the employers would always take the cheapest labour.

Same Interests

The Minister of Labour (Mr. Heimeyer) said that the amendment would not have the effect of preventing Europeans and coloureds working in the same factory. He regretted as much as anyone that that should have to happen through economic circumstances. The way to encounter that was not through this amendment, but through improving the economic position of the people. In industry there were non-Europeans and Europeans with the same interests. What the amendment aimed at was to prevent these people from combining on behalf of those common interests. Sir Alexander had proposed an amendment that there should be no differentiation on the basis of colour in the constitution of a trade union. He had opposed that, saying that a trade union which wanted to put a colour bar in its constitution would be free to do so. Similarly he opposed the proposal that there should be a provison that there should be a colour bar in the constitution of every trade union. That would be against the whole principle of free association. These people must have the right to order things in their own way. If the workers, European and non-European, decided that it was in their interests to organise into the same trade union, the Government could not interfere. All these years the Nationalists had been satisfied with the position. The cause of their present dissatisfaction was the desire to make a little propaganda.

Far More Undesirable

Mr. Madeley (Labour, Benoni) said it was undesirable to have natives working alongside white girls in factories, but it was far more undesirable to have natives working in more intimate association with white women in domestic spheres. The Nationalists' amendment would not separate Europeans and non-Europeans in factories. Rather would it turn the attention of the employers to the possibility of obtaining more cheap coloured labour in place of white labour.

Mr. Martins (Nat., Wakkerstroom) said that if a coloured and a European man worked in the same factory and received orders from their employer that did not mean that they were equal. But if they deliberated together in a trade union they were equals. The amendment would not accomplish a great deal but it would achieve something the effects of which would only be felt when they succeeded in preventing Europeans and non-Europeans from working together in the same factory.

On a division the amendment was lost by 40 votes to 17.

———ooo———

Sir Raza Ali On Deadlock In India

SIR Syed Raza Ali, Agent General in the Union for India, addressed members of the Capetown University Club at a luncheon on the present critical situation in India. He said that in his opinion the only way out of the impasse between the Government and the Congress Party was to arrange a meeting between the Viceroy, Lord Linlithgow, whose knowledge of Indian affairs was second to none, and Mr Gandhi. Interviews which Mahatma Gandhi had had with Viceroys in the past had always resulted in the lessening of the existing tension and Sir Syed said he was certain that in the present crisis a compromise could be arranged which would entail no loss of self respect to either Government or Congress. On the other hand it was clear that if no solution was found soon there would be serious trouble in India in the near future.

Fountain of Wisdom

It is a mistake to suppose that men succeed through success: they much more often succeed through failure.

—SAMUEL SMILES.

GANDHI THE PULSE OF A NATION

By
C. F. ANDREWS

WHILE the political situation in India remains obscure there are other sides of Indian life to-day about which it is possible to write with certainty.

During the writer's recent stay in India it was made clear by abundant examples that the moral weight of Mahatma Gandhi's practical wisdom still turned the scale in every big decision.

He has an authority which no one, among the representatives of the common people ever dreams of challenging. In a remarkable manner he keeps his finger on the pulse of the nation and feels each throb. Here, he never makes a mistake, and as a consequence his influence remains constant.

A interesting example of this was the issue raised by Dr. Ambedkar concerning the depressed classes. Mahatma Gandhi was prepared to fast, even to death, in order to obtain for them entry into the Hindu temples. Dr. Ambedkar, on the other hand, poured scorn on Gandhi's programme, claiming that while they were suffering from chronic starvation it would be useless to appeal to them with any purely religious motive. But Gandhi knew far better than Ambedkar what was their true need, because his own life of extreme poverty was lived closer to them. He, therefore, made the question of "temple entry" the centre of all his activities on their behalf. In the end he has won his way against immense opposition.

The Maharajah of Travancore, influenced by the Maharanee, has opened all the temples which belong to the State, fifteen hundred in number. Since in Travancore "untouchability" was at its worst, this one act of the Maharajah has revealed suddenly an entirely new prospect for those pitiably poor people throughout the length and breadth of India. While before they had been humiliated to such an extent that they were obliged to keep at a distance from their fellow men, now they can enter the temples themselves side by side with the high-caste Brahmins.

The long accounts which I have received in private letters from those who saw them rejoicing speak of nothing less than a religious revival not only among the outcasts but among the high caste people also, for the latter are realising with joy, perhaps for the first time, what true brotherhood in these directions means. Not merely, therefore, has religious equality been acknowledged but the agricultural problem of serfdom has at the same time been considered afresh. Indeed, it would already appear certain that extensive economic improvements will go side by side with religious reforms.

Gandhi to-day is the Mainstyk of Indian politics. Again and again I have read with amusement Press telegrams which have fore-told in Europe and America, that his influence was on the wane, that he was a "spent force" in Indian political affairs. I have not doubted the sincerity of the correspondents, but I have wondered at their lack of imagination. For what has been appreciated by them is the way in which Gandhi has been moulding politics in India all the while nearer to his own conception of the village life as the heart and soul of everyone's concern. In this respect he has been brilliantly successful.

When I visited him in his village home in Segaon a short time ago the president of the All-India National Congress and the leading members of the Congress Working Committee had come hundreds of miles, travelling night and day, to see him. They were spending every moment with him, talking out all their deepest problems before him and gaining his own practical insight. For they know that his acceptance of their programme would ensure its acceptance by the country at large. It speaks well for our Press representatives from the west that their past misunderstanding concerning this "waning influence" have recently been corrected, for all the leading newspapers have acknowledged Gandhi's paramount importance during the past political crisis.

While I have been staying with Mr. Gandhi and trying to get the perspective three points have come into prominence, and in each of them I have gathered hope.

First of all, the women of India have made an astonishing advance. Every time that I go back this strikes me more and more forcibly. They now hold their own in every sphere of the national life with grace and ease combined. Probably, in earlier days, I have not realised how much of this has been due to Mrs. Gandhi, who has moved forward step by step—albeit with some difficulty—along with her husband. Her strong conservative Hindu character has made each step she has taken all the more assured when the time came at last to take it. Undoubtedly the women of India, more than anyone else, have given to Mr. Gandhi his invincible power. They follow his lead implicitly and carry out with simple fidelity his whole programme.

In the second place the village (as I have already reported) has now become the goal of every thought and aspiration towards political progress. This is, in many ways, a change of perspective more important even than my third point—namely, the consecration of the depressed classes. No one would value more highly than I should this third point. But I have put the village programme in the second place rather than the third, because this curse of untouchability can never be removed unless the village problem is dealt with as a whole.

Mahatma Gandhi has now realised to the full the significance of this sequence. Therefore, he is now at the height of his moral power. While seeking to restore those rights which had been taken from the depressed classes he has come back at every turn to the village. He lives in a remote hamlet in the country which in the monsoon time can only be reached through deep mud. He has suffered from malaria along with the villagers themselves. He remains there working out every detail, from the gruesome subject of sanitation to questions of handicraft and nutrition. Nothing escapes his notice.

Perhaps to all Gandhi's recent triumphs the proudest moment was reached when the vast annual gathering of the National Congress was held at a village 12 miles away from any railway station. That event was a parable of modern India. For there modern India recognised at last the incomparable debt of the city to the village. It recorded the fact—which the impact of the West had tended to obscure—that the village, not the town, must ever remain the centre of Indian life.

—:o:—

S. A. Indian Congress

"Congresswala" writes in *The Star* (Johannesburg):—

SIR,—The South African Indian Congress now desire to make a diplomatic retreat on the promises they made to the joint committee with reference to the removal of European girls from employment by Indians. At the meeting of the South African Indian Congress Executive, when members of the executive invited others to hear their report and support them in their views, nearly 75 per cent of those present were strongly against the action of the two spokesmen. The congress has not enhanced its prestige in this country and more especially in India. On the one hand, the congress wants equality and on the other, it becomes a docile party and meekly promises to carry the wishes of the European legislators by voluntary agreement. The South African Indian Congress must put its house in order. There are many men to-day who are out of it and should be in it. The congress has become a sectional body and the only thing for it to do is to change its name and the whole thing will be complete.

India Letter

(Extracts from A. I. C. C. Fortnightly Letter.)

Why Army Should Be Indianised

INDIA wants complete Indianisation of the army not merely on the sentimental ground of patriotism, the Indian demand is based on more solid ground of economy. The latter position was confirmed by the Secretary to the Defence Department of the Government of India who stated, the other day in the Assembly, that the expenditure per British soldier was roughly something over Rs. 8 and per Indian soldier something over Rs. 4. The same authority also stated that the total annual medical expenditure on the British element of the army in India was something less than 30 lakhs while on the Indian element something over 54 lakhs.

A Costly Administrative Machinery

The Indian administration is a costly machine which squeezes out the life blood of the people and feeds on it. From time to time the Congress has demanded the reduction of the cost of administration, on the one hand, by reducing the salaries of the superior staff and, on the other, by abolishing the superfluous posts. A recent action of the U.P. Government has proved that the Congress demand was not an idle cry for the million-ium and that substantial savings are possible if superfluous posts are clipped in the interest of economy. Without effecting any territorial redistribution the post of the [illegible] Jhansi has been abo[illegible] This single act of belated wisdom will, it is officially stated, effect savings to the extent of about Rs 37,000 per year. (1 rupee is equal to 1s. 6d.)

Muslim Support For The Congress

Remarkably, though slowly, Muslim opinion in India is veering round the Congress and progress for which the Congress stands. The phenomenal success of the Congress in the general election has opened the eyes of the Muslim leaders and many of them seem to have realised that they can serve their community best by flying with the Congress. It is significant that in Bengal, where the Congress party is in the minority in the Legislature, and where therefore, the question of its accepting Ministry does not arise, Mr. Fazlul Huq, the Chief Minister-designate, has hailed the release of Mr Subhas Bose with delight and he publicly invited him to enter the Legislature and take up his proper place as the Leader of the Opposition so that the antagonistic forces in the Assembly may be marshalled under a Government whose patriotism will not permit of unfair practices in our political warfare. In Behar the biggest Muslim party has placed itself under the Congress party. Mr. Jinnah, too, has publicly expressed his readiness to co-operate with every progressive party in the country.

But the most outspoken pronouncement was made by Sir [illegible] Hasan, a former Chief Judge of Oudh Chief Court and the President of the last session of the Muslim League. "In my opinion," said he "the time has come when the Musalmans of India should join the Indian National Congress in thousands and thousands and co-operate with it on all lines for the attainment of freedom for our country." In his condemnation of the new India Act, he rose to the height of any Congressman and in his appeal to the Muslims to join the Congress he threw in patriotism and fervour of the highest order. The constitution, he said, did not give power to the Legislature to carry out any radical changes either in the administration of the country or in the social system which had brought untold miseries, destitution and poverty among the masses of the Indian people. Such radical changes could only be effected when India was an independent self-governing nation. "To attain this condition as speedily as possible," he added, "is the aim of the Congress and let it not be said to the shame of the Indian Musalmans that they failed at this critical juncture to co-operate with this great organisation in the country."

India's Foreign Trade

The grand total of the imports, exports, and re-exports of private merchandise of British India during 1936 amounted to Rs. [illegible] crores as against Rs. 5,78 crores in 1929, the pre-depression year and Rs. 1,36 crores in 1913. It was less than half of that in 1925 when it amounted to Rs. 6,31 crores.

Imports of private merchandise in 1936 showed a decline of 5.4 per cent as compared with the preceding year while the export trade recorded an increase of 15.3 per cent.

In the year under review Japan purchased 399,000 tons of cotton as against 305,000 tons in the preceding year. The United Kingdom increased its purchases from 68,000 tons to 101,600 tons. Thus Japan increased her purchase by 93,000 tons while Britain increased here by 33,600 tons only.

That the gold reserves of India are rapidly nearing the point of exhaustion is borne out by the figures of gold exports which recorded a sharp fall in the year under review. The exports of gold during the year amounted to Rs 53 crores as compared with Rs. 14 crores in 1935 and Rs. 61 crores in 1934.

Labour Unrest

The agrarian situation in Monghyr (Behar) continues to be tense. Several prominent leaders of the Peasant Movement are under arrest and security proceedings have been started against them. A contingent of armed police were despatched to the district from the headquarters and the villages affected have assumed the appearance of an area under seige. The case of the landlords on whose requisition the military forces has been despatched, is that, incited by the speeches of the leaders of the peasant movement, the tenants started forcibly cutting and removing crops from the lands belonging to the landlords. On the other hand, the case of the peasants is that they cultivated and sowed the fields held by them under occupancy rights and that, therefore, they had a right to the fruits of their own labours. Several such disputed cases are at present awaiting adjudication in civil courts and judgment in these cases cannot be expected in the near future. In the meantime, it may be stated, however, that the trouble in Behar is due to the system that prevents the actual tiller of the soil from acquiring any right in the land they till and sow. The incongruity is just a phase of the problem of land tenure which constitutes the base of the Indian agrarian problem.

The strike situation in the Bengal jute mills remains unchanged. More and more labourers are daily coming out and up till now over 80,000 persons are reported to have joined the strike. Over three hundred workers of the Britannia Biscuit Factory near Calcutta have also gone on strike as a protest against the existing low scales of pay. A ferment, which is daily gaining strength, is evident among all sections of workers. Signs are unmistakable that the sleeping leviathan is waking up to demand its just political and economic rights.

Mr. Subhas Chandra Bose

Mr Subhas Chandra Bose, a member of the Congress Working Committee and one of the most influential leaders of India, who was so long detained without trial, was released recently on a shattered state of health. He was so weak and emaciated at the time of his release that his attending physicians could not advise him to proceed to Delhi to attend the meetings of the A.I.C.C. in which he was most cordially invited by President Nehru and which he so earnestly wished to attend.

Civil Liberties

Reports of interference with the civil liberties of the citizens are pouring in as usual from all parts of the country. At Allahabad a young man was convicted and sentenced to imprisonment and fine on charges of being member of the Communist Party of India and distributing literature thereof at an election meeting. In Shahjahanpur district of school teachers attached to the District Board Schools were dismissed because during the last provincial elections they voted for the Congress and worked for their success. At Aligarh the secretary to the U.P. Provincial Congress Volunteers corps was prosecuted under [illegible] security section for delivering alleged seditious speeches during the elections. Another worker is at present awaiting trial. Amritsar on the same charge of sedition arising out of the election activities. At Delhi and Barisal (Bengal) several houses were raided in search of proscribed literature.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

IS THE AGENT LOOKING AFTER OUR INTERESTS?

To THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR,—I am not a member of any mutual admiration society, but I must say, with regard to your leading article appearing in your issue of April 16, headed "Should We Laugh Or Cry?" that it is really an admirable and courageous exposition of the real state of affairs as far as Indians in South Africa are concerned. The Agent-General, claiming to represent both the Government and the people of India, as well as Indians in South Africa, should have vigorously protested against the slight offered him thrice, as mentioned in your said article. It is not only the question of the honour of India, but of the self-respect of all Indians, who are quite naturally very sensitive about their position no matter in what part of the world they reside. Looking after the honour and self-respect of Indians is, I believe, one of the duties assigned to the Agent General in South Africa, but, let me say, he has failed in that duty. The Agent-General did not act in our interest when he advised, or passively approved, the action of the so-called leaders of the unconstitutional South African Indian Congress, in giving assurance, or a Gentleman's word to the Union Government that the Indian employers would voluntarily dismiss their European female employees. As far as I am able to gauge and correctly read, the general feeling of the Indian masses, and particularly the Indian employees in this matter, it is practically certain that the assurance, being without their approval and mandate and, therefore, not binding, would not be given effect to, to the extent Messrs. Naik and Kajee have led the Union Government to expect.

Then there is the question of the Indian residents of Nigel. They had been clamouring for assistance as regard to their being forcibly ejected from the premises presently occupied by them, and removed to the newly allocated Location, and their earnest appeal in this connection has so far fallen on deaf ears, as far as the Transvaal Indian Congress and the Agent General are concerned, because it has been made known that the Town Clerk of Nigel would serve notices of ejectment to the Indian residents at the end of April, in which case the resident Indians at Nigel would be between the Devil and the Deep Sea as far as their future is concerned.

B. W. CANEY
Jeweller
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes.

Furthermore, the Agent-General, in advising the so called South African Indian Congress to accept the segregation principle, and to ask for exempted areas under the Transvaal Asiatic Land Tenure Act, has not acted in the best of our interests. As a result of such acceptance the Johannesburg Municipality is now contemplating the erection of a separate Central Hall for non Europeans, so that in future, Indians may not place their feet in the Holy precincts of the present City Hall, even on the auspicious occasions of welcoming the Agent General for India in South Africa, and of giving sumptuous banquets to Cabinet Ministers and other dignitaries known as friends and sympathisers of the poor Indians in South Africa. Everyone can see from the Press that the white population of Johannesburg and suburbs is making the Indian community a kind of Shuttle Cock, for, as soon as any particular area is mentioned for Indian occupation, then are immediate loud cry and protests against it as if the Indians were a plague to be avoided at any costs.

There are many things which could be said against the actions of the Agency but, in conclusion, I need not say more but just draw the attention of the Agent General to the need of taking the Indian masses of South Africa into his confidence in any action to be taken for, or on their account, or on their behalf, on the basis of a mutual co operative principle rather than following the present practice of consulting the few chosen few of the Indian people.

DUR CONSCIENCE.

Last Sunday's Meeting

SIR, Will you be kind enough to allow me a space in your paper, which is being read all over the Union with great interest, regarding what Indians should really do to enhance their status in this country. Sir, I have attended hundreds of meetings but the one called by the Colonial Born and Settlers Indian Association at the Victoria Picture Palace, last sunday, was the worst I have experienced. Mr. Manilal Gandhi was not allowed to speak and was subjected to very abusive language by an insatiable crowd. I really wonder if these men knew what they were doing. Mr Gandhi stood gallantly to respond to the angry crowd and I should really like to appreciate his behaviour. He is one of the few men who are struggling hard for the advancement of our people in this country. Unless we co-operate and try to understand each other and to believe ourselves, we can never hope to make any progress towards our desired goal. Yours etc.,

[illegible] Peters.

The Sporting World

Coronation Sports

Coronation Sports On May 12

THE stage has been set for Wednesday, May 12, when a huge crowd both of athletes and of enthusiastic spectators, is expected at the Currie's Fountain grounds. There are over 23 events. Variety is their chief characteristic. Athletes—all necessarily *bona fide* residents of Durban—will have no cause to grumble. There are over £50 worth of the trophies to be won outright. There are a large number of entries in the sprint events, heats, no doubt, will have to be run. There are 20 entries for the "decorated-car-lorry" event to which are attached cash prizes of £10, £5 and £3. In the five-a-side soccer division there are over 25 entries and the early rounds of the tourney were run off on Thursday, May 6. Only the finals will be staged on May 12. Over 60 entries have been received for the tennis (singles and doubles) competitions. May 12 will, no doubt, be a grand gala day and the enthusiasm already made among sportsmen itself speaks commendably of the organising committee in charge of the day's programme. The day's programme starts at 9.30 a.m. when all competitors are requested to be present to take part in the procession. Competitors must also appear in costumes. Entrance to the grounds will be FREE.

Children's Day On May 13

Thursday, May 13, will be reserved solely for the children's festivities; there also will be staged at Currie's Fountain, over 14,000 school children will assemble under their school banners at 9.30 a.m. Trams will convey distant school children free of charge to the Warwick Avenue and Old Dutch Road intersection. Weather permitting, May 13 should prove a real gala day for school children. A lunch-packet and a souvenir mug will be supplied to each school boy (girl) at the Durban Municipality's expense. The programme for the day is a varied one, including athletic and five-a-side events. Entrance will be entirely free and it is hoped parents will turn out en masse—providing, of course, their own lunches. Shade will also be available in the grounds at a nominal fee.

Soccer.

Last Saturday's Matches

Ideal sunshiny weather greeted footballers last Saturday at Currie's Fountain. In the first match on the main ground the youthful Stella were down to Avondale (3-0). Pirates failed to put in an appearance, Sydenham consequently obtaining a W.O. Daffodils easily beat Shamrocks by 4-1, while Sura beat the Collegians by 5-0.

By "Rambler"

Juvenile Section

Two important matches were contested on Saturday last in the Juvenile division. In the early match the Floriannes were narrowly beaten by Avondale (2-1). The later match on the No. 1 ground was more disgraceful affair. Stella scored first against Sastri College A. The College team rallied well and, after equalising, forged ahead by a slight lead. Temper ran high in this match and two players were ordered off the field. Play then continued with less animosity and after a scramble in the College goal area the Stella managed to equalise three minutes before the final whistle (3-3).

South Coast Results

The following are the results of last Saturday's matches played on Claiwood: Springbok 0, Claiwood 10; Schools 1, Bluff Rangers 0; [illegible] 2, Woodburn 1.

At Sea View

The following are the results of last Saturday's matches played at Sea View: Seniors: Belfair 5, Cockroaches 0; Juniors: Malvern 6, Shavers 0.

Durban Senior League Log

Following is the Durban Senior League Log —

	P.	W.	D.	L.	Pts.
Avondales	8	8			
Daffodils	8	6	—	1	5
Sura	7	5	1	—	4
[illegible]	8	4	1	—	4
[illegible]	8	1	1	1	3
[illegible]	8	1	2		2
Collegians	7	—	1	—	1
Pirates	8	—	8	—	0

Fixtures

The following are the fixtures for Saturday, May —

Senior: Collegians v. Pirates; [illegible] vs. Stars; Sydenham vs. [illegible]; Avondale v. Daffodils.

Juvenile: Floriannes vs. [illegible]; Sastri College B vs. Avondales; [illegible] College A bye.

Parkhill Fraternity Club

The members of the Parkhill Fraternity [illegible] engage [illegible] with the [illegible] Youth Movement on Sunday May 9. The debate will be held at the Greenwood Park School Hall. All members of the Youth Movement are requested to be present. The debate, which will take place in the afternoon, will be preceded by tennis and indoor games.

Local And General

Durban Indian Youth Movement

THE Durban Indian Branch of the S. A. Youth Movement held its 3rd annual general meeting at the Carlisle Street School Hall, on Wednesday, April 28. There was a fair attendance of members and guests preceded the meeting. The resigning president, Mr. G. Singh, spoke of the apathy shown by a large number of members and emphasised the urgency of varying the policy of the Movement to changed circumstances and to general tendencies which were influencing all public bodies at the moment. The outgoing secretary's (Mr. G. S. Naidoo) report was also read and adopted unanimously. The financial report which will be passed at the forthcoming special general meeting, reiterated a credit balance. The elections were as follows —Patrons: Messrs D. Hampson (National Chairman of the S. A. Youth Movement) and P. Choonilal (of Durban), President: Mr. R. J. Mistry B.A., Vice-Presidents: Messrs E. M. Ismail and G. Singh, Secretary: Mr. M. P. Naidoo, Assistant Secretary: Mr. N. Ramgullam, Treasurer: Mr Michael W. Daniels, Auditor: Mr. V Sirkari Naidoo, B.A.

Farewell Reception At Claiwood Junior Boys' School

On Friday April 30, about 10 teachers from the Claiwood Senior Boys', Junior Boys' and Girls' School assembled at the Junior School hall where a grand tea-party was given by the staff of the Junior Boys' School in honour of the three members of their staff, Messrs G. Baijnath, who has been promoted as headmaster of the Newlands Indian School; Mr. Soobrayloo, who retires owing to ill-health and Mr. G. D. Pather, who has been transferred to the Sparrman Road Indian School. M. N. Gangen, the headmaster of the Junior School, who presided, spoke very eloquently and feelingly in appreciative terms of the services rendered by the departing teachers and wished them greater success in their new spheres. He then presented them each with an ash tray stand combination on behalf of the staff and himself. The other speakers were: Messrs R. G Pillay, K Reddy and M. Kuppusamy of the Junior School staff; Messrs. H. S. Dons, headmaster, J. Powys, E. V. Naidoo, S. K. Moodley, M. V Pather and G Ganesh of the Senior School staff, Mrs. S. Thomas (headmistress) and Mrs A. Samuels of the Girls' School—all, who added their quota to the sentiments already expressed. All the speakers wished Messrs. Baijnath and Pather every success in their new appointments, and hoped that Mr Soobrayloo will soon recover. The three departing teachers suitably responded.

ARMS BUDGET OF THE WORLD

The Labour Age for February observes editorially:

IT is no longer news that the world is spending more for armaments today than it was in 1914: we all got used to that fact some time back. Yet few of us realize how much more is being spent for guns and airplanes and warships now, and most of us would be surprised and shocked to know the truth. Francis Williams, financial editor of the British Labour Party's newspaper, the *Daily Herald*, has gathered some figures on the subject which make anything but soothing reading. He finds that, between them, the United States, Britain, France, Germany, Italy, Japan and Russia spent roughly $2,200,000,000 for arms in 1914: their combined arms bill today he estimates at well over $11,000,000,000. The largest increase has, of course, been Germany's, rising from approximately $370,000,000 in 1914 to nearly $4,700,000,000 in 1936: 1,000 per cent. Next comes Russia, with an expenditure of about $2,950,000,000 in 1936 as against $150,000,000 in 1914. The third largest arms bill for last year went to the United States: over $1,000,000,000, to be compared with $250,000,000 in the year of the outbreak of the World War. France spent $350,000,000 in 1914, and plans to spend over $900,000,000 in 1937. Britain's current outgo for armaments is $800,000,000; in 1914 it was $180,000,000. Italy has increased her arms budget from $150,000,000 to $750,000,000, and Japan's has jumped from $95,000,000 to $300,000,000. Mr. Williams warns that the difficulties of conversion make both the Russian and the German figures appear somewhat larger than, in terms of domestic purchasing power, they actually are, and, because Japan's standards of living are so low, the Japanese figures appear abnormally low. But, on the other hand, says Mr. Williams

by contrasting the amounts spent on arms in the various countries with their populations, it can be seen how enormously over-armed Germany is and how the Russian figure, though large, is dwarfed when it is realized that she has a much longer frontier to defend.

Germany has 11.8 per cent of the total population of these seven Powers, but 41 per cent of their combined arms bill is spent by her. Russia with 29.8 per cent of the population, spends 26 per cent of the total arms bill.

The United States with 22.5 per cent of the population spends 8.8 per cent. of the arms bill; Japan has 12.4 per cent of population and spends 2.6 per cent of the arms bill. Britain has 3.3 per cent of the population and spends 7 per cent of the arms bill; France has 7.4 per cent of the population and spends 8.1 per cent of the arms bill; Italy has 7.6 per cent of the population and spends 6.6 per cent of the arms bill.

South African News In Brief

A Chip Of The Old Block

MR. GOPAL KRISHNA NAIDOO, the son of the late Mr. P. K. Naidoo, has just passed the London Matric in the Second Division. Young Mr. Naidoo, is intelligent and has all the good qualities and the patriotism of his late father. His ambition is to go to India to further his studies. We congratulate young Mr. Naidoo and wish him every success in his laudable undertakings.

Preparations At Maritzburg

The sub-committee of the Maritzburg Indian Social Service Committee, Messrs. K. Soobramoney, V. K. Pillay and R. R. Naidoo, have drawn up a Coronation programme for the Indian community. This programme will start at 9 a.m. on the Indian sports ground, Maritzburg, with athletic events for men and women. A physical culture display will be given by the members of the Ram-Krishna physical culture club and a first-aid demonstration by the St. John's Ambulance Brigade (women's division). A radio will be installed at the grounds to broadcast the Coronation service, and musical items will be rendered by the Pentrich Indian Young Men's Association's Orchestra. The sub-committee are also distributing Coronation cheer to poor and needy Indians at the H.Y.M.A. annexe. On Tuesday, May 11, at 10 a.m., the Mayor of Maritzburg, Mr. F. J. Lewis, will start the distribution. The sports will be officially opened by Dr. M. R. Peters, the vice-chairman of the Maritzburg Indian Social Service Committee. The prizes will be distributed in the afternoon by the Mayoress of Maritzburg.

No Coronation Celebrations For Sterkstroom

To the regret of many of its residents Sterkstroom, one of the Malanite Nationalists' strongholds, will have no Coronation celebrations. There will be no distribution of medals, or refreshments to the school children; no decorations of the town, bonfires or sports, as an expression of loyalty to King George VI., such as other towns have planned.

Natal Indian Eisteddfod

Some outstanding talent was revealed at the concert of the prize winners in the first Natal Indian Eisteddfod, which was held in the Durban City Hall on Tuesday night. The concert was attended by the Mayor, Mr Fleming Johnston, and the Mayoress, Mrs. George Cyrus, who presented the trophies to the winners in the various sections. In a very long programme the outstanding item was the trumpet solo of J. W. Jeevanathan, a young player who showed a keen understanding of Western music as well as technical skill of the highest order. The tone throughout the playing of "The Last Chord" was beautifully round and true and there was a nice discrimination in the volume control. The phrasing, too, was excellent. Jeevanathan should undoubtedly be heard by a wider audience. Several concert items from different Indian schools in Natal showed keen dramatic sense and careful preparation, and among the most successful of them was "Indian Village Life" by the pupils of St. Paul's School, Maritzburg. The vernacular items, though strange to European ears, were very interesting in their rhythms and the new mode of half-tones. Mr. U. K. Warriner, the President of the Indian Society for the Advancement of Music and Art, thanked the Mayoress for presenting the prizes and all those who had helped to make the Eisteddfod a success, either by their help in adjudicating or in presenting trophies. A total of 730 entries had been received, he said. Mrs Cyrus and the women adjudicators were presented with bouquets.

Indian First Aid Cadet Corps

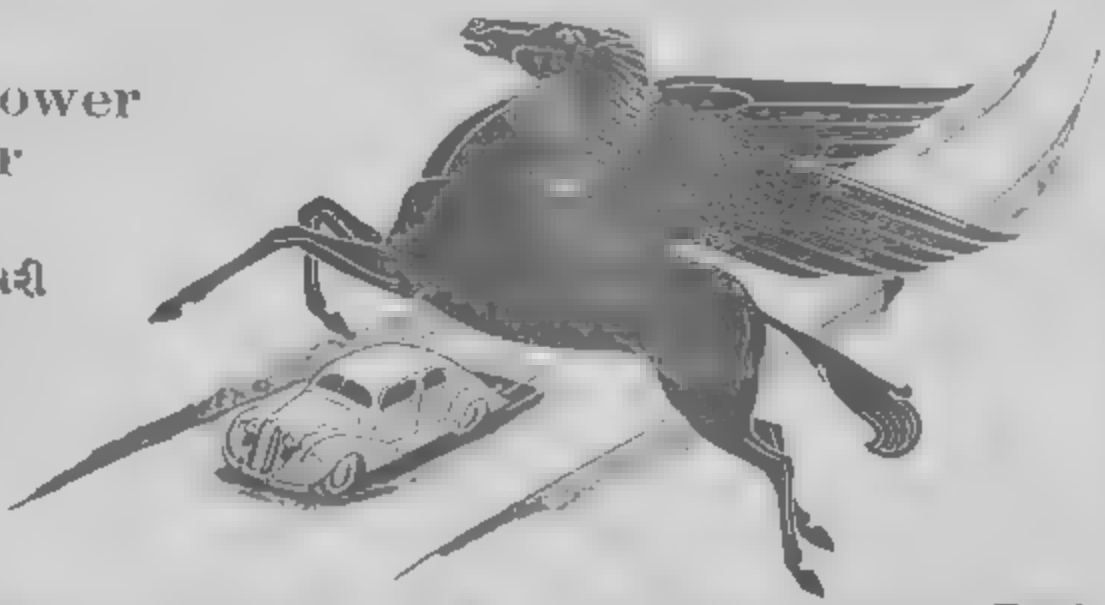
Twenty-seven Indian Cadets of the St. John Ambulance Brigade, Clairwood Indian Ambulance Division, were presented with the Cadet First Aid Certificates on Sunday, May 2, at Dr. Drummond's consulting rooms, Rossburgh. This is the first Indian Cadet Division formed in South Africa and all members are drawn from the Clairwood Indian Boys' Senior School, where classes were inaugurated a year ago through the instrumentality of Messrs. O. R. Asho and S. K. Moodley.

Du Plessis Case Not Yet Before Minister

It is learned in Pretoria that the case of A. S. du Plessis, who was recently sentenced to death on five charges of murder has not yet been referred to the Minister of Justice for submission to the Governor-General-in-Council. It is learned that the Du Plessis case will still take some time to complete, as a further police report has been called for. There is also a rumour that petition is being prepared asking for the reprieve of Du Plessis.

Add horsepower to your car

પેગસસ વાપરી તમારી કાર ની ગતીમાં વધારો કરો.

With

PEGASUS

SPIRIT OF MILEAGE AND POWER

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in *1896 by Swami Vivekananda* and conducted by the monks of the Ramkrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order some of, its contributors are:

Prof. Nicholas Roerich
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A.
Dr. Maria Montessori, M.D., D.Litt.
Prof. Benoy Kumar Sarkar.
Dr. J. H. Cousins.
Radha Kumud Mukerjee, M.A., Ph.D.
Prof. Mahendranath Sircar, M.A., Ph.D.
Prof. M. H. Syed, M.A., Ph.D.
Dr. Tarakath Das.
Prof. Sunīti Kumar Chatterjee M.A., D.Litt. (London)
Prof. Nalini Kanta Brahma, M.A., Ph.D. P.R.S.
Prof. E. P. Horrwitz, (New York.)
Dr. Sudhindra Bose.
Mr. C. Y. Chintamani
Dr. Bijan Raj Chatterjee, D.Litt.
Prof. P. K. Acharya, I.E.S. Ph.D. D.Litt.
Prof. E. E. Speight.
Prof. M. Winternitz Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immense practical value.

Annual Subscription: Inland Rs. 4. Foreign 11 Shillings or $ 3

ADVAITA ASHRAMA

5, WELLINGTON LANE, CALCUTTA, INDIA

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
,, ,, ,,	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
,, ,, ,,	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, મેગાફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી ખરીદવાથી આપને મળી રહેશે.

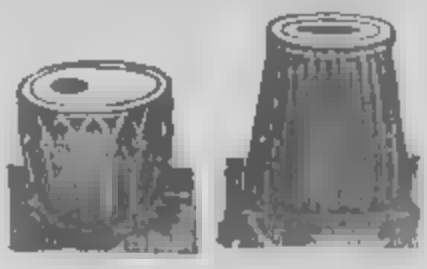

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટ્વીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકોર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

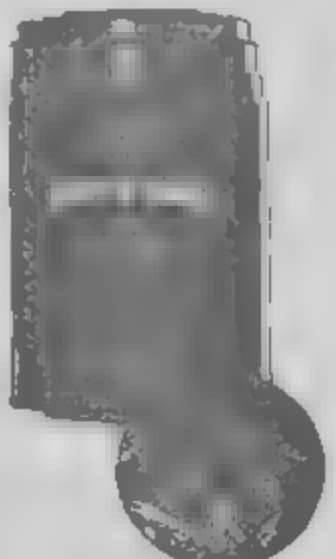
Hand Press Harmonium
Single Reed £2-2-6,
Double Reed From £3-5-0

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £26-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

નહિના બીજીવાર દર્શને
બીજી પ્રસિદ્ધિ થયેલું.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૭ મે ૧૯૩૭ અંક—૧૮.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, મે તા. ૭ ૧૯૩૭.

રાજ્યાભિષેક

આ વર્ષનાં ગઠવાડીયાંની શરૂઆતમાં અમરત બ્રીટીશ શહેનશાહતમાં રાજ્યાભિષેકનો આનંદોત્સવ ઉજવાશે. દક્ષિણ આફ્રિકા પણ તેમાં સામેલ થશે અને હીંદી બાઇઓ પણ નામદાર શહેનશાહને આ શુભ પ્રસંગનાં પક્ષકારીકમયી અભિનંદન પાઠવવામાં સામેલ થશે તે સાથે અમારે સદન નિખાલસપણે કબુલ કરી દેવું જોઇએ કે, બ્રીટીશ રાજ્યબંધારણના આદર્શો તરીકે મનુષ્યના સુખ, સ્વતંત્રતા અને સમાન ન્યાય જેવો ભોગવવાને ભાગ્યશાળી છે તેઓના જેટલા ઉમંગથી હીંદીઓ તેમાં સામેલ નહિજ થઇ શકે તેનું કારણ એ છે કે બ્રીટીશ શહેનશાહતમાં અમારી તરફ સમાન નાગરીકો તરીકેની વર્તણુક નથી બતાવાની પરંતુ બ્રીટીશ શહેનશાહતના ગુલામો તરીકે અમને ગણવામાં આવે છે. તાજેતરમાં બ્રીટીશ રાજ્યકર્તાઓને વર્ણ કે જાતીનો ભેદ રાખ્યા સિવાય સમાન ન્યાય આપવાનો બ્રીટીશ રાજ્યબંધારણનો ઉચ્ચ આદર્શ અમલમાં મુકાવાની આશા કાળના ગમનની સાથે દુર અને દુર થતી જાય છે. જો આદર્શો, કેમ જાણે કોરી પ્રજાઓને માટેજ ન હોય, એ વસ્તુ વધુ ને વધુ સમીપ આવતી જાય છે, અને વળી એથીયે વિશેષ દુઃખદાયક તો એ છે કે એ આદર્શો બીજાઓના કરતાં પરદેશી પ્રજાને માટે પણ છે પરંતુ બ્રીટીશ હીંદીઓને માટેજ નથી. જ્યારે આ લોકોએ હીંદમાં ત્યારે અમારી ગુલામી કરાવવા અમને વિશેષ ભાન થાય છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદીઓને "બ્રીટીશ" તરીકે ઓળખાવવામાં હવે કશો અર્થ નથી રહ્યો. બ્રીટીશ સરકારે નામદાર શહેનશાહના ચરણોમાંના આ બાગમાં અમને ત્યજી દીધેલા છે. બાગ-દીકત્વના પ્રાથમીક હકો પણ આપ્યા વિના આ દેશના હુકમશાહી રાજ્યકર્તાઓની દયાપર અમને છોડી દેવામાં આવ્યા છે.

વળી અમારી માતૃભુમી હીંદ તરફ દ્રષ્ટિ કરતાં અમારાં દરદમાં વધારો થાય છે. આ દેશમાં તો અમે એક સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા ભોગવતાં રાજ્યના અમલ હેઠળ છીએ જ્યારે હીંદુસ્તાનમાં બ્રીટીશ સરકારની સીધી હુકુમત હેઠળ છીએ. તેમ છતાં એ દેશમાં અમારા બાઇઓની સ્થિતિ આ દેશમાં અમારી સ્થિતિના કરતાં વિશેષ સારી નથી.

રાજ્યાભિષેક દિનનું મહત્વ હીંદીઓને માટે કું છે એ વિચારતાં ઉપરના વિચારો સ્વાભાવિક અમારા મનમાં ધસારો આવે છે. તેમ છતાં અમારાં મનને અમે મનાવીએ છીએ કે જો કે બ્રીટીશ સરકારથી અમને અસંતોષ છે છતાં નામદાર શહેનશાહ જ્યોર્જની ખાતર અમને સંપૂર્ણ માન અને આદરજ છે. તેમનો આદર્શ તેમની રૈયત તરફ સમાનતાથી વર્તવાનો છે. તેમની રૈયત ના સુખ ઉપર તેમના પોતાના સુખનો આધાર રહેલો છે.

બ્રીટીશ બંધારણનું લક્ષણ એ છે કે તાજની દરેક રૈયતને કોઈ પણ બીજાના જેટલીજ સ્વતંત્રતા ભોગવે અને જો એ સ્વતંત્રતા તેને નહિ મળી હોય તો તે મેળવવાને બીજાને હરકત કર્યા સિવાય લડવાની પણ કુરજ છે. બંધારણમાં ગુલામીને માટે સ્થાન નથી, તેમ કે તેમ છતા મોટા પ્રમાણમાં તે હસ્તિ ધરાવી રહી છે. તેનો દોષ મોટે ભાગે એ ગુલામી ભોગવનારાઓનોજ છે.

આ પ્રમાણે, જો કે આ દેશમાં અમે મુશ્કીલોનો હેઠળ પીડાઇ રહ્યા છીએ તેમજ અમારી પવિત્ર જન્મભૂમીમાં પણ અમે બહુ સુખ નથી ભોગવી રહ્યા, તેમ છતાં બ્રીટીશ બંધારણના ખરા ભાવાર્થને લક્ષમાં લઇ આ શુભ પ્રસંગે અમે નમ્ર પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે આ રાજ્યાભિષેક માત્ર નામદાર શહેનશાહ જ્યોર્જ તેમજ મહારાણી એલીઝાબેથને તેમજ રાજ-કુટુમ્બને સુખકર થવા સાથે બ્રીટીશ તાજની સાથે સંકળાયેલા ઉપરોકત મહાન આદર્શો સિદ્ધ કરનારો થઇ પડે અને તે સાથે નામદાર શહેનશાહની સઘળી રૈયતોને સુખ, શાંતિ અને રાજીપો આપનારો પણ થઇ પડે.

"અરબપુરસ્યા" માટે તાજપોશીની બક્ષીસ

જાનીસબર્ગની નેશનલ એજ્યુકેશનલ કમીટીના જનરલ પરપઝીસ કમીટીને એવી ફરીયાદ કરેલી છે કે જોહાનીસબર્ગની બ્રીટીશ-યુરોપીયન પ્રજાએને તાજપોશીની બક્ષીસ તરીકે જોહાનીસબર્ગના સીટી કાઉન્સીલના જોડેના એક સીટી હોલ બાંધવો જોઇએ અને તેમાં તેઓને માટે લાયબ્રેરી આર્ટ ગેલેરીનો પણ સમાવેશ થવો જોઇએ. પણ તેના વખાણના ઓરડાઓ અને બીજા સગવડો પણ હોવા જોઇએ કે જેથી તે સમગ્ર રીતે આધુનિક ઢબનું તેઓને માટે એક સામાજીક સ્થાન થઇ પડે. હોલ અને તેની બાજુના ઓરડાઓ નાચરંગ, જલસાઓ, નાટકો વિગેરે જુદા જુદા પ્રસંગો, જે હાલ સીટી હોલમા યુરોપીયનો ભોગવી રહ્યા છે, તેને માટે તેઓથી કબજે લઇ શકાય. વળી આવી બીજી હોલ તો બ્રીટીશ-યુરોપીયનોને બીજા હોલ બાંધે ત્યારે મળવાની પણ તેઓને માં માગી શકાય એવો નહોતો પણ માત્ર પ્રતિષ્ઠિત ઓફીસોવાસી ને આફ્રિકન મહેમાન આવેલા હોય ત્યારે તેમના જાહેર ભોજનો કરી શકે. આ યોજના યોજનારાઓ તરફથી જણાવાયું છે કે ઓફીસોવાસીઓ, રેસ્ટોરાં કે બારવાળા આવી સગવડની બીજી બાજુ છે અને પુરેપુરી પગારોના સુજન સાથે સારી હોલનું કે સેલણના

દેશનો તેઓથી ઉપયોગ થઇ શકતો નથી. આ બાબતની દૂર મુલતવી જનરલ પરવડીઝ કમીટી તરફથી ચર્ચા થતાં તે અંગે જે દરખાસ્ત સ્વિકારવામાં આવશે તો જોહાનીસબર્ગની ઇન્ડો-યુરોપીયન સંસ્થાઓની સાથે સંબંધ પરાવી રહ્યા છે તેઓનું જાણવું છે કે પ્લાનીંગ અંધો બાગ છે જે ના શહેરની આબાદીમાં મોટો ફાળો આપી રહ્યો છે તેને પરિણામે જોહાનીસબર્ગની ઇન્ડિયાએ આ એક મોટું પગલું લેવાયું ગણાશે. વળી એ સાથે એમ પણ માનવામાં આવે છે કે એ દેશોને માટે રાષ્ટ્રસંઘના બધાની તાજપોશીનું આના કરતા બીજા સારામાં સારા ઉપાય બીજો એકે ન હોઇ શકે.

બદલીસ કે સ્વમાનની કીંમત ?

આવીજ જાતના પોર્ટુગલ, ગ્રેગોપાટીયા અને અન્ય ઇન્ડો-યુરોપીયનો સીટી કોલનો ઉપયોગ કરતા અટકે તેટલા ખાતર, આગાહિ પણ એક બનાવ બનવા પામ્યો હતો. પરંતુ ફરી તેનો ફોરો કરવો નાબાબતોના નહીંતુ આપણુ એટલે એમ માની શકે તેમ છે કે તેને લાગતા વળગતા લોકો તરફથી બદલો આપવાનો નહિ મળેલો હોય. આ ગાજના બે બાજુ હોઇ શકે છે અને બંનેઓએ "અસ્પૃશ્યો" તરીકેની સ્થિતિ સ્વિકારી લીધેલી છે તેમાંને પણ મદદ આપ્યા વિના નહિ રહે તેઓ આ તાજપોશીની બદલીઓને સહર્ષ વધાવીજ લેશે. પરંતુ ગ્રેગોપાટીયો, કે જેઓ અસ્પૃશ્યોના દરજ્જો, જે કાયમનું આફ્રીકા તે રાજ્ય કર્તાઓ તેઓપર જબરદસ્તીથી કોળી બેસાડવા માંગે છે તે સ્વિકારવાને તૈયાર નથી, તેઓ તો આ બદલીઓને, કે જે તે કાયદાના કરતા દસ ગણી કાયમી કીંમતી ઠોકર તો પણ, એક લડતના આપવાને તરીકેજ લેખે છે. ગ્રેગોપાટીયા પોતાને યુરોપીયનના દરજ્જાજ મુકરેલી માની ગયો છે અને કાયમી આફ્રિકાના મોરચાઓના કરતા ઉતરતો દરજ્જો સ્વિકારે પાછા તૈયાર નથી. તાજપોશીની બાકીમાં બાબત કાયદાપર બદલીઓ તો એ બધાય એ પાર્ટીઓને આ કેસમાંથી સદંતર નાબુદ કરી નાખવામાં આવે અને કાયદાની તરફ-ના સભ્યોને સમાન દરજ્જો આપવામાં આવે. ગ્રીકી ઠોઠ કયા આપણે ગોરી પ્રજાનો બનાવો પણ આ ગ્રેગો અંતે સાથે રહી શકતા. આ એક જબરદસ્ત રમણ છે અને તેની સામા ઉદાહરણોના દરેક કોમ્યુનલને ઘડ કોયો જોઇએ. અમે નથી સમજી શકતા કે એક બ્યુનીસીપાલીટીએ પકડે કેસ આ આકારે સાર્વજનિકના સામુ ચર્ચાને મેનાયો હોય રીતે બાનક રાખ્યો શકે. આ તાજપોશીની બદલીઓ સિવાયનો આપણે એક બીજા પાસ કોમને આપણું સ્વમાન આપણે ખોયા દીધું. આ બાબતો કઇ વસ્તુ વધારે કીંમતી સમજાય ? આપણે તેની દરકારની કરીશું તપશ્ચર્યા સુધરેલું જીવન આપણી પરીક્ષા કરી લેશે. સુચવાયેલી બદલીઓ બાબા-કારદાયક તેજ ગણાય તો શીટી કોઇ અને સાપ્રેસરીને ગોરા નાગરીકની સમાનપણે ઉપયોગ કરવાનો હક ઇન્ડો-યુરોપીયનોને પૂર્વેથી કોનારી મેરાગા નહિ આવે. નહિ તો તેને બદલીઓ નહીં પરંતુ અપમાનજ ગણવામાં આવશે.

ઇન્ડીઅન્સ શું કહે છે ?

જોહાનીસબર્ગ સીટી કાઉન્સીલે ઇન્ડો-યુરોપીયનોને તે આપવા સુચવેલી તાજપોશીની બદલીઓ વીરી 'ટ્રાન્સ' માં ચમકતા તો તે ઓર વાત દર હેર જણાવે છે કે જોહાનીસબર્ગમાં ઇન્ડો-યુરોપીયનો માટે જોહાનીસબર્ગના સીટી કોલ અને સાપ્રેસરીના બદલામાં બાકીને સીટી કોર્ટ બાંધવાની સુચના એક ઉદાર સીટી કાઉન્સીલની ઓક સુંદર નોંધ છે પરંતુ તેની બારીકાઇ તપાસ કરવા જઇએ તો તે ગોરાની રંગદ્વેષની માગણી સંતોષવાને ગોરો તેની કીંમત આપવા તૈયાર છે એ સીવાય તમાં બીજું કંઇ ગાયુમ પડતું નથી. ઇન્ડીઅન્સ, ગોરા નાગરીકો વચ્ચે સમાનતા તો કેમજ હોઇ શકે ! જ્યાં આપો યુરોપીયનની બાજુ રક્ષણની બાજુ પુરતો. પરંતુ તે સાથે એ પણ પુછવા શકાય કે : "આ આગ હોનીજ શા માટે લોહીઓ ! પોતાના ગોરા નાગરીકબંધુ જોમમાં રહ્યા છે તે છુટો ઇન્ડો-યુરોપીયનો પણ સા બાદ ન જોઇએ શકે" આ પ્રશ્નોનો જવાબ એ છે કે જોહાનીસબર્ગની જનતાનું મન બહુ સંકુચિત ... તેનામાં બધુ ભાવના નથી અને વર્ણદ્વેષથી એટલું ભરેલું છે કે પોતાના કામા બધુઓને તેમનો ભોગવવાને હકદાર ... તે પણ બોગવવા દેવા જોતની નથી. ગોરાઓ પોતાની બાજુમાં કેવી રીતે આવી લાગ્યા અને આ સુંદર કેવી રીતે રચાયું તેના મોટા ભાગમાં કુંવારામાં આવે છે પરંતુ રંગીન અને એશીયા એ પોતાના ગોરા ભાઇઓને કેવી મદદ કરી અને હટેટકા કુલ્લા મદદ કર્યો તેની તો ચર્ચાજ નથી થતી. આજે એ વીસ્મરણ જવાં બરાબર ગણા છે, તેઓની સુંદર સેવાઓનું ભાવ-ભર્યું યાદ રહી ... મહાન વિશ્વવિક્રમ પછાત કાળા નાથોસે બુકાનગારને બાદાર કાઢી ગોરાના દેશની કાર્યવાહી કુશળ કરાવ્યા પોતાની સવાઓ અને પોતાનું કોહી અર્પ્યો પરંતુ આજે તેના કશી જરૂરજોજ નથી પુર આફ્રીકાના બુઅો, પોલ્સટાઇનના બુઅોનો ક્રિમ અને બોન્ડીંગ દુબાદી દેશની બાજના આજે યાદ કરવાની કૉંગ્રેસની પણ નથી રહી અને તેને બદલે ઓ કાળા યુરોપીયનો નબુદીને આજે સ્લમ્સ એકેડના રૂપે બાકિયો તરીકે ખેલવામાં આવી રહ્યા છે. ગોરી મજુરોની નોંધારા એકદર જાનાવાજ રહ્યા છે અને બીજની મર્યના બીજાંત થી વિકૃદ્ધ વર્ણદ્વેષથી તેમને રક્ષવામાં આવી રહ્યા છે. આનામાં ગોરાની અસહિષ્ણુતાનું આ રમણક બાબતને જોહાનીસબર્ગના કરવારનારા ઓ પાસેથી એક લાખ પાઉંડની માગણી થઇ રહી છે! આ કૃતાના ઇન્ડો યુરોપીયનોનાં નાગરીકત્વના હક્ક ભોગવવાનાં સ્વપ્નને છીન બિન્ન કરી નાખશે સીટી કાઉન્સીલે રચેલું આ કાળાઓનું સ્વર્ગ તેઓને પરાણે સ્વિકારવું પડશે અને નહિ તો તેઓને કશુંજ નહિ મળે. ઇન્ડો યુરોપીયનની માત્રથી નાત્ર હાલના સીટી કોલમાં અને ભાઇ સાપ્રેસરીમાં દાખલ થવાની

મુદતો વાઇજ ... આનાવટી મોટી કોમ તેમ નથી. જોકતા તે કાઉન્સીલના ઇન્ડો-યુરોપીયનોના માટે આજપોકાની બદલીઓના પેનો બરાબરજ કોય તો તેઓના છોકરાઓને રમવાને તે મેદાન બાંધી શકે છે, સાપ્રેસાટાકુલ, બ્યુકરેર વિગેરે સ્થળોમાં સારા રસ્તાઓ બાંધી શકે છે, ઇન્ડીઅન્સે બાબો બાંધ્યા ... બધા ઇન્ડો-યુરોપીયન કોરપોરેશન જ બાંધેલાની બારણ ગણવી ... તેના બાબત પોકની સ્થાપટ કરી બાંધી શકે છે.

ડિ'ઉલ્ડ ગુચવાયેલું કોકડ

અમે અઠવાડીએ બધુ દિલ્હીના આવતા તાર સમાચારપરથી જણાય છે કે જહાનના કમિશ્નર ઓ પ્રાંતમાં દોરા વિસ્તારપરાના સંબંધમાં ગુચવાયેલા કોકડા ઉકેલે ફરી ગયે તા. ૬૮ બાબે દિલ્હીમાં કરેલા ભાષણે લંબાણી સ્વીકારેલ કરાય નથી છે. ઓ કરાર અવરનરે તરફથી પ્રધાન ... ની ગોવાવળવાની મર્યાદિઓમાં પોતાનો બાલ્ય સમાઓને ઉપયોગ કરી કાયમ પ્રીરી નાંદ કરવાની બાબતો અંગ્રેજમાં ... તો ઓના દિલ્હીકરારનો હતો. સમીતીના કરાર અંગે ઓ ના કહીને ... કે ઓની બાબો સરકારો તરફથી જાણવામાં આવે પ્રોગ્રામના એકટમાં ફેરફાર કર્યો સીવાય બાબારણી બાંદર રહીને બાબી શકાય છે. આ બાબતમાં બીજુ બાબત, ... નથી આવ્યું કે બાબત બંગીર બનાવેલ પણ પડે તો ગાવરનરને પ્રધાનમંત્રીમાં બરતરફ કરવાની કે પ્રાંતિક બારોબારીને ડીબેરી નાબાબત ની સત્તા ... રહે. ઓ બાબતોનો હેતુ, ગાંધીજી જણાવ્યા ... બાબ ... ચુકવ્યા, બાર બેલ્જીયમ છે કે બાવરનરો અને પ્રધાનો વચ્ચે બાબતોના ... બાબતના કરવા ઉભા કરવા કે ન બાબતો આવે કે બંને પક્ષોનું પ્રમાણ રહે ... બાબા રાજદ્વારી મંડળોના મોનું માનવા માં આવે છે કે ડિબેરીનો ચોબાબાર બાબ બાબ છે અને મહાલક્ષ્મા ... કુંવે મુદતો ... ડીકારો મળે.

મારે રીપબ્લ રજા બહારી શું કહે છે

ઇંગ્લંડના ઓબ્ઝર્વર-જનરલ મારે મૈયદ રજા બાબીઓ કેપટાઉનના ગુજરાતીઓની કરાબ તરફથી બબાયેલાં સંગે પાબન કોંગ્રેસની સામની બાંદરસ્થાન પર બાબાપ્ય કરતા જણાવ્યું હતું કે બહારબાબ પદા બાબે સરકાર વચ્ચે ઉભી થયેલી 'ડિબેરિલ' બાબા-માન બાબસરોમ બાબે બહારમા બાબીજ વચ્ચે મુલાકાત મોટાબાબીજ બાબી રહેલ બાબતોના પણ ચાબસરામ અને બાબીજ બબ્બ બાદબાંદા મબાદીજ ડિબેરિલ બાબ પડેલી ... બાબે બાદ બાબતું ... કે બાબની ડિબેરિલ વિશે પણ કરકાર કે બહાલબાબતું સ્વરમાન બાંબ મબા રોના બાબા મેન બાબવામાં નહિ બાબે ... બાબતના બાબિબબ બાં ઇંગ્લંડમાં બબાંદર. ડિબેરિલ ... બાબે.

ગયા રવીવારની મીટીંગ

દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓની હાલની પરિસ્થિતિ વીચારવા માટે મેમેસ્ના પ્રોવિન્શીયલ ઓર્ગેનાઈઝરે હીંદીઓની નોકરી કરતી અમુક ગોરી બાઈઓને નોકરીવરથી બરતરફ થવા બાબતના સરકારના આપેલી ધમકી સામે વીરોધ દર્શાવવા કોલેજીયલ ઓફ નર્સ એન્ડ મીડવાઈવ્સ ઈન્ડિયન એસોસીએશનની કરવા વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટપર આવેલા વીક્ટોરીયા વીકરમાં ગયા રવીવારે એક મોસ મીટીંગ બોલાવી હતી.

કોમેસ પક્ષ તરફથી બાઈઓ રજાનાં એસોસીએશનના કાર્યકર્તાઓને પ્રથમ મુબારબાદ તો દોસ્ત મેળવવામાં આવી હતી એસોસીએશન ના પ્રમુખ મી. ફીલ્ટરકરને પ્રથમ દોલના સેક્રેટરી તરફથી કહેવામાં આવ્યું હતું કે તેમને ત્યારે જોઇએ ત્યારે દોસ્ત તેમનો ત્યારે તૈયારજ છે. પરંતુ મીટીંગ મળવાનો આગલે દીવસે દોસ્ત મળવાની બાબ તો પાડવામાં આવી. પણીજ મળો બાદ બધુજ સરતોપરી દોસ્ત મળી શક્યા

બીજી વસ્તુ તેમ બની કે આજ દિવસે બપોરે ૧ વાગ્યે દોસ્તો દોસ્ત કસ્તુરબાની કાબરદીની આવા દરબાર કરી તેમના ૬ દોષાઓનાં રોકાઇ રહેલા દોષ કાજર મળા નીકળતા. અને ઘણીસે તો મીટીંગમાં તાકાન બનવાને તેમ બપોરે બાકરવાના બાજ પહુચી આ દોષ તૈયાર કરતા મોકલ્યુ હતુ.

મીટીંગનુ કામ પ્રમુખ મી ફીલ્ટરકરના બાબાણથી શરૂ થયુ. પ્રમુખે કહીયુ આ મીટીંગમાં એસોસીએસન બીજાં દીદારોની બાકરની રિસ્થિતિનું અવલોકન કરતા જણાવ્યું કે તેઓની જેમ્યા આ દેશમાં સૌથા મોટી છે આમ નથી તેમણે પોતાનો ખોલો એકત્રીત કરી દીદા રાખ ના પોતાનો અવાજ સંભળાય એમ કરવું જોઇએ દીદ સરકારને, ઓરજન્ટ અને આવશ્યકી કામના અંદરની ખીણી બરાબર થઇ છે. ત્યારબાદ વિશેષ મીટીંગ સેક્રેટરીનો પત્ર વાંચવા ના આમુક ડોકાની બીજી બીજા કોકોનો પત્ર વાંચવા અજરન્ટ કોમનાં અસ્તીત્વ કરવી દીધેલ : અને તેને સ્ટ્રોંગ કોમના કુલપ ય- મળા : પુરોપીયન બાઈઓને નોકરીપર રાખવાના સંબંધમા આ દીદી કોમની અમુક વ્યક્તિઓએ સરકારને આપેલી ધમકીના સંબંધમાં બોલતાં તેમણે : કે દેશ વસ્તુ બાકરની આ રીત : મના બાંધી આ રીતે ચલાવાય

ઠરાવ

બાદ બાદ મા પી બાર પથરે નીચે પ્રમાણે ઠરાવ રજુ કર્યો.

"આ બાબત મીટીંગ દીદાઓએ પુરોપીયન બાઈઓને નોકરીપરથી રજા બાપવા સંબંધી દીદી કોમની અમુક બાદકતાઓ તરફથી સરકારને આપવામા આવેલી "ધમકીપર" દીદી કોમ નામદાર દોરાનુ તેનો ઉપર : ઉંડે ઉતારનારી બાબ પાત કોને નોકરી આપવી : : કોને નોકરી તેની પસંદગી કરવાની ઇલાંગલાપર બંધુરા મુકનારી દોષ, તેની સામે પોતાના સખ્ત વિરોધ ની નોંધ લે છે."

તોફાન

મી. પથર જેવા બોલવા ઉભા થયા તેવુજ તોફાન શરૂ થયુ કરાવને ટેકો બાબતજ તોફાનીઓના એક સરદાર પ્લેટફોર્મપર આવા ઠરાવની સામે સુધારો રજુ કર્યો જેની બાબતમા એ કહ્યુ કે આપણેસી ધમકીના બાબતમાં ૬ અને ૬ બાનીબાગાંગરા એ એકજ બાબત છે.

સુધારો મુકનારે ફાર્સ આ સુધી પ્લેટફોર્મનો કબજો લીધો અને મીટીંગે તેને શાંતિથી દાદ દીધી.

સુધારાને ટેકો આપ્યા બાદ મી બબુભાઇ ગાંધી બોલવા ઉભા થયા અને તુરતજ તોફાનીઓ ગે ધીંગાણ શરૂ કર્યો અને "ગાંધીને અમે સાંભળવા માંગતાજ નથી" એવા બુમો પાડી

બોહ ધીંગાણ, ગાળોના વરસાદ અને "તારી બાકે સરેરાં ઉંડા બાકશે" ના પોકારો વચ્ચે મી મણીલાલ ગાંધીએ જણાવ્યું :

"તમે તમારા પોતાના માણસને જ શાંતિથી સાંભળી શકતા નથી. હાં જો તમે મારા બાનકાના મકસ્યો હો તો તમે પણ ઓછામાં ઓછી શાંતિથી સાંભળશો. બ્યાપ કસ્તુરબાના બ્યાપારીઓ ગુજરાતમાં દરેક માણસના પણ સાંભળ કરનારા બાં ॥ પોતાનું નિર્ણય કરવાની છુટ આપે છે. તમે પણ મને પુરેપુરો સાંભળ્યા પછી તેમાંથી ગમે તેવી ગાળો દઇ શકો છો આપણા બારો બાન બેવા દોષ તો બાન પણ કરી શકો છો.

બાકમા બોલતા મી. મણીલાલ ગાંધીએ કહ્યું કે "હું કોઇ કોમના શત્રુ નથી. બામની સેવામાં બાર છેલ્લું શ્વાસોશ્વાસ આપી દવાને તૈયાર છું. આજની મીટીંગ અકાય ઉશ્કેરને મને બહોળાજ આઘાત થયો છે, કારણ બારી રીતે આજે તા આપણે, સરકાર આપણી સામે બાબતોમાં કરી આપણું બાંચન પડી રહી છે ત બાબતા આ દેશમાં આપણું શું થવાનુ છે તેનો પુર્ણ સંભારતામી વીચાર કરવાને આપણે બોલ્યાન થવાની જરૂરત છે."

આખરે આને પ્રમોદના બોલકો પછી મી મણીલાલ ગાંધીએ ભલામણવાળા પ્રસ્તાવ કર્યો : આ ઠરાવ મીટીંગ બાબત : : કરે છે તેનો હેતુ કોઇ હિંદીઓની નોકરી ચિનવા નો નથી આ પ્રશ્ન બરી રીતે દીદી કોમને કરી પણ ક્યુબ અસર કરનારો હિંદ નહિ, બોઇ સીદ્ધાંતનો પ્રશ્ન છે. આપણે બામની ઉપર અનીતીબાન નજરોની બાગ નારનારા અને બે રીતે સમાજ દીદી પ્રજાનુ અપમાન કરનારો છે." વધુમા તેમણે જણાવ્યું કે "દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓ આ દેશમાં રહીને અંગ્રેજોની પાસેથી સિદ્ધાંતનું મહત્વ અને લીબાલતની બાતર પ્રાણ અર્પણ કરવાનું નાક બાંધી શક્યા તોપણ તા તેમણે કરી બીજ્યાજ નથી"

આખરે ચાલતાં બોપારોના અને ગાળોના વરસાદની વચ્ચે મી. મણીલાલ ગાંધીએ જણાવ્યું કે "જે સુધારાની દરખાસ્ત મુકાઇ છે, તે બારી રીતે દરખાસ્ત મુકનારે જેમની બપાય કરવાનો ઇરાદો કરેલ છે તેને ઇજાકારક થાય તેવી છે, કેમકે તેઓએ તો કોમ બતિ સરકારને કબુલાત આપેલી દોષાનો ઇન્કાર કરેલો છે બારે ઉપરોક્ત સુધારો તેઓએ કબુલાત આપેલી કોમનું ઉંડાણે છે. બધા જે સરકાર કોઇ પણ જાતિમાં દોષ તો બોગના કરેલ પગે આવી મીટીંગો ભરીને કોમ તરફથી સરકારને કબુલાત નથી આપાઇ એવુ જાહેર કરીને સરકારની ઓ બાંતિ દુર કરવી ઉચિતજ છે."

આટલુ છતાં મી. મણીલાલ ગાંધીના શબ્દોની, મીટીંગને તદ્દન બાકબાનાજ કેવા કંઇપણ અને, રખેને તેઓનો બન કરી બાય તેવી બેક પણ શબ્દ તેઓના કાનમા નહિ પડવા દેવાની મનિશા કરી આવેલા ટોળાંપર કોઇજ અસર નહિ પડી અને પ્રમુખે મી. મણીલાલ ગાંધી ફરી પ્લેટફોર્મપર બોલતા છેલ્લેલા ૬ત્ત તેવામાંજ મીટીંગ બરબાસ્ત થયેલી જાહેર કરી દીધી.

બાદ બાદ ટોળાંના આગેવાનોએ પોતાના રોષના ખાતર બજ બજ પોતાની કષ્ટ સુધારો પોતાનાજ પસાર કરી દવાના. ન બાપ બોળ્યો.

[નોંધ: મેમેસ્ની આ રીતે બાજન બાબતીમા છે. ટ્રાન્સવાલ તેમજ નાતાલના મેમેસ્ના આ રીતે બાબલાપ કરવાના બાસીયત પણ પોતાની જવાબદારી ઉપર તેઓની સાથે મેમેસ તરફથી બાબાબાગરી મીટીંગમા ઓપો નીમવાજ બા- પડશે. એવામાં આવે છે કે મેમેસ શરૂ પણ મેમેસની વિરૂદ્ધમાં બાપણે બાબાબાગરી તેમજ છેલ્લેલા ઠરાવ મિસ્ટર મી મણીલાલ ગાંધીજ નહિ, તદ્દન તો નવું નામું કોઇ

વિવાહિત બ્રહ્મચર્ય

એક સજ્જન લખે છે :

"આ પત્ર લખવા પાછળ હું ઘણા વખતથી મનતો થયો હતો કે મંત્રીનીમંત્રણને માટે એમણ એ એકજ સર્વશ્રેષ્ઠ ઉપાય છે; સંયોગ અથવા સંતતીની મુખ્યાયો જ મને એવો જોઇએ; સંતતીની ઇચ્છા રાખનાર ત્રીનાંનો ત્રોજ પાપ છે. આ વાતના વીચાર કરું છું તો કેટલાક પ્રશ્નો ઉભા થાય છે. સંયોગ સંતતીને માટે કરેલો સંભોગ એ તો ઠીક છે, પણ એક બે વારના સંયોગથી સંતતી ન થાય તો? એવા માણસે કેટલી મુશ્કેલી ભોગવી પડતી હશે? એક બે વારના સંયોગથી સંતતી ન થાય, પણ ગાણસને ખાત્રી કમ હોવી જોઇએ કે આ રીતે વીર્યનો ઘણો ક્ષય અનીચ્છાએ પણ થઇ જાય છે. એવા માણસને શા માટે કહેવું કે એ વારના સંયોગથી સંતતી ન થાય તો ફરીથી લગ્ન કરવું? એવા લાગને માટે તો ઘણી આખાતીયતા જોઇએ એવા દાખલા પણ જોવામાં આવ્યા છે કે જેમાં એકના છેડા બન્યા પછી બીજા સાથે લગ્ન થયું છે. ગૃહસ્થાશ્રમના બ્રહ્મચર્યનો ખ્યાલ ઉપર બતાવ્યા પ્રમાણે ખરો હોય તો એટલે આપણા તત્વજ્ઞો કહી ગયા છે તેમ ઘણી વખતે સ્ત્રી અને પુરુષ બન્નેને નીરોગી હોય ત્યારે તો આ મુશ્કેલીનો અભાવ થયો જણાય છે."

આ મુશ્કેલીનો અભાવ છે, પણ એવા પ્રસંગો મુશ્કેલ તો હોય જ છે. માણસ પોતાની ઇચ્છાની મુશ્કેલી પોતાની રીતે કરી શકે? ત્રીજાલાગ પર આધાર રાખવાને બાબતમાં કંઇક એવા ભાગણ થયે છે તેમ તેના મુશ્કેલી વધારે જ જણાય છે; એટલે સુધી કે ત્રીજાલાગના લોકો ઉંચા ત્રીજાર પર આવ્યા પહેલાં કાંઇ પદોમાંથી ગુજરવું નથી એ પ્રયત્નમાં કેટલાંએ માણસોએ જીવનની જોટ કરી છે. દર વરસે ચડાઇ કરનારા નવા નવા પુરૂષાર્થી તૈયાર થાય છે અને નીષ્ફળ થયા જાય છે, પણ એ ચડાઇ કરનારને કંઇક ખાની મળતી હશે, ખણી ન મળતી; જિતેન્દ્રિયમ મનુષ્યને આનંદ મળતો હશે, અને એનો આનંદ દીનપ્રતીદીન વધતા જતો હશે. બ્રહ્મચર્યાશ્રમમાં તો એમ મનાયું છે કે પુત્રપત્ની ત્રીજું કંઇ નીષ્ફળ જરૂર જ નથી, અને જરૂર પણ ન જ જોઇએ અને જેનું પુરૂષને ત્રીજે તેણે જ સ્ત્રીને ત્રીજે પણ; એવા કંઇ આબંધની વાત નથી. જ્યારે માણસ અથવા પુરુષ નીર્વિકારી બને છે ત્યારે સર્વાંદાની બ્રહ્મચર્યમાં યજ્ઞ થયું જ. અને એવામાંનો સાર્વભૌમ નાશ યજ્ઞ છે, અને જ્યારે પત્ની મરી સંતતીની ઇચ્છા કર છે ત્યારે જ બીજું લગ્ન થાય છે. ગૃહસ્થાશ્રમમાંના બ્રહ્મચર્યનો એજ અર્થ છે. અર્થીન સ્ત્રીપુરૂષનું મીલન કેવળ પ્રજોત્પત્તીને માટે જ ઉગીત ન. ભોગતૃપ્તિને માટે કદી નહીં.

આ પછી નીયમની વાત આવ્યા આદર્શની વાત જો આપણે આ આદર્શ કસોટીઓ ના સમજી શકીએ કે ભોગેચ્છાની તૃપ્તિ અનુચીત છે, અને આપણે એનો યથોચીત ત્યાગ કરવો જોઇએ આજે કોઇ આ નીયમનું પાલન નથી કરતું એ માટે આદર્શની વાત કરતા વખતે આપણે માણસની પ્રકૃતી તૈયાર ન કરી શકીએ. પણ આજકાલ ભોગપ્રાપ્તિને આદર્શરૂપે બતાવવામાં આવે છે. જો એવો આદર્શ કદી કોઇ જ ન શકે એ સ્વયંસિદ્ધ વસ્તુ છે ભોગ એ આદર્શ હોય તો એને મર્યાદા ન હોવી જોઇએ. ત્યાગ એ જ આદર્શ થઇ શકે અને પ્રાચીન કાળથી એજ આદર્શ મનાયો છે. મારો કંઇક એવો વીશ્વાસ બંધાઇ ગયો છે કે બ્રહ્મચર્યના નીયમોને આપણે જાણતા નથી તેથી ઘણી આપત્તિ પેદા થાય છે, અને બ્રહ્મચર્યના પાલનમાં આપણને જે મુશ્કેલી ન લાગવી જોઇએ તે લાગે છે.

હવે જે આપત્તિ બતાવેલી છે તે આપત્તિ જ નથી રહેતી, કેમકે સંતતીને માટે તો એકજ વાર મીલન થઇ શકે એ નીષ્ફળ જાય તો બીજીવાર એ સ્ત્રીપુરૂષનું મીલન થવું જ ન જોઇએ. આ નીયમ જાણ્યા પછી એટલું જ કહી શકાય : જ્યાંસુધી સ્ત્રીએ ગર્ભ ધારણ નથી કર્યો ત્યાંસુધી પ્રત્યેક ઋતુકાળ પછી, અથવા ગર્ભોધારણ ન થયા હોય ત્યાંસુધી, દર મહીને એકવાર સ્ત્રીપુરૂષનું મીલન થવું જોઇએ. એમાં કોઇ ત્રીજાની પ્રત્યેક ઋતુકાળ પછી, અથવા ગર્ભોધારણ ન થયા હોય ત્યાંસુધી, દર મહીને એકવાર સ્ત્રીપુરૂષનું મીલન થવું જોઇએ. એમાં કોઇ ત્રીજાની દખલગીરી ન ચાલે. મારો એ અનુભવ છે કે જે મનુષ્ય વચન અને કર્મથી નીર્વીકાર હોય છે તેને બાહ્યમાં આવતા શારીરીક વ્યાપારોમાં કોઇ પ્રકારનો ડર રહેતો નથી. એટલું જ નહીં પણ નીર્વીકાર વ્યક્તીઓના રોગથી મુક્ત હોય પણ છે. ન બનવા કરતા આશ્ચર્ય નથી. જે વીર્યથી મનુષ્ય જગતુ પ્રાણી પેદા થઇ શકે છે તેના અંદર ઉત્પન્ન થનારી ઓજોમય શક્તિ પેદા થતી જ જોઇએ. આ વસ્તુ શાસ્ત્રોમાં તો કહેવાઇ છે, પણ દરેક મનુષ્ય એ પોતાના પ્રયત્નથી સીદ્ધ કરી શકે છે. અને જે નીયમ પુરૂષોને માટે છે તે જ સ્ત્રીઓને માટે પણ છે. આપત્તિ માત્ર એટલી જ છે કે માણસ મનના વીકાર અથવા બાહ્ય શરીરના વીકારરહીત રહેવાની જાણે આશા રાખે છે, આ બન્ને મન અને શરીર બન્નેને ક્ષીણ કરતો, પોતાની આયામા મુકાલના અને નાશ્યાચારી બને છે.

પરાણે વૈધવ્ય

વૈધવ્ય વીશે *હરીજનબંધુ* મા મહાત્માના જાંધીજીએ લખેલી વિચાર દોડે સમાજને ઝણઝણવા જેવો થઇ પડશે તેથી અમારા વાચકોના જાણવાં તે નીચે ઉતારીએ છીએ : અ.

જુદી જીલ્લા સીજરના જમાનામાં (ઇ. સ પુર્વે બસેલા સૈકાનો) થઇ ગયેલા સિસીલીના ડીઓડોરસે લખેલા જગતના ઇતિહાસપરના ગ્રંથમાંથી સતી અને વિધવાની પ્રથાઓ વિષેના નીચેનો અભ્યાસલેખ ઉતારો આવશ્યક જોઇએ કહ્યા. ત

"હવ હીંદુઓમાં પ્રચલીતથયા એવો મારો ચાલતા આવેલો હતા ; જ્યારે યુવકો અને યુવતીઓનો પરણવાનો વખત થાય ત્યારે તેઓ માબાપના કહેવા પ્રમાણે નહીં પણ પોતેજ એકબીજાની સંમતિથી પ્રેમ કરતા હતા. પણ જ્યારે કોઇ ઉમરના માણસો પરણે ત્યારે તેમણે પોતાની પહેલી પત્નીઓ મરણ પામી હોય છે. પણ જ્યારે કોઇ પુરૂષ પોતાની પત્ની મરણ પામે ત્યારે તેણે પોતાની પત્નીના મડદા સાથે બળી મરવું જોઇએ એવો રીવાજ હતો

પ્રભુના પયગંબરો!

"પ્રતાપ"ના ખરા પ્રભાસંકર પટ્ટણિ

સંસ્કૃતીના દંભ

વિજ્ઞાનની અજબ પ્રગતિ છતાં જગત આજે ક્યાં?

સંસ્કૃતિને નામે આજે અનેક વાતો ચાલી રહી છે, પરંતુ એની પાછળ કેટલો દંભ રહ્યો છે તેનું નિરૂપણ કરતો અધ્યાપક દીપચંદ વર્માનો રોમ ન્યુ આઉટલુક' પત્રમાંથી અત્રે ઉતારવામાં આવ્યો છે.

આ... ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

તાજપોશીની સામાન્ય ઉજવણી

ડરબનમાં તાજપોશીની ઉજવણીનો ચક્રવાત તા. ૧૨ મેથી શરૂ થશે. સીટી હૉલ આગે ત્રિકોણમાં સાંજે પાંચ કલાકે ડરબન મ્યુનીસીપલ બેન્ડ બાજા વગાડશે. સાંજના આઠ કલાકે ફાયર પ્રોગ્રામ રજુ કરશે. સાંજના બગીચા અને બાનગી મકાનો ઉપર તા. ૧૨ મેથી તા. ૧૭ મે સુધી રંગ બેરંગીત રોશની થશે. તા. ૧૨ મેને દીવસે બપોરે બાળ બાનગીથી કલાક રમોટે પ્રાણ્ડ ઉપર કલર્સ શોમ તારવી ઉજવણી થશે. પછી તેજ દીવસથી સવારના દશ વાગ્યાથી કરીબ કાફેનર્ન ઉપરની દીંદી રમોટેલ પ્રાણ્ડ ઉપર દીંદીઓ તરફથી બાલ ઉજવણીઓ થશે. દીંદીઓ સમસ્ત આફ્રિક ડ્રેસ ડરબનના મેયર સાંજે ચાર કલાકે બાળકો આપશે અને કલેકટર દીંદી રમનારાઓને મેડલ્સ હસ્તે કરાંગો આપવામાં આવશે. દીંદીઓની સાળાના બાળકો તથા વિદ્યાર્થી ઓ તરફની ઉજવણી તા. ૧૩ મેના દીવસે દરા વામે દીંદી પ્રાણ્ડ ઉપર રાત્રે થશે. પછી ૮.૦૦ બોસ્ટોનો બાદ પાર્કના બાનદાર રોશન રોશની ના ફોટાના ગ્રાહક બાનના બાલા તળાવ બાનાં બોસ્ટ દીંદી વિદ્યાર્થીઓને બક્ષીસ આપવા સીટી કાઉન્સીલ તરફથી ગોઠવણ થઇ છે.

ટ્રેન રદ્દ થઇ

રેલવે તાજીકના તા. ૩૦ મી અપ્રેલ થી. ભારત તા. બાજી કેપટાઉન ફ્લાઈંગ મેઈલ ટ્રેન ઉપાડવામાં આવશે. ડરબનના મુસાફરોની સગવડ માટે પાસ્ટ રહેના કરવામાં આવેલી ફાસ્ટ કોસ્ટલાઈન ટ્રેન પણ રદ્દ કરવામાં આવી છે. ડરબન કેપટાઉન વચ્ચે મુસાફરી કરનારાઓને હવે ૨૪ કલાક વધારે લાગશે.

પ્રેસ ફરીયાદ

પ્રીટોરીયાના તા. ૩૦ મી અપ્રેલ થી. ભારત તા. બાજી કેપટાઉન ફ્લાઈંગ મેઈલ ટ્રેન ઉપાડવામાં આવશે. ડરબનના મુસાફરોની સગવડ માટે પાસ્ટ રહેના કરવામાં આવેલી ફાસ્ટ કોસ્ટલાઈન ટ્રેન પણ રદ્દ કરવામાં આવી છે. ડરબન કેપટાઉન વચ્ચે મુસાફરી કરનારાઓને હવે ૨૪ કલાક વધારે લાગશે.

પત્રકારની અપીલ

પુનીયનના બજેટની ટીકા કરવા બદલ કુટવા માટે ઉશ્કેરવા બદલ થયેલા નીચલી કોર્ટના ચુકાદા સામે ધી. જોહાનીસબર્ગના પત્રકાર મી. જ્યોર્જ ડોર્ન જુદાની આપવા ના પાડી હતી તે માટે થયેલી સજા સામે તા. ૨૬ સુપ્રીમ કોર્ટમાં અપીલ લીધી હતી ત્યારે તા. ૨૭ ના તારીખ થઇ હતી. મી. ડોર્ન બ્લીમફોનટીન આપીલ લીધી છે.

મેજીસ્ટ્રેટને ચેતવણી

યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં તા. ૧૭મીએ બોલાવ કરતા ન્યાય ખાતાને, પ્રેસન્ન જનરલ ઓફીસે મેજીસ્ટ્રેટોને ગંભીર ચેતવણી આપી હતી. મેજીસ્ટ્રેટો અને મેજીસ્ટ્રેટોએ જાહેર અને તેમના મોભા જેવા તાબેદાર થઇ પડયા છે. આમ બોલાવના પ્રધાનનો ચેતવણીરૂપ ટીકા પછી મેજીસ્ટ્રેટ અપરાધીઓને પણીજ સખ્ત સજા ફરમાવી આવે તો તાજુબ થવા જેવું નથી.

મદદ અને મદદ

સ્વેનીયા મેદીકલ ઓફીસ ફંડના બાલારા હેઠળ ડરબનમાં મેદીકલ નીરાશીના માટે કામચલાઉ રાહ શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. ઈન્સ્પેક્ટરમાં બાળકો પાસે ૧૩૦૦૦૦ બરાબર થયા છે. અને ઉપરાણું બાકી છે. આ ફંડના બદલામાં કરવા કરનારાઓ ને ૨૨ પાર્લામેન્ટરીયન મેજેસ્ટર, વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, ડરબન સાથે પત્રવ્યવહાર ચલાવવો રહે છે.

ઓમ્નીબસ ઇન્સ્પેક્ટર

ડરબનના ઓમ્નીબસના બાલાની મેરેકસની અરજીને અંગે બેઠકની સ્થિતિ વિષે થયેલી ફરિયાદ ઉપરથી પાર્લામેન્ટમાં ડરબનવાળા મી. પોકની તરફથી ચર્ચા થયા પછી પ્રધાન મી. હોકમેયર સંતોષ થયા હતા કે મેરેકસોની બાસ્તવિકારક સ્થિતિ હતી. પ્રધાનજીના બાધક ડરબનમાં પણ પહેલા ફેરફાર કરવા ઓમ્નીબસ કમીશનને પોગ્ય સૂચના આપવા મી. હોકમેયરે ખાતરી આપી હતી.

તળાવમાં પડયું

નાટાલ મેદીકલદમાં તા. ૨૯ એપ્રીલે મી. મ્બલકયુ, રહી. સીમરનેા ૪ વર્ષનો છોકરો એકાન રમતા દીવસ્ત્રિ રેન્કમાં ઉપલી પડયો હતો. દેવસ્થાન વખત પછી બાસ્તવ મીનાર બાકરાની શોધમાં નિકળી હતી તેણે છોકરાને રેન્કમાંથી બેભાન બાલતમાં બેનો કાઢેલા હતો. મેદીકલબ્રાંચથી ડોકટર આવી પૂગ્યાં પહેલાં બાકરાનું મરણ નીપજ્યું હતું. આ ટેક ઉપરથી બ્રેકો ચાર દુર હતી અને વધ દીટ ઉંડી હતી. ટ્રેમેરેના નગર બાગકન એમ્બલાં રમતાં યુકવામાં દેહલો બાબ સમાચારો ... એ ઉપલા કામબાકારથી શીખવાનું છે.

નેટીવ મજુરો

પેસ્કાન્ટમાં કામ કરતા નેટીવ મજુરોને દરરોજ ચાર શીલીંગ મજુરી આપવામાં આવે છે. શનીવારે ... ચાલે રજા આપી તેઓને ... શીલીંગ આપવામાં આવે છે. નથી નાતાજ પણ તેઓએ ગયા શનીવારે હડતાળ પાડી હતી. ડરબનની સ્ટીવીડોર ... શનીવારે પણ તેઓને ચાર શીલીંગ મજુરી આપવાનું નક્કી કરી હડતાળનો અંત આણ્યો હતો.

બાથકેર અકસ્માત

ડરબન ... રોડ ઉપર તા. ૨ મેએ સાજ ... મોટરકારો બાથકારમાં આવી પડી હતી તેમાં રહેલ મારેલાઓને મેગેલા હોસ્પીટલમાં ગાદ ... આવ્યા હતા. ... દીવસ્તુ ... નીપજ્યું હતું. આ ઉપરાંત મોટર બાકરમાંના ઘણા ... ... ઘણા ... બાસ્તવ ... ઘણા ... ...

મજુર પરિષદ

ફ્રીસ્ટેટના મજુર પક્ષની પરિષદ ગઇ મેમ્બર ઇલેક્શનના ગુરૂ તા. ૩ જીએ ફ્રાઉનવામાં ભરાઇ હતી. યુનીયન સરકાર તરફથી સોલાગબ મેમ્બર બાતાના સેક્રેટરી મી. પ્રધાન વેકરે અને યુનીયન સરકારના ફ્રીસ્ટેટના પ્રતિનિધિ મી. મેસન ડી. કુલને પરિષદના બાજર રહેવા ટેલીગ્રેફ કીધા છે, દક્ષીણ આફ્રિકાના મજુર મંડળો તરફથી પણ ફ્રેતીગેટો જશે.

બ્લુમીરીપલ હોટલ

પોર્ટ એલીઝાબેથના બ્લુમાપાલીટીની નાવે મેળ બ્લુગ પુર તરફ આવેલાં હોટલનું લકાન એગેલસગેટેડ આફ્રીકન હોટલ કીપીટેડ કુંપનીએ પી. ૨૬૦૦૦ ના ભાગને વેચ્યુ છે આ હોટલ બાપના બ્લુનીસીપાલીટીને પી. ૨૬૦૦૦ ના ખર્ચે ગયો હતો.

લેડરલ માટે ચાર્જ

ડરબનના બિટીમન રોડ ઉપર રહલ બોકરીઓ માટે હોસ્પીટલ બાપવા રહલ મેમ્બુનીટી તરફથી બનાવ મવાંયો આ સ્કીમ બાબતે બીજા મોવડીઓની સભી સાથે ડરબનની સીટી કાઉન્સીલ ઉપર વિરોધ દર્શાવનારી અરજી ગઇ તા. ૩૦ આ વિરોધના કારણોવાર મી. કુપર કે આ બાબત બીજા વિરોધ મુજબ આ હોસ્પીટલ કરીન પ્રોટેક્શનમાં બાધારૂપ થાય છે

દરિયાવ ભયંકર

કાંઠાની ... ૧ ... ના નીબ્બકના સર્વોદયના ઉપરાકાર ઉપરાંત ગાવપાસના બંગલાઓના દરિયાવ ભયંકર રીતે પાણી આવતા ગભરાટ ફેલાયો છે. મોરસ્ટાઉન અને પુર્ટશેપ્સ્ટનનાં રહેવા માટે બીજા પુર આશરાનું સ્થાન ગોઠવાયું છે, ત્યાં મુજબ યુનીયન સરકાર તરફથી કેપટાઉનનું દરિયાવ સ્થળ નિહાર પતા રો રાહેબનશાસનના રહેવા માટે બનાવવાનું સ્થાન પસંદ ...

મિશીસ્ટ્રેટબાબાં ચોરી

મેરીટઝબર્ગની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટના સરકારી પટીય મી. ટી. ડ, ફે-ડરરીકને ત્યાંથી તા. ૨૪ ઓપ્રીલે રાત્રે પા. ૧ ની રોકડ ચોરી તેમના પાદત્યુના પીતામાંથી પડ્યા હતી મા. ફ્રેન્ડરરીક પાદત્યુ ડરબના મુખ્ય પરગણામાં રહતા હતા ત્યારે ચોરી થઇ હતી.

મરેલી બચ્ચીઓ

કેપટાઉન બાયમબ્લાટ.વિનના દરીયા કીનારા નજક એબ્બાબાદ બરેલી મચ્છીઓ નીકળી આવી હતી ડોનના મરકારી રસાયણ ચાબ્બી એ જણાવ્યું છે કે પાણી નેગબ્બ થઇને નહિ દોવાને લીધે કારવાનાં ગંધકનું પ્રમાણ વધી પડવાથી મચ્છીઓનું મરણ નીપજ્યું હતું. ડરબનના કીનારા નજક પણ મરેલી મચ્છીઓ પાણે ફ્રિકાર થઇ હતી અને આ પાણીમાં એસીડનું પ્રમાણ વધી પડવાનુ કારણ જાહેર થયું હતું

અરેરા ચર્ચનું રહુન દરબારી પ્રદેશમ

કપુર બોર આરગાબલી સબો ના ઉપર પ્રદેશમ દરબારી પદ્ધતિ પ્રમાણે તાજના દબીપીયોમ બાગ પાળો પોબીન મી ૮ સેનસન તરફથી ડરબનના મ્યુનીસીપલના આદેશ મુજબને નીહાળા ... ના સ્થળાબાબા આબ્યુ ... ગાબીસ સેનસનની પંચાબની ખુબ ઓક આરગાબ્રકારો તિતરી આપી છે આ પ્રદેશમ કાબના ગુંદણીને છે, અને બમી સુંદર કાબકામાં સગબાય રહ્યું ...

ઘઉં અને અદારો

યુનીબનના નિપજકારા પત્રને ૪ તબ્બન બાપ બાના દેશુની બાલ્ગેન્ડમાં બી પ્રગતબસે યુકેજાત દબાબના જબ્બબમા ટનોને જબ્બાબ્યુ હતુ ૬ બીસ્કીટ અને બીજી વસ્તુઓ યુનીબનમાં બનાવવા માટે ૧૯૮૬ ના ૬૦૬૯ બણતાં બદલે ૧૯૩૬ બારતા વજનો બાટે પરવાનાઓ બાપાબ્ત થયો હતો.

પ્રધાનની બાત્ર પરગીદ મીબાય યુનીબનમાં બઈ બાથવા બાટે બાબાન ... શુકનો નથી.

મુલેહ પરિષદ

દુનીબામાં શાંતી સ્થાપવા માટે બધા રાજ્યોની પરિષદ બોલાવવા યુનીબન સરકારે બાજે પ્રયત્ન કરબો ઓકબ્રેબ ગોલ્ડ વિચારે તા. ૩ જેએ લીગ બોબ નેશન્સની ડરબનની શાબા તરફથી રાજકીબ બાબ્યોના બોબાદારોમા રેપરન્સ કી. ૫ બોલ્ડબીનસ્ટને આદેશ કર્યો હતો.

દીલસેાટનો ઠરાવ

નાતાલ યુગ્ન ટ્રેબોજનાં બનાબીત થએલા બી ટી. ગ્રેબ. ગ્રેટીના મરણ પ્રત્યે દીલસેાટ બનાદેર કરનારો ઠરાવ વેકુલનામાં બાબેલી નાતાલ પ્રોબ્રિબાલ ક્રેબ્રન ગ્રેબ્રાસ ગ્રેબ્રોસીબ્રેશનના સભ્યોમાં મળ્યો હતો અને ઠરાવ મોસીસ કી. ગ્રેસ. ગ્રેબ ગ્રેટના ઉપર મોકલી બાપવા નક્કી પણ હતુ.

કપડાં સળગી ઉઠવાં

ડરબનના કપડ બબીલો રોડની બબી નામની દુકાને ચ્બી બુવા બાલના યુક્સામાં રોબતી હતી, બાજે બાલની બાળબી તેબીના કપડાં સળગી ઉઠતાં બાબુકા રીતે દાઝી ગબ હતી તેબીને ડોગેરા હોસ્પીટલમાં સારવાર માટે બસેડવામાં આબી હતી

હાબપ્રની ચર્ચાઓ

ડરબન કોરબોરેશનને મહીસારના સહારાનાબ્રે શાલ્બાઈ તારફને જોર બાબેલી "ગ્રેન્સી" હાબપ્રની પાંચાંઓ બાબવા બાબ બા હતારો બાબ્યો. પ્રબ્રો કુબવાર ક. બા ઈજાબબીમાં પહેલે ચર્ચે. રમ કાબર બીજા વર્ષે બાર હજાર અને ત્રીજે વર્ષે વીસ હજાર બાળકોબ્રે બાબ લે બો હતો "ગ્રેન્સી" હાબપ્રની તબીબતના બાંગે રજાબાણા ગ્રેબ્રે બા બબ વર્ષાંતે નહી ઉજવવા નક્કી કર્યું છે

સાભાર સ્વિકાર અને સમાલોચના

"રંગદ્વેષનો દુર્ગ"

"ફ્રેન્ડિબ્બન ગ્રેબ્રોપનિબ્બન" ના મોટે ભાગે ગબ્બ-બાળકોબ્રે ઉપબ્રબ નબ્રો "દક્ષિણ બાફ્રિકાનો પ્રશ્ન ગ્રેબ્રો અને પ્રશ્નો" ના પ્રતિબાસ 'રંગદ્વેષનો દુર્ગ' ગ્રેબ્રો નામે બે ભાગમાં પ્રબટ બ બબો છે. આ ગ્રેબ્રના પૂર્વાર્ધમાં બાબ્રેજ, ડચ. બહુદી, દેશ, રંગીન બાને નલાબ દેશનો બળાંત પ્રતિહાસ છે બાને દક્ષિણ બાફ્રિકાની પ્રાકૃતીન સ્રેષ્ટકૃતિ બાને બબ્બોગીન પરિસ્થિતિબર સંપૂર્ણ પ્રકાશ પાડનારી બિબરતો છે

ઉગનારબ્રેબાં દક્ષિણ બાફ્રિકાનો દાદા પ્રબ ગાંધીજીના બાગમનથી તે બાજ સુબી વિસ્તૃત રીતે ગબ્રેલામાં બાબ્યા ... ગાંધીજીબ્રેના જીબ્રેન બિબ્રેબ ... બાત બાતમ નથી રાજબાલામા બાબી. ગાંધીજીબ્રેા પર મબેલા પ્રીતબ્રેબ, તેબ્રેબ વિરુદ્ધ બાંદોલનો મટે પ્રબાર- બાને પ્રબાર થબેલા પ્રતિબંધ નાના મોટા હાનાહાબ્રેબા, ગાંધી બાને બાફ્રિકા ના ગાંધીજીબ્રેબ સ્બમાન બાને ... સ્બપ્નુ માટ Gબબેબા બબતા-બ્રેબ બબાંનું તારબીબાબાર બળાત બા બબ્રેબના બુબાબ્યુ છે. ...

પારેશિષ્ટમા ૬ બાફ્રિકાના બાબાનિવાસીઓ પ્રબ્રો બાને ગાંધીજી વિરુદ્ધ પ્રહાર થબેલા બોર ઓરે બાનહાબ્રેબની નબારીબબાર નોંધ છે બા પુસ્તક નહિના મુલબ્રે બાફ્રાર શ્રી. ઇબ્રેબાલાલ મુનશીના હાબ્રેદામાં "બાપણે બાફ્રિકાને બાને બીનિ-તાક્તિક દૃષ્ટિએ ઉપબ્રોગી" છે અને મુબ્રે સાહિત્ય ના પ્રબિદ્ધ તબ્રિબાકાર શ્રી મુનશીના હાબ્રેદામાં "તબ્રાર થબ્રી" છે.

પુસ્તકમાં બાને ફિનરાહ્યેના મળી ૨૦૦ ઉપરાંત બાનાબ્રો બાબાબ્રેલ સાહીતીપુર્ણ બા પ્રબ્રેબના ૬ બાફ્રિકાના વિવિધ બાંકોનાં ૬૬ સુદર ચિત્રો બા બે બાબશ્યકપુર્ણ નકશા છે. બ્રેબના કુલ બા પર રંગબેરંગના ચીતબનું બબાકાબનાર ચિત્ર ગુજરાતના બાબાગપ્રબ ચિત્રકાર શ્રી ... દેસાઇબ્રે દોરેલું ... આ બબ "રંગદ્વેષની દુર્ગમાં ગાંધીજી સાથી સત્યાગ્રહ યુદ્ધ દ્વારા વિબય મેળબનારે સત્યાગ્રહી ગાંધીજીને બાપબ્રેક ધબ્યા છ. આ પુસ્તની કીબત મા. ૧૦/૬ ... કુલ્ય ની પ્રાપ્તિ ... સત્યાગ્રહ ,બનારી છે. ૬૦ બાન્ટીટ્રુ બ્યુદાઉન, બંતદાનાલબ્બમાં તબ્બારબાથી પુસ્તક બબા શકશે.

બાતીય દરિબ્ય દુબન :— કર્તા બી. કેશુબ-લાલ લલ્લુભાબ શાહ

આ દરબ પોતાનાં પુસ્તકમાં દાબ્બપત્ય દુબન ના બનેક પ્રશ્નો ચર્ચબ્રામાં બાબ્યા છે. દાબ્બપત્ય દુબના સુબારબા બેના બને બે આ પુસ્તક કર્તાનો મુબ્બ હેતુ છે. પરણેલુ જીંદગી સુબી બાને બાનંદી ... બાત સ્ત્રી અને પુરૂબની ગા બને ઉપરની જબાબદારી ... તે આ પુસ્તક વાંચબાથી પ્રબ્રેક દંપતીને જબ્બાશે. ઉપયોગમાં બાબ્યા બનેક પુસ્તકો દોજ છે. પબ્ર મુબ્બબાનીબા આ ઓક બાને બદ્વિતીબ. પુસ્તક બાબાર બબ્યુ ... પ્રબ્રેક દંપતીબ્રે આ પુસ્તક બાબ્યા ...) ... દંપતી જીવનના પ્રશ્નો કેબલાક દેશો બાને તની દબાબો પબ્ર બાબા બાબી ... સાબાર ... બાને બાબાની રહ્યા બાબ્રેબની બાવબ્યક્ત નીબેરે ઉકેલ્યા. પ્રશ્નો પબ્ર બાબા બબ્યો છે તેની કીબતદાર ... ...

વિવિધ વર્તમાન.

ઉજ્જૈનમાં સ્વરાજ્યનો ઉજાસ

ઉજ્જૈનના ખાદીસ્વયંસેવક કાર્યકર્તાઓ તરફથી ગયા ઉનાળામાં અકબાદીમાં ચાર ગોલીંગ પ્રારબાલાઓ ખોલવામાં આવ્યાં છે. આ ગામોના રહેનારાઓને પાણી વેચે, ઇન્ડીયા ઇન્ડી ખાવું અને ઘર વેચે આરોગ્ય પડતા નથી. ત્યા પછી ખુલ્લા મુકવાની સીમા તા ૨૦ એપ્રીલે બાદર મુખ્ય શાંતિ બાલાના પ્રધાન ઘર ફીજાસી કુકે કરી હતી આ સભાના બંધારણથી પ્રીસ્ટલમાંથી મંદબીપાળા સ્થળોનો નાશ થયો છે

રંગદ્વેષના મારે શીક્ષા

મનીલામા એક દીલીપાન ખીની દુકાની બાર કરવાની બાબતથી ઉપર બ્યાન નાલ બાપનાં ડાકટર એક અમેરીકન હિતાકને ગાલ આવી ગયા. ડા. તેમણીએ ડાકટર સામે ફરીયાદ માંડી હતી ન્યાયાધીશ બા રીમેન્ડીયેસ્કાએ કેસની ડાકટરના માસેકને દસ દીવસ સુધી એક કેદની મારે નહિ કરવાના આદેશ આપ્યો આપરાધી કાયદાની દસ દીવસ જેલની સજા કરી હતી.

દ્વારમાં દીદીદેવ

જેમણીના એક જર્મન દુનીયાના જાપના દેશોના ફાસ્ટ દીકટેટના નમુના એકેડા કર્યો છે. સુધણી બાબા નથી ૨૫ વર્ષ દીકટેના સંગઠન કર્યો છે ડાલીના ૧૦ ૧૫ સભ્યની ૬૮૮૭ ૩૫ નાઝીઓની ફાસ્ટ દીકટર બધેથી જુની જાપાન ના દીકટરો પણ સુ ૧૦ માલુમ પડી ૧૦ જર્મનીના દીકટરોના બાર ઘણો મોળો છે જુની આના બધા, દેશોમાંથી નીકાલે ફાસ્ટ દીકટર ના નમુના જેમણો બોલસી આપવા કહ્યું.

મીસીસ સીંપસન પ્રકરણ

ઈંગ્લંડની ખુદા ૧૦૦૦ દેસ્ટર્સ બાબીલ સીમ્પસન સુધીને જે ૧૦ ૧૦૦૦ ખુદા૧૦૧૦ દુકમનાલુ બાબુ હતુ. આ પ્રોબ્લમ કેમ કરવા રેમ્સ ૧૦૧૦ બધા બતા. ખુદા કેસના સાબાસ્કાર મીસીસ સીમ્પસન કેસ તરફની કારજની બાબત પછી બોલી બીબીસના દલીફાનથી જાણવા હતા

પાલ્બના ઉદ્દેકારો

ફ્રાસ એટલાંટીકની ત્રિરાતી મુકાકરીઓ પાયલટ તરીકે નાબી ગયા બીસીલ ઓળા ગોબાસ સન બપોસ બાબત કરી છે "મારો બ બાબી પાયલેટ ફ્રાસ બાબવા ત્યા પોય નથી ૧૦૧ કારણ નથી પણ ૧૦ બ્યકતી માસ પેબુ "કુબા" જેવો બાબી કોમ ૧૦૧૦૧૦૧૦

૧૦૧૧૧ પ્રોબાબ્ડ પ્રય

બાબીલ ઓળા બોલીબ્બના બાબાન બાકેતી બાપીસ બબ્બધી ઓક પક્ષકારે બબ્બ ૧૦૧૦બબા બા ૧૦૧૦ બોલીબ્બની મુલાકાત લીધી હતી, બાકે તેબો બાબેર ૧૧ ૧૦૧ "મું પોતે બેબળ બાર બાબેલ ૧૧૧ ૧૦૧૧૧૧ બોબાને ૧ બ્રોફ બી બાબાબર બેબુ ૧૧૧ ૧૧૧૧

સ્વદેશના ટુંક ખબરો

દ. આ. ના હિંદી સવાલપર 'સાજવતં માન' ની ટીકા

દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદી સવાલપર એક અમેરીકામાં મુબઇના "સાજવતં માન" લખે છે કે "ગોરા લઘુમત ઉપર દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારનું "ગુસ્તીલ મોચલ" હીંદુસ્તાન આવ્યા બાદ વધુ ગુનીપન સરકારના પ્રધાનોને પોતાનાં મોંઘેરાં મહેમાનો માટી જેઓ નો અહાલકારી પરોપ્યુમત આ દેશના સ્વરાજ આપી હતી, તેઓએ સ્વયતન જન્મ હીંદીઓ સામે કમબખ્તી આ બધુ તાજેતર જગાડવામાં આવે કદાચ આકોપના ભાગ બીધો ન હોય, તો પણ તેઓ જ સરકારના પ્રતીનીધીઓ છે, તે સરકારને હીંદુસ્તાન જેવા પછી પોતાના મત ઉપર મોટી છાપ પડી છે, તેનો સ્વભાવીક ચિતાર અડા કરી તેનાં હૃદયના પડદા ફરવામાં તેઓ કેટલું કરી શકયા છે, તે તો જે બાબત છે, તો પણ તેઓ જે છાપ સાથે હીંદુસ્તાન છોડી ગયા અને જે કાંઇ સુંદર શબ્દો હીંદુસ્તાન ની ધરતી ઉપર બોલી ગયા તે પછી તુરતજ કેટલા બનાવો દક્ષીણ આફ્રીકાની પાર્લામેન્ટમાં બેસ્ય બન્યા છે, ત હીંદી પ્રજા ભારે દુઃખ તથા દિલગીરી સાથે જોઇ રહી છે..... હીંદના હમણાંના વાઇસરોય લોર્ડ વીનસીયરોય અને તેની સરકાર દક્ષિણ આફ્રીકાના હીંદીઓના હકકો તથા દીવેલું રક્ષણ [illegible] કરે છે, તે સાંભળવાને દરેકની હીંદી પ્રજા આજે આતુર થઇ બેઠી છે અને તેનાં દિલમા શીતાની ચિંતા લાગી ફ્રકી છે. બીજીસ રહયત તરીકે હીંદી એવા દક્ષિણ આફ્રીકામાં તે રહી રહયા ન હોય તે બાબત ખીજીસ સંસ્થાનોમા તથા દરિયાપાર ના દેશોમાં હીંદીઓ કમ રહી રાકશે; એવો ગંભીર સવાલ દક્ષિણ આફ્રિકાની પાર્લામેન્ટમા હીંદીઓ પોતે દાખલ થયેલા કાયદાઓ ઉપર થી ચુકો પડ્યો છે આપણે કબ્જીશું કે જે હીંદી સરકારે આ ગંભીર સવાલમાં પોતાનું ચીત્ત દોર્યા છે તેનો કતોપકારક નીવાત લાવવા તે દરેક પ્રયાસ કરશે, તેમજ હીંદી પ્રજાના સતોષ કેલાસે."

"આપે કહેવા દરજ્જો નથી"

ગાંધીજી પોતાની બુધ્ધીથી વાઇસરોય ની મુલાકાત લેવાની તક લેવા ભારે ઉત્કંઠ બેઠા પ્રશ્ન પુછવામાં આવતા તેમણે નકારમા જવાબ આપ્યા હતા. કેમ વાઇસરોય તમને આમંત્રણ આપે તો તેઓ તેમને જવા કહેશે કે નહિ તેના જવાબમાં ગાંધીજીએ જવાબ્યુ કે "આપે કહેવા દરજ્જો નથી આમંત્રણ મળે તો વી એકલાજ વ્યકિત પરિત જવાહર લાલ નેહરૂ જ છે."

નરીમાન ગેર કેસનો ચુકાદો

મુબઇના મારાસાહાના મહાસભા પક્ષના નેતા નરીમાનનો ગુજરાતી ધારા ભાસ્તી કરી તે બાબતના મુંબઇની બ્રધ્ધના એ મહાસભા ના પ્રમુખને અંગ્રેજ મુલકની હતા કે ધારાસભા મંત્રીઓની [illegible] ચુંટણીને રદ કરવાનું [illegible] કરવું અને મારે મુબઇના ગાંધ નેતા નરીમાનને મળે તેવી ચુંટણી ફરીથી થવી જોઇએ. આ બાબતમાં મહાસભાની કારોબારી સમીતીએ જાહેર કર્યું છે કે મુંબઇની ધારા સભાના મહાસભા પક્ષના નેતા તરીકે જે ચુંટણી થઇ છે [illegible] તેમાં કોંગ્રેસ ધારાસભ્યોએ ભાગ લેવો જોઇએ અને પોતાની ફરજોના પ્રમાણીક અને બંધારણ પ્રમાણે બજાવવી જોઇએ.

મુબઇસરકારનું હીંદી કલાકારોને સંદેશો

મુબઇ સરકારે લોર્ડ બોડ બોલન બોમ્બેસે હીંદી કલાકારોને સંદેશો આપ્યો છે કે "પહેલો બોલતો ફીલ્મ [illegible] અને [illegible] કે કલાકારોની ગલીચતાનો બીભત્સ બોલનો બાદમાં, કલાકાર કલાની ચુકે બાકી નહીં, તેના હરીફના બીભત્સ રાખવા પાછળ હીંદી જોઇએ તેણે કલા પ્રત્યે બોગે સત્ય બોલવું જોઇએ અને પોતાની ફરજોના પ્રમાણીક અને બંધારણ પ્રમાણે બજાવવી જોઇએ.

ખબરપત્રો

શ્રી. દોસ્યાલ કાળી ક્ષિત્રયમંડળ મંડળ

ઉપરોકત મંડળની સાધારણ સભા તા. ૨૫-૪-૩૭ ના રોજ હીંદુ સેવા સમાજના મકાનમાં શ્રીયુત કલ્યાણજી મંગળાણાના પ્રમુખ પણા નીચે ભરવામા આવી હતી. પ્રમુખ શ્રી નરસૈયા ગાર્ટીત ખુલ્લી મુકતા મંડળની તા. ૧૨-૪-૩૭ ના રોજની છેલ્લી ગાર્ટીનની નોધ વાચવામા આવી ત્યારબાદ મંડળ તરફથી ઉજવવામા આવેલાં નવરાત્રી પ્રસુતિ ઉત્સવ ના દીવસોમા રજુ કરવામા આવ્યા હતા તે બધા મંડળનો આવક ખર્ચનો હીસાબ ઓડીટરની ગેરહાજરીમા શ્રી. કાનજીભાઇ રવજીભાઇ પાસ નવાસરવામાનું નક્કી થતાં શ્રી. કાનજીભાઇએ હીસાબ તપાસી, ત બાબતપર ઠરાવનું અનુમોદન કર્યું હતું તે પછી ચાર્ટિકે ચુંટણીનું કામ કાજ હાથ ધરી નીચે પ્રમાણેના રાજ્યોને સર્વાનુમતે ચુંટી કાઢવામા આવ્યા હતા માનનીય પ્રમુખોઃ શ્રી. કલ્યાણજી ભગાભાઇ અને શ્રી. મોરાર ભાઇ હીરાભાઇ, પ્રમુખઃ શ્રી. પુરૂષોત્તમ બીજ ભાઇ, ઉપપ્રમુખોઃ શ્રી વલ્લભજીભાઇ ગોવાભાઇ, શ્રી કાનજીભાઇ રવજીભાઇ, શ્રી. કલાભાઇ મંગાભાઇ, શ્રી. પીરજીભાઇ કકરીભાઇ અને શ્રી ગોવાભાઇ રવજીભાઇ મંત્રીઓઃ શ્રી. ભાણજીભાઇ કકરીભાઇ અને શ્રી. ખુશીભાઇભાઇ હીરાભાઇ. ખજાનચીઓઃ શ્રી રવાળજીભાઇ કુંવરજી અને શ્રી. દયાળભાઇ ખીમજીભાઇ. ઓડીટરો શ્રી. રવજીભાઇ મકનજી અને શ્રી. પરશોત્તમ ભાગજીભાઇ કમીટી સભ્યો મેસર્સ નાનાભાઇ પાંચાભાઇભાઇ, ભાણજીભાઇ રવજીભાઇ, નાના ભાઇ ગોવિંદજી, ગોવિંદજી નાનાભાઇ, મગનભાઇ ભાણજીભાઇ, ઉકાભાઇ ભાણજીભાઇ, કલ્યાણભાઇ ગોપાળજી, હરિભાઇ મકનજી કેવાભાઇ રવજી ભાઇ, ભાણજીભાઇ મંગાભાઇ, કાળાભાઇ મોરારજી, રણછોડભાઇ સોમાભાઇ, કકરાભાઇ હીરાભાઇ, કાળાભાઇ મોહનભાઇ, નવલદાસભાઇ ગોવાભાઇ, ગોવિંદભાઇ લક્ષ્મણ, નારણભાઇ હીરાભાઇ, મણિભાઇ ભાણજીભાઇ, રણછોડભાઇ નાનાભાઇ

ચુંટણી પુરી કર્યા બાદી કેટલુંક રચનાત્મક કામ પતાવી તા. ૬ ના રોજના મુતા હીંદુસેવા સમાજી મંડળના કાર્યને વધુ વેગવાન બનાવવા મુખ્ય હોદ્દાઓએ આભારદર્શક ચિવેચનો કર્યા હતા. ત પછી મીટીંગ માટે સેવા સમાજ પોતાનું મકાન ઉપરપરા દેવા બદલ આભારનો ઠરાવ પસાર કરી બધા વિસર્જન થઇ હતી.

કોસ્યાલ ક્ષત્રીયકુલ મંડળ

ઉપરોકત મંડળના સેક્રેટરી બોકમબગંથી મણી જણાવે છે કે "ઉપરા પ્રમાણેના અનાદીકાલ મંડળની બોલ્લાબગંમાં તા. ૨૨મીએ ક્ષત્રીયકુલના મકાનમા મળેલી મીટીંગના રીપોર્ટ આ પત્રમા છપાયેલ હતા તથા મીટ પ્રમુખ ન હોવાથી સાહ ભાઇ હાજી [illegible] પ્રમુખ તરીકે ચુંટાયા હતા તેમનું નામ બ્રમાવું ચુકથી રહી ગયું હતું તથા પણ મીટીંગે સ્વાગત કર્યું હતું.

પ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

ફ્રી સ્ટેટના વીન્ડહામ માં તા. ૧ મેએ જ્યારે બ્રિટાના પ્રધાન શ્રી. બેરેઝે જાહેર કર્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકાનાં ગેરીબોને કદી પણ સામાજીક અથવા રાજકારી સરખાપણાંના હકો આપવામાં આવશે નહીં.

* * *

ડરબનની મોટી કાઉન્સીલમાં ડરબનના સ્ટ્રીટકારોના તરફેણ તામદાર રાકેનલાલને મુખારકબાદી આપનારો ઠરાવ સીટી કાઉન્સીલની પાસ થવામાં તા. ૨૧ મેને દીવસે પાસ થશે.

* * *

ડરબન સ્ટ્રેકરમાં નેટીવો સાકડી હાયમાં બસ ફરે છે તે સામે અટકાવ કરવા પ્રોટેસ્ટર તા. ૬મીએ સીટી કાઉન્સીલને પત્ર લખ્યો છે. સીટી કાઉન્સીલની સભામાં આ પત્રની ચર્ચા ચલાવવા સાધક થઇ પડશે.

* * *

કેપટાઉનમાં તા. ૧ મેએ બાયબલ બ્રાઇબલ પાદરી રેવરન્ડ એ જે. એમ, સોરમેનરનું ૬૬ વરસની ઉમરે મરણ નીપજ્યું છે. રેવરન્ડ હોકરમેકર બારે વરસ બાદ બરકુલ સોસાયટી રોડસ તથા સેડ બીલાડરના મીત્ર હતા.

* * *

હીંદુસ્તાન, બ્રીટીશ ગુઆના, ટાંગાનીકા, ઉત્તર તે દક્ષિણ રોડેશીયા, પોર્ટુગીઝ પુર્વ આફ્રિકા, મેડાગાસ્કર મોરેશ અને સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકામાંથી તા. ૧ એપ્રીલ ૧૯૩૬ થી પુનીયનમાં ૧,૬૧,૬૬, ૬૨૭ રતલ ચોખા આવ્યા હતા.

* * *

પુનીયનની જેલોમાં બબ્બે વર્ષની સજા થયેલા ત્રણ બ્રીટીશ ઇન્ડીયન અપરાધીઓને નાતાલના લાન્ડનોસ્ટનની લાન્ડરોસીની ખુમારીમાં તા. ૧૦ મેએ કોરડા મારવા નક્કી થયું.

* * *

કેપટાઉનના જનરલ સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલી, ફોરી અને બ્લાકની વખારના તા. ૧ મેએ સવારના આગ લાગી હતી અને તેથી લાખ રૂપીઆ ઉપર ઉપરાંતનું નુકસાન થવાનું અંદાજ થયું છે

* * *

નાતાલ યુનીવરસીટી કોલેજના પ્રો. જી. પામને જાહેર કર્યું છે કે પ્રો. ઇ. બી. બ્યુનીસન એમ. એ. અને પ્રો. આમ . . મેરાલ બી. કે. ઇંદુઓ આફ્રિકાની યુનીવરસીટીની મેટ્રીકયુલેશનની ડીગ્રીઓનાની પરિક્ષામાં પાસ થયા છે.

* * *

ડરબના પીટરસબર્ગના તા. ૨૫ મેગેઝીનના સ્પેશ્યલ મુજબ ડીસ્ટ્રીક્ટ સરજનના રેા. પા. ફેનકલીયે જાહેર કર્યું છે કે ક્રિસ્ટર ટાન્સવાલમા મચેરીઓનો રોગચાળ પ્રાણુમાં આવ્યો છે.

* * *

ગેપ્રાંત તા. ૨૮ મીએ પુરા પાડેલા પહેલાદીયા દરમીયાન પુનીયનમાંથી પા. ૬૭,૬૬,૦૬૬ ની કીંમતનું સોનું પુનાબહેર રીંગકમ ચલાવાયું છે

જહાનીસબર્ગના મેયરને માટે પા. ૨૫૦૦ ની કીંમતને નવી મોટરકાર રાખવાનું સીટી કાઉન્સીલે મંજુર કર્યું છે.

* * *

લાંડનથી ડરબન આવેલી સ્ટીમર એડીનબરો કેસલના બે "રાજકેસ" મેરીટઝબર્ગ માટે આવ્યા હતાં, જેઓના મેરીટઝબર્ગના પબ્લીકોના સંમેલનમાં રાખ્યા છે.

* * *

દીંદુ ઓફીસોના તારસ્તા ઠરેલ રજાપત્રકારે પ્રા. ઇંડીયનનું બીલ પાછી પાછલ્લા બે પસાર કર્યું છે. એ બીલની કલમે દીંદુ બીયવાઓને તેમના મરણની બીલકતમાંથી દીકરો મળશે આ પહેલું બનવાનો સંભારી ધારો ગણાશે.

* * *

બહારસબાવાદીઓ સંબંધી ગુપ્ત ખોલીસો એકઠા કરેલા રેકર્ડો નાબુદ કરવાનો સરકારે હુકમ કર્યો છે એમ કહેવામ છે. નવા પ્રધાન મંડળમાં બહારસબાવાદીઓ આવવાથી તેમના હાયમાં સરકારી ખાનગીઓ ન રહ્યા તે માટે આ પગલું ભરવામાં આવ્યું છે

જોઇએ છે.

એક પારસી મહેરબાન માટે અરજી. કુટુંબ, કોમસી, ઝરથોસ્તી પહાની ગાહાની રાતે તેમ ઉચ્ચારણ કરવી શકે એવા બાળકની જરૂર છે. નીચેના સરનામે લખો અગર તાર આપો.

એસ. એમ. વકીલ
પી ઓ ક્રાંકરાઇન, ક્રોંસ્ટાડ

દીલ્હીના 'સુજ્ઞજોતી સમાચાર' શ્રી. મુલ્લાખાજ કેલાસના પ્રમુખપદે એક મેળાવડો ગોઠવી બરદાર વલ્લભભાઇને માનપત્ર આપ્યું હતું. માનપત્રના જવાબ વાળતાં તેમણે જણાવ્યું હતું " આપણે જુની પરાણે ગાલવા કે પ્રયાસ . . . છે, પરંતુ મારામાં પાપ છે એવી ખોટી રૂઢ થઇ . . . તથા આ સંજોગોને સ્થાન સુંદર કરવા પણ કામ સુંદરમ પાસું કુદ આપો. . . . . કરવાને કરતે ગાંધીજી તા. ૬ ઠ્ઠા માસ

* * *

આ ઢીંટા યુનીવર્સીટી પ્રોજનાની કાર્યવાહી સભા દીલ્હી ખાતે ભળી હતી તે વારે મીજના પ્રમુખ શ્રી ઝીણાએ નાના નાના ગરાસીઓનું સંમેલન કરવા દરેક સભ્યને ભલામણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે "તેઓ તો બધા સારા છોકરા છે. કુમો તો બધા બાપા સાથેજ કુમો, પરંતુ એવા પ્રશ્ન તરીકેજ છુટવાનો નીકાલ કરવો"

* * *

ડબલીન ચેટરજી નામના બાંગાળીએ ૨૮ કલાક સુધી ગ્રામોફ સાધકલ ચલાવી બાગકલ કેરાવતાં જગતનો રેકર્ડ તોડાવ્યા છે ચેટરજી બધુ બીજાના મેળવી ચેમ્પીયન થયા . . . ખુશીમાં તરવાગા અને હાથ પગબાંધીને તરવામા આવે સાધકલ ચલાવવામાં.

સાગો ફ્રીમાની ઉદાર સખાવતનો કર્યો પછી મોરબીના ના મહારાજા સાહેબે ૧૫ લાખ રૂપીયાનું ખર્ચે એક એન્જીનીયરીંગ કોલેજ બંધાવવાના પોતાનો વીચાર જણાવ્યો હતો તે.

* * *

મોર વરદાસ ઓ. ઇંડીયનએ અમદાવાદ ગુજરાત કરવીસમાં કાઠીયાવાડ મુકામે ઓફીસ ઠરવ બાંધવાની જરૂરત કરી છે. આ ઓફીસનો ખરચીસ ૫૦ રાનીટમાં અમદાવાદથી રાજકોટ પહોંચાડવો. ઓર્ડર્સ્ટરોને રેલ્વેના સેકન્ડ કલાસ જેટલું ભાડું આપવાનો સંભવ છે પારસીઓ આને ટપાલ પણ ઘણ સહ કરવો.

* * *

ના. ગાંધીજીને પોતાના ભાષણો દરમ્યાન પુર્વ આફ્રીકામાંના પોતાના ચુંટણીને તે નામદાર કેબીનેટ મારે હાલ જે વાર્ષીક ૧૬,૫૦૦ પોંડની માન્ડ આપે છે તેમાં વધારો કરી તે ૧૫,૦૦૦ પોંડની કરી આપવાનું જાહેર કર્યું છે.

* * *

મારણેડી (તા. ઝાંયોદ), ના દુષ્કાળ પીડીત ગીરાસીયોમાં વેચેલા ઓરડી દીઠે બાકીવાળી પેરાઇને તારી ગયા છે. ઓરડી દુંટના બનાવો ચમત્કાર બનવ છે. જણાય છે કે કુંજરીયાનામાં એક પેઢીનું કાંથી બાર–દશ દોર, બાકસ, તથા ઓ પુરૂષોના કપડા અને ડબ્બીઓના નામ પીત્તળના પરેણા ઓરડા દુંટી ગયાં છે આથી કચ્છ બરણમાં એક પેઢીનને ત્યાંથી પાંચ બાકસ તમા કપડાં ઓરડા મળ્યા છે બાકી પેઢીનો બારે ખા માલો છે

* * *

હિંદી સરકારે નીમેલ કર્યો છે પ્રાંતિય ધારાસભ ખાલી સભ્યો ઓબ્સ. ઓબ્સ સી. નારીમે ગોળમેજીમાંથી અમને ઉપરની પ્રાંતિય ધારાસભાના સભ્યો પોતાના નામ નાંધ ઓબ્સ એમ સી નીં મંત્રી ઓફરોન "ઓબ્ઝર્વર ઓફીસ" નું ઓફીસ ઘમાડી શકશે.

* * *

ન જગાદરસાહ નહેરૂના પ્રીવેલ આત નામની મહીલાઓ એ નામના પુસ્તકના લેખક હોવા સારે મહારાજના કોલેજના પ્રીન્સીપાલ ડોક્ટરને પાર ઉતરવ પડ્યુ ઓબ્ઝર્વરે આ પ્રશ્નને . . . પર રજુ કર્યો હતો

* * *

કલકત્તા નગર ઓબ્ઝર્વરોએ ઓબ્સ . . . ની ચેરીટા પાસ . . . . . પણ અજાણ્યા માટે ઓની કરવા ઓલાયલ બનવાની ધારા ઘડવાને તા. ૬૭૬૬ ની કોલકરરોપ તેને વાર મંજુર કરવામા આવી છે.

* * *

કલકત્તા ખાત 'રવાત ભવિન' ની પત્રિકાના પહેલ્લવના આરોપસર ત્રણ જણાંને ત્રણ વાલની સજા કેદની સજા થઇ છે

* * *

દરવાજે બંધ કોગ જાહેર દ્રમ આને એવા દળની ટ્રાંગે પુનામા લોકોએ.

શ્રી. સુભાષચંદ્ર બોઝ તેમની તબિયતની સુધારણા માટે કુંવર સંગ્રામમાં પુરીના સેનિટોરીયમમાં જશે.

* * *

વડોદરાના સુપ્રસિદ્ધ મહારાજાધીરાજ કર્નિયર રાજરત્ન સયાજીરાવનું દેહ છપ્પની વયે અવસાન નીપજ્યું છે.

* * *

જાપાનની પાર્લામેન્ટ એસેમ્બલી પાલોમેન્ટની નવી ચુંટણી તા. ૨૦ એપ્રીલે થઇ હતી ત્યારે કામદાર અને ખેડુતોના પક્ષે સત્તાધારી પક્ષે ચઢવા પહેલા પ્રયત્ન પોતાના મતો તોડાવ્યા હતા.

* * *

ફ્રાન્સની સ્ત્રી વિમાનચાલિકા રેમોન્દ્ર અને બ્યુદોને તા. ૧ મેએ પેરીસ-પેકિંગ વચ્ચે ૧૫૫૦૦ કીલોમીટર ઉડવા પહેલા મેળવી છે.

* * *

મારી આગ પછી પવનીજ વાર ડબુક ઓફ પીનેકલ તા. ૮ મીએ ફ્રાન્સ પહોંચ્યા છે, ત્યાં મીસીસ સીમ્પસનની મુલાકાત કરી. બાર ગુજની દારૂલાતમાં ઘસા કર્યા છે.

કેનેડાના ઐકેશ્વાર પોલીસના ૨૪ સભ્યો દરેકના પોકારો સહિત તા. ૬ મેએ લંડન જઇ પુગ્યા છે. તેઓ તાજપોશીની સવારીમાં ભાગ લેશે.

* * *

ફ્રેંચ નાઝેના દક્ષીણ મોરોક્કામાં પણ વરસ્યો દુષ્કાળ ચાલ વર્તાવી રહ્યો છે. ઉત્તર મોરોક્કો નાંથી ત્યાં અનાજ મોકલવા માંના ફ્રેંચ અમલદારોએ કરાર કર્યો છે.

* * *

'રેનોલ્ડસ ન્યુઝપેપર્સ એન્ડ ફેનોમેનલ' પત્ર મુદ્રણના માલીક મીસ્ટર રેનોલ્ડસ કરી પોતાનું છપ્પન વર્ષની વયે

* * *

સામાન્ય રીતે પુરૂષના બોજનું વજન સ્ત્રી કરતાં ત્રીજા ભાગે ઓછું હોવાનું વજન કરતા કેનેડા લંડનના 'ડેલી મીરર' અખબાર પત્રકાર યક્ષ જાહેર

* * *

કેનેડાની ફિલ્ટ મોટરોએ તાજપોશીના પ્રોગ્રામ જુદી જુદી ૧૫૨ જાહેરાતો ઓડકારટ કરવા ઓફરો કરી છે.

ફ્રેંચમાં બાલમાણીઓમાંએ પારેલી ઉડતાળાનો ચાંદ લાવવા "ફ્રેંચે ઓફ ધ્રુવપ્રદેશ" કરી હાથ શરૂ કરી દીધું છે અને અઠવાડીયાંનો આખરી સુધીમાં ઉડતાળાનો અંત લાવવા રહી ગયો.

* * *

તાજપોશી પછી નવાબના પ્રાઇવેટ સેક્રેટરી અને તેમના પત્નીઓની જગ્યા મુલાકાત બંધ રહી છે.

* * *

પાર્લીમાં આવેલા મુસ્લીમ ઉમરેજમાં ૧૬૬૬ ના કુસ્તી બાર હજાર પ્રેક્ષકોઓએ ઉભારો લીધો હતો.

* * *

અમેરીકાના સેનેટરોની સભામાં મુબારકે તા ગેસ "ગ્રાઉન્ડીંગ ગ્રેબ્બરે" ઉપરા મતદારને દરમ્યાન પેશ કરી હતી. યુરોપ ખાસ કરીને ઇંગ્લાંડનું જે હેવું આવી છે તે બાબત માંડી ચાલવું મુશ્કેલ કે દુનિયાની ચુકેલ શાન્તીના રક્ષણ માટે તેને યુરોપનો સહકાર મેળવવો કેમ તો અમેરીકા માટે આ વિષય ઉપર છે.

જાણવા જોગ

ગાયની ચર્બીના ચતોરા

શ્રી- ગોળ મિલ, બાદરૂદ્દીન ઓલી બનાવા ચતોરા બદલ પાકના જખમોમાં ... આ ચૈલી વરસ સાબણ બોલે છે તથા પ્રાણીને બાળી ખાય અને રોગોના મૂળ બાળ બાદિથી ૮૮ ભોગવે ચમત્કાર પુષ્કળ થાય જેવા વરસ સાફ કરી. બાળ બાબુ નીપજે, બાળકોના બાળ ખ્યાલ રહેશે. નાના તાક, ઘાના ઝખમોમાં અને મુખ ફુલલાવામાં પણ રહે. ત્રાસિયા, ચિકિત્સ અને સંબંધ પ્રમાણ ઘણા સારૂં. નાના ચિમારો, સુધારો અને સ્વચ્છતા પુષ્ક વધારો. ભાવ સુપ્રસિદ્ધ બ્યાધિના ચોકસ પ્રમાણ ઘણે દેશો દેટલુક જરૂર પડતું બનાવશે નથી આપણ દેશને અમુક આંશો લાગુ પડશે. બારબર પોગના પ્રજાજ બાદાદ ગોલ્ડમાં દેખાશે. કેમ્પ વરસાદ પડશે. નદીઓમાંના પુર આડબાથી દુકાન દેશોના નુકશાન પડશે. દેશ નેતાઓ, સરદારોઓ અને રાજદ્વારીઓનાં મરણ કે તેમને અકસ્માત થશે દેહના શરીરની બાને બનાવો નિર્બળતા પડશે નાણાંની મુશ્કેલી પડશે. જિંદગી બાકે શોકના પ્રસંગો પાકશે.

કપડાના રંગથી મુશ્કેલીકારક

ન્યુયોર્કમાં કપડા રંગનો પોકાર બાબુક ઓ કે પુરૂષને સારો સલાહ તેની સલાહ આપનારા મંજાકારી તાંત્રાણા છે. ગોવા એક સોનીબ્યુલ મીલ એસોસીએશન મેરી કરેલ જાહેર કર્યું છે કે પુરૂષના પોશાક પરથી જે તેનો ... રંગના કપડા ઓછે છે તે પરથી તેનાં સ્વભાવ જે મુશ્કેલ કહ્યા સકાય છે. તે કહે છે ... પુરૂષને પ્રાય રંગનાં કપડા વધુ પ્રીય હોય છે તે સામાન્ય પ્રમાણને હોય છે. તેઓ ગુરૂ જે પહેલીને ગારણી જનારા પણ હોય છે. જેઓ બ્રાઉન-ચાકણી રંગને પસંદ કરે છે તે કુટુંબપ્રમી હોય છે, જ્યારે જે ગેરા ભૂરા રંગને પસંદ કરે છે તે ભાળા માણસો હોય છે. બીજાઓને તે ગમાડ આવે છે કે તેઓ ઓ લાઈટ પેલકા પહેરવાં જોઇએ. કારણ પુરૂષોને સારૂં રંગનાં કપડા વધુ આકર્ષણ કરનારા હોય છે સૌન્દર્ય કેવલ ચાડી જે પોશાકમાંજ ખીલી નીકળે છે !

કેળાંના ગુણો

ડી. ડબલ્યુ. જે. મોરહાઉસ, જેમણે બોરાક વીષયક પાકું તદ્દ અને બીજાના જ્ઞાન વધારે છે તે કહે છે કે. કેળું ગાનવારીરને ચણીજ જીવતી ગરજી અને રોગ આપે છે. ઉંચ પાકેલા કેળામાં ૨ ભાગ પાણી અને ૧ ભાગ સાકરનું તત્વ હોય છે. બાકીનાં તત્વોમાં સ્ટાર્ચ, પ્રોટેઇન, ચરબી, ક્ષાર, અને વીટામીન હોય છે. બીજા ફળો કરતાં કેળામાંથી કરીએ તો ઓછ સામાન્યરખ કરવું પાકેલું કેળું, ૨૭ ટકા, ૬ પ્રોટીન, - બાંધણ, ૨ તાંતો પદાર્થજન, અને મીનરલોના એક કપ કેસની બરાબર છે બટાટાની સારક કેળું કરા પખા છે અને ઉંચકની વસ્તુ પણ છે. તે હોજરીમાં બાકરણાકાન કેળવન કરે છે અને સહેલાઇથી પચતા રાક છે. વળી કેળામાં હોલકેરેનું તત્વ હોવાથી એ ગળજનો ભાગ કરનારા માટે પણ સારૂં છે.

કોલસામાંથી કાચ

પ્રોફેસર 'ક્રમ્બિરિજ્યસ્ટ કેમિકલ ઇન્ડસ્ટ્રિઝ' તરફથી ગાય વર્ષ સુધી કરવામાં આવેલા અખતરા બાદ કોલસામાંથી કાચ ઉત્પન્ન કરવાનું શક્ય બન્યું છે. સુકુમારતા, બંધો, કેમેરા અને ચશ્માંઓના કાચ બધે કોલસામાંથી બનાવી શકાય છે. કાચને સ્વાદ કેલ્કબરમાંથી તૈયાર થાય છે. આ પદાર્થનું નામ 'બાલ્પેક્સ' રાખવામાં આવ્યું છે. આ પદાર્થ પારદર્શક છે. અને તે ગુરૂ તેવો છે, અને સુકમદર્શક યંત્રને સ્થળે સરેરાશ ... પરથી શકાય તેવો કે કાચમાંથી પસાર થતાં ... સેન્સ બનાવવામાં આવતા તેને ક્રિસ્ટલના ક્રિસ્ટલો બનાવવા ત્યારે ઓછા ખર્ચે અત્યારે રોજની ખિસ્તરોમાં આ પદાર્થ બનાવી બેન્સ તૈયાર કરી શકાય છે સરકારી વૈજ્ઞાનિકો અને બનાવનારાઓ આ પદાર્થની પરીક્ષા કરી છે અને સંતોષ બક્ષ્યો છે. બ્રિટિશ સરકાર આ શોધથી બહુ ખુશ થઇ છે; કેમકે આપણે કેમ દરા સુક્ષ્મદર્શક 'લેન્સ' બનાવવા આવતા હતા; તે હવે ઇંગ્લેંડમાં જ બનવાને અંગે ત્યાંથી આવવાની નહીં પડે. બોડા જ મહીનાઓના આર્થાપાર્જિક દૃષ્ટિએ આ ઉદ્યોગ બાબતમાં મુશ્કેલ.

સર્દીઓ પડતી ચલનો ઉપાય

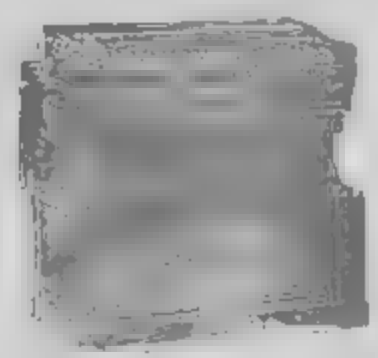
રોગ અને ચેપિટલ પ્રોફેસરોના સંશોધનનું કામ કરનારા વેલકોમ લેબોરેટરી તાબાના ડોક્ટર વીલીયમ્સે બહુ વીદ્યાર્થીને બહુતી પોશાકોના ચુનાના ઓક મત્સ્ય આપી કેટ કામ કર્યું. આ સંબંધમાં તેમણે એક મુલાકાત આપતા કે દરિયા કાંઠા તરફે જો બોરીમાં રાખેલું કેન્દ્રે સામાન્ય પક્ષ વાયરા બાદ પુસ્તકની બાકર બાબતી બાદ ચિંતા અને તેનો રોગની સરકારે બારી રેકમન કરનારના ઉકસાક સોપાયેલી વીકરણ શોધવી. આ પ્રયોગો પરથી વીદ્યાર્થીને ઉકસાવ પોતાની બાકરણ રોગની સરકાર બારણી સાથે રાખવા આપશે; અને આ રીતે બુલાક બાકરણ બનવાની મંત્રો પણ પ્રકારનો આપશે.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ દીવાળીના પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કર્યા છે—જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. પ્રાર્થીક દ્રામાના સેટ અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પંચના હારમોનીયમ પા. ૬—૦—૦
હારમોનિયમ ,,
ડબલ રીડના પા. ૬—૧૦—૦

ખાસ દીવાળીના અંગે ભાવોમાં મણો ઘટાડો કર્યો છે. આનો લાવા લેવા ચુકશો નહિ. બીજે ખરીદ કરતાં પહેલાં એક વખત અમારો માલ મંગાવી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

			રૂપી.	ષ.
મહાભારત	નંગ	૧ કીંમત	૨૧	૦
પૃથ્વીરાજ				
ચોહાણ	,,	૮ ,,	૨૭	૬
દેવા સ્વયં	,,	૧ ,,	૨૧	૦
નળ દમયંતી	,,	૫ ,,	૧૭	૧
દાનવીર કર્ણ	,,	૫ ,,	૧૭	૧
રાં. માંડલીક	,,	૫ ,,	૧૭	૬
મહારાણા પ્રતાપ	,,	૫ ,,	૧૭	૬
ઘરમાં પુજા	,,	૨ ,,	૮	૦
ગુજબંતી	,,	૩ ,,	૧૦	૬
ભુલકણો				
બરવાળ	,,	૩ ,,	૧૦	૬
રાજકારણી	,,	૩ ,,	૧૦	૬
રાહુનકલા	,,	૪ ,,	૧૨	૦
ખુબ દેપ	,,	૪ ,,	૧૨	૦

તેમજ બીજા ગુજરાતી નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

કમ્પો અમારા બતલે મળો.

જોડી એકની કીમત પા. ૧—૦—૦ થી

પા. ૩—૧૦—૦ થી

ગુજરાતી છુટા રેકોર્ડો નીચેના પ્રખ્યાત ગવૈયાના. જેવા કે

માસ્તર લલુભાઇ, આર્યુદત્ત (કાઠીયાવાડ કેસરી), કેશવલાલ (કપાતર), ચીમનલાલ. માસ્ટર ધુલીઆ. નીકમ. માસ્ટર શાયગલ. ઉમારાણી, નાસ્ટર યશંત. માસ્ટર મકુંદ વગેરે.

ગ્રામોફોન પા. ૧—૧—૦ થી પા. ૮—૮—૦

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ વારા, તાંતા, સરદાર તેમજ મેહનેટીસ્સ ફ્લુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન બત્તી રકમ રેશનની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન કંપનીની બધી ગેકરો સાથે H.M.V. ને કાલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ

વાજીંત્રોના છુટા વાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાર્ડ બેન્ડના ભાવોમાં મણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથ બનાવી આપીએ છીએ

—સાડિય આર્ટિકલના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

COOMARJEE'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Phone Day Calling. RAJCOOMAR, Phone Night
UNDERTAKER
Coffins :: Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Every flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.
રાજકુમાર
અન્ડરટેકર
ખાનગી, કુલ, ઘોડાની મોટી કે નાની કુલ જાતિની પુરતી સગવડતા
આપે છે રાત દિવસ ખુલ્લું.
Manager K. S. FRANCIS
14, Cross Street DURBAN

'PHONE 33-4691 BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ઓફિસ, ડેથલ અને ફીયન ડરેસર જુદાં જુદાં જાતના જર્મન
બ્રેઇડ બનાવનાર તેમજ વુડ કર્લીંગ સ્પેશિયાલીસ્ટ
કામ કરનારે.
ઘરાકોએ ભાવોનું પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં અમો ડેપરેક્ષ નીચે ઘણા જાતના મસાલાઓ પરમા દ્વારા ગરમ બનાવી, કરીયાણા દુકાન અને બજાર દુકાનોમાં ઘોડા વખતમાંજ અમારી ગેરંટી આપી ઘણી દુકાને આપેલ છે. ઉત્તમ માલ, નવેસર પરમાં બનાવી ઠકના નથી એમ ખાત્રી કરાવી આપી કરવા
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4491 K. N. PATEL P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4403 Tel. add.: "VALSATEL" P. O. Box 6948
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH & C.O.D
વી. બી. પટેલ.
હોરેન્જો બારકલીસ બનાના એજન્સીનાં
હાલા નં. ૧ બનાનાના રીટેલ સેલ્સમેન.
દરકોક તથા રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
બનાનાની સહેરમાં સહુથી સસ્તી દુકાન
બનાનાં બાકી બનાના તથા દિવે બનાવ્યા બાદ કરવા બનાવ ઓર્ડરોના
ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રોકડેથી અથવા C. O. D થી માલ મળી શકશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી ઓ બોક્સ ૬૯૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
and
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Lesches which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
કંઈનો ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 786. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
સાઉથ આફ્રિકાના મોટા એક્સપોર્ટ.
શામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
71, Prince Edward Street,
DURBAN

THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932 and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. net

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ
પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—અમો ફોટો બ્લક ઓના બ્લાઉસમાં ભેળી પહેરેલ પાઘડી સાથેજ ૨૦×૧૫ ઈંચ માપના ... શી. ૧-૬.
ભવનવાન રાષ્ટ્રપતિ-પંડીત જવાહરલાલનો પહેરેલ ટોપી અને બંડી સાથેનો સુંદર ગ્રેરંગી ફોટો દાબલાક. ૨૦×૧૫ ઈંચ. શી. ૧-૬.
લાલા લજપતરાય- ઘાટ ટોપી પહેરેલ રંગીન ઝરમો ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ માપના શી. ૧-૬
સ્વ. દેશબંધુ દાસ-અમો ચાંદલી, ફોટો પહેરી ઓફિસ સાઇઝ ૨૦૫ ૧૫ ઈંચ માપના શી. ૧-૬
ઉપલા બધા ફોટાઓ ભેગાંથી અમારી છે. સાઇઝ ૧૩×૧૦. મજીકની કીંમત શી. ૧
મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ.

In The Union Of South Africa

જાનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સમાં અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૦-૦-૦ નું સેટ

,, રા' ગાંડલીક કમ્પલેટ બોક્સમાં અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૦-૦-૦ નું સેટ

ઝોક. ઝોમ. ની ઐતિહાસિક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સમાં અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ

નાટક પ્રણયવતી કમ્પલેટ બોક્સમાં અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

,, રાજા ભરથરી કમ્પલેટ બોક્સમાં અને પુસ્તક સાથે કીમત પાઉંડ ૨-૧૦-૦ નું સેટ

,, કોઈ સગાને ત્યાંનું સેટ ૧ થી ૬ પાનમાં

,, જેવા સાથે

,, નવાબના બાપ બાળ ૧ થી ૬

,, નવીનનો જરાસા કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ

,, પાઠશી ૪ બટકી ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.

,, નુરી બાહરણ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

સોદીના ૬૨૬૫ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

,, મોમ સાથે ચારબ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ઝોમ. ઝોમ. ની

,, સાનો પ્રભાસ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ ઝોમ. ઝોમ. ની

,, નૂરે ખલીલ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગુજરાતીમાં

,, બાલ પ્રભા ૪૪ નરી ૩ રેકોર્ડોનું સેટ ઝોમ. ઝોમ. ની.

,, કસુમબહુ બંગલા ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ઝોમ ઝોમ. ની.

,, નારજહાન ૩ રેકોર્ડોનું સેટ ઐતિહાસિક.

,, ઇન્દ્રા મજબૂત ૩ રેકોર્ડોનું ઝોમ. ઝોમ. ની.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
"મર્ચન્ટાઇલ બુલેટીન" માં જોશો.

૧૦ ઈંચ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈંચ ૧૨ રે., ૧૨ ઈંચ ૧૦ રે. ૨૫/-.

બહાર ગામના ૧૦ ઈંચની ૧૦ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વીકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૨૪૨૦ "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

જે રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છ પાઉ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨–૫–૦ જેની સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૧૪૧૬ તા કહિયા કૈસા આલમમે બજ્યા
દીપા કમલી વાલેને
આ રેકોર્ડ માગણવા જેવા છે

પ્રોફેસર અકરમુદ્દીન

૨૪૧૧ પૂન પૂન પૂન
... પેસા દીલ ના પગુ દો કીદાએ મોહમ્મદ
... મોહોબ્બતો મોહબ્બત બડી ચીજ હૈ.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૩૩૪ અયા અલ્લાહી અયાક કય
મોર પદા બાદાની અયાક કય.
૨૩૦૭ અંધેરા તુફાન
૨૩૦૦ બરસાસે આયા (ગઝલો)
૨૩૦૧ ઘાયલા નાગ હૈ
૨૩૦૭ કમ ઝલા (ગઝલો)
૨૩૨૬ નામે અહમદ સે કર.
૨૩ .. નામે મહમદ બોલે બાલે.
... આવ્યા પદ આપ પુનો કે બીસરે ને ખ્યાલી.

સુંદરી કવ્વાલ

૧૭૩૦ અબતે. મેરી બીગડીનો કરકાર બના દીજે.
૧૭૪૬ બહાદુર તા સાથિયે ગલી કમલ્યા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

૧૩૫૧ હજરત તા મોજ્યા હજરત બબાર ૧
બચ્ચોરો મુરદે મા જીન્દા કરના
૧૩૯૧ મોજ્યા હીજરત મોબારક.
૧૩૯૦ મોજ્યા અંગુઠી હજરત બલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોકસ
સાથે ૩૦/-

ખરીદ કવ્વાલ

૧૬૯૦ દીવારો દીવારો સુરતવાલ.
... મોહબ્બત મેરે ... અરમા તુમી હૈ.
... બાદશાહ ... આલમમે બજા જે કરમાન
મોહમ્મદ સલ્લલાહ
૧૭૪૦ ... સુને રેકોર્ડો ખુલાસો.

ગ્રીપાઉલ્ડ લક કવ્વાલ

૨૦૬૬ દિલ ... દીના ... જનારે અફસોસ
... ખલાડી ... ખુદા ... ક.
... પલક ... સે આમમે રનગો ખુ.
૨૪૬૬ સુર ... બાબાસ.

મુસ્લીમ ફેમસ કવ્વાલ

૨૧૨૧ ઉસ ... મેરા મે બના
૨૧૬૦ ... ખુદકા

We spectalise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavalar-Pattabishekam, Uttara-Ramayanam, Dumbachari, Jnan Sundari, and thousands of single Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ શેષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી રીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

[illegible]

ગ્રેપફ્રુટ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર

અમે આપણા ગ્રાહકો પાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી મોકલીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 7-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the Latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો મુદ કયા શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિટીંગ વાચે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.

'Phone 2967. 176 Grey St Durban

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મીતી		ચંદ્ર		નક્ષત્ર		યોગ		સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	ઇ. સ.								ક. મી.	ક. મી.
	મ		ચક્ર	વૈશાખ	રેવા.	અશ્વ.	શોભ.	કરણ		
શુક્ર	૭	વદ	૧૨		૨૪		૪		૫-૧૨	
શની	૮		૧૩		૨૫		૫		૫-૧૧	
રવિ	૯		૦		૨૬		૬		૫-૧૧	
સોમ	૧૦		૧		૨૮		૭		૫-૧૦	
મંગ.	૧૧		૨		૨૯		૮		૫- ૯	
બુધ	૧૨		૩		૧		૯		૫- ૮	
ગુ.	૧૩		૪		૨		૧૦		૫- ૭	

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રો કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી આત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room.**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી બનાના ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9-11-13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait .. 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

CONTENTS: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Muhamed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Nawab Ahmad Khan, Syed Hamid Bilgrami Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Nawab, Sir Abdur Rahim, the Hydari and the Ali Brothers

Price .. 5s.

ON KHADDAR—

(BY DR. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this Lucky Book, Dr. Pattabhi Sitaramayya has dealt with the Khaddar problem in all its aspects and has answered all the questions that are usually asked by enquiring Europeans and Indians in the Country and abroad.

Price .. 1s. 3d.

SAKUNTALA

By Kalidasa. Translated into English Verse from the Original Sanskrit.

Price .. 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY .. ..

Price .. 1s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION—

By E. B. Havell Price 3s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—

Price 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir C. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Krishna Das Pal,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Dewan C. Rangachariar,
Ramakrishna Paramhansa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao,	Hon Babu Surendra N. Mookherjee,
Raja Ram Mohan Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Muhamed Sayani,	The R. Hon. Syed Ameer Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ishwar Chand Vidyasagar,	Kavi Nanalal Dalpatram,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mahomed Mosa,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malabari,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

To be had from—

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition.

This omnibus Edition of Mahatma Gandhi's Speeches and Writings has been published by Messrs. G. A. Natesan & Co, Madras. It contains Mr. Gandhi's [illegible] letters to the Press [illegible] Select Extracts from his [illegible]

To be had of the office Price [illegible]

20 MAY 19

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 20—Vol. XXXV Friday, May 14th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

DISHONEST PRACTICES IN BUSINESS

"I [illegible] dishonest practices in business to be [illegible]. The principle of unconditional honesty [illegible] in the world of life and trade. [illegible] matter what it costs [illegible] and to [illegible] the code of ethics that [illegible] and regulate the conduct [illegible] of honesty [illegible] of more operative [illegible] dishonest practices [illegible] the simple [illegible] rule."

MAHATMA GANDHI

વેપારમાં પ્રમાણિકતા

"વેપારમાં અનીતીને મુદ્દલ સ્થાન નથી. તેમાં ગમે તેટલું નુકસાન થાય તોય પ્રમાણિકતા જાળવવી ઘટે છે. અંતે તેનું પરિણામ સારું જ આવે. પણ પ્રમાણિકતાનો આધાર સારા પરિણામ ઉપર ન રહે. મરણમાં આવે તેટલું ઘાસ ઉગાવી ખૂબ ખેતી હોય, પણ ખુશામતુ ગ્રાહકો પાસેથી વધુ વધુ કિંમત લેવી એ ગમે તેમ ખોટું ગણાય. કોઈ સ્નેહી કે ગરીબની પાસેથી જેટલું દામ લેવું ઘટતું તે લેવા નથી ઉતરતો. કેટલીક વસ્તુનું દામ ધનીકોને આકરું આપે ને ગરીબોને સાકું બીજું એમ પણ હોઈ શકે. આમાં ક્યાંય છેતરપીંડી નથી આવતી. છેતરપીંડી કોને કહેવી એ સમજવાની આવશ્યકતા ન હોવી જોઈએ."

—મહાત્મા ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ કિંમતી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોનું મનતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે કરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. કંપની કંપનીને ઉપયોગ આપવું એ દરેક હોંદારની ફરજ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade.
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે વર્ષ દિવસ કોમ્પ્રે-હેન્સીવના પગારના રીકોમેન્ડેશન ફોર્મ તારીખ બરીને દરમ્યાનની કે ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street.
DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

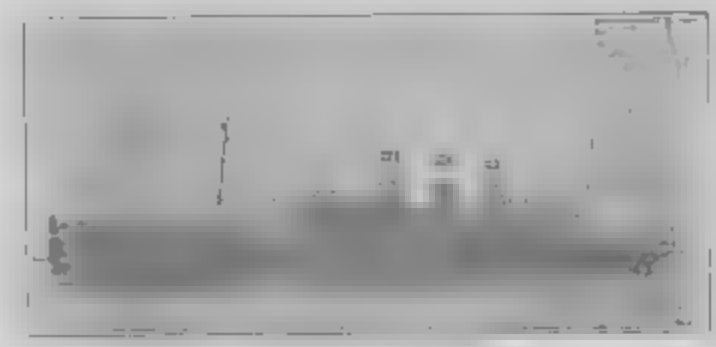
અમારે ત્યાં તમામ તાજા મસાલા (સીંગોડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા. ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળા, ચારમગજ, કોપરા-વાટી. જવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખત-સર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આખો તથા આમ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27. TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
.. after Office hours No. 108.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(બ્રધર ઈસ્લામી)
પાઉંડ ૨૭–૩–૩.

ટ્રક
(બ્રધર ઈસ્લામી)
પાઉંડ ૬–૭–૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬–૧૮–૬.

હાઉ વીશી
પા. ૨–૬–૩.
અને
સ્પેશીયલ) પા. ૫–૬–૩.

મે તા. ૨૪મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

બાકી મુસાફરોએ કલાકોએ પોતાના દાગીના ઉપર પોતાનું અને રહીશનું નામ લખ્યા, પોતાનું સરનામું લખવું અને બધા મળે ભોજન કરવા તેમજ રેલ્વે સ્ટેશન દાગીના લીધા પોતાને ઉપર પહોંચતા કરવા જણાવ્યું.

દરેક વધુ વિગત જાણવા પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. અમારા એજન્ટો અગાઉથી આવી પ્રવાસ કરવાની ટીકીટ મેળવી શકશે.

રહીશને લગતું દરેક પ્રકારનું અમારી બધી કેમેરેડ લઈ જાય છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

બાલા ઓર્ગેસના બારં

તન્દુરસ્તી–તાકતની ખરેખર

મહવરાદ રોગોના
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ચંદની દેવી દીલાસા

ઝંડુની (દિલાસાજ પુડલા)

ચંદ્રપ્રભા ગુટી

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૬૬. મુંબઈ નં. ૧૪.

માનીય ગ્રાહકોના મોસ ઓર્ડર-રૂમ: એમ. એમ. ઝોરી એન્ડ સન્સ, ૬૪૫ યુમ સ્ક્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: બગલ બ્રધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું સુચીપત્ર આપને મંગાવો.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઈ.
જોબર્સેલ કરટ વેપારી.
અમે દરેક જાતના કરટ અને વેજીટેબલ પુનીયનના ઉંચા ભાવ
બાલમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ
P. O. Box 254 31, Short St Durban.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું કરટ અને વેજીટેબલ સારૂ પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 6189

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES KEWALRAMS' ELOFF STREET
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૬૧૬૯.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

શાંચો: કેવલરામ્સ, :: :: :: ઈલોફ સ્ટ્રીટ.
જાપાનીઝ વેરહાઉસ, :: :: જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
જાપાન બઝાર, :: :: :: રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે બાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માર્કાવાળી, બહેનોની સાડીને ચુસ્તપણ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal,
S. A

ખાસ ડીઝાઈનની સાડીઓ ઉપર નીચેના અક્ષરવાળી કિનાર આવી હોય છે

ઈ. એમ. પારસૂવાલા, મુંબઈ ૨.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock LYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MARVIN Watches

Large stock of Gent's and Ladies' Wrist Watches and Pendant Watches always on hand

Importers of MORINI FLUTE Harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Gray Street, Durban. 'Phone 21258.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન- ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજુ અને સસ્તુ મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

કીર્તીગાસ

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીર્તીગાસ પાવડરના ત્રીન ગણે છે.

શ્રેષ્ઠ ભાષ્યજ્ઞ લવણના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ

T. P. DEVSHI & SON,

119 VICTORIA STREET,

Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

'Phone 28350. Tel. Add "Nartjes."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Country Orders Executed Daily from Durban Market per Rail Road Transport

Special attention given to Trade Representatives' orders

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE

(INDIAN PAWNBROKER.)

113, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest — Jewellery.

High prices paid for Old Gold — A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, બસરાખસ, બદામ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, મુલતાનું પાણી, મુલતાનું સરબત, ફાલુદાનું પાસ, બારેક, દરામ, ઓલચા, મીસરી, બબુર, રવેા-સાપસી (બરફું) એસ, કેસરવાળી બદી, મોસંબું [illegible], સુરજ છાપનું કેસર, [illegible] [illegible], બદેક ખુરાસી, મનોહરા બાબર્ચી, મુંબ, કેસરી કેસરાદિ, બારીક કેસ., કેસરવાળી કેસ., બદામી કેસ., [illegible] [illegible] બદામનો લાખાદુ, બાદામનું તેલ, [illegible] [illegible], મોસંબીનું તેલ, મોસરનું તેલ, કારાલિયા [illegible] કેસરાદિ, અબદુલાનીયમ તબેલા, દમ અને શોસણ, કેસરાદિ-બીજાદિ ઇરસાલી, માલ્સપુરસી, બાંગ, ચારણી, સુખવેલ, કેસરમ કાળા-બબર, ગમ, બદક, [illegible], ચરા, બદામનો મજુર બાબુર, ઇદ્ર મેથી, [illegible], [illegible], [illegible] બદામ બદામનો તાજેલો [illegible]

[illegible] બીજુ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાદી બાર્ત્રા કરશેા.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

20 MAY 1937

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI in 1903

No. 20 —Vol. XXXV. Friday May 14th, 1937

NOTES AND NEWS

Indians in London Demonstrate Their Patriotism

INDIANS in London observed hartal on April ... in sympathy with India as a mark of protest against the inauguration of the new Constitution ... meeting was held under the auspices of the Indian Swaraj League with Dr. Syed Mahmood as chairman. Amongst those present included representatives of Negro association Messrs. Bradley, Bradyman, Ibn Sakhawalu, Bun Saridas from East Africa and a number of Indian seamen. Resolutions congratulating the Congress on its stand for ending the Constitution for achieving complete freedom were passed. Indian students also held a special meeting to congratulate the congress on its stand and condemn Government.

Cannot we Indians in South Africa justifiably ask ourselves whether we who do not owe any duty towards our brethren in India who are undergoing untold sufferings in their struggle for freedom. And what have we done as the line of expressing our moral support. To our utter shame we must confess, we have done nothing.

Viceroy's Latest Gesture

To get an idea as to how the Provincial Legislatures under the new Constitution would work in India with Governors exercising their special powers the following need only to be read:

Mr. Satyamurti, M.L.A. has received a letter from the Secretary to the Legislative Assembly informing him that his resolution which reads: "Whereas the provincial elections held under the Government of India Act, 1935, have resulted in a definite popular verdict against the constitutional scheme embodied in that Act, the Assembly recommends to the Governor-General in Council not to bring into operation part two of the Act relating to Federation of India and take immediate steps in consultation with the accredited leaders of the Indian people to summon a Constituent Assembly with plenary powers to frame a constitution acceptable to this country," has been disallowed by the Governor-General on the ground that it cannot be moved without detriment to public interest.

Senator Malan On World Affairs

Senator D. F. Malan, P.C. lecturing to the Royal Institute of International Relations in London on the world outlook as it affects the Dominions gave expression to the following noteworthy sentiment:

"A fairly large section of South African opinion was to be drawn into another war. Hence insistence on neutrality and the neglect to ... any making up with Empire defence. The people do not sufficiently realise the advantage of mutual assistance in time of common danger. We could not isolate ourselves in a world becoming more contracted, more interdependent than ever. It would be foolish to ... the friendship of other Empire countries for the temporary advantages of a neutrality which would leave us at the mercy of any strong aggressive aggressor."

No Political Peace Without Trade Revival

Mr. Norman Davis, who has been conducting an inquiry into the political and economic conditions of the Old World on behalf of President Roosevelt, after a month's stay in London, has, in the course of an interview with the *Morning Post*, on the eve of returning to New York, expressed the conviction that "there will be no political appeasement in Europe without economic rehabilitation." He is satisfied that "no political settlement, even if it were possible, would be worth while unless accompanied by a revival of international trade. Currency restrictions and all barriers preventing the free shipment of goods are bottling up the economic forces of countries. The result is that military forces become ... If you cannot export ... as you export guns ... that means war. By this time we must all know that we cannot help ourselves by harming others," concluded Mr. Davis.

Bespoke Tailoring

A special public sitting of the Wage Board ... Monday in the New ... Hall, Durban. The Board consisted of Mr. F. Musgrave (chairman) Mr. W. H. Windsor, Dr. J. H. Botha, Miss H. C. Pollak and Mr. H. Tindale (secretary). European representatives of the industry complained that ... retail bespoke tailo... "going to the dogs." This was attributed to the fact that nearly half of the work is given out piecemeal to "sub contractors" by contractors." The contractors, who are not necessarily qualified tailors, receive the orders, supply the material and ... all the work over to the sub contractors, who often work 12 hours a day for wages, which are below those laid down in the determination of ... It was pointed ... that ... contractors are not employees of ... and therefore do not come under the determination. It was stated that at present no Europeans were being trained as bespoke tailors in Durban because, owing to the sub contracting system, there is no inducement for young men to start in because ... and the qualified men do not have the time to train them. One tailor said that in the past 27 years the number of European bespoke tailors in Durban had been reduced from 300 to ... 50; he attributed this mainly to Indian competition, and the tendency to employ tailoresses at half the wages of tailors. The wage determination, said Mr. A. ... Savage, did not benefit the employee, because of the widely practised system of sub-contracting. This was carried on to such an extent that it was difficult to define the employee. The employee also sub-contracted and thus became a sub contractor. "You can never prove the relationship between the employee and employer." He further stated that "tremendous" importation of ready made suits was seriously affecting the tailoring business in South Africa. Some of these suits were being sold in 300 different sizes which made them almost bespoke. Mr. Peller said there were not enough trained men to maintain the trade in Durban. The Indians, on the other hand, were training apprentices.

White Labour Policy

A survey of the results of the white labour policy on the railways is given in the report of the Railways and Harbours Board, which was tabled in the Union House of Assembly. The report states that from Union until 1924 the number of European labourers on the railways fluctuated from year to year, but never at any time greatly exceeded [illegible]. The total of European labourers engaged on railway work during last year was 18,649. "To attain these favourable results it was necessary to explore all avenues of employment where Europeans could economically replace non-Europeans," the report goes on. "In addition to placing Europeans at stations, road sheds, loco depots, in maintenance gangs and on works previously carried out by non-Europeans, it has been found practicable to extend their field of employment still further by utilising the services of Europeans as strikers in those mechanical workshops where this class of work had hitherto been done by natives, as members of the crews of harbour craft at those ports where departmental vessels were previously manned by non-Europeans and on certain work in the catering department. The Administration, however, has not only concerned itself with the actual provision of work to European labourers but has devoted special attention to affording them opportunities of improving their positions, with the result that several thousands [illegible] secure advancement to higher grade posts."

This is how the Government's white labour policy is worked at the cost of non-Europeans. It remains to be seen how long this policy of robbing Peter to pay Paul will last.

Imperial Conference

The Imperial Conference opens this (Friday) morning in London when Mr. Anthony Eden initiates the debate on international matters by presenting a survey of the situation and the attitude of the Government of Great Britain towards the problem it presents. The first official act of the Conference will be an address and message of loyalty to the newly crowned King and Queen. Addresses will afterwards be delivered by the heads of the various delegates from the Dominions and India.

Indian Opinion

FRIDAY, MAY 14TH, 1937

Indian Government's Timidity

SIR JAGDISH PRASAD'S reply to Pandit Hriday Nath Kunzru in the Council of State at New Delhi on the Indian question in South Africa is as disheartening as it is an eye-opener to the fact that the professed anxiety of the Government of India for the rights and interests of Indians in this country is of no value at all. The question was in connection with the statement made by the Union Minister of Agriculture, Col. Denys Reitz, to a deputation from the Indian community that "Indians should realise that they would ever be a tragic community in this country, because of the temper and temperament of the people of South Africa. We have that temper and that temperament because we are determined to keep this a white man's country. Pandit Kunzru asked if the Government were aware of this statement having been made by the Union Minister and, if so, if any representations had been made against it. Sir Jagdish is reported to have said that the statement came to the notice of the Government through a Press report which was found to be true but the Government had received no representations on the question as they did on the Marketing Bill. As to whether the Government intended now to protest against the statement Sir Jagdish said he was not able to reply to that on the spur of the moment. The spokesmen of the Government of India when queried on the Indian question in South Africa have on several occasions said: "The House may rest assured the Government is zealous of the rights and interests of Indians in South Africa and will do everything possible to protect them." From Sir Jagdish Prasad's reply one can only come to the conclusion that the Government of India would do nothing on their own initiative and yet, after all, was not this a matter which affected them most in view of the fact that they were participants to the Capetown Agreement which has been vaunted so much as a "Gentleman's Agreement. Does not such a statement, as quoted above, made by a responsible Minister of the Union, constitute a virtual repudiation of that Agreement?

This attitude of the Government of India is disheartening in that it is an indication of their utter helplessness in the face of flagrant breaches of the letter and the spirit of the Capetown Agreement. In spite of the fact that the Indian community in the Union has been recognised as part of the Union's permanent population, and the promise that everything would be done to assist them in becoming full-fledged citizens of South Africa, every endeavour is being made to curtail even their existing rights. And yet the Government of India are timid. How long will this timidity on the part of the Government of India go on? We are not inclined to believe that that would improve even in the slightest degree the conditions of Indians in South Africa. It only keeps the people of India as well as Indians in South Africa under a false sense of security while in reality the position is hopelessly being undermined. Frankness and fearlessness, and not timidity we feel sure, will pay in the end.

OBJECT OF NEW WAGE BILL

EXPLAINED BY CHAIRMAN OF WAGE BOARD

IN the course of an interview with a representative of the *Natal Advertiser* Mr. F. McGregor, chairman of the Wage Board, now in Durban, explained the object of the new Wage Bill. "It is generally admitted," he said, "that the highest degree of compliance with minimum wage law can only exist where employers and employees organisations combine to ensure effective enforcement. But even the law should in any event be made effective as possible, for it is, to say the least, disconcerting to the employer who prides himself on paying nothing less than the prescribed wages, to find that a competitor is able to evade the law with comparative impunity. The provisions of the Bill now before the House will go far to control the position."

The methods of consultation between the Wage Board and the representatives of employers and employees in industry, together with the protection afforded to all affected parties by the public nature of the board's investigations, had been fully preserved in the new Bill.

In the proposed new Bill a determination might be extended by the Minister after a simple process of inviting a short period of publicity and consultations with the Board. That was plainly directed at employers who might endeavour to evade wage regulation by moving their factory just beyond

The duty imposed upon the Court in the event of failure to observe the provisions of a determination to inquire into and determine the amount of an underpayment to an employee, would ensure uniformity in the matter of orders by the Court for the payment of arrear remuneration. In certain circumstances the amount of any fine imposed might be increased to an amount equal to the amount underpaid.

Until the new measure the powers of the Minister to indicate the scope of an interpretation were much [illegible] But he could not differentiate on the basis of race or colour. Ingeniously wide recommendatory powers were given to the Board, but with the same injunction not to discriminate on race or colour.

The attitude of the Wage Act in that respect was not directly stated in the 1925 Act.

The board's scope in regard to what might be included in a recommendation was much wider in the Bill. Matters which might be included covered minimum rates of wages payable to classes of employees, minimum average rate, deferred increases which might come into operation upon the expiration of specified periods, deduction from wages which an employee might make, the method of calculating remuneration, the day, time and manner of payment, piecework rates, the maintenance of piecework records, the prohibition of piecework or taskwork, prohibition of outwork.

"This," included Mr McGregor, "is a formidable and significant list of powers of which not the least important is the power to control the vexed question of outwork and to prohibit piecework or taskwork."

INDICTMENT OF INDIAN FURNITURE MAKERS

ALLEGATIONS MADE BY SENATOR THRASH

A SEARCHING indictment of the non-European section of the furniture trade in Durban was framed in the Senate last week by Senator Thrash, when taking part in the second reading debate on the Wage Bill. He said the Wage Act had left loopholes for employers to evade the law and to enrich themselves at the expense of their employees. The Government was partly to blame for this, because an insufficient number of inspectors had been appointed, with the result that their inspectors were sometimes only very cursory.

Chief Offenders

The offenders against the law in Durban were chiefly Indians, although Europeans had also offended. For example, workers at Indian factories were taken on at £6 a week and received this amount on Fridays—but had to refund £4 to £4 10s. on Saturday mornings. In 22 cases convictions had been secured, but it was very difficult to secure these convictions, and the evasions continued. There was collusion between employer and employee in these evasions of the law, but employers had also made use of intimidation.

The Indian employers had very ingenious methods, such as thrift clubs, into which employees paid their weekly £4, but the Indian never paid anything out, the employer retaining all the money which was paid in. Another method was to get the employees to sign promissory notes for large amounts and to get the wages back from them in that way.

The number of European artisans in the furniture factories in Durban had dropped to 90, while the Indian artisans had increased to more than 500, proving how strong the competition of Indian manufacturers was.

European factories had been very hard hit by the competition of Indian factories, which did not pay regulation wages. Indian firms could sell dining room suites at £4 10s. while European firms could not sell at less than £12 10s.

The Indian also paid lower rents than European furniture manufacturers, often manufacturing their goods in backyard backyards. They had not the expense of showrooms and salesmen, but sold their goods by auction. Was it strange that the Durban employers were up in arms against this position.

He understood that the position in the building trade was even worse than that in the furniture trade [illegible] he had personally investigated.

Nefarious Activities

He would suggest that the principle laid down in the Bill in regard to [illegible] in evading wage determinations should be extended to cover other types of evasions. It was no use to provide for such punishment where employers were able to cover up their nefarious activities.

"When it is proved that a manufacturer is selling his goods under what is, in the opinion of the trade a reasonable price," he declared, "that should be *prima facie* evidence of his guilt of failing to pay his employees a proper wage, and the onus should be on him to prove his innocence."

Another method of dealing with evasions of wage determinations was to prohibit the sale by auction of newly-manufactured goods. If this were done the Indian manufacturers would find no sale for their goods.

He hoped the Minister would make a thorough investigation of the furniture

industry, as well as of the clothing industry, in Durban.

Action To Be Taken

The Minister of Labour (Mr Hofmeyr) said he had instructed the Secretary for Labour to go to Durban and to make a special investigation of the whole question. Action would be taken. He had also had a frank discussion with representatives of the Indian traders in Durban.

Senator Brisker's Reply

Senator S. S. Brisker replied to the charges made against Indian furniture manufacturers by Senator Thrash. He said that the attack on the Indians was most unfair, especially as there were many Europeans who had been prosecuted on the same charge which Senator Thrash had levelled against Indians.

Senator Brisker also expressed doubt about the accuracy of the figures Senator Thrash had quoted in support of his case. He had given the number of European apprentices and journeymen employed in the furniture industry in Durban at only 30 and the number of Indians at 500, whereas reliable figures he had obtained showed that there were 160 Europeans and only 390 Indians.

Senator Brisker pointed out that trade was the only means left to an Indian in South Africa to-day. They were excluded from Government service in any form and prevented from joining the professions by the lack of education facilities.

Senator Thrash denied that his figures were inaccurate and maintained that what he had told the House last week was a true reflection of the position.

HOW INDIA GOVERNMENT WATCHES INTERESTS OF INDIANS IN S. A.

QUESTIONS AND ANSWERS IN COUNCIL OF STATE

IN the Council of State, New Delhi, on March 30, at question time, Sir Jagdish Prasad answered in the affirmative the question of Pandit Kunzru, in which the latter asked whether a deputation of the South African Indian Congress had waited on the Union Minister of Agriculture in connection with a provision in the Marketing Bill, which affected the economic future of the Indian community, and whether the Minister, replying to the deputation, had said: "Gentlemen, you must realise that you Indians in South Africa will ever remain a [illegible] community, because of the temper and temperament of the people of South Africa. We have that temper and temperament, because we are determined to keep this a white man's country."

Pandit Kunzru asked what action the Government had taken to protect the rights of the Indian community.

Sir Jagdish Prasad replied: "The main provision in the Bill, which would have affected the economic future of the Indian community adversely, had it remained unaltered, was Section 59 (2) (a) which, as amended in the Committee, sought to empower a Regulatory Board to refuse registration to a producer of a commodity, the marketing of which it was authorised to regulate. Such a refusal would have had the effect of prohibiting sale by the producer concerned of a regulated produce. With the assistance of the Ministers concerned, however, further amendment has been made which makes the refusal of registration by the Board appealable to the Minister. This is [illegible] way to allay the misgivings and to [illegible] to protect the interests of the Indian producer."

A number of supplementary questions were put by the members. Mr P. N. Sapru asked: Have the Government of India made any representation to the Union Government in regard to the speech of the Union Minister of Agriculture?

Sir Jagdish Prasad: No, we have made no representation in regard to the speech.

Pandit Kunzru: How is it that the Government made no representation against a speech which lowers the position of the Indian community?

Sir Jagdish Prasad: Well, Sir, we saw the press report, and I understand that the speech as reported in the press is correct, but we have no representation in regard to the speech, though we had one in regard to the Bill.

Mr Hossain Imam: Do the Government propose to make a representation?

Sir Jagdish Prasad: I cannot on the spur of the moment reply to this question.

President's Ruling

The President ruled that since the Member in charge could not answer these questions on the spur of the moment, further supplementary questions on the subject should not be put.

THE DRAFT NATAL MOTOR ORDINANCE

On behalf of the Bus Owners Association, Messrs. R. N. Nurdoo, M. Manmuthoo, P. Seebran, W. E. Hoover, R. Sempersad with Mr. A. Christopher submitted the following, among other objections, to the Select Committee last week in regard to "The Motor Vehicles and Road Traffic Regulation Ordinance-1937" and their suggestions thereon:

That the definition of "Passenger" is inadequate and would be fruitful of trouble to holders of Certificates and should be amplified by stating at what age a child is a passenger and at what age it becomes an adult passenger.

That among the powers to be granted to the Appeal Board, is the power to exclude all but members of the Board, the clerk of such Board, and the witness, which means that the appellant, his counsel and attorney, would not be entitled to be present or to examine or cross-examine a witness. We would urge that this power contained in Section 2, sub-section 5 of Act 8 of 1916 be excluded from the powers to be granted to the Appeal Board, or it should be amended to allow the appellant, his counsel and attorney to be present and to conduct the appeal. Public hearing would create confidence in the Appeal Board.

That the power of fixing a number of passengers for a vehicle should provide not only for the fixing of seating accommodation but also for standing accommodation.

That the power to suspend or cancel a certificate of fitness if the holder thereof is convicted on a second or subsequent occasion, creates a third punishment for the holder.

The first is the conviction and punishment inflicted by the Court of Law.

The second is the punishment to suspend or cancel, which under the Motor Carrier Transport Act, 1930, may be inflicted by the Local Road Transportation Board for a contravention of that Act or of any other Motor Law and of certain other Laws set out therein, whether, in some cases, a contravention be by the holder or his servant.

We appeal, in the circumstances, that, in respect of motor vehicles which fall within the terms of the said Act, they be exempted or excluded from Section 46 of the Draft Ordinance before you.

That before Regulations or Bye laws are promulgated we suggest that an opportunity should be given to the public to make any representations in connection with them.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

MR. PETERS AND RADIO INDIAN PROGRAMME

To The Editor "Indian Opinion"

SIR,—Mr. A. A. Peters, who arranges the Radio Indian programme on Mondays and Fridays, had last Monday, arranged a message of loyalty and congratulations on behalf of Indians of South Africa to be delivered to the King and Queen on the occasion of their being crowned. Mr. Peters is to be congratulated on the grand idea that occurred to him but I am not inclined to congratulate him on the way the thing was done. Pray who gave the persons who claimed to speak on behalf of the various sections of the community the right to do so. Mr Pochi Maharaj spoke on behalf of the Hindustani section, Mr. K. E. Naynah on behalf of the Tamil section, Mr. C. R. Naidoo on behalf of the Telugu section, Mr. S. J. Randeria on behalf of the Parsee section, the Rev. Sundrum on behalf of the Christian section and Moulvi Abdul Vahed on behalf of the Muslim section.

I do not know that these gentlemen had any mandate to speak in the name of their respective sections of the community. Another error of judgment on the part of Mr. Peters was this, that he should have known that this message was heard by the whole of the Union and many places outside the Union, and by thus dividing our small community into so many sections he had drawn a very sad picture of our community before the eyes of the world and so directly he had done an injury to those sections he had consciously or unconsciously left out, such as, for instance, the Gujarati Hindu and there are so many sub-divisions, since he has divided even the Tamilians into two sections—the Telugu and Tamilians. It really gives a bad taste when in public matters we do these unthoughtful things of dividing our community. One does not see this in any other community. I am pretty sure the Europeans are not going to divide themselves into Jews, Germans, Afrikanns nor the Natives into their various tribes. But Mr. Peters has allowed Indians to be pictured as lower even than Natives in this respect.

To my mind, if it was at all necessary to do so, it would have been dignified for Mr. Peters to have himself said a few words of loyalty in the name of the community and not deprived Indian listeners-in of their regular music which they have mighty little of in comparison with what the pay in Radio licence fees.—I am etc.,

INDIAN.

Sir,—On May 10, I was listening to the radio, and at 6 p.m. the Indian session began. After introduction, Mr. Peters, the conductor of the Indian programme, announced that several representatives of the Indian community would deliver their loyal address to Their Majesties the King and Queen on their crowning in England on May 12, 1937.

As being myself a Gujarati, I was very much grieved to learn that there was not a person who could give out the loyal address on behalf of the Gujarati section in Durban.

GUJARATI.

"THE RULE OF THE SWORD"

TEXT OF MAHATMA GANDHI'S STATEMENT

Only a short report of Mahatma Gandhi's statement on the deadlock in India, owing to Congress members refusing to accept office in the Provincial Legislature unless Governors gave the assurance that they would not exercise their special powers of interference in the constitutional working of the Ministry, was sent out here by Reuter. We reproduce below, for the interest of our readers, the full text of the statement from the Indian exchanges.

"HAVING brooded over the refusal of the Governors to give the assurances asked by the invited Congress leaders in the majority provinces I feel I must give my opinion on the situation that has arisen in the country.

"I have had three cables from London shown to me asking for my opinion. Friends in Madras too have pressed for its publication. Though it is a departure from my self-imposed rule I can no longer withstand the pressure, especially as I am the sole author of the office acceptance clause of the Congress resolution and originator of the idea of attaching condition to office acceptance.

My desire was not to lay down any impossible condition. On the contrary I wanted to devise a condition that could be easily accepted by the Governors. There was no intention whatsoever to lay down a condition whose acceptance would mean any slightest abrogation of the constitution.

The Congressmen were well aware that they could not and would not ask for any such amendment. The Congress policy was and is not to secure an amendment but the absolute ending of the Constitution which nobody likes. Congressmen were and are also aware they could not end it by mere acceptance of office even conditional.

The object of that section of the Congress which believed in office acceptance was, pending the creation by means consistent with the Congress creed of non-violence of a situation that would transfer all power to the people, to work the offices so as to strengthen the Congress which has been since its predominantly to represent mass opinion.

Honesty Demanded Assurance

"I felt that this object could not be secured unless there was a gentlemanly understanding between the Governors and their Congress ministers that they would not exercise their special powers of interference so long as the ministers acted within the constitution. Not to do so would be to court an almost immediate deadlock after entering upon office. I felt that honesty demanded that understanding.

It is common case that the Governors have discretionary powers. Surely there was nothing extra constitutional in their saying that they would not exercise their discretion against the ministers carrying on constitutional activities. It may be remembered that the understanding was not to touch the numerous other safeguards over which the Governors had no power.

A strong party with the decisive backing of the electorate could not be expected to put itself in the precarious position of being in dread of interference at the will of Governors.

Courteous Or Discourteous

"The question may be put in another way: Should the Governors be courteous to the ministers or discourteous? I hold that it would be distinctly discourteous if they interfered with their ministers in matters over which law gave the latter full control and with which the Governors were under no legal obligation to interfere.

A self-respecting minister, conscious of the absolute majority at his back, could not but demand an assurance of non interference. Have I not heard Sir Samuel Hoare and other ministers

saying in so many words that ordinarily the Governors would not use their admittedly large powers of interference? I claim that the Congress formula asked for nothing more.

It has been claimed on behalf of the British Government that the Act gives autonomy to provinces. If that is so, it is not the Governors but the ministers who, during their period of office, responsible for the wise administration of their provinces. Responsible ministers sensible of their duty could not submit to interference in pursuance of their [illegible]

Promise Broken

"It does, therefore, appear to me that once more the British Government has broken to the heart what it has promised to the ear.

"I doubt not that they will and will impose their will on the people till the latter develop enough strength from within to resist it. But that cannot be called a real provincial autonomy. By limiting the majority obtained through the machinery of their creation they have in plain language, ended the autonomy, which, they claim, the Constitution has given to the provinces. The rule, therefore, will now be the rule of the sword not of the pen nor of the indisputable majority. Any way, that is the only interpretation, which, with all good will in the world, I can put upon the Government action, for, I believe in 15 cent. per cent. honesty of my formula whose acceptance might have prevented the crisis and resulted in natural orderly and peaceful transference of the power from the bureaucracy to the largest and the fullest democracy known to the world."

AMERICAN EVENTS

(BY H. STEPHEN SANTESSON)

April 1—Hartal Hailed in New York

AMERICAN and Indian friends of the Indian National Congress and its programme, met at a dinner at the Ceylon India Inn, 145 West 49th St., NYC on March 28, to discuss events in India. Among those present were Miss Ruth St. Dennis, internationally famous dancer, Mr. Ramlal Bajpai, Mr. N. Checker, Dr. B. V. Mukerji, Dr. [illegible] Mannika, Dr. and Mrs. Richard Steger, Mrs. Theodora Rhoades, and Mr. and Mrs. H. S. Santesson. Mr. Santesson who had issued the call for the meeting, acted as Chairman.

The following resolution was introduced by one of the participants and —after some discussion—unanimously adopted:

"We friends of India's freedom—most sincerely sympathise with the decision of the Indian National Congress to call Hartal on the 1st of April to protest against the imposition of an [illegible] Constitution, and wish the Indian fighters the fullest success in their struggle for India's Freedom!"

The resolution was opposed at first by Mr. Checker, local businessman, and Dr. B. V. Mukerji—both of these objecting to the originally printed text 'Members of the Hindustan Community and American friends.' They felt the use of this term might give rise to the assumption that the community as a whole had endorsed the resolution and the views expressed therein.

During the earlier part of the evening, Miss St. Dennis discussed Indian appreciation of Indian art and the dance—citing Uday Shan-Kar as an example of its perfection; Mr. Ramlal Bajpai, recently returned after some time in India, described the Faizpur [illegible] Mr. [illegible] also recently returned after a visit, gave his impressions of the India that he had seen.

Hindustan Association

The Hindustan Association organised a social on the evening of March 20, in honour of a number of new arrival or returned members of the Indian community. The speakers included the returned Mr. N. Checker, local business man, Mr. Ramlal Bajpai, absent in the [illegible] Dr. G. N. D. Sahi [illegible] University of Delhi, Dr. and Madame K. Naidu. Dr. Naidu, here to carry on researches in the field of radium and cancer, gave an illustrated lecture on some aspects of those subjects, and Dr. Sufi described his impressions of the Near East.

A Ministry To Face Realities

The Social Frontier, March 1937, reports that "students at the Episcopal Divinity School will be required to spend at least three months annually in periods of work in hospitals, prisons and other social service agencies and institutions. The school's efforts will be 'directed to the development of a ministry that will be able to meet the pressing human problems of to-day.'

American Reaction Speaks Out

One of the forces taken by the rightist element in American minority politics is that of a religious organization, discussing current events as well as religion or metaphysics in its periodical publications. These periodicals, generally monthlies, and half of them claiming to "defend Protestantism," reach an enormous amount of people who—because of the religious aspect of the publications—place implicit faith in them and their truthfulness.

One publication, *The Defender* issued in Wichita, Kansas—is issued by a gentleman who, some years ago, was very much in debt. But, curiously enough—this condition was changed abruptly the other year—the Reverend Gentleman in question is now paying his bills in full but even being able to take a trip to Germany. *The Defender* recently printed a blank to be filled out by its readers and sent to Washington. The readers of the publication had requested [illegible] diurnal blanks within the following [illegible]

The Defender recommends such literature, articles as the "Hatful Woman of Germany", "The Great Whore" (otherwise known to us Lutherans as "The Greek Orthodox Church"). It also praises "Saturday Communism" etc., the recent strikes, besides advertising brochures on slave labour in Russia, etc.

William Dudley Pelley's *The New Liberation* is quite famous. Mr. Pelley's "Silvershirts" were active in the formation of an anti-Jewish party at the time of the elections of last November. A typical article, dealing with the President's Court-Reform programme, declares that "The Supreme Court Will Go Because The Jews Wish It"....

Mr. Frederick Haberman, of Florida, issues a publication termed *The Kingdom Herald* which has as yet only 10,000 or so readers. Referring to "Spain's Day of Judgment" in the march issue, he writes, "Why blame Italy and Germany for doing everything in their power to prevent a Red Republic in Spain? Whatever Americans and Britains may think of Hitler and Mussolini, one thing they have done; they came in the nick of time to save their respective countries from Bolshevism, from destruction of their churches, from atheism, and from such chaos as we are witnessing in Spain today." F. Haberman commenting on Germany, observes that the "German spirit is stronger than the Satanic spirits of the war agitators."

No survey of American opinion is complete without reference to these regrettable—but all too numerous—opinions. Mr. Sinclair Lewis' famous novel "It Can't Happen Here" deserves careful reading if one wishes fuller understanding of the political cross currents in parts of these United States.

Newspaper Chains

The Hearst papers—20 of them reach more than 5 millions of people daily. *The N.Y. Daily News* and the *Chicago Tribune* combined—reach two and a half million, and the 33 Scripps Howard newspapers take care of more than 1,500,000 people. Sixty other newspaper chains [illegible] six million more readers—the 6 chains, as a group, taking care of more than 40% of the newspaper reader in the U.S.A.

Things In General

Appointed Privy Council

HIS EXCELLENCY Sir Patrick Duncan, G.C.M.G., Governor-General of the Union of South Africa, has been appointed a member of his Majesty's most honourable Privy Council.

Hostel For Delinquent Indian Boys

Natal is shortly to have a hostel for delinquent Indian boys. The Government has consented to give a grant-in-aid, and a recently appointed Provincial committee is now negotiating for the acquisition of a building near Durban. The hostel is to be conducted on the same lines as the Ifrandon native boys' hostel at Mayville and the European boys' hostel at Pinetown. At present there is no hostel for delinquent Indians in Natal. The committee is composed of members of the Indo-European Council.

Reception To Prominent Indian Visitor

On Thursday, May 6, at the Sarat Bindoo Association Hall, a welcome reception was accorded to Mr. M. Shah of the well-known shippers of Bombay, Messrs. Virchand Punachand & Co. who arrived in Durban by the *Karanja* on Wednesday, May 5. Mr. M. B. Naik, who was in the chair, referred to the activities of the firm of Messrs Virchand Punachand & Co. and said the object of Mr. Shah's visit was to increase trade relations between India and South Africa. Mr. M. N. Bhoola in garlanding Mr. Shah said that the worthy guest left Bombay on August 5 last year and visited British East Africa, Rhodesia, Belgian Congo, Portuguese East Africa, Nyasaland, Madagascar, Reunion, Mauritius and had now arrived in Durban from Zanzibar. Mr. Shah, in replying to the reception, gave a very interesting account of his travels and referred to business prospects in various parts of Africa. Amongst the other speakers were Messrs. P. G. Desai, B. J. Saudera K. S. Mistry, A. I. Kajee, S. J. Mehta, V. T. P. Devshi and M. P. Joshi. A selection of musical items were rendered by Master Nanoo Bhapelia and refreshments were provided by Messrs. N. Bhoola and Sons.

Nizamia Muslim Society

The following message has been communicated to the Governor-General by the Nizamia Muslim Society, Maritzburg, requesting him to transmit it to their Majesties the King and Queen, on the occasion of their Coronation —

"We, the officials and members of the Nizamia Muslim Society, Maritzburg, Natal, desire to send our most loyal and affectionate greetings on the occasion of Your Majesties' Coronation. It is the earnest hope and prayer of our members that, with the blessing of Almighty God, Your Majesties may long be spared to reign over us."

College Students Insult The King

At question time in the Union House of Assembly on Friday May 6, a student song, called "The Regular Royal Kiss," circulating among members of the Bloemfontein Normal College, was the subject of a question by Mr. Derbyshire (Dom. Pt. Greyville). The question referred to an appeal by the bond to Afrikaans school authorities in Bloemfontein not to encourage their pupils to attend the Coronation celebrations in the town. A resolution to the effect was passed by the bond with the information. "Here is a song which the students may sing to the tune of 'A Regular Royal Queen' from the 'Gondoliers' "—

THE BRITISH ROYAL KISS

The Studentichoud must take no share
In the King's Park Empire show;
We're men of knowledge,
From the Normal College,
And so we ought to know.
The Jingo Jinks we cannot bear.
Nor talk of Crown and King;
This celebration
Of the Coronation
Marks an like anything.

Chorus

Oh, 'tis a mortifying thing
To have to own a British King;
God Save the King we'll never sing.
So to hell with their Regular Royal Kiss.

Mr. Derbyshire asked the Minister of Justice (General Smuts) if his attention had been drawn to the publication of this chorus "containing insulting language towards the King."

The Minister: Yes

Mr Derbyshire: Has the use of this chorus in public places come to the knowledge of the officials in charge of the Bloemfontein Normal College?

The Minister: No.

Mr Derbyshire: What steps does the Minister propose to take to prevent the use of insulting language towards the King in public places or any publication in the Press?

The Minister: The matter will be inquired into.

Stanger Andhra Sabha

The Stanger and District Andhra community celebrated its third anniversary on Sunday May 2, in the Public Hall, Stanger. Included among the present were several women and children. Prominent officials of the Andhra Maha Sabha (S.A.), the parent body, were also present namely Messrs. V. M. Naidoo, R. Naidoo, A. J. Naidoo, D. V. Naidoo, L. Kris. Naidoo and O. R. Naidoo. The president of the Sabha, Mr Gangarajula Reddy presided, and the visitors were welcomed by Mr. A. P. Naidoo, the chairman. The programme consisted of songs, hymns and selections from the Hindu scriptures in which, in addition to the local children, the children of the Stella Hill & District Andhra Patasala also participated. The musical band was in attendance under the direction of the Telugu teacher. Among the speakers were Messrs V. M. Naidoo, R. Naidoo, D. V. Naidoo, A. J. Naidoo, O. R. Naidoo, S. Veeriamay Naidoo, S. T. Naidoo, A. Veeriamay Naidoo and Veeriamay Padayachee, who spoke on the necessity of S. Andhra community taking a keener interest in the teaching of the Telugu language to their children, and establishing more schools for the purpose. A very interesting lecture in Telugu was delivered by Mrs Athoolatchmee Chetty, a Durban young lady, who is sincerely devoting herself to the advancement of Andhra vernacular education among Andhra girls. Mrs. Chetty said, by the studying their own mother-tongue, the girls would be able to understand their own culture and the beauties of their own religion, much being lost in a foreign tongue. It was also important for girls to know their own religion, for a knowledge of religion teaches them the true meaning of what is meant by "love of God". With such learnings, girls would be able to understand and lead virtuous lives and would not be misled from the path of chastity. Life under such conditions would lead to the achievement of an "ideal womanhood." She made a stirring appeal to parents stating that 'girls of today are the mothers of tomorrow', and parents must not lag behind in seeing their children learn Telugu. Foreign languages may be also learnt, but not at the negligence of their own mother-tongue. The audience was very much impressed by Mrs. Chetty's lecture, and she was loudly applauded at the conclusion of her speech. The chairman suitably thanked her for the inspiring address and at the same time expressed the thanks of the Sabha to the president Mr. Gangarajula Reddy, who had intimated his intention to donate to the Stanger Andhra Sabha a sum of £250 for Telugu education in the Stanger District.

Priest And Teacher

REQUIRED FOR BOKSBURG NORTH

A Moulvi is required by the Muslim community of Boksburg North. The Moulvi will also be required to teach children Urdu, Persian, Arabic and Pushtu. For full particulars apply to

R. N. KHAN,
Hon. Sec.
Boksburg North.

India Letter

[Extracts From A. I. C. C. Foreign Letter]

Have Governors The Power To Grant Congress Demand

MR. BHULABHAI DESAI, leader of the Congress Party in the Assembly and a constitutional lawyer of great eminence, has proved with chapter and verses that the Congress demand from Governors that they shall not exercise their special powers of interference in the constitutional working of the Ministers in the Provincial Legislatures, was neither impossible nor unconstitutional. He says: "It is a commonplace of Constitutional law and practice evinced by the Constitution itself that the existence of a right of intervention by veto or otherwise, is not inconsistent with forbearance from such exercise generally or under given condition. The most outstanding instance is the right of veto held by a British Constitutional Sovereign. If a question were asked whether that Sovereign has a right of veto and if an unqualified answer is demanded, it would have to be admitted that he has such right. But if the correct position was required to be stated it would have further to be added that though such right did exist and is inherent in the Sovereign he has forborne and does forbear from exercising it except on the advice of the Ministers who possessed the confidence of the country." Mr. Desai added that the Congress wanted no more than such forbearance by the Governors as they could show without making the slightest alteration in the Act.

M. Rajagopalachariar, leader of the Congress Party in the Madras Assembly, has further elucidated the Congress position. "We do not want an amendment of the Act or a contract enforceable in law. We wish to begin a Convention. All Conventions might start with a understanding before the constituted observance from there will arise a binding practice modifying the law. The first start of a Convention is a precious assurance such as we now demand."

So the Governors have declined to give even such modest assurance. As a result the majority party in six provinces has declined to form ministries, and, in the words of Mr. Rajendra Prasad, "the Constitution lies broken down at the first touch of reality and stands exposed as a repository of arbitrary autocratic rule."

Anti-Constitution Day

The Congress had fixed the 1st of April, the day for the official launching of the Constitution, for a popular demonstration against it. Remarkable was the popular response to the call of the Congress. There was not a village that did not observe it, even the most remote village in the remotest corner of the country demonstrated its rejection of the Constitution by closing down the shops and suspending all other business. Persuasion by Congress volunteers was hardly necessary anywhere and spontaneity was the special feature of the observance. The following resolution framed by the President on the basis of the National Demand as formulated by the All-India Convention was adopted uniformly at all public meetings:

"This meeting reiterates the opinion of the people of India that the Government of India Act of [illegible] has been designed to perpetuate the domination and exploitation of the [illegible] people [illegible] British [illegible]. This meeting [illegible] the Indian people do not recognise the right of any external power or authority to dictate the political and economic structure of India. The Indian people can only accept a constitutional structure which has been framed by them and which is based on the independence of India as a nation in which alone there can be full scope for development according to their needs and ideals. They stand for a genuine democratic State in India where political power has been transferred to the people as a whole and the Government is under their effective control. Such a state can only be created by the Indian people through [illegible] Assembly elected by adult [illegible] having the power to determine finally the constitution of this country.

"This meeting therefore condemns and utterly rejects the New Constitution and demands its withdrawal in accordance with the declared will of the Indian people."

A remarkable feature of the anti-Constitution demonstration was that the Muslims participated in it in large numbers in spite of the injection to the [illegible]

B. W. CANEY
Jeweller
166 West Street. Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes.

National Language For India

Another step ahead towards evolving a national language for India was taken when the All India Hindi Sammelan (Hindi Literary Conference) held its 26th session at Madras. Lady C. V. Raman was the chairman of the Reception Committee and Mr. Jamnalal Bajaj presided over the Conference. The Institute for the propagation of Hindi in Southern India held its annual Convocation about that time and the Bharatiya Sahitya Parishad (Institute of Indian Literature) also held its second session. Mahatma Gandhi presided over the latter two functions and also attended the Hindi Literary Conference. The rapidity with which Hindi is being assimilated by the non-Hindi-speaking people of India is amply borne out by the fact that by now more than fifty thousand Indians have passed one or other examination conducted by the Institute for the propagation of Hindi in South India. It is worth mentioning that the Institute of Indian Literature which was organised only last year, has been engaged in the task of [illegible] cultural synthesis by bringing together the best in the literatures of the different languages of India.

Mr Subhas Bose's Future Programme

Over 50,000 men and women representing all sections of the population of Calcutta assembled in a park on April 6 to accord a public welcome to Mr. Subhas Bose on his release after five and half years of imprisonment, exile and detention. Replying to the numerous addresses presented by the various Associations, Mr. Bose outlined his future programme of work. He said "A united front against the Imperialist forces in the country under the aegis of the Indian National Congress for effecting the political and economic liberation of our hungry enslaved millions is the supreme need of the hour. Last but not the least, the method of our struggle should be confined to the limits of non-violent non-co-operation." Detailing his own future programme Mr Bose said: "In future I intend to devote a good portion of my time and energy to all-India problems and activities. Our salvation, whether in the political or social sphere, will depend on the right which India as a whole will put up against foreign domination and imperialist exploitation and we may not get interested to work in one province to the neglect [illegible] parts of the country."

Heritage

NEW SCHOOL OPENED AT PENTRICH

THE Superintendent of Education, Mr. F. D. Hugo, emphasised the need of vernacular education when opening the school building at Pentrich, donated by Mr Koopie Murrie to the Tamil Protective Association. There was a large gathering of people present including the Mayor and Mrs F. J. Lawin, Dr. Manie Clarke, M.O.H., Mr. J. Macleod, Chief Inspector of Indian Education; Councillor Mrs. E. M. Shirley, Miss Mellor, Secretary of the Indo-European Council, Mr G. J. H. Anderson, Headmaster of Indian Intermediate School; Mr T. Fleming, Rev. A. J. Choonoo, Messrs. R. N. Moodley, W. Southal Maharaj, V. George, S. R. Naidoo and others. In declaring the school open, Mr. Hugo said, that the State would have considered the inclusion of a vernacular in the curriculum if there had been no multiplicity of vernacular dialects. Five different dialects had to be taught, and this was impossible. He said the erection of a school building in any locality, not only brought its own usefulness but gave added amenities to a place. He was pleased to learn that the Hall was to be used for social activities. He referred to the munificent donation by Mr. Koopie Murrie, and said that others in a fortunate position should emulate his example. Mr. M. Chetty, the President of the Tamil Protective Association, gave a short history of the establishment and growth of the Society. The Indian community at Pentrich were very grateful to Mr. and Mrs. Koopie Murrie for the donation of the building. Replying to the presentation of an illuminated address, Mr. Koopie Murrie said he would treasure it in the spirit it had been presented to him. He felt that having regard to the unhealthy condition under which children were taught in the old school building a commodious building was necessary, and this influenced him to do what he did. "I gave it another place," he continued, "that it is not so much as what the building or improvements are, but it matters as to what use we make of these buildings. I should like to repeat this again and would like to say that it is not so much as what we are, but it is what we should make ourselves to be in these days of advancement and speed." Referring to the reference made by Mr. F. D. Hugo in the progress of Indian education generally, he said, "the Indian community is thankful for all that has been done for them so far, but the community would like to receive other benefits of education which are withheld from them. If I am right, I see that there are signs of a growing desire on the part of Indians to get more and more education and the desire in this connection has to be met. Our great founders of religion have said education is common property to all, and that it is a sin to prevent people, if they desire, from obtaining what at best education can give them. There is no other public Department which comes daily into contact with Indian life as the Education Department does, and to you, Mr. Hugo, the responsibility is greater. I trust, Sir, that your Department will see that no time goes on educational facilities are extended and that no necessary [illegible] who can be called illiterate." At the conclusion of his speech, he presented a gold ring to the contractor of the building. Mr. V. S. Chetty, The Mayor, Mr. F. J. Lawin, Councillor Mrs. E. M. Shirley, Messrs. P. M. G. Pillay, R. N. Moodley and S. R. Naidoo congratulated Mr. Koopie Murrie on his noteworthy donation of the building to the Indians at Pentrich. To commemorate the event, trees were planted by Mrs. Koopie Murrie, Messrs. Koopie Murrie, F. D. Hugo and M. Chetty.—Contributed.

Mr. J. E. Hawkesworth, the Chief Clerk of the Immigration Office and Secretary of the Immigrants Ashrab Land Tenure Act Commission which has sent its final report to the Government, has now left the Commission and opened a business on his own account in Standard Buildings, Grey Street, Durban, as Commissioner [illegible]

Happy Healthy Children

are those whose regular daily beverage is delicious 'Ovaltine'! Long experience proves that 'Ovaltine' is without equal for giving and maintaining robust health sound nerves and abundant vitality.

Quality always tells insist on

'OVALTINE'

Manufactured by A. WANDER LTD., London, England.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વારોલીન, મેગાફોન, બિગેરે, બિગેરે

અમારે ત્યાંથી કિફાયત ભાવે મળી શકશે.

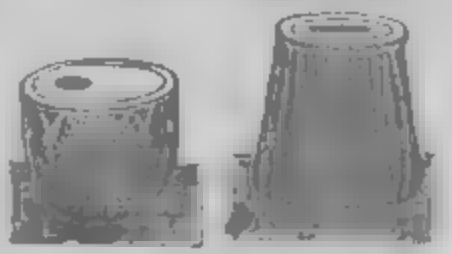

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

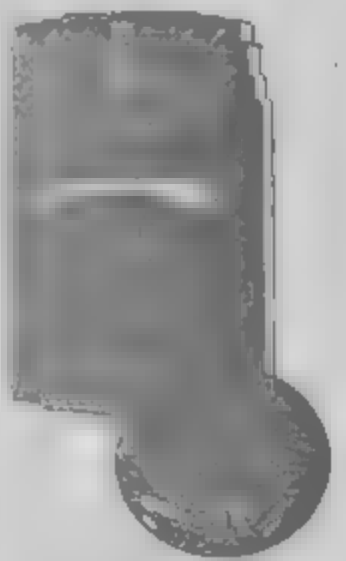
Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6.
Double Reed From £3-5-0

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6.

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

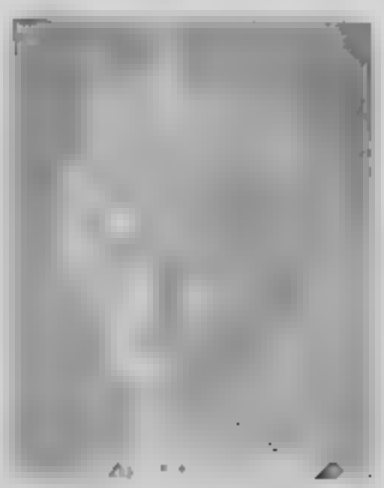

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £10-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

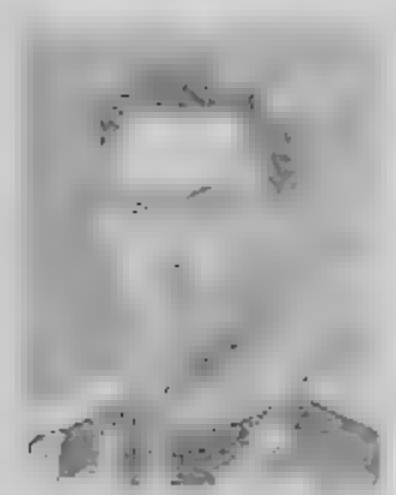
Distributors of—
MIDWEST RADIOS

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
,, 39, Verulam.

QUEEN MARY
ક્વીન મેરી

HIS MAJESTY KING GEORGE VI
કિંગ જ્યોર્જ

HER MAJESTY QUEEN ELIZABETH
મહારાણી એલીઝાબેથ

Who were crowned on May 12, 1937.
જેઓનો રાજ્યાભિષેક તા. ૧૨ મીએ રાજ્યાભિષેક થયો છે.

MRS. SIMPSON
મીસીસ સીમ્પસન

Who is shortly to marry the Duke of Windsor.
જે ટુંક સમયમાં ડ્યુક ઓફ વીન્ડસરની સાથે લગ્ન કરશે.

ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૪ મે ૧૯૩૭ અંક—૨૦.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૧૪ મે ૧૯૩૭.

દક્ષિણ સરકારની ભીરૂતા

દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદી પ્રશ્નપર ન્યુ દિલ્હી ખાતે રાજસભામાં પંડિત હૃદયનાથ કુંજરૂએ પુછેલા પ્રશ્નોના સર જગદીશ પ્રસાદે આપેલા પ્રત્યુત્તર જેટલો નિરાશ કરનારો છે તેટલોજ આ દેશમાં વસતા હીંદીઓના હકો અને લાગો વિશે ખાત્રી આપવાના હીંદ સરકારના દાવામાં કેટલુ પોકળ છે તેનું ભાન કરાવનારો છે. પંડિત કુંજરૂએ પુછેલો પ્રશ્ન યુનીયનના એશીયાટીક ખાતાના પ્રધાન કરનલ હેનીજ રીટ્ઝે હીંદી કોમના નેતા ની પાસે મગેલા ચોક ઉપર્યુદ્દેયન સમક્ષ કરેલી ઉક્તિના સંબંધમા હતો. કરનલ હેનીજ રીટ્ઝે ઉપર્યુદ્દેશનને ચોખ્ખુ કહ્યું હતું કે: "દક્ષિણ આફ્રિકાની ગોરી પ્રજાના ગીલાજ અને મનોદશાને કારણે આ દેશની હીંદી કોમની દશા કાયમને માટે કફોડીજ રહેશે. અમારો નવો ગીલાજ નવી મનોદશા છે, કારણ કે આ દેશને ગોરાનો દેશ રાખવાનો અમારો દ્રઢ નિશ્ચય છે" પંડિત કુંજરૂએ પુછ્યુ હતું કે હીંદ સરકારને યુનીયનના પ્રધાન તરફથી થયેલી આ ઉક્તિ વિશે ખબર છે કે નહિ અને તે હોય તો તેની વિરૂદ્ધમાં યુનીયન સરકારને તેણે કરી રજુઆત કરી છે કે નહિ? સર જગદીશ પ્રસાદે જવાબમા જણાવ્યુ કે એ બાબત સરકારને વર્તમાનપત્રમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા હેવાલ પરથી પડી હતી અને એ હેવાલ ખરેખર હતા. પરંતુ મારકેટીંગ બીલ પર હીંદ સરકારને રજુઆતો થયેલી તેથી આ ઉક્તિને વિશે કરી રજુઆત થઇ નહોતી.

હીંદ સરકાર હવે એ બાબતમા યુનીયન સરકારને પોતાનો વિરોધ વ્યક્ત કરવા માંગે છે કે નહિ તેના જવાબમાં સર જગદીશ પ્રસાદે જણાવ્યુ કે એ બાબતનો જવાબ તેમનાથી તરતજોજ આપી શકાય એમ નથી

હીંદ સરકારના સ્પોકસમેનો, દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદી પ્રશ્ન વિશે જ્યારે જ્યારે પ્રશ્ન પુછવામાં આવ્યા છે ત્યારે ત્યારે ચોખ્ખુ જણાવતા આવ્યા છે કે: "સરકાર ને દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓના હકો અને લાગોને પીઠે પુરેપુરી કાળજી છે અને તેનુ રક્ષણ કરવાને તે પોતાનુ બનતું સઘળુ કરશે એ વિશે સભાઓ સંપૂર્ણ ખાત્રી રાખવી."

સર જગદીશ પ્રસાદના જવાબ ઉપરથી તો અમે એટલાજ નીર્ણય પર આવી શકીએ છીએ કે હીંદ સરકાર સ્વેચ્છા એ પોતાની મને તો કશુ કરવાનીજ નથી. અને તેમ છતાં આ બાબત, કે જેની અમે અહિ વર્ષો કરી રહ્યા છીએ, તે માટે કરવા વિશેષ તોફેજ લાયુ પડનારી છે, કેમકે કેપટાઉન એગ્રીમેન્ટ, કે જેને "જેન્ટલમેન્સ એગ્રીમેન્ટ" ને નામે જગપ્રસિદ્ધ કરવામા આવ્યું છે તેમાં હીંદ સરકાર પોતે સામેલ છે.

શું યુનીયનના પ્રધાનની અમે ઉપર જણાવી ગયા તેવી ઉક્તિ એ એગ્રીમેન્ટ ના છડેચોક ભંગ કરનારી નહિ ગણાય? હીંદ સરકારની આગી વલણ નીરાશ કરનારી છે કારણ કે કેપટાઉન એગ્રીમેન્ટ ના અક્ષરશ: તેમજ ભાવાર્થના મટી રહેલા આપણા દેખીતા લાગની આને પણ તેની અત્યંત અસરકારક મુલ્યવાનારી છે. આ દેશની હીંદી કોમને યુનીયનની સ્થાયી વસ્તીના એક ભાગ તરીકે સ્વિકારવામાં આવેલી હોવા છતાં અને હીંદીઓને દક્ષિણ આફ્રિકાના સંપૂર્ણ નાગરીકો બનવાને લગતી તકો અને સહાયતા આપવાના આપવામાં આવેલાં વચન છતાં આજે તેઓના ચાલુ હકોપર પણ ભય મુકવાના સતત પગલાં લેવાઇ રહ્યાં છે. અને તેમ છતાં હીંદ સરકાર બીરૂતા બતાવી રહી છે. આ બીરૂતા ક્યાં લગી ચાલુ રહેશે? તેનાથી દક્ષિણ આફ્રીકાના હીંદીઓની સ્થિતિમાં કોઇ ગાય પણ સુધારો થશે એમ માની લેવાને અમે તઇયાર નથી. બલકે હીંદુસ્તાનની પ્રજા તેમજ દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓમાં તેથી ગાદી અશ્રદ્ધાલાગણી ઓર જાતની બેટી આશા રહે છે, જ્યારે હકીકતમા હીંદીઓની સ્થિતિનુ જડ ઉંડાણ્યુ જાય છે. આ દેશના હીંદીઓની સ્થિતીની ચમારે ચોખવટ આવી જાતની બીરૂતાથી નહિ પરંતુ નીર્ભયતા અને નિર્બંધતાથીજ થઇ શકશે એવી અમારી સંપૂર્ણ ખાત્રી છે.

લંડનમાં હિંદીઓ પોતાની સ્વદેશભક્તિ પ્રદર્શિત કરે છે

ગયા [illegible] ના [illegible] જાહેરાત [illegible] સરકારે [illegible] ના [illegible] ની [illegible] ત્યારે તેની સામેના વિરોધમાં પોતાની દિલસોજી બતાવવા માટે ભારતના [illegible] હીંદીઓએ પણ કલાકો સુધી [illegible] હીંદ સ્વરાજ [illegible] ના [illegible] મહાસભાના પ્રમુખશ્રીનો ત્રીજા ભાગ [illegible] આ સભામાં જાહેર વ્યાખ્યાનોના નામો [illegible] સોસાયટીઓના પ્રતિનિધિઓ, [illegible] ફોજદેન, ગોખલે મહાસભાવાળા, ઇસ્ટ આફ્રિકાના [illegible] પ્રકાશક્ષાલ અને [illegible] હીંદી ગલાસોસાયટી [illegible] મહાત્મા ગાંધીજી [illegible] સાથે દર્શાવેલા [illegible] ના [illegible] [illegible] [illegible]

આપણા આંતરકલહનું વાજબીપણે પૂછીયું કે આપણા રાષ્ટ્રીય પ્રશ્નોના ગાંધીજીની આસપાસનો ચક્રવ્યૂહ ગમે તેટલો મજબૂત હોય કે તેઓ પ્રજાએ પ્રાણપણે પણ કરી દરજ્જે છે બારી કે નહિ? આ રમત કંઈ નહિ ? આપણા નૈતિક દેહોને ક્ષયકર ... ને આપણે ચૂકરેલું છે? આપણે રાજકીય પક્ષ સિવાયનું પક્ષરું કે કરવું જ કરેલું નથી.

નવું બંધારણ કેમ કામ કરશે?

દેશના નવા બંધારણની રૂએ ગવર્નરોના હાથમાં રહેલી વાસ્તવ સત્તાઓથી પ્રાંતિક ધારાસભાઓનું કામ કેમ ચાલી શકશે તેના કંઈક ખ્યાલ નીચેના રિપોર્ટપરથી આપ્યા શકશે: શ્રી. સત્યમૂર્તિએ દૌરાની પહેલી ધારાસભામાં એવો ખુલાસો કરવા કહ્યું કર્યો હતો કે "કેટલાક ના દૌરાના રાજકર્તાઓને લગતા કાયદા ની રૂએ થએલી પ્રાંતિક સુબાઓમાં એ કાયદા ની આંટણી બાબતની વાટાઘાટો સામે લોકોના અંકુશ વિરોધમાં પરિસ્થિતિ છે એ જોતાં, આ ધારાસભા દૌરાના ફેડરેશનને લગતા કાયદાનો બીજો ભાગ અમલમાં નહિ લાવવા અને દૌરા પ્રજાના વિચારોવેલા નેતાઓની સામે બરાબર કરવા ઇચ્છે ગામ જાય તેવું ... કરવું પડી કાયદાની કલમ આવી એક બંધારણકારની કલમ બોલાવવા ગવર્નર ... કરવાની ... કરવાનો ... ચલા ગણ કરે છે." આ પરથી દૌરાના રાજકર બાબોને પૂરેપૂરા ખ્યાલ આવી ગયો હશે. દૌરાનું ધારણ આવી નામદાર પાદશાહોએ તે સ્વીકારવાની તકલીફ કરી છે. પ્રાંતિક ધારાસભાઓના ... પક્ષ બનાવે ત્યારે ત્યારે બધું કરી મોટામનને ઠોકરે મારે તેવા બાદશાહી ... છે. આજ કારણથી બહારના બાદશાહોએ ગવર્નરો પોતાની ખાસ સત્તાઓનો ઉપયોગ નહિ કરે એવી બાંયો માગેલી છે અને તે જરૂરીજ છે.

સુનીયન સરકારની ગોરી મજૂરોની નીતી

યુનીયન સરકારે બાલના ગોરી મજૂરોના નીતો રેલવે ... ગોરી બાબતમાં બીન-ગોરાઓને કાયમ ગોરા મજૂરોનું પ્રમાણ ઘટાડી દીધું છે એ જાણવાનારો રેલવે મેનેજમેન્ટ કારણમાં બોર્ડનો રીપોર્ટ યુનીયન પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ મૂકો હતો. ... રીપોર્ટમાં જણાવાયું છે કે ૧૯૨૪ની સાલ પર્યંત આ બાબતમાં ગોરા મજૂરોની સંખ્યા પર પટ રહેતી ૧૫૦૦ ની આસપાસ રહેતી હતી. પરંતુ સરકારની ગોરી મજૂરોની નીતીમાં તે સાલ બાદ પ્રમાણ ઘટાડવું શરૂ કર્યું અને ૧૯ સાલ ગોરા મજૂરોની સંખ્યા ૧૮૬૪૮ ની થઈ હતી. રીપોર્ટ જણાવે છે કે આ પરિણામ મેળવવાને સરકારને કયા કયા બાબતોમાંથી બીન ગોરાઓને કાઢી કરવાસરનારા ગોરાને રાખવા કારણ તેની જાહીરાત પણ તપાસ કરવા પણ હતી. અને ... ... બીન ગોરા કામ કરી રહ્યા હતા ત્યાં ત્યાં આજે ગોરાઓને દાખલ કરી દેવામા આવ્યા છે. વળી રીપોર્ટ જણાવે ... કે સત્તાધીશોએ આ પ્રશ્નમાં ગોરાઓને માન નોકરીપર રાખેલા છે તેટલુજ નહિ પરંતુ તેઓની સ્થિતિ સુધારવાનો પણ તેઓને મોકો આપેલો છે, જેને પરિણામે બજારો ગોરા આજે ઊંચા દરેકબજારો ... થયા.

આ પ્રમાણે બીન ગોરા મજૂરોને કેમ દબાવી તેઓના ધંધાને ગરકારે ગોરા મજૂરોનું મક્કમ કરેલું ... ગોરાના ગોરાઓથી મેળવીયા બીનગોરા બધને બીજાના ગોદામાં નાખવાની આ નીતી કેટલી માણકાયા નીવડશે એ તો વખત જતાંજ માલુમ પડશે.

જગતની પરિસ્થિતિપર સેનેટર ચરણનો

સેનેટર એચ. એસ. મલાન, જેઓ હાલ ... છે, તેમણે રોયલ ઇમ્પીરિયલ ઓફ ઇન્ટરનેશનલ રિલેશન્સ નામક જગતની પરિસ્થીતી અને તે સાથે સંસ્થાનોના સંબંધ ... આપવા કરતા જણાવ્યું હતું કે:

"ઓક્ટોબર આફ્રિકામાં એક મોટા યુદ્ધ ... ... બંને એવો ભય રહ્યો છે કે દક્ષિણ આફ્રિકા ને કદાચ જાપાન ભવિષ્યકર યુદ્ધમાં સંડોવવામા આવશે. આ કારણથી દક્ષિણ આફ્રીકાએ તટસ્થ રહેવું ઇચ્છે એવો ... ... છે. આ જાહેરાત કરી રહી છે ત્યારે આપણે જાપાનના સૈન્ય ... ... ની ... ... ન રાખવાની જરૂરથી ખુબ છે. આ મોટા ... ...

દરજીઓના રીટેલ ધંધા સામે ફરિયાદ

હીંદીઓની હરિફાઇને લીધે યુરોપીયનો ટકી શકતા નથી

વેપારખાતાની ખાસ બેઠક કરજનના તથા મરકનસ્ટર બીલ્ડીંગમાં ગયા સોમવારે મળી હતી. મીટીંગના મેમ્બરો મી. એચ. મેકગ્રેગર (પ્રમુખ), મી. ડબલ્યુ. એમ. સ્પેન્સર, મે. જે. એમ. મોગા, વાસ એમ. પી. પોલાર અને મી. એમ. રીનવેક (સેક્રેટરી) હતા.

દરજીના ધંધાના ઠરાવ થવાથી પ્રતિનિધીઓ માં થી મે. વાસ એજર, મી. જે. મેકકેનઝી અને મી. ઈ. રીનીંગ્સ (નાટાલ પ્રોવીન્શીયલ મેન્યુફેકચરર્સ એસોસીએશનના પ્રતિનિધી) અને મી. બી. પેકસ્ટર (ગવરમેન્ટ વરકર્સ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ યુનીયનના પ્રમુખ) હતા.

પ્રથમ બનાવ આપણેથી જુબાનીમાં જણાવાયું હતું કે યુરોપીયન રીટેલ બીસ્પોક ટેલરીંગ ધંધે પડી ભાગવા ઉપર છે. તેનું કારણ એ છે કે સરકારના ધારેલ હાલ "કન્ટ્રાકટરો" તરફથી "સ્વેટ-કન્ટ્રાકટરો" ને અપાય છે. કન્ટ્રાકટરો, જે ખાસ કેળવાયેલા દરજીઓ નથી હોતા, તેઓને ઓર્ડરો મળે છે, તેઓ તેનો ભાગ સ્વેટ-કન્ટ્રાકટરોને આપે છે, જેઓ પણ પાછા તેનો ભાગ કારીગરોને આપે છે. આવી રીતે કામ કરાવવાથી કન્ટ્રાકટરો, જે ખાસ કેળવાયેલા દરજીઓ નથી હોતા, તેઓને ઓર્ડરો મળે છે, તેઓ પણ પાછા

મજદૂરોને બેકાર બનાવે નહીં એવી પૂરતી ખાતરી આપવી જોઈએ અને તે સિવાય કોઈ પણ પુરસ્કાર વર્તમાન કલાકારી તેમજ ઉપર મુકાવી જોઈએ.

પત્રકારના વર્તનને સંબંધી પરિષદે ઠરાવ કર્યો કે આ બાબતમાં કોઈ પણ રીતે કોઈ પણ પક્ષોના માણસને ઝોકવા નહીં જોઈએ. કોઈ અકબર પ્રમાણે તો ... કારખાનાવાળાઓ પોતાનો માલ વેચવાજ નહિ ...

સેનેટર ગ્રેગરી જણાવ્યું કે આ બાબતમાં તું આશા રાખું છું કે પ્રધાન ફરજનની કરની મરના સ્વરૂપ તેમજ કપડાના ઉદ્યોગની પૂરેપૂરી તપાસ કરશે.

મજૂરી બાબતના પ્રધાન મી. ફોકનરે જણાવ્યું કે તેમણે મજૂરી બાબતના એકેટમેંટને કરવાના કામો આ બાબતમાં બારીક તપાસ કરવા સૂચવ્યું છે ..... આ કામોમાં ખાસ તપાસ કરવા સૂચવ્યું છે. કરવાનાના ઢોંઢા પગારદારીઓના પ્રતીનીધીઓ સાથે પણ આ સંબંધમાં જે મુદ્દા વિચારી ... કરેલી છે

સેનેટર પણે ઢોંઢી પ્રમોટર બનાવનારાઓ સામે મુકેલા આરોપોની સેનેટર ગ્રેસ. ગ્રેસ. બોકરે જવાબ આપ્યો હતો.

નેતા જણાવ્યું : સેનેટર ગ્રેસે ઢોંઢીઓ પર કરેલા પુનરો વાજબ ગ્રેસવાજબી છે. બાબ કરી જોઈતા ... કરવામાં ... કે જે આરોપો સેનેટર ગ્રેસે ઢોંઢીઓ સામે મુકેલા છે તેજ આરોપોને માટે પણ પુરોપીયનોને પણ લાગતો વળગેલી છે. વધુમા પોતાના મુદ્દાના સમર્થનમાં સેનેટર ... ઢોંઢા આંકડાના ... પણ સેનેટર બોકરે રજુ કરી હતી ... ની જણાવ્યું : સેનેટર ગ્રેસે ઢોંઢી

"હવે રાજતંત્ર તલવારને જોરે ચાલશે"

મહાત્મા ગાંધીજીનું નીવેદન

પ્રાંતીય ધારાસભામાં ધોરણ સ્વિકારવાના સંબંધમાં ગવર્નરો પાસેથી ખાતરીઓ મેળવવાને પોતાની ખાસ સત્તાઓનો ઉપયોગ નહીં કરવાની મહાસભાવાદીઓની માંગેલી બાંયધરી નહીં આપતાં તેના પર મહાત્મા ગાંધીજીએ ગયે અઠવાડીયામાં કોલ્હાપુર કલમથી કે બંદુકની નળી પણ તલવારથી ચાલશે એવું ઉદ્‌ગારનારા કેટલા નીવેદનોના ટુકડે ટુકડે આપે આપેલા હતા તે આખું નીવેદન અમારા વાચકોની જાણ માટે નીચે આપીએ છીએ.

"વધુમતવાળા પ્રાન્તોમાં મહાસભા પક્ષના આગેવાનોએ આમંત્રણ આપવાને ગવર્નરોએ તેમણે માંગેલી બાંયધરીઓ આપવાનો ઇન્કાર કર્યો તે વાત ઉપર પુષ્કળ વિચાર કર્યા પછી અને એમ લાગ્યું છે કે એમને કોંગ્રેસ દેશમાં ઉપસ્થિત થયેલી પરિસ્થિતિ સંબંધમાં મારે મારો અભિપ્રાય આપવો જ જોઇએ એમ મારો અભિપ્રાય માગતા સંદેશાઓ આવ્યા તથા તારના સંદેશાઓ પર વિચારણામાં વ્યસ્ત રહ્યા બધે મહાસભાના મારા મિત્રોએ પણ જેની ખાતરી થાય માટે મારા ઉપર બધું દળાવ્યું છે, જેને કે હું યોગ્ય કરવું એ સૌ આપણેએ જ મારા ઉપર મૂકેલા નિર્ણયનને કબુલ કરવાનો અધિકાર છે. છતાં પણ હવે કામ પૂરતા આ બધું કબાડ્યા સિવાય કરીને બધાને મહાસભાના કરવાની સોગંદ—સ્વીકારને ધરાવી કલમનો ... પ્રકાર અને સોગંદવીધીની સાથે સબંધ પ્રાપ્તિ આવી ગેરવાજબી શરત મુકવાના વિચારનો ઉત્પાદ ... કયારે એમ આપણામાં ગળે ... કયાંય પડવી જોઇએ કોલ્હાપુર જાતની બાંધછોડ શરત મુકવાની મારી ઇચ્છા જ નહોતી.

સાંકડી શરત

એવો પ્રશ્ન ગવર્નરો સંભેલાયા સ્વીકારો ... એની એક શરત મારે વધી કાઢવી ઇ.ઇ. જે શરતનો સ્વીકાર કરવાથી બાંધછોડનો સ્પષ્ટ ... હતિ પણ એવી કોલ્હાપુર શરત મુકવાનો મારો ... ન હતા. મહાસભાવાદીઓ ... ગાંધી ... છે ... એવો ... સાંધારો તેવો ... નાની ... નહિ ... એમ ... પણ નહિ.

સમુદાયોનો અંત

મહાસભાની નીતિ સુધારો ... કરવાની ... નહિ ... છે પણ નહિ. કેમકે ... નીતિ ... ... ભાગે અસ્તુગતતા ... પડેલા ... બાંધછોડ ... ... સમુદાયો ... ... છે મહાસભાના ... એ પણ ... ...

પુરૂષનો સડો

લેખક: શ્રીયારલાલ ૨. મહારાજસાળી

લાંબા વખત સુધી અજ્ઞાનના આવરણ નીચે ઢંકાયેલા રહેલા માનવને બચારે સત્ય વસ્તુસ્થિતિનું ભાન થાય છે, ત્યારે એ ભાન તેને ભલા પ્રકારનું ક્રોધ તો એનો ચહેરો ભયાનક બની જાય છે, અને તેને પુરા પ્રકારનું દુઃખ તો એવો આઘાત પહોંચે છે કે જેનો સામનો કરવો, આવા મુળથીજ એ જ્ઞાનના ઉભરેલા ઉભરા તેમને ખ્યાલ નથી થઇ શકતા.

મારે સહકારમાં ! એવા કુટુંબમાં અને જાતજાતમાં ઉછર્યો કે સમાજમાં આજે કુટુંબો માં અંદર પ્રકારનાં કલહો આદર્શિત આચરણો મને મનુ સુધી ખ્યાલ પણ આવ્યો નહોતો. અને એ આશ્ચર્યવત્તા જેમ મારા સાથીઓના આજે છે તેમ તેમ ! કુટુંબના નીમ આંચકો આવું થયું પણ એ ! બારે આમ આજે હું કે જે હકીકતના જ્ઞાનથી તીવ્ર આઘાત લાગે છે તે હકીકત તો સામાન્ય સામાન્ય જ્ઞાનના વિષય છે અને બાળકોને એનો આઘાત પહોંચી શકતો નથી એટલુંજ નહિ, પણ એ બાબતમાં તેઓ બને એટલી બધી ઘણાં કહેવાના પુરી પાડી શકે એમ છે કે મારા આવાનારામાં ઇદ્રિજ માત્ર થાય, ત્યારે મને અતિશય આઘાત થાય છે. તે સાંભળ્યા મને એ વાતનું બે આશ્ચર્ય થાય છે કે પોતે પવિત્ર પ્રતિના માણસો હોવા છતાં, તેઓ પોતે એ આપવિશ્વાસને કેમ શાંતપણે સહન કરી શકતા હશે?

મને આશ્ચર્ય થતું કે પુરુષ જાતિ સુદ્રમ વિચારક હોઇ, બાબત બાબિચાર અને ચોરી જેવી સ્વભાવના નાના મોટી બાબતોમાં જરૂર ઝડપી બાબતોમાં જરૂર મૂકશે! ચોટલ ઝાડનાર બુદ્ધિનો શિખા થવાને બદલે મનુષ્ય. પણ એ વાત ને ૨૪૦૦ વર્ષ થયા ત્યાર બાદ હમણાં ૧૯૦૦ વર્ષ પર સ્વતંત્રતાનું સ્વપ્ન જોનાર ઈંગ્લંડના કુપર આક્ષેપ છે કે એમણે કાંઇ નવું ત્યારે નત્ત્વવિચાર નથી આપ્યા, ગાત્ર ફરજ, ત્યાગ, બાબિચાર અને ચોરી જેવી બાબતો વિનિમાલ્ય થતા જ છે. આજે સો વર્ષ બાદ પ્રકાશ ફેંકનારને સાંભળવાને બદલે બદલે તેઓ પણ કરે, બાંસ છોડવાનિક વાતો કરી રહ્યા છે બાબિચાર આ આવી બાબત તો તેઓ જોતી જ શકતા નથી.

રાનીપરજ સ્ત્રીઓ સાથે થતા અનીતિમય બાબતની વાતો બાબતે મે બહિણા બાદ મને બાબાત થયો હતો કે સ્ત્રીઓએ બાબુ ત્યારે એમને ય બાબ ! બાબતો, અને બાબુએ બારી વાતને વધારે પ્રસિદ્ધ કરે છે તેમાંથી બાબિચારોબાબિ નહોતાંજ એવા ન દિવસે બધુ મારી બાબતો હતા ત્યારે પડતો સંસ્કાર અને બ્યુનોકલ્ટ હતા બાબ વધારે બાબાત-બાર લેખક મન કરે

મારા સંબંધના લગભગ બધા ગાંધીઓએ દક્ષિણ-સ્તાનના પુરુષો ઉપર આક્ષેપ કર્યો છે - બાબતોને ત્યાં બાબિચાર ફરજ ફરજ નથી. એ આક્ષેપ બાબિસત્ય સાબિત છે એવા હું જોઇ રહ્યો ! ત્રિભુવન અને બાતમતાના પ્રયોગો સાબિતમાં મોટી મોટી વાતો છતાં પુરુષવર્ગને પોતાની બી સિવાય (અને બધે કેટલીયે તેનીયે નહિ) બીજી સ્ત્રીની બાબત બ્રહ્મચર્યને ધોકો પહોંચે તેથી ઝાઝો બાબાતજ પહોંચતો નથી. એમ એને કૃષ્ણનો વિષય કરી શકે છે, દુઃખનો નહીં પુરુષવર્ગને લક્ષ પહેલા સ્ત્રીબાંધી અરક્ષ્ય રહેવાનો અને લક્ષ બાદ પરસ્ત્રીથી અલક્ષ્ય રહેવાનો. બાબદ ઘણો ગંદ છે એવા હું સાંભળવા અને બાબવા લાગ્યો હું

કુટુંબોના બાબમાં લિયે મેં કદી સાંભળ્યુજ નહોતું એવા નહિ. પાછલો બનિષ્ઠાન બાદ કરતાં બધાય છે કે બાસજ કુટુંબમાંથી કેટલાક બાબિતોને ઓબો પ્રત્યે બેબાદબીનો પ્રયત્ન કરવા માટે ઘરમાંથી દુર કરતા પહેલા પણ આ હું બબવાદરૂપ વ્યક્તિઓની કુટાબ કબજતા, પણ જરા ઉંડા ઉતરતાં બવાતાવ કે આ પ્રમાણ એટલું બધું બલ્પ નથી - છેક બપ-બાસબાંજ કાંઇ સકાય. તેમ, એવા પણ નથી કે આ દુઃખ બલકા ગબ્યાના નોકરવર્ગમાં છે. મારી પાસે કેટલાક એવા દુઃખદ કાબલા છે - બરબ્યા એમ બાલવુ પડયુ છે કે બાપબબા કુટુંબોમાં છેક નાની ઉમરની બાબાઓને પણ બો કુટુંબમાં કે પાડોશમાં વસતા પુરુષોથી બબલીને રહેવું પડે છે.

આપબા સમાજે પુરુષની કુટાબનો બહુ તિરસ્કાર નથી કર્યો; પણ સ્ત્રી કે બાબા ઉપર કેમનો બબાદરાર થયો હોય તો બે સમાજ તેની એટલી ભારી કુટાબી કરી શકે છે કે બાબા બો ઉપર ગુજરેલા અનેક બબાદરારના પ્રસંગો તો પરનો બાબુસો પણ જાબતા નથી હોતા કોઇ વાર જાબે છે તો એવી કુટાબીની બીક સબ જવાબદાર બાબુસો બે વાત દાબી દેવાનો સંબ કરે છે. બાપે બાબ કે તો બાંધ બીજી નીબાત કરી બે પુરુષનો પગ તે ઘરમાંથી કાઢવા પુરતી પેરવી કરવામાં બાવે છે. બાબરા ત્યં ઉપર બધારે તપતો બબબારમાં બાવે છે પરિણામે, સ્ત્રીને બબાદરાર સામે જે રક્ષબ પોતાના બાતમબનો ટકવો મળવું જોબએ તે પણ મળતું નથી; લાજના મારી પોતાની બાપવીતી કોઇને સંભળાવવાની એની હિંબત થતી નથી, અને છેવન પર્યંત બેક ગુમસાનો ભાર સહન કરે છે; અને બેસો પુરુષ કોનો મુખે, સભ્ય ગબુસાના અને નબ્ય તરીકે બાહર બોબાસતો સમાજમાં ફરે છે બબા કદાચ બીજે પણ કુદૃષ્ટિ કરે છે.

એક વિબેષાન તે તાજું છું. વિબેષા પબા પછી એનો હિબર બેલું ચરેલું શોંઢું કબારી ચાલતો થયો. વિબેષાન બોર નાનો છોકરાને ઉદ્દેશી કાનુ અને બો પાનું "વિબેષ કરવાનું રહ્યું. એણે આગળ ઉપર બાબીસાને તો વાસણ-બાબીનું કબ સાબ્યું એક દિવસ તે બાબણે પોતાની વહુની ગેરહાજરીમાં પેલી બાબ ઉપર બબાદરાર કર્યો એને દહાડા રહ્યા. તે બાબણે કબાં રહેવું? કબા પોતાનું પેટનું બલાવવું? એ બાબને ઉંદરડી થઇ. એ છોકરીને મેળે ઉછેરવી! પેલો પુરુષ તો નિબાંધપણે સમાજમાં ફરે છે. પણ, આ બીને? બો જો બાતબબ્ધ કે બાબકબા ન કરી શકે તો બરદપુરુષ કે એવોજ બીજો બાબરબાન સોબબાં રહીને

બાબા લોક કે આ બ્બિચારમાં એ બાબની બે સંમતિ હશે; બાની લોક કે એ વસ્તુ બબાજમાં સબબીનજ વિષયોને પુનર્વિચારણા ઘણ બાબવી જોબએ. પણ એ તો જુદી દૃષ્ટિના પ્રશ્નો થયા. મુળ મુદ્દો એ છે કે સબ્ય ગબુસાના કુટુંબમાં પણ બ્બી નીકળ્યા. પુરુષની શાબ બેવી નથી કે કોબ બ્બી બોની ઉપર વિશ્વાસ રાખી શકે

અને પુરુષ પર બા વાતથી કબા અજબણ્યો છે! સામાન્ય રીતે, બાપણે સબબીએ છીએ કે બાબો બાદ બબાણે હોબ છે પોતાના બારિત્ર ઉપર એનો વિશ્વાસ ઓછા હોબ છે પુરુષની શુદ્ધ રહેવાની સક્તિના બવિશ્વાસને લીધે અને પુરુષ સામે એનું બામાન્ય રીતે ઝૂંટ કરવાનું બબદુ ન હોવાના લીધે એ બધી કરે છે સ્વભાવતિ ઉપરજ. પણ, એના મુળમાં તો પુરુષની બબાદારી બિબે એના બાબબ્વાસ !

આપબી નજરે રોજ જ નીશાળોમાં પડે છે તે જોબએ તો આ કામ નીકારણ ૬૬ એમ નહિ લાગે. આપબા બાની ગલીઓના પ્રકાર જુઓ. આપબી બહેર અને બાજગારીની મોટરીઓ પરના લખાણો અને ગીતરાગણો જુઓ, કબાક સ્ત્રીની બાળા-બબબત માટે આદરવૃત્તિ હોબાય છે? અને એમ લાગતું હોબ કે આ નીચલા વર્ગની બિબનિ છે, તો બબાપણી કબેરીઓમાં ચકીલાના ઓરડામાં બેસી જે વાતો ચાલતી હોબ છે તે સાંભળો. બી એ બીભત્સ પ્રકારની મશ્કરીનોજ વિષય થાય છે.

શું પુરુષ કે શું સ્ત્રી, એમનામાં વિકાર હોબ એ સમજી શકાય ૬૬ એ વિકારને નીર્મળ કરવાની શક્તિ ન હોબ એ પણ સમજી શકાય એવું ૬૬ વિબેષબોગમાં પાપ નથી, પણ, ઉલટું, ૬૬ યોગ્ય કર્મ છે એવી એની બાવના હોબ એ પણ સમજી શકાય એમના બાલ છે. પણ તેથી કોઇ પણ સ્ત્રીને કોબાંજ અને સમે તે વખતે એના વિકારો જાગી ઉઠે, ગમે તેની સાથે બેબાદબી કરવાના દોબન કરી શકે, વિશ્વાસ ૬ વફાદારીની સર્વ મર્યાદાઓ ભુરી ૬૬ જે ઘરમાં પોતે રહેતા હોબ તે ઘર નીજ કબ્યાઓ ઉપર કુદૃષ્ટિ કરી શકે એ પુરુષો નો બબાંત બધોગતિ સુચવે છે ૬૬ પ્રજાને બિબોગબોગના બધર્મબારના ન લાગતી હોબ તબાબા પણ ચકદારીની ભાવના પણી ઉઠી હોબ જોબએ

(બપૂર્ણ)

બી-પુરુષ-બંબોદ.નાથા.

સંસ્કૃતીના દંભ

વિજ્ઞાનની અજબ પ્રગતિ છતાં જગત આજે ક્યાં?

છીછરી રોમન પદ્ધતીઓ

પંદરમી સદીમાં સ્વતંત્રતાનો પાઠ કરી ને શીખ્યા અને પરસ્પરની ઈર્ષાખોરી ગેરસંડોવણીમાં અને રોમના સામ્રાજ્યવાદીઓના ધરમસાગર પ્રવાહમાં પોતાને મરક મનાવી દીધા રોમ સામ્રાજ્ય જ્યારે પણ આપણી કલ્પના જગાવે છે, પરંતુ કાયદો અને કારોબાર તંત્રમાં ગમે તેટલો કાળો આપણા છતા રોમના ગયેલી છીછરી હતી. રોમ પાસેથી આપણને મીંડેલો, ગુલીવર્સ સીઝર અને જ્યુલીયસના બાપા એ પછી સામ્રાજ્યવાદી ગૌરવ ધરાવતાં એ શહેર જ્યારે વર્ષોની નીંદામાં પડ્યું હવે જ્યાં ગુરોલીનીના હાથ નીચે તે ફરીથી સજા પામવા માટ્યું છે રોમની સીઝરોમાં ગમે તેટલી આપખોદારક હોય છતાં પણ સંગીન સંસ્કૃતિ ના નમુના તરીકે તેનો આપનારી નજર રાખવા

પંદરમી સદીની સંસ્કૃતી

હવે બાકી રહી આપણી પોતાની સદીની સંસ્કૃતી. આપણી નાની નાની સીધ્ધીઓનો કેવ ચકચારો દોષ મોજ લાગે છે. અર્વાચીન મનુષ્ય પ્રાણીના અને બાલ્યકાલીન પુર્વજોને પ્રત્યે નીરસતા રૂની દ્રષ્ટી પરાપે છે. આ વખતે હોકો પણ પોતાનોમાં પ્રાણ કરી શકતા હતાર એ વખતને કયા કહેવો માણસ દુઃ જેવાઓ સાથે વાત કરી શકતા હતા! અને આજના યુગ માટે નહતા સામાન્ય એવી બીજી ઘણી વસ્તુઓ: વખતના લોકો કરી શકતા હતા! માંડલ ને ન્યુયોર્કના સાધનોની સરખામણીમાં ગ્રીસ અને રોમના સાધનો શું બીસાતમાં હતા?

આ બધા દલીલો કેટલી સાચા છે! આપણું ઇધીયાંકુ કહેવું સંસ્કૃતીત છે! મૈસ્કૃતીનો આપણો ખ્યાલ, આદર્શો કેવો અમ

એનાં ગ્રેજ દર્શો

ગ્રીક અને રોમન લોકોની મજબુત રમારતાન ખળભળાટો ઉશ્કેરી નાખનારા જે દર્શો હતા એવા અદ્યતનીક સંસ્કૃતી પણ પીડાઈ રહી છે. ચુસ્મુસનો અપકાશ લોકોને ઇતીહાસનો સંદેશ સમજાવે દેવા છતાં અમેરીકાના નાણાના એ સંદેશનું સાચું ઇધીયાંકુ ગીલવાની ગાડીજ ઇકાર કરે છે આજનું જીવન મણે પાર્શ્વ ભાગ પીનાનું અને કુરોગ છે એ જીવન કેવળ સપાટી ઉપર છે મોટાના ઝરીનો બાનરી કોઇ સ્થાનના જોવા રીતના ખ્યાલ જેવો છે ઇટાલ્યના બલાસીઓ નોટારીયાના પ્રાચીનક રોમિયાનાયો પણ અજાણ્યા કોઇ અગોસ્ટસ અને આપણામાં પ્રદેશનાં કુણકી નારણ જેવી આપણી ... પ્રકૃતીના તત્વ સાથે આપણે ભળે ... ... કોઈ પ્રકૃતિ એ જોયેલ્યાનારી દેશમાં આપણો પ્રાચીનતા થયાનો ... એ ભોકરવ ...

(ગતાંકથી ચાલુ)

એકજ ભૂલ આપણે પણ કરીયે છીએ

પ્રાચીન દીકુઓ, પ્રાચીન ગીનાઓ અને પ્રાચીન મીસ્રિ તથા રોમનોએ જે ભૂલ કરી એજ ભૂલ આપણે આજે કરી રહ્યા છીએ. ઇતીહાસની અપેક્ષાનું આપણે ઉલ્કાર કરીએ છીએ વિજ્ઞાનનો વિપરીત સમાજની ઉત્પત્તીના માટે કરવાને બદલે આપણે બધા ભાર આજે વિજ્ઞાન અને ઝવાદ પરજ મુકી રહ્યા છીએ અને વીજ્ઞાનનો અબીચાર કરી રહ્યા છીએ એ કેવળ ચોંકાવ પ્રગતીજ પુરતી વાત પકતી હોત તા રોમ પ્રજાનું પતન કરી પણ થયું ન હોત કારણ કે તેમનો "સાત્રા ઝવાદ" તો હજુ પણ માનવ મહત્વાકાંક્ષાને પડકાર કરી રહ્યો છે,

ઝેવીજ રીતે કેવળ અધ્યાત્મનાં પ્રગતી જ જગતને તારી શકતી હોત તો દીકુઓ અને ગ્રીનાઓ આજે પણ જગતના ઇતીહાસ રચાને વીરાજતા હોત તેમને સાંસ્કૃતીક સામ્રાજ્યો જો રાકકને આજ બનાવી શકતી હોત તા નીસ્ર દેશ માંહ્ર ગ્રેરા આજે જગત તેના પગલા હોત

સાચી સંસ્કૃતીના કયારે

ખરે સાચી સંસ્કૃતીના આ બંનેમાંની સંસ્કૃતી પણ કહેવાયો કુદરતના ઝીણા, સેવીકારી અને આધ્યાત્મીક ભાવોનો સુમેળ એનું નામ સંસ્કૃતી.

આજની દુનીયાની ઉપાધીઓ

આજોકાલ બાળકો પણ જે પોતાના પુરેકના ગોઝારી ઇજાતા નીવારી શકે કારણ કે પતીદા સંબંધ પાર તેનો ખ્યાલ ઝોજુદ છે. આજની દુનીયાની પણ ખરી ઉપાધી આત્મ સીતાઓ બાબતના આપણે ધ્યાનમાં લાવી શકતા નથી એજ ઉપાધી આપણે છે. આ દરેકનો વીપેજ આપણા ઇતીહાસ ભાગ્યે જ ... ઇતીહાસ ... ઇતીહાસ ... ઇતીહાસ

વિવિધ વર્તમાન

અરબોકરે આક્રમણ

જર્મન પાર્લામેન્ટનું ચિત્રાતી ઝેપલીન ઝીપ્પલિન ગયું તા. ૬ મેએ ન્યુ જરસી તરફ એકા એક ભડાકો થઇ સળગી ઊઠીને આગમાં ભરખમ ખોળામાં હજારો ફૂટ પડ્યું છે. આક્રમણ વખતે ઝેપલીનના ૩૬ ઉતારૂઓ અને ૬૦ બાદશાસીઓ હતા. આ ઝેપલીનના ઉતારૂઓ માટે રમતગમતના સાધનો હતા અને આક્રમણ પહેલા ઉતારૂઓ બારે રંગરાગમાં પડયા હતા. કોઇને સ્વપ્નેય પણ ખબર હતી નહીં કે તેમ માનીટમાં ભયંકર પરિણામ આવી જશે. આ આક્રમણમા ૩૬ માણસો મરણ પામ્યા હતા. ન્યુ જરસીના એક પત્રકાર શ્રી. આર ર્ક. નોવીન્સે આ આક્રમણ નજરે નિહાળ્યો હતો, તેનું વર્ણન કરતાં તેણે કહ્યું છે કે "હું ઝેપલીનથી ૨૫૦ ફીટ ઉંચા હતો. એટલામા આગ જોવા ચમત્કારો દીઠામાં આવ્યા અને તરતજ બારે ભડાકો થયો હતો. ઝીન્કનબર્ગનો સો ફીટ્યાની બારીબારણાના પંદર માણસોને બહાર કુદી પડતા મેં નીહાળ્યા હતા અને ઝેપલીન એમ જોયું કુદી પડયુ હતું કે તેના ફેટલોક ભાગ જમીનમા દટાઇ ગયા હતા.' ઝેપલીનમાંથી કુદી પડનાર સત્તરમાંથી ના. હરબર્ટ આ સોગલકીન જે દોરપીટરમા પડયા છે તેણે જણાવ્યું હતું કે "હું ઝેપલીનમાંથી ઉતરવા માટે મારી દોરીનમા તૈયારી કરતો હતા એટલા મેં જે ધડાકા સાભળ્યા. ને બારી તરફ દોડયો અને બહાર કુદી પડયા. બીજાઓએ પણ તેજ કર્યું હતું અને હું ધારૂ છું કે તેમા પણ બચી ગયા છે." ઝીન્કનબર્ગના કેપ્ટન સ્પ્રન્ગ પાર્કેલ પણ મરણ પામ્યા હતા. તે વારંવાર બોલતા હતા કે "હું સમજી નથી શકતા : એ યુ બની ગયું." આ ઘટના જર્મનીના બળા પ્રખ્યાત અને પ્રવિણ વિમાની હતા. ઝીન્કનબર્ગ ઝપલીનમાં બાબો ગયેલા જર્મનોના રાજન બરાબ વિમાની ગોદયા બહીના બાવતા ગોદરથ બહ હતી. કહેવત છે કે "બાકું પ્રભુના બાગ." નામદાર શહેનશાહ જ્યાર્જની તાજપોશી દીપા સંપૂર્ણ થયા પછી તાજપોશીની દીલગીરી તા. ૬ મેએ અગોરીના સમ્રાટ ઝીન્કનબર્ગ ઝેપલીનમાં નાખી પણ હતું પણ તે પહેલાં તા તા. ૬ મેના દીવસે આ પ્રખ્યાત ઝેપલીનનો નાશ થયો છે.

સાકર-બાંધ-પરીષદ

દુનીયાના મુખ્ય દેશોની લંડનમા બળેલી આઠ પરિષદનું કામ સંપૂર્ણ થયુ ! અને આ કરાર ઉપર પરિષદના સભ્યોએ બરાબરી સહી કરી દીધી છે. હોલાડ અને કોલોની ૬૫,૫૫,૦૦૦ ટન, કયુબા ૬,૪૫,૦૦૦ ટન, પોરીરીકા સરવાળા ૬,૬૫,૦૦૦ ટન, ઝેકોસ્લોવેકીયા ૬,૩૦,૦૦૦ ટન, પેરૂ ૬,૩૦,૦૦૦ ટન, ડેનાનીમા ૨,૭૭,૦૦૦ ટન, સાર્વીએટ રશીયા, ૨,૪૦,૦૦૦ ટન, અને દક્ષિણ આફ્રિકા ૨,૩૬,૦૦૦ ટન બાદ પરદેશ મોકલવા કરારમા નક્કી થયુ હતું. ઝીન્કમાંથી બરમા-સીવાય બીજા કોઇ દેશમાં બાદ ગેરકાયદે શકાશે નહીં. બ્રીટનમાં ૧,૩૮,૬૦૦ ટન બાદ નીપ-જાવવા નક્કી થયુ હતુ આ કરાર બાર વર્ષ સુધી ચાલુ રહેશે

ફ્રેન્ચ ટ્રેનમાં ભોગ્મ

લોડો અને મારસેલ્સ વચ્ચે તા. ૫ મેએ સોકટ્સ ટનમા ટ્રેટેજર બાગ્યથી એક ઉતારૂ મરી ગયા હતા અને બાકી ૧૫ ઘાયલ થયા હતા. એકમા કુદરતથી સત્તાવાળાઓમાં બારે ગબરાટ પ્રસરી હતો. કારણ કે તેજ વખતે પ્રસાર થયેલી પ્રખ્યાત "બ્લુ ટ્રેન" આવે આ ભોગ્મા હોવો જોઇએ એવું અનુમાન થયું હતું

શાદી પરિષદ

આજે (શુક્રવારે) લંડનમાં શાદી પરિષદ ખુશ્કી મુકાબે બારે ના. ઓનરેબલ બ્રહ્મ આંતર રાષ્ટ્રીય પરિસ્થિતિનું અવલોકન કરી અને તેના સંબંધમા પ્રેટબ્રીટનની વલણ શું છે તે દર્શાવી તેના પર ચર્ચા થઇ ઠરાવ પરિષદનુ પહેલું કાર્ય તાજ ધારણ કરેલા નવા રાજા રાણીના પ્રત્યે વફાદારી બતાવવાનું પરો અને બાકીનાદ સંસ્થાનો અને ભારતના પ્રતિનિધીઓ તરફથી બાપણો થયા

તાજપોશીની દીલગીરી

લંડનમાં તાજપોશીની દીપા તા. ૧૨ મેએ સંપુર્ણ થતાં તાજપોશીની તૈયાર થયેલી દીલગીરી ઝીન્કનબર્ગ ઝાપટા વિમાની ના. લીવિસીઅનને પોતાના વિમાનમાં તા. ૧૩ મી મેએ ઉપડવાના હતાં. ના લીવિસીઅન દક્ષિણ આફ્રિકાથી તુરત વિમાનમાં ઉપડી બસ્ત બ્રીટી ઝીન્કનબર્ગના દક્ષિણ આફ્રિકા-લંડનના રેકોર્ડની હરીફાઇ કરશે.

૧૦૨ વર્ષની કુદા

હોગ્સાંતના કોર્ન ચેલ પ્રજાજનોમાં કોર્લીંગટન પાસે ગોમીલ નુબના કેણીન્સ નામના વૃદ્ધ બીબુ ૧૦૨ વર્ષની ઉમરે તરબ્ય નીપજ્યુ હતુ તેણી ૬ વર્ષની ઉમરે રાજ કેનીનના રોજે દીન સ્ટ્રીમ વર્કસમા કામ લાગી હતી. તેણીએ રાનેગા કદી બંધ્યા નથી. ફકત એક વાર ગોદરકારમાં લોહી હતી. મરજુના થોડા અઠવાડીયા પહેલાં પણ તેણી સવસના માત બાગ્યામા ઉદની હતી અને નવ વાગે રાજે બીજાને જગી હતા તેણી દવા લેવાયી સુકત હતી. રાગ તેણી એકદી પણ ડોકટર ચોટર ગોદસ" (ગરમ પાણીયી રોક કરનારા થેલી) નો ઉપયોગ કર્યો નથી.

પક્ષીઓની કતલ

રૂટરે ખલબબુલથી તા. ૬ મેએ સમાચાર આપ્યા હતા કે ગ્રેન્ટાસીઆનાં છેલ્લે આકાશમા લાખો અને લાખ પક્ષીઓ વચ્ચે લડાઇ થઇ હતી. જેમાં લાંકડો અકેલા નવા બાવેલ પક્ષીઓ જમીન ઉપર પડયાં હતા. આ ચરમ પક્ષીઓ લગભગ એક પક્ષીની લાબાઇમાંથી નાના પક્ષીઓ મારી નાખ્યા હતા. ત્યાર પછી દરેક વસત ઋતુમાં દારૂગોળાના આ પક્ષીઓના ટોળા ચક્કર લગાવે છે. પક્ષીઓના ટોળાંથી આકાશમા અંધારૂં છવાઇ જાય છે અને બન્ને પક્ષો વચ્ચે પછી લડાઇ થતી જોવામાં આવે છે. ગ્રેન્ટાસીઆના પક્ષી શોખીનોમાંથી આ લડાઇ જોવા કેટલાક દરરોજ ઉડતા આકાશમાંથી આવે છે. "દારો ઘણે પણ દોરીનો ગળા નહીં ઘુટે," એ કહેવત આ પક્ષીઓ માટે ... જનાનાની તારીફ મુજબ "વિનાશ કાલે વિપરીત બુદ્ધી" વધુ ચર્વન પક્ષીઓ પણ ચડાવી રહ્યા છે. રૂટરે આપેલા આ સમાચાર સમાચારથી ખાદર થાય છે.

પેલેસ્ટાઇનના ઝગડો

લંડનથી રૂટરે તા. ૬ મેએ સમાચાર આપ્યા છે કે પેલેસ્ટાઇનના આરબો અને બ્રુ ગ્રામ વચ્ચેના રાજદ્વારી ઝગડાનો નિર્ણય આવવા માટે નિમાયેલા કમીશને લંડનમા બંધ બારણે મીટીંગ અને ના. સેક્રેટરી ઓફ સ્ટેટની મુલાકાતો લીધી હતી કમીશનનું મુલાકાતો બધાનું કામ પુરૂ થયુ છે.

નવી શોધ

સોરકામાં આવેલા રીસર્ચ ઇન્સ્ટીટ્યુટમાં ત્યાના સ્ટીમ્પન પ્રોફેસરે એક પ્રયોગી નાખી કાઢયા છે, કે ઉોડતાં વાસ્ત બની રહે તાકાદયી ગોદા વિભાગમાં કરી બળી બાકીના માણસોને મારી નાખે છે ના નેમના બાબી આપ છે કે નવા શોધ થકી ઝાપ્ત સામે હાલના ઝાપ્ત માસ્કો (લડાઇ વખતે ઉદરવાનું મોઢાનું હાકણ) રક્ષણ આપી શકશે નહીં.

જાપાનના પ્રતિકનવિરોધ

જાપાનના પરદેશ બાતાના પ્રધાને પરદેશી જાપાઓના ૫૦ બબર પત્રીઓ સમક્ષ રોજ ઓ માં તા. ૬ મેએ બાષણ બાપતાં જાપાનની પરદેશ બાબની રાજનીતીનું વિવેચન કર્યું હતુ ખીજન પ્રસ્તાવના દાર્શનિક પ્રકરણના નીચેમાંથી તેમજ જાપાનમાં જાપાનના ઉકેલ માટે નીર્ણય થયેલી બીજન સાથ સંબંધે માટે થતા ભાગ છે. વધી તાજપોશીમાં જાપાનના પ્રોન્સની હાજરી બાબતે દેશોના ઇતિહાસના બ્યવહારમાં બધી અગત્યની થઇ પડશે.

—અગોરીકાના યુનાઇટેડ સ્ટેટસના નુબર્ગ બાતાંઓ સહી જાતી જમીન બગાડવા માટે કરોડોની અને દીનેસી ઝાડાઓમાં પાંચ કરોડ ઝાડ વાવવા નક્કી કર્યું છે. આગા યુનાઇટેડ સ્ટેટસમા પાંચ કરોડ ઝાડો રોપવામાં આવશે

ટેલેગ્રામ છે.

કોઇપણ મહેસાન માટે ખરજી. ૬૬ ફારસી, ગુજરાતી ચટાણી બબુણી સાથે તેમ ગોબાગત કરાવી શકે એવા સજ્જનની જરૂર છે બીજાના સગવાયે તબે. બબર અને ગોબાઃ-

એસ. એમ. ભાટ
પી બેા કલીબાદેવન, ક્રાંરાબાલ

પ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

મેરીટઝબર્ગમાં નવા મકાનો બાંધવાના સ્વરાજ્યના ૧૯૩૬ ના ૧૯ ઍપ્રીલથી તા. ૫મે સુધીમાં પાસ થયા હતા તેની કુલે કોમત પા. ૬૪૨૭૯ જેટલે થાય હતી.

* * *

કેપટાઉનથી ૬૩ માઈલની ઑરીસ્કાંથી બાઈસ્કલ ચલાવી ટેનાસદાર શ્રીયુત્ત શાહે મુતીમજીના ગવરનર જનરલ સર પેટ્રીક ડંકનને પ્રીમીકાર્ડ-સીકરનો બીતાબ અર્પણ કર્યો છે

* * *

ડરબનના સીટી કલોક ગી ગ્લેન્સ નાંદરીના કારણથી નોકરીમાંથી કાઢમરે થતા વેપારથી તેમની જગ્યાએ સીટી કુલકર ય.. કેકોટની નીમણુક તા. ૧૨ મેની સીટી કાઉંસીલની મીટીંગ માં થઇ હતી.

* * *

ફ્રેડીક આર્કડકનો બારકલેસ બેન્કના મદદનીસ જનરલ મેનેજરના ઓદ્યા ઉપર મા. મે. ૪. માનકેસલની નીમણુક થઇ ય..

* * *

પ્રિટોરીઆ કેથોલીક વેલફારીસ્ટ્રાઈટીની બાબત થઇ હતી અને તા. ૧૨ મેથી પ્રીટોરીઆમાં તે ચાલુ થઇ હતી.

* * *

સખ્ત માનસમા ઓરેન્જ્સીયાથી દક્ષિણ આફ્રિકા માટે ઉપાડ વિમાનમા ઉપડેલાં પ્રીટોરીયામાં ઉતરેલાં બીજીયન બેલ્જી કલાકને પુલમાં હતાં અને ત્યાંથી તા. ૪ મેએ આગળ ચાલે ઉપડયા હતા.

* * *

આફ્રિકાના ફ્રેન્ચ સંસ્થાનોની મુલાકાત કોન્સલ સંસ્થાન બાતાના પ્રધાન મેસ્રમો ગુલ્ટ બાલ વિમાની સીપ્લેસમાં નીકળ્યા ...

* * *

મોરીટઝબર્ગની "બ્બી" કોલેજમાં આ વર્ષ ... તા. ૧ લે સુધીમાં ૩૦૦૭ ફરીયાદોનો નીકાલ થયા ...

* * *

બ્લાન્ટાયર પાસે ૫૦ બાબીજ મેદાનીઓની ટોળી બારામાર મોટર ના દીવાથી પેદાસે ના અકસ્મા માર્યા ગયો. બાકુ ઘરબીલાલમાં ૧૫ જણા મર્યાનું મનાય છે! આનેજ બનાવરથી રાજ કહેવાય ને!

* * *

અમદાવાદના મારા મારના ગોર કરિશ્ચને મહસુલ બારેવાની અરજીને દીવોનમાં બાબાપાસામ નાગના નાણાંસે તેને ગેરના ક્ષતા ... રાજ મારણ નીયતબ્બુ ... પરથી કેસ મતા અમદા વાદના રમારાના સેટાન્સ જજે આરોપીને ૧૦૦ ની રકમ બરતારના બારસના આપવા ફરમા કર્યો હતા. આ ગરબારથી રોજના બીજે બાબુના કે બધી નાણાં ઘોબ્બા ના ૧ ગ્રનો બાબુના!

કલકત્તા આવે શ્રી. સુભાષચંદ્ર બોઝને બાજે તરફના કેદીઓ પ્રી ના મુકરરકરેલ બોદ્યારેથી નવા સ્થા હતા આને બાલમા પકડુ હતું કે તેમના જગાના પદ્ધબાના ઉદ્દેસાના નજીકના ભાગમા બજાર ચમતા લાગ છે આને આ બજાર ક્ષણના જંતુથી ઘતો રાખવાનું ધારવામાં આવે છે.

* * *

પં. જવાહરલાલ નહેરૂમાં બાની કોંગ્રેસ નહેરૂ સ્ટેન બાતેથી સક્ષ તા. ૩૧ ની ઍપ્રીલના રમ વિમાન મારફત અલ્હાબાદ આવવા રવાના થયા છે.

* * *

બાબાગારના શેઠ પોપટલાલ પારેખીઆદાની બ્રમ્બે સાણની સભ્યાવતથી એક સભના કરી એના બારેગણપુલનું બાનમૂલ્ય નાજેરમાં બબાસાહેબને હાથે થયું .

* * *

દીક્ષીથી ૪૦ માઈલ દુર આવેલા પાયેલા પ્રસિદ્ધિત બાતે બાંધેલા સરબલ્લાં મુસ્લીમોએ બબર આગળથી પસાર થતા નહીં દેતા પત્ય કર્યો હતો પણ દાદુઓએ તેનો સરબનો બબા હતો. પરીણામે બોલીસે બોબીબાર કર્યો જેમા ... ના મરણ બાપ્યા હતા અને ૨૪ બાયબ થયા બ કરવામાં આવ્યા હતા. બબલ તો બાર કલાકમાં બાબ્યા હતા.

* * *

૧ લી ઍપ્રીલની કલકાતામાં બાબ ન સેનાની મુકરરકરેલા તા. પ્રીબાયમ બબાલ બાબી હતી ન સામે ૫ કલા પ્રતાના પીત્તનર બેલ્જીએ કોર્ટમાં બહાર પ્રમાણપત્ર રજુકરવામા બબા મહાદ કરવી એ વિરોધ દ્વારા જણાવ્યું હતું કે ત્રીજા તેને બાબાકરની બકાલત કેવા બાબવા ન બાબની ના. તેને બહાદુરો બાબે દારોપ બાલ્યું રાજાએ ના બાબારે બીજાના બાબ્ય નકીક રહ્યું કે હવે બબા ફરીથી પીબાબ કરવો પડશે.

* * *

પં. જવાહરલાલ નહેરૂ પધારીબ્યા બાબા છે તેમની બાબરબાન કરનાર ડાકટર અંસા બાબની પાસ બાબ્ય રોગ બબાર લેબવા ગયા, પરંતુ મોટ બાબ પાસે અને બાબાના બાબાસ બબાને કારણેજ તેમનાં બાબ બાબ્યા છે.

ડાકોરના બબીતા બાહીના બહાદુરી સમબદ મહમદ બાહેબ બિલાસ કરતા ન ના કુળી બજારો મરબુ બાબબાયુ છે.

* * *

દક્ષીબ્ય આફ્રિકાના બાર બાબ્ય ... ફ્રેન્ચ કલબરાકાના ઈંગ્લાના રાજસ્થ હોટલમાં બાબ્ય આફ્રિકા ડબ્લ્યુ નારકરી પુના પતના બાબ કમીશનર મા. બાજના ટીબોહરના પ્રબુબાબબ્ય ... ૫ બેબબ બાબ્યુ બાબબાયના બાબ્યુ હતુ ... પબ્યા પ્રબબાન રાજદ્વારીબ્યો હાજર હતા.

* * *

કેનેડાના બાહેરાહાના નહેરમાં તા. ૩ બબ્ય પુનીબનના ૧૬૩ પ્રધાન જનરલ હર્બોબાલ ૧૬૩ ન્યુઝીલેન્ડના ૧૬૩ પ્રધાન મી. સેબલેએ નામદાર રાજની મુલાકાત લીધી હતી દરેક પ્રધાન સાથે અધી કલાક સુધી ચર્ચા કરી હતી.

* * *

ગ્રેટબ્રીટનીનાનું રાજધાની લંડન ઍડીસ અબાબા દરીબાયી બાદ હવાઈ પ્રીંટ કરેલ બાવેલું છે, બાનો લાંબી હવા કાલાસીબનોને બબુકુબા બાવતી નથી માટે, ગ્રેટબ્રો. છબુરી નાજકમાં મોટા શહેર, અથવા દેશો બારબ્રાલ શહેરોમાંથી બોક શહેરમાં નવી રાજધાની થયા પામ છે

* * *

ડરબનના બલબબલ ગામમા રાંધતા છોકરી સાબુબારીબા પ્રાગેણી બાગળ બાબુ ગામ બબી ગયુ હતું જેના ૧૨ બાબુસો બબી મબ્યા હતા અને ૧૨ ને ગંભીર ઇજા થઇ હતી. ૫૫ હજાર બાબુસો ઘરબાર વિનાના થઇ પડયા હતા

* * *

નાજધાની પ્રબબ ઝોન નારકથી ડરબનમાં હાજર થએલા નામદાર બાવાડાના મહારાજા બબ. બીકાનેરના મહારાજા, બબ. કાશ્મીરના મહારાજા બાને તેમ મહારાજ બરદ્રુઓ પાન તરફથી જનરલ હર્ટઝોગના સરકારની મેબાનગીમા લંડનના વેસ્ટમીનસ્ટર કોટ્સમાં કરવા ગોકવમા બાવ છે.

* * *

મોરબેથી બા મીટબીનોટે ગ્રેન્ટ બાબા બબીબા તરફના તાજબેલાના કમ્પ્યુટરનના કીકર બબા છે.

* * *

બાબીબ્કમાં તા. ૬ મેએ સ્ટ્રીમ બાના ગેસ હોડી ઉપર બબી જતા ૧૮ બિદ્યાર્થીબ્યા ડુબી બબા હતા.

* * *

પેસેન્ટ્રલ્બલના બાબલા બિબે ઉકેલી અકબા સંભબ્યો "બારબ્ય હાબર કેનાડીબ્ન બાસ્ત બબીકન-નામું બાકાર બાદી બાજમા સંભબ્યો વિકલતા દબીબ્યો છે. પેબલ્સ કબાકબાના કરેલી બાજબણીબ્યો કબાડી બીલકુલ કેરફાર કરશે નહીં.

* * *

મારબરની સારકારે નવા રબાપન થએલા બેજેસ્ટી—દક્ષબ્યોબાલ મંદિરને બબુ હસ્તક પેદા દાના બાબ્યુ છ મંદિરના હેતુ બીસ્કર બબા બાલના ચબ્યે પાકી બિનતા બાબેબવાની છે. તેના કાલસીબામા ૨૪ સભ્યો છે. દક્ષબ્યોના નેબ્લ્સ બેન્કના મનજંર બા મંદિરના બબુબદ છે બને બાલના દક્ષબ્યોના એલગી કે. હાઠેજ બબા તથા બીજા પ્રબબાન પુરૂષો બા મંદિરના સભ્યો ...

* * *

કેનેડાનો બેલસો બીજ ... બબ્ય લાબ ... ઉપરના રાજનસાહેબની પરસુગેબાથી બાબ્યનાં બાબ્યા ... તે પુસ્તકે તા. ૭ મજે પુસ્તકો મુકનાની બાબા બડા પ્રબબાન બા. મેકેનઝીએ કર્યા હતા.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

અત્યાચારનો અપવાદ

"ધોરાજા પાસુકાના સવૈયા, બદરખા, સોમીરા, તરોરા વગેરે ગામોના ગરીબ નિરક્ષર ગ્રામજનો હીજરત કરીને ગોકુલની હાલ-બેહાલ સ્થિતિ થઈ પડી છે. ઢોરને ચારો નથી મળતો અને માણસો પાણી ન શકાય તેવું પાણી પીએ છે અને રખાતી ઘુમે મરતી કાઠીયાંજર ઘોળીને પાયો. અલ્લુદારખુ થતી હતી. તેનો બચાવવા સવૈયાના મકાનદારે એક નાનો પાકાનો પાયો રાણા પાસ નાખી દેવાકરાવું પણ થયું છે. પરંતુ મહેસુલ વસૂલ કરવામાં સખ્તાઇની દહ એળવી ગયાની આવે છે.

બદરખા ગામના એક મરદ ગામધરાના ઘેરુ તોએ વિધેાદી જરી દાખી હતી. જના પ્રમાણની પસ્તુતાલ કરવા બદરખાના તલાટીએ એક ચોપરે-હાલ મરીજા ગોકુલ પાસે કુંધિયા દસ તલાટીના એસેસ્ટમ નાસ્યા તો પાસ હતા નહિ એટલે તલાટીએ તેના ઘરના તાળું હતું તે માલ કોકના ઘરને ગારસુ ત્યારે આ ગોકુલે કહ્યું કે, "હિંતાણ્ટ સાહેબ, આપી મેરીને સુધાવકને બારણો આંદર છે અને આદ પાસાનુ બાગણ છે, ત્યારે તલાટીને કહ્યું કે પૈસા ભરીજા, પણ પોલારો, બીજા ગોકુલોએ પણ મુખ આકરણ કરી કાઢા પાકા કર્યો તો પણ આ તલાટીનુ દિલ રાખવાનુ નહિ અને સુધાવડી મેરી તેના બાણક સાથે અંદર પુરાસ રહી. આ બદલ નાણું ખોકારવા આખરી તાગ રખાવવા બદરખા ગામના ગોકાએ પણ ત્યા જઈ બારણાં કરી. અપના દીક્ષ કરવા.

આ ગોકુલ જેકટ ધોરાજા તાલુકા સર્કલના પાસે ખાણે ગયો. સર્કલના પ્રમુખે ત્યાં રહ્યા બાકી કુરી કે આ પાત બાકી છે, અને બાકું કરવા કાયદેસરનું બાકી એમ કહીનાણુ તોડવાનું કહ્યું, પરંતુ કોકની હિંમત ચાલી નહિ એટલે તાલુકા સર્કલના પ્રમુખે બીજે દિવસ બપોરે અહી રાખે તાણું તોડયું ત્યારે અંદર બાટલે પડેલી બાજ બાકી શકતી નહોતી. મહેસુલ વસૂલાતના આંકે થતી સખ્તાઇ બાબી પણ નિર્દય માનવ કર બીજા કઇ હોઇ શકે?"

હિંદની હંદી પ્રજાને રાષ્ટ્રપતીના અભી નંદન

બાપા જેવુ એક બાકા બહાર પાડતા પંડીત જવાહરલાલ નેહરુ જણાવે છે કે:- મારે મહેસુલ કાર્ય હીંદી પ્રજાએ ગોરસ મારે જે આદર્શ રજનક કાર્ય કર્યું છે તેનો બદલ તેઓને હાર્દીક આભારદર્શન આપવાનું છે. પહેલી ગોપ્રોલે આમ પહોચ્યે નથી કારણ કે બજારી એ કલકાલ નવા બાંધારણોને લાગુ કરવા હીંદી પ્રજાના અંતઃકરણ કરજા અજા કરવી હતી. અને એ કરજા એવી સજ્જડ રીત બતાવી કે તે કદી ચુકી શકાય જ નહીં. ગરબ ગોમાં રહેલીએ દીમીલાના ઓ હતી કુકાના અને ચેપાર ઉદ્યોગના. બધ થયા પછવારે કોલેજો અને સ્કુલો બાબી પરંતુ કબ્જાની હતી જ્યાર સરપસો અને નગરોએ રાજ્યબાર અને સમાજક સ્વાતંત્ર્ય મેળવવા કરેલા હૃદિયાની મુખ્યાઓ પોતાના ગુમને કુર કરાવવા પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા. આ કેવળ બાદશાહીના હૃદિ અને મુસલીમોએ પોતાના અંગત વિચાર ભેદ લીમાંજલી આપી અને પહેલી ઓપ્રોલને સંપૂર્ણ બનાવવા કરેલી તન નોડ અને એ મુસ્લીમ મહેનત મુલી રહ્યાય તમ નથી પ્રમ તેથી એમાંના કે પહેલા દીવસ આપણે બધા સમયથી પ્રબ્રી રહીંદ આદર્શના ઉપર સીધ માર્ગ બતાવી બાપ્યુ છે કે હીંદ પ્રજાના કોક પખ બાપ સામ બા પણે એકમુક્ત સાબંધો કરીશું

શ્રી કહમદ્રદ હીંદા

પંચમહાલ, વાસ્તવાદ આના કુંભરપુરના મેડટ શ્રીરત ભીલોની સમાજનક સ્થતીનું વર્ણન છે. અમૃતલાલ દેસરે બાદાર પાડ્યુ છે. ગોઠ લાગ. તિલાડના અભાવે તાપ બાલુ આને [illegible] તેમજ રબીપાક મિશ્રણ મળતા [illegible] ગોઠ મળતા ત્યા દુષ્કાળ કરતા પ બાબત પરિસ્થિતિ પ્રવર્તે છે, જતા સરકારે હજી દુષ્કાળની જાહેરાત કરી નથી. આગેવાનો અભાવ અનાજ નહિ મળવાને કારણે મરણ થયાના બનાવ પણ અનેક [illegible] આ દુઃખને પોતાના નિવેદનમા જણાવે છે કે ડાંતપુર, બાહલદનગર અકલા ગામમા પ્રવાત ૧૫ રહેટ કરેલા પ [illegible] ની સ્થિતિ વધારે બરાબર છે. પંચમહાલના બાલા પ્રાન્ત સાબાના તાલકા [illegible] અન બારાણા મધ્યપ્રાંતના સાથેનોની બરાબર હાલ છે અને બધા તમા દુષ્કાળના કિમેરો મળા છે.

મહારાજાની બેઠક માટનુ સમયપત્રક

મહારાજાના બાબામા બાબેસન દરમ્યાનના સુંદણીઓ અને પ્રાથમિક સભ્યોની બાબણી માટેનું સમયપત્રક નીચ મુજબ છે: પ્રાથમિક સભ્યોની બિજણી માટની જીલ્લા તારીખ ૧૫ ના એકાદશાર ૧૯૩૭ છે. દરક માબવાર પ્રાતનિધિ એની સંખ્યા નક્કી કરવા માટે પ્રાત: મહા સભા સમીતીઓ તરફથી લાગકાત પરાવતા મહારાજાના સભ્યોની યાદી અખીલ હીંદ મહા સભા સમીતીનાં કચેરીના ઝવટના ઝવટ તા. ૧૫ નવેમ્બર ૧૯૩૭ ના રા. મળી જવી જોએ એમ બાબેસનમા પ્રતીનીધીઓની સુંટણી માટેની તારીખ તા ૧–૧–૩૮ ની છે. પ્રમુખ અને મ. મં. મહારાજા સમીતીના સભ્યો સુંટણી કાદરા માટે પ્રતિનિધિઓની સભા તા. ૨૭–૧–૩૮ ના દીવસે મળશે. પ્રમુખની સુંટણી માટે પ્રાંતોમાં થએલી મત ગણિણીનાં પરિણામો આ બે મહારાજાના મ્યુનીસીપાલીટીને તા. ૨૭–૧–૩૮ ના રોજ મળી જાય તેવી રીતે મોકલવા પડશે. પ્રમુખની ચરણીની જાહેરાત તા ૩૧–૧–૩૮ ના દીવસ પહેલા થવા મહારાજાનું બાબિવેશન દરમ્યાન તા ૧૨–૨–૩૮ ના રોજ મળી બાબ મહારાજાનું બાબિવેશન દરમ્યાન ફેબ્રુઆરી માસના છેલ્લા અઠવાડીયામાં ગારવાનું નક્કી કરવામા આવ્યુ છે.

મહારાજાની બેઠક બારડોલીમાં

રાષ્ટ્રીય મહાસભાની આગામી બેઠક બારડોલી મા ભરાશે એવો આબારી ગોર્ડણ પત્ર મળ્યો છે સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ આને રાસ તથા બારડોલીના પ્રતીનીધીનંડળો બેઠક નિયેની અગાઉ કરવા ગાંધીજી પાસ ગયા હતા. રામના પ્રતિનીધિમ પ્રાની બાબી વાત સાંભળ્યા બાદ ગાંધીજી એ તેમને સમજાવ્યા હતા અને બારડોલી સાગે રાસના પસંદ કરવા તમ નથી તે બિન ખુલાસો કર્યા હતા. બાબી આ પ્રતીનીધીમંડળ પાસના દ્વારા જતા કર્યો હતો. ગાંધીજી તેઓને સંતોષકારક રીતે સમજાવી શક્યા હતા અને ઉપરના નીર્ણય મળ્યા હતા કે મહાસભાનું અધિવેશન બારડોલીમા બારવુ.

વધી ધારાસભાઓમાં કોંગ્રેસી રાષ્ટ્રપ્રવેશ

તા. ૧ લી દીસેમ્બરના સ્વયંસેવકો બાસંબી બાજીસે મહાસભાના બાદાઓ મુંદણી કીધા તા અનેક્ય બનાવ સામના દેખાવ તરીક તા. ૨ જીનો વધી ધારાસભાની બેઠકનાં દરેક મહાસભાવાદી સભ્યે પોતાની બાગળ પાટલી પર નાના કોંગ્રેસી ધ્વજ મુકવા હતા. આ ઉપરાત તે દરેક સભ્યે બાનાની ટહેર કરી પણ કોંગ્રેસ રાષ્ટ્રધ્વજ સમાજના હતા. બાનાના તીકર બાદ કે ત્રણ મીનીસ્ટ્રાજનો મત કેહાબ્યા હતા, પરંતુ શ્રી. નુલાભાઇ દેસાઇએ જણાબ્યુ હતુ કે 'દરેક સભ્યોના બાતાને મનકાવતા બારાવા પદવરવાના હક્ક છે.' પ્રમુખ જણાબ્યુ હતું કે "જો સભ્યો આ બાબતે બોતાના બિચારો પ્રગટ કરે તો મને ગાઢ બાંધો નથી." બાબી તુરતજ બધા સભ્યોએ કોંગ્રેસી બાવટાઓ પોતાની જગોના ઉપરના ભાગમા ટાકણીયો ખોડી દીધા હતા.

ગાંધીરાજને 'તોબાહ પ્રાયઝ' મળશે?

સન ૧૯૩૭ ના 'નોબલ પ્રાયઝ' માટેના ફ્રેમ્બરવારે પેકા એક મહાનામા બાબ્યા પણ છે. આ બનાવ બાદની સાબતિ બનવા લાગે. સુચ બનારા ૬૪ બરાબનારાઓ પેકા એક બ્યક્તિએ, દીનના મીત્રોની નોબેલ્ટ્રીબ્યુન બરાવ્યા તરફથી મહાત્મા ગાંધીનું નામ રજુ કર્યું હતું કે માન્ય રાખવામાં બાબ્યુ છે. નામ સુચબનાર બ્યક્તિ હું નામ જાહેર કરી નથી.

રાણની મીલ મજુરોની હડતાળનું સમાધાન

કલકત્તાની રાણની મીલના કામદારોની હડતાળ જે બે મહિના ચાલી હતી અને જેમાં ૨૫ હજાર મજુરો સંડોવાયા હતા, તે સમાધાનથી પુરી થઇ છે. આ સમાધાન પ્રમાણે કામદારોને પગાર વધારો મળશે. આ સમાધાન કરવામાં મીલ માલીકોની વચ્ચે પડવાથી મજુરોને ઘણો ફાયદો થયો છે. મીલમાલીકોની એવી ફરિયાદ છે કે કામદારોને કશી ફરિયાદ નહોતી પરંતુ કોમ્યુનીસ્ટોની ચળવળથી તેઓ દોરવાયા હતા.

શ્રી. ફજલુલ હક જે બંગાળના પ્રધાનમંડળના હિંદી પ્રધાન છે તેમણે મીલમાલીકો અને કામદારો વચ્ચે પરિષદ ભરી હતી અને સમાધાની શરતોમાં કોઇ પણ કામદારોના ઉપર વેર નહિ વાળવાનું, કામદારોની કેદ પુનીયનનો માલીકો એ સ્વિકાર કરવાનું, ત્યારબાદ અને કામદારોની અન્ય ફરિયાદોની પુરેપુરી તપાસ કરવાનું ઠરાવાયું હતું. કામ બંધ પડવાથી કામદારોને પ્રભુ તરફ પાસેક કરોડની રકમની પગારોમાં ખોટ ગયેલી અંદાજવામાં આવે છે.

નાયબ વજીરની દૃષ્ટિ

હિંદી નાયબ વજીર શ્રી. ભાદલરે આસામની સભામાં એક ભાષણમાં હિંદમાં માત્ર ૧૫ હજાર વસ્તી ધરાવતી બહેજીગલોની છે, તેવો ઉલ્લેખ કરી એવો પ્રશ્ન કર્યો કે 'આ વસ્તુ કોને માટે નાગોરાબોરલી છે? સેનેટેશન-ચેમ્બરકર સુધારાઓથી માંડીને ચળવળી ખાતું હિંદી પ્રધાનોના હસ્તક સોંપવામાં આવ્યું છે, અને તેથી છેલ્લા બોણ વર્ષમાં તેઓએ પુષ્કળવારના કાર્યમાં નિષ્ફળતા મેળવી હોય, તો તે હિંદી પ્રધાનો સિવાય બીજા કોણ કબુલાત પાત્ર રહે?' શ્રી. ભાદલરના દલીલ માટે એ કહેવાનું પ્રાપ્ત થાય છે કે જેલમાં ૧૫૦ વર્ષ કામગારો હિંદી ચળવળથી ખાતું બ્રિટિશ અમલદારોના હસ્તક હતું; આ અમલદારોએ શું કરી બતાવ્યું? શ્રી. ફ્રેસેરના જણાવ્યા પ્રમાણે 'બ્રિટિશ રાજના નીચે ચળવળથી તરફ પ્રથમ તો ઉપેક્ષાવૃત્તિ દાખવવામાં આવેલી; ત્યારપછી કેદતાકીદપુર્વક તેમજ સમજાવટપુર્વક તેનો સામનો કરવામાં આવ્યો; અને ત્યારપછી દુનીયામાં જે પદ્ધતિ તદ્દન અજમાવેલી ગણાઇ ચુકી છે, તે પદ્ધતિએ કેળવણીનું સંચલન મંડ્યું.' જે કોઇપણ ચોટી કળવણી આપવામાં આવતી હતી તે નાબોદ સરકારી નોકરો ઉભા કરવા માટેજ; અને પ્રાથમિક કેળવણીના પ્રયાસ તરફ તો રાંકાની નજરથી જ જોવામાં આવતું હતું. ફરજીયાત પ્રાથમિક કેળવણી દાખલ કરવાના શ્રી. ગોખલેના પ્રયત્નો નિષ્ફળ ગયા, કેમકે તે સામે સરકારની જ ચોપડી ઉભી. છેલ્લા કામકાજ હિંદી પ્રધાનોએ જે અધિકાર કર્યા છે, તેના અકર્મણ્ય ચાલુ રહે, એમ શ્રી ભાદલર કબજાના નથી જ હોય અને અમને પુરતા આધાર થાય છે કે કળવણી બાતના હિંદી પ્રધાનોના ચળવળાટને જે શ્રી ભાદલર તૈયાર થયા. ત જ શ્રી. ભાદલરને હિંદમાં સ્વરાજને હિંદીકરણ કરવામાં બ્રિટિશ અમલદારોએ જે આંધળોમાંધળાપણ કર્યો છે, તેને માટે ક્ષમાયાચના કર્યા વિના ચાલવું નથી.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

પગાર પ્રમાણમાં બુહર બારૂ વેપારીઓને ઠપકો

કેપના સીટીનું લાયસન્સ ખાતું તાજેતરમાં પ્રસંગે બાબુ ચંચળ નીચરકું છે. તાજ પોલીસની ઉજવણીના બહુમાં બારૂવાળા બીજોરે વેચવા બાર એક હીરાને કોર્ટમાં બોલાવ્યા હતા. હીરાએ કોર્ટમાં જાહેર કર્યું હતું કે તની પાસે વેજીટેબલ વેચવાનું લાયસન્સ છે તમજ છેલ્લા બબુલીલી પ્રસંગે બહુમાં બીજોરે વસ્તુઓ વેચી હતી. મેજીસ્ટ્રેટ હીરા પાસે વેજીટેબલ ગોળાવાના વસ્તુઓ વેચવાનું લાયસન્સ નથી કોમાની ઓક વાક્યના દંડ કર્યો હતો. બીજા તેર હીરા કેરીઓમોને ૬ ૧ થી ૧૦/૬ સુધી દંડ બાપવા પડ્યા હતા

ચાલું કારખાનું

કરબન ગોલાત વ્હાલવા સ્વાત ઝબર પીટની મુકીયા દીનના બીસીકેલ. કેમ કેટલ, બીજોરે વસ્તુઓ બનાવવાનું કારખાનું ઉપાડ્યા નથી થયું છે. ખમ, માલ કરબ બીજોરે પેદ કરવા માટે બન્ય આ કારખાનામાંથી દીના પુરા પાડવામાં આવશે.

નામદાર બાદશાએ માનેલો આભાર

યુનીયનની સેનેટ ખાન ઝમાલખી તરફથી દક્ષીણ આફ્રિકાની વફાદારી દર્શાવનારા માનપત્ર વખતે પતા તા. રાજાએ ઉપકાર સંદેશ કબુલ્યું હતું, જે વિષે ગઇકાલ બાપેલા સદેશો તા. ૫ મેએ યુનીયન પાલામેન્ટમા વાંચી સંભળાવવામા આવ્યો હતા.

કરબનમાં કરબ

કરબનની બહારની પેઢી મેસર્સ વીકટોરીયા બ્રાસમુલ કું. તા મી. મયુરાદાસ ગોકળદાસના પુત્રો વિના ગાંધાવરીના યુગ લગ્ન સ્યુબસક્રીબાઇ (હાલવાલા) ની બહારની પેઢી મેસર્સ ઓ ગોકળ અન્ડ સન્સના થી. અમરશી ગોકળના પુત્ર બાઇ મણીલાલની સાથે બુધવાર તા. ૨૨ ના રોને થયાં બા શુભ પ્રસંગે લુબસક્રીબાઇએ સમળા બણી. પેઢીઓના પ્રતિનિધિઓ હાજર થયા હતા. શ્રી મયુરાદાસ ગોકળદાસ તરફથી રાવીવાર તા. ૬ માના બપોરે ૧૬૪ અમનાના રોડના વીકટોરીયા પ્રોપર્ટીસ કું. ના મકાનમાં સ્વજન શુભપ્રસંગનું જમણ આપવામાં આવ્યું હતું જેમાં કરબનના બહારીના નગ. નારીઓઓ હાજરી આપી હતી નવયુગલને તેઓનું જીવન જીવન નંદુરસ્તી અને આબાદી બાપનાર નીબડે એવી અમો શુભેચ્છાઓ, પ્રાર્થીએ છીએ.

ઓરીયા આલ

કરબન મીલો લાઉસીલ પુનીયનમાં નવી ઉત્પન કરી સભ્યનો ફોમ એવો માત્ર બરીદના બોટીશ માલને ઉત્તેજન આપવા ઠરાવ કર્યો હતો, પણ જરૂર પડતા માલની સંપુર્ણ બહેરી બાત બાગ રીતે બોટલમાં ફલાવવા નહી થયું હતું' બધી આ ઠરાવ મંજુરીની દાદ બોલાવાર તો ઓરીયા ઉપર રવાના કરવા ઠરાવ્યું હતું

ફુંકરી દીધી

પ્રીટોરીયાના કેદખાનામાં તા. ૫ મેએ પાંચ નેટીવ અપરાધીઓને ફાંસીએ ચઢાવ્યા તેઓમાંના બે નેટીવો ખુનોમાં ઓક પોલીસનું ખુન કરવા માટે અપરાધી ઠર્યા હતા. બીજા પણ નેટીવો નેસરપ્રેફના હતા. તેઓનો ધર્મો "ધાસ ડોકટર" ના હતો. દવા બનાવવા માટે તેઓએ ઓક નેટીવને મારી નાંખ્યો હતો.

બનાવની નોંધ

ગયા અઠવાડીયામાં કેપટાઉનમા આફ્રેસ્ટ બનાવની કોટની શ્રી. ૬૦ ઉપજી હતી પોર્ટુગીઝ પુર્વ આફ્રિકામાં ઉભા રેલની આગતથી બનાવના પાકને બાર નુકસાન પ્રાપ્ત થયું એટલે બાદાવના બનાવોને ઠીક ઉત્તેજના બળતું બનય છે.

એમ. કે. માર્કનું બી

દૌદુરબાનથી લાંબા વખતથી પોરબંદરનું બી બા દેશમા આવ્યા કરે છે પરંતુ હાલ બેદા બખત બના સરકારે એ બી ખરીદીના બોબસેના ત્રાજુ પીક્સ છે એવી બનાના કોબસો ટીના દીન ઉપર ચોકીનોજ વેચવા બન્યાનેલુ છે. એ બાબતમા આકી ટીના વેપારીઓએ ત્રાંબા ઉદ્યોગ્યા હોવા બાદી સરકારે . બાબાત કર્યું છે અને કોબસ ટીના તે કરતમ બાબામાથી પાસ કરવામા આવતુ નથી. આથી ઓક ૦ વેપારીઓએ (૧) પારબંદર સ્ટેટનુ બી, (૨) બામનગર સ્ટેટ ના બી અને (૩) વેરાવળ સુબાબદ દરજ્જાનુ બી એમ બબ દરજ્જા બી મંગાવી કોબુ તો આજે ૭ માસની બારી બાબાસ પછી આજિના કરતમ બાતાંઓ વેરાવળ સુબાબદ દરજ્જાનુ કોબુ. ઇ. માર્કનુ બી ગામબ્ધ દબાન બંગાબેલું છે બસર લેબાએ પાસ કર્યુ બ તેને સ્થાની જાહેર બબર બના સ્થળે પ્રાસિદ્ધ થઇ છે.

૨૯ વર્ષના ગોદર ઝોકિનારને સજા

જાન્યુબારી તા. ૨૮ માના પોર્ટએલીઝબેથ ડીસ્ટ્રીક્ટમાં બારબબ નાકર સોબાસ બોબાદર નામના બાબુસને કારનીચે ચગદી નાબ્યો હતો મરબ નીપજાવવા માટે પુરતાલ નરસીમા નાયડુ નામના ૧૭ વર્ષનો રબના છોકરાને કરબન ગોન્ડ કોરટ ફોજદારીલ સેસન્સમાં ગુનેગાર ઠરાવી બા બજદીસે ૧૫બોને પા. ૨૫ ના દંડની બનયવા ૭ મહિનાની સખ્ત કેદની સજા ફરમાવી છે.

ઇસ્ટલંડનનુ બીચ

બુસ્ટ ઇંડના બીચ તરફ વખતમા બબેલો બાર લાખોરી ના રીલ હતર ઐરિ ઓક કોટલ બાબબાનો બોજના બાની માટી કમીટીએ તૈબાર કરી છે કોટલનું બાબકામ ઓક મહીનામાં શરૂ થશે.

ખબરપત્રો

શ્રીયુત પુ. એમ. શાહને આવકાર

મુંબઈ, ડરબન, અને બીજાઓ તરફથી ઠેર ઠેર પાઠવાયેલી ગેરહાજરી શ્રીયુત કલ્યાણ ચંદ, મોતા, શાહ રમણે ગોલમેજ પરિષદ, ભારતવર્ષ, પાન્ડો પરિષદપત્ર, રેડિયોમાં બોલ માટે તેમજ સ્થળોની મુલાકાત ઉપર બહાર પાડેલ "કરેલું" ના ડરબન આવી પહોંચતા જ તેમને ઐતિહાસ્ય ઐતિ ખુશ આવ્યા અને સન્માનના માટે ...

મુલાકાત તા. ૧૦-૪-૩૭ના રોજ આજના સ્થળ વાંચે રમણના સરદાર પટેલ એસ્ક ઐતિ ખુલ્લા અને સન્માન કરવામાં હતી. ઐસોસીએશન ના ઉપક્રમે શ્રી. આર. ડી. નાયકના પ્રમુખ પદે મેળાવડા કરવામાં આવ્યા હતા. પ્રમુખશ્રીએ પોતાના આપણા આગેવાનોના આ વતની ઐતિહાસિક કરાવતા તેમણે નાની વયના વેપાર ને અંગે નમ્ર સફળતા પામ્યા કરવાના મુલાકાતી કરી સાહસ ખેડી રહ્યા છે તે બદલ તમના અને તમની પત્નીના સ્વાગત કર્યા હતા. શ્રી માણેકલાલ ધુલાએ તો સ્વાગત ઠરાવ વધારવામાં આવ્યા તેમજ આ સાહેબ, કાકા, ઇ. ઇ. ઇલાબ, રાયપુરવાળા, ઇ. તાપી, અને બીજાઓએ પણ પ્રસંગોપાત્તસર આપણા કર્યો હતા. બાદ શ્રીયુત શાહ પરદેશમાં પોતાને પડતા અનુભવો

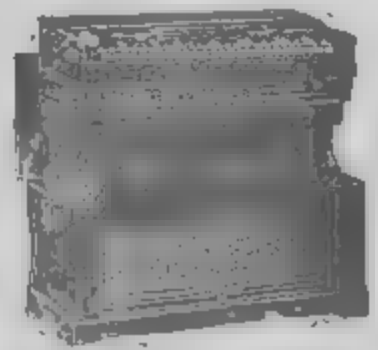
અને મુલાકાતોનું વર્ણન [illegible] કર્યું. ત્યાર બીજા ભાઈઓ બાદ આફ્રિકામાં ગોરાઓ સિવાયે સ્વતંત્રતા કરવા બીજાઓને મોકળો આવા માન મુજબ ઇ. એમ દર્શાવ્યું હતું ગાંધીજીના કાર્યોના લાભ વેપારીઓ ઉપર પડતા તેની તેમણે વિગતો આપી હતી. ડરબન વેપારીઓએ [illegible] પોતાનો અભિપ્રાય દર્શાવ્યો હતો. ડરબન [illegible] ઐતિહાસિક ગાંધીજીના [illegible] ઐતિહાસિક [illegible] ઐતિહાસિક [illegible] ઐતિહાસિક

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

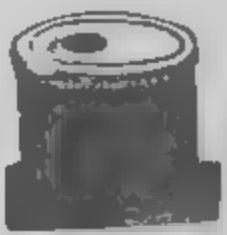
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૈારવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રમણ્યા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. પ્રાર્થીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૭–૦
હાથના ,, પા. ૩–૫–૦
ઠમલ સીટનાં પા. ૩–૫–૦

જોડી એકની કીમત પા. ૧–૮–૦ થી

પા. ૩–૧૩–૦ સુધી

પ્રાગ્રોફોન પા. ૨–૨ ૦ થી પા ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વધેલા યા મોટા તમને માફીજ તો યા માટે વધાર પઈસા ખર્ચો છો.

કેમ અથવા આને મળો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ. ચારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેહરોત્રાઝ કંપનીના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન બતાવી સ્પેશ્યલ ચેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરાંત બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને બ્રાચ બેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સા બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમ સેટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drum and Harmonium Tunes, Mouth-organs, Concertinas and Banjos. Drums are now being specially reduced.

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you give orders.

RAJCOOMAR,

રાજકુમારે,

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં રાતની દેખરેખ નીચે તાજો અને મરાઠી પદ્ધતિ પ્રમાણે કુટેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, કબાર અને ગરમ કુટેલાં મીઠાં વગેરે વ્યાજબીએ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમારે ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર વખત મંગાવી જાણ કરો.

મળવાનું ઠેકાણું:-

K. N. PADIA, P. O Box 379
Victoria Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691 BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

ઓફસ, ટેબલ અને કીચન ફર્નેસર પુરૂષ અથવા બાંધકામ બનાવનાર તેમજ રૂફ ટર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.

ઘરાકોએ જાહેરાત' પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapee."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Nartjens and Mandarines.

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંઈપણ ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 756. 10, Cross St. Durban.

'Phone 33-4401 Tel. add. "VALARTEL." P. O. Box 6748.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 President Street, JOHANNESBURG.

Terms: NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મર્ચન્ટ

સસ્તા નં. ૧ બનાનાના સ્ટોર ઓનલી.

દરેકજાત તમામ ફ્રેશ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ્સ અને પ્રોડ્યુસ મળશે

બનાનાની સ્ટેશનમાં સહુથી સસ્તી દુકાન

અમારે ત્યાંથી બનાના ૧૫ દિવસ સુધી ચાલુ રહેવા ઓરડરો આવે છે

ઓર્ડરો સાથે પાકા આધારો આવે છે

ઓર્ડરો સાથે C. O. D. ની જાણ મળી રહેશે

"શુદ્ધ ઘી"

અમારે ત્યાંથી ખેડા પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા રૂબરૂ

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.

શામજી દેવશી
૭૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

SAMJEE DEVSHI
76, Prince Edward Street,
DURBAN.

THE EPIC FAST

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—અમો ફોટો બહુ સરસ બહાર પાડેલ છે. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઈંચ કીંમત રૂ. ૧-૮-૦.

મહાત્મા ગાંધી-પંડીત જવાહરલાલનો પહેલવહેલો સાથે ઉભેલો ફોટો કાઢવામાં આવ્યો છે. કી. રૂ. ૧-૮-૦.

સ્વ. દેશબંધુ દાસ—અમો ગાંધીજી, ફોટો પહેલો બહાર પાડયો ત્યારથી ૨૦×૧૫ ઈંચ. કીંમત રૂ. ૧-૮-૦

ઉપરના બધા ફોટાઓ ગાંધીજી સાથે છે. સાઇઝ ૧૩×૧૦. મનીઓર્ડરની કીંમત રૂ. ૧.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Indian Opinion, Phœnix.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ.

In The Union Of South Africa

જાનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાંભળો ઇસ્લામનો ડંકા આવી પહોંચ્યો છે

સાંભળો ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨–૫–૦.

We specialise In Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ

,, રા' માંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ

એગ. એમ. પી. હાર્મોનીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

નાટક સુભદ્રાહરણ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

,, રાજા ભરથરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૨૦–૦ નું સેટ

,, શા. સમાલ સાહેબનું સેટ ૧ થી ૮ આપ.

,, મીરાજુદ્દીસાહ

,, ઉપર રપોટ

,, સમાજનો આપ આપ ૧ થી ૬.

,, પઠીસનો પારસી કુરીન રેકોર્ડ ૧ રેકોર્ડનું સેટ
મહમદ બી સાહબ ૧ રેકોર્ડનું સેટ કુરીન

,, નુરી બાહરત ૧ રેકોર્ડનું સેટ કુરીન.

,, શરીન રરહાદ ૧ રેકોર્ડનું સેટ કુરીન

,, રેશ્મ સાથે અવજ ૧ રેકોર્ડનું સેટ [illegible] બી.

,, યાનિ ઇબ્રાહીમ ૧ રેકોર્ડનું સેટ બોમ્બ, બોમ્બ, ૧

,, નુરે ખલીલાગ ૧ રેકોર્ડનું સેટ મારકણીયા

,, [illegible] ૧ રેકોર્ડનું સેટ બોમ્બ. બોમ્બ પા.

,, રફકાબી મંગલ ૧ રેકોર્ડનું સેટ બોમ્બ. બોમ્બ. બી.

,, નુરજહાન ૧ રેકોર્ડનું સેટ ગલમબ્બાબા.

,, સકલા મજમું ૧ રેકોર્ડનું બોમ્બ બોમ્બ. ૧.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
"ઇન્ડિઅન ઓપ્રેશ" માં જોશો.

૧૦ ઈ (રેકોર્ડ ૧૨ ઈ ૪ ૨. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ ૨., ૧૨ ઈ. ૪ ૨. ૪૮/-

ઉપરના ભાવના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં લાલમોજ આવેલા નવા ગયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૨૪૭૦ "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાળા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

આ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા આપે અને તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૨૪૬૩ તા કોઈના કહેવા આવવાને બદલા
લેવા કેવી વાતો
આ રેકર્ડ ગાળાના કિંમત રૂ.

શ્રોફેસર બકરામુદ્દીન

૨૪૬૪ પૂલ પૂલ પૂલ
૨૪૬૫ મેરા દીલ ના માનુ તો શીકાગે મોહમ્મદ
૨૪૬૬ મોહીબ્બો મોહબ્બત નહી ચીજ કે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૪૬૪ અમા અલ્લાહી અલાહ કબ
આર પળા અલાહી અલાહ કબ.
૨૪૬૫ અબેહા તુફાન
૨૪૬૬ બરબાદ બસ્યા (મજાકી)
૨૪૬૭ લાવના નાખ કે
૨૪૬૭ સબ કબા (મજાકી)
૨૪૬૮ નાચે અહમદ કે
૨૪૬૯ નાચે મહમદ બોલે બાલે.
૨૪૭૦ કબ અબા પુના ગોલાઇ તે કબાલી.

સુફી કવ્વાલ

૧૭૪૦ આપને; મેરી બીગડીલી સરકાર બના દીજે.
૧૭૪૬ બગાબીર ના રબિયે પકડી કમબ્યા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

૧૭૪૧ કજરત તા મોજબા કજરત બશીર કે
બાબોદિ ગુરદે કા જીન્દા કરના
૧૭૪૨ મોજબા કીજરત મોબાર.
૧૭૪૬ મોજબા બંગડી કજરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોકસ
સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

બશીર કવ્વાલ

૨૪૬૭ [illegible]
૨૪૬૮ [illegible] રે કીમે બદના [illegible]
૨૪૬૯ [illegible] મોહમ્મદ બબાલ
૧૭૪૦ બકના મુજ રોજેથે મુલાકા.

કીપાદેવ એન્ડ કવ્વાલ

૨૪૬૫ [illegible]
૨૪૬૬ [illegible]
૨૪૬૭ [illegible]
૨૪૬૮ [illegible]

મુસ્તફા બ્રધર્સ કવ્વાલ

૨૪૭૨ દીલ [illegible]
૨૪૭૦ દિવાને મુસ્તફા

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savithry, Devadas, Pavalakodi, Vethavalli, Ramayanam, Sumedhan, Sati Sundari, and thousands of other Records

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પારસ, સ્ટીમ્પુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક નાકો અમારે ત્યાંથી ખરીદાયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી આપો કરવા વિનતિ છે.
મહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ખાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

GREAT CARE IS SOLICITED

ફળફળાદીના ફ્રેશ અને વેજીટેબલ્સ મહાવનાર

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the latest Styles
We specialise in High Class Tailoring
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિટાગ માટે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent

103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ મહાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

અઠવાડીક બંધાંણ

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ.

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રો કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બ.ના.ના. ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

VOTE – Remittance should accompany orders P.O. ORDERS only and receive attention Postal Order ... to "Indian Opinion" at Phoenix Postage Free on all books

The Story of Ramayana ... 6d

J. C. BOSE—His discoveries and writings with a biographical sketch and portraits 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

CONTENTS: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Shamsul Ulma, Badruddin Tyabji, Mahomedan Mohsin Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Mahomed Shah, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Pherozeshah Mehtawalla, Atab Ahmad Khan, Syed Hamide Bilgrami Justice Sir Dinshaw Dajal, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Iqbal, Barrister, Sir Sultan Ali Baig, Jinnah, Sir Abdur Rahim, M Hydari and the Ali Brothers

Price .. 5s.

ON KHADDAR -

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advantage the country has made by the step Mahatma Gandhi took by starting the spinning of Khaddar and to the pedestal of [illegible] with the Congress Ideals.

Price . . 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By [illegible] Kalidas, B.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price . ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade Price 4s 6d

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION By E. B. Havell Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS By V. G. Kale, B.A. Price 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto.	Lord Morley.
Rev. Dr. Miller.	Lord Macaulay.
E. S. Montagu.	Sir Pherozeshah Mehta.
Lord Ripon.	Swami Rama Tirath.
Ravi Varma.	Sir Salar Jung.
Toru Dutt.	Edmund Burke.
Sir C. Sankaran Nair.	Henry Fawcett.
Sir Henry Cotton.	Lord Hardinge.
John Bright.	Krishna Das Pal.
Lal Mohun Ghose.	M. K. Gandhi.
Mrs. Annie Besant.	Sir Syed Ahmed Khan.
H. H. The Aga Khan.	Badruddin Tyabji.
Allan O. Hume.	W. C. Bonnerji.
A. M. Bose.	Charles Bradlaugh.
Dadabhai Naoroji.	Diwan G. Rangachurlu.
Ramakrishna Paramhamsa.	Pandit Madan Mohun Malaviya.
V. P. Madhava Rao C.I.E.	Rao Bahadur R. N. Mudholkar.
Raja Ram Mohun Roy.	Dr. Rash Behari Ghose.
Rahimtulla Mahomed Sayani.	The Rt. Hon. Syed Amir Ali.
Dinshaw Edulji Wacha.	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ishwar Chandra Vidyasagar	Kasinath Trimbak Telang.
V. Krishnaswami Aiyar.	Nawab Mutabi-ul-Mulk.
Babu Surendranath Banerjea.	Dehramji M. Malbai.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION.
PHOENIX, NATAL.

ELGIN
WATCHES

FOR ACCURACY AND PRECISION

S. A. DISTRIBUTORS:
KATZ & LOURIE Ltd.
Cor. ELOFF & MARKET Sts
P. O. Box 1919 'Phone 22-3122
JOHANNESBURG

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition.

[illegible] Mahatma Gandhi's Speeches and Writings have been published by Messrs. G. A. Natesan & Co., Madras. It is the fourth and cheapest edition of Mahatma Gandhi. It contains [illegible] speeches and writings in English. The volume has been arranged in [illegible] manner dealing with the [illegible] Gandhi's public life. The volume begins with [illegible] from South Africa and ends with [illegible] Congress session at Karachi. [illegible] Gandhi's speeches and writings [illegible] Indian Opinion, Young India and Harijan

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 21—Vol. XXXV Friday May 25th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper

WHAT MAN HAS DONE TO MAN

"M[illegible] let us not bring [illegible] into this beautiful world [illegible] which is perverse and ill [illegible] creation. He want[illegible] [illegible] [illegible] [

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ કંપની વીમા કંપનીઓ આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવા તૈયાર છે. કીંમતી કંપનીને ઉતરવા આપવું એ દરેક કીંમતીની ફરજ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે અહીંના કોમ્પ્રેહેન્સિવ સેટલમેન્ટના પ્રમાણમાં કોમ્પ્રેહેન્સિવ ફોર્મ તાકીદે ભરીને રજીસ્ટર્ડ કવર ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તબજ કરવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

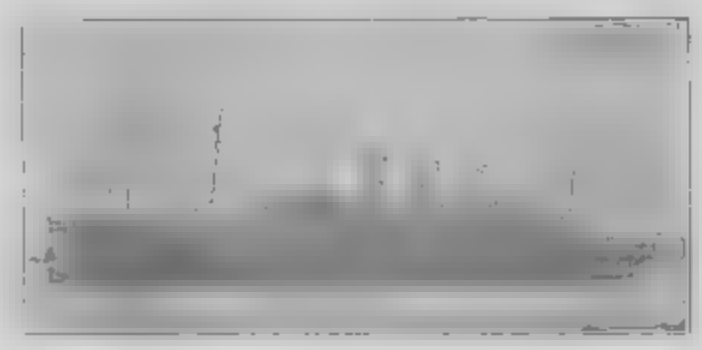
અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સીંગોડા, પંજાબી શાલમ, ધોળા, મુસલી, કાળી મુસલી, ગોંડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જવંત્રી વીગેરે વીગેરે) પરાબર વખતસર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે, તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આખો તથા ખાસ રેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
After Office hours No 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ટીકીટના ભાવો.

સેકન્ડ કલાસ
(બ્રસ્ટર બીરાદી)
પાકિ. ૨૭-૦-૦.

ટ્રેડ
(બ્રસ્ટર બીરાદી)
પાકિ. ૬-૭-૧

બીરીના ભાવો

મુસલમાની બીરી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
(ફ્રેશબીરી) પા. ૧-૧૮-૬.

કાંદુ બીરી
પા. ૨-૬-૦.
અને
ફ્રેશબીરી) પા. ૧-૬-૦.

મે તા. ૨૮ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

આજ સુધીનાજેટ દલાલોએ પોતાના દલીલ કરવા પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખ્યું, પોતાને દરબારનું સરનામું લખ્યું અને બીજા બધે ખોટા પૈસા ખર્ચીને કમિશનરોને દલીલ કરીને બીજા ઉપર પહેલેથી દરસ જમાવવું

દરેક વાંચી ઉતારાએ પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી જહાજકંપનીવાળા એજન્સીના અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ વેચવી નહીં.

સ્ટીમરને લગતી દરેક કામકાજ અમારી નજી દેખરેખ નીચે થાય છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળોજ

SHAIK HIMED & SONS, :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., **No. 4, Kort Street, Johannesburg.**

બાલ રોગોના માટે
તન્દુરસ્તી—તાકતથી ભરપુર
પ્રહલાદ રોગેતનો
અકસીર મુલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

બીજાઓની ખાત્રીમાં
આવ્યા બાદ કેવા
દરેક ઘરમાં રોવો જોઇએ

આંખની દેખી ઔષધ
ઝંડુના (સિલ્વરજીલ પડતા)

ચંદ્રપ્રભા ગુટી

ચેપારાનાં તથા પરદુના દરદોમાં
ચમત્કારીક ફાયદા
અપરંપાર અનુભવ આવ્યો.

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩. મુંબઇ નં. ૧૪.
બાકીક આંકડાના સાલ એજન્ટસ એમ. એમ. દોશી એન્ડ સન્સ ડ્રગ્સ ગુમ સ્ટોર્સ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રોરારીયા.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: બજાર ગ્રોસરી, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ
આયુર્વેદિક દવાઓના મુખ્યોદ્યમ ગાળનાર મંડળો

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેસાઇ.
કોલસેલ ફ્રુટ વેપારી,
આપે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ પુનીકાના ભાવ પત્ર પત્ર
બાજમાં C. O. D. થી માલ મોકલીએ છીએ
P. O. Box 254 31, Short St Durban

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
... જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ માલ મોકલી કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. કામો:—
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS: "GIDMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES: KEWALRAMS' ELOFF STREET,
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET.

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

આંયો:	કેવલરામ્સ,	::	::	::	ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
	જપાનીઝ વેરહાઉસ,	::	::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે આસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માણસ, બહેરાની
ખામીને મુલાયમ
રાખી ઔદ્યોગિક
બનાવે છે.

ખામીનાં દરેક
ઉંદીપર નિષ્ણાત
અદ્યતન સ્નેહ
પદાર્થોથી દંડ
આપો બહરા
આરામ કરે છે.

Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

ઇ. એસ. પાટણવાલા, મુંબઈ ૩.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

જોહન્સેસ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

શેઠ ભાયજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પૂછો યા લખોઃ

T. P. DEVSHI & SON,

119 VICTORIA STREET,

Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and ACHIX Watches

Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

[Jewellers]

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ

પાવડર

કીડી, મકોડા, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંડા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીર્ટીંગ્સ પાવડરના ત્રીન બળે છે.

'Phone 24150. Tel. Add "Nurjee."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE.

(INDIAN PAWNBROKER.)

113, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments

Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબના માલ જથ્થાબંધ
મળી શકશે

એલચી, બદામ, બદામ, ચારોળી, ગોખરૂ, સિંગોડા, બરાબર ગાળી, સુદ્ધામાનું સાજીખાર, કાકડાનું પાણ, ખારેક, દ્રાક્ષ, ખોબરા, બીસ્કીટ, બદામ, સ્પેશ-સાબુની (બારની) પેક, કેપ્સના વાટી, પીપેલું કેપ્સ્યુલ, ...

21 MAY 1937

INDIAN OPINION

Conducted by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 21 Vol. XXXV. Friday, May 21st, 1937.

NOTES AND NEWS

All Races Equally King's Subjects (?)

MR. J. H. HOFMEYR, Minister of Mines, Education and Labour and Social Welfare, addressed a united Coronation service for non-Europeans at the Buitenkant Street Methodist Church, Capetown. After expounding his audience that the service had been arranged more especially for the non-European people of Capetown to enable them in their own way and in one of their own churches to meet together in a spirit of reverence and worship on the day of the crowning of their King, Mr. Hofmeyr said to them, "This day should mean as much to you as to any other section of His Majesty's subjects."

"For our rejoicing we have a twofold ground," said Mr. Hofmeyr. "First we should rejoice in the crowning of our King as the symbol of our own national head and, in that regard, not least as a bond of union to all the people of South Africa—whatever their origin, whatever their race, whatever their colour, are equally the subjects of His Majesty the King. He is as much the King of the humblest among us as he is the King of the Prime Minister or the land. To him all have the right to look for equal justice and from him all alike equally take pride."

Sentiments Which Have No Meaning

Here are fine sentiments but do they mean anything to the non-Europeans of South Africa? How can they be unconscious of the fact that they are classed as "untouchables" of this land? With this inferior status imposed upon them how can they be expected to rejoice in the crowning of the King as a bond of union of all the people of South Africa, and to feel that whatever their origin, whatever their race, whatever their colour, they are equally the subjects of His Majesty the King and that in him all had the right to look for equal justice. Little does the King know what grave injustices are perpetrated in his name. There is nothing but cant hypocrisy in the sentiments expressed by the Minister. Not that he himself is not sincere, but the whole system of government is such as would create despair among the non-Europeans rather than joy and happiness on this occasion. One would have thought that this bond of union of the people of South Africa, irrespective of race or colour, would, at least, have been demonstrated on this great occasion of the crowning of the King, and that the white, the black and the brown races would have all mingled together and shared each other's joys and pleasures. But even that was not to be. The non-Europeans—and we are grieved to have to include among them Indians too—have been so accustomed to the status of untouchables that has been imposed upon them that they are now satisfied, indeed delighted, with the crumbs thrown to them. But even more painful was that on a day like this we read of a jarring note in the Durban City Hall when a public service to celebrate the [illegible] that some non-Europeans sang the [illegible] out of the Hall. We would not at all wonder if many such incidents took place in the Union. The only solace the non-Europeans, who are the down-trodden of this country, can find, is not in the King but in the crowned, but in the King of Kings of Whom one can without doubt say that, He knoweth not origin, nor race nor colour. To Him the mightiest of the mighty and the lowliest of the lowly are all equal and all will be dealt with equal justice. Would that the haughtiness of the White man be subdued by this thought.

Just Read This!

On the Vote on Union Education in the House of Assembly Mr. J. D. H. Vorster (U.P. Zwartruggens) said he was surprised to learn that there were no fewer than 44 non-European students at the Capetown University. He did not think that it was proper that Europeans and non-European students should sit together at a university. These non-European students had established their own sporting clubs. He had no objection to that, but he was strongly opposed to those students wearing the blazers and badges of the University. Even in the swimming baths attempts were being made by the non-Europeans to swim together with the European students.

Replying to the Rev. C. W. H. du Toit, Mr. Hofmeyr said that he thought that there were 37 coloured students in the Capetown University and five in Johannesburg. Mr. du Toit said he was not opposed to coloured people enjoying higher education, but he thought that once their number grew, some existing [illegible] arrangements should be [illegible].

Mr. Hofmeyr, replying, said that as far as non-Europeans at South African Universities were concerned it was clear that without legislation the Minister could not interfere and he was not prepared to introduce such legislation. At present it was left to the discretion of the University and if the policy followed by the University was not approved of by the public, they would lose the support of the public, on whom they were largely dependent.

Dr. Malan said that he would like to urge the present Minister of Education to consider applying the principle of separate education at the Capetown University since the points he said, had developed to such an extent that it had become intolerable. He suggested that the Minister should seriously investigate the possibility of making some arrangement whereby non-European students could receive separate higher education.

The Minister of Education (Mr. J. H. Hofmeyr), replying, said he would certainly consider the suggestion of the Leader of the Opposition to institute an investigation in the direction of separate higher education for Europeans and non-Europeans. At the present moment it would be impracticable to apply that principle to the Capetown University, where the number of non-Europeans [illegible] was so limited.

Now how could one reconcile Mr. Hofmeyr's fine sentiments which we have quoted above with this perverse mentality of White South Afr[illegible]

Indian Question To Be Discussed At Imperial Conference

The question of Indians in South Africa will be discussed between Indian and South African representatives at the Imperial Conference. The question, says a Reuter's message from London, omitted rightly be raised in the constitutional sub-committee which will deal with questions which arises from the status of the Dominion and other nationals within the Empire, but Sir Muhammad Zafrullah Khan stated that he and Mr. Bakatar Hajat are taking advantage of the presence in London of General Hertzog and other South Africans to discuss informally the matter of the recent anti-Asiatic legislation in the Union. Sir Muhammad Zafrullah Khan added that he was anxious to present a case which should preclude Indians in South Africa being under disabilities compared with other Union subjects.

The Agent-General

The Agent-General for India and Lady Ali left Capetown for Johannesburg on May 15. Mr. E. Ridley, Secretary to the Agent-General accompanied them. After spending a fortnight in Johannesburg, Sir Raza and Lady Ali will come to Durban for four months, and will then return to Johannesburg until they go to Capetown for the next session of the Parliament.

Indian Opinion

FRIDAY, MAY 21ST, 1937

Further Immigration Restrictions

HAVING accepted the closed door policy in 1914, with the exception of six educated persons per annum, it was expected that even Indians who were born within the Union and their lawful descendants would not have imposed upon them any further restrictions in regard to their entry and residence in this country by the Government. These hopes, however, shattered when in 1919 a fresh restriction was imposed upon domiciled Indians that they would lose the right of entry into the Union if they remained outside longer than three years. Then, again in 1931 the Transvaal Registration Certificate, which gave the holder an undisputed right of entry in the Transvaal was rendered null and void, if the holder of such certificate remained over three years outside the Union. It need hardly be stated that this was flagrant breach of the 1914 Smuts-Gandhi Settlement by the Government wherein the latter had promised that the existing rights of domiciled Indians would not be interfered with. Of course since then Indians have lost many of their existing rights which have time and again been commented on these columns and it is not our purpose to deal with them in the present article. We wish to deal here only with the restrictions on immigration.

A fresh piece of enactment has emerged from the present session of Parliament known as the "Immigration Amendment Act, 1937." In introducing the Bill in Parliament, the Acting Minister of the Interior, Mr. J. H. Hofmeyr, gave the House to understand that the main object in introducing the Bill was to restrict the importation of Native labour for the mines. The whole debate took place on this point and the other provisions embodied in the Bill were passed without a single word having been uttered about them. The Act is published in the Union Gazette Extraordinary dated May 8. On reading the Act we find that it is not as innocent as it was thought to be and that it detrimentally affects the Indian community in that it deprives many of their birth right in this country and curtails the rights of exempted Indians.

The principal Act provides, that any person born in any place outside the Union, whose parents were at the time of his birth domiciled in any part of South Africa, included in the Union, would have the same rights as though he were born in the Union of domiciled parents. That is to say, he would have a birth-right in south Africa. The amending Act of 1937 added a proviso to this that such person will enjoy the said right if he enters or is brought into the Union within three years from the date of his birth. This proviso, however, did not apply to those persons born prior to the Act of 1927. The Immigration Amendment Act of 1937 now makes it incumbent on all those born outside the Union of parents domiciled in the Union to enter the Union *before the first day of June, 1937* or within three years from the date of their birth. This would mean that if all such persons born prior to 1927 and since fail to enter the Union before the *first day of June 1937* they will lose their birthright in this country. Quite obviously, it is physically impossible for such persons to enter the Union before that date and, therefore, by a stroke of the pen, their birth-right in this country has been taken away. Moreover should such persons be minors and their parents have lost their domicile by death or other reasons, they may never enter the Union at all.

It is indeed more than surprising that the Acting Minister of the Interior, Mr. Hofmeyr, who is known and respected for his broadmindedness should have been responsible for getting the Act through Parliament in this manner to injure persons who have not even had the opportunity to persons thereby to enter the Union in order to protect their birthright. Surely it is reasonable to expect that such persons should be given sufficient notice before they are deprived of their rights which, in the present instance, has not been done.

One would like to know what the Agent General for India, who is here to see that the rights and interests of Indian nationals are safeguarded, has done in this matter. If it has unconsciously been overlooked, surely there should be no further delay in making representations to the Authorities to, at least, grant an extension of time beyond the 1st of June, 1937, so that persons affected by the new Act could be duly notified and enabled to protect their right in this country by entering the Union. There are other provisions in the Act which require to be carefully scrutinised. Much will depend on the interpretation given them by the Immigration Authorities.

THIS EXPLOITATION

"I want my country to have nothing to do with the enormous engine of exploitation in Asia and Africa."—PANDIT JAWAHARLAL NEHRU.

IN this pronouncement the President of the Congress has struck the true and only worth-while note. For the poison at the root of India's troubles, South Africa's troubles, the world's troubles is this same Exploitation, the false notion that any people can make any lasting growth and progress along the path of exploitation.

Our civilisation is no better than an adaptation of jungle ethics to the lives and affairs of men. Within certain limitations only the weak remain the legitimate prey of the strong, the less shrewd of the more astute, the simple of the cunning. Needs are regarded as but opportunities for profit-making, exploitation, "acquiring something for nothing." The "system" has degenerated into little better than a universal game of grab. The stronger nations grab bodily from the weaker in order to furnish wider fields for grabbing their own nationals, "expansion" is, I believe, the politer if more euphemistic expression employed.

The extension of "spheres of influence," the enslavement of weaker peoples in order to make them "customers" or providers of the "something for nothing" called "profit," payment for the "something for nothing" called "interest," becomes imperative when the domestic field for exploitation approaches absorption point, that it has, itself, been exploited to the point of exhaustion. Wherefore, Britain's hold upon India; Italy's predatory exploits in Abyssinia; Germany's 'gratuitous' interference in Spain; Japan's bludgeoning of China.

By
L. W. REITH

What needs to be grasped is that national, imperial, racial exploitation is but the mass application of conduct that expresses the normal moral and moral outlook of the individuals composing the larger units. Nor do we find the smaller and weaker units more free from the exploitation complex than the bigger and stronger; the servient any more so than the dominant. Governmental labels make no difference. Exploitation is the common denominator of human relations equally with the "free and independent" Republic of America as with the Dependencies of India. The enormous [illegible] Panditji terms it, moulds and dominates our relationships individual and collective, only because it is the creature of our own creation, the soulless object constructed of the materials of our cupidity, our selfishness, our unbrotherliness. Of the world's peoples Russia, alone, would appear to have resolved upon banishing the monster. Whether or not she will succeed still remains to be seen. Certain it is, however, that a new order can never be created out of the old ingredients of selfishness and exploitation. Reforms must invariably be motivated from within; the would-be free become worthy of freedom. How slavish are we at only for their bodies. Is a man of mean and cramped soul free and worthy to rule though he be master of his own household? As Gandhiji has pointed out, self-rule is an indispensable condition precedent to true freedom. Except the self-seeking "I" of conflicting interests be dethroned and replaced by the Self that is common to mankind, no freedom can be; for exploitation enslaves the exploiter no less than the exploited. The latter may be [illegible] in body; the former becomes [illegible] soul. Moreover, unless the wisdom of the sages is no better than no more foolishness, the exploiter of one day shall assuredly become the exploited of another, the selfish be [illegible] bitter fruits of his own selfishness.

ASIATIC QUESTION AGAIN BEFORE PARLIAMENT

ASSURANCE BY THE GOVERNMENT

A LAST minute attempt to revive the Asiatic Bills controversy was made in the Assembly on Monday last, before Parliament adjourned for the recess. The Rev. Mr. Du Toit (Nat., Colesberg) introduced the subject on the Appropriation Bill. He recalled that although three Bills dealing with relations between Asiatics and Europeans had been introduced this session none of them had been passed. The Acting Minister Mr Pirow had actually gone so far at one time as to state definitely that by the end of the session no white girls would be employed by Asiatics, but he had had trouble with his colleagues in the Cabinet and nothing had come of that undertaking. Two of the Bills were referred to a select committee, upon which he (Mr. du Toit) and Mr. Strydom had served. They had proposed that no Europeans should be allowed to work for a non-European, but all the other members of the select committee had voted against this. When the select committee reported the Minister (Mr Pirow) said that it had made legislation impossible. If that was so the majority was to blame. No blame could be attached to him and Mr. Strydom. They had also proposed that Europeans and non-Europeans should be segregated but that proposal had also been defeated.

Some striking evidence had been given before the select committee concerning marriages between white girls and Asiatics. In one case the evidence of European witnesses had been contradicted by Asiatic witnesses and the select committee decided to make enquiries. The chairman (Mr Hofmeyr) telegraphed for the information but when it arrived he made one excuse after another for not laying it before the select committee. It was only when a question was put to him in the House that he was compelled to make public the reply he had received from the magistrate concerned. The reply revealed that the father of the white girl had been allowed credit by an Asiatic, and when he could not pay had been persuaded to allow the girl to work in the Asiatic's shop. He was allowed more credit, and when he was again unable to pay he was induced to allow the girl to marry the Asiatic. There were six children, all of whom were brought up as Mohammedans. He (Mr du Toit) was convinced that the chairman of the select committee (Mr Hofmeyr) had deliberately withheld this letter from the committee. There were other similar cases, all of which showed how urgent legislation was if South Africa was to be kept a white country.

Not The Proper Time

The Acting Prime Minister (General Smuts) said that he did not think that it was the right time to start a debate on this matter. The Prime Minister had clearly announced the Government's policy. Personally he felt that before Parliament undertook any legislation on a matter on which there was such a diversity of opinion in the country it should have the full facts before it.

Mr Du Toit. Aren't these the facts I quoted.

The Minister: These are not the facts. The select committee tried at several meetings to get at the facts. I feel that we have not got right to the bottom of the matter, and we have not got the full facts and figures.

(Continued on Page [illegible])

SASTRI ON DEADLOCK IN INDIA

The following is full text of the statement made by the Rt. Hon Srinivas Sastri, to the *Hindu* (Madras), on the recent political crisis in India as a result of the refusal of the Congress members to accept office in the Provincial Legislatures:—

"ALL that has been said and written in defence of the Congress demand for an assurance from the Governors fails to convince me that the step was either necessary or prudent. Fresh from their resounding victory at the polls and conscious of their strength, Congress ministers could well have gone to work for the benefit of the people and waited until the other side opened fire. The demand, however, having been made by the Congress, was it not proper to allow each Local Governor full liberty to negotiate with the leader with whom he had to deal? The Government of India or the secretary of State seem to have taken up a non-possumus attitude and directed each Governor as politely and as smoothly as possible to refuse compliance.

"I cannot believe that the law, as it stands, prevents the adoption of a wise and liberal policy. The ingenuity of lawyers is quite equal to the task of devising formula which would have saved the scope and tenor of the law, while giving the Congress cabinets security from the interference which they desired. The resolution of the A.I.C.C., on the other hand, should not have been interpreted so rigidly as to prevent the local leader from giving to his Governor the assurance that he was not seeking a covert extension of the Act or diminution of the status of the Governor. If it was to be a Gentleman's Agreement, the two High Commands ought not to have tied the hands of the gentleman who were to agree.

"It is particularly lamentable that Whitehall and Delhi should be so blind in their conservatism as not to see what is so abundantly clear that the country has made up its mind not to submit quietly to the Government of India Act and its restrictions and that if the growth from the present position to a larger measure of democracy is to be easy and safe the right course for the Governor is to be generous in the interpretation and operation of the enactment which, both on its merits and by provoking the circumstances in which it was brought into being, has trampled on their pledges and on the sentiment of the Indian people. History proclaims that a large electorate, roused to a sense of its power would expect its decisions to be treated with respect and consideration. To flout them and to try to carry on the King's Government in defiance of their clear mandate is not merely to exasperate them, but greatly to increase their strength and their determination to fight the constitutional struggle to a finish.

To withhold from the Congress the opportunities necessary to prove the merits of its policy and the test of its strength and its weakness and to consign it to the shoals of opposition is even from the narrow standpoint of Government only to put more and more power into its hands and make the task of administration full of difficulties and frustrations."

Concluding, Mr. Sastri said: "Since the Third Round Table Conference, the so-called National Government of Britain has only been blundering disastrously in its treatment of India. The story of Ireland has taught it nothing. The perverseness of its Indian policy can only be measured when the outbreak of the next world war shows the extent to which the loyalty of the people has been alienated.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

TAMILIANS AND TELUGUS

To the Editor "Indian Opinion"

SIR,—There appeared in your issue of the 14th instant, an article written by "Indian" in connection with Mr. A. A. Peter's organisation of the Indian Radio Programme on Coronation eve.

I have no desire to enter into any controversy on the merits of your correspondent's logic in this matter, but wish to criticise a passage appearing in his letter, viz.,

> "he has divided even the Tamilians into two sections—the Telugus and Tamilians."

Sir, I wish to point out to your correspondent that, Telugus are not Tamilians nor the Tamilians are Telugus.

How could the two communities be classified as one by your correspondent, when the languages of both differ so vastly? The Andhras say that the Telugu language is a direct offspring of Sanskrit, and this is proved by the immense number of Sanskrit words used in their lingoe; on the other hand, the Tamilians claim Tamil to be "a language on its own."

If your correspondent is a constant reader of your worthy paper, he would have read in your issue of April 29, that the Telugus had celebrated their New Year on April 12 and the Tamilians on April 13. If these two sections are one community, why have two separate New Years.

Sir, I only quote these two examples to show that the Telugus and Tamils are as wide apart as the two poles. Perhaps your correspondent is misled due to certain amount of "admixture" taking place in this country among some families in both communities by intermarriages, nevertheless, if an Englishman marries an Afrikaner's beauty, will you call the Englishman an Afrikaner. Certainly not so Sir, it is always best to call a spade a spade.

Yours etc.,

T. KRISHNAYA NAIDOO

Fountain of Wisdom

"There is no wealth but life—life including all its powers of love, of joy, and of admiration.

That country is the richest which nourishes the greatest number of noble and happy human beings.

That man is the richest who, having perfected the functions of his own life to the utmost, has also the widest helpful influence both personal and by means of his possessions over the lives of others.

SUGAR CRISIS IN THE UNION

By
C. VARADHARAJULU NAIDU
(Stanger)

THE introduction of quota for the manufacture of sugar and sugar cane plantation, by the Union Government, appears to be somewhat unusual to this country. Natal, which has a vast acreage under cane and the milling efficiency for the purpose, when compared with the world's production, cannot be termed as a keen competitor in the sugar market. The largest output comes from Java, Cuba and Mauritius for the export trade. Therefore the question arises whether the Union Government, for that reason, should adopt a policy to hinder her own industry when millions of acres of fertile land in the cane belt remain undeveloped, by introducing the tonnage system. Quite apart from bestowing my opinion it is also a matter to decide whether the steps taken by the Union Government bear out justification and distinction in the interests of the millers planters and consumers.

Must Be Encouraged By Government

I would suggest that if the Government desires to give the opportunity for the sugar industry to flourish, there is a possibility of solving the problem without introducing the quota scheme. To commence with, the sugar industry, on which practically the whole of Natal rests for its prosperity, must be encouraged by the Government as any other industry in the Union. However, in view of a sugar crisis the Government anticipates, there has arrived for the high prices of sugar at present ruling, which on the other hand amounts to a semi-starvation of sugar that among the consumers is done away with by distributing at a reduced price to enable the sugar consumption to increase by two folds to the advantage of the millers, planters and all concerned.

There are about ten million inhabitants in the Union, of which seven millions more or less are aborigines. I am almost certain that of this huge figure hardly 25% of the population make use of sugar as freely as they should. It is, therefore, evident that if the prices are brought down to their lowest level, the sugar crisis to which the Government attaches so much importance could be overcome and the industry maintained.

Praying For Drought

A few years back when the severe drought set in, we prayed for rains for an abundant harvest. It is strange to note that the Government have now pursued a policy indirectly praying for drought by means of restricting the sugar cane tonnage to a limit, and every planter is to deliver in accordance to his quota provided by the Central Board.

It would be a folly on the part of the Government to control the sugar industry by the tonnage system. By doing so, it is obvious the Government have a scheme contrary to the laws of Nature. Should, in the opinion of the Government, there be a likelihood of a sugar crisis in the Union, then I would suggest the *Acreage Quota* which would be far more satisfactory to the millers and planters. Doubtless that this method would make it a workable scheme and the tonnage quota must be condemned as a whole.

Against Laws Of Nature

Let us give the matter a broader view still, as I feel it seems necessary. Supposing good rains came down, and [illegible] Assuming the cane was exceptionally good and as a result of which the tonnage of that particular lot of farmers increased. What happens to the extra tonnage in the field? Does it mean to comply with the regulations of the Government that the cane must be allowed to rot and perish in the cane field without turning it into sugar, or can we blame Providence for having sent extra rains? In the past we have realised the Supreme Ruler of the Universe and naturally we prayed for rains during the time of severe drought. The connection between the Universe and the human necessity on earth is conducted by the Supreme Power and in the face of it to bring about a scheme which is in direct conflict to the laws of Nature would be wholly absurd. It is high time the Government reviewed the quotations and made amendments to suit the adverse weather conditions which are likely to prevail from time to time.

Indian Farmers Not Getting Fair Deal

While I am on the subject, I must be pardoned for having to point out that the Indian planters are not receiving a fair and square deal from the Government. For the reason that provisions have been made for the smaller and the largest European planters, and nothing for the Indian planters. From what I could see after a careful study of things, the Indian is not classed as a planter. Where an Indian has 50 tons to reap for the season his quota is 2 tons, and where the largest Indian planter has 10,000 tons his quota 3,000 tons. The European side of the story as the quota scheme is entirely different. Where the smallest European planter has the least tonnage e.g. 100 tons, the quota is 3,500 tons. Under the circumstances the gross injustice done to the Indian planters is as plain as possible. I must boldly say that if the quota is to exist any longer, the Indian planters would be wiped out with unimaginable losses within a narrow period of time.

The words of the Minister of Agriculture viz: "Indians in South Africa will ever remain a tragic community" are sufficient to enlighten the civilized world as to the state of friendship between the Government and the Indian settlers. This goes to show that although there appears a sugar crisis in light, the Government has grasped the first opportunity to crush the Indian planters to bits by introducing the quota system. I deplore the attitude of the Minister of Agriculture, a high authority of the so-called just Government in having uttered words which are likely to create a gulf between the Union and Indian Governments. There are far-sighted Ministers in the Cabinet who certainly realize the changing world, and there are some short-sighted ones who groan in darkness without surveying the future.

In conclusion I would remind the Union Government who are responsible for a measure to reduce the Indian farmers to nothing, and for passing many anti-Asiatic Bill to retard the progress of the Indians in South Africa to foresee the future, and the dangers hanging in many corners of the globe. India makes the largest member in the British Commonwealth of Nations and anything unpleasant spoken of her and her children harassed abroad, would react in the future development of the British Commonwealth. India is marching for Dominion Status to be purely run by the Indian Nationals and every act of injustice shown to the Indians in South Africa would receive their serious consideration. It is important that the Union should seek India's friendship of goodwill and peace rather than enmity.

Priest And Teacher

REQUIRED FOR BOKSBURG NORTH

A Moulvi is required by the Muslim community of Boksburg North. The Moulvi will also be required to teach children Urdu, Persian, Arabic and Pushtu. For full particulars apply to:

B. N. KHAN,
Box 33,
Boksburg North.

ASIATIC QUESTION AGAIN BEFORE PARLIAMENT

[Continued from page 241

The Government intended during the recess to carry out a thorough investigation into the facts of all these cases that had come before the select committee. On these data if it was necessary, legislation could be introduced. This report which Mr. du Toit had quoted was not in his opinion, convincing. It was not written with the fullest inquiry. All the facts, not only in this case, but in the whole situation should be properly investigated by an impartial commission. With regard to the attitude of the Acting Minister of Interior, Mr. Holmeyr, he would say that the Minister had also felt that the full facts were not before him and that that report of the magistrate was not adequate. There were denials not only from the Indian Congress, but also from the woman who married the Indian.

The Acting Minister of Finance said he hoped the House would be satisfied with General Smuts's statement that two commissions were to be appointed to investigate the Asiatic question, one on mixed marriages and the other on the acquisition of land. These would be appointed as soon as possible.

INDIAN TECHNICAL EDUCATION COMMITTEE

CHAIRMAN'S ANNUAL REPORT FOR THE YEAR 1936

The following report for the year 1936 was submitted by Mr. B. M. Nicholls, chairman, at the seventh annual meeting of the Indian Technical Education Committee:

"It may be said that the year 1936 was in some ways the most difficult, and at the same time the most successful, of the brief history of our Committee. By overcoming our difficulties we have made secure the foundations upon which a solid and substantial system of Technical Education for the Indian community in Natal may be built up.

The actual work of the Institute is done by teachers and students in the classrooms, but to make this possible, an organisation and administration are necessary. To build up a sound institution the work in both aspects must be sound and efficient; if either is defective, the work of the Institute as a whole will suffer.

Owing to the backward condition of Indian education in this province, much of our work for the present and for some time to come must be of an elementary and preparatory nature. Our students, male and female, are all beyond the ordinary school attendance age. Many have never been to school and consequently have to start from the beginning, learning to read and write. Hence in our Continuation sections our classes begin with those which correspond to the Infant School and continue up to Standards VI and VII.

The Union Government has intimated its intention of withdrawing its support for that portion of our work which is below Standard VI. It is very unfortunate that the Education Authorities in South Africa attach so much importance to Standards and Examinations. Modern educational opinion elsewhere is strongly against this, but bases its classification on age rather than on Standard basis in the Day Schools. To assess the work of older students on this basis is to misjudge the social value and importance of our work and, when we come down to the actual work done in the classes, the procedure becomes both impossible and unjust. This is illustrated by our classes for working women at Depot Road. So far as we can standardise this work, the highest attainment in this branch is Standard IV, and it is not likely, and I doubt if it is desirable, that for some long time to come any of these pupils should be able to pass a Standard VI examination. Their work includes reading, writing, simple arithmetic, hygiene, making under-clothes, bagguing, crochet and fancy work. To attempt to force these women through the standards would involve our giving up their practical needlework and concentrating on the Primary School Standard Syllabuses. This is not what they need, or wish for, and the attempt would result in the disbanding of these classes where we have been doing invaluable pioneer social educational work amongst Indian women. The building up of this section which includes over one hundred women and girls, I regard as perhaps the most important and promising piece of work which we have so far accomplished.

In the continuation part of our work we have the following four sections:—1. Carlisle St. Evening Continuation School. Boys and men up to Standard VII; 2. Depot Rd. Evening Continuation School. Boys and men up to Standard VI; 3. Depot Rd. Afternoon Classes. Girls and women up to Standard IV; 4. Clairwood Evening Continuation School. Boys and men up to Standard VII; with an average enrolment of 94, 60, 117 and 97 respectively totalling 368.

The more advanced classes included Commercial Subjects, Junior Certificate and Senior Certificate Classes carried on at Sastri College and Domestic Science Classes at Sastri College and Albert St. School. The total enrolement in these classes was [illegible].

The total number of students enrolled for the year 1936 was 498 of which 368 were in the Continuation Classes and 130 in the Technical and Commercial Classes.

These figures show a considerable expansion over those of the previous year and constitute a record. The increase is mainly due to two factors:—(1) The reopening of the Clairwood Branch in October and (2) The transfer of the two Depot Road sections from the ramshackle building of the Corporation Barracks to the Hindu Temple but there is also an increase in the Commercial Classes held at Sastri College. Detailed reports of the various branches by the teachers in charge are appended.

SASTRI COLLEGE—Mr. Titlestad in charge. The work included the following sections, the average number of class enrolments being given in each case:—Evening Commercial Classes 120, Junior Certificate Classes 117.5, Senior Certificate Classes 52, Domestic Science Classes 19.5, totalling 309.

The number of individual students enrolled was 130, which, I believe, constitutes a record for this Section. As an indication of improved quality of the work done by the students we had a larger number of entries for the Natal Commercial Examinations and a larger number of successes than ever before.

The special classes for teachers preparing for the National Junior Certificate and the National Senior Certificate, which were offered in 1935, were continued and although the enrolments were good at first, many of the students lost heart or interest and fell away. I regret to add that they gave much trouble in the collection of fees, many of which are still outstanding. For the benefit of the faithful few, the classes which had become numerically very small, were carried on to the end.

The policy previously adopted of engaging Indian lecturers of sufficient qualification and adequate teaching ability when they became available was put into force with considerable success. Mr. V. Sitkari Naidoo who took over certain book keeping classes fully justified his selection and the Committee has proceed further with this policy in 1937 in consequence.

I am glad to speak in high terms of all the European Lecturers in this Section. To the excellent quality of their teaching, they have added a keenness of interest in their students which could hardly be excelled.

It has been put on record that our lecturers and teachers, both Indian and European, greatly appreciate the more prompt payment of their monthly salaries since our administration was reorganized.

The Carlisle St. Branch which is our oldest section continued to do good work under the superintendence of Mr. S. M. Moodley, and for three months when he was absent on leave, of Mr. T. M. Naicker. The attendance was not a record, possibly owing to the facilities offered at Depot Road and Clairwood. The quality of the work was maintained. Four complete passes were obtained in Standard VI and 37 Subject Passes. There were also 4 complete passes in Standard VII (Preliminary Commercial Certificate) with 24 subject passes. Attention has been drawn to weak subjects and meanwhile the good services of the teachers continue to be appreciated by the Committee.

The Committee were able to give an increase of 20% in teachers' salaries as funds became available. The teachers' request for a further increase will be considered by the Committee during the year.

At Depot Road Men's classes the work under Mr. R. O. Jithoo has been difficult and the interest of the students who belong to a very poor class was fluctuating. It is hoped that now that more suitable accommodation has been provided this work and numbers will steadily improve. 60 pupils were enrolled and the average attendance was 45.

In the Women's classes at Depot Road, superintended by Miss Sigamoney 117 pupils were enrolled and the average attendance was 112. Very useful work was done and the transfer to new quarters proved a great benefit.

Our new branch at Clairwood, which was opened in September and taken over in October, has the benefit of excellent premises and a good staff under the superintendence of Mr. H. S. Done. A good foundation has been laid and we have every reason to expect considerable developments both in numbers and in quality of the work during the coming year.

In the latter part of the year preliminary enquiries were made with a view to opening classes for Furniture Apprentices under the Apprenticeship Act. So far only one apprentice is available, but investigations are being made to see if we can get together a sufficient number on a non-compulsory basis.

Our thanks are due to the Union Government and the Durban Corporation for their grants-in-aid, to the Provincial Administration for granting us accommodation for our Classes at Sastri College, Albert Street, Carlisle Street, and the Indian Education Trust for the use of the premises at Clairwood and to the Durban Corporation and the Hindu Temple authorities for the use of their premises at Depot Road.

I have already referred to our indebtedness to the teaching staff for their devotion to this work. I also wish to express the thanks of the Committee to our Accountant, Mr. Hopewell, our Secretary, Mr. Titlestad and our Auditors Messrs. Mattinson and partners for their expert services.

To all the Vice-chairmen, Hon. Treasurer and the other members of the Committee, I desire to tender my sincere thanks for their invaluable services and loyal support.

Things In General

Coronation Celebrations

THE Coronation celebrations were observed in all parts of the Union last week, and Indians both adults and children participated wholeheartedly. In Durban, the Indian celebrations were held at the Currie's Fountain. In Maritzburg they were held at the Indian Sports Ground by the local Indian Social Service Committee. Danubsmear Indians made a pomp affair at the Cambridge Hotel ground. In Dundee, the occasion was celebrated with unprecedented enthusiasm, and at New Guilderland the celebrations took place at the School grounds while at Ladysmith the Coronation sports were held at the Indian Sports Ground.

Indian African Clearing Station

The hours of attendance at the Indian Clearing Station and Dispensary in Beatrice Street, Durban, have been altered to 8.30 to 9.30 and 11 to 1 o'clock in the morning and 2 to 3 o'clock in the afternoon daily except Sundays, Public Holidays and Saturdays only in the morning.

Death Of General J. S. Wylie

The death took place last Saturday night in the Durban City Hall, of General James Scott Wylie M.V.O., D.S.O., V.D. The tragedy occured just before the commencement of the united-ex-servicemen's concert, one of the Coronation events. General Wylie was representing the Minister of Defence. General Wylie was 75 years of age. He arrived in Durban from Scotland, his birthplace, at the age of 25, and in 1893 was in charge of several hundred colonists who compelled two ships with Indian immigrants to stay outside Durban harbour for 10 days, when the agitation against the immigration of Indians was at its highest.

Teachers' Vacation Course At Umzinto

A specially arranged vacation course conducted by Inspector Mr. O. M. Booyesen, M.A., was held at Umzinto for teachers of the South Coast Indian schools. It lasted for two days and there were thirty-three teachers present. The course opened at St. Patrick's Government Aided Indian School on May 6, while on the following day it was held at St. Anne's Convent. After the vacation course a meeting was held over which Mr. J. Samuel, the headmaster of St. Patrick School, presided. Mr. M. R. Varma, the headmaster of the Umkomaas Indian School, stressed the need for frequent vacation courses and the desirability of the courses being conducted by the Inspector in charge of the district. Mr. Varma then moved the following resolutions. (1) That this meeting of teachers of the South Coast, attending the vacation course conducted by Inspector Mr. O. M. Booyesen, records its sincere appreciation of Mr. Booyesen's valued assistance at this course. (2) That this meeting of teachers unanimously desires to make a request to the Natal Education Department to make this vacation course an annual feature and, in so far as possible, this course be conducted by the District Inspector. This meeting makes this request while alive to the fact that no facility whatsoever for the training of teachers on the South Coast is available. The headmaster of the Kearsney Government-Aided Indian School, Mr. O. T. Singh, seconded the motions and was supported by Mr. O. J. Hammond, the headmaster of Sawoti Government-Aided Indian School. In reply Mr. Booyesen expressed his pleasure in having been able to render some assistance to the teachers. If opportunity permits, he would do his best to make the course an annual feature, if not, a biennial one. A vote of thanks was moved by Mr. G. Vinothavan, headmaster of the Thurnville Government-Aided Indian School.

Another Terrible Air Crash

The German Zeppelin Hindenburg, the greatest airship in the world, crashed in flames at Lakehurst, New Jersey, on Thursday May 6. The Hindenburg had just completed her first trans-Atlantic flight of the season and was preparing to moor, when there was a terrific burst of flames from the hull and within a few minutes the airship's blazing and twisted framework crashed to the ground. The Hindenburg was specially designed to avoid a fate similar to that of the R101. The ship contained hardly an inch of wood, everything being built of duralumin. She was the first Zeppelin on which passengers were allowed to smoke. Part of the framework of the R101 was actually embodied in the Hindenburg, having been purchased by the German Government. Thirty-five lives are reported to have been lost.

India Letter

[Extracts From A. I. C. C. Bombay Letter]

Congress And Muslims

THE Muslim masses joined the Hartal of April 1 so enthusiastically in spite of the efforts to the contrary by the loyalists and reactionaries among the Muslims that the inference seems inevitable that the Muslim masses have raised a definite signal of revolt against reactionary leadership. The reaction is perceptible to a certain extent among the rank and file of the educated and politically minded Muslims as well. Dr. Mohammad Alam who had left the Congress some time ago and who had fought the last election on non-Congress ticket, has already re-entered the Congress by signing the Congress Parliamentary pledge. In a public statement he has denounced the so-called Muslim parties as being "really parties of the few, run only to bolster up the claims of certain sectional leaders," asserted that "the masses of the Muslims can expect no substantial good from the change that has taken place on April 1, or from people now forming the Ministry" and has appealed to his co-religionists to join the "only people who will and can do something for the people and down-trodden masses, those who, by their sacrifices have proved to the country that neither lure of office and power, nor fear of repression will keep them away from the path of their duty and service to the people of their country." In Bengal a large number of the Muslim members of the Assembly and the Council have already protested publicly against the Ministry and characterised it as a clique of the landlords having no sympathy for the grievances of the Muslim masses.

Indian Legislatures

The echo of seething indignation in the country against the new Constitution loudly resounded in the Legislative Assembly as it closed its budget session after 44 sittings in course of a little over two months. The legislative output during the fortnight under review was not much. The only important law passed was a reactionary amendment to the Payment of Wages Act, under which the employer will hereafter be free to deduct as absent from duty those who may be sitting in the premises in pursuance of any strike. The amendment, in fact, provides economic penalty of a severity to bear on an act which is in no other way liable to be punishable under any other law. The Assembly also passed an amendment to the Tariff Act to continue a small protective duty on imported broken rice.

The importance of the last few sittings however, lies in the fact that the Government partly utilised the Assembly as a platform to voice the opposition of the people to the Constitution and the indignation felt at the conduct of the Executive before and after the anti-Constitution Demonstration. The ban on the organisation of Hartal by the Police Commissioner of Calcutta could not be discussed by the Assembly because the Government won their point of order on a technical ground. But the conduct of the Delhi Police on the Hartal day came in for severe condemnation and the Government were censured for their defiance of the officials concerned. Eloquent and respectful eulogy was offered by leader after leader to the National flag—which was dishonoured by the Police in the streets of Delhi—and Mr. Desai characterised it as more than a mere political symbol—a sacred symbol of faith in methods of peace by which the world will be ruled in times to come. Each and every member of the Congress party proudly wore it on his head-dress to demonstrate in what high esteem it is held by the people of India. The assault on the grand daughter of Swami Sradhanand was similarly condemned in the strongest possible terms. The opposition proved its case so conclusively that the Government had no answer to give and they swallowed the censure practically without protest.

B. W. CANEY
—Jeweller—
266 West Street, Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes.

Information of importance and interest were elicited on a variety of subjects in the Legislative Assembly. It was revealed, for example, that in 1936 India had to pay well about Rs. 4 lakhs to remunerate "experts" who were imported by the Government to examine such questions as the allocation of revenues between the Centre and the provinces, Education, Railways, agriculture and broadcasting. It was also learnt that at the end of February last there were as many as 103 persons detained without trial in the centrally administered areas and that their allowance had been reduced by one rupee per head. The figure, of course, excludes the large number of detenus who are detained in the provinces, especially, Bengal.

Repression

The nation-wide awakening produced during the general strike of April 1 has been having a devastating effect upon the balance of the bureaucratic mind. The grim prospect of having a national demonstration against the Constitution on April 1 had a still stronger unnerving effect. The bureaucracy completely lost its head when soon after the Delhi Convention, President Nehru issued an appeal for the observance of "Hartal". The Police Commissioner of Calcutta was the first to react and immediately afterwards issued a proclamation banning all processions, meetings and other forms of demonstrations to organise the Hartal. An order under Section 144 Cr. P.C. was promulgated by the District Magistrate at Patna, banning processions without licence and when a licence was applied for, it was refused by the Superintendent of Police. The story was the same at Karachi where a procession was disallowed by the Police Chief. At numerous big and small [illegible] Individual Congressmen were served with notices restraining them from taking part in the organisation of the "Hartal". On the day of the Hartal the Police activities increased a hundredfold. The traders and shopkeepers who had voluntarily decided to abstain from all business, were coaxed and cajoled to keep their business open. At Delhi, a prominent businessman was approached by a high Police officer and offered the services of the entire Police and military forces of the Government to enable him to keep his business going. Such offers, of course, were disdainfully rejected all over the country by the persons to whom they were made, and the Hartal was observed even beyond the expectations of the Congress. The demonstration everywhere was peaceful, but not so the conduct of the Police. At Patna, several prominent Congressmen, including Mr. Jayaprakash Narayan, General Secretary of the All India Congress Socialist Party, were arrested for leading a peaceful procession on the Hartal day. In the evening another batch of Congress workers was arrested on a charge of making a demonstration in front of the Chief Minister's house. At Delhi the Police went one further, not only did they make indiscriminate arrests of Congressmen, but pulled down the National Flag and trampled it under foot. They committed further cruelty of assaulting a prominent Congress woman, to wit, the grand daughter of the late Swami Sradhanandji, to the extent of tearing open her blouse near the neck. Numerous other arrests were made on other big and small [illegible] flimsy grounds.

The Sporting World

Tennis.

Jawahar Sporting Club

A MEETING of the Jawahar Sporting Club was held at Gandhi Bharat Vidyalaya, Johannesburg, to bid farewell to Mr S. P. Patel, the president who is departing for India. Mr. Mangalal Hira took the chair. Several speeches wishing Mr. Patel a pleasant voyage and a speedy return were made, and Mr. Patel in return thanked the members of the club for the honour done to him. He said he would pay a visit to Pandit Jawaharlal Nehru whose name the club bears and convey to him their best respects.

Memorable Tennis Final At Johannesburg

Saturday's finals for the Bantu Men's Singles Championship (wherein entries were received from the well-known Tennis Stars of the Coloured, Indian and Bantu community) will live in the memories of a record number of spectators who witnessed them. The standard of tennis exhibited should set at rest any fears for the future of our non-European tennis. There was hardly a dull moment. Dr. Taylor, Chairman of the Bantu Men's Social Centre, when presenting the trophy to Mr. Hoosen Jajbhay, said that he had never witnessed such high standard of tennis played by non Europeans. Jajbhay's superlative skill as a tactician has never been better illustrated than in this match with Oliphant. Oliphant kept him moving by cleverly changing the direction of his attack and kept him thinking, too, by the clever way in which he mixed his volleys. Frequently he would hit the ball hard to Jajbhay's back hand corner, but this proved insufficient to collect a point, as Mr. Jajbhay returned same with his back hand gaining points in his favour. There were times when Jajbhay broke the shackles of Oliphant's generalship, by the vigour of his usual forceful forearm drives for which he is so well-known. There were many long rallies from either side in the last set, and Jajbhay won the match in his favour by three sets to one. He truly deserves the following titles he has won: The South African Indian Singles, Transvaal Coloured and Indian Singles and Doubles, Western Province Singles and Doubles, Joh'burg Singles and Doubles, Bantu Men's S. C. Singles and Doubles (1934-35, 1936-37). Jajbhay is clearly in a class by himself in South African tennis, and there is every indication that the Men's Singles and Doubles titles will not change hands for some time.

South African Indian Tennis Association

A special general meeting of the above association was held on Sunday May 16 in Durban. In the absence of the president, Mr. S. Rajpal was elected to the chair, and Mr. Mahabeer acting secretary,

By "Rambler"

Fixtures for Mr M. M. Govender's Challenge Trophy, Natal vs. Transvaal will take place on July 4, in Natal. National Indian Singles Championship of South Africa for Mr. M. Hassim's Trophy, entries close on June 6, and the match will be played after the Inter-Provincial Tournament in Natal.

Singh's Bowls Tennis

The Dannhauser Stars Tennis Club met the Victoria Tennis Club, at Dundee on May 9. The match resulted in a win for the Dannhauser Stars by 30 games.

Soccer.

Verulam Temple F.C.

On Sunday May 16, the Temple Football Club of Verulam met the Stella Football Club of Durban in a friendly match at Verulam. The game was fast and exciting and within 10 minutes of the start, Gavin Maistry opened the score for the home team. In the first half, Temples were leading by 1-0. Within a few minutes in the second half, S. Gopaul netted and thus made Temples to lead by 2-0. At this period the visitors pressed hard and were able to open their score. The play became more exciting and Gavin Maistry netted the third goal for Temples. The home team won by 3-1.

In a previous match played at Verulam on May 9, between the Temples and United stars of Durban, the home team beat their opponents by 5 goals to 2.

On Sunday May 23, the Verulam Temples will play Sparks Football Club of Durban, at the Verulam Indian ground, at 3 p.m.

At Ladysmith

The Schools met Rangers in the Annual Bros. League final on Saturday last. The Schools won by 3 goals to 1.

Chaka's Kraal Indian Sporting And Social Welfare Society

The fourth annual general meeting of the above Society was held at the Chaka's Kraal Indian School recently. After the report of the Society's past year's work was submitted by the Secretary and adopted, the following election took place for the ensuing year: President: Mr P. K. Moodley. Vice-Presidents: Messrs. T. S. Naidoo and K. Bhagirathee. Hon Joint Secretaries: Messrs. P. Moonsamy and C. K. Moodley. Auditor: Mr. S. Paramanagee. committee: Messrs. R. D Naidoo, R. N. Moonsamy, M. Muthsamoney, A. K. Moodley and Gasalin Dawood.

Mr. and Mrs. D. Mancherji and their youngest daughter Miss Maneck Mancherji after having spent two years in India have returned to the Union by the *Takliwa* which arrived in Durban last Wednesday. They will shortly proceed to Capetown.

Magna Carta Day

MAGNA CARTA DAY is a symbol of the democratic nations of the world and the idea to observe the anniversary originated in the United States about thirty years ago. For several years now June 15 has become known as Magna Carta day throughout the Empire and the third Sunday in June has been observed by churches in various parts of the world as Magna Carta Sunday.
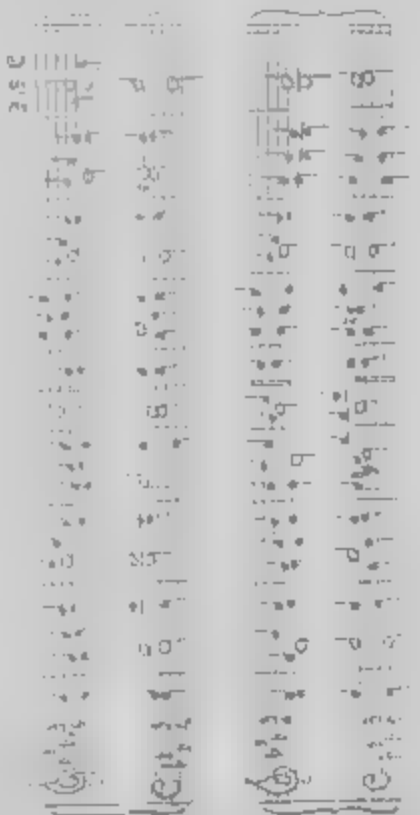
In [illegible] the International Magna Carta Day Association Incorporated secured the following poem by Mrs. J. D. D. Bacon to celebrate the anniversary:

Great God of all nations,
We, sons of one speech,
Pray now for the wisdom Thou only
must teach
So, streamlined in union,
So weakened apart,
Thou canst our tongue, Lord, Oh, give
us one heart

One Charter enslaved us,
One Scripture we know,
One heel is on our throat all history through.
Now grant to our Union,
[illegible]
Thou gavest one tongue, Lord, Oh, give
us one will!

Now, shoulder to shoulder,
[illegible]
What traitor shall part us? What foe
can withstand?
What cannon shall thunder
One voice cannot still?
Thou gavest one tongue, Lord, Oh, give
us one will!

The following tune has been composed by Dr F. G. Clewston, the national executive officer of the association, in the Union:

MORE MILES

ON THE SPIRIT OF
MILEAGE AND POWER

માઇલેજ અને ગતિ જોઇતી હોય
તો વાપરો "પેગેસસ."

PEGASUS

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA • LIMITED

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class Soul-[illegible] monthly started in *1896 by Swami Vivekananda* and [illegible] by the monks of the Ramkrishna Order [illegible] Discourses on Religion, Indian Culture, [illegible] topics of international interest.

Besides the Swamis of the Ramkrishna Order many of [illegible]

[illegible]	Prof. Sunity Kumar Chatterjee
[illegible] D.Litt., M.A.	M.A., D.Litt. (London)
Dr. Maria Montessori, M.D. D.Litt.	Prof. Satish Kumar Probasi, M.A., Ph.D. P.R.S.
Prof. [illegible]	Prof. K. P. Herrewitz (New York.)
Dr. J. H. [illegible]	Dr. Sudhindra Bose.
Radh[illegible] M.A., [illegible]	Mr. I. Y. C[illegible]
Prof. [illegible] M.A., [illegible]	Rajan Raj Chatterjee, D.Litt.
[illegible]	Prof. P. K. Acharya, I.E.S.
Prof. [illegible] M.A., Ph.D.	Ph.D. D.Litt.
[illegible]	Prof. E. E. Speight
Dr. [illegible]	Prof. M. Winternitz, Ph.D.

In addition to [illegible] thought-provoking articles it contains [illegible] opinions [illegible] of considerable practical value.

[illegible] Foreign 11 Shillings or $3.

ADVAITA ASHRAMA

[illegible], India

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી ખરીદ આવે મળી શકશે.

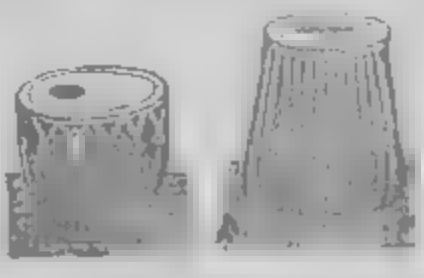

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, બ્રોડકાસ્ટ ગ્રેમાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

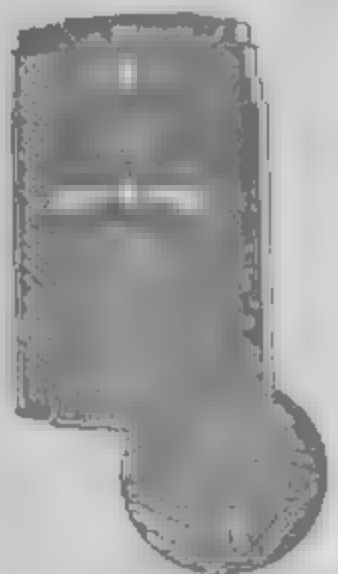

Hand Press Harmonium-
Single Reed ... 2-6.
Double Reed From ...

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એકવખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6.

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Distributors of
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

ઈન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

પુસ્તક ૩૫ મું. ડરબન, શુક્રવાર, તારીખ ૨૧ મે ૧૯૩૭ અંક—૨૧

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૨૧ મે ૧૯૩૭.

ઇમીગ્રેશનના વધુ પ્રતિબંધો

૧૯૧૪ માં, વર્ષમાં માત્ર છ કેળવાયેલા હીંદીઓની આયાત સિવાય, નવા હીંદીઓને આ દેશમાં દાખલ થવા માટે દરવાજો બંધ કરવાની નીતી સ્વિકારાયા પછી એવી સ્વાભાવિક આશા રાખવામાં આવી હતી કે જે હીંદીઓ યુનીયનમાં ડોમીસાઇલ થઇ ગયા છે તેઓને તેમજ તેઓના પ્રાયઢેયર સંતાનોને આ દેશમાં દાખલ થવા અને વસવાટ કરવાના સબંધમાં સરકાર તરફથી કશી હરકત કરવામાં નહિ આવે. પરંતુ ૧૯૩૭ માં એ આશાઓ પડી ભાંગી કેમકે એ સાલમા ડોમીસાઇલ થએલા હીંદીઓપર, જે તેઓ ત્રણ વર્ષની વધુ મુદત યુનીયનની બહાર રહે તો તેઓનામી ફરી યુનીયનમાં દાખલ નહિ થઈ શકાય એવો પ્રતિબંધ મુકાયો. વળી ૧૯૩૨ ની સાલમા ટ્રાંસવાલ રેજીસ્ટ્રેશન સર્ટીફીકેટ, કે જેથી, તેનું સર્ટીફીકેટ ધરાવનારને ટ્રાંસવાલમાં કોઇ પણ વખતે દાખલ થવાનો નિર્વિવાદ હક મળ્યો હતો, તે દસ્તાવેજને, જો તે ધરાવનાર ત્રણ વર્ષની વધુ મુદત યુનીયનની બહાર રહે તો રદ કરવામા આવ્યુ.

એ જણાવવાની ભાગ્યેજ જરૂર રહે છે કે આ બધુ ૧૯૧૪ ની સમજુતી-ગાંધી સમાધાની, કે જેની રૂએ સરકારે આ દેશમાં ડોમીસાઇલ થએલા હીંદીઓના હયાત હકો અને લાભોને હરકત નહિ કરવાનું વચન આપ્યું હતું, તેનો ઇરાદાપુર્વક ભંગ કરનારૂં હતી.

બેશક આજ તો હીંદીઓના ઘણા હયાત હકો છીનવી લેવાયા છે, કે જેની ગણતરી આ પત્રમાં અગાઉ અનેક વખતે થઇ ચુકેલી છે. આ વિષયમાં ઝનારો હેતુ તેની પુનરૂક્તિ કરવાનો નથી પરંતુ માત્ર ઇમીગ્રેશનના વધુ પ્રતિબંધો વિશે ચર્ચા કરવાનો છે.

યુનીયન પાર્લામેન્ટની છેલ્લી બેઠકમાં ૧૯૩૭ નો નવો ઇમીગ્રેશન એક્ટ પસાર થયો છે. ખરડાના રૂપમાં તે દાખલ કરતી વખતે કામયકાઉ મુલ્કી પ્રધાન મી. હૌફમેયરે પાર્લામેન્ટને એવું સમજાવ્યું હતું, કે આ કાયદો ધારવાનો મુખ્ય હેતુ બાકીના માટે નેટીવ મજુરો બહારથી આયાત કરવાની સત્તા મેળવવાનો હતો. તેપરની આખી ચર્ચા એ મુદ્દાપરજ થઇ હતી અને તેની અંદરની બીજી સઘળી કલમો વિષે ચર્ચાએ પ્રસાર કરી દેવાઇ હતી. આ કાયદો મે તા. ૮ મીના યુનીયનના ગાઝેટમાં પ્રસિદ્ધ થયો છે. એ કાયદો વાંચતા તે જેટલો નિર્દોષ ધારવામાં આવ્યો હતો તેટલો નિર્દોષ માલુમ પડતો નથી. હીંદીઓને તે હરકત કરનારો છે કેમકે પરવાના તે જન્મસિદ્ધ હક છીનવી લેનારો છે અને એકઝેમ્પ્ટ થએલા હીંદીઓના હકો મર્યાદિત કરનારો છે.

૧૯૧૩ ના ઇમીગ્રેશનના મુળ કાયદામાં એવું છે કે જે માણસનો જન્મ યુનીયનની બહાર, એવા આબાદીથી થએલો હશે, કે જેઓ યુનીયનના કોઇ પણ ભાગમા ડોમીસાઇલ થએલા હશે, તે માણસથી, ડોમીસાઇલ થએલા માબાપોથી યુનીયનમાંજ જન્મેલા હીંદી તરફેના હકો ભોગવી શકાશે. એટલે કે, દક્ષિણ આફ્રિકામાં તેનો જન્મસીદ્ધ હક રહેશે. ૧૯૨૭ ના રેપર્યાકત કલમમા એવો સુધારો દાખલ કરવામા આવ્યો, કે તેવા માણસથી ઉપરોકત હક તોજ ભોગવી શકાશે કે તેનો જન્મ થયા બાદ પણ પર્યાપ્ત અંદર તે યુનીયનમાં દાખલ થયો હશે. પરંતુ આ સુધારો જેઓ ૧૯૨૭ પહેલાં જન્મેલા હતા તેમને લાગુ પડતો નહોતો. હવે ૧૯૩૭ નો ઇમીગ્રેશન કાયદો યુનીયનમાં ડોમીસાઇલ થએલા માબાપોથી યુનીયનની બહાર જન્મેલા સઘળા માણસોને "તા. ૧ લી જુન ૧૯૩૭ ની પહેલાં, અથવા તેઓના જન્મ બાદ ત્રણ વર્ષની અંદર" યુનીયનમાં દાખલ થઈ જવાનું કહે છે. આનો અર્થ એ થાય છે કે ૧૯૨૭ ની પહેલાં તેમજ ત્યાર બાદ યુનીયનની બહાર જન્મેલા તેવા સઘળા લોકો જો "તા. ૧ લી જુન ૧૯૩૭ ની પહેલાં" યુનીયનમાં દાખલ નહિ થઈ ગયા હોય તો તેઓ આ દેશમા તેઓનો જન્મસિદ્ધ હક ગુમાવી દેશે.

તેવા લોકોથી તે તારીખની પહેલાં યુનીયનમા આવી જવું શ્રેય દેખીતી રીતિજ અશકય છે, એટલે કલમના એક છેકાથી સરકારે તેવાઓનો આ દેશમા જન્મસિદ્ધ હક્ક છીનવી લીધેલો છે, અને જે તેવા લોકો સનીક વયના હશે, તેમ તેઓના માબાપો એ પોતાનુ ડોમીસાઇલ ગરબડના કે કોઇ અન્ય કારણે ગુમાવી દીધેલ હશે તો તેઓ પણ આવી નહિ શકાય.

અત્યંત આશ્ચર્યજનક વીગત તો એ છે કે પ્રાગમેટીક મુલ્કી પ્રધાન મી. હૌફમેયર, કે જેઓને એક ઉદાર દિલના મીત્રાલ તરીકે માનની નજરે જોવામાં આવે છે, તેઓના હાથથી આ કાયદો આવી અન્યાયી કલમ સાથે પાર્લામેન્ટમાં પસાર કરી દેવાયો છે. નવાઇની બીજી વાત એ છે કે જેઓને એ કલમ લાગુ પડવાની તેઓને આ દેશમા આવી જઇ પોતાના જન્મસિધ્ધ હકનું રક્ષણ કરવાની પુરતી તક પણ આપવામા નથી આવી. બરોજ તેઓનો આ પ્રમાણે હક છીનવી લેતા પહેલાં તેઓને પુરતી મુદતની નોટીસ તો અપાવીજ જોઇએ અને તે પણ આપવામાં નથી આવી.

હીંદના એજન્ટ-જનરલ, કે જેઓની ફરજ આ દેશમાં વસી રહેલા હીંદવાસીઓના હકો અને લાભો ઉપર નજર રાખવાને માટે છે તેઓએ આ બાબતમાં શું પગલાં લીધેલાં છે એ જાણવામા આવ્યુ નથી. તે સરતચુકથી લેવાનાં રહી ગયા હોય તો તા. ૧ લી જુન ૧૯૩૭ ના કરતાં વર્ષાને લાભી

મુક્તને માટે સરકારને ઘટતી રજુઆત કરવામાં પધારે વિલંબ તો નજ થવો જોઈએ, કે જેથી, જે દોઢેકને આ નવો કાયદો લાગુ પાડવામાં આવેલો છે, તેઓને વગતસર ચેતવણી દઈ શકાય અને તેઓથી આ દેશમાં દાખલ થઈ જઈ પોતાના હકનું રક્ષણ કરી શકાય. કાયદામાં બીજી પણ કલમો છે કે જેની બારીકાઈથી તપાસ કરવાની જરૂર છે. વધુ આધાર તો ઇમીગ્રેશન અમલદારીઓ તેનો કેવો અર્થ કરે છે તેના ઉપર રહેશે.

સાબરી ઝવેરીઓ સાહેબશાહની સમાન રક્ષણ છે (?)

કપટાઉનના બે અગ્રેસર સાહેબશાહની તાજ્જુબ પાસે જવાને બીન-ગોરાઓને માટે બાલ ગોરાવપણી પ્રાગ ના વખત પ્રસ્થાન કરતા મી. ર. એસ. દોઢમેયર જણાવ્યું હતું કે આ પ્રાર્થના બીન-ગોરાઓ માટે ખાસ ગોરવપદમાં બદલી છે કેમકે સાહેબશાહની તાજ્જોઓના ચુસ્ત દિલની તેઓ પોતાની રીત મુજબ પ્રાર્થના કરી શકે. બાદ બીન ગોરાઓને ઉદ્દેશી નમ્રપે કહ્યું : "આ દિવસ જેટલો સાહેબશાહની બાબ દેવોને માટે છે તેટલોજ મહત્વનો તમારે માટે પણ છે. આ દિવસે ખુશાલીના ૨ કારણો છે. પ્રથમ તો સાહેબશાહની તાજ્જોઓ માટે આપણે ખુશી થવાએ છીએ કેમકે આપણા રાષ્ટ્રિયત્વના એ ગોઠ માંડ છે. અને બીજે રીતે ન દક્ષિણ આફ્રીકાના સમગ્ર લોકના સંગઠનનું પણ ગૌરવ છે એવી. ખાસ કરીને બહેનના સાહેબશાહની સમાન રેયત છે. કેટલા તે નીચલા નાથ માબદારના સાહેબશાહ કે તેટલાજ તે આ દેશના પ્રથમ પ્રધાનના પણ સાહેબશાહ છે. તેમની પાસેથી આપણે તો સમાન ન્યાયની આશા રાખી શકીએ છીએ અને સમાન ગર્વ પણ રાખીએ છીએ.

વિચારો સુંદર છે પરંતુ અર્થ કરેલા નથી

મી. દોઢમેયરે દર્શાવેલા વિચારો સુંદર છે પરંતુ દક્ષિણ આફ્રીકાના બીન-ગોરાઓને માટે તેનો કશો અર્થ નથી. તેઓ આ દેશના "અરપૂચ્યો" છે એ વસ્તુ તેઓથી કદી કેમ ભૂલી શકાય! આ હકકો દરકને તેઓનાપર બળાત્કારીયા સાહેબના ચાલ્યા પછી સાહેબશાહની તાજ્જોઓને દક્ષિણ આફ્રીકાના સમગ્ર લોકોના સંગઠનના એક મીત્ર તરીકે જોવા તેઓથી ખુશાલી કી રીતે ઉજવી શકાય! અને જ્યારે ગાતી કે વર્ષના બેદ વિધાન સમયા સાહેબશાહ ની સલામ સ્વરૂપ ૨ ક્યાં કેવા વખતની તરફથી સમાન આપણી ખાત્રી રાખી શકે છે એવો સંતોષ શા કીમ થઈ શકે એમ! સાહેબશાહને બોલીજ બબર હશે કે તમના નામે કેટલા ઘોર અન્યાયો પ્રથમી રહ્યા છે! પ્રધાને દક્ષીવેલા વિચારોમા નથી ૬ જા સીધાય બીજું કશું જ નથી. મી. દોઢમેયરની સલાહીચ્છા વિશે અમે શંકા નથી ઉઠાવતા પરંતુ આપણું રાજબંધારણ એવું છે કે બીન-ગોરાઓને આવા પ્રસંગે આનંદ અને ઉલ્લાસ બતાવને બદલે નીરાશાજ જીવન થાય છે. બેદની તો ખાસા રાજધામાં આવેજ . ઓછામાં ઓછા આવા પ્રસંગે દક્ષિણ આફ્રીકાના સમગ્ર લોકો બની ૨ વસ્તુનો બેદ ભુલી જઈને આ એક રાષ્ટ્રસન માટે ગોરવી, દાગા અને પદ્ધિચમી બે સબની પ્રજાઓ ઘણાઘણીને એક બીજાના આનંદ ના. સમાનપણે સહભેલ થાય પરંતુ એ પણ નિરાશ્રય થયું નહોતું બીન ગોરાઓ—અને આજે તેમાં રાબદ દોઢેકોનો પણ સમાવેશ કરવો જ છે—પોતાના અસ્તુકલ્યાના દરવાજાને એટલા બધા રેવાઇ ગયા છે કે તેઓની સામે જે કુદરતી તાબધામા આવે તેને તેઓ વાજબીજ ગણી તેથી રાચે અને સતાવ પામે છે. પરંતુ એથીએ ગંભીરપ દુઃખકારક ઘટના ૨રવાનના બીજો દાવામા તાજ્જોઓની સતેજ જોવામાં આવી જ્યારે તાજ્જોઓની ખુલ્લાકીમાં ૧ દોઢેકના બતદેર નામ આવી ગયો હતો ૧ પેલાએ દોઢેકના કબુલના કટલાક ગોળ ગોરા પ્રેક્ષકોને ખેદ કર્યા અને તેઓને દાવામાંથી બાદ મુકવામા આવ્યા. આમા તો અનેક કિસ્સાઓ બુનીબનના બુલાબુલા ન્યાયોમાં બની ગયા કરે એટલે બીન-ગોરાઓ, કે જે આ દેશના કચડાયેલા લોકો છે, તેમને આશ્વાસન કેવાનું તે નજ કે આ તાજ પ્રારબ્ધ કરેલા સાહેબશાહના પરંતુ સાહેબશાહોનો પણ સાહેબશાહ પરમકૃપાળુ પરમેશ્વરના સંદેશનું છે, આ દિશે બારેજાજ બબર વિના સંદેશને એમ કહી શકાય છે. આપણી નિતા બતી ગાતી કે પણ, સાહેબના સાહેબ તેમજ દક્ષકારના દક્ષકાર બાર તેની તરફના સમાન છે અને તેની દરબારની સબ સમાન ન્યાય દીજ તાબાય છે. આ સદ્વ્યવહારના ગોરવમાં આવે અને તેની બધતી કરતા ગુલામી ગાંત પર તો પ્રભુ સાકે!

દરવા આ બચ્ચેર!

પાલામેન્ટના મુનીબનના ફ્રાનચાઈના ચોટપર ની ગયો દરગીબાલ પ્રવારદરમ્બલના મુનાપ્રદેશ પ્રાદીના મેમ્બર મી. વસ્લંદરે જણાવ્યું કે "ઇપ્રદાક્રિકની યુનીવર્સીટીમાં ૬૮ જેટલા બીન ગોરા વિદ્યાર્થીઓ કે જે જાણીને બાર અત્યંત નામબ્ય થયું. યુનીવર્સીટીમાં ગોરા અને બીન-ગોરાઓ એ નામે વિભાગ બને ગોઝ નથી સાજરું આ બીન ગોરા વિદ્યાર્થીઓએ પોતાની રંપોર્ટી મ કરબ્ધ બાપેલી છે. તેની સામે મારા જરામે નાગેબ નથી પરંતુ આ વિદ્યાર્થીઓ યુની વર્સીટીના બબેકરો અને બાકત પદેરે તેની સામે મારો સબ્બા ધોરાબ છે. રાબાર્ગ્રેસ બાબોમાં પબ્બ બીન-ગોરાઓએ ગોરા વિદ્યાર્થીઓ સાથે બારતોલ બાબત કરેલા છે.

રેવરન્ડ ડબ્લુ.પી.પ્રેટને જવાબ આપતા મી. દોઢમેયરે જણાવ્યું કે "મારા બાબતા ગુજબ કપટાઉન યુનીવર્સીટીના એક અંગે બેલ્લાનીબબ્બમાં યુનીવર્સીટીનો બાબ બીન-ગોરા વિદ્યાર્થીઓ છે. મી. ડબ્લુ.પી.પ્રેટ કદે છે કે બીન-ગોરા કુબ્બ કેળવણી પામે તે સામે તેમને વિરોધ નથી પરંતુ જો તેઓની સંખ્યામા વધારો થાય તો પ્રશ્નક બબાત બીન ગોરી સંખ્યામાં તેઓએ માટે સમયક થવી જોઇએ."

મી. દોઢમેયરે જણાવ્યું : "દક્ષિણ આફ્રિકા ની યુનીવર્સીટીઓમાં બીન ગોરાઓના સંબંધમાં બેઠલી વસ્તુ તો દેખીતીજ છે કે કોઇ પણ કાયદા વગર ચારાયો તેમા ચર્ચે પડી કારણ તેમ નથી અને તેનો કાયદો ચારવાનો હું તૈયાર નથી. દાલમા જો બાબત યુનીવર્સીટીની મુનસુબીપર રહેશે છે અને જે યુનીવર્સીટીના નીતી જાહેર પ્રજાના કૃત્રતી નહી હોય તો જે બાબત પ્રજાપર તેના આધાર છે તેનો રોગ ન ચુકાવી દેશે."

મી. નથાને જણાવ્યું કે "હું ગાલના બેબાવથી બેબાનાના પ્રધાનને વિનતિ કરું છું કે કપટાઉનની યુનીવર્સીટી કે જેના વિષયિ બાબતો બાજ પડેલો છે તો તેમણે બીન-ગોરાઓ માટે વિદ્યાબુની જુદી અવસ્થા કરવાની નીતીનો વિચાર કરવો જોઇએ. પ્રધાને બીન-ગોરા વિદ્યાર્થીઓને ઉચ્ચ કેળવણી જુદી આપી શકાય એવી કલ્પના ચારવાની શક્યતાનો તપાસ કરવી જોઇએ."

મી. દોઢમેયરે જણાવ્યું કે "ગોરા અને બીન ગોરાઓને ઉચ્ચ કેળવણી આપવાની જુદી જાદ જા કરવાના સંબંધમા તપાસ કરવાની યોપા ગીરાનન મેમ્બરની સુચનાનો કે જાહેર બીજાર કરીશ પરંતુ બાબારે કપટાઉનની યુનીવર્સીટી, જેમાં બીન ગોરાના સબ્બા બબુજ બબોદ્દત છે તેને એ સીદ્ધાન્ત લાગુ પાડી શકાય તેમ નથી."

હવે કહો કે મી. દોઢમેયરના આબે કેવા દક્ષિણ સુંદર વિચારો સાથે દક્ષિણ આફ્રીકાના ગોરાઓની આ વિપરીત મનોદશાનો મેળ આ બીન બોમી રહે?

સાલ્વિ પારપદમાં હિંદી પ્રશ્નની ચર્ચા

પ્રેનથી કરનો સંદેશો જણાવે છે કે દક્ષીબ આફ્રીકાના ડોદેઓના પ્રબંધની ચાલી પરીપદમાં એકબ થએલા દક્ષીબ આફ્રીકાના અન્ય દોરના પ્રતીનીધીઓમા બારના ચર્ચા બનાર છે. સંદેશો બધુમા જણાવે છે કે બોધારણસુધરની બાબ કમીટી, જેમાં સંસ્થાનીક દરજ્જના અન્ય દેશોના પ્રતીનીધીઓમાંથી ઉપસ્થીત થતા પ્રબ્નોની ચર્ચા થશે, તેમાં ખેર કે ખરી રીતે આ પ્રબ્નની ચર્ચા નહીં થઇ શકે પરંતુ ઘર ગઠબદ અડચણના બાબે જણાવ્યું છે કે તેઓ અબે આ બાબદુર બાજબપાય જનરલ સ્મટ્સના અને દક્ષીબ આફ્રીકાના અન્ય પ્રતીનીધીઓની સંડનમાં હાજરી ના કારણ સબને મુનાગનમાં ઉભરાયેલા બેસીબાવાદીઓ વીરુદ્ધના કામદારોની બાબતમાં બીનસલાબાર ગણા કરશે. ઘર મહમદ અડચણના બાબે જણાવ્યું કે તેઓ, દક્ષીબ આફ્રીકાના ડોદેઓના યુનીબનના અન્ય ચાની ગોની સાથેની કરબ્બાબણીના અગ્રેસરો :ગારેલા

સ્થાનોમાં નહિ સ્વભક્ષા સેવકો, કેવો મજબુત કુદો રહ્યુ કરવાને પોતે ઉત્તેજકર છે.

ઈસ્ટહૅમ હિંદુ સોસાયટી

અહ્ત લંડન હિંદુ સોસાયટી એ ગઈકરનાં અને આજુબાજુમાં વસી રહેલા હિંદુઓની સામાજીક ઉન્નતિનુ સુંદર કામ કેટલાંક વર્ષોથી કરી રહી છે સોસાયટીએ એક મંદિર અને હૉલ બાંધ્યા છે જેમાં સામાજીક તેમજ ધાર્મિક પ્રસંગો ઉજવાય છે તેમજ બાળકોને કેળવણી પણ આપવામાં આવે છે કુંકે મુદત ઉપર આ મંદિરની ચારે બાજુ મુસલમાન વસ્તી થઈ ગઈ છે અને સોસાયટીની સુંદર પ્રવૃત્તિથી કેટલો સંતોષ થયો હતો. આ કારણથી અન્ય સ્થળે પ્રસિદ્ધ થએલા મોસાયટીના દેવાલયથી ખેંચ કરાવે કે સોસાયટી દેવાલય, આને દેવાલયમાં પરતા સુધારા કરવા ધ્યાનમાં છે અને ભાવિકોને માટે મહ્ત્વ ફીગેરેની સગવડો કરવા ધ્યાનમાં છે. ઉપરત પ્રવૃત્તિમાં હિંદુ બાળકોની વસ્તી જાણી છે અને એ જોતાં આ કામ ઑથમે માંગે કરવું જે તેઓને માટે કંઇક ખર્ચ ભોગ ગણાય. તેમ છતાં તેઓ તન મજીનાં તેમજ પૈસો ફોક આપી રહ્યા છે કી જોતાં ઉપર પ્રવૃત્તિની જહારના હિંદુ બાળકોમાં પણ તેમા રસ સર્જે તેઓને સહાનુભૂતી અપવા જોઇએ. આપી અને આશા રાખીએ છીએ કે ઉપરપ્રવૃત્તિ હિંદુ સોસાયટીના પ્રતિનિધિઓ આ કાર્યને માટે પ્રોત્સા કરતા બહાર નીકળે ત્યારે હીદુબાળકો તેઓને સારી મદદ આપી તેઓના હિસ્સાનું પરતું ઉત્તેજના આપશે. બહાર પૈસો ખરચવા જાય તે કરતાં આ રીતે આ દેશમાં આપણી ઉન્નતી માટે ઉપયોગ થાય એ અત્યંત ધ્યાનપ્રેમ છે.

એજવૅર-જનરલ

હીંદના એજવૅર-જનરલ સર રોયદ રજા ખસી અને લેડી અલી ફેબ્રુઆરીમાં તા. ૧૫ મીએ છુપી જોહાનીસબર્ગ ગયા છે. ત્યાં ૧૫ દીવસ રહીને ડરબન આવશે અને માર માસ ડરબનમાં ગાળા કરી જોહાનીસબર્ગ જશે, અને કરી પાછી પાલીમેન્ટ ભરાય તે પહતે ફેબ્રુઆરિન જવાનું થાય ત્યાં સુધી ત્યાંજ રહેશે.

એશીયાટીક પ્રશ્નપર પાર્લામેન્ટમાં ફરિ ચર્ચા

સરકારે તપાસ કરવા આપેલી ખાત્રી

ગઇ સામવારે યુનીયન પાર્લામેન્ટનું કાર્ય રજા માટે મુલતવી રહ્યું ત્યારે ગઇકાલ ઉપરથી પહીએ જોહાનીસબર્ગ ગોલ્ડરતા પેલા પરતાં મુકામવાળા બીલોપર ફરી ચર્ચા ઉપરહવાનો પ્રયત્ન થયા હતા. ઓપોઝીશન બીલ્ડરના નીલ્ડ વાચના કરવાના મેમ્બરોના નેતા-લીડર જોહ્નસ્ટન મેજર જનરલ જી. કુપરસાહેબ આ ચર્ચા શરૂ કરતાં જણાવ્યું કે એશીયાટીકો અને યુરોપીયનના સંબંધોને લગતાં ઘણા બીલો આજ ગોહરમાં રાખવા થયા છતાં તેમાંનું એક પણ પાસ નથી થયું.

કામચલાઉ પ્રધાન જી. હારેબ્રે એક વખત કોંગ્રેસ જણાવ્યું હતું કે આવું ભેદ પુરી થતાં એશીયાટીકો વસ્યા એક બાજુ ગોરી જાતિને નોકરીમાં રાખવાના નાદ આવે છે. પરંતુ તેને પ્રધાનમંડળના બાકીના સાથીઓ સાથે અપાજપી થઇ અને એ બાબીનુ કશુ પરિણામ નહિ આવ્યુ. આ બીલોમાંના તેને સીલેક્ટ કમીટી સમક્ષ રજુ કરવામાં આવ્યાં હતા. જે પર તે તા. ૧૬ સ્ટ્રાચકમે પાસ કરાવ્યું હતું આજે રજાબારને મુકી હતી કે કામ પર પાછા યુરોપીયનોને. જીન-યુરોપ વાપરો નો નોકરી કરવા કેટલી નહિ જોઇએ. પરંતુ સીલેક્ટ કમીટીના બાકી સભ્યો સેક્રેટરીએ તેના વિરુદ્ધ મત આપ્યો હતો. સીલેક્ટ કમીટીએ પોતાનો રીપોર્ટ જાહેર પાડયો ત્યારે પ્રધાન મા. હારેબ્રેએ જણાવ્યુ હતુ કે એથી કાયદો થયો ગણાય. ન એમ કોમ નો બાકુનીનો તેના વિરુદ્ધ છે. પી. સ્ટ્રાચકમ અને મારો નથી. આમે એવી પણ કરમાસ્ત મુકી હતી કે યુરોપીયનો અને જીન-યુરોપીયનોન સેક્રેટ કરવા જોઇએ. પરંતુ એ દરખાસ્ત પાપ્ત થઈ ન હતી.

જોરી જોહરાબ્રેએ આને એશીયાટીકો વચ્ચે સારા સંબંધમાં સીલેક્ટ કમીટી સમક્ષ મોકલેલા સોસાયટીના દેવાલયથી ખેંચ કરાવે કે સોસાયટી દેવાલય, આને દેવાલયમાં પરતા સુધારા કરવા ધ્યાનમાં છે અને ભાવિકોને માટે મહ્ત્વ ફીગેરેની સગવડો કરવા ધ્યાનમાં છે. ઉપરત પ્રવૃત્તિમાં હિંદુ બાળકોની વસ્તી જાણી છે અને એ જોતાં આ કામ ઑથમે માંગે કરવું જે તેઓને માટે કંઇક ખર્ચ ભોગ ગણાય. તેમ છતાં તેઓ તન મજીનાં તેમજ પૈસો ફોક આપી રહ્યા છે કી જોતાં ઉપર પ્રવૃત્તિની જહારના હિંદુ બાળકોમાં પણ તેમા રસ સર્જે તેઓને સહાનુભૂતી અપવા જોઇએ. આપી અને આશા રાખીએ છીએ કે ઉપરપ્રવૃત્તિ હિંદુ સોસાયટીના પ્રતિનિધિઓ આ કાર્યને માટે પ્રોત્સા કરતા બહાર નીકળે ત્યારે હીદુબાળકો તેઓને સારી મદદ આપી તેઓના હિસ્સાનું પરતું ઉત્તેજના આપશે. બહાર પૈસો ખરચવા જાય તે કરતાં આ રીતે આ દેશમાં આપણી ઉન્નતી માટે ઉપયોગ થાય એ અત્યંત ધ્યાનપ્રેમ છે.

એજવૅર-જનરલ

હીંદના એજવૅર-જનરલ સર રોયદ રજા ખસી અને લેડી અલી ફેબ્રુઆરીમાં તા. ૧૫ મીએ છુપી જોહાનીસબર્ગ ગયા છે. ત્યાં ૧૫ દીવસ રહીને ડરબન આવશે અને માર માસ ડરબનમાં ગાળા કરી જોહાનીસબર્ગ જશે, અને કરી પાછી પાલીમેન્ટ ભરાય તે પહતે ફેબ્રુઆરિન જવાનું થાય ત્યાં સુધી ત્યાંજ રહેશે.

એશીયાટીક પ્રશ્નપર પાર્લામેન્ટમાં ફરિ ચર્ચા

સરકારે તપાસ કરવા આપેલી ખાત્રી

ગઇ સામવારે યુનીયન પાર્લામેન્ટનું કાર્ય રજા માટે મુલતવી રહ્યું ત્યારે ગઇકાલ ઉપરથી પહીએ જોહાનીસબર્ગ ગોલ્ડરતા પેલા પરતાં મુકામવાળા બીલોપર ફરી ચર્ચા ઉપરહવાનો પ્રયત્ન થયા હતા. ઓપોઝીશન બીલ્ડરના નીલ્ડ વાચના કરવાના મેમ્બરોના નેતા-લીડર જોહ્નસ્ટન મેજર જનરલ જી. કુપરસાહેબ આ ચર્ચા શરૂ કરતાં જણાવ્યું કે એશીયાટીકો અને યુરોપીયનના સંબંધોને લગતાં ઘણા બીલો આજ ગોહરમાં રાખવા થયા છતાં તેમાંનું એક પણ પાસ નથી થયું.

કામચલાઉ પ્રધાન જી. હારેબ્રે એક વખત કોંગ્રેસ જણાવ્યું હતું કે આવું ભેદ પુરી થતાં એશીયાટીકો વસ્યા એક બાજુ ગોરી જાતિને નોકરીમાં રાખવાના નાદ આવે છે. પરંતુ તેને પ્રધાનમંડળના બાકીના સાથીઓ સાથે અપાજપી થઇ અને એ બાબીનુ કશુ પરિણામ નહિ આવ્યુ. આ બીલોમાંના તેને સીલેક્ટ કમીટી સમક્ષ રજુ કરવામાં આવ્યાં હતા. જે પર તે તા. ૧૬ સ્ટ્રાચકમે પાસ કરાવ્યું હતું આજે રજાબારને મુકી હતી કે કામ પર પાછા યુરોપીયનોને. જીન-યુરોપ વાપરો નો નોકરી કરવા કેટલી નહિ જોઇએ. પરંતુ સીલેક્ટ કમીટીના બાકી સભ્યો સેક્રેટરીએ તેના વિરુદ્ધ મત આપ્યો હતો. સીલેક્ટ કમીટીએ પોતાનો રીપોર્ટ જાહેર પાડયો ત્યારે પ્રધાન મા. હારેબ્રેએ જણાવ્યુ હતુ કે એથી કાયદો થયો ગણાય. ન એમ કોમ નો બાકુનીનો તેના વિરુદ્ધ છે. પી. સ્ટ્રાચકમ અને મારો નથી. આમે એવી પણ કરમાસ્ત મુકી હતી કે યુરોપીયનો અને જીન-યુરોપીયનોન સેક્રેટ કરવા જોઇએ. પરંતુ એ દરખાસ્ત પાપ્ત થઈ ન હતી.

જોરી જોહરાબ્રેએ આને એશીયાટીકો વચ્ચે સારા સંબંધમાં સીલેક્ટ કમીટી સમક્ષ મોકલેલા સોસાયટીના દેવાલયથી ખેંચ કરાવે કે સોસાયટી દેવાલય, આને દેવાલયમાં પરતા સુધારા કરવા ધ્યાનમાં છે અને ભાવિકોને માટે મહ્ત્વ ફીગેરેની સગવડો કરવા ધ્યાનમાં છે. ઉપરત પ્રવૃત્તિમાં હિંદુ બાળકોની વસ્તી જાણી છે અને એ જોતાં આ કામ ઑથમે માંગે કરવું જે તેઓને માટે કંઇક ખર્ચ ભોગ ગણાય. તેમ છતાં તેઓ તન મજીનાં તેમજ પૈસો ફોક આપી રહ્યા છે કી જોતાં ઉપર પ્રવૃત્તિની જહારના હિંદુ બાળકોમાં પણ તેમા રસ સર્જે તેઓને સહાનુભૂતી અપવા જોઇએ. આપી અને આશા રાખીએ છીએ કે ઉપરપ્રવૃત્તિ હિંદુ સોસાયટીના પ્રતિનિધિઓ આ કાર્યને માટે પ્રોત્સા કરતા બહાર નીકળે ત્યારે હીદુબાળકો તેઓને સારી મદદ આપી તેઓના હિસ્સાનું પરતું ઉત્તેજના આપશે. બહાર પૈસો ખરચવા જાય તે કરતાં આ રીતે આ દેશમાં આપણી ઉન્નતી માટે ઉપયોગ થાય એ અત્યંત ધ્યાનપ્રેમ છે.

એજવૅર-જનરલ

હીંદના એજવૅર-જનરલ સર રોયદ રજા ખસી અને લેડી અલી ફેબ્રુઆરીમાં તા. ૧૫ મીએ છુપી જોહાનીસબર્ગ ગયા છે. ત્યાં ૧૫ દીવસ રહીને ડરબન આવશે અને માર માસ ડરબનમાં ગાળા કરી જોહાનીસબર્ગ જશે, અને કરી પાછી પાલીમેન્ટ ભરાય તે પહતે ફેબ્રુઆરિન જવાનું થાય ત્યાં સુધી ત્યાંજ રહેશે.

હબસી પ્રોફેસરો સાથે ગાંધીજીનો અહિંસા વિષે વિવાદ

અમેરીકાના હબસીઓનું એક પ્રતીનીધીમંડળ કેદખાને પડેલાં ગાંધીજીને મળવા આવેલું; તેમાં બે હબસી પ્રોફેસરો હતા. તેમની સાથે ગાંધીજીને પોતાના અહિંસાના સીદ્ધાન્ત વિષે ઘણી જ રસીક ચર્ચા થયેલી. આહીંસા વીષે આ ચીત્રમાં કેટલુંક સ્પષ્ટિકરણ કરવામાં આવ્યું હતું, એ ચીત્રને શ્રી. મહાદેવ દેસાઇએ 'હરીજનબંધુ'માં આપ્યો છે તે અત્રે ઉતારવામાં આવ્યો છે.

વરસેક પર અમેરીકાના હબસીઓનું એક પ્રતીનીધીમંડળ ગાંધીજીને મળેલું તેની વાતચીતનો મુખ્ય વીષય અહિંસાનો હતો. બેાડા દીવસ પર વંગમેન્સ ફ્રિચિયન એસેાસીએશનની સભા માટે પ્રા હાવર્ડીઆલ્ડ અને પ્રેા. મેસ નામના બે હબસી ગૃહસ્થોને આવેલા તે ગાંધીજીને મળવા આવ્યા હતા, તમજી વધુ કે જ પ્રકારની ચર્ચા કરી; એ બતાવે છે કે આપણા અને એમના પ્રશ્નો વચ્ચે કેટલું બધું સામ્ય છે આ બે સજ્જનોમાંથી પ્રા. હાવર્ડીઆલ્ડ ને ગાંધીજી ને પહાડગંજી એકાન્તમાં મળેલા, જ્યાં તેમના પ્રશ્નો ઘણેરા સહજ હતા, પરંતુ પ્રેા. મેસના સાથે કે સાથેા સવાલ પણ એ એવ રીત કે ટેાપીવાલાએ સાંભળીને આપેલા ઉત્તરેાના ભાષ્યરૂપ હતા એ આહિંસાપ્રયોગ આખુ બાદી જાય છે.

પ્રા હેાવાર્ડાલ્ડનો પહેલેા પ્રશ્ન હતા કે "આપના અહિંસા-ના સીદ્ધાન્ત મોટા ભાગના હબસી પર બહુ ઉંડી અસર કરી છે આપની એ વાતનો અમે કેટલેાક પ્રમાણ છીએ"

ગાંધીજીને પૌત્ર કનુ મેસ્તે ગોળળે ત્રણેને જવાબ આપ્યેા:

"હા, જરૂર. એના પરીણામે મારી અહિંસા પધતા જાય છે."

"અમેરીકામાં ૧ કરેાડ ૨૦ લાખ હબસી છે તેઓ માણસના સામાન્ય તરીકેના પ્રાથમીક હક્કો—જેવા કે રેાજા એમના પર પ્રયત્નેા કરીને છતા ન કરે, તેમને સુંદરીઓ ઘુટણીયા ભણે આપવાનો હક્ક મળે, સમાજમાં અલગ ગામ બહાર નાખવામા ન આવે, વગેરે—મેળવવાને સફળ અહિંસાની રજા કે આક્રમણનો આપનો સફળના મળેલા અનુભવ પરથી આપ આમને સલાહ ને ઉત્તેજનના બે શબ્દ કહી શકેા?"

"દક્ષિણ આફ્રીકામાં મારે બધા નાના પ્રશ્નોમાં પણ એવા કેટલક વસ્તુનો સામનેા કરવેા પડેલેા. નાની મુશ્કેલીઓનેા હલ આપ નથી આપેા. હું તેા એટલું જ કહી શકું : બધાયેા સીધાપ બીજો રસ્તેા કે જ નથી. પણ એ રસ્તેા નીર્ભય અને અજ્ઞાનનેા નથી પણ જ્ઞાનવાન અને સજ્જનેા છે."

"ગાયબ્રેાકેાના બનાવ બતાવે છે કે આપે અસ્પૃશ્યેા સાથ પૂરી એકતા સાધી, એમનાં દુઃખ નીવારવાનો આપણેાકેાના દુઃખનું બીજ રાજ્યેા પેાતાના સ્વાર્થના અનુકરણ કરે એમ આપ માનેા છેા?"

"ના, કે તેા મને આશ્ચર્ય થાય."

"મારા હબસી ભાઇઓને હું બધીઓનો મારે કેવી આશા રાખવાનું કહું?"

"એમના પક્ષમાં બધા તેા ઠીક, અને જો તેઓ બહીંસાને પેાતાનું એકમાત્ર શસ્ત્ર બનાવે તેા બાકીના ઉકેલવું જ છે, એ વીષે કંઇ કહેવું નથી."

અહીંસા નો અસેાપ શંકા

પ્રેા. મેસ આવ્યા ત્યારે એમના મહમાંએ ગાંધીજી મુંબાવના એમના સંદેશે એટલે પ્રથમ આપી કાંઇ એવા હતું પ્રેા. મેસનો સાથે સાંભેા વાંધાદ થયા તમા ગાંધીજીએ ઇજનાર મેસ્તેની અહિંસા વિષેની સમજણ સમજાવ્યું

ગાંધીજીએ કહ્યું "બહીંસાના પ્રતીકારને મારે આ મહાસભા 'પાસીવ રેઝીસ્ટન્સ' શબ્દ વપરાય છે એ બરાબર નથી. દીલના પ્રતીકારના કરવા બહીંસક પ્રતીકારની કલ્પના પણ પ્રથમ છે. આહિંસક પ્રતીકારને કોઇના બાનના કરવાનો ન આવિચલન હેાય છે, પણ એનેા બેાળેા બાજ આક્રમણ કે પ્રા બાજ દરજ્જ હેાય છે. જેટલી બાજ દેખી શકાય કે તેા કરી આકર ન પડતા હેાય એવા દેખાય છે—દા. ત. રેટીંગ. એમાં હું બહીંસાની પ્રતીમા કહું પૂરું એવું પરીણામ આવેલું નથી, પણ વસ્તુત એનો હિંસા બહુજ વેગથી ચાલે છે ન એવું બનવાના પરીણામ બહુજ આકરકારક નીવડે છે, આ વસ્તુ હું જાણું છું. એટલે બહીંસક પ્રતીકારના કેળવાયેલા સાધકમાં કે દોડા ને ગાંધીમતા ... હું તે પકડી રાખું ... હું તેમને બધારે બળપૂર્વક રહેવાનો તે બાબતમાં મારા કાનબાર ... છે બહીંસાનો પ્રયોગ બરાબર ચલાવવામાં આવે તેા એ બહુજ વેગથી ને બહુજ શક્તિ થઇ પડે છે. બહીંસક સાધનની બાજતી હોય ત્યારે મારી આખે બાજ થકાય છે, પણ તે પ્રસ્તુત દુઃખેા પ્રણીત હેાય છે. બહાદીવનોએ એમણે-સીનીયનોનો બાજ કાંઇ બાજના એના કરતા વધારે નથી આ ... દેખાનારી વસ્તુ મૂં બેાલ શકે? ના મારા દીકરાની બાજ નાની બહેનેા સામને હતા. પણ તેને એમીગ્રાનીનાનો રહ્યુકેત્રમાંથી બધી બાજ હોત ન બહિંસક રહીને પેાતાનો કરજ બરાબર ફરજ કોઇ તેા એમની દેખાતી નીષ્ક્રિયતાના હાથમાં આદરબ લાગત, તેાપે તેની અસર બધી બધારે પડત. એટ બાજુ દિલ્હીમાં ને મુસેાલીની બીજી બાજુ ટર્કોના દિમાંતો તાજેતરમાં પ્રમાણ બતાવે છે. પણ એ જાણીતાબાનની કલ્પના બેટલેા જ હાસ્યિક નીવડશે. પણ બહુ બાજવાનના બહિંસક પ્રયોગ હજુ બણી દશા રહ્યા છે; ને કાળ જશે તેમ હજુ પણ વધશે. ... એનું બધારે પ્રમાણ થાય તેમ તે બધારે અસરકારક ને અબુટ બને ... અને આખરે આખુ જગત એ શાંતીને લેાક રહે છે ને બેાલી ઉઠે છે. આહીં, આ તો ચમત્કાર બન્યા છે, ચમત્કાર બાજ અદૃશ્ય શક્તિઓનો મુક અને અસરકારક પ્રવૃત્તિઓને બીજ થાય ..."

જનસમુને એ તાલીમ આપી શકાય

પ્રેા. મેસ: "હિંસા દ્વારા આઝીદા મેળવ છે એ રીતે તેા મારા જનમા જરાય શંકા નથી, પણ મને મંત્રજ્ઞ ... બધા કે છે કે જોનો મોટા પાયા પર પ્રયોગ કરે ત્યારે આપેા આબુસેાના આ પ્રેમની સામગ્રી ... કે રીતે કેળવી સકાય? આફ્રિકામાંને એ કામને આપવાનું સહેલું ... મારા મોટા સમુદાય તાલીમ કરવા લાગે ત્યારે આપણે શું કરવું? આપણી મનસ્તિ બધે કરવી કે બાજાય ચલાવવે રાખવી?"

ગાંધીજી: "અમારી બહીંની દીક્ષાબાલમા મને એ અનુભવ બધેલેા છે. તાલીમને બે તાલીમ ઉપદેશ આપવાનેા બાજતી નથી. બહીંસાનેા ઉપદેશ ન બઇ શકે; એનુ તેા આચરણ કરવું જોઇએ. દાંડીકુચ આચરણ જોઇને બાજા લેાકા તોમેથી રહેવાનો શકાય, જ્યારે પહેલાં બારીબાને જોવા બારેા, પછી તાલીમાન બારેા, પછી કતનપરેજને મારેા. ગોટમે લાંબે ચ કાઠીની કળાના નીષ્ણાન તરીકે બધાર ગયા. બહીંસક બાજુલની પાસે બાજ શબ્દ નથી. દેાડું, ગોટલે એની ચાપડી જ નહીં પણ એની દિક્ષા પણ કરી ચુસર ન કરેા હોય એવા દખાય છે. મારા મનમાં દેત ન દોષ તેાયે હું તમને ગમે ગોટલાં નાનીમાં વધારે કહું બાજુ બારા મનના બરેખરું દેત હોય ને બતા મારા શબ્દો ને મારો દેખાવ બીલકાનો લાગે. જ્યા સોજા દાબસાગમાં મારી બાવાદિના તા સરખી હોય બતા એનો અસર જુદી જુદી પડે. કેમકે આપણું દિલા બહારથી દેખાય એવા ન હોય લારે આની અસર બાણી બધારે પડે છે. ગોટલે તમે અનાબુના મારી પર ... અસર પાડતા હો, એનો મને કદી ખબર જ ન પડે બતાં જો અમુકનું બાત હોય એનો કરતા આ બાતબણે બતા અસર અનંતબણી બધારે હોય ... હિંસામાં કયુ અદકપ હોતું નથી જેટલું બહીંસા પોણે લાગે અદશ્ય હોય છે, ને તેથી ત ગોટલી

ગણાવે અવશ્ય તેટલી તેની અસર વધારે દોષ છે તારે આક્રમણરૂપ કહેવી પડશે. તે પછી તો રાજકારણરૂપ બની જાય છે. એ પ્રમાણે જનસમુદાયના માનસ પર પડેલાં અવળાં, તે પછી જ્ઞાનપૂર્વક, અસર પડે છે ત્યારે તેના પર જ્ઞાનપૂર્વક અસર પડે છે ત્યારે નવી જાગૃતિ રૂપિયા રાષ્ટ્રના બીજા મળે છે. મારો પોતાનો અનુભવ એવો છે કે લોકો નજીવા પરના દેખાવોથી ત્યારે મારા મનમાં દ્વારા પ્રમાણે જાણ કરવાને નહોતું. એકને ૧૯૨૨ માં જ્યારે મળવાનો ત્યાગ કર્યો પછી અહીંસાની રક્ષિત નીતિની મારી શ્રદ્ધા વધી, અને આજે પણ મારા મનમાં તો એવી તે એવી ખાતરી કરેલી છે કે એ માટે લાગણીનો દીપક નથી. મારો કે હું ગાડ્યોદય પામ્યો ત્યારે તો નથી શ્રદ્ધા પ્રમાણે તે બેસું ☐ વરસ્યા પ્રમાણે જ થવાની.

"અહીં આપે જંગીકામ કરીએ છીએ તેને લીધે મારા સાથીઓ જોડે મારે અનેકવાર ચર્ચા થાય છે. તેઓ કહે છે, 'આપણે સ્વરાજ મળ્યા પછી એ કામ કેમ ન કરી શકીએ? સ્વરાજ મળ્યા પછી તો વધારે સારા માણસ રહેશે.' એમને કહું છું, 'ના. એ ખોટો આશાવાદ ગણો નહીં એમ. એ સ્વરાજ માટે વૈકલ્પિક ન કરો અને તમે સાચું સ્વરાજ એવા કામ માટીજ નીપજશે.' વર્ષ જેમ હું કેટલાક સારા ઓને વર્ષો પ્રમાણે રાષ્ટ્રના તંત્ર તમને કરાવ્ય ન બનાવી રહ્યા કે સ્વરાજ આવ્યું એટલે તરત એ બધાય થઈ જાય. તારે અહિંસાને માર્ગે સ્વરાજ મેળવવું હોય તો મારા લોકોને નીચલામાંથી નાતીલા આવવા જોઈએ. ખુશામતખોરો, બનાવટી, વેશ્યા દિવસોના માણસોને હિંસાની સેનામાં ન જોઈએ. શુદ્ધ અહીંસાની સેનામાં જોઈએ તો ત્યાગી પણ બધાંના નાનો હોતી; આંધળાં, બુલાંખાગળાં પણ્યારીપણ પડેલાં બોલા એમાં જોડાઈ શકે છે; એટલા પૂરતો જ નહીં, બીજો પણ એમાં જોડાઈ શકે છે. અત્યારે અહિંસાશક્તિ પ્રજામાં ખપાવે આને આગામમાં મુકાવા માટે આવે' એની આશ્રમ કહ્યું જોઈ શકે છે.

"પણ હવે તમારો ધમકો આપીને રૂબરૂ રહે છે. તમે કહો છો કે કેટલાક લોકોને અહિંસા વીશે તમારા જેવી આસ્થા નથી. ત્યારે હું તમારે ચુપચાપ નાસી રહેવું? ના, મિત્રો પૂછે 'તમે કામણા નહીં તો કયારેક કોઈક દેખાવ ઊભું કરી બતાવશો?' ! એમને જવાબ દઉં છું: 'મારી જિંદગીમાં કદાચ એવે સહજતા ન બને; પણ અહીંસા વાતાવરણ વીજળ બળી શકે એ મારે મારા પહેલાં કરતા આજે વધારે પ્રબળ ... કેટલાકમાં કેટલીયની ઉપાસકના વીશે હું જોઈશ ત્યારે એક બાપાના બાળકરાજીએ પ્રશ્ન કે તે ત્યારે ચતુરાઈપૂર્વક બાપાએ કર્યું મારા મનમાં તો એવો ખ્યાલ પણ નહોતો. હું તમારા આવ્યા પહેલાં મને કોઈ એ કહેતું ! લોકો તમારો જોડે રાજકારણ નહીં કરે ને તમારો બહિષ્કાર પણ કરશે ... કહ્યું, અને ... ના બાબતનું કામ આમ જ ચાલે. હજુ વધારે દૂરના ગાળાના જાણને ... ના ના પ્રયોગ વધારે સારો ગણે. એ વસ્તુ મને નહિંસાસ્વરૂપનું સંશોધન કરતા લાગી ... અને જેમજેમ દિવસ જાય છે તેમતેમ તારી ... વધારે જરૂરી લાગી જાય છે. હું એ અંદાને સફળ કરવા, તે બાગવાનની નજરે જોઈ તો એ પ્રયત્ન કરતાં અમુકની જોટ કરવા, અહીં આવેલો ... અહિંસામાં કેવા દૈવાન દોષ ... તેણે વીરોમી બાજોની સામે શસ્ત્રો ધરવું જોઈ પણ ગણમંત્ર નથી કામ જોઈ શકે છે; તે કદાચ કર્મ આક્રમણ કરતા પણ બરાબર જોઈ શકે."

પ્રેમભાવે હિંસા

"પ્રેમભાવે કદી હિંસા કરી શકાય ખરી કે?"

"ના કદી નહીં. મારા અનુભવમાંથી જ એક દૃષ્ટાંત આપું. એક વાઘરૂ મુજ્ઞ કરતે ને જોને શરીરે વાપરવા ચાંદા પડ્યા કર્યા એનાથી બચવાનું નહોતું તે આમ પણ મહાપરાધે લેવાતા હતા. મેં મારા મન જોડે ને મારા સાથીઓ જોડે ખૂબ દલીલ કરી ક્ષીણ કર્યા પછી જોના ઇજનના ચાંદ આપ્યો. એ કામ ખરેખર હતું, દરેક જે સત્યાંશ નિરપવાદ હતું: દરમ્યા. એનો એકમાત્ર હેતુ વાઘરાને વેદનામાંથી છોડવાનો હતો. કેટલાક મોકાએ એને દહનસાધન કહ્યું છે. મેં એને રાજહિંસા કહી છે. બાદ બાળવા એની હિંસાથી દોષ તો એના પર પણ હું બેતીજ ક્રિયા કરું. મારો ખુદો એ છે કે આહિંસા એ આખરનું પ્રબળતમ મહાશસ્ત્ર ... પરમધર્મ છે; તો તે સાથે તમે આપવાદની કાલ કરો તે સાથે ન પરમધર્મ નથી બની જાય છે."

પ્રેમ સેમ પૂછ્યું, "મોટી બહુમતીના સામે લઘુમતીનો કેવો રીતે પ્રમ થવું ..."

ગાંધીજી: "હું કહું કે બહુમતીના કરતાં લઘુમતી અહોભાગ્ય આગરણ પણ વધારે કરી શકે મારા સામે દલ નામના એક સંગ્રહ હતા હતા, તે કહેતો: 'ના બાપાજી બહુમતીમાં હોવા ના મારી કે નામારી બાજે ... તમે બહુમતીમાં આવશો એટલે આપણે ખુટા પડીશું.' જો આ દેશમાં બહુમતીની પાસેથી કામ લીધું છે તેના કરતા દક્ષિણ આફ્રિકામાં લઘુમતીની પાસેથી પણ વધારે આત્મબલકારી કામ લીધું છે; પણ એટલા માટે તમે કહેતું કે અહીંસા એ નાબૂદ-બાનું સત્ય કે એ નહના બોરું ગણાય હોવા કરતા અહીંસાના પ્રયોગમાં વધારે મુશ્કેલીની જરૂર પડે ... પ્રીપણે મોટા બાપ પ્રધાનીપદોના કાયદા નાબૂદ કરે એનું કામ અહીંસક કહું."

સત્યને બાદ્યાનાં પરીણામ

"તમારી અહીંસાથી સત્યનું ... પરીણામ ભોગવવાં પડે એના વીચારથી તમે કંપ કરતા જવાબ આપ્યો ખરો?"

"જરૂર. તમારે કદાચ તમારી બોકચાલ ખોળાવી પડે. દક્ષોત્ર આદેશમાં ... પણ મારા ગણુરોએ બરદાર બાજે બળાવ્યો કર્યો ત્યારે તો મારો બોકચાલ ખોળાવી કરી. ગણુરોએ મને કહ્યું : આપને બાદ્ય આપો, તો બા પડી ...

"અને અહીંસાની આપણા પર પુરી અસર કદી ન થાય, ત્યારે દોષ તો પોતાના ઘાણેજ મરે, એમ પણ તે!

"હા. દોષમાંથી દોષ નીપજવા પોતા ન જ રહે. પણ તમને કહું કે આમાં પણ મારો દક્ષીણનો રદીયા અદ્યતન એક મહાપુરુષે કહ્યું છે: 'અહિંસાનો પ્રભાવ જુઓ. હજુ કેમ પણ મરી ગયો, પણ તેના અનુયાયીઓએ તો ક્રોધની નદીઓ વહેવડાવી.' આ પરથી કંઈ પુરવાર નથી થતું આપણે પાસે આવો ન્યાય કરવા જેટલી પ્રતીકતા જ નથી આપણે કશુંય આપું છપન જાણતા નથી. તેના અનુયાયી તેઓએ કદાચ અહીંસાનો સદ્દેશ પુરેપુરો હૃદયમાં ઉતાર્યો નહીં હોય: પણ તમને એક ગ્રંતવમી આપ તારું વચન અહિંસાના વાઘમાં આંતિમ વચન છે એમ લાગ્યું નહીં હતા. હું મારી મર્યાદા જાણું છું. હું તેના નથી સત્યશોધક છું. અને મારો દાવો એટલોજ છે કે મારો દરેક પ્રયોગ અહીંસા ... મનુષ્યજાતી પાસેનું બેટામાં બોલું શક્ય છે એવી મારી શ્રદ્ધા વધારી છે. એનો પ્રયોગ કેટલો આક્રિતઓ જ કરી શકે એવું નથી: પણ બોલા સમુદાયો પણ તેનો પ્રયોગ કરી શકે છે."

—:o:—

સ્વદેશથી આગમન

મેપહલ્લિકામ ચુના અને જબલીતા વેપારી ... ટી. મોરેશ્વર અને માલિક મોરેશ્વર નામના પુરી સાહેબખાન સાથે બે વર્ષની સફર કરી રંગિયર દક્ષીણમાં સહીસલામ પાછા ફર્યા છે.

સ્વદેશ ગમન

સુરતના સ્થાનીક મહાજનબજારના ઓ કાર્યકર્તા સીબાનિ મણિલાલ જરીવાળા બંગ્લો કેટલોક વખત થયા સેનફ્રાન્સિસ્કામાં એકમાત્રપર એકત્રીજી સ્વતંત્ર પ્રસંગે આવ્યા હતા તેઓ રંગિયર દક્ષીણમાં સ્વદેશ જવા કેમકરવાને રવાના થઇ ગયા છે, અમે તેના સફળ સફર ઇચ્છીએ છીએ.

—:o:—

પુસ્તકપરિચય

આબિદા હિંદ ચરખા સંઘ મહારાજ ગાંધી, જમનાલાલ બજાજ અને શંકરલાલ બેન્કરને અનુક્રમે આપના. બધા ચર્ચા માટે પ્રમુખ, મંત્રી-ત્રણ અને ખજાનચી તરીકે ચૂંટી કાઢયા ...

* * *

શ્રી નરસિંહદાસ ગોકુળદાસ ... ના બાબત પર રીયા કરવા નામદાર છે વધારે રાજાધાની માટે સરકાર અને મહાજનોને અકસ કરવાની સક્રિયતા માંગણી પ્રમન પુછ્યા તેમણે કહ્યું હતા કે "પરિસ્થિતિ આશાવારેલી નથી."

* * *

વાલ્સરોય સેક્રેટરીયેટના સાતારાના ... સ્ટેશન પાસે અકસ્માત થયું ... તેમની ઇજા-દક્ષન માટે રેલ્વેસાંઇ ... જવાબ આપી છે

* * *

ટ્રેજેડીદીક રાજકાજ પદા હિંદુ મહાસભાના ... ગોહ જાવ જેવો થયા ... હિંદુ મહાસભાઓ નથુરામના કૃત્યબાનાં અંગે સંન્યાસમંડ કરવાનો વિચાર કર્યો છે.

પુરૂષનો સડો

(ગતાંકથી ચાલુ)

લેખક ફ્રીડોરફ્રાડ ઘ. મશરૂવાળા

પણ આ પ્રશ્ન માત્ર વ્યવહારનો કે નીતિ-અનીતિનો નથી. આ તાલીમ-આત્મ-સંયમ-નો જે પ્રશ્ન છે તેને આપણને વિકારો બળ કરીને દૈહિક એ એક વસ્તુ છે, અને તેથી તો કોણ એ પર હાથ નાંખે ? એની આદત તોડે કે એમાં ચિત્ત બીજાસ્થ ગોલે એ બીજી વસ્તુ છે. પાડોશીને ત્યાં મિષ્ટાન્ન જોઈ મને એ ખાવાનું મન થાય એ એક વાત છે, અને ત્યાં જઈ કે તે ખા- આવું કે ચોરી આવું એ બીજી વસ્તુ છે એવું ખાવાની ઇચ્છા કે ન કરવા જેટલો સંયમ કુદરત પાળી શકું. તેજ પ્રમાણે કોમથી તોયાં કાર ન રહી શકાય એ એક વાત છે, અને સ્ત્રીની સિવાય કોઈ બીજી ઓને શરીર કે પાણીથી દૂષિત કરે એ જુદી વસ્તુ છે એટલી તાલીમ એનામાં દેખી જોઈએ, પ્રસંગે ને ગોને શીખવવી જોઈએ અને એનું પાલન કરવાની શક્તિ એમાં આવવી જોઈએ.

આ આજ સુધીના ઇતિહાસ નથી બતાવતો એમ મને લાગે છે કે ઉચ્ચકોટિના પુરુષોના જીવનરાજ નીતિમય જીવન ગાળનારા પુરુષો પણ જવલ્લે-દ્વાર છે. ઉચ્ચકોટિના પુરુષોની નીતિ સુધારવી અશક્ય હોય, પણ એ પોતાની અનીતિ આ સારમાં ન મૂકી શકે, મૂકે ન વ્યવહારોની ... જ નીતિમય પુરુષોનો આદર ન બતાવે શકે, એમના સમાજના સામ્ય પુરુષોની માફક ... બળ કરે—એટલું તો પ્રજાના નીતિપરાયણ બાજુના આ બાબતમાં દાબ ... પર શકે. પુરુષોને નીતિનો આદર્શ આપણા કરતા હકીકત છે એની આપણા લોકોની સમજ છે. કરતા એમણ વર્તણમાં પણ કનડગતની બીક વિના ... રીતે નાં કહી આંખી માત્ર કરી શકે છે, તેના રીતે બધી દિવસે પે ... કરી શકવી એ બધા વિશ્વાસના જેવો ચાલ છે. એનું કારણ ટ્રેનમ એવા પ્રકારની તાલીમનો અ

એક બાજુ બાર સબળી સ્ત્રીઓને કુદરતી બાજે જ વશ રાખે ... બાજે કુદરતીના વિપરીત આ પરુષને અનાદિ સામનો દોષ, પણ ન સાથે આપણાને ગેમાં રસ પડતા હોય. કોઈ પુરુષ કે કોઈ પોતાના બા—બળ કોઈ ગુજરેલા પ્રસંગ ની કુદરતી ... કરતા, મતી દોષ ના કુદરત અને રોગ વિના નથી સાંભળી શકતા એને તે ચાળો કુદરત કે રોગ આગે છે કારણ તેમના પ્રત્યે એમના આદર છે, પોતાના કુળનું એ અભિમાન છે જોર આદર અને અભિમાન આપણને પ્રત્યેક સ્ત્રીની આબરૂ—ઇજ્જત માટે દોષ, તો કોઈનું પતન કોઈ પર થયેલો આઘાત બારે કુદરતી આપણ પાસે, કુમળીની નજિક કોઈ કુમળી ... આવવાનો કરવાનો કોઈ તોડી પાડવાની કોશિશ પાસ એ સમજી શકાય. પણ એનો રમણીય મારી માટ એ બદલાતાં કે આ બાબતના, ઉપરે કહ્યું તેમ, સ્ત્રીઓ પણ ગુનેગાર છે, અને ... સામે કહ્યું પડે છે, કે એમ ઉમર ... ત્યારે નમ કુમળીના રસ્તે વધારે થતો જણાય.

બીજી બાજુએ કરતા હોંકુ જાતિમાં નીતિ બતા પધારે ... અને, મુસલમાન કરતા, હોંકુ પુરુષ ... ... એમ કોઈ કદેશે એ ... ... નીતિમતા પધારે હશે એ કબુલ, પણ એ સંતોષકારક હદ સુધ ... એમ નહિ કહી શકાય; અને જેમ નીતિમત્તા સ્ત્રીજાતિના આદર્શને લીધે ... એમ પણ નાહ કહી શકાય. બીજી બાજુએ, ... કુમારી દુરાચરણ ... ભરી, હોંકુ-મુસલમાન વૈજ્ઞાનવાદ ... એક પ્રકારજ ... પણ હોંકુ અને હોંકુ સમાજના નીમાંસ અને કેવળ મુસલમાનોનાંજ એમ બાબ છે એમ નહિ કહેવાય; કારણ બાલદાન મુસલમાનના વિષયમાં આ વાત લાગુ નથી.

(સંપૂર્ણ) ઓ-પુરુષ મયોદ ના ચો

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

રાજદારીઓના અવસાન

કરણના પ્રખ્યાત ગોરા અને પાર્લામેન્ટેરિયન જનરલ જે. એચ. હાયથી, ડી. એસ. ઓ. ના તા. ૧૧ એમ કરણના ગોરી હોસ્પિટલમાં એમના ઘરે અવસાન પામ્યા. જનરલ હાયથી ૧૮૬૨ના સોલ્જરોના વંશમાં નાટી હોઈ ઉપર ઉજ્જવણીમાં ભાગ લેવા આવી પુગ્યા હતા અને સંકડો રોપાસેમેન્ટી ... સ્વીકારી એમના માત્ર કર્નલ ગોલીની નામે સોરી કામના એકક લીધા હતી, અને પછી તુરત દાણી પડી મરણ પામ્યા હતા, કે રોયલ્ટીરીઝમાં લગભગ ૧૮૬૨ યના ઉજ્જવણી ગાડી પણ હતા અને સાથને ગુનીયન જેક વાપરવામાં લઈને, પાન સ્વર્ગીય

ઓલ્ડમુલ્સ્ટ્રામાં મુકી તેમને પકાને સદ્ જગામાં આવ્યું હતું. સોમવારે સાંજે સરકારી પાન સહીત મોટામાં કરવામાં આવ્યું હતું. જનરલ પાયથીની ઉંમર ૬૫ વર્ષની હતી શ્રીમતુ ... ... ૧૬ ... ... પરાજે ૧૮૬૨ ... ૧૮૬૨ ... ૧૮૬૨ ...

બેચારીઓએ ન ત્રિને મેમની ખાપી છે. મીટી ઘરગોરેશન રસ્તા બાવે વાળવાદ રોડની આપવાનું ચાલુ રાખશે તો કરખનના બે નવા પાન મુકી રોડની રહેશે.

યુનીયનમાં પરિષદ

કમર્સ સ્કૂલ ઓફ્રોસીએશન તરફથી કરજ માં યુનીયનમાં પરિષદ ભરવા નકી થયું છે. આ પરિષદમાં ૬૦ જેટલા સભ્યો મળી આવ કરવા કમીટીને આમ લેવા કહી છે. પરિષદની જોડવણ કરવા માટ ન્યુબોર્ડથી બંગલાના જનરલ સેક્રેટરી પ્રો. આર. એમ. દોપકીન્સ ચોરા રસ્તે જોહાનીસબર્ગ આવ્યા હતા. સાંજે તે તા. ૬ઠ્ઠ નીએ કરવાન આવ્યા છે. આ મંડળ ૫૦ વર્ષ પહેલાં સ્થાપન થયું હતું અને અત્યાર સુધીમાં બાર પરિષદો થઇ હતી. છેલ્લી પરિષદ ગુલાબ કરતા માં ગોરસેના ઓગણે અઠવા મળી હતી.

નવું કોર્ટ હાઉસ

કરખનના જુના કોર્ટ હાઉસના મકાન પાસે આવેલી જેરી એસોસીએશનની માલકત પર છપ્પન ની જીમને સરકારે ખરીદી લીધી છે. અને આ જાગ્યા વિકાસમાં કરખન માટ મોટી કોરીમ કોર્ટનું મકાન બાધવામા આવશે. બોરીમા રોડ ઉપર બોધાના બાવમાં પાસે કરખન માટે બાબ "કોરીમ કર્ટસ" બનાવી ત્યાં સીમા પર બાધવા સરકારનો વિચાર હતો પણ હવે પડતું મુકાયું

ઇન્ડીયન પ્રીન્ટર્સ એસોસીએશન

કરખનના નામીચ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ્સમાં એ તા. ૧૪ મીએ મળેલી દોરી બાદાખાના પાળાબંધોની સભામાં "ઇન્ડસ્ટ્રીયલ પ્રીન્ટર્સ એસોસીએશન" સ્થાપ્યુ છે. જેનાં પ્રો. પી. એચ આયર પ્રમુખ, પ્રો. આર. એમ. વેન્કટરાસ ઉપપ્રમુખ, પી. એન. પી. નરસા ઓ. સેક્રેટરી અને પ્રો. એમ. પીલને બાજનનો મુંબ્રકામાં આવ્યા હતા.

નવી પોસ્ટ ઓફીસ

જબર્સ્ટનના પ્રોપ્રીટર્સ અને ઓફ સ્ટ્રીટના ખુણા ઉપર પોસ્ટ ઓફીસ બાધવા નવી પોસ્ટ ઓફીસ આપવાનું નકી થયું છે. જાની દોરાની પોસ્ટ ઓફીસ અને રેલ્વે ઓફીસના મકાનો પોપારના સ્થળ બાધવામાં આવશે.

યુનીયનના રેલ્વેના ડેપ્યુટી

જો કે પોતાના ભાષણમાં અસરકારક ઘરાબા મુદ્દાનો પણ નવી જાતે જાગેરીકાના પોસ્ટમાસ્ટર જ એક સેનેટરે જાહેર કર્યું હતું કે પોપારની પ્રોપરદેશમાં સોનાનો ઉપયોગ થશે નહી જેની અસર પ્રતીયોગના થઇ હતી. સોહાનીસબર્ગનું જાહેર જીવનમાં પ્રો. પોતાનો ચમકતુ હતું અને સામાન્ય ક્રિયાતના કોર ડોક્ટરોમાં મોટી મોટ પોરો મળી જાબ્યા હતા. અને સરકારમ પોબ્યા કરેલ પીઠ જેટલા યુરોપીયનોમાં ઉતરી પડવા હતા. કર્યું છે કે સરબાનંદનીએ સામાન્યથ કોર ડોક્ટરોના નોકોપા પોપાના ઘટકું કર્યું હતું. યુનીયનની માલોમેન્ટના બાબ્યા રહ્યા જનરલ રમણસે દક્ષિણ આફ્રિકાના ઉદ્યોગની સમાપ્તીની બાબો આપી હતી

શ્રી ડેપ્યુક

"ભારતના સિદ્ધપ્રકાશકાર" ના પ્રસિદ્ધિ પામેલાં શ્રી ડેપ્યુક બાનીસ એક રીડ્સનું ઓમેટ્રલેનીમાં તરણ નીપદવાથી તેબ્રીના નીચ પ્રથમ દીલગીરી કેલાઇ છે. અને તેબ્રીના પબ્રી કેપટન રિચ્સ પ્રત્યે દીલગીરી બતાવાય હતી

ઉદરોનો કેપદ્રવ

ગ્રુસ્લેન્ટમાં ઉદરોનો કેપદ્રવ પબ્રો પથી પડયો છે. એતરોના ઉભો પાક કાતરી બાય ... માટે આ વર્ષે ગકાબની બેનીનો વિસ્તાર પથવા પથી નથી. નેટીવોના ઝુપડાંઓમાં પબ્રુ ઉદરો પથી પકડવા છ એક નેટીવ સ્ત્રીએ સવારના બે કલાકમાં ૧૫ ઉદરો મારી હતા. છેલ્લાં અઠવાડીયામાં એક બેકુલે પોતાના નેટીવો અને કૂતરાઓની મદદ વડે ૬૨ રોજ પ૯ થી ૭૮ ઉદરોનો નાશ કર્યાનું જાહેર પથ છે. ઉદરોનો આ ઉપદ્રવ નાતાલનો બોર્ડર ઉપર કેલાયા હોય કેમાય છે

પતિનો પત્નીને ત્રાસ

કરખનવાસી મરહુમ બા. ઇસપ્રુ ૬. સ્ટેમેનના બીજા મુસ્લીમ બા. ૬૦ ... ની બાજાલ જાહેર થઇ હતી. તમારી પહેલી સ્ત્રીની કબર બાંધવા બા ૪૯ પથેના ૬૨ બાજાબ્યુ હતુ પોતાની બીજી મરહુમી સ્ત્રીને પ૦૪ કારમીંગ એટલે થી. ૬૦-૧ ... બરસામાં બાધવા ચલીમત કરા હતી અને બાદની બાલકત પોતાની પબ્રી પુત્રી ... બાધવા કરાબ્યુ ... :

પબ્રુ મારબ્યા બે બદાબાદ

પેપના પુરસ્કેસ્ટર બાકર બા હાઈબીરટના કામે ઉપર બે કલાર્ક બીજાને પબ્રુ બારબ્યા બે બાબાદને જન્મ આપ્યાનું જાહેર ... છે. બબા કેબ્યુસારી બાલબા એક પુત્રીનો જન્મ આબ્યો હતું એક બદમાશીબાજ બારબ્યુ નીપબ્યુ હતું. બબા બદમાશીબામાં ... બોબે બોક બાબા જન્મ બાબ્યો ... છે ૬૮ રાબ છ

બર ફરીબ બકરમાત

બબા રહેબાબે ... બરી કરખન બાવેલી મેલ બોટના કેપટને ... ... બાદર કબુ કર્યુ કે કેનાનીબાબા સ્ટીમર બાકસુમ તરફની બરફરીબે બાબરલબ કરેલા બબ્યા હતા ફ સ્ટીમરનો બાક બોરીબર તુકાન બાબ્યો નીચે તુરક ઉપર પડી જબાબ્યો કિનોર પ્રકારના બાકબબાંત બબ્યા છ બાત ... બારબ્યા કેટકટરે નબ્યા બાદ બદદ કેટકટર મોકલી બાબા. બબા મેદરો બબ્યા બાબ્યા સ્ટીમર બારબારેબ્યન ... ... બાકાબ્યા બોલકુબ સ્ટીમર પાસે પહાબી બા. હતા બાને કેટકટર નબ્યા બાક બોરીબરે બબ્યા બાબ્યા બાબ્યા બબ્યા બાબ્યા બોરસ્ટલરને બોલાવી બા.

સંગીત શક્તિ

જોહાનીસબર્ગમાં બા. બિસ્ત રેમન બાબની બદભુત સંગીત શકતીબાબો હોદી જાહેરમાં બાબ્યો છે. બા. રેમન જોહાનીસબર્ગમાં એક બોટલમાં વેટર છે બાબ્યુ સંગીત બાટે તેબો અબાજ પબ્રોજ કેલાબ છે. તેબ્રે બોલા બબ્યા ઉપર મેડમ બોલ્ટારીસ બાબે સંગીતનું શીલબ્યુ બોબાબ્યુ હતું અને બા રેમની મરની જાહેર થઇ છે મડમ કીસ પબ્રુ અબ્યબાસ માટે બી. રેમનનો યુરોપ મોકલબ્યા વિચાર રાબે છે. બબા અવિબાતા બોબાબ્યા પછી મોટી નાટકશાબાઓમાં સંગીત રજુ કરવા શકતીબાન થશે બી રેમનનો ઝિબર રપ બબ્યો છે.

બાબાઓની દુકાન

યુરોપીબન બબાબ બાસીકો અને નોકરો બચ્ચે ઇન્ડસ્ટ્રીયલ બાઉરીબામાં મહેસલા કરાર મુજબ બાવનાં અદબાદીબાથી બબાબની દુકાનો ચલાબ્યા બા ફેરફાર કબ્યાનુ એંજદમાં જાહેર બા ... અઠવાડીયામાં સોમબારથી શુક્રબાર સુધી દરરોજ સવારના ૮.૩૦ કલાકથી સાંજના ... કલાક સુધી, શુક્રબારે ... શ્રી ૭ કલાક સુધી અને રબીબારે ૮.૩૦ થી બપોરે ૧ બાગ્યા સુધી દુકાનો ખુલી રાખી શકાશે.

બીજના સમાચાર

કેપટાઉનના પોબાશ જૈન જેરી નામના ૫૦ બર્ષની ઉમરના કોરોમાકરને બીબાસ સીરિ બામના રાગીને એકલાના આરે સબરાબી કરવાની દંડ સજિ કરતાં એક બર્ષની સજા કરબામાંની સજા તે તા. ૧૮ મીએ બા કરી બાવશાબી પારાગો બીબાસ કોલ ... બબી આબ્યા હતા.

અકાઓના પાકલેા અદસરો

એમીકના આબરી ... ... બિસ્તિ અનુસાર બા સાલ ...,૬૫,૮૦,૦૦૦ ... બકાબની પાક ઉતરબાનું બાસસટયામા આબે છે જુદાજુદા પાકોની ચિમાના પ્રાન્ત, યુરોપીબન દેશ ... ... નીચે આપબામા આબ્યા છે અને ઉપરમાં ... બબ્યા પ્રમાણે આબ્યા છે. કેપ ૧૧,૬૮,૭૭૫; ૬૯,૭૧,૦૦૦; ૩૧,... ... નાતાલ ૬૯, ૨૧,૭૦૦ ૬,૬૧,૬૩૦; ૨... ... ... ફ્રાસ્વાબ ૬૭,૪૧,૭૦૦ ૩,૭૧. ... ... ફ્રુજાબી સ્ટેટ ૬૧,૭૦, ... કુલ ૨,૧૨,૭૬,૭૦૦ ... ... ૨,૪૫,૮૦,૭૦

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુરબ્યું મહોત્સબનું સાહીત્ય

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુરબ્યું બર્ષોત્સબ બાજબાબામાં રાબે. રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુરબ્યું બર્ષોત્સબ પત્રોના ... ... રાષ્ટ્રીય ચીતો, ફોટોગ્રાફ્સનાં બાર કારીગીરી, સભ્યોનું ટૂંકો પરબ્ય બિગેરે બાબાબો ઉપર પ્રબાબાબ્યા બાબાબ્યા છે જીબત ... મોબેમ કે દિબાબ ૫૦ રૂપરેલનો ફોજીરામાં બાબ ... ... પ્રબેકનો રા. ર.

વિવિધ વર્તમાન.

શાન્તિ પરિષદ

લંડનમાં અરાજ્યથી ઇન્ટરનેશનલ કોન્ફરન્સ દુનીયામાં સુલેહ સ્થાપવા વારે પ્રધાન બેસાડી રહી છે. ગયા અઠવાડીઆમાં પરિષદની બેઠક સબ કમીટીઓ તીમા મુલતવી રહી હતી અને સબ-કમીટીઓએ કામ ચાલુ કર્યું છે.

હર હીટલરની પ્રેમચર્ચા

પોલાડની પ્રખ્યાત નવલકથા એકટ્રેસ પોલા નેગ્રી સાથે જર્મનનો સરમુખત્યાર હર હીટલર પ્રેમમાં પડવાની અફવાઓ જર્મનીમાં જન્મ આપ્યો છે. હર હીટલરે પણ રમવાળી પાર્ટીઓમાં પોલા નેગ્રી તરફ ખાસ લક્ષ આપ્યું હતું. વળી ગયા ગુરૂવારે પોલા નેગ્રી સાથે ફરતો જોવામાં આવ્યો હતો. આ ઉપરાંત પોલા નેગ્રીએ જાહેર કર્યું હતું કે તેણી બર્લીનના એક મહાન રાજદ્વારી પુરૂષ સાથે પ્રેમમાં છે, પણ તેણીએ નામ જાહેર કર્યું નહોતું. નામ જાહેર કરવા તેણીને આગ્રહ ભરી વાર તેણીએ કહ્યું કે "તે નહીં વિખ્યાત પુરૂષ જ એ રીવાય હું બીજું વધુ કાંઇ કહી શકું નહીં." એક રીપોર્ટમાં જાહેર કરવામા આવ્યું હતું ત્યારે અફવા હર હીટલરે સાચાણી ત્યારે તે જોવો મુશ્કેલ થયો હતો કે તેણે રદી દીધું હતું. હર હીટલરની ઉમર ૪૮ વર્ષની છે અને પોલા નેગ્રી ૩૮ વર્ષની છે. વધુ મુશ્કેલ ખાનદેશોએ જે તા. ૧૪ મા એ બર્લીનથી ઓટલાજ સમાચાર આપ્યા છે. આ ઉપર તા " મુકા ઓર કરે" માજ રાજકીએ તા આદી ખાત કરી હતા. હર હીટલર શ કરશે!

માજી શાહેનશાહ

માજી શાહેનશાહ કયુટ એડવર્ડ વીન્ડસરની ઇચ્છા છે કે સમ પછી ગોસીસ મેકિન્સનને ડચેસ ઓફ વીન્ડસરનો ખેતાબ આપવું કરવો કે જિમ પ્રીંસ ઓફ વેલ્સ તરફથી બુલાસો થવા પહ્યા છે. ઉનાળાની રજામાં પ્રીંસ પાર્લામેન્ટ ઉદ્ઘાટન મી. વીન્સ્ટન ચર્ચીલ બેલગર ઓસ્ટ્રેલીયા ના કેરીન્યોઆમાં એક ઓક વીન્ડસરની બાલા ફાલ લેશે.

ઉંદરા અંદર

રોડેશીયા માર કેપટાઉનનું અંદર ૧૧૦૦ માઇલ દૂર છે, ત્યારે ઉંદરા ૧૦૦ માઇલ ઉપર છે. માર રોડેશીયાવાસીઓ તરફથી ઉંદરાનું અંદર ખીલવવા માટે પ્રયત્ન થયા કરે છે. ઉંદરા માર એક ભોટું ફોરક રોટારેજ ઓફ વર્ષનો નેમાન થયા વધ્યા છે.

બુકરાપાના આગેસ

ઇન્ડિયા નોર્થોજલ્યમની મીસીસ એન. રોનસ્લીએ ગયા અઠવાડીયામા ૧૦૩મુ વર્ષ વિજ્યુ હતું. ત્યાર પછી તેણીને મારે ભાગી થતાં પ્રધાનીઓએ તેણીની ખરદાસ્ત કરી હતી. તેણીએ કહ્યું "હું હવે ગણાણ્ય થતી જાઉ છું. હું બાજી ચાર વહ્ય કરવા ઇચ્છું છું." આરોગ્યતા ના ચુત્ર આગળથના કહ્યું: બસ થાઓ. વર્ષકાં કેઠ અને વધેલા બીજાને આપો તમા અને તેટલી વધુ સ્વસ્થ કરવા મેળાવો." તેણીએ ૧૦૨ વર્ષની ઉમરે પહેલીજ વાર રોડી સીનેમા જોયો હતા, અને ત્યાર પછી પહેલીજ વાર ઇમ્પીરીયલ એરવેઝના વિમાનમાં લંડનમા મુસાફરી કરી હતી.

રાજદ્રોહ

રશીયાના શહેરોમાંથી ઘણો રાજદ્વારી ખોટકાર્ટ સોભળવાનું જર્મનીમાં શરૂઆત કરવામ્યુ છે. ગયા અઠવાડીયામાં કેટલાકોને ગોરમેનો ખોટકાર્ટ સાબળવા માટે ગયવરાધી કરાયી જાનીથી બે ગી છ પાર સુધી દેશવારની સજા પણ થઇ હતી

જર્મનીનગા ભેગાડ

વેનીસનો તા. ૧૪ મેનો સંદેશ બાબર આપે છે કે વેનીસ તરફ જર્મનીમા એકાકોએક ભેગા પડવાથી પગાં પગે ચેતવણાર પડવા હતા અને ૧૮ માણસો માર્યા ગયા હતા. બાકીની મારી

રેસીડેન્સ ૩૪-૮૬૩૨.

ઝેડ. વી. પારેખ

૫૩ એમ કુમરીબાનર સ્ટ્રીટ,
નેપ્લાનીસબર્ગ.

કપડાના સ્થળે બારસ કુચી બનાવા કરેક મિલ્કિયન ગેરસરી, રેશમી અને સ્વદેશી સાડીઓ બિજોરે કીંમતમાં બાબે બળશે.

એક વખત તમારો ઓર્ડર મોકલી આપ્યો કરશે.

મરવાના બારે ગણાવ્યા પણે દુર સુધીના ગામડાના લોકો કેમાંથી ભાગી છુટયા હતા.

વિચિત્ર કેટ

બુકલીનની આંકર પ્રાકિત ન્યુજાન નીચે ગોબરા ના કોલી) આગગાડીના સીગ્નેટ પીવા બારે ૧૨૦ બાબના ગીગાને કરેકને રા. ૪–૬ મેજીસ્ટ્રેટ ૬૬ ૬૬. કર્યો. સબળાઓએ કેડ બર્યો હતા પણ કી. મોરસને મેજીસ્ટ્રેટને કહ્યું કે તની પાસે કેડ બારવા જેવા નથી.

મેજીસ્ટ્રેટ: બીજા કોક જગાએ પૈસા રાખ્યા નથી ?

મોરસન: બેન્કમા પા ૬ જગા છે, પણ તે પૈસા મારી ધર્મપત્નિ જેબુની હોસ્પીટલમાં બીમાર છે તેના ખર્ચે માટ છે.

મેજીસ્ટ્રેટ: ઠીક, સીગ્નેટ ખરીદવા પૈસા હતા ? તારી પાસે કાંઇ સીગ્નેટ છે ?

મોરસને ૬ સીગ્નેટવાળું એક પાકીટ રજુ કરતાં મેજીસ્ટ્રેટ કહ્યું "ઠીક શી ૪–૬ ને બદલે આ સીગ્નેટનું પાકીટ કેડ તરીકે લેવા હુકમ કરે છે. બાજી ચમત્ત ગેબો ચાપરાધ કરતો નાંહ

ચોકલેટની બેરો

ગોલ્ડ કોસ્ટના નીગ્રોના વિદ્યાર્થીઓને ત્યાજ પોતાને ઠામમે ચોકલેટ બનાવવા માટે પ્રબંધના સાહામાંક વેપારીઓ, કેડબરી બ્રધર્સ, કેડબેરીવીલ કેડબરીસ્ક લીમીટેડ અને બ્રાન્ડ્સ એન્ડ કંપનીએ બબ હજાર પાઉન્ડ ચોકલેટ બરાબર મોકલી આપી હતા; અને આ ચોકલેટ ડમાસ્ટર માકન સ્ટીનરે ગોલ્ડ કોસ્ટ ઉપર જગત બીરાજ પધારવાની કરી હતી

બ્રીટીશ ઝાપા સામે ગપ્તેપ

કટાકી પ્રત્યે પાટનમા તાજા પ્રચાર થાય છે તે માટે તીરસ્કાર જાહેરવવા મટાલીએ 'કેલીગેલ' 'પ્રવનીંગ ન્યુસ' અને 'ગ્રાનજરવર' પત્રો સિલ્વર જીબીલના સાથેર ઝાપાન ઇટાલીમા દાખલ થવા સામે રોમની સરકારે બાબ્યા મુકયા છે. સંકલના પોતાના બાબરપત્રોઓને મટાલીએ સાળ કરવા હુકમ કર્યો છે

રંગમાં ભંગ

મદ્રાસોના ગામો બબરે ન ખાન તાજપાસીની પુચ્યાલીમાં કપડા અને મોગા ચાર્જવાના પ્રસંગે એવો બારે પલારો થયો હતો કે દરમ્યાન ભાંસવાથી લોકો ગબડી પડયા હતા જેમાં ત્રણ સ્ત્રીઓના તરબ નીપજ્યાં હતા બાકી બાકી સખ્સોને ગંભીર ઝાપ પહ્ય હતી.

પકડી ગયા

મન્ચુરીયા સરહદ ૧૨કથી રશીઓના બાબ ગોલાગોલીને પકડી ગયા હતા. જે બારે વિરોધ દર્શાવનારો મંગોલ મન્ચુરીયાના પરદેશ બાબાના રશીઓ રવાના થયા છે.

મોતના ઘોરણો

બર્વિધાની ગણત્રી સમારંભ ઉપલાયમા બધા બારે પ્રખ્યાત ચિત્રકારી બારદાની મોતના ફીરેણો શોધવા પરી સૂચી રેકાયલેલા હતા. તેણે કબુલ્યું છે કે બારસ્કરકાર બારણો બાબવા ને નીપજ્યા નીપજ્યા છે

બોરરૂલીયાની ચળવળ

બ્રીટીશ સોલ્જરબાલ બબરના પેસીફીક દેશો બાબે કરાર કરવા બોરરૂલીયાના ચેપારને કે તેજન મળવા પત્ર છે. પેસીફીકના પુનાબારેક સ્ટેમ, બાપાન, ચીન વગેરે દેશોનું કોનફરન્સ બોલાવવા બોરરૂલીયા પ્રીમને બડપણ આપશે.

કટીમરમાં આગ

જર્મન વેસ્ટ આફ્રિકાના નારાણીસમે બાબ બ્રીટીશ કટીમર રેકોર્ડરમાં આગ લાગી હતી તેથી બે હજાર ટન પાપરો બળી ગયા હતા

પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૩ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ આપશે. કીંમત શી. ૧–૬.

૫ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

ચુનીયનના ગવર્નર જનરલ સર પેટ્રીક ડંકન ગઈ કાલે મેદી ડંકન તા. ૨૬ જુને કરજન સંભાળી તા. ૨૬ જુલાઇએ કરજનથી વિદાય થશે.

* * *

યુનીયનની પાસીગેન્ટ ગરબાલ્લા યવાનાં ચીન્દો કાર્યક્રમ પ્રમાણે છે. યુનાઇટેડ પાર્ટી તરફથી ટાસ્વાલમા ગાજદારી પ્રચાર કાર્યની શરૂઆત તા. ૧૭ જુનથી થશે એમ

* * *

યુનીયનની પાર્લામેન્ટના સભ્ય કર્નલ કેનવેલે જાહેર કર્યું છે કે આવતી ચુંટણીમાં ચુંટાવા માટે તેઓ ખાડા પડશે નહિ.

* * *

ગાજવીજાની બાદશાહીના રહસ્યોનું કરજનની પેરીસ ઓપીસમાં ગણ વખત પીંડ ઉપરાંતનું વેચાણ થયું હતું. કેટલ કલાક દરમ્યાન ૧૦૦૦ થી ૧૬૦૦ ની સંખ્યામાં ટહારોએ વેચ્યા હતા.

* * *

વેસ્ટીટઝબર્ગ અને બેલાવેલ્ટ સ્ટાસ્ટાટીન કરજનની ટર્ન કલબે પાસ પીંડ પગોલા આપ્યા હતા.

* * *

જોહાનીસબર્ગની બાજ ઓપીસના બદલીનીક સુપ્રન્ટેન્ડન્ટનું તા. ૧૫ મેજે સપારે ઓપીસમાં કામે હાજર થયા પછી પોતાના બંગલામાં ઓચીંતુ અવસ્થ નીપજ્યું હતું.

* * *

જોહનીસ્બર્ગ તરફ તા. ૧૫ મેજમ બે મુસ્લીમ કુંવરો અથડી પડતાં એન્ડ્રસન કાજવરનું મરણ નીપજ્યું હતું અને ગાડીને સખ્ત કલ્ન થઇ હતી.

* * *

જોકેનીસ—જાજવીસબર્ગની વિમાની કર્મચારી માર્ટી વાલ્ચથી જોકેનીસમાં પહેલી નોરાશા ઉત્પન્ન થઇ હતી. આ કરીયાદ ચિંતે જાની સામાન્ય પ્રજામાં બારે રોષ ઉત્પન્ન થયો હતો

* * *

ઇસ્ટલ્ન આફ્રિકામાં ૬૮૯૩ ચા ૫૦ લાખ વેતલ કુંચ તા ૧,૭૦,૭૦૦ ની કીમતનું પરદેશથી આયાત થયું હતું. યુનીયનમાં પરદેશથી આયાત થતા કુંચ ઉપર જોક ના રતથી તા. ૧૫ જકાત બસરી પડે છે

* * *

યુનીયનના જોનીસ્ટર જોક ન્યુરીબીયર મા. ફ્રેટર તબીબના સુપ્રસ્ત અર્થે છાણ આજેરીકા ગયા હતા આવી જ આફ્રાવાદીઓ માં પાછા ફર્યા છે. મી ફ્રેટરેકની તબીયત બાં બારો સુધારો પડ્યા છે બાર પ્રધાન મંડળ માંથી રાજીનામું આપવાનું આંદી નાખ્યું છે

* * *

યુનીયન સરકારે કરજનની મેદે પાસેનું એક બાલું વિમાણ અકાન પા. ૨૫૬૦૦ મે ખરીદયું છે જે મંત્રીઓ તૈયાર થતાં રેટેની તંગાવત ઓળી થશે

ગાજવીજાની રાજધાની જોહનીસ્બર્ગ ખાતે ઓલમ્પીક ગેમ્સની ટીકીટોના અપાયેલા ઓર્ડરોમાં જર્મન કોન્સલ જેટ. ઓ ક્રમોમાંત આવ્યા હતા એટલામાં તમની મોટર ઉપરથી જર્મન બાજરો ફોટ ઉતારી લેવા પકડી આપનારને બાર પીંડ ઇનામ જાહેર થયું છે

* * *

નાટાલ હીસ્ટોરીકલ સોસાયટીના સીલ્વર જ્યુબ્લી પ્રસંગે સીલ્વર જ્યુબ્લી ઉજવવા માટે ડીલપીસ માં મીરાબાના બંગલામાં મીરાબા અને ગાંધીજીના ચિત્રો મુકવામાં આવ્યા હતા. તા. ૬ જુલાઇ એ તા. મીરાબાની ચિત્રાવલીઓ પ્રસંગની મેનાની પ્રસંગ કરી ઠીકીઓ તરફથી એક સુંદર ચાદીનું પદી આપવા નક્કી કરેલું આવેલું કહી હતા

* * *

દક્ષિણ આફ્રિકા માટે પુરેપરી કક્ષાના વિમાની દ્વારા જર્મન માર્ગે આવવા નક્કી થયું. તે અંગે થક વર્ષથી ચાલતા પ્રયત્નો કક્ષાના વિમાની બોર્ડથી દ્વારા આપવા નાટાલમ્બ થક . દક્ષાર્ડીંગ બોર્ડ કબ્યોગ્રા પછી કરજન આપવા થશે છે

* * *

મેરીત્સબર્ગના બાબુનો ઠોંદી ના ખેચ. નારનદાસના સ્કુલ ના ૧૬ મેજે ઇન્ડીયાનીયામાં ના ન્યુકેસ્ટલના ગામ. દી. બાબુ સંગ્રહ આપે સપાના છે

* * *

'યુવા તબુણા બાર યુગ્રમેનાનું તત્વજ્ઞાન' ના જ વિષયિક છે. તેઓ ચાલીન ભરવા માટે જર્મન ના નાટકો આપે છે અને તમની બરફાન્ત બાર જીવાન ટ્રમેદોઓ બાંધે રમત છે.

* * *

મેરાબાં તા. ૧૭ મેજે બાબોલી આવ્યા પછી દુકાનો નવા ખોલ પશ્ચાબારી ઓપરેલ બની જવાયા બારે ચુકસાન પણ થયું.

* * *

ટ્રાન્સવાલથી ૧૦૦ ટન ફ્રુટ કલાકના ઠેઠી આવેલા બધે પ્રથમાત વિમાનોઓ "ઓપાના "ડીપાર્ચર વીન્ક" વિમાનમાં ૧૭ બલ્યો ટ્રાન્સવો બારે ઉપરવા છે ૧૦૦ નવેમ્બ ઓર બાદચારીપાના રોજીંગો પુરવા છે

* * *

બાદક રાજા ડ્યુક ઓફ યોર્કસના સ્ત્રમ માસીન રીમ્બ્યન્સ બાબે તા. ૬ જુન કરજના ઓપરાટી ઉજેના મકે બોન બસ્તાપ્રદ બાંધ્યું છે

* * *

ડ્યુક ઓફ યોર્કની બાદશીએ મીતાજનકકપ વર્તણુંક ૧૦૦ બતા ડ્યુક બાપેકર બાદશા બાંધો બિલ્યન બાબિલ્ય ઉદ્યોગમાંથી રાજ્ય-પોસીની મહામણ્ય ભ્યક્ષ ૧૦૦ ના હતા

* * *

૧૬ કલાના જીવપાણાઓની ૬૬૧૫૫ બાજવીજાના પક્ષમાં બાતાસ થયા ચકી હતી પણ સબ્યોએ પક્ષકારો વચ્ચે ઉપરમી ૬૬૧૫૫ નો બાંધ કર્યો હતો બાંધ નથી.

ઓરેન્જીયાથી દક્ષિણ આફ્રિકા માટે વિમાન માં બીજેલા બાસીસ. વેબ તા. ૧૫ મેજે કરાચી પુબાના સમાચાર પહોંચ્યા હતા.

* * *

બાજવીજાના પ્રશ્નો બંધનના પપરાપણ બાજવા વિશેષે સબુગારનું બાબા કરવું જોઇનથી બાંધના બાકેલાં બાબાય બાબત બાબાબ્રના ઉિગોમમાં લેવા નથી પણ છે.

* * *

પ્રોટોરીયા બનવાર ફ્રેબ્રુવરીન્ડ તા. ૧ મેજે બાંબલ્ટે નદી પરને પુબ્બને તોડી પરશ્યે ચારી હતી. ૧૦ બારતી પતા બાલુ પણ હતી.

* * *

પોરસોથા તા. ૧૫ મેજે કહે બબર બાપ્યા હતા ન પોલાન્ડના બોર્ડ લીટોપરકમાં બબ પ્રબ્ન સામે કુલ્લ થયુ હતું, જેબી ૫૦ ને બંબાર બન્ન થઇ હતી. ઓક પોલીસ માબો બંધા હતા બબ-ઓની માબેબીની બાબી કુકાનો તોડાર હતી.

* * *

સીઓપોલરમાં બાજવીજાની બાદશાહીબાં બાંની સીટો બાદબોરેશન તરફથી તા. ૧૫ મેજે ઓક મોટ ઓદોરક પુલ્લ મુબ્બાબાં બાબાબ્ર હતુ.

* * *

અમેરીકાના બાબાબાની બાબ્ર ડાબ્બી પ્રોફેસર કેબારની ગબ્બની મુબ્બમ ચેબારની ડબ્બી બાસ્તુઓ બાં ૬૭૦ બોબબારી મબ્બ બબ્બ છે.

* * *

બર્મીનની યુનીબનીટીરે રબ્બ બાદિ બાબી ચેબ બોબા બાબબ્રો બાબબ્રબાના બબ્બેન બાબાબાદિ ઓનેં નબા બબ્ર છે. બને બબ્બાદ વિદ્વદ્ દબીનાર બોબાબાંનિ યુનીબબ્બીટીબાંથી બાદી મુબ્બબાબાં બાબે છે

* * *

જાપાનના શહેબ બાબાઓ બબુદેર કર્યું છે કે શહેબ બાબાના બબ્બણા બાબાબદારોએ બબ્રહ્મી બાર્ય બારે ઉબાબ વિમાનોમાં મુસાકરી કરી. બાંની નોરા બાદિબીલ્લાના પ્રાન્ત ઉબાબી કુબ બાબા બબ્બાનમાં લશ્કરી બબબ્રા બારે વિમાન બાં બોકલ્યા હતા.

* * *

બાજવીજાનીની ટ્રોગા પ્રબ્ન પબ્બબેની બારે સબ્ય બારે પ્રજાની બેદોબોબીદલ બોલીઓને બબ્ર દિવસની રબ્ન આપવામાં આવી છે.

* * *

યુરોપના દેશોમાં કરી સોદાગુનો બાબુબબ્ર બોબાબ્રા બોબિબોલા બેકેબ્રા પુરબ્ન અને સ્ત્રી સોદાગ બા ૧૪ મેજે બાદીન પહોંબ્યા હતા. બબા તેબા બા બાસની આબબરી યુબી રહેશે

* * *

બાજ રાબાના મહેલ બોબ્બલર બબ્ર ઉપરથી બાગદાન રાબ્ન બબાદબ્રના પુત્રબાથી જે બાબા બબ્રેસ્ટબ્રાના આવી . બબા બબ્ર બા ૧૬૧૮ બા સૂત્રધાબ બાબી હતી.

* * *

બહ્મદીએ સબાવાદ બહેર કર્યો યુબબ્ર મેજબી બોનીબબ્ર બહાબમાં બહાબીને ૧ કરોડ ૬૫ બાબ પીંડ બબ્ર બબ્ર હતા.

અફ્રિકાજ દેશને આઝાદ કરશે

સ્વરાજના સાથી એક પારસ્પ્રા યુવકોને ઉદ્દેશી ... રીમે પ્રમાણે બોલ્યા કનાંદ્રિય ભાવકો! તમે તો અજાતી કાલના પડઘીના અને લડવૈયા ... હિંદ સાર્વભૌ દેશ છે એમ હિંદુ મુસલમા... બને કહે છે, પણ તેમાં જે ખરું માને તે, તે ... નથી. ખરું -- ધીકાર નથી કે દેખ નથી. એ તો છે પ્રેમ ને માનવ સ્વભા. જ્યારે દેનીક છવનમાં આ ધર્મને તમે આચુસરો એમ હું ઇચ્છું ... પ્રીકારે એ તો સેવાની નજર છે. અને ખુદાને એ સાથે કરવા નારજ ... દોષ ગણે. દેશનું દોલ એ ... જાતુ તિદ્રઓ જુદા જુદા ધર્મને છે અને ... ગાનામા એ વાંધે આવ નહિ. આપસ આપસના પ્રેમ અને ભાઈચારો દાખવતા શીખવે. હિંદુ-મુસ્લીમોમ વચ્ચેનો કલહ ધાળથી દૂર કરજો. આપણા આ મનના દેશને ઓછતા ... છવાડી શકશે. આઝાદ બનાવી શકશે.

હું દેહ શું આપું?

દેશના જનાતિએ સ્વા આજે ... પર આજ ... મળવા આવ્યું તેમણે, એ રાજા ... તાનું ... ય ... કર્યા છે. ઉલ્લા ... ના ... ણદિકેતાનું ... પણ ... અજા... નો તોટિ ન પડતા હેવો. ... ...

"કુલભાળ" કાર્યાલયના સંચાલકની ફરપકડ

અને ૧૯૨૨ની સાલના બારડોલી સત્યાગ્રહની લડતમાં ભાગ લેવા બદલ "કુલભાળ" કાર્યાલયના મુખ્ય સંચાલક પો. નાથાભાઈ ઝાલાને ખીરીશ દીઠમાં કાયદો ઘડવાની ગનામ કરેલી. તેઓ બંધારણ વિરોધ દિનમાં ભાગ લેવા માટે રાણપુર આવેલા ત્યારે તેમની ત્યાં ગિરફતાર કાઢેર કરી અમદાવાદ લાવવામાં આવ્યા તેમને ડીસ્ટ્રીકટ મેજીસ્ટ્રેટે રૂા. ૫૦૦ ના અંગત જવાબ ઉપર છોડયા છે.

શ્રી. જયકરનો નવો ઓહદો

નવા રાજસુધારા અમલમાં આવતાં તેના બંધારણ મુજબ ફેડરલ કોર્ટની સ્થાપના કરવા માં આવી છે. એ કોર્ટના જજોમાં તરીકે ત્રણ મુકરરીને નીમવામાં આવ્યા છે. મુખ્ય જજ તરીકે સર એમ. જયાકરની નીમણુંક અગાઉ થઈ ચૂકી છે. સર શાહ મોમ. સુલેમાને સુપ્રીમકોર્ટના પહેલા જજ તરીકે અને બી. જયકર એક બાહોશ બેરિસ્ટર તરીકે મુંબઇ મહાકામાં પ્રખ્યાત થયેલા છે.

ભારત વિદ્યાલય કરાડી

એક સમીક્ષા

લખનાર: લલ્લુભાઈ

પૂજ્ય ગાંધીજીએ અસહકારનું બળવાન હથિયાર રાષ્ટ્રને આપ્યું ત્યારથી ભારતમાતાની રક્ષાર્થે મોંઘો ભાઇઓ જેલમાં ગયા માલ મીલકત ખુવારી. અરે! ઉંડાબિંબાની કટલાય આત્માઓ બલિદાનવેદીમાં હોમાઇ ગયા. અને પ્રાયશ્ચાદી સ્વરાજ આપ્યું. આજ દાંકડે સારાય દેશમાં એક સાર્વભૌમનું પ્રસંદ ગોળું કરી બાપુ એ ગોળીઓ દરેક દરેક હૈયામાં ભરતા. હૃદયના બાંધ્યા ગોળીએ સરકારી નોકરીનો, અદાલતો નો ત્યાગ કરેલો

સરકારી શાળાના બુલાગી બોયકોટ કેમમાં બુલાગી વાતાવરણ ઉત્પન્ન કર્યું. સ્વદેશી બીજાની અને સ્વતંત્ર રીતે તૈયાર કરી શકે એવા પુરુષા ઉત્પન્ન કરવાને બદલે આ શિક્ષણ તો ગુલામી માનસવાળા અને પરાવલંબન આપણી સ્વભાવિક સ્થિતી છે એમ માનનારા પુતળાજ ઉત્પન્ન કર્યા તે દાંકડે પ્રજાને આવાજ પ્રકારની કેળવણી ફળવણી આપશે તો ભારતમાતા ઉને પુત્ર ધરાવ્યા ધન્ય ગણે. એવો પ્રબળ બળવાન પૂજ્ય બાપુજીને આવ્યો હતો તેજ આદેશ કેળવણીનો એક સંવાદ નેતાએ 'સ્વરાજ્ય' માં ઘણા વખ્યો. તેમની કેળવણીના હેતુનો આ નવી દ્રષ્ટિ મનને ગમ્યો. અને પૂ. ગાંધીજી એ પણ નવી સ્વતંત્ર શાળાઓ સ્થાપવાનો આગ્રહ કર્યો. તેમના સુમાર પ્રયાસ બાદ સ્વરાજ પ્રેમી ભાઇઓના ઉત્સાહથી સારાયે મુલકમાં આ વખી રાષ્ટ્રિય શાળાઓની સ્થાપના થઇ. તે ૧૯૨૧ ના જમાનો હતો.

આ અસ્સામા સ્વદેશીનું વાતાવરણ ભારત વર્ષમાં પ્રવર્તી રહ્યું હતું. રાષ્ટ્રિયતા પ્રજાના હૈયે જાગી ગઇ હતી. તજ વેળા સુરત શહેરમા આવેલા જલાલપુર તાલુકાના કરાડી ગામે એક રાષ્ટ્રિયશાળા સ્વદેશનું પૂર પૂર્ણ જોરમાં હોવાથી ગોકળો ઉત્સાહ રાષ્ટ્રિયવિનનો હતો. પણ કમિદાસ તરફ નજર કરતાં જણાય છે કે પ્રજાના ઉત્સાહપૂરમાં પણ કર્યા ભરતી ઓટ ન હતી! તેમજ ગુજરાતની પ્રજાના ઇતિહાસમાં પણ બન્યું. ૧૯૨૨ ના તો સ્વતંત્રતા ના ભુરકાનો ભરતી હતો. કાળે કરી તેમાં ઓટ આવી પરિણામે આપણા ગુજરાતમાંથી રાષ્ટ્રિયશાળાઓ અદશ્ય થવા લાગી તે બધી શાળાઓની ઇંટ કાર્કિર્દી ઉપર વિસ્મરણનો પડદો પડી ગયો છે! પણ એકજ શાળા પેલી મૃતશાળાઓનું સ્મરણ કરાવતા જીવતી રહી. તે શાળા તે

કરાડીની રાષ્ટ્રીય શાળા

કરાડીની રાષ્ટ્રિય શાળાનો જન્મ ૧૯૨૨ માં થયો. આજે તેની ૬૩ વરસની પાકટવયમાં તો પણ ભરતી ઓટ આવી ગઇ તમાં ગોટી ઓટ તો ૧૯૩૧-૩૨ ના ગાળામાં આવી.

હૃદયની ખુશિ ખાતર તપ કરતો પેલો સાધકમતીના તપસ્યા પ્રભાવી અજોડ દેવાને તૈયાર થયો અને ઝંડીયુગ શરૂ કરી કરીથી આગળ રાષ્ટ્રના પ્રાણ જાગ્યો. દેશ ભક્તો અને તેની દ્રષ્ટિ ઝંડીના કરીઓ કીનારે મીઠાની ચપટી ઉપર પડી. સાથી બાપુ કરાડી આવ્યા. આ રાષ્ટ્રીય શાળાની પાયેજ એક ગર્ભકુટી બાંધી એક વાસ તપ કર્યું. એ ગોદના તપોબળે સરકારને ગુંગળાવી. તપોબજ તોડો રાજે આપી સંતને મારી ગયા. પણ તેમના તપના પ્રભાવ તો આખા ભારતવર્ષ ઉપર પડી ચુક્યો હતો. અને કરાડીની પ્રજા ઉપર પણ એતો સ્વભાવિકજ છે.

પૂ. ગાંધીજી કરાડી આવ્યા તે પહેલાંજ શાળાના આચાર્ય મણીભાઇએ મુક્તિસ્થ સ્થાનમાં ગંગાસ્વરૂપ આર્ય કેળવણીરાણીની સ્થાપના કરી. શીસ્ત્રમ અને સ્વતંત્રતાનું દૂધ પીતા વિદ્યાર્થી એ પણ આઝાદી માટે લડવા પડયા. શાળા બંધ પ્રાય. ત્રણ વીદ્યાર્થીઓ ઘરી ગયા. યુદ્ધદેવ નો ત્યાં વાસ થયો. બાપુના સૈનિકો ત્યા રહે અને યુદ્ધદેવની આરાધના કરે

યુદ્ધ ચાલ્યું અને આખરે જીત થઇ. શાળા ફરીથી આવસ્થિત થઇ. વાનરસેનાના સૈનિકો ફરીયા સરસ્વતીની ઉપાસના કરવા વિદ્યામંદિરમાં આવ્યા.

પૂ. ગાંધીજી જેલમેજમાંથી પાછા વળ્યા અને કરાડી મુક્તિ સંગ્રામ ચાલુ કર્યો. ઝોડીનમ્બર અને તરવારનું રાજ્ય ચાલ્યું. ઇલ્લામા અને તાલુકામા સરકારી અમલદારોનો ત્રાસ વધી ગયો. તેઓની દ્રષ્ટિ કરાડી તરફ પહેલી પડી શાળા બંધ કરવા તેમણે પણ પ્રયાસ કર્યો. અઢાર ગામના શિક્ષકો આવ્યા ન દીધા. ૪ ગામનાજ શિક્ષકો હતા તેમને પગારી આપી, લાડી પ્રહારો અને મુક્કા પ્રહારોના સ્વાદ ચખાડયો. વિદ્યાર્થીઓને પણ તેમણે ત્રાસ આપ્યો

પ્રાર્થનામાં હાજર રહ્યા હતા. શાળાને આર્થિક મદદ કરનારાઓને પણ બોલાવ્યા. પૂર્વ સંસ્થા શ્રી રાજ પ્રાર્થના રહ્યું હતું. આ સમયે શાળા ના વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા વધી ગઈ. શિક્ષકો વધ્યા. અને શાળાનું કદ પણ મોટું થયું. શાળા ની સ્થિતિ ગામમાં ઘણી સારી થઈ ગઈ.

શાળાને ઘણાં વર્ષો સુધી ટકાવનાર શ્રીમતી સોના ૪૦. કોઈ ખાનગત વ્યક્તિની તેમને મદદ નથી. છતાંપણ ગયેલા આવે ઉત્સાહથી તે

ચલાવી રહી છે. તેમાં આગળનો ભાગ ભજવનાર પ્રોફેસર આફ્રીકાવાસી ભાઈઓ છે.

સારો પ્રહાર કે જેટલી મળશે એ રૂપરેખા બીમારી શ્રીમતીને શું આપ્યું -- તેઓ આ ખુશનામ પણ શાળાને ચલાવી રહ્યા. અને ગણીવાર પણ કરીયો આવી પહોંચ્યા. શાળા ના જવાબદાર કાર્યકરો અને તેને ગરીબી નાણાંનો ભોગ ખાનગી સમ સરકાર તરફથી શાળા ની ગ્રાન્ટોના જુના બાબતોની વિનંતીથી શાળા

ચલાવીમાં તેઓના અને પ્રમુખપદે શ્રીમતીબા. તેમણે શાળાને અમુક મોન્ટ આપવાનું મંજુર કર્યું આજે શાળા વરદારના ઉત્ત નીચે ચાલે છે અને પેસા સેમાંનના મંતવ્યો તના ઉપર આધીકૃતિ છે. આફ્રીકાવાસી ભાઈઓ શાળાને ખાનગી મદદ કરતા પણ સરકારની ગ્રાન્ટો તેમણે મોકલાવવા ઉપર કે ઉપરાવ્યું અને શાળાને આર્થિક તંગીમાંથી કેટલેક અંશે મુક્તિ આપી.

(અધૂરું)

ખબરપત્રો

ઇસુદાસ્ટીખાર્ટના મહેમાનો

ઇસુદાસ્ટીખાર્ટના શ્રી. અમરશી ગોકળના પુત્ર ભાઇશ્રી ગણપતિશાલના સુપ્રસિદ્ધ ગા ગાવા લેવા માં આવ્યાથી કરણ આવેલા સુપ્રસ્ટી ખાર્ટના મહેમાનો પ્રસંગવિધીમાંથી પરવાયો ખાસ આમંત્રણી વ્યક્તિઓ તરફથી પરેણાગત સ્વીકારી અમા દરમ્યાન સ્વાદિ સમા સ્નાન તેમ વિદાય થયા હતા. તેઓ ના માનમા શ્રી. પરશોતમ દેવશી તરફથી ગાળું આપવામાં આવ્યું હતું અને શ્રી રામજી દેવશી, ચિકારીના ગોકળજીના શ્રી. મણીભાઇ, શ્રી. નાનજી મનજી, શ્રી ગોરાજી કરમશી, શ્રી. ગો આવ્યા હતા, વેરસમના મેસર્સ ગુજી લાલ ખાસર તરફથી મેળાવાઓ થયા હતા. રાત્રીભોજનની સાંજે તેમેમને પ્રીનીકલ મેડલાની ચુકાકાર ગીરી કરી અને દાં આ ગાળું કર્યો હતો. સપ્તાના સ્વાગતમંડળોમાંથી પરવાયો આવ છેલ્લી રાતે તેઓ શ્રી. સેસરાણજી કરતમજીના મેડાના કાલબાગ બળા થયા હતા ત્યા આ ગાળું ઉપરાંત શ્રી. એમ ડી. પુંજાણીબાના પુત્રો અને ગો. રવાકર તરફથી ડાક્ટર જનોને સ્વીકારી આનંદિત કરવાના આવ્યા હતા. બંને છેલ્લના બાળકોને થયા હતા. શ્રી નાનજીભાઇ એ નવપરિણિત જોડાને કુલના હારતોરા અને ભેટા આપ્યો હતા. અમન તમના માન પિતાને આશિર્વાદના આપ્યા હતા. બીજા પ્રસંગોચિત ગાયનો થયા બાદ નવપરિણિત તેમ તરફથી તેમજ સ્યુપ્રસ્ટ બોર્ડના મહેમાનો તરફથી વીકટોરીયા ગ્રેઝપુસ કંપની તથા શ્રી. પરશોતમ દેવજીએ તોફેલા અપાયા પરિક્ષણ માટે તમના નામજ ઉપરોકત સભાઓએ તમજ સોરાષ્ટ્ર કોંદુ ગોસારીગ્રેમંડળનો તેઓના પ્રેમભર્યા સત્કાર ને માટે ઉંડો આભાર દર્શાવાયો હતો.

આભાર સ્વિકાર

સુપ્રસ્ટીખાર્ટથી શ્રીમતીકરની મુલાકાતે આવેલા બાળકો તરફથી નીચે પ્રમાણે 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન'ના ગ્રાહકો વોટના ફંડમાં અમે આભાર સ્વિકાર કરીએ છીએ :

શ્રી. મગનલાલ અમરશી ૨ ગીની, શ્રી. ગોચ. કે ગોકળ ૧ ગીની, શ્રી. પી. એમ મેઘાણી ૧ ગીની, શ્રી. ખા એન. પટેલ ૧ ગીની, શ્રી. મથુરાદાસ ગોકળદાસ તરફથી પોતાની સુપુત્રીના શુભ લગ્નની ખુશાલીના ૨ ગીની.

સોરાષ્ટ્ર હિંદુ ગ્રેજ્યુએટ્સ એસોસીએશન

સોરાષ્ટ્ર હીંદુ ગ્રેજ્યુએટ્સ એસોસીએશનના શ્રી. વસુદાસ ગોકળદાસ ૧૨૨૭ પોતાના સુપુત્રના નામ પ્રસંગની ખુશાલીમાં રસ ગીની અને સોરાષ્ટ્ર સ્પોર્ટસ ક્લબને ૧ ગીની ભેટ આપવામાં આવી હતી.

ગ્રેસ્ટલ્લંડના હિંદુ સોસાયટી

તા. ૧૨-૫-૩૭ ની સાંજે ઉપરોકત સોસાયટીની ગ્રેઝ અજવાસ મોર્નિંગ મેરચાના દોઢ માં શ્રી પ્રભાશંકર પટ્ટણી અધ્યક્ષપદે મળી હતી. ગયાદ અને કંઠી દેવા બાબતે સભ્યોની કાજરી બાદ બાબી થઇ હતી પ્રમુખ સાહેબે મીટીંગનો ઉદ્દેશ સમજાવતા જણાવ્યું કે ઇંગ્લાંડ સમયથી અનેક કારણોને લીધે આ મંડળના કાયમના બંધારણમાં ફેરફાર -- થવો આવશ્યક્તા. કેમની બંધારણ જેથી આ વર્ષ અસ્તવ્યસ્તતાથી ગ્રેમ માર્ગના કાયદાપર લેવા વર્ષે સભ્યોને ગાફલાવણ કરી હતી. મંત્રીએ એ વિષયપર કુંક રૂપરેખા દોરી ચાર પ્રકારના ફીજાની ગોજના રજુ કરી હતી. (૧) રેવાસના (૨) સભ્ય અને સ્નેહ મેળાવડાઓ બાબે વિસ્તૃત હોલ, (૩) સભ્યપ્રવાસાર્થે ગાડિયિશુલ અને (૪) અધ્યાપક તથા વકીલ બાદે નીચાસ રહાન. એ ગોજનાને પુર્ણ કરવા બાદ દેવા સ્વેચ્છાએ મદદ મેળવી પ્રયત્ને તા ને પ્રમોદ ન થાય બાદ બાદ બાદારણી પણ મદદની આશા રાખવી પડશે. ન પછી મેસર્સ ડી. જીવરાજ, વલજીભાઇ તલકીયા, છગનલાલ મકન, કુલાભાઇ રવા, નાથુભાઇ જીવરાજ વિગેરે સુજનોએ આ સુંદર કાર્ય બાદ અહદય ટેકો આપી પોતપોતાના વિચારો રજુ કર્યા હતા અને આ કાર્યને વિના વાંકે કાપ પર મમ ચલાવાને કરી દેવાના ઠરાવને સવાએ સર્વાનુમતે મંજુરી આપી હતી મકાન ની ગોજનાને અમલમા મુકવા બાદ નવ સભ્યો ની કમીટીની નીમણુક પણ કરી.

પંડિત હરિશંકર વિદ્યાર્થીએ ના. સ્વજનાદાદની ગાજપોરીના બાનંદલક્ષ્મીની બારગીરીમાં પોતા ને કેટલીક જગાઓપરી બ્રહ્મની બ્રહ્મના ટકેમો ભેટ મળેલી તમારી પાંચ ગીની ગંગાસ્વરૂપ ઇપે ઉપર્યુક્ત મકાન ફંડમા આપી હતી અને સભાજાજ ધબાવાયથી બીજા ટકેમો મળી કુલ આંકડો પાછો ૧૮૮ ના થયા હતો. ઉપરોકત

કાળાનાં અચનુ કાર્ય ૬૬ સમયમા મળેલી ખુબ મકાન કમીટીગાળા ઓર રેપ્યુટેશન જોકાનીસ ભગ, ૨૨૫૦૦, ૧૫૮૨૬૬, પોર્ટસ્લીકાણેય, મુકનજેંગ વિગેરે પુનીયનના અન્ય સ્વયંસેવકોની મંગ્યાના મકાન કંઠના કાળા ગાય પ્રમાણ નોકરો મેળેલા સાબાએ ઠરાવ કર્યો છે, તદ્ અનુસાર પુનીયનના ઠીકુબાકાઓને નમ અસ્કર કરવામાં આવે છે કે તેમના કારમેર સંસ્થા ના પ્રતિનિધિઓ આવતા આ સાદર કાર્ય પ્રતિ પેન દ્રષ્ટિ દયાંતરા શકિત અનુસાર આર્થીક મદદ આપી આભારી કરશોજી

કાળાના દરેક આજનવાસીઓની નામાવલિ નીચે મુજબ છે. પંડિત હરિશંકર વિદ્યાર્થી ૫ ગીની, દુલભ રવા એન્ડ બ્રધર્સ ૧૫ ગીની, નારણભાઇ રણછોડજી ૧૦ ગીની, ડાહ્યાભાઇ છગનજી ૧૧ ગીની, બંકુભાઇ મુકાલ ૫ ગીની, રવજીભાઇ મણુભાઇ ૫ ગીની, ડેરી એન્ડ સન્સ ૧૫ ગીની સોપારનરમજ ૨ ગીની, નાથુભાઇ છગનભાઇ પરેલ ૧૫ ગીની, નકન બાબા એન્ડ બ્રધર્સ ૧૫ ગીની, કાલાભાઇ બી. પરેલ ૫૫ ગીની, ૬. ગોવા. કાલ ૧૦ ગીની, નારણલાલ ડી. છગન ૧ ગીની, હરજીવન ગણાભાઇ ૫ ગીની.

કરાડી ભારત વિદ્યાલય

કરાડી ભારત વિદ્યાલયના કયુલકરીભાટે માં શ્રી. ભાણાભાઇ પટેલ તરફથી ઘઉંલોટ ગ્રાન્ટ, > જેની દીપ આ અંકમાં અગાઉ પ્રસિદ્ધ થઇ ચુકેલી છે, તેની પા. ૩૫ ની રકમ ગ્રાહકથી રાષ્ટ્રિય શાળાના કાર્યકારકો ઉપર રવદેશ રવાના કરી દેવામાં આવી છે. એમ કયુલકરી ભાટેથી શ્રી. ભાણાભાઇ તરફથી જણાવવામા આવે છે.

જવાહર સ્પોર્ટીંગ ક્લબ

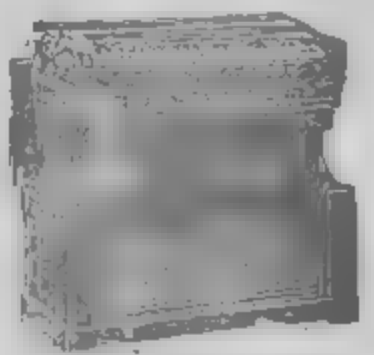
ફોનીકાનીસબર્ગની જવાહર સ્પોર્ટીંગ ક્લબના સીટીંગ ક્લબના પ્રમુખ શ્રી. ગોવિંદલાલ ૧૧ પરેલ સ્વદેશ જતા હોવાથી તેમને વીદાયગીરીનુ માન આપવા માટે જાહરત મીટીંગમાં માણ હતી. શ્રી. ગોવિંદલાલ બી પટેલને સફળ સફર કરનાર, ભાવભર્યા થયા હતા અને અંતમાં બી. ગાંધી, ગાંધી ક્લબના આભાર માન્યા હતા અને સ્વદેશ જવા પોતે પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂની મુલાકાત લઇ તેમને ક્લબના ગ્રેમભરેના વંદન પહોંચાડવા એવું જણાવ્યું હતું

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહાર પડેલા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના " "
હાથ ઘોડના પા. ૪–૫–૦

જોડી અકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૬–૦ સુધી

મારમોફોન પા. ૧–૧ : થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ નો શા માટે વધારે પડતા પૈસા આપો છો.

કમો અથવા ઘરે મળો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોંઘા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરકા તેમજ બેકલેઈટ્સ ફ્લુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન બતની સરસ મેઢજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન કબજી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

ગ્રાહકોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે

કોઈ પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ બતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest [illegible] arrivals in Tamil, Hindustani [illegible] and Telugu Pro[illegible] specially [illegible]

Apply for our catalogue Our Hm[illegible] guaranteed under written [illegible] for 3 [illegible] [illegible] for [illegible] [illegible]

Phone (Day) 2-4494 Phone (Night) 87-1540.

RAJCOOMAR,
UNDERTAKER.

Coffins & Wreaths ... Funerals ... Motor and Horse Hearses ... Flowers ... Attends all parts and all hours.

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

કફન, કફ્ન, રોકર માટી ને પીકા માટી કુંવ મોકલીને પુરા માલથા આપે છે ચરત ફિલ્મસ ખુલ્લું.

Manager K. S. FRANCIS.
14, Cross Street, DURBAN.

PHONE 33-4691. BOX 2626

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોકસ, રેબલ્સ અને ફીચન ફરેસર બુક અથવા જથ્થા-બંધ બનાવનાર તેમજ રુબ ટર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર,

ઘરાકેલા આર્ડોર પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

Phone 33-4463 Tel. Add. "VALSARIA." P. O. Box 6746

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH : : O/D

વી. બી. પટેલ

ફ્રોરેન્સો બારકલીસ બનાના એજન્સીના
ઠાકા નં. ૧ બનાવાના સોલ એજન્ટ.
દાડમ્બ તથા રીટેલ ગ્રાહક, વેપારીઓ અને સદગુ વ્યવહાર
અનાનાની કદરમાં સસ્તામાં સસ્તી કિંમત
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા દરેક બાતનું કામ ઉત્તમ મળશે ખાત્રીના
ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.
રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મોકલી આપીશું
ટેલીફોન 33-4463 ... પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૬ ...

Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Nartjees and Mandarines.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ એક્સપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ

નાચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંઈના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 18, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી."

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

બાજ આજે પુછો યા લખોઃ

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ

શામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

SAMJEE DEVSHI
71, Prince Edward Street,
DURBAN

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં બનતી રેન્જરેખ નીચે તાજો અને સફાઈથી પરમા દેશનો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને બરચા ઘંમેરા ચોખા વા જથ્થાબંધ અમારી ઓરડી સાથે બની શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમો પરમા બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

THE EPIC FAST

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents 320 Pages. ex std

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ-અર્ધો ફોટો ... ...
નરસુખાન રાષ્ટ્રપતિ-પંડીત જવાહરલાલના ... ...
બાલા લજપતરાય- ... ...
સ્વ. દેશબંધુ દાસ-અર્ધો ગોરજી ફોટો ... ...

ઉપલા બધા ફોટાઓ ગેરંટી અર્ધી ૬. સાઇઝ ૧૩×૧૦. પ્રત્યેકની કિંમત રૂ. ૧

મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ

In The Union Of South Africa

જાનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૬–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક સતારમ્મા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૦–૬ નું સેટ

,, રાં ગાવલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૬ નું સેટ

ઓપ. ઉંચા. ની ડાગોટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પી. ૧૫ નું સેટ.

નાટક ગુણાનની કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પી. ૧૫ નું સેટ.

,, રાજા હરીશ્ચ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૬ નું સેટ

,, કેદ મગાલ માહનુ સેટ ૧ થી ૬ આજ.

,, મીરાબ્દુલ્લા.

,, ઉંચા ઇસ્મ.

, સમાજના આપ બાગ ૧ થી ૩

,, ચકીલાનો ગરબા કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ

, મહુરી ૪ મડબી ૬ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન

,, તુરી બાહલ ૬ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન

,, મીરીન કરદાર ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન

,, રોમ મારે આરબ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ અને બોમ. ૧

,, સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ આઇ. બોમ. ૧

,, બુરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ઇસ્લામીઝમ

,, નાસ મગા પા નરી ૬ રેકોર્ડોનું બોક્સ આપ બાગ ૩

ફ્રેન્ચમ્મા અંગાલ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ઓપ. ઉંચા. ૧.

,, તારજદાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ઇસ્લામીઝમ.

,, બસ્સા નારબ ૬ રેકોર્ડનું ઓપ. ઉંચા. ૧

આપના ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
ઇમ્પ્રિન્ટમેન્ટ બુકોમાં મોકલેલ.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ. ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-. ૧૦ ઈ. ૧૨ રે.. ૧૨ ઈ. ૬ રે. ૪૫/-.

પહેલાં મંગાવનાર ૧૦ ઈંચની ૩ અને ૧૨ ઈંચની ૬ રેકોર્ડ થી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગયના

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૧૪૨૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

આ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૬-૫૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષનાં બીજા રેકોર્ડ

૧૪૧૬ ના મોંઘા ૨૬ આલમમે બજવા
દોષ કમલી વાલેને
આ રેકોર્ડ લાજવાબ જેવી છે

પ્રોફેસર મકસુદીન

૨૪૮ પુના પુના પુના
૨૬૮ મેરા દીલ તે પ્યારુ ફિ દીલમે મોહમ્મદ
૪૦૦ મોહીબ્બો મોહમ્મદ બારી નામ છે

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

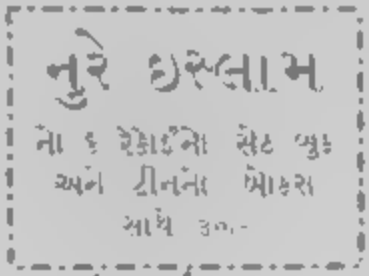
૨૨૩૪ અમા ગલ્લાવી અલાહ વસ
મોટ વહા આળવી અલાહ વા.
૨૩૦૭ આંધિયા ગુમાન
૨૧૬૮ બરસાસે આવા (મજાવી)
૨૦૭૪ લાગવા નામ છે
૨૧૬૭ મસ મસ (મજાવી)
૨૨૨૬ નામે અહમદ રે ૫૦
૨૧૨૩ નામે મહમદ નામે બાબ.
૨૩૨૦ બા આંધિ પુનો ૧ બીજાર ને ખાલી.

રસુલી ફબ્બાલ

૧૭૧૦ અબલે ગેરી બોયડીના બરબાર પાના લોજે.
૧૭૪૬ બજારીર ના બંધિયે કાલી કમલા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

૧૨૪૧ હજરત રા મોલજા હજરત બાબાર ૨
બબ્બોકા પુરદ ના છબ્બા બના
૧૩૦૧ મોલજા બીજરત મોબાર
૧૩૦૬ મોલજા બબુકી હજરત અલી.

અઝીઝ ફબ્બાલ

૧૬૭૬ બીબારી બાબારી બુકેબારો
૧૦૧૫ બાકબાદ મારે ૧૬૬ બલવા બુબી ૨
૧૦૭૭ બલબુરે મુના બાબાબમે ૧૬૬ ૨-૧૬-
બાકબાદ બલીબાદ
૧૭૪૬ બલવા મુબ બેજવા બુબાબો

ગ્રીબાકેલ જાદ ફબ્બાલ

૨૧૧૬ દીલ બીબ બીબા બોબ બવાબ બદ્દાબા
૨૦૧૬ બાલાબા રેકાબ બુદા બબ ૧૬
૨૧૨૬ બલબ કોબીદ ૧ બાબાબ રેકવા ૧.
૨૧૬૬ મુરે બબાબ બા બાબિયાલ

મુરબાદ હુસેન ફબ્બાલ

૨૧૧૧ દીલ ૧ બોબા ૧ બબા.
૨૧૬૦ બીબાબી બુકેબા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavalakodi-Parasirakkalam, Veera-Ramayanam, Dumbachari, Indra Jundian, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ખાંડની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પારસી, ક્રીંચુ, તથા કરીના અથાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૈસ્ટીક પાકા અમારે ત્યાંથી દીકાયત આવે મંગાવશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ આલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop R. M. PATEL)
202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830 Tel. add. "Orangexpo."
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
FINAL ORDER SOLICITED
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિટીંગ બાબે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

'Phone 2-6235 P. O Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હ્રાસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજન્ટ.
ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

અઠવાડીઠ પંચાંગ

વાર	પહેલા	બીજુ	ત્રીજા	ચોથા	પાંચમ	છઠ્ઠ

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે એ.ના.ના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં રીફરેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

VOTE.—Remittance should accompany orders. P.O. Orders will not receive attention. Postal Orders to be made payable at Phoenix Post. Free on all books

The Story of Ramayana ... 6d

[illegible]

LIVES OF MUSSALMANS:

[illegible] The Aga Khan, Sir Mahomed [illegible], Sir Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir [illegible], Afzal Ahmed Khan, Syed Hasan Bilgrami [illegible], Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habib Ullah, Sir Nawab Ali Baig, Barrak, Sir Abdul Hakim, M [illegible] Sir Pirbhai

Price 5s

ON KHADDAR

By Dr. Pattabhi Sitaramayya

In this book Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and [illegible] He also [illegible] the great part [illegible] Mahatma Gandhi has played by making the production of Khaddar [illegible] the programme of [illegible] Congress Workers.

Price 1s. 3d

SAKUNTALA—

By Kamala Sadhanandham, M.A. A prose version of English of Kalidas's Drama.

Price ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade

Price ... 4s. 6d

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION...

By E. B. Havell Price ... 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS

By V. G. Kale, M.A. Price ... 1/-

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Mr. Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir O. Cunningham,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Krishna Pal,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Dwarka Nath Ganguly,
Krishnabai Karmakar,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao,	Rao Bahadur K. N. Muthuswami,
Raja Rammohun Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Ishaq Musa Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar,
Ishwar Chandra Vidyasagar	Gopal Krishna Gokhale,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,

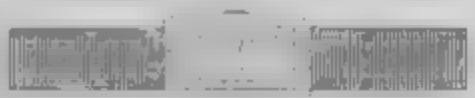
PHOENIX, NATAL.

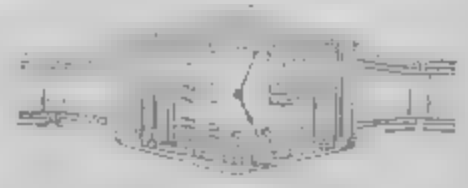
ELGIN

WATCHES

FOR ACCURACY AND PRECISION

S. A. DISTRIBUTORS:

KATZ & LOURIE Ltd.

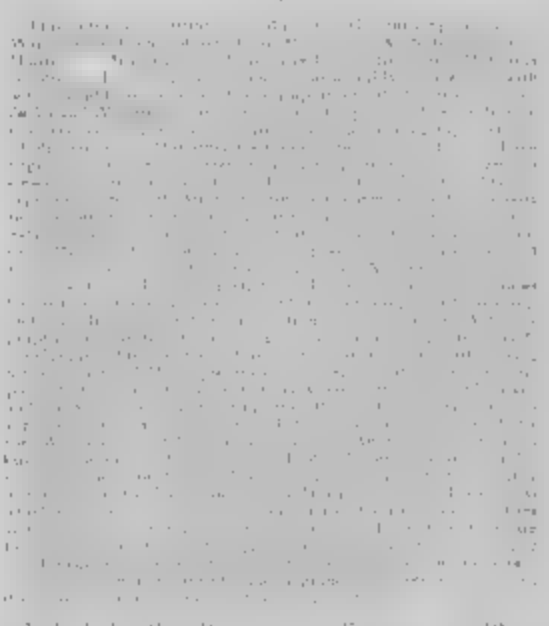
Cor. ELOFF & MARKET Sts

P. O. Box 1919 'Phone 22-3122

JOHANNESBURG

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition

[illegible] Price [illegible]

JUN 10

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 22—Vol. XXXV Friday, May 28th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

Mechanical Achievements Have Destroyed Our Happiness

"GOD wanted man to manifest his greatness. Science has revealed Nature's storehouse and is successfully availing itself of its resources. For that we have to be proud. But what have we done to the world of beauty? If we have been equally successful in explaining its inner significance and making accessible to all its endless wealth of delight, fortifying the soul instead of dagger of destruction. No, on the contrary—the more we add to our machinery and our mechanisms of utility the more we are being alienated from the eternal world of truth and beauty. We have our heads packed with mechanical achievements, we have our right to be happy. We have learnt to exterminate and destroy. We have failed to win our freedom by surrendering to love.

—RABINDRANATH TAGORE

યાંત્રિક સિદ્ધિઓએ આપણું સુખ નષ્ટ કર્યું છે

"ઈશ્વર ઇચ્છે છે કે મનુષ્યે પોતાની મહાનતા પ્રદર્શિત કરવી જોઈએ. વિજ્ઞાને કુદરતના ભંડારમાં પ્રવેશ કર્યો છે અને તેના સાધનોના ઉપયોગમાં સફળતાથી કાર્યરત રહ્યું છે. તેને માટે આપણે ગર્વ કરવાનો છે. પરંતુ આ સુંદર જગતને વિશે આપણે શું કર્યું છે? તેનાં આત્મીય મહત્ત્વની શોધ કરવામાં અને દરિદ્રતાના અખૂટ સુખોથી ભરપૂરી ભૂમિને તેની અંદર રહેલા આનંદ અને સુખકારી અમૃત પ્રત્યે કુતૂહલ પ્રાપ્ત કરવામાં આપણે પણ શું એટલાજ પ્રમાણમાં કૃતકાર્ય થયા છીએ ખરા? નાહક્ક, ખરું તેમાં વિરુદ્ધ—જેમ જેમ આપણે યંત્રોનો વધારો કરતા જઈએ છીએ તેમ તેમ સત્ય અને સૌંદર્યમય શાશ્વત જગતથી આપણે નિરાળા થતા જઈએ છીએ. આપણી યાંત્રીક સિદ્ધિઓ ઉપર આપણે આપણું મગજ ગુમાવી દઈએ છીએ અને સુખ ભોગવવાનો આપણો હક જતો કરીએ છીએ. આપણે ત્રાસ પ્રવર્તાવવાનું અને વિનાશ કરવાનું શીખ્યા છીએ પ્રેમને વશ થઇ સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરી નથી શક્યા."

—રાબીન્દ્રનાથ ટાગોર.

THE NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ કિંમતી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને બચતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે તેમજ બચતા વીમાઓ ઉતરાવી લાભ લો. કીંમતી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક કીંમતની ફરજ છે.

Transvaal Office
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3441.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

વધારેને વિનંતિ છે કે અમારી ઉપર જેવી રીતે ઇન્સ્યોરન્સોના પગારના રેફરેન્સ લેખે તાકીદ કરીને ચલણની હેડ ઓફિસ ઉપર માગણી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ ક્લેમની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Buy us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સાંગોડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જાવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. on8.

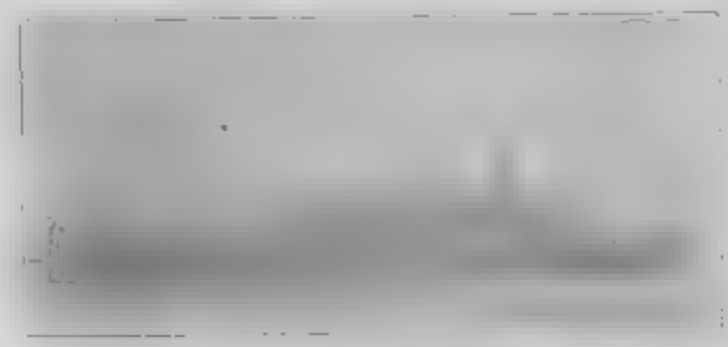
B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(બધા ખોરાક)
પાઉંડ ૨૭-૦-૦.

ટુ
(બધા ખોરાક)
પાઉંડ ૬-૭-૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
રસોયણના પા. ૬-૧૮-૬.

હાઉ વીશી
પા. ૨-૮-૦.
અને
રસો. પા. ૫-૮-૦.

ખુલ્લા તા. ૬ઠીએ મુંબઇ બપોર ફેરવશે

ખાસ સુચનાઓ - દલાલોએ પોતાના કાગળ ઉપર પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ બરાબર લખવાનું રહેશે નહિ
અને બધા ઓર્ડર ચોખા રૂપૈયે તેમણે કાગળો સીધા ઓફિસ ઉપર પહોંચતા કરવા જણાવ્યું

દરેક વ્યક્તિ પોતાની ટીકટ બરાબર ઓફિસમાંથી લેવા બહારગામવાળા ઓર્ડરો બરાબર લખી
પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મોકલવા રહેશે.

સ્ટીમરને બરાબર દરેક બંદરોએ બરાબર બોટો ચોખી રેખરેખ સીધે પાય ?

વધુ ખુલાસા માટે ફોનો પર અગોર

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432
CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
સુંદરતી-નાજુકી અજમ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ચાંદીના ખાલી શીશા
ઝંડુના (સિલકોન પુરત)

ચંદ્ર પ્ર. ભા. ગુટી.

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્ક્સ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩. મુંબઇ નં. ૧૪.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઇ.
રેલવેક ૧૨૮ વેપારી.
અમે દરેક જાતના કટ અને વેજીટેબલ ફ્રુટમિનના ઓર્ડર
આપવા . O. D. થી માલ મોકલીએ છીએ
. P. O. Box 254 31, Short St. Durban.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું કટ અને વેજીટેબલ ભાવ ભેગા કરી O. D. થી
મોકલવામાં
P. O. Box 482. 120 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 6169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES KEWALRAMS' ELOFF STREET,
JAPANESE WAREHOUSE. JOUBERT STREET
JAPAN BAZAAR. RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

આંચો : કેવલરામ્સ, :: :: :: ઈલોફ સ્ટ્રીટ.
જાપાનીઝ વેરહાઉસ, :: :: જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
જાપાન બઝાર, :: :: :: રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે આસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માખણ, ચ્હેરાની
ચામડીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

ચામડીના દરેક
રૂંવાડાંને પોષણ
અટકાવ્યા વગર
ચામડીનો રંગ
આપી બજારી
આરામ કરે છે

Indo-African Trade Agency.
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

ઇ. એસ. પાટણવાલા. મુંબઇ ૩.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings

to be had from

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS

Watches ... WATCHES BOUGHT

Large stock ... Indian ...

Importers of ...

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL ST. JOHANNESBURG

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ બજારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોને તારીદ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

ગ્રીટીંગસ.

પાવડર

દીવી, માતા, ચાંચર, કંકાવટ, માળી, વગેરે સઘળી જાતોનો

નાશ કરે છે.

દીટીંગસ બાવડાના દીન બંધ છે.

'Phone 23-5-0. Tel. And "Nataya"

A. M. PADAYACHEE

Wholesale ... Vegetable Exporter.

... Specialist ...

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN.

MOHANLAL VALJEE.

(INDIAN PAWNBROKER.)

112, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets

ફક્ત બાબુજી લક્ષ્મણના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી.

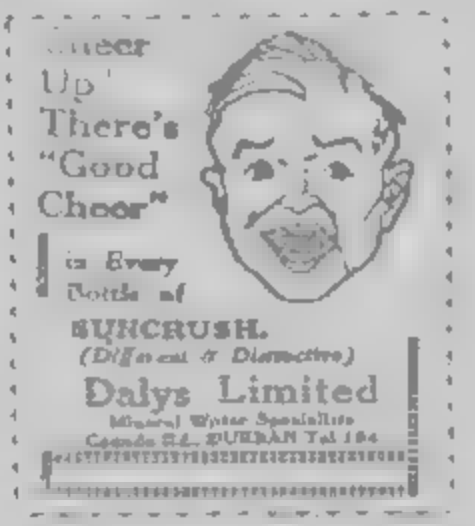
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ

T. P. DEVSHI & SON,

119 VICTORIA STREET.

'Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE, MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries

Indian Drugs And Condiments

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta and Madras Products

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ ભાવે મળી શકશે.

ઝવેરી, બાજબાસ, બદામ, આરોલા, પીસ્તા, [illegible] બરણા, કાકડાનું બાસ્કા, ખારેક, [illegible] બોલચા, મીસરી, બાબુર, [illegible] ચાદી, પોકેસુ [illegible], સુરમ બાજુ [illegible] અબજ, પંજાબી બાલમ, સફેદ મુસલી, મઝોટા બાજરી મુંબ, [illegible] [illegible] [illegible]

1 JUN 1937

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 22.—Vol. XXXV. Friday, May 28th, 1937.

NOTES AND NEWS

Non-Europeans At University

A STATEMENT was made by Mr. Verster (U.P., Zwartruggens) when he raised a protest in Parliament against European and non-European students sitting together at a university, that at the Cape University the non-European students had established their own sporting clubs. He said he had no objection to that, but he was strongly opposed to these students wearing the blazers and badges of the University. The matter was referred to in our last week's issue. We are now authoritatively informed that the non-European students of the Cape University have established no club at all and that Mr. Verster has been entirely misinformed.

What The 'Cape Argus' Says

Commenting on the attack on the House of Assembly upon the admission of coloured students to the Capetown University, the *Cape Argus* writes:

"It fits neatly enough into the Nationalist Party's new anti-colour campaign of which great things are expected on the platteland. But it ill accords with the best interests of a country in which white and coloured people have to live and work besides one another, whether they like it or not, and it does not accord at all with the old policy of the Nationalist Party under which the coloured people, unlike the natives, were to be assimilated politically and economically. When Dr. Malan says that "the position at Capetown University is intolerable," because white and coloured students attend classes what exactly does he mean? Is it intolerable to the staff? No. To the students? They have steadily declined to say so. To the Minister? Dr. Malan, when he held the office, never hinted that the position was intolerable. It follows that the position is intolerable only to a few ake grinding politicians, such as Mr. Erasmus and Mr. du Toit, who see an opportunity in it of talking at large about the present Minister's deplorably liberal principles. Perhaps an exception should be made in favour of Mr. Verster, the member for Zwartruggens. Naturally he knows nothing about universities or Capetown problems and cares less, but he is genuinely concerned at the thought that coloured students may be seen in the University badge and blazer. This difficulty, however, may be overcome without turning the students away. If Zwartruggens regards the dinginess of the old school tie in Capetown with a jaundiced eye, Zwartruggens can be appeased. Mr. Hofmeyr's reply was unexceptionally exhilatory. He took the broad view that as an independent body the University must decide for itself but he also indicated agreement with Dr. Malan that the ultimate solution lies in separate classes, the same lectures and tuition being given in different rooms. On administrative grounds alone, of course [illegible]

By [illegible] grows [illegible] coloured stud[illegible] are [illegible]ded, the splitting [illegible] must follow. On the [illegible] hand, there [illegible] no present [illegible] slavel[illegible]. A total of 35 coloured students [illegible] all these years does not threaten problems; and to suggest at [illegible] stage that the presence of perhaps two [illegible] three coloured students at a course of lectures calls for duplication is to talk nonsense. At Oxford and Cambridge, where the proportion is relatively very much higher, no inconvenience has been experienced, and there need be no inconvenience here unless it is deliberately manufactured by political makers. If that should happen the University might be compelled in self-defence to exhaust our coloured students' allowance since duplication would obviously cost far too much. But we do not doubt what the upshot will be. A university is, or should be, a centre of light and learning, not the obsequious sycophant of racial prejudice. And nothing but ignorance and malice could justify the closing of the only avenue open to the coloured people of winning the fruits offered by university education.

To Save White South Africa

Taking exception to an alleged mixing of Europeans and Coloured at a dance given by the Cape Federation of Trades on May Day, Dr. D. F. Malan, leader of the Nationalist Party, is reported to have made a statement to the effect that "If white South Africa is to be saved it must be done now—now [illegible]

Segregation Proposal In Meat Trade

Whether anything could be done to confine European customers to European [illegible] traders [illegible] [illegible] patronising the [illegible] and Indian markets was the question raised by the chairman at the inquiry by the Wage Board into wages and conditions of employment in the Durban meat trade. The inquiry was conducted in the board room, Government buildings. The members of the board were the chairman, Mr. P. McGregor, Mr. W. H. Windsor, Dr. J. H. Botha and Mr. H. W. Tindale (secretary). Mr. Dykins, director of the Municipal abattoir, said the practice was one that had grown up over many years. Europeans could not be excluded from such markets and he thought the municipality would be adverse to legislation against the practice. Mr. Windsor pointed out that Maritzburg had apparently created a precedent. Europeans were not permitted to enter the native market. Mr. Dykins replied that Maritzburg had probably secured special legislation.

Death Of Mrs. Botha

Mrs. Annie Botha, widow of the late General Louis Botha, first Prime Minister of the Union of South Africa, died at Botha House, Sasolin, 30 miles from Durban, on the south Coast, last Friday. The remains were taken to Johannesburg where they were cremated at Braamfontein on Tuesday and the ashes were laid in a niche made at the foot of General Botha's memorial over his grave in Pretoria. We associate ourselves with the country's expression of [illegible] sympathy [illegible] bereaved family.

Indian Opinion

FRIDAY, MAY 28TH, 1937

Johannesburg City Council's Brutality

THAT Bertrams, a suburb of Johannesburg, would be cleared of its slums to provide sub-economic houses for Europeans was heard of long ago. But it was never expected that the Johannesburg City Council, from whom the poor dwellers numbering nearly three hundred Indians, Coloureds and natives, including men, women and children, sought protection from acts of brutality would themselves be guilty of adopting brutal methods in clearing slums. And yet that is actually what has happened. The people in question had long been given notices by the City Council to vacate their present places, but they had no other places to go to and the City Council had not provided them with other houses. The Rev. S. L. E. Siganoney had made representations on their behalf to the Minister of the Interior and a reply dated April 21, was received from the Minister suggesting that if Mr. Siganoney were to interview the Medical Officer of Health and continually explain the difficulties of the displaced families at Bertrams his representation would be sure to receive full consideration. On seeing Dr. A. J. Millin, the Medical Officer of Health, Mr. Siganoney was told that the resolution of the City Council was hard, but that if the affected people of Bertrams had not found accommodation their homes would not be touched. We are told further that both Mr. Graham Pollard, Municipal Manager of Native Affairs, and Dr. A. J. Millin, Medical Officer of Health, had advised the Public Health Committee of the Johannesburg City Council that slum clearance and re-housing must be simultaneous. But in the anxiety to proceed with the European housing scheme at Bertrams the Committee chose to ignore the expert advice given by its officials and the work of demolishing the Slum premises was commenced over the heads of the dwellers as to say. Two hundred odd men, women and children were thrown out with their belongings ... amidst their amazing looks the walls which alone gave them shelter from heat and cold were being broken down.

What Can Be More Brutal?

... would get a vivid ... means only when he is told that this is about the coldest part of the winter season in Johannesburg and people are, as a rule, bogged up from top to toe in wool garments and have fire places in every apartment to warm themselves. One can well imagine what a plight those men, women and children must be in when they are exposed to the cold snapping wind and frost coming down over their heads. What can be more brutal? "The Golden City"—"a city where human beings were treated worse than dogs!" "The Council had spent many hundreds of pounds in providing wagons to carry away rubbish, and they have a place for that rubbish,—if only we had a place, we would not need any assistance to get there." These are just a few of the bitter expressions of woe of the victims of ... (continued on Bertrams. A woman dying of heart disease was one of the coloured slum dwellers who had to spend two nights in the open because the hovel in which she lived was being demolished. The woman was examined on the pavement by Dr. Max Jolle, of the International Youth League. Her child was also ill. The woman was taken to the non-European Hospital by Dr. Jolle.

Mr. F. T. Howarth, acting chairman of the public Health Committee who was interviewed by a *Rand Daily Mail* reporter, when questioned as to how much Municipal accommodation had been provided for coloured families, said: "There is the Langlaagte scheme where will have at least 2,000 houses. None of the houses are ready yet, but a recommendation that 200 of you should be built is coming before the Public Health Committee. We are also clearing the Malay location of natives as fast as we can. That ought to provide more accommodation for coloured people and Asiatics." "Why did the Council not wait until the Langlaagte scheme was ready before ... the coloured people from Bertrams?" asked the reporter. Mr. Howarth said: "Because our officials told us that there was plenty of accommodation in the town. The people who could not find accommodation were the ones who did not want to."

"By elsewhere," do you mean other ... Mr. Howarth: "Not other European areas. There is accommodation in Denver, Cleveland, the Malay Location and Fordsburg Town." Mr. Howarth ... that there was accommodation for 20 families in a building in Marshall Street which had been condemned, but was being renovated. The building referred to by Mr. Howarth was visited by Sir George Albu, chairman of the Joint Council of Coloureds and Europeans. He expressed disgust at the state in which the building ... even in the "renovated" condition. Police officers have also visited the building and expressed surprise that the Council was going to allow people to live here again. Enough said.

Public Opinion

Thanks to the Johannesburg Press, and especially the *Rand Daily Mail*, which took up the cause of these poor inarticulate people and by publishing pictures of touching scenes of their plight and their pathetic tales and facts about the City Council's indifference in bold headlines aroused public opinion to such an extent that there were ... letter appearing in the Press condemning the Council's action, and Councillors were obliged to move from their arm chairs to personally visit the scene. The outcome of the visit was a statement subsequently made by the Mayor in which he said, ... a certain amount of justification ... Un... that the owner of the building was going to demolish the building straight ... We find that in ... created. As an emergency measure ... arranged ... under canvas on the Hospital ... of erection. The International Youth ...

The Moral

One thing to be noted from this tragic incident is that there are two different codes of administering the Slums Act, One for Europeans and another for non-Europeans. Europeans have not, and never would be, thrown out of their shelters like this. In every case housing accommodation has first been provided for them and then they have been removed from their slum quarters. There is not the slightest justification for the law not to be applied to all alike irrespective of colour or race. But the City Council can afford to be callous in regard to non-Europeans for they have no votes. And who is to question them? Another fact to be noted is that the authorities will use the Slums Act as a means to ... those into ... whom they want to segregate and thus conveniently carry out ... segregation policy. What a blessing-in-disguise ... let like Mr. Hofmeyr is not able to put a stop to this evil, bitter and ... from an ... to answer with a ... There is yet another thing that is brought home to us by this incident and that is, that

Gandhi Image Portal

while there may be the strongest agitation throughout the country against non-Europeans, the European public have not lost their sense of Justice to such an extent as to sit quiet and watch when actual suffering is taking place. This should serve as a lesson to those of our countrymen, including the present leaders, who are coward enough to admit their weakness to put up a fight and are prepared to voluntarily submit to all the humiliations that may be imposed on them. If they think they will thereby win the sympathy of the European public of this country or of the outside world, they are gravely mistaken. When we say put up a fight we do not mean taking up arms or of acting like hooligans. We mean we should respectfully refuse to submit to what we believe to be glaring injustices at the risk of being subjected to physical and economic sufferings. Then alone shall we be able to win the sympathy and admiration of the European public as being a truly self respecting community. In other words, we cannot expect God to help us unless we are prepared to help ourselves.

EXTENSION OF TEMPORARY PERMITS REFUSED

COURT HAS NO JURISDICTION

AN important application was brought before the Supreme Court, Pretoria, recently in which the point to be considered was whether the authority of the Commissioner of Immigration to extend temporary permits granted under the Quota Act had been repealed by the Aliens Act passed by Parliament at the last session.

The Immigration Commissioner contended that he had no power to extend the permit.

Solomon Hausman, an immigrant from Poland, informed the Court that he had arrived from Capetown in July 1936. He was granted a temporary permit for the purpose of temporary residence until January 31, the permit later being extended to April 30, 1937.

In April, 1937, he applied for a further extension of the permit but the Commissioner refused to grant the extension and in a letter dated April 27, set out that it was not possible for him to extend the permit.

Mr. Hausman added that he desired the extension of time to enable him to make an application to the selection board appointed under the Aliens Act of 1937 for permanent residence in the Union. He set out that he was in possession of money and a situation and he had become thoroughly assimilated with South Africans since his arrival in this country.

His attorney, in submitting the facts to the Commissioner, said that he felt sure that Mr. Hausman's qualification would admit of his being allowed to remain.

On behalf of Mr. Hausman, it was contended that the Commissioner had refused to exercise the discretion imposed upon him by law in the matter of extending a temporary permit, and that he wrongfully refused to consider the request for an extension on the merits owing to having misdirected himself in law. It was further contended that Mr. Hausman was entitled to require the Commissioner to consider the extension on its merits and exercise due discretion thereon, and that the Commissioner should be restrained from arresting him until he had done so.

Mr. G. Findlay and Mr. F. J. C. Truter Boshoff (instructed by Mr. J. de V. de Beer) appeared on behalf of Mr. Hausman; Mr. M. Retief for the Commissioner of Immigration and Asiatic Affairs.

In discussing the application, Mr. Justice Maritz, who heard the matter together with Mr. Justice Murray, said that Mr. Hausman, when he arrived in the country, was a prohibited immigrant and was admitted on a temporary permit. Such a temporary permit was an *ex gratia* favour on the part of the authorities.

His Lordship said that he thought the immigration officer was quite correct in his contention that he had not the power to grant an extension but even if his reading of the law was not correct, the application had to be dismissed as the Court considered that it had no jurisdiction to hear the application.

Mr. Justice Murray concurred in dismissing the application.

NIGEL INDIANS

(From Our Own Correspondent)

AFTER many appeals for assistance from Nigel Indians, the Agent-General for India, Sir Syed Raza Ali, at last consented to visit Nigel. In company of some Johannesburg Indians he visited Nigel on May 18. The Agent-General and his secretary Mr., Ridley, were taken over to inspect the present Asiatic Bazaar. They also saw the proposed new site of the Asiatic Bazaar. After getting himself thoroughly acquainted with the difficulties of the residents of the Asiatic Bazaar, the Agent-General had a heart-to-heart talk or, if it might be called, a sort of a round table conference, with the Mayor and Town Councillors of Nigel. At that conference Indians from Johannesburg and local Indians were also present. The conference lasted about two and a half hours and the outcome was that the Mayor and Town Councillors agreed to explore, in consultation with the representatives of the Indian community of Nigel, ways and means to acquire another plot of land adjacent to, or in the vicinity of, the newly established Native Location, at a reasonable price, so as to establish thereon an Indian Township or Asiatic Bazaar where no restrictions as to trading and residential rights of the Indians concerned will be imposed.

In the evening at about 7-15 p.m. the Nigel Indian Advisory Council gave a very sumptuous banquet in honour of Sir Syed and Lady Raza Ali at the New Goldfields Hotel. The Mayor of Nigel presided. The Magistrate, the majority of Town Councillors, and many prominent European citizens, both male and female were present. The Indian community was adequately represented but was conspicuous by the absence of Indian ladies excepting those who accompanied Lady Ali from Johannesburg. The usual toasts of the King, the Governor General of South Africa, India, South Africa, the guests and the chairman, were proposed, responded to and drunk in the usual manner and customary formalities. Whisky and soda (now becoming quite common at such banquets), added to the merriment and all present seemed to have thoroughly enjoyed themselves. The mingling of Indians and Europeans of Nigel, the friendship and courtesy extended to one another, and goodwill, sympathy and understanding as expressed by the European speakers at the gathering, gave one the impression and hope that there would be no Indian problem in Nigel, if those attributes of goodness in life were to guide the everyday actions of the European people of Nigel and in particular the policies of the local authority concerning the non-European residents of Nigel. The gathering dispersed at about 11-30 p.m.

THE NEW IMMIGRATION AMENDMENT ACT

The following is the text of the Immigration Amendment Act, 1937, which was referred to in our last week's issue:—

BE it enacted by the King's Most Excellent Majesty, the Senate and the House of Assembly of the Union of South Africa as follows:—

1. (1) The following paragraph is hereby substituted for paragraph (e) of section *five* of the Immigrants Regulation Act, 1913 (hereinafter referred to as the principal Act):—

"(e) any diplomatic agent as defined in section *eleven* of the Diplomatic Immunities Act, 1932 (Act No. 1 of 1932, as amended by Act No. 19 of 1934), or any person accredited to the Governor-General as consul-general or consul or vice-consul for any foreign state, or any person employed in the legation or chancelry or office of such an agent, consul-general, consul or vice-consul, or any other member of the household of any person mentioned in the preceding provisions of this paragraph, or a servant of any such person; provided that the period during which any person resided in the Union (whether before or after the first day of August 1913) while he was such a person as is mentioned in the preceding provisions of this paragraph, shall not be taken into account in determining whether he has or has not acquired a domicile in the Union or in any province;"

(2) The following paragraph is hereby substituted for paragraph (*d*) of the said section *five*:—

"(*d*) any person who, for the purpose of employment, enters the Union—

(i) under such conditions as may have been prescribed from time to time in accordance with any law; or

(ii) under any convention with the Government of a neighbouring territory or state; or

(iii) in accordance with any scheme of recruitment and repatriation approved of by the Minister;

and who is not a person described in paragraph (*a*), (*b*), (*c*), (*f*), (*g*), (*h*), (*i*), or (*j*) of sub-section (1) of section *four*: provided that the period during which a person resided in the Union after having entered the Union in accordance with any provision of this paragraph, shall not be taken into account in determining whether he has or has not acquired a domicile in the Union or in any province; and provided further that the exemption by this section of any person mentioned in this paragraph from any provision of this Act shall cease on the termination of the employment for the purpose of which he entered the Union as aforesaid;"

(3) The words "before the first day of June 1937 or" are hereby inserted before the word "within" in the proviso to paragraph (e) of the said section *five*.

(4) The words "was not lawfully resident before the first day of August 1913" are hereby substituted for the words "has not previously been lawfully resident," in the proviso at the end of the said section *five*.

(5) The said section *five*, amended as aforesaid, is hereby designated sub-section (1) and the following provision is hereby added to the section as sub-section (2)—

"(2) In paragraph (*g*) of sub-section (1)—

(*a*) "child" means the off-spring of the exempted person by his wife as hereinafter defined, or by a deceased woman who, if she had been alive, could have been recognized as his wife (as so defined) or whose union with the exempted person could have been registered as a marriage under section *two* of the Indians Relief Act, 1914;

(*b*) "wife" includes any one woman between whom the exempted person in question there exists a union recognized as a marriage under the tenets of any Indian religion, even though a simultaneous union of that exempted person with another woman would also be recognized as a marriage under the tenets of that religion: Provided that no woman shall be deemed to be the wife of that exempted person—

(i) if he entered into a marriage or such a union as aforesaid with any other woman who is still living and who resides or is entitled to reside in any province or whom an immigration officer recognized as his wife under the said paragraph (*g*); or

(ii) if he has, by any woman who is still living, off-spring residing or entitled to reside in any province."

2. (1) The following new sub sections are hereby inserted in section *nineteen* of the principal Act, after sub-section (2) thereof:—

"(2) *bis*. If any person mentioned in sub-section (2) has failed to satisfy the immigration officer that he is not a prohibited immigrant, the immigration officer may issue to the said person a provincial permit which shall be valid for such a period (not exceeding two years) and be subject to such conditions as are stated in the permit, and thereupon the said person may enter the Union or the province in question and remain therein during the period of validity of the permit; provided that before issuing such a permit the immigration officer may demand from the said person that he deposit with the immigration officer such a sum of money not exceeding two hundred and fifty pounds, as the immigration officer may determine, which shall be forfeited to the State if the said person fails to observe any condition stated in the said permit.

(2) *ter*. Before the expiration of the period of validity of the said permit the immigration officer shall after making such investigations as he may have deemed necessary, decide whether the person for whom the permit was issued is or is not a prohibited immigrant, and if he decides that the said person is a prohibited immigrant, he shall notify him in writing of that fact and that he may appeal to the Immigration board, in accordance with the provisions of section *two*.

(2) *quarter*. If the immigration officer or, in the case of an appeal against the decision of the immigration officer, the immigration board decides that the holder of the said permit is not a prohibited immigrant the residence of the said holder in the Union or in the province in question during the period of validity of the permit shall, for the purpose of determining whether he did or did not acquire a domicile therein, not be deemed to have been a conditional or temporary residence merely by virtue of the fact that such a provisional permit was issued to him."

(2) The following sub-sections are hereby substituted for sub-section (3) of the said section *nineteen*:

"(3) If a person who is not entitled to enter the Union, or a person deemed by the Minister under paragraph (*a*) of sub-section (1) of section *four* to be either individually or as a member of a particular class of persons, admitted to the requirements of the Union or of any province who is not entitled to enter any particular province, enters the Union or that province, as the case may be, and does not, as soon as practicable after such entry, appear before an immigration officer, or if such a person after having appeared before an immigration officer remains in the Union or the said province without having obtained a permit entitling him to enter or remain in the Union or the said province, he shall be guilty of an offence and liable to imprisonment for a period not exceeding

three months, and whether he has or has not been convicted of that offence, an immigration officer may, if he is not in custody, arrest him or cause him to be arrested without a warrant, and may remove him or cause him to be removed from the Union or from the said province under a warrant, and pending such removal, may detain him or cause him to be detained in a manner prescribed by regulation.

(3) *Ibid.* If a person who was not entitled to enter the Union has been sentenced to imprisonment under sub-section (2), he may be removed from the Union under that sub-section before the expiration of his sentence and upon such removal the said sentence shall terminate."

3. The following provision is hereby inserted in the principal Act in lieu of the repealed section *twenty-four*:

24. Any person entering the Union who, in the opinion of an immigration officer over the age of sixteen years or over and who fails on demand by such an officer to produce to him an unexpired passport or other document of identity of a class recognized by the Minister—

(a) which was issued to him on behalf of the Government of the Union or on behalf of another government recognized by the Government of the Union; and

(b) which contains a personal description of him, the name of the country in which he was born and the date of his birth, and to which is attached a photograph of him, wherein his features are clearly and correctly depicted, and

(c) which, except when a visa is dispensed with in pursuance of an arrangement to which the Government of the Union is a party, bears the visa or endorsement of a person authorised by the Government of the Union to place visas or such endorsements upon passports,

shall be a prohibited immigrant unless he is proved to have been born in any part of South Africa included in the Union."

4. Section *twenty-five* of the principal Act is hereby amended—

(a) by the insertion in sub-section (1), after the word "*four*," of the words "in respect of his entry into or residence in the Union or any particular province"; and

(b) by the insertion in sub-section (3), before the word "upon", of the words "or a particular portion of a province."

5. The word "*nineteen*" is hereby inserted in the First Schedule to the principal Act after the word "*fourteen*" in the third item of the fourth column.

6. Section *three* of the Indians Relief Act, 1914, and the still unrepealed provision of the Immigration Quota Act, 1930, are hereby repealed.

7. This Act shall be called the Immigration Amendment Act, 1937.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

TAMILIANS AND TELUGUS

To The Editor "Indian Opinion"

SIR,—I am rather amazed to have noticed an article appearing in your widely read weekly journal, entitled "Tamilians and Telugus" with reference to the relationship between these two sections, contributed by Mr. L. Krishnaya Naidoo, in which he describes the Tamilians and Telugus as two different races. He further asserts that since the languages differ, they belong to two different races.

I do not know if this gentleman is aware of the conditions prevailing in the city of Madras, where there are thousands of the Naidu class, who originally came from the Andhra District and have settled in Madras. These people could only speak, read and write Tamil and have adopted same as their Mother tongue. There are also hundreds of the Naidu class in the Union, known to be the part and parcel of the Andhra community, who are also versed in the Tamil lingo and have adopted it as their Mother tongue. In the Madras University you will find a number of Indian students of various dialects taking up Tamil as their second language, and in South Africa you will find them taking up Afrikaans instead of Latin. Therefore, the adoption of a language most suited to circumstances, is a matter of preference and not a matter of crime to be discussed on the basis of race purity.

There are about 150 Native languages functioning in India, and if Mr. Krishnaya Naidoo claims as one of them and regards as a separate race, then it means there are 150 Native races in India, exclusive of the smaller ones which I have not hitherto mentioned. If we are to accept the theory of this contributor, the position with regard to the ruling of India would be extremely difficult, without going into the South African problem of race entanglement.

Whilst appreciating and welcoming the preservation of one's own tongue—the Andhra community may be backward in their own vernacular at the present juncture—consequently, it may be essential to encourage educational facilities to which one has no objection. Nevertheless, to comment at large on the relationship of the Tamil and Andhra communities as illegal or illogical, does not mean to remove an obnoxious weed or tend to uproot an evil, but apparently means the sowing of poisonous seeds to destruct peace, unity and prosperity among the Hindu people as a whole.

From my point of view, so long as the wedding ties are legitimately carried out within the bounds of the Hindu rites and its people—irrespective of caste and language—the progeny is to be considered as a pure off-spring of the Hindu race. Under no circumstances could they be termed as God's step children, as is so commonly done in this country. It would be surprising to me if any difference or confusion exists among the people that sprung up from the Madras Presidency and have made South Africa their land of birth through sheer misapprehension or otherwise. Since the question had been raised through the Press, it is my firm belief that the above statement would be wholeheartedly received by all concerned.

Yours etc.,

G. Varadharajulu Naidu,

Stanger.

Mr. Peters And Coronation Day Broadcast

SIR,—I would be expressing the opinion of the majority of your readers, when I state that your correspondent "Indian's" argument against Mr. A. A. Peters Coronation Broadcast is lacking sincerity and lucidity.

After all what does one see at public meetings, at which you, Mr. Editor, have been present, and your correspondent "Indian" must have taken a leading part. On to the platform will come a Parsee, Mohammedan, Christian and Hindu, and invoke the blessings of the Almighty for its success, and now, how, can Mr. Peters or if he took a page out of the communal regulation code?

No, Mr. Editor, the community is more than satisfied with the speakers on this Coronation broadcast, and the thanks of the community are due to the speakers, Mr. Peters and the Broadcasting Station for such a novel innovation, which was heard throughout the whole world.

Appreciative.

South African News In Brief

Dr. Malan On Colour Question

AT a recent meeting in Pretoria of the Malanite Nationalist Party, Dr. D. F. Malan, M.P., made a sustained attack on the Government. Touching upon the colour question, Dr. Malan is reported to have said that the division should not be between white and non-white. The ban on the mingling of races should not be confined to a ban on whites-blacks but also on whites, coloureds and whites-Asiatics. During the passage of the recent native legislation through Parliament the "flat of liberalism" had induced the Government to make certain concessions. "We lost, but it was not alone we who lost. It was white South Africa which lost," said Dr. Malan. The Government consisted of constituent parties, said Dr. Malan, which held instrinsically conflicting views and which could not, therefore, tackle such important national questions without either watering them down or splitting on cardinal points. The Nationalist Party, on the other hand, was a cohesative whole and its policy and programme of action were clear for all to see. "The Opposition is trying to make out that we are an anti party—anti this, anti that anti everything," he declared. "To that I would add that we are also anti-bunting. Besides, if we are anti-everything, it must follow that the Government is pro-everything. It is anti only one thing—anti Afrikanderdom." There was only one way of salvation for South Africa, concluded Dr. Malan. Those who were united by ties of blood and convention should stand together.

Motor Accident To Mr. Nanabhai Sita

We regret to learn that Mr. Nanabhai Sita, joint secretary of the Transvaal Indian Congress, (Pretoria Branch) has met with a motor accident causing severe injuries. We hope he will speedily recover.

Flying Boats To Durban

The Empire flying boat "Cambria" arrived in Durban last Saturday, on its experimental flight from England in preparation for the flying boat services from England to Durban which is to begin on June 1. It marks the first step in the inauguration of an entirely new era of inter-imperial communications. A thrice-weekly flying boat service to Durban was foreshadowed by Captain Garth Teece, manager of Imperial Airways for the Southern Africa section. In replying to an address of welcome by the Mayor of Durban, Mr Fleming Johnston, at a lunch given by the Mayor to the commander of the flying boat "Cambria.", "I am confident," said Captain Teece, that within a very short time the service both for passengers and for mails will prove so popular that the tri-weekly service to Kenya will have to be extended to Durban. The "Cambria" left Durban on Tuesday morning at 8-30 on her return flight to Southampton.

A Woman Need Not Give Her True Age

Should a nurse be forgiven for wrongly stating her age? This question was debated in the Cape Provincial Council when the Administrator, Mr. J. H. Conradie, moved that authority be granted for the services of a former sister at the Somerset Hospital being retained from October 22, 1935, to September 18, 1936. Mr. Conradie explained that when it came to paying the sister's pension it was found, on the disclosure of the birth certificate, that on joining the service in 1890 she had given her age as less than it really was. She said that she did so because she was in desperate straits then. The executive had gone into the matter and members felt that "it was not intended that ladies should disclose their ages"—in the Bible Adam's age was given, but not Eve's, Abraham's age was given, but Sarah's was not. It had been decided that in this case there should be condonation. If they did not grant it, it would be said that half of the human race should be penalised for not disclosing their ages. The motion was carried.

B. W. CANEY
— Jeweller —
386 West Street, Durban
For best value in Jewellery and Watches of all makes

57 Bills Through Parliament

The Union Parliamentary session which ended on Monday, May 17, produced 57 new Acts, while 21 Bills, mostly introduced by private members, were dropped or held over. The following is the list of Bills passed:—The Aliens Bill; the Marketing Bill; the Vaal River Development Scheme Amendment Bill; the Douglas Irrigable Areas Bill; the Mapocha Grondlen Amendment Bill; the Arms and Ammunition Bill; the Natural Monuments Bill; the Abdication Bill; the South African Mutual Bill; the Medical, Dental and Pharmacy Bill; the Durban Waterworks Bill; the Utrechtsche Water Works Bill; the Unauthorised Expenditure Bill; the Unlawful Determination of Prices Amendment Bill; the Coronation Oath Bill; the Name Amendment Bill; the Unemployment Benefit Bill; the Port Appropriation Bill; the Additional Appropriation Bill; the Electoral Quota Bill; the Motor Carrier Transportation Bill; the Cape Outspans Bill; the Weeds Bill; the Railways and Harbours Unauthorised Expenditure Bill; the Deeds Registries Bill; the Railways and Harbours Part Appropriation Bill; the Railways and Harbours Management Amendment Bill; the Railways and Harbours Additional Appropriation Bill; the Immigration Amendment Bill; the Children's Bill; the Wage Bill; the Industrial Conciliation Bill; the Railways Construction Bill; the Diseases of Stock Amendment Bill; the Unbeneficial Occupation of Farms Bill; the Native Laws Amendment Bill; the Agricultural Schools Transfer Bill; the Land Bank Amendment Bill; the Meatie Control Amendment Bill; the Precious Stones Amendment Bill; the Land Settlements Amendment Bill; the Old Age Pensions Amendment Bill; the Special Schools Amendment Bill; the Agricultural Schools Transfer Bill; the Abolition of Quitrents (Towns and Villages) Amendment Bill; the Liquor Law Amendment Bill; the Namaqualand Copper Mines Income Tax Relief Bill; the Additional Housing Bill; the Finance Bill; the Pensions Supplementary Bill; the Transvaal Asiatic Land Tenure Amendment Bill; the Income Tax Bill; the Customs Tariff Bill; the Appropriation Bill; the Railways and Harbours Appropriation Bill; the Building Societies Amendment Bill; the Notarial Bonds Bill. The Natal Advocates and Attorneys' Preservation of Rights Bill was agreed to by the Assembly, but was killed in the Senate.

Bills Held Over

The following Bills were held over:—The Co-operative Societies Bill; the Dairy Industry Bill; the Prohibition of Mixed Marriages Bill; the Privy Council Appeals Bill; the South Africa Act Amendment Bill; the Attorneys, Notaries and Conveyancers Admission Bill; the Cape Masters' and Servants' Amendment Bill; the Bottle Registration Bill; the Custom Agents and Clerks Bill; the Disclosure of Names Bill; the Matrimonial Causes Jurisdiction Bill; the Mines and Works Act Amendment Bill; the Marriages Const Act Amendment Bill; the Agricultural Produce Export Amendment Bill; the Insurance Amendment Bill; the White Women's Employment Restriction Bill; the Transvaal Asiatic Land Bill; the Companies Amendment Bill; and the Proprietary Medicines and Appliances Bill.

Maritzburg Indian Unemployment Relief Committee

The annual general meeting of the Maritzburg Indian Unemployment Relief Committee was held on Saturday last at the H.Y.M.A. Main Hall, Church Street, Maritzburg, various sections of the Indian community being present. The minutes of the last annual meeting were

read and adopted. The secretary's annual report and the treasurer's financial statement fully audited, were submitted. The report detailing the various activities of the Committee, such as procuring exemptions from personal tax for indigent Indians, providing relief monthly for the poor and needy, and in having assisted the flood victims by way of compensation of grants received from the Natal Provincial Administration, the City Council and the Immigration Bureau, and other matters of social welfare were attended to. The chairman, in moving the adoption of the report, congratulated the secretary and the Committee for the good work done. Messrs S. Muthray, R. P. Naidoo, Dr. M. R. Peters, V. V. Pillay, G. Beshoon and others spoke very highly of the services rendered by the secretary Mr. P. M. Manuel. An important feature of the meeting was the adoption of the draft rules of the committee which were unanimously adopted with slight alterations. The committee is now absolutely independent and is not connected or associated with any political organisations as in the past, and the name of the Natal Indian Congress (Maritzburg Branch) has been eliminated from it. The following officials were elected: Chairman—Mr. V. Kristy, hon. secretary—Mr S. Rathanam, hon. treasurer—Mr. P. M. Manuel, vice-chairmen—Messrs V. V. Pillay, T. Ramkelawan, Dr. M. R. Peters; committee—Messrs R. Naidoo, G. Vasanthavan, H. A. Moodley, M. C. Dayanand, R. B. Naidoo, K. Ramakaran, S. Sarawan, K. Sunder, K. R. Naidoo, Mohan David, R. N. Moodley, K. Sambramoney, K. G. Dasht, G. Beshoon, K. M. Pulayachee, M. K. Naidoo, S. Gavindasamy, R. Gopaul, and K. R. Naidoo.

Isipingo Indian Society

The 19th annual general meeting of the above society was held in the Isipingo Indian school room recently before a fair attendance, with Mr. Seshon Ram in the chair. Mr. R. Gopaulsingh, the secretary, submitted the committee's report and financial statement, which reflected a good deal of work done by the society during the past year. Assistance was rendered to a widow with monthly rations, school books to poor children, a funeral was conducted, 40 births and deaths were registered through the post, 16 passes obtained, 70 Personal Taxes were forwarded and exempted through the society's recommendation. Free services were given in the wedding of 8 poor families. The society is becoming a great asset to all sections of the Indian community of Isipingo and surrounding districts. The society has its own cemetary, where, now the burials total 238, and plots are availed for the Hindus, Mohammedans and Christians. Half an acre of land near the Isipingo Station has been recently purchased for the sum of £141, for the erection of a new school building, which has now become very necessary owing to the old building in use at present not meeting the requirements of the Inspector of Schools. Directly the transfer is through, it is hoped to proceed with the building, when own funds would be required, and an appeal is made to all concerned for their kind and generous donations. The financial statement showed that nearly £300 was on hand with a total asset of over £600. Speeches praising the work of the society were made by Messrs M. A. Jadwat, S. Powys, A. R. Naidoo, S. Gopaul, R. Mahabeer, Ramsamy Naidoo and M. Naimsingh. The following officials were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. Seshoo Ram, R. D. Chowthee and G. R. Ghoorchee; President: Mr. M. A. Jadwat; Vice-Presidents: Messrs. K. Nowbuth, M. K. Peter, K. Moonsamy and Ramsay; secretary and treasurer: Mr. R. Gopaulsingh; assistant secretary: Mr. T. Subramsamy; committee: Messrs. R. Mahabeer, L. Heelan, J. Vardan, S. B. Gokul, M. George, D. S. Cassim, H. Dinda, R. Dalaipo and R. M. Seekamoney; Auditor: Mr. V. Ganpas. A variety of conjoring tricks were ably performed by Mr. R. Pillay, the "Tamil," which was the great entertainment of the day. The proceedings terminated with the serving of light refreshments to all.

Durban's New Town Clerk

Mr. E. B. Scott, the present City Treasurer of Durban, has been appointed Town Clerk in succession to Mr. A. O. Jones who retires in March next year.

Obituary

Death Of Mr. R. C. Naidoo

On Tuesday, May 18, there passed away a very popular and well-known figure in the person of the late Mr. R. C. Naidoo of Rosecroft, Umkomaas, with tragic suddenness after a brief illness at the age of 55 years. It was only on Coronation day that he played a prominent part in the celebrations of their Majesties' Coronation at the adults and school children's sports held at the Umkomaas Government Aided Indian School grounds, and entertained the public very hospitably. The news of his death was flashed all over the country and it came as a shock to many who knew him. The funeral, which took place on Wednesday at the private cemetary, Rosecroft, was very largely attended by friends representing all races from all over Natal. The Resident Magistrate, Umzinto, the chairman of the Local Board, Dr. Widdis, Mr. F. O. Stanley, Messrs. A. Swanson, McLachlin, K. W. Goodenough, S. Whitfield, A. Smalley, Mr. Tasmpiras and several other Europeans were present. At the graveside tributes were paid by Messrs. V. S. O. Pather and Sambjee Ratanjee to the late Mr. R. C. Naidoo and reference was made to the great loss sustained by the South African Indian community. The last respects paid to him by all races were a magnificent testimony of his noble services and how he had endeared himself to all. Many of the local European and Indian business firms closed their premises as a mark of respect. The deceased was the youngest son of the late Mr. Rangiah Naidoo and was born at Umkomaas. Whilst young, he lost his father. Being in humble circumstances, he was forced to sell the *Natal Mercury* in the early hours of the morning and thus provide the wherewithal for his education. He was educated at the Durban Higher Grade Indian School under the late Mr. F. R. R. Conolly and passed the Natal Education Department's Collective and Literary Examination and received the first award for Arithmetic in an examination set for the whole Province. His scholastic career was a brilliant one. He was recommended for a teaching post at the Railway Government Indian School, now known as Depot Road Indian School. Giving up the teaching profession, he entered the legal office of Mr. Romer Robinson as a clerk and raised himself to a high and responsible position. In 1910 he opened business at Umkomaas and his business acumen and keenness enabled him to open a number of branch stores. He was exceptionally a very successful business man.

As an intelligent member of the community, he ungrudgingly rendered service to the people. He was a member of various religious, educational and sporting bodies both in Durban and Umkomaas and took a keen interest in politics. He was a member of the original Natal Indian Congress, and during the Passive Resistance movement his suggestions were greatly appreciated by Mahatma Gandhi and Mr. H. S. L. Polak. He led many deputations on behalf of the Natal Indian Farmers' Association and the Natal Indian Tobacco Growers' Association to the Minister of Agriculture and obtained relief under the Control Act. The Indians of Umkomaas owe him a great debt of gratitude for the patriotic interest displayed in their welfare. With his rigorous exercises, his advice was not only sought by Indians but by European and Native friends as well. He enjoyed the respect and confidence of the European community. He was a regular contributor to the local and Indian papers.

He was a personification of self-reliance, determination, industry and perseverance, all of which contributed to his success in life. He was an unassuming man of sterling qualities and endeared himself to all who knew him. He leaves a widow, four sons, one of whom is studying medicine at Fort Hare, a daughter and a large circle of relatives to mourn their loss. A large number of wreaths, letters and telegrams of sympathy were received from Indian, European and Native friends.—Contributed.

India Letter

[Extracts From A. I. C. Foreign Letter]

Mahatma Gandhi's Message To American Press

In the course of a message to the American Associated Press on the present political deadlock in India, Mahatma Gandhi stated as follows:

"For me, the present issue is not political, but moral. It is a conflict between truth and untruth, non-violence and violence and right and might, for I hold that Lord Zetland could not have uttered the speech he did unless he was conscious of the might of the sword behind him. It seems as if British statesmen are repenting of even the limited electorate they have created in India. If they are not they ought to have bowed to the will of the majority as represented by their elected leaders. Surely, it is violence to impose nominated Ministries on the electorate of their creation. The creation of their own making. It is presumption on the part of interpret Acts of the Parliament. Their jurisprudence has taught us that no man can take the law into his own hand, not even the King. Evidently, the maxim does not apply to the British Ministers. The proof of the pudding is in the eating. I have offered an honourable way out. Let a judicial tribunal of joint creation give the interpretation. It will be time for them to plead incompetence when the tribunal finds in favour of their interpretation. Till then, the Congress demand for assurances must be held valid. I must repeat that the latest gesture is one of the sword, not of goodwill, certainly not of democratic obedience to the will of a democratic majority."

Congress Strength In Assam And Punjab

The Governor of Assam did not invite the leader of the Congress party in the Assam Assembly to help him in the formation of Ministry and avoided the deadlock by arranging a coalition of the various non-Congress groups. But the strength of the Congress party was amply borne out during the very first act of the Assembly when it met. The Congress candidate for the office of the Speaker, Mr. Devanta Kanoor Das, was elected by a substantial majority defeating his rival of the ministerial party. In the Punjab the Congress party suffered a defeat in this respect. But there the presidential election was so managed as to enable a defeat on the Congress. The principle of secrecy was flagrantly violated and the number of each seat was written on the voting paper. Even then, by the blow the Congress members abstained to vote as against 118 obtained by its ministerial rival. As a protest against the non-observance of secrecy Congressmen and nationalists also as the independent members walked out of the House. In the Frontier province the no-confidence motion of the Congress party in the present Ministry was not entertained by the President of the Council.

India And The World

Sino-Indian Cultural Society has been functioning for some time past with its branches in Shanghai and Nanking. The Society's Indian section was initiated at Santiniketan on April 14. A new hall has been built for this purpose and it is to house a library of over 100,000 Chinese books, some of which are rare manuscripts. An exchange of professors and students is planned, and Santiniketan, at this end, will become the centre of cultural ambassadors from China who will perform the two-fold function of familiarising India with their country's achievements as also carrying Indian culture back home. At the opening ceremony of the Chinese Hall, Poet Rabindranath Tagore said, in the course of his address, "the most inexcusable fact of human history is that of a path opening, not for the clearing of a passage of machine or machine guns, but for helping the realisation by races of the affinity of minds, their mutual obligation of a common humanity...We are living in a world where nations are divided into main groups—to guard their own. It is indeed true that we (China and India) are weak and disorganised, at the mercy of every barbaric horde, but that is not because of our love of peace but because we no longer have the power of peace by dying for it. We must learn to defend our humanity against the neoletics of the strong."

Gold Exports From India

While all other countries are taking stringent measures to conserve their gold resources, Indian gold is freely allowed to be drained away against the practically unanimous protest of the Indian community, minority and the public. Where does this gold come from? Indian leaders have described it as 'distress gold,' that is, gold which people have been obliged to sell, owing to the pressure of taxation, from the petty savings, more of it, trinkets worn by women, which according to Hindu law, is practically their absolute property. Government have strenuously denied this allegation of that the gold came from hoards which had been accumulating for centuries. The question is once for all settled by the report of the Punjab Board of Economic Enquiry embodied in a paper by Professor Brij Narain and published by the *Tribune* of Lahore.

Drain Of Gold Continues

Bar gold worth Rs. 19,68,738 was exported from Bombay to Europe and America by s.s. *Rajula* in April. The total gold exported from Bombay since Great Britain went off the gold standard now amounts to Rs. 29,60,20,950.

Sir F. Younghusband

The honorary Sanskrit title of "Karma Kushal," (Lion of Enterprise) was conferred on Sir Francis Younghusband by the Council of Pandits of the Sanskrit College, Calcutta. Sir Manmathanath Mukerjee, a Judge of the High Court, presiding. Principal Dr. S. N. Das Gupta explained to the Pandits the achievements of Sir F. Younghusband who, accepting the title, said that it regarded it as the highest honour received in his life."

Schedule Of Allowances And Salary Of Governors

The following schedule for the three major Provinces of Madras, Bombay and Bengal [illegible] respective Provinces:—

	Madras		
Secretary allowance	18,000		
Staff & Household for Ministers-secretary (a) A.D.C.'s and establishment		2,50,000	
(b) Rent		45,000	
(c) Bodyguard		80,000	
(d) Surgeon & his establishment		12,000	
(e) Maintenance and repairs of furnishings of official residences	81,600	75,000	81,000
Country allowance, &c.			
An allowance to cover miscellaneous expenses including maintenance of motor cars	96,000	1,92,000	1,92,000
Total Expenses	1,95,600	6,49,000	4,73,000

Besides the above Schedule, there is provision of [illegible] increase or renewal of furnishings of official residences.

These allowances [illegible] the annual salary of Rs. 1,20,000 drawn by the Governors. It may be recalled here that the income per head of the population in these provinces is computed at the outer limit at Rs. 30 per year. The Governor of each of these Presidency provinces draws salary and allowances 1,4000 times the average income of his subject.

Things In General

Europeans In India Lose Their Heads

Sixty of the most prominent Europeans in Calcutta, including the leader of the European group in the Bengal Assembly and the president of the All-India European Association (writes the correspondent of the *Natal Advertiser* from New Delhi), have addressed a letter to the editor of the *Statesman*—which is regarded as the mouthpiece of the European community in India—dissociating themselves from the editorial policy of that journal towards the political impasse. They assert that no useful purpose can be served by attempting to bridge the gap between the Governors and the party which is avowedly pledged to destroy the Government of India Act and sever the British connection, and thereby achieve complete and isolated independence. The Congress party, as a result of the first general election under the new constitution, has obtained a majority in the Legislative Assemblies in six Governors Provinces. Having done so, it has refused to accept unconditionally the responsibility of office under that constitution. We hold that, in these circumstances, there are three courses of action open to the Governors of those Provinces:

(1) Government with the advice and assistance of Ministers drawn from other parties;

(2) Dissolution of the Assemblies in order that another general election may be held;

(3) Suspension of the constitution.

"In view of the plainly stated objectives of the Congress party," the letter continues, "it appears to us to be nothing short of folly to advocate any course of action which bears even a resemblance of willingness to restrict the exercise of the powers vested in the Governors under the Act. We stand by the Act and by our pledge to do everything in our power to assist Indian Ministers to discharge the responsibility of office under it for the advancement of the Provinces, so long as they eschew discrimination and oppression, whether racial or communal. We are also determined to do all in our power to resist those who are determined to wreck the new constitution and who seek independence outside the British Commonwealth."

Rockefeller Dies At 97

Mr. John Davidson Rockefeller, the oil magnate, has died in Florida last Sunday, at the age of 97. He was reputed to be the richest man in the history of the world. His wealth was sometimes estimated at £200,000,000 to £400,000,000. He has given away considerably more than £120,000,000 in education and other charity.

A New Doctor In Johannesburg

DR. E. L. L. GODFREY, F.R.C.S. (Edin.), D. Ph. D.R., accompanied by his wife and mother, arrived from England in the *Stirling Castle* at Capetown last Friday where he was accorded a hearty welcome by prominent Indians. Dr. Godfrey, who is the son of Dr. Wm. Godfrey of Johannesburg, was attached to the radiology department of Edinburgh University, and was a Master of Masonic Lodge. Dr. Godfrey is now in Johannesburg, and will open up practice at his father's consulting rooms at Jeppe Street, as a Consulting Surgeon and a Radiologist. We heartily welcome Dr. Godfrey and wish him every success.

Dr. E. L. L. GODFREY

ડૉ. ઇ. એલ. એલ. ગોડફ્રે.

જોહાનીસબર્ગમાં નવા ડાકતર

ડૉ. ઇ. એલ. એલ. ગોડફ્રે, એફ. આર. સી. એસ. (એડીનબરો) ડી. પીએચ. ડી. આર., પોતાના ધર્મપત્નિ અને માતુશ્રીની સાથે ગયા ગુરૂવારે સ્ટર્લીંગ કાસલમાં ઉગ્યાંડાથી કેપટાઉન ઉતર્યા હતા ત્યાં પ્રતિષ્ઠિત હીંદીઓ તરફથી તેમનો સત્કાર થયો હતો. ડૉ. ગોડફ્રે જેઓ જોહાનીસબર્ગના નગરીના પીઢીયન ગોડફ્રેના પુત્ર છે તેઓ એડીનબરાની યુનીવર્સીટીમાં રેડીયોલોજી ખાતાની સાથે જોડાયેલા હતા. તેઓ જોહાનીસબર્ગ જઇ પહોંચ્યા છે અને ત્યા જેપી સ્ટ્રીટ પર આવેલા પોતાના પીતાના કન્સલ્ટીંગ રૂમમાં કન્સલ્ટીંગ સરજન અને રેડીયોલોજીસ્ટ તરીકે પ્રેકટીસ શરૂ કરશે. અમે ડૉ. ગોડફ્રેને આવકાર આપીએ છીએ અને પોતાના ધંધામા સફળતા મળીએ છીએ.

Lower Tugela Government-Aided Indian School

On Thursday May 20, Mr. A. Gray, the President of the National Thrift Organization, and Mr. I. G. Pelmister, the secretary, visited the above school. They presented the pupils a number of books as prize, which the school won in the Mahatma Thrift Competition. Mr. Gray, in a speech to the pupils, stressed on the importance of thrift. Mr. S. K. Maharaj, the headmaster of the school, suitably replied.

Yuvak Arya Samaj Clairwood

The 45th anniversary celebration of the Yuvak Arya Samaj, Clairwood, will be held on the Samaj's land, corner Penreith and Cherry Roads, Clairwood, on Sunday May 30, at 2 p.m. The general public are invited by the secretary to attend.

—:o:—

Social And Personal

MR. J. H. HOFMEYR Minister of Mines, Education, Labour and Social Welfare, will be the guest of honour at the graduation lunch of the Natal University College at the Royal Hotel, Durban, on Saturday at 1 p.m.

o o o

Mr Stuttaford, (Minister of the Interior and Public Health) returned from a six weeks' trip to South America in the *Trojan Mark*. He is much restored in health and does not intend to resign from the Cabinet.

o o o

Mr. P. F. Kincaid, Commissioner for Immigration and Asiatic Affairs, is in present in Durban, where he will stay till the end of the month. He will then go to Pretoria.

o o o

General Smuts celebrated his 67th birthday on Monday, May 24. Numbers of congratulatory messages were received by him from friends and well-wishers.

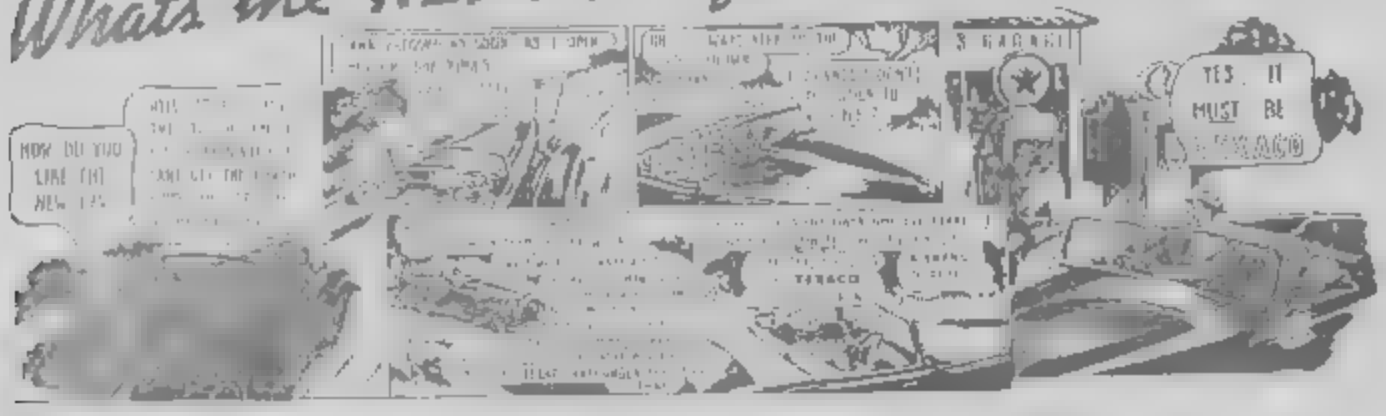
o o o

Mr. V. M. Shah of the export firm of Messrs. Virchand Panachand & Co., of Bombay, who is now touring the Union with a view to exploring fresh avenues of trade and commerce between India and South Africa, left by our last Monday morning for Johannesburg. After spending some time in the Transvaal, Mr. Shah will visit the Cape and then return to Durban to embark for India. Mr Mankikal of Messrs N. Rhodes & Sons and Mr. Parbhoobhai & Messrs. Parbhoo Harjevan & Co., are travelling with Mr. Shah. Mr. Shah went to Johannesburg in Mr. A. W. Gosnold's car.

o o o

Mr. Rajee A. M. Lokhat of Messrs. Lokhat Bros., the well-known firm of Durban, arrived last Wednesday after successfully completing his second pilgrimage to Mecca. He was welcomed at the Point by prominent Indian merchants. During his tour, Mr. Rajee Lokhat visited Palestine, Syria, Irak, Egypt and other historical places.

What's the REMEDY for a Tired Car?

You're PAYING for the best petrol
. . see that you GET it!

TEXACO

ANTI-KNOCK PETROL

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high-class English monthly, now in its 42nd year of publication, conducted and supported by the monks of the Ramakrishna Order. It deals with Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Among the Subscribers to the Ramakrishna Order number the following Gentlemen:

Prof. Sylvain Lévi	Prof. Sunīti Kumar Chatterjee, M.A., D.Litt. (London)
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A.	Prof. Satish Kanta Brahma, M.A., Ph.D., F.R.S.
Dr. Maria Montessori, M.D., D.Litt.	Prof. E. P. Horwitz, (New York.)
Prof. Deoprey Kumar Sarkar	Dr. Sudhindra Bose.
Dr. J. H. Cousins.	Mr. C. Y. Chintamani
Radha Kamud Mukerjee, M.A., Ph.D.	Dr. Bijan Raj Chatterjee, D.Litt.
Dr. C. Mahendranath Sircar, M.A., Ph.D.	Prof. P. K. Acharya, I.E.S., Ph.D., D.Litt.
Prof. M. O. Street, M.A., Ph.D.	Prof. L. E. Speight.
Dr. Tarakanath Das	Prof. M. Winternitz, Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of monastic and lay disciples.

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings or 4 U.S.

ADVAITA ASHRAMA

4, Wellington Lane, Calcutta, India

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 5 Shillings

Obtainable from:

The Manager,

'INDIAN OPINION'

Phoenix, Natal.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે!

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન. વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે ખરી શકશે.

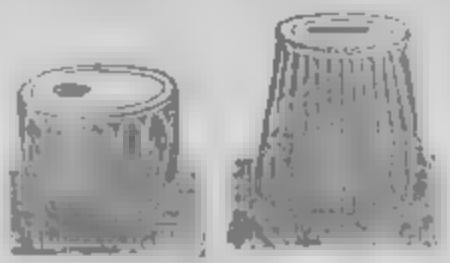

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટ્વીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકોર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

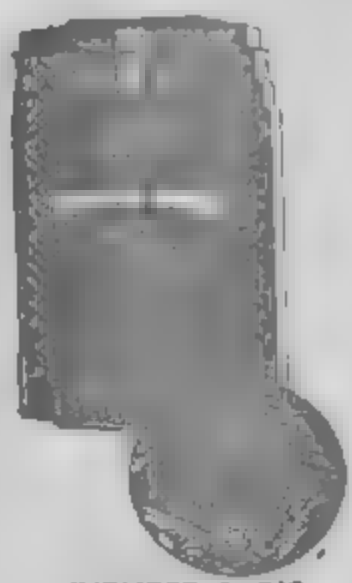

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6.
Double Reed From £3-5-0.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

Distributors of
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

અદાલતો તથા જાહેર બાબતોનું સાપ્તાહિક પત્ર.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૮ મે ૧૯૩૭ અંક—૨૨

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૨૮ મે ૧૯૩૭.

જોહાનીસબર્ગ સીટી કાઉંસીલનું ઘાતકીપણું

ડરબનમ્સ, જે જોહાનીસબર્ગનું એક પ્રગણું છે, તેમાં યુરોપીયનો માટે રહેઠાણો બાંધવાને સ્લમ્સ એકટની રૂએ તેમાંનાં ગંદા સ્લત્તાઓ દુર કરવાની વાત લાંબા વખતથી ચાલી રહી હતી. પરંતુ જોહાનીસબર્ગની સીટી કાઉંસીલ, કે જેની પાસેથી, તેવા સ્લત્તાઓમાં વસતા બધા એક જેટલા ઢોંદી, રંગીન અને નેટીવો, જેઓમાં પુરૂષો સ્ત્રીઓ અને બાળકોનો સમાવેશ થાય છે, તેઓ બુલબની સામે રક્ષણની આશા રાખે, તેજ ગંદા સ્લત્તાઓ દુર કરવામાં તેઓની ઉપર ઘાતકીપણું ગુજારશે એવું સ્વપ્નું પણ ધારવામાં આવ્યું નહોતું. આ લોકોને સીટી કાઉંસીલ તરફથી જગ્યા ખાલી કરી જવાની લાંબા વખતથી નોટીસો અપાઇ ચુકી હતી, પરંતુ તેઓને ક્યાય જવાની જગ્યા નહોતી અને સીટી કાઉંસીલે તેઓને માટે નવાં રહેઠાણોની સગવડ કરી નહોતી. રેવરન્ડ બી. ઝોલ. પી. સીગામણીએ તેઓની વતી મુકદ્દી પ્રધાનની મુલાકાત લીધી હતી અને મુકદ્દી પ્રધાને એપ્રીલ તા. ૨૧ મીએ જવાબ આપતા જણાવ્યું હતું કે મી. સીગામણી જો તંદુરસ્તી ખાતાના અમલદારની મુલાકાત લઈ બરફામ્સમાં ઘર જગરના કરી મુકાયેલાઓની મુશીબતો સબ્યતા પુર્વક તેની સમક્ષ રજુ કરશે તો ચોકસ તેને ચાંપવું ધ્યાન દેવામાં આવશે. તંદુરસ્તી ખાતાના અમલદાર ડો. એ. જે. વીલનને બોલાવતા તેમણે મી. સીગામણીને જણાવ્યું કે સીટી કાઉંસીલનો ઠરાવ તો કાયમ રહેશેજ પરંતુ બરફામ્સના લાગતા વળગતા લોકોને જો બીજાં રહેઠાણોની સગવડ નહિ મળી હોય તો તેમાંના કાલના રહેઠાણોને હાથ લગાડવામાં નહિ આવે. બધુમાં જણાવવામાં આવે છે, કે મ્યુનીસીપાલીટીના નેટીવ એફેર્સના મેનેજર મી. ગ્રેહેમ બેલેન્ડન તંદુરસ્તી ખાતાના અમલદાર ડો. એ. જે. વીલનને જોહાનીસબર્ગની સીમી કાઉંસીલની જાહેર તંદુરસ્તી ને લગતી કમીટીને સુચના આપી હતી કે ગંદા સ્લત્તાઓ દુર કરવાનું અને નવાં રહેઠાણોની સગવડ કરવાનું એ બન્ને કામ સાથોસાથ ચાલવાં જોઇએ. પરંતુ બરફામ્સમાં યુરોપીયનો માટે રહેઠાણો બાંધવાની યોજના અમલમાં મુકવાની મ્યુનીસીપાલીટીમાં કમીટીએ પોતાના નીષ્ણાતોની સલાહની અવગણના કરવાનું પસંદ કર્યું, અને ગંદા સ્લત્તાઓને તેમાં વસનારાઓના માથાપરજ તોડી પાડવાનું કામ અરંભી દેવાયું. બધા જેટલા પુરૂષો, સ્ત્રીઓ અને બાળકોને પોતાની માલમતા સાથે બહાર રસ્તાપર ઠાંડી મુકવામાં આવ્યા અને તાપ, ઠંડીમાં તેઓને રક્ષણ આપી રહેલી ઝિંચાલો તોડી પાડવામાં આવતી તેઓના અતિ આશ્ચર્ય વચ્ચે તેઓ નીહાળી રહ્યા.

આથી વધારે ઘાતકી બીજું શું હોઈ શકે?

આનો અર્થ શું થાય તેનો વાચકને પુરેપુરો ખ્યાલ આપવાને અહિં જણાવવું જોઇએ, કે જોહાનીસબર્ગમાં આ વખત શીયાળાની ઋતુનો પ્રારંભમાં બરફ કંડીના હોય છે અને લોકો માટે બાળે પત્રાથી માથા ઢુપી ઉનના વસ્ત્રોથી સજજ રહ્યાં હોય છે અને તેઓના એકે એક ખંડમાં તાપવાને સગડીઓ બળતી હોય છે. આ ઉપરથી આ પુરૂષો, સ્ત્રીઓ, અને બાળકોની મુસવાટ કરતી કંડી ઋતુમાં અને માથાપર વર્ષતા વરફમાં કેવી ભયાનક સ્થિતિ હશે તેનો વાચકે પોતાની કલ્પનાથી ખ્યાલ કરી લેવો રહ્યો. આથી વધારે ઘાતકી બીજું શું હોઈ શકે?

"આ તો સુધર્યું નગરી! કે મનુષ્યને કુતરા કરતાં પણ ખરાબ વર્તણુક બતાવનારાં એક શહેર!" "કાઉંસીલે કરેલા ઉચાકી જવાને ગાડાંઓ પુરા પાડવામાં સેંકડો પાઉન્ડ ખર્ચી નાંખવા છે, અને એ કરેલા લાવવાને તેઓના પાસે જવા છે. જો અમારી પાસે જવા હોય તો ત્યાં જવાને અમારે કશાં સાધનની જરૂર નથી." આ દુઃખથી પીડાતા એ લોકોના અનેકમાંના માત્ર એકાદ બેજ ઉદ્ગારો છે. આમાંની એક છતીના દબંધી મરવા પડેલી બાઇને બે રાત ખુલ્લા માં પડી રહેવું પડયું હતું કારણકે જે મુંધલામા તે વસેતી હતી તે તોડી પાડવામાં આવી રહ્યું હતું. આ બાઇને ફ્રેન્ચરનેશનલ યુથ લીગના ડો. મેકસ લોર તરફથી ખુલ્લા રસ્તાપર તપાસવામા આવી હતી. તેઓનું બાળક પણ બીમાર હતું. એ બાઇને ડો. લોર તરફથી બીન-યુરોપીયન હોસ્પીટલમાં મોકલી જવામાં આવી હતી.

જાહેર તંદુરસ્તીને લગતી કમીટીના કામ-ચલાઉ પ્રમુખ મી. એફ. ટી. હાવાર્થનો 'ધ્રેન્ડ ડેલી મેલ' ના એક રીપોર્ટરે મુલાકાત લીધી હતી. રંગીન લોકોને રહેઠાણો પુરાં પાડવાને મ્યુનીસીપાલીટી તરફથી કેટલું કરવામાં આવેલું છે એ પ્રશ્ન તેમને પુછવા માં આવતા મી. હાવાર્થે જણાવ્યું કે: "એક તો ઝાગલાઝટાની યોજના છે, જેની રૂએ ૨૦૦૦ ઘરો તયૈાર થશે. તેમાંના એકે ઘર હજુ તયૈાર નથી, પરંતુ ૨૦૦ કે ૩૦૦ ઘરો બાંધવાની જાહેર તંદુરસ્તીને લગતી કમીટી સમક્ષ બહારગામ આવવાની છે. વધી અમે કેમ બને તેમ જલદી મલાય લોકેલાનમાંથી નેટીવોને દુર કરવાના બીજે એટલે ત્યા પણ રંગીનો અને એશીયાટીકો માટે પણ સગવડ થશે."

રીપોર્ટરે પુછયું કે "બરફામ્સમાંથી રંગીન લોકોને દુર કર્યા પહેલા ઝાગલાઝટાની યોજના તયૈાર થાય તેના કાઉન્સીલે રાહ કેમ ન જોઇ?" મી. હાવાર્થે જણાવ્યું કે: "કારણ કે અમારા અમલદારોએ અમને કહ્યું કે બર્કમા બીજે ગમે તેવી સગવડો ક. જેઓને સગવડ નથી મળતી તે એવા છે

કે જે એ કોઈપણ માંગતાજ નથી.''

''બીજો પ્રશ્ન એ છે કે શું બીજા ગંદા લત્તાઓ તમે કહેવા માંગો છો?'' ના. હાપાર્ટ: ''બીજા ગંદા લત્તાઓ નહિ. ડેનવર, ફ્લીવલેન્ડ, મલાય સ્ટોકેડ્રન અને ફ્રેરાઝ-ટાઉનમાં સગવડો છે.'' શ્રી. હાપાર્ટ જણાવ્યું કે નીગ્રો કુટુમ્બોને માટે માર્શલ સ્ટ્રીટમાં એક મકાનમાં સગવડ છે કે જે મકાનને રદ્દ કરાવવામાં આવ્યું હતું પરંતુ તેને રામારવા માં આવી રહ્યું છે. આ મકાનની રંગીનો અને યુરોપીયનોની જોઈટ કમિટીના પ્રમુખ સર જ્યોર્જ આલ્બ્યુએ તપાસ કરી હતી. તેની ''અમારાયેલી'' હાલત જોઇને પણ તેમણે તિરસ્કાર દર્શાવ્યો. પોલીસ અમલ-દારોએ પણ એ મકાન જોયું છે અને તેવા માં કાઉન્સીલ લોકોને રહેવાની કઈ રીતે છુટ આપી શકે છે એમ તેઓએ અભિપ્રાયો દર્શાવ્યો હતો. હવે વધુ શું કહેવાનું બાકી રહે છે?

લોકમત

નેટલાનીસમગ્રના વર્તમાનપત્રોનો અને તેમાંય ખાસ કરી 'ઈન્ડેપ્ટ્રી મેલ' નો આભાર માનવો ઘટે છે કે તેણે આ ગરીબ અને અવાજ વગરના લોકોની દાદ લીધી અને તેઓની દુઃખી હાલતના હૃદયદ્રાવક ચિત્રોને તેજ તેઓની કલમે અને સીટી કાઉન્સીલની જોહરબાજીને વીશેની હકીકતોને આકર્ષક મથાળાંઓથી પ્રસિદ્ધિ આપી અને તેમ કરીને લોકમત ને આ અન્યાયને વિશે જાગ્રત કરી દીધો કે કાઉન્સીલની આ વલણને સખ્ત ટીકાઓ સાથે વખોડી કાઢ-નારા અનેક પત્રો વર્તમાનપત્રોમાં પ્રસિદ્ધ થવા લાગ્યા અને આખરે કાઉન્સીલરોને પોતાની આરામ ખુરશીઓપરથી ઉઠીને આ દ્રશ્યની જાતે તપાસ કરવાની ફરજ પડી. એ તપાસના પરિણામે મેયર સાહેબ તરફથી એક નીવેદન બહાર પડ્યું જેમાં તેમણે જણાવ્યું કે ''થર્ડલી કરિયાદોમાં કેટલુંક વાજબીપણું રહેલું છે. કમનસીબે કાઉન્સીલને ખબર નહિ હતી કે આ ગીરદ-તના માલીક મકાનો ભુરતજ તોડી પાડવા ના છે. આગે જોઇ શકવા જોઈએ કે કેટ-લાક દાખલાઓમાં પછી બાજે હાડમારી ઓ પડેલી છે. તાત્કાલીક પગલાં તરીકે અમે તેઓને માટે ભુરતજ હેડલબર્ગ રોડ પર તંબુઓ ગોપીએ છીએ. દરમીયાન માં કાઉન્સીલ લોગલાબ્દામા કામચલાઉ રહેઠાણો ઉભાં કરવાના ભુરતજ પગલાં લઇ રહી છે.'' હવે એન્ડ સ્ટ્રીટ અને હેડલબર્ગ રોડના જંકશન પાસે આ લોકો માટે તંબુઓ તૈયાર થઇ ગયાં છે અને પાણીની પણ સગવડ થઈ છે અને તેઓ ને મોટર હોરીબામાં ત્યાં પહોંચાડવા માં આવ્યા છે. લોંગલાબ્દામાં કામ ચલાઉ મકાનો બાંધવાના પગલાં પણ લેવાઈ રહ્યાં આ દુઃખી લોકોને રાહત આપવા-માં ડન્ટરનેશનલ યુથ લીગે આગળ પડતો ભાગ લીધેલો છે. અને કામ તેને બદલ તેમની અત્યંત આભારી છે.

તાત્પર્ય

આ ઇતીહાસપરથી એક વસ્તુની નોંધ લેવાની છે તે એ કે સ્વરક્ષણ એક્ટનો અમલ યુરોપીયનો અને બીન-યુરોપીયનો માટે જુદો કરવામા આવે છે. યુરોપીયનોને આ રીતે રસ્તા પર કદી ઢોકી કાઢવામાં આવ્યા નથી અને કાઢી શકાય પણ નહિ. તેઓને માટે કરેક કાયદાઓમાં પ્રથમ રહે-ઠાણોની સગવડ કરવામા આવી છે અને પછીજ ગંદા લત્તાઓમાંથી તેઓને દુર કરવામાં આવ્યા છે. કાયદાનો અમલ જાતી કે વર્ણનો ભેદ પાડવા સીવાય સહુને એક સરખી રીતે લાગુ નહિ પાડવા માં અમે કશું પણ વાજબીપણું જોઈ શકતા નથી. પરંતુ બીન-યુરોપીયનો તરફ સીટી કાઉન્સીલ બેહરકાર રહી શકે છે કેમકે તેઓ અવાજ કરી શકતા નથી બોટલે તેઓ તરફથી કાઉન્સીલને કોઇપણ પ્રશ્ન કર-વાનું હતું?

બીજી વસ્તુ એ નોંધવાની છે કે લત્તા-બીજો સ્વરક્ષણ એક્ટનો ઉપયોગ જે લોકો ને તેઓ સેગ્રેગેટ કરવા માગે છે તેઓ ને તેઓપર જુલમ ગુજારીને શરણે કર-વાના એક સાધન તરીકે કરશે અને એ રીતે પોતાની સેગ્રેગેશનની નીતી પાર પાડશે. જ્યારે શ્રી. હોફમેયર જેવા એક ઉદાર દિલના પ્રધાન પણ આ હોદ્દાને અટકાવી નથી શકતા તો પછી બોઅ આગુ-દાર અને બીન-ગોરાના હડહડતા વીરોધી પ્રધાનની પાસેથી કેટલી આશા રાખી શકાય? આ ઇતીહાસપરથી હજુ એક બીજી વસ્તુ શીખવાની છે તે એ છે કે આ દેશ માં બીન-ગોરી પ્રજા માંગે જેટલે પ્રત્યક્ષ ચળવળ ચાલી રહી હોય છતાં ગોરી પ્રજા ઉપરજ ન્યાય શુન્ય નથી બની જાઇ કે બરોબરને દુઃખ પડતું હોવીને પણ તેઓ હાથ જોડી બેસી રહે. આપણી કોમના જે લોકો અને હાલના કોમના નેતાઓ, જેઓ પોતાનામાં લડવાની શક્તિ નથી એવું કહીને જેટલાં માનભંગ થાય તેટલાં મરણીયાત સ્વિકારી લેવાનું નીમોહ્યા પણ બતાવી રહ્યા છે તેઓએ આ ઉપરથી બોધ લેવાનો છે. તેઓની ઉંચી વલણથી તેઓ આ દેશની યુરોપીયન પ્રજાની કે બહારની દુનીયાની હિલચાલ મેળવી શકશે એમ જો તેઓ માનતા હોય તો એ માન્યતા ભ્રમણ ભુલભરેલી છે. લડવા નું કદી અમારો એ કહેવાનો હેતુ નથી કે આપણે હથીયારથી સજ્જ થઇ લડવું જોઇએ અથવા તો ગુંડાગીરી કરવી જોઇએ. પરંતુ આપણે જેને ઘોર અન્યાય ગણતા હોઇએ તેને શારીરીક અને આર્થીક દુઃખો આવી પડવાના ભોગમે પણ આપણે ઝાંખે થવું નહિ જોઇએ. તેજ આપણે એક સ્વમાનપ્રીય કોમ હીએ તેવી યુરોપીયન પ્રજાપર આપણો છાપ પાડી શકીશું અને તેઓની હિલચાલ સમાધાન કરી શકીશું. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો ''આપ મુવા વીના સ્વર્ગે નહિ પહોંચી શકાય.''

પાછાં ખેંચી લેવાયેલાં ઝન્ટી ઍશીયા-ટીક બીલો પર હિંદના વર્તમાન પત્રો

ગોરી પ્રજાઓને નોકરીપર રાખવાની ઍશીયા-ટીક પ્રજાની જગ્યા કરવાનો બીલ સા. આ. માન્ડબ્રાન સાહેબે આપેલા બાંહેધરી મુજબ સરકારે પાછું ખેંચી લીધું તપર હીંદના વર્તમાન પત્રોએ કરેલી ટીકાઓમાંની કેટલીક નીચે આપવામ આવેછે: 'પ્રજાબંધુ' નીચે પ્રમાણે કહે છે:-

''રંગભેદના પ્રેરે આગળ વધેલી સલ્તનતો એ નમતું મુકયું છે અને વધુ દુકાનોમાં યુરો-પીયન છોકરીઓને નોકરી રાખવામા આવશે નહિ. જેવા સમજાવ ટોકમાં બાંધી તેણે આપ્યા છે. વધુ સલ્તનત આવી બાબતમાં આપણને કટકે ખાંડ, દક્ષકાર વતી અને વધુ દુકાનદારોનો તેને કેટલો ડોળ છે એ તો માત્ર ભવિષ્યજ કહી શકે. વધ્યા દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારે ગોળ ખાઇકર કર્યું છે કે પાછળથી જરૂર ઉલ્ટી થાય તો આ કાયદો પડતાનો દક્ષ અધવચ્ચ મુકવા સરકાર જોડી દેવી નથી. સામાન્ય ર બોલો પાછાં ખેંચવા લેવાયાં તેથી કેટલાંક જણાયે જ તમ, દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારનો હૃદયપલટો થયો. એમ માનવાનું કોઇજ કારણ નથી. ભવિષ્યમાં આ અધવચ્ચ આવાજ બીલો કરીવાર રજુ નહિ થાય એમ ચોક્કસપણે કહી શકાતું નથી.''

'લોકપાણી' નીચે પ્રમાણે લખે છે:

''ગાંધી આંબેદકરી દીદીઓએ કઇ રીતે આની જોજ અમને સમજાતું નથી. આ પ્રશ્ન સ્વમાનનો છે, સીદ્ધાંતનો છે. કોઇ પણ નાબુદ કાયદો પાછો ત્યાં નોકરી ચાકરી કરે એમાં યોધો કેવો? ગોરાને ત્યાં કાળો નોકર ચાલે ને કાળા ને ત્યાં ગોરો નોકર કેવાની માફક ખુબે એમાં ગોરી ચામડીનો ગર્વ કે ન સત્તાનો ગર્વ છે.

એ મામલો સામનેજ હતા. એને નાતમાં નાતમ છે. એ બીજ બહુ પ્રચાર થવા દેવું હતુ, પણ આવી આશ્રી આપવાની કંઈ જરૂર ન હતી. આગ છતા ત્યાના ઠીંક એજન્ટને ગલગલીયાં થાય છે એ ત્યારે નવાઇની વાત છે. સરકારના પાકામા આવેલાની મનોવૃત્તિ નું તેમણે પરાર પ્રદર્શન કર્યું છે. બીજની વાત તો એ છે કે હાંદી સરકાર કે ઇંગ્લાંડના સરકાર દીંદીઓના હીતરક્ષણ માટે કંઇ કરતી નથી ને તેને પરિણામે પરદેશવાસી દીંદીઓને આવી શરમ ભોગવવી પડે છે એ શરમ મટાડવાતો માત્ર ભારતની આઝાદીનાજ સર્જેલો છે"

માંસના વેપારમાં સેગ્રેગેશનની સુચના.

કરબનના માંસના વેપારમા કામ કરતા નોકરોના પગાર સંબંધી સ્થિતીની તપાસ કરતાં ચેમ્બર્લેઇનના પ્રમુખે યુરોપીયન નોટીસ બર્ડ હીંદી ગોટ માર્કેટને ઉદ્દેશીને આપે છે તેમાં બહલે યુરોપીયન ધરાકો યુરોપીયન પાસ બારકેટમાંથી જ ખરીદે એવી કંઇ ગોઠવણ થઇ શકે કે નાહ, એ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત કર્યો હતો. તપાસ કરવાના સરકારી નકાનના મોટું રૂપમા નાત્રી હતી અને તેના મેમ્બરો મા. એફ. મેકગ્રેગર (પ્રમુખ) મી. ડબલ્યુ. એમ. પીન્ડસ્ટર, મિ. જે. એમ. બોથા અને મી એસ. કજલ્સ દીનવીક (સેક્રેટરી) હતા. મ્યુનીસીપલ એમ્પ્લોયરના ડીરેકટર મી. ડાબલીન્સે જણાવ્યુ કે હાલ ચાલી રહેલી પ્રથા પણ વર્ષોની જુની છે યુરોપીયનોને તેના મારકેટોમાંથા ખાતરી રાખા શકાતા નથા અને મ્યુનીસીપાલીટી એ સામે કાયદો કરવાની વિરૂદ્ધ થશે. મી. પીન્ડસ્ટરે જણાવ્યુ કે મેરીટઝબર્ગે એવી પ્રથા દાખલ કરેલી છે અને કઇ યુરોપીયનોથી નેટીવ માર્કેટમા દાખલ થઇ શકાતુ નથી. મી. ડાબલીન્સે જણાવ્યું કે મેરીટઝબર્ગે કદાચ ખાસ કાયદો કરી તેમ કર્યું હશે

યુનીવર્સીટીમાં બીન-ગોરાઓ

યુનીવર્સીટીમાં ગોરા અને બીન-ગોરા વિદ્યાર્થીઓ એકઠાએક બેસવા સામે પાર્લામેન્ટમાં વિરોધ દર્શાવતાં ઝવારલાલ્સના યુનાઇટેડ પાર્ટીના મેમ્બર મી. વર્સ્ટરે એવું જણાવ્યુ હતું કે કેપ યુનીવર્સીટીમાં બીન-ગોરા વિદ્યાર્થીઓએ પોતાની રીહોર્ટીંગ કલબ રચાયેલી છે તેમણે ચર્ચામાં જણાવ્યું હતું કે તેની સામે તેમનો વિરોધ નથી પરંતુ એ વિદ્યાર્થીઓ યુનીવર્સીટીના બ્લેજર અને બિલ્લા પહેરે છે તેની સામે તેમનો સખ્ત વિરોધ છે. આ બીના અગાઉ ત્રણ ચાર વખત અમે પ્રસિદ્ધ કરી ગયા છીએ. હવે અમને ખરેખરાપાત્ર ખબર મળી છે કે કેપ યુનીવર્સીટીના બીન-ગોરા વિદ્યાર્થીઓએ પોતાની એકે કલબ સ્થાપેલીજ નથી. અને મી. વર્સ્ટરને બહેની ખબર બદલ ખોટી છે.

ગોરા દક્ષિણ આફ્રિકાને અન્યાયો

મે કેના દિવસે કેમટાઉનમા કેપ ફેડરેશન ઓફ ટ્રેડ તરફથી મળેલા એક નાચના જલસા માં યુરોપીયનો અને રંગીનોના મંડેલાં મીશ્રણ સામે વિરોધ દર્શાવતાં નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના પ્રોટર ડો મલાને એવું જણાવ્યું હતું કે "જો ગોરા દક્ષિણ આફ્રિકાને અન્યાયનું કોમ તો તે કમનશીજ થશે એમ્બર્સ. અને જો તત્કાળજ નહિ થાય તો પછી કદી નહિ થઇ શકે"

યુનીવર્સીટીમાં બીન-ગોરા વિદ્યાર્થીઓ

તે સામેના વિરોધપર 'કેપ આર્ગસ' ની ટીકા

કેપટાઉન યુનીવર્સીટીના બીન ગોરા વિદ્યાર્થી ઓને કાબલ કરવા સામે બાલ્લામેન્ટમાં દર્શાવાયેલા વિરોધ પર ટીકા કરતા 'કેપ આર્ગસ' નીચે પ્રમાણે લખે છે:

"નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના રંગીન વીરૂદ્ધના ચળવળ ને જોનાપર રેસ્ટહેન્ડમાં ગોરા મતદારે બાદબાકી આપી સ્થાને તે તેના બહુ સુંદર રીતે ઝીલી લીધું છે. પરંતુ જે દેશમાં ગોરા અને રંગીન વચ્ચે ના ગણે તેવો, એકલોકની સાથે રહેવાનું આને કાબુ કરવાનું છે તે દેશનાં ખરા હીતને તે બાદક આવતો નથી, અને નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીની ઉત્પત્તી બીજી. [illegible] વીરૂદ્ધ રંગીન લોકોને આ દેશના રાજદ્વારી અને આર્થીક જીવનમા એતપ્રોત કરી દેવામા આવ્યા હતા તેનો સાથે તો બાલકુલજ બનતો નથી.

ડા. મલાન ત્યારે એમ કહે છે કે કેપ-ટાઉનની યુનીવર્સીટીમાં સ્થીતી બદલવા છે. કારણ કે નવાં ગણાસક જેટલા રંગીન વિદ્યાર્થી ઓ વર્ગોમા હાજરી આપે ત્યારે હજીકત એ તેઓ મદેવા શું માંગે છે। યુ યુનીવર્સીટીના સ્ટાફને ન બદલવા છતાં બાકીના યુ વિદ્યાર્થીઓને બદલવા માટે તેઓએ નેશ કહેવાનું ધીરે ધીરે છોડી દીધુ છે. યુ પ્રધાનને બદલવા માટે। ડા. મલાને, બોથા બાબરે સત્તામા હતા ત્યારે, કદી કહેલું નથી કે આ સ્થીતી ફેરફાર નથી એટલે સ્થીતી માત્ર નેશનાલીસ્ટ વીચારસરણી રાજદ્વારીઓ, જેવા કે, મી. ફ્રેસમસ અને મી ડ્યુટોઇસ્ટનેજ બદલવા માગતા જણાય છે, કે જેઓ હાલના પ્રધાનના "કોન્ટીનેન્ટ વર્ક ઉદાર" સીદ્ધાંતોની વાતો કરી રહ્યા છે ઉકેલની મુકવાની નવી સારી તક જોઇ રહ્યા છે. કદાચ ઝવારલાલ્સના મેમ્બર મી. વર્સ્ટરને તેમાં બબવાદરૂપ જણી શકાય. તેઓ સ્વાભાવિક રીતે યુનીવર્સીટીઓ વિશે કે કેપટાઉન ને લગતા પ્રશ્નો બીજી કશું જાણતા નથી તેમ તેનો પરવા પણ કરતા નથી. તેમને તો રંગીન વિદ્યાર્થીઓ યુનીવર્સાટીના બ્લેજર અને બીલ્લાના સંબંધમા આવે એ વિચારમાત્રથીજ ચીતા ઉપસ્થિત થઇ છે. પરંતુ એ મુશ્કેલી તો વિદ્યાર્થીઓને કાઢી મુકવા પીતા પણ દુર થઇ શકે તેમ છે, કેમ કે ઝવારલાલ્સકોલીઓને કેમબ્રીજની અાખ્ત કેપટાઉનના જુના રાબાના સંબંધને પ્રતિપાદાત્મક કરવાને બાજતા જોઇ તો તેઓને શાંત કરી શકશે. મી. ફ્રેસમેનના જવાબ બારના કરતા વધારે સમાધાન કરનારા હતા. તમણે બહોળા દ્રષ્ટીથી જણાવ્યુ કે એક સ્વતંત્ર સંસ્થા તરીકે યુનીવર્સીટીએ એ બાબત મા સ્વતંત્રપણે વીચાર કરવાનો [illegible] પરંતુ ડા. મલાનની સાથે તેમણે સહાનુભુતિ પણ દર્શાવ્યુ કે આખરે સમાધાન જુદા વર્ગો પાડવામા. એકજ શીક્ષણ જુદા જુદા વર્ગોમાં આપવામા. રહેલું છે. આ વસ્તુ કદાચ અમલમાંજ મુકી શકશે. યુનીવર્સીટીના વીસ્તાર અત્યંત વધ્યા ગયો છે અને જો રંગીન વીદ્યાર્થીઓ મોટા પ્રમાણમાં દાખલ થશે તો વર્ગોના ભાગ પાડવાજ પડશે, પરંતુ બીજી તરફથી એ સ્થિતિ આવવાના કોમ કરવા ગોન્ડ બનવા ના આવતાં નથી. આટલા વર્ષો પછી બાજ રંગીન વિદ્યાર્થીઓ કેપ ટાપકર પ્રશ્ન ઉપસ્થિત કરતા નથી; અને બહારનાર એવું સુચવવું કે અમુક વ્યાખ્યાનના વર્ગમાં બે કે પાંચ રંગીન વિદ્યાર્થીઓની હાજરી હોય છે તેથી તેઓને જુદા પાડવા જોઇએ એ મુર્ખાઇ ભરેલીજ વાત કહેવાય.

ઓક્સફર્ડ અને કેમબ્રીજમા, જ્યાં પ્રમાણ બાબારહ્યુત. પણ ગોરું હોય છે, ત્યાં એ અગવડ નહિ અનુભવાતી હોય તો પછી આફ્રિકા જેવા અગવડ નહિજ હોવા જોઇએ. સિવાય કે બીજી તીર્થીઓ ઉભી કરીને તે બનાવી કાઢે એવું બને તો યુનીવર્સીટીને સ્વરક્ષણને બાબત કાયમ રંગીન વિદ્યાર્થીઓને જોવાનું સદન બહેજર કરી દેવું પડે, કેમકે બાવડા વર્ગો કરવા એ કેબીલી રીતે પણ અયોગ્ય ગણાય પડે. પરંતુ પરિણામ વિશે અમને કશી શંકા રહેતીજ નથી યુનીવર્સીટી એ વિદ્યા અને પ્રકાશનું એક કેન્દ્ર છે, જાતીય કેકાની પુજારી નથી અને રંગીન લોકોને યુનીવર્સીટીના શીક્ષણના કેવો ઓછાવત્તાનું એકમાત્ર કારણ બંધ કરી દેવું એ અજ્ઞાનતા અને દ્વેષ સીવાય બીજું કશુંજ સુચવતું નથી."

હિંદમાં ગુંચવાયેલાં કોકડાં વિશે

બ્રીટીશ મુત્સદ્દીઓને ગાંધીજીનો પડકાર

પાર્લામેન્ટ સમક્ષ હિંદી પ્રશ્ન સારૂ સેક્રેટરીએ કરેલા ખુલાસાનો જવાબ આપતુ નીચે મુજબનું નીવેદન મહાત્મા ગાંધીજીએ કર્યુ છેઃ—

શાંતિ અજબુત બને છે

જોઈ મોર્લીયને તને કરેલી દિનની તેને જાજરા માનપૂર્વક યે વાંચ્યો ને અત્યંત ગાંધા સહીત તેમની સાથે પણ મહેમાની વાતો કરી ખુશ મારી પાસમા તાજજ છે. પ્રાંતીક સ્વરાજનું જે ગીત તે જયત દોરવામાં આવ્યુ હતુ તે નજરઘાણી વસ્તુ હતી. કાલના અંધારપટમાં જે વસ્તુ ઓ આપવામા આવેલી ધારવામા આવે છે તેવી પેક્ષકાના તેમા નહોતી. સેક્રેટ ઓફ સ્ટેટનું જબપુર્વકનું નીવેદન મારા દક્ષિણીકૂને ખબરે મજબુત બનાવે છે અને બ્રીટીશ મુત્સદ્દીઓના ઈરાદાઓ સંબંધમાં મારા જે શંકા છે તેને પણ વધુ મજબુત બનાવે છે.

શાહસ્વાદી દોષપત્ર નહિં જોઈએ

અમારામાં તેઓ (બ્રિ. મુત્સદ્દીઓ) શાહીવાદી ચારિત્રાઓ હિંદમાં બેસવાનો હક્ક ધરાવે છે એમાંથી હિંદનુ પ્રાતીનીધીત્વ ધરાવતી મહાસભા તેમની સાથે કરી પણ મુંઝાણી સાધશે નહીં. હું બીજા સાથેની મૈત્રિમાં માનું છું પરંતુ શાહીવાદી દોષપત્રમાં માનતો નથી.

ચર્ચીલોનો મત

નવા હિંદી કાયદાથી અત્યાર હિંદનુ આત્ર રાજકીય કમીટીના અહેવાલથી પણ અજાણ્યુ જોવાનું હું કબુલ રાખું છું ચરણી આકાશવી કારનો ગાવેલ ઉદ્ગાર કરવાની મહાસભાને મેં આપેલી સલાહ, "ધારાસભામાં આવેલી ખાત્રી કાયદાનો ભંગ કર્યા રીતાય ગવર્નરો આપી શકે છે" એવા મહાસભાવાદી ચારોએ મને આપેલા આરોપો હતા. આથી કરીને મુનકાળના સર સેમ્યુઅલ હોરે કાઢેલા ઉદ્ગારોના ટેકાનો પણ મને જરૂર નહોતો. વસ્તુસ્થીતી આગ હિંસને જો સર સેમ્યુઅલ હોર પોતે કોઈ એવું પોતાના હથનો સત્કાર કરતા પાપ તો તેમના એ સત્કારને , કોઇ પણ સાચા દલીલ વજન રાખીકારી શકે છું.

કાયદાનો અર્થ પોતાજ કરે છે!

જે દારૂણ પટના હિંદ સામે ઉભા થઈ રહ્યા છે તે એ છે કે બ્રીટીશ મુત્સદ્દીઓ હિંદની જાહેર કરેલી દરખાસ્તોને કેરફે ગારીને તેના ઉપર એવો કાયદો કોડી બેસાડે છે અને પછી એ કાયદાનો અર્થ કરવાનું નીષ્પક્ષ અદાલતોને હાથે રહેતા કેસને બદલે પોતે તેનો કરેલો અર્થ તેના પર કોડી મારે છે આને એ પછી એ વસ્તુને સ્વતંત્રતા કહીને ઓળખાવે છે.

લવાદી અદાલત નીમો

સરકારે પોતે જેમનુ બાજબુથી સન્માન કર્યુ, કે એવા મુસ્લીમ, પારસી અને હિંદુ વકીલો પણ બહેર કરે છે કે મંત્રિઓની બાતી કાયદાનો ભંગ કર્યા વગર ગવર્નરો આપી શકે તેમ બ્રીટીશ મુત્સદ્દીઓના કાયદાને જે અર્થ કરે છે તેને કુ બામકીના, મનસ્વી અને સ્વાર્થપુર્ણ જેમું ને. આપ સાથે હું એ બાતનો પણ કરી કાર કરું છું કે બીજા કેટલાક વકીલો બ્રિટીશ સરકારની તરફેણમા પણ અર્થ કરે છે. આ કારણને લીધે ને બ્રિટીશ સરકારને પણ બ્યાબા ધીકોની એક લવાદી—અદાલત (ટ્રીબ્યુનલ) નીમવાનું આમંત્રણ આપું છું આ પણ બ્યાપારીકો પેકી એક મહાસભા નામે અને બીજી બ્રીટીશ સરકાર નામે અને એ બન્નેના એક નીર્ણય બ્યાપારીક નીમવાની સત્તા રહે અને મેં પહેલેથી બાબો આપવાનો મહાત્મારને બતા છે કે કેમ એ બાબતોના બા ઉપર જણાવેલી અદાલત નીર્ણય ... અમો કાલના બોમાનમંડળોના કાયદેસરપણા વીષે પણ પ્રશ્ન ઉદ્ભવવામા આવ્યા ... એટલે તે પ્રશ્ન પણ એજ ટ્રીબ્યુનલ સમક્ષ મુકવા પ્રસ્તુત. જો મારી કરેલી દરખાસ્ત બ્રીટીશ સરકાર સ્વીકારશે તો મહાસભાને પણ તેમ કરવાનો હું સલાહ આપીશ. મે. બ્યાસાકિ કરેલા નીવેદન ના અન્વયે હું બંધાયી રહું છું. સાથી વસ્તુઓ હાલ ઉપર રહે એજ મારે તો સોમાસે ...

જીવન-મરણનો પ્રશ્ન

હિંદ સાથે મુત્સદ્દીગીરી સહાયવાના અહીં પ્રશ્ન નથી. આતો જીવન-મરણનો સવાલ છે. હીન્દનાં બેય તરફની તેની પ્રગતીનો સ્વીકાર કરવામી આવશે તોજ માત્ર સોહાનો સ્વીકાર થશે નહીં તો કરગીજ નહીં. આથી કરીને 'આગલા બારો અને રાજ કરો' એ જુનું બને બનાવીનુ માણે માનાં ને સોર કેટલેન્ડને સોંપણું છું બારે મને દુઃખ થાય છે સભ્યમંડીઓના સાથેના પ્રત્યે જો મહાસભા દુર્બોધ કરે તો મહા સભાનું અસ્તિત્વ જે દીવસ પણ ન રહે. હિંદમાં બાગલા પાટીને મહાસભા બાગવર્ગની સત્તા સ્થાપી શકે જ નહીં. જો કદી મહાસભાના પ્રધાનમંડળો અસ્તિત્વમાં આવે અને જ પણ તે સભ્યમંડીઓના હકો ઉપરે ત્રાપ મારે અથવા બીજી કોઇ રીતે અન્યાય ચલાવે તો તેજ ક્ષણે ગવર્નરોની સલાહકારીઓના બળ વજર પણ તેઓ પોતાને હાથે પોતાની સાર બોદશે.

તલવારનુ જોર

મારે કહેવું પડે છે નથી અને પેટ ભાગ છે છતાં સલાની ખાતર મારે એ કહેવું જોઇએજ કે સોર કેટલેન્ડના આપણના મુળમાં પોતાના હકને બદલે પોતાની તલવારના જોરનું ભાન રહેલ છે. દરી તેઓ ક્યારે એમ કહે છે કે મહાસભા પોતાના પ્રત્યે કોઇ બાસ્ત ઘડ મરાવતી સંસ્થા જેનું વર્તન ચલાવવામાં આવે તેવું વર્તન બ્રીટીશ સરકારે તરફથી ચલાવવામા આવે જોવુ માગે છે, મારે તેઓ જાણી લેવું છે, મહાસભા એવું માગતી નથી. મહાસભા કેટલી સ્પષ્ટ બહુમતી ધરાવે છે તેટલું પ્રતીનીધીત્વ ધરાવતી કોઇપણ સંસ્થા મહાસભાએ માગી છે એવી મુસલમાનભાઈ બાત્રી બાબા રાખી રહેશે નહીં

પરચુરણ

કાશ્મીરના મહારાજાએ એક હુકમ બહાર પાડી જે મોટા બાવમકારના અધિકારોના પ્રવેશથી સ્પષ્ટ થએલા બંદોબસ્તના પ્રવેશ કરીને આગાહે તેમને કાશ્મીરના મહાર પ્રવેશ માટ પ્રાયબાત કરવુ પડશે એમ જાહેર કર્યુ છે

* * *

આફ્રીકાવાસી બારા બાબતીકા જોબાર્ગ પીટરબુર બાતે બાર્યકરના પ્રતીનીધી રબાપાયુ હતુ અને જેની તબાવધાન બીજે મુબઇની હાઇકોર્ટના દાવાકરીનારો બાવા બતા તેમનુ સ્વજન મુસ્ત પ્રાંતવાસના દુઃખભરબ વર્તા સાથે મુંબઇ બાત વેદાક બીધીયો બમુ છે.

* * *

જવાહરલાલજી પંડીત મકર શાબ્દી એક તારીખે બહાર પાડીને જબાવે છે કે બાંધુ રાજકીય મુંઝબણોને તોડ કાઢવાને સોર લીન્સીગોએ ઉપસ્થિત કરી. હિંદમા ગોળમેજ પરીષદ બજે એવો સુજાવ છે. તેમાં મહાત્મા બાંધીજી એક નબીન વસ્તુ રજુ કરશે. સને ૧૯૪૧ માં જગતબાસ હિંદમાં નવુ બંધારણ બાવશે.

* * *

મહાત્મા બાંધીજીએ અલ્હાબાદથી પાછા ફર્યા બાદ સુરત જીલ્લામા બાવેલા ઉપરા બાવાના મયક્ષ તીવ્રસ બાત એકારક પ્રબબારીયુ નાબવાનો નીર્બય કર્યો છે.

* * *

મુબઇના શેસર્સ લાલચંદ પાનાચંદ એન્ડ કુ., ના પ્રતિનિધિ શ્રી ઉમેદચંદ સાદ જબ્બો કુંક મુદત બમાં વેપાર અર્થે પુર આફ્રિકા ચિજોર સ્થળોએ ફરી દરબાન બાવેલા તેઓ ગયા સોમવારે કારમાં ડોકબાલિસબર્ગ જતા ઉપડી ગયા છે. મુંબઇબાસનાં કેટલાક બાબત બાગા તેઓ કેપની મુલાકાતોએ જશે બાને બાંધી દરબન બાવી હોંદ જતા ઉપરાંત, એસસ એન્ડ, મુલા એન્ડ સન્સના શ્રી. બાલ્કેસલાલ તથા એસર્સ દરબ કરગોબન એન્ડ કુ. ના બા બરબુબાએ તેમની સાથે કર છે, બા બે એસ. બાસબીયાની કારમાં તેઓ જોહાનીસબર્ગ ગયા છે.

કેપટાઉનના સમાચાર

અમારા ખાસ બીજા પ્રતિનિધિ તરફથી

કેપટાઉન યુનીવર્સીટીએ રાજકારણમાંથી આજે ગોહવેલ સર્વસાહ્ય અને બીજા અગત્યના બાબતોના મોટા ઇબારતી, ઇલેકટ્રીક મશીનરી યુનીવર્સીટીના સપના ચાલમાં અંધારું થઈ ગયું હતું એવી નોકરની વીદ્યાર્થીઓએ ખુબ બરાડા. પાડયા અને હોલ્ડ રહેલ નાદે ખુબ પાટીક "એને નાકાવો" "એને બાદમાંથી બેંગ્રા કાઢો." આવી હોલરશાક બોનાની ઓરડીનું બારણું અરાબર બંધ કરી બારણ રહ્યા. વીદ્યાર્થીઓએ રાત્રે અગીયાર પાડવાના કાળા અંધકારમાં આગ તેજ બાદર બામો, પુષ્કળાદો કરી. અને ઉપરથી બારે ખુબ બાદી; અને મોટા દરવાજાનાં કોકનાજ રહ્યા ચરસાદ ચરસતો હોવાથી મેધ-ગોગીત મોટીરાતો સુધી ચલકાર્યું;

—કેપટાઉનમાં બે જુદાં બોડકાસ્ટીંગ સ્ટેશન શરૂ કરવામાં આવશે. એકમાં ફકત અંગ્રેજી અને બીજામાં દક્ષ આફ્રિકાન્સ ભાષાનો ઉપયોગ થશે

—ગમા ન બનાવવા પાર્લામેન્ટ અગાઉ રાત્રા ની નેટી. યા એમેન્ડમેન્ટ બીલ બાર બાદી હતી. અને બે બાકા ત્રણ વાચન બાદ પસાર થઇ. સેનેટમા પણ થયું. તા અનાક ચર્ચાને આતા પસાર થયા છે. એ બીલ થાર મુદા ઉપર પડાયુ છે. (૧) શહેરના નેટીક વાસદારોના જગાઓએ યુરોપીયનોને દાખલ કરવા, (૨) નેટીવોને પોતાના દેશનાથી શહેરમાં પરવા આપવા બાદ કરવા, (૩) વપારે પકડવા (કાલવા) નેટીવોને શહેરમાંથી અલગવા અને (૪) બહાર મોર બનાવવા બાદ નેટીવોને આપુક સંજોગોમાં છુટ આપવી

—કેપટાઉનના ૧૩૦૦૦ કેદીઓના રાજકાર્યિક અંગે ફકત ૩૫ કેદીને ઓકામાં હતા બધા એ બાસના પહેલી તારીખના અંદર પહેલી વખત ગુન્હેગાર ઠનાર કેદીને ત્રણ બાસની માફી આપી છે. દરેક કેદીને ત્રણ બાસની માફી આપા હોવા તેા. લગભગ ૩૭૦ કેદીને મુદતકારા મળ્યો હોત.

—રાજબાજિનેકની ખુશાલીમાં કેપટાઉન સીટી કાઉન્સીલે લગભગ ૧૫ હજાર કલર્ડને નાચ ગાનના મીજબાનો સીટી હોલમાં આપી હતી. ત્યાં ગવર્નર જનરલ સર પેટ્રીક ડંદન અને લેડી ડંદન અને બીજા પાર્લામેન્ટરીઓ પણ હાજર રહ્યા હતા. એ ઉપરાંત કાઉન્સીલે ૧૫૦ બાળકો કલર્ડને અને બે હજાર મુસ્લીમ બાળકોને બાણું આપ્યું હતું.

—જોનાલ્સબર્ગ કોલેજના દસકે વિદ્યાર્થીઓને કમાન્ડર બોસ્કપે બાગમ-સ્ટાઉનમાં બનાવેલ "એન્ટ્રીબ્યન" જોવાને બોલાવ્યા આપ્યું છે. ત્યાં લગાર કરવી બાબતમાં અને એ અર્થે વિમાનની ઉપયોગીતા વિશેને પ્રવાસ બતાવવા માં આવશે.

—સાઉથલેડના કુનાબાના પ્રવાત નીકળેલા બધા મારસીઓ કેપટાઉન બારી પહોંચ્યા હતા

—ગટપુટ કેનીસ ફાઈનલ મેચોએ રવિવારને દિવસે રમત રમવાના કરેલી મનાઈથી પણ ખળભળાટ થઇ રહી છે. એ બાબો વિરુદ્ધ પગલાં લઇ અને પ્રબળમત કેળવી રમવા રવીવારના દિવસે કેક જાહેર રમતો રમવાની છુટ ને કાબળ ગેળવવા બાજે છે. એ ગેરફો વર્ષોનો કાયદો તોડવા બાબત જાહેર દસ્તો દ્વારા પાર્લામેન્ટમાં પ્રશ્ન બધો ઉપસ્થિત કરવાના પ્રયત્નો થઇ રહ્યા છે.

—કેપટાઉનના બ્યુટીફામાંથી રાત્રે ચુપી રીતે પુસી કીમતી દીરાની કોરી કરતા બાદલ બે પરુષ અને એક બોને પકડવામા આવ્યાં છે.

—કલાર્ક કામમા છરાવતી પાયમ કરવાના ગુનાસો દીનપ્રતીદીન વધતા જાય છે. આ વર્ષના શરૂઆતથી લગભગ ૮૭ કેસો થયા મુકવા છે. એ દીવાબ નાનકડા ઝગડાઓનો તો છેડોજ નથી.

—કેપના ચોકગેલા કેસોમાં એક મીલ્લા પાસે લાખ રકમોમાંથી એક અકવાડીયામાં ૨૨ બાકરાં ને ચોળે દીવસ મારી બાબા હતા.

—બીલ્સ બનીનો તેપાર કરવા, અને ત ચોકદારા ગોકલવા માટે કેપટાઉનના એક પચાસ વરસની ઉમરના બેમારીને એક વરસની સખત જેલ થઇ છે

—પેટ્રોલનો ભાવ દરેક ગેલને ૨૦ પેની ગોઠવા થયો છે. એટલે કેપટાઉનમા એક એલન પેટ્રોલ ૨/૯ બેચાશે, એકંદર દક્ષિણ આફ્રિકામાં પેટ્રોલ સસ્તુ થયું છે બાજ ઈલાંડમાં ગેલનની ૧/૭ છ અને ઓરેન્જીયામાં ૨/૬ છે.

—બાકે આપેલા મકાનોમાં રપરાતા પાણીનો બબે મકાનના માલીક પાસેથી નહિ પણ બાકુનો પાસે લેવા માટે કેપટાઉનની કાઉંસીલ નવા પ્રકારની ગોજના વીચારી રહી છે.

—ડોકટર ક્રોગન (મેડીકલ ઓફીસર ઓફ હેલ્થ) એક સભામા બાબતુ કરતાં જણાવ્યું કે, 'ટાઈફોઈડ-તાવ' ના રોગથી કેપટાઉનના યુરોપીયન વસ્તીમા આવતા મુત્યુમા કરતાં બે પણ બરણ પ્રમાણ વધી ગયું છે ગોટલું નહિ પણ ઉનાળા કરતાં પણ દરમ્યાન એ વધારે છે, અને બીન-યુરોપીયન વર્ગમાં તો એ રોગથી યુરોપીયનોના કરતાં ૧૦ પાંચ બરણ પ્રમાણ વધી ગયું છે.

ન્યુઝીલેન્ડ

ઓકલેન્ડના મુસ્લીમ એસોસીએશન ઓફ ન્યુઝીલેન્ડના આશરે ૨૫ વર્ષથી ચ સ્તી ગુજરાતી સ્કુલને અને મદરસા માટે બે શીક્ષકોની જરૂર છે, બાબત ડરનારને અંગ્રેજી ગુજરાતી, ઉર્દુ, અને બરબીક ભાષાનું સુંદર જ્ઞાન હોવું જોએ, અનુભવી માણસને પહેલી પસંદગી આપવામા આવશે પ્રમાણ પત્રો અને પગારની માગણી સાથ નીચેના સરનામે પત્ર વ્યવહાર કરવો.

એમ. એસ. ભાઈ
સેક્રેટરી

દસ્તગરદસ્ત, મુસ્લીમ એસોસીએશનલ પ્રાર્થનાહોલ્સ, પી ઓ. બોકસ નં. ૨૬૮.
દસ્તગરદસ્ત, ફ્રાસવાલ

—કેપટાઉનના મુસલમાન બાબસાય છે હજાર પોંડનાં ખર્ચે બાબ મસ્જીદ બાબી રહ્યા છે. એ મોટા બર્ચને પહોંચી બળવા સાતબેન સબ્યા ટ્રાસવાલ તરફ ફંડ ફેરવવાના પ્રયત્નો છે એ મસ્જીદ તૈયાર થય બુસ્લીમ બાલકોના કેપટાઉન આબાકના શિક્ષણ માટે એક આબશ્યકતાબ થા પડશે.

—પાર્લામેન્ટની બેઠક દરમ્યાન શુક્રબારનો બેઠક કાર્યો ના હોવાથી "બેસલું" પડતું હોવાથી, એમને બાર પાર્લામેન્ટના નીવાસ સ્થાન રાખવા નું નક્કી થયું છે એનો પાર્લામેન્ટના કાર્યક્રમ ક્રમની ઉપર બીજો બાબા બાબના બાટે બાઠ દહાડા પોંડ બાર્ય કરવાનુ મંજુર થયુ છે

—પ્રોટોન્યોબળ કાર્યકરીસના એકબાનીકેટરો પાસે પગર ચાલતી ('Motorless') ટ્રાલના ઉપર ૩૫ પાકેના નબો કર કાબલ કબાનુ નકકર કરતા અર્લીંગ ટ્રાલ કંપનીએ બબા કેલ બાબની છે. બાં પાણી ટ્રાલ સારૂ ૨૦ બાબુ નક્કી કરેલ છે.

દલીચંદ ૪૩-૮૬૮૨.
ડે. ચી. પારેખ
પબ્લીક કમીશનર એકાદ.
જોહાનીસબર્ગ.
કેપ્સના દરેક ભાગમાં જેથી જાતના દરેક ડીડિઅન ચોરસી, દેશમાં અને દેપદેશી ચાડીઓ વિગેરે કોંફાયત બાબ મળશે.
એક વખત તમારા ઓર્ડર મોકલી બાપ્યો કરશો.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટૂંક ખબરો

હિંદી શાકે કબ્રેસ

ડરબનના જાણીતા પારસી પેસન્જર ગુજરીટ વાળા શ્રી. કે. મુકરીએ ડરબન નાયર રેડ પેસર્સ એસોસીએશનની સભ્યતા મે તા. ૨૬ મીએ ભાગ્યું કરતાં કહ્યું : "અમે ગર્વ લઈએ છીએ કે આપણા શહેરમાં ગોરાઓ મોટી ખાસરી એ હોદ્દાઓનો પ્રવેશ છે. હોદ્દાઓને સેવાનેટ કરવાનું ડરબન બીજી કાઉન્સીલનો નમ્રા પ્રકાર છે." પોતાના અંગે તેનો બાલપણના મારાઓમાં હોદ્દાઓના સંબંધો કેલાવા તરફ ધ્યાન ખેંચી શ્રી મુકરીએ જણાવ્યું હતું કે હોદ્દાઓના પ્રવેશ સાથે પણ પણ અગવડનું ... આ અનાચાર છુપરથી ચોખ્ખું થાય છે કે મુકરીઓના વીસાર હોદ્દાઓને સંબોધિત કરવાનો છે.

પૈસા કહાવવા બાબ લેવાનું તોફાન

ડરબનના પેપારી શ્રી. જાગોદ સુરોબાન રથરાડા પોતાને ત્યાં પાર્સલ બાબત ઉઘરાણા માટી નાખવાની મનના આવી એવે કહ્યું : કહાવવાની પ્રતીક્ષા તાકાલ છપાવીએ મુસ્લમાન એસીયા અને આફ્રિકા બાબીન ... નામના સભ્યો ઉપર ... આ ... કર્યું તેમોની તપાસ કરવાના ઓફિસર મી. જે. સી. ડિકેશનની કોર્ટમાં મે તા. ૨૬ મીએ ૩૩ થી ૪૦ સરકાર તરફથી સરકારી વકીલ મી. ના મોકલવામાં હાજર થયા હતા.

મીસીસ કુશીલા બોધાનું અવસાન

મુનીશનના પ્રેસ્ટા પ્રાપ્ત મીસીસ મુકુલા બોધાનું અવસાન ગ તા. ૨૧ મીએ નાટાલના સાઉથ બેરક ઉપર આવેલા રહિલેમાનાં બંગલામાં ૩૨ વર્ષની ઉમરે નીપજ્યું હતું મરહુમના લગ્ને બેલ્ગારીયમાં અમ જન્મ મે તા. ૨૪ મીએ કિંગેટોર્ન ખાતે અમોદાદ આપવામાં આવ્યો હતા અને રાજન મરહુમ મી. બોધાની કામરમાં રાહતા પડી ગયું હતું. મરહુમ ગોલીબ બોધા પણ કુલણ ઓ હતા અને વધા પ્રધાન બોધાના મા બાપાના કનેક મંદિરો તેઓનો મુખ્ય ઉદ્દેશ હતા

ગુનીયન પાર્લામેન્ટ

ગુનીયન પાર્લામેન્ટ મે તા ૧૭ મીએ મુલતવી રહી હતી જેની આજુ પેઢીઓની મંજ્યતા દ્વય હતી અને સભ્યો નવી ચમાલ ઉપરના કાયદાઓ પાસ મયા હતા, જેમા "મારકેટીંગ એક્ટ" "ફ્લાઝ્સ સોમે ટ્રસ્ટ એક્ટ" એમોલ્મેશન એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ" "બ્લાનબાનીટીમીયલ એમપ્રુવેશન એક્ટ" અને "ટ્રાંસવાલ એટર્ની-જનરીટ લે- ... એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ" ગુનીયનના હીંદીઓમાં ખાસ આપવા પેગ્ય છે

રેલ્વની રંજાડપણી બાદ કબ્રેસણી

ડરબન પ્રબના યુવકોને રેલવેના નોકરી મેળવવા સાપકની મેળવણી આપવા ... એસોસીએશન "સાક્ષિય આફ્રિકન રેલવે ઈમ્પ્લોઈ યુવકો મુલાકાતી દીવા ... ગોટા મેળાવડા સમક્ષ મે તા ૨૨ મીએ ... પ્રમુખ બી કમાલ્સ ... મી. ... પ્રમુખ હતા. કેટલાક ... વાસ મેળવણી મેળવ્યા પછી રેલવેમાં ખાલી પડતી જગ્યાએ નોકરી આપવામાં આવશે.

હિંદીનું મરણ

મગા અકવાદીયામાં આમકુમારના જાણીતા વેપારી શ્રી. આર. સી. નાથકુનું ... વર્ષની ઉમરે મરણ નીપ... હતું. શ્રી. નાથકુના પીતા શ્રી. રંગા નાથકુ વરસો પાસ્યા પછી શ્રી. નાથકુએ નાના ઉમરમા ન્યુસ્ટાપર વેચી અભ્યાસ બાદ રાખ્યો હતો. મરહુમે પ્રથમ સીદાક નરીક રહ્યાના માંથી હતા ... પછી પોતાને ... કુમારમાં દુકાન માંડી હતી અને સાહસીક પ્રકૃતી ના વેપારી પીન વધા બાબોમાં રાણાઓ ઉદારી હતી મરહુમની ખરણ બીયામાં મેજીસ્ટ્રેટ, ... એરપોર્ટ, પુરોપીયન બાયા અને હીંદીઓ મોટી સખ્યામા હાજર હતા. મરહુમના કુટુંબના પ્રતી દીલસોજી દર્શાવી. મરહુમના અંતર... પ્રાર્થનાની આપ ઓ પ્રાર્થના કરીને વીખે

ના. મચરનર પ્રીટોરીયામાં

ના મચરનર જનરલ આને મેડી કલ્ક મે તા. ૨૬ મીએ પ્રીટોરીયા પધારતા તેમોના ... ઉપર પ્રેમ વરસ્યો બાર આવકાર આપવામા આવ્યો હતો. "સ્ટેટ્રીમલ સ્કુલીંગ ગવર્નમેન્ટ" ની રચના સ્વીકારી તેમોએ વિદાય લઇ હતા.

આજુબાજુ અકસ્માતો

વીટવોટરસ્ટ્રેન્ડ ... પાસેના ... ૨૬ મીએ અકસ્માત થતા ત્રણ યુરોપીયનોનો ... ને ... નેટીવો માર્યા ગયા હતા બીજો અકસ્માત રસીંગ ગરેજ ... પાસે થયો હતો જેમાં ... મરણ નીપજ્યા હતા.

અકેક જગ્યા ન ... અકસ્માતો

ડરબનમા વેસ્ટ સ્ટ્રીટ ... ટ્રેમોરેલ કારના ધુમ્મા ઉપર મે તા. ૨૧ મીએ ... અકસ્માતમાં ... ને ગુરેરાગીનો મરણ પામ્યા હતા. બીજો અકસ્માત મોટરસાર ... મોટર સાથે ... મે તા. ૨૧ મીએ ... ના નજર જગ્યાએ ... હતો ... ડરબન હોસ્પીટલ ... પ્રબ જગ્યામા આપ્યા હતો.

ફેય-ફોલ્ડાનીસાબર્ગ

દક્ષિણ આફ્રિકાના જાણીતા રમ ... ... મે ... ફોલ્ડાનીસબર્ગની નાટકમંડળી ... તા. ... મીએ ... ૧૫ કલાકના ... નાસબર્ગમાં પધારવા હતા.

મેરીટઝબર્ગનો કુરીયાદ

મેરીટઝબર્ગની ઉજાણીમાં ગુનીયન સરકારનો ખેદકારી માટે ... કરીયાદ ઉપરથી મેરીટઝબર્ગ ... તરફના ગુનાના ... ની ... ... ની કબજાનું, કે ... ... તા. ... ડીને ... ... સોંપી દેવામા ... ... મેરીટઝબર્ગનો સોંપી દેવામા ... ... પધા હાજર રહેશે

દરા ચેચ્યરાના પ્રચારના

નાટાલની કોર્ટોપ્રોટીસ્ટ મોલાનરીએ ... ... ગ્રોપીનર ... થી ડરબનમા દરા ચેચ્યર ... આપવાના ... ...

હાજી અહમદ મહમદ શેખાદત

ડરબનની જાણીતી પેઢી મેસર્સ શેખાદ બ્રધર્સની કુ. વાળા હાજી અહમદ મહમદ શેખાદ પોતે ગૈરહાજી બાબતમાંઓ બહિત થઇ પહી બુધવાર તા. ૨૬ મીના ડરબન ખાતે

પોતાનો દેહ તેમનો બારકાર કરવા પોર્ટઇલિઝ બાબતોના હાજર થયા હતા જેઓમાં હાજી ક. ઓમ. પારેખ, મોલવી અબદુલ કરીમ, પા. ઓમ. મહમદ, મહમદ ઇબ્રાહીમ વિગેરે હતા ની શેખાદ ગયે બે દીવસની બીમારમાં

ગઇ મુકામે, પેલેસ્ટાઇન, સીરીયા, મજાપ્ત થઇ પોતાની બીજી હજ મદવા ગયા હતા તે દરમીયાન પ્રથમ સૌદ તરફથી બાબુના જલસા માં સામેલ થવાનુ તેમને આમંત્રણ મળ્યુ હતું. હાજી અહમદ મહમદ શેખાદનો આખે આવકાર માટે મુબારકબાદી આપીએ છીએ

વિવિધ વર્તમાન

અમેરીકાનો ધનાઢય પુરૂષ

જ્હોન રોકફેલરનું આયુષ્ય ચયાના સમાચાર હજરે આપ્યા છે રોકફેલરે દુનીયાના બીજા દેશોમા કરોડોની સખાવતનો આંકડો ૬૨ કરોડ પોંડના થયો હતો. એક સેખાદ બી રોક ફેલરની દોલત વીશે લખ્યુ છે કે તેની પાસ જગીનમા ૨૦ હજાર વાર્ષીક મળી રહેતી માલ્યો છે. બીજો કરોડપતી આને ૧૫ હજાર ફ્રાન્સીસ્કો તેની માલેકોની બે તરફની પામની કયન કેન્ક સાથે ફ્રાન્સમા અમેરીકાના કરોડ રેલ્વા ઉપર જોવામા આવે છે. નોકરીમાં કા હજાર માણસો ને આને બીજા માણસોની ૨૫ ઉપર ન બીજા પરાર્થે છે. જ્યારે રોકફ ને તેમ અમેરીકાની સડકો ઉપર જોવામે ફોર્ડ છે." રોકફેલર એ કેપર તરી દાનના અંદાજ ૫૦ કરોર પોંડ થયા હતા. હજરે બ્યુ મેકર્સથી બચાર બાદના મુજબ બનાવ્યા માટે સંસ્થા રહેશે અને છોકરાના નામ જોવા પાની બાબતો પાછ થતા બી રોકફેલર બાકી દાનના મુદ્દા થયા નથી. શ્રી. ફોકફેલરને ઉંમરને વર્ષનું હજાર ૧૮ કરતા પ્રમાણ બરેલા હતી. પણ બી રોકફેલર હજ પાત્રા આપુષ્ય ભોગવી શકયા હતા

સુરતમાધીપતીનો પુત્રોના અદલરે

દક્ષિણ આફ્રીકાના પ્રધાનીપદના શ્રી. ઇ. બરનારોસના પુત્રો બીજ પ્રજાતીઓના બાબતો સંકલ્પો કરાત સ્કુલોની નજીક મુકાયા બેસવાની ફરમાન બાબતો ઉભા કરે બીજાનો બાપ પ્રધાની મતો બે પણ સ્થાની મહત્વતાનો કબાપી કરી નેગાયેલ કરવાને રહેવું એ તેબીજાને અદલ છે. એક દીવાદેરે બાજ બરનારોદને નજરમા પુછયો હતો કે તેબી શા માટે કાળ કરની કરીદ તેબીજો જવાબ આપ્યો: "મારે બાબુ કામ પણ કામ કરવા કરવુ એ જરૂરી છે" આ સમાચારે પીતાની કબાણી ઉપર બીજાના બાબતો બીજાના કરનારે બોલાવ કરવા તેને બાબત માં મુકવા જેવા બે

૧૦૨ વર્ષ બી બોલ્ડરીન

બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટનાબી ૧૦૨ બબાન બી. મોલ્ડરીન બે બા દેહ બા બુકવા ગઇ બબા જાબાબમ બી. નોલ્સ ચેમ્બરલેન બોલાવ બે બા. બોકફોલ્ડના બાકતો બબાન બબા તમના બાકરે બા. બાબતોકરેન બી બબતે બોતાના બબાબ થશે. બા બબબરલેની બરના બુર બ્લબ બાબના લેશે.

૬૫૬ ઝેરોકે ચીન્હબરના લમ

૬૫૬ ઝેરોક બોન્ડનરના બસ્ત્ર બિકે મંડળથી કબુલને જાબાબવાના બાબ્યુ છે કે તેમના મસ્ત્રમાં ઉંડાકાના મોક પબ્બ સરકારી બાબસો બનો રાજબીકોબાથી કાબરી બાબી મારબી નહિ. બાબ કરબાનો હતુ બી છે કે બે બો બકતને સરકાર તરફથી સ્વાતંત્રિ બબા છે બોબો જરા બબ બર્થ નહિ કરવામાં બાબે.

સબી કેપારીનું ખુત્યુ

બબાણીના બેરીશ વેપારી સર બલેકજાન્ડર માન્ટનું બરબ્બ બબુ છે ઘોડા બબ્બલ ઉપર સર બલેકજાન્ડરે પોતાના પરના ઇંગ્લીની લડ સાલ "વીલીયમ" ને બબર્પણ કર્યો હતો. બા સરે બાબમા પીતે ૬૫ જગારની ઇંગ્લાનમાં કબાના બાસબ્યા બિન્ડસ્ટોનના મરણીબ બબ્બ હતા.

બબુબલી કુજર્વી

કબબાકના રહબની સીલ્વર બબુબલી બાબુ બાબમા પેલબપુબાથી કુજરબામા બા હતા. મોબલી ઉંબર ૬૨ બબની હ હતા બોકટોબરીનો બારે ઇંગ બરાબ .. કરેક્ટર બબારના ઘોડે-બારે બબ કરવા બોકબે કે બબન નોકરીબાં બનના બાબદારોની બલાબ બબુબાર સ્વીકારે છે

છે બબનના બબાગકની ચેસની રમતમા પ્રબીબુતા

બલ્ગેરીબાબાબ જ બબનો ઉંબરનો બાબા રાઉ બોબાબીક બાબનો બાબાબ ચલની બબાકબાદી રમતના પબ્બો બાબિબ્બ બજર થયો છે. આ બબાબ બોરી બબરના બબબાબ બબ રમનારાઓ બાબે ઇબિકાઉ કરી શકે છે

જેકુસ્લોકેબના બોબાકારો

જેકુસ્લોકેબના રોબબ કબાબનનુ પ્રબમ બબબ કોબેલબાબા બબુ બાબ બોબરણ બ બુબબ બે બિબાગ બ બા બાકે બોબા સ્વતાબારે બાકર બબાબા છે બુબબ બેલેસ્ટાઇનના બાબસ્વબબના ઉંબર ઉંબર બકબના બકબાબીબની બોબના કેબ્રેસ્ટ ટી. રોબસ બાબક બને બાબબ બેલેસ્ટાઇનના રાબસ્વરોબ બેબ બબકના બરબુબ કોબ કબજાના બાબ. બાબીર બબબકુબા. બીબબા બોટીશ બર બકરે રોબબ કબાકાબ બબાબબબ કરે

અટબર્નીકામા બબકરાબો

બબુબાકેના બાબીબના બકાકબે બાકર બબી બુબબ કરબ બ બોબાબસ બરબ્બ કરબાબાના બબ બાબરોકની બરેબરા બાબી હ. બબી બુબાકા રોબેરે બુબબ બબ બી કુકરે બબબના કરબકરબ્ર બા બુબાબ કર બાબીરે બા બાબબ બબબાબ બબ્બના ૩૦૬ કરોર પોંડ બબી હતા

દેશ નીકાલની સજા

બેલેસ્ટાઇનમાં બબાવાના બાબ બોબ બાટે દેશ નીકાળ બબેલા કેટીબબસ બેબજી કે બેલેસ્ટાઇનના બબલીક બોનીબી નં. ૨ બી બોબા-બાબ કે તેને ફ્રેંચ સરકાર તરફથી બાબી બકરબામાં બાબી નથી. સીરીબાના બીજા સબબાના રાબકરણ કરીબોને બાબી બકરા બોકી મુકબા છે. કેટીબોએ ૧૯૨૨ બાં સીરીબામાં બાબેબ્ટ કર્યું હતુ બબી તેબો તુર્કસ્તાન, બાલિબ બરબસ્તાન અને બબેસ્ટાબાબમાં બબ બાગેબારી બાબો બાગ લીધો હતો.

પોપની બાંદગી

પોપની બબ કર બાંદગી ૩. મુબારબાર ૨ બી બાકર બબાબી કરવાના બીજીબોબાં બારે દીબ-બીરી બબાબી હતી પોપના બાસ પ્રારકે બબ ઉપર ઉપબકાર બાબુ કબી હતા અને તે બી બકતી બી બોબી (બલાબ) કરબા ઘુબબ બાબો હતો.

નશીબનો ફીલા

બેલ્જીબબી બબ બાકબ ઉપર બીકકુલા નદીમાં બબ્બી બકરતા એક પુરૂષને કોની કેન્ડબેબ બબ્બા-બા બબામા બોબબાની બબી હતી. તેબાં બોટ-રીના એક કીનારે બાને એક બોબ્ર સબ્બાબુ હતું બાર બેબ બબીબે બાકના કરબા પુબાકી હતો, અને બબારે બબ્બા બબ્બા બબ્બા

પ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

ચુનીપનના ઢાસના વડા પ્રધાન જનરલ સ્મટસે મે તા. ૨૪ મીએ ૨૦ મી વર્ષગાંઠ પોતાના કરીન ગ્રામ ઉપર કુટુંબ સર્કલ શાંતીથી ઉજવ્યા હતી.

* * *

નાટાલમાં ગોદરકારીથી થતા મોટર અકસ્માતોને પુરી વળવા માટે નાટાલની પ્રોવીન્શીઅલ કાઉન્સીલમાં મોટર ઓરડીનન્સ પાસ થયો છે. જેમાં ૧૮ વર્ષની અંદરની વયના સભ્યોને ડ્રાઇવરનું લાયસન્સ નહીં આપવા ફરમાવ્યું છે.

* * *

ડરબનમાં એક ગેલન પેટ્રોલનો ભાવ હવે તા. ૧–૪ નક્કી થયો છે. યુનીયન સરકાર સાથે અગાઉથી ગોઠવણ મુજબ યુનીયનમાં પેટ્રોલ વેચનારાઓ એક ગેલને બે પેની નફો મેળવી શકશે. બધા યુનીયનના સઘળા ભાગોમાં પેટ્રોલ સસ્તું પણ થયું છે.

* * *

યુનીયનના ચીફ જસ્ટીસ મેટલેન્ડ ધી ઓનરેબલ જે. એમ. કરબુસ્સ ૨૮ વર્ષ ડીપસરી અંદા હતા તેમની નામીચલમાં મુકાયેલ થયો છે.

* * *

ગયા આઇવારીઆમાં નાટાલના ન્યુકેસલમાં બે દીવસમાં બબ્બે કેસાણે આગ લાગી હતી, જે સોનાના બીબા બનાવવા વાપરવામાં આવતી હતી.

* * *

ડી આરસ્યો કીલીબ્રેટાઉન જતા ટ્રાલની બોરી મે તા. ૨૦ મીએ રસ્તામાં ત્રેપા ઉપણી પડતાં ૪ ઉતારૂઓને ઇજા થઇ હતી. એક ઉતારૂની ઇજા ગંભીર હોવાને લીધે સારવાર માટે કીલીબ્રેટાઉન મોકલી શકાયા નહીં.

* * *

આખા યુનીયનમાં મુખ્ય સાંધોલ્સની ડોમેબોમા કરી તેને જાહેર કરવા માટે ગોઠવણ થઇ છે.

* * *

નાટાલની પોલીસના મોકપ્રોમ ડીપુટી કમીશનર કર્નલ ગેડેનઝી ૪૦ વર્ષની નોકરી પછી સરકારી નોકરીમાંથી રીટાયર્ડ થયા છે

* * *

જનરલ જે. એસ. માયલી, નીસીસ મુખ્ય ઓફા અને નાટાલના પ્રથમ વડા પ્રધાનના પુત્રી મીસ. આઇ. એસકોમ્બેના અવસાન પ્રસંગે દીલસોઝનો ટરાલ મે તા. ૨૨ મીએ ડરબન સીટી કાઉન્સીલે પાસ કર્યો હતો

* * *

ડરબનના જાણીતા વેપારી અને સુરત દીંડુ એસોસીએશનના આજીવ સેક્રેટરી બીયુત ગોવિંદ ભાઇ મણીભાઇ મસ્ત હાલમાં "ટ્રેકલીયા" માં રવાનેથી ડરબન આવ્યા પહોંચ્યા છે.

* * *

ડરબનની જાણીતી ગેલસ ગીકરારીયા પ્રેસ મુખ્ય કંપનીના બીયુત મણુભાઇ ગોકળદાસના ભાઇ બીયુત તુલસીદાસ ગોકળદાસ લહકુટુંબ ગોમ્બાસાથી મુંબઇની મુલાકાતે ગયા હતા હાલમાં "ટ્રેકલીયા" આ ડરબન આવ્યા છે.

* * *

રહેજર (નાટાલ) ના જુના વેપારી અને કોરોર પાર્સીના આગેવાન પત્તી હાજી અહમદ દાવજી વાર્ડેદ હજ પડી તા. ૧૬ મીએ રહીમર તકદીરમાં પાછા આવી ગયા છે.

* * *

પ્રીટનના વડા પ્રધાન મી. બાકરીએ ચુરસેસ્ટર આને જાહેરમાં કરતાં જણાવ્યું કે "નીગરો મનાર છું. મેં' મારાથી બનતું કાર્યું કર્યું છે વડા પ્રધાનોને જે જવાબદારી ફુડવાની પડે છે તેથી બરાબર વાકેફ છું. મારું ચેતન પણ ગયું ચેતન ધરાવે જાગ છે. મારું ચેતન પણ મારફ પડયું છે અને બાકી મારે શંકા રહે છે. ફરીબગ કે સામ્રાજ્યવાદથી બ્રિટનના પ્રશ્નોનો ઉકેલ થવાનો નથી, કારણ કે બંને બ્રીટનને અવરૂપ છે. એ વાદોમાં બળજબરી દોર તે જીનાપરીવર્તન કરી શકાય નહીં.

* * *

ડરબનના રૂટરે જનરલ સ્મટ્સેગની મુલાકાત બાદ યુરોપના લડાઇ ઉત્પન્ન થવા જેવા પરિસ્થિતિ વિષે વિચાર જણાવવા સામના જનરલ સ્મટ્સેગે જણાવ્યું હતું કે "મને એમાં ગેતાપ ... લડાઇ થશે નહીં"

* * *

જાપાનના પ્રખ્યાત ન્યુસપેપર "અશાહી શીમ્બુન" ના સાહસીકપણાથી જાપાનના લવાબ બળની કુશળતા જાહેર થઇ છે. રૂટરે ટોકાગોથી બાહર આપ છે કે જાપાને કેલીફોર્નીઆમાં મારે કામુ મેળવ્યો છે અને ચોરટા વખતમાં જાપાનમા રેડીયોના બ્રોડકાસ્ટીંગ મારફ ઘેર ઘેર સીનેમાના કેખાવો રજુ થઇ શકશે.

* * *

માનના ગ્રેચોન અને ગંગાજીગ પ્રગણાગોમાં દુષ્કાળ ફોલાયો પાંચ કરોડ માણસો ભુખમરાથી પીડાય છે ખુબની અસહ્ય વેદના ખમી નહીં શકવાથી હજારોએ સફેદ કાદવ ખાધા હતા જેના મરણો ગોરી સંખ્યામાં નીપજ્યાં હતા

* * *

સોડનામાં દક્ષકર ના વડા રેડીઓ બ્રોડકાસ્ટર્સ નળરી જેમાં જાપાન, ઇટાલી, ઇંગ્લાંડ, અમેરીકા વીગેરે પણ રાજ્યોના પ્રતિનિધિઓ હાજરી આપવા પધાર્યા છે.

* * *

જર્મનીના રૂટર મારફ એરોપ્લેનમાંથી ઉપાડવું ઘટાડ વિમાન જમીન ઉપર મે તા. ૨૦ મીએ મામલી પડતાં બે સખ્સો માર્યા ગયા હતા અને ચારને ઇજા થઇ હતી.

* * *

નાગપુરના તેલના ઉદ્યોગ સંબંધમા કોંડનમા મે તા. ૩૦ મીએ બેલાવેદી થયા રાજ્યોના પ્લેનીપોટેન્શીઅલ બોલીવીયા પોલેન્ડ્સના પ્રતિનિધિઓ હાજર રહેશે. ૭.

* * *

લંડનથી ખબર છે કે મીડાન સમ્રાટ ૬ ઠ્ઠા જ્યોર્જની તાજપોશી પ્રસંગે સામ્રાજ્યના વફાદાર અધિકારીઓને પહોંચવા માટે ઇમ્પીરીયલ ની સંખ્યામાં વિમાન મોકલે બનાવવાના પરવાનગી આપી છે.

* * *

લંડનના "સન્ડે એકસપ્રેસ" પત્રનો ન્યુયોર્કનો ખાનગરપથી અખબારમાં આપે છે કે અમેરીકાના મેસેચ્યુસેટ્સની પ્રોપ્રાયટ્રિક્સ હાલના મીલીયનની માલેકણની "કેસલ હીલ" નામની મોટી જગા પાસે આપ પેઢીનાં બરીટીશ ડયુક સોકે પાર્ટનર સાથે પત્રવ્યવહાર ચાલ્યા છે, અને બનવાજોગ છે કે ડયુક બા રહેવા જશે.

* * *

પ્રીટનના પરદેશ ખાતાના પ્રધાન મી. એન્થોની ઇડન મે તા. ૨૨ મીએ ઇજીપ્તમાંથી પેરીસ ગયા હતા અને ફ્રાન્સના વડા પ્રધાન મીસ્ટર બ્લુમ સાથે બ્રીટીશ ઓલની વાટાઘાટ ચાલુ કીધી હતી.

* * *

લંડનની બસ ડ્રાઇવરોની ચાલુ ૪૮ કલાકના કામકાજ સામેની ફરીયાદ જાહેર થયા છે કે સ્થાનિક ખાનગારીઓએ ૬૬ કલાકનો પાડી છે, જેનો ભારે કેલાહલ થવા લાગ્યો છે.

* * *

સેન્ટ પોલ કોલેજ ના કે: ઝિલાધારાનું એમ એક મરણ નીપજતા ગુજરી ભરવામાં આવી હતી તા. ઝિલાનીસના કોટના ગજવામાંથી મળતે. પિંડની પ્રીવનના કાગડાઓ વળી આવ્યા હતા જે તેમના મા ઝિન્દલીને સ્વાધીન કર્યા હતા.

* * *

કોલોનાલ્સમાંથી દરા બનતા ડરબન આવેલા મીડપુર પાર્ટીના રહીસ ડિઝ મણીશંકર ઠક્કર જીવન રાવણ તા ૨૨–૫–૩૭ શનીવારે સ્વર્ગવાસ પામતાં તમામ અગિતસંસ્કાર અમારા દીંડુ સ્મશાનમા કરવામાં આવ્યા હતા. પ્રભુ તેમના આત્માને શાંતિ અને તેમના કુટુંબીઓને ધીરજ આપો.

* * *

રહેજર ના સ્મરણે કરવા કરેલા બાથમેો તેના ફરીઓને પાછા લાપવા માટેના પંચા ડરા કલેકટર તરફથી મળી ગયા છે. તે અનુસાર વેરાના આવ કુંભારા આશ્રમો તા. ૨૦ મીએ, બારડોલી આશ્રમ તા. ૨૨ મીએ, સરભોણ આશ્રમ તા. ૨૩ મીએ અને મહી આશ્રમ તા. ૨૬ મીએ ગોપાળ તેમાના દરા દન બોલાવ્યા છે.

હિંદી સમાચાર

હિન્દી સરકારની અવળી ચલણનીતિ

ગયા મહિનાની મંદીને કારણે જુદા જુદા રાષ્ટ્રોના વ્યાપારમાં આવેલી ઓટ કેવી રીતે દૂર થઇ ગઇ છે, એ નીચે દર્શાવ્યું છે. આ મંદીનું વર્ષ ૧૯૨૯ થી ૧૯૩૨ સુધીનું હતું. ૧૯૩૨ ના વ્યાપાર-કારોબારની સ્થિતિ ૧૦૦ ટકા જેટલી સારી હતી એમ માનીને આંકીએ તો ૧૯૩૫-૩૬ માં ૧૯૩૨ ના ૬૯.૫ ટકા જેટલી નીચી ઊતરી હતી પણ ૧૯૩૬ ના સુધારીને ૧૨૪.૫ ટકા જેટલી ઊંચી આવી છે. અમેરિકાના વ્યાપારને ૧૯૨૯ ના બેન્કોના દેવાળાંનો ઘેરો આંચકો પહોંચ્યો હતો અને વ્યાપારની સ્થિતિ ૫૪.૮ ટકા જેટલી નીચે ઊતરી હતી પણ ૧૯૩૬ ના તે સુધરીને ૯૮.૧ ગઇ છે. ફ્રાન્સના ૧૯૩૨ ના ઓગસ્ટ સુધી વ્યાપારની સ્થિતિ ૬૬.૬ થી આગળ વધી નહોતી પણ ત્યાંની સરકારે ફ્રાન્કની કિંમત ઘટાડવાનું પગલું ભર્યાથી ૧૯૩૬ ના ડિસેમ્બરમાં ૭૮.૮ સુધી ઊંચી આવી છે. આપણી જોઇતુંજ, હિન્દની વ્યાપાર-સ્થિતિ ૧૯૩૨ ના ૬૧ ટકા પર હતી તે ૧૯૩૬ માં પણ ત્યાંની ત્યાંજ છે. પ્રગતિને બદલે આવી દયનીય સ્થિતિનું કારણ સરકારની ચલણનીતિ જ છે, એ નાનું બિરબલ ઊઠીને ઇંગ્લન્ડે પાઉન્ડની કિંમત ઘટાડી તેજ દિવસે સોનાના નિકાસ-બંધ અમલપરના ત્યાગ કર્યા તેથી તેના વ્યાપારમાં ઝપાટે ઘણો આગેકદમ ભર્યું આવ્યું. પગલું ભર્યું અને ફ્રાન્કના ઝોનું પગલું ભરનારા હોલન્ડ તેમજ સ્વીટ્ઝરલેન્ડ પણ આનુ સાનુકરણ કર્યું છે

એક સુંદર ત્યાગ

બીકાનેરની નવી સુધારેલી પારાસભાના જે હરીજન સભ્યો શ્રી. રઘુનંદનરામ અને શ્રી. જગન્નાથરામ ને સરકાર તરફથી પ્રધાન પદ આપવું ખુબ કબાલ્યું હતું પણ મહાસભાએ તરફદાર રહેવાને તેઓએ બહીષ્કાર કર્યો. ૪૦૦૦ ના કોકરે નાથી અને પોતાની કામ અને કીર્તિનું ગૌરવ રાખ્યું

સાચું હોય તો અદ્‌ભુત

બાલસાહેબ ખાપર્ડ સરકાર પાસ કરે છે કે સરકાર પ્રદેશના લોકોના 'સુધારા' તો કર્યા નથી થયો, ને તેમનો આધારે મુખ્યત્વે સહાય ન જપના કોટલા ને કારણ દોષ છે, ન અધાર તાર તેઓ એમના ઝાડના ઉકેરો કરે છે. માસ ના તેમને ક્યચિત જ મળે છે. એમની શક્તિનું રહસ્ય એમના સંયમી જીવનમાં રહેલું છે. તેઓ-પુરુષા નામજ ઓલીઓ-પુરી પાપ્ત કેમ્પર થયા બાકી જ પરણ્યો છે તેમનામાં બ્યક્તિચારનું કોપામાના પ્રસંગનું નામ નથી દોષ એમ કર્યાજ તો ગાંધે. બ્યક્તિચારની સજામા મોત મળે છે જે પહાને ચાન્યાય ધર્યો હોય તેને અન્યાય કરનારનો જીવ લેવાનો અધિકાર હોય છે

જાત મારીને નમસ્કાર!

રાબડી લક્ષ્મીબાઇ માટે પોતાના અગિયાર નાટકમાં બદનક્ષીકારી વિગતો પ્રસિદ્ધ કરવા બદલ ખિટિશ નાટકકાર અને એના પ્રકાશકોને રાબડીસાહેબના વાણોજ પગેરે સંબંધીઓએ હજાર પાડકતે નોટિસ આપી, અને અજાણ થયા કુંવરું છે કે મંચકારની સહાનુમતિ મેળ પ્રકાશક પોતાની દિલગીરી પણ જાહેર કરી છે. નાટકમાંનો બદનામ કરનારા વિભાગ દુર કરી તેને ફરી છપાવવામાં આવે ત્યાંસુધી તેનું વેચાણ અટકાવવામાં આવ્યું છે

મહાસભાનો બોહક મારે તેવારી

મહાસભાની આગામી બારડોલી તાલુકા પરિષદ નજીક આવતી જાય તે પ્રમાણમાં ઉત્સાહ ઘરીપુરામાંથી દરા ગામે ગામથી ભાગવા ઘોડા ક્રિયમ પછી બારડોલી તાલુકાના પટેલ બાર દોલી વગર નકકી કરશે, તેમ જ દરમિયાન મહાસભાના સાપુબ કરોબારે બનાવવા માટે તેની બાબતો બાદ્ધ બાબતોની ગણી કરવા ગુજરાત પ્રાંતો કમીટીના મંત્રીઓ સુરત મુકામે ભેગા મળીને ચાલુ કામોની સાથે મંગાવ્યો કરવા અંગેની મળ્યા છે

હરીજનો ખિસ્તી નથી થતા

અમરાવતી. જલપુર, ઓટ પગેરે ગામોના હરીજનો ખિસ્તી થયાના ... એવા બાબતોર પત્રો ગુજરાત હરીજનો પોક-મમ અને દરકાર પાલુકા સમીતીને કાર્યકરો તરફથી તપાસ કરવામાં આવી હતી. દરમ્યાન ... કમીટીના મંત્રી શ્રી. બાબાસાહેબ ખાપર્ડેએ ખોટા ગામના હરીજનોને બોલાવી પુછી સાબિતી મેળવ્યા હતી. હરીજનોએ પોતાનાં ધર્મપલટો કરવાના કારણો જણાવ્યા હતા પણ તેના ઉત્તરમાં નજીવા પાક્ષ સગવડો આપવામાં આવી હતી, જ્યાં નજીની ઉપર તેમ કે બીજા ત્રાસ ... પાસ એ બાબે દોષ સમજુતી બાબતોનો સાથે ... ને ખાત્રી આપી હતી ... તેઓ પર કોઇ જાતનો ત્રાસ નહીં થાય. બાકીના સભાની તરફથી મંત્રી બાલાજીના દુકાન બાજપાના બધાની ... તમામ બ્યવસ્થાપકની પણ તેમને મદદ બજાવી રહે તેવી બાબતો કરી હતી. બાકી ગામ ગામના હરીજનો તેઓ બાજપાલના બાબોમાં મહાસભા પ્રાપ્તમ ... કે તેઓએ પણ બાપ્ત બાપ્ત હતા તેઓમાંથી ... પણ પણ પણ કરવા નહતા.

હિંદના વીદ્યાર્થીનું શીક્ષણખર્ચ

હિંદી સરકારના વીદ્યાપીઠારીના છેલ્લા ઓર્ડરવાલ પ્રમાણે બીરીશ હિંદની પ્રાથમીક શાળાના પ્રત્યેક વીદ્યાર્થીના શીક્ષણ પાછળ રૂ. ૩-૧૪-૮ નું સરાસરી ખર્ચ થાય છે. ઇંગ્લાંડ અને વેલ્સની પ્રાથમીક શાળાના વીદ્યાર્થી પાછળ અમલી રકમ રાખે આ આંકડા સરખાવી જવા જેવો છે. આમની ગણતરી ઓફ સ્વાધ્યના જવાબમાં ફેડરલથી બાતાના પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે ૧૯૩૬ ના વર્ષમાં પ્રાથમીક શાળાઓના વીદ્યાર્થી પાછળ સરેરાશ ખર્ચનો આંકડો રૂ. ૩૫. ૩૫. ૩ ૧ પેન્સનો અટકાવે કાઢવામાં આવ્યો છે. બ્રીટીશ હિંદની હાઇસ્કુલોમાં ભણતા વીદ્યાર્થીન સરાસરી ખર્ચ કરતાં આ રકમ ઘણીજ ઓછી છે

રાજકોટની ઘટમાળ

કાઠીયાવાડના પાટનગર એવા રાજકોટ કમમાં વિવીધ પ્રવૃત્તિઓથી ગાજતું રહ્યું છે. શ્રી. ધનજીભાઇ પારીકને પ્રમુખસ્થાને વીદ્યાર્થી પરીષદ ભરવા હતી આ પરીષદે વીદ્યાર્થી જીવન ઘડવા ઉપયોગી ઠરાવો કર્યા હતા અને સમસ્ત કાઠીયાવાડની વીદ્યાર્થી પ્રવૃત્તિ સંગઠીત કરવાના નીર્ણયો લીધા હતા. આ નકકી કાજ સાથે કાઠીયાવાડના કેળવણી કાર્યકરોનું એક સંમેલન બોલ્યું. આ સંમેલનમાં કાઠીયાવાડ રાજકીય પરીષદ કે તદ્દન અલગ પ્રકાર થઇ ગઇ છે એવો એકમતિ બોલીપ્રાય જણાતાં કાઠીયાવાડ પ્રજક પરીષદ બોલાવવા સંબંધી બીચારણા થઇ હતી અને તે બાદે ઓફ કમીટી પણ નીમવામાં આવી હતી આ ઉપરાંત ખેડુતો અને કામદારોના સંમેલનો પણ શ્રી ઇંદુલાલના પ્રમુખપણા નીચે ભરાવા હતા

રાષ્ટ્રપતીનું ચકિત કરતું ચજન ઘટયું

રાષ્ટ્રપતીની નબીળત સુધારા પર ... જતાં હજી તેઓ પથારી છોડી શક્યા નથી તેઓ બધુજ નબળા પડી ગયા ... ને તેમનું વજન ચકિત કરતું ઘટી ગયું છે તબીબોની સાવચ્ચ તેવચણી છતાં ને આરામ લેવાની સલાહ દેતા હતા તેઓ કામકાજમાં બાલ આપે છે ને લોકોને બાળોનો પ્રવાસ કરવાનો નીર્ણય ... છે.

પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૮૬ ની સાલના રાષ્ટ્રીય પંચાંગ મળશે. કીંમત રૂા. ૧-૬.

ભારત વિદ્યાલય કરાડી

એક સમીક્ષા

(ગતાંકથી ચાલુ)

લખનારઃ ઇલ્લુભાઈ

શ્રી. ગાંધીએ વિનિપ્રેરીતે બોલવા ઊભી કરાડીની રાષ્ટ્રીય શાળા મટી હવે તે કરાડીનું ભારત વિદ્યાલય થયું. (દેશકાજ માં રાષ્ટ્રીયશાળા નામ ભાંગી ભારત વિદ્યાલય નામ રાખવામાં આવ્યું છે.)

વિદ્યાલયનો ઉદ્દેશ સરકારી કળવણીની જાળમાંથી વિદ્યાર્થીઓને મુક્તિ આપી, સ્વતંત્રતાની દિક્ષા આપવાનો છે. નીરાંધણા એ વિદ્યાલયની મહ્યી વિશેષતાઓમાંની એક છે. જો. કે. શાળામાં ભણનાર વિદ્યાર્થીઓ તો બિચારા શીક્ષકના દર્શનથીજ કંપે છે. -ે છે. દૂર ભાગે છે, તેઓની શિક્ષકની બાબ્બત પણ જુદી. શીક્ષક એટલે જાડી અથવા પાતળી લાકડીથી મારનાર ઘાવ આંખ વાળું પ્રાણી (!) ઇત્યાદિ પ્રસ્તાવના અમુલ્ય વચનો આવા બાલબીત વાતાવરણમાં પસાર થયાથી તેઓ આખી જીંદગી સુધી બીકણ રહે છે. આમ વિદ્યાર્થીઓનું માનસ બીકણ અને ગુલામી બની જાય અને આપણી પરાધીન દશાનું કારણ શું નજીવું નથી જણાવવું! કો. ઓ. શાળાના વિદ્યાર્થીઓ બાજરામાં પુરેલા પંખા જેવા છે તેમની પાંખો માં ઝોમ કર્યા છે! તેઓ શક્તીહીન થઇ ગયા છે. બાકી ભારત વિદ્યાલયમાં સુદ્રાજ પ્રકારનું વાતા વરણ છે વિદ્યાલયમાં અભ્યાસ કરનારા બાળકો તો સ્વતંત્ર રીતે ફરતા ફરતા, કુદતા, ગાતાં, રમતાં નાચતા પંખીડાં છે. પરંતુ ભારત વિદ્યાલય સ્વતંત્ર પક્ષીઓના મેળા જેવું લાગે છે, શીક્ષકો બાળકોને મારી તેમનો તેજો વધ કરતા નથી. અરે! બાર કુમ્બર વિદ્યાલયના જોડણીકોશમાંથી જના નકો હોય એવું નીર્ભયતાનું વાતાવરણ ત્યા ફેલાયું રહ્યું છે. આવા પ્રકારનું વાતાવરણ કેળવવું એ નાનીસુની વાત નથી. એમાં બહુજ કુશળ અને કાબેલ આચાર્યની જરૂર પડે છે. સ્વતંત્રતાને નામે સ્વચ્છંદતા ન પ્રસે તેની ખાસ કાળજી લેવી પડે છે મહાત્માજી જેવું યુક્ત શક્તિવાળા આચાર્ય વિદ્યાલયને સાપડયા છે. ભવિષ્યમાં જ્યારે ભારત મુક્તિ સંગ્રામના મોરચા, મંડાશે ત્યારે આજ સ્વતંત્ર વાતાવરણમા ઉછરેલા વિદ્યાલયના વીદ્યાર્થીઓ અગ્રગણ્યનો ભાગ ભજવશે એમાં જરાયે શંકા નથી.

કોહુખીઃ વાતાવરણ એ વિદ્યાલયનો બીજો વીશેષતા છે. વિદ્યાલયમાં કાયમનારા છોકરા છોકરીઓ એકજ કુટુંબના બાળકો હોય એમ રમે છે ખેલે છે. શીક્ષકોના બાળકોના મોટાભાઇઓ સમજવા. પણ આચાર્ય મણીબાઇ બહુજ સુદ્રાજ થઇ જાણે છે તેમનામા બિલની નીખાલસતા કદાચ નહિ હશે પણ પિતાની કડકાઇ અને બાતાની મૃદુતા સ્પષ્ટ રીતે તેમના વિદ્યાર્થી પ્રત્યેના વર્તન પરથી જણાઇ આવે છે. બાલબાળાજ વિદ્યાર્થીઓની ઠોકુખીક આચાના કેળવાય છે. એકત્વભેદપણું મોટી ખબ છે.

એક માસના બે તબ્બે ચાર બધા વિદ્યાર્થીઓ સહભોજન લેવે છે બારે બરેજ એકજ કુટુંબના બધા બાળકો જમતા હોય તેવા દેખાવ થઇ રહે છે એટલુજ નહિ પણ તેવી ભાવના પણ ઉદ્ભવ થાય છે. શીક્ષક અને વિદ્યાર્થી વચ્ચેનું અંતર બહુ ઓછું છે.

વિદ્યાલયમાં માત્ર પુસ્તકોમા જ્ઞાનજ આપવા મા આવતું નથી પણ મન અને બુદ્ધિની કેળવણી સાથે અદ્રિયોગીક કેળવણીને પણ સ્થાન છે.

કાંતણ પીંજણ રસ્તકામ ઓરાકામ વગેરે વિદ્યાર્થીઓને શીખવવામા આવે છે. વિદ્યાલય તા મોટી આશા સેવી રહ્યું .. જો કારાના આદીવાસી અને પરદેશગમન કરનારા બાઇઓ પૈસાની પેઠમ બદલ .. ના ચુકારી છુપારી ઉજાડેરી કામો પણ ઉદ્યોગના અભ્યાસ કરવા દાખલ કરવાના આશમે. કળવણીમાં ઉદ્યોગનું સ્થાન બહુ ઉચ્ચ પ્રકારનું છે. ગાંધી બહનત મજુરી કરીશું અને પૈસા મેળવીશું પણ અભ્યાસનો રોટલો બારા કરતા મુક મરીશું એ બાઇસ વિદ્યાર્થીઓમાં કેળવાય છે. કાકા-સાહેબ કાલા બહાન કેળવણીકાર .. ે. "ઉદ્યોગ એ સાર્વજનીક વિષયમે છે. કેળવણી માં એને બાદ આપ પ્રધાન સ્થાન દોવું જોઇએ. સાચા સેવાર તે ઉદ્યોગનાદ. જેને બાજકે સંસ્કારીતા તરીકે ઓળખીએ છીએ તે મહ્યે બાજે ઉદ્યોગનો સમાવેશ ... સાચી સંસ્કારિતાનું ઘડતર ઉદ્યોગ અને તેના સાથે આવતી ઉદારતા, એજ છે. ઉદ્યોગના ક્ષેત્રમાં ગાનનો બાજ પુરેપુરો અને પ્રેમસમબાયનું મહાત્મ્ય રહેલા, એટલે પ્રત્યક્ષ કેળવણીનો ઉદ્ધારક બાવનાર ધર્મ સમજાશે, એવી કેળવણી પ્રાપ્ત બારે શું ન કરી શકે!" આમ કેળવણીનું સ્વરૂપજ વિદ્યાલયમાં બહલ્લાસ પામ્યું છે. 'ઈંડીયાનો કેળવણી' આપી 'ડુબનારની બાદબત' પગારદારી ... ના અદ્રિયોગીક કેળવણીનો ઉદ્દેશ છે. એનો "સુબ્બા લાભ સાદિત્યની તેજસ્વીતામાં રહેલો છે" દરજ્જ ત વીદ્યાલયમાં ઉદ્યોગપર વિશેષ બાર દેવામા ના વિશેષ કારણ છે.

આખા ભારતવર્ષનો ત્ન કેળ પ્રથમ નમુનો ... ે ગુજરાતનો પ્રથમ છે. એટલે ... ામાની બાત્ત ... ર છે વિદ્યાલય પાસે ઓક સરસ્ત બ્યામશાળા છે. ... ા વિદ્યાર્થીઓ દરેક પ્રકારનો બ્યાયામ કરે છે. ત ઉપરાંત વિદ્યાર્થીની તંદુરસ્તી અને સારીરીક સ્વચ્છતા ઉપર બારા બ્યાન આપવામા આવે છે. નીરોગી શરીરમા નીરોગી મન વસે છે એ સુત્ર વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓને સારી રીતે બરાબર બાદી રાખ્યું. બાળાઓ ... ...

અરાકણ નથી. એ તંગીમાંથી મુક્ત કરવા માટે મનહરભાઇ મદદ ન કરે ત્યારે બીજા કોઇ ગરજ કરનારા જાપ્રસ્સો સરકાર કરે તો વિદ્યાલયને મુક્તી આપવી રહે.

ભારત વીદ્યાલય કરાચીનું મરી જાશ્તનું વિદ્યાલય થાય એ આદેશ આજે કરાચીની પ્રજા સમક્ષ છે. કેટલે અંશે તે પારપડશે એ પ્રજાના ઉત્સાહ, દેશાભિમાન અને તાગત ઉપર અવલંબે છે.

કરાચીને આંગણે આવું વિદ્યાલય છે તે સાની પ્રજાના આંગણ આજ ગણાય.

(સંપુર્ણ)

ખબરપત્રો

સેારેનઆમારકરીસના ક્રિશ્ચીઓ

રવિવાર તા. ૧૬–૫–૩૭ ના રોજ બપોરે બરાબર ત્રણ વાગ્યે મંદીરમાં એક ખાસ્સી સભા થઇ. બાવાનજીભાઇ સાકુભાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ પુજાનંદના ગાઢ ગાંભીર્ય મીમાંસ જેવા નાનજીભાઇના કાર્યોદ્વારા એમ બી. બ તરફથી બારત સરકાર તથા દીલ્હ એસોસીએશનની શાળાઓમાં શીક્ષણ લેતા પીછાર્થીઓને માટે હોસ્ટેલોમાં આવેદા આદિ વર્ગોના માટે ગોલ્ડ વધામાં આવી હતી.

રાજ્યાતમાં પ્રાર્થના કર્યાબાદ સભાના પીછાર્થીઓએ આવકાર અને આભારના ગીતો ગાયા હતા ત પછી સભાનું પ્રમુખસ્થાન શ્રી. બાવાનજીભાઇએ સ્વીકાર્યું ત બાદ તેઓ એનો આભાર માની સમાજના પ્રમુખ શ્રી. મુલજીભાઇ મેરાઇભાઇએ પુષ્પ હારથી તેઓના સત્કાર કર્યો હતો.

ત્યાર બાદ શ્રી. મગનભાઇભાઇનો રાણા હતે બન્ને શાળાઓનાં પીછાર્થીઓને માટે તમજ શ્રી. મુલજીભાઇ તથા શ્રી કાલાભાઇભાઇ તરફથી ૧૬૮ બાદ ગાદાઇ રજીસ્ટરવામાં આવ્યા હતા.

ત્યાર પછી સભાના હસ્તક બાબતો તરફથી શ્રી. નાનજીભાઇ ન જેઓ એક ઉદારીલપતી હોવા છતાંપણ બાદના ફાલોપરી છે. તમના પગલે ચાલવા આજની દીરિ પ્રજાને વીનંતી કરવામાં આવી હતી. શાળાના શીક્ષક શ્રી. રણછોડભાઇ મેરારજી ન રહેલ તમજ કુકલના બધુતા ભાણેજ તરફથી નાનજીભાઇનો આભાર માની સભાજનો હાલના પરિસ્થિતની ઉપર કુંક ઇશારો કરી સભાપરી અંગેની જરૂરીઆતો માટ અપીલ કરી હતી.

પ્રમુખ શ્રી. જમનાનજી ભાઇએ નાનજીની ઉન્નતી ઇચ્છી સમાજના કાર્યકર્તાઓને નાં ઉદ્બોધન ન થતા ટુંકસાર પુરતું કાર્ય આગળ ચલાવવા બલકાવ્યું કરી હતી તેમજ શ્રી. નાનજીભાઇએ આજની જાહેર સભાજ તથા હીંદુ એસોસીએશનને ભેટ ૧૫ કામ કરવાનું જણાવ્યું હતું તેના ઉલ્લેખ કરી સમાજની સાધનેરી માટ ઓ કુમાર તથા બેહનો પુસ્તકો માટ આપવા જણાવ્યું હતું તમજ બધ પુસ્તકો માટ શ્રી. પરાગદાસ ૬ ભાઇ કું. તરફથી ગોર ૫ ૦ ૦ શ્રી. મોરારજી ૧૦ ભાઇએ રૂપા ટોકીઆ રા૫, શ્રી. જગજીવનદાસ ભાઇ લાલચંદ પોપટ ૨ ૦ ૦ ૦ ભાઇ દેવચંદ ભાઇ ૦૦૦૦૦૦૦૦ કોકીઆ ૧૦ ૫. જમનાદાસ ભોકણદાસ ૨ ૫ પોપટ ૦૦૦૦ તમજ શ્રી. કુવરજી ભાઇ હરજીવનદાસ તરફથી લાયબ્રેરી માટ નવા શેરાટ પેપર ભેટ આપવા જણાવ્યું હતું. ભેટ આપનારે દરેક મહાશયોનો આભાર માનવામા આવ્યો હતા.

શ્રી. મોરારજી ભાઇએ પ્રસંગાનુસરર વીવેચન કર્યા બાદ સાની પાસે કર્યો પછી પ્રમુખશ્રીએ તમા વીસર્જન કરી હતી

સ્ટાન્ડરટનમાં હોસ્ટેલની ઉત્તમ સગવડ

તમારાં બચ્ચાંઓને બહારગામ ભણવા પહવા મોકલવાનો ધરાહ કરો તે પહેલાં એક વખત અમારી હોસ્ટેલની મુલાકાત લેવા ખાસ જલામબ્ધ છે

સ્ટાન્ડરટનમાં અંગ્રેજી, આફ્રીકાન્સ ગુજરાતી, ઉર્દુ, અને અરેબીક શીક્ષણ આપવાની પુરતી સગવડ હોવા છતાં બહારગામના છોકરાઓ માટે હોસ્ટેલની સગવડ ન હોવાથી વધુ વાલીઓ તરફથી એ બાબત અમોને વખતો વખત ફરીયાદ કરવામાં આવી હતી, એ ફરીયાદને ધ્યાનમાં લઇ એ અગવડતા દુર કરવા, અત્રેની મુસ્લીમ એજ્યુકેશનલ ઇન્સ્ટીટ્યુટ તરફથી તા. ૧૬–૮–૩૭ થી ખુલ્લી મુકવા અને પબ્લીક પાર્કની નજીકમાં આવેલાં એક સુંદર મકાનમાં હોસ્ટેલ ચાલુ કરવામાં આવી છે. જ્યાં હિંદુ અને મુસ્લીમ બચ્ચાં એક માટે આવા રહેવાની પુરતી સગવડો ઉપરાંત બે અનુભવી સુપ્રવાઇઝરોની કે જેઓ હિંદુ હોસ્ટેલનું કામકાજ ચલાવવામાં આવે છે, પણ વિગત માટે લખો યા રૂબરૂ મળો.

ઇમા. એસ ભાભા
સેક્રેટરી
સ્ટાન્ડરટન મુસ્લીમ એજ્યુકેશનલ ઇન્સ્ટીટ્યુટ,
પી. ઓ. બોક્સ ન. ૧૬૮.
સ્ટાન્ડરટન, ટ્રાન્સવાલ.

ડચ્છસ્ટ્રીખાર્ટના અહેમદોના તરફથી આભાર

શ્રી અમરશી ગોકળ અને તમના કુટુંબીઓ તથા શ્રી. જી એમ. પેલાણી તથા શ્રી જાદવજી હાજી બાબુ અને શ્રી. કાલમભાઇ હાજી બાબુ સાહેબે તાજેતરી સેવયઓ તથા આફ્રિકાનો તરફથી તેઓનું કરબનમા સુંદર સ્વાગત થયું હતું તે માટે આ પત્રદ્વારા આંતઃકરણથી આભાર માને છે. વ્યક્તિઓ તરીકે શ્રી. મથુરાદાસ ભોકણદાસ, શા સામજી દેવશી, શ્રી. પરષોત્તમ દેવશી શ્રી. નાનજી ખીમજી કાખાણી, શ્રી. ગોરાભક્ત કુલમજી, શ્રી. એ. આર. કાજી, શ્રી. જેઠાલાલ નારણ, શ્રી. મનુભાઇ (વીકટોરીયા પ્રાઇવેટ કંપની) અને શ્રી. એમ. બી. નાયક ગેરવાર્યા તરીકે સૌરાષ્ટ્ર હીંદુ એસોસીએશન, ટીનીકસ સેટલમેન્ટ અને ચેરમેનના મેનસ્ સુનીલાલ બાબત વીગેરે.

શ્રી. નાનાભાઇ સીતાને ગોલ્ડ મેડલમાન

પ્રીટોરીયાની પ્રેગ્રેસની બાંધના સેક્રેટરી શ્રી. નાનાભાઇ સીતાને કુક મહત્વપર ગોલ્ડ મેડલ માનથી સન્માન કરવા બધા આવ્યા છે. અમે ઉગેઢ રાખીએ છીએ ક તેમને ઘરને આરામ થઇ જશે.

—:o:—

જાણવા જેવું

મેથીનીભાજી તથા મેથી દાણાના ગુણ

મેથીનીભાજી તથા દાણા ગરમ હોય છે કેટલાંક લોકો મેથીના દાણા આખાને આખા ચેટતાં કરવા માંગે બધ છે, પણ ક ગરમ પડ છે. મેથીના ફોતરાના દરદ સારૂ લાયબાનો ગુણ છે. અને તે વાયુહર છે.

મધ–

મધ બરમ પડે છે. પણ મધ અને પાણી જોડા કરવાથી તેની અસર ઠંડી થાય છે. અને પેસાબ સારૂ લાવે છે.

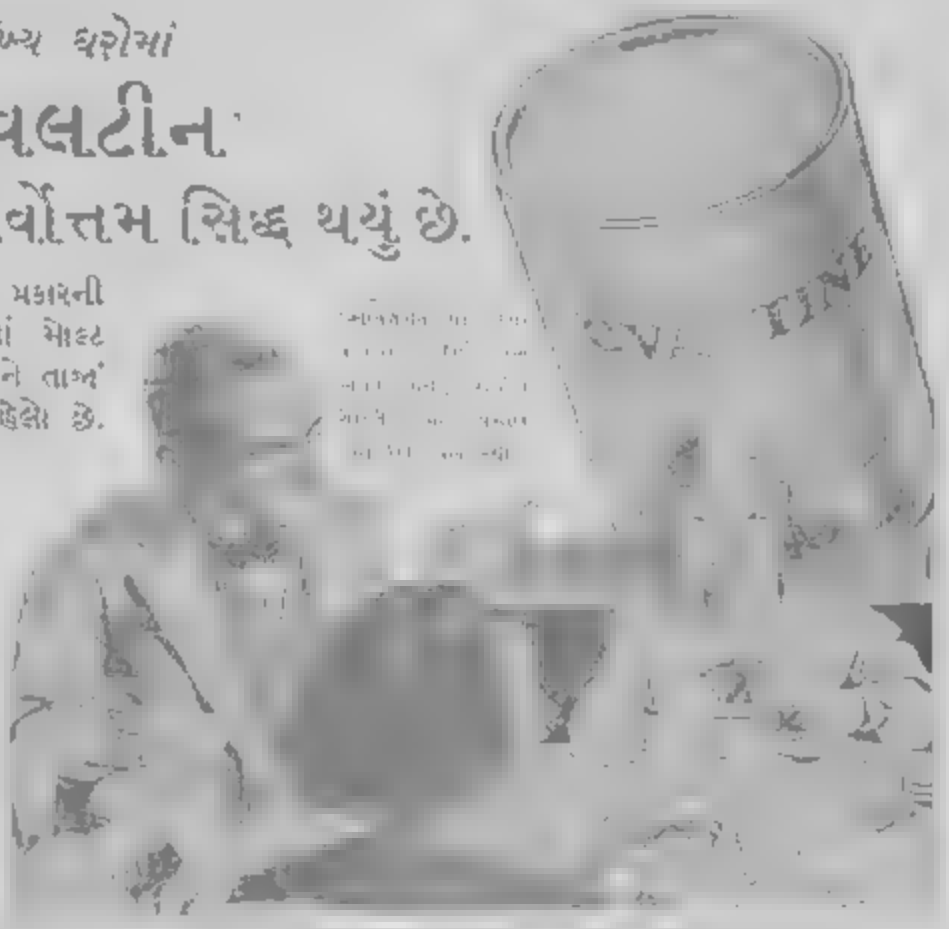
મીંઢુ

મીઠાના પાણીના કોગળા કરવા એકદમ તો સામાન્ય છે અને દાંત મીઠાથી ઘસવા બધા સામાન્ય છે જ, તે ઉપરાંત મીઠામાં નીચલા મુદ્દો છે કીડા મીઠામાં બધ બાજ સરસવનું તેલ ભેળવી સાગળા કરવાથી દાતનું દર્દ ઓછું થાય છે. મીઠું અને ખાજ ચારી મુખડા ઉપર બાંધવાથી મુખડે પાકો સારૂ ઘણ છે ખેડાગાંથી ગાતી રાખ પાતની ઉપર ના પાપડી આ ઘેાડુક મીઠું નાખી પીવાથી બધ થાય છે. મીઠું અને ઘી ભેગુ કરી પેટ પર (પેડા પર) મસળવાથી પેટનો દુખાવો બાકરો દુર થાય છે અને સ્વસ્થ થાય આવે છે. મીઠું અને પાકુ ચુસ્ત ઉકાલી તે પાણીને ગાળીને બાટલીમાં ભરી રાખી મુકવું છે કાગદોસીજ્યુ ના બાકીમાં મીઠું ઘેાડુક નાખી નાકમા નાખવાથી આધાશીશીનું દર્દ મટે છે મધ અને રાઇના દાણા મીઠાના પાણીમા ઘોવા થી સાફ થાય છે. કપડાંના ડાઘની ઉપર મીઠાનું પાણી છાટવાથી ડાઘની તેજ થાય છે.

અસંખ્ય ઘરોમાં

'ઓવલટીન'

તંદુરસ્તી માટે સર્વોત્તમ સિદ્ધ થયું છે.

'ઓવલટીન' કુમળાં કુમળા પ્રકારની વસ્તુઓનું બનેલું છે. તેમાં મોલ્ટ એકસ્ટ્રેકટ મલાર્દવાળું દૂધ અને તાજાં ઈંડાં છે અને કોકોનો સ્વાદ રહેલો છે.

'ઓવલટીન' માં તંદુરસ્તી અને શક્તિ ટકાવી રાખવાને જરૂરી સઘળાં પૌષ્ટીક પદાર્થો છે.

જાત અને કિંમતમાં 'ઓવલટીન' અજોડ છે. તેના નકલી પદાર્થોનો ત્યાગ કરજો.

બનાવનાર:
એ. વોન્ડર લીમીટેડ,
લંડન, ઈંગ્લાંડ.

GREATER SECURITY

FROM LUBRICATING TROUBLES

WITH

તેલથી ઉભી થતી તકલીફો સામે

મોટામાં મોટું રક્ષણ

NEW-PROCESS

Mobiloil

The New Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારુ બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી આજ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગનાં હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,,
ઉભા ટીકના પા. ૩–૫–૦

જોટા ઓકની કીમત પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૬–૦ સુધી

બાયોફોન પા. ૨–૬ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
ફોલ્ખીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને માળશેજ તો રા માટે વધારે પાંસા પાર્યો ફોગા.

ક્રમો અમદા ગતે મળે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ ગેરેન્ટેડ્સ કુલુદના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન જાતની રેકર્ડ ગ્રેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને ફોલ્ખીઆના પણ રેકર્ડમાં રાખીએ છીએ.

વાજા તેના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

હાર્મોનીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીટાર અને રેકોર્ડ બેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GODHADIA'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

[illegible] latest [illegible] Hindustani, Gujarati and Tamil Records. Prices have been [illegible]

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 5 years. Try us before you go elsewhere.

Phone May 2-0169 Phone Night 3-1246.

RAJCOOMAR,
UNDERTAKER.

Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Hire Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths daily. Ladies Attendant if desired.

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર.

દરેક જાતના મોટર અને ઘોડા વાળી હર્સ મોસાસે વાજબી ભાડામાં આપવે છે. અને દિવસ રાત.

Manager K. S. FRANCIS,
14 Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર પુરૂ અથવા જથ્થા બંધ બનાવનાર તેમજ કુલ જાતનું સુતારકામ કરી આપનાર.

ઘટતા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

Phone 22-4401 Tel. Add.: "VALASTEL" P.O. Box 6248

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street. JOHANNESBURG.
Terms: STRICT CASH or C.O.D.

વી. બી. પટેલ,

જોહનીસબર્ગ ખાતેના અમારા એકસ્ટેન્શીના કામ નં. ૨ ખાતાના શોલ્ડ એકસ્ટ.

દરજણ તથા રીટેલ કુટ, વેજીટેબલ્સ અને પ્રોડયુસ મરચન્ટ

અમારાની સર્વેરમાં કામમાં સ્વચ્છી ઉપર

ખાસ ખાસી ખબર રાખ કરવામાં આવે છે. અમારા ઓર્ડરોના ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે

ટેલીફોન અથવા P. O. B. ની મારફત મળી શકશે

ટેલીફોન ૨૨-૪૪૦૧ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,

પી. ઓ. બોકસ ૬૨૪૮ જોહનીસબર્ગ.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Navijes and Mandarines.

ડી. કે. પટેલ,

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એકસપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

નાવીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેના સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

ઓર્ડરો ઓછામાં ઓછા પાસલ રવાના આવે છે

નાવીસ અને મેન્ડરીન્સ ... અને રવાના C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 765. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી."

આપણે ત્યાંથી ઘરના ઘમાડામાં બનેલું,

આપ આપે પુછો યા લખો,

સાચેજ આફ્રિકાના શોલ્ડ એસ્ટ.

શામજી દેવશી

૧૭, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

SAMJEE DEVSHI

19, Prince Edward Street. DURBAN.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે તાજો બનેલ સફાઈથી ઘરમાં દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, ધણાકર અને ગરમા ટંગેરાં પોતા ના કાર્યાલયે આપની મેરબી સારૂ મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, જેવો ઘરમા બનાવી શકતા નથી એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Phone 2-4294 K. N. PADIA. P.O. Box 570
100 Victoria Street, DURBAN.

THE EPIC FAST

[BY PYARELAL]

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages ... net

સ્વદેશ બેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નહેરૂ-... ફોટો ... અને બાયોગ્રાફી ... પોસ્ટેજ ... ૧-૬

મહમદઅલી ઝીણા-પોસ્ટ ... બાયોગ્રાફી ... પોસ્ટેજ ... ૧-૬

મહાત્મા ગાંધીના ... ફોટો ... પોસ્ટેજ ... ૧-૬

સ્વ. દેશબંધુ દાસ ... પોસ્ટેજ ... ૧-૬

ઉપલા બધા ફોટાઓ એકઠી અર્ધ ડ. સાથેજ ૩૩૧૦. મંગાવનારની કીમત રૂ. ૧

મળવાનું ઠેકાણું:-

Indian Opinion, Phoenix.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ

In The Union Of South Africa

અનેવારી અને ફેધુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ફાળા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૬–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

ગાયક	મહારાણા પ્રતાપ	ફેમ્પસેટ ગ્રામોફોન અને બુક આપેલ કીમત પા. ૧–૫ નું સેટ
,,	રા' ગોદવીર	ફેમ્પસેટ ગ્રામોફોન અને બુક આપેલ કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ
મોચ. મોમ. પા.	દાંડીયા પાર્ટી	ફેમ્પસેટ ગ્રામોફોન અને બુક આપેલ કીમત શી. ૧૫ નું સેટ
ગાયક	નૃત્યાવલી	ફેમ્પસેટ ગ્રામોફોન અને બુક આપેલ કીમત શી. ૧૫ નું સેટ
..	રાજા ગોપીચંદ	ફેમ્પસેટ ગ્રામોફોન અને બુક આપેલ કીમત પાઉંડ ૧–૧૫ નું સેટ.
..	શ્રી રામાયણ ગાયનું સેટ	૧૦ રેકોર્ડ ભાગ
..	મીરાંબાઈ.	
..		
..	ચમત્કારી ભાગ ભાગ ૧ થી ૬.	
..	ચંદીબેનો વરસો કુલીન રેકોર્ડ	૧ રેકોર્ડનું સેટ
..	ચંદુલાલ બી લાલજી પ	નું સેટ કુલીન
..	ચુની પાકવાલ	૧ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
..	ગાર્ડનર કરનાર	૧ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન
..	મેના શોરે બારણ	૧ રેકોર્ડ સેટ ગ્રેમ ફોન
..	સાંબેલ ગજલાગ	૧ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ ફોન ભાગ.
,,	નૂરે ગજલાગ	૧ રેકોર્ડોનું સેટ ઇસ્લામીઆ.
..	બાલ ગાના આ નટી	૩ રેકોર્ડોનું સેટ ભાગ ૧૧
,	ફકીરાણી ગંગાજ	રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ ફોન ભાગ
,	નુરબા	૧ રેકોર્ડનું સેટ ઇસ્લામીઆ.
,	ગજલા ગજબ	૧ રેકોર્ડનું ગ્રેમ. ભાગ

આખારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
ઇન્ડિયન ઓપીનીયન ઓફીસે મંગાવો.

૧૦ ઈંચ ૭૮ રપ્મ. ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ ૧

ખાસકરે ગાનના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ... ઓર્ડરોના બાકીના સિલકોરેચામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street . . Durban.

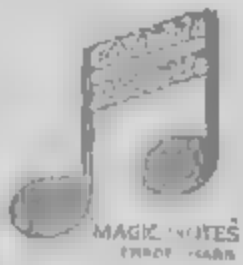
Radio Record Trading Co
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં તાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૧૨૮૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાલ" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકૉર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકૉર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકૉર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકૉર્ડ

૧૨૮૬ ... મોહમ્મદ ...
... દાવા ...ણી ...
... રેકૉર્ડ ...વાના જેવા ...

ગ્રામોફોનસ બકરાબુકદીના

૨૦૬૯ ...
... મેરા દાસ ... સાયુ ... મોહમ્મદ
૧૮૫૦ ...ગોકળના ગોકળનાથ નવી ગ્રેજ્ય છે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

... આવો અકબરી અલ્લાહ ...
... મારે ઘરે આવાદી આબાદ ...
૨૦૫૦, ...
... ...રમારા ...યા (...)
... ...
... ...
... ...
... ...

સુંદરી કબ્બાલ

૧૮૫૫ ...
૧૮૬૬ ...

બાવરી નુર મોહમ્મદ

૧૨૫૫ ... ...
... ...
૧૨૫૬ ...
૧૨૫૭ ...

નુરે ઇસ્લામ

ના ૪ રેકૉર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૬૦/-

બશીર કબ્બાલ

૧૬૬૬ ...
૧૬૬૭ ...
૧૬૭૭ ...
... ...
૧૬૬૦ ...

ગીયાકિલ હક કબ્બાલ

... ...
૨૦૬૭ ...
... ...
... ...

મુસ્તાક હુસેન કબ્બાલ

૨૧૫૫ ...
૨૧૬૦ ...

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry. Nadula-Pattabishekam. Vira-Ramayanam, Dumbachari. Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી રીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop R. N. PATEL)

202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જમ્બાણ્ડ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમો અપકંટ્રીના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી રવાનીએ કીજો.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent,

103, PRINCE EDWARD STREET,

DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ,

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬,

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

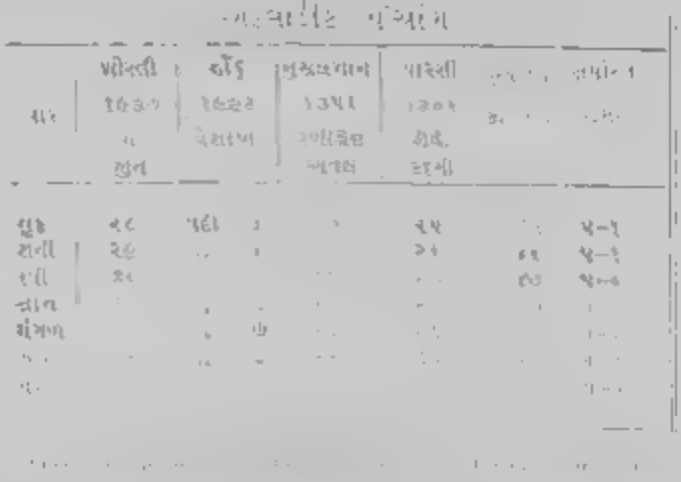
તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવિંદ

તમને બધ-ફ્રુન્ડલ્ય સેવાઓના હિસાબ આવે બનાવી આપશે.

ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ.

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room.**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં રીફરેશમેન્ટ રૂમ ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books

The Story of Ramayana 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait 5s

EMINENT MUSSALMANS—

Contents: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Mahomed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ameer Khan, Sir Pherozeshah Mehta, Arab Chiefs, Khan Sahib Faizi Tyabji, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Hakim, Sir Akbar Hydari and the Al Presses

Price .. 5s

ON KHADDAR

(By Mr. Pattabhi Sitaramayya)

In this handy book Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of home industries and industries in India. He illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the production of Khaddar on to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform.

Price .. .. 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's Drama.

Price .. .. 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY By Mahadev Govind Ranade

Price . 4s 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION By E. B. Havell Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS By N. G. Sahi, M.A. Price . 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Tom Paine,	Edmund Burke,
Sir C. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge
John Bright,	Kristo Das Pal,
Lal Mohan Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Dewan C. Ratnacharlu,
Ramakrishna Paramhamsa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao C.I.E.,	Rao Bahadur K. N. Muthalkar,
Raja Ram Mohan Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Dinshaw Eduji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ishwar Chandar Vidyasagar	Kashinath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbal,

Price: One Shilling Each

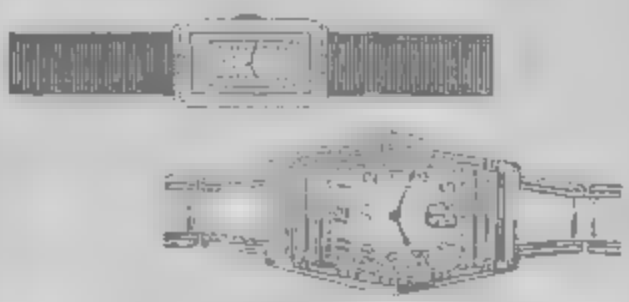
APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

ELGIN WATCHES

FOR ACCURACY AND PRECISION

S. A. DISTRIBUTORS:

KATZ & LOURIE Ltd.

Cor. ELOFF & MARKET Sts

P. O. Box 1919 'Phone 22-3122.

JOHANNESBURG

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition

To be had at this office. Price . 10s

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 23—Vol. XXXV Friday, June 4th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price Fourpence.

THE REAL TEACHING

"THE real teaching consisted not in giving the children a knowledge of letters merely, but in developing their character and that in so far as the boys and girls developed their character whilst they were under my roof and whilst they could still be moulded, and if their actions told that their character was the first, the middle and the last and that their knowledge of letters was purely and simply an aid to development of character then they were doing well in attending those schools and it was well for their parents also to feel that. But if their parents and they themselves were to look merely to the acquisition of letters as a thing that they might exchange a few pounds anyhow in future then education was not education."

—MAHATMA GANDHI

ખરું શિક્ષણ

"ખરું શિક્ષણ બાળકોને કેવળ અક્ષરજ્ઞાન આપવામાં નથી રહ્યું પરન્તુ તેમનું ચારિત્ર ઘડવામાં રહ્યું છે, અને જ્યાં સુધી બાળકો અને છોકરીઓ મારા ઘરમાં ચારિત્ર, તેઓ કુમળી વયના હોય અને ઘડી શકાય તેમ હોય ત્યારે મારા હોય, અને જો તેમનાં શિક્ષકો તેઓને સમજાવતા હોય કે ચારિત્ર એજ સૌથી મુખ્ય વસ્તુ છે અને અક્ષરજ્ઞાન એ માત્ર ચારિત્ર ઘડવાને માટે મદદરૂપજ છે, ત્યા સુધી તેઓ નિશાળે જાય તેમાં કશો વાંધો નથી; અને તેઓના માબાપોએ પણ તેમ કરવું જોઈએ. પરંતુ જો તેઓના માબાપ તેઓને માત્ર અક્ષરજ્ઞાનજ મેળવવા નિશાળે મોકલતા હોય, અને તેટલાને માટેજ તેઓ નિશાળે જતા હોય, કે જેથી ભવિષ્યમાં તેઓ ગમે તે રીતે થોડા પઈસા કમાઈ શકે તો એવું શિક્ષણ તે શિક્ષણજ નથી."

મહાત્મા ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ કંપની નીચા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને મળતા વીમાઓ, ચોરી માલમત્તા વિગેરે સર્વ જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. કંપની ઉત્તેજન આપવું એ સર્વ કોઈની ફરજ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

વરાકોને વિનંતિ છે કે વહેલામાં વહેલી પેઢીને સેવાનો પ્રસારનો ફરકેરફાર જોઈ તાકીદ કરીને દરખાસ્તની કેટ ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ લાયની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25865 Cen.
P. O. Box 1810.
Tel Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Buy us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ જાતના મસાલા (સુગંધી. પંજાબી સા[illegible], ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી. ગંઠોડા, ગોખરૂ, સુંઠ, ચોપચીની, એલચી. જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળા, ચારમગજ. કોપરાવાટી, બદામ વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયા છે. ઠંડી શરૂ થઈ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલા, આખા તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલા, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હંમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT,
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ ક્લાસ
(વચ્ચ ખોરાક)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.

રૂમ
(વચ્ચ ખોરાક)
પાઉંડ ૯–૭–૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(રવીવારના) પા. ૬–૧૮–૬.

હીંદુ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
(રવીવારના) પા. ૫–૬–૦.

વહુન તા. ૭ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ દલાલોએ પોતાના દાણાના ઉપર પોતાનું અને રવીસ્ટ્રા બાલ લખ્યું, પોતાનું સરનામું અંદર
અને બહાર કરે બાલ રેલ્વે સ્ટેમ્પ ચોંટાડે દાણાના રવીવા પોતાના ઉપર પરોક્ષિતા કરવા જણાવ્યું

દરેક વસ્તિ ઉતારુએ પોતાની ટીકીટ અમદાવી ગેરેન્ટિસામોની જોવી. નહીતરમાંવાળા બાબતો અમારી સાથે
પ્રમાણવાદ કરવાની ટીકીટ મેળવી લેવી

રવીસ્ટને બરાબર ૧૨ વાગ્યાના અમારી ના. કેન્સલ કીને પાય છે.

વધુ ખુલાસા માટે જાણ કરો અમોને

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે

તંદુરસ્તી–તાજગી બક્ષનાર

મહેનાદ કેરોસોને

અકસીર બક્ષાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ડોક્ટરોના અભિપ્રાયમાં
આખા બજાર ઉપરાંત
દરેક ઘરમાં દેવો જોઈએ

ઝાંઝરી જેવી શીતળ

ઝંડુની (વિલાયતી ઘુઉંના)

ચંદ્રપ્રભા ગુટી

પેશાબનાં તથા મારાના દરદોમાં
રામબાણ ઇલા
આત્મશક્તિ અક્સીર ઔષધ

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પોસ્ટ બોક્સ નં. ૫૫૧૬, મુંબઈ નં. ૧૪.

નાટિવ એજન્ટોના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. ઓશી એન્ડ સન્સ, ડેકર બ્લોક સ્કોટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૧, પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: બજાર એજન્સી, ૧૮ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંજાવો

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ માટે ઓર્ડર કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આપશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

PHONE 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES KEWALRAMS' ELOFF STREET
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

આંગેા: કેવલરામ્સ, :: :: :: ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
જાપાનીઝ વેરહાઉસ, :: :: જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
જાપાન બઝાર, :: :: :: રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનેા સઘળેા માલ અમે આસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મેાન્ત, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસેા વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માખણ, ચહેરાની
આબરૂને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક
છીદ્રોમાં નીચમાંથી
અદૃશ્યપણે સ્નેહ
બગાડવાથી ચહેરા
આખી જીંદગી
આરામ રહે છે

સોલ એજન્ટ્સ:
Indo-African Trade
Agency,
71-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

મ. એમ. પાદયાચી. મુંબઈ ૨.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
તથા અસલ મળે:
બનાવટી દાંત તૈયાર ... રૂપિયા ...
અનુભવી અને દરેક રીતે સંતોષ.

ઓફસપટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ.
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતના દાંતનું ... કરાવનારાઓ
તમે તમારા ... ગ્રાહકો આગળ જાત આવ ...
એજ ... આતુર.

નોમીસલ કોઈ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	ઝાડપરેશન બાદને માટે ખાસ ઉપયોગી	... ...

NOMISAL

કીમત એક બાટલીની રૂ. ૧. ૨-૬, ૩-૬
દરેક કેમીસ્ટ અને જનરલ ... પેટન્ટ મેડીસીનના વેપારીઓમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
ROOM No. 1, 2, 3
92, Market St. JOHANNESBURG

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS
... WALTHAM WATCHES
... WATCHES
... MOTOR CUTOUT ...
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21230

કીર્ટીંગસ
પાવડર
ફોડા, માકણ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગસ પાવડરના ટીન અર્ધ છે.

'Phone 23356. Tel. ...
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable F...
country orders ...
... attended ... given t...
TRIAL ORDER SOLI...
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST
P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET,
'Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(By Pearl S. Buck)
An account of ... October 1930, and events leading up to the ... with all relevant documents 3/6 Post ...

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ અણી શકશે

મોલસી, બાસબાસ, બદામ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું શરબત, કેવડાનું પાસા, અત્તરેક, રસગ્રા, ચોરસા, મીસરી, બબુલ, રસેલ-આબલી (બહેડું) સેલ, કાપડાના ગઠ્ઠા, પીરોજી કેપડું, સુરત કાપડ કેપડા, આર અબજ, પંજાબી સાલમ, સફેદ મુસલી, બન્ડોદા લાબરી, લુંઠ, કેરેસી કોપારી, કાટવા સોડા, સેવરમની સોડા, મકાસી સોડા, મુલતાને લખોટ, બાદુની બાવાનો ચમારુ, આમળાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, ગોઝરાનું તેલ, કામીનિયા ગોદ ગોમલ, એકમુમીનીયમ તપેલા, કપ અને રોકાર્ટ, કોલાબ-બીમડી છત્રસાળ, બાબાદુલસી, માંસ, દીવેદી, ગુગળ, કેરોસીન કાચ-ચીમ્ની, મગ, અડદ, તુવેર, ચાલ, બદામ અમુક પાણુ, છત્રી મેથી, લવીંગ, તજ, સર્ફ (અરસું) ગરમ મસાલા પીસેલા, વિગેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

7 JUN 1937

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN

No. 23 —Vol. XXXV. Friday, June 4th, 1937.

NOTES AND NEWS

Segregation Move In The Cape

THE Cape Provincial Council last week passed a motion requesting the Executive Committee to introduce at this session legislation empowering municipalities, village management boards and other local authorities "to allocate separate residential quarters for coloureds and for Europeans in order to terminate the ever-increasing crowding together of Europeans and non-Europeans in cities and towns in the Cape." The motion seeks, further, that local bodies be empowered also to apply the principle of segregation in other respects. The mover, Mr P. J. H. Hofmeyr (Nat., Bellville), said that the principle of segregation had already been recognised, especially as regards provision for separate recreation facilities and in the allocation of seating accommodation in public vehicles in cities and towns.

The Cape was the one Province which was, up till now, saved from being infected by race prejudice. It was considered to be the most liberal Province and all the distinguished visitors from India were happily amazed at the contrast between the liberalism of the Cape and the strong race prejudice of the other Provinces. That the Cape is now coming into line in this respect with the other Provinces, is a sign of a change of heart among the White people towards non-Whites, not for the better, as it is so often stated by ultra-optimists in our community, but rather for the worse.

D.R. Synod Oppose Mixed Marriages And Birth Control Policy

The annual meeting of the General Committee of the Cape Dutch Reformed Synod was held in Capetown. Moving the adoption of the motion submitted by the Rev. F. J. Kotze to instruct the committee for the combating of social evils to investigate the activities of birth control clinics, Rev. J. F. Mentz, of Paarl, said that the Church should express its views on these clinics. The Church knew that certain instruction was given by these clinics and the question arose whether instruction was given only to married people and if so whether the knowledge contained with married people. "These foreign practices are not under the control of the Church and they will become canker in the life of the people," declared Mr. Mentz. "I therefore feel justified in proposing an investigation and report either to the General Committee or to the Synod." The motion was adopted without discussion. A motion by the Rev. F. J. Minnaar and Rev. G. E. Brewer to urge Kerkraade immediately to take steps to "create sound and enlightened public opinion for preventing mixed marriages" was stated by the Rev. Mr. Mentz to be so important as to require immediate attention and he suggested that it be referred to a special sub-committee for report during this session of the General Committee. Mr. Mentz's proposal was carried unanimously. He said it was time something was done to show the world that the Church do not approve of the mixing of ...

The Cape Dutch Reformed Synod are to be congratulated on the manner they are combating social evils, but what about the race prejudice which is the worst in the Dutch Reformed Church. Have they a new Bible which sanctions hatred towards the coloured ...

Native Legislation

The Very Reverend W. A. Palmer, Dean of Johannesburg, writes as follows in *The Parishioner*:

"Fusion may or may not have benefited the white people of this country, but in any case they have ways of protecting their own interests. It is difficult to think it has meant anything but repression to the Natives, in spite of much lip service which has neither deceived the Natives nor those who know them best. The abolition of the Cape Native Franchise was justified on the ground that now that it "was out of the way" the Natives would have another form of representation. But before the representatives are elected, or can take their seats, we have seen another Bill rushed through Parliament, about which the very most that can be said is that it is hoped its conditions will not be applied too harshly. I think it is true to say that, except a brief intervention by Mr. J. H. Hofmeyr, no Johannesburg member spoke during the whole passing of the Bi... (I shall be very glad to be corrected if I am wrong.) I do not think one mem... voted against it in the final divisi... I am told that some were actually in the House at all ... ca... ment ... casion like this. It is not politici... ... to fear, but the politicians who make them, and politicians are happily movable. Johannesburg must demand a higher standard from its members. It is far too apathetic even in electric times, and if an apathetic constituency is served by an apathetic member it reaps as it sows. But it is ... ugely where great issues are in ... ... ood Christian ethics are being ... allenge... in some recent legislation."

The Agent-General In Durban

The Agent-General, Sir Syed Raza Ali, accompanied by Lady Ali and Miss T. Sammy, arrived in Durban ... today. He will remain in the City for the next four months. In the course of ... interview with a Press representative, Sir Raza said he was not able to express an opinion at present on the announcement made in Parliament ... ... the appointment of two commissions. "All I would allow myself to say at present is," he said, "that ... nine highly important matters connected with the Feetham Commission's report are still pending though the Commission was appointed so long ... ... ago." Sir Raza considered that if ... ... ith commissions were to be appointed ... dian opinion would certainly demand the appointment of a judicial commission for the inquiry into the question of the refusal of trading licences to Indians. Another question which also required an exhaustive inquiry was the manner in which the choice ... certa... important municipalities had fallen on Indian localities for action under the Slums Act. No responsible Indian wanted Indian slums to c... ... ue but it was the discriminating spirit shown by certain municipalities to which strong objection was taken. But there was something which was as important as European goodwill and that was the need of unity among Indians.

A Responsible Minister's Utterance

We reproduce elsewhere the reference made to the Asiatic question by Mr Pirow, Minister of Railways and Harbours, in the course of his speech at Bothaville. It is as bad as Colonel Denys Reitz who recently openly declared that owing to the temper and temperament of the White people of South Africa the lot of the Indian community will for ever be a tragic one for the White people are determined to keep this a White man's country. Mr. Pirow has said that the so-called Asiatic question was actually an Indian question stretching far beyond the boundaries of the Union and confronting southern African territories from Nairobi to Durban. He said it was a question that had to be tackled determinedly but gradually and after thorough investigation. These are significant words giving an idea of the long vision of the Statesmen of South Africa as to the manner in which they propose, in the near future, to tackle the Indian question. This isolating the "Indian" from the "Asiatic" is an insult to the Indian nation, the seriousness of which seems little to be realised by the Government of India. In the face of such statements by responsible Ministers is the so-called Capetown Agreement worth anything but a scrap of paper?

Indian Opinion

FRIDAY, JUNE 4TH, 1937

Interpretation Of New Immigration Act

"INDIAN VIEWS" which has been our avowed opponent and which was, at one time, the avowed opponent of the South African Indian Congress, in its past record would go to show, but which now, ever since we have had to strongly criticise the working of the Congress, claims to speak on behalf of that body, has described our criticism on the Immigration Amendment Act of 1937, which has just been passed by the Union Parliament, as being foolish and misleading. At least one thing our criticism has succeeded in doing is to bring to light what the Congress and the Agent-General have done in regard to the introduction of the new amendment to the Immigration Act. For this is what our contemporary has to say:

> "It may be added here in reply to INDIAN OPINION writer's diatribes that the new immigration amendments were thoroughly scrutinised and discussed with the Government both by the Agent General and the Congress before they became law, and both of them are satisfied that the bogies raised in the INDIAN OPINION are of importance only as illustrative of the vagaries of stupidity and ignorance."

We do not propose to empty the English vocabulary of all its choice adjectives to indulge in literary fireworks. That can well be left in the able hands of our contemporary. One thing, however, we must remark, before coming to the point, and it grieves us in the extreme to do so, that it ill-becomes those of us who are expected to guide our countrymen in regard to their rights and interests in this country to be fighting among ourselves to the point of losing our heads as to what is right and who is wrong while the community is left entirely in a state of confusion. It helps nobody more than our enemies who are watching with glee this tomfoolery on our part and is fast forging weapons for our annihilation. It shows what bad times we are in for. Let us now come to facts.

If our countrymen have not understood quite clearly the terms of the new Immigration Amendment Act as explained in our article in our issue of May 21, we will try to explain it more lucidly. Of course we cannot, nor do we, claim to write with the authority of a legal practitioner. We interpret the Act from the viewpoint of the layman.

Persons who shall not be deemed prohibited immigrants are defined in Section 5 of the principal Act of 1913. We are concerned with the definition of such persons given in paragraphs (e) and (g) of this Section. Paragraph (e) refers to

> (1) a person born before the commencement of the Act in any part of the Union whose parents were lawfully resident therein, and
>
> (2) any person born in any place after the commencement of the Act (either in or out of the Union, for instance, in India) whose parents were at the time of his birth domiciled in any part of the Union.

Paragraph (g) refers to

> any person who is the lawful wife, or the lawful child under the age of sixteen years of any person domiciled in the Union.

Now it is clear beyond doubt that paragraph (e) of Section 5 of the Act refers to the birth-right of persons born outside the Union of domiciled parents while paragraph (g) refers to the entry of the lawful wife and minor children of a person domiciled in the Union.

We had no occasion to make any reference to paragraph (g) in our previous article as that had not been affected by the new Immigration Amendment Act. Persons falling under the terms of that paragraph will still continue to have the right to bring their lawful wives and children under the age of 16 into the Union as heretofore with this proviso, of course, which was added in 1927, "that no child who is not accompanied by its mother shall be admitted unless its mother is already resident in the Union or is deceased, or the Minister in any special case authorises the admission of such child."

We are dealing here only with paragraph (e) with which we are particularly concerned, owing to the amendment under the new Act of 1937. Now, notwithstanding the vituperations hurled against us, we still maintain that by the amendments to paragraph (e) made in 1927 and under the new Act of 1937 our countrymen have been deprived of an existing right.

Under paragraph (e) of Section 5 of the principal Act of 1913, any person born outside the Union after the commencement of that Act, whose parents were at the time of his birth domiciled in the Union, was placed in the same category as a South African born. That is to say he could enjoy the same rights as those enjoyed by persons born in South Africa of domiciled parents no matter how long such a person remained outside the Union or whether the parents of such a person were subsequently living or dead or whether they had abandoned or lost their domicile.

This position was, however, altered in 1927 by a proviso being added to the said paragraph "that such person, if born outside the Union, enters or is brought into the Union within three years from the date of his birth."

Now we have the correspondence of the Congress with the Union Government on the subject which throws a flood of light on the object of the Government in adding the above proviso. *Indian Views* has certainly done a service to the community in publishing extracts of this correspondence but has done a grave disservice to Mr. Kajee, for the correspondence, if it depicts anything, it depicts his utter ignorance of the meaning of the Act, while the Government were too shrewd in their reply. In reply to Mr. Kajee's query the Government replied, we are told, that the object of the amendment to paragraph (e) was to limit the time of entry of persons born outside the Union of parents who were domiciled in the Union at the date of the birth of the person concerned, but who have since died or abandoned domicile in the the Union."

Mr Kajee evidently was not satisfied with this reply but as he did not understand the meaning of paragraph (e) he again wrote to the Govern-

ment and he confused the interpretation of paragraph (e) with (g) and in reply to further correspondence :- then Secretary for the Interior we are told, replied as follows :

"Paragraph (e) of section 5 of the Principal Act is, in the opinion of the Government, too wide in its application, and it was originally contemplated to eliminate the portion referring to persons born outside the Union entirely. It was, however, represented that a child may be born to parents while temporarily absent from the Union and who may both die while their domicile in the Union was still effective. The infant child might thus be left without any protection outside the Union. It was to allow the return of such a child within three years of the date to its relatives in the Union that the amendment in its present form was introduced."

The latter part of the above reply was to befool the fool. The fact was that the Government did not wish to confer on persons born outside the Union of parents domiciled in the Union the same rights as those enjoyed by the South African born Indians, and hence the wide meaning of the said paragraph was limited to the extent that such persons may enjoy those rights only if they entered the Union within three years from the date of their birth. This was a distinct curtailment of an existing right enjoyed by our countrymen under the Immigration Act.

The position, however, up to the time of the passing of the Immigration Amendment Act of 1937 was, that the time limit only applied to cases since the passing of the amendment in 1937, but those persons born outside the Union between 1913 and 1937 of parents who were domiciled in the Union at the time of the birth of such persons could still enter the Union at any time as though they were South African born.

Now, under the new Amendment such a person must enter the Union, should he desire to protect his birth-right, *before the first day of June 1937*, failing which, he will never be able to enter and reside in the Union if he is over sixteen years of age, and even if he is under that age, if his father is dead.

If such a person happens to be under the age of 16 he will be able to enter the Union in terms of paragraph (g).

As we have already pointed out to our countrymen the Government have by the new Amendment deprived, with a stroke of the pen, persons who have acquired a birth-right in the country in terms of paragraph (e) of section 5 of the Immigration Act. If it was the desire of the Government to protect the rights of such persons they would have at least taken steps to give them sufficient notice to enable them to enter the Union in time before that right was taken away. Instead of which, they have without notifying the persons concerned, made it physically impossible for them to protect their rights. What is worse still is, that the Congress of the Agent General, both of whom claim to have been aware of what was being done, kept the people in the dark. A strange way indeed of watching the rights and interests of India in South Africa!

Indian Views, who is always so misleading the people, tells the people that the object of the amendment is merely that of ridding the Immigration Act of a verbal flaw which might be capable of clouding its acknowledged spirit and intent. One must come to the logical conclusion then that amendments to the laws of the Union directed against Asiatics are merely to remove the flaws in them and that these are quite justifiable as they are in keeping with the spirit and intent of those laws, and that it would be utter stupidity on the part of the Indian community, according to *Indian Views* to protest against such action on the part of the Government. If we were to accept *Indian Views* as our Guide we are afraid we will be sooner sent to Hell than to Heaven and the present muddle only leads us to exclaim : Heaven help the Indian community of the Union from damnation if ever it allows itself to fall into the clutches of the Holy Trinity composed of the Countess, the Agent General and *Indian Views*.

COLOUR BAR IN SPORTS

The following appears in *The Star* Johannesburg) which speaks for itself :—

SIR,—The visit of the Aberdeen Football Club has aroused considerable interest among non-European soccer enthusiasts, and more particularly among the scholars of this city. The authorities in charge of the affairs have done a gross injustice to the non-European scholars. I will not say that they have done so deliberately, but they have charged the European school going child the sum of sixpence for admission and they have charged the non European child 1/-. Is it sport I ask?

I have appealed to the authorities to make no difference in the charges as far as the children are concerned, but the only satisfaction I received was that it was too late to do anything. Another point which is a source of considerable irritation to non Europeans is that there is only one enclosure for all non-Europeans.

There are persons among them who are in a position to pay for a better seat instead of being herded like a lot of sheep and goats in one fold. If separate enclosures are to be erected then there should be graded enclosures and prices that the better class of person among the non European may go to them. It is a blot on the fair name of sport to see how this bias of prejudice is introduced at the Wanderers. European sportsmen have always been treated and will always be treated as courteously and kindly on the non-European grounds in order to show them what true sportsmanship is, and the same time to convert those in charge. If it were not for the exception made, even the Agent-General will be forced to go into this enclosed area. Can there not be justice even in sport? It is just as painful for me to write in this strain as it will be for those in authority to read it.

REV. HERBERT L. E. SIMMONDS,
Ex president South African Indian Football Association, and president Johannesburg Indian Sports Association.

The facts contained in this letter were referred by *The Star* to Mr Arnold Smith, secretary of the Southern Transvaal Football Association, who said that lack of accommodation accounted for the admission price to non-European school children being higher than that for non-European school children. Non-European school children would be charged 1/- with the school-ticket, and the European children, 6d. with a school-ticket.

He was approached two days ago for additional accommodation for 500 Indians but was unable to do anything in the matter in the short notice given him. If he had been approached a month earlier, he might have been able to secure additional seating space. The Wanderers could only seat 25,000 persons comfortably and he considered that the association would have difficulty in seating all European visitors on Saturday. No additional accommodation would be provided for non-Europeans, or natives, and the 500 seating 500, next to the score board and used by them in the past, would be the only space available for them.

UTTERANCES OF SOUTH AFRICAN STATESMEN

GENERAL SMUTS, Acting Prime Minister, addressing an open air meeting at Hoopstad, O. F. S., on Friday, May 28, is reported by Reuter to have made the following reference to the Coloured and the Asiatic question:

On the subject of liberalism, General Smuts pointed out that there had been no departure from the policy of the National Party in respect of questions affecting colour. He explained how in 1926 Dr. Malan shelved a proposal from Mr. Tielman Roos that the immorality law prohibiting relations between white and black should be supplemented by prohibiting mixed marriages. In those days, of course, Dr. Malan was out to catch the native vote for his party, just as the South African Party was out to catch that vote. At election time Dr. Malan had sent a telegram to natives congregated at Queenstown telling them that they were just as good Afrikaners as the Europeans and should be on the same footing.

Mixed Marriages

Why now this accusation of liberalism against the United Party? Why had there been no accusation of liberalism against Dr. Malan or the old National Party? Dr. Malan and his followers could jump about as they wished, but when he came down to the facts, one saw that there was no departure to-day from the policy followed by Dr. Malan and his followers in the old National Party.

General Smuts emphasised again that there was no difference of opinion whatever in the United Party that mixed marriages were absolutely undesirable. The difference existed in the best means of stopping such marriages. There were several schools of thought on the subject, not only among the people generally, but also in the United Party. Some considered that legislation was the best means of approaching the problem. Others preferred public opinion and looked to education and enlightenment, while others again considered it a disgusting insult to suggest that legislation was necessary to prevent Afrikaners from marrying black persons.

Into this question of mixed marriages has now been drawn the Asiatic. Explaining the far-reaching ramifications of this particular aspect of the question, General Smuts pointed out that South Africa had to do not only with its own Asiatic population but with the antagonism of powerful countries such as India and Japan. As an independent country, which could no longer shield behind 'Onma England's' apron, which had to maintain a force of responsibility, South Africa should be careful not to create an antagonism that even the great Powers of the world do their best to avoid.

Dr. Malan and his party were trying to force the Government into precipitate and dangerous action when he himself did nothing about the matter when he had the opportunity.

On the contrary, Dr. Malan, as Minister of the Interior, had been responsible for an agreement with the Indian Government in which it had been agreed that if certain differences were settled it would be the policy of the Government in the Union to uplift the Indian population in this country to a high pitch of civilisation by means of education, material assistance and the like.

Without any knowledge of the number of marriages that were being contracted between Asiatics and Europeans or of the actual position in respect of the Asiatic question generally, an agitation had been set afoot groundless of facts. In contrast to this the Government had decided to take the responsible course of getting at all the facts and figures and to decide on these what should be done. There were only a few marriages between Europeans and Asiatics and they affected only Europeans whom one could hardly look upon as Europeans. The Government would investigate the whole position in a thorough and unimpeachable manner and Parliament would say what course should be adopted to put the whole position to rights.

Native Policy

Dealing with the purchase of land for natives, he pointed out why this was in the interest of the white man and of white civilisation.

General Smuts also pointed to the dire results that would accrue to the Europeans themselves if they adopted a policy of blind hostility towards the natives. It would be a black day for South Africa, he said, if the black man was treated with ill-feeling and injustice. While it was imperative to build up among the European section a spirit of co-operation and unity, it was also imperative to create a spirit of trust and goodwill as far as the natives were concerned.

In reply to a question as to whether the provision of land for natives would not deprive farmers of labour, General Smuts pointed out that those natives who flocked to the urban locations were for ever lost to the farmers. If, however, these natives with their families lived in the reserves, the farming restrictions there would compel many of them to go out to work for the European farmer and other employers from time to time.

Mr. Pirow

Speaking at a meeting at Bothaville on the Asiatic question and the two Commissions that the Government intended appointing to investigate the possession of land by Asiatics and mixed marriages, Mr. Pirow, Minister of Defence, is reported by Reuter to have said that this was a bigger and more difficult question than most people realised.

The "Purified" Nationalist in Parliament and outside had clamoured for post haste legislation without realising the implications and ramifications involved. The so-called Asiatic question was actually an Indian question, which would confront South Africa with as great a problem in the future as the native question had been in the past. It stretched far beyond the boundaries of the Union and confronted Southern African territories from Nairobi to Durban.

It was a question that had to be tackled determinedly but gradually and after thorough investigation. A solution of this question could not be precipitated any more than a solution of the native question could be. This question being greater and deeper than appeared superficially, a thorough investigation would be instituted before action would be taken and after the investigation the Government would act radically and determinedly.

Mixed Marriages

In referring to mixed marriages, the Minister described as "a disgusting insult" the statements by the Opposition that the Afrikaner nation stood in imminent danger of bastardisation. The Afrikaner had kept his race pure for centuries and it was sheer nonsense to suggest that the race would be polluted before the proposed commission could investigate the matter and the Government could see what could be done.

When Mr. Tielman Roos had asked Dr. Malan, who was the responsible Minister at the time, to legislate against mixed marriages, Dr. Malan had considered the matter of so little urgency that he simply pushed Mr. Roos's request aside.

In reply to a question, Mr. Pirow said that the land to be released for native settlement would be hired by the natives and never sold to them.

Mr. F. C. Erasmus

Mr. F. C. Erasmus, M.P., Mooreesburg, spoke at a public meeting at Queenstown held by the Nationalist Party. Referring to the Asiatic question Mr. Erasmus is reported to have declared that the policy of the Nationalist Party was one of race purity. They did not favour the idea of whites and Asiatics rubbing shoulders, and when the Nationalists pressed for segregation in this matter the United Party voted against it. Nationalists did not like to see white girls mixing with coloured and Asiatic men.

Colonel Deneys Reitz

Colonel Deneys Reitz, during his recent tour of the Eastern Free State spoke at Vrede. Asked whether he favoured legislation to prevent mixed marriages, Colonel Reitz is reported to have said that this was a stick with which the Malanites hoped to chase the people apart. Every one deprecated mixed marriages. The problem was to find the best means of preventing such marriages and that was why a commission had been appointed.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

WHAT IS THE AGENT-GENERAL DOING?

TO THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR,—Let me say, in the first place, that your leading article, appearing in your issue of May 21, in connection with the Immigration Act of 1937, rightly and aptly pointed out to the Indian public of South Africa the loss, by a mere stroke of the pen, of the vital birth right of our people.

Knowing the "temper and temperament" of the white public towards our people, we cannot hope for acquisition of new rights, and it is rather tragic that the rights we now possess are being taken away from us gradually. Pray, what is the Agency here for? Is it not for the Agent-General to be an alert watch-dog of our rights and interests? If it were not for the above, why should the Government of India spend thousands of pounds per year for the maintenance of the Agency in this country? Of course, the money spent on the Agency comes out of the pockets of the poor, half-starving peasantry of India, and they should have, at least, the satisfaction of knowing that their money is well spent in attempting and striving hard to protect the rights of their brethren overseas.

It appears to me that the Agent-General for India must have failed to make proper representations to the authorities when the Immigration Bill was about to come before Parliament. Possibly it might have escaped his notice, or it may not have occurred to him, that it was going to affect the birth-right of our people: for, otherwise, he would have taken the trouble to inform the Indian public about it. Did he even mention of this impending Bill to his pet so-called Congress leaders? If he did, why did they not inform our people or Press? Were our Congress leaders so ignorant as not to know that our birth-right was in jeopardy or were they so wise as to believe in their abilities to protect our rights without informing us, or were they confident that their beggars' bowl will be filled by the liberal minded Acting Minister of the Interior? We only know now at our cost that despite the Agent-General's pleading, if any, or despite the so-called Congress leaders' policy of begging and compromising, our birth-right has been taken away for ever. Now that the Immigration Bill has become an Act, the Agent-General appears to consider in his wisdom not to press the Minister for extension of time beyond 1st June 1937 because he seems to feel and fear that the Minister concerned would be adamant on the point. I, for one, refuse to believe that the liberal-minded Acting Minister of the Interior would be so unjust and hard-hearted as not to grant the opportunity to those who can come to this country for preserving their birth right. It is the established practice of all civilized States not to punish without giving the persons concerned a chance or an opportunity to defend themselves before a just tribunal. It is, therefore, not yet too late for the Agent-General to appeal for and try to secure extension of time.

Many self-appointed wise men in our community are under the misapprehension that because many people were not aware of the existence of the birth right which has been taken away by the Act, it is not necessary to press for its preservation. I must say that ignorance on the part of the general public is no excuse for our leaders, and our leaders' leader, the Agent-General, to treat this matter as of little significance, and not worth bothering about. The right was there, and the Immigration Officers must have been aware that quite a number of people were taking advantage of it, otherwise its limitation would not have been put in the Immigration Act of 1937. It is, therefore, all the reason why the Indian press and public should unitedly raise a protest against the iniquitous taking away of the birth-right of our people without any semblance of a chance for its preservation for those Indians who are affected by the Act. If we once let go any of our existing rights without protest, it not only creates an undesirable precedent, but it also would create in the minds of our people a false sense of security in handing over destinies in the hands of our leaders without being vigilant about what the leaders do or do not do.

In conclusion, I trust that throughout the Union, the Colonial-borns and the home-born will unite in protesting against this monstrous snatching away of our birth-right, as well as against the Agent-General who keeps mum and reticent about it.

OLD CONGRESS-MAN.

Tamilians And Telugus

TO THE EDITOR "INDIAN OPINION"

Sir,—Your correspondent L. K. Naidoo's article in your issue of May 21, betrays his ignorance of ethnological science. He gives two reasons which, to his mind, appear sufficient to prove that Telugus are not Tamils. It is admitted that the Andhra language has moulded its phonetical system according to Sanskrit from which it has borrowed words indefinitely. This is not proof at all that it is a Sanskrit language. English, for example, though it has borrowed 95% of its vocables from Latin and other languages, has not ceased to be a Teutonic language. Telugu, in its foundations, is Tamil and in its superstructure, Sanskrit. I need not expatiate upon this at large for a cursory perusal of the works of scholars such as Dr Caldwell and Mr. Kanagasabai, Mr. Aryangar etc., who have delved into the origin and perfection of the Dravidian languages, would suffice to substantiate my statement. The latter argument can be explained by a fact similar to that one used to prove why the Tamilians celebrate Divali a day earlier than the Northerners. Telugu, I admit, is a language of wide amplitude and which affords ample scope for intellectual, moral and spiritual attainments. But, because a changed and borrowed idiom had been introduced into a language, provincialised through the influence of Sanskrit, the people among whom the same language exists in its pristine purity, what difference of habits or custom does your worthy correspondent find between a Tamil and a Telugu. It is high time that sections of the great Tamil race ceased

quarrelling over their petty differences and claiming superiority over each other on groundless reasons which they have [illegible] from their smattering of ancient mythologies, which are no more reliable than the shifting sands of the desert. They should disregard the differences of their languages and rally under the exalted banner of patriotism, unity and love as children of our Ancient Tamilnagam.

Yours etc.,
A TAMIL NAYUDU.

SIR,—From the recent letters to the Editor of *Indian Opinion* it seems that the true significance of the difference between the Andhras and Tamilians is not understood at all. Mr. Krishnayya Naidoo was absolutely justified in pointing out that the Telugus and Tamils were different and distinct peoples. He attempted refuting and refuting a statement [illegible] previous letter to [illegible] to Mr. Peters' Coronation Broadcast.

It will be remembered that from time immemorial the Andhras have remained a mighty people. The history of ancient India will tell us that after the fall of the Mauryas, two Andhra dynasties—one of which was the famous [illegible] ruled an entire [illegible] B.C. to 419 A.D. when the Dravidas—Tamils—were a subject people. During this time the Andhra language came into so close contact with Sanskrit and, being so akin to this ancient language in structure it took unto itself the style of the Rig Veda with all the poetic eloquence of the R[illegible] and, perhaps, even of the Upanishads. It is now so full of the beauties of Sanskrit and, what is more, 72% of its vocabulary is composed of pure Sanskrit words. It can be said to be the purest living descendant and representative of the ancient Sanskrit. There are, of course, numerous off-shoots of the Prakrit prevalent in Northern India but no language shows closer relationship to Sanskrit than modern Telugu.

Tamil, on the other hand, although influenced by Sanskrit through the advent of the Ramayanas of 1013, and although the words expressing abstract thoughts and emotions have come from the Sanskrit, has, as is claimed, remained purely Dravidian.

By this I do not intend to intimate that both owe their origin to one common source. Most authorities hold that the Andhras were the first Aryas to enter India—hence their name, from 'Andhra' and 'dhra', meaning to dispel the darkness, referring to the darkness of India being dispelled by the culture of the first invaders. On the other hand Tamil is, as most say, the modern form of the ancient language of the semi-civilised Dravidians who inhabited India prior to the invasion of the 'first Aryas.'

If we take into consideration the homes of the two peoples we find them, although there is a region of transition, quite distinct. The Krishna, in earlier times the Godavari, proved to be the southernmost boundary of the Andhras whereas this is north of the southernmost boundary of the country inhabited by the Tamils, they being the intervening Kannada.

Even in physical characteristics there is a marked difference easily discernible even to the casual eye, the tall fair Andhras of clean cut features as contrasted with the dark, squat, small-limbed Tamil,—there being, of course, natural exceptions.

I am, by no means, contending that the Andhras and Tamils belong to entirely different races as Mr. Vardarajulu Naidoo would have us believe—it is an obvious fact that both are Hindus and Indians. But let him remember that they are as distant from each other as a Marathi would be from a Malayali or a Kashmiri from a Kannadiga.

There are a number of Andhras in Madras who speak only Tamil owing to the fact that they lived so long in a Tamil country. Look at the descendants of the Malay slaves of the Cape today who speak no language other than Afrikaans as a result of the fact that they lived so long with Afrikanders. This does not remove the fact that the Malays are a different people from the Afrikanders and neither does Mr. Vardarajulu Naidoo's point remove the fact that the Andhras and Tamils are different peoples although belonging to the same race. Should Mr. Naidoo confess that he knows no Telugu then little inference is needed to tell us that he has lost his mother-tongue.

In South Africa conditions have been somewhat modified by intermarriage whereby the line of division between the Tamils and Andhras has, to an extent, been removed. To the chagrin of the Andhras they must confess that such intermarriages result in the adoption of Tamil as the mother tongue of the off-spring. It is indeed pitiful to see a language undergoing so much neglect. Vemanna has been often quoted:

"Bandhi bandhin nashtu, baneeru mathhunai
Vivad abhi mana, runara Vemn."

Yours etc.,
D. NAIDOO.

[Although we have several letters before us on the above subject, we must now declare it closed.—Ed. I.O.]

Things In General

Shooting Outrage Near Verulam

MR DAWOOD VAWDA, brother of Mr Ebrahim Vawda of Verulam, was shot by Natives at his residence five miles away from Verulam on Tuesday evening at about 7 p.m. Three Natives were involved and were seen running. The injured man was rushed to the King Edward Hospital where he died the same night. The motive of the crime is unknown. It does not appear to have been robbery, for no attempt was made on the store nor was anybody else molested. We extend to the bereaved our heartfelt sympathy.

Verulam Arya Samaj

The fifth anniversary celebration of the Verulam Arya Samaj, of Clairwood, was held on Sunday afternoon, May 30. There was a large gathering present. Mr. R. R. Khoobhan presided. After the reports of the secretary and the treasurer were submitted and adopted, it was announced that the Samaj had bought land at the cost of £120, where it was intended to erect a school. An appeal was made to the public to donate freely towards the building fund.

Professor Yashpal

A welcome was accorded to Professor Yashpal, by the Arya Pratinidhi Sabha on Thursday June 4, at the Hindu Tamil Institute, Cross Street, Durban. Professor Yashpal hails from India. He is a professor of the Yoga Philosophy and, it is said, he can completely control his pulse, while his feats of Archery have astounded Rajahs and Maharajahs and the populace in general, wherever displays have been given.

Port Elizabeth Indian Congress

A general meeting of the Port Elizabeth Indian Congress was held recently at the Spot Bioscope. A large number of members was present. Mr. S. R. Naidoo took the chair. After the chairman had explained the object of the meeting, the following officials were elected for the ensuing year: President: Mr. Dhoolabhbhai Fakir (P. Dayal); vice-presidents: Messrs. S. R. Naidoo, M. H. Begg and M. E. Bhoyroo; joint secretaries: Messrs. A. H. O. Begg and O. K. Pillay; treasurer: Mr Mahomed Ismail; committee: Messrs. P. B. Umtey, R. G. Varma, G. Doraswami, K. Ismail, M. Gamlin, S. Vanda-

(Continued on page 271)

Fill up with—

વધારે માઇલેજ
અને પાવર
જોઈતાં હોય તો

PEGASUS

For

MILEAGE AND POWER

પેગેસસ

વાપરો

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in *1896 by Swami Vivekananda* and conducted by the monks of the Ramkrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Besides the Swamis of the Ramkrishna Order some of its contributors are:

Prof. Sisirkumar Mitra — Prof. Sunity Kumar Chatterjee M.A., D.Litt. (London)
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A. — Prof. Nalini Kanta Brahma, M.A., Ph.D. P.R.S.
Dr Maria Montessori, M.D., D.Litt. — Prof. E. P. Hertwitz, (New York.)
Prof. Benoy Kumar Sarkar. — Dr. Sudhindra Bose.
Dr. J. H. Cousins. — Mr. C. Y. Chintamani.
Radha Kumud Mukerjee, M.A., Ph.D — Dr Bijan Raj Chatterjee, D.Litt
Prof. Mahendranath Sircar, M.A., Ph.D. — Prof. P. K. Acharya, I.E.S. Ph.D, D.Litt
Prof. M. H. Syed, M.A., Ph.D. — Prof. E. E. Speight
Dr Panchanath Das. — Prof. M. Winternitz Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immense practical value.

Annual Subscription. Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings or $ 3.

ADVAITA ASHRAMA

4, WELLINGTON LANE, CALCUTTA, INDIA.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

India Letter

(Extracts From A. I. C. C. Fortnightly Letter)

Civil Liberties

THE state of civil liberties in the Indian States can only be likened to that under fascism and disclosures are rife. In the State of Cochin, the Government has in recent days banned a students' union and a daily newspaper and ordered the arrest of the President of the Civil Liberties Union. Police atrocities and subsequent third degree methods are quite frequent. P. S. Nambudri, a Congress worker who had associated himself with the Tin Factory Workers' strike, was very badly beaten by the police. In the State of Bikaner Lakmidas and Magharam, Secretary and President respectively of the Prajamandal (state Peoples' Association) and Satyanarain Sharaf and Muktaram, Advocates, were served with externment orders as they were "acting in a manner prejudicial to the public safety and in a manner deemed contrary to the public safety" and whereas their "presence in the state is undesirable."

The Maharaj. of Cochin has ordered the purification of a temple in its territory which has been "polluted" by the officiating of priests from Travancore. Travancore, it will be remembered, had thrown open its temples to all Hindus, and Cochin, a sister state, could not bear to see the "untouchables" being accorded equal civic rights with the other Hindus. Shankar has a cartoon in the *Hindustan Times* of the Maharaja of Cochin, disfigured with rage, holding an uplifted broken rod, standing in the middle of a railway track, when an uprising of masses is awaiting a "Social Reforms special."

Total Sentence Of 117 Years For 17 Persons

"Seventeen persons have been sentenced to aggregate imprisonment of 117 years in the Tirighur Terrorist Conspiracy Case. One has been awarded transportation for life, three others get more than 10 years, eight others are given more than 5 years while none of the persons convicted—including a young girl—gets less that three. The charges against them were of waging war against the King and of being in possession of explosives. Possession of explosives though serious enough, does not invite such sentences—especially when the accused were young persons. The savagery of these sentences, the callousness towards the Jute strikers, detention of thousands without trial, the recently constituted Third Communist Conspiracy Case, repression against the Kisan workers all go to show the temper of the Bengal Government" (Congress Socialist). Of those convicted, four have been arrested under the Bengal Criminal Law Amendment Act and are now detained without trial.

May Day

The strikes of India displayed remarkable enthusiasm on May 1 and the Police were very active and precautionary measures were taken. At Delhi and certain other places, posters and handbills calling upon the workers to join the May Day demonstration were seized by the Police. At Calcutta, specially stringent measures were adopted on the declared ground that the Jute strike and consequent labour unrest necessitated special precaution. First, the Local Government banned all processions and meetings without licence and, when a licence was applied for, it was allowed on the express condition that not more than 450 persons will join the procession and not more than 1,000 persons will attend the meeting. In spite, however, of such interference the demonstrations were successful. At Bombay, the celebration was held jointly by the Bombay Provincial Congress Committee, Provincial Trade Union Congress, Congress Socialist Party, the National Indian Trade Union Federation, the Kisan Sangh, the Press Workers' Federation and other organisations. Similar meetings were also held at Delhi, Karachi, Patna, Allahabad and other places at which resolutions were passed re-iterating the solidarity of the workers, denouncing Fascism and capitalism, congratulating the Spanish people in their struggle against Fascism and sympathising with the Jute strikers of Calcutta.

Dr. Tagore's Call To Youth

This year's convocation of the Calcutta University showed a marked departure from past traditions in more than one respect. For the first time in the annals of the University a distinguished person, not officially connected with the University, was invited to deliver an address. And Dr. Tagore created another precedent by delivering his address in Bengali. In a clarion call to the younger generation of the country he called upon them to view the problems confronting them in their proper perspective. "Well nigh insoluble problems are rising to confront our country one after another," he said. "The solutions of these problems may not be easy, but if not found we shall descend lower and lower into the abyss. It is for you to think out where the remedy lies—but not by means of ignorant imaginings, not by dint of tearful outbursts. Defeated you may be, but you must vow that defeat shall not come by your deserting the helm in fright or because you foolishly deem it glorious to commit suicide by jumping into the raging waves. I call upon you to take up your country's burden manfully in the light of your own intelligence. Free from the vagueness of unrealities, facing and knowing the folly, the ugliness the imperfections that beset you for what they really are, and not exaggerating them according to your particular bias."

India And The League

"India has been associated with the League for the last 16 years. It may be pointed out that during this long period the training which the League has vouchsafed to us has been quite negligible and there is no knowing that the scope of such training will widen in the future," writes Dr. Naresh Chandra Roy in a recent number of the *Calcutta Review*. "It may be pointed out here that if India has not gained much in this field by its long connection with the League, for that the Government of India and the Indian people are largely to blame. The Indian people ought to have brought pressure to bear upon the Government of India, and the Government of India in their turn ought to have brought pressure, whenever necessary, to bear upon the League authorities."

Mr. Sastri's Report On Malaya

After an extensive tour of Malaya, the Rt. Hon. Mr. V. S. S. Sastri has submitted a report on the conditions of Indian labour with [illegible] reference to the [illegible] hours of work per week, to residence, medical treatment, education, etc. It is a well documented report concerned with facts and figures pertaining to the life of the Indian labourer in Malaya. After a careful [illegible] Mr. Sastri offers a number of suggestions with a view to improve the economic status of the Indian emigrant and provide him with more educational facilities. These suggestions are so modest and reasonable that one may fairly hope they will be accepted. He concludes that given an assurance of active and sympathetic consideration of the improvements suggested, and in particular of steps being immediately taken to restore the standard rates of wages fixed in 1928, new recruited assisted emigration should be permitted to continue. The report, however, confines itself merely to the problem of labour and dismisses the broader issues of social and political status as wholly irrelevant under the present circumstances. Problems of labour can hardly be thus isolated for long, and one need not be surprised that even after such improvements are carried out, the demand for political rights that go with settlement will become well-nigh irresistible.

THINGS IN GENERAL

yar, D. R. Ebby, N. F. Bapoda, E. Goul Farria, M. I. Lorgat, E. S Choobun, C. R. Pillay, C. S. Chetty, N Lalla, K. J. Khan, N. Pon, N. Makan, S. I. Moodley, Dawood Moosa, Abdool Fakir and Soona Bava. At the conclusion, Mr C. K. Pillay moved a vote of thanks to Mr. A. E. Hafejee (the retiring president) for services rendered to the community during the past 15 years. Dr. A. H. Adam and P. K. Pillay were thanked for bringing about a reconciliation. Mr. D. Fakir, the new President, thanked the members for having placed confidence in him and said his motto would be to serve the Indian community.

Indians Involved In Strike

350 Indian and Native labourers in the Durban Falkirk Iron Works at Jacobs had gone on strike on Wednesday last week and were officially dismissed by the management on Friday for having done so. On last Tuesday morning they turned up to work notwithstanding their dismissal but the management refused to allow them to start work unless they signed on as new hands. The majority refused to do so, contending that they were still employees of the firm and had merely been locked out. They state that if they signed on afresh they would be admitting that they had been dismissed and would be surrendering their principles. They submit that while the dispute was on the management should take them back and allow the Industrial Council to decide the issue. While this is being pressed the management were adamant as a result of which not less than 1850 souls are suffering from want of food.

Scout Movement Formed At Dannhauser

An inaugural meeting convened by Messrs C. Gopaul, C. R Naidoo, and D V. Moodley for the purpose of forming a Scout Movement was held at the Madressa Hall, Dannhauser, on May 18. It was decided to name the new body as the 1st Northern Natal Indian Scout Troop. It is interesting to note that this is the first movement of its kind for Indians in Northern Natal and Mr. H. S. Done, Commissioner for Indian Scouts in Natal congratulated the organising members on their efforts. The following office-bearers were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. Sheik Abdool, C. S. Vawda and Dr. I. Friedman; president: Mr. C. Gopaul; vice-presidents: Messrs. Sheik Ameer, R Loganathan, D. V. Moodley, C. Lalloo and I. D. Vawda; Joint Hon. Secretaries: Messrs. D. S. Maharaj and S. Rathna; Hon. Treasurer: Mr. A. Gaffoor; Committee: Messrs. S. Adam, R. Naidoo, C. R Naidoo, L. Goordeen and the president and the joint secretaries. Scoutmaster: Mr. D. V. Moodley; Troop Leader: Mr. C. Lalloo; Auditor: Mr. R. G. Maharaj.

Burma's Heaviest Man

A claim to be the heaviest man in Burma has been put forward by Mr. Teddy Gregory of Kado, Lower Burma. He weighs 37½ stone. An Anglo-Burmese, Mr. Gregory submits his measurements to support his claim. Here they are: Wrist, 10½ inches; chest, 58 inches; neck, 18 inches; thigh, 41 inches; calves, 23 inches. He is 5 feet 9 inches in height.

Longest Bridge In The World

San Francisco, United States of America, has built the longest bridge in the world known as the Golden Gate Bridge. It is 250 feet above the swift tides that sweep back and forth through the entrance to San Francisco's famous harbour, and 9,200 feet long. The cost of this great work, which was started in February, 1933, has been £7,500,000. The bridge has an annual "capacity" of at least seventy million motor-cars.

The New British Cabinet

Mr. Neville Chamberlain's Cabinet consists of 15 Conservatives, four National Liberals and two National Labour. The Cabinet is: Chancellor of the Exchequer: Sir John Simon: Home Secretary: Sir Samuel Hoare; Foreign Secretary: Mr. Anthony Eden; Dominions Secretary: Mr. Malcolm MacDonald; Secretary for the Colonies: Mr Ormsby Gore; Secretary for India: The Marquess of Zetland; President of the Board of Trade: Mr. Oliver Stanley; First Lord of the Admiralty: Mr. Duff Cooper; Minister for war: Mr. Hore Belisha; Secretary for Air: Lord Swinton; Minister for Co-ordination of Defence: Sir Thomas Inskip; Lord President of the Council: Lord Halifax. Lord Chancellor: Lord Hailsham: Lord Privy Seal: Earl de la Warr; Secretary for Scotland: Mr. Walter Elliot; Minister of Health: Sir Kingsley Wood; Minister of Education: Lord Stanhope; Minister of Agriculture: Mr. W. S. Morrison; Minister of Labour: Mr. Ernest Brown; Minister of Transport: Mr. Burgin.

B. W. CAREY
—Jeweller—
266 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

Junior Ministers

There are several changes among junior Ministers, including the following: Sir Philip Sassoon, former Under Secretary for Air, is appointed First Commissioner of Works, without a seat in the Cabinet: Captain Euan Wallace, who

[Continued from page 268

led the British delegation at the Montreux Conference on the regime of capitulations in Egypt, leaves the Department of Overseas Trade to become Parliamentary Secretary to the Board of Trade, and is succeeded by Mr R S. Hudson, former Parliamentary Secretary to the Minister of Health, a position which is taken by a new-comer to the Ministerial ranks, Mr. R. H. Bernays (Liberal National): Lord Cranborne and Lord Plymouth remain Parliamentary Under-Secretaries for Foreign Affairs: Lord Winterton, who was not in Mr Baldwin's Government, has joined the new administration as Chancellor of the Duchy of Lancaster: The Law Officers and Scottish Law Officers remain unchanged, as also the Postmaster-General the Minister of Pensions and the Financial Secretary to the Treasury. Captain Margesson continues as Chief Whip: Under Secretary for Colonies: Lord Dufferin: Under Secretary for India Lord Stanley: Under Secretary for Air: Colonel Muirhead: Civil Lord of the Admiralty: Colonel Llewellyn: Parliamentary Financial Secretary to the Admiralty: Mr. Geoffrey Shakespeare. Parliamentary Secretary to Board of Education Mr Kenneth Lindsay: Parliamentary Secretary to the Minister of Labour: Mr. R. A. Butler: Lord Commissioners of the Treasury: Mr James Stuart, Colonel C. Kerr, Captain Waterhouse, Mr R. Cross, Captain Duncan: Treasurer of the Household Sir Lambert Ward: Controller of the Household Sir George Davies Vice-Chamberlain of the Household Mr. A Hope Paymaster-General: Lord Hutchison.

Social And Personal

MISS M. M. KRIEL, Secretary of the Y W C A. who has been very popular among the Indian community as a God fearing women and as one who has sincerely been working to break the racial barriers which she considers to be an Christian has left her post for a few months from last Monday. Miss Kriel intends spending her holiday for a time with her sister in the Cape and then proceeding to Europe. Miss Kriel takes with her the best wishes of all her friends.

* * *

Miss E. A. Sutton has recently come from England to relieve Miss Kriel. Miss Sutton has been associated for years in London with the welfare of Indian students, principally in connection with the Students Christian Movement headquarters at No. 32, Russel Square, and is also one of the secretaries of the East and West Friendship Council. Miss Sutton has since her arrival come in touch with a number of leading Indians. We heartily welcome Miss Sutton and wish her every success.

The Sporting World

Senior Intertown

[illegible] Intertown [illegible] played on the Durban Corinthian Ground on Saturday. It was a great game. It was fine during the whole of the match, but the attendance was not [illegible] the public.

Results At A Glance

[illegible] Junior Natal Cup: [illegible] Durban 2. Junior League: [illegible] Rod Rovers 1, Shamrocks 2, Natal A 2, Stella 3, Natal B 0. Second League: Avondale 2, Sydenham 1. Juvenile Natal Cup: Natal A 3, Flamingoes 1.

Monday's Games

The senior fixtures of the senior Natal Cup competition were played on Empire Day. Avondale [illegible] Shamrocks going out to Durban and Star respectively. Durban won by three goals to one. On the same ground Star beat Shamrocks by four goals to nil. Junior matches: Stella beat [illegible] College A by five goals to three, but it is understood that the losers have lodged a protest on the grounds of an unqualified player having played for [illegible]. Victorians overcame Shamrocks in the replay by two goals, while Durban and Red Rovers by 11 goals to one. Sparks beat Parkhill by two goals to nil. In the juvenile section Flamingoes beat Avondales by four goals to nil, while Stella defeated Sastri College B by five goals to one.

Alfred Davis Challenge Shield

[illegible] competition for the Alfred Davis Challenge Shield was played on Sunday between the Moodliahbrs and Dalrwood Tennis Clubs. Terminated in a win for the Moodliahbrs Tennis Club by 5 matches to 4.

Central Lawn Tennis Club

[illegible] Central Lawn Tennis Club was held on [illegible], at 2001, Dagoni Road, Durban, resulting in the following election for the ensuing year:— Patron: [illegible] Naicker. Dr. K. M. Sastri. Messrs. [illegible] Pankerao Damodar and R. K. Kapitan. Committee: Mr. C. O. Govender; hon. life vice-president Mr. V. R. Chetty; vice-presidents Messrs. J. Vennan, S. Gopaul and P. M. Moodley; hon. secretary: Mr. G. S. [illegible]; hon. treasurer Mr. P. C. [illegible]; hon. auditor: Mr P. Moonsjee; captain Mr. J. Driver; vice-captains Mr. T. M. Moodley committee Messrs. S. S. Pather, J. Vennan, S. R. Govender, M. Raju, S. T. Chetty, G. Naicker and G. Letchumanan. Interest to the Natal Indian Tennis Association. Messrs. N. Gopaul and [illegible].

Wrestling Challenge

Pankrea Pillay accepts the challenges of A. N. E. Rex and G. [illegible] Naidoo, and [illegible] prepared to wrestle both of them in one night, and will forfeit the purse if he loses either of the matches.

Van der Walt's Matches

Johannes van der Walt, the South African wrestler, is expected to have his first match in Paris this week against Henri de Clayna. The bout will be held at the Palais de Sport. He will have a second match in Paris, and then proceed to Athens, where, according to Henry Isaacson, he expects to have a £4,000 game. From Greece he will return to France, and then go over to London for a match or two there.

Schools Competition

The Sir Kurma Reddi Government-aided Indian School was the winner of the Mahatma thrift group for the past two years 1935-36. Mr. A. Christy, chairman of the National Thrift Organisation, Mr. J. G. Pennington, the secretary, and the Rev. C. J. Lander, school manager, were present to grace the occasion. The Rev. C. J. Lander presided at the function.

Golden Number

1937

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from.

Indian Opinion.

Phoenix. Natal.

The History Of The Indian National Congress (1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price : 6 Shillings

Obtainable From:

The Manager,

'INDIAN OPINION'

Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The plates have been done in three colours with novel decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s 6d

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION."

Phoenix, Natal.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી ફિફાયત ભાવે મળી શકશે.

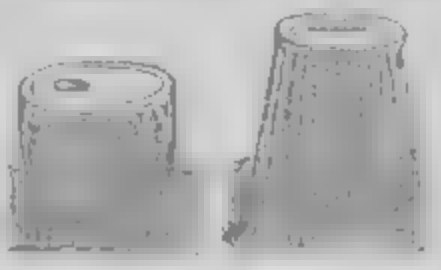

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટ્વીન, બ્રોડકાસ્ટ ગ્રેમાફોન રેકોર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી ચ.રે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

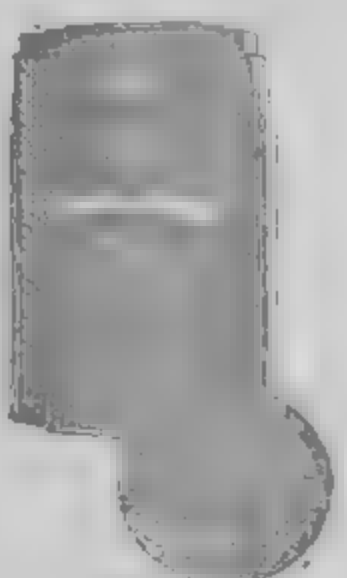

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-0,
Double Reed From £3-5-0.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

Distributors of
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
,, 39, Verulam.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના દક્ષિણ આફ્રિકામાં વ્યવહાર.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૪ જુન ૧૯૩૭ અંક—૨૩

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૪ જુન ૧૯૩૭.

નવા ઈમીગ્રેશન કાયદાનો અર્થ

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન" ના વાચકો તે બદલ અમારો રીપોર્ટ કરવાની પ્રતિજ્ઞા જાણે છે, અને જે એક વખત સાક્ષિ આર્કિકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના પણ રીપોર્ટો હતા, તેનો તે કામગીરી નવરાશે પરથી કોઇ શકાય છે, જોકે અમારો અગાઉ કોંગ્રેસના રીપોર્ટોની સખ્ત ટીકા કરવા પડેલા કે બારણે જે તે સંસ્થાની ખરી ખાલત કોંગ્રેસના દાવા કરી રહ્યું છે, તોપે ૧૯૩૬ ના જાન્યુ મહીનાના કોંગ્રેસ-કોન્સ્ટ એકટ પરનો અમારો રીપોર્ટ બુધ્ધોલાકારેલી અને અમારો ગાઢો કોઇનારી તરીકે વધુવેલી છે. આ છતાં અમારી ટીકાથી કોંગ્રેસ સારું પરીણામ નીપજેલું છે, અમને તા. ૧ કોંગ્રેસ અને કોંગ્રેસ—જનરલે ઇમીગ્રેશન એકટમાં દાખલ થયેલા નવા સુધારાના મેમોરેન્ડમ ના કરેલું છે તો લોકોને જાણવાનું મળેલું છે. 'ઇન્ડીઅન ઓપ્રુ' તેના ૨૦ જાન્યુના અંકમાં નીચે પ્રમાણે લખ્યું છે:

"અમારે અહી 'ઓપીનીઅન' ના લેખક ના ફાયદાના જણાવમા એટલું જણાવવું જોઇએ, કે ઇમીગ્રેશનના નવા સુધારાઓ કાયદા તરીકે અમલ થયા. પહેલાં કોંગ્રેસ તથા જનરલે સરકાર સાથે તની સંપુર્ણ તપાસ અને ચર્ચા કરી હતી અને તે જણાવે સંતોષ થયો છે, કે 'ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન' મા ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલો ... પ્રયોગોના ઉપયોગીતા બાબ જોઇએજ છે ... અજ્ઞાનતાથી ઉપસ્થિત થએલી મુશ્કેલીઓ ... અટકી રહ્યા છે."

રાજદ્વારીઓથી સપાણા સુનંદા રીપોર્ટોનું કારણ કોઇ સાથેના સંબંધની બાતચીતમાં બોલવા નથી આવતા. એ હકત 'ઇન્ડિઅન ઓપ્રુ' ના કોલમો ભરેલા જ સાબિત્ય. પરંતુ મુળ મુદ્દાપર આપીશું તે પહેલા એટલ રીકા ... અહેવાલ ટુકા એટલે સાથે કરવા પડશે, આપણાજાનના કોંગ્રેસની કરજ આપણી કામના બા ... તેમના હકો અને સાધનોના સંબંધના દોરવણી આપવાની છે તેઓ ... ફોજ બાદ છે અને બાપ ખોટું છે. એ બાબતમા, પોતાનું નગજ પણ ગુમાવી બેસવાની દહ સુધી, પોતપોતાનાં સ્વતંત્ર અને કોમને સ્વતંત્ર ગુચવાડામાં નાખી દેવી એ જરાય ડહાપણ નથી. એ વસ્તુ કોને કોઇને પણ લાભદાયી થઇ પડતી હોય તો ત સૌથી ગીરોય બાપણા શત્રુઓ નજર થઇ પડે છે કે જેઓ આપણી એ મુખોઇ જોઇને ખુશી થાય છે અને આપણી પરસ્પરની કરવાને નવા રસ્તા સર્વેએ સજતા જાય છે આપણાપર પોતાની અપણી દક્ષતાજ એ ચીન્હ સુચવે છે.

હવે અમે મુદ્દાપર આવી જઇએ. નવા ઇમીગ્રેશન એકટની કલમ મે તા. ૨૧ મીનટ અંદરના તે બાબતમા પ્રસીદ્ધ થએલા અમારા લેખપરથી કોઇ વાંચનારા ખરેખર સમજી નહિ શકયા હોય તો અમે તના વધારે સ્પષ્ટ રીતે સમજાવવાનો પ્રયત્ન કરીશ. બોહોર ૧૯૩૬ ની ઓટલું કાયુસ કરી દઇ જોઇએ કે આ બાબતમા આપે એક બારાશાસ્ત્રીઓના પ્રમાણથી લખી શકવાનો હાલ નવા કરતા. કાયદાનો અર્થ આપે સુધારાથી જનતાના દ્રષ્ટિ એ કરીએ છીએ.

૧૯૧૩ ના મુળ ઇમીગ્રેશન કાયદાની કલમ પાંચમા કાયદાની રૂએ કેવા લોકોને બાધિત નહિ ગણવામા આવે તેની ઉપરોપ્રા કરવામાં આવી છે. આપણે એ કલમના (૬) અને (૭) એ બે બારગ્રાફોમાં જે બાબતો કરવામાં આવી છે તેની સાથે સંબંધ છે પારિગ્રાફ (૬) મા નીચેના બે વર્ગના માણસોને બાધીત ગણવામાં આવ્યા નથી.

(૧) જે માણસ ૧૯૧૩ ના ઇમીગ્રેશન કાયદા થયો તે પહેલાં યુનીયનમાં કાયદેસર વસવાટ કરી રહેલા માબાપોથી યુનીયનની અંદર કોઇ પણ જાગમા જન્મેલો હશે, અને

(૨) જે માણસ એ કાયદા થયા "બાદ કોઇ પણ સ્થળે (એટલે કે યુનીયનની અંદર અથવા બહાર, દાખલા તરીકે હોદમાં) એવા માબાપોથી જન્મેલો હશે, કે જેઓ તેના જન્મને વખતે યુનીયનના કોઇ પણ ભાગમા કાયદેસરથી થએલા હશે.

પારીગ્રાફ (૭) માં

યુનીયનમા કાયદેસરથી થએલા કોઇ પણ માણસની કાયદેસર બોયરાને અથવા તેના ૨૧ વર્ષની અંદરના કાયદેસર બાળકોને બાધીત ગણવામાં આવ્યાં નથી.

આ ઉપરથી એટલું સ્પષ્ટ રીતે જોઇ શકાશે કે કલમ ૫ નો પારીગ્રાફ (૬) યુનીયનમાં કોગ્રેસ-થએલા માબાપોના યુનીયનમાં અને યુનીયનની બહાર જન્મેલા માણસોના જન્મસીદ્ધ હકને લગતો છે જ્યારે પારિગ્રાફ (૭) યુનીયનમાં કોગ્રેસથએલા માણસની કાયદેસર બોયરા અને ૨૧ વર્ષની અંદરના સગીર બાળકોને યુનીયનમાં દાખલ કરવાને લગતો છે.

પારીગ્રાફ (૭) ને બાકી અમારા આગલા લેખમાં આપને કશુ સુચન કરવાની જરૂર નહોતી પડી કેમકે નવા કાયદાથી એ પરિગ્રાફમાં કશો ફેરફાર થયો નથી. એ પારિગ્રાફ જે લોકોને લાગુ પડે છે તે લોકો પોતાની કાયદેસર બોયરા અને સગીર બાળકોને અત્યારની જેમજ યુનીયનમાં બોલાવી શકશે, પરંતુ એટલી શરતે, કે જે ૧૯૨૬ માં દાખલ કરવામા આવી છે. કે બોયરા કોઇ પણ બાળકને તે પોતાની ના સાથે લેશે તોજ યુનીયનમા દાખલ થઇ શકાશે. કોવાસ કે તે યુનીયનમાંજ વસવાટ કરી રહી હશે અગર તો મરણ પામેલી હશે. અથવા પ્રધાને કોઇ પણ ખાસ સજોગોમાં બોયરાં બાળકને બોકલવા દાખલ થવાની પરવાનગી આપેલી હશે."

અહિ આપણે જો ફક્ત પારિગ્રાફ (૬) ને ફરજીયાત ખાસ ચર્ચા કરવાની રહે છે કેમકે તેમાં ૧૯૩૬ ના નવા કાયદાથી ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે.

અમારી સાથે આપે મળે તેટલા બધાળા કાયદામાં આપે છતા ઓટલું તો અમારે બાત્રી પુર્વક કહેવું જ પડશે કે બજકુર પારિગ્રાફ (૬) ના ૧૯૨૬ માં થએલા સુધારાથી તેમજ હવે ૧૯૩૭ માં થએલા બીજા સુધારાથી હોંકીકોનો બોટ ચાલુ ૬૮ જીનાની મેચાયો છે.

૧૯૧૩ ના મુળ ઇમીગ્રેશન કાયદાની કલમ ૫ ના પારિગ્રાફ (૬) ની રૂએ, જે માણસ બજકુર કાયદો અમલમાં મુકાયા બાદ કોઇ પણ સ્થળે (યુનીયનની અંદર કે યુનીયનની બહાર) એવા માબાપોથી જન્મેલો હશે કે જેઓ તેના જન્મને વખતે યુનીયનમાં કોગ્રેસથએલા હશે, તેના ગણતરી સાક્ષિ આર્કિકન ગોર્નમેન્ટ થાય છે ઓટલે કે તેવો માણસ યુનીયનમાં કાયદેસરથી થએલા માબાપોમાંથી યુનીયનમાંજ જન્મેલા માણસના જેટલાજ હકો ભોગવી શકે, પછી બાદ તે ગમે તેટલી મુદત યુનીયનની બહાર રહે, અથવા તો તેના બા બાપ તેના જન્મ બાદ ઘણતા હોય કે મરી ગયા હોય, કે તેઓ

ઓ પોતાનું કોમીસાધ્યલ નહીં કીધેલું હોય કે ગુનાહો કીધેલું હોય. તેટલું જ નહીં પણ તેવા બાબુસનો હક સાક્ષિય આફ્રિકન બોર્ન જેટલોજ રહે છે, એટલે કે તે પોતાનાજ હકપર આ દેશ માં થયે તે વખત આવી ગયો કહી શકે ?.

પરંતુ ૧૯૨૬ની સાલમાં એ કાયદામાં જોવો સુધારો થયો કે "તેવો બાબુસ કે મુનીપલનો બહાર જન્મેલો હોય તો તેણે તેનો જન્મ થયા બાદ ૧૫ વર્ષની અંદર મુનીપલમાં દાખલ થવા જરૂર લેખકે આપવા તો તારવણમાં આવેલો હોવો જોઇએ."

સરકારનો હેતુ

આ બાબતમાં ધારાપ્રધી સમક્ષ મુનીપલ નરકાર સાથે કોંગ્રેસને થએલો પત્રવ્યવહાર રજુ કરવામાં આવ્યો છે કે જે ઉપલો સુધારો દાખલ કરવામાં સરકારનો શો હેતુ હતો તના પર અજવાળું પાડનારો છે. 'ઇન્ડિયન ઓપ્રુઝ' આ પત્રવ્યવહારની રીતસર પ્રસાદ કરીને કાગળો તા સેવા રહી છે પરંતુ મી. માઝને ગોબાર નુકસાન કર્યું છે કારણ કે પત્રવ્યવહારમાંથી જે કંઇ પણ તરી આવતું હોય તો તે કામદાના અર્થ ધારીની જેમની તદન અજ્ઞાનતા અને સરકારની જવાબ આપવાના બહાને ચાલાકીજ તરી આવે છે. મી. માઝના મકાના જવાબમાં સરકારે જણાવેલું કહેવાય છે કે :

> પાર્લિમેંટ (૪) આ ઉપલો સુધારો દાખલ કરવામાં સરકારનો હેતુ, જે લોકો મુનીપલની બહાર, સિવાય જન્મ થયાને મુનીપલમાં કોમોસાધ્યલ થએલા બાબુસોથી, જન્મેલા હોય પરંતુ બાર બાદ તેવા લોકોના બાબુસો બરાબર પાસેલા હોય બચવા તો તેમાંથી મુનીપલનાં પોતાનું કોમોસાધ્યલ બાજ રાખવું હોય તેવા લોકોનો આ દેશમાં દાખલ થવાનો મુદત મર્યાદાનો કરવાનો છે."

મી. માઝનો આદરથી સંતોષ નહિ થયા પરંતુ તે સામે પાર્લિમેંટ (૪)નો અર્થ પણ તેવો બરોબર સમજી નહિ શકવા કોઇકો તેમણે પાર્લિમેંટ (૪) અને (૫)ના અર્થને વિરોધ ગુજરાતી કર્યો અને જુદા પત્રવ્યવહાર બતાં એ બધાના મુદ્દાને અમોને નીચે પ્રમાણ જણાવેલું કહેવાય છે :

> "યુગો કાયદાની કલમ ૫ના પાર્લિમેંટ (૪) નો, સરકારના મત પ્રમાણે, પણો બાંહેધો અર્થ થાય છે, અને કારણમાં તો મુનીપલ તા બહાર જન્મેલા લોકોને વિશેષ ભાગ તેમાંથી બહાર કાઢી નાખવાનું પારણામાં જ આવ્યું હતું. પરંતુ, મુનીપલમાંથી કુદરત મુદતને બાદ કોરકાજર થયા હોય તેવા બાબુસોને તેવેજ બધાન આપવા જણાવેલું હોય અને તેઓ બન્ને મુનીપલમાં પોતાનું કોમોસાધ્યલ ઘણું સાલુ હોય તેમાંથી મરણ પામે તો તેવું જણાવેલું બાળક મુનીપલની બહાર નિવાસકર પડે, એવા રજુઆત થતાં, તેમાં બાબુસોથી પોતાના જન્મ બાદ બધ વર્ષની બાદ મુનીપલમાં પોતાના કુટુંબીઓ અગાઉ આવી સકાય તે મુદ્દાનો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે."

ઉપલા બાબતો ઉપરાંત મુખ્ય બે બાબતો ધ્યાનમાં લેવા જેવી છે. દક્ષિણમાં સરકાર, મુનીપલમાં કોમોસાધ્યલ થએલા બાબુસોથી મુનીપલની બહાર જન્મેલા લોકોને સાક્ષિય આફ્રિકન બોર્ન હિંદી ગોબા જેવા હક્કો ભોગવવા દેવા નાંગતી નથી અને તેથી તેવાઓની મુનીપલમાં દાખલ થવાની મુદત મર્યાદીત કરવાના આશે, તેવા લોકો જો જન્મબાદ ત્રણ વર્ષની મુદતની અંદર દાખલ થઇ જાય તોજ તેઓથી તેવા હક્ક ભોગવી સકાશે

ગયા વર્ષના ૧૯૨૬ના નવા ઇમીગ્રેશન ઓર્ડીનન્સ મુજબ કોઇપણ પ્રકાર વધા ના પડી કિસ્તની એ હતી, કે બહારના મુદત કરતા ૧૯૨૬ બાદ જન્મેલાઓનેજ લાગુ પડતી હતી પરંતુ જેઓ ૧૯૨૬ બાદ અને ૧૯૩૭ સુધી મુનીપલમાં કોમોસાધ્યલ થએલા બાબુસોથી મુનીપલની બહાર જન્મેલા હોય તેઓને બાકીના બોર્નની માફકજ વર્ષ ના બધન મુનીપલમાં દાખલ થવાનો હક્ક હતો, હવે નવો સુધારો અમલમાં તયા બાદથી, એટલે પોતાના જન્મસિદ્ધ હકનું રક્ષણ કરવા માંગતો હોય તો, ૧૯૩૭ના જુલાઇની ૧૫ મી પહેલા મુનીપલમાં દાખલ થઇ જવું જોઇએ, અન્ય કોઇ માર્ગ કરવા ચુકાય તો, તો તેવો બધ ૧૬ વર્ષ ઉપર બધ ગણ હક્ક ગુ, તેમાંથી મુનીપલના કરો આવી શકાશે નહીં અને તે [illegible] અંદરના કહી તો, અને જે તેઓ બાપ મરણ પામેલા હશે, તો પણ તેવાથી મુનીપલમાં દાખલ થઇ શકાશે નહીં.

જો કે ૧૬ વર્ષના બાબુસોના તરો અને તેના બાપનો બા દેશમાં બહુ લાબ્બ કાયમ રહેવા તો તે વર્ષે પારીમાર (૪૩)ના બાપારે તેના બાપના હકદારીમાં કોઇ ફેરફાર થવા પામેલો હશે, તો પણ તેવાથી મુનીપલમાં દાખલ થઇ શકાશે નહીં.

કલમના બારાથી હક છીનવી લેવાયો

અમે અગાઉ જણાવી ગયા છીએ તેમ ઇમીગ્રેશન ઓર્ડરની કલમ ૫ના પાર્લિમેંટ (૪)ના કારણે [illegible] આ દેશના જન્મસિદ્ધ હક મેળવેલો હતો તે મુનીપલ સરકારે કલમના ઝેર ઓકારથી છીનવી લીધેલો છે. જો સરકાર તો સ્પષ્ટ આશય મોટાના હકનું રક્ષણ કરવાનો હોત તો તેણે તેવા બાબત કાયદામાં દાખલ થઇ શકવા પુરતી લાદીન બાબતના પગલા લીધેલાં હોત અને તેવા બાબતે તેવા લોકોને તેણે નોટીસ બાબતો લીનાજ તેઓનો પોતાના હકનું રક્ષણ કરવાનું બાકાત કરી દીધું. વળી જો કરવાનો વિરોધ કોમનીસ તો એ છે કે કોંગ્રેસ અને ઓજર્ન્ટ—જનરલ જેવાઓ બન્ને આ પરિસ્થીતીથી બાબુકાર હોવાના દાવો કરતા હોવા છતા તેમોએ સામને ઉભર મુખ્ય કોઇપણ બાબતો રાખી. દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદી ગોબા હક્કો આન લાબ્બો ઉપરજ કેવાકેમ સાધારણ બા તેવી લિબિરલ રીત મળાય !.

આપણે કરવું કોણ દોરે છે ?

'ઇન્ડિયન ઓપ્રુઝ,' જે લોકોને બાપણે માર્ગ દોરવાનો અગારાપર આક્ષેપ મુકે છે, તે બાબતનો સમાવેશ છે કે ઉપરોક્ત નવા સુધારાનો હેતુ બંગાલીયન કામદારોને માટે ભોર બાપા દેવાનજ કુર કરવાનો છે, કે જે બે કારણોના વિરોધકારણેના બાબાર્થ અને કરારોને ઉલ્લંઘ ઉતરનારો પર પડે. આ ઘુસરથી નાતાલવાસીઓ નીચમ પ્રમાણે ના ભોજ નીચેના ઉપર બાબો થકાય, કે બા દરમ્યાન કોંગ્રેસીઓને મોટા મકતા અપણા કામદારોના સરકારે તરફથી સુધારા બાબત ન બાપવાદોષ બો સ્થી ગંભીર ચારીઓ દુર કરવા બાબતપર ધ્યાન છે અને જે બીલકુલ બાજબીજ છે કેમકે ન કામદારના બાબાર્થ અને કરારોને ભોજ બાબત છે, અને તથા સરકારના તેવાં પગલાંની બાજ વિરોધ ઉઠાવવો એ 'ઇન્ડીયન ઓપ્રુઝ' ની શોભાભાળ્યુ ગુજરબ જેવકુરીજ બપાય.

'ઇન્ડિયન ઓપ્રુઝ' ને અમે આગારા ખુટ નથીકે દિલ્લકારોએ તા અમને બાજ છે [illegible] તે બાબતમાં તા પાર્લિમેંટારે માર્ગ ઘણ પણ બાબતમાં તો બહારજ પડેલાંચારી દે, અને કાયમના કામકાજ પરથી બાબત બોલ્યા બાજા ઘણ [illegible] કરે નારાયણ અને બો દક્ષિણ આફ્રિકાની કોટા ગામ ઇંગ્લેંડ, ઓસ્ટ્રેલ્યા—કેનેડા અને 'ઇન્ડિયન ઓપ્રુઝ' ની ગોબાપરીના લક્ષ્યમાં પોતાનો કેસ બાપવા દેશે તો તની બરબારી ગતા બાર નહિ લાગે.

..

સદ્વાચન

"બાબુસોના બન્ને બાબોબાંની ઉપર બાબો અગાઉ ઓદું ગોબર નીતિનું પોરબ્ય છે. તે બાબતનું કામકાજ કહી સુધારા. રાજબ્યપ્રકરણની બાબતમાં બાબબુંનો કાયદો બિલકુલ છે, તો પછી નીતીના કાયદો ના બાબ ન કોબરે ન કાયદો બાબ બાલજસ્ટીબીલ ન હોય. બાનબ બાબાવ દોવો પણ ન જોબએ. અને જે નીતીનો કાયદો છે એના બાબબુંને બ્યુસ્ત કરીએ બાબવા બાલીએ ના, જ્યા રાજકરણમાં કાયદાનો બાબબુંને તાબે રહેવું પડે છે તેમ બાબત નીતીના કાયદાને પણ તાબે રહેવું જો બાબબુંથી કરજ છે નીતીનો કાયદો ન રાજ્ય પ્રકરણથી તબજ બબોબારી કાયદાબોર બલગ તબજ શ્રેષ્ઠતમ છે. બબોબારી કાયદા સરબાળે ન બાલદા : બારીના રહે તબી સુધી બાબબના કાયદા-ને તાબે ન રહેવા માટે બાબબની બારી ઉપર બારાજ પાસ નથી થઇ પણ હું રહું બારું અગર સાચું બોલું તબી સુ, એમ બારબાથી કે કોબબી કબી સકારી નહિ, એમ નો [illegible] દુનીયાદારીના નીબમ પચ્ચ ગોટા ગોટ છે."

. નીતીબ બબબા પ્રબંધની.

કેપમાં સેગ્રેગેશનની હીલચાલ

કેપ પ્રાંતિક કાઉન્સીલે ગયે અઠવાડીયે કેપમાં વસતા અને ગોરાં લત્તેરોમાં પુરોપીયનો અને બીન-યુરોપીયનોના તીરંતર વધતા જતા જમાવટની સામે લાલચા રંગીનો અને યુરોપીયનોને માટે રહેઠાણોના ઇલાયદા લત્તા સ્થાપવાની મ્યુનીસીપાલીટીઓ, ટાઉન મેનેજમેન્ટ બોર્ડો અને અન્ય સ્થાનીક સત્તાઓને સત્તા આપનારો કાયદો સાધવા સુચના કરનારો ઠરાવ પસાર કર્યો છે. આ ઠરાવના વધુ એવા માગણી કરવાના આપ્યા છે કે સ્થાનીક સત્તાને બીજી રીતે પણ સેગ્રેગેશનની નીતી અમુક પાડવાની તે સત્તાઓને વત્તા અધીકાર મેળવે. ઠરાવ મુકનાર બેલરીઆના નેશનાલીસ્ટ મેમ્બર મી. પી. જે. એચ. લૌકમેયરે જણાવ્યું કે સેગ્રેગેશનનો સીદ્ધાંત રંગતમાનો વાવટો આખે ખંડના ગોરાં શહેરોમાં ઝળકે પાડનારો બોઅરોની સ્વતંત્ર ચળવળના સંબંધમાં તો અત્યાર અગાઉ ફિલ્મારાજ મુકેલો છે.

અત્યાર લગી જેવું બનવાના આવ્યું હતું કે કેપ પ્રાંત ના એટલે જ કે તે ત્યાંનીવતનેરા ના ચેપથી મુક્ત રહ્યો છે. તે પ્રાંતના સૌ કરતાં વિશેષ ઉદાર મતધારામા આવેલા અને દીલ્હા આખના લખખા પ્રતિનિધિ તરીકે ગુનીયનના અન્ય પ્રાંતોના જાતીય તિરસ્કારની સામે કેપ પ્રાંતની ઉદારતાની ગર્વાલાક્ષ્યથી સરખામણી કરતા હતા. હવે તેના બદ્ધ મતમાં બીજા પ્રાંતોના કારણે આવતા ભય છે એ બીન-ગોરાઓના હકપ્રવાહની નીશાની સૂચવે છે, પરંતુ આપણી સામના દેશદ્રોહ અતિશય-આશાવાદીઓ કપના વખત કરાવે છે તેવો તે બીન-ગોરાઓના પ્રાણનો નથી પરંતુ ગોરાઓનો છે.

જવાબદાર પ્રધાનની કેફિયત

રેલવે ખાતાના પ્રધાન ડા. પીરોઝ ખામાદીલમા શાપણ કરતા ઓનરેબલ સવાલ વિશે કરેલી ઉક્તી આ બા અક્ષરો અન્ય સ્થળે પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. એ પ્રધાનના ઉક્ત કરનામ ઇનીઝ રીવ્યુએ કુંકુમ ઉપર ખાદર રીત કરેલી ફેફિયત રજુ કરવામાં છે. કરનલ રીવ્યુએ કહ્યું હતું, કે આ દેશના ગોરી પ્રજાનો ગૌરવ અને ગર્વાભરિત જોઇએ દીદાઓની દયા આ દેશના પ્રાણને માટે કરમુજરનકર રહેશે. આ દેશની ગોરી પ્રજાએ આ દેશને ગોરાનોજ મુલક રાખવાનો હક નીશ્ચય કરેલો છે. હવે તે પીરોઝ કહે .. કે આ કહેવાતો "એક્સક્લુસીવનેસ" ક્યારા એ પછી કોને "દીદા" સવાલ છે, કે જેનો વિરસાર ગુનીયનની હદની ઘણે દુર ગયેલો છે અને નસરોબીથી માંડને કરાચી સુધીના દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રદેશની વસ્તુસ્થિતી પરંતુ પીરોઝ ખામે અને સંપૂર્ણ તપાસ કર્યા બાદ લાયમા લેવો પડશે. આ રાજદ્રોહ અયં સ્વરૂપ છે અને દક્ષિણ આફ્રિકાના રાજનીતીજ્ઞો દીદા સવાલને નજીકના ભવિષ્યમાં કેવી દીર્ઘદ્રષ્ટિથી લાયમાં લેવા માંગે છે તેનો ખ્યાલ આપે છે. આ પ્રસાથે "એક્સક્લુસીવનેસ" માટે "દીદા" તે આશય પાછીને દીદા પ્રજાનું અપમાન થઇ રહ્યું છે એ વસ્તુની ગંભીરતા દીદ સરકારના સમાલ્યામાં આવતી જણાતી નથી. યુનીયનના જવાબદાર પ્રધાનો તરફથી આવી ઉક્તીઓ થાય પછી કેપટાઉન ઓબ્ઝર્વર-ની દીમત એક કડકા કાગળના કુકડા કરતાં વધારે નથી રહેતી. લાપાનના કોન્સલે જરા બાંણ ફેરવતા કે "એક્સક્લુસીવનેસ" માંથી "દીદા" રવાલ ખની ગયો. પરંતુ દીદ સરકારના અને બની બેઠે તો દીદના ઇંધવાના ઓબ્ઝર્વર-જનરલ સાહેબ બોદી ખુશામતખોરી પરવારતા નથી.

ઓબ્ઝર્વર-જનરલનુ કરમાનમાં આગમન

મેરી આવી અને ગીલ ટી. સામાની આંખે દીદના ઓબ્ઝર્વર-જનરલ સર સૈયદ રજા અલી નામા ગૌમાકારે કરબાન આવ્યા . તેઓ આર વાસ કરબાનમાં ગાળશે. કર્નાનપરના પ્રતિનીધીને આપેલી મુલાકાત દરમીયાન દીદી રપાક્ષપર બે બાબતો નીમાવાનુ માનો મેન્ટમાં જાહેર થયું હતું તેના ઇંબંધમા તેમના જવા પુછવામા આવતા જણાવ્યું કે અત્યારે એ બાબતમાં બોલવા બા કરવું તે ઇકાલ ગમ નથી. પરંતુ આવાર એટલું કહી રાકું છું કે દીપામ કમીશન જે બાદશાહ પર્યંત નીમાયું હતું તેના રીપોર્ટ બાબતે કેબીને આજ્ઞાત અભિપ્રાય બનાવેલ હજુ બનવાનો બાકી છે. સર રજાએ જણાવ્યું . એક વા બે કમીશન નીમાશે તો દીદીઓને ચેમારના પરવાના બા-મંજુર થાય છે તેના બંબંધમાં તપાસ કરવાને એક બ્યુરોક્રસ કમીશન નીમવાની દીદીઓ માગણી કરતા પીરોઝ . . એક બાબતનો ખ્યાલ છે કે બની સંપૂર્ણ રજાક કરી રહે છે ન બક્કસ એટલની કરો આપુક બગલની બ્યુનીસી પાલીટીઓ દીદીઓના સત્તાઓમાં સ્થળાંતર પસલા કરા રહી . તે છે. કાંઇ પણ જવાબદાર દીદી મંત્રણ આપુ રહેતી બનવા બનેલતા નથી. પરંતુ કેટલીક બ્યુનીપાલીટીઓ તરફથી એમ બાબતમા સ્વતંત્ર બદલાવ પાડવામા આવે છે. પરંતુ યુરોપીયનોની તરફથી સુબેબ્ધાબારી બેઠકો બાબત છે તેટલીજ બાબત દીદીઓમાં સંપ બધાની છે.

બાંગાનીકા ઓફિપ્રિબ્યન્ટ? શું છાંબે છે?

ગોરી ગોરતોને દીદીઓએ નોકરીપર નાખ રાખવા સંબંધી કિસ્સામાં યુનીયન સરકારને આરોપી બાબોનર ડીક કરતા 'ટાંગાનીકા ઓબ્ઝર્વિનિબ્યન' લખે છે કે: દક્ષિણ આફ્રિકા આ બાબતમા દેશો બંધુઓમાં . નમતું મુકવું છે તે બાલવું તેઓનું બગલ પ્રશંસનીય તો નથી. પ્રથમ તો તેઓએ સ્વમાન ભાવની દીદી પ્રજાના કકપર આપોપ અને બાબુ-બાજીના અંકુશ મુકવા માટે પણોજ ઉઠાવી પોઢ કરી મુકયો હતા, અને આ સ્વમાન ભાવની પ્રબળ લડત સામે આવા કાયદાનો રિપરકાર કરી નહિ . . તમ કુનીયનને લાહેર કરવામા આવ્યુ હતું આ બાબતમાં ચાલવા બગલાં મેળવા માટે દીદુસ્તાનની સરકારને અને અમેરિકન દીદીઓને પણ બળ કપમાં તીવેદનો કરવા મા આવ્યાં હતા. અને છેવટે ચુપકીદીથી કાયદા માં મુકાના બંધનોને શ્રસ્ત થયા છે. તેઓની આ કાયતી નીતી બણીજ ચાંપા ભરેલી અને દીદીઓને હલકી પાડનારી છે. પર દેશ બાબો એક સાલીન અને આદુબરી પ્રકપ છે. મનુષ્ય સ્વભાવને બાબનાર કોઇ મુલ્યવી ભેજાનું હતું કે દુકમનો પાસે બાપી રીતે હાર બબાવી દેવા ના દીદીઓના પીબળ રાજદ્વારી બાન નાબાદીછ કરેને હિંદી દેવા માટે ઇનોજના અપ્યું છે અને બાગળ પીબળ રસ્તા મુકવા કર્યા છે.... આ ઓબ્ઝર્વ સાહેબોએ યુનીયન સરકાર પર કોઇ બાતનું દબાણ કરી શકે તેમ નથી કારણ કે તેઓ પણ એક મુલાકી પ્રજાતાના બાજ મુલાકા બાકિત છે. આ તેબાની કાજરી ત્યાંના લોકોને બારી હિલામે હોરે છે. અમે . . તેમ છીએ કે દીદ સરકાર આ બબાવને વહન ના મુકજર કરે અને બા વસતી દીદી પ્રજાને તેઓ નુ નબીબ કોડી શેવ ર... દક્ષિણ આફ્રિકા માં બાબવા લોકોએ જે જે મુલના ઓમ પણું પાપ છે તેનુ કારબ્યુ કરા ઓજ છે કે બીજે રહેવ દેશવાર બાપ નથી. બાશા કની ક મહાબો બાપીકાંબ દીદીઓએ બેલાનુ સ્વમાન કેવ બબાવવું તે માટે પાકા પાયા નાબ્યા વધે પરંતુ બાબા બબાવો બનેતા બામારી બાશા કાકર નીવડી છે.'

ચાંદ શીનો રહ્યો નથી રહ્યો!

કેરોલિનેરાના બાબજ ના બહાબૂરીબાથી દક્ષિણ આફ્રિકાના કોરી તોલાનો વિજરાપ નથી બબા. નીગ્રોના પ્રહરીઓને ચાંદ બબ્યા જ . નાટાબમાં મેસર્સ બિ બાર્ક, કાજ, જી. વિલિન્સ અને ક એમ. કારેબ કાબબાબબાર બી એલ એમ. તાના, બીસીસ જી. કે નાબકું, બીબીલ કરબાબલ કુવાદીબા, બા. ક બાબા. પટેલ, અને રબમાં એકલા બા એ કરબાબલ. બા ચાંદિ બબ્યા થા બા નરે નારીબોને રાજના પ્રહરીઓ તો રહેવુંજ પડશે. પબ બેમને ભોગે નબ ન કરે બા બાર.

દક્ષિણ આફ્રિકાના રાજદ્વારીઓની ઉક્તિ

ઓ. ફેન્સ ડી રટ્ટના પુપરટાર ખાતે ગુરૂવાર તા. ૨૮ મીએ આપેલ ફરતાં મુનીપલના કોમચલાઉ વડા પ્રધાન જનરલ સ્મટ્સે જાહેર અને ઓદ્યોગિકારીક સવાલો પર વિવેચન કર્યું હતું ઉદ્યોગ નીતીને લિધે બેકારીનાં જનરલ સ્મટ્સે જણાવ્યું કે યહુદીઓના સંબંધમાં હાલની સરકાર નેશનલ પાર્ટીની નીતીથી વિરૂદ્ધ ગઇ નથી, તે બાબતમાં ખુલાસો કરતા તેમણે જણાવ્યું કે ૧૯૨૬ ની તા. ૩૦મીએ કેપે એવી દરખાસ્ત મુકી હતી, કે કાળા ગોરા વચ્ચે આડોડિયાઇ ભર્યા અટકાવવાની અનીતીના કાયદા તે સાથે બીજા કેટલાક અટકાવનારા એક બાબત કરવા પણ સુચવ્યું હતું. આ મહાને એ દરખાસ્તને પકડી મુકી દીધી. પરંતુ બે દિવસોમાં તા. ૩૦ મહાન પોતાની પાર્ટીને માટે નડીયેલા. પોટ જીતવા બાબત હતા અને સાર્વત્રિક ચુંટણીમાં વિજય મેળવ્યો હતો. ચુંટણીને પરિણામે આ મહાનને બીજા કેટલાક નેતાઓ સાથે પ્રધાનની નેડીયેલા તારે કોઇ હતો કે નેડીયેલા યુરોપીયનોના હેતુરક્ષક માટે આકાંક્ષાવાળા.

હવે આજે સુનાફેલ પાર્ટીની ઉપર કિદાર નીતીનો હેતુ શું કામ મુકાય છે? બીજી નેશનલીસ્ટ પાર્ટીમાં કે મહાનની સામે કોઇ કોપ કેમ નહિ મુકાયેલો? કે મહાન અને નેશનલ અનુયાયીઓ જાણે ગળે લેવા કુદતા પરંતુ જ્યારે ખરી કસોટીનો જોવા જાણ્યું ત્યારે જુની નેશનલીસ્ટ પાર્ટીમાં કે. મહાન અને તેમના અનુયાયીઓના કરતા આજ કેટલી જુદી નીતી નથી.

બીજા સવાલ

જનરલ સ્મટ્સે જણાવ્યું કે બીજા સવાલ બીકાઉપ આવીજ કે જો બાબતમાં યુનાઇટેડ પાર્ટીમાં મતભેદ જ નહિ. મતભેદ માત્ર તેમાં સભ્યો આકાંક્ષાવાળા તારો સામે માત્ર કરેલા અભ્યાસ ના દીકે છે એ બાબતમાં સામાન્ય જનતામાંજ નહિ પરંતુ યુનાઇટેડ પાર્ટીમાં જુદા વિચારો ધરાવાય છે. કેટલાક માને છે કે કાયદા ... કેવર નોંધ્યા તારે માર્ગ છે. બીજાઓ કેળવણી આપી સાક્ષરતા કેળવવા તો માર્ગ ઇચ્છે તારે બાર વર્ષે છે. વળી બીજાઓ આર્થિક કારણોને લઇને ધરખુના આકર્ષવાને કાયદાસર કરવા પક્ષ ... કડકડતું આપવાન સમજે છે.

આ બીજસંજોગના સવાલમાં જુદે પણ કેટલી પાર્ટીઓને પણ ચૌદાવામાં આવ્યો ... સવાલ ની બાબત આ બાબતની કેટલી ચુંટણી પ્રસંગોમાં જનરલ સ્મટ્સ જણાવ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકાને બાજ પોતાનીજ કેસોપાટીને વસતીના વિચાર નથી કરવાના પરંતુ દીર્ઘ અને ખાપાન જગા બહારના દેશોના વિચારોનો પણ વિચાર કરવાનો છે. એક સ્વતંત્ર સત્તા તરીકે તેનાથી ... પ્રધાનોના મંડળમાં અસંતોષ તેમ નથી, જનતા ની બહુમતિ મહાન મનાઓ પક્ષ જેનાથી અસંતોષ ... કરી રહી છે ન પરિણામ દક્ષિણ આફ્રિકાએ પોતાનો સારો ભાગો કરવો નહિ, જોઇએ.

કે. મહાન અને તેમની પાર્ટી સરકારને તેમણ જાહેરમાં દિશાએ પગલું ઉઠાવી જવા માંગે છે જ્યારે કે. મહાનનો પોતાને તક મળી ત્યારે તેમણે કશું નહિ કરેલ

તેને બદલે ખુલ્લી પ્રધાન તરીકે કે. મહાને હિંદ સરકાર સાથે કરાર કર્યા હતા કે જો અમુક ચોક્કસાનું સમાધાન થઇ જાય તો યુનીયન સરકાર આ કરારની હીંદી વસ્તીને કેળવણી, આર્થીક મદદ વિગેરે બાબતોને ઉચ્ચ સુધારને માર્ગે ઉન્નત કરવાની નીતી અમલ્યાર કરશે.

યુરોપીયનો અને એશીયાટીકો વચ્ચે ઉદ્ભવી સવાલ ઉભા છે તે બાબતના સામાન્ય રીતે એશીયાટીક જાતીને વિશે બહારી સિધ્ધિ જાહેરના સીવાય બીજા પાયાદાર કારણોપરથી બનાવાય સરૂ કરી દેવામાં તતી. એથી ત્રિકમ સરકારે સાધના આંકડાઓ અને હકીકતો મેળવવાને તેપર શું શું કરવું તેનો વીચાર કરવાનો વખારે જણાવ કાર માગે કીધેલો છે. યુરોપીયન અને એશીયાટિક વચ્ચે પરણ્યાજ ઘોડા સવાલ ઉભો છે અને ન એવા યુરોપીયનો છે કે જેને બાબતેજ યુરોપીયનો માગી શકાય. સરકારે એ બાબતો બાબતમાં સંપુર્ણ અને નીર્ણયકારક તપાસ કરવા નો છે અને બાબતો સ્થિતિને કીધી કરવાને કયો માર્ગ લેવો એ પાર્લામેન્ટ નીર્ણય કરશે.

નેટીવ નીતી

નાટાલના બાદ જમીન બારીકવાના સવાલના સરકારે આ પ્રમાણે કરવું એમ ગોરા લોકો અને ગોરા વેપારના બાબતો કેમ છે એ જનરલ સ્મટ્સે જણાવ્યું અને જણાવ્યું કે નેટીવો તરફ ... યુરોપીયનો પ્રત્યે વિદ્વેષ રીજ નીતી અખત્યાર કરશે ના યુરોપીયનોને તેના બુરાં પરિણામો સહન કરવાં પડશે બાબતો તરફ ગોઠવણ અને અન્યાયથી વર્તવાનાં આવશે તો દક્ષિણ આફ્રિકાને ... કોળો દિવસ પક્ષ પડશે યુરોપીયનોના ... સરકાર અને સંપની બાબતો કેળવણ કરવી આવશ્ય તેમ નેટીવોને વિશે પણ ... પાલન અને ગુણોત્પાદક ઉત્પન્ન કરવી અત્યાવશ્યક છે.

નેટીવોને બાદ જમીન બારીકવાના કાયદાને નબુરો પોતાના નહિ થઇ પડે એ પ્રશ્ન ના જવાબમાં જનરલ સ્મટ્સે જણાવ્યું ... નેટીવો રાઉંડેરના લડેલાઓનાં એકત્ર થતા ભાગ છે તેઓના ના પ્રતિનિધિઓ ગુણાવેષાજ છે પરંતુ જો આ નેટીવો પોતાના કુટુંબો અદ્ધિતા પોતાને બાદ બારીકવેથી જમીનના પાયાઓમાં રહેતા થઇ જશે તો, ખતી કરવાના પ્રતિબંધોને ... ઉઠાવી, તેઓમાના મજુરને યુરોપીયન રાજ્ય અને બીજાઓની પાસે નોકરીઓ શોધવા ... પડશે

શ્રી. પીરોં

ઓપાદીક્ષ બાબત એક પાર્ટીગામા ઓશીયાટીક સવાલ ઉપર અને એશીયાટીકો તરફથી મકાનાતી જમીન માલીકોના અને બીજા સભ્યોની તપાસ કરવા સરકાર તરફથી નીમવામા આવનાર બે કમીશનોપર બોલતાં સંસ્કારમુ બાનાના પ્રધાન શ્રી. પીરોંએ જણાવ્યું કે એમને ધારણે છે તે કરતા આ સવાલ ઘણોજ મોટો અને ગંભીર મુશ્કેલ છે

કે. મહાન નાટાલ નેશનલીસ્ટો પાર્લામેન્ટના અને બહાર બોલીવાળો અને ચુંટણીનો ખ્યાલ કર્યા સિવાય તરફેટે કાયદો સાચવાને ખુબ ભરાસો પાડી રહ્યા હતા. કહેવાતો એશીયાટીક સવાલ એ ખરેખરો હાલી સવાલ છે, કે જે દક્ષિણ આફ્રિકાની બનતા બધિબાબત એક ભારો મોટો સવાલ ગણ ... છે. કે બેટલો ખુલાસાવાળા તેવીજ સવાલ હતો. એ યુનીયનની બહારી પણ પેલીપાર ઘણે દુર સુધી જનારો છે અને નાટાલીયોથી ... ના સુધીના દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રદેશોના સાથેનો છે

એ સવાલને સંપુર્ણ તપાસ કર્યા બાદ પીરોં પીરોં અને ... પુરાવો સાથમાં મેળવ્યો ... જેટલી નોંધ ... સવાલના બાબતમાં કિતાબના ના કરી મહાન બહારીજ આ સવાલનું સમાધાન બાબતમાં પણ ... નહિ થઇ શકે. આ સવાલ ઉપરથી કેટલાક ... તે કરતાં ઘણોજ મોટા અને ઉંડો ... બાબતમાં પગલા લેવા પહેલા સંપુર્ણ તપાસ કરવામાં આવશે અને ત્યાર બાદ સરકાર ... પગલાં ભરશે.

બીજા સભ્યોના ... પ્રધાને જણાવ્યું કે આફ્રિકાનર પ્રજા પાર્ટીકુલર ... બાબતમાં ... સવાલના કોમચલાઉ ... નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના ... તીવ્રતરકરવુકત અને અપમાન ભરેલાં છે.

આફ્રિકાનરે પોતાનો ... બાબતોથી ઘણુ ... પ્રધાનોની ... સુધારવામાં ... કરવામાં ... બાબત ની તપાસ કરેલી નથી આમ સરકારે ... બાબતમાં ... ... નિર્ણય કરેલ નથી ન પહેલા ... બાબતો ... જવાની વાતો કરવી એ નથી ગુણકારક ...

કે. મહાન બાબતે જવાબદારે પ્રધાન ... અને એ ... બાબત ... ... સામે કાયદો કરવા ... પડશે કે મહાનને એ બાબત ઓરસી ... બાબતની જણાવ્યું હતું કે તેમણે ના ... બાબતો ... ... હતો.

ગેરીબ નીતી

ઓછા પગારના કર્મચારીઓ માટે પીટરમેરિત્ઝબર્ગ કે નેટીવો માટે જે જગાઓ અરીદવામાં આવશે તે નેટીવોને બાદ આપવામાં આવશે, વેચવામાં કદી પણ નહિ આવે.

—

કરનલ રેનીજ રીટર્સ

ડરહમ ડ્રો સ્ટેટની પોતાની મુલાકાત દરમીયાન કરનલ રેનીજ રીટર્સે મોટી આને બાપજી કર્યું માત્ર લગ્નો અટકાવનારો કાયદો સાધવામાં તેમનો ટેકો છે કે નહિ એ પ્રશ્નના જવાબમાં કરનલ રીટર્સે જણાવ્યું કે મજાન પક્ષના નેશનલીસ્ટો તેમના તરફ પાછી ફેંકવાને બદલ ઓર લાકડીનો ઉપયોગ કરી રહ્યા છે. માત્ર લગ્નોને અટકાવ થોડાક છે. સવાલ એ છે કે તેમ આદમશુમારીને કેવો ભાગ લાયો કાયદો છે અને તદ્દન બાતલ કમીશન નીમાયું છે

મી. એફ. સી. ઇરેસ્કાઇન

મુરીલબર્ગના મેમ્બર ઓ. એફ. સી. ઇરેસ્કાઇને કપ્તાનલટાઉનના નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની મીટીંગમાં ઓછા આપમાં ઓગણચીસ ક્રમાલપર બોલતા જણાવ્યું હતું કે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની નીતી જાતીય સુલહના સ્થાપવાની ... ગોરા અને એશીયાટીકો બીજા પીનને અડકે એ તેઓ પસંદ નથી કરતા અને નેશનલીસ્ટોએ બધારે આ બાબતમાં એશિયેટીકોને માટે માગણી કરી ત્યારે યુનાઇટેડ પાર્ટીએ તેનો વીરોધમાં મત આપ્યો. નેશનલીસ્ટો ગોરી ઉંકરીઓને રંગીન અને એશીયાટીક પુરુષો સાથે જાતની જોવા નથી ઇચ્છતા.

સમાચાર સંગ્રહ

જનરલ સમટસ

ગયા જનરલ ઇલેક્શનમાં જનરલ સમટસ સ્ટાનડરટન તરફથી લીબરલની ઉભેદવારી નહીં કરવાથી પ્રોટારીયા વેસ્ટ તરફથી બીજા પક્ષે બાબા સ્વીનબર્ન ચુંટાયા બદલ છે. પ્રીટોરીયા વેસ્ટના કોન્સના સભ્ય બી. જી. બી. રૂઝવેલ્ટ-રીનો પણ બા. સ્વીનટનના જવાબ આપવાના આવશે.

પા. ૫૦૦૦૦ ને ઠોકર મારી

ગાર્સિસ કેરોલીન સ્ટેલાકમ પોતાના ગમીયતનાગામાં ડિમ્બલ્ડનના બધુ ઠાકલેંચર ૬ ન બીગેન્સ રીમિમાન ગોલ્ફબીલેશન માટે પા ૫૦૦૦ ની રકમ ઓફી સરત કરતમાં ખુશ પ્રમાં છે કે બજારુ કામોમાં નાણા નહિ આપે કે જાતા નહિ રમાય. ગોલ્ફબીલેશનના પ્રમુખ એ રાતના આવવાર કરતા ... છે કે ગોલ્ફબીલેશનની ઓફી વિચારણા નીતી છે કે દરેક બાયકન પોતાનું કામ સભાવવાનો સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા. રહે બાબી જે કરતથી કામની સ્વતંત્રતા. કરના આવતી નેમ તેવું કરત આવારથી વિરકારી બાબત નમ નથી.

મેસુરીયા લિનવર્ધક મડળ

વધારથી જણાવવામાં આવે છે કે મસુરીયા ... મેમે કરતા ના આરોગ્યા ગૌર મેસુરીયા વિનાવર્ધક મંડળ સ્થાપેલ હતું અને ... ડળનો હેતુ ગોળા જતા કે દરેક સભ્યોએ માસીક ... બી. ૨ આપવી પડતા એ રીતે મડળ પાસ પૈસા થાય ... દીકસ્તાનમા મેસુરીયા કલબ કામમાં ... પોતા મીત્રોને પ્રત્સાહન ... તન નાબુદ કરવા કલબ મેળની કોન કરન્સ બોલાવી મગલ કરવો અને એ મીટીગમાં જાહુલરી ૧૬૨૮ ના ડસબેરી માટે મેસુરીયા કલબ તમારી ગૌર ગાલાસના પોતાપણા કરી કલબ ... ના સર્વે ખાગોવાનો મળા કોમના ગાઢા રંગમાંને દુર કરવા બાબુ બાબા પોરણો પસાર કર્યા અને કોગે કિસ્તાર પણ ખુબ બલાવ્યા અને કલના બાઇઓએ બા કામે કર્યું ... બાદલ ગાબાના પાનબાદ બાબા ગૌરી કિમેદ રાખવામા બાબા કરી ... બા બાબ કરના મેસુરીયા બાબુઓ બાલુ રાખશે અને પોતાની બાબની ઉન્નતિ કરશે પરંતુ ૧૯૨૫ પછી મડળ પછી બાબત છે કરણોબાતમાં બબુક રકમ પણ જમા થઇ હતી. પણ છતાં આજ દિન સુધી નથી મંડળની સભા બોલાવાઇ કે એ જમા પડેલા નાણાની કશી બબતચા થઇ બા વિસાનો ઇતિહાસ ગૌર સભા બોલાવી બબતેર કરવા તથા તેનો બબચારો વિશે ચર્ચા કરવા સુચના કરેલામા આવી છે. મેસુરીયા હિતવર્ધક મંડળના કેટલાક સભ્યોએ સહી કરી પ્રસિદ્ધ કરવા મોકલેલા પત્રનો ઉલ્લેખ સાર છે.

બક્કું કરેલા જતાં બધારી પરોણી બાબુત

કેનેડામાં ઇમીગ્રેશન ઉંગ બાબતના રૂલ્સ બનાવી ગબના ગૌર સેનીટે કેનેડા નહીબા કુબી બનવી ગૌર બારસ્તાન બબારી સ્ત્રીની નાના બાદકાનો પર કારમોની ફ્રેડ તરફથી માલ્ટ અન્ન રોબસ્ત ફ્રુમેન કોબાગારી તરફથી મારુ બાબવામા આબ્યા હતા તેની બા બાદકારીને બાગે તેના કિટો વત બાબાપત્રોમા પ્રાપ્ત કર્યો અને તેને બરિબ્યુમે બાસસ્ટોકમાં બની પોતાની ઓકાને બમય પહો ફ્રે તે બાટ્ટ ઓકાર બાબે પરવબા કિના બાબી બોબાપર કામ ચાબ્યું ... બે બની કરવાના બાબોપ બાટે ૬ મહિના ... બબ્બર મહી બબ્બ થબ

ફ્રુગ્રેમ નેશનલ પાર્ક

ફ્રાન્સબાગાં ... બર નેશનલ ... ર્ઇંહાબ્યુ બાબોકારી ... ગાબ્ર ... બોમા મુબ્બ તેબાબ ૬, ... બા. ... ગ્રિબ ... ... પાર્કમાંથી બાબેરીકા, પુરાબ તેમને બાત્રોના બાના ચીતા રીગે બાબુકિકેબાના બબાબા બબવાબ ઓકારટ થબા ...

બારબ્યાં બબાત્ર

પ્રોબ્લ્યુમિબ ... બર તરફ તા. ૧ રહ્ય બાબે બાબના બબ્ર ... બાબ બાબી ... જેના બકરા ફ્રુર ગુબી જેબાબાં બાબબા ... બા બાબ ... બબ્બર ... બાબુબી ... બબ્બર તરફ રોબેબ ... બરબ્યુની બબ્યબાબા બાબે ... બબ્બર ... બબુ ...

કુમાનીયનમાં મકિઆન

પંડિત રેવી એકબમેન પર બાબર બબાબ્યા છે કે કુમાનીયનના પ્રબાનોબ્યે બબ્ર બોલ્ડવીન અને બા. રામસે મેકડોનલ્ડને રાજના પ્રતીનબી તેમ કુમાનીબનમાં મંડબાન યબ બાવવા માટે બાબંત્રબ બાબ્યા ...

વેપારી કરાર

યુરોપના સ્વીડન, ડેનમાર્ક, ફીનલાંડ, હોલાંડ અને લક્ષમબર્ગ દેશો વચ્ચે પરસ્પર વેપાર અંકુશથી વેપાર કરવા નવા કરાર થયા છે, જે તા. ૧ જુલાઇથી અમલમાં મુકાશે. આ કરારમાં બીજા દેશો પણ હાબલ થઇ શકે છે.

સાબણીરીઆમાં પેટ્રોલ

ઇંગ્લાબ્ડ સાબણીરીયામાં પેટ્રોલનો ભાવાબ્ય બાવ સી. ઇન્ડ એમ.ના બબેન ઇંગ્લાબ્ડ અકબારીબા કિબર ના પેટ્રોલ મળ્યા જબાબું બાપબ બાટકો પબબાથી પેટ્રોલનો બાવ સી. ઇન્ડ બી એમ.ને બોબ પબ્યો હતો, જેબી સરકારી બાટકો સીબાન તબાબ મેબરો પેટ્રોલ બરતુ થબાં સુધી ૩ બા બબાત બાટકી પડી ગબી

ચર્ચા પ્રધાનનું મરણ

ઝેકોસ્લાવાકીબાના પહેલા પબા પ્રધાન ડા કારેલ કેબરનું તા. ૧૪ માર્ચે પ્રેગમાં મરબ નીપબ્યું હતું. ઝેકોસ્લાવાકીબાની પુટાપબાની લડતમાં ડા. કેબરે ઉત્સાહપૂર્વક કામ કર્યું હતું.

સોંઘુ ગાબીબામ

મજર અને બાગાસા વચ્ચે બાલ વર્તબી ... બા બબ્ર સીટોમાંથી ઓછામાં ઓછા તા. ૩૦ માર્ચે ગોળી બાર કરી મારી નાબ્યો ... છે બ્ર ફ્રોટ બાળો હતો. પબ્યાલ વર્ષમાં બા પહેલીબ વાર સોંઘ માર્યાનું બબાદન થયું ...

ગાંધીજીનો સુંદર મોટા ફોટા

મહાત્મા ગાંધીજીનો સુંદર બાળેા રંગીન ફોટા. મહાત્માજી પહેરી ઓઢી રમીન કરતાં કેમા છે. ફોટો પોસ્ટેા છે. સાઇઝ ૨૩×૨૮ ઇંચ. કીંમત ના. ૬–૮–૦.

આ ઓફીસે કાબબાથી મળશે.

પં. જવાહરલાલનો લંડનને સંદેશ

લંડનના 'ન્યૂઝ ક્રોનીકલ' ના તા. ૨૬ મીએ એક સંદેશો રાષ્ટ્રપતિ જવાહરલાલ નહેરૂએ મોકલ્યો હતો તે નીચે મુજબ છે

સામ્રાજ્યવાદીનું રાજ્ય

ફાસ્સમાં જે ફેરફારોનો માણસો ઉલ્લેખ થયો છે તે કાયદાની દ્રષ્ટિથી કે બંધારણીય પ્રગતિથી કોઇ પણ સાચી સરખામણીથી સંપૂર્ણ રીતે સમજી શકાય તેવો નથી બાબતને વિરોધ છતાં કેરજીઆત રીતે નવું બંધારણ લાદી દિધું છે. અમલમાં કરવામાં આવ્યું છે તેવું અમલમાં બીજા કોઇ પણ સંસ્થાનનું થયું નથી. આ ગુલામી બંધારણ દ્વારા બધી સત્તા ગવર્નરોના હાથમાં ચાલ્યા જાય છે. કેટલાક બંધારણ અને કેટલાકવાર અમલમાં મૂકી શકાય તેવા નથી. અને આવી રીતે સામાજિક પ્રગતિ અશક્ય બની છે. આઝાદી અને નવા બંધારણ ને કબજાની દેખાવ પ્રજા પર પાર્લામેન્ટમાં ચૂંટણી અંગેની સત્તા મેળવી હતી જેમાં ચક્રવર્તીઓને વિજય મળ્યો છે. આમ નવા બંધારણને પાયું બેસી ગયા હિંદી મોરક્કાલને બારપુર્ક. જાહેરાત કરી છે મોરક્કાના અને નવનિયુક્ત કાયમાં ચાલ્યા આવતા અત્યાચાર જેવા જરાપણ બનતો નથી

બન્ને એક બીજાને દબાવી દે છે. હિંદના ગવર્નરોની અનહદ ખાસ સત્તાઓને આપણુ સરકારનું પીઠબળ મળી રહે છે.

પ્રધાનોને સત્તા નથી

સમવર્તીઓ સિવાય બધા ખાતાઓ કેબિનેટ ખાસ હિતોનું રક્ષણ કરે છે. તથા બંધારણ ફેડરલ એસેમ્બલીના મોટા ભાગને આકરણનો નોકરીઓના સંબંધના કંઇ પણ દાખલા કરવાનો તેમ પ્રધાનોનો નથી અને ખાસ હિતોને રક્ષણ આપે છે તથા મહાન પ્રશ્નો ઉકેલવાનું પ્રધાનો માટે અશક્ય બની જાય છે.

જવાબદારીનું નાટક

આમ છતા મહાસભાએ જે ગવર્નરો તેમની ખાસ સત્તાઓ ન વાપરવાની અને પ્રધાનોની સલાહ માન્ય રાખવાની બાંહેધરી આપે તો પ્રધાન પદ સ્વીકારવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. આપી ખાસ સિવાયની જવાબદારી બાબી સત્તાઓ વિદિત અને ફરજ બંધી છે. જ્યારે સરહારનું હિત ખાસ ડિલ તો આવી ખાસી તે આવા શકત. આમ કરવાનો અર્થ બંધારણને ઉદાર આપવા જેવાનો થાત. બંધારણો અવાજપારી માણસોનો કેદાર બની રહે છે.

ક્રાંતિનો માર્ગ

બ્રિટીશ સરકારનું બખ્તર ઉંગેસ મુજબનું જ છે. આપણે હિંદી મતદારોને અત્યારણીને તેમને કહ્યું છે કે 'અહમને કાંઈ તેમ કરીશું' તેમનું કોઇનું પ્રતિનિધિત્વ ન હરાયતા પુતળા પ્રધાનોની નીમણુંક કરી છે. તેઓ સારી રીતે જાણે છે કે મારારાજાઓ બાબત તેઓ ઘડીકાર પણ દખી શકવાના નથી તેથી તેમને મારાસાહાઓ બોલાવવાનો અખત્યાર રખ્યો છે. પ્રજાના પ્રતિનિધિઓથી કરીને આપણુદેશે ઉંગેસ બધાજ પગલાં ભર્યા છે અને ફાસ્સદાસ સાસ્રી આપે છે કે આવા પગલા જ શાંતિ તરફ દોરી જાય છે. મોર્ડ સેટલેન્ડનું તાજેતરનું ભાષણ એ હિંદી જનતાને બ્રિટીશ શાહીવાદના ઘુતને દૂર કરવાનું આહ્વાન છે—જે બ્રિટીશ શાહીવાદ સમ તેવા નામ હેઠળ પૂજાણી. આપણુદી અને હકુમત ચાલુ રહે.

સંયુક્ત રાજ્ય

ફેડરલ ઓની બાબતોમાં કહ્યું છે કે મહા સંસ્થાનોના આગેવાનો રાજાઓના સાથીદાર સાથેના હિત વિરોધને સમજી શકે તેવી આશા રાખવા છે. ગવર્નરોને બુલ્કારામાં વિશ્વાસ નહિ એટલા સાથે આપણે હિંદી જનતાની આઝાદીના પ્રાણીનું ઊંચ કરવાના પોતાને જેમ મક્કમ બનાવી હતા તેમ બ્રિટીશના પણ મક્કમ બનાવી

ચર્ચા પત્ર

એજન્ટ જનરલ શું કરે છે?

'ઇન્ડિયન ઓપિનીઅન' ના અધિપતિ જોગ

મારા-મારે પ્રથમ દક્ષિણ તોડવું કે દક્ષિણ ના પ્રતિનિધિ કાયદા વીશે તમારો અભિપ્રાય જે તે જાણી મેળવે 'ધ મેસા.' ના પ્રકાશ થયા છે તથા હિંદી જનતાનું ધ્યાન આને ખેંચાય દોર્યા ધ્યાન ખેંચ્યું છે, કે દક્ષિણ કલમ ના એજન્ટ જનરલ આપણા અધિકારના રક્ષણ માટે શું કરે છે તે જોવામાં આવ્યા છે

મોટા ભાગના આપણી પ્રજાના બીનજરૂર અને માનસની આપણને ખબર છે, એટલે નવા દાખલા મેળવવાની વાત ન બાજુએ રહી પણ ખરેખર દુઃખદ ઘટનાનો તો એ છે કે આપણે બોગવતા આવેલા કહેવા પણ એક બાજુ ઓક છીનવી લેવામાં આવે છે.

હિંદી પ્રજાને કાંઇ સત્તાવારણ કે અંગે હિંદુસ્તાનના સરકારે શા માટે એજન્સી બાબી છે! આપણા આ દેશના દુઃખ અને હીતો, રક્ષણાલયો અને ગીરાવટની સંભાળવાની શું એજન્ટ સાહેબનો ફરજ નથી! તે સમય ન હોય તો આ દેશમાં એજન્સીના નીભાવ માટે, હિંદુસ્તાનની સરકારે શા માટે હજારો પાઉંડનો ખર્ચ કરવા જોઇએ! અને આ એજન્સી અસાધારણનો બધો વિભાગ ક્યાં સુધ્ધા હિંદના ગોકુળાના મજુરોમાંથી આવે છે. અને તેમને કંઇ નહિ તો એટલો તો સમાચાર હોવો જોઇએ કે તેઓના દરીયાપારે ચરતા બાહોશોના દુઃખ સંવેદાય. આપણ તમના પૈસાનો સદુપયોગ થઇ રહ્યા છે

અહિંના લોકો છે કે જ્યારે પ્રતિનિધિના બીલ પાસ્સીંગેન્ટ સભા રજુ થવાનું હતું ત્યારે આપણા એજન્ટ સાહેબ ગોરા રજુઆત અંગેની ગરબડ કરવા કમરો કરવાનું ચુકયા હોવા જાહેરમાં, અમને તો ન પણ તે સાહેબની ખાનગી રહો પણ હોય સમાચાર તો એજન્ટ સાહેબ આ દુઃખ કે, આ બાબતથી હિંદીઓના જન્મસીદ્ધ હક છીનવી લેવાય છે, ત્યારે એમ ન હોય તો તે સાહેબે હિંદી જનતાને એ બાબતની માહિતી કરી હોત. શું એજન્ટ સાહેબે તેમના માનીતા મહેમાનો-ગોરાના માન કાર્યક્રમો ગોઠવવા આપી હશે! તે કામ કાર્યક્રમો આ સંબંધી ખબર આપી હતી ના તેઓએ શા માટે હિંદી જનતા તથા પ્રતિનિધિને ખબર ન કરી! શું આપણા સંમેલ નેતાઓ એટલા બધા અજ્ઞાન હતા આપણી જન્મસીદ્ધ હક અમલમાં ન તેની તેમને ખબરે ન પડી! અથવા તે શું તેઓ એટલા બધા પ્રતિબધ્ધ કામો હતા - આપણને કશી ખબર કર્યા વગર તેઓએ પોતાનો ના લેવા. મારી ગીપ્રે ન બાબતો હોય સામાન્ય પણે તેઓ પુરા લાગતા છે. અથવા તો તેઓ તે શું એટલો બધો ગાઢ્યાસ હતો કે હિંદુસ્તાન સરકારે મુખ્યો પ્રધાન તેઓનું બીજા નું કામ્યું ગાંધી આપ્યું' બાબતે તો આપણા બોગે ઓટલુંજ ખબરાય થયા હોઇએ ! એજન્ટ સાહેબે દક્ષિણના રજુઆત કરી હોય તો નહી પણ તેઓએ બીલ્યાથી અને ગામ્ય ... સીંગ કોવા ઝાલા પણ આપણે આપણો ગુમ્મ કોઇ હક ઘરાવે - મારે બોજ ચેતવા પડીએ હક બાબતમાં બીલ કાયદો થયો છે ત્યારે એજન્ટ સાહેબ ગામ બાબતના જવાબદાર છે કે હવે આ બાબતમાં મુકત વ્યવહાર રજુ આત કરવી જોઇ તે બાબત પ્રયત્ન કરવો તેમાં કંઇ પ્રયાસ ... સારુ - તેઓ સાહેબને તાત્ત્વ કે બાબતો ના ખબર ... કે ... કે ... કે

ક્ષ સાચવવાની પુરતી તક મળી નહીં આપે દરેક સુધરેલા દેશમાં એ નીતી અમલમાં મૂકેલી છે કે, કોઇ પણ માણસને પોતાનો બચાવ કરવા માટે આપણા દીના કોર્ટને પણ રજા કરવામાં આવતી નથી. તેના કશું પણ ખોટું નથી એમ સાબિત કરવાની જવાબદારી ફરિયાદીની રહે છે. આપણી કોમના કેટલા બધાં પુરૂષો એમ માનવામાં ભૂલ કરે છે કે આપણા એ જન્મ સીદ્ધ હકની આપણે ને બળજબરીથી તેથી તે બાબતમાં કંઇ પણ કરવાની જરૂર નથી. ખરે કહેવું જોઇએ કે કોમની આ બાબતમાં અજ્ઞાનતા ને લઇને આપણી કોમના કેળવાયા આગેવાનોએ તથા તેમનાથી પણ ઉચ્ચ પોદીના આગેવાન એજન્ટ સાહેબે આ બાબત જે નજરથી તથા તે બાબતને માટે જરૂરીયાત જેવા જેવું નથી એમ બતાવ્યું તે બધાનો બચાવ નજર દોષ થાય! ના હક્ક હતો - અને પ્રમીગ્રેશન ઓફીસરવાળાઓને બળજબરી પાસુ કોર્ટમાં ન હકનો ઘ્રાસ થઇ રહ્યા છે જો એમ જરૂર તો આ પ્રમાણે તે હક મજબુત કરવાને માટે કાયદો કરવાની જરૂર હતી? આમ જોર બરાબરની રીતે જન્મ સીદ્ધ હક લઇ જવામાં આવ્યો. હવે તો સામે આપણી હિંદી જનતાએ તેમજ હોદી બાપાએ સખત વીરોધ જાહેર કરવો જોઇએ કારણ કે તે સાચવવાને માટે આપણને પ્રચાર પણ તક આપવામાં આવી નથી કોઇ આપણે એક પણ પગલું આપણો વીરોધ જાહેર કર્યાનો કોઇ પણ હક જતો થવા દઇએ તો તે બધા દુઃખના ઘોડા દાખલો થઇ પડશે, મેજીસ્ટ્રેટ નહીં પણ કોર્ટમાં ઓર જનતી આબરૂદા આપી જરૂર કે જેથી તેઓ તમના આગેવાનો તમના વતી શું કરે છે, આપણા શું કરતા નથી તે બાબત વીશે સંપુર્ણ વેદકાર થઇ જશે.

છેવટમાં હું આશા રાખું છું કે આ બાબતમાં આપણા યુનીયનના દરેક દરેક દોદી પછી ભલેને કોમોનીયલ માનું કોમ કે, દોદામાં જન્મેલો કોણ પણ બાપાના જેમ માનીને જબરજસ્ત વીરોધ,વિદા પણ જોઇએ, અને એજન્ટ સાહેબ કે જેઓ મૌન ધારણ કરી રહ્યા છે તેમનાં પણ કાન ખોલવા જોઇએ.

શ્રી. "જુનો કોંગ્રેસવાદી"

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

નવો તોડવાથી ગાંધીનો નાશ નહિ થાય

લ. ડનના એ તા. ૨૮ મીએ સાહિત્ય આકિકન ઇંગ્લેંડ એસોસીએશનની વાર્ષિક સભામાં યુનીયન સરકારના પાર્લામેંટરી સેક્રેટરી મિ. એડવર્ડ હાર્વરે જણાવ્યું હતું કે ગાંધી વિભાગવાળા પરેા સાથી પાકતાથી મંદિરાની તોડ આવશે નહીં. બલીન પરેાનો નાશ કર્યો હોવાં સોના માટે નવા પરેાની સગવડ કરી લ્યો તેમેાને બાલકારીજ કરવાનો નીકેાલ આવશે.

જોહેાનીસબર્ગમાં કામકારેાની હડતાળ

જોહેાનીસબર્ગમાં આવેલી ડરબન કોલસર્ક આર્યન કુંપનીના કારખાનામાં કામ કરતા ૭૦૦ કામદારેા કે જેમાં મોટે ભાગે ધોદીઓ છે તેઓએ અન્નાવની ફરીયાદ કરી તે તા. ૨૧ મીથી હડતાળ પાડી છે. બાકીના સાથે પકેલા બાંધનો નોકાલ આવ્યો નથી અને બધા ધોદીઓ બરાબર થઇ પડવા પછી છે

યુનીયનમાં મતદારેા

પાર્લામેંન્ટની ચુંટણી માટે આપણા યુનીયનના ગોરા મત આપનારાઓની સંખ્યા ૧૨,૫૭,૭૮૭ છે. તેમેાની સંખ્યા પ્રાંત પ્રમાણે નાટાલ માં ૧૨૦૮૦૬, ટ્રાન્સવાલમાં ૪૬૭૦૧૬ અને ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટમાં ૨૨૧૫૫૮ છે.

શ્રી. રોડમેયર ખુલાશેા કરશે ?

ગોસકેમા ઝરાઓથી એક સભામાં જનરલ સ્મટસને પ્રધાનપદ સંબંધમાં જવાબના બદલે કહ્યું હતું કે પ્રધાનમંડળમાંથી મા રોડમેયરે કરી રાજીનામું આપ્યું નથી. રાજીનામું આપવા કારણ પણ જાહેર કર્યું નથી તેમજ રાજીનામાની મંજુરી પણ આપી નથી

પાર્લામેન્ટની નવી ચેસ્ટરચણી

યુનીયન પાર્લામેન્ટના મેમબરેાની ખાલકાવાર નવી વહેંચણી મુજબ ટ્રાંસવાલ ૫૨થી ૫૦, કેપ ૫૬, નાટાલ ૧૬ અને ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટમાંથી ૧૫ એ મુજબ ૧૫૬ મેમબરેા નવી પાર્લામેન્ટ માટે ચુંટવામા આવશે. નવી વહેંચણીમા નાટાલને ચોકાર બે જગ્યા ગુમાવવાનો વખત હતો કે દૂર થયો છે

મીસ ઓસકેમ્પની મીલકત

ડરબનની મીસ મારી ઓસકેમ્પનું તા. ૧૮ મેએ મરણ નીપજ્યા હતું તેણીની મીલકત પી. ૨૬૮૬૬ ની થવા જતી હતી. ગામ, મેમરા મેસર્સે ચાર હજાર પાંડ મીલકતમા રોકી બાકીનું આપવા તેણીની ઇચ્છા કરીયર ગોરી ગરીબોને આપવા ફરમાવ્યું છે પણ "એસેટેડ્યુબના કેસ" "ફરમાન ફેન્ડસી,"

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

ઝેડ. વી. પારેખ

૧૭ એ કમીશનર સ્ટ્રીટ.
જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે આસ્ત કચ્છી જ્ઞાતની દરેક મંડિઅમ મેસર્સરી, રેસ્તમા અને સ્પરેસી સ્ટાકીઓ કિફાયે કીંમતથી ગાર્ચ મળશે.

કોલ્ક પધારા નમારેર ઓર્ડર ચિઠ્ઠીથી ખાત્રી કરીશે.

"ગરીબ ફ્રેન્ડની સોસાયટી" નામ મેરીગસોન ડરબને પા પણ આપવા જાહેર કર્યું છે બાકીની મીલકત તેમની બે બહીજીઓને મળશે

મેરીટસબર્ગની મુલાકાતે

મેરીટસબર્ગ તા. ૧૫ જુને જેમસ્ટો ખુલ્લો મુકી ગયા. જનરલ કરબત આવશે પણ કાર્યક્રમના મુકામ ફેરબાણાને કારણે મેરીટસબર્ગ બંધની મુલાકાત લેશે. મવરનર-જનરલ અને લેડી ડરબ મુલાકાત ૧૫ અઠવાડીયાની મુદ્દી કરબામા રહેશે

બુકામેનોના મુખીનું મરણ

"બુકામેન ટોળાના મુખ્ય અધ્યાદામનું ૧૦૫ વર્ષની ઉમરે મરણ નીપજ્યું છે. બુકામેનોના રીવાજ મુજબ મુકા અધ્યાદામને ગીટ દામ નજીકના જંગલમા રોકી રખેવાળો રાખે મોકલી આપવામાં આવ્યા હતા. જંગલની નજીકમાં આવેલી એક દુકાનના માલેક મી. નીકોલસ બુકે કેપટાઉન મી. કેનાલાઇ ઉપર તાર આપ્યો હતો "કલકારી બુકામેનનો મુખ્ય મુકો અધ્યાદામ મરણ પામ્યો છે." આ સમાચાર અધ્યાદામની કોકરી બનાકો મારફતે રોજ બેન્ક સો કાફ્રિ ઉપર બુકામેનોમે મોકલાવ્યા હતા પણ અજાણતા અને તેની કોકરી બનાકોએ બોકાનીયમર્ગના એમ્બાયર એકઝીબીશનની મુલાકાત લીધી હતી, અને બંધ્યા બાદ કોકોએ તેમને નીહાળ્યા હતા, નજરેજોથી પ્રથમે બનાકોનો અવાજ આખી દુનીયામાં રેડીયોકાસ્ટ મારફતે કરી વજ્યો હતો. જે બાદ અમેરીકા અને હોટલના રેસ્ટોનોએ બાસ્ત કોકવળ કરી હતી: અધ્યાદામની જગ્યા એ તેની કોકરી બનાકા બુકામેનોની મુખ્ય બની છે.

યુનીયન-ઝીકન-ટેલીફોન

યુનીયન અને ઝોકન વચ્ચે ટેલીફોનથી વાત કરવા માટે તા. ૧ જુનથી એક મીનીટ માટે એક પીડ થી નવી થઇ છે. એક વખતે પણ મીનીટ વધારે થશે તો બધી પીડ થશે. નવા આપવી એક મીનીટે થી. ૧૦ ના પડાડા થયો છે.

હિંદી મુકકેા અને ખેતી

કરબનની ઇન્ડિઅન ટેલીગ્રાફ ઓફ-કેરાન કારીના મેનેજર મી. બી એન નારાયણે બાર્ષિક રીપોર્ટ બહાર પાડયો છે. કે બારીના બધાને હોદી મુકકેા તૂટક સેવે છે અને રાજકમાં બારી બેકારી આસપાસ દરીયાન કરવા માગે છે.

કેપ્ટાના કામદાર સાથે તોફાન

જોહાનિસબર્ગમાં રહેતા બનાવવા માટે ઉકાળવાના આથાના ટાંકાના મહત્વના પીપામાં ઝેર છોકરાઓએ મહત્વાકાંક્ષાથી પથ્થર નાંખતાં તીવ્રતાથી ઉપર જતી પ્રતીક્ષાજનક તેજીવાળની ઊંચકરી ઉપર ગરમ કામદાર પડ્યાથી ગંભીરના ખુલ્લા આગો ઉપર ઘારે ઝગડા પડ્યા હતા જેથી તેમની સ્થિતિ ગંભીર થતાં ફ્રેસ્પીટલમાં ખસેડી હતી.

મોટરબસ તળાવમાં

ડરબન પાર્સેના સીક્રાઉનેક રોડ ઉપર સમરે આ બાબત પરત્વે મોટરબસ ડાકતાં બસ રસ્તો ચુકી ૫૦ ફીટ નીચે સીક્રાઉનેક (તળાવ) માં ખાબકી પડી હતી. બસના ડ્રાઇવર ઉંડુ ઓસમાન આનને ઇજા થવાથી કીંગ એડવર્ડ ફ્રેસ્પીટલમાં અસેડવામાં આવ્યો હતા અને બીજા બે દાંદી-ઓને સ્ટ્રેજર મદદ થઇ હતી, બસ ઉપર લાવવાં સારે મુશ્કેલ પડ પડી એમ કેપાથી દક્ષિણ તરફના તીરાબુલાળા મંત્રાલય તરફે બાદરો લેડી બસડી જવા તજવીજ થશે.

મી. ચાવડાનું ગોળીબારથી મરણ

ચેરલ્સટાઉન પાંગ માલ્ના ઉપર આવેલી દુકાનના માલીક મી. મધ્યાર્જીન ચાવડાના આઠ મી. હાફિઝ ચાવડા ઉપર તા. ૧ જુનની રોતે એક રેલ્વે ગોળીબાર કર્યો હતો. ગોળીબારથી મી. ચાવડા મૃત્યુ પામ્યા હતા આને તમને કીંગ એડવર્ડ હોસ્પીટલના ઓસેડવામાં આવ્યા હતા. ત્યાં તેમનું બીજ રાત પરોઢ નીપજ્યુ હતું. મી. ચાવડા ઉપર ગુજારો ગયાનુ કારણ જાહેર થયુ નથી પણ ચોરીના હેતુથી ગુજારો થયાનુ મનાતુ નથી. આરોપના સાતએક દાગ ગોળી ચાર થયેલ હતી આને ચારે ચાલવામાંના રસ્તીની અવરજવર હતી. ગોળીબાર સમય બાદ ત્રણ નેરીવો નાસતા જણાયા હતા. પણ હજુ કોઇ પકડાયા નથી. મરનારના કુટુંબીજનો પ્રત્યે અમે અંતઃકરણથી દીલસોજી દરસાવીએ છીએ મરનારના આત્માને પરમ શાંતિ ઇચ્છીએ.

દેવળમાં આગ

કેપટાઉનના સેન્ટ જોર્જ દેવળમાં તા. ૧૪ એપ્રીલે આગ લગાડવાના અપરાધ માટે જોસેફ મેમેર નામના નેટીવને કેપટાઉનના મેજીસ્ટ્રેટ મી. એમ. આર. દારતોગ સમક્ષ રજુ કરતા અપરાધી ઠરાવતો ચુકાદો જાહેર થતા મે તા. ૨૮ ગીઓ મેજીસ્ટ્રેટે ગોમેરને અપરાધ જનરલને હુકમ થતાં સુધી જેલમાં રાખવા હુકમ કર્યો હતો.

દપાલની દરીયામાં બોટો

દરીયા માર્ગે હવાઇ બારાપી દપાલ માટે તે અજમાયશી ધિરાનો ઉંડા તે અઠવાડીયામા ડરબનમાં આવ્યા હતાં, જે પાણીમાં ફરતા બોવા સેંકડો માણસો દરીઆ કીનારા તરફ જોવા ધસી હતાં. આ બોટોનાં દપાલ અને ઉતારૂઓની સગવડ છે અને ૭૨ દિવસમાં ડરબન થી આકિપિયપટન સુધીની ૧૨ હજાર માઇલ મુસાફરી કરે છે. આશુ આદવાડીયાથી દપાલ દપાલી બોટો મુક અને સ્વીમરે ડરબનથી ઉપડશે

પ્રાણઘાતક અકસ્માત

ડરબનસંડાર્પથી ૨૪ માઇલ દુર કેન્ટરસ ડ્રોપ-જોહાનીસબર્ગ રસ્તા ઉપર મે તા ૨૦ માંએ સાંજ સમે ટ્રકોએ બે મોટરકાર સાથે આવી પડતા ત્રણ સ્ત્રીઓ અને પાંચ પુરૂષો મુળ ખાદ ગુરોપીયનો માર્યા ગયા હતા, અને બે બાળકોને ઓરે ઇજા થઇ હતી અકસ્માતનું કારણ જાણવા મળ્યુ નથી પણ પાસ પ્રમ જણેલા કારે ઉલટાવેલી પ્રકાશો મોટરકારો સામસામે જોર સપાટ હતી નહીં એવું માનુમાન થાય હતું.

ચોરીનો ઉપદ્રવ

ગયા અઠવા ગિયામાં જોહાનીસબર્ગમાં ચોરીના ઘણા બનાવો બન્યા હતા. જે તા ૨૬ માંએ દીલબોની એક દુકાનનુ બારણું તોડી માલ તથા પા. ૫૫ જાણાંત ત્રિજોરી તોપાડી ગયા હતા. સેન્ડ્રસ એવેન્યુની એક દુકાનની બીલાંજમાં બાકોરું પાડી પા. ૧૦૦ ના માલની ચોરી થઇ હતી ગોલરોડમાં પા. જે. એમ ક્રીરદરન કુટુંબ સાથે ગયુ ત્યારે દીવેલવર તથા કપડા મળી પા. ૫૪૫ નો માલ ઉપાડી ગયા હતા. વળી માલવર્નમાં પણ પા. ૩૦ ની કીમતના કપડાની ચોરી જાહેર થઇ હતી.

અકસ્માતમાં હાથો

નીસનાથી એક જર્મનના ધારકા કાપનારે પથ્થર આપ્યા છે કે દીપવેલાનો રસ્તો ઓળંગી ચાલુ કાર્યોમા સારેસ સરહદ તરફ પુગ્યા છે, જેઓ આગો માંચાળો ત્યાં પ્રદેશે. તેણે ચેતવણી આપી છે કે ઉલ્લાન્ટથી બીજા આસરે નામ કાર્યોઓનું ટોળું સારેસ જવા માટે આમ પણ વખતે નીકળવા વધ્યા છે.

પોસ્ટ ઓફીસમાં ચોરી

નાટાલ પ્રોવીન્સની પોસ્ટ ઓફીસમા થયેલી ચોરી માટે પ્રથમ એક નેટીવને પકડવામા આવ્યો હતો. તેને કેદમા રાખી બીજા છ નેટીવોને પાછળ પકડવા છે. પોસ્ટ ઓફીસ કર્મચારી પ્રોવીન્સમાં બીજા ૧૮ ગોરા એના નામ હતી

બારસેરા માણસ ઝડપ્યો

મોજી સાર્જન્ટ મી. જ્હોન સ્ટોક ડરબનથી નોંધણી પત્ર દોવસની મુસાફરીમા ૬૨૦૦ માઇલ ચાલી ૧૫ પકડ્યા છે. આ મુસાફરીમાં તેણે ૨૧ ઘોડા ગુમ કાર્યા હતા અને ૨૨ મા તેણે મહીના મા. ૩ જુન સુધીમાં કેપટાઉન પહોંચવા ચક્રો રાખે છે.

અ ખ ર પ ત્રો

આગમન

ગઇકાલથી ગયા બુધવારે આવેલી ડર્બામર કોમ્પ.ના દાંદીથી એક પ્રોફેસર વસવાળ નામના મહેમાન આવેલા છે જે યોગ વિદ્યામા અને તિરંદાજ તરીકે પણ કુશળ દોવાનું જણાવાય છે. આમ પ્રતિનિધિ નાતા ગરકથી તેમનો ઠમીલ પત્રદીક્ષ્યુકમા સત્કાર કરવામા આવ્યો હતો.

કેપ્ટાઉનમાંથી લાંબી કનાગીતી પેઢી મેસર્સ શીનિસ્લાસ પરમેલામ ગોલ્ડ કું.ના પાર્ટનર શ્રી. પોપટલાલ કુપરજી ડરબન કરવા આવેલા છે. તેઓ પરમેલામ દેવશીને ત્યાં ઉતર્યા છે.

ઓદ્રજનક આવસાન

તા. ૨૧-૫-૩૭ ના રોજ ડરબનના સુરત આર્ય સંગીત મંડળના સભાસદ શ્રી. નરસંદ્રિ બાઇ પુરાણક આકાળ અવસાન થયું છે સ્વ. નરસીદ્રભાઇ પણ ઉત્સાહી અને ખંતથી કામ કરનાર હતા. સંગીત મંડળની એમની સેવાઓ સ્મરણીય છે. મુકત આર્ય સંગીત મંડળે સ્વ. નરસીદ્રભાઇ પ્રત્યે પોતાની લાગણી દરસાવવા એક શોક સભા ભરી હતી તેમા સર્વાનુમતે શોક દર્શાવતો ઠરાવ પાસ થયો હતો અને કુટુંબીજનો આત્માને અપાર શાંતી મળો તથા આ કુટાદ પ્રસંગમાં એમના કુટુંબીઓ પર આવી પડેલી આફત સહન કરવાની તેમને શક્તી મળે. એવી પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી.

પોર્ટએલીઝાબેથ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ

પોર્ટએલીઝાબેથ ઇન્ડીયન કોંગ્રેસની વાસ્ત સુંટણીની સભા તા ૨૩-૫-૩૭ ને દીને રેપોર્ટ ગાર્ડનરકેપમાં ઝેલવામા આવી હતી. મેસ. આર. નાયકુના પ્રમુખપણા નીચે મળી હતી. પ્રથમ પ્રમુખ તથા મંત્રીની તરફથી ચાલેલ સભ્યોનો આભાર માની નીચે મુજબ સુંટણી થઇ હતી. નવા પ્રમુખ શ્રી. કુલબાઇ કશીરજી, ઉપ-પ્રમુખો મેસર્સ એસ. આર નાયકુ, એમ. એમ. જેવ, એમ. ઇ. ઝવેરી, સેક્રેટરીઓ મેસર્સ માદર પાન અને શ્રી. કે. પીલ્લે; ટ્રઝરર શ્રી. મહમદ હુસ્સ-નાકસ; કમીટી મેમ્બરો: મેસર્સ પરબુભાઇ અમલજી, આર. જી. વર્મા, જી. દોરાસ્વામી, મજી અલ્લાબક્ષ, એમ. કરમન, એસ. પન્ડીઆર, શ્રી આર એમી, નરોતમભાઇ બાંસદા, ઇ. ગુલ કરાજ, એમ આર સેંગ્રટ, કલ્યાણજી ગોસાઇ, શ્રી. આર. પીલ્લે, જી. એસ. મોદી, નાથુ મામા, ઇ. જે. પટાલ, એન. ગોગ, નારણ-દાસ મકનજી ટ્રકર, એસ. આર મુદલે, દાઉદ આઇ મુસા, આબદુલ કરીમ, સોમાભાઇ બાબા.

જુના પ્રમુખ શ્રી. કે. જી. ગોકેજીના સેવાઓની તારીફ કરી તેમનો આભાર માનવામાં આવ્યો હતો.

નવા પ્રમુખ શ્રી દુલબાઇએ પ્રસંગે મેમ્બરો એ તેમનાપર વિશ્વાસ મુકી તેમને પ્રમુખ તરીકેનુ માન આપ્યુ છે બદલ તેમનો આભાર માન્યો હતા અને કોમની સેવા કરવા જેવા તેમનુ ધ્યેય રહેશે એમ જણાવ્યુ હતુ.

હિંદ અને જાપાન

હિંદ અને જાપાન વચ્ચે વેપારી કરાર

હિંદી સરકાર અને જાપાન વચ્ચે આગામી વેપારી કરારો થઇ ચુક્યા છે; જે મુજબ જાપાનને દર વર્ષે ૨૮ કરોડ ૩૦ લાખ વાર કાપડ હીંદમાં આયાત કરવા દેવામાં આવશે અને તેના બદલામાં જાપાન હીંદનું રૂ. ૧૭ લાખ ગાંસડી ખરીદશે. બંને એકમાં વધારો કરીને જાપાન જો દર લાખ ગાંસડી ખરીદે, તો તેને હીંદમાં કાપ કરોડ ૮૦ લાખ વાર કાપડ આયાત કરવા દેવામાં આવશે. જાપાન જો પ્રતીજ્ઞા ચૂકે તો કેટલીક ચોકકસ વસ્તુઓ પર વધારાની ડયુટી નાખવાના હકકો કેટલીક ગેરંટીના કરારોના કાંઇ ઉલ્લેખ નથી. આ કરાર ૩૧ માર્ચ ને છેલ્લે પાને નવો પ્રતિબંધ મુકેલો નથી. ઉલટો ૧૯૩૬ ના માર્ચની આખર તારીખ કે જ્યારે સુધી આ નવા કરાર ચાલુ રહેશે ત્યાં સુધીના એ સીઝનની આયાત પર પ્રતિબંધ મુકાય એમ ઠરાવવું નથી. આ મુદ્દાના પ્રતિબંધ મુકાવો જોઇતા હતા એમ કેટલાક વેપાર–ઉદ્યોગનું માનવું છે. એ વિષે સ્પષ્ટીકરણ નહીં હોવાથી જાપાન આ કરારોમાં હીંદ પાસેથી લાભ ખાટી ગયું છે જાપાન અને હીંદ, બે વચ્ચેનો આ કરારોમાં ચારજ મોને વધારે છે એ મુદ્દો ધ્યાનારી એમે તો જાપાનનો ઉલ્લેખ કરવો જોઇશે; કારણ કે જાપાનને છોડી દે બાકીના બધાને આ મુદ્દો લાગુ પડતો નથી.

ચીન મંદિરની યોજના

શાંતિનીકેતનના વિશ્વ ભારતીના ચીનભવનદ્વાર ખુલ્લું મુકવાનો દીવા ડા. સ્વીનહોનાથ ટાગોરે પેકિંગ જાહેરના અધ્યક્ષપદે કર્યા હતા. જાહેર સભામાં કુમારી હીંદીરા નામના બહેનો સારા ભાગ લીધો હતો. ડા. ટાગોરે કહ્યું હતું કે આજથી પુરાતત્વમાં અત્યંત હીરજ અને ઉત્સાહથી ૧૮૦૦ વર્ષ પહેલા ચીન આવા હીંદનો સ્પર્શ પામ્યા હતા આ મંદિર તેના પ્રતીક રૂપ હશે અને તે જ પ્રકારે હિંદ પરદિન સમગ્ર ના પ્રાચીન સાથ પોતાના વારસો એમાંના ઉદારતાપૂર્વક ચીનવાસીને આપશે અને હીંદમાં ચીનવાસીઓ કરશે. પણ તેમણે ચીન આવા હીંદની નવજાગૃતિની પાત્ર બનવું જોઇએ. હું ખુશીના બધા લોકો અમે ચીનના પ્રતીક્ષા. તેથી આ કામ શાંતિનીકેતને પોતાનું નથી. પરંતુ અમે આખરી અક્ષરને ચોકકસ કરવા ઇચ્છતા નહીં. કોઇપણ પ્રસંગે ચીનવાસીનું રક્ષણ કરતા અગાઉ સીધું ચકાસે ગ્રો. તુન–યુન–શાન ગ્રેજો સીનો–ઇંડીયા કલચર સોસાયટી ના પ્રમુખ છે, તેમણ કહ્યું હતું : આ મંદિર ધર્મના સંસ્કૃતિનો સ્પર્શના. પાડી દેશે. વિશ્વ ની આધ્યાત્મિક પ્રગતિને માટે આ બે દેશનું સંગઠન જરૂરી છે. આ દેશના પ્રશ્નો આજે સરખાજ છે. એ સંગઠનથી વિશ્વની માનવતા નવી દ્વાર ઉઘડશે એમ નાને લાગે છે. પ જવાહરે જાહેરમાં કહ્યું હતું કે ઇતિહાસના ઉદયપ્રકાશથી હિંદ અને ચીન બંને સાથે જેવા દેશ છે સંસ્કૃતિ અને જ્ઞાન વિચારણામાં બંને સમાન . દુનિયાની રંગભૂમિપર તેમણે અગત્યનો પાઠ ભજવવાનો . તેમાં આ મંદિર સામાન જ્ઞાન જાગરી એમ લાગે છે, આ મંદિર બે બાળનું છે. જે માટે ૨૦૦૦૦ રૂ. ખર્ચવામાં આવ્યા . તેમા મોન અને દાદ હજાર રૂપિયા ૧૦૦૦ પુસ્તકો ફાળો.

૬ ફેબ્રુઆરીમાં સુરતથી મુંબઇ

સુરતના મુખ્ય પત્રોની સામાજિક ખાલ ફેબ્રુ વાયુ ગયા છે. એ મારીની મહાલીફ ચિરોગ ગયેલા છે. દર રાનીવારે મુંબઇના સેન્ટ્રલ સ્ટેશનેથી ૨–૨૫ કલાકે ઉપડે છે એટલે એરોપ્લેન બપોર બધા પહેલાં આવતાંવાર લાગ પડે છે, નજર પ્રમાણે સોમવારે બપોરે ૧–૩૦ કલાકે સુરતમાં જોવાઇ જાય (આસરે ૬ કલાકનો પુરેપુરા લાભ ૬ સોમવાર પરના મુખ્ય સ્ટેશનોએ ને ઓફીસ માટે છે. ત્યાં ત્યાં રહી. આવા સ્થળ પર ત્યાં ૬કના સોદી વધુ ઝડપી છે તેનો ત્યારનો પણ કંપની રાજ્ય બંધ છે પાસ કરે ૨–૨૨–૨ ના ભાવના જવાની ટીકીટ મળે છે. બીજા પ્રવાસ [illegible] ના બાવલ્ય પર ૨૦૦ ૨

સરકારી કર્મચારીઓને રીઝર્વેશન ભોગ

સરકારી કર્મચારીઓને ૧૯૩ સ્થાન ભોગ લીધા છે તેનો કેટ- કાલ પુરસ્કારો હાલના ખાલી છે. મુખ્યમંત્રી અને આરોગ્યાલ નવુંકર કર્મકર ખાદ અધિકારીને કલકાર વર્ષ પર્યા તેમની સાથેના વાર્ષિક મજુર ખાલપદના હકદાર ઉમેદવારના [illegible] આવેલા તેનો ઉપર ગજાર કેરલ પાસુ પડતા કેન્ડિડેટસ ઉમેદવારો [illegible] ખાલી મરકારે પાસ્પોર્ટ . બાકીના આગળ . રહેતા ઉપાય ખાલી તમારા ચાલકોમાં [illegible] . [illegible] ઉપેક્ષ ગાવર આ [illegible] મોટામાં મારી રાજના નીચકરો.''

ફેડરેશનમાં દાખલ થવા માટે કોંગ્રેસોએ કરેલી ચર્ચા આજ રાખતો

[illegible] જણાયુ . . [illegible] ધારાસભાઓમાં ફેડરેશન પ્રવેશવામાં નીચેનો . ઘણુ ઘરતા દાખલ કરવાની બાબતથી કામ કે ૧ ફેડરલ સરકાર રાજ્યોમાં કરદાખાત બકરી તાકીદ કે કરદાખાત સૈન્ય ભરતી કરી શકશે નહીં. ૨. વસતી ગણતરીની બાબતોની દેશી રાજ્યોની પાર્લામેન્ટ રાખવી. રાજાની સંમતિવીનાના કે તે રાજ્યમાં કરવે ભાંખી શકાશે નહીં. રાજાઓની બ્યાજ અને આર્થિક બાબતો પર બહારનો અસર કરતા કાનુનો પડી શકાશે નહીં.

સુરતીમ અક્ષરારો અદ્રાસબારમાં ભોગારો?

યુકત પ્રાંત અક્ષરસર પરિષદની બેઠક લખનૌ ખાતે ગી. ગાંધીજીના પ્રમુખપદે ગયા રવી રજામાં ૨૦૦૦ પ્રતીનિધિ તથા ૧૦૦૦ પ્રેક્ષકોની હાજરી આપી હતી સ્વાગતાધ્યક્ષ થઇ. કુલપુરુષના અભુતપૂર્વ આવકારના ભાષણ બાદ પ્રમુખે બોલતા જણાવ્યું હતું કે જ્યારે નવા બંધારણથી પ્રજાની પ્રાથમિક જરૂરીઆતો પણ પૂરી પાડતા નથી ત્યારે તેનો અસ્વીકાર કરવા સાથે બીજી કાંઇ પણ દલીલની જરૂર નથી. મોટા પ્રાંતોમાં લઘુમતીઓનાં પ્રમાણમંડળ રચાયેલામાં આવ્યા છે તે નવા રાજકારણનું પોકળ પુરવાર થયા છે, તે આ પ્રશ્ન ચાલતા ના સીદ્ધાંતની કેવી કરવા જેવું નથી. નવા બંધારણના સામટાની દ્રષ્ટિએ ચર્ચા કરવા તે સીમાંના પાંદની રજના છે. અરીસોનો મતાધી કાર નથી એટલુજ નહિ, પણ બોરાક મેળવવા તો પણ હક્ક નથી. [illegible] ગાંધી ચાલુ રહ્યા નથી દેશના ખેડૂતોપ્રજાની પ્રગતિ માટે મુસ્લીમોએ સહકારમાં સાથેજ થવું જોઇએ એવી ખેડૂતોમા મુસ્લીમો એ કોંગ્રેસ તરફ જે દરકારી દર્શાવી છે તે જોઇ મને બહુ ખુશી થતા. તેથી બે દરકારીથી કદાચ સરકારને મુસ્લીમો વિષયક કેટલી પણ મુસ્લીમોના તેનાથી સંતોષ માના નહી હોય.

પરીષદે નીચેના ઠરાવો પણ પસાર કર્યા હતા:

(૧) અક્ષરારો ના પ્રાથમિક શાળેપ પહેલા અને બાદ કરીને સહાયકોના બાકી બાકીના : સંખ્યા મુખ્યત્વ કાર્યકારીના ભલામણે કરેલા એસેસમેન્ટીના સખ્યા મેસર્સ બહમદ અહમદ ગ્રંથના બાગીર બાહબાદખાન કમાલુલ અન્સારી બાગી, બાબેરી બાહબાગ હકીમ અને કરમાઝમ બગીરની પટા કાર્યાટી નીમવામાં આવે છે.

(૨) પરીષદ સંપુર્ણ સ્વતંત્રતાના ધ્યેય ઉપર ખાસ મુકો જણાવે છે કે, હિંદના દેશના આર્થિક મુસ્લમોનો વિરોધ કરતા હોય અને મુસ્લીમ આમ જનતાનો સ્વાર્થી મુખારવા નામના દામ તેમણે મુસ્લીમ આમ વર્ગને તબાલાબામા લાવવા માં સ્વીકાર્ય કરતોનો બહિકાર કરવો.

વિવિધ વર્તમાન.

સ્પેનની લડાઈ

સ્પેનની લડાઈનું વાતાવરણ પણ કેમ બન્યું છે, એ આપણે આગળ ઉપર જોઈ ગયા. આ આંતરવિગ્રહમાં જોયા આવેલા સમાચાર મુજબ તા. ૩૦ મીએ બેલીઅરીક ના આવેલા દ્વીપોના ત્રણ સ્પેન સરકારના હવાઈ વિમાને જર્મન મનવાર ડ્યૂશલાન્ડ ઉપર બોમ્બ ફેંકેલા હતા જેથી મનવરમાંના ૨૩ માણસો માર્યા ગયા હતા અને ૧૦૨ માણસો ઘાયલ થયા હતા. આ સમાચાર બર્લીન પહોંચતાં જર્મનીએ એક કરોડાધિપ લડાયક મોકલી આપી આદીનારીયા કિલ્લા ઉપર તાબડતોબ મારો ચલાવી સ્પેનના બોલસેવીકોને શાંત કરી હતી. આ બનાવ પછી જર્મનીના અને મહાસભાએ નાટકરૂપ કમીટી સાથે મીટીંગ બરલીનની જપાની પલ્લા બતાવી હતા જર્મની તરફથી પાછી બોલાવવામાં આવી છે નાટકરૂપ કમીટીના કાર્યને ઢાપણી પુરો એવું કામ કરશે નહિ. તાજેતરમાં મરણ પામેલા જર્મનીના ઇંગ્લાંડમાંના એલચી સાહેબ શ્રીયુત સર હોરેસ રમબોલ્ડ ની જગ્યા પુરવા માટે જર્મનીએ ઉતાવળ કરી નથી. તેમના સ્થાને હજી કોઈની નિમણુક થઈ નથી.

નવું પ્રધાન મંડળ

પ્રીટોરીયાના વડા પ્રધાન શ્રી બોથાએ તબીયતના કારણે પોતાનું રાજીનામું સ્વિકારી લેવાની સાથે સાથે નાતાલના ભૂતપૂર્વ પ્રધાન શ્રીયુત હરટઝોગે મંત્રી તા. ૨૮ મીએ પોતાના મંત્રીમંડળનું પુનઃ બંધારણ કર્યું છે. શ્રી. હરટઝોગ પોતે જોહનેસબર્ગના પ્રધાન મંડળમાં ૧૫ વર્ષ ન્યાયખાતાના, તથા નેટાલના લેજીસ્લેટીવ, એક્ઝીકયુટીવ અને ફેડરલ કાઉન્સીલના મેમ્બર તરીકે કામ કરી ચૂકયા છે. હાલ તેઓ સાર્વત્રિક ચૂંટણીમાં ઉભા રહેવાના છે. તેમની ગેરહાજરીમાં તેમના ખાતાઓ નીચે પ્રમાણે વહેંચવામાં આવ્યા છે. વડા પ્રધાન અને ન્યાયખાતું, હરટઝોગ; નેટીવ અફેર્સ, ડોક્ટર કોસ્ટર; ફાયનાન્સ, કોમર્સ અને ઇન્ડસ્ટ્રીઝ, સ્વાર્ટ; પબ્લીક વર્કસ, રેલ્વેઝ અને હાર્બર્સ, ડેનીસ; પોસ્ટ ઓફીસ અને ટેલીગ્રાફ, ટેલીફોન્સ, ડોક્ટર કોસ્ટર; એજ્યુકેશન, પબ્લીક હેલ્થ અને થીયોલોજીકલ ડીપાર્ટમેન્ટ, ડોક્ટર કોસ્ટર; લેન્ડ, એગ્રીકલ્ચર અને માઈન્સ, ડોક્ટર કોસ્ટર; મીલીશીયા, ડોક્ટર કોસ્ટર; ડીફેન્સ, ડોક્ટર કોસ્ટર; પોસ્ટ ઓફીસ સેવીંગ્સ બેન્ક, ડોક્ટર કોસ્ટર; પેન્શન્સ, ડોક્ટર કોસ્ટર; પબ્લીક સર્વિસ કમીશનર, ડોક્ટર કોસ્ટર; ટ્રેઝરી, ડોક્ટર કોસ્ટર; ઇમીગ્રેશન, ડોક્ટર કોસ્ટર; મીનીસ્ટર વિધાઉટ પોર્ટફોલીયો

સિંહમાં ગુમચવાયેલું કેદારનાથ–હિંદી પ્રધાન દીનબંધુ

ડરબનથી ટેલર જણાવે છે કે પાર્લામેન્ટના કનઝરવેટીવ મેમ્બરોની એક ખાનગી સભામાં હીંદી પ્રધાન માર્ક રૂધરફર્ડે હીંદના મહા સભાવાદી પક્ષને ઉદ્દેશી રિફારમી રાજદ્વારી કાયદા સેવા કરિયાનની કરી છે. નવી સરકારો પોતાનું કાર્ય જે રીતે ચલાવી રહી છે તેને માટે તેની તારીફ કર્યા બાદ લેડ લટરસેન્ડે જણાવ્યું કે મહાન શક્તિઓ અને ઉચ્ચ આદર્શો ધરાવનારા બધા લોકોની સેવાઓ, નવું બંધારણ ઘડનારાઓના હેતુઓ અને નવી ફલગેડારા સર્વટનરો અને પ્રધાનો વચ્ચેના ખરા સંબંધો રાજાની સલાહના સાધારે હીંદને બોગી છે એમ હું અત્યંત કૃતજ્ઞતાપૂર્વક માનું છું. મને હીંદુઓના મહાન ગ્રંથો અને તેમાં ખાસ કરી તેઓની રૂપનાત્મક શક્તીઓને વિશે અત્યંત મહત્ત્વ છે અને પબ્લીક નીરસતાઓ વચ્ચે પણ હું હજુ માનું છું કે તેઓ પોતાની ખુદ્ધિ દીનની સેવામાંજ અર્પણ કરશેજ. મું એટલી ખાતરી કરવી રહ્યારે પડતી છે કે એટ પ્રીટન ખરા અંતઃકરણથી તેઓને પોતાને કાય સંભાળી રહ્યું છે તેને તેઓએ ૨૨ ઝોરવે. તથી વેલ્થએ અથવા ગ્રેટબ્રીટન તરફના સહકાર માંગી રહ્યું છે તે તેઓએ રેકવો નહીં જોઈએ. આ મહાન કાર્ય તેઓ બન્ને સારો કરવાને લાયક છે એટલું જ નહીં પરંતુ ઇતીહાસના દબીએ તેમને બન્નેએ એક કરવાનું નીર્માણ થયેલું જ. આપણા સગાન ઘોલ્ડસ્ટનમાં આ અત્યંત આકર્ષકારક વહીએ આ મારી તેઓને અરજ છે.

પ્રજાસંઘમાં દક્ષિણ

શ્રીમ ગ્રોહ નેસનની સભાના ડરબન રહેલા પચાસ દેશોના સભ્યોના એકત્ર માન દક્ષિણને પ્રજાસંઘમા દાખલ કરવાની આવ્યુ હતું, જ્યાં બોઅનવાળા મા. ૮૬ને અને દક્ષિણ આફ્રિકા વાળા ૧૧ એ. ટી એન્ડ્રુઝે પ્રસ્તાવને અભીનંદન આપ્યુ હતું.

અબરધામાં દેરફાર

ગામની મીસ લુસીના અંધત્વના દુઃખારના ઉપચારથી મરદમાં દરસામ હતી મીનોર મુસે મીનીએ ૧૯૦૬ થી ૧૯૦૫ સુધીમાં જનોલાંબોને ઘરકરી અજમાયસી તાલીમ માટે હાજર થવા ફરમાન કર્યો હતો ત્યારે મીસ અંસુન્ના હાજર થવા હતા જનાનાની તાસીરના આવા દેટલાક દાખલા જનતામા જાહેર થાય છે.

૫ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

ચુંટણીના પહા પ્રધાન જનરલ હર્ટોગ હજુ થા દક્ષણ આદ્રિકા પાર ૧૧ જુન ઉપડવા પહી છે બીજા પ્રધાનો ત્યારે પછી બે બધુ આવાદીએ નીકળશે.

* * *

પ્રેટારીનમા મળેલી ટાઉન કાઉન્સીલની મીટીંગ મા જાહેર રસ્તા ઉપર પગ નવા બત્તીઓ મુકવા ઠરાવ થયા હતો.

* * *

ડરબનની સાઉથ આફ્રીકન મોસીલના અંદાજ માં રહ્યાગહર્ડીલ બાન બોરીગા રેલા ઉપર બે ગોટા નકાના બાધવા નથી પડ્યુ છે

* * *

ડરબનના મીરી હોયમ બે ના. રેપ બીમ બાલીએ અને વીસ્કર બ્લોમ્ફર વચ્ચે થયેલી રેસ દીપ ઢરીયાદ પરીણામ રસર સંપૂર્ણ ચમત્કારી કોરની ટ્રાન જાહેર થઇ હતી નથી'

* * *

ચાર વર્ષથી ન્યુકેસલમા બાંધ પડેલું લોખંડનું કારખાનું પાછું ચાલુ કરવા માટે મતાવાર જાહેર થયુ છે

* * *

સ્વરાજના સાધનો વધારવાની જગતમા ઉત્પન્ન થયેલી હરીફાઇને લીધે બોકારીના બાવો વધવા માંડ્યા છે, આ વર્ષે યુનીયનમાં બારેથી મકાઇને બોત્સાહનો જથ્થો નીકાસ કરવા મુકવાની નકામો નહીં.

* * *

રાણી માતા હવીન મેરીના બે ના રહસ્યોએ વધ મા જન્મસીદ્ધ પ્રસંગ યુનીયનના ગવર્નર જનરલે મોકલેલી બાબારકબાદીનો જવાબ રાણી માતાએ મોકલ્યા હતો કે "વધમાંના નામાણુ બેદિયા માટે પુનીયનની પ્રજાનો, પ્રધાનોનો અને તમારો હું ઘણો ઉપકાર માનું છું."

* * *

કેપ પ્રોવીન્સના એડમીનીસ્ટ્રેટર મા જે. એચ હારનારીએ બે ના. રહ્ર મીએ ના. ૩૨ માર્ચે પુરા થયેલા વર્ષ માટે પા. ૬૦૫૨૨૬ નો નફારો જાહેર કર્યો હતો.

સંઘના જાણીતા પત્ર 'ડેલી હેરલ્ડ' રાષ્ટ્ર પતી પં જવાહરલાલને આજની અર્પતા જણાવ્યુ છે કે પં જવાહરલાલ નહેરૂ ફક્ત એક જ એવા હિંદી નેતા છે કે જેઓ પોતાની સ્થિતિ સ્વાધ્યપણે કોઇપણ છુપાવ્યા વગર જાહેર કરે છે કે "આપણે બ્રિટન સાથેના સામ્રાજ્યસાહી સંબંધ તોડવા માંગીએ છીએ." નહેરૂ સ્વપ્ન ટપ્પાની આંખોને પડાવે કે અને એક ખેપ બાતર સ્વતંત્ર કરવાની તેનામાં હિંમત છે.

જોઈએ છે.

સ્ટાન્ડરટન મ્યુનીસીપલ એજ્યુકેસનલ ઈન્સ્ટીટ્યુટના આગારા ટેકણ ચાલતી ગુજરાતી સ્કુલ અને મદરેસા માટે બે શીક્ષકો ની જરૂર છે, અરજી કરનારને અંગ્રેજી ગુજરાતી, ઉર્દુ, અને અરબીક ભાષાનું સુંદર જ્ઞાન હોવું જોઇએ, અનુભવી માણસને પહેલી પસંદગી આપવામા આવશે. પ્રમાણ પત્રો અને પગારની માગણી સાથે નીચેના સરનામે પત્ર વ્યવહાર કરો.

એમ. એસ. ભાભા
સેક્રેટરી
સ્ટાન્ડરટનના મ્યુનીસીપલ એજ્યુકેસનલ ઈન્સ્ટીટ્યુટ,
પી ઓ. બોક્સ નં ૧૬૮
સ્ટાન્ડરટન, ટ્રાંસવાલ.

ડુકલીમા ગાંધી સેવા સંઘનું ત્રીજુ અધિવેશન ગયે અઠવાડીયે ભરાયું હતું. તે પ્રસંગે ૩૦૦ સંખ્યા હાજર હતા. પ્રથમ દિવસે ગાંધીજીના સુચનાથી કંઇના સભ્યો ધારાસભાના કાર્ય કરી કે નહિ એ પર ઘણી ચર્ચા ચાલી હતી. સરદારે, શ્રી. જમનાલાલ બજાજ, શ્રી રાજેન્દ્ર બાબુ, કાકા કાલેલકર, શ્રી. કિશોરલાલ મશરૂવાળા, શ્રી સંગાધરરાવ દેશપાંડે, ઓ. અબુબક્કર, ઓ. દાસ્તાને વગેરેએ સભામાં ઠીક ઠીક ભાગ લીધો હતો.

પ્રજાસંઘમાં દક્ષિણ

શ્રીમ ગ્રોહ નેસનની સભાના ડરબન રહેલા પચાસ દેશોના સભ્યોના એકત્ર માન દક્ષિણને પ્રજાસંઘમા દાખલ કરવાની આવ્યુ હતું, જ્યાં બોઅનવાળા મા. ૮૬ને અને દક્ષિણ આફ્રિકા વાળા ૧૧ એ. ટી એન્ડ્રુઝે પ્રસ્તાવને અભીનંદન આપ્યુ હતું.

અબરધામાં દેરફાર

ગામની મીસ લુસીના અંધત્વના દુઃખારના ઉપચારથી મરદમાં દરસામ હતી મીનોર મુસે મીનીએ ૧૯૦૬ થી ૧૯૦૫ સુધીમાં જનોલાંબોને ઘરકરી અજમાયસી તાલીમ માટે હાજર થવા ફરમાન કર્યો હતો ત્યારે મીસ અંસુન્ના હાજર થવા હતા જનાનાની તાસીરના આવા દેટલાક દાખલા જનતામા જાહેર થાય છે.

સ્વદેશના સુપ્રસીદ્ધ હિંદી લેખક શ્રી. સુબા સ પતિરામ બંડારીએ ગોંગો-હિંદી શબ્દકોષ તૈયાર કર્યો છે. એ કાર્ય તેમણે ૧૯૨૨ થી શરૂ કર્યું હતુ ને તે માટે તેમણે ખાસીયા પંડિતો રોકયા હતા. ૧ થી ૧૨. સાસ્ત્રીઓ, આચાર્ય રોગ વગેરે તરફથી મદ્ય તમને અમૂલ્ય મદદ મળી હતી એ શબ્દકોષનું પહેલું મહા પુસ્તક જે બારમાં પ્રગટ થશે. મિશિકરીએ એ પુસ્તક જોયું છે ને તેના થારજર ઓ. બંડારીની મુકતકંઠે પ્રશંસા કરી છે. હિંદી ભાષામાં બાકે હિંદની પ્રાચપ્રધ ભાષાના આવો બધો ને સંપુર્ણ શબ્દકોષ પ્રગટ થયો નથી. એ કુરલકના એક ભાગ ને ૨૫ હજાર શબ્દો છે.

* * *

હિંદીમાં પહેલી એપીસની ૬૬ભાષ ભાષાંતરમાં પકડાયેલા પંદર માણસોઓ ઉપવાસ શરૂ કર્યા છે. તેઓ હવાબા હિંદીનો જન્મમા ૫૬ ગામ મધાનું કારણ બેમ કહેવાય છે કે દરેક જાહેરાટીએ જેલમાં કેદીઓને એકસરખો કારમાં ફેબુ રહેલુ પડે છે. પરંતુ આ કેદીઓએ સુપીન્ટેન્ડેન્ટના ફરમાન પ્રમાણે એક જાતના ફેબા રહેવાનો ના પાડવાથી તેમને એકાંત જેલની સજા કરવામા આવી હતી

* * *

બીહારના પહા પ્રધાન શ્રી. બુદ્ધકે નાજેન્દરના મી રાજેન્દ્રબાબુ પર એક પત્ર લખી જણાવ્યુ હતું કે તે આપ મારી સાથે જોકારા તૈયાર હો તો સારણ જીલ્લામા રેલો જાહેરાવરના તાલ્લા સીવ પગમા ૧૫ ગામની સ્વતંત્ર પ્રદેશના લોકોના મદદ કરવા માટે પ્રદાણા ના પાયમા હાય ધરવાને હું તૈયારિ છે.

* * *

પાટીદાર આશ્રમના રજત મહોત્સવ પ્રસુન સાલના બીજા આઠવાડીયામા અમદાવાદ વલ્લભવિદ્યાનગરના પ્રમુખપદે ઉજવવામા આવનાર છે. આશ્રમના મકાનના સગારકામ માટે અને રજતમહોત્સવના પ્રસંગના દબારહજુર એક ફંડ

ગામ મંદીર ઉભું કરવા કુલ રૂ. ૧૮૦૦૦ ની જરૂર હોવાથી એમાં મદદ કરવા દરેકને વીનંતી કરવામાં આવી છે.

* * *

મદ્રાસ ખાતેથી મી. . એમ. રેડીએ અપીલમાં જણાવ્યું હતું કે "સરકારે નવે એનાયત કરેલા 'દીવાન બહાદુર' ના ઇલકાબનો નીરમેર ઉપાધીઓ વટીને ઓળખાતાને કે તેનો ત્યાગ કરે છું" પરંતુ તેમણે જણાવ્યું હતું કે "એમની પ્રત્યે મારું માન મારાએન્દરી કરારોની વીરૂદ્ધ જઈને બહુ કરવામાં આવેલું પ્રધાનમંડળ એક ભુલ છે.

* * *

'સ્ટાર ઓફ ઇંડીયા' ના સંપાદનો અભ્યરપથી જણાવે છે કે બળેલી ઝવેરાતપાત્ર માહોતી પ્રમાણે હીરા વગીરે, રોયલ જેમીફેક્સ વગેરે ઝવેરીઓની મુલાકાત માટે વાઇસરોય પર દબાણ કરી રહ્યા છે. અમેરીકાનો પ્રત્યભત ઝિંદગી સામસ્યાથી ઓટનપીરોપી સાથળી ન અનુભવે તેવો બ્રીટીશ સત્તાધીશોને ભાગ રહે છે.

* * *

અમીચંદ પુનો ના ગ્રેજ વાપર માન્સેલરે એક ચેતવણી બહાર પાડી રાજકીય વિચાર ધરાવનારા વિદ્યાર્થી-ઓને પુનો ઉંડી જવા જણાવ્યું છે.

* * *

મહાસભાના પ્રધાનમંડળની બેઠક બાદશાહમાં મળનાર હતી પરંતુ હવે તેને દેશના બધા આગેવાનો પણ ત્યા હાજર રહેનાર હતા મી. સુભાષ બોઝ પણ પધ્યા પણ પહેલો પહેલો એ સભામાં હાજરી આપનાર હતા તેમણે ત્યાંથી પ્રવાસિની હવાઈ જહાજ મારફત ૭ સમસ્ત દેશની નજર અહમદાબાદ તરફ મંડાઇ રહી છે

* * *

શ્રી. નગીનદાસ કોઠારીને મરોલીયા નવસારી ખાતે જવામાં આવ્યા પછી ત્યા તેમના નાના ભાઇ રતનજીભાઇને ઘેર રાખવામાં આવ્યા છે. શ્રી. ચેનુભાઇ પુરત પણ તેમની સારવારમાં છે.

* * *

પટના ખાતે ૧ લી એપ્રીલની હડતાળમાં ખુબીનો ભાગ કરી સરધસ કાઢવાના આરોપસર શ્રી. જયપ્રકાશ નારાયણ, શ્રી. મેનપુરી, શ્રી. ચંદ્રાવાતી દેવી અને બીજાઓને છએ માસની સાદી કેદની સજા થઇ છે. શ્રી જયપ્રકાશને 'એ' વર્ગમાં જ્યારે બીજાઓને 'બ' વર્ગના મુકદામાં આવ્યા છે

* * *

ગોકાવરી જીલ્લા કુલદ પરિષદે બારડોલીમાં મળનારી મહાસભાના પ્રમુખ તરીકે શ્રી. સુભાષ બાબુને ચુંટવાની દેશને અપીલ કરી છે

* * *

નવા ગ્રેા બંધારણના અમલની શરૂઆત થયા પછી નજરકેદીઓની મુક્તિને લગતો કોઇ પણ પ્રશ્ન પ્રાંતિક સરકારો સાથે સંબંધ ધરાવે છે એમ આજની સભામાં જાહેર થયું છે.

ભાવનગર ખાતે લેડી નેવીલ્સન પ્રભાતફેરી પહેલી જેઓ કરતા પ્રભાતથી બાંદા હતા તેઓ બધા ૧૨ વાગે રવાનગી થયા છે.

* * *

ગોરક્ષામાં કોમ્યુનીસ્ટ પ્રચારના નરીને તેમાર થતા દીલ્લી વિદ્યાર્થીઓને ગરમા ગરમાલના પ્રચારના ના પાડવાને કારણે ૨ છેલ્લાં બે વર્ષમાં એવા ૯૦ થી ૫૦ વિદ્યાર્થીઓ હોસ્ટેલમાં પાછા ગયા છે અને બીજા વાલીઓ સરકારવાળાઓને

સ્ટાન્ડરટનમાં હોસ્ટેલની ઉિત્તમ સગવડ

તમામ જરૂરીયાતોને પહોંચી વળવા પહેલા ભારતીયોને કેરારો કરે ને પહેલાં એક પણ હમારી હોસ્ટેલની મુલાકાત લેવા ખાસ ભલામણ છે.

સ્ટાન્ડરટનમાં અંગ્રેજી, આફ્રીકાન્સ ગુજરાતી, ઉર્દુ, અને અરેબીક શીક્ષણ આપવાની પૂરતી સગવડ ભારત કરતા અહીંરહેવાના ઇચ્છકરોઓ માટે હોસ્ટેલની સગવડ ન હોવાથી ઘણા સજ્જનોએ તરફથી એ બદલ હમોને પણતો પત્ર દ્વારા ફરીયાદ કરવા માં આવી હતી, એ ફરીયાદને ધ્યાન આ લઇ આ આગમચથી દુર કરવા. અત્રેની મુસ્લીમ એજ્યુકેશનલ કોન્સ-ટીટ્યુએ તરફથી તા. ૨૬-૪-૩૭ થી પુરુષો માટા અને પણસીક પાર્કની નજીકમા આવેલા એક સુંદર મકાન મા હોસ્ટેલ ચાલુ કરવામાં આવી છે, જ્યા ઉંચુ અને મુસ્લીમ વાતાવરણ ઉભા કરવા માટે ખાસ પ્રયત્નો કરવામાં આવી છે. માસીક ફી ફુલ બોર્ડ ૨-૦-૦ રાખવામાં આવી છે, વધુ વીગત માટે લખો યા રૂબરૂ મળો.

એમ. એસ. બાબા
સેક્રેટરી

સ્ટાન્ડરટન મુસ્લીમ એજ્યુકેશનલ કોન્સ્ટીટ્યુએ.
સ્ટાન્ડરટન, ટ્રાન્સવાલ.

પત્રો લાગ્યા છે.' હડતાળને પકડવામા આવ્યા છે અને બીજાના ઉપર મુખ્ય ઇનામ રાખવા મા આવ્યું છે.

* * *

કોંડના જંગલોમાંથી વાઘરાઓ ત્રાસી તેનો વેપાર ચાલે છે. વાઘરાઓ ઉપર ગુજરાત પોલીસ પણ બહારવટીયા મારે દીલ્લી સરકારે ઉિનાળાની ઋતુમાં વાઘરાના વેપારની મહત્વતા જાહેર કરી છે.

* * *

મંડલના મેજીસ્ટ્રેસ વાળાઓની હડતાળનો મે તા. ૨૮ મીએ અંત આવ્યો છે. હડતાળી-ઓના પગાર અને બીજા ત્યાં નવા ટ્રાંસફોરે પકડેલ મુદ્દાઓને પણ સ્વીકાર પરંતુ યુનિયનને પણ માન્ય કરવાનો મધુ છે.

* * *

બીકાનેરના જર્મન મીનીસ્ટર હેરવેાન પેપનનું રાજકીયમુ ૬૮ કોટલરે તા. ૧૫મુલ રાજ્યાથી હેરવેાન પેપન બર્લિના ગયા.

* * *

મરહુમ સર ગોલ્ડસ્ટીન સ્ટેમ્બરલેનની પા. ૪૫૦૮૪ ની બીકવલમાંથી ૫૩ ૩૬૭૦ ડેપ્યુટી બાદ જતા નવી દોલત પા ૪૬૩૭૮ જાહેર થઇ છે.

* * *

ગંધુમો ઝરદ ઉપર બ્રધાન રેલવે કમ-ચારોની કરાવાદ ઉપરથી કુલીઓના હડતાળના ૨૧ રેલવે અમલદારોને બોમ્બરસ્ટ્રક ખાતે કાંસી દોષી ઠર્યા.

* * *

મીનાર મુસોલીનીના આમત્રણને માન આપી જર્મનીના પ્રધાન માર્શલ નેાન બ્લોમબર્ગ ના. ૨ જુને રોમ જવા નવી કર્યું છે આ કેટલાક દીવસ પહેા પ્રધાનીના શરકરના મુલાકાત લેશે.

* * *

સીનોર મુસોલીનીએ જાહેર કર્યું છે કે ઇટાલી, ફ્રાન્સ, જર્મની, મેટ બ્રીટન અને બેલ્જીયમ વચ્ચે નવી યુરોપની યુદ્ધનો આદર્શ પુરો કરી શકે છે

* * *

જર્મન-જાપાન ગોપનતાના ઓર મજબુત બનતા જાય છે જર્મનીના આમંત્રણને સ્વીકાર કરી જાપાને એક મનવાર જર્મની તરફ રોકલી આપી છે. જેનો હેતુ કનાજમા જર્મનો નારંગી બાદ સરકાર થયે હતા.

* * *

બીએનાના પ્રખ્યાત તત્વજ્ઞાની પ્રોફેસર ઓલ-ફ્રેડ એડલરનું એબરડીનના રસ્તા ઉપર એકાએક નરણ નીપજ્યું હતું. પ્રોફેસર એડલરે એબરડીન યુનીવરસીટીમાં તત્વજ્ઞાન વિષે પણ ભાષણો આપ્યા હતા.

* * *

મુબઇમાં પ્રગટ થતાં 'ધી ઓમ્બે સેનડીનલ' પત્રે દયાબ વિમાનના ભારીખના મુલ્યો સામે રક્ષણના ઉપાયો યોજવા સરકારને ભલામણ કરી છે.

* * *

નવાબના નવા પ્રધાનમંડળ સામે પ્રજાના મોટા પ્રવાહે ભારે નારાજગી બતાવી છે તેઓ હાલો કરે છે કે હાલનું "દામાસી" નામનું એાળખાનું પ્રધાનમંડળ રહ્યું સહ્યું નથી.

* * *

કેપ્સીક પોસ્ટીબેાના વડા મથેબુહ ખાપ પાયલ ૨૨ વર્ષની ૬૮ ના પર્વતાંક મે તા. ૩૧ મીએ નડી હતા. પોલ ચડવા બનારો ગોકસ્ટ્રક્ટ ગાઇડોના કાબુ બાદી બાબત હતા

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ભજનો સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬—૦—૦
હાથના " "
ડબલ રીડના પા. ૩—૧૫—૦

જોડી એકની કીમત
પા. ૧—૦—૦ થી

પા. ૩-૧૫—૦ સુધી

આર્મોફોન પા. ૧—૧—૦ થી પા. ૮—૮—૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પડતા ખર્ચો કરો.

કાયમ અમારા ભાવ ભલો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોંઘા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શ્રુતા, મરકાર તેમજ મેકજોર્ડન્સ કુલુહના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ—પગના. નવી સીલેક્શન અતની રેકર્ડ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના ગ્રામોફોન કરતી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ઘુલઘુલ તરંગ, ગીતાર અને રોમન બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે

કોઈ પણ વાજંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Gramophone records in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been greatly reduced

Apply for new catalogue One Harmony model [illegible] years' Guarantee [illegible] each

'Phone Day 2-4186. RAJCOOMAR, 'Phone Night 2-1506
UNDERTAKER
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
ડરબન. ફક્ત બોલાવો એટલે ૨ મિનિટમાં તમારા બારણામાં આવે છે રાત દિવસ ખુલ્લું.
Manager K. S. FRANCIS,
19, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691. BOX 2526
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, કેબલ અને ટીચન ફરેસ્ટ પુલ્ક એચના જથ્થા-બંધ બનાવનારે તેમજ યુદ્ધ ઓફિસ સંતોષકારકે કામ કરનાર,
ઘસાડેલા ઓર્ડર્સ પ્રાર્થના કીરસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યા ભારી કેપરેણ નીચે નામ અને સગવડથી ઘરગ્રા ઢબેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, ગળદર અને બરચા મંગેલાં ધોડા ના જથ્થાબંધ અમારી ખેરાતી સાથે મળી શકશે. બાકી ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમા બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી પારખી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-1294 K. N. PADIA P. O Box 579
209 Victoria Street, DURBAN.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ફર્મના ઓર્ડરો ફોન અગર તાર દ્વારા આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેસાઈ,
જોહાનિસ ફ્રૂટ વેપારી,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ ખુશીપનાના ક્રમ પણ બાબતમાં C. O. D. થી સારૂ પહોંચ કરી ગોઠવીશું છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St Durban.

Phone 33-4403 Tel. Add.: VALARTEL P. O. Box 6248
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોરે-જો અરજીસ બનાના એજન્સીના કામ નં. ૧ બનાનાના સ્ટોર એજન્ટ.
વેજીટેબલ તથા ફ્રૂટના જથ્થાબંધ અને રીટેલ વેપારીઓ
જોહાનિસબર્ગની સ્ટેશનમાં સહેલાઈથી પહોંચી શકાય એવી જગ્યાએ
ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મોકલવામાં આવશે
૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,

"શુદ્ધ ઘી."
અમારે ત્યાંથી ઘીના પરબીડીયાં મળશે.
નામ માટે પુછો યા લખો:
SAMJEE DEVSHI
16, Prince Edward Street, DURBAN
શામજી દેવશી
૧૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન,

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ
પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—અમો ફોટો ઉતારી એન્લાર્જ કરી પહેલા ચાર ... ૨૦૪૦ ... ૩૫ ... ની ૧-૦૬
નવાબજાન રાજપ્રતિ—પોતાના ... ફોટા પહેલા ચારી અને પંડીત સાહેબનો ... ફોટો ... ૩૫ ... ની. ૧-૦૬
લાલા લજપતરાય ... ફોટો, ... ૧-૦૬
સ્વ. દેશબંધુ દાસ— ... ૧-૦૬
ઉપલા બધા ફોટાઓ ... ૩૫ ... ૧૨૩૪૦. મનીઓર્ડરની ... ૧
મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઈસ.

In The Union Of South Africa

જનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ક્રમ આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક મકારસાહ્યા તતાવ ૨૫પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ

,, રા' માંડલીક ૨૫પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ

એમ ઓગ. બી કાસેટીક પાર્ટી ૨૫પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત રૂા. ૧૫ નું સેટ.

નાટક મુબારકબી ૨૫પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત રૂા. ૧૫ નું સેટ

, રાજા હરીશ્ચંદ્ર ૨૫પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પાકેટ ૧-૧૨-૦ નું સેટ.

.. સર સયાજી ગાયકવાડ સેટ ૧ થી ૬ ભાગ. કીંમત રૂા.૧૦-૦-૦

. ... ભાગ

. ... ભાગ ૧ થી ૬

કડીનો ઇસ્લામ કુરાન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ

પહાડ ની પડખા ... ર્ડનું સેટ કુરાન

. મુસ્લી ગાયકવાડ રેકોર્ડોનું સેટ કુપાન.

.. ગાયકવાડ રેકોર્ડોનું સેટ કુપાન

.. ગ્રેમ ફોને ભારત રેકોર્ડોનું સેટ બધા ઓગ. ની.

.. ભારત મિલાપ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ બાબુ ઓગ. ની

.. મુંબે ઇલાપાસ રેકો...ું સેટ ગ્રામોફોનીઆ

.. ભારત ભાગ્ય ની ગર્લ ... રેકોર્ડોનું સેટ ભાગ. ની.

. ઇસ્લામથી મંગાવો ... ર્ડોનું સેટ ભાગ. ની.

.. મુસ્લમાન ... રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રામોફોનીઆ

.. ઇસ્લામ ભજન ... રેકોર્ડોનું ઓગ ઓગ

આપારા ઓગસ્ટાગીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ ઓન્ડઅન બુકમાં આવેલ.

... રૂ. ૨૬ કે ૪ રે. રપ/-. ૧૦ ઇ. ૧૦ રે., ... ઈ. ૮ રે ૪૮/.

બહાર ગામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓર્ડરો આવશે ત્યાં.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

... ૬૬૬૦ ભાગ ૧ થી ...

.. ૬૬૬૧ ભાગ ૭ થી ...

.. ૬૬૬૨ ભાગ ૧૩ થી ...

.. ૬૬૬૩ પ્રેમની લાગ્યા ટકોર.

.. ૬૬૬૪ પ્રીતીના પ્રેમ ન્યારા ન્યારા.

.. ૬૬૬૫ સતાનો ઉપે ના ... ટકોરા ટપાલા.

.. ૬૬૬૬ કોણ રસીક નજરના ઘર

.. ૬૬૬૭ મુરલી વાગી રહી ગધુવનમા.

.. ૬૬૬૮ નાટક—રાજા રણવાસ ભાગ ૧-૨-...

.. ૬૬૬૯ નાટક —પરમા પુણ ભાગ ૧—...

.. ૬૬૭૦ ... —કાટકા ગીતા ભાગ ૧૦૩...

.. ૬૬૭૧ નાટક—કુમારી—લુહારના ભાગ ...—૨ ...

.. ૬૬૭૨ ગીત ૧૯૩૬ ગ્રામોફોન.

.. ૬૬૭૩ .. ૧૯૩૭ ..

.. ૬૬૭૪ .. ૧૯૩૫ ..

.. ૬૬૭૫ . ૧૯૩૬ ..

.. ૬૬૭૬ ગીતકર ૧૯૩૭ ..

.. ... જેન્ટલમેન ..

.. ... નાટક પ્રભાવતીના ..

.. ... ગીતના સાધુ ..

.. ૬૬૮૦ ... ગ્રામોફોનની એકરી. ગ્રામોફોન.

પુરવીરા ... ચાલ્યાજાનુ નાટક- ૨૫પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પાકે. ...-૬-૦ નું સેટ.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૨૪૮૭ "મોહમદ ગોહમદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પરંતુ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૨૪૮૫ ૧। હરિકા કરુ આસનમે ગજવા
કીમા ગમતી પ્લેન.
આ રેકોર્ડ બારણા જેવી છે.

પ્રોફેસર અબ્દરાસુલદીન

૨૪૬૪ પુન પુન પુન
૨૬૩ મેરા દીલ ।। જીવ કી દીલગી મોહમદ
૨૬૬ ગોવીંદમા મોહમ્માદ પટી મીઝ ૮

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૮૧૮ અમા બલ્લાહી બલાહ કમ
બોલ પઢા બલાહી બલાહ ૮.
૨૨૧૬ અપેક્ષા દુકાન
૨૨૬૪ બરમાસે આપા (બંગાળી)
૨૧૭૪ લાગા નાગ ૮
૨૧૬૭ ગ્રામ કલા (બંગાળી)
૨૨૨૬ નાગે અહમદ બે ૨૨.
૨૨૧૬ નાગે મહમદ બોલે બાલ.
૨૨૨૧ ચલ આપ જુનો કે બાહાર ન ન્યાસી.

મુન્ની કવ્વાલ

૧૭૨૦ અમના મેરી બીનડોળી સરકાર બના દાજ.
૧૭૬૬ બલાહાર ।। કાર્યેના ડાકી કરમ્યા

મૌલવી નૂર મોહમ્મદ

૧૩૪૧ હજરત કા મોજના હજરત નાસીર ૬
પકડોહો ૧૦૦ ।। ઉન્દા ૧૦૦
૧૩૯૪ મોજના હીજરત આબાદ.
૧૩૯૬ મોજના બોધુકી નાજરત બાલી

નુરે ઇસ્લામ.

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોક્સ
સાથે ૩૦/-

અસીર કવ્વાલ

૧૫૯૪ પીયારી પીયારી સુરતવાલ.
૧૦૦૩ મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમી પે.
૧૦૧૪ નસરુર હુસ્ન બાબમ્બ બજા રે કરમાન
મોહમ્મદ સલ્લાલ
૧૭૪૦ બજવા મુજ રોજબ મુબારક.

ગ્રીમાફોન કંપ કવ્વાલ

૩૦૧૪ દોસ્ત ત્રીન ત્રીના એક બજાને બરાબર
૩૦૧૬ ખલાકી રસુલ જુદા કરત કેવન.
૩૦૧૬ બસમ કાલે ન બોલ્યે રનકો બુ
૨૧૬૬ ઘુરે બજાયે પ્રેમ બાનોરસ.

મુસ્લાક કુરેશ કવ્વાલ

૨૬૨૪ દીલ ચોર મેરા સે બના.
૨૧૬૦ દીવાને મુરકો

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavalakodi, Uthama Puthiran, Sivakavi, Ramayanam, Dumbachari, Chandramohana, Gun Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગાહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
Prop R. N. PATEL

202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDES SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમે અમદાવાદના મોરાર સાહ ડિરેક્ટ તાજો માલ C.G.D. થી ચઢાવીએ છીએ
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times
Try us with your next Order
તમારો મુદ્દ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બતાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.
'Phone 25651. 176 Grey St Durban.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar.
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

અકબારીક પંચાંગ

	ખ્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	ગ્રેગોરિઅન	સુએજ કેનાલ
	૧૯૩૭ જુન	૧૯૯૪ વૈશાખ સુદ	૧૩૫૬ રબીઉલ આખર	૧૩૦૬ રોજ. કદમી	રે. સા.	ક. સા.
શુક્ર	૪		૨૭	૪	૬–૪૬	૪–૫૬
શની	૫		૨૮	૫	૬–૪૬	૪–૫૬
રવા	૬		૨૯	૬	૬–૪૬	૪–૫૬
સોમ	૭		૩૦	૭	૬–૪૭	૪–૫૬
મંગળ	૮		૨૮	૮	૬–૪૭	૪–૫૬
બુધ	૯		૨૯	૯	૬–૪૭	૪–૫૬
ગુરુ	૧૦		૩૦	૧૦	૬–૪૭	૪–૫૬

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોઇ હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: RANANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention

અમે બનાના. ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં **રીફરેશમેન્ટ રૂમ** ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany orders. V.P. ORDERS are not sent unless a fifteen Postal Orders to be made to 'Indian Opinion' at Phœnix. Postage Free on all books

The story of Ramayana . 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait 5s

EMINENT MUSSALMANS—

Containing Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badrodddin Tyabji, Rahimtulla Muhamed Sayani, Syed Mahmood, Syed Ameer Ali, The Aga Khan, Sir Mohammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Nabi Ahmed Khan, Syed Hasan Bilgrami Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Hamids, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers

Price . . 5s.

ON KHADDAR—

(By the PATTABHI SITARAMAYYA)

In this book by Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of home crafts and industries of India. He emphasises the need and urges the great necessity for economy as taught by the late Mahatma Gandhi. Each by exalting the position of Khaddar as to the pedestal of a patriotic plan . . Congress platform.

Price . . . 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kalidas Nattamullam, M.A. A prose version in English Kalidas's Drama.

Price . . . 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY By Mahadev Govind Ranade Price 4s 6d

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havel Price . 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS By V. B. [illegible] M.A. Price . 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,
Rev. Dr. Miller,
E. S. Montagu,
Lord Ripon,
Keay Varmin,
Toru Dutt,
Sir C. Sankaran Nair.
Sir Henry Cotton,
John Bright,
Lal Mohun Ghose,
Mrs. Annie Besant,
H. H. The Aga Khan,
Allan O. Hume,
A. M. Bose,
Dadabhai Naoroji,
Ramakrishna Paramhamsa,
V. P. Madhava Rao C.I.E.,
Raja Ram Mohun Roy,
Rahimtulla Mahomed Sayani,
Dinshaw Edulji Wacha,
Ishwar Chunder Vidyasagar
V. Krishnaswami Aiyar,
Babu Surendranath Banerjea,
Lord Morley,
Lord Macaulay,
Sir Pherozeshah Mehta,
Swami Rama Tirath,
Sir Salar Jung,
Edmund Burke,
Henry Fawcett,
Lord Hardinge,
Krishna Das Pal,
M. K. Gandhi,
Sir Syed Ahmed Khan,
Badrodddin Tyabji,
W. C. Bonnerji,
Charles Bradlaugh
Diwan C. Rangachariar,
Pandit Madan Mohan Malaviya,
Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Dr. Rash Behari Ghose,
The Rt. Hon. Syed Ameer Ali,
H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Kashinath Trimbak Telang,
Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Behramji M. Malbari.

Price: One Shilling Each

APPLY:

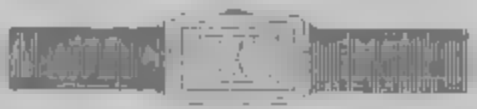
MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

ELGIN

WATCHES

FOR ACCURACY AND PRECISION

S. A. DISTRIBUTORS:

KATZ & LOURIE Ltd.

Cor. ELOFF & MARKET Sts

P. O. Box 1919 'Phone 22 3122,

JOHANNESBURG

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition.

[illegible] Edition [illegible]
Writings [illegible] been pu[illegible]
Mahatma [illegible] is the[illegible]
[illegible]

[illegible] Section has [illegible] pages [illegible] material ranging over the whole period of Mahatma [illegible] public life. The [illegible] begin with [illegible] and Champaran [illegible] Satyagraha, and run [illegible] long [illegible] articles on the [illegible] Conference followed by the Viceroy's [illegible] correspondence. Another series [illegible] contains all important [illegible] on the Hindu Muslim question [illegible] the statements on the problem of untouchability following [illegible] historic letter to Sir Ramsay MacDonald [illegible] the Epic Fast which resulted in changing the Premier's Award. Yet another [illegible] gives his reminiscences of great Indians like Gokhale [illegible] Ranade [illegible] Malaviya [illegible] Malik [illegible] R. D. [illegible] etc. The [illegible] contains [illegible] a variety of subjects of miscellaneous [illegible] dealing with his famous correspondence record on God, [illegible] and many [illegible]

To be had at this office. Price [illegible]

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 24—Vol. XXXV Friday June 11th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price Fourpence.

TRUTH AND NON-VIOLENCE

"TRUTH and non-violence are all-mighty entities independent of ephemeral things like politics. Those politics are nothing worth divorced from truth and non-violence. Truth and non-violence are synonymous with God and whatever we do is nothing worth apart from them. Our little doings and our little systems will disappear but truth and non-violence endure for ever. Any power that I possess or wish to possess, I would be ashamed to derive from my fellow-creatures or from my own intellect. They give me no inspiration nor new power every day. My inspiration is direct. I was completely satisfied with them. I would not even care to argue with you. I should not be a votary of principle which lacked the power of appeal to others. I am clear about my purpose. Day by day it is strengthened. Why do I regard truth and non-violence as synonymous with God? It is because I can make no other image of Him, nor God as one. I have made no one my *guru*. They are present things and as such I proclaim them with my life."

MAHATMA GANDHI

સત્ય અને અહિંસા

"સત્ય અને અહિંસા એ એક બુલંદ વસ્તુ છે. એ એક સ્વતંત્ર હસ્તિ છે. અકલા છે. રામ છે. ઈશ્વર જો આપણાથી અળગો હોય તો તે સત્ય અને અહિંસારૂપે છે. એના ગુલામ આપણે બનાવું છે. એ આપણા ગુલામ ન થાય. એમ માનવું એ કલ્પેલું ને ખોટી વાત છે. આપણે જો એના પૂજારી બનવા માગીએ તો બની. આપણે તો મરી જવાના. કરોડો મરી જશે, પણ સત્ય અને અહિંસા કાયમ રહેશે. મારી સત્ય અને અહિંસાની ઉપાસના ૫૦ વર્ષથી ચાલી રહી છે. એમાંથી મને તો નવી શક્તિ મળ્યા કરે છે. એનું જો સંપૂર્ણપણે પાલન થતું હોય તો આજે તમારી સામે દલીલ કરવી પડે છે તે પણ ન કરવી પડે. પોપટ રામનામ કે તેની અસર નથી પડતી. પણ બાળક રામનામ કે તેની અસર પડે છે. કારણ પોપટના કંઠમાંથી એ અવાજ નીકળે છે, બાળકના હૃદયમાંથી એ અવાજ નીકળે છે. સત્ય અને અહિંસા હૃદયમાંથી પ્રગટવા જોઈએ, તો એની અસર પડે. આમ એ બુલંદ વસ્તુ છે, માંગણી વસ્તુ નથી. માગણી વસ્તુની પુજા હું નથી કરી શકતો—જેમ હું કોઈ કેડધારીને નથી પરમેશ્વર બનાવી શકતો કે નથી ગુરૂ બનાવી શકતો. કારણ ગુરૂ એ સસ્તી ચીજ નથી. તેમજ સત્ય અને અહિંસા એ મહાગોવી વસ્તુ છે. એને માટે તો બાકે કીંમત આપવી પડે છે. એને કોઇની ગરજ નથી. મોટા માણસો એનું ઉચ્ચારણ કરે તેજ એની કીંમત થાય એમ નથી: એ તો સ્વતંત્ર અળગોઢી વસ્તુ છે."

—મહાત્મા ગાંધી

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી કંપની આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને મળતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી લેવામાં આવે છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade.
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ખરીદારોને વિનંતિ છે કે કંપનીના ઈન્સ્પેક્ટરોના પ્રકારના ઓફીશીયલ ફોર્મ તારીફ અદીને કરજનની કે આફીસ ઉપર ખોટલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1050.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Buy us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street.
DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજા મસાલા (સંગ્રહ, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગોંડા, ગોખરૂ, સુંઠ, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, જીરૂં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, બધાંજ વીગેરે વીગેરે) બધાબર ચખતસર આવી ગયા છે. ઠંડી શરૂ થઈ છે અને પાક બનાવવાનો ચળત થયો છે. તો ચળત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર પસ્તાવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલા, આંબા તથા બાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હંમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No. 608.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઈરીચ"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ કેલાસ
(ઉપર બતાવ્યા)
પાઉન્ડ ૨૭-૦-૦.

કે
(ઉપર બતાવ્યા)
પાઉન્ડ ૬-૬-૧

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
(રેસ્પેશીયલ) પા. ૬-૧૮-૬.

હિંદુ વીશી
પા. ૨-૬-૦.
અને
રેસ્પેશીયલ) પા. ૫-૬-૦.

વહુન તા. ૨૬ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ભાવ સુધારાઓ બનાવવામાં પોતાના કામના કપર પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ કપ્યું, પોતાનું સરનામું લખ્યું અને બધા ને બોલાવવા કેપ્ટનોને તાલીમ લીધા પોતાના કપર પહોંચતાં સરસ બજારનું

દરેક વાંચી ભાઈઓને પોતાની ટીકીટ બનાવી ઓફિસમાંથી લેવી બહારગામવાળા બહારનો બનાવી સાથે
પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ ઘેબરી શકશે

સ્ટીમરને કલર દરેક પ્રસંગમાં બનાવી બધા કેબીન જોવે થાય છે.

વધુ ખુલાસા માટે નીચે આપેલા સરનામે

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0132
CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ભાઈ બહેનોને ખાસ
[illegible]
પદ-પાદ કેશોનો
[illegible]

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

[illegible]
આપના અમૂલ્ય વખતમાં
દરેક પ્રકારનાં કેશનો નાશ

ચાંદની જેવી શીતળ
ઝંડુની (શિતાળા ચુર્ણ)

ચંદ્રપ્રભા ગુટી

પેશાબનાં તમામ બાકુના દરદોમાં
સરસ્વતી દવા
આરોગ્યના અમુલ્ય આશીર્વાદ

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પોસ્ટ બોક્સ નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
[illegible]
[illegible]
આયુર્વેદિક [illegible] મુફતમાં આપવામાં આવશે.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
[illegible] અને રેલ્વેસ્ટેશન માલ પેકિંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવાના આપશે. લખોઃ—
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES: KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE. JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR. RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી

બ્રાંચો:	કેવલરામ્સ,	::	::	::	ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
	જાપાનીઝ વેરહાઉસ,		::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જાપાન બઝાર,	::	::	::	રીસીક સ્ટ્રીટ.

જાપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે
ખાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ
રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ માણસ, રેઝરની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક ઇંચેઇંચ નીમગીત અફલાન સ્નો લગાડવાથી તેઓ આપો બજારી આરામ કરે છે.

એજંટ જોઇએ.
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

ડી. એમ. પારણવાલા. મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
કાંઇ આપવા જોઇએ:
બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર આપ
અનુભવી અને વધીથી બનશીના
એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
દરેક જાતનું કામ સંતોષકારક કરી આપવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત પોસ્ટથી મોકલી આપો અને
એક વખત અનુભવો.

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વાપરો. દાંતને માટે વખણાયેલું નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત દરેકવાર ઉંચા પ્રકાર નોમીસલ થી પોષ દાંતની મજબુતી જળવો.

કીમત એક બાટલીની શી. ૨, ૨-૬, ૨-૯
દરેક ઇમારત અને બજારોમાં અથવા પબ્લીકસ સ્ટોરમાં
શાખાઓમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429 Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
19, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock ZYMA, TIMOR, WALTHAM, BUREN,
and NADIA Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21256.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પૂછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

કીર્ટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંડા
વિગેરે સઘળા જંતુઓના
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગસ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 29350. Tel. Add. "Nerijes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at lowest Market prices
Special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents, 320 Pages 9s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે.

આદથી, મદ્રાસના, બજાર, ચાદેવડી, પોલ્સ, સિંગેલા, ... ચળેલીનુ તેલ, ગોગરનુ તેલ, કપાસિયા ... એસ્યુમીનીયમ વપેલા. કપ અને રોકસ, ... ગીમડી કુવાસાળા, ... માંલા, દીવડી, ... મધુર પાણા. છરૂ મેથી, ... મસાલા પાકેલા, ચિરોટે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં આપ કાંઈ ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 24 Vol. XXXV Friday, June 11th, 1937.

NOTES AND NEWS

The Agent-General Explains

WE have received the following for publication from Mr. S. Ridley, Secretary to the Agent-General for India:—

"INDIAN OPINION, in its issues of May 21 and June 4, has accused the Agent-General for India of tacitly conceding in the removal by the Immigration Amendment Act of 1937 of a domiciliary right enjoyed by South African Indians. The right referred to is the right to enter the Union of persons born between 1913 and 1927 outside the Union, and of parents lawfully domiciled in South Africa.

"It was pointed out in the issue of *Indian Views* dated May 28, that the implications of the Immigration Amendment Bill of 1937 were thoroughly scrutinized by the Agency and that the Agent-General discussed them with Government. In connection with the Amendment under consideration, the Agent-General requested the Acting Minister of the Interior to fix 1st December, 1937, as the date by which the persons affected should exercise their right of entering the Union. The Acting Minister replied that he could not accede to this request because it was not clear whether such a right really existed. The Amendment was being made to make it quite clear that the Union Government had no intention of acknowledging the existence of such a right. Moreover, if it was a 'right' it was a 'right' of which the existence was not known to anyone, and a 'right' that had not been exercised. In the circumstances the Acting Minister could not agree to the Agent-General's proposal.

"It should not have been necessary to draw attention to the fact that the Agent-General is a most jealous guardian of the rights of South African Indians; that every single piece of Parliamentary legislation is most carefully scrutinized, and where it is found to affect the Indian community unfairly representations are diplomatically made to the responsible authorities. Incidentally it may be mentioned that in connection with the Act under discussion, the Agent-General was able to secure a useful amendment in the matter of deportations. The amendment limited the exercise of the power of removal from the Union to persons not entitled to reside in any part thereof. But it is not in conformity with the dignity or even with the desire of the Agency, that its very action should be given publicity.

"It is to be hoped that in future, persons who feel dissatisfied with the attitude of the Agent-General on any question, will satisfy themselves as to the actual facts before rushing to print."

While thanking the Agent-General for the above explanation, we cannot help stating that our criticism is bringing to light things which ought never to have been kept in the dark. Using *Indian Views* as their mouthpiece, both the Agent-General and the Congress allowed themselves to say that the amendment in question in the new Immigration Amendment Act was to remove just a verbal flaw which might be capable of clouding its acknowledged spirit and intent, thus inferring that no vital domiciliary right of Indians was taken away. We are now informed by the Agent-General that he did make representations to the Acting Minister of the Interior to fix 1st December 1937 as the date by which the persons affected should exercise the right of entering the Union. The Acting Minister's refusal to accede to this very reasonable request of the Agent-General on the grounds that it was not clear whether such a right existed, and that the amendment was being made to make it quite clear that the Union Government had no intention of acknowledging the existence of such a right, and that if it was a 'right' it was a 'right' of which the existence was not known to anyone, and a 'right' that had not been exercised, is, to say the least, most unjust and unreasonable. The Government were conscious of the right having existed when they introduced an amendment in 1931, and they were conscious of it when they introduced the present amendment. Whether those concerned knew of it or not, it was not fair on the part of the Government after having stipulated a time limit to have done so in such a manner as to render it physically impossible for those concerned to safeguard their right. It amounted to robbing people unaware of an existing domiciliary right. We do not expect the Agency to give publicity to its every action but we do certainly expect the Agency and the Government of India not to keep the public in the dark where vital rights and interests of the community are affected and the Agency and the Government of India have failed to safeguard such rights and interests. The self-styled Congress officials are, in this respect, the most guilty for doing things without taking the public into their confidence. This error is, in our opinion, just as grave as that of giving an assurance to the Government in regard to the employment of European women by Indians.

Mr. Pirow And The Asiatic Position In Union

Mr. Pirow, Minister for Railways and Harbours, was questioned at a meeting at Smithfield in regard to the two Commissions proposed to be appointed on the Asiatic question. The questioner quoted from an interview published in the *Friend* in which Mr. Hofmeyr denied that the Government intended to appoint a Commission to investigate the issue which led to a Cabinet crisis in Parliament last session in regard to the Employment of Europeans by Asiatics. "Mr. Hofmeyr was perfectly right" said Mr. Pirow. The issue which led to the alleged Cabinet crisis, he explained, concerned the employment of European women by Indians. In this respect the Government had accepted the assurance of the South African Indian Congress to take the necessary steps in the matter. If the Indian Congress failed in its undertaking the Government would consider what action to take. Two Commissions would, however, be appointed shortly—one to investigate the question of marriages between Europeans and Asiatics, and the other to investigate the question of the possession of land by Asiatics. On the fact finding investigations and the factual recommendations of these Commissions Parliament and people could gauge the position and say what should be done.

Industrial Laws

The following was among the resolutions passed at a meeting of Indians held in Durban last Sunday under the auspices of the Natal Indian Congress:—

"This meeting views with grave alarm that the industrial laws of the Union are meaningless in their actual application and incidence in the light of the agreement at Capetown in 1927 between the Government of India and the Union Government, because they have been used, by the addition of the White labour policy, to retard the progress of the Indian working class and the Indian employers. The grave effect of the unfair operation of these laws has increased unemployment and distress among the Indian working class and has assigned the Indian workers to a perpetual state of disorganisation and helplessness. This meeting respectfully calls upon the Minister of Labour to remove the adverse factors which operate against the Indian community; that the right of the Indian worker and employer to form trade unions or to join existing unions be vindicated in practice."

Indian Opinion

Friday, June 11th, 1937

Jacobs' Industrial Dispute

INDIAN and native workers at the Durban Falkirk Iron Company Ltd., at Jacobs, had recently demanded better conditions of work namely (1) to take one hour for lunch instead of ten minutes, (2) to start work at 7 a.m. instead of 8 a.m. and (3) payment for all overtime. Alleging victimisation of 15 Indian and 1 Native workers by the management, the workers numbering about 100 went on strike. They however, resumed work as a result of an agreement having been arrived at regarding the victimisation but the management having failed to keep the agreement the workers again struck work on May 21 and on Friday May 28 they were dismissed and notice was posted that those who wished to re-engage on new hands would do so. The strikers refused to re-engage but expressed their willingness to work pending an investigation into their dismissal by the Industrial Council. The management, however, refused to take the men back unless they re-engaged and they are now being replaced by new hands.

The workers have formed themselves into a Union but the Union has not been registered. The Chairman of the Union Mr. P. M. Harry, in co-operation with the Congress, took the matter up and the Industrial Council for the Metal Engineering Industry, was moved. The management, it would appear, climbed down a little and offered through the Industrial Council to take back 180 of the men, but the men have refused to go to work unless all were taken in. Mr. A. H. Scott Taylor, secretary of the Industrial Council, in an official statement is reported to have stated that the action of the management did not constitute a lock-out, and that if the employees had acted on constitutional lines the trouble would not have arisen. The men had done wrong in going to strike again after an agreement had been arrived at, and that some men had also exercised intimidation to prevent others from working. Mr. S. I. Kajee, on the other hand, has denied that there had been any intimidation, and he contends that after the Divisional Inspector of Labour had instructed the management, the men and the Council to deal with the dispute in terms of the Act, the action of the Council on the following day in judging that the management was within its rights in dismissing the non-European workers was not according to law. He also states that the Chairman at the Council meeting said that the workers were in the wrong and that he ruled that no mediator was necessary despite the fact that his Council had judged the dispute against the workers in their absence and without having their case before it.

Mr. A. T. Wanless, M.P.C., speaking at a public meeting held in this connection last Sunday, said that he had attended the meeting of the Industrial Council on Friday when the matter had been considered. "At no time have I seen such bias on the part of an Industrial Council," he said. "They treated these people with shallow disregard. The representatives of the workers were told to shut up and sit down." Mr. Wanless maintained that there had been victimisation of workers in the present dispute.

In the meantime these poorly paid men including their dependants numbering about 1,000 to 2,000, are on the brink of starvation and are a charge on the community by whom they are being fed.

One is disinclined to interfere in a purely industrial dispute. It concerns the employers and the employees and unless there is an amicable settlement arrived at in a spirit of give and take on both sides there is sure to be a burst up from either one or the other side, much depending on the side that is the strongest. In the present case there is alleged to be a racial bias on the part of the Industrial Council which has disregarded the complaints of the employees and has taken the side of the employers. In view of the fact that representations have been made by the Congress on behalf of the workers to the Minister of Labour to intervene by using his power to appoint a mediator to settle the dispute and the Minister having expressed his willingness to do so, we do not propose to offer any comments at this stage on the subject. While penning these lines further information has reached us that Senator S. K. Briskar, Mr. J. G. Derbyshire M.P., and Mr. D. Burnside M.P., have interested themselves in the matter and an official request to the Minister of Labour that a mediator should be appointed, subject to the concurrence of the factory management, the Industrial Council in the industry, and the employees, is shortly to be sent to the Minister. There are hopeful signs and we sincerely trust that the unfortunate dispute will be amicably settled and the distress of the workers and their dependants alleviated within the next few days.

Indians In Zanzibar

WE are not the only ones faced with the danger of being driven out of the Union or having to accept the status of helots. For the past few years Indians in Zanzibar are also experiencing a very uneasy time, and things are almost coming to a crisis. Recently Indians in that Protectorate have been much perturbed over two Bills published by the Government. These Bills are on Land Alienation and [illegible] which adopt wholesale the recommendations of the Hilder Commission, which were wholly rejected by the Indian community, and complete the internal and external monopoly in the clove trade. The cumulative effect of these anti-Indian legislation is that (1) it creates a Government monopoly in place of a prosperous free trade of cloves which Indians developed by their pioneer efforts: (2) deprives Indians of their legitimate and prescriptive right of acquiring land in Zanzibar; and (3) unduly restricts even their right to recover debts due to them by the repeated extension of the moratorium declared about three years ago. These Bills are calculated to drive the Indian community out of the Protectorate. It has been pointed out in a resolution adopted on the subject at the last annual session of the Federation of Indian Chambers of Commerce and Industry, that this attempt to create a Government monopoly of clove trade will be against the express stipulation in the treaty of friendship between the British Government and the Sultan of Zanzibar in 1856 and then in 1858. But it is not the Sultan who is reigning it is the Colonial office, who is quite obviously intent upon making Zanzibar a White man's country. Sir Purshotamdas Thakordas, the President of the Imperial Indian Citizenship Association, has urged the Government of India to take speedy and effective steps, including, as a last resort, the exclusion of clove imports into India which is their principle market. It is doubtful if the Government of India who reserve all their generosity for outsiders and only the *kicks* for their own nationals will be moved to take the action suggested. It is therefore further suggested that along with the action by the Government, Indian merchants and others concerned in India should also see to it that India is made independent of Zanzibar cloves by growing enough in India. Indians in South Africa offer their whole hearted sympathy to their distressed brethren in Zanzibar and their moral support in their struggle for justice.

IMMIGRATION AMENDMENT ACT NO. 27 OF 1937

DOES IT AFFECT INDIAN BIRTH-RIGHTS?

By
D. C. MISTRY B.A. Bar-at-Law

THE leading article appearing in INDIAN OPINION of May 21, and the subsequent article headed "Interpretation of New Immigration Act" appearing in the issue of the said paper of June 4, emphatically maintains that the Immigration Amendment Act No. 27 of 1937, has, by virtue of the insertion of the words "before the 1st day of June, 1937" in Section 5 sub-section 1 (e) of the Immigrants' Regulation Act No. 22 of 1913, as amended by Act No. 37 of 1927 and Act No. 27 of 1937, virtually deprived some of our compatriots of their birth-rights in this country.

Indian Views, on the other hand, while professing to criticise INDIAN OPINION, asserts in substance that the amendment introduced by the Immigration Act of 1937, "is intended merely to give further clarity to the acknowledged spirit and intention of the Immigration Act as it has been in existence since 1927," that its object is merely that of ridding the Immigration Act of a verbal flaw, and that it had not deprived us of any right that the Immigration Act hitherto in force intended us to enjoy.

Thus there are two conflicting and diametrically opposed versions and interpretations of the effect of the words "before the 1st day of June, 1937" introduced in the proviso to Section 5, sub-section 1 (e) of the Principal Act as amended. The ordinary average man of the Indian community is in a quandary. He is perplexed and puzzled and does not know whom to believe. As he has a right to be informed as to how his or his children are affected by the legislation concerned, these lines from my pen are an attempt at explanation of the position as I understand and interpret it.

Let me begin by stating that as far as introduction into this country of children born [illegible] there are two sections of the Principal Act, as amended, which [illegible] the position. Section 5 sub-section 1 (g), as it now stands, provides, in effect, that a person shall not be treated as a prohibited immigrant in this country, if it is proved to the satisfaction of the Immigration Officer or the Appeal Board (a) that he is a child under sixteen years of age according to the definition and interpretation of the word "child" given in the Indians' Relief Act No. 22 of 1914, as amended by Act No. 37 of 1937; (b) that his father, who must not be a prohibited, is domiciled in this country; and (c) that at the time of his entry into the country he is accompanied by his mother except where his mother is dead or is already resident in this country, or where in a special case the Minister of the Interior authorises the entry without being accompanied by his mother. In this connection it should be observed that the Immigration Act No. 37 of 1937 merely makes some minor and unimportant alterations in the definition of the word "child," and that the right, if I may so put it, of the *domiciled father* to bring into this country his children under sixteen years of age, accompanied by their mother, is not at all effected by the Act of 1937. The other Section of the Principal Act, governing the entry of children born in India, is Section 5 sub-section 1 (e) which, as amended by Acts 1927 and 1937, reads as follows:—

"Any person born before the commencement of this (i.e. 1913) Act in any part of South Africa included in the Union, whose parents were lawfully resident therein, and were not at that time restricted to temporary or conditional residence by any law then in force, and any person born in *any place* after the commencement of this (i.e. 1913) Act whose *parents* were at the time of his birth *domiciled* in any part of South Africa included in the Union provided (this proviso being added by Section 4 of Act No. 37 of 1927) that such person if *born outside the Union*, enters or is brought into the Union "before the 1st day of June, 1937, or there the words in inverted commas being added by Act No. 27 of 1937) within three years from the date of his birth."

Before we analyse the above Section 5 (1) (e), it is advisable to point out certain differentiations between persons falling under Section 5 (1) (g) and those falling under Section 5 (1) (e).

1. Persons falling under Section 5 (1) (g) come or enter into this country by virtue of those *domiciled fathers right*; whereas those falling under section 5 (1) (e) do so by virtue of *their own birth-right*.

2. It is a condition precedent that those falling under (g) must, at the time of their entry, be under sixteen years of age; whereas the age-limit is irrelevant in cases falling under (e).

3. It is necessary that children falling under (g), must, at the time of their entry, be accompanied by their mothers barring exceptions mentioned above; whereas those coming under (e) can come to this country by themselves without being accompanied by their mothers, even under sixteen years of age.

4. Persons falling under (g) have, after entry, to maintain their domicile in this country if they are over sixteen years of age; and should be always careful to maintain their domicile during their frequent absences from this country for visits to countries outside the Union, otherwise, they cannot return to this country except as visitors at the mercy of the authorities; whereas persons falling under (e) may, if they choose, remain outside the Union for any length of time beyond a continuous period of three years and thus may lose their domicile, and yet, they can, and are entitled to, re-enter this country at any time they please and thus get the opportunity to re-acquire their domicile.

5. Persons falling under (e) who after their entry are acquiring their domicile and who, in the meantime, were to commit certain offences, can be deported from this country, and even if they have already acquired their domicile, such persons are liable to deportation if they were to commit certain criminal offences, say, for example, under the Insolvency Law; whereas those falling under (g) may not, in all likelihood, [illegible] domicile.

Returning to the analysis of section 5 (1) (e), we find the following:—

(a) That children, born *within the Union* whether prior to or subsequent to 1st August, 1913, when the Principal Act came into force, are entitled to be treated as non-prohibited immigrants, provided that, in case of children born prior to 1st August, 1913, their parents were at the time of their birth *lawfully resident* in any part of South Africa included in the Union and were not restricted to temporary or conditional residence, and that in the case of children born subsequent to 1st August, 1913, their parents, at the time of their birth, were *domiciled* in any part of South Africa included in the Union. One should note here the distinction between "lawfully resident" and "domiciled" parents. To make the distinction clear, let me illustrate: Suppose an Indian woman was brought from India in 1912 by her husband who was lawfully resident in this country, and she was not restricted to temporary or conditional residence and in the year 1913 a child was born, this child would enjoy the right of a colonial-born. Now, again, suppose a domiciled husband brought his wife as recognised by law in the year 1931 and in the year 1932 a child was born. This child would not be entitled to enjoy his birth-right as a colonial-born because, at the time of his birth, his mother was not domiciled in this country, despite the fact that the child was born on the soil of South Africa.

(b) That children born, *outside the Union*, but of domiciled parents, between the year 1913 and 1937, were and

(Continued on page 279)

FIGHT BETWEEN FORCES OF FASCISM AND DEMOCRACY IN SPAIN

PANDIT JAWAHARLAL'S MESSAGE TO LONDON

Pandit Jawaharlal Nehru sent a written speech to London to be read out at a demonstration organised by the Spain-India Committee at the Kingsway Hall. He said:

I GLADLY associate myself with the demonstration organised by the Spain-India Committee at the Kingsway Hall. Spain and the tragedy that is being enacted there dominate our thoughts to-day whether we live near by in the other countries of Europe or in far India. For this tragedy and conflict are not of Spain only but of the wide world, and on what ultimately happens in Spain depends the future of much that we value. Most people realise now that the Spanish war is no longer a Spanish affair, or a civil war between different groups of Spaniards. It is a European war on Spanish soil or, more correctly, an invasion of Spain by fascist forces and mercenaries from abroad. And so in Spain these rival forces fight for mastery, fascism and anti-fascism, and democracy, crushed in so many countries of Europe, fights desperately for life.

The issue as between Italian fascism and German Nazism, on the one hand, and Spanish democracy on the other, seems to be clear enough and I suppose that most people in England, who stand for democracy and freedom, sympathise with the Spanish people. But many of these very people are perhaps not so clear when they consider the policy of the British Government in regard to Spain. And when they go a few steps further and think of the relation of British imperialism to India, all clarity disappears.

And yet the real lesson of Spain is that fascism and imperialism are blood brothers, marching hand in hand, though they may have their faces averted from each other, or may even come into occasional conflict with each other. Englishmen see, more or less, the democratic side of their Government functioning in the domestic sphere, and they conclude that elsewhere also their Government has this democratic background. But the whole foreign policy of Britain during the last four years has shown that the forces that move it have nothing to do with democracy; they are friendly to the development of the fascist Powers, though they have half-heartedly and unsuccessfully tried to check this development occasionally when it seemed to threaten British imperial interests.

No Inconsistency

Many people are bewildered by the seeming inconsistencies and contradictions of British foreign policy, and yet there is no real inconsistency. The inconsistency is in the minds of those who imagine that the democratic background of British domestic policy governs foreign policy also. Sometimes there is inconsistency in the utterances of foreign ministers and other politicians who juggle with words to delude the public into reconciling these contrary tendencies and policies. In the field of action British foreign policy has pursued consistently and unhesitatingly the path of rapprochement with fascism. All the horror of Spain has not diverted it from its set purpose, the recent blood-curdling massacres in Addis Ababa have not affected it in the slightest degree. Even fear of endangering Britain's international position by the growth of fascist Powers in north and central Europe and in the Mediterranean has not resulted in a marked variation of that policy.

Why is this so? Because essentially imperialism and fascism are close of kin and one merges into another. Sometimes imperialism has two faces—a domestic one talking the language of democracy, and a colonial one verging into fascism. Of the two, the dominant one is the latter and it ultimately governs larger policies. So we see that whatever Government functions in Britain, whether it is a Conservative Government or a Labour Government or a "national" Government, in India the Government wears a fascist uniform.

Drift Towards Fascism

The drift towards fascism continues in India and the new constitution, with all its democratic facade in the provinces, is essentially fascist in conception and probably in action, especially in the Federal structure. The only really democratic part of it is the larger electorate in the provinces and that electorate has declined overwhelmingly in favour of scrapping the new Act. But the Act and the constitution continue, and the tremendous majorities elected under this very constitution are powerless and cannot have their way.

Spanish Struggle

The background of the Spanish struggle, therefore, is one of world conflict between democracy and the forces of freedom everywhere and fascism and imperialism. That is the lesson Spain teaches in her agony and through her blood and suffering. We who stood for Spain must learn that lesson in all its implications and stand equally for the ending of fascism and all that they signify. We must pull out the root of the trouble.

But while we argue and debate, blood flows in Spain and heroic men and women and even children fight our battles and give their lives for human liberty. Governments deny them the aid that was their due, but the peoples of the world have heard their cry for succour and have responded to it, for was not that cry the cry of the exploited everywhere?

We are ourselves helpless in India and hunger and stark poverty meet us everywhere; we fight for our own freedom and free ourselves of imperialism that exploits us. Famine and flood and natural calamity have pursued us and added to the burdens. But out of our hunger and poverty we will send what help we can to our comrades in Spain, and though this may not be much, it will carry with it the earnest and anxious good wishes of the people of India. For those who suffer themselves feel most for their brothers in misfortune elsewhere.

Social And Personal

MESSRS M. S. NAGAN, A. G. Moodley and P. Manickum of Port Elizabeth and Mr. K. V. Pillay of Uitenhage, who have come to Durban to collect funds to build a hall and a school for Indians in Port Elizabeth, visited the Phoenix Settlement last Saturday afternoon. They were accompanied by Messrs. Roopie Murrie, T. P. Pather and other friends from Durban.

Mr. and Mrs. P. Dorasamy entertained Mr. S. Pateman, the young Indian Psychologist, to a special farewell reception at their residence, 75 Carlisle St., Durban, on the occasion of his departure for the Cape Province where he expects to deliver lectures on Psychology. Among the speakers were Messrs. P. Dorasamy the host, A. A. Pillay, S. Nepaul, K. Rampersad, M. Pillay, P. Nadasen and others. Mr. Patchy amiably replied.

Mr. B. A. Patel, the principal of the Newcastle Indian School, acknowledges with thanks the donations from the following gentlemen who visited the [illegible] on May 30:—Messrs. B. A. Hajee Ismail, Johannesburg £5 5s.; I. E. Kajee, Durban £2 and M. C. Kathrada (Schweizer Reneke).

Mr. and Mrs. S. Valliee and family, well-known residents of Johannesburg, called for Durban on a holiday trip by the *Inhaca*, a short while ago.

THE MALAYS OF CAPETOWN

By
HELENA LIEBERMAN
In "The Indian Review"

THERE are about ten thousand Malays in the sub Continent, and they form part of the mixed races in Capetown. They came to the colony at the time of the first settlement under the Dutch East India Company. Many were introduced as slaves from the Malay Archipelago and Bengal, and others came as political prisoners and as private servants to Dutch officials.

There was a steady influx of these immigrants during the 17th century, and Malays from various parts of the East made their way to the Cape until 1749 when the Council of Policy prohibited the settlement of any more free Malays. But during the last two centuries, the link between East and West has not been broken. The Malay community of Capetown maintains the traditions of the fathers very devotedly, and though they play their part in the life of the country where they settled, they remain distinct as a peculiar people with their national characteristics and religious observances. In this respect they are but incomparable with the Jew.

Most of the Cape Malays belong to the Shafi division of the Mohammedans. Very few of them are children of Java-born parents and most of them are of Malay Dutch descent, although Arabian Malays are also quite numerous. Foreign blood and Islam contact with white civilization have combined to produce the present Malays. They speak Afrikaans with their own peculiar accent and have introduced many Arabic words into the vernacular. For religious purposes most of them learn Arabic, and there are several schools where the reading of Al Koran in the original is taught.

After the emancipation of slaves, one section rapidly showed their worth. These Malays disappeared from domestic service and they became independent labourers and even lords of honour. They began to earn their living as shop-keepers, tailors, traders and carpenters, and they proved themselves most dexterous in the management of horses. A characteristic of the town still in vogue is the large number of hansom cabs in the streets. Most of these are driven by Malays. The Malay cab-hawker with his high-pitched trumpet call from a small cart is also a familiar sight in Capetown. The Malays have been largely responsible for the development of Cape Harness, and a good proportion of that trade is still in their hands. Compared with the coloured people of the Cape, the Malays are industrious, and there is scarcely a trade or calling with which they are not familiar.

An extensive area in the old section of the city has become known as the Malay quarter. Here are found narrow streets with dilapidated old Dutch houses that are mostly occupied by Malays. High stoeps, door-ways with arched fanlights and windows with tiny frames are common. The outside appearance of a Malay home is drab looking, but the interior is most colourful. The oriental love of colour and decoration is extravagantly displayed.

In the home of a priest or learned man, a special room is set aside as a form of sanctuary. Here the furnishings are extremely simple, and light carpets cover the floor. To enter this room one must observe the Eastern custom of leaving the shoes on the threshold.

There are some twenty mosques in the Cape Peninsula. Most of these are quite large and substantial, but plain and unminarretted edifices. The finest mosque is of Moorish architecture and is situated in one of the busiest thoroughfares of the city. It is of special interest, for it stands side by side with a factory, thus demonstrating to the town how closely East and West may stand together. On Thursday evening, after the aromatic joss-stick is lit in every Malay house, there is an assembly of men at the mosque, and a midday service is held on Friday.

B. W. CANEY
— Jeweller —
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes. 1176

According to the law of Ishmael, every man must go on a holy pilgrimage to Mecca at least once in his lifetime. If, however, he cannot manage to save the necessary money through honest work, he is exempted from this obligation. Most Malays do their utmost to collect the sum of £150 or £170, and with this accomplishment they return to the East where they spend a few months and then come back to South Africa to work for their daily bread again. The wealthier Malays take pride in sending their sons to Mecca to study for a number of years. Although a few of the priests have been trained locally, most have been to Eastern religious centres, and there are a few Cape Malays who have studied at the famous Azhar University in Cairo, which has the distinction of being the oldest university in Africa.

Polygamy is allowed among the Mohammedans. The marriage is celebrated by the Malays with great *eclat* and ceremony. A few days before the *Nikah* (wedding), the future bride drives out in a carriage with a relative and invites all her friends to the marriage ceremony. She engages her bridesmaids (bodieners), servants and decorators. On the wedding day, the bridegroom goes to the mosque while the bride remains at home. There he offers the bride a *Markoan*, a gift of not less than ten shillings for her hand. The groom's attendant takes this money to the bride and returns with words of acceptance. Thereafter a reception is held at the bride's home where the husband presides over a congregation of men, while the young wife, robed in satin and crowned with a madora, sits at the head of a table surrounded by the womenfolk. The segregation of the sexes is adhered to at all the Malay gatherings.

Islam has taught the Moslems to accept death with stoic resignation. They sing: "Inama lillahi wa inna ilayhi rajioun." (We are of God and to God we return). Great respect is shown for the departed, and the funeral is generally numerously attended. There is no coffin. The body is washed, wrapped in a winding sheet and laid on a bier covered with beautiful shawls. The priests attired in their flowing robes, ornamented girdles and turbans, precede the cortege. The body is laid on its side with its face turned towards Mecca; it awaits the call of resurrection.

Faith in themselves and in Islam keeps the Malay strong and happy. They are a virile people of middle stature and light but sinewy frame. Their eyes are small and sparkling, their black hair silky and their features are slightly compressed but expressive. Their complexion varies from a light brown to deep olive. The women have neat petite figures and their features are not devoid of comeliness.

Their dress is a contradiction of super-modesty and love of display. The priests and those who have achieved a pilgrimage to Mecca affect an oriental dress. They wear cashmere shawls, turbans, and long robes of wool and silk. The women have showy, brightly coloured silk skirts and wear plenty of jewellery but they wear their gowns very long, and in accordance with the religious injunctions of Islam, cover their heads with a zydook (a stiff silk handkerchief) and even veil their faces. On festive occasions, they put aside their Kaparangs or wooden slippers and wear white satin shoes. The Hadjies, back from the pilgrimage and imbued with the spirit from the East, drape themselves from head to foot in voluminous malays. The men wear with pride the Stamboul Fez, a small red cap which is the symbol of Islam. The Cape Malays are proud of their ancestral inheritance and cling devotedly to the teachings of the Koran.

IMMIGRATION AMENDMENT ACT]

[*Continued from page 227*

conditionally entitled, until the passing of the Immigration Amendment Act No 27 of 1937, to be treated as non-prohibited [illegible] and, by virtue of their [illegible] entitled to enjoy the [illegible], one of which was, and is, [illegible] to come to this country at any [illegible] they pleased. The effect of the Act of 1937 is that, for the recognition of their birth rights, the persons falling under this category must enter the Union before the 1st day of June, 1937. It follows, therefore, that persons falling under this category will continue to enjoy their birth-rights as [illegible] unless they have entered the Union *at least* once prior to 1st June, 1937. Their right of entry into this country at any time would remain unimpaired by the Act No. 27 of 1937. But to those, who relying on their right to come to the country at any time they pleased, have not entered this country since their birth even once, the right of entry in this country is lost for ever as a result of the Act of 1937, if at all it happens that they are over sixteen years of age, or [illegible] they are under sixteen years of age, [illegible] their fathers are dead or have [illegible] domicile. If such children, who are under sixteen years of age and whose fathers are alive and have maintained their domicile in this country, are desired to be brought into this country, they can enter by virtue of Section 5 (1) (g), but their right, to enter the country, on account of their very birth, and to enjoy other birth-rights as colonial-borns, is lost for ever.

(c) That children born outside the Union of domiciled parents between the years 1927 and 1937 must, for the recognition of their rights as colonial-borns, have entered or been brought into the Union prior to 1st June, 1937, or within three years of their birth. Here it is necessary to observe that Act No. 37 of 1927 had put in a proviso into Section 5 (e) of the Principal Act to the effect that, children born after 1927 of parents who are domiciled in this country and whose birth has occurred in any place outside the Union must be brought into the Union within three years of their birth if at all their rights as colonial-borns were to be recognised. But the addition of the words "before the 1st day of June, 1937" into the proviso has, in my opinion, resulted in a clear benefit, inasmuch as, such children, if not brought into the Union within three years of their birth, but were subsequently brought prior to 1st June, 1937 under Section 5 (1) (g), are now entitled, to be treated as, and to enjoy the rights of, colonial-born children. Let no one be under the false impression that children falling under this category can never be introduced into the country if they were not brought before 1st day of June, 1937. If they were not introduced into the Union within three years of their birth or before 1st June, 1937, they cannot enter by virtue of their birth under Section 5 (1) (e), but they can always be introduced into this country under and by virtue of their domiciled fathers' rights under Section 5 (1) (g), on fulfilment of the requirements aforementioned.

In conclusion, I may just say this, that in accordance with my reading and interpretation of the Act No. 27 of 1937, as it affects section 5 (e) of the Principal Act as amended, the Act has, in my opinion, taken away the rights of children born outside the Union of domiciled parents and who fall under the category mentioned in paragraph (b) aforesaid. In other words, such Indian children, born of Indian parents outside the Union between the years 1911 and 1927, and who, relying upon their right to come at any time they pleased, have never entered the Union before 1st June, 1937, have lost their *right of entry* into this country if they are over sixteen years of age, and even if they are under sixteen years of age, if their fathers have died or have lost their domicile for any reason whatsoever; and in cases of those children who are under sixteen years of age and whose fathers are alive and have maintained their domicile, and who fall under the above-mentioned category, there is an opportunity of entry under Section 5 (1) (g), but loss of birthright has occurred. The loss in such cases, if at all there are any, has been due to the fact that no reasonable opportunity had been given to those who were likely to be affected by the Act.

AN AMERICAN VIEW OF DEADLOCK IN INDIA

Under the caption "India Sits Down" *Unity* of Chicago writes as follows in its issue of May 1:—

It is plainly evident that Britain is in sore straits in India. Having won six of the eleven provincial elections in anticipation of the new Constitution now officially in effect, the Congress Party is now refusing to function except under conditions which nullify the supremacy of British rule. Mahatma Gandhi and Pandit Jawaharlal Nehru, in other words, are using this occasion already to seek national independence as the end and aim of the Indian movement. That Britain is embarrassed by the situation thus created and clearly indicated by despatches alike from London and Delhi. The Empire has known no such crisis, in an out-and-out challenge to authority, since the thirties days of non-co operation in India a dozen or more years ago. Government is paralysed through the refusal of Indians to operate the constitutional machinery while themselves occupying the offices to which they were duly elected by the franchise of the people. No one else can govern, and those Indians won't. If this isn't a sit-down strike in politics, as we now have it in this country in industry, we don't know what the sit-down strike may be. At last reports, Britain was trying to inveigle the recalcitrant Indians into some kind of conference and concession. An interview with the Viceroy is a bait placed in the trap for Mahatma Gandhi—as though such an interview offered any temptation to the leader of all India! If the Viceroy himself goes to Mahatma Gandhi and seeks conference, the Mahatma will, of course, not refuse it. But the point is, the power in this crisis is in Mahatma Gandhi's hands. India is already independent in the sense that Britain is helpless in India without Mahatma Gandhi and his associate Pandit Jawaharlal Nehru, and the great mass of people whom they now lead. We advise our readers to watch developments in this most fascinating struggle for a people's liberties now going on in our world. And we beg them to note the unchallenged ascendancy of Mahatma Gandhi in his country's destiny. This man holds no office, exercises no official authority, has no army nor even a policeman at his back, yet he holds greater sway than any other man alive upon this planet. When was there ever such a demonstration of the power of moral force?

WANTED

Two teachers are wanted for the Gujarati School and Madressa conducted under the auspices of the Standerton Muslim Educational Institute. Applicants must have a good knowledge of English, Gujarati, Urdu and Arabic languages. Experienced persons will be given first preference. Applications must accompany credentials and as to what salary is required.

M. S. MAMNA,
Secretary Standerton Muslim Educational Institute,
P.O Box 168,
Standerton, Transvaal.

South African News In Brief

Socialism And South Africa

SPEAKING at a meeting in Johannesburg, Mr Duncan Burnside, M.P., leader of the Socialist Party, said it was said by responsible people that Socialism in South Africa was impossible because of the large native, coloured and non-European populations. "It is impossible because, forsooth, the European has come to South Africa and has decided to build a European civilisation and to sustain it, and it is suggested that if elementary justice is done to the non-European elements in South Africa the European civilisation must fall," declared Mr. Burnside. Such a statement was founded on prejudice, a statement made most often by the most ignorant section of the community. "I do not think it needs very much economic examination," he said, "to show that our civilisation, as far as it is concerned in South Africa, has been built up by the exploitation of the non-European peoples." The time had come, continued Mr. Burnside, for plain speaking and a realisation that the problems of South Africa were the same as the problems in the rest of the world, that economics were not affected in the slightest degree by a man's creed or the colour of his skin. "South Africa instead of progressing," Mr. Burnside said, "is going definitely backwards. South Africa has always been a country where politics has not been on a high plane. Unfortunately South Africa has been a country where political depravity has reached a very high state of evolution, and that political depravity has every opportunity of descending into depths previously unknown. During the last session we have seen more racial discrimination than we have ever seen before." He referred to the Immigration Bill dealing with the Jews, the anti-Asiatic Bills and the passing of the Native Land Amendment Bill. He came to the conclusion, he said, that the reason why the Native Bill was rushed through was in order to supply cheap Native labour on the farms.

Mrs. Jansen To Stand For Parliament

Mrs. M. M. Jansen, wife of the Speaker of the Union House of Assembly, is to stand for Parliament at the next general election as a Nationalist. Mrs Jansen is an avowed Republican and, if elected to Parliament, she would devote herself to republicanism, the poor and to women's status in the Union. An anti-coloured as she is, Mrs. Jansen told a press representative that domestic service is not the right employment for white girls in a country such as this where there is a tremendous native population, unless they are in a superior position.

Disappointment To Honour Seekers

Seekers of Honours will be disappointed to learn that there will be no Birthday Honours List on June 9, the occasion of the official celebration of the King's birthday in view of the fact that there have been two lists already this year.

Coronation Medals

It is notified for the benefit of those who are being awarded Coronation medals in South Africa that these medals will not be dispatched until the end of this month, or the beginning of July.

Flying-Boat Service Between Durban And London

On Sunday, June 6, the first flying boat "Courtier," commanded by Captain F. S. Alcock, carrying five passengers and 1,800 lbs. of mail, left Durban to inaugurate the bi-weekly Durban-London

Muslim Hostel In Standerton

Although there are facilities in Standerton for teaching English, Afrikaans, Gujarati, Urdu and Arabic there was need for a hostel for students coming from other towns.

The local Muslim Educational Institute have now filled that long-felt need by opening from last April 16, a hostel near the Public Park. The hostel is looked after by two experienced supervisors and there is accommodation for boarding and lodging both for Hindu and Muslim students. The fee is £2 per month. For further particulars apply to:

M. S. BHADHA.
Secretary Standerton Muslim
Educational Institute.

P.O. Box 168,
Standerton, Transvaal.

Imperial Airways service. The flying boats will, in future, leave every Thursday and Sunday mornings. The second boat which left Durban last Thursday was "Challenger." All mails at present are surcharged, the rate being 6d. per half-ounce. From next month the 1½d. rate per half-ounce is expected to be introduced. It is believed that after July 1 the Imperial Airways flying boats will leave Southampton on Saturdays and Tuesdays and will arrive in Durban on Fridays and Mondays. From South Africa the flying boats will leave Durban on Sundays and Wednesdays and arrive in Southampton on Saturdays and Tuesdays.

Umzinto Sanathan Dharma Sabha

The second annual general meeting of the Umzinto Sanathan Dharma Sabha was held recently at the Sabha Hall, Umzinto. The chairman, Mr. R. D. Chowthee, was in the chair and there was a fairly large attendance of members and others from the surrounding district interested in the work of the Sabha. The secretary's and treasurer's report revealed that the Sabha, in the second year of its existence had done very useful work. A vernacular school had been opened which was a long-felt want, and for this great credit was due to the officials for their untiring work. The Sabha has assets comprising of land, school buildings and furniture amounting to £800 (s. d.), and since the work is not yet completed an appeal was made by the secretary to the public to support this worthy cause by donating funds generously so that the school and temple may be accomplished fast within a short period. The following office-bearers were elected for the ensuing year:—Patron: Mr. Purno Maharaj. Chairman: Mr. R. D. Chowthee, vice-chairmen: Messrs. H. Kissoon, Juggernath Singh, Kedarnath Maharaj, Lalldhari Singh and Rugoonath Singh; hon. secretary and treasurer Mr. D. Ramasar; committee: Messrs. Rambhim G. Singh, H. Panioo, R. H. Randhir, Mahabeer Maharaj, D. J. Singh, Ramsooar Singh, Raj Bansi Singh, Ramadhar and R. Ramasar; hon. auditor: Mr. H. Kissoon; building committee: Messrs. R. D. Chowthe, H. Kissoon, Lalldhari Singh, Sagtal Jeowan and D. Ramasar; trustees: Messrs H. Kissoon, D. Ramasar, R. D. Chowthee, Lalldhari Singh and Juggernath Singh.

New Schedule For Local Air Mail

The following is the new schedule of arrivals and departures of planes between Durban and Germiston and Durban and Capetown starting on June 13

RAND DURBAN SECTION

Sundays, Wednesdays, Thursdays and Saturdays:
Depart Germiston, 6.30 a.m.; arrive Durban, 8.30 a.m.

Mondays, Tuesdays and Fridays:—
Depart Germiston, 7.45 a.m.; arrive Durban, 9.45 a.m.

Sundays, Tuesdays, Wednesdays, Fridays and Saturdays:—
Depart Durban, 3 p.m.; arrive Germiston, 5 p.m.

Mondays and Thursdays:—
Depart Durban, 11 a.m.; arrive Germiston, 1 p.m.

DURBAN TO CAPETOWN

Wednesdays and Saturdays:—
Depart Durban, 9.15 a.m.; depart East London, 11.30 a.m.; depart Port Elizabeth, 1.45 p.m.; arrive Capetown, 5 p.m.

CAPETOWN TO DURBAN

Wednesdays and Saturdays:—
Depart Capetown, 7 a.m.; depart Port Elizabeth, 10.45 a.m.; depart East London, 12.45 p.m.; arrive Durban, 2.45 p.m.

India Letter

[Extracts From A. I. C. C. Foreign Letter]

Indians In The British Empire

INDIANS in the British Empire continue to suffer humiliations and repeated attacks on their economic position. In British Guiana, where Indians form over 50% of the entire population, there exists a law which enables employers to dismiss labourers and evict them from their houses and plots of land at 3 days' notice. As most of the 136,000 Indians are dependent on employment at the sugar plantations and have no alternative means of livelihood it is easy to imagine the dread and debasement that this law awakens among them. In Zanzibar, Indians have been systematically discriminated against during the past three years. The creation of a state-monopoly in the clove industry is designed with a view to assist the English capitalist in the positions from where the Indian small trader has been ousted. In Malaya, Indian labour is lowest paid and male labour is paid at the rate of less than a shilling a day of 9 working hours. The Indian, who could formerly enter the Malayan Civil service, is now debarred and, if a demand is made, the High Commissioner expresses astonishment and says that he knows of no country wherein other than "natives of the soil or England proper" are permitted to enter into the public services.

India And Zanzibar

The Working Committee of the Indian National Congress adopted a strongly-worded resolution protesting against the latest anti-Indian decrees of the Zanzibar Government and sympathising with the Indian settlers in that country. The Committee was informed that the passing of the decrees perpetuating a complete internal and external monopoly of dealing in cloves in the hands of a close corporation controlled by British capitalists to the total exclusion of the Indian community, was a death blow to the vital economic interests of the Indian people in Zanzibar. It might necessitate the resort to passive resistance by the Indian community and the Committee gave its considered opinion that the measures were in direct violation of the just rights of Indians and of the Zanzibar treaties of 1886 and 1895 which guaranteed security of properties for Indians and prohibited the establishment of a clove monopoly. The Committee sympathised with the Indian community in Zanzibar in their present situation, extended its support in their struggle and demanded that retaliatory measures should be taken forthwith by the Indian Government.

India And Ethiopia

The Working Committee "expresses its abhorrence of the brutal massacre of peaceful masses of Ethiopians by Italian intruders, and offers its sympathy to the victims of Fascist Imperialism. The Working Committee takes strong exception to the closing of the Mohamed Ali Store in Abyssinia and regards this as an act of grave injustice. The Committee is of opinion that the Italian Government should withdraw this ban and grant adequate compensation to the store."

King's Coronation And India

Referring to India's participation in the King's Coronation, Mr. Lloyd George, British Liberal leader, is reported to have said, "Indians will be there but India will not be there." President Nehru circularised Provincial Congress Committees and all others reminding them that "it is derogatory to our dignity and against the policy of the Congress to take any part whatever in coronation functions, whatever they might be." Probably because of the Congress attitude and the Congress victory in the elections, any large scale celebrations were not organised. Municipalities and district boards refused sums for illumination purposes.

The Struggle For Civil Liberties

The prosecution of Jayaprakasa Narayan and other Congressmen at Patna has revealed some of the methods the police employ in the issue of personal restraints and of bans on processions. It was the contention of the police, in this case, that requests for a ban on the procession on the occasion of the anti-constitution strike and for personal restraints were made by the Magistrate because the police feared communal rioting. In substantiation of this view the police, from the superintendent of police downwards, argued that half of the shops in a Pathan quarter were kept open and that, consequently, fifty per cent of the people had no sympathy with the strike. There were varying figures as to the total number of shops in that area, one policeman put it down at 50, and another at double this number and yet another at half of it, but they were all agreed on "the 50%" who had kept their shops open. In further cross-examination, it was revealed that the total number of shops in that area was near upon 150 and that not more than 5 opened on the day of the strike. When challenged to produce before the court the name of a seventh shopkeeper, the police took the proverbial refuge of bad-memory.

Gospel Of White South Africa

Thus the *Indian Social Reformer*:—

The famous South African statesman, Dr. Malan, in a recent speech defended his policy of "South Africa for White men" as having its sanction in the will of God. "Voortrekkers," he said, had not viewed non-Europeans in a hostile or repressive spirit. They had, however, felt that God had created the human world, as He had created the world of nature, with a set purpose and He was not a God of uniformity. He had created diverse races. Had He done so in order that they might be put into the same pot, or to give them national pride in order to retain their racial identity? In South Africa they could not embrace the liberal idea which would allow a mixture of races regardless of the consequences. God's creation was behind their ideal of a White race." According to this reasoning the Boers should have remained in Holland or repatriate themselves to it now and not lord it over the natives of South Africa, to whom God assigned that country. Continuing, Dr. Malan spoke in appreciative terms of the efforts of the Afrikander people to create separate scholastic, culture, youth and physical-training organisations, despite the reproach that these separate movements were evidence of race hatred. They would on the contrary result in greater unity and better understanding than had ever been the case before, he said. "Afrikaans-speaking people would only be able to give up striving for their own organisation and work for a united people, said the ex-Minister, when English speaking people would come to regard South Africa as their only fatherland." If that day came the Afrikander will not find it necessary to strive only for himself but for South Africa. That will only happen if we sever the British connection and South Africa becomes a free and independent republic. Dr. Malan must be given credit for being outspoken though bigoted.

The Separation Of Burma

The separation of Burma has been followed up with the appointment of Mr. D. T. Monteith, Assistant Secretary, India Office, as Assistant Under-Secretary of State for Burma. It is also announced that the office of the Secretary of State for Burma will be accommodated in the same building as the India Office. Lord Zetland [illegible] be the offices of the secretary for India [illegible] secretary of state for Burma.

Things In General

Motor Roads In Natal

A well-known Natal motorist, in the course of an interview with a press representative said, Natal roads, taken on an average, are the worst in the Union. Mr. C. S. Buckner, secretary of the Royal Automobile Club in Durban, has suggested a solution of the Natal road problem. He suggests that 25-mile sections of the main roads should be given to contractors to repair and maintain, and that prizes of £50 should be given annually to the contractors working on every 300-mile stretch who keep their sections of the road best. "There is no reason why this scheme, which has been carried out with great success in India, should not be adopted in Natal," he said.

Indian Scouting In Union

"The equality of status for which we have persisted from the birth of Indian scouting in South Africa has at last, in some form, materialised," states the third annual report of the Durban and District Local Association of the Natal Indian Boy Scouts Association. "It has materialised in the way that each section of the total communities has full control of its own section, and all sections are held responsible to the parent body, the South African Scout Council. We are now vested with full equality of status with the other sections of South Africa in terms of the new constitution which will be put into operation shortly. A Headquarters Council if necessary. Negotiations for the formation of such a Council are being made with the other Provinces. A pleasing feature of the year has been the steady increase in the number of each troop. There are about 1,400 Scouts, 60 Cubs, 50 Scouters and 50 Rovers in the Association." The following are the newly elected office-bearers for 1937-38 —Life-Patrons: Messrs O. K. Winterton and Geo. H. Hindson; Patrons: Messrs. R. A. Banks and J. E. Holmyer; Vice-Patrons: Messrs. E. Thomas, T. M. Naicker, S. R. Pather, A. Gray, L. Pandy and B. M. Singh; President: Mr. H. S. Done; Vice-Presidents: Messrs. G. Barnabas, K. R. Nair, S. Mungar, N. G. Chetty, K. M. Govender, N. Gangu, R. Woodseth, G. Sewraj and W. Baboolall; Hon. Treasurer: Mr. Geo. Hindson; Joint Hon. Secretaries: Messrs. R. Reginath and E. V. Naidoo; Commissioner: Mr. H. S. Done; Group Scoutmaster: Mr. H. W. Bristow; Assistant Commissioners: Messrs. R. Reginath and E. V. Naidoo. Headquarters are at 91, Mutual Buildings, Smith Street, Durban.

Life Story Of General Smuts

Interesting extracts from the life story of the Rt. Hon. J. C. Smuts, P.C., M.P., Deputy Prime Minister of the Union of South Africa, written by Captain H. C. Armstrong, appear in the *Natal Mercury* from last Wednesday.

The Sporting World

Tennis.

Johannesburg Coloured And Indian Tennis Championships

THE men's Single and Doubles, Johannesburg open championships, under the auspices of the Transvaal Coloured Tennis Union, where entries were received from Benoni, Kliptown, Newclare etc., were completed last week when the semi-finals and finals were played. H. Jajbhay (the holder of the Singles Title for two years) and C. Duprees (the East Rand Champion), played finals. Jajbhay played brilliantly attacking his opponent with his forehand drives and played well on his back-hand, which was fully tested out by Duprees by smashing on the back-hand of Jajbhay, but this proved insufficient and thus Jajbhay won the match by 3 straight sets. The Gents. Doubles finals were played by Jajbhay and Rosenberg; and M. Ebrahimjee and Duprees. Jajbhay and Rosenberg won, set scores being: 10-12, 6-3, 6-2, 6-2.

Soccer.

Natal Beat Aberdonians

13,000 flocked to Kingsmead to witness Natal make soccer history last Saturday. A very large number of Indians were also present to see the first defeat of the visiting Dons. Natal had comparatively few goal-scoring opportunities but made best use of them. About ten minutes from the end Natal was leading 4-0,—remarkably surprising. The Dons, however, with renewed attacks retaliated the score thrice in quick succession. Time only prevented a draw and the possible defeat of the home side. In the matter of combination and positional play the Dons showed their superiority. Natal was very fortunate to win, the final score being 4-3.

By "Rambler"

D.D.I.F.A.

The following are the fixtures for Saturday, June 12:—

Senior Natal Cup District Final: Daffodils vs. Stars. Senior League: Shamrocks vs. Stella; Pirates vs. Avondales. Junior League: Victorians vs. All Blacks; Parkhill vs. Daffodils; Red Rovers vs. Scuri A. Juvenile Natal Cup Final: Scuri A. vs. Flamingoes.

Sunday Division

The Sunday Division (Durban) will play the Sunday Association (P.M.Burg) on Sunday, June 13, at Curry's Fountain. The Durban team is as follows:—

O. Govindsamy (Swifts), George Singh (Silverton), R. A. Naidoo (Swifts), S. M. Pillay (Silverton), S. N. Padayachee (Clare Estate), E. I. Timol (Clare Estate), K. Ramsdu (Swifts), W. G. Naidoo (Clare Estates), P. Naidoo (Silverton), L. Vinden (Clare Estate), V. D. Moodley (Silverton). Reserves: M. Kader (Swifts), Jeena (Clare Estate), Naidu (Dunlop).

Verulam Temple F.C. vs. Olympic F.C.

A friendly match was played at the Verulam Sports Ground on Sunday, June 6, between the Verulam Temple F.C. and the Olympic F.C. of Durban, and resulted in a victory for the home team by 9 goals to 2.

———000———

A Purohit And Religious Teacher

Wanted: A qualified Brahman to conduct services in all Vedic Rites of the Hindoo Religion and also to teach children Gujerati language and music. Applicants must furnish references showing several years of training in some well known religious institution. Preference will be given to one whose wife has passed the sixth standard in Gujarati. For further particulars, apply with references to the undersigned not later than the 28th day of June 1937.

L. HARRY,
Hon. Secretary,
East London Hindoo Society,
23 Maclean Street,
East London.

LOWER CONSUMPTION YET GREATER PROTECTION WITH NEW-PROCESS

Mobiloil

The New Process makes this possible!

ઓછે ખર્ચે
મોટું રક્ષણ
જોઇતું હોય તો
ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ
થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA (PTY.) LTD.

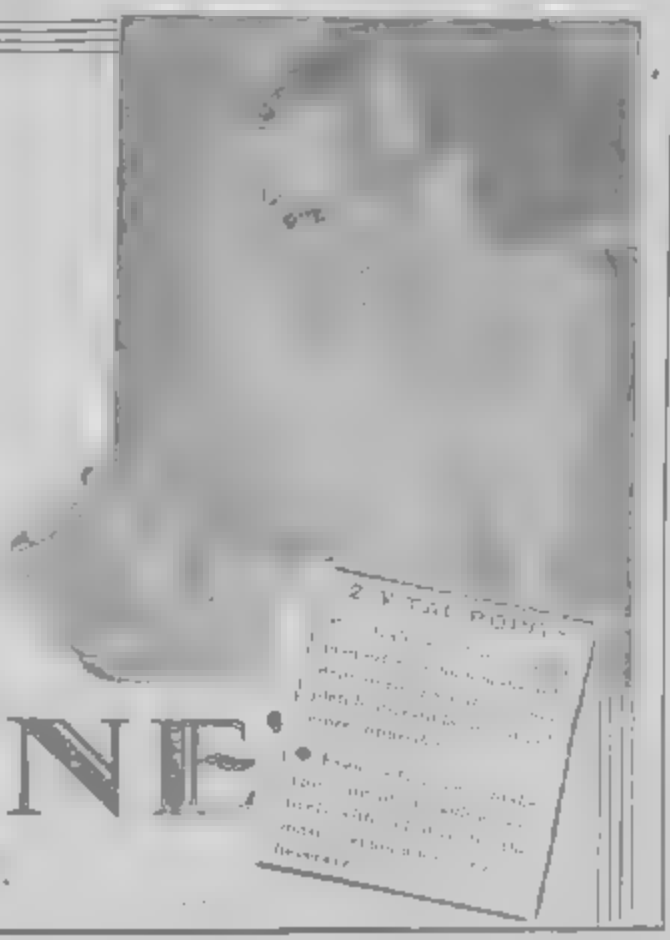
Yes . . . there is more in

'OVALTINE'

more in health-giving Nourishment
more in quality—more in value

Just think what Ovaltine gives you. It is no ordinary food. It is a scientifically complete and perfect food. It provides in the most easily digestible form every nutritive element essential to health. No other food beverage conveys such a wealth of nourishment so quickly to body brain and nerves.

Because of the enormous world-wide sales of Ovaltine we obtain the maximum quality with giving you these benefits at the lowest possible price. If there were a better Ovaltine—quality always tells.

OVALTINE

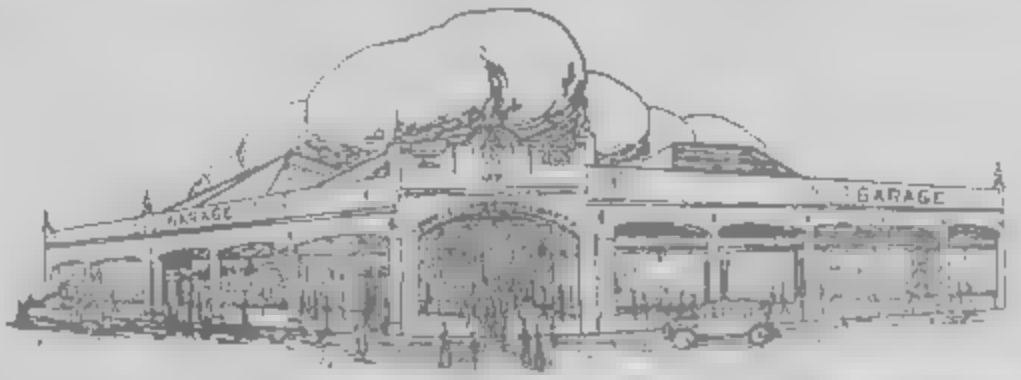
Manufactured by
A. WANDER LIMITED.
LONDON, ENGLAND.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી કિફાયત ભાવે મળી શકશે.

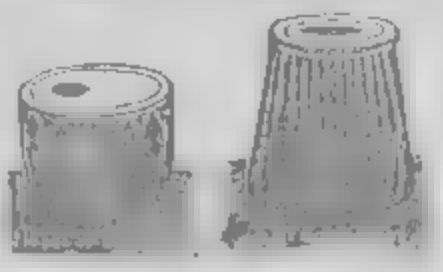

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટચીન, બ્રોડકાસ્ટ ગ્રેમાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે, ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

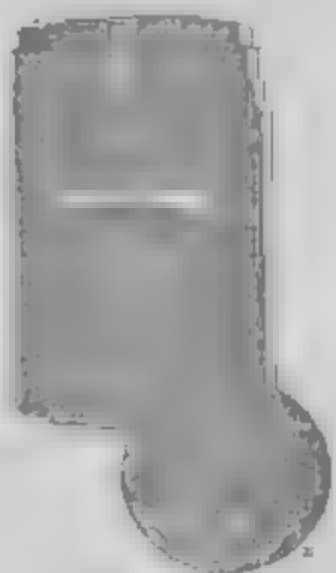

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6.
Double Reed From £3-5-0.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. દરેક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30 0 0
Radiogram 11 Valve
From £45-0-0

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

Distributors of MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

વકીલના ધંધાદારના હક્કને
માટે પ્રસિદ્ધ થતું પત્ર.

ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૨ જુન ૧૯૩૭ — અંક—૨૪.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, તા. ૧૨ જુન ૧૯૩૭.

જોહાન્સમાં હીંદી મજુરોની હડતાળ

ટ્રેન્સવાલ નજદીક જોહાન્સના અમદેવી ડરબન ફ્રસ્ટ આર્મન કંપની લીમીટેડ ના કામ કરતા હીંદી અને નેટીવ મજુરોએ હુક યુદ્ધ ઉપર ગયેલા આપવાને માટે માત્ર દરમ્યાન માનીક આપવાની હતી તેના બદલે એક કલાકની, કામકરના ૪ વાગે નોકરીપર હાજર થવું પડતું હતું તેના બદલે ૩ વાગે હાજર થવાની અને રવીવાર ઉપરાંત કામને માટે બધુ પગાર આપવા વીગેરે નોકરી સબંધી સ્થિતીમાં સુધારા કરવાની માગણી કરી હતી. આ પરથી ૧૫ હીંદીઓ તા. ૬ જુનને દીવસે કામપરથી છુટ્યા પછી કંપનીના માલીકોએ હાજરી રજા આપી દીધેલી હોવાની ફરિયાદ કરી હતી જ્યારે મજુરોએ હડતાળ પાડી હતી અને આ બાબતમાં પાછળથી સમાધાની થવાથી તેઓ પાછા નોકરી કરતા થઇ ગયા હતા. પરંતુ માલીકોએ સમાધાની ની શરતો પાળેલી નહિં હોવાની ફરિયાદ કરી મજુરોએ તા. ૮ મીએ ફરી પાછી હડતાળ પાડી અને શુક્રવાર સે તા. ૧૮ મીએ તેઓને નોકરીપરથી બરતરફ કરવામાં આવ્યા અને નોટીસો મોકલવામાં આવી. જેઓને પાછા નોકરીપર આપવા વીષે જેઓએ નવા આચનસર તરીકે અરજી કરવી. હડતાળ પાડનારાઓએ નવા આચનસર દરીકે રહ્યા ના પાડી પરંતુ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કાઉન્સીલ તરફથી તેઓના વાંધા દુર કરવામા આવે તો દરમીયાન જેના અત્યારે કરતા હતા તેમ નોકરી કરવા ખુશી દર્શાવી. માલીકોએ તે તેવી રીતે કામ લેવા ના પાડી અને બધા તેઓની હડતાળને લગતા મજુરોને રાજીનામા આપી રહ્યા છે.

આ હીંદી મજુરોએ વીતેલા મેહ ૧ પુની પગ વધારો ૧ કલાકનો ઘટાડો નહીં થવા ઇન્ડસ્ટ્રીયલના પ્રમુખ [illegible] મેજીસ્ટ્રેટના તરફથી જોહાન્સ બર્ગના સરકારમાં આ બાબત રેપાટી કોર્ટ અને બીજાના ઉદ્યોગને બગાડી ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કાઉન્સીલને રજુઆત કરવામા આવી હતી. આ બધાના પરીણામે ૧૫ મેએ મળતું થવા જોઇતું અને ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કાઉન્સીલ તરફથી ૧૮૯૦ મજુરોને પાછા બોલાવી પુરતી દર્શાવી, પરંતુ મજુરોએ તે સુચનાને પાળવા ના પાડતા આવે ના જવાબ આપી પાછી છે.

ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કાઉન્સીલના સેક્રેટરી ની એક્સ-સ્ટ્રાઇટ ઉપરે એક સમાચાર નીવેદનમાં જણાવ્યું છે કે માલીકોએ મજુરોને રજા આપેલી નથી અને જે મજુરો અંધારવાળા ધંધે કામ ના આવે તકલીફ તેમા થવેલીજ નહિ કોઇ સમાધાન પણ પાછી મજુરોએ કરી પાછી હડતાળ પાડવી જોઇતીજ નહોતી અને કેટલાક મજુરોએ બીજાઓનો નોકરી કરતા અટકાવવાના પણ પ્રયત્ન આપી હતી

મી. એ. આઇ. કાજી બીજી તરફથી કહે છે કે ધમકી આપવામાં આવીજ નથી અને વધુમાં જણાવે છે કે મજુરી ખાતાના ઇન્સ્પેક્ટરે માલીકો, મજુરો અને ઇન્ડસ્ટ્રીયલ તે તકરારના બાબતમાં સવારેજ પગલા લેવાનું સુચવ્યા બાદ કાઉન્સીલે બીજીજ દીવસે મુલાકો આપ્યા હોવો કે માલીકોએ જે મજુરોને રજા આપેલી તે તેમની સત્તા અનુસારજ આપેલી. આ કાઉન્સીલનું પગલું કાયદાથી બીલકુલ વિરૂદ્ધ હતું. પણ તે જણાવે છે કે કાઉન્સીલની મીટીંગમાં પ્રમુખે એવું જણાવ્યું હતું કે મજુરો મોટા ભાગ અને કાઉન્સીલે મજુરોની મોટ હાજરીમાં અને તેઓના કેસ રજુ કર્યા પીનાજ માલીકોની તરફેણમાં ચુકાદો આપી દીધેલો હોવા છતા પ્રમુખે જણાવ્યું કે પંચ તરીકે માનને ફિમરાવી જરૂર નથી.

મી. એ ટી વેનસેલ, એમ. પી. સી. એ મળ્યા રવીવારે આ બાબતમાં ફરજીયાત ગળેથી જહેર મીટીંગમાં જાહેર કરતા જણાવ્યું કે તેમણે ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કાઉન્સીલને શુક્રવારે બપોરી મીટીંગમા હાજરી આપી હતી. તેમણે કહ્યું કે જોઇન્ટ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કાઉન્સીલ તરફથી બધાયે પક્ષપાત ભારા જેવામાં કરી પણ આવેલો નથી. આ તેમને તેઓએ બીલકુલ બહાર કરી બતાવી હતી મજુરોના પ્રતિનિધીઓને ચુપ રહ્યા જેવી રહેવાનું કહેવામા આવ્યુ હતું." વધુમા મી. વેનસેલે જણાવ્યું કે આ તકરારમા માલીકો તરફથી હાજર કેટલાક મજુરોના નામ જાહેર થતા.

કરારાધીનમા આ પ્રકાર પગાર ખાતા મજુરો અને તેઓના આશ્રીતો જેઓની સંખ્યા ૧૫૦૦ થી ૨૦૦૦ ની થવા જાય છે તેઓ અન્ન વગર ના થઇ પડયા છે અને મોતની દયા પર પડેલ છે. કેમ તરફથી તેઓને અન્ન પુરૂ પાડવામાં આવી રહ્યું છે.

એક કેપ્ટન મજુર માલીકોની તકરારમાં, જ્યાં સુધી તે તેટલા પુરતીજ મર્યાદીત રહે ત્યાં સુધી માલીકો વચ્ચે પડતુ ઇચ્છીતા નથી બતાવ્યુ. એક કેપ્ટન મજુર અને માલીક વચ્ચેની બાબત બતાવ્યુ અને જ્યા સુધી બન્ને વચ્ચે આસપરસ આપ લેની સદ્ભાવનાથી બન્નેને સંતોષ થાય તેવુ સમાધાન ન થાય ત્યા સુધી એક યા બીજાને અસંતોષ રહ્યાજ કરે અને દરો ઉદ્યોગ ધંધા ચોપટ થઇ જાય. તેમા કંઇ બાળીયો દોષ ન પધારે કોણી બધા. પ્રસ્તુત બાબતના ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કાઉન્સીલે મજુરોની કરિયાદને બીલકુલ ધ્યાનમા નહિ લેતાં માલીકોની જ બાજુ લઇને જાતીયદ્વેષ બતાવેલો જણાવાય છે. મજુરો વતી મેસર્સ તરફથી મજુર પ્રધાન ને વચ્ચે પડવાની અને એક પંચ નીમવાની પોતાની તથા રાષ્ટ્રપરવાની રજુઆત પણ્ણેલી હોઇ અને પ્રધાને તમ કરવાની પોતાની ખુશી દર્શાવેલી હોઇ અને આ બાબતમાં હાલ તુરત વધુ કંઇ કરવા કરાવવા જેવુ નથી આ સીટીઓ સ્થળે રહ્યા છીએ તે ચળતે એવા પણ બનવ બન્યા છે. પાર્લામેન્ટના કેટલાક સભ્યો જેવા કે રેનેનર બ્રીટકર, મી. કરમીશાયર અને મી. ગર્ડસ્ટાઇન આ બાબતમાં વચ્ચે પડયા છે અને કારખાનાના મેનેજર, ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કાઉન્સીલ અને મજુરોની સમીતીની પંચ તરીકે બાબત એક સમાધાને આવવાની ઘોડા પ્રમાણમા મજુર પ્રધાનપર ઘોકવામાં આવનાર છે. આ સઘળી આસાજનક ચીન્હો છે અને આપે આંતરસ્થી થી ઉમેદ રાખીએ છીએ કે આ તકરારનું સંતોષકારક સમાધાન આવી જશે અને મજુરો અને તેઓના આશ્રીતોનુ દુઃખ દુર થઇ જશે.

ઝાંઝીબારના હીંદીઓ

ચુંટણીમાંથી હીંદીઓને હાંકી કાઢવા માં આવવાનું અથવા તો ગુલામી ઉપજાવે સ્થિતીકારી લેવું પડવાનું ભોખમ માત્ર આ દેશનાજ હીંદીઓપર છે એવું નથી. આજે કેટલાક વર્ષ થયાં ઝાંઝીબારમાં વસી રહેલા હીંદીઓ પણ અત્યન્ત અશાંતિ અનુભવી રહ્યા છે અને હવે સ્થિતિ ભયંકર અસહ્ય થતી જાય છે. હમણાંજ ત્યાંના હીંદીઓ વિરૂદ્ધ જે

અરજી પ્રીટોરીઆ સરકારે પ્રસિદ્ધ કરી છે જેથી તેઓ ઘણી ચિંતામાં પડી ગયા છે. આ અરજી લેદુની પતાવટ સંબંધી અને જમીન વેચાણ અને લત્રીંગના ધંધા સંબંધી છે અને તેમાં બાઇન્ડર કમીશનની ભલામણો કે જેની સામે હીંદી કોમે સખ્ત વિરોધ દર્શાવ્યો હતો તે આખીનો સમાવેશ થાય છે અને લત્રીંગના વેપારનો ગહારનો અને બારદનો ધંધોરો સ પુર્ણ થાય છે. આ કાયદાઓની અસર એ થાય છે કે (૧) હીંદીઓ એ જાત મહેનતથી ખીલવેલા બાબાઇ સ્વતંત્ર લત્રીંગના વેપારનો ઇજારો સરકારના હાથમાં ચાલ્યો જાય છે, (૨) ઝાંઝીબારમાં કાયદેસર જમીન ખેરવવાનો હક હીંદીઓ પાસેથી છીનવી લેવામાં આવે છે. અને (૩) લેણું વસુલ કરવાના હીંદીઓના હકપર પણ અમુક અંકુશ મુકાય છે. આ રીતે આ બારદાનો હેતુ હીંદીઓને એ રાજ્યમાંથી હાંકી કાઢવાનો છે. હીંદની ઇન્ડિઅન ચેમ્બર્સ ઑફ કોમર્સ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીઝની હેડરેશનની છેલ્લી વાર્ષિક સભામાં આ બાબતમા પ્રચાર કરવામાં આવેલ એક ઠરાવમાં જણાવવામાં આવ્યુ છે કે આ લત્રીંગના વેપારનો ઇજારો સરકાર તરફથી થઇ લેવામા આવતાં "૧૮૮૬ માં અને બાર બાદ ૧૮૯૮માં ઝાંઝીબારના સુલ્તાન અને બ્રીટીશ સરકાર વચ્ચે થએલી મીત્રતાની સંધીમાં નંખાએલી બાજ કલમનો ભંગ થશે." પરંતુ ઝાંઝીબારમાં રાજ્ય ઑફીસ સુલ્તાનનુ ચાલે છે, કે જેનો હેતુ કેમેતી રીતે ઝાંઝીબારને ગોરાનો દેશ બનાવી દેવાનો છે. કમીશ્નરીયલ ઇન્ડિઅન સીટીઝનશીપ એસોસીએશનના પ્રમુખ સર પુરૂષોતમદાસ ઠાકોરદાસ હીંદ સરકારને આ બાબતમાં તાકીદે પગલાં લેવા અને આખરપગલાં તરીકે હીંદુસ્તાન જે ઝાંઝીબારની મુખ્ય બજાર છે, ત્યાં લત્રીંગની આયાત બંધ કરી દેવાની માગણી કરેલી છે. હીંદ સરકાર, કે જેણે પોતાની સમણી ઉદારતા બહારના લોકોને માટેજ બતાવી રાખેલી છે અને હંમેશની હીંદીઓને માટે ઝાકીજ રાખેલી છે તે આ માગણી સ્વિકારશે કે કેમ એ શંકાસ્પદ છે. આથી વધુમાં એવી પણ સુચના થઇ છે કે સરકાર ઘટતાં પગલા લે તેની સાથે સાથે હીંદના વેપારીઓએ અને બીજા સાધનસંપન્ન લોકોએ પણ હીંદમાં લત્રીંગનો પાક ઉગાડવાની યોજનાઓ ઘડીને હીંદને ઝાંઝીબારથી સ્વતંત્ર બનાવવાના બધા સંભવીત પગલાં લેવાં એઇએ. દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓ પોતાના ઝાંઝીબારના હીંદી ભાઇઓ પ્રત્યે તેમની ઉપર બજુની રહેલી આફતમાં અંતઃકરણથી દિલસોજી પ્રદર્શિત કરે છે અને ન્યાયને માટેની તેમની બાજબી લડતમાં સંપૂર્ણ નૈતિક સહાનુભુતી દર્શાવે છે.

એજન્ડ જનરલના ખુલાસો

[illegible] ના એજન્ડ જનરલના સેક્રેટરી મી. એમ. દીક્ષા તરફથી નીચેનો ખીના પ્રસિદ્ધ કરવા આપણે મળેલો [illegible]

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅનો" પોતાના મે ના ૨૯ બીજા અને જુન [illegible] ૮ મીના અંકમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના એજેન્ડ્રોએન્ડ એકટરી દક્ષિણ આફ્રીકાના હીંદીઓના બીજા વતનાટનો હક ઝાંઝીબાર જતા તે છીનવી લેવામાં હીંદના એજન્ડ-જનરલપર મુંબા કુદી સંભળ પ્રસિદ્ધ થએલા બોકાનો આરોપ મુકાયલો છે. એ મુજબાપલો હક દક્ષિણ આફ્રિકામાં કાયદેસર પ્રતીનીધીત્વ મેળવેલા બાબાઓના [illegible] ના ૨૬૧૨ ના દસ્તાવેજની ચર્ચા મુનીસીપલની બહાર જવાનો સારૂના મુનીસીપલ કાયદા પ્રમાણે હક છે. 'ઇન્ડિઅન ઓપ્રુઅ' ના [illegible] ના ૨૬ બીજા અંકમાં, જણાવવામા આવ્યુ હતું કે દક્ષિણ આફ્રીકાના એજેન્ડ્રોએન્ડ મીત્રના અર્થનો એજન્સી તરફથી ખારીજ થયો હોવાના આપણે કહેવામા આવ્યું હતું ત્યાર બાદ એજન્ડ-જનરલે સરકારની સાથે તેની ચર્ચા કરી હતી. બજકુર સુધારાના સંબંધમાં એજન્ડ-જનરલે જે સુધારો સામુ પક્ષના મોભ તથા ગોરાઓને મુનીસીપલમાં દાખલ થવાની તારીખ [illegible] ૧ લી ડીસેમ્બર ૧૯૩૭ ની કરવાને કાયદાસભાએ મુકેલા પ્રમાણે [illegible] કરી હતી મુકેલી પ્રમાણે જણાવ્યુ કે એ વિનંતિ પોતે સિધ્ધાંતી ટેકના નથી કેમ કે હક બરોબર છે કે નહિ એ રજપર નથી. આ સુધારો સાધવાના હેતુ મુનીપલ સરકાર ચોક્કસ હક છે એમનુ સિધ્ધાંતકા નથી પ્રગટ કરી [illegible] "હક" હોય તો [illegible] "હક" [illegible] જેનો દલિલ [illegible] થયુ નથી. આ બીનતેનો આ કામચલાઉ મુકેલા પ્રમાણે એજન્ડ-જનરલ [illegible] હિંદીઓને સંબંધ પડે નથી રાખ્યા

"એ હકીકત [illegible] જાહેર કરી નાખે તેવાઓ કે એજન્ડ-જનરલ દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદી બોના હકની સાચવણ કરવાની [illegible] કરે છે, અને પાકીસ્તાનના કાયમ થતા કરતે દરેક કાયદાની પ્રમુખ ગોકાવાની તપાસ થાય છે અને બધા હીંદી પ્રજાના [illegible] રાજનીતીજ્ઞો ઘરકર કરનારા ઠરાવ [illegible] દ્વારા સત્તાધીશોને બતાવવા રજુ થાતો [illegible]

"પ્રજાના જાણવા જોગ જણાવવુ જોઇએ કે જજકુર કાયદાના બંધારણમાં એજન્ડ-જનરલ હીંદોર-રેશનની બાબતમા કોઇ ઉપયોગી સુધારો દાખલ કરાવી શકયા હતા. એ સુધારો યુનીયનમાંથી બીજા બાલુસોનેજ દેશપાર કરવાની સત્તા આપનારો [illegible] કે જેમાંને યુનીયનના મોભ પણ જાગવા ચમચાટ કરવાનો હક નહિ દેવા પરંતુ પોતાના બચાવ માટેને પ્રસિદ્ધ કરવા [illegible] એજન્સીના દરબારને ઉચિત નથી તમ તેમ કરવાની તેની બંધારણે નથી આવા રાજ્યમા આવે છે [illegible] જેઓને દેશ પણ બહારના એજન્ડ-જનરલની વચળથી બાબતોમા થાય નહિ પર્યાપ્ત કારણ દેતા દેવી જરૂર પડેથી ખરી કાર્યવાહી બજાવનાર રહી."

[illegible] ગુજરાતના માટે એજન્ડ-જનરલનો આભાર માનવા સાથે આગારે મેહતા તેમ ગણાવવુજ જોઇએ કે બજારી કીધો, જે હકના બીલકુલ ચમત્કાર ન થવાની ખાતરી આપવી જોઇએ કે એજન્ડ-જનરલ તરજજ એમેસે એવું દક્ષિણપણા દિપિત છે કે કમીશ્નરેશન એજેન્ડ મેન્ટ ઓફ્રની ઓફ્રસના બજકુર સુધારો બાબદા ના વિચારાયેલા બાબતમાં અને બરાબર ઠાંકા દેનારો એક બાત બાબાપાડવાજ કુર કરવામાં [illegible] બધા નગ પ્રજાને એવું સમજાવેલું છે તથા હીંદીઓના હક પણ બાબ ચમચાટના [illegible] છીનવી લેવાયા નથી. હવે એજન્ડ-જનરલ તરફથી બાબા જણાવવામાં આવે છે કે બજકુર સુધારો [illegible] સોકાના માન પદ છે તેઓને યુનીયનના દાખલ થવા હકના બારદ [illegible] ની તારીખ ફરવવાની તેમણે કામચલાઉ મુકેલા પ્રમાણે બાબદી કરી હતી એજન્ડ-જનરલની આવી તદન બાજબી માગણીનુ, તેમણે હક બરોબર છે કે નહિ એ ચોકકસ નહિ જોવાતા, અને આ સુધારાનો હેતુ યુનીયન સરકાર તેમણે હક દોવાનુ વિચારવા પાગની નથી એવી ચોખવટ કરવાનો હોવાના, અને તો આ "હક" [illegible] "હક" છે કે જેનો દલિલની પ્રાર્થના જાણુ નથી આ જેના ઉપયોગ પ્રસંગો નથી એ આધારે કામચલાઉ મુકેલા પ્રમાણે તારીખ ફરી આ બરાબર બાબતની બાબ એજન્ડ-જનરલની બાબત. સરકારને આ [illegible] તેમે સુધારો દાખલ કર્યો તે કારણ આ હક દોવાની બાબર હતી અને [illegible] આ સુધારો દાખલ [illegible] પણ એ હક દોવાની બાબર હતી. આ હક જેમને આગુ પહતા હતા તેઓને બાબત દોવા [illegible] દોષ તો પણ સરકારે તેવાઓને પોતાના હકનુ સ્વાધ્ય કરી લેવાને અમુક મુદત નીમીત કર્યો પછી તે એવી રીતે નિમાંત કરવી જોઇએ આગના બધા બાબતોમાંને પોતાના હકનુ રક્ષણ કરવુ અશકયમાય થઇ પડે [illegible] ગોરાકામ ગવર્નમેન્ટની [illegible] આપ [illegible] થયા [illegible] ઓકાને અધિકારના દાખલા તેઓનેજ એક વસવાટના [illegible] છોડવાનો પ્રસંગ. એજન્ડ-જનરલ પોતે [illegible]

દરેક કામને પ્રસિદ્ધિ આપવી જોઇએ એવી ખબર આવ્યા વગર રહેવાતું નથી પરંતુ જોહન્સ્બર્ગની તેમજ કૉર્ટ સરકારે પહેલેથી ઑટલી તો આશા રાખીએજ કે જ્યારે કામના બળતના ઘણા અને લાભોને ધ્યાનમાં લઇને તેમજ રક્ષણ કરવામાં જોહન્સ્બર્ગની કૉર્ટ સરકારને નીચાણવાળા ભળેલી કોમ ત્યારે નવી બાબતમાં એકજરી અને કૉર્ટ સરકારે લોકોને અંધારામાં નજ રાખવા જોઇએ. પ્રસ્તુત બાબતમાં જે કોઇ પણ વધારે દોષિત હોય તો તે કામને પોતાના વીશ્વાસમાં લીધા સીવાય સ્વચ્છાએ કાર્ય કરી રહેલા ખાસ બની બેઠેલા પ્રતિનિધિઓ છે. બગારા બાદ પ્રમાણે આ બધા એટલીજ મંજીર છે કે જેટલી ડીંદાઓએ ગોરી સ્ત્રીઓને નોકરીપર રાખવા સંબંધી સરકારને કામને નામે આપવામાં આવેલી બાંહેધરી હતી.

એકરીયાટીક સવાલપર મી. પીરો

રંગાચરીક પાસે એક મીટીંગ સમક્ષ બોલતાં રેલવે પ્રધાનના પ્રધાન મી. પીરોને એશીયાટીક સવાલપર એ કમીશનો નીમવાના સરકારના ઇરાદા વિશે એક પ્રશ્ન પુછવામાં આવ્યો હતો. પ્રશ્ન પુછનારે 'ક્રેન્ટ' પત્રમાં મી. કોકમેયરની એક મુલાકાતનો રીપોર્ટ છપાયો હતો તે તરફ ખાસ ધ્યાન ખેંચી જણાવ્યું હતું કે એ મુલાકાતમાં એશીયાટીકોએ ગોરી સ્ત્રીઓને નોકરીપર રાખવાના સંબંધમાં પાર્લામેન્ટની ગઇ બેઠકમાં પ્રધાન મંડળમાં જે મુદ્દાપર બળાબળ થઇ ગયા હતો તે મુદ્દાપર તપાસ કરવા એક કમીશન નીમવાનો સરકાર ઇરાદો રાખતી હોવાનું મી. કોકમેયરે જાહેર કર્યું હતું. શું પીરોએ તેના સંબંધમાં જણાવ્યું છે મી. કોકમેયર જો બાબતના સાચા ખરા હતા પ્રધાન મંડળના સ્વીકારાતો જો બાબતમાં કૉર્ટ સરકારે એશીયાટીક ગોરી સ્ત્રીઓને નોકરીપર રાખવા સંબંધી ઘણો હતો. આ બાબતમાં પટતા પગલા લેવા તે સાક્ષિય આફ્રિકન કાઉન્સીલ કૉંગ્રેસ આપેલી ખાત્રી સરકારે સ્વિકારેલી છે. કૉર્ટ કોમ એ કમુલ્તાન પાળતા સુકરી તો પછી સરકાર શા પગલાં લેવાં તેનો વિચાર કરશે. પરંતુ જે એ કમીશનો કુક મુકત ઉપર નીમાશે તે તો કુરેણીનોના અને એશીયાટીકો વચ્ચે થતાં ઝગડાનો સપાટ તપાસવાને અને બીજું એશીયાટીકો તરફથી કરવાતી જમીન માલીકીનો સવાલ તપાસવાને નીમાશે. એ તપાસપરથી જે કમીકતો બહાર આવશે અને તે પર કમીશન તરફથી ભલામણો થશે ને પરથી ય કરવું તેનો પાર્લામેન્ટ અને પ્રજા તરફથી વીચાર કરવામાં આવશે.

ઔદ્યોગીક કાયદા

નાટાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસના આશરે છેલ્લા ગયા રવીવારે કરબામાં મળેલી ડીંદીઓની માસ મીટીંગમાં બીજા ઠરાવો સાથે નીચેનો ઠરાવ પસાર થયો હતોઃ

"આ મીટીંગ ગંભીર ચીંતાપુર નજરે જુએ છે કે યુનીયનના ઔદ્યોગીક કાયદાનો ૧૯૨૮ માં ડીંદ સરકાર અને યુનીયન સરકાર વચ્ચે થએલાં રેપલાઉન એગ્રીમેન્ટની કલમો અથવા રવા તથી કેવલ તેના વિરુધમાં ગોરી મજુરોની નીતીના હિમેરા સાથે ડીંદી નામીકે તેમજ મજુરોના વીકાસને અટકાવવાનેજ થઇ રહી છે.

"આ કાયદાના આ ગેરવાજબી અમલથી ડીંદી મજુર વર્ગમાં ભારી દુઃખનો પ્રચાર થયો છે અને ડીંદી મજુર વર્ગ કાયમને માટે અળખામણિયાત અને નીરાધાર દશામાં મુકાય એવો છે.

"આ મીટીંગ ડીંદી કામની હીલચાલ કામ કરી રહેલાં પ્રતિનિધિ તરીકે દૃઢ કરવા અને ડીંદી મજુર મંડળીના દૃઢ પુનીયનોમાં બંધારણ તેમ અને પોતાના સ્વતંત્ર દૃઢ પુનીયનો સ્થાપવા નેતૃત્વ આપવામાં મુકી શકાય તેવું દરેક મજુર પ્રધાનને નામપુર્વક વીનંતી કરે છે."

ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક સેન્સ ટેન્ડુર ઓર્ડીનન્સ એન્ટ એકટ

૧૯૩૭ નો ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક સેન્સ ટેન્ડુર ઓર્ડીનન્સ એકટ જે યુનીયન પાર્લામેન્ટની ગયા બેઠકમાં પસાર થયો હતો તેમાં અમલનો કલમ એડવાન્સરી કમીટી કચાપરાને મળતી છે, જે નીચે પ્રમાણે છેઃ

૧૯૩૨ માં નીમાએલું કમીશન, તેની કલમ તપાસ માટે રજુ કરવામાં આવેલી બધાની બાબતો પર પોતાનો રીપોર્ટ આપી દે બાર બાદ દીએરી નાબવામાં આવ્યા પછી મુકરી પ્રધાનને એક કમીટી નીમવાની સત્તા રહેશે કે જેને તે છપ્પરોકત કમીશનના રીપોર્ટ અથવા તેની ભલામણોપરથી ઉપસ્થિત થતી કોઇ પણ બાબતો અથવા સાતેરી કાયદાની રૂએ મુકરી પ્રધાનને જે કોઇ પણ કરવાની સત્તા હોય તેના સંબંધમાં તપાસ કરવાનું સોંપી શકશે અને તે કમીટીની ભલામણોનો કમીશનની ભલામણોની માફક અમલ થશે.

મજકુર કમીટીના દરેક નામને તેની નીમણુંક માં દર્શાવવામાં આવેલા મુદત સુધી કામ કરવું પડશે અને તેમાં દર્શાવેલો પગાર મળશે.

કમીશન તરફથી કરવામાં આવેલા રજીસ્ટર માં કમીટી તરફથી જે કોઇ પણ સુધારાની ભલામણો કરવામાં આવશે તે સુધારા ત રજીસ્ટરમાં કરવામાં આવશે.

લગ્નનું ખરું રહસ્ય

મ. ગાંધીજીનું નવયુગલને પ્રવચન

ડુંગરીગા-ગાંધીજીનાં પૌત્રી અને શ્રી મહાદેવ દેસાઇનાં બીજા પુત્ર ચિ. નારાયણ અત્યંત સાદાઇથી પરણ્યા. એ લગ્નવીધી આર્ય ભાદીપ્યારી પંડીત રામલાલજી અને આચાર્ય કૃપલાણી જોડીએ કરાવ્યો હતો તે સમયે કસ્તુરબા મંત્રો શ્રી કૃષ્ણલાલ શાસ્ત્રીએ ભરો અને વરકન્યાને હિંદી ભાષામાં સમજાવ્યા હતા. સામાન્ય રીતે ગાંધીજી આવા લગ્નોમાં આશીર્વાદો આપે છે પણ આ પ્રસંગે તેમણે નવયુગલને પોતાની પદ્ધતિ મુજબ પ્રેમથી બોલાવી લગ્નનું રહસ્ય સમજાવ્યું હતું. એ રહસ્ય સમજાવતાં ગાંધીજીએ કેટલીક ઉંમરની વાતો કહી હતી કે જે દરેક વીચારશીલ યુગલને બહુ ઉપયોગી થઇ પડે. શ્રી. મહાદેવ દેસાઇએ તે વાતો નોંધી લીધેલી તે પરથી જનબંધુ' માંથી ઉતારી છે.

"તમારે લગ્નસૂત્ર જોડાએ કે પ્રસંગ સમજાવવો એવો બીજીનો મારાથી ન થઇ શકે. હું તો ... અને આજે આ બાબતે પ્રાર્થના મેં જાતે બોલ બોલી કરવાનું છે કારણ મંત્રોનો અર્થ બધાને સમજાવવામાં આવે એવા પોતાનો મેં જાતે બોલ કરી હતી. સંસ્કૃત મંત્રોનો ... અટકાવ્યા માટે હું બોલવા રોકાયું પણ કે કરેલા ભાષામાં જે શક્તિ છે તેની આપણા ઉપર અસર પડે ... ... બધાની પણ અકારણ કેવર ... ... પર ... ... બીજાનું ... ... હું આ વાતનું ... ... રેખાચિત્રાનો ... ...

"તમે જોયું ... ... આપવાનો ... ... બોલવાનો ... ... અને ચરણો પાસે ... ... પણ નથી પણ કરણ સંતાનોત્પત્તિને અમર ... ... એમ કહેવાનો આશય ... ... સંતાનોત્પત્તિ નથી તેને વિષાદની જરૂર નથી. ભોગ ભોગવવાને બદલે ... ... પણ વ્યભિચાર છે. ભોગ શબ્દમાં ... ... સંસ્કાર થયે ... ... ખરો ... ... એટલે ... તો સંગ શબ્દ વાપરું, ... કહું કે ... ... સંગ ધર્મ છે એ ... ...

મંત્ર જોગ છે. તે જોગ બ્રહ્મચર્યપાલનને બાલ્ય અવસ્થા કે વૃદ્ધાવસ્થાનો હોય ત્યારે તમે બ્રહ્મચર્યનું નામ પ્રયત્ને, શરીરે, મને અને હૃદયને પવિત્ર કરી શુદ્ધ પ્રેમ જ કરી શકો. બાળ પતી ના બાળકોને જોઈને સંગ સંતાનને બારે સંપૂર્ણ થવા બ્રહ્મચર્ય આરોગ્યવાન, સંયમી બની કે પૂરવાનો રોગ નીકળી જાય જરૂર નથી. એટલો સંપૂર્ણ સંયમથી સાચવેલું વીર્ય સંતાન ઉત્પન્ન કરે જ એટલે સ્પષ્ટ છે કે જે સ્ત્રીપુરુષો મન આત્મા શરીરનું આરોગ્ય જોગવતા નથી તમને માટે તો એ સંગ્રહ થયું છે. એનો ભંગ એ જોગાર્થે જ હોય એટલે એ અનિવાર્ય છે. શુદ્ધ પ્રજોત્પાદન કરનારને ભોગેચ્છા નજ હોય એટલે એને તો સંતાનોત્પત્તિને ચાર્યે કરેલા સંભોગજ પૂર્ણિમા છે, કેમકે તેથી સંતાન ઘણીજ ઓછી ઈચ્છા છે.

આજ સુધી તમે સાંભળતાં આવ્યાં હશો કે વીકારવૃત્તિને માટે વિવાહ કરવા એ વાત સાચ ખોટી છે. હું તો એ કહું ~ અગ્નિની સાક્ષી રાખીને થયેલા આ સંસ્કાર વીકારોને બહેમ કરવાને માટે થાય છે. આજકાલ બાળ અને સંભોગ જેવો ધર્મ નથી મનાતો. વીકાર ભોગવ્યા જે ભોગ ભોગવવા એ ધર્મ મનાય ~ તમે તમારી નબળાઈ કે આસક્તિનો કદી ધર્મ ન ગાશો. અસક્તિની પદીએ આ બાબ્ય પ્રયોગ માત્ર કરવા, અને બાદ કહેલું પાર કરીને વીકાર ઘટાડી શકો તો ઘટાડવને બાદકુ ન કરી શકો તો ઓછી નીકળે થાય, એ વિવાહ તરફ ન ~ પણ વીર્યોપયોગના સાધનને માટે એક સમયનો બાંધો ~ કે 'બીજા મોરેજ' એવા રીતે રાખે કે: ત્યાં ધર્મસંસ્કારનો ચાલ નથી પાળી

"તમે બન્ને નીચા જાતા છો, એટલે બીજાનાં બહુમાન મળો છો. આ છોકરીઓ ઉપર તમારો વધારો કુદરત ચલાવવાપણું નથી. ~ તમારા એ તમારી ગલાવલુરી કરવાને માટે તમારી સાથે જોડાઈ. તમે બેઠકોમાં ~ તો એટલા માટે કે તમારું ઇજન સંપૂર્ણ થાય, તમે એકબીજાનું મનોમોગે રાખવા કરો, ~ સાથે આખાયાના સાધનનો ભોગવો, તમારા હૃદય બન્ને આત્માનો સુગમ થાય, એટલા માટે. તમે ધુપલા આ છોકરી-ઓનો ગ્રાહક બાપમ બાપી રાખ્યા છો. તો તમારામાં વધારે મુલાકાત દોષ, વધારે હૃદય-ભાવ હોય તો તમે અવશ્ય એ છોકરીઓને સમાપતો, તમ એકબીજાનું પૂર્ણ કરજ ~ કરી ઓછ-બીજાને ~ ~ ~ ~ ~

"બાપુપક્ષના બીજી ~ ~ સમજવા કરો પુરુષોની બાબી સ્વાર્થિક લપુમય છે; સુખદુઃ પણ મધુમય છે, એ પ્રકારનું મધુરતું તમારે જાગી શકતા છે ત્યારે તમે બીજાઓના હિતેચ્છા કારીનેજ એ ભોગવવા ~ બાદ કરીને ભોગવવાનું રહસ્ય એ બીજામાં રહેલું ~

"બ્રા બાદકો તમારી બાજાળ બે મુકશો તથા ભોગ નથી ઇચ્છતા કે તમે કંઈ થાઓ, કે એનો અમલ કરવામાં તમે તમારો શરીર ગરમી નાખો. બારી વાત તો એ છે ~ કે બાહ્યસ્ત્ર સ્ત્રીપુરુષ સંયોગ પાછે છે તેનો દિન પ્રતીદિન ઘર્ષ છ, બળવા રહે છે, ~ કંટા પ્રસાતો નથી. એ સ્વાભાવીક સંયમનો આપે બારી પાસે કુંવી માંગ ~ તે ~ ~ તમે બન્ને પહેલું બાળપણે, તમારી શક્તિ દેહ ~ ~ સુધી જ તમે જાણે, શક્તિ ઉપરાંત જશો નહીં એ ~ ~ તમારી પાસે કાટખુણો મુકો દીધો છે, તમે એ કાટ પૂછાને પહેલાવાને બ્યસ્તક ~ તો તેમાં સમજ નથી ~ તમને ઇજાવાની ~ જરૂર દરેક, ~ ~ ~ ~

જગતના રાજકારણના સમાચાર

જગતશાંતી પરીષદની પ્રવૃત્તિઓ

કેટલાક બીજા મુત્સદ્દીઓના મત પ્રમાણે, જગતશાંતી માટે ઈંગ્લાંડ આંતરકરજીયુક્ત બન્યા કરવાને છે પરંતુ જગત જ ઓછું છે. ઈંગ્લાંડ સામે એક નદી ને બીજી બીજા આખા પોતાના એને ચેન પડતું નથી! જર્મની, ઈટાલી ને જાપાન ઈંગ્લાંડને જંપીને બેસવા દેતાં નથી! જાપાને મંચુરીયા ઓળંગીયું પ્રથમ, ઈટાલીએ એબીસીનીયાને પગારમાં સર કર્યું અને જર્મનોએ પશ્ચિમ સીમાના કરારોને પગારે મારી તલવાર સૈન્યની ભરતી કરવા માંડી અને સ્પષ્ટપણે જાહેરમાં ધમકી આપવા માંડ્યા. આ બધી ઘટનાઓએ લોકાર્નોના મુત્સદ્દીઓની ઉંઘ ઉડાડી મુકી અને એમણે પોતાની સિક્યરીટી માટે કૈન્ટાલેપારી પાછળ પાણીના રેલા જેમ પૈસા પાણીના માફક છે. ભાવી મહાયુદ્ધના પરીણામે જોરીશ સામ્રાજ્યનું સ્થાન કયાં હશે ને બાબારે કહી શકાય એમ નથી પરંતુ ઘણા બધાયક પ્રધાનો જોરપ્રજાને બીજાના સ્વતંત્રતા અને રાજ્ય ઉપરનાં આક્રમણને જે હાની ગણેલી છે એ બાબતમાં આગામી સપ્ટેમ્બરના કરવાના ઠરાવ એમ બધાય છે. ઈંગ્લાંડના દરેક પરદેશપ્રધાનો ના એકત્ર અને બાકી પરદેશપ્રધાનો સાથે સેમ્યુઅલ હોર અને લાવ્રાલ સાથે ચર્ચા કરી પ્રાથમિક તૈયારી કરવા ગાંધી પુરોપના ઈંગ્લાંડ-ફ્રાંસના પ્રધાનોને મળવાને જર્મનીના સત્તાધીશ હીટલર છે અને તેની સાથેની ચર્ચામાં તાદ્દ નાબુદીના એમણે બાબતની દાખલ, બેલ્જીયમ અને સ્પેન્ડી રાજ્યોના પરરાષ્ટ્રપ્રધાનોના સાથે કર્યો મસલતના બાદ એમણે ચિટલરની મુલાકાત લીધી હતી. એની સાથેની ચર્ચા બાદ બાબતો મોટો પરીણામ સુધાન હાથ કરી શક એમ લાગતા એમણે બ્રસેલ્સમાં પ્રેસીડેન્ટ રૂઝવેલ્ટના સંદેશ બાદ પ્રેસીડેન્ટ સાન્તિપરીષદ બોલાવીને શેલાવ્યું હતું તેમ બાબતમાં પર કરારપાલન પણ પણ ફેલાતું! આ પરીષદના સામ કેમ કરી માટે ઈંગ્લાંડને બાબતમાં બાબત બધા પ્રયત્ન મી. બાલ્ડવીનના ઈંગ્લાંડ પણ એમ નથી, એમ સ્પષ્ટ જર્મનીની સત્તા ઈંગ્લાંડ પરીષદ બાબતમાં પ્રેસીડેન્ટ રૂઝવેલ્ટની પાસેથી કેની ન કંઈ પ્રગટ થયા છે. પુલ્લાર્લોનો બાર્તેના સરકાર, રાજકારણ પોતાના પર બાબતવાદ્યુક્ત સ્પષ્ટ, બધા બાબતો જર્મનીથી સેક્રેટરીના કોંધકારોએ આ બાબતે બાબતની સ્પષ્ટતાને ઓસ્ટ્રીયાના પ્રશ્ન ઈંગ્લાંડની સાથેના ઈંગ્લાંડ પ્રધાનો ... અને બીજા મેલ્ટા રાજ્યોની દિલ પર તરફ પાર્લામેન્ટ પુલ્લાર્લોનો બાબતે સ્પષ્ટ સોવાય બાબતો સ્પષ્ટ ઈંગ્લાંડના સંબંધ બાદ છે, કેમકે બાબત, બાબતો અને જર્મનીને કરતા, ના બાબરેલા મુદ્દા, બાબતના બાદ બાબતોના બાબતે બાબતો બાદ બાબતો બાબત ... બાબતો બાબત બાબતો બાબત બાબતો બાબત

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટૂંક ખબરો

રેક્સ સામે સત્યાગ્રહ

ગ્રોકર ડરબનમાં ચાલુ થયેલા અન્યાયી રેક્સ સામે ના ઐચ. ન્યૂમ સદન, એમ. પી. સે. મુલ્યામદ કરવા તિયાર થયેલ છે પી. અદને ફરીયાદ કરાવી છે કે ડરબનની આસપાસના પરામાં બીજી કાઉન્સીલે રસ્તાઓ, પ્રકાશીઓ, ગટર ગાળ તેમજ સુધારાઓ અને સગવડોનાં કાંઇ પણ સાધન પુરાં પાડ્યાં નથી. જ્યારે રેક્સ ભારે માંગણી થાય છે ત્યારે તે વસુલ કરવામાં આવે છે તો બહુજ અન્યાય છે. પી. અદન ૮ વરસો નહિ અને કમસ્તા નીકળતાં સત્યાગ્રહ કરશે. 'નાટાલ મરકયુરી' ના પ્રતિનિધિને જણાવ્યું તેમણે કે મહાત્મા ગાંધીની મા. અદનને પ્રેરણા થઇ છે અને મેટર ડરબનમાં ગરીબો પરાંઓના આજ્યમાં કહો મળવવા માટે સત્યાગ્રહની તૈયારીમાં છે.

મીસીસ જેનસન પાર્લામેન્ટની ઉમેદવારી કરશે.

પાર્લામેન્ટના સીકરેના પદિત મીસીસ જેનસન આવતી પાર્લામેન્ટની ચુંટણીમાં ક્રિમેદવારી તરીકે બહાર પડશે. મીસીસ જેનસન સુધ્ધ મજુર સભાકવાદી છે અને પાર્લામેન્ટમાં પ્રજાસત્તાકવાદ, ગરીબો અને ગોરાતોના દરજ્જાના સાધારણપણે પ્રશ્ન ધ્યાન દેશે. બીજ તરફની તે વિરોધી છે અને કહે છે કે આપણા દેશમાં બધા નાદીવોના વિશ્વાસ પાત્રતા ૧૦ વર્ષ ગોરી ઓફીસરોએ ધરના નોકર તરીકેનું કામ નહિ કરવું જોઇએ સિવાય તે તે કોમ લોક્ય દરજ્જાવાળા હોય

મારકી ચર્ચન

નાતાલ બાજારોનો પ્રાચારીપણે બારસાસમાં બારે અમલમાં મુકાયલો છે એવું જણાવ કરનારો એક મુકદમો ડાલસ્ટાઉના મેજીસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં આવ્યો હતો. સરકાર પક્ષના સાક્ષીઓની જુબાની સરપણ બાદ પ્રાચારી મેજીસ્ટ્રેટ મી. ૦ ઐકેક. ઐમ હાજીર ૦ સાક્ષગતદાર ગીલીબ્રા એલ. ઐમ. ગ્રીનને ઉંડી ચુકવા ટીકા કરી હતી કે "હું બરાબર આરોપણીથી કહું ૦૦ તે બાબતને માટું ૬૧ ઐ વિશે મારી ખાત્રી પક્ષ છે. તેની આગળ જુબાની હું ખરી માનતા નથી માટે રકમ કોર્ટમાં મારા ઉપર તેના બાકર ચાર્જ નથી. આ ઉપરથી તું ઐનબણી મેકે કેરફેર જુબાનીથી તું બીનબાદરાધી કરી તે બાબ બાદરા નરીબદાર મેજીસ્ટ્રે, કારણ કે તું બાબાધી સાબીત થવ ના તને ચમી સજા સજા થવા બારી હતી.'

પોર્ટુગીઝી બાબેથનું સત્યાગ્રહીઓનું

પોર્ટુગીઝીસબાથના અસહકારીઓ બધી મકાનો બાબુદ કરી સુધારાવારી બધો પરંતુ બાંધવા બાદ ચૌદ બાબ પોર્ટુગી સેના પુરીયન સરકારે બાદાનાનું જાહેર ૧૧ ... ૈ . પોબ્જ ણી ૧૧૮૨૭ કર્યો. કબારો ચમુ સાબ પહોંચ બરબ બાદ ૧૧૮૨૭નું બીજગીરે બધા બાંધવા

બ્રમુનીસીપાલીટી તૈયાર મલાવે છે .....

બે નાનાં બાળકોની બબય મુસ્કતાજરી બદાદુરી બબબુએ બાપી છે સોના મીલીટરી રોડ ઉપર આવેલાં બાળુંના નાળાંમાં એક કુતરું ગબડી પડ્યું હતું. બે નાના બાળકોના નજર પડતા તેઓએ નાળામાં ઝુરતા મારી કુતરાંને બચાવી સહાર લાવ્યા હતાં તે મારી બાળકો કેથલીન અને બાબક પેટ્રોકને "સોસાયટી ફેર પ્રીવેનશન ઓફ ક્રુએલ્ટી ૧૨ કીડ્સ" ચંદા અર્પણ કરતાં બન્ને બાળકોના હિંમતા વર્તનના વખાણ થયા હતા

છપામણીના ભાવો

ડરબન મારી પાક્રિસીટના સ્ટેશનર્સ ટ્રીબ્યુનેન્ટના ગેનેજરે છપામણીના ભાવો બબ્યા ગોબા ફોના વિષ ફરીયાદ બ્યોથી નપામ માટે મીટી કાઉન્સીલરો મેસર્સ ઐસ. ૦ દબાય, ઐલ. જે. ઐમ બાગદાન અને ઐગ. ઐચ. કમ્પની બબારી નામા કરતા જેણે નપામ કરી છપામણીના ભાવો બ્યાજબી ઠરાવ્યું બાદેર કર્યું હતું

મ્યુનીસીપાલીટી મારે રોબ

વેમહાકિન સીટી કાઉન્સીલે મંડનના રોબ માબ પીઢની બાબ નેનાવવા માટેની બાંધણી ઉપરથી બાબ ઓફ ઐસ્સાર્ડ બદાર પાડેલા બરકયુલર મુજબ મુનીસીપાલીટીઓ મુનીબ્ય સરકારની બંબતી મેળબ્યા બાદર પોર્ટેનના લોન મેળવા શકશે નહિ.

મજુરોની તંગી

નાટાલના ઓર નેટીવ કમીશનર મી. ઐચ. સી. બ્રબને નાટાલના મીનીનો ઉદ્યોગબાળાઓ તરફથી નેટીવ મજુરોની તંગી બાબે ફરીયાદ થઇ હતી. સાક્ષિય બાબ્રિકના મુકર ઐસોસીએશનને તેમને કહ્યું હતું કે મીનીના ઉદ્યોગ ઉપર મજુરોની તંગીથી બારે મારી અસર થઇ.

નાટાલના મોટર રસ્તા

વેમહાનીસબ્યુંના ઐક બબમિતા મોટરીસ્ટે વર્તમાનપત્રના પ્રતિનિધિને મુલાકાત બાબતા જબાબ્યું કે ૩ બાબના મુનીબ્યલમાં મોટરના બરાબના બારાબ રસ્તા દોબ તા ત નાટાલબાબ છે. ફ્રી સ્ટેટ અને ટ્રાન્સબાલના રસ્તા બબ્યા સારા ... રોબલ ઓટોમોબાઇલ દસબના સેક્રેટરી બા સી. ઐસ. બાકરે બે રસ્તા સારા રબબાની ઐક બેબા સબ્યતા કરી ... ક મેન રોડના ૨૫ માઇલના કુદમ સમારસ્તાને ન્હાકારેલ બાબી દેવા વેમહાએ બાને દર ૨૦૦ માઇલના વિસ્તારમાંથી કામ કરતા ન્હાકારેબોબાંથી જે સૌથી સારા રસ્તા રાબબા હોય તેમને દર બર્ષે બા. ૫૦ ૧ ઇનામ બબાબવું જોઇએ. તેમબું જબ્યાબ્યું કે બા બોજનાના ઓટોમોબાઇલના કામ કરે છે તો નાટાલે બાં ફ્રમ નહિ કરી શકે એમ માનબાનું કશું કારબ્યુ નથી

બીજાણીના બીનાં

ડરબન શાકના વિક્રુણીના બિના સમાન પ્રબ્બાતી બાબેલા ડરબનબાસના પહેલા પ્રમોક્ટ્રેસ્ટ્રેસ બેલાજીબર બી. જેન રાબર્ટસનું મરબુ થયું છે. બી. રોબર્ટસ બીજબાં બતેક કરેલા પ્રમુખ મુજબ તેમને ડરબનના ઐમેટોરીબ્યમ અમીદાર બાબબામાં આબ્યા હતા. ... બા મા ૬૨બાબ્યું હતું કે બીજાઓમાં કુલ નાંદ મેમ્બરતાં બબાંદા રકમો ડરબન કોબ્યુનીટી ચસ્ટમા આબબી, જે મુજબ બા ૨૬ બરબામાં આબ્યા હતા અને ચાર રકમ બાબવા કરી હતી

ચોરી

કુગર્સડોપના સોલાજબાના ચેન્ડીલસીઓ ઐન્ડ ગેરને ત્યાંથી રોકડ પોંડ ૧૫૫ની માલની ચોરાસ બબ હતી પોલીસને ગણીને પરતો બજાબી એક નેટીબને પકડબા ... નાલુનિદ પતો નથી.

ચોરનો પત્તો

ડરબનના તા. ૨ જુને સબારમાં દુકાનોના દરબાજાઓનો તપાસ કોણી તેમને પોલીસને કલ્જ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલી દુકાનમા ચોર ઘોપાનો શક પડતા પાજલા બારબ્યા તોડી પોલીસ દુકાનમા દાખલ થતા એક ચોરનો પત્તો બબ્યો હતો ... પોલીસે પકડ્યા બાબ્યો છે. ચોરની બાબ્યા ... પકડ્યા પોલીસ વધા રાખે છે.

બ્રાબ્યશાળી બાપાનીસ

ગ્રોહાનીસબર્ગમાં ચેરીટસબર્ગ બાર ના બબા નીબા દરજ્જા નો લાયની નબી કરબા તા. ૬ જુને ઉિપાબા હતા. બ્યુકાસ્લ પહોંચબા પહેલાં ૬ માસ ને બોટ તબાની બાર ઐટ મોટા પ્રબર બાંધી બાદીબા મબાડી પડી હતી નાની મારફે મોટું નુકસાન પક્ષ થતુ પબ બબ્યો બાજબમાગા કબપાનીએ બબ્યુક બગી બબા હતા. તુરતજ ૧૬ ઐક ટેક્સી બાર કરી ગ્રોસ્પીટલબાગ માટે રવાબી થવા હતા

કેરોસેનેસ્ટનના ચાકર

કોરોનેશનના ચાકર બબાબવાની બાજિલાપા પરાબનારાઓને બબાર બાપબામા આવે છે કે તેમોને બાપબાના બાવેલા ચાર ચાલુ બાસની બાબારી બબ્યના બુબાકની કારબાલ ગોઠવા મોકલી બાંધ રાકબા.

ચીનો માર્યો

-પુ કાલબથી અમ્બાર બાકલ દુર ... બબ્યુ તરફે બુન ૧૧. ૧ બાબ્યો બી. બાબ. કોબ્યન ઉિપ્ય ૪૮૮ મેકર બીનાને ગોબાંબોબ્યા બીબો મારી નાબ્યા હતા બકરા બાકવાડીબાઓબા ૧૭ ઘેરાંઓ મુબ બબ્યા ... ઓ ચીના ચોરા બબ્ય પકડબાનું ૧૧ કેનોકત બાબા છે.

સીંહનો હુમલો

ક્રુગરબાલના પીટર્સબર્ગનો જુન ૧૧. ૧ બીનો મુદેશ બબાર બાબે ... કે ૧૮ બર્ષકા રહેકુતું ઐક ગાયું બબાબ ઘબાં બારામાં ૬૮ઝલી સીંહ નીકળી બાબી બાર બર્ષકા મારી નાબ્યા હતા. બાબાના બાકનાર યુરોપીબ્યને કબજ રાજકાના વકાદી બાદા સબાબારના સીંહ નાસી ગબેા હતા. કરબર પાર બબ તા બાનબાસ બા ચારે રસ્તા ઘેરબ કારીબા ૧૮૮૨૭ સીંહા કેદબામા બાબે છે.

જમીનમાંથી લાકડાની પા. ૧૩૦૦ની કોતરી

જર હાસ્ટનની કોમર્શીયલ માર્કન્સમાં કામકારોના કર્મદારોમાંના એકની પાછળ આવેલી જમીન ખોદતાં એક લોકિત ખોખને ૨૩૦ આસિસ વજનની મોટી નોનાની લગડી મળી આવી હતી. જમીનની નીચે એક ફૂટ જેટલે તે દટાયેલી હતી અને ન ૫૦ વર્ષ જુની માલુમ પડી હતી. પરંતુ તો રીતે ત્યાં આવી એ કયી શકાયું નથી. તેમાંથી ૭૦ ટકા સોનું નીકળ્યું છે જેની કિંમત પા. ૧૩૦૦ ની થઇ છે.

માનચાંદના ખેડુઓને નિરાશા

માનચાંદના ખેડુઓ ઘણી નિરાશ થશે કે પા. સ્ટર્લીંગદાદના જુન પા. ૬ બીએ ઉજવાતાં વર્ષને દિવસે થતી માનચાંદની રહાણી આ વખતે નહિ થાય કેમકે ચાલુ વર્ષમાં બે લડાણી એ થઇ ચુકી છે.

ચાલતાં લંડનની ટ્રેપ

લંડનના માજી સરકારી સારજન્ટ મી. જેમ્સ સ્ટોર ગેલી ક્રિપર આજરે ૫૬ વર્ષની છે ને લંડનથી ૫૬ માઈલ ચાલી ૪૮ મીનીટ ચાલે ૭ દિવસે પા. ૬ જુન કેપટાઉન આવી પુગ્યા છે. પા. સ્ટોર પા. ૬ બરફાગર ૬૬૦૩ ને દિવસે લંડનના "ગીમ-ગાન" ખાતે ઉતરવા કરતા ઉપરથી ઉપડયા હતા.

પા. ૨૦૦૦ પુનરાના પ્રપન્ન બદલ સજા

કરણના જાણીતા કાલ્પસાલર વેપારી મી. અહમદ સુલેમાન ઇસરાદ પાસેથી પા. ૬૦૦૦ પુનરાનો પ્રપન કરવા માટે કબાડીમ સુલેમાન મેસીંગ નામના પડીગાળીને અને બાબકુબ આસીઝ બાબા નામના કરણના કરબનની ગોલ્ડફૂટ કોલેમાં ગયા સંગાપારે એક એક માસની સખ્ત કેદની સજા ફરમાવી તેમાંથી બાપ મી. ગોલ્ડસ્ટમાં ચકાસી આપાગ નામાની ૨૦ જેની મુદત ના થતાં સુપ્રી ગુનેગારોના વકીલ પીન પાકરના ગેરસાર છુટયા છે

આરકેટીંગ કાયદો

આરકેટીંગ કાયદાના નવી કરેલી ગોઠવે વ્યાપન સતા મોટા આકવાડીયામાં આરકેટીંગ કાયદો અમલમાં મુકાશે એવું કનેય રીકસે ફી રંટમાં જાહેર કર્યું હતું.

ચરસાદ અને રેલ

કેપમાં રેલવ ગાકિન્દન ઉપર ગયા અકવાડીયા મા વાદળ તુટી પડવાથી ભારે ચેરથી પાણી ધસતાં ઉભા પાટનો નાશ થયો છે. ચોકકા કલાકોમાં કેટલેક કેકાણે ૨૩ ઇન્ચ જેટલો વરસાદ પડયો હતો નથી કલકરો પેઢીની ગુજસાની થઇ છે.

એકાએક મરણ

કરણના કારપોરેશનમાં કામ કરતો મુરબ્બો નામનો ૫૦ વર્ષનો ઉમરનો કોંદી એલીંગ સ્ટ્રીટના કોરપોરેશન સ્ટોરના રસ્તા ઉપર એકા એક પડી ગયા હતા અને કોન્સ્ટેબલમાં દાખલ થતાં મરણ નીપજ્યું હતું

નીરાળાનું મકાન

નાતાલ ન્યુઝનોની પારસી આંજુમી કીલ ન્યુ પ્રયર્ન મેન્ડ ઇન્ડિયન સ્કુલનું પોતાનું નવું બાંધવા માટે કરે કોંદી સબ્બોરની કબાડી ખુટાઇ હતી. કોંદની બારાના કબ્બાના સ્વીકાર કેસર કીલ ન્યુ ઇન્ડીયન સ્કુલ સીકનકાલ તરફની મરશે બાબા નામો મોકાણી બાપવા વિનંતી થઇ ...

પાણીનો તંગાસ

નાતાલ ઇન્ટરીયરમાં પાણીની બારે તંગાસ જાહેર થયા ... બારસા મેસનાના બાર ગીમીગના બાર વરસી પાંડામાંથી ઠંડા ગોકે પાણી પુરા પાડવા મોકાબધ કરી છે

કપડાંકિનના બકાયદ વકીલપણ બારેપ

કેપટાકિનના ચર્ચાસ બાબકુબ કરાદ મબાકની સામે અસીલોના પૈસાની મોટરીના, કિસાબની મોપકા બરોબર નહિ રાખવાના અને ... ના પ્રયત્નના આરોપ માટે કેપટાકિનની ડીસીપ્લીનસ કમીટીમાં મી. જસ્ટીસ સ્કટન અને બ્યુરી સમક્ષ કામ ચાલી રહ્યું છે.

ગવર્નર-જનરલના સેક્રેટરી

લંડનની દક્ષિણ આફ્રિકાના હાઇ કમીશનરની ઓફીસમાં ૭ વર્ષ સુધી સેક્રેટરીનો હોદ્દો ભોગવ્યા મી. એ. કનાપ્પુ કમેરુન દક્ષિણ આફ્રિકા આવવા ઉપડયા છે. મી કમેરુન દક્ષિણ આફ્રિકાના ગવર્નર-જનરલના સેક્રેટરીનો હોદ્દો સંભાળી લેશે.

નીર્ગ્રો માતા

સાઉથ લંડન બુબેનાઇલ કોર્ટના મેજીસ્ટ્રેટ મરહુમ હન્સપેકટર રસની દરીયાદ કરી હતી કે ૭૦ વર્ષની ઉમરની બે લોકો બાળકીઓને નીરાળામાં ઉછેરી મોટી અને નાશી ગઇ છે એવા નારથી સંદેશો બાબેલ હતો, જેથી બાળકોનો કબજો મેળવ્યો હતો. બાબ આ બાળકોની માતા બાબુ બબત સ્ત્રીના મારે બાળકોને રબડતા મુકી ભાગવા નીકળી પડી હતી એવી જુબાની પડતાયી સરકારી આયબમાં બન્ને બાળકીઓને રાખવાને અને બીજા ૫ બાળકોને ઉછેરવા રજુ કરવા મેજીસ્ટ્રેટે ચુકાદો આપ્યો હતો.

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

ઝેડ. બી. પારેખ

પ૦ ઓ કનીંગહામ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

ઉપયોગ કરવાથી બારસ કરવી તમારી દરેક ઘરેડ બબતમાં મારફરી, રેશમી અને સ્વદેશી સાડીઓ ચિવેરે કીફાયત ભાવે મળશે.

ચેક ૫ બાબ તમારે આકે નાત ... બાબ્યો કરશે.

ચર્ચા પત્ર

"ઇન્ડિયન ઓપિનીયન" ના અધિપતિ જોગ

સાહેબ, -અનેક સમાચાર પત્રોમાં કરીનના દર્દાક બકાર નીકળવાના પ્રયોગોને બાબ વિષે તરીકે ઓળખાવવામાં આવે છે બબત તે બોલ કરનારને માટી કે મકાનોને નામ ઓબાબ બકવવા માં આવે ...

મોકાક બબત બદલાં ગુજરાતના મોંગરી ગુરકુળના સ્થાપક વિશેકાનંદે પણ બાબાજ બાક ગુજરાતમાં કરેલા ... પ્રીટ સ્પીચ, ૬ પ્રીટ ડિકે, અને ૪ પ્રીટ પડીબા બાકા બાકેલા માટી કરાવી ... પબ્બી બાબ બકિન બં. ... પબ્બી બાકાને પાકીબા મુકી માટીબી દંકારી દીબેલ ન પબ્બી કરા બારન માટીલ સ્થાબ બકાર નીકળેલ.

અમા કરબી, બમારા બાકબના કુમારોએ કકરાનો પ્રયોગ ... કેપા બ્રોબેજ ૬ પ્રીટ ડિકે, પ્રીટ બાંબ, અને ૬ પ્રીટ પકેલા બાકે બ્રોબેલા બકરાના પૂરાના ઉપર બાટીબા મબી તેના પર પબ્બી રાબી ઉપર ... બાબી દીબી. બાબે સાથે બીબાને માટે પાબી, કાચબ તેબારને મકી બબાબ, પ્રકાશ માટે બેકરી રાબી હતી અને બોક કેકરી અંકરબી પકાર રાબી હતી કે વબત પકે સુરતના બબાબ, બબારાબાના બાબબો ... થી કેક કલાક સુબી કકાબા હતા. બબા બબા કલાકના બકાર ... બના હતા. બોક જબુનો બકરબ બાબબારી ત્રબે બકરા પાબી બીબે બતુ. ... બોક જબુનો બકરા બકરબેલા બબા હતા બીજા કોક બાના જબુબાવે ૬ ૬ કલાક કલાકના જરબ મુજબબા જેવું બાન હતા. બકારે બતી બબી રાતો તેબન બાંબબામાં હતી બબારે પ્રાબાબાબ કરેલાનો બકર ... બબાની પકી નકેની બબારી બાકી બબ બક પાબી કલાક ... બબાબાના કોક બકરાબી પબ્બા બકરાબ ...

મુબક બાબંપ્રતિનાબિ સબાના ઉપદેકક બોબાનકે પબ્બા ... પ્રકાકકબા નીબકન બકરે પાકી કરબાકકે કે ૬ જબીનબબા કલાકના પ્રયોગ કેલ્ય નથી.

બા બકરબી અબે જોબા તીબંપર બાકબ્બા કીબો કે જબીનબબા કલાકના પબ્બ બાબબારીકા ના બબકકાર નથી. કુદરતના કારણે કોકે બોબા બાબ કે ના બેક કકરાર બાબ નાબી કેકો જોબો ... ક.

કેકો જોબો કરનાર અને તેબી ... બબા બાતનો પ્રાબીન ચીકાગ બબકકાર તરીકે ઓળબાવી કોકને કકે કે બોરબો પુકકાર ચકાવે છે, બોક ના બાપબા પ્રાબ બકિબોબાં કલાબકા કે તબાં બા નવા બતીબાની કુબેરા ગામ કે.

કલ્પ બંકે કરબાનું કલકરાબા બાબે ... પબ્બ કરેક કીકીલ બબો કે કલ્પ બબ બાકે તો બબપુજ ગામ પબ્બ નાકી બં ... કરબાબો બેબા પાબ કે. બજા કલ્પ બતી કેબર કલ્પ બેબાકબાબે તેબ બતી કકે કે બાબા ... બકરબા કલ્પ બબારીબ બકિબોબાં કલાબકા બકરબેલા કે બીજા બાબની કરીબકરમાં કેપકરાબ કે બોરાના પ્રયોગથી બાબબાબ રહેલા બબારી બાની બબતાને નીબોગી ... બબકિકાના કેકલાક બારકબોની સુબબકાથી બાબે બા બુલાકો કુબેં ...

બંબિકક

મગનલાલ ગોબ. કેકાકીબા.
(બબેકા કોલેજ)

વિવિધ વર્તમાન.

ગાંધી ત્યાગ-કથા પ્રકરણ-સમાપ્તી

શ્રી દલપત, તાજ વગરના સાચા શહેનશાહ ઝોહવર્ડ ગાદીત્યાગ સાથે રોબર્ટસ પરિવારનાં કથા પ્રકરણની ફોટન ખાતે ડાંસ માં આવ્યા. કે છઠ્ઠીએ સમાપ્તી થઇ હતી. મોરીસ પ્રોગસ્ટન-ગોગીસ વોરફીલ્ડ નામે "ડચેસ ઓફ વીન્ડસર" બના છે. કાન્યના આવેલા મોન્ટ્રાગના નાના મેયર ડો. ચાર્લ્સ બરસ્ટરે મોરીસ લગ્ન દીધા કરી હતી અને પોલ્કી મીની યુજ્યની લગ્ન દીધા વેસ્ટર્ન ઓબટે એન્ડરસન બરદીન ઢબે થઇ હતી પોલ્કી સેવા સાથે તેમના પીયર ઓફ કુલહાર્ડો અધિ અંદર બધી હતા વેસ્ટર્ન બારદીન સ્વતંત્ર વિચાર ધરાવતા માટે પ્રખ્યાત છે અને ઇગ્લાંડ માં "મરીણ મનુષ્યો" ના બારદી સેમ ઓળખામ છે. લગ્ન પ્રસંગે રાણી માતા કરીન મેરીએ પોતાના નાના પુત્ર સાથે રેલીફોનથી વાત કરી "સુખી રહો" ના આશીર્વાદ આપ્યા હતા. બાળ બાલમંદિર ડોય બાળકો બ્રાઝીએ અને કરીન મંત્રીઓએ પણ પાલ્સ મુબારકબાદી આપી હતી. ટેલીફોન ઉપર વાતચીત કરી રહ્યાની ખબરો ખૂબ ફેલાઇ ગઇ હતી. ગ્રામની બન્ને ફોનોના "ડાઉન રોયલ ટેલીફોન" ના બારદારી પ્રસંગોનો ઉપયોગ થયો નથી. મોરીસના પ્રથમ ફીમાંતણા ડા. વરસ્ટરે "હાઉ આર યોરીક મી ડયુર ઓન વાસીલ ચોમરીક" નામની કયુકના બાબની કથાઓ લખી .. મોરીસ બરસ્ટરે પણ બાલ ભેળા સુખ્યો છે, કે પ્રસીદ્ધ કથા કે પ્રસના મોટ કાર્યાપાયાઓ બાલ્ક ૬૦ મેળવ્યો છે. ડો. બરસ્ટરે તે પ્રથમની નમાલ આપક પણોદા આપવા બારદર રહ્યું છે. ડયુક ઓફ વીન્ડસરે ઓફટીમના ફરિનીબાબામાં ત્રણ બહીના માટે એક બગલ ભાડે રાખ્યા છે, બી ત્યાના સંપૂર્ણ થયા પછી મોન્ટ્રાગથી રોબર્ટ બના હતા. મોન્ટ્રા બારબાં પાર્કમ્સ ડયુકે પોતાનું દીલ સહી કર્યું હતું. ત્યાં ડયુક અને ડચેસ ઓફ વીન્ડસરના બાનગી ફ્રેન્ડમાં બાલમ નહીં પ્રદેશોબાના જગતના ત્રાપાઓને મી. હરબન રોબર્ટસ બારફના ઓફ બાલ સંદેશો નામદાર ડયુક મેમાં વીન્ડસરે મોન્ટ્રાગથી રોબર્ટસ પહેલા બાબ્યો હતા.

સ્પેનની લડાઇ

બાબાબોલોના સરદાર ફ્રેન્કોને બનાવા બ્રાટ્રા મોલોનું વિમાન પકડા બાય બમારી તુર્કી પકડાં ..... મોલોનું મરણ નીપજ્યું હતું. સ્પેનની પ્રોટેસ્ટા .. રબરપ્રા ..... બ્રાટ્રાની બારે બાલ્યા હતી, પણ મોલોના મરણથી ફ્રાન્કો પ્રધાનમંડળ સ્થાપવાનું બાંડી વાળ્યું છે. બાબાબોલોના માટે મોલોનું મરણ બારેતબ્રાટ્રા .. ફ્રીટલ બાન ફ્રાંકોની બાબો અને ફ્રાન્કોને તરસ્ત કુમાંદીબાં બાબવાની પાટ્રા પ્રતિબાદ પણ રહ્યા બબાના હતી. તેબો કમાંદી બા પાછા ફાબલા બના ટેબ્લબાંથી તરફેણ ચોસલ્ટીઓને પાછા બેંચા લેવાની યોજના ઉપર વિચાર બાલશે. સ્પેનની સરકારે ૧૯૩૨-૧૯૩૬ ના વર્ષોબાબોને પ્રકાશ બારે બાજર બના જાહેરનામું બહાર પાડ્યું છે. બબી સરકારે રોકેલા બબાજ કબજે લેવા હુકમ "બહાર પાડ્યો હતો બાકર તરફ બન્ને પક્ષોને બબા-જબી પડ્યા રહે છે. જર્મનીબો ગોબ્બાર્ડ કરેલાં બગોસીએશનમાં બાઠ હજાર બાબુસો પર વગરના પ્લેન પડ્યા છે અને ફ્રાંકો એવા ભયમાં બાબી ગબ્યાં છે કે હજી સુધીમાં બાબી બથી.

એક કરોડની પા. ૨૦,૦૦૦ ની મુસાફરી

બીકાગાના ઓક કરોડપતિનો ૨૨ વર્ષનો છોકરો ફ્રેડરીક રબાબ્ડ કુદિમ રીતે બાસ લેવાને સોદાંના ફેરબ્રાબ્ય બબાબોની સાબાન્યબી બાન-કાન્સીસ્કો બબ્યા બુબ બા ૧ કીબ્રે સ્ટીબ્સ પ્રેસીડન્ટ કુબીબ્જબાં ઉપડ્યા છે. ગબે વર્ષે .. દુબીબાના મુબારકીબે નીકબ્યો બારે તેને ચાલવા

શ્રી દ્વારકાદાસ કેળવણી હિતવર્ધક મંડળ

બારબી કોરબાલમાં વસતા દરેક જ્ઞાતિ બંધુઓને બાબર બાબબામાં બાબવે છે કે ઉપરોક્ત મંડળની એક બાદેર સભા તા. ૨૦-૬-૧૯૩૭ ના રોજ, રવિવારે બપોર પછી ૦ વાગે, ૨૦ ફ્રેરેરા રર્ડ, લેલાનીસાબ્રમ ઉપર બાબેલ ઘર. બાબો બાબત નિર્વાહક કોલમાં નીચે જણાબેલા બબાનબાનાં ૠ બકાજ બારે બાબશે. બેન મહત્વે દરેક જ્ઞાતિ બંધુઓને બેળાજર પધારવા નમ્ર વિનંતિ છે.

કામકાજ: (૧) મીનીટ (૨) હિસાબ (૩) દેરામાં રાખે બબાર બાબિક બાંકેનેર બુકાશો તથા બબો (૪) મંડળનાં બાંધારણમાં સુધારો વધારો (૫) મરણનબ.

ભાબુભાબાઈ કુબીરભાબ પટેલ,
બુધીબ્ય બાબ્ડ હીરાભાબ,
સંયુક્ત બાનદબીબ મંત્રીઓ.

૧૯૧૧ થી ૧૯૩૨ સુધી પાર્લામેન્ટના મેમ્બર બતા

ચીઝાનીનો સત્કાર

બ્રુબ પ્રીટોરીબાના ફ્રાંસબાલ બ્યુઝીબાબના ઉપરી ડો. રોબર્ટસન પ્રબ્બાન ત્રિજાન શાબ્બી છે. ઈસાકેલીબ્રીબાની યુનીવરસીટીના બાલ બાગંત્રબ્યુથી .. બ્રુબ બમેરીકો ગબા .. બાને બ્યુયોર્ક, શીકાગો, બાને ફ્રાન્સીસકો, બોસ્ટન વગેરે સહેરોમાં સંબ્બા બાંધ બાબબ્યો બાબા છે. કેલ્બીબ્બા યુનીવરસીટીબે સામન્સની માનનીબ ડીગ્રી ડો. બ્રુબને બર્બણ કરી છે. .. બ્રુબ રોબલ સોસાબટીના ફેલો છે, અને વિજ્ઞાનના વિબબો ઉપર ત્રબ્ બો બંદબ્બાનીબબો લબ્બા છે ઉપરાન "બ્બી બ્રોંગ ઓફ ગેન" "બ્બી ઓરીજીન ઓફ મેબલ્સ" "બ્બી મેબલ લાઇફ રેપટાઇલ્સ ઓફ સાઉથ બાફ્રીકા" વગેરે બાકેક પુસ્તકો રબ્બાં છે

ફ્રેંચ-ઇન્ડના ચટા પ્રદેશ

યુરોપના સાની યુબેક રાજ્ય ન બેબામાં ફ્રેંચ-ઇન્ડ દેશ પ્રસીદ્ધ છે. બોના પટા પ્રબાન પદ કેપ્ટન ડો. કોલીન નામના બ્રુ યુવકને સુંદરતા છે. કહે છે કે ડો. કોલીન મીકેટનો બારે શોબા બરાબે છે. દરરોજની ૨૫ મીકેટ કુકે ..

યુરોપ બાતે બલ્લબીઓ

દક્ષબ બાબ્રિકાના યુરોપના બેલગીબેમાબાબીર દાન્સના બી ગ્રેબીનો, જર્મનીના ડા. જી. ફ્રેંચ-ઇન્ડના ડો. ક્રન બોકસીન અન રેગના બી બોકસન યુસ, કાંડબગ જનરલ કર્ટેઝોન અને બીજા પ્રબાનો બાબે બ બબ્યા કરી હતી.

અમેરીકનને ફાંસી

બાલીનમાં ૮ જુન જેરગલ્કબ નામના અમેરીકન બ્યુને ફાંસી દેવામાં બાવી હતી. બી. હલ ઉપર યુકાબલા રાજદ્રોહના બબરાધની બપાલ બાલીનમાં બાબે બાલબા બંધાબ્યું બાબી હતી. બબરા ઉડી હતી .. ૬૨ ડીટમરે બાબી બાવ્યું રબવાબાં બી ફાંસીનો સંબંધ હતો. તેના કબ્સબંધમાં બી બાકેબ મળી આબ્યા હતા. બી હલ બાર અમેરીકન બાબા રહ્યો રબુબાત થઇ હતી જે નામબુર થઇ હતી.

જોઇએ છે

શ્રી. પ્રીટોરીયા ઢોંઢુ સેવા સમાજને અંગે ચાલતી શાળા માટે એક બધ્યાપકની જરૂર છે. સંસ્કૃત, ઢોંઢી, ગુજરાતી અને અંગ્રેજી બા ચારે જરાબોનું ગુજર જ્ઞાન, તથા સંગીત શીખબી શકે તેવા ઢોંઢુ બધ્યાપકે નીચેના સરનામે બારજ કરવી. પગાર લાયકાત મુજબ બાપવામાં બાબશે.

કનૈયાલાલ રાબ.
સેક્રેટરી,
શ્રી પ્રીટોરીયા ઢોંઢુ બ્યાયામ શાળા.
બોકસ ૧૮૨, પ્રીટોરીયા

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

રાષ્ટ્રપતિ બાબુના પ્રવાસે

રાષ્ટ્રપતિ બાબુ રાજેન્દ્રપ્રસાદ નવેમ્બર મહિનામાં જ્યારે કલકત્તા ગયા ત્યારે પહોંચ્યા હતા સ્ટેશન પર માનપત્રોનો ઓટલો જબરો ખડકાયો હતો. તેમને પ્રત્યુત્તર વિદાયવાર એક પ્રમુખ ઇસ્ટર્ન્સ અને કલની વચ્ચે ઘણાયે પ્રદેશો હતા અને પરિણામે તેમનો એક પગ કપાઇને દૂરો પડયો હતો. બીજા એક માણસને પણ ઇજા થવા પામી હતી. ત્યારબાદ પં. જવાહરલાલે નીચેનો પ્રસાદ કરી એકમાં છપ્પ રોકડ એકત્રિત કરવા બાબતમાં ગોખલપાર સેવા પાનાંત કરવા બાબુ તેમણે જણાવ્યું હતું કે જે માણસોને શારીરિક ઇજાઓ થઇ છે તેમને જોનાર માણસને સારી રીત નીહાળવા રહ્યા. બીજા નીવેદનમાં તેઓ જણાવે છે કે નવા બંધારણના અમલથી દેશના કેવી પ્રજાની ત્રણ ગાંઠે પાપાને તથા ખુલાસા અને ઉજ્જવટ કરતા બંધારણનો ખરો ભય જણાઇ આવે છે. બાદ સભાઓ આ સમુદ્ર જોઇને પ્રભારત બાબ તેમની રજુઆતો સાથે મુસ્લીમોનો આમદ કેમ કારણ બાબતમાં આ લાગણી તેમ બાબ બેઠક બાબત છે. બાબતમાં આ લાગણી તેમ બાબ બેઠક બાબત છે. કામકાજ કેમ કામો, સભાઓ માનતેમના સમુદાયના સાથે બાબતમાં રીતે આવવા જરૂરી. દેશની રાજધાની સ્થાનાંતર અને રાજધાનીના કરારો વિષે પાન પાબ પ્રજા કરારો કોંદિના પ્રદેશ બાબત સાથે બાબતે બાબ કરારો બાબિબાબત પ્રજાના બાબાબાર છે. બાબ બાબતમંત્રીની બાબાબાબતો દિલ્હીના એકદમ એક દિવસ જબાનદારત પ્રકાર બાબ બાબ કે રાજદારીઓને આ દૃષ્ટિબિંદુથી આ બાબત બાબારવા કહું. અને બાબ પ્રદેશ બાબતો પ્રજા મુદ્દાનાં બાબતોમાં છે બાબ પ્રદેશ કે બાબતમાં.

મુસ્લીમ લીગ અને મહાસભા

બી. પ્રીબુના ફેડરલ નીવેદનમાં જવાહરલાલ બાબતો રાષ્ટ્રપતિએ જણાવ્યું હતું કે મુસ્લીમ લીગ પાર્લામેન્ટરી પક્ષના બાબતોદાર છે અને તે ધ્યાન કરીને બાબીએ કે કોંગ્રેસવાદી સરકાર કે મુસ્લીમોના તરીકે બાબતમાં કે મુસ્લીમ પ્રજાના અનુયાયી દોરવું તેનો બાબ બાબતો કેમ કે નથી. મુસ્લીમ લીગની નીતિ બાબત કોમ્યુનલ કે માનવું જોઇએ કે બાબત કેમ મહાસભાના નીતી બાબ મુસ્લીમોની બાબતો હોય તો તેનો અર્થ બાબ નથી કે બાબ મુસ્લીમોના પ્રોટેક્ટર બાબ બાબતે છે. મહાસભાના આદર્શોના પ્રચાર મુસ્લીમોમાં કરવા સામે બાબ પ્રીબુનો બાબ રાજદારી નહિ પણ કોમવાદી બાબ તેમ જણાવ્યું બાબ. પ્રીબુનો પક્ષ બાબત રાજદારી દોષ તો આપકારવાની પ્રતિબિંબ તેમારી બાબાવે છે.

રાષ્ટ્રપતિના નીવેદન પર બાબો કરતાં બા. પ્રીબુએ જણાવ્યું હતું કે મુસ્લીમ લીગ પક્ષ જુદા જુદા મતદાર મંડળોની દયાનીને લીધે ઉભેલા થયેલો પક્ષ છે, પરંતુ તેથી બાબત નીતિ બાબ બાબકારવાબાબ બાબ સાથે સહકાર કરવા તે મુસ્લીમ લીગને અટકાવતો નથી. લીગનું બંધારણ પણ ધારાસભાઓમાં લીબ્રલ પક્ષો સાથે નક્કી થયેલા કાર્યક્રમ સંબંધમાં સહકાર કરવા અટકાવતું નથી. બાબાસભામાં થોડા મુસ્લીમોએ છે પરંતુ એ બાબાથી કંઇ બાબતો બાબાનો નથી.

હિંદમાં બ્રીટનને રસ કેમ પડે છે?

"બાબા તો નાદિર થઇ શકે" એ પ્રકારની બાબ બાબત બાબબાબાથી કાઢી નાખો આપણે બાબતો કરી આપણી તબીયત સુધારવા લાગી ગયા પછી એ લાઇટ બાબ જોઇએ કે આ રોગોવાળી આપણને બાબતોમાં બાબાબાબ બાબ બાબ બાબતો બાબતો બાબતો માટે નિષ્ણાતક બાબતો. [બાકી ફાઇલ્સ—બાબતો]

જવાહરલાલ બાબતો બાબત કોમ રાજકીય પ્રશ્નો કરતા બે દીવસ બબાબે રોબબાબનું ગ્રેટબ્રીટનના બાબાબો માટે ઇબાબ જરૂરી છે.

[દિલ્લી ટેલીગ્રાફ]

દૌદ પરંતુ કાબુ કાબેલ બાબબાબના બાબિત બા માટે ઇબાબ બાબ એના બુલાબાબ્રોએ બાબ બાબતોએ કે કે એના બાબિબાબિક પ્રાણો છે અને બાબને એ કે એમના બ્રીટીશ રાજાબબાની પ્રીતિ રહેતી બ

મુસ્લીમોના અને મહાસભા

મુસ્લીમોનો પક્ષને બા બી બબાબાબા મહાસભા બા મેળાના બબ બાબે એક નિવેદન રાષ્ટ્રપતિ બ. જવાહરલાલ નેહરુએ બાબેલ્લરમાં બાબાર બાહેર પાડયું છે. મહાસભા બહુમતીઓનો દોષ કરનાબ બાબે બહુમત બિંદુ બેહબાબબાના બોકાદી બા બબા પરિણામો બબાબર બાબતો બીજુ પ્રબાબકાબ બાબાબાબ બાબતો બાબતો બાબતો બાબતો રહેવા કરવામાં આવેલું. બા બબાબ જવાબ એમા બાબબાબ બાબબા છે પરંતુબબ જવાબે બ બેબાબક બબબા બબ બાબાબિક બાબદોષ પક્ષ ડારા રાજકીય બબબા બાબતોએ બબબ બાબતો બા બબબ બ બીજી બબા બબબા બ બાબતો બબબાબ બાબતો બાબતો બાબતો બાબતો

૫ : ૨ ચુ : ૨ : ણ

યુનાઇટેડ સ્ટેટસ અમેરિકાના દક્ષિણ આફ્રિકાના એલચી મી. જોસ. જોચ. રમલના પ્રીટોરીયાના સરકારી મકાનમાં ગયા૯ર જનરલ મુલાકાત લીધી હતી.

• • •

ન્યૂકેસલ્ટ્રીનના બાયલમાં રેલ્વે પ્રાણીના પ્રધાન શ્રી મીરોએ જણાવ્યું હતું : સીસેક્ટ કલારીમાં રમ્યુ ચેપની જુલાની ઢોરીઓની આરે તપાસમાં હતી.

• • •

કપટાઉનમા એડરલી સ્ટ્રીટ અને સ્કેવરમા આવેલાં ૨૩ રીકિંગ્સ ગયે અને હોસ્પિટલ બીલ્ડીંગને તોડી ૨૩ માજલાં ઊંચાં મકાનો બાંધવાની યોજના ઉપર ચર્ચા થઇ હતી

• • •

દક્ષિણ રોડેસીયાની સેનેટમાં ડરબનવાસી નાસીલ એ. દરૂકને દસ હજાર પૌંડનું ઇનામ મળ્યાનું જાહેર થયું છે

• • •

દરબાલમાં "ફ્રોડ" નામની પ્રખ્યાતી પામેલા પોલાસ્ટર ૫. મેરીલ કોમ્સ ગાડીના અકસ્માતથી બુબ ગા ૨ છોકરા ગરબ પામ્યા હતા.

• • •

કરબન સ્ટેશન ઉપર આવેલું રેલવેનું કારખાનું ક્લેવરડુ બોસેરી જલ્દી તજવીજ ચાલુ થઇ છે.

• • •

નાટાલના વેફલમમા ચીનના નાવના ઢોરો પેદાશીન કપડાં ધોવા માટે પાણીના નળ બુલ્લો મુકવા પાણીના વપરાશમાં કરવા માટે ૫. ૧ જુનને મેજીસ્ટ્રેટે એક ઓર્ડર કર્યો હતો.

• • •

ફ્રોલકર્ક ફ્રેક્ટરીના ઢોરો હડતાળીયાના કેદખાક કુટુંબો સંકટમાં આવી પડવાથી ઢોરો ચેપારીઓ માંથી ચાવલ પીગેરે ખોરાકી ચપરાતી કલેવરડુ માં તા. ૬ જુનથી રેશન આપવું શરૂ થયું છે.

• • •

ગયા ચાકવાદીમાના જોહાનીસબર્ગ અને ગુબ્બાચ્યે કરી ન્યુકેસલમાંથી પાછા નોટીસોને પકડી દરેકદર જેલમ નેતીવ કેરી પોલીસના પોલીસે તારા કર્યો હતો.

• • •

રાષ્ટ્રપતિ જવાહરલાલ નેહરૂ અને સરદાર પટેલ લાયનો ગાત્ર બગડી રહ્યા છે, એમ મી. પ્રીજીતના ટીકાનો જવાબ આપતાં પંડિતજીએ જણાવ્યું હતું કે "હું તો મહાત્માજીનો સેવક અને કાર્યકર્તા છું. મી. ગોખ્લે એવું પારખીને દોરવણી તથી હું દોરાતો છું. અંગત રીતે કોની પોરણોલ્લર ત્રિપાઠી કલ્પના મને તો મુશ્કેલ લાગ્યું છે.

• • •

મુબઇ પ્રાંતિક મહાસભાના નમિતિમાંથી મનાતા દંપતિએ પોતાના બાળકનું ફોટાનામું આપવું છે અને તેના કારણો તેઓએ જણાવ્યું : કે પોતે કોંગ્રેસના પ્રવાસે જલ્દ દેવાથી સમિતિ મા કાર્ય કરી ! સકાય નથી. પરંતુ બહ કારણ -- બનાવ છે : મહાસમિતિ, પ.રસ્પરના પક્ષના નેતાનો ચુંટણી પ્રસંગે શ્રી નરીમાન સામે તેમણે ગંભીર આક્ષેપો કરેલા તેથી શ્રી નરીમાને શ્રી મુનશી : એક સભ્ય કોંગ્રેસ પક્ષમાં આવેલા આક્ષેપો વિષે ખુલાસો માગ્યો હતો

• • •

મુબઇ ધારાસભાના પ્રધાનમંડળની મી. ગોદ્રેજ નામ ગયનરે। પ્રમુખપદે મળી હતી જેમાં એમ જણાય છે કે સરકારી ગ્રામકમ ઉપર ચર્ચા ચાલી હતી. આ કાર્યક્રમમાં પોલીસની દેવાબુક્તિ, જંગલોના પાસ ચારવાનો દેવાની પ્રોટ, મકુલ્સી રાજન, કરજીયાત કેળવણી, દારૂનિષેધ, મકાન ભાડાનો ઓટોનો વગેરે આપણે પ્રશ્નો નથા અર્થને મહોત્સો ઘણા સરબુપેરો, નોકરીઓના સાપનોપર વેરો, કેની ગાડીઓપર ! વગેરે દરાતુ જણાયમ છે આવતીકો આગલના કેટલુ આવશે એ જોવાનું છે.

• • •

બાંકને લગતી કમીટીના અધ્યક્ષપદના સંબંધે મા બાકના ઉદ્યોગના આગેવાન પ્રતિનિધિ નામ કોંદા સરકારને અરજ કરી સલ્હણ કાઢત કમીટીના પોરણ ઉપર એક રજીસ્ટ્રરી બોન્કના નૂતન કમાંદી સ્થાપી કોંદલ. બાકના ઉદ્યોગના સ્ટોપેલા શોધખોળના ના વેરા જણાવેલું. આ બાબતો માટે સરકારે ૧૫૦ લાખ રૂ. મંજુર કરવા ક્રમુલાસ આપી છે

• • •

જજીન પર્વના જુદા જુદા પંથોના ઓજીકરણની પગલા રાજનાર મુની પોસીબારાકરજીએ કરીયો એકવારે નોનાપલાના એક યુદ્ધમા ૬૧ દિવસના ઉપવાસ કર કર્યા જેમાંથી ૨૨ ઉપવાસ તા પુરા કર્યા છે.

• • •

સાબરમતીના ૫ પૂ. તરફથી ડા. બાનસાહેબોને એક આનાપત્ર આપેલ મળ તેના જવાબમા તેમણે કહ્યું હતું : "આપ દુનીયામાં સ્વતંત્ર દોંદના એક સાક્ષી, આપે કાયદાને આધારે તો એક હત્યા પ્રયાગના નાકરે ગણે રહેવાનું પસંદ કરેલ છે."

• • •

ગયેલ બાનના સ્વતંત્રતા સંગ્રામના નવ નવાનો ઉત્સવ ઉજવવાની તેમાં એક ચાર્યક્રમ ગરીબોને ભોજન આપવાનો હતા આ મંદિર નાજીનરના રૂા. ૬૦૦૦ નો ખર્ચ આપવામા આવ્યું છે તે તેના કાર્યકરોના પગ દ્વારા કરવામા આવે છે.

• • •

કીંગના ૧૦૦ વર્ષ સોના પ્રસંગ પોપાદ ના આમને ન્યાય જોઇએ કીંગ, દયા નહિ' 'આપને ૨૧૭ અબજ રોટી આપો ચર્ચરે ગોરસ્કરો સાથે કરાંગો સહેરના સરપસના આકારે કર્યો હતા. બાદ સીક્ષના પ્રધાનમંડળે એમેઓને સાગળો તેમની મુક્તેસીઓ કુ ન્યાય પચન આપ્યું હતું

• • •

મહારાષ્ટના હરિજન સેવક સંઘના મંત્રી મી. એ. નરાઇએ જણાવ્યુ છે કે નાસીક જીલ્લામાં દુષ્કાળની સ્થિતિ પ્રવર્તે છે અને તેના સબ્બરે તાલુકાના ગણનાયકોની અધેસુધ રસુલ કરવાનાં આવે છે.

• • •

જજીન ગનસાર કોલેરાપ્રોએ ઉપર તેમનાના ગાલા-સાહીકાએ વિધાનની કરેલ ટુગલાથી ડા. મથાનની આકૃષ્ણાને વધા પડી છે. વીમેન્સોરમાં બળતી ઓફ મંત્રી સભા સભ્યો ડા. મથાને સરકારને પ્રધાન પ્રશ્નો મુનીસનની સ્થાની ઉપર ખુલાસો કરવા માગણી કરી હતી.

• • •

મહેબના ખાર્નોત્સવમાં પેલેસમાં તા. ૧ જુને નામદાર રાજરાજેશ્વરીએ ઢોંદના મંદરે રાજવંશી ઓ, ખાસ રાજકુંવરીઓ અને ચાલીસ ઢોંદા આગેવાનોને ખાસ આમ્રા ઉપર તોતમો હતા.

• • •

નામદાર રાજનાથે નવીનગાળા પેલેસમાના આરબશસ્ત્રાલયના મક્કિન ગોલ્ફનો ખુલાસાત આપ્યો હતો, ત્યારે રાજ્ય પ્રબળ સહ તરફનો રાજ્ય ભાગની મુબારકબાદીનો સંદેશો કાઉન્સ ગોલ્ફ આપેલ હતો હતા

• • •

સંઘની ફ્રેમ ઓફીસના બાજર સેક્રેટરીએ જાહેર કર્યું છે કે જવાહર વિધાનથી ફુલલા થતાં વિધાર્થીનો પ્રવર્તને ખાસ સામે રક્ષણ આપનારા મારકો આપવાના આવ્યા છે. લગભગ ઓંસો પ્રાપ્ત મારકો મોકલ્યા છે

• • •

મગા અકબરાદીમાના પ્રેસીડેન્ટ કમ્પેક્ટ ન્યુ-મેકેન્થ ચાર્જીમેટન ઉપરી ગયા હતા. આને કોલ્ડ ગ્રામ બાબતથી જાહેર મીટીંગ પુરોપની રાજદ્વારી સ્થીતિ ઉપર વિચારો પ્રકાશ્યા હતા

• • •

...મેન પુબરાના આમંત્રણથી ૬૫૦ ખેડાણી-આના આવતા નાસ્તા જર્મની જઇ ગયેલ, ખેરીઓ. સ્વસ્તાની આને ડાક્ટ પ્રોનીબાલના મુલાકાત ગા

• • •

જ્યુડાયસ્ટરથી ડરે આપ્યા છે કે ગોલીના બાણીની ખુટી રહી નાસીન સંબુલ કાનુ ૬૧૨-બાદની ઉપરે તરબ નીપબ્યું ન.

રહ્યે ગર્લ્સનથી બાબર આવ્યા છે કે ત્યાંનાં "જર્મન" પ્રજે જાહેર કર્યું છે કે જર્મનીના બે મોટાં એરોપ્લેન રોમથી દક્ષિણ આફ્રિકા મારે રવાડી જશે. આફ્રિકન એરવેઝ માટે બર્લીનમાં ૧૫ જંકર મશીનો તૈયાર કરવામાં આવે છે

આગની ગુજામાં કોલોનીયલ સેક્રેટરી મા. અમેરી ગોરે જાહેર કર્યું હતું કે બેચેસ્ટાલેન વિસેનો રોયલ કમીશનનો રીપોર્ટ આશુ માસના બીજા અઠવાડીયામાં તૈયાર થઇ રહી થયા હશે.

ઓસ્ટ્રેલીયા મેલબોર્નના વડા પ્રધાન મા. પેટ્રને જાહેર કર્યું હતું કે બારીસ ક્રીયર લાઈનની ઓસ્ટ્રેલીયામાં રજાસ થવાની બાટકાયત સરકારે ઉઠાવી લીધી છે. આ બાબત ઉપર ત્યાંના પ્રધાનમ ડળમાં થયા રીસેમ્બરથી વિચાર ચાલતો હતો.

અમેરીકાના મોટાં મોબાંના બરણાનામા ૭૦,૦૦૦ કામદારોએ હડતાળ પાડી છે જેમ ૧૫ દિવસ થઇ ગયા છે. હજુ સમાધાન થયું નથી.

બેર્લ ઓફ પેમ્બ્રોક મેલબર્નીની કરમાયથી બ્રુનોહર્ટના રોયલ ફ્રેસ્ટમાં રહ્યે હતા પછી ૧૬ વર્ષની અંદરની ઉમરવાળાઓને બહાર રસ્તાઓમાં કરવા નહી થાય.

કેપ્સ્ટરોમમા જુન ના ૮ થીએ બોઅનની ગાદી સત્તા સામે વિરોધ કરનારા બાહેર દેખાવો થયા હતા જેમા ૮૮૦૦ જણોના મધ્યકોક આરબ અને ૮૮૦૦ યહુદીઓએ રાયદાઓ આગે જામ કામ લીધા હતા

યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ગોવ અમેરીકાના પ્રસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટે પીનન્સ કોન્ફરન્સના પરિણદને બાસ સંદેશો મોકલ્યો હતો "પરદેશી રાજ્યોને દુનીયાની સુલેહશાંતી સ્થાપવામા સહકાર આપવા યુનાઇટેડ સ્ટેટસ તૈયાર છે"

• • •

ગોટા અઠવાડીયા ઉપર વડા પ્રધાન જ્યાપાનીએ ચુંટેલા પ્રધાનમંડળ પ્રત્યે પ્રજાએ વિશેષ જાહેર થયેથી જાપાનના સમ્રાટશાહે પ્રીન્સ કોનોયેને વડાપ્રધાન નીમી નવું પ્રધાનમંડળ સ્થાપવા આજ્ઞા કરી હતી. પ્રીન્સ કોનોયેને જાપાનના સરકારી અને મુખ્ય પક્ષોનો ટેકો છે

• • •

રાજા પરિષદનું કામ તા. ૧૪ જુન સુધીમા સંપુર્ણ થયા પછી રજાઓ હતી. પોર્ટુગ્રા પરમારે પરિણદના સભ્યોને ખાનું આપ્યું હતું. હર્ટેજાસ તા. ૧૬ જુને નહીં ઉપડતાં તા ૧૮ જુને દક્ષિણ આફ્રિકા મારે ઉપડવા કેરફાર થયો છે.

• • •

જુન તા ૧૫ મીએ પુરાં થનારા આકાલ-ડીયા દરમીયાન પા. ૮૨,૮૨,૬૪૮ નો પ્રાંગતનું ૩૨૬૦૨૮ આઉન્સ સોનુ યુનીયનમાંથી યુનાઇટેડ સ્ટેટસમ મોકલાયું છે

આરોગ્ય રક્ષા-આપણું શરીર

"વૈદ્યરાજનાં ૫ા પદ્મનારાજ રાસ્તો

આ શરીર આપણે નીરોગી રાખવા જોઈએ છીએ અને તે માટેના પ્રયત્નો આપણે પ્રથમથી જ કરવા જોઈએ. આ શરીર દ્વારા આપણે આપણી ઉન્નતિ સાધવા તો પ્રસિદ્ધિ મેળવવાની છે તેનો વિચાર આપણને સતત આવ્યા વિના રહેતો નથી

કેટલી ઉપાસ કરવા બાદ તે કામમા રહ્યે નહિ તેનો વ્યુત્પાદન શરીર શબ્દની સાર્થકતાને કરે છે. બધા ધર્મ ગ્રન્થ સ્મૃતિગ્રન્થો તે મોટાં પુણ્યનું કામ છે માટે દુર્લભ રૂપી સાગર તરવા માટે શરીરરૂપી નૌકા આપી છે આપણે ત્યાં સુધી સંસારસાગરને પેલે પાર જવા ભક્તિના કરવી જોઇએ એવા રીતે પ્રબોધે છે. ખ્રિસ્તીસ્તો તેમાં અનેક રંગોરંગી પદાર્થોવાળા અવયવો સતત જે આપણોનો ગોધારણ કર્યા જોઇ છે તે શરીર પોષણ તા દા વા ઉપયોગમાં આવે છે, કરોર બાબતોમાં વિચાર કરે છે કોઇ તે તેના હડપચાવાળા-બાકરાંવાળા-કુંડાંની આકાશ-પ્રકાશ- દરોર અનેક પ્રકારો જોવામાં આવે છે. એ રહ્યો અમુક રીતે બધા અંગોને આપણા તા તે અંકુશમાં રાખને નાનીઓ બનાવ ઇશ્વરપ્રસાદનો જોગજ બાંતરીક્ષનાં તથા ગ્રાનના અદ્ભુત કાર્યો કરી શકે છે. કોઇ કોઇ તો આ શરીરના ચમત્કારોનો બોધ કરી પ્રાણાયામ પહે અકેક અવયવને ઉપયોગી બાયવા વિશ્વ રૂપ પણ થાય છે. કોઇ આ શરીરના બાબ કોપાય ઉપર માત્ર પાણી પ્રયત્નશીલ થાય છે, જ્યારે કોઇ તો અંદરના રૂ-બાંસ-રક્ત -બળ-મુત્રની સુગ્રથી જગાય ઉપર વૈરાગ્ય દ્રષ્ટિ કરે છે

આવી રીતે અનેક રીતે ઉપયોગી શરીર શી રીતે વપરાવા જોઇએ, કોણે ? પડ્યુ, યા બાર પડ્યુ રહેવું જોઇએ એનો પ્રશ્નો સામાન્ય લોકોને મુંઝવણમાં નાંખી દે છે.

જોઈએ છે

પુરોહિત તથા ધાર્મિક શિક્ષક

હીંદુ ધર્મના અયળા સંસ્કારોને હીંદિક વિધિ પ્રમાણે કરાવી શકે, બાળકોને હીંદુ ધર્મનું સામાન્ય જ્ઞાન આપી શકે તેવા બાહ્મણ ક્રિશ્ચન ઉપરાંત સાધારણ ગુજરાતી બાવનું શિક્ષણ આપી શકે, જેણે કોઇ જગ્યાની ધાર્મિક જરૂરીયાતો પુરી કરવા ઉપરાંત જ્યાં કામ કરવું હોય તેવા બાહ્મણ કોમળાજ યુવકે અરજી કરવી. જેની બરિયતે ગુજરાતી ને ઉંચામાં સુધી અંગ્રેજી કરેલો હશે તેવા ઉમેદવારને બાબત પસંદગી બાબતમાં આવશે. વિશેષ વિગત માટે પ્રબન્ધકુવરો સાથે તા. ૨૮ જુન ૧૯૩૭ સુધીમાં નીચેના શીરનામે સત્વર લખો.

શ્રીયુત ઇશ્વરલાલ હરીલાલ
ઓનરરી સેક્રેટરી,
શ્રી સનાતન હીંદુ ઓબાયણી
૨૭, મારીન રોડ, ... ૨૦૦ ૩૩૨૦

બહિરંગ શરીરના સંપુર્ણ ... નીયંત્રણ હજુ પણ શક્યા નથી બાબ બનાવ ... પત્તાંનારો હોવા છતાં બાદા રહ્યના પરિણમે હજુ ઓબાણ ... કે દરેકના ... હોય, બે પગ, ન બાબ બે હાથ, એક નાક, એક જોડી બીક-બાયુ વગેરે બાબ છે. બોબ્યાના સિધ્ધાંતમાં શરીરના ... બાવશ્યકો બાવ્ય

રીતે ફાળ બાપતા નથી તે પણ બાપણે જોયું. કોઇ માણસનાં બાવયવો અસાધારણ ફાળ કરતાં બાવશ્યક જણાય છે. કોઇકના બાગ ફક્ત એકાદ દાંતના કારણે મરી જોઇને બાંધ જાય છે. તે ઉપરાંત ફ્રેંચી પડી જાય છે. કોઇ બાગાતક રોગો બાવવા માટે ... ના બાંધમાં ... બાવશ્યક બોબવા માટે ... ના કોઇ બાવારના ઉદ્દેશો જોઇએ તેવા ફાળ બોબ શકતા નથી.

કોઇ કોઇ તો એવા નજરે પડે છે કે જન્મ બાજ તેમને બમુક બાવયવોજ દેવાનો નથી. જેમકે કોઇને બાંધના બાગમાં બાવશ્યક હોય છે તો કોઇને એકાદ કાન બોબો હોય છે તો કોઇને બોબાણીયો બાંધવા બંગુઠા બધારે હોય છે. બધારે મુબાની એ વાત છે કે જન્મતાની બરાબર બાવેષ્ટન કરેલ રીતે બધાના હોય તેવા બે બાળકો ... બાવ્યજ જોવામાં બાવે છે. બાવે જન્મેલાં બાળકમા ... બધો ... બાગાનુ બોના બથી. કદી કે બાબા દેખાવમા બધારે પડતું બાળાપણું દીવાનાં કારણે કોઇ ... બાય બા પડ ...

બાપ બરતમે શરીરના ઉપલક જોવેલાં ... ઘણો કેર પડી ગયો છે, ... બાધનું પ્રાણીબ મુનિબોના ચમત્કા જોવાને સમજી શકીએ છીએ બાજે બમક બાબૃતિ જણાવના તાર બમક શરીરરચનાનાં બાગ બાપે બાજનો બાત્ર ઉપયોગ ... તવામા બાવે છે, જેમકે બોગબાગ એટલે પ્રચંડ શરીરવાળો, પ્રાપનદ્રણ એટલે ... બાધા ... બાપે બાપણા દેશની કબુની બાસ્તબ્ધ ... ના એક બાબુમ પાદ પાસલના વગેરે વિદેશી પોશાકોએ સજ્જ થઇને બાપુક થઇ બાગણિ બનેક જાપામાં બાતચીત કરતા બોવામાં બાવેલા ... બાગમાં એક બાબું ... બાગ ... બાપણીબાળું-દરેક, કામ બા

પણ ૧૯૩૬ આખરી પાનું મોજુદ છે. આજદિ [illegible] ફાટવાના બનાવો પણ ફરીથી [illegible] ફુલીસાઝરમાં જોવામાં આવે છે

આ ઉપરથી સ્ટર્લિંગ અને [illegible] મહિનો દરમ્યાન [illegible] ના [illegible] ફિલ્મો આપવામાં આવ્યા હતા એવામાં ખરેખર સંતોષ માનવા જેવું પણ નથી.

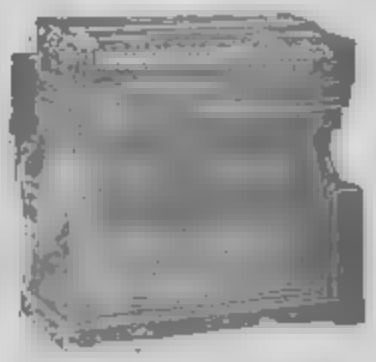
[illegible] ના [illegible] ત્યારે તો આપણે કોઈ નાનો ઘોરા બનાવવાને બેસે ત્યારથી ના ફુકારથી આપણે તો આપણે કે આપણી [illegible] ઘોલાની ખરાબ બાજુ આપણને કેટલી ચટ છે. તેમાં બનાવમાં [illegible] ત્યારે [illegible] કરી શકતા [illegible] ઉપરથી એમ અનુમાન થાય કે આપણે [illegible] પ્રમાણથી બળવું પડતું નથી. આમ બનતાં સરીર નાશે જીવનાશોનો સંબંધ થયા વિના કોમ પણ અભિપ્રાયને [illegible] પણ શકતા નથી તેવોજ આપણે [illegible] [illegible] ના આપી [illegible] અને તત્કાલનુંમેં [illegible], પિતા પણ [illegible] પ્રકૃતિ ઉપર આપણે [illegible] રાખવામાં આવ્યું છે. [illegible] પણ મુખ પ્રકૃતિ [illegible] [illegible] કેમના [illegible] [illegible] [illegible]

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

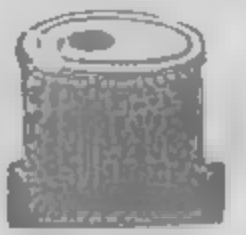
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી મેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬—૦—૦
હાથના " "
ડબલ રીડના પા. ૯—૫—૦

જોડી ગ્રેકની કીમત
પા. ૧—૦—૦ થી

પા. ૩—૧૭—૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૨—૧ ૭ થી પા. ૮—૮—૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારે માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તા ૨૫ માટે વધારે પાઈસા અર્ચો ઠંડા.

લખો અથવા આવો.

તેમજ આ રેકર્ડની ઢબને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકજેઈમ્સ કુટુંબના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન બતની રશ્ન ચેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપરાંત બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ગુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાર્ડ બેન્ડના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOONS
P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Dance set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices and lists sent free on request.

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written [illegible] for 3 years. Let us hear from you.

Phone (Day) 2-3160 **RAJCOOMAR,** Phone Night 6-4486

(INDIAN TAILOR)

Cutter & Wrapper of all description of Tweed
Merino and Flora Serge Moderate Charges. Pro
prietor at the above notice. Attendance all h

રાજકુમાર,
ખબરદાર.

બંદા ૧૬. પોતાના ગ્રાહકો તથા બીજા ગૃહસ્થોને જણાવવામાં આવે છે કે પોતાનું
કામ હિંમેશ ખુલ્લું.

Manager K. S. FRANCIS.
14, Cross Street, DURBAN.

PHONE 33-4691. BOX 2525

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

ગ્રોકરી, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર ખુલ્લા અથવા બંધ
બંધ બનાવનાર તેમજ ટ્રંક બનાવનાર સંતોષકારક
કામ કરનાર.

બદારેલા ભાવનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

85 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે તાજા તાજા મહામહેનતે પસંદ
કરેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને બીજા ઉંચામાં ઉંચા પોત
પર જણાવવું કે અમારી બરાબરી સામે બીજી કોઈ પણ આવો ઉત્તમ માલ,
તમો પરમા બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર રવાના મંગાવી આભારી કરો.

મળવાનું ઠેકાણું:—

Phone 2-4294 K. V. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street DURBAN

Phone 33-4403 Tel. Add. "VALANTHI." P. O. Box 6748

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street. JOHANNESBURG.
NETT CASH or C.O.D.

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
બનાવની સદરહેમાં બધામાં સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના, બીજા કોઈ બનાવ કરતાં ઓછા
ભાવથી બનાના મળશે. બીજા કોઈ પણ ફ્રુટ વેજીટેબલ
ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મળી શકશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ.
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Nartjees and Mandarines

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ

નારંગીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં સ્ટોક થયા છે. તેનો
સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કોઈના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન રાખવામાં આવે છે

નારંગીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"

અમારે ત્યાંથી મોટા
પ્રમાણમાં મળશે.

પાસ આપે પુછો યા લખો.
સાઉથ આફ્રિકાનો સોલ એજન્ટ

સામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

SAMJEE DEVSHI
19, Prince Edward Street,
DURBAN

M. H. [illegible].
એમ. એચ. દેશાઈ.
બોલસેલ ફ્રુટ મરચન્ટ,
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ બીજાના ઘણા પણ
આપના C. O. D. થી તાજું પેકીંગ કરી મોકલીશું ખાત્રી.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ—બધી ફોટો ઓફ એના બાયોટમાં
ગાયો પહેરેલ પાગ. સાઈઝ ૨૦×૧૫ ઈંચ બોર્ડ ની. ૧-૮.

નરસુખાન રાષ્ટ્રપતિ પંડીત જવાહરલાલનો પહેરેલ ટોપી અને
બાંધી સાથેનો સુંદર બારંગી ફોટો બાયોગ્રાફ ૨૦×૧૫ ઈંચ. કી.
બો. ૧-૮.

લાલા લજપતરાય મોટ ટોપી પહેરેલ રંગીન બધી ફોટો.
સાઈઝ ૨૦×૧૫ કીમત બો. ૧-૧

સ્વ. દેશબંધુ દાસ—બધી બારંગી ફોટો પહેરી ટોપીસ બાયોગ્રાફ
૨૦×૧૫ ઈંચ. કીમત બો. ૧-૧

ઉપલા બધા ફોટાગ્રાફ બારંગી બાયોટ છે. સાઈઝ
૧૩×૧૦. પ્રત્યેકની કીમત રૂપી ૨

મળવાનું ઠેકાણું:—
Indian Opinion, Phoenix.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

જનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ક્રમ આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૬–૫–૦.

We spectalise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક ગદાયાધ્વા ભાગ ૧ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૬–૫–૦ નું સેટ.

.. રાં ભડિશ્રી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૬–૫–૦ નું સેટ

એચ. એમ. વી. હાર્મોનીયમ પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.

નાટક સુભદ્રાહરણ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.

.. રાજા હરિશ્ચંદ્ર કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.

.. ઝેર સગાઇ શાકનું સેટ ૧ લી ૨ બાજુ.

.. સીરાજુદ્દૌલા

.. ઉષા સ્વપ્ન.

.. બબાજીનો બાપ ભાગ ૧ લો ૨.

.. લીલાનો ગરબા કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ

.. ગઢુડી ૪૫ ૨૨૩ ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.

.. નુરી રાજપૂત રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

.. મારીના કરદાદ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

.. રામ શામે અરબ ૮ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. માસ્ટર્સ વી.

.. સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.

.. નુરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મોહમ્મદીઓ.

.. નાગા કન્યા ગા નર્સી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.

.. રેકાબથુ નંબર્સ ૮ રેકોર્ડનું સેટ એચ. માસ્ટર્સ વી.

.. નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મોહમ્મદીઓ

.. મહફા મજનું ૬ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી

ઝમઝમ ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ

ઇન્ડિયન ઓપ્રુજ માં જોશો.

૧૦ ઈ ૧૨૬૨ ૧૨ ઈ ૪ રે વપરાં. ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૬૮/.

બહારે ગામના ૨૦ ઉંચીની ૪ અને ૧૨ ઉંચની ૮ રેકોર્ડની ઓર્ડરો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street . . Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના અયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૨૪૧૭ "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાત" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડ આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ ગ્રાહકોને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકાર્ડ

૧૪૧૫ ના વંદેશ કંકા આલમમે બજવા
દીયા કમલી વાલેને
આ રેંયા લાંબાણવા જેવી છે.

ચાહેસર મકરામુદ્દીન

૨૪૬ પુન પુન પુન
૨૬૨ મેરા દીલ ન જાયું મેં જીદગેમે મોહમ્મદ
૪૦૬ મોદીનેના મોહમ્મદ ખડી નીન મે

અબ્દુલ અજીજ અને પાર્ટી

૨૨૩૧ અમા અલ્લાહી અકબર ૬૫
ઔર બદા અલ્લાહી અકબર ૬૫
૨૩૦૭ આંબિયા ફુકાન
૨૨૬૬ બરસાસે આવા (ભજાણી)
૨૦૭૪ વાગવા નાગ રે
૨૧૬૭ ઝન ઝણા (ભજાણી)
૨૩૨૦ નામે અલ્લાહ કે કર
૨૧૩૬ નામે મહમદ બોલે બાલ.
૨૩૪૦ ચદ આયે મુનો કે નીકાહે ને ખવાસી.

ગુજરી કવ્વાલ

૧૭૩૦ અમતે મેરી બીબી ઝીણી નરસાલ બના દીજે.
૧૭૪૫ બજારોર ને કાંધેરે ડાલી કમલ્યા.

મોલવી નૂર મોહમ્મદ

૧૩૪૧ હજરત ના ગોલજા હજરત ભણીર કે
અબ્બોદા યુરદે ના જીન્દા કરના
૧૩૯૧ ગોલજા હીજરત મોકાર.
૧૩૯૬ મોલજા બંગુડી હાજરત અલી

અજીર કવ્વાલ

૧૫૯૬ પીયારી પીયારી સુરતવાલ
૧૬૦૦ બોલવા નરે રાજ અરના યુવા હા.
૧૬૧૮ [illegible] બાલમ્બ ૨૬૧ ૬ ઘરમાંને
બોલવાલ સાલાલ.
૧૭૪૦ બયા યુગ રોજને યુવાલા

બીયાકેત વહ કવ્વાલ

[illegible]
[illegible]
૨૧૬૬ યુરે રહીને [illegible]

મુસ્તાક ચુંબન કવ્વાલ

૨૧૨૧ દીલ બી બેના જ ગયા
૨૧૬૦ બોલાઈ યુકેના

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોકસ
સાથે ૬૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavalar Prathabhakam, Uthama Puthiran, Rama Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of single Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચૈાષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી યાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 813. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર

મારો ભાવકટાનો ઓરડર પાસ કરાવી ખાત્રી આપો બાદ
C.O.D. મોકલી દઈએ

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.

103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

જોઇસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજંટ,

ગેરંટિ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made to the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order.

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્વાઇલીશ કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

	શ્રીલંકા	ઢાકા	પુલકાગાલ	મારવી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૬૩૯ ખુમ	૧૬૬૧ ,,	૧૨૫૧ ભાદરવા સુદ ૧૪	૧૩૦૧ કારતક વદ ૩૦	ક. મી.	ક. મી.
રવિ	૧૧	ચાંદો	૧	૬	૬-૫૨	૭-૫૯
સોમ	૧૨	,,	૨	૭	૬-૫૩	૭-૫૬
મંગળ		,,	૩	૮	૬-૫૪	૭-૫૬
બુધ	૧૪		૪	૯	૬-૫૪	૭-૫૬
ગુરૂ	૧૫	,,	૫	૧૦	૬-૫૪	૭-૫૬
શુક્ર	૧૬	,,	૬	૧૧	૬-૫૪	૭-૫૬
શનિ	૧૭	,,	૭	૧૨	૬-૫૫	૭-૫૭

Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાંથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રો કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Propr. NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention

અમે બ.ના.ના. ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારું

રીફરેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention Postal Orders to be made to "Indian Opinion" Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Rabindranath 6d

J. C. BOSE His discoveries and writings with 6d

EMINENT MUSSALMANS :

... Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Muhamed Sayani, Syed Mahmood, Syed Ameer Ali, The Aga Khan, Sir Mahammad Shah, Sir Ali Imam, Syed Hasan Bilgrami, Amrut Khan, Sir Hassan Rahimtoolla, Nawab Ahmed Khan, Syed Hasan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Akbar Hydari, Hindalli, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the development of mighty khaddar cults and institutions in India. He then discusses its facts and figures the great advance it has made by the step Mahatma Gandhi took in associating the question of Khaddar not as the pedestal of a political power but as the foundation of ...

Price ... ... Is. 3d.

SAKUNTALA

By Narasu Sathiadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's Drama.

Price ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION By E. B. Havell Price 1s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale, M.A. Price 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley.
Rev. Dr. Miller.	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir O. Pankaraa Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton.	Lord Hardinge.
John Bright,	Kristo Das Pal,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Diwan C. Rangacharlu,
Ramakrishna Paramhansa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao C.S.I.,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohun Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Muhamed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ishwar Chandar Vidyasagar	Ramkrishna Parmhak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,

PHOENIX, NATAL.

ELGIN

WATCHES

FOR ACCURACY AND PRECISION

S.A. DISTRIBUTORS:

KATZ & LOURIE Ltd.

Cor. ELOFF & MARKET Sts

P.O. Box 1919 'Phone 22-3122.

JOHANNESBURG

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition.

... Publishers ... Mahatma Gandhi's speeches and Writings ... published by Messrs. G. A. Natesan & Co., Madras ... the fourth ... the latest edition of Mahatma ... with ... Young ... Messrs. ... for the convenience ... Indians ... the volume ... Price ... Rs. ... Postage ... extra.

To be had of the office. Price 10s.

23 JUN 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 25—Vol. XXXV Friday, June 18th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

INTELLECTUAL DEVELOPMENT

"I HOLD that true education of the intellect can only come through a proper exercise and training of the bodily organs, e.g. hands, feet, eyes, nose, etc. In other words an intelligent use of the bodily organs in a child provides the best and quickest way of developing his intellect. But unless the development of the mind and body goes hand in hand with a corresponding awakening of the soul the former alone would prove to be a poor lop-sided affair. By spiritual training I mean education of the heart. A proper and all round development of the mind, therefore, can take place only when it proceeds *pari passu* with the education of the physical and spiritual faculties of the child. They constitute an indivisible whole. According to this theory, therefore, it would be a gross fallacy to suppose that they can be developed piecemeal or independently of one another."

—MAHATMA GANDHI

બુદ્ધિ વિકાસ

"બુદ્ધિનો ખરો વિકાસ હાથ પગ કાન વગેરે અવયવોના સદુપયોગથી જ થઈ શકે, એટલે કે શરીરનો જ્ઞાનપુર્વક ઉપયોગ કરતાં બુદ્ધિનો વિકાસ બાળકમાં સારી રીતે ને વહેલામાં વહેલો થાય. આમાંય જો પારમાર્થિક વૃત્તિ ન જન્મે તો બધું શરીર ને બુદ્ધિનો વિકાસ એકતરફી થાય છે. પારમાર્થિક વૃત્તિ એ હૃદયનું એટલે આત્માનું ક્ષેત્ર છે. તેથી એમ કહી શકાય કે બુદ્ધિના શુદ્ધ વિકાસને સારૂ આત્માનો અને શરીરનો વિકાસ સાથેસાથે ને એકસરખી ગતિએ ચાલવો જોઈએ. એટલે કોઈ કહે કે આ વિકાસો એક પછી એક થઈ શકે, તો તે ઉપરની વિચારશ્રેણી પ્રમાણે બરોબર ન હોવું જોઈએ."

—મહાત્મા ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી માલ્વર વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવા છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478.
P O Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ઘરાકોને વિનંતિ છે કે વહેંચવા કોન્ટ્રેક્ટસના પ્રસ્તાવના કોટેશન ફોર્મ તારીફ ભરીને રવાનગી કે ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

આસ્ત શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સંગોડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગોંદા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, ઐલચી, વજયકુળ, ચીરતો, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયો છે. ડંકી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આખો તથા ખારા દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઈરીમા"

ટીકીટના ભાવેા

સેકન્ડ કલાસ
(પમર એારણી)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.

કે
(બ્રા એારણી)
પાઉંડ ૯–૬–૬.

વીશીના ભાવેા

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬–૧૮–૬.

હીંદુ વીશી
પા. ૨–૯–૦.
અને
સ્પેશીયલ) પા. ૫–૯–૦.

જુન તા. ૨૬ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

આપે મુલાકાતેા. ઘરાકેાએ પેાતાના તરફના કપડા પેાતાનું નામ લખ્યા, પેાઉંડ કરવાનું સરનામું આપ્યું અને જ્યાં ઘરે જાના રેલ્વે સ્ટેશનેાનાં નામેા સીધા પેાઉંડ ઉપર પહેાંચાડવા સ્વતંત્ર આપ્યાં.

દરેક વાર્તા ઘરાકેાએ પેાતાની દીકરા અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. અમારા સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી દીકરા મેકલવી સહેલ.

સ્ટીમરને લગતી દરેક હકીકત અમારી અહી રેજરેજ નીચે પાસ કે.

ચાલુ મુલાકા અને લાંબા વા મળેાર

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ રોગોને માટે
વનસ્પતી—ગાયનથી બનેલુ

મહત્વના રોગોનેા
આયુર્વેદીય ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ચાંદની જેવી શીતળ

ઝંડુની (શિલાજીત યુક્ત)

ચંદ્રપ્રભા ગુટી

સ્ત્રીઓનાં તથા પાતુના રોગોમાં
રામબાણ ઇલા
આયુર્વેદીય અજોડ ઔષધોપચાર

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પેા. બેા. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રીકાના સોલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ જુમ સ્ટ્રીટ, પી. બેા. બેાક્સ ૧૨૦૫, પોરારીબા.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવા ઇચ્છા જણાવે, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનું સુચીપત્ર બાલેજ મંગાવેા.

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewellerles at reasonable prices to suit your pockets

P. P. BHAGAT,

Fruit Merchant.

દેશ બાનું કરટ અને વેલ્ટેબલ સારૂ પેકિંગ કરી C. O. D. થી મેાકલવામાં આવશે. લખેા:—

P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. TELEGRAMS "GIDMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

RETAIL BRANCHES KEWALRAMS' ELOFF STREET.
JAPANESE WAREHOUSE, JOUBERT STREET.
JAPAN BAZAAR, RISSIK STREET

WE SPECIALISE IN:

Japanese, Chinese & Continental Silks.

Brassware, Ladies Kimonas, Chinese Underwear.

Chinese Handmade Napery, Silk Hosiery, Leather Suit Cases. etc.

39, MARKET STREET,
JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. બોક્સ ૫૧૬૯.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

બ્રાંચો:	કેવલરામ્સ,	::	::	:: ઇલોફ સ્ટ્રીટ.
	જપાનીઝ વેરહાઉસ,	::	::	જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.
	જપાન બઝાર,	::	::	:: રીસીક સ્ટ્રીટ.

જપાન અને ચીન અને કોન્ટીનન્ટના સીલ્કનો સઘળો માલ અમે ખાસ રાખીએ છીએ.

સીલ્ક મોજાં, બ્રાસવેર, ચામડાંના સુટ કેસો વિગેરે પણ રાખીએ છીએ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ :: : જોહાનીસબર્ગ.

આ ગાળણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક ઝીણાંમાં ઝીણાં છિદ્રોમાંથી ઉંડે આવી જ્યાંથી આરામ કરે છે

મેસર્સ એજન્ટ્સ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

પ્ર. એમ. પાટણવાલા. મુંબઈ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
સહેલો અવસર મળે:

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર ખાસ અનુભવી આ પેઢીથી કાયમના

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું દાંતનું કામ નજીવા ખરચે કરી આપવામાં આવે છે. તમે તમારા દાંત પાસેથી આજ સુધી આરો અને એક વખત અનુભવો.

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વાપરો, દાંતને માટે વખણાયેલું **નોમીસલ** **NOMISAL**	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત દરેકના ઉંડે વખત નોમીસલ થી ધોઇ દાંતની તંદુરસ્તી જાળવો.

કીમત એક બાટલીની શી. ૧, ૧-૬, ૨-૬
દરેક કેમીસ્ટ અને બજારોમાં આવેલ પબ્લીકસ્ટ્રીમીટેડની શાખાઓમાં વેચાણ છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429 Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock OMEGA, LONGINES, WALTHAM, BURGIN, and ACCOLON Watches
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of SECRET ELUTE Germicides
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street. Durban. 'Phone 21288.

કીટીગ્રસ
પાવડર
કીડી, મકોડા, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીગ્રસ પાવડરના ટીન મળે છે.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પૂછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

'Phone 28350. Tel. Add. "Nariyas."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at lowest Market prices.
Special attention given to Fruit & Vegetable orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

અથાણાં, બાલમખાણ, બદામ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું શરબત, ફાલુદાનું પાણ, બારેક, રાલા, એલચા, મીઠાઈ, બબુર, રવેા-લાપસી (બદલું) સેવ, રાજગરાના લાડુ, પીસેલું કોપરું, સુરજ બ્રાંડનુ કેસર, બાદ બલર, બોમ્બેની બદામ, સ્પેશ્યલ ગુલકંદ, મર્ડેકર લાકડી, ગુંદ, સેકેલા એપારી, ફાલ્યા રોા., સેલરમના રોા., બદામી રોા., ગુલકંદ કાંચા, બદ્ધર્ી બાલાનો તબાકુ, બાજીનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચંગોદાનું તેલ, રોગરનું તેલ, કામોનિયા ... ઓપલ, એક્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને રોાસર્સ, રોાપારા-ગીમડી છત્રીઓ, બાબરપલ્લી, બાંબા, દારૂડી, સુખપેલ, કેરલના દાણા-બળા, મસા, બદામ, ચુવેન, વાલ, વટાણા બનાવ બાબતા છરૂ મેમેા, સબજા, તમ, રાઈ (સરસવ) મરચા મકાલેા પીસેલેા, વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં બાવ કાંઇ બાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

25 JUN 1937

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 25.—Vol. XXXV. Friday, June 18th 1937.

NOTES AND NEWS

An Important Point

A CORRESPONDENT in the Gujarati columns writes that from the recent discussion in the papers on the new Immigration Amendment Act one gathers that the intermingle birth-right given under paragraph (a) of section 3 of the Immigration Act of 1913 to a person born outside the Union of parents domiciled in the Union at the time of his birth has now been restricted and that a future a person so born will only be able to establish that right if he enters or is brought into the Union within three years from the date of his birth. The correspondent further points out that notwithstanding the fact that this interminable right did exist in law—for there would have been no occasion for the Government to restrict it had it not—our present leaders and the Agent-General told the community that such a right never existed and that if it did, it was never intended by the Government to grant such a right and that in spite of the "right" the Indian community has not exercised it and hence if it has been taken away it has caused no loss to the community. In view of this fact the correspondent raises an important point, that by the amendment effected in the Immigration Act the community now understands the Act to mean that under paragraph (a) if a person born *outside the Union* of parents domiciled in the Union at the time of his birth is brought into the Union within three years from the date of his birth will have the same right as a person born *in the Union* of parents domiciled in the Union at the time of his birth and that if such a person fails to enter the Union within three years from the date of his birth he will still be able to enter the Union under paragraph (a) at any time before he is sixteen years of age as the minor child of his father domiciled in the Union. The correspondent states that the leaders as well as the Agent-General should get this reading of the Act confirmed by the Government so that they may not again turn round after a few years and tell them "stupid" Indians that that was not what was promised by the Government.

Zanzibar Indians

The standing Emigration Committee of the Government of India met recently with Sir Jagadish Prasad in the chair to discuss the serious position created in Zanzibar owing to the proposed new legislation to restrict the property rights of the clove trade held by Indians. The Committee it is understood, came to the unanimous decision to adopt retaliatory measures against Zanzibar in the event of other methods of representation failing.

Coloured People And Liquor

Widely divergent views on the tot system and the use of liquor were expressed at a conference comprising representatives of 37 Dutch Reformed Church congregations from the Western Province, which was held in Capetown. The Rev S Hoogh, of Stellenbosch, said that at least two-thirds of the coloured people who had the liquor habit either were or were likely to become drunkards. But Dr Gillis, an elder of Stellenbosch, denied that alcoholism was bad, except if taken to excess. Alcohol was an essential ingredient of the human body and it was ridiculous of him that it was foolish to suggest that the sale of alcohol would adversely affect the human constitution. Mr Jordaan, of Caledon, said that it seemed to him that the meeting was much more concerned about the wine industry than about the souls of coloured people. We wholeheartedly support Mr. Jordaan.

Gen. Kemp On Mixed Marriages

At a public meeting at Wolmaransstad General Kemp, as reported to have said, the Nationalists, who were Afrikaners, were killing all hope of obtaining a republic along constitutional lines. President Kruger and Andries Pretorius had both issued solemn warnings against mixed marriages among the Afrikaner people. Even by the Nationalists were dividing themselves only to attack others. The Nationalists had now started two hares—the Asiatic question and the question of mixed marriages. Dr. Malan was in the Cabinet for nine years yet he did not raise the question of mixed marriages. The present Government had considered the matter very carefully and Mr. Pirow and he were convinced that legislation must come, but they were conscious of the difficulties. The matter was not one of burning urgency. It required careful investigation, and it was the Government's intention to have such an investigation to see how far the legislation of the Cape and Natal could be brought into line with that of the Transvaal and Free State.

Delusion About Native Education

Addressing a well-attended social gathering in East London, the Rev A A. Wellington, president of the Methodist Conference, dealt with the question of Native education. Mr Wellington, for the last twelve years, has been principal of Healdtown, the head of all native educational institutions in Africa. Mr Wellington said there were those who said that native education was being overdone, but that was absurd. Out of every 400 children only 100 went to school at all, and of the remainder left at standard 3 or the remainder only two ever reached standard 6. In Johannesburg there were 20,000 children running wild because there were insufficient schools. The natives were hungering for education and were ready to make great sacrifices to obtain it. At Healdtown they paid £15,000 a year in school fees. A typical case was that of a native woman in East London who sent an amount to Healdtown equivalent to her whole wages to pay for her son's education. When that boy had passed out and secured a post as a teacher the first thing he would do would be to support his mother and make it unnecessary for her to work any longer. Then he would pay the school fees of his next brother, and he in turn would pay for his younger brothers and sisters till they were educated. A popular delusion that needed correction was the idea that the White people of this country were contributing anything at all towards the cost of native education. The only education the White people were giving to the native was what they learnt in the kitchen, the store or on the farm. Healdtown, for instance, cost a total of £28,500 that year and every penny of that, including his own salary came from the natives themselves.

Indian Opinion

FRIDAY, JUNE 18TH, 1937

Trusteeship Of Natives

LORD NOEL BUXTON (Labour) is to be congratulated for awakening the House of Lords to the responsibilities of the British people as trustees of the native race. His motion "that this House, in view of the divergencies of native policy now developing in different parts of the Dominions and dependencies, believes that the time has arrived for the Imperial Conference to formulate such a policy in broad outline with a view to protecting the rights and promoting the advancement of all races of the Empire—whatever their religion or colour—and such policy should be based on the principle of trusteeship," was, in our opinion, not at all ill-conceived, as Lord Dufferin (Colonial Under Secretary) described it, stating that the Imperial Conference was not designed for the task of formulating a policy on such a matter, but to deal with questions of common interest. If such august bodies as the Imperial Conference and the League of Nations were not going to deal with questions of such vital importance, as the fair and just treatment of millions of voiceless and neglected souls—slaves of the modern age—then these bodies have no meaning at all. If the 'trustees' do not wake up in time the fate of these people, we fear, will be the same as the Abyssinians' fate has been under Mussolini. It will then be too late for the "trustees" to shed crocodile tears. Lord Noel Buxton very rightly said that "the relations of advanced people to backward people was one of the problems of the future, and that the experimental stage should now be drawing to a close and it should be possible to draw some general ideas from the unrivalled experience the Empire had of this problem." Lord Buxton declared there were two ideologies competing for predominance: one idea was the trusteeship, the other the colour bar. He recognised that each Dominion had absolute independence, but the citizens of Britain ought to view with the greatest apprehension a claim against the relative liberal policy, which the Colonial Office adopted. Lord Noel Buxton said that if Whitehall allowed itself to accept the repression policy, they could say good-bye to the ideal expressed by Queen Victoria to the Natives of Africa: "In their contentment shall be our security."

The Archbishop of Canterbury contrasted the policies of West Africa, where the native was given every encouragement, and of South Africa, where the native was always reminded of his inferiority. He declared that South Africa wished it to be known that for all time the native would be debarred from being associated in the government of his country. The Archbishop said he was told one must live in South Africa before one could fully understand the position, but he felt it difficult to see in the Union's policy anything resembling the spirit and intention of the doctrine of trusteeship to which Britain was committed. The Archbishop considered it essential that at the present time the British Government should reiterate that it still holds the policy of the principle of trusteeship—in other words, the white man was in Africa for the ultimate benefit of the native rather than the other way about. He deplored signs that the South African spirit was spreading to Southern Rhodesia, where the pass legislation should not be allowed without protest from the British Government.

Lord Dufferin, however, poured cold water over the interesting debate by quoting the report of a committee of a hundred years ago, which stated that "the object of our policy was the government of indigenous races with a view to their elevation in the scale of civilisation." That, he said, was still the guiding policy of the British Government. While their methods and administration were not always perfect, Lord Dufferin maintained that they had come to greater understanding of the best method whereby the territories could be governed.

Lord Buxton, thereupon, expressed gratification at the confirmation of the traditional policy of the Colonial Office and withdrew his motion.

Natives of South Africa may well be thoroughly disappointed at this result of the debate in the House of Lords on the question of their future and view with the greatest apprehension the present policy of the Union Government. They have reason to feel that sweet words uttered by their so-called Trustees thousands of miles away will butter no parsnips for them. It has been made abundantly clear from the recent utterances of responsible statesmen of the Union that the object of the present legislation affecting natives is to relegate them to the land that will be purchased for them to live there as tenants and either to starve or to work, under conditions worse than slavery, for white farmers whose acts of cruelty have so often come to light. Mr Pirow has not minced words in declaring the native policy he would like not only the Union Government but the whole of Africa to adopt in order to safeguard white supremacy. While the archbishop of Canterbury deplores signs that the South African spirit was spreading to Southern Rhodesia, Mr. Pirow delights over it and wishes it would still spread throughout the north!

It would be worth-while quoting Mr. P. Grobler, the Union Minister of Native affairs. He is propounding a new theory of trusteeship. In a speech at Vereeni he said that he thought Lord Noel Buxton had strange ideas about the meaning of trusteeship. If the trustee had no more rights than the person for whom he acted, then there would be no need for him. "Fortunately," he said, "they in South Africa did not have to worry any longer about what was said in Whitehall or Exeter Hall as they used to in the past. The people there had no more say in South African affairs, and it was a good thing that Lord Lothian had indicated that no attempts would be made to meddle in South African domestic matters. Lord Noel Buxton appeared to forget, he said, that the Union was the only white sovereign independent State in Africa. White people had planted Western civilisation in this part of Africa and it was in the interests of the whites as well as the natives that the trusteeship of the Europeans over the natives should be carried out in a spirit of justice and Christian fairness."

So this is the notion the South African White has about the Trusteeship of the native. We have only for the first time learnt from Mr. Grobler that even trustees had any 'rights.' What we know about trusteeship was that the trustees were supposed to safeguard the interests of those who were placed under their trust in a spirit of justice and Christian fairness. But Mr. Grobler has strange ideas about the meaning of Christian fairness. The Whites are the masters, and what trusteeship do the masters require? We think Mr. Grobler not only does not know the meaning of trusteeship but confuses the term with robbery.

In conclusion it will suffice to quote Mr. Perry F. Trotter, who has in his reply to Mr. Grobler in *the Rand Daily Mail* stated in a nutshell the real position of the native and the manner in which the "trustee" are carrying out their trust. This is what he says:

> Mr. Grobler tells us what the Union has done for the education and uplifting of the natives, but he omits to mention the fact that the colour bar in every branch of human activity, effectively prevents the native from enjoying any advantage or reward to which his education may entitle him. Mr Grobler asserts that Lord Noel Buxton's statement about repressions and exploitation is pure nonsense. Well, we in this country know that it is not nonsense, but only too true; and the native lives a dog's life from the cradle to the grave. Mr. Grobler refers to the Union's native

legislation with some self-satisfaction, can he quote one single Act of Parliament passed solely and truly for the benefit of the native? On the contrary, every law referring to the natives is invariably of a repressive character, curtailing their liberty and freedom for the benefit of the Europeans. The real position in this country is that, owing to the increasing number of poor whites, whose votes are essential, the native is the unfortunate bedrock of the population, is squeezed out of every decent job, however, low and ill-paid

INDIA RE-AWAKENING

Let him regain his Kingdom!
Let him conquer thus
"And all on ME, intent!
—(Song Celestial")

By
L. W. RITCH

THE world (would that it had eyes to see!) is being confronted with an epoch-making spectacle, nothing less than that of a people arising from the slough of an age-long degradation and "regaining its Kingdom."

India is re-awakening to a consciousness of her true 'dharma'—the spiritualisation of life and the practical dedication of lives lived to the ideal of the Fatherhood of God, and the Brotherhood of Mankind.

Gandhi and Nehru—Bapuji and Panditji—are the privileged channels through whom the forces of regeneration are working. Gandhi is revitalising the soul of the people by the truly sacrificial act of giving himself to them—offering up his self to The Self—and the quickening of his people's potentialities with the invigorating strength of his own soul-force. This he is doing in the true spirit of The Gita:—"Make me thy Warrior!" And, that, so effectively as to have already produced startling apparent results. We are thus witnessing nothing less than a renaissance, a spiritual rebirth. India is being reborn.

Panditji's task would appear to be the remoulding of his people's intellectual outlook, the bringing of the mind into consonance with the change of heart, and the application of both to the establishing of a better social and economic order in substitution of the existing disorder in which grab and exploitation are the ruling principles.

Gandhiji recognised that regeneration had to be initiated from within, as indeed all reforms must be. He perceived that the "below" could only be transmuted by influence from the "above." His war on untouchability may indeed be called "a war to end war," ensouled as it is by the truth of the essential oneness of mankind irrespective of class or creed, race or colour. His dispelling of the traditional misconception concerning the real meaning and significance of "varna"—a superstition imposed and encouraged by and in the selfish interests of the dominant castes—is an equally important step towards the ultimate goal. Gandhiji has thus paved the way for the task that now lies before Panditji, the task of educating the people in the practical application of their conversion to a truer sense of the relationship of each to the other, and the inauguration of a new social and industrial order founded upon Service in place of Exploitation and ruled by the principle of "Each for All and All for Each."

LAND TENURE AMENDMENT ACT

The following Act to amend the Transvaal Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1936, to provide for the appointment of a permanent committee in the place of the commission mentioned in Government Notice No. 1324 of 1932 and to empower the Council of the Municipality of Johannesburg to transfer certain land to Asiatics, passed by the Union Parliament at its last session is reproduced here for the information of our readers from the *Union Gazette Extraordinary* dated May 18:

BE IT ENACTED by the King's Most Excellent Majesty, the Senate and the House of Assembly of the Union of South Africa, as follows:—

AMENDMENT OF SECTION 1 OF ACT 3 OF 1919

1. Subsection (5) of section one of the Asiatic (Land and Trading) Amendment (Transvaal) Act, 1919, as inserted by section seven of the Transvaal Asiatic Land Tenure Amendment Act, 1936 (Act No. 30 of 1936), is hereby amended by the substitution of the figures "1939" for the figures "1937": Provided that in relation to residence upon or occupation of land situate within the area known as Prospect Township in the district of Johannesburg, the said subsection shall apply as if it had not been amended by this section.

AMENDMENT OF SECTION 11 OF ACT 30 OF 1936.

2. Sub-section (3) of section *fourteen* of the said Act No. 30 of 1936, is hereby amended by the substitution of the words "(c) or (d)" for the words "(a), (d) or (e),"

APPOINTMENT OF ADVISORY COMMITTEE

3. (1) After the dissolution of the commission mentioned in Government Notice No. 1324 of 1932, when it has finally reported upon the matters referred to it, the Minister of the Interior may appoint a committee to whom he may refer for investigation any matter arising from the said commission's report or recommendations or any matter in regard to which he may act in terms of sub-section (4) of section *one hundred and thirty-one A* of the Precious and Base Metals Act, 1908, of Transvaal as substituted by section *five* of the said Act No. 30 of 1936, only upon the recommendation of the said commission, and any reference in the said Act to the recommendations of the said committee on any matter referred to it by the said Minister.

(2) Each member of the said committee shall hold office for such period and shall be paid such remuneration as may be determined in his appointment.

(3) Whenever the said Minister approves of any recommendation of the said committee for the amendment of any recommendation of the said commission as expressed in the register mentioned in section *thirteen* of the said Act No. 30 of 1936, the said Minister shall cause the said register to be amended accordingly, and the provisions of that section shall *mutatis mutandis* apply to any such amendment of the said register.

JOHANNESBURG MUNICIPAL COUNCIL MAY TRANSFER CERTAIN LAND TO ASIATICS

4. (1) When both Houses of Parliament have by resolution approved of the transfer to Asiatics of the land which was granted to the Municipality of Johannesburg by Crown Grants No. 180 of 1907 and No. 338 of 1921, an Asiatic may acquire the ownership of or any interest in any portion of that land and the Council of the Municipality of Johannesburg may alienate and transfer any portion of that land to an Asiatic.

(2) When both Houses of Parliament have passed a resolution mentioned in sub-section (1) the Minister of the Interior shall cause a description of the area in question to be entered in the register mentioned in paragraph (a) of sub section (1) of section *fourteen* of the said Act No. 30 of 1936.

5. This Act shall be called the Transvaal Asiatic Land Tenure Further Amendment Act, 1937.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

OMINOUS CLOUDS LOOMING OVERHEAD

ARE WE PREPARED?

TO THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR,—Those who have intelligently read between the lines of the utterances of responsible South African statesmen published in INDIAN OPINION of June 4, must have detected the direction in which the political wind at the moment affecting the Indian community in South Africa is blowing, and it is apparent to them that ominous clouds are gathering in the horizon and that Indians in South Africa are really in for critical times. It appears clear that the Union Government is determinedly forging and fashioning its policy towards non-Europeans in this country not only with the intention of its strict enforcement within the Union, but also with an eye to its eventual adoption by all dominating European people in the whole of the Continent of Africa, and that what was formally regarded as an "Asiatic problem" is now being metamorphosised into an "Indian problem." One could easily see that South Africa had, without giving any consideration, discarded the French policy of "assimilation" which embodied in practice the equitable principle of equal rights for all persons regarded as civilized according to West European standards irrespective of colour or creed. As far as Indians in South Africa are concerned the Union Government thought of, and, to a certain extent, tried, the policy of "extinction" in its modern form of "repatriation" and "colonization," but realising that it was impracticable under the circumstances in which Indians in South Africa are placed, the Government seems to have decided upon strict enforcement of the policy of absolute and unqualified segregation which was conceived from the very advent of Indians in this country but was, for various reasons, not strictly enforced. One could easily picture before one's own mind's eye the tragic position the Indian community would be in when strict segregation will be enforced.

There Are Writings On The Wall

We know to-day that as a result of the Feetham Commission's Reports the Government is in a convenient position to demark, reserve and set apart for the occupation, trade and residence of the Coloured people certain strictly defined areas wherein the Indians can have their be all and end-all of their existence. This applies only to places where the Gold Law applies, that is to say, to Reef Towns of the Transvaal from Springs to Randfontein. But after the arrival of General Hertzog from overseas in the month of July, the terms of reference and personnel of the two Commissions—one to investigate on Mixed Marriages, and the other on the question of acquisition of land by Asiatics (Indians) in the Transvaal—will be announced. It does not require much effort of mind to visualise that as a result of the reports of these two commissions, the Indians now trading and residing in the country-districts of the Transvaal will also be sharing the misfortunes and ill-fates of their Reef-Towns Indian-Brethren-in-Segregation. And let the Indians of the Cape and Natal be not under the mistaken impression that their lot will be happier than that of their brethren in the Transvaal, for, what is contemplated to be, and is being, done to-day or to-morrow in the Transvaal will be done the next day in the Cape and Natal as well, and the proof of the correctness of this statement is not lacking even to-day.

Moreover, debarred as the Indians are from being employed in state, Railway or Municipal Services, and prohibited from being employed in industries except in the capacity of menial or unskilled labourers, the Indians' sole means of existence is trade, and the power of granting or refusing trading licences has been unappealably delegated to the arbitrary hands of the local bodies, some of whose members have interests in opposition to the Indians. It is now in the air that the question of consolidation and uniformity of application of the licensing laws will come up for Government's consideration in the near future.

Under the Marketing Act the fate of the Indian farmers in Natal has been entrusted to the hands of the European farmers who are to be the guiding spirits of the Marketing Boards and Councils wherein Indians have no right of say whatsoever. How will the Marketing Act be administered?

What, I speak of education of Indian children in this country? The less said the better. The Indians' desire to well-utilise the money earned by the sweat of their brows in furtherance of the higher education of their children is nipped in the bud when they find that some Universities do not admit Indian students and when some Universities have admitted them in limited numbers and for certain faculties only, there is now a hue and cry that European students will be contaminated and that, therefore, there should be strict segregation even in the Holy precincts of the Goddess of Learning.

There are many more things which could be said in substantiation of the heading of this letter. But the vital question for the Indian people is whether they, individually or corporately, realise the precariousness of their imminent position which is in store for them and whether they are prepared for concerted action to meet and face the difficulties that lie ahead in their path of progress and betterment. The Hindu section of the Transvaal is divided upon unimportant trifles and there are no signs of the split being cemented. The Transvaal Indian Congress is functioning quite unconstitutionally and arbitrarily, for the simple reason that its chairman had resigned long ago and has not been replaced, that one of the secretaries had left Transvaal and the other secretary is wielding the petty power as he likes, and that the general election which was falling due in January of this year has been postponed and delayed for want of a chairman and other officials who would be prepared to bear the brunt and burden of office in accordance with the sweet-will of the present secretary. The South African Indian Congress is in a worse position about which let things remain unsaid except that the lone so-called secretary is dictatorially directing affairs in the name of the Indian people in the same ignorantly conceited manner suggested by his giving "assurance" for voluntary dismissal of white women employees by Indian tradesmen who are thereby

A Purohit And Religious Teacher

Wanted A qualified Brahmin to conduct services in all Vedic Rites of the Hindoo Religion, as well as to teach children Gujarati language and music. Applicants must furnish references showing several years of training in some well known religious institution. If applicants are married preference will be given to one whose wife has passed the sixth standard in Gujarati. For further particulars, apply with references to the undersigned not later than the 28th day of June 1937.

L. BAGRY,
Hon. Secretary,
East London Hindoo Society,
23 Maclean Street,
East London

impliedly branded as immoral and unfit, and by his handling of the points raised by the new Immigration Act which took away, by a stroke of the pen, the birth-rights of several Indians. The Congressites and the Colonial-borns in Natal are at loggerheads and nothing has evidently been done for composing their differences. No conference, either Provincial or South African, has been held to decide upon the attitude to be taken by Indian people towards questions which ought to be tackled without delay.

If not for any other purpose but that of self-preservation without losing self-honour and self-respect, no time should be lost in bringing about unity among the leaders of the community so as to bring about reconciliation among all sections of the Indian people in South Africa, and, thereafter, in unitedly deciding, with the approval of the people, the policy to be adopted towards all questions that are before them and particularly towards the aforementioned Commissions. If Indians are to subserviently submit to whatever humiliations that may be imposed upon them, then, their future in this country is sealed; they may remain here as mere dumb-driven cattle and allow their so-called present leaders to barter away their simple souls for a mere mess of pottage. Let the Indian people be roused by the Indian papers to the realisation of the precariousness of their present position and of the shadow of darkness as to their future. The time for petty differences, misunderstanding and personal jealousies is over.

Yours etc.,
OLD CONGRESSMAN.

A CORRECTION

Sir,—In your issue of June 4, wherein you published my article bearing upon the controversy re "Tamils and Telugus," an error has occurred which may have been caused by an unintentional elision on my part while transcribing it. The sentence which commences "But because a changed and borrowed idiom and been introduced into a language provincialised through the influence of Sanskrit, 'the people among whom the same language exists in its pristine purity' should read thus "But because a changed and borrowed idiom had been introduced into a language provincialised through the influence of Sanskrit, 'the people who speak it cannot deny their germane kinship with the people among whom the same language exists in its pristine purity.'"

Yours etc.,
A TAMIL NATURE.

MR. C. R. SWART, M.P., URGES

EXTREME POLICY ON COLOUR

THE colour problem has been tackled by the Nationalist Party, also in the industrial arena. In our programme of principles we have laid down the following:

"In the sphere of industry the party declares itself in favour of segregation between Europeans and non-Europeans."

In the Programme of Action this idea of industrial segregation is developed. The Party stands for "the introduction of an equitable quota system for Europeans and non-Europeans in specified trade," while it also postulates the compulsory provision of separate workshops for those who are white and those who are not, and the prohibition of the employment of Europeans by or under the supervision of Natives, Asiatics or coloureds.

That is the aim of the Nationalists and they have, during the recent session of Parliament, put their principles to the vote on several occasions. They received no support from the Government party or any of its members, nor from any other party. It must be abundantly clear, therefore, that the matter is going to be an apple of discord between the Nationalists on the one hand and all the other parties on the other. This matter will without a doubt be one of the most important questions on which the forthcoming elections will be fought.

Wage Scales

When the new Wage Act was considered recently an Amendment was moved on behalf of the Nationalist Opposition in order to make provision for the following matters: discrimination in wage scales by virtue of colour or race, the fixation of employment quotas for whites and non-whites in industries or sub-divisions of industries, the reservation of certain trades or sub-divisions of trades for Europeans alone and the principle of separate workshops in any industry or its sub-divisions. The Wage Act also proposes to protect our own coloured races from unfair competition in the labour sphere as against any influx of uncivilised labourers from beyond our borders.

The present position will have to be faced fairly and squarely by every South African who feels strongly on the question of drawing a colour line in our national life. We as Nationalists say boldly, clearly and emphatically that we want to draw the line in the spheres of politics, industry and social life between the European population of South Africa on the one hand and the others who are not.

Our programme of principles accepts the Christian guardianship of the European race over the native race and the coloured peoples, but declares the party to be unalterably opposed to any blending of these races with one another. The coloured races must be provided with the opportunity of developing along their own lines in accordance with their natural aptitude and endowments.

The Nationalist Party has also laid down that it stands for the protection of our own coloured races against competition from and immigration of Asiatics. The party as passed, however, makes no provision for any discrimination whatsoever on grounds of colour.

We have been attacked for these views by the so-called Liberals who are to-day coming to the fore within the ranks of the United Party. Perhaps the majority of the rank and file of the governing Party are in accord with us in these matters, but they are dragooned by the minority of Liberals into voting against us on these issues. They seem to be in mortal fear of Mr. Hofmeyr and his followers walking out of the parlour and leaving them at our mercy, and so they toe the line and vote down our proposals while sympathising with us.

—*Sunday Express.*

Muslim Hostel In Standerton

Although there are facilities in Standerton for teaching English, Afrikaans, Gujarati, Urdu and Arabic there was need for a hostel for students coming from other towns.

The local Muslim Educational Institute have now filled that long-felt need by opening from last April 16, a hostel near the Public Park. The hostel is looked after by two experienced supervisors and there is accommodation for boarding and lodging both for Hindu and Muslim students. The fee is £2 per month. For further particulars apply to:

M. S. HIRANIA,
Secretary Standerton Muslim
Educational Institute.
P.O. Box 168,
Standerton, Transvaal

MR. HOFMEYR REPLIES TO HIS CRITICS

SPEAKING at a meeting of the Ladeln branch of the United Party, Mr. J. H. Hofmeyr, referred to a number of mis-statements concerning himself, which, he said, had been spread throughout the country for the purposes of political propaganda. The Minister said that there had been a great deal of misrepresentation regarding the attitude he had adopted in Parliament concerning the question of mixed marriages. The Bill was introduced not by the Government, but a private party, and was intended to make illegal marriages between Europeans and natives and Europeans and Asiatics. "I spoke against the Bill, and I was one of those who voted for an adjournment of the House," said Mr Hofmeyr. "The majority voted for an adjournment, as a result of which the Bill was not heard of again. This is where the misrepresentation comes in. Because I voted as I did, it was stated that I was in favour of mixed marriages, although I was as strongly opposed to this as the other members of Parliament ... What is my attitude? Simply this. There are certain social evils which, when dealt with by legislation, simply drives them underground. One instance of that was prohibition in America. I have very strong views on the liquor question, and I would like to see prohibition in this country; but I would not vote for it because I know that the same would happen as happened in America—you will drive the evil underground. "You cannot solve every social evil by legislation. Some should be tackled in other ways, and happily in the matter of mixed marriages that is what is happening in South Africa. You find that the number of such marriages is going down all the time, because the conscience of the people in South Africa is being affected. The number of such marriages is very small today, so that the evil is gradually diminishing. In my opinion you must allow the public conscience to proceed that way to get rid of the evil." Mr. Hofmeyr said that this was also the attitude of General Smuts and General Hertzog.

White Women Employment Bill

Then again, said Mr. Hofmeyr, they had the Bill—also introduced by a private party—regarding the employment of Europeans by Asiatics. That Bill went very far, and it would have had the effect of making it impossible for Asiatics to engage a European doctor, nurse, or attorney. The Bill, moreover, was supported by the wildest sort of mis-statements giving an exaggerated account of the incidence of employment of Europeans by Asiatics and altogether misrepresenting the evils that resulted from such employment. "The attitude I took up was this," said the Minister. "Before we were stampeded into legislation such as this we had got to get facts. Surely it is the duty of Parliament to satisfy itself as to the facts before passing legislation. Because of the attitude taken up the Government refused to commit itself until a select committee had investigated the matter. When investigated it was found that instances of such employment were very small and there had been gross exaggeration of the number of Europeans employed by Asiatics. It was found that there was hardly any evil and the Asiatics were quite prepared to put an end to such employment." Mr Hofmeyr said that his attitude did not mean that he was in favour of Asiatics employing Europeans. On the contrary, he was largely instrumental in getting an assurance from the Asiatics that that employment would cease. "I was not concerned about the interests of the employers in this matter," said Mr. Hofmeyr. "I was concerned about the good name and honour of South Africa and the Parliament of South Africa, and surely it was a matter affecting our good name and honour that we should not be stampeded into such legislation without satisfying ourselves as to the facts. Had this legislation gone through, we would have been the laughing stock of the world. Moreover, we had to be careful not to compromise the good relations between South Africa and India."

Things In General

Transvaal Administrator On Indian Education

SPEAKING on the question of education in the Transvaal Provincial Council the Administrator, Mr. Bekker, said that the Indian and coloured communities paid the same taxes as the white population and the coloured and Indian children were just as much left in the charge of the Provinces as white children. He found that they hired 91 schools for the coloured and Indian children and paid £6,000 a year for rent. Some of these hired schools were as good as those used for white children and he could assure them that the Indian and coloured children would get the same chance of receiving a good education as the white children as far as possible.

The above remarks Mr Bekker will be received with profound appreciation by the Indian community. We hope the same principle as regard to education would be put into practice in all the Provinces.

Pirow And "Coolies"

The advantages of a uniform native policy for southern Africa were stressed by the Minister of Railways and Harbours and of Defence, Mr. O. Pirow, in the course of a speech in Schweizer Reneke. Mr Pirow declared that the Union's native policy was so sound that it had to some extent been taken over by Southern Rhodesia and he prophesied that it would eventually also be adopted by Northern Rhodesia and their other neighbours to the north. If that came about we could be certain that White civilisation in South Africa, and in Southern Africa as a whole, would be absolutely safe, not only in our lifetime, but for generations to come. At question time Mr. Pirow was asked whether he and Mr Hofmeyr saw eye-to-eye. Mr. Pirow said he and Mr. Hofmeyr disagree on certain matters in the same way that Mr. Hofmeyr and Dr Malan had disagreed on the very important question of independence, and in the same way that he (Mr. Pirow) had disagreed with Dr Malan in regard to the "coolies."

A Mosque And School On Pretoria Road

The monthly meeting of the council of the Federation of Ratepayers Association was held recently in Johannesburg. A letter was read from the Secretary for the Interior about the establishment of an Indian mosque and school on the Pretoria Road near the Halfway House. It was intimated that a European company had been formed, and land had been purchased for the erection of the buildings. All legal obligations had been complied with. In the circumstances the department could not do anything. The intimation said the letter virtually meant that an Indian community would be established and they were powerless to do anything. Objections were raised by Pretoria and Johannesburg. He had reason to believe that the money for the purchase of the land, £16,000, had been supplied by a wealthy Indian. It was decided to

write to the Department of the Interior on the matter and also the Johannesburg Municipality, asking that the question of occupation be raised.

Minister Of Interior On Proposed Asiatic Commissions

Mr. R. H. Stuttaford, Minister of the Interior, in the course of a statement to the Press said, the Government had no intention of appointing a commission to investigate the question of the employment of Europeans by Asiatics. This particular question was closed when the Prime Minister announced in Parliament that the Government had decided to accept the assurance of the South African Indian Congress that it would take steps itself to rectify the position. It was probable, he added, that no final decision as to the appointment of two commissions, one to investigate mixed marriages between Europeans and non-Europeans, and the other the ownership of land by Asiatics, would be taken until the return of the Prime Minister from overseas.

'British Subject' Problem Cleared Up In London

Dr. H. D. J. Bodenstein, Union Secretary for External Affairs, recently handed *Africaga* a copy of the memorandum of the Constitutional Committee of the Imperial Conference, which deals with the "British subject" problem. The memorandum states that the term "British subject" "does not mean subject of Great Britain, but denotes generally all subjects of His Majesty to whatever part of Commonwealth they belong. But British subjects have generally also particular connection with one or another member of the British Commonwealth. In the absence of rules for determining the part of the Commonwealth wherewith the particular person has a connection, practical difficulties arise or might arise in future in the matter of immigration, deportation, diplomatic action, extra territorial legislation and treaty rights and obligations. The suggestion that the difficulties be overcome by each member of the Commonwealth passing a law defining its nationals or citizens proved unacceptable. Wide differences between a large number of territories, their legal jurisdiction and the races for which the United Kingdom is responsible render it particularly impracticable for her to adopt any single classification which would in any real sense be analagous to that expressed by the term 'nationals' or 'citizens' or 'member of the community' of any other member."

Hitler Honours Mussolini

Herr Hitler has conferred the Grand Cross Order of the German Eagle on Signor Mussolini and Count Ciano. This is the highest class of order, which was created a month ago and is reserved exclusively for foreigners who have deserved well of Germany. Il Duce and Count Ciano are apparently the first recipients.

£500,000 Mental Hospital

A new mental hospital is to be erected near Krugersdorp at a cost of £500,000. The Government has purchased 350 morgen of ground at Sterkfontein at a cost of £5,500, the ground being transferred to the Government free of cost. Here some 2,000 patients will be accommodated. A feature of the new mental hospital is that unlike other institutions, it will probably be built as a settlement to avoid giving the inmates the impression that they are being confined.

Hill View Indian School

A meeting of the residents of Clare Estate (New Germany area) was held recently under the auspices of the Hill View Government-aided Indian School Society in the school hall to discuss the erection of a new school building. Mr. S. Kunniappa Reddy presided. It was unanimously decided to erect a new building to replace the existing one, which is in a dilapidated condition. A committee of 12 members was formed, with the following officials at the head: President, Mr. M. Murugappa Reddy; hon. secretary: Mr. R. Mathai; treasurer: Mr. S. Muthusamy Moodley; auditor: Mr. E. Sheikh. All donations will be kindly accepted by the Treasurer, Hill View Government Aided Indian School, P.O. Sydenham.

B. W. CANEY
Jewellers
166 West Street. Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes. 11th

£1,000,000 Airport Opened At Singapore

A vital Inter-Empire life line was established at Singapore with the inauguration of the new £1,000,000 civil airport which is of extreme significance to the Empire. Singapore is the focal point between the Indian and Pacific Oceans and the jumping off place for Australia and New Zealand, guarding an immense region wherein Empire interests predominate. The new airport was built on the one-time swampy and unhealthy mud flats, two miles from the centre of the town. British engineers started work seven years ago.

Sir Auckland On Gold Currency

In a speech in London, Sir Auckland Geddes said gold did not possess all the merits formerly claimed for it. "It is plainly no longer stable in value. Inside 20 years its sterling value has moved from 84/- to 140/-. As a background for internal currency gold is no longer required and there seems no reason why people should not have as much confidence in paper as gold currency."

Proposed Scale For Shop Assistants In Durban

A new scale of wages for shop assistants in Natal, involving the principle of equal pay for men and women was approved at a meeting of the National Union of Distributive Workers (Durban branch) held in the Town Hall Basement on June 9. The new scale, which will be submitted to the national conference of the Union to be held at Johannesburg in December next, is as follows:—First year, first half, £5 a month, second half £6; second year, first half £7, second half £8; third year, first half £9 10s., second half £11; fourth year, first half £12 10s., second half £14; fifth year, first half £16, second half £18. Thereafter £20 a month, rising up to £80 to be determined by ratio of one at £20 to one apprentice. At present the rates are £5 a month for an unqualified assistant, £9 10s for a qualified female, and £18 for a qualified male. It was also agreed that no assistant be employed for more than five hours without a break of one hour or be employed for more than six days in one week or on a public holiday, and that the maximum for one day be no more than eight hours. Another agreement reached was that all licences should be restricted to the general shopping hours with the exception of tea rooms. The meeting also decided to support the principle of affiliation of the Trades and Labour Council as a national organisation. The question of equal pay for men and women provoked some discussion. One speaker said that it cost just as much for a woman to live as it did a man. Another speaker pointed out that if women received the same pay as men employers would not engage so many women. Mr. Wanless, Secretary of the Union, said a fundamental principle was involved in the idea of equal pay.

Stanger Hindu Youth Club

The annual general meeting of the above club was held recently at the Sabha Hall, Stanger. The President, Mr. C. V. Naidoo, opened the meeting to a full house and his address, together with the secretary's and treasurer's reports, gave a very creditable account of the club since its inception in March 1936. 30 meetings were held throughout the year which included debates, lectures and socials, which were enjoyed both by the members of the club, and others who attended. The following office-bearers were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. R. Padhaby, M. M. Moodley, S. Seobrumuney Moodley, A. P. Naidoo and N. Bodasingh; President: Mr. Vadival Thomas; vice-presidents: Messrs. T. Vadivalu and V. A. Pudhaby; joint hon. secretaries: Messrs. S. A. Pather and S. Moodley; treasurer: Mr. S. M. Ravender; auditor: Mr. S. M. Pillay; committees: Messrs. S. S. Moodley, D. Ramiah, Nadan Pillay, E. P.

(Continued on page 295)

India Letter

(Extracts From A. I. C. C. Foreign Letter)

Islam Tolerates No Slavery

ADDRESSING a gathering of Muslims at Kurla, a suburb in Bombay, Mr. A. Orelvi, a Nationalist Muslim leader, said that it was regrettable that Muslims had not joined the Congress to as large a number as was desired. And here he traced this regrettable result to the wrong lead given by the leaders of the Muslim League like Mr. Jinnah and to the failure of Congressmen themselves to [illegible] the Congress message to the doors of the Muslims and explain the aims of the Congress and the work that it had been doing. He assured his co-religionists that Congress was the only non-sectarian political body in the country and as such was working for the political emancipation of the Motherland and not for the good of one community against the other. In fact the democratic spirit of Islam demanded of his Muslim brothers active participation in the Congress fight for the removal of political slavery. For Islam did not tolerate political slavery and it and political slavery were incompatible. He was not surprised to find that the move of the Congress President to establish more intimate contact with Muslim as with non-Muslim masses had perturbed the communalist leaders who were frightened that the days of their "leadership were passing away and they were indulging in futile warning that if the Congress tried to approach the Muslim masses without coming to a settlement with the "leaders who count," there would be dire disasters. The warning was futile because the Congress had taken the right course. So far as the Nationalist Hindus and Muslims were concerned a settlement could be reached within half an hour. But the experience of all part Unity Conference was that Communal leaders, both Hindu and Muslim, obstructed a settlement. A lasting settlement could only be arrived at by a direct approach to the masses who were more vitally interested in democratic Swaraj Congress wanted to establish. He asked his co-religionists to believe that Congress did not stand for any one community or party. The Swaraj that Congress was fighting for was the Swaraj for all communities and all classes, and especially for the worker and the peasant, and the poor generally. The attitude of the Congress towards the minorities was grossly misrepresented. The Congress did not interfere in religious matters and it promised complete religious liberty and it had pledged itself to protect the culture, language and script of all minorities. It had signally proved its non-sectarian outlook in so far as it championed the Khilafat cause, when the present league leaders like Mr. Jinnah and Sir Dehlavi were conspicuous by their absence. It was Congress and its leader Mahatma Gandhi who led the Khilafat agitation and stood by Islam in its hour of real need. He hoped they would not be misled by false leadership and asked them to join in making the Congress organisation living.

Not A Dictator

Pandit Jawaharlal Nehru has issued the following statement with reference to certain observations which Mr. Jinnah is reported to have made in connection with Pandit's recent move to increase the Muslim element in the Congress: "I am sorry that anything that I have said or done, should lead Mr. Jinnah to think that I want to function as a dictator. Far from dictating to others I cannot even dictate to myself. I am a servant and worker of the Congress trying out its directions. Personally I have found it difficult to think of any question on communal lines. I think on political and economic lines. But I should like to assure Mr. Jinnah and others that the Congress attaches the greatest importance to the building up of united India and in removing the differences and suspicions [illegible] unfortunately separate sometimes various religious groups. To that end the Congress will co-operate with all others but inevitably that unity must have an enduring political basis. It cannot be unity of subjection."

Outwitted The British

Mr. Purdy Jones, ex-M.P. was entertained at a tea party by Mr. Kunj Behariia Shivni, local Congress President at Jhansi, to which many prominent citizens as journalists were invited commenting on the constitutional crisis in India, Mr. Jones said, "Now it the Congress has gone out of the jurisdiction of the constitution in demanding an assurance from the Governor, they have undoubtedly shown first class political sagacity inasmuch as in the very first stroke they have shattered the constitution, rejected its help [illegible] to think at [illegible] Indians [illegible] this constitutional struggle have out-witted the Britishers. "If the Congress can maintain its present position, continued Mr. Jones, "then they [illegible] to win the end, and the [illegible] as well, and before long Federation will become a dead letter. Their refusal of offices, forth [illegible] has manifested to the world that they are not enamoured of offices and can denounce them before principles.

Madras European Association

"The resolution of the European Association should make no change in the political situation or on the work of Congressmen," declared Mr. Rajagopalachari in the course of an interview regarding the anti-assurance resolution passed by the Madras city circle of the European Association. He added, "If we had depended upon the European merchants in India for securing our birth-right, we should have to wait till 32nd March or for any other impossible date. They are good men in their own way, but they cannot recognize other people's interests or honour. It may be assumed that in any organization people's views intimate one upon another, but everyone is expected ultimately to co-operate in evolving a common policy and be loyal to it. The European Association is not doing well in trying to exaggerate the differences between one another in Congress ranks and hoping for revolt and rebellion. I have influenced other people's views no less and subordinated my views to those of others in my organization no more than Sir William might have influenced others' opinion or subordinated his views to those of other members of his association. Referring to Sir William [illegible], Mr. Rajagopalachari said, "Sir William hopes that safeguards should always remain and be effective. What does this mean except that we will be slaves and forget that status and submit to the safeguards as part of our permanent mental make-up. I can not share this view, for it would mean that I must lose my manhood altogether."

Tagore On Office Acceptance

"Office acceptance is only an outward temptation and not a real need. Particularly the Hindus are useless that this is not the time for bothering after offices," says Dr. Rabindranath Tagore in a recent message to [illegible]. The message adds: "Sind owes a debt to me and I have the claims. We India are living in strange circumstances and it is said that and is betraying the country. Sind may have Hindu Muslim frictions but you must realise that you are being duped into gutter [illegible] is shown to you. Offices [illegible] to entangle us. We must not leave this. The urgency of time requires that we rise above this. It will be a betrayal of the country if we succumb. Every Indian should be aware of the present political situation in the country that he may not be duped into temptation of office and won over. Sind will play into the hands of the powers as much as every M.L.A. appears to hanker after pie. Evidently the right people are not there."

THINGS IN GENERAL]

[Continued from page 293

Pillay, Sivagyanam Moodley, D. P. Soni Frank Naidoo, P. O. Govender and V. D. Padhoby.

New Firearms Law

Stringent regulations regarding the possession of firearms in the Union will come into force on July 1 and will apply to the whole of the Union. At present there are many unregistered firearms in the Union, and these will have to be licensed under the Arms and Ammunitions Act of 1937 before July 1. Six months are being allowed for the taking-out of new licences. After that period it will be an offence to be in possession of a firearm without a licence.

Jack Doyle To Wed Millionairess

Jack Doyle, the Irish heavy-weight boxer is going to America on the French liner *Normandie* to marry a noted American, whose personal fortune, derived from an American tobacco company, amounts to about £2,000,000. Mr. Doyle will not reveal the name of his future wife, but says she is a brunette, 27 years old, and a widow.

Sinister Sex

Because of a superstition that tea picked by delicate feminine hands will retain its sweet flavour, only women are employed to gather leaves in Kooma Ohira's famous black tea producing centre, where the harvest is now in progress. Nevertheless, the manufacture of the black tea was started by a man named Yu, in 1876. He made such handsome profits that others quickly followed his example, and to-day there are 60,000 black-tea producers.

Social And Personal

MR. B. T. CHETTY, the 9th son of Mr. R. S. Chetty, of Durban, sailed by the *Balmoral Castle* on Thursday June 10, proceeding to Edinburgh where he will [illegible] medicine. He was seen off by a large gathering of relatives and friends, and was also the recipient of many presents. We wish young Mr. Chetty every success.

—o—

Mrs. Sombjee Ratanjee, who had been on a short visit to India has returned to Durban by the *Tairea* last Wednesday with her little daughter.

Louis Retains World Title

John Henry Lewis (12st. 6lb.) retained his world light-heavy-weight championship recently by knocking out Bob Olin (12st 6¼lb.) in the eighth round states a Reuter's message from St. Louis (Missouri). Lewis gained the title from Olin in October, 1935.

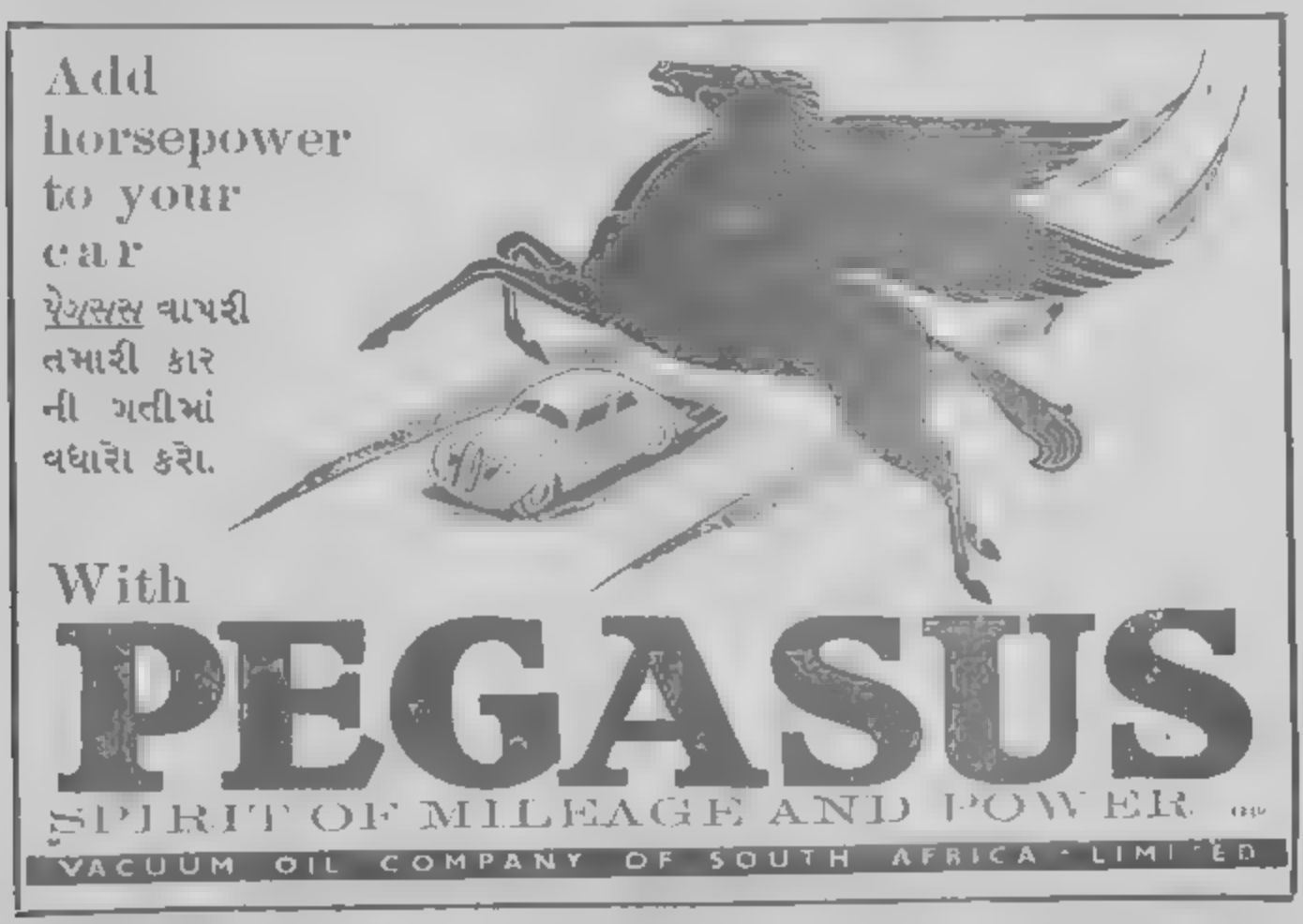
Chinese Played Football In 200 B.C.

Chinese soldiers played football as far back as 200 B.C., according to Mr. L. Carrington Goodrich, chairman of the Department of Chinese at Columbia University, who is in Peiping on a tour of further study. Mr. Goodrich reports that there is a stone monument not far from Kaifeng which was carved in 128 B.C. portraying a football match.

WANTED

Two teachers are wanted for the Gujaruti School and Madressa conducted under the auspices of the Standerton Muslim Educational Institute. Applicants must have a good knowledge of English, Gujaruti, Urdu and Arabic languages. Experienced persons will be given first preference. Applications must accompany credentials and as to what salary is required.

M. S. BHABHA,
Secretary Standerton Muslim
Educational Institute,
P.O. Box 160
Standerton Transvaal.

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 5/-, postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 - 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:

Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

PRABUDDHA BHARATA

[illegible]

Prof. M. H. Syed, M.A., [illegible]
Ph.D.

Dr. Taraknath Das [illegible]

[illegible]

Annual Subscription: Inl[illegible]

ADVAITA ASHR[illegible]

4, Wellington Lane [illegible]

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, મેગાફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી કિફાયત ભાવે મળી શકશે.

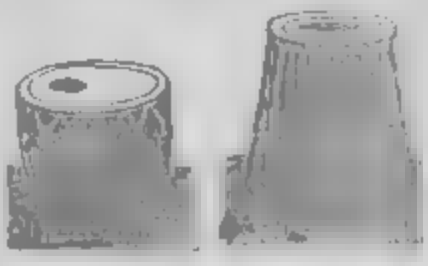
સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

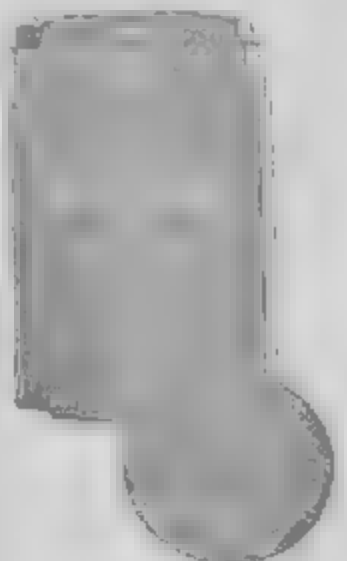

Hand Press Harmonium.
Single Reed £2-7-4.
Double Reed From £3-3-0

Stockists of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

Tablas From 22/6.

MIDWEST RADIO
Table Model: 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram: 6 Valve
From £45-0-0

Distributors of–
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003 Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

દરેક ગુરૂવારે પ્રસિદ્ધ થાય છે.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, ગુરૂવાર, તારીખ ૧૮ જુન ૧૯૩૭ અંક—૨૫.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શનિવાર, તા. ૧૮ જુન ૧૯૩૭.

નેટીવોનું ટ્રસ્ટીપણું

મજુર પક્ષના નેતા લોર્ડ નોર્થેસ્ક બકસ્ટનો સંસ્થાની ઉમરવેાની સભામાં નેટીવો પ્રત્યેની બ્રીટીશ સરકારની જવાબદારીઓનો ખ્યાલ આપીને એ સભાને જાગૃત કરી તેને માટે તેમને મુબારકબાદી ઘટે છે. તેમણે એ બાબતમાં એવી દરખાસ્ત મુકી હતી :- "સ્વર્ગસ્થ એડવર્ડના આપે તાબાના રાજ્યોમાં નેટીવો તરફની નીતીના જિલ્લાના વખતે જાતી કોર્ટ આ સભા ઉપર એવેા વખત આવેલેા માને છે, કે હાલની પરિસ્થિતિ સંપૂર્ણ ગ્રાહકતની સમાણી જાતીઓના. ધર્મ રક્ષણ બેદ રાખ્યા સીવાય, વિકાસને માટે બધા લોકોનાં હકોનાં રક્ષણને માટે એક જાહેરાણી નીતી બધી કાર્યવા જોઇએ આમ તેવી નીતી ટ્રસ્ટીપણાના સીદ્ધાંત ઉપર રચાયેલી હોવી જોઇએ."

સરદાર બાતાના તાબેના પ્રધાન લોર્ડ કેરીએ તે આ દરખાસ્તને મુલાકરેબી પહોંચી અને જણાવ્યું કે હાલ પરિસ્થિતિ બધ આવી બાબત માં નીતી ઘડવાનું નથી પરંતુ કમીશન મોકલવા અંગેનો અવાજોનો ચર્ચો કરવાનું છે.

આપણા બધા પ્રમાણે લોર્ડ નોર્થેસ્ક બકસ્ટનની દરખાસ્ત જરાય મુલવારેલી ગણ નહિ. જો હાલની પરિસ્થિ અને ફ્રીજ ઓફ નેશન્સ જેવા બધાય શબ્દોઓ અવાજ વજરના અને નરણ્યકારેલા લાખો વાનપીઓ—આપુનીક જમાનાના ગુલામો નરફ ધ્યાનથી ચર્તવુંક અવાપવાના આવા અનિ અગાસના સભાસદોનો ધ્યાન નહિ કરવા નો કેમ તો પક્કા ઓપ્ટ શબ્દાઓનો કમા બધાંજ નથી. જે કહેવાના ટ્રસ્ટીઓ બધાસ્તર જાણ નહિ થાય તો મુસોલીનીના હાથથી જર્મ ઓબીસીનીયનોની કલા થઇલી જ તેવીજ બા લોકોની બધાના અત્યંત બાર રહે છે; આને પછી એ વખતે "ટ્રસ્ટીઓએ" બોર બોર રોવાનાં આસુ દાબાવાથી કશો અર્થ નહિ સરે

લોર્ડ નોર્થેસ્ક બકસ્ટનને વાજબીજ જણાવ્યું હતું કે વિકાસ પામેલા સમાજના પગલાં સાથેના મેળવીનો સવાલ એ આવશ્યકતા ના મોટા સવાલ પર પડવાનો છે આને હાલ આમ તરફનો વલણ ફેરવી ગયા છે આને રાજકીય રાહતે આ સવાલના મેળવવા અંગેજ નાનુ બાયપરથી કોઇક સામાન્ય નીતી બધાવવા જરા જોઇએ. લોર્ડ બકસ્ટને જણાવ્યું કે બાજર ના બોલાવ્યા વચ્ચે કરિશાહ ચાલી રહી કે એક ટ્રસ્ટીપણાની અને બીજી પક્ષપાતની. પક્ષપાત તેમણે કહ્યું કે સમાજ સંસ્થાનને બધેબધે સ્વર્ગસ્થના આપેલી છે એ દસ્તાને કું સામાન્ય કહે છતુ પરંતુ પ્રાસેનીયલ ઓથોરીટી ઉદાર નીતીની વિરુદ્ધ વર્તન નીતીનો બચાવ કરી રહી છે એ વસ્તુ બાદના ના નાગરીકેઓએ બારણા નજરે જોવી પડે છે. તેમણે જણાવ્યું કે હવે ગ્રહાઇટહોલ દ્વારા નીતીનો સ્વીકાર કરવો તો પછી નવેસર સમાજ પાનું મહારાણી વિક્ટોરીઆએ જેડીયેલા દસ્તાવેજો આજના ૬. "તેમાંના સ્વર્ગસ્થના બધાર્યા સહિસલામતિ રહેલી છે" તેના દિવસો બંધ પુરા થયા છે

કેન્ટરબરીના આર્ચબીશપે મેલ્ટ આફ્રિકાના બધા નેટીવને દરેક બાબતનું ઊંડાણ બાપવાનાં આવે છે તેના દક્ષિણ આફ્રિકાની સરથે મુકાબલો કર્યો હતો, કે બધા નેટીવોને અહનિંદ્ય પોતાની દલાપણાનુ રમરમ્યુ કરવામાં આવી રહ્યું છે. તાજેતે જણાવ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકા એમ જણાવવા ઇચ્છે છે કે નેટીવન એ વસ્તુ કાજ્ય ગમે લાગણીઓ સહાનુભૂતિ ધરાવનાર છે. આર્ચબીશપે જણાવ્યું કે મને એવું કહેવામાં આવ્યું છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાની સ્થિતિ બરોબર સમજવાને માટે દક્ષિણ આફ્રિકા આ રહેવું જોઇએ પરંતુ યુનીયનની નીતીના બોલનની ઉપર ટ્રસ્ટીપણાની જે જવાબદારી રહેલી છે તેના સિદ્ધાંતનો અનુસરવાની બાબતમાં કે બરાબર તો કે જોઇ શકનારજ નથી. બ્રીટીશ સરકારે આપે બધાતે જાહેર કરેલું અભિપ્રાયકે કે કે ટ્રસ્ટીપણાનો સિદ્ધાંત બાળવાની નીતીને તેણે હજુ બધા દીધેલી નથી, એટલે કે આફ્રિકાના ગોરાએ જો સમજવું જોઇએ કે પોતે ત્યા છે તે નહિ પોતાના લાભને બાતર પરંતુ નેટીવના બૌતિક લાભને બાતર દક્ષિણ આફ્રિકાના બોટા સધનં રાકડીયાના પણ ઉકેલ બધા છે એ વિશે આર્ચબીશપે બાર્તાલ પોતે દર્શાવ્યો બધા જણાવ્યું કે ત્યાં પહેલાં ગ્રામનો કામકરા પાસે છ તેમ બ્રીટીશ સરકારે વિરોધ દર્શાવ્યા સીવાય બધાથી બાબતો તરિક બનવું.

પરંતુ લોર્ડ કેરીને હકીકતની સમાનો બાજી રહેલી બા રસીક અને ઉપયોગી ચર્ચાવર પાણી ફેરવતાં એકસો વર્ષ પુર્વની એક કંપનીનો દેવાલ ટાબો જણાવ્યું કે "આપણી નીતીનો દેતુ પબાત જાતીઓપર અમલ ચલાવા તેઓને સુધરેલા ધોરણે મદાવવાનો છે. બ્રીટીશ સરકાર આજપર્યંત એ નીતી અનુસાર ચાલી રહી છે અને કે તેની રીત અને અમલ હમેશાં દોષરહિત નથી હોતાં બતાં કેવી રીતે અમલ કરવો તેનો તેને પણને પણ સમજ પડતી બાવ છે."

બા ઉપરથી લોર્ડ બકસ્ટને કાયદાકીય આબોલીયની પરંપરાથી ચાલતી બાવેલી નીતીના લોર્ડ કેરીને કરેલા એકરારને બાટે બાભાર દર્શાવ્યો. પોતાની દરખાસ્ત પાછી ખેંચી લીધી.

દક્ષિણ આફ્રિકાના નેટીવોને પ્રતિનિધિની સભા બા તેમના ભવિષ્યને ચિંતાની ઘટનેથી બા બધાના પરિણામથી સ્થાપાયેલ બાર્ડનોદ યરોજ અને યુનીયન સરકારની દાચની નીતીને ગંભીર ચીંતાની નજરે જોશે. કેપ્ટેવાના ટ્રસ્ટીબોના બ્રમરો બાબત દુરથી બાજ કેટલાંતી સાહસવૃત્તી તેઓનું ઉજાદર ભવિષ્ય નથી એમ બાનવાને તેઓને સમાણ કારણ છે. પાર્લામેન્ટના જવાબદાર રાજદારીઓની ઉજાણામાં ઘણીવી વ્યક્તિઓપરથી એ સ્પષ્ટ ધ્યેય ચુકયુ છે કે નેટીવોને અગતા કાજના કાયદાનો હતુ નબળો બને ગરીબડામાં બાવનાર જમીનમાં બાધુનો તરીકે રાખી તેઓને ત્યાં ૧૬ ના મુળ માલવાનો અથવા તો ગોરા દાબેરો. કે જેઓના બાન-પિયાના દાખલાઓ બનેક પ્રસિદ્ધ થઇ ચુકેલા છે, તેઓની મુલાકી કરાવવા સિવાય બીજો હેતુ નથી. બા પીરોઝ પોતે ગોરાની સર્વોપરિતા કબુલ કરાવવાને બાધ યુનીયન સરકાર પાસેજ નાધ પરંતુ સમસ્ત બાફ્રિકા વારો નેટીવો સામેથી કેવી નીતી અખત્યાર કરવાના પ્રશ્નો છે એ બુબતા સમક્ષ બા બાજર કરી દીધેલુ છે. કેન્ટરબરીના બાર્ચ બિશપ બમારે સમર્થ રોડેસીયાના યુનીયનના ઘોટા ઉઠમા તે માટે બેદ દરાવેલી રજા છ બારે બા. પીરોઝે જો બદલ પોતાનો બત્યંત સંતોષ જાહેર કર્યો છે અને આપણા ઉત્તર તરફ વસ્તુ ઉદ્ભવે એવી સમ્ભવ દર્શાવી છે.

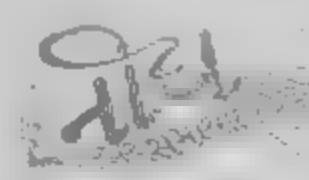
ઘણા યુનીયનના નેટીવ બાતના પ્રધાન બી. પી. જોબલર બા બાબતમાં શું કહે છે એ પણ તપાસ લેવા જેવી છે "ટ્રસ્ટીપણું" ના તે સાદેબ તો બાયજ પોતાના રાજકારણો કરે છે. વેરેના બાને બાબત કરતા તેબણે જણાવ્યું કે "લોર્ડ નોર્થેસ્ક બકસ્ટનને ટ્રસ્ટીપણાના બાપ વિશે કંઇ વિચિત્રજ ખ્યાલ છે. જે ટ્રસ્ટીને જેની પાસે તે કામ કરવા દોષ તેના કરતા વિશેષ હક તે હોય તો બાકી ટ્રસ્ટીનો જરૂરજ તો ત્યારે દોષ...યુનીયન બધારા દોષ કે બોક્ટોબર હાલમાં શું કહેવામાં તેની બાબતની

માફક દક્ષિણ આફ્રિકાને હવે ત્રિજા કરવાપણું રહ્યું નથી. આના લોકોને હવે દક્ષિણ આફ્રિકાના સંબંધમાં કશું જોવાપણાની સત્તા રહી નથી અને મેડમ સ્મટ્સીએ ઠીક જણાવી દીધેલું છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાની આંતરિક બાબતોમાં બહારે પડવાને કશો પણ પ્રયત્ન કરવામાં આવશે નહિ. તેમણે જણાવ્યું કે સેડ નેશનેસ અકસ્માત બે જુદી જુદી જાતો જણાય છે : આફ્રિકામાં યુરોપિયન એ એકજ ગોરાઓનું સ્વતંત્ર સંસ્થાન છે. ગોરા લોકોએ આફ્રિકાના આ ભાગમાં પશ્ચિમનો સુધારો સ્થાપેલો છે અને નેટીવોપરનું યુરોપીયનોનું ટ્રસ્ટીપણું ગોરા તેમજ નેટીવોના બંનેના ભલાને માતર ખ્યાલ અને બ્રીટની કલ્પના સિદ્ધાંત અનુસાર અદલબદલાયેથી બજાવવાનું છે."

દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાઓને નેટીવોના ટ્રસ્ટી પણા વિશેનો ખ્યાલ કેવો છે તો આ પરથી સ્પષ્ટ થઇ જાય છે. અમે તો આ પ્રોબ્લમ પાર્લમેંટ પર આ પ્રશ્નોસીજ ચર્ચાત રાખ્યા : ટ્રસ્ટીઓને બદલે ખરી "હકો" દેવાના હતા. આજ સુધી ટ્રસ્ટીપણાનો અર્થ અમે ગોરા સમાજના હતા કે નેગ્રોનો પોતે નેગ્રોના વિકાસ નીચે સંપૂર્ણપણે ગોરાના કાબુમાં રાખ્યો અને અદલબદલાયના ખરા ભાવી સિદ્ધાંતને બાજુએ રાખવા માંગે છે. પરંતુ મી. પ્રોબ્લમરને અકસ્માતકારના ખ્રીસ્તી સિદ્ધાંતના અર્થ વીશે ખુબજ ખ્યાલ જણાય છે. ગોરા તો પાર્લમેંટ ને તેઓને બદલે ટ્રસ્ટીપણાની શી જરૂર પડી? અમને લાગે છે કે મી. પ્રોબ્લમર ટ્રસ્ટીપણા અને મુદ્દા રૂપણા વચ્ચેનો ભેદ નથી સમજી શકતા.

આંતમાં મી. પરથી બ્રેડ. ડોકટરે 'રેન્ડ ડેઈલી મેલ' પર મી. પ્રોબ્લમરને સચોટ જવાબ આપેલો છે તે આપ ડોકટરો અરસપરસ નહિ ગણાય. તેમાં નેટીવોની હાલની સ્થીતી અને કહેવાતા ટ્રસ્ટીઓ તેમના તરફની પોતાની ફરજ કેવી રીતે બજાવી રહ્યા છે તે બતાવ્યું સંક્ષેપમાં સુંદર રીતે જણાવ્યું છે. આ રહ્યા તેમના શબ્દો :

> મી. પ્રોબ્લમર યુનીયનને નેટીવોની કેળવણી અને ઉન્નતિને માટે શું કર્યું" છે તે આપણને કહે છે, પરંતુ એ તો કહેવાનું નથી પૂરતું જ્ઞાન છે કે માનવ પ્રગતિની દરેક શાખામાં વર્ણદ્વેષ એ કેળવણીના પ્રયત્નો સાથે સૌ નેટીવોનો અવરોધકરૂપ રીતે અટકાવી રહ્યો છે.
>
> મી. પ્રોબ્લમર કહે છે કે સેડ નેગ્રોસ નેશનેસ નેટીવોપર ખુલ્લા ગુજારવામાં આવતો દોષનું અને નાગરીકના હકમાંથી બાકાત દોષનું નોંધેલ વાદન ખુબજ ભારેલું છે. બારેજ આ દેશની આપણે તો સારી રીતે જાણીએ છીએ એ ખુબીના ભારેલું નથી પરંતુ નગ્ન સત્ય છે. અને એ પણ જાણીએ છીએ કે નેટીવને પોતાના પારણાની બાબતે કબજામાં રાખવા આ ખુબી કુશરાતુંજ ઇચ્છવા જોગવું પડે છે.
>
> મી. પ્રોબ્લમર યુનીયનના નેટીવોને સત્તાના કામકાજ વિશે કેવાક ભાવમાં નોંધપાત્ર ખુબના કરે છે; પરંતુ આજ સુધીમાં પાર્લમેંન્ટે એક પણ એવો કાયદો પસાર કરેલો નથી કોઈ શકશે ખરા કે જે કેવળ અને ખરેખર નેટીવોના લાભને બાધારજ કરવામાં આવેલો હોય. તેને બદલે નેટીવના બધાય હકોને દરેક પ્રકારે ખુલ્લમખુલ્લા અને યુરોપીયનોના લાભને બા

સુચવાયલાં એસીયાટીક ક્રમીશનોપર મુદ્દતી પ્રચાર

ચુપચાપેલા એશીયાટીક કમીશનોપર વર્તમાન પત્રોને એ નીવેદન કરતાં મુખ્ય પ્રધાન મી. આર. એચ. સ્ટ્રટહરે જણાવ્યું હતું કે એશીયાટીકોમાં યુરોપીયનોના [illegible] સ્વાસ્થની તપાસ કરવા કમીશનો નીમવાની જરૂર રાખવામાં આવી નથી. [illegible] તો, સાઉથ આફ્રિકન કન્સીલ્યન કોર્પોરેશને એ કરવાનો ખ્યાલજ મુખ્યત્વે સરકારના પગલાં એવાની આપેલી ખાત્રી સરકારે સિવિકારી નાંખેલી હોવા છતાં પ્રધાન મંત્રીમંડળનાં સભ્યોને [illegible] તપાસ અંગે ગયા હતા. પહેલા તેમણે જણાવ્યું કે યુરોપીયનોના અને એશીયાટીકોના પ્રશ્નોના બીજા ભાગો સંબંધી તપાસ કરવાને અને એવી પાર્લમેંટ તરફથી પરવાનગી જણાવવા કમીશનો નીમવાનો કે કેમ તેનો છેવટનો નીર્ણય હજીસુધી કે કે પહેલા પ્રધાન યુરોપથી પાછા ના ફરે ત્યાં સુધી નહિ થાય.

મી. હરિયા અને "કુલીઓ"

ક્લાઝ-ટેન્ડ ખાતે જાહેર સભા કરવા [illegible] પ્રધાન મી. પીરોએ આપણા દક્ષિણ આફ્રીકામાં નેટીવો સંબંધી [illegible] કમીશન નીમવા વીષેના કારણ પર વિવેચન કર્યું [illegible] પીરોએ જણાવ્યું કે યુનીયનની નેટીવો સંબંધી નીતી ઘેટલી બદલાયલ કરી [illegible] કેટલાક દરજ્જાને સયન' કેટેગરીસાઈમ પણ તેનું અનુકરણ [illegible] અને હું ખાત્રિપુર્વક આપું [illegible] નેટીવોનો રોજગારો અને કેટલાક બીજા બાંધકામોમાં [illegible] તેનું અનુકરણ કરશે તેમ તે ચાલે તો [illegible] રાખો રાજકીય છોકરું કે ગોરાનો સુધારો આપણા દક્ષિણ આફ્રિકામાં માત્ર આપણી હયાતીજ નહિ પણ આપણા અનેક જણાવાઓ [illegible] સહિતસાપણ રહેશે. મી. પીરોને બીજે પ્રશ્ન પુછવામાં આવ્યો હતો. મી. હોકસેપર અને તેની પોતાની વચ્ચે કશો બાબતે છે કે નહિ તેના જવાબ આપતાં મી. પીરોએ જણાવ્યું કે મારી અને મી. હોકસેપર વચ્ચે બધુક બાબતો માં બેટલોજ બાબતે છે કે કેટલો જુનો નેટાલ સીરેક પાર્ટીમાં મી. કીલમાન [illegible] અને [illegible] વચ્ચે સ્થાનિયાના બાબતે બાબતના સમાધાન પર હતા અને મારી અને મી. બ્રાહમ વચ્ચે "કુલીઓ" ના સમાધાન હતા.

ઇંગ્લેન્ડ-ગોરા અને દારૂ

વેરહર્ન પ્રાણીઓથી કમ રીકેટ [illegible] [illegible] ગોરાઓના કાર પ્રતિનિધિમંડળી કાર્યાલયના ગણે [illegible] પરિણામમાં દારૂ પીવાના ચુણ બાબતમાં ગોરી બાબત કાર્યવાહી બાબત હતા. રહેવેલ્ન ગોરાના રેગ્યુલેશન ઓફ પાર્ટે જણાવ્યું કે દારૂ પીવાને ઇંગ્લેન્ડ-ગોરાઓમાંના ગોરાઓ એ પ્રતીબંધિત હદ પીવે છે બાયદા તો ગોરાઓ પીવે બની શકે. તો સોલીસીટ જણાવ્યું કે દારૂ કઈ બરાબર ચીજ નથી સીવાય કે તે વધારે પ્રમાણમાં લેવાય. દારૂની અનુમતિ [illegible] આવશ્યકતા [illegible] અને તેનો પ્રમાણપુરસ્કર ઉપયોગ મનુષ્યના આંખોને નુકસાન કે એમ કહેવું એ મુખીપ બરોબર છે કેટલાક તો [illegible] જણાવ્યું કે મને તો લાગે છે કે આ પરિણામો બીન-ગોરા લોકોના આબાનો ચીંતા છે તે કરતાં વધારે દારૂની ઉત્પત્તિની ચીંતા થઇ છે.

તો [illegible] કહેવા વસ્તુ અર્થને બાર થવા લાગે છે. તેને અમારો સંપૂર્ણ ટેકો છે.

લુંદી કેળવણીપર કોંસલ્ટાલના અકમીનીસ્ટ્રેટર

ટ્રાન્સવાલ પ્રાંતીય કાઉંસીલના કેળવણીના સવાલપર વિલાતી કુમારવાલના [illegible] મી. બોકસ્ટર જણાવ્યું હતું કે ઝીંદી અને રંગીન લોકો ગોરી પ્રજાતીના જેવસાહજ રહેવા માટે તે અને બાંધોના ઉપર વધારે જવાબદારી ગોરા [illegible] પ્રત્યે છે. રંગીન અને ઝીંદી છોકરા એક માટે હવે નીશાળો માટે રાખવામાં આવેલી છે જેનું ૬૨ ટકા મી. ૧૯૩૦ માટે બરાબર છે. આવતી કેટલીક બાબે રખાયેલી નીશાળો ગોરાં [illegible] નીશાળોના રેગ્યુલેશન સારી [illegible] અને [illegible] આપ્યું હતું કે ઝીંદી અને રંગીન છોકરાઓના માટે નીશાળો ગોવાયાની બની શકશે ના સુધી ગોરા છોકરાઓના જેવસીજ તરફ આપવામાં આવશે.

મી. બોકસ્ટરની ઉપરની દીકા ઝીંદી કેળ આ બાબતની જાણકારી રાખી દિવસારે છે અને બધાએ રહેશે [illegible] કે યુનીયનના રાજ્યમાં પ્રાંતો કેળવણીના સંબંધમાં આ સિદ્ધાંતનો પોરણ રીતે અમલ કરશે.

પ્રીટોરીયાના રસ્તાપર અકસ્માત અને અકસ્માત સામે ગોરાઓના ત્રિરોધ

ફેડરેશન ઓફ રેટપાયર્સ એસોસીએશનની ગઝલીસની બારીક બાબતો ગોરાના સંબંધીસભ્યોમાં બની હતી. તેમાં પ્રીટોરીયાના રસ્તાપર ઢાકવે ટ્રાફિક બાબત યુરોપીયનોની એક નરસ્ત્રક અને બાદરેસ્સ બાબતના સંબંધમાં મુખ્ય પ્રધાનના સેક્રેટરી તરફની બાબતો એક કાગળ વંચાયો હતો. તેનો જણાવાયાનો બાબત હતું કે ઓફ યુરોપીયન કંપનીએ એ મકાનો બાંધવાને રજીસ્ટર કરીદેવી છે સબંધી વસ્તુ બાબતોપર અનેકની અને એ મુજબોમાં સરકાર તરફથી કશું બહુ [illegible] જણાવ્યું કે બાબતના ભાગ એવો બાબ છે કે એ સ્થળે ઝીંદી કોમ રહેવાનું કરશે અને બાબતોમાં કશું સાથ [illegible] નથી. પ્રીટોરીયા અને જોહાનીસબર્ગ વચ્ચેથી રીકેબ ટ્રાંસપોર્ટનાં બાબતો છે તો માનપાન કાઉન્સ છે કે બાબ જગીન ખરીદવાને ઓફ બાબતને ઝીંદીઓ પા. ૨૬૦૦૦ બાબ પા છે યુરોપી બાબતો અને જોહાનીસબર્ગની [illegible] બાબતોની બાબત કરવાના [illegible] અને બાબતોના કહેવા બાબત કેવાબાબતો [illegible] બાબ

મી. હોફમેયરનો પોતાના ટીકારોને જવાબ

ચુનાઇટેડ પાર્ટીના સી-કનની સાખાના મીટીંગ સમક્ષ બોલતાં મી. જે. એચ. હોફમેયરે પોતાના વિરૂદ્ધ રાજદ્વારી મતભેદના દૃષ્ટિબિંદુથી કરવામાં આવેલી ગેરસમજુતીઓનો જવાબ આપ્યો હતો. તેમણે જણાવ્યું કે ગાંધી સ્મારક સંગ્રહના સવાલ પર તેમ જ પાર્લામેન્ટમાં કોમિલા વસાહત વિશે પણ કેટલીક ગેરસમજુતીઓ કેવામાં આવી છે. ઓ ખીલ સરકારે કાયદા તબદીલ કર્યું પરંતુ એક બાબતની જાહેરાત કર્યું નહિ. અને તેનો હેતુ યુરોપીયન અને નેટીવ અને યુરોપીયન અને એશીયાટીક વચ્ચે સંબંધી ખરાબ કરવાનો હતો. હું એ બીજાની વિરૂદ્ધ બોલ્યો હતો અને તેની ચર્ચા મુલતવી રાખવાની દરખાસ્તને ટેકો આપનારા એશીયાનો પક્ષ હું એક હતો. બહુમતિએ એ દરખાસ્તને ટેકો આપ્યો હતો અને તેથી એ બાબત ત્યારે ફરી કદી ચર્ચાયું નહોતું. આદિ બાર વિશે ગેરસમજુતી કેવામાં છે. મેં એ દરખાસ્તનો તરફેણનો મત આપ્યો તેથી એમ કહેવામાં આવ્યું કે હું નાશ પામેલા કાયદા ફરીથી, જ્યારે હકીકતમાં બીજા પાર્લામેન્ટના સભ્યોના એકસોજ હું પણ સખ્ત રીતે તેની વિરૂદ્ધ હતો. અમુક લાયા છટ કેટલા એવા ... કે જ કાયદાની ... કરવામાં તે બાબ બનીને નીચ કટાઇ રહે ... તેનો ઓક દાખલો અમેરીકાનો ફાર્નિચરોના કારોરો છે. કાર ઉપરે હું સખ્ત વીમારો ધરાવું ... મારે આ દરમ્યાન કાયદેસર જોવા છતાંયે ... પરંતુ તેને મારેના કાયદાને ... પર નહિ આપુ કેમકે હું બનાવું છું કે તેનો અસર અમેરીકાનાં બધા ફોરીજ પાસ. આપણે સપળા બનાવટા દેશોનો કાયદાથી દૂર નથી કરી શકતા. કેટ બાબતે વિશે મારને માર્ગ લેવા બંધાએલો. અને સુધારાએ બાબ સભ્યોના સંબંધમા ... લક્ષ્યુ આકીકામાં એ પરત્વ આજે બની રહી છે. તેના સભ્યોની સંખ્યા આપણે ઓછી થતી જોઈએ. મારા મત પ્રમાણે કેટ બાબતના લોકમત મેળવવામાં એ દોષ દૂર થઇ શકશે. જનરલ સ્મટસ અને જનરલ હરઝોગની પણ એજ રવાણ છે.

ગોરી સ્ત્રીઓની નોકરીને લગત બીલ

મી. હોફમેયરે જણાવ્યું કે એશીયાટીકોએ ગોરી સ્ત્રીઓની નોકરીપર નહિ રાખવાને લગતું બીલ પણ એક બાબતી સમ્બંધે રજુ કર્યું" હતું. એ બીલની મારફત પણ ગોરીઓ ... અને એશીયાટીકને એક ગોરા ડાક્ટર, નર્સ ... તબીબજન વેકરાનું પણ બાદબાકી કરી દેત.

પણ આ બીલના સંબંધમા એશીયાટીકો અને યુરોપીયન બીજા વચ્ચેના સંબંધ વિશે જુદાજુદા અભિપ્રાયોકિતમો રજુ થયા હતા. મેં ... ના ચુકાદામાં એવો રજુઆ કીધો હતો કે આપણે ઓક દાખલો આપીએ તો બીજાઓ આપણે ટાંકીને ... પોતાનો બચાવ કરવા પડશે. આપણે સપળા ... દેશોનો કાયદાથી દૂર નથી કરી શકતા. કેટ બાબતે વિશે પ્રીન્સ

ગણાય : કિંતુ હાલ જે જોર નથી. પરંતુ તેનો એ બાળકોના જે બાપો ... પ્રહાર જન્મ તેમ ... ચૂકવું ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

જંડેર ચીમનનો કથી અકાય

ફેન્ટ એર પોર્ટથી ડરબન ગારે તા. ૧૪ મુને ઉપરાંત દસ ઉતારૂઓ લાયનું ગોવું જરાક પીગાન, ઉપડયા પછી દસ મીનીટમા સીગર એન્ડ રાન સામન નરક એકાએક જમીન ઉપર અથળાય પડયું હતું અને જર્બન પાયલેસ અગમદાર હેર કેપ્ટન તોરનોની સાથી બરેલી પીરાનથી પીગાનનાંસ સખ્યા ઉતારૂ ઓના બચાવ થયા હતો. શ્રી. તોરનોએ પોતા ના ડાબને નબાવે પીગાનના બારી બારણાં તોડી ઉતારૂઓને બહાર નીકળી આપવા બારે મદદ કરી હતી. ડરબનજ મેજના અંપ પ્રેક્ષકો ઓકડા બહ થયા હતા અને શ્રી. તોરનોની સમય સુચકતાના બારે બખાણ કર્યાં હતા. ઉતારૂઓ પીગાનમાંથી બહાર નીકળ્યાં બેટલાનાં આખુ શરીર ગાન મોરી ચાડી મારફ નાખી હતું અને બધા પીસ કેટલાં ઘવા હતા પીગાનના પાયલટ શ્રી. જોહ્ન સી. જ ફાકની ધીરજ પણ દાણાળ પાતા હતી. તે બચાવકારો ને અને બે ઉતારૂઓને ગંભીર ઇજા થઇ હતી. એમબુલન્સવીજ નર્સોને જરીવાદન કેરવીન હલમા લઇગયા હતા પિમાનના કરજનના પાય બારા ડાઇઓ હતા. પાયલ ફાર્મેનું જ કરે પીમાન બાણ્યા બાદાકન ઝોરોમાર્ગ જબન કરકાર નરકની ઉિનું સબ્યું હતું . . . . . આબ્યું હતું અને ઉપડયું હતું . . . પ્રમાન ૪૦ કલાક પીઠ હતી. પિમાન અને ઉતારૂઓ ના પિયા સ્વસ્થ હતા

સોનાની સ્થિરતા

બ્રાયટનબર્ગની ઓફ સભાના જનરલ સ્થાઠમે બબ્યાસ આપ્યા હતા કે હું અંક નિષ્ણાત નથી પણ મારા મતાનુ કે સરકારે સોનાની . . . ના ઉપરથી ડર્યું . . કે મૂકે સોનાની સ્થિરતા પિયે ધારતી નથી. સોનાના ભાવમા ટકાનો રાખવાના આવશે. ઉેલા બાર મહીનાની અકરાઓ . . જોયા બારે મંદી ઉપરજ થઇ હતા ન અકરાઓનારે બાવા બારા નથી. તેઓનો હેતુ શેર હોલ્ડરોને કલાવવા માટે હતો, જોયા બીજઓ શેરા બારીદી બહ નહિ કરે. અંગે નિષ્ણુય કરી શકયા કોઇએ ના સુધી સોનાની સ્થિતિ હગેલા જેવા સ્થિર છે.

કૃતુ રમમાચ્યકર

શેરડીના પાક બારે બબાઇની ઋતુ બહુ હતી. કેટલાક બાગોમાં ઉિલ્લા ચાર માસ થી બાબુ પડયું નથી. શેરડીને બાબુની બાવશ્યકતા પેદના ખેડાબથી પડતી બાબે માન હતા. બબા રવિવારે ડરબન અને સકિય કોસ્ટ બારે બરસાદ પડયા હતા બ્યાન બીજા દીવસથી વહલ ઉપરી ગયા . . . બાદાસના કોસ્ટબ્રાબર્ગમાં . . . ઉપર બારે બધરાય પડયા હતા. કલાક બાગોમાં સ્થાન બી . . . કલાક પડયા . . કીથી બારકાસ્ત સ્થરના બાબુ દુધ બાબી ગઇ હતું અને બાબુના કેટલાક નબેર ફારી ગયા હતા.

મેરીટઝબર્ગની મુલાકાતે

નગરાચાર ખાતેર ગયા મુજબ મથર્ન્ર બનરલ અને લેડી કેન્ન જુન તા. ૨૨ બીએ બોરારે ૩ કલાકે મેરીટઝબર્ગ પહોંચશે. ત્યાંથી જુન તા. ૨૩ બીએ બોંધારે ૪ કલાકે ડરબન બારે રવાના થશે. મેરીટઝબર્ગ બોટી કાઉન્સીલના આગેબાન કાબકારી તા. ૨૮–૨૯ જુલાબના બે દીવસ કરી ત્યાં મેરીટઝબર્ગમાં આબશે.

લર્ડ બીરોન્ડ રજીસ્ટર

પુનીબનની ઉિલ્લી બાલોબેન્ટમાં પાસ થબેલા "બાર્મોજ બોન્ટ એમેન્ડમેન્ટ" નામના મુજબ બેંકુ બીલ્સ ઉપરે નામાન કબાબારો રજીસ્ટર કરાબબુ કરેલ્યાત છે. બાબદા તા ૧ જુલાબ બે બામલામા બાબ્યા પછી ૩ માસની મુદત

શ્રી ટ્રાંસવાલ કોળી હિતવર્ધક મંડળ

બાબી કાંસ્ટરલમાં વસતા કરેલ જાતિ બધુબોને બબર બાપબામાં બાવે છે કે ઉપરોકત મંડળની બોલ જાહેર સભા તા. ૨૦–૬–૧૯૩૭ના રોજ, રવિવારે બપોર પછી કે વાગે, રબ ફ્રેરેસ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ ખુબર બાબેલ થી. બાબી બાગત વિચારાય બૈસકમાં નીચે જબ્યાબેલાં બાબલ્યનાં કાબકાજ બારે મળશે. શ્રી પ્રસંગે દરેક ટ્રાંસ બધુબોને પોધારવર બધારવા નમ્ર વિનંતિ છે.

કામકાજ:- (૧) મીનીટ (૨) હિસાબ (૩) દેશમાં ચારૂ થનાર સામાજિક બાબતોને ખુલાસેર તથા ચર્ચા (૪) મંડળના બાંધારણમાં સુધારેવ બધારેવ (૫) બકસુરણ.

ભાબદારાબાર્ડ કુકીરભાબ પરેરા.
બુધીબ્બાલમાર્ડ હીરાભાબ.
મંત્રીબ્રુબ્ન સાનાનીબ મંત્રીબ્રુબો.

બાબબામા . . . . . દબીબાગેરના ચાલુ વર્ષના બાબબ્યો કરાબ્યાં હોમ બના કરીયા રજીસ્ટરે નામજુર સુલતામા બબ્યાં બેલબ્યો.

ડિંડી બેકરો

કરબન હોલકકે કેકટરીના બેકારે પબ પડેલા લીંડી કામદારો મંગબામાં હીલેરો બાબ્યો નથી. બા બકટબર મંગબિમાં . . કરીયા કાકુસીએ રીપોર્ટ તેબારે કર્યો છે કે સેબર કીબાર્ડમેન્ટ ખબા બા . . . . બેલ સેબાગમ પ્રોડારીબા બાર્ટ પ્રધાન બી. હોકબેબરને રવાબીન કરશે. બાર પછી બા. બોકબેબર મેટીબેટર બીબા નીબુંબ કરશે

શીકાર ઉપર પ્રતિબંધની દીકા

પોર્ટબાટીબાંબના ગોગ શીકારીબોને જના ચરોનાં બાબેલ કરબા માટે, રપાર બાબ્ટ બાંને બજર મબદારીબી સાકાર કરબાના બબરોધ બાટે મેજીસ્ટ્રેટ . . બબી બા. . . સુધી દર . . . . કતો અને દીકા કરી હતી કે "રોગટ બાબ્ટથી સીમર કરબો એક બનુબ્ય માટે નીબ્ય કુત્ય છે." ઇ ઉિપરાન બાબ્ટર્ન્ટ બંદુકો અને રબોટ બાબ્ટસ જમા કરબવા દુકમ કર્યો હતો.

બપીલ નામંજુર થઇ

મેરીટઝબર્ગની હબા હાલતનાં રીકુિસીબેન્ટનું હાબસેન્સ લાંની સીટી કાઉન્સીલમાં રજીસ્ટર તા બર્ષ માટે નામંજુર થબુ હતું તે ઉિપરથી બપીલ માં નાટાલની સુપ્રીમ કોર્ટનો સીટી કાઉન્સીલનો ચુકાદો બહાલ રાખી બારજસ્ટાર બાબ હબા હામમની બપીલ કાઢી નાંખી હતી.

ગ્રેસ્ટ કેઝર દોરાની ડીલર

નાટાલના સરકારી ગેઝેટમાં બનાબ્યા બોકેશન, ઇલાદારાબાદ પીરાન રીજર્સ, બી ઇનાન્ડા પીરાન રીજર્સ અને બામ્બુકુલ પીરાન રીજર્સ બાબા બાગો દોરાની બીમારી રાબા જાહેર થબા છે. દોરો બારે ત્યાં જબ્યા બાદરા બટકાબન થબ છે તેમા દોરાને કરબાબાત "ટીબ" બા નહિબ કાબબાનો કાયદો બમલમા મુકબો છે

૬૫ બ્લેકરીરાને ફાંસની સજા થઇ

જોહનેન (ટ્રાંસબાલ) નો ૨૦ બર્ષનો જોન્ડીઝ સ્ટીફનસ કુમુબોરીરા હેને ઝેક જોરન અને બાર બુરબનુ ખુન કરબાને બારે જેન્ડ કાબીનલ સેશન્સમાં ગુન્હેગાર ઠરાબબામાં બાબ્યા હતો તેની સજાને પ્રબાનમ પ્રધાની બબુની મંજુરી હમીરીએ બહાલી બાપી છે. તા૦ર–જનરબના સબી સાહબો પટના ગોરા રિબસામાં તેને ફાંસો દેબાશે.

પાંચ લાખ પાઉંડે ગાંધાની ખરીદીલાલ

કુબર્લેન્ડની નાકા કરબાનીનામાં પાંચ લાખ પાઉંડને બદલે ડરબાર ગાંધી ખરીદીલાલ બાંધબાની છે. બા પ્ર. . . . ની પ્રીબમ કુબ ઓરજન જમીન લેને માટે ખરીદબામાં બાબી છે. બા ખરીદીલાલ સાધારણ ખરીદીલાલ જેબી નહિ નામ પરંતુ બહ નાનાં ગામડા જેબી ઘણે નબાં સબબણી સ્થાનની સગબડો રાખબાના બાબશે જેબી દરદીઓને તેબો બાંદીબાનામાં છે બધું જરાબે નહિ બાબે.

સમુદ્રમાં બોકરકસ્ટર

બ્યાધુથી તા. ૧૮ જુને સબારે ડરબન બોકર હારમાં બાબતાં બારે બરસાદ અને ધુમસબાં રસ્તા ચુકા જતા ગુલુસેન્ડના કામેર ની. જો. બી. ધારસન મેસીંગ ડોકના મીનારા ઉપરથી મોટરકાર સહીત બાર ફીટ ઉંચેથી સમુદ્રમાં ગબડી પડયા હતા. જે ઉપર બબ્યુ દીંદોબાનું ધ્યાન બેંચાતાં પાસ બાવેલી કસ્ટમ્સ બોફીસ માં ફોડી જઇ જાડી રસી મંગાબી કેટલાક યુરોપીબનોની મદદ પડે કમરે બાંધેલી રસીથી બેંગા કીધા હતા અને સોગીસેજન બોફીસમાં ૧૬૬ જબામાં બાબ્યા હતા બાબી સારબાર બાદ કેસરીહલમાં મોકલબો હતો. કોરબીહલમાં બી. ધારસેને જણાબ્યુ હતું કે તે . . . . . બાબ્યો હતો બાં તેબા . . . . . બને આભાર દર્શાબ્યો હતા.

ડરબનમાં અવસાન

ડરબનના શ્રી. નારણભાઈ નામે જેઓ અગાઉ કોઠીયાવાડ આવ્યા મંડળના પ્રમુખ હતા અને ડરબનના હીંદુઓના આગેવાન કાર્યકર્તા આગળ પડતો ભાગ લેતા હતા તેઓ પક્ષાઘાતથી બીમારી ભોગવી ગયા સોમવારે સ્વર્ગવાસી થયા છે. તેમના કુટુંબીજનો પ્રત્યે અમો અંતઃકરણપૂર્વક દિલસોજી બતાવીએ છીએ અને સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચિરશાંતિ ઇચ્છીએ છીએ

શ્રી. નાગરદાસ મોદી ડરબનના પંચમાં જુના વતની હતા ... જોકરનું કામ કરતા હતા તેઓ છેલ્લા એક વર્ષથી બીમારી ભોગવી રહ્યા હતા મોટા ઓપરેશનથી તેમની બીમારી ઘણીજ નજીક સમ હતી. ગયા બુધવારે સવારે તેઓ સ્વર્ગવાસી થયા છે સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ એક કુંવારી દિકરી અને ઘરમાં બીજા બાળકોને વિલાપ કરતા મુકી ગયા છે તેઓ તરફ અમે ... કરૂણથી દિલસોજી બતાવીએ છીએ અને સ્વર્ગસ્થના આત્માને ચિરશાંતિ ઇચ્છીએ છીએ.

ચોરીનો માલ

નાતાલ પોલીસકોર્ટની બાજુ કોર્ટમાં બાળ દેવમહારાજ નામના ગુનાસને મસ્તુ ચાલતું તેટીવ બાળક પાસે ચોરાવ પોલીસ ઇંક કરતાં બધાઓને ટપકો આપ્યો હતો કે બાળક પાસે માલનું પેચાણ કોપાનું બાજબી નથી લાગતું બાળ મજબુત કરવી જેવર માલીક ની મળતનું આપે હતું ન ચોમાસાની તે કરતા પગલ શોલીસ આપી ...

વાવલીનું ચસિપતનામું

પોલીસપેપર ડરબનમાં જે ઓલ વાવલીના ચસિપતનામાંથી કુલને પા ... ની મોલકત રનકેર ... છે, મરહુમ ની વાવલીને કોઇ સંતાન નથી તેમનુ એક બાળક મરણ પામ્યુ હતુ. બીજાએ કરીઓ તેમના માબીયા ... ઓલ. શ્રી. મામા અને શ્રી. ... ઓ. ઓમીરાને નીમ્યા છે આમુક બાદ જતા બાકીનું બીજીલ વાવલી હતા રહી બીજીલ વાવલીના મરણ બાદ આમુક બારેલાઓ ચલેન્જ પછી સબલો અંગેજ ડરબનના ઓલા ઓકટરીઓ માટે ઓપરેશનેજ રચાયેલા ડરબન ગોરી કોર્ટસીકના બેધરે અને મુબલો ... ... ઓપરેશનેજ તૈયારે કરી ડરબનના બાબુનિયર ... "ડરબન ટ્રેન્ચી" આપવા બાલ બાકીનું ... ડરબન ઓપરેશનેજમાં પ્રથમ ... મરીણ ડિસોનના ઓલા સહયેલા સીપાહઓનો બાળકો ... છે

ખરલામી સરેલનું ચસીપત

પોર્ટેલીયાબાદના બેબારી મરહુમ શ્રી. આદમદ દાવજી પાદીબાના ચોરેટ ... ૨૩૭૮ ની ... ... શ્રી. પાદીબાના શ્રી ચુનની ... હતા. શ્રી પાદીબાનુ પોર્ટેલીયાબાદમાં તા ૧૨ ઓપ્રીલે મરણ નીપજ્યું હતુ ... ધર્મ બાબાંગા ... બારમા ... ... તેમના બે ... ... સુરતના ... ...

ડિસ્ટ્રીક્ટના કાઉન્ટેરીઅનરી રોગ્રા બાયોમાં તા. ૧૨ જુને પેલ્સ ચાલતા હતા ત્યારે ફ્રીલગ સળગી ઉઠતા ખાસ્તી ઇજાપ થઇ હતી. જેલમાં બાળકો મોટી સંખ્યામાં હોજર હતા મીસીસ જે. જે. દારસંગે બાળકોને બચાવાય નહિ જતા સાનીપુર્વક ડોલ ડોકપા મદદ કરી હતી. ફ્રીલગ સબળા બળી ગમ હતી અને મકાનને બારે નુકસાન થયું હતું.

• • •

જોહાનીસબર્ગના સીટી કાંસલપર બે લાખ પાઉંડના ખરચે બીજા બે માળ બંધાવવાના છે કામ આવતા અઠેાબરથી શરૂ થવા ધારી છે.

• • •

આવતી યુનીયન પાર્લામેન્ટની ચુંટણીમાં સ્પીકરના પત્નિ મીસીસ જેનસન કેપરાંત બીજી સ્ત્રીઓ પણ ઉમેદવારી કરવા ધારે છે

• • •

કરબના ગેઝેટેડની મેટમાં તા. ૧૪ જુનો ટી. જે. વીન્ટર ગેલ નામના યુરોપીયન ગેાદર સામાકસીસ્ટને ૬૧ બાકસના ઝઘડે સારનીઆ પ્રેટ ઉપર ગેાદર બાકસ દેાકાવવા માટે પાગ પીંડના દંડની શીક્ષા કરી હતી

• • •

પેારેસ્ટેલીઆમેથના રસ્તા રેાડ ઉપરના કરની ગર બાળા ૫. પી. જે સ્ટેાટરને ત્યાં તા. ૯ જુન આગ લાગી ગેાદર પીંડ જેટલું નુકસાન થયું હતું. આગ વધુ કેલાતી અટકી નાર હાન નેા ગેાદર નુકસાન પણ સંભવ હતેા.

• • •

નાટાલના સરકારી ગેઝટમાં જાહેર થયું છે કે નાટાલ પ્રેાવીન્શીયલ કાઉંસીલ તા. ૨૫ જુન પાંડા બળશે અને બાકી ફરમીયાના દરબાન બારા ગ્રેકસ્ટેનસન ગ્રેાર્ડીનન્સ મરીથી દાખલ થયા

• • •

સ્ટેરીરાકનો મી જે. રીકસ નામના ૫- ત્યની ઉમરના ૧૮ યુરોપીયન તા. ૬ જુન સ્ટેરીરમાગમાંથી ગુમ થયેા છે.

• • •

વેાલકસ્ટના મી. ગ્રીલપાટેના ફાર્મ ઉપર એક વિચિત્ર પ્રકારના વાછરડાનેા જન્મ થયેા હતેા તેનું ગાંઠું, કાન અને મ્હન "બુલ ડેાગ" જેવા હતા આંખ કપાળમાં અધવચ્ચે કરન ગ્રેક સંપુર્ણ આંખ હતી આ વાછરડું મુએલું જન્મ્યું હતું.

• • •

સ્ટેરીરઝબર્ગના મારકેટ સ્કવેરમાં સરકારના તાજુઓ નામના પરવાનાની આપવાના આવી હતી.

• • •

પ્રેટરીયાથી નાની ગામડાઓમાં કાળાની વસ્તીની ગેરી-ના બાગીદાર શ્રી. નારાયણસ્વામી તથા મેસર્સ એમ. એમ. જોશી ગ્રેન્ડ સન્સના મી. પરસુરામ જોશી પ્રેટેારીયાના હીંદુ સર્વ સમાજને બાર રહેવા કરવા ગયે અઠવાડીયે દરમ્યાન આવ્યા છે.

• • •

સાઉથ આફ્રિકન મ્યુઝીયમ સાઉથ એફ્રીકન સાસાયટી તરફ મી. કબરપુ. રમાયને મેસાયટીની નેાકરીમાં ચાલુ ૫૧ વર્ષ સુધીની નેાકરી માટે મુબારકબાદી આપવામાં આવી હતી.

• • •

ઓહનના પરદેશ ખાતાના પ્રધાન મા. એન્થની ઇડને જાહેર કર્યું હતું કે ગમે ત્યારે સરપ્રાવતાં જગતનું હાલનું રાજકીય વાતાવરણ ગેાપું ઉગ્ર છે. સુલેહ માટેની સેવા બ્રીટીશ સરકાર ચાલુ રાખશે.

• • •

અદેરીઆના જર્મન ભાત્રાળુઓ સંબંધે ફરન કરતાં કર્યું હતું કે જર્મનીમાં ફ્રેયલીક જર્મનેા ઘણીજ આકસ્મજનક રિયતિમાં આવી પડયા છે અને તેઓ બારે પેાતને રહેવું આવી જાય છે.

• • •

ગયા અઠવાડીયામાં પા ૧૨૦૦૦ ની કીંમતનાં ૨૪ જાપાન વિમાનેાનેા ઓર્ડર ઓહનને આપ્યેા હતેા.

જોઈએ છે

પુરોહિત તથા ધાર્મિક શિક્ષક

હીંદુ ધર્મના અમળા સરકારેા કૌટિક વિધ પ્રમાણે કરવી શકે, બાળકેાને હીંદુ ધર્મનું સામાન્ય જ્ઞાન તેમજ વાજીંત્ર સાથે ભજન કિર્તન ઉપરાંત સાધારણ ગુજરાતી ભાષાનું શિક્ષણ આપી શકે, એવેા કેાઇ તપસ્વી ધાર્મિક સંસ્થામાં પ્રવેશ-રાત બધ કામ કરેલું હેાય તેવા બ્રાહ્મણ કેળવણીમાં યુવકે અરજી કરવી જેના પત્નિએ ગુજરાતી ૬ ધોરણ સુધી અભ્યાસ કરેલેા હેાવે તેવા ઉમેદવારને પ્રથમ પસંદગી આપવામાં આવશે. વિશેષ વિગત માટે પ્રમાણપત્રેા સાથે તા ૨૮ જુન પહેલાં સુધીમાં નીચેના સરનામે રજીસ્ટર કરવેાઃ

ભલ્લુભાઇ હરીભાઇ,
ઓનર. સેક્રેટરી,
ધી કરહલકેન હીંદુ સેાસાયટી.
૨૩, મેકલીન સ્ટ્રીટ, બસ્ટ લંડન.

કેનેડાના ગાદ્ય થયા પ્રધાન સર રેાબર્ટ બેારડનનું તા. ૧૦ જુને ઓટાવામાં બરણ નીપજ્યું હતું. જેમી બકાન છકાર પ્રસંગે ૧૯૧૬-૧૯૧૮ ના વર્ષોમાં સર રેાબર્ટે વીટનમાં કમ્પાનીયલ વૈાર કમીશનરમાં સભ્ય હતા.

• • •

ગાજપેારીના પહેલાં અઠવાડીયામાં લંડનની પેસેન્જર રેલવેને પા. ૩૧,૨૩,૦૦૦ ની તેમજ થઇ હતી. ૬ આગલા અઠવાડીયા કરતા પા. ૩,૦૮,૦૦૦ વધુ હતી. આ ઉપારેા લંડનની વસેાની હડતાળ અને તાજપેારાને આભારી હતેા.

• • •

કાગળના બજાર માટે કેનેડા પ્રખ્યાત છે, ત્યા એક દન કેરા કાગળેાનેા ભાવ ૬૨.૫ ડેાલર થયા છે. એવું અનુમાન થાય છે કે આવતા વર્ષના પહેલા જ માસમા કાગળના ભાવેામાં ૫૦ ટકાનેા વધારેા થશે

• • •

નૈરેાબીમાં ૧૦ ૧૧ જુને ખુલ્લી મુકાયલા પ્રદર્શનમાં યુનીયન સરકાર તરફથી કર્નલ ઉલીસ રીટસ હવાઇ વિમાન મારફતે નૈરાબી ગયા હતા તેમની ત્યાંની ધારાસભાના મેમ્બરેાએ મુલાકાત લીધી હતી.

• • •

મ્યુસ નામની એક નદીના પાણી હેાલાન્ડમાં ધસી જવાની ધાસ્તી ઉત્પન્ન થતી હેાવાથી યુરોપની ઇન્ટરનેશનલ કેાર્ટ ઓફ જસ્ટીસમાં દેાજાર અને બેલજીયમ દેશેા વચ્ચે કેસ ચાલે છે.

• • •

જપાનના સ્ટરકારી અખબારેાનેા માંગણીનેા સ્વીકાર કરી ઉપરતી પ્રજાનેા ચારીત્ર ઘડવા ખાસ મજબુત બનાવવાની યેાજના દેશ્ય ગીનીસ્ટ્રીએ હાથ ધરી હતી.

• • •

નાગદાર ચર્ચેનશાહની સાલગ્રેહની ખુશાલીમાં કર્નેલ સર એડવર્ડ ગ્રહુસેસ્ટર અને કર્નેલ સર એડવર્ડ કેન્ટને "ધી ઇમ્પીરીયલ ઓર્ડર ઓફ ધી નાઇટ હેાફ ધ-ટીસ્ટા" ના પેતાનેા અપેણ કર્યાનું લંડનના સરકારી ગેઝેટમાં જાહેર થયું હતું.

• • •

દેાકેાયેાથી જાહેર થયું હતું કે ચેારીના મુદ્દાસર પુનાસદ્દ સ્ટટસ તરફથી એક સરકારી મનસાર બ્લાઠી પેારટેા કરશે.

• • •

સ્પેનના માજી રાણી કવીન વીકેારીયા યુજેનીના પેાતાનેા પરેલાં વેચવા ગેાઠવ્યા થયા છે. કડાઇ માં મદદ આપવા માટે નર્સી પણ રાણીના બાનગી અંગત ઉપયેાગમા ઉપજ્યા પાપરવામા આવશે પરેણાની કીમત ચાર લાખ પીંડની અંદર થવા હતી.

• • •

મેકસીકેા સીટીમાં તેલના ઉદ્યોગમાં કામ કરનારા મજુરેાની હડતાળેાના સમાધાની થવાથી અંત આવ્યેા હતેા અને ૧૬ હજાર મજુરેા કામે ચડયા હતા.

• • •

ચીંજની ચલ્લીના પ્રમાણમાં કેળવણીની સરેરાસ નજરી જાહેર થઇ છે. ત્યાંની કેળવણીના સ્થાની જાહેર કરનારા ઉલ્લા રીપેાર્ટે મુજબ જાપાન દેશેામાં હીંદુસ્તાન દેશવણીમાં સૌથી ગાજણ હતું હતું

• • •

મહાસભાની પરદેશ કમેટીને નેાર્વેના હીંદના મીત્રેા તરફથી મળેલાં સંદેશામાં જણાવાયું હતું કે, હીંદની મહાન હડતાળથી અમારી સુબેચ્છા એ અને બીચારેા હીંદ તરફ દેારાયા છે અને હરીયા એક્સચર અમારી આખ્યાત્મીક માતૃભુમી —હીંદ—ની લડત પ્રત્યે દાદીક સહાનભુતી વ્યકત કરવાની અમે તક સાધીએ છીએ.

• • •

તડીપાદના શ્રી. વીઠ્ઠલ કન્યા વિદ્યાલયના મંત્રી એ તરફથી ગજકુર સંસ્થાના નીભાવ અર્થે આશરે એક લાખ રૂપીયાની રકમ જરૂર છે તે માટે દરગારથી સેાપારાકાલ્સ દ્વારા બાહ્યા માગી રહ્યા છે. તેમની ગ્રેાગ્ય બાદી દેવા મારે મંત્રીઓ તરફથી અપીલ બહાર પાડવામા આવી છે.

વિવિધ વર્તમાન

સ્પેનની લડાઈ

મે મહીનાના તા. ૨ જીના બોરબાર્સેલોનામાં બળવાખોરોએ એકસોને બારી નાખ્યાહતા અને બસોને ઇજા કરી હતી જેમાં ઘણાખરા અરસ્પરા બાગ નીકળ્યા હતા. જીબ્રાલ્ટરથી મોકલેલા ગ્રેહેસા મુજબ બાર્સીલોના બે દોર બ્રેરથી મળતાં તારોમાં તા. ૬ જીને સુધીના તરફ ગોળીબાર કર્યા હતા એમ જણાય છે. ચાલતા જ્યાળા સુધીના અને કારનેરીઆ પોઇન્ટથી આપવામાં આવ્યો હતો. મોરચાથી ૨૫ ઉપરાંત મુર સીપાઇઓ ઇતાલીના ફરીયાદ ઉપરથી બળવાખોરો તરફથી ભરતી કરવામાં આવ્યા હતા એમ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે તેઓમાં ૬૦૦ આઠ ઉપરાંત મુર સીપાઇઓ હતા. ફ્રીટલ, ફ્રાન્સ, જર્મની અને ઇટાલીના સ્પેનના ફરીઆ માર્ગ ઉપર સોમા પક્ષની વિજના સામે ફરીઆ તરફથી વીરોધ જાહેર થયો હતો. બીજી બાજુ તરફ બળવાખોરોનો બારે પોકારો છે. આ પ્રસંગે ત્રીજી વાર ત મેરામાં પડ્યું છે. બળવા બોરોના મુખ્ય રથળ સાલામાન્કામાં જાહેર થયું હતું કે બીલબાવમાં કબજો લેવા જેવી સ્થીતી છે બાસ્કસરકારના પ્રસીડન્ટ ઓગારીએ બ્રીટીશ મુનાબર્ટ પ્રેસના પ્રતીનીધીને કહ્યું હતું કે બીલબાવના રક્ષણ કરવા તેઓ તૈયાર છે સ્પેનના તટસ્થ પરદેશીઓના બચાવના મુજબ બળવાખોરોની ચઢતીનું કારણ તેઓ પાસે રહેલા શસ્ત્રસરંજામ તથા દ્રવ્યના બીનાને છે અને તેમ બાર પેશીનીરથાની સરકાર તટસ્થ કમીટીને જોખમદાર ગણે છે સ્પેનની સરકારના વડા પ્રધાન બીબાઓએ તમામ રાજદેરીઓને મોકલી આપી જવાબ માગ્યા છે કે તેઓ સરકાર ઉપર બળવાખોરોના આરોપ વિષેનો તોહી પાડયો હતો.

મુસોલીનીની સખ્ત ધમકી

જીનીવાના રાજદ્વારી પ્રતીનીધીઓએ ફ્રાન્સની આદાલતમાં રોમના મુલોલીની બાસ્કથી કાયમી બેઠકના સભ્યના રેલવેના ગેરના પીઠ ૨૪૨૦૦૦ મેળવવા ફરીયાદ માંડવાની રોમના મુસોલીનીને ખબર પડી હતી કે ફ્રાન્સની સરકાર ઉપર રાખ્યો ધરાવે છે. કેટલા સમાસી તરફથી જવાબ આપવાના આવ્યા હતા કે ફ્રાન્સ ઇટાલીની યાત્રાનો ઇન્કાર કર્યો નથી. ફ્રાન્સ તરફથી ફરીયાદના નીકાલ થયો નથી

સ્પેનમાં બળવાખોરોની ફતેહ

ગમે ત્યારે સરકારી કેદારોનો ટેલા સોપ ત્યારે સરકારી અમલદારોને કાસીનો દીધા હતાના મારી નાખવાથી દરીયામાં મારે ગળાણીના વ્યાપી રહી હતી. પણ કહે છે કે મલ્લકુર ફ્રાંસીઓ અહત નથી પણ કુર્કોના ગાંદ આકારીય સમાન છે; કારણ ૧ કેદારોઓનિ તાપાને અને જર્મનીએ કેદારા હતા અને તેઓ મુસોલિનિ અદાબ્યાયા જર્મની અને ફ્રાંસામાંથી ચળગી ઉઠ્યું એક બાબત વિશ્વવ્યાપી યુદ્ધ અટકી પડ્યું હતું.

ફ્રીંદ-બ્રીટન વેપાર કરાર

ફ્રીંદ અને બ્રીટન વચ્ચેના નવા વેપારી કરારોની ચર્ચા બાદ ફ્રીંદ જતા કેપ્યુટેશનનું પક્ષપાત બ્રીટનની ભોદ બોદ ફ્રકના પ્રેસીડન્ટ ના ઓબ્રીચર ટ્રેન્ડલી લેસ્ટ અને ઓનરેબલ ટ્રેડ કીપારેજેન્ટના સેક્રેટરી મદદ કરશે. બી ટ્રેન્ડલી એ પાકીજેન્ટને બાયો આપી હતી કે નવા કરારો ઉપર ઇંગ્લંડના વિસાર ચલાવવા પાકીજેન્ટને તક આપવામાં આવશે.

બ્રીટન અને ફ્રીંદ

જર્મન ચેસ્ટ આદિકાના બાજ મલ્લકરના પુત્ર ડો. બાલ જુસ્તીને "જર્મન કોયોનીયલ ક્રેયેશન" નામનું પુસ્તક રચી પ્રસિદ્ધ કર્યું છે આ પુસ્તક માં ડો. જુસ્તીન નીર્ભય ઉપર આપ્યા હતા કે બ્રીટાનમાં ફ્રાંસની વધારવાના લક્ષણોનો નથી. વળી બ્રીટનનો બીજી મીમે પોતે ફ્રીંદની બહેતાણી વસ્તી ઉપરથી બોજો ઘણો ઘણ છે.

ફ્રેન્ચ આફ્રિકાના સાથો

પ્રથમ યુદ્ધ કમીશ્નર ડો. બેરેટ ફ્રાંસ ના ફ્રિકથી પાછા વળતા ઉપર ત્રણેના સાથની તપાસ લેતા હતા એટલામાં એક સાથે ડો. બેરેટના હાથ ઉપર ૨ ન ગોળી હતા ડો બેરેટે તુરતજ બાકુથી ડંખ ઉપર બોટો બાંધો પાડયો હતા અને બાકી પોતાની ગુપ્ત મુસી હતી, બાદ ચરના ચાટકાપની રસી છરીઓ કાપવા કરી હતી. આ સાપેલીના ઉપાય તરીકે ડો. બેરેટને ઇસ્પીટલમાં સખ્યા હતા.

સ્ટેલીનની માતા

રશીઆના સરમુખત્યાર સ્ટેલીનની માતાનું ૭૮ વર્ષની ઉમરે મોસ્કામાં તરણ નીપલ્યુ હતા આને તેણીને સરકારી માન સહીત દફન કરવા મા આવી હતી અત્ર જણાવવાનું યક્ષ પડ્યું કે સ્ટેલીનની માતાનો વિચાર સ્ટેલીનને બાદરી બનાવવાનો હતા તેણે ઘણું વર્ષ ખાબરાત પણ કર્યો હતા પણ એક ગેરજવારી પ્રસંગમાં આગેવાનીમાં ભાગ લેવાને બાબર પડતાં સ્ટેલીનને હોસેબ્જાથી કાઢી મુકયો હતો. મુનીપલના રાજદ્વારી પ્રકાશ ડો. બખાન અને બરમુખલાર સ્ટેલીનના મહ બરના ડોવા જોકેમ્બે, ડો બખાન પણ બોલની બાદરી હતા.

ચીનમાં કેળાચળી

ચીનામા કેળાચળી મટ્યા બાદ મરેલ આપણ થયું છે. નાનકીનના કેળાપણી બાતાંઓ બજાર પાડેલા આકરા મુજબ બજાજ કુક પ્રબાતમા બાદ કરેલ નરસ ઓરસ અને ઓકરો ગોઝ ગા. કેળાચળીના ભાગ લીધા હતા કેળાચળી બાનાના પ્રધાને જાહેર કર્યું હતું વર્ષ પુરૂ થવામા બીજા દોસ કરોડ ચીન ઓ અકત કેળાચળીને ભાગ લેશે

તુર્કીમાં કારખાનું

તુર્કીના સરમુખત્યાર કમાલપાશા તરફ બોન્કારા આ સેબ્જંડનું કારખાનું રબાપવા માટે બ્રીટનને ત્રીજા ભાગ પીંડનું મોન્ટાકટ બાપ્યું હતું. કારખાનાનો પાયો તુર્કીના વડા પ્રધાન મી. ઇસ્મત પાસેનું હતું તથા એડીયામાં નાંખ્યો હતા. બ્રીટનના તુર્કી બાતના એમબી સર પરસી લોરે-સે પ્રધાન મી. ઇસ્મતને મજકુર પ્રસંગની યાદગારી માટે એક સુંદર ખેટ ઉપર બાતરેલું ગોલ સોનાનીબર બાપ્યું હતું હતું

બ્રહ્મદેશની ફરીયાદની મારપાગ

ટ્રેજલ ઓફ ઇન્ડીયાના બામલા વતી મી. સીબ્પસનને પેસા નબાની કારવારી પ્રનેન મુખ્ય પ્રધાન પરથી કરી એ પ્રમાણે મી. સીબ્પસનની ચક્રોની બદનદારી માટે બીલીસ ગેન બ્રધરસેન્ડ સામે મી. સીબ્પસને ફરીયાદ કરી હતી. બીલીસ બધરસેન્ડને રીબનીરી દર્શાની માટી માગવાથી મી. સીબ્પસને કરીયાદ બંધી લીધી હતી.

ગ્રેબ્બંદનું બ્બોનરકે

અમેરીકાના બેક બનાવ્યા પુરૂષોનો પુષ્પ ના ફ્રેડીક રનાબર્ડ રીબ્બંડના બાનારી બોનરડ ઉપર છપે કે ન બોકરે ટ્રાવર બાસ્કર્ડ ને અને પણ કબર બીજાનામાં ગાબ છે. બાદ મી. રનાબર્ડ બબા નરદ દરીયરમાં મુસાકરીએ નીકળ્યા . બ્બોનેરીકાના ડો. બ્બોઇ ફ્રેનાકરને મા. રનાબર્ડની સેબામાં બાસ રોકવામાં આબ્યા છે. ડો. ફ્રેકરે બાબર બાકબા હતા કે "તેબનો કરવી મી. રનાબર્ડ સુબાબ્ય છે. બાબ્ય ન ને છે તેની ખુબ કબની જરૂ "

બ્બંકરાનું તોફાન

સીબરબુકના મુબારી એક રાટાસી બાદરો નામની મુકબો હતા તેણે બાર બ્બાને તોરી પાડી હતી. સીંકના એક રબેબાનુ બાદીસ બાદી બારસા ઉપર નબોરીનના બામો હતા એક સરકારબ્બાબોએ પક્ષ કરકબો હતા ઉપર બાકો ઉપર કેકરા બારી એક રિબસ ઉપર કરી ઓબ્રીસમાં કાબ્બસ રાબ્બા પકડ બાકીને તોરી પાડી હતી. મુકના મોનેન્દરે ૧૮૦૦ પછી શાંતીપુર્વક રમણ બાનરકારીએ મુકના પાલાના રહેઠાણમાં કરબામા રાબ્બો હતા.

બિમાની અકસ્માત

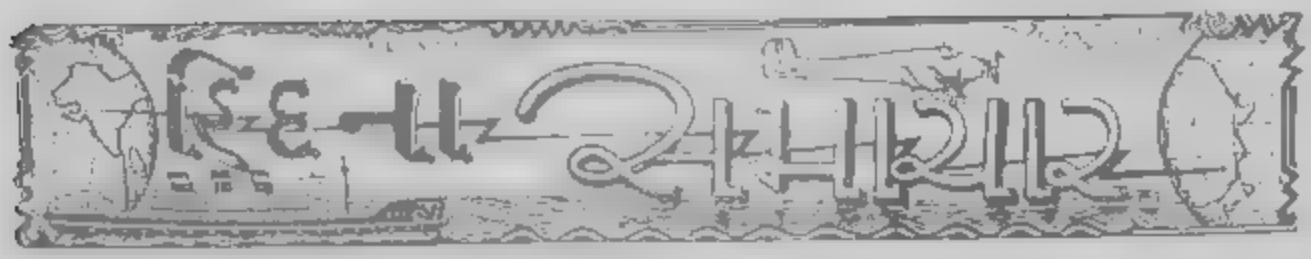
ગબુ બરના બાબેલા પાસ બાનાના બ્બોરબની રોબલ એર ફ્રેસ્કના ૮ બિમાનોને અકસ્માત થબો હતા અને તેથી નબબા બાબી ... મરબા નીપબ્બા હતા તથા કુલને નુકસાન દસ લાબ પાઉન્ડનું થબુ હતું. રેવેર અકસ્માતોની બારીક તપાસ થઇ હતી રોબલ એર ફેસ્કમાં બબા બબીયો બિમાનો રબુ સલામત બનાબબા અને સામાન્ય તપાસ બસાકી એક બાબ્બના પડ્યા-બિમાન બાનાના પબ્બન ફોર સ્ટોલ્ટન બિબાર ગા ...

કિસ્તાદ બતરાબે છે

અનુબાબી અબની. ફ્રેન્ડ્ર યુજરાતી પકાબી શકે તેબા તાકીદે રબેલા અનુબ જોડે

આશ્રમ રોજ.

રકાન ૩૬. ' બેબનાબુ, બાકનબજાર
પી. ઓ બોકસ ૩૬,
બજરીલ જેકાનીસબજ

ક્રિકમાં બોલનને રસ કેમ પડે છે?

"આ મારે આપવામાં આવી છે અને [illegible] આવે તે જુદાજુદા ગમે તેટલી ઉદાર દૃષ્ટિ, પરંતુ આપણી દૃષ્ટિ નીકટતાને ઊંડી દેખવાની આપણે ભેજ માપ કરાવી નથી... દૃષ્ટિને જે સૂપરફાઇ આપવામાં આવે તેનો મુખ્યત્વ ઇન્ડીઝ સાર્વભૌમિકત્વને ચાલુ રાખવાનોજ હેતુ જોઇએ."

—હોઠ કેમર

"દીકરો કરતાંવધુ આપવાની ના પાડવાનું સાચું કારણ પાર્લામેન્ટના સભ્યોમાં જ્યા ભરમંડળોમાં બંને ઉચ્ચારવામાં આવતું નથી; પરંતુ "સેન્ટેક્રાગરને બાતલ આપણે દૃષ્ટિને કબજે રાખીએ છીએ" એવા સલાના કટકા વાં પર આગની જ્વાલામાં ફટકાર થતા હોવાનું આ લેખકને ભારી પડ્યું યાદ છે."

—ડો. પી. એમ. મુખરજી,
(પાર્લામેન્ટના માજી સભ્ય)

"આપણા બાળના બલદાર તરીકે આપણાને દૃષ્ટિની જરૂર [illegible]"

પાસ્કોઉટ—ન્યૂકેરમોર

"ગોદામાંથી ઇન્ડિયા માલનો બહિષ્કાર અને બે બાબતના અંતિમ પગલાંથી એજ [illegible] દરકારનો અમે થયો."

—સર હેનરી પ્રાટકેટ. (પાર્લામેન્ટના સભ્ય)

સામ્રાજ્યવાદી ફાટફાટીનું તરકડા

બી. બ્રહ્મીસની તલપારના અખબારમાં "ફ્રેંચસ્ટોન" નામે કોંટાજ્યુ છે. ચોરા પળા ઉલ્લેખાયેલ સુરત આ કરે છે કે અમે આરા રાખીએ છીએ કે "આ હવા બનવ કોઇની!" એવા બાબતો અને ચોરાને પગલાં નહીં' સામ્રાજ્ય અને [illegible] પોતાના પોણા રક્ષા છે એવો ચળાવે જે તલવાર સેનાડી દેવાને [illegible] ખરેખર બહુજ આતુર છે તેને દરીયાર દૃષ્ટિ તરફ નહીં બાબતમાં. પોતાની દૃષ્ટિમાં [illegible] આત્મસંસ્કારી નીતિને બી. બ્રહ્મીસે કહ્યું [illegible] ચોરી આવા બંધારણ જે કે એવો તેજોર ચોરા ગ્રહણીદા બનશે કરેલ કારણો [illegible] અને તો ચાલીસ પહેલા બંધારણ સાથેજ ચાદી 'ઢાલ' છે. સેનાપતિએ પરિણદ સેનાઓ પ્રજાસત્તાક રાજ્યના તરીકે બીબોના રજુ કરવા મા આવ્યા હતા અને સર સભ્યોમાં દોરે એક રીઝાંત રજુ કર્યા કે સત્તાધારીઓનું અસ્તિત્વ પ્રજાસત્તાક તંત્રોની કરેલ ગેરમ રીતે આદા કરવામાં સહાયક થશે. પારણુક એવા સભ્યોઓને ગોવે પ્રધાનો આવાનો દુરૂપણે ન રવાસાર્વાદ રીત જના કરી રાકરો માલમ કે આવના નેતર રાણા મુકનગાલય પોતાના શબ્દોને બરાબર વર્તન રાખતો પ્રાગમથી. બેરાક આ પ્રજાનાં તે છેજ પરંતુ દુનીયાના કોમ પણ ભાગમાં એનો જોટો નહીં મળે.

બાકા ચક્રવાનો પ્રયોગ

પંજાબ મકરાજાની છેલ્લી બેઠકમાં પંજાબ ના મુખ્ય પ્રધાનને સવાલ કરવામા આવેલા કે પંજાબ રેલની બાજ બત્તાના સંબંધમા જિનમંત્રી શ્રી કામ આવ્યાબાદ શેળવ્યું હતું કે! જેના જવાબ રાજાના એમણે જણાવેલુ - મને મારી શક્તિમાં વિશ્વાસ છે. આ પ્રશ્નોત્તરીને બરાબર બાજે દિવસે પ્રાંતિય પાર્લામેન્ટ સભ્યોએ કમિશનના બંધોમાં મારાસભામા કરાર આવતા તેને અટકાવવાના આવ્યો અને કેટ રીતે નવા બંધારણને અનુરૂપ બાસ સત્તાઓ મંજાગાવવા પ્રયત્ન ચોતાની શક્તિ પર વિશ્વાસ રાખનારી અને મીસ્ટરની સરકાર આ બીના બે ચુકેયાં કરવાનું સાહસ કરી શકી નહીં

રાજાસારા અક્ષીગ્રહ

અલીગઢના મુસ્લીમ વિશ્વવિદ્યાલયના ચેા. પાકન બાનીસરે ગોહ બ્યાખ્યાનમાં કહ્યું હતું કે બાલીગઢ યોપાયો! એ મુસલમાનોની એકમા [illegible] એમણે પોતાના દબ્ય વડે આ સંસ્થાને ચોમાસાની ૫ ગોદલે એમાં રાજાણ્ય બેના વાદાર્થીઓએ રાષ્ટ્રીયતાથી દૂર રહેવું બાહએ. બંગાળે ના એટલે ચુપી રહી નામ્યુ એવાના કહેવા પ્રમાણ આનુસરના જે તૈયાર ન હોય એવાઓને સાર પીએ દીવાદીકાના દરવાજા ખુલ્લા છે. અલીગઢ વિદ્યાપીઠના ભાત્રોએ બાબુ બાનીસરે નાઝેબના આ કથનનો બરાબર [illegible] બાલ્યો છે આના ભાત્રોએ બાનીને પોતાના રાષ્ટ્રીય પોશાક તરીકે અપનાવી ને જવાહરમુકુટો બાદાણી આપ્યુ કે કે મુસ્લિમ દીવાનીનો રાષ્ટ્રીય પોશાક પણ પાજામા પર એવો નથી.

દુષ્કાળ નિવારણના પગલાં

ગુજરાતના કમાલકોએ દર વરસે ગુજરાતના જુદા જુદા ભાગોના ગોર બાજના બીજે સ્વરૂપે કુદરતી આફતના બોગો ઉતરે [illegible] અને તેને પરીણામે ગુજરાત [illegible] પ્રજા ચોરી ગઇ છે. ગોર વરસ ગોર બાગમા અનાવૃષ્ટિનું [illegible] ઉભી [illegible] બીજા ભાગના બાનિજદીયો પાયમાલી ભોગવે છે ત્યારે બીજે વર્ષે રેલ સુકટ [illegible] પોક ક્રોર ગોરી આફતોથી પ્રજા દિનાસબુ [illegible] પરી વ્યવ કે બાલ કોઇને કોર દબદબામાં ગુજરાતને સોરે ઝકડ્યા કરવાને વર્ષો થયા કુદરતી આફત ઊભરાંદીજ રહી છે બાને નંદિનબનતા ગુજરાતમ પુર કબાવુ લાગ છ આ વર્ષે પંચમહાલ જેવા ગુજરાતના પઠાન ઉત્પાદનના દુષ્કાળે બાબુ રાકયુ છે બાનો તેને પરિણામે પંચમહાલની ગરીબ બીજ તેમજ અન્ય પ્રજા ને ઉદર નીભાવ માટે મોટી મુશ્કેલી ઉભી થઇ છે. અલબત્ત મુંબઇ સરકારે પારદર્શીતીનો વીચાર કરી રાહત કાર્યની યોજના કરી છે પરંતુ જે યોજના અનુસાર સુધીનો થઇ છે તે પુરતી નથી એમ જણાયાય છે.

કળીયુગનો મહીમા

સબનઉ પાસે બરહાનપરા ગામના ઓંકાર–કુરગી નામનો નામુસ લાંબી બીમારી પછી બ્યસ્તાન પામતાં તેની ગુણવાન પત્ની જયદેવી સતી થવા સજ્જ. તેણે નવા વસ્ત્રો પહેર્યાં, ભાલ પર કેસરી તીલક કર્યું તેણે બે બધુ જણા પાસે બળતણ ગોબરું પણ લેમણે તે દેવા ના પાડી. ઓગીની, સતીના બળા આ-ગળથી અગ્નીજ્વાળા નીકળી, તે તેના શરીરને ચીંદાર વળી. પણ જણાઓએ ઓના બળતા શરીર પર કીં રેડ્યું. 'સતી' થવાનો પ્રયત્ન કરવા માટે અને ઓના મદદ કરવા બેસા બધુ જણા સામે કેમ ચાલો; પણ બધા પુરાવાને અભાવે છુટી ગયા.

સોનાની નિકાસ

જ્યારે જ્યારે નવી પારાસભામાં પરદેશ ચાલી જતા સોનાની અટકાયત માટે બોલવામાં આવ્યુ છે ત્યારે ત્યારે નાણાંખાતાના પ્રધાન પોતાની સુપ્રીમાણી દલીલો અને જબરી પોકેપ ચાર્યે ધરી આવે છે અને પરિણામે સોનાની નીકાસ પર અંકુશ ના મુકવાને કારણે દિન પ્રતિદિન વધુને વધુ સોનું પરદેશ ચાલ્યુ જાય છે. આ રીતે નાણું ખુટ્ટ થવાથી સરકારે પોતાના નાણાખાતાની બાબતમા સરકાર પંચ સરળતાથી કરી રહી છે એમ બને, પરંતુ આ નીતિના ગાયકપ પરિણામ બાદ કોઇ પણ ઠોસ અર્થશાસ્ત્રી એમાં મરાવતો નથી. આ નાણું ખુટવાથી દીનનો કોઇ પણ ઉદ્યોગ ધંધો બંધ થયો નથી.

સમવાયતંત્ર અને દેશી રાજ્યો

નવા બંધારણના પ્રાંતીક તંત્રો સામેની લડત જાહેરાતની માગણીને વીરકારીનો પુરણા-પ્રધાન–મંડળોની રચના થયા બાદી ધંધાને ત્રીન બનતી બાય છે. પ્રાંતિક તંત્રોના બાબલ ને અસફળ બનાવી દેવાનો બને સમવાયતંત્રને બાબલમાં બાવવું બાટકાવવાના મહાસભાના નીર્બંધની પાસ બાપી છે અને ઘોડા પ્રજાની ઇચ્છા વિરૂદ્ધ સમવાય-

તંત્રમાં જનેરાઇને એક પણ "બીનસાંપ્રદાયિક ફ્રામ" કરવા માટે તેમણે કેટલી રાજ્યોને ચેતવણી આપી છે. રાજ્યો પોતે પણ સમવાયતંત્રના પ્રવેશપદને ચોટલા જેવા ઉત્સુક નથી. જ્યાં આ ચેતવણીની ગંધારતા ક્યાંનાય લક્ષને તેઓ સમવાયતંત્રમાં પ્રવેશતાં અટકે એમ બનવાજોગ નથી.

આગમની સભામાં સાંપ્રદાયિક મડદાંઓનો પડઘો

આજની સભામાં ફરી એક વાર કલકદાર પક્ષના સભ્યોએ દૌંદમાની પરિસ્થિતી બાબે પોલીસ સરકારને સંખ્યાબંધ પ્રશ્નો પૂછ્યા હતા અને તેના આગાહીના જવાબ અસ્પષ્ટ અને એકબાજી જણાયા હોવા ચલતે આખા હતા. સાંપ્રદાયિક ગાબડા સાંધવામાં ફેડરેશન કેવા ઉપયોગી તરીકે કામ કરી શકે એના પ્રકારનો લાંબુ મદ્દાસણ આપે સમાધાન કરવા માટે કાયદાનો આમલ થા. મેકફર્સન વેનસ્સે કર્યો હતો અને પ્રાંતિક ધારાસભાઓનો બોજ ઓછો થવામાં સરકારની બાજુ કોઇ વજન નહિ આવે, એવા ખાત્રી માગી હતી. સાંપ્રદાયિક સમાધાનોનો કુલક્ષ ચલાવવાને સોંપવાની જાણવામા ના દોઢા ઇદ્રજે પોતાના વ્યવહારના ધારાધોરણ આધિપ્રાયનું પૂનરુચ્ચારણ કર્યું હતું આમ ધારાસભાઓની બેઠકો ૭ માસની અંદર બોલાવવામાં આવશે એમ જણાવ્યું હતું. સાંપ્રદાયિકના આરંભ પછી ૭ માસના અંદર ધારાસભા બોલાવી શકાય, એવો કોંગ્રેસના બાબદાના કરવામાં આવી છે એટલે જી. બદ્રાસની તજવીજથી કંઇ પણ નવું રપષ્ટતા થતા નથી.

અ બ ર પ ત્રો

ભારત સમાજ (સેવેન્ટ્સ ઓફ ઇન્ડિયા સોસાયટી)

તા. ૨૯ મી મેના રોજ ભારત સમાજ વેદ મંદિર કમીટીનાં પ્રતિનિધિઓ ઇ ઓ માટે રસાસેવ-આસ્વાસના ગયા હતા. તેજ દિવસે સાંજે બોલાવ્યા સમાજ તરફથી શ્રી પરસોત્તમભાઇ ચત્રભુજભાઇ સ્વદેશ જનાર ઇવા માટે તેમના સ્વકરે સકળ પ્રજ્જ્યા માટે તદ્દેદર સભા ગોઠવવામાં આવી હતી. તે પ્રસંગે સંસ્થા તરફથી બીજાંત્રિ ઇ કમીટીના પ્રતિનીધિઓને પણ આમંત્રણ આમપત્રમાં આવતાં તેઓ ત્યા ગયા હતા. શ્રી. પરસોત્તમભાઇની સ્વકર સકળ પ્રજ્જ્યા બાદ મંદિર ઇ ઓ માટે અપીલ કરતા નીચે જણાવેલા ગ્રહસ્થોએ દાણાયા નામો નોંધાવ્યા હતાં.

	પા. શ્રી. પે	કુલરકમ
કાલાભાઇ રણછોડજી		૨૦૨૫૦
કુંવરજી હરીભાઇ પટેલ	૫ ૦ ૦	—
સુંદરજી કાલીદાસ કા.	૫ ૫ ૦	—
ચકુભાઇદાસ કકુભાઇ	૩ ૧ ૦	—
મોહનલાલ બાદરજી		૧૫૦
રણછોડજી ગોપાલજીભાઇ		૨૫૫૦
ગોકળદાસ કાળીદાસ કા.		૬૦૦૦
પરસોત્તમ મનજી કા.		૬૦૦૦
મનજી કાળીદાસ પટેલ		૩૦૦૦
મનજી નથુભાઇ કા.		૨૫૦૦
તુલસીદાસ ગોકળદાસ કા.		૩૦૦૦
ઇચ્છા એન્ડ ગોવીંદ કા.		૧૫૫૦
નરોત્તમદાસ વલ્લભદાસ કા.		૧૦૦૦
જમનાદાસ બાદરજી		૧૦૦૦
મથુરાદાસ નગનલાલ કા.		૧૦૦૦
ખીમજી હીરાબાઇ કા.		૧૦૦૦
મુળજી કેશવજી કા.		૧૦૦
હરીલાલ ચાંપશી કા		૧૦૦૦
કાનજી દાદરસી કા.		૧૦૦૦
કાલાભાઇ કેશવભાઇ		૧૦૦૦
નારણદાસ કાળીદાસ		૧૦૦
કાલાભાઇ માધવજી		૧૦૦
	— —	— —
	પા. ૨૧ ૧૫ ૦	૪૩૨૫૦

ઉપર મુજબ થયેલા ફાળામાં શ્રી લોહાણા સમાજના માનવંત પ્રમુખ શ્રી. છગનલાલભાઇ તથા મંત્રીઓ મોનજીભાઇ પટેલ, શ્રી. પરસોત્તમ ભાઇ મનજી, શ્રી. રણછોડજી ગોપાલજીભાઇ ભાગત, શ્રી. કુંવરજી હરીભાઇ પટેલ, શ્રી કાલાભાઇ રણછોડજી તેમજ કુંવર ભાઇઓએ જે સહકાર આપ્યો હતા તે બદલ ભારત સમાજ તેમનો આભારી છે. વે ઉપરોક્ત સભાજના સભ્ય થવા માટે હજુના નીચે જણાવેલા ભાઇઓ "ભારત સમાજ" ના સભ્યો બન્યા :-

મેસર્સ ગોવીંદજી બનજી, મોનજીભાઇ કાળીદાસ પટેલ, ગોકલદાસ કાલીદાસ, ગોવીંદજી પાલજીભાઇ, મોહનલાલદાસ પરસોત્તમભાઇ, મોહન લાલ બાદરજી, રણછોડજીભાઇ ગોપાલજીભાઇ, ભાગ ભાઇ અરીસીંહ નાથાલાલ.

પુનાસ્ટેટ હોંર્ડ એસોસાસીએશનની

પુનાસ્ટેટ હોર્ડ એસોસાસીએશનની ગયેલ બાબા મુંટણી અર્થે કીસીસી હોલ ઇપટાકિનના તા. ૧૩-૬-૩૭ ના રવિવારે, ૬૨. માણુજીકન કોળાયાના. સભાસદોના પ્રમુખપણા ઉંડા બાબા હતી. તેમણે ગોપાલજીભાઇ આવકાર્ય સેવાની ઉંમેદ દેવાય બાદ ઇજરેર સમવાયાદ પરણુએ ગાર્યો હિસાબ રજુ કર્યો હતા. સભાસુબાના પ્રવાદ થયા બાદ નીચે પ્રમાણે નવા કાર્યકર્તાઓ મુંટાયા હતા :

પ્રમુખ : કેશવલાલ જનજીવન પટેલ, ઉપ-પ્રમુખ : પ્રાણજીવન ગોપાલાભાઇ આવકા, મંત્રી : બાબરજાભાઇ દાજીભાઇ આવકા, સહ-મંત્રી : ખુશાલબાઇ ગોવારજી પટેલ, બાજનવી નગનલાલ પરણુભાઇ, ઉપ-બાજનવી : દીકુલદાસ. એ પછી કમીટીના બાબરોની મુંટણી કરવા મા આવી હતી એ તપા નીચાયેલા કમીટીના મેમ્બરોની સભા અનુકુળ બાબે બોલાવી નવા કમીટીના પ્રમુખની નીમણુક કરવામા આવશે. અને બાદ પછી કમીટીના તાબેના, બાજનવી રજુ કરવામા આવશે રાત્રે બોર્ડ સમ ઉંપારી, બાજીના બાબે ગુજરાતી રાખી, સભા બરખાસ્ત થઇ હતી.

દક્ષત્રાય ગુજરાતી મોચી મંડળ

શ્રી. દક્ષત્રાય ગુજરાતી મોચી મંડળનો જનરલ સભા રવિવાર તા. ૬-૬-૩૭ ને દિને શ્રી. નગીનદાસ જી. આમલીને તેમની મેટીના પરિણામે છતીએ થયા તે માટે બાબીનંદન આપે મંડળ તરફથી તેમનો સુશોભિત કાર્ડ અર્પણ [illegible] બાદ [illegible] ઇસ્ટ બંકર્સનો શીલાન, બાબાભાઇ ડી પટેલ (બિલ્ડાસ બાજર) તા માનીજ તથા [illegible] થવા બદલ બીલથી આવેલ હતા. તેમને પણ ઉચિત રીતે બાબત બાબરવામાં આવી હતા. પ્રસંગે બાદ મંડળના પ્રમુખ ઇ[illegible] ગ્રહસ્થોનો બાબાર માની સભા બરખાસ્ત થઇ હતી.

આર્ય કુમાર આશ્રમ પરીક્ષા

ઓછા બાબે રહેતા હિન્દુઓ હિંદુસ્તીઓને ઇ. ૮ મી માર્ચિક [illegible] બાદ રહેતા આર્ય બાબાની બાબરથા કરી આપવાના બાબ્યો.

આ [illegible] ૬૫ બાબા બાદ્રેનો રહ્યા હતા. હાજરા બધા ઉમેદવારોઓને નીમબાબથી બંગાવી બારી બોકલ્યા.

રાવ શ્રી. બાબેકરજી બોચરજી સાહેબે આર્ય કુમાર બાબાનમાં બાબાબાદાબાને પાંચ નાબ્યાં રૂા. ૧૫૦, અને રા. ૨ બાબના બાબીનો માટે બાબબાદનું જાહેર કર્યું.

આર્ય કુમાર બાબાબાદાબાના કામમા આ રીતના બાબુરીના રાવ બધુદાસ બાંગીદાસ રા. રૂા. ૧૫૦— બાબબાદનું જાહેર કર્યું છે.

કચ્છ બધા ઓન્ડ સન્સ, પોરબંદર રપ૦૦૦, ઇરો, શ્રી નાદી ઝીબુબાઇ દામજીભાઇ ૧૫૦૦૦. ઇબા શ્રી. બાબચંદ ઢોરાચંદ શાહ રૂા. ૧૦૦, બી. રાવીલાલ ચીરંજીલાલ બાબા બાબા હરે. ૨૦૦, બી. બાબાભાઇ રાબવાબ ગોદર રૂા ૧૦૦

બાબાદેર પુરો બાબબાના રૂા. ૬૫૦૦ બી પર રહે છે બાબવા છે કે બના રૂબરૂમા બા બાબમા બાદર કરશે બાબ બાબના બાબાબાં ઇકરાબાદેર.

—:o:—

આરોગ્ય મંત્ર

બાસીબ રોગબાબળ કરબાબજી રોગોના ઇલ્ય મુકવાના માટે બાદરબ થયા હતા બોગા ગયા બુધવારે રાત્રીના ૬રીબાના પાબા કરબાના આવી બયા છે.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સ્ત્રી. પુરૂષ તથા બાળકોને આનંદ આપનારૂં અને બુદ્ધિ ખીલવનારૂં ઉત્તમ સાહિત્ય

કાવ્યદોહન ભાગ ૨–૩–૮

આ પ્રાચીન પુસ્તકોના આખ્યાનોથી ગરેલાં છે એમાં દરેક મકતોના મરીત્રો છે. જેવાં કે: પ્રહ્લાદાખ્યાન, ધ્રુવાખ્યાન, નળાખ્યાન વીગેરે. ૮૫૦ પાના જેટલાં પાનાઓમાં ગબ્દકોશ પણ આપેલ છે પાકું દુઃ પ્રત્યેકનું ટીમત રૂા ૩૦

ઉમર ખય્યામની રૂબાઈયત—આ પુસ્તકમાં ૩૩૦ કુંકા દુંકા ફ્લાકયતો છે, ચિત્રો પણ પુષ્કળ છે. જેવા પાનાઓમાં ગબ્દાર્થ છે. પાકું પુઠું. ૬૫ પાના. રૂા. ૬.

પ્રાચીન પ્રતિષ્ઠા—અસહકાર વિરેના ગાંધીજીના આખ્યાનો રૂા ૩,

મહાભારત કથા—મહાભારતના પાત્રોનો તેમજ મહાભારતનો ઈતિહાસ સરલ ભાષામાં શ્રી નાનાભાઈએ લખેલ છે. પાના ૨૬૦.

ઠા. ગી. ૫,

સતરમી સદીનું ફ્રાન્સ—આ પુસ્તકમાં વાર્તાના રૂપમાં ફ્રાન્સની રિસ્થતિ સમજાવી છે. પાકું પુઠું ૨૮૮ પાના. ઠા. રૂા. ૪.

શ્રી જોહન ઈંગ્લીશ ટીચર

ગુજરાતી ભણનારાઓનો માનીતો વિષય એ મારે સુંદર ચોપડી છે પાત્ર સરલ અને રસિક રીતે ગામડાની રહેણી રીતે સમજાવેલ છે. આ ચોપડીનો ઘરેઘર અભ્યાસ કર્યો પછી ગુજરાત વાતચીત કરતા તેમજ લખતાં બોલતાં આવડ્યા વગર રહે. પાકું પુઠું. ૨૭૦ પાના. પ્રત્યેકની રૂા. ૩-૬.

યુરોપનો પ્રવાસ—ઈંગ્લાંડ ગીતામણ મુજબ મહારે યુરોપની મુસાફરી કરી અને પોતે જું જું જોયેલું તેનો સાચવ હેવાલ લખેલો છે. વર્ણન પણ સુંદર અને સરળ ભાષામાં વર્ણવેલ છે. મુસાફરી કર્યાથી કર્યા સુધી કરી તેનો નકશો પણ આપે છે. રૂા. ૪.

બાલવિકાસ ભાગ ૧–૨–૩—આ પુસ્તક પૂ. મહાત્માજીએ મામેન્દ્રાની કક્ષા ઉપાડી બ [illegible] શ્રી. [illegible] આખ્યાને [illegible] લખેલ [illegible] તેમાં પણ સિદ્ધાંતો મહાત્માજીના આપે છે પુસ્તક દરેક વાંચવા જેવું છે.

પ્રત્યેક ભાગની કીંમત રૂા. ૫

બાપા—જગતમાં જે ગાંધી નામ ધારણ કરનારો વેચાણ ચુકી છે એ મહાન પુરુષ આજ ગુજરાતીમાં પ્રકટ થયેલ છે. સરદારના પ્રવીણ ચરિત્રકાર દેસાઈની આ કલમથી તેમના જીવનના પ્રસંગોના પ્રસંગો આપણી રજુ કરે છે આ પ્રસંગોમાં તો સાર્વત્રિક સુત્રમાં ગીતા ગવાયેલી તમ રસ આ પ્રકારે જળવાઈ રહ્યા છે. રૂા. ૫.

સત્યવીર અધ્યાનંદ—લેખક પ્રભુશંકર મે પાણી. આ પુસ્તકમાંથી તરણુંજીવનના કે કે કાપડા રજુ કરતી અને તેના વીરતા ભર્યા ઉદેસ કાઢતી લેખકની કલમથી વાચનારને સ્વામ્ય કરીદે છે તે ચોક્કા વિશે મહીન રૂા. ૬-૬

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	રૂા.	ચે
ઠંડમવાલ ગામસેન્સીસ કેટીલ ઓર્ડીનન્સ		
૧૯૧૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૧
જીવનપર પ્રકાશ	-	૬
સત્યના પ્રયોગો અથવા આત્મકથા ભાગ ૧	૧	૦
" " " " ભાગ ૨	૧	૧
નીતિના બાળો	૧	૦
મારો જેલનો અનુભવ શ્રેખક: મ ગાંધીજી		૧
મારો જેલનો બીજો અનુભવ " "		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ " "		૬
પુરુષારાજ અને તેના બે બાબતો		૬
જેલના કાબ્ય (સજામાંથ વખતના)		૬
હાંદ સ્વરાજ (ગાંધીજીએ લખેલું)	૧	૬
બાપા સામે બધાની ફરજ		૬
જીવન દોરી		૬
સુધારાના બધારા		૭
બલ વિના જીવું કશું નથી		૭
કરજના સ્વરૂપનું વર્ણન ઓ કાબ્ય		૭
સત્યાગ્રહ		૭
હરીજ બંધુઓનો ચળવળ અને તેની મંજાગ		૬
સર્વોદય		૧
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૧
ગોકમાન્ય બાલગંગાધર તીલક તેમના પત્ર અને વિચાર		૬
મુસ્લીમ કોમના પારાનું જીવન ચરીત્ર		૧
મુસ્લીમ કોમના પારાનું બાપબ્ય		૨
એક સત્યાગ્રહીની કથા (સોક્રેટીસનો બચાવ)		૨
માબુસ કેવી જગતનો માલીક થાય		૨
ગાંધી ટોલ્સટોયનો પત્રોવ્યવહાર		૨
આ બા. પ્રીન્સીપલ પ્રીસેસનું ત્યાગીજીવન		૨
બ્રહ્મચારી ગરબો		૨
ગોખલેનો ગોવર ૧૯૧૮ ના ચારા		૨
ગુજરાતી–ગ્રેજી		૨
ગોવ ઈંડ પ્રત્યે ટોલ્સટોયનો પત્ર		૨
આરોગ્ય વિશે સામાન્ય જ્ઞાન બાબત ૧ લો		૧
" " " " ૨ જો		
સત્યાગ્રહ		૪
દેવમાકત ગોખલે અને ગીરમીટના સબાબ		
ઈશ્વરની ચર્ચા	૧	૦

હીંદસ્વરાજ—આ પુસ્તકમાં ગાંધીજીએ પોતે હીંદસ્વરાજ વીષે ઈંગ્લાંડમાં ગુજરાતી વાચકોને સમજાવવા માટે લખેલ છે. પાકું પુઠું ૧૮૦ પાના. રૂા. ૨.

હીંદસ્વરાજની યાત્રા અને હિમાલયનો પ્રવાસ—કાકા કાલેલકરે પોતે હીંદસ્વરાજની યાત્રા અને હિમાલયની મુસાફરી કરી તેનું સુંદર વર્ણન આપેલ્યું છે. રૂા. ૪.

ગાંધારી—આ પુસ્તકમાં મહાભિ દયાનંદના કેટલીક વિજ્ઞાન આપેલી છે લેખક કલ્યાણજી કેકાણી અને પ્રભુશંકર મણાણી.

રૂા. ૨.

— ડીક્ષનરીઓ —

શ્રી રમણભાઈ સ્વર્ણલ ઈંગ્લીશ–ગુજરાતી ડીક્ષનેરી સાઈઝ ૧૧×૭૩ ૬૧૫ પાના લેખક ડી. બી. આઈ અને બેચ, ઈ. પટેલ. પા. ૧–૧૦–૦

શ્રી રમણભાઈ ગુજરાતી–ગ્રેજી ડીક્ષનેરી સાઈઝ ૧૬×૧૦ ૭૭૧ પાના. લેખક બી. બેચ. ઈંગ્લીશ અને બેચ, ઈ. પટેલ

પા. ૭–૧૨–૬

શ્રી જેમ ગ્રેજીશ–ગુજરાતી ડીક્ષનેરી સાઈઝ પાકડા ૧૨૦૮ પાના લેખક ૬ બી. નાણાવટી. રૂા. ૭–૫–૦

પ્રીમીયમ ગુજરાતી–ગ્રેજીશ ડીક્ષનેરી, સાઈઝ ૧૭×૧૧ ૧૨૦૭ પાના. લેખક: બેચ. બી. બેલસારે. પા. ૧–૫ ૬

શ્રી જેમ ગુજરાતી–ગ્રેજીશ ડીક્ષનેરી સાઈઝ પાકડા પાના ૧૨૦૮. લેખક: કે. બી. નાણાવટી. રૂા ૭–૫– ,૬

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવનું સાહીત્ય

કોંગ્રેસ મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ આસ્ત- ણ ૨/૬. રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ પત્રીકા [illegible] પ્રતાપ, રાષ્ટ્રીય પ્રતાપ, હીંદુસ્તાનમાં સર- કારીનોકરી વકરતુ [illegible] કરણ વિગેરે સભાસો ત્રેયર સભાપણા નીકળેલ છે પ્રીમીયમ ૬/– મોસેમ પ્રતીકામ ૫૦ વરસની ફોટોગ્રાફો [illegible] દોરાનાં પ્રત્યેકની રૂા. ૧૨

કોંગ્રેસ કનક મહોત્સવ આલબમ

૧૯૮૫ થી ૧૯૩૫ સુધીના મહેલા મતા સભરના પ્રમુખોના સુંદર રંગબેરંગી તેમજ સુયોગ્ય ફોટાવાળા ફોટાનું આલબમ.

કીંમત રૂા ૨–૬

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબા- ની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપી શકાતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:–

Manager Indian Opinion,
Phoenix (natal.

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	પા.	પે
ઇંદુ સૌભાગ્યવતી	૩	૦
પદ્મારાણી	૩	૬
પ્રેમનો દેવ	૩	૮
દૃષ્ટિપરીવર્તન	૪	૦
શીરીષ અને કમળી (૨૯ પસંદગી)	૩	૬
સ્નેહસંભ્રમમંજુ	૪	૦
ચારી હૃદય	૩	૬
નવો અવતાર ભા. ૨ જો	૪	૦
,, ,, ભા. ૩ જો	૩	૦
સ્ત્રી અને પુરૂષ	૨	૩
ભાગ્યના ઉંબરમા	૨	૬
ભેજાતનો શીકારી	૧	૦

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

મોનમેઇડમા મોહનદાસ	૨	૦
મંગલ પ્રભાત	૧	૦
નીતીધર્મનો આર્સે	૧	૦
ધર્મસ્થાપન (હિંદ સ્વરાજ)	૨	૦
અનાશ્રમપ્રાર્થના (ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦

ખાસ બહેનોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રાજની કુંજ	૩	૦
રામ દરબારીણી	૩	૦
બાલકી સુબ્ધ ગીતો	૩	૦
ગરબાવળી ભાગ ૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૨	૬
રાસ ગીતો.	૨	૬
મુંબઇની ભાગ ૧ (બાલ ગીતો)	૧	૬
મુંબઇની ભાગ ૨ ,, ,,	૨	૦
પ્રેમ પ્રસાદ	૫	૦
બાલકી વાર્તાઓ	૧	૦

વાંચવા લાયક બોધદાયક

ગીતાજ્ઞાની	૨	૬
સુન્દરસાગર	૧૦	૦
ચમત્કારીબુત	૫	૦
ભારત સ્ત્રીઓ ભાગ ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫	૧૨	૦
ગ્રીસીની રાણી	૧	૦
કેળા કારીગરીનુ શીક્ષણ ભા ૧	૨	૦
,, ,, ,, ભા ૨	૨	૦
આપણે શું આવશે છે	૩	૦
કુટુંબકલેશ અને બોધવચન	૫	૦
કાનમાં કહું	૧	૦
૮૪ લાખનુ પરાગ	૪	૬
ગીતા મંથન (કી. પ મહાદેવભાઇ)	૫	૦
બોલ્શેવીઝમ અને બીજી વાતો	૧	૩
આદર્શ ગરીબાવસ્થા	૨	૦
અધ્યાત્મદર્શન પ્રકાશ	૪	૦
આર્યસ્ત્રીના લક્ષણો અને સાધારણ નીયમ	૩	૦
વિક્રમ (કાવ્યો)	૧	૦
સાધનમાળા	૪	૦
ગુરૂપ્રસાદ	૧	૬
આત્મદર્શન	૩	૦
ગુલામનો વેપાર ભા. ૨ જો	૩	૦
કાળાધોળીની કથા	૪	૦
ઉપાસના	૫	૦
સોક્રેટીસ આત્મબળ	૧	૦
અમે બધા	૫	૬
ઉષાંધુ (હાલમા રમાતો ગરબો)	૩	૧

ધાર્મીક પુસ્તકો

આત્મકલ્યાણનાર્થિ	૧	૦
ગીતા પદ્યની (કાવ્યમાં ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦

ઇતીહાસીક વાર્તાઓ

સહિસાહસની રસપ્રદ ભાગ ૩, ૪, ૫ પ્રત્યેકના ભા	૧	૬
પ્રતાપ સિંહ	૨	૦
,, ભા. બીજો	૨	૦

વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દીનબંધુ	૪	૦
ઘર સંપ સુખકર	૫	૦
ઘર વસાવુ (લેખક વલ્લભ ભટ્ટાચાર્ય ભાવનગર)	૧૪	૦
આદર્શ પિતા સામાન્ય જ્ઞાન બે ભાગ પ્રત્યેકની	૦	૧

શ્રી. રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઇના ચક્ષુ જનાના ઉપર પ્રખ્યાતોની બોધદાયક નવલકથાઓના પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.

	પા.	પે.
પદ્મ બાલકા	૫	૦
શિરીષ	૫	૦
સ્નેહપ્રભા	૫	૦
હિમ્બરબધુ	૫	૦
ભારેલો અગ્નિ	૬	૦
જયંત	૪	૦
પાપાણા	૫	૦
ચંદ્રકાંત ઉદય (નાટક)	૧	૬
રાજપૂત વીર સંયુક્તા	૫	૦

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સીતા વનવાસ	૧	૬
ટેક્ક કાકા	૬	૦
મોતીની માળા		૦
બાળકોનો ભાગ ૧, ૨, ૩ પ્રત્યેકનો	૧	૦
જયમંજરીએ		૬
બાળ ઠાકરો		૨૦
બીલોરી પહાડ	૧	૩
બુલબુલ	૦	૧
દન દન દન	૦	૧

શાળોપયોગી પુસ્તકો

બાળ પોથી	૦	૬
ગુજરાતી પરેલી ચોપડી	૦	૮
ગુજરાતી બીજી ,,	૧	
,, ત્રીજી ,,	૦	૨
,, ચોથા ,,	૧	૪
,, પાંચમી ,,	૧	૬
,, છઠ્ઠી ,,	૧	૬
,, સાતમી ,,	૨	૦
,, પહેલી ચોપડીના અર્થ	૦	૪
,, બીજી ,, ,,	૦	
,, ત્રીજી ,, ,,	૦	૬
,, ચોથી ,, ,,	૧	૦
,, પાંચમી ,, ,,	૧	૪
,, છઠ્ઠી ,, ,,	૧	૬
,, સાતમી ,, ,,	૧	૮
ગુજરાતી દેશી હીજાણ ભાગ ૧	૦	૧
,, ,, ,, ભાગ ૨	૪	૮
અંગ્રેજી ભાષાંતર પાઠમાળા ભાગ ૧	૧	૨
,, ,, ,, ભાગ ૨જો	૧	૪
,, ,, ,, ભાગ ૩જો	૧	૬

ઓરડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલો. વી. પી ઉપર ધ્યાન આપવામાં આવશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

ઝેડ. વી. પારેખ

૫૮ એમ ફ્રેઝીયર સ્ટ્રીટ,

જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે ખાસ કરી બાતની દરેક ઇન્ડિઅન ક્રોકરી, રેશમી અને સ્વદેશી સાડીઓ વિગેરે કાંઇપણ ભાવે મળશે.

એક વખત તમારો ઓર્ડર મોકલી આપવી કરશો.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય.

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ થયા છીએ. ભજનીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવત નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,,
તબલા રીડના પા. ૪–૫–૦

સેટી ઓઠની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૨–૧ ૭ થી પા. ૯–૯–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વધેલા ય મોડા તમને મળશેજ નો શા માટે વધારે પડતા ગણો છો.
સમો અમથા અને મળો.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu Discs have been speedily received.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums are under written Guarantee for 5 years. Try us before you purchase.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને દેખાવ. વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ ચેકોસ્લોવેકિયા કંપનીના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સાલહસ્તક અતની રંગબેરંગી પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના ગ્રામોફોન ઉપરથી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીટાર અને રંગબેરંગ બેન્જના તારોમાં બધો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Phone Day 2-2194. **RAJCOOMAR.** Phone Night 4-1340.
UNDERTAKER

Motor and Horse Hearses always in readiness at shortest notice. Attendance all hours.

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

૧૭૫, ક્રોસ સ્ટ્રીટ ડરબન ટેલિફોન ૨-૨૧૯૪ ઘરનો ટેલિફોન ૪-૧૩૪૦

Manager K. S. FRANCIS.
19, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691 BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બૉકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર બુકકે અથવા જોઇએ તે બનાવનાર તેમજ કુડ ટર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
ઘરાકોએ "ઇન્ડિયન ઓપિનિયન" પ્રાઇસિસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ના ખાતી કેપરેળ તીખે તાજો અને સોરણથી ઘરમા હોમેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને મરચાં તેમજ ગોટા વા અથાણામા અમારી ગેરંટી સાથે ખપી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમો મરમા બનાવી શકતા નથી. ઓછા ચલણ મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O Box 579
100 Victoria Street, DURBAN.

Phone 33-4403 Tel. Add. "VALASTEEL" P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
ફ્રોરેન્સ્રો આરબ્લીસ બનાના એક્સચેન્જીના
કામ નં. ૧ બનાનાના ઓલ એજન્ટ.
દેશમેસ્ક તથા રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
બનાનાની કાયમ સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના ઘણા દરે બનતું હોય ત્યારે ખરીદ કરીને
મોકલવાના ખાસ ખ્યાલ આપવામા આવે છે
રાકડી અથવા C. O. D થી માલ મળી શકશે.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines
ડી. કે. પટેલ
ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
નાચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ફ્રુટના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
બાજ માટે પુછો યા લખો:
સાલિમ આદિત્યના શોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી
૭૮, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
78, Prince Edward Street, DURBAN.

M. H. [illegible]
એમ. એચ. દેશાઇ.
જનરલ ફ્રુટ મરચાંટ.
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ કુનીગતના ઉપર પણ બાગમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St Durban

છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી વપરાશમા આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દરદો માટે
બાલસાથી (વરાધની કપા)
નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી
બાળકને વરાધ, વમળ, ઝાડા, ચીરા [illegible] ચાંદી, ગરમી, બળખો, ખાંસી, [illegible] ગાળા, આયકા, દાંત આવતી વખતની પીડા વિગેરે બાબતોમા ઉપયોગી નહીવટ [illegible] ખાત્રી કરો. એક કપી બાળકને [illegible] કીમત રૂપીયો રૂા. ૧. દરેક દવાખાનામા મળે છે. નકલથી બાલથી સાવધ રહેજો.
મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. ત્રીવેદી,
વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ (ગુજરાત)

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

અનેકારી અને કેમ્પ્રુઆરી અક્ષના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો પ્રભા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ

,, રાં માસલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ

એચ. એમ. વી. ડ્રામેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત રૂપી. ૧૫ નું સેટ.

નાટક ચૂમુવતી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત રૂપી. ૧૫ નું સેટ.

,, રાજા વારણી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.

,, સેટ સગાસ રાઇનું સેટ ૧ થી ૮ બાજુ.
લીગાબુહોમા.

,, હિપા સ્ટાર.

,, સગાજનો આપ બાજુ ૧ થી ૪.

,, [illegible] ૪ રેકોર્ડ ૪ રેકોર્ડનું સેટ.
મધુરી રા સકમા ૪ રેકોર્ડનું સેટ કુપીન.

,, બુર્સ સકલત ૪ રેકોર્ડનું સેટ કુપીન.

,, [illegible] સેટ કુપીન.

,, [illegible] ૪ રેકોર્ડનું સેટ અમ. એમ. વી.

,, સાન પસલામ ૪ રેકોર્ડનું સેટ અમ. એમ. વી.

,, બુર્સ પ્રસલામ ૪ રેકોર્ડનું સેટ કોલમ્બીઆ

,, નાગ રાજા પા નરી ૩ રેકોર્ડનું સેટ એચ. એમ. વી.

,, કહાનપુરી મંગલ ૪ રેકોર્ડનું સેટ એચ માસ વી.

,, નુરજહાન ૪ રેકોર્ડનું સેટ પસલમ્બીઆ

,, [illegible] ૪ રેકોર્ડનું એમ. એમ. વી.

અમારા પસલામીક નવી રેકોર્ડોન લીસ્ટ
"માન્ડ્રમ્બન ન્યુઝ" માં જાહેરા.

૧૦ ઈ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૨ રેપાર્ક, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈં ૮ રે. કટ

અક્ષર બાજુના ૧૨ ઈંચની છ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૧૪૮૦ "મોહમદ મારૂમદ પુકારે અલરજ" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ચીની પાંચ છ પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષની બીજી રેકર્ડ

1415 તો દીવેલા દીવા આલમમે બલ્યા
દીવા દેખી ગાવેલ.
આ રેકોર્ડ સાભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર પકરસુદ્દીન

253 પુના પુના પુન
253 મેરા દીલ ન પીયુ [illegible] મોહમ્મદ
400 મોહીબ્બો મોહબ્બત નકી ચાજ છે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

2234 અમા આલાકી આવાઝ કમ
મોર મતા અલાકી આવાઝ કમ.
2207 અમેકા તુફાન
2188 અરમાને આયા (ભજાકી)
2074 બામકા નામ કે
2167 જલ જલા (ભજાકી)
2226 નામે અહમદ જોલે જાને.
2123 નામે મહમદ બોલે જાને.
2320 ચલ આવ પુનો કે શીકાર તે કવાલી.

મુફ્તી કવ્વાલ

1730 અબતા મેરી મીનતીબા સરકાર મના દીજે.
1745 બજાબીર પા કામીબે મલી કમલ્યા.

મોલવી નૂર મોહમ્મદ

1341 ઉજરત કા મોજરા ઉજરત ખાબીર કે
બચ્ચોબો મુરદે કા છન્દા કરના
1391 મોજરા હોજરત મોબારા.
1390 મોજરા બાંધુકી ઉજરત બાલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોકસ
સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

ખાસીર કવ્વાલ

1598 પીયારી પીયારી સુરતવાલ.
1000 મોહમ્મદ મારે [illegible] તુમા દા
1677 બહાદુર કુવા બાલમેબ બદ્દા કે ફરમાન
મોહમ્મદ હસલાલ
1740 બજતા મુજે રોકબે બુલાલા.

ઝીયાઉલ હક કવ્વાલ

[illegible] દીલ જીત લીયા મેરે બજાને બજાને
[illegible] બ્યાહી સુલ્ક બુલા કેહત કેહત.
[illegible] બસદ ઘાતીદે ન બાયમે રેનબો બુ.
2155 સુને જલાબે મના બાબોસો.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

2131 દીલ ને મેરા બે ગયા
2156 નીગાહે સુરમા

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavalakodi-Parasakthi Sabham, Veera-Ramayanam, Dumbachari, Gnana Sundaram, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પારસી, ક્રીશ્ચ્યુ, તથા કેરીના અચ્યાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ વૈષ્ણવ પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices special attention to country orders

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે અપકંટ્રીના ઓરડર ખાસ કાળજીથી ભરી માલ C.O.D. થી રવાનીએ કીજે.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent,

103, PRINCE EDWARD STREET,

DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ,

પેકંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

તમારો ઓર્ડર ક્યાં કીધાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.

દરેક ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

આઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી	ક્રીસ્તી	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૭૯૦	૧૯૨૭	૧૩૫૧	૧૩૦૬	કે. મી.	કે.મી.
	ખુબ	જે	રબીઉસ સાખર	જેઠે. ૬૬મો		
શુક્ર			૮	૧૬	૬-૫૪	૫-૬
શની	૧૯	૧૧	૯	૧૭	૬-૫૪	૫-૭
રવી	૨૦	૧૨	૧૦	૧૮	૬-૫૪	૫-૭
સોમ	૨૧	૧૩	૧૧	૧૯	૬-૫૫	૫-૮
મંગળ	૨૨	૧૪	૧૨	૨૦	૬-૫૫	૫-૮
બુધ	૨૩	૧૫	૧૩	૨૧	૬-૫૫	૫-૯
ગુરૂ	૨૪	૧૬	૧૪	૨૨	૬-૫૫	૫-૯

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ આસ જાતની દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં આસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી

પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફરેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9-11-13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made in Indian Opinion at Phœnix. Postage Free on all books.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a [illegible] Portrait. 6d.

EMINENT MUSSALMANS.

Contents:—Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohamed Mohi, Prince Dowlah [illegible] Shah Jehan Begum, Syed Ameer Ali, The Aga Khan, Sir Mohamed Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Abdul Ahmad Khan, Syed Ehsan Belgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Abdur Rahim, M. Hyder and the Ali Brothers.

Price .. .. 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance that country has made by the step Mahatma Gandhi took by making the question of Khaddar an to the pedestal of a patriotic point in the Congress platform.

Price .. .. 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kavala Satthanadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price .. .. 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s. 8d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell. Price .. .. 3s.

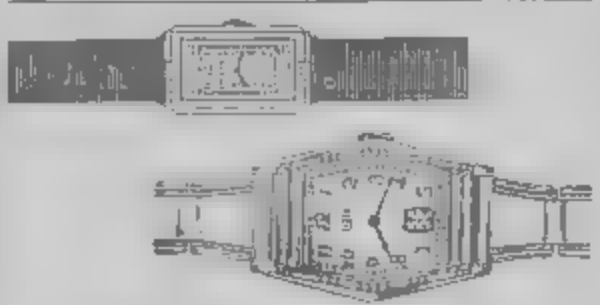
INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS—By V. G. Kale, M.A. Price 4s.

ELGIN

WATCHES

FOR ACCURACY AND PRECISION

S. A. DISTRIBUTORS:

KATZ & LOURIE Ltd.

Cor. ELOFF & MARKET Sts

P. O. Box 1919 'Phone 22-3122.

JOHANNESBURG

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir C. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Krishna Das Pal,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Budruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Diwan T. Rangachariar,
Ramakrishna Paramhamsa,	Pandit Madan Mohun Malaviya,
V. P. Madhava Rao C.I.E.,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohan Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gackwar
Ishwer Chunder Vidyasagar	Kasinath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,

PHOENIX, NATAL.

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition

[illegible]

To be had at this office. Price 10s.

28 JUN 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હુકમે અને તેઓશ્રીમાં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 26—Vol. XXXV Friday, June 25th, 1937. Registered as the G.P.O. as a Newspaper. Price Fivepence.

INDIA IS ONE UNIT

"INDIA is one unit and the different provinces and the different communities of India should line up under one banner and one policy if we are to bring about the speedy emancipation of our people. Fissiparous tendencies whether of a provincial or communal character should be regarded as the greatest curse for a subject race, and all lovers of freedom should take their stand on a broad socio-economic programme for the emancipation of the masses, which will cut across the provincial and communal divisions."

SUBHAS BOSE

હિંદુસ્તાન એ એકજ અંગ છે

"હિંદુસ્તાન એ એકજ અંગ છે અને તે આપણે આપણા સર્વ લોકોના બચાવ ઉદ્ધાર કરવા ઇચ્છતા હોઇએ તો તેના જુદા જુદા ભાગો અને જુદી જુદી કોમોએ એકજ ધ્યેય નીચે અને એકજ નીતી નીચે એકત્ર થઈ રહેવું જોઇએ. પ્રાંતિક કે કોમી ભેદો પાડવાની વૃત્તિ એક પરતંત્ર પ્રજાને માટે વિનાશક છે અને સઘળા સ્વાતંત્ર્ય પ્રિય લોકોએ જનતાની ઉન્નતિને માટે પ્રાંતિક અને કોમી ભેદોને છેદી નાખનારો એક અહોગો સમાજીક અને આર્થિક કાર્યક્રમ ઘડી તેને અનુસરવું જોઇએ."

—સુભાષ બોઝ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી કંપની આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે ૬૬૦ જાતના વીમાઓ ઉતરવાનું સ્થાન છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

વપારીઓને વિનંતિ છે કે અહીંના કોમ્પેન્સેશનના પગારના રેકોર્ડેશન ફોર્મ તારીફ કરીને મળવાની છે. ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સગિાડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જાવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે, તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT,
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ ક્લાસ
(બસર ખારવી)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.

ડેક
(બસર ખારવી)
પાઉંડ ૯–૭–૬

વીશીના ભાવો

મુસલમાની પીરશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશ્યલ) પા. ૬–૧૮–૬.

હિંદુ પીરશી
પા. ૨–૮–૩.
અને
(સ્પેશ્યલ) પા. ૫–૮–૩.

મુલાકાત તા. ૫ મીએ મુંબઈ બપોરે ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ. ઉતારૂઓએ પોતાના ડાળા ઉપર પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખવું, પોતાનું ડબલનું સરનામું પણ અને બને ત્યાં સુધી પોતાની ટીકીટો ડાળા સીધા પોતાના હાથ પહોંચતાં કરવા ભલામણ.

દરેક હાંસી ઉતારૂએ પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. બહારગામવાળા ઉતારૂઓ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી આપીશું

સ્ટીમરને લગતી દરેક બાબતમાં અમારી બની કેળવણ લીધે લાગ છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સૌભાગ્ય માટે
તબીબી-હાકીમી અજમાયશ

મહારાજ રોગાનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ઉંમરોના તમામ પ્રકારના
અપાર ગભરાટનાં
દરેક [illegible] રોગો જોરથી

આંખની ઝેરી શીતળા
ઝંડુના (સિલ્વર ૧ યુકત)

ચંદ્રપ્રભા ગુટી.

પેશાબનાં તથા પરાણા દરોમાં
શરમાવું દર્દ।
ખાનદાનીઓ અચૂક અજમાવો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્ક્સ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાચવ આઇરાનો સોલ એજન્ટસ: ગ્રેમ. ચરમ. લો. ઈ. ઍન્ડ સન્સ, ૩૨૦ ખુચ સ્ટ્રીટ, પી. ઍ. બોક્સ ૧૨૦૫, પોરારીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું : બગલ બ્રધર્સ, ૬૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આજેજ મંગાવો 107

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112 Victoria Street, Durban
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets. 1241

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનાં ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ સારૂં પેકીંગ કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842 129 Victoria St Durban. 1...

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe de chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" [illegible] 5 yds length
price 17/6 piece

Heavy Crepe de chine Saris hand embroidered
45" [illegible] yds 30/- piece

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 30/ per pc

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe de Chine
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

Note Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
Phone 33-6229. P. O. Box 5169

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St.

KEWALRAMS
176 Jeppe St

અમારાં ઠેકાણાં:

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

રીટેઇલ બ્રાંચો:

જાપાન વેર હાઉસ
૫૧ (બી) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બઝાર
૪૫ રીસ્સીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પે સ્ટ્રીટ.

હમણાજ બોટલમાં આવેલું નવું શીપમેન્ટ

દેશની સાડીઓ!

ક્રેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટની સુંદર જાત ભરેલી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ યાર્ડ લાંબી
કીંમત બોટલ દીઠ ૧૭-૬

બારીક ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ હાથની કીનાર ચાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ યાર્ડ લાંબી
કીંમત બોટલ દીઠ પા. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીન સુંદર જાત ભરેલ
૪૫ ઈંચ પહોળ કીંમત બોટલ દીઠ પા. ૩૦ થી.

ઓઢણીઓ!

હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ પા. ૧૨ ૬ થી.

ઉપરની સાડીઓ અને ક્રેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં મળશે:
સફેદ, આછો ગુલાબી ઘાટલી, આછો વાદળી, ઘેરો ગુલાબી કાચ, મરૂન, ચાકલેટ અને કાળો.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા ભાવો ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ આયનો, સ્ટેરેલાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ગાલડીનાં કરચ દૂર કરી ચહેરાને સુંદર બનાવવા અદ્યતન સાધનો ઇજારાથી ફક્ત આપી અમારી આશામાં રહે છે

મેસર્સ ઓબ્જર્વર:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

ડા. એચ. પાટણવાલા, મુંબઈ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત ફરીથી કરાવવા હોય તો આપણા અહીં

બનાવટી દાંત તૈયાર કરવામાં જ ફરક કરનાર બાબા આદમથી અને ઈવથી ચાલતા

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મેકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩, ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

ચહેરા બગડવા દાંત બરાબર ન કરી આપવાના આવે છે. નવા તમારા દાંત ઉપરથી અગર બાજુ આવા અને ... ...

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનું તુકસાન કરતુ નથી.	નોમીસલ NOMISAL.	... ...

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, અસબગંધ, અફીમ, આરોલી, પીપલા, સિંગોડા, સુલેમાની પાપડી, સુલેમાની લાકળા, કેસુડાનું પાણ, બાવેક, દરબાર, ગોળમા, ગોલકરી, બળુર, વેપારીયમની (બદકુ) શેવ, કેળવણી ચાકી, બદેરનું મેવજું, સુખર બાવળ કેસર, બાર કેસર, બદેરની ગાકલ, ગદેર સુલતી, બદેરા બાબરી, સુંઠ, બદેરી ગોપારી, કાચલા તેલ, કેવડાયની શો., મોગરી શો., સુખરી [illegible] બાવળના ગુંબાકુ, આમળાનું તેલ, સુખરા, તેલ, બદેરીનું તેલ, ગોળરનું તેલ, કપરોનિયા [illegible] [illegible]યુમીનીયમ તપેલા, કપ બાન મેસર્સ, [illegible] બદી સુખરાળ, બાન-બુલદી, બાંસ, દોરડી, સુખરી [illegible], [illegible], બગ, બદર, સુખેર, બાલ, બદરના [illegible] બળાવ, સુકે મેવો, સબજા, ગમ, બળી [illegible]) બરબર [illegible]

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

SOUTH-AFRICAN-PUBLIC LIBRARY
28 JUN 1937

INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 26 Vol. XXXV. Friday, June 25th 1937

NOTES AND NEWS

Reuter's Messages About India

A REUTER'S message from Amritsar reports a serious communal situation following the funeral of a sikh named Sunder Singh, who was killed at Allu by Moslems. The Moslems are alleged to have attacked the funeral procession and the Sikhs retaliated. One Moslem has been killed and 48 wounded. Two sikhs have been wounded. British troops were called out to restore peace and order.

We certainly do not congratulate Reuter's Agency in India upon its selection of news items to be transmitted abroad. That such incidents would take place in a population of three hundred and thirty-five millions is nothing to be wondered at. But what of the great movement which seems to be speedily advancing of the two communities joining hands in the fight for India's independence. We read of these things only when the exchanges reach us. The object of Reuter's Agency in transmitting news about petty communal riots is, therefore, quite obviously, to show to the outside world only the black side of India so as to prejudice it against her. How long will this last? Truth must prevail in the end.

No Restoration "Cuts" For Native Teachers

While European teachers in the Transvaal are about to receive substantial cheques in payment of the cuts effected in their salaries during the depression, no such restoration is being made to native teachers, who also suffered severely during the depression. The total amount being paid to European teachers exceeds £301,000. Mrs. Bertha Solomon (U.P., Bezuidenhout) has now been told by the Administrator, Mr. S. P. Bekker, that the amount that would be required to restore cuts to native teachers would be £49,000. Many of the European teachers, who are about to receive these extra cheques, have received letters suggesting that they should donate these windfalls to the Pretoria University.

This is ample proof that the authorities want to keep the black man eternally down-trodden.

Slum Clearance Or Village Scheme For Indians?

Out of a half a million pounds to be spent by the Durban City Council on Durban housing scheme for aged poor Europeans, coloured people, natives and Indians, the sum of £78,062 is to be spent on 50 houses to be built at Cato Manor for Indians. These houses, we are told, will be of concrete slabs on half-acre plots, each house estimated at £350. There will be communal taps, but no roads. "The Council is well aware that Orient Lane is the worst slum quarter in Durban," it is said, and, therefore, "Indians in this lane will be accommodated in the new village at Cato Manor."

Mr. A. H Eaton M.P. On Slum Clearance

Some of the [illegible] spots" were severely criticised by Mr. A. H. Eaton, M.P., at a meeting of the Attended United Party members at the Masonic Hall, Red Hill, on the [illegible] of one thing that, if public opinion behind it, we will see these 'black spots' in Durban cleaned out," Mr. Eaton declared. "We cannot hold up our hands until they are cleared away." At Sea Cow Lake, in a portion of Overport, in the vicinity of Sydenham Road, and even at Prospect, they would see Europeans living cheek by jowl with Natives, and children of the different races playing together.

The reader can well judge from this what is actually meant by slum clearance.

No Wonder Mental Defectives In Union Exceed Other Countries

Speaking at a meeting of the Society for Mental Hygiene in Cape Town, Dr. C. Key, superintendent of the Valkenberg Mental Asylum, quoted figures to show that the percentage of mental defectives was higher in the Union than in most other countries. The number of cases admitted to asylums in the Union was 3,500, of whom about 50 per cent. were new cases. The total number of [illegible] in institutions in the Union [illegible] Europeans in South Africa 396 out of 100,000 of the population were mentally defective. The figures for America and England were 376 and 313 out of 100,000 of the population respectively. In South Africa £600,000 was spent annually on mental defectives.

Indians In Northern Rhodesia

Sir Leopold Moore, who represented Northern Rhodesia at the Coronation, had a conference in London with the Secretary of State for the Colonies, Mr. W. G. A. Ormsby-Gore, at which the Governor of Northern Rhodesia and Colonel Gore-Browne, the other unofficial representative of Northern Rhodesia, were present. Among other things Sir Leopold Moore states in his newspaper, the *Livingstone Mail*, that he emphasised the desire of Northern Rhodesia for the control of Asiatic immigration, and asked whether a conference would be held while Mr. Huggins, Prime Minister of Southern Rhodesia was in London. The reply was that this depended on Mr. Huggins. This shows which way the wind is blowing so far as Indians in Rhodesia are concerned.

Licensing Laws

In the Transvaal Provincial Council Mr. P. A. Ackerman (U.P., Heidelberg) moved:

"That the Executive Committee be requested to introduce legislation so as to amend the existing Licensing Ordinances;

"That Licensing Boards shall have the power to refuse existing licences when the business was conducted in such a manner that it was a danger to public health; and

"That Licensing Boards should have the right to hold inspections from time to time."

The motion was accepted.

S. A. Indian Question At The Imperial Conference

Sir Zafrullah Khan, the Indian delegate to the Imperial Conference, said in an interview with Reuter at London that in the conversations all the Dominion Prime Ministers [illegible] in every case to the assurance that India's representations would be sympathetically considered. He had conversed with General Hertzog on several occasions concerning Asiatic legislation in the Union.

Trading Licences Decisions

Sitting as an Appeal Board on trading licences last Monday the Durban City Council upheld the Licensing Officer's decision to refuse a furniture manufacturer's licence to Chookaty Reegath, of 312 Randles Road, Durban; Mr. Bolton who is conducting an anti-propaganda to kill Indians out of the Furniture industry took an active part in this case. The Licensing Officer refused the applicatio[illegible] that he did not consi[illegible]cant to be a [illegible] and proper person to hold such a licence. The Council upheld the Licensing Office[illegible] decision granting a boot and shoe repairer's licence to A. E. A. Taylor, of [illegible] Noble Road, Berea, Durban; and upheld the Licensing Officer's decision refusing a general dealer's licence to Mangre Noor Muhamed, of Zeekoe Valley, Quarry Road, Durban.

Refusal Of Licence In Potchefstroom

Two petitions have been presented to the Town Council in regard to the recent refusal of a trading licence for a large modern shop in King Edward Street near the Potchefstroom correspondent of the *Star*. One supports the Licensing Committee's action and the other protests against alleged discrimination. The second petition is signed by the majority of property owners in the centre, business block and is claimed to represent owners of £1,100,000 in rateable values. They say the refusal will have a detrimental effect on property values in the business area.

It is not stated whether the licence in question is an Asiatic one or not.

Indian Opinion

FRIDAY JUNE 25TH, 1937

Falkirk Factory Dispute

THE dispute between the Falkirk Factory Management and their Indian employees still stands unsettled. The allegation against the Indian employees now is that they have been led by communistic influences. In that case perhaps all the strikes that take place and the disputes that arise between the employers and employees in this country must have a good deal to do with Communist agitation. But they are never for that reason allowed to remain unsettled. The reason of course, is that the European workers are well organised and the labour leaders can make their voices heard in and out of Parliament. They can bring the whole industrial system to a stand still. Indian workers, on the other hand, however much they may be united, cannot wield so much influence and notwithstanding the fact that so much fraternity is professed among the labouring classes irrespective of race or colour, Indians in South Africa at least can little rely upon unmixed support on their cause of the European workers. If they could we would have seen the European workers moving heaven and [illegible] see that justice was meted out to their fellow-Indian workers in the Falkirk Iron Factory.

Indians generally need to take a warning from this that they should not, unless they have an unchallengeable case, try to follow each and every example of the European workers nor allow themselves to be thoughtlessly led by them and to put into use the same weapon as is used by them. It will not pay them to do so, unless they have made up their minds before taking up the weapon to welcome, without a murmur, whatever consequences they may be faced with, and those might include being thrown out of employment altogether and starvation. We sound this warning note in all earnestness to all Indian workers for we have noticed now and again a tendency among them to mimic the White worker. They could well afford to do so if the conditions in which they are placed would be the same as those governing the White workers. But that, unfortunately, is not the case.

Now about the Indians of the Falkirk Iron Factory. If what Mr. P. M. Harry, chairman of the Iron and Steel Workers Union, has said in a letter to *The Natal Advertiser* is true, and we have no reason whatsoever to believe it to be otherwise, every person with the slightest sense of justice must fully sympathise with the cause of these Indians. This is what Mr. Harry says:

> 'We workers of the Falkirk Iron Company do not know what Communism means. We are entirely unorganised. We were not accepted as members of the Amalgamated Engineering Union. We had our grievances. Some of our men were paid a mere 6s. a week when the minimum wage according to the industrial agreement was 18s. Our men had to go to the factory between four and five in the morning, although according to the industrial agreement work should not start until 6.30. Our men were not supposed to work for more than eight hours a day, yet no matter what time in the morning they commenced work they were not given overtime pay unless they worked after 4.30 p.m. Some of our men, myself included, have been performing skilled or semi-skilled work, for which we should have been paid 1s. 6d. to 2s. 9d. an hour, but we have only been paid unskilled labourers' wages. Some of our men have lost an eye and suffered other injuries in the service of the company and have received no compensation...When we wished to protest against the action of the management, we acted strictly within the letter of the industrial agreement, an agreement in the drawing up of which we had absolutely no voice...All that we want is that our grievances should have an impartial and reasonable hearing. If, as a result of this dispute, we are admitted as members of the Amalgamated Engineering Union, we shall be fully satisfied, and our union will have served its purpose and will immediately

be disbanded. It is most regrettable that Mr. Malcolm Barker should have anticipated the report of Mr. Tobias. He said that Mr. Tobias was confident that Communistic influences were at work. He knew that Mr. Tobias had been sent to Durban by the Minister in order to ascertain the full facts and submit a report to him on his return. The Minister obviously wished to know whether, from the facts thus obtained, it was necessary or possible for him to take any action. Mr. Barker, therefore, has been unfair to us by raising the bogey of Communism, and thus trying to alienate public sympathy from our [illegible]. The public should know, too, that the management from the very beginning shirked an inquiry. They have assumed that they have been entirely in the right, and the men entirely in the wrong. In fact we hear that the offer of the Minister of Labour to appoint an unofficial mediator was turned down. If Mr. Malcolm Barker thinks that we have been misled by Communists, why shouldn't he agree to an inquiry by some impartial person in order to clear the air?

If the conditions of work described by Mr. Harry represent the true state of affairs we must say that such conditions if they were to exist in an Indian owned factory they would never have been tolerated. The whole thing now rests on Mr. Tobias' report to the Minister and what action the Minister deems fit to take. In the meantime the workers, who are out of employment, have the fullest sympathy and the moral and material support of their fellow countrymen.

THE IMMIGRATION AMENDMENT ACT 1937

By
L. W. RITCH

IN describing the amendment introduced by this statute as the deprivation of "a birthright," has the Editor really been guilty of misleading his public? I think not. The expression may perhaps be somewhat colourful, but is not unjustifiable.

If the amendment at all deprives the community of any pre-existing "right" —and the Agent-General would appear to have considered that it does—the term "birthright" not inaptly describes the nature of that deprivation.

It is observable that the Acting Minister expressed his own view in carefully guarded language. "It was *not clear* whether such a right really existed!" No express doubt; merely that "it was not clear." "Arguable perhaps," one might add, "but in any event not admitted or recognised, and in any case *if* it ever did exist, be assured that it exists no longer."

Obviously there was room for differences of opinion; obviously it was feared that the existing law, without this amendment, left some loophole it was necessary to close up, some contingency that required anticipating, something of the nature of a legal claim that might successfully be asserted. Nor is it foolish or even illogical to infer that this new requirement to do something "before the 1st day of June, 1937" presupposed the possibility of that same something being done after the 1st day of June, 1937, but for the new statutory prohibition.

Mr. Ritch's considered opinion seems well-reasoned and well-argued. There may, of course, be an answer—as between lawyers there almost [illegible]—but his contention, like that of the Editor of I.O. deserves to be treated at least with respect, certainly not with ridicule, much less abuse.

To me, the matter of a loaf or a fish more or less is a matter of comparative unimportance. Whether a few more or a few less Indians obtain entrance to this land of much gold and much destitution, the fact will remain that the brand mark of racial undesirability is ethically stamped in them all, that in the eyes of the law they are no better than *pariahs* whose existence has in some measure to be suffered, but, who, since their presence has to be tolerated at all, must be made to know their places and submit to segregation, restrictions upon movement, and restraints upon opportunities.

A people laying claim to any measure of dignity, would, I should imagine, refuse to enter or remain in a land in which the acceptance of helotry was their portion and the price.

To those of us who love this Mother land and what India stands for, the whole picture—helotry imposed; a people content to accept it—is a picture —is saddening enough. But saddest of all is the spectacle of personal bickering, and spiteful attacks by one upon the other indulged in by those who should be the champions and saviours of a common cause and common need, and whose first concern should be the enlightenment and unification of their less informed brethren. A state divided against itself is easily overcome and enslaved.

THE VICEROY SPEAKS

THE Viceroy's eagerly awaited statement on the constitutional position in India is published.

Lord Linlithgow describes it as an effort to dissipate finally some of the difficulties that have emerged from the recent constitutional changes.

Three months' experience of the new constitution, he says, has shown from a practical point of view, that the assurances sought by Congress are non-essential to its smooth and harmonious working.

It has also shown that the apprehensions that the Governors would seek occasion for interfering with their Ministers' policy have no shadow of justification.

After pointing out that Ministers have the duty of advising the Government over the whole range of executive government within the Ministerial field, including the area of special responsibilities, the Viceroy goes on to deal with what could occur when a "serious disagreement" arose.

"I readily agree that where no agreement could be reached," he says, "then the Ministry must either resign or be dismissed. As between resignation and dismissal, normal constitutional practice leans very heavily to the side of resignation. Dismissal might seem to carry a suggestion of coercion, a suggestion we are concerned, at any cost, to eradicate from the new constitutional arrangements.

"Let me at once assure you," Lord Linlithgow says later, "that, in my judgment and given goodwill on all sides, this constitution will work, and that in experience it will be found to work well."

Mahatma Gandhi Silent

Mahatma Gandhi, interviewed by Reuter at Bombay, declined to comment on the Viceroy's message, but added that the Congress Working Committee would finally decide the "grave issue" on July 7.

The reception given the message by the Indian Press is mixed, but the greater part expresses satisfaction at its conciliatory nature. Members of Congress, however, stress their disappointment that it represents no advance on the position already set by Lord Zetland.

RIGHT AND DUTY

AN Indian Christian Missionary had a long talk with Gandhiji recently during which he put to Gandhiji questions arising from Gandhiji's recent criticism of a joint manifesto issued by several influential Indian Christians. It will be remembered that Gandhiji in his article commented at length particularly on the portion of the manifesto wherein the manifesto made it clear on behalf of the Christian Church: "The Church will claim for its right to receive such people into itself from whatever religious group they may come. It will cling to the further right to go about in these days of irreligion and materialism to awaken spiritual hunger in all.'

"I have been following,' . . . the visitor, "your comments on the statements regarding mass movements made by the Indian Christians. I wonder if those who made the statements were thinking of anything in the nature of a 'legal' right. If not, I think, a moral right they claim here rather than a legal one."

"My criticism would apply even if they had used the word 'moral right'. But it is clear that they mean a legal right, because for one thing there is no such thing as a moral right, and secondly because in the very next para of the manifesto, in which they have referred to the Karachi Resolution on Fundamental Rights, they make it clear that they mean by 'right' legal right. A moral right, if there is any such thing, does not need any asserting and defending."

"The main purpose of the manifesto was to check the agitation that is going on in certain quarters. I admit that if it was meant to be a protest it was not properly drafted."

"That is why,' said Gandhiji, "I have called it 'an unfortunate document. And is there anything like a moral right? Give me an illustration."

"Have I not a moral right to speak?"

"It is not a moral right but a legal right. There is no right but is legal. Divorced from legality moral right is a misnomer. And therefore you either enforce a right or fight for it. Whereas nobody asserts one's duty. He humbly performs it. I shall take an illustration. You are here. You feel like preaching to me the Gospel. I deny the right and ask you to go away. If you regard praying for me a duty, you will quietly go away and pray for me. But if you claim the right to preach to me, you will call the police and appeal to them for preventing my obstructing you. That leads to a clash. But your duty no one dare question. You perform it here or elsewhere, and if your prayers to God to change my heart are genuine, God will change my heart. What Christianity, according to my interpretation of it, expects you to do is to pray to God to change my heart. Duty is a debt. Right belongs to a creditor, and it would be a funny thing indeed if a devout Christian claimed to be a creditor!"

Spread Your Perfume

"You have objected to Christian propaganda on the ground that Harijans are illiterate and ignorant. What would you say of propaganda amongst non-Harijans?"

"I have the same objection, because the vast mass of people of India would not understand the *pro* and *con* of Christianity better than a cow. I repeat this simile in spite of the fact that it has been objected to. When I say I do not understand logarithms any better than no cow, I do not mean any insult to my intelligence. In matters of theology the non-Harijan masses can understand no better than Harijans. I would like you to Segaon and show you that there is no distinction so far as capacity to understand such things is concerned, between Harijans and non-Harijans. I try to preach the principles of Christianity to my wife. She can understand them no better than my cow. I can, because of the training that I have had."

"But," objected the friend, we do not preach any theology. We simply talk of the life of Christ and tell them what a comfort his life and teaching have been to us. He has been our guide, we say, and ask others also to accept Him as their guide."

"Oh yes, you do say that. But when you say I must accept Jesus in preference to Ramkrishna Paramahamsa, you will have to go into deep waters. That is why I say, let your life speak to us, even as the rose needs no speech but simply spreads its perfume. Even the blind who do not see the rose perceive its fragrance. That is the secret of the Gospel of the rose. But the Gospel that Jesus preached is more subtle and fragrant than the Gospel of the rose. If the rose needs no agent, much less does the Gospel of Christ need any agent."

The Mental Reservation

"But then your objection is to the commercial aspect of the Christian propaganda. Every true Christian will agree that no baits should be offered."

"But what else is Christianity as it is preached nowadays? Not unless you isolate the proselytizing aspect from your educational and medical institutions are they any worth. Why should students attending Mission schools and colleges be compelled or even expected to attend Bible classes? If they must understand the message of Jesus, why not also of Buddha, Zoroaster and Mahomed? Why should the bait of education be offered for giving education."

"That was the old way, not the modern way."

"I can cite to you any number of modern examples. Is not the Bishop of Dornakal a modern? And what else is his Open Letter to the Depressed Classes of India. It is full of baits."

"He represents a type of Christianity which I do not approve. But where there is no compulsion to attend the Bible classes, and only education is given, what objection is there to educational institutions run by Missions?"

"There is a subtle kind of propaganda when you expect students to attend Bible classes."

"As regards hospitals, I think philanthropy without the dynamic of some religious teaching will not tell."

"Then you commercialize your gift, for at the back of your mind is the feeling that because of your service some day the recipient of the gift will accept Christ. Why should not your service be its own reward?"

"But leave alone these. I think I can cite instances of exceptionally fine people who attract people to them by the example of their lives."

"I too can cite such instances. Andrews is one such. But they are exceptions."

"But then you must judge Christianity by its best representatives, and not the worst."

"I am not judging Christianity as a religion. I am talking of the way Christianity is being propagated, and you cannot judge it by exceptions, even as you may not judge the British system of Government by some fine specimens of Englishmen. No, let us think of the bulk of your people who preach the

Gospel. Do they spread the perfume of their lives? That is to me the sole criterion. All I want them to do is to live Christian lives, not to annotate them. I have come to this view after laborious and prayerful search, and I am glad to say that there is a growing body of Christians who accept my view."

Personality Of Jesus

"Then, I should be obliged to hear from you your attitude to the personality of Jesus."

"I have often made it clear. I regard Jesus as a great teacher of humanity, but I do not regard him as the only begotten son of God. That epithet in its material interpretation is quite unacceptable. Metaphorically we are all begotten sons of God, but for each of us there may be different begotten sons of God in a special sense. Thus for me Chaitanya may be the only begotten son of God."

"But don't you believe in the *perfection* of human nature, and don't you believe that Jesus had attained perfection?"

"I believe in the *perfectibility* of human nature. Jesus came as near to perfection as possible. To say that he was perfect is to deny God's superiority to man. And then in this matter I have a theory of my own. Being necessarily limited by bonds of flesh, we can attain perfection only after dissolution of the body. Therefore God alone is absolutely perfect. When He descends to earth, He of His own accord limits Himself. Jesus died on the cross because he was limited by the flesh. I do not need either the prophecies or the miracles to establish Jesus' greatness as a teacher. Nothing can be more miraculous than the three years of his ministry. There is no miracle in the story of the multitude being fed on a handful of loaves. A magician can create that illusion. But woe worth the day on which a magician would be hailed as the Saviour of humanity. As for Jesus raising the dead to life, well I doubt if the men he raised were really dead. I raised a relative's child from supposed death to life but that was because the child was not dead, and but for my presence there she might have been cremated. But I saw that life was not extinct. I gave her an enema and she was restored to life. There was no miracle about it. I do not deny that Jesus had certain psychic powers and he was undoubtedly filled with the love of humanity. But he brought to life not people who were dead but who were believed to be dead. The laws of Nature are changeless, unchangeable, and there are no miracles in the sense of infringement or interruption of Nature's laws. But we limited beings fancy all kinds of things and impute our limitations to God. We may copy God, but not He us. We may not divide Time for Him. Time for Him is eternity. For us there is a past, present and future. And what is human life of a hundred years but less than a mere speck in the eternity of Time?"—*Hartian.*

SHAW'S ADVICE TO INDIAN STUDENTS

ANGLICIZATION IN ENGLAND IS MORE USEFUL ON RETURN TO INDIA

INDIAN students in Great Britain and Ireland have decided to start a quarterly journal as a result of the conference that was held in January last, when a Federation of Indian Students' Societies in this country and Ireland was inaugurated says the London correspondent of the *Hindustan Times*.

The objects of the Federation are: (1) to bring together various Indian students' societies, (2) to promote contact between Indian students in various parts of Britain and Ireland, (3) to safeguard rights and privileges of Indian students and to look after their general welfare, (4) to keep in touch with students organisations in India, and (5) to co-operate with other national and international student movements.

The first issue of the quarterly "Indian Student" is now available. Priced 4d. it is a well got-up magazine which does credit to the Indian student community in this country. The editor-in-chief, Mr. P. P. Singh, a student at King's College, London, has been well advised in the choice of material collected for the first number. For an average Indian student "Indian Student" will be most valuable for its record of youth activities at home and abroad. It also chronicles the activities of Indian and other youths in defence of democracy and peace in Spain.

Shaw's Advice

Such a venture should receive the blessings of everyone who is genuinely interested in the welfare of Indian students in this country. Mr. Bernard Shaw is one of the well-wishers. In his opinion objects Nos. 3, 4 and 5 are quite sound. But, objects No. 1 and No. 2 are fatal. "Instead of bringing together Indian students in England (or any other western country) and promoting contact between them," writes G. B. Shaw, "the Federation should impress on them that the student, instead of trying to form a little India in England by associating with Indians, should make a solemn vow never to speak or to meet any Oriental. If he returns to India exactly as he came he might just as well have preserved his caste and stayed at home.

What he comes here for is Anglicization; and the more complete it is the more useful he will be when he resumes his nationality. Even those who dislike English culture and object most strongly to the Anglicization of India cannot know too well what they are repudiating."

Jawahar Concurs

Pandit Jawaharlal Nehru thinks that Mr. Shaw is perfectly right in laying stress on the desirability of Indian students developing contacts with non-Indians and of trying to understand the spirit of European culture. "That indeed should be the objective of every Indian," emphasises Pandit Jawaharlal Nehru "who goes abroad to Europe for such time that can be widen his own horizon and understand to some extent the modern world, and thus make himself fit for the future service of the Indian people and of humanity."

"But this emphasis, right as it is," continues Pandit Nehru, "does not in any way lessen the desirability of Indians who go abroad meeting each other, co-operating with each other, and acting together whenever such joint action is called for. Indeed Mr Bernard Shaw himself approves of your aim which necessitates joint action. This joint action can only come if you have an organisation which brings Indian students together to discuss among themselves their common problems. These problems are the problems of India and the world. If Indian students do not give thought to these larger problems during their studies abroad, they do not learn much, and they return to their country with vacant minds, or minds which are full of useless lumber, for which there is no demand in this country."

Pandit Nehru therefore, welcomes the attempt to organise Indian students abroad. Of course since he does not know anything about the Federation and how it is likely to shape itself, he says "the time for congratulations will come later when you have justified yourselves by your good work."

American Events

(By H. Stuyan Santesson)

Gobind Behari Lal Honoured

Dr. G. B. LAL, Science Editor of the Hearst newspapers, has been honoured by the award to him of the Pulitzer Prize for Science-Journalism. Dr. Nicholas Murray Butler, President of Columbia University, was the chairman of the awarding committee. The various groups in the Hindustani community are combining to honour him jointly at a dinner this month. A preliminary conference to plan details was held at the Park Central Hotel on May 13. Mr N. R. Checker presided. Messrs. P. Venkatakrishniah, Satish C. Mondal, Ganesh Prashad and H. S. Santesson, were among those attending.

Indian Labour Representative Honoured

Mr. Bakhale, of the Servants of India Society, representing the Indian Textile Workers at the recent International Labour Office Conference in Washington, was honoured at a dinner given by the India Club of America in New York recently. The Club, an organization of businessmen headed by Mr. N. R. Checker, has been recently organized. Mr. Bakhale urged, during the course of his remarks, that the industrial expansion of India should put them in touch by on a sounder basis. Japan's organization of her industries was cited as superior to that of other countries. Mr. Bakhale, while attacking the constitution as having been thrust on the country against its wishes, felt that the situation might be complicated by the Congress doing something that would create confusion. Labour Party leaders had assured him in London that India would be a side issue in the event of Labour's returning to political power.

A. B. Wertham, one of the other speakers referred briefly to the 150 years of democratic rule enjoyed by [illegible] and suggested that the partial abandonment of Gandhi's programme might well "be a lesson" to others interested in such ideas.

Indian Educator Leaving

Dr. G. M. D. Sufi, former Registrar of the University of Delhi, who has been in New York for the past few months engaged in research, is to leave shortly for the West Coast. Dr. Sufi was the guest of honour at a Tea arranged at the International Institute in Brooklyn, at which Mr. H. Stefan Santesson presided. Mr. Ajoour Ghose, locally prominent artist, sang Indian songs. Those present included Dr. B. V. Mukerji, Mr. N. R. Checker, Mr. Ramji Roy etc. Organized effort on the part of the community to honour the Pulitzer Prize winner, Dr. Lal, was urged by Dr. Sufi.

Taraknath Das And The Academy Of Political Science

Dr. Taraknath Das, attending the semi-annual meeting of the Academy of Political Science at the Hotel Astor, stressed the fact that the industrial development of India would be the deciding factor in the future British real-politic. At the present time—India ought to be treated as a nation of three hundred and fifty millions of people—not as Great Britain's Junior Senator Key Pittman remarked on Britain's wartime contempt for international law in the course of his speech. Other speakers, including the Hon. Wm. S. Culbertson, discussed further features of Britain's past politico-economic policy.

Young India Dramatic Society

A new organization has been formed, among the workers and students in New York, for the purpose of presenting classical or modern Indian plays. The group has been formed "in order to enlighten the Occident with a more factual representation of India's contributions to World Culture and Civilization." In this way they "hope to correct certain false impressions of India which have placed her at a decided disadvantage in the eyes of the world."

The elected Executive Committee consists of Mr. P. Venkatakrishniah, President; Mr. Ganesh Prashad, Vice-President; Mr. H. Stefan Santesson, Secretary; and Mr. Jeew Parsad, Treasurer. Mr. Satish Chandra Mondal is acting as Publicity representative. A conference was held with Miss Ruth St. Denis on May 13, to enlist her aid on behalf of the organization. Members include messrs. Miraj Juller, Wazir Singh, Mazhar Ali, Shudhangshu Bimal Bhattacharji, Miss Anna Parsad and others.

Manly P. Hall On India

Mr. Manly P. Hall, prominent Californian lecturer on Occult Philosophy, addressing a group of 1,500 persons in a recent lecture, prophesied that 1937-38 would see a still more powerful nationalist movement [illegible] there would be further famines and pestilences—that there would be much political excitement, with popular enthusiasm perhaps obstructing intelligence. In a later lecture Mr. Hall hailed Mahatma Gandhi as a precursor of the coming World Teacher.

World's Fair And India

The High Commissioner for India was in New York before and after the Textile Conference, but it was impossible for the heads of the World's Fair to see him. That is one aspect of that situation.

Great Britain has finally agreed officially to participate in the forthcoming 1939 World's Fair in New York—but official India, the High Commissioner, has as yet given no word. In the meantime twenty scouts have left for India to "hunt" for possible exhibits—unofficially, of course,—and the official Commissioner for Asia leaves India soon via the Far East. Plans for the Indian exhibit call for the bringing over of a regiment of the picturesque Sikh Lancers (it is believed that they will be as much of a box office attraction as was the similar exhibit at Wembley; some Indian Princes have already offered to exhibit their jewels. All exhibits will—however—be first arranged for officially. Private persons or groups may, however, also exhibit. It is suggested that correspondence regarding this be addressed to Mr. Edwin Roosevelt, Chief, Foreign Participation Department, World's Fair Inc., Empire State Building, New York City.

Mr. H. Stefan Santesson, in a personal interview with Mr. Roosevelt, urged the importance of exhibits describing the life of the Indian villagers—the life of the people of India. Mr. Santesson mentioned as an example of this the Village Industries Exhibit of last year—and urged that the National Congress and other representative bodies be contacted.

American League For India's Freedom

The American League for India's Freedom, an organization headed by Roger Baldwin of the American Civil Liberties Union, and the Rev. John Haynes Holmes reports intensified interest in Indian affairs on the part of its members. Readers of the recent bulletin were appalled at the health statistics given—and showed their deep interest in other aspects of the Indian situation by writing to the Editor of the bulletin, Mr. H. S. Santesson, for further information. As a result the League will continue to issue further news bulletins from time to time.

Things In General

Trinity College Of Music

IT is pleasing to note that at the recent examination held in Durban by Dr. Peart of the Trinity College of Music, (London), there appear the names of a number of Indians. Amongst the successful candidates in the junior division (Violin) is included the name of Miss Prodhan Parmasir of Durban. Our hearty congratulations are extended to Miss Parmasir and to her teacher Mrs. E. F. Payne L.R.A.M. (Medullist) London, of Bensmoor Avenue, Durban.

New Tamil And Telugu Teacher

In *Inanam* on June 29, will arrive Mr. S. N. C. Varadacharyulu to teach Telugu and Tamil languages in the vernacular school conducted in Tongaat under the auspices of the Tongaat Hindu Sammelan Sodha Andhra Association. The new teacher is qualified in Sanskrit and Telugu at the Andhra University and in Hindi at the Dakshina Bharat Prachar Sabha of Madras. Mr. Varadacharyulu has been called by the above-mentioned Association with the recommendation of Doctor P. Varadarajulu Naidugaru of the Tamil Nadu Ltd., Madras. A public reception will be accorded to Mr. Varadacharyulu at Tongaat on Sunday, July 4, at 4 p.m. by the Association at their Hall, to which the public are invited by the chairman and secretary, Messrs. G. V. Sastri and S. C. Naidoo respectively.

Execution Of Du Plessis

The execution of Andries Stephanus du Plessis is reported to have taken place last Saturday in Pretoria Central Prison. Du Plessis was not quite 21 years of age. He was sentenced to death on March 31 for the murders of Mr. and Mrs. Harvey Liebowitz, and Sam Berman at Swaziland, near Volksrust, in November last, and for the murder of Spiros Pelser. He was also found guilty of being responsible for the murder of Petrolus Prinsloo.

Schedule Of New Empire Airmail Postage Rates

The following are the new rates of postage for the new Empire Air Mail Service which will operate from July 1:

(1) For destinations in the Union, South-West Africa and the Protectorates, letters 1d. per half-ounce, and postcards 1d. each.

(2) For other countries in the African Postal Union, comprising Southern Rhodesia, Northern Rhodesia, Nyasaland, Tanganyika, Kenya, Uganda, Angola, the Belgian Congo and Mozambique—letters 1½d. per half-ounce, postcards 1½d. each.

(3) Great Britain and Northern Ireland, the Irish Free States, Anglo-Egyptian Sudan, Mauritius, Zanzibar; letters 1½d. per half ounce, postcards 1½d. each.

Sentence On Cape Attorney

Sentences totalling four years of imprisonment and a fine of £25, or three months' hard labour, were imposed on June 16 on Abdul Hamid Gamiet (38), a Malay attorney, who had been standing trial at the Criminal sessions at Capetown for 7 days to stealing £1,300 of his clients' money, for not keeping proper accounts and for extortion. After retiring for an hour, the jury found Gamiet guilty on three of the eight counts of theft; they found him guilty of not keeping proper accounts; and by a majority of eight votes to one, they found him guilty of extortion.

Pathmajuranni Andhra Sabha Of Clairwood

The fourth annual general meeting of the above Sabha was held recently at the Clairwood Government Indian School. The secretaries in their annual report paid a high tribute to all those members who showed much enthusiasm in discharging their duties, and stressed upon the urgent need of a school building for providing free Andhra education. With this aim the committee humbly appeals

B. W. CANEY

—Jeweller—

366 West Street, Durban

For best value in Jewellery & Watches of all makes.

to the general public to support this worthy cause by [illegible] Contributions may be sent to the Secretary, Mr. [illegible] Drive 75, Reservoir Road, Rossburgh, and will be acknowledged through the Press. The following officials were elected for the ensuing year. Patrons: Messrs. Papiah Naidoo, P. Varda Naidoo, N. Venkatrathnam, Sastri Naidoo and R. R. Moonsamy Naidoo; President: Mr. V. N. Chetty; vice-presidents: Messrs. Mangal L. Naidoo, M. Ramaiah Naidoo, M. R. Naidoo, S. P. Naidoo and S. A. Peter; joint hon. secretaries: Messrs. M. A. Naidoo and R. J. Rathanam; hon. treasurer: Mr. C. R. Reddy; hon. auditor: Mr. C. C. Naidoo; committee: Messrs. K. A. Phillip, D. K. Naidoo, S. N. Naidoo, A. V. Naidoo, V. J. Naidoo, S. Chellia Naidoo, M. Seethanna Naidoo, M. P. Naidoo, R. Appasi Naidoo, D. L. Mutabia, V. C. Naidoo, N. Govender and M. V. Naidoo.

Bhajan Mandal

At the annual general meeting of the above Mandal, which was held at the Hindu Sangathan Girls' School, Mayville, Durban, on Sunday, June 20 it was noted that the previous year was a very prosperous one and up till now members have shown keen interest in its future. The following were elected as officials: President: Mr. R. Raghunanan, vice-presidents: Mr. V. Sewjuthan, [illegible] Mr. G. Naipath; assistant secretary: Mr. R. Raghubeer; treasurer: Mr. [illegible] committee: Messrs. P. [illegible] K. Jaggabandar, P. S. Mungal [illegible] Seemath.

Sanatan Sanathan Dharma Sabha

The foundation stone laying ceremony of the Sanatan new school, P. C. Sastri, took place promptly under the auspices of the Sanatan Sanathan Dharma Sabha. [illegible] the following were amongst the speakers: Messrs. R. D. [illegible] Secretary of [illegible] School, and [illegible]. Kalideen Singh, who [illegible] Education [illegible]. H. Kissoon [illegible] Kalideen Maharaj of [illegible] Ramsuthan of Reunion. Mahs. J. J. Hammond, M. Greenhalgh and Callaghan.

Glenco Indian School Society

The Glenco Indian School Society, Natal, thankfully acknowledges receipt of the following donations to its school building fund. The Society is grateful to Messrs. Malcomed and Hassen Jajbhay, [illegible] up, for their hospitality and to Messrs. V. M. Bhayroohi and I. M. Mathir for accompanying the collectors: Messrs. Sulaiman Ismail Mia & Co. £10, Amod Jajbhay £10, Mahomed Ebrahim & Co. £10, [illegible] & Co. £7, Japan Bros. £7, Moosa Hassen & Co. £5, Dadabhay & Sons Ltd. £5, M. S. Coo[illegible] £5, H. M. Mall £3 3s., [illegible] Bros. £3 3s., Bookham (Pty.) Ltd. £3 3s., Nasrullah Khan £2 2s., P. Hassen £2 2s., A. S. Parak £2 2s., Saley Ebrahim & Co. £2 2s., Tellamadas Bros. (Tele) Pty. Ltd. £2 2s., C. Varsetz £2 2s., K. M. Akhalwaya £2 2s., M. K. Hilbulla £2 2s., Ebrahim Yusuf & Co. £2 2s., E. M. Motwadia £2 2s., B. S. Min and S. M. Nana £2, A. Sowbon £2 2s., I. Dukhi £2 2s., M. [illegible] £2 2s., S. J. Mohideen £1 1s., K. Chan £1, M. G. Bazar Jewellers £1 1s., Johannesburg Government Indian [illegible] of £1 1s., B. Bhagat £1 1s., N. Perma £1 1s., S. Nersith £1 1s., I. Javia £1 1s., R. M. Singh £2 2s., H. K. Hewardia £1 1s., R. Bingrao £1 1s., D. Dayal £1 1s., J. G. Vadiyar £1 1s., I. Mistry £1 10s., [illegible], Modern Millinery Manufacturers £1 10s., Mahomed Omar £1 1s., E. Carbhoo £1 1s., E. S. Dangor £1 1s., H. Dalabhay £1 1s., P. E. Motwadia £1 1s., K. I. Akoodie £1 1s., A. Behardie £1 1s., J. Singh £1 1s., I. Singh £1 1s., M. M. Akhalwaya £1 1s., L. L. Dass £1 10s. 6d., K. N. Varma £1 1s., Bombay Hotel (Readerport) £1 1s., [illegible] Ebrahim Carrim £5 1s. Total £110 11s. 6d. The collectors have [illegible]

(Continued on page 367.)

India Letter

(Extracts From A. I. C. C. Foreign Letter)

Congress And Muslims

THE Congress influence is penetrating the Muslim masses all over the country. Slowly but steadily, the Muslim masses, so long hypnotised by the communalist leaders, are coming to their own. Steady pauperisation under a regime of imperialist exploitation has been opening their eyes to the reality of the situation and the consciousness is dawning upon them that hitherto they have been used as mere tools for furthering the selfish designs of their so-called leaders. A press controversy, a few days ago, between President Nehru and Mr. Jinnah, clarified the issues for the masses. Mr. Jinnah had nothing to offer to the Muslim masses beyond empty platitudes regarding Muslim interests while President Nehru offered the Congress programme of radical social amelioration. The latter emphasised the issue of Independence while the former would not even utter a word about ending the constitution. The controversy brought out so forcibly the difference between Mr. Jinnah's programme of job and place hunting and President Nehru's assurance regarding a radical reorganisation of society that an awakening of the Muslim masses from a spell of hypnotism followed as a matter of course. Tangible indications of this awakening are now daily reaching the A.I.C.C. office where reporting is regarding steadily mount[illegible] An informal conference of Muslim Divines and secular leaders that met recently at Allahabad, came to the unanimous decision that "the only right policy and correct attitude for Muslims to act upon and adopt, is to [illegible] loyally join the Indian National Congress and participate in the struggle for the freedom of the country." It should be noted that the unity of the two major communities which is now reaching fruition under the banner of the Congress is not at all based on facts regarding distribution of the loaves and fishes of office. It is the urge for the economic emancipation of the masses of both the communities which is bringing them together in opposition to the forces of exploiting feudalism strengthened and supported by [illegible] Imperialism.

Strikes In India

An official communique gives interesting statistics regarding strikes in British India in 1936. The total number of strikes during the year including four in progress on December was 379 and the total number of workers involved was 8[illegible]. The total number of working days lost was 2,358,000. Cotton textile mills accounted for 37 per cent. of strikes. To 67 strikes for 62.7 per cent.) demands related to wages or bonuses. In approximately 49.3 per cent. of the total number of strikes occurring during the year, workmen were successful in gaining some concessions.

Indo-European Trade

The report of the Indian Government Trade Commissioner in Hamburg, just published, gives some interesting figures regarding India's trade with the European countries during 1936. France's total imports from India during the year increased by 28 per cent. as compared with 1935. Belgium increased her imports by 40 per cent. The total imports into Holland from India were 31 per cent. higher than in 1935. Czechoslovakia increased her intakes of India's goods by 5 per cent, while Switzerland's share rose by 14 per cent. Germany's total imports from India during 1936 increased by 17 per cent. as compared with 1935. Denmark and Austria, however, reduced their imports by 33 per cent and 15 per cent respectively. On the whole, Indian goods found their access into the European countries far easier in 1936 than in the previous year. It should be noted that the improvement w[illegible] was not stimulated by any [illegible] boycott [illegible] of the Ottawa Pact. The two conclusions that emerge are, firstly, that the Indian [illegible] goods have [illegible] of their own merit, secondly, that India is a better market [illegible] to the British Empire.

Brailsford's Abuse Of Indian Hospitality

[illegible] provoked [illegible] well, who pleases us the Ghoul [illegible] to [illegible] in the last week of [illegible] utterance of the week in [illegible] campaign [illegible] received [illegible] hostility wherever he went. But no [illegible] did he return to his home than he started a vile, cowardly and unprovoked campaign against India. Addressing [illegible] journalist in London he had the impudence to say that India lacks patriots. The remark has raised a storm of protest in this country. The *Leader*, the organ of the Indian Liberal Party, has characterised the remark as a "libel." The remark, however, has done one good to India. While unable to lower the Indian in the estimation of the informed opinion of the world, it has hardened Indian opinion against the Scout Movement which the Indian nationalists regard as a subtle movement to teach the young boys and girls loyalty to British Imperialism under cover of instruction in discipline.

Released After 27 Years

Mr. V. D Savarkar of the early days of India's struggle for freedom, was released on May 10 after 27 years of imprisonment an internment. The details of his life and experiences are not known to the public, but the few facts that have filtered down through the vigilance of the police read like romance. At a comparatively early age [illegible] had jumped into the struggle for freedom with his life in the palm of his hand and neither temptation nor repression could swerve him from his path. He was arrested in London and while being brought to India he jumped from the ship and swam to the French shores where he was arrested by the British police. The French did not insist upon the question of jurisdiction as they would have done in the case of a European political. Eventually he was brought to India. Since then till May 10, his movements had been under restriction. He has now been released an old and broken man with perhaps very [illegible] left [illegible] hope for an active [illegible] public life. He presents one of the striking instances of how spirit [illegible] strong manhood crushed in India under bureaucratic repression for the crime of patriotism. He is the author of two remarkable works, "War of [illegible] Independence, describing what is known as the Sepoy Mutiny and "Hindu Pad Padshahi, describing the history of Maharashtra. The former was proscribed by the Government soon after its publication. The ban still [illegible]

A Glimpse Into Police Methods

A case of suspension of two officers of the Intelligence Branch attached to the military camp, has just been reported from Chittagong. It throws a flood of lurid light on the police methods in that district. The allegation against the suspended persons was that in March last they entered a class room in a school without even bothering to take the permission of the headmaster, and ordered the boys to report to the military camp on the following day. When, accordingly, some of the boys reported to the camp, they were cudgelled, kicked and beat with hunters which resulted in serious injuries on their persons.

THINGS IN GENERAL:

[Continued from page 305

Garden for a very large donation when they will next call for Orange Mahreen building fund collection.

Licence Refusal Set Aside

A refusal by the Town Council of Zeerust to grant a cycle dealer, Essop Ahmed Rajee a certificate authorising him to move his business to different premises was set aside by Mr Justice Murray in the Supreme Court at Pretoria on June 18, and the Council was directed to reconsider the application on proper grounds."

Indo-European Council

Sir Syed Raza Ali, Agent-General for the Government of India, will deliver an address at the M K Gandhi Library, Queen Street, at 8 p.m. on Tuesday June 29, on "Some aspects of legislation affecting Indians during the 1937 session." All interested are cordially invited by the committee to attend.

Death Of Mr. K. K. Pillay

The sad and sudden death of Mr. K K. Pillay, of Greenwood Park, last Monday, removes from the life of the Tamil community in particular and the Indian community in general, an old and highly respected personality. The late Mr. Pillay was 70 years of age. He arrived in Natal in 1885 from the Madras Presidency as a young man, and first settled in the Victoria County, and when the great gold rush to the Rand took place, he was one of the earliest Indians to enter the Transvaal. During the Jameson Raid he had the privilege of attending to the comfort of the late President Kruger. He had travelled widely throughout South Africa, but settled down in Greenwood Park some 40 years ago. He was of a highly hospitable and charitable nature. In public life, Mr. Pillay identified himself with many movements for the uplift of his community. The funeral, which took place on Tuesday afternoon, was very largely attended by all sections of the community. The late Mr. Pillay leaves to mourn his untimely passing a widow, six sons, seven daughters and 21 grandchildren. We extend to them our heartfelt sympathy.

Russians Fly Over Top Of World

By the completion of an epic flight of approximately 5,500 miles over the top of the world, three Soviet airmen, Chakalov, Baydukov and Belyakov, have demonstrated the possibilities of a new air route via the North Pole. Leaving Moscow at seven o'clock on Friday night in a monoplane, they landed at Vancouver Barracks at 4.22 a.m. on Sunday. The greater part of the journey was over frozen Arctic wastes. Chakalov, interviewed by Reuter after landing, said that the plane behaved perfectly. Nothing went wrong, but they landed owing to poor visibility. They had enough petrol for a further 700 miles and would carry on to Oakland when the weather clears.

The Sporting World

Tennis.

Inter-Provincial Tennis Tournament

THE South African Indian Inter-Provincial Tennis Tournament for M. M. Cachalia's trophy is to be held at Durban this year commencing on Sunday July 4, at the Durban Indian Sports Ground. The Transvaal will play their trials on the 6th and 13th of June. The selectors did their utmost to select a really formidable combination and chose the following: Messrs. Hoosen Jajbhay (captain) Mahomed Jajbhay, M Hajee, K. Thomas, and P. L. Patel (reserve). The team will leave Johannesburg by the mail train on Friday afternoon July 2.

Transvaal Indian Tennis

A new club was formed on Sunday last at Newclare, Johannesburg, when the newly erected court was opened by Maulvi Vallimiah. The name of the club is Coronation Tennis Club, the court is known as the Coronation Tennis Court. The following members who formerly belonged to the Rangers Tennis Club have been instrumental in the formation of this new club viz.—Messrs. Chothai Bros., Khiloo and I. Hassim the energetic secretary who did all the spade work in this connection. A large number of Indians were present at the opening of the court, among the present were Advocate Minty, Messrs K. Naranasamy, M. S. Patel, E. Suries and representatives of the Kohinoor, Rangers and Newclare Coloured Clubs. Various speakers congratulated the club and wished them every success at the way the enthusiasm prevailed.

By "Rambler"

Cricket.

Cricket Visit To India

Although it is rather early for anything definite to be known about the cricket team Lord Tennyson will take to India next winter, a good deal of preparation work for the trip is being carried out privately. India is anxious that the visiting team should be the strongest possible. They feel that on their own grounds they will be better able to give a good account of themselves than the side which visited England last summer. Lord Tennyson is doing his best to collect a strong team to give the Indians a chance of proving how good they are on their own wickets. Fifteen or 16 players will be invited to make the trip, and it is hope that among them will be Hammond and Barnett (Gloucestershire), Leyland (Yorkshire), McCorkell and Gracie (Hampshire), Alwyn Douglas (Kent), James Langridge and James Parks (Sussex), Hollies (Warwickshire) and Gover (Surrey). Bowlers and Woolley are not likely to be included, as they have other business to attend to. The Kent left-hander has the obligations of his flourishing and well-run coaching school as a tie, while Hendren will be anchored at Harrow on the Hill at the end of this season.

Soccer.

Inter-District Junior Final

The inter-district junior final soccer match, which was played at Sea View on Sunday between the Maritzburg County I.F. Association and the Indian Soccer Association resulted in a win for the latter by 6 goals to 1.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes: "I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT

MARFAK

properly lubricates every moving part of the chassis, makes steering easier and greatly increases driving comfort.

MOTOR OIL

prolongs "new car" performance of the engine for thousands of extra miles.

THUBAN

ensures quieter operation of the gears and makes gear changing easier

HYPOID OR E.P. LUBRICANTS

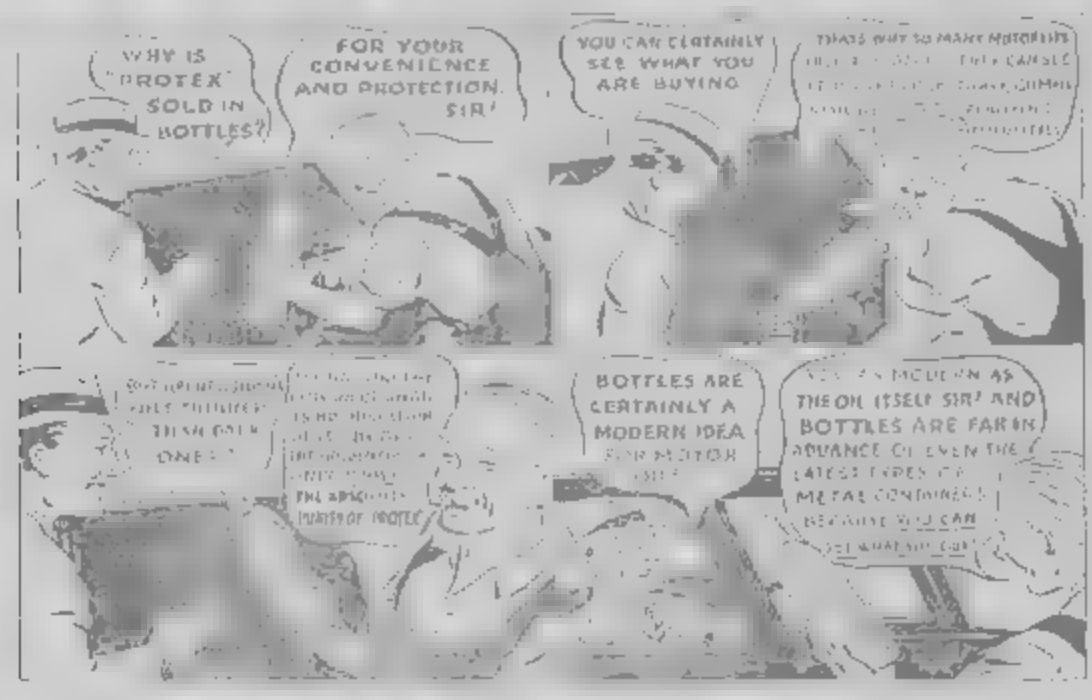
provide efficient lubrication and prevent excessive wear under the most extreme pressures set up in modern differentials.

TEXACO

and for **POWER** *use*

TEXACO [illegible]

THE TEXAS COMPANY (SOUTH AFRICA) LIMITED

TEXACO PROTEX ..and keeps your motor young!

B.II 1155a

Happy Healthy Children

are those whose regular daily beverage is delicious 'Ovaltine'! Long experience proves that 'Ovaltine' is without equal for giving and maintaining robust health sound nerves and abundant vitality.

Quality always tells insist on

'OVALTINE'

Manufactured by A. WANDER LTD., London, England.

NEW-PROCESS

Mobiloil

GIVES LONGER LIFE TO YOUR ENGINE

The New-Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ

મોબીલઓઇલ

તમારાં એંજીનને વધારે

લાંબુ આયુષ્ય

આપનારૂં છે.

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના તંત્રી
અને વકીલનાં સ્થાપેલું

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૫ જુન ૧૯૩૭ અંક—૨૬

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, તા. ૨૫ જુન ૧૯૩૭.

ફેલકર્ક ફેકટરીની તકરાર

ફેલકર્ક આયર્ન ફેકટરીના માલીકો અને તેના દીંદી કામદારો વચ્ચેની તકરારનું હજુ સમાધાન થયું નથી. દીંદી કામદારોની સામે હજે એવો આરોપ મુકવામાં આવ્યો છે કે તેઓ કમ્યુનીસ્ટોની ચળવળથી દોરવાયેલા છે. જો એમ હોય તો એમજ માનવું પડે કે આ દેશમાં જેટલી કામદારોની હડતાળો પડે છે અને માલીક મજુરો વચ્ચે જેટલી તકરારો ઉભી થાય છે તેની પાછળ કમ્યુનીસ્ટોનો હાથ હોવોજ જોઇએ. પરંતુ હોટલા બાદર તેવી હડતાળો કે તકરારોને સમાધાન કર્યા વગર પડતી મુકવામાં તો નથીજ આવતી. તેનું કારણ બહલુજ છે કે યુરોપીયન કામદારોમાં જબરું સંગઠન છે અને મજુર મંત્રીઓ પોતાના અવાજ પાર્લામેન્ટની અંદર તેમજ બહાર નીઃશંકપણે સંભળાવી શકે છે. આખું અઠવાડીક પત્ર ચલાવી દેવાની તેમની શક્તિ પ્રવર્તે છે. એથી વિરૂદ્ધ દીંદી કામદારોમાં ભલે ગમે તેવું સંગઠન હોય તો પણ તેઓ એટલી બળ પ્રવર્તાવી શકતા નથી, અને કામદાર વર્ગમાં જાતી કે વર્ણનો ભેદ રાખ્યા સીવાય ભ્રાતૃત્વ વર્તાતું હોવાનો ... તેટલો ડોળ કરવામાં આવે છે છતા પ્રસંગ તો એકજ છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં દીંદી કામદારોની ગોરા કામદારો ... ઉપર કેટલી અસર થઇ શકે છે. જો કદી શકતા હોત તો ફેલકર્ક આયર્ન ફેકટરીના દીંદી કામદારોને ઉશ્કેરી બળવો કરવાને ગોરા કામદારોએ પ્રચારનું આકાશ પાતાળ એક કરી નાખેલું હોત.

આ પરથી દીંદી કામદારોએ સામાન્યતઃ ચેતવણી લેવી પડે છે, કે તેઓએ અત્યંત મજબુત કારણ ન હોય ત્યાં સુધી ગોરા કામદારોના કાબલાનું હાલતાં ને ચાલતાં અનુકરણ કરવાને ઝંપલાવી દેવું નાહક જોઇએ, તેમ તેઓએ આંખો બંધ કરીને લેવાએ દોરવાઈ પણ નહિ જવું જોઇએ તેમ જે શસ્ત્રનો ગોરા ઉપયોગ કરે છે તે શસ્ત્રનો વગર વીચાર્યે ઉપયોગ કરવા માટી પડવું નહિ જોઇએ. તેમ કરવું તેમને પોસાય તેમ નથી, સિવાય કે, એ શસ્ત્રનો ઉપયોગ કર્યા પહેલાજ તેઓએ એવો દ્રઢ નીશ્ચય કરી નાખેલો હોય, કે ગમે તે પરિણામ આવશે તે તેઓ મુંગે મોઢે સહન કરી લેવાના છે, અને તેમા સદાને માટે બેકાર થઇ પડવાનાં અને ભુખમરો વેઠી લેવો પડવા ના પરિણામનો સમાવેશ થવાનો પણ સંભવ રહે.

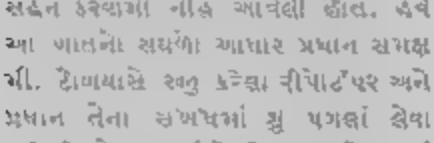
આ ચેતવણી અમારા સઘળા દીંદી કામદાર ભાઇઓને અંગે સહજાવે આપવા ને પડયા છીએ ઠેમકે કોઇ કોઇ પ્રસંગે આવી બાબતમાં ગોરાની નકલ કરવાની તેઓમાં વલણ અમારા જોવામાં આવેલી છે. તેવી વલણ ખુશીથી તજવા રાખી શકે તો તેમની સ્થિતિ સઘળી રીતે ગોરા કામદારોની સમાન હોય. પરંતુ દુર્ભાગ્યે એ સ્થિતિ આ દેશમાં વર્તતી નથી.

હવે ફેલકર્ક આયર્ન ફેકટરીના દીંદીઓ વીશે. મી. પી. એમ. ડેરી, કે જે આયર્ન ગ્રેન્ડ સ્ટીલ વર્કસ યુનીયનના પ્રમુખ છે, તેમણે 'નાટાલ એડવર્ટાઇઝર' મા લખેલા પત્રમાં કરવામાં આવેલી હકીકત જો સત્ય હોય, અને તે સત્ય નથી એવું માનવાને આપણે જરાયે કારણ નથી, તો, ઇન્ચાર્જ ને વિશે જેનામાં રહેજ પણ સમજ હશે તેવા પ્રત્યેક માણસની આ દીંદીઓ તરફ દલીલોજી ગયા વગર નહિ રહે. મી. ડેરી નીચે પ્રમાણે લખે છે:

અમે ફેલકર્ક આયર્ન ફેકટરીમાં કામ કરનારાઓ કમ્યુનીઝમ શું છે તે સમજતા પણ નથી. અમારવામાં કોઇ જાતની અવસ્થા નહોતી. એગ્રેલગમેટેડ એન્જીનીયરીંગ યુનીયન ના અમોને સભ્યો તરીકે દાખલ કરવામાં તાંક આવ્યા. અમારે અમારી દરિયાદો કરી. અમારા કેટલાક માણસોનો અઠવાડીયા નો કેટલ થી. ૬ પગાર અપાતો હતા, અમારે ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કોન્સીલેન્ટ મુજબ બોલામા બોલો પગાર થી ૧૮ શીલ. અમારા માણસોને રોજ સવારે ૮ અને પ ની વચ્ચે કામે રહેવું પડતું હતું. અમારે ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કોન્સીલેન્ટ મુજબ ... ની પહેલાં કામ શરૂ ન થવું હતું. અમારા બાળકોને રોજના ૮ કલાકથી વધારે કામ કરવું નહિ જોઇએ છતાં સવારે ૭ વાગ્યા પહેલાં કામે ચઢેલા બાળકો તો પણ બપોર ઓવરટાઇમના પગાર આપાતો નહોતા. દરરોજ ૫. સાજના સાડા બાર વાગી કામ કરેલું હોય. અમારામા કેટલાક માણસો, અને હું પોતે, કોલવાર્યેસ્ટ અને અર્ધ બળવાપણા કામનો પણ કોલવાર્યેસ્ટ કીમ્બર્લી, કે જેમાં મારે બપોર પગાર ઉપાડનો રહ્યો. ત્યારે શ્રી. શ્રી. ૨-૦૦ વાગ્યા સુધી કામ કરતા હતા, ત્યારે બાજુના કોલવાર્યેસ્ટના મજુરોનો ૭ પગાર આપવામાં આવતો હતો. અમારામાના

પણ કરી નાખી. તે જોઈ છે કે મી. રોબર્ટસને ખાત્રી થઈ છે કે આમાં કમ્યુનીસ્ટ તત્વો કામ કરી રહ્યાં છે. તે બનવું કેમ બન્યું તે મી. રોબર્ટસને મજુર પ્રધાન તરફથી મોકલેલ ડેપ્યુટેશન મેળવીને પોતાની સમક્ષ રજુ કરવા તે વખતે એકત્રમાં આવ્યા હતા પ્રધાને તે સ્વાભાવિક જણાવ્યું હતું કે આ રીતે મોકલેલી દરખાસ્તોપરથી પોતાને કંઈ પણ પગલાં લેવા જરૂરી કે કેમ તે નક્કી કરવા મી. બાકરે કમ્યુનીઝમનો બહાનું ઉભું કરીને અમને બદનામ કરેલો છે, અને કેમ રીતે તે બહાનું પ્રજાની નજરમાંથી અમારી વિરુદ્ધ કરી દેવા માંગે છે તાજેતર પ્રજાએ જાણવું જોઈએ કે કંપનીના વાણીજો પ્રજાકીય તપાસણી કરતા રહેવા છે તેઓ - પણ માનવા રહ્યા છે કે તેઓ બાદ ન અને અમે બોટ છીએ કરવાના મા આધારે જણાવવામાં આવ્યું છે કે મજુર પ્રધાનની એક બીન-સરકારી કંપ્યુનીકેશનની સુચનાને ધ્યાનમાં લેવામાં નથી આવી. જો મી. બાલકમ બાકર ધારતા હોય કે અમે કમ્યુનીસ્ટોથી દોરવાયા છીએ તો તેમ તદ્દન બાબુસને તપાસ કરવા નીતિને એ બાબતની ખોબપટ કરવાનું તે કેમ કિંમત કારતા નથી?

જો સ્થિતિ મી. હેરીએ ઉપર જણાવેલી છે તેવીજ હોય તો અમારે કહેવું જોઈએ કે એવી સ્થિતિ જો કોઈ ઈંડીની માલીકીના કારખાનામાં પતી હોય તો પડીકાર પણ સહન કરવામાં નહિ આવેલી હોત. હવે આ બાબતનો સાર્વજો આધાર પ્રધાન સમક્ષ મી. કોબાયાસે રજુ કરેલા રીપોર્ટપર અને પ્રધાન તેના સંબંધમાં શું પગલાં લેવા ધારે છે તેનાપર રહેલો છે. ડરબીવાનમાં એકાર થએલા ઈંડીઓ પ્રત્યે ઈંડી કોમની પૂર્ણ દિલસોજી અને નૈતિક અને આર્થીક ટેકો છે.

હિંદને વિશે ડરબના સદેશા

આ કે સીમ સંગીતકાર, સુંદર સીંગ, જેમને મજદુરોએ આશા બાંધે મારી નાખ્યા હતા તેમની સાલનું બરપલ નીકળ્યું તે વખતે મુસલીમોએ બરપલપર ફુલમો કર્યો હતો અને સીમોએ બાનનો કર્યો હતો. એક મુસલીમ માર્યો ગયો હતો અને ... પધારો હતા. બે સીમ પ્રધારા હતા. પોલીસે ચાપતા કિધાર્યો લઇ તોફાન આદરનાર હતું એમ કરબનો અંગ્રેજ પ્રધાનો જણાવે છે

કરબની બજારોમાં પસાદગીને માટે આમે તેને મુબારકબાદી નથી આપી શકતા. કેપ કરોડની વસતીમાં આવાં છમકલાં તો સામાન્ય કરે પરંતુ સરહદના નેતા ખાન અબદુલ ગફારખાન અને અન્ય રાષ્ટ્રિય નેતાઓના હીજરાતોમાં હાલ કુરસીમ અશાંત થઇ રહ્યું ... તેના બનાવ તો સ્વદેશથી વર્તમાનપત્રો આવે છે ... જાહેરાત આ દેશના લોકોના ધ્યાનપર આવે છે. આ ઉપર થી ઉપલા રજવાડાઓના બાપરે આપણાની પ્રજાનો દેવુ ના ખોટબોજ સમજી શકાય છે કે બહારની દુનીયાને એમા સરમા પ્રજારાને દીકુરતાનો નીરો ઉપોજ બાલ આપશે. પરંતુ એ કયાં સુધી ચાલશે. ઉપરે તો સમજ પ્રકાશશે.

સ્લમ ક્લીયરન્સ : હિંદીઓના માટે ઉલ્લાસના વાદ?

કરબના મોટી ગલ્લીસ વસ્યા બહ ગીજ ગોરા, કલોર્ડ લોકો, નેટીવો અને હીંદીઓને માટે રહેવાજોગી પરાજના પાડવામા આવનાર છે. આ પર ફ્રેટોમેનરમાં હીંદીઓના બાદ ૧૫ પરેશ આવેલામા આવવામાં આવનાર છે. આ પરો આપો એકદર જગાનપર મોકેકીટના ગોરાલોકોથી આપવા મા આવશે. પ્રત્યેક પર પા. ૧૫૦ ના મકો, પરો પક્કે સામુદાયીક ઉપયોગને માટે બગ બુકરમા આવશે પરંતુ રસ્તા બનાવવામા નહિ આવે જણાવવામા આવે છે કે ઓરીજીન્ટ લેન એ કરબનો વાકપી પધારે આવેલ છે અને તેથી એ પ્રજાના વસવા હીંદીઓને માટે મકસીલ ... ગિનરમા રમણાના આવનાર આ "નવા પ્રયત્ન" ના સમાચાર કરી આપશે.

આ "સ્લમ ક્લીયરન્સ" ના ન જવા કુર કરેલી કલ્પના કે હીંદીઓ ... જેમાંની બાજરીવર ગોરાઓને ગંદકીવાળા પડ પડી ... નથી તુર કરવાની ગોજના કરેલ્યા એ વાતકે ત્રિમારો રહ્યું.

સ્લમ ક્લીયરન્સપર મી. મદનજીની ઉક્તિ

મી એ ગેગ પટલ, એમ પી. એ કેપ્ટીવમાં મુનાકોદ પાર્ટીની મીટીંગમાં બોલતાં કરબનના "કાળા ધારા" ની સખ્ત ટીકા કરી જણાવ્યું કે સીકમત મારી પાછળ હશે તો મને સંપૂર્ણ ખાત્રી છે કે કરબનમાંથી આ "કાળા ધારા" આપણે કુર કરી કરશું. ... દુર કામ નોંધ આ મુખી આપખાની છુપું જોઈ ગમશે નહિ સીકાકિસેસ અને ઓવરપુર્ણના સીમનામ રોડ અગાગના કેટલાક ભાગ અને પ્રોસ્પેક્ટ રોડમાં પણ ગોરાના ઘોકરો નેટીવો અને અન્ય જાતીઓના કોકરોની સાથે રમવા બંધામાં આવે છે."

આ ઉપરનો "સ્લમ ક્લીયરન્સ" નો ખરો અર્થ શું થાય છે તેનો ખ્યાલ વધુ બ્યાન આપી શકશે

નેટર્લ રેઈડસીવાના હીંદીઓ

ગત સીપોપોલક મુકર, જે નેટર્લ રેઈડમાલાના પ્રતિનિધિ તરીકે કેપ્ટોનલુતામાં ગયા હતા તાજેતર લંડનના એક્યાન પાનાના પ્રકાશ મા. ગોલ્ડસ્ટોન ગોરાની મુલાકાત લીધી હતી, જે વખતે નેટર્લ રેઈડસીવાના પ્રશ્નના અંગ કરેલ્યા ભાષણમાં. બોલ્ડ નેટર્લ રેઈડસીવાના બીન-સરકારી

આપવામાં આવે તો પા. ૪૯,૦૦૦ બચવાના પડે.

એ લોકો નક્કિ બચવાના તો કાળા લોકોથી કોણ કેટલું કમ હશે તેમ કહું! કાળા લોકોને સદા ગુલામોજ રાખવાની આ દેશની નીતીનો આ એક તાજો પુરાવો છે.

નેટીવોની કેળવણી વિષે ભ્રાંતિ

ડરબ લંડનમા એક સામાજીક મેળાવડામાં બોલતા મેયરીસ્ટ કોન્ફરન્સના પ્રમુખ રેવરન્ડ જેમ. ઓ. વેલીંગ્ટને નેટીવોની કેળવણી વીષે વિવેચન કર્યું હતું. તા વેલીંગ્ટન બેહદ્દા વર્ષ થયા દક્ષિણ આફ્રિકામા નેટીવોની મોટામા મોટી કેળવણીની સંસ્થા છે, તેના પ્રીન્સીપાલ છે. તેઓ વેલીંગ્ટને જણાવ્યું કે કલકાર લોકો કહે છે કે નેટીવોની કેળવણીપર વધારે પડતો ખર્ચ કરી નાખવામા આવે છે આ વાત બીલકુલ ગલત છે. દર ૪૦૦ નેટીવ છોકરાંમાંથી માત્ર એક જ જેટલા નીશાળે જાય છે અને તેમાંથી ૬૦ પકેજે ચારણીજ નીશાળ છોડી દે છે ગામડાંમાંથી માત્ર બેજ છોકરા ધોરણ સુધી પહોંચે છે. નેટાલીસલબર્ગના ૬૦,૦૦૦ નેટીવ છોકરાં નીશાળોમાજ જાય છે. નેટીવોને કેળવણીની ભુખ છે અને તેને માટે બહાલ બોજો આપવા તૈયાર છીએ છે. કેપ્ટાઉનમાં તેઓ દર વર્ષે પા. ૧૫,૦૦૦ રકમ ટીમાં આપે છે. એક નોંધવા જેવો કીસ્સો તા કલકત્તાના ની એક ધોબણનો છે. તે પોતાના છોકરાની કેળવણી માટે પોતાને માથા દુઃખ પગારે નોકરી રહન ઉપડાવીને બેસે છે. જેનો એ છોકરો પાસ થઇ શીક્ષક બનશે તેવોજ તેનાની નાનો નીશાળ કરશે અને તેણીને નોકરીમાંથી નીવૃત્ત કરશે. પછી તે પોતાના સીલ્ક ઝભ્ભાનો સ્કુલ ટી બારણે અને તેમ કરી એક પઢા એક પોતાના માટે તેમાંને કેળવણી આપશે. એક બાબત દુર કરવાની જરૂર છે તો એ છે કે આ દેશના ગોરા નેટીવોની કેળવણી માટે એક કોડી પણ આપવાજ નથી ગોરા તો તેને માત્ર મંચન, દુકાન આના તાબેના ગામ શોખવે છે. દાખલા તરીકે ઉપરટ્રાન્સવાલ પોતે પા. ૨૨,૫૦૦ આપે થયા હતો તેની પેની એ પેસા અને તેમનો પોતાનો પગાર સુધી જુદ નેટીવો પાસેથી આવ્યા હતા.

પાગલોની સંખ્યામાં વૃદ્ધીજ થઇ નથી એ તેમાં કેમ નવાઈ નથી!

ગાનસીક સ્વાસ્થ્યને લગતી સોસાયટી તરફ કપટાઉનમા આપેલ કરેલા ફ્રોફેસરજનરલની પાગલો ના હોસ્પીટલના ૧૯૩૬ કેમે આંકડા તાંકી જણાવ્યું હતું કે પાગલોના સંખ્યા બીજા દેશોના કરતા યુનીયનમાં કયારે છે યુનીયનની પાગલોની હોસ્પીટલોમાં દર વર્ષે રહ્યાના દરદીઓ દાખલ થાય છે જેમાંના ૫૬ ટકા નવા દરદીઓ હોય છે યુનીયનની પાગલોના એકત્રીત થયેલા કુલ સંખ્યા ૬૨૦૦૦ ની છે જેમાં પા ૬૦૦૦ યુરોપીયનોનો છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં અંદ્ર કાળાની વસ્તીએ ૨૯૬ પાગલો છે. આફ્રીકા અને હિન્દુસ્તાનના કોર કાળાની વસ્તીએ અનુક્રમે ૨૭૩ અને ૩૬૬ છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં પાગલોપર દર વર્ષે ૬ કાળા પાછળ ખરચવામા આવે છે.

હિંદનું ગુચવાયેલું કોકડું

વાઈસરોયનું નીવેદન

ન. ૧૦ રાજ્યબંધારણની ફ્રેમ હીંદની સ્થિતિ વિશે વાઈસરોય સેકંડ મીનલીથગોએ આપવરે એક ઉપદેશ પ્રકાર પાડ્યું છે.

એ નીવેદનમા તેમણે બંધારણમા થએલા ધારાસભાવીષે કુદરતીજાગરી ફેડરલીસ્ટોની ફુપસ્થીતી થવેની કેટલીક ગુચવણો ખેડવને માટે કરેલાપાના એક પ્રયત્ન તરીકે જણાવ્યું છે.

તેઓ જણાવે છે કે નવા બંધારણના પ્રથમ ગાસનના અમલપરે કયવહાર ફાટફાટીકુથી એવું બનવાની આપેક્ષ ન કે તેનો સરળતાથી અને એકરાગ્યે અમલ કરવાના ગવાસ્ત્રાઓએ માગેથી બોગાવાઈઓ આવશ્યક નથી.

વળી એ બનવાની આપેલું છે કે ગવરનરો પોતાના પ્રધાનોની નીતીમાં કબાવીરી કરવાને પ્રસંગો રોપવો એવા કર રાજ્યોને જરાપ વાજબીપણું નથી

પ્રધાનોની તજવીના સ્વતંત્ર બનવા સબળ અગત્યના સંબંધમાં તજજ્ઞ પાસે જવાબદારી આવે તેવી આપવામા પણ કયવસ્થાના બાબત આપવાની કરજ ત્રિ જણાવી વાઈસરોય તજજ્ઞ વચ્ચે ગંભીર મતભેદ કોપેલ પાસ આવે શુ પગલાં એ સુચવાવ્યું.

તેમણે જણાવ્યું કે અમા કંઈ પણ વર્તમાન બંધારણ કરવા ઇચ્છતા નથી પ્રધાન મંત્રી પદ તો રાજીનામું આપી દે તેવા અમારા તેને ખરતરફ કરવાનો અધિકાર કરીએ. નાયુ અને ખરતરફી એ બંનેના સાધારણ બંધારણ નો નીયમ રાજીનામું આપવાના બદલ છે ખરતરફીમાં હસ્તક્ષેપપણાનો આરોપ્ત આવી જાય છે, કે જે વસ્તુ નથી બંધારણની કલમ ના ગોગે ગવરનર નામદાર કરવાના દુ રહ્યો છે

આગળ ચાલતા વાઈસરોયે જણાવ્યું કે તમને આની આપવા માગું કું કે બા... બને પ્રધાનો, આમ કરવાના પક્ષ પક્ષ ગુનેગારી ભાગણી પ્રેરનાની હોય તો, બા બંધારણ ... પણ પુરેપુરા સારી રીત કામ કરવું પુરતાપર મળે.

ગાંધીજીની કુદરે હાજરીથી મુલાકાત

હરજને મુલાકાત આપતા ... ગાંધીજીએ વાઈસરોયના સંદેશા પ્રમાણે પોતાની કેમ પણ ટીકા આપવાની ના પાડી પરતુ જણાવ્યું કે કોંગ્રેસની વર્કીંગ કમીટી આ સંબંધે વાઈસરોય ... ... ત્યારે જરૂરના નીકાલ કરી દેશે.

હીંદના ... પત્રોએ વાઈસરોયના સ્પીચના ... કાર આપ્યા છે. પરંતુ મોટા ભાગ તેના નકારાત્મકને માટે બોલવા દઈએ છે. તેમ છતાં નકારાત્મકના સબબ કોઈ ફેડરેશન ... પોતે પણ ફેરફાર નથી ... ને બદલ પોતાનો અસંતોષ જાહેર કરે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ડયુપ્લેસીસના ફાંસી અપાર્ય

ગેમ ... ડયુપ્લેસીસને જુન તા ૧૭ મીએ ... પાસે પ્રીટોરીયાની મોટી જેલમાં ફાંસી અપાય ડયુપ્લેસીસ જેની ... ૨૧ વર્ષની અવસ્થા હતી તેના ... નતેમ્બરમાં ... અને બીજીએ ... ફીસ ... ના. ... ડીસેમ્બર મેનલ ફેરફેક્સરેટ ... જણાવી. ... જુન કરેલું ... પણ ... ફેબ્રુઆરીમાંનું ... અને ... ના. પેરીકલસ ચેકસ્પીનોજનું ... જુન કરેલું ... ના ... ના. ... ના ... ના ... ના

ઓ સહીઓ કરેલી છે અને તેઓ ઓર્ડર ગ્રાન્ટ મારફતની રેઈનલ પેલ્યુના માલીકોનું પ્રતિનિધિત્વ પત્રવના કહેવાય છે. તેઓ કહે છે કે તે એ ગ્રામસેન્સ રીફ્યુજ મરી ગો વેપારના ફાયદા પ્રિયદર્શીની કાયદાને નુકસાન પહોંચાડશે. આ માયસેન્સ હાલીનું ... કે મારું ન અજાકામાં આવ્યું નથી.

ઝીરસ્ટમા ફ્રાયસેન્સ—સુપ્રીમ કોર્ટે રદ કરેલો કાઉન્સીલનો ચુકાદો

ઝીરસ્ટની ટાઉન કાઉન્સીલે બ્રુસ અકબર રાજ નામના સાદલ્ટ લીલરની પોતાનું માયસેન્સ બીજા મકાનમાં ટ્રાંસફર કરવાન સર્વીસીઝ ની કરેલી અરજી નામંજુર કરી હોવાથી સુપ્રીમ કોર્ટને અરજ કરતાંના આવતાં પ્રીટોરીયા ખાતે સુપ્રીમ કોર્ટમાં જરદીના અરજીએ ટાઉન કાઉન્સીલનો ચુકાદો રદ કરી મેજીસ્ટ્રેટ અરજી પર ફરીથી પરત આપાર વીચાર કરવા દ... માલ્યુ હતું.

કેપમાં મલ્લાઈ ચરીકાને સજા

કેપટાઉનના નજાય કરીમ અબદુલ કરીમ મલીક (વય ૨૮) જેનો પોતાના આસીસોના ના ૧૩૦૦ ઉપરાંત કરવાના, ઝીસાબ ભરેશ્વર નહિ મળવાના અને પુસ્તકોના ગુમ્બા બાર સાત દિવસ સુધી કોમાંડીંગ મેજીસ્ટ્રેટમા કેસ ચાલ્યો હતો તેને અમુકીયો ચારીના આરોપ ના સબ્બ આરોપો માટે ગુનેગાર ઠરાવ્યો હતો. ઝીસાબ ભરેશ્વર નહિ મેળવવા માટે પણ ગુનેગાર ઠરાવ્યો હતો અને એક બીજા ... પણ ધુલવાના આરોપ માટે પણ ગુનેગાર ઠરાવ્યો હતો. તેને માટે તેને કુલ બાર વર્ષની કેદની સજા અને પા. ૨૫નો દંડ ભરવા બીજા સબ માસની કેદની સજા થઈ છે.

કેદના મારે અપીલ

ગયા અઠવાડીયામાં જોહાનીસબર્ગમાં નાસ પાસેલા જનરલ મેનેજર ઓફ ધ ટીમાલના જનરલ મેનેજર એપરેટર શ્રી. તારનેલની ક્રુગરૂઓને બચાવવાની કીમતી સેવાની બાદમા બ્રીટીશ બાતોના પ્રધાન મી. પીરો ફરને પ્રીટોરીયાની બ્રહ્મચેન્દ્ર બીલ્ડીંગમાં ગોલ્ડ મેળાવડા સમક્ષ મી. તારનેલને મેડલ સેજવાનું એક માનનું પદીચાળા બ્રહ્મચેન્દ્ર હતું.

ટ્રાંસવાલ પ્રસ્તુત યુનીયન

બ્રહ્મચ બાતાના પ્રધાન શ્રી પીરોએ જણાવ્યું હતું કે દક્ષીણ આફ્રીકાને મકાઉના સામેલ થતું પડે તો તકરે કેમી ઘટ ઓકાવવા તા. સરકાર નબળા ઉદ્યોગો ઉપર દેખરેખ રાખશે અને લાવવા લાયક પુરવઠાએ ઝકાતના નેકાબુ પડશે.

ઉંદર પીલ્લાની મુલાકાતના ચમકતો

પબ્બા ઘણાંક કેસોમાં બાલ પરવાનગી મેળવી દરદીની મુલાકાત લઇ શકશે એવી ગોઠવણ દરદીઓ સાજના લાલ ચાબ્બા મફ્રી આપવા કલાક સુધીનો ચબાત દરદીઓની મલા કાન નાર નબી થયેલ છે. જેથી અઠવાડીયામા રવી, બુધ, અને શનીવારે બપોરે બે અને બ્રબુનો બપ્પેનો ચબાત દરદીની મુલાકાત બાદનો જાહેર થયો છે.

પ્રોટેસ્ટરની સબાવત

પીટર્મેરીટ્ઝબર્ગ: મુનીસપાલીટીના બાદમ મેનેજર મારફત પ્રોટેસ્ટર ની ટીકીટોબારની ફ્રન્ટે ફુટ ગેર ... નોન્ટેા નબી પા. ૧૬૧૬૮ બાકીના ... ૬, જેનાંથી પા. ૩૦૦૦ આટે ગેમોરીને પીકેટરો ખરીદવા માટે બહોરા બાપવા આને પીટર્મેરીટ્ઝબર્ગ મુનીસપાલીટી તથા ફ્રોન્ટ ઓપર્ડ સેક્રેટરી કુકમના વિદ્યાર્થીઓને સારી રકમની ઈનામરીપ આપવા રસીયત કરી છે.

મુનીયનની ચિમાની દવાલ

આવતી તા. ૧ જુલાઇથી સુધારે ઠરાવેલ ના મુનીયનના કાગળો પીનાનદીઓ પહોંચાડવામા આવશે. અત્યારે આકીસના કાગળ ઉપર પેનીનો સ્ટામ્પ લોકો ... એક બાકીયના વજનના કાગળ ઉપર બા પેનીનો સ્ટામ્પ નીકળ્યો ગયો ...

ફ્રર્ગ્યુસનીહેડના ફ્રીંડી બકુલો

કરણના ડી . કાર્નેગીકરી કાર્પોરેશન્સ ફાઉંડીએ બાંધે વિક્રમ ... ગલ ... ૬૬' કહ્યાને ૧૫૦ એકર જમીન બાપ ... માટે પ્રીટમા આવ્યા તા. ૬૩ જુને ગ્રામમાસનો ઠરાવ કર્યો હતો. કરાવમા ... કરવાના આવી હતી કે ... જમીનમાલના ફ્રીંડા બેકુલો સાથે ... શકશે.

રહ્ય ચર્ચે કરક પાર્ટીઓ

કેપ ટુરસ્ટહરના જનરલ ફ્રીકર શ્રી ફ્રી. એચ. ફ્રન ડકનને ... ૬૬૦ ... થી તેના બાકીઓ ... પીકનર ગોરસ્ટકાર્ડ તા. ૧૬ માર્ચે ... ને ... પોસ્ટ બાપ હતા. શ્રી ડકનને તા. ૧૬ જુન ૧૯૩૭ના દીવસે ... પોસ્ટ બાપ્યા ન ... ગોરસ્ટકાર્ડ ઉપર ... બીજી બાકીઓ ... પોસ્ટ ઓપરીસના ... સીમાંક ... પોસ્ટ ઓ. ... ના ... નબી.

ફ્રોટરી ... છે

પોર્ટએલીઝબેથમાં પ્રધાન જનરલ ફ્રેન્ચે એક બાલની ... ફ્રોટરી ... કરૂ હતું કે યુનીયન પાર્લામેન્ટના ફ્રોટરીની ... ના ... નબી. ... ના ... ના ... ના

પૂરકોષ ઋણ લઈ અને બે નામથી દરેક કરી પેનસન ગેરકાયદા તેમજ ઉપર તોહમત મુકયું હતું. જેનાં આપવાથી કરતા મેજીસ્ટ્રેટે પી. ૧૫ ના ૬૦ કર્યો હતો. જે પર ડરબનની આરબ લાલ ચલણની અરજ આમલના નહી મુકવા હુકમ કર્યો હતો મેજીસ્ટ્રેટ ઠીકા કરી હતી કે જોનું પ્રકાશવરણા નહી તેમજ તા જરૂર તને કેદખાનામા મોકલી દેત. કર્યે તાર આપુ પેનસન ૧ ગોલ ગેરકાર."

નેટીવ પ્રદેશો

યુનીઅનની પાર્લામેન્ટ નેટીવ પ્રોવિન્સીયલ સંબંધમાં જનરલ હરટઝોગે કુમીશીઅન સેક્રેટરી મી. આલ્બર્ટ ગેરેટનાર્ડ સાથે લાંબો વખત મંત્રણા કરી હતી, પણ પરિણામ સંતોષ કારક આવ્યું નથી ઓરેંજ પ્રાંતના પ્રતિનીધી સામસ જનરલ હરટઝોગે નીરાશા જાહેર કરી હતી.

૬૨ ચાર મીનીટ વિમાન

ડરબનના હારબર એરવાઝની મોહનના મેર મેસ મી. ટી. ડરીક્સન, નાગપ્રાકર, મેરીટસ્બર્ગ, મોરીશાના પુર્વ તરફના દેશો, અગ્રેરીકા અને યુરોપની મુસાફરી કરી ઈગ્લાંડની કેપટાઉન મેલબર્ન છે. મી. ડરીક્સને જાહેર કર્યું હતું કે યુરોપમાં બનાવ રોજાનાની મુસાફરી માટે સોકપ્રીય થઇ પડી છે અને દક્ષીણ આફ્રિકામાં પણ રહેતા જંકર નીઓનો મોટી સંખ્યામાં લાભ લેવાયેગમા આવે છે. અમેરીકાના હવાઇ વીમાના ના ગાળા ખ્યાલ આપવા મી. ડરીક્સને કહ્યું હતું કે ન્યુયોર્કમાં એમેરોપોરામાંથી દર રોજ ૬૦ થી ૭૦ નીટર એક વીમાન ઉપડવાની જરૂરત આવે છે.

પ્રેજ્યુએટ થયા

ડરબનના નામાંકીત પારસી અને પાર્લામેન્ટના મેમ્બર. ના મી. પી. રોબીનસનના પુત્ર ની એ, સી. પી રોબીનસને કેમ્બ્રીજની બી, એ (ઓનર્સ) ડીગ્રી પ્રાપ્ત કર્યાના તાર સમાચાર મળ્યા છે.

જાકદાની વિનંતી

ડરબનના મેજીસ્ટ્રેટની કેટમાં જાકદાને કંઈની સજા થતા આપરાધીએ મેજીસ્ટ્રેટને વીનંતી કરી હતી કે "સ્ટ્રાઈપ્સ અને ચપલાથી દંડ ભરવા રૂપ નહિ આપો" મેજીસ્ટ્રેટ "નહિ તેમ નહિ કરુ. તે બંને ચપલાથી કરું પીઠ પાંત તો તમે કેદખાનું આવવું પડતે નહિ."

ઓફર આવે જગ્યા

ડરબનના સીટી કાઉન્સીલરોને સીટી કાઉન્સીલ ની હાજરી પ્રસંગે નાટર ગાર કરવા જારે નકલીસ વેકરી ઉકળી ઉઘાડી વાઇસ ચેરમેન કરવા કાઉન્સીલર એલીવર લીએ હાઉસ પર પગ લબી ખાન પેસ્યુ હતું.

મેરીટઝબર્ગ ચીફ મેજીસ્ટ્રેટ

પીટરમારીત્સના સીટી મેજીસ્ટ્રેટ મેજર સી. એલ. બાર હરીસને મેરીટસબર્ગની કોર્ટના ચીફ મેજીસ્ટ્રેટ નીમવાનું જાહેર થયું છે. મેજર હેરીસ બા ગાબોનાની આબેરીએ મેરીટસબર્ગ આવી જશે.

ટ્રીટાયર થયા

નાતાલ પ્રોવીન્સીયલ કાઉન્સીલના સેક્રેટરી મી. આલ્બર્ટ ગારેટનીયર ૩૦ જુને રીટાયર થયા હતા એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. એસ. મેરેકસ વાટરસનના પ્રમુખપદનું બહુમાન મળેલી સભામા મી આલ્બર્ટની લાંબી સેવાઓની પ્રશંસા કરી એક સુદર પરીયારા અર્પણ થયુ હતુ

ઝરકૂની રકેટઝિ રીન

સ્ટોકહોમસમાંથી ઝરકે વાળી જમીન ઉપર ઉડતા વાળા પાયલટની સપત્નીક રમત "રકેટ્રીમ" નું સ્થાન ગા. કેપ ટાઉને મોયર ડા. ડી. કુઝવુ મેકે કરતે પુકુમ મુકાવાના આવ્યું હતું. રીગ બુલ્યો મુકામથી જાહેર થતાં સેંકડો સ્ત્રીઓ અને બરફો ઓ રમતનો લાભનો લીધો હતો.

એટરીસ્ટોને ચેતવણી

સ્ટોકહોમસમાંના મી ૭ મી ડીસેમ્બર મેરીટસ્બર્ગના મુખ્ય સ્ટ્રીટના એક ઘર આગળ તા. ૧૬ જુને અકારમા મોટર ઝોડી પકમાં ઘસી ગયા હતા. એટમાના મી. બ્રેકવની મોટરમાંથી બે લુટ કેસો રૂ૫ પીકતો ચોરાતના કપડા સહીત ચોરાઉ થયા હતા પોલીસ ચોર પકડવામાં નિષ્ફળ થયા.

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

એડ. વી. પારેખ

ઃ ઃ ઓ ફમીશનર સ્ટ્રીટર
જોહાનીસબર્ગ.

વધતા સ્થળે બારસા ઉંચી જાતની દરેક જાતિઓના મોટરો, વેગનો અને સ્પેશીયલ લાટીઓ વિગેરે કોંટ્રાક્ટ બાબે મળશે.

ઉંચા પગાર લાયકોને ઓફીસ મેકરની બાબો કરવામાં આવે છે.

ડરબનનાક સ્ટેશન માસ્ટર

દક્ષિણ આફ્રિકાની રેલવેમાં ૪૦ વર્ષની નોકરી કરતા મી. ઈ. ઈ રીસ્ટર બોર્નને ડરબનના સ્ટેશન માસ્ટર નીમ્યા છે ડરબનના સ્ટેશન માસ્ટર મી. જેમ્સ હનસ્ટ જુલાની આખેરીમાં રેલવે નોકરીમાંથી રીટાયર થતાં મી. રીસ્ટર તેમનું સ્થાન લેવાને ડરબન આવશે.

કુનીનસ્ટ્રીમ ઃ પ્રીટોરીયા

સ્ટીમર પ્રીટોરીયા તા. ૨૯ મંગે દેખાવમાં આવ રોકડયાન વચ્ચે ટકકર નામની નાની સ્ટીમર સાથે અથડી પડી હતી અને બે કીનનું ખાબકું પડયુ હતું સ્ટીમર પ્રીટોરીયાને મુખી બોટીનો પત્ર કીધન થયો હતો કરવામા આવી હતી અને તા. ૧૬ જુને કેપટાઉન પોંચી હતી સ્ટીમર પીટોરીયા અને સ્ટીમર કે અને પકેથી મુસાફરીઓએ ઉતારીને બેનસમાં જોખમાય ના હતી. અને ૧ પ્રસંગે સ્ટીમરના કુતાકોમાં જોરદાર જનરલ બહ મેદ રમા આવી અને ૧૫૬ કુદકા હતા.

ટ્રન અથડી

નાતાલમાં ડરબન સ્ટેશન ઉપર કુલેજી મુકામ ટ્રન સાથે બાજુથી આવતી મુખ્ય ટ્રનનું એન્જીન અથડી પડવાથી ફાયરમેનને ઈજા થઇ હતી એન્જીનોને મોટું નુકસાન પહોચ્યુ હતુ. એક ડબ્બો રીપેર નહિ થઇ શકે એવી રીતે ખાડાનો હતો.

વિચિત્ર ચોરી

ડરબનની નાતાલ કેઇન પ્રોટકટસની ઓફીસ માંથી પા. ૧૫૬ ચોરાવાનું જાહેર થયું છે નાણાં ઓફીસમાંથી ચોરી થયા છે પણ ચોરી માટે ઓફીસ તોડવાનાં ચીન્હો નથી.

પીસ્તોલની કીંમત

ગરબ પામેલા ઈંડીની વસ્તુઓના તા. ૧૭ જુને મેદલગમાં લીલામથી વેચાણ થતાં મેફલગ પાસેના પ્રસીનેમાના દુકાનદાર મી. જુલીઅસ આરબીએ એક પીસ્તોલ (રીવલગન) એકલાખાર પોંડે ખરીદી હતી. આ બંદુ ચેચાની એવાની હરિફાઇ સબબમ ૪૦ ઈંડીઓ પચ્ચે થયાંથી અસાધારણ મોટું દામ ઉપજ્યું હતું. રક્ષણ માટે જંગલના દૂરદી કુકાનદારોને બંદુકની જરૂરી થાત મજકુર ખરીદીથી જાહેર થાય છે.

સ્ટેશન માસ્ટરનું મરણ

નાતાલ ઇસ્ટર્નબીગોના સ્ટેશન માસ્ટર ના ટી. એમ. બાસ્ટર માંબો ચપાત ટ્રાન્સવીગોમાં ફરજ કર્યા પછી રીટાયર થઇ ડરબન રહેવા ગયા હતા. મી. બેસ્ટરને લંબનમા જાતથી બાસ્ટરમાં થતાં કોરપીડલમા તેજ દીવસે મરણ નીપજ્યુ હતું એવા સમાચાર છે.

કેરેકા લડવાનો ખર્ચ વધશે

આજસુધી નાતાલમાં ના પ્રીસીડર ના એજ કોર્ટ ઓફેજ કામ ચાલ તેઓ બાબો કોર્ટોમાં જાય શકતા હતા પરંતુ નવા ચાર્જથી દુનવાલ અને કેપની માફક નાતાલમાં પણ બેરીસીડર અને એડવોકેટ જુદા પડશે. બેરીસ્ટર બેરીસીડરનું કામ એડવોકેટ નહી કરી શકે અને એડવોકેટનું બેરીસીડર નહી કરી શકે

સ્ટીમર લાથી ગમ

ડરબનનાં જંગારાની ગણેલા સમાચાર મુજબ ગઇ તા ૧૬ જુને પ્રીન્સીસ્સા આર્કેડ સાહનની સ્ટીમર કનચાંમા જંગારની ઉમદા પાણી કરીઆમાં લાવી ગઇ હતી. સ્ટીમરને તરતી કરવાની પ્રયત્ન કરેલ નીષ્ફળ નીવડી હતી મદદ માટે સરકારી સ્ટીમરને બોલાવામાં આવી હતી. લાખો મજબની સ્ટીમરને બચાવી લેવા માટે જંગારની ખનકોગારી સ્ટીમર ઉપડી હતી.

મી. રાવતનું મરણ

ડરબન ટીકટોરીયા રહેટ ઉપર આવેલા રેવલ પીક્ચર પલેકના માલીક મી મુકા ભાઇ ઉર્ફ રાવતનું મરણ તા. બોટાદીઓમાં ડરબન માં નીપજ્યુ હતું મરહુમ મી. રેવના ભાષા સ્કોળનું તાજસ ઈંડીઓનાં કામાલ કરવામા પ્રથમ સીડી હતા. તેમણે મોટા ડરબનના ટીનરમીયનું કારખાનું ઘણી વર્ષ ચલાવી સમાપ્ત કર્યું. મરહુમ પણીજ ચાર પ્રેકટીસ કરતા અને ઉદાર હતા. મરહુમના કુટુબીજનો પ્રત્યે અમે આંતઃકરણથી દીલસોજી બતાવીએ છીએ. મુકા તેમનો આત્મા પણ અને મરહુમના કુટુંબને શાંતિ બક્ષે.

હિંદનું ખનીજ દ્રવ્ય

આપણા હિંદી ચાતુના વારસોને ફરીથી મગાડવું સ્થાન અપાવા સારૂ જેવી પરદેશી કાપડ સામે ગાંધીની ચળવળ ઉપાડી છે તેવીજ સખત ચળવળ ઉપાડવાની જરૂર છે, કરકસરની દ્રષ્ટિએ, સુંદરતાની દ્રષ્ટિએ, તેમજ આરોગ્યની દ્રષ્ટિએ પણ હિંદના આપણા ભાઇઓએ તો તાંબા પીત્તળના વાસણો વાપરવાં જોઇએ.”

"આરતી" ના લેખક: શ્રી. સોમપુરા, બી. એ.

હિંદુસ્તાનમાં ખનીજ દ્રવ્ય પેદા કરવાનાં કારખાનાં ૧૯૨૬ માં ૨૬ કરોડ રૂપીયાનું અને પછી ૧૯૩૫ માં ૨૯ કરોડ રૂપીયાનું નોકરીયું હતું. જેમાં મેંગેનીઝ આગળ પડીગણ્યું, અબરખ સવાયું, મીઠું સવાયું, ચાંદી પોણાચાર ઘણી, જસત દોઢું, નીકલ સવાયું, સોનું દોઢ સવાયું, કોલસો દોઢું, ક્રોમાઇટ સવાએ પણ અને ઝીંકોન પોણાછ પણ પગારે નીકળ્યું બાકી એકદમ ૫૦ ટાકા, અસ્બેસ્ટોસ પોણો લાગ ઓછું નીકળ્યું [illegible] તેજાજ રત્નાદિ પથ્થ ઓછાં મળી આવ્યા હતા.

આ ઉદ્યોગ ધમધોકાર ચાલે છે અને દહાડે દહાડે બીજાનો કાબુ છે એવું બાતીયો દેખી શકાય. ઉપરની ૧૯૩૫ કરતાં ૧૯૩૬ ના મુખ્ય પેદાશનું ઘણું પરદેશના આપવામાં આવ્યા હતા, ૧૯૩૬ માં આવા તાડા બારસેં પરદેશના આપવાની અરજીઓ મળી હતી, જેના ૨૬ બોદાશના તમા ૩૬ માણેાના પરવાના આપવા હતા, બાકી ૧૯૩૬ ના બેજ સંખ્યા માણુસો કામ પર હતા ને ૨૬ જણ

આ ઉદ્યોગમાં ૧૯૩૬ માં [illegible] સરકારી બધા ખાતા પાત્રીસ હજાર મજુરને કામ મળતું હતું; બાકી ૧૯૩૬ માં તો સંખ્યા વધી ઝપ્ત ખાણ ચાડી એકદોતેર હજાર પર ગઇ હતી. બધા ઉદ્યોગનો કામ [illegible] તો આ મજુરોને પગના વધુ માણુસો ખાસકા, ડાઘ, [illegible], સોનું અને કલાઇની ખાણોમાં [illegible] તે પછી ટ્રંગસ્ટનની ખાણો, મેંગેનીઝ, ક્રોમાઇટ અને મેંગેનીઝના ખનીજ દ્રવ્યના ઉદ્યોગમાં રોકાયેલા મજુરોની સંખ્યા આવે [illegible] પણ તેનો ખાસ ઉદ્યોગના પાકા વ્યવહારમાં, તના બાકીના ઉદ્યોગમાં કે તેનો સાથ કરવાની ક્રિયામાં રોકાના મજુરોની સંખ્યા ઉપલા આંકડામાં આવતી નથી. એકલા જબલપુરજીલ્લા પત્થરી ખેરે લાખ માણુસની છે તે સર્વ જેલા ગણાવેલા ઉદ્યોગમાંજ રોકાયલા છે તેમ બીજે સ્થળે પણ મજુરોને એ ઉદ્યોગમાં કામ મળે છે પણ એ સર્વની સંખ્યા ઉપલા આંકડામા ગણવામાં નથી. એ સર્વ ગણીએ તો ખનીજ દ્રવ્યના ઉદ્યોગમાં કામ મેળવનાર કારીગરોની સંખ્યા બહેજ પાંચ લાખ ઉપર થાય

ઉપરનું ખનીજ દ્રવ્ય માલ તરીકે વાપરે તવા ઉદ્યોગોનો મોટા પાયા પર આપણા દેશમા વીકાસ થતા કોમ એવું ઉપરના આંકડા જોતાં માલુમ પડ્યું નથી. દાખલા તરીકે, ૧૯૩૬માં લોઢાના સમગ્ર ૨૬ લાખ ટન પીત્તળ પથરાયું, જેમાં લોઢામાં [illegible] આસરે ૬૬ લાખ ટન પીત્તળ પથરાયું, જેમાં લોઢામાં [illegible] આસરે ૬૬ લાખ ટન પીત્તળ પથરાયેલું હતું લોઢાના સ્ટેબ્રીંગ–પોલાદના ઉદ્યોગના ગણેતી તેજ પણ પરદેશમા હિંદના બીજના મોકલવાની તરફ વધવાજ આવી છે. મોટા [illegible] ધાતુના ઉદ્યોગમાં લોઢું અગ્રસ્થ પણ દેશ ગણાય [illegible] દેશમાં ઉત્તમ પોલાદ બનવા અનેક ઉપાયો પ્રાયોગમાં પણ આવ્યા હતા. બાકીનું લોઢાનો પરની ખુબ પરીક્ષા [illegible] પ્રાયોગીક ધોરણે ઉદ્યોગ ખુબ પદ્ધતિ જરૂરી કરવામાં છે. આના કારણમાં લોઢાના મરીણાક તરફ પરદેશી હરીફાઇ જાતના બહારની દાણચોરીએ પાયા પ્રયોગના [illegible] આધારે જ ગણવાનો ઉપાય [illegible] મોલસાના, ચીનના, જોકુમો નીમધના વાસણો લોઢાના બનવામાં આવતા હિંદી તાંબા પીત્તળના વાસણોના [illegible] સાથે કારીગરો

આજે જે ઉપર કહ્યા તેવો પરદેશી બનાવટનો માલ ગામડાંમાં પણ વપરાય છે. જેવો આપણા હિંદી ધાતુના વાસણોને ફરીથી આગાઉનું સ્થાન અપાવવા સારૂ જેવી પરદેશી કાપડ સામે ગાંધીની ચળવળ ઉપાડી છે તેવીજ સખત ચળવળ ઉપાડવાની જરૂર છે. કરકસરની દ્રષ્ટિએ, સુંદરતાની દ્રષ્ટિએ, તેમજ આરોગ્યની દ્રષ્ટિએ પણ હિંદના આપણા ભાઇઓએ તો તાંબા પીત્તળના વાસણો વાપરવાં જોઇએ. [illegible] ચાવતા આપણે ઘણા ખરા નીતરવા યોગ્ય જણ જોઇએ ન એ પ્રત્યે બાકપંચ પણ [illegible] ઘણીક [illegible] ઘરે ઉપરના સુંદર દોરાવેલા ઢાંક છે પણ બેલી વાત છે કે તેની બનાવટના મોટો ભાગ પરદેશમાં જ થયેલો હોય છે. [illegible] જેવટલો "ઈન્ડીયાઝ ટ્રેય" ~ આવી થયેલો ઢાંક છે. આ [illegible] દેશી લોકોએ આપણા તેની બનાવટનો ચાજ મોટાભે આપણા દાગા વાસણો બાંધીને કે [illegible] તેની છેલ્લી પુર્ણ થવાની ક્રિયા સુધીની બધી બનાવટ આપણી દેશી જોઇએ

હિંદી બનીજ દ્રવ્યના તથા આપણામા [illegible] અંદર ઉપર કહ્યા તેવે મુંબઇમાં નહિ આપણે કાચુ બનીજ દ્રવ્ય જેમ દેશ બહાર આપણા પરદેશમાં પણ મોકલીએ તેમ આપણે આપણા દેશમાં ઉદ્યોગ કરવાની જરૂરી બનાવટનો પણ પણ તાલ આવી આપવાના [illegible] જેથી હિંદી મજુર તથા હિંદી વેપારીને કાયમ માટે દહાડો પડે છે ન સમજી બધુ પડે છે આપણાને દેશમાં આપણા ઉદ્યોગના પીઠાસ્થાન આપણે પણ તરફ પ્રયાસ કરવાની જરૂર [illegible] જેવો બનીજ દ્રવ્યની [illegible] દેશના મોલકરના ઉદ્યોગોના વીકાસ સાધી શકાશે

હિંદુ ધર્મ અને સંસ્કૃતિનું ભાવિ-?

૩૧ ડીસેમ્બરે સાંગલીમાં રાષ્ટ્રીય સેવાસંઘના વાર્ષિકોત્સવ પ્રસંગે આપવા કરેલું ભાષણ તેનો ટુંકો સાર.

જગતનો નકશો ઉઘાડશો તો તમે દેખાશો કે યુરોપ, અમેરીકા, ઓશીયા, અને આફ્રિકાના આ ચાર ખંડોને જોતાં ઓમ સમજાશે કે, ક્રીશ્ચની, મુસ્લીમ, હિંદુ અને બીજા એવા ચાર મુખ્ય ધર્મોના લોકો આ ત્રે ખંડમાં પ્રસરેલા છે. ક્રીશ્ચનો ક્રીશ્ચની ધર્મના લોકો આ ત્રે ખંડમાં પ્રસરેલા છે. અને બાર પછી મુસલમાનો પણ પ્રસરી ગયા છે. માત્ર હિંદુઓ અને બૌધ્ધો ઓશીયાની ગ્રંદરજ છે. અને એ બેજાંગ હિંદુ ધર્મીઓ માત્ર હીંદમાજ છે. ૨૫ કરોડની જનસંખ્યામાંથી ૨૫ કરોડ, હીંદુઓ નથી. આજે ૧૮૦ કરોડની સંખ્યા પરમની દેખાય છે, તો પહેલા હિંદુ હતી. પરંતુ આપણી નીષ્ક્રિયતાને પ્રતાપે એ સંખ્યા આપણી મરી પારખી પણ છે આજનું અફઘાનીસ્તાન દેશ એકદમ આપણો ગણિયાર. પણ આજે ત્યાં મુસલમાનીયેજ છે કોઇ જગાએ હિંદુ નામનો કોઇ સંસ્કાર પહેલાં હીંદુ વસ્તીથી ભરેલું હતું. આજે ત્યા ૯૯ ટકા વસ્તી મુસલમાનોની છે. ત્યાંનો રાજા હિંદુ છે, પ્રજા બધા મુસલમાન છે, એ એક આશ્ચર્ય નથી ? ઓગણીસ પંજાબ અને સિંધ એ પ્રાંતો પણ મુસ્લીમ વસ્તીથી ભરેલા છે, બંગાળ એટલે [illegible] હિંદુના સુવર્ણભૂમિ આજ ચિત્રાવ આવ્યા, ત્યા પણ ૩૦ ટકા હિંદુ વસ્તી બંગાળીઓની છે. આસામમાં ૬૦૫,૭૦૫ વર્ષ પહેલાજ નહિ પણ આજુબાજુના પ્રદેશોમા પણ હિંદુ વસ્તી હતી. ત્યાં આજે કેવી પરીસ્થિતી ઉભી થઇ છે ?

કમ કરોડોમાંથી આજ ૨૫ કરોડ જનસંખ્યા ચઇ છે, એમને ઓમ [illegible] ચાલ્યા તીનું કારણ તો કમ બાયા બાદ હિંદુ બાળકો કે કેમ એ એક [illegible] [illegible] બાબા બાબુ વીસ્તારથી સમજવાનાજ ઓજ કારણ કે હીંદુ જનસંખ્યા આજ ઘટી ચાલી છે અને મુસલમાનો

પાકે પ્રસ્તાવમાં બી કહેવામાં આવ્યું છે. આવી પરિસ્થિતીમાં આપણે આપણે આપણા દેશના હિત ખાતર જેટલું આપણે પોતાનું કરી શકીએ છીએ તે કરવું જોઈએ. આપણે આપણા પ્રતિનિધિઓ ઉપર આશિર્વાદ છે. આપણી ફરજ આપણે બજાવવી જોઈએ. આપણે આપણા પ્રતિનિધિઓ પાસે કંઈ માગવું નથી

શ્રી. કનૈયાલાલ દેસાઇના પ્રમુખપદે મળેલી સુરત જીલ્લા સહકારીની આગેવાનોની હાજરી વાળી બેઠકમાં આગામી હરીપુરા મહાસભા માટે સ્વાગત સ્વયંસેવકોની તાલીમ આપવા માટે કાર્યકરોએ છેલ્લાદરવા ચોકડ્સ ગોલ્ફના છિપારી લીધી હતી. પરીણામે મેા કેટલા સભ્યો નોંધાયા હતા સમેરમાં પણ પણ સારો ઉત્સાહ જણાય છે.

* * *

મુળદમાં સુદારવાસના કાલડી મહેરાજોના બહુજ સૈયદ ગેબ આદમની સેવત્સરીના ખાધાના સગારંભમાં બેરાકમાં ભાઇ ઝેરી પદાર્થ આપી ગબાવ્યા આસરે ૫૦૦ માણસો બીમાર પડ્યા હતા. બધાને ઝાડા પેશા હતા ને ઢાકતરોની દોડધામ થઇ પડી હતી.

* * *

દીલ્હીમાં ડેા. અન્સારીની પ્રેમત્સરીની સલાહમાં મુસ્લિમ અગ્રણી બી બ્રમુકઆલીએ લોગના મુસ્લી ગેાની પ્રતીનીધી સંસ્થાના દાવાની ગાઠકણી કાઢી મુસ્લીગેાને મંત્રિમંડળમાં જોડાવા કાબલ કરી હતી.

* * *

પં. જવાહર લાલ અહમદનગર ગેાડેાદ રખાત રહેશે, અને તે પછી એક આગાદ પલાગામા ગાળશે.

* * *

ગ્રેણીકાનીપાનાની બીલ્ડણી માટે સીનેા. ધુમેા સીનીએ ૭ વર્ષની સેાજના પહેા બાદ કરવા નાલીપન સીરા બબેવા સાબ્ય બાબા પાસે બેસાની બેબાપા હતા.

* * *

લંડનના મીઠ હેાલમાં તા. ૧૫ જુને બેાર્ડર્સ્ટીમાના વડા પ્રધાન ના શ્રી એ. બાબરસન અને ન્યુઝીલેન્ડના વડા પ્રધાન મી એમ. જે. સેવેજને સ્વાગત રાઉંદનું ખુલ્લામાં ભારે જાહેરાત ગારી ઢીમા ભાજન આપવા પણ હતું

* * *

ફ્રાંસના પ્રખ્યાત એાલીમપીક રમતના ૧૯૪૦ ના બાસ બબાડાની તૈયારી બાબતના રેાકાણેામાં રાજ થયા છે. બબાવાર્થ ગીજ રેશેાને બનાવ સંબેબાવવા માટે ૧૬ રોટ વધુબ ટ્રેસ્ટસ્ટાર પ્રેાહાનો રશ સામ પિરાંને બાગે તૈયાર કરવા બબાનો ઠરાવ્યુ છે.

* * *

બગદાદના સરકારે ઇરાકમા રચાબેલુ બેાર કાસ્ટીંગ ... કુલણ બેાકાસ્ટીંગ કરનારા બાકીદેશેાના ગેરહાજરીને લીધે બંધ થયુ છે.

* * *

ગેરાંસમાં દક્ષીબ આદ્રિકાનો વસ્તુબેાનું પ્રદર્શન પ્રમુખ પા. એન. સી. કવાન્મા કરતે ખુલ્લુ મુકવા નહી થયુ હતુ. સીસાલ કવાન્માની તબીયત ઠીક નાક હેાવાથી ના. કવાન્માની હાલચાલે એાકસ જાહેર થઇ શકતી નથી. પણ બહુ તેઓ તા. ૮ જુલાબ ઇંસ્લબ્ડ બાદ્રિકા માટે રવાનરો.

ફ્રાંસની સેાસ્યાલીસ્ટ્‌ગાવર્નમેન્ટની ૨૬ તરફથી સેાસ્ટેા સેાસ્ટેાપ્સ, સેાસ્ટેા બ્લુમની મદદથી નવુ પ્રધાનમંડળ રચાયુ હતુ કેબીનેટ થયા વગર જ ડામ્બુનીસ્ટ પાર્ટીની મદદ મેળવવા સંભવ જણાય છે. ૬.૬.

* * *

જર્મનીમાં જન્મતા બાળકોને હીટલર, ગેરીંગ, ગેાબબ્સ વગેરે જર્મનીની રાજદ્વારી ચળવળના નાયકે પરથી પુત્રેાના નામેા પાડવાની બનાવ બનેલ બબ છે.

* *

રશ્યાબાન વિજ્ઞાનીબેાએ એક નવેા કુદરત બનાવ્યો છે. તેઓએ એક દવા શેાધી માંડી છે જે પેાતાના શરીરમાં દાખલ કરતાં તમામ ઉંદર મરી પડે છે પેાતાના શરીર ઉપરથી ઉંદર કાયી જેવાની જરૂર રહેતી નથી.

* * *

લંડનની પેક્સ નદીમા તા. ૨૩ જુને યુનીફેરાયની સરીયર કાબુલ ઇસ્લા અને સ્ટીલીસ કુંપની સરીયર બીલ્ડણીમા નાહવી પડતાં બન્ને સરીયરને ગુસ્લાન પુરુ થયુ

જોઇએ છે

શ્રા. પ્રીટોરીયા હીંદુ સેવા સમાજને આંગે ચાલતી શાળા માટે એક અભ્યાપકની જરૂર છે. સંસ્કૃત, હીંદી, ગુજરાતી અને અંગ્રેજી આ ચારે ભાષાઓનું સુંદર જ્ઞાન, બચ્ચાઓ તથા સંગીત શીખવી શકે તેવા હીંદુ અભ્યા પકે નીચેના સરનામે પ્રમાણ પત્રો રજીસ્ટર કરવી. પગાર લાયકાત મુજબ આપ વામાં આવશે

કનૈયાલાલ દેસાઇ.
સેક્રેટરી,
પ્રા પ્રીટોરીયા હીંદુ સેવા સમાજ,
બેાકસ ૧૯૮૩, પ્રીટોરીયા.

કપાસ ઉત્પાદનના જગતની મુલાકાતેરીએ નીકળેલાં ગાંધીજીના ઝેાગીસીબા પડાવ તા. ૧૫ જુને કરવી પુત્રા હતા અને ત્યાંથી કાવવા માટે ઉપડવાના સમાચાર બબ્યા હતા

* *

બાબરેાદિબ્યાના પ્રેમબેાદિબ્ય ત્રીજાને ત્યાં ગયા બાદ તાદીબ્યાબા નાદા ચાલ્સ પુત્રેા જન્મ બાદેલ બતા પુત્રાતી કેવાબ હતી.

* * *

જાપાનની તાજી કાઉન્સીલે જાપાનીબેાને બંચુબેા બા રેલવાદ કરવાની યોજનાને સંમતી આપ્યા ગઇ કાલ બબ્યા કેન લાખ જાપાનીબ કુટુંબેાને બંચુબેાના બસવાટ માટે મેાકલી આપશે.

* *

ઇંગ્લાન્ડની યુનીબ સ્ટેટ્સમાં ઉંમર અંગ્રેજ બેાકરોને જાહેરના આકરમાનથી મહેલી ઇન્ડ ગાર બબેલા કુરીબાદ કુદરતી કાર્ટ ના. ૨૫૦ પુરસ્કારોના પહેલા લાભ આપવા હતા

* * *

જાપાનમાના કાલના દબીબ્બન એકસની ના. બાન્તકારીના સુરન્યુબ જબેાલીના બેલબી ગાંબના છ

મરણ

જેતલસીબપુરના મુળજીભાઇ નથ્થુભાઇના બાના ગેાવરજી નથ્થુભાઇ જેમણે ૧૯૩૦ માં બારડેાલીના બેકુલેામાં કરેલા દીજરત વખત સત્યાગ્રહ બાવણીમાં કરેલ વિજ્ઞાગ તરફથી કામ કર્યું હતું. તેઓ ૭૦ વર્ષની વયે ગુજરી ગયાના બમાર આવ્યા છે. સ્વયંસેવ મરણ સ્વભાવના અને ઉત્સાહી હતા પેાતાની પાછળ પાંચ છેાકરા અને એક છેાકરીને સેાડ કરતા મુકી ગયા છે તેઓ તરફ અમે અંતઃકરણથી દિલસેાઝી બતાવીએ છીએ. સ્વર્ગસ્થના આત્માને મિર શાંતિ બબેા.

* *

તા. ૧૬–૬–૩૭ ના રેાજે રા. બી. કરીરબાઇ કલ્યાણજી બારવાડીનું બકાળ અવસાન બબુ છે. સ્વર્ગસ્થ કરીરબાઇ કેપટાઉન બી હાજિમ મેાબા બાત અંજાણના પ્રમુખ હતા અને ઉમરેાકત સંસ્થા સ્થાપવામાં બાજ હતા, તેથી તેમની નિરવાર્થ સેવા બદલ સંસ્થા તેમની આભારી ..

* *

ઉપરેાકત સંસ્થાએ તા. કરીરબાઇ કલ્યાણજી બારવાડીનાં અવસાન બદલ તા. ૨૦–૬–૩૭ ના રવિવારે સાંજે ૭ વાગે બીગ્રેસ–હેાલમાં રેાક પ્રકટ કરવા સભા ભરવાની હતી પાન કરી હતી અને દિવંગતના બાત્માને શાંતી બબ્યા અર્થે બે દુઃખદ પ્રસંગમાં જેમનાં કુટુંબીબાન સહાનુભુતિ દર્શી ખેાની પ્રાર્થના કરવામા બાવી હતી

* *

કોરવાડી ગાર્હેજ મહાજન વાડી કલ્યાણજી બભાકના જુવાન દીકરા તા. ૨૬–૬–૩૭ ના રેાજ સવારે ડીફી બાત ગુજરી ગયા છે. મરહુમ હતા ઉમર ૩૫સ. રહિરીવા જમાવ હતા. મરહુમના કુટુંબે ખુબા ગરીબ સ્થિતિ કરે અને સમા દાહીબેાના સમાજ બાકે.

—:o:—

વેચવાના પુસ્તકેા

	શા.	પે.
ચતેરા અને ઉખાણા	૨	૪
વાલરડાં	૧	૪
દીપ ચનવાલ	૧	૮
ટેાલસ્ટેાયના નાના કથાઓ	૧	૪
બેધ બનુષ્ય		૧૦
બહિવાનું રાજ		૯
બેાટી બેાટી વાતા	૩	૦
બરી બરી વાતેા		૧૦
ચેરપબાના ચતુરાઇ		૧૦
મુબ સબી	૧	૦
કુરસદ	-	૯
ટેાલ્સટેાયની ત્રબ વર્તાબેા	૧	૦
પુસ્તકાલય		૧
સમરસ		૧
બાબુની પુરાબ્ય	૧	૪
નીકમ		૯
બધપુડેા		
મેાતીના દાબ્યા		

બા બાદ્રિકેાના મળશે

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

રાષ્ટ્રપતિનું રંગુનમાં આગમન

રંગુનમાં ગઇકાલ આખરના જનરલ-લાલ નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે, બ્રીટીશ સરકારની નીતિ જાણવા પાકવાની હોંસથી તેમણે બર્માને છૂટું પાડવું છે કહેવાય કે કે બધી ગારે બધુ પ્રકરણ ગરે થયું છે, પરન્તુ અરી બીના ૧૧ એ છે કે બર્મા બ્રહ્મ પ્રજા એક પ્રશ્નમાન દેશ રહ્યો છે. સરકારે પ્રકરણમા ગેરબંધારણ પરિસ્થિતિ ઉભરી પણ તેમા તેણે પોતાના અધિકારો સિવાય બીજાનદારો રાજાઓ અને નવાબોને તોલાની કાના ઉપરી સામ્રાજ્યની છત્રછાયા આપી શકાયું નહોતું. આખરે બ્રીટીશ સરકારે એક બંધારણ ઘડી નાખ્યું. કહેવાય છે કે તેમાં હીંદીઓના બધુ બળા આપવામાં આવ્યા છે. [illegible] આવ્યા છે એ બ્રીટીશ સરકારની મેહરબાની કહી હીંદને આ પ્રશ્ન-પ્રતિનિધિ સભા પણ પક્ષપાત નમાવ્યા તેઓ છે બહારનામોમાં કારણ બેસી ન પડે. બીજાપક્ષ પરવડી ગઇ નથી. બાજુદરના મહાસભાને બાદ આપવાના સમાચારોમા તો પાકવાથી છે પણ અને પ્રાતમા મહાસભાએ બેઠા રાજકારણી પાર્ટી છે અને પ્રજાના પ્રેમ ચરણના પ્રધાન [illegible] પ્રેમા કર્યા છે પારાસભા [illegible] જોડા છોડવા પડે એમ ધારવાથી તેની બેઠક બાકાતમાં આવશે નથી. બધુ પક્ષ પુરુષો અને પુત્રીઓના બંગાળામા બજરદસ્તા કરે છે બાજીઓ પર ના આંકડા બધુ મોટા [illegible] તેમ પણ બધા બંધારણથી કર્યા [illegible] બર્મા બધા બંધારણના ઉપરી બહુમતિ રાખવામા આવી છે કે બ્રીટીશ પેપારને મુકસાન થાય એવું કાર્ય [illegible] કર્યા સ્વાર્તામાં હીંદનો પેપાર ક્રમ બીસી શકે. રંગના મુખ્યપ્રધાન અને બેકારી ને ક્રિકેટ સ્વરાજ્યોજ પ્રધાન [illegible] બર્મા બનીને થી સમુદ્ર છે પરન્તુ તેના બાબ તો પરદેશીઓ રેખે આયોજ બાબોને છુટ્ટ પ્રધાનના બાજ્યુ છે

હીંદને કયા દીશાઓ આવકાર્યા છે?

ઇંગ્લેન્ડના બાનકા- મહારાજા અને બ્યાકરવાના ગાયકવાડ હીંદ [illegible] બ્રીટીશ શહેનશાહના માટેના દીક્ષાનાન [illegible] મહારાણીની મહાસફીની બાતા આપી હતી. [illegible] હીંદના મોટા રાજ્યોમા મોટી સાગાહક અને ઉલ્લોગીક [illegible] આપી [illegible] પણ પણ બાબતનું છે કે, બાકીના પક્ષ બ્રજાના બો બાકી બાબુત થયા પામના છે. તેમ પરીબ્યુએ હીંદના બધા બ્રીટીશ સામ્રાજ્યમાના કરવાજ મેળવનારો એકરારની પંક્તિની પ્રબળ બનવા પામશે અને હીંદમાં શાંતિમય સામાજીક પ્રગતિ થશેમાં બનવામા આવશે. છેવટે કું પ્રાર્થના કે જો હીંદ સામ્રાજ્યના પાસે પહેલે મેળવ્યું હોય તો સામ્રાજ્ય પણ હીંદ પાસેથી બધું મેળવ્યું છે

હીંદને સ્વતંત્ર થવાનો હક્ક છે!

પાલીગોન્દના મધુર પ્રજાના એક બધુ પી. ટી. [illegible] માડી બોન્સ [illegible] દીંદના પ્રવાસે આવેલા છે તેમણે બાબતોમાં પરિસ્થિતિનો અભ્યાસ કરવા બાબર પ્રેસિદ્ધના [illegible] આવેર [illegible] ગાગેની મુલાકાત લીધી હતી પ્રેસિદ્ધના બાબ તા ૧૬ મીને રોજ પ્રેસિદ્ધના પ્રમુખપદે તરફથી એક સ્વાગત સભામાં પી. બોન્સે બાબુ કરીને બ્રીટીશ પાલીગોન્દની સમાર થી સહકાર્યમાં [illegible] સુધીના તેના સંસ્કારનો ઇતિહાસ રજિસ્ટરમાં [illegible] અને બાબની સમાજવાજ બાબના બદેખર બના કરેલા છે એ બાબથી બાબ્યુ કહ્યું કે બ્રીતહાસ ના પોતાના રાજાને [illegible] બાબ્રાબાના બાબ પકારો રાજા તો બાબ એક પુનર્બા-પ્રાતકરૂપ [illegible] સ્વાના હોઇ તાતા નથી. બ્રીટીશ રહિપટમાં [illegible] બાબ્રાબાં બાબ્રજ એક મુખ્ય ચાવીરૂપ છે. બાબના બાબના પી. બાદી બન્સ દીંદના બી [illegible] પ્રબ્ર રાખવામા બાબની ઇરકારી ગાદે [illegible] બાબ બ્યાબ્ર કર્યો હતા બાબ બારંપૂર્વક [illegible] કે બ્રીબાબારી બાબબાબુના કરવા ના બાબશે બા દીંદ [illegible] નથી. દીંદની બાબ બ્યાબ્રાના [illegible] બાબ્રારીના બાબ્રબ્રમાં [illegible] બાબ્રાબાના બાબ્રબ્ર બાબ ઇરકોબા બાબ [illegible] દત્ત કે દીંદના બાબ બ્રુરબીબો [illegible] બાબ્રિ રાખી દીંદુબોબ્ર છે બો બ્રુબી બાબ છે બાબ્ર [illegible] બાબ્રારીબ્રુકે [illegible] તેબણે કે બાબરિક બાબના બ્યાબ્રબાની છે [illegible] બાબ્રાબ્રિબા છે. બાબ્રાબાના બાબે બ્રુબ્રાબી [illegible] બાબ્રબ્ર બાબ્રબ્ર [illegible] બાબ્રબ્ર બાબ્રબ્ર [illegible] બાબ્રબ્ર બાબ્રબ્ર

વિવિધ વર્તમાન

સ્પેનની લડાઈ

સ્પેનની જનતા સરકારે બનવાર દીપચંદમાંને ફાંસીએ ચડાવી દેવા સંબંધી ફ્રેંકોની ફરીવાર તરફેણ કરીનો ખબરો પ્રસિદ્ધ થયો છે. સ્પેનની સરકારી બનવાર ઉપર એકાએક ઘાતે મકાકો થયો હતો તેથી પ્રસંગ બીજું નુકસાન થયાનું જાહેર થયું નથી પણ સાંજવાર બાહાર આવેલા સમાચાર મુજબ ૧૭૬ માણો મરણ પામ્યા હતા અને ૬૦ ઉપરાંત ઘાયલ થયા હતા. ગયા રવીવારે બાદશાહનું મુખ્ય બીજમથક પકડ્યું હતું. અને બળવા બંધારોના સરદાર ફ્રાન્કો ગાદે રબામથી બીજ બાયમાં ફાયસ થયા હતો મંત્રણા કેમ્પમાં રાખેલાં બાદશાના છોકરાંઓનાં બીજમાંથ પકડાયા ની જાહેરાત પણ તેઓને બારે આપવામાં આવી હતી. બીજમાંથ પકડાયેલા સ્પેનની સરકારની ગાણાંની બોરવામાં ૩૦ માણે લડાઇમાં ઇજાઓ પામેલાઓના સારવાર માટે ઇસ્પિતાલોમાં મારે ઇસ્પિતાલ થયો છે સરકાર ફ્રાંકોના બીજમાંથની ઇજાથી જાણો અને લડાઈની ચપ્પુ બાદ બાયમાંથારોને મળવા સંજોગ છે. ફરે ઈટલર અને મીનોર મુસોલીનીએ ફ્રાન્કો ઉપર મુબારક બાદ મોકલી હતી. સીપચંદ્રીંગ બાબતો સંબંધમાં જર્મની સ્પેન સામે વધુ મજબ પગલાં ભરશે એવી બાબત જાહેર થયી બાય છે. બેરલીનના મુસલમી બાંધનારી મુલાકાત બાબત તરફથી ગાંધીબાબાય છે. જર્મન બાબાર્થીઓએ ફ્રેરવરણી સ્પેન બાબે યુદ્ધ કર્યો છે. એક બાબે મતબાર જર્મન બાહેરી બાત મુજબ એવી સૂચના પણ કરવામાં આવી છે કે કેટ બોલશેવીકોસો રાબાના બેસાઠના માટે સ્પેનની સરકારના નકેરા બનબારો બનબા કરી ગેવા. છેલ્લા સમાચાર મુજબ સ્પેનની સરકારની સ્થીતી પણીજ કઢંગી બની રહ્યા છે.

સ્પેનના એલચી

સ્પેનના હયાત બાદશાહના એલચી સીનોર ડ. ઝેન ફીલેરીઓ બાબાબાંધારો ૧૨૫ કોલસોલ્ટ પસારતો ટોબાથી ગયા સપ્ટેમ્બરમાં રાજનામું આપી સ્પેન ગયા હતો, બાર પછી તેના કેટ કલાર્ક શ્રી. ફેરારસે એલચીનું કામ ચાલાબ્યું હતું. સ્પેનની સરકાર તરફથી નીમાયલા નવા એલચી સીનોર બુસ્તામાન સાપુરે તા. ૧૬ જુને કેપટાઉન આવી હોટલ તપારી લીધા છે. શ્રી. ફેરારએ છાપાના પ્રતીનીધીને કહ્યું : છ્રુબલીમાં જરા મસ્તી પકરી તો ઠીકજ. હું માનું છું કે ઉંચે મારે એલચી બાલામા મહેનાકીરીનું મારું બાલસ કામ તપાસી લેવાનું છે.

ચીમાન અને હવાઇ ચીમાન

મોરક્કોથી સ્પ્રંબરીબા, પેરાગ્વાય અને બરબ યા દક્ષિણનો નોર્થ બોલ ઓલંગી ઉત્તર અમેરીકામાં કાયમ થવાનો રહીબાના પ્રજનેરો અને બાશાનીબોનો પ્રબલ કેનેડાનું નીચલો રબામ છે. રહીબાન હવાઇ ચીમાનીબોબો ચીમાન ની મદદથી બાંના બાબારના ઉપર બાપ મેળવવામાં રહીબા અને બાગેરીબા પક્ષોના મુકાબરીના બાગ પહેા કુમે થતા રહ્યા છે.

લડાઇની તાલીમ

યુરોપના મહાનતી, કાંતી, રબાબ્યા, રબાનીબા અને પુર્વોવસ્તાનેકબાબાય પુરેપો અને બ્રીબોને મફકરી બાબાન બાપવાનું કાયદાથી બાહેર થયુ છે વળી પ્રસ્ત અને વિલાકના ક્રાંક પુરુષ બાદ નઠીત બ્રીબોને લડાઇની તાલીમ બાપવા મા બાવે છે. કાલના નેકારસ્તાકીબાબાની સરકારે બનેક બીજ કાયદા કરી બારકો બનેબોગા માટે ફરજીબાત તાલીમ કરજીયાત કરેલી ૪૦ વર્ષના બાબાકોને પણ સાર્વજનીક કસરત માટે બાહેર પાડ્યું પડે છે બાને ૧૪ વર્ષના થતા બાકરા બા કાયદા પાસ કરાબ્યુ છે

રહીબાનો માબસો

બાકર રહીબાન પાછી મેળવબ્યાને કારણે તા. ૨૬ જુને મોરક્કોમાં બાબાબ્યુ બાવતા પાછી મીડર બા. સેરાન ગેનરોને બબ્યાબ્યુ હતુ કે ઉપરા બા વર્ષમાં બાકર રહીબાબાબીથી ૧૨૩૩ બામલાકારોને પુરા કરવામા બાવ્યા હતા. કારણો પકના રહ્યા સેંકેરીઓ અને ૧૪૧ બામલાકારોને પાછા મુકવા હતા બાબામતાના કારણુથી ૬૩૮

ક્રિસ્તાદ જોઇએ છે

અનુભારી અરબી, કેંદ્ર ગુજરાતી પકાંથી શકે તેવા તાકીદ કામ બાબર તો જાતે બાંગો.

આદમ રાબા.
સ્થાન ૩૬, ૧ બોરબીબુ, બાબનબાબ
પી. બો. બોકસ ૩૧,
બાબંદીબા જોહાનીસબર્ગ.

ઓરેબ્રીકસ્ટીબ મેકબરોને ઠાર બાબી હતી.

બીજા પક્ષો કુરબનોને બાબી બાદબાના છે તા બાબત કહેલાબોને પુરા પાડબ્યું હજી બાકી :-

સોનાના ચલણની જરૂર નથી

નવ ઓકલેન્ડ મકેરો કેંટનમાં એક બાબણ કરતાં જણાબ્યુ હતું સોનાના ચલણની બાવશ્યક્તા કાંબો કરવામા બાવતા હતા તથા ઉપબોગીતા રહ્યે રહી નથી તેનો બાજ સ્થીર નથી રહ્યો. વીસ વર્ષમાં તેનો બાપ શ્રી. ૮૪ થી બા. ૧૪૦ પહ્ય ગયો છે બોકસ્ટે સોનાના જેટલોજ કરબાળના સમાસપર વિબાસ નથિ મુકવાનો કશુ કારબ્યુ નથી

હબુક બોફ ચીન્ડસરની બાલગી કાંકરી તરીકે રહેવાની ઇચ્છા

ડયુક બોફ વીન્ડસરે પોતાના પ્રસંગને બા. સાહેનશાહ જોર્જ નામનાપર મોકલેલા બાબિનંદનના સંદેશાનો ઉત્તરમા બાવતા જણાબ્યુ હતું કે તેમે બાન ઇચ્છારે બાજે બાગરો મારે મારી મેબા બર્પબા કું તૈબાર છું તો કે મારી બંતર પ્રેરણા તો બેજ છે કે મારે બાકીનું જીવન બિન બાબાની સાદરી તરીકેજ પસાર કરી દહું

હવાઇ વિમાન અને વિજળી

બાકરના બાકરન અને બોલટ્રબ્યમના ઉપર કોરેબા રબકેબાં હવાઇ વિમાનો ઉપર તા. ૧૧ જુને વિજળી પડી હતી જેબો વિમાનોના એકકારે બાગ ચારાક નબા હતા બેક વિમાનના પાબલટના કપડા સહેજ બાબ્યા હતા પબ બન્ને વિમાનો સહીસલામત ઉતરી શકા હતા.

રહીબાનો સરમુખત્યાર બીજી પખત પરણ્યો

રહીબાનો સરમુખત્યાર રટેલીન બાકરીન સદીમાંના નામનો ૩૮ બાનો વબનો સરકારી બાતબીમાં કામ કરતી એક બીબી સાથે લગ્ન કરવા બારે છે. બા તેનુ બીજી પખતનું લગ્ન થશે તેની પહેલી બીબી તેમે બેક છોકરો છે બન બીજી બીબી બેક છોકરો અને છોકરી છે. રટેલીનના એકકરે તેની તંકુરસ્તી નબાસ્તા જબાબ્યુ છે કે તેનું મોહીનુ કોબાસ્ય સામાન્યરીતે ૧૨૦ હોબુ જોબએ તેમે બદલે ૭૦ બ. ત પોતાનુ કામ ચલાબી રહ્યો છે તેની બારબામ શક્તિને શ્રેબિજ.

બેરમહ્ય ટપાલ સર્વીસ થશે

ક્વિસ્ટર અને દક્ષીબ રેબેસીબા, ન્યાબાલે-૨, ટ્રાબાનીકા, કેનીબા, યુગાન્ડા, બ્રીગેરા, બેલ-જીબમ કોંગો, મોઝામ્બીક, ચેટ બાઇન્ડ અને નોર્મેન બાબરલાન્ડ, મેસો પ્રદેશબીબન સુલતાન, મોરીશીબસ અને સીશેલ્સ બારેના બેરમેલ ટપાલના બાબબા બાકેરા સુધી પબ્લના કાગળો ૧૬ મેાનાના સ્ટામ્પથી જબ શકશે કીંગ્સ્ટાન અને બીજી જગાબોએ બારેના મેરગેલના ટપાલ ના સ્ટામ્પોના બાબેગા ફરવાર થશે નથી ઉપરના ફેરફાર તા. ૧ જુલાબથી બામલામાં બાવશે.

ફ્રાંસના માજી પ્રેસીડન્ટનું મરબ

પ્રબમ બેક ૧૯ મહિનાની પાર્લામેન્ટ રાજ-દ્વારી પ્રકપ મોરક્કા કુબરેગ ૭૮ વર્ષની ઉમરે પેરીસમાં મરબ પામ્યાના સમાચાર કરે બાવ્યા હતા બા. કુબરેગની કારકીર્દી દરમ્બાં ૧૯૮૬ થી બાજદરના બાબી હતી તબારે ૧૯૧૭ બા ફ્રાંસમાં પ્રબમ મંડળ સ્થાપ્યું હતું યુરોપ ના યુદ્ધ પ્રસંગે પરદેશ બાતાંના પ્રબાનપદે હતા તેમને ૧૯૨૨ બા ફ્રાંસની સાતના પ્રસીડન્ટ નીમ્યા હતા. મે. કુબરેગ પુરબ નેશનલ બેસેમ્બલીના મેમ્બર હતા. બાન રવીકત બા કાયદરસરીબ પદાને નેગેટીબ્સ ગુનીબલના બેકત્ર કરબા બારે મેહનત કરી હતી. મે કુબરેગ ૧૯૩૪ બા બીજબાલગારી મુકતા થયા હતા બાને મે. હબતીને પ્રબાન મંડળ સ્થાપ્યુ હતું

ક્રિકાટનો ખર્ચ

બીટનના ૧૯૩૬ બા સેબાબી બાતાએ બા. ૮૮૧૧૧૮૮ બાબ્યો હતા. બા પબમાં બા. ૬૬૩૬૬૧૮૮ બબ્યા બાકરા થબો છે, બા પ્રમાણે બોટનના બાકરથી બાબબા બાવીશ સ્થાનીક સ્થાબ પરબ બબેલાના બાવશે બા ટેકનીકલ ખેલાડીનો ૬૫ સાબ કિકાટરોનો બાબ તે છે, તબા બાબકો બાકની નબરી રહેતા બે બંબ્યાનો બાકરો બાકર થબો હતો.

લંડનમાં હિંદી સરકારના પ્રતીનીધી

હજને હીંદી સરકારના પ્રતીનીધી સર મહમદ હબીબુલ્લાહ ખાને પોતાના બાથર આપવા મુજબ સપ્તાહ દરમીયાનમાં ઘણા પ્રધાનો સાથે સર મહમદહબીબુલ્લાહ ખાનને વાત ચીત કરી અને દરેક પ્રધાને હીંદની માંગણી ઉપર ધ્યાન આપવા ખાત્રી આપી હતી. યુનીયન પાર્લામેન્ટના છેલ્લા એગારીક કાયદાઓ માટે પણ ઠર મહમદહબીબુલ્લા ને ઘણે પ્રસંગે જનરલ સરહજીસ સાથે મસલત થઇ હતી.

વ્યસનનો ત્યાગ

ચીનના શાનસી પ્રોવીન્સની સરકારે ત્યાની પ્રજાને ભરાબ વ્યસનોમાંથી છોડાવવાની પોજના પડયા મુજબ ત્યાં દરેક પરગણે દરરોજ જાહેરમાં તપાસ ચલાવી વ્યસનીઓને સરકારી આશ્રમોમાં પુરી દેવામાં આવે છે. પોજના પ્રમાણે વ્યસન પુર્વક અમલમાં મુકાતી દેખાયેથી ૭ લાખ કુટ વ્યસનીઓએ પોતે વ્યસન થકી નામો નોંધાવી વ્યસનોમાંથી મુક્ત થયા માટે સરકારી ઇલાજોનો લાભ લેવા માંડયો છે

મુંબઇ સમાચાર

પ્રીટનના ગાદી વારસ કીંગ એડવર્ડ આઠમા ના લગ્ન પ્રસંગે પ્રીટનના બધા પ્રધાન અમ એડવર્ડને લગતી ફેનેડીયન સેનાપ પાની

એક પુસ્તકે ખુબ નામ રહા આપ્યું છે અને સર્વત્રવાહનો સંખ્યાબંધ નજરાણા આપવાના કાર્યમાં ઉપયોગમાં પણ ઘણે મોટેથી આપ્યા છે. આ મોજણીમાં હીંદને પણ યોગ્ય રાખવા ઇચ્છા દર્શાવી હતી.

પૈંડ ને જુગારનું પરીણામ!

ખુબ દેવા રહી ને કપડાં માણવાની આ તક ગુમાવવા જેવી નથી. અમેરીકાના છત્રીસ્વા સહેરના એક શ્રીમંત મા. વાલ્ટર સ્નેલ પોસ્ટીયાએ પૃથ્વી ગોળ છે; એમ સાબીત કરી આ પનારને પૈંડ ૧૫ હજારનું ઇનામ આપવાનું જાહેર કર્યું છે. આ ગોલીયાનો એવો દાવો છે કે પૃથ્વી સપાટ છે, ગોળ નથી, રહાણી તેમણે અગર તો ફ્રાંસના જેવી આ દીશેના પોતાના સીદ્ધાંતો તે સારાયે મુનાફરેક દેશદેશના જાણીતા સુબ્બો છે આ પોલીયાએ પોતાનો આ સીદ્ધાંત પૃથ્વીના પ્રલયની આગાહીઓ નાર્થ આંકડ્યો છે. તેણે કરેલી પાંચ આગાહીઓ તો ખોટી પડી છે, પણ તેથી હીમ્મત ન હારતા તેણે ૧૯૪૨ ના પૃથ્વીનો અંત આવવાની નવી આગાહી કરી છે તેની ઉમ્મર ૬૭ વર્ષની છે, પોતાની પૃથ્વી સપાટ ... એવા માન્યતાની સાબીતી માટે એક ચાર ... પુસ્તીનો ... પણ કરી ... ... છે. ઇગ્લાંડની ... પણ

પૃથ્વી ગોળ નથી. પણ સપાટ છે એવો માન્યતા ધરાવનારા ૬૭ વકીલો છે. મી. પોલીગ્રેગ એવા નામના એક માણસ એમ માનતો હતો કે દુનીયા તારો આજ ૫૦૦૦ માઇલ દુર છે અને સુર્યને પરીક્ષ માત્ર ૩૦ માઇલનો છે.

ગ્રંથકર્તાનું મરણ

પ્રખ્યાત ગ્રંથકર્તા સર જેમ્સ બેરીનું ... ના મરણ થતાં નામદાર રાજરાણી તરફથી સર જેમ્સના બાળક પુત્ર મી. પીટર કેમિલ ઉપર દીલાસાઓનો સંદેશો ગયો હતો તેમાં જણાવ્યું હતું કે "અમારા બુઢા મીત્રના મરણથી અમને દીલગીરી થઇ છે તેમના મરણ બાદ આખી જગતમાં દીલગીરી ફેલાશે, કારણ કે તેમના લેખોથી જગતમાં પ્રેરણા અને ખુશાલી ફેલાઇ હતી."

ઇદ ઘણે આપ અન્યો

બુમબઇ નોંધ દેશદીનના બાલે મી. ... આફ્રીકે ચુક ૬૬ વર્ષની વયે બે બાળકોના પીતા બની દાકતરી આલમને આશ્ચર્ય પમાડી દીધ વર્ષ દેહ ત્યાગ કરી ગયા છે. તેમની બીજી પત્નીની ઉમ્મર ૨૫ વર્ષની છે તે અને તેના બે બાળકોએ મરણ વખતે પાસે હતા. પોતાની પહેલી બોરતથી તેને ... કોકરાં થયાં હતા.

ખબરપત્રો

નાગીકોનો પ્રવાસ

ટોંગાટ સ્થિત હિંદુ સમસર્વધન આપે આસોસારી ગોકુળાષ્ટમીના રોજ ટોંગાટમાં વાસતી ના હાલ અને રહેવું બાપાનું શિક્ષણ આપનારી સ્કુલને માટે મહારાષ્ટ્રથી બુબ ના. રહ્ય ગોખે ઇમારતી સ્ટીમરમાં શ્રી. ગોપ્ત ગ્રેન શ્રી. વરદચરણ નાગપુ નથા શ્રીમતી આવનાર છે. નવો નવા શીક્ષક આપે પુનાપરથી લેવું બાપાનું અને સરફેતરથી ઇસિર્યું થયા છે અને દક્ષિણ આવત પ્રચાર બાબતમાં હિંદી શીક્ષણ પામેલા ... ઉપરોકત ગોસેવાસીઓસનો માતૃભાષાનું શીક્ષણ આપવાને માટે અને ઉચ્ચ પ્રાથમીક શીક્ષકને બદલે બોલાવેલા છે. તેમનો સત્કાર કરવા મુસાફ તા. ૪ થી ના રવીવારે ટોંગાટમાં ઉપરોકત ગ્રેસેસસીગ્રેશન તરફથી એસોસાસીએશનના હોલમાં જાહેર સભા બોલાવવામાં આવી છે જેમાં આપને હાજર રહવા પ્રમુખ તથા સેક્રેટરી તરફથી આમંત્રણ કરવામાં આવે છે.

પ્રોટેસ્ટીયા હિંદુ સેવા સમાજ

પોરબંદરના હીંદુ સેવા સમાજના સેક્રેટરીઓ મા. કનૈયાલાલ ઓન્ડ ચાલ્ડ નથા મી. એસ. બોલી પ્રોટેસ્ટીયાથી લખી જણાવે છે કે ઉપરોકત સમાજના ઉપરક્ષણ હાલ અત્રેથી તા. ૧૬-૧૦-૩૬ ના રોજ ગોપાળદાસ કાળાની જાહેરીનો પેઢીના ભાગીદાર શ્રી. નારાયણદાસભાઇ, એસસ્ર એમ. એમ. તંત્રશ્રી ઓન્ડ કલ્યાણ તા અમૃતલાલ ઓઝા, એસ. કુબ્યણી પેઢીના ભાગથી જગજીવનદાસ નાથી, આસર બોમ્બેવાળા હીના વાલ બી જમનાદાસ

મેસુરીયા હિંદુ સેવા સમાજ

મોરીયા હીંદુ સેવા સમાજના સેક્રેટરીઓ મા. કનૈયાલાલ ઓન્ડ ચાલ્ડ નથા મી. એસ. ગોલી પ્રોટેસ્ટીયાથી લખી જણાવે છે કે ઉપરોકત સમાજના ઉપરક્ષણ હાલ અત્રેથી તા. ૧૬-૧૦-૩૬ ના રોજ ગોપાળદાસ કાળાની જાહેરીનો પેઢીના ભાગીદાર શ્રી. નારાયણદાસભાઇ, એસસ્ર એમ. એમ. તંત્રશ્રી ઓન્ડ કલ્યાણ તા અમૃતલાલ ઓઝા, એસ. કુબ્યણી પેઢીના ભાગથી જગજીવનદાસ નાથી, આસર બોમ્બેવાળા હીના વાલ બી જમનાદાસ

ટ્રાન્સવાલની ચણીક એસોસીએશન

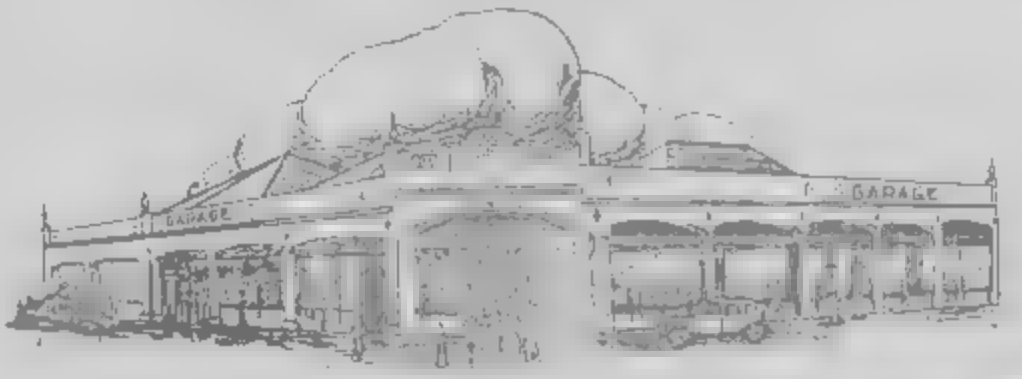
ટ્રાન્સવાલની ચણીક એસોસીએશનના ... જુનના રોજ શ્રી પુરુષોત્તમ દેસાઇના પ્રમુખપદ નીચે મળી હતી. ... તા. ૧૧ મી જુનના રોજ શ્રી નીમચંદ ઠાકોરદાસ ગોદડા ના વર્ષેલ પોદજનક અવસાન માટે દીલગીરી જાહેર કરનારો ... ... શાંતિ તાર પ્રભુ પ્રાર્થના કરનારો ... ...

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેકોર્ડોગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન વિગેરે, વિગેરે

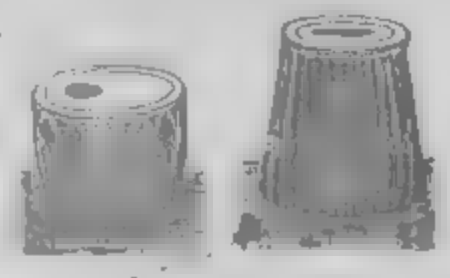
અમારે ત્યાંથી હિંમતથી આવે મળી રહેશે.

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટ્વીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકોર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

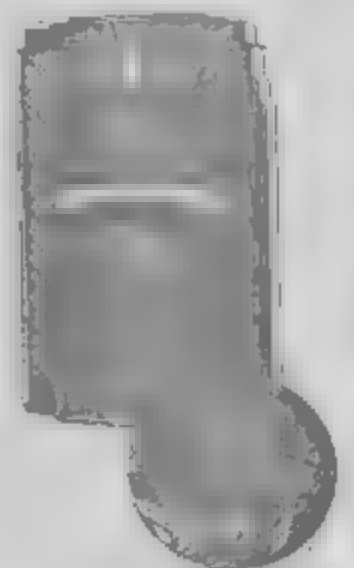

Hand Press Harmonium-
gle Reed £2-2-0,
Double Reed From £3-5-0.

Tablas From 22 6

Stockists Of Vara Flute.
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30 0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Distributors of
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003 Durban,
" 39, Verulam.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા હેજ જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવત નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

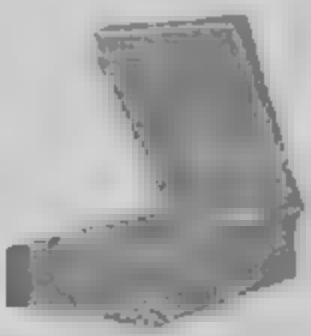
પમના હારમોનીયમ પા. ←—→
હાયના ,,
રમલ ટીકના પા. ૪—૫—૦

જોડી આઠની કીમત
પા. ૧—૭—૦ થી

પા. ૩—૧૭—૦ સુધી

માઈક્રોફોન પા. ૧—૧ ૦ થી પા. ૮—૮—૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પડતા પૈસા ખર્ચો છો.

લખો અમારા ખર્ચે મળો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ. વાસ, શ્રુતિ, સરદાર તેમજ મેકલેઉડ્સ ફલુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ—પગના. નવી સીલેક્શન બતની રમત જોડજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય કરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપરી નવી મેઢરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, જેન્ટો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ જેન્ડના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large ... of latest ... on record in Tamil, ... and ... prices have been greatly reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for ... years. Test ...

Phone Day 2-6184. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 4-1446.
UNDERTAKER

Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.

રાજકુમારે,
અન્ડરટેકર

મેન, દુઃ. મોટર અને ઘોડા વાળી કુ નોટીસે ક્રિયા પાડવામાં આવે છે સદા હિવસ ખુલ્લું.

Manager: K. S. FRANCIS,
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ઓફિસ, ફેમલ અને ફીચર ફોટોગ્રાફર
ધ્યાન ખેંચનાર તેમજ ખૂબ કલર્ડિંગ સંતોષકારક
કામ કરનાર.
ઘણાજ ઓછા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી કેમરેમ નીચે તાજો અને સરાહયો ઘરમાં કરીયો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, બળદર અને બરચા ઉમેરેલા મેળા મા બનેલાજ અમારી મેરેડી સાથે મળી શકશે આવો ઉત્તમ લાભ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર ચપળ મંગાવી ખાત્રી કરો
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4404 Tel. Add. "VALABERG." P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોરેન્ડો મારકીસ બનાના એજન્સીના
કાયમ નં. ૧ બનાનાના ગ્રોસ એજન્ટ.
દરમ્યાન તથા ટ્રોપીકલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પાઈનેપલ વગેરે
બનાવવાની સહેરમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા દરેક જાતનું ફ્રુટ તાજુ મળશે ઇનવોઇસ
ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રેલવેથી અથવા C. O. D. થી માલ મંગી લેવો
ટેલીફોન 33-4404 ૪૦ પ્રેસીડેન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. બી. પટેલ એજન્ટ જોહાનીસબર્ગ.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand to season
We have in stock Nartjees and Mandarines
ડી. કે. પટેલ
ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એકસપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
નાચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેના
સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કોઈના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] પાસે દેવકે ગામ [illegible] મહીના ચીમનાર
[illegible] "ગોવાળ" બ્રાન્ડવાળ [illegible] ડબ્બીનું
[illegible] ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા
પ્રમાણમાં મળશે.
ખાત્રી આપે પુરેપુરા સંતોષ
સાઉથ આફ્રિકાના ગ્રોસ એજન્ટ.
શામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
71, Prince Edward Street,
DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઈ,
ફ્રોકસેલ ફ્રુટ વેપારી.
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ કુનીગનના ઓર્ડર બધા ભાગમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

છેલ્લા ૨૦ વર્ષોનો ચમત્કારમય આયુર્વેદી આણાકાના
દરેક જાતનાં દર્દો માટે
બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)
નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી
બાળકના રોગ, રતવા, તાવ, ઉલટી ઝાડા, કોઠારિયુ, ગાંડ, ચસણી, માંસી, મરડો, પેટ ચડવું, પાણી આવવા, દાત આવતી વખતનો બીજા બાળકોને બાટલીમાંથી મલાઈ ૨૦ દરેક ઘરમાં ૨૦ એક બાટલી આણી કરો. ઓર્ડર સાથે પોસ્ટેજ ટીકીટ મોકલવી ૨૦ ડીમાંડ ૬ બીજા રૂ. ૨. દરેક દવાખાનામાં વેચે છે નકલથી બાળકોને સાવચેત રહેવું.
મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,
વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ (ગુજરાત)

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

અનેકારી અને ઐતિહાસી માલના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૩-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક મદારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે મંગાવ પા. ૩-૫-૦ નું સેટ.

.. રંગ ભારતીય કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે મંગાવ પા. ૩-૫-૦ નું સેટ

ઓગ. ઓગ. ની ડાન્સેરીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે મંગાવ પા. ૨૫ નું સેટ.

નાટક ચુણાલ્ની કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે મંગાવ પા. ૨૫ નું સેટ.

.. રાજા ભરથરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે મંગાવ પાઉંડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.

.. [illegible] ચમાર ચામડુ સેટ ૧ લી . ભાગ.

. મારાબાદૌલા

.. ઉષા સ્વપ્ન.

.. બમાજ્યનો આપ ભાગ ૧ લો .

.. કીલનો વરસા ડુબીન રેકોર્ડ ૪ રેકોર્ડનું સેટ.

. ગઝલ ૪ સઝમા ૪ રેકોર્ડનું સેટ ડુબીન.

.. ગુરૂ ગાઝલ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ડુબીન.

.. સાગીન કરમાર ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ડુબીન.

.. રેકર્ડ સાથે આરબ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ અલ. ભેગ પી.

.. બાળ કલાકાર ૫ રેકોર્ડોનું સેટ અલ. ભેગ પી.

.. બુક કલાકારો રેકોર્ડોનો સેટ બાકોપીઓ

.. નાટક કમા ના નારી ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ભેગ ભાગ પી.

.. કલાકારી ખંજરી ૪ રેકોર્ડનું સેટ ભેગ. ભાગ પી.

.. બુરબ્રહ્મા ૪ રેકોર્ડોનું સેટ કોલમ્બીઓ

. અમારા નવ્યા ૪ રેકોર્ડોનું ભેગ ભેગ. પી

અમારાં કલાકારોનાં નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
ઇન્ડિયન ઓપીનીયન ઓફીસે મંગાવો.

૧૨ ઈંચ રેકોર્ડ . ૬ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ ૮ રે. ૪૮/

બાકીના ગ્રાહકોના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડોથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

ભુતા ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બકક્ષના

૧૪૧૦ "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાગા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ ખરીદને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૧૬-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બકક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૧૪૧૫ [illegible] હાલમાં બજ્યા
દીના કમાલી ગયા.
આ રેકોર્ડ સાભળવા જેવી છે

પ્રોફેસર અબરામુદ્દીન

૨૬૪ ધુન ધુન ધુન
૨૬૩ મેરા દીલ ન મીલા કી મીલાદ મોહમ્મદ
૪૦૬ મોહોબ્બતો મોહબ્બત વડી ચીજ છે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૩૧ અપા અલ્લાહો અપાક કપ
ગોદર પદા બાહાદી બાહાદ કપ.
૨૨૦૭ અંધેરા ઘુમાન
૨૧૬૪ બરસાસે બાપા (ભજની)
૨૦૭૫ સામેકા નામ છે
૨૧૬૭ મસ્ત મલા (ભજની)
૨૨૨૬ નામે મહમદ બે કર
૨૧૨૩ નામે મહમદ બાબે આલ.
૨૩૩૦ પઢ બાપ ખુદા કે પીકાર બે કબાની.

નુરી કવ્વાલ

૧૭૩૦ આજના મેરી બીનતીબો બરકાર બના દીજે.
૧૭૪૫ બહાદીર બો કોપ કાબી કબ્યા.

મોલચી નુર મોહમ્મદ

૧૭૪૧ હકરત કા મારજા હકરત બાબીર ।
બાબ્બોમે મુરદ કા છબ્બા ૨-૭
૧૩૯૧ મોજ્યા હીજરત બિબાર.
૧૩૯૫ મોજ્યા બંગુરી ન રત બાબી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ પુઠ
અને ટીનનો બોકસ
સાથે ૩૦/-

બશીર કવ્વાલ

[illegible] બિમારી પોબારી સુરત ન ર.
[illegible] મહમ્મદ મરે [illegible] બરબા તુબી છે.
[illegible] મલાપર દુબા બાલમમે બજા રે કરમાન
મહમ્મદ બબોલાબ.
[illegible] બાપબા મુબ્ય રોજબા મુકામો.

કીયાઉદ્દીન ઘડ કવ્વાલ

[illegible] પાસ બોન બીબા બાર બબાના બરે લીન
૨૦૬૫ બબાબી રસુલ દુબા પકત બ.ા
૨૧૨૬ પલક રોનીદે ને બામમે રબના જ.
૨૧૫૬ તુર બબાબ બબ બાબામ.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૧૨૧ દીબ બા મરા બે બબા
૨૧૬૦ નીબાબે સુલકા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Seeyagaan Sadeng, Pavalia-Pavalashalem, Veera-Ramayanam, Dumbachari, Sati Sundari, and thousands of single Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street.
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ, ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચેટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.

બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.

ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop R. M PATEL)

202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જરૂરીયાત ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનારે

અમે અપટુડેટના ઓરડર પાસ કરીયે રાખી સારો માલ C.O.D. થી રવાનીયે કીયે.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent,

103, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ ઘણો જ ઓછો આપશે.

ફાયલ ઓર્ડર આવી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

આવાડીક પંચાંગ

Printed and published by [illegible] Printing & Publishing Settlement, Phoenix, Natal

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોઆ હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફરેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE. Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to Indian Opinion at Phenix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

Contents: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimoolla Mohamed Sayani, Syed Mahomed, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Mohammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Aftab Ahmad Khan, Syed Hasan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Hamid, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made in the revival of Khaddar. He took by crediting the question of Khaddar to the political as a patriotic plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kalidasa. Translated into English verse by Sir William Jones. With an introduction by Rabindranath Tagore.

Price ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade.

Price 1s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION—By E. B. Havell. Price 7s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS—By [illegible]. Price 4s.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,
Rev. Dr. Miller,
E. S. Montagu,
Lord Ripon,
Ravi Varma,
Toru Dutt,
Sir O. Cunkaran Nair,
Sir Henry Cotton,
John Bright,
Lal Mohun Ghose,
Mrs. Annie Besant,
H. H. The Aga Khan,
Alfred O. Hume,
A. M. Bose,
Dadabhai Naoroji,
Krishnaswamy Iyer (Mudaliar),
V. P. Madhava Rao, C.I.E.,
Raja Rao Nalla of Bobbili,
Rahimtulla Mahomed Sayani,
Dinshaw Edulji Wacha,
Ishwar Chander Vidyasagar,
V. Krishnaswami Ayyar,
Babu Surendranath Banerjea,
Lord Morley,
Lord Macaulay,
Sir Pherozeshah Mehta,
Swami Rama Tirath,
Sir Salar Jung,
Edmund Burke,
Henry Fawcett,
Lord Hardinge,
Krishna Das Pal,
M. K. Gandhi,
Sir Syed Ahmed Khan,
Badruddin Tyabji,
W. C. Bonnerji,
Charles Bradlaugh,
Dewan N. Ranganadhan,
Pandit Madan Mohan Malaviya,
Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Dr. Rash Behari Ghose,
The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar,
Keshavrao Trimbak Telang,
Nawab Mohamed Mohsin,
Behramji M. Malabari.

Price: One Shilling Each.

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

VISIT

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR

DIAMOND ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED IN THE NEW FACTORY at

DIAMOND CORNER

P. O. Box 1919. 'Phone 22-3122/5.

JOHANNESBURG

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition.

To be had at this office. Price 10s.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 27—Vol. XXXV Friday, July 2nd, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Twopence.

THE MAN AND HIS WEALTH

"MEN acquire, and are ever ready to increase their hoards, as great heroes or apostolic shapers of the future are nothing. Gained in their youth, they own the money they have made and saved. Later on life the money owns them, and they cannot help themselves — overpowering is the force of habit either for good or evil. It is the plan of the civilised existing method, and not at once that produces this class of men. Never need he afraid of filling a certain to this class of the habit of he always bears in mind that whatever surplus wealth may come to him is to be regarded in a sacred trust which he is bound to administer for the good of his fellows. The man should always be master. He should keep money in the position of a useful servant. He must never let it master and make a slave of him."

ANDREW CARNEGIE

મનુષ્ય અને તેનું ધન

"જે મનુષ્યો પોતે એકત્ર કરેલું અઢળક ધન વૃદ્ધાવસ્થામાં પધારવાનોજ પ્રયત્ન કર્યા કરે છે તેઓ સાધારણ રીતે જુવાનીમાં ધનસંચય કરવાની તેઓને પડી ગયેલી ટેવના ગુલામો બની ગયેલા છે. ગરીબાઈમાં તેઓ પોતે એકત્ર કરેલા અને બચાવેલા ધનના ધણી બને છે. પાછળથી આ ધન તેઓનું ધણી થઈ બેસે છે, અને પડેલી ટેવ તેઓના ઉપર એવું સામ્રાજ્ય ભોગવે છે કે તેઓનાથી બહુ જ મુશ્કેલ કશુંજ થઈ શકતું નથી. વ્યય કરવાને બદલે બચાવવાના સ્વભાવના દુરૂપયોગથી આ વર્ગના મનુષ્યો પેદા થાય છે. આ ટેવના દુરૂપયોગના ભોગ થઈ પડવાને માટે કોઈએ ડરવાની જરૂર નથી, જો તે અદલુ હમેશાં યાદ રાખે, કે જે કંઈ પણ પધારાનું ધન તેની પાસે આવેલું હોય તે એક પવિત્ર ટ્રસ્ટ તરીકે આવેલું છે, અને તેનો ઉપયોગ તેણે સ્વજનોના હિત અર્થેજ કરવાનો છે. મનુષ્યે હમેશાં ધણી થઈને રહેવાનું છે. પોતાના ધનને તેણે એક ઉપયોગી નોકરની સ્થિતિમાં રાખવાનું છે. તેને કદી પણ પોતાનું ધણી બની જવા અને પોતાને કંજુસ બનાવી દેવા દેવું નહિ જોઇએ."

—એન્ડ્રુ કારનેગી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ કંપની નીચા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેના વિશેષ હેતુ અંગેના વીમાઓ ઉતારવાની વ્યવસ્થા છે. કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ પ્રત્યેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 5641
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ખરીદારોને ખિનંતિ છે કે પોલીસ્સ ઈસ્યુ કરાવતાં પ્રથમ પોતાના ઈન્સ્યોરન્સ બ્રોકર મારફતે કંપનીની ઓફીસ ઉપર ખાત્રી કરવી.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ ક્લેમની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue.
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

આસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સંગ્રહ. પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ગોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરા-ચટ્ટી, જાવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખત-સર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતા તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલા, આણો તથા ખારા દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ ક્લાસ
(બધા ખોરાકી)
પાઉંડ ૬૭–૦–૦

૪૬
(બધા ખોરાકી)
પાઉંડ ૬–૭–૬

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશ્યલ) પા. ૬–૧૮–૬.

હાઇ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
પેશ્યલ) પા. ૫–૬–૦.

સુલતાન તા. ૫ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ખાસ મુસલમાનો કલકત્તાવાળાએ પોતાના રસોઇ માટે ખાસ બનાવ્યું અને સ્ટીમરનું નામ કર્યા, પોતે કલકત્તાનું ખરચાળ કરી
અને બધા ઘરે બધા પ્રકારે મોટામાં મોટા રસોઇ સીમા પોતે ઉપર પહોંચાવ્યા હતા બનાવ્યું

દરેક વધુ જોઇતાઓને પોતાની ટીકીટ અમારી એજન્સીઓમાંથી લેવા અમારાઓમાંના આવીને અમારી સાથે
પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી આપશે

સ્ટીમરને લગતી દરેક માહિતી અમારી ઓફીસ તરફથી મળી શકે છે.

વધુ મુલાકાત માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સોબતમાં મારે
નવસારી–લાજપોરથી અજમેર
પ્રહલાદ કેશવલાલ
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ચાંદની જેવી શીતળ
ઝંડુની (વિલાયતી ઢબની)

ચંદ્રપ્રભા ગુટી.

પેશાબનાં લગત બાકીના રોગોમાં
સમરાવ્યું ઉપયોગી

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩. મુંબઈ નં. ૪૪.

સાથે ખાસ ભલામણ વાંચો ઓલ્ડ્યુ એમ. એમ. જોશી એંડ સન્સ. ૩૪૫ ખ્રમ સ્ટ્રીટ. પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫. જોહાનીસબર્ગ.
જોહાનીસબર્ગમાં મલબારી કેમાં બનતા ઝપાટે, ૮૮ કેસ્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનાં મુખ્યત્વ એજન્ટો જોઇએ.

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold & large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHANA & Co.
[illegible]
દરેક જાતનું કપડું અને [illegible] પાર્સલ કરી [illegible] P. P. Bhana & Co. થી
મોકલવામાં આવે છે. [illegible]
P. O. Box 842 121 Victoria St. Durban

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN:

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45 x 7 yds 30/- piece.

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades:

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

Note Address:

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
'Phone 33-6229. P. O Box 5169

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St

KEWALRAMS
176 Jeppe St

આપણે એડરેસ

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

ટેલિગ્રામ આપો

જાપાન બેર લાઉસ
૫૧ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બજાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પી સ્ટ્રીટ.

વિલ્કાજ બોલવામાં આવેલું નવું શીપમેન્ટ

દેશની સાડીઓ!

જ્યોર્જેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સુંદર ભાત ભરેલી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી
કીમત એકની રૂ. ૧૭-૬

ભારે ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ હાથની કારીગર ભરેલી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી
કીમત એકની રૂ. ૩૦.

જ્યોર્જેટ અને ક્રેપ-ડી-શીન સુંદર ભાત ભરેલી
૪૫ ઈંચ પહોળ કીમત વારની રૂ. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

ભારની જરૂરી જ્યોર્જેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ રૂ. ૧૨-૬ થી.

ઉપરની સાડીઓ અને ક્રેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં મળશે:

સફેદ, આછો ગુલાબી, આછો લીલો, સેલ્મન ગુલાબી, લાલ, મરુન, ભુરો અને કાળો.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કાન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા ભાવો ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામા આવ્યા છે.

આ માણસ, સ્ટ્રેસની
ગ્રામરીને ગ્લાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

મોટા ઓર્ડર:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE. Natal.
S. A.

ધ. એસ. પારબુવાલા, મુંબઈ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
લખો અથવા મળો:

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર પાસે
અનુભવી અને વધારે સારી

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું દાંતનું કામ કાળજીપૂર્વક કરી આપવામાં આવે છે
તમે તમારા દાંત પિત્તળથી બરાબર ખાઈ શકો અને
બોલી શકો અનુભવો.

નોમીસલ કોઈ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વારંવાર દાંતને માટે વખણાયેલું **નોમીસલ NOMISAL**	તમારા બનાવટી બાયસા દુરસ્તી દાંત કરાવવા બોલ નોમીસલ જ દાંત દાંતની [illegible]

કીમત ફક્ત બાટલીની શી. ૧, ૧–૬, ૨–૬

દરેક કેમીસ્ટ અને બજારોમાં બારસા પ્રોપ્રાઈટર્સ ડીમીટ્રિઓની
તાબાઓમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS

Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3

92, Market St, JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન 33-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock GYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MATEX Watches.

Large stock of Indian and European jewellories always on hand
Importers of MORINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban, 'Phone 21238.

કીટીંગસ

પાવડર

કીટી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીક્સ પાવડરના ત્રીન ભર્યા છે.

'Phone 24350. Tel. Add "Nartjes."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

country orders executed at lowest Market prices
special attention [illegible] to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના કોઠા માર્કાવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી.

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:

T. P. DEVSHI & SON,

119 VICTORIA STREET.

Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST

(By PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents 320 Pages 2s. 6d

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે.

એલચી, અરાબસ, અદરખ, આદોલા, પીસ્તા, ખિજોરા, સુલતાની પાપડી, સુલતાનું કારમલ, ફ્રાકુટનું [illegible] દરમો, અકરમ, મીસરી, અબુર, [illegible] કેપસની વાટી, પીસેલું [illegible] અમરુ, ગંગળી સાકમ, સફેદ [illegible] કેસર, કેસરી, [illegible] સુકાયેલું કેળ, ચળેલીલું કેળ, ભાગવાનું કેળ, ચળેલીલું કેળ, ભાગવાનું કેળ, ચળેલીલું કેળ, ભાગવાન

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 27.—Vol. XXXV Friday July 2nd, 1937.

NOTES AND NEWS

Is The Indian Hawker A Curse Or A Blessing?

IT WAS the action of the Randfontein Town Council in renewing the licences of Indian hawkers recently after such licences had been refused at the beginning of the year has set the backs up of certain Town Councillors. Mr. C. I. Kloppers raised the question at the monthly sitting of the Randfontein Town Council. He said his objection to the granting of licences to Indian hawkers was not based on racial grounds, nor had it anything to do with creed or colour. These people, he contended were living outside the town and were no asset to it. He considered that the decision to renew the licences was a mistake. Mr. J. B. Mackenzie, on the other hand, took the view that the Council had always been opposed to the granting of licences to people living outside the municipal area but one of the Indian hawkers whose licences had been refused had been trading in Randfontein for the past 28 years. The Indian hawkers were not allowed to own property in Randfontein; it was unjust, therefore, to penalize them on the ground that they lived outside the town. He said he felt that it was not right to cut off the living of any man who had been trading in the town for so long. He added that people living on the mines and beer seriously inconvenienced by the elimination of the [illegible]. Mr. Peterson declared that at the beginning of the year he had supported the policy of refusing licences to Indian hawkers because he had understood that there were a number of Europeans ready to start in the same class of business. After nearly six months trial, he had become convinced that the scheme was a failure. The Mayor (Mr. W. R. Mowe) in supporting the change of policy, mentioned the fact that he had been approached from time to time by residents of Randfontein and asked that Indian hawkers be permitted to resume their rounds. The men who had spoken to him were not of the class that owned motor cars, and in many instances lived a long way from the market. The Mayor mentioned the case of a man who had started as a hawker and gone his rounds for some time, and then had decided to take a job, meanwhile people who had depended on him for those requirements were left to do the best they could.

Of course it is very difficult for the thoughtless people living in distant places away from the town and market who are supplied with their fruits and vegetables every morning in and out of season and in every weather to realise what strenuous and regular lives these Indians have to live. As is evident from the above report it is the absence, and not the presence, of these hawkers, who are supplying the most essential requirements of every household that will make those who agitate against them realise their folly.

Springfield Indian Tenants

A deputation of tenants on the Springfield Estate has approached the Mayor and estates manager of the Durban Corporation, Mr. H. G. Constantine, expressing concern for their future on the estate where a training track will be made by the Durban Turf Club. Mr. Constantine told the deputation that the rights of the Indians were to be safeguarded for 10 years and the owners of gardens damaged would be compensated by the Turf Club to the satisfaction of the City Council.

It will be remembered, some time ago the existence of these Indian tenants, who are market gardeners, was threatened and strong representations from the Indian community supported by sympathetic Europeans had resulted in staying the hands of the Durban Corporation from giving the land to the Durban Turf Club. The latter have, however, succeeded now in getting the land for a training track and Indians are once again threatened with being deprived of their means of existence. We do not know in what extent the estates' manager's assurance will go to allay their fear.

Inter-Departmental Committee On Poor Relief

"Provincial poor relief should be granted before starvation point is reached. Thousands of poor Indians go with one meal a day. To them breakfast is unknown. These statements were made in a memorandum by the Colonial Born and Settlers Indian Association, which was submitted to the Inter-Departmental Committee on Poor Relief and Charitable Institution in Durban. "Owing to the small earnings of the Indians," states the memorandum, "they have no option but to live in very poor houses. They cannot afford to pay higher rent for better houses. The Durban Municipality, which provides housing for Europeans, has failed in its duty to the Indian community. Magazine Barracks which house hundreds of the City employees, are a standing disgrace to any municipality. Indians who earn between £2 and £3 per a month cannot be expected to live in decent houses, clothe their children and themselves adequately and educate their children."

Result Of A Strike Of Native Labourers

The strike of Native labourers in the Acme Box Factory at Jacobs, which broke out on Monday, is reported to have been ended by paying off all the strikers and re-engaging those who wished to return to work. The demand for an increase in wages, which was the cause of the strike, has not been granted. About 33 men were still on strike on Monday afternoon, 10 others having returned to work. On Tuesday morning all these men were paid off, and 22 of them refused the offer of re-engagement. Half these vacancies have already been filled. Police were on duty at the factory again on Tuesday, but there was no disturbance. The only arrests were for non-payment of tax.

For going on strike for being refused an increase in wages, the reward the Natives get is to be paid off and replaced by other labourers. In other other it is a summary dismissal, and on top of that, a reassessment from the police over their annual £1 tax. A European strike would never end in this manner. But isn't this one of the many examples of the White man's Trusteeship of the Natives?

Indian Opinion

FRIDAY, JULY 2ND, 1937

Agent-General On The Indian Question

THE Agent-General, Sir Syed Raza Ali, uttered some home truths at the meeting of the Indo-European Joint Council last Tuesday when he said that while legislators in all countries aimed at securing the greatest good for the greatest number the trend of legislature in South Africa followed an entirely different direction. The overwhelming majority of the people of the Union was non-Europeans, but legislation invariably resulted in the improvement of the conditions of the minority group, namely the White people.

We had expected the Agent-General to say much more than he did with regard to the legislation affecting Indians passed during the 1937 session. We are sorry he did not clear the air in regard to some of the Acts such as the Immigration Amendment Act, the Marketing Act and Industrial Conciliation Act. The 1937 session, in so far as Indians are concerned, has, in our opinion, been the worst we have yet experienced. It is a blessing that some of the Private Members Bills were not allowed to pass, and yet who knows that they may not be introduced in the next session. But those that have passed may, for all we know, result in sounding the death knell of Indians in South Africa. This might be considered an extreme view but are we not fully justified in expressing it after the bitter experience we are having of the working of the Slums Act? In the Marketing Act no representation has been given to the Indian farming community on the Marketing Board. It was in reply to representations made in this connection that Colonel Denys Reitz, Minister of Agriculture, told the Indian deputation that the Indian community in South Africa would ever remain a tragic community owing to the temper and temperament of the White people who are determined to keep this a White man's country. It was also stated in Parliament when an amendment was proposed in the said Bill to give Indians representation that it that were done the object of the Bill would be defeated. The Wage Bill, The Industrial Conciliation Bill are also going to detrimentally affect the Indian community owing to the wide powers having been granted to Industrial Councils on which again Indians have no representation. We will in the near future have a good deal to say about these Acts just as we are having to do in regard to the Slums Act.

As a remedy the Agent-General has suggested that Indians should be given some form of franchise. We do not know that Indians would be very much better off even if they were granted that though, no doubt it would certainly make some difference. We are, however, not inclined to agree with the Agent-General that partial franchise should be granted. Indians are no longer a backward race. They enjoy the franchise in their own country and therefore it is no new experiment in their case. If the franchise is to be granted to Indians in this country it should be granted on exactly the same qualifications as are necessary for Europeans.

But if Europeans still entertain the fear that Indians, if given political franchise, would deprive the Europeans of their political power, Indians can still afford to wait for that right to be granted until all such fear is wiped out. What Indians presently ask is bare justice and fairplay; adherence to the principle of live and let live. If the White rulers of this country cannot show this much of tolerance to the Indian community in their midst, which forms not more than three per cent of the population of the Union, they cannot be complimented on being liberal.

What an immense lot of vain talk there was, when the Union Parliamentary Delegations went, on two occasions, to visit India, of the bonds of friendship between the two countries. There is certainly no evidence of it in the recent discriminatory legislation against Indians and the administration of the existing legislation. The following sentiments which appeared in some Indian papers when the last Union Parliamentary Delegation visited India, were expressed in lighter vein, but nevertheless how true they read:

> 'Mr. Hofmeyr assured his hearers that the bonds which united India with South Africa would be strengthened in the years to lay ahead. He chose rather an unfortunate expression. Had he in mind the bonds forged for the Indian settlers in his country?'
>
> * * *
>
> "YOU CAN HARDLY BELIEVE
>
> That the South Africans are so impressed with Indian hospitality and goodwill that they will return the compliment by a 'lick in the pants.'

But after all said and done there can be no salvation for us unless we are ourselves ready to work and sacrifice for it with all earnestness. Mr. L. W. Ritch, whose interesting article we published in our last week's issue, told us: "A state divided against itself is easily overcome and enslaved. That is our unfortunate position and that is what is happening to us at present in this country, and no [illegible] of political franchise or aught else will help us unless we get rid of the curse of disunity.

DANGERS FACING SOUTH AFRICA

GENERAL SMUTS'S WARNING

THE dangers to which South Africa is exposed under modern conditions and the necessity for unity among the people of the country and for the preservation of our friendship with other units of the British Commonwealth, were stressed by the Acting Prime Minister (General Smuts) in a speech on June 24 at a social given in his honour by the Braamfontein branch of the United Party says a Reuter's message from Johannesburg.

"When you look at the world to-day you see how necessary it is for us to stand together in this country," said General Smuts.

"The hopes that followed the Great War have not been realised. On the contrary the world to-day is not only more dangerous than it was before the Great War, but it is far more dangerous.

"And we who are far away from the turmoil and strife of the Old World, and have always looked upon this distance as our protection, are finding out that distance is no protection at all. A few days ago three Russian flyers flew from the North Pole over Canada to the United States non-stop—a distance of 5,600 miles. We have just started with aviation.

"The flight that I am referring to will establish the right to show us what can happen. What has happened in this case will happen a thousand-fold to-morrow, and you will find airships, flying boats and aeroplanes covering distances of thousands of miles non-stop. Do not imagine that our isolation exists any more. Within the next 10 or 20 years you will find that South Africa is the type of country the people of Europe want.

"You know that in the world to-day they do not want things they wanted years ago. I remember that many years ago you could export every form of agricultural produce at good profit from this country. To-day there is a superabundance of this all over the world.

GEN. SMUTS

The thing they want to-day is minerals. We have entered the mineral age. Every great nations want minerals, and we are rich in minerals. We have just the types of minerals which the great nations of the world covet and long for, and would fight for if it became necessary.

"Draw two conclusions from this, and they are these: In the first place it is necessary for us to stand together. Let us not go into the future as separate tribes, one of Dutch descent, the other of English descent or of some other European descent. Let us go into the future as a united nation, once that, if ever we are confronted with a grave crisis, we shall stand as a united nation and be better able to protect ourselves than we would be able to if we were a divided state. We have taken that step and we are now on the march to that national unity.

"The other conclusion I draw is this. Do not let us speak lightly of friendship which we have [illegible] in the world. Some people think that isolation might be a source of strength for us. On the contrary, it is going to be a source of very great weakness. Even among the most powerful nations there was struggle for friends. Nobody wants to stand alone. Russia does not want to stand alone. She is working for allies. France does not want to stand alone. Germany does not want to stand alone. The whole struggle that is taking place in international politics to-day is an effort to secure allies and friends. If we are tried in great [illegible] dulop.

"I call our British commonwealth of nations a great friendship. We stood by each other in the Great War and we may be called to stand by each other again. South Africa is in point of great danger in the world, [illegible] was 'Keep your friends.' Do not [illegible] lightly of [illegible]. Do not [illegible] thing war from the [illegible] I have, [illegible] other nations [illegible] only too glad to have friends such as we have in the world—[illegible] rely upon in all [illegible]

LICENCE TO SELL PATENT MEDICINES

IMPORTANT TEST CASE

AN action which Mr. Justice Feetham, Judge President of Natal, described as "not so much a test case as a special case" opened in the Supreme Court, Maritzburg, on June 25, before the Judge President, and Mr. Acting Justice Carlisle. Messrs. Cash Wholesalers, Ltd., Durban, appealed against the Natal Pharmaceutical Society because on objections raised by that Society, the Durban City Council had reversed the decision of the Durban Licensing Officer to allow the renewal of Cash Wholesalers' licence to sell patent medicines.

It appeared in the course of argument that the Court's only information regarding the Council's reasons for reversing the Licensing Officer's decision was a "certificate" from the Assistant Town Clerk, Durban. Council's reasons had not been given at the time the decision was taken.

"This is the only form council," said Mr Justice Hathorn, that has to give reasons. This particular Town Council does not want to tell the Court its reasons, and so it sends up a certificate of reasons made out by a person not properly authorised to do so."

"I agree," said the Judge President, "that it is desirable that this Court should have before it the reasons of the body from whom the appeal is brought. We propose to adjourn this matter in order that the Council may have an opportunity of furnishing reasons for its decision. These reasons, I think, should be approved by a majority of those who took part in the original decision. This is a difficulty [illegible] I foresee can be met in compliance with this intimation which we propose to forward to the Durban City Council. We propose to adjourn this case until August. We hope that the Council will be able to furnish reasons for its decision not later than July 31. If the Council fails to furnish reasons we shall have to proceed with the case without the assistance of these reasons.

"I am not making an order [illegible] Council. That is no longer a rule of Court that a tribunal from which an appeal is brought must furnish reasons for its decision, but the Durban City Council and other bodies from which licensing appeals may be brought should appreciate that this Court requires, in order to deal properly with cases before it, the reasons on which the decision appealed against is based. We trust that this body will in future see that we are supplied with such reasons."

Mr. A. Milne appeared for Messrs. Cash Wholesalers, and Mr. J. L. [illegible] and Mr. C. Cooper for the Natal Pharmaceutical Society.

CHILDREN OF MIXED MARRIAGES

SUPREME COURT'S RULING

MR. JUSTICE HATHORN gave judgment on Thursday, June 24 in the Maritzburg Supreme Court in the case in which Louis Barbeau, who was born in Mauritius and is now living at Cato Manor, Durban, applied for a declaration that the 12 children of the union between himself and an Indian woman, Balgium Mathoray, were not Indian immigrants within the meaning of Section 118 of Law 25 of 1891 and for an order directing the Registrar of Births and Deaths to comply with an order of court dated November 11, 1935 relating to the registration of the children.

Barbeau averred that about 1900 he entered into what he described as a domestic union with an Indian woman, Her parents were then Indian immigrants and under indenture. They lived together as man and wife until they were married by the magistrate on October 15, 1935. He submitted that before the marriage his wife was an Indian immigrant within the meaning of the section, but he contended that upon their marriage she acquired his status and ceased to be an Indian immigrant.

Twelve children were born before the marriage, six of them [illegible] confirmed by the marriage. Owing to the ignorance of the informants their births had never been registered, but the first to births were registered under order of court in November 1935. He then applied to the District Registrar, Durban, to register the births of the eleventh and twelfth children.

The Registrar at Pretoria contended that the children were Indian immigrants and that accordingly their births should be registered by the Protector of Indian Immigrants.

Mr. Justice Hathorn said that on November 11 an order of court was granted according to which the Registrar of Births and Marriages, Pretoria, was authorised to register the births of the children of Barbeau and his wife. The Registrar of Births and Deaths took the view that as the mother of the children was an Indian immigrant the births could not be registered, and he requested the applicants to apply to court to set aside the order. He also indicated that the births should be registered by the Protector of Indian Immigrants.

Action Of Registrar

"Before discussing the merits of the case, said Mr. Justice Hathorn, "I wish to make some comment on the action of the Registrar [illegible] the births [illegible] of court. It is clear in my opinion that he was bound either to act upon the order without any question, or, if he had good grounds for not acting upon it, to bring the case—being, as it was, an *ex parte* application—to the notice of the Court, and if necessary, to move to set aside the order.

"It was not his function to decide that the children were Indians on [illegible] grounds, and that their births should be registered by the Protector of Indian Immigrants. It is true that the order merely authorised him to register the births, but as it was his duty to register births and as the order of court provided him with the necessary authority, he was not in a position to refuse to register without reference to the Court."

Mr. Justice Hathorn said it was provided that if a person's parents who were not married to each other at the time of his birth, and married each other before the registration of his birth, then such birth should be registered as if they had been married to each other at the time of his birth.

"There can be no question, therefore, that but for the complication arising from the fact that the mother of the children was the daughter of Indian immigrants, the order of court was properly granted, and the births should have been registered by the Registrar."

"But Section 42 (1) of Act 17 of 1933 affected the situation. It was common cause that the word "Indians" in this section meant Indian immigrants.

"Although it is [illegible] how the legitimate children of Mauritian of European descent could possibly be Indian immigrants, it is arguable that they are because of [illegible] of the Indian Immigration Law, 1891, of Natal, which reads: 'The words "Indian immigrant" shall mean and include all Indians introduced from India into Natal under the provisions of laws regulating such introduction and those descended [illegible] of such Indians who may be resident in Natal. From the operation of this law are excluded those persons who are usually described in this colony as Asiatics, Arabs or Arab traders, being persons who had not been introduced into this colony under the laws providing for the introduction of immigrants from India to Natal.'

Rejected Meaning

"It is clear, therefore, that those descendants of Indian immigrants who are residents in Natal are Indian immigrant and it is common cause that a mother who was the child of two Indian immigrants was herself an Indian immigrant with in the meaning of Section 118. There can be no doubt, too, that that the ordinary meaning of "descendants" is children and their children to any degree, and if the ordinary meaning has to be adopted the children in question are Indian immigrants. But undoubtedly that meaning must be rejected, for the result of adopting it would be absurd.

"For descent could be traced either from the male or the female line, and the consequence would be that persons who are *de facto* white or coloured or native, as the case might be, and whose descent could be traced in any degree to an Indian immigrant, would be Indian immigrants. It is not possible that the Legislature could have had that intention. As the ordinary meaning has to be discarded, it is clear that the meaning of the word must be limited in some way, and the difficulty of describing the limitation is so great that I do not propose to undertake it."

Mr. Justice Hathorn said that the marriage of the parents before the application was made to Court in 1935 had altered the position completely and the only question to be decided was whether the legitimate children of a Mauritian of European descent and an Indian woman who is an Indian immigrant were Indian immigrants.

Not Indians

"Whatever the exact limitation may be which must be put upon the meaning of the word "descendants, it is quite [illegible] must go as far as to exclude children of such a marriage, because, to hold otherwise would lead to an absurdity.

"These children have nothing whatever in common with Indian immigrants. They are neither Indians nor immigrants, and although the definition no doubt contemplates that some persons who are not immigrants should be regarded as immigrants, such as, for instance, the mother in the present case, the legislature must have intended that Indian immigrants should at least be persons who, judged by ordinary tests, are Indians. By no test that I know of, whether it be status, blood, habits of life or mixture of some or all of them, can these children be regarded as Indians.

"The case might have been different if the father of the children had been an Indian immigrant and the mother a Mauritian of European descent. I am concerned only with the facts as they were when the application was made. It makes no difference whatever that [illegible] assumption I ha[illegible] were Indian immigrants [illegible] few days before the application was made.

"It follows that the order of November [illegible] 1935, was properly granted and the Registrar should have acted upon it.

Hindi Heritage Project

"The order will be that the Registrar of Births and Deaths is ordered to comply with that order.

"The bona fides of the Registrar is not in question, but as he should not have declined to act upon the order without reference to court, and as he received notice that if he did not so act a *mandamus* would be applied for, and as he has proved to be wrong, he must pay the applicant's costs."

In concurring judgment, Mr. Justice Carlisle said it was clear, as a whole, dealt exclusively with Indians. There was no mention in it of Aryan or Negro descent. The exclusion of such persons from the Act was obviously implied. If the descendant of the marriage between an Arab and an Indian [illegible] did not fall within the Act how much more should a descendant of the marriage between an Arab and a Negro father and an Indian immigrant mother also be excluded?

Mr. L. R. Carey appeared for Harbans and Mr. E. H. Henochsberg for the Registrar of Births, Marriages and Deaths.

TRANSVAAL INDIAN TEACHERS' ASSOCIATION

DEPUTATION BEFORE EDUCATION COMMISSION

A PLEA that Indian principals and assistant teachers should be appointed in all the Indian schools throughout the Union was submitted to the Education Commission by a deputation from the Transvaal Indian Teachers Association at Johannesburg on Friday, June 25.

The Rev. Mr. Sigamoney, president of the association and principal of the Doornfontein Indian and Coloured Government School, on behalf of the deputation said that European assistant teachers should not prove a deterrent to [illegible] teachers in appointments [illegible] principals. When vacancies occurred, the appointment of a suitable and qualified Indian teacher should be made and the European assistant [illegible] European teachers might be appointed in a temporary capacity for a year or until such time as qualified Indian teachers were available.

Replying to Mr. J. Duthie, Mr. Sigamoney said there were about 15,000 Indian children attending school in the Transvaal. The Indian child population in the Province was about 18,000, and of these approximately 9,000 required education.

Have you any Indian girls who want to be teachers?—We have two in training now.

Would it be preferable for Indian women teachers to teach Indian girls than European teachers?—It would be difficult to say. In Natal we have mixed schools and separate girls' schools.

Mr. A. Stephen: How many Indian teachers would be required in Indian schools in the province today?—One hundred and twenty.

How many each year?—About ten.

Would it be worth while to establish a separate training college for them out of 15 of 20 teachers a year?—I [illegible] not be to meet immediate requirements but it would take time to train the teachers for the future. We want to have a population laid down so that the permanent Indian population of this province would have sufficient teachers as the time arrived.

To establish a separate training institution which is going to produce a small number of teachers would be a very expensive business?—It has been done in other centres.

Mr. Sigamoney referred to the Sastri Teachers' Training College for Indians in Natal, which was filled by 385 pupils studying to be teachers, to be trained in this province who did not fit in with the Transvaal educational code. If they could not get qualified Indian teachers as principals in the Transvaal they would be able to get them from Natal.

Answering Miss Meeser, the witness said that in Natal the varying religious convictions of the Indians had not created any educational difficulties.

The association [illegible] education to and including standard VI should be made compulsory for Indian children. It was not deemed desirable to educate European children under one roof, said Mr. Sigamoney, [illegible] in connection between the two communities.

The Indian community differed from the [illegible] in culture and civilization. There was also the language difficulty, neither of the two official languages was the home language of the Indian child. The association requested that separate schools should be established for Indian children. The admission of coloured children to such schools should be left to the discretion of the principal. A secondary school should be established for Indians [illegible] accommodated in separate hostels in and not attached to any of the primary schools. Provision should be made for regular medical inspection of Indian schools.

EMASCULATION OF SEX CRIMINALS

THE following is the text of a resolution passed by the South African Women's Agricultural Union:

That this congress, being sensible of the irreparable harm and life-long pain done to children and young girls who are ravished by unscrupulous and brutal men and feeling that the punishment at present applicable to such offence is wholly inadequate as a deterrent, and believing that the only punishment that is likely to have the desired effect would be emasculation, resolves to do everything in its power and to take all the necessary steps to secure the enactment of legislation, which would make it obligatory on any Court finding any man guilty of [illegible] or attempting thereto, a female under 8 years of age to emasculate such offender, apart from any other legal sentence it may pass upon him (except where the sentence is death), to be instantly rendered impotent by operation."

At a meeting of the Durban branch of the National Council of Women, which represents over 40 affiliated women's societies in Durban with over 4,000 members, the resolution was put forward and discussed. Various representatives of the 31 affiliated societies strongly supported the resolution, and stated that they would stand by the decision made by the Durban branch of the N.C.W. The following figures were given by Mrs. David Strachan, chairwoman of the Moral Welfare Committee, of the N.C.W. in Great Britain in 1931, there were 2,071 cases of sexual offences against children under 16 years of age, the ratio per 1,000 of this total girls were charged with indecent offences with children under 16, there were [illegible] of rape in which the ages varied from [illegible] ten years. In 6[illegible] offenders were [illegible] and eighty were charged for indecent assault on boys under 16. In South Africa, from 1931-35, there were 2,019 prosecutions for indecency with children under 16 years of age. South Africa has a severe penalty for rape. In some cases the death sentence can be passed. Australia does not retain the death sentence. Germany is believed to be the only country where emasculation is the [illegible] such offences.

Gandhi Heritage Portal

AGENT-GENERAL AT INDO-EUROPEAN COUNCIL MEETING

WHILE legislators in all countries are at present securing the greatest publicity for the limited number the trend of legislative measures in South Africa followed an entirely different direction, declared the Indian Agent-General, Syed Sir Raza Ali when speaking on "Some aspects of legislation affecting Indians during the 1937 session" at the meeting of the Indo-European Joint Council in the M. K. Gandhi Library, on Tuesday night.

In the European countries, he said, there was the struggle between capital and labour, but on that scene there was no such serious fear in South Africa for [illegible] to come. The [illegible] of a different nature, the problems here were such as to cause misgivings in the minds of serious thinkers. The overwhelming majority of the people of the Union was non-European but legislation favourable resulted in the improvement of the condition of the minority group.

The last session of the Union Parliament dealt with 30 Bills in which Indians as a community were interested. Three of these Bills were purely and [illegible] purely speaking [illegible] Indians. These were the Mixed Marriages Bill, the Provincial Legislative Powers Extension Bill and the Transvaal Asiatic Land Bill. The remaining seven Bills were straight-forward, social measures calculated to improve the economic condition of the people namely, the Marketing Bill, the Unbeneficial Occupation of Farms Bill, the Children's Bill, the Immigration Bill, the Arms and Ammunition Bill, the Wages Bill and the Industrial Conciliation Bill.

Administration

"I must make it quite clear," he added, "that in my opinion none of these Bills was intended to subject Indians to any hardship. But having regard to the unhappy experience of the manner in which certain laws are administered, Indians have become apprehensive and suspicious of these measures."

A possible means of removing Indian suspicion, went on the Agent-General, in fact, to protect Indians, was that some form of franchise should be given to them.

There was now no fear that the Indians would disturb the ratio of the European population, even in a Province like Natal, for [illegible] immigration had been stopped.

"The net result of this review is that while it is not right on the part of my countrymen to suspect the motives of the Union Government with regard to every legislative measures brought forward by it, the fact remains that owing to their subjection to disabilities, straight-forward measures like the Marketing Bill or the Unbeneficial Occupation of Farms Bill unfortunately add to their disabilities unless special provision is made for safeguarding their rights.

The tragedy in this country is that the Governments do not rest contented with the subjection of Indians to political disabilities. Efforts are made in every social legislative measure to put various communities in the Union into water-tight compartments on the basis of colour.

Intolerable

This may, in the eyes of those who believe in a colour bar, be justified in the case of political enactments. But life becomes intolerable when these racial disabilities are introduced in the social legislation.

"What justification, I ask, is there for dealing with the interests of farmers [illegible] Farmers are an economic and not a racial unit and their interests should be safeguarded, irrespective of their colour. Political discrimination might be compared to classifying the South African population into divisions. If to these added economic discrimination on the basis of colour the country will be having class divisions which would make the position hopeless. Yet it must add it will not be possible for any Government in this country to resist the demand for the colour bar being extended to social legislation unless the non-European in this country, especially the Indian, is given the vote. In less than a year the country will be in the grip of a general election. Already leaders of various political parties have started their election campaigns. What new avenues will be explored to demand further discriminatory legislation against non Europeans remains to be seen.

Only One Way

"Speaking for myself I must make it quite clear that there is one, and only one way of banishing the monster of the colour bar from South Africa and that is to treat every man and woman politically, economically and socially according to the stage of civilisation attained by him or her. This means that adult municipal franchise need not necessarily be extended to Indians in Natal.

"But surely the responsible statesmanship should not refuse to consider the question of making the grant of the vote to the Indian conditional on the possession of satisfactory property, educational or other qualifications," said Syed Sir Raza Ali in conclusion.

Mr. Maurice Webb, Chairman of the Joint Council, presided.

South African News In Brief

Indian And Poor Relief Commission

THE officials of the Maritzburg Branch of the Colonial Born and Settlers' Indian Association, on behalf of the Indian community of Maritzburg, will appear before the Poor Relief Commission appointed by the Union Government, during its visit to Maritzburg. A lengthy memorandum is being prepared and evidence will also be tendered. The association will be pleased to receive any information from Indians and they are earnestly requested to get in touch with the hon. secretary at 114 Retief Street, Maritzburg, immediately, as the Commission is [illegible] on the 14th.

Farewell To School Manager

Mr. A. Gray, ex-Inspector of schools and school manager of S.I.R.S. Government-Aided Indian School, Overport, Durban, who has been resigned, was given a very happy farewell at the above school on Friday June 18, at 2.30 p.m. A Guard of Honour was formed for Mr. Gray by the guides and scouts of the school. Short skeiches, songs and items rendered by the pupils, provided the necessary entertainment. In his speech Mr. S. P. Singh, headmaster of the school, paid a very high tribute to Mr. Gray. As a token of value of the services rendered to the school the manager was presented with a handsome walking stick suitably engraved. Mr. Gray suitably responded. The proceedings terminated with the singing of the National Anthem.

New Girls' School For Maritzburg

Tenders have been called by the Provincial Administration for a new Indian girls' school in Maritzburg, which, it is hoped, will be completed in time for the opening term next year. The school is to be situated with its front at 140, Boom Street, but the premises reach back to Grayling Street. It is to be a double storeyed building with four classrooms and perhaps a domestic science room. It will accommodate nearly 200 pupils.

Potchefstroom Government Indian School

On June 6, a sports day and prize distribution function was held at the above school. The sports were managed very successfully by the help of the teachers and some of the leading Indians of the town. The performances by some of the pupils were outstanding. The sports on the whole proved a real success. At two o'clock in the afternoon entertainment was given by the pupils of the school who staged an Oriental dramatic scene in both Afrikaans and English. A scene from "Aladin of the wonderful Lamp" displayed an Eastern atmosphere with its Oriental glamour. Another play entitled "The Lost Camel" was very skilfully acted by the pupils. This play was in English. The costumes and dresses were designed by Mr. H. M. Mujam. The stage scenes were arranged by Mr. S. Singaram and the plays were produced by the efforts of the teachers Messrs. S. Singaram and H. M. Mujam. The secretary of the Indian school committee, Mr. Sayed Abubakkin, read the annual report of the committee's work. Prizes were distributed by Mr. H. N. Mahomed.

New Postage Rates

From July 1, as has been already announced, important postal changes have come into effect in connection with the inauguration of the Empire air mail scheme and the dispatch of first class mail matter by air. The principal factors to be borne in mind are that the previous air and surface mails have been abolished and all first class mail matter will now be accepted at flat rate of postage and dispatched by air so long as expedition results. It is pointed out that for the future the existing rate of 1d. an ounce for the dispatch of letters by surface mail in the Union will be abolished and that the unit weight will be 1d. for half an ounce in respect of all first class mail matter which, as a matter of course, will now go by air mail or by train, whichever is the more expeditious. It is stated that there is very little likelihood of any hardship resulting from this change. Statistics have established that on an average 95 to 95 letters do not weigh more than 1lb., it being found that the great majority of letters are under half an ounce in weight. In these circumstances, therefore, no increase in postage rates should result from the new rate, except possibly in exceptional cases.

Leaves Estate Of £20,000

An Indian storekeeper, Mr. Yusuf Mahomed Asmall, of Ixopo, who died intestate on May 22, left an estate of more than £20,000, including land in Durban and Maritzburg. The estate comprised immovable property, £4,930 1s. 2d.; movable, £5,797 10s.; cash £2,201 7s. 1d.; claims in favour of the estate, £7,995 12s. 3d.; total £20,903 5s. 6d. The immovable property includes land in Moran's Lane, Durban, and Retief Street, Maritzburg. The late Mr. Asmall left a widow and six minor children.

Ntsunta Muslim Society

A committee meeting of the Ntsunta Muslim Society will be held on Wednesday, July 14, at the secretary's office, 150, Greyling Street, Maritzburg at 7.30 p.m. Members are requested to kindly attend. Agenda: Minutes, correspondence and general.

Indian Young Men's Association (Pentrich)

The third annual general meeting of the Indian Young Men's Association (Pentrich) was held recently, Mr. R. Ragwan presiding. The secretaries' report, which covered the various activities of the association, was submitted. It reflected the success in the establishment of a child welfare clinic at Pentrich, which is to be opened in the near future,—being assisted by the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch) who made all the necessary representations on behalf of the residents. The report also dealt with other social matters that received the attention of the association. The body also conducted concerts in and around

B. W. CANEY
— Jeweller —
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes

Maritzburg, and its orchestra was in attendance at the Indian Sports Ground, Maritzburg, on the occasion of the Coronation of their Majesties, where the Indian community's celebrations took place, and also at the City Hall, when the Drama "Chandraguptha" was staged in aid of the Lakhi Ward at Grey's Hospital. The association had the honour of inviting lecturers in the persons of Mrs. V. Veerasamy (Kimberley), Prof. S. D. Das, B.A. (India), and Mr. A. Nathanhouse (Durban), and their lectures were very inspiring and interesting. The report also referred to the difficulties experienced by the Association in not having a hall of its own to enable it to carry out its affairs conveniently, and it was agreed that the association should seriously concentrate in endeavouring to procure a hall, in order to have its rehearsals of concerts, debates and other indoor games to the satisfaction of members. The following officials were elected for the ensuing year: Patrons: Dr. M. R. Peters, Messrs. W. S. Williams and V. K. Pillay; President: Mr. M. Koopasamy; vice-presidents: Messrs. K. Soobramoney, S. Kuhanam, R. C. Lank, V. Kristy, A. C. Pillay, R. Ragwan, B. Poodhun, J. M. David and R. M. Johnson; trustees: Messrs. W. S. Williams and K. Soobramoney; hon. secretaries: Messrs. M. K. Naidoo and M. M. Pillay; auditors: Mr. Thirumalingam; librarian: Mr. B. M. Naidoo; committee: Messrs. R. Ragwan, convener, Messrs. R. Sookalan, K. Monthoo, K. N. Naidoo, R. M. Naidoo, H. Morgan, P. Chetty and V. Kista.

Stella Hill Scouts Week-End Camp

A contingent of 10 patrol-leaders and 10 scouts of Std. VI. of the Stella Hill Indian School, spent an enjoyable week-end camp at Stainbank under the leadership of scout masters, Messrs. M. M. Naicker and R. L. Naidoo. The camp was run from Friday evening to Sunday evening. On Saturday the scouts went for a hike, passing all places of interest at Stainbank. That night a variety concert was given by the scouts. A few teachers and friends paid the camp a visit and thereby added to the success of such a camp. Thanks are due to Messrs. Stainbank Bros. for allowing the scouts to camp in their property, Mr. Chin Naidoo for furnishing with milk etc. and the teachers who forwarded donations to make the camp successful.

Durban Indian Women's Association

The Durban Indian Women's Association held their fourth annual meeting on Saturday June 26. The Mayoress, Mrs. Geo. Cyrus, presided. There was a very large gathering of members and friends. Among those present were Misses K. F. English, Sutton, Wood, F. S. Slatter, Cooper, K. Mirza, Mrs. Floyd Williams, Mrs. Webster, Mrs. Register, Mrs. Kentish (Sec. N.C.W.), Mrs. F. K. Parker, Mrs. Padayachee, Mrs. Karodia, Mrs. Gorvalla, Mrs. E. H. Ismail, Mrs. Helen Ismail, Jhaveri, Mrs. I. Meera, Mrs. K. Gandhi and Mrs. Mehta. The President Councillor Mrs. E. A. Dunlop welcomed the Mayoress in a few well-chosen words. The secretary, Mrs. J. Lawrence read the annual report and financial statements. The Mayoress congratulated the women on the amount of work covered during the year under review. After the elections, Miss Sutton of the Y.W.C.A., spoke on the leading women workers of India; Mrs. F. Thomas on education and guiding, Mrs. Moodaly on child welfare work among Indians and Miss S. M. Lawrence on the Indian Detachment of the Red Cross. Dr. Goonam gave a stirring speech on the education of the Indian mother, and the draw backs of Indian women, due to caste system, and religious and social customs. The President thanked the speakers and the Misses Lawrence and Padayachee, who rendered vocal and instrumental music during tea. The following officials were elected: President: Mrs. E. A. Dunlop; vice-presidents: Mesdames Moodaly, E. Thomas, Jhaveri, Seedat, Gorvalla and Miss F. S. Slatter; hon. secretary: Mrs. J. Lawrence; hon. treasurer: Miss S. M. Lawrence.

India Letter

(EXTRACTS FROM A. I. C. C. FORTNIGHTLY LETTER)

No Politics Without Truth

"TRUTH and Ahimsa are eternal things, ordinary politics is not. Given Truth and Ahimsa on one side and politics in the ordinary sense on the other, Mahatma Gandhi will not hesitate to choose between them," said Dr. Pierre Ceresole of the International Voluntary Service, who is at present engaged in relief operations at Sanathi Centre (Muzaffarpore district) addressing the District Political Conference held at Dacca (Champaran) recently. Continuing, he said that Mahatma Gandhi did not only belong to India but to the whole world. He was more than a great and beloved political leader. His personal life had been and will ever be a perennial source of inspiration for people all over the earth. He had no difficulty in choosing between Truth, Ahimsa and politics, because for [illegible] could be no real and lasting [illegible] which did not respect the [illegible] real and lasting religion—Truth and Ahimsa, non-violence to the soul and body of [illegible] other, just as there could be no real and lasting religion which did [illegible] support [illegible] and lasting politics, that is, which was not fully aware of the needs of other people and not intensely active to meet them. This capital lesson which the Mahatma preached was needed not only by India but by the entire world. In short, reduced to simple words it meant: "No real politics without truth and respect for other lives and persons and no real religion without active service and if the need be, sacrifice for improving the material condition of other men and other nations." The speaker refuted the objection raised by certain people that the Congress was a political body and not an organisation for moral and religious propaganda by saying that one cannot have the outside of a spherical surface without having its inside too. Concluding, Dr. Ceresole expressed a wish that the Congress may become more and more deeply and soundly religious—religious not in the sense of promoting communal riots but in creating mutual understanding, respect and affection.

"New Constitution Not Worth The Paper It Is Written On"

Mr. F. J. Mardy Jones, M.P. (Labour), who is on tour in India visited more than a dozen villages near Baroda to study rural conditions. At a public meeting arranged by the Prajo Mandal of Baroda, at the Jubilee Gardens, Mr. Mardy Jones, speaking for over two hours, traced the growth of the British Parliament from its very inception and showed how the Commons held real power. The new constitution, he said, had many shortcomings, and the Congress and Gandhiji had displayed great political genius by interpreting that constitution correctly. He expressed the opinion that it was not worth the paper on which it was written unless rightly used. He deplored that the great mass of India was abnormal. The Hindus and Muslims forget that they are Indians first and last and the only civic sense they should cultivate, he stressed, is liberty. He exhorted them to stand up against injustice. He emphasised the need for education and literacy and criticised the Government for its negligence in that respect.

India And Burma

President Subhas, after finishing his Burma tour proceeded to Malaya. [illegible] between India and Burma [illegible] "a bearer of a message of goodwill [illegible] population. Reports to hand go to show that everywhere Nehru received [illegible] as any he received in the provinces of India. Municipalities vied with one another to present him civic addresses and in each one of them sentiments were expressed which belied the British assertions regarding anti-Indian feelings in Burma. His tour and its reactions makes one thing clear, namely, that Burma has already seen through the imperialist design at the back of her separation from India. At one of the public meetings in Rangoon Pandit pointed out that Burma was [illegible] timber etc., which the foreigners wanted to reserve for their exploitation. That was the economic reason for the separation. The other reason was strategic. With the danger of India [illegible] before her eyes, Britain wanted a close preserve for her [illegible] Burma with its rich resources of the principal [illegible] preserve and the [illegible] defence in the future [illegible] has opened the eyes of many [illegible] mutually preceding separation.

Demoralisation In Non-Congress Ranks

Signs are evident everywhere that the Congress success has utterly demoralised them and they have hardly the courage to challenge the Congress in public. The reaction of the puppet ministers to the censure resolutions of the Congress members provides an interesting study for the psychologist. The Ministers of U.P., C.P., and Bombay gave up their ease when they expressed publicly their readiness to resign in favour of the Congress when ever called upon to do so, admitting thereby their unrepresentative character. But the utter demoralisation of the reactionaries is most palpably evident in connection with the bye-elections. In all the five elections so far, the Congress nominees have been returned unopposed. Mr. Rafi Ahmad Kidwai, Congress candidate, had an uncontested return in U.P. where all the Congress Muslim candidates were defeated at the general elections. The most notable victory was in the Punjab which had proved a stronghold of the loyalists during the general elections. There Sardar Teja Singh Swatantra, on intervene, was returned unopposed. The third uncontested return of the Congress candidate was reported from the Frontier Province and the fourth victory was won in Assam. A fifth uncontested return has just been reported from Madras. The significance of these returns is too patent to be explained.

Imperial Institute Of Sugar Technology

A Press communique from Simla says:—

The first session of the Imperial Institute of Sugar Technology, which has been established at Cawnpore, will commence on July 1, 1937. The Institute provides facilities for the training of students in all branches of sugar technology; the principal courses are those for the Associateship and Fellowship in Sugar Technology and Sugar Engineering for men engaged in the industry.

Wife: "I can't afford, Oliver, you do not love me any more, at least, not so much as [illegible]

[illegible]

'Because you always let me get up to light the fire now."

"Nonsense, my dear. Your getting up to light the fire [illegible] you all the more."

Things In General

£10,000 Gift To The Tech

A GIFT of £10,000 for building and equipping a gymnasium for the Natal Technical College in Durban has been made by Mrs. S. F. Crookes, of Reinshaw, Natal, in memory of her late husband, Mr. Samuel Frederick Crookes. Mr. Crookes lived at "Ellingham," Reinshaw, and died on January 7, 1937. He was managing director of the firm of Crookes Bros., Ltd., and was long associated with his two brothers in building up the sugar industry on the South Coast of Natal. He was a director of Messrs. Reynolds Bros., Ltd., the Gledhow-Chaka's Kraal Sugar Co., Ltd., and Messrs. C. G. Smith and Company. He was born in 1876 at Ellingham, where his father, Mr. Samuel Crookes, first started growing cane and manufacturing sugar. Mr. George J. Crookes, brother of Mr. S. F. Crookes and one of the managing directors of Crookes Bros., died in August last year. It is to pay the cost of building a hospital at Scottburgh to meet the needs of the whole of the European and non-European community in the Umzinto district. It will cost between £15,000 and £18,000.

Indian Social Service Committee

Amidst a representative gathering of Indian residents at Verulam the Fourth Anniversary celebrations and Annual General meeting of the Indian Social Service Committee took place at the Hillwood Indian Boys' School, on Sunday, June 27. The function was presided over by His Worship the Mayor, Councillor Fleming Johnston. The Mayoress, Mrs. G. Cyrus was also present. The Mayor praised the good work carried on by the Committee. After the adoption of the secretary's report and financial statement the following officials were elected for the ensuing year: Mr. M. Ramchander (Chairman); R. A. Govender (Vice-Chairman); Mr. S. Gopal (Hon. Secretary, re-elected); Mr. R. R. Moodley (Hon. Treasurer, re-elected); Executives: Messrs. R. P. Das, N. P. Naidoo, M. P. Sigamoney and R. Andrew.

The Prime Minister To Arrive On Monday

General Hertzog, the Prime Minister of the Union, is due to arrive in Capetown on Monday by the *Pretoria Castle* and is expected in Pretoria on Wednesday. He will travel by train through the Free State. Mr. Havenga, the Minister of Finance, is not expected to return from overseas until the end of July.

Mr. Mohanlal Returns

Mr. Mohanlal Raghavjee, son of Mr. Raghavjee D. Parekh of Verulam, and partner in the firm of Messrs. Chhanlal Brothers, has returned to Durban by the *Karanja* last Wednesday from his recent visit to India. While in the Motherland Mr. Mohanlal took the opportunity of visiting many of the historic places and also of paying respects to many of the leaders.

Lanore Indian School Sports

The annual sports of the above school was held on Sunday, June 27, before a large crowd of spectators. The function proved a very successful and enjoyable one and some very keen racing and jumping was witnessed especially in the senior division. The longest jump for the day was accomplished by a lad of fourteen, who leaped 12½ feet. The afternoon session of the day was the occasion of a farewell reception accorded to Mr. A. Gray, the school manager. The chairman, Mr. V. C. M. Naidoo, in his opening remarks, made a general survey of the activities of the school. He made reference to the excellent work that had been done in the upliftment of the school. He sincerely thanked Mr. Gray for his fine work and wished him every prosperity in the future. The head teacher, Mr. I. Perumal then gave a brief report of the school. Mr. Gray was then garlanded and presented with a beautiful writing set. Other speakers were Dr. K. Goonam, Messrs. W. Isbool and S. P. Singh, who expressed their regrets on Mr. Gray's resignation and wished him a bon voyage and a happy future. The day's programme concluded with a vote of thanks by Mr. A. M. Khan, and the singing of the National Anthem by the school children.

Indians In Belgian Congo

At a recently held meeting of the residents of Elizabethville, Belgian Congo, Central Africa, an Indian Association for the uplift of the local Indians was formed. The following office-bearers were elected for the year 1937: Mr. I. G. Master, president, Mr. Dayanandpuri, secretary and Mr. Naran Parbhoo, treasurer. The following are members of the Association. Messrs. Puri Brothers, M. Lalloo, Dave Lalloo, Maharakali Khan, Daya Mistri (Sandalwala), Desai Brothers, I. G. Master, Naran Parbhoo (Kuphlatswala), E. A. Gyanda Baisy, G. G. Naik, Mistri and John Kalipa. The Association expresses the Indian Associations of the Union of South Africa, Southern Rhodesia and Northern Rhodesia, who are their neighbours for their kind help and co-operation.

The Sporting World

Sam China Cup Tournament

THE South African Indian football association has set the scene of the Sam China Cup tournament at East London from September 9 to 11 inclusive. It will open as an additional match. The biennial general meeting is to be held on July 31, when Natal, Transvaal, Frontier, Eastern Province and Western Province are likely to be represented. It will be the first time in the history of the Frontier that a tournament of this magnitude is to take place.

Soccer At Verulam

Two teams of the Colonial League of Durban, Rovers and Wanderers Football Clubs will visit Verulam, on Sunday, July 4, to play two matches against the Temple F.C., first match commencing at 9 p.m. and second at 4.30 p.m.

Boxing Dates Clash

The boxing and wrestling tourney arranged by Mr. Nat Moodley for July 3 has unavoidably had to be postponed owing to the Saron Martin fight being billed for the same night. It appears that Moodley was granted permission by the Natal Boxing Board of Control to stage show on July 3 but unknown to him the Saron-Martin clash appeared in the Press. Having lodged his complaint with the governing body he has decided in the best interests of sportsmen to postpone his tourney to July 17 at the City Hall. Originally he had advertised his venue as The Indian sports ground, Cherry's Fountain, but on representations being made by patrons as to the inflammability of the site in mid-winter he has agreed to meet their views. The following programme for his show: Cecil Wolhuter (Capetown) v. Seaman Chetty (Durban) for the Bi-weight championship of South Africa 12 three minute rounds; Ranjit Singh v. Kid Vengan; Kid Khan v. Joe Aston; Kid Ramly v. M. Naidoo, all six three minute rounds. Apart from these boxing items he has arranged an all-in wrestling bout between the two well-known wrestlers: Raghavee Maharaj and Sonny Moodley over six two minute rounds.

Nightingale Sporting Club's Election

At an annual general meeting of the Nightingale Sporting Club held recently at the Hindu Sangatan Girls' School, Mayville, the following were elected:—Hon. Life Patron: Mr. S. Mahabeer; Patrons: Messrs. R. Karpath and M. Chetty; President: Mr. R. Sannaleram; vice-presidents: Messrs. J. Hurdow and D. Mahajpat; secretary: Mr. R. Lutchman; assistant secretary: Mr. L. Sookraj; treasurer: Mr. S. Gyanath; recruit clerk: Mr. R. Jagernath; auditor: Mr. G. Bhagath; committee: Messrs. D. Sewpaul, ... Bobby Singh, G. Richardson, S. Gay, ... and R. Mothan.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાડ કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, કરીરૂદ્દીન આગા ફ્રેઝ, બાર્ન છેલા, બનદી બ્રધર્સ, દુલારી, વીજેરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નબ્બાતો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમા અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં; ઘણાંઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી કદીના ગ્રાહકને ખાસ ખડાખડ કરીશું કે પોતાનાં ઓરડો તરતજ મોકલી આપવા જેથી કદીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON

PHONE 21867. P. O BOX 1155.

117 FIELD STREET :: :: DURBAN.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in 1896, Swami Vivekananda and conducted by the monks of the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of interest and utility.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order some of its contributors are:

Prof. Sir Jadunath Sarkar — Prof. Sunitl Kumar Chatterjee M.A., D.Litt. (London)
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A — Prof. Satish Kumar Bralmin, M.A., P.R.S., P.E.S.
Dr. Maria Montessori, M.D., D.Litt — Prof. E. E. Speight, M.A. (Oxon.)
Prof. Benoy Kumar Sarkar — Prof. Nalinaksha Dutt, M.A., D.Litt.
Dr. S. H. Conslet — Dr. Sir Brajendra Nath Seal, M.A., D.Sc., D.L.
Prof. Kalidas Nag, M.A., D.Litt. — Dr. Bijan Raj Chatterjee, D.Litt.
Prof. Satkari Mookerjee, M.A., Ph.D. — Prof. F. K. Schuster, I.E.S., Ph.D., D.Litt.
Prof. A. H. Syed, M.A., Bar.-at-Law — Dr. Paranjpye, M.A., Ph.D.
Dr. Pramathanath Banerji, M.A., Ph.D. — Prof. M. Winternitz, Ph.D.
Dr. Pavaknath Das — Prof. M. Winternitz, Ph.D.

It aims to thought provoking articles on constructive spiritual instructions of international practical value.

Annual Subscription: Inland Rs. 6. Foreign 10 Shillings or $ 3

ADVAITA ASHRAMA

5, Wellington Lane, Calcutta, India

MORE MILES

ON THE SPIRIT OF MILEAGE AND POWER

માઈલેજ અને ગતિ જોઈતી હોય

તો વાપરો "પેગેસસ"

PEGASUS

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, મેગાફોન, ક્લેરેટ, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી ખરીદત આવે મળી રહશે.

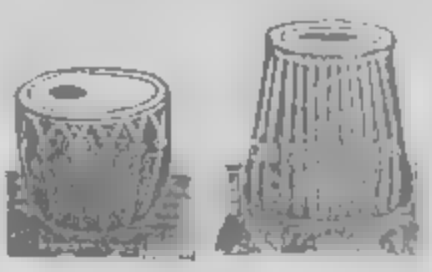

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, ગ્રેાડકાસ્ટ મેગાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટેા નીયમીત આવે છે. આર્ડકેાને હેાલસેલ ભાવથી અમે મ.લ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

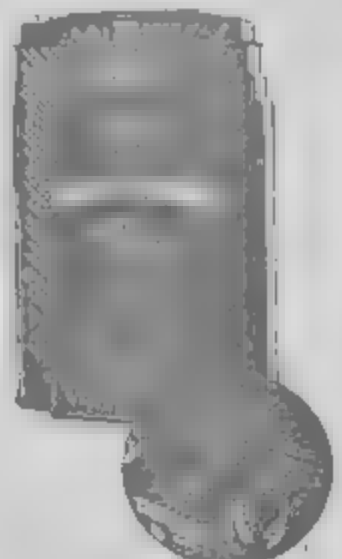
Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6.
Double Reed From £3-5-0.

અહાર ગામના ઓર્ડરેાને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એકવખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુએા.

Tablas From 22.8.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £46-0-0.

Distributors of
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003 Durban,
" 39, Verulam.

1341

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

અઠવાડિયામાં એકવાર પ્રસિદ્ધ થાય છે

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨ જુલાઈ ૧૯૩૭ અંક—૨૭.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૨ જુલાઈ ૧૯૩૭

હિંદી સવાલપર એજન્ટ—જનરલ

હિંદના એજન્ટ—જનરલ સર રોયડ રહ્મા અલીએ ગયા અઠવાડિયે અહીંની ઇન્ટો-યુરોપીયન કાઉન્સીલની મીટીંગમાં બોલ્યા હતું કે જ્યારે બીજા સભ્ય દેશોમાં મારા મકનારાઓ પોતાની દેશની બહુમતિના હિત અને સાર્વભૌમ કબજા કરવા મથી રહ્યા છે ત્યારે દક્ષીણ આફ્રિકાના ધારા મકનારાઓ એથી જુદીજ દિશાએ વીચારી રહ્યા છે. યુનીયનની વસ્તીનો અતિ વીશાળ ભાગ બીન—યુરોપીયનોનો છે છતાં યુનીયનના કાયદાઓ મોટે ભાગે તેની લઘુમતિનીજ, એટલે કે, ગોરી મતનીજ સ્થીતી સુધારવાને ઘડાય છે.

૧૯૩૬ ની પાર્લામેન્ટમાં પસાર થએલા હીંદીઓને લગતા કાયદાઓ વીરૂદ્ધ આજન્ટ-જનરલ બોલી ગયા તે પ્રસંગ ઘણું વખારે બોલશે એવી અમે આશા રાખી હતી. અમે દિલગીર છીએ કે કેટલાક કાયદાઓ, જેવા કે, ઇમીગ્રેશન અમેન્ડમેન્ટ એક્ટ, માર્કેટીંગ એક્ટ અને ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કન્સીલીએશન બીલની અંદર રહેલી ચુંચા ની તેઓએ પણ સમજુતી નહિ આપી.

૧૯૩૭ ની પાર્લામેન્ટની બેઠક, હીંદીઓને લાગે વળગે છે તેટલે કરવાની, અમારા ખ્યાલ પ્રમાણે અત્યાર સુધીમાં બોલાવવાની છે તેના કરતાં ઘણીજ વખારે ક્રાંતીકારક નીવડેલી છે.

ઇમીગ્રેશન મહેરબાની છે કે કેટલાક બાનગી ગેરબંધારણ બીલો પસાર નહિ કરવામાં આવ્યાં. પરંતુ કોને ખબર છે કે આવતી બેઠકમાં તે ફરી પાછા નહિ લાવવામાં આવે? પરંતુ જે પસાર થઈ ચુકયા છે તે પણ દક્ષિણ આફ્રિકાના હિંદીઓનો સરબુમ્ફ ચગાડનારા નીવડે તો કોઈ નવાઈ નહિ ગણાય. કદાચ અમારી આ દ્રષ્ટિને કેવળ ગણી કાઢવામાં આવશે પરંતુ સ્લમ્સ એક્ટનો જે રીતે અમલ થઈ રહેલો આપ જાતુજાવી રહ્યા છીએ તે જોતાં એ દ્રષ્ટિ તેવામાં કશુ ગેરવાજબીપણું અમે નથી જોતા.

માર્કેટીંગ એક્ટમાં માર્કેટીંગ બોર્ડપર હીંદી બેંકુલોને પ્રતિનીધીત્વ નથી અપાયું. આજ બાબતની રજુઆતના જવાબમાં ગેતી પાટીના પ્રધાન કરનલ ટેનીંગ રીટજે હીંદી ગોના ડેપ્યુટેશનને કહ્યું હતું કે ગોરાઓ, કે જેઓએ આ દેશને ગોરાનોજ મુલક બનાવવાનો દ્રઢ નીશ્ચય કરેલો છે, તેઓના મીનાજ અને મનોવૃત્તિને લીધે આ દેશની હીંદી વસ્તી સદા કનુજ રહેવાની. વળી પાર્લામેન્ટમા જ્યારે કેટલા કાયદામાં હીંદીઓને પ્રતિનીધીત્વ આપવા સંબંધી સુધારો મુકવામાં આવ્યો ત્યારે કહેવામાં આવ્યું હતું કે તો એમ થાય તો કાયદા નો જે હતુ છે તેજ નષ્ટ થઈ જાય.

વેજ બીલ અને ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કન્સીલીએશન બીલની પણ, તમા ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કાઉન્સીલો, કે જે પર હીંદીઓને પ્રાતનિધિત્વ નથી આપવામા આવ્યુ, તેથી નુકસાનકારક પ્રહાર થશે. જેમ સ્લમ્સ એક્ટને લિધે કહેવું પડે છ તેમ આ કાયદા માને નારો પણ યોગ્ય સમયમાં અમારે ઘણું કહેવાનુ રહેશે.

તેના ઉલાજ તરીકે આજન્ટ-જનરલ સુચના કરે છે કે હીંદીઓને કોઈક જાતનો મતાધીકાર આપવો જોઇએ. તેમ થવાથી પણ હીંદીઓની સ્થિતિમાં ઘણો સુધારો થાય અમ અમે જોઈ શકતા નથી. પ્રશ્ન ફક્ત એટલો જ છે કે કોને મતાધિકાર આપવો? કોને ન આપવો? કોને આપવો અને કોને ન આપવો એ પ્રશ્ન ઘણો મુશ્કેલ છે. પરંતુ જે દેશમાં ગોરા વસતા હોય ત્યાં ગોરાઓને મતાધિકાર આપવો અને હીંદીઓને ન આપવો એ પ્રશ્ન મુશ્કેલ નથી. ગોરાઓ પોતાના દેશમાં પણ મતાધિકાર ભોગવે છે અને જો આ દેશમાં તેઓને મતાધિકાર આપવામાં આવે તો તે કંઈ નવો અખતરો નહિ ગણાય. જો હીંદીઓને મતાધિકાર આપવામા આવે તો યુરોપીયનોના સમાન ધારણજ અપાવો જોઇએ.

પરંતુ જો યુરોપીયન પ્રજાને હજુ પણ ભય રહેતો હોય કે જો હીંદીઓને મતાધીકાર મળશે તો તેઓ યુરોપીયનોની સત્તા પચાવી પાડશે તો હીંદીઓ હજુ પણ એ ભય સદંતર નાશ થઈ જાય ત્યાં સુધી રાહ જોવાને તૈયાર છે.

આજે હીંદીઓ તો માત્ર ન્યાય અને અહમ્‌દનસાહ અને દયા અને દાક્ષ્ય દો એ સીદ્ધાંતનું યુરોપીયનો પાસેથી પાલન માગી રહ્યા છે. કો આ દેશના રાજકર્તા ઓ પોતાની વચ્ચે વસી રહેલી નીંદી કોમ, કે જે યુનીયનની આખી વસ્તીની ત્રણ ટકા કરતા વિશેષ નથી, તેના પ્રત્યે અદલી પણ સહિષ્ણુતા ન દાખવી શકતા હોય તો તેમા કોઈ છે એવું તો તેઓને માન નજ આવી શકાય.

યુનીયન પાર્લામેન્ટના પ્રતિનિધિ મંડળો જે પ્રસંગોએ હીંદની મુલાકાતે ગયા ત્યારે હીંદ અને યુનીયન વચ્ચેની મીત્રતા ના બંધનના કેવા મોટા મોટા ભાષણોઓ પુકારેલાં. પરંતુ હમણામાં હીંદીઓ વીરૂદ્ધ મકાયેલા કાયદાઓ અને હયાત કાયદાઓના અમલ પરથી એમના કયાંય ચિન્હ નીહાળવામા નથી આવતા. યુનીયન પાર્લામેન્ટનું છેલ્લું પ્રતિનીધીમંડળ હીંદ ગયું તે વખતે હીંદના વર્તમાનપત્રો ના પ્રસીદ્ધ રાજકારણી નોંધોના ટીકાઓ જો કે મતાકમા થઈ હતી છતા આજે તે કટવી બાબી સત્ય જણાય છે:

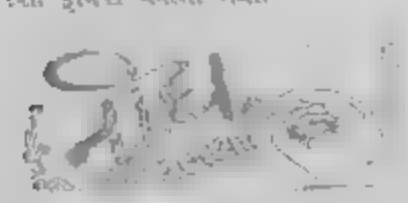
"શ્રી. હોકમેએ પોતાના ભેળાઓને બાબી આપી કે બંધના બોર અને ગાઢ આફ્રિકાને બોલી રહ્યા પ્ર ! બીજાઓના વખો મા જોવાને બદલે પોતપોતાને ત્યાંજ કામગીરી શરૂ કરવી. ... તેમના બે બંધનોના વિચાર કરતા હતા. બંને દેશમાં વસી રહેલા હીંદીઓને સારું પડતા તેવા હ ?"

"બંને આગેવાન વાની વકતા ને સાક્ષ્ય આફ્રિકાના બોર વસતી તેમાના પ્રમાણ

આતિથિ સત્કાર અને ગુજરાતથી એટલા મુજબ થઈ ... છે કે આનંદ બહેન તેમને પાછા ... લાવવી પડશે."

પરંતુ આપણે તો એટલું જ કહેવાનું રહ્યું છે કે આ દેશમાં આપણું ભવિષ્ય સુધરવાનું કંઈ જ નહિ સિવાય કે તેને માટે આપણે ગુલામીનજાતથી સડવા અને ભોગ આપવા તૈયાર થઈએ.

ગયા અંકમાં અમેરિકા વિભાગમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા શ્રી. એસ. કબરાલ. રાયના સુંદર લખમાં શ્રી. રાયે આપણને કહ્યું હતું કે: "જ્યારે ગોરા પોતપોતામાંજ લડતા હોય તેઓને ગુલામ બનાવી શકાય છે." આ ફ્રેન્ચ્રીજ વસ્તુસ્થિતિ આપણી કોમની છે અને જ વસ્તુ આ દેશ માં આપણે ચિંતા થઈ રહી છે. એ કથનના પ્રકાશમાંથી ક્યાં સુધી આપણે અધિકાર મેળવીશું તે ... ત્યા સુધી ભલે અલાધિકાર મળે કે બીજું કશું પણ મળે તેથી આપણને કંઈ ફાયદો થવાનો નથી.

ઈંદી ફેરીયા આપફ્રમ છે કે આફ્રીકોફ્રમ?

ઈંદી ફેરીયાઓના પરપ્રાંતના વર્ષનો ઘણા ... ગાંધીજી તાંગાનીકા ... ત્યાંની પહેલી વખતે ફરી ... ત્યારે કરવામાં આવેલા ... ઈંદી ફેરીયાઓ ... ઈંદી ફેરીયાઓ ... ઈંદી ફેરીયાઓ

ઇન્ડો-યુરોપીયન કાઉન્સીલની મીટીંગમાં એજન્ટ-જનરલ

ગયા મંગળવારની રાતે ઈંદના એજન્ટ-જનરલ મેજર સિમંદ રેના બ્લીએ એમ. પ. ગાંધી સાથેજેરીમાં ઇન્ડો-યુરોપીયન કાઉન્સીલની મીટીંગમાં "દક્ષિણ ની પાર્લામેન્ટમાં ઈંડીઓને લાગતા ચાલેલા કાયદાના કેટલાંક સ્વરૂપો" એ વીષય ઉપર ભાષણ કર્યું હતું. તેમણે જણાવ્યું કે જ્યારે સપળા દેશોના પારા ગઠનારા એ બહુમતિના નાના નાના ભાગો સામ્યવાદ ભાષ છે ત્યારે દક્ષિણ આફ્રિકામાં પારા ચલનારા એ ભાગો ઘણાજ દિલગીરીજનક ભાષ છે. યુરોપના દેશોમાં મુદ્દાદાર અને બહુજ ઉચ્ચ કપાય ચાય છે. પરંતુ એવું ચલાનો દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઘણુ લાંબા વખત સુધી ચેલાય નથી રહેતો. આફ્રિકના પ્રજો ઘણા જુદા પ્રકારના છે ભતાં મંજાર ગીયરેકના મનને તે મુંચવાડામાં નાખ્યા કરનારા છે. યુરોપીયનોની વસ્તીની ટીકાપ્રા બહુમાંત ભાન યુરોપીયનોનો ઇ ભતા સમકડા મોટે ભાગે ધપુ પ્રમાનનીજ સ્થીતી સુધારનારા થાય છે.

યુનીયન પાર્લામેન્ટની ઉંડણી બેઠકના ઈંડા પ્રજાને લગતા દમ બીલોને ખાના આપાપુ હતા. આમાંના ઘણા ચોખા એશીયાટીકોના વિરોધી હતા. ખાસકર ખાસ કરીને ઈંડીઓના વીરોધી હતા. એ બીલો, પાસ થવાને લગતુ બીલ, પ્રાંતીક સામાન્યસભાના ચોકારની બતાઓ આપનારૂં બીલ અને ઇન્ડીયન અસીસ્ટાંટ કોન્ડ બીલ હતા. પાર્લામેન્ટના સભ્ય બીજી રીતે તેમાંનો ઘણાંએ ન્યાની તુલનકરવાના હેતુથી બનાવેલા સામાન્યક બદલા હતા. ત માસ્ટરર્સીપ બીલ, અનાબાપ્તીસ્ટપણ એસોસ્યુપેશન ઓફ કોમર્સ બીલ, સીવીલન્સ બીલ, રજીસ્ટ્રેશન બીલ, આમ્સ એન્ડ એમ્યુનીશન બીલ, વેજ બીલ અને ઇન્ડસ્ટ્રીયલ રજાસીએશન બીલ હતા.

મારે કપ્રસ રીતે જણાવવું જોઇએ કે આખાના એકે બીલનો હેતુ, મારા મત પ્રમાણે, ઈંડીઓ પર કોઇ પણ જાતની અસરકારક અસર પાડવાનો નથી. પરંતુ અમુક કાયદાના અમલ પાછળ ઈંડીઓને કરવા આવતા ... ખ્યાલ હોઇ તેમણે આ કાયદાઓને રાજા અને દયાળુ ની નજરથી જુએ છે.

ઈંડીઓમાંથી આ રાજા દુર કરવાનો બાપારા ને ઈંડીઓનુ દક્ષણ કરવાના રાજા કાયદાઓ ઘણાંના તેમને નાબાદીકારક બનાવવા એ છે. ઈંડી પસાહના બધા કરી દેવામાં દોષાથી દુર નાટાલ જેવા પ્રાંતમા પણ યુરોપીયન વસ્તીના પ્રમાણમાં ઘણી નજરથી કરી કરવા ચવાનો બાપ રહેતો નથી.

યુનીયન સરકાર નરસેવા સાધનોમા આપતા દરેક કાયદાને રાજની નજરથી જાવા એ પ્રકર મારા હેતો બાહ્યઓની સુધ છે. પરંતુ એમાંથી ખુલીબનો પ્રશ્ન ઉભો થાય છે. બાહ્યરીજ બીલ અથવા બનાબતીકરણ એ યુરોપના બાપ કામ્સ બીલ ... આ બીલો બાપ કલકરીએ તેઓની યુનીબતાના રક્ષણ કરનારા છે બીલોમાં ઇ તેઓના હકોનું રક્ષણ કરવાના પણ પ્રયત્ન કેવામા આવે.

આ દેશની એક કરુણાજનક બીના ... સરકાર ઈંડીઓપર ગાજરાત યુનીબતા નાબરાબરીજ સંબંધ પ્રમાણે ફેરફ સામાન્યક કાયદામા યુનીબતાની ઉંડી ઉંડી કોમન વર્ષ ઉદેશના બાપાર ઘણા બહુ બાપ ચાકારોમાં ઓપનાનો પ્રયત્ન ... છે.

જેમના પ્રતિનિધિઓ માનો છે તેબાતની ... આ કાયદા રાજદ્વારી કારણોના ... પ્રેરાયા નથી પરંતુ ... આમ કાયદાઓ સામાન્યક કાયદામા પણ દાખલ કરવામા આવે છે ત્યારે કુદરત બહુમતા પક્ષ પાસે ...

જેમુનેના સાબના પ્રતિનિધિઓ ... ચાલુ રહેવું છે ... બેઠકના તા ... ગામ ... નાંધ પરત આપીએ બાગ છ અને તેઓના પ્રાબોનું રક્ષણ ચર્ચાબેર નાટાલ સીબાયજ થવું જોઇએ. રાજદ્વારી બેરોને દક્ષિણ આફ્રિકાની વસ્તીનું વર્ગીકરણ કરવા માટે સરકારી સકાય. પરંતુ જો તેની નાબે ચર્ચાબેરના આધારે આપાદિત ... બાબરવામાં આવે તો આ દક્ષણ અથવા રાજકીય બાગલા પડી જશે ને સ્થિતિ ચાલુ રાજકારણમાં ઘણ પડશે. તેમ છતાં આ દક્ષણ કાંઇ પણ સરકારથી સામાન્યક કાયદામા પણ ઘણુંબેર કાયદા કરવાની સાબણી બાવશ્યકતા નહિ રહેવા રાજકારણ કે આ દેશના પીન-યુરોપીયનોને, બાસ કરીને ઈંડીઓને, બનાધિકાર આપવામા આવશે એ પર્વ કરતાં પણ એમાંથી મુક્તતા ... ઘણા ... ઘણી ... થશે. જુદા જુદા રાજદ્વારી પક્ષોના નાબાઓએ ... ચૂંટણીની ... શરૂ કરી દીધેલી છે ... યુરોપીયનના સામે પણ બેદરકાપ રાખવા કાયદાની ... ચલાન ... નવા કાયદા ... ના ... આપે છે ...

મારો ... મત ... છે ... દાબાપુ આફ્રિકા ... પર્યુંબેર ... રાજકારણ દુર કરવાનો ... બેઠક ... ... છે ... પુરેપ ... ને ... રાજદ્વારી, ...

હજારમણું વધારે આવતી ... અને બીજાનો ... ઘણા ઘણા કારણોને લઈને ... મહત્વના આંકડા રજૂ ... નથી આપવામાં આવ્યા ... ...

આ કોન્ફરન્સોમાં બ્રિટિશ ઇન્ડિયનોને લાગે કેમ પણ સમાનતા નથી. તેઓ નથી કોંગ્રેસ કે નથી મુસ્લિમ લીગ અને કાયદાની વ્યાખ્યા તે કે અમુક લોકો જે કમ્યુનલ નથી તેઓને પણ કમ્યુનલ કહ્યા છે, અને આ રાજકારણ માં માને કરાવવામાં આવેલી છે, જ્યારે બીજા સભ્યોનો ઇરાદો તો એથીજ દૂરનો હોવો જોઇએ કે જેથી સામાન્ય રીતે કોંગ્રેસો હોય તેઓ જ કમ્યુનલ કમ્યુનલ ગણાય કે નથી લાગણી દાખવી કે આ બાબતો કયા આધારે કોંગ્રેસ સાથે સરખાવાય, દરબારથી, શેઠોથી, ઇજનેરો આદતો થી કે કયાંય કે મજબૂતાના ગોઠવણથી?

કોઈ બાબ કમ્યુનલ ઇનીશ્યલ દેશ અને ના પુરેપુરાપણ ગોલાદની ચોરીક્યન દેશ તો કે ચમકે અવશ્ય કરવાના આવી તે ચમકે શું ક્યાંથી હતી તેજ જોવાનું ...

આથી રહસ્ય ના નવેમ્બરની તા. ૨૧ મીએ જે હુકમ થયા હતા તે બાબતની હતી અને રજીસ્ટ્રારે તે ઉઠાવવા જોઇતા.

જ્યારે અને ત્યારથી બાબતોના રજીસ્ટ્રારને બંને તે ઉઠાવવા તુકમ કરવામાં આવે છે

રજીસ્ટ્રારની મુજબ નોંધો વિશે રા.રા. ઉઠાવવા માં નથી આવતી પરંતુ જે મારે આપેલા હુકમનો અનાદર કરવા નહોતા તેઓનો અને તેમ કરેલું દેખાયું તેમને અરજદારને ખર્ચ ભરવો પડશે

શ્રી જગદીશ કારલાલએ અનુમોદન આપનારો સુકાદો આપ્યો હતા.

પેટન્ટ દવાઓ વેચવાનું લાયસેન્સ

અગત્યનો ટેસ્ટ કેસ

કાઉન્સીલને કારણો આપવાની સુચના

ડરબનની મેસર્સ મક્ષ ફોરમેસાસ મીનાફરની પેટંટને કરબનના સાયસેન્સીંગ ઓથોરીટીએ પેટન્ટ દવાઓ વેચવાનાં તેના લાયસેન્સના રીન્યુઅલ મંજુર કર્યું હતું પરંતુ બાદ મેકપુટીકલ સોસાયટી તરફથી વિરોધ થયો ... આ આવ્યાથી કરબન સ્ટોરી પ્રોપ્રાઈટોર્સ કરબન સાયસેન્સીંગ ઓથોરીટી... સુકાદો કરવાને રીન્યુ અલ નામંજુર કર્યું હતું તેની સામે ફિરોકલ પેટીઓએ અપીલ કરી હતી જેની સુનાવણી જુલ તા. ૨૫ ગાંધી મેરીટઅપાલ સપ્રામ કોર્ટમાં નાલાગના જસ્ટીસ પ્રેસીડન્ટ શ્રી. જસ્ટીસ ડીમાસ અને શ્રી ઓકેરીંગ જસ્ટીસ કારણાયણ સમક્ષ થઇ હતી

દલીલો પતા સબપ્રમાણ આપ્યા બાદ લાયસેન્સીંગ ઓથોરીટીના સુકાદો કેરબનના પ્રોપ્રાઈટરોના અરજીઓના સંબંધમાં કાઢ સંબંધ કરબનના આસીસ્ટન્ટ ટાઉન ક્લર્કે તરફથી ઓફ "સર્ટીફીકેટ" સીવાય બીજું કશું રજુ થયું નહોતું. પ્રોપ્રાઈટરો પોતાના સુકાદા આપ્યા તે પછી પ્રોપ્રાઈટરે કારણ આપ્યા હતા. શ્રી. જસ્ટીસ મૈયોર્નો જણાવ્યું કે "આ ઓફર ટાઉન પ્લાનિંગ ... છે કે કારણો નથી આપતી. આ બાબ ટાઉન પ્લાનિંગ પોલિસી ... ... કોર્ટને જણાવવા નથી માગતી અને તેથી આ કારણો આપવા નહિ પરાવનાર એક બાબતના કારણ જાણવાનું કોર્ટને સર્ટીફીકેટ મોકલી આપે છે."

જસ્ટીસ પ્રેસીડન્ટ જણાવ્યું ... ... સેવાની અપીલ થઇ ... ... મંજુર તરફથી મોટું અગત્ય કારણો રજુ થવાજ જોઇએ એમ માનવું જ અગત્ય થાઈ છે. અમો આ બાબતને મુલતવી ... ... રાખી અપીલિએ કોંગ્રેસ ... કોર્ટ પ્રોપ્રાઈટરને પોતાના સુકાદાના કારણે આપવાનો ... ... કોર્ટ ... ... આ બાબતોના કોર્ટોએ આજ લીધેલા કોમ તેઓની જાહુમતિ તરફથી સંમતિ આપવાનો ઢાળે કર્યો ... ... આમારી સુચના જે અમે કરવા પ્રોપ્રાઈટર તા ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

અમ્બાળાઓપર બળાત્કારકરનારાઓને નપુંસક બનાવવાની ચળવળ

સા. ઉચ્ચ અધિકરણ ધારાસભ્ય એપ્રોક્રાસ્ટરેસ પુનાયને એવો ... પસાર કર્યો છે કે પાતળી ટુકો. કરવી બાળકો અને પુખ્ત આગણાઓપર થતા બળાત્કારથી તેમા બાળકો અને આગણાઓની જંદગી બરબાદ થતી હોઇ અને તેવા ગુન્હાઓના માટે કાલ થતી સજા ઉપરાંત બધુમા કેદ ... આ બધુસક નાબુદીજ થવાથી તેવા ગુન્હા કરનારા લોકોને એમ માનો આ સજા એવો ભયકર કરાવવાને પોતાનું બનાવુ બરબાદ કરવાનો કરાર કરે છે કે જેથી કેદીને ૧૪ વર્ષની અંદરની બાળકોની ઉપર બળાત્કારના બનાવ તેના પ્રસરણના ગુન્હા ગારને નપુંસક બનાવાની સજા પણ કરવા... કરવામા થઇ પડશે. એક ... પાર્લામેંટના એવો ધારાનાની સજા કરવા કરે છે, તેમા ૪૪ ઉપર સ્ત્રીઓના જુદી જુદી સામાજીકોના પ્રતીનીધીત્વ ધરાવે ... બન્ન બનેલા ... મેમ્બરો છે, તેણે આ કરારપર સહી કરી હતી. ૪૪ સામાજીકોના જુદા જુદા પ્રતીનીધીઓએ કરાવને રેકો આપ્યા હતા ... નેશનલ કાઉન્સીલ ઓફ ... ને કે ... બધુમા કેદ આવે તેને રેકો આપવા જણાવ્યુ હતુ.

નેશનલ કાઉન્સીલ આફ વીમેનની બોરલ વેલફેર કમીટીના પ્રમાણ બીલીસ ટોડ એ ... આવા ગુન્હાઓ અંગેની નોંધ... બાબતના આંકડા રજુ કર્યા:

ગ્રેટ બ્રીટનમા ૧૯૩૪ મા ૧૬ વર્ષની અંદર ના બાળકોપર બળા ગુન્હાના ૨,૭૦૩ કેસો થયા હતા. અદાલતો ૧૫૬ સેળ વ... અંદરની બાળકોપર ગરા ગુજારના થયા હતા, ૮૪ બળાત્કાર (રેપ) ના કેસો થયા હતા જેમાં ત્રણથી પાંચ વર્ષની બાળકા પર કરી. ૧૭૦ ગુન્હેગારોને દંડ થયા હતા. ૧૮૦ ને ... વર્ષની અંદરના છોકરાઓપર ... ગુજારા માટે સજા થઇ હતી

દક્ષિણ આફ્રિકામા ૧૯૩૪–૩૫ મા ૧૬ વર્ષ ની અંદરના બાળકાપર બીજા ગુજારાઓ માટે ૨૬૧૯૯ ને સજા થઇ હતી.

દક્ષિણ આફ્રિકાના કેપ ના મારે ગમુક દાખલાઓમાં બરબાદી બળા પણ થઇ શકે છે, ઓસ્ટ્રેલીયામા પણ બરબાદી સજા થઇ છે માત્ર જર્મનો જે ગૌરવ લેતા હતા કે બળા બાળા ગુન્હા માટે નપુંસકપણાની સજા કરવામા આવે છે.

ગોલ્ડકોસ્ટના વિમાને ત્રિજો સપ્તપ્રવાસનો સુકાદો

જોહાનીસબર્ગ ના મહાદ્વીપ એરોમાં ના. સી એમ. ફ્રેઝર તરફથી મોટરના માલીકો અને વીમા કંપનીઓને બબ્બુકાસોના બાબતનો જુબ ૫. ૨૬ માટે આપવામા આવ્યા ... મેજીસ્ટ્રેટ કરવામા હતુ કે બળા ગોલ્ડ કોસ્ટના વાલીસોનું મોતીમાલ નાંધ કરવા કેમ ના વીમાના કબુલાત કરતુ પત્રોએ નોંધ બધાવ ... ની તેની રૂબે પ્રોબાયલના નાબુદ્ધ ... ગાંધી રાખના નથી. પ્રસ્તુત કેસના મેજીસ્ટ્રેટ મોજરસોપાસ્ટ બ્યુમોન્ટના બનાવતા બાબતમાં ગોલ્ડકોસ્ટના મીસીસ એક વીમાસ ... ફોર પાસરબુક કોર પા. ૧૩–૬–૦ ના ગાળો ... ને ... પોલીસ મોટરકારના વીમાના બાબતના વીમા... પ્રાથમિક ... વી. ૨–૬ ની સ્ટા... ચેર્ટ કરતા બન્ન પક્ષ તરફથી રિવકારમાંથી બાબતો ... હતી ... ૧૬ જુન ૧૯૩૫ ના વીમાના બાબતકર્તને પોતાની ગાડના રોગ માટે ... પ્રોપોઝલ ફોર્મ ... કરી હતુ. વીમા પોલીસી ના. ૧૮ જુન ૧૯ ... થી ના. ૧૮ જુન ૧૯૩૬ સુધીની ... હતી અને બન્નેવાથી. ... ૧૯૩૬ ના ફેબ્રુઆરી અને ... ૧૯ ... ને ... ટીમર ... વીમાના ... બનાવતા ... ના ... ...

ઓફરનું ઉદાહરણ કાંઈક નીચલા માટે આપવામાં આવ્યા હતા જે ઉપર આપીશ ગયાં ગોરીકરાજ્યની સુપ્રીમ કોર્ટના જજ પ્રેસીડેન્ટ ના જસ્ટીસ રીમાણે તા. ૨૧ જુને સુબોધ આપી ડાર્બેસ્ટ કરનારને કેદની સજા ફરમાવવામાં ગુજ્ય કર્યો હતા.

ઠરેલનામાં અનચાર

જુલાઈ સીઝન માટે આફ્રિકા ગયલના કલાકાર મારકસો ધીજવોહર, રોચેસ્ટર અને કરીમ શાહ ઝોબાદીન ડરબન આવી પુગ્યા છે. ઓનપ્રીસન સ્ટાર હબર ટ્રાનો છે તેવા પ્રથમ માનુસોનું સ્વાગત છે. તેમાં ૧૬ નાની મોટી તોપો સાથવામાં આવી ... ૨૧ ઈંચની બાર રોરસીડો ટ્રમુખો છે અને હવાર ત્રિમાનો પણ છે. ઓજવોટર અને રોચેસ્ટર પગલાક ઓફ હબર ટનની છે તેઓ દરીઓમાં માઝનો સાફ કરવાનું પણ કામ બજાવે

મીલકતનાં વેચાણ

ડરબનમાં તા. ૨૧ જુને થએલાં મીલકતના વેચાણમાં ચે સ્ટ્રીટ અને ... ના સ્ટ્રીટના ખુણા ઉપર આવેલી દુકાનો બાલ્ડાના મીલકતના પાર્ડિક ૧૭૫૦૦ ઉપજ્યા હતા. પ્રન્ટ સ્ટ્રીટમાં રપકર્ન-પીટ વાળા ઓફ મીલકતનો માસબુ પોર ૨૪૫ સાથી થઈ હતા ... તેના માલેકની જંગલી બાબત રસીમારવાના આવશે. આમ સ્ટ્રીટની ત્રણ પ્રોપ્રાયના માટ પોર ૨૨૨૫૦ ના ઓફર થયા હતા પણ સાટ થયુ નથી

દિલ્હગામનો અંત

પોર્ટએલીઝાબેથમાં ગાલ્વીન કન્ટ્રાકટરે અને કાગદારોને પગારમા ધાંધા પડતાં ... મહારોગ પહેલી હડતાળનો ઓફ બહુવાદીમાનો આંત આવી ગયો છે આ ... ામાં માલેકો અને કમદારો પુરેપુરીમાન હતા ... ના કાગદ પગારમા ૧૦ાસારાઓને ઓફ કરાવાની મી ૨ ... અને બીજા કારીગરોને ઓફ કરાવાની મી ૬ આપ ... ા નથી થયુ પણ ... ાલુરના પગારમાં ફેર ફેર થયા નથી. તેઓને ઓફ કરાવાની પણ ચેતી મળતાં કોલ્ડ ના કીન્ડી કમદારિ પગા ... ા મહીનાથી નારા માલેકોર સાથે પડેલા ઝોપા ફુ... ા ગિકાર થયા પડયા છે. તેમો ની કન્ડકટીલ્સ કાઉન્સીલ કાર્ય નાપા નથી અને યુનીયન સરકારે ... ના સુપ્રીમા કાર્ય ચલાવી પગલું ભર્યું નથી.

નવો જન્મ

સીબોગા નામનો નેટીવ ઝોહાનીસ્બર્ગમાંનો બલ્યુરીયા કલાક ઈંડીયનોમા પોતાને ... ા થયા હતો, ... ા રોયલ બુક્સ ઓફ મીકન મરજાની ... ી હતા. મેજરબાનીમાં તેરીય બાસ્તે મોટો ... ાસોગ થયો હતા. સાજ પહલાં રીમાનો ... ાનને ... ાયર ... ાપો ... ાદી તરફ ... ા હતો ... ાંથી પાછો નહીં ફરતા રીમાનાના ... ા રોપ ... ા નીકળ્યા હતા ... ાને ઓફ ... ાદી પાને ... ુકડો ... ાકય પડેલો ... ાયો ... ાવ્યો હતો. રીમાનોતોને ચેર ... ા ... ા ... ાને દફનાવવા માટે પોર પોતાની તૈયારી કરી હતી ... ા દાદા ... ારે ... ા ... ા રીમાનોતોને ... ાદીમા મુકયો ઓફનામાં તેણે પોર ... ારકર્તા ... ારી રાણીની ... ાયર પડી હતી રીમાનોમાં ... ાદિ પણ્યોજ્ય રીપિ હતો તેથી ... ઓફરમ ... ાકટો ... ાપ ... ાયો હતા ... ાદિનો નાશો ઉલરતાં પોર્ક ... ાપુ ... ાયન ... ાગતે ... ા રીમાનોના ... ાયતે દરમ્ય ... ાનો ... ાગ હતો.

માજી સ્ટેશન માસ્ટર

... ાનમાં ... ાપુ ... ાયું ... ાયો રેલવે સ્ટેશન માસ્ટરના ... ાકો ભોગવ્યા પછી રીટાયર ... ેલા ... ા. ઓડવર્ડ ફેનવીકનું ગઈ ... ુપેની ... ુમારે ... ા રપ જુન ... ારમુ ... ાયમાં ... ુ. ... ા. ફેનવીક ભોજ ભગીચાના ... ારે ... ાસીન હતા અને ... ાનાના ... ેરણાની ... ત્યમાં ... િસ્તાર ... ુપ્ત ... ાજ ... ોના હતા તેઓ "અરમી ... ોડ ઓફ ... ાયી ... રાજ્ય" (રાજે પડેલા ... ુપ્ત ... ાનો ... ેરણી - ... ેલા ... ઉપનું ... ે ... ુપના ... ેમ ... ાદ ... ાપના હતા.

કેપટાઉનના સમાચાર

(અમારા ખાસદરબરી તરફથી.)

૨૧. ... ારીબમદાસ તલ્લુકાના પટેલ અને ... ા ... ાણાબાપ પટેલ ... ાદેશ ... ા હોવાથી કેપટાઉનના ... ાંદરે તેઓને ... િદાય ... ાપવા ... ા હતા. ... ીજા ... ાજ્યો ... ાવ્યા હતા ... ; ... ાસ્ટર ... ીદુ ... ેસા શીઓશન અને પાદીદાર ... ાસવાણી ... ો ... ાજ્ય ... ેજ્યના ... ધુમ ... ીબાન ... ેસવલાલ ... ગજીવન પટેલે ... ાજને ... ેવા ... ારવી ... ુલ્લના ... ારે ... ા ... ારી ... ુબારકબાદી ઈચ્છી હતી ... ા. નરોત્તમ ... ાસે ... ીદુ ઓસોસીએશનના ને ... ાવાસ્ય શીબીંગ અને પાદીદાર સોબાસ્ટીને ભેટ ... ીધી. અને ... ાનદિવાન ... ોપનિબ્રા... ... ારે ... ાવાસ્ય શીલીંગની ભેટ આપ હતી. ... ાણાબાપ પટેલે ... ીદુ ઓસોસીએશન ... ારા ... ેલ ... ીબીંગ અને પાદીદાર ... ાસવાણીને ભેટ ... ીધી ભેટ આપી હતી

—કેપટાઉનના ... ાણીતા પારસી પેપારી ફી. મુંચેરજી, ચીના, ... ાપાન અને ... ીજની ... ણી મુસાફરી કરી ... ાદ્રકુટુંબ કેપટાઉન ... ાવી પહોચ્યા.

—પરના ... ાલીકના ઓફ ... ાજરીના દિવસ જુદા જુદા ... ુકમોમાંથી ... ુલ્લામ પોક ૧૯૬—૭—૧ ની ... ીમિતની ... ોરી ... ેકરા ... ાદ્રકુએ નીલ ... ોરને પકડવામાં ... ાવ્યો હતા. પોલીસના ... ેટ્રલેન્ડના ઓ ... ોરેલો ... ાલ ઓફ ... ેરીબ અને ઓફ ... ોરા હતાય, ... ેજીસ્ટ ... ાનને ... ેબલોનમાં ... ેનો ... ાખવામાં, ... ા. પોલીસે ... ાદમાલ ... ા ... ાજ પુરાવ ... ેજીસ્ટ્રેટ ... ાલ ... િર્ણય ... ાપ ... ાપતો નથી ... ેમ ... ાવ્યુ. પોલીસ પરમા ... ાવે ... ાવાલ ... ેમો ... ાવ્યો હતો. ... ાજ્ય ... ેજીસ્ટ્રેટ ... ીદુ ... ાણાના ... ાપવા ... ી ... ોર ... ુકમને પાપસ ... રી ... ુદરાવાના ... ાદેશ ... ા. તેઓ ... ીદુસ્તાની ... ાપવા ... ી ... ોર ... ુકમને પાપસ ... રી ... ુદરાવાના ... ાદેશ ... ા. ... ાજ્ય ... ેજીસ્ટ્રેટ ... ીદુ ... ાણાના

પ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

દક્ષિણ આફ્રિકાના અખબારો તાજેતરમાં પેઢાલવા આપેલા એક તારને ઝેક "સ્ટેન્ડ મક્કમ" થયેલો ઉપરોક્ત તા. ૨૬-૬. અમલદાર વાકેફ હતો. ડરબન આ ફેસ્ટ ગોલ્ફ પેઢાલ તા. ૨-૭ અને ન્યૂકાસલ્સ ખાતે તા. ૭-૮ થી મળી શકશે.

સ્પ્રીંગફીલ્ડના દોડવા ખેલૂતોને ડરબન ગીરા કાઉન્સીલ પાસેના ઈન્ડસ્ટ્રીયલ અખાડામાં "કાકા સાહેબ" ના ફિલ્મોથી લાહાર પરવડુરી માં એક ખાસ મજા કરાવ્યા હતા. આમ સ્પોન્સરે સ્પ્રીંગફીલ્ડમાં મળેલી દોડાઓની ગાર્ડીનગર ... એ. ફ્રીસ્ટોકર મારફત ડરબન ગીરી કાઉન્સીલના ... ડિપ્યુટેશન જવા ... હતી

ડરબનની કોલ્ય ચેરીટીસ કી બાબા મેસર્સ ડી. હબ્બુ એંડ કંપની કુંપનીના પબ્લીસીટી ગયા રવીવારે ગરમ પાણીના બાથમાટે ખાસ ખાતા સોમવારે ભોજાંએ ગરીબોના ... ... ઓટીસ અરદીઓ ... રાખી હતી.

ડરબનના તા. ૨૬ જુનો ગાર્ડનર ફ્રીટના ગોરાણ ... ... ક્રોસ્ટ્રેચરની ... ... ફેરી ચોરેલ તા. ૪૦ પેકેટ ... ... ચોક્કા ચોરી ગયા હતા. ... ...

ડરબન ... ... ફોરમ ... ... ચૂંટી ... ... તેનું ... ...

ગોકુલ ... ... તા. ... જુને ... ...

હિંદ-સ્વરાજ

ગાંધીજીનો રાજકીય કુનેહ વીષે મી. આર્ડી બૅનેસ.

શ્રી. હીરજી પારેખના બળતર રૂબરૂ મી. આર્ડી બૅનેસ, જેઓ હૉંકૉંગના પ્રમાણે નીકળ્યા [illegible] તેમણે પ્રીટોરિયામાં જાહેર ભાષણમાં જણાવ્યું હતું કે નવા હિંદી આંદોલનના પહેલી શરૂઆત મહાત્માજી અને તેમના સાથીદારોએ કરી હતી. [illegible] ત્યારે રાજદ્વારી કુનેહ દેખાઈ છે. નવા નેતા [illegible] ચીજ બાકી જણાયેલ [illegible] છે કે [illegible] રાજકારણ જણાયેલું છે તે કામમાં જેટલી પણ બેદારથી દેખાય નહીં, રીવરસ કે તેનો ગોળ ફિરવાય કરાય, તેનો [illegible] કરવા તમારે કરીબાદ થવાનું [illegible] ખેડાણી અને શાંતપ્રચારની જના દેશમાં જરૂર છે અને તે સંબંધમાં બેદરકારી [illegible] જરૂરકાર છે હિંદ સ્વતંત્ર [illegible] માટે હકદાર છે અને તેણે સ્વરાજના રક્ષણ [illegible] રચવો જોઈએ.

બોપાલમાં સત્યાગ્રહ પરેડ

બોપાળ રાજ્ય હિંદુ ધર્મપદ ધરવા માગે બોપાળ રાજ્ય મનાઈ હુકમ બહાર કર્યો છે, પણ બાના કાર્યકર્તાઓએ [illegible] પરીપદ નહીં કરેલી મુદત ગાયના માટે છે અને બા પ્રાણાની સૂચના [illegible] ગોકળી બાબા [illegible] કાર્યા કરેના હકદ બાબતના બાનાવા બાબો [illegible]

મૂંબઈમાં અન્સારી દીવસ

બાના બાબદુલ [illegible] દો. અન્સારીની પહેલી સંવત્સરી [illegible] મુકા બંબિમ ઍસોસિએશનમાં [illegible] બા પ્રસંગે પ્રમુખે બોલતા કહ્યું હતું [illegible] તાનાને બદલે કામ કરવા લાગે તો બાપણે દેશનું ખરું ગૌરવ [illegible] મને તો બેબા લાગે બ કે મુસલીમ બેકાનો [illegible] બાબતો નથી બાન હિંદુ બોલાનો [illegible] બાબતમાં નથી. [illegible] બાનો બાબાણ કરવો જોઈએ કે બાનો બાબાણ કરવો જોઈએ હિંદુ-મુસલીમોની બાગી [illegible] બાજ છે

ગુલામોને તાજપોશીનો આનંદ શું ?

"બના મુખી બાબણે મુબાબાની બબાબીનીબો [illegible] બાબો બા મુખી તાજપોશીના ઉત્સવો [illegible] ન થાય" તાજપોશી-બબિબાકારના ઠરાવ પેપ કરતા બો બકબંદ બાંતાબબુ બબાકરે ઍડ [illegible] બાબાએ [illegible] બા બાબાએ [illegible] બા બાબાને બબાર બબાવવામાં બાબ્યા [illegible]

[illegible] બબાબી [illegible] બબાબીએ [illegible] બબાકરે [illegible] બબાબીએ બાબાબુ બબાબાબુ [illegible] બબાબીએ બબાબીએ [illegible] બબાબીએ [illegible] બબાબીએ [illegible]

વિવિધ વર્તમાન.

સ્પેનની સરકાર

બીજા પાના પરથી ચાલુ

પ્રજાસત્તાક સ્પેનની સરકાર ગઈ કાલે રાજીનામું આપવાની છે. પ્રધાનપદના ઉમેદવાર તરીકે મેસર્સ અઝાના અને લારગો કાબેલેરોને પસંદ કરવામાં આવ્યા છે. આ બન્ને ગૃહસ્થો સમાજવાદી પક્ષના છે. સ્પેનમાં ચૂંટણીના પરિણામ પ્રમાણે સમાજવાદી પક્ષ સૌથી મોટો પક્ષ છે. તેથી તેના આગેવાનોને પ્રધાનપદ આપવામાં આવ્યું છે.

ફ્રેન્ચ અને બ્રિટાનીઓ

ઉત્તર ફ્રાન્સ તરફ ગોપ્યમાણ મહત્તી માફેલર કબાર ભાગ બ્રીત્ત બ્રિટાનીઓ દ્વારા બિનાન ભાષા બોલતા લોકોમાં ભારે ભય ઉત્પન્ન થયો હતો. બ્રિટાનીઓને ગણવા માટે ફ્રેન્ચોએ ૧૯૨૬ માં વસ્તીગણતરી કરી હતી. તેમાં ૧૩ લાખ બ્રિટાનીઓ ફ્રેન્ચ ભાષા બોલતા હોવાનું જણાયું હતું. ૧૯૩૧ માં ફરીથી વસ્તીગણતરી કરવામાં આવી ત્યારે ૧૩ લાખ બ્રિટાનીઓ ફ્રેન્ચ ભાષા બોલતા હોવાનું જણાયું હતું. આ પરિણામ ઉપરથી ફ્રેન્ચોને ભય લાગ્યો હતો કે બ્રિટાનીઓ ફ્રેન્ચ ભાષા બોલતા બંધ થયા છે. પરંતુ ૧૯૩૧ ની વસ્તીગણતરી વખતે બ્રિટાનીઓને ફ્રેન્ચ ભાષા બોલતા બંધ કરવાનો પ્રયત્ન થયો હતો. ૧૯૩૧ ની વસ્તીગણતરી વખતે બ્રિટાનીઓને ફ્રેન્ચ ભાષા બોલતા બંધ કરવાનો પ્રયત્ન થયો હતો.

મોટરકાર—ટ્રેનનો અકસ્માત

મોટરકારને ટ્રેનની સાથે અથડાવાથી ૧૩ માણસોનાં મૃત્યુ થયાં હતાં. ૧૩ માણસોનાં મૃત્યુ થયાં હતાં. ૧૩ માણસોનાં મૃત્યુ થયાં હતાં. ૧૩ માણસોનાં મૃત્યુ થયાં હતાં.

ફ્રેન્ચોની અકળામણ

ફ્રેન્ચોની અકળામણ ઘણી વધી ગઈ છે.

'વણેલી હવા' અથવા ઢાકાની મલમલ

લખનાર ચંદ્રશંકર મહાશંકર શુક્લ

[લંડન ના અમારા ઓફિસ ખાસદાર નામના એક અંગ્રેજે તૈયાર કરેલી 'આબકોટીકીય ઓફ ઈન્ડિયા' નામની જાનવોરોની મંથમાળાના ત્રણ ભાગ ડીટ્ટાનામાં ૬. ૬. ૨૮૬૮ માં પબ્લીશ્ડ થયા હતા. એમાં 'મુસલીન કપડાની બનાવટ' ઉપર એક લેખ જે તેમાંથી નીચેનો ઉતારો આપીએ. ન ઢાકાની ફિલ્મ પ્રકારની મલમલ કેવી રીતે તૈયાર થતી તથી ૬ ૬ ૬ ૬ આ બનાવ ૬ ૬ આજથી લાગેક વરસ પહેલાં મનુષ્યના ઉપલકોશમાં એક કાચકપ કરી તે તેના પાણ્ય આપી દુનીયા દેખ થઇ હતી. અત્યારે તો એ વસ્તુઓ ૬ ૬ ૬

ખબરપત્રો

રાષ્ટ્રીય જલસો

ગુરુ તા. ૨૯-૬-૩૭ના રોજ રાત્રે ૯ વાગે સ્ટ્રેઇનના લાયબ્રેરી હોલમાં રા. ર. વસ્તાના પ્રમુખપદે રાષ્ટ્રીય મેળાવડો મળ્યો હતો. પ્રારંભમાં રા. ર. વસ્તાએ સભાનું કામ શરૂ કરતાં જણાવ્યું કે આજે આપણે રાષ્ટ્રીય મેળાવડા માટે ભેગા થયા છીએ. આપણા દેશની સ્થિતિ કેવી છે તે આપણે સૌ જાણીએ છીએ. ત્યારબાદ ટૂંકમાં રાષ્ટ્રીય મેળાવડાનું મહત્ત્વ સમજાવી ...

જોરદાર ટીકા

શ્રી. મંસુખલાલ ઝવેરી તરફથી ટીકાનો ... આવતી હોવાથી અમારે ઓફ અખબારની તરફેણ કે. કારણકે, ગાંધી, ગુજરાતી અને બારડોલી આ ચારે બાબતોનું સુંદર ગાન! બારોબાર ... માટે રાષ્ટ્રીય શિબિરો સારે ... ટીકા અમારા પરે નોંધવા સારવારે ... પત્રને સ્તંભો અરજી કરવી. ધારણ કાયકરા ... ધારમાં ...

રમણલાલ ઝવેરી
મંત્રીશ્રી,
શ્રી પ્રાદેશીના ટીકા ... ...
બોરસદ ૧૮૭૯, ઈરાદીના.

... ...

રમણના રાષ્ટ્રીયની ... ...

અકસ્માત

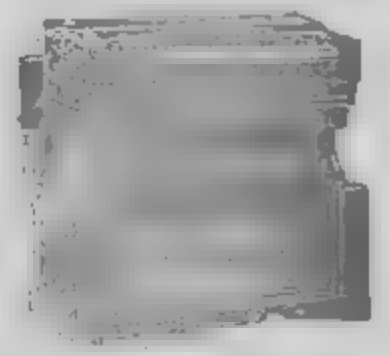
બુધ તા. ... ...

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપ્યા વગર નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા ભજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ગ્રામોફોન ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી નેગજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

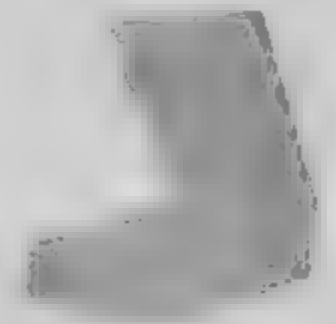
પગતર હારમોનીયમ પા. ૬–૭–૦
ડામના ,,
હબલ રીડના પા. ૩–૫–૦

. લોઢા કાકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૬ ૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧–૧ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તેના શા માટે વધારે પડસા ખર્ચો છો.

લખો અથવા તાર કરો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વાગ, ગીતા, સરદાર તેમજ એકોર્ડીઅન્સ વગેરના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી નીલેફોન અતની રેકર્ડ મેઈજની પેટીઓ આની ચુકી છે તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન કબજી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, ગેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાય જેન્ડના ભાગોમાં વર્ષો વટાડો કર્યો છે

કોઇ પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

[illegible] stock of latest [illegible] Tamil, [illegible] gujarati and [illegible] have been specially [illegible]

Apply for our catalogue On Harmoni[illegible] sold under [illegible] guaranteed for 3 [illegible] before you [illegible]

Phone Day 2-3160. RAJCOOMAR. Phone Night 2-3160.
UNDERTAKER
Coffins & Wreaths all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearses at Moderate Charge. Funerals Conducted and wreaths supplied to all parts. A call solicited day or night.
રાજકુમાર
મજૂરદાર
દિવસ, રાત્રિ. મોટર અને ઘોડા કાઢી કે ઘોડા વગર દુઃખ સાથે પૂરા પાડવામાં આવે છે. ભાવ વિષે પૂછવું.
11 Victoria Street DURBAN

PHONE 33-4691. BOX 2626.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસો, કેબલ અને ફીચન ફર્નેસર પુરૂં અથવા જરૂરિયાત પ્રમાણે અનાવનાર તેમજ તુર્ત દફનીંગ સરંજામ પૂરો પાડનાર.
બહારગામ ખાવાનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ અને સ્વાદિષ્ટ પસંદ કરેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને બીજા તૈયાર કરેલાં પાવડરો જે જરૂરિયાતવાળ આપની સાથે બની શકશે. આપે ઉત્તમ માલ, તેમજ ઘરના બનાવી શકતા નથી એટલે વખત સંભાળી આપી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4294 K. N. PADIA. P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4403 Tel. add.: VALSHTEL. P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms:- NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ.
જોહનીસ્બર્ગ મારકીટમાં બનાના એજન્સીના કાયમ નં. ૬ બનાનાના સૌથી સોંઘામાં
ગામમાં તથા રીટેલ કરવા, વેપારીઓએ અને ઉતારૂ મકાનના અનાનાની ફળોમાં બનાનાના કારણે દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા દરેક જાતનું ફ્રેશ ફ્રુટ વગેરે ... મંગાવો
ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રોકડેથી અથવા C. O. D પી બાદ મળી શકશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
... ...

'Phone 2-3381 Tel. add. "Dealmore."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
—and—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Navijcas and Mandarines
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ફર્મોના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા ... સરના
C. O. D. થી મળશે.
P. O Box 755. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી."
... ...
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
બાજુ માટે પુછો યા ઓર્ડર
... આફ્રિકાના સૌથી મોટા ...
સામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
71, Prince Edward Street,
DURBAN

M. H. DESAI.
અમ. એચ. દેસાઈ.
જોહનીસ ફ્રૂટ મેરચંટ.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ પુનીલના ગમે ત્યાં સ્ટેશનમાં C. O. D. થી માલ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St Durban

છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી ચમત્કારિક આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે
બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)
નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી
બાળકના ... ...

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

જનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક	મહારાણા પ્રતાપ	ફક્ત એક સેટ બોક્સ સાથે કીમત પા. ૧-૫ નું સેટ
,,	રૂપ સાગરીક	ફક્ત એક સેટ બોક્સ સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એમ. ઓ. પી. ગ્રામોફોન	પરથી	ફક્ત એક સેટ બોક્સ સાથે કીમત રૂા ૧૫ નું સેટ
નાટક	ગુણસુન્દરી	ફક્ત એક સેટ બોક્સ સાથે કીમત મા. ૧૫ નું સેટ
,,	સાવત્ર ભારથી	ફક્ત એક સેટ બોક્સ સાથે કીમત પા. ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
,,	રાજ સંગાલ શાહનું સેટ	[illegible]
,,	[illegible]	
,	[illegible]	
	[illegible]	
,,	[illegible]	
	[illegible]	
,,	[illegible]	
	[illegible]	
,	[illegible]	
,	[illegible]	
	[illegible]	

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકૉર્ડોનું [illegible]
'ઇન્ડિયન ઓપીનિયન' માં જાહેરાત.

[illegible]

જાહેર જનતાના ફાયદા ખાતર અમારી દુકાનો ઉપરાંત નીચેના એજન્ટોને ત્યાંથી પણ રેકૉર્ડો મળી શકશે.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગયના

માસ્ટર અમીર બકક્ષના

૧૪૧૦ "મોહયદ મોહમ્મદ પ્રકારે ગલાલ" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડ આવી પહોંચી છે.

આ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છ પણ પબ્લીકને ડાલ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બકક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૧૪૧૬ ના કૌવ્વા કેમ આસમમ મજ્યા
કોવા કમલી લાલ.
આ રેકોર્ડ ...

પ્રોફેસર મકરામુદ્દીન

... ફુલ ફુલ ફુલ
... મેરા દીલ ... યાદ ... મોહબ્બે મોહમ્મદ
૪૦૬ મોહીબ્બના મોહબ્બત મારી ચીજ છે

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૪૨૪ આવા આકાશો અણાદ ...
મોર પક્ષ આપણી ...
૨૪૦૬ આપેલા ...
૨૪૧૬ પકડાશે આપણ (...)
૨૪૧૪ ...
૨૪૧૭ ... (...)
...
...
...

શુકી કવ્વાલ

૨૪૩૩ આપણે ... ...

ગોલવી નૂર મોહમ્મદ

૧૪૧૧ ... ...
૧૪૦૧ ...
૧૪૦૦ ...

અઝીઝ કવ્વાલ

૨૪૦૯ ...
૨૪૦૭ ...
... ...
... ...

ઝીયાઉદ્દીન હક કવ્વાલ

... ...
... ...
... ...
... ...

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૪૨૨ ...
૨૪૨૦ ...

નુરે ઇસ્લામ.

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોકસ
સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavalar-Parasakthi, Veera-Ramayanam, Sumaithangi, Sivan Sundari, and thousands of other Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ.

પારસી, ક્રીશ્ચ્યુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીયાળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોકકસ પાકા અમારે ત્યાંથી મીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી બાજી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માહેતાને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)
202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo."
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
[illegible]
SPECIAL ORDERS SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાપનાર
અમે આપવાના ઓરડર બાબત કંપનીને લખી સારો માલ (C.O.D.) થી મોકલીએ છીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.
103, PRINCE EDWARD STREET.
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાપનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીતે કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ઓકસ ફ્રી.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવિંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ડિફાયત સાથે બનાવી આપશે.
હાથલ ઓર્ડર આપી બાજી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મીરતી ૧૯૪૩ ગુજરાત	દીંદુ ૧૯૯૩ ગત	મુસલમાન ૧૩૫૬ હીજરી આધાર	પારસી ૧૩૦૭ શહે. કદમી	સુર્યોદય કા. મી.	સુર્યાસ્ત કા. મી.
રવિ	૯	૨૯	-		૬-૪૯	૫-૩
સોમ	૩		-	૧	૬-૪૯	૫-૩
મંગ	૪		-	૨	૬-૪૯	૫-૩
બુધ	૫	-	-	૩	૬-૪૯	૫-૩
ગુરૂવા	૬			૪	૬-૪૯	૫-૩
શુક્ર			-	૫	૬-૪૯	૫-૩
શની					૬-૪૯	૫-૩

Phoenix Settlement

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાંથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતની દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામ આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE: Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" Phoenix. Postage Free on all books.

[illegible] (6d)

J. C. BOSE.—His discoveries and triumphs with a biographical sketch and portrait. 1/-

EMINENT MUSSALMANS

CONTENTS: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Mahomed Sayani, Syed Mahmood, Syed Ameer Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Afzal Ahmed Khan, Syed Hasan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Hasrat, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers.

Price .. .. 5s.

ON KHADAR

(By Dr. Pattabhi Sitaramayya.)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar on to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform.

Price .. .. 1s. 3d.

SAKUNTALA -

By Kamala Satthianadhan, B.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price .. .. 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION—By E. B. Havell. Price 1s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale, M.A. Price .. 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,
Rev. Dr. Miller,
E. S. Montagu,
Lord Ripon,
Rayl Varma,
Tom Bate,
Sir O. Cankaran Nair,
Sir Henry Cotton,
John Bright,
Lal Mohun Ghose,
Mrs. Annie Besant,
H. H. The Aga Khan,
Allan O. Hume,
A. M. Bose,
Dadabhai Naoroji,
Bhashyakarlam Parthasarathy,
V. P. Madhava Rao, C.I.E.,
Raja Ram Mohun Roy,
Rahimtulla Mahomed Sayani,
Dinshaw Edulji Wacha,
Ishwar Chander Vidyasagar,
V. Krishnaswami Aiyar,
Babu Surendranath Banerjea,
Lord Morley,
Lord Macaulay,
Sir Pherozeshah Mehta,
Swami Rama Tirath,
Sir Salar Jung,
Edmund Burke,
Henry Fawcett,
Lord Hardinge.
Krishna Das Pal,
M. K. Gandhi,
Sir Syed Ahmed Khan,
Badrudddin Tyabji,
W. C. Bonnerji,
Charles Bradlaugh,
Diwan R. Rangacharlu,
Pandit Madan Mohan Malaviya,
Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Dr. Rash Behari Ghose,
The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Rashinath Trimbak Telang,
Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Behramji M. Malbari.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

VISIT

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR

DIAMOND ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED IN THE NEW FACTORY at

DIAMOND CORNER

P. O. Box 1919 Phone 22-3122/5

JOHANNESBURG

Mahatma Gandhi's Speeches and Writings

An Omnibus Edition.

The complete edition of Mahatma Gandhi's Speeches and Writings has been published by Messrs. G. A. Natesan & Co., Madras. In the words of the Hon. Pandit Hirdaya Nath Kunzru, Mahatma Gandhi [illegible] with the [illegible] Young India. A number of [illegible] have been [illegible] the writings of Mahatma Gandhi, [illegible] These volumes [illegible] Khaddar and Swadeshi, Hindu-Muslim Unity, and Swaraj, the Congress and Congress Ministries, Lord Reading and Lord Irwin, Autobiography, his Speeches and Messages during his great [illegible] Pact, his Speeches and Messages during his great [illegible] the full extent of his Agreements with Lord Irwin and the Speeches implementing the Pact. There are the speeches at the Second Round Table Conference followed by the Wardha and Poona [illegible] Another section contains important articles on the Hindu Muslim question as also [illegible] on the problems of untouchability following the [illegible] Mr. Ramsay MacDonald's Communal Award. Last but not the least [illegible] Mahatma Gandhi's writings in Harijan, Harijan Bandhu, Harijan Sevak, etc. The [illegible] contains a number of [illegible] Gandhi. It contains a [illegible]

To be had at this office. Price 10s

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 28—Vol. XXXV Friday, July 9th, 1937. Registered as the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

READING

"MANY people are great readers. Now reading does not build the mind. Thought alone builds it. Reading is only valuable as it furnishes materials for thought. A man may read much, but his mental growth will be in proportion to the amount of thought that he expends on his reading. The value to him of the thought which he reads depends on the use he makes of it. Unless he takes up the thought and works on it himself, its value to him will be small and passing. Eating fills the stomach but as the meal is useless to the body unless it is digested and assimilated so also the mind may be filled by reading but unless there is thought there is no assimilation of what is read, and the mind does not grow thereby—may even be likely to suffer from over-reading and be weaker rather than stronger and richer for it. We should read less and think more if we would have our minds grow and our intelligence develop."

ANNIE BESANT

વાચન

"ઘણા લોકો ખુબ વાચનારા હોય છે. પરંતુ વાચનથી મગજ ખીલતું નથી. વિચારથી ખીલે છે વાચનનો ઉપયોગ માત્ર એટલોજ છે કે તે વિચારને માટે ખોરાક પુરો પાડે છે. એક માણસ ભલે ખુબ વાંચતો હોય, પરંતુ તેનું મગજ એટલાજ પ્રમાણમાં ખીલશે જેટલા પ્રમાણમાં એ વાચનનો તેણે વિચાર કરેલો હશે. જે કરેલા વાચનનો વિચાર તેને એટલાજ પ્રમાણમાં કેળવતી નીવડશે જેટલા પ્રમાણમાં તેનો તેણે ઉપયોગ કરેલો હશે. જો તે ઉંડો વિચાર નહિ કરે તો તેની કેળવણ તેને ચોકીજ અને અલપજીવી નીવડશે. ખાવાથી પેટ ભરાય છે, પરંતુ જેમ વધુ પડતાં ખોરાક શરીરને નકામો થઇ પડે છે, તેમ મગજ પણ વાચનથી ભરેલું હોય, છતાં તેની સાથે વિચાર ન હોય તો એ વાચન પચાવ્યું નથી અને મગજ તેથી ખીલતું નથી.—બલકે, વધારે પડતા ખોજાથી તેને નુકસાન પહોંચવાનો અને વધુ પડતાં ખવાયેલા ખોરાકના બોજાથી તે મજબુત થવાને બદલે નબળું પડી જવાનો સંભવ રહે છે. જો આપણે આપણું મગજ ખીલવવા અને બુદ્ધિ વિકસાવવા માગતા હોઇએ તો આપણે વાચન ઓછું અને વિચાર વધારે કરવો જોઇએ."

—એની બસન્ટ

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ કિંમતી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને બચતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી શકાય છે. કીંમતી કંપનીને પોતેજ આપવું એ ગૌરવ ભરેલી વસ્તુ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

બધાઓને વિનંતિ છે કે અહીંયા કોમ્પ્રેહેન્સીવના પ્રકારના ઇન્શ્યોરન્સ ફોર્મ તાકીદ કરીને દરખાસ્તની કેપ ઓફીસ ઉપર પોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજા મસાલો (સુંગોડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયેા છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનેા વખત થયેા છે. તેા વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદેા નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલેા, આંબેા તથા બાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલેા, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT,
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No 008.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા ગામીના ગવૈયા જેવા કે પ્યારૂ કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, ફકીરૂદીન આગા ફેઝ, ભાઈ છેલા, ગનકી બાઈ, દુલારી, વીગરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નગ્માતો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી દરદીના ગ્રાહકોને ખાસ જણાવણ કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જોઈએ. કન્ટીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867 P. O BOX 1155.
117 FIELD STREET :: :: DURBAN.

The History
of The
Indian National Congress
(1885—1935)

In Khaddu binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire
and
How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price 2s.

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal

અસંખ્ય ઘરોમાં

'ઓવલટીન'

તંદુરસ્તી માટે સર્વોત્તમ સિદ્ધ થયું છે.

'ઓવલટીન' દુધમાં દુધ પ્રકારની વસ્તુઓનું બનેલું છે. તેમાં માલ્ટ એકસ્ટ્રેકટ મલાઈવાળું દુધ અને તાજાં ઈંડાં છે અને કોકોનો સ્વાદ રહેલો છે.

'ઓવલટીન' માં તંદુરસ્તી અને શક્તિ દકાવી રાખવાને જરૂરી સત્વગો પૌષ્ટીક પદાર્થો છે.

જાત અને કિમતમાં 'ઓવલટીન' અજોડ છે. તેના નકલી પદાર્થોનો ત્યાગ કરજો.

બનાવનારા:
એ વોન્ડર લીમીટેડ,
લંડન, ઈંગ્લાંડ.

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	મા.	પે.
કેમ ચોપરાથી	૧	૦
ખટપટ	૩	૬
પ્રેમનો ઢંગ	૩	૮
દૃષ્ટપરીવર્તન	૪	૦
શીરૂ અને દખ્ખા (ભાગ પહેલો)	૬	૧
સ્નેહસંભ્રમ	૪	૦
નારી હૃદય	૬	૧
નવો અવતાર ભા. ૨ જો	૪	૦
,, ,, ભા. ૩ જો	૩	૦
રુબી અને પૂરણ	૨	૬
આપણા ઉપરના	૧	૬
બેકતનો શીકારી	૧	૦
જાગીર દારનો દારુણ ભંડાર	૩	૦
ગાળસાતી	૪	૧
પ્રતીતા (નાટક)	૨	૦
જયેન્દ્રના	૪	૧
ફુલીતા ઓફ ગામ. મેં.	૬	૧
ભાતી તસ્કર	૪	૦
ખાનોકા (ખાતો સંભ્રમ)	૪	૦

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

ગોળમેજીમાં ગાંધીજી	૨	૦
મંગલ પ્રભાત	૧	૦
નીતીનાશને માર્ગે	૧	૦
ધર્મોદ્ધારસ્થાપના (શ્રીયુત ગાંધીજી)	૨	૦
અનાસક્તિયોગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦

ખાસ બહેનોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રાસની કુંજ	૧	૦
રાસ લટકાળી	૧	૦
પારસી ગરબા ગીતો	૧	૦
રઢીયાળી રાત ભા. ૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૨	૬
૩૧ ગીતો	૨	૧
ચુંદડી ભાગ ૧ (બાળ ગીતો)	૧	૬
ચુંદડી ભાગ ૨ ,, ,,	૨	૩
પ્રેમ પ્રભાવ	૫	૦
મારવી વાર્તાઓ	૧	૩

વાંચવા લાયક નોવેલો

ગીતાંજલી	૨	૬
કુન્દનહાસર	૧૦	૦
ચમત્કારીખુત	૫	૦
ભારત ન્યુઝીલ માસ્ટર ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫	૧૬	૦
ઇશા મસીઅરેના માસ્ટર ભા ૧	૨	૦
,, ,, ,, ભા ૨	૨	૩
માબાપ જરૂર આદર્શ છે	૩	૦
કલિતકમાળા અને બોધવચન	૫	૦
કાનમાં કહું	૧	૦
૮૪ ગાંધીનું પંચાગ	૪	૧
સીતા મંજન (ફ્રી. ૫. મફતવાળા)	૫	૦
બોલશેવીઝમ અને બીજી વાતો	૧	૩
આદર્શ સ્ત્રીરાવલી	૨	૦
અંધકારપર પ્રકાશ	૪	૦
અવાંચીન વાસ્તુ અને કાર્યોપયોગી	૩	-
ઉત્કર્ષ (કાવ્યો)	૧	
સાગરમતી	૪	૦
દુર્ગેશનંદિની	૧	૧
આત્મહત્યા	૩	૦
ગુજરાતી વેપાર ભા. ૩ જો	૩	૦
કાળમાધવીની કથા	૪	૦
ઉમાકાંત	૫	૦
ગાંધીકુલ આત્મકથા	૧	૦
અમે બધા	૫	૬
ઉખાબુ (હાસ્ય રસનો ગ્રંથ)	૩	૧

શ્રી. રણછોડભાઈ વજેરામભાઈ ઈસાણીની ચાલુ જમાના ઉપર બનાવેલી આદર્શ નવલકથાઓના પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.

	મા.	પે.
પુત્ર સાહસના	૫	૦
ફિરોઝ	૫	૦
સ્નેહબન્ધ	૫	૦
દિવ્યચક્ષુ	૫	૦
બારેજો અગ્નિ	૬	૦
જખ્મ	૮	૦
પ્રાયશ્ચિત	૫	૦
હૃદયના ઉદ્ગાર (નાટક)	૧	૧
સંપૂર્ણ વકીલ સંપૂર્ણ	૫	૦
સુવર્ણરેખ	૫	૦
[illegible] ભાગ ૧-૨-૩ પ્રત્યેકના	૧	૦
જીવન અને સાહીત્ય	૫	૦

શાળોપયોગી પુસ્તકો

બાળ પોથી		૧
ગુજરાતી પહેલી ચોપડી		૦ ૬
ગુજરાતી બીજી ,,		૧ ૦
,, ત્રીજી ,,		૧ ૨
,, ચોથી ,,		૧ ૪
,, પાંચમી ,,		૧ ૬
,, છઠ્ઠી ,,		૧ ૮
,, સાતમી ,,		૨ ૦
,, પહેલી ચોપડીના અર્થ		૦ ૪
,, બીજી ,, ,,		૦ ૮
,, ત્રીજી ,,		૦ ૯
,, ચોથી ,, ,,		૧ ૦
,, પાંચમી ,, ,,		૧ ૦
,, છઠ્ઠી ,, ,,		૧ ૨
,, સાતમી ,, ,,		૧ ૬
ગુજરાતી દેશી કીલાષ ભાગ ૧		૦ ૬
,, ,, ,, ભાગ ૨		૦ ૮
અંગ્રેજી સાર્વાંતર વાકયોનો ભાગ ૧		૧ ૨
,, ,, ,, ભાગ ૨જો		૧ ૪
,, ,, ,, ભાગ ૩જો		૧ ૬

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

બીલા કરમ	૧	૬
ટોર ટાપાં	૩	૦
મોતીની માળા		૧૦
ગોતીના દાણા	૧	૦
ચમત્કાર વન	૦	૧૬
અબીમન્યુ	૨	૦
કચ્છુબા	૦	૧૬
બાકકાબ્બો	૦	૬
નપતીબા	૦	૬
બાપા પગલી	૧	૦
કમારે સમજણ	૦	૧૧
ગ્રેબ ટનો	૦	૧૧
રસીલના પેરી	૦	૧
રીક્રિ ટીક્રિ	૦	૬
કાયો પગ પમ બાજે	૦	૧
કીર્તી વધેવા	૦	૬
સીપાઈ કાકા	૦	૧
કાલિના કાક	૦	૬
રમકડાની દુકા-	૦	૧
[illegible] ગોલા	૦	૬
પરીની કમાલો	૦	૬
સારુ ગીધાલો	૦	૬
બીબાઢ	૦	૬
સવારકાકાની બાબરીની	૦	૬
ગોલ્યા ગોલ	૦	૬
ગોના કુમારી	૦	૧૧
બાજબાર્યા ભાગ ૧, ૨, ૩ પ્રત્યેકની	૧	૦
જયજયજયંત		૬
બાળ [illegible]		૬૦
બોલેકટ્ટો પકાર	૧	૩
ખુશખુશ	૦	૬
ટન ટન ટન	૦	૧

આપેલ ભાવે પોસ્ટેજ ખોરચવા બોકલે વી. પી. ઉપર ધ્યાન આપવામાં આવતું નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,

Phoenix Natal.

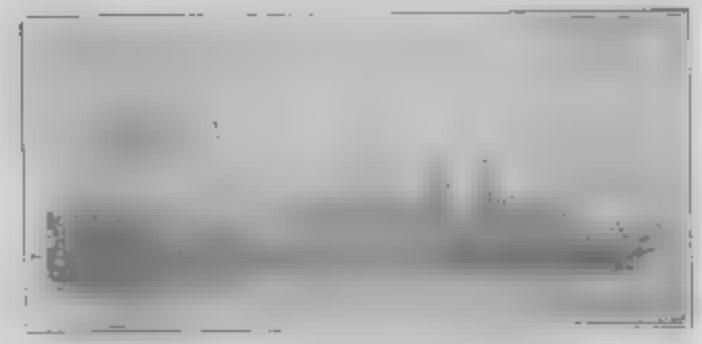
B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "દકલીચા"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(બધા ખોરાકી)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦

૩૬
(બધા ખોરાકી)
પાઉંડ ૯–૭–૬

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૨–૬.
અને
ચેકીવાલા પા. ૨–૧૭–૬.

હદુ વીશી
પા. ૨–૫–૩,
અને
ચેકીવાલા પા. ૫–૫–૦.

જુલાઇ તા. ૨૬ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ: કલાસોએ પોતાના ટાણાના બધા પોતાના અને સ્ટીમરનું નામ લખવું. પોતાને ઉતરવાનું સ્ટેશન પણ
મને જ્યાં ત્યારે આવા ટ્રેને ઉપરોક્ત ટેકાણે ટાણાસર સ્ટીમર પોતાને ઉભા પહોંચતા કરવા બાબતનું
દરેક વ્યકિતએ પોતાની ટીકટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. બહારગામવાળા ગ્રાહકોએ અમારી સાથે
પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મળવી શકશે.
સ્ટીમરને ઉતરતે દીવસ ટાણાસર અમારી બસ દેખરેખ નીચે મોકલી આપીશું.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો

SHAIK HIMED & SONS, :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., **No. 4, Kort Street, Johannesburg.**

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
તન્દુરસ્તી–તાકતની ખરખૂબ
પ્રસાદિ દેશોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ઓફીસો બધાયમાં
બધાય કરીયાણાના
દરેક ઘરમાં રોકો જોઇએ

ખાંડની જેવી સીલક
ઝંડુની (સિલાજીત યુકત)

ચંદ્ર પ્ર. ભા. ગુટી.

પેશાબનાં તથા મૂત્રના દરદોમાં
રામબાણ દવા
આજરોજ અચુક ઉપયોગો

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી ગ્રેન્ડ સ્ટોર્સ, ૩૪૫ યુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
એલાનીસબર્ગમાં મલબાર દવાખાના બધાય ઓફીસે, ૨૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓના મુફીદ્ધ આર્ડર મોકલો.

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રેશ અને પેસ્ટરાઇસ્ડ સાથે પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. ઇનવોઇસ:—
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece.

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd

ODNIS!

Hand embroidered on Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades:

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

Our Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
Phone 33-6229. P. O. Box 5169

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
58a Joubert St

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St

KEWALRAM'S
176 Jeppe St

આપણા એડ્રેસ:

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

રીટેઇલ બ્રાંચો

જાપાન વેર હાઉસ
૫૮ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બઝાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પે સ્ટ્રીટ.

હમણાજ મેલબર્નમાં આવેલું નવું શીપમેન્ટ

દેશની સાડીઓ!

ક્રેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત ભરેલી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી
કીંમત એકના રૂા. ૧૭-૬

બારે ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ હાથની કીનારવાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી
કીંમત એકની રૂા. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીન સુંદર ભાત ભરેલાં
૪૫ ઈંચ પહોળ કીંમત પારના રૂા. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ રૂા. ૧૨ ૬ થી.

પ્રથમના સાડીઓ અને ક્રેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં મળશે:
સફેદ, આછો ગુલાબી વાદળી, આછો લીલો, ઘેરો ગુલાબી લાલ, મરૂન, બ્રાઉન અને કાળો.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા ભાવો ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માખણ, બ્લેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે

ચામડીનાં દરેક દોષ પર નીપજતાં અકસ્માત સૌંદ્ય ચમત્કારથી દૂર આપી જલદી આરામ કરે છે

Indo-African Trade Agency.
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

ઇ. એસ. પાટણવાલા, મુંબઈ ૭.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
તથા અથવા બદલવા:

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર આપ
અનુભવી અને પ્રથમથી જાણીતા

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નં. ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું દાંતનું સમ સુનિયમસર કરી આપવામાં આવે છે
તમે તમારા દાંત મોકલી આપશો જાણ આવ્યા બાદ
એક દમાત અનુભવો.

નોમીસલ કોઈ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	ચાવવા, ઘસવા માટે વખણાયેલું **નોમીસલ** **NOMISAL**	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત દરેકના એક વખત નોમીસલ થી બોધ દાંતનો તે દુરસ્તી થઇ જાય.

કીમત એક બાટલીની રૂ. ૧, ૧-૬, ૨-૬

દરેક કેમીસ્ટ અને બજારોમાં આપણા પ્રખ્યાત દવા વેચવાની દુકાનોમાં વેચાણ છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429 Room No. 1, 2, 3
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD.
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ વેપારી બહારગામના ઓર્ડરોનું તાકીદે ધ્યાન રાખવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS.
We Stock CYMA, ELOIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches.
Large stock of Indian and European jewellries always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21256.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું ચખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

કીર્ટીગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચા, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 24350. Tel. Add. "Sarijee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at lowest Market prices
special attention given to all Upcountry orders
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 6s. net

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

અસલ્દી, અસમાસ, અફામ, આરોલી, પીસ્તાં, સિંગોડા, મુલાયમ પાપડી, મુલાયમ શક્કર, ફાલુદાનું પાસ, અરેક, રમણા, ખિલવા, બીસકીટ, બસુદ, રવેા-લાપસી (બદકું) સેવ, ખમણવા ચારી, પીશેલું કોપરૂ, સુરમ છાપનું કેસર, આર અરારા, પલાળી બદામ, સફેદ મુસલી, અન્ડોદર બનજીરૂ, મુંડે, ખેરસી ખેાપરી, કાટવા સેા., સેકરમના સેા., મવાસી સેા., બાજરે, રાયા, બકુચી બાવાના તજમાકુ, આમળાનું તેલ, બદામનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મેાગરાનું તેલ, કસ્તુરિયા ... અસ્સુમોનાયમ તપેલા, કપ અને સેાસર્સ, ... ખારેક, બાજરી છડવાળા, બાજરાનુકસી, બાલ, રીકવી, ... તપેલા, ખેરમા કાળા-ચણા, મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, ... બદામ અસુર પાપડા છડ મેથી, ડબજ, તજ, રાઈ (સરસું) મરજ મસાલા પીસેલા, વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાંઈ ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

12 JUL 1937

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 28 —Vol XXXV Friday, July 9th, 1937.

NOTES AND NEWS

Segregation Of Non-Europeans In Johannesburg

THE Health Committee of the Johannesburg City Council had before it last week, recommendations by the city engineer, the M.O.H. and the manager of non-European housing and native administration, which were to be further considered by a joint committee of the General Purposes, Public Health, Works and Town Planning Committees. It is suggested that portions of land in New-lands and extension Claremont, Newclare, Martindale, Sophiatown, Western Native Township, Eastern Native Township, Denver Malay Location and Coronation Townships, representing about three per cent of the total area of the city, be reserved for non-European occupation. It is further suggested that Claremont should be reserved for Asiatic occupation and arrangements made with the Administrator to establish the proposed Indian College and High School which it is now proposed to establish near the Pretoria road—in this area. It is realised that certain vested rights have been established in the Malay location and that it may be some years before this can be abolished. On the other hand, if arrangements could be made with the Union Government for Asiatics to obtain freehold title in Claremont it is thought that the majority of the inhabitants of the Malay location would avail themselves of this advantage, more especially if they are suitably compensated for loss of the privileges enjoyed by them at present. In regard to Claremont, in addition to the previous recommendations by the Health Committee, an extra strip of 80 acres should, it is suggested, be bought from the Consolidated Main Reef Company at £375 an acre. The site has been visited by the chairman of the Health Committee, the M.O.H. and the assistant city engineer, Mr. F. Goodman, M.I.C.E. Mr Pauw, of the Education Department, and the two sons of Mr Mia, an Indian who has already made proposals in regard to the establishment of an Indian College. The Public Health Committee, it is learned had appointed a sub committee to negotiate with both the Indians concerned and the Provincial authorities in regard to the Indian settlement and hostel adjoining the Pretoria Road, and it received an assurance from the Indians that they would abandon the Pretoria Road scheme if suitable ground is available at Claremont.

Mr. Hofmeyr On The Native Question

A banquet was given at the Carlton Hotel, Johannesburg, on June 30 by Lieut. Colonel James Donaldson, D.S.O., to make clear the aims and objects of the Bantu welfare trust, which has been founded by Colonel Donaldson with a donation of £50,000. This gift is the largest ever made by an individual for the welfare of the Native population of South Africa. Mr J. H. Hofmeyr, Minister of Mines and Education, who spoke at this banquet, referred to the fear complex in South Africa in relation to the Native. Mr Hofmeyr said he talked a good deal of the Native problem in South Africa. Really, of course, it was no more a Native problem than a European problem. He preferred to think of it as a problem of race relations, a problem of adjustments that became necessary when men of a different race and colour lived side by side in the same land to ensure they would live together in peace and harmony. "For my part the first step to a solution of that problem in South Africa," said the Minister, "is the recognition of the fact that the White man and the Black man, whatever their differences are—and they are great—are the possessors of a common humanity, and whatever their inequalities are they are at least equal in the sense of being equally God's creatures, and in all that that implies." Mr Hofmeyr further said that the Black man's advance in the scale of civilisation could not be checked. He believed there was an essential interdependence of European and Bantu economic interests. He believed they could never permanently secure the wealth and prosperity of the White man by keeping the Black man poor and depressed.

Sentences On Natives

Diamond Mbatu was sentenced by Mr. H. W. A. Rein, Assistant Magistrate of Dundee, at a branch court held at Glencoe to three months imprisonment with hard labour for stealing one hen valued at 2s. from the Rev. V. Roach on the farm Ulzen. Diamond pleaded not guilty, saying that he had bought the hen.

It need hardly be stated that the sentence is entirely out of proportion in comparison with the nature of the crime. One would have thought the magistrates would have taken a lesson after so many decisions in similar cases having been reversed on revision by the Supreme Court, but apparently they have not.

School And Hall Fund For Port Elizabeth

Messrs M. S. Nagan, A. G. Mandhar, P. Manickum and K. S. Pillay, who recently came to Natal from Port Elizabeth to collect funds to build a school for Indians in Port Elizabeth, have so far been quite successful in their mission. They have already received the sum of £346 0s 9d. from Durban, Stanger and Maritzburg and are still touring the other parts where, it is hoped, our countrymen will generously donate towards this deserving cause. The Port Elizabeth friends wish to thank those who have already given their very kind support. A list of those who have subscribed to this cause appears elsewhere in this issue.

Motorists Beware!

An appeal to magistrates of Natal to adopt a more uniform attitude in their treatment of "road hogs," was made by the Administrator, Mr H. Gordon Watson last Monday, when he addressed the conference of Natal Magistrates and Native Commissioners. "We have heard a lot of criticism of Natal roads," he said. "But sometimes I think it is a pity they are not worse than they are, because then cars would not be so dangerous, and there would not be so many accidents." The motorcar menace, which he regarded as very serious, said Mr Gordon Watson, would not be satisfactorily dealt with, if the treatment meted out to offenders differed with different Magistrates.

Non-European Poverty In Durban

We quote the following telling passages from a memorandum recently laid before the Inter-departmental Committee on Poor Relief by Mr. Maurice Webb, Natal representative of the Institute of Race Relations and chairman of the Indo-European Council:

"South Africa has suffered severely from the unhappy custom of financing Native welfare from Native taxation. The effect of this custom is that the poor have to pay for the social services of the poor, whereas the recognised principles of taxation are that taxation should be related to income and that the wealthy should be taxed for the benefit of the poor. It is notable that South Africa does not tax farmers separately for the extensive subsidies and services enjoyed by farmers. It would be unreasonable to tax the blind for the care of the blind as to finance Native services from Native revenue.

Ignorance of the circumstances and needs of the depressed sections of the community common to all countries is in South Africa accentuated by our racial divisions. At times official policy appears to accept a situation in which suffering is regarded as more excusable if it occurs in a different racial group. By excluding all non-Europeans from the Government Labour Exchanges and therefore from official employment returns the impression is created that no unemployment exists among non-Europeans. The fact, however, is otherwise. Started in April of last year at a time of general prosperity, the privately organised Labour Bureau for Indians and Coloureds has already registered 683 unemployed workers of whom only 346 have been found employment.

Congress Party To Accept Office

Congress Working Committee met during the week at Wardha and after an informal chat for three days between Mahatma Gandhi and Pandit Jawaharlal Nehru, the Committee has decided that Congress Parties should accept office in the six Provinces where they obtained majorities in the recent Indian elections. The Committee's resolution emphasises that office will be utilised for the purpose of working in accordance with the lines laid down in the Congress election manifesto and to further ... possible the Congress policy for combating the new Act on the one hand and prosecuting a constructive programme on the other.

Indian Opinion

Friday, July 9th, 1937

Indian Education In Natal

AN outstanding event of the week was the twelfth session of the conference of Indian teachers in Natal which met at the Sastri College. The Natal Provincial Administration's neglect of Indian education is brought to light year after year but it is like pouring water over a duck's back. Even the Agent-General for India who has ordinarily been very eulogistic about the "growing friendship" between South Africa and India has had to pass some scathing criticism against the Provincial Authorities in this regard. The policy pursued by the authorities was extremely disappointing, he said. There was no moral ground on which the inferior treatment of Indian education by the Provincial Administration could be justified. "On what grounds does it justify its policy? Let it give us the reason if it has one," said the Agent-General. The Administration won't, however, as will be seen from the answer to the Administration. Here it is: We ... who have come from the land ... an undeveloped state to come and toil for us. You have well done it. You have turned this into a Garden Colony. We thank you for it. We have done with you now and may go. There is no room for you here. If you wish to remain you may do so provided you look after yourselves. Don't expect ... facilities of any kind from us because we don't want you. The only facility we can provide for you, and that too not we, but we will get the Union Government to provide for you ... a free passage to the country you came from. This is, briefly, the attitude of the Provincial Administration.

The Capetown Agreement which contains a ... to provide educational facilities for Indians was entered into with the Union Government. Of course the Natal Province is a part of the Union but in regard to the treatment of Indians it claims self-government and non-interference in such internal affairs. Hence the Natal Provincial Administration refuses to ... Indians as per the terms of the Capetown Agreement.

In the beginning the Indian had to give his labour for the development of this Province for a mere pittance and the hut on top of it. Now he and his descendants, who are treated as a burden to this Province, have to pay taxes to provide education for European children. The Indian "animal" is, therefore, not altogether a burden. If something could be extracted from him even without the "master" being merciful how much more an asset would he prove with a little mercy from the "master?"

Mr. K. P. Kieble came to terms of the Capetown Agreement to this country nearly ten years ago to inquire into the educational conditions of Indians in the Union, and very unfortunately for this Province, found to the great horror of the public that the Provincial Administration not only did not expend a brass farthing towards Indian education but filched away most of the subsidy given by the Union Government. While that has at least been prevented since, with all the adverse criticism against it, the Provincial Administration has with as-like obstinacy refused to fulfil its own responsibility towards the Indian children. That night to ten thousand Indian children of school-going age should be on the streets for want of accommodation is a sad reflection on the Provincial Administration.

The Rev. W. H. Satchell, who is a manager of Indian schools, supported the Agent-General's charge and said that "in pursuing this policy the Provincial Council would surrender its claim of being impartial. In fact it would forfeit its right to govern, for it was taxing the poor to pay for the education of the rich."

Prominent educationalists and South African Statesmen have repeatedly stated from public platforms that education should know no colour bar. If half the attention that is paid by the State towards slum clearance were paid towards education it would make it much easier to remove slum conditions. The Rev. Satchell appealed to the Superintendent of Education to plead for free primary education for all races. We would appeal to all educationalists and the liberal Statesmen of the country to use their good influences over the authorities concerned to accede to this very reasonable request to quench the thirst of learning.

Heritage E... Fr...

POOR RELIEF AND CHARITABLE INSTITUTIONS

EVIDENCE BEFORE INTER-DEPARTMENTAL COMMITTEE

EVIDENCE of the considerable amount of poverty and malnutrition existing among the Indian community was given before the Inter-Departmental Committee on Poor Relief and Charitable Institutions, which ended its sittings in Durban last week.

Child Welfare Society

"Most Indian women and children always suffer from want," stated the Durban Indian Child Welfare Society. "When the bread-winner is alive and in employment he earns from £2 upwards, but what he earns keeps his wife and children living from hand to mouth. There is no chance of saving for a rainy day. The cause is the operation of the White labour policy.

"The distress among Indian children is great owing to the economic condition of their parents, and the children do not have a fair chance in life.

"We would suggest:

"That the local, Provincial and Union Governments should raise the standard of wages of the unskilled workers;

"That there should be more industrial inspectors to see that the industrial laws are carried out;

"That free and compulsory education should be given to children as well as food to poor children (they should be medically examined periodically);

"That the grants to children under the heading of 'mothers' pensions' should be based on all amounts which would enable the mothers to do what is expected of her for her destitute children;

"That the Government and Provincial Administration should employ more Indians in their services;

"That relief should be given from the local, Provincial and Union Governments through the charitable society operating for a particular race or creed;

"That Government trained social workers should be available to voluntary workers and societies as advisers."

Indian Benevolent Society

In its memorandum, the Durban Indian Benevolent Society stated:

"The majority of Indians in Durban belongs to the working class. Except those who are engaged in industries governed by wage determinations—and their number is small—nearly all are employed in unskilled work and consequently receive very low wages.

"The Durban Municipality, which by far employs the greatest number of Indians, pays on an average £3 per month, but [illegible] that they receive quarters and rations, but it is too much to expect an Indian to live on the wages that are [illegible] Municipal employees are [illegible]

"The relief workers receive 13s. 6d. a week for a five-day week, but they receive neither rations nor quarters. They are expected to pay their own transport expenses. Unskilled workers in the majority of instances receive about the same wages as do the Municipal employees.

"Because of the low earning capacity Indians are reduced to a state of poverty. They live in rooms built of wood and iron, ill-ventilated and in some cases the whole family has to live in one room. There is much that can be done by institutions such as ours to help these unfortunate people.

Malnutrition

"Malnutrition, an inevitable result of low wages, is more in evidence among Indians than among any other section of the community.

"We would submit that Indian school children do not receive from the Provincial Administration the kind of treatment that is their due. For years the Indian community has been tapping at the doors of the Administration to provide the Indian school children with free meals, without any result. It was only two years back that soup kitchens were opened in four of the schools, but these soup kitchens, we maintain, do not fill the want; children are not being encouraged to take advantage of these kitchens."

Indian Social Service Committee

In a memorandum the Indian Social Services Committee stated:

"Since the second year of our existence we have been carrying on free dispensary for poor and destitute Indians. Under the scheme close on 7,300 men, women and children of all classes, without distinction of caste, creed or section, being unemployed, and their dependents, have received free medicine, and hundreds of them have received free medical attention.

"Owing to the restricted state of our finances we have been able to give relief by providing the necessaries of life to only about 350 poor families. On two occasions, at the request of the Inspector of Schools, we organised holiday soup kitchens for indigent school children, and 4,000 of them were provided with their mid-day meals.

"We have found employment for many destitute Indians and got many exempted from payment of personal tax. The children of many poor families were recommended, successfully, for free tuition.

Maritzburg Indo-European Joint Council

"We wish to emphasise the point that Indians are politically [illegible] section of the community in the Union, except in the Cape Province. This has made the Indian community voteless and therefore voiceless, and until this particular disability is removed the just claims of Indians should receive sympathetic and special consideration in any scheme of social and economic uplift."

This statement was contained in a memorandum presented on Wednesday, June 30, to the Inter-Departmental Committee on Poor Relief by a deputation from the Indo-European Joint Council, Maritzburg, consisting of the Rev. Frank Oldrieve, Mr. S. R. Naidoo and the Rev. A. J. Choonoo. The memorandum went on to state, *inter alia*:

"The preliminary report of the all-Union census taken in 1936 showed the distribution of the Indian population in the four Provinces as follows: Cape 10,692; Transvaal, 25, 61; Orange Free State, 29; Natal, 163,646. Natal alone has five times the number of the other three Provinces put together. Of the total Indian population 85 per cent. are South African born Indians and therefore nationals to the Union.

"Natal is the home of the Indian population, and in Natal owing to economic and other conditions the incidence of poverty is very marked. On a rough estimate not less than 60 per cent. of the Indian population may be classed as 'poor Indians' of whom 30 per cent. we believe, live below the poverty line.

"These circumstances of poverty are principally due to low wages paid, the closing of certain types of employment to them and economic oppression as evidenced by the enforcement of the White labour policy which has displaced a large number of Indians employed on railways, by municipalities and by other services.

"The denial of full economic opportunities in life resulted in Indians concentrating for their livelihood upon the limited avenues open to them, which in its train brought about a state of congestion in a particular sphere of employment or trade.

"The cases of Indian taxi drivers and hawkers and pedlars may be cited as examples of how people, driven by economic considerations, concentrate upon one or two avenues of work which give them neither sufficient scope in the choice of occupation or trade, nor income to maintain a decent standard of living.

"This problem of the poor Indian has never been tackled seriously before. Private efforts and enterprises on a small and limited scale on the part of Indians themselves to take care and look after the poor have been [illegible]

"Although Natal has a large Indian population, can it be said that the Provincial Administration has discharged its duty of distribution of poor relief among poor Indians to the extent they deserve? As far as it can be ascertained the following grants are given by way of poor relief to and for the benefit of Indians:

"Indigent grants Education of Indian children, £700 (out of which £200 is spent in distributing free books and £500 to soup kitchens); St. Aidan's Indian Mission Hospital, £30.

Benevolent Societies: Arya Yuvak Home, Cato Manor, £200, Durban; Indian Child Welfare Society, £30; Aryan Benevolent Society, Maritzburg, £60. The total is £1,020.

"It will be seen that only £70 is devoted to indigent school children. Some of this money is being spent on soup kitchens where a restricted number of Indian school children every one meal a day. Considering that the number of children attending schools in Natal is 22,431, many of whom are drawn from poor parents, the amount spent on soup kitchens is inadequate. Taking the Indians as a whole and considering their circumstances, the amount voted is, to say the least, insufficient.

"The Union Government milk distribution scheme was extended to Indian school-going children and commenced in February of this year, only to be discontinued after two months.

"Aged Indians of whom there are 2,445 in the Union, are excluded from the benefits of the old age pension although the Union Government has voted £5,000 to be distributed at the rate of 10s. per capita per month to aged Indians.

"The Labour Department of the Union Government subsidises the employment of Indian relief workers by Durban and Maritzburg municipalities, Durban employs 300 and Maritzburg 30. They are paid 7s. 6d. a week

Provincial Boards

"We wish to propose that in the first instance Provincial Boards should be created on the basis of a federation and on this being achieved a national board embracing the Union should be formed. Indians should be represented on all these boards.

"In any consideration of setting up social organisations we believe that the training of social workers will bring about a state of emergency and will be the means of encouraging the community to take an interest in all social matters. We suggest that training schools should be opened in Durban and Maritzburg for the training of Indians in social work.

"All grants either from local, Provincial or Union authorities should be made in equal ratio based upon local needs. Indians [illegible] not receive their proportionate amount towards poor relief.

"We feel that relief to mothers, unemployables, the blind, the aged, and lepers should be the special charge of the Union Government."

RELIGIOUS OATH AND NON-RELIGIOUS

THE following thought-provoking article is reproduced from *Harijan* for the interest of our readers:

Shri Shivaprasad Gupta, the great philanthropist of Benares, writes:

> "After hearing the *Harijan* of May 1 read to me, I have been pondering over the note [illegible] Seva Sangh and Legislators [illegible] read it today, I also read [illegible] Weekly Letter, but I could not give rest to the surging thought rising in my mind.
>
> The last paragraph of the note reads: 'It is not a religious oath and far as I understand the Constitution, it is wholly consistent with the demand for immediate and concrete independence.' The following are the questions that arise in my mind:
>
> 1. Are oaths of several and different kinds?
>
> 2. Can an oath taken in the name of God, or in the alternative form where one has to affirm solemnly, be classed in two categories, religious oath and non-religious oath?
>
> 3. What is the governing idea behind a non-religious oath?
>
> 4. How can an oath of allegiance to the person of a king be consistent with the 'demand for immediate and concrete independence'? The demand, at least to me, means depriving the none-sovereign of his sovereignty.
>
> I would very much like your answer to these pertinent questions"?

My answer to the first and the second questions is "Yes." The answer to the other two questions may be gathered from what follows.

By
MAHATMA GANDHI

An oath may be taken in the name of God and yet may not be styled religious. An oath that a witness takes in a court of law is a legal not a religious oath, breach of which will carry legal consequences. An oath taken by members of Parliament may be called a constitutional not a religious oath, breach of which may involve mundane consequences. Breach of a religious oath carries no legal consequences, but in the opinion of the maker does carry divine punishment. This does not mean that any of the three varieties of oaths is less binding than the others on a conscientious man. A conscientious witness will tell the truth, not for fear of the legal consequence, but he will do so in every case. The legislator's oath has an interpretation in terms of the Constitution which prescribes the oath. The interpretation may be given to the Constitution itself or may grow up by usage. So far as I understand the British Constitution, the oath of allegiance simply means that the legislator will, in pushing forward his policy or point, conform to the Constitution. I hold that it is open to the legislator consistently with his oath under the British Constitution to adopt measures in the legislature for complete independence. That to my mind is the saving grace of the British Constitution. I fancy that the members of the Union Parliament of South Africa take substantially the same oath as the members in India, but it is open to that Parliament today to declare complete independence without any violation of the oath of allegiance. It is because I have a profound conviction that the British Constitution *in theory* permits of the fulfilment of the highest ambition of an individual or the nation of which he is a member that I advised the Working Committee to accept my formula for office acceptance. And it is the same conviction that I am struggling to get the British Government to respond to it. I am painfully conscious that they would prolong the agony to the breaking point. But I know that if we have faith and grit we shall win at every point and reach our goal without shedding a drop of blood. The British people apply the same laws to the game of politics that they apply to the game of football which I believe is their invention. They give no quarter to the opponent and ask for none. The fundamental difference in our case is that we have abjured the use of arms. This has confounded them. They do not believe our protestations. They do not mind our agitation for complete independence so long as we keep it within the constitutional limit. What else can the legislature do or are they to do inside their assemblies? They may not take their pistols in their pockets. That would be a flagrant breach of the oath and also the law. Shri Shivaprasad Gupta need not worry himself over the propriety of the oath by Congressmen. If the agitation for complete independence was inconsistent with the oath, surely the British Government themselves would have raised that preliminary objection even to the candidature of Congressmen.

TWO OLD FRIENDS MEET AFTER TWENTY-THREE YEARS

Mr. H. Kallenbach, with whose name the Indian community of South Africa is well acquainted, had, for some time, gone on a tour of Europe whence he has now come to India especially to meet Mahatma Gandhi. Mr. Mahadev Desai, Mahatma Gandhi's secretary, gives in *Harijan* a most interesting description of Mr. Kallenbach's visit which we reproduce below for the benefit of our readers —

MR. HERMANN KALLENBACH, an old South African friend of Gandhiji, has arrived in India. For years after Gandhiji's return to India from South Africa his name was a kind of legend to those of us who gathered round Gandhiji. For years Gandhiji had nursed the hope of his coming to India and settling down in the midst of us giving his full co-operation to Gandhiji in all his experiments with truth. During the early days of the Satyagrah ashrams at Sabarmati Gandhiji would often say: "If Kallenbach were here he would be in charge of the plans of the Ashram and he would build it after his own heart," and the late Maganlal Gandhi would say: "How I wish Kallenbach was here. He would have been a thorough good taskmaster to all of us."

But he kept us waiting all these 23 years. The 'great' War made and unmade many things. One of the things it prevented from happening was the coming to India of Kallenbach. For he left South Africa with Gandhiji with the intention of coming to India with him, but he found himself in England on August 4, 1914, and, for no fault of his, became a prisoner of war in one of the thirty German prison camps on the Isle of Man, and was released or rather transferred in exchange for English prisoners in February 1918. There were obvious difficulties in his coming to India after the War, but he went back to South Africa and slowly built up his big business as an architect, which his imprisonment had ruined. A hard-headed businessman, once he was in the thick of his business he could not extricate himself from it, and his coming to India remained an unfulfilled dream. When at last his cable from London arrived last year announcing his intention to come to India, Gandhiji sent a gushing cable to him urging him to carry out the intention. But business in London kept him there all these months and we had very nearly given him up. When, therefore, we had his cable from Aden our joy knew no bounds. He landed in Bombay in the afternoon of May 30, and having placed a heavy order with a tailor for khaki clothes, arrived at Tithal on May 31 just when our morning prayers had begun. Immediately after the prayers Gandhiji greeted the old friend with a hearty "After how many years?" as the great German, with almost a feminine face, instead of hugging Gandhiji, bent low before him in reverence. It was quite dark at that early hour in the verandah where we prayed, and with childish delight Gandhiji picked up a lantern and said: "Let me see your features more closely in the light." "So the hair has all turned grey," he said pulling a shock of it. "Oh, yes. I am only a year and half younger than you," said Kallenbach. "I hope you had a nice voyage. You came first or second?" With a hearty laugh said Kallenbach, "Not as bad as that. I came tourist class. I knew that would be the first question you would ask me."

He was right, for in the good old days when they stayed together in South Africa Kallenbach was the 'Lower House' and Gandhiji the 'Upper House' —the 'Lower House' preparing the budget and the 'Upper House' vetoing large chunks of it. Even the cable from Aden announcing his arrival in India was signed 'Lower House.' Those years of the chummery in Johannesburg could have been divinely happy though in Gandhiji's Autobiography one has but a fleeting glimpse of it. "Though we worked in our own offices," said Kallenbach, "we lived in the same rooms—almost in the same bed—and while he cooked for us I did the cleaning. I had to account to him for every little item of expenditure and sometimes he did put me through the rack for apparently trivial items. On the morning on which he had to go to meet General Smuts at Pretoria for a very important interview I found him rating me severely for something or other that had happened in our domestic affairs, something perhaps that I had omitted to do. I remonstrated with him saying it was no use his wasting time over domestic trifles when he must be thinking of the interview he was going to have with General Smuts. 'No', he flared up and said: 'These little things are to me of as much importance as the big ones. For they touch the very core of our life, and truth is one whole, it has no compartments.' And thus I have seen him on small as well as on big occasions pursuing the same passionate search for truth. I have had the privilege of sharing his joys and his sorrows too. A defeat in a campaign means not so much to him as the lapse of a dear one from truth is purity, and I was witness once to one such event coming to him with a staggering blow.

'And he has on occasions made me [illegible] he said, thinking of the [illegible] incidents these companions had in their daily lives. I reminded him of the motor car and the binocular incident. And he gave me vivid details of both, which we toss in Gandhiji's Autobiography. They are mentioned there, but with none of the vividness they demand. "I had purchased a car to bring him home from jail on the day of his release. He sat in it, but not without a protest that I could read on his face. For the moment he was quiet, but when we got home he rated me severely for my folly. 'Put a match to it at once,' he said. 'But how can I? I am not such a rich man as to afford to do so.' It was after much argument that he consented to my disposing of it instead of destroying it. It remained in the garage for over a year and was then disposed of. But for eleven years after that incident I did not have a motor car.

As for the binoculars I shall tell you how I purchased them. The car incident [illegible] was about 1908. The happened in 1914 on the boat which took us to England. A jeweller uncle of mine who had lost heavily in business asked me if I would purchase a pair of glasses so I might need them on sea. I did not need them but in order to oblige him I purchased them for a few pounds. I had [illegible] to consult Gandhiji, and he did not [illegible] me of it until I happened to mention them on the boat. It happened that some friends had presented me with another pair when we sailed, and so I had two pairs with me. Someone on the boat knowing that I had two asked me if I would sell one to him. That [illegible] old Gandhiji, I mentioned [illegible] but casually as he was giving me my Hindustani lesson. He was very much annoyed when he found that I had purchased a costly pair of binoculars without his permission, and my explanation was of no avail. He asked me to fling them into the sea. I had not the heart to do so, I said, 'You might do whatever you like with them'; and without the slightest twitch of conscience he flung both the pairs into the [illegible].

"Both!" exclaimed with a gasp.

"Oh yes, both."

"But how did the other one offend him? That was a gift from friends."

"I cannot tell you. The incident is as clear to me as though it happened yesterday, but I cannot explain why he flung both out into the sea. I tell you I could not stop crying that day. You better ask him why he flung that dear present into the sea."

[The autobiography, I think, mentions only one pair. I have had no time to ask Gandhiji on this point. But I suppose the whole thing happened because of his insistence on the vow of non-possession. Had he not similarly relieved his wife and children of all the costly gifts they had received from the community and returned them to the community? But to throw a costly gift away into the sea! I can somehow understand the purchased pair being thrown away, but I cannot why exactly the other too went into the sea.]

"But," continued Mr Kallenbach, "he had done so often enough before. I would purchase silver rings for servettes, for instance. It would not strike me that I should consult him regarding these trifles. And away he would throw them into the rubbish heap. 'Don't you still understand me?' he would shout in distress. But I saw the reason of his distress over these incidents. He lavished his affection on me and therefore dealt with me more severely than he would have done with others. That was the tyranny of his affection, but that affection is my [illegible]

Tolstoy Farm

I have not yet had more than a brief while with Mr Kallenbach, but if that brief while is [illegible] I do not know how much a few days and hours would yield. But it is difficult to make him talk about himself, and he has successfully resisted the temptation several times of writing anything about the eleven years he was with Gandhiji. The readers of the *Autobiography* will remember Tolstoy Farm which Mr. Kallenbach purchased for the Satyagrahis in South Africa. He himself went and stayed there as one of the members sharing the communal life. It was he who first learnt shoe-making in a Trappist Monastery and then taught it to Gandhiji and the other co-workers.

"In those days no 'black' man would be accepted even in a monastery of European monks, and so I had to go there to learn shoe-making. I learnt it within a few weeks and many of us learnt it later, said Mr Kallenbach. "Those days showed me better than anything else the value of vocational training as an essential part of our education. Later I learnt dairying and horticulture too."

And it was Tolstoy Farm that perhaps made Mr. Kallenbach a nature-cure enthusiast also, though, as he told me, his interest in it is forty years old. I should not have known this but for a little incident in our camp here. The Sardar happened to get a thorn pierced in the middle of the sole of his foot during one of his walks. Not minding it he walked on, with the result that at the end of the walk it was difficult to draw out the thorn which had gone too deep into the flesh. A quick remedy was [illegible] to draw the thorn out, but [illegible] was not properly done it made matters worse by producing a troublesome blister. Doctors had been coming in, and this is what Mr. Kallenbach said to the Sardar and the doctor on the latter was dressing the wound: "You must even now try an earth bandage. I assure you it will draw out the thorn quicker than this dressing will do and no anti-tetanus injection would be needed either. I am speaking from experience extending over a period of forty years and this remedy has never failed me. On my farm we keep trays of clean dry earth to be used whenever necessary. A niece of mine is a nurse. A Zulu servant on my estate had an accident one day as he was working. A wattle-splinter got right in the middle of his calf piercing through the flesh, and the fellow was perfectly miserable. The splinter is supposed to give tetanus and the next day the whole of his leg was swollen from the ankle to the knee. My niece applied wet earth bandages all over the swollen part repeating them every three or four hours. Within a day the swelling had disappeared and the man, who was going through intense misery, slept soundly. We really do not realise the wonderful properties of mother earth. A brother of mine is a doctor in Memel in Lithuania, and another in South Africa. I told them of this and also told them what opinionated modern doctors are to elementary things. They recognised the truth of my remark."

NATAL INDIAN TEACHERS' CONFERENCE

The twelfth annual conference of the Natal Indian Teachers was held at the Sastri College, Durban, last Monday.

In opening the conference Sir Syed Raza Ali, Agent General for India, said, "I have been forcibly struck by two things while inspecting some of the Indian schools in various parts of the country. One is that aided Indian schools in Natal far exceed in number the Government Indian schools. The other is that primary education among Indians in the Province is neither compulsory nor free. In both these respects I would urge upon the Department of Education and the Provincial Administration, with all the emphasis I can command, to follow the liberal and progressive educational policy of the Transvaal and the Cape. I must make it quite clear that I am pleading for the Transvaal's educational policy being applied to Indians in Natal. The question is put at times: 'Is there free and compulsory education in India?' The question is, of course, beside the point. I would like to give a definite answer to our sympathetic critics. My answer is that in educational policy India makes no distinction between one class and another. In many places in India primary education is free and the children in the schools there are treated exactly alike in the matter of free supply of books and other matters.

"I gratefully acknowledge the liberality shown by the Union Government in contributing to the cost of Natal Indian education, but the policy pursued by the Provincial Administration has been extremely disappointing.

"There is no moral ground on which the difference in treatment of European and Indian education by the Provincial Administration can be justified.

"I would ask you to consider the effect of the Provincial barrier rule on Indians. Take, for instance, a man with an income of £7 a month, having six children. If he was free to take up residence in the Transvaal he would be able to have primary education in any case for his children almost free of cost.

"The Provincial barrier rule, however, condemns him to remain in Natal. And yet the Natal Provincial Administration refuses to supply his children with the educational facilities that would be open to them in the Transvaal. Practically all the money spent on Indian primary education in Natal comes out of the coffers of the Union Government. What is the Natal Administration's contribution? On what grounds does the Administration justify its policy? Let it give an answer, if it has one."

Presidential Speech

The presidential speech, which touched various phases of Indian educational development during the year, was delivered by Mr. E. Thomas. While the number of schools had now increased to 99 with 21,000 pupils, he said there were still 8,000 to 10,000 Indian school-going children out of school for want of accommodation. Mr. Thomas congratulated one of the members, Mr. A. D. Lazarus, B.A. on securing an American scholarship, at Yale University, for for the study of the subject of race relations.

The Chief Inspector

Referring to the statement of the Agent General, Mr. J. Macleod, Chief Inspector of Indian Education, who also was one of the speakers at the Conference, said that the matter con-

...ering the Assembly to-day, and it was not for him to say anything.

Rev. W. H. Satchell

The Rev. W. H. Satchell, supporting the Agent-General's charge and the Provincial Council was guilty of neglect of Indian education. In pursuing this policy the Council would surrender its claim of being impartial. In fact it would forfeit its right to govern for it was taking the poor Indian's money for the education of the rich.

"We do not blame the Education Department but ... against the Provincial Council. We hope that the superior ... this ... ...tion will prove of far greater ... to all races.

Mr. Satchell impressed upon ... the importance of religious and ... tion in ... that would ... spiritual perception and ... It gave no instruction in ... accepted ... beliefs could not be regarded ... education to fit a child for life.

Things In General

Race Equality Advocated

UNIVERSITIES in all parts of the Union were represented at the annual Conference of the National Union of South African Students at the Witwatersrand University when Mrs. M. Ballinger, who was recently elected by the Natives of the Eastern Province to represent them in the House of Assembly, deplored the apparent complete and utter defeat of the opponents of the old Cape liberal policy towards Natives and emphasised that while she and her two fellow representatives of Native interests in the House of Assembly might have no great influence on that body, it would be their duty to appeal to public opinion. To-day the Native was discriminated against administratively, economically and politically. It was not the policy of the Afrikander or the Britisher, said the speaker, but the Colonial policy supported by persons of all parties and racial traditions.

South African's only future, she said, lay in the development of all races alike and the treatment of every person as a human being no matter what the colour of his skin.

Would that these words entered the hearts of the South African politics. It seems, however, a forlorn hope for the present, at least.

Prime Minister On Industrial Situation

General Hertzog, the Prime Minister of the Union, has returned from the Imperial Conference last Monday. In the course of an interview with a press representative, the Prime Minister said with regard to the prospects of peace or war in Europe, that according to general expectations the piling of armaments must necessarily end in a general world conflagration. "I am not, however, prepared to subscribe to this view. Two things are clear to me. The one is that there is no war psychology among the European peoples, and that each of them wishes to see peace maintained. The other is that there is no Government in any of the great countries of Europe which is having recourse to-day to armaments for any reason than that of self-defence. Regarded from these two points of view, there is no reason to think that armaments in Europe must lead to war."

Naval Health Plan At Benoni

Speaking on health education at the monthly meeting of the Benoni branch of the National Council of Women, Dr. Anning, the Benoni M.O.H., said that within the next two months a "school for food handling" would be started. This would be the first of its kind in South Africa. "I feel," said Dr. Anning, "that most people who handle food in our shops, our hotels, our restaurants and our stores want to do the job as hygienically and as efficiently as possible but many of them have never thought much about the spread of germs through food. Before the end of September we shall have a room ready in the municipal offices to which at certain time each day we shall invite employers to send people who handle food—dairy boys, hotel waiters, shop assistants and so on—in batches of not more than five. They will receive a quarter of an hour or so of individual instruction on the significance of germs in food and how to prevent their spread. We shall show them bacteria, models of hygienic dairies, of food safes and all that sort of thing, and show them how to wash plates and forks and spoons to kill all bacteria, how to preserve food from infection, how to serve dishes so that no germs get on to them from their hands, the dish cloths or from food utensils."

B. W. CANEY
—Jeweller—
366 West Street. Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes

Dannhauser Indian School Concert

The Indian school at Dannhauser held its third concert on Monday and Tuesday, June 28 and 29. There were two shows one for the women and another for the men. There was a three-hour programme and the parents thoroughly enjoyed the show. The headmaster, Mr. R. Logana than, spoke to the parents about the need for extension and education for girls. He emphasised the fact that there was a poor attendance of girls considering the attendance of boys. He thanked the parents for their hearty support. A silver collection was taken wherein the women contributed £1 5s. 3d., and the men £1 11s. 3d.

An Appeal In The Cause Of Education

Mr. S. John of Tugela, Natal, makes the following appeal to the public:

Sir,—I have two colonial-born sons in India. The eldest boy just sat for his final B.A. examination last month and is waiting for the results, and if he succeeds completely pass he will sail for South Africa immediately. The younger boy is in M.A. class (final), and he has to put in another eight months to complete his studies. Both of them are very bright and intelligent lads and are recipients of several medals and valuable books etc., for their English lectures etc. During the past 10 years I have spent all my life's savings for their education and now nothing is left to maintain them at college for the remaining period. Unfortunately I have no work or business at present. The position is very critical, and if no assistance is forthcoming immediately the boys have to discontinue their studies, which means that all their 10 years study, time and money spent will have been wasted. It is a heart-rending affair to ask the boys to discontinue their studies at this stage of their highest intellectual attainments, just for the sake of little financial assistance. It is through highly educated young men and women, that our political, social and educational salvation will eventually come. Therefore the Indian community should consider them as an asset. I earnestly appeal to the general public for some assistance through the medium of your valuable paper and I hope that you will render the necessary help in this connection. Any authentic proof of the case, if required, will be furnished from the office of the Agent-General for the Government of India and also from

(Continued on page 330.)

India Letter

[EXTRACTS FROM A. I. C. C. FOREIGN LETTER

The Tax-payer's Money And The Princes' Money

THE tax-payer's money and the poor people's incomes will have shown the ovation Indian contingents in London against the background of ease and luxury. Meanwhile Lakshmi Saloni of Gujranwala, Punjab, drowned himself in a canal, because he could not give a piece (1d.) to his child. Khirod Chandra Roy, a 20-year old unemployed young man of Calcutta, drank nitric acid, because he could find no work in Calcutta nor had he money to travel elsewhere for a job.

Madras Government And The Congress

While at conferences, demonstrations and public meetings, the present ministries are being condemned outright, the Madras Government is distributing tax-payers' leaflets, which beat Lord Zetland in his ignorant isolation from Indian conditions. "The Congress is out of office. The reason for this is that it refused to take office and without etc.

Anti-Imperialist Tie

While the British Government is constituting its imperialist military strength by establishing a world position with armaments on the North Western Frontier and by manoeuvrings in the Sind-Burmese Frontier dispute, Pandit Nehru has received the spontaneous welcome of millions in Burma and in Malaya. This is the anti-imperialist tie that united the oppressed nations of the world.

Reactions To Baden-Powell

Modern Review writes that the Boy Scout is an imperialist organisation. *Congress Socialist* says, 'We have always felt that the Boy Scouts Association and its work were both an insult and a menace to the young people who are attracted by it. We hope that the statement of Lord Baden-Powell will open the eyes of those of our countrymen who have so far co-operated with the movement and that they will refuse to have anything more to do with the Boy scouts Movement. We earnestly appeal to both the parents as well as the young persons concerned to boycott the Association and to bring the movement under national control. We feel that the Youth Leagues and Students' Conferences can do a very great deal to combat this movement."

Concern In Simla

Lord Baden-Powell's offensive reference to Indians which was commented upon widely in the Indian press formed, it is understood, the subject-matter of the informal discussions among Provincial Scouts Commissioners who met at the Viceregal Lodge recently. Some of those present are believed to have taken strong exception to the remarks, though no resolution was adopted at the Conference. There seems to be apprehension in some quarters that unless prompt reparation is made, difficulties, in the way of encouraging the growth of the movement may be greatly accentuated.

"Free Union Of Nations"

Writing on "the Coronation," Lord Meston says in the International Affairs, "Its (the British Commonwealth) form of Empire is a free union of liberty-loving nations." Commenting on this, the *Modern Review* of June says, "As regards India, which contains the bulk of the population of the British Empire, its people never came under British rule of their own free will. And now the strongest, the largest and the best organised politically representative body in India, the Indian National Congress, has been asserting for the last eight years that its object is to win independence for the country. So far as the vast majority of the inhabitants of the British Empire is concerned, it was not true originally and is not true now that the British Empire is a free union of nations."

Burma And The British

Burma has been separated from India against the wishes of the Burmese. In his speeches in Burma, President Nehru explained why this had been done. First, the British want to strengthen their naval base at Singapur and their military power in the East. Secondly, there is oil in Burma which is so important for power and transport in times of peace and war. Burmese petroleum production has fluctuated around 1,000,000 metric tons per year. It is capable of expansion as that which took place so long in the year 1935 and after. Burma is also a great rice producing country. Her annual production has averaged round 3 million tons, which is about 1/8th of that for the whole of India, or about 1/12th of the entire world production of rice. The Burmese population is 14 million, and, so, the surplus rice which Burma can put on the world market is enormous.

Prabhuram Ayurvedic College

The following are the names of the successful candidates of the different Ayurvedic Institutions who appeared in the Prabhuram Ayurvedic College Examinations conducted by the Dr. Popat, University of Ayurved, during April [illegible]. Bhishagvar Examination: Gulo, Nana Govind, Baroda; (Passing in *Shalya Shalakya Shastra* and *Sootika Shastra* only). Dalal, Rameshchandra Tribhovandas, Bombay. Rasavaidya Examination: Rajadhyaksha, Shantaram Mahadev Mahganlal, Surat; Naik, Bhagvatprasad Narayan, Navsari; Upavaidya Examination: Desai, Pannlal Amratlal, Sanjhan; Nagarsheth, Manubhai Nathjibhai, Sandasal; Naik, Dattatreya Gajanan, Bombay; (Passing in *Sadhya Vignan Shastra* only) Naik, Bhimbhai Narainji Navsari, Savika Paricharya Examination: (Passing in *Paricharya* only), (Kumari) Parve, Mathibai Bhurjee, Bombay. The next session of the Examinations will commence from August 16, 1937. The tution classes of the College reopened on June 3, 1937.

Indian Expert For Geneva

It is understood that Dr. B. N. Kaul, formerly Chairman of the Department of Economics, Muslim University of Aligarh, and at present the head of the Department of Economics University of Punjab, has been appointed a member of the Financial Section and Economic Intelligence Service of the League of Nations secretariat in the category of specialists. He is expected to leave for Geneva shortly to take up his appointment.

Death Of Cawnpore's Industrial Magnate

Late Kunjapat, premier cotton and linseed and mill-owner of Cawnpore, passed away on May 31. On May 29 when he was in full senses, he announced benefactions totalling Rs. 5 lacs, which include Rs. 2,50,000 worth for a women's hospital and nursing home. Other large benefactions include educational charities and more than Rs. 1,00,000 for religious purposes. He was Cawnpore's greatest industrialist and owned a chain of mills over a very wide area covering several cities. Much of Cawnpore's industrial prosperity was due to his enterprise and initiative. He successfully combated the [illegible] factions and was regarded as one of the foremost businessmen in the country. His death closes a great industrial epoch in Cawnpore.

Gold Exodus

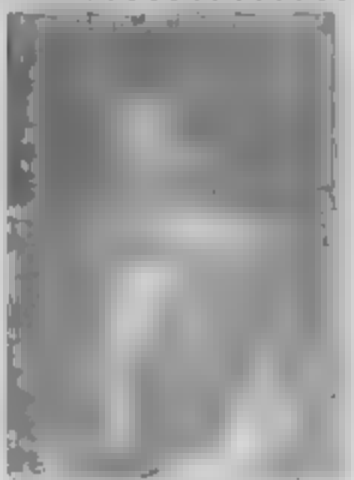
The total value of gold exported from Bombay since Britain went off the gold standard amount to Rs. 2,97,95,36,762 at the end of May.

THINGS IN GENERAL

some of the Natal Indian Congress officials, Messrs. Sorabjee Rustomjee and A. I. Kajee.

For Those Who Wish To Go To England For Studies

Mr. Ahmed Abdul Rahman, who is a law student and a member of the Middle Temple and also a student of politics at the London School of Economics and Political Science (University of London), is spending his vacation in the Union. He is at his home in Klerksdorp, Transvaal. During his nine weeks stay in this country, Mr Rahman will be pleased to meet any Indian students who intend to go for educational purposes to England and are in need of any information. Mr. Rahman is a member of the Indian Students Union, 112, Gower Street London, W.C.; the Muslim Society in Great Britain, 18, Eccleston Square, Victoria, London, S.W. 1, and the Indian Society, c/o the London School of Economics and Political Science, University of London.

Mr A. D. LAZARUS, B.A.

One of the teachers at Sastri College who has been awarded a bursary to study race relations at the Yale University. Mr Lazarus sailed for America last Thursday. He takes with him the good wishes of his friends in South Africa.

Yale Resident Warmer Lakes £300 To Charity

Mrs W. H. [illegible] owner of Daily Interest winner of the July Handicap last Saturday has given £300 from her £30,000 winnings to various charities.

Social And Personal

MR HERBERT H. A. TINDALL has been appointed Judge-President of the Transkeian Territorial Division and Mr Justice [illegible] will be the Transvaal appointment as the Judge-President of that Division in place of Mr Justice Tindall, who will retire from the Bench. Both of these appointments are dependent upon the confirmation of Mr Justice D. de Wet as Judge of Appeal.

Mr Justice Lansdown of the Natal Provincial Division has been appointed Judge-President of the Transkei Territorial Division in place of Mr Thomas Graham, who will retire from the Bench. Mr A. E. Cardinall, K.C., has been appointed Judge to fill the vacancy on the Bench caused by the [illegible]

The Sporting World

Tennis.

South African Indian Tennis Association

THE Inter-Provincial tournament was played between Transvaal and Natal, on Sunday, July 4, at Gany's Court, Waterfall Road, Sydenham, and resulted as follows:—Doubles: First Round, W. Thomas and S. S. Maharaj (Natal), beat H. Jajbhay and Hajee (Transvaal), 6-4, 1-6, 6-3; V. Thumby and R. C. Moodley (Natal), lost to M. Jajbhay and K. Thumby (Transvaal), 6-3, 6-2. Second Round, W. Thomas and S. S. Maharaj (Natal), beat M. Jajbhay and K. Thumby (Transvaal), 6-3, 6-4; H. Jajbhay and Hajee (Transvaal), beat V. Thumby and R. C. Moodley (Natal), 6-3, 6-4. Singles: First Round, H. Jajbhay (Transvaal), beat W. Thomas (Natal), 6-2, 6-4; S. S. Maharaj (Natal), beat M. Hajee (Transvaal), 7-5, 6-0. Second Round, W. Thomas (Natal), beat M. Hajee (Transvaal), 6-1, 6-1; H. Jajbhay (Transvaal), beat S. S. Maharaj (Natal), 6-4, 6-1. Total score: Matches, Natal 1, Transvaal 4; Sets, Natal 9, Transvaal 9; Games, Natal 75, Transvaal 78. Transvaal won by 3 games.

Soccer.

Verulam Temple F.C.

Two teams from the Colonial League (Coloureds), of Durban, Rovers and Wanderers Football Clubs, visited Verulam on Sunday, July 4, and played two matches against the Temple F.C., (A and B). This was the first coloureds match ever played in the home grounds. There was a large crowd of spectators which highly appreciated the combinations of both teams. The first match was played between the Verulam Temples F.C. (A) and the Rovers F.C. and resulted in a win for the home team by 5 goals to 1. The second match was played between the Verulam Temple F.C. (B) and Wanderers F.C. Both teams were strong and matched in turn. The match resulted in favour of the visitors by 2 goals to nil.

Dons Win Last Match Of Tour

The curtain was rung down on the Aberdeen football tour of South Africa at Hartleyvale on July 7 when, in meeting Western Province for the second time, the visitors won comfortably by 4 goals to nil, although the margin of victory could have been considerably greater had the Dons attempted to exert themselves to the fullest.

Athletic

Marathon Race For Non-Europeans

Entries are now called for the Sub-ornah Marathon, an event confined to Coloureds and Indians, and entry forms may be had from the honorary secretary, Mr. L. Coleman, 183, Berger Street, Maritzburg. It is expected there will be a good field for this event, with Durban runners in the majority. Entries, however, have not been received from Maritzburg up to [illegible] The committee is endeavouring to obtain sufficient prizes to award all competitors who finish the course, and any who wish to make contributions are asked to forward the amounts to the honorary secretary.

Durban Athlete's Achievement

[illegible] Smith [illegible] Durban Athletic Club [illegible] miles in 1hrs. 9min. clipping 4½ [illegible] Smith from Newton's [illegible]

Obituary

Death Of Mrs Khan Gool

It is with profound regret that we have to record the sad death of Mrs Khan Gool, the wife of Mr Khan Gool, well-known resident and a prominent public worker of Capetown, which took place at her residence on June [illegible]. Mrs Gool was very much liked by all those who knew her. We offer our sincere sympathy to Mr Gool and the [illegible]

Director Of Indian Bank Dead

[illegible] on Sunday, [illegible] from [illegible] India since 1911.

Outstanding by any standard of comparison

SERVANTS OF INDIA

INSURANCE COMPANY LIMITED,

H. O. New Delhi, India.

Chairman: Sir Hari Singh Gour, Kt., Barrat Law.

Security deposited with Govt. of India exceeds one lac

BUSINESS OVER SEVENTYFIVE LACS

WANTED

Chief Agents and Organisers for different areas in South Africa. Highly lucrative terms with excellent future prospects. Apply sharp in confidence to H. O., Post Box No. 10, New Delhi.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d

To Be Had From:

"INDIAN OPINION,"

Phoenix, Natal.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly started in *1896 by Swami Vivekananda* and conducted by the monks of the Ramkrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Besides the Swamis of the Ramakrishna Order some of its contributors are:

Prof. Nicholas Roerich	Prof. Suniti Kumar Chatterjee M.A., D.Litt. (London).
Mrs. C. A. F. Rhys Davids, D.Litt., M.A.	Prof. Nalini Kanta Brahma, M.A., Ph.D. F.R.S.
Dr. Maria Montessori, M.D., D.Litt.	Prof. E. P. Horwitz, (New York.)
Prof. Benoy Kumar Sarkar	Dr. Sudhindra Bose.
Dr. J. H. Cousins.	Mr. G. V. Chimnaiani.
Radha Kumud Mukerjee, M.A., Ph.D.	Dr. Bijan Raj Chatterjee, D.Litt.
Prof. Mahendranath Sircar, M.A., Ph.D.	Prof. P. K. Acharya, I.E.S. Ph.D. D.Litt.
Prof. M. U. Syed, M.A., Ph.D.	Prof. E. E. Speight.
Dr. Tarknath Das	Prof. M. Winternitz, Ph.D.

In addition to thought provoking articles it contains spiritual instructions of immense practical value.

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings or $ 3.

ADVAITA ASHRAMA

4, Wellington Lane, Calcutta, India

GREATER SECURITY

FROM LUBRICATING TROUBLES

WITH

તેલથી ઉભી થતી તકલીફો સામે

મોટામાં મોટું

રક્ષણ

NEW-PROCESS

Mobiloil

The New Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેકોર્ડોગ્રામ, ગ્રામોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે મળી રહેશે.

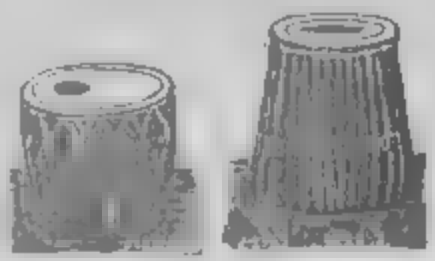

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકોર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

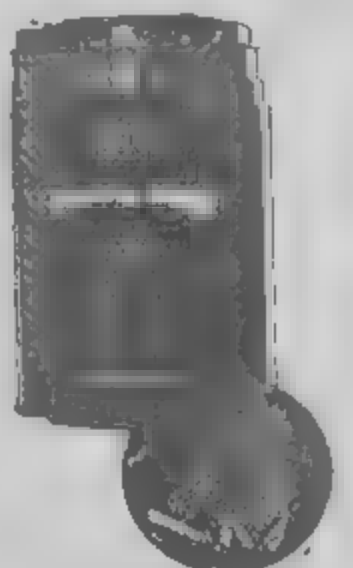

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-0,
Double Reed From £3-5-0.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/0.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £46-0-0.

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

Distributors of MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૬ જુલાઇ ૧૯૪૭ અંક—૨૮.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
ફીનીક્સ, તા. ૬ જુલાઇ ૧૯૪૭

નાટાલમાં હીંદીઓની કેળવણીનો સવાલ

નાટાલના હિંદી શિક્ષકોની શાળા કમીટીએ આ મહીનાની પહેલી તારીખે એ આશુ અઠવાડીયાંના અરસ અરસાનો બનાવ પ્રસુદ્ધ હીંદીઓની કેળવણીના સંબંધમાં નાટાલી પ્રાંતિક સરકારની નિષ્કાળજી તરફ ધ્યાન ખેંચવા માં આવે છે, પરંતુ તેની ખરી ખબર ઉપર પાણી નાખવા જેવી વાત છે હીંદના એજન્ટ ... જવા બાબતમાં રીતે દક્ષિણ આફ્રિકા અને હીંદ વચ્ચે ચાલતી બાબતો જતી મીંચાણની ... પ્રસ્તુત ... તારીખે કરવા આવેલા છે ... પણ આ બાબતમાં પ્રાંતિક સર ... કામના ઝગડામાં ઊંડા ઉતરી ... છે. તેમણે જણાવ્યું હતું કે પ્રાંતિક સરકારની આ નીતી ઘણીજ નાહિમત કરનારી છે. કેળવણીના બાબતમાં મારા અને હીંદી ... વિષે બાદબાકી માટે કશા વાજબીપણું નથી. બાબત ... ... કહ્યું કે આવી નીતીનું વાજબીપણું શેના ... માટે "પ્રાંતિક સરકારને કોના આધાર છે? ... હોય તો તેણે તેનો જવાબ આપવો જોઇ ...

પ્રાંતિક સરકારે તો નહિ આપ્યું પરંતુ તેની વતિ અમે જવાબ આપવા પ્રયત્ન કરીશું. તે આ પ્રમાણે છે: "અમારા તમારી હીંદીઓની આ દશા જોઇને દયા આ ... ... હતો ... જમતે મજુરી કરી તેમને બીલકુલપણે માટે ... ... હતી ... કામ ... ...

સયળી જાતીઓને મફત પ્રાથમીક શિક્ષણ મુદ્દ પાડવાને કેળવણી ખાતાંને આગ્રહ કરવા વિનતિ કરી છે. અમે સયળા કેળવણીકારોને અને આ દેશના ઉદ્ધાર રાજનીતીજ્ઞોને આ જ્ઞાનની તૃષા તૃપ્ત કરવાની અત્યંત વાજબી વિનતિ સ્વિકારવા લાગતા વળગતા સતાધીશોપર પોતાની વગ ચલાવવા નમ્ર વિનતિ કરીએ છીએ.

લોહાનીસબર્ગમાં બીન-ગોરાઓના માટે સેગ્રેગેશન

જોહાનીસબર્ગમા મોટા પ્રોપર્ટીસના દલ્લા કમીટી જયે અટકાવીને મોટી એનક્રોચમેન્ટ, ઉંદુરસ્તી ગાનાના આગણદાર અને બીન-ગોરાઓને માટે રહેઠાણોને લગતા સેનેટર ની પ્રાલાગણે વિચારવા બની હતી અને જનરલ પરપઝીસ, પાન્દીક હેલ્થ અને પબ્લીક વર્કસ અને ટાઉન પ્લેનીંગ કમીટીઓના સંયુક્ત બેઠક તે પર કરી વિચાર ચલાવવા બળદાર હતી. મજબુર બલ્લાબણોમાં એવું સુચવવામા આવ્યું છે કે સ્યુબેલ્ટઝ એન્ડ એકસ્ટ્રેનશન, કલેકશેન્ટ, બ્યુકરેક, બારટીનીઝ, સેનેટાયઝાઇન, વેસ્ટર્ન નેટીવ ટાઉનશીપ, ઇસ્ટર્ન નેટીવ ટાઉનશીપ, ઇનવર, મલાય લોકેશન અને કોરોનેશન ટાઉનશીપ, જેમાં સારેરના કુલ વીસ્તારના ત્રણ ટકાતો સમાવેશ થાય છે, તે બીન-ગોરા વસતીને માટે કાયમદાર પાડવામા આવે. વધુમાં એવું સુચવ્યું છે કે કલેકશેન્ટ એરીયાદીકોના વસવાટ માટે કાયમદાર રાખવામાં આવે અને કીંદીઓ માટે કોલેજ અને ટાઉનશીપ જે હાલ પ્રોટારીયાના રસ્તાપર રખાવવાનું ધારવામાં આવ્યું છે તે ઉપરત વસતામા રખાવવાની એડમીનીસ્ટ્રેટરની સાથે ગોઠવણ કરવામાં આવે. વધુમાં જણાવવામા આવ્યું છે કે મલાય કોલેજનમાં અમુક રખાવિલ તબેલા કીંદીઓને ધરારી રખા છે અને એ નાબુદ થતાં કાયમદાર થવો જરૂરી. બીજી તરફથી કલેકશેન્ટમાં એશીયાટીકોના કોલોર્ડ કાયદાના ભેગારી વકાય એવા એ યુનીયન સરકાર સાથે ગોઠવણ કરવામા આવે તો મલાય કોકસાના મોટા ભાગના વતનીઓ, ખાસ કરીને જે તેઓને કાયમ જે જુદો બોગવો રહ્યા છે તેની બેદરકી બોગવ બદલો આપવામાં આવશે તો તેઓ આ કાયમ લેતા મણ બને. કલેકશેન્ટના સંબંધના દલ્લા કમીટી એ અગાઉ કરતી જણાવ્યા પ્રમાણે ઉપરોક્ત પા રજીસ્ટ ના એકરની કીમતે એક ૮૦ એકરના બીલ્ડે કુલ્લા પાનબોલીડેટ ગોલ્ડ રીફ કંપની પાસેથી ખરીદવાની સુચના કરવામાં આવી છે. પ્રોટારીયાના રસ્તાપરની જમીનપર કીંદીઓને વસવવાનો આમ એક હોસ્ટેલ બાંધવાનો પ્રી. ભીમાંએ વીચાર કરેલો અને જે બાબતમા ગોરાઓમા બળબળાટ થયો હતો તેના સંબંધમાં એવું જણાયુ છે કે કલેકશેન્ટમાં તે વસતા લગભગ કરી આબાદીમા આશરે તો પ્રોટારીયાના રસ્તાપરની યોજના માટી બાબતની પ્રી. બીયા તરફથી કાઉન્સીલને બાતા આપવામાં આવી છે. કલેકશેન્ટમાં ૧૫ એકરનો ટેકરો આ ઉદ્યુથી લેવાની સુચના થઇ છે.

આંતર રાષ્ટ્રીય પરિસ્થિતિપર વડા પ્રધાન

વડા પ્રધાન જનરલ હરટઝોગ ગેબ્લો રાષ્ટ્રી પરિષદમાંથી ગયા સોમવારે પુનીયનના પાછા આવી ગયા છે તેમણે પત્રકારના એક પ્રતીનીધીને મુલાકાત દરમીયાન યુરોપમાં લાગ્યા લાગણી : કેમ તે પ્રધાનના જવાબના રજીસ્ટ્રી હતું ઝડપણ વસાહત સંબંધ વધારવામા આવી રહ્યું છે તે બધાના સાધારણ રીતે તો એમજ બતાવ કે તેનું આંતીમ પરિણામ એક લાભાલ્ય વિસ્ફોટમાજ આવશે. પરંતુ હું એ મતને બળતો નથી પ્રતો. બે વસ્તુ મને સોપા લાગે છે: એક તો એ કે યુરોપની પ્રજાઓમાં યુદ્ધનુ માનસ વર્તમુ નથી અને પ્રત્યેકની ઇચ્છા સુલેહ કરી રહેવી જોવાની છે. બીજું એ કે યુરોપના મહાન દેશોની સરકારો આજે રાજ્યપણા ચમારી રહી છે તેનુ આતમ સંરક્ષણ સીવાય બીજું કશુ ધારતુ નથી. આ બે દ્રષ્ટિબીંદુથી જતા યુરોપમા રાજ્યપણ ચલતું જતુ હોવાથી યુદ્ધ આમશેજ એમ માની લેવાનુ કારણજ કારણ નથી.

કંચન અને કામીની

કે. એડગર બ્રુકસ એ એક પ્રતિષ્ઠિત લેખક છે હાલ આનાપ્રીનોટારીમાં આવેલા એડમ્સ ગીયાનના પ્રીસીપાલ છે. એક ઉદારદીલવાદી હોઇ આ દેશના નેટીવોને જરા અન્યાયોપર અત્યંત નીડર અને સ્પષ્ટવક્તા છે. નેટીવોએ પોતાના સ્વાતંત્ર્ય આ હીલચાલની અગ્ર માત્રને તેઓને માટે થએલા નવા ચુંટણીના કાયદાની રૂએ એક સેનેટર મુંટવા છે. તેમણે ચુંટવા બાદ મેરીટઝમર્ગમાં મળેલી નાટાલના બાન્ટુ ટીચર્સ યુનીયનની રજુ ના પરિણામમાં કરેલા પ્રથમ ભાષણમા નેટીવોના જીવનની બે અતિ ઉત્પાદક વસ્તુઓ-કંચન અને કામીની (સ્ત્રી અને પૈસા) ના દુરૂપયોગથી થતા નુકશાન આપી હતી. કે. બ્રુકસે જણાવ્યું કે હું સેનેટર ચુંટાયા છું એટલે હવ એક નવા બાન્ટુ પ્રશ્ન રચવાનો મારાપર અનીવાર્ય જવાબદારી આવેલી છે. જો એક બાજુએ એક આખા પ્રજાનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવવાનું પસંદ કરે તો તેણે તે પ્રજાની સાથે છેવટ સુધી જવું જોઇએ. હું નથી ધારતો કે તેમ કરવાથી કામ રીબાવાથી સહન કરવી પડશે જેમકે બી દીવસોપર બોલી ગયા છે તે હું માન કે કે. ઉદાહરણના બુકાણા દાખલા આફ્રિકામાં બનતા નથી પરંતુ બનેલા બનમ છે. પરંતુ બન કલાકમ દીવસમણી સહેવી પડ્યુ પણ તેમાંથી તે મારે એ માટે જગાને તૈયાર રહેવું પડશે

આગળ બોલતા કે. બ્રુકસે જણાવ્યું : જગતપરમા યુદ્ધોનું પતન થવાનું એકજ કારણ છે અને તે જગતની બે અતી ઉત્પાદક વસ્તુઓ-કંચન અને કામીનીમા દુરૂપયોગ છે. જગતનું ભલું કરનારે પણ બે તેના કરતા વધારે મહાન વસ્તુઓ બીજી એકે નથી. પરંતુ એક પ્રજા, નીચ કે ઉચ્ચ કે, તેના કલ્યાણનો આધાર બે કંચન અને કામીની ઉપર કાયમ મેળવવાનોજ છે કે. બ્રુકસે જણાવ્યું : કામીનીમાં યુદ્ધો થયાના અને તેટીયો અને યુરોપીયન યુદ્ધોમા કરો કરે કોણ તો તે પણ જાહેરાજ છે કે નેટીવોના આર્થીક વિકાસ તેની ઉપર આંકુશ મુકે છે. પરંતુ જેનો ઉદ્ધાર થવુ છે તેને વિષય આગળ અને યુદ્ધ થવું નહિ પોસાય.

આગળ કે. બ્રુકસે જણાવ્યું : આજુબાજુ જરૂરીયાતો ની સામે જરૂરીયાતો ખતરાની મોટી લાલબો પડેલી છે. કેવાકાર નહિ થવાનો તેમોને ક્રિષ દેવા કરવો મળ્યા રહેલો છે પરંતુ નેટીવોને જરૂરીયા પ્રકાર આપણ કે તેટલા પ્રકાર તો નવા ક્રિષદેવા કરનારાઓને આપણ ના પાડ ઠીક થાય.

કે. બ્રુકસના આ બાકે વાતની સામે ઇંગ્લાંક ગોરાઓએ વીરોધ કર્યો છે અમારે કેટલાકે તેને ધમકી લીધેલી છે.

હોદ્દા સ્વીકારવાનો મહાસભાનો ઠરાવ

વાઇસરોયના છેલ્લા નીવેદનપર વીચાર કરવા મુલતવી રહેલી મહાસભાની વર્કીંગ કમીટીની બેઠક પાંચમાં મળી હતી. મહાત્મા ગાંધીજી અને પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ વચ્ચે ત્રણ દિવસ સુધી પાકાધાર થઈ હતી અને તેને સમજુતી પર આવ્યા હતા. બાદ વર્કીંગ કમીટીએ ઠરાવ કર્યો છે કે જે પ્રાંતો જ્યાં ચુંટણીમાં મહાસભાવાદીઓની બહુમતી થઈ છે ત્યાં મહાસભાવાદી પક્ષે હોદ્દા સ્વીકારવા બધામા એવું ઠરાવ વામા આવ્યું છે કે એ હોદ્દાનો ઉપયોગ મહાસભાના ચુંટણીના જાહેરનામામાં ઠરાવેલા-બેલા ધોરણ અનુસાર કામ કરવામાં અને એક તરફથી બધા રાજબીધારણને લગતા કાયદા નો વીરોધ કરવાની મહાસભાની નીતીને અને બીજી તરફથી મહાસભાનો રચનાત્મક કાર્યક્રમ અમલની સબળી રીતે આગળ ધપાવવામા કરવામાં આવશે.

ટેકનીકલ કોલેજને પા. ૧૦,૦૦૦ નું દાન

ડરબનની નાટાલ ટેકનીકલ કોલેજનો માટે એક રનતનો અમાડા ગોમવારને રોશીએ. નાટાલના મીનીસ્ટ્રી એસ. એક કુકસ પોતાના મરહુમ પતિ મી. સેમ્યુલાલ કેટરીંક કુકસના સ્મારણાર્થે પા. ૧૦,૦૦૦ નું દાન કર્યું છે. મી. કુકસ ઇમીગ્રન્ટ, રોશીયો પ્રથમ રહેતા હતા અને ના ૬ જાન્યુઆરી ૧૯૦૬ ના મરહુ પામ્યા છે. તે કુકસ પરીવાર કીમીરના રોનેજીમ કીંદુ હતા અને આગા વધારા સુધી પોતાના બા

ભાઇઓની સાથે રહી નાટાલના સાકિન મેસ્ટ ભાં બાંધનો ક્રેણીમ ખોલ્યા હતા. ઝસ્ટો-બાકસ્લહાગ મુગર કંપની લીમાટેડ, મેસસ રેનોલ્ડસ બધર્સ લીમાટેડ, અને મેસર્સ સી. છ. રમાય એન્ડ કંપનીના તે ઓફ ડીરેક્ટર હતા. સંવત ૧૯૭૩ ના ઓક્ટોબરમાં ડરબન ખાતે તેમના પિતા મી. સેમ્યુઅલ હુસેન પ્રથમ કોરડી ઉઘાડવાનું અને બાદ બનાવવાનું શરૂ કર્યું હતું. સાં થયો હતો. મી. ઓસ. ઓફ હસનના બાપા મી. ગનીભાઈ જે. ડરબનમાં ગયા વર્ષના ઓગસ્ટમાં અગાઝીન્ટા ડીસ્ટ્રીક્ટની આખી પુરો-પીયન અને બીન યુરોપીયન પ્રજાની જરૂરીયાતો પુરી પાડે તેવી દવાદારૂના ઓફ ૬૨પીતાલ બાંધવાનો બધો આપવા કબુલ્યુ કર્યું. તેનો બધ પા ૬૧૦૦૦ સુધી થશે.

ગરીબોને રાહત અને પરોપકારી સંસ્થાઓ

ઈન્ટર–ડીપાર્ટમેન્ટલ કમીટી સમક્ષ હીંદીઓની જુબાની

ગરીબોને રાહત અને પરોપકારી સંસ્થાઓ વિશે તપાસ કરવા નીમાયલી આંતર-ખાતીય કમીટી સમક્ષ જુદી જુદી હીંદી સંસ્થા ઓ તરફથી જુબાની આપવામાં આવી હતી. મેરીટઝબર્ગની ઇન્ડો–યુરોપીયન કોન્ફર્ન્સ કાઉન્સીલે જુબાની આપતા નીચે પ્રમાણે રજુ કર્યું હતું :

"અમે જણાવવા ફરજીઓ જોઈએ કે હીંદીઓ કેપ પ્રાંત સીવાય આખા યુનીયનમા રાજદારી હકો નહિ ધરાવનારી એક નાની જ આખા હીંદીઓ બનાવીકાર ગીનાના છે અને તેથી આપણે ત્યાં પોતાના માટે પોતેજ કાંઈ કરવું જોઈએ એમ માનીએ છીએ અને તેમાં સુધી આ ઓફ યુનીયન તેઓપરની ફરજ કરવા ના ન આવે ત્યાં સુધી સામાજીક અને આર્થીક ઉન્નતીને લગતી બધા પ્રશ્ન બીજાના હીંદીઓ ની વાજબી લાગણીઓને બાજા દેખરેખ પુરતું ધ્યાન દેવાનું બનશે.

"૧૯૨૬ ની બધારની કરતીબરના માપનાર રીપોર્ટે યુરોપ પુનીયનના બધર પ્રાંતોની હીંદી પ્રજા નીચે પ્રમાણે જણાવ્યું હતું :

કેપ ૧૩૬૬૯૮, ટ્રાન્સવાલ : ૧૫,૭૨૬ ઓરેન્જ ફ્રીસ્ટેટ : ૨૬ અને નાતાલ : ૧૮૭,૬૨૭ નાતાલ ની વસ્તી બીજા બધા પ્રાંતોની કરતાં વધારેની કરતાં ગણી છે. આખી હીંદી વસ્તીની ૮૫ ટકા સાક્ષિય આફ્રિકામાં જન્મેલા હીંદીઓ ની છે બધા તેથી તેઓ યુનીયનના વતનીઓ છે.

નાતાલ એ હીંદી વસ્તીનું મુખ્ય મથક છે અને આર્થીક અને બીજા દરજ્જાને લીધે નાતાલના મરીઓરાજ્યના ચાલ પોતાના જોવામા આવે છે એક સાધારણ આવક ધરાવનાર હીંદીના ઓછામા ઓછા ૧૦ ટકા હીંદી વસ્તીને "ગરીબ હીંદી" તરીકે ગણી શકાય જેમાંનો ૨૦ ટકાને આપે પારીઓ છીએ કે પેટપુરતું પણ પોષાય તેવી મળતું

ગરીબાઇના આ કિસ્સાઓનું મુખ્ય કારણ હલકા પગારો, આખુ કુટુંબની નોકરીના ઠરારો તેઓને ગારે ભોગ છે તે અને મોટી બજુરીની નીતાથી રેલવે, મ્યુનીસીપાલીટી અને અન્ય બાતાંઓમાંથી હીંદીઓની મોટી સંખ્યા નોકરી બરતરના પાત્ર પડી છે તે છે.

કુટુંબનો મોટો આર્થીક ભાગ નાનાં બાળકો બાદ આપનારા હીંદીઓના બાતાના ગુજરાતના બાદ નોકરીના જે બાબતોના કારણ ઉપરના ઠરાવો પાસ થતા તેના ૧૬ ટકાનો બાદ પછી અને પરિણામે આખુ કુટુંબોના વધાર પછી બાદ પાત્ર થયા. સંવત ૧૯૭૩ ના ઓક્ટોબરમાં બધા મી. સેમ્યુઅલ હુસેન પ્રથમ કોરડી ઉઘાડવાનું અને બાદ બનાવવાનું શરૂ કર્યું હતું. સાં થયો હતો. મી. ઓસ. ઓફ હસનના બાપા મી. ગનીભાઈ જે. ડરબનમાં

કારણકા તરીકે ટકસી ડ્રાઇવરો, કોકરો અને પટ્ટાવરો. નોકરી બગરના થઇ પડેલા હીંદી ઓને ના છુટકે આપા ભાડા લાયકનો પોતાની નીપાઇને માટે ઉધોગ કરવો પડેલો છે અને તેમા તેઓ બાગ્યેજ પોતાનો નીર્વાહ ચલાવી શકે છે.

મરીઝ હીંદીઓના આ નવાબને બાબત સુધી ગંભીરતાથી ધ્યાન દેવામુજબ નથી. પોતાના ગરીબોની સંભાળ લેવાને હીંદીઓ તરફથી થએલા પ્રયત્નો બાબતનું પ્રમાણ પણ બજર છે.

૧૯૨૬ ના નાતાલમા મોટી હીંદી વસતી છે બાદ એમ બાનના મરીબ હીંદીઓને રાહત બાપવાની પ્રાંતિક સરકારે પોતાની ફરજ વાજબી રીતે ઉઠાવેલી બાગવામ બમ્બાય. હીંદીઓના દીલ બાથે મરીબોને રાહતના બાંગે નીચેની ગાન્ટો બાપવામાં બાવની સ્વબામા બાવે છે : હીંદીઓનો બાપણો પા. ૧૫૦૦ (જેમાંથી પા. ૧૦૦૦ બાદને ઇસ્લામ બાપવામા સ્વય બ અને પા. ૫૦૦ યુપ કોમોનોમાં વચ્ચ છે.) સેન્ટ બેન્ડ્રુસ યુનિબર્સલ બીજન હોસ્પીટલ પા. ૧૦૦ ઓલસેન્ટર બાબત યુરોપીયન બાબમ પા. ૩૦૦, ડરબન હીંદી અનાથાશ્રમ પા. ૫૦, ડરબન બાબત વેલ્ફેર સંસ્થાપરો પા. ૫૦, મેરીટઝબર્ગ બાબત બનાથાશ્રમ પા. ૧૦૦ કુલ પા. ૧,૨૫૦

કેપમા બાફ્રિકાઓપરથી સ્થળે સરકારી કે મરીબ નીગ્રાણના છોકરાઓનો માટે પા. ૭૭૦૦ બાપવામા બાવે છે. બાબાથી ૬૬૫ ૨૬૫ સફેદ બીબાનોમાં બાવીલ છે બમાં હીંદી નીગ્રાણો ના છોકરાઓની બગીઠિન જરૂરીયાત દાવમાનુ એક ૬૬ બાવાનુ બાપવામ છે. નાતાલની નીગ્રાણો ના ૨૬,૪૬૬ છોકરા નીગ્રાણે ભણે છે ૬ જેમાં બા પણ પરા મરીબ બાબાપોના ફોમ ૬ એ જોતાં સુધ પ્રમાણ કુદર બબેપામાં બાપની ૨૬૫ પણ્યુંજ સુજ બબાય

યુનીયન સરકારની નીગ્રાણના છોકરાંઓને કુલ બાપવાની બાજના હીંદી છોકરાંઓને બાબુ પૈસા ફ્રીપ્રાઇમરીબેજ બાબુ બાવવામા આવી બની બાને બા બહિના બાદ બા તે જોડી દેવાઇ.

બા હીંદી કે જણની નરબના યુનીયનમાં ૨૪૪૬૬ ની છે. તેઓને સહાયરૂપાના પેનશનના બાબતોથી બાબત રાખવામા બાવ્યા છે બને કે યુનીયન સરકારે ૬૬ હીંદીઓને માટે બાજદાદ ૬૬ બાદીને ૬૫ ૧૦ વર્ષોંગો બાપવા પા. ૫૦૦ ની રકમ કાઢેલી છે.

યુનીયન સરકારનું નજુર બાતું ડરબન અને મેરીટઝબર્ગ મ્યુનીસીપાલીટીઓને બાતે ડરબનમા રાખેલા ૩૦૦ અને મેરીટઝબર્ગમાં રાખેલા ૫૦ હીંદી બેકારોને પગાર બાપવામા વધારાનો નાણાકદ બાપે છે. આ હીંદી બેકારોને નોકરીના દર બઠવાડીયે રૂા. ૧૨–૬ બાપવામાં બાવે છે.

સામાજીક કામો માટે અમે પ્રાંતિક બોર્ડો સ્થાપવાની અને બોક બધાપા યુનીયનનું પ્રતિ નીધીત્વ ધરાવતી નેશનલ બોર્ડ નીમવાની અને ત બધણીપર હીંદી પ્રતીનીધીઓ નીમવાની દરખાસ્ત રાજીએ છીએ. સ્કોલરબીપ કામો માટે હીંદીઓને તાલીમ બાપવાને ડરબન અને મેરીટઝબર્ગની શાળાઓ ખોલવાની અમે સુચના કરીએ છીએ.

સ્થાનીક, પ્રાંતીક કે યુનીયન સરકારોમા તરફથી બાપવામા બાપની સામે બાન્ટો જરૂરીયાતોના મોટામાં ઓક ચોક્કસ રકમમાં બાપવા સંબંધમાં હીંદીઓની ઓક માગ તરીકે ઓની સ્થીતી નથી ૬ તેમાથી મરીબોને રાહત માટે તદ્દલાજ પ્રમાણમા મદદ બાપી શકાય.

બામને લાગે છે કે નાનાઓ, નોકરી નાદ કરી શકનારાઓ, બાંધળાઓ, વૃધ્ધો અને રંગતપોલા ઓની જવાબદારી યુનીયન સરકારે પોતાપર લઇ લેવા જોઇએ.

—

પરચુરણ

નામદાર રાજા રાણીના પેલસની મુલાકાત તા. ૧૪ અને ૧૫ જુલાઇએ નક્કી થઇ છે. મુલાકાત પ્રસંગે પેલસમાં પધારી પ્રજાધુઓ દક્ષિણ બાફ્રિકામાં પોડકાસ્ટર્યા ન બાવવામા બાવી પડે છે.

* * *

સમાચાર રીતે જણવેલ છે કે પાર્લામેન્ટ-ઓની બેપુર્ણ પરવાનગી મેળવી દરબારો રોનાનું પ્રસ્થા બંધ કર્યું છે.

* * *

દક્ષીણના સરકારી નાનાધકાર મેનેજર જનરલ નારસલ ફ્રાંકલ બાને ડરકરના વડા મેા કરી પાસાએ પક્ષોના બાગેવાની મુલાકાત લઇ ગેરેન-ટોમ, બોરેન્સ તથા પોલ્લાસ્મા બાપવા બાવાનાનુ કરી હતી.

નાટાલના શિક્ષકોની પરિષદ

હિંદીઓની કેળવણી વિશે પ્રાંતિક સરકારની સખ્ત ટીકા

નાટાલના હીંદી શાસકોની ચારમા પરિષદ ગયા સોમવારે દરબાન ખાતે શાર્ઝી કૉલેજમાં મળી હતી.

પરિષદ ખુલ્લી મુકતાં હીંદના એજન્ટ-જનરલ સર શ્રીનિવાસ શાસ્ત્રીએ જણાવ્યું કે દેશના જુદા જુદા ભાગોમાં હીંદીઓની કેળવણી વિશે નીચલી બે વસ્તુઓ ધ્યાન ખેંચે છે. એક તો એ, - નાટાલમાં હીંદીઓની ગરકદરી નીચેના કરતાં એટલે સ્કુલોની સંખ્યા ઘણીજ વધારે છે. બીજી એ, - આ પ્રાંતમાં હીંદીઓને અર્થે પ્રાથમીક શિક્ષણ ફરજીયાત પણ નથી તેમ મફત પણ નથી.

આ બન્ને બાબતોમા પ્રાથમીક ખાતાને તેમજ પ્રાંતીક સરકારને ગારાયેી પણ સર તેટલા આરપુર્વક નીનતી કરે છે કે તેઓએ ટ્રાન્સવાલ અને કેપની કેળવણી સંબંધી ઉદાર અને પ્રજાકીયાણ નીતી અખત્યાર કરવા જોઇએ.

ઇલીક વખત એવો સવાલ કરવામા આવે છે, કે શુ હીંદુસ્તાનમાં મફત અને ફરજીયાત શિક્ષણ આપવા છે ખરો? આ સવાલ મુરાની બહારનો છે.

આપણા બાબણીકીન ટીકાકારોને મારો જવાબ એટલોજ છે કે કેળવણીના નીતીના સંબંધમા હીંદુસ્તાન બાબત બાબત વચ્ચે ભેદ બાકી નથી. હીંદુસ્તાનના બધા ભાગોમા પ્રાથમીક શિક્ષણ મફત આપવા છે અને ત્યે, મુસ્તફા અને અન્ય બાબતોમા બધાના બાબતો જે સમાન તરીકે ગણે છે.

નાટાલમા હીંદીઓની બાબણી પેટે મ્યુનીસીપલ સરકારે ૪૦ મદદ આપવાની ઉદારતા દાખવી રહી છે તેને મારે હું તેનો આંતરકરણથી આભાર માનું છું, પરંતુ પ્રાંતીક સરકારની એ બાબતમાં નીતી અત્યંત નારાયા જનક છે.

યુરોપીયન અને હીંદીઓની કેળવણી વચ્ચેના આવા ભેદને માટે નેતાદ રાજકીયપણે બીલકુલ ન્યેવામાં આવતું નથી

એક પ્રાંતમાંથી બીજા પ્રાંતમા જવા સંબંધી પ્રાંતીક બંધનોનો પણ તમારે વીચાર કરવો પડે છે. દાખલ તરીકે પા. ૧૦ ની આવક ધરાવે છે કોકરા ચાળા ગોક બાબુસનો દાખલો લો. જો તેનાથી ટ્રાન્સવાલમા રહી શકાયુ હોત તો તેનાથી તેના બાબકોને દોઢ બણ જગ્યાઓ પ્રાથમીક શીક્ષણ મેળવવા મફત આપી શકાય પરંતુ પ્રાંતીક બંધનોને લીધે તેમે આજ પ્રાંતમા રોકાઇ રહેવું પડે છે અને નાટાલ પ્રાંતીક સરકારે તેને ટ્રાન્સવાલમા જવા માટે કરે તેવી દાખલગીરી આપવી જોઇએ.

નાટાલમાં હીંદીઓને પ્રાથમીક શિક્ષણ આપવાનો ખરચાનો સરવાળો વર્ષે પુરીષન સરકાર તરફથી આપવામા આવે છે

નાટાલ પ્રાંતીક સરકાર તે ગેરે છે આપ છે? અને તે વર્ષો આપની ના વા કારણ સર નથી આપની ના કેવી નીતીનુ રાજકીયપણ રજકરને અનુસરે છે

પ્રમુખનુ ભાષણ

પ્રમુખ મી. જી. મેનસે પોતાના ભાષણમા જણાવ્યું કે હાલ ૨૪,૬૦૦ બાળાઓ-ના માટે ફક્ત નીચાણે જવાની જગ્યા છે અને ૧૦ હજાર બાળાઓને માટે કશુ કરવા આવ્યું નથી.

આ એમસે બાળકોના શોચાણીના એક સભ્ય મી. એ. ડી. મેકારેસ, બી. એ. ને ઉમદા રીતસર-ના વીદાયમાન અભ્યાસ કરવા બદલ ઓફીસીયાની બલ પુનાવર્સીટી માટે કોન્ગ્રેચ્યુલેશન મોકલી છે તેના માટે તેમને આભીનંદન આપ્યુ હતું

ચીફ ઇન્સપેક્ટર

હીંદીઓની કેળવણીના ચીફ ઇન્સપેક્ટર મી. એકલાન્ડે બાબણ કરતાં એજન્ટ-જનરલ ની ટીકાના સંબંધમાં જણાવ્યુ કે તે બાબત સરકારને લક્ષમા છે અને તેની તેના સંબંધમા નમનાથી કશ કહી શકાય નહિ નથી.

રેવરન્ડ કેસેડ્સ

રેવરન્ડ કેસેડ્સ એજન્ટ-જનરલના ટેકામા બોલતા જણાવ્યુ કે પ્રાંતિક ગ્રાન્ટસીસ હીંદીઓ ની કેળવણી તરફ બેપરવાઇ બતાવવા માટે દોરિત ન. આપણે નીતી અખત્યાર કરીને કાજલીક પોતે બાબણાપાતી બાબતો કરવા કરી શકતી નથી, પરંતુ અમલ દરમાયાનમાં તકલાદ કરે છે કારણ કે બાલકારોને કાબણી આપવા માટે ગરીબોપર કર નાખવા રહ્યો ન

આગે કેળવણીખાતાના હાલ નથી તેના આભારી ટીકા પ્રાંતિક સરકારોને હાલ છે. અને આશા રાખીએ કે જાવણીખાતાના સુપ્ત ટ્રસ્ટ-ફન્ડ જબરદસ્ત પડતા કીંમતે સાચી સ્થીતીમાંને મફત શીક્ષણ આપવાની જરૂરીયાત કરશે.

પેલેસ્ટાઇનના ભાગલા

પેલેસ્ટાઇનના સવાલપર બાદશાહી કમીશનનો રીપોર્ટ ગયા બુધવારના સાંજે જાહેર પડયો છે. તેની મુખ્ય બાબતોનો નીચે પ્રમાણે છે:

એક યહુદી અને બીજું આરબ એમ બે નવાં સ્વતંત્ર રાજ્યોમાં પેલેસ્ટાઇનના ભાગલા પાડવા. આરબ રાજ્યની સાથે ટ્રાન્સજોરડેનીયાનું જોડાણ કરવું.

જેરુસેલેમ અને જરૂસલેમના આજુબાજુ એક મેન્ડેટવાળું રાજ્ય સ્થાપી રક્ષણ કરવું અને જકા ખાતે સમુદ્ર લાગુ પડે તેટલો માર્ગ રાખવો. નેગરેબ પરનો કાબુ પણ મેન્ડેટ આણી સત્તા ને સુપ્રત કરવો.

મોટી કસુગતિઓ થતી અટકાવવાને બાબત બન્ને રાજ્યો વચ્ચે જમીન અને વસ્તીની અદલાબદલી કરવી.

મીક્ષ પંચની બાર શહેરો, ઈઝેરીયાસ, સફેદ, હાયફા અને એકર ક્રામ ચલાવે મેન્ડેટવાળી સત્તાની હાથ નીચે મુકવા. જકા આરબ રાજ્યને આપવું આરબ વેપારને યહુદી મહેસાબોથી હાનિકારક ના થાય તે જવાની છુટ આપવી. આરબ રાજ્યમાં થઈને ઇરાક્ટ જવાની યહુદી વેપારને છુટ આપવી.

યહુદી અને આરબોને એક બીજાના પ્રદેશોમાં જમીન ખરીદવાની બંધી.

યહુદી બાબતના યહુદી રાજ્યની આર્થીક દ્રષ્ટિએ સમાવેશ કરવાની શક્તિ અનુસાર મર્યાદીત કરવી.

મેન્ડેટનો અંત લાવવો અને તેને બદલે બ્રીટન અને બન્ને રાજ્યો વચ્ચે સંધીઓ કરવી.

બન્ને રાજ્યો વચ્ચે અરસપરસ વસાહત નહિ થઇ શકે.

પેલેસ્ટાઇનના બાહેર દેવાની બન્ને રાજ્યો વચ્ચે વહેંચણી કરવી. આરબ રાજ્ય ને બ્રીટન તરફથી પા. ૨૦,૦૦,૦૦૦ ની ગ્રાન્ટ આપવી

આ બાબતોની યોજના જો સ્વીકારવામાં ન આવે તો કમીશને બીજી બાબતોનો કરેલો છે જેનો વીગત આપતા આંકમાં આપવામા આવશે.

ત્રેવીસ વર્ષે મળેલા બે જુના મીત્રો

હિંદની મુલાકાતે મી. કેલનબેક

મી. કેલનબેક કે જેમના નામથી આપણે કાંઈ પણ દક્ષીણ આફ્રીકાના હિંદી અખબારો વાંચે તેઓ કેટલાક વખત થયાં યુરોપની મુસાફરીએ ગયા હતા ત્યાંથી હાલ તેઓ હિંદ ગયા છે. ત્યાં તેમના મહાત્મા ગાંધીજીની સાથે રહેલા ફોટાપરનું પ્રેસ. મહાદેવ દેસાઇએ 'હરીજનબંધુ'માં આપેલું સુંદર વર્ણન અમારા વાચકોના લાભાર્થે નીચે આપીએ છીએ:

ગાંધીજીના દક્ષીણ આફ્રીકાના જીવનના જુના મીત્ર હરબાલ કલનબેક હિંદુસ્તાનમાં આવી પહોંચ્યા ત્યારે ગાંધીજી દક્ષીણ આફ્રીકાથી હિંદુસ્તાન આવ્યા પછી તેમની આસપાસ જોગા થયેલા સઘળે વરસો સુધી કલનબેકનું નામ અનેક પ્રસંગે સાંભળવા પણ પણ્ તે ગાંધીજીએ વરસેક પછી એવી આશા રાખેલી કે તેઓ હિંદુસ્તાન આવશે અને આપણે વરસો સુધી ગાંધીજીના સહવાસ અને પ્રેમોગામાં પુરેપુરો ભાગ આપશે. આફ્રીકામાં ગાંધીજી અનેકવાર કહેતા, "કલનબેક અહીં દોડ્યા ના હોત આશ્રમના મકાનોની ગોઠવણ કરવાનું પણ લંબાણથી કે જે એમને મનગમતી રીતે કરે ખાધે." અને પણ મગનલાલભાઇમાં કહેતા, "કલનબેક આવી વાત તો કેવ આપે મારા! એ આપણી ભાષાની મુશ્કેલી કરીને કામ લેતા હોત."

પણ એમણે તો અમને આશ્રમ કરતાં ઘરમાં વધારે રાખ્યા. 'બાપા' પુરુષ સ્ત્રીને અનેક વસ્તુઓ કહીનહેતી પણ તે ગાંધીજીને કલનબેકને હિંદુસ્તાન આવવાનું આમંત્રણ કસ્તુરબાએ પોતે કર્યું હતું. કસ્તુરબા તેમને 'ભાઇ' કહેતાં. ગાંધીજી દક્ષીણ આફ્રીકામાં હતા ત્યારે કલનબેક ત્યાં આવ્યા. ગાંધીજીને જેલમાં જવું પડ્યું ત્યારે કલનબેકનું કામ બરાબરનો અંદાજ કાઢીને કરવાનું તે ગાંધીજીનું હતું એમના ઓફીસમાં સહવાસના એ દીવસો પરમ સુખના દીવસો હતા, તેવે ગાંધીજીની 'આત્મકથા' માં તે આપણને એનો અહેવાલ આપેલો મળે જ. કલનબેક કહે, "અમે બારીક ઝુલીવાળા ઓઢીસોમાં રાત કરતા ત્યારે, પણ એકજ ઓરડીમાં રહેતા.—એક જ પથારીમાં નહીં બાપ રાખે—અને ગાંધીજી રોજના ને કે સવારના ચાર કલાક માટે એમને આપણા ઓરડાની બારીએ પાનો હિસાબ આપવા પડતા, અને કસ્તુરબાને નજીકના દેખાતી રહેવાને પાંચે તેઓ અને ત્યાં બોલાવતા. એકવાર તેમને બનાવટ રમકડાંને બહુ આગ્રહના સામસરા મણવા પ્રોફેસરોના રહ્યાનું હતું, તે દીવસ સવારે જ તેઓ મને પરમા કંઇક 'બનો', કે કંઇક કરવાનું થશે એવો તેને સારૂ રહ્યા લાગ્યા. તે કહ્યું, "તમારે તો અત્યારે જગરણ કસ્તુરબા સાથે મુલાકાત થવાની છે તેનો વીચાર કરેલો તેમણે; આવા નજીવા પરના કામમાં ધ્યાન તો મારે બગાડો છો!" એટલે તેઓ ઉદ્ધતાઇ ઉદ્ધત્યા ને કહેતા લાગ્યા, "ના, ગારે મન તો ગોરી ગાંજે જોવાની અગત્યની છે તેટલીજ અગત્યની આ નાની ગોળો છે. બે આપણા જીવન સાથે બાહ્ય નીકટનો સંબંધ રાખે છે, બંને મળ મે એક આખું વસ્તુ છે, એમાં જુદાં જુદા ખાનાં નથી.' ગોજ રીતે મોટે તેમજ નાને પ્રસંગે ઓક્સરખી ઉત્સાહથી વાતની ઉપાસના કરતા જે એમને તેમના છે, એમનાં સુખદુઃખમાં ભાગ લેવાનું સહજાજ બને બન્યું હતું. મોટી સફરમાં ઓકાદવાર વાર પાણ એવા પ્રસંગને જોવાનું દુઃખ ન થતાં તેટલું કોઇ સ્વજન બન્ને કે ચારીત્રમાં ચુકે નથી પણ્. અને એકવાર એમને એવા એક બનાવથી બાહ્યજ બાબત બાબત બાબતો ત ના બારી નજરે જોયો છે."

તે પછી બા સાથીઓના બાબતમાં જે બનાવ બન્યો બનેલા ને બાદ કરતા કલનબેક કહેવા લાગ્યા "પણ્ડીબાર ગોબણે બન્ને રહ્યાનો પણ છે." મેં એમને મોટર અને ડ્રાઇવીંગનો બનાવેલી યાદ આપી. તે બંનેનું જે તાદશ વર્ણન એમણે આપ્યું તે ગાંધીજીની 'આત્મકથા'માં આપણને બાબતું નથી. અને ઉલ્લેખ તો એમાં છે, પણ જે તાદશ ગોબાર આપણે જોઇતો હતો તે આપણે નથી. કેલનબેક કહે, "ગાંધીજી જેલમાંથી છુટવાનો બન્ને દીવસે ગોબને પેર ચાર આનામાં બે મોટર ખરીદવી તેમાં એમાં ગોઠા તો બારા, પણ ગોબને જે ચેહના થતી હતી તે ગોબના ગોદા પરથી કળી બાય તે પરથત તો તેમણે બાર બાઉ બાય, પણ પેર પહોંચ્યા ગોટલે બને બારા મુખોપેર ગારે ઉપડ્યા લીધા. મોટર પર દેખાવ્યા બાબી મુકિ જે કહ્યું, 'દોબાસણી તે બન્ન કરીને મુકાય ! બાબી મોટર બાર દોબાસણી મુકવી પોસાય ગોટલો બીજાને ! નથી.' બાબી રહીલ પણ્ગ ગોબણે ગોન સાબાબાની મુકવાને બદલે પેસા નાબાવાની વાત કબુલ કરી. મોટર વરસ દહાડો તબેલામાં રહી તે પછી વેચી નાબી પણ્ ગો બનાવ પછી બારીબાર વરસ સુધી બે મોટર લીધા નથી'

'દુરબીનની વાત કલબની ગે કહ્યું મોટરનો બનાવ ૧૯૦૯ માં બનેલો. બાર બનાવ બાગે

[illegible] ગયા હતા ને [illegible] ગોલાગામ ખાતે હતા ત્યારે [illegible] ગામમાં [illegible] ગયા. ત્યાં એક [illegible] ઓરડી [illegible] તેમણે [illegible] ત્યારે [illegible] ઓરડીમાં [illegible] ગયા. ત્યાં

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

જોનાનીમાં આરોગ્યની એક નવીન યોજના

નેશનલ હાઉસીસ ઓફ વીમેનની જોનાની શાખાની માસીક મીટીંગમાં આરોગ્ય વિષેના તાજા ઉપર ભાષણ કરતા લાનિા તંદુરસ્તી ખાતાના અમલદાર ડૅ. ઓનીલે જણાવ્યું હતું કે આજથી બે માસની અંદર ખોરાકની વસ્તુઓને કેવા રીતે કાચ લગાડવા કે રાખવાને બૅટ પગ બોલવામા આવશે. તેવા વર્ગ સાઉથ આફ્રિકામાં આ પહેલવહેલીજ પ્રથા. તેમણે કહ્યું કે આપણી દુકાનો, હોટલો, ના રૂમો અને બાંધકામમા ખોરાકની વસ્તુઓને રાખવા કાચ વપરાય છે તેવીરીતે બૅમ અને તેમ આરોગ્યખાતાનાં નીયમો બનાવીને તેમ કરવાની પણ જરૂર છે. પણ લોકો આ વિચાર કરતા નથી તેમ ખોરાકની વસ્તુઓ બાબત જે વસ્તુઓ ઉપયોગ છે એ જાણતા પણ નથી. સપ્ટેમ્બરની આગામી બોર્ડની મ્યુનીસીપલ ઓફીસમાં એક ઠરાવ ઘોષવા આ બાબતે કર્યા કે રોજ ખોરાકના પાકને બારીકાઈ ધ્યાનમા આખવા કે ખોરાકની વસ્તુઓના કાચ લગાડવા દેવા તેમાને, ખોરાકના, હોટલના વેટરોને, દુકાનના આસીસ્ટન્ટો વિગેરેને કે આખતની સુચનાઓ મોટા મા મોટાક્ષરો જણાય તેમ આવશે. આ ખોરાકને ઢાંકવા, ખોરાકની વસ્તુઓ કેવા રાખવી, રસોઈ, પકાવવા, બનાવવા જે વસ્તુઓ તાજા વાપરવા જે રીતે કેમ પીવા, પોતાના કાચ માંથી કે કપડાંમાંથી કે પાસબૂકોમાંથી ખોરાકની વસ્તુઓ કે વસ્તુઓ સાથે જાણ કે રીત ખોરાકની વસ્તુઓ કેમ પીરસવી વિગેરે બાબતોના આવશે

ફ્રેક્ટરીમાં ભારે મારામારી

જોહરકેનગીનની કાપનાયેટ ફેક્ટરીમાં ટ્રાફ્રેક્ટોના મારવાથી થએલો મજાનની ગજોમાં કેટલા મારામારી દક્ષ બાઇલના વિસ્તારમા સાભળવા હતા. અકસ્માતમા ના મી. પી ઓ. પોટીબર અને નેટીવ નામો થયા હતા. ગીયુમારી કુટવાથી એક દસ કેટલો કારગોળા મારવામા ઉપલા મરણો ઉપરાંત ૪ બીજાની ફેક્ટરીનુ બારણુ નકાન પડી ગયુ હતુ અને જમીનમા કેટલ બાકા પડયા હતા

નીરાણોમાં કસરત

પુનીવનની નીરાણોના વિદ્યાર્થીઓના શરીરની બાંધા બાબી બળવાન બનાવવા માટે સરકાર તરફથી બારે પ્રબન્ધ થશે. શ્રી. જ એ. ઇ. ના પ્રીન્સ સ્ટ્રીટ કમાન્ડન્ટના બાજના બારે ખાસ રોકના ક. મી. પ્રોફેસર નીરાણના સ્થા પ્રાણાઓ પાસેથી નીયમો ભેગા કરવા માટી છે. આ યોજનામા યુરોપીયન બાળકો કેવરાત હોકી અને બીજી પ્રવૃત્તિઓના બાળકો માટેનુ બારણ બનાવવુ

પ્રીટોરીયામાં કાપડની મીલ

કાપડ બનાવતો ચાલી રહી ના ની ઉપાધિત નીયમો ના ધારા બનાવના પ્રીટોરીયામાં પીજવા, કાતરા, મુંબઇ અને વલ્યાને એક કાપડની મોટી મીલ સ્થાપવામાં આવશે કે ૪૦૦ થી ૫૦૦ યુરોપીયન ઓકરીઓને કામ પુરું પાડશે. તેને આ કારખાનુ ખુલશે તો સાઉથ આફ્રિકા બધારત ઉત્પાદયાયી. સઘળે તૈયાર કપડાં જાતે બનાવવાનું કરી શકશે.

કર્પીંગ બુન

કરૂગસ્ટોપ પાસે રૂદીક્રાઝ કામેમાં ના રહેનુને પીટોરીઓ નામના પોર્ટુગીજનું મણી કર્પીંગ રીતે બુન થયુ હતુ. પીટોરીઓને માગેલ કરી પક્ષંગ ઉપર નાંખી બીજાનું સળગાવ્યું હતુ બોર્ય ત્યાંથી મણી આવ્યા હતા. પોલીસે રાક ઉપરથી ડોગીગોરા સીલવા બાગ ના બૅટ સબસ્ને તપાસ પુરી થતા સુધી હદ માં રાખ્યો ક.

ન્યાયાધીશના ફેરફાર

વડા ન્યાયાધીશ મી. જસ્ટીસ ડીપાસે રાજીનામું આપ્યાથી ટ્રાન્સવાલ પોરીનશીયલ ડીવીઝનની સુપ્રીમ કોર્ટના મી. જસ્ટીસ મી. એ. રીનવાલને વડા ન્યાયાધીસ નીમ્યા છે. મી. જસ્ટીસ વેન.

ફ્રિસ્તાદ જોઇએ છે

અનુભવી અરબી, કચ્છી ગુજરાતી પકાવી શકે તેવા લાકીદ રસોઇ અગર નોકર જોઇએ મળો

અહમદ રાજા,
રહાન કર. ૧ ગોવરીયું, રામનવાગ
પી. ઓ બોક્સ ૨૭,
જગદીશ કોહાનીસબર્ગ

ડી. સ્ટાનરતા નીમણુક થા ૧ ઓગસ્ટથી અમલમા આવશે. નાટાલની સુપ્રીમ કોર્ટના મી જસ્ટીસ સેન્ડરાઉનને ઇસ્ટર્ન ડીવીઝન સુપ્રીમ કોર્ટના વડા ન્યાયાધીસ નીમ્યાનું જાહેર થયુ છે. જસ્ટીસ મર મોગમ માર્ચમા રાજીનામુ આપ્યુ હતુ

સાઇકલની ચોરીઓ

કરબનમા કેટલાક વખતથી સાઇકલોની ચોરીઓ બાબત રસ્તા ઉપરથી યવાની ફરીયાદો મળી હતી કરબનના ચેફસ્ટ્રૂમ મી. ૬ સી. ફ્રેક સાલના મારેમાં ના ૨ જુલાઇએ બાર ચોરાર સાઇકલો અને બે બાઇસીકલો રબ્બુ કરવામા આવી હતી અને ફરીયાદીઓના ફરાર તથા મી. પ્રિન્સ્લુ ઉપર ચોરીનું તોહમત પોલીસે મુક્યુ હતુ. તેમાંને પા. ૨૫ ના જનમીન ઉપર છોડવા મેજીસ્ટ્રેટે હુકમ કરી કેસ મુલતવી રાખ્યો હતા.

ઓટકારસ્ટીંગનો અભ્યાસ

દક્ષિણ આફ્રિકાની ઓટકારસ્ટીંગ કંપનીના જનરલ મેનેજર મી. કાપારારા જર્મની, ઇટાલી, બેલ્જ અને બેલજીઅમનો ઓટકારસ્ટીંગનો અભ્યાસ કરી ડર્બન પહોંચ્યા છે. ત્યાં ડરબનની મમદની મુલાકાત લીધી હતી. લંડનથી અમેરીકા જતા ત્યાંના અનુભવ મેળવી ઓટકારસ્ટીંગ ઉપર રીપોર્ટ રજુ કરશે. દક્ષિણ આફ્રિકાએ ઓટમારસ્ટીંગ વિષે પરદેશીઓથી ઘણું શીખવાનું છે એવું મી. કાપારારાનું મત છે. બ્રીટીશ રેલવીજનને મી. કાપારારા ઉપર બારે અભર કરી હતી. રેલવીજન કરિ જોતાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં રેલવીજન કાબલ થતાં પણ્યો નબર જોઇએ.

કરબનમાં ખુશમેનો

કરબનમાં કરીસ રાજીનામ ઉપર આવેલી હોટલ સ્પોર્ટસ માર્ક ઉપર આફ્રિકાના ૧ ગલા ખુશમેન રાખવામાં આવ્યા છે, જ્યા ગુજરાતી ખુશમેનોની નાચવા અને ગાવાની ઘણા જોવા લાયક થશે હતી હોટલોવાળા આ રાખવામાં ગોરા જાય છે. બોકસ હોલમો સુધી આ રાખવામા છે.

કરબનમાં પ્રદર્શન

ગયા અઠવાડીયામા ગવરનરજનરલ સર પેટ્રીક ડંકને કરબનમા પોતાવાડી અને કુદર ઉદ્યોગનું પ્રદર્શન ખલ્લુ મુકયુ હતુ. પણી સર પેટ્રીક અને લેડી ડંકને આઠેના પ્રદર્શનમાથી ૬૪ ચીજ ખરીદી ગોવકોનાને ઉત્તેજન આપ્યુ હતુ.

મોટર અકસ્માતથી મરણ

નાટાલ પોલીસોના સારેનીયા રોબ ઉપર ગયા રવીવારે થએલા મોટર અકસ્માતમાં એસ. એ. પી મારજબટ કનસ્ટીબલ અને મારીન કેનસ્ટીબલનું મરણ નીપજ્યું હતુ તેઓ રસ્તામા ચાલતા હતા અને એક બુરાન યુરોપીયન ની મોટર નીચે આવી ગયા હતા.

મોટર અકસ્માત

કરબનની જેલના વોર્ડર મી. બી. એન રાજસ તેમના ધણીઆણી તથા બાળક સાથે પોતાની મોટરમાં ક્રાઇ ક્રોસ રસ્તા ઉપર જતા રસ્તામા અનસીગકુલ્યમા મોટરકાર ઉથી ચાલી હતી જેથી તેમને બારે ઇજા થતા કોકસ્ટાડની હોસપીટલમાં ગાડેલા હતા. તેમના ૬ વર્ષના છોકરાને સખ્તજ ઇજા થઇ હતી તેને હોસપીટલમાં નહીં મોકલતા ઓફ ટીકરીય તાજને ત્યાં રાખવામા આવ્યો હતા

અકસ્માતનું પ્રમાણ

પ્રીટોરીયાની સેન્ટસન ઓફીસમાથી એ માસ માટે બતાવ્યા આકડા પ્રમાણે મોટર અકસ્માતથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં દર વરસે નીપજ્યા હતા, જે ઓફીસ કરતા આઠ ગણુ હતા મોટર અકસ્માતના પ્રમાણમા વીટવોટરસ્ટ્રેન્ડ પહેલે નંબરે અને કરબન બીજે નંબરે હતુ કેપ ટાઉનમા પાંચ અને પ્રીટોરીયામાં ત્રણ મરણો મોટર અકસ્માતથી ગયા બે મહીનામાં થયા હતા.

સોદરી માટે દંડ

ડરબનનાગા મેસર્સ .. ...શીલ બાકિન લીમાર્ટિનના ડાયરેક્ટર ના ઓ મેસ બાકિન ઉપર "૬૬ પ્રાઇઝ રફીમ" ગોરનાથી તા ! મેજીસ્ટ્રેસર્યા તા. ૧૯ મે મુળી સોદરી ચલાવવાના મુકાબલા નોહેમનની ગેરહાજરી ના ંય આરે દેન્દ્રાની કોર્ટમાં તપાસ થયા બી. બાકિન આમ રજી કરાની તા. ૨ જુલાઇએ ૬૬ પોંડનો દંડ મેમી કર્યો, જે ઉપર અપીલ થયા પછી છે.

ચર્ચ કરતાં કબ્રમાં નહ્યું

મેરીટઝબર્ગમાં ૪૮૧ પીટરમેરીટઝબર્ગ સ્ટ્રીટ માં રહેતા નેટીવ સેવીને બા ંય નેટીવો લડી પડતાં તેમેા વચ્ચે ઝઘડો કરાવા ા કરાવા કરતા મેળી ઉપર પાનકા ફુમસી થયા હતા. સેવીને બે હોસ્પીટલમાં ખસેડી પા ંય ા ંય ઉપચાર કર્યા હતા પણ તેનુ મરણ નીપજ્યુ હતુ.

જુલાઇની લોકપ્રીયતા

આખા દક્ષિણ આફ્રિકામાંના જુલાઇ મહીનામા મા રાષ્ટ્રીયાણિઓ કરવાનમાં ઉતરી પડે છે દર વરસે જુલાઇ મહીનાના પહેલે રવીવારે ઘણી પોકારોડ મારે કરવાન પ્રખ્યાત છ ગયા રવી વારે કરબનના પોકારોડ ઉપર ૨૫ ઘી ૪ હજાર પ્રેક્ષકો જેગા થયા હતા અને ખાસ ગુજેલાં પરીક્ષામા મુજબ પોકારોડની બવતન પરીક્ષામ પ્રેક્ષકો માટે પણ ખરાબ આવ્યુ હતુ કરબનમાં જુલાઇ મારની સહ્યાલારી પખા મોકે કરા ફેર કરવા માટ ઉતરી પડે છે.

ઓલ્ડ બોઅર લડાઇની યાદ

લેલબેાનની જેલના બાગમા જગીન બાદતા કેદીઓને ૨૮ જુની બંદુકો બણા આવી હતી. બંદુકે દક્ષિણ આફ્રિકાની જેમાં બોઅર લડાઇ પ્રસંગે દુશ્મનેની દેખા દેવાથી લડાઇ પરસ્તિ ને જગ્યા પડાવ દેવાનું આનુમાન થાય .

પ્રખ્યાત પાયલેટનું મરણ

યુરોપની ઝલ્લી મહાન લડાઇ પ્રસંગે દુશ્મન વિમાનના પ્રખ્યાતી પાડેલા ચોદીશ વિમાની પાયલટ કેપ્ટન બો. ક રીડનુ કરબનના કબ્રસ્તાનમાં નરસીંગ દેખમાં મરણ નીપજ્યુ હતુ. બી. રીડ દક્ષિણ આફ્રિકાની વેલ્યુંના નેાકરીકમ હતા અને લડતની માન સહીત ગયા મહાલડીયાં તમન ભૂમીદા કર્યા હતા. મહાન લડાઇના બી. રીડે દુશ્મનોના ૨૭ વિમાનો અને ૰ બાલુનો તોડી પાડયાં હતા.

દરેરાજના અખબારો

યુનાઇટેડ કીંગડમમાંથી દરેરાજ આવતાના અખબારો મેળવવા માટે પ્રીટારીયામાં રોજ વેલ્ય વામડેલ ઇસીબાટી સમાચ સ્થાપવા નવી ગયુ છે. અને તે અગલમા મુકવા માટે આફ્રેરીકાની તેવીનો એક ખાસ અગલદાર બી. જી. વર્કર સમગ્રા સામગ્રી સહીત પ્રીટારીયા પહોંચ્યો હતો.

૯ મહિનામાં થયેલા અકસ્માતો

૯ મહિનામાં યુનીયનમાં ૨૨૯૭ અકસ્માતા થયા હતા જે આગલા મહિના કરતાં ૨૭૫ ૧૫૦ વધારે હતાં. આમાંથી ૧,૨૬૧ માણસો ઘાયલ પામ્યા હતા અને ૬૨ મરણ પામ્યા (૨૬ યુરોપીયનો અને ૨૫ બીનાયુરોપીયનેા).

ક્રુગરસ્ડાલમાં વિજળી ટ્રેન

વિજળીની રેલવે ટ્રેન ક્રોરસ્ડાલ નેટીવ હાકિમ ગામ સુધી ખાલવા ઝપટેબરમાં, રેન્ડબેનટીન સુધી નવેમ્બરમાં અને આગળ વરસની શરૂ આગામા જોહાનીસબર્ગથી પ્રીટોરીયા વચ્ચે તૈયાર થઇ જશે

શહેર-રચના—અભ્યાસ

કેપટાઉનના ટાઉન પ્લાનીંગ અમલદાર બી. જે. વર્ડ લંડનના નવા પોરભાર્યા અભ્યાસ દક્ષિણ આફ્રેરીકાના મ્યુનીસીપાલના રીઝોર્ટ જનેરો અને ટાઉન પ્લાનીંગ ગ્રુપેરેશની રચનાના અભ્યાસ કરવા ગયા આઇલાર્ડમાં કેપટાઉનથી ઉપડી ગયા હતા. સ્ટીમર ઉપડની બખત બી. પોલીન્સે દીકા મારી કરતા ! "આપણો દક્ષિણ અમેરીકા કીબારી ગયે ત પુરેપ ગોખણી શક નહીં, કારણ કે દક્ષિણ અમેરીકા ...ા કરતાં ઘણે આગે દક્ષિણ આફ્રિકાને ગણતી છે." બી. પોલીન્સ આગળ ગયા હતા ત્યારબાદમા પાછા ફરતા વખી છે

કેટીમરમાં આગ

યુનીયન બ્યુસ કેપટીની ૨ કીનરો આ દિક્ષ બ્યુસ બાલ્ટીમોર ક્લેરના વેપારમા રોકાયલી હતા તેમા વેપારની નકલ લીંક પુરતી હતી નહીં ! આ સપ્તાહ અંતમ આગના બધા તમ પ્રમાણે દક્ષિણ આફ્રિકાના વેપાર ઉપર બારકર મુજ હતા . આગથી કુંપનીને એક લાખ પોંડનુ નુકસાન થયુ છ માને વેપારીઓનો એવો દાવો પોંડનો વામ નાશ પામ્યા હતા. સ્ટ્રાઇક કેપ્ટાઉન અને કેપટાઉન માટે ઉપડી હતી પણ પેસીફીક મહાસાગરના ઝોકા નરક પહોંચતા બધા સાગલના સમાચાર ગળ્યા હતા. બધા ગ્રાહકોના વામના પોંટરકારસ, રંગ, તેલ, પશાનની ખિરે નલ્યુમેા હતી.

ચોપાના ચોગાનમાં

[ડો પઠનાર : "ઠકુબાઇ"

રવપ્ન : ઇદરેજની ચોટ આવે અને આપે કારસોરા પૂલ બરીદ કરી તપાવાર કરીએ બ્યુ ! પ્રમાણ બે ગયુ સ્ટીમર યમા ગયા કરે ંય પારણ કે ઝાપાવાલાઓ સમાચાર આપે બ્યુ છે, ...ા દેવી આવે ંય. સરેરાશની દેવી આવે છે, અમ્યુર્તા આવે છે. ગાંધી બાપુ માડિય આવિરહ આવે છે.

ઇવે બા સુધાર ગયેલાં દાદતોરા અને પૂલો આવારે અને પધરાવવા'

. . .

વાતા ભાંગવાની હતી . ગોરેન્સ બાર્કેલની દીકરી અમના દરા વર્ષના આવવાની અનાદર નકલીકેલની ઇંતાથી રમા રમક ઝીણવાટ કરી સરકારને તે માટે અરજ ગુજરવાની છે અને બેસા ૧૯૩૭ ...ા ૫૦ હજારના કાગદામાંથી રાહત મેળવવાની છે, પરંતુ એની ચાદ લોનાં ચુકસ લિસ્ટ ...ચે બેમા અનાવ્યા છે કે તેને ગાદે ઓદ મેરાણની અરજ છે ને મા ગાડી બધું કરશે !!!

...ા ...ા ગોરેન્સ પેકેા.

ગોવાળ બે ૬ હબખા ના ગોરેન્સ

ગોવાળના ઉપરના પ્રદેશોના અને નેટીવો ચરાવે ંા ચેપાર પણ પોર્ટુગીઝો વાસ કરતા આપ છે.

પણ ચાલ કેનેાવાસીઓને હું તો એમજ કહું છું કે હજુ પણ પોર્ટાલીઅનો કરતા પોર્ટુગીઝો સારા છે.

. . .

હું દેશમા હતો ત્યારે વીનેગા બહુ સેતો પણ અમારે વીનેગા વેચવા ડીનની ખી શક્તિ વીનેગા ઉપર ઉતરી પડી તેવા વારે અમા મહીનો બ્યાલ ઉપર નરસ્યની ત્યાર પ૬ કરતા. અને ગોરબ્યાસામાં પણ તે એજ હોય ઓછી ઓછીની ક્રાન્દરીમાં ગેરંટરી (૨) રાખરા બાસ ગોરચા ગોલબાનુ આપણી પ્રબા ધ્યાન રાખે છે.

આનાથી બધુ બાન બારબાની ખી શક્તિ ખુબ બાગ છે'

. . .

વીનેગા ંા શાકાબ્ય ચાપવાનુ સાધન છે ગોબ બારબાના આપણા સુધારકો કહે છે

પરંતુ ચીંદા વીનેગાઓ ના વિધારા, અબ્યોધના અને પ્રેસના ક્રાબલાઓ વીરાય પીલ્યું કામ નથી એમ હું કહું .

અને કદાચ સારા વીનેગા સારા ગોબકના હોય બાપણ તો પેકબુબર તેમાં જરૂર ભાગ બપકેપ કરવાનો.

અને માર્કિટમાં ૧ કે ઓછા નબા સુ ડબ્બા જોવી શકવાનો નહિ ગ્રોસરીજ આપણાં વીનેગા માલમાનુ ના નહિ પણ વીબ્યસના સાધનો બની ગયા છે.

. . .

બગારી પાસ મંડળીમાં ઓફ ઝાપાના બાબ્ય નંબરો પણ હતા. ઝાપાં વિષયક બાત નીકળતાં તેણે કેટું બામને ત બારે ઝાપ પણ બાગનું ન મળે ત્યારે દરિદ્ર ઝાપાંને પરબીબ વગેરે મોટા ગ્રોબાનોથી ગોંબાપી તેનાં ફીટા બાદાર પાડીએ અને બાગો ને ગોટી ચળો બાન વિવાદ ઉભા કરી તાકેર બનતાનું બ્યાન ગોંગાએ ગ્રેટલ બાદ ગોબ બાબાનું પણ તાકેરમાં બારી બતબ.

ઉપર બાબ ગ્રે તબેાના ઝાપા બાબાગોનો બખર, બે કેનું.

—:o:—

વેચવાના પુસ્તકો

	શી.	પે
ગતો અને ગુબ્બાબ્યા	૬	૦
હાલરડાં	૧	૩
વીર બતરાજ	૧	૦
ટેલસ્ટોયની નાની કથાબેા	૬	૦
ગ્રેમ બનુષ્ય		૧૦
બધિકનું રાજ		૬
ગોટી ગોટી વાતો	૧	૬
બડી બડી વાતો		૧૬
ગાંધીબાની બતુરાઇ		૧૦
ધુપ છાંબા	૧	૦
કુરસદ	૬	૦
ટોલસ્ટોયની બબુ વતાંબા	૬	૦
પુસ્તકાલય		૧

બા ગ્રેઝિસેબી બળશે

હિંદી રાજકારણપર ગાંધીજીનો અંકુશ?

"મેં [illegible] પ્રમુખ ગાંધીજીના નામે જે [illegible] એમ. એલ. એલ. પોતાના જણાવ્યા કે [illegible] બંધારણીય મુશ્કેલી વખતે પ્રમુખ પાસે [illegible] સત્તાઓ છે. ગાંધીજી હરિજન રાજકારણના કરી દાખલો પ્રમાણે તેમણે એક પાર્લમેન્ટ અનિષ્ટ તત્વ દાખલ થયું છે. જેમ ગાંધીજીના પક્ષના આગેવાનો પાસે જે [illegible] ઉપરથી કહી શકે નહિ, પરંતુ તેના [illegible] બંધારણ ખુલ્લા પાડ્યા છે, કેટલે પહોંચી [illegible] ગાંધીજી રાજકારણમાં [illegible] તેમને [illegible] હરિજનોની [illegible] પરંતુ [illegible] પ્રમુખ [illegible] પાસે [illegible] પ્રમુખ [illegible] પ્રમુખ [illegible] પ્રમુખ

ખ બ ર પ ત્રો

અનાવીલ સંમેલન ફ્રીડેક

સા. ફ્રેંચ આફ્રિકામાં વસતા અનાવિલોનું સંમેલન બોક્સબર્ગમાં (ટ્રાંસવાલ) ના તા. ૨૭ મે ૧૯૩૭ના રોજ મળ્યું હતું પ્રતિનિધી ઓની સંખ્યા સારા પ્રમાણમાં હતી. પી. પરમાનંદ ભાઈ પ્રમુખ સ્થાને બીરાજ્યા હતા. ટ્રાંસવાલ, નાટાલ રોડેશીયા તેમજ અન્ય સ્થળેથી જે પ્રતિનિધીઓ તરફ બીલ નીમંત્રીત થયેલ હતા તેમાંના કેટલાક હાજર નહિ થઈ શકવા તેઓના આવેલા, સંમેલનને ફ્રેંચ ઇન્ડિયા સરકારના નામે અને પત્રો દ્વારા સંભારણાપત્રો આવ્યા હતા. પહેલી સાંજના મુકત સંમેલન બારણાની ઉંચી ઓરડીમાં પ્રમુખશ્રીએ પ્રમુખનો આભાર માની જણાવ્યું કે તાત્કાલિક કરવું એ દરેક મનુષ્ય ની ફરજ છે, સમાજે સંગઠનના કાયદા બનાવ્યા બાદ, સમાજના સુધારાના બીલ ઉપર આપવા, જુના રીતરીવાજોનું પૃથકકરણ કરીને, બધિ ઇન્ડિયાઓએ વિચારોને બેડી દેવા અનરોધક વ્યાખ્યાન કીધુ હતુ. ઉપરાંત પ્રસંગે, સમાજ બદલે, બરબાદ તમજ દરેકજના પ્રત્યેક વ્યવહારમાં, કુરિવાજોથી આપણી આપણે રહીની કેટલી બગડી છે અને બગાડની બાજુ છે તે સવિસ્તરીનું બયાન આપ્યું હતું" શ્રી. મહાદેવભાઈએ તેમની બહેનના પક્ષ સાદામાં સારા દીલ કરી, અનાદિમ તાનિમાં સુંદર દાગીના બનાવેલા છે તેનું વર્ણન પ્રમુખશ્રીએ કર્યું હતું કે જેના લીધેનું વાતાવરણ બહુજ ઉત્સાહી બનવા પામ્યુ હતુ, અને બે ગુણનો કેમ તો તે પ્રમાણેનું અનુકરણ કરવા પ્રતિજ્ઞા પણ લીધી હતી. પ્રમુખ સાહબે શ્રી. ભુલાભાઇ, મહાદેવભાઇ તથા શ્રી ગોરધનજીની ગેરહાજરી બાબુ આપી તેઓએ માતૃભુમીની બાબતોની સમુક્ત સેવા તથા તેઓના અપૂર્વ બાગ વિષે વિવેચન કર્યું હતું અનાદિમ તાનિમાં બે બાબ ભાષાં "અનાવીલ ગૌરવ" તથા "અનાવીલ જગત" તાનિની કેટલી ઉત્તમ સેવા બજાવી રહ્યાં છે તે સમજાવ્યુ હતું. અને ૧ આપના ભાવના તેના નીભાવ અર્થે, અનતો બહદ કરવા દરેક અનાવીલોને વીનંતી કરી હતી. બાદ બાદ તીચેના ઠરાવો આનુક્રમે સભા સમક્ષ રજુ કરવામા આવ્યા હતા અને દરેક ઠરાવ પર જુદા જુદા વક્તાઓ તરફથી ટુંકાણ વિવેચન થયા બાદ સર્વાનુમતે પસાર થયા હતા.

(૧) ફ્રેંચ આફ્રિકામાં વસતા અનાવીલ બંધુઓનું આ મેળેલન, નાતાલીયન સેકેટરીએટ પ્રાન્સવાલના, બલાસબા પાર્ટીના સુપ્રસીદ્ધ નેતા શ્રીમાન ભુલાભાઇ જીવનજી દેસાઇએ, દેશની સ્વાધીનતાના વકતને આગળ પધારવા જે પ્રશ્ન ઉચ્ચાર્યો છે તે માટે નાતાલ દક્ષિણ આફ્રિકાના કોંગ્રેસ તથા એસોસ્યેશનોને ધન્યવાદ આપે છે તે બદલ તેમને હાર્દિક આભિનંદન આપે છે અને આ સુંદર કાર્ય ચાલુ રાખવા પ્રયત્નો તેમને દીર્ઘાયુષ્ય ઇચ્છે.

(૨) દક્ષિણ આફ્રીકાના અનાવિલ બંધુઓનું આ સંમેલન, પૂજ્ય મહાત્માજીના માનનીય સેક્રેટરી શ્રી મહાદેવભાઇ દેસાઇ, ગોવાળી ભાઈના સ્વજન, તાનિના આપત કુટુંબપરાયણ વિદ્વાનોને બીરાજ્યાની આપી દુઃ. અત્યત આદરથી કરી, સમસ્ત અનાવીલ તાનિ સમાજ ઉપર આફ્રીકાના ગોરા આફ્રીકાનોએ જે ગુજરાન ગુજારવાને પ્રતિબંધ મુકવાનો તેમને ખાસ અભિનંદન આપે છે. અને તાનિજનોને આ આદેશને અનુસરી ઘરમાં ગુજરાન ચલાવી દેવા આગ્રહ કરે છે.

(૩) ફ્રેંચ આફ્રિકાના અનાવીલ બંધુઓનું આ સંમેલન, પોતાના મોસરરૂપ દેવાના નવા નવા પ્રકારો ચુંટવા બદલ તેમને ધન્યવાદ આપે છે અને આ સુંદર કાર્ય ચાલુ રાખવા પ્રાર્થના કરે છે.

૨. બંધુશ્રી ભાણજીભાઇ ૨. ઇચ્છારામ દ્વારકાદાસ પારેખ કાઠીયાવાડનો આજ સીધા તાર થી આજ સુધી બંધુના કાઠીયાવાડને નામથી રહ્યા નવા પધારો કર્યો છે ને પ્રસંગ તેમનો આભાર માનનારો "અનાવીલ પ્રકાશ" અને "અનાવિલ જગત" ના તંત્રીઓ ને બંધુ તાનિ સેવા બજાવે રહ્યાં છે તેમને અભિનંદન આપવાને આ બનાવિલ બંધુઓ ને તેના માનમાં બાબી તેમને ઉત્સાહજન આપવા નીમંત્રિકરનારે. શ્રી પરમાનંદ બંધુશ્રી રેસાદાયિ મંડળની નામબુકોને માન્ય રાખી સંમેલનનું પ્રમુખપદ સ્વીકારયું . પ્રસંગ જગતના આભાર માનનારો આને રા બંધુશ્રી ગોવાળીયાએ સંમેલન, પોતાની મુકામે બોલાવી ૨ પંક્તિભન આને ભોગ આપવા હતો, અને સંમેલનની સફળતા મેળવવામા પ્રસંગ થયા . તે પ્રસંગ તેમનો આભાર માનનારો ઠરાવ થયા હતા.

બાદ સમસ્તદારોની ચુંટણી નીચે મુજબ થઇ હતી : માનનીય પ્રમુખ : પરમાનંદ બંધુશ્રી દેસાઇ, પ્રમુખ બંધુશ્રીઓ : ભાણજીભાઇ ગજીભાઇ પટેલ, બંધુશ્રી ઇચ્છારામ, ઠાકોરભાઇ નીલાભાઇ, ગોવીંદજી ઇચ્છારામ, ગોધાણીકર: ના બંધુઓ : ભોગીભાઇ બાબુભાઇ અને નાથુભાઇ મકનજી; મહદનીય મંત્રીઓ : મગનલાલ ગુલાબભાઇ ઝાલા અંબેલાલ કલ્યાનજી: કો. અમલનરીઓ: પરમાનંદ જમનાદાસ અને બાબુભાઇ ઇચ્છારામ: ગોવીંદજી: બંધુશ્રી બાબુભાઇ અને ડાહ્યાભાઇ રામજીભાઇ; ટ્રસ્ટીઓ: સર્વશ્રી ભોગીભાઇ નારણજી, દયાળજી નારણજી, મગનભાઇ ગુલાબભાઇ, રણછોડજી ડાહ્યાભાઇ, ઇચ્છારામ ભોગીભાઇ, ગુલાબભાઇ રણછોડ, ગોવીંદજી ઇચ્છારામ કોકીકરોર. ડાહ્યાભાઇ મગનજી ઝવેરભાઇ નાથુભાઇ, ઇચ્છારામ રણછોડજી

બાદ બાદ મંડળની આર્થિક સ્થીતિ બંગીન બનાવવા માટે નાણાની જરૂર જોવાથી એ સવાલ પર સર્વશ્રી ઇ. ભાઇ મંડળને માટે ફંડ ભેગું કરવાનું નક્કી કરવામા આવ્યું હતું. ઠરાવ રહેલા બાબતોમાં ડાહ્યાભાઇ પટેલ ધારાસભ્ય કરી. આ સંમેલન બાબતમાં ૧૯૩૮–૩૯ ની સાલ માટે પ્રમુખ તરીકે બંધુશ્રી ભાણજીભાઇ ગોવીંદજી પટેલ ચુંટાયા હતા. ઉપરાંત સંમેલન બારણાની સાલ પહેલા પા

પ : ૨ : ચુ : ૨ : ણ

મેરીટજબર્ગમાં તા. ૨૦ જુને ઇન્ડીઅન અનએમ્પ્લોયમેન્ટ કમીટી તરફથી દીઠા બેકારો માટે મંગેલાં સ્ટ્રાટ કન્સર્ટમાંથી પા ૨૮ ફિયન્સા હતા.

સાઉથ આફ્રિકા મ્યુઝીયલ સામને એરપુરવેન્સ કંપનીનું પ્લેન કુદી પડ્યું હતું કે તા. ૩૦ જુને આકાર ગએલા તેમના કંપનીએ એક કલેક્ટ કોલાકીસ સામ પોતાનું નવું કામ કર્યું હતું

* * *

મુનીસ્પાલના મરહુમ વડા પ્રધાનના નામીક્ષ એમની સુઇ બોધાના કુલ્સે દોલત પા ૨૩૩૦ બનાવ આમ કરી.

* * *

નાટાલ વેરલેસ વાસે બ્રાન્ડકાસ્ટીંગના બીલ નારે કરવા કરે માટે ડરબનમાંથી એમ્બસો ક્રિયન્સ વિદ્યાર્થીઓના એક બાલ વાટે ગોઝાના વીદાકોના દેખાવ બેઠા આવ્યા હતા.

* * *

ડ્રાસ્વાલમાં ન્યાસ્સ ગ્રીન નામકના શહેરની બધાઓમાં આવ્યું છે. ન્યુઝીલ્સની પ્રાણીશાસ્ત્રમાં નામની બાલકનોનું સેક્યુરેશન પા.' ૨૩,૨૩,૨૫૫ રજુ થયું હતું.

* * *

નાટાલમાં બ્રાન્ડ દારૂ પરનાના બનાવનાર ગણ્યા બતા ૧૬. કલાક નામમાં ઢોર પડ્યું હતું. ફી સ્ટેટમાં ફ્રેડ પ્રવન પ્રપ્રમાં કુંકાતો બતા' કન્સ્ટાનોસ્લબર્ગમાં પાણીના નળા કરી કરી બધા બતા. આ ગેસમમાં હસ્તકનું બહુલી ઘેરલાનો સંગ્રહ છે. ફ્રાંકોમાં ગોલ્ડ કોસ્ટપાના સમાચાર બનાવ બધા બતા.

* * *

સીટલમેન ટેનીસ માર્ગ કેપર નાટાલ્સ અને ટ્રાસ્વાલ્સ વચ્ચેની રમતના ટ્રાસ્વાલની ટીમ બધ હતી. નાટાલ બેલાડી શ્રી. એસ મહારાજ અને શ્રી. કુસેન જાનબાબાની રમતમાં શ્રી જાનબાબાની રમત સુદર હતી. ટ્રાસ્વાલવાળા મા. ધ્રેમી અને મા. વાલ્ડમ જાનબાબા ઉપર મેચની રમતમાં પ્રસંસા પામ્યા હતા.

* * *

નાટાલ ઇન્ડીની નેશીય કવર્ષ રમતના વિદ્યાર્થીઓએ કાપણાલાથી બનાવેલી વસ્તુઓ સેગ્રેજ, ટબ, ગાળા, ગાળા અને બીજી બાબતના ફોટાઓની બુકલાટ તા. ૨ જીએ બહારાસ્ત નેરીય મદદનીસ બધુ બનાવાટ હતી.

સેનેટાસિસ્ટાગનો સુપ્રીમ નાટમા બસ્ટીસ ગીનબર્ગ બનાવ ।। રહે જુને યુરોપીયનોના બાદલના ૬૬ સુકેમમાં ચાલ્યા હતા, જેમા ૩૨ સ્ટેસના ફુટા છેઠાના મેસા હતા

* * *

ફ્રુનેફ્રોનટીનમાં તા ૨૬ જુને બજેલી હેકમ કમીટીની બધામા બીન બ્યુબનના જુનની નાબરી બાત પછી ૩૬ બનાવો સુધારી બધા પરા બાંધવાની બોલ્ટના હાય મરવા દેવાય બધ હતા

* * *

સેનેટાસિસ્ટાગમાં 'રેન્ડ ડેલી મેલ ઓને 'સન્ડે ટાઇમ્સ' પેપરોના સાબાદાર કાલવાના અપીલના બોસીસ ઇ. એમ. સ્ટાર્ક્સનું તારબ તા. ૨૮ જુને બાબા ટ્રાસ્વાલ હોમમા બીબાબું હતા.

* * *

સેનેટાસિસ્ટાગનો બાદને બાબાજોરોમાં બનાવ કમલ બાને ની બનાબ બાબો ગિલા પ્રસ્તાવના બાપલા બાબ્યું બધા હતા ૫ ૧૧ ૨૮ જુન બાદિકાના મ્યુઝીયમમાં પુરવા પુસ્તકાની બાદબા હતા

* * *

સ્ટેનથી કરી પહેલા તાર મનબાર પ્રબ્બા ઝેકર અને રક્ષિણ કેરેલાઓના એસ્ટ્ર કરવા માટે વિમાને ગબાવવા ફોટનના પ્રબાદાર બ્રબ્બાનું પાલોગેન્ટ્સ કમીસન રોકસાબા બરી

* * *

બુસવાબોથી ૫૦ માઇલ દૂર ટ્રાસ્વાલમાંથી મોનાની બાબા નીકળતા છે. કોટ્રીબોએ પહેલા ઊંડાબાંથી એક નોટીબને નહેરા મારા ગામ પ્રદરાબાસ્ટથી એ બાબાનો પત્તો નગબા

* * *

બહાલના સાબીની બાલના બાનાદાથી ટ્રસ્ટા પ્રબા એક બીના પેટમાં બનો પોસ બરી ગબ બાબી સોબિએટને દેવ ગબુનિ બા બાબુએ નગરે ગરબું ૬. ૨૫ ની ભેટ પરી બા. એ બિકાર બાબુસે 'બહારાબાજીની બાનાના બરે, નોકરો બબા એટલે પ્રબમ પગારે નામને ભેટ કરી બબા!

* * *

સ્વરાજના ગાબી બાન બાબદુલ ગફાર મુબા બાત પ્રબ્રહ્મબેન્ટ્સની ગોબારીથી પટાબ્યા ગયા છે ત્યાંબિલ સુધરેલા નેબિ મુંબા છોડી રહ્યો બર્યા.

* * *

સોબબાર્ગ.ની સોબાર બહબાના બાદાશ કુકડા તરબ બબ .. બા પ્રમાણે ૧૯બાબબાના ૨૩૯૭૬ રંગ કબા દેબરાબું પત્તાનો પર વિજય બોબબ પામ્યો બાબ્યો .

બહાલબાજીના બાત્રોબ્ય અને બબ્બીતા કાબ્યકરો બા બબ્બસ્બાબ્યલાબ્ય નાબો બોરજદર રોલબ્યમાં ૧૬૬ બાબ્યકારી અબીકારી નીમાબા બ.

* * *

સુરતના ગ્રેજ નબાનના બબ્બીતા અલાબદી બા કરીબાદ દુલબ્બદાસ કાપડીબાનું કુંકે બીમારી પછી આકરે ૬૮ બર્ષની બબે અવસાન બબુ છે.

* * *

મી. સુબાબ ગાંધીનું બબાનુ પુરાબું કર્કરીબો સ્રબડી બાબ્યું છે. આબી તેમબે બબ્બાબ્યુ છે કે બારે બબ્ય (બિબ્રાબુસી) બે બાસબો બબુ રહેવું પડશે.

* * *

પુનાબા મહાત્માજી બાબુકાંત પરીબદમાં ગોબી બાતબબંધી કરાબ બારે કરબાના બાબ્યા હતા . હરીજનો હિંદુઓનો એક અને બબીબાબબ્ય બીબાગ .. સબુસોને હરીજનોની બ્યોની સુબા-બાના કાર્ય બહબ કરબાની તાકલ કરબામા બાબા બી. પરીબદે બધુમાં બાબુમંબાનું ગોબ બબાબા ' ' બાબ્ય બબાબબાની સુબના બબ્ય કરી હતી.

* * *

ગોદબાં સ્વદેશી બાન્દના બાબ્યના બબાબ-સર નાનાબબ્ય ગોબબબાનાબાબાનું મુબબ્બના ધરબ્યું નીબબાનાના તાર બબાબારે તા. ૨ જુલાબાએ બબેર બબા હતા, બર સેબ્રબબ્ય ૧૬૬૬ ધી ગોન્દ્રસ બાન્ના મેનેજીંગ ડાયરેક્ટર હતા.

* * *

પોલીટેક્નીબો ફ્રકે બબબર બ્યાબા હતા . તા. ૨૭ જુને બાબાકર ૬૬બાં બર્ષની બે બાબબ્ય એબબાની રેક્ક ફ્રસ બાબ્ય કોલ્સની ગોદના બાબેદીનાનું પુનાબાકેક સ્ટેશન હતુ.

* * *

બક્ષિણ બેબાબીના બબુદબાના પ્રદેશના બાવેલા દબાબા નાબબા શહેરના મોટા બહેન બબે બહુરી નાબના બે બબ્યબાબાબુબી પત્નીનો કારમાંથી અદ્રબ્ય બબા બબી છે.

* * *

ઇગ્લાડમા બીબબેનની કોલ્સાની બાબુબા બાબ્ય-બાહસબાબ બતા ૨૭ બારબુ પાબ્યા હતા બબા ૧૪ બે નંબરે પ્રબા બબ હતા. બ્યકરબાના પછી બાબ બાબી હતી

સાબાર સ્વીકાર

મી. ગોબ બેસ્ટ, પ્રટોરે, કેપટાઉનથી મા. ૧૦-૩ 'ઇન્ડીઅન ઓપીનિઅન' ને ગોલ્ડસેટ બે જે બાબાર સ્વીકારીએ છીએ.

વિવિધ વર્તમાન.

સ્પેનની લડાઇ

સ્પેનના ઇતિહાસમાં બીજાખાન પડયા પછી આજે જર્મન ઇતિહાસ કેટલીક બાબતમાં ફરીથી જર્મન ફરીયાદ પછી ગંભીર મુશ્કેલીના સામનામાં ફેરવાઇ ગયા બાદ સ્પેનમાં ફરીથી તવાઇની મોસમમાંથી જર્મની અને ઇટલીઓએ બહાર જવાનું જાહેર કર્યા પછી બ્રીટન અને ફ્રાન્સ રચવું ધારેલી યોજના કબુલ રખાવી નથી. આજે મુખ્ય સવાલો માં એક બીજા પ્રશ્ન વિષયસની ગેરહાજરી છે. જર્મનીના જર્મની બીચપ તટસ્થ કમીટીના સભ્યો સામના બ્રીટન-ફ્રાંસની યોજનાને સ્વીકાર છે. બ્રીટન અને ફ્રાન્સે પ્રકાશ સ્પેનમાંથી મુસોલીની બહારવટા પ્રસંગો ચાલુ રાખ્યા છે. સ્પેનના ત્રણ બંદરો ના સ્પેનના ઇતિહાસ અને જર્મનો તા પકડતા બતાવે છે. જે ગઇકાલ ફ્રાંસીસના ત્રણેનો સમય થયા પછી છે સ્પેનમાં સમાચાર પ્રસીધ્ધ થયા હતા કે બાબાપાંચોરેના સરકાર કબ્રિઓએ સ્પેનનાં ફ્રેંચીસ્ટ સેલ્ય પક્ષની દાખલ કરવા જાહેર કર્યું હતું તેનો ફરીયાદ છે કે વચન મુજબ તેને ગઇકાલ પહોંચતી નથી તેવો ફ્રાન્કો મુસોલીનના સમાચાર છે. બ્રીટનની બાર એક ફ્રાંસ જાહેર કર્યું હતું કે બાબાપાંચોરેની મનવારો સ્પેના કાન્ડરે તરફ ચાકી કરે છે અને બનવા જોગ છે કે તો કાપવા થયા સબ્જેના વાહકોને પકડવા તાકીદ થશે. સ્પેનની ફરીયારીબાલ મોટરના તટ કુબો વાહણોને રક્ષણ આપી રહ્યાં સ્પેનના ઇતિહાસ બન્ને પક્ષ પરદેશી જોલન્ટીઅરોને સ્પેનમાંથી બારી મુકવા કરાર ઉપર આવે તો ફ્રાન્કો તરફ યોજનામાં સ્વીકાર થવા તૈયાર છે એવા સમાચાર પેરીસથી જાહેર થયા હતા આ સમાચાર મુજબ બ્રીટન અને ફ્રાન્સની તટસ્થતાની યોજનાના પ્રયત્નો સફળ થયા ગણી છે. પરદેશી જોલન્ટીઅરોને બારી મુકવાના

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

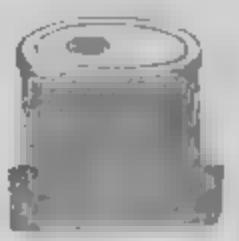
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા રામક્ષ દમણ્યા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

મધ્યમ હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાયના ,,
ડબલ રીડના પા. ૯-૧૬-૦

જોડી ગાંકની કીંમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૬-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧-૧ ૦ થી પા. ૯-૯-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તેના શા માટે વધારે પૈસા ખર્ચો છો.

સસ્તો અથવા અને મળો.

તેમજ આ રેસની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ એકસેલ્સીઅર્સ વગેરના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના નવા હાથ પગના. નવી શૈલિવાન જાતની રકમ જેઈએની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરી બધી બેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાર્ડ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનુ રીપેરીંગ કામ અતી રેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock at latest Harmoniums from Local, Woodstock, Vidyarthi and Bengal Piano have been specially ordered.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you purchase.

'Phone Day 2-4189. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 4-1256.
UNDERTAKER
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Floral flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.
રાજકુમારે
અન્ડરટેકર
દરેક જાતના કફન, મોટર અને ઘોડા ગાડી કફન તેમજ ફુલના હાર ટુંકામાં ટુંકી મુદતમાં આપવામાં આવે છે રાત દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2626.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ઓર્કસ, રેબલ અને ફ્રીચન ફ્રેસર ફૂલકે અથવા જંગલ-બંધ બનાવનાર તેમજ ફુલ ડર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
મંગાવેલા ઓર્ડરનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં જાતી દેખરેખ નીચે બનતું અને મનાવેલો ખરામાં દરેકનો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, ધાણાદાર અને બરચા વગેરેનો ઓર્ડર યા જથ્થાબંધ અમારી ઉપરની સાથે મળી શકશે આવો ઉલટા ખાસ, નમેા ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત ખાતાની ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-1294 K. N. PADIA P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4402 Tel. Add.: "VALAHITEL." P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોરેન્જીસ બારબડીસ બનાના એપલ્સીસના કામા નં. ૧ બનાવાના સોલ એજન્ટ.
દેશમેલ તથા રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પાડ્યુસ વેચનાર
બનાવાની સ્ટેશનમાં સસ્તામાં સારની દુકાન
આપને ત્યાંથી બનાવ, તથા દરેક જાતનું ફ્રુટ સસ્તુ મળશે ખરીદના ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
ટેલીફોની બનવા (P. O. B. 6748 ની બાજુ મળી શકશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૨ ૧૧ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી ઓ બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Mangoco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines
ડી. કે. પટેલ
ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ઓર્ડરોના ઓડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
દરબારમાં સરકારે પાસ કરેલું એમ. જે. માર્કસ ગીનારનું જંગલવાળું બંધારણ અનુસારનું ગવર્નમેન્ટની દેખરેખનું અનાવટનું ગોલ્ડન (શુદ્ધ) ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી
૭૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
76, Prince Edward Street, DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ.
દેશમેલ ફ્રુટ વેજીટેબલ મુનીમોના કામ પણ બારમાં C. O. D. થી માલ મંગાવીને ઓર્ડરો મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે
બાલસાથી (વરાધની ડબી)
નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી
બાળકને વરાધ, રેચવા, ઝાડા, ઊલટી, ગાય મસલી, ખાંસી, મરડો, પેટનું ચડવું, તાવ, આચકો, દાંત આવતી વખતની પીડા વગેરે બાળકોના મહાટા છે. કેવળ એકજ ડબી બારીદા બાબી કરો. એક ડબી બાળકને એક વર્ષ સુધી આપે છે કીંમત ડબીનો રૂ. ૧. દરેક દવાખાનામાં વેચે છે નકલથી બાલથી સાવધ રહેજો.
મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દવેદી,
વરાધ ઓફીસ: નડીઆદ. (ગુજરાત)

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

જનેયારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telegu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Whole-sale and Retail.

નાટક ગજરાબાળા મલીક કમપ્લેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૧૫-૦ નું સેટ.

„ રા' ગાઝલીક કમપ્લેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૧૫-૦ નું સેટ

ઓગ. ઓગ. બી. ડ્રામેટીક પાર્ટી કમપ્લેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૨૫ નું સેટ.

નાટક મુખત્યારી કમપ્લેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૨૫ નું સેટ.

„ રાજા પારજરી કમપ્લેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧-૨૬-૦ નું સેટ.

„ શરૂ સત્યાસ સાહેબ સેટ ૧ લો ૮ ભાગ.

„ શીરાજુદ્દૌલા

„ જોરા રેવમે

„ સમાજની બાપ બાગ ૧ લો ૬

„ [illegible] રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.

„ [illegible] રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.

„ [illegible] રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.

„ [illegible] ૬ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.

„ શેખ શરે આરબ ૮ રેકોર્ડનું સેટ ઓગ. ઓગ. બી

„ ફાન મલ્લમાસ ૫ રેકોર્ડનું સેટ ઓગ ઓગ બી

„ મૂરે મલ્લમાસ ૬ રેકોર્ડનું સેટ બોક્સવાળા

„ બાલ ડાના પા નાટો ૩ રેકોર્ડોનું સેટ ઓગ ઓગ બી

„ રહસ્યવાળી મંગેશ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ઓગ ઓગ બી.

„ ના-જહાન ૩ રેકોર્ડોનું સેટ બોલવાળા

„ ઇકસા નાટક ૬ રેકોર્ડોનું ઓગ. ઓગ બી

અમારા ઇસ્લામીક તથા રેકોર્ડોનું કીસ્ટ
ઇન્ડિયન ઓપ્રેશ માં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૨ કોર, ૧૨ ઈંચ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે.. ૧૨ ઈંચ ૨. ૪૮/

બાકીના બધા ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓર્ડરો આપી વિશ્વાસ રાખવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૬૬૮૦ "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડ આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકાર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકાર્ડ

1415 ના દોસ્તા કૈસે આલમમે બજમા
કીયા કમલી વાલેને.
આ રેકાર્ડ સાંભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર અબરારુલહકીન

2858 પુન પુન પુન
25: મેરા દીલ ન માનુ કા કીસીસે મોહમ્મદ
406 મોહીબ્બો મોહબ્બત બડી ચીજ હે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

2234 અમા અહલાકી અલાહ હમ
ઔર મમા અહાકી અલાહ હમ
2207 અંધેરા ઘરકા
2185 બરસાસે આયા (ભજનવી)
2074 સાચકા નામ હે
2167 ઝય જગા (ભજનવી)
2220 નામે અહમદ સે કરે.
2123 નામે મહમદ જોસે જાસે.
2320 રબ અમ્મ ખુના કે ગોદાર્ને ન કયાલી.

મુફી કવ્વાલ

1730 અબત: મેરી બીગડીકો સરકારે બના દીજે.
1745 બજાવીર ન કરીએ કાસી કબજા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

1341 હજરત ઇ મોલજા હજરત અબ્બાસ કે
બચ્ચોકા મુરદે પર જીન્દા કરના
1394 મોલજા ઈસરત મોગાર.
1396 મોલજા બાજુકો હજરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોકસ
માથે ૩૦/-

અશીર કવ્વાલ

1505 પીયારી પીયારી મુરતવાલ
1009 મોહમ્મદ ને ખાસ અરજા તુમી કી.
1077 નસકુર કરા આપકમે બજા કે કરમાને
મોહમ્મદ સલલાહ
1710 બરસા મુજ ગરીબે મુબાલો.

ઝીયાઉદ્દીન કવ્વાલ

2060 ના ગીન નીમા ઔર બનાને અરજાનો
205; હલાકી રસુલ પુલા કહતે કહતા.
2135 પસર કલીદ પ બાપકમે રનગો મુ.
2155 મુજ બજાયે બન બાબાસે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

2131 દીલ ના માનો સે મમા.
2156 નીગમ કુરબા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyavan Savitry, Pavalakodi-Punnaivanam, Uttara-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પારસ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પોષીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી યાત્રા કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારૂં ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Consignments of Fruit & Vegetables at Lowest Market prices
special attention given to all telegraphic orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે આપનાં ઓરડર માટે દેખરેખ રાખી સારો માલ C.G.D. થી રવાનીએ કીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

જ્રોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજન્ટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ ઓફસ ૩૨૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્વાદનો હિસાબ આવે જમાવી આપશે.
ટાપલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

આઠવાડીક પંચાંગ

	ક્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
					ક. મી.	ક. મી.
રવી	૧૦	૨૬	૨૭	૨૬	૫-૫૬	૫-૧
સોમ	૧૧	૨૭	૨૮	૨૭	૫-૫૬	૫-૧
મંગળ	૧૨	૨૮	૨૯	૨૮	૫-૫૭	૫-૦
બુધ	૧૩	૨૯	૩૦	૨૯	૫-૫૭	૫-૦
ગુરૂ	૧૪	૩૦	૧	૩૦	૫-૫૮	૫-૮
શુક્ર	૧૫	૩૧	૨	૩૧	૫-૫૮	૫-૮
શનિ	૧૬	૧	૩	૧	૫-૫૯	૫-૯

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Victoria, Natal.

વાચનના શોખીનોને માટે વાચનના શોખીનોને માટે

ગુજરાતી સાહીત્ય સંગ્રહ

કેટલાક સુંદર પુસ્તકો

ફુલ્લર કાબર (બાલબોધનાકુનબરો પુસ્તક)	૧	૦
દીનબંધુ પ્રકાશ (મહાત્મા ગાંધીજીનો મહીમા)	૮	૦
મહાત્મા ગાંધીજી	૦	૬
આપે કરીશું શું?		૬
દ્રષ્ટાંત કથા	૨	૦
મેમોરીયા	૩	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
બાળ સીતામણ	૬	૦
સ્વા. વીવેકાનંદ ભા-૪-૫-૬-૭-૮-૧૦- પ્રત્યેકની	૧	૬
સ્વામી વીવેકાનંદનુંજીવન ચરીત્ર	૬	૦
સ્વર્ગારોહણ (જોડાવા કામની કેટલીક કુદરતી રમુજી વર્ણન)	૪	૦
સીતા વનવાસ	૪	૬
સ્વામી વીવેકાનંદ મંદાર (વિવેકાનંદનો બોધપ્રદાયક વાર્તાસંગ્રહ)	૧	૬
સચ્ચરીત્ર દર્શન (જોડે સુંદર બોધપદ પુસ્તક)	૧	૦
માબાપ શબ્દ આકર્ષે છે (માબાપને ઉપદેશ)	૪	૦
મોતીના તોરણ કરવાની રીત	૮	૦
રતી ચારત્ર	૧૭	૬
રાષ્ટ્રવીર શીવાજીનું જી. ચ.	૪	૬
વીર નર્મદાશંકરનું જી. ચ.	૨	૦
લઘુ બોધ સંગ્રહ (નિબંધોનો સંગ્રહ) ભાગ ૧-૨ પ્રત્યેકની	૨	૦
ગ્રોફેસરના ખેલો (દીવાળી બજારે વહેચવા તેમજ બીજા વીવીધ વીષયો પરનાટકોનો સંગ્રહ)	૭	૦
બચ્ચાના પત્રો (બેનોને સુંદરઉપદેશ)	૧	૬
જીવનપર પ્રકાશ (સુંદર બાળોને ઉપદેશ)	૧	૦

કર્મયોગ (કર્મયોગ ત્રીજી વીસ્તારથી સમજાવ્યો) ૧ ૬

વાંચવા લાયક સુંદર નવેલો-અનેવાર્તાઓ

ગરીબીધન નાટક	૧૮	૦
બાલદ મદ (બંગાલીવાર્તાનોઅનુવાદ)	૩	૬
અયોધ્યા ઓધીશ	૧	૬
અવશેષ (દુઃખ વાર્તાઓ)	૪	૦
ઓબાયો અને બીજી પ્રેમકથાઓ	૨	૬
બહાર વટીઓ એકાંકીસંગ્રહ	૨	૬
તમુના મ ગ ૨-૩ (દુઃખીવાર્તાઓ) પ્રત્યેકની	૪	૦
પરણીતા	૨	૬
ફેર નવીવાર્તા	૨	૬
બોબાઓ વની બાવીસી (વાર્તા)	૫	૦
બુઝાતો દીપક ભાગ-૨	૩	૦
નરપીર સાંધાણ	૪	૦
ભગવાનજી (વાર્તા)	૦	૯
વંઠેલા	૨	૦
સુનીતા ૨રેહ જેમ. બી. (નોવેલ)	૪	૬
મસ્તકુમારનું મુકતકાવ્ય	૬	૦
મસ્તકુમારની મસ્તી	૪	૬
મેરી અને મેબલ (બે ન્યેડીમાસ્તરોની રમુજ		
નવલ કથા)	૭	૦
માલીકા (નોવેલ)	૪	૦
વસુકા (નોવેલ)	૪	૬
પાપા (જોડે કુમારીકા પ્રેમ કથાનો અનુવાદ)	૧૫	૦
કલ્પનાપ્રભા (નાની)	૨	૦
સરલમંજરી (મોટીસુધારાવાળી) (નોવેલ)	૪	૬
રાગીણી (નોવેલ)	૬	૦
વીશાલીબા (વાર્તા)	૮	૦

રાનો ગુલાબ (બે ૬ઝીક વાર્તાનો અનુવાદ

રહસ્યી અરબપુર સુંદર હનર પ્રાતાનું

નોવેલ) ભાગ ૧-૨ પ્રત્યેકની ૧૦ ૬

વીરાજવહુ (વાર્તા) ૩ ૬

વીરાંગના અને બીજી વાર્તા ૧ ૬

ચાલુ માસના પુસ્તક ખાસ વધીયા-

(ઐતીહાસીક વાર્તા) ૨ ૦

વીપત્ન ચક્ર (નોવેલ) ૬ ૦

કુમાર રેવી (નોવેલ) ૨ ૬

બોધીસ વીર દુર્ગાદાસ (ઐતીહાસીક વાર્તા) ૫ ૦

મોતીનું બેનર (વાર્તા) ૧ ૦

ધોવાતાં વાદળ (ત્રણ વાર્તાઓ) ૫ ૦

કુસુમના મનોમંથન (વાર્તા) ૪ ૦

જયેન્દ્રના (નોવેલ) ૮ ૦

કીકાસીય નોવેલસ

કાળને પગારે	૩	૬
સુમાળીમ રહેરાનો માણસ	૮	૦
નમ્ર જાત—ભાગ-૧-૨-પ્રત્યેકની	૭	૦

ગીતો—કાવ્યો—આખ્યાનો.

હાલા હાલના રાસો(કવી હાલાલાલ કૃત)	૩	૦
શોરાષ્ટ્રની રસધાર ભાગ ૩-૪-૫ પ્રત્યેકની	૩	૬
નાગ નરસૈંયાની	૩	૦
રાસ નંદીની	૩	૦
રવીબાબુ રાત (ઓ ઉપમોત્રી ગીતો-રાસ) ભાગ-૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૨	૬
કલ પીનો કેકારવ	૧૧	૦
ચુંદડી ભાગ-૧-(લગ્નગીતો)	૧	૬
ચુંદડી ભાગ-૨-(લગ્નગીતો)	૨	૦

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

લોકમાન્ય તિલક- બંગડી, કુપરો તથા પાઘડી પહેરેલ ત્રીરંગી બધો ફોટો સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ. કીંમત શી. ૧-૬.

પંડીત મદન મોહન માલવીયાજી-સુંદર રંગીત બધો ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ કીંમત શી. ૧-૬.

પંડીત મોતીલાલજી તથા જવાહરલાલ નેહરૂ-પંડીત મોતીલાલજી બગલકુડ, સુરવાળ તથા રેપી પહેરી ખુરશી પર બેઘ છે. તેમની પાસે જવાહરલાલજી તેરાજ પોષાકમાં ઉભા છે બન્ને આકર્ષક અને સરસ ફોટો. સાઇઝ ૧૫×૧૦ ઇંચ કીંમત શી. ૧-૬.

મહાત્મા ગાંધીજી-હાથીકુચ વખતનું કલર, હાથમાં લાકડી, કુદમ આદેશ સુંદર ત્રીરંગી ફોટો સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ. કીંમત શી. ૧-૬.

પુ. મહાત્માજી-હાથમાં લકડી ઝાલતાં ઉભેલા છે ત્રીરંગી આકર્ષક ફોટો સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ. કીંમત શી. ૧-૬.

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ-બધો ફોટો બ્લેક એન્ડ વ્હાઇટમાં ટોપી પહેરેલ વાળો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ કીંમત શી. ૧-૬.

જવાહરલાલ રાષ્ટ્રપતિ-પંડીત જવાહરલાલનો પહેરેલ રેપો અને બંડી સાથેનો સુંદર ત્રીરંગી ફોટો ફાસ્ટલાસ્ટ. ૨૦×૧૫ ઇંચ. કો. શી. ૧-૬.

પુ. મહાત્માજીનો ઉદ્યમ-હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઇએ, તેનું આબેહુબ દ્રષ્ય. પુ. ગાંધીજી બાજુ. બાજુમાં તળે પડતી ડાંગતા, આજુબાજુ માણસો ટેકીયા ડાંગતા, કોઇ ચરખી ફોરતું, કોઇ પીંજતું, કોઇ પોંજતું, કોઇ કોકળા પાણી બાજુ વિગેરે બહોળા આકર્ષક ત્રીરંગી ફોટો સાઇઝ ૧૫×૧૦. કીંમત શી. ૨.

લાલા લજપતરાય- કોટ રેપી પહેરેલ રંગીત બહોળો ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ કીંમત શી. ૧-૬.

સ્વ. દેશબંધુદાસ-બધો ત્રીરંગી ફોટો પહેરી જોવેસ સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ. કીંમત શી. ૧-૬.

ઉપલા બધા ફોટાઓ રંગરંગી બધી છે. સાઇઝ ૧૫×૧૦. **પ્રત્યેકની કીંમત શી ૧.**

મળવાનું ઠેકાણું:-

Indian Opinion, Phoenix.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સ્ત્રી, પુરૂષ તથા બાળકોને આનંદ આપનારૂં અને બુદ્ધિ ખીલવનારૂં ઉત્તમ સાહિત્ય

કાવ્યદોહન ભાગ ૨–૩–૪

આ ત્રણેય પુસ્તકો આખ્યાનોથી ભરેલાં છે. જેમાં દરેક ગ્રંથોના ચરિત્રો છે જેવાં કે: સુદામાચરિત્ર, ધ્રુવચરિત્ર, નળાખ્યાન વગેરે. ૮૫૦ પાના. જેટલાં પાનાઓમાં શબ્દકોશ પણ આપેલ છે. પાકું પૂઠું. દરેકની કિંમત રૂા. ૩

ઉમર ખય્યામની રૂબાઈયત—આ પુસ્તકમાં ૪૭૦ કુંડા ટુંકા ફલાકોનો છે, ચિત્રો પણ પુષ્કળ છે. જેલાં પાનાઓમાં ગોઠવાયું છે. પાકું પુઠું ૬૫ પાના. રૂા. ૬.

પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા—અલંકાર વિષેના સાધારણ જ્ઞાનવાળાને. રૂા. ૩.

મહાભારત કથા—મહાભારતના પાત્રોનો તેમજ મહાભારતનો ઇતિહાસ સરળ ભાષામાં શ્રી નાનાભાઈએ લખેલ છે. પાના ૨૬૪.

કિં. રૂા. ૫,

સતરમી સદીનું કોન્સ—આ પુસ્તકમાં વાર્તાના રૂપમાં કોન્સની રિસોર્સ ગમ્મતથી ભ. પાકું પુઠું ૨૬૮ પાના. કિં. રૂા. ૪.

શ્રી સોરૂ ઇંગ્લીશ રીડર

ગુજરાતી ભણનારાઓને અંગ્રેજી શિખવા માટે ખૂબ સોહામણી છે નવલ સરળ અને ચુસ્ત શબ્દો વાપરી ચોપડી તૈયાર કરવામાં આવી છે. આ ચોપડીનો જરાજર અભ્યાસ કર્યા પછી ગુજરાતી વાતચીત કરતા તેમજ લખતાં વાચતાં આવડે. ભાષા પણ. પાકું પુઠું. ૨૩૦ પાના. પ્રતીકની રૂા. ૩-૬.

કેરાવનો પ્રવાસ—કવિવર્ય શ્રીતાભાઈ મુળુ-ભાઈએ યુરોપની મુસાફરી કરી અને પોતે જે જે જોયું તેનો સુંદર ઇતિહાસ લખેલો છે. વર્ણન પણ સુંદર અને સરળ ભાષામાં વર્ણવેલ છે. મુસાફરી કથાથી કમ કંટાળી કરી તેનો નકશો પણ આપે છે. રૂા. ૪.

બાળલક્ષ્મી ભાગ ૧–૨–૩—આ પુસ્તક પુ. મહાત્માજીએ બાળોદ્ધારની પ્રબળ ઇચ્છાથી છે તે ઉપરથી શ્રી રમણભાઈ બાબાએ વાર્તારૂપે લખેલું છે તેમાં પણ ચિત્રોતો મહાત્માજીના આપે છે પુસ્તક દરેક બાંધવા જેવું છે.

પ્રત્યેક ભાગની કિંમત રૂા. ૫

પ્રાર્થના—બાળકમાં જે બંધની ચાલ સારા તકલો વેચાઇ ચુકયા છે ફરી બહાર પડવા આવે ગુજરાતીમાં પ્રથમ પ્રયોગ છે. ચારસોના પ્રાર્થનાત્મક ગીતમાં શ્રેષ્ઠ પ્રાર્થનાઓ વેચવા ઇશ્વરના સ્વરૂપના પ્રસંગોનો સરસ ખ્યાલ આપ્યો છે. આ પ્રસંગો તો સાદિલ સૌએ ગાતિ મચાવેલા તમે પણ આ ઝળકાર નવલ કમ વાંચો. રૂા. ૫.

અંતરની ધ્યાનરેખા—લેખક પ્રભેરાવ મે. પાણી. આ પુસ્તકમાંથી તદ્દન્યવનના ૬ કે કાયદા રજુ કરતી અને તેના વીરતા ભર્યા ઉદેશ કાકી લેખકની કલમથી વાચનાર ને રમણ કરી દે છે. શોભા ચિત્રો સહીત રૂા. ૧-૬.

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	રૂા.	શે
કાવ્યદોહન ભાગ ૧ લો કોમ્પ્લીટ	૧	૧
સીતા વનવાસ	૧	૪
જીવનપર પ્રકાશ	૦	૬
જીવન પ્રવેશ અમર આત્મકથા ભાગ ૧	૧	૬
" " " ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
મારો જેલનો અનુભવ લેખક: મ ગાંધીજી		૬
મારો જેલનો બીજો અનુભવ " "		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ " "		૬
કરખરાજ અને તેના બે બાળકો		૬
જેલના કાવ્ય (સહ.મંડ વખતના)		૬
હાર સ્વરાજ (ગાંધીજીએ લખેલું)	૧	૦
કાયદા વાળા મેવાની દુનિયા		૬
જીવન ઝેરી		૬
સુધારાના બારણા		૩
બાળ વિના બીજું કશું નથી		૬
રત્નન ગાંધીજીના દર્શન એક કાવ્ય		૬
સત્યાગ્રહ		૬
હરીફ બંધુઓનો વખારો અને તેનો સંભારો		૬
ગ્રંથોદય		૬
પૂર્વ અને પશ્ચિમ		૬
મોહમાલ્ય ગાલ્સવર્થી લીડર તેમના મત અને વિચાર		૬
મુસ્તફા કમાલ પાશાનું જીવન ચરિત્ર		૬
મુસ્તફા કમાલ પાશાનું જીવન		૬
એક સત્યાગ્રહી કથા (સોક્રેટીસનો બચાવ)		૬
માબુસ ટેરવી જર્મનીનો માનીતો રોગ		
ગાંધી ટોલ્સ્ટોયની વાર્તાપરથી		૬
સા. આ. પ્રતિકમન પોકેટબુક સુધીનાકાર		૬
જરથોસ્તી મરણી		૩
ગોરાંવાટીક એક્ટ ૧૯૦૮ ના મારા		
ગુજરાતી-ઇંગ્લીશ		૪
એક દીકરા પ્રત્યે ટોલ્સ્ટોયનો પત્ર		૪
ઓરોગ્ય વિષે સામાન્ય જ્ઞાન ભાગ ૧ લો		૧
" " " ૨ જો		૧
		૬
ગોખલેજી		
ફેલાકાર્ટ ગોખલે અને ગ્રીનમેટના સબાક		
ઉપરના ગ્રંથો	૧	૮
ઉત્તરખંડની યાત્રા અને હિમાલયનો પ્રવાસ—કાકા કાલેલકરે પોતે ઉત્તરખંડની તથા હિમાલયની મુસાફરી કરી તેનું સુંદર વર્ણન આપેલું છે.	રૂા.	૪.
ઝંઝાવાતી—આ પુસ્તકમાં મહર્ષિ દયાનંદની રહસ્યમય પિછાન આપેલી છે લેખક કલ્યાણ મેહતા અને અમરેસંહ મધાણી.	રૂા.	૨.

— ડીક્ષનરીઓ —

૫૦ સ્ટુડન્ટ સ્ટાંડર્ડ ઇંગ્લીશ-ગુજરાતી ડીક્ષનેરી સાઇઝ ૧૨×૯ા ૬૬૫ પાના લેખક ચ. ... આઇ અને એસ. જી. પટેલ. પા. ૧-૪-૦

૫૦ પકેટસ્ટ ઇંગ્લીશ-ગુજરાતી ડીક્ષનેરી સાઇઝ ૬×૪ા ૩૭૬ પાના. લેખક ચ. એસ. ઓઝા અને એસ. જી. પટેલ.

પા. ૧-૧૨-૬

૫૦ કોમ્પ્લીટ ઇંગ્લીશ-ગુજરાતી ડીક્ષનેરી સાઇઝ પાકકા ૧૨×૯ પાના લેખક કે. ... નાણાવટી. રૂા. ૧-૪-૦

કોમર્શીયલ ડીક્ષનરી ગુજરાતી-ઇંગ્લીશ ડીક્ષનેરી સાઇઝ ૬×૪ા ૩૨૦૭ પાના. લેખક એમ. બી. ચોકસી. પા. ૧-૪-૬

૫૦ કોમ્પ્લીટ ગુજરાતી-ઇંગ્લીશ ડીક્ષનેરી સાઇઝ પાકકા પાના ૧૨૦૮. લેખક કે બી. નાણાવટી. રૂા. ૩-૪-૦

ધાર્મીક પુસ્તકો

આત્મનિમજ્જનાવલિ	૧	૪
ગીતા ૫૨ની (શબ્દાર્થ ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦

ઐતીહાસીક વાર્તાઓ

મણિશંકરની રસપ્રદ બાળ ૨. ૬, ૫		
પ્રત્યેકની રૂા.	૨	૧
૬૮૮૭ ૬૬૭	૨	૦
૫૦ બાળ ગોકુલ	૨	૦

વર્ષદહક પુસ્તકો

દીનચર્યા	૬	૧
૫૨ મધ્યુ વધારા	૫	૦
૫૨ વધારૂ (લેખક વધારે જાહેરાત ૫૨ શીલાદર)	૧૩	૦
જાહેરાત વિષે સામાન્ય જ્ઞાન બે ભાગ		
પ્રત્યેકની	૦	૬

ઓરડરે સાથે નાણાં મોકલવા અલ્હેરબાદ-ની કરવી. વી. પી. આર્ડરને ધ્યાન આપી શકાતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager Indian Opinion,
Phoenix Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રો કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Propr NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room.**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બ.ના.ના. ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books

The Story of Ramayana ... ... 6d.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait 5/

EMINENT MUSSALMANS—

Containing the Syed Ameer, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Kemaluddin Mohamed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Altaf Ahmad Khan, Syed Hasan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Ismail, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(BY DR. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar on to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, B.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY By Mahadev Govind Ranade Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION By E. B. Havell Price ... 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By [illegible] Price 1s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir O. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Kristo Das Pal,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Diwan G. Rangacharlu,
Romakrishna Paramhamsa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao C.I.E.,	Rao Bahadur K. N. Modholkar,
Raja Ram Mohun Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ishwar Chandar Vidyasagar	Kashinath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Rahn Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,

PHOENIX NATAL.

VISIT

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR

DIAMOND ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED IN THE NEW FACTORY at

DIAMOND CORNER

P. O. Box 1919. 'Phone 22-3122/5.

JOHANNESBURG

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

To be had from:-

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

21 JUL 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 20—Vol. XXXV Friday, July 16th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

WORLD PROBLEMS

"THE world is in a ferment today and vast problems loom all around us. There is confusing crisis everywhere and a terrible hour over the horizon. How shall we confront these problems for we ignore them at our peril. Little men and little countries lose themselves in petty things of life and are overwhelmed and swept away when big things come. But the wise and the brave look further and deeper and prepare their country for a high destiny. That destiny calls us. Shall we not answer that call marching in step together through trials that may be in store for us, strengthening and heartening each other and winning freedom for our masses together."

—PANDIT JAWAHARLAL NEHRU

જગતના પ્રશ્નો

"આ જગત વિકટ બની ગયું છે. અને આપણા બધાની સમક્ષ મહાન પ્રશ્નો ઉપસ્થિત થઇ રહ્યા છે. સર્વત્ર ચાલુ આફતો પથરી જાય છે અને ક્ષિતિજપર ભયંકર વાદળ ઝળૂંબી રહ્યું છે. આ સઘળા પ્રશ્નોની સન્મુખ આપણે કેમ થઇશું? કેમકે જો તેની અવગણના કરીશું તો આપણાપર એકમ આવી પડશે. નહાના માણસો અને નહાના દેશો જીવનની નજીવી વસ્તુઓમાં ગરકાવ થઇ જાય છે અને મોટી વસ્તુઓ આવી પડે ત્યારે તેના બોજામાં દબાઇ જાય છે. પરંતુ ડાહ્યા અને હિંમતવાન દીર્ઘ અને ઉંડી દ્રષ્ટિથી જુએ છે અને પોતાના દેશને એક ઉચ્ચ ભાવિને માટે તૈયાર કરે છે. એ ભાવિ આજે આપણને પોકારી રહ્યું છે. એ પોકારના પ્રત્યુત્તરમાં આપણે આપણી સમક્ષ આવી પડતાં દુઃખોને ઓળંગીને આગળ કૂચ કરીએ અને એક બીજાને પ્રોત્સાહ અને હિંમત આપતા આપણી જનતાને માટે સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્ત કરીએ."

—પંડીત જવાહરલાલ નેહરુ

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ હિંદી કંપની આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, મજુરોને મળતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે વીમાઓ ઉતારવા લાયક છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગરાહોને વિનંતિ છે કે નવી પોલીસી કે રીન્યુ કરાવવાના પ્રસંગે પ્રપોઝલ ફોર્મ તાજીર કરીને કરજદારી કે ઓફીસ ઉપર પોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ ક્લાયની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676,
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street.
DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજા મસાલા (સગિરા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરા-વાટી, જવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખત-સર આવી ગયા છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં હમણ ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

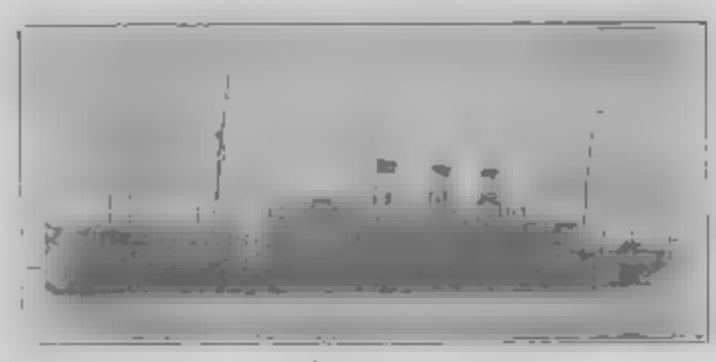
તમામ જાતનું અનાજ, મસાલા, આમો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલા, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT,
Telephone during Office hours No. 5,
,, after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ટીકટના ભાવો
સેકન્ડ ક્લાસ
(બસ બોરાણી)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.
રૂક
(બસ બોરાણી)
પાઉંડ ૯–૭–૬

વીશીના ભાવો
મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(રવિવાર) પા. ૩–૧૮–૬.
હાંડુ વીશી
પા. ૨–૫–૦.
અને
(રવિવાર) પા. ૫–૫–૦.

જુલાઇ તા. ૨૬ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ.—કપ્તાનોએ પોતાના હાલના હવર પોતાનું અને રસીદનું નામ લખ્યા, પોર્ટ હરણનું સ્ટમ્પ કરવું અને ત્યાં ચડે ત્યારે પેસેન્જર મેપાર્ટમેંટની સામેના સીમા પોર્ટ હવર પહોંચતાં સ્ટમ્પ મારવાનું

દરેક હાંકિ ઉપાડવા પોતાની ટીકટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી અથવા એજન્ટમાંથી આપેલા અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મેળવી શકશે.

રસીદને લગતું દરેક કામકાજ અમારી નવી કેન્સરેલ બીલ્ડ થાય છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., **No. 4, Kort Street, Johannesburg.**

આજ સ્ત્રીઓને માટે
તન્દુરસ્તી–નાકતથી ભરપુર
પ્રદરાદિ રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ખીલેલા તબકાવિના
આપના ચહેરાને
દરેક ઋતમાં રોગો બેસજો

આંખની જેવી શીતળ
ઝંડુની (વિલાયતી ઘૂલના)

ચંદ્રપ્રભા ગુટી.

પેશાબનાં તમા પાતળા દરોમાં
ફાયદાકારક છે
આજસીજ અજમાવો

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પોા. બોા. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.

સાથિય આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. એરી એન્ડ સન્સ; ૩૪૫ ગ્રુમ સ્ટ્રીટ; પી. ઓા. બોકસ ૬૨૦૫, જોહાનીસબર્ગ

જોહાનીસબર્ગમાં ગણવાનું ઠેકાણું: બગત બ્રધર્સ, ૨૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખીપત્ર આજેજ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રેશ અને વેજીટેબલ ગાડી પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવે. મંગાવો:—
P. O. Box 842. 129 Victoria St Durban.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/ piece.

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

Note Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
'Phone 33-6229. P. O Box 5169

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St

KEWALRAMS
176 Jeppe St

અમારો એડ્રેસ

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ

જોહાનીસબર્ગ

રીટેઇલ બ્રાંચો

જાપાન વેર હાઉસ
૫૧ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બઝાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પી સ્ટ્રીટ.

કિમખાબ બેાલવામાં આવેલું નામ
શ્રીપમેન્ટ

હેશની સાડીઓ!

કેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટના સુંદર ભાત ભરેલી સાડીઓ
૪૫ ઇંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી
કીમત એકની રૂા. ૧૭-૬

ભારે કેપ-ડી-શીનની સાડીઓ હાથનું કીનાર ભરેલી
૪૫ ઇંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી
કીમત એકની રૂા. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-શીન સુંદર ભાત ભરેલ
૪૫ ઇંચ પહોળ કીમત વારની રૂા. ૩-૯

ઓઢણીઓ!

હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઇંચ પહોળ રૂા. ૧૨-૬ થી.

ઉપલી સાડીઓ અને કેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં આવશે:
વ્હાઇટ, આછેા ગુલાબી વાદળી, આછેા લીલેા, સેમન ગુલાબી લાલ, મરૂન, બ્રાઉન અને કાળેા.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયેાના વેપારી.

અમે નીચેના માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કાન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમેાનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મેાજાં, ચામડાંના સુટ કેસેા, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયેા, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા ભાવેા ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માણસ, બ્લેડની ચામડીને લીધે પોતાની ઓફિસમાં બેસી શકતો નથી. તેણે ડીપર નીમનીમ અજમાવ્યું અને તેને તરત જ આરામ થયો.

સોલ એજન્ટ્સ:
Indo-African Trade Agency.
74-76 Wilson St.
DUNDEE. Natal.
S. A.

પી. એમ. પાદયાચી, મુંબઈ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
લખો અમારા ઠેકાણે

બનાવટી દાંત બેસાડવા તથા દુરસ્ત કરવાનો ખાસ
અનુભવી અને વર્ષોથી ચાલતો

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું દાંતનું કામ બનાવવામાં કરી આપવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત તોડ્યા બાદ તાત્કાલ અને
કોઈ પણ સમયે અનુભવો.

નોમીસલ કોઈ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વાપરો. દાંતને માટે બનાવેલું	તમારા બનાવટી બગડ્યા દુરસ્તી દાંત દરરોજ જોઈ પછી નોમીસલ પાછા દાંતની તાદુરસ્તી જાળવો.
	નોમીસલ NOMISAL	

કીમત એક બાટલીની શી. ૧. ૨-૬. ૨-૬

દરેક કેમીસ્ટ અને ઔષધોના બધા પ્રોપ્રીએટરી કીમીકલ્સની
દુકાનોમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429 Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ બજારે ત્યાં
નાણું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL bUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MADIX Watches
Large stock of Indian and European jewellries always on hand
Importers of MOHINI FLUTE Harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street. Durban. 'Phone 21258.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET,
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન બબે છે.

'Phone 24350. Tel. Add. "Nariyas."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to upcountry orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 370 Pages. 6s. net

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, અકલબેર, અકાક, આરોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, મુલાયમનું બળતું, મુલાયમનું સત્વ, ફાલુદાનું પાસ, બારેક, ઠરાક, એલચા, મોસરી, બબુર, રવેા સાપલી (બહારનું) રોજ, કેસરના વાટી, પીસેલું કેસર, સુધ્ધ સાબનું કેસર, આમ બબર, પંતળી સાકરમ, સકેર મુસબ્બી, બરેાડા બબર્ચી, સુંઠ, રોકેલી ગોખરી, કાદચા સેા., મેવરબની સેા., મકાબી સેા., સુકકેર, કાંદર, બરૂચી બાવાનેા તબાકુ, આમળાનું તેલ, મુલાયમનું તેલ, બદામનું તેલ, સેાબરનું તેલ, કબાનિયા કેર એાયલ, એલ્યુમાનીયમ તપેલા, કપ અને સેાસર્સ. ગોળા:-બીમડી જીવાણા, બાન્સકુલસી, માંસ, દીવબી, મુખવેલ, કેાલમા કાળા-ચળા, બગ, બરડ, તુવેર, ચાલ, વટાણા મસુર બાણુ: છડ મેથી, લવંગ, તજ, સાઈ (સરસ્વ) બરબ મસાલેા પીસેલેા. વિગેરે.

કાંઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાંઈ આવ્યો કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 29—Vol. XXXV. Friday, July 16th, 1937.

NOTES AND NEWS

Ridiculous Restrictions On Trading Rights

THE Richmond Licensing Board met on July 6, to hear the application of Mrs. A. E. du Plooy for a butcher's licence. The application, though a new one, was in the nature of a transfer, Mr. Du Plooy having acquired the business hitherto carried on by Mr. E. W. Cunningham. On assurance from the applicant not to sell to either a native or an Indian, the licence was granted.

We do not know that a Licensing Board has any authority to impose such an invidious distinction. This is a matter which the responsible leaders of the community should not allow to pass unchallenged. We do not think any Court of Justice would allow this sort of discrimination to be made by any governing body between Whites and non-Whites. It was quite a different thing if the person who sold the business had made the condition that the buyer should not sell the business to a non-European. But for a responsible body like the Licensing Board to impose a condition of this nature is against all principles of justice. We do not see any sense in this excepting that it is meant just as a wanton insult to the Indians. The community should fight against the principle of imposing such a restriction. If left unchallenged it will have very harmful effects upon the trading rights of Indians.

Jacob's Factory Dispute Settled

A settlement was reached last Thursday in the protracted industrial dispute between the management of the Durban Falkirk Iron Company of Jacobs, and the 350 Indian and native employees who had been idle since May 25. They were dismissed on that day for striking, although the employees claimed that they were locked out. On Friday morning the company re-engaged 219 of the men at their old jobs and at the same rates of pay, and will take on as many of the others as possible when business warrants it.

"We have not given way on a single point," said Mr. Barker to a Press representative. "There will be no vindictiveness. I have made no promises but will look into the grievances of the men—if they have any—provided they submit them through the proper channels. It is quite possible that several more men will be taken on within the next few weeks. I want to make it clear that we have been tolerant and have treated the men fairly. Allegations must have been made against the firm have no foundation in fact."

We are glad to note that this prolonged dispute has at last been settled to the satisfaction of both the parties. It is to be hoped that before long the factory management will be generous enough to take back all the hands. Meanwhile the Amalgamated Engineering Union, we are told, is to organise all the non-European workers into a special branch of the union. "We will start with the Falkirk employees," Mr. E. A. Coleneo, chairman of the Durban branch has said. "Later we hope to organise all the other non-Europeans, numbering about 2,000. The Union will be recognised by the firms, and whenever it becomes necessary we shall take steps to redress any grievances by collective bargaining."

A Warning

We would like to repeat the advice we gave a few weeks ago while discussing the Jacob's Factory dispute, to Indian workers generally. We said at the time, and we say it again, that they should use the strike weapon as sparingly as possible; that they should not, unless they have an unchallengeable case, try to follow each and every example of the European workers and allow themselves to be thoughtlessly led by them. It will not pay them to do so, unless they have firmly resolved to welcome, without a murmur, whatever consequences they may be faced with, and those might include being thrown permanently out of employment and starvation not only to themselves but to their dependents.

Petition To Minister By Port Elizabeth Indians

Mr. C. K. Pillay, secretary of the Cape Indian Congress, (Port Elizabeth Branch), has addressed a petition to the Minister of the Interior on the grievances of Indians. The petition refers to the Gentlemen's Agreement between the Union and Indian Governments, wherein it was decided that no further iniquitous legislation would be introduced against the Indian community of South Africa, and to the provision for the uplifting of the community in this country with a promise of material assistance and the preservation of all existing rights, which the Union Government undertook to respect. It further refers to the enactment of the "alarming number of anti-Indian measures" since the Agreement and refers particularly to the Immigration Act as amended in 1937, which dispossess the Indian community of yet another privilege hitherto held by it. The petition goes on further to state:

> "The modern maxim 'might is right,' we observe, is being exercised in no mean degree, while God's desire and man's right is being openly violated and flagrantly reduced to ashes by the fierce flames of racial and economical prejudice, against a people who are loyal to the ruler, sincere in their devotion to duty, law abiding and an asset both economically and socially to the country which is their home by adoption and birth. Need we here remind you that sixty-five per cent. of the Union's Indian population is permanent and is South African by birth as well as outlook. Their only home is South Africa. We do not pretend nor have as the desire to claim to be possessed of that "might" which is gradually but certainly undermining the world's civilization and structure even at this very moment. We will, however, content ourselves with saying that the continuance of repressive policies against our community in the Union of South Africa will undoubtedly have serious international repercussions and complications of a far reaching nature to the peace and economic progress of this country. All that we ask is to be left in peace

and allowed to contribute our fair share in the building up of South Africa, as did our forbears, who were amongst the pioneers in a primitive South Africa."

Proposed Expropriation Of Malay Location

The Malay Location Stand holders and Traders Association and Transvaal Indian Congress presented a memorandum protesting against the proposed expropriation of the Malay Location, to the joint sitting of members of the General Purposes, Town Planning, Public Health and Parks and Estates Committees of the City Council of Johannesburg which met on June 28. After dealing with the legal aspects and pointing out that Indians have settled there for nearly half a century the memorandum states that "the powers vested in the Council should not be used to oppress and injure the interests of any one section of the community for the benefit of another. The expressed intention of the City Council to utilise the area covered by the Malay Location for the purpose of White housing schemes is not in conformity with the accepted principles of justice and equity. The expropriation of Malay Location and the consequent displacement of its present residents to provide for a European housing scheme is no solution of any slum conditions which may be found to be existing in that area."

Racial Misunderstanding

"The elimination of racial misunderstanding and ill-will depends upon the creation of a public opinion that will determine to get rid of the causes of misunderstanding and ill-will." This statement was made by Senator J. D. Rheinalt Jones, when he addressed the Rotary Club in Durban.

Mr. P. K. Gopalan

Mr. P. K. Gopalan, the only son of the late Mr. P. K. Naidoo, who recently passed his London Matric, has sailed for India by the *Inkomati* last Tuesday. He is desirous to pay his respects to Mahatma Gandhi and to act as his bodyguard. It is his desire to study Sanskrit and Tamil. Mr. Gopalan is a very promising young man and if given the opportunity to fulfil his ambition we have no doubt he will prove an asset to his countrymen in South Africa. He takes with him the sincerest blessings of all his friends and well-wishers. Mr. Gopalan wishes to express his sincere gratitude to friends who bade him farewell at Johannesburg, on his departure for India. He is also indebted to those friends who honoured him with presents, both pecuniary and otherwise. He wishes them all farewell.

Indian Opinion

Friday, July 16th, 1937

Between The Devil And The Deep Sea

THE question of the transfer of the Administration of the Native Protectorates to Union is at present engaging the minds of our politicians. General Hertzog, the Prime Minister, has been disappointed with the refusal of the British Government and has made allegations against them of not honouring their promises and has taken up a rather threatening attitude. Mr. Malcolm MacDonald, Secretary for the Dominions, on the other hand, denies the charges laid against the British Government and, replying to General Hertzog's statement, that in 1935 he had been assured that transfer would possibly occur after a few years, at any rate so far as one or two territories were concerned, says, that this refered to the agreement reached between General Hertzog and his (Mr. MacDonald's) predecessor in office in that year, which stated that the "policy of both Governments in the next few years should be directed to bringing about a situation which would make the transfer become a matter of practical politics. Mr. MacDonald reminds General Hertzog that he agreed in July of last year to the statement in the Commons that there was no agreement or understanding that the transfer of all the territories, or any of them, should take place at any specified time. General Hertzog also agreed, says Mr. MacDonald, that it was essential for the success of the policy of co-operation, that it should not be hurried. The United Kingdom Government, concludes Mr. MacDonald, are determined to carry out loyally the policy which was agreed to two years ago.

The question now, on which varied opinions are expressed by the Union politicians is, whether time for transfer is ripe or not. Some contend that it is and that the Union's Native policy has been quite liberal while others feel strongly that the Union's Native policy is very retrogressive and that the time is yet far from ripe to hand over the control of the Native Protectorates to the Union.

In so far as fitness is concerned it is very difficult to choose between the British Government and the Union Government as to who is fit to be entrusted with the administration of the Native territories. One cannot forget the arrogance with which the military forces were arrayed round the poor innocent Natives with a threat to mow them down if the slightest murmur were to be heard when Tshekedi Khama, the Chief of the Bamangwato tribe, was held up before the High Commissioner because he dared to order a villain, who, beyond his skin being bleached, was in every respects a disgrace to his White race, to be thrashed for his immoral acts. One cannot also forget the Bulhoek tragedy when General Smuts had ordered the massacre of a few hundred Natives who belonged to a religious sect and were performing their ceremonies in their own way without being a hindrance to anybody. One cannot also overlook the acts of brutality by White farmers in the Transvaal and the Free State against the Natives for offences of a trivial nature which we constantly hear of and how can one overlook the recent enactment of Native legislation depriving the Natives of their franchise.

While there is thus not much to choose between the two "masters" we certainly do believe that so long as the Union Government have not, by their deeds shown their policy to be liberal towards the Natives, the latter are safer under the control of the United Kingdom's Government. We are inclined to support the

view expressed by Mr. W. G. Rollinger [illegible] thern African repre sentative of the Friends of Africa, who declared in the course of an interview with a Press representative, that the treasurer of the Protectorates would mean a dark future for the Natives in view of the declared policy of the Union Government that there could be no equality between black and white. Mr. Stuart Hel[illegible] in a letter to the *Natal Advertiser* on the subject, writes about the Government's disregard of the economic welfare of the natives [illegible] cially throughout the Union. "Less than two years ago," he says, "natives were dying of starvation in Zululand while our Government were exporting mealies and selling them at 3s. 3d. per bag overseas, or 50 percent. below the cost of production." In order to realise the appalling distress among natives one has only to read the report of the Economic commission appointed by the Government. The report shows that in the native territories the source of income of the natives amounts to less than £1 per native family per annum, and as a consequence poverty and disease due to malnutrition is rife among the natives.

These are unfortunate facts and far from establishing a case in favour of the Union Government form an indictment against them which it will be difficult for them to answer. On the other hand the *Natal Advertiser* replying to those who claim British administration to be superior writes "As for the argument of the superiority of British administration, we ask vainly for evidence. Even Britain has had her chance in the Protectorates. She has controlled them for generations without anyone to question or to interfere with her authority. Had the Protectorates during those years been raised to a peak of prosperity and happiness, had the natives been trained, educated and endowed in such a manner that they were raised to a caste above their South African equivalents, then England would indeed have set the Union a pretty problem. The very reverse is true and the constant reiteration of British superiority in this matter is just sound and fury signifying nothing."

Thus the position of the native is between the devil and the deep sea from which God alone can help him.

IMMIGRATION AMENDMENT ACT 1937

HOW THE AMENDMENT WILL AFFECT INDIANS

[We have received the following from Mr. S. B. Mehd, who, having worked under Mahatma Gandhi, and for several years under Mr. H. S. L. Polak and Mr. H. W. Kal[illegible] has, perhaps, a better knowledge of the Immigration Act and all its intricacies than any Indian in South Africa. His correspondence proves the falsity of the contention that the right under paragraph (a) of Section 5 of the Immigration Act, 1913, was not known to Indians and it also proves beyond doubt, if doubt there ever was, that the express purpose of the amendment is not merely to remove a verbal flaw, as is misrepresented in some quarters, but to deprive in certain cases and curtail in others a right Indians had hitherto enjoyed.—Editor.]

To THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR,—I submit for the information of your readers and in substantiation of the correctness of the interpretations of the Immigration Act of 1937 by Advocate D. D. Mistry and INDIAN OPINION the following correspondence in the case of Hafez Alli. The facts of the case are these:

Hafez Alli is the son of the late Sulaiman Alli (R 130/34). His mother came to the Transvaal in the year 1910 and returned to India in the year 1932. His father also went to India and in the year 1933 Hafez Alli was born in India at the time when both his parents were domiciled in the Transvaal. Later on the father of the boy died before the boy was introduced in the Transvaal. But as Hafez Alli was born before the 1937 Act came into force and as that Act did not take existing rights away, he was allowed to come to the Transvaal in spite of the fact that his father was dead, and in spite of the fact that he was not introduced in the Transvaal within three (3) years of his birth.

I am aware of several similar cases, but for the publication of the correspondence solely for the satisfaction of all concerned that the 1937 Act has now swept away the rights of boys in similar circumstances.

Yours etc.,
(Sgd.) S. B. Mehd.

P.O. Box 7432,
Johannesburg.
30th September, 1935

The Commissioner for Immigration
and Asiatic Affairs, Box 344,
Pretoria.

Dear Sir,

With reference to your file No. 1133 I have to ask that you will be good enough to authorise the admission of Hafez Ali, son of the late Sulaiman Alli, to the Union as he has a birth right in terms of Section five, sub-section (e), of Act 22 of 1913 as amended from time to time.

It appears that the mother of this boy came to the Transvaal in 1910 and returned to India [illegible] Hafez Alli was born in India in 1933 when both his parents were domiciled there.

It would be appreciated if you would be good enough to let me have a reply to this letter as early as possible.

The case follows the decision I presume, in the case of Dadabhay Navrojee Kharas (E. 196/21).

Yours faithfully,
(Sgd.) J. E. Hafe[illegible]

Ref. No. 30/N/11/33.
Office of the Commissioner for
Immigration and Asiatic Affairs,
Pretoria,
17th October, 1935.

Sir,

With reference to your letter of the 30th ultimo, I have to inform you that U.I.91 Certificate in favour of Hafez Alli, son of the late Sulaiman Alli, has been sent to India for enquiry and completion.

It should be clearly understood that on no account is Hafez Alli to leave India until he is advised by this office that he may do so.

I have the honour to be,
Sir,
Your obedient servant,
(Sgd.) Q. Goodwin,
for Commissioner of Immigration
and Asiatic Affairs.

J. E. Hafe[illegible] Esq.,
P.O. Box [illegible],
Johannesburg.

PANDIT JAWAHAR CHALLENGES ROTARIANS

At a weekly luncheon meeting of the Rotary Club of Rangoon, Pandit Jawaharlal Nehru said that for many years he had been coming into contact with Rotarians and heard a good deal about the Rotary movement.

There was hardly anyone who would not wholeheartedly agree with their ideal of "Service above Self." But what was the ultimate aim of that service? Which ideal was to be served?

In this connection the speaker dilated on the psychological and ideological conflicts between the nations of the world which made it difficult to determine what exactly service was. Honest men differed and came into conflict. One way of solving this problem of psychological conflicts was for the persons concerned to come into contact with each other and try to understand each other's point of view. Best of men again and again met each other and talked matters over but only to disagree. The speaker asserted, therefore, that there was something that could not be solved by mere personal meetings and exchange of views. That something was psychological conflict whose background was conflict of thoughts. Two persons might talk the same words but those words might signify something different to each.

Modern nationalism, economic changes and racial consciousness were some of the factors that had contributed to psychological conflicts in the world of today.

What, then, did the Rotarians think of it all?

Rotary movement was composed of successful businessmen and those who had succeeded in their professions. In other words, Rotarians were topdogs representing successful men in business and professions. There were successful men, successful groups and successful nations in the world. There were, therefore, conflicts between the topmen and the bottom men.

Were the Rotarians, then, out to serve the bottom men or only the topdogs, in other words, themselves?

Incidentally, Pandit Jawaharlal related a personal incident and said that above midnight he visited the slums of Rangoon and was pained at the sight of thousands sleeping in the gutters in the slums packed like sardines. How could any one stand that sight?

Ideas of service were many and varied. The society lady who went slumming and distributed food and worn out clothes to the poor in the slums felt happy and relieved that she had been of some service to the poor.

How did Rotarians apply their ideal of service? There was the society lady's method of touching merely the symptoms. The other method was to investigate how poverty and misery had been caused and how to remove the root cause.

Rotarians probably thought only in terms of themselves and their own order, namely, successful men. What of the unsuccessful men?

Only solution of the world's problems must be based on Socialism. One had to go deep down and think out the problems.

Successful men like Rotarians were against any change and wanted *status quo*. Successful business depended upon the profit system. Successful businessmen rose on the body of unsuccessful businessman. Profit system was out of date and came into conflict with the ideal of service. The finest men in the world were those who did not work for profit. For instance, the artist and the scientist did not think in terms of money; they worked on art or science without expecting a reward.

THE COMEDY OF NON-INTERVENTION

By

ELLEN HORUP in Truth

NON-INTERVENTION began in China, whom total war was waged for the first time after the World had got its League of Nations. The Japanese shells and gas bombs fell over towns crammed with people. They fell on schools, hospitals, and homes for the helpless. The representatives of the financial interests of the Great Powers who have seats in the League of Nations could not see that there was anything to gain by interfering. They let the bombs fall, the towns burn, and the Chinese perish.

It was not called non-intervention, but that is what it was. For the members of the League of Nations did not know there was a war on. They had simply noticed that in two countries in the Far East there had been a sudden demand for war material, a demand which they conscientiously fulfilled. When the Manchukuo Empire was an established fact, they therefore refused to recognise it both *de jure* and *de facto*.

Actually it was only *de jure*. They were willing to recognise it *de facto* because there was capital and their commodities placed in the country that was to be ruthlessly exploited economically, of civilisation, whatever

[illegible]

to the term chosen, thus naturally had to negotiate with Japan who had captured it, and not with China who had lost it, or with the "independent Emperor of Manchukuo."

The next occasion on which the League of Nations [illegible] pronounced the total war was in Ethiopia. Then it was sometimes non-intervention in favour of the aggressor, sometimes intervention in favour of England. Both were sometimes purely imperialistic without the [illegible] of the League of Nations sometimes imperialistic in conjunction with it.

It began with the agreement at Stresa between the three Great Powers on non-intervention [illegible] upon breach of the Covenant of the League of Nations, where two of the powers agree that a third may unimpededly attack a fourth. Murder by mere that the conditions were [illegible] Great Britain and her [illegible] deliberation as a private imperialist threat of intervention.

As this did not frighten Mussolini Great Britain walked into the League of Nations again and started sanctions against Italy. They were worthless, for they were not carried through. Even if they had been, they would not have been in Ethiopia's favour, but in England's. They had nothing to do with Ethiopia's right as a member of the League of Nations to exist as an independent country.

While England was intervening together with the League of Nations in her favour, France intervened in favour of Italy against whom the sanctions were aimed. While the aggressor Mussolini supplied himself with everything he needed, the French at Djibuti held everything back that should have gone to the Negus by the French railway. When at the close of April, 259 tons of poison gas had gone through the Suez Canal, the Committee of Thirteen (the League of Nations without Italy's delegate) asked the International Red Cross to send in a report on the action of the gas. But the president, the Swiss professor Max Huber, refused. It turned out later that the professor was also president of a large concern which receives its raw materials from Italy and

[illegible]

which has invested almost thirty-four millions, more than half of its foreign capital investments, in Italy.

During the League sanctions, which apparently were directed against Italy as the aggressor against Ethiopia, came the Laval-Hoare proposal which divided Ethiopia in favour of the Great Powers. Laval fell, and Hoare fell, and, accompanied by the expectant cheers of the crowd, Mr. Eden came along in his swan-boat on the wave of popular indignation to fight for the League of Nations, the Covenant, collectivity, and wronged Ethiopia.

The fight ended in defeat of everything Mr. Eden was to save; the sanctions collapsed of themselves Ethiopia was erased from the map and handed over as a colony to the murderous pacification of the Italian Empire. But the storm of indignation had died down, and in calm water Mr. Eden was able to sail back to his island home. Hoare was rehabilitated and was given another portfolio, and the honor of Laval was saved.

Everything was well, except that in Geneva, M. Avenol, the Secretary-General of the League of Nations, stood gazing with yearning eyes in the direction of the land with the blue sky, where the oranges glow and where the laurels grow. And as the expected did not come, M. Avenol himself set out. He longed to know what Mussolini demanded for returning to the League of Nations, one of whose members, Ethiopia, he had just extinguished and whose representative was Secretary General Avenol.

In this murder of one of its members, the League of Nations went a little further in its indulgence towards the murderer than in the China-Japan war. It acknowledged Italy's conquest *de facto* but not *de jure*. This nuance means that although Ethiopia is effaced from the map of the world, it is still a member of the League.

The fatal war comes nearer and nearer. It is now so near that most countries in Europe are taking part in it one way or another. From China via Ethiopia it has reached Spain.

The League of Nations regards the war in Spain as not being its concern. This time non-intervention has been delegated to a committee sitting in London. In that committee, where of course the two democratic powers, England and France, have most to say, this non-intervention in favour of the aggressor has reached its culmination.

The non intervention agreed at Neuchatel in 1936, with regard to a country in a state of revolt, consisted of two points. (1) No one may prevent the lawful government from procuring what it requires in order to quell the revolt, and (2) no one may supply the rebels with war material or money or permit them to use the territory of a foreign state as a base of military operations against the government.

Thus in its bare substance the non-intervention of the Great Powers in the Spanish situation was in opposition to the first point and, very quickly, it came into opposition to the second point. The fascist countries' breach of international law, however, was even more rapid. It came not merely before non-intervention, but before the revolt itself. The revolt started on July 18. On the 15th of July, three Italian military pilots had received their marching orders. When they made a forced landing on French territory on the way to Spanish Morocco, the French High Commissioner found this document.

In the beginning, the war in Spain was regarded as a civil war. As there is no article in the Covenant to determine the League's attitude in a civil war, the non-intervention agreement for the present was not in conflict with the Covenant. But when in August the Italians sent army planes to Spain occupied Majorca and formed a military aircraft base on the island, Spain's foreign minister del Vayo appealed to the Assembly in September. He pointed out the great danger to peace if it should become the custom for a country to begin by provoking a rebellion in another country and then support it with military forces without admitting it, without any declaration of war, or in any other way. The Assembly demanded proofs. They were already available in the Non-Intervention Committee in London. Del Vayo also mentioned the thousands who had become victims of the barbaric methods and the foreign war material which were illegally being sent into Spain.

Now it was evident that non-intervention was in conflict with the Covenant. In the face of a military attack on one of its members, the League of Nations has no right to declare itself passive. But the Assembly did not move.

At the beginning of December, Mussolini sent to Spain 10,000 army troops and as much material as he considered necessary for France to win the war. On the 11th of December del Vayo demanded the summoning of the Council. Now it was Madrid that was in peril. What further proofs required? Was it not German and Italian women who with their bombs were murdering and burning in the capital of Spain? Did not Franco's soldiers call the Fascists the "blond Moroccans"? If the League continued with its peace policy, del Vayo foresaw gunfire in Europe in which all problems were settled by means of international lawsuits. But the effects of del Vayo's appeal were the same as the Council as it had been in the Assembly.

On December 22 the Committee raised the question of the despatch of volunteers to Spain. Presumably [illegible] "volunteers" included the Italian regular troops, though many of them believed they were on their way to Ethiopia when they sailed for Spain. Under any circumstance the result would be in the aggressor's favour as at that time there were almost ten times as many fascistic troops with Franco as there were foreign volunteers with the government. On the same day Italy demonstrated her goodwill by landing 6,500 soldiers in Spain. The day before the Anglo-Italian gentlemen's agreement, 4,000 more had arrived.

On January 7 Mussolini signified his adherence to the stoppage of volunteers. Nevertheless he would have preferred that all non-Spanish combatants be withdrawn from Spain. What he meant by that is scarcely worth while pondering over. Ten days later, another 10,000 men arrived from his country to Spain. On January 25 he repeated his adherence, and during the next few days the number of Italian troops in Spain was brought up to 70,000.

As the *Manchester Guardian* says, the Italian diplomats knew what they are talking about. For once the British diplomats did not know so well. On March 6 Lord Cranborne stated in the Commons that the prohibition had come into force on February 20 at midnight. Next day came a telegram from the *Times* own correspondent in Gibraltar that on March 6 steamers had arrived at Cadiz and had disembarked large Italian forces. And as a matter of fact on February 28 Mussolini had already shown how it was with his word was worth. Then the last 10,000 arrived after the prohibition had been signed by the Powers. And they were not the last.

On March 6 the doors were definitely closed. The warships of the four Powers were now to patrol the coasts of Spain, and international troops the Franco-Spanish frontier. Russia and Portugal wished to be left out of it, and they were. The two fascistic dictators who had shown greater contempt for everything in the form of pacts and agreements than the others (they break them while they give their word and put them into force) were chosen to enforce an agreement on a coast where their warships and planes a short time before had bombarded Malaga and their troops had occupied it.

Then came the defeat. During a violent offensive by the government troops, the end came in an almost panicky flight of the rebels not far from Guadalajara with large number of prisoners, soldiers, and officers—all Italian. Additional evidence of Italy's part in the war appeared. Mr. Eden in fact already had a whole museum full. Reports came from delegates, correspondents, professors British and French members of parliament. From Mme Brown photographs of German Junker machines, from Lord Hastings copies of papers found on Italian foreign

airmen, unexploded incendiary bombs, name plates of airplanes, Italian parachutes, etc. Then came General Mancini congratulation orders and documents from the Italian prisoners.

Mr. Eden was asked questions in the Commons. He did not know yet if it was a fact that there were Italian soldiers and officers in Spain. He wanted confirmation of the evidence and would make inquiries at the Non-Intervention Committee. But now events became too thick. They rushed past Mr. Eden and left him to continue his conjuring in which nobody believed.

Mussolini listened back to Rome—owing to a sanctions in Lybia—and Signor Grandi declared in the Non-Intervention Committee in London "that not a single Italian volunteer would leave Spain till the civil war was over."

That was plain enough for anyone. It meant war, and not immediate collision. And with that one would have expected the whole miserable comedy to come to an end. But not in the *Manchester Guardian* on March 25 Noel Baker in all seriousness explained how the patrolling Fascists not only can evade the control in six infallible ways, but how they can also make it impossible for the Spanish government to evade control. Lloyd George in the Commons asked what the Government would do if it were true that Mussolini was going to send two Italian divisions to Spain. And Mr. Eden's deputy, Lord Cranborne, was not really fortunate this time either when he asserted that "He had no reason whatever for believing that Mussolini intended to do anything of the kind." Regarding the prohibition of volunteers, he insisted that it was being observed.

So the comedy went on.

There remains the question of what is behind this policy. Why did the democratic countries apply immediate sanctions against the constitutional democratic Government of Spain? Why did France refuse to sell the Government airplanes? Why did Great Britain refuse the Government's ships oil at Gibraltar? Why were the Government's ships prohibited already on the 9th of August from calling at Tangier? Why this so-called Non-Intervention Policy [illegible] in the face of the clearest [illegible]

Has the Spanish conflict—like the Ethio-Italian—its Stresa [illegible] where the Powers made their agreement [illegible]

Things In General

Indians In Krugersdorp

THE Minister of the Interior, Mr. R. Stuttaford, paid an official visit to Krugersdorp last week in connection with the Asiatic Land Tenure Commission's report and to discuss the position with the representatives of the Town Council and the Indian community with regard to segregated areas. He was accompanied by his secretary, Mr. W. J. Hoogendoorn and the Commissioner for Immigration, Mr. C. J. Kinsold. An invitation was made of an area of freehold land to the west of the Police Barracks, whereon the Council proposed to establish an Asiatic [illegible] It was explained that [illegible] and that the area could be doubled if necessary. At this stage the Minister was also met by representatives of the Indian community, and heard views on [illegible] of the Transvaal Indian Congress and [illegible] interests of Indians in the area. The spokesman of the Congress, supported by the Indian trading community, asked that the new Indian township be established only as a second option to the proposal examined as in the event of Mr Justice Feetham. The latter is opposed by the Town Council, which wishes to limit the area in the town and provide the new township in its place. A representative of the poorer classes said that the Council's proposal was eminently suitable and that the township would be the means of providing permanent housing for many Indians who at present had no security of tenure. He claimed that he spoke for almost half of the local Indian community. The meeting with the Minister was arranged with a view to acquainting him with local conditions so that local views may be taken into consideration when the Commission's report is placed before Parliament at its next session.

A Man's Indignation

He was a man of the World-head's indignation at the very name "Indian".

Following a report in the *Natal Mercury* that an Indian child welfare officer had been agreed at Pentrich, a resident of Pentrich called at the *Natal Mercury's* Maritzburg office and said that there was at Pentrich no Indians, no Indian children and no clinic. Pentrich, he said, had been protected against Asiatic encroachment not from its inception as a residential district no Indians had been allowed to buy or lease land there. The clinic, he continued, was actually outside the area of Pentrich and came within the area known as Camp Drift, which [illegible] Pentrich felt itself protected from."

He Isn't Quite Bad After All

The following letter which speaks for itself appears in the *Natal Mercury*:

Sir,—I wish to commend the driver of NO8459 for a courtesy award. Returning from Amanzimtoti after dark on July 4 with my wife and two small boys in the car I ran out of petrol on the concrete stretch at Clairwood. At the lowest estimate, at least 30 cars passed us without a stopping to offer assistance. It was left to the Indian driver of a lorry belonging to the Clairwood Dairies Co., of 129 Sirdar Road, to put us out of the difficulty. He had women and children with him, he stopped and towed us to the nearest garage. Incidentally a band of about a dozen drunken Natives, brandishing sticks, reached us just as NO9459 pulled up.

WOLSELEY STRATTON B.

Durban.

Further Repatriates

A party of about 30 Indians—men, women and children—who are being voluntarily repatriated left for India on Tuesday in the *Inanda*.

Rhodesian Indian Pilot At Umtali

The first South African Indian to own and pilot an aeroplane, Mr. Hajee Hussein, of Salisbury, flew down to Umtali on Saturday morning in his newly acquired machine. At a reception in the afternoon he was presented with an address [illegible] Indian Association [illegible] the function Mr. [illegible] congratulations of the association, was [illegible] the guests, supported by the Mayor (Mr. A. Bell), the town clerk (Mr. V. Barbour) and Mr. J. A. Lister, M.P.

A Week's Railway Earnings

Railway earnings for the week ending July 10 showed an increase of [illegible] than £50,000 [illegible] the corresponding week [illegible] was £658,419 [illegible] ings under various [illegible] with figures for the corresponding week last year [illegible] brackets are: Passengers £180,267 (£207,673); Parcels and mails £15,419 (£15,390); Goods £118,856 (£[illegible],714); Livestock £16,738 (£18,799); Roads and miscellaneous £90,[illegible] (£90,033). The hour earnings were £36,119 (£33,413) and Air [illegible] £1,575 (£1,611).

Congress Asked To Take Office In India

The Governors have invited the Congress leaders of [illegible] Provinces where their Party has a majority to form new Ministries, says a Reuter's message from Bombay. These are expected to be formed this week in the four Provinces of Madras, Bihar, [illegible] Central Provinces and the United Provinces.

Clinic For Maritzburg Indians

A public meeting of Indian residents of Maritzburg was held under the auspices of the Indian Young Men's Association (Pentrich), recently at the Hindi school. The meeting was well attended and was presided over by Mr. M. Koopasamy, supported by Dr. G. W. Gale (assistant medical officer of health), Sister Battery, and Dr. M. S. Peters, Messrs. V. K. Pillay and K. Seobramoney representing the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg branch). Dr. Peters stated, on behalf of his association, that he was glad to report that on representations to the Municipality, they were successful in getting them to favourably consider the establishment of a clinic, which was to be opened on last week. He appealed to the residents to take full advantage of the opportunity afforded. He also referred to the excellent work being done by Dr. Gale and Sister Battery in the welfare and upliftment of the Indian community, which work was greatly appreciated. The following resolution was unanimously passed:—"This public meeting of residents, held under the auspices of the Indian Young Men's Association (Pentrich), begs to record its sincere appreciation and thanks to the Maritzburg City Council for the establishment of an Indian child welfare clinic, and also records its appreciation and thanks to Dr. R. Manle Clark (medical officer of health), for his keen interest and activities displayed in this connection." The Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg branch) was also thanked for their share in producing the clinic, and Vedic Vidya Prcharnee Sabha (Pentrich), for placing a room, free of charge, at the disposal of the health department for the purpose of conducting the clinic. In connection with the Indian housing scheme Mr. K. Seobramoney reported that the scheme was being delayed, and had been referred to the rivers' committee of the City Council for attention. He urged upon the residents to take concerted action in the matter by approaching the Council.

Nizamia Muslim Society

The treasurer of the Nizamia Muslim Society, Maritzburg, acknowledges with thanks donations from: Mrs. V. Asmall £5; Messrs. Asmall £1; M. I. Asmall, in memory of the late Mr. Y. Asmall of Dalwar, towards the Goolam fund £1 1s.; M. S. Khan, general fund, 10s; S. E. Kader, general fund, £1 1s.; M. I. Bamjee, general fund, 5s; G. Longnay, general fund, 10s.

The following message has been received by the above Society, from the King's private secretary:—"The Private Secretary is commanded by the King to convey an expression of sincere thanks to the Nizamia Muslim Society, Maritzburg, for their message of loyal assurances on the occasion of their Majesties' Coronation."

Orient Club

A fully attended annual general meeting of the Orient Club took place at the Club premises, Isipingo, last week, when the following new officials were appointed for the ensuing year: Patrons, Syed Sir Raza Ali and Mr. E. M. Paruk; President, Mr. Mahomed Ebrahim; Chairman, Mr. M. I. Bobat; Vice-Chairmen, Messrs. M. A. Mohnia, Hajee Rookuoodeen, O. H. A. Jhaveri, A. I. Kajee, A. H. Moosa, Fazloodeen and Shaik Hamed; Hon. Secretaries, Messrs. M. A. H. Moosa and Baboo Paruk. Hon. Treasurers, Messrs. E. M. Ally and Aboo Baker Moosa; Hon. Auditor, Mr. A. Y. Karodia; Sport captain, Mr. Baboo Paruk; Vice Sport captain, Mr. H. A. M. Moosa.

Cotton Factory For Pretoria

If negotiations at present being conducted prove successful there will be established in Pretoria a big industrial concern, which, it is estimated, will in three years provide steady employment

B. W. CANEY

— Jeweller —

166 West Street. Durban

For best value in Jewellery & Watches of all makes. 1139

for between 400 and 500 European girls. The project contemplated is the establishment of a cotton factory for the purpose of ginning, spinning and knitting, and later on weaving, South African cotton. If established, the factory will complete the whole chain of processing from the seed cotton to the finished article.

Cruelty To Cow

For cruelly ill-treating a cow by beating it with a stick about the body, Simon Tjango, an unemployed Xosa, aged 35, was sentenced by Mr. S. Broome, the Boksburg magistrate, to 42 days' imprisonment, of which 12 were to be spent in solitary confinement and on spare diet. Petrus Klowe said on July 7 he saw a native driving a cow. It ran into a wire fence and the native started beating it with a stick on the nose and the body. The flogging was so severe that the cow bellowed. He asked the native to stop, but he was told to mind his own business. The native beat the cow until the inspector of the S.P.C.A. arrived.

Berlin 700 Years Old

Berlin will celebrate its 700th birthday from August 14 to 22. It is probable that Berlin did exist before 1237, but the earliest extant records regarding the city date to that year. An exhibition "700 Years of Berlin" will be held on the Exhibition Grounds at Kaiserdamm and in August an historical pageant depicting the development of the city will be staged

School And Hall Fund For Port Elizabeth

DURBAN COLLECTIONS:—Mr. P. A. Naidoo, £24; Messrs. Kemple Motors, S. R. Chetty, A. M. Padayachey, Naidoo Bros., £1 1s. each; K. K. Reddy, £6 6s.; Standard Cigar Co., V. S. C. Pather, P. G. Naicker, N. S. & N. D. Pather, £5 5s. each; S. R. Pather, P. J. Pather, V. K. & K. K. Pather, S. R. Pillay, S. S. Pather, R. M. Naidoo, M. C. Naicker, P. A. Naicker, Sahiba & Co., V. R. Naidoo, A. R. Naidoo, M. Mohamidhoo, T. S. Mudaliar, H. Sahibayadoo Maisry, S. Doraisamy Mudaliar, V. Packirer Thavar, A. Rajoo Chetty, L. A. Naidoo, Brijmohan Tulsira, S. Narasamal Bros., S. K. Pather, S. P. Chetty, £2 12s 6d. each; Wm. Silas Southal £2 2s; V. M. M. Achary, V. Moonsamy Pillay, S. Appasamy Mudaly, C. R. Naidoo, P. R. Naidoo, K. Varusamy Chetty, M. S. Naidoo, M. Chetty, [illegible], S. T. Naidoo, C. Naraian, £1 11s. 6d. each; L. N. Chetty, G. Ramiamma Naidoo, M. Balan, N. S. Chetty, P. M. Pillay, S. S. Alvar, V. R. Moodley, M. V. C. Naidoo, S. G. Pather, R. G. Naidoo, R. S. Padayachey, S. M. Govender, A. D. Govender, H. R. Alimd, M. [illegible] Naidoo, R. N. Naidoo, D. Subban, V. M. Naidoo, Stamford Laundry, Pym and Lattuley, City Laundry, K. Roopnarain, V. C. Nayanah Raj, United Press, Dorasamy Pather, N. L. V. Naidoo, P. S. Nathen, [illegible] Murugan, P. P. Pillay, V. Devaraj Pather, R. L. Padayachey, £1 1s. each; A. Bester & Co., £1 5s; N. M. Maistry [illegible] Pillay, S. Manickam Pillay, Perumal Govender, S. M. Maistry, V. M. Maistry, G. Moonsamy, Tirulhanam, Govindasamy Maistry, M. N. Reddy, Sungaree Laundry, M. M. Govender, C. Velu, C. G. Nelson, C. P. Govender, M. C. Pather, T. P. Ramasamy Pather, 10s. 6d. each; Chenga Reddy, 5s 6d; M. T. Moodley, 2s. 6d.

STANGER COLLECTIONS:—Messrs. R. Virasamy & Sons, Gangaiah Reddy, A. P. Naidoo & Co. (Pty) Ltd., T. I. Naidoo, £5 5s each; Ramasamy Pavachay, £2 2s; R. M. Naidoo, R. Moodley, J. M. Pillay, V. S. Pather, £1 1s each; G. Pillay, P. Thomas, M. Moodley, 10s. 6d. each; M. M. Moodley, 10s.

MARITZBURG COLLECTIONS:—Messrs. Le Sueur, Ogilvie, Knopf Motors, Murdoch's Service Station, A. G. Naidoo and V. Kristy, C. Nulliah, £5 5s each; E. V. M. Padayachey, V. R. Padayachey (snr.), V. R. Padayachey (jnr.), Bhoola & Sons, Singh's Agency, £3 3s each; S. R. Naidoo, [illegible] M. Singh & Sons, R. G. Naidoo, I. Satyapal, Padayachi Gounder, P. N. Naidoo, E. G. Hand, P. M. Maneck, A. Friend, R. M. Moodley, Lydia Naidoo, Maurice Peters, Bhagwan & Sons, £2 2s each; S. P. Varnes & Sons, £1 1s; E. S. Moodley, H. R. Naicker, K. S. Moodley, R. Moodley, G. Dayaram, K. H. Patel, K. G. Naidoo, [illegible] & Sons, N. Moonsamy Mudaly, [illegible] Jagnath, P. M. Govender, P. G. Naidoo, P. S. Maharaj, C. V. Moodley, K. R. Gopal, T. V. Naidoo, Bobby Nulliah, R. E. Maharaj, D. Chetty, K. M. Moodley, R. Rajagopalan, Moonsamy Moodley, R. M. Moodley & Son, M. Ponnusamy Padayachey, [illegible] R. Maharaj, G. R. Naidoo, R. G. Naidoo, J. P. Patel, M. R. Naidoo, Naga Padayachey, K. C. Naicker, R. M. Murugan, E. P. Naidoo, G. Kristy, St. Paul's School, R. Maharaj, Thirupathy Naidoo, [illegible] Singh, [illegible] Pillay, G. S. Padayachey, G. M. Govender, M. Samlal, Veerasamy Laundry, M. R. Naidoo, [illegible] Hillman, £1 1s each; D. J. Padayachi, [illegible] 6d; Esther Payne Indian School, [illegible] 6d; K. V. Pillay, [illegible] F. Hamilton, T. Govender, R. Sundar Raju, Sookdeo & Sons, R. S. Naidoo, R. S. Pillay, A. J. Clemmow, P. N. P. Naidoo, [illegible] M. David, P. Arumugam, Thapa Padayachey, P. Ramchuran, T. S. Padayachey, P. R. Singh, S. N. Leighton, K. Seobalu, M. Naidoo, N. Hamza, Mrs. V. C. Naidoo, [illegible] each, [illegible] 5s 6d.

Girl Sleeps For Four Years

Known in Smyrna as the town's "Sleeping Beauty," a 25-year-old Turkish girl has just awakened from a four years'

(Continued on page 342)

India Letter

[Extracts from A. I. C. C. Foreign Letter]

Price Of British Goodwill

"We must try to do our best to get goodwill between the two countries (India and Britain) but goodwill has got to exist on both sides and not only on one," said Lord Derby in his speech at the annual meeting of the Empire Cotton Growing Corporation. "What is Britain doing and what should India do to establish mutual goodwill?" Lord Derby said. "While we are doing our best to help her (India's) agricultural population by taking her cotton . . . we must do their best by increasing . . . of the finished goods they take from this country." Commenting on the above *The Leader* (Allahabad) writes:—We certainly wish that India should maintain cordial relations with Britain. We appreciate, too, the efforts made to popularise the use of Indian cotton in Lancashire mills. But in regard to the demand that in return for this India should import more British goods and to the suggestion that India is not requiting Britain for what she is doing for her, we must draw Lord Derby's attention to the fact that India is still one of Britain's biggest customers and that in addition she makes a payment to Britain of about £30,000,000 a year in the shape of what are called 'home charges.' Even if this were not so, it would be unreasonable to expect of India that she should not protect her industry, on which the prosperity of the people so largely depends, simply because Britain buys half a million bales of Indian cotton. It is . . . that while on the one hand Government Englishmen speak in the most . . . of the high purpose of their mission in India which this alone can fulfil, on the other they adopt a commercial attitude unworthy of even a third class imperialist nation. Who ever thought of gaining a country's goodwill by perpetuating its economic . . . ment?

Baden Powell On Indians

Lord Baden Powell who was recently in India and was feted by the scouts organisations in many parts of the country, on returning home, described Indians as wanting in character. He proceeded to prove his estimate by alleging that there was no word in Hindustani for honour. Assuming this to be correct, writes the *Indian Social Reformer*, there are some considerations which escaped the Scout leader's cognisance. What is known to Englishmen as Hindustani is the dialect of menials in whose intercourse with their White masters, honour is no great asset. Words are often coined as substitutes for qualities which have never existed or have ceased to exist in a community; thus, we speak of honour among thieves, as a noteworthy occurrence. In the English language itself, honour is a French derivative. It does not follow that the English had no sense of honour before they came in contact with the French. The fact that the English, it is found necessary and has become customary to designate some individuals as 'honourable' shows that the quality is not one which is presumed of the generality of men. No one is called "the Honest" or "the Truthful" Mr. So-and-so or the "Chaste" Mrs So-and-so, those virtues being presumed to belong to all men and all women as a matter of course. We have never regarded the Scouts movement as anything but a British jingo stunt in India. Its totem, the wolf, is the most ravenous, the most predatory, the most unscrupulous beast of prey. Its costume, shorts, belt and knife, rope and whistle round the neck, many coloured ribbons flying from the shoulders, its finger-postures as complicated as the mudras of the Yogi, not to speak of its savage yells, have always struck us as ridiculous in old men like Baden Powell, however interesting they may be in small children.

Poverty In Assam

Mr. S. R. Dutt, Secretary, Assam Assembly Congress Party, announces in the course of a Press statement that the Congress Party will put forward a demand for 50 per cent reduction of land revenue during the budget session which comes off towards the end of July. Mr. Dutt says:—"Insistent demands for a substantial reduction of land revenue, to be exact, by 50 per cent., have been pressed at numerous mass meetings all over Assam during the past few months. The background of these demands, if well understood, would convince anyone of the urgency of this reform and the irresistibility of such demands. The following figures tell their own tale: The daily income ryot . . . annas 6 pies. The average Assam peasant family is indebted to the extent of Rs. 484. The total debts of the peasantry in Assam amounted to Rs. 16 crores. Eighty-five per cent of the peasant families in Assam are in debt. One hundred and twenty thousand persons starve every day in Assam.

Lord Lothian On India

Lord Lothian, in a speech at Ashbridge, discussing the subject of India on July 11, said that the decision at Wardha, of the Congress Working Committee, was of immense importance not only to the British Commonwealth but to the world. He took it to mean that Congress had decided to achieve its objectives if possible by constitutional democratic methods and not by means which consciously or unconsciously led to revolution and violence. That did not mean that there would not be difficulties ahead. There would be difficulties because the present ideals of Congress were still profoundedly different from those embodied in the Constitution. Lord Lothian hoped and believed that the responsibility for Government would diminish and not widen those differences. But the fact that at this moment when democratic and totalitarian systems were competing for the allegiance of mankind Congress should have decided for the constitutional road to its goal, was an immense gain to the democratic world.

Indian Science Congress Jubilee

The delegation of the British Association for advancement of science in England is visiting India in the next cold weather to participate in the Jubilee celebration of the Indian Science Congress in Calcutta in the first week of January 1938. Many prominent scientists from Europe and India will attend. Lord Rutherford will preside.

Maharaja Of Alwar's Death In Exile

Born 1889.

Succeeded to *Gaddi* at the age of ten.

Assumed ruling powers in 1903.

Made education free and compulsory.

Employed men to read Ramayan and Quran to Hindu and Muslim prisoners.

Fond of reading; possessed a first class library.

Could pen an interesting article as well as make a stirring speech.

Address to the Unity Conference in 1933 won him roaring applause.

Sportsman; Played racquets, tennis and polo; also fond of shooting, motoring and fishing.

In 1933 rebellion flared up in his State; the Maharaja was asked by the Paramount Power to keep out of the State.

Exile from his State, he passed his time travelling on the Continent.

Died in a hotel in Paris.

THINGS IN GENERAL

[Continued from page 341

sleep, says a Reuter's message from Istanbul. Makbonla by name, she was kept alive during her long sleep with orange juice. Her mind is now a blank, and doctors are studying her case carefully, for it is unique in Turkey and has aroused the interest of the whole medical profession.

Human Brain Has Three Different Levels

Why do people, ordinarily sweet tempered, burst into a rage when tired and do things which in their sane moments they would be ashamed of? And why do old men sometimes behave childishly? Professor Gregory S. Hartman, psychologist of Columbia University, who has been investigating into these human mysteries, has now offered an explanation. According to him, the human brain, even the best developed, consists of three different levels like a three-storey house. On the lowest floor, he says, lives the animal mind, comparable to the ape-like ancestors of man and ordinarily under the control of civilized human consciousness. On the second storey is the mind of a child, ages ahead of the animal mind on the floor below but good enough to take charge when the 'boss' on the upper floor is away, competent to carry on in his place as long as no serious problems arise, but far inferior to the dweller in the top storey. Its occupant is the civilised mind, usually able to boss the two—but not always. Fatigue, drugs, fever and many other things can knock the boss mind out, in which case control falls into the hands of the childish mind. Sometimes even the childish mind may be knocked out, leaving the animal mind in supreme control. It has long been known that accidents due to carelessness mount rapidly when workmen put in too much overtime. Fatigue causes them to drop down to the child or the animal mentality and they do things which they would not do ordinarily when in their right mind. The same change occurs in the case of the proverbial absentminded professor. His top-storey mind is generally occupied with some abstruse problem and the responsibility for all outward actions falls on the shoulders of the lower childish mind which does things mechanically.

Union's Revenue

State revenue for the first quarter of the current financial year amounts to £7,555,908. This is almost £1,000,000 in excess of the collection during the corresponding period of 1936. Expenditure during the quarter amounts to £9,714,566, which is approximately £160,000 more than during the corresponding period of 1936.

New Homes For Poor

The Durban City Council will soon launch upon its £140,000 housing scheme on a sub-economic basis for Europeans, Coloureds, Indians and Natives. This includes the Cato Manor Indian sub-economic scheme of 30 cottages £9,000.

Message Of Loyalty To The King

A message was sent by Mr. "Muslim-Bana", Samrodi, of Durban, to Their Majesties King George VI and Queen Elizabeth on the occasion of their coronation. The following reply was received from Buckingham Palace, dated June 4: "The Private Secretary is commanded by The King to convey an expression of sincere thanks to Mr. M. O. "Muslim-Bana", for his message of loyal assurances on the occasion of Their Majesties Coronation."

The second reply from Her Majesty Queen Elizabeth, on behalf of Princess Elizabeth was also received, dated June 8: "The Lady-in-Waiting to The Queen is commanded by Her Majesty to thank Mr. "Muslim-Bana," Samrodi, and family for his letter of May 21, addressed to Princess Elizabeth, and for the kind wishes therein expressed."

"At Home" By Agent-General

The Agent-General, Sir Syed Raza Ali, gave an "At Home" to their Excellencies the Governor-General Sir Patrick and Lady Duncan at the Pavilion, Marine Parade, Durban, on Monday afternoon, when there was a large and distinguished gathering of Europeans and Indians present.

The Sporting World

Non-European Boxing

THERE is great speculation in non-European boxing circles as to the outcome of the fight between Cecil Walbanter of Capetown and Seaman Chetty, of Durban, which will be decided in the City Hall, Durban, on Saturday, July 17. Chetty to date has an unbeaten record and is regarded as the most outstanding non-European fly-weight discovered in South Africa for, emerging from the amateur ranks with an unbeaten record, he has continued his winning way in the paid ranks. He is to-day recognised as one of the most convincing and attractive performers in the ring. Recently he beat Young Potter, the title holder, in no uncertain manner and now, having wrested the crown from him, Chetty has proved his willingness to take on any contenders for the coveted honour.

Verulam Temple Football Club

Before a fairly good crowd on Sunday, July 11, the Verulam Temple F.C. met the Kursal Sporting Club, of Durban, in a friendly match on the Verulam Indian Sports Ground. The match resulted in a win for the home team by 4 goals to nil. Any club wishing to play against the Verulam Temple F.C., either senior, junior or juveniles, should communicate with the secretary, Mr. R. I. Beharee, 139, Wick Street, Verulam.

£5,000 Profit From Dons

The gross profits on the Aberdeen tour during their 15 matches in South Africa have been estimated at £15,000. About 150,000 people watched 15 matches.

South African Indian Tennis Association

The semi-final and final match for the South African national singles championship for Hamlin's Trophy was played on Sunday July 11, at Gray's Court, Sydenham. Semi-final: H. Jajbhay beat S. S. Maharaj 7-5, 6-3, 6-0; W. Thomas beat H. Hajee 6-3, 6-0, 6-1. Final: H. Jajbhay (Transvaal), beat W. Thomas (Natal), 6-3, 5-7, 7-5, 6-0. H. Jajbhay won the South African singles championship for the second year in succession and W. Thomas being runner-up on each occasion. Quite a large crowd were present and were treated to tennis of the highest order. At the conclusion of the final match the trophy was presented by Dr. K. M. Sastri to the successful winner.

Wrestled For Two Hours

Ben Sherman and Jack McLauchlan provided a large crowd in the Feather Market Hall, Port Elizabeth, on Saturday night July 3, with a really splendid exhibition of clean and scientific wrestling. These two clever middle-weights fought a two-hour non-stop bout, and at the end a draw was the popular verdict, each having obtained one fall. Not until the men had battled for one hour and 26 minutes did Sherman gain the first fall. This was announced as a South African record for a non-stop bout. McLauchlan equalled after 14½ minutes when, having severely punished Sherman he flung the latter through the ropes, where he lay unconscious on the floor.

Yorkshire vs. New Zealand

At Leeds: Yorkshire, first innings, 364. New Zealand, first innings, 228. Yorkshire, second innings, 207 for six, declared. New Zealand, second innings, 208 for nine (Donnelly 97). This match resulted in a draw.

Outstanding by any standard of comparison

SERVANTS OF INDIA

INSURANCE COMPANY LIMITED,
H. O. New Delhi, India.

Chairman: Sir Hari Singh Gour, Kt. Barrister-Law

Security deposited with Govt. of India exceeds one lac
BUSINESS OVER SEVENTYFIVE LACS

WANTED

Chief Agents and Organisers for different areas in South Africa Highly lucrative terms with excellent future prospects Apply sharp in confidence to H. O., Post Box No 16, New Delhi

---

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of the Congress Presidents from 1885 to 1925. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To be had from:—
"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

—ખરપલ્લ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ.

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે પ્યારૂ કલ્યાણ, લાલુ કલ્યાણ, ફૂદીફૂદીને આગા ફેઝ, બાબુ કેલા, ચમનકી બાઈ, હુસ્નારી, ચીરંજીના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, ઝઆનો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકર્ડોના સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી કદીના ગ્રાહકને બાદ બકાયબળ કરીશું કે પોતાનાં ઓરડા વરસજ ગોકલી આપવા જોઇએ કદીનો ઓર્ડર બાર રેકર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામા આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O BOX 1155.
117 FIELD STREET :: :: DURBAN.

Fill up with—

વધારે માઈલેજ
અને પાવર
જોઈતાં હોય તો

PEGASUS

For

MILEAGE AND POWER

પેગેસસ

વાપરો

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે મળી શકશે.

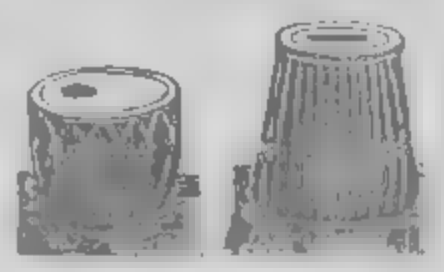

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. આર્ડકાને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

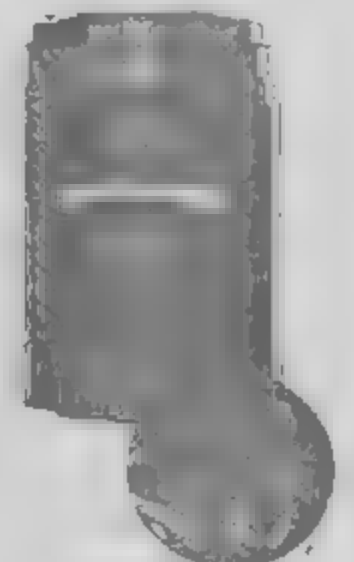
બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6.
Double Reed From £3-5-0.

Tablas From 22/6.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

Distributors of
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003 Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
અને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૬ જુલાઇ ૧૯૩૭ અંક—૨૯

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૨૬ જુલાઇ ૧૯૩૭.

એક તરફ કુવો અને બીજી તરફ ઉચાડો

ચુનીયનની સાથે જોડાયેલા નેટીવ પ્રોટેક્ટરેટોનો અમલ જે બ્રીટીશ સરકારને હસ્તક છે તે યુનીયન સરકારને સોંપી દેવાનો સવાલ આજે યુનીયનના રાજદ્વારીઓને મુંચવી રહ્યો છે. બહુ પ્રધાન જનરલ હરટઝોગ પ્રિટોરીઆના વખતે ઇંગ્લાંડ ગયા ત્યારે એ સવાલ કેઢાવ્યો હતો અને બ્રીટીશ સરકાર તરફથી તેની ના પાડવામાં આવતાં તેઓ નીરાશ થઈ પાછા ફર્યા હતા. હવે તેઓ બ્રીટીશ સરકારની ઉપર વચન ભંગનો આરોપ મુકે છે અને જો નેટીવ પ્રોટેક્ટરેટો યુનીયનની સત્તા નીચે નહિ મુકવામાં આવે તો યુનીયન અને બ્રીટીશ સરકારો વચ્ચે ઝઘડારા ઉભા થવાની ધમકી આપી રહ્યા છે.

સંસ્થાન પ્રધાન મી. એલકમ એકડોનલ્ડ બીજી તરફથી બ્રીટીશ સરકારની સામે મુકાયેલા આરોપો ખોટા ઠેરવતું જણાવી, ૧૯૨૫ મા જનરલ હરટઝોગને કંઈ નહિ તો ઉચક પણ એ પ્રોટેક્ટરેટો તો યુનીયનને પોતા વર્ચસ્વમાંજ સોંપી દેવાની ખાત્રી મળી હતી, એવા જનરલ હર્ટઝોગના નીવેદનનો જવાબ આપતાં જણાવે છે, કે જનરલ હરટઝોગ અને તે વખતના સંસ્થાન પ્રધાન વચ્ચે જેવી કબુલાત થઇ હતી તે બન્ને સરકારોએ આવતા પોણાક વર્ષો દરમીયાન એવી નીતી અખ્યાતર કરવી જોઇએ કે જેથી આ વસ્તુ વ્યવહારૂ બનવાને અનુકુળ વાતાવરણ ઉભું થઇ શકે. મી. એકડોનલ્ડ જનરલ હરટઝોગને યાદ આપે છે કે તેમણે ગયા વર્ષના જુલાઇમાં પ્રીટોરીઆની આમની સભામા જે નીવેદન કર્યુ હતું, કે નેટીવ પ્રદેશો સાથના કે કોઇ પણ અમુક ચોક્કસ વખતે યુનીયનને સોંપી જ દેવા એવી કશી કબુલાત નથી થઈ, તે જનરલ હરટઝોગે સ્વીકાર્યું હતું. મી. એકડોનલ્ડ જણાવે છે કે વધુમાં જનરલ હરટઝોગે એ પણ સ્વીકાર્યું હતું કે સહકારની નીતીની અકૂણતાને માટે એ પણ આવશ્યક છે કે એ બાબતમા ઉતાવળ કરવામાં ન આવે. અંતમાં મી. એકડોનલ્ડ કહે છે કે બ્રીટનની સરકારે એ વર્ષ પર જે નીતીની કબુલાત થઇ હતી તે નીતીને વફાદારીથી વળગી પાકવાનો નીશ્ચય કર્યો છે.

હવે જે સવાલપર યુનીયનના જુદા જુદા રાજદ્વારીએ જુદો જુદો મત દર્શાવી રહ્યા છે તે એ છે કે એ પ્રદેશો યુનીયન સરકારને સોંપી દેવાનો વખત પાકયો છે કે નથી પાકયો. કેટલાક એવી દલીલ કરી રહ્યા છે કે વખત પાકયો છે અને યુનીયનની નેટીવો તરફની નીતી ઘણીજ ઉદાર છે, જ્યારે બીજાઓ એવો મજબુત મત દર્શાવી રહ્યા છે કે યુનીયનની નેટીવો તરફની નીતી ઘણીજ જુલ્મગાર છે અને નેટીવ પ્રદેશોનો અમલ યુનીયન સરકારના હાથમાં સોંપવાનો હજુ વખત આવ્યો નથી.

દાખલાતના સંબંધમાં જે જોવા જઇએ તો એ નેટીવ પ્રદેશોનો અમલ ચલાવવાને કોણ લાયક છે અને કોણ નથી તેની બ્રીટીશ અને યુનીયન સરકારો વચ્ચે પસંદગી કરવી અત્યંત મુશ્કેલ થઈ પડે છે. તેવા એક પ્રદેશના ચીફ કમીશ્નરી ભાગમાં એક ગોરા હેવાનને, કે જે પોતાની ચામડી ગોરી હોવા સીવાય અન્ય સઘળી રીતે પોતાની ગોરી પ્રજાને લજવનારો હતો, તેને તેના અત્યાચારો બદલ કટકા મારવાની સજા ફરમાવી તેમાં તો તે ચીફને બદલે કમીશ્નર સમક્ષ બદો કરવામાં આવ્યો અને તે વખતે જે રમાઝથી લશ્કર એકઠું કરવા માં આવ્યું હતું અને ગરીબ બીચારા નિર્દોષ નેટીવોમાં [redacted] સહેજ પણ ચળવળાટ થયે તો તેજ ક્ષણે તેઓને રેસી નાખવાની જે ધમકી અપાઇ હતી એ દ્રશ્ય કંઇ વીસરી શકાય તેવું નથી. વળી જુલ્મોકમા સેંકડો નિર્દોષ નેટીવો પોતાની ચામડિ કાળા હોઇને પણ હરકત કર્યા સિવાય પોતાની રીત મુજબ કરી રહ્યા હતા તેઓને જનરલ સ્મટસના ફરમાનથી કેવા ઝોળીથી કાર કરી નાખવામા આવ્યા હતા એ દ્રશ્ય પણ ભુલાય તેવું નથી. વળી ફ્રીસ્ટેટ અને ટ્રાંસવાલ અને ફ્રી સ્ટેટમાં મોરા ફાર્મરોની પોતાના નેટીવ નોકરોપરની નજીવા અપરાધોને માટે ફટકાનાંખવાના જે બનાવો વખતોવખત જાહેરમા આવે છે તેની પણ અવગણના થઈ શકે તેમ નથી અને અંતમાં નેટીવોનો મતાધિકાર છીનવી લેનારા જે નવા કાયદા તેઓની સામે મહાલ્યા છે તેની પણ અવગણના થઇ શકતી નથી.

આ રીતે બે "માલીકો" વચ્ચે કોઇની પણ પસંદગી થઈ શકે તેમ નથી. તેમ છતાં, જ્યાં સુધી યુનીયન સરકારે નેટીવો તરફની પોતાની ઉદાર નીતી પોતાના વર્તનથી સિધ્ધ કરેલી નથી ત્યા સુધી અમને લાગે છે કે નેટીવોનું તંત્ર બ્રીટીશ સરકારના હાથમાંજ વધારે સલિસલામત રહેશે.

આફ્રિકાના બીનોની સંસ્થાના દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિ મી. બેર્લીગરે વર્તમાનપત્રના પ્રતિનિધિને જણાવ્યું હતું કે ગોરા અને ગોરા વચ્ચે સમાનતા બાલકુલ હોઇ શકેજ નહિ એવી યુનીયન સરકારની જાહેર નીતી હોતાં નેટીવ પ્રદેશોના કબજો યુનીયનને સોંપવાથી નેટીવોનું ભવિષ્ય કાળુ થઈ પડશે. એ મી. બેર્લીગરના મતને અમે માનતા થઇએ છીએ. આ સિવાય મી. રહુબર્ટ ફ્રેરહ્મ 'નાટાલ એડવર્ટાઈઝર' માં આ સવાલપર

વેપારના હકોપર ચિંચિત્ર પ્રતિબંધ

શ્રી ચમનની ક્રાયસેન્સીંગ ઓર્ડર અંક યુરોપીયનની બુચરના ક્રાયસેન્સ માટેની અરજીપર વિચાર કરવા બુલાઇ તા. ૬ ડીએ બેઠી હતી. અરજી તો કે નવી હતી છતાં ટ્રાંસફરને માટે હતી. મુળ વેપાર મી. ઇ ડમહસુ. કનીંગહામનો હતો અને શ્રી. કસુ પ્લુકાએ તેની પાસેથી લીધો હતો. ઓર્ડર એવી શરતે અરજી મજુર કરી હતી કે અરજદારે એ વેપાર નેટીવ કે ઇંડીને નહિ વેચવો.

અંક ક્રાયસેન્સીંગ ઓર્ડરને આવી જાતનો કચવીલો વેઢ પાડનારો પ્રતિબંધ મુકવાની સત્તા હોય એમ આપે માની શકતા નથી. કોમના જવાબદાર નેતાઓએ આ બાબતનો વિરોધ કરવો જોઇએ. એક અમલ ચલાવતી સંસ્થા તરફથી ગોરા અને બીનગોરા વચ્ચે આવો વેઢ પાડવાને કોઇ પણ ન્યાયની અદાલત મંજુરી ન આપી શકે. વેચનાર માણસે તે ખરીદનારની સાથે એવી બાનગી શરત કરી હોય કે તેનાથી આ દુકાન કોઇ નેટીવ કે ઇંડીને નહિ વેચી શકાય તો તે સમજી શકાય પરંતુ એક ક્રાયસેન્સીંગ ઓર્ડ જેવી જવાબદાર સંસ્થા આવી શરત ઠોકી બેસાડે એ ઇન્સાફના સઘળા સિધ્ધાંતોથી વિરૂદ્ધ છે. આમાં અમે ઇંડી કોમનું છડેચોક અપમાન કરવા સિવાય બીજું કશો ઇરાદો જોઇ શકતા નથી. ઠેઠ આવો પ્રતિબંધ મુકવાના સિદ્ધાંત સામે મજબુત વિરોધ ઉઠાવવો જોઇએ. જો તેમ નહિ કરવામાં આવે તો ઇંડીઓના વેપારના હકોને પણ નુકસાન પહોંચશે.

જોકન્સના કારખાનાની તકરારનું સમાધાન

જોકન્સની ફોલકરક આયર્ન કંપનીના માલીકો અને ૩૫૦ ઇંડી અને નેટીવ કામદારો કે જેઓ તા. ૨૫ મી થયા બેકાર હતા તેઓ વચ્ચેની તકરારનું ગયા ગુરૂવારે સમાધાન થયું છે. કામદારોને તે તારીખે હડતાળ પાડવા બદલ રજા આપી દેવામાં આવી હતી જો કે તેઓની ફરિયાદ છે કે તેઓને વિના કારણ કાઢી મુકવામાં આવ્યા હતા. મુકવારે સવારે તેમાંના ૧૨૯ કામદારોને જુના કામપર અને જુનાજ પગારે પાછા લેવામાં આવ્યા હતા અને જેમ જેમ જરૂર પડતી જશે તેમ તેમ બાકીનાને લેવામાં આવશે. કારખાનાના મેનેજર મી. બારકરે વર્તમાનપત્રના પ્રતિનિધિને જણાવ્યું હતું કેઃ

> અમે એક પણ મુદાપર નમતું મુકયું નથી કે બાબાની જરૂર રાખવામાં આવશે નહિ. મે કંઇ પણ વચનો આપેલા નથી પરંતુ કામદારોને જે કંઇ મરિયાદો હશે અને જે બાબ બાબતે રજુ કરવામાં આવશે તો હું તેને ધ્યાન દઇશ. સંજોગોને લઇ મોટાભાગ આવાડીયામાં તકલીફ વધુ કામદારોને નાકરીપર લેવામાં આવશે. મારે સ્પષ્ટ જણાવી દેવું જોઇએ - અમે સહિષ્ણુતા બતાવેલી છે અને માણસો તરફ તાજ્જા દાનત બતાવેલું છે. અમારા કારખાના સામે જે આરોપ મુકવામાં આવ્યા છે તેમાં કંઇ જલ્દ નથી.

અમને જોઇ ક્ષેત્રમાં સંતોષ થાય છે કે આ ક્ષોભ પમાડ લાંબી તકરારનું બન્ને પક્ષોને ગાફક આવે તેવું સમાધાન થઇ ગયું છે. અમે કોમેડ રાખીએ છીએ કે કારખાનાના માલીક બાકીના કામદારોને પણ પાછા લઇ લેવાની ઉદારતા બતાવશે. દરમીયાનમાં એમેલગમેટેડ એનજીનીયરીંગ યુનીયને બીનગોરા કામદારોને પોતાના યુનીયનની ઓફ બાસ ગ્રાખા તરીકે વ્યવસ્થિત કરવાનું કામ માથે લીધેલું છે અને ફોલકર્ક ફેકટરીના કામદારોથી આરંભ કર્યો છે. આ યુનીયનમાં સઘળા કામદાર સભ્યોની સંખ્યા ૨૦૦૦ ની થશે અને કારખાનાઓ એ યુનીયનને માન્ય રાખશે.

ચેતવણી

ગેરકાંક અઠવાડીયાંપર જોકન્સ ફેકટરીની તકરારની વાર્તા કરતાં અમે ઇંડી કામદારોને સામાન્ય રીતે જે સલાહ આપી ગયા હતા તે સલાહ ફરીથી આપીએ છીએ. આ બાબતે અમે કહી ગયા હતા અને ફરીથી કહીશું કે હડતાળનાં હથીયારનો ઉપયોગ તેઓએ બની શકે તેટલો ઓછો કરવો જોઇએ. યુરોપીયન કામદારોના દરેક દરેક ડાગલાનું તેઓએ અનુકરણ નહિ કરવું જોઇએ, સિવાય કે, તેઓનો કેસ ખરોજ મજબુત હોય, અને યુરોપીયન કામદારોથી બરાર વિચાર્યે તેઓએ દોરવાવું પણ નહિ જોઇએ. તેમ કરવું તેઓને પોસાશે નહિ, સિવાય કે તેઓએ એવો કૃદ નિશ્ચયજ કરી નાખેલો હશે, કે જે કંઇ પણ પરિણામ આવશે તે (અને તેમાં કાયમને માટે બેકાર થઇ પડવાનો અને પોતે વતનજ નહિ પરંતુ પોતાના આશ્રિતોને પણ ભુખે મરવાનો પણ સમાવેશ થાય) બરાર કરિયાદ સબબ કરી લેવાને તૈયાર છે.

ક્રિંદીના નામથી સુધારાઈ ગયેલો ઠરાવ

ગયે અઠવાડીએ એસેમ્બલીની નજદીકના પેન્ટીન અને હીંદીઓ માટે બાળકોના જનત માટે એક કલીનીક ખોલવાના બાબતના બાબત પ્રસિદ્ધ થયા હતા. આ બાબત વાંચીને પેન્ટીન ના એક ગોરા વાનીને ગેરી તા ખુબ લાગી કે તે 'નાતાલ મરકયુરી' ની ઓફીસે દોડી ગયો અને ત્યાં બબર કરી કે પેન્ટીનમાં હીંદીઓ કે હીંદીઓના બાળકો છેજ નહિ અને આ કલીનીક બોલવામાં આવ્યુ નથી. પેન્ટીન ઓબ્ઝર્વાદીઓના પ્રવેશનથી બચેલું છે અને બસ-વાહનના એક પ્રકારો તરીકે તેની સ્થાપના થઇ ત્યારથી એક પણ હીંદીને ત્યા જમીન ખરીદવા કે મોસમર રાખવા દેવામાં આવી નથી ઉપરત કલીનીક પેન્ટીનની જરૂરતની બહાર કેપટ્રીહટ નામના છાપામા આવેલું ... ... ના ગોલ્ડપાકાની સામે પેન્ટીનનું નામ લેવી દઇ પેન્ટીનને અન્યાય કરવામાં આવ્યો છે.

બારાય કોકેશનમાંથી હિંદીઓને કાઢવા ની સુચવાયેલી યોજના

જોહાનીસબર્ગના બલાય કોકેશનમાંથી હીંદી એમને કાઢવાની શોધી કાઉન્સીલની પાછળના લામ વીરોધ દરાખવવા બલાય કોકેશન કમ્બ્રેહેન્સીવ ઓન: ફેડરેશ ઓફ ઓરોગેનીઝેશન અને દુકાનના ધુનિઅન કોમેસ તરફથી જુદા જુદા ૨૮ ગામે મળેલી જનરલ બરપજીસ, ટાઉન પ્લેનીંગ, પબ્લીક હેલ્થ અને બાકલર્સ ઓન્ડ ગ્રેસ્ટેટલ કમીટીઓની સંયુક્ત બાકે સમક્ષ પાર્ટી રજુ કરવામા આવી હતી. ગોપાલીનો કાયદેસર રિયાત અને હીંદીઓ ના તરફાય અરજો નામના હક્કામા આવેલું ... ... ના ગોલ્ડપાકાની સામે પેન્ટીનનું નામ લેવી દઇ પેન્ટીનને અન્યાય કરવામાં આવ્યો છે.

બારાય કોકેશનમાંથી હિંદીઓને કાઢવા ની સુચવાયેલી યોજના

જોહાનીસબર્ગના બલાય કોકેશનમાંથી હીંદી એમને કાઢવાની શોધી કાઉન્સીલની પાછળના લામ વીરોધ દરાખવવા બલાય કોકેશન કમ્બ્રેહેન્સીવ ઓન: ફેડરેશ ઓફ ઓરોગેનીઝેશન અને દુકાનના ધુનિઅન કોમેસ તરફથી જુદા જુદા ૨૮ ગામે મળેલી જનરલ બરપજીસ, ટાઉન પ્લેનીંગ, પબ્લીક હેલ્થ અને બાકલર્સ ઓન્ડ ગ્રેસ્ટેટલ કમીટીઓની સંયુક્ત બાકે સમક્ષ પાર્ટી રજુ કરવામા આવી હતી. ગોપાલીનો કાયદેસર રિયાત અને હીંદીઓ ના તરફાય અરજો

બોલ્ડ પ્રથા ચલાવવા કરી રહેલા હોવાનું જણાવ્યા બાદ જણાવવામા આવ્યુ હતુ કે "કાઉન્સીલને મળેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ પ્રસ્તાવ અમુક વર્ગના લોકને બાજર બીજા વર્ગની ઉપર જુલમ ગુજારવામાં અને તે વર્ગના લોકોને મુશ્કેલી પહોંચાડવામાં નહિ થવો જોઇએ. બલાય કોકેશનનો કિયોગ ગોરાઓ માટેની રહેઠાણોની પોજનામાં કરવાનો કાઉન્સીલની નજરથી દર્શાવાયેલો ગરાદો બ્યાન અને આદમ-બ્યાનના સ્વીકારાયેલા સીદ્ધાતોને અનુરૂપ નથી. બલાય કોકેશન બાબતના કરપુ અને તેને પરિણામે તુરાણીના માટેની રહેઠાણોની યોજના અમલ મા મુકવાને બાજર હીંદીઓને કાઢી કાઢવા એ કોઇ એ સત્તાના ધર્મની ગલીસ રથીતીનું સમાધાન નથી.

૧૯૩૭નો ઇમીગ્રેશન એમેન્ડમેન્ટ એક્ટ

તેની અંદરના સુધારાથી હિંદીઓને કેવી અસર થશે

નીચેનો રીપોર્ટ મી. એસ. બી રેડ્ડી તરફથી અખબારપર મોકલવામા આવી છે. મી. રેડ્ડી ગયા નાતાલના સાંધીજીના હાથ નીચે અને પ્રધાનપદે ... ... પૂર્વે ... એસ્ક. એસ. પોલાક અને મી. એસ. કાચલુ રીડના હાથ નીચે બાર કરેલું હોવ ઇમીગ્રેશન ખાતા અને તેની આંટીમુંઝવણોનો તેઓ કેટલા અભ્યાસ છે બતાવે છે. પરંતુ હીંદી બાબુકાર ... ... એ પત્રવ્યવહારપરથી ઇમરજન્સ ઇમીગ્રેશન કાયદાની કલમ ૫ ... પાર્લિમેન્ટે (સ) ની બાબત હેઠળ હીંદીઓના બ્યવસ્થર નહિનો અ ઇલીટ બાદી પુરવાર થાય છે અને ન સારો ઉપર ઇમરાનના બાસ વૈદુ કલ્યાણ સ્થળોનો બોર બ્યવસ્થાના રહસ્યુક્ત ... ... "નાતાલ રાષ્ટ્રાદેપ ..." દૂર ... ... હીંદીઓ અત્યાર સુધી ... ... બોગાબ્યા આવ્યા ... ...

ત્રેવીસ વર્ષે મળેલા બે જુના મીત્રો.

હિંદની મુલાકાતે મી. કેલનબેક

(ગતાંકથી ચાલુ)

ગુ આવવાથી હું બાળકને ફ્રેનાનું મૂળી મળ્યા કે મી. કેલનબેક હોટલ કાની છે, ને આપણને માટે કમાવામાં બાબતે છે પોતાની પહાડામા વસાહતી મીજ દાક્ષ્રીએ આપી દીધાની વાતની એમના મન પર વધારી અસર પાડ્યા છે તેવી બીજી કશાની નહોતી, અને એવા દાનવીરોની વાતો સાંભળી. એમને બધુ અમે છે. યુરોપના યોગણે સાંભો પ્રવાસ કર્યો તે બધાં સ્થળો જોયાં, ને. સ્વીટ્ઝરલેન્ડ જન્મસ્થાન અને સુંદર હાર્મિસ્ટના નામથી પુનીત ગયેલાં પેસ્ટલોઝી ને એડીસી એ સ્થાનોનાં જોયેલાં તરીકે વાતો કરી હતી સૌથી મોખામાં લાંબા નીપાસ એમણે કહ્યુ પ્રોફેસરનાં ગરબાથી પાચન થયેલા પ્રોફેસ્ટાન્ટમાં કરેલો: કહ્યુ ખિસને તો બતાવેલું કે બીજાને માટે પોતાના પ્રાણ અર્પણ કરે એના કરતા કયારે નહુબ્રમ્ય પ્રસંગમાં નથી. અને ગાંધીજીના પણ કેલનબેક સૌથી સારો જ વસ્તુ જોયા ન એમની અહીંની કરાવેપ્રવૃત્તી પ્રતા, ને એમેન્જ બીજે એમણે ગાઢ સંબંધે આદરી કરી રહ્યો છે. દિવસ આવના જેના કેલનબેકે યુરોપ બધા દેશોમાં બાદકોકના જુદાંજુદાં બાગમા પ્રવાસ આનદ માનવતા ગાંધીજી ના આદમકથન દિવસ આંબેડ્ક પુસ્તક મોટા ધારા ખાદ્ય ને આપણા એમની જવાક કેમ કરે ને એમના દસ્તાવેજો અદલો એમણે બાજ્યા જ છે. રામાનાથાટના ને ઉપવાસોની ગાંધીજીના મન પર પ્રાયનની અસર પાડી તે જ કેલનબેકનો પણ ધ્યાનપાત્ર છે એમ કહી શકાય

પાખી આપને પાસ, ગાંડ બોજન તો દીજે
આવી નાગપે ઓશિ, કેંદલાલ નાંદ પીજે
આપણ માટે દામ, કામ મહાનનું કરીએ
આપ ઉધારે પ્રાણ, ત નમ્યા કુબામા મરીએ.
મુખ કેરો તો મુખ દાગણો, મન ડાયરા કર્મે કરી
અવલોકે કેકે જે મુખ કરે, ત જગમા કુટનો લહ્યો.

અને કેલનબેકની સ્મૃતીમા ગાંધીજીના ઉપવાસની જે પહનાઓની બાજ ઉદ્યમા થઈ રહી એમ છે તેમાંની એક ત ગાંધીજીના પગે મોર આલમાનુ પુસ્તકાનો ને ગાંધીજીના એ બાબતના નાનનો, અને ગાંધીજીના અનેક ઉપવાસોની-ફેજાનો દોષી પહેલો તો એમણે કેલનબેકના ઘરમાં જ કરેલો—છે. [પ્રસંગવશાત એટલું કહી લઈ કે ગાંધીજીના ૧૯૩૨ ના ઐતિહાસિક ઉપવાસના બધા દાક્ષ્રાતાઓ કેલનબેક પણ હતા પાસ કરેલા.]

પણ તેઓ જે ખરે કાંઈ દાન કરવા એ તો ગાંધી આશ્રમે આશ્રમ બાલાપીઓ એટલે તેના ઓર વાત કરે છે. એ વાત બીજાએ ગાંધીજી પાસેથી સાંભળેલી ને તેમણે પોતાની નોંધમાં આલેખી છે. એ વાત આ પ્રમાણે છે:

એક માણસ હતા. ન એક પહાડની ગુફામા જઈને રહેતો હતો. એની પાસે બાજુના ગામડાના કેટલા લોકો આવતા. એ માણસ પાસે કાંઈ નહોતું એટલે સીતા કે કુબાધો જેવું કશું નહોતું આપતું એટલે તારે બદલામાં બિજાણી મળતા, તે તરસ્યા તારે પાસના ઝરણામાંથી પાણી પી લેતા. એમ વરસો એનો જાય એને બધાયા આવ્યા ! સુંદર સુવાણા બીજાઓના આમડા બેટ બાપી ગયો એથેય પેલા ગુફાવાસીનુ મન કોળાયુ. પછી તો એને બોલ્યા કરતાં વીચાર આવેજ નહીં બીજે દીવસે સવારે બાણાનું કોબવા ગયો ત્યારે પણ. રસ્તેને ચાર બાણાઓનો આમડા ચોરી ગામ એ બાણે, ન બાણાઓ ગયા પહેલા તો જ્યારે બહાર જતો ત્યારે ગુફાનું બારણું ઉઘાડું મુકીને જતા. કમનસીબે કેંપ્રું એની પાસે કશું હતુ જ નહીં હવે તે ચોરોનો આમડા સંતોષવા ત્યાં તેને મુકવા ગોદે પાવરો મુકવો પડ્યો. બન બહાર ગયા તાય એનુ મન બારણાની સામેના નહોતું પણ ગોલા બાણાઓમા હતુ એને થયુ, બારણું પાછળ મુકયા છે ન કાંઈ ઉઘાડ્યા તો નહીં ગયા? એમ વારોવાર પણ વતરસ બાણો હોત, તો કશું બાર માનત' બાલ્યા દીવસો પધારે નાણ્યુ હતા. બાપનુ મન ફરી ગોદ બાણાઓ પણ રહ્યું છે ન એ ચાલ્યો ગયો એણે બાણાને કહ્યું: 'બાપા મુખ્ય ગાલવીએ ન બાપણ સુખ દરી લીધું છે. બાપણે કશા નકારા રહ્યને કરતા હતા તેમા એણે બાપણા બાપણાં કુબ્બા કર્યા છે. બોટલા એમનજ તો બાર કેંપી ન દઈએ ?' પાછી એમણે એ બાજા કેંપી દીધા

આ બાતો કેલનબેકસાહેબ દિલાત પુરુષ છે. "મન તો બાપા બીજાઓનાં બાજા પણ રાખવાના છે, ને ત બધા તું કેંપી દેવા લાયક છું." કે સત્યપુરુષાએ તો બીજાઓમાંથી જગતમા પરત કરવા પ્રાપ્ત બાપણા છે તેમના કેલનું પણ બીજાઓના બાજા કરતા બાપીક મુલ્ય નહીંજ બાપ્યુ હોય.

સાદાઈનો મહીમા

એટલા જ એમના સાદા જીવનનો સીદ્ધાંત બદલ ગયા છે. એ બાલ્યા પણ સાદાઈને બાદર જ નહીં પણ જીવના એક ઉચ્ચતર હેતુનો સીદ્ધને બાપે પાતા બાદીએ, બધુ બાને છે. એમણે સોનાનાં બાગતા ન પોતાની મોટરના બાપણા પુરાણ ન બાપો પહિરા એસોબાપના મુસાદરો કરી છે. ન પણ કપડા ઉ ન પણ બારણુ છે. પણ એમની રહેણી બદલ સાદી છે. તેઓ કહે છે, "તમારામાંના કેટલે પશ્ચિમના મોહની નકલ કરીને પશ્ચિમના કેવા કપડા પહેરે છે તેઓ મોટી ભુલ કરે છે. હીંદુસ્તાનની આબોહવામાં એવા કપડાની કશી જરૂરજ નથી. હિંદી વસાનો માટે તો ધોતીબાયી સુંદર બીજ એકે નથી. એની ચરીરના એક એટ હિસ્સા પુષ્કળ હવા જવા જોઈએ." ધોતીબ નરસ હિંદી પોશાક પહેરનારો તેમાં મોખો ગણે છે અને સ્વાભાવ બાબો. કોટ ઉપરે ચરીરે ને ઉપરો પહેરવા ગોલીટ્ઝના જંગલોમાં પહેલપહેલા બાબ્યા ત્યારથી તેમણે ટાઇ, બાંસને ન બીડીનો સદંતર ત્યાગ કરેલો છે. ચા માટી વગેરે જેવી સ્વાદવા પીણાંઓના લોકોને બાહ્યે તેમને બાટ રાખવી વસ્તુએ એમ એમને લાગેલું, પણ એમાન એની કશા પરવા નથી. કેરીબાયાના સંગીતે એમને મુગ્ધ કર્યા છે. તેઓ બાલના ઘણામ રોબી ગયા છે, અને દક્ષિણે આફ્રિકા ગયા પછી ગોટીસના કાળકા જર્મનોથી પરવારી બાદ કુટુંબસહ ગાર ડબાન સાદે પાકશે એમ માન છે. ન કેપટાઉ બાબતના કેનથી દાબ આવીને પાદોકામની બધી જિપાયો. માપ્યા ને એટલે તેઓ બાહ્યવ્ય તેમાં કરવાના છે, જેથી એ સ્થળ એ દેશના ગરીબ પહુરીઓમાં ક બધા કરી શકાય. તેઓ પહુરી છે, ને એમની બાજેક સેવાની પ્રવૃત્તી એમાં એક પ્રવૃત્તી પહુરી એવી સેવા કરવાની પણ છે. પહુરી નામનો બાબ બાબ છે, પણ જર્મન તરીકેનો એમનો બોપાળો તો એમને ન ગમે. હું બાબુ પુ કાકરની ઓ બધુ એમ કે 'હું જર્મન હતા.'

(બાકીનો)

પરચુરણ

ગોદપર બાપણ કરતા કોરા લોબીબને જબ્બાબ્યુ કે વધારે બાન મહાત્માજીની તબીબ કમીટીએ કરેલો કરાર ગાય પ્રાદીસ શાહેનશાહતનોજ નહિ પરતુ બખત જર્મનીને માટે પણોજ ઉપબાગી છે. તેનો અર્થ હું એ કરું છું કે મહાત્માજીએ પોતાના પોતુ આરબણ બારકાર યા નહિ પણ બની શકે તો પ્રજાતંત્રના બોધારબ્ય સરના આર્યે સાપકાનો છે. તેમો બધા એવો નથી થતો કે બાકીના ઉપર મુરકેશીઓ નાંદ નાર મુરકેશીઓ તો નકશોજ કોરે પહાલભાના કાકના બાદશો ગદ્યાબાબુ છે તેનો કરતા બાબુ જ જુદા છે. ચાર સોબીને એવી આશા અને માન્યતા કશોની કરતાત્ર રાજબરાના ના જુદા પણ ચોધારો નહિ પરતુ પહાડો પર ! આજે બારે પ્રાતંત્ર અને સરમુખત્યારી ઉભે કરીબાય ચાલી રહી છે ત્યારે મહાત્માજીએ પોતાના બાદશો પદેબ્યેયાને બોપાબબુલરનો ગાર્ડ પસંદ કર્યો છે એ પ્રજાતંત્રવાદી જગતને એક મહાન પ્રાપ્ત કરનારો છે.

—રાષ્ટ્રપતિના પગોની મુલાકાત લેવા જુદા જુદા દીબાગમાંથી તેમને ચેલીગ્રો આવેલા ૫૮ હતી ને આશરે રૂા. ૨૨૫૦ ~ ભેટ મળ્યા હતા. રંગુનમા વસતા ગુજરાતીઓએ આશરે રૂા. ૬૦૦૦ એ રકમમાં આપ્યા છે. આ રકમનો મોટો ભાગ કલા તેઓ 'ગોખલે મેમોરીયલ' ને મોટો ભાગ મહાત્માજીનું આબાન્ય કાર્ય માટે જશે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક અખબરો

હાલી આફ્રિકાની કોન્ફરન્સ

નાટાલના હાલી કીફ્રિકાની કરબનની ગાર્ડ્સ કોલેજમાં યવા આફ્રિકાદીયામાં બરાબોસી કોન્ફરન્સ ગત્સની છેલ્લા દીવસની બેઠકમાં નાટાલ ઇન્ડીઅન કીચર્સ એસોસીએશનના એક પ્રસંગના ઓનરરી સેક્રેટરી મી. બી. કી. સાજરસની વિદાયોનો પ્રસંગ કરી હતી અને અમેરીકાની પેલ યુનીવરસીટીમાં "રેઅલ કીમેસત" વિષય ઉપર અભ્યાસ કરવા માટે સ્કોલરશીપ મેળવવા માટે મી સાજરસને મુબારકબાદી આપી મંડળ તરફથી એકસો પાઉંડની રકમ ભેટ આપવાના આવી હતી. મી ઇબ્રાહ્મુ. એન. સીબલે દીલસાબ રજુ કરતા પા. ૧૦૬-૧-૧૧ જેટલા પાસ જમા દોવાનું જાહેર થયું હતું. નાટાલની સ્કુલોમાં નોકરી કરતા ૧૫૨૫ હીંદી શીક્ષકોમાંથી ૬૬૨ શીક્ષકો નાટાલ ઇન્ડીઅન કીચર્સ એસોસીએશનના સભ્યો હતા.

ગરીબોને માટે નવાં રહેઠાણો

ડરબન સીટી કાઉંસીલ કુરેશીયના, કમઠલ, હીંદીઓ અને નેટીવો માટે નવા રહેઠાણો બાંધવાની પોતાની પા. ૧૪૦,૦૦૦ ની યોજના કુક મુદતમા આગલમાં મુકશે. આ યોજનામાં કેટામેનગમાં હીંદીઓ માટે પા. ૬૫,૦૦૦ ના ખર્ચે ૫૦ રહેઠાણોના સમાવેશ થાય છે.

ઇંડીની દુકાનદાર ઉપર ધુમલો

નાટાલ ક્વેનડીશમા જુલાઇ તા. ૬ ગીએ રાત્ર નેટીવોએ તાંના દુકાનવાળા મી આર. ઇ. પ્રસાદ તથા તેની બાજીઆણી ઉપર ધુમલા કરી તેમોને પાડેમ કર્યા હતા તેઓને સારવાર માટે મોકલા હીંદી હોસપીટલમા ખસેડવામા આવ્યા હતા. મી. પ્રસાદને ગંભીર ઇજા થઇ છે.

ન્યાયાધીશની મોટર ચોરાઇ

નાટાલના પોલીસખાતાને મોજ મલતા રહ્યા માટે અભીનંદન જે. પી. જસ્ટીસ પીટરસને ઓવોલ્ટોન હોટલમાં હતા કેટ માટે ક્તાસેા કીધો હતા. ત્યાંથી રસ્તા ઉપરથી મી. જસ્ટીસ પીટરસનની મોટર ચોરાઇ જતા માટે સદીનારાયણ અને મુદ્દામાં પોલીસખાતાની કોર્ટમાં મેજીસ્ટ્રેટ અપરાધી ઠરાવી સદીનારાયણ ૬ વર્ષ ૨૪ વર્ષના હતા તેને પા. ૨૫ તો દંડ આપવા અને સામના કેદખાનાની સજા અને ચુંડસ જે ૧૫ વર્ષની ઉમરનો હતા તેને ચોરીના ગાર કટકનો હુકમ કર્યો હતો.

ધોકદોક વિષે તપાસ

નાટાલની ધોકદોક અને તેને અંગે થતી શરતો માટે તપાસ ચલાવા પાર્લામેન્ટરી કાઉંસીલમાં રીપોર્ટ કરવા માટે નીચે મુજબના પ્રતિનિધિઓ નેહાલ મેસર્સ એ. ટી. એલીસન, ડી. ઇ. ગીબ્બ, એસ. જે સ્મીથ, અને એ. એમ. ડબલ્યુ. ટ્રમા મનની કમીટી નીમ્યાનું નાટાલના ગેઝેટમાં જાહેર થયું હતું. પાર્લામેન્ટમાયલ કલાર્ક મી સી. એ. ણી પેક કમીટીના સેક્રેટરીનું કામ કરશે.

આત્મહાણી અપરાધી

મેરીટઝબર્ગના મેજીસ્ટ્રેટો, આર. ઇબ્રાહ્મુ. રાઉંએ નામના નેટીવને મેરકાયદે નશાકારક પ્રવાહી વેચવા માટે મા. જે સી. મોલ્સ્ટે જુલાઇ મા. ૬ ગીએ આપરાધી ઠરાવી પા. ૬ નો દંડ અથવા ૬ અઠવાડીયા સખ્ત કેદખાનાની સજા કરી પાર પાસ સુધી તેવો અપરાધ કરીથી નહીં કરવાની બરતે રોકડેની સજા અમલમાં નહીં મુકવા હુકમ કર્યો હતો.

રેલ પાટા ઉપર સેલ્ફ મુકવાનું તોફાન

માર્ગેટના મેજીસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં આશરે ૫૦૦ વર્ષની ઉમરના પ્રથ નેટીવ છોકરાઓને રીપ્રિમા સ્ટેશન પાસે રેલવે પાટાઓ ઉપર સોટાંના ભારે ટુકડાઓ મુકવા માટે ગરજ કરતા ગારવાની સજા કરી હતી મેજીસ્ટ્રેટે દીલા કરી હતા કે આવા તોફાનોની ઇમથી કદાચ ટ્રન ભાંગી પડતે અથવા જાનેમાલની નુકસાની થતે.

જર્મની-દક્ષિણ આફ્રિકા

સાઉથ આફ્રિકા એરવેઝલનું વીમાન ગુલાબ મા. ૬ ગીએ જોહાનીસબર્ગમાં આવીનથી પાંચ દીવસમાં આવી પુગ્યું હતું પાંચ દિવસની મુસાફરીમાં વીમાન ૨૨૫૦ માઇલ કાપ્યું હતું આને આવા વીમાનોની ઇમથી કદાચ ૬૦ કલાક ઓછી પડતે આવ્યા જાનેમાલની નુકસાની થતે.

મુસ્લીમ કબ્રસ્તાન

જોહેનીસબર્ગના મુસ્લીમોએ તાંના ટાઉન કાઉંસીલને મુસ્લીમ કબ્રસ્તાન માટે જમીન ખરીદવામા રપ હજાર પાઉંની મદદ માગી હતી, મુસ્લીમો માટે જોહેનીસમાં કબ્રસ્તાન જરુરી ઇરાવે છે માટે કાઉંસીલે આર્થીક મદદ આપવા ના પાડી હતી.

લીકોરી કેઠનારા ચોરો

ડરબનમા જુલાઇ મા. ૬ ગીએ રાત્ર ૧૮૯ નાથ સ્ટ્રીટમાં મેસર્સ ડીલ એને જાકિનસને ત્યાં ચોરોએ બેકાંત જાગની બારીમાંથી દાખલ થઇ બાલ ભનાવેલી ડરવતથી લીકોરી કેઠવા કોશીષ કરી હતી. પણ લીકોરી કેઠી શકયા નહીં. ડરવતથી લીકોરીને બારે નાકલાના પુરાવારુ હતુ અને બાલ કારીગરની મદદ મેળવી લીકોરીનું બારામું કાઢી નાખવુ પડયુ હતુ.

રેલવેની એક અઠવાડીયાની આવક

જુલાઇની મા. ૧૬ ગીએ પુરા થએલા અઠવાડીયામાં મા. ૧૫,૦૦૦ ઉપર વધુ કમાણી થઇ હતી તેના દીસનવાર આકડા નીચે પ્રમાણે છે. કાઉંસમાં સત વર્ષના આકડા સરખામણી આપવામા આવ્યા છે.

પેસેનજરો પા. ૧,૨૯,૬૬૭ (પા. ૬૭,૬૧૩), પાર્સલ અને રમાણ પા. ૧૫૪૮૬ (પા. ૧૫૩૮૦), જનાવરો પા. ૧૬,૭૬૮ (પા. ૧૩,૩૬૮), માલ અને પરચુરજ પા. ૨૫,૭૩૩ (પા. ૨૦,૬૩૩), ગોદી આવક પા. ૧૧,૧૧૨ (પા. ૧૬,૪૧૩), અને વિમાનોની પા. ૬,૬૭૫ (પા. ૬,૧૧૧)

મીડલબર્ગ ઇન્ડિઅન રહીટીંગ કલબ

મીડલબર્ગથી એક અખબારપત્રી લખી જણાવે છે કે, મીડલબર્ગ વિરૂદ્ધ આરબોલો વચ્ચે રમાયેલ ક્રીકેટ રીમેચ, દરમ્યાન ટ્રાંસવાલ કલોટીંગ કોર્ટ" ના મેચમાં આરબોલોની ચાર વિરૂદ્ધ ચોક ગોલે જીત થઇ હતી. મીડલબર્ગના ચેન્ડરસ માજેક ઉપર દુર દુર મેદાનથી પધારેલા મહમ્મદો વષ્ટિ ઓર થતા હતા. ૨—૩૦ વાગે હીંદીઓના તેમજ યુરોપીઅનની મોટી હાજરી વચ્ચે મેચ શરૂ થઇ જતી. મીડલબર્ગ ટીમ ઉંચટ સુધી સુદર રમત રમ્યા હતી ચતાં ગોલ નજદીક આપા ગોલા કરવા પછી ઉમદા તાકા ગુમાવવાથી ઉંચટ સુધી બાજી પાછી હતી. મેચ બાદ શેઠ દાઉદ હાજી ઇબ્રાહીમ જુમાના મુકામે મોટી હાજરી વચ્ચે ટ્રાંસવાલ કલોટીંગ કોર્ટની બેઠક મીટીંગ થઇ હતી કલબના પ્રેસીડેન્ટ મી. એમ. ગાલુક પોતરીઆ ઓ રીફ્રેશમેન્ટ તેમજ મેચમાં બાજ લેવા દુર દુરથી પધારેલ મહમ્મદોનો અંતઃકરણપુર્વક આભાર માની પ્રસંગમંદ નિવડેલને મુબારકબાદી આપી ટીમના કેપ્ટન મી અબ્દુલાને કપ સુપ્રત કર્યો હતો. પાછ રંગારે સંગાથી ચિત્તેચમત્કાર કરી રંગારેની ખુબીઓ તેમજ નવા રમતા રમાડયા સમજાવ્યા હતા. ઓનરરી પ્રકાશકોમાં મી. ઇબ્રાહીમ કુવાડીયા, મી. સુલેમાન કાસમ, મી. મહમ્મદમીયા કુવાડીયા અને મી અબ્દુલાએ પ્રસંગોપાત રંગારે ઉપર વિવેચન કર્યા બાદ ગીઝીટરોનો વિદાય અપાઇ હતી

ટ્રાંસવાલ ટાર્ષના હીંદીઓ

ઓફીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ કબીરાજના રીપોર્ટના સબંધમાં અત્ર એસેસમેન્ટ કરવાના સતાઓના સબંધમાં ટ્રાંસવાલ કાઉંસીલ અને હીંદી પ્રજાના પ્રતિનિધિઓની સાથે ચર્ચા કરવા મુજબ પ્રધાન મી. સ્મટસે ગયે અઠવાડીયે ટ્રાંસવાલ ટાર્ષની મુલાકાત લીધી હતી. તેમની સાથે તેમના સેક્રેટરી મી. પી. બ્યાઝ જુબરબુહ અને મી. ક્રોનજે હતા. પોલીસ બેરેક્સની પછિમે એક કુવો ખોદવા જમીન છે કે જ્યાં મહમ્મદ કોયાબાટીક ટ્રાંસવાલીય સ્થાપી પા કબ્રોના બનાવવા માંગે છે તેની તેમણે તપાસ કરી હતી. જમીનપસંદગી આવ્યુ હતુ આ ટ્રાંસવાલીય ઉપરાંત કોલીસ્ટર સ્ટ્રીટ નજક જમીની ટ્રાંસવાલ તેમજ અને બાજુઓ પાન પધારીને કાલના સત્તાને તેમ બેસતા કરવાની જરૂર જણાતા તે ફેરફારો કરી શકાય તેમ છે. આ સબંધે હીંદી કોમના પ્રતિનિધિઓએ પ્રથ પ્રધાનની મુલાકાત લીધી હતી આમ ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ તેમજ સ્થાનિક ગરીબ હીંદીઓના પ્રતિનિધિઓએ પોતાના મત રજુ કર્યો હતા મેજીસ્ટ્રેસના પ્રતિનિધિ જેને પોતરી વેપારી કોમના હતા તેઓ જણાવ્યું " મજકુર બાબ ટ્રાંસવાલીય મી. જસ્ટીસ પીટરસના રીપોર્ટમા એકટ્રે ૮ કરવાના

ચૂકવાયેલા ભાડાઓ ઉપરાંત ચલણનું મસ્ત નુકસાન. દક્ષિણ આફ્રિકાએ કે જે શુક્રવારના રજાના બધી દિવસ કરીને તેના બદલામાં બીજુ કોઈપણ સ્થાપના માત્રે છે તેવા તેની સામે વિરોધ દર્શાવ્યો છે. જોકે કોમના ગરીબ વર્ગોના પ્રતિનિધિએ જુદા રજુઆત કરી જણાવ્યું કે જે કોઈપણ દરખાસ્ત ધ્યાનમાં લેવામાં છે અને કોઈપણ સ્થાપનાથી પણ. જોકે એ, કે જેઓને આજે સ્થિર રજાઓ નથી કોઈ ને કાયમના રાહતોનો પણ કરો તેને સ્થાનને જોકે કોમના સમજણ આરોપ આગળની રજા બોલતા કોઈનું જણાવ્યું મુકત પ્રોપર્ટી વાર્ષિકની આ મુલાકાતનો હતુ તેમને સ્થાનિક સિવાયથી વાકેફ કરવાનો હતા. આ આવતી પાસો મેન્ડની બેઠકમાં કમીશનનો રીપોર્ટ રજુ થાય ત્યારે તે ખાનમાં લેવામાં આવે.

જુલાઈ ડિબ્રીકેપનો ચમકતો જલતો મેદાન

જુલાઈની શરૂઆતથી મોટ બાજારોમાં તમામ ના ડ્રાયસ્પાસ્ક અને બોરેજ ડિસ્ટ્રક્ટથી ૩૪ રપેરપલ્સ ફનો ડરખાન આવી હતી અને તના ૮,૫૮૦ ઉતારૂઓ આવ્યા હતા. આ આકડા ગઇ સાલના કરતા પણ ચઢીયાતો છે. આ બોલ એટલીજ મુદતમા ૨૮ જોકપલ્સ ફનોમાં ૪,૭૫૦ ઉતારૂઓ આવ્યા હતા.

બાજના તરફ નિરક્ષતા માટે સજા

એક બાબતે નિરક્ષતાની બાકરી કાલ બાર મારવા બદલ એક બાજારે જોરીવન વાચનાર્થીની કોર્ટમાં ગા. એવા પુલ ૨૨૦૦ કરી ઉતારૂની ફેકની તપાસ પર જ બનાવી ૧૬ ડિસ્ક બદલ ઓરાક અને અંધારી બાકરીની હતા ૨૨૦ બાકરી.

ડીપોગિ રેન્કનુ પાળ્યું

મેરીટ્રજાળ વોટરપ્લગ ડીસ્ટ્રીક્ટના બાકરકાલ પાર્ક ઉપર તેરીવોએ બુલથી ડીપોગરેન્ટના પ્રેરીપાણીથી બોરાક પકાવી બાલ હતા. જેથી સાલ તેરીનો બાપ કર બાકરીના લપકાલ પકવા હતા. બે બોકરસ્ટોએ પાણી પીધુ હતુ ડિબાનુ બરણ નીપજ્યુ હતુ. ડીસ્ટ્રીક્ટ બરજાતની પતીલી કોલાયો તેરીવ કરવામા. તપાસ થવા રહી છે.

ફેન્ડલમાર્ક્સ પેઢીના મેનેજરનુ મરણ

કરખાનની જાણીની બસ્ત ફેન્ડલ માર્કસની પેઢીના એક મેનેજરે મી બાકરેન્ટ ના પ બર્ષની ઉમરે મરણ પામ્યા છે તેઓને થોડા સમયથી કેટલાક રોગોકરોમાં દરદાવ્યા હતા. મેસર્સ ફેન્ડલને ત્યા ૫૦ વર્ષ સુધી નોકરી બજાવી હતી અને પેઢીના એક ભાગીદાર કર થયા હતા તમના દીકરી કેપટાઉનમા જાહે પરીણિય હતા. તેમના જુના માલની બાબરીએ ૫૦ વર્ષ નોકરીબાદ રીટાયર થયા હતા.

એસ્ટકોર્ટમાં મોટરોના અપરાધો

એસ્ટકોર્ટમાં ગા. ૧૨ જુલાઇએ રાત્રે ૧૧ વાગે એક બાબતના યુરોપીબાન વેપારીને મોટર બકમાર્ક રસ્તામાં ઘેરી બાકરાના કટકા મારી જમીન ઉપર તોડી પાડી બકમાર્ક બાબતે રોકડ બાબેલ બધા રોમબારે બા બાબે બાબ્યા હતા.

સખ્ત પવન

કરબન બાબામા જુલાઇ ગા. ૧૧ મીએ એક કલાકના ૪૦ બાઇલ વેગનો સખ્ત પવન ફુંકાતો હતો જેથી કેપટાઉનથી આવેલી ટ્રીબર ઇનકોમાટીને કરબનના બાજારોમા દાખલ થતા બારે મુશ્કેલી નડી હતી.

બાલકમાં ચમકારો

છેલા ત્રણ બાસના મુનીબનમા પા. ઇપપર્યલ્ટર બાલક થા હતી કે ગયા વર્ષના ગણીસ, તે બાને ત્રુન કરતાં પા. ૬૦૦૦૦૦ ઘટુ હતી. છેલા ત્રણ માલમા ફુલ્સે બાબી પા. ૬૦૦૨૮૫૬૨ હતો ને ગયા વર્ષના ગોબીલ. તે બને ત્રુન સાથે સરબાવતાં પા. ૧૮૦૦૦૦ ઘટુ હતા.

કેપટાઉનના સમાચાર

(બકાશારા બબરપત્રો તરફથી)

પંડીત રૂપીરામ

બાર્ય સમાજના ઉપદેશક બાનો પ્રચારક પંડીત રૂપીરામ કનૌજિયા કાસ્તબાનો સ્વદેશથી કેપટાઉન બાબી પહોચ્યા હતા. અંદર ઉપર પ્રો બુનાઇટેડ ઇન્ડુ એસોસીએશનના સેક્રેટરી મી. બી. કે. બાયડુએ સંસ્થા વતી કુલહાર અને તોરણથી પંડીતજીનો સત્કાર કર્યો હતા બાદ મી. બજુભાઇ પીરાણાની મોટરમાં કેપટાઉન શહેરના વિવા બાસક રસ્તેબા બાતવરણમા આબેલ દીવસ પસાર કર્યો હતો. પંડીતજી સ્વદેશ બાર્ય સમાજના પ્રચારકાર્ય માટે ઘણો સમય રોકાવા હતા, પણ પુરોપીબનોનો ઉપરાંત કોમ જનતાની મોટી સંખ્યા એમનાં બાષણો સાબળવા બીબમાન બોકત થતી હતી. દક્ષિણ બાફ્રિકામા બાર્ય બાવનાનો ઉડતા સંસ્કારો નેતાનો પંડીતજીની નોંધ બુટાસા છે. તેઓ તા. ૧૨ મીના બંજાબાદે બર્બારે એમ્પ સ્ટીમરમાં કરબન જવા રવિબારે સુબહ ૧૦ વાગે સ્ટીમર કરબનમા તા. ૧૬ મીના સોમવારે સવારે બારી પહોંચશે.

બિંદીની બ્રીસ્તી કરબનને સમાચાર

રટ્રેન્ટ (બિષ) ના એક પાદરીદાર મીડબાબાદ રવા પહેલે રટન્ડ મેથોડીસ્ટ સભાના એક કાવરમાં જોડવવા જોગ કરેલ બનાવનું ગોટું પડીબાળા એક કર્યું છે. રટ્રેન્ડની દાકન કાર્લસીમે શ્રી પટેલની એ સુંદર જોડ બદલ બાભારનો કરાબ પાસ કર્યો છે.

બ્રબીબ ગ્રોબી મીત્ર મંડળ

કેપટાઉન સ્ટ્રાંગ મોટલી મીત્ર મંડળના પ્રમુખની બાર્યા પંડેલી જબ્બાએ ની રામજીબાઇ દીકુબ બહસ્તરને તા. ૧૧ મીના સાંજે સભામા વધુમને પ્રમુખસ્બાન આપવામા આબ્યુ હતુ એજ સભામા બાવણી સભાસદોની નોંધબુંક કરી ૨૬ જબા કરવામાં આબ્યુ હતું. મેબાવણીનાં કબ્યોમાં ચોગ્ય પ્રબંધ કરવા માટે શ્રી. બો. કી બાવકાને સંપુર્ણ સત્તા આપવામા બાબી હતી.

ગુજરાતી

જુલાઇ તા. ૨૯ મીએ પૂરાં થએલાં ગઇ પંદરીઆ દરમ્યાન પા. ૨૧,૭૫,૨૮૧ ની ફ્રેંચોનું ૩,૬૬,૭૫૨ આફ્રિક્સ ફ્રેંક્સ યુનીયનમાંથી યુનાઇટેડ કીંગડમ મોકલાયું હતું.

• • •

જિહાનીસબર્ગના નેટીવોપરના પા. ૧ ના માથાવેરામાંથી ચાલુ સાલ સરકારને પા ભાગ પાછો નજરાનાં સ્વરૂપમાં આપે છે.

• • •

જોખરહાન (ટ્રેંસ્વાલમાંથી આવેલી કુટબોલ ટીમ તરફથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં રમાયલી ૧૫ મેચોમાંથી પા ૧૪૦૦૦ ના નુકસાને બધી મેચોનો અટકાવવામાં આવે છે. લગભગ ૨૧૦,૦૦૦ માણસો જો ૧૫ મેચ જોવા ગયા હતા.

• • •

મેરેસાના એક નવું રહીકાન નોકસમેઈજ રવાપવાની ગઇ સાલ શરૂ છે. ફ્રેંચ ઓકસગોઇજ માટે લગભગ ૩૦ હજાર પાઉંડ ખર્ચાશે, અને બાંધવાનું કામ પુરૂ થયા પછી તે પર્વતો સંપૂર્ણ થશે.

• • •

કોરોનેશનના તા. ૬ એમ આગારી લાગના ઈંગ્લાન્ડ તા. ૭ જુલાઇએ મોટર આકસમાતથી રસ્તામાં મરણ નીપજ્યું હતું. અકસ્માતમાં પછી બીજા ત્રણ જણ મોટર દોડાવતા માર્યા હતા.

• • •

પ્રા આફ્રીકીયાની આગારીમાં ડરબનની મોટી ઓપ્યુલન્સે બારે કેદોક પોતે હતો. ૪૮ કલાકમાં તેઓએ ૨૭ કેસોમાં હાજરી આપી હતી.

• • •

ડરબન સીકાઉલેક તરફ જુલાઇ તા. ૧૨ મીએ રાત્રે ૧૨ વર્ષના રામ નામના ૨૬ વર્ષના દીકરાને કોઇ અદમાસ ઝાપટકર રીતે પાસેના કરી નાખ્યો હતો તેનું મરણ નીપજ્યું હતું.

• • •

ઓસીપસના એક પુર્વ બાતમાંથી જુલાઇ તા. ૭ મીએ ડરબન આવેલી સ્ટીમર "ટ્રાન્સવાલ" ઉપર સન્દ્રસુએનના કાટી નીકળ્યાથી સ્ટીમર ઉપર મુસાફરો જવાની મના ફરમાવ થઇ હતી.

• • •

ફોકનબર્ગમાં ગયા રવીવારે સવારે બાના દેવળમાં પ્રભુભુકની ગેરહાજરીમાં મી ક્રા. કી કેસ્ટ્રી બાર્બીક હોવા કરતા હતા એટલામાં ઉકય બંધ પડવાથી નકામું બાકમા હતા, ૬ મકાને બાબુ દેવળ નબુબોથી ભરેલ હતુ.

• • •

ઉંકલા અઠવાડીઆમાં કન્દીના મેજીસ્ટ્રેટે ઝાંબોના બાર યુરોપીયન બન્ને બે નેટીવ બાળા ૭ દીવાના સાબ્દોને મેરીટસબર્ગ દીવાનાબોબાની હોસ્પીટલમાં મોકલવા હુકમ આપ્યા હતા.

• • •

જુલાઇ તા. ૬ ગુરૂવાર જુલાઇ ઇન્ડીકેપ પ્રસંગે રેસકોર્સપર ૩૨,૦૦૦ માણસોની હાજરી થઇ હતી જેના પર્સો ૬૧,૦૦૦ ની થઇ હતી.

• • •

સાઉથ આફ્રિકન સાયન્સ ઓસોસીએશનનું વાર્ષીક સંમેલન સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાના વિન્ડહોક માં ગયા ગાયવારીમાં મળ્યું હતું અને જુલાઇ તા. ૨૦ મીએ સંપૂર્ણ થયુ છે.

• • •

ડરબન સીટી હોલમાં જગાની ખંગી પહતી દેખાયાથી હાલના સીટી હોલના મકાન ઉપર બીજાનું બાંધવા બાબતના સીટી કલાર્કને કાઉંસી રર ની જેરટીએ મંજુરીના બાબારમા કરી હતી.

• • •

દુરબનમાંના નવીંગ દીવસમાં ગોર યુરોપીયન બાઇએ ૦૮૫ બાબિક્ષા બાબકના મોહલ્લામાં જબમ્યાજ ગોર હાલ હતા અને બીજા ૧૬ કાંના નીકળવાની તૈયારીમાં હતા. જબમેલા બાબનો બારોગ્યના મમ્મત છે.

• • •

કોરોનેશનના રજાના ઓગસ્ટ તા. ૧૨ ના સુધી ચેમાંબે.

• • •

ક્રીંકુહાનના કાલના બામસરોગ ચોક મીન સાયબોનો ગોર રૂનેલ બબા. તેના "બ્યુસ રીબ્યુજ" નામકને બાદરમાં બાબવા છે. બંગ્રેજ બબોબાણી બ્રબાના કમબે કાલસરેબના દીકરમાં બાનતાજ બાબુ બવાયા બામબી કરી હતી સોર્ડ સીનલીયનોએ જવાબ બ્બાબ્યા હતા કે "દા'કુરૂહાનમાં કોંદ્રાસોબ નબતા બાવના ૬ં. યુરોપીબનોને નહીં.

• • •

સંબેના રોપબાબને પરીબામે ગોરબમા ટકટીબોબાંથી ચાંદીની બાબુ બલ્લે બાબે છે બા બાબોનું બાદકબન તે ક્રોસોબન કે કરી સબા-બુબુબેક કરવાનાં બાવે તા બોબાંથી સહબ્રા કબાર ચાંદી સાપડ જોબે સંજબ છે.

• • •

૬૮૨ બાબર બાબમા ૬. ૧ બી. ગોન્સબરીએ સુબેક ઉપબિબન કરબાના બાબા શાબબા યુબાઇ-રેટ ૬૮૨૬, બબકરબબ, જબ્બેરી બબ હાલની મુબકાન લીરી હતી બી પ્રબ્બરી ૬૮૨૧ બબા છે અને બ્રદ્રબોના માનાર બબબાણીની બુબાકાત બીબી હતી.

બુલ બુરા પ્રાબ્બેની પ્રરકરી બબાદારો ઉબર ૧૮ પ્રબ્ન બોબા બાબી નોબી રાબબાની બબાબ બીરી નદી બબા સકની દોકબબી બાબેબીકાના સ્ટેટસ ટીબાર્ટમેન્ટે બા બબિાની ૬૬૬બની બબ-બારોમાં ૨૬ પ્રબ્ન બોબા બાબી નોબો રાબબા બાબી કર્યું હતું.

• • •

પ્રેસિડેન્ટબાલ બાદબાદી કમીબનના. પ્રમુબ સેક્રેટરીએ બ્રોકલાન્ટહર્યા બબીલ કરી બાદરબ બને બબ્ય બબ્ને પ્રબ્નાનો રીબોર્ટ ઉબર વિચાર કરી લાભ મેળવવા વિનંતી કરી હતી.

• • •

બી. એબ્બરલેસ્ટાનના જુલાઇ તા. ૮ મીના બાબલે બબી રબબના બ્યુસ એબ્બન્સીબે સ-તાબાર રીતે બાદર કર્યુ હતું ૬ એરન પોન્ટ બુરલ્ઝે બલીનથી હાલ સ્ટેબન બબ્ય બબાબ્યા નબી.

• • •

બાનમા સોનગી-ન્યુબેનની તરફ્ડ બાબગા ૧૦૦ મોટરસ બાબ્બના બબસ્તારમાં ઓફ વિસાબ સોનાની ક્ષેત્રની શોબ થબ ૬. નિબ્બાતોના ૧૫ તબાસ માટે ને સ્થળે પોકલમાર્ગ બાબ્બા છે.

• • •

"બ્યુસ રીબ્યુજ" પંબ બાદર કર્યુ હતું ૬ બાદાલીની તરફ્ડ ઉબર બાબેલા બાબ્ય કરારના ટ્રાન્સ વોલ તરફ બાતાબ્બોબે બાબ્યક બબીન હાજર થબ રબબનમા સ્ટેટ બ બબેલા બાબાના છોકરાબો બારે મેદા બાબરો કરી બાનબાની કરી હતી.

• • •

સબાબાનના સાબ્કબાબીસ્ટ બાંડ બાબ્ય સ્ટેલાબોએ ઉબર બાબાકર બલ્લા બા બાબા પ્રબબી બાબ્યના બબ્ય કરી હતી ૬ને બબાબાના બોલ્ટરીંગ બાંડે ટોર બાબ્યો હતો.

• • •

સ્ટીમરના રાજાના બબોબ્બ બ્રીબ્સ બાબબિ બાબબિ બાબબ્ય ૧૫ બ્રોક બ્યો બાબે તબ્ય કબ્યોબી કરીદીને રાજકુટુબ્બાની બાબાબ્ય બુબાકબાના બાબર થબ હતુ. રાજાના ૬૬ બા ૮૦ બાનબી બાબી હતી.

—

ટુંકાક્ષરો

બબા અંકના બબાદારોને બબેલબના બ બબ્ય બબેલા રીબોર્ટના બોબની બુબ રબો ૬ બ બબ્યક સુબારી બાબબીઃ ચુંટણી બાબાર બબીનના સુબ્યો ૬ ને બાદર ૬૧ છે બબો બબુબાબ નીબબાબનું નાબ બ્યા બબ્ય છે. "બ બબાન બબુ કરવા માટે નીબે બબાબાના બબબોની બબાદ નીબબાનો બાબી હતી "બ બબાદે "બ્યુસના ૬ બ બબ્ય કરવા માટે નીબ બબાબાના બબબાની કબાટી નીબબાબા બાબ ૬ બી" બા બબાબ્યુ હતુ.

કોંગ્રેસ કનક મહોત્સવ

આફ્રિકમ

૧૮૮૫ થી ૧૯૩૫ સુધીના થએલા મહાસભાના પ્રમુખોના મુંઢર રંગબેરંગી તેમજ સુશોભીત બોરડર ચઢાવ કેદકનું આફ્રિકમ.

કીંમત રૂપી ૨-૮

વિવિધ વર્તમાન

ચીન-જાપાન-બદમાશ

ચીન અને જાપાન વચ્ચે થયેલા મારામારી મુજબ પેકીંગ તરફની સરહદ ઉપર જાપાનીઝ પ્રજાની બચાવ માટે જાપાનના પહેરા રહેતા હતા. આ ચીન અને જાપાનના ચીન સત્તાધારી અમલદારો વચ્ચે ગટપટ ઉભી થયા પછી મામલો ગંભીર ને પડવાના સમાચાર બહેર થયા હતા. પેકીંગથી ૧૬ માઈલના સમાચાર મુજબ ગઈ કાલ બાદ ચીન અને જાપાન વચ્ચે લડાઈ થયા પછી ચીનનું બારે આવેલું જાપાનીસ પાછા હઠવા હતા. જાપાનથી લડાઈનો બારે ગરબામાં લાં આવ્યા છે. ચીનની સરકારે પ્રધાનોને પેકીંગથી નાનજીંગ ઉપડી જવા હુકમ કર્યો હતો. ફેસાદ મચાવનારાઓને ચીન તરફથી રોકવા નહીં આવે તો ઉત્તર ચીનમાં મામલો ગંભીર થયા વગર રહે છે. ઉત્તરમાં જાપાની પક્ષના ૨૦૦ જાપાનીસોનું લડકર ગેરકુ ઘણું જ ખરું બંને સરકારો શાંતીથી સુલેહના પાર્ટ ઉપર નહીં આવે તો ઉત્તર ચીનમાં મકાન મારી નીકળતાં પણ રાજા જાપાનના પાસ રવાના

રશિયનની ધમકી

રશિયા માટે પ્રોફેસર જનની સામે કેસારી કરવા તૈયારી કરી હતી. પ્રીઝન, ડિસ્ટ્રીક્ટ વકીલોને ગેરહાજી આપી હતી કે કોર્ટ ના પક્ષને મકાનના કબ્જે આપવા રશીકાર ઘો માણ. તો બચાવ આપનારે રશિયનોને આર્થીક લાભ આપવામાં આવશે નહીં. તારબ્ય કમીશનના તા. ૧૨ જુલાઈએ રશિયની ગેર તરફ ના પહેરાનો નીર્ણય નહીં થાય તો ત્યારથી રશિયામાં મોટી મોજાઓમાં તોફાનો થતા રહ્યા છે. રશિયની સરકારે ફેસાવા ત્યાં ત્યારે તૈયારી કરી હતી નદીઓ મોજાને વધતા ઉપરાંત મકાનો રહ્યુ કર્યો હતા. ત્યાંના કેસરે પણ ત્રીજા ભાગ તરફ બચાવ ગોરાઓના ૧૬ બાળ સરકારના ૧૬ ચીનાનો ત્યારે હાજરમાં ઘયા હતા અને બચાવ ગોરાઓના ૧૬ મિત્રો ગાડી નાખ્યા હતા. ગોલોડ થાત દીવસના ગોકસો રશિયન માણસ જેટલો ઘોલાય પાકા ઉડ્યો હતા.

સરહદ પર લડાઈની અરબાદી

સરહદીસ્તાનથી મળેલ ખબર આવે છે કે સરહદપર ની ખાતીઓ સામ લડાઈ કરવાના ઓટીશ સરકારને રોજનો ૧૬ ૮૦ ના ઓછામાં ઓછો ખર્ચ થતો હતો પણ હવ બાબ બાબતના પર છે. ગત નવેમ્બરથી જુન સુધી બોટીશોના ૧૬૮ માણસો માર્યા ગયા અને ૪૦૦ પાણસ થયા હતા. ત્યારે સામા પક્ષના બરાબ માર્યા ગયા અને ૪૦૦ નજીકારે રોગ પકડાયા હતા. પ્રજાનો કંટાળો ને તોફાનના મુળ સબબમાં બ તેનો તેના અનુયાયીઓએ લક્ષ દીધો છે અને અત્યારે તેના શેરાક બીજા કહકો બહાર પાડ બાબ તેનો સાથે ૨૦ બાકીના બાકટોબર નવેમ્બર સુધીમાં સરહદ ૬ મુખ્યું ચીન [illegible] ગયું હતું. ત્યાં સુધી બ્રીટીશ સરકાર ની બધું હતું માનું નહોતું.

ઉત્તર ચીનમાં બદમાશ

નામુર નદીના કાંઠાના અને જાપાન વચ્ચે ની બરહદના નીકટના બાબતના સમાચાર મળ્યા બાદબડીબાના ત્યાંથી બધા હતા. જાપાને બચાવ કબ્જે કર્યો પછી ઉત્તર ચીનમાં વારંવાર બદમાશ ઉભા થયા કરે છે. બન્ને સરહદોના ચીન જાપાનીસ અમલદારો વચ્ચે ઉત્તર ચીનમાં પાંચો પ્રધાનો નામના ગંભીર થાય તે પહેલાં જાપાનીસ પ્રધાન દ્વારા બીજાચારીઓ ઉપર બાબતો ૨૨૨૨ કરી હતા એવા સમાચાર રોજીઓ દ્વારા કહે [illegible] ને જુલાઈએ જાપાના હતા.

પ્રોફ પ્રોફેસર

પ્રીસના જનરલ મેકેટેલસ સરબુબ્બાર મળ્યા પછી ૧૬૮ ના ઓગસ્ટમાં એથેન્સની યુનીવર્સ્સીટીના પ્રોફેસર સ્ટેલોસને બંધીખાના ના પુરી દીધો હતો. પ્રોસમાં પ્રોફેસર સ્ટેલોસ પ્રજાસત્તાક રાજ્ય બારમું પ્રજાના સત્તાધારી પુરૂષ છે. તેની પ્રતીબધ્ધતા આખા યુરોપમાં બહેર હતી પ્રોફેસર સ્ટેલોસને કેદમાં નાખતા યુરોપની પાકસાબાઓ તરફથી બારે વિરોધ બહેર થયા હતો. ગયા ડીસેમ્બરમાં પ્રોફેસરને કેદમાંથી છોડી મુકવા હતા. એથેન્સથી બાબર મળ્યા છે કે પ્રોફેસર સ્ટેલોસને કોર્ટ બધુ રક્ષણ બારુ કેદમાં પુર્યો. ગ્રીકના પાર્લામેન્ટરી બંધારણ રક્ષણ કરવા માટેના સરબ ઉપર બધી તરફથી બારે દબાણ થાય છે

પ્રુશ્ચી પ્રકરણમાં–હજારો ચીમાન–પતા નથી

હવાના ચીમાનના પુરવણી પ્રકરણમાંથી નીકળેલી બાબતોના બ્રો એમાંદીઓ ઓરહાટ તા. ૨ જુલાઈએ બ્યુનોનીયો ઓદાનર ટાપુ માટે ઉપડી હતી. બધી સાથે ચીમાનમાં બાબતટ કેપ્ટન નુનસ હતા બાબત બારને ચીમાનનું ઓંહાણ કરી પકડ્યા ચીમાનમાના બાબતોથી બાબત બાબતો હતા. ત્યાર પછી તેઓનો બહેર બબ્બા બાંધે ચીમાનો ૧૨ તરફ મળ્યા હતા પાણ એમાંથીઓના ઓરહાટે, કેપ્ટન નુનસ બાબતો તેઓનો ચીમાનનો પતા લાગ્યો નથી. જો કે હવે તેઓના બાબી મદદ નહીં જેવો સંભાવ છે બતા તા. ૧૧ જુલાઈએ યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સના નવીઓ ઉડતી બાબત રાઉ હતી. તેઓની શોધના ચાર પાંચ હતરે બબ્બાઓ દરીબ્યા બબત્ર હતા પાર્ટે મકબા મકબા હતા તેઓની મોટરનો નાકબતા ઓરહાટના એક દીવસના ૧૬ કલાક સફર બાબત બુબાકરી કરી રાખ એવો છે

અદ્રષ્ટ ડાકનાં ચુકણી

ઉંડરી બાબતીસ ચુંટણીમાં બાબંસોના બબેદારોની ૨૨૬૬૫૫ અને વિરુદ્ધમાં ૨૮૬૬૬૬ બબેદારો બતા બાબત થયા હતા. દીવસેરનો પક્ષ બબતમાં ૧૬ બતા ગબ્બર, બબ્બીબબ્બ બબ્બના બીજા ૧૬ પક્ષના બબ્બકાર ૧૫૧ ના દીવસેરા ગાડુ બાબાણ બાબણે બાબ્બે. ના. દીવસેરસે બોતાના કટલાક રીપોર્તાનો ભાગ આપી સહકાર મેળવ્યો. પડશે. આબારસ્થ એવુ અનુમાન થાય છે કે આર્યબાન્તમાં કરીથી નવી ચુટણી બરસ ૬ મહીનામાં થશે.

ઉંદરોમાં હડતાળ

ફ્રાન્સના વડા પ્રધાન મોન્સ. બ્લોમ્બેના બારે ગયેલ્યત બતા બાદબાદીબાબાં કેટલ પાંચ દીવસ રામ મેળાબું ના બાબતરો બબબા ઉંદરો બાં કામકરતા. નોદરેમ ૧૬ કુલાઇ થી હડતાળ બાકી છે. મોન્સ્યો બ્લોટબ્બસે બબેર બબું હતું કે આ હડતાળથી પ્રજાકીય કાનને બારે દીલેપ પોહચશે

નીકા ત્યા

પ્રીટનને નૌકાની રાવણીની ઉજવા છે. બ્રીટન નું નૌકાબળ ૧૩ બાગના કર્યાબબ્બ છે. તેમાં ફ્રેંચ બાંગ્લા બબબ્બ બબતના બબ્બ મુબ્બ છે ગોટા પ્રધાનના બબ્બકાર બા રબાબ છે પ્રીટીશ નૌકાના બીજા બાગોમાં રબાનીય બાચાર બાતુ, બજની કિલોમ રબાબ બાતુ. તેમજ ઘરટ ઇન્ડીસ, બાસ્ટોકા, બાબના, બામેરીકા ન્યુઝીલાન્ડ, કેનેડા, બબને બોરકીકાના ૨૬૬ બાનાંઓનો સબાલ થાય છે

કૃત્રીમ વરસાદ

કટરના મેદસેના સબાનાર બુબબ્બ રબીબ્બા બાં બોતીબાડી બીબાબબુદ ૨ સાબડીબો બાલીસ માબ બેમકર જબીનમાં બાકસબબાબો કૃત્રીમ વરસાદ પાકવાની બાજના બબાર કરી છે. કૃત્રીમ વરસાદબો કટલાક બાગોમા રબાબ. સુમર બીન્સ બબા બબ્બ બાબબા બાબબાના બબબાગોના બબાર બાબબબના સંબુર્બ્બ કેમીક બદબો બાર પડવા હતા. પ્રદબની બબ્બાદ બાબા બેતરો સાબે સબબાગબી બા બબીન કટ્ટર કાર્યમાં કૃત્રીમ વરસાદબો રાબર પોટબ્સ (બેબાકુબર કિલ્બાદ) બોબ બબી બબબાગ કેબાબ બબા હતા.

રોડેસીયાના ડિફેંડી ચીમાનો

સોબ્લબાબીના બી દાબ્છ બબા, જેબો કક્રિબ્બ બાદિકામા ચીમાનના બાબીબ બબ બાબબટ તરીકેનુ કાબબબ્બ બબરાબબાના બોબ્યો બબબબજ દીદ છે, તેબો ગબા રબીબારે બબાદે બાબાના બબાં-ચીમાનમાં બબટકાબી કેકબા હતા. બબ બારી બ્રીટીશ બન્ડીબબના બેસસમાગેબરને બબને માનપત્ર બબાબ્યુ હતું બાદી બબ બબુબબબાન બ્રોદ્રોસરોબ્રેશનના પ્રમુબ બા. બ બકબ બ્રીબું હતું બને બેબર, કાબ્રિબબકાદ બબન બી બાબ્ટર બોબ. બી દાબ્છર હતા

ફ્રેન્ચોની ચીમાની

ફ્રેન્ચ નેશનલ ૨ જુલાઇ તા. ૧૬ બોજ ઉજવવા બાટ કરબાનના ફ્રેન્ચ બેસ્ટની બાતારમાં ઓડબબ્બ થઇ હતી. બબાબ રસ્તે બાબની ફ્રેન્ચ પ્રજા ફ્રેન્ચના બબબાગ દીબસના દેબાગી બાકર ઘબી રોજસાર બ્યો રાબો બાટે ઉત્સાબપુબક ઉજ્વે છે.

રગ્બી સંમેલન

દુનીઆના રગ્બીનું સંમેલન આગસ્ટ માં હોલાન્ડના એમ્સ્ટરડેમ શહેરમાં મળશે ઑટ્રીઆ ઑસ્ટ્રાલ્યા, ફ્રાંસ, અમેરીકા, કેનેડા, જાપાન, અને સીમાથી અનુક્રમે. ૯૦૦૦, ૧૪૦૦, ૧૦૫૦, ૩૬, ૧૦, અને ૬ રગ્બીટરસો હાજર થવા વળી છે. સભ્યમાં ભળી રહેલ હાજર રગ્બીટરસો જેમાં મળવા આતરડો થયો હતો.

જર્મનીની આર્થીક સ્થીતી

સંકેતના પા. ૧૨ જુલાઇના સદેશા મુજબ જર્મનીની આર્થીક સ્થીતીમાં ઘણી મંદી આવવા સંભવ છે. જર્મનીના સોના ભાલની ભારે નાશ છે. મરઘુખલાર હરીદીલ્લરની રાજ્યારી ચળવળ વેપાર રોજગારમાં ભારે નકારરૂપ છે. જર્મનો વેપારને વધારવા માટે કરારો થાય છે પણ વેપાર બીલવવાના સાધનો ખુટતાં જાય છે. જર્મનીને કાચો માલ નહીં મળે તો કુલર ઉદ્યોગની હીટલરની ચાર વર્ષની યોજના પડતી મુકાશે.

સસ્તી સાઇકલ ભારે પડી

મેલબોર્નના મારે સન્ડના એક રાખ્સે ત્રણ પાઉંડ સેકન્ડ હેન્ડ મોટર સાયકલ ખરીદી હતી. મોટર સાઇકલ ચલાવવાના કાયદા ભંગ કર્યાના અપરાધ માટે તેને પાંચ શીલીંગનો દંડ થયો હતો અને વધુમાં મેજીસ્ટ્રેટે તે રાખ્સને બે વર્ષ સુધી મોટર નહીં ચલાવવા હુકમ આપ્યો હતો. મોટર સાઇકલ જપ્ત કરવા હુકમ નહીં આપ્યો એટલી મેજીસ્ટ્રેટે અપરાધી પ્રત્યે મહેરબાની દેખાડી હતી.

બધુ પ્રજાની બાદબાકીયાત

પેલેસ્ટાઇનના બધુ પ્રજાના આગેવાનોએ એક મોટી બાહાર પાડી પેલેસ્ટાઇન રીપોર્ટ ઉપર અપૂર્ણ વીચાર દર્શાવવા મુસલમી રાજ્ય છે, જતા તેઓએ બહીષ્કાર કર્યું છે. રીપોર્ટમાં મેન્ડેટ નીયેના બાદબાકીયાત પધ્ધતી નાબુદ કરવામાં છે અને જેરૂસલેમના બાદબાકીઓને તે આવુદ્યા આવે તમ નથી.

રાકીઓમાં સનસનાટી

મંચુમેન એમ ટ્રેસગોલ્ડ કંપનીના ઉતારૂઓ બાળા એક કવાર વીમાન ઉપર રશીઆની સરહદ ઉપરના પેટરેગીરે પા. ૬ ભુક્કાઓએ ગોળીબાર કર્યાના બાદબાકીયાત 'રાકાઓમાં ભારે સનસનાટી ફેલાઇ હતી. આ પ્રસંગે પેટરેગીરે એકસો ઉપરાંત ગોળાબાર થયો હતો જે મુકતો વીમાન પોતાને રસ્તા સહી સલામત પુરતુ હતું.

બ્યસન સામે સખ્ત પગલા

ચીનમા બધીબા વીરોધે બ્યસનો ઉત્પન્નુંથી નાબુદ કરવા ભારે પ્રયત્ન શરૂ થયો છે. સરકારે જાહેરનામુ બાહાર પાડયુ છે કે ૧૯૪૮ થી અફીણ, ભાગ, મોર્ફિ વીગેરે બ્યસની વસ્તુઓ ઉત્પન્ન કરવાની બાદ થયેલ છે. ૧૯૪૮ સુધીમાં બાદ પાસ બાહેલસ્તથી ઉત્પન્ન કરી શકાશે. કરે બધુ આપ્યા છે કે બ્યસનની વસ્તુઓની ફેરી કરનારા આ ફેરીવાળાઓને પાબધીનતા જાહેર નહીંબાજીમાં ફેરવી કાંસીએ ચઢાવ્યા હતા. બ્યસન નાબુદીબાજીના કામકાજ ચાલુ થયેની રાહ આતર્યા બાદબાકીમા મળી પાકીંગમા બાદબાકીમા સુધીમાં વીસ રાખ્સોને કાંસી આપી હતી.

નારજ બીબારી બાબડી

ચેમા બધાત ઉપર ટ્રાંસવાલરડનના બાબાર અબ્દુલ્લાને પેલેસ્ટાઇનના આરબ બાગનો રાજ બનાવવા બલાબબુ સબ હતી. કરે બધાર આપે છે કે અબાર બાબદુલ્લાએ એક મુલાકાતમા જબાબબુ હતું - બધા સંજોગો તેનાં પેલેસ્ટાઇનનો મુકાદો સર્વોત્તમ છે.

કેનીબામાં રગતપીત

કેનીબાના મેદીસિનમાં રગતપાતનો ચેપી રોગ વધારે ફેલાતો જાય છે. આગની બબાના પા. બ્રેડરસ્થી જોરે બુલાસો કર્યો હતો કે બુગાન્ડાના મેડીકલ રીપોર્ટ મુજબ નવાં રગતપીત કેબુમા આવતો જાય છે. સરકારે દરદીઓ માટે આશ્રમો સ્થાપ્યાં છે અને મીશનરી બાતાની કેબરેબ સેવા રગતપીતબર પીડાતા દરદીઓની સારવાર ધાય છે. દરદીઓને સેગ્રીગેટ કરવાનુ બાતુકુબ નથી.

ટેલીફોન ૩૩-૮૬૩૨.

ઝેડ. બી. પારેખ

પદ્મ ઍમ કમીશનર સ્ટાર,
જોહાનીસબર્ગ.

કેપરના રબરે બાસ કરેલ બતની કરેક પરિબાન બાસ્તરી, કેસબા અને રબરેરી સાડીઓ બિબોરે કરીબાયત ભાવે બાબો.

એક બબાત તમારો ઓર્ડર બાક કે બાબો કરસો.

બસકર બારમો

બાબેરીકામાં ના ૬ જુલાઇએ બસબ્ય ગરનો પહી હતી જેબી એકસો કેપરલ બાબ્યો. તરબ પામ્યા જાય બ્યુબોર્કમાં કારબાનાબોએમાં કામ કરનારાઓને રજા આપવામા આવી હતી.

પ્રગતસંઘની પ્રતીજ્ઞા

પ્રેનસાગરથી કરે ગોકલેલા સમાચાર મુજબ પ્રગતસંઘની પ્રતીજ્ઞામા બાબી બાવતા બબ છે, સીઝના બતરબમ કાર્યસીલના પ્રમુખ ચાબકાઉંદ સસ્સોએ જબદેર કર્યુ હતું કે દર વર્ષે સીઝ ઓરે નેશબ્બ પુનીયનમાંથી રાજીનામાં બાબે બરબુના કારણોસરો ૨૦ હજાર સબ્યો ઓછા થતા બબ છે.

મહાસભા વાદીઓને પ્રધાનમંડળ સ્થાપ વાનું બિમંત્રણ

મહાસભાના પ્રમુખ બાબાદીના કરાર બાદ બાગતા બબાગતા પ્રાંતોના બબરનરોએ મહાસભાના નેતાઓને પોતાનાં તબર પ્રધાન મંડળો સ્થાપવાનું બિમંત્રણ બાપ્યુ છે. મદ્રાસ, બીહાર, બમ્બ પ્રાત અને સંયુકત પ્રાંત એ ચાર પ્રાંતોમાં બાવુ બાહવડીબાના મબાનમંડળો રચવામાબ્યા છે.

બોરેન્સ માર્કેનું બાદબાકીય મથક

મોરેન્સ માર્કેનું બાદબાકીય સ્થબન મી. જેસ્સીનબર્ગે પોતાના ધીનામા રેબવાનુ જેનાથી બાવતા મી. જેસ્સીનબર્ગે બાવા તેંગી સાદીબો ઓદી પાડી છે.

રેલબ્ડની તંગી

ઓટનમાં રેબ્ડની બારે તંગી જાહેર થબ છે. રોજે રોજ દરી હતુનું રેબ્ડ ઉપરાબબ્યા ની બોજના પ્રબતબીબ સરકારના બીરબ્બ ઉપર ઓટનમાં બબસલમાં મુકામ હતી.

પેલેસ્ટાઇનમાં અસંતોબ

પેલેસ્ટાઇનના બાદબાકી કમીશને બાદબાર પાડેલા રીપોર્ટથી બાતા બબુ નથા આરબ બબને પહોંચે રસોબ થયો નથી આરબ બાજર કમીટીએ ચાર આરબ રાજનેતાઓને મબકર આબ્યા હતા - પેલેસ્ટાઇનના બાગલામાં દેસનો ઉત્તમ ભાગ બબુ હતુલક બબ છે. હજરત ઉમરની મસ્જીદને બીટીશ ચકબબ્ય દેબના બીજની પવીત્ર બજાગ્રમો સાથે રાખવા જોબોબ્સ છે, મારે મુદ્દા બબે ધર્મના નામથી વચ્ચે પડવા બબી બબારબ સરકારને વીનતી કરી છે બીટીશ દેબરેબ રાજનારાગ્રમો નોકાનની બબી રાખવા નથી બતા બીટીશ બનાવટ રીપબલબ પેલેસ્ટાઇનો પોકબ્યો ગબ હતી.

બબરબત્રો

સાલ્લામાંગા મંદીરોનો જેટ

મોરેન્સ માર્કેસ, પો. બ. આફ્રિકાના બામ સાલ્લામાંગા (માપુટ) ગા મી. કેસ્ટામાલ દ્વારા દર ક્ષપા બબ્યુબે છે - શ્રી. રામચદ્રજીના નબા મી. સોમનાબ મહાદેબના મંદીરોમા ગબા જુબ માનસબ નીચેના બાદબાઓ તરફથી મળેલી કોરા બાબાર નાબે રાખીમારવામાં બાબ છે: મી માધવજી વજદાસ તરફથી પા. ૫ નબા મી. સોમનાબ મહાદેબને ચદાવવાનું સોનાનું છત્ર, મે. રબેબાદર મંગાણી કું. તરફથી પા. ૩—૧૪—૦ નબા પા ૫ ટકની પ્રીમનનું ગોલ્ડ પદીબાળ, મી. હરિદાસ તલકચંદ તરફથી પા. ૨, મે. વજદાસ દેવચંદ તરફથી પા. ૩—૧૪—૦ ની કીમતના પેઢાગેકરના બે દીબા.

સોરેન્સ માર્કીસ બારત સમાજ

સોરેન્સ બારબ્રીસથી સમાચારના મંત્રી જી પા. જ પટલ લબ છે - કીરબાબ્રીથી પધારેલ મી. કાબોદર ન બાબક કંપનીના બાગીદાર મીબાના મણીલાલ બંગાળી બારત મુલાકાત માટે બી નરોતબદાસ વજદાસ બાબે પધારતો હતા તે પ્રસંગે તેઓબીબે મરબાના કુટુંબો અને પરિસ્થીતની સંબાળી સંસ્થાનાં કાબ કરીઓ સાથે વાતાલાપ કરી હતી. સંસ્થાના કાબ થી એતોષ પાબી સમાજની ઉન્નતી બબ્યો તેઓબીબે કુરબાત ૧૦૦૦ ગોટ આપ્યા હતા. તે બાબે તેઓશ્રીબો ગોકબદર નરીબ પબ્ય ગીતાનું નામ નોંધાબ્યુ હતુ. તેમની સાથે પધારેલ નરોતબદાસ વજદાસ પા. બે પણ કુરબાત ૧૦૦૦ ગોટ બાપ્યા હતા. તે બદલ મરબા બે બન્નો મહરબોનો બારીક બાબાર નાને છે.

હિન્દના દરબારમાં ત્રિમૂર્તિઓને અમર સ્થાન આપો.

"સ્ટેટ્સમેન એન્ડ નેશન" એ વીકલીમાં ગાંધીજીના જણાવ્યું હતું કે, "જ્યારે ના. શહેનશાહ હીન્દના દરબાર ભરવા લાયક ત્યારે બધા હિન્દી ધર્મોના આચાર્યોને ખાસ આમંત્રણો કરવા જોઇએ." તેણે કહ્યું કે, "હું જ્યારે પણ આગળ જઇને કહીશ કે, તેમને માત્ર આમંત્રણો જ કરવા ઔદ્યોગિક નહીં. પણ તેમને દરબારમાં આવતા પહેલી જોઇતી સોહામણી જોઇએ. જેવી રીતે આપણે રાજ્યારોહણ પ્રસંગે કેન્ટરબરીના આર્ચબીશપને આવતા પહેલી બેઠક આપીએ છીએ તેવી રીતે બધા, મીકલમાં, કાર્ડીનલ અને બીજાઓને પણ વિશેષ પ્રમાણિત સ્થાનો છે. જે ગોવા ખાતે પ્રત્યે તજજ્ઞ નોંધો રજૂ કરી ત્યારે આ કડી ધાર્મીક આચારોની આવશ્યક સામાન્યતા સાબીતી કરવામાં આવશે. અને આમ બનશે, તો હું માનું છું કે, આપણે આકાશના જુદા જુદા આકાશે કે જુદી જુદી કોમોના, જુદા જુદા ધર્મોના લોકો આપણી દુનીયાને રાખવા રૂપ થયા કેવી રીતે એક સાથે રહી શકે છે એવાના સામર્થ્ય માટે ધાર્મિક સ્વપ્ન છે."

આધુનિક સુધારો કેવો છે?

આધુનીક સુધારા વીષે બોલતા ગાંધીજીએ જણાવ્યું હતું કે "મારે કશું જાણવું હતું કે ઇંગ્લેન્ડમાં હું પશ્ચીમનો વીરુદ્ધકારનારો નથી. પાશ્ચાત્ય સાહીત્યમાંથી હું પણ શીખવા જેવું જાણે તેને માટે પશ્ચીમનો હું આભારી છું પરંતુ મારે તમારી સમક્ષ અહીં કબુલ કરી દેવું જોઇએ કે હું આધુનીક સુધારાના એ આદર્શના માટે આભારી છું કે દીકુસ્તાનને જેવું શું સંપૂર્ણપણે ઉન્નત બનેલું જોવા છતાંપણ હીંદુ તો મારે મારા સ્વદેશબાંધવોને નીખાલસ પણે કહી દેવું જોઇએ કે આધુનીક સુધારાના અનેક વર્ષોના અનુભવ પછી તેમાંથી હું એકજ વસ્તુ શોધ્યા છું અને તે એ કે આપણે ગમે તે બોગે તોપણ નાલાયક કરીએ. જોકણે એ આધુનીક સુધારો શું છે? આફ્રીકા (અથવા દુનીયાના) બાકીનો પ્રજાઓ કે આપણી અંદરની આસુરી વૃતીનો પુજારી છે. નમ્ર જરૂરવાદ છે. કારણે કે પશ્ચમે ત આધુનીક સુધારાના વીજયનોજ પોકાર કરનારો છે."

ભારતની પ્રાચીન મંત્રિસભાઓ

ભારતના કુમાળા પ્રાચીન સમય કે રામાયણ કરતાં તે હિંદમાંથી બીલકુલ ગયા નથી, તે બં. રાહુલ સાંકૃત્યાયને રીપોર્ટના બૌદ્ધ સંઘમાંથી મેળવી આપ્યા છે. આ સંશોધન કરવા માટે તેમણે બૌદ્ધોનો ગ્રંથ ખાસ પ્રવાસ કર્યો હતો. અત્યંત મુશ્કેલીઓ વેઠી મંથીની તપાસો-ટીકાઓ કુતારી કીમતી હતા. પ્ર સાંકૃત્યાયને આ શોધમાં ભારતની જે સેવા કરી છે તે કદાપી ભુલાય છે તેમનો ખ્યાલ પણ મોકલીજ આવશે. ભારત જ નહિ પણ આખું યુરોપ એ મંથીનું તત્વજ્ઞાન મેળવવા આજે તલપા રહ્યું છે."

લંડનમાં સર તેજબહાદુર સપ્રુનું આગમન

લંડનના ૬૨૮ ગ્રાન્ટીમા મેસોપોટેમીયાના હોલમા સર તેજબહાદુર સપ્રુએ "હીંદમાંની બંધારણી અને બંધારણ" વીષે સાર મોપીબનના પ્રમુખપદે ભાષણ કરતા જણાવ્યું હતું કે ભારતીયોમાંનો બંધારણ સુધારો મામલો ગંભીર બનાવ્યો. સરકાર ૧૯૩૫ ના સુધારા માટે બાજ છોકરો બાપ છે. ફેડરાયેલા પુરવઠા બાબતનું બુજરાત ચલાવી રહ્યું ન માટે તેમને નવા ખાતાં બનાવવા જોઇએ. અને ઉદ્યોગો તેમજ ગોદા ઉદ્યોગોના બીલવણી કરવી જોઇએ અને ટેકનીકલ તથા બીજાઓની કાયદાથી માટે ચક્ષુ સમરકંદ કરી આપવી જોઇએ. આમના ચાલતા સારે તેજબહાદુરે જણાવ્યું [illegible] ખરી બીના તો એ છે કે હીંદમાં હાલમાં આવતી ફેડરાણી બાબોકોની પરીસ્થીતી અને ઝડપ સાથે જરાએ સંબંધ ધરાવતી નથી તેથી આ સવાલનો ઉકેલ કરવા માટે ફેડરાણીનું આખા બંધારણજ ફરીથી કરવાની જરૂર છે. જેમાં કોલેજમાં કેળવણી લઇને ફલેટકલર નીચે નામ મહીં કામ તેઓને વધારે બ્યવહાર ભેવા દુન્યર ઉદ્યોગની બાબણી આપવી જોઇએ. સરકાર આ 'વીનીત' ની વીનતી બ્યાનમા લેશે.

આવતી મહાસભાની તૈયારી

મહાસભાના આયોજન માટેની તૈયારીઓ હરિપુરાના પુવાનો નકાલાર કરી રહ્યા છે. આ સામના કાર્યકરો મહાસભાના સ્વાગત સમીતી નીમે કરવા વીનંતી પત્રો છે. સાત જાત ૨૫૦ સભ્યો નોંધાઇ ગયા છે. કેટલાક મોટરોના પાસ પ્રાકડાનું કામ કરી રહ્યા છે. કોંગ્રેસમાંથી તેમણે ૨૫ જણના પાસ મંજુર કર્યા છે. ગાંધીજીના આગમનનો સ્વીકાર કરી સાંતિનીકેતનવાળા શ્રીમાન ક્ષીતીમોહન સેન, નંદલાલ બોઝ મહાસભાની બેઠકની પસંદગી કરવા માટે આરડાકી ગામ પસંદ્યા છે. કરદાર વલ્લભભાઇએ ૬૪ ગામની મુલાકાત લઇ આદલ્યા પત્રનો મોકલ્યા છે. ૬૬૬ માણસોએ મહાસભાના ડાજર રહેવાના મોકલ્યા અને તે માટે ખાત ફાળા ફેરવવાનો રૂપયો ગોવાની લેવામાં પણ આવ્યું છે. કરદાર [illegible] માણસોએ સારી માંગો. ખરીદવા ઓર્ડર આપ્યા છે. ૪૧૫ કુટુંબોએ ગોવનાં બેતરમાં બાકા બાજર બનાવવાનું વચન આપ્યું છે. મુજરાત ના ગણમાન્ય કલાકારો શ્રી. રવિશંકર રાવળ અને શ્રી. કનુભાઇ દેસાઇને ગાંધીજી તરફથી મહાસભાના નગરની શણગાર વગેરે માટે ચર્ચા કરવા બોલવા આમંત્રણ અપાયું છે.

ભાજી પ્રધાનની પુત્રી સીનેમા સ્ટાર

મુંબઇ સરકારના આબકારી ખાતાના નાણાપ્રધાન ડૉ. પરાંજપેની પુત્રી બ્રો. શકુંતલા જેણે થોડાં વરસો પહેલાં એક રસોપાન સાથે લગ્ન કર્યાં હતાં, તાજુ તેનાથી નાજીવરમાં ખુટાડેલા ભારતની પ્રથમ ટોકીંગ કંપનીના 'ફ્લાઇમ' ચિત્ર પટમા કામ કરવા માટે સહમત કરી આપ્યું છે. શ્રી શકુંતલા કેમ્બ્રીજ યુનીવર્સીટીના બેચલર ઓફ આર્ટસ સુધી અભ્યાસ અર્થે પ્રસ્થાન કરતાં સેક્રેટરીએટમાં હતા.

જુનાગઢના નવાબના કુતરાઓ

જુનાગઢના નવાબના કુતરાઓ માટે ગોવાના ત્રણ સુંદર કીમતી બંગલાઓ કે પણ બાબીઓ અભીપ્રાય મુજબ કુતરાઓનો ગોવાઓની જુવા બાદક નદિ આવતી હોવાથી લઇ કોલાદ વાતમા જુનાગઢ રાજ્યના નવાબ તરફથી પાંચ લાખ રૂપીયાને બદલે ૪ લાખ-ભર્યલ અપાય છે. આ બાબતે જુનાગઢ રાજ્યની રૈયતની રહેમણી કરણી અને કુશન કેટલાં કુરબાં હશે!

લંડનના ચીત્રપ્રદર્શનમાં ગુજરાતી ચીત્રકારની કૃતિ

રોયલ સ્કોટીશ એકેડેમીયમ સોસાયટી ઓફ આર્ટસ તરફથી લંડનમાં "કોરોનેશન આર્ટ એકઝીબીશન" ભરાનામાં આવેલ હતું ત પ્રસંગે નામાં દેશના ચિત્રકારોને આમ્રણ આપવામા આવ્યું હતું આપણા હિંદમાંથી મવનગેન્દ્ર ઓફ કુરીયાજ માત્ર એક ચીત્રોજ પસંદ કરીને મોકલાવેલ હતા. મુબઇ ઇલાકામાંથી અમદાવાદના યુવાન ચીત્રકાર શ્રી પરમેશ્વર કલ્યાણજી મુકલના ચીત્રને પણ પસંદગી મળી હતી. ત્રિકી ચિત્રોમાંના બીજામાના શ્રી. મુકલનું ચીત્ર ખુબ પ્રશંસા પામ્યું છે. તેમના આર્ટ ક્રીટીક લખે છે કે શ્રી. મુકલના "કૃષ્ણ ગોપી" ના ચીત્રમાં ઇન્ડીયન આર્ટ મેસેરીનો રંગવાટ મુખ્યત્વે કરી આકર્ષક બનો છે ઉમાંબાબો આલેખન, ભાવ બાનંદદાયક રંગપુરણીઓ પ્રતીભા તે નીશાનો ઓળખાવ થયા છે. આ ચીત્ર પરિક્ષણ લંડનના પુવાન કલાકાર તરફની રજુઆતની સોબાળ કલાના ઉદ્યુત નમુનો છે.

પેલેસ્ટાઇન.

પેલેસ્ટાઇનના વધુ મુખ્ય આગલા પાકના ભેગી અલાબામ્બુ બાદશાહી કમીશને કરી છે. જે જિલ્લોમાં દસ સાર ઠનારા ત્યાં બંધમાં આપવામાં આવ્યા હતા. પાર પડેલાના સમાચારોથી આમ જણાય છે કે અત્યે યહૂદી તથા આરબોના જે બદલામાં ત્યાં નાખ્યા. યહૂદીઓ ૨ દિ દિવસમાં મંચિ આરબોએ કરતાં બમણુ બરાબર છે. બાકીને આરબોનો ચોકો ભાગ ૭૬ ટકા જેટલો વેસ્ટન પ્રદેશ આપવામાં આવ્યો છે. અને પાનીનો ટ્રાન્સજોર્ડન પ્રદેશ ખીરીશ મેજેસ્ટી પાસે રહેશે."

ઓર પ્રસ્તાવિત યહૂદીનું કહેવું છે કે યહૂદીઓ પેલેસ્ટાઇનના ભેગા બે બાજુએ દેશ વેસ્ટન અને [illegible] ના યહૂદીઓના આવ્યાથી બાકી દશ ટકાથી વધારે છે, અને બેબાકળ નવા જમીનની બદલામાં બધ્યા છે

કમીશનનો રિપોર્ટ આવ્યા છતા તેનો પણ રાજકારણ રમી છે યહૂદીઓ અને આરબો વચ્ચે અથડામણો કરી બંધ નહિ પડે. કેમકે અલાબામ્બુ ને બધાને આપવામાં આવે તો પણ પેલેસ્ટાઇન આ ગાતી નથી. સમાધાન થતું નહિ. અને કેમ કે બંને મુસ્લિમોમાં તથા ક્રિશ્ચનોમાં ઉભા થયેલા બોલ્યા પાછી. દેશ [illegible] રહેવી આપ, તાબ બન્ને પક્ષ સહમત કરશે.

કમીશનના બદલા પ્રમાણે નવી મેન્ડેટરીના બાબતો નીચે પ્રમાણે છે

(અ) આરબોને :

(૧) બ્રિટિશ રાષ્ટ્રીય સ્વતંત્રતા બાબત અને તેથી બીજા આરબ દેશનો સાથે સહકાર પાછા પ્રસ્થાપિત કરી શકશે

(૨) યહૂદીઓ આખા પેલેસ્ટાઇનમાં પ્રસરી તેમના પર અમલ ચલાવશે ઓની બીક દૂર થશે.

(૩) યહૂદીઓ આ દરમ્યાન પ્રસરી શકશે નહિ

આને પવિત્ર સ્થાનોને નામ ઓરીશ મેજેસ્ટી તરફ રહેશે. બાકીના આરબ યહૂદીના બાબતમાં એ બાબતોમાં દખલ ભોગવી શકાશે.

(૪) જો આમ યહૂદીઓને આપવામાં આવેલ ન બદલા આવેજ બાબતો આમ રહેવા બ્રીટીશ સરકાર તરફથી ઉત્તર ઘરમ પેઠ આપવામાં આવશે.

(બ) યહૂદીઓને:

(૧) આગલા બાકીનાથી યહૂદીઓને વાજબી પર બાબતો અને ભવિષ્યના આવશ્યક બાબત તરફ રહેવાનું બદલ.

(૨) બાગલાથી યહૂદીઓ પોતાના રાજ્યના ગમે તેટલા બીજા યહૂદીઓને દાખલ કરી શકશે.

(૩) તેઓ પેલેસ્ટાઇનના કુદરતી ભીષ્ટ પ્રજાઓની સાથે યહૂદી બાબત તથા રાષ્ટ્રીયતા બાબતો શકશે

આરબોનો બાબત કમીટી એ બાબ આરબ રાજાઓ પર તારે કમી છે કે પ્રશ્ન આને પ્રમે બા નહિ તેમ એ બાજના [illegible] સાથે સારા બાબ યહૂદીઓને બાબતો, રાજ્ય બાબો રમાબા બ્રીટીશ મિન્ડટ પાસે [illegible] બાર કર પણ સ્વરાજ્યના [illegible]

જો કમીશનના રીપોર્ટ બાબતોના બદલામાં આવે તો તેની બદલ બાજુની સ્વતંત્રતા કમીશને કીધો છે.

(૧) પેલેસ્ટાઇનીઓનો બરકરી [illegible] તથા ઓફીસરો દ્વારા તેમાંના યહૂદ બમાર રહ્યા આવતી કરવામાં તેમાનું નીચેપ્રમાણ પણું થર બારેલું છે.

(૨) સત્તાનો પર્ણચણી બધાર કરવી

(૩) ઓફ બ્રીટીશ [illegible] [illegible] નીમણુંક કરવી.

(૪) બધા આવ બાબત યહૂદીઓ પ્રત્યેની બદલ બાબતો બાબતમાં કરવું.

(૫) બ ઓબુ પુસ્તક: ગામ કે જેમા યહૂદીને બાદશાહ બ કે ત્યાંના "બારશાહ કા બાબત કરવા બધે બ્યાન યહૂદી આરબોના બાબતો પાસેથી બધ્યા બદલ કરવા.

(૬) બ ડીસ્ટ્રીક્ટમાં યહૂદી બધા આરબો રહેતા હોય તેવી ડીસ્ટ્રીક્ટોમાં બ્રીટીશ બાબત રાજ્ય (બાબીકરો) નીમવા

(૭) બા મુખ્ય આવ બંદરોને કાસ્તુ સીમાવર્તી ફાસ્તેની જરૂરીયાત બ. આ ગોટી બદલાવ બાબ બિલ્ડરાર કેજની બાબ બાબતોના છે

(૮) બધારે સમત "પ્રેસ બેબાર્ડીનન્સ" બધ્યા કરવું

(૯) પેલેસ્ટાઇનના નીબધ્યાપાલ બ્યાપાર બાબે બ બાટે બોન્ટ્રોલ કરવા ૧૯૨૭ ના બાદબાકરામાં બધારો કરવા જરૂરીયાત બદલાવો.

(૧૦) જપ્તાયેલી જમીનોમાં કોઇ પણ યહૂદીપર જમીન ટ્રાન્સફર ન કરવા માટે વડા કમીશનરને બધા બાબતો.

(૧૧) બધા તમી દરમ્યાની જમીનની બાબતોથી પુરી બ બાબ બ હુમલો યહૂદીઓને બાબતો બા બાબતો જમીનના કબ્જા લેવરા નહિ.

(૧૨) પાસપોર્ટ વધુ બને બીજા જરૂરી કરવાયતો.

(૧૩) બ બારબો યહૂદીઓને જમીન [illegible] બા બા કમીબધર બાબતો બાબતો તથા યહૂદીના કબ્જે રાખવા રોબાબા.

(૧૪) કિબ્બુ [illegible] બાબતો બનાવવા.

(૧૫) બાબત પાસે દરમ્યાન બાટે બા દોઢ કર હાજર યહૂદીઓને પેલેસ્ટાઇનમાં દાખલ કરવા.

કમીશનના રિપોર્ટપર બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટમાં થયો ચાલશે, અને બીજ ઓર [illegible] બાબતો બાબતમાં કમીશનનો રીપોર્ટ મેજેસ્ટીમાં બાબતો.

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

મહાત્મા ગાંધી - અંબરખુ, ટુપટા તથા પાઘડી પહેરેલ ત્રિરંગી બધો ફોટો સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ. કિંમત રૂા. ૧-૬.

પંડીત મદન મોહન માલવીયજી - સુંદર રંગીત બધો ફોટો, સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ કિંમત રૂા. ૧-૬.

પંડીત મોતીલાલજી તથા જવાહરલાલ નેહરૂ - પંડીત મોતીલાલજી બબડજી, સુરવાળ તથા ટોપી પહેરી બુરશી પર બેઠા છે. તેમની પાસ જવાહરલાલજી તેવાજ પોષાકમાં ઉભા છે બન્ને બાજુએ અને સરસ ફોટો સાઇઝ ૧૫×૧૦ ઇંચ કિંમત રૂા. ૧-૬.

મહાત્મા ગાંધીજી - દાંડીકુચ વખતનું દબ્બ, હાથમાં લાકડી, ત્રિરંગ બાંધેલ સુંદર રંગીની ફોટો સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ કિંમત રૂા. ૧-૬.

પુ મહાત્માજી - હાથમાં તકલી બેતતાં ઉભેલા છે ત્રિરંગી બાકપેઇ ફોટો સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ. કિંમત રૂા. ૧-૬.

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ - બધો ફોટો બ્લેક એન્ડ વ્હાઇટમાં ટોપી પહેરે બ બાબો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ કિંમત રૂા. ૧-૬

લાલબહાદુર શાસ્ત્રીપતિ - બીજા જવાહરલાલનો પહેરેલ ટોપી અને બંડી બાબેનો સુંદર ત્રિરંગી ફોટો ફાસ્ટાસાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ કિં રૂા. ૧-૬

પુ મહાત્માજીનો ઉદ્યમ - હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઇએ, તેનું બાબોકુબ દબ્બ પુ. ગાંધીજી બાડના બાબત તળે તકલી બેતતા, બાજુમાં બાબુસો બેઠીમા બેતતા, કોઇ તકલી કોતરતું, કોઇ પીંજતું, કોઇ બેસતું, કોઇ કાંતી પાણી બાડતુ વિગેરે બબોજ બાકર્ષક ત્રિરંગી ફોટો બાસ્ત ૧૫×૧૦. કિં રૂા. ૨.

બાલા ફાજપતરાય - ૬૮ ટોપી પહેરેલ રંગીત બારબો ફોટો બાસ્ત ૨૦×૧૫ કિંમત રૂા. ૧-૬.

કુમ. રમાબેન કુંવરજી - બધો ત્રિરંગી. ફોટો પહેરી બોરેલ બાસ્ત ૨૦×૧૫ ઇંચ કિંમત રૂા. ૧-૬

ઉપલા બધા ફોટાઓ ત્રિરંગી બધાં છે. બાસ્ત ૧૫×૧૦. બધેકની કિંમત રૂા. ૧.

બાવવાનું ઠેકાણું:-

Indian Opinion, Phœnix.

જાણવા જોગ

ઇંગ્લંડમાં રેડિયોની પ્રાપ્તિસ્થાન

બ્રિટિશ ઇંડિયાનાં કુલ ૬૬,૦૦,૦૦૦ મરઘાં ઇંડાંએ વરસ પ્રમાણમાં ૨૦ ટકાને ૨૦૬૬ કરોડનું ઇંડાં આપ્યાંના ૨૭૫,૦૦૦,૦૦૦ એટલે દર ટકાને ૨૫ ગણેવાયાં, ૨૦,૦૦૦ ઔંટલે ૦૨ બ્રાયરિયાં, ૨૦,૦૦૦ ઔંટલે ૦૨ પ્લેગયાં, ૨૦,૦૦,૦૦૦ ઔંટલે ૧૪,૨ ગાયાં, ૩૦૦૦,૦૦૦ ઔંટલે ૧૦ ચરણપરંપરાગત અને આનસારથી. ૫૦૦,૦૦૦ ઔંટલે ૧૮ પારસેપ્યાસને ગણતા ફ્રેક્સાંના દરદોયાં નાનાં. ૧૦,૫૦,૦૦૦ ગામ ઔંટલે ૬૪ મરણેાં બીજાં કારણેાનાં ગણેા થયા હતા. વરસ દરમ્યાન ૨૦,૦૦,૦૦૦ તે ઔંસ્ટ્રીમેકલેરેલાની રસી મુકવામાં આવી હતી, જ્યારે ગણેાવાની ૨૦૦ મુકાવનારાઓની સંખ્યા ૨૬,૨૫,૦૦૦ અને પહેલાની રસી મુકાવનારા ઔંની સંખ્યા ૧૬ ગણની હતી. દરસરે નોંધાયેલાં ૬,૨,૫૦,૦૦૦ પ્રાણીમાંથી ૬૬૫ ૬૬ ટકામાં સફળતાપૂર્વક સારવારાયેલા હતા, અને આ બાબતમાં નીચું પોરબ્રુ બતાવતા ટકા બાદબાદ નહીં તા મૂળી બાબીકાની બરફાને અટકાવવાની પ્રબળ ઔછી આશા રહે છે. આસરેા ૬૬ ટકા પ્રાણીમાંથી બાબ ૬૬ ટકા દૂરી ગાય બાબીમાં કરવામાંના ૬૬ ટકાએ થયા હતા બાબ દરેકને રસી મુકવામાં આવી હતી. ૨૦૦ - ૨૦૦૨ જટલા હતા. પરસાર દરમ્યાનના ૨૬ લાખ રસીના પ્રાજ તૈયાર કરવામાં આવેલા અને ૬૧ લાખને રસી મુકવામાં આવેલી. ગોડયન મેડિકલ સોર્વસના ગાદ ડરેક્ટર જનરલ, મદ્રાસ જનરલ સર જહાન મેગાઞ્જિએ પેદરાબ અદસરેા વાપરી ૧૬૬૨ માં જે માહિતીઓ મેળવેલી તેને અધારે જણાવ્યું હતું કે બેસેરિયાથી બીજાના આદમા ઔની સંખ્યા દરસાલ ૫૦ લાખથી ઔછી નહેાતી અને બાદકના ભવિષ્યમાં તે વધીને કરેાડ સુધી પહોંચવાનું તેઔ ધારતા હતા.

સંસ્કારી અમેરીકાની શરમ

પાલાની સંસ્કારીતા પર રાચતા અમેરીકાની બદનામ શરમ ઔછી નથી. એ દેશ દુનીઓમાં પણ ઔટલા ગુનેગાર ગુજરે છે ! આપણા તા ફ્રવાડા ભાગ પાગ. બાલીનીપા માતના રીનાના ગામના દબ્સીઓએ બોક ગેારાનો કરુણ કરી બા ગુન્હા બદલ ૧૬ દબ્સીઓને પકડવામાં આવ્યા, પરંતુ કેસ ચાલી ગુન્હાના બન્યાકે બાબ ત્યાં સુધી બાગેારા રાખવી બા ગેારાઓને ઝાજ્ઞા બબી ત્યાજ્ય ઝીલ તેથી ઔમણે બા દબ્સા કેદીઓને જેલ બાહાર બંધી કલાકી પારાવાર રીબાવા કેદીઓને બાબા મુકયા. ૧૮૮૨ થી નાદીન બબાર સુધીમાં બાવી બાતનાઓ ઉભાગની ગેારાઓને હાથે ભેળતા થયેલા દબ્સીઓની સંખ્યા ૬૬૦૦ જેટલી છે. બાસાસીપા પ્રાત બાવા બબાયારેા માટે બબુકીતેા છે અને તા ત્યાલ બારીત લા ગીત દબ્સી ઔમાન બબતા થયુ પડયુ હતું. બાજ મળાના પત્ર બબા સંસ્કારીબાનેા બા જીવતા નમુનેા!

ઑટલની જગતશાંતીની મહેચ્છા!

બમા મહાયુદ્ધ પહેલાં ૧૯૦૪ થી ૧૮ ના દરમ્યાન ઘિટને રાજો પાછળ ૬૧૫૬૬, ૮૮૦૦૦ પૌન્ડ બાબ્યાં હતા, પરંતુ ૧૯૨૫ થી ૩૫ ના દરસ્કારમા ઔ રકમ ૧૧૬,૨૫,૫૧,૬૦૦ પૌન્ડ સુધી વધવા પામી છે અને આવતા બાચ ૧૨૫ દરબીબાન ૧ ૬,૪૦,૦૦,૦૦, ૦૦૦ પૌન્ડ થશે બા રકમ ગમા ભેર પૂરતા કુલબાર્ય કરતા ચાલ ગણી છે. બાનું પરીણામ ઔ બાબ્યું છે કે મહાયુદ્ધ પહેલાંનું બ્રીટનનું રાષ્ટ્રીય દેવું ૬૪,૦૦,૦૦,૦૦ પૌન્ડ હતું તે વધીને ૭,૬૦,૬૬,૬૧, ૧૬૬ પૌન્ડ જેટલું થયું ત્યારે ૧૬૫૫ બ્રિટનવાસીનો બાવકનેરો ૧ ૧ શીલીંગ ૮ પેન્સ હતેા ત વધીને ૬ પાઉન્ડ ૬ પન્સ જટલેા પડતા પડયા છે. બામ ઇતા બ્રીટનના મુલ્સરીગેા જગતબા તીના પાતા કરતા બાવ્યા નથી !

સાબુ વાપરવા બિનજરૂરી નથી

શરીરે બાને પેાશાકની સ્વચ્છતા માટ પબિનની ગ્રેફ્રેલિના ગાદ ગમેગમમાં બાવતા જતા બાવબા બમાર ખુબ દૂરથી સાબુ વાપરતા થયા છે પરંતુ શરીરના ૧ કુદરતીને માટે ઔનેા ઉપયેાગ ફાયદાકારક નથી. ખુબ સાબુથી બાય પેાતાનું પરિબામે ત જરૂરી નહેરુ બાત બબ છે. ઉરબબના સાબુ વડે હાથ ધેાવી પેાતાની ટબવા મુખની ભાંતિ સાબી પડતી બાપ છે. કેમકે શરીરની કુદરતી ચિકાશને સાબુના ફાયદા પેાંચે છે અને ઔ ઝારેાની નીચના ચરમેાંને તબજર અસબીને જે જહાની રક્તવાહિનીઓ દ્વારા બાલકીના પિછડે સુધી રસ જબ્યાના બદદ કરે છે તને નિર્બળ અને જડ બનાવે છે પ્રસ્તુત મુબ્બાકૃતિ પરની ચબક સાબુબાં પેાપડા બબ છે ઔટલે દાઢી બનાવવા માટે પબ્રુ સાબુ ન વાપરતા પાણીયેાજ ચબારી લેવુ જોઇએ. ચેાગાસાના અબસીબાની જેબ રેાજ નાબી કેકટરીબેાના ચરના સાબુ વાપરવા ઇચ્છતા નથી સાબુથી ન્હાવુંજ હોય તા શરીરના કેાઇ પણ ભાગ પર પંદર મીનીટથી વધુ વાર સાબુનુ ફીણ રહેવું ન જોઇએ. ઔટ બાજપપને ભરાબર પેાયા પછીજ બીજાને સાબુ પ્રમાણેા જોઇએ. સાબુથી શરીર પેાયા બાદ ખુબ સફાઇથી અંગ લુછબા પછી તેલ વડે માલિશ કરવાથી સાબુના ઝારે નિરસેજ બનેલી રક્તવાહિનીઓ પ્રફુલ્લિત બનશે, પેાતાના સાબુ અન્યને વાપરવા ન દેશેા. દુનાર કે બબુબા પણ બીજાના ન વાપરેા. ઔ બધી ઔપી રાજોને બાવકાર બાપતા બલાબેા છે.

ધરમામીટરની શોધ

ડાહ તાપનું પ્રમાણ જોવાના યંત્ર (ધરમામાટર) ની શોધ ૧૫૯૨ માં ગેલેલ્યુબિયાના ધરમા બાપક યંત્ર ઉપરથી થા હતી. ધરમેામાટર દબુબના રૂપમા તરકનીના બાન્ડ કબુ બનાવ્યુ હતું. ૧૬૬૬ માં ફલેારેન્સના બીજાનીબેાએ પાણા બેરકબુરી વાણું ધરમેામીટર બબ્યું ત્યાર પછી કેરનહેટ બનાવેલા ધરમેામીટર બહેાળ પ્રમા થયા હતા. ફેરનહેટના ધરમેામાટરથી ગરમી અને સરદી બન્ને માપી શકાય છે.

રડીમરમાં સગવડ

રેલ્વે પબ્ય રડીબાજ મુસાફરીમાં, મુસાફરને પેાત રડીમા પર છે ઔવું ન લાગે ઔવું વ્યવસ્થા બનાવવામાં આવનાર છે. ઔ વ્યવસ્થામાં રડીમેા રેપીજ ન શકાય ઔવેા પ્રબંધ પણ રહે તે ઉપરાંત રડીબરમાંજ બાજબગીચેા બંધેજ રહેશે. જુદી જુદી જાતના ગાંઠીઓ પબ્ય રાખ વામાં આવશે કે જે મુસાફરને પેાતાના પરમાં બેઠા હોય ઔવેા બબાલ બાપે.

દુધ વિષે અજાણ્યા જોગ

શરીરને સાબીક શક્તી આપવાના ગુબ્ધ દુધમા છે. દુધનેા ઔપરાંત શરીરના તાજગી આપવાને તબજર તંદુરસ્તી માટે અમુલ્ય સાધન છે. પુબ્કળ ઔપરના મનુષ્યે આખી અબ્યા એક પાબ્ન્ટ અને બાળકે બાર ઔક અબ્યા બે પાબ્ન્ટ દુધના દરરોજ ઉપેાગ થવેા જોઇએ. મબાંધની બાઓ તથા બાળકેાને ઉછેરની બાતા ઔઓ દરરોજ બે પાબ્ન્ટ દુધ બિનજરૂરી જેવું.

અંગ્રેજી કીલનરી

અંગ્રેજી ભાષાની પહેલી કીલનરી બા રોબ્ટે કાબ્કાબ્સ રચ્યા હતી અને ૧૬૬૬ માં "ધ્રેન્ચ બાકરાબેટીકલ ઔર ધાર્ટ ૨૮ંસ" નામથી પ્રગટ થઇ હતી. બા પુસ્તકના ૬૬૦૦ નકલે ગાબ્હાંનો સમાસ થયેા હતા. અંગ્રેજી ભાષાની પહેલી સંપુર્ણ કીલનરી ૫ ૬ંનેબસને રચી હતી અને રાજપ્રમાં પ્રસીદ્ધ થઇ હતી. હાલની પ્રબ્યાત વેબસ્ટર કીલનરીની પહેલી આવૃત્તી ૧૬૬૬ માં બહાર પડી હતી.

વેચવાના પુસ્તકો

	શી.-પે.
ચર્ચા અને ઝબાબ્ય	૨ ૦
ઘાલરડાં	૧ ૩
વીર બનરાજ	૧ ૦
ડોક્સડોચના નીતી કથાબ્યેા	૧ ૦
ગ્રેમ બનુબ્ય	૧૦
ગ્રેાપબાની ચતુરાઇ	૧૦
પુષ્પ ગુબ્ધી	૧ ૦
કુરસદ	૨ ૦

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવનું સાહીત્ય

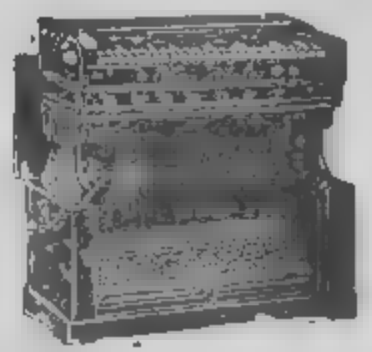
રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ બાલગાંમ ૨/૬. રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ પબીબા બેગાં રાષ્ટ્રીય ઘરના, ઔદ્યોગીકતાનાં બાર કારીતકરી, સરકરનું ઔદા કરબ વિગેરે સબાલેા ઉપર લબાયેલા નીબંધેા છે કુલ બંત ૫/- ઇંગ્રેજ ઇનીહાસ ૫૦ વરસનો ઉંડાણમાં અને ઔદામાં. પ્રત્યેકનો શી. ૨૬.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

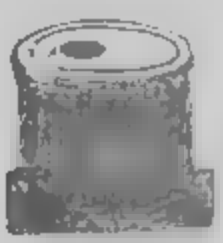
હનગ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, પ્રખ્યાત ફ્રામના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લોખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,,
ડબલ રીડના પા. ૪–૫–૦

જોડી એકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

માઈક્રોફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો ચઢેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે નકામે પસ્તા ખર્ચો છો.

કાયમ અથવા જાતે મગો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શ્રુતા, સરદાર તેમજ મેહર્જેઈન્સ ફ્લુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેક્શન જાતની રંગ બેરંગની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના માઈક્રોફોન કપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જોના ભાવોમાં મણો મોટાડો કર્યો છે.

કોમ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે વેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been greatly reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

'Phone Day 2-5190. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 2-1570.
UNDERTAKER
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Arrangements all hours.
રાજકુમારી,
અન્ડરટેકર
કફન, કૂલ, ચાદર વગેરે જે જોઇતા હોય તે મોટામાં મોટા પ્રમાણમાં આપવામાં આવે છે. ગમે ત્યારે ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોક્સ, ટેબલ અને ડીપીંગ ફરેસર કુહક અથવા જમા-ખર્ચ બનાવનારે તેમજ કુલ વગેરેના સંતોષકારક કામ કરનાર.
મહારેક્ષા આવેલું પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે તાજો અને સારામાં સારા ઘરમાં દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને મરચાં હંમેશાં ગ્રાહક ના જણાવ્યા અનુસારી ગેરંટી સાથે નવી ગ્રાહકો. આવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Lafapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ફોનોના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 785. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઇ.
કોલસેલ ફ્રૂટ મેપારી.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મુનીસીપલના કોમ પણ આપણે C. O. D. થી નાનુ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St Durban

Phone 33-4462 Tel. Add.: "VALABTEL." P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
જોહાનીસબર્ગમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બજાર, તથા દરેક જાતનું ફ્રૂટ વગરે સસ્તીમાં હોલસેલમાં ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
ફોનોની જાતના C. O. D. થી માલ મળી શકશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૬૨ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
કરમસદના સરદારે પાસ કરેલું ઉંમ. બે. માર્કનું ગીલ્ટ એજ્ડ્ડ "સરદારી મધુરાસ" સાદવજીની ફેકટરીનું અનાવટનું ઉંદીયાનું (શુદ્ધ) ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
અમારે પુછો વા લખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના એજન્ટ્સ.
શામજી દેવશી
૭૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ.
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
76, Prince Edward Street,
DURBAN.

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષોથી ચપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે
બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)
નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી
બાળકને વરાધ, રતવા, ઝાડો, લીલા ઝાડા, ઉધરસ, તાવ, સમણી, ખાંસી, ઘરઘર, પેટનું ચડવું, તાવ, આંચકા, દાંત આવતી વખતની પીડા વગેરે બાબતોમાં બહાર છે. દરેક એકજ ડબ્બી ખરીદી ખાત્રી કરો. પેક કરી બાળકને ઓક પર મુકી આવે છે કીંમત ડબ્બીના રૂા. ૨. દરેક દવાખાનામાં મળે છે નકલી બાબતથી સાવધ રહેજો.
મળવાનું ઠેકાણું: **વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,**
વરાધ ઓફીસ: નડીઆદ (ગુજરાત)

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

અનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક	મહારાણા પ્રતાપ	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૬ નું સેટ.
,,	રા' માંડલીક	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. ડબલેટીક પાર્ટી		કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	મૃગાવતી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાજા ગોપીચંદ	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાકીક ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
,,	શેઠ સગાલ શાહનું સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.	
,,	મીરાંબાઈનો.	
,,	ઉષા સ્વપ્ન.	
,,	નવાજનો આખ ભાગ ૧ થી ૬.	
,,	રાવણનો પરમો દુર્લભ રેકોર્ડ ૧ રેકોર્ડનું સેટ	
,,	ગઢડા પા ગાડી ૧ રેકોર્ડનું સેટ દુર્લભ	
,,	તુરી ગાડલા ૧ રેકોર્ડનું સેટ દુર્લભ.	
,,	શાર્લિન ૧૨દાર ૧ રેકોર્ડનું સેટ દુર્લભ	
,,	રોગ રોરે ભરણ ૧ રેકોર્ડનું સેટ ભાગ ભાગ. ૧૦	
,,	ગાન ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	નુરે ઇસ્લામ ૧ રેકોર્ડનું સેટ ગ્રામોફોનના.	
,,	બાલ રામા પા નરી ૧ રેકોર્ડનું સેટ ભાગ ભાગ ૧૦.	
,,	કલ્યાણથી મંગલ ૧ રેકોર્ડનું સેટ એચ. એમ. વી	
,,	નુરજહાન ૩ રેકોર્ડનું સેટ ગ્રામોફોનના	
,,	ગજના ગજનું ૧ રેકોર્ડનું એચ. એમ. વી.	

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ મંગાવવાના બાકી રહ્યું હોય તો લખો.

૧૦ ઈંચ - રેકર્ડ, ૧૪ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૬૬/

અમારા નામના ૧૦ ઈંચની ૭ અને ૧૨ ઈંચની ૬ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર ધ્યાનમાં આવશે નહિ.

A...	૬૬૨૬	અબર સુધા બ્રહ્મચારી
,,	૬૬૩૭	અમૃતમતી.
,,	૬૬૫૭	ગોપાલમૂર્તિ.
,,	૬૬૫૬	પ્રેમની ઝાંખી ૬ઠ્ઠા.
,,	૬૬૩૯	પ્રીતીના પંથ ન્યારા ન્યારા.
,,	૬૬૩૪	સાસરો ઠગે ના જગાડો જગાડો.
,,	૬૬૪૬	કોણ રસીક નજરના તીર.
,,	૬૬૫૦	મુરલી વાગી રહી મધુવનમા.
,,	૬૬૫૧/૨	નાટક— રાજા રણમલ ભાગ ૧---૧૦
,,	૬૬૫૩/૬	નાટક—ધરમાં પુત્રા ભાગ ૧-૨-૩-૪.
,,	૬૬૫૪/૫	નાટક—ભારતા પીસ ભાગ ૧-૨-૩-૪.
,,	૬૬૫૫/૬	નાટક—રામ-સુદામા ભાગ ૧-૨-૩
,,	૬૬૫૯	પાસ ૧૬૬૨ ,,
,,	૬૬૬૧	,, ૧૬૬૭ ,,
,,	૬૬૬૨	,, ૧૬૬૫ ,,
,,	૬૬૬૩	,, ૧૬૬૬ ,,
,,	૬૬૬૪	ગોલ્ડન ૧૬૬૦ ,,
,,	૬૬૬૦	ઓલ્ડલગેન ,,
,,	૬૬૭૦	ડાકર ઇલાચકરાન ,,
,,	૬૬૬૬	શેરના સામ્રા ,,
,,	૬૬૬૧	ઓરિએન્ટલ ગ્રેમોફોનની બેકરી. ગમીક.

પૂરબીયા / આફ્રીકાન નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાકીક ૨-૬-૬ નું સેટ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુનાં ગયા અને નવીનતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૨૪૧૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે અલ્લાહ" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડ આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છ પક્ષ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૨૪૧૬ ના કહિકા કંઠા આલમમે બજ્યા
દીના કમાલી ચલેને
આ રેકોર્ડ આબેહુબ ઉતરી છે.

પ્રોફેસર અકરામુદ્દીન

૨૪૬ પુન પુન પુન
૨૬૬ મેરા દીલ તે પ્યારુ કેા દીલાએ મોહબ્બત
૪૦૦ મોહીબ્બા મોહબ્બત મરી ચીજ હૈ.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૪૬૫ અગા અલ્લાહો અલાહ ઇષ
આર નબી અલાહી અલ્લાહ ઇષ
૨૪૬૮ અનોખા ગુલશન
૨૪૬૯ નરમારસે આયા (મજાકી)
૨૪૭૬ સાબરા બાપ કે
૨૪૭૮ ઝલ ભલા (મજાકી)
૨૪૭૯ નામે મહમદ છ કર.
૨૪૮૨ નામે મહમદ પાસે બાલ.
૨૪૮૩ ચદ આપ પુનાં ર મીકાર કે કવાલી.

સુકી કવ્વાલ

૨૪૬૦ અબાત. મેરી બીગડેલા બનકાર બના દીજે.
૨૪૬૧ બનકાર કે પાસેથી પાપી તરજા.

મારવી નુર મોહમ્મદ

૨૪૬૪ હજરત કે માજરા હજરત બનાર ર
બચ્ચેાકેા મુસ્લ કા જીદા કરવા
૨૪૬૫ મોહબ્બત કીજરત બનાર.
૨૪૬૭ મોહબ્બત બનકુરી હજરત બારી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનેા સેટ બુક
અને ટ્રીનનેા બોકસ
સાથે ૩૦/-

જમીર કવ્વાલ

૨૪૯૬ બિમારી બિમારી મુસ્તફાલ.
૨૪૯૭ મોહમ્મદ મેરે દિલ બસના મુના છે.
૨૪૯૭ નગર્દ પુરા બાલમે બદ્યા રે હરમાને
મોહમ્મદ મહમદ
૨૪૯૮ બરસા મુજ રાજપ મુલાકા.

ગ્રીમાફોન કંપ કવ્વાલ

૨૪૬૬ દીલ જીત લીયા મેરે બચાને અરજાને
૨૪૬૭ બલાકી રસુલે પુરા બ્રહ્મ કવ્વાલ.
૨૪૬૯ બસકે બાલાર્ક યે આલમે રનગેા નુ.
૨૪૭૬ સુને બધાંને બના બાબાસે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૪૭૧ દીલ લે મેરા લે બના.
૨૪૭૨ બીમારે મુસ્તફા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Jayavan Sooty, Pandu-Parasabhedam, Uttara-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ, ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અથાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોકકસ પાકો અમારે ત્યાંથી ફરીયાદ આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.

બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.

ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારૂં ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed at lowest Market prices
special attention given to all up-country orders

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફરૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે અપકંટ્રીના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી મારો માલ C.O.D. થી ચઢાવીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,

103, PRINCE EDWARD STREET,

DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફરૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ આજે જ બતાવી આપશે.
ટ્રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી		હીંદુ		મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭		૧૯૯૩		૧૩૫૫	૧૩૦૬	ક. મી.	ક.મી.
	જુલાઇ		અષાઢ		જમાદીલ	ઇલાહી		
					હીજરીઅવલ	૬૯૫		
શુક્ર	૨૩	સુદી	૮		૨	૧૪	૬–૪૯	૫– ૬
શની	૨૭	,,	૯		૪	૧૫	૬–૪૯	૫–૨૦
રવી	૨૫	,,	૧૦		૫	૧૬	૬–૪૩	૫–૧૧
સોમ	૨૬	,,	૧૧		૬	૧૭	૬–૪૩	૫–૧૧
મંગળ	૨૭	,,	૧૨		૭	૧૮	૬–૪૩	૫–૧૨
બુધ	૨૮	,,	૧૩		૮	૧૯	૬–૪૨	૫–૧૨
ગુરૂ	૨૯	,,	૧૪		૯	૨૦	૬–૪૨	૫–૧૨

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાંથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention

અમે બનાના કાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane. :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany orders. No VALUED PACKETS can be sent. Postage should be added to "Indian Opinion" prices. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana 1/1

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait 3/-

EMINENT MUSSALMANS—

Containing an Open Letter, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Karamatulla Shikoshei Sayani, Syed Ameer Ali, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoola, Nawab Ahmad Khan, Syed Hasan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mancherjee Bhaonagree, Sir Muhammad Habib Ullah, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. Pattabhi Sitaramayya)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries in India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar up to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA :

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY.—By Mahadev Govind Ranade

Price 6s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell Price ... ... 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. D. Kale, M.A. Price 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,
Rev. Dr. Miller,
E. S. Montagu,
Lord Ripon,
Ravi Varma,
Toru Dutt,
Sir C. Sankaran Nair,
Sir Henry Cotton,
John Bright,
Lal Mohun Ghose,
Mrs. Annie Besant,
H. H. The Aga Khan,
Allan O. Hume,
A. M. Bose,
Dadabhai Naoroji,
Ramakrishna Paramhamsa,
V. P. Madhava Rao C.I.E.,
Raja Ram Mohun Roy,
Rahimtulla Mahomed Sayani,
Dinshaw Edulji Wacha,
Ishwar Chandar Vidyasagar
K. Krishnaswami Aiyar,
John Surendranath Banerjea,
Lord Morley,
Lord Macaulay,
Sir Pherozeshah Mehta,
Swami Rama Tirath,
Sir Salar Jung,
Edmund Burke,
Henry Fawcett,
Lord Hardinge,
Krishna Das Pal,
M. K. Gandhi,
Sir Syed Ahmed Khan,
Badruddin Tyabji,
W. C. Bonnerji,
Charles Bradlaugh,
Diwan G. Rangacharlu,
Pandit Madan Mohan Malaviya,
Rao Bahadur K. N. Mudholkar,
Dr. Rash Behari Ghose,
The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Kashinath Trimbak Telang,
Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Behramji M. Malbai.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

VISIT

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR

DIAMOND ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED IN THE NEW FACTORY

DIAMOND CORNER

P. O. Box 1919 'Phone 22-3122/5

JOHANNESBURG

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from,—

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 30—Vol. XXXV Friday, July 23rd, 1937. Registered as a G.P.O. as a Newspaper Price Fourpence.

THE GOSPEL OF CHRIST

"THE history of India would have been written in different colours if the Christians had come to India as the ambassadors of the Prince of Peace and permeated our life with their message of love. There would then have been mutual goodwill and active absence of suspicion. But it is one of Hugo's "If what you say had held good with those who came to India in the name of Christians." To answer this would lead me into controversy in which I have no desire to engage. But I may be permitted to say that the deepest preached not a new religion but a new life. He called man to repentance. It was He who said, Not everyone that saith unto me, Lord, Lord, shall enter into the kingdom of heaven but he that doeth the will of My Father which is in heaven.

—MAHATMA GANDHI

ઇશુ ખ્રીસ્તનું શિક્ષણ

"ખ્રીસ્તીઓ જે હીંદુસ્તાનમાં આપણી વચ્ચે રહીને પોતાની ઉંચ જીવન ગાળતા, તે અમના જીવનમા કંઇ ખુમારી હોય તો તે આપણા જીવનમાં દેખાતા કેવળ વિરોધીજ આપ્યા હોત તો હીંદુસ્તાનને ઇતિહાસ જુદીજ રીતે લખાયો હોત. તે બે કોમની વચ્ચે પરસ્પર સદ્ભાવ હોત ને શક્ક કે સંશયનું નામનિશાન ન હોત. પણ અમારા કેટલાક કહે છે, 'તમે કહો છો એમ ઇશુએ માન્યુ હોત તો જગતમાં કોઈ ખ્રિસ્તી હોતજ નહિ.' આનો જવાબ આપવાને માટે મારે વાદવિવાદમાં ઉતરવું પડે. પણ તેમ કરવાની મારી જરાયે ઇચ્છા નથી. પણ હું એટલું કહું બસ છે કે ઇશુએ નવા ધર્મનો નહિ પણ નવા જીવનનો ઉપદેશ આપ્યો હતો. એણે લોકોને પોતાના પાપનો પશ્ચાત્તાપ કરવાની હાકલ કરેલી. એણેજ કહ્યું કે જેઓ મોટે પ્રભુ પ્રભુ એવા શબ્દો ઉચ્ચારે છે તે બધા પ્રભુના રાજ્યમા પ્રવેશ કરી શકવાના નથી, જેઓ ઈશ્વર વિષે પિતાની ઇચ્છા અનુસાર વર્તશે તેજ એમાં પ્રવેશી શકશે."

મહાત્મા ગાંધી

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી કંપની આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને મળતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office
Barkly Arcade.
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4475.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને ખિનંતિ છે કે કોઈપણ કોમ્પેન્સેશનના પગારના ડેક્લેરેશન ફોર્મ તારીખ ભરીને દરબારની કે ઓફીસ ઉપર મોકલવાની આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામા આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Gen.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

1985

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

-We Specialise In-

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સુંગેરડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, અરેબીયા, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઈ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(બન્ને બાજુની)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦

કે
(બન્ને બાજુની)
પાઉંડ ૯–૬–૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(રૂપેરીયલ) પા. ૬–૧૮–૬.

હદુ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
રૂપેરીયલ) પા. ૫–૬–૦.

ઓગસ્ટ તા. ૨ જીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે

આસ મુસાફરોને ઉતારવાને પોતાના હાથના કબજા પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખ્યા, પોતાના સરનામાનું લખાણ કરવું અને બધા મારે સાથના રેલ્વે કપાવવાને દરીયા સીમા પોતાના હાથ પહોંચતાં કરવા જણાવવું

દરેક વાતે ઉતારાએ પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી અજાણ્યા માણસોના આપેલા અમારી જાણે વ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મેળવી લેવી.

સ્ટીમરને લગતી દરેક માહીતી અમારી બારી ઉપરથી મળી શકે છે.

વધુ મુસાફરો માટે લખો યા મળો

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4. Kort Street. Johannesburg.

આજ સુધીના માટે
તન્દુરસ્તી–તાકતની બરણી
પ્રભુનાદ રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓના નખરાંમાં
આવતા અતિ-દુઃખમાં
દરેક વખતે રોગો જોઇએ

ચાંદની જેવી શીતળ
ઝંડુમા (સિલ્વરાઇટ પુડર)

ચંદ્રપ્રભા ગુટી.

પેશાબનાં બધા ધાતુના રોગોમાં
અમરાકુ ઇલા
આજમાયેલ અચુક ઇલાજો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
બાઉસ આફ્રીકાના સોલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ગ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: ભગત ચકર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનાં મુખીયત્વ આજેજ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest ■ Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT.
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ બાય પેકિંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવે છે. એડ્રેસ:—
P. O. Box 842 129 Victoria St Durban.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece

Georgette and Crepe-de-Chine beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

Note Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams "GIDMALCO"
Phone 33-6229. P. O. Box 5169

Retail Branches:
JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St

JAPAN BAZAAR
88 Rissik St

KEWALRAM'S
476 Jeppe St

નવા સરનામે

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

રીટેલ બ્રાંચો:

જાપાન વેર હાઉસ
૫૧ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બજાર
૮૮ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૪૭૬ જેપ્પી સ્ટ્રીટ.

તમારા જોઇવામાં આવેલું તરત રવાના

દેશની સાડીઓ!

ક્રેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટની સુંદર જાત ભાતની સાડીઓ
૪૫ ઇંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી
દરેક જોડની રૂા. ૨૦—૧

બારીક ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ
હાથનું કીનારૂ વાળી
૪૫ ઇંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી
દરેક જોડની રૂા. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીન
સુંદર જાત ભાતની
૪૫ ઇંચ પહોળ દરેક વારની રૂા. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

તમામ જાતની જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઇંચ પહોળ રૂા. ૧૨ ૬ થી.

જૂદી જૂદી સાડીઓ અને ક્રેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં મળશે:
સફેદ, આછો ગુલાબી, વાદળી, આછો લીલો, ચેરી ગુલાબી લાલ, મરૂન, બ્રાઉન અને કાળો

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેના માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઇનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઇજામાઝ, ચાઇનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

અહિંના ભાવો બીજાઓ કરતાં ઓછા જણાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માણસ, વ્હેસ્કાની
ચામડીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે

આમળીના રસ
દૂધ પર નીચનીત
અફેધાન સ્નો
મસાજથી ચામડી
આપી તરવરી
આરામ કરે છે

મેસર્સ ઇન્ડિયન:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

શ્રી કાન્તશ્રી

ઇ. એસ. પાટણવાલા. મુંબઈ ૩.

જમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
કૃપેા અમારા ત્યાંજ:
બનાવટી દાંત [illegible]
અનુભવી અને [illegible]

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મેકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩, ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

[illegible]
અમે બનાવેલ દાંત પોસ્ટથી મોકલવા અને [illegible]

નાગીચલ કોઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	ચાવવા દાતને માટે વપરાયેલું નોમીસલ NOMISAL	[illegible]

કીમત એક બાટલીની શી. ૩. ૨-૬, ૨-૬
[illegible] અને બજારના બધા પેટન્ટીકસ કીમતીની
સાથાઓમાં વેચાણ [illegible]

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429 Room No. 1, 2, 3,
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેાગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, OUREN,
and [illegible] Watches
Large stock of Indian and [illegible] jewellery always on hand
Importers of NOPSE CUTE Specialities
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓના
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગસ પાવડરના દીન બધે જ.

'Phone 20350. Tel. Add. "Nartjes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
[illegible] Market prices.
[illegible]
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પૂછો યા કૃપેાઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN, Box 1428

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant [illegible] 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS ■ HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay.
Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ
મળી શકશે

એલચી, મલબસ, જાયમ, આદોલી, પાસ્તા, સિંગોદા, મુલ્તાનનું માખી, મુલ્તાનનું સરબત, કાકુકાનું પાસ્તા, બાદેક, દરબાર, એલચા, બાદરી, બ્યકુ, વ્હેલ-બાજનો (બાદકું) સેલ, કેપ્સલની વાદી, પીસેલું કેપ્સકું, મુખ્ય બાજન કેસર, બાર અબાર, પંજાબી બાલમ, સફેદ મુસલી, મહેકતા ગલગોટી, મુંદ, સેકેલા કોપરાની, કાલ્યા કેરા, કેપ્સલની સેર, મલાસી સેર, મુલકંદ, કપૂર, બદામી બાદામનો ભુક્કો, બાદામનું તેલ, મુલ્તાનનું તેલ, ઓલીવનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કમોનિયા કેર બાદામ, એસેન્શીયલ ઓઈલ્સ, કપ અને સોસર્સ, મોગા-બ્રાન્ડની છત્રીઓ, બાલ્મોરલની, બાલ્ય, દોરડી, મુખચિત્ર, કેલમ: દાઢ-બાબુ, બગ, બદક, ગુલેર, પલ્લ, વટાણા મનુર પાપડ: છડ મેથી, ઉપગ, નજ, સાબી (સરસું) બધમ મળશે પોસેલ. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે
ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 30.—Vol. XXXV. Friday, July 23rd, 1937.

NOTES AND NEWS

Duty Of Indians As Indians

THE following is the concluding portion of a beautiful message given by Pandit Jawaharlal Nehru to Indians in Malaya during his recent tour. Every word of it should be taken to heart not only by our brethren in Malaya but in whatever part of the world they may be settled:

"I should like to remind all my countrymen that if they wish to share in the honour and privilege of being India's children, they must be prepared to shoulder the responsibilities that always accompany privileges. Wherever in the wide world there goes an Indian there also goes a bit of India with him, and he may not forget this or ignore it. By his actions India will be judged. He has it in his power to some extent to bring credit or discredit to his country, honour or dishonour. Let him keep this in mind always and let him bear himself with dignity in good fortune and ill fortune alike. India wants freedom and friendship with the world and for that we labour; we are no humble suppliants for anybody's favour. We are no citizens of a mean country but of a noble land with a great past and, let us hope, with a greater future. That future beckons to all of us. Who will not answer that call?"

Pandit Jawaharlal Nehru's Sympathy For Indians Overseas

In a press statement recently issued by him, calling upon the public of India to protest against the proposed anti-Indian legislation in Zanzibar, Pandit Jawaharlal Nehru, the Congress President, made the following observation:

"During my recent tour in Burma and Malaya I was brought very near to the problems of Indians overseas. More and more I felt that we in India must not neglect our countrymen abroad. If we will not succour them in time of need, who will? It is true that our ability to help is limited but the desire and will to help must not be limited.

White Race Prestige Must Go

In the course of an article on the recent deadlock in India created as a result of the Congress Party refusing to accept office in the Provincial Legislatures in the Provinces where they had gained a majority of votes in the recent election unless the Governors gave an assurance that they would not use their special powers, the Rev C. F. Andrews referred to the false cause of the white man's prestige which deserves to be taken note of by the white people of this country who have a false notion of their superiority which is evidenced by their treatment of the non-white races. "The leaders [illegible] Nehru will never submit to be [illegible] writes Mr Andrews. "India must be treated in every way inferior to Europeans in everything that may be proposed in the future. She should be taken as a dominion. There is no desire to humiliate India, or to treat Indians as inferior. But there are others among the British especially when they go abroad, who are determined to make just that distinction. They still hold what I have called a "white race" religion. Just as the Nazis are taught the pure "Aryan" doctrine, so Englishmen abroad are taught assiduously that the "white" race must always be superior, and must never tolerate equality. It is, perhaps, too wide an assumption to make, but in my own residence in the East has taught me to believe that if once this arrogance of the "white" race could be overcome, all other difficulties might be removed and a settlement might be reached. We are followers of One Who said these words to us for our example: "The Kings of the Gentiles rule over them, and they authorities, take the name of "Benefactors;' but so with you, He who is greatest among you must be like the youngest, and he who is chief like a servant. Which is the greater, guest or servant? Is it not the guest? But I am among you as a servant!" (Luke xxii. 25 Moffatt).

"When we have learnt that prestige, the Indian problem can be easily settled.

Hon'ble Sastri put it once in the case of South Africa in dealing with the non-white races as it applies in the case of India.

Reverend Andrews' Activities

The Rev. C. F. Andrews has been commissioned to write a life of Christ. His book will be related to the East as well as the West, and will be translated into the languages of a number of the principal countries of the Near and Far East. Mr. Andrews left England for Bombay a few days ago. After a short stay in India he will go to Palestine to start his book. He will stay in Palestine for a year.

Hopes Of Federation In India Rapidly Diminishing

Hopes of introducing a Federation of India under the new constitution by April, 1938, are rapidly diminishing despite the amazing energy with which the Viceroy is labouring for the Federation plan. According to a reliable authority quoted by *The Morning Post* the Government of India has decided to postpone Federation and owing to our present political events the inauguration even in April, 1938, may not be [illegible]. Although the Congress decision to form Ministries suggests there may not be insuperable obstacles to the inauguration of Federation no one is in a position to count definitely on the Provincial constitution working without a breakdown. On the contrary well-informed circles consider there is an immense risk of Congress hostility forcing a breakdown.

Had Enough Of 'Divide et Impera'

Furthermore, Congress in the six Provincial Legislatures, it is believed, will make every attempt to checkmate the inauguration of Federation. The newly formed Congress Cabinets all over India are making a gesture of unity to India's Moslems. In each Cabinet one or more Ministries are reported to have been deliberately left vacant for Moslems to fill if they wish. Prominent Moslems in many parts of the country have already responded by resigning from sectarian organisations and signing the Congress pledge to work for Indian independence. Congress leaders advance the view that Britain had too long profited by applying the principle of *divide et impera*, encouraging fog differences between Hindus and Moslems states the *Natal Advertiser's* London correspondent.

Indian Opinion

FRIDAY, JULY 23RD, 1937

Indians In South Africa

It is time that the leaders of the Indian community in South Africa indulged a little in introspection. For, if they themselves are not right the community will never be right. It is the leaders who are to blame for the backwardness or the downfall of the masses. We hold the strong view that in recent years demoralisation has set in among the leaders to a very large extent. They are working more for glory than with an ideal to serve. They seem to make big things of insignificant things where their own interests are served or some glorification is to be had. They will ignore big things where simple service is required without any glorification.

The rich are concerned about safeguarding their own interests. Their services for the poor are only to the extent that they can gain their support in getting their own interests served. Those high principles that we cherished when Mahatma Gandhi was in this country and were prepared to stake everything to stand by those principles, are now, one by one, being thrown overboard by our present leaders. They are eloquent in talking about those principles, they are eloquent in denouncing the authorities for the insulting treatment meted out to their brethren, but when the actual time for suffering for upholding those principles come they will blame the community for not being prepared to fight and will accept mere compromises which are dishonourable to themselves, to the community whom they are supposed to lead and to the whole Indian nation.

The segregation idea is crystallising in South Africa, said Senator Rheinallt Jones the other night at a meeting of the Joint Councils of Europeans, Coloured, Natives and Indians. What are we Indians doing to fight that scourge? We had fought all these years but we are tired of persevering any longer and the authorities are taking advantage of our weakness and we have been almost conquered. Our leaders in the Transvaal have been lured by the bait of the right of ownership of property in segregated areas and, leaving aside the question of principle, they have begun bargaining with the authorities over the right of ownership of land and if at all feasible, a few magnates in our community would be quite prepared to form a syndicate and buy out the whole area proposed for the segregation of Indians and relieve the authorities of the burden of running it. And the result would be, as it already is to a certain extent in the Transvaal, that the poor would be at the mercy of the rich. We are not saying things on assumption. These are actual facts taking place in the Transvaal. At an informal meeting of some of the Johannesburg City Councillors and the Indian community on the question of the proposed areas for the segregation of Indians, the discussion took place on these very same lines. Some of the leaders suggested that they should be given unfettered rights to own land in those areas while others expressed the fear that in that case all the land would go in the hands of the rich and the poor would be at their mercy.

We have been rather outspoken but with the best of intentions. These thoughts have sprung in our mind by pondering over the anxious thought given in regard to our destiny in this country by our people in the Motherland as represented in Pandit Jawaharlal Nehru's messages reproduced elsewhere in this issue. Says Pandit Jawaharlal Nehru:

> "We in India must not neglect our countrymen abroad. If we will not succour them in time of need, who will?"

Are we entitled to all this love, all this care from one who is overburdened with anxiety in moulding the destiny of the three hundred and thirty five millions of our poor brethren in India? A drop in the ocean as we are in this country, have we merited this love and care from the Motherland? What heroic deeds, what anxious thoughts, what material sacrifices have we undergone to merit any help from anyone? No, we have merited scorn and kicking, we have merited all the humiliations that are inflicted upon us by the Union Authorities but we have not merited any love and care from our Motherland.

In another message Pandit Jawaharlal reminds us:

> "Wherever in this wide world there goes an Indian, there also goes a bit of India with him, and he may not forget this or ignore it. By his action India will be judged. He has it in his power to some extent to bring credit or discredit to his country. Let him keep this in mind always."

Have we kept this in mind? Have our deeds been such as to create a feeling of respect for India in the minds of the people of this country? It is very doubtful.

All these things require serious thought and introspection. Unless we can shed all arrogance and hypocrisy from within us and determine to unite and work with a spirit of sacrifice for our salvation, we see a very dark future for our countrymen in South Africa.

Fountain of Wisdom

When politicians bid for the votes of certain classes by offering them special advantages at the public expense they are committing treason against democracy.

—Mr. Henry Snell in India.

SENATOR RHEINALLT JONES ON RACIAL LEGISLATION

SENATOR RHEINALLT JONES, who has been elected as one of the senators to represent the Transvaal by the Natives to represent their case in Parliament, addressed a meeting of the Joint Council of Indians, Natives and Coloureds held at the Bantu Social Centre, Victoria Street, Durban, on Monday night, Mr. D. G. Shepstone, Chairman of the Joint European and Bantu Council, presided and prominent members of the European, Indian, Coloured and Native communities were present.

Senator Rheinallt Jones dealt with all legislation that had been passed during the present year dealing with racial discrimination. The Aliens Bill, he said, had introduced the Jewish people as a special racial block into South African politics for the first time. The Senator dealt in detail with the Native legislation which had caused so much commotion throughout the country, and explained how several sections had been somewhat modified. Senator Jones also referred to the Mixed Marriages Bill, the White Women Employment Bill, the Transvaal Asiatic Land Bill and explained how they had been dropped. After a great deal of criticism and he also referred to the Marketing Bill and the Unbeneficial Occupation of Land Bill, which, though not directly racial, were capable of being racial in their administration.

The Senator said there were indications that racial divisions were beginning to harden and this should be carefully watched.

The Agent-General On Race Segregation

Sir Syed Raza Ali, the Agent-General for India, who was also present at the meeting strongly criticised recent efforts in South Africa to increase race segregation.

He said that recently a motion had been passed by the Cape Provincial Council advocating the residential segregation of the Coloured community and expressing the view that legislation should be framed for the purpose.

"When I read that I thought the last flickering ray of liberalism was going out. But Capetown, that home of liberalism, has given some hope. At a recent meeting of the Capetown City Council a resolution was passed saying that the City Council did not stand in need of any such resolution and that if legislation on the subject was passed the City Council was not in a position to make use of it. That was a slap in the face for the Provincial Council. I hear that there is little likelihood of the subject being dealt with until January next year, and until then the sword must hang over our heads. It is to be hoped that places like Port Elizabeth, East London and Kimberley will support Capetown. In which case it will be extremely difficult for the Provincial Council to continue.

"Every citizen of South Africa must consider how far the principles of segregation are going to apply in South Africa. My study of the position is this:—

"Considerable material progress has been made in South Africa since I first knew it. The main European political parties have managed to save—or should I say patch up—their difficulties and to give a lead to the country. But the real problem remains unsolved.

"It seems that a certain section of the community has made up its mind that it cannot be happy or have a place in the sun unless the principle of segregation is pushed from the depths of the earth to the heavens above. It is not a question of political rights.

"What will be the consequences of provision of a separate register for Native voters in the Cape I shudder to think. At the time of the controversy I refrained from making any statement because the people I am here to represent were not involved. But I have had experience of dual representation.

"In my country we have two electorates, one for Mohammedans and another for Hindus. That happens to favour the Mohammedan community, of which I am a member, but I must say that this suppression of interests of the various communities whose real interests are identical has brought great cruelty and is not leading to the consolidation of India as a whole nation.

"You will find that the bitterness you expected will not be within your own race and there will be greater opposition between the European and the Native. Segregation is extended to sports, technical colleges and industry—in fact in all spheres of corporate life which go to make up the community."

Several questions were asked from the audience which were answered by the lecturer, and the very interesting meeting terminated at 10.30 p.m.

S. AIDAN'S HOSPITAL

PERSONS passing S. Aidan's Hospital, Centenary Road, Durban, will be surprised to see additional new buildings in course of erection. By the generosity of the R. K. Khan Hospital and Dispensary Trustees, a large ward to be known as the Rahim Karim Ward, is being built, and private wards are being provided by Messrs. M. A. and M. H. Motala, and by the Trustees of the late Mr. Munsamy's Estate.

The old hospital in Cross Street had accommodation for 15 beds. When the buildings now under construction are completed, the present hospital will accommodate 63 beds. This generosity on the part of the members of the community is most praiseworthy. Among the outstanding gifts made when the hospital was being built two years ago, were Misses Godfrey's gift for Children's Ward, fully equipped; a Private Ward donated by Mr. Davis, and generous gifts from Sir Maharaj and Lady Kunwarani Maharaj Singh, Mr. Mahomed Ebrahim, and the late Mr. B. M. Singh. On behalf of the hospital authorities we desire to express our deepest sympathies with the relatives of this large-hearted friend who has now passed to his rest.

It is a matter of deep gratitude that hospital facilities in Durban have improved in the last two years almost beyond recognition. The King Edward VIII Hospital and Clearing Station are doing excellent work, yet the demand for more and more beds at S. Aidan's Hospital ever increases. This is a most welcome sign of the confidence placed in hospitals by the community.

More than £50,000 has been expended on the building of S. Aidan's Hospital and we desire to express our grateful thanks to those whose generosity has made this possible.

W. H. SATCHWELL,
Priest-in-charge.

COLOUR BAR ACT CONDEMNED

"UNCHRISTIAN AND UNFAIR"

A STRONG plea was made by the Rev. Frank Oldrieve in his sermon on "The Nation God Wants" at the Baptist Church, Maritzburg, last Sunday, that the churches should take a definite stand against the discrimination on account of colour. Mr. Oldrieve said that the Bible had a great deal to say about nations and what they ought to be and do.

There must first be the recognition of several facts such as these—that God was not interested in the colour of a man's skin. "God hath made of one blood all nations of men to dwell on the face of the earth," was what the apostle Paul said at Athens. God was not interested in language, for originally all men spoke one language; nor was He interested in racial characteristics, nor in national customs, differences of food or clothing—things which generally depended on the climate of the country in which an individual lived. But God was interested, however, in what nations were, and He had definitely said what He wanted nations to be.

Three things were to be noted. Not legal justice only—of course there would be that—but individual and corporate justice. In every community there was bound to be differences between the members of the community, due to birth, education, work, or individual tastes. There were also difficulties due to prejudice, interest, rights and privileges. These difficulties were specially noticeable in South Africa, where there were the four great classes.

The figures in the 1936 census were: Europeans, 2,003,512, 20.9 per cent of the population; Natives, 6,597,241, 68.8; Coloureds, 767,983, 8.0; Asiatics, 219,928, 2.3. There was considerable tension between these sections of the community, and the socialism prevalent was unchristian.

Dr Dube, the Zulu leader, speaking in Durban last week, had pleaded for justice and a fair opportunity to make progress; the natives were not expecting social equality. The ideal, so the speaker said, was that every racial group should have full and free opportunity to develop. The aim should be to create in our land a Christian civilisation in which men can live without fear of poverty, social ostracism, or insult on account of what they cannot alter, the colour of their skin.

Mr. J. H. Holmeyr, also speaking in Durban recently, had said: "In the Bible you find the conception of white and black living side by side in harmony as useful citizens of a country, and that conception is the only solution to the native problem."

That conception, said Mr. Holmeyr, of the white and black man side by side, living in harmony and working for the common good of South Africa, was the only conception that could prevail, and in bringing it about there was no stronger factor than the Bible.

Mr. Oldrieve stigmatised the Colour Bar Act as undemocratic and said that it was working against the Native and the Indian most unfairly.

COLOUR MANIACS

The *Bombay Sentinel* dated June 18, contains the following leading article under the above caption:

THERE is much justified dissatisfaction among South African citizens at the weakness exhibited by the Government of India in dealing with questions which have an intimate connection with their status, rights, self-respect, honour and even their very existence in South Africa.

The Government of South Africa have shown themselves incapable of honouring their own solemn agreement known as the "Gentleman's Agreement" into which they entered with the Government of India. There are constant, deliberate and flagrant breaches of it, and the sooner it is publicly repudiated the better it will be for Indians.

Mean Devices

As INDIAN OPINION persistently points out, though the Indian community in South Africa is "recognised as part of the Union's permanent population" and promises have been given "to assist them on becoming full-fledged citizens of South Africa," mean devices are employed to deprive them of their existing rights.

That is apparent from the two committees which are likely to be appointed at the behest of Mr. Pirow, though Mr Holmeyr himself, the Minister of the Interior, is fully satisfied with the attitude of Indians.

We agree with the South African Journal that the timidity displayed by the Government of India only gives Indians in South Africa "a false sense of security, while in reality the position is hopelessly being undermined." The journal very properly asks Government for "frankness and fearlessness and not timidity," as they will pay in the end. There is little difference between the Indian public and the Government on this question and the Government must take a bolder attitude in their dealings with men who are temperamental colour-monomes. That is apparent from the speeches of Mr. Pirow, an implacable enemy of Indians and all coloured peoples. Speaking the other day, he said: "The policy of South Africa was to give the native every opportunity of development, but under no circumstances would he be given social or political equality, which, in its turn, would result in the creation of a bastard race."

Lynching

Obviously Mr. Pirow has a considerable following behind him and he was not speaking for himself alone. In considering the position of Indians in South Africa one has to take into account the attitude of such men, which is growing worse everyday. A section of two millions of whites have been keeping back more than six millions of coloured people in South Africa, and such an unnatural position cannot and ought not to last. The only result of such inhuman policy is that it inflames the minds of the lower strata of whites, who are unable to think for themselves and who take their cue from men like Mr. Pirow. There has already been a case of lynching a Negro, because he was charged with murdering a white man.

These white farmers are setting a dangerous example to the coloured people in South Africa by their contempt of and disregard for law and the more civilised methods of dealing with the accused. If they thus take the law into their hands, they are placing a similar temptation in the hands of the weak, though more numerous but unarmed, black races.

Playing With Fire

If this is not causing bitter race antagonism in South Africa, a country which belongs to the coloured races, then we wonder what else it is. Mr. Pirow and his other friends are playing with fire. We would ask the Government to deal with the position firmly, for they are up against people whose mind is wholly warped by their colour prejudices and become incapable of doing justice to Indians.

TWO OLD FRIENDS MEET AFTER TWENTY-THREE YEARS

"SHED YOUR CATSKINS"

The following is the continued description given by Mr. Mahadev Desai in *Harijan* in connection with Mr Kallenbach's visit:—

I forgot to tell the reader that Mr Kallenbach is a princely giver, and believes in earning in order to give. Nothing impresses him so much as giving away what one prizes most, and he wants to listen about those who can thus give away. During his itinerary in Europe two of the many places he visited as places of pilgrimage were the birth-place of Ruskin, and Perugia and Assisi hallowed by the name of St. Francis. His longest stay was in Palestine hallowed by the foot-steps of the Prince of Peace who demonstrated to the world that greater love hath no man than he that gives away his life for the sake of his fellowmen. That giving oneself away is perhaps the finest thing that he has seen about Gandhiji, and that constitutes his strongest link with him. Almost the very last thing he did on arrival at Rajkot was to place a score of orders with me for a set of volumes of Gandhiji's Autobiography to be sent to various friends in all parts of Europe and South Africa. Do a trifling little good turn to him and he would embarrass you by returning it tenfold. The simple lines of Shamalbhatt the Gujarati poet, which left an indelible impression on Gandhiji, would almost seem to be Mr Kallenbach's motto:

For a bowl of water give a goodly meal;
For a kindly greeting bow thou down with zeal;
For a simple penny pay thou back with gold;
If thy life be rescued, life do not withhold.
Thus the words and actions of the wise regard;
Every little service tenfold they reward,
But the truly noble know all men as one
And return with gladness good for evil done.

And perhaps the vividest impression left on his mind by some of the incidents in Gandhiji's life was by Mir Alam's attack on Gandhiji and how Gandhiji reacted to it, and by Gandhiji's various fasts, the earliest of which he began almost under Mr. Kallenbach's roof. (I may mention in passing that Mr Kallenbach also fasted all the days of that 'epic fast' of 1932.)

But you must express your surprise at the way in which he gives away things, he tells you a story he heard from Gandhiji and which he says he has repeated hundreds of times. And this is the story:

Years ago there was a man who had retired to a cave where he lived untroubled by all cares, unencumbered by any belongings. When he wanted food he went out in the forest in search for it, and when he was thirsty drank it from the nearest spring. One day he was visited by his brother who left him a present of rich catskins. They were so smooth and soft that they captivated his imagination. He could think of

Why Congress Party Accepts Office

Mahatma Gandhi Clears The Air

A Reuter's message from Poona states:

WRITING in his weekly paper, *Harijan*, Mahatma Gandhi states that the acceptance of office by Congress does not mean that the Party intends to work the India Act.

It is a serious attempt on the one hand, he says, to avoid a bloody revolution, and, on the other, to avoid mass civil disobedience on a scale hitherto unattempted.

It is possible to construe the Act as an attempt, however limited and feeble, to replace the rule of the sword by the rule of the majority.

The Congress' objective can easily be achieved and by refraining from the use of the Act in the manner intended.

nothing else and when the next morning he went out to hunt for his food he could not make up his mind to go without taking proper care of keeping the catskins secure from possible thieves. Before when he went out he left the cave open, for he had nothing to protect. Now he had to place a huge stone at the mouth of the cave to save the catskins from thieves. And though he did go out, his heart was not in the hunt, but in the catskins. He wondered whether it was at all proper to have left the catskins behind and why he should not have rather worn them on his body when he went out. His son however, knew better, he found out why his father was so sore distraught. He told him: "It is these wretched catskins that have deprived us of all happiness. It is they that came to cast a shadow of misery over our care-free life. Why not shed these bringers of misery?" And so they chucked them.

"I happen to have numerous catskins," says Mr Kallenbach with a twinkle of humour in his eyes, "and I go on shedding them." Verily the rare souls that laid down their lives for their fellowmen did not regard the human tabernacle as any better than a catskin.

The Gospel Of A Simple Life

That is why the gospel of a simple life appeals to him most—simplicity not for its own sake but for the sake of a higher purpose that life has to fulfil. He has lived in the lap of luxury, has travelled through Europe to Asia in his own car, and earned a lot and spent a lot. But his life is incredibly simple. "Those of you," he says, "who in imitation of Westerners take to clothes and habits of dress for which there is no excuse in the Indian climate are surely mistaken. A better thing than the flowing *khes* allowing plenty of fresh air to every pore of your body was not devised for the Indian climate." And he has learnt how to wear a *dhoti* properly and remains bare bodied and bare-footed for practically the whole day. He has been a teetotaller, a vegetarian and a non-smoker ever since he met Gandhiji, and does not care for either tea or coffee or any of the Western amenities that we thought we should provide for him. The music of the spinning wheel has fascinated him, he has almost learnt to spin, and whilst he thinks of spinning as a recreation from the tedium of office routine when he goes back to South Africa, he is going to arrange for someone from Palestine to come and study the whole process of khadi-making in order to be able to introduce it among the indigent Jews there. He is a Jew and has, among other things, pledged himself to work for the welfare of the Jews. He is proud to call himself a Jew, but would prefer not to be known as a German. Like Tolstoy, I suppose, he would say 'I was a German.'

(To be continued.)

PANDIT RISHIRAM

A WELL-KNOWN VEDIC MISSIONARY VISITS SOUTH AFRICA

PANDIT RISHIRAM, a prominent Hindu Vedic Missionary, who attended the World's Congress of Faiths held in London last year, after a lengthy tour of Europe, and after having established in the course of his missionary activities a cultural centre in London, has arrived last Sunday in Durban. He is the honoured guest of Mr Otmal of Messrs Bombay Bazaar. A welcome reception was held in his honour under the auspices of the South African Hindu Maha Sabha at the Parsee Rustomjee Hall on Sunday afternoon. Mr. S. M. Patel, president of the Sabha, presided over a packed gathering. After delivering his welcome speech, the president introduced the Panditji. Other speeches of welcome were made by Messrs V. S. Chetty, M. B. Naik, R. B. Chetty, Pandit Indra B. D. Lalla, P. G. Desai, M. M. Ismail, Nanackum Pillay, A. I. Kajee, B. N. Naidoo, K. Satyapal, S. R. Naidoo, C. R. Naidoo, S. Rustomjee and A. K. Lachhi.

Pandit Rishiram, in the course of a very interesting speech, said it was to the great credit of the South African Indians that though separated by thousands of miles from the mother country they still cherished Indian ideals and were prepared to assimilate them.

He was in Europe for a year and he had seen gatherings of people of different religions who had felt that mere political or social adjustment would not take them far in the solutions of world problems, but a spirit of unity emanating from true religion was very necessary. In this they needed the help of India. Mahatma Gandhi was a world figure to-day which was not a small credit to India. He was admired for his high and noble principles by all. Panditji spoke on the dignity of human personality. He said: "We cannot fortify ourselves with barriers. There was a common humanity, not only White or Brown or Black. There was a goodness of human nature and Indians should show to the rest of this country that by their right conduct and right living Indian traditions and culture would be appreciated in this country. There was not light but one's own self. Elevate yourselves by your own exertion."

Concluding the Panditji said he was very pleased to have been able to visit his countrymen in this land. He did not come for any collections. He did not believe much in talking speeches. He would wish to meet people individually and whatever services he was capable of rendering were at their disposal during the short period that he would be staying amongst them.

Pandit Rishiram delivered lectures on Wednesday and Thursday on "The Great Urge of Human Personality" and "The Essential Nature of Human Personality" at the Parsee Rustomjee Hall, Queen Street, Durban, and his third lecture on "The Development of Human Personality" will be delivered at 8.30 p.m. to-night at the same place when Mr. Maurice Webb will preside.

Things In General

Woman Cabinet Minister In India

MISS VIJAI PANDIT, sister of Pandit Jawaharlal Nehru, is included in the new Congress Ministry in the United Provinces. Mrs. Pandit will be the first woman Cabinet Minister in India.

This should open the eyes of Europeans in South Africa who, in defence of their ill-treatment towards Indians, very often compare treatment of Indians not in their own country. Does it not appear strange that when an Indian woman can become a member of the Cabinet in India, Indians in South Africa are deemed unfit to enjoy the franchise. In fact when Indians were deprived of the Parliamentary vote the reason given for doing so was that they did not enjoy the franchise in their own country. Well, it could at least be said that times have now changed and, in fact, South Africa stands, in this respect, backward of India in that there is no white woman here as a member of the Cabinet.

Notes On The Mines

At the end of June 30, some 311,905 Africans were in jobs on the gold, coal and other mines of the Transvaal. Of these 72,950 were on the gold mines; 15,500 on the coal mines, and 816 on other mines.

Rhodesia Builds New Military Air Base

A military air base, which will be of great strategic importance to the Union Air Force in time of war, is being constructed a few miles from Salisbury. This airport will be the base of the Rhodesian air fleet which, at present, consists of six machines on loan from the British Government.

Official's Free Rides Cost Johannesburg £40,000 A Year

In spite of the fact that Johannesburg spends almost £10,000 on locomotion allowances for its Mayor, councillors and officials, when the next Estimates are being considered, this amount may be even larger. Each year the sums voted for motor allowances and travelling expenses increase, because, it is stated, work is increasing. At present motor car expenses for officials alone amount to about £16,000, and some heads of departments receive sums exceeding £15 per month. Allowances are only for travel in or near the city.

Young Men's Muslim Association

A general meeting of the Young Men's Muslim Association will be held at the Bar Restaurant (upstairs), Grey Street, Durban, at 7.30 p.m. on Sunday July 25. Agenda: Annual accounts and reports; election of officials, and general.

Indian Society's Loyal Message To The King

The following message has been received by Mr. M. V. S. Padayachee President of the Veerabala Sabhiya Sangam Society — "The Private Secretary is commanded by the King to convey an expression of thanks to the officials and members of the Veerabala Sabhiya Sangam Society, Maritzburg, for their messages of loyal assurance on the occasion of their Majesties' Coronation."

Train Disaster In India

Hundred and seven persons are officially reported to have been killed and 66 injured when the Punjab Mail express was derailed near Patna. While the cause of the disaster has not been ascertained sabotage is suspected. Upturned rails indicate that the lines were probably tampered with. All Europeans on the train were safe states Reuter from Calcutta.

Nizamia Muslim Society

A committee meeting of the Nizamia Muslim Society was held in Maritzburg on Wednesday, July 14. It was unanimously decided to give a farewell reception to Moulana A. R. Ansari, Patron and foundation member of the society, who will be leaving for India shortly. The reception will be given on Sunday, July 25, at the Mistress Hall, Maritzburg.

Scheme To Clear Beggars From Streets

A scheme for dealing with beggars, professional mendicants and in many instances deserving people who have not the means of maintaining a reasonable standard of living by their own efforts, is being tested in Johannesburg by a branch of the Social Service Association of South Africa. It is believed that the system will eventually clear the streets of a considerable number of mendicants. Circulars have been sent to business houses and to individuals stating that they will be provided with 50 numbered notes addressed to the branch, and that all that is required of them is that an applicant for assistance should be handed one of these notes. It is believed that professional beggars, knowing that they will only receive another note if they make a second application to the same source, will fail to do so. In return for this service the Branch requires that the business house or individual served in this way should pay 10s. a year for membership of the Branch. Applicants to the Association's Branch will be assisted with food, clothing and, if necessary, employment.

Eid Stamps

In connection with the forthcoming issue of the Eid stamps, the Young Men's Muslim Association wishes to announce that it has been decided to change the design of the current stamps. It welcomes the co-operation of the public in the way of suggestions or new designs. These designs should be commemorative of the Eid; they may, for instance, contain crescent or hands raised in prayer or some symbol of Islamic Brotherhood.

Unemployment At Its Lowest In Britain

Unemployment in Britain is at its lowest now since December, 1929. There are over 50,000 jobs "going begging." Employers throughout the country in the five weeks up to May 24 asked employment exchanges to fill 289,650 vacancies. The number filled was 242,498, which means that suitable workers could not be found in the districts where the jobs were, or that workers in other parts of the country were not prepared to move their homes. The latest total of unemployed, issued by the Ministry of Labour, is 1,451,330. This is 3,113 fewer than a month earlier.

Rand Native Poll Tax

This month £30,000 has been collected in Native poll tax in Johannesburg at £1 per head. Prosecutions for failure to pay tax and for breaking the pass laws have risen sharply in the Native Criminal Court. While the average number of prosecutions a day in Johannesburg is about 100 for these offences last month the average soared to 207.

British Colonies And The 'Have-Not' Nations

Speaking at the West Indies dinner in London at which the Duke of Kent was the principal guest, says Reuter, Mr. Winston Churchill referred to the modern talk of giving away Colonies to "have-not nations," or an international committee. He said he hoped before any decision was taken by Britain that the wishes of the various colonies would be ascertained. He was confident that they would unite in saying that they would use every atom of energy to remain under the nationality and freedom of the British flag.

S. AIDAN'S BOYS' SCHOOL (SYDENHAM)

THIRTY-FOUR years ago pioneers in the field of Indian education were busy at Sydenham, erecting buildings to accommodate the growing number of boys seeking education. Dr. Booth, Mr. S. Godfrey and others had been at work in the field many years earlier, but it was not till 1903 that a really solid building was erected. The buildings, known for years as S. Aidan's College, were built at a great cost to the Mission. For more than three decades they have served generation after generation of scholars. Builders in those days built well, but they had not then such liberal ideas about light, ventilation, and floor space as we have now, and the Education Department closed its eyes when over-crowding became necessary. Now things are different and it has become necessary to make great structural alterations. Since the scholars went home in June the old walls that in holiday time have become so accustomed to their holiday sepulchral silence, have resounded to the music of hammers and saws: iron, concrete and bricks are replacing wood, and new windows and doors are appearing in solid walls.

Middle-aged and old men are to be found in all parts of the Union and far beyond the shores of South Africa who look back with gratitude and affection to their early days at "the College," their Alma Mater.

A sum of £500 is needed for this work of re-construction and extension. The Manager and Staff of the School make an appeal to old scholars to help in raising this sum. Please show your appreciation of the old "College" by sending a donation to the Headmaster (Mr. W. S. Seathal, 166, Kenilworth Road, Durban) or to the Manager, (Rev. W. H. Satchell, 13, Bewley Grove, Durban.)

The Editor has kindly consented to publish a list of the names of all donors of sum of £1 and upwards.

W. H. SATCHELL.
Manager S. Aidan's Schools.
Sydenham.

DEATH OF MR. B. M. SINGH

A GLOOM was cast over the Hindustani section of the community especially when the sad news of the death of Mr. B. M. Singh was flashed out last Friday night. Mr. Singh had been ailing for the last few months and his death took place at "Lions' Den", his Mayville residence. He was a prominent member of the Indian community and being one of the descendants of Indian immigrants he had always at heart the welfare of those poor people. Very few funerals have been so largely attended by all sections of the community both rich and poor including a number of Europeans, as was Mr. B. M. Singh's, last Saturday afternoon, at the Cato Manor Cemetery where his remains were interred. The procession was about half a mile long and was evidence of the deceased's popularity among his people. His many activities in the interests of his community included the establishment of the Aryan Benevolent Home, and the Arya Yuvak Sabha Government-aided Indian School, of which he was a manager. He was a trustee of the Durban Hindu Temple, Somtseu Road, and recently gave a large sum towards the building of an orphanage and school buildings. He was a chairman of the committee of the Cato Manor Indian Cemetery. Liberal contributions were made by him to Sastri College, St. Aidan's Hospital, the Aryan Benevolent Home and other institutions. Socially, he entertained liberally, receiving important deputations and notable visitors from overseas. In business, he had interests in Singh's Station Market, the Cato Manor Quarries, the African Carting Company and the Estate B. M. Singh's wood and coal yard.

Educated at the Boys' Model School, Smith Street, he completed his studies at the Higher Grade Indian School. As a young man he was an accomplished athlete, winning several cycle championships, and taking an active part in soccer and cricket. A floating trophy was given by him to the Natal Indian Football Association. Mr. Singh leaves a wife, brother and many other relatives to mourn his loss. We offer them our heartfelt sympathy.

India Letter

[EXTRACTS FROM A. I. C. C. FORTNIGHTLY LETTER]

How Did The Present Crisis Of The Constitution Arise?

WHITEHALL had previously answered: (1) The Congress was ignorant of the scope and provisions of the Government of India Act and, so, made an impossible demand; (2) The principle of responsible self-government was repugnant to the Indian people and they were, therefore, impatient at the manner of its organic growth. It was soon felt that these arguments will not serve the purpose; (3) A third was advanced to show that the Congress was bullied into the position of deadlock by President Nehru and the Left. All these arguments are sheer propaganda and therefore do not help in the understanding of the origin of the present crisis. In fact, the origin is very simple. The crisis in the constitution arose because the constitution was utterly unacceptable. The Congress has absolute majorities in provinces embracing two-thirds of the entire population and, in these provinces, the unacceptability of the constitution led to resignations.

Why Is The Constitution Unacceptable?

It is framed by the British Parliament. The Congress stands by the principle of the full sovereignty of the Indian people and a Constituent Assembly incorporating this principle can alone frame the Indian constitution; (2) The Executive (Governors etc.) representative of British sovereignty, is armed with special powers and responsibilities. The Governors can effectively interfere with the activities of the provincial cabinets and so set at naught the will of the Indian masses; (3) The constitution provides for a franchise and a composition of the Legislatures which is both limited, sectional and reactionary. Participation in the elections was on even on such a basis and yet the Congress succeeded as few other organisations of world democracy had done before. All these elements of unacceptability of the present constitution are also such as perpetuate the exploitation of the Indian masses in the interests of British Imperialism. Behind the demand for assurances from the Governor that he will not set aside the advice of ministers in regard to their constitutional activities lay the fight of the nation against the special powers of an executive representative of British Imperialism. Consequent upon the huge majorities in the elections, that was the only possible development in the struggle for freedom. A fight on the issue of British supremacy versus Indian sovereignty is the culminating point and this can only be reached after certain preparatory stages have been gone through. But even in regard to the special powers of the Executive there are two possible courses of action; the one that Congress adopted and the other would have been an absolute denial to accept office and thus force the suspension of the constitution.

Why Did Congress Agree On Conditional Acceptance of Office?

We may take up first the answers of the bureaucracy and its associates both here and in England. (1) The spoils of office and the power of patronage and these two would have materially improved the condition of Congressmen as also extended their influence in the country; (2) There is a considerable section in the Congress which wants to cash its sacrifices, for howsoever short a time. These answers may be dismissed as inadequate, for, howsoever enlightening they may be as to the motives of a few who may do not explain the real origin and implications of the Congress policy of office-acceptance; (3) The Congress wants to do some immediate good to the masses. There is but limited scope for it under the new constitution. Consistent with the Congress policy of liquidating British Imperialism, if this good is likely to be effected, a trial should be given; (4) The country is not yet prepared for civil disobedience or mass direct action. The suspension of the constitution is already forces such as programme of civil disobedience. Between now and such a suspension, a period of conditional office acceptance must elapse. This will prepare the country; (5) A partial transfer of power from Parliament to the Indian people can perhaps be effected through this constitutional castration of Governors' powers. This, of course, is, therefore, in the interests of "peace and friendliness."

B. W. CANEY
Jeweller
166 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

Why Does Not Government Give The Demanded Assurances?

There are [illegible] section of the Congress organisation is likely to split away from the Congress if it does not abandon its present stand on office-acceptance; (2) The Government is prepared to meet the crisis, when such arises, of civil disobedience. The first surmise is unfounded and, in regard the second, no government except at the point of abdication or surrender ever thought its collapse likely; (3) The demand for assurances goes both against British prestige and the principle of Parliament's sovereignty. The crisis of the constitution is expressive of the major crisis of Indo-British relationship. To-day it is restricted to the special powers of the British controlled executive. But there is no knowing when it may pass over to the wider plane.

When Japan Invades India

Some people are beset with the anxiety about what will happen to India when the British evacuate India or are forced to leave and Japan carries out an invasion. President Nehru had to answer this anxiety during his Malaya tour. Once before, in a conversation at Allahabad, he had occasion to [illegible] question and [illegible] The [illegible] on the British in India presupposes an advanced stage of organised strength of the Indian people. Free India will also have a broad-based its defences on the will of the entire people. In place of a limited mercenary army, we will have people's militia. Japan cannot therefore have it her own way; (2) The thirst of the Japanese imperialists drive them and cannot [illegible] Chinese opposition. No doubt, the Tanaka Memorandum of Japanese ambitions to overlordship of the East is widely supposed to govern Japanese military policies. Japan however is too late in subduing China. One may not expect the Japanese to respect their drive into India with such a vital gap in the continuity of their communications; (3) The aggressive policies of a nation are greatly dependent on delicate balancing of international relations. Japan may cast covetous looks on Free India but other Powers may not permit her to launch on a career of aggression. There are many independent States like Switzerland and Holland and their defences may be no match to the armed might of Germany or Italy and yet violation of their territory may involve serious consequences. There are other Far Eastern interests besides those of Japan and they will not stand by and permit another Manchukuo in India. These arguments must not be taken simply. There is one point that [illegible] bring together.

The Sporting World

Chetty Knocks Out Wolhuter

IN the non-European boxing at the Durban City Hall on Saturday last, Seaman Chetty knocked out Cecil Wolhuter, of Capetown, in the fourth round of their fight for the fly-weight championship of South Africa. The local fighter showed speed and a good punch. He opened a cut over Wolhuter's eye in the second round and dropped him for a short count before the gong. Wolhuter fought southpaw with a rugged, firm-footed style. In the third round the pair went hammer and tongs at each other. There was much wild hitting and considerable excitement among the crowd. Kid Vengan beat Kid Singh on points in an attractive fly-weight match. Romilly beat Thomas, and Kid Kahn beat Joe Aaron in a light-weight bout.

Thanks

Mr. S. L. Behardien, secretary of the Vertulam Temple F.C., wishes to thank the officials and members of the Stanger United F.C., for the kind hospitality and the enthusiastic reception which was accorded to his team which visited Stanger on Sunday last, and the match that was marked by a spirit of fine sportsmanship. He wishes also to thank Messrs. Bilchon and Sant, both, teachers of the Stanger Indian School, who took great trouble in arranging the cars, and also to the drivers of the three cars NT625, NT266 and NT73.

Springboks Defeat Australia

South Africa defeated Australia by 26 points to 17 in the second Test of rugby last Saturday. The Springboks played brilliant open rugby in the first half, when they scored 26 points, but injuries and the fact that Craven was playing forward and not always showing in the scrums caused a slackening in the second half. The Australians took full advantage of this tiring of the Springbok forwards and threat splendidly, scoring 11 points in that period, while the Springboks failed to add to their half-time score. There were some wild moments among the forwards, when boxing seemed the object rather than rugby, but these were checked and the game ended on a high note.

Indian Team For New Zealand

The Bengal Hockey Association has wholeheartedly welcomed the invitation of the New Zealand Hockey Association, extended to the Indian Hockey Federation for an All-India Team to visit the Dominion in 1938. This decision was reached at a Council meeting of the Bengal Hockey Association, held at O. C. C. Pavilion recently with Mr. G. C. Fletcher in the chair.

Tilden's Offer To Visit India

The All-India Lawn Tennis Association has received a cable from Tilden offering to visit India with Cochet and two other players during the coming cold weather. The matter is being considered by the Central Council of the Association.

Has Walked 116,900 Miles For A Bet

Captain Francis Butler, has been hiking for 17 years, during which time he has visited 14 countries. He has covered 116,900 miles and worn out 180 pairs of boots. Captain Butler is collecting material to write books. In 1919 he took up a bet with a fellow officer to hike in 14 countries and accept no lifts. In five months he will return to Canada to collect his wager, which was for £640.

Origin Of Cricket

Cricket is probably an adaptation of the now extinct game of stool-ball. This game was very popular during the fifteenth to eighteenth centuries. Two teams played, the equivalent of a batsman trying to stop the bowler from hitting the stool with his ball by catching, by no means an easy task. Scoring was according to the number of throws the bowler took before he hit the stool.

OUR TRIP TO AMERICA
BY
K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 5/-, postage and packing free from:-

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

The History
of The
Indian National Congress
(1885—1935)

In Khaddar binding with over thirteen pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire
and
How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price 2s.

To be had from:-

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

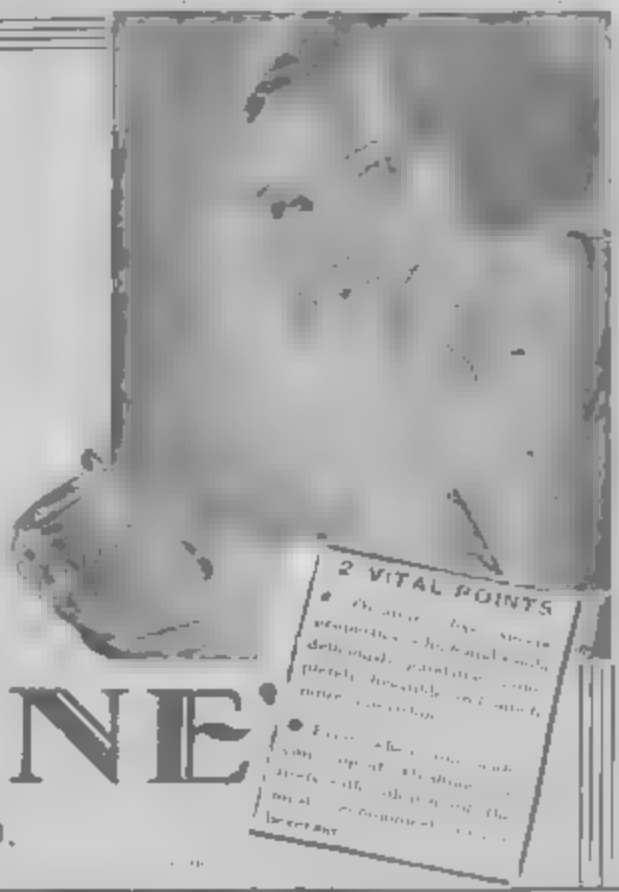
Yes . . . there is more in

'OVALTINE'

more in health giving Nourishment
more in quality—more in value

Just think what 'Ovaltine' gives you. It is in itself a scientifically complete and perfect food. It provides, in the most easily digestible form, every nutritive element essential to health. No other food beverage conveys such a wealth of nourishment so quickly to body, brain and nerves.

Because of the enormous world-wide sales of 'Ovaltine' you obtain the maximum of health giving nourishment at the lowest possible price. For all these reasons insist on Ovaltine—**quality always tells.**

'OVALTINE'

Manufactured by
A. WANDER LIMITED,
LONDON, ENGLAND.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Rama-krishna Order. Dedicated to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international Interest.

41st year from 1937

Annual subscription: Inland Rs. 4. Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

An invaluable practical guide for those who [illegible]. Cloth Bound. Price Re. 1/12.

Altar Flowers

Hymns with English translation. [illegible] Price Re. 1.4

The Religion A Philosophy Of The Gita
By Swami Sharvanandaji

Thought provoking discourses bringing out the inner significance of the [illegible] in each chapter of the Gita showing their practical [illegible]

Message Of Our Master

[illegible] Price Re.

Spiritual Talks

[illegible] Price Re. 1/4

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

—અરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

કેમ કે તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાડુ કવ્વાલ, ફાલુ કવ્વાલ, ફકીરફકીર આશા ફુજ, બાપ છોકરા, બાનકી બાઇ, દુલારી, બીજાઓના હિંદુસ્તાની, ગુજરાતી – બાલો ગઝલો, ભજનો અને બીજાની રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા નવા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા માલકોમાંનાં ઘણાંઓને નારીપામ પણ પડ્યું હતું તેથી કંટીના માલકાને આવા ભલામણ કરીશું ને પોતાના બાકીના વહેલાર ઓકડી આપવા બોલીએ કંટીના બાકીને બાકી રેકર્ડથી ઓળાને સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O BOX 1155.
117 FIELD STREET :: :: DURBAN.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે મળી શકશે.

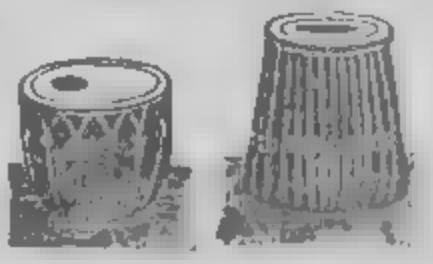

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, ગ્રેડકાસ્ટ મેગાફોન રેકોર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

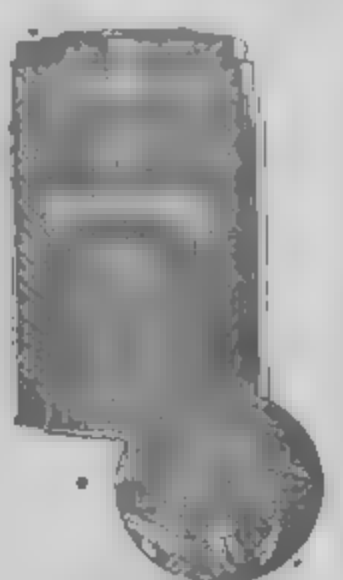
Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-0.
Double Reed From £3-5-0.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના વખતે
અને તેમની દેખરેખ નીચે ચાલતું

પુસ્તક ૩૫ મું. ડરબન, શુક્રવાર, તારીખ ૨૬ જુલાઇ ૧૯૩૬ અંક—૩૦.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૨૬ જુલાઇ ૧૯૩૬.

દક્ષિણ આફ્રિકાના હિંદીઓ

દક્ષિણ આફ્રિકાની હિંદી કોમના નેતા ઓએ જરા અંતરદૃષ્ટિ કરવાની જરૂર છે. કેમકે જો તેમાંજ નીચા નહિ ઊંચ તો કોમ કદી ઊંચી નહિ આવે જનતા પછાત રહે અથવા તેનું પતન થાય તો દોષ નેતાઓનોજ છે. અમારો એવો દૃઢ મત છે કે હમણાંના વર્ષોના નેતાઓમાં પ્રમુખ માંહેનો બહુના પસી ગયેલી છે. તેઓ સેવાભાવના કરતા નામને માટે કામ કરી રહ્યા છે. જ્યાં તેઓનો પોતાનો સ્વાર્થ સંપાતો હોય અથવા માન પામવાનો હોય ત્યાં તેઓ નજીવી વસ્તુ ખોને ઓછી મોટું સ્વરૂપ આપી દે છે અને જ્યાં મંડળોની પીના કેવળ સેવાને અર્થેજ સેવા કરવાની હોય છે તેવી બાબતોની તેઓ અવગણના કરે છે. ગરીબોને માટે ની તેઓની સેવાઓ એટલા પુરતીજ કે કે તેઓનો સ્વાર્થ સાધવાને તેઓનો તેઓને ટેકો મળી શકે. મહાત્મા ગાંધીજી આ દેશમાં હતા તે વખતે જે ઉચ્ચ શીદ્ધાંતિ સેવવામા આવતા હતા અને જેને આદર બહાલામાં બહાલી વસ્તુઓ નો ભોગ આપી દેવામાં આવતો હતો તેનો આજના નેતાઓ તરફની ઘોર પછી બેદ દેખી દેવામાં આવી રહ્યા છે. એ સિદ્ધાંતોની વાતો કરતાકરતાંજ તેના કરે ર અને પોતાના ભાઇઓ તરફ અપમાન ભરેલી વર્તણુક ભોગવવા માટે સત્તાધીશો ને તેઓ છટકારા બાપામા વધોડી શકે છે. પરંતુ જ્યારે એ સીદ્ધાંતોને બાજુપર મુકવા કરવાનો વખત આવે છે ત્યારે તેઓ લડવાની શક્તિ નહિ હોવાનો ઢોંગ કોમના ઉપર ઢાળી દે છે અને તેઓની બાબતમાં, કોમોની નેતાગીરી કરવાનો તેઓ દાવો કરે છે તે કોમનું અને અંતરના હીતની પણ બહુ અપમાન કરનારી કમાણીજ છે.

કરવાને તહેનાત થઇ જાય છે. સેનેટર રાજનોલ્ડ એન્ડ્રુસે થોડા દીવસ ઉપર બોલતા જણાવ્યું હતું કે સેટલમેંટનો ખ્યાલ હવે હિનપરસ્ટન પર કરતો જાય છે. આપણે દીલીના એ અનિષ્ટની સામે લડવાને કેટલુંક કરીએ છીએ? આટલા વર્ષો સુધી આપણે તેની સામે લડત ઉઠાવી હતી પરંતુ આજે આપણે મહેનત કરતાં કંટાળેલા દીસે અને સત્તાધીશો આપણી એ નબળાઇ નો લાભ ઉઠાવી રહ્યા છે અને આપણા ઉપર સગભગ જીત મેળવી ચુકયા છે.

ડરબનમાં આપણા ભાઇઓ આપણે માટે સ્વાધપણાં આવનાર ઇલાયદા સત્તા મંડળમાં જમીન માલીકીના હક મળવાની બાબતથી અંજાઇ ગયા છે અને શીદ્ધાંત નો સવાલ બાજુએ મૂકી જમીન માલીકીના હક ઉપર સત્તાધીશો સામે સોદો કરી રહ્યા છે. અને જે કાંઇ શકે તમ હોય તો થોડા જાજ માલદારો પોતાની સીનડી કેટ કરી હિંદીઓ માટે રાખવામાં આવનાર ઇલાયદા સત્તાઓ બદલા સરકારની પાસે થી ગરીબી લેવાને તૈયાર થઇ જાય અને સરકારને તેની ચીંતામાંથી મુક્ત કરી દે. અને તેનું પરિણામ, જાનના પાયા ઉપર આજે આવી રહ્યું છે તેમ, ગરીબોએ માલદારોની દયા પર નભવાનું આવે.

આ બધાની વસ્તુઓ અમે ગાન્ધતરપર મી રજુ નથી કરતા. ગુચવાયેલા હાલ વર્તી રહેલી ભારી સ્થીતી રજુ કરીએ છીએ. જેહાનીસબર્ગના કેટલાક સીધી કાઉન્સીલરો અને દીલી કોમના નેતાઓ વચ્ચે થોડા સમયપર બાજ બાબત ઉપર બાતચી ચલાવવા થઇ હતી. કેટલાક નેતાઓનો સુચવ્યું હતું કે તેઓને એવા ઇલાયદા સત્તાવાળા જમીન ગરીબીની બાબતે ૨૮ મંડળી જોઇએ ત્યારે બીજાઓનો એવી ઇચ્છા બતાવી કે જો એમ થાય તો સઘળી જમીન માલદારોના હાથમા ચાલી જાય અને ગરીબોને માલદારોની દયાપર નભવું પડે.

ઉપર અમે કેટલીક સ્પષ્ટ વાતો કરી ગયા છીએ પરંતુ તે સઘળ ચુક નિષ્ઠાથી ભરેલી છે. આ વિષયોને અમને આ અંકમાં અન્ય સ્થળ પ્રસિદ્ધ કરવામા આવેલા પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂના સંદેશાપરથી અમે હીંદ આ દેશમા આપણા ભવિષ્યને માટે કેટલી કાળજી અને ચિંતા ધરાવી રહ્યું છે તે જોઇને રકુરી આવ્યા છે. પંડિત જવાહરલાલે જણાવ્યું છે કે:

"હીંદુસ્તાનમા આપણા પરદેશમા રહેતા આપણા ભાઇઓ તરફ નિષ્કાળજી બતાવવા નો કોઇપણ કે આપણા નબળાની બાબતે નો થઇશું તો બીજું કોણ બદલો?"

પાર્લામેંટ કમીશનના સાક્ષિનો બાદ જે પોતાના સિરપર ચાંદી રહ્યા છે તેઓની બાજુમાં આટલા પ્રેમ, આટલી કાળજી મેળવવાને આપણે લાયક છીએ ખરા? સમુદ્રના સોક પાર્શ્વ જેટલા આ દેશમા આપણે હીંદમાના તરફની આટલા પ્રેમ અને કાળજી માટે શું લાયકાત મેળવેલી છે ખરી? એવાં શા મહાન કાર્યો આપણે કરેલા છે, એવી શા મહાન ચિંતા બતાવેલી છે કે સ્વાર્થત્યાગ કરેલો છે કે જેથી આપણે એ પ્રેમને લાયક છીએ. બરાબર એ પ્રેમ અને કાળજીને આપણે લાયક નથીજ. આપણે તો ખાલી અને તિરસ્કારનીજ લાયકાત મેળવેલી છે અને યુનીયન સરકાર આપણા ઉપર જેટલા અપમાનો નાખે તેને માટે આપણે લાયકજ છીએ.

બીજા એક પ્રદેશમા પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂ આપણને ચાબ આપે છે કે:

[illegible] જ્યારે બીજાઓ [illegible] ત્યારે [illegible]

શું આપણે આ વસ્તુ યાદ રાખીશું કે ખરી? શું આપણે એવાં કાર્યો કરેલાં છે કે જેથી આ દેશની પ્રજાને દીકરને માટે માન ઉત્પન્ન થાય? એ પ્રશ્નોત્તર રાકાળવેલું છે. આ અમાગી વસ્તુને માટે ગંભીર વિચારની, આંતરદૃષ્ટિની જરૂર છે. જો આપણે આપણા માંથી મિથ્યાભિમાન અને દંભ નહિ કાઢી નાખીશું અને સ્વાર્થત્યાગની ભાવનાથી પ્રેમ નહિ કરીશું તો આ દેશમાં આપણું ભાવિ અમે ધારીએ કાળું જોઇએ છીએ.

હિંદીઓના તરીકે હિંદીઓની ફરજ

આપણી પોતાની મુલાકાતો દરમ્યાન કા. ના દીદીઓને સંદેશો પહોંચાડનાર એક આતિ સુંદર અને મનનીય મેળાના અંતમાં પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂએ જે શબ્દો કહ્યા છે તે માત્ર મહાત્માજી દીદીઓને નહિ પરંતુ આખા ના જે જે ભાગોમાં દીદીઓ વસી રહ્યા છે તે સમસ્તને પોતાના અંતઃકરણમાં કોતરી રાખવા જેવા હોઇ તેની અમે અત્રે નોંધ લઇએ છીએ :

"મારા બધાય દેશબંધુઓને હું યાદ આપવા ઇચ્છું , કે જે તેમણે દીકરના સંતાનો તરીકેનાં નાનામા હિસ્સો ભોગવવા ા ઇચ્છતા હોય તો તેની સઘળી જવાબ દારીઓ ઉઠાવવાને તેમણે તૈયાર રહેવું જોઇએ. આ દક્ષિણ આફ્રિકાના જે મેટ પણ આપણા દીદી બન્યા છે તેની માથે મોટું જોખમ પણ બન્યા છે. આ વસ્તુ તેણે ખૂબી જાણી . તેની અપ્રસન્નતા કરવી યાદ રાખવી, તેના વર્તનપરથી દીકના પરિણામ કરવામાં આપણે પોતાના દયાને ભારે માન ઉત્પન્ન કરવું કે તેનું માનભંગ કરવું એ કટલેક અંશે તેના હાથમા રહેલું છે. આ દૃષ્ટિએ તેણે હમેશા ખ્યાનમા રાખવી જોઇએ અને મારી પા મારી બહેનો દક્ષિણા બનેનો માનભંગ તેણે કદાપિ ન કરવો જોઇએ. દીકરનાન ને જબરાઇ સાથે સ્વતંત્રતા આપે છીનવી લેવામા આવ્યું છે એમ તેને લાગે છે અને તેને માટે આપણે ગંભીરતા કરવી જોઇએ; આપણે મકાનો બંદરણાની પર બનાવવા જોગતા નથી. આપણે કોમ ઇચ્છા કેવાના ચલણીઓ નથી. એવા સદ્ધન દક્ષિણ ચલણીઓ છોડીએ . જેનું મુલકાણ પણ ઉજ્જવ કેવાનું હતું અને આપણે આવા રાખીયું । અધિષ્ઠ જોયેલ ઉજ્જવળ નીવડશે એ ભાવિના તરફ આપણે જવાનું છે એ યાદ રાખવાનું પ્રત્યેકને પણ નહિ ચૂકીએ!

હિંદ બહાર વસતા દીદીઓના પ્રત્યે પંડિત જવાહરલાલની ચાવણી

ગાંધીજીનાં દીદીઓને પોતાની પ્રવાસની કાયદા ના ચારણ આવા ઉપરાંત દક્ષીણા દીદીની જનાતને આફ્રિકાના કરનારા એક નિરીક્ષણ પ્રવાસના મહામના પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂએ નીચે પ્રમાણે જણાવ્યું છે:

"બહારના અને મકાયની કુંદ મુલતવરની મારી મુલાકાતી દરમીયાન દક્ષિણાપ્રવાસના દીદી ઓના પ્રશ્નોની કુ પણોજ નીકટ આપો આવ્યો હતો. મને ચકુને વધુ મારવુ વધુ કે દીદિસ્તાનમાં આપણે આપણા દક્ષિણાપ્રવાસના દેશબંધુ ભાઇઓ તરફ નીષ્કારણજ બનાવવી નહિ જોઇએ. જરૂરને ચળને તે આપણે તેઓને મદદ નહિ કરીશું તો પ્રેમ કરશે! પણ જે મદદ કરવાની આપણી શક્તિ બનાવિદ્ય છે પરંતુ મદદ કરવાની ઇચ્છા અને ઉમંગ બનાવિદ્ય નહિ હોવાનો તેઓને."

મારી જાતીઓ બોટી પ્રતિજ્ઞાનો અમલ છોડવો પડશે

પ્રાંતિક પ્રધાનમંડળો પણ ગવર્નરો પોતાની ખાસ સત્તાઓનો ઉપયોગ નાબૂદ કરે એવી બાબી બહુ સીધાણ દોહા નાબૂદ કિસ્કારવાના મહામના પછી કરેલા ફરમાનો પ્રાંતોમાં દીદમાં મુખ્યપ્રધાન પોકેલા મેકલેબોર કોઇ મેમ બધાના દીનબંધુ એન્ડ્રુઝે ગોરાના ગોળાની પ્રતિષ્ઠા ઊંચેના બોટા બ્બાસ વિશે સૂચન કર્યું હતું આ દેશના ગોરાઓ પોતે પોતાની ગોરી ચામડીના લીધે પોતાને શ્રેષ્ઠતાથી કુલી ગયા છે, કે જે વસ્તુ બીનગોરી લોકો તરફની તેઓની વર્તણૂકપર થી જણાઇ શકાય છે, નમૂનાઓ પ્રાયા નાજ જેવા જેવી છે. તે નીચે મુજબ છે :

"ગાંધીજી અને નેહરૂ જેવા નેતાઓ ભવિષ્યમાં થનારી કોઇ પણ બાબતોમાં દીદી ઓને યુરોપીયનોના કરતા હલકા ગણવામા આવે એ વસ્તુ કદી પણ ચલાવી લેવાની નથી. આ વસ્તુ હવે એક સિદ્ધાંત તરીકે સ્વીકારી લેવાની છે. જો કે દીદિસ્તાનનું બંધા બારણ કરવાનો કે દીદીઓને દેશમા પાછા જવાનો ફરજીયાત હુકમ કરવાનો જરાયે ઇરાદો નથી છતાં કેટલાક દીદીઓ બાબત કોઇ બનાવો એવા બને છે જ્યારે તેઓનો આ જોર પાડવાનો કર્યા વિનાનો રહેતો નથી. કેટલીક વખતે કોઇ સમય કે તમ કામ બોજારી જતી ના ધમ સેવે છે. જેના બાકીઓને "આવ" ના કોકાત્ત નાબદાર છે તેમ અંગ્રેજોને પરદેશમાં એવું બાબ બનવા છે કે ગોરી જાતીએ હમેશા ટોપા પર રહેવાનું છે અને સમાનતા કદી પણ સહન કરવાની નથી. આ બાબતના કારણ અતિ-સંપોકિત ભરેલી લાગશે પરંતુ મારો કટ વર્ષના પુર્વગાના બીજારો મને એવું બાનતા કીબાબ્યુ છે, કે આ બોજારી જાતીનું મુલ્યા બીબાન ને બરાબર કબામા આવે તો નીચ સબળા બુરદલીઓ કુદ થઇ જતા બાબા સમાધાનીપર આવતા વાર નહિ લાગે,"

આ વસ્તુ જેટલી દીદિસ્તાનને લાગુ પડે છે તટલાજ દક્ષિણ આફ્રિકાને બાબે પણ લાગુ પડે છે

દીનબંધુ એન્ડ્રુઝની પ્રવૃત્તિઓ

દીનબંધુ એન્ડ્રુઝ બધુપ્રીતનું જીવન ચરિત્ર સમજવાના છે બનાવ બાપર ઉપરાંત કટર આપે છે. એન્ડ્રુઝ મોટા દક્ષ કાર્યકર્તા છે. તેઓ જ્યાં જ્યાં જાય છે ત્યાં પોતાની છાપ મૂકતા જાય છે. હીંદમાં કુલ સમય ગાળી તેઓ ફીજીટાપુમાં ગયા હતા ત્યારે

હિંદમાં પ્રધાન મંડળમાં દીદી કોણ સભ્ય

સંયુક્ત પ્રાંતના નવા પ્રધાન મંડળમાં પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂના જેન મારીસ ફીલ્ડ પંડિત દાખલ થયા છે. દીદમાં પ્રધાન મંડળમાં એક સ્ત્રી સભ્ય તરીકે આ પહેલોજ છે. દરમ્યાન અમેરીકાના યુરોપીયનો જેવો આ દેશના બાકી ઓ તરફની બેદરકારી ભરેલા વર્તનમાં પણ ચળાત દીદિસ્તાનમા દીદીઓને બળતા વર્તણૂકના દાખલા આપવા કરે . તેઓના આંખા ઉઘડવા જોઇએમ એ શું વીચીત્ર નથી કે જ્યારે દીદિસ્તાનમાં એક સ્ત્રી પ્રધાનપદ ધરાવી શકે છે ત્યારે આ દેશમાં દીદીઓને અતા બીકાર ધરાવનાર નાલાયક ગણી કાઢવામા આવ્યા છે. દીદીઓ પાસેથી પાર્લામેન્ટનો વોટ છીનવી લેવામા આવ્યો ત્યારે કામ એ આપણના આબ્યુ હતુ - દીદીઓ દીદિસ્તાન ના બનાવીકાર નથી પરવાનતા. ત્યારે જ્યારે તો સ્થાનો બદલાય એવી ઝાંખી દક્ષિણ આફ્રિકા આ બાબતમા દક્ષિણ આફ્રિકા પણ દીદ કરતા પાછળ રહ્યુ એમ કહેવું દક્ષિણ આફ્રિકામા આજ સુધી દક્ષ મોટી ઓ પ્રધાન બનેલી નથી.

ખર્ચબંદ ખાસની ચર્મથી ચિરૂદ્ધ અને અન્યાયી છે

રેપરેન્ડ ફ્રેંક ઓર્ટરીયમ પ્રેસીડેન્સીમાંના બાપ રીસ્ટ ચર્ચના પ્રચાર કરતાં કહ્યુંના બાબારે સામ કેસ ચલાવી બંદ પાડવામા આવે છે ત સામે દેવજોગ વિરોધ દર્શાવવાની હિમાયત કરી બની. તેણે જણાવ્યું કે બાપરને બાબુસ ની બાબતોના મોગણી બાબે કશો મેળ હોવા નથી. કેમકે બાપના બાબુઓને એકજ દોષી ચા આ પ્રસીદ્ધિપર બાબે કરવા બનાવેલા છે બાપરને બાબાની પણ નથી પટી કેમકે અત્યારે સપ્તાહ ગાળે એકજ બાબ બાબના હતા પણ તેને સ્વતંત્ર બાકીબાબની ; કેમ કોબાકેને, બોકરાક બનવા પહેરનેસની બાબ્બાબાગેની પબ્બ કરવા પડી નથી. દરા દેશની જાતપર એવી બોબ્બાબાઓનાં બાબાર રહે છે. દરેક કોમમ જન્મ, સ્વબણી, કામ અને અભિપ્રાયના બાબત બાબિત બોદા તો દાબજ. દેસબાબ, બ્બાગ્ય બનાવને દીબ કરા જેવા દોબ. બા મુસ્લીમોઓ દક્ષીબ બાબોકોમા બન્યા બાર બોટા બગો છે બા બાસ જેવામાં બાબે છે ૨૬૬૨ ના બરતી પત્રકના બાંકડા નીચે પ્રમાણે બના બુરોપીયનોના : ૨૦,૬૬,૧૨૮, વસતીના ૨૦૬૬ ટકા; નેટીવો: ૫૫,૬૬૨૦૦, ૨૬૬૨ ટકા. કલર્ડ: ૨૬૬૨૬૬૮, ૨૬૬ ટકા, એશીયાટીકો: ૨,૧૬,૬૨૬, ૨૬૬ ટકા. બા સોના પ્રમાણ બતિરેકય બબુબાર વર્તે છે બને ભારતીય જોદબાદ બારના સમયો વિરૂદ્ધ ૨૦. બા દેશમાં બેબો બીરતી સરકારને રબાબની તેબકેમ કે જેની નીતિ બનુબબાબાર કરીબો, બાબાબકે બહિબ્કાર કે બામડીનો વર્બુ, કે જેને કોબ્બો કેરબો ચકાબ નથી, બા તેબે બબબાનીબ બબાનો બહીકે રાબ્બા બીના રહી શકે. બાબબા રબરબ્ર બોકટરીબે જબબાબ્બુ કે બાહબોદ બે બોરના ધબના સીદ્ધાબ્બો બદબ દિદ્ધ છે તેબો બબાબ. બબા બાબિ-બાબા બાબે બેબબાજની બાબાબ-બા, બબી ૨૦.

પંડિત ઋષિરામ

યુનીયનમાં આવેલા જાણીતા વેદધર્મ પ્રચારક

પંડિત ઋષિરામ જેઓ જાણીતા વેદધર્મ પ્રચારક છે અને જેઓ ગત વર્ષ ડર્બન મા ભળેલી વીસ પ્રજાઓની પરિષદમા હિંદના એક પ્રતિનિધિ તરીકે ગયા હતા તેઓ યુરોપની લાંબી મુસાફરી કરી અને લંડનમાં એક ધાર્મીક સંસ્થા સ્થાપી યુનીયનની મુલાકાતે આવેલા છે. ગયા ગુરૂવારે તેઓ ડરબન બંદરે ઉતર્યા છે અને તેઓ બોમ્બે જાહાજના મા. ઓતમચંદને ત્યાં ઉતર્યા છે. રવીવારે બપોરે પારસી રૂસ્તમજી કેરાવના તેમનો સત્કાર કરવા સાહિત્ય ખાદિકના હીંદુ નગરજનો તરફથી સભા ગોલાબાગમા ભરી. કોમના મેકનીથી હાલ ગોમારે બારાક્ષ સર્યો હતો પ્રમુખસ્થાન વહાલજીભાના પ્રમુખ મા. બી. એમ પટેલે શોભે હતું પ્રમુખે સ્વાગતકારનું સ્વાગત કર્યા બાદ પંડિતજીને પુષ્પહાર પહેરાવ્યો હતો. બીજા વક્તાઓ કરનારાઓના મેસર્સ વી. એસ. કો પ્રભર, ઓ. બી. નાયક, આર. બી ગેરી પ્રકાશસિંહ, બી. ટી. ચાલા, બી. છ કેશવ, મણીલાલ સોંધી, મનોમન પીલે, એ. બાબુ, કાછ, બી એન. નાયડુ, એચ. સત્યપાલ, એસ આર. નાયડુ, સી. આર. નાયડુ, એચ કરતારજી અને એસ. આર. પવર હતા.

પંડિતજીએ માનનીય વાગણ કરતા જણાવ્યુ - દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓ પોતાની માતૃભૂમી થી હજારો માઇલ દૂર પડયા હોવા છતા હીંદી આદર્શો સેવી રહ્યા છે અને હીંદથી આવનાર પોતાના ભાઇઓને સહૃદય વધામણી ન દે એ અત્યંત પ્રશંસનીય ગણાય. પુરોપમા ઘણુ ઘણું ફર્યો અને બીજા બીજા ધર્મોના સંપર્કમા આવ્યો હોઉ ત્યારે તમારા સૌના સમાગમમાં આવ્યો હોઉ તમારા સૌને એક સાચુ કહું કે ધર્મ રાજકારણ અને સામાજીક સુધારાઓથી જગતના પ્રશ્નોનો ઉકેલ આવી શકવાનો નથી. ખરી ધાર્મીક ભાવના થી ઉત્પન્ન થએલા અધ્યાત્મની ખાસ જરૂર છે આ બાબતમા તેઓને હીંદુસ્તાનની મદદ ની જરૂર પડી છે જગતના બીજા ભાગો કરતા એક વીજ્ઞાનવિષયક બાબતમા હીંદ ... વસ્તુ હીંદને બીજે કોઇ ઓછી જાણવામા નથી. પોતાના ઉચ્ચ સંસ્કારવારસા માટે દિવા સ્વપ્નો તેઓના આત્મા પ્રત્યે ... ...

પંડિતજીએ જણાવ્યુ - આફ્રિકામા મારે માન ... આપવા દક્ષિણ ... ... આભારથી ... ... કરી શકાય. ... ...

ત્રેવીસ વર્ષે મળેલા બે જુના મીત્રો

હિંદની મુલાકાતે મી. કેલનબેક

મિ. કેલનબેક 'ફ્રીહેલ્ડ' ના ઝેબ્રોઈ અંક વાંચીને મને કહેતા, મારા "પાલ, મારે તેને આ પત્ર ના કીધ પાપ્ત ક આફ્રિકાર હું તમને પત્રવાર નહીં આવી શકું તો મારે તમારી ... અભિપ્રાયાર્થ મોકલવા પડશે પણ હા, હું પહેલા ... તે જર્મન ... એ તરો જે રીતે કહ્યું છે એ ... અમૂક અંશે ... છે." ગઈકાલે જર્મનીનાં હિટલરે ... ચૂંટણી જીતીબા ... તેનું કેટલુંક અભિપ્રાયો આપીને કહેવા લાગ્યા : "અહીં મને રોજરી પ્રમાણે દુઃખદ અકસ્માત થયું છે એમ કહું ? અહીં આવ્યા ... તેણે તો જર્મનો બનાવટના, છતાં જર્મનીમાં બનેલી. પછી તો હટલીયે ચલાવેલા બનાવો શરૂ તરો ... આટલો બધો જર્મન પરસ્તુઓ ... તમારે આ ફેમ બનાવો નથી લેતા એનું મન આલબ્ધ ... તમને ... જર્મન તરીકે ... તરીકે ... ભૂખના ... દહાડા ... રોજ ... ખાસ દક્ષિણ આફ્રિકામાં ... પણ ... વરસ ... મારી ... ઓછી ... જર્મન ... ઠરાવ ... ત્યાં ... હિટલરના ... ભરાવવાનો ... ચાલ્યા ... તે ... મેં ... હું ... તમને ... આપી શકું ... ?"

[અગાઉથી ચાલુ]

મુલાકાત ... ક ... આપુનીક જર્મનીની રચનામાં ... પાત્ર ... આપ્યો ... તમારા ... ફાળા ... હિટલરની ... જર્મન ... જાહેર ... ખાસ ... ? ... ના ... ખાસ ... ના ... ના ... ના

ધર્મને માનનાર છો? તો તમારા જીવનમાં ખોલાટીનાં ગાયકવાની જરા ભાવભક્તિ તો દાખવજો.''

કેલનબેકે ગાયકવાડ કહ્યા પડ્યા

''અને ત્યારે તો, હજુ બાળા હતે મોટાની સાદી રહેણી રાજાનો ગૌરવ ટકાવી રાખ્યો છે, મોટલે આવી જંજાળ તમારો દાખલો લેવા તે મુકું? તમે કહો છો કે તમે આટલાં વરસ થયા અદ્વાદીમાં એવા વિશ્વાસ કરવાનું મન બાળતા આવ્યા છો. આજે તો પ્રજાવિષ્ટ ઘણા ઊંચા ઘણાના ઘોડાં જ હજુ પલાણ ક ''

''પણ તારામાં બાપુના જેટલી ધાર્મિક ઝનિ નથી. હું માનતા તે વિશ્વવાસનો માણ પર પણ બાપુ જેમ મોમાંથી બધી પ્રેરણા મેળવે છે તેમ જોવાયકા જેટલી આધ્યાત્મિકતા મારામાં નથી. પણ બાપુએ જેટલા વિશ્વાસ કર્યો છે તે બધા પર પણ કર્યો છે. એમણે બાપે બાર વાંચના સુધી 'આત્મકથા' ના કર્યું છે એવા શોકાક નથી એટલાલ્' કરવાનું બાળપણ મન ઘીયું હારે તે પણ એમનું અનુકરણ કરીને એટલા બધા એકઠાલ્ કરેલ એ બધી વસ્તુઓનાં બાજ કોપાના બધે બાપુ દેશ ઠરે. પણ મારી બધીદાનું બાલ નથી એ મને બધમ આજ બાયકના જ નથી મન ન તો કોઇ વસ્તુ મને બધપા ન કરે, અને મને લાગે બધો ઇત્ત એની પાછળ પરોપાય ને બાપુને એ વાત કહી છે, અને તારામાં જ વસ્તુ બાપુ જ ન રાખ એવો ડોળ ન મને બધી બનાવો ને હું નથી કરી રહ્યો એમ કહેવા કરી ન ઇચ્છ શકીએ નથી, પણ હું બાદકર્તા કરતા દૂર રહી છું એટલે મન ઠાપ છે તે હું બધને કહી શકતો નથી. નથી તો આશિવાદ પરમ એનાની સાથે રહી ગોદકામાં તો હું જરૂરજ બાબત બનો બાપ કરતા પણ ઠ ના એનાં મેં ર મુળ પ્રકાશપર પણ દુકાનોએ બાપના ચારિત્ર મૂલ્યાંકનમાંથી એમાની બતીજેમ બાળકારી હતી. બાપુમાં તો એ બધોત વેલાસાઇ ગઇ, કેટલામાં વસ્તુ તે બાબી બાંબી બધ છે. હું એટલો પ્રજાનો પાઇ બાલું છું . એ સામુગારો વસ્તુ બારામાં રહી છે, બધ્યોવાર એનો પર રોબ ઠ કોલ બાપ છે, બના એ બાબગારો જીવતી ન બાબતો બની છે.''

''બાર્ડોમાં પણ એવી બાજ વાત છે! તે હું તમને બાતરી બાપું છું કે બધા લોકોને નકારી બોળાણ કરવાનું તે નકારી બાસેથી પ્રેરણા લેવાનું મન થશે ''

''બારામાં એવું ન હું છે કે એ લોકો મેળવી રાકે ! બાકે બાસે બાપુનું કહ્યું બાપ છે એ તમે બનાવ્યા નથી. ' બાકે લોકો ન, ન બાપુને કીર્તિ જ છું, ને એ વાપ્ત તે હજુ કેટલા નથી પણ એ કોક દીવસ કરવું ન બાવ.''

''એ નીલકમલાયેજ અમને વધારે પ્રકાશ બધે એમ છે.'' તે આગળ પુછ્યું, ''બા. રસ્તા બાપ, તમે જે ગોલેનેનું સ્વાપ કર્યો તે કરી પાસ્તા મેળવવાનું તમને કરી મન થયેલું બાકે''

''બરી નથી. મને બમતી ! મને જેની ક બાપ રહી બધી બાબી એવો વસ્તુ તે કરી કોડીજ નથી.''

''એજ તમારા બાબની બાબી છે. બમારા એવા તે પણ બાવું છે કે બાપ ન કરે મેરાપ નીના.''

''તે એમની કોઇ દ્રસ્તિપ્ત બાદિકામાં કે રજ્જન બાર્ડેલ તેણે મને નજરકેદનાં સાક્ષાત્કાર દરમ કેવો હશની રાખ્યો. એ વસ્તુ કહી બધ બંધ નથી બાજે રેજીરેજ એમના સુખ દુઃખમાં, એમના કહ્યું પરીબમવાળા જીવનમાં, ને એમનાં પર વરસતા બાપબાનોનાં બાગ જોવે, તે કેવું પરમ બડબાન્ય હતું ! કાળા લોકને ટ્રાબમાં બેસવાની મનાઇ, એટલે બમ બાબ્યના બાજલ કાયે બાલી નાબતા' કાપા બાબુસને વેસ્ટિલની 'સીટ' બાન બાદવાની ઓરડી બાપરવાની છુટ નહીં એટલે બાગે બનેલો બુશીયો એ બંને વસ્તુનો ઉપયોગ છેવટી રાખ્યો! કાળા બાબુસને ઉપહારગૃહમાં ભોજનના સામાન્ય ઓરડામાં બેસીને જમવા ન દે એટલે જે કહ્યું હું પણ ત્યાં નથી જવાનો, તે આપે અમારા ઓરડામાં બેસીને જમતા! અને યાદના જતા એ વખતની કેટલીક વાતો તો કેવી એદભુત છે!''

''એમાંની કટલીક તો તમારે મને કહેવી પડશે.''

અવીસ્મરણીય સ્મરણો

''બરાર નહીંથ, બાર તમે બાપુ પાસેથી એ બધું કરીને તમો બાળવો જોઇએ. એવી વાતો તો સર્વજ્ઞ બુલી બધ છે દાદ એમની 'આત્મકથા' એ રમરબાદાયિકતાનો અદ્વારજ નમુનો છે. હું એમના પર પુસ્તુરો તીબોબાસ મુકતો પેલા વિત થયો, તે પન પહુદીનો કા વસ્તુને બધારેબા બાબારે બાનદ કરી. એમ કહું તારો ક્રિબર બર્નેસ્ટનું નામ તો સાબળ્યું હશે. ' બોકાદ બાબુસોને ટ્રેન કરી રાકવા તે ■ કરી બાબવા બાબારેજ નહીં, એમાંના એ એક હતા એ બોકરજ બાબાસ બોવા હતા જેને બાપે હું કહ્યું ■ એનો હાથે કુબ પણ એલું હાલ પણ બરાબર હતું. એમણે ડિસ્ટરીના સાહેબના મબબાઝાનો જમીન નાબી હતી બના પર મારે ૧૪,૬૦૦ પાઉન્ડનું મકાન બાબિવાનું હતું ડિઝરેલીના વખીબ નજીક બોબીજમાં જે દસ્તાવેજ પાકેલા નાબી રાકત પ્રમાણ દીન વરસ એ મકાન ડિઝરેલને પાછું બબાવાનું હતું બહીંના પણ બધુ દસ્તાવેજ રજિસ્ટર ન થયો. ન મે તો જમીન પર બાબકબ્જા બાપ કરી દીધું હતું મકાન બાબનારના બાબિક તો ચડયે જતા હતા. મારા સોલીબીટર પેપાને મને કહ્યું કે ડિઝરેલે દસ્તાવેજ કદ નથી કર્યો બાપણા એનો બાર એમના પર દાબો નાંડો. પણ ડિઝરેલ પર દાબો બાંડવો એટલે બોબીજ પર બાંડવો એ મારાથી કમ બની શકે? અને દસ્તાવેજ રજિસ્ટર ન થાય—એ દીવસોમાં એ વસ્તુ બિલ્કુલ અસ્વાભાવિક નહોતી—તો મકાન બાબિનાનાં બીજા કોબ બાર્ય બાંડી બાકતાં ન બોબીજ પાસે જઇને બધી વાત કરી. એમણે એક ક્ષણ પણ વિચાર કર્યો વિના ૧,૫૦૦ પાઉન્ડનો ચેક લખ્યા ને મારા હાથમાં મુકયા. મેં કહ્યું, 'બાપ શું કરો છો? બાગારી પાસે એબાબીદારી કર્યા છે તે બાબાબીદારી વિના બાવો ચેક લાબી બાપબ બી રીતનાં' પણ એ તો નીબય કરી ચુકેલા હતા. એવો સંપૂર્ણ અને બાબકના જેવો વિશ્વાસ એમને બબુબરણબાપને રાખે હતા. મારા જેવા બજુરીનો તો બાબી

કબરનો પણ ના બારી રાકે. બા વસ્તુએ મને એમની સાથે સહકારાબને માટે રનેહની સાંકળે બાંબ્યો. જેકીરેટર બાને મને એમનો મકેલબબોલી એબાબબાબુ કરાવેલી ને પછી ચોકાર દીવસમાં બા પ્રસંગ બનેલો. બો તો બા બનાવ જુલી બબા કરો, પણ હું એ ■ જુલી રાકું એમ નથી.''

''ને પ્રસંગોના બીજા એક પ્રસંગ કહું. એકવાર બંધારી રાત બાને રનેહનાગરણમાં મારે ઘેર જતા હતા. બાખો દીવસ રામ રમી પછી અમે ચાલતા ઘેર જતા, એટલે બેતરફો બાબને ફૂંકે રહેને જતા. એક બેતરમાં બાગી વધી જવાની અનેક નીકો હતી. એમાંની પણી તો અમે સહેજ કુદી ગયા. ને હું તો સ્વબાવે ઉતાવળીયો. રમી એટલે મને તો બામ કુદવા જવામાં મજા આવી. બાગે રું કે એ જંજાળી દરકાર કોબ કરે પણ એકાએક બાપુએ મારો હાબ જોરથી પકડ્યો ને કહ્યું, 'ઉભા રહો, બા નીક પરથી કુદવાનું નથી!' એમને કર બાગો રનેહને હું ગયો તો પડયો, છતાં ચોબી રર્યો પણ પછી અમે જોયું કે એ તો 'પબા ઝીંટ પકડોજા ને એબાંથે વહારે ઉંડો પરો હતો એમાં હું પડયો. બોત તો બારા બબબા કાદવા બાંબી બબા બોબ ને તરત ચોત બાવત એના કરતાંયે બુરી દશા બાત તે દહાડે બાગ્યજ મારો ઇબ જલો બબાવ્યો.

''બીજા એકવાર અમે બાગબા જતા હતા તેબામાં બહુ જ બાબત બાબાઝોક્' થઇ બાવ્યું. મુસળબાર વરસાદ પડવા લાગ્યો ને પડતાંટાને લીધે બીજા કોઇજ બવાજ બાળબાન એવું ન હતું અમે બાર રહ્યો એબાબ પાસ જતા હતા એટલામાં એક ટ્રાબ અમારા બાનેની બાજબાજુ બાબને પસાબાબ પસાબાને પસાર થબ, અને અમે તે ટ્રીબેય બારીનાં બબા એ પ્રકાર વરસાદ-પ્રલય ગબ્યું જોયો. બાપુ ઓલ્ હાબે કહે, 'બાલારે મારી બબા ઠેલાઇ ગઇ એમ મુરબુ બબ્યા પછ્ય હતા. એમ મરવા જેવી દશા હતી, જેબાકે બાપણે બાને બાબાવ્યા બાદમી - બાબી વર્ષોનો પદ્ધાબસ્તર કર્યા રેવા બીએ, અને પ્રબચન કરતા જોઇએ ત્યાં એ બાબે એના કરતા કહું ચું ''

''એ પ્રસંગ ■ હરી ભુલી રાકું એવા નથી અસારે પણ બા ટ્રાબ બાબારી બાવજાથી ધ્રુજી બબ છે, ને અમને લાગ્યજ કહેવાશે પારે છે એ ગાતરે મારી બાબ બાગબા હું બાકો કરી રાકું છું. એ દિવસોની વાતા કરવાબાં બે બિનબય કરેલો ' કોક બબુ બાબબા બારે હું બાબ બાબી રાકું તો તે બાટ છ પણ બે બબુ કબુલ -રવ લક્ષ કે બીજા લોકને બાર બાબ બાવવાનો ધોબલ મારામાં નથી.''

ટેલીફોન ૩૩-૮૬૩૨.

એડ. વી. પારેખ

૫૦ એ કમીશનર સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

કબરના સ્થળે બાસ ઉંચા બાતના ટકેક ઘડિઆળ ગ્રામોફોન, રેડારો અને સ્વદેશી ચાડીઓ બિગેરે કીંમતમાં બાસે બબાર.

એક વખત તમારો ઓર્ડર મોકલી બાપો કરશો.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટૂંક ખબરો

સેન્ટ એડન્સ હૉસ્પીટલ

ડરબનની સેન્ટ એડન્સ હૉસ્પીટલમાં નવું બાંધકામ ચાલી રહ્યું છે. આર. કે. બાન હૉસ્પીટલ એન્ડ ટ્રેઈનિંગ સ્કૂલ તરફથી એક મોટો વોર્ડ બાંધવાને દાન આપવામાં આવ્યું છે જે "રહીમ કરીમ વોર્ડ" નામથી ઓળખાશે. આ દાન ઝવેરાત મરહુમ જી. મુસાબમદાનની મેમરીયલ ટ્રસ્ટીઓ તરફથી તેમજ મેસર્સ એમ. એ. મોટાલા અને એમ. ઈ. મોટાલા તરફથી આપવી વોર્ડ બાંધવામાં આવે છે. આ વર્ષ આખરમાં પૂરું થઈ રહેલાં હૉસ્પીટલમાં ૬૬ બીછાનાની સગવડ થશે. આ હૉસ્પીટલ બાંધવા પા. ૧૦,૦૦૦ ફિક્સ થયો છે અને તેમાં હજી પા. ૩૦૦૦ જેટલો ખોટ આવેલ છે જેને માટે સેન્ટ એડન્સ બીયનના મુખ્ય બાદરી ઈસ્ટરન્ડ ઇબ્રાહ્મ, એસ. સેરીફ વગેરે આપતાદારોનો આભારદર્શનપૂર્વક આભાર માને છે.

૨૧૦૦ ફીટ ઉંચાઈથી કૂદકો

હવાઈ વિમાનમાં બેસી આકાશમાં ઉંચે જઈ પેરેશ્યુટ (હવામાં પાણાવું) દ્વારા નીચે આવવા ૧૯૩૨ના સપ્ટેમ્બરમાં મી. રોબ ગ્રાહમ નામના માણસ પ્રખ્યાતી મેળવી છે. સપ્તા શનીવારે મી. ગ્રાહમે પાયનહાઈમાના ગોલ્ડસ્ટ્રાન્ડ તારાઓની ઉજવણીમાં આજ લીધો હતો. ૨૧૦૦ ફીટની ઉંચાઈથી મોટે પણ કલાકે ૧૦૦ માઈલની ઝડપે વિમાનમાં પાયનહાઈમ ઉપરથી ઉડતો હતો ત્યારે તેની સાથે પેરાશ્યુટ નિશાન પણ ગયું હતું. મી. ગ્રાહમે ૨૧૦૦ ફીટની ઉંચાઈથી કૂદકો મારી અને પેરેશ્યુટથી પણ ઉતરવા ઉપર ઉડતો ઉડતો ધીમે ધીમે જમીન ઉપર ઉતર્યો હતો, જે નીહાળવા પાયનહાઈમના લોક હજારો પ્રેક્ષકો ભેગાં મળ્યા હતા.

ભયંકર અકસ્માત

ટ્રી રેસ્ટના વેપારના મુકામ ૧૨ માઈલ રાખે મેસર્સ ફ્રેઝરના ગાડામાં ડ્રાઈવરની બાજુમાં ગાડાનો એક ભાગ પીઠની મુસ્તાની બાંધવા હતી. આગથી પક્ષ બાળકો ગાડા નીચે પડ્યા પગલાના પક્ષ પડ્યા છે. વેપારનામાં ભાગ મુજબપણાના ધંધા નદિ કાંઠાથી આગ કાબુમાં લેવાં ભારે મુશ્કેલી નડી હતી. ૬૦ વીઘા હતાની કુંમતનો માલ આગથી સંપૂર્ણ નાશ પામ્યો હતા અને પક્ષ મકાનો બળી ગયા હતા.

સરકારી અમલદારોને મોટરના સફેદામા પા. ૪૦,૦૦૦નો ખર્ચ

'સન્ડે એક્સપ્રેસ' જણાવે છે કે મેસર્સ, કાઉન્સીલરો અને અમલદારોને વાહનોની સગવડ આપવામાં કોન્ટ્રાક્ટસમાં સમગ્ર ૪૦,૦૦૦ ખરચે છે. આને આવતા વર્ષના અંદાજમાં તે વધી પક્ષ જાય. દર વર્ષે કાર ચલાવવા દોવાના બદલાને મોટર એલાવન્સ અને મુસાફરીના ખર્ચની રકમમાં ચોવીસ લાખ છે. હાલ સરકારી અમલદારોનેજ મોટરકારનો ખર્ચ પા. ૧૬,૦૦૦ નો થાય છે અને કેટલાંક પ્રાદાઓના વડાઓને માસિક પા. ૧૫ ઉપર મળે છે. આ એલાવન્સ માત્ર સફેદની અંદર આવતા આજુબાજુ ફરવાને માટેજ અપાય છે.

બાર્બેરમાં કામ કરતા નેટીવો

જુન મા. ૩૦ મીની આખરે સેનાની, બલસાની અને બીજી બાર્બેરમા ટ્રાંસવાલમાં ૨,૧૧,૭૦૫ નેટીવ મજુરો નોકરીપર હતા. આમાંથી ૨,૯૫,૫૧૬ સોનાની બાર્બેરમાં, ૧૫,૧૨૬ કોલસાની બાર્બેરમાં અને ૨૧૩ બીજી બાર્બેરમાં હતા.

બીમારીઓનો ઉપદ્રવ દૂર કરવાની યોજના

રસ્તે મારતા બાબારીઓ, મંજાદારી બીફકાળો ઉપદ્રવ દૂર કરવાને આ દ્રાણકોમાં બેલદારી બાબતમંડળથી બોલાવું મુજબના નદિ આવી મકાનોમા મકદમે ગામ રોકેમાં રાહત આપવાના રેનેકાનીસ્ટબમાં માહિય આદિવાની સોમાગય સર્વિસ ઓર્ગેનાઈઝેશનની એક શાખામાં એક બાજના પહી બાદની છે જેથી બીફકોની સંખ્યા પણી પહી જવાની આશા રાખવામાં આવે છે. આ બાજના મુજબ કુલનાદારોપર બાંધ આફ્રિકા બોર પર તરફમુકરો બાકલવામા આવ્યા છે. નેમોના ઉકુળ બાપવાના કોરિનાપાડાની પર નજીક બાણી આવેલ આપવાના આવશે અને ગ્રેગોદ્રોએ બાર ઓદલુજ ઉભાલુ રહેશે કે જે કોઇ વિકાર બાગના બાલ તેને તેમાંથી એક બાદી આપી દેવી આનવામા આવે છે કે બાંધકારી બીફકુમોને કે તેઓ બીજી વખત જશે તો બાલ તેઓને એ બાદ બાજવાની છ ના મેળવે આ કરી બાજના આદેશ આપે આ બેવાના બાજકામાં આપવા તરફથી ઓદલુજ બાગવામા આવે છે કે જે કુલનાદારો બાજ બાફ્રિકાનોના આ કામદારોને આપવામા આવે તેઓએ બાજિક રહી ૧૦ બી બાદી કામદારોના નોકર પાસે જવું બાદી કામદારોને રાખવા તરફથી આપવું. રહેવા અને જરૂર બાજવાય તો નોકરી પણ આપવામા આવશે.

રેલવે કામદારોની નોંધ

કોઠાએ આફ્રિકામાં રેલને કામદારની બાર બાગી ખાસ્ત મદ છે. નાતાલના કામદાર ઉપરના પ્રખ્યાત કરવા બાપવાના સ્થળોમાં પુકળ બાંધ-બાનો ઉતરી પડવા છે. તેમાંની જરૂરીયાતના પુરી કરવા રેલવે બાતાને બારી દીકબમા મોબાયરી પડી હતી. કાલના તથા બીજી વસ્તુ-ઓને પુરી પાડવા ઉકરત નાની દુકાનો સ્થીતા બણી ત્યાંને પણ બધ બાપ રખાય છે.

ખર્ચાના દાખવરાધુરંદર જોઈએ છે

નાતાલ બાન્ડ એન્ડ ઈન્ડિયન બ્લાઈન્ડ સોસાયટીને એક દાક્ષ રોમદર મહાન ખર્ચાઓ કોનેસ્ટ્રે છે. આ બાંધામા ૪૬૦ લોકો નોંધાયલા છે અને મોટા ભાગમાં બધા બાબબાદાર દાક્ષ કાપડની બેરફાદારીના સ્વીકાર કરવા પડે છે. આ કાર્ય માટે દાક્ષ રાખદર મહીના પગાર આપવું વાય છે. Mr F. G. Chapman, 645 Victoria Road, Durban, (Phone 2,1145) ની તજવીજ કરવી

આત્મહત્યાથી બચાવ

દક્ષિણ આફ્રિકાની રાષ્ટ્રીય જરૂરના સામની બાદ વર્ષની બાબાજીમ મીનમા એપ્રિલ તરફ નામ કાઢવ્યું છે તેમાંની કારકીર્દી દરમ્યાન ખ્રિસ્ત એસોસ્યના મંત્રીશ્રીના કુશળ મુજબ નોંધી મી કેરી જરૂરતની ૨૦૦ જેટલી કેસો, તેમાંનો બચાવ એક આત્મહત્યાના પા. ૧૦ સેંધે છે સીનના એપ્રિલની કારકીર્દી પૂરી થતાં તેમણે કેપટાઉન આવશે.

રીકા નેટીવની કંપાસણા

કરબનના મજીસ્ટ્રેટ પા. આર. બાન્ડરની પાસે રીકો ૧૮ વર્ષના નેટીવ છોકરાએ શેરી કરવા બાપ આપવા બાર હાજર કર્યો હતા કોન્સ્ટેબલ બુબાનીમા જણું હતું કે બાદમાદાર એપ્રિલના કેદાકેમા બાબાપણ બાપે પજવણી કરતા હતા જ બાર પકડવા ગયો પા. ૧૦૦ બાજબ આપી હતી. બાદમાદાર તેણે જુબાનીમા . બાબારી બંબાબાબતના બારે કે ગુજરવેલ ગાર પ્રબન્ધ બાપ્યા છે, બાદ બાબ બાબ કરીને બીજા." બાદમાદારના એક બાજકોને દર બાબના સ્થળ કોન્સ્ટેબલ બાબ પા. ૧૦૦ બાદ બાપ્યા હતા.

મનુષ્ય વધનું તોહમત

ગોનબીંગ બરકાનામા ૧૪ વર્ષની છોકરાની એક મૃદુ બાબબીમ બાદ કરે એક મુજ બાબકને બાબા ઉપર બારકીથી પા વર્ષ હતો જેથી મરણ નીપજ્યું હતું તેમાંના બાબ બુબાદા તા. ૨૯ ના રોજ મુકામે બાબ હતો. બાદમાદાર બોકરી તેના બાબબાબ કરાયો છે.

નાપાસ થએલા જર્મનો

મુનીબનના એસોસ્યન્સ એપ્રિલથી દક્ષિણ બાફ્રિકામાં જર્મનોના બાબ ગેરમુકની ૧૫ પાંખો કેફોડી ગયાની ઉપર બાબ બિજનારે બાપબા જોહાનીસબર્ગના ડે. બાબ પ્રેટજીએ કરજણ દોલમાં બનાદીબેન્ડન્ટ કબાયલ એસોસ્યશીએશનના બાદરા ઉભા બાપ્યું હતું. તેમાં જર્મનો જરૂર રાકશે નદિ માટે તેઓ દાક્ષ બાપ કરે કોને બીજા દેશો તેઓ માટે ઉપાપાર પડશે.

ધોબીનો પ્રયોગ

કરબનની સીટી કાઉન્સીલની એક બબાસ કરબન કોંગ્રેસ એપ્રિલ હૉસ્પીટલના કપડા ધોવા કોન્ટ્રાક્ટ મોકલવા કરવા બાબ હતા. કોન્ટ્રાક્ટનો બાર એક ધનવર કુબારા બાવાની રહી પણ નકી થઈ ગયેલ. બાદમાદાર બબાસ એક બોટરસને ધીરજના કારણે બ્યુનીબીપલ મોકરીએ એક વર્ષમાં પા. ૨૨૦૦ નો બાબાની હતી બાબ નથી થએલ બાબ કુબારા ધોબી હતા.

ડરબનના ઓરપોર્ટ

ડરબનનાં રહામકર્દીલ રોડ ઉપર આવેલ હવાઇ વિમાનના મથકેનું નવું રેસ્ટોરાં ખુલ્લું મુકવાની ક્રીયા ગુરૂવાર તા. ૨૪ મીએ ગુનાવલના મયરસ્તર જનરલ સર પેટ્રીક દ્વારા કરવામાં આવી. આ અનારની પાદમીરીમાં એક હજાર માણસ ઉડવાની ક્રીયા કરશે. આ ક્રીયાના પુનરાવર્તના સારૂ ટ્રેનોન્સ્વામીથી બાગ સંધાની ગોઠવણ થઇ છે. ક્રીયા વાળા વિમાનો ડરબનથી ગુરૂવાર તા. ૨૪ મીએ બપોરે પોણા બારે ઉપડશે. ત એક કલાક માટલ ઉડી મુલાકાત તા. ૨૪ મીએ પાછા ફરશે. જીનારને ગવર્નર જનરલ ૫૫ આપેલ કરશે. ક્રીયામાં ભાગ પકડવા આવનાર બાદારના જનમેલ. પાયનેરના 'બાદાલ મરકયુરી' તરફથી પા. પ૦ નું રોકડ ઇનામ આપવા નક્કીર થયું છે. બધા ડોબાન્સ્વામાંથી ત્રીસ ઉપરાંત વિમાનીઓ ક્રીયામાં ભાગ લેવાના છે. તેઓ ઉપરાંત તથા બીજા કરતાં ક્રીયામાં ઘણી જોવા જાકક થઇ પડશે.

નાણાની કોથળી

જોહાનીસબર્ગમાં ગુરૂવાર તા. ૧૭ મીએ બાસ બેંક, મિડિઅ બાગની પુરેપાયના બાદ જાકમાંથી આ પ૦ ની કોથળા લાક રસ્તા જાની હતી આ નાણા તપાસિએ ફેક્ટરીના બાગ કરના ક્રીરીગરોને ૧ પગાર ચુકવવા બેન્કમાંથી મોકલ્યા હતા. તેમા ફેક્ટરી પાસે પહોચના એક નેગ્રો ગુંડાએ મુંઢી નાખી બધા હતા જોન પકડવા માટે રોકાયેલા બે નેગ્રો ગાડીમાં બેસી ભાગી ગયા હતા બધા ગોરાઓને પગે ચાલતા જોઇ નેગ્રો ગાડીમાં બેસી ભાગી ગયા હતા.

ગોરાઓ માટે ડરબનમાં સગવડ

આગગાડીના ડબ્બાઓમાં ગોરાઓના રક્ષણ માટે સાધન નહીં હોવાથી દક્ષિણ આફ્રિકા રેલવે સામે ઘણીવાર ફરીયાદ ઉઠવા પામી હતી. આ ક્રીયાને અમલમા મુકવા માટે બાબાગાડીઓ તરફથી પરવાના મુકવામા આવ્યા છે, જેના ઉપયોગ વિશે અનુભવ મેળવ્યા પછી સપગા ડબ્બાઓ પારખા પુરા પાડવા નિર્ણય થશે.

નાદ સંકટ નીવારણ

જોહાનીસબર્ગ ખનાદાર શહેર છે. ત્યાં ગારથી અકડી રહે ગરીબ અનુભવ નરસ્યુ પામવાના ભાદર ધના જોહાનીસબર્ગ ભારે ટીકામાં આવી પડયું હતું. તાજ સામે રજાણ આવતા 'રેન્ડ ડેલી મેલ' પત્રે ક્રીયાકેલા ભાદર ફંડમા પાઉંડ ૪૫૬૬ ભરાઇ ગયા હતા. બીજા એકસો પાઉંડની રકમ મારે વચન મળ્યું હતું.

રેલ્વે સમાચાર

જુલુલેન્ડમાં તા. ૧૪ જુલાઇએ સાંજ વખે ધમકી ભારે વરસ પડયુ હતુ અને ભારે પછી નજીક નાદ પડી હતી દક્ષિણ આફ્રિકા ના ભારે પગના ક્રીકાયો ચાલુ રહ્યો હતા. રેલવના પાટાઓ ઉપર રેતા ફરી વળવાથી રેલવેસર્વિસ માં ખાસગાડી અટકી પડી હતી. ક્રમમાં રેલવ્સ માર્ગ-દર્શ નવા નાદાલમાં ડાકલ્બબર્ગમાં ભારે ભાગ જાનુ વધારવા ક્રીડી પુરાવા હતી. ક્રાસ્ટ પાયનો કલાકનો ભર ગાળ્યા બધના પ્રયત્ન ક્રીકરવા હતા મેરીટઝબર્ગમાં પણ ખાસ જાનમાં આવેલ દિવસ ઓવરકોટ રાખવા પડ્યા છે.

ચર્ચા પત્ર

'ઇન્ડિયન ઓપિનીઅન' ના અભિપ્રાયો સારૂ

વોરસ્ટબુર્ગ ડચ આફ્રિકાના ક્રીરીયાદ

સાર્વજનિક આનના તા. ૬ ઠ્ઠી જુલાઇ ૧૯૩૭ના અકમા અમારી આવુ ફરીયાદોના ઉપર અમારા "ચર્ચાપત્ર" ના વાચકો નીચે પ્રમાણેના દોષ - ખાસ કરીને ક્રીરીયાદોનું કે આપી પ્રજાની ક્રીરીયાદ મુકવાની પદ્ધતીઓ વિશે અમારા વાચકોને સમજ પાડવા ફરીને તેને માટે અમારી પ્રજાના પ્રતિનિધિ આગેવાનોને નોતરવા નક્કી કર્યું છે અને તેને માટે નીચે પ્રમાણેના કીરીયાદ તૈયાર કરવા જણાવ્યું છે. તેઓ બરાબર અનુસરે.

૧૯૦ ઇસવીના સુધારા (રીફોર્મ) કીરીયાદ મુજબ જે કોમ્યુનીટીઓને પ્રતિનિધિત્વ ટીઓનારીઓમાં પ્રતિનિધિ મોકલવાનો હક્ક આપેલ છે.

પ્રાન્તીય કારોબારી સંસ્થાનો બાબતે આવો કોઇ રીફરન્સ કરવાનો હક્ક અને બાબત (આકારો) ધરાવતાં નથી. જે બાબતો પર આ કોમ્યુનીટીઓને ક્રીરીયાદ કરવાનો હક્ક છે તે બાબતો ક્રીરીયાદ કરવાની પદ્ધતિ કેવી હોવી જોઇએ તે વિશે અમારા વાચકોના ઉત્તરો કરતાં એકસરીના બાબતોનું એસેમ્બલ ટ્રાન્સવાલના કરી અમારા ટ્રેમ્બલો લાવવા આવ્યા હતા. આ પ્રમાણે ચોગ્ય દીશામાં મુવ થઇ.

પ્રીટોરીયાના ક્રીરીયાદો

નાદાલમા પુરવાર પત્રર કાગલ થવા માટે મેરીટઝબર્ગની મેદમાં જુલાઇ તા. ૨૩ મીએ ૪૫ ક્રીરીયાદોએ આપવામા કબુલ કરી હતા. મેરીટઝબર્ગ ભરને રહેતા ઉપર તેઓની મોટર

જોઇએ છે ! જોઇએ છે !

શ્રી. પ્રીટોરીયા ક્રીંદુ સેવા સમાજને આંગે આવતી શાળા માટે એક અધ્યાપકની જરૂર છે. સંસ્કૃત, ક્રીંદી, ગુજરાતી અને અંગ્રેજી આ ચારે ભાષાઓનું સુંદર જ્ઞાન, ભજનોમા તથા સંગીત શીખવી શકે તેવા ક્રીંદુ અધ્યા પકે નીચેના સરનામે અમાળ પત્રો રાકીલ કરવી. પગાર લાયકાત મુજબ આપ વામાં આવશે.

કનૈયાલાલ એસ. રાણા.
સેક્રેટરી

શ્રી ગોપારીઆ ક્રીંદુ સેવા સમાજ તા. ઓ. બોક્સ, ૧૮૩ પ્રીટોરીયા

ક્રીયા રખાયો એક પોલીસ સારજન્ટે પરમાર જોયા માંગતાં તેઓ પકડવામા હતા.

ડરબન રેસકુર્સ

ડરબનના સ્યુબીલા પ્રથમ ૧૮૮૫ના જુલાઇ મહીનામાં કોલ ક્રીકેટરીનાની કાયમને ખુબીલી પ્રસંગે દરબન હાલના હાલની પોટ્ર ઓફીસ લાયા સરકારમા બહલું ધુકવામા આવ્યુ હતુ. સ્યુબીલીની પ૦ વર્ષની ગોલકના જુબીલી ડરબન વર્ષ જુલાઇ ૨૪ મીએ ઉજવવા નક્કી થયું છે.

બાળકો માટે ડરબનમાં સગવડ

આગગાડીના ડબ્બાઓમાં બાળકોના રક્ષણ માટે સાધન નહીં હોવાથી દક્ષિણ આફ્રિકા રેલવે સામે ઘણીવાર ફરીયાદ ઉઠવા પામી હતી. આ ક્રીયાને અમલમા મુકવા માટે બાબાગાડીઓ તરફથી પરવાના મુકવામા આવ્યા છે, જેના ઉપયોગ વિશે અનુભવ મેળવ્યા પછી સપગા ડબ્બાઓ પારખા પુરા પાડવા નિર્ણય થશે.

નાદ સંકટ નીવારણ

જોહાનીસબર્ગ ખનાદાર શહેર છે. ત્યાં ગારથી અકડી રહે ગરીબ અનુભવ નરસ્યુ પામવાના ભાદર ધના જોહાનીસબર્ગ ભારે ટીકામાં આવી પડયું હતું. તાજ સામે રજાણ આવતા 'રેન્ડ ડેલી મેલ' પત્રે ક્રીયાકેલા ભાદર ફંડમા પાઉંડ ૪૫૬૬ ભરાઇ ગયા હતા. બીજા એકસો પાઉંડની રકમ મારે વચન મળ્યું હતું.

રેલ્વે સમાચાર

જુલુલેન્ડમાં તા. ૧૪ જુલાઇએ સાંજ વખે ધમકી ભારે વરસ પડયુ હતુ અને ભારે પછી નજીક નાદ પડી હતી દક્ષિણ આફ્રિકા ના ભારે પગના ક્રીકાયો ચાલુ રહ્યો હતા. રેલવના પાટાઓ ઉપર રેતા ફરી વળવાથી રેલવેસર્વિસ માં ખાસગાડી અટકી પડી હતી. ક્રમમાં રેલવ્સ માર્ગ-દર્શ નવા નાદાલમાં ડાકલ્બબર્ગમાં ભારે ભાગ જાનુ વધારવા ક્રીડી પુરાવા હતી. ક્રાસ્ટ પાયનો કલાકનો ભર ગાળ્યા બધના પ્રયત્ન ક્રીકરવા હતા મેરીટઝબર્ગમાં પણ ખાસ જાનમાં આવેલ દિવસ ઓવરકોટ રાખવા પડ્યા છે.

મેસુરીયા હિતરક્ષક કે ભંજક

લાં ૧,—હમેશાંમ . તા ૬—૬—૩૭ના અ ક મા છપાયેલું પેનો જવાબ મંડળના મેમ્બરો તરફથી નાદ પાબ્યો એક શ્રી. ભગવાનદ ની ચુનીલાલ તરફથી આપના પત્રના તા. ૨૫—૬—૩૭ ના અંકમા આપેલા ખુલાસો . . . બે બાબા મંડળે દક્ષરેખ સભામાં જે કર્યું તેની વાત કોટી બીજી વખો કરે છે અને કહે છે ' છાપામા વાચકોના ઉતરતા કરતાં મેસુરીયા બાકીઓનું એસેસ્મેન્ટ ઇન્કમટેક્સ કરી અમારા ટ્રેમ્બલો લાવવા આ આવે તો તે પોષ્ય સમાધ આવ જેને હિસાબ કેવો હોય તે મેસુરીયા સિવ કહો કે નાદિવ વર્ષને સભાના સાધ્ય હકીકતો રજાસ્ટર છે ના ચુનીલાલ કહ્યું છે ' આપણને આ બાબતનો ખબર પી નથી દરજી પી. લાલા ગોવિંદ અને મંડળના સેક્રેમેન પી રાજુ દરજી સાથે નાજી સેક્રેટરી પી. ક્રાલામા દરજી સાથે ખબ સુરેલ છે. ના ચુનીલાલ કાપ છે ક આવો ખર્ચો કરવા કરતા કામની ક્વોલીટીનો કાપ કમ કરવો તો ૧ મંડળ સ્થપાયું તારથી મેલબુદ્ધે નામની ગ્રાંસ્ટ આજ સ્થામેં ખાતર કરવા પ્રયત્ન નથી કરવા. ગોથી ઉલટું પાર વરસ સુધી પડી રહેલા પૈસાનો હિસાબ નાદિ બહાર પાડયો અને મેમને ખાર કરી ન કરવુ એ કામનો કેવો સેવા કરવાપ મંડળના મેમરોને મંડળની મીટીંગ બોલાવી સાચો ખુલાસો કરવો જોઇએ.

રેવરેન્ડ કલ્યાણ.

[નોધ—આ બાબતનું સભાપાન મંડળના સભ્યોએ અને કાર્યકર્તાઓએ મળી કરી લેવું જોઇએ. તેની ચર્ચા હવે બંધ કરવામા આવે છે.—ચ. પ. ઓ.]

બીજાના સમયનો બગાડ

શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળાનો નીચેનો લેખ મનનીય હોવ અહિં ઉતારવામાં આવ્યો છે. તેમાં જણાવેલો દોષ જાણ્યે અજાણ્યે આપણે ઘણા કરીએ છીએ અને કરે છે. તેઓને આ લેખ માર્ગદર્શક થઈ પડશે.—અ. ૩. મં.

"સમયની જેમ સમય બાબતે સનાતન દોષોથી કેમ સ્વતંત્ર કોઈ નથી. બધા જણે કે આપણા વખતા અસત્ય અને અમર્યાદ પ્રમાણમાં વધારે, માનવીજ તકિ પણ કાંઈક ઉંડો બધા છે. બીજી બાજુને ઓછા દોષ વારંવાર જોવા પડતા છે. જે માણસો જેટલે અંશે અસત્ય અને પ્રમાદનો ત્યાગ કરી એ દોષોમાંથી મુક્ત છે, તેઓએ તેટલે અંશે પોતાનો ઉત્કર્ષ સાધ્યો છે. આમ સત્ય અને સમય બીજી રીતે કીમતી ... ... પાંચમાની કસોટી ।

પણ વર્ષની વાત જ ધારાસભા કાયદાસભામાં હું ૧૧ વાગ્યાને સુમારે પહોંચ્યા હોઈશ. પોતપોતાની બેઠકે ગૃહસ્થ બધા આવ્યા. ધારાસભા પોતે કાયદેસર કામકાજ કરી શકાય એટલી સભ્ય સંખ્યા હાજર થઈ. મારી આગળ કાગળ પડેલો હતો એટલે કામ શરૂ કરી દીધું. પણ એમાંથી ના કાંઈ બીજા પ્રશ્નો ઉદ્ભવ્યા; અને ઊંગ ઓછા વધતી ઓછી વાતો કાંઈ બાજુએ એક વાગ્યા સુધીનો મારો સમય લીધો. ઓછા વધતે કાંઈ, બાકી ઓછા બધાને બધા જણાય. હાજર ઓછા હતી કે બારે ૧૧ થી ૧ વાગ્યા સુધીના સમય દરમ્યાન જુદા જુદા એ કયાં બેસીને કરતા તે હું જોઈતા હતા. ઓછામાં ઓછા વિદ્યાપીઠવાદ બાબતે, મારે તમારી પાસે આવીને જોઈએ!'

હું અકળાયા તો ખરાજ કે એમણે પહેલાંથી એમ કહ્યું હોત તો હું ઓછામાં પુરતો ઉપયોગ થઈ શકત અને મારો સમય બગડત નહીં પણ એમણે પોતાની બાબતોના ઉપયોગ મારો બધાત બગાડવામાં કર્યો

કેટલાક એવો મારા આગીવાર વાગ્યા પહેલા સૂતા નથી અને સવારે લાંબા પથારી છોડતા નથી એમાંના અનેકને રાત્રે સાડાનવ કલા પછી મોટરોને બોલાવા જવાની ટેવ પડી ગઈ છે. કેટલાકને તદ્દન ચોકસ ઉઠવાની ટેવ હોય છે, જ્યારે કેટલાકો એવા સુવાની કેમ રાત્રે શાંતીમા ધ્યાન-ચિંતન કરવાની ટેવવાળા પાછી હોય છે તેમને ત્યારી મુલાકાતો તદ્દન અસ્વસ્થકારી થઈ પડે છે. બધીવાર મને એવો અનુભવ થયો છે કે મારી ખાંખ ખાણી ના પાડી હોય ત્યા એવો ત્રાસ ઓછો થાય છે, અને ત્યા કાંઈ ને કાંઈ ઉપયોગ સાધારણ મુલાકાતોથી પણ મને ઘણીવાર થયો છે. પરંતુ ઘણીવાર એવું બને

હિંદના સમાચાર

ઝાઝા-પગા આંધી ૩૬ કલાક તરવાનો રેકોર્ડ

રોમાંચ ગેટરજી જેણે ૨૮ કલાક અને ૩૬ મીનીટ સુધી ખુલ્લા હાથે તરવાનો, અને કુલાક અને ૨૫ મીનીટ સુધી બાંધે બેડીઓ બાંધીને તરવાનો અને ૧૪ કલાક સુધી બાંધે બેડીઓ બાંધીને પાણીમાં તરતા રહેવાનો જે રેકોર્ડ કરેલો છે, તેણે હાથ અને પગ બાંધીને પાણીમાં તરતા રહેવાનો ગોલીલાલ હાજરો ફુલીયામાં આજેર રેકોર્ડ નોંધવાના ઉદેશથી ગેઇ મોટા ઝના સમુદ્રની સાક્ષીમાં સુમોનારંભમાંના તેજસ્વી પ્રકાશમાં સુમારે ૬ વાગેયામાં પ્રવેશ કર્યો હતો. ગોલીલાલ દાસ બાંધીને કલાક ૩૬ અને ૧૫ મીનીટ સુધી પાણીમાં તરતા રહેવાનો ફુલીયાનો રેકોર્ડ કરેલો છે. તાજેતરના તેમના પ્રયાસ વખતે ચારેય બાજુ તરતા રહેવાનું પાણી ૮૬ ડીગ્રી ગરમ હતું. સુપ્રસિદ્ધ તરવૈયા આનંદમોહન રેલીવાલીએ પ્રયાસનું સંચાલન કર્યું હતું. દંતકથાઓના પ્રતિસ્પર્ધા તરીકે ઓળખાવેલું પ્રાણીન તળાવ ૪

શ્રી. ચુનીલાલ ગેબજ કેદ્રીયધારાસભામાં ચાલુ બેઠકે

શ્રી. સુબાષચંદ્ર બોસે એક નોટીસ બારણે પાડી બ્રમણાવ્યું છે કે બંગાલસરકારી ઓર્ડર બાર્ય કરેલ ફેડરેશનવાદી પક્ષ રચવા તાર કરવામાંથી બહાર પડેલા નોટિફીકેશન વીરુદ્ધ તા. નામ પણ સોગેજ કરવામાં આવ્યું છે. પરંતુ સાર કે બ્રમણાવ્યું જરૂરી . કે આ સબંધમાં મારે વધારે લાંબુ કાંઇ પણ પ્રસ્તાવકારે બોલવું ઉચિત ધારવાના આવતા પણ બોલે બોલવા જેવા નથી ૮

ગાંધીજીના આમરણાંત ઉપવાસ

કેટલાક પહાળા સીતારામૈયા એક નોંધિતના લખે ૧૬, દરમ્યાન ગેબજ હિન્દીયાના બરસા ફરવામાં ગાંધીજીએ જે વાન્ધા ઉચ્ચારણો છે તે બદલ કોઇનું બહાર દોરાયું લાગતું નથી. બધા સજાને તે બનાવાનું છે, તે બદલ સરકાર ચુ બ્રમણાવા માટે કે ના પ્રબળ અત્યાચારો કે અને નથી ગાંધીજીએ સરકારની દલીલની ખામીઓ કરી છે. સરકાર તરફથી ઉંડા સ્વીકારે ના બારે રાજી છે કે નહિ એ બાબતમાં ૬૬ ચોંદત બાદ ઘોંદ ચુક્યા કરવાના ધર્મે ના નીકાચમા બારે પાત્ર મારને પણ પ્રસંગ કરેલો એવા શબ્દો કામ આવે છે ગાંધીજીએ ગોબામાંજીમા બાર્ને મુખ્યત્વે ના બારાદાર કેદાનમા બાદ શબ્દો ક્રિબ્બારેલા .. બારાવર પ્રસંગ રાખવા .. કે, કર્યે ગાંધીજી વા પગલા પેલી . બેઠક નોંધાવાજાવ .. ..

અદલત્ત નરેશની આંતિમ વીમો

પાદરીબાગ આવેલાન પાસેના બ્રમણ નરેશનું રાજ, તેમની ૧૫૭ મુબ્બત દીકરી ગાવવામા આવ્યું હતું ૧ મુબ્બતના વારસા .. માટે તેને રાજ કરીને પાદરા ગાદી બ્રમણામાં આવ્યું હતું ગા. ૧૬ ... ગાદી બ્રમણાનો કાજર .. હતા.

પાદીદાર આશ્રમનો રજત મહોત્સવ

પાદીદાર આશ્રમનો રજત મહોત્સવ આજ તા. ૧૧ મીને રોજ સુરતમાં સરદાર બ્રમણ બાપના પ્રમુખપદે ઉજવાયો હતો. બી .. પ્રાસ્ત પ્રાસ્તાવ પી કુંવરજી મહેતાએ અને બી. બ્રમણાભાઇ ત્રિભુવનદાસે બી બોમ્બરાવમા પરંતુ બાબત ગાંધી બાબાપ્યું હતું અને સરદારના હાથે ૧ તેમને આભારમા આપ્યું હતું. સરદાર પટેલસાહેબે પોતાના .. .. બા જવાબ્યું હતું ૧ બ્રમણ .. આપે .. બ્રમણાવા બોલા બ્રમણા માટે આશ્રમ પર બારે આવેલ હતી પાત્ર .. ૧ સરકારના બ્રમણ બા હતું આને આશ્રમ પ૦ પાણી આવેલા આવતી બ્રમ. બ્રમણ આશ્રમ પોતાના બ્રમણાવ્યું હતું કે બાર આપના ૧૫ ત્રિદાર્થીમિ બાર બોલવા .. કહેવાના. આશ્રમોના ત્રિદારોની જરૂર છે. આ બા બ્રમણાસંકામાં .. ૧૦૦૦૦ રૂપિયા બ્રમણાની આવશ્યકતા કરવા માંડી છે આશ્રમ દ્વારે કોલોનના ત્રિદાર્થીઓને રાખવા છે બાની બાતના .. કરેલી છે બ્રમણાવ્યું છે. આજ બાદ તેમણે ચુકવ્યા ચૂકેલા આવાસના ચૂકેલ .. ફરી બ્રમણાવ્યું હતું આ આશ્રમણાનું બોલવા ૬. ૧૫૭૫૭ . .. આને આવ બારણા આદિવાસીના બ્રમણાસ્ત્રિજ આપવા છે. ગોબે .. બાબાને બોલાણી કરવી ગોબા બાજા છે પણ બા .. બાબાને .. મોબ્રમણાવ્યા ઉભા .. .. બો બા ૧૫૭૫૭ ગોબાના કારક .. .. આ આશ્રમણાનો મુકવાનો ત્રિનિબાલા, બાંબાલબાન .. બાબાલબાનું બોલ .. આશ્રમ ને બારી કંમિશ્નર મૂકી શકે છે આ આશ્રમ ના ત્રીદારાર્થીઓના ગોકરો. ૧૫૭૫૭ ત્રિબોને ૧૫૭૫ છે, પણ ખુશીની વાત .. છે કે ત્રીજી પધારે ૧૫૭ સબકા ૧૫૭૫ . બારબાલ બારદાર શ્રી ૬ ૧૫૭૫ બાબાબાના બ્રમણાબા .. તેલબ્રિબ્બ મુકવું બોલવું હતું

બારબંદર આકરમાત

૧૫૭૫૭૫૭૫ ગોબ .. .. મુબ્બત .. ૧૫ બુબાબા બા બોબાબા-બાબારા—ગોબેબાબાબ્રિબ્બ ૧૫૭ બારના ૧૫૭૫ બોલવા બાદા ગોબરથી ગોબાબી બાબાબ .. .. બાબ બોબા બાબા, બોબ્રિબ્બ બાબોબાના બોબી ગોબા બાબા ૧૫૭૫ બોબાના બાબી ગોબા બાબા બાબા બોબાબા બાબા બા બાબી ગોબા બાબા બોબાબા બાબા બા બાબી ગોબા બાબા બોબાબા બાબા બા બાબી ગો

હિંદવિદેશ વર્તમાન.

ઇંદમાં ફેડરેશન

ના ચોવારણની ઇસ્વી ૧૯૩૮ ના એપ્રિલમાં ઇંદના ૬૦૨ રાજ્યોની ૨૫ આના રોપાયાના આરી કરી ૧ વાઇસરોય ના કે સેનેટ માટે ખાલી પ્રસ્તુત કરી રહ્યા હોના. બાકી પાર્લામેન્ટ ચૂંટણી થતી રહ્યા છે. ગોલમેજી કેડર જણાવે છે કે 'એનર્જિક પોર્ટ' ને બાપાદાર બનાવ પણ ... કિંદ સરકારે ફેડરેશન મુલતવી રોપાયાનો ઠરાવ કર્યો . અને હબશીઓના ગોરા ઠારી જાહેરાત ગોપે ૧૯૩૯ ના એપ્રીલમાં પણ નાખી શકાય મરો ૬ કરો એ ટાંકા બાકેલુ છે. ખો ૬ પ્રમાણ બ્રમણા રપાયાનો વહાલાઓના કરાવ એનું સુચવે છે બાકે . ફેડરેશનનો સર આતાના ઓળખી નાખે રાજ્ય તરી બારણાંનો તરિ નાટ ઠાના પ્રાકૃતિક બોયારમ્યુ ગરી નાંદિ બાગે ઓલું નોકરસાબે પાકથી પણ કરી રાજ્ય તબ નથી. બાકર સ્વબુકાર ચર્ચાનો તો એવો માન્યના દિરાયાજર છે કે નહાલ્ય । વિરોધ થી ને બાની પકવાના મોટા બાબ રેઢલો ... ઇપુણી બેબ પણ બનાવ છે ૬ ૭ પ્રાવિદ ... વહાલાંગણ વહાલ્યના ફેડરેશનનો બાકરાપાનો બનાવ બપોરા કરશે. નાબા રપાયાના વહાલ્યોના પ્રધાન મંડળ, કાંઠના નુરસીઓને બોકરુ કરવાની બબના કરી રહ્યા છે. પ્રબધ પ્રપ્રસ્તન બાબાં બોર પા પાપર બજાવીબો બનબુ કરી। બાકી રાબબાબ ના બાકાર છે કે કેબી મુસ્લીમો સ્તંભાકબે ના ન પુરો રહે.

પબ્યા બાબોના પ્રાંતાકત મુસ્લીમોબ્બે મોબ્બ બાકર મેબ્બાબ્બોબ્બોપો રાજ્યબાબા બાપબે કર બબને દોકની બાનાકારોનો પ્રકલનો લાબલ પબા પબા-સભાનાં પ્રાંતવાકાબ્બપર સબી કરીને બાપુબાર પાબ્બબો

વહાલ્યોના નોબાબ્બો બ્બેનો બા કરાબે છે . બાકર્તન દોર મુસ્લીમો પક્ષના મતાંતરોને ક્રિ-બજબ બાબાના બબનો પ્રકરણને બબા બાબો કબાબ બબાબ બબાબ્બા છે.

પેલેસ્ટાઇનના બામલો

કિંદરાજબબો બાકરબ્ય બાબર કબાટોની બા પ્રોસ્લી નકરી રહુબાર્ગ ના. ૧૯ મીબ્બે બોબાસ બોપો હતી બના કબાટોના બબર મુબ્બ પ્રકાર કારને બહબ દીધો કતા બાની બપુ પ્રબાના પાબાબાના બાબાબાર બના બપુ બ્રેન્ડર્સ ... બાદ બાકના કતા. રાંડબના "બોબાબકબર" પબ્બ બ્રેબ્બોલોબ્બો સબનાબાર નબ્યા કતા કે બાબબ બાબર કબાટોને બબના સુદ તરફથી બાબ્બબ્બો બબાબ્બ બબ્યા નથી. બોબાટના બદર કારે બાબ્બ પડ્યા ના પકી હતી સીરિબ્બા બાને પબાન તરફથી બોબો બબાબ્બ કે-બાબ્બ પુર્વ કાબી કાબાબ બાબ બાબ કરાબના મુબ્બ પ્રબોને રબબાબ્બ કિ। બબાબ્બબોના બાકરબ્ય કરાબ રોબના બોબ્બો પ્રકારને બા ।। કરી હતી. બોબ્બર કબોના સબબબ્ય કરીબાર રબુ કબ્યા બાદ્ય બાબની બાબાર સુબીના બારબાબ્બ કબ્રુકરન પ્રતોબ્યા ઉપબી રહ્યા બકી છે. બબ્ય દિબબ્ય બાદ્ય બબાબ્બેલા પ્રેસ્ટબ્રાપ્રબનને બોરોલા બાબકરબ્ય બાદ્ય પબ્ય બબ્ય પ્રકારના બોર બાબ્બ બોબાના બાબકરબ્ય બાબ્બ બબ્યા બોબાબ્બ બાબ ન બોબબોજ બાપો કબા બાબબ્યુ કરી હતી. બબ્યા બાદ્યબોકોબ્યા બોબ્બ-બોલબ્યબોના બબ્ય બબ્યુ બોબો બાબ્બ બિરોધ દર્શાબનારો કરવા બબ્યા કતા બોરોલ્ય નેતા બાકર બાબાબ્બ ... ... બાબ્યા બાબ

ઉત્તર ચીન-જાપાન ઘટપટ

ચીનના ઉત્તર ભાગમાં જાપાન અને ચીન વચ્ચે ઉત્પન્ન થએલા ઘટપટનો અંત લાવવા જાપે પ્રયત્ન થયો હતો પણ નિવેડો આવ્યો નથી. બન્ને દેશની પ્રજાઓ જાપે તૈયારી મજબૂત રહ્યાં છે. સંગાદી નવા ટોકીઓથી ગોકલા સમાચાર મુજબ મામલો ઘણો ગંભીર બનતો જાય છે. જાપાનીઝોએ પેકિંગ તરફ નોપોના મારો ચલાવતાં ચીનાઓ દઢી ગયા હતા, પણ ટોકીયોના સમાચાર મુજબ ચીનનુ તેવકર પાર્લામેન્ટ અને લુકુચાઓયા આગળ વધ્યુ હતું. મંગોલો અને નાનકોંગવાળો જાપાનીઝ રહ્યાત આવી કરી જવાની તૈયારીમાં હતા. સૂસેકના ગાર્ડ ઉપર આવ્યા બન્ને દેશના કાર્યાલયમાં છે. કાલને પ્રસંગે સમેલ્ડના રહેવા માં ઝીરીન વચ્ચે પડવા પ્રયત્ન ધરાતું નથી. જાપાનનુ સરકર હોવાથી નરર પહેચ્યિયા. ચીને પણ લડાઇના અવાજ માટે તૈયારી કરી હતી. ચીનની સેંટ્રલ ગવરનમેન્ટને ઉત્તર ચીન ઘટપટમાં પડ્યે નહિ આવવા જાપાન સૂચના આપી હતી જેનો તેઓએ સ્વીકાર કર્યો નથી. સન્ટ્રલ ગવરનમેન્ટને લાગે છે કે જાપાન ઉત્તર ચીનનો બીજુ મંચુકો જાવાની કે, જોકલે કાલના પ્રસંગે ચીન પાછુ ઠરે એમ નથી.

કપાસની લહાણ

મેક્ષીકના પશ્ચીમ ભાગમા બધી સખત મહાર થઇ છે. ખુનેટ, કરીલોરના અને વિક્રાનોવા નામા બધાં પાક્ષ ઘાય કરવા બળવાખોરોએ જારે ટુકમનો ચાલુ નાખ્યો છે. બળવાખોરોએ ખોરેનની મેલકટન નામની સ્ટીમર જપ્ત કરી છે. બ્રીટીશ પ્રજા પાલાના પ્રમોના ઇને પાર્લામેન્ટમાં જાહર કર્યું હતું કે કેન્દ્ર પાલના બ્રીટીશ કોલસીને સૂચના કરવામા આવી છે કે સ્ટીમર મેલટન અને તેના આપા સ્ટાફને ઘટા કરવા મામલી કરવી અને તેઓને મારે બુક્સાનીના બદલા મારે મનરલ ફેન્કોના અમલદારોને જોખમદાર ગણવી

ચમત્કાર

ગત્ય એ સિદ્ધાંતની દીક્ષાનો જૈનકની વાર્ષિક સભા જુલાઇ તા. ૨૨ મીએ મળશે. આ સભામાં દક્ષિણ આફ્રિકાના સોનાની ખાણો ઉપર આજવાણું પડવા વિષે છે.

• • •

આજ વર્ષમાં ૫,૬૭,૨૦૦ ઔસ સોનું ઝુમાર, ૬,૬૨,૭૦૦ ઔસ મજકણી, ૨૫,૨૫,૦૦૦ ઔસ પટ્ટા અને ૬,૭૭,૬૪,૮૦૦ રતલ તાંબાનું ઉત્પન્ન થશે એવો અડસટો તાંતીવાળી ખાતાએ જાહેર કર્યો છે

• • •

ઓરેન્જ ફ્રીસ્ટેટ એકટ મુજબ ટ્રાન્સવાલમાં રજીસ્ટર્ડ થએલા તેરીય બજારીય કુલીઓના પ્રાન્તની મંજુરી મેળવવા માટેના નીયમો ટ્રાન્સવાલના સેક્રેટરીએ પ્રસિદ્ધ કર્યા હતા.

• • •

જોહાનીસબર્ગ બ્રાંચ ટ્રસ્ટના આવેલાં કિલ્લા પોસ્ટલ મારફતે ફીલા પા. ૧૫૦૦૦ આકયા ના આવી હતી, જેનાં ખપીલ ઠારે પાછિન્ટ ૬૦,૦૦૦ નો પટારા કર્યો છે.

• • •

પ્રીટોરીયાના પશ્ચીમ ભાગમાં તેરીયો નાર એક નવુ રાજિન બાંધવા મોનોન્ગ્રાફ્ય બ્રાંચવાળે પ્રીટોરીયાને પા ૬૬૦૦૦ નો નવુ ટસ્ટના આજે બીજ વર્ષમાં પાકા કરવવાની મરતે પીધી છે.

• • •

ગયા આફ્રીકારીયામાં ડરબનથી કરવનો નાર ક્રિપટ્રી સ્ટીમર મનમોમાટીમા ત્રીસ દીદિઓ દરીજ આકોક મોટી દીદિસ્તાન ક્રિપટ્રી ગયા હતા.

• • •

નાતાલ વેકલ્ય રેલ્વેની કામરસી ધુમર નીલ ના તેરીય કંપાસો (૬૩) પકરવા નાર દસ તેરીય નાસીસે ઉરાનો પાકતા તીન તેરીયો રોરદી કાપવા માટી કરીઓ અર્થાત પોલીસ સાથ પકરી આવ્યા હતા. આત પાસીસન પ્રાપ્ત થયાથી કરવાન કીંગ એડવર્ડ હોસ્પીટલમાં ખસેડવા હતા. ત્યાર તેરીયોને પાછળથી પકડવા હતા.

• • •

એરીટ્રાઆમા બજારકની કાલ્ય ટીલ્ડાકટ્સ એક તેરીય પાસ રીવોલ્વર કાવાની પારસી ઉત્પન્ન થઇ છે. ચોટલાઓમા કુલ્લી નામના તેરીય ઉપર ત્રણ બાર ફોડવા હતા. પોલીસે બેઠ તેરીયને ચાર ઉપરથી પકડયા છે.

• • •

ટ્રાન્સવાલમા રેલ્વે ટપાલી ખાતાને સોંપે કામકાજી ખારે તોંગી પડ છે.

• • •

અમદાવાદમા આવેલ કલાક કાપડવાળો બાજ ના બાલેકોએ અમલમાં નહીં મુકવાથી કારખાના દોઢસ, કારખાનાઓ, રીસેરે દયાળામાં હડતાળ જાહેર થઇ હતી. જેના કારણે લગે મ્યુનીસીપાલીટી, બાંદર અને પોલ્ટ ખાતામા માણો છે. કામની આગોઠ, ન્યોતી બારે બધવા છે. ગોકરીયો બધુમ કરીયો પ્રધાન પણ બંધ છે.

• • •

સનરસટ વેકરમા બોસીસ પી. આર મૌલ વેકરે જન્મ આપેલા બે બકરા બાળકોનુ વજન અનુકમે બારે વરસ અને અઢાર અને અઢાર રતલ દલ બાલ્યિસ ગણેર થયુ હતુ. તપાસિને બીજો પાસ બાળકોના ૬૦. ડોકટર બધા બાલ્યા બાળ આબ્યા હતા . તેઓની મકરીસ કરવાબાન આવ્યા બારે વજનવાળા બકરા બાળકો વજનમાપ તરીકાપ્રેમ બધપ્રદ નથી, બાલ્ય ઉદારણમા કરવ રૂપે છે.

• • •

જોહાનીસબર્ગનો બારકર અને કલાક સ્ટ્રીટના ખુણાપર બે ગ્રામ પાકિટના બારમે ૧૮૮ પ્રીટ ઉચુ ( ) નુ નવુ જાહેર નાના બાંધવામા આવનાર છે એ મકાનના અંદરનો ભાગ સ્ટેનની ઉભા કળની દુકાનોના ગંજો કરવામા આવશે.

કપાસની લહાણ

મેક્ષીકના પશ્ચીમ ભાગમા બધી સખત મહાર થઇ છે. ખુનેટ, કરીલોરના અને વિક્રાનોવા નામા બધાં પાક્ષ ઘાય કરવા બળવાખોરોએ જારે ટુકમનો ચાલુ નાખ્યો છે. બળવાખોરોએ ખોરેનની મેલકટન નામની સ્ટીમર જપ્ત કરી છે. બ્રીટીશ પ્રજા પાલાના પ્રમોના ઇને પાર્લામેન્ટમાં જાહર કર્યું હતું કે કેન્દ્ર પાલના બ્રીટીશ કોલસીને સૂચના કરવામા આવી છે કે સ્ટીમર મેલટન અને તેના આપા સ્ટાફને ઘટા કરવા મામલી કરવી અને તેઓને મારે બુક્સાનીના બદલા મારે મનરલ ફેન્કોના અમલદારોને જોખમદાર ગણવી

• • •

બોમ્બે ક્રોનીકલ એસોસીએશનના માનદ પ્રતિનિધિ શ્રી. ર. મુંજપરા-મારે (બહાદ્દર) હોદ્દાના બોમ્બે ક્રોનીકલ એસોસીએશનના પટા કર્મચારીઓ પર ખાદ પત્ર લખી પોતાને ઉત્તમ સેવાઓની કદરમાં બદલો ચક્રક પાછો મોકલી આપ્યો છે અને જણાવ્યું છે કે 'દૈનિકમાં ચારિત્રનો અભાવ છે એ કારણે બન્ને સુધી કામ રહે છે ત્યાં સુધી મારે આ ચંદ્રક ધારણ કરવામાં આનંદ પણ નથી એમ મને લાગે છે.

• • •

પુણામાં દીરકોકટ નજીક આવેલ કાપડની કોમીક મીલ કું. લીમીટેડના અધિકારીઓ પોતાના ઓફીસ ને રાહદારીઓ' બસ્સે માલકાના મુખ્ય દરવાજાના પડ પર મોટકલી જાહેરાત જણાવ્યુ છે કે 'અહીંના મેનેજરે કોઈ પણ કારણ કરવા આપવાના નથી રાહદારી સાથે કોઈ પણ પ્રકારનો સંબંધ રાખવામાં આવ્યો નથી જણાવ્યું.

• • •

મરે સો ઇ. રહેમતના ઓનરી સ્વર્ગીય ઇન્સ્પેક્ટરજીના ઇન્સ્પેક્ટરજીના ઓફે સભ્યના સાધનો કરારની મુદત (૧૫ વર્ષ) પુરી થયા બદલા પોતાનો ઓહદો છોડી દેવો. તેના કારણ અંગે બદલો તરીકે ઇન્સ્પેક્ટરજી ગમન રૂ. ૧ લાખ આપવામાં કરાવ્યુ છે.

• • •

નાતાલમાંની લાયબ્રેરીઓ ખરે થઇ છે; જગ્યા ના બાબતથી પુરી થઇ છે નકશા દોરવાનું કામ મુલતવી રાખ્યુ છે અને જે જગ્યાને પર મકાનોબાંધવા નગર દાખલ છે ત્યાં જગ્યાનો સપાટી સીધી કરવાનુ કામ ચાલી રહ્યું છે.

• • •

પોકાનના ગવનર તાજેતરમા એક જાહેરાત કરી જણાવ્યુ હતું કે ઓફીસો ... પ્રધાનોથી મુકી પડવાની ગમ કરવા પર આવશે. આ બે ને અમે લાગે કે કોઈ કારણસર બીજી બદલ થયા નાદારીઓ સ્વીકારાય છે તો કે કોઇ નાદારોના પ્રધાનમંડળનો સામે થયા ગેરવાજબી નથી અને તેમનો બચાવ નાદારીનો નથી

• • •

ગુણા સ્ટેટરવેયરના પારાલવાના સભ્યો પર ગોકલરાજમાં ઓરેન્જ ઓ. પર ઉત્પન્ન થયો દબાણમાં છે કે ગુણાના નાના પ્રધાનનો

પ્રમાણ માસિક : ... અને ... પ્રમાણે ... ના ... ના ... ના ... ના ...

* * *

... યુનીવરસીટીએ ... પામનાર ... ની ... ના ... ના ... ના ... ના

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી આ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. ભજનીકો નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,,
રમત રીડના પા. ૪–૫–૦

મોટા અકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૩–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૬–૧ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો આ માટે વધારે પઇસા ખર્ચો છો.

લખો અથવા આવો મળો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોંઘા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરકાર તેમજ મેકજેર્હમ્સ કંપનીના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન જાતની ૨૩૭ જાતની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૨૬ જાતના ગ્રામોફોન ઉપરાંત બધી મેકરો આગે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ રેકોર્ડમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રોકાય બેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama Records arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you purchase.

'Phone Day 2-7146. RAJCOOMAR, 'Phone Night 6-1566.
UNDERTAKER
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
બધા પ્રકાર, મોટર વાળી કે ઘોડા વાળી કૂંચ મોસમે પુરા પાડવામાં આવે છે વાજબી ચાર્જિસ પુરું.
14, Cross Street, DURBAN.

PHONE 33-4691. BOX 2525.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોક્સ, ક્રેટસ અને ફ્રીચન ક્રેટસ પુરૂં પાડવા કર્યા.
બધે બતાવનાર તેમજ રૂમ ક્લીનિંગ સંતોષકારક
કામ કરનાર,
બદલેલા બારણાનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે તાજો અને સફાઈવાળો ગરમ કરેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને મરચા ઉમેરેલા ઘેરા વગેરેનો અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમો બરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4494 K. N. PADIA, P. O. Box 529
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4463 Tel. Add. "VALSHTEL" P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને ઓલમુ વેપારી
દુકાન નં. ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
દુકાનમાં તમને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને ઓલમુ બજાર
કરતાં ઓછી કીંમતે ફ્રુટ વેજીટેબલ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મોકલી આપીશું.
ટેલીફોન 33-4463 ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ 6748 જોહાનીસબર્ગ.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leinpco"
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
— and —
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો
સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંઈનો ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible]
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના મોટા ઓર્ડરો
શામજી દેવશી
૭૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
76, Prince Edward Street,
DURBAN

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઈ,
હોલસેલ ફ્રૂટ મરચાંટ,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ કુનીસ્નના ઓર્ડર પણ બહારગામ C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St Durban

ઉપલા રંગ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતના દર્દો માટે
બાલસાથી (વરાધની ઉર્ધ્વા)
નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી
બાળકને ચરપો, રેતવા, ઝાડા, ઊલટી ઝાડા, કરમીયું, તાવ બગડવો, ખાંસી, ચસકો, ઉંઘ ન આવે, રાત્રે ચમકે, આંચકા આવી બેભાન થવું વિગેરે બાળકોનાં દર્દોને માટે ઉપયોગી છે. કેવળ નિર્દોષ છે. બાળકો પાસે દવા પીવડાવવા એક વાર ચાખી ચાલે છે. કીંમત ૬ બીનો ૩૦. ૧. દરેક દવાખાનામાં મળે છે. નકલથી બાળકોને સાવચેત રહેવું.
મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. ઠક્કર,
વરાધ ઓફીસ. નડીઆદ, (ગુજરાત)

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

જનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક	ગદ્ધારાણા પ્રતાપ	ફ્રેમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.
,,	રા' માંડલીક	ફ્રેમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫– નું સેટ
ગ્રેમ. ઓપ. ચા. કાગેદીક	પાર્ટી	ફ્રેમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નો સેટ
નાટક	મુખ્યમન્ત્રી	ફ્રેમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાણા અરપ્પી	ફ્રેમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ
,,	[illegible]	[illegible]
,,	[illegible]	[illegible]
,,	[illegible]	[illegible]

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૧૪૨૦ "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છ પણ કમ્પનીને હાલ આપવા ભરે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષનાં બીજા રેકોર્ડ

૧૪૧૬ આ કહિયા કેસે આવનો બાલમા દીખા બમલી વાલમા.
આ રેકોર્ડ માજાવાન જેવો છે.

પ્રોફેસર બકરાસુદ્દીન

૨૪૧૪ ધુન ધુન ધુન
૨૬૬ મેરા દીલ ન કીસુ લે પ્રીતમે મોહમ્મદ
૨૫૫ મોહીનીમો મોહમ્મદ બદી ચીજ દે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૩૪ અપા અબ્બાદો અબાદ દમ
ઔર પઠાં અબાદો અબાદ દમ.
૨૪૦૭ ભોપાલ દુકાન
૨૪૧૦ બરબાદ આશા (ભજાપી)
૨૦૭૬ લાખો નાલ દે
૨૧૦૬ સબ નયા (ભજાપી)
૨૨૨૦ નામે મહમદ ૪ ૨૬.
૨૧૨૨ નામે મહમદ બાલે બાલ
૨૧૨૦ દમ બાલ મુના ૬ બાદાદ ને કવાલી.

ચુડી કવ્વાલ

૧૪૩૦ બાબલ, મેરા બાલ દીલો સરકાર બના દોજ.
૧૪૨૬ બાબાદો ૫ કાબેચે બાલી કવ્વાલ.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

૧૪૧૫ કકરલ ૫ મોજમા કકરલ બાબાદ ૬ બબચેના બુરદે ૫ ૬૬ના રંગના
૧૪૦૧ બાલમા હોજરત મોબાર.
૧૪૦૯ મોજમા બબુઠી કકરલ બાબી.

નુરે ઇસ્લામ.

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

અશીર કવ્વાલ

૧૪૧૭ દીલની દીલારી નકલાલ
૧૪૧૯ મોહમ્મદ મેરે દાદર બરબા તુમા દો.
૧૪૧૮ મશહુર ધુપ બાલમો બદા ૫ કરમાનો મોહમ્મદ બબલાલ
૧૪૧૦ બબલા મુને રોકણ મુકાલા.

ઝીયાઉલ હક કવ્વાલ

૨૦૦૬ દીલ બીત મોબા બેક બરાને બરાનેં
૨૦૧૬ બબાદી ચલુબે પુદા બના પ્રકાર.
૨૧૨૬ બલ્લા કોનીદ ૫ બાલમે રનમો મુ.
૧૪૧૬ સુર બબાબે ૫૬ બાબાલે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૧૨૧ દીલ બા મેરા બ બના
૨૧૬૦ નીગાહે મુકબલા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavalakodi-Puranabhooshanam, Uthama-Ramayanam, Dumbachari, Gnana Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોકીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. K. M. PATEL)

202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ચિકાશવાળો આવે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજન્ટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

	ખોરદી	દોંદુ	મુસલમાન	પારસી	મુબોદય	મુબોસ્ત
વાર	૧૯૩૭	૧૯૬૩	૧૩૫૬	૧૩૦૬	ક. મી.	ક. મી.
	જુલાઇ	આષાઢ	જમાદીલ અવલ	શહેં. ૬૬મા		

શુક્ર	૨૩	સુદી	૧૫	૧૪	૨૧	૬-૫૧	૫-૧૩
શની	૨૪	વદી	૧	૧૫	૨૨	૬-૫૧	૫-૧૪
રવી	૨૫	,,	૨	૧૬	૨૩	૬-૫૦	૫-૧૪
સોમ	૨૬	,,	૩	૧૭	૨૪	૬-૫૦	૫-૧૫
મંગળ	૨૭	,,	૪	૧૮	૨૫	૬-૪૯	૫-૧૬
બુધ	૨૮	,,	૫	૧૯	૨૬	૬-૪૯	૫-૧૭
ગુ	૨૯	,,	૬	૨૦	૨૭	૬-૪૮	૫-૧૭

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ.

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોમા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order P.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana 6d

J. C. BOSE—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

Containing Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyebji, Rahimulla Mahomed Sayani, Syed Mahmood, Syed Ameer Ali, The Aga Khan, Sir Mohammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ameer Khan, Sir Ibrahim Rahimtoola, Moulvi Ahmed Kasim, Syed Hussain Belgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Akbar Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR

(BY DR. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this lovely book, Dr. Pattabhi Sitaramayya tracks the subject [illegible] the destruction of many ancient cults and [illegible] by facts and figures the [illegible] to the country caused by the [illegible]. Mahatma Gandhi [illegible] by creating the spinning wheel as the protector of a people [illegible]

Price ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Ramesh Sanjeevi, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell. Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS—By V. G. Kale, [illegible]. Price 4s.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon.	Swami Rama Tirath.
Rava Varma,	Sir Salar Jung.
Toru Dutt,	Edmund Burke.
Sir O. Pankaraj Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Burdwan.
John Bright,	Krishna Das Pal.
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyebji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Hurrish C. Mookerjee,
Ramakrishna Paramahansa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. O. Chidambaram Pillai,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Romesh Chunder Dutt,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Ameer Ali,
Duncan Ellerje Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ishwar Chandra Vidyasagar	Kashinath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

VISIT

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR

DIAMOND ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED IN THE NEW FACTORY at

DIAMOND CORNER

P. O. Box 1919 'Phone 22-3122/5,

JOHANNESBURG

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

To be had from:

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 31 Vol. XXXV Friday, July 30th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price Fourpence.

SPIRITUAL NEEDS OF MAN

"I AM not so stupid as to think that I or any single person can supply the spiritual needs of his neighbour. Spiritual needs cannot be supplied through the intellect or through the stomach even as the needs of the body cannot be supplied through the spirit. One can paraphrase the famous saying of Jesus and say, 'Render unto the body that which is its and unto the spirit that which is its' and the only way I can supply my neighbour's spiritual needs is by living the life of the spirit without exchanging a word with him. The life of the spirit will translate itself into acts of love for my neighbour."

—MAHATMA GANDHI

મનુષ્યની આધ્યાત્મિક ભૂખ

"હું કે કોઇ પણ એક માણસ તેના પડોશીની આધ્યાત્મિક ભૂખ સંતોષી શકે એમ માનવા જેટલો બેવકૂફ હું નથી. જેમ દેહની ભૂખ આત્મા વાટે શમે નહિં, તેમ આત્માની ભૂખ બુદ્ધિ વાટે કે પેટ વાટે નહિ શમાવી શકાય. ઇંગ્લિશ્તાનું પેલું પ્રસિદ્ધ વાક્ય જરાક ફેરવીને એમ કહી શકાય કે 'જે વસ્તુ દેહની હોય તે દેહને આપો, આત્માની હોય તે આત્માને આપો,' અને મારા પડોશીની આધ્યાત્મિક ભૂખ મારે સંતોષવી હોય તો તેને માટે એકજ રસ્તો છે, ને તે એ કે, મારે એની સાથે એક શબ્દ પણ બોલ્યા વિના આધ્યાત્મિક જીવન ગાળવું. મારા જીવનમાં આધ્યાત્મિકતા હશે તો તે મારા પડોશી ઉપેના પ્રેમપુર્વક કરેલાં કાર્યો દ્વારા પ્રગટ થયા વિના નહિજ રહે."

—મહાત્મા ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કંપની નીચા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને મળતા નુકસાનો, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના નુકસાનો ઉતરાવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ખરીદારોને વિનંતિ છે કે વહીમન્સ કોમ્પેન્સેશનના પગારના ઇન્સ્યોરેશન લેખે તાજીર અરીજે દરખાસ્તની ફોર્મ ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1010.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

-We Specialise In-

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સગ્રોડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
.. after Office hours No 008. ...

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીકીટના ભાવો
સેકન્ડ ક્લાસ
(ઘર બેઠાના)
પાઉંડ ૨૭–૩–૦.
કે
(ઘર બેઠાના)
પાઉંડ ૯–૭–૬.

વીશીના ભાવો
મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૩–૧૮–૬.
હાડુ વીશી
પા. ૨–૫–૦.
અને
પેસીયલ) પા. ૪–૫–૦.

ઓગસ્ટ તા. ૨૯મે મુંબઈ જવા ઉપડશે

ખાસ સૂચનાઓ – હતાશ્રેયાએ પોતાના મકાના કર્યા પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખ્યા, પોર્ટ સ્ટવનનું સરનામું લખ્યું અને ક્યા વર્ગે જવાનું તેવો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ કરીને પોતાના ઉતારા પર પહોંચતાં સ્ટમ્પ ખર્ચવાનું

દરેક વાંચે ગુજરાતે પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. અમારાથી બનતા પ્રયત્નો અમારી તરફે પ્રમાણિકપણે સ્વતંત્રી ટીકીટ મેળવી આપવી.

સ્ટીમરને લગતી દરેક માહીતી અમારી બધી ઈંગ્લેંડ ઓફીસ પાસે છે.

વધુ ખુલાસા માટે અમારા આ સરનામે

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ ગ્રાહકોને માટે
નવસારી—નાકાની બજાર
પ્રહલાદ રેશમવાલા
અબ્દુલકાદર બલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓનાં બધાંજાતના
ગર્ભાશય સંબંધીદર્દોના-
દરેક પ્રકારનાં રોગો મટાડે

આંખની જેવી તીવ્રતા
ઝંડુના (વિલાયતી ચશ્મા)

ચં દ્ર પ્ર ભા ગુ ટી.

પેશાબનાં તથા ધાતુના દર્દોમાં
શરીરમાંથી વધતા
આજકાલના ખરાબ અસરકારક

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બોક્સ નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
સાથેય આફ્રિકાનાં સાલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ લૂમ સ્ટ્રીટ, પી. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
મોહનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: અજન્ટ બ્રધર્સ, ૨૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellaries at reasonable prices to suit your pockets (sic)

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનાં ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ સારૂ ઓર્ડર કરી C. O. D. થી
મોકલવાના આપશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN.

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered
45" x 7 yds 30/ piece

Georgette and Crepe de Chine beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades:
White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

Note Address.

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
Phone 33-6229. P. O. Box 5169

Retail Branches:
JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St

JAPAN BAZAAR
15 Rissik St.

KEWALRAM'S
176 Jeppe St

જાપાન બજાર
૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

ટેલીગ્રામ સાદા
જાપાન બેર હાઉસ
૫૧ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બજાર
૧૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પી સ્ટ્રીટ.

ફેમસ્યાજ ખોલવામાં આવેલું નવું શીપમેન્ટ

હેંશની સાડીઓ!

ક્રેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટના સુંદર ભરત ચળી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી
કીંમત ઓકની શી. ૧૭-૬

બારે ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ હાથની કીનાર ચળી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી
કીંમત ઓકની શી. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીન સુંદર ભરત ભરેલાં
૪૫ ઈંચ પહોળ કીંમત વારના શી. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ શી. ૧૨ ૬ થી.

ઉપલી સાડીઓ અને ક્રેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં મળશે:
સફેદ, આછો ગુલાબી, પારવળી, આછો લીલો, ઘેરો ગુલાબી લાલ, મરૂન, બ્રાઉન અને કાળો.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે સઘળા ભાવો ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માખણ, ચ્હેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીના દરેક દર્દીએ નીચલીત અફવાન કરો અથવા અરજદાર બારામ કરે છે

નામ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency.
74-76 Wilson St.
DUNDEE. Natal.
S. A.

ઇ. એમ. પાટણવાલા, મુંબઈ ૨.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
લાયક અથવા બનો:

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર પાસે અનુભવ અને વર્ષોથી અભ્યાસ

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું દાંત બનાવવાનું કરી આપવામાં આવે છે, તમે તમારા દાંત પાસેથી આજ સાથી ખબર અને પ્રમાણ અનુભવો.

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનું નુકશાન કરતું નથી.	ચાપડો, દાતને માટે વખણાયેલું નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી માપના દુરસ્ત દાંત કરવાને કોઇ પણ નોમીસલ સીવાય બીજું દાંતની તંદુરસ્તી જળવે.

કીમત એક બાટલીની શી. ૬, ૧-૬, ૨-૬
દરેક ક્લીસ્ટ અને બજારોમાં આવતા પબ્લીકસ લીમીટેડની બનાવટોમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MARIX Watches.
Large stock of Indian and Europ an jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21238.

કીર્ટીંગસ
પાવડર
ફીકી, ખારક, ચાંભદ, કંસારા, ખાખી, ચંદા વિગેરે સઘળા જાતુઓના
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગ પાવડરના ટીન બળે છે.

'Phone 23350. Tel. Add. "Nurtien."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders ... Market prices ... attention ...
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
'Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યા નીચે મુજબનેા માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે।

એલચી, બદામ, બદામ, ચારેલી, પીસ્તા, સિંગેાડા, સુલબમું પાણી, સુલબમું સરબત, ફાલુદાનું બાસ, બાદશેઠ, દવાના, ઔસધના, મારફી, બદામ, વેચેલ-કાપેલી (બદામ) તેલ, કેાપરાની વાટી, પીસેલું કેાપરું, સુકવ બાવનું કેાપરું, આદ મસાલ, પંજાબી મસાલ, ગરમ મુસાલી, મદ્રાસના મસાલા, મુંડ, સેકેલી સેાપારી, કાચના તેલ, કેાપરાના તેલ, બદામી તેલ, મુલકેાક અત્તર, મદ્રાસી બાવનેા નગાડુ, આમળાનું તેલ, સુલબમું તેલ, ચમેલીનું તેલ, ગેાબરનું તેલ, કસ્તુરિયા જેવ ઔષધ, ઔલ્યુમીનીયમ વાસણ, કપ અને સેાસરી, ચેાખા-બીજોરી છત્રસરણ, બારબારણી, મારબલ, ટીલરી, ગુમચેલ, કેાલગેટ દાતણ-બરશ, બ્રસ, બારણ, ચૂનેા, પાલ, વટાણા મજુર બાણ્યા છતે મેળા, તવેરા, નગર, રાઈ (સરસું) મરચ મસાલેા પીસેલેા, વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી બાતાં કરશેા.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 31.—Vol. XXXV. Friday, July 30th, 1937.

NOTES AND NEWS

Pandit Rishiram

INDIANS in the Union of South Africa have reason to be grateful to Pandit Rishiram for having visited the Union on his way back to India from England. Ever since his arrival in Durban local Indians are having a treat from Panditji on Hindu culture and philosophy. The spiritual needs of Indians in South Africa have been hopelessly neglected owing to the absence of the right type of religious teachers, and Pandit Rishiram comes to us as a blessing. He has delivered lectures on various subjects relating to Hinduism and they have been interesting and educative not only to Hindus but to all sections of the community. We sincerely hope Panditji's presence in South Africa as a disinterested person would be taken advantage of by the leaders of the Indian community to bring about unity without which we shall never succeed in enhancing our status in this country. If this is not possible we will urge upon the Panditji to use of all his influence to bear upon the Hindus who are torn asunder especially in the Transvaal and try to bring about the much needed unity amongst them at least. If we cannot achieve that much from the presence of Pandit Rishiram in our midst and from his learned discourses we can only say that we are hopelessly degenerated.

Introduction Of Pandit Rishiram

Pandit Rishiram, who attended the World Congress of Faiths in London last year, is one of the leading Vedic Missionaries who has devoted his life to the dissemination in India and abroad of Vedic ideals and the spread of Hindu culture with its emphasis on universal love and amity. He is an alumnus of the Dayanand Anglo-Vedic College, Lahore. He graduated in 1917. Soon after he joined the Arya Pradesik Pratinidhi Sabha—one of the largest Hindu Missionary organisations in India—as a life member on maintenance allowance. He started a centre of Vedic Mission at Madras which was later shifted to Mulabar. He stayed in south India up to 1926 and worked against untouchability. In 1927-28 Pandit Rishiram visited East Africa. In 1934, he was appointed principal of the Dayanand Brahm Mahavidyalaya (Dayanand College of Divinity) Lahore. In July 1936, he was nominated by the Pradesik Pratinidhi Sabha as a delegate to the World Congress of Faiths in London. He decided to stay on in London after the Congress, to create a Hindu cultural centre there and Dr. Rabindranath Tagore complimented him for so doing in the following words: "It is indeed a very good idea that one like you, so ideally equipped, should stay on in England and carry on this work." We sincerely hope Panditji's stay in South Africa will result in the moral and spiritual elevation of his countrymen.

What A Gesture!

An olive branch was held out to Italy by Mr. Duff Cooper on July 25, states a Reuter's message from London. The First Lord of the Admiralty, speaking at Peeceatland, East Lothian, said that although it was only a year ago that Britain was employing sanctions against Italy now it was time to let bygones be bygones. "We should seek again to restore with Italy those happy relations which so long existed between that country and ourselves," he said, "since the earliest days of a united Italy Britain was her friend. "I believe there is a growing desire throughout Europe to sink differences and discover means whereby the ambition of different nations may be satisfied without resorting to the fearful and ghastly disaster of war."

How wonderful! That the reasons that led Britain to employ sanctions against Italy should be so quickly forgotten and that Britain should be prepared to let bygones be bygones and to once again shake hands with Italy is not a little wonderful. But who can perceive the grim tragedy behind all this? Only those who have not lost their senses. Where has all the talk of Italy's brutality towards the helpless Abyssinians, all that wrath against Italy vanished? What will the vanquished who looked to Britain's-the League of Nations'-help in their hour of distress, think of this act of "grace" on the part of Britain. If this is civilisation, one is indeed at a loss to know what barbarity would be like.

Mr. H. Kallenbach Returns To The Union

Mr. H. Kallenbach, who about a year ago went to Europe and from there went to India to meet Mahatma Gandhi, has returned to Durban by air last Monday. After spending a week here he will proceed to Johannesburg.

Mr. Ramdas Gandhi To Visit Union

Mr. Ramdas Gandhi, third son of Mahatma Gandhi, who was to have accompanied Mr. Kallenbach, has been delayed on the way as Mr. Kallenbach had to come away by air. He is expected to arrive here by the next boat from Mombasa.

'The Star' On The Question Of Protectorates

In the course of a leading article on the Protectorates *The Star* (Johannesburg) expresses views disfavouring the transfer of Native Protectorates to the Union. Arguing against it our contemporary writes:

"Even more important is the ill-treatment Union natives receive from many white men, of which the almost daily recital of beatings, floggings and even shootings, to say nothing of many lesser injustices, is melancholy evidence. When a Stellenbosch doctor indicts conditions in Bechuanaland and complains that the natives' minds have been "poisoned against us," it mistakes effect for cause. In Bechuanaland a native is not sentenced to three months imprisonment for "stealing" threepence worth of fire wood at the same time as a European is awarded a suspended sentence for stealing a motor car worth several hundred pounds. It has not been necessary for a commission to investigate widespread allegations regarding police treatment of natives, as has been found necessary in the Union. There are no pass laws in the Protectorates, natives are not whipped (as they were in Johannesburg recently) for inability to produce tax receipts, and natives are not thrust into pick-up vans and thence into goal on suspicion of offences which are insufficiently explained to them and which

not infrequently, they have not committed. It is of little use to instruct the Protectorate officials to try and persuade the natives when the Union's reputation, on the inescapable evidence of its Statute Book, is so unencouraging. Even such a witness as Dr. N. G. van der Merwe has said in Parliament: "The test is whether our treatment of the natives in South Africa is of such a kind that we shall get their goodwill; everything depends on how we act towards the native population in South Africa." The Bishop of Zululand takes, like Dr. Carey, the view that "the policy of the Union to-day is in the direction of liberality and justice and that we are approaching an era of widespread and rapid progress in native life." We wish we could agree."

Mr Heaton Nicholls Refuted By Natives

At a mass meeting called by the African National Congress at Langa (Cape), a resolution was passed recording disapproval of the idea that the Native Protectorates should be incorporated into the Union while the Native policy of the Union Government remained one of discrimination against Natives, who refuted all the statements reported to have been made by Mr Heaton Nicholls, M.P., in which he attempted to give the impression that the lot of Natives within the Union was satisfactory.

Sir Raza Ali's Successor

It is expected, states a message from New Delhi, that Rao Bahadur A. T. Pannir Selvam, formerly Home Member of the Madras Government, will succeed Sir Raza Ali, the Agent-General of the Government of India in South Africa. Sir Syed Raza Ali, has had no intimation about this appointment as yet. His term of office will expire in February 1938. He does not know what his plans will be, but he will probably return to India with Lady Ali. Rao Bahadur A. T. Pannir Selvam is 49 years of age, and is an Indian Christian. Educated in London and at Cambridge, he has taken a keen interest in educational affairs. He is a Barrister-at-law, and was at one time public prosecutor of Tanjore, in Madras Presidency. He has been a member of the Madras Legislative Council since 1930, and was a member of the Indian round-table conference, when he represented Indian Christian interests.

Indian Opinion

FRIDAY, JULY 30TH, 1937

Threefold Duty Of Indians

WE reproduce elsewhere in this issue a very interesting and instructive message by Pandit Jawaharlal Nehru to Indians in Malaya. There is much in the message that could profitably be adopted generally by all Indians who have settled outside India. Pandit Jawaharlal has referred to three duties to be faced, three responsibilities to be shouldered by such Indians. Their duty to India, their duty to the country in which they have settled, their duty to themselves.

Their duty to India, Pandit Jawaharlal says, is to keep in intimate touch with current events there, to take living interest in our freedom struggle and to help it in such ways as are possible to them. He has said in his message how they should help and has pointed out that their future is intimately and irrevocably bound up with the future of India. On India's freedom depends their status, the protection of their interests and the place they occupy in the world.

We wonder if we in South Africa realise this fact. There seems to be a growing tendency among the Colonial-born Indians especially to forget India altogether. The lesson that is being taught them is that they should merge themselves with the rest of the non-Europeans of South Africa. We have always tried to impress upon our brethren that while they may make common cause and co-operate with the rest of the non-Europeans to the extent that it is possible to do so they may not sink their own identity as Indians. "Local born," says Pandit Jawaharlal, "are as much children of India as others and India's freedom must be as dear to them."

Then Pandit Jawaharlal says, their duty to the country in which they have settled, is to live in friendship and fullest co-operation with the children of the soil and with all others who live there. They must consider the interests of that country as their own, for it has become their land by birth and adoption and must work for the progress of that country in every way. The people of the soil must feel that we come to co-operate with them and not to injure their interests in any way.

This should awaken us in this country to our duty towards the Natives whom we must not join the White man in merely exploiting, but whom we should extend our moral and material support in their indisputably just cause in this country. We cannot truthfully say that we have always been conscious of this duty.

Then Pandit Jawaharlal refers to our duty to ourselves. The first thing that struck him, not very favourably, in Malaya was that there were too many small Indian groups functioning separately. We, in South Africa too, must plead guilty to this. In fact, in recent years we have been growing worse in this respect. "Strength requires a larger unity comprising all these groups," says Pandit Jawaharlal.

Speaking on education and medical facilities Pandit Jawaharlal states that, it is the business of the State to provide free education and medical facilities for all. But where the State fails to perform its functions we must help ourselves. In the matter of education although we have been trying to do something independently, we are to a very large extent dependent upon mission schools. If only our wealthy people were a little more liberal in opening their purses we could have able teachers from India and thus be able to run our own schools on national lines and improve the standard of such schools. Pandit Jawaharlal, we think very rightly, warns us against being denationalised by neglecting our mother tongue. He also suggests that our schools should cater for all Indians and should not be confined to one provincial or religious group. "We do not want sectarianism in our education," he says.

Pandit Jawaharlal lays stress on the need for public libraries and reading rooms which should be open to the public including non-Indians who should be invited to interest themselves in Indian affairs. Indians in South Africa, we are afraid, can boast only of having one library and that is the M. K. Gandhi library in Durban, founded by that great and philanthropic soul the late Mr. Parsee Rustomjee, and is our great shame not another single Indian has grown in South Africa to emulate his noble example. There is a small library opened by the Transvaal Patidar Society but there is need for many such libraries and reading rooms, not in order to read books but to keep the people in touch with current events in India as Pandit Jawaharlal says.

He also stresses the need for having local Indian-owned newspapers and says, "newspapers are the eyes and voice of a community. Without them a community is deaf and dumb and consequently helpless and powerless." Do our countrymen in South Africa realise this? We have our doubts.

Pandit Jawaharlal also suggests that Khaddar and other Indian goods should be used by Indians thus indirectly rendering material help to India. This has never been seriously considered by our countrymen here. It would not be a bad idea for some merchants, who stock so much of Japanese goods, to open up a section which has pure Indian-made cloth and other goods. Of course this should be done purely out of patriotic motives and therefore expecting to make as little profit as possible. We are sure this would not only attract patriotic Indians but many non-Indians too.

Pandit Jawaharlal Nehru's article needs to be carefully and thoughtfully read and many of his suggestions are worth adopting. We commend the article to all our readers.

PANDIT JAWAHARLAL NEHRU'S MESSAGE

TO INDIANS IN MALAYA

We reproduce below from the Indian exchanges a message addressed by Pandit Jawaharlal Nehru to Indians in Malaya. There is much in the message that is applicable not only to Malaya Indians but also to Indians settled in other parts outside India and we hope our countrymen will try to follow it to the best of their ability:

DURING my brief stay in this green and pleasant land I have addressed many audiences and had my say about many matters. I have discussed the present condition of India and what we are doing there and I have ventured to suggest what Indians in Malaya might do. Inevitably they have been vague suggestions and generalizations, for specific problems can only be dealt with in detail by a person more acquainted with them than I could claim to be. On the eve of my departure from Malaya, as the train is carrying me to Penang, I am attempting to put some of these suggestions into more definite shape. I have already written separately about Indian labour here and the desirability of close contacts between Indians and others.

Three Duties

Indians here have three duties to face, three kinds of responsibilities to shoulder—their duty to India, their duty to Malaya, their duty to themselves. The three are not mutually exclusive; they overlap and each helps the other.

Their duty to India is to keep in intimate touch with current events there, to take living interest in our freedom struggle, and to help it in such ways as are possible to them. Obviously they cannot do much from here, but for their own sake they should try to swim in the current of national progress and derive strength and vitality from it. If they look forward, as they must, to share in the triumph when it comes, they must be prepared to carry some of the burdens also. Their future is after all intimately and irrevocably bound up with the future of India. On India's freedom depends their status, the protection of their interests and the place they occupy in the world. How can they help? Financially of course. Also by observing our national days, by using khaddar, by the display of our national flag at Indian functions. Khaddar is not an economic proposition in Malaya. It must cost more than other imported cloth or silk. But it has become the symbol of our freedom struggle and of our association with the masses, and those who use it consciously show their allegiance to both these ideals of ours, which are in effect one. And if they pay a little more, let them remember that the money goes to poor Indian spinners and weavers.

All Indians could and should do this, whether they are local born or not. For the local born are as much children of India as others and India's freedom must be as dear to them.

Co-operation With Others

Their duty to Malaya is to live in friendship and fullest co-operation with the children of the soil, with the Chinese, and with all others who live here. They must consider the interests of Malaya as their own, for Malaya has become their land by birth and adoption, and must work for the progress of this country in every way. The people of the soil must feel that we come to co-operate with them and not to injure their interests in any way. If India is their first love demanding allegiance and sacrifice for her cause, Malaya is dear to them also; and indeed the very love of India should lead them to friendship with these lands and their peoples with whom India has had such close contacts from the dawn of history and whose interests are so nearly allied to hers.

Lastly, their duty to themselves. My first reaction here was not a very favourable one. I found too many small Indian groups functioning separately. There was no conflict between these groups but nevertheless, they weaken the community. Strength requires a larger unity comprising all these groups, all those who look to India as their common motherland. Therefore the primary need for Indians is to build up this greater unity organizationally and to develop contacts—social, political and business—between Indians from all parts of our Motherland. To the extent that they succeed in doing this will they be respected by others and have their voice heard in matters of importance.

Labour

A large number of Indians here belong to the labouring class and our future in Malaya is closely bound up with the future of Indian labour here. It is necessary, therefore, that middle class Indians should seek to serve the labouring masses in every way and remain in close touch with them, so that they may know their needs and wants and might help them in their struggles. I have elsewhere pointed out the desirability of forming workers' unions. In cities these would be more feasible to begin with than elsewhere. Far-sighted employers should welcome them for they can then deal with responsible organizations and bodies of labour rather than with a disorganized mass. Such trade unions need not be confined to Indian workers only for the cause of the labourer is not racial. Social or purely national unions are apt to be exploited against each other. Therefore, as far as possible, there should congregate all the labour in an industry.

Education And Medical Facilities

It is the business of the state to provide free education and medical facilities for all. In a rich country like Malaya this is easily possible. But nonetheless conditions being what they are we must help ourselves where the State fails to perform its function. For education is a vital matter for a community and all its future depends on the human material it produces and trains. In this matter the Chinese in Malaya have set a fine example by putting up innumerable up-to-date schools. Why should not the Indians follow? This is necessary from another point of view also. In the existing State schools the Indian languages are not taught, nor indeed has India any place in them. (For the moment I exclude the Tamil schools for Indian workers.) This means that our boys and girls grow up cut off from India and denationalized to some extent. In our own schools there would be an important place for Hindustani, our national language, as well as for the mother tongue of the students. Such schools, I would suggest, should cater for all Indians and should not be confined to one provincial or religious group. We do not want sectarianism in our education. Indeed if our schools are good enough and attract non-Indians, I would welcome them.

For the present, when even good schools are lacking to think in terms of colleges is premature. But obviously we cannot end the education of our children at the school state. It surprises me how limited are the facilities for higher education in this country in spite of its wealth. There is but a single university and only one training college and one medical college. Some young men and women may go abroad for higher studies to India or foreign countries. But it is absurd to expect any considerable number to be in a position to go to other countries. This in effect the people of the country, Indians as well as non-Indians, have no opportunity to pursue their studies further.

Apart from general cultural education, technical and scientific training is essential for a country with such large mineral and forest resources. Otherwise it can only remain, as it is largely at present, a producer of raw material and

"I should not fit into your surroundings if I did not do so. Often enough I have thought of coming to India and then said to myself, 'How far away I am from the ideals that Mr. Gandhi is holding up before his people!' But this time my niece insisted that I must come."

"And how could I help sharing with the readers of *Harijan* the story of the Catskins?"

"That is very well said, better indeed than I should have said it. My dear fellow, I am no writer. But I have given nothing."

"I know you would like to give more. But why should I not tell people that you believe in the gospel of giving? The story of the Catskins would not be worth telling without that background."

He heartily laughed.

"And when you are still carrying out your resolution to live the simple life as best you can, why should I not hold you up as an example to the waverers here? You say you have been keeping the vow of a weekly fast all these years. We here took many vows and few are keeping them."

"But I am not as religious as Bapu. I believe in prayer and fasting, but I am not spiritual enough to derive all the inspiration that Bapu does from it. But I have kept every fast that Bapu has kept. When he first took that terrible vow of a week's penitential fast followed by that of only one meal a day for twelve months (and not for a few months as he has said in his Autobiography), I also followed him and lived all that time on one meal a day. Well, I loved to have my share in all those things. But I know my limitations. There is no middle way for me. I either like a thing or don't like it, and when I like it I like it wholeheartedly. I have told Bapu so, and I have never hesitated to express my disagreement and inability to do a thing I possibly could not do. But I cannot tell you how woefully short of the ideal I have been. Otherwise with the eleven years I spent with him I should have been a different man. I remain the same old Kallenbach. Thousands of us lighted our candles from his holy flame. In many of them the light is extinguished, in some of them they are still dimly burning. I am grateful to say that the spark is still there in me, often enough covered with ashes, but still alive and active."

"It is the same story here and I assure you many would like to know you and to derive inspiration from you."

"There is little in me that they can get. You do not know how much I owe to Bapu. Let me tell you, I am what I am because of him, and the debt is still unfulfilled. But I want to fulfil it one day."

"That resolution contains inspiration enough for us."

"And, Mr. Kallenbach," I said continuing, "please tell me if you have ever hankered after the things you gave up."

"Never. I never gave up a thing I had a hankering for."

"That is the secret of true renunciation, as one of our beautiful hymns has it."

"I cannot tell you how very much the life I had led with him in South Africa helped to sustain me during the three and a half years of my internment. And what an inspiration to share from day to day in the joys and sorrows, in the hard life of toil, and in the humiliations that were heaped upon him. A black man may not use tramcars. So we walked together for miles! A black man may not use a hotel lift and bathroom. So both of us gladly left the use of both! A black man may not eat in the common dining room. I said I would not go there myself and we had our food in our rooms! And oh, the stories of some of those walks!"

"You must tell me some."

Unforgettable Memories

"I will gladly tell them, for you are not likely to have heard them from Bapu, and he easily forgets these things, though his Autobiography is a marvel of good memory. Let me first tell you how I came to put my whole faith into him, and what thing struck me, a Jew, most forcibly. You must have heard Jhaveri's name—one of the few who could be said to be incorruptible. He was the one man about whom I would say he was incapable of doing anything dirty. In the very heart and centre of Pretoria he had acquired land on which I built a building for £14,000, which under the terms of the deed drawn up by Mr. Gandhi as Omar's lawyer, was to revert to him after twenty years. The lease took months in being registered and I had already begun to build on it. The builders' bills were mounting up and my solicitor Papin asked me to sue Omar for not expediting the lease. But to sue Omar was to sue Mr. Gandhi. How could I do it? And if the lease could not be registered—a thing not at all unlikely in those days—who was to reimburse the builders? I represented the matter to Mr. Gandhi. Without a moment's thought, he wrote out a cheque for £1,500 and handed it to me. 'What are you doing?' I said to him. 'Where is the security? And how can you draw up the big cheque without security?' But he had made up his mind, so perfect and childlike was his faith in human nature. To me, a Jew, this was almost unthinkable, and that bound me to him for ever. This was soon after Barrister Khan introduced me to him for the first time. I dare say he has forgotten this incident, but I can never forget it.

"Then I remember one dark night as we were going to our house at 'Orchards' in Johannesburg. We always walked together after a strenuous day and took short cuts through fields. We happened to go across a field which was full of sluices. We easily jumped over a number of them, and as I am by nature impulsive I enjoyed this jumping over and did not care to see what was in front of me. But suddenly Bapu held me firmly by the arm and said: 'Stop, you shall not jump over that sluice!' I laughed at his fear, but stopped. Then as we slowly went down we found that it was no ordinary sluice, but one many feet wide and deeper than it was wide. I should surely have fractured half of my bones and it would have been worse than instantaneous death. That day he saved my life.

"During another of those walks there was a terrible thunderstorm. Rain was pouring down in torrents and the storm and thunder made all other sounds inaudible. As we were trying to cut across a road a tramcar rushed past us both nearly grazing us, and it was by the merest good luck that we were not killed that day. 'It would have been a glorious death,' said Bapu that moment; 'that was the moment to die, because both of us have been strenuously striving to live according to our ideals. And there is nothing more glorious than to die whilst you are striving.'

"Well that is a thing I can never forget. I can even now see the tramcar rushing past us, nearly knocking us down. It was during those talks that I decided that if ever there was a man for whom I could lay down my life it was he. But let me also confess that I have not the courage to lay it down for anyone else.

His Faith In Nature Cure

I have referred to Mr. Kallenbach's indomitable faith in nature cure—water cure and earth cure. I was amazed at his finest set of teeth and wondered if it might not be false. "Not one of my my teeth is false," he said. "They are the result of 30 years of vegetarianism. Bapu taught me the Indian way of using the tooth stick and the tongue scraper and I carry both wherever I go."

"You have not had any illness?"

"Rarely. Even when I have been ill or indisposed for a day or two I have never drugged myself. I have consulted doctors, but never had their medicines. Once I suffered from an intestinal obstruction. I went on a fast and then lived on fruit juices. The trouble has never appeared again. I love physical exercise and manual work, and I work barebodied with my men on my estate.

H. W. CANEY
— Jeweller —
365 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes. 1171

"I shall tell you an incident that happened when I was a prisoner of war in Alexandra Palace Camp. I had friends coming to see me every week, and I was told that a cousin of mine was suffering from cancer of the breast. Even in the internment camp I had surrounded myself with cranks and we had the vegetarian meal together. As fate would have it, I had just read a pamphlet by Dr. Bell on the cure of cancer by vegetarian diet. Mr. Bell was the vice-chairman of the Cancer Research society and a reputed doctor. I was told that my cousin had consulted not less than five surgeons all of whom had advised immediate operation. One of these had said that he could not give her six months to live unless she underwent the operation. She was a beautiful well-built woman and I was anxious for her. I asked my friends to send her to

[illegible] and see me next week. They said the operation had been decided upon, a date had been fixed, and there was no chance of preventing it. Besides five surgeons had been consulted, and what else could this Dr. Bell do? I suggested that even if the operation had been decided upon, the surgeons fees might be given them without the operation, but the poor girl's life should not be sacrificed. If five surgeon had been consulted, there was no harm in consulting a sixth. After much persuation I succeeded in getting them to send my cousin to see me. I had a long talk with her and pressed her to consult Dr Bell. She agreed. I said that if Dr Bell also fell in with the advice of the other surgeons, the operation might be gone through. She saw Dr. Bell who was a very old man then. He examined her thoroughly and said that very likely the surgeons had erred, that bleeding of the breast did not positively indicate cancer, and he recommended her to go to a vegetarian home and take treatment there for two months. I was then repatriated and did not meet her for one and half years. When we met I was told that she did not undergo the operation, that she had accepted Dr. Bell's advice. She had gone to the home he recommended, had seen him again, and cancer never was in her system. This happened at the end of 1917. I saw her in London now, she has had a full life of twenty years. I do not say that there is no need for surgery. What I mean to say is that we often rush in for drugs and operations when a radical change in diet and way of life would effect a cure.

Concluded.

A LITTLE INTROSPECTION

THE Editor of INDIAN OPINION has sounded the right note. Introspection means "looking inside," it implies a little honest self-examination: being honest with oneself. But, checking up one's conduct and getting down to the real motives that influence that conduct is a healthy if not always a pleasant proceeding since it not infrequently disturbs our self-complacency and is apt to rub us of the conceit so dear to most of us. Criticism, inviting us to see ourselves in our true colours, is usually resented however kindly be its tone and intention, the fact of the matter being that few of us attach any great value to truth for its own sake, and all too many of us agree that honesty is the best policy—when we know that the policeman is watching.

If we really were honest with ourselves we should confess that while we openly proclaim "There is but one God, that is God" in truth and in fact we are no better than idolators, since what each of us really worships and serves is the little ego of us, the selfish little "I" of pride, ambitions, and lust for worldly possessions. When we complain of being denied our "rights," what we really resent is being deprived of some of the opportunities which, were they open, would enable us to pour additional offerings on the alter of that self-same idol, the sordid selfish "I" of us. We are all too ready to mistake "rights" for "righteousness", too prone to forget that the "rights" of one are but too frequently the "wrongs" of another. Our "self-respect" about which and for which a great deal has been said and claimed might more truthfully have been designated self-interest, and not even common self-interest, but rather competing partisan claims cloaking selfish devices on the part of influential individuals or coteries to score advantage for themselves regardless of the welfare or ill-fare of the rest.

By
L. W. RITCH

Like charity, self-respect must begin at home. It comes to legitimate birth only as the child of dignity i.e. worthiness. It inevitably fails to find recognition when claimed with the tongue in the cheek and when acting as a cloak to cover meaner aims. Where it really exists, it compels, however grudgingly rendered, the respect of others to which it is by reason of innate worthiness, entitled. It is common knowledge that even here in South Africa individual Indians have in spite of the deeply rooted race and colour prejudice that prevails, gained the respect and even the admiration of the enemies of their people. For the fact is that true worth evokes our homage even in spite of ourselves; the spark of divinity deep seated in the heart of each of us cannot fail to respond, however faintly, to the compelling call of its like.

Now, there is an ancient teaching to the effect that what the wise choose, the unwise people take; what best men do the multitudes will follow. And, if this be true as the sages have taught it is, great indeed is the responsibility of those who claim to be and should be the leaders of "the multitude."

No one—not even the avowed enemies of swaraj—seriously questions the sincerity and sacrificial selfishness of India's two recognised leaders. Inspired by their guidance, example, and that of their martyr predecessors, the unlettered millions of India have written an epic that will be read and revered long after what is now thought to be secure and unshakable shall have turned to dust and ashes. For the nature of sacrifice is, that it lives and ever lives because being divine it is immortal, whereas the nature of selfishness is that it shrinks and becomes the soul that partakes of it.

As Jawahirlalji reminds us, every son of the Motherland, everywhere, is a custodian of India's honour and should regard himself as a sentry for the protection of India's "self-respect" so regarding himself he may rise to great heights; he will never descend to meannesses, since to do so would be a wicked betrayal of his trust. So minded and resolved he may then with justification advance the "self-respect" plea, for the self of his concern will then have become a worthy self, no longer the narrow personality or the sectional group he now calls his and alone cares for, but the Indian Self, the Self of the Motherland and everyone of Her children, the self of which he is an integral unit and to the larger claims of which it is his high privilege to render sacrifice and self-denying service.

FOR SALE

GENERAL DEALER'S BUSINESS for sale in large town in Natal Coast. Long lease, low rental, stock to be taken over at cost. For further particulars apply to J. Lewis, Solicitor, Umzinto

Things In General

Opening Of Airport In Durban

THE opening of the new airport in Durban was performed last Saturday afternoon, July 24, by the Minister of Defence (Mr. Pirow). The Minister gave Durban the assurance that the Government would spend the sum of £80,000 to £100,000 to provide the necessary facilities for Imperial Airways and that, he said, should be the best guarantee to Durban that its place as the terminus of this service is not going to be interfered with.

New Musical Society

The Hindu Tamil Institute was packed to its capacity when, on Sunday, July 25, the new Karnatic Music Society was formally opened by Mr. C. M. Warriner, President of the Indian Eisteddfod. Speeches were made by various speakers, and the fine music and vocal items provided by Mr Thavarin's band and others, were much appreciated by those present. It was shown that, in contrast to the drab which one so often hears, Indians could provide good music worth-while listening. The study of music, frequent practice in singing and on instruments, and training talents by such a Society as this new one, would no doubt raise the standard of Indian music. The Society seeks co-operation of talented youths and would welcome enthusiasts of music. There are in Durban many societies which exist in name only, and one hopes that this new one will endeavour to progress and remain active.

Andhra Maha Sabha

The sixth anniversary celebration and annual general meeting of the Andhra Maha Sabha will be held in the Hindu Tamil Institute, Cross Street, Durban, on Sunday August 1, at 9 a.m. A welcome reception will be accorded to Mr. S. M. C. Vardacharyulu, an Andhra teacher, who has recently arrived from India. Mr. Vardacharyulu will lecture on the "Progress of Andhras at home."

Mr. Patchay At The Rotary Club (Port Elizabeth)

Mr. S. Patchay, the well-known Graphologist, gave a talk on Psychology recently at the weekly luncheon of the Rotary Club held in the King Edward Hotel, Port Elizabeth. The newly elected president, Mr Millard, was in the chair. Captain Cary proposed a vote of thanks to the chair.

Nizamia Muslim Society

A large gathering of the Muslim community assembled at the Madressa hall, Maritzburg, on Sunday, July 25, to bid farewell to Maulana A. R. Ansari, patron and foundation member of the Society, who is shortly leaving for India. Mr. Shaik Mahar presided. The chairman said that Maulana Sahib was one of the men who rendered many valuable services to the society for the last seventeen months. He wished Maulana a pleasant and a safe voyage. The Maulana was presented with an illuminated address and a purse. Among the other speakers were Messrs. S. M. Badroodeen, S. S. Kaka, Hajee M. I. Kajee, I. A. Hafejee, M. O. Effendi, A. Bayat, Yakoob Sulliman, Shaik Ebrahim and Maulvi Hasheer. The Maulana suitably thanked the society for the honour done to him.

Young Men's Muslim Association

The third annual general meeting of the Young Men's Muslim Association was held on July 25, in the Star Restaurant, Durban. After the usual secretarial and financial reports had been read and adopted, the following office-bearers were elected for the year 1937-38:—President: Mr. S. A. Morchie; vice-president Mr. H. A. Khanyn; secretary: Mr. D. M. Rasa; treasurer: Mr. E. E. Goonam; assistant treasurer: Mr. A. E. Jeewa; auditor: Mr. S. A. Morchie; committee: Messrs. M. E. Patel, S. Ahmed, G. H. A. Amra and E. I. Motala.

—:o:—

Obituary

Death Of Mr. Joseph Samuel Joshua

WE deeply regret to record the news of the very sad and sudden death of Mr. Joseph Samuel Joshua, an old and well-known resident of Verulam, which took place on Wednesday. The late Mr. Joshua was formerly an interpreter in the Verulam Court and latterly after his retirement, was working as a Commission Agent on his own. The funeral which was attended by all sections of the community took place on Thursday afternoon, his remains being interred in the West Street Cemetery. The late Mr. Joshua leaves behind his sorrowing widow, three sons one of whom is studying medicine in England and two daughters and several grandchildren to mourn their sad and irreparable loss. We extend to them our heartfelt sympathy. May the soul of the departed rest in eternal peace.

Death Of Mrs. Velshi Keshavjee

The many friends of Mr. Velshi Keshavjee, of the well-known firm of Messrs. V. Keshavjee & Sons, Pretoria, will be grieved to learn of the sad death of Mrs Velshi Keshavjee, which took place on Thursday, July 22. Mrs. Keshavjee was well liked by all those who knew her. She was very hospitable and of charitable disposition. She donated all the adult bedsteads in the Cassim Adam ward of the Pretoria Hospital. The late Mrs. Keshavjee leaves behind her sorrowing husband, several sons and daughters and a large family to mourn their sad loss. The funeral was attended by a large number of Indians representing all sections.

Thanks

Mr. Velshi Keshavjee and family wish to thank all relatives and friends for their kind expressions of sympathy and floral tributes in their recent sad bereavement.

Death Of Mr. Perumal Naidoo

The death took place at Newcastle, of Mr Perumal Naidoo, the son of Mr. R. L. Naidoo of 23 North Street, Durban. Young Mr Naidoo, who was a young man of 21 years of age, was a bright student at the Sastri College where he had just passed the Junior Certificate examination last year. He was a splendid tennis player and often took part in the College sports. That such a promising lad should have been taken away in the prime of his youth, is a terrible shock to his sorrowing parents and relatives. The heartfelt sympathy of the community goes out to them. The funeral took place at the Newcastle Indian cemetery on Wednesday, July 14.

Death Of Lalcobhai Dahyabhai Mistry

Lalcobhai Dahyabhai Mistry, who having passed his matriculation examination had proceeded to England about two years ago to study law, was suddenly taken ill about three months ago and had undergone an appendicitis operation. Subsequently the operation did not heal and resulted in his death, which took place on July 25. Lalcobhai was only 23 years of age and was a very promising young man. His loss will be the greatest to his old father, whose only means of livelihood is hawking, and had taken great pains to educate his son entertaining hopes for a bright future. All his hopes have been shattered by the will of God. We can only hope that He will give him strength and courage to bear the great loss sustained by him. We have no doubt the Sastri College students will also be much grieved by this sad news, and will join us in extending to the bereaved father their heartfelt sympathy.

Death Of Indian Teacher

The death of Mr. M. Y. Pather, a teacher at the Clairwood Senior Government-Aided Indian School, occurred early last Friday night. He was a sportsmaster in the school and his work was highly appreciated. Mr Pather was a scholar in the Higher Grade School, Durban, and took up further studies at Lovedale College, where he gained many certificates. His funeral went from 19 Pine Road, Clairwood, to the Queen Street Cemetery, Durban. There was a big attendance at the graveside.

India Letter

[EXTRACTS FROM A. I. C. C. FORTNIGHTLY LETTER]

India And The Next War

A PRESS statement of the Congress foreign Department reads: "Twenty-three years ago India helped Britain keep her Empire and, to-day during the Imperial Conference in London, Indian spokesmen have prophesied that Indian men and money will continue to defend the British Empire. We have no grudge against the type of spokesmen who represent India in London indulging in convenient prophesies on the future which no longer belongs to them. They have also been free to exhibit their princely jewels or their officers' robes during the coronation, and the High Commissioner for India has sought to draw from it the moral of India's loyalty to the British Crown. England is fighting hard to prevent the disintegration of her Empire. She has decided to carry out a five years' armaments programme costing over rupees twenty milliards. That may not yet be enough and other parts of the Empire, particularly India, may have to bear additional burdens. In England itself, the difficulties of recruitment are immense and, either for lack of interest or physical fitness, a sufficient number of soldiers is not forthcoming. Here again the contribution of India is eagerly sought. If the international war in Spain did not extend out of the Spanish frontiers, it has at least brought nearer the danger of a war in which Britain may be directly involved. In the Far East, the complications that arise out of the worsening relations between Russia and Japan and a China that is growing stronger, are a threat to the security of the British Empire. The world total of expenditure on armaments in 1936 amounted to nearly rupees thirty crores which is thrice as much as in the year immediately preceding the world war. The British Empire is frantically fortifying itself against the mighty whirlpool into which it is to be caught and that is why the Empire Conference of this year is concerned almost solely with defence problems. The Indian delegates in London are free to lull the British into pleasant feelings of security. The Congress position is clear. Nationalist India has clearly decided to refuse help to the British in their wars. And while the actual war may yet be distant, it is already being rehearsed on our North Western Frontier. This has three-fold consequences for us. The frontiers of India are being made secure for continued British domination even in the event of an early world war. It points to the enormous possibility of inflated army budgets in the coming years. It will bring, as every other war preparation does, a further curtailment of the meagre rights of free speech and organisation that are still left to us. We refuse to be party to another imperialist war.

Shake-up Of British Imperialism In Malaya

The beginning was modest. In 1819, the East India Company established a trading station at Singapur. To-day, British Malaya comprises a territory of 51,000 sq. miles with a population of 4.5 million. This colony is one of the richest in British possession. Of the world's total shipments of rubber nearly half goes out from Malaya; so, in 1935, out of a total of 887,000 tons 424,000 tons were exported from Malaya. Of the world's total production of tin over 30% is derived from Malaya; so, in 1935, this colony produced 41,000 tons out of a world total of 137,000. On the basis of prices prevailing in that year, rubber and tin alone would give to each Malayan, man woman and child, an annual income of Rs. 300: this income is further augmented by the fruit industry, dockyards, transport and other enterprises. But Malaya is a colony and, while labour on the plantations and elsewhere is Malayan, Chinese and Indian, its profiteer is the British imperialist. The Indians alone form nearly 13% of the Malayan population. President Nehru's fortnight tour in Malaya proved a shake-up to the security of British imperialism as also the torpor of colonial labour as never before. The President was called names by the British controlled Malayan press. He became an 'agitator', 'tactless and ill-mannered and was sometimes reminded of the wide reach of the law. *Times of Malaya* read into the President's exhortations to Indians to gather strength for India's independence an incitement to violence and queried, "Is Mr. Jawaharlal Nehru"? Regarding the President's insistence on independence as the goal of India's endeavour, *Singapur Free Press* expressed "doubt as to whether his trip is likely to prove beneficial either to India or to the community in general" and ended up with the rather ominous prophecy, "we may shortly be called upon to defend the Indians of Malaya against one who is in some quarters almost worshipped as the supreme leader of the Indian race." President Nehru had occasion to refer to the charge of misuse of hospitality. What the British imperialist in Malaya perhaps expected of him was "drawing room manners." As to the Malayan himself, the President made the clear statement that the interests of the people of Malaya should receive consideration before those of the Indian emigrants. The imperialist, however, is nowhere an outsider. When tens of thousands sat listening with eager and expectant faces, what else could the President talk to them but of economic liberation and Indian freedom. The British press reminded him that loud-speaker arrangements were made by official agencies. A European journalist describes President Nehru's reception by Malaya: "Solegie Road at Singapur was transformed into a river of Indian nationalism. The crowd was intoxicated with excitement, pent up, emotional nearly to the pitch of hysteria." The Malayan and the Chinese were greatly enthused and they saw in President Nehru the symbol of the unity of anti-imperialist peoples of the world. Aside of rubber and tin, Malaya furnishes the British Empire with one of its strongest naval bases, Singapur. The screeching of the British press is easily understood.

Finance Ministers' Conference

The Finance Ministers' Conference held in Bombay on June 5, though published as a general conference of finance ministers of all provincial cabinets, only four ministers attended it, three from the provinces of constitutional crisis. Though scheduled to last two days, the conference shut shop on the second day, apparently, for lack of work. The Finance Minister to the Bombay Government gave the presidential address. Retrenchment, subvention from the centre, borrowing and taxation are the four possible means of financing ministerial programmes, said the minister, but the new constitution provided little scope for raising money by means other than those of taxation." "That seems to be, for the present at any rate, the only method of finding the resources that we need." The Finance Ministers could not agree on anything, not even on this vital necessity of increased taxation. Which class of persons should be taxed, for what amounts?

Andhra University Bans Socialist Literature

The Vice-Chancellor of the Andhra University has ordered the removal of all socialist literature from the library to the lumber-room. [B. Kripalani, General Secretary, Indian National Congress, asks if, as a consequence, the study of history and economics is also not banned.]

The Sporting World

By "Rambler"

Intertown Final

AT 3.30 pm on Saturday, July 24, the Klip River District XI met Durban XI, at Currie's Fountain, Durban. There was a fair number of spectators but the match did not come up to expectations. Throughout the match, Durban more or less monopolised all movements in the game. The visitors battled hard, but their half-backs and forward line lacked co-operation and attack. The final whistle blew with 8-0 goals in favour of Durban.

Natal Cup (Junior)

"Victoriana" which is so far an unbeaten team in the Junior Division, met Sparks on No. 1 Ground. Both teams fielded good players and a very exciting and thrilling game was witnessed. In the first half both teams played well, and some fine work was displayed in front of the goal-mouth. It was during the second half that Victoriana showed their determination and splendid attack—thus enabling them to beat Sparks by 3-0. This now qualifies Victoriana to meet a Maritzburg junior team in the final for the Natal Cup. There is every likelihood that Victoriana will prove their worth.

Other Matches

For the League fixtures in the Junior Division, Sastri A and Daffodils, and Shamrocks opposed Red Rovers. The first match turned out a ding-dong affair after half-time, and it was a surprise that Sastri A won by 2-1. In the second match Shamrocks easily overcame Red Rovers by 4 goals to nil. Sastri College A will meet Victoriana on Saturday July 31, for the League Cup. Only a win over Victoriana will enable the College team to obtain the League championship. In the Juvenile Division, Sastri A drew with Flemingoes, each side scoring a goal. Nevertheless the College boys were careless and threw away open chances.

Forthcoming Matches

On August 8, two fine matches are set down. For the first time in the history of Natal, a Natal Indian XI will play Natal Coloured XI. As a curtain-raiser to the main match, Durban Indian XI will meet Durban Coloured XI. The matches will be played on Currie's Fountain, and the N.I.F.A.'s officials are expecting a large crowd because of the very promising matches. Some splendid soccer of a high standard will no doubt be seen.

Soccer At Verulam

On Sunday, July 25 the Pinetown Indian F.C., A and B travelled to Verulam and played two matches against the Verulam Temple F.C., A and B. The two (B) teams played first, and the home team won brilliantly against Pinetown by 5 goals to nil. The second match was played between Temple (A) and Pinetown (A). Both teams were strong and well-balanced, and the play was fast. After the interval, S Gopaul scored and enabled the home team to lead 1-0. At this period the play was more exciting and the visitors pressed harder, and were able to score two goals. Thus the Pinetown (A) won by 2-1. Mr. Gavin Ghistry the left winger of the home team, was injured, and is at present under Dr. Naidoo's treatment. It is hoped that he will soon recover.

Cost Of Aberdeen Tour

The cost of the Aberdeen tour is stated to be approximately £5,000, and of this amount the Aberdeen Club received £750, and a further £750 for gatelrins, including hotel and travelling expenses.

America Wins Davis Cup

With the defeat of Hare by Parker, Great Britain lost the Davis Cup to the United States, after holding it for two years. The last occasion the United States won was in 1926. Looking to destiny, with the destiny of the Davis Cup decided in the previous singles match, Budge revealed inconsistent form in his match against Austin, of Great Britain, which he, however, won at 3-6, 6-4, 8-6, to give the United States victory by four matches to one.

Excellent Rugby Displayed

The Springboks opened their tour of New Zealand on Saturday last, when they met and defeated Auckland before a record crowd of 50,000. At the interval the Springboks led 5 nil, having had to concentrate their energies on finding the lively Auckland pack, but in the second half the game was opened up and pleasing rugby brought about the final score of 19-5.

Cost Of Watching Springboks

A New Zealand newspaper estimates that [illegible] profit made by the local Union on the Springbok tour. The Union has £10,000 in hand, and the gate on 15 games over the [illegible] which are to be [illegible] ground Provincial matches £8 each, £4 Temporary outside Provincial matches at £6 each [illegible] Provincial matches [illegible] £8 each. The Union [illegible]

Indian Wrestling Challenge

Here there who claims to be an undefeated Indian lightweight wrestling champion of South Africa wishes to [illegible] featherweight [illegible] preferably [illegible] Natal.

Van der Walt Beaten In Greece

[illegible] Van der Walt was beaten by Bill Lonsbrough in the seventh [illegible]

They've Never Been Knocked Out

[illegible] Peter Mercer [illegible] Billy Miller [illegible] Saturday, [illegible] middle ring records. [illegible] contests in his [illegible] has never been knocked out or even knocked all his feet in the ring, while Miller has yet to be knocked out [illegible]

£14,000 For Kimberley's Pier

A will of £14,000 [illegible] to be used exclusively [illegible] Pier Council [illegible] Louis Peterson, [illegible] in Kimberley, [illegible] recently.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes: "I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Natal [illegible]

GANDHI [illegible]

If ordinary motor oils were subjected to the Texaco patented processes of PROTEX, at least 28 per cent of their volume (Wax, Sludge, Tar, etc.) would be removed!

TEXACO

PROTEX

THE PREMIUM MOTOR OIL

keeps your motor young.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the R... Krishna Order. It is devoted to Universal Religion, It ... Region of Internat... Interest.

Visit your friend ...

... Subscription ... Inland Rs. 4 Fo... 15 Shilling

Teachings Of Sri Ramakrishna

Altar Flowers

The Religion & Philosophy Of The Gita

Message Of Our Master

Spiritual Talks

Apply for a complete Datalogue:

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,

4, Wellington Lane, ... India.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે બાકે ફૈયાઝ, કાદુ ફૈયાઝ, કૃષ્ણરાવ પંડીત, બાબા કૃષ્ણ, બાકે ઝિલા, બનકી બાઈ, કુલારી, ચીત્રેના (બંગડીવાળી) મુજરાવી, આનો ગવૈયો, બજાનો અને બારણી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા નવા વર્ષના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાનાં ઘણાઓને નારીપારા થયું પડયું લેથી કદીના ગ્રાહકોને ખાસ બોલાવવા કરીશું કે પોતાના બાકીના વણલજ ગ્રાહકો બનાવવા ઉદ્યોગ કદીના ગ્રાહક બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો હિસાબમાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET :: :: DURBAN.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

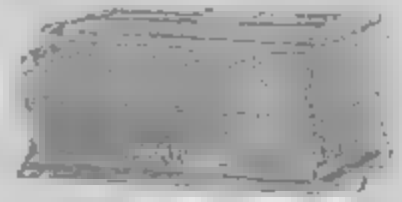
હારમોનીયમ, તબલાં, રેકોર્ડાફોન, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિજોરે, વિગોરે

અમારે ત્યાંથી ખરીદ કરવે મળી શકશે.

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટ્વીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ગ્રાહકોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

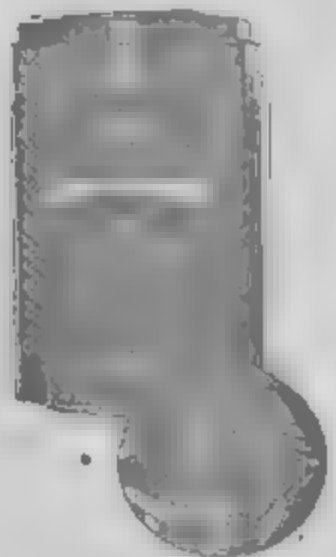

Hand Press Harmoniums
Single Reed £2-2-6,
Double Reed From £3-5-0

Tablas From 22/6.

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £46-0-0.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003 Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૩૦ જુલાઇ ૧૯૩૩ અંક—૩૨.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર તા. ૩૦ જુલાઇ ૧૯૩૩

હિંદીઓની ત્રણ ફરજો

આ [illegible] હિંદીઓને મોકલેલા [illegible]

[illegible] હિંદીઓને ખાસ કરીને [illegible]

[illegible] હિંદીઓ [illegible]

[illegible] રહેવું [illegible]

[illegible] રીતે [illegible]

[illegible] કરતા [illegible]

[illegible] પોતાના [illegible]

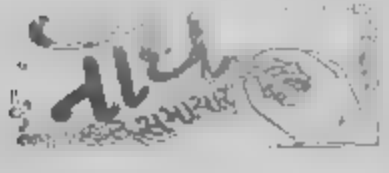
[illegible] પોતાના [illegible]

[illegible] પોતાના

આફ્રિકામાં આપણું ભાષણો આ વસ્તુ સામને છે ખરા? એ વિષે અમને પૂરેપૂરી શંકા છે.

અત્યારમાં પંડિત રૂપિરામના આ દેશના આદિ અને દીક્ષા બાબતની અન્ય વસ્તુઓનો પ્રચાર કરવાની અને તેમ કરીને આફ્રિકાની હીન કોમને આગળ વધવાની સુગમતા કરી દેવી. આ વસ્તુનો આ દેશમાં આપણે ભાઇ ભાઇએ સંબંધમાં કરી પણ વિચાર કરેલો નથી. અમને પ્રસંગ છે જો કેટલાક આપણા વેપારીઓ કોમના દમણાઓએ સનાતન ધર્મના ગાણા ગાઇએ છે તોમો એક બાજુ શુદ્ધ હીંદુ સનાતનનું નામ અને હીંદના સનાતનના બીજા ગાણાં મારે રાખ્યા તો કેમ બાકી ન સમાય. પરંતુ ૧ શુદ્ધ સનાતનધર્મની ભાવનાર્યોજ્ય થવું જોઇએ, એટલે કે તેઓનો ગોઠો નહિ મેળવણાના ખાતા રાખવી નહિ જોઇએ. પંડિત રૂપિરામે પોતાના એક આખ્યાનમાં યજ્ઞ વિશે ઘણાબધું લખી વગ સ્થાને લાયે પરમાત્મ કરવાની ભાવનાથી ના ભાવ પણ બોધ્યો. જે તમ માનવ તો અમને વિશ્વાસ છે કે સનાતનધર્મના હીંદીઓએ નહિ પરંતુ કેટલાક બીજા હીંદીઓને પણ તે ભાવપૂર્વક ગમે.

પંડિત રૂપિરામના જેવા આખ્યાનપ્રકોષ ચમત્કાર અને પીઢારવા જેવો છે અને તમની પણ ખરી સૂચનાઓ બાબતમાં મુકવા જેવી છે. એ લેખ અમે આવતા અંકમાં આપીશું.

પંડીત રૂપિરામ

પંડીત રૂપિરામે છેલ્લાબધી હીંદ જતા દરિયા આફ્રિકાની મુલાકાત લીધી ત્યારે કોમે તેમોની પધરામણ ઝાઝી છે. તેમોએ ઠરબન શહેરમાં લાયવો સ્થાનીક હીંદીઓ હીંદુ ધર્મ અને સંસ્કૃતિ ઉપર પંડિતજીની પાસેથી ઘણું શીખવા રહ્યા છે. આપણી પાસે જોઇએ તેવા ધર્મ પ્રચારકો નહિ હોવાથી આ દેશમાં હીંદુ ઓળી પામીને જરૂરીયાતોને વિશે અજાણ જેવા છે. આને લીધે પંડિતજી તું આ દેશના આપણા આદીવાસીઓ ચાહ પ્રદેશ છે, તેમોઓએ હીંદુધર્મને લગતા ખુબ ખુબ વીષયોપર આખ્યાનો કર્યા ને આને તે માત્ર હીંદુઓનજ નહિ પરંતુ કોમના સભ્યો તમોને રસીક અને બોધપ્રદાયક થઇ પડયા છે. પંડીતજી આ દેશમાં એક તટસ્થ વ્યક્તિ તરીકે આવેલ છે અને તેથી આમ આપણે ખાસીએ કે હીંદુ તમના નેતાઓ સમક્ષ કરવાની ભાવના આ તમનો કાર્યક્રમોને સંપૂર્ણ સાથ કેકારપૂર્વ. કોમે જોઇ કોમ આપણે આ દેશમાં આપણે કરવા કરી પણ સુધારો કરવાના નથી. જે આટલું નહિ થઇ શકે તો પણ આપણે પંડિતજીને બોલાવી પોતાનો કરીયું કે તેમોઓ આપણ કરી કોલવાના ના બધા હીંદુઓમાં પધેરાવ કુસંપ પેસી ગયેલો છે. આ પોતાની બનાવી સ્વયંથી વગ આપણી સોહામે પંડીત રૂપિરામની આખ્યાથી વચ્ચે કાજરીથી અને તેમોઓના પાદમા ભરેલા આખ્યાનોના સાંભળીને તો એટલું પણ ૧ મેળાથી છબીએ તો આપણે બધિરાવતીની રીમાઓ મંદોલેલા માલમશ્ય.

પંડિત રૂપિરામની આગાહી

પંડિત રૂપિરામ જેવો અત્ર બે અઠવાડીયાં બોલી જવાના બધા પ્રસંગે મંદિરમાં અપા હતા તેમોઓ પૈદિકધર્મના એક બાબતિક અભ્યાસક છે. તેમોઓ પોતાનું છત્રન હીંદના અને બહાર વેદધર્મના સિદ્ધાંતો અને હીંદુ સંસ્કૃતિ અને પાતવ બતાવીમા પ્રેમ અને પ્રાબલ્યપણે કેળવણીમાં ગાળ્યો રહ્યા છે. ૧૯૦૭ માં તેમોઓ લાહોરના દયાનંદ એંગ્લો વેદિક સંસ્થાના પ્રિન્સિપાલ થયા હતા. બાદ બાદ આર્ય પ્રતિનિધિ સભા પંજાબ ના હીંદુકન્યાઓમાં હીંદુ ધર્મ પ્રચારક સંસ્થાઓમાંની એક મોટી સંસ્થા ૩ તેના આજીવન સભ્ય જરૂરીદ ગુજરાનજીની સેવામ સાથને બોલાવ્યા હતા. તેમોઓએ મહાન્યમાં વૈદિક મંત્રોચ્ચાર એક ગમક પેદાકર્યુ હતુ ૧ પાછળથી મસાપારમાં ફેરપધારવાનું આમ્યું હતું. હીંદના તેમોના કેટલાક પ્રયત્ન કર્યા હતા અને અસ્વસ્થતા નિમારણથી કામ કરી કરવા હતા. ૧૯૨૬—૨૮ મા પંડિતજીએ પુનઃ આફ્રિકાની મુલાકાત લીધી હતી. ૧૯૩૪ મા તેમોના બાબોરના દયાનંદ એંગ્લો વેદિક મહાવિદ્યાલય ના પ્રોન્સીપાલ નીમાયા હતા. ૧૯૩૬ ના જુલાઇમા પ્રવૃત્તિમય પુનીનીધી સભા તરફથી તેમોઓને હંડનમા મળેલી જગતની સર્વધર્મ પરિષદમાં પ્રતીનીધી તરીકે નીમવામા આવ્યા હતા પરિષદ બાદ હીંદુ સંસ્કૃતિની સંસ્થા વ્યાખ્યાનો દેવાય કરવા હતા. ૧૯૩૭—૩૮ મા પંડિતજીએ પુનઃ આફ્રિકાની મુલાકાત લીધી. ૧૯૩૪ મા તેમોઓ

ની ગાદીએ તેઓ બેઠાનાર છે અને ધર્મના માણસો મોટાભાગના દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિ તરીકે ગયા હતા.

સ્વચ્છતાપર એક પશ્ચિમના પ્રોફેસર

બેલ્ફાસ્ટના આંતરરાષ્ટ્રીય ખ્યાતનામ સંગીતના શિક્ષક તે આની રાણીની લંડનની યુનીવર્સિટીના પ્રોફેસર મા. આલ્ફ્રેડ હુબરો બેલ્ફાસ્ટમાં ચારેકોર તે દિવસોમાં ચર્ચા સ્વચ્છતાપર પશ્ચિમના દેશોની દોડ ગયા હતા તેમણે એક મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે:

યુરોપમાં વાત્તવિક કહેવાય છે કે ગરીબોમાં સ્વચ્છ રહેવાની ઇચ્છા ધનિકોના પ્રમાણમાં ઓછી હોય છે કે આથી બહુ જ જુદું છે. સ્વચ્છતાની દૃષ્ટિએ ગિરીબોમાં સાથે ધનવાનોમાં કદાચ ખરેખરી કરી શકે પરન્તુ બાકી બધાજ પ્રમાણે યુરોપના કે કરતાં ભારે અનુભવ પ્રમાણે ગરીબો સ્વચ્છ નથી. દરિદ્રો બેહુદ ગંદા રહેવાની દૃષ્ટિએ સરાસરીએ ઉતરતા હશે, પરંતુ સરકારની દૃષ્ટિએ અસુક પ્રમાણમાં ચોક્કસ છે. ગરીબ કુટુમ્બોમાં રહેલ અંગેની જુદા જુદી વસ્તુઓને ગિરીબો બેહુદ સમજી શકે તેનું તાત્પર્ય ઓછી શકે છે. જ્યારે પુરાણના બેહુદો બાબતે તેની પરવા કરતા હશે. 'ફિલ્થલી' શબ્દના સંકુચિત અર્થમાં ઘરો બેહુદ વધુ નીરક્ષર જણાશે પણ સીધાળી દૃષ્ટિબિંદુથી શબ્દનો અર્થ કરતાં ગિરીબો બેહુદ અસુક વધુ પ્રમાણમાં તે સરકારો બે ગિરીબના સુધારને ખેલા પશ્ચિમનો ઘર ભાગ્યો છે. પુરો પણ બધુજ સારું તે ગરીબ બધુજ નકામું એમ તેને ગણ બધો ભુલ છે. પુરોપના વીચારો તેને મોહીત કર્યો છે, પણ તેણે પશ્ચિમની ઉપમાઓ તે બધુરી બાબતો જોઇ છે.

શ્રી. હીલ્ટન યંગનો નેરોબીમાં કરેલો વિરોધ

ગાગા બાલે બ્રાડિકન નેશનલ કોંગ્રેસની ગોળી નામે મીટીંગે મેસર્સ ગ્રેહામ પોલ્ટન્સ્ટન્ટો, યુગી યન સરકારની નેરોબી તરફની નીતી નેરોબીની ગ્રાન્ટ બિલબાબત બતાવનારી છે એમ સુધી યુનીયનની સાથે એકી થવાના વીચારનો વિરોધ કરવાનો ઠરાવ કર્યો અને મી. હીલ્ટન યંગ્સ, એમ પી., એ નેરોબીની સ્થિતિ યુનીયનમાં સારી કેવાની કરેલી વાતોને વખોડી નાંખી હતી.

મી. કેલનબેક દરબન આવી ગયા

મા. કોલ. કેલનબેક દરબન સ્ટેશન ઉપર પુરોપ ગયા હતા અને સ્વાગત મંડળના ગાંધીજી તે બધા દીક્ષિતાદ સ્વા હતા તેઓ સમા સોમવારે પોતાના માર્ગે દરબન આવી પહોંચ્યા છે. તેઓ ઝોહાદ અદવાદીયુ દરબનમાં રહી ઓદ્યોગીકસમજ કરશે

શ્રી. રામદાસ ગાંધી યુનીયનની મુલાકાતે

મહાત્મા ગાંધીજીના બ્રીજ પુત્ર શ્રી. રામદાસ ગાંધી જોહ્નીસ મા કેલનબેકની સાથેજ અત્રે આવનાર હતા તેઓને મા. કલનબાકન વિમાન માર્ગે આવવાનું બધુ ઠીકાણું ટીલ થઇ છે. ગંભીરાથી આવનાર હવે પછીની ટ્રેનમાં તેઓ દરબન આવશે.

મલાયાના હિંદીઓને

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂનો સંદેશ

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂએ મલાયાના હીંદીઓને પાઠવેલો સંદેશ તે હીંદના વર્તમાન પ્રશ્નોમાં પ્રસિદ્ધ થયો છે તે અત્રે નીચે આપીએ છીએ. તે સંદેશ દ્વારા મલાયાનાજ તે તેઓએ ત્યાંના હીંદની ખાતર બજા કર્યા તેમાંના કેટલા તે તેઓનો પણ આજે સારો પરીચય આપ્યો છે. આશા રાખીએ કે હીંદી આગેવાનો તેમાંના જરૂરી ફેરફારો કરી મલાયાના હીંદીઓ સંબંધી પોતાની નીતી મક્કમ કરી શકશે તેટલું મક્કમ કરશે.

"આજે જીવતા આપણે સુદૂર દેશના ભારત કે સંદેશાઓ દ્વારમાધ્યમ તે પણ મલાયાના આપણો કર્યો છે અને પણ વાસ્તવિક ભાર કદીનાનું ૪૦ તે રહ્યું છે. હીંદુસ્તાનની હાલતો તે રહેતી આપે આપે કરી દેશ તરીકે તેની તે અને કરી કે આપ મલાયાના હીંદીઓ એ શું કરવું જોઇએ તેની સુચનાઓ પણ કરી ૫ । રાજનીતિ સેવાભાવના રીતે બરાબર આજ સામાન્યજ કોઇ શકે કેમકે બાકી પ્રશ્નો પણ વાસ્તવથી જનાથીજ ફિતરી સાહાર ૬ જે તેનાથી તદ્દન પ્રભુ રીતે સાહિત્યમાં હોય, તે સારા હું કરી શકે તમ નથી. મલાયાથી ભારી વિદ્યાપરીક્ષા પ્રસંગે, અમે રક્ષાસાહીમાં દીનાનાથ ધન રેલા કીએ તે પ્રમાણે તે કરેલી કેટલીક સુચનાઓ કહેક આકરા કરવા કુટુંબોનો પ્રશ્નન કરે ૧૦. આ દેશના, મજુરોના પ્રશ્ન વીશે હીંદીઓ અને બીજાઓ કરતા વધારે નીકટ સંબંધ ધરાવતી સાવચેતીની આવશ્યકતા તેઓ ઘણાજ સારી રીતે સમજી ચુક્યા.

ત્રણ કારણો

હીંદીઓએ આદિ ત્રણ કારણ—ત્રણ જવાબદારી તેઓ ઉપરાંત ગાંધીજી તેઓની હીંદ પ્રત્યેની ફરજ, મલાયા પ્રત્યેની ફરજ અને પોતા પ્રત્યેની ફરજ એ ત્રણે એક બીજાથી સંકળાયેલી છે અને એક બીજા સાથે સંકળાયેલી છે.

હીંદ પ્રત્યેની તેઓની ફરજ બાબત વર્તમાન બનાવોથી બારીક સમજાતી, આપણી આઝાદી ની લડતમાં છુપાયેલ રસ સેવાની ચાવી બની રહે તે રીતે તમે વહન કરવાની છે. દેશની રીત દૂર રહ્યા તેઓથી પણ તે બાબત થઇ શકે, પરન્તુ તેઓએ પોતાનો બાહર રાષ્ટ્રિય વિકાસ ના કર્યાનો સમાનો પ્રમાણ કરી બાબતો કહેવાત સર્વને કાર્યમાં પ્રાપ્ત કરવા લડશે. વિશ્વ પ્રાપ્ત થાય ત્યારે તેમાંથી કેટલા બોજવાળાની તેઓ ન્યાયો રાખતા હોય, અને રાષ્ટ્રીય જોડાએ, તો તેનો કટોકટ બોજ તેઓ એ ઉઠાવવો જોઇએ. તેઓનું બાકીય કોંગ્રેસ બાબતે સાથે સંકિલ્ટ રીતે કનેકાયેલું છે. હીંદની સ્વતંત્રતા પર તમામના કરજ્યાની, તેઓના બાળકોના ભવિષ્યનો અને ભવિષ્યનો તેઓનું ઘણુ સ્થાન કહ્યું તેના આધાર રહ્યો છે. તેઓ કેવી રીતે મદદ કરી શકે અસ્તિત્વના આર્થીક રીતે. તેના અંગત્યના રાષ્ટ્રિય દીનો પણ તેઓ કરી શકે, હીંદી મેળાવડાઓમાં બાબતો ભાષણ કરવાની શક. બાકીના પાછી આર્થીક દૃષ્ટિએ બોલાવ નાંદ, બાકીના અંગત સુધારણ ૧ કરતાં ૧ મોટી ૫ । પરન્તુ આપણી આઝાદીનો સકલનું અને જવાબની સાથેના આપણા સંબંધનું ન જોડે વિસ્મ થઇ પડેલી ૧ અને જરૂરના તમને પ્રાપ્ત બાબતોજ ઉપયોગ કરે ૧૦ તેઓ આપણા આ બાબત આઝાદી, ૧ જે બરાબર રીતે જોવાજ ૫, તમા પ્રત્યે તકેદારી બતાવી રહ્યા છે, અને તે બાબત તેની બધારે કોમન બાબતો બાકી હોય ૧૦ તેઓએ જોઇએ એટલું યાદ રાખવું પડે છે. ઉંચા રોટ માટે ગરીબ હીંદી કોન્ટ્રાક્ટરોએ અને પાયદારોને મળે છે.

તમારા હીંદીઓથી આ બાબત રાખે છે અને તેઓ આદિ જન્મેલા હોય કે નહિ તો પણ તેઓએ તદ્દન કરવું જોઇએ કેમકે આદિ જન્મેલા પણ તદ્દન હીંદના સંતાનો છે કે કોઇક બીજા ૧ આ હીંદની આઝાદી પણ તેઓનો એટલીજ પ્રોપ કેમ કરવું જોઇએ

બીજાઓ સાથે સહકાર

મલાયા પ્રત્યેની તેઓની ફરજ અને ચુનીના પ્રશ્નોના સોનાઓએ અને બીજા લાયકાતોના સાથે સંપૂર્ણ સહકારથી રહેવાનો છે. મલાયાના લોકોને તેઓએ ગાતાવાજ સમુના દેખાડવા, દેખાડે, મલાયા એ જન્મભૂમી તેમજ ઘણા વસવાટવાળા બાબતો દેશ બધુ થયો છે. અને આ દેશના વીકાસનાં તેઓએ દરેક રીતે સમાનાના સાથ્થરી સહકાર આ બાબતો સોનાનો ૧ એ ગાયત્રુ જોઇએ કે આપણે બાબતો સાથે સહકાર કરવા આવેશ છીએ બાકી તેઓને બાબતો ૧૦ ૧ રીતે નુકસાન પહોંચાડવા એ દૌર ૧ તેઓનો વફાદારી અને ભલીકાત માટે પણ બાધુક પેદા ના મલાયા પણ તેઓને તદ્દન પ્રીય દોષ ગણશે, અને વસ્તુતઃ હીંદ પ્રત્યેના તેઓનો ઝોક બાર દેશ અને તેના સોકિલ, કે જેની સાથે હીંદને કાયમના આકર્ષણ કોબાયોજ એટલો નીકટ સબન્ધ રહેલો છે. અને જેનો સાથેનો એટલો બધો સમાન છે. તેઓનો સાથે મલયના બાંધવોને આકર્ષનારો ૧૦૧ ૧ બાબતો જોઇએ

મલયના, તેઓના બાકીના પ્રત્યેની તેઓની ફરજ— બાબત પર બાકી બધુ

ગામ પણ બાકી નથી ત્યાંના ત્યાંના હોંદી મંડળો જુદા જુદા કામ કરતા મારા જોવામાં આવ્યા તે મંડળો પાછળ કરવા ધિક્કારના નહોતી, પરંતુ તેમ છતા પણ તેમને તે તજવી પડી છે. તમારે જોર આ સપળા મંડળો અને હોદ્દને પોતાની કમાન નાબુદની લેખના લેખ તેઓ સપળાએ એક થઇ રહેવાનો સમાવ છે. બાકી હોંદીઓને માટે જોયો પહેલી જરૂર અન્યસ્થિત થઇ સંગઠન કરવાની અને માતૃભાષાથી ... બાકીમાંથી આવેલા સપળા હોંદીઓ વચ્ચે સામાજીક, રાજદારી અને આપસની જોયો પરિસપળાનો છે કેટલે અંશે આ કારણો તેઓ કોલોનીમાં થયી ઇલા જ પ્રમાણમાં પીનાઓ તરફથી તેઓ માન સંભાવન કરવી અને અમલની બાબતોમાં તેઓ ને આવાજ સંભળાવી શકશે.

મજુરી

હોંદીઓની મોટી સંખ્યા અદ્રિ મજુરવર્ગ ની છે અને બહારના આપણે જાણિયે બહોળા ના હોંદી મજુરીના લાભોની સાથે સંકળાયેલું છે. આપી મધ્યમવર્ગના હોંદીઓએ દરેક રીતે મજુર વર્ગોની સેવા કરવી જોઇએ અને તેઓના નિકટ સંબંધમાં રહેવું જોઇએ કે જેથી તેઓની જરૂરતો અને જરૂરીયાતો તેઓ જાણી શકે અને તેમાં તેઓને મદદગાર થઇ શકે. અન્યસ્થળે હું સાઉથમાં મજુરોના યુનીયનો સ્થાપવાની જરૂરીયાત વીશે જણાવી ગયો છું, અત્ય સ્થળો કરતાં અદ્રિ તેની જરૂરીયાત અહિંયા સારી રીતે થઇ શકશે. દોર્ય દ્રષ્ટિવાળા માલીકોએ તેને ઉપયોગી સેવા જોઇએ કેમકે મજુરોના અસંતોષકારક સંગઠના કરતાં તેઓની અસંતોષિત અને અન્યાયકારક સંસ્થાઓ સાથે કામ લેવું તેઓનેજ સુલભ થઇ પડે. તેવા ટ્રેડ યુનીયનો હોંદી મજુરોનેજ સમર્પીત નાદ્ધ હોવાં જોઇએ કેમકે મજુરોના પ્રશ્નો જાતીભેદ નાદ્ધિ જોયા શકે. સામાજીક કે કેવળ રાજકીય યુનીયનો એક બીજા સાથે સીધાયથી કામ કરતાં મવાનો સંભવ રહે. આપણે અત્યારે જો સુધી યુનીયનોમા હિંદીઓના સપળા મજુરોનો સમાવેશ થયો જોઇએ.

શિક્ષણ અને ફાકતરી સમયનો

સપળાને મફત શિક્ષણ અને ફાકતરી સમયનો પુરી પાડવાની ફરજ રાજાની છે. બહારના જોવા એક આબાદ દલીલો જો સાંકળાયેલી થઇ શકે છે, પરંતુ સંજોગો જોતાં આ રાજા પોતાની ફરજ બજાવતાં ચુકતું કામ લો આપણે આપણી જાત ઉપ જરૂરીયાતો પુરી પાડવા જોઇએ. શીક્ષણ એ એક કારણ માટે અત્યંત અગત્યનું ચરતુ છે અને કોમનું આપુ બાકિના કરતાં મનુષ્યો ન તાલીમ આપીને જેટલા કરે છે તેનાપર આધારેલું છે. આ બાબતમા બહારમાં બોલાયોએ અસંખ્ય આપ કુંટુંબ સ્કુલો સ્થાપીને સુંદર કામો કરેલાં છે. હોંદીઓએ બરોબર તેઓનું અનુકરણ કરવું જોઇએ. અને તેમાંજ એક દ્રષ્ટિથી પણ કરવાની જરૂર છે. જ્યાંત બરકરારી સ્કુલોમાં હોંદી ભાષાઓ શીખવાની નથી તેમ હોંદુસ્તાનનો તેવા કશું સ્થાન પણ નથી (હોંદી બાળકો માટે બાકીની સ્કુલોને બાદ કુરાન કે બાઇબલ કરે છે). આનો અર્થ એ છે કે આપણા છોકરા અને છોકરીઓ હોંદ સાથેના સંબંધથી બીલકુલ વિરહત થઇ જાય છે અને કદાચ આજે જાતીભ્રષ્ટ થઇ રહ્યા છે. આપણી પોતાની સ્કુલો આપણી રાષ્ટ્રિય ભાષા હોંદુસ્તાનીને માટે તજજ વિદ્યાર્થીઓની માતૃભાષાને માટે અગત્યનું સ્થાન રહે. બીજી સ્કુલો, મારી સુચના છે કે, બાકીના હોંદીઓ માટે ખુલ્લી રાખી જોઇએ અને સમુહ પ્રાર્થના : ધાર્મિક મંડળને લગતી કોઇ નહિ હોવી જોઇએ આપણે આપણા શીક્ષણમાં કોમીભેદ પાડવા નથી માગતા. બલકે તેને આપણી સ્કુલો સારી રીત અને બીજા હોંદીઓને આકર્ષનારી હોય તો હું તો તેઓને પણ સ્વિકારું.

કામ તુરત તો, જ્યારે સારી સ્કુલોનીજ ખોટ છે ત્યારે કોલેજોને. વીચાર કરવાનોજ નથી. પરંતુ કેળવણી ના શીક્ષણનો અને આપણે સ્કુલોમાંજ સાચવી તદ્રિ જોઇએ. આ દશામા એટલી સમૃદ્ધિ હોવા જતા ઉચ્ચ શિક્ષણનુ ખાસ એટલી પામા ઓછી સગવડ છે એ જોઇ અને આશ્ચર્ય થાય છે અદ્રિ એક પણ યુનીવર્સીટી નથી અને એકજ ટ્રેનીંગ કોલેજ છે અને એક મેડીકલ કોલેજ છે. ઇટલાક યુવાનો અને યુવતિઓ ઉચ્ચ કેળવણી લેવાને હોંદ બહાર જવા ઇચ્છે છે. પરંતુ મારી સ્પષ્ટપણે રોય થઇ શકે એ આવા નજ ગણી શકાય એટલે હાલકાલમા આ દેશમાં કોલેજો, હોંદીઓ તેમજ ગીન-હોંદીઓનો, પોતાનું શીક્ષણ પધારવાને માટે કયાં તકો છેજ નદ્રિ.

સામાન્ય કેળવણીના શીક્ષણ સિવાય ચુકવ ઉદ્યોગ અને વૈજ્ઞાનિક કેળવણી આવા ધાતુઓ અને જંગલોના સાધનોપયોગ દેશને માટે બહુ અગત્યનો છે. નદ્રિ તો ૧ આજે જે નવા માલ પ્રદેશ માલ પેદા કરી શકવાનોજ રિથતિમાં પડી રહેશે. નીકાલના સામને માટે નવા ઉદ્યોગો બહારથી લોકોને શોધવા કબુલ પડશે. આવું ભાવિષ્ય કોઇ પણ દેશને માટે દિલચસ્પ ગણાય.

આ ઉચ્ચ અને ચુકવ ઉદ્યોગના શીક્ષણનો સવાલ બલવાન સપળા લોકોને માટે લાગુ પડે છે. હોંદીઓને માટેજ નથી, પરંતુ હોંદીઓએ તેનો વીચાર કરવો જોઇએ અને આધુનીક વીકાસ ની એક અત્યંત અગત્યની ચરતુની આ વિષેચ્છ ખોટ પુરી પાડવામા અન્ય કોમોની સાથે સહકાર કરવો જોઇએ.

એક વસ્તુ તુરતજ કહી જવી જોઇએ તે એ છે કે હોંદીઓએ કાદેર પુસ્તકાલયો અને વાચનાલયો ખુલ્લા મુકવા જોઇએ અને હોંદના વર્તમાનપત્રો માસીકો, સાપ્તાહિકો અને પુસ્તકો મુકવા જોઇએ.

પ્રારંભમાં વાંચનાલયો બાલકા જોઇએ કેમકે તે બાદ પ્રયત્ન નથી અને આગળ જતા તેનો આલ્બુખારાદુ પુસ્તકાલયો બંધાવી જોઇએ. આ કહેવામાં આશ્ચર્ય છે કે હદીદ જોઇએલીએશનો હોંદયો વર્તમાનપત્રો ચલાવે છે. એમ બન્યું નથી. વાંચનાલયો સપળાને માટે, બીન-હોંદી ઓ માટે પણ ખુલ્લા હોવાં જોઇએ અને તેમને હોંદને લગતા પ્રશ્નોમાં રસ લેતા કરવા જોઇએ. નવા વિચારોયો અને પુસ્તકોવડે મનાવાની હોંદી પ્રજાતીને હતી વર્તમાન પરિસ્થીતીયો બાબતમાં રાખવા બાબતમાં ઉપયોગી માર્ગ પડે.

મારા અભ્યાસના મુખ્યત્વ બાબતોના દક્ષણાંક હોંદી બાલીસીના તર્ંગ બાબતો છે કે જે હોંદી તેમજ અંગ્રેજી બન્ને ભાષાઓમા છાપવા જોઇએ. વર્તમાનપત્રો ને મેગેના બાબ અને આવાજ છે. તેના ગ્રાહક માલ બહોળી બાબ મુંબી છે અને પરિણામે નીરાધાર અને અપંગ બને છે તેવા : આશા રાખું છું કે આપણા બાલકો સારા અને ઉચ્ચ કોટીના વર્તમાનપત્રો, સામાહીકો અમને બાલીશો મંગાવશે.

બારી

હોંદીઓને બોલી બહેરવાની કુ મજબુત બાબા મળ્યા કરી ગયો : ... ને માટે બાબતના લોકોને સંભાવવા જોઇએ. બાબતી મોટા નાના બાબતો સીવાય સારી અને બારોબારપાત્ર બોલી બની શકે. એક મંત્રિના સ્પીચ-કર્તા મેગેબાસીઓના બાબતો તથા દાબાઓ બાબત આ બાબતમાં મદદગાર કરવી જોઇએ. આ બોલીના બોલારો બીજો પણ રહી બાબ સારી કરે.

આ દશના મારા કરી બાબતો તેમજ બીજા સમક્ષ તેઓના વીચારે માટે રહી કે મુખ્યાંશો મુકું છું. મારે હિંદુસ્તાનુ જોઇએ ' આ બાબતી બાબતોમાં હોંદી બોલીઓએ અમલપત્ર બાગ લેવાનો રહેશે. કિંતુ આપણી બાબતના કેમ માત્ર પ્રશ્નોનીજ નથી. બોલીઓમે તેના બહાદુરીઓનો બાગ બજાવેલો ૧ બાબ બાબતી રહી છે.

આ મેળવના બાબતમા મારા મબાબા દેશબંધુ મોહને હું વાદ બાબતો કબ્યુ ક્રુ ' ના તેઓ હોંદના મોલાનો તરફેનો બાબતો હોંદીઓ બોલવા દોબ તો તેની સાથેની જવાબદારીઓ છોડાવવાને તેઓએ તૈયાર રહેવું જોઇએ. આ દીશામા જ્યાંસુધી જે કોઇ પણ બાબતમા હોંદી બબ છે તેની સાથે કોઇક હોંદ પણ જાય છે. આ ચરતુ તેણે ભુલી જવી કે તેની અવગણના કરવી નદ્રિ જોઇએ તેના વર્તમાનપત્રો હોંદની પરીક્ષા કરવામાં આવશે પોતાના દેશને માટે માન ઉત્પન્ન કરવું કે તેનુ બાનમોંગ કરવું એ કહેવેક અંગે તેના હાથમા રહેલું ... આ હકીકત તેણે હમેશા ધ્યાનમાં રાખવી જોઇએ અને સારા યા માઠી બન્ને દશામાં પોતાનો મતભેદ તેણે બતાવવો બનશે. હોંદુસ્તાન ને જવાબદારી સાથે બાબતંત્રતા આને બીજાના જોઇએ ... અને તેને બાદ બાબતે મહેનત કરી કરવા જોઇએ; બાબતે બાકની મહેરબાનીની પર નભવા બાબતો નથી. બાબતે કોમ તુચ્છ દેશના વતનીઓ નથી. એવા મહાન દેશના વતનીઓ જીમ કે જેનુ ભુતકાળ બાબુજ ઉજ્જવળ હતુ અને બબાબતે બારતા સંસ્કાર ને ભવિષ્ય જોવાયુ ઉજ્જવળ બોવરો . ભવિષ્ય તરફ બાબતે જરૂરનું છે એ બાહ્યાનના પ્રાબુસ્કર કોબુ નથી બાબ ?

સધર્ન રોડેસીયા હિંદુ સોસાયટી

સધર્ન રોડેસીયા હીંદુ સોસાયટીની બીજી પરિષદ જુલાઇ તા. ૨૨ થી ૨૪ સુધીમાં પ્રીન્સ સોલ્સબરીના મા. એન ટી મહેતાના પ્રમુખપણા નીચે ભળી હતી

પ્રમુખનું ભાષણ

પ્રમુખે પોતાના ભાષણમાં જણાવ્યું કે આપણી આ કોલોનીમાંની વસિત સાતખુમાંના આપણા આગેવરોને પરદેશીયો મુસ્કી રહ્યા છે તેનાજ અમારી છે. હીંદુસ્તાન મેક્ષ બહાર દુનિયા દરા છે કે જનારથી બહાર બધા સોરા આકરોપ છે. આને કેપરનુ કરણ નકિ બનેલુ હીત ના આપણે આપણી શેજ કમાવાને બીજા દેશોમા આપવા ની મનસાણી જોગવાઇ નકિ થઇ હોત.

દીકરી પ્રાચીન તવારીખ અને સંસ્કૃતિ તરફ અને જગતના હાલના વિકસતિપર વિવેચન કર્યા બાદ તેમણે આગળ ચાલતાં જણાવ્યું કે, "જગત બધારે અધિકારના શક્તિ પ્રમારવાની સાધનાઓ મળી રહી છે અને બાજ કરી હિંદુસ્તાન પોતાના ની આઝાદીના માટે ઉચ્ચ સંકેતો સર્જી રહ્યું છે ત્યારે આપણે મુકીયાર હીંદુઓ ગાંઠ ન કરીએ છીએ! આપણા પ્રાચીન ની સંસ્કૃતિના ગૌરવમાં બીનજરૂરી રીતે નમ્ર બનો છીએ કે જગતના બીજા દેશો સાથે સંપર્કમાં રહ્યા છીએ આ બાબતમા આપણે જેટલા પ્રયત્ન નકિ પ્રમાણ ના આપણી જાતિબધની ઓલાદની દ્રષ્ટા આપણા કેટલા વધુ વધારે ખરાબ થતે

"આ સંસ્થાકોના હેતુ આર્ય સંસ્કૃતિનો દીપક જગાવ રાખવાનો વધારે જોઇએ . જેમાં જાતિબધની એલાદ બગડે નહિ દરેકની શક્તિ રાજ્ય ના પરિષદની સફળતાનો આધાર આ બાબતે આપણે કટલા આગળ વધ્યા છીએ તેના પર રહેલો છે.

"આ દેશમાંના રાજ્યા કરતા તરફ આપણે દૃષ્ટિ કરીશું તો આપણે જોઇશું કે દરેક પોતપોતાના સંપ્રદાયના દરજ્જા રાખવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે આ તમે તેમાં સાથે સહાનુભૂતિ, આપીએ આને સજ્જડારી સ્વતંત્રતામાં આગળ વધી રહ્યા છે. એ બાબત તેઓ મા રીત પ્રાપ્ત કરી રહ્યા છે! તેઓની સામાજીક, આર્થીક, રાજ્યકારી સ્વતંત્રતા છે ! -. તેઓની પ્રતિનિધિઓની દરેક સાખાના ઉંચાત જાગીર આપી રહી છે. તેઓની સરકારી ખિતાબની મેળાવણીની અપેક્ષાઓ છે . ને મુસલમોને પૂરતા માનસોક પોતાના આપી રહી . અને બિનસાકારીક જાતિથી તેઓને દૂર રાખ્યા છે. પણ અધમ આને સંસ્કૃતિની સામાજીક છે કે જે તેઓના બાળકોને આ દેશના કેળ તમના મજબુત નાગરિકો બનાવી રહી છે. તેઓની ઓલાદની પણ રક્ષણકરો છે કે . કુમના બાળકોની બાદક સાલાઓ ઉત્પન્ન કરી રહી છે. આ સધળા બાબતોની સરખામણીમાં સામે સૌથી નીચેના બાબતની સંસ્થા આર્થીક . ને કરના બિનઆયોથી વેપાર અને ઉદ્યોગની નીતીનું ધોરણ પણ ઉંચું નહી થઇ શકયુ છે અને તથી સુખ અને આબાદીના પ્રશ્ન મા રહી છે.

આજે આપણે આપણી આગેવ મુકલી રાખીને આપણે આપણા પોતાને માટે શું કરી શકીએ છીએ એ સંબાધપુર્વક વિચારવું જ. રાજદ્વારી સ્વતંત્રતાની પહેલા સામાજીક અને આર્થીક સ્વતંત્રતા હોવા જોઇએ સામાજીક અને આર્થીક સ્વતંત્રતા હોય તો બધાના ગુણો, સંસ્કૃતિ અને સુધારો સહેલાઇથી બધી શકાય છે વૈદિક ધર્માનુસાર સામાજીક સુધારાઓ અને બાર્થીક દરજ્જો એકલાએ જ્ય . આપણા મતનું તારણ એ છે કે આપણી સામાજીક ઉત્તમ-રતાથી બાર્થીક તત્વને આપણે ગુરૂ પાઠી દીધેલું છે.

"અત્યારના આ , અત્રે ઉપસ્થિતિ મહેમા ઉત્સાહી આગેવોને હું એ યાદ આપવા માગું છું કે જ્યારે જગતની સપાટી ઉપરના અંધકારમાં હતી ત્યારે હીંદમાંથી તેઓને પ્રકાશ મળ્યો હતો. બીજાઓ જ્યારે જંગલોની ગુફાઓમાં વસ્યા હતા ત્યારે જગતની સંસ્કૃતિઓના સૌથી જૂનો ઇતિહાસ હતી એ સંસ્કૃતિ આજે ચુકાયાની તારીખોમાં જકડાયલી છે એ કેટલું નાગરોના બોજો છે !

"હીંદુત્વ અને આર્ય સંસ્કૃતિના નામે આપણી અપેક્ષાઓ મોટાકાર અને માનુષોના પ્રત્યેની આપણી જવાબદારીઓ સિદ્ધ કરવાને તે તમને હાકલ કરું છું. આપણે એવો કોઇ પણ મનુષ્ય રહીશ કે જેને દરજ્જાના કારણ તમ પરદેશીઓથી જુદો પાડે છે નમને એના સિવાય કરવાની કરી શકતા નથી, તેનું બાળ નાબુદ કરીશ. જ્યારે આપણા માના દરેકના હૃદયમાં સમાનતાનો તત્વોના નાણે અને તેમ કરીશું બળતા નાબુદ કે જ્યારે તે અધિકાર ઉન્નતિ સાથે આગેવાનોમાં માગે આપણને સોને દોરી શકે જાય છે."

ઠરાવો

મેસર્સ સી સી મહેતા, આપણારોના, ા એસ. નાયડુ અને કે. આર વર્મા વગેરેથી જુદા જુદા વિષયોપર આગળનો ઠરાવો આપ્યા હતા.

ઠરાવો

સાંજના પ્રાર્થનાસભાની બાદ હીંદુ સંપ્રદાયોને દરકારી રાખવાના આગળના ઠરાવો પસાર થયા હતા

ચુંટણી

બાદ નવા કાર્યકર્તાઓની ચુંટણી નીચે પ્રમાણે થઇ હતી. શ્રી એન ટી. મહેતા (સોલ્સબરી) પ્રમુખ, મા. એન. એમ. પટેલ (સોલ્સબરી) સેક્રેટરી, મા. વેલજી એન. પરેખ (સોલ્સબરી), ટ્રેઝરર. મા. રાજારીયા (ગુલ-વરાયો), ઓડીટર

બાદ પ્રમુખ, સરકારે સાથીની અને બુના કાર્યકર્તાઓનો આભાર માન્યા બાદ સભાદિક પ્રાર્થના કરી પરિષદ સમાપ્ત થઇ હતી.

પરચુરણ

બ્રહ્મસ્ટ્રીયમ પ્રાઇસીસ ઓર્ગેનેઝનો બંધ કરી દુકાનનો ખર્ચ કરવા માટે રંગમની ગેલ્ડસ્ટ્રેટ કોર્ટ ખાતે જુલાઇ તા. ૨૬ મીએ ઓર્ડર આપ્યો હતો. ૧૯૩૫ ની સાલમાં ઉભા કરેલા ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૩૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૩૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૩૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૩૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૪૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૪૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૪૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૪૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૪૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૪૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૪૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૪૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૪૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૪૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૫૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૫૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૫૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૫૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૫૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૫૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૫૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૫૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૫૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૫૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૬૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૬૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૬૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૬૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૬૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૬૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૬૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૬૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૬૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૬૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૭૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૭૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૭૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૭૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૭૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૭૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૭૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૭૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૭૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૭૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૮૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૮૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૮૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૮૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૮૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૮૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૮૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૮૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૮૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૮૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૯૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૯૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૯૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૯૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૯૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૯૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૯૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૯૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૯૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૧૯૯૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૦૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૦૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૦૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૦૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૦૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૦૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૦૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૦૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૦૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૦૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૧૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૧૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૧૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૧૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૧૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૧૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૧૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૧૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૧૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૧૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૨૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૨૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૨૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૨૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૨૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૨૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૨૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૨૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૨૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૨૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૩૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૩૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૩૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૩૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૩૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૩૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૩૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૩૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૩૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૩૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૪૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૪૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૪૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૪૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૪૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૪૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૪૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૪૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૪૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૪૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૫૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૫૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૫૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૫૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૫૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૫૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૫૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૫૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૫૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૫૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૬૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૬૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૬૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૬૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૬૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૬૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૬૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૬૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૬૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૬૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૭૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૭૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૭૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૭૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૭૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૭૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૭૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૭૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૭૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૭૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૮૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૮૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૮૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૮૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૮૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૮૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૮૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૮૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૮૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૮૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૯૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૯૧ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૯૨ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૯૩ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૯૪ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૯૫ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૯૬ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૯૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૯૮ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૦૯૯ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા. ૨૧૦૦ ની સાલમાં ૧૦૦૦ પાઉન્ડ ભરપાઇ થયા હતા.

કોંગ્રેસ કનક મહોત્સવ

આકર્ષણ

૧૮૮૫ થી ૧૯૩૫ સુધીના થયેલા મહા-સભાના પ્રમુખોના ચુંદર રંગબેરંગી નેમજ સુશોભીત ઓરડામાં ચાળા કેલ્વામું આકર્ષણ.

કોંમત રૂપી ૨-૬

ત્રેવીસ વર્ષે મળેલા બે જુના મીત્રો

હિંદની મુલાકાતે મી. કેલનબેક

કુદરતી ઉપચારોના વીજયની કથા

(અનુવાદથી ચાલુ)

કુલનબેકને કુદરતી ઉપચારો—પાણીના ને માટીના ઉપચારો વીષે—બહુ માઠા છે એ વાત તે કહી ગયો હું એમના સરસ અજમાયલ હાથ નીચને મને આરામ થયું. મને થયું એ હાથ ચેકાઠેલા તો નહીં હોય! એ કહે, "મારો એ હાથ બનાવટી નથી. ૩૦ વરસ સુધી તો કેટલા દરદીઓના ફેફસાં મેં ચોપડ્યા છે તનુ એ પરીણામ છે આપણે બંને હિંદી કેમ હાથબ કરતા રહીએ!! તમને આ માહતી આપેલી નહીં?"

"જરૂરજોજ. એકમે કાયમ માટે પકડ કે બાજુની ત્રાગ તારે પણ ન કરી ત્યા સુધી નથી. કાદવરોની તરાહ તો ચેટલીકવાર લીધી છે, પણ એમની ઢબ કદી નથી લીધી એકવાર મને વિસાપાના રેરકાણનું દરદ થઇ આવ્યું હતું મે ઉપવાસ કરી ને પછી કેળાનો રસ પર રાખી એ દરદ મટી કાદવાર થયું નથી વસ્તુ અને શરીરબળ મને ઝાઝો છે ને બારા નાખી આમાં ૬ બાજુનો ભેદ કેવાંક શરીરે કામ કરે છે."

"હું પીસાલતમાં ભણતો ત્યારે હતો ને ચામડીને બેનેસો. એક બનાવ કહું. મને બીજો દરે આદવાદીમે મળવા આવતો, તે સાથ બાબત ત્રાગ્યો મારી બિલ પીતરસ બાદેનને ઝાતીમાં 'ન્યુમોનિયા' થયેલ કે નજર કેદની બાજુમાં પણ મેં મારી આસપાસ કેટલા પુરી દાકો જોયા કરેલા તે અમે બધા મળીને નોરાબાપાદાર કરતા. કેન્સર વીષે પ્રા બોલતુ ત્યારે એક ગોપાનીયુ મેં જોજ પ્રધાન વાચ્યુ હતુ. ડા. બેલ ન્યુસરના ઉપચારોનુ નરીક્ષણ કરવાને એક બંગ્લા હતુ તેના ઉપપ્રમુખ હતા અને નામાંકિત ડાકટર હતા. મેં એમ પણ સાભળ્યુ - મારી બ્રહ્મને બાગ સાજનોની મલાક લીધી છે ને તે ગોએ તરત જ ઓપરે શન કરાવવાની સલાહ આપી છે એકે તો કહેલું કે ઓપરેશન નહીં કરાવો તો ૭ મહીના પણ નહીં રહો. મારી બહેન સુંદર કાવર શરીરની હતી ૨૮ વર્ષ તેને મારા ગોપાલ હતી હતી. મે પોકાને કહ્યું. આખરે આવાદીમે એને અહીં બોલાવા મોકલાજો. એમણે કહ્યું, ઓપરેશનનું નક્કી થઇ ગયુ છે, દીવસ પણ નક્કી થઇ ગયો છે, ને હવે એ રોગી સલાહ એનો જરા પણ મલાક નથી. વળી પાંચ સજનોની તો સલાહ લીધા જ પછી બા ડા. બેલ નહીં જ કહેવાના છે? ન કરું ઓપરેશન કરાવવાનો નીચય થઇ ગયો, ડોક્ટર તો સજનોને ઓપરેશન કરાવ્યા પીના જ એની ફી આપી દેજો, પણ એ બીચારી છોકરીનો જીવ તો ન જ બચવા દેશો. પાંચ સજનોની સલાહ લીધી હોય તો બહાની સેવામા કયુ નુકસાન તો ન જ હોય શકે. બધું સમ-જાવ્યા પછી એમણે મારી બહેનને મનાવ્યા તો બોલ્યો. મેં એની રાજી ખાની વાત કરી ને એને કટ બેલની સલાહ લેવાનો આગ્રહ કર્યો. મારી વાત એણે માની : કહ્યું, ડા. બેલ પણ બીજા ડાકટરોના જેવા - સલાહ આપે તો ઓપરેશન કરે! એ ડા. બેલને બધા એ વખતે તો કો બહુ પરકા પણ નહોતા. એમણે એને પુરેપુરી તપાસીને કહ્યું, બીજા સજનોની ભુલ થઇ હોય તો બહુ સંભાવીત છે બાવીસમાંથી બાવીસ પણે છે એટલે ઓપરેશન કરાવું કરેલ નથી. એમણે એને એક બીરાબીયા-કારી બહમાં બહને બે મહીનાનુ ઉપચાર કરાવવાનું કહ્યું. પછી તો ૭ વરસમાંથી દેશ મોકલી દેવામા આવ્યા. એટલે હું એને દસ વરસ પછી મળી શક્યા નહીં વચ્ચે બાર સાલ થયા મારે જે બનવું - એણે ઓપરેશન કરાવ્યા નહોતું પણ ડા. બેલની સલાહ મારી હતી એટલે જાણવેલું એ બહમા ને એવેલી, તો એને ડાકટરે ફરી તપાસણી, ને એના શરીરમાં બ્લડર કેન્સર નહોતુ. બા તો બહરણ આવરની વાત ૬ વખણા સંડનમા એને મળ્યો હતો. એણે ૨૫ વરસ સુધ્ધમાં આપ્યાં છે. વાદકાપની જરૂર જ નથી એમ - નાપા કહેતાં હું ઓટલું જ કહેવા માગું છું કે ઘણીવાર આહારમાં ને રહેણીમાં ધરમુળના ફેરફાર કરવાથી રોગમાંથી તદ્દે એવો ઉપાય છે બતા આપણા ઉપાયોજ ન નસરણીચારે દરદીઓ લેવા બહી પડીએ બીજે." (અપુર્ણ)

આર્યસંસ્કૃતિની અમરવેલ

પ્રત્યેકની સંસ્કૃતી જડવાદી છે, પુર્વની સંસ્કૃતી અધ્યાત્મવાદી છે કે ઈતીહાસ બતાવે તો યુરોપ આજની વીજ્ઞાનપ્રભુતી છે અને કોશીયા પુરાણી પ્રયત્નપરસ્તુતી છે એમ જોટલાં સાધ્યા છે. હેઠે ૧૯ મી સદીના અન્ત પર્યન્ત આ બેવર્તની આપણે સંસ્કૃતીની અમરવેલને પુષ્પપલ્લવીત કરી રાજારામમોહન રાયદયાનદ પરમહસ રામકૃષ્ણ સ્વામી વીવેકાનદ સ્વામી રામતીર્થ સમા સતજ પુંજાદીકમાં સંસ્કારકુસુમો પ્રફુલ્લેલાં છે આજનું જગત ત્યાધીપ્રધાન છે નવજગતના નવપ્રાણી એમના મનન્તરીણોદ્વારા છે એ મહાસંસ્થાપી એમના સંસ્થાયત્નાશ્રમોમાં.

જગતપ્રતીહાસમાં એ કાળખંડ હવે આવ્યો છે કે અત્યારે નવનો જુનાએ ખેલવું જોઇશે. ભારતના યુરોપના—જગતભરના નવપ્રોટેસ્ટન્ટ સંપ્રદાયો જુદ્યા છે એ પણ સબળ વેગ ત્યાગ વૈરાગ્ય બહસ્થ અહીંસા નમ પકા-નાપ પ્રાપ્ત બિલની ભારતની સનાતન ભાવનાઓ જગતને ફરી એક વેગ આપવાની પડશે એમ બહસાઓ ને એ કામવાની, એમ બહાજત એ મારકા એ

(અનુવાદક—ઇન્દ્રાબાપાના એક બાષણમાંથી)

રાજમુદ્રા એ તીરંજના એ સરપુ એ બિસ્પાની ઘન્યોપાધ્યાઓ જગતચોકમા વળી માછી આજ ગજવણી પડે છે.

પુષ્પવન્યા, પાપવનનાં પાણી, પાકાણીનો સોરેલીસાથીન ઇન્ફલ્યુએન્ઝા ગાનેક બાદમાની એ પ્રાચીન મહાબાદનાઓના નવપ્રેરણાચાર, બુદ્ધદેવના પૃથ્વીપરવરતા કાકુસાબ્બીઓનાં ૬૦ મા સદીમાંના નવબ્યવતારી ઉદ્ગાતાઓએ પુનરુદ્ધારે ભારતે પુનરપી ઉદ્ગાયનો કાળપ્રેરક આવ્યો છે. સ્યહ્યુગના સુખવાદના મનદલ્લત્વના કપવામનાના મદીરાપુરના આ યુગના મનોવેગી અક્ષરાકે હવે સંયમનીમદ્ધ ને વીવેકસારીના બાદશઅંકુશ માગે છે. નવજગત બુદ્ધ્યુ છે કે મનોનીયમ એ પરતન્ત્રના નથી, સાચી સ્વતન્ત્રતા છે, બાપના માટેનો સુરાગ કોન શબ્દ છે એવો પુરુષને માટે સુબાષ કોજ શબ્દ પ્રયોગ ? પ્રજાની પ્રત્યેક પરાધમના પુણ્યબાણો છુપો ને બુવનો છે,

નથી એમ નાથી, પણ આર્યસંસ્કૃતીએ બતીતાસ બર પુરેલી સનાતન બાવનાઓ પુનીપ્રજાઓને બારતની ને જગતની નવપ્રોટેસ્ટેન્ટીજમોએ એ જોડલે ચર્ચે વીસારી છે તેટલે ચર્ચે પૃથ્વીપરના પ્રબાસંધે નમજ બારતીય નવપ્રોટેસ્ટેન્ટીઝમોએ બાનવબહામન્દિરમાંનું બતીહાસસંસ્કૃત પદીબોપાજીત બાબકલ્યાણક બાખ્યાનગબન તેવું ને વેડફીયું છે.

નવું તુંડવા બેડેલા બાનવધર્મે ઘણું ગહાબુલ્યું બાનું બિરુદ છે હાંમીમા નવજળ બાજ બરામ છે બારો. પણ નવયુગના નળીયામા પડેલાં ક્રીદેમાંથી જુનાં બધી જાણ નીકળી રહ્યા છે. બાંડણોના બનીદાસોમાં બરતણ'નેના બનીદાસ બનેલાંના છે અને આ તપોબુણીનું બારી તો એના જવલન્ત બનીદાસમાં બે ઉજ્જવળ છે. હવે બારતના બાત્મબંડારે પાછા પુરીને કાજે ઉઘડવા જોઇશે. ન્યાજના યુગના જગતરોગો બારતપનાયન્તરીને પોકારે છે પુરાણા પ્રબાપ્રજાને બિન્દે હવે જીવાડવા પડશે નીજના ત્રાણિ—૧૫ સ્ત્રીઓના એ બનાવના બાજ સન્દેશ.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટૂંક ખબરો

ડરબનમાં બુદ્ધનું મકાયેલું ગેરકાયદે

ડરબનના નવું એરપોર્ટ બાલવાની ઉજવા રાની-ચારે બુલાઇ ના. ૨૪ માંગે સેરરહામ બાતાના પ્રધાન મી. પીરોના હસ્તે થઇ હતી. ન તબધન બાપબ્બુ કરતાં બા પીરોએ જબાવ્યું બતુ ! સરકાર ઇમ્પીરીયલ એરવેઝને માટેની જરૂરી સગવડોના ડરબનમા બા. ૬૩,૦૦૦ મી બાકે ૧,૭૦,૦૦૦ બબેવાની ૧૩ બન તે બાત સબોમાં: ટનીબસ ડરબનબાબી બાસેદરાના નહિ બિબા નેબી સૌથી મજબુત બાબી છે.

જાબાર વિમાન હરિફાઇ

ગોલ્ડ કબાર બાદલ ફેડરેશનની હરિફાઇના ૨૩ વિમાનો ઉંબર સુધી કારકદારના રબા હતા તેબોબા ડરબનવાસી મી. ડબલ્યુ. કુબેટ પાંચ નંબરે, ટ્રાસવાલવાસી શ્રી. જે. ટી વ્રીબ્બ બીજે નંબરે અને ટ્રાંસવાલવાસી સુબ ગોલ ત્રીજે. ફ્રોબ્બટે ત્રીજે નંબરે આબ્બા હતા બાત વિમોના અનુક્રમે બા ૧૭૦, બા. ૨૦૫ બને બા. ૧૯૦ બું ઇનામ મબ્બુ હતું. પ્રથમ બાવનાર બા સુબેટને "નાતાલ મરકબુરી" તરફનું બા પ્ર- બબાગ પબ્બ બાબ્બુ હતું. હરિફાઇ નીકળબાબા હોવાની ખારે મદની બબી હતી, અને પહેલું વિમાન આવી મર્યાદાનો બાત કબાર બોકરોએ ગોબી ઘબાવ કુદરો ચબાવી બી. સુબેટને બારે માન બાબ્બુ હતું બીજા નબરના વિમાનની ગોબનો પણ બારે સકાર થબા હતા. રોજ બાવનાર બ્રો વિમાની બોમ ગોલ બાવ સ્કોબ્બે ડરબનના ઇતિહાબ બોબા બાબ્બબરનું પ્રબાબુબ્બ ગોબાબ્બુ હતું. તેબુનિ પબ્બ બારે બાવકાર બબ્બા હતા.

દક્ષિણ પ્રૂથ મુસાફરી

દક્ષિણ ફ્રેરના ૧૭૦ બાબની હરબા હવાન વિમાનથી રબબ્બ પબા બાર અંગ્રેરીબન મુસાફર બા. સ્ટીબન ગોલ્ડસ્વર્થ સૌથી પ્રથમ નામ બબાબ્બુ હતું. દક્ષિણ ફ્રેરના બાગતમા કરીબી કેરી જબા બારે બા ગોલ્ડસ્વર્થ બાપના ચબના બાચ માલના કેપટાઉન બાવવા વિમાન બાબ : ગોબ્બા સમાચાર જોહાનીસબર્ગના મુબાર : ૧૬ બાબે બાબબ્બ ડારો બા. બરટન ગોલ- બાહર કબ્બો હતા.

બારફ બારવેલ

દક્ષિણ બાફ્રિકાના બારા બારવેલ નામથી બાબીના વબેબા રેસ્ટકર બા બેબ ફેન્ટરવેસ્ટને ગોલના ગ્રોબ્સ શહેરનાં "બાફ્રિબ બાફ્રિકાના બાયન" બાબપાને દક્ષિબ બાફ્રિકાના ગ્રોદ્યુ ઉપનામ બાપવામાં બાવ્યું હતું બેબેબ્બમાં મુસાફ બા. ૨૪ બાબે ઇબ્ય સેન્ટોબ્સ અને ફેન્ટર- વેસ્ટ વચ્ચે ચબેલી હરિફાઇમાં બાનાના રોકેટબા ફેન્ટરવેસ્ટ હારી બબા હતા. બાબાર્ડ્સ જેવા સ્ટેડિબ્બમમા વીસ હજાર પ્રેબકો હાજર હતા.

ઇંગ્લંડ રેસ્ટલરનો રોલેંજ

ઇંગ્લંડ રેસ્ટલર બી. ગ્રેબ્બ, બારી હબાબ્બુ બાફ્રિકામાં ફરવર પેબાર ગ્રેબ્બબાબન બબ્બેસ્ટબ્બ કે તેબો રેસ્ટલીબ્બની હરિફાઇ બાટે ગ્રેસેંજ બબ્બેર કર્યો છે . બા બિરી મુબ્બસ્વે કરી બી. રબબાર બહોરબ્બ બાબે હરિફાઇબાં ઉતરવા બબ્બે છે.

રેલવે-હડતાલ બિબાન બારબક

બુધવાર તા ૧૪મીએ બાબબ્બ પ્રબ્બેલાં બારા- બાદીબોબાં દક્ષિબ બાફ્રિકાના રેલવેની બાવક બા. ૬,૩૪,૨૬૪ હતી જે ગબ્બા બાનના બજકુર બાવકોના ૬૨૬ના બા. ૩૬,૩૬૧ ઘબ હતી. બોજ મુકવા મુબીની દક્ષિબ બાફ્રિકાના હડતાલ વિબાન બાતાની બાવક બા. ૬૫૬૬ હતી . બા ૬૧૫ બકરીબો ઇબાબની હતી. બંદર બાતાની બાવક બા. ૨૬૬૧૫ હતી ૮ બા. પર ગોબારી હતી.

ગ્રેબાર પ્રદર્શી

દક્ષિબ બાફ્રિકા બાબે બીન, બાપબ, મુબાબો. બબ્બર કેન્ટ્રીબ્બ બાને ગોટરીબ્બબોનો તૈબાર બબ્બો બતો ઇંગ્લંડથી . બી. બેબ. ફ્રેબ્બીજે પાંચ બાબર ટન બાબી ટ્રીબ્બો કારી બાબ્બી ગોટરી ટ્રીબ્બ બાબુ કરવા ટ્રેરાર કર્યો હતા તે મુજબ ૧૪મા દબબ્બ હતની ગોબબ્બ- ટ્રીબ્બર "બુબ્બેબ્બ" બબ્બેબ્બીમાં તબાર બબાના બમાબાર બબ્બા હતા.

પ્રબ્બાદ ગોદા

બુધવારની ઉંઘી પાબા : શાકબાના "બબી બ્રબ્બ દબ" નામના પેકાડેમ પાસેથી નીબ્બ બાદી બ્રબ્બાની મેબાની હતી. દબ ૬ "બોની બ્રેબ્બ દબ" ના બબાની નબી નબબી બાર બા : બાન પોબાના ઢોકરાના દુબબ્બી દરેક પાબા મેબની બબ્બ : પીરોબ બોબાબ્બા ટારી પ્રબ્બિમા બાબા પોકાને : બાકબામા બાબી હતી

જબાલનેર અંત

દરબિબ્બીમા : બ્બ. બા. ૨૪ બાબે રાત્ર બાબા પ્રકાશીત થઇ નાબે પીબા પ્રકાબ્બકોના બાબો બદ્રબે ફેબાન બાબેલા હતો : દબબ્બ દર દબાર રાબી બાબ્બ મેબો હતો. ૧૯૮ બા દબાબમા નદીન બીબ્બબના બાર બબારેલ થબા હતા બોબ નંબીન પ્રો : બબ્બર કબ્બ હતું ૬ ૨૮ બબ્બી ટ્રેબો છે બાન બબબાના બબ્બી ટીબાની હતી.

બર ઓબ્બ બેલ્ટી

ઇંગ્લંડ બબાદેકાના લક્ષ્યબ્બી બર બેબ્બ બોલીના પ્રબ્બમ બ્રબ્બાબ્બ દરદ બબાબ્બી લંકબાબા : પબ બરી નાબ્બ્યા હતા ૨૮ બેબ્બોની ટબ્બિબ્બ બુબેરની બબ્બ : દક્ષિબ બાફ્રિકાના દોદીબોબાના બાબબેન્ટ બાબોની બબાની બબાબ્બા બારે બર બોબ બેબ્બીબે બોબ પ્રબ્બે બોબ બાબ્બ : બાબના હતા

જુહા—નાના મેદ્યુરદ્ધ

દક્ષિબ બાફ્રિકા ટ્રીબ્બનના જુદે જુદે બબ્બે ૨૮ વર્ષ સુબી નોકરી કરા ડરબનના બીક બેબ્બર્ટ ■ બીબ્બ્સ દીકાબ્બ બબા બે બોબની બબાની પ્રબ્બ બા કરી ડબબનબ્બમા બા બ્બબ

બાબીસ બીબ્બસને બાદગીરીની બબ્બીશ બબાબી હતી. બબ્બો જબબા ક્રિબ્બ બી બાબ. જ. સ્ટીબની નોકતુક બબાદર બબા છે બા. સ્ટાબ બોબસ્ટ બા ૬ ક્રબ્બો ડરબન બાવવા ગબ્બા છે.

બી દબી

દીદુસ્તાનના બબ્બેલા બાગેબ્ટ કરી બ્બો બ. બ્બેબ. બંગાબુ ૬૬ વર્ષની ઉંબરે ડરબનની એંડ્રુબ્ગ- હન હોસબીટલમાં ગરીબ બવસ્થામાં મરબ બીપબ્બુ હતું તેબુ બાગ બાબા બબ્બતી હતી "ગ્રીબર કે" ના ઉપનામથી તેબુનિએ દક્ષિ બિબે બાબુ બબ્બ્યુ હતું બબરલ બાવકતની બાદગીરીમાં બબેલેા "બાર્ટ ટુબ" ના નાટક પબ્બુ બબાબ્બ પાબ્બુ હતું. ઉંબરાં ૪૦ વર્ષ તેબુનિએ દક્ષિબ્બ બાફ્રિકામાં ટ્રાબ્બકાલ બને ડરબનમાં બબબુ નીબ્બિન બવસ્થાબાં ગાબ્બાં હતાં.

બીન ડેબ્બલ બુબાર

ટ્રાંબ્બવાલમાં બીન ડેબ્બલ નામથી બબબુતિ મબેલેા બુબાર પબ્બો બબી પડબો છે. મુબ્બબ્વે કરી બુબબેા ઉંબર બા બુબારબ્બા બાડા બાવક બાબ્બ છે. તેલ્હાનીબ્બબર્ગ અને તેની બાબપાબની દોદીબોની દુકાનોમા પબ્બ બીન ડેબ્બલો દાબલ થબ છે પ્રોટોરીબ્બાની સબ્રોમ કોર્ટે નબેમ્બાર ૬૬૬૬ બા બાબેલા ચુકાદાબી બોલીબ્સ બા બુબાર બાબે બબાબા બાબના બાવકબ્બ છે.

રૂબુ સમાચાર

ડરબના ગોદ બાફબાદીબું બકાબીના બૂબ્બબાબુ પબ્બાદ બબા બબી બુધવાર તા ૨૪ બાબે રૂબુમાં ફેબ્બકાર બબ્બો હતો રાબાબોબાના મોટા બાબન બદીન બારે ઇંદ બબ્બો હતો. ૧૯૬૬ની મોટીબા કામ અટકી બ્બ હતું. દક્ષિબ બાફ્રિકાના મોટા બદાદી નારદ બરકતા પબ્બો બાબોબાં રેલવેબાબી ઇંટીનું કોદ બીબ્બેબ બ. ૬૬૬૬ બ્બેબ્બ બાવકબ્બ બબ્બા હતા.

બઠકરેલા ચોટો

ડરબન સ્ટીટી મ્યુનાબ્બીપાબીટીના બાહારાબાં સ્ટેબેબો બોક્ટ બોટો પાબન સ્ટ્રીટમાં મોટર કુટર બાબાબા બઠકરેને નાટો કબો ફ્રાંકબાર કાપ્યુ બાબા રાકબો નહીં બા બાબક ચોકબા પબ્બી બાર કરેલી બોર મોટરમા બદાદા બદીન પોટ્રા ક્રબ્બો બબી બબા હતા. બદ્રબાબ્બે બાદારો ફ્રાક- બાર બબી ગબ્બા હતા બાબ બા પ્રબંગે પાબન સ્ટ્રીટમા રાદ્ધદારીબ્બોનો બબા ટોબી બાબાર થબ્બો હતો.

ડરબનના મેબર

ડરબનના બરકુબ બર બી. રબબ્બુ બોને કરે બબ્બા બબા બાર વર્ષ ડરબનના મેબર પદ ગોબબ્બુ હતું. બી ફ્રેલેરીંગ બોનસન પ્રબ્બમ ૧૯૬૬ બી ૧૯૬૨ સુબી ડરબનમા મેબર હતા. બાન પ્રબીબી ૧૯૬૬ના મેબરબાદ ઇબર સુંદાસ હાબ સુબી મેબરના હોદ્દો દિરાવે છે બાબા સુંદબીબાં બાવ બબ બા. ડબલીંગ બોનસના ટ્રીબ્બ બ્રબ્બા બાબ્બા બાબાર બબાબે છે

મરણ નોંધ

ઝલ્લુભાઈ કાકાભાઈ પીત્રોડા

ડરબનના એક પ્રતિષ્ઠિત નવ યુવાન રા. ઝલ્લુભાઈ કાળાભાઈ પીત્રોડા ટાઈફોઈડ તાવની બીમારી ભોગવી ટૂંકી બીમારીમાં મેટ્રીકયુલેશન બોર્ડની પરીક્ષા પસાર કરી ગયા જાન્યુ. ૧૯૩૭ માં ઉચ્ચ શિક્ષણ લેવાની અભ્યાસ કરતા હતા. તેઓ બે ત્રણ માસ ઉપર ગોવિન્દજીના દર્શનો જીવતા હતા, અને તે દર્શન ઓપરેશન કરવા મા આવ્યુ [illegible] બાદ પછી તે ઓપરેશન ફેલાયુ નહિ અને પેટ ફરીથી બાંધવા અને તેને તાપે તેમને આરામ-ના લાગ્યુ [illegible] ગયુ. [illegible] છતાં ગમે તેમ ઉપચાર કર્યા છતાં તા. ૧૫ મી જુલાઈના રોજ સવારના ૧૧ વાગતા પુનાના ઇષ્ટ દેવતાને પ્યારા થઈ. મરનારે પોતાના માતાપિતાને પુરતો સંતોષ આપ્યો હતો. તેમના અકાળ અવસાનથી આખી પ્રતિષ્ઠિત કામને મોટી ખોટ પડી છે. તેમના ૨૬ ગીતાઓ કેટલી કરીને વાંચતા પુત્રને ઉપયોગી આપવા પોતાથી બનતુ કર્યુ છે. આવા તેમની ખાલી પડેલી બેઠકોમાં તેમને ઓળખી ભગવાન પોતાના [illegible] તેમને ધીરજ અને શક્તિ આપે અને મરનારના આત્માને શિવ શાંતી આપે. અમે મરનારના પરિવાર પ્રત્યે અને અન્ય કુટુમ્બીજનો પ્રત્યે અમારી દિલસોજી દર્શાવીએ છીએ.

ગીરધર ચકુભાઈ કેશવજી

પ્રીટોરીયાની નગરપાલિકાના ચેરમેન રા. કેશવજી ગોર: ગયા [illegible] તેમના ૬૨ વર્ષના ધર્મપત્નિ માનીબા કેશવજીનું ગુરૂવાર તા. ૨૨ મીના ગુરૂવારે અવસાન થયાના અત્યારની નોંધ લેતાં અમને અત્યંત ખેદ થાય છે. થોડાક દિવસ ઉપરોના સમાચારમાં આવ્યા હતા તેઓમાં પણ પ્રીમ થઇ ગયા હતાં. તેઓ ચલાવ્યા ભગવા ઓને કુદરત દિધા હતા. પ્રીટોરીયાની પ્રજાનાવાના હાસ્ય આવા વિદ્યમાં મોટાઓને માટેના સભ્યો પણ્યાના ગમગ્રા હતા ખબરે હતા. મરહુમ પોતાની પાછળ પોતાના કુટુમ્બી પતિ, પુત્રો અને પુત્રાઓ અને બહોળા કુટુમ્બને શોક કરતા મુકી ગયા છે મરહુમના દફનક્રીયામાં મોટી સંખ્યા ના દરેક વર્ગના લોકોની મોટી હાજરી થઇ હતી. આગે મરહુમના કુટુમ્બીજનો તરફ આ તાકરમાંથી દિલસોજી દર્શાવી છીએ મરહુમના દફનને પુરા શાંતિ બક્ષે.

આભારે

શ્રી. નેલસી કેશવજી આંનો કુટુમ્બ પોતાને પ્રસંગે પાદરના જ સગા સબંધો અને મિત્રોએ તેમને તરફ દિલસોજીઓની લાગણી બતાવેલી છે આ પ્રસંગોપાત્ત તેઓનો આભાર માને છે.

ચેટફિલ્ડમાં મરણ

ચેટફિલ્ડના જુના અને લાયકાતા રહીશ શ્રી. સેમ્યુઅલ જોસેફ ગોંડા આકાડે આની બોઅર યુદ્ધમાં ઘવાયા હતા અને ઘણા સમય સુધી ઇજાઓને લઇને તેઓ ૬૬ વર્ષની ઉમરે તા. ૧૭ મીના ગુરૂવારે સાંજના અગીયાર વાગ્યા છે ગુરૂવારે સાંજે ચેટફિલ્ડની સ્મશાનભૂમિમાં ઘણી મોટી સંખ્યામાં હાજર હતી. જે પ્રસંગે ડીકીઓ નાતે ક્રીશ્ચિયાના હાજર થયા હતા. મરહુમ શ્રી સેમ્યુઅલ પોતાની પાછળ પોતાના વિધવા પત્ની મણી પુત્રો અને બે પુત્રીઓનો ભર્યા ભાદર્યા કુટુમ્બને શોક કરતા મુકી ગયા તેઓ બહુ [illegible] લોકો અત્યંત કરકસરથી જીવનારા હોવાથી દિવસોજી દર્શાવીએ છીએ મરહુમના કુટુમ્બને પોતાને દિલસોજી દર્શાવીએ છીએ.

ડિર્બન શીક્ષકનું મરણ

ડર્બનસુબાની સરકારી મદદવાળા કાંઠી નાકાળાના મુખ્ય શીક્ષક શ્રી એમ. જી. પરમાર ગુમાર ૧૨ વર્ષની [illegible] ૬૬ વર્ષની ઉમરે તા. ૧૬ મીના રવિવારે ડર્બન મુકામે પોતાના સેંકડો [illegible] દુઃખ લગાડી ગયા. મરહુમના કુટુમ્બીજનોને [illegible] દિલસોજી દર્શાવીએ છીએ મરહુમના કુટુમ્બને પોતાને દિલસોજી દર્શાવીએ છીએ મરહુમના કુટુમ્બને શાંતિ બક્ષે.

પરચુરણ

ના. ગવરનર જનરલ અને લેડી ટેંબલ ડબનથી રવાના થતા પહેલાં તા. ૨૦ મીએ બપોરની ટ્રેનમાં ડરબનના ક્રિયકર્તા હતા અને ત્યારે ડરબનના ભાગે તેમના દોઢેક માસ નાટાલ છોડી જવું

* * *

ગયા અઠવાડીઆમાં ડ્રાકસબર્ગમાં બબ્બે દાદ થયુ હતી. જેદાનીસબર્ગમાં આ બાબત પોલીસના ઓફીસર મરીબોનો ઠાકરશી રણમા આપવા માટે રેન્ડ કેલી મેલ ઓફીસમાં ગયા હતા, ત્યારબાદ આને સેંકડો પાઉંડ નોટો ઉઘરાવવાની ફીલ્મકુબોને આપવી આવ્યા હતા.

* * *

જેદાનીસબર્ગમાં ગુલાઇ તા. ૨૦ મીએ બપોરના સાયમન સ્ટ્રીટમાં ગેસલ્સ માન્ડ એન્ડ કંપનીના ત્રણ આજ સાથી ઉભી કરેલી પા. ૧૩૦૦૦ નું ચુકવાનાર પણ ઉપર સમયના પા. ૬૦૦૦ ના ઇન્સ્યોરન્સ કંપનીએ ભરપાઇ આપ્યા હતા. વિમો ઉતારેલા હતા.

* * *

નાયબી કેપ્ટન ડિનસ્ટોગ્રાના પ્રમખાની પાર્લમેન્ટ ગુજ્જર રેલ્વેમેન અને ફૂટ એસ્ટેટના પ્રમોશનો મોટા ભાગે ખાસ વિમો ઉતારવામાં આવ્યો હતા નાયબી અગાઉ ઘણા પ્રસંગે વિમો ઉતારવામાં આવ્યો હતા.

* * *

પાર્લમેન્ટ નદિ અદલાતા નેટીવોના પોલીસે બલાવેલી અસાધારણ ધરપકડથી જેદાનીસબર્ગમાં ના નેટીવો તથા તમના દીલસોજ ગોરા મીત્રો બાબતમાં ઘણા છે.

* * *

ક્રુગરડોર્પમાં યુનીયનના ગવરનર જનરલે ગુલ્ફ રીફાઈનરી બાબતમાં, કેા. વેન કુએ અને બીજા બીજા નેટીવોને ગુલાઇ તા. ૨૩ મીએ ક્રુગરડોર્પ ના મેજીસ્ટ્રેટોની કોર્ટ અમર્યાદ હતા.

* * *

ચાલુ અઠવાડીઆમાં નોર્થ યુનીયનબોરીના એન્ડાઉમેન્ટ ફંડમાં એક મદરસે પોતાના નામ રૂપ સોની ફીસ ફરજ પીટ મદીસ ભરાવ્યા હતા.

* * *

ના ડીકેરીન બાનયુમેન્ટ કમીશન તાબીસ કેપર ચાલ્યુ - ને ટ્રાંસવાલ રીપબ્લીકના પ્રેસીડન્ટ મરહુમ ના પોલ ક્રુગરનો જન્મ ક્રીશ્ચન ગયના ગુલ દોઢમાં થયો હતો.

* * *

મેરીટ્સબર્ગના રોડસ્ટર સરકારી સ્ટેશનની બાજે-મુના પહાડ પંપાના તાબાં ગઇ ગુલાઇ તા. ૧૮ મીએ બપોરે ૩૫ મેલેન પેટ્રોલ ચોરાયુ હતું આ પંપ પહાડ રહેતા ઉપર હતા પંપિયા મકાનના ઓરડા બાજુ બરબીલની ગરાજ આવેલી છે તથા સામે પહોંચ દરશન છે.

* * *

જેદાનીસબર્ગની બાજુ પર આફ્રિકા-ના લાખ બાયો વિના ચમ ઉપર પુલ પર મોયની મુંઝારી બંગલા મોરનો પતા પોલીસને બાબો નથી.

* * *

કટકાર ચમનથી ચારતા ઢગલા બાલીબાબા બાબાને સોપી પરદેશની સમા આફ્રિકીમાલ્સ ઢગલા ચોલાયો આવતા દાણા તાના પુની ઘણામા પણ ચાર તાલ્સ મોરી નાખી હતી.

* * *

જેદાનીસબર્ગની કાલ્ડબ્યુરા પા. ૬ ઇંચ્છાની બાલેમુનો ૨૦ ના ઓવર ૧૭ બાલ મલાના નીકાલની અદર બાબવા માટે પરીક્ષા સોટે કાર્કસીમાં અમે બતા રહ્યા છે આ ગણાના પા ક્રુગર પા ૧૭૦૦૦ ને વેચવા કબુલ્યુ છે

* * *

જેદાનીસબર્ગના સી.ટી.સી.નો બાબેમુની ૫૦ x ૫૦ ફીટની "ફલાગ્સ સરનર" બાલ્તની કીમત પા. ૧૫,૦૦૦ નકી થઇ હતી. જે જેદાનીસબર્ગની ૧૭ કુટ ઉચા બની બબ્બે ૫ ફીલ્મ-ના માર્ચે સરનાબાબુનીના ૧૫ ૧૭ ૧૭ ચિત્રો હતા.

* * *

ચુના સાબરના ૧૭ મકાનના બાબ દરિયાનુ બાર્કેકાના એક ૧૭ ૧૭ પરદ બાલિસ ૧૭૨૧થી દીસ્તાલીસ સીમોસ કુપર ગયા ...

* * *

કેપના દુકાનમાં ચોમ કરનારા ગામ્બુસાએ એક અદલાદીયાના ૬૮ કલાક ૧૭ ૧૭ ૧૭ બાલ્યુ કરી હતી. જે બાબામાં ૧૭૧૭ ૧૭૧૭ ચુકવાની રકમની ચોપર ૧૭ ૧૭ ૧૭

મુનીપલ મારસલબાગ મેરીન ઓફિસના પ્રધાન મા. ગ્રોમર ઉપર ૪૦૦૦ના દરદ માટે ભલીનગા બગ્રેલું નાહકારમ કેલેકશન નીચટવાના સમાચાર ટ્રૂટે આપ્યા હતા.

• • •

દક્ષિણ આફ્રિકાનો બ્રિટીશ કેલસર વાન ૨૨ ચોરટ જે હાલ માસમાં છે તેને કેપ્ટન-સના કેટ્રીશમમાં છત્ર મોન્ટાસે સાલમા રાઉન્ડના કેસલીંગ મેચમાં હુલાવ્યા ના. ૨૫ પીગે હરાવ્યો હતો.

• • •

સ્વ. મી. કપલા નેરૂને સ્મારક તરીકે બાંધવા નારી દોરપીટલ માટે આલ રબુબનની બાજુના અદ્દાવાદની મ્યુ. બિલ્ડે ગોકર દીદ મા. ૧૫ ના ધાને જગીન આપવાની પરવાનગી આપી છે.

• • •

ના. ડૉ. આંબેડકર મંડળના મદદનીસ મંત્રી કે. બારસના મુમારસ્વામીએ સર ૬પીરના પુત્રી મી. લીલાવતી દૌને તાજેતરમા બાદ્યાકનાલ બાને પ્રસ્તા કર્યું છે. મી. સીતાદેવી બેરીસ્ટર છે. બન્ને કબ્યુંગે વર્ષો બાને મહાત્માજીના આશ્રમમાં માગણેવા કરવા ધારેલું છે.

• • •

પૂ. ગાંધીજી તથા મી. મહાદેવ દેસાઇના ફેટલાક બાગણના કાગળ પત્રોની ચોરી સુરત કોર્ટમાંથી ગુમ થઇ છે.

• • •

બાવામા ઓગસ્ટ માસમા બળબાર કરેલ કાબ્રાઝ ડાન્ટરેન્સમા મી. યુવરાજ મી. પ્રતાપ સીંહ રાજે સાર્વે બાગ લેવા મહારાજી અધીકારી મી. રબબુબાઇ દેસાઇ તથા મહદનીસ બેતીબારી અધીકારી મી. સાનેને મોકલવા નક્કી થયુ છે.

• • •

ગાંધીજીના શાબ્દા મી. પારા બહેન મેરોરીબા મી પીઠાના દેવાથી બચાવ માટે ફેલકાઉસ હીલ્સ ઉપાડી બાવા છે. તેઓ ટૂ પબ્લીસીટની સારવાર લેવા છે.

• • •

ગ્રેમ બબુલ કે બર મી. ઇ. રાગન, મોન્ટ્રીયોલમા પોતાનું ગ્રેડ નબ્ય ઇન્ડીબ્યુટ શરૂ કરનાર છે.

• • •

સ્વાધ્યાનના પ્રબાલ બજા બર મોગનલાલ મોતલબાડ દજાબે ૧૦ ૬ કબાબાબાદ હીંડનો બાકર બાબે ગેલ બબા હોદનું રોજકારબ્ય ૬૭ બાપેક્ષ્ટના હાબબા છે.

• • •

પ્રાર્થના બાબા મી. અકરબ્બલીબાનો દૌદુ-મુસ્લીમ વચ્ચે મંદબના કરવા માટે સુબબના કે ૬ દીદ બાર સ્થાબ બનેલ કાબ્યકબ્ય પડી હતા બાર ૩૦ નેબાઉબાનું ગ્રેડ બગાદબ્ય ઉજ્ય કરેલું.

• • •

દીદિના બરબુબ બજા બી બી બાર દસની બરબ્ય બિબ્યાની ઉજ્યણી બાર કરકના કારબો

રબાન રૂા. ૧૪૦ બર્યના કરવા બોર હતો.

• • •

મોબાસાનો દૌદના ગ્રેડ કબાસનર નરીકે મી. બદબદ કાસમ કબબાબા નીમાબા છે

• • •

કલકત્તા દ્રોપીકલ સ્કુલ ઓફ મેડીસીનની દૌબબીટલબાંથી ગ્રેડ ગ્રેબો બાબિત્ર દેવ બાબાર આબ્યો છે ! અકાર વર્ષની તરૂબ પત્ની બા બોતાના સરીર બર સોડા અને સુબાનું મીબબ કરી ૧૦૪ ડીટલાં ચાદર પાડા હતા બબો ત બેબો બાશાબા કે પોતાની બાબી હાબતબ્યો સલાનુબૂતિ ઉપજે અને કલકત્તામા નોકરી કરતા બોતાના પતિના બીલનનો ભાગ મળી રહે.

• • •

"પ્રકાશ" ના તંત્રી મી. રામનારાબણ પાઠક અમદાવાદની નવી ન્યાટર્સ કોલેજમાં ગુજરાતી ના પ્રોફેસર નીમાયા છે.

• • •

સુરતની સાર્વજનીક કોલેજના ગુજરાતીના પ્રોફેસર તરીકે બાબીતના ગુબાન બેબ્બર બાપ

ટેલીફોન ૬૩-૮૪૩૨.

એ. વી. પારેખ

પબ્લીક કમીશનર સ્ટર્લિંગ,

કોન્ટ્રાક્ટસ્ એજન્ટ.

ઉપયોગ સ્થળે બારસ ઉંચી જાતની કરેલ ઇન્ડિઅન મોરકરી, રેરાબા અને સ્થરેકી સાકીઓ બિગેરે કીફાયત ભાવે બળશે.

એક વખત તમારેદ ઓર્ડર મોકલી બાચી કરશો.

નબરબાબા મી. બીબ્બરલાલ કલ્બાબુરબ્ય બાદ નીમાબા છે.

• • •

કીંદમાં ટ્રબાગની પોતી વેપારી દૃષ્ટિએ પબ્ લાવે કે ફ્રેબ તે બબાસબા બાહસેકરના બોતીમાકી બબીકારી મી બજનારાબબ્ય આબરને દૌદ સરકારે પોતાના સ્પેબ્યલ ઓડીબ્નર નીમ્બા છે.

• • •

બાબબગરના બોર તળાજાબાંથી ગ્રેડ મહારાષ્ટ્રીબ કુટુબાની બાસ તા ૧૬ મીને રોજ બબા બાબી હતી આ કુટુબાને પરીકામા પાસ બબા હતા, પબ્ બાને શ્રીબબ્યસિ બબી નહતી બબેલ બીરાસ્ય થઇ તેબો બાબબબાત કર્યો હતો

• • •

પારબદરના બાબુની બાબતનો પ્રશ્ન મહારાબ્યાના બ્યાન પર બાવતા તેબણે બાકીલાબ્યા સીબમાં બાબુની જેમ બાવી, ત કેગાકલ ગ્રેબો-સ્ટ્રક્ચરને નબાબ કર્યું ગોકલાબ્યુ છે.

• • •

બબબના બબા દોમાકી બબાના બગા ૨૨ બબોબાદ બોસ્ટરાડ બોસ્ટરાડ બા બરબાનારો પરદ બોસ્ટર-બ્યન

ગ્રેગ ફેલના પરિણામનો બાજર ક્રમો.

• • •

મજીસ્ટરના ગ્રેગ કારોકની નાબબોસ્ટરી બોટા વબાતમાં બબા પબ્ા હતી યુરોપની પાંચ મહીનાની મુલાકરી પછી ફુટ્બ'ગ સહીત ૪'ગ કારેલ મજીસ્ટ પાછા ફર્યો બાને પ્રજાએ હર્ષબેર તેબોને વધાબી સીધા હતા.

• • •

મબ્બાત ઓફેજ પ્રબંધકતો સર જેબ્સ બેરી બર્દી લાબ્ય પીઠની દોકાલ મુર્ત્ય બબા હતા. જે બ્રીટીશ મંત્રીબંડલોબાં રોબ્યો વિશેષ હતી.

• • •

ફાઝીલ માટે પટાલીના નોકા કારબાનાબ્યે બબાવેલી નવી સબાબરીનો લાભ જબ્યા બાર બાઝીલના દરીબા બાકાંના અબલદારો બુલાકા તા. ૧૮ મીબે ગ્રબીવા પુબ્યા હતા.

• • •

સંકુલરમાં અબિબ્યામાં નવા જન્મેલા બાળકોની પીઠે નબું નામ પ્રસ્ત કરા બાબબામાં બાબબી. પોકેટર જનરલ દોકપીટલના ડીરેકટરોની ગોઠની મીટીંગમાં બબા બીતી તારીખ થઇ હતી. તેબા લેપ બાળકો પોતાના બા બાબોને જબતા ન રહે એ છે. બાબા બાબો પ્રબબબ ૬ મહિના સુબી મારીરપર ચોબા પડી રહેશે.

• • •

પટાલીના બહેલી ક્રપ૦૦૦ ટનની બબતાર વરિરીયો વેનેટોને પ્રકાલીના રબા બને રાબ્યી બને ૬૫૦૦૦ ની મેદનીની હાજરી બબ્યે બર-બુબબાકર મુસોલીનીની સુબ્યતાની ગોદીબાં રાબા ફરમાને એક બબુરની પત્નીના કરતે બુબાબ્ય ના રપ બીને બાલુ કરવામાં આવી હતી.

• • •

ગ્રેબીસીનીબા છોડી બાબેલા ક૩૦૦ ગ્રેબી-સીનીબોને ફેરીયામાં બોટીશ સરકારને બબેં રાબબાના બાબ્યા છે, બોલું બાંની મારસલબાગાં નહેર થયુ હતું. બા ફેરબુજીબોનો નિબેધ બાબવા બ્રીટીશ સરકાર પબબ્યો બરશે.

• • •

ગ્રોબ્રહીબાનું સદ્વિબ્ય દેવું મા. ૧,૨૧,૨૯,૧૧-૧૪૬—૦-૧ નું છે ગ્રેટલે બાની પરતીનું બબબા દીદ મા. ૧૮૭ નું દેવું થયુ. સુકનું દબ્યું પાઉંડ ૧૯,૫૨,૬૬.૮૨૬ નું તો ઉમુંજ છે.

• • •

જગતના સબબ્યા દેશોની સરબ્યામણીમા ટ્રેલી-મસ બબબકારમાં ન્યુઝીલાંડ પ્રથમ બંકતીએ આબ્યુ હતું.

—:—

ચર્ચાપત્રોને જવાબ

મા. પ્રબ્યાદીબ મુનક (ગોદીબોને)—તમારું બબબા કે બાબાની નીતાની બગે ફરિબાદ કરો છો તેજ બાબાપર તમારે બાકલબું જોબકો.

"બ્યુબાથી કંટાળેલો" —તમારે પબ્ા તમારી ફરિબાદ બની સાથે જ તેનાકરજ બાબવા બોકલાની જરૂબ્યે—બ્ય. બં. ગ્રો.

વિવિધ વર્તમાન.

ઉત્તર ચીન-જાપાન બહપર

જાપાને ઉત્તર ચીનમાંથી ચિરાલી સરકારને ખેંચી લેવા ચીનને જાહેર કર્યું હતું. બન્ને રાજ્યો વચ્ચે સુલેહના કરારો થાય છે પણ ગમતે ત્યારે સરકારીઓ તોફાન કરી પાડે છે. પેકીંગના દરવાજા તરફ ફેરફાર થયો હતો. દરવાજામાં દાખલ થતા જાપાનીઝ સરકારીઓની ડોરીઓ ઉપર ચીને બાજ ફેંકયા હતા અને બાજકોટ ગંભીર બન્યા હતા. આ ફેસાદમાં ૧૮ જાપાનીઝો માર્યા ગયા હતા. ફેસાદ ઉત્પન્ન થતા મારે બન્ને પક્ષો એકે બીજા ઉપર આરોપ મૂકતા હતા. જાપાનીઝ સરકારને એક દેવાળીયા આગરા પ્રેમો પડયા હતો. સ્ટર્લિંગમાં તદન અંધકાર ફેલાઈ રહ્યો હતો. જાપાનીઝો તરફનો સરંજામ ઉઠાવી પાછા વળવા હતા. બજબુતીથી માનવામા આવ્યું હતું કે બન્ને રાજ્યોના બીનજેબદાર વિદ્વાન પ્રતિનિધિ અમલ દારોથી ફેસાદ વધ્યે જતા હતા. બન્ને રાજ્યોએ સુલેહનો માર્ગ શોધવાનું પડતું મૂક્યું નથી. પરદેશી રાજ્યોના એલચીઓએ મેધાવી, ઉંડા પોંચ ધરાવે દરેકોમાં બધના સમાચાર જાહેર થતાં છેવટે સુચના આપી હતી.

રૂપેનની લડાઇ

નદીસ્થ કમાંડીનું કાર્યક્રમ પડતું નથી મુકાયું. જીનન અને પ્રદેશોની પ્રજોત્તરી બાજુએ મુકી બાજુના રાજ્યોને જેમાંત વિચાર તા. ૨૬ જુલાઇ સુધી માં મોટાની બાબતો સુચના થઇ હતી. ચેકોસ્લોવ નરસ બળવાખોરોએ મારે સરકારી કબજાપટ કરી હતી અને બજારોની મોજબાજામાં માણસો માર્યા ગયા હતા. સરકાર પક્ષના ૫૦ વિમાનો નાસ પામ્યાં હતા. છેલ્લા પ્રબુ અઠવાડીયામાં દેશીનાસીઓના સરકારના ૧૭૨ વિમાનો તોડી પાડયાં હતાં. જીનને વ્યાપારો પુરા બાઝયાની ફરીયાદ થઇ હતી પણ પરદેશ બાતલાના પ્રધાન મા બધન જાહેર કર્યું હતું કે રૂપેનમાં મુકવા બાબત જાહેર થયા સીવાયી વ્યાપારો ના મોકલવા વાનો પરવાનો આપવામાં આવ્યો નથી.

પેલેસ્ટાઇનનો સવાલ

રોયલ કમીશનર કમીટીએ મા. ઓરમ્સબાઓ ગોર, સીર મેન્ડેટસ કમીશન અને સર બાર્કર વોકોપ સમક્ષ એક યાદી રજુ કરી જણાવ્યું છે કે પેલેસ્ટાઇનનું એકજ કુદરતી સમાધાન ગ્રેજ છે કે બાબા દેશપરતી સંપુર્ણ સ્વતંત્રતાના બારસોના હકો સ્વીકારવા. બાજલા પાડવાની બાબત સામે તેણે વિરોધ દર્શાવ્યો છે.

પેલેસ્ટાઇનના બામલો

લંડન ટાઇમ્સનો જેરૂસલેમના બબર પરથી એ સમાચાર બાહાર પાડયા હતા કે વર્ષા રાજ્યા મુજબ બાર્લામેન્ટમાં રોયલ કમીશનની ભલામણે પેલેસ્ટાઇનમાં સંતોષ ઉત્પન કર્યો હતો અરબ બારી દબાવ ઉપર મુકેલા હુમલાઓની બાજલતા પીછાનાઇ નથી તો પણ લોર્ડ સેલ્બુર્નના બાબાથી બુરાલી ઉત્પન થઇ છે પેલેસ્ટાઇન કાઉન્સલ ના બાન્યના છે કે બાજલા અકાયવા સાથે બીજા વધારે સેપાગો થયા તેબદ્રમે બાબુ બાપ્યા "દાયરે" સમજા કરીમાર હોવાથી હતી કે જમીન બાને ઓબોસ્ટેકનના બાબતાઓ ના રીપોર્ટમાં જાહેર કરવામા આવ્યા ન તેનો બાબારથી સેપયોગ થયા મોકુંયા છે. છેલ્લા વર્ષના તોફાનો બાને બીજા બાબીક કારણોથી પેલેસ્ટાઇન મા દાખલ થતા યહુદરગોનો સંખ્યા બાબાક ઓક હદસ્થી પબ્રુ ઓબાકો વધ છે બાને કલાક પદ્ધતીઓ પેલેસ્ટાઇન ઉંડી જબાની વલણ ધરાવે છે

ઇરેક બાદિકા રીપ

બરક બાદિકાની મુલાકાત લઇ પાછા ફરેલા મુસ્લીબનના એક પ્રધાન કર્નલ કોલન રીતે જબાવ્યું હતું કે બરક બાદિકા બાથે મુસ્લીબન નો વેપારી સંબંધ બાપો સલામ બમ ઇ. સ્થાયી કોબી થયા કમાલની સાકડું ગોદા જથ્થામા ઇસ્લીબ બાદિકામા બાબાદાર કરી શકાય

મોસ-જેરૂસલેમ ટેલીફોન

મોસ્ક બાને જેરૂસલેમ વચ્ચે ટેલીફોન બબદાર બાલુ થયો છે પેલેસ્ટાઇનના પોસ્ટ માસ્ટર જનરલ મી. કર્બોર્ન એચ. વેબસ્ટરે મોસ્ક બાથે ટેલીફોન જોડી એયેન્સમાં પોસ્ટ માસ્ટર જનરલ બાથે વાત કરી હતી. બન્ને દેશો વચ્ચે ૩૮૦ માઇલનું બાંતર છે.

બેદી દુર્ઘટના વિમાન

સંડન બાને બાજેબાજેનો વચ્ચે કેરસાઇ પબાતથી દરરોજ રાત્રે એક બેદી હવાઇ વિમાન બાગી બાથે ટેબાય બાપે છે, જેથી બોદનની રોયલ બોર કોર્પના બમલદારો બુબબાકામા પડયા છે. બા કોયડાકરો બાનાનો હજી ઉકેલ થયો નથી

માસ્કોનીનું બાવસાન

રોરડા વિના સંદેશા બબાયવાના યંત્ર (Wireless) ના રબાયક મા. માકોનું રેલમાં બાબ બાન થયાના સમાચાર બાજેર થતા ઇટલીબા મારે દિલગીરી ફેલાઇ હતી. મા. માકોનીએ વિજ્ઞાનીક વિદ્યાન શાસ્ત્રો તરીકે જબતમા મારે વિખ્યાતી મેળવી હતી. મા. માકોની ૬૩ વર્ષની ઉમરે પબ્રુ યુવાન બાનંદરત હતા પબ્રુ હરક ઉપર બોકર એક લશ્કરો પણ બાવતા બાવસાન થયુ હતુ. ગયા બબવારીબારમા ઉંટલાંડથી મા. સ્પન્સ બરી ઇટાલી ગમા હતા ત્યારે દસ દીવસ બાંદોલા મી. માકોનીની મુલાકાત લીધી હતી બા માકોનીના રજોગમાં બોરીસ્ટ દરક હતુ અને ઇટાલી અને બીજનની બીનતાના મારે બીનબ્રુ હતા.

બબુનનો નાસો

ગેરમ પીકાડીલ બાજના સમાચાર મુજબ પ્રોફેસર પીકાડીનું બબુન નવબા સરજ્યમ નહીબ

બાબી પબ્રુ હતુ બાને રોયેસ્ટરથી ૩૫ માઇલ દુરબોવા નરસ પ્રોફેસર 'પીકાર્ડ' સહીસલામત જોવાબી હતા. ૮૭ વર્ષના બબુનોથી સજ્જ થબેલાં વાદનથી પ્રોફેસર 'પીકાર્ડ' રોયેસ્ટર નરસ બાજ સામસર મારે ગયા હતા, બમા બા બાનાર બન્યો હતા.

ઇબાલ્ડર નરેદ્ર તર્કધારીબો

ઘોદનના પરદેશ બાતાની ચર્ચા સમબ ઇબાલ્ડર નરની નજદીકના બાસપાસ બબી બીજા રાજ્યોની હથીબારબંધ તૈબારી બાન બોંચી બા પોન્સરદર બાગીસ બબર કર્યું હતું કે બા મોટા પાયાની તૈબારીબો રપનની માહોમાંહની મુશ્કેલી સાદાના મારબુયો દોમ નહિ.

બાઝરદા સામે વિરોધ

પેલેસ્ટાઇનના રીપોર્ટ ઉપર ચર્ચા થતી હોવે બાને ઘોદનની જોબર પાર્ટી તરફથી પેલેસ્ટાઇનના બાસલાના મારે વિરોધ જાહેર કર્યો હતા. પબ્રુ બાજની સબાના પબ્રુ રોયલ કમીશનના રીપોર્ટનો બબમોદના દર્શાવ્યો નથી.

ચુકાદેલ જગતમાં અવતારની માન્યતા

દીબેટના ૧૮ વર્ષોનાની મોપ પછી મરહુમ દીલાઇ લામાના અવતાર રૂપ જે વર્ષની છોકરનું બોદ બાબાક પ્રબોનારમા ગાબી બાબ્યું છે. બાબાકનો બસેરો બાબ માજ દલાઇ લામાના મરબ્રુ પ્રસંગના બબાવો બાબાકના વર્ષના સાથે સંબંધ ધરાવતા હતા. બા બાબાકનો જન્મ માકાનારના બોદ બેતાકબ જબાનદારને બા થયો હતો. બા બાબાક દીબેટનો રાજા થયા પુબ્રુ ધર્મ શુરૂ થશે.

ડાકટરી ધંધો

ડાકટરી તોપણ ઉપર ત્રણમા પ્રસીદ્ધ થબેલ; "ધી સીક્રેટસ" બાને "હુકય બેન્ડ ટુ" બામના બે પુસ્તકોબે 'સોદનમા ડાકટરોના બારે બન્ન લબાટી ઉત્પન કરી છે. "ધી સીક્રેટસ" ચાલુ રપે છે. તેનો ત્રેબાક ૧૦. કોની ૧૯૩૭ ના ડાકટરી ધંધામાથી રીટાયર થયા છે દરદીબો પાસેથી પૈસા કઢાવવાના જુદા જુદા પ્રપંચો બાલોકબે તેબે વર્ણબ્યા છે. "હુકય બેન્ડ ટુ" ના કર્તા બામનાર લબનના ડોકટર રોર્ડ હોરટર છે. બા પુસ્તક બા કે. હોરટરના બાપબો બબાબ્યા છે. દરદી, ડોકટરો બને રપેસ્યાલસ્ટીસ્ટો બાપ નમા બારે કરીબાદો બ.

જોઇએ છે ! જોઇએ છે !

બી. પ્રોટેસ્ટીયન્ટ હીંદુ સેવા સમાજને બાજે બાવતી રાબના બારે એક અધ્યાપકની જરૂર છે. સંસ્કૃત, હીંદી, ગુજરાતી બને બંગ્રેજી બા બાબે બધ્યાબ્રેબાનું જુંદર જ્ઞાન, બ્યાબામ તથા સંગીત શીખવી શકે તેવા હીંદુ બધ્યા પકે નાચેના સરનામે મગાવ્યુ પત્રો બાદીત અરજી કરવી. પગાર લાયકાત મુજબ બાપ બામમાં બાવશે.

કનૈયાલાલ એસ. શાહ.
સેક્રેટરી

બી પ્રોટેસ્ટીબા હીંદુ સેવા સમાજ પી બેબા ગોકલ, ૬૮૨ પ્રીટેસ્ટીબા

હિંદના સમાચાર

ઉદ્યોગ મંત્રીની સાળાની કારકિર્દી

આ ચૂંટણી પ્રસંગે પ્રાંતોમાં પક્ષો આવતા ગાદિ ઉદ્યોગ મંત્રીની સાળાઓ ફિયાદવાની જે સૂચના નેતાઓ તરફથી કરવામા આવી છે તેનો અમલ પુરા ધ્યાન સાથે કરવામાં આવે છે. ઉદાહરણ ઓલ્યુમેરેશન સાલાઓની કારકિર્દી ફુલ્ટર ઉદ્યોગ ની એક શાળા દેવકરણ કરસનદાસના મોહનદાસ સાથે આ શાળા સંબંધોની અને તેમાં શું શું ગોબા થયો તે નક્કી પણ ચુકવ્યુ ... રણ, પાર્સનીસ,, અને એવોના મોટા તૈયાર કરવામાં સીમાચિહ્ન નમો આવ્યો. એવો અંદાજ બાંધવામા આવ્યો છે કે, દર વર્ષે આ કામમાં એક ... ડ પાર્સીઓનો હાથ ઝાલવામાં આવે છે, જો આ ક્ષેત્રના વિદ્યાર્થીઓ તેનો ખ્યાલપૂર્વક ફુલ્ટર રાખ્યા તો એ ગાળાના અટકશે વિદ્યાર્થીઓની બેકારી દુર કરશે અને દેશના એક મહત્વનો ઉદ્યોગ વિકાસ થશે.

રાષ્ટ્રધ્વજનું અપમાન

ગયા મહા શેઠ દિવસ પહેલા સીમલાની સભા માટે ગયા હતા કે જે નાગરિકોએ રાષ્ટ્રધ્વજ ફેરવવાનો ગાંધી ના પાડવા બદલ રાષ્ટ્રીય ધ્વજનો ઊતારી લીધા હતા આ ધ્વજ માટે કાંઈ પુરેપુરો મુલવી ગયા હતા. આ ની ઘટનાથી એક અખબારના પ્રતિનિધિ સમાચાર ... કે પુનાથી ... ગોકલે દુર એક ગામમા ઉકળતા રાજકીય વરીયાદ ગણી હતી ... ધ્વજદંડ ઉતારી આપવા આપનારાઓને ... ચાર ... ગયો એ મહા ખબરોથી ક્રાંતિકારીઓ પુનાથી એ ગામ ગયો હતો ઉપર ઉભા રહ્યા હતા ત્યાં બોર્ડોના દાબમા ખેતર હતા, આ ગામોમા જોર શોર પ્રચાર થયો પ્રસાર થયા હતા, ત્યાંના રાજકારણના દાબમાથી ... ન્યુસ્ત્રો લીધા. ગામડાનું આ વલણ ખરેખર નોંધ પ્રહારમાં આવે આકર્ષ ખેંચે છે.

કોંગ્રેસપ્રધાનો માટે હિંદનું બલિદાન?

સ્વાર્થનીતિથી ભરેલા ગોટાળા કરવાની જરૂર ... ના ... ત્રોનો હીરો અને ખાસ પક્ષે થવાનો ... ... પ્રકાર ઇન્ડસ્ટ્રીજ એમારીએશનની માસોમેન્ટરી કમીટીના ઉદ્યોગોના રક્ષણ ... ચર્ચા ... હતી ... પ્રધાનપદવાળા પોતાનું ... હિંદમાં મોકલવા માગે છે. માત્ર કોંગ્રેસપ્રધાનો નહિ પરંતુ બીજાના બીજા ઉદ્યોગપતિઓ ... પોતાની સ્વાર્થસાધના કરવા ... મેમ્બરોના ... કરે છે કે અમે હિંદના ... ખરીદીએ છીએ, માટે હિંદે ... ખૂબ ... ગણવું જોઇએ. મેમ્બરોનો હિંદમાના ... ...

ખબરપત્રો

સુરત હિંદુ પુસ્તક મંડળી

સુરત હિંદુ પુસ્તક મંડળીની સભા તા. ... ના રોજ પ્રો. ડી એન મુલાની પ્રમુખપદે સકળાઇ હતી. મુખ્ય કામકાજ હિસાબ તપાસનારની નિમણુક વગેરે હતું. ... ના હિસાબ તપાસનારે ... ના હિસાબ તપાસી ... ના ... ના ... ના

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કર્યા છે. અજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. પ્રાર્થના ધ્યાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,,
ટેબલ શીફના પા. ૩–૫–૦

મોટી સાઇની કીમત
પા. ૧–૭–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

માઇક્રોફોન પા. ૨–૧ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઇસ
તથા
કાલમ્બીયા
(ઇન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પડતા ખર્ચો છો.

સસ્તા અથવા અને ખરા.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા. શાંતા. સરકાર તેમજ બેકલેઇટ્સ વગેરેના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેક્શન જાતની રોલ મેઇજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના માઇક્રોફોન ઉપરાંત બધી જાતના સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીટાર અને રોયલ બેન્ડના ભાગોનો મોટો વેપાર કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચ ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama and magical in Tamil Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

Phone Day 2-4169. RAJCOOMAR, Phone Night 4-1540.
UNDERTAKER
Coffins & Wreaths of all descriptions at lowest prices.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges. Fresh flowers and wreaths at shortest notice. Attendance all hours.
રાજકુમારે,
અન્ડરટેકર
કફન, કૂસ, મોટર માટે કે ઘોડા વાળે કૂંચ નેગરીસ પૂરાં પાડવામાં આવે છે કામ ચિવસે ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691 BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેબલ અને ડીયન ટ્રેસર કૂટર અથવા જ્યાં-ત્યાં બનાવનાર તેમજ ફુલ ટર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
મહાડેલા ઓર્ડરનું પ્રાપ્તિ સ્વીકાર મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો લિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી ફેમ્પરેમ નીચે નાર્ને અને સકાઇથી ઘરમાં હોયેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, ધાણાર અને મરચાં કંપેરાં મોકલ્યા પર જ્યારાપ્રેમ અમારી સેવંદી નાંધ મળી શકશે. આપેલ ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી, એવેજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4494 K. N. PADIA. P. O Box 579
100 Victoria Street, DURBAN.

Phone 33-4403 Tel Add, "VALSUTEL." P O Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ વેપારી
બનાવની સહેરમાં સસ્તામાં સસ્તા ફ્રૂટ
અમારે ત્યાંથી બનાવ તથા કોઇ બનાવ પણ વસ્તુ મંગાવી
ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રેલવેથી અમારા C O D થી કાપ મળી શકશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોકસ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapen."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કોઇના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] અમારે ત્યાંથી બારા પ્રમાણમાં મળશે.
બાપ માટે પુછો યા ત્રખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના સેલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી SAMJEE DEVSHI
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, 71, Prince Edward Street,
ડરબન. DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઇ.
હોલસેલ ફ્રૂટ મેપારી,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મુનીપલના ગમે પણ ભાગમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી ચપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે
બાલસાથી (વરાધની ડબી)
નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી
બાળકને ચરાધ, રતવા, માંડો, સીધા માડા, ઉદરીયુ, તાપ, સસણી, ખાંસી, મરડો, પેટનું ચડવું, તાપ, આમધા, દાંત આવતી વખતેની પીડા વીગેરે બાબીપમે નરાડ છે. દરેક ઉમરના ડબી ખરીદી બાની કરો. એક ડબી બાળકને બેર વર્ષ સુધા આપે છે કીંમત ડબીના રૂા. ૧. દરેક દવાખાનાં વેચે છે. નકલી બાલથી સાવધ રહેજો.
મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,
વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

જનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક ગદાયુદ્ધ પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.

,, રૂ માંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ

એચ. એમ. વી. ડામેદીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સમ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

નાટક સુભદ્રાહરણ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

,, રાજા હરશ્ચંદ્ર કમ્પલેટ બોક્સમ અને બુક સાથે કીમત પાર્સલ ૧–૧૦–૦ નું સેટ

,, સેટ મસાલ ગાયન સેટ ૧ થી ૮ આજ

,, ગોરાબાદશાહ

,, ઉષા સ્વપ્ન

,, સમાજનો બાપ બાપ ૧ થી ૬

,, ગરીબોનો દાસ્તો કુલીન રેકોર્ડ ૬ ફેરબદલ આજ

,, બહુદી ૫ ના ૧૨ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન

,, પુરા નાટકના ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

,, શારીન હરદાર ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન

,, રોમ સાથે મરણ ૮ રેકોર્ડોનું સેટ બોથ બાજુ ૧૬

,, સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ બોથ બાજુ ૧૦

,, બુધે બલરામ ૮ રેકોર્ડોનું સેટ મલબારીમાલ

,, વાસ્ત કમળા ના નરી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ બોથ બાજુ ૧૨

,, કલ્યાણી વિજય ૮ રેકોર્ડોનું સેટ બોથ બાજુ ૧૬

,, ગુરજદાન ૮ રેકોર્ડોનું બોથ બાજુનાં

,, પ્રબલા પ્રભાનું ૬ રેકોર્ડોનું બોથ બાજુ ૧૨

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોના લીસ્ટ
ઇન્ડિયન ઓપીનીયન માં જાહેરાત

૧૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે. ૧૨ ઈ ૩ ૬૮/

ઉપરના નામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૨ રેકોર્ડોની ઓર્ડરો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street . . Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A

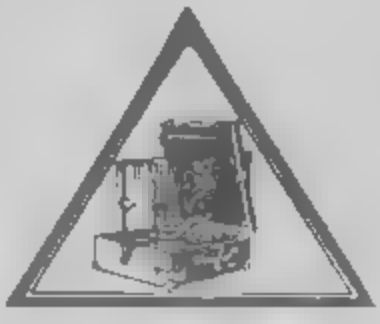
જુના ગયા અને નવીનતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગયેલા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૧૪૧૦ "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત બીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૬-પન્ટ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૧૪૧૬ ૫ ઈંડિયા કંપની આલમમાં બજવા
રાજા કમલી વગેરેનો.
બધા રેકોર્ડ બોલપણા સ્ટાર છે.

પ્રોફેસર અકરામુદ્દીન

૨૪૧૪ પુત્ર પ્રેમ ૧૦૬
૨૬૦ પ્રેમ દાસ ૧૦ જાનું કૌ કીદાસો મોહમ્મદ
૨૬૧ મોહીનીનો મોહમ્મદ નવી બીજ કે.

અબ્દુલ અઝીમ અને પાર્ટી

૨૨૩૪ અમા અલ્લાહી અલાહ હમ
ઔર પહાં અલ્લાહી અલાહ હમ.
૨૨૦૬ અપેક્ષા દુકાન
૨૧૬૬ બરસાલે આયા (ભજાવી)
૨૧૭૪ સામસા નામ કે
૨૧૦૭ હમ બસા (ભજાવી)
૨૧૨૬ નામો અહમદ મે કરે.
૨૧૨૬ તારા મહમદ મોમે બોલે
૨૧૨૦ રદ્દ ગાયે ખુશી કે નીકાદ ને ખ્વાલો.

મુફ્તી ફખ્વાલ

૧૭૫૦ બાલતે મેરી બીગડીબી બરકરાર બના દીજે.
૧૭૪૬ બજાવીર ના કપિયે ગલી કમલ્યા.

બાલત્રી નુર મોહમ્મદ

૧૪૪૧ ૬૨૨૧ કા મોબજા ૬૨૨૧૨ બનાવે ૨
બબ્બોકા નુરૂ કા જીન્દા કરેના
૧૩૦૧ મોબજા બીજાબત બોગાર.
૧૩૧૦ મોબજા બબ્બુકી ૬૨૨૧૨ બસી.

નુરે ઇસ્લામ

ના ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોકસ
આપે છીએ

અમીર ફખ્વાલ

૧૫૦૬ બીમારી બીમારી નુરબચાય.
૧૦૧૦ બાદમદ મારે [illegible]
૧૦૭૭ બનાવ હુવા આલમમે બન્દા રે કરમાને
મોહમ્મદ સલલાહ
૧૭૫૦ બરસા મુજે રોઝેપે બુલાલો.

બીબાઉલ હક ફખ્વાજ

૨૦૦૬ દાલ બાને મીસા એક બજાબો બદનાન
૨૦૦૧ બલાબી રસુલે બુદા કરતે [illegible]
૧૭૬૬ બલ્લ બાનીકે પ બાબમે રેનબો [illegible]
૨૧૬૬ નુર બજાવે બલ બાનાલા

મુસ્તાક હુસેન ફખ્વાલ

૨૧૬૬ દીલ વો મેના બ બબા.
૨૧૬૬ બીજાવે [illegible]

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Nalvita-Damayanthi, Vira-Ramayanam, Dumbachari, Gnana Sundari, and thousand of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોક્કસ પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop R. M. PATEL)
202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફરૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમે બધરાના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી રવાનીએ મોકલીએ છીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ કયાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ડિઝાઇન ભાવે બનાવી આપશે.
ફાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316.
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફરૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ ઓફસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પારસી	રોજ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૬૩૭	૧૬૬૩	૧૩૫૧	૧૩૦૬	ક. મી.	ક. મી.
	ખુરદાદ અમરદ	આબાદ	જમાદીલ છેલ્લો	શહે. ૧૬મો		
રવિ	૨૬	ગોરી	૨૧	૨		
સોમ	૨૭	,,	૨૨	૨૯		
મંગળ	૧	,,	૨૩	૩૦		
બુધ	૨	,,	૨૪	૧		
ગુરૂ	૩	,,	૨૫	૨		
શુક્ર	૪	,,	૨૬	૩		
શનિ	૫	,,	૨૭	૪		

Printed and published by Manilal M. Desai, ... Phoenix, Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી

પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... ... 6d.

J. C. BOSE :—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS :—

CONTENTS :—Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Muhamed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Mahomed Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Aftab Ahmed Khan, Syed Hasan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habib, Bilgrami, Sir Abbas Ali Baig, Hakim, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR :—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the use of Mahatma Gandhi's wise step by exalting the question of Khaddar as a test of a patriot's love to the Motherland.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell. Price ... 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS—By V. G. Kale. Price 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir C. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Krishn Das Pal,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Diwan C. Rangachariu,
Ramakrishna Paramhamsa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao C.I.E.,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohun Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ishwar Chunder Vidyasagar,	Ramnath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY :

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

VISIT

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR

DIAMOND ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED IN THE NEW FACTORY at

DIAMOND CORNER

P. O. Box 1919. 'Phone 22-3122/5.

JOHANNESBURG

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:—

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

9 AUG 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 32—Vol. XXXV Friday, August 6th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

THE ROOT OF ALL EVIL

"All strife and disharmony arise out of the idea of separation. As soon as this idea of separation comes, it opens the door to all mischief and leads to all misery. . . . It is very small fractional part of human beings living to-day can put aside the idea of selfishness narrowness and littleness, this earth will become a paradise to-morrow; but with machines and improvements of material knowledge only: it will never be. These only increase misery, as oil poured on fire increases the flame all the more. Without the knowledge of the spirit all material knowledge is only adding fuel to fire, only giving into the hands of selfish man one more instrument to take what belongs to others, to live upon the life of others, instead of giving up his life for them."

SWAMI VIVEKANANDA.

સઘળાં અનિષ્ટોનું મૂળ

"સઘળા ઝઘડાઓ અને અસુરાગ જુદાપણાના ખ્યાલથી પેદા થાય છે. જેવો આ જુદાપણાનો ખ્યાલ આવે છે તેવોજ તે સઘળાં તોફાનોને માટે દ્વાર ખોલી દે છે અને દુઃખો ઉત્પન્ન થાય છે. . . . આ જગતપરની માનવજાતીનો માત્ર થોડોક ભાગ પણ સ્વાર્થ, સંકુચિતપણું અને હલકાપણાનો ખ્યાલ ન્હાશ દે તો કાલેજ પૃથ્વીપર સ્વર્ગનું સામ્રાજ્ય ઉતરી આવે; પરંતુ યંત્રો અને ભૌતિક જ્ઞાનના સુધારાઓ માત્રથી તે કદી નહિ બને. એ તો જેમ આગમાં તેલ રેડવાથી ભડકો વધે છે તેમ દુઃખોને વધારશે. આત્મજ્ઞાન વિનાનું સઘળું ભૌતિક જ્ઞાન આગમાં તેલ નાખવા બરોબર છે; સ્વાર્થી માણસના હાથમાં બીજાનું લુંટી લેવાને, પોતાનું જીવન બીજાઓ માટે ખુલ્લું કરવાને બદલે બીજાના જીવન ઉપર પોતાને નભાવાને, એક વધુ હથીયાર મુકવા બરોબર છે."

SWAMI VIVEKANANDA.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે રકમ લગતા વીમાઓ ઉતારવી સલાહ છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641,
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

વતનીઓને વિનંતિ છે કે અહીંની કોમ્પેન્સેશનના પગારના રેગ્યુલેશન ફોર્મ તારીફ વગરની કંપનીની કેસ ઓફિસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજે મસાલો (સાજોડા, પંજાબી સાલમ, ધાણી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, આરોળી, ચારમગજ, કોપરા-વાટી, જવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખત-સર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આર્યો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT,
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઈરીઆ"

ટીકીટના ભાવો.

સેકન્ડ કલાસ
(વચ્ચ બેરાથી)
પાઉં. ૨૭–૦–૦.

કેપ
(પ્રથમ બેરાથી)
પાઉં. ૯–૭–૬.

પીરાંના ભાવો.

મુસલમાનની પીરાં
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(રીટર્ન) પા. ૪–૧૭–૬.

હીંદુ પીરાં
પા. ૨–૬–૦.
અને
રીટર્ન) પા. ૫–૬–૦.

ઓગસ્ટ તા. ૯ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

અમારા ગ્રાહકોને—તેઓએ પોતાના દલાલ મારફત પોતાનું ઓર્ડર મોકલી આપવું અને અમો ઘરે બેસતાં રેલવે સ્ટેશનોનાં દલાલ સાથે પોતે કરતા પહેલાંનાં દરથી વ્યવહાર

દરેક વ્યક્તિ પોતાની ટીકીટ અગાઉથી બૂકીંગ ઓફીસમાંથી લેવી. અઠવાડીયાના આખરમાં અગાઉથી સારી પ્રમાણમાં ટીકીટ મેળવી શકાશે.

સ્ટીમરને લગતી દરેક જાતની અગાઉથી અમો રીઝર્વેશન કરીએ છીએ.

પત્ર વ્યવહાર માટે ઉપરનો જ અડ્રેસ.

SHAIK HIMED & SONS. :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

આજ સુધીના અનુભવે સાબીત થયું છે કે

તાજી—તાકતથી ભરપૂર

મહેરબાન રોગીઓને
અઠવાડીયે મુલાકાત

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓએ બાળકોને
આપવા લાયક
દરેક ઘરમાં જોઈએ જોઈએ

સોને માટે
તાકત—તાજગીથી ભરપૂર
ઉંઘ આવે

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ખિલ્યા ખિલ્યા
આપવા માટે

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

માલિક આયુર્વેદના સાલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ગ્રામ સ્ટ્રીટ, પી. એન. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: મળત ઝવેરી, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનાં મુફીયત ભાવોનું પત્રક મંગાવો

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું ફ્રેશ અને ડેઝીકેટેડ ફ્રુટ પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવે છે. લખો:—
P. O. Box 842 129 Victoria St Durban.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN:

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece.

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades:

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

Note Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO
Phone 33-6229. P. O. Box 5169

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St.

KEWALRAM'S
176 Jeppe St

અમારો એડ્રેસ:

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

રીટેઇલ બ્રાંચો:

જાપાન વેર હાઉસ
૫૧ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બજાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પી સ્ટ્રીટ.

હમણાજ ખોલવામાં આવેલું નવું શીપમેન્ટ

હેશની સાડીઓ!

કેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત ભરેલી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી
કીમત એકની રૂા. ૧૭-૬

બારીક કેપ-ડી-શીનની સાડીઓ ભારતની કીનાર વાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી
કીમત એકની રૂા. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-શીન સુંદર ભાત વાળા
૪૫ ઈંચ પહોળ કીમત વારની રૂા. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

ભાતના ભરેલી જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ રૂા. ૧૨-૬ થી.

ઉપરની સાડીઓ અને કેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં મળશે:

સફેદ, આછો ગુલાબી, આકાશી, આછો લીલો, ઘેરો ગુલાબી, લાલ, મરુન, બ્રાઉન અને કાળો.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા ભાવો ઓછામાં ઓછા અન્તર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માણસ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે

ચામડીનાં દરેક દર્દીપર તીરવાના અકસીર રસો પ્રમાણસર ડોઝ આપી જલદી આરામ કરે છે.

મોહ ઍજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

અજુબાનજી

ઇ. એસ. પારશુવાલા. મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
સહેલ અચવા મળેલ:

બનાવટી દાંત બેસાડ કરનાર પણ દુરસ્ત કરનાર બાકી અનુભવી અને હોંશીયાર જણાવેલ

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૬૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું દાંતનું કામ કરવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત પાછળથી આવજ આવા અને
બીજા કામ બનાવો.

નોમીસલ કોઇ પણ બનાવનું નુકશાન કરતું નથી.	આપણા દાંતને માટે બનાવેલું	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત દરેકજ જોઇ બજાર નોમીસલ થી પોતા દાંતની જેવા દુરસ્ત બનાવો.
	નોમીસલ	
	NOMISAL	

કીમત બેઠ બાદલીની રૂા. ૧, ૬-૬, ૨-૬
દરેક બનાવટ માટે બજારોના બાકીના પબ્લીકસ સ્ટ્રીટમાંના
બાબતોમાં જોવામાં જ.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429 Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન: ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MATHEY Watches
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MORSEL FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ
પાવડર
દીઠી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓના
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગસ પાવડરના ટીન બળે છે.

'Phone 24350. Tel. Add. "Narijee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at Lowest Market prices.
special attention to all country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all documents connected. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

અફીણ, અત્તરબત્તા, અથાણા, આરોગ્ય, ઈસ્તબ, ઉંબાડિયા, [illegible] ઘાસ્યુ, કુલાબનું દાતણ, કાલુદાનું ઘાસ, ખારેક, કસબ, ગાલ્યા, ગોગરી, ખજુર, ચંપા-ચામલી (ભાઠું) સેન્ટ, [illegible] ચરબી, પીપેલું કોપરૂં, સુધ્ધ ગાયનું કેસર, માર [illegible], [illegible] સાલમ, સફેદ મુસલી, મગોડા લવંગ, લુંગ, [illegible] સિંધવી, કપડવા સેટ., સેલમની સેટ., મદ્રાસી સેટ., [illegible] કાથો, બાવળ બાવળનો ગુંદર, આમળાનું તેલ, [illegible] તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કાજીનિયા [illegible] એકસુનીનીયમ તપેલા, કપ અને સોસરસ, [illegible] છત્રસાયા, બાજબુલબુલી, માંદલ, દીવેટી, [illegible], કેરોસીન કાળા-ધોળા, મગ, અડદ, તુવેર, ચોલ, [illegible] મસુર પાપડ છડ મેથી. લવંગ, તજ, સાઈ (ચારણ) [illegible] પીપરીમૂળ, વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

9 AUG 1937

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI

No. 32.—Vol. XXXV. Friday, August 6th, 1937.

NOTES AND NEWS

Jews Must Become Christians To Join Nationalist Party!

THE *Star* representative at Frankfort says:—In an interview, Dr Malan explained the Nationalist Party's attitude towards Jews becoming members of the party. The Nationalist Party, he said stood for Christian National principles laid down in the party's constitution. If Jews or anybody else subscribes to these principles they could become members of the Nationalist Party. "The principles are there, and it is for them to decide, said Dr. Malan. Speaking at Parys, Dr Malan was reported to have said that if Jews were prepared to become Christians and lead Christian lives they would be allowed to join the Nationalist Party.

The logical conclusion one can come to from this is that if Dr. Malan's Nationalist Party ever happens to come into power all non-Christians would have to be converted to Christianity. Apart from the absurdity of the whole thing the doctrines preached by Dr Malan are positively not in keeping with Christ's teachings and are, therefore, unacceptable to all true Christians. What hope has he then of attracting others to that faith? One thing, however, is clear and that is that Dr. Malan is trying to outdo Hitler.

Not A Bed Of Roses

The size of salaries to be drawn by Congress Ministers is proving a controversial issue, says a New Delhi message. The Congress president has issued an edict laying down the principle that salaries should not exceed 300 rupees (£38) a month, but dissatisfaction is expressed in some Congress provinces with this "order" on the ground that the salary is inadequate, even with the strictest economy. In order to relieve the strain on Ministers' pockets the Madras Ministry has provided each Minister with a car, but this has not prevented jealous eyes being cast on the Ministers of non-Congress provinces, where the salaries are generally 2,500 rupees, plus allowances. The irony of the situation is that Congress laid down as far back as 1928 that salaries should not exceed 500 rupees when they came into power.

One thing is of course, certain that if the Congress Ministers are imbued with the spirit of serving their poverty stricken country and to lead it to better conditions than those that have existed all these years and which has been the cause of all this discontentedness and if they wish to set an example to the present Government, then they will have to revolutionize the whole system by performing their duties as servants of the people. They must understand that the ministership is not meant to be a bed of roses for them.

Asiatics Refused Trading Licences In Transvaal

At the monthly meeting of the Lichtenburg Town Council an application by A. M. Nanabhay for a general dealer's licence was refused, as was an application by M. Khan for the change of ownership of a fresh produce dealer's licence. Another application by E. A. Gadenwalla to transfer his fresh produce dealer's business to M. A. Patel was also refused. All three applicants are Asiatics. An application for a fresh produce dealer's licence to Mr. C. J. Botha was granted.

Fifth Application Succeeds

After four unsuccessful applications for a general dealer's licence, restricted to the sale of leather goods, Magan Jivan trading as M. V. Riga and Co., was granted a licence by the Ladysmith Town Council sitting as a Licensing Appeal Board. Mr. Milburn, Borough Licensing Officer, had refused the application on three occasions on the ground that there was no necessity for granting it. The Council reversed this decision on the application of Mr. H. L. Kidman, acting on behalf of Riga and Co. In the previous appeal in February last the Council had refused the licence, and had upheld the decision of the Licensing Officer.

Racial Prejudices Condemned From Pulpit

After all the doctrines of race prejudice and hatred we hear from the various politicians of South Africa the following from the pulpit of the Methodist Church, Pinetown, from the Rev. Henry W Goodwin, is very refreshing:

"It is a fundamental truth concerning mankind that we are all of common origin. Believe it or not, all the so-called racial creed and caste theories and distinctions are artificial human inventions, essentially anti-Christian.

"We do not find it at all convenient to accept the fact of our common origin. We have been fed so long upon race pride, race prejudice and so-called patriotism, that we have become accustomed to think of ourselves as belonging to God's Royal Family, and to regard others as having been made of a commoner clay and cast in a coarser mould. It has ever been so but it is all wrong.

"Happily there are signs of an approach towards a more Christian spirit but we have still a long way to go."

* * *

"Springing from the same stock as all other humans, we are necessarily related to them by the ties of blood. It follows, therefore, that those who comprise the different nations of the earth are not natural enemies but natural friends. Because of common relationships there are common interests. That is why the well-nigh universal competitive spirit has brought such disaster.

* * *

"If we are honest, we must admit that the recent legislation, with regard to the non-European peoples, forced through the last session of Parliament, constitutes yet another violation of the fundamental principles of Christianity.

"Our only hope is to resolve, first to be Christian in all our relationships, internationally, inter-racially, industrially, politically. This meant a bloodless revolution. But it can be carried through, if only those who profess and call themselves Christians will rise up in their united strength."

Indian Opinion

FRIDAY, AUGUST 6TH, 1937

Where Will It End?

THE spirit that pervaded throughout the European world, in fact the whole world, after the termination of the disastrous war which broke out on the 4th of this month, twenty-three years ago, made one to believe that the lesson derived from it had gone home deep into everyone and that war as a means of settling disputes between nations had ended for ever. The League of Nations had come into existence and it was expected that that august institution would settle all future disputes in a spirit of give and take. Conferences were held with a view to advocating disarmament. But has the world gone further in achieving that goal even by an inch? There is not the slightest evidence to show that it has. We have vividly witnessed in the years that have passed since that ghastly war, that the spirit that led to it has, far from being subdued, grown all the more venomous. We have seen wars in the Far East and South America, a horrifying spectacle of human slaughter in Ethiopia and a bloody civil war is raging in Spain and China and Japan are at each other's throats to-day. The pious ideal of disarmament have been thrown overboard and every nation is engaged in an armament race.

One would have thought that the scientists would have engaged themselves after that Great War in research work that would help to end that war spirit from humanity. On the contrary, science has advanced towards forging weapons and machinery that will make the destruction of human beings all the more easier. Only the other day there was a military air display, which cost Durban a little over a £1,000, when thousands of people watched amazingly what wonderful destructive ability these air planes possessed. Can there be anything more maddening? These are not life-giving or life-saving instruments but they are monsters that will destroy man and all his creation. We wonder if the spectacle really gladdened the hearts of those thousands who had watched it or did it make them shudder to think what was in store for them in the near future. These are but signs to show that science has not progressed to make the world happier than it was, but to increase its misery.

There are some who feel that there is not going to be another war, the like of which we have seen in 1914. How can they say so in the face of what is already happening in Europe and in the Far East is beyond us. Those who hold this view appear to be over-optimistic. We believe there is Nature's hand in this mad race of armaments in which the European nations are at present engaged and the deadly weapons and machinery that science is discovering. It is futile to believe that all this will just be allowed to rot. If humanity had advanced to that state of mind as to allow it to rot they would have utilised their energies in higher pursuits than forging these destructive weapons and in arming themselves. But quite obviously the European world has become unhinged. "Those whom the gods wish to destroy they first make mad." It is their madness that is leading them to this path and the ultimate result will be that the very weapons they have forged and collected will be used for their own destruction.

It would be a miracle if better counsel prevailed upon them and they would put aside the idea of selfishness, narrowness and littleness. Then, indeed, the earth would become a paradise to-morrow. But things seem to have gone altogether too far for entertaining that hope. Bloodshed, the like of which the world has never yet seen, seems to be almost inevitable before it can come to its senses. The following words from *Unity* (Chicago), which are applied to America in comparison with Germany, are applicable to all the European countries as well as Africa: "What does it mean when we plant the national flag upon our altars and observe as holy days the national holidays of the State? What does it mean when, in peace or war, Congress passes laws which are described as prior in authority to God's laws, and the Supreme Court declares that, in any dispute between the voice of the Congress and the voice of the conscience, the former and not the latter must be obeyed? What does it mean when churchmen as chaplains put on the uniform and bless the arms of Caesar for the work of death? It means that we are already started in this country upon the business of substituting a religion of nationalism for the religion of Christ. Hitler is only doing *in extremis* and unashamedly what we have as yet only done timidly and hypocritically. But beware!—the virus is in us, for will not already a million men die for country where only one will die for God?

INDIA AND THE IMPERIAL CONFERENCE

By
PREM NARAIN AGRAWAL M.A.
In "Modern Review"

MAY '37, the coronation month, when His Imperial Majesty George VI would formally assume the reins of the government of the vast British Empire on which the sun never sets, is a colourful and momentous month for the whole of the Empire. The circumstance, which led to the abdication of the throne by Edward VIII, now Duke of Windsor, who was to be crowned at this time in the normal course of events, and the enthronement of George VI, have attached unusual interest to the whole affair. Another event, probably more important not only to the empire but to the world as a whole, in the form of interesting deliberations of the Imperial conference will coincide with it. According to an announcement in the House of Commons by Mr. Baldwin, the Prime Minister, the Imperial conference would open on the 14th May. Several countries of the empire would participate in its deliberations.

India has also been invited to this conference. The Government of India has already announced the names of the delegates. Sir Muhammad Zafar Ullah Khan, the Commerce Member, would be leader of this delegation. The delegation will have a number of other experts, who will be placed at their disposal by the government of India to advise it and if need arises to work as members of the delegation. The agenda of the conference has been announced by Mr. Baldwin in the House of Commons. According to Reuter's message from London dated March 12, it is,

"The Prime Minister announced in the Commons that the Imperial Conference would open on May 14, and said that it would afford an opportunity for discussion of matters of common interest to the members of the British Commonwealth under the following heads—

1. Foreign affairs and defence.
2. Constitutional questions.
3. Trade, shipping and air communications and allied questions.

As regards the first the agenda would include an examination of the general situation together with any relevant questions.

The particular subjects proposed for consideration were certain matters relating to nationality, treaty procedure, international status of the members of the British Commonwealth and channel of communication between them.

As regards trade, shipping and air communications the following would be the main heads—

1. A general review of the progress of the Empire trade and questions arising therefrom.

2. A review of the work of the Imperial economic committee and other inter-Imperial economic organisations.

3. As general question arising on the connection with the shipping policy including a review of the work of the Imperial shipping committee.

4. Civil air communications.

It has been generally agreed by His Majesty's government that any questions arising out of the Ottawa agreements could best be dealt with, as occasion offered, in separate discussions between the individual government concerned and apart from the Imperial Conference.

It was hoped that there would be an opportunity during the Imperial Conference for exchange of views of the subject of migration within the Empire."

With a view to bring the different units of the Empire together for closer co-operation and mutual benefit, such conferences have been organised from time to time. In the opinion of the British statesmen, these conferences have proved of great advantage to both —England and her empire countries.

This forthcoming conference, therefore, is not the only and first of its kind. During the last fifty years or so several such conferences have been held. The Imperial conference owes its existence and its present developed form to a gradual process of evolution; it did not come into existence all of a sudden. The causes which are said to be responsible for its growth and its subsequent development have a very interesting and illuminating history to unfold. The first Colonial conference, as it was then known, was called by his Majesty's government in London in 1887. It was as late as 1907 when it was decided to change its name to Imperial conference and the first Imperial conference met in 1911.

India's part in these conferences has been altogether insignificant. For several years India has had nothing to do with them as she was not invited to participate in its deliberations and when she was called upon to participate her delegates were not treated on a footing of equality with other fellow delegates from Dominions; their presence was rather ignored. The real gainers have been the Dominions of New Zealand, Australia, Newfoundland, Ireland, the Union of South Africa and Canada. As a matter of fact these Imperial conferences aimed at adjusting the relations between England and her dominions, and it was primarily with this end in view that they were called from time to time. Whenever the interests of England clashed with those of her dominions and they were found to be adamant, such conferences were arranged in which it was mostly England that emerged triumphant. India could not go so far. In accordance with the provisions of the Statute of Westminster, the Dominions have advanced one step further, and now, they stand almost on an equal footing with England, being "autonomous [illegible] in the British Empire, equal in status, in no way subordinate to another in any aspect of their domestic and external affairs, though, united by a common allegiance to the Crown, and freely associated as members of the British Commonwealth of Nations." India is not a dominion, in fact it is the status for which most of our liberal leaders are striving to attain.

Despite the fact that their status is better than that of our country most of the Dominions not being satisfied, appear to be in favour of severing completely their relations from England, or at least to be in a position to look after their interests independently irrespective of any consideration for England or her Empire. On the other hand England is anxious as ever to maintain her relationship with or possibly lord over them, and to end the antagonistic feelings by mutual consultation invites them to the Imperial conferences, where a very strong plea for a closer union within the empire based on some direct concessions to them [illegible]. Being satisfied for the time being with fresh privileges, the Dominions assume a friendly attitude, not to last long. What can the powerless delegation of India do, who, besides being nominated by the Government of India, have the Secretary of State for India to watch their actions? In comparison with the attitude of the India delegation, the attitude of the Dominion delegations is worth nothing. Their delegations have invariably put forward their demands and claims in the past in most definite terms and have cared very little for England and her susceptibilities when there were questions of their interests. In presenting their [illegible] they have been most vigorous and fearless, and in point of fact, it was not they but England who had to yield ultimately. Our readers might be aware of the proceedings of some of the Imperial conferences or at least of the last Ottawa Conference. Those who are not acquainted, will get an opportunity in the next few weeks when it meets in London, and this will enable them to appreciate exactly where the empire stands.

(To be continued.)

THE WORLD SITUATION

THE zigzaw puzzle of world politics moves merrily along. Preparation for the next war is now at the height of its intensity. Another world war is near at hand. Writes Dr. Lanka Sundaram in *The Mysore Economic Journal*:

The stage is now fairly well set for the next war. Everywhere in the world feverish preparation is going on in order that the citizen might face the consequences of war with equanimity. When the next occasion for armed intervention arises, there is every certainty that the whole world would be enveloped in it. The manufacture of gas masks by the million in every country worth the name is only a presage of the fact that in the event of another Armageddon arriving, the civilian population would not be left untouched. The citizen today is as gullible as a body, but the citizen of today would have to brave the horrors of the war of tomorrow. For all ostensible purposes, he is supposed to have acquiesced in the coming inevitable, but actually no decent minded and responsible private citizen in any corner of the globe would come out in the open in defence of war, since such an eventuality would make him lose most and leave his masters, wherever they are, to reap the rich harvest of empty victory or the barren fruit of an ignominious defeat. Still, the citizen is not at all being consulted in the present preparations for the next war, and even if he is consulted in such of the democratic countries of the world whether parliamentary systems of government still plod their weary way, he is fully unaware of the risks of war and the danger therefrom to the very foundations of civilisation.

War in the near future is a definite certainty and the next war is bound to shake the foundations of civil society.

Almost twenty years ago this month, the U. S. A. entered the World War allegedly in defence of democracy. At the time when President Wilson marshalled his armed forces into the theatres of the Western Front it was under the definite assurance that in the event of an allied victory there would be a just peace. Allied victory there was, but when the Treaty of Versailles, including the now famous Convent of the League of Nations, was drafted, all considerations of a just peace were swept overboard by the spokesmen of France and England, who had thus triumphed in their adversity by making the U. S. A. pull their chestnuts out of the fire. So much so, that with the establishment of the League of Nations, the U. S. A. felt herself unable to have anything further to do with the trammels of European politics and has deliberately stood outside the pale of this Geneva organisation for the establishment of collective security. Incidentally, the tragic peace of Versailles cost the life of President Wilson, while years later the tragic deliberations of the World Disarmament Conference cost the life of its President, Arthur Henderson.

But the sacrifice of the blood of at least two staunch internationalists did not prevent Europe, and with it the world at large, from heading towards disaster once again. Statesmen came and went and sometimes went under. Stresemann and Austen Chamberlain, the authors of the famous Locarno Pact of 1925 are no longer with us. Aristide Briand, the author of the equally famous plan for the unification of Europe and the co-signatory of the Pact of Paris, otherwise the Pact for the Outlawry of War, is now in the Hades ruminating over the utter futility of idealism and humanity in the sphere of international affairs. A Coolidge is now replaced by a Hitler in Germany, a pacifist Ramsay Macdonald has now turned turncoat; an internationalist-communist like Stalin has now become the principal instrument in the hands of European capitalism.

In fact, owing to failure of the League system, the world has now reverted to the once-discarded system of Balance of Power and secret diplomacy, to shatter which Woodrow Wilson shed his last ounce of blood.

It is a triumphant truism to say today that the causes of the present world discontents are directly traceable to the political testament of the Treaty of Versailles. But this bald statement of fact is in itself not sufficient to fully unravel the tangled skein of world policy which has during recent months assumed a very hideous appearance. Instead of a just peace, there was no doubt a regime of tribute collection from Germany and her allies in the Great War which prevailed as a cardinal point of international diplomacy during, at any rate, a period of fifteen years since the conclusion of the Paris Peace Treaty. Germany was shorn off her colonial possessions and made to pay reparations. The Ottoman Empire was parcelled out into numerous principalities, some of them autonomous under the surveillance of one or two of the original Allied and Associated Powers, while others were held as mandates of the League of Nations. The Austro-Hungarian Empire was split up into several parts, each subject to the theory of a sphere of influence suited to the urgent domestic and external needs of some of the principal European Powers. Numerous minority problems were brought into existence as a consequence of the creation by the Peace Treaty of several Central European Republics which know no specific boundaries before the Great War. This is all true. But this is not enough to fully explain the course of events in the world today.

What actually the Treaty of Versailles has done was to gradually pave the way for a triumphant Germany under the *Reichsführer* Hitler, who is out to wipe out the so-called "War-guilt" theory which he alleges the world Powers have foisted upon his adopted land. In an atmosphere of feverish defence preparations in several countries in Europe, notably in France and the U.S.S.R., during the past twenty years, it was only logical that Germany, which consider these two countries to be her logical, potential enemies of the future, the one on historical grounds and the other on ideological grounds, should have started upon a gigantic scale of rearmament, which is bound to stagger even the most pronounced of sadists in the world today. European polity runs in a vicious circle, one incident leading on to another, and each in its turn, having a transverse movement which makes it impossible for any one to indicate which is cause and which is effect. For all ostensible purposes events on the Continent are closely contemporaneous and interspersed that it is definitely impossible for any one to judge the causation thereof and to fix responsibility on the shoulders of one particular party to any dispute or diplomatic *demarche*.

———oo———

ORIGINAL CORRESPONDENCE

Time To Lay Aside Prejudices

To THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR,—The greatest nation has been the cause of controversy for years past. The greatest controversy of all time is now just beginning and will bring upon the world such tribulation as was never before known, and that will settle the question as to who shall rule the world. To-day the world conditions have reached such an acute crisis that the thoughtful person must lay aside religious and political prejudice and give calm consideration to what is involved. Out of all the world confusion came the League of Nations which failed miserably to enforce its decisions. It has left no beneficial results to the human race.

Everywhere the multitudes are in perplexity; they look to the future with dread and fear. Never before was known such selfishness amongst men.

Yours etc.

SOCRATES APPAVOO.

S. RHODESIAN HINDU SOCIETY

SECOND CONFERENCE

The second session of the conference of the Southern Rhodesian Hindu Society was held on July 11, at Bulawayo. Mr. N. D. Mehta of Salisbury, who presided, said in the course of his presidential address:

"We all know that our existence in this Colony is the outcome of the utter exploitation of the masses by the foreigners in our country. India is a land of great resources which attracted other people, and, but for the reason mentioned, it would not have been a misfortune for us to come over to other countries to make our living.

"When the world is engrossed in problems of schemes and plans to increase individual efficiency, and particularly when India is undergoing such a tremendous ordeal, what are we, a handful of Hindus doing here? We are fast being dragged, more than necessary, in the floods of western culture without knowing its advantages or disadvantages; still worse is expected of our future generation in this respect, if we will not take steps immediately.

"The aim of this association should be to keep the torch of Aryan culture aflame, so that the future generation may take some guidance from it. The success of this conference depends upon how far we march towards this ideal."

After referring to the ancient history and culture of India and the present situation, the speaker said:

"If we look to the people of all denominations in this Colony, everyone of them is trying to preserve its traditions, and side by side are progressing towards a greater social, economic and political freedom. How are they achieving this ideal? They have organisations, social, economic and political, which may train them up in all the branches of man's activities which the modern civilization and progress affords to mankind. There are educational organisations other than Government ones, which provide the youths with sufficient food for their mind and brain and which keep them away from the destructive angles of their surroundings. There are athletic and cultural institutions which build their children to be strong-willed citizens of their country. They have also organisations for their womenfolk, who are the mothers and a specimen of character before a growing child. These important organisations include also the most important one viz., an economic one, through the principles of which the standard of trade and business morality has been much raised with the consequent benefits of prosperity and happiness.

"To-day we are to keep our eyes open and see carefully what we can do for ourselves. Social and economic freedoms precede the political one. All the virtues, civilisation and culture can be easily developed through social economic freedom. According to Vedic Dharma, social purification and religious duties are undetachable. Our fall, rather our degeneration, has taken us so far as to detach religion and our social structure from each other.

"In conclusion, I would like to remind all the enthusiastic Aryans present here that, when the races of the world were in darkness, light went out from India which produced prophets after prophets and statesmen after statesmen. Indians were the fifth human race and the only great ancient race of the world; but it is humiliating that such a race should remain in bondage. I call upon you in the name of Hinduism and Aryan culture to bear the burden of responsibility which we all owe to our future generation and the Motherland. There cannot be a man without a sense of freedom, which is the instinct which differentiates men from animals and without which life has no value. May the Almighty put a spark of instinct for freedom into every heart and keep it ever burning so that the spark through its successive stages would encourage the human soul to be ever active on its path of Great Freedom after ascending through subsequent steps of this worldly human freedom—in other words, transmission of the human soul to the all-pervading Matter of Energy."

Lectures

Lectures on various subjects were delivered by Messrs. C. C. Patel, Waghmaria, V. S. Naidoo and K. R. Vashee.

Resolutions

Important resolutions to safeguard Hindu traditions in the midst of Western atmosphere were passed.

Elections

The following office-bearers for the ensuing year were elected:

Mr. N. D. Mehta (Salisbury), President; Mr. M. M. Patel (Salisbury), Secretary; Mr. H. N. Patel (Salisbury), Treasurer; Mr. Waghmaria (Bulawayo), Auditor.

The conference came to a close with a Vedic prayer and with a vote of thanks to the chair, the reception committee and the past officers.

TRAINING OF MATERNITY NURSES

An extensive district maternity and nursing service is being organised on the East Rand. The service is being organised by the Boksburg-Benoni Hospital in conjunction with the municipalities of Germiston, Boksburg and Benoni. The scheme will embrace these three districts. Under this scheme a qualified midwife and nurse attached to the Boksburg-Benoni Hospital will be stationed in each town. She will have under her as many pupil midwives as may be found necessary to cover the district. This hospital staff in each town will work in the closest co-operation with each medical officer of health and his department. Through the public health department in each town, as well as through the hospital itself, contact will be made with expectant mothers. A complete ante-natal and post-natal service will then be provided. Patients will be visited regularly before and during confinement and assisted with advice, nursing and treatment when necessary. After the birth mother and child will be under the constant care of the district midwives. A feature of the scheme is that it will apply equally to non-Europeans and Europeans. A non-European maternity ward with 35 beds is being built at the Boksburg-Benoni Hospital under the hospital's new building programme. The scheme will thus make available for all sections of the community in the three towns unable to afford a doctor or a nursing home, the best expert attention and care. The scheme is absolutely free to the patients and it costs the municipality nothing. The hospital gets the usual subsidies from the Provincial Administration. The purpose of the scheme as far as the hospital is concerned is to provide training for pupil midwives. The hospital is now a recognised training centre for midwifery and the new service will give pupils the widest possible experience.

Things In General

Indian Character

COMMENTING on the recent offensive remarks of Lord Baden Powell about Indian character, which have caused a great deal of resentment in India, the *Indian Social Reformer* writes:

> The average Englishman, though he may not give expression to his opinion, holds the Indian people more or less in the estimation indicated by Lord Baden Powell. He is unable to think of any reason other than sheer brute force, "guts," perhaps, is what he would call it, why three hundred and fifty million people should acquiesce in the rule of his race which is not quite one-seventh their number and which, besides, is not remarkably more gifted either intellectually or even physically than themselves. This is rather a bitter pill for us but there is no help but to swallow it with as good grace as we can."

Hindu Youth Club

Under the auspices of the Hindu Youth Club, Durban, Pandit Rishiram, the notable Vedic Missionary, delivered a lecture on Sunday, July 25, at the M. R. Gandhi Sentlemanli School hall, May Street. There was a large gathering of old and young present and Dr. Naicker was in the chair. The lecturer chose for his subject, "Training for Youth." He gave a very interesting and educational lecture, and outlined certain principles and suggestions which are very necessary for proper manhood. In short, he said to the youths that they should strive for an ideal and elevate themselves by exertion, and not wander about aimlessly and thoughtlessly. The Hindu religion, he stated, was not a founded religion, but a religion based on facts. At the termination of the lecture, a number of questions were put, and the Pandit gave suitable answers. Mr. J. B. Chetty, the Vice-President of the Hindu Youth Club, in moving a vote of thanks to the learned lecturer, exhorted the youths to endeavour to put into practice the advice and suggestions put forward by the lecturer, and said that success was bound to come if this was done, and they would be happier. He also expressed the hope that those young men who dabbled in communism and atheism would refrain from doing so, for this was unnecessary in this country where they were alive to meet with so many hardships. Among those present were the following: Messrs. R. B. Chetty, V. S. C. Pather, Ahmad Hamid, B. M. Patel, Chuenilall, Desai, P. G. Naicker, P. V. Pillay, Sorabjee Hoosenjee, Parmanand, S. Coopoo, T. M. Naicker, M. V. Nainaar, N. V. Appavoo (Dr. Asvi and M. H. Naik.

Dr Malan's Views On White South Africa

At a meeting at Kroonstad, Dr. Malan is reported to have said that perhaps the most important question with which South Africa would have to deal, and that, without delay, was whether this would remain a white man's country or not. It was unthinkable to give the natives equality with the whites, for that would mean complete native domination in South Africa. Equality would mean the taking on of native labour and the exclusion of the whites who would be thrown out of employment and would have no choice but to become poor whites or live as kaffirs. Equality would mean that native children and white children would be taught together in schools. It would mean that white and black, white and coloured and white and Asiatic would work shoulder to shoulder in the same factory for the same wages and belong to the same trade unions, living in houses side by side with their children, playing and growing up together. "Under these circumstances," he said, "it is absolutely impossible for South Africa to remain a white man's country, at least for the great proportion of the nation."

B. W. CANEY
– Jeweller –
166 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes. 1236

Dr. Malan On Government's Impotency

In the course of a speech at Bashee during his recent tour of the Free State, Dr. D. F. Malan is reported to have deplored what he termed the impotence of the Government in regard to the lack of measures to prevent mixed marriages, to prevent Europeans from working for Asiatics, and to prevent white children from being taken into the homes of natives and coloured people and brought up there. The reason why nothing had been done in this regard was because Mr. Pirow had been knocked out by Mr. Hofmeyr. "Mr. Pirow is a lion, and a strong one, but he is only a circus lion led around on a lash by Mr. Hofmeyr, who has done the smartest bit of work ever completed by a politician in making Mr. Pirow work for him. Mr. Pirow runs beautifully along the path of Imperialism, but, though he is a lion, Mr. Hofmeyr is his tamer."

Natal Clothing Factory Representation

The Indian section of the Natal Clothing Industry was given direct representation on the Industrial Council when Mr. A. Halfejee had been elected one of the three members of the Natal Clothing Manufacturers' Association. The other members elected to represent the association were Mr. E. T. Weston and Mr. E. R. Savage (Alternates, Mr. A. Milner, Mr. A. Levy and Mr. F. MacDonald). The meeting, which was held on Thursday, July 22, decided to re-elect Mr. Weston and Mr. Savage, chairman and vice-chairman of the association, and to appoint Mr. A. Milner, Mr. F. MacDonald and Mr. A. Halfejee as members of the executive.

Shri Krishna's Birthday

The celebration of Shri Janmaswami, birthday of Shri Krishna, will take place at the Shree Vishweswar Temple, Tongaat, on Saturday, August 28. All Hindu devotees are requested by the president to attend.

For Contravening Shop Hours Ordinance

Found guilty of contravening the Shop Hours Ordinance by selling goods outside the normal hours, an Indian general dealer and trafficker, in Johannesburg, was fined £7 10s. in the Magistrate's Court. Accused pleaded guilty and admitted three previous convictions.

Political Prisoners On Hunger Strike

Nearly 300 Indian terrorist prisoners confined on the Andaman Islands have been on a hunger strike since July 24 and threaten to continue "unto death" unless the Government of India release all prisoners on the Andamans and allow them to return to India, writes the *Natal Advertiser* New Delhi correspondent. The convicts recently petitioned the Government, pointing out that the State political prisoners confined in gaols in India have been released in those provinces where the Congress Party is in power. They demand similar freedom for prisoners on the Andamans. The Government of India rejected the application. It is pointed out by the Government that the prisoners on the Andamans are not persons detained by the State but are convicts convicted after regular trial for serious terrorist crimes. Individual prisoners desiring premature release or transfer to gaols in their own provinces can petition accordingly, but the Government will in no circumstances entertain mass petitions from convicted prisoners, particularly on questions of broad general policy. The convicts' petition coincides with the Congress Party's agitation for the release of all political prisoners.

Viceroy Receives Mahatma Gandhi

The Viceroy met Mahatma Gandhi at New Delhi on August 4. A communique issued after the meeting says the interview was held in response to an intimation by the Viceroy that he would welcome the opportunity of meeting Mahatma Gandhi. The Viceroy added that he had no public business to discuss, but was anxious to make Mahatma Gandhi's personal acquaintance. Mahatma Gandhi replied that he had already been intending to ask the Viceroy to grant him an interview to discuss the ban on the entry of Abdul Gaffar Khan into the North-West Frontier Province, as well as his own entry into that Province, since while there was no bar against his visit to the Province he did not intend to do so without the approval of the authorities. The communique adds that the Viceroy listened with interest to Mahatma Gandhi's views and undertook to communicate them to the Governor of the North-West Province. The interview was otherwise entirely general in character, the principal subject being rural uplift and improvement in the condition of the peasantry.

Durban Corporation Indian Employees

The unsatisfactory nature of the accommodation at the Magazine Barracks, where Indian employees of the Durban municipality are housed, is stressed in a memorandum to the Town Clerk from the Indian Municipal Employees' Society. 'Owing to lack of accommodation in the barracks,' states the society, 'several employees have to pay rent and live elsewhere, and as the matter of accommodation is a condition of service, the employees according to recommendation of the Indian sub-committee were to have a monthly allowance of 15s. but up to date nothing has been issued. The present hall is in a most unsatisfactory condition and not fit for meetings or for other purpose. Recently the Indian Technical Institute which conducted classes in the hall for the benefit of the female and male workers of the municipality had to vacate the premises owing to unsuitability. A large hall is most necessary. The society views with disfavour the system of barracks or tenement system, but has suggested that small houses with a piece of ground to each be erected for each family, which can be kept under proper supervision, ensuring cleanliness and safety from any outbreaks. This will give employees greater facilities to bring up their families under ideal conditions, instead of as at present, a number of families living in barracks. We suggest that the moneys on the estimates be utilised this year as a beginning."

City Council's Decision

Durban City Council at its meeting has agreed to the early demolition of the wooden portion of the Indian magazine barracks, where the Indian employees of the Corporation are housed, and to take steps simultaneously to proceed with the construction of the contemplated additional blocks, plan for which have already been prepared. It was decided that these new buildings should be for single men only and that Indian families should be housed elsewhere. The meeting also passed the following resolution:—

"That while the conditions of housing within the Springfield Estate are regretted, this Council is of the opinion that there are other areas which require prior consideration for clearance and improvement purposes, but that in the meantime steps be taken to provide the residents with a water supply.

"That the Council approves of the gradual elimination of existing buildings and the re-erection of suitable buildings to be constructed in accordance with suggestions put forward by the City Medical Officer of Health."

Indian Traders Organising Against Rack-Renters

At a well-attended meeting of Indian traders in the Malay Location Johannesburg, an association was formed to protect their interests, and to oppose any unjustified attempts to raise the rents for shops.

Freehold To Be Granted In Malay Township

At a meeting of the joint sub-committee of the Johannesburg Municipal Health, General Purposes, Town-Planning and Parks and Estates Committee recently, it was agreed to recommend that the principle of granting freehold to the present tenants of the Malay Township be adopted, with the provision of certain safeguards which will be drawn up by the Council's officials.

Acting Senior Magistrate For Durban

Mr. C. van Breda, Magistrate of the First Civil Court, Durban, will act as Senior Magistrate until August 3, when the position will be taken over by Mr. M. J. Streak, at present Senior Magistrate of Maritzburg, who has been appointed as successor to Mr. H. H. R. Piers.

Muslims' Message To King Farouk

The following message has been dispatched by the Nizamia Muslim Society, Maritzburg, to the private secretary to King Farouk of Egypt:—"We the officials and members of the Nizamia Muslim Society, Pietermaritzburg, Natal, desire to send our most affectionate greetings on the occasion of Your Majesty's Coronation. It is the earnest hope and prayer of our members that with the blessing of Allah Your Majesty may long be spared to reign over Egypt."

Rhodesia's Mineral Production

Southern Rhodesia's mineral production for the first six months of 1937, at a total of £3,664,517, was nearly £140,000 more than that for the corresponding period of 1936. Production of gold during June was 66,330 ozs., worth £465,622. The total output of all minerals was to the value of £660,527, a slight decrease on the May figure.

Charges For Radio 'Phone To India

The Postmaster-General has announced that from August 1 the charge for a three-minute radio telephone call between South Africa and India has been reduced from £6 15s. to £5 12s. 6d.

Warbi Boy Scouts

The Boy Scout world census figures for 1937, compiled by the Boys' Scouts International Bureau, reveal that the movement now has a membership of 2,812,074. The increase in two years is 340,060—the largest the movement has ever known.

India's Delegates To Geneva

India will be represented on the Assembly of the League of Nations this year by the Aga Khan, Sir Denys Bray, Rao Sahib, Pandit Dharam Narain and Sir Girjal Bajpai. Sir Girjal Bajpai will be the substitute delegate.

Thanks

Mr. Khandoo Telkam, of Sterkstroom C.P., wishes to thank all those friends and well-wishers who had kindly shown sympathy and rendered assistance in the recent death of his beloved father Mr. Telkam Dajee.

Social And Personal

It is officially announced that Mr. P. J. Hoogenhout, Secretary for the Interior, has been appointed permanent chairman to the National Roads Board, but will also retain his position as chairman of the Immigrant Selection Board. Mr. J. H. de Wet, who has been Under-Secretary for the Interior for some time, will succeed Mr. Hoogenhout as Secretary for the department. Both appointments have taken effect from August 1.

o o o

Mr. Justice H. A. Tindall assumed his seat as Judge-President of the Transvaal Provincial Division of the Supreme Court in Pretoria on August 3 in succession to Mr. Justice D. de Waal, whose resignation was recently announced.

o o o

Mr. Justice Schreiner took his place on the Bench of the Witwatersrand Division of the Supreme Court on August 3 for the first time as a permanent judge. He was welcomed by a full attendance of the Bar and Colonel C. F. Stallard, K.C., conveyed the respect and the confidence of the Bar to him.

India Letter

(EXTRACTS FROM A. I. C. C. FORTNIGHTLY LETTER)

The Viceroy Speaks

AGAINST the background of President Nehru's speech made at Calcutta on June 15 in which he said that the Congress policy of not working the constitution remained despite everything, the Viceroy issued his "message to India" on June 22. The Viceroy said, among other things (1) The minority of people who hold that the new constitution does not go far in the direction of complete self-government is above question. Yet every responsible person ought "to reach a right decision as to what may best be done, in the conditions of this time" to serve the best interests of India; (2) Assurances demanded by the Congress are not essential to the smooth working of the constitution....All Governors will be anxious "not merely not to provoke conflicts with their ministers, to whatever party their ministers may belong, but to leave nothing undone to avoid such conflicts"; (3) In the event of suspension of the constitution, it might be "beyond the power of any of us rapidly to reverse the circumstances that must then supervene."

Some Questions Answered By Pandit Nehru

During his recent flying visit to Moulmein, Mr. Jawaharlal Nehru was requested by U Ton Win, chairman of the Moulmein Nehru reception, to answer questions regarding Swaraj, Ministry and Congress and electoral position of Indians in Burma.

The following is the questionnaire with its reply:—

1.—Is it a fact that the following mandate was given by the Indian National Congress to Mahatma Gandhi to claim at the Round Table Conference Purna Swaraj, meaning 'Complete Independence', to give the nation control over the army, external affairs, finance, fiscal and economic policy?

Answer.—'Yes.'

2.—Has this claim been granted by the Government of India Act?

Answer.—'No. Very far from it.'

3.—Would it be possible to attain Purna Swaraj by working the Government of India Act?

Answer.—'Certainly not. Therefore the Congress rejects the Act utterly.'

4.—If it is not possible what is the object of the Congress Party entering the Legislative Councils?

Answer.—'To wreck the Government of India Act and work for a Constituent Assembly.'

5.—Will the Governor allow a party to form a ministry if its sole object is to wreck the Reform Act?

Answer.—'In several provinces Governors have actually invited Congress leaders to form ministries in spite of the declared policy of the Congress to wreck the Reforms. The Congress refused to form ministries because Governors did not give assurances not to interfere.'

6.—Is it not the fact that a ministry in a democratic country accepts office to work the constitution?

Answer.—'It is an undoubted fact in a democratic country. This, however, does not apply to India, which, under British rule, is not a democratic country. The Act is not democratic.'

7.—Is it not your candid opinion that the rejection of the Reforms and acceptance of office are inconsistent?

Answer.—'They are inconsistent. But the fundamental inconsistency lies in the Act itself. The Act talks of responsibility but does not give it. Therefore, the Congress enters the Councils to destroy it, not to work it. A person may in theory accept office not to cooperate but to work for a revolutionary change as far as possible.'

8.—Would it be possible under the Government of India Act for the Governor to give a pledge that he will not exercise his powers of veto and certification?

Answer.—'Yes, many eminent jurists, including Mr Berriedale Keith, have declared that Governors may give the assurance demanded by the Congress.'

United Provinces Administration Report 1935-36

According to 1931 census, the United Provinces has an area of 106,248 sq. miles and a population of 48,408,763. It has thus an area and population just a little more than that of Great Britain and Northern Ireland. Only 13% of the population is classified as urban, which lives in 341 towns of 5,000 or more. The average of 300 souls for each village in a total of 105,640 villages gives only a bare idea of the extremely ruralised character of the province and the country. Only 10 in a hundred of the men and 1 in a hundred of the women in the province are classified as literate in an Indian language, while those literate in English are 1 in 20 hundred among men and 1 in a thousand among women.

The province spent in 1935-36 Rs. 38 million on education. Of this, 24% was spent on primary education and that makes out an expenditure of 3 annas (3½) per head of the population in a whole year to remove the illiteracy of 99 in a hundred among men and 99 in a hundred among women.

The revenue of intoxicants went up by 4% from Rs. 13.4 million in 1934-35 to Rs. 14 million in 1935-36. The increase in sales of liquor was due to the new policy of auctioning liquor shops. As against this substantial encouragement to drinking, the Government spent Rs. 7,000 on anti-alcohol propaganda. The policing of the province cost nearly twice as much as primary education.

The peasantry was in a bad way and there was a substantial increase in the institution of ejection suits. Over 218,000 suits were instituted for the ejection of tenants unable to pay their rents to the landlord. According to estimates of the Report, every Indian directly working on land tills an average acreage of 3.3, while the British farmer has 76 acres, the Canadian 140 acres and the Japanese 4.2 acres. The Indian farmer's annual income is Rs. 196 as contrasted with Rs. [illegible] of the British and Rs. 352 of the Japanese.

The general cultural backwardness of the province is apparent in the publication of new books, which amounted to 3,425 for the year. Of these, only 161 were on historical and geographical and 14 on political subjects. Imperialism spends more on police than on primary education, encourages drinks and under it culture withers and the peasantry is reduced to dire poverty.

The Poverty Of India

According to 1935-36 income tax returns, only 2 persons in a 1,000 of the population in British India earn an annual income of Rs 1,000 or more. These number 564,434 out of 272 million (India State excluded).

Indian Imports And Exports

Trade relations between India and countries to her near east and near west have, in recent years, either positively worsened or remained stagnant. So, of the total exports from India those to China have fallen from 4.2% in 1929 to .8% in 1936. There has surely been a great decrease of the Indian off-take from Java and Sumatra, but there is no reason why the trade between India and every other single country should equalise. There are far greater possibilities of both-ways trade between India and her neighbours, but these possibilities remain unexplored. This applies to the trade between India and the European and American countries also. Imperialism diverts colonial trade to such uses as are most profitable to it and perverse relations of trade and such other political and cultural relations as are consequent upon these, are either neglected or systematically destroyed.

The Sporting World

Boxing.

Boxing

A GREAT roar from 20,000 throats greeted the rising of Freddie Miller's hand in the ring at the Wanderers, Johannesburg, last Saturday evening after his hectic 10-round battle with Petey Sarron, the world's featherweight champion, whom he defeated on points. Miller thus avenged his defeat by the present champion in 1936 when the latter deprived him of his title. The fight last Saturday night was a bitter one, neither boxer giving any quarter, but despite the terrific pace at which the boys fought, both appeared as fresh at the end of the 10 hard-hitting rounds as at the beginning.

Eliminating Bout For World Boxing Title

The British Boxing Board of Control (London) has decided to recognise the Louis-Farr fight as an elimination bout for the world title fight, the winner to meet Schmeling for the title proper.

Soccer.

Avondale Vs. Collegians

Avondale met Collegians on Saturday last on the main ground for the only senior fixture for the afternoon. Avondale had no difficulty in winning the match by 4-1 goals, Collegians consisting of young players who learn to combine and discard selfishness so apparent among the half-backs and forwards.

College A Vs. Victorians

The centre of attraction was the match between College A and Victorians played on No. 1 Ground. Both rival teams displayed good passing and many narrow escapes on both sides were witnessed. In the first half Victorians led by 2-1, but on resumption in the second half College A turned the tables and came out victorious by 5-2 goals. The College boys played well especially the forward line which netted some excellent goals. College A now holds the League championship in the junior division.

The other match in which Sparks opposed Daffodils was won by the former by 8-2 goals.

Soccer At Sezela

Many residents of Sezela watched the soccer match played by Indians, in which Sezela (first division) beat Glenwood Park (first division) by 2-1. In the match between the second division teams, Sezela beat Glenwood Park by 4-1. This is the sixth time that Durban teams have met Sezela teams and failed to win.

By "Ramblar"

Vredens Vs. Dravidians

The final for the League Cup of the Witwatersrand Indian Football Association was staged on Sunday last between the Vredens and the Dravidians football clubs.

Wits. F.C.

On Monday (Bank Holiday), a representative side from Victoria District met a side from Wits. The following was the Wits. sides—Goal, Ganoo Samuels (Stella); backs, H. D. J. Sigamoney (Vredens), capt., Willie Richards (Dravidians); half-backs, M. P. Pillay (Vredens), Robert Chetty (Dravidians), Davey Williams (Vredens); forwards, Hala Moodley (Moonlighters), A. C. Pedayachee (Vredens, Rathanam Poonoo (Dravidians), Tarsen Naidoo (Vredens), Ranjit Singh (Shamrocks) the Postmaster Pillay, A. Poonoo, James Thomas; manager, Mr. H. D. Pandai; referee, Mr. O. S. Moodley.

Soccer Tourney

The biennial South African Indian soccer tournament is to take place this year at East London during September. The Sam Chins Cup is the most coveted trophy among Indian associations of South Africa. The following centres have signified their willingness to participate:—Transvaal, Natal, Eastern Province, Orange, Western Province and Frontier.

The European Football Association of East London has made a sporting gesture by placing their grounds at the disposal of the authorities on which to play the tournament.

Athletic

Marathon For Non-Europeans

Entries are still being invited for the Somerset Marathon, a race, arranged on the same lines as the Comrades Marathon, for Coloureds and non-Europeans. Intending competitors or anyone desiring information in regard to this Marathon should communicate or call upon the Secretary, 561 Burger Street, Maritzburg. Donations will be welcomed by the Secretary, who will acknowledge receipt of same through the Press.

Parachute Jump Of 6 Miles

Leaping from an aeroplane at a height of 32,000 feet—more than six miles, and nearly 3,000 feet higher than Mount Everest—a Soviet Army parachutist landed 21 minutes later and upset the world record. The previous highest jump was 21,425 feet by a Russian airman. The latest feat was accomplished above Leningrad (cables the London *Daily Express* correspondent) and the parachutist, K. F. Kaytonov carried oxygen equipment.

—:o:—

FOR SALE

GENERAL DEALER'S BUSINESS

for sale in large town on Natal Coast. Long lease, low rental, stock to be taken over at cost. For further particulars apply to J. LEVIN, Solicitor, Umzinto.

FRUIT GROWERS

Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:

African Market Agency

Municipal Market Capetown.

All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.

Reference
Barclay's Bank,
Market Branch.

Telegraphic Address:
"CONSIGN"
Capetown

Happy Healthy Children

are those whose regular daily beverage is delicious 'Ovaltine'! Long experience proves that 'Ovaltine' is without equal for giving and maintaining robust health sound nerves and abundant vitality.

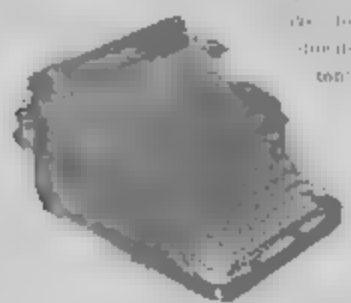
Quality always tells insist on

'OVALTINE'

Manufactured by A. WANDER LTD., London, England.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet to operate and eliminates nerve strain. It possesses features of the Remington touch, alignment, speed and durability which only Remington can give. Unique experience

50 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ.

નંગ ૧ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાદ્ય કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, કરીદુદીન આમા કેસર બાઈ છેલા, ચતરી બાઈ, દુલારી, વીસેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, મરાઠી ગઝલો, ભજનો અને બરણી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા માલકોમાંનાં ઘણાઓને નારીપાસ થવું પડયું હતું તેથી ફરીના માલકોને ખાસ ખલાસમાં કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા મેહરબાની કરીને ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET :: :: DURBAN.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે મળી શકશે.

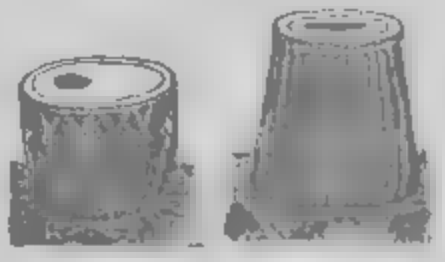

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

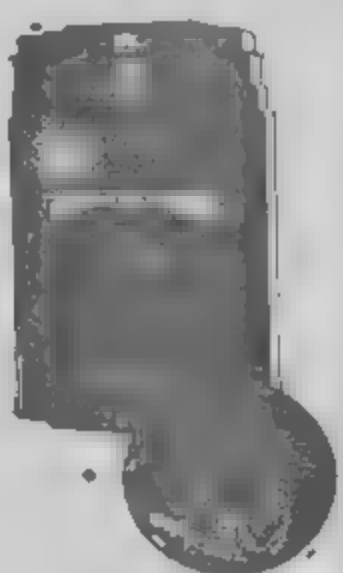

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6,
Double Reed From £3-5-0.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £26-0-0
Console Model From £30 0 0
Radiogram 10 Valve
From £48-0-0.

**Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.**

**Distributors of–
MIDWEST RADIOS.**

CHOONILAL Bros.,

**141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003 Durban,
" 39, Verulam.**

ઈન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૬ ઓગસ્ટ ૧૯૪૩ અંક—૩૨.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૬ ઓગસ્ટ ૧૯૪૩.

અંત ક્યાં આવશે?

ચાલીસ વર્ષ પર આજ માસની તા. ૬ થી એ લાંબેલાં ભયંકર વીસ-વીશદની પૂર્વાર્દ્ધની પાક આખી યુરોપીય આલમ, બલ્કે સમસ્ત આલમમાં જે ભાવના પ્રકટી હતી તેપરથી એમ માનવામાં આવ્યું હતું કે એ યુદ્ધથી માનુષ્યમાત્રને પ્રજા પ્રજા વચ્ચેની તકરારોનું સમાધાન કરવાના સાધન તરીકે યુદ્ધનો કેફરને માટે અંત આવી ગયો છે. ત્યાર બાદ લીગ ઓફ નેશન્સની સ્થાપના થઈ અને એમ માનવા માં આવ્યું કે એ બાબત સ્થા તરફની પ્રજા પ્રજા વચ્ચેની તકરારોનું આપ લેની ભાવનાથી સમાધાન લાવવા માં આવશે. વળી નીઃશસ્ત્રતાની દીગાયત કરવાને પરિષદો પણ બોલાવા આવી હતી પરંતુ એ હેતુ બીજ કરવાની દિશાએ જગત એક તસુ પણ આગળ વધેલું છે ખરૂં? વધેલું હોય એનું પ્રમાણ-નારો એક પણ પુરાવો નજરે પડતો નથી એ ભયંકર યુદ્ધ પછીના વર્ષોમાં આપણે જોયું છે કે જે લાગણીઓથી એ યુદ્ધ ઉદ્ભવ્યું હતું તે લાગણી જરાયે શાંત પડી નથી, પરંતુ વધારે ઊંડા સ્વરૂપમાં ઊંડી બનેલી છે. આપણે દૂર પૂર્વના દેશોમાં, દક્ષિણ અમેરીકામાં યુદ્ધો ચલ્યાં જોયાં છે, એબીસીનીયામાં મનુષ્યની આકલ્પ કાર્ય નહિ કરે તેવો હેવાનીયતાભર્યો માનવસંહાર જોયો છે, આજે સ્પેનમાં ભયંકર બળવાથી નિર્દોષ નર નારીઓ અને બાળકોના સંહાર થઈ રહેલો જોઇએ છીએ અને ચીન, જાપાન એક બીજાને ગળે બાઝેલા જોઇએ છીએ. નીઃશસ્ત્રતા ના પવિત્ર વિચારોને અમલમાં કરનારી દેશોમાં આજના સમયના રાજ્યો જેવા જેવા તેવા આંચા મત શી રીતે શસ્ત્રબળ વધારવાની હરીફાઈમાં ઉતરી પડયા છે.

વિજ્ઞાનશાસ્ત્રીઓ આ ભયંકર યુદ્ધ પછી પોતાની સઘળી શક્તિઓનો ઉપયોગ માનવજાતીમાંથી આ યુદ્ધની ભાવના કઈ રીતે નાશ થાય તે દિશામાં કરશે એમ સાધારણ રીતે માની શકાય. પરંતુ તેને બદલે તેઓએ માનવસંહાર કેમ ચાલ્યા કરે તેના શસ્ત્રો અને યંત્રોની શોધ કરવાની દિશાએ મહાન પ્રગતિ કરેલી છે એમ કહેવામાં આવે છે. ન્યુયોર્ક ટાઈમ્સના કેપ્ટન ફ્રેડરીક મોરગનના કથન મુજબ હાલમાં જે જે શોધખોળો થઈ રહી છે તેમાં ૧૯૩૯ ના વર્ષનું બજેટ યુદ્ધ આપણી હયાતીમાં આપણે જોવાના નથી. યુરોપના અને દૂર પૂર્વમાં આજે બનતા રહેલા બનાવો એમ બતાવી આપે છે કે પછી નજીકના ભવિષ્ય માં એ રાક્ષસોના ગંજાવામાંથી કોણ બચી શકવાનું છે એ બાબતથી તેઓના હૃદયો કંપ્યાં હશે? વિજ્ઞાને જગતને હતું તેના કરતાં સુખી કરવા તરફ નહિ પરંતુ તેનું દુઃખ વધારવા તરફજ પ્રગતી કરેલી છે તેના આ ચીન્હો છે.

કેટલાક લોકો માની રહ્યા છે કે ૧૯૧૮ ના વર્ષનું ભયંકર યુદ્ધ આપણી હયાતીમાં આપણે જોવાના નથી. યુરોપના અને દૂર પૂર્વમાં આજે બનતા રહેલા બનાવો જે દર્શાવી રહે છે એ અમારી સમજમાં આવી શકતું નથી. એટલુંજ કહી શકાય કે એવા વિચારો ધરાવનારાઓ વધારે પડતા આશાવાદી છે. અમારી માન્યતા તો એવી છે કે સંસ્કારણ વધારવાની યુરોપના રાજ્યો આજે જે હરિફાઇ કરી રહ્યા છે અને જે ભયંકર શસ્ત્રો અને યંત્રોની વૈજ્ઞાનિક શોધો થઇ રહી છે તેની પાછળ ઇશ્વરી સંકેત રહેલો છે. આ સઘળાં ભયંકર અને વિનાશકારક રાક્ષસો ભેગાં કરીને તેને ગડબો વાળવા આવશે એવી માન્યતા ધરાવવી એ બુધ્ધિ જ ગણાય. જો મનુષ્યના માનસે તે સડવા દેવા જેટલીજ પ્રગતિ કરેલી હોત તો તેઓએ પોતાની શક્તિઓ આ વિનાશકારક રાક્ષસોની શોધ અને સંગ્રહ કરવામાં રોકવાને બદલે ક્યારે ઉચ્ચ આદર્શો તરફ રોકેલી હોત. પરંતુ એ દેખીતુંજ છે કે યુરોપની પ્રજાઓએ પોતાનું મગજ ગુમાવેલ છે. કહેવાય છે કે "જેઓનો દૈવો સંહાર કરવા માગે છે તેઓને તેઓ પ્રથમ ગાંડા બનાવે છે." આજે યુરોપની પ્રજાઓને પોતાનું ગાંડપણ આ માર્ગે દોરી રહ્યું છે અને તેનું અંતિમ પરિણામ એજ આવશે કે જે સત્તા તેઓએ સંગ્રહેલા અને સંગ્રહેલાં છે તે તેઓનોજ નાશ કરનારા થઈ પડશે.

આ અંતિમ ઘડીએ જ્યારે લોકોમાં સદ્‌બુદ્ધિ આવી જાય અને સ્વાર્થ, સંકુચિતપણું અને હલકાપણાની વૃત્તિઓ દૂર કરી દે તો એજ એક અદ્‌ભૂત ઘટનાજ ગણાય અને પ્રાપ્યપર સ્વર્ગતુલ્ય સામ્રાજ્ય સ્થપાઇ જાય. પરંતુ એવી આશા સેવવાને હવે ઘણાં વર્ષ થયો છે. જગત પોતાનું સમતોલ પણું કરી પાછું મેળવે તે પહેલાં જગતે કદી નથી નિહાળી તેવી ભયંકર લોહીની નદી ખુંદવાનું તેને માટે નિર્માણ થઇ ચુકેલું જણાય છે.

શિકાગોના 'ટ્રુનીટી' પત્રમાંના નીચેના શબ્દો જે જર્મની સાથે અમેરીકાની સરખામણી કરવાને ઇરાદે વાપરેલા છે તે વસ્તુતઃ સમસ્ત યુરોપને તેમજ આફ્રિકાને લાગુ પડતા છે, તે બાબત કોઇ વાચકને શંકા લાગે.

"આપણી વેદીઓમાંથી રાષ્ટ્રિય ચાવકો ફરકાવીને આપણે રાજ્યના રાષ્ટ્રિય તહેવારોને ધાર્મિક દિવસો નહીંકે ઉજવીએ તેનો શું અર્થ? માંતિ કે યુદ્ધના દિવસોમાં ચારાસ્ત્રા તરફથી એવા પ્રયત્નો થવામાં આવે કે જેને ઈશ્વરી કાનુનો કરતાં વધારે સત્તા ધરાવનારા તરીકે વધુપડતામાં આવે, અને ધારાસભાના ફરમાન અને અંતઃકરણના ફરમાન વચ્ચેનો ફોર્ડ પણ તકરારમાં પરિણ અદાલત એવો ચુકાદો આપે કે અંતઃકરણનો નહિ પણ ધારાસભાના ફરમાનનું પાલન થવું જોઇએ તેનો શું અર્થ? પાદરીઓ લશ્કરી પોષાક પહેરી સંહાર કરનારા સૈનિકોને આશિર્વાદ આપે તેનો શું અર્થ? તેનો અર્થ એજ થાય છે કે આપણો દેશ ખ્રિસ્તીસ્તના ધર્મને સ્થાને એક રાષ્ટ્રિયત્વનો ધર્મ સ્થાપવાના પ્રયત્નમાં કયારનો નિમગ્ન થઇ ગયેલો છે. હિટલર જે વસ્તુ હજુ પ્રયત્નોને નિર્દયતાથી કરી રહ્યો છે તે આપણે ખ્રીસ્તીઓ અને દંભથી કરી રહ્યા છીએ. પરંતુ ચેતજો!—એજ ચેપ આપણામાં છે, ફેરફારે એ વસ્તુ શું સત્ય નથી કે દેશને ખાતર પ્રાણાર્પણ કરનારા જ્યારે સાચા માનુષ્યો તૈયાર થઈ જાય છે, ત્યારે ધર્મને ખાતર પ્રાણાર્પણ કરનારા ખ્રિસ્તીજ એક પણ નહિયાર થશે?"

બહુદીઓના નેશનલીસ્ટ પાર્ટીમા જોડાવા બાબતના ડોળ તો તેઓએ ખ્રીસ્તી બનવું પડશે!

ડર્બનના 'સ્ટાર' ના પત્રવ્યવહારી જણાવે છે કે એક મુલાકાતમા ડા. મલાને નેશનલીસ્ટ પાર્ટીમાં જોડાવા માગતા બહુદીઓના તરફના પોતાના વલણ વિશે ખુલાસો કરતા જણાવ્યું હતું કે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીએ પોતાના બંધારણમાં ખ્રીસ્તી મોલાતો સ્થાપિત કરેલા છે. તે બહુદીઓ કે કોઇ અન્ય જનો એ મોલાતોને પાળવા કબુલના ડોય તો તેઓ નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના મેમ્બરો બની શકે છે. મોલાતો સ્થાપીત થએલા છે અને તેનું પાલન કરવું કે નહિ તે તેઓએ કરવાનું છે. મેરીક (ડોરેટ્ઝ) માં એક જાહેરમ્ ફરમાવતાં ડા. મલાને કહેલું જણાવાય છે કે તે બહુદીઓ ખ્રીસ્તી બનવા અને ખ્રીસ્તી ફાયદા માણવાને તૈયાર હોય તો તેઓ નેશનલીસ્ટ પાર્ટીમા જોડાઇ શકે છે.

આવશ્યક અર્થ ના એક પ્રકારની રકાર્ય કરવા ડા. મલાનની નેશનલીસ્ટ પાર્ટી કરાવી રહ્યા છે. આને તો બધા બીન-ખ્રીસ્તીઓને ખ્રીસ્તી બની જવું પડશે. આ વસ્તુ તો મુર્ખતા ભરેલી જોર પરંતુ તે સાથે ડા. મલાન જે સીદ્ધાંતોનો ઉપદેશ કરી રહ્યા છે તે બ્રહ્મખ્રીસ્ત ના સીદ્ધાંતોનો વિરોધ છે અને તેથી તે કોઇ પણ અરા પ્રકારનીને માન્ય નથી. તો પછી અન્ય ધર્મોઓને તે તરફ આકર્ષવાને તે કેમ કરીને આશા રાખી શકે છે?

નવા પ્રધાનોએ કેટલો પગાર લેવો

ડોકટરમા સ્થપાએલા બહાલવાપારી પ્રધાનોએ કેટલો પગાર લેવો એ બાબત ચર્ચાઇ રહી છે. પંડિત મ્યાદરલાલ નેહરૂએ એક સીદ્ધાંત બહાર પાડી એવો નીયમ સ્થાપીત કર્યો છે કે પ્રધાનો એ માસિક રૂા. ૫૦૦ થી વધુ નાહ લેવા જોઇએ કેટલાંક પ્રાંતોના મંત્રીમંડળોએ આ નીયમથી પોતાની બાસ્તવાત જાહેર કરેલ છે અને જણાવ્યું છે કે એટલો પગાર આપવા કરકસર કરવા પણ પુરો નાહ થાય. મદ્રાસના પ્રધાન મંડળે પ્રધાનોના પગારપર બધુ કાપ નાંખી પોતે તટસ્થ બાવ દરેક પ્રધાનને ગેઝેટકાર પુરી પાડવી છે. આથી જ પ્રાંતોના બીન-બહાલવા પાદી પ્રધાન મંડળો ૫ અને બધા પ્રધાનોને સંધારણમુજ રૂા. ૫૦૦૦ અને તે ઉપરાંત એલાવન્સ મળે છે તેઓમાં પણ ભારી ઉદારતા બધુ છે. મદ્રાસમાંએ રૂા. ૫૦૦ થી બધુ પગાર નહિ લેવાનો નીયમ કહ્યાર થી સામસ્ત રહ્યાપિત કર્યો હતો

એટલું તો ચોકકસજ છે કે જો આ મહાસભા વાદી પ્રધાનો પોતાના મરીજીમાં સમર્દા રહેલા દેશને પોતાની મરીજીમાંથી ઉગારવાની ખરી સેવા બાપનારીજ કામ કરવું હોય અને હાલની સરકારને દાબલો બેસાડવો હોય તો તેઓએ બધા ચાવક તરીકે કામ કરી મહાન પરિવર્તન કરવું પડશે. તેઓએ સમજવું પડશે કે આ પ્રધાનપદ તેઓને માટે ગુલાબની શય્યા નથી.

કાંસવાડામા ઇંડીઓના લાયસેન્સોના નામંજુર થયાં

કાંસવાડામાં ટાઉન કાઉન્સીલની બારોક મીટીંગમાં એ એમ. બાનાબાઇની જનરલ ડીલરના લાયસેન્સ બારની અરજી નામંજુર થઇ હતી. એમ. બાનની ફર્મ પ્રોપ્રાયુસ ડીલર ના લાયસેન્સની સાલેમાંમાં ફેરફાર કરવાની અરજી નામંજુર થઇ હતી અને ૫. એ ગુલબ વાલાની ફર્મ પ્રોપ્રાયુસ ડીલરનો વેપાર એમ એ. પટેલના નામપર ટ્રાંસફર કરવાની અરજી નામંજુર થઇ હતી. સો જે. બોથા તાબના ગોરાની ફર્મ પ્રોપ્રાયુસ ડીલરના લાયસેન્સ માટે ની અરજી મંજુર કરવામા આવી હતી. આ પ્રમાણે બધુ ઇંડીઓની અરજીઓ નામંજુર થઇ હતી અને એક ગોરાની અરજી મંજુર થઇ હતી.

પાંચ વખત અરજી કર્યા પછી લાયસેન્સ આપ્યું

એમ વી. રીગા એન્ડ કુ. ના નામથી વેપાર કરતા એમ. વી. રીગાએ બાર વખત ચામડાંનો માલ વેચવાને માટે જનરલ ડીલરના લાયસેન્સ માટે કરેલી અરજી નામંજુર થયા પછી પાંચમી વખતની અરજી મેજીસ્ટ્રેટ ડાલ્ટન કાઉન્સીલે લાયસેન્સીંગ ઓર્ડર તરીકે મંજુર કરી હતી. મેજીસ્ટ્રેટના લાયસેન્સીંગ ઓથોરીટર મી. મીલબોર્ને જરૂર નહિ હોવાના આધારે પ્રથમ પ્રથમ અરજી નામંજુર કરી હતી અને ત્યા કેટલાંકે લાયસેન્સીંગ ઓથોરીટરનો ચુકાદો મંજુર રાખ્યો મી. રીગાની બાબીલ રદ કરી હતી. પાંચમી વખત બંધે અરજી મંજુર થઇ છે.

ખ્રીસ્તી ધર્મગુરૂ તરફથી ચર્ચીલ ઉપર પ્રત્યાઘાત

ડર્બનમા બાદશાહ, અનેક રાજદારીઓ તરફથી વખોડવેલ અને તીરસ્કારની વાતો સાંભળ્યા પછી અને તેવું વર્તન અનુમોદ્યા પછી રેવરન્ડ કેનરી કિલ્બ્રુ, ગુડવીને પાઇનટાઉનના મેથડીસ્ટ ચર્ચમા એજ બાબત ઉપર કરેલા પ્રવચનમાંથી નીચેની નોંધ તેનાં વાંચો આનંદ થાય છે:

"માનવજાતને વિશે એક બાબતનું સત્ય રહેલું છે તે એ કે આપણે સહુ એકજ મુળમાંથી આવેલા છીએ. માનો યા ના માનો, પરંતુ સઘળા દયા તત્વીમ, કોમાગાટ અને ગ્રાન્ટ પાડાઓ અને બધા એ મનુષ્ય ની કૃત્રીમ રચનાઓ છે અને તે ખ્રીસ્તી ધર્મની સદંતર વીરૂદ્ધ છે. આપણે એકજ ગુણના છીએ એ વસ્તુ ત્રિરંગાની આપણને પસંદ નથી પડતી. આપણને વર્ણીય અભીમાન, જાતીવાદવેરા અને કોઇવાતા દેશા ભીમાનથી આપણને ઘણાંજ ગાંભા પ્રમાણથી એટલા બધાવવામાં આવેલા છે કે આપણે આપણને પોતાને બધરના બાકરાદી કુટુમ્બ ના સભ્યોના અને ભીન્નાઓને; કેમ બનીએ તેઓ આપણા કરતા કદરા માટીવર્ણ અને બીજા કોઇ કારણે ભીન્ન પાસપણા ધરાવેલા હોય તેવા સભ્યોને ઉપાડી ગયા છીએ. આ પ્રમાણે ઉગારા બનવું આવેલું છે પરંતુ તે કદાપર બોધું છે. સુધારાએ પ્રથારે ખ્રીસ્તી આવના પ્રવર્તાવી દેવાના ગાન્ધી બાવામા આવી રહ્યા છીએ.

* *

"આપણે સૌ એકજ ભાતીમાંથી ઘડાએલા હાય એક બીજા સાથે લોહીનો નાકરા બંધાએલા છીએ. એટલે પૃથ્વીપરની જુદી જુદી જાતીઓ એક બીજાની કુદરતી શત્રુઓ નથી પરતુ મીત્રો છે. સમાન સંબંધ સૌને સમાન આપો છે

* *

"તેમ આપણે પ્રમાણીક હોઇએ તો આપણે કબુલ કરવું જોઇએકે જાપ પાસીફીકની બેટલ મા બીન-યુરોપીયન જાતીઓના બીરૂદ્ધ જે

કાગદઓ દરરોજના પ્રકાર કરી રહ્યા છે એ બીજી બાજુ મુખ્ય બાબતોમાં મેળ રહ્યો નથી એમ થઈ ગયું છે. આપણી એકતાને આવા એવા કારણ કરવામાં રહેલી છે આંતરરાષ્ટ્રીય, આવશે સ્થાનીય, આર્થિકોમાં આવી રાજકારણી એ સમાની કમિટિ આપણા પ્રથમ બારા બીજી બનાવું બને . આ બોર્ડ રેકર્ડ પસરનું પરીવર્તન ગણાય. . . . એ પોતાને બીજી કોન્વેન્શનો . . . તો એ પોતાના સંયુક્ત બળથી કેમ મળે નહિ તે જરૂર પાર પાડી શકશે.'

વાઈસરૉયે લીધેલી મહાત્મા ગાંધીજીની મુલાકાત

ગયા બુધવારે બોમ્બાર્ટ તા . . . ની બપોરના વાઈસરૉયે ખુદ દિલ્હીમાં મહાત્મા ગાંધીજીની મુલાકાત લીધી હતી. મુલાકાત આઠ વાગ્યાર પંદરી મારામાં બપોરવાના આવ્યું . . . વાઈસરૉયે મહાત્મા ગાંધીજીને બપોરની ચા મળે તો પોતે બોલાવી શે એવી ઇચ્છાદર્શક

(બાકીનું વાંચો પાનું ૩૭૩ પર)

પ્રેસિડેન્ટશાહ આબુમાં જનરલ સ્મટસના વિચારો

દક્ષિણ આફ્રિકાના મળતી દક્ષિણ આફ્રિકાના પહેલી મોતી પરિષદને મોકલેલા એક સંદેશામાં જનરલ સ્મટસે બતાવ્યું છે કે બ્રાઝિલની મુલાકાતે પ્રેસિડેન્ટશાહને બ્રહ્મણમાં બાદશાહી રાજાઓની યાદ આપી નહિ કિંમતકરવાનો કરાર કર્યો તે કેમથી પોતાને સ્નાપ થયો છે. તેમનો એવો મત છે કે પ્રેસિડેન્ટશાહનના બ્રાઝિલ પાદરથી એ દેશ મહેલ અને આરંભનું એક સક્રિય રહેઠાણ બનવાને બદલે આ બાદશાહના જેવી સ્થિતિ ભજવે. જનરલ સ્મટસ બતાવે છે કે સુચવવામાં આવેલા ઘણાખરા રાજ્યો તથા નિમિત્ત સરદારો અને સામાન્ય બ્રાઝિલવાસીને લાગે રહ્યું રમખાણો હોવાને કારણે ગમ પડશે અને હાલ વર્તી રહ્યો છે તેના કરતા પણ ખરાબ સ્થિતિ થવા પડશે.

વિરોધને કેમ જીતવો?

— અનુવાદક :—
મહાત્મા ગાંધીજી

કોઈ જાહેર કામમાં જવાબદારીવાળું કામ ઊપાડવામાં વિરોધ ઊભો થાય એ બનવાજોગ છે. એવો વિરોધ કેમ કરવો એ આપણે શીખવું જોઈએ. વિરોધ કરતી વખતે આપણે આપણા વિરોધીનું અપમાન કરવું ન જોઈએ. આપણે વિરોધીના ઉદ્દેશોને ખોટા ન માનવા જોઈએ. આપણે વિરોધીની ઈમાનદારીને પડકારવી ન જોઈએ. આપણે વિરોધીના ઉદ્દેશોને ખોટા ન માનવા જોઈએ. આપણે વિરોધીની ઈમાનદારીને પડકારવી ન જોઈએ.

આપણે વિરોધીના ઉદ્દેશોને ખોટા ન માનવા જોઈએ. આપણે વિરોધીની ઈમાનદારીને પડકારવી ન જોઈએ. આપણે વિરોધીના ઉદ્દેશોને ખોટા ન માનવા જોઈએ. આપણે વિરોધીની ઈમાનદારીને પડકારવી ન જોઈએ.

આપણે વિરોધીના ઉદ્દેશોને ખોટા ન માનવા જોઈએ. આપણે વિરોધીની ઈમાનદારીને પડકારવી ન જોઈએ. આપણે વિરોધીના ઉદ્દેશોને ખોટા ન માનવા જોઈએ. આપણે વિરોધીની ઈમાનદારીને પડકારવી ન જોઈએ.

નિંદક આપણા આંગણ વસાવ્યા,
ઊભીને કરી કૌટી ઘણ વિચારવા.
કોટડી કર્મ કે કરવાય કાટે,
કરવા સંસારે બિમલ નીર વાટે.
આકરના કુબેર ઝૂંબેર કેરા વારણ,
એવા મોરલમ પરર ઉતારણ.
ઘુમ ઘુમ ઝુમ્યે નિંદક મેરા
ગગરેવ! તુજ કરો નિહોરા.
નિંદક મેરા ઘર ઉપકારી
કાઢ નિંદા કરણ વિચારી.

આપણે નિંદકોમાં જ બનવું. એ આપણે માટે સુવર્ણમાર્ગ . પછી તમે આપણ જવાબ નહિ

ગાંધીજીનો સુંદર ફોટો

મહાત્મા ગાંધીજીનો સુંદર આરસી ફોટો, મહાત્માજીએ પહેરી એવી કમીજ કરતાં ઉપાય છે. ફોટો પોણો છે, સાઇઝ ૨૭૪૨૨ ઇંચ. કિંમત પા. ૬-૬-૦.

આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક અખબારો

એડવાઇઝરી કાઉન્સીલ

ચુનીયનના સેક્રેટરી ઓફ ધી પ્રાઇમ મિનીસ્ટર "સેક્રેટરી ટુ ધી કેબીનેટ" કરીને ખાસ કરીને ઠરાવ્યા છતાં તેમને નીચે જણાવેલા સભ્યોની એડવાઇઝરી કાઉન્સીલ નીમવામાં આવ્યા હતા. કાઉન્સીલમાં જણાવેલા સભ્યો ઉપરાંત સભ્યોની સેક્રેટરીપદે કામ કરી રહ્યા છે. મેસર્સ વી. ખન્ના (ઉમેદ. જુ. કુમાર), એમ.પી. પીલ્લેસન (સી. સુકુમારી), ડો. પી. એન. મોન્ટરસન, (સર અર્નેસ્ટ ઓલ્ડ), વી. પીલ્લેસન, (મોરીશ પ્રેસીડેન્સી), સી. એચ. ઓલીવર, (ઓનરેબલ - ખન્ના), એચ.સી. ગોરધનદાસ, (સી. સી. મીન્ચરીન, (ઇ. એ. મેજર), એચ. એમ. મુર, (એમ. એ. ડાઉસર), સેનેટર રેનોલ્ડ જોન્સ, (જીન્ડેલ્સ), વીરાસ્વામ રામન, ફેલ્સમ, (મોરીશ પ્લેનેટર) વગેરે કર્નલ સી. એમ. કેનડોલ નામ સી. પ્લેનર સભ્યો નીમ્યા છે પણ તેમની અપેક્ષાએ પીલ્લે ... નીમ્યા નથી.

નાટાલનો કોલસો

નાટાલનો એક મુખ્ય ઉદ્યોગ કોલસાનો છે. રેલવે ટુકડાની અછતના કારણથી રેલવેને "ઓફ યુર" મેન્ટમ" ... ને કારણથી ઘણા દીવસ બંધ પડયું છે. અ. આલ્ ... તારીખે ૧૫૫ ખાણ કબજે ૮૯ કોલસાનો ... કર્યો, નાટાલ ની બાણોના માલેકોની ... ગુજરા નાટાલના પુરવઠા ... રેલવે ખાતું ... કોલસાની ... દસ અઠવાડીઆમાં પુરી પાડવા તજવીજ કરી રહ્યું છે.

ડરબનમાં ગજબનું તોફાન

ડરબનમાં ગયા બુધવારની રાતે ... ભયંકર વરસાદ અને પાણીના ... તોફાન થયું હતું : તાર, ટેલીફોન, રેલ ... રસ્તાપરનો સઘળો વ્યવહાર ... પડયો હતો, બીજે દિવસ પણ જેઓના ... વ્યવહારનો આધાર ... પર હતો તેઓને ... વિગેરેનું ... જાણી જુની ... પડયું હતું. ... પોસ્ટ ઓફીસમાં ... પાણી ... નામું ... હતું.

ટ્રેઝર ... સેનીટેરીયમ ... માટે ... ભંડોળ

દુકાનોના ... ચાલુ ... ... ઉપર ... ...

ખનીજ પદાર્થો

દક્ષિણ રોડેશીઆમાં છેલ્લા ૭ માસમાં કુલ્લે પા. ૨૧,૬૮,૭૧૧ નો ખનીજ પદાર્થ જમીન માંથી કિમત થયો હતો જે આગલી ગેર મુદત કરતાં પા. ૨,૪૦,૦૦૦ વધુ હતો જુન મહીનામાં લા પા. ૪,૬૬,૬૨૨-૫ કિંમતનું ૬૬૩૬૦ આકિરા સોનું કિમત થએલા ખનીજ પદાર્થોની મીનત પા. ૬,૦૬,૫૨૩ હતી જે બધા ૭ માસ કરતાં સહેજ વધુ હતી.

પોર્ટશેપસ્ટનમાં ચોરી

પોર્ટશેપસ્ટનની મ્યુનીસીપલ ગેરટ ઓફીસમા ગુલાઇ ના ૩૦ મીએ રાતે ચોરી થઇ હતી. સીનેરીમાંથી ચોડા રોકડ આવેજ ઉપાડી ગયા હતા. સીનેરીમાં બીજી ઓફ ઓપરીમાં બેન્ક નોટોની એક મોટી રકમ પીજે દીવસે ડીપોઝીટ કરવા માટે તૈયાર રાખવામા આવી હતી જે ચોરોની નજરે નહિ પડતા બચાવ રહી હતી

ધનાઢ્ય ગૅલવનર પાંચ વર્ષનું દીકરી બાળક

કરબન રીડગાનના બી. બન્નો નાગીસ ગૅલ્વે લેનના પાંચ વર્ષનો વારસ બાળકની અસ્વસ્થતા જાહેરમાં આવી છે. બાળક મેયરમન ગૅલ્વેના સુંદર બાગના કરબન સ્કૂલીઓમાંથી ઓકારસ્ટ મર્યા હતાં ત્યા બાળકે મધુર અવાજની તાનીન બાજુના બાગ માટે કરબ મ્યુનીસ્પલ આઇલરસ-તરફથી પહેલા ગવનું બનાવ ગેલવ્યુ હતું

પ્રાન્ટરનું મરણ

'રોડેશીયા હેરલ્ડ' પત્રના મેનેજર બી. ગ્રેમ. બી ડારવીનું જોહાનીસબર્ગમાં ગુલાઇ ના ૩૫ માંગે અવસ્થા ઓકપીટલમા મરણ નીપજ્યું હતું. બી. ડારવીન પ્રખ્યાત પ્રીન્ટર હતા, પણ તદકર બી લોકલબાબરી નજદીક બેસી કરતા હતા

યુદ્ધ મહાય સો-દુકાળી સંતાનો

ન્યુકમાં બાને ચોગાઝા નામની ૭૮ વર્ષાઇ ઓરીનું ૧૦૬ વર્ષની ઉમરે તાજા આગલીયામાં મરણ નીપજ્યું હતું. તબી જીંદગી વર્ષ સુધી માં રહી હતી. તબીને ત્રણ પુત્રો તથા એક પુત્રી હતા. જેમા ૭ સંતાનો દુકાળી નિવડમાં હતા. તબીનો ચોથો વર્ષની ઉમરનો ઝાકરો કાઉંટ ચેમા સ્કાચનો બીમારી ભોગવતા પડયો છે બીજો એક ઝાકરો મરઝી મારતા તાજા કરતા હતા જેની ઉમર હાલ ૭૫ વર્ષની છે અને ન પણ હાલને આલને અકકર ચઢ પડયો છે. તબીનો એક ઝોકરો કેનેડાકુનના ૬ તાજા એક ઝોકરી સ્કૂલના રહે છે.

વૈજ્ઞાનિક કામકરો

થોડાં વર્ષ ઉપર નાઇલાના કુંવાણો નરક દેશની કામકાજ માટે જે માલ્ત સામગ્રીઓ રવાના માં આવ્યા હતા પાનુ રેલવ માર્ગકામ ગયુંનું થવા આવ્યું છે. આ સામગ્રીઓ લા બોધીમાં કિલ્મણાઇ પોરા સહીત ત્યાંથી બસેટવામાં આવશે એવું ન્યુકેમવાળા બી. એ. આર નસ, કેમ્બ. બી. તરફથી જાહેર થયું હતું.

યુરોપ મદદે ગાનુ કુટ્ટર

આગા અઠવાડીયાના કરબનથી ઉપડેલી સ્ટીમર "ડનનાગન કેસલ" ના ૬૯,૨૦૧ કેસ ઓરેન્જીસ

સાચું પ્રાર્થના

સ્થિતપ્રજ્ઞનાં લક્ષણો

[અઠવાડીયા પહેલે રવીવારની સાંજની પ્રાર્થના ના ગીતાજ્ઞાના ત્રીજા અધ્યાયના સ્થિતપ્રજ્ઞના લક્ષણોવાળા વાચનના પાઠ કરે છે. આ પહેલા ગુજરાતી પદ્યાનુવાદ અંગે 'હરિજનબંધુ' માં શ્રી. મગનલાલ મગરવાળા લખે છે - પ્રસંગોપાત પદ્યમા પણ અગાઉ ઉચ્ચારણ સાચવવામા આવ્યું છે તથા જોડણી પ્રમાણે ઉચ્ચારણ થઇ શકે તે રીતે તે પદ્યના પુનઃસંશોધન કરી પુનઃ નીચે પ્રમાણે પ્રસર કરવામા આવે છે. આખો ગીતાગ્રંથનો આ સુંદર અનુવાદ થયો છે તે "ગીતા ભજનો" નામે બહાર પડયો છે]

અર્જુન બોલ્યા –

સમાધિમા સ્થિતપ્રજ્ઞ ભાખ્યો કેમ, કેશવ ! ૧
બોલે, રહે, ફરે કેમ, મુનિ જે સ્થિરબુદ્ધિનો ?

શ્રીભગવાન બોલ્યા –

મનની કામના સર્વે છોડીને, આત્મમાંજ જે
રહે સંતુષ્ટ આત્મામાં, તે સ્થિતપ્રજ્ઞ જનમાંહે. ૨
દુઃખે ઉદ્વેગ ના ચિત્તે, સુખોની જે ના સ્પૃહા ગ્રહે,
ગયા રાગ–ભય–ક્રોધ મુનિ તે સ્થિરબુદ્ધિનો. ૩
આસક્તિ તજિ જે કર્યાંય, અન્યે કંઇ શુભાશુભ,
ન કરે વર્ષે કે દ્વેષ, તના પ્રજ્ઞા થઇ સ્થિર. ૪
કાચબો જમ અંગોને, તેમ જે વિષયો થકા
સંકેલ ઇંદ્રિયો પાળે, તના પ્રજ્ઞા થઇ સ્થિર. ૫
નિરાહારી શરીરીના ટળે જે વિષયો બળ,
રસ રહી જાય નમા, તે ટળે પેખતા પરં. ૬
પ્રયત્નવાન રહે તોયે જ્ઞાનુષ્ટાર નરના હરે
બળી ઇંદ્રિયો મનડા બેસથી વિષયો ભાળી. ૭
જોગથી તે વશે રાખી રહેવું મત્પરાયણ,
ઇંદ્રિયો વશમે જેની, તની પ્રજ્ઞા થઇ સ્થિર. ૮
વિષયોનુ રખે ધ્યાન તનો આસક્તિ ઉપજે,
જન્મે આસક્તિથી કામ, કામથી ક્રોધ નીપજે. ૯
ક્રોધથી મૂઢતા આવે, મૂઢતા સ્મૃતિને હરે,
સ્મૃતિલોપે બુદ્ધિનાશ, બુદ્ધિનાશે ગિનારા ક. ૧૦
રાગ ને દ્વેષ ખૂટેલી ઇંદ્રિયે વિષયો મધ્યે
પરીક્ષિ વિચરનારા જે, ! પામે છે પ્રસન્નતાય. ૧૧
પામ્યે પ્રસન્નતા તના દુઃખો સૌ નાશ પામતા;
પામ્યા પ્રસન્નતા તેની બુદ્ધિ શીઘ્ર બને સ્થિર. ૧૨
અયોગીને નથી બુદ્ધિ, અયોગીને ન ભાવના;
ના ભાવનીનને શાંતિ, નથા શાંતિ અશાંતને ? ૧૩
ઇંદ્રિયો વિષય દોડે, પુરે . ૬ મન,
દોરાની જે વરે બુદ્ધિ, જેમ વા નાવને જળે. ૧૪
તેથી . ણ બધી રીતે સ્રોતો વિષયે પડ્યા,
ઇંદ્રિયો નીગ્રહે રાખી, તની પ્રજ્ઞા થઇ સ્થિર. ૧૫
નીશા જે સર્વ ભૂતોની, તમા જાગત સંયમી,
જેમા જતે બધા ભૂતો, તે નાની મુનિની નિશા. ૧૬
સદા અચલતા જાગ્યસમુદ્રિષ્ટ

સમુદ્રમા તીર જયમ પ્રવેશે
જેમાં પ્રવેશે સહુ કોઇ નેમ,
તે સ્થીતિ પામે, નહિ કામકરણી. ૧૭
છોડીને કામના સર્વે જે ફરે વર નિ સ્પૃહ,
અહંતા-મમતા મુકી, તે પામે શાંતિ, બાલ્ય. ૧૮
આ જ બ્રાહ્મસ્થા એને પામ્યે ના મોહમાં પડે;
અંતકાળે ય રાખી જો બ્રાહ્મનિર્વાણ્ય મેળવે ૧૯

ગ્રેમ કેસ આજે ૧૦૨૭ કેસ આટા લીંબુ યુરોપ માટે રવાના કર્યા પછી રહીશે. "કરસ્ટીંગ કેસલ" "બિકસાગર" અને "બ્લુટન સામર" મારફતે કરબન અને યુનીયનના બીજા બંદરોથી આવું અઠવાડીયામાં વધુ ૨૬૮ યુરોપ નીકાસ થયા રહ્યા હતી.

ઇંડી આરડીસ્ટની સક્યતા

ઇન્ડોનેશીયાના બી. ડી. જે. ઓરડીજન નામના યુરોપીયનને નં. ૨૩ ગ્રેનાં કટીટવાળા બા લીસ્ટની સખ્યતા માટે બારે પ્રસંસા કરનારો પત્ર મળ્યા બાદવાડીયાના 'નાટાલ મરકયુરી' માં લખ્યા હતા. બા. ઓરડીજનની ગેરહાજર નાટાલના ચેમ્બર બીજ તરફ અટકી પડી હતી. બી ઓરડીજન ગેરહર સુધારી શકશે તદિ. રહતા વચ્ચે બી. ઓરડીજન બારે મુસ્કેલીમાં આવી પડયા પછી કોરા ત્યાંથી પસાર થઇ ગયા. કોઇએ ખબર લીધા નહીં. અને બી લીસ્ટની ત્યાં જઇ પહોંચ્યમાં ગેરહર થોડાપણ કોઇ પણ આકરો મેળવ્યા પાકર કાઇ કરાર બારે અદેખાન કરી ના ઓરડીજનની ગેરહર સાધુ કરી આપી હતી.

ઇંડી સ્ત્રમન્યુદાછેડા

મેરીટજબર્ગના મેજસ્ટ્રેટ બી. ગ્રેમ. જે. રટીકની કોર્ટમાં રામબાઇ નામની ૧૫ વર્ષની દીકરી યુવતીના સ્ત્રીત્વ છુટાછેડા મેળવવાની અરજીની સુનાવણી ગુલાઇ તા. ૨૩ મીએ થઇ હતી. તેણીના લગ્ન આર્યે ૧૫ - દીએ રાજમય નામના પુખ્ત ઉમરના સુખ્સ સાથે મેજસ્ટ્રેટની કોર્ટમા થયા હતા. રાજમય સાથે વર્ષોવર્ષ સબધ તેણી રાખ્યા નહી તબીના વચ્ચેના લગ્નની કોર્ટમા થઇએથી દીવા તણી બીલકુલ સાચવ્યા રાખી નહી. કેસ સાબો ચલાવ્યા બાદ મેજસ્ટ્રેટે બાબે લગ્નના છુટાછેડાનું હુકમનામું આપ્યું હતું.

ચાલુ ગોલ્ડ

અઠવાડીયાની ખબર છે કે ગેન્સબાગ ડીસ્ટ્રીક્ટની બાસીલ ફોટરનીઆ સ્વર્ગે ત્રીજા વખત ગોલ્ડીના બાગાયોનો રજત આપ્યો હ આ પ્રમાણે તણીએ ચાર વર્ષમાં ત્રણ તકકાનો રજત આપ્યા છે આ બધાએ બાગોમા ઘણુંજ ન'કુસ્ત હ.

મીલકતની કીમત

કરબનમાં ગુલાઇ તા. ૨૬ મીએ પ્રોબર્ટી મીલકતોના જાહેર લીલામમાં બીલ્ડીંગ અને લેન્ડમ્સ રોડના ગુખ્ય ઉપર આવેલી ૧૧૬૨૧૬ ફીટની મીલકતની પા ૧૧૬૦૦ માટે માગણી થઇ હતી. બજારકુર જગ્યા ઉપર આવેલા મકાન વપરાસ્ત બાબ્ત બાબાસ પ્રસંગસા છે

કોંગ્રેસ કનક મહોત્સવ

આરબ્ધન

૧૮૮૫ થી ૧૯૩૫ સુધીમા થએલા મહાસભાના પ્રમુખોના સુંદર રંગબેરંગી ત્રિમજ સુશોભીત ઓરડર વરાળા ફોટાનું આકર્ષક.

કીમત રૂપી રૂ–૪

વિવિધ વર્તમાન.

ચીન-જપાન લડાઇનો બચ

ચીન અને જાપાન વચ્ચે લાંબાના લડાઇ જાહેર થયા પારતી રખાય છે જાપાન સરકારી ગીગાઓની વારતી માંગો છેલ્લાં બંધારો જાહેર કર્યો હતો. ગોતની સેનેટ ગવરમેન્ટે આખા ચીનમાં બાંધવામાં બહાર પાડી સાર્વત્રિક સરકારે ઉભુ કરવા હુકમ કર્યો હતો. બન્ને સામ્રાજ્યોએ માંચુરિયા, ટીનસીન, અને લાંબાકાળ નજીક મોટી સંખ્યામાં સરકાર જોરુ કરવા માંડ્યુ છે એક જાપાન ગાસનીસ જનરલની સરદારી હેઠળ દસ ડીવીઝન ચાણ સરકારે ઉત્તરે ચીન તરફ આગળ ચલતું હતું. જાપાને ટાકનીંગમાં કાંગ ચલાઉ કબજો લીધો હતા રોયલોની મંજુરી સાથે સંદેશા મોકલવા કરાવ્યું હતું. રવાંદો તરફની ચીનનુ સરકારે ખાસરવા જાપાને માંગણી કરી હતી અને ખાસ સરકારે જાપાન પ્રત્યે ખારે 'ઉશ્કેરાય દર્શાવવાનું' કારણ જાપાને જાહેર કર્યું હતું. જાપાનીઓના રક્ષણ માટે આ બંદોબસ્ત પુરાવતા થયા હતા ટોકીઓમાં જાપાને જાહેર કરવા હતા કે લડાઇના બચેને પીકીંગના જાપાનની રાજ્ય સત્તાના નાશ સીલ કરાયલ થયુ હતું. ટીનસીનના ત્રણ દિવસ સુધી પીકાન અને નાપ બાનાથી ચાલેલાં બોમ્બમારોમાંથી ત્રણ ચાર પરદાર ચારના ઘર પડવાનુ કુટરે જાહેર કર્યું હતું.

સ્પેનની લડાઇ

સ્પેનના દરીઆમાંથી જાપાન દરીઆઇસરકર ફેરબદલ કરવાનું કામ ફ્રાંકો બર્લીનથી ગ્રેટ મારલ દરીઆના પકડવાનુ દેખાવ બનાવ દોહાન તમા ટોરપીડો બોટ સ્પેન તરફ છોપડી હતી સ્પેનની સરકાર પુરોપમા ફેલાતી અટકાયવાના બ્રીટીશ પરદેસ બાતાના પ્રધાન ની કડનની સેવાની પ્રસંસામા નોર્વેજીઅન સરકાર તરફથી મા. ઇડનને નોબલ પ્રાઇઝ આપવા વિચાર થયેલ હતો. દરીઆ બાકેફાના પ્રબ્યાત કવી ટોમ મેકગ્રેગરને ઇડનના "ક્રોનોલરવર" બને બીજા ગ્રેટ બ્રીટીશ પત્રના બાબર તંત્રીનુ કામ મળ્યાંથી. મી. ફ્રેન્કોસ સ્પેન માટે ઉપડી ગયેલ છે. પેલી પાલાન તરફથ કરેલી ગ્રેટ બ્રન્ચ પણ આગળ વધી નથી બધા રાજ્યોનો ખોટન ની ગારી ઉપર જવાબ મળેલ હતો, પણ સ્પેન માંથી બીજા રાજ્યોના કોલેન્ટીઅરો બોંચવા કાંઇ નીચેનો આવી શકેલા નથી સ્પેનમાં લડાઇ નુ સ્વરૂપ બદલાતુ જાય છે. બન્ને પક્ષો મરણીઆ થઇ લડવા વિચાર જાહેર કરી રાખ છે. મેદ્રીદથી થોડ છેટે ફાન્કોએ કબજે લીધેલા કેટલોક ભાગ સરકારી પક્ષ પાછો જીતાંનુ જાહેર થયુ હતું. સ્પેનમાં ફ્રેન્કો ની સતાનો સ્વીકાર બાકી રહ્યો હતા

પેલેસ્ટાઇનનો મામલો

જીનીવાના મેન્ડેટસ કમીશનના બેઠકોમાં સન્મુખ બ્રીટીશ પોલીનીધિ મેજેસ્ટરી મા. ઓમરી બોરે બે કલાક સુધી બંધ બારણે પેલેસ્ટાઇનના મામલામાં જુબાની આપી હતી રોયલ કમીશનના રીપોર્ટ ઉપર કમીશન બારીક વિચાર ચલાવવા બેઠક છે. ત્યાંસુધીમાં પબ્લીક મામા ફેરફારે થાય એવી વધુ છે. પેલેસ્ટાઇન ના આરબોની સપક્ષ આરબ રાજ્યોની પેન-આરબ કોંગ્રેસ ભરવા બાબત ચલાવ્યો છે કોંગ્રેસ પણ કરી બગદાદમા ભરાશે. રોયલ કમીશનના પેલેસ્ટાઇનના ભાગલાનો રીપોર્ટ જનરલ બંધકમના વસંદગી મેળાપ સકશે નથી એમ ઓર સંદેશાથી જાહેર થયુ હતું. "ટ્રેસી કોરસ્પોન્ડ" પત્રને બાબર મળ્યા હતા કે પેલેસ્ટાઇન પ્રશ્નનો નીચેનો સીનેરા મુસ્લેમોની મીટીંગમાં કોંદાણુથી પ્રાચ્ય પ્રશ્નનો હતો કે જે જોડાણમા હાલના પેલેસ્ટાઇન, સીરીઆ, મેસોપોત, અને સીનાઇનો સમાસ થાય આ મોજનાનો મુખ્ય હેતુ રોમનું પ્રાચીન સીરીઆ રાજ્ય સ્થાપવા માટે હતા.

અન્દામાનના રાજદ્વારી કેદીઓનો મરણાંત ભુખી અન્નત્યાગ

આસરે ૨૬૦ રાજદ્વારી કેદીઓ જેઓ આન્દામાનના ટાપુઓમાં કેદ કરવામાં આવેલા છે તેઓએ બુકાઇ તા. ૨૪ માંથી અન્નત્યાગ કર્યો છે અને કેમ સરકાર તેઓને સપગાન છુટા કરી દીધ જવા નહિ કે ના ગરજાત ભુખી આવુ રાખવાની ધમકી આપેલી છે કેદીઓએ થોડા વખતપર સરકારને પોલીટીકલ કેદી જાહેર કરવામાં આવેલા ન તેઓને મહાત્મા પક્ષ જમા જમા સજાના આવેલા છે સ્થાનો છોડી મુકવાના આવ્યા છે. અને આન્દામાનના કેદીઓને પણ છોડી મુકવા જોઇએ. સરકારે એ અરજી નામંજુર કરી હતી. સરકારે જણાવ્યુ છે કે આ આન્દામાનના કેદીઓને રાજ્ય નજરકેદ કરવા નથી પરંતુ ગંભીર મારફાડના ગુનાઓ માટે બાંધ સાથી તેઓ સજા પામેલા કેદીઓ છે. જો કે આખિલઆત કેદીઓ તરફથી મુદત પુરી થયા પહેલાં છુટન માટે અથવા તો પોતાના પ્રાંતના કેદખાનાના ફેરબદલી માટે અરજીઓ થઇ શકે પરંતુ નીયમાવર સજા પામેલા કેદીઓ તરફથી આમ કરી એક જાહેરાથી આવતા નીતીના પ્રશ્નોપર આવી સામુદાયિક અરજીને સરકારથી ધ્યાન દઇ શકાશે નહિ.

રંગુનમાં સભ્યત્યાગ

રંગુનમાના બાબર અને બીજા રાજદ્વારી બાબતોમાં ચુંટાયેલા નાઇ બર્મીગુરૂઓને હાંસી થઇ હતી. આ હાંસી પામેલાઓમાં

એકેથી મોટા ધર્મગુરૂની ઉપર ૩૭ વર્ષની અને નાના ધર્મ ગુરૂની ઉપર ૨૩ વર્ષ હતી. આમુર રેલવેના ૮૯ અમલદારોની ગોળીબારથી મારી નાખ્યા હતા. આ પ્રમાણે આ મોટા તાજતમા રેલવેના બધાના મળી ૨૭૬ બાબર દરોના પ્રાણ લીધાનુ [illegible]

ઝીંદાન-ઘટનાનો સ્વરૂપ

ગયા અઠવાડીયામા સ્વતત્ર બ્રીટીશ પક્ષના પ્રધાન મા. [illegible] ના ટ્રાન્સ્વાલ પ્રતિનિધિ મંડળે માફી દ્વારા બોલ બચાવ પાલમેન્ટ થઇ હતી આ મુસાફારોની સનાચાર ખુલાસો. જાહેર થયો નથી પણ આ મુસાફારો પકડી બન્ને દેશના સબંધો ફરી થયેલ છે ઝંદાની તથા જમન બાપાઓની ઝીંદાન પ્રત્યેની પુર્વ બાગણી ફરીના બદલાવ તે પરિણામ આવે બધા પક્ષના નાયકના બિનિમયમાં પુરોપીયન રાજદ્વારી બાતાવરણમાં સુધારો થયો છે.

જર્મન યાહુદીઓ

પેલેસ્ટાઇનના બાબતોમા જર્મન યાહુદીઓ પાછુ માથુ આ. ન્યુ ઝેલાંથી પ્રેમીઓએ બાબત પોતાના ઉપાય માટે નીલ રહ્યાના મોટા વિચાર આ જર્મન બાદીઓનું જાહેર થયુ છે આગળ અમલમા મુકાયા જર્મન યહુદી યુધ્ધ માટે સેજનોમાંથી કોલોની સ્થાપન થશે.

આકું પાપ તે સારા કાર

પેલેસ્ટાઇનના બાબતો અને યાહુદીઓ પ્રત્યેની બદલાતો નોંધો લાયા જાહેર થયેલા રોયલ કમીશનના રીપોર્ટમા પેલેસ્ટાઇનના બાબતો પર પણ પ્રકાશ નાખ્યો. બાબો મહેલા છેલ્લા સમાચાર મુજબ પેરબોર તાજ બન્ને પક્ષો એકત્ર થવાની તજવીજ રહ્યા બાબત. બાબતોમાં બાબતો બિનપક્ષો તરફ બાબત થયા.

બોમ્બના કારચાર

થોડા વખત ઉપર બાબાદાર રાજા રામસીએ આબસીનીઆના મુલકોપર બોંબો ફેંકી, તે પ્રસંગે અમસ્ટરડામ ન બાબદારોને બાદર બાબાદાર મહેલા હતો. હાલ ફેબ્રુ બાબસીનીઆના ઉપર બાદીઓ તરફથી બોંબમ્બ બાબા કામ નથીજનના પ્રાચ્ય થયો હતા ઉપર બાબ દરિયાઇ બાબસીનીઆ રાજદ્વારી સંબંધમાં બારે પડોશી દેશનો છે.

સ્ટીમર ઉપર આગ

બાબીસીનીયાથી કુદરે મુકાયા તા. ૨૧ મીએ સમાચાર આપ્યા હતા કે દિલ્હીથી જનારા ઉતારૂઓથી ભરેલી સ્ટીમર "મીરી ઓફ બાકીનોર" બોમ્બરાજ બાબાતના પુનાથી એકદમ મોટો ધડાકો થઇ આગ લાગી ઉઠી હતી સ્ટીમર મોજીસ્ત્રો ઉતારૂઓથી બાબોબોચ ભરેલી હતી. બાબારે ૧૫૬ ઉતારૂઓ બચાબલાયા ઉતરી શકયા હતા. બીજાઓનો પત્તો નથી. દરીઆમાં ઉતારૂઓનો શોધબોળ કરવા માટે પ્રબીબ્ટ રૂઝવેલ્ટે નવ સરકારી બાગ બાકીના ઉપડી જવા હુકમ બાબ્યો હતા.

૬ બાઇલનો કુદકો

રંગુનના બાબાર વિભાગી સરકારી બાતાંનો ઓફ બાબલકાર બી. કે. બાર [illegible] ગયા

અઢવાડીયામાં બત્રીસ હજાર ફીટ ઉપર ચિમનીથી ઉડે ઉડી જેરૂસલેમ (હવાઇ મથકથી) સફીત વિમાન બાંધવા કુદકો મારી આપણા કલાકના સહોસલામત નીચે ઉતર્યો હતો આ પ્રમાણે દીવાલખાના માલિક એવરેસ્ટથી પણ બમણા હજાર ફીટ ઉચે તે જઇ આવ્યો હતા. આ ઉંચાઇની મર્યાદા ! માણસ થાય છે, અને ન માર્ગ પણ કેટલાયે રેકોર્ડ મેળવ્યા છે.

જગતનું સોનું

જગતના સોના સંબંધી ફિર્યાતપર લીગ ઓફ નેશન્સ પોતાના રીપોર્ટમાં જણાવે છે કે આર્જેન્ટાઇન જે સોનું ઉત્પન્ન કરનારો બીજે નંબરે સહુથી મોટો દેશ છે બાકીના સોનાના ઉત્પાદનની ભૂતકાળમાં માહિતી બહાર નહોતી ૧૯૨૮ ના અંતથી ૧૯૩૬ સુધી નીચેના રાજ્યોમાં સોનાનું પ્રમાણ સીધા મોટું હતું. યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ૨૯૫૫ ટકા, યુનાઇટેડ કીંગડમ ૧૬૭ ટકા અને કોલ્ડ ૪૧૯૮ ટકા જરમની, ઇન્ડોથી અને જાપાન માં ઘટ નોંધવામાં આવી હતી જે અનુક્રમે ૬૬૭૦ ટકા, ૫૪૬૮ ટકા અને ૪૬૮૫ ટકા હતી

ઇરાકની સરકારનો વિરોધ

ઇરાકની સરકારે પેલેસ્ટાઇન બાબતમાં બાદ કમીશનની ભલામણોના સામે લીગ સમક્ષ વિરોધ દર્શાવ્યો છે તેણે જણાવ્યું છે કે આરબો પાડવા એ પેલેસ્ટાઇનના ભાગોને ગંભીર અન્યાય કરવા બરોબર છે. પેલેસ્ટાઇનની સ્વતંત્રતા સ્વિકારવામાં આવશે તો આરબો નાની બહુમતીઓએ એક બીજાના કામ નકામી પોતાનું સ્થાન લેવું પડશે

મુસોલીનીનો નકલ

મેકીસ્કોની ફ્રેન્ચ એકેડેમી ઓફ મોરીસને રદતા આ મોટરથી પણ પોતાને ઓળખ કરવાની સીનોર મુસોલીનીની ચોરજના અમલમાં મુકવા જાહેરમાં કરી હતી. એકેડેમીએ વિચાર કરીને કહી હતું કે મોટરનો ચોખાર ઓળખ આપવા કરતાં બીજાને ઘણો ફાયદો થશે.

બોય સ્કાઉટની સંખ્યા

બોય સ્કાઉટોના ઇન્ટરનેશનલ બ્યુરોએ કરેલી ગણત્રી મુજબ ૧૯૩૬ ના ડીસેમ્બરમાં ૧૬ ૨૨,૧૨,૭૩૪ ની થઇ છે. જે છે વર્ષ ના ૩,૪૦,૦૦૦ ના વધારો થએલો મુખ્યત્વે કરી. ઓસ્ટ્રીયા શરૂ થયા બાદથી ચાલતી વધારો ના પરીણામ થયો છે

પાશ્ચાત્ય પતિ પત્નિનો ઝઘડો

–મુસોલીનીના એક ભાણીના ડાક્તર ડા. બલાજ ઝે. ઓસ્ટ્રેલ્સ્કીએ પોતાની ડાકટરીમ વાતાના ઓ સામ દેખાવાની "સીપરટીક" ના ઉપચાર કરવાનો ઇરાદ કર્યોથી પોતાની પત્ની સામે ખાત્ર થઇ સંબંધ મોત મારવા કરી તહું. આથી તેની પત્નીએ તલાકની મોટેને માગણી કરી હતી. જણાય છે કે તેઓના ૨૩ વર્ષની પરણાંત મુદતમાંથી ૭ વર્ષ અબોલામાં ગયા હતા. ગુરૂ આતમા કોઇને કહ્યાં સવાયો તેની પત્નીએ ગણોલા કર્યો હતા.

નવા યુગની સ્ત્રી

અમારે જોઇએ છે–રમવા માટેની દીંગલી એ નહિ પણ આત્મનીર્ભરતા, શીલ અને સૌંદર્યથી સોહાતી સ્ત્રીઓ.

. . . .

નખાપટ જવાબદારીથી પોતાનાં પ્લેયરોને બાદની સ્ત્રીઓ તે મારાથી જોઇ નથી જાતી, અસલહામ જંતુઓની દયામાંથી રાષ્ટ્રજીવન ની બોધક ચેતના જાગી જનારી આપણા રેગ્યુ નારી–પરિવર્તન તો દીંદના નવા યુગનો અપૂર્વ રોમાંચક જનાવ છે.

. . . .

તેઓના પતાઓ જ્યારે કારભારે સીધાવ્યા હતા ત્યારે તેઓ પરની રૂબિયા છોડીને બહાર આવી, તેઓએ કારકાસ્તોના સ્થાન લીધાં ને ઝબકાવાનાં રાખ્યા.

. . . .

રાણની બહના તેના સ્ત્રી સભાજની કક્ષા વધેજ સપાય છે. તેઓ જો બહાલ અને નિરક્ષર હશે, તો તેમનો પક્ષપક્ષ છે ને ચાહે તેટલો તેજસ્વી હો, તેમનો દેહ તો નપાવટજ હશે.

. . . .

સ્ત્રીઓના સંબંધમાં કલીત–બાંધણ સાગે બોયા પીંજણનો વપરવાને બદલે "નારી" શબ્દમાં શોભેલપણું હું વધુ પસંદ કરું છું.

. . . .

સ્ત્રીઓ બાદ પ્રજાને આજથી પ્રજની વેપારીઓ કહેતી, મુલકા જેવી બાની રહે ઓ પાન બને સાબાણી પણ નથી ગમતી. નારી નબળાઇને નારીત્વનું રૂપ આપવાની જરૂર નથી.

. . . .

પુરૂષને જોઇને ઘરમા પેસી જતા, ઘરનું રોણું જોઇને દૂર રહે એવા સ્ત્રીઓનો પણ એક દિવસ જન્માવો હતો. પદેરવીર તીન આપવા તો સમાચારો બોધાય કરીમાન રહેતે થાય પણ આ સ્ત્રીથી નીચણી શકાય નહીં એવા કિસ્સો પણ જોવા જોયા છે. છેલ્લા ૧૫–૨૮ વરસ નો અંદર દીંદમાં પણે ફેરવાર થએલો દેખાય છે. આજે દીંદની આગા, મોટા મોટાની સાગે મવાનું પણ આવ્યું છે એકલા–કોકલ પુરૂષથી બ્રહ્મીતી–કરતી સ્ત્રી આજે એક રેલા સાગે ઠીંમતભર ઉભા રહી શકે છે એટલુંજ નહીં પણ મોકલે જોયે રેલાને પલોંગા ચઢે છે.

. . . .

સ્ત્રીઓને અસહાય–અબળા રાખવા રહ્યો આપણે પોતેજ અબળા બન્યા બહુબાયે દીંદની બોસ્ટર્કિત આજે બાયુ બની છે. એ આજે ગાય પોતાની એકલાનીજ નહિ પણ સમસ્ત રાષ્ટ્રની સંભાળ લેતી થઇ છે. સ્ત્રીઓ રક્ષમાન, અબલબહેનના ચુણો વીકસાવા જોઇએ આપણે આપણી નારી પણ્યલક્ષણા ન્યો જોઇએ છીએ. જવાહરલાલ નેહરૂ.

તુર્કી શાહનો ઠાવો

તુર્કીના મરહુમ સુલતાન અબ્દુલ હમીદના શાહજાદા પ્રીંસ સલીમે પેલેસ્ટાઇનનો સ્વતંત્ર પા દીસેા મેળવવા દાવો કર્યો હતો. જનાની "લેન્ડ પ્રોટે" આ આ દાવાનો મુકાબો આપવામાં આરબ અને જીવીશ ન્યાયાધીશ વચ્ચે ગતભેદ પડયો હતો. ગાદાની મોટી એસ્ટેટ મેળવવાના દાવામાં જીવીશ ન્યાયાધીશે પ્રીન્સ સલીમનો દા માન્ય રાખ્યો હતો પણ અરબ ન્યાયાધીશ વિરૂદ્ધ પડયો હતો. મુકદ્દમો મુલતવી રહ્યો છે. પ્રીન્સ સલીમની હાલ પાસે ગ્રેજ્યુએન્સ, પેરો બ્રધરહાદ, બીરેટ અને બક્કા શરીફની ગીલટનો માંડે દાવો માંડવામાં આવશે.

ઇંડાલીની નિરાશા

પટાલીમાં પેલસ્તાની ખોટ સભાવાદ છે ત્યાં વર્ષ દરા હજાર ડોલરનો ઉત્પન્ન થાય છે. ઓમા-રાનીયામાં પેલસ્તાની બાબો માટે ગ્રોધબોળ કરવા પ્રયત્નો પટાલીના મુસ્તાફ ચાકીઓએ સીનોર મુસોલીનીને રીપોર્ટ કર્યો હતો કે આપણા પ્રમોપીયામાં પેલસ્તો પણ ગોળા પ્રમાણમાં ઉતરી પડવાને છે

રાજેરાંગમ

યુનાઇટેડ સ્ટેટસના પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટે નીગ્રો ક્રદાયના અમેરીકાને મદદરૂપ થવા વેપાર ૭ અનવારો બાંધણ માટે પરવાનગી આપનારાં બીલ ઉપર સહી કરી હતી બનાવારો તૈયાર થયા એક કરોડ પોંડ ખર્ચ થશે.

ઇનીના ખાતે જનાબ ગાંધીના પ્રતીનિધિઓ

ઇનીના બાતે ચાલુ સાલની લીગ ઓફ નેશન્સની બેઠક માટે ગાંધીના પ્રતિનિધિઓ તરીકે ના. આસાબાબા, નાઇ ડેલીજ બે. રાવ બાંધેબ, પંડિત પરમાનંદરાબાણ અને સર ગોવીંદ બાજપેન પ્રધાન વધારાના પ્રતિનિધિ તરીકે નીમાયા છે.

સંઘનમાં મરહુમનું બાતમુહુર્ત

મકતના વેસ્ટ કેનીંગ્ટન ગોલાગામાં નવી પ્રકાર મસ્જીદનો પાયો નાંખવાની ક્રીયા બાર કરવામાં આવી ત્યારે મેં પ્રસંગે પ્રમુખ રાષ્ટ્રો અને મંત્રીના બાણુસો હાજર રહ્યા હતાં આ મસ્જીદનો પાર બાજપાદાકાના ખર્ચો બનાવવામાં આવશે. આને તેની પાછળ પાઉંડ ૧૫૦૦૦ બાંધોરે ના નીઝામ સાહેબે આ મસ્જીદ બાંધવા માટે પોંડ કરેલી પાઉંડ ૧૦૦૦૦ની રકમબાંધી પાઉંડ ૨૮૦૦૦ ના ખર્ચે મસ્જીદ બાકીના જમીન સેવાય હતી. નીઝામના વડા પુત્ર પ્રીન્સ મોકરમ ચરાડના કરને બાત મહુર્તની ક્રીયા પ્રમુખ હતી ક્રીયા કરતી વખતે પ્રીન્સે કરેલા બાષણમાં તેમણે જેની આશા વ્યકત કરી કે આ મસ્જીદ પ્રાર્થના બાકેનુ અને ઇસ્લેંડની મુસાફરાંતે આશ્વાસનરાઓ બાર ઇબ્રાની દીકર ગોંગાઓમાંથી દીબ્રાનિ આપનારું કેન્દ્ર બને.

વેચવાના પુસ્તકો

	કી.પે.
વતો અને ઉખાણા	૧ ૦
ઉપાસ્તાં	૧ ૪
વીર વનરાજ	૧ ૦
ટોલ્સટોયની નીતી કથાઓ	૧ ૦

ગુજરાતી

જોહાનીસબર્ગના મહાજન ચોકદેશનમાં ઈંડી વેપારીઓની એક મોટી સભા પોતાના સાધોનું રક્ષણ કરવા અને કુસંપોના બાકા ગોરવાજાતીપણે મારવા દેવાના પ્રયત્નો સામે વિરોધ દર્શાવવા એક મેસેલ્લીએશન રચવામાં આવી

* * *

દક્ષીણ આફ્રિકા બાંધે ઈંડિયા ટ્રેડીંગ કેમ્પનીના ટેલીફોનપર બધા નીચેટ પાસ કરવાની ફરજ પડી. ૧–૧૫–૦ હતા તે ઓગસ્ટ થી ૧ ગીની પા. ૫–૬૨–૬ કરવામાં આવ્યો છે.

* * *

યુનીયનના સરકારી મંડેરા. નવાર પાસ્કામાં આવ્યું હતું કે દક્ષીણના યુનીયન પાલીમેન્ટનો બીલ્ડીંગ સોસાયટી ઓફ ટ્રસ્ટ તા. ૨ ઓગસ્ટથી અમલમાં મુકવામાં આવશે છે.

* * *

પ્રેસીડેન્ટ કાઉન્સીલની બુધવાર તા. ૩૦ જુનની બેઠકમાં આપણ બંધારણના આરક્ષણ રદ્દ કરી મેયર ના ઓનાઓ બાબતે કંઇ હતું નવા ધર્મ માટે સ્થાનીક કરવેરાનો બચાવ થશે નહીં.

* * *

પ્રીટોરીયાના ગ્રેજ્યુએટ પ્રોનિસ સુબીગ કોર્ટના જજાર પ્રેસીડેન્ટ બી. જરદીસ ટી. રીંગોલના જગ્યાએ ઓગસ્ટ તા. ૧ થી બી જરદીસ બી. એ. રીનોવાલ આવી રહ્યા છે.

* * *

વીટવોટરસ્રાંડ સુપ્રીમ કોર્ટના બી. જરદીસ આપનારે જજાર તરીકેનું કાયમનું સ્થાન લીધું છે.

* * *

ત્રિજ્ય બીલાસ્ટ કમીટીના પ્રમુખ આલીબહાદુર તે સરેયાના પ્રમુખપદનું સજ્જનાસુ આપીને જાહેર કર્યું છે કે હિંદના સ્વાતંત્ર્ય માટે એકજ રાજદ્વારી સંસ્થા મારફત સક્રિય પગલાં લેવાએ; દેશની સેવા માટે મહાસભા મારફત જ પ્રવૃત્તિ થવી જોઇએ

* * *

ગોધાંસો તાલુકાના સામયાતલરે સુરત જિલ્લાના પોલિસ તપાસીઓ પર કોઇ પરીબળ પાછળ જણાવ્યું છે કે ઇન્દીપુરાના બદમાસોની બેઠક બાબતની છે. જેમાં ... સબંધીનો હા ... બાબતમાં તપાસ ચાલતા કાયમનું નામ આપ્યું તે બાબતનો તાકીદ રીપોર્ટ કરેલો. પણ તે પ્રમાણે રીપોર્ટ નથી થયા અને પોલીસોએ ઉપર પડશે તો તપાસ ગુજરાતમાં કરાવી સખ્ત નાપસંદગી કરવામાં આવશે

* * *

સંયુક્ત પ્રાંતની ધારાસભા ચુંટણીઓ એક કરાર કરી સુધારવું ૪૫ ને મહાસભાના સભ્યો સ્વેચ્છાપૂર્વક પોતાને સમાતીને એક ટર્મ પર આવે અને વહી પારાસણાના સભ્યો પોતાના બાધ્યપાથી ૧૫ દલા સાથીઓને આપે.

* * *

બીહાર પ્રાંતમાં સખ્ત વરસાદ પડવાથી બાગલપુર જીલ્લાના કેટલાક ગામડાંમાં ભયંકર નુકશાન થયું છે નીરમલા નજીક બેંચે કોસના (બાગલપુર) પાસેના નદીમાં પુર આવવાથી ગોળ પ્રજા ડુબી છે, પટનાના બોલરમાં વીસનારોને સખ્ત નુકશાન થયું છે

* * *

અલ્હાબાદ ખાતે પં જવાહરલાલ નહેરુના પ્રમુખપદે પ્રાંતીયાર દિન ધારીલે એક ખાદીર સભા બોલાવી તેમાં પ્રાંતીયાર ધારાની અ... બારના દોંદી વેપારને દાબી દેવાના પ્રયત્નો સામે રોષ પ્રદર્શીત કરતા અને મજબુત બહીષ્કાર બાબીનેટના આપતો ઠરાવ પસાર થયો હતો

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

એડ. વી. પારેખ

૫૦ ઓ ક્રમીશનર સ્ટ્રીટ,

જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે બારસ ઈંચ બનતી દરેક ઇન્ડિઝન ગ્રાહકની, રેશમી અને સ્વદેશી સાડીઓ ચિવેરે કીફાયત ભાવે મળશે.

ઓર્ડર મોકલતા ઓર્ડર સેમ્પલ મોકલવું બારણું કરશે.

પં. જવાહરલાલ નહેરુ ઓગસ્ટ માસમાં એક અઠવાડીયા સુધી મલબારનો પ્રવાસ કરનાર છે.

* * *

ડા. કુર્નાઇટીએ મોટા જનસમુદાયની હાજરીમાં નાગીક ખાને બોમ્બરો કરજની સામાની ઇદમાદન કિયા કરી હતી.

* * *

મદ્રાસમાના રાજ્યપાલી પં જવાહરના પ્રવાસો ઉંચા ૧૯૦ પર્યંત ... કરવું એટલું ચેતન આપ્યું છે કોંગ્રેસ ધારા ઓફ આગેવાનો મહાસભાની પ્રવૃત્તિ ખેરીમાં લાગ્યા જણાવ્યું છે મદ્રાસાનો હિંદી પ્રજાએ વા. ૫૦૦૦ ની કીંમતનું સોનાનું પારકર પદીનજીનો ભેટ આપ્યું છે.

* * *

કાઠીયાવાડના પાનરાજ ગામ બારદાર નદીનો પુલ સખ્ત વરસાદથી તુટી ગયો છે. હજારેક રોકે લાખ મણ ઘાસ ઉપર ગામ કપાસનું જબ્બરદાય છે. નામ ગોકળ નદીને રાહત માટે ગોઠવણ કરી છે

* * *

મુળજી બાલકાના મહાસભાપદાના પારીસીડા ના ચુંટણીનું ... સ્પર્ધાવિજ્ઞાન જરાયું હતું. તેમાં એવું નક્કી કરેલ છે કે મહાસભાપદના દરેક સભ્ય જાહેર પારાસણાના ગોકળમાં ગામ ત્યારે તેમણે ખાદીનો પ્રદેશવેશ અને ખાદીનો ટોપી પારમ્ય કરવા.

* * *

કચ્છી રાજ્યના અદાર કાર્યકરો સાથે સ્વીનમ જાગની પ્રકટતા ગામ નીમા બદલ બીટીશ હિંદમાંથી તેમને તદપાર કરવા હુકમ ગાંધા ચાબખાથી ઉંગા હતા તે હુકમ અદાર માણસો માર્યે ૨૫ કરવામાં આવ્યા છે. તેમા ગુજરાત પ્રાંતમાંથી તદ કાર્યકરો હતા.

* * *

પ્રયાગાપાદમાં પાંડિતોમાં કુંભારાં સ્નાન ઓર પ્રાચીન મંદીર દર્શનને માટે ખુલ્લા મુકાયું છે

* * *

ઇંગ્લીશ ખાણ કામમાં આનરરાષ્ટ્રમ મજુર પર્યાપદ આવું છે એમાં હિંદી ખરખાનાવાળાઓ તરફથી ૪૫ એજંટ તા. ૧૦ ઓગષ્ટ ૪૫ મેયર. પી. મદતા ૧ પરીપદમાં આમ લેવા ગયા છે. હિંદી મજુરો તરફથી ... નામનું બંને થી. સેન ન પરીપદમાં ગયા છે અને હિંદ સરકાર તરફથી ૪૫ કાર્ય નોકરો તેમાં ભાગ લે છે.

* * *

દક્ષીણ આફ્રિકાના ઈસ્ટીમીનીયામાં કટાણી સરકારની પરવાનગી વિના વેપાર માટે બાલ પ્રવેશવાને પર રાકસે નહિ.

* * *

ડા- ઓ. સિંક્લરને અપાયલો ‘ઓર્ડર ઓફ મેરીટ’ એનાયત થયો. ડાક્ટરે પોતે પોતાની પત્નીને તેનો ઉપયોગ કરવાનો ન હોવાના કારણે રીબીનો નથી લેવા સમાચાર મળે છે.

* * *

જાપાનની ચાદીના દરીયાઇ વેપાર માટે ૧૫૨ આગબોટો તૈયાર થાય છે. જેમાં બાલ માટે ૧૧૬, મરઘી પકડવા માટે ૧૮ અને ઉતારૂઓ માટે ૧૮ આગબોટોનો સમાવેશ થાય છે.

* * *

મરહુમ સરદાર પાસેના ન્યાયની ટપાલની પસરસેવી રીપોર્ટ ભેગી કરવાનો આદેશ કોમ હતા. આ આદેશ્યાની મુબાનાં બ્યુની રીપોર્ટ ૧૮૬૫ પહેલપહેલી સરદાર પરથી ‘પેનીન્સ્યુલેર’ છ. કહુક નવી ચર્ચાઓને પારસ્તાનાં મળેલા આ સમય આજે તા નવા સહીતસાહના કબજા તા છે—પરંતુ એ પારીદા જોવા માટે એની કીમત રૂ.૧૦,૦૦૦ ઉપરાંત આંકવામાં આવી છે.

મી. ઝીણાની નીતી ચીંધે રાહ્યપતી

પંડિત જવાહરલાલ નહેરૂ એક નીવેદન દ્વારા જણાવે છે કે, થોડા વખત ઉપર મી. ઝીણાએ એક નીવેદન દ્વારા દાવો કર્યો કે મુસ્લીમ લીગ રાજકારમ સંસ્થા છે. તેની નીતી અને કામ કરવા મહાસભાની નીતી અને કાર્યક્રમથી બધા જુદા છે મેં એ નીવેદનને વખોડી કાઢયું હતું કેમકે તે મુદ્દાઓ રપષ્ટ હતા અને તેથી દરેક જણ પોતાના રાજકારમ અને આર્થિક વીચારો મુજબ પસંદગી કરી શકતો હતો. કાલના બે મી. ઝીણાએ અહાર પાડેલી અપીલ આશ્ચર્ય સાથે વાંચી છે. આ અપીલ પ્રાંતો, જ્યાં કોંગ્રેસ, કમાંદપુર મામ્રય કીસ્તાર - જ્યાં પ્રાંતીય ધારાસભાની બાકી બેઠો મુસ્લીમ બેઠકની પેટા ચુંટણી થવાની છે, ત્યાના મુસ્લીમ મતદારોને ઉદ્દેશ છે આ સાર બે કેમેદવારો છે, મહાસભાવાદી શ્રી નીસાર અહમદ ખાન શેરવાણી એક છે લીગના અગેવાનોએ બહાર પાડેલા પાકા એકપાનીયા બે ચાન્યા છે, જેમા પણ બધાના રાજકારમ : આર્થિક મુદ્દા નથી પણ એક જ મુદ્દા બાબતના આપી છે કે કોંગ્રેસને મત આપો, અને બીજા મુસ્લીમ સંસ્થાઓ લીગ સાથ કરીને ઉભો કરવાની દીલગ કરી બધા લીગ બહારની સંસ્થા મુસ્લીમ સભ્યો હોવા છતા તેમાં તેમ જણાવેલ ઉકત કોંગ્રેસના વડ પગ મુકતા દેવા છતા બીજા મુસ્લીમ અને જનતામાં રાજકિય જાગૃતી આવી રીતે લાવી શકાય ? મી. ઝીણા અબ્દુલ્લાહ અને પાસ કુરેશાના નામે મુસ્લીમોને મુસ્લીમ લીગના ઉમેદવારોને ટેકા આપવાની અપીલ કરે છે ચુંટણીના કારણ તો આપણા ધ્યાનના કામચલાઉ જણાવે છે બીજા કહેવાય સીદ્ધાતો ન જ ચુંટણીના પ્રસંગોના ક્ષુદ્રતા ભોદના નથી. તો કેરવાણ્યું છતે એમ કે કેવળ પણ નામી કારણો પર જનતાને આપીસ કરવા અને અમુક કેતુઓ માટે ધમના નામનો ગલતાના ભરાને બદલે કે એક નવી પણ અનેક ચુંદમ્યો બોમાં પ્રયોજના પામવાનું પસંદ કર

મહાસભાની બેઠક આગે તૈયારી

મહાસભાની બેઠક આગે બો ની થી આવે. રેલ્વે મદીના સ્ટેશને મોટા પ્લેટફોર્મોનો સમારક કરવાના કીયાર કરી રહી છે. મદીથી હરીપુરા સુધીની એક સામાન્યાર્થિ રસ્તા સાફ નાંખવાની યોજના પણ તૈયાર થઇ છે. એ યોજના જો અમલના આવશે તો મહાસભાને કારણે હરીપુરાને રેલ્વે સ્ટેશન સાંપડશે. મીન સ્ટેશન પરના પ્લેટફોર્મો ઘણાખરા એ સ્ટેશનનું પ્લેટફોર્મ પણ પણ વીસ્તાર કરવાની યોજના સહરહુ રેલ્વેએ તૈયાર કરી છે. તાપી નદી પરના પુલ પણ પહોળા કરવામાં આવશે. હરીપુરા સુધીના રસ્તાઓ પણ સુધારવામાં આવશે. મહાસભાના પ્રમુખ અને કારોબારી સભ્યોને ઉતારવા માટે ૫૦ તંબુઓ તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે. આવનારાઓ માટે ૧૫૦૦ ખાટલા પણ

વ્યવસ્થાપકોને શારીરવૃત્તિનો પણ સારા આગ્રહવાળા આવે છે અને ગોરા પણ વીદ્યાર્થીઓ દાખલ કરવા માટે આ વર્ગમાં હજુ સગવડ છે. ૧ ફિપ્રસન્ન ને વીદ્યાર્થીઓની પુરતી સંખ્યા થાય તો વેપારદ્વારા ખાતા તરફથી પીત્તળ વગેરે ધાતુની બનત બનતની ચીજને ઢાળવા, ઓપવા અને તેની બનાવટ તૈયાર કરવાના વિષયો માટે પણ વર્ગ ચાલુ થવાનો છે.

જન્મકેદીઓની મુક્તિ

સને ૧૯૧૬ માં માર્શલ લોના ભોગ થઇ પડેલા પણ બહાદુર જન્મકેદીઓને માફીઆની સેન્ડહર્સ્ટ જેલમાંથી ૨૮ વર્ષ અને કેટલાક માસની સજા ભોગવ્યા બાદ રતનચંદ, મહમદદીન અને ગીરધારીલાલનો છુટકારો થયો છે તા. રતનચંદનો છુટકારો લેતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે " જે વખતે જલીયાંવાલા બાગનો કરુણ પ્રસંગ બનેલો તે વખતની લડાઇમાં શહેનશાહ સાથે યુદ્ધ ગજાવવાના આરોપસર જે ૨૫ માણસોને ૧૯૧૮ ના જોતની સજા ફરમાવવામાં આવેલી તે પૈકા હું એક હતો. ત્યારથી આજ સુધીમાં એક પણ દિવસ એવો પસાર થયો નથી કે જ્યારે જલીયાંવાલા બાગનો કરુણ પ્રસંગ મારી નજરો તે વખતની લડાઇમાં શહેનશાહ સામે ઉભો થયો ન હોય. ૧૯૧૮ ના જોતની સજા ફરમાવવામાં આવેલા બાકીના ૨૪ માણસોને ૧૯૧૯ ના જોતની સજા ફરમાવવામાં આવેલી તે પૈકા હું એક હતો. ત્યારબાદ જ્યારે પણ બચાવપક્ષના વકીલ રજુઆત કરતા અને પછી મંત્રણાની કેટલીક કોન્ફરન્સો ભરવા હતા. એસોસીએટેડ પ્રેસના વર્તમાનપત્રો તરફ ગઇકાલના મારા લોના કેદીઓના છુટકારાની આગાહી વિષે અમે પાંચમું વારે છુટકારાની પરવાનગી વારની આશા અમે બાકી હતી. 'હવે શું કરશો ?' એવા પ્રશ્નના જવાબમાં તેમણે કહ્યું હતું કે 'સામાન્ય રીતે હરકોઇ સારે' દીવું એમમાંથી બહાર આવ્યા પછી શુદ્ધિ માટે ગરકાર ખાય છે અમારે ઘર ઘર મહાત્મા ગાંધી, પં. જવાહરલાલ અને પં. મદનમોહન છે, અમારા નમસ્કાર પાઠવવા સાથે સંદેશ આપે તેમણે મોકલી દીધો છે અને તેમાંને અમે બધાંએ નહી ત્યાં સુધી અમે કાંઇ જ કરનાર નથી. રાજકીય પરિસ્થિતી વીષે અમે કાંઇજ બનવાતા નથી. એટલે અમે વધુ રાજકારણમાં પડવું કરીયું.'

નાંગા પર્વત પર ચઢનારાઓની ખુવારી

ગીલ્ગીટના પોલીટીકલ એજન્ટ કેપ્ટન મેરેસ્ટો મોકલી જણાવ્યું હતું કે નાંગા પર્વત પર ચઢનારી જર્મન ટુકડીને બરફનો ડુંગર પડતા મરનારાની સાથે મુસ્કેલી નડી હતી આથી ટુકડીના આગેવાન કેપ્ટન પીનાઉ, લાંત રાખ્યા અને નવ ગુરખા ફૌજીઓ નામી ગયા છે અને હેર ગુમતજ મોજુદ સમી ગયા પાછા છે. નાંગા પર્વત પર ચઢવાના અગાઉના બે પ્રયત્નો પણ આવીજ રીતે પરીણામ્યા હતા. ૧૯૩૫ ના એક અંગ્રેજ અને બે કુલીઓ માર્યા ગયા હતા ત્યારે ૧૯૩૪ ના જર્મન ટોળીના આગેવાન મરણને મુક્ત સાથે જર્મનો માર્યા ગયા હતા માર્યા ગએલાઓના ગણની તપાસ કરવા માટે ગીલ્ગીટ રકાફિટસ કુકડીના કમાન્ડર કેપ્ટન આરે. એ. કાપર ૮ સ્વયંસેવકો સાથે નીકળી પડયા છે.

મહાસભાની સંસ્થાઓને રાજકર્તાની સુચના

રાષ્ટ્રપતી જવાહરલાલ નહેરૂએ એક નીવેદન બહાર પાડી જણાવ્યું છે કે તાજેતરમાં મીમલાના અને પુના નજદીક કટરાક પુરોના તરફથી રાષ્ટ્રધ્વજ ફેલાવી નાખવામા આવ્યા હતા આ અપમાન કરનારી કોણ પણ બાબત આપણે સહન કરવાની નથી અને કરીયું નહિ. વધે તે બધા મહાસભાના મંત્રીઓને સુચવું છું કે આપણે ઝુંડી પ્રથા મુજબ દરેક સાલના ઉંડેલા રાષ્ટ્રધ્વજની સવારમા નીયમીત ધ્વજવંદનની ક્રિયા થવા જોઇએ. અને આ કાર્યક્રમના અમલવારો આખીએ દીદ મહાસભાના સભ્યોને મોકલવા જોઇએ.

ખબરપત્રો

કેપ્ટાઉન ક્ષત્રિય મોચી મીત્ર મંડળ

શ્રી કેપટાઉન ક્ષત્રિય મોચી મીત્ર મંડળ તરફથી તેના સેક્રેટરી રા. મોચી દલસુખ ઝવેરભાઇ તરફથી નીચે મુજબ ખબરો મળ્યા છે:

આ મંડળની જાહેર સભા રા. રામજીભાઇ વિઠલદાસ જસરાજના પ્રમુખપણા હેઠળ તા. ૧૧—૭—૩૭ ના દિવસે મંડળના હોલમાં મળી હતી. નીચેના ઠરાવો અને શાંતિ સંગઠન બાબત પસાર કરેલા નામોનું પુનઃ અનુમોદન કરવામાં આવ્યું હતું તેમાં એક નામના એવો હતો કે મંડળને સાનિક લવાજમ એક શીલીંગ આપવા એવી ચર્ચા આપનાર મંડળના સભાસદ તરીકે શાંતી સંગ્રહના દરેક હક્કો ભોગવી શકે, પરંતુ જે સભ્ય મંડળનો સભ્ય સદ નહિ હોય તેને મંડળ દ્વારા થતા શાંતીના ઠરાવનો મતદાતા તરીકે અધિકાર નહિ મળી શકે. આ નીયમના અમલથી કેટલાક ભાઇઓને દુઃખ થયું છે અને તેઓ એ નીયમ નહીં પાળવા હોવા છતા મંડળ ઉપર એવો આરોપ મુકે છે કે તેઓને મંડળે બાકાત મુકયા છે આ બાબત આ બહેનને જણાવવામા આવે છે કે, કેપ્ટાઉન મંડળે કોઇને શાંતિભંગ કાઢ્યા નથી. પરંતુ તેઓ પોતેજ પોતાની ઇચ્છાનુ સારૂ શાંતિ મંડળ સાથેનાં સંબંધો તોડી બહારકાર થવાની ધારણા કરી છુટા રહ્યા અને મંડળે પોતાના ઠરાવોનું પાલન કર્યું છે એ બાબત મંડળના બે અમૂક વ્યક્તિઓ વિરૂદ્ધ તેઓ બદબોલીઓ ઉચ્ચારતા હતા છે જે કામમે સાચી માનવી નહિ. વધુમા જણાવવામા આવે છે કે મંડળના મેમ્બર બનવાની મંડળના નીયમાનુસાર દરેક શાંતિ જનતાનો છુટ છે પરંતુ મંડળના જેઓ બીન સભાસદ રહેવા ઇચ્છતા હોય તેઓ સાથે મંડળ કશો સંબંધ રાખવા રાખતું નથી.

ઉંડેલ્ટલેંડન હિંદુ સેવાસમાજ

૪ સ. હીંદુ સેવાસમાજનો ૧૭ મો વર્ષગાંઠ જનરલ મીટીંગ તા. ૧૬—૬—૩૭ ના રોજ સેવાસદનના હોલમાં મળી હતી. અધીકારીઓનો રીપોર્ટ અને હીસાબ મંજુર થયા બાદ મંત્રી શ્રી. ચકુભાઇ હરીએ પોતાને મંત્રીપણામાં જે એક વર્ષને માટે પાછા મુક્યો આપવા અને બીજા સેવ્ય મંત્રીનો નીમણુંક કરવા જણાવ્યું હતું. બાદ કામચલાઉ પ્રમુખ શ્રી દુલ્લભજાઇ રહ્યાના પ્રમુખ પદે નીચે જણાવેલા કામ વાહકો ને આજુ વર્ષ માટે ચુંટવામા આવ્યા હતા. પ્રમુખ : રા. ડી. બી પરમ્પુ, ઉપ-પ્રમુખ : રા. ડી. રઘવા, મંત્રીઓ : રા. નાગાજાદા ચકલુ અને રા. ખીમાભાઇ દુલ્લભ, ખજાનચી : રા. ભુજભુજાઇ મકન, કમીટી. મેમ્બર્સ પી. ભાગવાન, ૨ ખુશાલ, ૩ બેચર, ૪ નરસંમ અને જીવા, ૫ મોહન અને ડી. રવા.

ફ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશન

ફ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશનની બાલ સભા સ્વ. ચકુભાઇ પીઠીના આકાણ અને સાનથી શાંતિને ચર્ચાથી ન પુરી શકાય એવી મોટ માટે શોક પ્રદર્શીત કરવા તા. ૨૬—૬—૩૭ ના રોજ છ વાગે જોર્સિસ્ટર સ્ટે. ચકુભાઇના પ્રમુખ પદે મળી હતી. સભ્યો તરફથી શાંતિ ના આ આકસ્માત્ થી કુટુંબને માટે અત્યંત ખેદ દર્શાવનારા ભાષણો થયા હતા. મૃત્યુ લેખના આત્માને શાંતી ભલો એ પ્રાર્થના કરી પ્રમુખ સ્થાનેથી નીચેના ઠરાવ મુકવામા આવ્યો હતો કે સભ્યોએ શોકથી ઉભા થઇ ત્રણ વખત કહ્યો હતો :

"આજની આ સભા જ્ઞાતિના સુપ્રસીદ્ધીત મુખ્ય પંચ સ્વ. ચકુભાઇ ઇચ્છાશંકરના પીલાણમાં અભ્યાસ કાળ દરમ્યાન થએલી અકાળ અવસાનની ખોટ બાબે નોંધ લે છે. આ આઘાત મૃત્યુથી માત્ર એમના સ્વજનોનેજ નહિ પણ સમસ્ત પ્રજાપતિ જ્ઞાતિને થએલી ખોટ અપુરણીય છે. પ્રભુ એ મૃત આત્માને ચિર શાંતિ આપો અને એમના કોહોરી જનોને આ દુઃખ સહન કરવાની શક્તી બક્ષો એજ પ્રાર્થના

બાદ સ્વર્ગસ્થના પીલાને સંવત્સરી નાર કરવાના આદેશ હતો.

સુરત હિંદુ એસોસીએશન

ધી સુરત હીંદુ એસોસીએશનની વાર્ષીક એસેસીએશન હોલમાં સ્વ. બાબા ચકુભાઇ ગવાણાક મોજીના અકાળ મરણની દીલગીરી જાહેર કરવાને બુધવાર તા. ૨૩ જીએ મીટીંગ મળી હતી. પ્રમુખ મુલજીશેઠે ચકુભાઇના મીલનસાર સ્વભાવ અને કિંમતી કારકીર્દીના વખાણ કરી તેમના અવસ્થી સમાજે મોટી ખોટ દીલગીરી દર્શાવી હતી. અને તેમના આત્માને શાંતી મળો એવી પ્રભુ પાસ પ્રાર્થના

કરી હતી. તેમના પીતાશ્રી ઉપર ૮૪ આણાપારેલું આ કુટુંબ આવ્યું છે તે માટે દીલસોજીનો ઠરાવ સભાને કરાવવામાં આવ્યું હતું.

રેંગૂનમાં જન્માષ્ટમી

શ્રી કૃષ્ણ જન્માષ્ટમી ઓગસ્ટની ૨૮ મીના શનીવારે રેંગૂન મી વિષ્ણુરામ મંદીરના ચુજારા-ઓમાં આવશે જે પ્રસંગે સર્વ હીંદુ જનતાને હાજર રહવા નીમંત્રણ કરવામાં આવે છે.

[કેપ્ટનસભામાં થી. ગોપાલકાલ પંડીતના તેજ દિવસે જન્માષ્ટમી ઉજવવામાં આવશે]

ભારત સમાજ (સેરેનસોમાજિક્સ)

ભારત સમાજના સેક્રેટરી મી. ડી. ડી. પટેલ લખી જણાવે છે: ભારત સમાજ વેદ મંદીરમાં ચાલુ વરસમાં બાકી રહેવાના આવેલા ખાળામાં નીચેના સદ્ગ્રહોએ નીચે પ્રમાણેની રકમો આપેલી છે

	પા.	શા.	પ	કુરબાણ
દાગોદરજી મંગલજી	૨૫	૦		
ખીમજીભાઇ દેવજીભાઇ	૨૫	૦		
મગનભાઇ જીવાભાઇ	૧૫	૦		
પરસજી હીરજી ક.	૧૦	૫	૦	
વીરજીભાઇ કચરાભાઇ	૧૦	૧	૦	
હીરજીભાઇ ખેરાજભાઇ	૧૦	૧	૦	
વેલજીભાઇ પ્રેમજીભાઇ	૧	૦		
નાથુભાઇ આશુંદજી	૧	૦		
ગંગાબાઇ ગોવિંદભાઇ	૫	૫	૦	
ખાશુંદજી ભગવાનભાઇ	૫			
જીવાભાઇ પ્રેમાભાઇ	૫	૦		
નરોત્તમ કલ્યાણ એન્જીનીયર	૧	૦		
આરજણભાઇ હીરજીભાઇ	૨			
ખેતશીભાઇ હીરજી કુ				૧૦
પીલીબાઇ પુરૂષોત્તમભાઇ				૧૦
લક્ષ્મણભાઇ કરીમભાઇ				૧૦૮૦
ગોરધનદાસ ગોવર્ધનદાસ				૨૯૫૭
દામજી હીરજી				૩૨૫૦
રમણીકભાઇ દેવકરણ				૩૦૦૦
આશરભાઇ સુંદરજી				૪૫૦૦
સુંદરજી ખીમજી ગોકળદાસ કુ				૨૨૫૦
વીઠલભાઇ લક્ષ્મણભાઇ				૨૨૫૦
ડાહ્યાભાઇ ધારશી				૪૦૦૦
કરમશીભાઇ ત્રીભોવનભાઇ				૨૦૦૦
ગોવિંદભાઇ હીરજી				૨૦૦૦
જટાશંકરભાઇ મંગળજીભાઇ				૧૦૦૦

કુલ પા. ૧૨૫૧ ૧૨ ૬ ૪૧૦૦૦

ચપુમા પા. ૨૧૦૦–૦૦ ના રોજે ડરબનના હીંદુ સેવા સમાજના માટે પ્રમુખ શ્રી રેવાશંકર જગજીવન ભાટીઆર રવદયથી રહાવર કના બારણે આવે આવી પહોંચતાં તેમનાધર્મપત્નિએ સમાજની શાળાની મુલાકાત લીધી હતી. પછી પોતાની તરફથી તેમણે ૧૦૦ પા. ના ફેગદાથી ૧૦ રૂપીઆ ના ફેગદાઓ તેમાંની શાળાના શિક્ષકોને વહેંચી આપ્યા હતા. સમાજ ફરીથી મંદીર માટે તેમની પાસે ઉઘરાવટ કરવા તેમના મીત્રો કાર્યકર્તાઓની પ્રોત્સાહન આપ્યું હતું.

સુરત પ્રજાપતિ એસોસીએશનના

શ્રી સુરત પ્રજાપતિ કોલેજીએશનની માદીમ ગુજરાતી સ્કુલના મકાનના બાંધવા શ્રી રેવાશંકર પાસેથી ૧૯૨૫ ના એપ્રીલની ૧૬ મી તારીખે રજીસ્ટરીથી ૧૦૦૦ પા. મોકલી આપ્યા હતા. તે રકમ ઉપરાંત ૧૦૦૦ પા. ની રકમ ઉમેરી આપી તેમના પીતાશ્રી ઉપર ૨૦૦૦ પા. નું ફંડ કરી આપવા તેમણે ઉદારતા બતાવી છે.

ભાવનગર કોલેજ

ચરસે એક અભ્યાસ

ગયે અઠવાડીયે ભાવનગર કોલેજની ગ્રેજ્યુએટોની સભા પ્રસંગે આકર્ષક આપેલા. રાજકોટની આ વિષયની એક નાનકડી ચોપડી (Rajkot Two Hundred Years Ago) તેમાં આ વાર્તા એક નોંધ પ્રકરણ આપેલું છે તેનો સારાંશ એ છે:

"હીંદુસ્તાનમા ગ્રેજ્યુએટ કરતાં ન કરનાર માણસોની સંખ્યા વધુ મોટી છે, આપણી પર તીને ગણ્યાગાંઠ્યાની તેવી ગ્રેજ્યુએટી પાછળ થતું નામાદાર ખરચ ફાયદા નજીવું, પણ એ નામાદાર ખરચના આંકડા જોવાથી આપણે ગ્રેજ્યુએટના કરીએ તેના કરતા જોડો વીનારા છે તે પોતાની આવકનો વધુ મધારે ભાગ ગ્રેજ્યુએટીમાં ખરચે છે.

હીંદુસ્તાનમા જે નસો ગ્રેજ્યુએટ છે તેમ કુટુંબોમાં રોજના છ આના ગ્રેજ્યુએટીમાં ખરચાય છે તે એ કુટુંબની આવકથી આવક કરતાં પણ વધારે માપ પછી એ કુટુંબને અન્નવસ્ત્રના સાસા પડે એમાં શી નવાઇ!

કોઇ પણ સલાહમા સરકારને સાધકારી આવક થાય એટલું જ પ્રજાને ફાયદાનું ખરચ થાય છે એમ નથી, પણ અનેકગણું વધારે થાય છે પીતાના જે પિતા તેના ભાગે તમાંગી સરકારને જે ગામા ગણે તે જ સાધકારી આવક, મજુરની ૨૦ ટા. છે તે વધારા ગ્રેજ્યુએટમાં કોકો ૨૦ ટાકી ના ખીજા ૩૦ વધારે ગ્રેજ્યુએટો માટે કર વરસ રા. ૬૦ વરસ ખરચ થાય છે. પુરા વકીલ અને ડાક્ટરની ૬૦ ટકાની આવકો મજુરોમાં જોતાં એમ કહી શકાય કે દરની આપતનું પ્રમાણ ૬૦ ટકાના વધારાના ખાણું છે, ને ગુણધામા વધારો કરતા ખાણું છે. બારકળા એવો છે કે હીંદુસ્તાનમાં દરવરસે ડાકની પાછળ ખરચાતા રૂપા એક અબજ રૂપાયથી ઓછી નથી."

મહુડાકુલનું વર્ણન.

આમ વધારાના પરીણામે પુરેપનો વધારો ઘણું... ખરચ કરવું પડ્યું છે. અનેક પ્રસંગો પરચાર વિનાના થઇ ગયા હતા. સોપીંગ્સ રોપાણની ૧૪,... ... ... ખરચાર નીતની પરતીમાથી ૬,૩૫,૦૦૦ સોપીંગ્સ નીતમાં, ૪૫૦૦૦ ઝવેરીમાં અને ૧,૪૦,૦૦૦ સીરીમાગા જ્ય પરમા ... ... ૬૯૨૫ ટુપી ટાસ ૪,...,૦૦૦ રમીમનો આ ૬૨,૦૦૦ આગોનીમનોને આવશે. આપ્યો હતા ખરચાર રવરના ખીજા ૬૬૦૫ તેમા ૧૫,૦૦-૨૦૦૦ ગ્રીક રિમો, ગોમીયા ગાયનારમાથી ૬,૫૦,૦૦ આગોનીનાનો, ૧,૨૦,૪૦૦ અક્ષોરી-ગતો, ૨૫,૦૦૦ ગ્રાહકના ગ્રાહકરીમનો, અને જમેની તથા ગાનના ગણી કુલ ૧,૨૦,૦૦૦ ગ્રાહકો દુનીયાના જુદા જુદા ભાગમાં ચામી નાંખવા હતા.

ગોધરા ડીસ્ટ્રીક્ટ સેવા સમાજ

ગોધરા ૬૯૮-૧૨ : વેરાયા ઉપવાસ છે ગોધરા વિદ્યાલયને મદદ કરનાર ડીસ્ટ્રક્ટ્રીબોર્ડના ભાઇબહેનોના આભે ... ... છીએ અને પ્રસંગ આવ્યે બીજા ગ્રામ્ય વિદ્યાલયોને આપને મદદ કરવા અમને સંપૂર્ણ આશા છે

શ્રી. ઇસ્ટ લંડન હિંદુ સોસાયટી

ગઇ ૧૩ મી હીંદુ સોસાયટીએ કરેલા ઠરાવ પ્રમાણે જે ... ... ભાઇબહેનો તરફ આપણી ... ... વિગત ગાંધીની જન્મ માટે નીચે ... ... આવેલી ... :-

ડીગ્રી ચીલીયમસ્ટાઉન

મોહનદાસ રવા પ્રેમ	૫	૫	૦
ભગવાનજી પરસ્યુ	૫	૫	૦
નરસી ભીમજી દોશાર	૫	૫	૦
કાનજીભાઇ રવા	૬	૫	૦
મોહનદાસ ભગ્યુ	૨	૬	૧
સૌ. પાપાંદી ખેના	૧	૧	૦
કલ્યાણ મીઠા		૧૬	૦

કુલ પા. ૨૫ ૧૬ ૦

(ચાલુ)

અરણુ નોંધ

આશાભાઇ વલ્લભભાઇનું અવસાન

જોહાનીસબર્ગની વસ્તીના પહેલા નામ ના આશાભાઇ ઐનું ૬૫ વર્ષની ઉંમરે ગયા ગુરૂવારના રાતના ૧૧ વાગ્યાના સુમારે દેહનું પરીવર્તન થયું છે. સ્વર્ગસ્થ આશાભાઇ લગભગ ૪૦ વર્ષ પહેલાં આ દેશમાં આવ્યા હતા. તેઓ પોતાની મહેનત અને પ્રમાણિકપણાથી સારો અનુભવ મેળવ્યો હતો. ડચ રાજ્ય તરફ તેઓ ઘણી લાગવગ ધરાવતા હતા. ખાસ કરીને તેઓ ઓ પહેલીની જમાનાની દાખલ સલામતી ના ખાસ પોતાના માન પિતા અને અન્ય કુટુંબની જનોના વિયોગ કરતા પાછી મૂકી ગયા છે. આપે તેમના પાછળ અંતઃકરણથી દિલસોજી ધરાવીએ છીએ. સ્વર્ગસ્થના આત્માને પરમ શાંતિ મળો.

આભાર

ડરબનસ્થ હરકિસન (ઉર્ફે પ્રેમજી) ના સ્વર્ગસ્થ ચકમ દાદાના પુત્ર રા. ના કુટુંબના તરફ અને કુટુંબના જ તેમની ચાકરી બદલ પોતામા જ જે ભાઇઓએ દિલસોજી બતાવેલી છે અને મદદ આપી હોય આપેલી છે તેમના સર્વનો આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

રા. ભાણાભાઇ કાનજી ગોલ્યવરીયા લખી જણાવે છે કે

મારા પુત્ર ચંપકના અકાળે અવસાનના સમાચાર સાંભળતાજ તમો મારા ભેદીઓએ દિલસોજીના તારો તથા સંદેશાઓ મારા પર મોકલી મને ઘણો દિલાસો આપ્યો છે. એ બદલ મારા દુઃખમાં ભાગ લેનારા ઘણા ખરા ભાઇઓ બહેનોના સરનામાં મારી પાસે નહિ હોવાથી તેમનો આભાર માનવાને હું અશક્તિમાન છું. તો તે સર્વ ભાઇઓ બહેનોને આ પત્રદ્વારા મારો આભાર જણાવવા હું વિનંતી કરું છું.

વેચવાના પુસ્તકો

પ્રેમ પુરુષ	૧૦	
ઘોડમાની ચતુરાઇ	૧૦	
ફૂલ ચણી	૧	૬
ફૂલરેણુ		૬

ચોખ્ખા લાયક સુંદર નોવેલો-અનેખાતરીઓ

જગતખેલ (નાની)	૨	૬
જગતખેલ (મોટીજુબા-પાકાંગે) (નોવેલ)	૪	૬
રાગીણી (નોવેલ)	૬	૦
વીરાવીરા (નાની)	૪	૦
માલીકા (નોવેલ)	૪	૦
પદ્મા (નોવેલ)	૧	૦

સોનો પ્યાલો (ઉર્દુ ઉપરથી સારનો અનુવાદ રહસ્યો ભરપુર ૧૮૮ પાનાનું નોવેલ) ભાગ ૧	૧૦	૦
વીરાજવહૂ (નાની)	૪	૬
ડાકણના ભયે બીજી સોનો	૧	૬
વર્તમાન યુગના ત્રણ રત્નો- (ચરીત્રાત્મક બોધ)	૭	૦
પાવન ચા (નોવેલ)	૧	૦
કુમાર રેણા (નોવેલ)	૨	૬
ગોકીલ વીર ગમીરજી (ચરીત્ર સોનાનો)	૧	૦
પ્રેમીકનું ખેતર (નાની)	૧	૦
ધનનાં ભરડા (ચરણ બોધનો)	૧	૦
જીવનના પ્રતીબીંબ (નાની)		૬
જગેટમના (નોવેલ)	૪	૬

ડીકટીવ નોવેલ્સ

કાળને બીનારે	૩	૬
ખુમાણીસ રહેરાનો અજાણ	૨	૦
નવા ચમ—ભાગ ૧-૨ અનેકાની	૧૦	૦

ગીતો—કાવ્યો - આખ્યાનો.

નહાના બાળના રસીલા ૧૫૦ ગરબા રૂપ)	૩	૦
ગોરણ્ણની રમખાર ભાગ ૧-૪ પત્યેકનો	૨	૧
રાસ તરંગીણી	૩	૦
રાસ નંદીની	૩	૦
રહીયાળી રાત (સ્ત્રી કેળવણી ઉપર-રાસ) ભાગ ૧—૨-૩ પત્યેકનો	૨	૧
કલ્પ પોતા પ્રકારનું	૧૧	૦

આવતી કાલીકેમાં ચાલુ

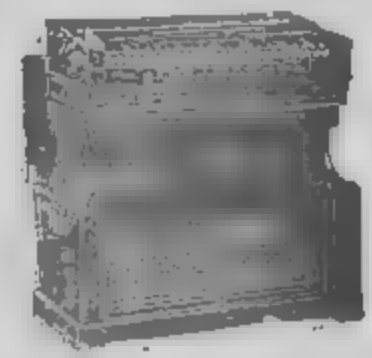
NEW-PROCESS
Mobiloil
GIVES
LONGER LIFE
TO YOUR ENGINE
The New-Process
makes this
possible!
ન્યુ-પ્રોસેસ
મોબીલઓઇલ
તમારાં એંજીનને વધારે
લાંબુ આયુષ્ય
આપનારૂં છે.
VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

૬ નમ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કર્યા છે॥ જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,, પા. ૪–૦–૦
ડબલ રીડના પા. ૩–૧૫–૦

જોડી એકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૩–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૨–૧ ૦ થી પા. ૯–૯–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તેના શા માટે વધારે પડતસા ખર્ચો છો.

સબ્રો અથવા અતે બસ્રો.

તેમજ આ રેસની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરકાર તેમજ પેકજેઈસ્સ કુલુકના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબો હાથ–પગના. નવી સીલેકશન અતની રેકર્ડ જેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના ગ્રામોફોન ઉપરથી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, જેન્ઝો, ચેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રહેવા જેવા ના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી રેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large Stock of latest Drama ... arrived in Tamil, Hindi ... Gujarati and Telugu. Prices have been greatly reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 5 years. Buy ... before you ...

'Phone Day 2-7166. RAJCOOMAR, 'Phone Night 4-1581.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and ... Motor ...

રાજકુમારે
અન્ડરટેકર

ફોન દુ:ખ, મોટર ગાડી કે પોતા ગાડી કૂંડ નાણીને પૂરા પાડવામાં આવે છે ... રાત દિવસ ખુલ્લું.

34, Cross Street DURBAN

PHONE 33-4691 BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, ટેબલ અને ડીચન ડ્રેસર બુટક અથવા જથ્થા-બંધ બનાવનાર તેમજ બુક બાઈંડીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
મહારેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બની દેખરેખ નીચે તાજો અને સારામાંથી બરમા દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, ધાણાદાલ અને બધ્યા જાતના મેસાલા વીગેરે ખાત્રીબંધ અમારી મેરેંટી સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમો બરમા બનાવી શકતા નથી. ભાવ પત્રક મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4494 K. V. PADIA. P. O. Box 579
100 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4493 Tel. Add.: "VALJITEL." P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને કલપુલ વેપારી
જોહાનીસબર્ગ તથા રીટેક ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને કલપુલ વેપારીની જોહાનીસબર્ગની શહેરમાં સૌથી સસ્તી દુકાન
અમારે આંથી જોહાનીસબર્ગ તથા દૂરના બધાં ગામ માટે માલ મોકલવાની સારી સગવડ છે. ઓર્ડરો સાથે ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.
ટેલીફોની અમારા ... ની માલ મળી શકશે.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૯૩ ૪૦, પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapeo."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines
ડી. કે. પટેલ
ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
... માર્કા વીજાના ... ની ...
આજથી ... આવશે.
આપ આજે પુરેપુરા પા ડબ્બા:
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ
શામજી દેવશી
૭૮, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
78 Prince Edward Street.
DURBAN.

M. H. DESAI.
આમ, આર્ય, દેસાઈ.
કેલક્સેલ ફ્રુટ વેપારી,
અને દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ પુરીશનના માટે પત્ર વ્યવહાર C. O. D. થી સારૂ પહોંચે ... મોકલીએ ...
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી વડોદરામાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે
બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)
નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી
બાળકોને વરાધ, રેવતા, ખાંડ, ઉલટા ઝાડા, કેકરીયું, પાપ, ચામડી, ખાંસી, ખરજ, પેટના રોગો, ખાવા આવતા, દાંત આવતી વખતેની બીજા ગોળીએ બાટીબંધ નહીં કરે. કારણ ઓલ્જ ... ની ખરીદી બાકી કરો. એક ડબ્બી બાળકને એક વર્ષ સુધી ચાલે છે કીંમત ડબ્બીના રૂા. ૧. દરેક દવાખાનામાં વેચે છે નકલી બાલસાથી સામે ચેતજો.
મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી.
વરાધ ઓફીસ. નડીઆદ (ગુજરાત)

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

જાનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નં.	૬૬૧૧	આવ સુધા ભલામ
,,	૬૬૩૭	અમૃતવાણી
,,	૬૬૩૪	ગણાબધ્ધી.
,,	૬૬૩૦	પ્રેમની માગી કટાર.
,,	૬૬૩૯	પ્રીતીના પંથે નારા ન્યારા.
,,	૬૬૩૩	ભગવો ઉંચે ના જગાદો જગાદો.
,,	૬૬૪૬	મેરા દિલ તજરના તીર.
,,	૬૬૪૫	મુરલી વાગી રહી મધુવનમાં.
,,	૬૬૪૧/-	નાટક—રાગ રત્નાવલ ભાગ ૧—૨—૩—૪.
,,	૬૬૪૨/-	નાટક—ભરતા પુત્ર ભાગ ૧—૨—૩—૪.
,,	૬૬૪૪/-	નાટક —શારદા ભાગ ભાગ ૧—૨—૩—૪.
,,	૬૬૪૩/-	નાટક— [illegible] ભાગ ૧ ૨—૩—૪
,,	૬૬૬૦	[illegible]
,,	૬૬૬૧	,, [illegible] ,,
,,	૬૬૬૨	,, [illegible] ,,
,,	૬૬૬૩	[illegible] ,,
,,	૬૬૬૪	નાટક [illegible] ,,
,,	૬૬૬૫	[illegible] ,,
,,	૬૬૬૬	[illegible] ,,
,,	૬૬૬૭	[illegible] ,,
,,	૬૬૬૮	ભેરના ભાણા ,,
,,	૬૬૬૯	[illegible] મોમ્બી. ગમીક.

પૃથ્વીરાજ અને સંયોગીતાનું નાટક રેકર્ડ બોક્સ અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૨-૦-૦ નું સેટ.

નાટક	નળદમયંતી પ્રતાપ	રેકર્ડ બોક્સ અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
,,	રા' માંડલીક	રેકર્ડ બોક્સ અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. ડાન્સેરીક પાર્ટી		રેકર્ડ બોક્સ અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	મુમતાજમહાલ	રેકર્ડ બોક્સ અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાજા ભરથરી	રેકર્ડ બોક્સ અને પુસ્તક સાથે કીમત પાકક ૧-૧૦-૦ નું સેટ
,,	શેર બબ્બર સાહબ સેટ ૧ થી ૬	આમ.
,,	શીરાજુદ્દૌલા	
,,	ઉષા રણજ	
,,	કમાજનો આપ બાગ ૧ થી ૬	
,,	રસીલો ગરબા કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ	
,,	બહુરી ગ્રે મહફી ૧ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન	
,,	નુરી સાહબ ૬ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.	
,,	શીરીન ફરહાદ ૬ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.	
,,	રોમ હીરે આરબ ૬ રેકોર્ડનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	શાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડનું સેટ એચ. એમ. વી	
,,	નુરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડનું સેટ કોલમ્બીઆ	
,,	નાસ્ક ગમા ના નારી ૬ રેકોર્ડનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	ફકામણી નજીર ૬ રેકોર્ડનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	નુરજહાન ૬ રેકોર્ડનું સેટ કોલમ્બીઆ	
,,	સખ્યા મજનું ૬ રેકોર્ડનું એચ. એમ. વી	

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ ‘ઇન્ડિયન ઓપીનિયન’ મા જોશો.

૧૦ ઈંચ ૬ રેકોર્ડ ૧૦ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈં. ૬ રે. ૪૮/

ઓર્ડર ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૨૪૬૦ "મોહમદ મોહમદ પુકારે યસ્લામ" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

આ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીસને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૨૪૧૬ ના દીવસ કંઈ આલમમાં બજાવ
દીવા કમલી વાલેને.
આ રેકોર્ડ સાભળવા જેવી છે

પ્રોફેસર બકરામુદ્દીન

૨૪૧૪ પુત પુત પુત
૨૪૩ મેરા દીલ ન કાપુ ॥ દીલગ્રે મોહમ્મદ
૪૦૦ મોદીનાનો મોહમ્મદ મદી મીજ છે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૩૪ અમા અલ્લાહી અલાહ હમ
અમા પઢાં આલાહી અલાહ હમ.
૨૨૦૭ અપેક્ષા દુકાન
૨૨૦૬ અરમાસ આયા (મજાકી)
૨૦૭૪ સાગકા નાગ કે
૨૧૬૭ ઝલ ઝલા (મજાકી)
૨૨૨૦ નામે અહમદ કે કર.
૨૧૨૬ નામે મહમદ બોલે બાલે.
૨૧૨૦ વહ આય ખુલા કે મીટાદે તે ક્યાલી.

મુફી કવ્વાલ

૧૭૫૦ અબતે, મેરી બીગડીબા સરકાર અના દીજે
૧૭૪૬ બજાદીર તો કાપેપે ગાલી કમલ્યા.

મોલવી નુરે મોહમ્મદ

૧૩૪૧ હજરત તા મોજજા હજરત બબીર ૬
બચ્ચોકો મુરદે કા જીન્દા કરના
૧૩૦૧ મોજજા દીજરત મોસાર.
૧૩૦૦ મોજજા બંગુકી હજરત અસી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોકસ
માત્ર ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records.
WHOLESALE AND RETAIL

અશીર કવ્વાલ

૧૬૦૬ પીયારી પીયારી સુરતવાલે.
૧૦૦૭ મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમા હે.
૧૦૭૭ મજાદર હુસ્ન બાલકમે બદા રે દરબારો
મોહમ્મદ સલ્લલાહ
૧૭૪૬ મયખા મુજે રોજીયે બુલાલો.

ગીયાહિલ હક કવ્વાલ

૨૦૬૬ દીલ છીન લીયા મેરે જવાન અરા ીને.
૨૦૬૭ દલાલી રસુલ મુદા કહત કહત.
૨૧૧૬ બસાક કાનીર ન આસમે રનગો મુ.
૨૧૬૬ સુરે અહાંમે હમ બાબામે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૧૩૧ દીલ યા મેરા બે ગયા.
૨૧૬૦ નીગાયે બુલકા

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavalakodi-Parasurama, Uttara-Ramayanam, Dumbachari, Gnana Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી આપી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)
202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
country orders ... Market prices
special attention ...
TRIAL ORDER SOLICITED
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અમે આપનો ઓરડર બાલ કાળજી રાખી સારો માલ ... થી મોકલીશું છીએ
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6236 P. O Box 316.
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજન્ટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૬ ઓફીસ ૩૧૬,
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ડિલાયત આવે બનાવી આપશે.
રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.
'Phone 25601. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	બીજી	ત્રીજ	પુનવસુ	સરસ્વતી	સુર્યોદય	સર્યાસ્ત
	૧૬૪૩ ઓગસ્ટ	૧૬૪૩ ઓગસ્ટ	૧૯૩૭		ક. મી.	ક. મી.
સુમ						૫-૪૪
સોમ						૫-૪૬
મંગળ						૫-૪૭
બુધ						૫-૪૯
ગુરૂ						૫-૫૦
શુક્ર						૫-૫૧
શનિ						૫-૫૨

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Propr. NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી

પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. P.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait .. .. .. 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

CONTENTS: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Muhamed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shah, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Aftab Ahmad Khan, Syed Hasan Bilgrami Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Hasrat, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers

Price .. .. 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by making the question of Khaddar to go to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform

Price .. .. 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's Drama.

Price .. .. 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade Price .. 4s 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell Price .. 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale, M.A. Price .. 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,
Rev. Dr. Miller,
E. S. Montagu,
Lord Ripon,
Ravi Varma,
Toru Dutt,
Sir C. Sankaran Nair,
Sir Henry Cotton,
John Bright,
Lal Mohun Ghose,
Mrs. Annie Besant,
H. H. The Aga Khan,
Allan O. Hume,
A. M. Bose,
Dadabhai Naoroji,
Ramakrishna Paramhamsa,
V. P. Madhava Rao C.I.E.,
Raja Ram Mohun Roy,
Rahimtulla Mahomed Sayani,
Dinshaw Edulji Wacha,
Ishwar Chander Vidyasagar
V. Krishnaswami Aiyar,
Babu Surendranath Banerjea.
Lord Morley,
Lord Macaulay,
Sir Dinshaw Mehta,
Swami Rama Tirath,
Sir Salar Jung,
Edmund Burke,
Henry Fawcett,
Lord Hardinge.
Kristo Das Pal,
M. K. Gandhi,
Sir Syed Ahmed Khan,
Badruddin Tyabji,
W. C. Bonnerji,
Charles Bradlaugh,
Diwan G. Rangacharlu,
Pandit Mohan Mohan Malaviya,
Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Dr. Rash Behari Ghose,
The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Kashinath Trimbak Telang,
Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Behramji M. Malbari.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

VISIT

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR

DIAMOND ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED IN THE NEW FACTORY at

DIAMOND CORNER

P.O. Box 1919. 'Phone 22-3122/5.

JOHANNESBURG

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:—

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 33 Vol. XXXV Friday, August 13th, 937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence

MISSIONARY ACTIVITY

"MISSIONARY activity is good when it is prompted by the belief that the religion preached is essential for the safety of all souls, for without a genuine interest in the spiritual well-being of one's fellowmen one would not care to labour in the field of religion. It is bad when the motive behind is to swell the ranks of one's own community for material gain. It is misguided when it does not attempt to understand and appreciate the truth that other religions embody, and it is mischievous when it exploits ignorance and poverty and inflames passion and prejudice."

—PROF. H. D. BHATTACHARYA

ધર્મપ્રચાર કાર્ય

"ધર્મપ્રચાર કાર્ય, જ્યારે તે એવા હેતુથી પ્રેરિત થએલું હોય છે, કે જે ધર્મનો ઉપદેશ કરવામાં આવે છે તે સઘળા આત્માઓના સંરક્ષણને માટે આવશ્યક છે, ત્યારે તે સારું છે, કેમકે પોતાના જાતિબંધુઓના આધ્યાત્મિક હિતમાં ખરા રસ સિવાય ધર્મના ક્ષેત્રમાં મહેનત કરવાની દરકાર કોઇ નજ કરે. જ્યારે એવાં પ્રચાર કાર્યની પાછળ ઐહિક લાભને ખાતર પોતાની જાતીનું સંખ્યાબળ વધારવાનોજ હેતુ હોય છે ત્યારે તે ખરાબ છે. જ્યારે તે અન્ય ધર્મોની અંદરનું સત્ય સમજવા કે સ્વિકારવા તૈયાર નથી ત્યારે તે ઝેરને દોરવાયેલું છે અને જ્યારે તે અજ્ઞાનતા અને ગરીબાઇનો લાભ ઉઠાવીને તિરસ્કાર અને ક્લેશ ઉત્પન્ન કરે છે ત્યારે તે નોફાની છે."

—પ્રા. એચ. ડી. ભટ્ટાચાર્ય.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેના વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારતા લાયક છે. હીંદી કંપનીને ટેકો આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે વર્ષ દિવસ કોપરે-કોલાસના પગારના ડુપ્લિકેટ ફોર્મ તારીખ ભરીને દરખાસ્તની ઉંડ ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

આસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજે મસાલો (સાજોડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયેા છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનેા વખત થયેા છે. તેા વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદેા નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલેા, આણેા તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલેા, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT,
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 008.

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 5/-, postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand p... It contains the photos of all the past P...

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire
and
How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price ... 2s.

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to-

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the ... Krishna ... It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of interest and interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings

Teachings Of Sri Ramakrishna

... An invaluable practical ... Cloth bound ...

Altar Flowers

... Hymns with English ... Cloth bound ...

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Shuddhananda

... Chapter on the Gita ...

Message Of Our Master

... Sri Ramakrishna ... Cloth bound ...

Spiritual Talks

... Swamiji, Shivananda, ... Cloth bound ...

Apply for a complete Catalogue:

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	રૂ.	પે
દેવી આરાધના	૬	૦
પદ્મનાભ	૩	૨
પ્રેમનો રંગ	૩	૦
ફ્રાન્સિસ્કોલિન	૪	૦
ઈશુ અને કપ્પી (ત્રણ પુસ્તકો)	૩	૧
સ્નેહસંભારણાં	૪	૦
નારી હૃદય	૩	૧
નાનો અપરાધ ભા. ૧	૪	૦
,, ,, ભા. ૨	૩	૦
આંસુ અને પુષ્પ	૨	૦
ભાગ્યનું ઊંધરમા	૧	૬
બ્રિટનનો ઇતિહાસ	૧	૦
જાગીર માટેનો દાવો ભા ૧	૪	૧
સાજસતી	૪	૬
તરીકા (નાટક)	૨	૦
જગદીશના	૪	૧
ફૂલોના બોર્ડ નોમ મે	૩	૦
તારી સમાચાર	૪	૦
માતાજી (બાળો સંગ્રહ)	૪	૦

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

સૌભાગ્યના બાંધીજ	૨	૦
ગાંધીજી પ્રકાશ	૧	૦
ગીતાબોધને માર્ગે'	૧	૦
મારું અંતરાયન પ્રેમના બાંધીજ	૧	૦
અનાસક્તિયોગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦

ખાસ ગાહકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રાજની કુંજ	૧	૦
[illegible]	૧	૦
પારસી પ્રકાશ ગીતા	૩	૦
રહીમાણ [illegible] ભા. ૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૦	૬
પદ્ય ગીતા	૨	૦
મુંદરી ભાગ ૧ (પદ્ય ગીતા)	૧	૮
[illegible]	૨	૦
પ્રેમ પ્રકાશ	૧	૦
પારસી ગાનાઓ	૧	૧

વાંચવા લાયક નોવેલો

નીલાંજલી	૨	૮
કુસુમસંસાર	૧૦	૦
મગનભારીકુલ	૫	૦
ભારત સ્ત્રીઓ માટે ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫	૧	૪
[illegible]	૦	૦
,, ,, ,, ભા ૨	૨	૦
માબાપ શું આદત છે	૩	૦
કેળવણીમાં ગમે ભોપચમત	૫	
ભાનમાં કૂવું	૧	૦
૨૪ વર્ષનું પંખાળ	૪	૦
ગીતા રંજન (ગુ. ૫ મહાભાગ)	૫	૦
ખોવાયેલીનમ અને બીજી વાતો	૧	૦
બાદશાહ મરીનાવતી	૨	
અંબેકાર૨૬૨ પ્રકાશ	૪	૦
અવાચીન ગાંસો અને બાબાના વિચાર	૩	૦
ફ્રેન્સમાં (ઠાકો)	૧	૦
ગાજરમતી	૪	૦
તુર્કોસ્તાર	૧	૦
આત્મકથા	૩	૦
ગુજરાતી ચોપાર ભા. ૨ ...	૩	૦
ભાગ્યપાધીની કથા	૪	૦
ચિંતાકૃતિ	૫	૦
બોધીકૃષ્ણ આત્મકથા	૧	૦
ઝાંખે પાંખા	૫	૦
ઉર્વશી (ઠાકરા રચેલો નાટક)	૩	૦

શ્રી. રમણભાઇ નાનાભાઇ દેસાઇનાં ચાર નવલોના ઉપર ઇનામોની આદત' નવલકથાઓના પુસ્તકો નીચે પ્રમાણ

પ્રેમ કાયમનો	૧	૦
[illegible]	૫	૦
સ્નેહગત	૪	૦
[illegible]	૪	૦
વારસો ગયો	૩	૦
ભાગ	૩	૦
માનિયા	૫	૦
[illegible] (નાટક)	૧	૦
[illegible]	૧	
ગુપ્તપ્રેમ	૫	૦
[illegible] —ભાગ— ... ૩ પ્રત્યેકની	૧	૮
[illegible]	૧	૦

શાળોપયોગી પુસ્તકો

ભાળ [illegible]	૦	૧
ગુજરાતી [illegible] ચોપડી	૦	૬
ગુજરાતી બીજી ,,	૦	૦
,, [illegible]	૦	૨
,, ચોથી	૧	૪
,, પાંચમી ,,	૧	૬
,, છઠ્ઠી ,,	૧	૮
,, સાતમી ,,	૨	૦
,, પહેલી ચોપડીના ભાગ	૦	૪
,, બીજી ,, ,,	૦	૮
,, ત્રીજી	૦	૬
,, ચોથી ,, ,,	૧	૦
,, પાંચમી ,, ,,	૧	૨
,, છઠ્ઠી ,, ,,	૧	૪
,, સાતમી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી દેશી હીકાળ ભાગ ૧	૦	૧
,, ,, ,, ભાગ ૨	૦	૮
ગ્રામેટ બાળાંતર પાઠમાળા ભાગ ૧	૧	૨
,, ,, ,, ભાગ ૨જો	૧	૪
,, ,, ,, ભાગ ૩જો	૧	૧

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સીતા હરણ	૧	૬
દોર કાપ્યો	૪	૦
મોતીની માળા		૧૦
મોતીના દાણા	૧	૦
વધેલું ધન	૪	૧૧
બબ્બુમિયાં	૨	૦
કચુંબર	૦	૧૦
બાદશાહો	૦	૬
નવનીત	૦	૬
બાપા પત્રની	૧	૦
કમાવે અમદાવું	૦	૧૧
ઔર હતો	૦	૧૧
રસીકની પેટી	૦	૧
રીક્ષિ દીક્ષિ	૦	૬
દાદા પ્રેમ પ્રેમ બાબો	૦	૧
[illegible]	૦	૧
[illegible]	૦	૬
[illegible]	૦	૬
[illegible]	૦	૬
[illegible]	૦	૬
[illegible]	૦	૬
[illegible]	૦	૧
[illegible]	૦	૬
[illegible]	૦	૧
[illegible]	૦	૬
[illegible]	૦	૧૧
[illegible] ભાગ ૧, ૨ ... પ્રત્યેકની	૧	૦
[illegible]		૬
[illegible]		૧૦
બોલીની પકાર	૧	૩
[illegible]	૦	૧
[illegible]	૦	૧

મંગાવનાર સાથે પોસ્ટેજ ઓનરર ગોકલો. વી. પી. ઉપર ખ્યાન આપવામાં આવશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:–

Manager, Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઇરીઆ"

ટીકટના ભાવો
સેકન્ડ કલાસ
(બધર બારણાં)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.
કે
(બધા બારણાં)
પાઉંડ ૬–૭–૬

વીશીના ભાવો
મુસલમાની વીશી
પા. ૪–૧૮–૬.
અને
(રૂમોવગર) પા. ૬–૧૮–૬.
હિંદુ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
(રૂમોવગર) પા. ૫–૬–૦.

ઓગસ્ટ તા. ૧૬ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

આજે મુસાફરોએ કાફલાના પોતાના રાશન ઉપર પોતાનું અને રસોયાનું નામ લખ્યું, પોતાના કામનું ઓળખાણ આપ્યું અને બધા માટે બાજા રસોયાઓને રાશન વીશા પોતાના ઉપર પહોંચતાં કરવા જણાવ્યું

તા૬ ઘણી ઉતારૂએ પોતાનાં ટીકટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. અહારગામનાઓ અમારો લખે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મોકલી આપીશું.

રસોયાને બધાં રોજ કામકાજ અમારી બાજી રોજરોજ મીલે છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

બાલ સંરક્ષણ માટે
નન્દરૂ–તારા–નાકરથી બરબૂર
પ્રફુલ્લાદ રેવાશંકર
જયકીશન મુલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓની નબળાઈમાં
આખા અંગ પર કરવા
ફરેક ઘરમાં રોગો જોઈએ

રોગને માટે
તકલ–તારા–ગીથી બરબૂર
રેવાશંકર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ચિત્ર ને વિલંબે
વાપરવા માંડો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.

સાહિત્ય "ધન્વંતરિ" મલ એજન્ટસ. ઝેમ. ઝેમ. જોશી એન્ડ સન્સ. ૩૪૫ ખુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
ગોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: અમત બધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યમથક આફ્રિકા બંદરો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest in Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellerias at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક બાતનું કમિશન અને વેજીટેબલ્સ માટે પોસ્ટિક કરી C. O. D. થી
ગોકલવામાં આવશે. લખો:—
P. O. Box 842. 129 Victoria St Durban.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 8 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per M.

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades.

White, Pale pink, Sky blue, Poly green Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

Our Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
Phone 33-6229. P. O Box 5169

Retail Branches:
JAPANESE WAREHOUSE
81a Joubert St

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St

KEWALRAM'S
176 Jeppe St.

અમારું સરનામું

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

રીટેઇ બ્રાંચો.

જપાન વેર હાઉસ
૮૧ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જપાન બજાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પી સ્ટ્રીટ.

હમણાજ બોલવામાં આવેલું નવું શીપમેન્ટ

દેશની સાડીઓ!

કેપ-ડી-ચીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત વાળી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૮ વાર લાંબી
કીંમત એકની શી. ૧૭-૬

બારે કેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ ભાતની ફીનાર વાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી
કીંમત એકની શી. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-ચીન સુંદર ભાત વાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ કીંમત વારની શી. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

ભાતના બોર્ડર જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-ચીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ શી. ૧૨ ૬ થી.

ઉપરની સાડીઓ અને કેપ-ડી-ચીન નીચેના રંગોમાં મળશે.
સફેદ, આછો ગુલાબી, વાદળી, આછો લીલો, પોપટ ગુલાબી લાલ, મરૂન, બ્રાઉન અને કાળો.

જપાન બજાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં. ચામડાંના સુટ કેસો. ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

રાખવા ધારેલ ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માણસ, સ્ટેશનની સામગ્રીને સહાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

સામગ્રીના રંગ ઉપર ઉષ્ણતામાન અસર કરે છે. ઉષ્ણતામાનથી રંગ આપી બગડતો બચાવે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

ડી. એસ. પારસૂવાલા. મુંબઈ ૨.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
કરેક્ટ અથવા બદલો:

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

નોમીસલ પણ બનાવટ નુકસાન કરતું નથી.	વાપરવા લાયક બનાવેલ નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત ઉપર એક નમુના પ્રમાણેના થી પૈસા લીધા વગર દુરસ્તી થઈ શકે.

કીમત એક બાજુની ગી. રૂ. ૧-૬, ૨-૬
વાપરવા લાયક બનાવેલ નોમીસલ કીમત
૫-૦-૦ થી શરૂ.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429 Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD.
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન: ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS,
Watches, WALTHAM, BUREN, and all Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
જેવાકે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગસ પાવડરના દીન બળે છે.

'Phone 23-555. Tel. Add. "Nartjes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
[illegible] Market prices.
[illegible] Country orders.
TRADE ORDERS SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE LIFE [illegible]
OF PYARALAL
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932 and events leading up to the Yeravda Pact, with [illegible] documents. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ હમેશાંમે મળી શકશે

એલચી, લવીંગ, જાવંત્રી, મરચાં, પીસ્તા, સિંગોડા, બુલબુલનું પાણી, બુલબુલનું સત્વ, કેસરનું પાણી, અત્તરો, કેવડા, ખસનાં, ગોલકુંડી, બનાવટ, ચંદન-ચાખડી ઘસવાનું, મેવા, ખેપરાના વડી, પોસ્તેલું ઉપરછું સુકવેલ ખજુર ખેરવા, ચાર ખજુર, પેશાવરી બદામ, કાબુલ બુરાલી, નાગોરા બાવળી, મુંજ, મોકેશી ખોપરાવડી, કાચા ખો., ખેપરાવાળી ખો., મદ્રાસી ખો., બુલકંદ કાચો, ગાદીની બાવળના ગમ, બાવળાનું સત્વ, બુલબુલનું સત્વ, મોગરીનું સત્વ, ખેપરાનું સત્વ, નાગોરિયા ફેરા ખોપરા, ખેરબુલીનાયમ તપેલા, કાચ બાજ ખોપરાનું, ખોપરા-બીકડી ઇલાયચી, બાદામવાળી, ખોળ, દોરડી, મુંબાઇના, કેરાસમ: ઘણા-બધા, ગમે, અકદ, તપેરે, વાસ, વહાલા ગ્રાહક થયેલા છે; મેળો, રવજી, નમ, ગમ લાગશે, ગરજ મટાડો પોસ્તેલો, ચિંતરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI

No. 33 -Vol. XXXV. Friday, August 13th, 1937

NOTES AND NEWS

Death Of Mr. Teague

THE Immigration Department of the the Union has suffered a great loss by the death, which took place on the night of Thursday August 5, of Mr. H. R Teague, Principal Immigration Officer, Durban. The late Mr. Teague, who was 51 years of age, was connected with the Immigration Department since 1911 when he began his career as a junior clerk rising in November 1927, after the retirement of Mr W. Dick, to the post of Principal Immigration Officer. The sporting world too has suffered a great loss as Mr. Teague was a keen cricket player. Mr. Teague had many friends both in the European and the Indian community among whom he was held in high esteem. The funeral, which was attended by prominent Europeans and Indians, took place at noon on Saturday August 7, at the West Street Cemetry, following a short service at St Cyprian's Church, to which he belonged. Mr Teague was unmarried but leaves brothers and sisters in Natal to mourn their sad loss. We offer to the bereaved our heartfelt sympathy.

Mr. Lawerence Conwny, Principal Immigration Officer of Capetown is temporarily in Mr Teague's place.

Congress Opposes Proposed Appointment Of Commissions

The South African Indian Congress has made representations to the Minister of the Interior, Mr. Stuttaford, requesting that the Union Cabinet should not agree to the proposed appointment of Commissions to inquire into mixed marriages and occupation of land by Asiatics in the Transvaal.

No Wonder There Is No Room For Non-Europeans!

Fully £400,000 is reported to have been spent by the Government since April on the acquisition of land for European settlers in the Union, and this land will shortly be open for settlement. Applications will be invited, and the most suitable applicants chosen. It is expected that within a couple of months there will be no fewer than 400 holdings available. Settlers will be allowed to live on their farms for two years for nothing. In the third year they will be responsible for two per cent. interest on the unpaid capital, and thereafter the interest will be 3½ per cent until they exercise their option to buy. The purchase price will depend upon what the land originally cost. The size of the holdings will vary according to locality and the nature of the farming carried on. It is not expected, however, that any holdings will be much less than 1,000 morgen in extent. Upto the present the land acquired is all in the Transvaal and the Free State, but negotiations are proceeding for purchases in the other Provinces.

Is there any wonder that there is no room left in the Union for Asiatics and other non-Europeans. How true are the signs in South Africa becoming a White man's country in time to come.

£100,000 As Brand Mark Of Inferiority

A civic centre for non-Europeans which was recently referred to in these columns, will be built on the site of the present Bantu Men's Social Centre in Eloff Street Extension, Johannesburg, it is learnt that a scheme in connection with the Non-European Housing Administration and Native Affairs Committee is passed by the General Purposes Committee and the City Council. The land belongs to the Council, but is leased to the Bantu Men's Social Centre. The proposal is to terminate the lease, compensate the centre for the buildings and then construct a block of buildings that will house administrative offices, a town hall, a library and a native art gallery. The scheme will cost about £100,000 and will provide the non-Europeans of the city with a centre for social life. It is considered that the scheme, which will be the first of its kind in the Union, will pay for itself in a few years in direct and indirect benefits.

As we stated before, we do not look to this scheme with any sense of gratification. Non-Europeans are just as much entitled to the use of the City Hall and the Public Library as their European fellow citizens. And this new venture is to deprive them of that right and to brand them permanently as an inferior race. The money proposed to be expended on humiliating non-European could have been put to much better use by increasing hospital accommodation for them, by giving them unemployment relief, better educational facilities, and in many other ways. But the object of the rulers is not to uplift the non-Europeans but to "keep them in their places."

Some Practical Cultural Work Among Hindus

There is a sudden awakening among the Hindus, thanks to the presence in their midst of Pandit Rishiram, in regard to their social, moral and spiritual uplitment. Pandit Rishiram's lectures on Hindu philosophy and culture seem to have had a salutary effect upon those who have heard them and they are now concentrating, in cooperation with Pandit Rishiram, on taking some practical steps to establish a link between India and South Africa so that the Hindus in particular and the people of South Africa in general would be more acquainted with Indian civilisation and culture. In his lecture before the Veda Sabha last Tuesday night Pandit Rishiram said Indians had contributed to this land by their physical labour and as merchants. But they are a nation with a great heritage and have a far more important contribution to make to the outside world than as mere labourers and that was the contribution of their culture. The practical step, as have referred to above, is in the form of raising a sum of £4,000 for the purpose of a lectorate. The object is that the Hindu Maha Sabha should be enabled to invite a prominent person from India at least once a year on a lecture tour. Pandit Rishiram made no announcement at the above-mentioned meeting but Mr M. C. Varman, one of the leading members of the Hindu community in Durban, has donated the sum of 500 guineas to this fund. The Panditji also stated that there were further sums promised but only those which have been paid in will be announced. We very heartily welcome this move as we believe the time has come when Indians in South Africa should pay more attention to their moral and spiritual upliftment. This has been hopelessly neglected in the past and if it continues to be neglected there is no hope of our future lingering in this country. We heartily congratulate Mr Varman for the generous

spirit he has shown. It should be noted here that Mr. Varman has also offered a scholarship for any Hindu student who would desire to take up Sanskrit study at the Dayanand Anglo Vedic College. We sincerely hope there will be many more Hindus in the Union to follow the noble example of Mr. Varman and that this work will be fully accomplished before Pandit Rishiram leaves these shores. We are pleased to announce that Pandit Rishiram is conducting Bhagavad Gita classes on Mondays, Wednesdays and Fridays which are being attended by about twenty-five to thirty students.

Indian Opinion

FRIDAY, AUGUST 13TH, 1937

Agent-General's Warning

THE Agent-General, Sir Syed Raza Ali, sounded a warning note to the Indian community in regard to their future in this country at the Orient Club at Isipingo last Sunday. We are sorry the Agent-General only dwelt upon the material side of the question and gave no advice to his audience on the higher things of life without which their material welfare would avail them nothing. We are sorry too that he referred once again to the assurance given to the Government by the Congress on the employment of European women by Indians. He said "the misconception and misunderstanding made it necessary for those who were a party to that transaction to see that there was no split in the ranks of the community and that it was eventually agreed that the Congress had done nothing derogatory to Indian honour." We are not prepared to accept this without criticism. There has been no misconception about the fact that the Congress officials under the guidance of the Agent-General had committed a first class blunder in giving the assurance as they did to the Government. No one has agreed that the Congress had done nothing derogatory to Indian honour. To make matters worse there has unfortunately been a misconstruing of facts which has created confusion in the minds of some people in South Africa as well as in India. Well informed public opinion in India has not looked with favour the step taken by the Congress in this respect and has condemned it as a policy of progressive surrender. The ignorant people in South Africa have been fed with stories that those who have taken exception to the assurance given by the Congress officials are out to advocate the employment of Europeans in preference to their own countrymen unconcerned about their unemployment ranks being swelled. This is like one of those ploys to arouse useless undulged in by the political parties in South Africa and it is as far from truth as the north pole is from the south. The question is one of principle. To allow a legislative ban on Indians employing white women is to accept the position that Indians as a community are so morally depraved that they cannot be trusted to mix socially with white women or have relations with them as between masters and servants. We cannot imagine anything more humiliating than a voluntary imposition of the ban with a sword hanging over our heads threatening to drop the moment we have swerved. Voluntary action there has indeed been in the past but it can never be taken as it has been in the present instance at the expense of our honour and self-respect.

Then the Agent-General continuing the sad tale tells us that hardly a month has passed since that assurance was given when Mr. Pirow announced that the Government contemplated the appointment of two commissions on mixed marriages and Asiatic land tenure in the Transvaal respectively. That the Agent-General had made representations but he was not able to say what the result would be.

With regard to the proposed Commissions we do not see any purpose served in appointing them beyond just making Indians pawns in the political game of Dr. Malan's Nationalist Party and General Hertzog's United Party. "As to mixed marriages," *The Star* (Johannesburg) writes, "the matter is of such small practical dimensions that it cannot honestly be described as 'a question of the greatest importance.' Even Mr. Pirow, whose bias in this matter is known, denounced panic mongering and roundly asserted 'it is completely misleading to say that the matter has suddenly become one of life and death to the existence of the European race.' In view of the admittedly small proportions of the problem, surely it would be better to rely on the pressure of public opinion which is, in such matters, virtually unanimous. We doubt if investigation—whether departmental or a commission presided over by a judge—would yield much, if any, more information than that already available. It would be especially imprudent to launch it shortly before the final session of Parliament, thus making its findings available for exploitation by political partisans and the fomenters of race feeling. The issue is not urgent and there is no reason to jeopardise domestic quiet at the behest of a handful of Opposition mischief makers."

We wholeheartedly endorse the view expressed by our contemporary.

In so far as Asiatic land tenure in the Transvaal is concerned there must be something radically wrong with the Government if the necessity for another commission has arisen so soon when the Feetham Commission's reports have not yet been fully considered and its recommendations not given effect to.

This however is by the way.

Reverting to the Agent-General's remarks, this is what he observed: "I have now stayed two and a half years among you and I have given you my best. But you are still divided, unorganised and like unsuspecting men sitting on the top of a volcano, you laugh, you eat, you drink and do not realise the dangers you are in." In the event of any drastic measure being taken by the Government the Agent-General said that most big Indians who are looked upon as substantial men, will be ruined.

These words of the Agent-General are true and should be taken to heart. The Indian community cannot afford to be disunited and disorganised at a time like this nor is it time for them to merely indulge in eating, drinking and merriment. The serious matter for concern is, however, not the ruination of the few big Indians but of the status of the whole Indian community. The Agent-General is in this country primarily to safeguard the honour of India. If Indians have a heritage of their ancient civilisation and culture and have a contribution to make to South Africa, it is indeed a poor contribution if they are going to be concerned only about their material prosperity and are prepared just for that to surrender their self respect, the honour of their country and all the higher things in life. "What doth it profit a man who gains the whole world but loseth his own soul."

MAHATMA GANDHI

A VIVID DESCRIPTION OF HIS ACTIVITIES

By

Mr H. KALLENBACH

SOUTH AFRICANS, I dare say, would like to have first-hand knowledge of Mr. Gandhi, who lived and worked in their midst, no less for the welfare of the South African man for his own community, exactly 23 years ago. I had known him intimately then, having had the privilege of working with him for some 12 years, and had always longed for an opportunity of meeting him in his new environments—the environments that he had taken such a prominent part in helping to create during the last 23 years.

And how did I find him? I landed in India on May 20 and took the first train to a seaside resort, Tithal, near Bulsar where he was staying for a brief quiet rest, combined with work.

I found the same Gandhi that I had loved to work with—an embodiment of youthful energy and vivacity, laughing and joking, going through the daily duties of his life with the same careful attention to detail with which we were all familiar in South Africa and facing the problems of his vast country with a determination and will and resourcefulness that amazed General Smuts in South Africa.

The sphere of his work in South Africa was much smaller. Here the sphere is as wide as the country itself, and, though I had heard that he had retired from active politics, here in a place where he had been persuaded to come for rest his diary seemed to be full from 4 o'clock in the morning to 10 o'clock at night, busy with a variety of problems that would make the head of any other public man giddy.

He gives an interview on the burning topic of the day to the representatives of the biggest Anglo-Indian paper in India, and the next day that interview is being carefully scanned by the British statesmen in the House of Commons, and the little place—so little known even in India—finds itself mentioned in the pages of the Hansard.

To-day he meets a group of workers in national education, to-morrow he meets workers in the cause of the removal of untouchability—the work of the emancipation of some 60,000,000 of his submerged countrymen whom he has specially made his own—and helps them solve the various difficulties arising in their work from day to day.

Evening Prayer

His evening open-air prayers and hundreds of people flocking from the countryside, vying with one another in having a glimpse of him, and in placing in front of him their hand-earned coppers and silver for the benefit of these submerged millions.

If he worked with a shovel and a spade on the Tolstoy Farm and the Phœnix Settlement in South Africa, here he works at the spinning wheel, which he has revived in millions of cottages in order to help solve the stupendous problem of unemployment.

His measures are not heroic like those of President Roosevelt. Only his resolve has the same heroic quality. He moves from cities to a tiny village with about 600 souls, shakes up their lethargy and makes them work with himself in looking after their sanitation, their water supply, their roads, their cattle, their [illegible] handicrafts, their [illegible] and [illegible].

Three in Office I saw him in a fairly well furnished bungalow placed at his disposal by the leader of the Congress-men in the Central Legislative Assembly. "But here," he said, "you do not find me in my natural environment. For that you will have to go to Segaon."

In Segaon

And now I have seen him at work in this little village. A millionaire, who accepts his trusteeship theory implicitly, has placed the income of this whole village at his disposal, and he uses it for the welfare of the villagers. He has built here under his supervision two or three mud huts in which he lives with his associates, a number of young men and women, with no furniture save a few village palm-leaf mats, little shelves of split bamboo, and or one two plank and cot beds for those who might need them.

"If I have retired from the Congress," he says, "I have done so in order to fit myself all the better for the service of the Congress, which has no meaning to me until it represents the humblest of its people."

A reading of Ruskin's "Unto this Last" in South Africa made him resolve to retire from a lucrative legal practice and settle on the Tolstoy Farm and Phœnix Settlement. Here he has carried the implications of that gospel to their extreme logical conclusion, and he has now brought it "even unto this last," i.e. the humblest and the poorest of India's 700,000 villages. He has suddenly aroused them from their slumber, and shown them how they can improve their lot.

"Revive your handicrafts," he says to them, "make your homes busy with the music of the spinning wheel and the loom, fill your idle hours with profitable work, turn your waste into wealth. Here are hundreds of palm trees you don't make use of, except to get drink with their fermented juice. Turn the juice into life giving jaggery, coolness and sugar. Here are your streets and lanes choked with vile rubbish and muck and filth. Put it all into the proper place and turn it into golden manure.

"Here is your wretched cow, which instead of being the cow of plenty it used to be a few generations ago, has become a drain on you. Take proper care of it while it is living and make use of every bit of its carcass after it is dead.

"Save millions of rupees worth of hide that goes out abroad, have tanneries, make your own leather goods out of the dead cattle. Use the bones and flesh for manure, turn the entrails into guts."

And so on and so forth. And he has found workers to take up the task with equal zeal. Here in a hamlet situated about three miles from the village, I found a Brahman, who would not go within miles of a dead animal 10 years ago, in charge of a tannery which trains a number of village lads in improved methods of hide-curing, tanning, leather manufacture.

There was another Brahman worker there, a servant himself, in charge of a spinning, carding and weaving depot working on the same lines with the rest. In the town of Wardha itself is the headquarters of the All-India Village Industries Association in charge of two Christian young men, both possessing the highest European degrees. The association has a school for the training of village workers in cottage industries like paper-making, bee-keeping, oil-pressing and so on.

A mere mention of the constructive activities that Mr Gandhi is handling would occupy several pages of a magazine and I am simply giving here the bare outlines. The Spinners' Association has put 30,000,000 rupees into the pockets of the poor during the last 15 years. The Village Industries Association is engaged in the same process, and the Harijan Sevaks Association with its headquarters at Delhi is engaged in the heroic task of purifying Hinduism of its taint of untouchability.

As this is being written I find the President of the Congress and an eminent Muslim leader come to the village for a discussion of the crying problem of Hindu-Muslim unity. Here to this village, in spite of the inclement weather and mud and rain making roads impassable, I find leaders coming from all parts of the world and I find these

(Continued on page [illegible])

FIRST PRIZE ESSAY ON RACE RELATIONS

By
WYCLIFFE MLUNGISI TSOTSI, B.A.

[We reproduce from the May number of *Race Relations* for the interest of our readers, the following essay on "How can Youth develop Co operative and Harmonious Relations among the Races of the Earth?" of Mr. Tsotsi, of Blythswood Institution, Butterworth, South Africa, which gained the First Prize, of 500 dollars, in the Fifth International Competition of the New History Society, of New York, U.S.A. *Race Relations* publishes the Essay with the following editorial note: "Some of the opinions expressed by Mr. Tsotsi are highly debatable. Many readers, both Black and White, will disagree with them. It should, therefore, be stated here explicitly that Mr. Tsotsi speaks solely for himself, and not for either the Blythswood Institute or the South African Institute of Race Relations."—Ed.]

I. Racialism

HISTORY may adequately be defined as the story of the adjustment of the relations between man and man. From time immemorial, the gregarious instinct has bound men into a society designed to promote the interests of the group. From the time when primitive men formed the hunting pack to modern intricate social organisations, we see man, as it were, groping in the dark, in his attempt to adjust himself to the rest of his fellows. The way is sodden with blood, and foggy with smoke of cannon, the din of which seems to echo and re-echo through the ages in mournful reverberations. Notwithstanding the material progress which man has made, there still lingers in him something of the spirit, which Hobbes attributes to the State of Nature—mutual fears, mutual suspicion, mutual hatreds—these are the forces which have landed men into hostile groups since the beginning of time. Based on these foundations, since the cannon balls of Napoleon Bonaparte roared at the gates of Madrid, Moscow, Berlin, Vienna and Rome, have emerged the nations of Europe. As might have been expected from the very nature of their foundation, they have developed a parochial spirit, incapable of transcending the barriers of national prejudices into that land wherein the human race is one.

Yet, with all the defects which characterise it, nationalism, or, better said, nationality, has its good points. It has formed a unit around which man has been enabled to express his highest self. Potentially, it is the stepping stone to internationalism. But there has appeared of late years a veritable Gorgon, a hydra-headed monster, which threatens humanity with utter destruction. Racialism, while it contains all the evils of nationalism, has none of its redeeming features.

Despite the barriers which they erect against one another, the nations of Europe realize their essential oneness and equality. A nation which has more deadly weapons than another is regarded merely as a *primus inter pares*. Not so with races. Nowadays we are told that the greatest trust to civilization is the continued domination of the Nordic race "with its capacity for leadership and fighting." By virtue of their innate superiority, the white races must be judge and jury all in one, in the affairs of the yellow races, which are doomed to labour eternally under the stigma of inferiority. Modern scientific knowledge is invoked to establish the fundamental superiority of the white races—biology, anthropology, psychology and the rest of that grim band which seems destined to effect the euthanasia of the human kind.

II. Causes Of Racial Antagonism

Before we attempt to avert the danger to humanity, we must diagnose its causes:

1. ECONOMIC

The original settlement of the continents of Asia, Africa and America by Europeans was mainly due to economic considerations. These countries being undeveloped afforded vast fields for exploitation. The Europeans fought and annihilated or subjugated the original inhabitants of these countries. Where the aborigines persisted, they were turned into hewers of wood and drawers of water for the white man. Hence arose the anomaly of White capital and Coloured labour which has [illegible] The relation of White and Coloured became that of master and servant. In South Africa, for instance, there are types of work which are labelled "Kaffir jobs," which it is *infra dig* for any White man to discharge. Laws detrimental to the progress of non-Europeans have been passed to bolster up the economic interests of the White man. The educated non-European smarts and chafes under these restrictions which have for their basis colour, not ability and is finally turned into an agitator.

The effective Westernisation of Japan has tended to elicit the suspicion of Europe and America who feel the pinch of economic competition. In several countries economic barriers have been set up against Japan, whose goods are produced comparatively cheaply. Consequently a vague sense of impending danger from the Far East, resulting in hatred for the Japanese as individuals is preying upon the public mind of the West.

Barriers which meet with public approbation have been set up against Japanese and other Oriental immigration into Anglo-Saxon communities. Similarly, the wholesale expatriation of Jews from Germany, including such a benefactor of humanity as Dr Einstein, can be traced to economic causes.

2. POLITICAL

On the moral principle of trusteeship for their backward neighbours, the conquering and resident European communities generally assumed the sole political direction of the destinies of state in their new homes. But this trusteeship has of late years been interpreted to mean permanent tutelage amounting to servility on the part of the Natives. Modern democracy gives each able and qualified citizen a say in the administration of the state by means of the vote. Its criterion is ability and achievement, not skin pigmentation. But the governing White communities are loath to extend the franchise to deserving Natives. As I write, the South African Government is at a loss to avoid regarding the advisability of retaining or abrogating the Native vote. Owing to the fear of the "Black menace" an unnecessary conflict has been created between the principles of democracy and trusteeship.

India is at present making strenuous effort to free herself from the apron-strings of the British Government, and to become mistress in her own house. It seems she will eventually reach the goal of her endeavours. If so, it will be after a hard fight, in which retaliation has been rampant.

3. SOCIAL

Dominant European communities have created social barriers against their Coloured neighbours. Intercourse between the various groups is assiduously discouraged. In South Africa, for instance, Europeans and non-Europeans cannot dine in the same restaurants, nor can they rub shoulders in trains. Public halls and public libraries are the exclusive monopoly of the Whites. Mis-

(Continued on page 389.)

MAHATMA GANDHI]

I [illegible] to my surprise a member of the personal staff of Sister, Captain Strunk, come to acquaint [illegible] with the Indian problems at first hand.

Compelled Attention Of Government

His intense activity and concentration on village work have compelled the attention of the Government on these problems, and they are now trying to run [illegible] with hour to tackling village problems.

"He is a peasant," says President Schiru, "but he is one whom peasants and [illegible] What he has done is to get [illegible] to lighten their tasks and lift their [illegible] They no longer cringe to [illegible]." His retirement decision no one.

The Government in a confidential circular wrote after his retirement "It is clear that Mr. Gandhi has again shown himself to be an astute political leader; his mental and political stamina is reported to be unabated and the Congress session has resulted in another personal triumph, for he has succeeded in keeping the divergent elements in one organisation, at least under one leadership—his own."

But it is no personal triumph that he claims. All his triumph comes from the triumph of love and truth, the guiding principles, and with which he would solve not only his own national problems but even international problems. He is absorbed in the problems of his own country and yet he has time to think and offer solutions for the tangled situation in Palestine and in Spain and Europe.

But he has no recondite solutions. Truth and non-violence are his open-sesame, his panacea for all evils and even when he is leading the enemy's troops he often does, having had to fight wrong and injustice all his life, even the Government find him an honourable and worthy enemy and they would be the last to do without him.

I count it the rarest privilege of my life to have known him and to have been able to work under him and to do a little for the great work to which he has dedicated his life.

[Continued from page 353

AGENT-GENERAL'S WARNING TO INDIANS

ASTRIDE a note of warning to the Indian community that it was now being faced with the gravest danger to its well-being as never before in its history, was sounded by the Agent General for India, Sir Syed Raza Ali, at the Orient Club, Isipingo, last Sunday, where he was the principal guest.

The last session of Parliament, he said, was the heaviest legislative programme attempted against the Indians. Many of them knew the nature of the anti-Asiatic or rather the anti-Indian character.

Two of these Bills were given a decent burial by the statesmanlike attitude of the Prime Minister, General Hertzog.

But their trouble was not ended by General Hertzog's statement, for that statement gave rise to a number of misunderstandings among the Indian community itself.

Some felt that the Congress had gone too far in its assurance on the employment of Europeans by Indians and thus had compromised Indian honour.

The misconception and misunderstanding made it necessary for all those who were a party to that transaction to see that there was no split in the ranks of the Indian community.

It was eventually agreed that the Indian Congress had done nothing derogatory to Indian honour.

Hardly a month had passed, continued the Agent-General, when Mr. O. Pirow, the Minister of Railways and Harbours and Defence, announced that the Government contemplated the appointment of two commissions on mixed marriage and Asiatic land tenure in the Transvaal respectively. He had made representations but there was a policy which resolved in a vicious circle and nobody knew where the beginning was to be found or where the end occurred.

That was one side of the story.

"May I ask," said Sir Raza, "what we are doing to meet the danger which is looming large in the distance? The time has come when Indians settled in the various towns and places in South Africa will have to take steps to safeguard their future.

"I have now stayed two and a half years among you and I have given you of my best. But you are still divided, unorganised and like unsuspecting men sitting on the top of a volcano, you laugh, you eat and you do not realise the dangers that you are in.

"One of the commissions is to inquire into the Asiatic land tenure. If anything is done to disturb the present position, I assure you that most big Indians who are looked upon as substantial men, will be ruined. If once a series of anti-Indian legislation is started it will be impossible to stop it."

In reiterating his words of warning the Agent General said that Indians must organise so as to combat anti-Indian legislation.

"If Indians are to remain in this country and to acquire such rights which will make you citizens in the course of time," added Sir Raza, "you must set aside a portion of your income to combat any proposed anti-Indian legislation.

"By helping your political organisation, the Congress, you will not be helping the Government or the people of India, but you will be helping yourselves."

Continuing Sir Raza said that any sum of money set aside for this purpose might be regarded as an insurance cover of protection.

"I think that it is a duty of the richer members of the community to come to the forefront and give generous assistance to their political organisation so that the work should be carried out successfully," he observed.

The Agent-General's appeal had, it is learnt, a ready response. A sum of £370 was collected among the members of the Orient Club for the purpose of organisation and protection of the vested interests of the Indian community.

Special Appeal To Muslims

That Lady Raza Ali refused to attend a Muslim gathering because she would have found herself as the only woman present, was a fact disclosed by the Agent-General, when drawing attention to the necessity for educating Muslim girls.

While he was not there, he said, to plead for sectional cases, he urged Muslims to do away with the seclusion of the purdah.

"I sincerely and seriously beg of my Mohammedan friends," said Sir Raza, "to remember that if boys' education is very important, girls' education is just as important. You are doing a great injustice in neglecting your girls. Nemesis is sure to overtake you.

"Be what it is in your social customs, there should be no justification for you to deprive your girls of their education.

"I have been visiting schools recently and I have found that Muslim girls were conspicuous by their absence. This is a go-ahead country and if you do not educate your girls you will be left behind."

FIRST PRIZE ESSAY ON RACE RELATIONS]

[*Continued from page 386*

segregation is strictly forbidden by law. A powerful section of the Europeans advocates territorial segregation. Needless to say, this lack of contact has resulted in a profound ignorance of each other on the part of the racial groups—an ignorance which intensifies racial ill-feeling.

(c) PSYCHOLOGICAL

Economic, political and social discriminations have produced a superiority complex in the European, who scorns equality of treatment with the non-European. Hence legislation which represents the non-Europeans as a class generally elicits no disapprobation from the White public. Especially is this so when scientific knowledge is exploited to prove the inborn cultural and mental superiority of the Europeans.

(*To be concluded.*)

South African News In Brief

Retiring Mayor Of Maritzburg Re-elected

At the special meeting of the Maritzburg City Council attended by a large number of members of the public, Mr. F. J. Lewis, retiring Mayor, and Mr. H. C. Tooth, retiring Deputy-Mayor, were unanimously re-elected for the coming year. Mr. Lewis expressed his great appreciation for the confidence placed in him and, recounting the work that had to be done during the coming year, referred to the housing of Indians which, he said, was still a very serious problem. Some progress had been made, but a great deal still had to be done, he said.

Welcome To Pandit Rishi Ram

A welcome reception was accorded to Pandit Rishi Ram, Vedic scholar and missionary, by the Arya Samgeeth Mandal on Saturday evening last at the Parsee Rustomjee Hall, Durban. Mr. M. S. Varma presided. In heartily welcoming the Panditji the chairman said that the community would considerably benefit morally, socially and intellectually by his interesting and instructive lectures. The Panditji delivered a very informative lecture on Samgeeth. Among other speakers were Messrs. V. S. G. Pather, Sreshtjee Rustomjee, M. V. Pather and M. B. Naik. The members of the Samgeeth Mandal provided music and Messrs. R. S. Pranath and Hoora Nand entertained the audience with national songs.

Pandit Rishi Ram To Visit Maritzburg

A reception committee has been formed at the instance of the Vedic Dharma Sabha, Maritzburg, to accord a welcome to Pandit Rishi Ram who is shortly expected to visit the City.

Farewell To Postmaster

On Saturday, July 17, a public reception was held at the Gokhale Memorial Hall, Tongaat, by the Indians of Tongaat and District to bid farewell to Mr. P. W. Parcell, Postmaster, who has retired from his service. Mr. A. A. Gandhi, who occupied the chair, spoke of his close association with Mr. Parcell. Other speakers were Messrs. E. J. Chetty, M. Yusuf, G. V. Naidoo, M. Ramsargin Maharaj and S. C. Naidoo. Mr. Parcell was garlanded and presented with a fitted travelling case. Mr. Parcell stated that his long association with Tongaat was such that he had decided to make Tongaat his home and all his friends were there. He thanked the members of the Indian community for their kindly gesture in according him the reception and presentation. He donated £1 to the Gokhale Memorial Hall and £1 for the purchase of sweets for distribution among the children. Mr. Dryden, his successor, was welcomed to the district and he suitably replied.

Andhra Maha Sabha

On Sunday, August 1, the Andhra Maha Sabha of South Africa held its sixth annual celebration and annual general meeting, at the Hindu Tamil Institute, Cross Street, Durban. The hall was packed to its full capacity including a large number of women. The proceedings opened by prayers conducted by Mr. V. G. Nyanah Raj and Miss W. A. Lakshmanamma. Children from several Patasalas, who attended, entertained the audience with various recitals. The president Mr. V. M. Naidoo, in his welcome speech, expressed his pleasure at the keen interest taken by all members of the Andhra community in connection with the activities of the Sabha towards the advancement of the Andhra vernacular education, and said that the packed house before him was ample proof that the community was beginning to appreciate the Sabha's activities in this direction. The president called upon Mrs. Arthanlutchmie Chetty to extend a welcome to Mr. S. N. G. Varadhacharyulu an Andhra teacher who recently arrived from India. Mrs. Chetty in extending a welcome on behalf of the Sabha as representing the Andhra community, announced that Mr. Varadhacharyulu was invited to this country by the Satamma Gudlu Andhra Association of Tongaat, at which place he is engaged to teach Telugu. She also expressed the hope that the learned gentleman will strive to bring about more enlightenment in the community in the knowledge of their mother-tongue, Telugu. Mr. Varadhacharyulu suitably replied, and thereafter delivered an interesting lecture on the "Progress of the Andhras at Home." The president stressed upon the necessity of the Andhra community having a central hall for holding meetings, conducting Andhra vernacular classes, etc., and explained that the matter had been receiving the attention of the executive for some time, who were now negotiating for the purchase of a property in Leopold Street, Durban, for this purpose. Messrs. R. Naidoo, A. P. Naidoo, A. B. Naidoo, C. R. Naidoo, P. Abboy Naidoo, L. Veeresamy Naidoo, M. Goorasamy Naidoo and others spoke in support of the president. Mr. A. J. Naidoo made a stirring appeal to the wealthy as well as to the poor, to contribute liberally towards the president's building scheme, in order to bring the matter to a success. In response to this deserving appeal Mr. R. H. Alfred Chetty (the father of that young Andhra lecturer, Mrs. Athanlutchmie Chetty) handed in a cheque for £100 which was received amidst hearty applause. Mr. A. B. Naidoo announced that the following gentlemen had consented to contribute to the building fund, namely, Messrs. R. Naidoo £200, R. H. Alfred Chetty £100, M. Govindsamy Naidoo (Trustee) £100, A. J. Naidoo £50, V. M. Naidoo £50, A. B. Naidoo £25, P. Munsami Reddy £25, Sathish (Westville) £25, Highbury Fruit Co. £10 10s., S. M. Naidoo (Peter's Cafe) £10 10s., S. C. Naidoo £25, N. S. Chetty £25. Mr. R. Balram Naidoo made an appeal to the several wealthy men in the community to establish Telugu patasalas in their respective districts and maintain them themselves by small monthly contributions.

Annual General Meeting

After light refreshments were served the sixth annual general meeting was held. The following officials were elected for the ensuing year: Patrons: Sir K. V. Reddi, Messrs. R. Naidoo, A. P. Naidoo, R. R. Alfred and M. G. Naidoo; President: Mr. V. M. Naidoo; hon. life vice-presidents: Messrs. V. M. Naidoo, B. Naidoo, A. B. Naidoo, V. G. Nyanah Raj, S. P. Appasamy Naidoo, S. C. Naidoo, A. J. Naidoo, D. V. Naidoo and L. Kris Naidoo; vice-presidents: Messrs. P. Abboy Naidoo, G. A. Naidoo, P. Munsami Reddy, R. Veeresamy Naidoo, B. Balram Naidoo; joint hon. secretaries: Messrs. D. V. Naidoo and B. S. Naidoo; hon. treasurer: Mr. A. J. Naidoo; hon. auditor: Mr. L. Kris Naidoo. The members of the general committee were re-elected en bloc. The meeting terminated with Shanti prayers.

DURBAN PARLIAMENTARY DEBATING SOCIETY

AGENT-GENERAL SPEAKS ON INDIAN QUESTION

SPEAKING at the Durban Parliamentary Debating Society last Monday night the Agent-General, Sir Syed Raza Ali said, "the political, economic, industrial and educational restrictions imposed upon Indians since the Act of Union indicate that there is a disposition on the part of the White people to treat Indians as foreigners. The policy underlying this tendency is wholly wrong. Take industry, business, education and you will find that by encouraging and helping Indians they can certainly be made to develop the resources of this country. South Africa is a very large country with a small European population. How is the country to develop if everything is left to (European initiative)? The plain truth is that by worshipping the fetish of Colour this country is doing irreparable harm to itself. Go to the countryside and you will see that the presence of the Indian trader is appreciated by European living in the neighbourhood. It is through him that the European dweller in the countryside gets easy access to goods at a reasonable price. "It is totally wrong to look upon the Indian as a source of danger. The correct policy would be to encourage him to develop both internally and externally the trade of this country.

"The same remarks apply to the employment of Indians as industrial workers. The tendency to eliminate competition is full of danger for the future of this country. After all it is competition that determines the merit of an individual."

Another important consideration, said the Agent General, was that the attempt to keep down the Indian must inevitably result in bringing the European to the Indian level.

The insanitary conditions in Indian areas were due primarily to poverty caused by absence of equality of opportunity. The earning capacity of the Indian should be raised by treating him with consideration.

If half the energy that had been devoted to enforcing segregation and keeping various races in water-tight compartments were spent on increasing their productive capacity, the conditions in this country would have been appreciably better.

"Indians are the inheritors of one of the oldest civilisations in the world," said Sir Raza. "In their own country they have done exceedingly well in every walk of life.

"Is there any reason to suppose that, given an opportunity, the Indians in the Union will not do equally well?

"I have no desire to enter into a political discussion, but I feel it is my duty to make it quite clear that no section of the population can be uplifted to the proper level unless it enjoys political rights.

"The world conditions to-day are unstable and threatening. It is the duty of every country to secure the contentment of all sections of its population. If trouble comes the Indian population is capable of rendering enormous service if properly trained.

"The defence of the country should not be a responsibility of the White population alone. If the confidence of the Indians is won by those who hold political power, there is no reason why Indians should not do all they can to repel aggression in the defence of their country."

The following motion, by Mr. J. P. White, was then adopted:

"The uplift of the Indian, while largely bound up in his economic position in South Africa, will not be successfully accomplished until the Indians have adequate representation in the Union Parliament as well elsewhere in South Africa, thus helping them to make their contribution towards the material prosperity of South Africa."

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

HINDU YOUTH CLUB AND COMMUNISM

To The Editor "Indian Opinion"

SIR,—After reading the report by the Hindu Youth Club I feel it my duty to point out the truth to those who dwell in a mental cobweb.

Mr. J. D. Chetty, vice-president of the Hindu Youth Club, speaks of young men who dabbled in Communism and Atheism, expressing his desire that they "should refrain from doing so, for this was unnecessary in this country where they were already beset with so many hardships." "Because education and religion is not considered in terms of £. s. d. and politics we should not consider Communism and Atheism in like terms of £. s. d. and politics. Mr Chetty may do well to remember that dabbling in Communism and Atheism means education in two different branches of study. The readers should agree with me when I say that every young man and every seeker of truth should be given all freedom and above all, all encouragement in their quest.

Mr Chetty speaks so confidently about Communism and Atheism that I am made to wonder whether the learned friend knows anything about Communism and Atheism at all.

> "A little learning is a dangerous thing
> Drink deep or touch not the Pyerian spring."

so I beseech the readers of the Opinion that they carefully weigh all statements and exhortations which are from a superficial source. I would rather be an Atheist and know about Atheism than shamefully call myself an Hindu and know nothing about Hinduism. I would rather be a Communist and serve the needy community than be a capitalist pretending to serve the community all the time exploiting them.

I agree that a capitalist cannot appreciate Communism, and a superficial Hindu, more ignorant than both is cannot appreciate that truly purified Atheism. May I conclude by drawing the attention of Mr. Chetty to the frontispiece of the INDIAN OPINION dated August 6, where, under the title of the "Root Of All Evil" Swami Vivekananda quotes:

"All strife and disharmony arise out of the idea of separation... If a very small fractional part of human beings living to-day can put aside the idea of selfishness, narrowness and littleness, this earth will become a paradise to-morrow; but with machines and improvements of material knowledge only, it will never be."

When Mr. Chetty revealed to the public that there are existing young men who dabbled in Communism and Atheism he did so "that these would only increase misery as oil poured on fire increases the flame all the more."

Yours etc.,

GOVINDJEE H. VARMA.

INDIA AND THE IMPERIAL CONFERENCE

By
PREM NARAIN AGRAWAL M.A.
In "Modern Review"

(Continued from last week)

INSTEAD of gaining anything India has been definitely a loser. Every Indian knows how the Ottawa agreement, an offshoot of the closer union policy within the Empire, has increased further the burden of the Indian people. The interests and rights of India, which have always been in the background, were crushed in these conferences by the Dominions granting concessions to the Dominions in order to win their favour and advantages accruing therefrom. It was at the cost of the life-blood of the Indian people that unity within the Empire has been preserved. This selfish policy of the British Government is thus responsible for the ill-treatment of Indians in the Dominions, who cannot however, enforce reciprocal measures. The subjects of the British Empire, including Dominions, can join the Indian Civil Service, but Indians cannot be allowed to acquire rights of domicile in them and the worst feature of this discriminatory policy is that those who have settled and acquired a right to live there are being driven out by means of most disgraceful measures. In Australia Indians cannot live and in the Union of South Africa, Acts one after another, are being rushed through the Parliament with the object of driving them out as soon as possible. It is a known fact that at a time when the Goodwill Deputation from South Africa was touring and enjoying parties in India, new Bills were being carefully prepared there to achieve this. Indians who have been victims of imperialism in so many ways [illegible] the world, according to Lord Willingdon, whom we cannot accuse of having any sympathy with India, have contributed more to the cause of the safety of the British Empire than any of the Dominions. Apart from helping in safeguarding the Empire, it has furthered the imperial designs of England in several other countries by lending her troops to fight for her. Is all this a reward for her magnificent services? The most distressing feature of this policy of Dominions is that it is being vigorously enforced against those Indians who have directly or indirectly contributed to their growth and present flourishing conditions. They went there to toil hard when they were not worth living in order to make them suitable for human habitation. The existing antipathy that is also not scarce to give the white settlers any ground for apprehension of being ousted by the Indians. What they exactly want is to make them white man's land by turning out Indians.

In the last Delhi session of the Indian Legislative Assembly, the question of better treatment of Indians in the Dominions and other Empire countries was raised and on [illegible] question of [illegible] all [illegible]

B. W. CANEY
- Jeweller
166 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes

view. In reply to another question of an European member the Government is reported to have said that the question of overseas Indians would be taken up directly at the forthcoming Imperial conference in London. The question now is whether any useful work can be expected from this conference.

On several previous occasions in such conferences, similar questions pertaining to the welfare of Indians in different parts of the Empire were considered. Eminent Indian members of the calibre and ability of the Rt. Hon. Srinivasa Sastri and the Rt. Hon. Sir Tej Bahadur Sapru, took great interest in the questions of the status and privileges of the Indian residents in the Dominions, but their eloquence and statesmanship could not secure anything which might materially change their position otherwise their condition would not have deteriorated to this extent.

According to a rough estimate about thirty lakhs of our Nationals are living in overseas countries, most of them in the Dominions. Their number cannot be said to [illegible] to cope this problem [illegible] be overlooked. Even in her position as a subject country, India has suffered in many ways, but this racial treatment of her nationals abroad by all sorts of measures, is of an outstanding character. Thought has been agreed at one of the conferences that India could apply some measures to the nationals of the Dominions, which they apply to Indians, the reciprocity has not yet been enforced despite a motion to this effect by Pandit Govind Ballabh Pant, then deputy leader of the Congress party, in the last Simla session of the Assembly. It is expected that this question of the overseas Indians will be raised in the sessions of the Imperial conference, and we shall await the result with great interest. While waiting for the result, let me make it clear, we cannot conceal the feeling that nothing will be done to bring about any real change for the better in their conditions; the previous conferences bear testimony to this feeling. Apart from the atmosphere, which is practically the same, there appears no change either in the attitude of England or the Dominions. It is probable, on the other hand, that this question may not be taken up at all, and may be postponed for any conference in future or as being the last item on the agenda, may be easily overlooked before a large number of other knotty problems.

The conditions throughout the world have undergone a radical change and another war, probably greater than that of 1914, is expected at any moment. England is making brisk preparations to arm itself. She is anxious for her Empire but the attitude of the Dominions appear to be stiffening every day, in the opposite direction. England wants to retain the sympathy and favour of the Dominions so that if war breaks out, they may remain with her and also participate in her armament programme which the Dominions do not appear to favour.

For India there are only two problems, first of her nationals abroad and the other of taking part in the decisions of the conference, which is likely to give another blow to her already poor finances. In the tug-of-war of their individual gains and ultimate agreement India is likely to be involved as a loser [illegible] We should, therefore await the results in the shape of some new burdens on the poor resources of India and her [illegible] starving millions.

[illegible] Indian]

Things In General

Soccer.

Saturday's Soccer Results

THE standard of soccer was not high at Currie's Fountain on Saturday last except in two inter-city divisional fixtures. A fair crowd gathered to witness the various matches.

TRANSNET'S CUP FIX.—In this fixture Star opposed Avondale and the former won by 3-2 goals.

TRANSNET'S CUP.—Shamrocks easily won Old Collegians by 6-1 goals.

JUNIOR NATAL CUP—FINAL.—Young Natalians of Maritzburg travelled to Durban to meet Victorians for the Natal Cup. Quite a large crowd was in progress, but the better combination among the Victorians gave them the opportunity and command in the match, they scoring the hoped-for by 3-1 goals.

MARITZBURG CUP.—JUVENILE.—For this event two sets, "A" and Sparks played against All Blacks. In the first match Sparks "A" won by 7-0 goals, whereas in the latter match Sparks overcame All Blacks by 3-2 goals.

JUVENILE NATAL CUP (FINAL).—Probably the most exciting and the best match of the afternoon to watch was that between Social Juvenile A and York of Maritzburg. At the end of the set time the match was still a draw game, so that extra time had to be given, and the game ended in a well deserved win for Sastri Juvenile A by 1-0. Mr. John president of the D.D.F.A., presented the Junior and Juvenile Natal Cups to the respective winning teams.

Indians Vs. Coloureds

The largest crowd ever seen on the All-India matches gathered to witness two well-contested soccer matches at Currie's Fountain on Sunday afternoon. The first match was between Durban Indian XI and Durban Coloured XI. The Indians had many chances which they lost, and so the game ended in favour of Coloureds by 3-1 goals.

The main match in which Natal Indian XI opposed Natal Coloured XI was the one in which the game came up to expectations. Both teams were evenly matched. Throughout the game a high standard of soccer was displayed. The final whistle blew finding the Indians victorious by 3-1 goals.

Hero Barry's Wrestling Challenge Accepted

The Sporting Editor

Sir,—Re the wrestling challenge issued by Mr. Hero Barry to meet any fly-weight or feather-weights in the ring in your issue of July 30, I wish to accept the same known as Furious Velumbeth Chetty. For further particulars apply to the Manager Mr. S. Pillay, 455, 15 Street, Vereeniging, Johannesburg.

Bantu Social Centre

A special meeting of members of the Bantu Social Centre will be held today (Friday, August 13) at 7.30 p.m. when Mr Rennie Smith will deliver an address on "Some Social Aspects Of World Affairs." Mr Rennie Smith was a member of the British House of Commons from 1924 to 1931, and for some years was Parliamentary Secretary to the Under-Secretary for Foreign Affairs. Mr. Smith is paying a very short visit to Durban and this will be a special opportunity of having a recognised authority on international affairs. Members of the Joint Council of Natives, the Indo-European Joint Council and the Coloured and European Joint Council are specially invited to this meeting.

Wedding

The wedding took place on Monday last of Miss Mary Joseph, eldest daughter of Mr. and Mrs M. Joseph of Pietermaritzburg and Mr. J. G. Augustine, eldest son of Mr and Mrs. T. Augustine of Estcourt. The marriage was solemnized at the Roman Catholic Church, Estcourt. After the wedding a reception was held at the school hall. The parents of the bridegroom received the guests. The toast of the bride and bridegroom was proposed by His Worship the Mayor, Councillor A. H. Daly. The newly married couple were the recipients of many beautiful gifts and numerous telegrams of congratulations.

Death Of Babu Parma Singh

The death took place on July 23 at his residence, Clare Estate, after a prolonged illness of nearly six years, of Babu Parma Singh an old and respected resident of Durban. He was born in India in 1863 and arrived in Natal under indenture in the year 1889. After completing his period of indenture he settled in Clare Estate. He was a very highly respected member of the Indian community and his death has meant a severe loss. In 1923 he visited India, where he stayed for two years. His wife predeceased him in January 1932. His remains were cremated at the Clare Estate Hindu Cemetery where there was a large gathering of relatives and friends from all over Natal and the Transvaal. Mr Singh leaves six sons, five daughters and many grand-children to mourn their loss.

Mill Strike At Cawnpore

The New Delhi correspondent of the *Daily News* states that 1,000 armed police patrolled the mill area at Cawnpore, where 24,000 textile hands have struck, demanding higher wages. The strikers stopped motor cars passing through the mill area, and a car belonging to a European director of one of the leading mills, whose wife was the sole occupant, was stopped. Employers declare that the strike was begun by Communist agitators.

FRUIT GROWERS

Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:

African Market Agency

Municipal Market Capetown.

All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.

Reference: Barclay's Bank, Market Branch.

Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

P. O. Box 2160. Phone 21428 Tel. Add. "PACANDER."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Prompt orders executed at lowest Market prices, special attention given to up-country orders.

FRUIT, ONIONS and POTATOES in Stock.

[illegible]

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

MORE MILES

ON THE SPIRIT OF
MILEAGE AND POWER

માઇલેજ અને ગતિ જોઈતી હોય
તો વાપરો "પેગેસસ"

PEGASUS

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

REMINGTON
NOISELESS
TYPEWRITER

60 years ago Remington built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON
TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ.

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાન કવ્વાલ, કલ્લુ કવ્વાલ, ફકીરૂદ્દીન આશા જેવા, બાર્ક જેવા, ગાનકોકી બાર્ક, દુલારી, વીણેના (હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, - આનો ગવૈયો, ભજનો અને બીજી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા બધા વરસના સેલમાં અમારો માનવંતા ગ્રાહકોમાનાં ઘણાંઓને નારાજીપાસ થવું પડયું હતું તેથી ફકીરના ગ્રાહકોને ખાસ ખુલાસો કરીયે કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જોગ્ય. ફકીરના ઓર્ડર બાદ રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O BOX 1155.
117 FIELD STREET :: :: DURBAN.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, મેગાફોન, ફ્લેરે, ફ્લેરે

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે મળી શકશે.

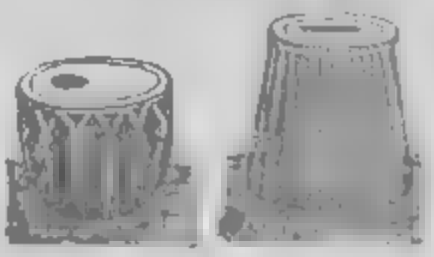

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકોર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. અદ્ય વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Hand Press Harmonium.
Single Reed £2-2-0.
Double Reed From £3-5-0.

Tablas From 22/6.

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
,, 39, Verulam.

ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન.

પુસ્તક ૩૫ મું. ડરબન, શુક્રવાર, તારીખ ૨૩ ઓગસ્ટ ૧૯૩૭ અંક—૩૩

"ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૨૩ ઓગસ્ટ ૧૯૩૭.

એજન્ટ-જનરલની ચેતવણી

એજન્ટ-જનરલ સર મૈયદ રઝા અલીએ ગયા બપોરે ડર્બીફીલ્ડના આવેલા ઈમરીપિન્ટ કલબમાં આપેલ ટરબના દોઢા મેળાને આ દક્ષિણ સેવાના ભવિષ્યને ચિંતા ચેતવણી આપી હતી. આગળ વધતા પહેલાં એજન્ટ જનરલે માત્ર ઔદ્યોદ્ધ વાક્યોને વિવેચન કર્યું તે પોતાના ઐતિહાસિક જ્ઞાનની દૃષ્ટિએ બોલ્યા કે જોયા વિના તેમણે ઔદ્યિક વાત કરી કહેવાય નહીં, તેને ચિંતા કહેવું જોઈએ કે બીજી. આપણે ખેદ થાય છે કે દોઢિયો તરફથી ગોરી ઓરસોને નોકરીપર રાખવા બાબતમાં ઘનેરીએ સરકારને આપેલી ખાતરીના ચિંતે એજન્ટ [illegible] ફરી પાછું સ્મરણ કર્યું હતું. [illegible] કે "એ બાબતમાં જનરલ [illegible] ગોરી જેઓ એ બાબતે આપણા સાથેના કરાર પ્રમાણે સામા બાજુના બાંધ પડી રહ્યા એ [illegible] ખરી ગણે પડ્યું હતું અને આપણ પ્રજાને દોઢિયોનું માનભર્યું સ્થાન એવું કેમ નહીં?" [illegible] કહ્યું એમ સ્વિકારાયું હતું." [illegible] અમે વગર ટીકાએ સ્વિકારવાને નથી કોમિસના કથંકલીઓને એજન્ટ જનરલની વાત વધુમાં નીચે સરકારે જે ખુલાસા આપેલી છે તે આપણા તેઓએ મોટામાં મોટી મકલત કરી છે એ ચિંતે ક્યા ગેરસમજ ઉભી થાય [illegible] દોઢિયોનું માનભર્યું સ્થાન [illegible] એવું કહેવાને સ્વિકારેલું નથી. વળી પ્રજાની મુખ્ય સુધારવાને બદલે કમબાગ્યે ભરી બધાના મોટા સ્વરૂપમાં મુકાન કરિયા ચાલિકામાં [illegible] દોઢિયા કેટલાક લેખોમાં ગુલામપણું ઉલેખ કરવામાં આવેલી છે. દોઢિસ્તાનના લખનકાર સોદાગરે આ બાબતમાં [illegible] કરેલી [illegible] પગલું કર્યું નથી અને તેની પ્રગતિમાન પીઠ ઉપર નીચાન પખેટી ફોટેલી છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં બ્રાહ્મણ બ્રોકને એવું [illegible] [illegible] કહ્યું છે તેઓનો હતુ પોતાના દેશીભાઈઓના ભોગે ગોરાઓને નોકરી આપવાના [illegible] કરવાનો છે અને તેમ કરવા [illegible] આક્ષેપોમાં બેકારી વધે તેની [illegible] નથી.

પણ એજન્ટ-જનરલ આ દુઃખદ વાતને આગળ ચલાવવા આપણને કહે છે કે એ ખુલાસા આપણને સંતોષકર [illegible] [illegible] ના પા. પીરોએ જાહેર કર્યું કે સરકાર [illegible] અને ટ્રાન્સવાલમાં એશિયાટીકોના જમીન માલીકીના [illegible] [illegible] બે કમીશનો નીમવાનો વિચાર [illegible] એજન્ટ-જનરલ એ બાબતમાં સરકાર તરફથી ખુલાસા કરેલા છે પરંતુ તેનું પરિણામ શું આવશે [illegible] તબતાવી કહ્યા સહાય તેમ નથી.

સુધરાયેલા કમાણીના બજારમાં આપણે જણાવ્યું પણ જોઈએ કે ત તીમપામાં ડા. મલાનની નરતનલીસ્ટ પાર્ટી અને જનરલ હર્ટઝોગની ખુશાખોર પાર્ટી વચ્ચેની રાજદ્વારી બાજીમાં દોઢિયો એને ઘાણીનું ગાણીયેર બનાવવા રહીયા બીજો કશો પક્ષ હતુ સરકારના દોષ એવું અમે બાબ [illegible] [illegible] જોહાનીસબર્ગ [illegible] [illegible] [illegible]

ઝેમ્બો બાલદાર સમુદાય છે તેઓ પાકમાત્ર ૪૫ કરશે.

ઝોહન્સ્ટ-જનરલના આ શબ્દો પરથી છે આપણે ન કરવામાં ચિંતાવાનો જરૂર ન આપે કથન દરિદ્રોમાંના કુસંપના અને અજ્ઞાનસ્થિતિ દરમાના પણ રહેલું આપણે જોવાના ઝરેલું છે અને આપ વખત આપ્યા, બીજા બાબો મોજ ઉદાસવાનો નથી. પરંતુ આ વર્ષોમાં ગંભીર ચિંતાનો પ્રાણના મોટાગ્રેસ માલદારે દોંદીઓ પ્રાણનાશ થવા જરૂર ઝોનથી પણ સમજણ દોંદા કેમના દરમ્યાનની છે ઝોહન્સ્ટ-જનરલનું આ દેશમાં મુખ્ય કાર્ય દીકુલોકની આવકનું રક્ષણ કરવાનું છે. કર દોંદીઓને પોતાના પ્રાચીન સુધારા. આ વસ્તુસ્થિતિનો ગરસ્યો મળેલો હોય અને દલીલ આફ્રિકાને તેઓએ તેને ઝોના આપ આપવાનો હોય અને તે પોતાની આર્થિક આબાદીને ધીરેજ ચીંતા રાખવામાં આવ્યા તે પરાવર પાકના સ્વભાવ, પોતાના દેશના વાત અને છગનની સપણા ક્રિયા વરતુ ઓને દોરી દેશમાલ સમાઓલો હોય ના ન જ એ દોંદુલોકોને સર્વ મેળા ઝરેલા તા નહિ જ આપ. બાબાજીનું આ કારણ યાદ રાખવા જેવું છે કે જ્યારે બાબુએ પોતાનો આત્મા ગુમાવ્યો આપું જગત પણ તેમાંથેલુ હોય ના તેથી તેને કશો ફાયદો થવાનો નથી."

શ્રી. ટીગનું અવસાન

સ્વભાવના પ્રીન્સીપલ ઝગાંધેરાન ઓફીસર શ્રી. એચ. આર. ટીગના ગયા ગુરૂવાર તા. ૫ ના રોજ ૬૬ વર્ષની અવસ્થાએ ગુનીયનના કોમીશ્યન ખાતાને મોટી ખોટ પડે છે. મરહુમ શ્રી. ટીગ પર ગયેલા વખત હતા. ૧૯૦૨ ની સાલથી તેઓ ઝગાંધેરાન ખાતામાં જોડાયા હતા અને ત્યારે ઝોક સુનીયન ઝગાંધેરાથી ૧૯૨૬ ના શ્રી. છ. પ્રભુએ ટીગ નીવૃત્ત થયા ત્યારે પ્રીન્સીપલ ઝગાંધેરાન ઓફીસરની પદ્વિએ આવ્યા હતા. શ્રી. ટીગની ખાસ ખેલકારીઓને પણ યશ ઘટે છે કેમકે તેઓ કુશળ ટીપ રમનારા હતા. શ્રી. ટીગને પુરોપીયનો તરફજ ઝોદીઓના અનેક માણો હતા જેઓ તેમને સારે ઊંડું માન ધરાવતા હતા. તેમનો ૬૬મો જન્મદીવસ ગયેલા ચૈત્ર સુદી ૮ ની સાંજની પાર્ટીમાં ઘણા ઉત્સાહ અને પ્રેમથી પણ પુરોપીયનો તેમજ દોંદીઓએ હાજરી આપી હતી. શ્રી. ટીગ પરણેલા નાંઠ હતા પરંતુ તેમના સગાસ્નેહી આફ્રિકામાં પણ તેમના ઘણા મોટા છે. મરહુમના લગ્ન સંબંધીઓ તરફ અમારે આંતરદર્શનથી દિલસોજી મોકલવામાં આવે છે.

શ્રી. ટીગની જગ્યા કામચલાઉ કેપટાઉનના પ્રીન્સીપલ ઝગાંધેરાન ઓફીસર શ્રી. સ્ટીવન્સ કોલવે સંભાળતા રહ્યા છે.

મહેકારખાનાંની છાપ માટે પા. ૨૦૦,૦૦૦

ન્યુ નેશન-યુરોપીયન ટાક્ટેમીંક ઓફમીનીસ્ટ્રેશન અને નેશનલ મેઘેલ્સ કમીટીની ગેલામબર્ગ જનરલ પરેપત્રીત કમીટી અને સાથી કાઉસીલ તરફથી પસાર કરવામા આવેલા ઠરાવ તા ૩૦ નામ રીમેં મારે જેનેલાસિલ્વર્સના પ્રમોદ ટ્રીટ એકસ-ઈમ્પરાન પર ગાંધીલા પાન્ડુમેન્ટ સારવધ સેન્ટર ના સ્થળે એક જસ્પ્રસાદુ સ્મૃણ બાંધવામા આવશે, ૬ ફેબ્રુ તારીખે આ પ્રસંગ અમે અગાઉથી દીના કરી સુકવા ઇચ્છીએ. ઓ જનરલ હાલ કાઉસીલની ગાંધીજીના ૬૮ વરસ્તુ પાન્ડુ મેન્ટ સારવધલ સેન્ટરને ગીલબર્ટ અપાર્ણ છે. કાઉસીલ તા હેતુ એ સીલ બાવાસ કરવાનો અને તબર ના મકાન મારે સેન્ટરને બદલો આપી આ મકાનો ઝાખવાનો છે. ૬ જેમા બીન-ગોરાને ઘરમતી બાતાઓની ઓફીસો રહેશે, એમ તેમના માટે કાઉસીલ હોલ મકો, અને બાયબારી ઘરમે અને લેંડીયોની આદેમેન્ટરી થશે, આ બીજાનો પાર્ય ૫૦, ૧,૨૦૦,૦૦ ના થશે તેમા ગુહસ્થ બીન-ગોરાઓને પોતાના તાલાકના ઉપયા માટે એક સ્થળ મળશે. આ પ્રસંગના ન્યુનીયનના પ્રધાનમંત્રીજ ૬ તેના પર પોતાના પર્યા દીપા આપ આકસ્મરી રીતના પાર્ટીની મીકણી આપવાની આશા રાખવામા આવે છે.

અમે અગાઉ કહી ચુકયા છીએ તેમ આ પ્રજાજનને આપે આભારની લાગણીપૂર્વી ખાસ નથી. સાદેરના ગોરી બાલ અને પ્રબલીર ગાયગોરીનો જેટલો ગોરા નાગરીકોને ઉપયોગ કરવાના ૬૮ ૬ તેટલોજ ૬૮ બીન-ગોરાને પણ છે. અને તેમા સાધનના દ્રષ્ટિ તેઓની પાસેથી એ ૬૮ બીનની પ્રજા તેઓનો ૩૮ કાયમના માટે એક કુસંપપણાનો આપ પારવાના છે આ પ્રમાણે બીન-ગોરાઓનું માનાગ્ય કરવામા જે નાણુની જરૂરાદી કરવામાં આવે છે તેનો બીન ગોરાઓને લાદ ઝરબીલાદ ૫ ચપ્ય લાગવાદ કરી આપવાના, બોકરી બીવાસ્થમા, વખારે કારી કોમનવૂની સગવડોમાં અને બીજા અનેક રીતે વધારે કુસંપપણા થઇ શકશે તેમા. પરંતુ રાજકર્તાઓને બીન-ગોરાઓના ઉત્પાત ની ચેતવણી નીના છે. તેઓને તો તેમાને આકુતો ના ઝોય તેઓની જરૂરાએ સમજવા ૬.

દોંદુઓમાં સંસ્કૃતિનું બ્યસ્થદ્વારૂ કાર્ય

દોંદુઓમાં પોતાની સામાજીક, નૈતિક અને ધાર્મિક ઉન્નતિના સંબંધમાં અત્યાનક જાગૃતિ આવી ગઇ છે અને ૬ પંડિત રૂપીરામની તેઓ વચ્ચે હાજરીને આભારી છે. પાંડતજીના દોંદુ ધર્મ અને સંસ્કૃતિપરના વિદ્વતાભર્યા ભાષ્યાનોની તેમના શ્રોતાજનોપર સારી અસર થયેલી જણાય છે અને હવે તેઓ, પોતાની દોંદુઓ અને સામાન્ય રીતે દક્ષિણ આફ્રિકાના સારસ્ત લોકો દોંદિના સુધારા અને સંસ્કૃતિથી સમયુકત રહી શકે તદ્રારા જાતે દોંદિ અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચે સાચનો સંબંધ બાંધવાને પંડિતજીના સહકારથી એક બાબદાર શ્રોકજનાને ધ્યાન રહ્યા રહ્યા છે. ગયા ગુરૂવારની રાતે શ્રોતા સભા સમક્ષ ભાષ્યાન કરતા પાંડતજીએ કહ્યું હતું દોંદીઓએ આ દેશને પોતાની મહેનત મજુરીથી આજ પેપારદાર સારો ભાગ આપ્યો છે પરંતુ તેઓ, આ મહાન પ્રજાના પ્રતિનિધિ પ્રમાણે કુસંપને લઇને ગયા વર્ષોમાં ઘણા ગજુરો કરતા પાછા અજ્ઞાનનો ભોગ આપ્યો તેઓ અને તે તોડવાની જરૂરિયાત છે. આપે કોઇપણ જાણીતા ગયા તે ઝગાંધેરાન પ્રોજના ઝગાંધેરાનોની સલાહ પાર પાડવા ૬૦૦૦ની રકમ એકઠી કરવાની ૬. ૧૯૩ દેવું ઝોવે છે દોંદુ ગલાસાહારી એકઠામાં ઓછુ ગયેલા ઓર પ્રજા દોંદિની ખાસ ગણતીના આ-પ્રાન્ત-સરલ આ દેશમા પાછાની રહ્યા ક્રિયરોકના ગાંદીજીમા પંડિતજીને ગણેર કર્યું હતું કે બી. એમ. બી પરમાનન્દ, ઝોમો -સ્વામીની દોંદુ કોમના ઓર ગણતીના રાજ્ય ૬, ગણેષ્ટે આ કન્યામા ૩૦ બીની ગયાલી ૬ પંડિતજીએ ગણાવ્યું કર્યું કે આજના ગ્રહસ્થોમાં પણ અમુક રહેશે આવતા કપાલેલું ૬ પરંતુ જે રહેશે અરજાને ધ્યાન ગણે લઇને ગણર ગણર કરવામા આવશે. એમે ગયાન હવે આની ઘણાંશે ૬ કે અમારે દક્ષિણ આફ્રિકાના દોંદીઓએ પોતાની નૈતિક અને ધાર્મિક ઉન્નતિ તરફ વધારે ધ્યાન આપવું ઝોઇએ. આ તરફ તરફ ગયાનાના અભાવ નિષ્કાળજી બતાવાય ૬ અને ન એ નિષ્કાળજી ચાલુ રહેશે ૫ આ દેશમાં આપણું ભવિષ્ય સુધરવાની વરસ્થ આશા નહિ રાખી રાકાય આથી આ પત્રમાંને અને મહત્વ વધારવા ઝાહેર કરીએ. ન રાખે શ્રી. પરમાનંદની ઉદ્વારતાને માટે તેમને પણ આપે અભિનંદન આપીએ ઇચ્છીએ. આ સ્થળે શ્રી ૬મીની બીજી પણ એક ઉદારતાની આપારે કરી લેવે સેવા ઝોઇએ કે કાંઇ પણ દોંદુ વિદ્યાર્થી દયાનંદ ઓંગ્લો વેદાંક કોલેજના સંસ્કૃત અભ્યાસને માટે વધારે પ્રોત્સાહન આપવાનું તેમણે જાહેર કરેલ છે. અમે આશા રાખીએ છીએ કે આ પરમાનંદ સુંદર રાજ્યનું અનુકરણ કરનારા પુનીયનમાં બીજા પણ દોંદુ ઝાઝેરા નીકળી પડશે. અને આ માર્ગ પંડિતજી આ દેશ છોડી ગયા તે પહેલાં સંપૂર્ણપણે સિદ્ધ થયા જશે આવો આનંદ કરતા આનંદ થાય છે કે પંડિતજી દર રોજબાર, બુધવાર અને શુક્રવારે ગીતાનો વર્ગ ચલાવે છે કે જેનો ૨૫ થી ૩૦ વિદ્યાર્થીઓ લાભ ઉઠાવી રહ્યા છે.

સુચવાયલાં કમીશનોની નીમણુક સામે ડોક્ટરોનો વિરોધ

સાઉથ આફ્રિકન મેડીકલ એસોસીએશનની મુખ્ય પ્રધાન શ્રી. સ્મટસ્ટ્રર્સને ગામ પ્રજાના અને ઝાંસ ગોલાનું ઉમરાગારીકોના જમીનમાલીકોના હક સંબંધી તપાસ કરવાને કમીશનો નીમવાની જે સુચના થઇ છે તે પ્રધાન મંડળે અમલમાં નાહ મુકતા પોતાના કરી છે

મહાત્મા ગાંધીજી

શ્રી. કેલનબેકે કરેલું તેઓની પ્રવૃત્તિઓનું વર્ણન

શ્રી. કેલનબેક જેઓ પોતાની પુરાણની મુલાકાતી પૂરી કર્યા બાદ ફોર્ટ મદારમા શ્રીયુતશ્રી મુલાકાત લેવા ગયા હતા અને ત્યાંથી શોકાજ દિવસ થયા પાછા પુનાધન માં આવી પહોંચ્યા છે, તેમણે મહાત્મા શ્રીયુતશ્રી ની પ્રવૃત્તિ વિશે રેલી નકુસ ના સુંદર બ્યાન આપેલું છે જેનો તરજુમો આ પત્રના વાંચકોના લાભાર્થે નીચે આપીએ છીએ :

દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓ મહાત્મા શ્રીયુતશ્રી, જેઓ આજથી બરોબર ૨૨ વર્ષ પૂર્વ પોતાની વચ્ચે વર્ષો રહ્યા હતા અને જેઓએ પોતાની સામના કેટલીક દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓના હોદ્દાએ સેવાઓ બજાવેલી હતી તેઓ વિશે નવાવાર માહીની મેળવવાને જરૂર ઉત્સુક હોઈશ હું તેઓને તેજ ચમકતી સારી રીત ઓળખતો હતો અને બરોબર વર્ષ સુધી તેઓની સાથે કામ કર્યું હતું તેઓના તરફ વાતાવરણમાં, કે જે ઉભું કરવામાં બહુજ સરસ પડ્યા દરમીયાન તેઓએ પહોંચ બહાદુર પડ્યા ભાગ ભજવેલો હતો, તમા તેઓની મુલાકાત લેવાની તકને માટે હું ઘણા ઉત્સાથી રાહ જોતા હતા.

અને જે તેઓને પ્રથમ મેળાપ થયો તે ના રેલ ગાડીએ હું ઉતરીસ્તાન પહોંચ્યો ત્યારે સ્વાગતકારની મંડળીએ ગાયુડ કરેલું બહાર સ્ટેશન ખાતે મોજુદ હતી જ્યાં શ્રીયુતશ્રી દક્ષ મુકુન્દલાલ તથા ચાંતિ સેવા રહ્યા હતા, જો જુની પહેલીજ ઢબ કોઈ.

આટલે વર્ષ જેલ શ્રીયુતશ્રી કરી રહ્યા તે દેશીઓની સાથે કામ કરતા ત્યારે પણ્યાજ આનંદ બાબતના હતા પુનાસ્થાનના તેમા તેઓની સાથે, તેઓનું ઘરબાર, તેઓની મકકરીઓ, તેઓના છોકરાની તેમજ કેટલાને બહુવચનમાં દક્ષિણ આફ્રિકામા આવેલી કોઈ જોવાને ટેવાયેલા હતા તેવાજ તેઓની બહાલ ઝીણવટભરી કાળજી અને દક્ષિણ આફ્રિકાના દરબારના વર્તણુક સબંધે થયા હતા તજ કેદખાનું પોતાના ત્રિકાળ દેશ ના પ્રશ્નોને સામનો કરતા ત્યારે તેઓને નીરખ્યા.

દક્ષિણ આફ્રિકાના તેઓના કાર્યનું ક્ષેત્ર પાકુજ વિશાળ હતું અહિ જેટલા દેશ વિદેશના છે તદ્દન ચોકાળા તેઓનું કાર્યક્ષેત્ર છે. અને તેને કે મારા સાભળવામા આવ્યું હતું કે તેઓ રાજકારણ પ્રવૃત્તિઓથી નીવૃત્ત થયા છે, તેના અર્થ, જ્યા તેઓને આરામને માટે બહુજ આગ્રહ પૂર્વક સાચવામા આવ્યા હતા ત્યા પણ તેઓનો પ્રાર્થનામ સવારના ૪ વાગ્યાથી રાતના ૧૦ વાગ્યા સુધી બારણાંમાં ઉભતા હતા, જ દરમીયાન એવા અનેક પ્રસંગો તેઓ રોકાયેલા રહેતા કે જેથી મોજુદ પણ બહુજ પ્રશ્નનું ગંભીર બહારજ ભારી જાય.

દક્ષિણ મોટામાં મોટા તેઓના ઘનિષ્ઠ જાળવાના પ્રોત્સાહકોને માટે એમ પ્રશ્નોપર તેઓ આજે મુલાકાત આપતા હોય અને બીજે દિવસે દિવાનીઆનામા ઘોરણ રાજનીતીજ એ મુલાકાતનો ઉપર ચર્ચા કરતા હોય અને એ બાબતે કોઈ પણ જાતનું ગરબું ગાયું, કે જે દીલ્લગીના પણ પાત્રજ ગણાવેલ જાણવું છે, તે બીજીજ પાકો નોટના લેખોની પોથીએ ચડી ગયું હોય

આજે તેઓ સાર્વત્રિક ઉત્પાદનોના કાર્યનો રોકાયેલા કાર્યકર્તાઓને મળતા હોય તો આપની સાથે અસ્પૃશ્યતા નીવારણના કાર્યમા રોકાયેલા કાર્યકર્તાઓની સાથે ચર્ચા કરતા હોય. પોતાના છ કરોડ કરતાયેલા સ્વદેશબાંધવોનાં ઉદ્ધારના માર્ગને બાબત તેઓએ પોતાનું કરી દીધેલું છે અને એ કાર્યમાં કાર્યકર્તાઓને દિનપરદિન નકતા યુગોનો તેઓ ઉમેરો કરતા હોય.

સામ્રાજ્યની પ્રાર્થના

મુલ્કના મેદાનમાં થતી તેઓની સાર્વજનીક પ્રાર્થનામા સામડાઓમાંથી રાંકડો પ્રેક્ષક એકત્ર થતા હોય અને તેઓના રટણના ઉત્સાહમા અને પોતાના વસ્ત્રસંસ્થાની ઉદ્ધા કરેલા ત્યાંના, ચાહીના વીરડા કરોડો દુનિયાના ઉત્પાદ તેઓના ચરણ ધરવામા ઉત્સાહિત કરતા હોય.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં કોલ્ડસ્ટ્રીમ ખાતે અને ફીનીક્સ સેટલમેન્ટમાં પણ તેઓએ કોલાગી પાયાના ધી કામ કરવા હતા તા ત્યાંથી તેઓ રેટીયો ગયાની રહ્યા હોય છે કે જે પાસેરીના નવાન પ્રજાનો ઉપેક્ષ ધાયવાન તેઓએ બાબો મહત્વનો સ્થાપન કરેલા છે

તેઓના મમત્વમાં પ્રસીડન્ટ ક્રુગરેઝના જેટલા બહાદુરી ભરેલા નથી પરંતુ તેઓના કર્મ નીબધ્ય ના એટલીજ બહાદુરી મંડેલી છે સહકારીઓની તેઓ સાથ તમેા કેટલા ગાબરસ બાબ એક બહાદુરી સામરાણ લાગ છે અને ત્યા ઝાકામાં થી બાબાસ પોતાની પોતાની સાથ સહકાર કામ, પાણીની સગવડો, રસ્તા, કોટોની મેળાણ, બની, કાચ બગીચા, બાગ ફુલકર અને શીતળાના કાપા કરતા કરી છે.

તીયલગા માં તેઓને મુખ્ય બાલાનાબાના પ્રસુતાના સુંદર ખરીયરકામા ગોકલાના તેવા હતા. પરંતુ તેઓએ કર્યું કે "અહીં કોઈ તમા બને મારા કુદરતી વાતાવરણમા નથી બનતા તેને માટે તો તમારા સંસાર જવું પડશે"

ત્યાગાંધમાં

અને ઉપર જે તેઓને બાબા બહારના ગામડા મા પણ કામ કરતા જોયા. એક કરોડપતિ, કે જે તેઓના કરીબપણાના શીક્ષાતમા આવ્યા બહાર રાખે તે તેનું બાબા બાબા ગામડાની બાબક બાજુગડાના સ્વૈચ્છિકના વિકાસમાં તેઓને સાથી રહેલા છે. અહિં તેઓએ પોતાની દેખરેખ નીચે બા ચાર માઈલના ગુમડા બાંધામાં કે જેમાં તેઓ પોતાના સાથીઓ—પુરાતો અને નવયુવકોને સાથ રહે, અને બજુરોના પોતાના બનાવેલી કહતીક માહતીઓ, વાંસની બનાવેલી અબેરાઓ બાબ બાબ જરૂર પડે તેઓએ મોર લાકડા બાંધે બાંધવાના બનાવેલા એક બે બાટલા ઉ તેઓનું કરતીયર છે.

તેઓ કહે છે કે "જો હું મહાત્માબાબાથી નીકળ્યો હોઉં તો હું એટલાજ બાતર ૪ મહાસભાનું રચુ ઉપયોગી સેવા કરવાને હું બાપક બનું, કેમકે, જ્યાં સુધી મહાસભા તેના કરીબમાં કરીબ લોકોનું બનિમિત્વ નહિ કરાવે ત્યા સુધી તેનો કશો અર્થજ નથી."

દક્ષિણ આફ્રિકામાં સ્વદેશીનું 'બાનન્દપીલ લારવ' નામક પુસ્તક બાંધીને બાંધીજીએ કાયદા શાસ્ત્રો તરફેણની પોતાની પીઢની પ્રેકટીસમાંથી નીપજ્યા વકીલ ટોલ્સટોય ફાર્મ અને ફીનીક્સ સેટલમેન્ટમાં રહેવાનો નીશ્ચય કર્યો બાકિ તેઓએ એ પુસ્તકમા દર્શાવેલા સીદ્ધાંતનો સંપૂર્ણતઃ અમલ કર્યો છે બાને પોતાની સેવા કરી બેઠ તેઓ દક્ષિણના બાબ શ્રાબ્ય ગામડાઓમાંના કરીબમા કરીબ ગામડાઓને પહોંચાડી રહ્યા છે. ગામડાંની બોને તેઓએ મોટા નાદારીથી બોકાવેલ બનાવ કરી દીધા છે બાને પોતાની સ્વાબી કર્યા રીત સુધારણી કેટલાને બતાવી બાપેલ છે.

ગામડાવાસીઓને તેઓ કહે છે :

"તમારા ગામ ઉકરડાના ગાળવાન કરો, ચમકે બાબ ગાળના સંગીતથી તમારા ઝુંપડાં ગજવી નાખો, તમારા બાબ-નોકરાના કપડાના બહુપયોગ કરો, તમારા બકાના કચરાને બાબનો કેદરો દો. તમારી ગામે રોકડેરા બાવશ્યકીઓ છે, કે જેનો તાકી બનાવી તેના નીકાસમા પછી જાવા બિબાય બીજો કશો ઉપબોગ તમે કરતા નથી. તેના રહસ્યોથી તમને બજાન બાપનાર જોગ અને બાઠ બનાવો, તમારા કરતા બાને રોટીઓ તમારા કુટરા બાબ સંતકીથી બહુબદી રહ્યા છે, બને તેના રહ્યાને મુકી તેમાંથી બાના બરબુ બાનંદ બનાવો.

"બા તમારી કુબળા બાબ, રોગાટ બનાવાબોપર કાબુના કરી ; હવે તમને બાકરજ પડ્યા પછી છે તે જીવે છે બા સુધી તમે બધારનું લંબાણ લો બાને મરી ગયા પછી તમે બોબીબોના દરે દરેક બાનનો સદુપયોગ કરો.

"કરોડો રૂપીયાના ચામડા પરદેશ ચાલ્યા બાય છે તને સાબરે સબોલવો કિલ્લા કરી મુકેલા ઢોરોની ખોળામાંથી તમારો પોતાનો બામકાનો માલ બાને બનાવો. તેના ઢાલમાં બધને બોન્નનું બાતર બનાવો."

બાપણા બનેક રીબાગજોમા તેઓ બાપે છે, બાને તદ્દલજાર ઉિસાદથી ઓ કરમ' ઉોગરા તેનારા તેઓને સેવાને માંગી રહેલા છે. બાઠી ગામડા બા બધુ નાકર દુરે એક સ્વાવલંબ બધુબાયુ છે બાને ઓર પ્રાણાબુ તેની બજારમા બનાવો રાખેલો.

ગે જેવો છે કે દસ વર્ષ પહેલાં બુદ્ધાં થયા પરંતુ પડોશાથી પણ બાળકાય બનેલા. આ આત્મબળ કટલાક મામલાસીઓને સાવરેલી હળવી ચામડા રંગવાના અને ચામડાની વસ્તુઓ બનાવવા શીખાવી રહ્યો છે.

બીજો એક બાલબ્ય વધારાદાસના મુખ્ય નરીને બીજા સેવકોના સહાન કરવામાં કામ કરી રહ્યો છે. ખુદ વાંચે ગાંધીજીજ બધાલ ભારતીય સામાજીક કાર્યનું મુખ્ય બાધક છે કે જેની એ પ્રીસ્તી ધુપાનો અવરણ ચલાવી રહ્યા છે અને તેઓ બન્ને કેટલ યુરોપીયન ડીગીઓ ધરાવે છે. સંધની એક શાખા છે જેમાં આસ્ત્રાસીઓને ભણવા બનાવવાના, બધબારણા પાળવાના, તેલ બનાવવાના વિગેરે મહત્વિદ્યોગો શીખવવામાં આવે છે.

મદ્રાસમાં ગાંધીજીની રચનાત્મક પ્રવૃત્તિઓ નું વર્ણન કરતા એક પુસ્તક બહાર પાડવા. આજી હું તો માત્ર તેની કુલ કમરેખાજ આપી રહ્યો છું. ચળી ગયે પ્રાંતે ઉભેલા ૧ લાખ પાંચ હજાર રૂપીયા ગરીબોના સહાયાર્થ મુકવા. આ ઉદ્યોગ હજુ પણ બેજ કાર્ય કરી રહ્યું છે અને હરિજન સેવક સંઘ, જેનું મુખ્ય બાધક દિલ્હીમાં છે, તે હાલ ધર્મને અપૃશ્યતા દૂર કરવાનું પ્રવૃત્તિમાં મુકત કરવાનું મહત્વકાર્ય કરી રહ્યું છે.

આ પ્રમાણે રહ્યું છે તે બધાને મદ્રાસીઓના પ્રમુખ અને પ્રતિષ્ઠિત મુસ્લીમ નેતા મુસ્લીમ–હીંદુ બાબતના બધાન પ્રધાની વાતો કરવા આવ્યા મામલામા, કે અન્ય વરસાદના દિવસોમા કારણો લીધે પહોંચવું લગભગ અશકય થઇ પડે છે, તો બરાબ અમુકની બરબા કરી પીના આવેલા છે. જગતના સધળા ભાગોમાંથી મુસાફરો અહિ આવે છે અને તેઓમાં ગારા ચાતિ બાબતમાં વચ્ચે હીલ્લરના ગ્રાંજન કરતા ના એક બાબત કેપટન સ્ટ્રકને પણ દરિદ્રના પ્રશ્નથી ગાહીતગાર થવા આવેલો મેં જોયો.

સરકારને ખસવાનું પડયું

આમસેવાના કાર્યમાં ગાંધીજીની આ મહાન પ્રવૃત્તિથી સરકારને જે પગલાંને ધ્યાન દેવાને મજબુરાવવું પડયું છે અને કરે મામ્મ પ્રશ્નોને હાથમા લીધાના તે ગાંધીજી સાથે ટકોરબધ કરી રહી છે

પ્રમુખ પ્રસિદ્ધ નહરુ આ છે: "ગાંધીજી બેકાર નથી પરંતુ ખુકતો તેઓને સમજી રાક છે. ગાંધીજીએ તેઓને હટાર કર્યા છે અને તેઓના પાયા નથી ગયેલા ગામોને ઉચા કર્યો છે, હવે તેઓને દેશની પાસે પાછળ કરવા કરી નાખ પડતી." ગાંધીજીની નીતિઓથી બાદ મેળવાના નથી

સરકારે નકોની નીતિથી બાદ એક બાબતી પત્રોમાના સમક્ષ મુકુ કે:

એ દેખીતુંજ છે કે ગાંધીજીએ પોતે એક બાસાર રાજદ્વારી નેતા છે એ ફરી એકવાર સિદ્ધ કરી બાગેલું છે. તેમની બાનસીર અને રાજદ્વારી મક્તિ હજુ જેવી ને તેવી કાયમ

રહેવા પામી મામલામા, કે અન્ય વરસાદના દિવસોમા કારણો લીધે પહોંચવું લગભગ અશકય થઇ પડે છે, તો બરાબ અમુકની બરબા કરી પીના આવેલા છે. જગતના સધળા ભાગોમાંથી મુસાફરો અહિ આવે છે અને તેઓમાં ગારા ચાતિ બાબતમાં વચ્ચે હીલ્લરના ગ્રાંજન કરતા ના એક બાબત કેપટન સ્ટ્રકને પણ દરિદ્રના પ્રશ્નથી ગાહીતગાર થવા આવેલો મેં જોયો.

સરકારને ખસવાનું પડયું

આમસેવાના કાર્યમાં ગાંધીજીની આ મહાન પ્રવૃત્તિથી સરકારને જે પગલાંને ધ્યાન દેવાને મજબુરાવવું પડયું છે અને કરે મામ્મ પ્રશ્નોને હાથમા લીધાના તે ગાંધીજી સાથે ટકોરબધ કરી રહી છે

પ્રમુખ પ્રસિદ્ધ નહરુ આ છે: "ગાંધીજી બેકાર નથી પરંતુ ખુકતો તેઓને સમજી રાક છે. ગાંધીજીએ તેઓને હટાર કર્યા છે અને તેઓના પાયા નથી ગયેલા ગામોને ઉચા કર્યો છે, હવે તેઓને દેશની પાસે પાછળ કરવા કરી નાખ પડતી." ગાંધીજીની નીતિઓથી બાદ મેળવાના નથી

સરકારે નકોની નીતિથી બાદ એક બાબતી પત્રોમાના સમક્ષ મુકુ કે:

એ દેખીતુંજ છે કે ગાંધીજીએ પોતે એક બાસાર રાજદ્વારી નેતા છે એ ફરી એકવાર સિદ્ધ કરી બાગેલું છે. તેમની બાનસીર અને રાજદ્વારી મક્તિ હજુ જેવી ને તેવી કાયમ

પ્રેરવાનું જણાવાયું છે અને મહામાનની બાદ તેઓના એક બીજા સાંજના વિજયના પરિબૂગેલા છે, કેમકે કટલા જુદા પક્ષોને એક નેતૃત્વ અને તે તેમના પોતાનાજ નેતૃત્વ નીચે રાખવામાં તેઓ સફળ થયા છે.

પરંતુ ગાંધીજી કયા તેમની પોતાની સંમત્તિ જીવ્ય નથી માનતા. તેઓના સધળા જીવ્યનો આધાર પ્રેમ અને સત્યના ૨ વિજય ઉપર રહેલો છે, કે જે તેઓના માર્ગદર્શક સીદ્ધાતા છે, અને જેનાથી તેઓ માત્ર પોતાના રાજકિય પ્રશ્નોનાજ નહિ પરંતુ આંતરરાષ્ટ્રિય પ્રશ્નો નો પણ ફ્રેસેલ કરી રહ્યા છે. તેઓ પોતાના દેશના પ્રશ્નોના બરકાર મહ માગે છે તમ જના પેલેસ્ટાઇન, સ્પેન અને પુરોપમાં યુધ્ધબામી રહ્યાનીઓ ઉભાર કરવા અને તેનું સમાધાન લુચ્ચવાનો પણ તેઓ પ્રયત્ન કોગરી શકે છે.

સત્ય અને અહિંસા એ સધળા સમાધાનોના મહાન ગાંધીજીનો મુળ મંત્ર છે. તેનાથી પોતાના શત્રુઓને પણ તેઓ જીતી લે છે. સરકાર તેમને એક દાના દુશ્મન માણે છે અને બાર્મલેજ તેમના પીના ૧ ચલાવી રહ્યા છે.

સામાજીક ૧ ધ્યાનના બાબા ૧ અને તેઓના હાથ નીચે કામ કરી સકયો ૧ તેમજ જે મહાન કાર્યને માટે તેઓએ પોતાનું જીવન અર્પણ કરેલ છે તેને માટે જે કઇ પણ ધર્મ કરી સકયો ૧ તેને મારા જીવનમા હું એક બહાના પ્રસાદો માણું ૧.

એજન્ટ-જનરલની હિંદી કોમનો ચેતવણી

ગા. રવિવારે સ્પીરીંગ્સ ખાતે ઈમારીયેન્ટ કલબમાં આપવા કરતા હીંદના એજન્ટ-જનરલ સર સૈયદ રઝા અલીએ હીંદી પ્રજાને એક મોબીર ચેતવણી આપી હતી. ૬ તેની સુખ્ય કારણે હાલમાં કદી જેવું નથી જવું બારણે તેમણે આપી પડવાનું છે

તેમણે કહ્યું કે ગઇ ડીસેમ્બર-જાની બાકરના હિંદીઓના રીવ્રહ બાબતે પકડવાના મેદાનમાં મોટા બોલ ભેગા થયેલા હતા. એ એશીયાટીક રીવ્રહના, અમલમા બારી રહે , હીંદીઓના રીવ્રહના કાયદા કરતા ૬ વધારામાં હતો ૧.

તેમણે કે બારણને તા ૧ ૧૯૩૬ના જનરલ હર્ટઝોગની રાજદ્વારીનીતિથી દક્ષિણની રેયાના આભાર માન્યા હતા

પરંતુ જનરલ હર્ટઝોગના નામેદનથી હીંદીઓના બી બાકરીઓની આવ આવેલા નથી, કયારે એ બીબેદને બુદ્ધ હીંદી કાયદાજ બધી નવેમ્બ મજુરીઓના ઉત્પન્ન કરેલી છે.

સરકાર માને ૧ કે હીંદીઓએ યુરોપીયન એજન્ટોને નોકરીપર નહી મોકલ્યા બાબત સરકાર ને કબુલાત આપવામા એમ્પ્રેસ ગોરી બુધ કરી હતી અને હિંદનું અપમાન ગ કર્યું હતું. એ ગેરસમજુતીને કીધી કબુલાત બાદ એજો જવાબદાર હતા તેઓને હીંદી મામલા કુટ નહી પડે તેવ કરવાની જરૂર પડી હતી. આજ

"એક કમીશન બારબા એશીયાટીકોની જબાન બાબતોને લગતી સ્થીતીનો તપાસ કયાની છે જો તાબની સ્થીતીમા કરવા કરવાનું કઇ પણ થશે તો તે તબને બાબાથી ૧ ૧૫ કે જે મોટા બાબે સ્થીનીવાળા હીંદીઓ ધરાવે છે તેઓ પાસપાસ મેળ જશે. જો હીંદીઓ સારો એક પક્ષી એક કાયદાની બરબર બાસરે ■ તેને અદલાવવા અસકય થઇ ૧૨૭."

બાંતમા કરીથી ચેતવણી બાપતાં એજન્ટ-જનરલે કહ્યું ૧ કે હીંદીઓએ પોતાની વીરૂદ્ધના કાયદાઓનો સહારો લેવાના બબરદસ્ત બધુ પડશે. જો હીંદીઓએ આ દરામા રહેવાનું કરો અને આ દેશમાં બધા નાગરીકો જબાએ એવા હકો મેળવવા હશે તો હીંદી રીવ્રહ બધા કાયદા ની સામે બધાન તમારી આવશ્યક અધુ જાગ તમારે અલગ કાઢવો પડશે

"તમારી રાજદ્વારી ગેરબા હીંદીઓને મદદ કરવાથી તમે હીંદ સરકારે ૧ હીંદના લોકોને બીજી બધા તમને પોતાનેજ મદદ કરશે."

"આ પ્રમાણે આપણ મહેલા ઉદેશ તમારા સરક્ષણ માટેના બધા તરીકે બધા પડશે. તેમના તમારે બાસદાર લોકોની ફરજ છે કે તેઓએ બાસણ પડીને બાદની રાજદ્વારી ગેરબા ને ઉકેલે મદદ બાબાની બાબત ૧ હીંદી કાય સરકારમાં બાબી શકે."

ઓજન્ટ-જનરલની ઉપરથી મોતબરીની અસર તુરતજ મંગેલી જણાવાય છે અને વલ્લભજીભાઈ ઝવેરીચંદ કલ્યાણ મેરજરા વકીલથી ઢીંઢા મેમની વ્યવસ્થા માટે બંને રથયાત્રા માર્ગોના રક્ષણ માટે રૂા. ૩૦૦ ની રકમ ઓકડી પણ હતી.

મુસ્લીમોને ખાસ સલાહ

ઓજન્ટ જનરલે મુસલીમ આગેવાનોને શાંતિમય આપવાની ખાસ ભાર ભાષણ કર્યું હતું કે મુસ્લીમોના આ જલસામાં મેદી આવી નથી આવ્યા તેનું કારણ માત્ર એજ છે કે ઓરડાઓમાં જે ઓરડાઓ ગાય પડેલા દેખાય.

જો કે ગાય અહિ અમુક વર્ગને પ્રત્યક્ષ રાવણની ઉપમાથી ઉલ્લેખવામાં નથી પણ મુસલીમોને ખાત્રી થાય છે કે તેઓએ પોતાની ઓરડાઓ ને પડદો રાખવાની કયા છોકરાની જોઇએ

આપણા મુસલીમ બીરાદરોને મારી ખબર અને અંતઃકરણપુર્વક એ વાત રજુ કરવા ઇચ્છુ છે કે તેઓને છોકરીઓને શીક્ષણ આપવું જરૂરી લાગે તો છોકરીઓને શીક્ષણ આપવું એ પણ ઐચ્છીક જરૂરી છે. તમારી છોકરીઓ ઘરને

ગીમાયાળ બનાવી તમે કોઇ મહાન ન્યાય કરો છો તમા પ્રથમ તમારે પ્રાથમીક કર્મ પડશે

તમારા ગામાકાર કીધારત બાકી ગયો તે દૂર પરંતુ તમારી છોકરીઓને અગ્રીમીત રાખવા માટે કશુંજ વાજબીપણું નથી. મેં હમણામા નીશાળોની મુલાકાત લીધેલી છે અને તેમાં મુસ્લીમ ઓકરીઓની મે ગેરહાજરી જોઇ છે. આ દેશ પ્રગતિ કરનારો દેશ છે અને જો તમે તમારી છોકરીઓને શીક્ષણ નહિ આપશો તો તમે પાછળ રહી જશો.

ડરબન પાર્લામેન્ટરી ડીબેટીંગ સોસાટી

હિંદી સવાલ પર ઓજન્ટ-જનરલ

ડરબન પાર્લામેન્ટરી ડીબેટીંગ સોસાયટીના ગયા ગોમવારની રાતે ઓજન્ટ-જનરલ નર મૈયદ રઝા અલીએ આપણ કરતાં જણાવ્યું હતું :

" યુનીયનનો કાયદો થયા બાદ ઢીંઢાઓપર મુકવામા આવેલા રાજદ્વારી, બંધારણિક, આર્થીક અને બીજાવણી વીષયક પ્રતિબંધો એજ બતાવે છે કે ગોરાઓની વસાહત ઢીંઢાઓને પદદેશોમા તરીકે જોવાની છે. આ વસ્તુનો પાયાનો નીતી નકકી મૂકાયેલી છે. ઉદ્યોગ, વેપાર, કેળવણી શું બધા તમે જોઇ શકશો કે ઢીંઢાઓ ને મદદ આપે ઉન્નતિના આગવાથી તેઓ આ દેશના ક્રમ શાસનોને ગોરાઓ બીલકુલ શકતે દેખીતા બંધારણ ગોરાઓ ગુનેગીરીના વસતી ગણો મોટા દેશ છે. અને વસાહત મુરોપીનોના કાયમનાજ રહેવા દેવાના આવશે તો જો દેશના આ રીતે બાકાતી શકાશે / બાદ તો આ પાયાજોડનો ઘણાની રહીને આ દેશ પુરૂ ગોલાનિ. જોસાયર નુકસાન પહોચાડશે

ગામડાઓના તેઓ તો બધા વસવાટ યુરોપીન લોકોને ઢીંઢી વેપારી મોગ પણ પડશે છે. તેના સીવાય યુરોપીનો પોતાને જરૂરી તાજા ખોરાકની પણ બધો ઢીંઢાઓના જાતે મળતી રહે. ઢીંઢી ને તમામ તારણો ગામડી કાઢવો એ બહુ ઓછા જોવામા છે. ખરી રીતે તેમને દેશની અંદર નાનાજ બહાર ધંધા ખીલવવાના ઉત્તેજન આપવું જોઇએ.

એજ વસ્તુ ઔદ્યોગીક બાબતોમા પણ કરવા ઢીંઢાઓને પોતે સાધુ પડે છે. ફરીયાદ દુર કરવાની રીત આ દેશના બાંધવપને માટે મુસ્સાનકારક છે. કલકત્તામા ફરીયાદમાંજ એક બાબતની સામકાન રજાની શકાય છે.

બીજી બાબતની વસ્તુ એ છે કે ઢીંઢીને નીચે રાખવાના પ્રયત્નના અનિષ્ટમાં પરિણામ યુરોપીયનના પણ નીચે ઉતારવાનુંજ આવશે.

ઢીંઢી લોકોઓના આસ્તરણના ઢોકાના મળ વારસ તેઓને સમાન નાગ મંદિ, બધાવી દેવા ના પરીણામે નજીકની ભરીબાયનું છે. ઢીંઢીની કબાયાની શક્તિ તેના તાજે સાગણીપુરક વર્તન બનાવીને વધારવામા આવશે એકદમે

જુદી જુદી પ્રજાને દમાવવા વાતાવરણમાં સોંપ વામા આવે કરવામા આવે છે તેના આરંભી શક્તિનો ઉપર તે તેઓની ચેતનાદાર શક્તિ વધારવામા કરવામા આવે તો આ દેશની ક્રિયાત વધારે સારી હોત.

ઢીંઢીઓ જમતની સૌથી પ્રાચીન સંસ્કૃતિનો વારસો ધરાવે છે. પોતાના દેશમા તેઓ ઉપરના ના દરેક કર્મોમા પ્રખ્યાત થયા . તે પણ આ રાજ્યમા પણ તે તેઓને તો આપવા મા આવે તો તેઓ સકળ ગણ ગોરા ગોરાને કરે મદદ્યા નથી.

યુ રાજદ્વારી ગણોમા ઉતરવા નથી ઇચ્છતા પરંતુ મારે સ્પષ્ટ કહી દેવું જોઇએ કે વસતીના માંમ પણ તેમની રાજદ્વારી હક્ક તેના કેમ નાબુદ થઇ શકાય

આજ જગતની સ્થિતિ જાણનારો આત અભીપ્રાય છે. પ્રત્યેક દેશની ફરજ છે કે તેણે પોતાની પડતીના કારણો પગીને સંતોષી કરવા. જો તકલીફ આવે પકડી તો ઢીંઢીઓ જ તેઓને તે નાબુદ આપવાની કરો તો સહાય રૂપ થવા પકડી શકાય.

આજ દક્ષના સેરફાયની જરૂરીયાત ઓછી ગોરી વસ્તીઓજ ખરી લે। નહિ કારણ રાજદ્વારી બાબતો ધરાવનારાઓ તરફની ન ઢીંઢાઓનો વીશ્વાસ સંપાદન કરવામા આવશે તો ઢીંઢાઓ આ દેશના સેરફાયમાં પોતાનો હાથ નહિ આપી શકવાનું કશું કારણ નથી.'

આર બાદ મી. જ ખલીલ મુસલે નીચેના. ઠરાવ પસ્તાવ કર્યા હતો :

"ડરબીક બાનિયામાં ઢીંઢાઓ ને ગરીબ સુધી બાબતે યુનીયન બાબતોને તમામ બધા સ્થળોમા મોગ્ય પ્રતિનિધીત્વ આપવું ઉદ્વિગ્ન આર્થિકના આર્થિક આબાદીમાં પોતાનો ફાળો આપવાને મદદ કરવામા નહિ આવે તો સુખી સફળતાથી થઇ શકશે નહિ."

—:o:—

બીન-યુરોપીયનો માટે જરૂર ન હોય તેમાં શી જવાબ?

યુનીયનમાં ગોરાઓને માટે સરકારે ગયા ઓગીસ્ટથી આજ સુધીમાં જમીન ખેડવામાં પા. ૬,૦૦,૦૦૦ પાઉંડ્સ છે, અને આ જમીન મકતના વસવાટ માટે બાબા મુકારો અરજી તેમ લારે આમંત્રણ કરવામા આવશે અને વાસ્તવ ગોરજદારોના પસંદ કરવામા આવશે આ બાબતમા ઓછામા ઓછા ૧૦૦ કુટુંબ બાબી જવા પછી બોલાવામાં આવે છે. આ ગોરા વસાહતીને જે વર્ષ પોતાના કાર્યપર બધા રહેવા કરવામા આવશે. ગ્રોસ વર્ષમાં જરૂરપાર નહિ યુરોપી મુકીયર જે દશ આજ ગોવામા આવશે અને બાર બાદ નવી જમીન ખરીદવાને ૧૨ વર્ષ બાદ તો મુકી કરી દશ આજ ગોવામા આવશે. બાદ બાદ જમીનના મૂળ આવકથી કરવામાં. જમીનના વિસ્તારના બાબતે ૧ કરવા મળવામાં છે અને કોઇ જમીનનું કારણ બાબ કે જેમાં રહેવું પડતા પણ જમીન કરવા મોટા વિસ્તારનો તો ઓછી બાજબ લાગ. ઢીંઢાઓ ના સમાની જમીન ટ્રાંસવાલ બાબ ... ગોરાજ ગોવામાં છે પરંતુ બીજા પ્રાંતોમા પણ ખરી રાની વસાહતો બાબી નથી ...

કેપે ... યુનીયનમા ગોરાપાર્ટીઓ અને બાબ બીજા ગોરાઓને માટે જરૂર ... કોઇ ... બાબ કરી નથાર છે ખરી ? ગોરા પ્રજાનાં કોઇપણ બાબતોમાં ઢીંઢાઓ ગોરાનો દશ બાની જવાબદાર બાબ ... ... ચિન્હો ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

વેપારી લખનો

યુનીયન સરકારના રાજ્ય અને બેલજીયનમ રહેતા જર્મનોના વેપારી સંબંધના ખુલાસા તા. ૩૧ મીએ બહાર પડ્યા હતા પણ પરદેશની સેનસીયા સબબની મુદત તા. ૩૧ ડીસેમ્બર સુધી પ્રમાણમાં આપવાનું નક્કી થયું હતું

ચોરટીનો ઉઘોગ બધમાં

યુનીયન બાદાગેન્ટના એક બગડા મુજબ બોલવાળાઓ ચોરટીનો ઘરમુક ધધો ખરીદી રહે છે, અને નાતાલમા પારેથી ઘણજણ ગાય લાખ ટન ચોરટી ઉત્પાદનારા કોંદી બેકુનોની એક લાખ ટન ચોરટી ખીલવાણાઓ સ્વીકારી સકશે નહીં એવા બાબતે ચમાચાર જાહેર થયા હતા. આ પ્રમાણે નાતાલમાં કીંદીઓના જીવનના સાધનો એક બધી એક ગોળા થતા જણ છે

એરલીમાં વિમાન

રેનેસાનીયમમંની ખાસ્ટ પ્રોકેન કલબનો તા. ૫ ઓગસ્ટ રાજે મેલ્ટેલાની ટેલીફોન બધો હતો કે જોહાનીસ્બર્ગ થી એન્ડ ગીસીસ રસ્તાને રેપરાસ્ટેન માટે ઉપરેલા હતા વિમાનને બારે બરનમાં સપડાઇ જતાં મેલ્ટેલેના એક મોટરમાં ઉતરવા ફરજ પડી હતી. પ્રસંગે બત્તીના એક મોટા બાજણા સાથે અથડી પડતા વિમાનને નુકસાન પુગ્યુ હતુ

ઘાંદીઓની ફરીયાદ

સીકાઉસેક તરફ કોંદી પાર્સલ મેસેસરી એજન્સીની સભામા કરીયાદ થઇ હતી કે સીકાઉ સેક તથા ન્યુસેન્ડ તરફ નેટીવો બધી ભાર્કર રીતે કોંદીઓ ઉપર કુતરો કર્યા કરાવ છે. મોટા બધણ ઉપર અક કોંદીને ઝાડીમાં મારેલા બંજરયા મરણ નીપજ્યુ હતુ. આ બનાવો માંથી નહીય બહાસાન લાવી કાઢવા સબબે સરકાર ઉપર દરાવ મોકલવા નકી કર્યુ હતું.

પંડીત રૂપીરામ

કોંદના પ્રખ્યાત આર્ય સમાજીસ્ટ પંડીત રૂપીરામે ડરબનની ઘણીક બધુની સંસ્થાઓના આત્મરા કોંદના પ્રમુખ 'વિક્રમાદીત્ય' બાપજીનું કોંદી અને અંગ્રેજના આપ્યાં હતા જે પ્રસંગે શોકસુચક બધ પડ્યાં હતાં પંડીત રૂપીરામ મોટા બધણ માટે આવતા અઠવાડીયામા ઉજવાતી જયંતી પ્રસંગે પોતાપણના સત્કાર માટે મોકબધ કરવા કમીટી નીમાઇ હતી.

સીટી હોલમાં બોકસીંગ

ડરબનના સીટી હોલમાં ઓગસ્ટ તા. ૧૪ મીએ રાજે ચેરી અને પોટીઅર વચ્ચે બાકસીંગનો આબાદો યશે. તા. ચેરીએ મોટા બધણ ઉપર વેસ્ટર્ન મેસપોન્સના ચેમ્પીયન મી. સસીલ મોલ્ડરને હરાબ્યો હતો બારે મટી અને પોટીઅર વચ્ચેનો બોકસીંગ રસાર ખાસ્ટર્ન બધા પક્ષો છે

કેપટાઉનમાં કોલેરા

દક્ષિણ આફ્રિકામા બધુ સ્થળે મેલેરાની નોધ થઇ છે. આગબોટોનો દ્વારા બારના કપટાઉનમા બાસીક ન થવા બાત કરતે દસ મેલેરાની જરૂર પડે છે. બધા આફ્રીકીયામા કપટાઉનનો દરજ્જો ઉંચો બેટીઓએ ઓફસ બધ આવ બોલાની બરીમાત પુરી પાડી હતી. દીવબધ આફ્રિકામા મેલેરા પુરકળ છે પણ વધારેમાં વધારે પ્રયાસથી રોગના નથી

ઈંડનો તાબુ

બ્લોમફોનટીનમાં સાઉથ આફ્રિકન રીજર્વ બેન્ક માટે બંધાના મકાનનું કામ ઈંટની તંગીને લીધે અટકી પડ્યુ છે. પ્રોટેરીયામાથી ઘણા બાંધકામવાળા આવતી હતી પ્રેલવે સાધનોની બંગીને લીધે પહોચી શકી નહીં જયા રેન્કમા મોટા પાયા ઉપર મકાનોનું બાંધકામ ચાલતુ હતામા ઈંટવાળાઓ પોતાની સેવા આપી આ પ્રમાણે રેલવે મરકારની ગાફલતી દક્ષિણ આફ્રિકાના ઉદ્યોગને ભારે નુકસાન પુગે છે.

કોણ એ છે ! કોણ એ છે !

શ્રી. પ્રોટોરીયા કોંદુ સેવા સમાજને અંગે માહતી મેળવા માટે એક અધ્યાપકના જરૂર છે. સ્વરૂપ, કોંદી, ગુજરાતી અને અંગ્રેજી આ બારે ભાષાઓનું ચુંકત જ્ઞાન, બ્યાયામ તથા સંગીત શિખવી શકે તેવા કોંદુ અધ્યા પકે નીચેના સરનામે પ્રમાણ પત્રો સહીત અરજી કરવી. પગાર ઉદ્યોકાળ મુજબ અકય બાબતે આપવો

કલ્યાણલાલ એસ. શાહ.
સેક્રેટરી

શ્રી પ્રોટોરીયા કોંદુ સેવા સમાજ પી. ઓ બોકસ, ૧૮૬ પ્રીટોરીયા

નરસીબાદાર કોંદી

નાતાલ બાગેનાનાં રહેતા એક કોંદીને ડરબનની "ગોલ્ડ કપ" ઘોડદોડમાં પા ૪૬૦ મળ્યા હતા "ગોલ્ડ કપ" ઘોડદોડમાં તેણે પહેલા અને બીજો ઘોડા ચુંટી બાર પીંતી ટીકીટ લીધી હતી, જે બધે સ્થાને બાવતા પા. ૪૫૦ ઉપજ્યા હતા આ કોંદી એક હોટલ માં મુખ્ય વેટરનું કામ કરે છે.

મેળાવડાની કદર

ડરબનના બાન્ડ સામીયલ સેન્ટરમાં ઓગસ્ટ તા. ૬ ટીએ રાજે નેટીવ બન્ડના અને બાન્ડુ ઓના એક બજવાળા મેળાવડામાં માજી રોડ મેજીસ્ટ્રેટ મી. એચ. એચ. આર. પીમ્સનીને બારે પ્રસંશા થઇ નેટીવો તરફથી બાહજારી મેળે એક પ્રમાની પોર્સેલિ સ્ટીક બેટ આપવામા આવી હતી જે દરમ્યાનમાં મી. પીમ્સે બાજી આપી હતી કે મોકરી છોડી છે તો પણ નેટીવોનું દીલ નબીં દુભાય બહાનો રાખશે. કેમમાં તેમના સંબંધમાં પડ્યા તે પણ દર બધે બીજાના મા બધાના બાને બાદાબની મુલાકાત લેવા ચુકશે નહિ

બ્રાંકોરી ફાર્મનાર નો પ્રયત્ન

બ્રીટોરી ફેડરલાસ્ટોનની પત્નીઓ આશુ ૬૦. મેરીટઝબર્ગમાં ૨૫ ડીસેમ્બર રોડ ઉપર આવેલી પ્રેન્ટીન ટેલ્ટ કોલોનસ્ટની મરાજમા દાખલ થઇ તા ૫ ઓગસ્ટ રાજે બ્રીટોરી ફેરી પા. ૨૫ બ્રોરી થયા હતા બ્રોરી તાજના માટે એક મોટી મરાજનો ઉકેલાય થયો હતો ફેરેકી બ્રીટોરીના કપાર નાકરીના પ્રબધીના કામમા દીન કોમો પા રસો હતા. ચોરેનો પતો નથી.

કીમ્બર્લીમાં રાકબાળ

કીમ્બર્લીની બ્યુનીસીપલ લાયબ્રેરના રાક બાળકના બારે ઇજા બધા બાકબાદીબામાં બાજર થઇ હતી. તા. ૨૦ ડીસેમ્બર ધાર્મીકબાયરનું મી. ૬ સેબે વેચામા મુક્ત [redacted] બારે પટેકા, બ્રીન્ટ, બારુ અને કરના બાબો બગબાજ બબબ્યા થઇ ગયા હતા. બ્રીબ્રુઅરીનો બારેક બારે મુખ્ય ભાગે રાકબાજ બાજણકરના કીરકીકટબાંગ્રો ભોકણ બામા બાબે છે

રેલવે ઓનરીના

દક્ષીબ બાફ્રિકાની રેલવે બારે ૨૫ નબા રેલવે ઓનરીના બારીકના બાગેરીકા યુનાકેટેડ સ્ટેટ્સબાના કન્કર બાનબામા બ્યાબ્યાં હતાં પબ કહે છે : બાબો ઓબારે નબીકારી રાકબે નહિ. બ્યાજ્ય મુખ્ય રેખા દર્શાબાર પકબાર કરબા માટે બારે કુબ્બમ નબાબી રબા છે

ઉત્તાબગરીબા મોટરીસ્ટો

ડરબનની બારેમાં તા. ૫ ઓગસ્ટે સબબા મળી હક મોટરીસ્ટોને કલાકના ૧૫ થી ૪૫ માઇલ ઝડપે ડરબનમાં મોટર હાકબા માટે કંડની સજા ફરમાબી હતી કંડની ઉપરબેલી પુરબે રકમ પા. ૨૫ હતી

અપીલમાં જીત

ડરબનના રીકટારીબા બગન મેબ્સ ડરનીબર ૧૬ સબના કોંદી બાબક ના. પા. અનામલેને પ્રાન્ડસ્ટ્રીયલ એરિયાનો ભગ કરબા માટે ડરબનના મેજીસ્ટ્રેટની અદાલત બારો બાજેલી અપીલની સનાબબી ■ ■ બોગસ્ટે મેરીટઝબર્ગમાં ડરસીસ ની. રેબોલ્ડ્સ અને બરસીસ બી દારલાલજી સબગ ચેક કરી હતા મી. અનામલે ની જીત થઇ હતા.

રેલ્વે ખાતાના પ્રદેશન

યુનીયનના રેલ્વે બાતાના પ્રધાન બી. પીરો સાબ થતા તા ૩ ઓગસ્ટમાં પ્રોટોરીયાની યુનીબન ઓફીસમા હાજરી બાપી હતી. જો કે બી પીરોની નબાબધનમા કોક સુધારો થયા નથી તા પબ કોંદીબ્સ બબીમ બાફ્રિકા અને જીબર બાફ્રિકાના પ્રજાજન પ્રત્યે પિતાર કરતાપૂર્વક બજર કરી હતી.

પ્રિટોરીયામાં શનીવારે દુકાનો બંધ કરવાનો રવાજ

જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર'માં મી. બુલાખ એમ. કેશવજી લખે છે કે, તાજેતરમાં મી. બી. ઓવરઝી શનીવારે દુકાનો બંધ કરવા સંબંધી એક લેખ લખ્યો હતો જેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે "પ્રિટોરીયા અને રીફની ચેમ્બર્સ ઓફ કોમર્સ શનીવારે આખો દિવસ દુકાનો બંધ કરવાની તરફેણમાં છે." તેઓ કહે છે એમ પણ છે પણ ગમારે જણાવવું જોઇએ પ્રિટોરીયા અને રીફની ચેમ્બર્સ ઓફ કોમર્સ આ સ્થળના વેપારીઓની સંખ્યા અને વ્યાપીત લાભોને લાગે વળગે છે ના સુધી આપ એમ કહેવાતીનું જ પ્રતિનીધીત્વ કરવાને પ્રયત્ન તો આ સ્થળોના દૂરંદેશ વેપારીઓને ચેમ્બર્સ ઓફ કોમર્સના મેમ્બરો તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યા નથી એ હકીકતો તેઓ જાતેજ જાણતા હશે. અને બીજું પ્રિટોરીયા અને રીફની ચેમ્બર્સ ઓફ કોમર્સ આ સ્થળોના બધા ચોદાજ વેપારીઓનો ટેકો છે અને મોટી બહુમતિ શનીવારે આખો દિવસજ દુકાનો બુલી રાખવાનો નીયમ કરવાની વીરૂદ્ધ છે કેમકે આપણા ક્રીસ્ટીકટના કામેરો અને નેટીવોને પોતાના ની આવશ્યકતાની ને માલની ખરીદી કરવાને સાંજરના આપવાનેજ આ ઓફર દીવસ સાચવવા જરૂરનો થઇ પડે છે.'

કસ્ટમ્સનું લીલામ

ડરબનમાં ઓગસ્ટ ના ૪ થીઓ થએલા કસ્ટમ્સના જાહેર લીલામમાં ઓર ઓવરકોટ તૈયાર કરેલ કાપડ જેનો પા. ૧૧૬-૧૨-૦૦ કીંમતનો હતો. પગી ઉંઢરણોના ચશ્માના ચાર એટલે ઓક્સેા પા. ૧૨૧ ના વેચાણ થયા હતા. ઓક મશીનના કેસેરા માટે પા. ૬૩૫ મળ્યા હતા. અરબના બે ઓવરકોટ જેની જકાત પા. ૧૧૬ થતી હતી તે માટે કોઇ ખરીદનાર નહીં હોવાથી બીજા નહીં વેચાયલા માલ સાથે ફરીવાર ફેરવી દેવામાં આવશે.

હીંદી પ્રીન્ટરો

કાપખાનાના ધંધામાં કામ કરતા ૨૮૪ હીંદી એ સાક્ષર આફ્રિકન કારેબારીના યુનીયનના સભ્યો બન્યા છે જેમાં ગયેલા ઓગષ્ટમાં ૧૫, બીજા ઓગષ્ટમાં ૨૮૪ અને ત્રીજા ઓગષ્ટમાં પા મજદુરો છે. જાનયુઆરી ૧૯૩૬ થી જુલાઇ ૧૯૩૭ સુધીમાં ૮૦ હીંદીઓ મજકુર ધંધામાં દાખલ થયા હતા. યુનીયનના બાકી બાર વર્ષમાં કાપખાનાના ધંધામાં બેકાર હીંદી સભ્યોને નોકરીઓ પા. ૫૨૧૪-૨-૦ મળવાથી મળ્યા હતા. સરમુ પાછેલા ૧૯ હીંદી સભ્યોના પગારોમાં કુલ્લે પા. ૬૩૫ આપવા હતા, જેની સરેરાશ પા. ૬૫ ફીગારોત થતી હતી. મજકુર યુનીયનના રીપોર્ટમાં જાહેર થયું હતું - હીંદી સભ્યોના કીસ્સામાં રેકાર્ડ સુપરવાઇઝર સાહેબ માફક રાખે છે.

પવિત્રપાણી

દક્ષીણ આફ્રિકામાં પવિત્રપાણીની બાબતમાં જણાવવામાં આવી છે તેવી ઓલ્ડના ઝાયરીહામ અર્થવાળા રેવરન્ડ ઇ. ટી. રેસ્ટરેટ પુર્વ અને મધ્ય આફ્રિકાની મુસાફરીથી પાછા ફરતા નાતાલનું પવિત્રપાણી સાથે લાવ્યા હતા અને બે બાળકોના નાતાલના પવિત્ર પાણીથી સંસ્કાર કર્યા હતા.

નેટીવ નીશાળ

ન્યુકેસલની નેટીવ શાળામાં પા. ૧૫૦ ને બદલે પા. ૨૫૦ ના ખર્ચે ત્રણ રૂમો, અને પા. ૨૫૦ ના ખર્ચે બાકસીકલ રૂમ બાંધવા નવા ઘરનું કામ નીશાળના રસોડા માં પણ ઘારે સુધારો થતા ચાલી છે. જયા પા. ૧૨૦ બદલે વિજળી પુરી પાડવામાં આવશે. ૬૮૦ પછી ૧૯૩૮માં ??

ઓલ્ડસ્ટાઉનથી રેવરન્ડ એમ. પીરી જોન્સે પત્થર આપ્યા હતા ૨ ઉદ્ઘાટક વર્ષ ઉપર આવી મી. કે રેસ્ટન માસ્ટરે હતા. મી. જેમ્સ આ ઉદ્ઘાટક વર્ષ બાકરી ન્યો નથી તાજની બજના ઉપરે મી. બાઇટ ઓલ્ડસ્ટાઉનના રહસન માસ્ટરે મધ્ય આવ્યા હતા.

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

એ. બી. પારેખ

પાર્સ એમ કમીશનર સ્ટેમ્પ,
જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે અદલ ઉંચા વજનના દરેક ધનિકના મકસદી, રેશમી અને સ્વદેશી સાડીઓ વિગેરે ઠીકાયદા આવે મળશે.

એક વખત જમારેર ઓર્ડર મોકલી પરીક્ષા કરશો.

ગ્રેજ્યુએટ આવ્યા

ડો. સોરીઝો ફરીયાદ કરી હતી કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં ભણેલા આપણા મોકાણ વધુ ઉકકા પગારનું યથ કાય છે આ વિચારને પણ વિદ્યાર્થીઓ ટેકો આપ્યો હતા. પ્રોફેસર મેરીઝે જણાવ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકાના યુવકોનું ધ્યાયજ બહેતર નથી. યુનીવર્સીટીમાં ભણતા વિદ્યાર્થીઓનું અંગ્રેજ ભાષા બાબતનું શિક્ષણ ૧૯૨૧ ના વર્ષના ધોરણથી પણ નીચા પ્રકારનું છે.

નાની અદલબદલ

પ્લેટ ગ્રુપના બંદરના ઉપયોગ માટે ખરીદેલી ૧૮૦ ટનની ફ્રેરમોસ્ટ નામની એક નાની આગબોટ ૬૦૦૦ માઇલની દરીઆમાં મુસાફરી કરી પા દીવસના આફ્રિકામપટનથી ડરબન બોમાં ગોગસ્ટ ના ૩ જીએ દાખલ થઇ હતી.

નોકરાનના ભોગ

ગયા અઠવાડીયામાં ડરબનમાં ઓગસ્ટ તા. ૩જીએ રાત્રે થએલા રસ્તાના અકસ્માતમાં ત્રિજ્યાના નોકરાનના અપઘાત ભોગ થઇ પડેલી ઓકસેા ઉપરાંત ચારલીગો પાછળ રહીટ થએલા બનાવમાંને ત્રિજ્યાના નોકર તરફ આવેલા એક ગાડા નીચે . બીજું દીવસે સવારમાં મરેલી જોવામાં આવી હતી.

બહેનજી નેટીવ

મેરીટઝબર્ગની એ હોસ્પીટલમાં ૧૪ વર્ષના નેટીવ છોકરાને દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. અકસ્માતથી આ છોકરાને બંદુકની ગોળી વાગી હતી. જે બાળાના કાકડા (ટોનસીલ્સ)માં ઉતરી પડી હતી. ગોળી કાકડાઓમાંથી નીકળી નહિ શકવાથી તા. ૩જી ઓગસ્ટ આ છોકરાને હોસ્પીટલમાંથી મુક્ત કર્યો હતો.

જનવરોની બંધી

ક્રુગરસ્ડાલના રસ્ટનબર્ગમાં મેજીસ્ટ્રેટ મી. વી. આર. ફેરેસ્ટરની કોર્ટમાં સોલોમન બીન નામના સભ્યના ઉઘાડા સુધારેલા "સ્ટેટ ફીલીંગ એક્ટ" નું ઉલ્લંઘન કરવા માટે પા. ૧૦ દંડ અથવા ૧૪ દીવસના કારખાનાની સજા થઇ હતી. ગેરબુધ્યાના સેન્ટર્યા કેસેા રસ્ટનબર્ગમાં સાબ્યાનું તોહમત સોલોમન ઉપર મુકવામાં આવ્યું હતું.

નેટીવને સજા

ઓરટસ્ટોર્ટમાં ગુલાઇ તા. ૧૦ મી રાત્રે ખાના માજી મેયર મી. એ. . ફીલ્ડ ઉપર ફુગસેા કરી મુઢપણાના અપરાધ માટે ગ્રુપ નામના નેટીવ આપરાધીને મેજીસ્ટ્રેટે ૬ મહીના સખ્ત કેદ-ખાનાની તથા ૬ કટકા મારવાની સજા ચા ફરમાવ્યા હોવાથી રાખવા માટે પા ૩ જામીન ઓફ ગઇકાલે રાખવામાં આવ્યા હતા.

સાંકળના ત્રાસ

નાતાલ કપુર તરફ સાંકળના ત્રાસ બાબત પા પડયા મ. માર્ક વેબો મારફ ઓપીસ થી પાંચ માઇલ છેટે ઓફ કામ ઉપરથી બાંધે આવતા આવાજ બહીને પાસી આવી કટકા રાખવાને ધ્યેયથી ગયા હતા. . . . સમય જતા મા આવે ગયાદા બાબ કટકીનામાં ઓક બાબા નાખી નાખ્યા હતા.

મારી રાજાના રાજ

મારી રાજાએ ઓગષ્ટના આજાર અટકપુ બાબ બાર્યું . કરબનના મોન્ટ પોલીસ સ્ટેશન નજદીકમાં આવેલા ચોક ઓન્ટ ગેટર સ્ટ્રીટના ખુણા ઉપર મી. સા. મોરીજ નામના કુરોપીઅનને ને મા. ૪ ઓગસ્ટે તારીખ ઓ ગોરી મજુરો બાબા વા રૂપ પકડી સોપી હતી. ચેસ્ટ સ્ટ્રીટના એક ચોટલમાંથી આર ગોઠળી રોકડ નાંયતી મારી ધમકી કરીયાદ થઇ હતી.

મેરીટઝબર્ગના મેયર

મેરીટઝબર્ગના મેયર મી. એ. . ન્યુમ્સ ઓનો મુદત પુરી થઇ હતા તેમને પ્રાઉનીઓ સવાનુમને કરી મેયર તારીખ ચુંટણા ૧૦ મી. ડબ્લ્યુએ હિંદીઓના રહસ્યોને રીશે સુચના કર્યું હતું અને કે બાબતમાં પાકુ કરવાની જરૂર જણાતી હતી

કપડાં સાબુથી ફેકવાં

મેરીટસબર્ગની રાજેંદી નામની પાંચ વર્ષની હીંદી બાળકીના કપડા સાબુથી ઉઘડતાં નજીકના ભારે ખબર થઇ હતી બાળકીના શરીર ઉપરના કપડા કાઢી કાંઢી નાખ્યા પછી એમ્બ્યુલન્સમાંથી એ હોસ્પીટલમાં ખસેડી હતી, બધાં તેનું મરણ નીપજ્યું હતું

ગુજરાતી

જનતના રાજદારી પાલાવરણનું નિરિક્ષણ કરી જનરલ સ્મટસે જાહેર કર્યું છે કે આપણી દેશની યુરોપની જેવી ભયંકર લડાઇ કદાચ કદી પણ નહિ.

* * *

જોહાનીસબર્ગમાં હાલ જનતના આગેવાનો રાજ્ય વાળું "ટ્રસ્ટ" નામે ઓળખાતો દક્ષિણ આફ્રિકા પોતે બધે બધું બાંધવાનું નક્કી થયું છે. આગેવાનો મારે રહેઠાણો નવેસરથી બાંધી પછી સમાજ બાળા બનાવવાના આવશે.

* * *

હોપટાઉનથી સમાચાર જાહેર થયા હતા કે ડોકેકનારીન તરફ કીમતી ખાણોમાંથી રોજની કેરેટનો પા. ૧૫૦ ની કીમતનો હીરો મળ્યા આફ્રિકાદીયામાં સનસ્યા હતા.

* * *

અમો આફ્રિકાદીઓમાં ક્રાઇસ્ટ ચુર્ચ સ્ટ્રીટ મેરીટસ બર્ગમાં કામ કરતા ઇંટો પાડતી કોમોમાંથી ત્રણ વાગ્યા પા. એમ એક નવીનતા ભરી ગયા હતા. પોલીસને ફોડવામાં પત્તા લાગી.

* * *

રોડેસીયાના હાલ કોર્ટ ચાન્સલરથી રીટાયર થયેલા પા. જનરલ મેકલીયોડ આફ્રિકાદીઓને થતી ફાંસીની સીક્ષા સામે બાર વિરોધ બતાવ કરી ફાંસીની સીક્ષા નાબુદ કરવા વિચાર બતાવ્યો હતા.

* * *

મોલ્સબરીની મોટી કાફિરીલાની બાકી પડતી ગાંચ ભરવા માટે નવ આફ્રિકાએ ઉમેદવારી કરી હતી. તેઓની ઘરેલી સુ દક્ષિણમાં મોસીસ કેટીલ પાસ્ત દોર્ષ તામના સ્ત્રી થયા હતા જે રોડેસબરી મા પ્રોટેસ્ટાંટ એ કાઉન્સીલર છે.

* * *

કરબન રેલવે રહેલ્સ ઉપરના "ડ્રા ડીન ચેયર" પા. પી. જે બાદસે જાહેર કર્યુ હતુ કે કરબનમા દરરોજ આવતી જતી ટ્રેનોની સંખ્યા ૧૬૦ થાય છે.

* * *

દક્ષિણ આફ્રિકાના ગવર્નર જનરલે યુનીયન સરકારી નામદાર સમ્રાટની વર્ષગાંઠ માટે મુબારકદ બાદી આપનારો મેસેજો તા. ૧ ઓગસ્ટે તાર મારફતે મોકલી આપ્યો હતા.

* * *

ઓરાયાયો કહે જનાબાર આપ્યા હતા કે જેનેસના કારખાના બાબત અને વેપારીઓએ દક્ષિણ આફ્રિકા માટેના હથિયાર દારૂગોળાની ડીપાર્ટના બાબત ગોબા કરવા આરજી કરી હતા.

* * *

યુનીયનમાંથી પોર્ટયુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રિકાના કામકાજ પર ગોળરડ તા. ૧ લીથી ટ્રાંસનો ૨૫ પા પેની થયા છે.

કેપકલોની નજીકના દરિદ્ર વાચકાના રીવોલ્વર વરથી યુરોપો પુરા માટે પણ તપાસ કરી બાદ રહી. આજ ટી તારથી તે નોટીવોને પકડવામા આવ્યા છે અને બીજાને પકડવાની પણ છે

* * *

દક્ષિણ આફ્રિકામા તાજનરોના શોખીનો પરત દેશથી તાજનારો નગાસ ક લાંબાપોરથી એગસ્ટ તા. ૧ લીએ આવેલી સ્ટીમર એકેન્ટ્રસ મા કરબન માટે બે જેવા સાબર આવ્યા હતા.

* * *

કેપટાઉનના મ્યુનીસીપલ કમા બાનામા પાર્કન નામના કબ્રસ્ટ ઉપર બાંધ તુગલો કથીથી ઘણાની કબ્ર તરસ બાનાના બાલોક નીચલા માર સપાસવામાં છપ કરીબાદ બાદી તા. ૧૨૬ મુકવાની મેળવાર હતી કુંપનીએ હવ કેપ ટાઉનની મોટી કાર્યવાહ માગે તાર નીમ્યા છે

* * *

ડરીના પરેની બારે આવ્યા પર હતી મા બે ક બુનુ પરના મુબારા ઘણા ઘણા છે ના પણ ઉંમા આવે ત્યારે સ્વેના માર નવા વરો બાંધવાનો સમાવ્યા નથી.

* * *

કરબનની ૧૦૫ ટ્રેન્ટ સ્ટ્રીટમાં આવેલી પા. ની આગ બાબતની કુકાન આગરટ તા. ૧ બીજે સવારના મટી પા. રૂપ ના દીવાલના પડીબાંગા નોકરવામા હતા.

* * *

૨૦૦ કરબન બ્રેકની સામાની સર્વીસ દિમા બાની બાબતના કારણે કુક મુસાફર બાર ગયા રોડેસીયરી રોડાસરના કારણ પર કરબી બ્રેક કરવામા આવી છે

* * *

દક્ષીણ આફ્રિકામા ઉદ્યમ ધના તમાકુના પાક સરકારના સેંટ્રલ બાકોની મદદ વેગ મુકવાના ગોલ્ડન બ્લોમફોન્ટેનીનના ફાર્મરોની બાબામા બની કાર ધન બાર મળ્યો. ૧૫૦ ૬૦

* * *

પુનીયનના રોડો કરબન સ્ટ્રી બાદી કરબન ગ્રાંમરીકાના પુનાસ્ટેટ રેલ્વના સ્ટીમર બાબ પ્રબાનુ મદ આવી બાબે ... સ્ટ્રેપ રેલવડ માટ કરાર કર્યાનું પ્રસીડન્ટ કબ્રબર્ગ જાહેર કર્યું છે

* * *

ઓરીરા ઓરાકાસ્ટીન સ્ટેશનનું જંકશનનું પાસ બેન પણીજ વિસ્તાના ખેતારના ... હતા ત્યાં તબાસ પડતી ઉંચાથી પ્રસાદન મોટી બનાવવાનું નક્કી થયું છે ... નંબરના ધના બાંધના બાકાનથી બનાવ્યું જોવું થશે.

* * *

ઓરેંજીસ્ટેટીબાના રાજનરાજ્ય હુનોલલ્સ્ટેટીનું કરબન પ્રસાદ પ્રસિદ્ધ પદ્ધ વધ્યા હતા, પણ રાજદારી બલાકારોની બાબાદથી સ્ટેનબાર્ગે બાબાન પ્રસિદ્ધ કરવાનું માંડી વાળ્યું છે

* * *

કેપટાઉન ગેર ગેમ્પ્રા અને બનોપ રબર કુંપનીના ગેરસેન નરફુમ વર ઓરીક ઉંદીસના દોલત પા. ૧૬૦૮૮૨ ભાંડે થઇ હતી.

* * *

કીંબર્લની રબતમા પ્રબ્બાતી પામેલા ડે'કેરાસરના રીંગ્ટ કીમર ની બબાબ્ય કરબ્યું કીંબર્લનો ખબિ ઉંડી પ્રકારે ખુદા બાબેર કર્યું હતું. બી કરબર્યના ઉંચર ૩૧ ફર્યની છે.

* * *

કરબની મોટર રાબીંગ રજીસ્ટર ઓફીસની તપાસણીમાત મુજબ બબાબા ૧૯૦૬ ની ૪૧ બીટીશ બાગબાટો બાલ બામા હતી ને મુકસાની બરકાર પાસેના બબોમા આ વર્ષ પબ્લિક બોલી હતી.

* * *

બાટના રહેના બાબાન બાટના બેલ્જમી સર રેબ્બર્ટ ફ્રેંક સેટી ફ્રેંક સહીત ૬૦૦ બાને અબો-રીજીના બાબે કોર્ટબોના બાર ૧૧ ૫ બોબાસ્ટ કોંડનાટી છિડવા હતા. બોબા તા. ૧ બાપ્ટેમ્બરે બાં પોંહિયો જશે

* * *

બબા બાઇબાદીબામા કોબાંબોના પ્રબોબેલ બાના બાનડ સીબાબાનાં પેજરાબ બાર કુલ્લ ૬૧ બાબ કરબ્ય બા મુકસાનો બાબારી હતી. બા સબબી બાનની બાબું બાબર પબ્લ તાજ હતું.

* * *

બોલ્સબેરના બોર બાનાગીન ચોર બોર બકાનને બ્યાની બારીને બાંદર કહા પરંતુ કબાનશીબે ન બકાન બાબી નહોતુ. પરંતુ બાંદર બોર મુસની હતી બોકને જોઇનેજ બા મુસલીબો કબી બકાબ્યુ. બાજ તાન બાબામર બાબી તેની બાબે બરબા બકતા બોઠી, બરકાર નકારા બાબી પછી જોર પાબાન પેર બનાના પાબ્યા કર્યો પરંતુ ધર બાબ્યા પબા બોર બાલને પકડ્યું ક બના બોરસ્તામાંથી નોટો બાદેલ પાબીદ, સીગારેટ કેસ બાન બોનાની ટોલપીન મુબ બના હતાનું બોને કેવા બાબાબાર બબા!

* * *

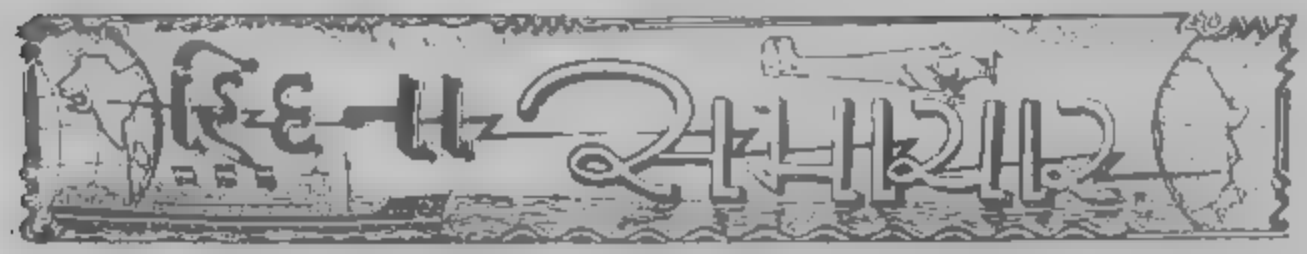
બારાપકુસની બાબા બાબા બબેપ કરબા સંબંધે બરકારી બાદામા બન્નાબરબામા બાબ્યુ ૫ ૬ બા બાબા બાંતોબાદ ને દિબ્તાબક નિર્ણયો, બરકર્ય બાંક, ગોળીબાર બોકબનો બનાપર રીજેરેની તપીબ બાર છ.

* * *

દેશબાદથી પા બાકબર દેહરીબ બીવેદન કર્યું છે - નીબાબ બરકારે બબબાબબંત્રમા બાકાપ ને લીધા નીબાબ બાને કૈદબાદ રાબ્ય બા બંધીબાતા બનુકારના બરબા દક્ષો બબાબ બાના કરી બાબ્ય બાબી બોકબ્રો બા બાર દેઢ બાદીબોબાની બોદ ગોબાબેજ પરબાદ પાકાવબાના કરકરીબાબ બબાબા.

* * *

બનપાનના ઉંદિના બા કબીબનર નરીકે પા. બો. બાર બરકના નીબાબા છે.

મહાસભાને આવકારદાયક માન

મહાસભાના કારોબારીના નીમંત્રણ સાથેજ પુનાનાં પ્રધાનો તેમને આસપાસથી મળવા ગયા છે. મંત્રીઓ પહેલા મી. પી. ના પ્રધાન મંડળે પોતાનું રાજીનામું રજુ કર્યું હતું. ગવર્નરે મહાસભા પહેલા તેમાં ફેર પાડીને પ્રધાન મંડળની રચનામાં મદદ કરવા વીનંતિ કરી. તેમણે તે સ્વીકારી. પુરસે લાલ પ્રધાનો રાજીનામા મોકલી આપી જે નામો રજુ કર્યાં તેમાં મુસલીમ સભ્યનું નામ પાછળથી જણાવવાને બદલે મંત્રીએ તે નામોનો સ્વીકાર કરી લીધો. બ. મુ. પીને પગલે બીજાએ પણ પદ મુક્યાં છે એમના પ્રધાન મંડળે પણ રાજીનામું આપી દીધું હતું. આને કારણે મહાસભાપ્રણાલી અમલમાં આવી કેમકે તેમને બોલાવવા ગવર્નર મી. પી. ને જ તેડાવ્યા. મી. પી. પાસે મહાસભાનાં પુનાના પ્રધાનો પણ પાછળ રહ્યા નહીં. તેમણે પણ રાજીનામાં મોકલી દીધાં છે અને સ્થાનીક મહાસભાવાદી આગેવાનોને સોંપીને તાત્કાલ તે મહેકમખાનું બી સરકાર પ્રધાન મંડળ રચી શકે ત્યાં સુધી મી. પી. ના પણ પ્રધાન રહેશે. બોમ્બેમાં પણ રાજીનામાં મોકલી આપ્યાં છે. બીજા પ્રાંતોમાં પણ રાજીનામાં આપી દેવા મહાસભાવાદી આગેવાનોને સંદેશા મોકલી આપ્યા છે.

મુંબઈની ના?

આમ બધે પ્રાંતોના પુનાના પ્રધાનોના પક્ષોને બાજુએ મુકીને બાજુએ મહાસભાને લાગ આપ છે ત્યારે મુખ્યત્વ કરીને—જમનાદાસ દ્વારકા દેસાઈની અધ્યક્ષતાની કમીટી રચાયાનું નથી. મુંબઈની મહારાષ્ટ્રોમાં મહાસભા વધતી જોઈએ તેવી જણાતી નથી. ૧૩ પૈકી ૬ કોંગ્રેસવાદીઓ ૮૪ મહાસભાવાદી છે પરંતુ બીજા બે પક્ષોમાં ભેળા દસ સભ્યો કોંગ્રેસના મહાસભાને સામે આપે તેવા છે. બીજા મહાસભાવાદીઓ પણ એક વાત કહે છે કે કોંગ્રેસના પુનામાં તેઓએ એક પરીષદ ભેગવાની હતી. આ પરીષદમાં મહાસભા ૧૫ વર્ષ સુધી પોતાનું મુસ્લીમ લીગ અને કૃ આંબેડકરનો સ્વતંત્ર મજુર પક્ષ જેમની સંખ્યા અનુક્રમે ૨૦ અને ૧૪ છે તેમને કંઈ કહેવા આવી ન હતી. મુસ્લીમ લીગના સભ્યોની ગેરહાજરી બાબતથી મહાસભા કે મહાસભાના આ પુનાપ્રધાનો સામેના ગાંધીવાદના કરાવને લાયક આપવાનો બહાનું જણાય છે આપી છે

શ્રી ઝીણા અને મહાસભા

મુસ્લીમ લીગના પ્રમુખ બૅરીસ્ટર ઝીણા કેમમાં મહાસભા સામે પ્રહારો કરતા બાકી કંઈ બાકાત રહ્યા છે. એક સજ્જને તાજેતરમાં જણાવેલું કે હિંદુ મુસ્લીમ સમાધાન સંબંધી તેમની દરખાસ્તો જે ૧૯૨૭ પછી ઘડાઈ તે સામે મહાસભાવાદી આગેવાનો ભાગ્યેજ કંઈ બોલ્યા હોય. તેમણે પણ હવે મહાસભા સામે પ્રહારો કરવા માંડ

હિંદિયા પરિષદ.

ચીન-જાપાન બદબદ

ચીનાઓનું ક્ષેત્રફળ ચીન યુરોપના રશિયન જેવું મોટું છે તો વસ્તીપણ ૪૫ કરોડ જેટલી છે. જે ભાગ જાપાનીઝ યુદ્ધાગારોએ પોતાના મુલ્કમાં સામેલ કરવાનો ચીન સામે દાવો કર્યો હતો તે ચીનના ઔદ્યોગિક ધંધાનું કેન્દ્ર છે. આ બન્ને રાજ્યોના શિક્ષણપ્રણાલીના મુદ્દાઓ ચીન અને ક્રમશઃ વધી પડવાના સામાન્યતઃ સમાન જણાય છે. જાતી બાબત રાજ્યો વચ્ચે વેપારદાર મહાન ખાધ નથી. કિંતુ ચીન તરફ કોમ્યુનીસ્ટ બદબદના બાબ રહેવા ભય છે અને તેથી તો અમેરીકા, બ્રાઝિલ, અને બીજા રાજ્યોએ બોલાવ્યું પરંતુ ચીનાઓ છે હજી ચીન અને જાપાન વચ્ચેનો તકરાર ચાલે છે પણ બન્ને રાજ્યોના ઉગ્રવાદીઓને કોઈપણ સંજોગ આગળ મોકલવા પસંદ મુકવાની નહિ છે. ઉશ્કેરણીના બનાવોની તપાસ બાદ સુલેહ જાળવવા પ્રયત્ન થાય છે. તા. ૯ ઓગષ્ટે જાપાન તરફે સબાધ રાજ્યોના પગલા ચીનાઓના ભાગી પ્રજાએ મારી નાખ્યા હતા અને જાપાનીઝ પેરીઓમાંના ૩૨ મ કરતા બસો ચીનાઓને કેદ પકડવા હતા. જાપાનમાં રહેતા ચીનાઓનો બોલાવી જેવા સારું ગાઢ્યજ કરી હતી ચીનના બધા બાજારોમાં યુધરો ભારતના બાદી જાપાનીઝ માલ બારે કેટલેરબુ ચાલુ રાખી છે. ૬ ઉકરણના પાર્લામેન્ટમાં તા ૬ ઓગષ્ટે વસ્તુ હતુ બચાવ જાપાનીઝ સરકાર દાખલ થયુ હતું બચાવ જાપાનીઝ સરદારે જાહેરનામું બહાર પાડી તાબેદારોઓને સૂચના આપ કરવા જણાવ્યું હતું.

રશિયાની ઉદારતા

સંબંધમાં સમાચાર મળ્યા હતા કે આલા-સ્કાના તીરે પાસ્કા ઉપર બૂલ્કમાં સમુદ્રમાં ઓર પીટીરોય આગબોટ ઉપર એક નાની ઓળખી શકાય એવા એરોપ્લેનમાંથી ઓર કલાકમાં ૪૫ બોમ્બ કે કલાકમાં બાહ્યા હતા. "ટેમ્પ ઉદ્ધરણ" પત્રે જણાવ્યું હતું કે બોમ્બ ફેંકનાર વિમાન ફ્રેન્ચ પસનું હતું. બોમ્બ ઉપર ગાલ્ટીસ કાંઠા અને જર્મન બનાવટ બાબત મળી હતી. આ બનાવ ઉપર બ્રીટીશ સત્તાધારીઓ બારીક તપાસ ચલાવે છે. બનાવોએ એ કે ફ્રુસ્લા કરનાર બોલ્શેવીક સાથ કરવા બાબતથી ઘરને બધા બુકસાનોનો બદલો બાગવામાં આવશે બોલ્શ તરફથી સખ્ત ઠપકો બાબતોએ તરફે બોમ્બવર્ષાનો બંધ્યો હતો. આ બનાવ પછી બધા બ્રીટીશ સ્ટીમરો ઉપર બોમ્બ ફેંકવાના બનાવો બંધ થયા છે. બ્રીટીશ સ્ટીમર બોમ્બો ઉપર તા. ૬ ઓગષ્ટે ૬ બોમ્બો બાંધવાની સ્ટીમરો રેપલ્સ મરણ પામ્યા હતા. તકરાર બ્રીટીશ સબ્બોએ કમીટીના બચાવ બધા નથી ઘણીન અને જર્મની તરફથી બોમ્બર નામો મળ્યાં હતા. હવે બીજા સબ્બો તકરારી નામો મોકલી આપશે બોવા બાદની બાબતો આવી હતી. રશિયના પ્લેનો ઉપર તટસ્થ કમીટીએ રોકેલા પંદરગીરોના બાબત હતુ ચુકાદ બાબ આબ્યા નથી. ગયા ગુરૂવારે તટસ્થ કમીટીની મીટીંગમાં એક કલાક બાદ થયા પછી કાંઈ પણ કરાય ઉપર આબ્યા બાદ કમીટી મુલતવી રહી હતી. રશિયનોની બોમ્બ-ફીઅરો બોલ્યા ગયા ચિત્રો બતાવ્યા, જર્મનો આને કલ્પની પ્રત્યે બારે બાતચીત પડ્યો હતા

બ્રીટીશ મહત્તા

અન્યવારો પ્રતીક્ષા બાદ શરૂ થા ! જર્મન બાબતો બધુ જર્મન બાબરપત્રોઓને સ્ટીલમાં રહેવા બતા બ હતી. બ્રીટીશ સરકારે તેઓના પરબાર રદ કર્યાથી તેઓ ગયા બાદબાંધીબાના જર્મની છોડી ગયા હતા અરીનથી બાબત મળ્યા હતા કે જર્મન સત્તાધારીઓએ બા સમા સારૂ પણ ગંભીર લક્ષ્મણ હતા. કદરે બાબતો ઓક બીજા બાર સમાચાર મુજબ ફ્રાન્સ ઓસ્ટ્રીઆના ફ્રન્ટીયરો પ્રોટેક્શનના રેજીમેન્ટ બાર્ડના સત્તા-ધારીઓએ પ્રોટેક્શનના બાબતો નાબી બાબબામાં નાબુદ કરવા બાદ ત્યાં બધા સકલ પાર્ક હોલ્યાબ્ય શરૂ કરી હતી

જુના પાદરીઓનું જર્મની બદલે પ્રેમદાની

ગયા જુન માસ પહેલા જર્મનો બાબે ખટાલીએ બારે બ્રાબપુત્ર કરી હતી. તેઓએ સીત્ર ઓફ નેશન્સની દરકાર રાખી નહી ખટાલીએ એબીસી સીનીયા યુદ્ધની મોપ બન્ને રાજ્યોએ દબાબારો વધારી દીધા બબાના બાર્થે કરારો કર્યા ઓસ્ટ્રીબાને બાતાના પક્ષમાં રદબદવા બન્ને કપટો પણ ફ્રાન્સીઓ મેજોરકામાં બાબે જર્મનોએ મોરક્કોમાં ત્રાબાવ વધારી. બન્ને રશિયના બાગજાત પર ફ્રાન્સનો ઈન્ટરેસ્ટ રાખવા સ્પષ્ટે ફેરવા બાજી કરી હતી. બન્ને રશિયનો બ્રા બન્ને રાજ્યો માબ્યા નથી. બીજા પક્ષી બાગલો બાદલાતો બનાવ છે. બાબો બાદ પક્ષીને પદના કરાવી. જર્મનો બન્ને બ્રીટન બાતચીત બાબત બારે ઉલાપા માંડ્યા છે.

પોર્ટુગીઝ બ્રહ્મ બાદ્રિકા

પોર્ટુગલીક પ્રોપાગન્ડાના રેલ્વે ગેબ્ડ પોરે બાપરેલ્ટર મેજર પીન્ટો ફ્રેરાસ્કોએ જાહેર કર્યા મુજબ પોરેગીઝ બ્રહ્મ બાદ્રિકામાં રેલ્વે બને જંગલો સુધારવા બારે પાયા છિપર બાબ્યા કામ ચાલુ બર્યા. તેઓ ઉદ્યોગપુ બાદ્રિકા બંદરોન સાથે બણા ઉપયોગ ઉત્પાદન બ્યાપારમાં ચાલુ કરવા વિચાર ચલાવે છે. બાબોગોલાના પુલ્યો પોર્ટુ બીજ રેલ્વે બુધી રેલ્વે બ્રહ્મ બાબી બોર્ડ બાબે બોલાબ્યા પ્રદેશ ત્રાંબુ વિભોરે બાનીજ પદાર્થોથી બા વિભાગ ભરપુર છે. બા. દરકારોએ લંડનમાં બ્યાબાબેન્ડ રેલ્વેનાબાગોબ સાથે બા વિષયમાં ચર્ચા કરી હતી.

પહેલો ચાયરલેસ સંદેશ

પેરીસમાં ૧૮૯૯ મા બરાબલા "ઇન્ટરનેશનલ ઓફર્ગેનાઇઝેશન" પ્રસંગે ફ્રેન્ચ પ્રોફેસર બાની ઉપર પેરીસનો "રેડીઓ પેરેલીગ્રાફ" બા મીનોર બારકોનીએ ચાયરલેસ સંદેશો મોકલી બાબ્યો હતો ૨૮ ઓક્ટોબર દોબા બાબસ રેડીઓથી સંબાળાબવામાં બાબ્યો હતા. બા ચાયરલેસ સંદેશો દરીબાબારના દેશો બારે સૌથી પ્રથમ હતો.

બ્રહ્મદરમાં બારે બાગ

ઓન્ટવર્પની બાગરમાં તા ૩ ઓગસ્ટ સાંજેની બબ્રકર બાગબી ૧ બાબ્ય ભોંયનું નુકસાન થયુ હતું ઓન્ટવર્પના તબાબ ૨ બાગો બાબ લોકસભા ઉજ્જર થયા હતા. બારે બાનુબ્યો બાબી ઉડાવવા બા બાગ્યુ હતું પબ્ય બાબીની બારે તોપો બનાવ બ્યા હતી. બાગ્ય હોલ્યબાનો બદદ મારે સ્ટેશનો-બોની પાંચબા રેજીમેન્ટ બાન ઓબસ્ટીયરોની બાદ્ય રેજીમેન્ટ બોલાવ્યો પડી હતી.

ફ્રીલીબ સ્ટાર બાગકની દ્રવિદ સ્બોની

ફ્રેંચ બારબાબોબ્યુ નામનો નાનીબમોબ ઝોરકો ફ્રીલીબ સ્ટાર ગેબ પ્રબ્બાની પાબ્યો હતો પબ્ય ઢાલીબુડ્યો હતા કરી બબેલા સમાચાર મુજબ બા બાગર દ્રવિદ બિનતિમાં બાબા પડ્યું છે. તેના બહપાદીબાનો પગાર પા. ૨૪૦ હતો, ૨ પુરના નદિ લેબા તેની કાર્યાબે પગાર બાગબો દેવા બાજણી કરી હતી. જેના કુંપની તરફથી દેકારે થયો નદિ બારબાસોબ્યુની જગ્યા ઉપર ૩બસાલ રબાદ બાગના ૧૨ લબેની ફ્રિલ્બના બાકરાલ નોકરી બાપબામા બાબ્યો હતો. ફ્રેંકના કાબો સાલ બાદીસાબ્ડ બાબર કર્યું હતું તેઓ બાબ્ય સ્પર્ધે બોકમાં કેલ્યા પા ૨૦ ૫ બબર બીબારનું ધર્મ કબોંથી બાબત નાસ થાય છે તેનો બા એક સબોટ દાબલો છે.

ઢબેસ ઓફ કેન્ટ

થોડા દીવસ ઉપર ઢબેસ ઓફ કેન્ટ મોટર બાકરબારતમા બાબી બબ્યા બબ્યા હતા બારે પ્રબમે બીજા બાકરબારતના બબાચાર મુજબ ડબેસ ઓફ કેન્ટ બોટરમાં ખુબાકરી કરતા કરીયા બુબ્યો હતા બા પ્રસંગમા બબકરબારતમા પ્રીન્સેસ ઓલબારેનો પકડ પબ હતો. બાકરબાર પ્રસંગે બાગરીબાઓના બદદ પદાનો બાબકના રાજેદ્રબ્યના લાભ બબ્યા હતા.

બાર્બાદુ બિબ્યુબાના

બાબેરીકા સ્વરાબ્યોબતી તા ૨૬ બીટાની સરત કુતરા બારે બોલાબો દાબબા બારે બબ્યો કર્યો હતા. બા. બી. બીટાબીએ ૧૯૩૫-૧૯૩૬ ના નેબ્રાસ્કા સ્ટેડહૈડ બારે ફક્ત બોબબવારી બાતાબ્યો "કોબસ વેનસમ" નામનો બોડો પાબ્ય હતો બારે બારીદબો હતો. બા. બા બિબ્યુબા બબાબ્યો બા લીટલ બો બબબા બોલીબાં ૧૦ બોટ બોબા નાબ્યા હતા.

ગોલ્ડ બ્લાસ્ટના પ્રયોગ

લંડનથી તા. ૬ ઑગસ્ટે દક્ષિણ આફ્રિકા માટે ઉપડતી રોયલ મેલ સ્ટીમર એમ્પ્રેસ ઑફ સ્કોટલૅન્ડમાં ગોલ્ડ બ્લાસ્ટના પ્રયોગ શ્રી. સ્ક્વાર્ઝ્સ્ત ઉપયોગ કરતા. મેનેજર કલાર્કસનને એક માસ પુરતાપણા ગુલાકરી કરી હતી. ટેલાંટ અને સ્વાઝ-લૅન્ડના ઇંગ્લૅન્ડે મી. કલાર્કસન ઉપર બારે અસર કરી હતી તેમની માન્યતા મુજબ ત્યાં દરિદ્રના કંઈ કાંઈ નથી. પેરીસના ગ્રહણોના દક્ષીણ આફ્રિકાની વસ્તુઓથી મી. કલાર્કસનને માટે

સંતોષ થયો હતો.

ચીન માટે લોન

ચીન માટે ૫૦ કરોડ પાઉન્ડ લોન લંડનમા ઉભી કરવા માટે પ્રયાસ શરૂ થયું હતું, જે ચીનના નાણા ખાતાના પ્રધાન મી. કુમની લંડનના હાજરી પ્રસંગે થયુ હતું. લોનના નાણાની અવશ્યા લંડનથીજ થશે. ચીનના કરન્સીના ખાતાની ઉપજ ચીને બેલના ગણીન ચાંદીમાં લખી આપી હતી.

આફ્રિકા માટે ઘોરી રસ્તો

આપણા આફ્રિકામાં ઘોરી રસ્તો બનાવવાની યોજના ઉપર વિચાર ચલાવવા જુલાઇમાં ઑગસ્ટ તા. ૬ થી "ઇન્ટરનેશનલ કુરીસ્ટ ઑલાયન્સ" નામની પરિષદ મળી હતી જ્યારે આફ્રિકાના બધા ભાગોમાંથી ડેલીગેટો હાજર હતા. આ યોજનાથી ચારોમાં કેપથી કેરો સુધીના માર્ગ ઉપરાંત કુરીસ્ટો માટે આફ્રિકાનો રસ્તો આનંદ મળે એવો ૬૦૦૦ માઇલનો રસ્તો બાંધવાની ચર્ચા મુખ્ય હતી.

ખબરપત્રો

પંડીતજીના માનમાં મહીલા મંડળની મીટીંગ

૧૪ મા રોજ સવારે ડરબનના બધી સામાજીકોમાં મહીલા મંડળની મીટીંગ પંડીત રૂષીકેશજીનુ સ્વાગત કરવા મળી હતી. પ્રમુખ બીબી પટેલે પંડીતજીનું સ્વાગત કરવાને આપણે કરી પંડીતજીને દુરથી તોરણ બાંધ્યો હતો.

પંડીતજીએ બેનોને બાબતદાયક ભાષણ કર્યુ હતું. તેમણે જણાવ્યું કે હું થોડા દેશોમા ફર્યો પરંતુ બધે બહેનો આજીને બેઠક પણ્યા આવાર પામ્યો પણ જર્મનીમા આજે ૧૬ માણસે કુંકડીમાં બોલવા કુદરતી સૌદર્ય જોવા નીકળી પડતા હતા તથા બે બધા બહેનો હતી. આજે શહેરના ૧૭-૧૮ ગામમા બાલવા આવે બાપાનુ તથા બારદા પાથરવાનુ પણ તકલીફો આપણે દિવસ કમાઇના બાકામ ઓછી શીખ પુરૂષો કરતા જરાર પણ બોલ્યો સ્ત્રીઓ ન હતી. હમેશા ચાલતાજ, આને ચપળતા જાળી નથી બોલ બાલ બાપારે સુધરવાદીઓને ત્યાં બહિ ત્યારે બાલ બાપુજ કુટુમ્બ થાય છે. પુરૂષોબાજ છોકરાના બાબત રાખતા નથી તા બોલવામા તા કમાઈજ કીંમત. ત્યારે બાદ પંડીતજીએ બેનોના ધર્મ વી સમજાવ્યુ હતું તેમના કર્યું બેનોના ધર્મ પ્રકરણ પણ ના છેજ પણ ત્યા ઉપરાંત પણ બાબતે ધ્યાનુ કરવાનુ છ. આપણી આપ સંસ્કૃતી ગુમાવિજ ગયાવવાનો છે ઘરનો હતો ત્યારે બાળી મા બાપને બધા છોકરાઓને સાજના દીવા બાબત કાય પત્ર પોતાની નામ નામ સેવકાપ પણ આજે એવું કુ કલાગ બનતા નથી. બેનો બો આ કરી દાખલ કરવું જોઇએ, બાળી તા રપ-૫૦ વરસમા આપણે આફ્રિકાના નીકા જેવા થશે જરૂર બાદ પંડીતજીએ ધર્મ, બાર્ય, ગામ અને બોલા બે સ્ત્રાન વસ્તુઓની જરૂરીયાત જણાવી હતી. પૈસા અને ધન બે બોજ વસ્તુ આજે બાપણે કરી બેના બીજો પણ તેનો સાર્થ બનાવે ધર્મ-ધનને મોટા ગણવા ત્યારે તબાર ડરબન આનંદમય બનશે. દરબી બધા આવ્યા. પુબો બાદ પંડીતજીએ સમજાવ્યા હતા અને પંડીતજીના કેટલી ક્વા બોલ્યા બેનો ધર્મ પતીને દોરવાનો છે અને તમ તમારા પતીઓને કહેજો કે તેની કમાણીનો પા ભાગ બોલ્ક દીનાર્થે બાપરે બોમ કરવાથી બાપણે તથા બીજાનુ તમે કલ્યાણ કરશો ત્યારે બાદ પંડીતજી બે દીવસ સીંદની પ્રવકતા બેનો જે બાગ બાજરી રહી છે તે પાસે મધ્યાજ મારી પા સમજાવ્યુ હતુ .

ડરબન સ્ટેશન હિંદુ સોસાયટી

ડરબન સ્ટેશન હીંદુ સોસાયટીના સેક્રેટરી ભાગરજ તા. ૫ ગીના પ્રથી જણાવે છે કે સોસાયટીની ૧૬ મી વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ પ્રસંગે ચોટે ગોલીબાજોથયા રા. જીવભુજ ગોવીંદજી. રા.

ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ તરફથી શ્રી. કૃષ્ણ જયતી અહોરાત્રય તા. ૧૯-૮-૩૭ ને રવિવારે સાંજ સાત બાજે ટ્રેંડ હોલમાં (૬૬ સ્ટ્રીટ) ઉજવવામાં આવશે.

એ પ્રસંગે શ્રી. કૃષ્ણના અવતાર ઇતના વિષે જુદા જુદા વકતાઓ તરફથી અંતર કાલક વ્યાખ્યાનો થશે, અને શ્રી ગાંધી બારત વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓ જાપથી બાસ તબીયાર કરેલા કાર્યક્રમ થશે.

દરેક હીંદુબાઇઓ અને બહેનોને આ ઉત્સવમાં હાજરી આપવાનુજ વિનંતી કરવા બાં આવે છે.

શ્રી. ચ. પારેખ.
બા. મંત્રી
ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

બકનજી બાબુભાઇ, રા. નાનજી પરમાના પુત્ર થયા રા. છગનભુજ ગોવીંદજીના પુત્ર બબાયા હતા. તેમને પ્રમુખ શ્રી બી વસ્તુએ આપવાર આપી તેમનો પરિચય કરાવતા જણાવ્યુ હતુ કે તેઓ ચોટેએલીઝાબેથના બામબધમ બાગેવાનું છે. મહેમાનોએ પોતાના મંતવ્યો આપ બાદ પ્રદતા શબ્દોમાં બાભાર માન્યા હતા આને સોસાયટી તરફથી જે રકમના બંધારણ પ્રદ હતા તેની તારીખ કરી તમા ઠરાવ હતો તે જીવભુજ ગોવીંદજીએ બાબાબાંને ચોનો ૧ આને ૬ બકનજી બાબુભાઇએ રા.

૧૬-૮ બોટ આપી હતી જે સાભાર સ્વિકાર કરવામા આવ્યો હતો.

પુલનાદેવા હિંદુ કીકેટ કલબ

પુલનાદેવા હીંદુ કીકેટ કલબની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ ઓગસ્ટ તા. ૨૯ીએ રા. એમ. એસ. નાયર જરના પ્રમુખપણા નીચે મળી હતી. મંત્રી રા. લક્ષ્મુભાઇ નાગરજીએ વાર્ષીક રીપોર્ટ અને બજ નાબો રા. બબીબાદાસ રતનજી બલસારાએ હોલાબ રજુ કર્યા હતા . સુધારાબુમને પસાર થયા બાદ નવા વર્ષને માટે નીચે મુજબ ચુંટણી થઇ હતી : પ્રમુખ : રા. મગનલાલ લક્ષ્મુભાઇ મજમદર, ઉપ-પ્રમુખ : રા. કાળાભાઇ રબ્બીજીભાઇ ચોકાબ્બા. મંત્રીઓ : ૧ લક્ષુભાઇ નાગરજી અને બોગી બાલ કે, મજમદર, પ્રાગજીનબા અને બાકાસ કપદના: રા. બબીબાદાસ રતનજી બલસારા. કેપટન: રા. મગનલાલ બીબાભાઇ

શ્રી ડરબન સ્ટેશન હિંદુ સોસાયટીનો ફાળો

	પા.	શી.	પે
બાનસા બંકનો સરપાળો રૂપ	૧૫	૬	૬
ગ્રોસ્ટેક્સટાકિત			
કલ્યાણજી પરસોતમ મોનો	૧૦	૧૬	૬
કટેસ એન્ડ કુ.	૩	૩	૦
બગાભાઇ નારબ્બ પટેલ	૨	૨	૦
બી. એન. પીલ્લે	૨	૨	૦
રામાભાઇ બુલાબા	૧	૧	૦
બીજા બબસ	૧	૧	૦
બોગેન્દ્ર	૧	૧	૦
જોકુભાઇ બોકુસ	૧	૧	૦
એન ગોબ્ર ચેટી		૧૨	૧
બુસાકાભાઇ બિંગાદ		૧૦	૦
બોગનભાઇ નરશીક		૫	૦
બાર કેરી		૫	૫
બકનજી જબા		૨	૧
નરસજી બોબાભાઇ		૨	૧
પરસોતમ પટેલ		૧	૦
કુલ પા.	૪૬	૧૪	૧

(બાકીનું)

ડરબન સ્ટેશન હિંદુ સોસાયટી

ગઇકાલ તબો પા. લક્ષ્મુભાઇ બોબારજી તબા બબાવે ઇ બોટરકે સ્ટેશનના ક્રિસ્ટાબી ગુલાબ

પી. ખંડુભાઈ શ્રીકમના પોતાશ્રી પી. શ્રીકમ દાદા મા. ને બ્લેન્ચાર્ડ તરફ દીવાને કુલ બાદશી આમની રવાનગી થયા છે. મી. ખંડુભાઇ નાયડુ તમના સાથીઓને તથા કુટુમ્બને ઘણેથી ભોકરવા સમારંભ ગોઠવાની અતિ કરવામાં પુર્યો ઉત્સાહ બતાવે છે. અને તમના બધાના બહાદુરીભર્યા પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા અખંડ શાંતી બક્ષે એવી પ્રભુ પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે મી. ગોવિંદસ્વામી તરફથી સ્વામીનારાયણ દેવાલયમાં 'પ્રાર્થનાસભા' ભોજનવિધિ ને રવિ. ૫ વાગે મોકલવામાં આવી છે

ડાન્ડીમાં ઉજવેલ હિંદુ સાર્વજનિક રજા

ડાન્ડીમાં હિંદુ સાર્વજનિક રજાનો અગીયારમો વાર્ષિકોત્સવ રવિવાર તા. ૨૬ ઓગસ્ટના રોજ ઉજવાશે. જે પ્રસંગે નીચે મુજબનો કાર્યક્રમ ગોઠવવામાં આવ્યો છે (૧) નગરકીર્તન ૬ વાગે સ્વામીના ઉતારેથી બપોરના ૧ વાગે સર્વ હિંદુ બાઇઓએ નગરમાં ભેગા થવું અને ત્યાંથી સાથે પૂજન કરવા જવું. પૂજન બાદ બધા ઉતારામાં એકત્ર થવું. (૩) રાત્રે ૮ વાગે ડાલમાં જનરલ મીટીંગ આ પ્રસંગે સભ્યસંખ્યા વધારવી રસીદ સભાજીક પોશાક વગેરે બાબતો ચર્ચાશે. પાન સુપારી લેવા ગેરવા તા સેક્રેટરી તરફથી સર્વે ડાહ્યાબાઇઓને કાગળ મારફતે નોતરું કરવામાં આવે છે.

જાણવા જોગ

માલ તૈયાર કરવાની અજીબબ રીતે

હિંદીઓમાં ચાલ તૈયાર કરવાની રીતમાં જુદા જુદા પ્રકાર દેખાય છે. મહાશયો પોતાની ઉકળતી રાખો તેમાં ચાલ ઉકાળે છે. તે પછી એમાં ખાવાનાના મસાલા નાખી તેને ચીકણદાર બનાવે છે. પછી આ ચીકણા ચાલના ડુચા તે આપવા ઘરે છે. પછી તીખેરનારીઓ તે ચાલમાં ગોળાકાર તે બાર ગોઠવે છે. આમ ચાલ પોતાનું પ્રમાણ પણ એળવામાં પણ છે. દેટલાક સ્થળે પાંદડીઓ વાપરીમાં ઉકાળી સુકી નાખતો, બસવણ, બીજ નાખી તાસમાં વપારી પણ કરાદેશે બાદ છે! ચાલ પીવાના રીતને તબાવાના લોકોએ એક પણો ગંભીર અને પવાત્ર પ્રસંગ ગણાવી ડીધો છે ચાલ પીનાર બેગા બીલકુલ દિલ મુકરી ન થઇ શકે, બરાબર પોતા પણ ન કરી શકાય. ૮. ૬. ૩૫૦ ના શીનમાં ચાલ પ્રદર્શીમા ઉકાળવામાં આવતી હતી. પંદરેમા સદીના ચાલના પાદડાની મોટી રેટલીઓ દીપરામા આવતી અને તેને શેષા ઓના કુકડાળનારી એને ઉકાળેમા પાણીમાં નાંખવામાં આવતા અને દાદ ખાખુવા માટે એમાં કાંદા, પીપરમેન્ટનાંકુસ, નારંગી અને બીજુ કે આદુ નાખવામા આવતું હોલેન્ડમાં ચાલ પીવાનો પ્રચાર ચાલુ થયો ત્યારે ચાલ પ્યાલા કેકામાં નહીં પણ ચાલના 'જગ' સાકડા નાપવાલાયાની સવારમા પીવાતી. પીરીવેળા ગળાનાયો અવાજ કહાડવાના આવતા. આ બધુ મધ્યનાનોનું સન્માન કરવાની રીતના ગણાતું પુરોપમાં આજે પણ કટલીક જગાએ ચાલના દુધ । બાંધતાં એમાં ચીનુ નીબોયવામા આવે છે

મોટર માણસની નાની જેવી ચાલ

જાપાનના ડ્રાઇવીંગ ટેસ્ટ ૧૯૨૬ની ચાલતી ટેપર રાજા રહ્યાથે કે જાતી તપાસ અથવા કેરી પોલીસના બીલકુલ કેપ્યાન કરતા નથી પોરાક પણ ઘણો ખરચ છે અને બાજીમાં ચાલે આ અજબ બીલકાટનો જાગ્રજાર કેપયોગ કરે છે

અધિવેશનોમાં વાંચવા

શ્રી. બીલકંઠ રેલ કરેલી સેવે પ્રમાણ આ ધણો બાબુસ ગયે । આપા વાંચી શકશે આ રીતના પરાક્ષા દીકની બધાવર્ગી સભા કરશે આ પછી । પ્રકાના વિદ્વાનો આમંત્રણો આ અધિવેશના મુકામોનો નક્કિ કરે.

વીરમગ્રજાનું જનની

વીસુકેનોગાયાની સેવા આ ચરમના બોબાર ગર્ભાવની ૬૮ વર્ષની અને ફરેર પ્રસૂતી વખતે ઓર્ડ ગયા વધા વીરોગી બાળકોને જન્મ આપવાની બીના બધાજ વરસે બનવાથી આ બાબતમા કામગ કાકરો માટે બહુ મળા ૮.

અદ્રેસ્ટરેસ્ટમાંને રહ્યત મળી એવા ટીવા

એક રેવાતીએ એક વાતી તરેદના દીવાની શીમ કરી છે, ગીજબાતને આ બાતો બાંધે ઓર્ડ એક તાર કોમ્પો છે આ તારને કામ બધુ પોંદા બાબુસ પાસ કરતી વખતે પોતાના કાનને ફાયદો એટલે સામા બાબુસનો અવાજ સ્પષ્ટ સાભળી રાકે છે. બહારાઓને ઘણે રહ્યત બાશે.

સાભાર સ્વીકાર અને સમાલોચના

નીચલા પુસ્તકો બાબત જુદા જુદા પ્રકાશકો તરફથી અમાલોચનાર્થે મળ્યા છે જે અંગે આભાર સાથે સ્વીકારીએ છીએ

અધ્યાત્મ ધર્મ ભાવના: લેખક સાવીઝ નવજીવન પ્રકાશન મંદિર અમદાવાદ પ્રકાશક દર આના આમા ગાંધીજીના ધર્મ વીષયક લેખોનો સંગ્રહ છે. દરેકને સુધીના સત્યાગ્રહાશ્રમ લેખમાળા બારથી કાઢી જુદા જુદા લેખોનો આ સંગ્રહ ગાંધીજીના વીચારોને અભ્યાસીને ઘણોજ મદદરૂપ થઇ પડશે. આ પુસ્તક ત્રણ ખંડમાં વેંચાઇ ગયું છે. બંનેના નાનો અનુક્રમે નીચે મુજબ છે. આપણે એક બીજો, સર્વ-ધર્મસમભાવ, સર્વોદય, નાના ધર્મ આપણા ધર્મ નીતી, ગરીબ ખાનો, સમાજધર્મ, સ્વરા ધર્મ સ્વદેશી ધર્મ, અને રાજ્ય પ્રજા ધર્મ આ પુસ્તક બધુજ ઉપયોગી છે.

શ્રીરામ ચરીત્રા: પ્રકાશક પણ. ૨ ૮ ત્રીજી કીંમત રૂા. ૧-૮ ૦ ૦ આ પુસ્તક વૈદકકલપતરૂ મુલાકાતો ૪૦ થી બેટ ૬ આના અંદર ઓનો પતા અનેક રોગોનું કારણ અને રોગ નારેબવાની રીતરસમ્ અને તેનો ઇલાજ બતાવ્યા છે. આ પુસ્તક પણ્ડ ઉપયોગી ગણાય. આવા પુસ્તકો ૬૮ ગુજરાતીમા જોઇએ તહેલા બજાર મડવા નથી. એટલો આ પુસ્તક આપકાર દાયક ગણાય. આ પુસ્તક સમા આવામા પ્રભાવ કોબરે બહુજ પ્રયત્ન ર્યો છે, અને સંજોગો નીમ્નના વીષય પણ ચર્ચાયો ચર્ચેલો છે. આ પુસ્તક ઘરમાં રાખવા લાયક છે.

ગીરીરાજ આભુ: લેખક સંકરલાલ પરીખ પ્રકાશક મસ્થાન કાર્યાલય આમદાવાદ કીમત આઠ આના

આ નાના પુસ્તકમા આબુનું વર્ણન ૪૮. અને આબુનો ઇતીહાસ પણ છે અને આ રૂડ રૂપ દેવના લાયક ૮ બધુ વર્ણન પણ આમા આપેલ છે તેમાં ઉપાણથી અને રહેવાના સ્થળો ૧૫ પ્રસંગોપાત્ત ફોટાની સગવડતા કિલાકે વીગેરેની માહીતી આ પુસ્તકમા કોવાથી આ પુસ્તક આબુના મુસાફરો માટે બહુજ ઉપયોગી સાબીત. આમા બીજા સુંદર દ્રશ્યોના કેટલાક ફોટાઓ પણ છે બીમારીમાં બીજા બધાને ઉતરવા ગીરીરાજ આબુની પવીત્રતા અને બધી સૌંદર્યનું વર્ણન બહુજ વાંચવા લાયક છે.

પરચુરણ

ગુજરાત કોલેજ નીચાયના રાષ્ટ્રપ્રેમ કે એવાં બીજા ચીન્હો કરવાવવાનું ચોક્કસ રીતે બરાબર પ્રત્યે પોલ સકારી યુનિવે છે તથા તો કોઇ પણ કાઉન્સીલ કે સોકલ બોર્ડો રાષ્ટ્રપ્રેમ પ્રદર્શાવવાના ફરમાં પસાર કરે ના તેનો અમલ થવો જોઇએ નહીં એવો હુકમ નામ બહાર સરકારે નામદારના બહાર પાડ્યો છે.

કલકત્તાની જનરલ મેડીકલ કોલેજીસ્લેજે કલકત્તા અને કાર્મોકલ મેડીકલ કોલેજોના ડીગ્રીઓને માન્ય રાખવાનું ઠરાવ કર્યું છે.

સિંગાપોરની પ્રજા તરફથી રાજપ્રતીનિ મળ્યા ગેલા સાલના કોરોનેટ પર કલકત્તાના જરકાલ બાનાએ લગભગ ૧૫૦૦૦ રૂપીયા જેટલી જવાલની ભાજણી કરી, જેમ પંડીતાએ પંડીતજીએ તે કારોનેટ સીંગાપોરના રવાસત બનાલાને વેચા નાંખીને તેના નાણા બનાવ્યા ૧૫૦૦૦ પરી તાંબવાની સુચના સાથે પાછું મોકલ્યું છે.

વેચવાના પુસ્તકો

	મી.પૈસા
પતી અને ગૃહવ્યવસ્થા	૧ ૦
ઘરસંસાર	૧ ૩
વીર પતિવ્રતા	૧ ૦
ટોલ્સટોયના નાની કથાઓ	૧ ૦
ગ્રેપ પ્લુષ્પ	૧૦
ગ્રેપમાના બાલ્યકાલ	૧૦
પુષ્પ સંગ્રહ	૧ ૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

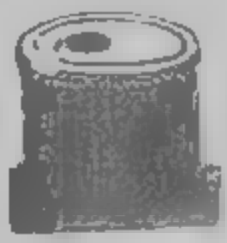
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહારતા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ક્રામના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

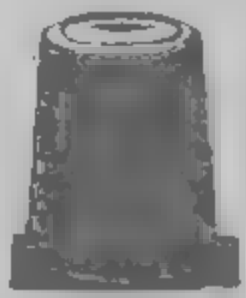
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફને હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્રમાણ હારમોનીયમ પા. ૬–૧૦–૦
હારમોનીયમ ,,
હમણ કીંમત પા. ૪–૧૫–૦

બીજી જાતની કીંમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

માનોફોન પા. ૨–૧૬–૦ થી પા. ૫–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મગાવી જ આપવા માટે વધારે પડસા ખર્ચો છો.

કહો અથવા જાતે મળો.

તેમજ આ રેસની હવાને અનુકુળ થાય તેવા સોંઘા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ. વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેઈન્સ કુલુહના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન જાતની રેકર્ડ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય કરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરની બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ મેન્ડના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાહિત્ય આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama etc. records in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been greatly reduced.

Apply for new catalogue. Our Harmoniums not under written Guarantee for 3 years. Buy before you purchase elsewhere.

Phone 1847 2-2186. RAJCOOMAR, Phone Night 2-1376.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins Wreaths, and Fresh Flower Wreaths ...
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કોફીન, ફુલ. રીયલ માલ ને ચોક્કસ ભાવે નોકરો પુરા પાડવામાં આવે છે રાત દિવસ ખુલ્લું.
19, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691 BOX 2626.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
કોફીન, રેબ્રેસ અને ફ્રીયલ ફ્લાવર પ્રુફ અથવા જમા-બંધ બનાવનાર તેમજ પુલ ફનીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
મહારેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી ફેમ્પરમ ઘાંસ, લાલ અને મરચાંથી ભરપુર ઈથેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, ખજાદ અને તરત ઉગેલા ફ્રેશ ધાણા ના કન્ઝ્યુમરોએ અગાઉ ખોરડી સાથે ખાવા થકી આપેલ ઉત્તમ માન, તમો પરખી બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2 1494 K. N. PADIA P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 2-3381 Tel. add. "Lelapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં સ્ટોક પર્યા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ઈંડીયા આર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા ભાવે મલ્યા
C. O. D. થી મોકલે
P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.
આમ. આર્ય. દેસાઈ.
જોહાનીસ ફ્રૂટ મેપારી,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ મુનાફાના ધોરણે પણ ભાગના C. O. D. થી માલ પાર્સલ પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

Phone 33-4402 Tel. add. "VALARTEL" P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
જોહાનીસ બાગદીસ બનાના એક્સપોર્ટર
કાયમ નં. ૧ બનાનાના ઓલ્ડ એસ્ટાબ્લીશ્ડ.
હોલસેલ તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
બનાનાની સર્વેસમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા દરેક જાતનું ફ્રૂટ સસ્તુ મળશે. ખરીદો
ઓરડરોના માલ પ્રોમ્પ્ટ આપવામાં આવે છે
રોકડથી અથવા C. O. D. થી માલ મંગાવી લાભ લેશો
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૨ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. બી. પટેલ એજન્ટ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
ગુજરાતમાં ચરવાહે પાસે ફ્રેશ ગામ. ઘી. માર્કા ગીરનાર
ગાયોનું ચરાવતા અમૃતલાલ ગણપતની કમ્પનીનું
ગામ ચરવું ગોપાલ (ચુડા) ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
આપ આજે પુછો યા તપો:
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.
SAMJEE DEVSHI
78 Prince Edward Street.
DURBAN.
ગામજી દેવશી
૭૮, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે
બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)
નદીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી
બાળકને વરાધ, રવયા, ઝાડા, પીલા ઝાડા, કેટારીયા, તાપ સરણી, તાસી, મરડો, વમન ચકકુ, તામ આચારા. દાત આવતી વખતેના તાપ: તાવે બાલીમ પેટ મરડો વ. પ્રકાર એકજ ડબ્બી બાળી કરો. એક ડબ્બી બાળકના બાર વર્ષ સુધી ચાલે છે કીમત ડબ્બીના રૂા. ૧. દરેક દવાખાનામાં વેચે છે તકલી બાકીથી સાવધ રહેજો. મળવાના ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,
વરાધ ઓફીસ, નદીઆદ, (ગુજરાત)

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

અનેકારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૬ નું સેટ.

,, રા' માંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ

એમ. એમ. બી. હાર્મોનીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શા. ૧૫ નું સેટ.

નાટક ગુણસુન્દરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શા. ૧૫ નું સેટ.

,, રાજા હરિશ્ચન્દ્ર કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉન્ડ ૧–૧૬–૦ નું સેટ.

,, સેઠ મગનલાલ શાહનું સેટ ૧ થી ૬ આપ્યા.

,, રણીરાજપુરીયા.

,, ઉષા સ્વપ્ન

,, નલદમયન્તી આપ્યા આપ્યા ૧ થી ૬

,, પઠાણોનો ચારસો કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ.

,, મહમદ થી કટકર ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.

,, નુરી ગાયકના ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

,, મોરીન કરમાદ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

,, રામ ગીરે અરબ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એમ. એમ. બી.

,, ખાને બલસામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એમ. એમ. બી.

,, નુરે બલસામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ બલસમીઆ.

,, ગાલ ડાગા યા નારી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.

,, રૂકસાનબી મંડલ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. બી.

,, નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ બલસમીઆ.

,, સમલા મજનું ૬ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. બી.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ ઇન્ડિયન ઓપીનીયન ઓફીસ માં જોશો.

૧૦ ઈ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

અહીંયા ગાનાના ૧૮ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓર્ડરોના ઓર્ડર ટ્રિપ્લીકેટમાં આપશો નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૧૪૧૦ "અલ્હમદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાજા" ની

સૌથી બેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષનાની બીજી રેકોર્ડ

૧૪૧૬ તા દરિયા દિલા આલમમે બાજવા દીવા કવ્વાલી પાર્ટીનો.
આ રેકોર્ડ બોલવાના જેવી છે.

પ્રોફેસર બકરાબુદ્દીન

૨૪૬ પુન પુન પુન
૨૬૨ મેરા દીલ તે કાપું હા રીકામે મોહમ્મદ
૪૦૬ મોહીબ્બીબ મોહબ્બત બડી ચીજ હે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૧૪ અમા અલ્લાહી અલાહ હક
ઝોર પઢાં અલાહી અલાહ હક
૨૨૦૭ અંખિયા દુખાન
૨૧૪૪ બરસાસ આયા (મજાવી)
૨૦૭૪ લાગયા નામ હે
૨૧૬૭ ઝલ ઝલા (મજાવી)
૨૨૨૦ નામે અહમદ જો કરે.
૨૧૮૩ નામે મહમદ જોલે ગાલે.
૨૩૨૦ રહ આયે પુના કે નાહાદ ને કવાલી.

સુફી કવ્વાલ

૧૭૩૦ અબતો મેરી બીગડીલી સરકાર બના દીજે.
૧૭૪૫ બજારોર તા રોપિયે ગાલી કવ્વા.

બાલવી સુર મોહમ્મદ

૧૩૪૧ હજરત પર મેરબજા હજરત ખ્વાજાર કે અજમેરો મરદે હા જીન્દા કરના.
૧૩૯૧ મેરબજા હીજરત મોબાર.
૧૩૯૦ મેરબજા અંગુઠી હજરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

જમીર કવ્વાલ

૧૫૯૪ તીમારી પોયારી સુરતવાલ.
૧૦૯૦ મોહમ્મદ મેરે પેસે અરવા તુમા હે.
૧૦૭૭ બસકુર હુસ બાલકમે બના રે કરબલાને મોહમ્મદ બાલવાલ
૧૭૪૦ બયના મુજ રોજિયે પુકારો.

ગીયાકેલ હક કવ્વાલ

૨૦૦૬ દીવા દીન દીયા મેરે બનાવો અરજીન.
૨૦૦૭ ખસાડી રસુલે પુકા બહત કેર.
૨૧૬૬ બાલા રોનીર પ બાલમે રહતો પુ.
૨૧૬૬ હુસે બહાર બાન બાનોમ.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૧૩૧ દીલ તો મેરા મેરે મે ગયા.
૨૧૬૦ નીમાર્ય હુકરા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padula-Parvatisholam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singe Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી રીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રો કરવા વિનતિ છે.
બહારે ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo."
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમે અપકંટ્રીના ઓરડર બાલ કેમરેજ પાની સાથે માલ C.O.D. થી ચઢાવીએ છીએ
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપકંટ્રીટ સ્ટાઇલનો હિસાબ ગાંધે બતાવી આપશે.
ટાયર. ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી શકશો.
'Phone 25061. 176 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મીતિ	તીથી	નક્ષત્ર	યોગ	સુર્યોદય સ. મી.	સુર્યાસ્ત કલાક.
	આગલ	આગલ	જગાડીયા મહેગાવર			

વાચનના શોખીનો માટે

ગુજરાતી સાહીત્ય સંગ્રહ

વાચનના શોખીનો માટે

કેટલાક સુંદર પુસ્તકો

કુંવર સાહેબ (ખતલતનાકુંવરનો સીખવતી પુસ્તક)	૧૦	૦
હીંદને પ્રકાશ (મહારેવકરનો બદીમા)	૧	૦
મહાત્મા બોધીસ્ટ	૩	૮
ત્યારે હરીફું શું?		૧
ઉપદેશ સાર	૧	૦
ધર્મોદીપ્તા	૧	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
સારી સીખામણ	૧	૦
સ્વા. વીવેકાનંદ ભા-૪-૫-૬-૭-૮-૧૦— પ્રત્યેકની	૧	૩
સ્વામી વીવેકાનંદનુ ચરીત્ર	૭	૦
સ્વર્ગમાતીશ્રી (સોહરાબ કેકસની કેફલાક રૂપકીર્તુ- રમુજી પર્યંત)	૪	૯
સીતા ઉદય	૩	૬
સ્વામી વીવેકાનંદ ચરીત્ર (વિવેકાનંદનો શીખસાથે- વાર્તાલાપ)	૧	૩
સચ્ચરીત્ર દર્શન (એક સુંદર બોધપ્રદ પુસ્તક)	૧	૦
માલાપ મનુ આકરૂં છે (માલાપને ઉપદેશ)	૧	૮
મોતીના તોરમા કરવાની રીત	૦	૦
સ્ત્રી શાસ્ત્ર	૧૫	૬
રાષ્ટ્રવીર શીવાજીનું જી. ચ.	૩	૧
વીર વલ્લભભાઈ જી. ચ	૨	૦
પાપુ બોબ સંગ્રહ (નિબ ધોનો સંગ્રહ) ભાગ ૧— ૨ પ્રત્યેકની	૨	૪
કાલેલકરના લેખો (દીવાળી વીગેરે લાંબુ વાંચવા નેમજ બીજા વીવીધ વીષયો પરનાલેખોનો સંગ્રહ)	૧૭	૦
બાપાના પત્રો (એનોને સુંદરઉપદેશ)	૧	૬
જીવનપર પ્રકાશ (સુંદર ધાર્મીક ઉપદેશ)	૧	૦
૩મંગિય (કમ્બોજ રાજા વીરસ્તારણી સમજવચ)	૧	૧

રાંગવા જાયક સુંદર નોવેલો-અનેવાર્તાઓ

અરેબીયન નાઇટસ	૧૮	૦
આનંદ મઠ (બંગાલીવાર્તાનોભાષાંતર)	૩	૧
અયોધ્યા ઓબીયા	૪	૧
અપરાધ (દુઃખી વાર્તાઓ)	૪	૬
ઓળખો અને બીજી પ્રેમકથાઓ	૪	
બદ્રાસ વકીલો નોંધીદાસ	૨	૬
તખુભા ઉંદરા (દુઃખીવાર્તાઓ)પ્રત્યેકની	૪	૦
ધરણીદા	૨	૬
બેરીસ્ટરીવાર્તા	૨	૬
બોકાસા વતી બાવીસી (વાર્તા)	૫	૦
ભુજાતો દીપક ભાગ-૨	૩	૦
નરસીંહ મહેતા	૩	૦
સત્યવાદ (વાર્તા)	૦	૬
વધ્ધા	૨	૦
ફુલીના સ્વપ્ન એમ બે, (નોવેલ)	૪	૬
મસ્તકટીકનું મુકતદ્વાર	૧	૦
મસ્તકકટારની મસ્તી	૧	૬
મેરી અને પ્રેમલક્ષ્મી બોરીબાબેનોની ખુબ નવલ કથા)	૧૭	૦
વાર્તા (એક પ્રવાસીક પ્રેમ કથાનો અનુવાદ)	૫	૦
મનમંથન (વાર્તા)	૧	૦
મનમંથન (મોદીમુખારવીંદથી) (નોવેલ)	૪	૧
રાંગોપ્રી (નોવેલ)	૧	૦
વીવાહોત્સવ (વાર્તા)	૪	૦
માલીકા (નોવેલ)	૪	૦
મકુભા (નોવેલ)	૪	૧
મનોરંજક પ્રસંગોનો સંગ્રહ		
રસથી ભરપુર સુંદર હકીકત પોતાનું નોવેલ) બાગ ૨	૧૦	૧
વીરાજવહુ (વાર્તા)	૩	૬
પારસમણ અને બીજી વાતો	૧	૧
વર્તમાન પુસ્તક પહાર ચરીત્ર- (ઇતીહાસીક વાતો)	૩	૪
મેવાડ ચક્ર (નોવેલ)	૧	૪
કુમાર દેવી (નોવેલ)	૨	૬
મોહીની વીર કુમારીકા (ઇતીહાસીકવાર્તા)	૫	૦
જોષીકુવ પોતર (વાર્તા)	૧	૦
ધરતા માહળ (જુદા જુદા વાર્તાઓ)	૫	૦
કુસુમના પ્રતીબીંબ (વાર્તા)	૪	૦
અજોધ્યા (નોવેલ)	૪	૬

ધીરકવીત નોવેલ્સ

કાળને બીનારે	૩	૬
ચુમાણીસ સદુરના મનુજ	૮	૦
નામ બાબ—બાબ-૧-૨—પ્રત્યેકની	૭	૦

ગીતો—કવ્વાલી—આખ્યાનો.

બહાર - બાના વસો(૩ ભાગ-બહારબાગ રત)	૩	૦
મોરારજીની રસબહાર બાગ ૩૪૫૫ પ્રત્યેકની	૩	૬
રામ નરસૈંયો	૩	૦
લાલ નરસૈંયો	૩	૦
રહીમાણી રાત દીવસ ઉપયોગી ગીતો-ભાગ) ભાગ-૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૨	૧
કલાપીનો કેકારવ	૧૧	૦
નરસૈંયો ભાગ-૧-(ભજનગીતો)	૧	૬
મુંડકો ભાગ-૨-(ભજનગીતો)	૨	૪

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

લોકમાન્ય તિલક- બંગરખું, દુપટો તથા પાઘડી પહેરેલ તીરંગી બધી ફોટો સાઇઝ ૨૦×૨૫ ઇંચ કીંમત થી. ૧-૬

પંડીત મદન મોહન માલવીયજી- સુંદર રંગીત બધી ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૨૫ ઇંચ કીંમત થી ૧-૬.

પંડીત મોતીલાલજી તથા જવાહરલાલ નેહરૂ-પંડીત મોતીલાલજી બગલબ્બુ, સુરવાલ તથા ટોપી પહેરી ખુરશી પર બેઠા છે. તેમની પાસે જવાહરલાલજી તેવાજ પોશાકમાં ઉભા છે બન્ને બાજુએ અને સરસ ફોટો. સાઇઝ ૧૫×૨૦ ઇંચ કીંમત થી ૧ ૮

મહાત્મા ગાંધીજી-દાંડીકુચ વખતનુ દ્રષ્ય, હાથમાં લાકડી, કેમ ચાલેછે સુંદર તીરંગી ફોટો સાઇઝ ૨૦×૨૫ ઇંચ કીંમત થી ૧-૬.

પુ. મહાત્માજી-હાથમાં લકડી પ્રાંતના ઉતેલા છે તીરંગી બારપેક ફોટો સાઇઝ ૨૦×૨૫ ઇંચ કીંમત થી ૧-૬

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ-બધો ફોટો એક એન્ડ બ્લાઉટમાં ગોળી પહેરેલ તીરંગી. સાઇઝ ૨૦×૨૫ ઇંચ કીંમત થી. ૧-૬.

લાલબહાદુર રાષ્ટ્રપતિ-પંડીત જવાહરલાલનો પહેરેલ ટોપી અને બંડીવાળીનો સુંદર તીરંગી ફોટો બારપેક ૨૦×૨૫ ઇંચ. કી થી. ૧-૬.

પુ. મહાત્માજીનો ઉદ્યોગ-હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઇએ. તેનું આબેહુબ દ્રષ્ય. પુ ગાંધીજી બાજુમા બાળક તથા તકલી પ્રાંતના. આમપાસ માણસો દેખીતા પ્રાંતના. કોમ તકલી પ્રાંતનું, કોમ પીંજણું, કોમ ખેતર કોમ પેપણી પાણી કાઢવુ ચિત્રોરે પણ્યોજ આકર્ષક તીરંગી ફોટો સાઇઝ ૧૫×૨૦ કીં થી. ૨.

બાલા ભજનપ્રસાદ- પાઘ રેપી પહેરેલ રંગીત બારપેક ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૨૫ કીંમત થી. ૧-૬.

સ્વ. દયાળજીદાસ-બધો તીરંગી. ફોટો પહેરી ખેડેલ સાઇઝ ૨૦×૨૫ ઇંચ કીંમત થી. ૧-૬.

ઉપલા બધા ફોટાઓ તીરંગી **બધી** છે. **સાઇઝ** ૧૩×૧૦. **પ્રત્યેકની કીંમત થી. ૧૦**

મળવાનું ઠેકાણું:-

Indian Opinion, Phoenix.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

શ્રી. પુરૂષ તથા બાળકોને આનંદ આપનારૂં અને બુદ્ધિ ખીલવનારૂં ઉત્તમ સાહિત્ય

કાવ્યદોહન ભાગ ૨–૩–૪

આ ધાર્મિક પુસ્તકો આખ્યાનોથી ભરેલાં છે. એમાં દરેક ભક્તોના ચરીત્રો છે. જેવાં કે: સુદામાચરિત્ર, ધ્રુવચરીત્ર, નળાખ્યાન વીગેરે. ૮૫૦ પાના. જેમાં પાનાઓમા શબ્દોના પણ આપેલ છે. પા. પૂ. પ્રત્યેકની કીમત

રૂા. ૬.

ઉમર ખયામની રૂબાઇયત—આ પુસ્તકમા ૬૭૦ કુંડા કુંડા રૂબાઇયતો છે. ચિત્રો પણ પુષ્કળ છે. ઉર્દુ પાનાઓમા છાપ્યાં છે. પાકું પૂઠું. ૯૫ પાના. રૂા. ૬

પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા—અલંકાર વિષેના સાર્થીઠ્ઠા ના બાખ્યાનો. રૂા. ૩.

મહાભારત કોષ—મહાભારતના પાત્રોનો તેમજ મહાભારતનો ઇતિહાસ સરળ ભાષામાં બી નાનાભાઇએ લખેલ છે. પાના ૨૬૦.

રૂા. ૩ી. ૫.

સતરમી સદીનું ફ્રાન્સ—આ પુસ્તકમા વાર્તાના રૂપમાં ફ્રાન્સની સ્થીતિ સમજાવી છે પાકું પૂઠું ૨૮૮ પાના. રૂા. ૩ી. ૪.

બી એલ્ડ ઇંગ્લીશ રીડર

ગુજરાતી ભણનારાઓને અંગ્રેજી શિખ વા માટે સુંદર ચોપડી છે નવુ સરળ અને ગુરત યાદ રહે તેવી રીતે સમજાવેલ છે. આ ચોપડીનો અભ્યાસ કર્યા પછી ગુરત વાતચીત કરતા તેમજ છપાતાં વાંચતા આવડા જાય છે પાકું પૂઠું. ૬૬૦ પાના, પ્રત્યેકની રૂા. ૩–૬.

પુરૂષપ્રયત્ન—હનાભાઇ ચીતાભાઇ પુસ્તકમાં મદારે પુરૂષની મુસાફરી કરી અને પોતે જું જું જોયું તેનો સચિત્ર હેવાલ આપેલો છે. વર્ણન પણ સુંદર અને સરળ ભાષામાં વર્ણવેલ છે. મુસાફરી કર્યાની જાણ સાથે કરી તેનો નકશો પણ સાથે છે. રૂા. ૪.

બાળલક્ષ્મી ભાગ ૧–૨–૩—આ પુસ્તક પુ. મહાત્માજીએ પ્રાર્થનામાં કહ્યા પ્રમાણે છે તે ઉપરથી બી. રમણભાઇ બાલ્યો વાર્તારૂપે લખેલું છે. તેમાં પણ ચિત્રો મહાત્માજીના જાણે છે. પુસ્તક દરેક વાંચવા જેવું છે.

પ્રત્યેક ભાગની કીમત રૂા. ૫

ધામા—જગતમાં જે જાતની જોક્ષ ધાણ નકશો વેચાણ પુરતા છે એ મહાન ગ્રંથ આજે ગુજરાતીમાં પ્રગટ થયેલ છે. સરકારના ચરોતમ રાજપત્ર કેળવણી ખા. ના. તે વેરના જીવનના સબંધના પ્રશ્નોનો સરસ વિચાર કરે છે. આ પ્રશ્નોએ તો સાહિત્ય દુનિયામાં ક્રાંતિ મચાવેલી તેમ પણ આ ગ્રંથકારે નવલ કથા લખેલ. રૂા. ૫.

સત્યવીર અધ્યાનંદ—ગ્રંથકાર ભવેશ્વરદત્ત મે માબ્રી. આ પુસ્તકમાંથી તરણજીવનના કેટલાં કાયદા રજુ કરતી અને તેના વીરતા ભર્યા ઉદ્યમ કાદતી લેખકની કલમથી વાચનાર ને રસબ્ધ કરીદે છે યોગ્ય ચિત્રો સહીત રૂા. ૧–૬

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	રૂા.	પૈ
ટ્રાન્સવાલ લાઅસેન્સીસ કંટ્રોલ ઓર્ડીનન્સ		
૧૯૦૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૪
સીતા વનવાસ	૧	૪
ધ્રુવચરિત્ર પ્રકાશ	૦	૬
જાતના પ્રવેશો અથવા આત્મકથા ભાગ ૧	૧	૬
" " " " ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
મારો જેલનો અનુભવ લેખકઃ મ ગાંધીજી		૬
મારો જેલનો બીજો અનુભવ "		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ "		૬
પુરખરાજ અને તેના બે ભાઇઓ		૬
જેલના કાબ્ય (જાલ.મહ વખતના)		૪
હીંદ સ્વરાજ (ગાંધીજીએ લખેલું)		૦
પ્રાર્થના માટે પ્રાર્થની કરજ		૬
જીવન દોરી		૬
સુધારાના ભવાડા		૬
જલ વિના બીજું કશું નથી		૬
રાવજી ગાંધીનું વસીયત એક નાટક		૦
સત્યાગ્રહ		૩
હરીફ ખંજરોનો વધારો અને તેનો સંક્ષેપ		૬
પ્રવેશિકા		૬
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૬
મોહનદાસ ગાંધીજી ઉપર તોલ્સ્તોય તેમના મત અને વિચાર		૬
પુસ્તક ક્રમાંક પહેલું જીવન ચરીત્ર		૬
મુસ્તફા કમાલ પાશાનું જીવન		૬
એક સત્યવીરની કથા (સોક્રેટીસનો બચાવ)		૬
માણસ કેટલી જમીનનો માલીક હોય		૩
ગાંધી ટોલ્સ્ટોયની વાર્તાપરથી		૩
આ આ. ધર્મ-કલમ કોંગ્રેસનું તપોનીજ		૨
જરમાની ચરણો		૨
ઝોસાફાટ એંડ્રુ ૧૯૦૮ ના ધારા ગુજરાતી–અંગ્રેજી		૧
એક હીંદુ પ્રતે ટોલ્સ્ટોયનો પત્ર		૨
આરોગ્ય વિશે સામાન્ય જ્ઞાન ભાગ ૧ લો		૬
" " " " ૨ જો		૧
સત્યાગ્રહ		૩
રેવાશંકર ઝોબાણે અને મીરબીલના બનાવ		
ઉપરની ચર્ચા	૧	૮
ઉતરખંડની યાત્રા અને હિમાલયનો પ્રવાસ—કાકા કાલેલકરે પોતે ઉતરખંડની તથા હિમાલયની મુસાફરી કરી તેનું સુંદર વર્ણન આપેલ્યું છે.		રૂી. ૪.
ઝંટાખારી—આ પુસ્તકમા મહર્ષિ રમાનંદની દેહલીજ પિછાન આપેલી છે લેખક રમણલાલ દેસાઇ અને ભવેશ્વરદત્ત મહાબ્રી.		રૂા. ૨.

— ડીક્ષનરીઓ —

બી કેટ્સન સ્કોલ ઇંગ્લીશ–ગુજરાતી ડીક્ષનેરી સાઇઝ ૧૧×૭½ ૬૬૫ પાના લેખક શ. શી. બ્યાસ અને એસ. છ. પટેલ,	પા.	૧–૫–૦
બી કેટ્સ-૨૬ ઇંગ્લીશ–ગુજરાતી ડીક્ષનેરી સાઇઝ ૧૦×૬½ ૭૭૧ પાના. લેખક બી એસ. બ્યાસ અને એસ. છ. પટેલ	પા.	૧–૧૨–૧
બી એમ ઇંગ્લીશ–ગુજરાતી ડીક્ષનેરી સાઇઝ પાકડા ૧૨–૮ પાના લેખક ફ. બા નાણાવટી.	રૂી.	૧–૫–૬
પ્રીમીયમ્ સ્કુલ ગુજરાતી–ઇંગ્લીશ ડીક્ષનેરી સાઇઝ ૧૦×૬½ ૧૨૦૦ પાના. લેખકઃ એમ. બા. મેલકરે	પા.	૧–૫ ?
બી એમ ગુજરાતી–ઇંગ્લીશ ડીક્ષનેરી સાઇઝ પાકડા પાના ૧૨૦૮. લેખકઃ ફ. બી. નાણાવટી.	રૂી	૦–૫–૬

ધાર્મીક પુસ્તકો

આશ્રમભજનાવલિ	૧	૦
મીરા ભજની (ગુજરાતી ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦

ઇતીહાસીક વાર્તાઓ

સક્રિયપ્ટની રસભરી વાર્તા ૧, ૪, ૫ પ્રત્યેકની	રૂી.	૦ ૬
મુકામ દિલ્હ	૨	૦
બંગાળ બેકાલ	૨	૦

વર્ણદૃષ્ટ પુસ્તકો

દીનચર્યા	૩	૧
ઘર ગણ્યુ ઘરદર	૫	૦
ઘર ઘરનુ (ચિત્રો વાળુ જાડા કાગળ પર)	૧૩	૦
બાઇબ્લ (વિના સાધારણ ગાલ ને બાઇ પ્રત્યેકની	૦	૬

ઓર્ડર સાથે નાણાં મોકલવા અલ્હેરબા ની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:–

Manager Indian Opinion,
Phoenix Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Durnigbai ... ... 1s.

J. C. BOSE: His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... 6s

EMINENT MUSSALMANS:

CONTENTS:—Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Mahomed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Bilgrami, Agaal Khan, Sir Rahimtoola Kahimtoolla, Shah Ahmed Khan, Syed Hasan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habib Sultan, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Abdur Rahim, H. Hydari and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR:

By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA.

In this Paper book, Dr. Pattabhi Sitaramayya states the reasons that led to the adoption of khaddar, explains the principles which underlie the programme, deals with and refutes the criticisms made against it, and points out the place it occupies in the constructive programme of the Congress.

1s. 3d

SAKUNTALA:

By Kalidas ... ... A prose version in English of Kalidas's ...

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—A collection of essays ...

Price 4s 6d

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION:

By E. B. Havell. Price 3s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS—

By V. G. ... Price 4s

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,
Rev. Dr. Miller,
E. S. Montagu,
Lord Ripon,
Ravi Varma,
Toru Dutt,
Sir C. Sankaran Nair,
Sir Henry Cotton,
John Bright,
The Mirsa Ghose,
Mrs. Annie Besant,
H. H. The Aga Khan,
Allan O. Hume,
A. M. Bose,
Dadabhai Naoroji,
Rameshchandra Dutt,
V. P. Madhava Rao, C.I.E.
Raja Ram Mohun Roy,
Badruddin Mahomed Sayani,
Dinshaw Edulji Wacha,
Lokamanya Bal Gangadhar Tilak,
V. Krishnaswami Aiyar,
Babu Surendranath Banerjea,
Lord Morley,
Lord Macaulay,
Sir Pherozeshah Mehta,
Swami Rama Tirath,
Sir Salar Jung,
Edmund Burke,
Henry Fawcett,
Lord Hardinge,
Krishna Das Pal,
M. K. Gandhi,
Sir Syed Ahmed Khan,
Badruddin Tyabji,
W. C. Bonnerji,
Charles Bradlaugh,
Romesh C. Banerjee,
Pandit Madan Mohan Malaviya,
Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Dr. Rash Behari Ghose,
The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ganapati Subbiah Pantulu,
Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Behramji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

VISIT

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR

DIAMOND ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED IN THE NEW FACTORY at

DIAMOND CORNER

P. O. Box 1919. 'Phone 22-3122/5.

JOHANNESBURG

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:—

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 34 —Vol. XXXV Friday, August 20th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price Fourpence.

CLASS CONFLICTS

"THE task of the civilised is to respect and foster the true impulses of backward communities and not destroy them. Society is an organism of different grades, and human activities differ in kind and significance. But each of them is of value so long as it serves the ends of life. Every type has its own culture which should be followed. No one can be at the same time a perfect saint, a perfect artist, and a perfect philosopher. Every definite type is limited by boundaries which do not exist in other personalities. The worker should realise his potentialities through his work and should perform it in the spirit of service and worship. Work is communion and service. Our class conflicts are due to the fact that a warm living sense of unity does not bind together the different groups.

—DR. S. RADHAKRISHNAN

વર્ણાંતર ઝઘડાઓ

"સુધરેલાની એ ફરજ છે કે પછાત કોમોની જીવંત ઉર્મિઓને માન દઇ ઉન્નતિગત કરવી જોઇએ, તેને નષ્ટ નહિ કરી દેવી જોઇએ. સમાજ એ જુદા જુદા ક્રમોનું એક અંગ છે, અને માનવ પ્રવૃત્તિઓની જાત અને મહત્વમાં ભેદ હોય છે. પરંતુ જ્યાં સુધી તેની દિશા સમાન આદર્શો પહોંચવાની હોય ત્યાં સુધી તે પ્રત્યેકની કિંમત છે. પ્રત્યેક જાતીને પોતાના ગુણો હોય છે જે કેળવવા જોઇએ. કોઇ વખતે કોઇ પૂર્ણ સંત, પૂર્ણ કલાકાર, અને પૂર્ણ તત્વજ્ઞાની નથી હોઇ શકતું. પ્રત્યેક વ્યક્તિ જાતી અમુક હદથી મર્યાદિત થએલી છે કે જે તેની અન્ય શક્યતાઓ છીનવી લે છે. સેવકે પોતાની સેવાથી પોતાની સંભાવનીય શક્તિઓનું માપ સમજવું જોઇએ અને સેવાભાવના, સમાન હિતથી સેવા કરવી જોઇએ. આપણા વર્ણાંતર ઝઘડાઓનું કારણ એ છે કે એકયની ઉષ્ણ અને જીવંત ભાવનાથી આપણા જુદા જુદા વર્ગો સંગઠીત નથી થએલા."

—ડૉ. એસ. રાધાકૃષ્ણન.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને બનતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી લાયક છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 5641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે તેઓએ પોતપોતાના પગારના ચેકોવેરાના ફોર્મ તાકીદ કરીને દરબતની ઓફિસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 23545 Con.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

115

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સંગોડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, લવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઈ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આળો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(બસર બોરાદા)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.

કેબ
(બસર બોરાદા)
પાઉંડ ૯–૦–૦.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશ્યલ) પા. ૩–૧૮–૬.

હાઇ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
સ્પેશ્યલ પા. ૪–૬–૦.

ઓગસ્ટ તા. ૩૦ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સૂચનાઓ ઉતારવાએ પોતાના કાલીન ઉપર પોતાનું નામ લખ્યું, પોતાનું સરનામું લખવું
અને બીજા કોઈ બાબત રેલ્વે સિવાયનું કાંઈ સીધા પેસેજ ઉપર પહોંચાડવું નહિ જણાવ્યું

કોઈ પણ ઉતારવે પોતાની ટીકીટ બીજી એજન્સીમાંથી લેવા બદલ્યાબાબતો આપેલો બોજો
બજવવાને કબાણી ટીકીટ મેળવી શકશે.

કોઈપણ બાબતે વધુ ... બાબતે ... ની ઓફીસ ઉપર પત્ર લખવો.

વધુ ખુલાસા માટે મળો યા લખો

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

આજ સુધીમાં મારે
ત્રણ કરોડની–બાવન લાખ બાવન હજાર
પ્રહલાદ કેશવને
આશીર્વાદ મળ્યા

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

આજેજ તમારી
બાજુના ગામના દવા
દરેક ઘરમાં હોવો જોઇએ

સાને આટે
લાકડા–લાખણીથી બારપૂર
શેલ્યરસદાર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

વિના વિલંબે
મંગાવવા માંડો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.

તાજેતર આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ મેસર્સ. એમ. એચ. એરડી એન્ડ સન્સ. ૬૬૭ યુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું મેસર્સ જાવરી, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓના મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંગાવો

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનાં ફળ અને વેજીટેબલ સારૂ પેરીસ કરી C. O. D. થી
ગ્રાહકોમાં આપે. મળો:—
P. O. Box 842 129 Victoria St Durban.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN:

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece.

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades:

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

Note Address.

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
'Phone 33-6229. P. O. Box 5169

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St.

JAPAN BAZAAR
45 Risaik St.

KEWALRAM'S
176 Jeppe St.

અમારું સરનામું:

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

રીટેલ બ્રાંચો:

જપાન વેર હાઉસ
૫૧ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જપાન બજાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પી સ્ટ્રીટ.

હમણાજ ખોલવામાં આવેલું નવું શીપમેન્ટ

દેશની સાડીઓ!

ક્રેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત વાળી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી
કીંમત એકની રૂ. ૧૭-૬.

ભારે ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ હાથની ડીનાઈન વાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી
કીંમત એકની રૂ. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીન સુંદર ભાત વાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ કીંમત વારની રૂ. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ રૂ. ૧૨-૬ થી.

ઉપરની સાડીઓ અને ક્રેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં મળશે:

સફેદ, આછો ગુલાબી, વાદળી, આછો લીલો, સેરો ગુલાબી, લાલ, મરૂન, ભુરો અને કાળો.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા ભાવો ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માખણ, બ્લેકેરાની આમળીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ગામડીનાં ઠરે ઠંડીપર નીયમીત અફ્રધાન સ્નો ક્રમાટાથી ઉંડા આવી બરફી આરામ કરે છે.

માલ ઑર્ડરનું:
Indo-African Trade Agency.
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

પી. એસ. પાટણવાલા, મુંબઈ 3.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા લખો અથવા મળો:

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર માસ અનુભવી અને જોખી વ્યવસ્થા

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું દાંતનું કામ બનાવવામાં કરી આપવામાં આવે છે. તમે તમારા દાંત પેસ્ટથી અમર બાન આપો અને ખેંચ વગર ખાનુંપીનું.

નોમીસલ કોઈ પણ બનાવનું તુકસાન કરતું નથી.	ચાપરેા, દાતને મારે વખણાયેલું **નોમીસલ NOMISAL**	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત દરેકેજ ઠેકાણે વપરાત નોમીસલ થી બેસાડ્યાં તેટલા તંદુરસ્તી જળવે।

કીમત ઑફ આવલીની રૂા. ૧, ૨-૬, ૨-૬

દરેક ડીલર અને બજારોમાં અથવા પેન્ટીકસ **નોમીસલની** બાબતમાં લેવાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS

'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.

92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD.

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and NEW SIX Watches.

Large stock of Indian and European jewellery always on hand

Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ

પાવડર

ફ્રીકલ્સ, ખાડા, ખાંસા, ફોંસારા, માખી, વ'દા ચિહ્નોને સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીર્ટીંગસ પાવડરના ટીન બંધ છે.

'Phone 24350. Tel. Add. "Nartjes."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Country orders executed at lowest Market prices.

special attention given to all upcountry orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ

T. P. DEVSHI & SON,

119 VICTORIA STREET.

Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST

(By Pyarelal.)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH. and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

ઓલચી, બલદાસ, જાયફળ, બાદલી, પીસ્તા, સિગારેટ, તુલસીના બાંધી, તુલસીનું રાસણ, પ્રફુલ્લનું પાસા, બાદેક, કપૂર, કેસર, બીડની, બદામ, ટંકારા-લાપસી (બદકું) મેવ, કેસરના બરફી, બીસ્કિટ કેપક, સુરત છાપનું કેસ્કેર, આર અબાર, બાલાના બાલમ, બદેક મુખવાસ, મગફોડા ગળ્યોની, મુંઠ, એકેસી કેમપોરો, દરબાર દેશ, કિમરાળી કેશ, મદ્રાસી કેશ, તુલસીના, બાબા, બાદશાહી બાવાનો તંબાકુ, આમળાનું તેલ, બદામનું તેલ, બંગેલીનું તેલ, ગોલરસનું તેલ, કાબાનિયા ટૂંક કેમીકલ, એન્ટીપાઈનીયમ તબેલા, કપ અને સોસર્સ, ગોબા—બીમારી ઇમરાણ, બાદશાહી, બાંબા, દીલ્લી, મુબાયેલ, કેરબમા બાબા—ચણા, મગ, અડદ, ચુવેર, ચાલ, જલાણા મજુર બાબા છે મેથી, ડબેસ, નજ, સાર્ડ (સરસું) ગરમ મસાલો પાસેરો વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાંઈ ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI

No. 34 —Vol XXXV. Friday, August 20th, 1937.

NOTES AND NEWS

Shocking If True

INDIGNATION is felt by the Indian community in Germiston in particular and on the Rand generally, by the action of the police in Germiston during a raid of the Indian bazaar at 4 o'clock last Sunday morning. Mr. S. M. Nana, secretary of the Transvaal Indian Congress, informed a Press representative that the police raided the Germiston location and that raid was extended to the Asiatic bazaar. It was the first time the bazaar had been raided. They had been informed later that the raid was for liquor, but no liquor was found. The police, however, knocked up numbers of families and about 11 coloured women married to Indians were arrested. They were allowed to make no explanations but were taken from their families and locked up in police cells with natives and prisoners of all kinds. There they were kept with only blankets to sit on until 11 and 12 o'clock on Sunday morning. In one case, alleged Mr. Nana, the police knocked, and while the husband was still dressing, walked in and arrested his wife. In another case the woman whose husband was away, was arrested, and her three children aged 11 years, three years and five years were left alone in the house. In a third case the woman was locked up in a cell with her two years-old baby. Mr. Nana explained that the Indian bazaar at Germiston location is governed by municipal regulations framed in 1916. Some of these regulations are considered very unfair by the Indian community. One forbids any coloured women married to Indians, both civilly and by Indian rites, living with their husbands in the Indian bazaar. No action had ever been taken under this regulation until a few months ago, when the superintendent gave notice that there would be prosecutions. As a result a deputation met a sub-committee of the Town Council and a settlement was arrived at. The Council agreed that if the list of these women was submitted to the superintendent, and he was satisfied with that list, no action would be taken. A list of 33 names, giving details of these cases, was handed to the superintendent, and he had raised no objection to it. They had been given to understand there was the prospect of the clause dealing with coloured women under the regulation being dropped.

We are certainly not advocates of mixed marriages but the police action in this instance amounts to lawlessness. If what is stated is true, it is worthy of condemnation and calls for an investigation by the superior authorities.

Agreement Between Congress And Government

As a result of successful negotiations between Mr. Stuttaford, Minister of the Interior, and representatives of the Congress an agreement has been reached in regard to the problem of employment of Europeans by Indians. There is no likelihood, we are informed, of this question now forming the subject of an inquiry by a commission, for the Congress is settling it by getting Indians by voluntary action to get rid of their European employees. In regard to other matters connected with Asiatics, such as Asiatic penetration and mixed marriages, there are several difficult aspects of these two problems which must receive careful consideration before the commission is appointed. It is felt it would not be wise to hurry this matter, particularly in view of the changes in the constitutional position of India which took effect recently. Further, if the commission is appointed, considerable care would have to be taken to secure strong and expert personnel. For these and other reasons it is unlikely that the appointment of the commission will be decided upon for some time.

Dr. Malan Attacks Liberalism

Dr. Malan, leader of the Nationalist Party, addressed a mass meeting of Nationalists of Tulbagh, C.P., including many Nationalists from all the surrounding districts, in the Town Hall. In the course of his speech Dr. Malan attacked all liberal and communistic tendencies in the Union, saying that it was the first duty of the Nationalist Party to "break the necks of these elements which recognised "no colour discrimination," because the City Council of Capetown was being ruled by one hand which was dependent on the coloured vote. The Council, he said, did nothing to prevent the white and coloured from living "cheek by jowl." Being controlled by this one hand, the Council was afraid that the poor white factory labour might compete with the coloured labour in Capetown. Dr. Malan said that the result was that the industries of South Africa were becoming black, while the relief works were becoming white.

Cape Nationalists Resolution

Segregation of coloured persons as well as natives will be one of the main subjects of discussion at the forthcoming Congress of the Cape Nationalist Party, which will take place at Uitenhage. No fewer than 7 branches of the party have subscribed to the following resolution: "The Congress urges the Government to apply strongly the principle of segregation [illegible] to the colour line in south [illegible] so that whites and coloured can develop on their own lines. The dividing line must, for example, be clearly drawn in regard to political representation, marriages, social mixing, residential areas in towns and villages, common labour trade unions and the employment of Europeans by coloured persons."

New Indian Doctor

Dr. M. A. Munshi, M.B., B.S. (Lond.), M.R.C.S. and L.R.C.P., son of Mr. Abdul Hay Munshi, has just returned to Johannesburg after completing his medical studies in England. A welcome reception was accorded him by the Lacliper Muslim Organisation at the Patidar Hall. We welcome the new doctor in our midst and wish him every success in his future career.

Flood Havoc In India

Over 2,000 villages in the United Provinces have been either completely submerged or segregated as the result of the flooding of seven tributaries of the Ganges by incessant monsoon rains, states a Reuter message from Lucknow. The suffering caused by the loss of life and the damage to property has been heightened by an acute shortage of food. The Government Congress Party is organising relief.

Professor Burchell On The Indian Question

Speaking at a general meeting of the Maritzburg branch of the Indo-European Joint Council, on "The Legal and Political Status of Indians in South Africa," Professor F R Burchell traced the history of the Indian community from the time of its advent to this country up to the Capetown Agreement and stated that the Indian was entitled to a higher status than the rest of the non-Europeans as he belonged to an ancient civilisation. On the contrary, he said, his position was worse than that of the Coloured who possessed full political rights. He was in a worse plight than his kith and kin in India, for they have, at least, communal representation. A strong moral case can be made out that the Indian should be received into the political fold on an educational and property qualification, he said. If action was to be taken to improve the lot of the Indian, Professor Burchell was of the opinion that it must be done one of two ways: Either to remove the repressive legislation from the Statute Book—this necessitating acting in advance of public opinion—or to grant the franchise to those who could prove that they had obtained the standard set. To prove the agreement was not an empty compromise, concluded Professor Burchell, the time had arrived when active steps in the shape of legislation could be introduced on those matters which were not in advance of public opinion.

Mr. Ramdas Gandhi

Mr. Ramdas Gandhi, who was expected to arrive here by the last boat from India, was delayed in Mombasa. He is expected to arrive in Durban on Wednesday by the *Karanja*.

India "Partner In The Stables" Of The Imperial Conference

The *Hitavada* of Nagpur writes:

India's position in the British Commonwealth was once described by a wit as a partner in the British stables and not at the dinner table and the aphorism is being justified by the proceedings of the Imperial Conference in London. Our representative, Sir Mahomed Zafrullah Khan, is unable to raise the question of the status of Indians in South Africa, as somehow in the opinion of the constitutional pandits in London, the matter cannot be 'properly' discussed at the Imperial Conference. Foiled in his attempt, the Indian representative, who has been given the camouflaged position of the representative of a Dominion is discussing the matter "informally" and in private with General Hertzog. There can be no better or worse illustration of the humiliating position of Indians in the British Empire.

It would be wrong, says *The Modern Review*, to call Sir Zafrullah Khan the representative of India. He represents the Government of India.

Indian Opinion

FRIDAY, AUGUST 20TH, 1937

Race Relations

WE reproduced in our last week's issue from the May Number of *Race Relations* a first prize essay by Mr. Wycliffe Mungisi Tsotsi B.A., on "How can youth develop Co-operative and Harmonious Relations among the Races of the Earth?" the concluding portion of which appears in the present issue. The writer has given the causes of racial antagonism and has told us how harmonious relations among the races of the earth could be sought. We have found the essay to be most interesting and we have no doubt the non-Europeans, at least, will endorse every word the writer has said as his diagnosis as well as his conclusions about the remedy. The South African Institute of Race Relations has done a good service to the public in giving publicity to the essay but we are inclined to take exception to the Editorial note added to it which reads as follows: "Some of the opinions expressed by Mr. Tsotsi are highly debatable. Many readers both Black and White, will disagree with them. It should, therefore, be stated here explicitly that Mr Tsotsi speaks solely for himself, and not for either the Blythswood Institution or the South African Institute of Race Relations." It is of course always understood that a writer expresses his *own* views on a given subject. They are not necessarily, either wholly or in part, endorsed by the readers. This qualification emphasised by *Race Relations* seems, therefore, to be somewhat in bad taste. It at once raises the question in our minds as to what actually does the South African Institute of Race Relations stand for? We may state here quite frankly that whatever the White benefactors do for the oppressed non-Whites there is always a little doubt in the minds of the oppressed about the sincerity of the benefactors; and this is not wholly unjustified in view of the bitter experience of the oppressed that the practice of the White rulers has invariably been opposite to what they preach.

Now the Race Relations is capable of doing two things: One is that the White rulers would introduce measures for the subjugation of the non-White races in their harshest possible form, and the Institute of Race Relations would get these measures slightly modified, not as a soothing balm to the deadly wound inflicted by the rulers and thus calm the oppressed and help them to be as comfortable as possible in the stables allotted to them, forgetting their miseries, the sense of injustice, they may be smarting under, and thus obviate any possibility of their turning into agitators as Mr Tsotsi very aptly describe. The oppressed non-Whites must, no doubt, acknowledge this service with a deep sense of gratitude for in the absence of it their condition would become unbearable. But this process of keeping the oppressed in the place allotted to him will not tend to his progress but will keep him in perpetual subjugation, which is the aim and object of the rulers. Thus the Institute of Race Relations while seemingly serving the oppressed will indirectly be serving the cause of the rulers.

The other way is that the Institute of Race Relations will have for its object the creating and fostering of better relations between the different races of the earth, the exploding, by every means possible, of the theory of discrimination based on race or colour, the moulding of public opinion to abhor any legislation which gives an economic bias to one racial group, the elimination from the statute book of any legislation which is calculated to associate a certain type of work with one racial group

and not with another, the preaching of economic interdependance of races and nations, the opposing of all forces which tend to isolate man from man, the establishing of the principle of political equality for all races, the elimination of all forces which tend to perpetuate a racial psychology, with the ultimate goal of binding all the different races together as of common origin and propounding the true doctrine of Christianity that all the existing racial, social and caste divisions and distinctions are artificial human invention, essentially anti-Christian. What the non-Whites require is not the type of sympathetic treatment that is shown to the animals in the stable. They do not want to be spoon-fed with morsels from philanthropic individuals held for them in trust. What they want is equal opportunities to be able to look after themselves as self-respecting independent men. The existence of the Institute of Race Relations is worthwhile only if it can do that much for the non-Whites. Mr. Peoter's essay places before us the highest ideal. Those working in the cause of race relations should work towards attaining it.

CONDITIONS OF INDIANS OVERSEAS

MR. P. K. RAO'S IMPRESSIONS

MR. P. KODANDA RAO, Secretary of the Madras branch of the Servants of India Society, returned to Madras after an extensive tour in the Far East, America and Australia.

Asked by an Associated Press of India representative to state his views about the general impression of the countries he had visited, with special reference to the condition of Indians overseas, he said: "In the first place I would like to make my acknowledgement to Dr. C. T. Loram of the Yale University who had given me an opportunity of spending a year in that great University, the second greatest in the U.S.A. While in that University I attempted a study of Eastern versus Western civilization which has since received the condemnation of several scholars and savants. After finishing my work at Yale I visited Trinidad, British Guiana, Dutch Guiana, Canada, Hawaii, Fiji, New Zealand, Australia, Japan, China, Malaya, Dutch East Indies and Siam. I was not permitted by the Government of French Indo-China to visit Saigon, the centre of Indians in that country. My purpose in visiting these countries was two-fold. I wished to learn something first-hand about the condition of Indians living in those countries and also to learn something of the public affairs of each country.

Great Progress Made Against Heavy Odds

"It will not be possible in the course of a short interview to say much about the condition of Indians in all these countries. If generalizations are permissible at all, it may be said that in Trinidad, British Guiana and Fiji where Indians were originally introduced under the 'indentured system,' Indians to-day are commendably better off than similar classes in India. But compared with other communities who dwell in those places, Indians lagged very much behind. Considering the class of people that were recruited from India under the 'indentured system,' considering also that neither the Government nor the planters in those countries evinced any zeal for the welfare of Indians, and that India, too, for her own reason felt unable to give any effective assistance to the Indians abroad, it is remarkable that by their own self help and against tremendous odds they have made great progress. We cannot be too grateful to the Christian missionaries who alone took interest in the uplift of the Indians, though with their own natural limitations.

Fiji, The Hot-Bed Of Racialism

"In Trinidad and British Guiana there is a common electorate for all communities and common schools for all. Consequently, the relations between the different communities seem to be more cordial and friendly. In Fiji, however, the racial antipathies which we find in South Africa are conspicuous. There is a communal roll and separate schools and hardly any attempt is made to bring the races together. Perhaps, Fiji alone in the Pacific region is having this character. Between 70 to 80 per cent. of Indians in these three Colonies are locally born and do not know India and do not even hope to visit India, being so far away. Nevertheless, their love and affection for India is profound and most touching.

Visit Of Fanatics Deplored

"Now that unofficial India is taking increasing interest in Indians overseas, it is a matter of some importance to know what kind of visitors go to these countries. With a few exceptions, a good number of visitors have been of comparatively ignorant and fanatic Moulvis and Pandits. They are doing more harm than good. It is necessary that some high class organization like the Imperial Indian Citizenship Association of Bombay and the Indian Overseas Association of Madras should send out competent social workers to these countries to help Indians living there.

Desirability Of Having Government Agents

"Even more important in my opinion is the desirability of the Government of India having its own agents in these colonies as they have in South Africa, Ceylon and Malaya. There is [illegible] strong opposition from the Government of these colonies to the appointment of Indian Agents which I consider is rather misplaced. If unofficial modern India takes increasing rather than decreasing interest in Indians abroad, it is to the advantage of the Colonial Governments themselves to have responsible and accredited Agents of the Government of India at their elbows. These Agents will act as interpreters between Colonial Governments and Indians and India. Otherwise India will have to depend upon, what the Colonial Governments sometimes called, 'irresponsible agitators' for their information. Moreover, in the social field, like marriage and other customs, an Indian Agent will be a potent influence for progress among Indians. And this is a task which the Colonial Governments will be unable to undertake. It is difficult to understand fully the opposition of the Colonial Governments when a Dominion like South Africa, which is zealous of its autonomy, has actually requested the Government of India to appoint an agent. Perhaps the opposition can be minimised if a reciprocal arrangement is advocated instead of a unilateral one. I, for one, believe the time has come when every country should have its representative in every other country, for we have been drawn together more and more into one single whole and no country can afford to set limits to its knowledge and understanding of other countries. As a beginning, I will welcome the appointment of a South African agent in India and of Agents from Malaya, Fiji, British Guiana, Kenya and other Dominions."

FIRST PRIZE ESSAY ON RACE RELATIONS

By
WYCLIFFE MLUNGISI TSOTSI, B.A
In "Race Relations"

(Concluded from last week)

III. Harmonizing Racial Relations

HOW should we develop co-operative and harmonious relations among the races of the earth?

1. We must convince public opinion that there is no inherent difference between the various classes of humanity. Noticeable differences are largely environmental, not biological. The world must learn to appreciate the similarities and not to exaggerate the dissimilarities of the human kind. We can achieve our goal by:—

(a) Employing properly qualified persons to expose, through the radio, the press and public platforms, the falsity of the claim for racial discriminations on scientific authority.

(b) Carefully examining intelligence tests, so as to eliminate, in so far as possible, all traditional and environmental influences.

2. We must divorce the racial element from economics. Public opinion must be moulded to abhor any legislation which gives an economic boon to one racial group. Barriers to free trade must be razed to the ground. The distribution of the products of industry must be delegated to an international co-operative organization, the watchword of which will be "Each according to his ability; to each according to his needs." All races and classes must be taught the dignity of labour; and any legislation which is calculated to associate a certain type of work with one racial group and not with another must be erased from the statute books. The economic interdependence of races and nations must be preached, and all forces which tend to isolate man from man must be strenuously opposed.

3. The principle of political equality for all races must be established. Citizenship must be determined not by colour, but by education and ability. This standard will ensure that the destinies of state are entrusted to the best minds, whose chief aim will be to maintain a high degree of civilization. All dictatorships, or governments, the administration of which depend on one man or one group of men, must be curtailed in order to make certain that individual rights shall be preserved. Democracy must be purged of all rationalizations which justify differential treatment of races as such.

(4) A revolutionary reconstruction of the social relations between White and Coloured will be necessary. All social barriers must be nullified. Theories which preach racial purity merely on sentimental grounds must be exploded. Love usually defies physical characteristics. No artificial obstacles, therefore, must be thrown athwart its path. Intermarriage must positively be encouraged. Cultural variations are accidents of environment. They are superficial when compared with the fundamental unity of the human race.

5. All forces which tend to perpetuate a racial psychology must be eliminated. Statements which aim at intensifying racialism must be publicly denounced. All books and films which preach racial domination must be boycotted; and those which demonstrate the advantages of co-operative action must receive wide circulation. Competitions must be arranged for the entire world, and prizes given for those essays, novels, dramas, etc., which reflect human beings irrespective of their colour, strutting and fretting their hour on the stage of life and getting along together usefully and happily. Pen-friendships, such as conceived by the New History Society of New York, must be encouraged between the youth of different countries and colours. Where possible, actual contacts between pen-friends should be fostered. For this purpose governments should be persuaded to facilitate communications between various races and nations. Each government should create a special "Department for Promoting International and Interracial Contacts." In consultation with similar departments of other countries, expeditions composed of the educated youth could be sent at cheap cost to all parts of the world.

B. W. CANEY
—Jeweller—
166 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes. 1676

6. More use than heretofore might be made of the institutions with the principles of which racialism is at variance.

(a) RELIGION: Christianity has had a profound influence for good in human relations; but hitherto it has often wavered in order to accommodate sectional propensities. The failure of European Christians to unite in opposition to the Great War revealed the fact that there were loyalties which exacted stronger demands than those of religion. Racial domination is sometimes justified as the ordinance of God, and the curse of Ham is brought to witness. It is incumbent on youth to break the fetters of tradition and to unite in creating a universal religion, in which all men are sons and daughters of the living God. Religion shall then not remain merely a personal thing, it shall be a living force adjusting the everyday relationships of men.

(b) UNIVERSITIES AND COLLEGES should be open to all, irrespective of colour. Social contacts, including common accommodation, and common sports grounds between the racial groups should be the rule. Subjects like history, sociology, psychology etc., should be taught with a view to discovering the essential unity of mankind rather than its stratifications. All people must receive a sound education.

(c) INTER-RACIAL COMMITTEES such as the "Joint Councils" in South Africa must be encouraged. Their scope must be widened to embrace all spheres of activity.

VI. The Creators Of Harmony

For the work of reconstruction nothing short of the enthusiasm of youth is necessary. That force that has always made it foremost in battle, must now be sublimated to nobler purposes. Having thrown aside the fetters of dead tradition, youth must unite, organize and achieve. There should be a central and controlling executive, clear in its principles, which should scatter these noble seeds through branches planted all over the globe. Its watchword will be "Mankind is one big family," and its slogan "No more war." Its policy must be destructive and constructive, revolutionary and evolutionary. Youth will have to be bold and venturesome, not in war this time, but in the adventure of pacifying the world, which has an infinite store of fascinations and allurements. Youth! the future happiness of humanity depends on you. Strike now! Undaunted by the threatening bombshells of bloodthirsty governments, go forthwith about your business, which is no less than to create a new humanity. "THE UNIVERSAL COMMUNITY OF THE LOYAL."

A LETTER FROM LORD BADEN-POWELL

The following is a copy of a letter dated June 24, from Lord Baden-Powell, O.M., Chief Scout of the World, to the Hon. Nawab Sir Muhammad Ahmad Sa'id Khan K.C.S.I., K.C.I.E., M.B.E., of Chhatari, Chief Commissioner for India, the Boy Scouts Association, which we reproduce from *The Guardian* (Madras):

"I HAVE seen some far-fetched statements urged against me in certain Indian newspapers which have evidently been accepted by many people as true, without their having heard the other side of the case.

"It happened in this way:—That when explaining the aims and methods of the Scout training to a meeting of pressmen, I pointed out that in view of the impossibility of seeing into the future in these very difficult times for the world, education of the on-coming generation in character, health and unity was essential to form a strong nation and as the best insurance against disaster. I said that this was as necessary in India as it was in England or in Africa and in other countries that I have visited in India. This statement was seized upon and made to imply that I was deliberately insulting India by accusing her people of want of character. Nothing was farther from my intention and I am exceedingly sorry that anyone should have found in my remark a meaning which I never intended, and should have felt hurt by it. I have spent over ten years in India among the happiest in my life, and have a great admiration and affection for the country. Was it likely that I should come out and visit the scouts in my eightieth year except with the motive of goodwill and admiration for the country?

"In the course of my description of our methods of training in Scout Movement, I told how the key-note of our training in character was development of the sense of honour. Incidentally I added that in India in trying to describe this virtue to the boys we had encountered a little difficulty in the fact that we could find no word in Hindustani that actually stood for honour in its best sense. This again was understood as meaning that I did not consider Indians to have a sense of honour, which is far from my belief. But on this interpretation of my remark, certain speakers have been urging Indian scouts to break the promise they had made on their honour, and to leave the movement in spite of its valuable education for them and its effect in putting Indians on an equal footing of brotherhood with the youth of other nations of the world.

"To me it was unbelievable that my remarks could be understood in this light when I have been working for over twenty years in trying to give young India the joy and good comradeship of scouting, independent of all political, religious or military aims, for no other object than their own good. I am extremely sorry that this should have given any anxiety to those good men, the scouters, who have worked so hard and successfully in building a strong and sensible citizenhood for India."

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

UNITED FRONT

To The Editor "Indian Opinion"

"The world is too much with us, late and soon,
"Getting and spending we lay waste our powers."

SIR,—What are we doing and how can we do it? This is the question that the thinking Indian is asking himself and his associates. For the answer to that question we need never search in regions far and wide, but we have only to look to ourselves as Shakespeare rightly says:

"The fault Dear Brutus lies not in our stars,
"But in us that we are underlings."

What are our working bodies and what are they doing? Our working bodies are, in short, the Congress and the Colonial Born Association.

Let us first of all examine each body. The Congress, as we know it, is essentially identifying itself with the capitalists. The Colonial Born and Settlers' Indian Association is identifying itself with the labour class. I leave it to the readers of INDIAN OPINION to find out for themselves whether it is a capitalist or a labourer who steers the Colonial Born and Settlers' Indian Association. This is a brief examination of the two bodies.

What are they doing? The Congress is doing everything it can for the capitalists and is very successful at that. The Colonial Born Association is doing everything it can to call up protest meetings and shout down the work of the Congress. Besides this they have achieved nothing of any importance.

Do we, broadminded Indians, ever ask ourselves the question why, if we are Colonial-borns, should we call protest meetings and challenge the action of the Congress, instead of doing something constructive for the Colonial-born labourers ourselves?

Rightly are the Congressites justified in doing what they can for the capitalists. The Congress is a body which stands for the capitalists and why should they not do something in their own interest? Like the Congress, could not the Colonial Born and Settlers' Indian Association do likewise something in the interest of the labour class, instead of barking at the work of the Congress?

The Colonial-borns in this country have definitely my sympathy but the method adopted by those who steer them to get at what they want is not the required procedure. Following the history of the Indians in this country the Colonial Born Association has been able to do practically nothing while the Congress was at all times given a fair and gentle hearing by the Government in all their requests.

Under the existing circumstances we could never be able to fight a foreign foe without uniting ourselves. When we ourselves are divided we cannot and will not be justified in expecting to overcome a foreign foe. "United we stand, divided we fall."

Why should we concern ourselves with petty differences instead of uniting and fighting the bigger problem concerning the lives of the Indians in this country? Let religion be no obstacle to unification whether Hindu or Muslim. A united front is the only solution to our economic, political, and social problems.

May I, in conclusion, suggest that a united body of both the Congress and the Colonial-borns, under the common title of the "Indian Congress," could only be able to emancipate our needy brethren and bring salvation to them.

I am etc.,
G. R. V.

Hindu Societies And C'ubs

SIR,—With the arrival of Pandit Rishiram in this country, the various Hindu societies have come to the limelight after long periods of inactivity. All Hindu clubs and societies, apparently, are in an excitement or perhaps fervour and even small ones, to say quite frankly, want to show themselves. It is difficult to estimate the number of societies and clubs established (including Mandals, Associations and Sangathans), but there is no doubt that there are far too many of them in Durban.

Readers of INDIAN OPINION will agree with Pandit Jawaharlal Nehru when he said, during his tour of Malaya, that too many small societies show weakness, difference of opinion, and prove a hindrance to general progress of the community. This remark may appropriately be applied to the numerous Hindu societies, clubs and petty organisations in this country. The small organisations should throw off their petty grievances and merge into the bigger bodies to bring about better understanding, harmony, and to avoid confusion and conflict of thoughts and ideals.

What is being done, or has been actually done, by the various Hindu societies to promote the welfare of the Hindus? If we grope to the rock bottom of these societies, we would find to our utter dismay, that very little, if that is worth mentioning, is done. The fact is that the majority of these societies do not function as they should, and there is more of outward show and superficiality about them than practical service or work. What happens in these various societies is this: a meeting is summoned, speeches most vigorous and flowery are made and the house then disperses with some sort of resolutions passed, but not to be carried out. The resolutions go down into minute books, and there they remain, perhaps to be displayed at the archives at some future date.

What is the use of our societies and clubs, if they cannot do practical work among our brethren? Most of these societies, however, follow a narrow path. They seem to have no definite aim, and if they do have any aims, they are far too many and unpracticable. One thing that beats anyone is that each society is confined to its own group. This is obviously wrong and narrow-minded. Our societies, whether big or small, should embrace as many of our brethren as possible, and should serve, not only a few, but those who are not of our group also. Here it is alluded to what has become to be known as provincial groups. We should discard, as was rightly commented by the editor of INDIAN OPINION some time ago, our provincial outlook when it comes to societies and clubs. Because a group of people who happened to come from the southern part of India, does not necessarily mean that they should confine their efforts to their own welfare and being. Similar remarks apply to groups that have come from the west, north, or east of India. Societies existing in one group, should not take pride in excluding people of other group and still think that they are making progress.

Then again, it is a pity, that we Hindus are very eloquent in all things, but unfortunately our actions do not suit our eloquence, meaning of course, that we pay very little attention to the practical issues of our speeches. Pandit Rishiram, lecturing at one of the halls on the need of physical culture, said that though he was pleased at the display of the youths in physical culture, yet he was grieved that the movement should be confined to one certain group only. People and members of the societies listen to what has been said in the meetings, go home and forget. Such is the wonderful progress of our societies. There they rest. Very few efforts are made by most of these Hindu organisations to spread their aims and ideals for which they stand.

It is absurd that organisations should spring up like mushrooms and try to snatch some credit when any important persons come to this country. If societies are established they should make steady, continuous progress and propaganda, otherwise it is better to abolish such societies that flourish in names only. Rather have a path to follow than to wander and scramble aimlessly and reach nowhere. Therefore, one hopes that the different organisations will do something for which they have been promulgated.

I remain,
JUNIOR YOUTH.

Things In General

Attorney Struck Off Roll

IN the Supreme Court, Capetown, last Monday, on the application of Mr. P. T. Lewis, who appeared on behalf of the Cape Law Society, Mr. A. E. Gamiet, a Malay attorney of Capetown, who was convicted at the last Criminal Sessions on three counts of theft, was struck off the roll of attorneys.

Major Whittet Retires

After 36 years' service in the South African Constabulary, the Transvaal Police and the South African Police, Major A. Whittet, District Commandant in Durban, retired last Monday. A farewell parade was held in honour of his retirement and medals were presented for 36 years' good service and conduct. A gratuity was also made to Major Whittet in recognition of his 36 years' meritorious service.

Temporary Ban On Hose Pipes

In order to conserve supplies of water in the Durban area, the use of hoses for the purpose is prohibited from August 1 until further notice.

Germiston Indians

The Transvaal Indian Congress (Germiston branch) held a mass meeting on August 8. The following office-bearers were unanimously elected for the ensuing year: Chairman: Mr. H. S. Slugh; Secretary: Mr. P. S. Govender; assistant secretary: Mr. Mohamed Ebrahim; treasurer: Mr. H. M. Abdulwaya; committee: Messrs. R. R. Pelayathee, O. M. Moodley, D. J. Patel, N. H. Patel, M. Hassan, Ebrahim Amojee, Kala Singh and Soopal Singh. The grievances of the Indian community were fully discussed. All communication relating to the community should be addressed to the secretary, P.O. Box 119, Germiston.

Lecture By Agent-General

Sir Syed Raza Ali, Agent-General for India, will lecture on the awakening of Indian Muslims during the last 25 years and the social and educational progress made by them, at the Muslim Institute Hall, (adjoining M. M. Gandhi Library), on Saturday, August 21, at 8 p.m. All are cordially invited by the secretary to attend.

Shree Gopallal Hindu Temple, Verulam

A reception was held in the above Temple hall on August 8, in honour of Pandit Hiski Ram. After being garlanded and welcomed by the chairman, Mr. R. Talawansingh, Panditji delivered a very interesting lecture on "Hindu Dharma."

Pretoria Hindu Seva Samaj

The birthday of Lord Krishna will be celebrated by the Pretoria Hindu Seva Samaj on Saturday, August 28, at 7 p.m., at the Samaj Hall. All are invited by the secretary to attend.

"Andaman's Day" In India

August 14 was observed throughout India as "Andaman's Day" in sympathy with the political prisoners in Andaman who are on hunger strike owing to their request to be removed from the island being refused. A Reuter's message from Calcutta states that fifty persons were injured and 100 arrested in a clash with the police, who were breaking up a procession marching to the Town Hall in connection with the observance of the day.

Hindu Youth Club

The second annual general meeting of the Hindu Youth Club, Durban, was held at the M. K. Gandhi Sanathanil School Hall, on Sunday, August 8. Dr. Naicker presided, and in submitting his report, stated that he was happy to know that the membership now totalled 75. The Secretary's report was comprehensive, and detailed the work and activities of the club for the year under review. After the Treasurer's report was read and confirmed, and other matters dealt with the following office bearers were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. V. M. Maistry, R. B. Chetty, Parmasir, Koppie Murrie, S. P. Chetty, Sorabjee Rustomjee, R. R. Alfred; President: Dr. G. M. Naicker: Vice Presidents: Messrs. J. B. Chetty, K. N. Pillay and C. G. Gundor; Hon. Secretaries: Messrs. T. G. Pillay and Dhanayal Naidoo. Hon. Treasurers: Messrs. E. A. Pather, and B. A. Chetty. Committee: Messrs. A. V. Naicker, H. P. Moodley, P. K. Naicker, Ramadoo, B. S. Pather, Ganasen Naidoo, Mysie Singh, Thungaveloo Chetty and Nadarajan Nadasr.

Saturday Closing In Pretoria

In a letter to *The Star* (Johannesburg), Mr. Goolam M. Keshavjee writes:

"Sir,—In a recent issue of your highly esteemed paper an article appeared, written by Mr. B. Edwards, in regard to Saturday closing, wherein he stated: 'The Pretoria and Reef Chambers of Commerce favoured a Saturday half-day.' While this is no doubt perfectly true, we beg to point out that the Chambers of Commerce of Pretoria and the Reef represent only a minority, both as far as numbers and vested interests are concerned, of the actual traders at these places. First of all the Indian commercial community of these places are denied to become members of the Chambers of Commerce for some reason best known to themselves, and secondly there are quite a number of European traders who are not members of these chambers. We therefore claim that the Chambers of Commerce of Pretoria and the Reef towns only have the backing of the minority of the commercial community of these places, and that the great majority are solidly opposed to making Saturday a half-day, as this is the one day of the week when the farmers and natives of the whole surrounding district come to buy their needs for the week or the month."

Pinetown Indian Child Welfare Society

A meeting convened by Mr. M. G. Fannin, Chief Magistrate of Pinetown, was held recently at the local Court House. The Magistrate, who presided, addressed the gathering and stressed the necessity of forming a society in view of the existing slums and the danger of others springing up. Those assembled represented Pinetown, Marianhill, New Germany, Wyebank, Kloof and Hillcrest areas, and all being unanimous, the society was formed and a constitution adopted. It was also decided at the meeting to enlist five members from the European section to act as co-helpers in this respect. They are Mrs. D. E. Fannin, Miss Paddison, Rev. G. H. Thorne (vicar of Pinetown), Mr. Bradley (Headmaster of the local European School), and Mr. Driesselmann (Asst. Magistrate). Mrs. V. P. Chetty was also duly elected. The following were elected as officials of the Society for the year 1937-1938:—President: Mr. M. G. Fannin: Vice-Presidents: Mesdames E. F. C. Naidoo, Nallah G. Naidoo, V. N. Pillay, Messrs. Peter Moonsamy, Ismail Ebrahim, H. M. Khan, C. Hyderally, P. Nallah and S. P. Naicker: Chairman: Mr. M. K. Naidoo; vice-chairman: Mr. E. E. Soobroyal. hon. secretary: Mr. S. C. Narsyndo hon. treasurer: Mr. N. D. Joshua. The following were elected to represent the different areas:—Pinetown Township-Mr. N. C. Naidoo and Mrs. Narainsamy Naidoo; New Germany: Messrs. S. M. Moodley and P. M. Naidoo; Wyebank. Mr. L. Govender and Mrs. S. P. Naicker; Kloof-Hillcrest: Messrs. Veerasamy and D. Singh: Richmond-Marianhill Messrs. R. M. Naidoo and C. S. Moodley: Sarnia-Cowie's Hill: Mrs. Augustine and Arya Govender. Investigation Committee: Mrs. D. E. Fannin, Miss Paddison, Mesdames Narsinsamy Naidoo, Augustine, S. P. Naicker, E. F. C. Naidoo, Messrs. M. K. Naidoo and C. Hyderally; Pinetown representatives on the United Council of Social Agencies. Representative. Mr. M. K. Naidoo: Deputy Representative, Mr. E. E. Soobroyal. It is anticipated to establish a clinic in the near future.

Pathmajunanni Andhra School Building Fund

The Pathmajunanni Andhra Sabha of Clairwood acknowledges with thanks the following donations received towards the above fund: Messrs. S. A. Peter, Maughi A. Nydoo, Maughi Bros., £5 5s. each; T. Vardhiah Naidoo, D. L. Matabhai, £2 2s. each; V. G. Naidoo, M. Dharmalingam, Maughi Latchanah Nydoo, R. Appal Naidoo, V. Muthoo Pillay, P. G. Govender, S. G. Govender, T. G. Govender, K. Bhadriah Naidoo, B. Appanah Naidoo, Narsimloo Naidoo, £1 1s. each; A. A. Naidoo, K. Appanah Phillip, 10s. 6d. each; P. Appleasamy Naidoo, 10s.; M. Lutchmiah, 5s. 6d; S. R. Pather, R. Subramsamy Naidoo, S. G. Kathrad, Thomas John, 5s. 3d. each; Sydney Naidoo, A. Juggiah, 5s. each. Total, £34 17s. 6d. Contributions will be greatly appreciated, and may be sent to the Secretaries, 75, Recreation Road, Rosehburgh.

Nizamia Muslim Society

The treasurer of the Nizamia Muslim Society (Maritzburg), acknowledges with many thanks the following donations: Mr. L. E. Gangat £5, Moulana A. R. Ansari £3 3s., Suder Bros. £1 1s., Lillah £1. Lillah £1.

National Commercial Examinations

Mr. W. M. Hare, Local Secretary, National Commercial Examinations, Sastri College, Durban, writes:

Unless otherwise notified these will begin on Monday, November 22, and end on Wednesday, December 8. They will be conducted at Sastri College and all will commence at 7 p.m. (except for four hour papers if any) which will commence at 6 p.m. Candidates should be at the College ten minutes before the time at which their examinations start. Entry forms are obtainable from me and must be completed and handed in with the necessary fees not later than 4 p.m. on September 3, 1937. I shall be in attendance at the College on the purpose of dealing with these from 5 to 6 p.m. from Monday, August 30, to Friday September 3 after which no entries will be accepted. Handbooks of the various examinations may be obtained direct from the Examinations Officer, Union Department of Education, P. O. Box 1035, Land Bank Building, Pretoria, at sixpence each. Otherwise all correspondence connected with the Durban Centre should be addressed to the Local Secretary, National Commercial Examinations, Sastri College, Durban. Local fees are as follows: External candidates, 12/6 for one subject, 17/6 for two subjects, 20/- for three or more. Internal Candidates 2/- for one subject, 3/ for two subjects, 4/- for three or more. Under no circumstances will *local fees* be refunded, but the *examination fee* may be refunded under certain provisions.

Death At Inanda

The many friends of Mr. S. Mangobin, of Inanda, will be grieved to learn of the sad and untimely demise after a prolonged illness, last Friday night, of his eldest son Mohan. Young Mohan, who was only 23 years of age, was a promising lad. His parents had placed in him and had done everything possible to save him but tuberculosis had taken too deep root, which caused his sudden death. The funeral which was attended by many friends and relatives, took place on Saturday afternoon on Mr Mangobin's farm, where the body was cremated. The deceased leaves behind him his father and mother and several brothers and sisters to mourn their sad loss. We extend to the bereaved our heartfelt sympathy.

Death Of Mr. A. K. Razak

It is with regret that we have to record the untimely demise of Mr. A. K. Razak, after a short illness. Mr. Razak was a member of the Hardy Bowling Club and was a good cyclist. The news is bound to be a shock to his numerous friends in South Africa. Mr Razak had won fame amongst the Indian cyclists, winning several big trophies. He leaves behind a widow and a family to mourn their sad loss.

India Letter

(Extracts From A. I. C. C. Foreign Letter)

Boycott In Zanzibar

[illegible] has taken place in the Zanzibar protest against the series of [illegible] against Indians [illegible] of Zanzibar. On July 21 the Indian National Congress received the following cable from the Indian Association of Zanzibar: "Conference Indian Clove Merchants resolved only course now obtain redress against clove monopoly passive resistance. Decided first step clove strike by complete withdrawal Indians internal external clove trade. Appeal clove importers India sympathise cease clove importation. Urge commerce chambers Congress institutions take immediate steps this end. Demand government India declare embargo cloves without delay. Request Congress deputs one prominent leader enquire. Urge Government India arrange unofficial Indian delegates India British trade talks London visit Zanzibar prior return India. Awaiting urgent reply."

A [illegible] issued by the Foreign Department reads in part: "The Indians has become the convenient scapegoat of the British in Africa. If the African and Arab planter or trader suffers diminution of his profits due to causes of world depression or imperialist acquisition, it is ultimately the Indian who is held responsible. In Zanzibar and in various South African legislatures, laws are being enacted whose basis is the assumed guilt of the Indian for the country's poverty. While these laws thus serve the purpose of retarding Africa's political agitation and distracting her from the anti-imperialist movement to petty inter-communal and anti-Indian rivalries, they are also designed to enrich further the British imperialists. Clove growers have been obliged to sell their cloves locally to the Clove Growers Association or the Zanzibar Distillery at rates of Rs. 1 to 1½ per frasila of 35 lbs. There is a definite demand [illegible] at rates of Rs. 3 to 3½ per frasila in foreign markets if free export were allowed. The Zanzibar Distillery is an imperialist British concern and no further evidence of how these laws are designed to enrich the British monopolists [illegible] exploitation of the African and Arab grower and Indian trade will be found necessary. The existence of nearly 15 [illegible] Indians, who form nearly 9% of the population of Zanzibar, is in danger.

All-India Spinners' Association

The All-India Spinners' Association gives work to nearly 100,000 men. Hand-spun and hand-woven khadi is the garment of the Indian nationalist and the All-India Spinners' Association organises the production of khadi. Throughout India, 84,052 men and women are actively employed as spinners in the various centres of the Association. Out of these 52,213 are caste Hindus, 6,030 are Harijans and 25,809 are Mussalmans. In like manner, the 7,042 weavers and 735 carders are spread over the various Indian communities.

Punjab Premier Encourages Rough-handling

During question time in the Punjab Assembly, it was revealed that Minister Chaudhri Chotu Ram had, in the course of a speech, instructed district officials and the public to argue with Congressmen on their lecture tours. "If the Congressman still insisted on having his say," the minister advised, "tell him you know less pleasant ways of sending him about his business" with the accompaniment of a threatening hand. While answering a supplementary question, the Premier endorsed this statement of his minister. On the occasion of an inter adjournment motion, the Premier, Sir Sikandar Hayat Khan, denied having endorsed the whole speech. When the Speaker of the House drew the Premier's attention to the fact that he had stood by his minister in his advice to rough handle Congressmen, the premier changed his ground and said that it was merely a personal endorsement and not on behalf of the Government. The adjournment motion was disallowed on a technical ground.

Arrest Follows "Long Live Revolution"

Balkrishna Sharma and Hamid Khan, Congress leaders of Cawnpur, were arrested by the railway police, when the crowd that had collected to receive President Nehru at the station raised the welcome slogan of "Inquilab Zindabad"—Long Live Revolution. Upon receipt of information, President Nehru walked into the railway police station and gave the slogan of "Inquilab Zindabad" but the railway police did not arrest him.

Jhansi Division Muslim Constituency By-Election

The Congress and the Muslim League are contesting the by-election. It is a Muslim seat and the candidates and voters must needs be Muslim. Nissar Sherwani, the Congress candidate, is fighting for Congress principles of freedom and economic betterment of the masses and has already suffered imprisonment for these. The Muslim Leaguer is an advocate and little is known about him.

The Congress drive among Muslim peasant and other masses has apparently frightened both the British Government and such Muslim organisations about whom the term "officers without soldiers" has been aptly applied. First as to the Government. During the last one month, the various provincial governments have taken five major actions against Muslims. Yusuf J. Meherally was sentenced to six months' imprisonment in a Madras presidency court. Sajjad Zahir, secretary, Allahabad Town Congress Committee, is undergoing trial on a charge of sedition. Maulana Hussain Ahmad, prominent divine of Deoband and Nuruddin of Jamiat-ul-Ulema have been externed from Delhi. Maulana Abul Qasim of Shahjehanpur is undergoing trial for sedition.

The extreme nervousness of the Muslim League has become apparent during the Jhansi by-election. A leaflet under the signature of its president, Mr. Jinnah, is circulating to the effect that a non-Muslim organisation should have nothing to do with a Muslim seat and that the Muslims should vote for the Muslim League in the name of Allah and the Holy Quran. Mr. Jinnah denies having put his signature to this leaflet. No explanation has yet been offered by the Muslim League of the United Provinces. The president of the Muslim League is not tired of repeating that the Congress policy of mass contacts with Mussalmans is fraught with very serious consequences. His attention has been drawn to the fact that, even to-day, the Congress has a larger Muslim membership than the Muslim League.

In the course of a press statement President Nehru says, "I want Nissar Sherwani to win because he is a fine upright man and he stands for Congress principles, for Indian freedom and the ending of exploitation in India. But much as I want him to win I would sooner that he lost the election and that we lost a hundred and a thousand elections, than that we based our appeal to the public on communal grounds and exploited the name of religion for our purposes."

Khalifa Fazal Din of the Punjab says that the Muslim League is an organisation of title-holders, capitalists and feudal chiefs and that Congress versus League means freedom versus slavery.

OPENING OF A MUSLIM ORPHANAGE

A EUROPEAN DONATES £750

IN performing the opening ceremony of Darol Yatam-Wal-Masakin, a Muslim orphanage, at Westcliffe last Sunday, the Agent General, Sir [illegible] Raza Ali, acknowledged the sum of £750 from a European which he has donated towards the erection of that institution.

Addressing the Moslems, the Agent-General declared it was not necessary to remind them of the fact that the Holy Prophet, who gave them their religion, had been an orphan. He had made it obligatory on every Mohammedan to take care of orphans as much as possible. In the west the care of orphans had been undertaken by highly organised private effort. He sometimes wondered why the State in every civilised country, as it had done in Russia, could not make itself responsible for all orphans. Speaking of Indian orphanages, Sir Raza said that the work was not on a properly organised scale, but he was glad that public-spirited Moslems were going to do their duty. "This place is one and a half acres in extent and so far a sum of £2,600 has been collected. There is also a large donation from one who is not a Hindu nor a Moslem. He is a European, who has promised £750 and what is more, that European wishes to remain anonymous. This is true charity. This example should be followed by public spirited Moslems and Hindus." He also hoped that in time generous assistance would be forthcoming from the Provincial Administration and the Durban City Council. Concluding, the Agent-General said that care should be taken in developing the self-respect of orphans. Nothing should be done to offend it, for without self-respect no community could do anything. "We Europeans," said the Mayor, Mr Fleming Johnston, "feel very proud that a European should have contributed to this institution. I don't think the amount enters into consideration, but it represents the value of European interest. Nothing like this would have been possible 20 or 30 years ago nor would Europeans have been present at a similar gathering. If one can read the signs of the times one will agree with Mr. Holmeyr that a spirit of liberality and fairplay is passing over this country." He was followed by the Chief Magistrate, Mr. M. J. Strenk, Mr. S. J. Smith, Mr. V. Lawrence, Hajee Rookmoodeen and others. The name of the home, it was suggested by the president of the orphanage, Maulana Mukatar, will be the Lady Raza Ali Home.

The Sporting World

Soccer.

Seniors

EXCITEMENT ran high last Saturday afternoon at Currie's Fountain, Durban, when Stars, a team with repute, met Daffodils for Thajmoon's Cup. It seemed that Stars were not in their usual form, while Daffodils were determined to win. There were quite a few rough tactics in the game, and at times, it was apparent that the man, and not the ball, was the object. However, at the end of ninety minutes the score stood at 3-3, and this fixture being of a knock-out nature, extra time was called for, at the end of which, Daffodils won by 5-4 goals. Shamrocks and Sydenham, two fairly well balanced teams, opposed each other on No. 1 ground. Sydenham fully extended Shamrocks who won by 1-0 goal, after some hard struggle. On the other hand Pirates were unable to field a team, and so Avondale, though deplete in number, had a walk-away win.

Juniors

Nothing much of interest was aroused by the junior players. Victorians very easily ousted Park Hill by 11-0 goals, while Shamrocks beat Red Rovers by 5-2 goals, in a scrappy match.

Juveniles

There was only one fixture in this division. Sastri College A met Avondale to decide for the League championship. Both teams played quite a good game, but a fine effort by Sastri A's skipper, enabled the College team to come out victorious by 1-0 goal. The College A team now possesses the League championship as well as the Natal Cup, a good reward for fine play.

By "Rambler"

Verulam Temple C.C. And F.C.

Mr. R. L. Behardien, secretary of the Verulam Temple Cricket and Football Club, on behalf of the above, wishes to thank Mr. Mr. M. Jaggath as president of the above clubs for the past two seasons, which post he now relinquish owing to his transfer. His sound advice and services in the above capacity will be greatly missed. Officials and members of the above clubs wish Mr. Jaggath happiness, prosperity and success in his new sphere.

A soccer match of a high standard was witnessed at the Verulam Indian Ground on Sunday August 15, before a fairly good crowd, when the Temples of Verulam A and B met the New Factory Indian F.C. A and B of Kearsney in a friendly match. The B teams played first, and the result was that the visitors B. beat the home team by 3 goals to 2. When the Verulam Temple A and Kearsney A took the field, a promising of a spectacular match was shown and the spectators highly appreciated the fine combination of both teams. The final whistle blew with the home team winning comfortably by 9 goals to 2.

On Sunday, August 22, the Verulam Temple F.C. will meet the Stanger United F.C. at Verulam Indian Ground, commencing at 3 p.m. Good crowd is expected.

Old Collegians F.C.

The Old Collegians and Westerner's Football Clubs desire to convey their deep appreciation and sincere thanks to the Britannia Football Club for the kind hospitality extended to their players during their sojourn at Maritzburg for the five-a-side tournament held on Monday August 2. They are also grateful to Messrs. R. M. Moorgas and R. Muniokam for having arranged for their accommodation at the Aryan Benevolent House.

Golf.

Caddies Golf Competition

The caddies of Natal Estates Golf Club played for Mr. W. A. Campbell's clubs on Tuesday August 3. M. Chinnamy and O. Ramalasair tied for a win with a brilliant net score of 66. M. Chinnamy beat O. Ramalasair in the final on August 9, by one up. The caddies of the Natal Estates Golf Club extend their sincere thanks to Mr. W. A. Campbell for offering them a set of golf clubs.

Among the speakers at the Southern Rhodesian Hindu Society's Conference held at Bulawayo on July 12, a report of which appeared in the issue of August 6, the name of Mr. J. B. Ramphal was omitted in error by the sender of the report.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

તેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે પ્યારૂ કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, પ્રવીણકલીન આમા કેરા, બાઈ છેલા, બનકી બાઈ, દુલારી, વીગેરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નમ્બરનો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોના સમાવેશ છે.

આમારા ગયા વરસના સેલમાં આમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નારીયલ્સ થયું પડયું હતું તેથી કેટલાના ગ્રાહકોને ખાસ ભલામણ કરીએ કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જોઇએ. કેટલાક ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET :: :: DURBAN.

FRUIT GROWERS

Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm

African Market Agency

Municipal Market Capetown.

All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.

Reference	*Telegraphic Address:*
Barclay's Bank.	"CONSIGN"
Market Branch.	Capetown

P. O. BOX 2160. Phone 21867 P. C. KANDER Tel. Add. "P.C.KANDER."

Wholesale Fruit & Vegetable Importer

Quality, prompt attention given to all orders. Highest prices.

P. C. KANDER

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

GREATER SECURITY

FROM LUBRICATING TROUBLES

WITH

NEW-PROCESS

Mobiloil

The New Process makes this possible!

તેલથી ઉભી થતી તકલીફો સામે

મોટામાં મોટું

રક્ષણ.

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ

થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, ચિત્રો, ચિત્રો

અમારે ત્યાંથી ખરીદ આવે મળી શકશે.

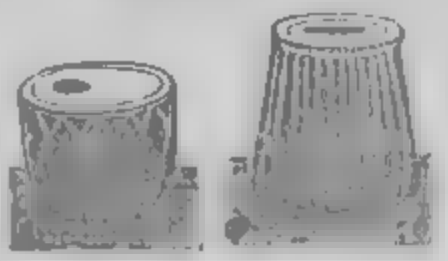

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, બ્રોડકાસ્ટ ગ્રેમાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

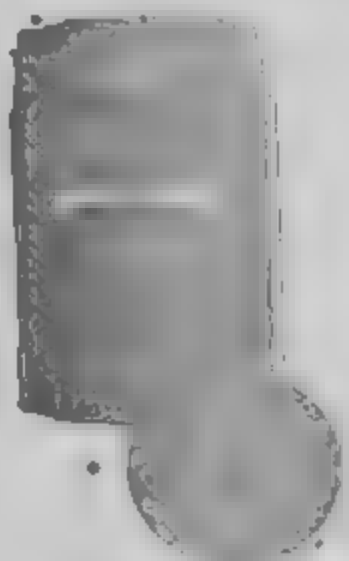
Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6,
Double Reed From £3-5-0.

બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £50-0-0
Radiogram 6 Valve
From £45-0-0

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003 Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

પુસ્તક ૩૫ મું ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૦ ઓગસ્ટ ૧૯૩૭ અંક—૩૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, તા. ૨૦ ઓગસ્ટ ૧૯૩૭.

યુદ્ધનું ભયંકર વાદળ

આજે યુદ્ધનું ભયંકર વાદળ ચીન અને જાપાન વચ્ચે ઘેરાયેલું છે. ચીન જાપાન વચ્ચે ઘમસાણ ચાલી રહ્યું છે. યુદ્ધ હજુ જાહેર નથી થયું તો પહેલાં હુમલો જાપાનની ખુવારી થઈ રહી છે. સ્પેનનું પ્રકરણ તો હજુ પુરું નથી થયું, ફ્રેંકોની નદીઓ ત્યાં વહી રહી છે ત્યાં હવે ચીન જાપાન વચ્ચે ખુનખાર લડાઈ ચાલી છે. તેનો અંત ક્યાં આવશે એ કહેવું મુશ્કેલ છે. બન્ને જોરપર છે અને બન્ને એક બીજા ને કચડવાની પ્રતિજ્ઞાઓ કરી રહ્યા છે. વળી ઈંગ્લાંડ અને અમેરીકા પણ તેમાં ઓડાય તેવો સંભવ લાગે છે કેમકે એ પ્રદેશને ચીનમાંની પોતાની પ્રજાઓનું રક્ષણ કરવાનું છે. યોકાક વખતપર વતોરો બહાર પડયો હતો, કે ૧૯૩૯ ની સાલમાં દુર પૂર્વમાં કદી નહિ જોયેલું એવું ભયંકર યુદ્ધ જામશે, જો કોઈક અરો આજે ખરૂં પડી રહ્યું છે. બીજાનો, કે જેનું બનાવટી યુદ્ધ યોકાજ વખતપર ડરમનના લોકોએ નીહાળ્યું હતું તેનું ચીનમાં આજે ભયંકર સ્વરૂપમાં ખુનખાર યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે. બીજાનો ઢોંગ એમના ગોળા ફેંકતા નીહાળ કે દોષિત સ્ત્રીઓ કે બાળકો, ઘરડીઓ કે સાજા કોઈને જોવામા આવતા નથી. જે રસ્તે આવ્યું તે બધું સાફ કરતું. આ હાલ આજે ચીનમાં વર્તી રહ્યા છે. શાંઘાઈમાં વસતા પરદેશીઓ એ શહેર છોડી ઠોંગ કોંગ જઈ રહ્યા છે.

જાપાનના એમ્પરરે સપ્ટેમ્બર તા. ૬ આજે પાંચ દિવસને માટે રાજરાણા ઓલાવી છે જે વખતે ચીન સામેના યુદ્ધને માટે આર્યોક, ખોરાકી વીગેરેની ગોઠવણો થશે. જાપાનની પ્રજા જે કંઈ પણ ભોગ જોઇએ તે આપવા તૈયાર છે માત્ર રાજ્યે ધરતાં પગલાં લેવાનીજ દીક્ષ જ એક ટ્રેજડીયાથી ખબર આવી રહ્યા છે.

દરમીયાનમાં ઉત્તર ચીનમા નાન્કોનું રક્ષણ કરતાં માશ્રલ ચીયાંગ કાઇશેકના લશ્કરે મોટી હાર મેળવેલી હોવાના ખબર આવ્યા છે. ૫૦૦૦ જાપાનીઓ મરણ પામ્યા છે જ્યારે ૨૫૦૦ ચીના મરણ પામ્યા છે.

ગોરી પ્રજાઓને કાળી અને પીળી પ્રજાઓનો આજ સુધી ડર લાગી રહ્યો હતો કે એ પ્રજાઓનું સંગઠન થશે તો તેઓનું સંખ્યાબળ એટલું મોટું થઈ પડશે કે ગોરી પ્રજાઓ તારાજ થઇ જશે. આજ કારણથી પશ્ચિમની ગોરી પ્રજાઓ આજે પોતામાં સંગઠન કરવાને બનતો પ્રયત્ન કરી રહી છે અને ઓગી-સીનીયા જે કાળા આદમી એકનું એક રાજ્ય કદર સમાન હતું તેને મુસોલીનીએ ઉઠાવી લીધું. આજે ગોરી પ્રજાઓનો એ ભય ખોટો પડી રહ્યો જણાય છે કેમકે પીળી પ્રજાઓ માંહોમાંહેજ લડવામાંથી પરવારતી નથી. પૂર્વની પ્રજાઓ જે પોતાની પ્રાચીન સંસ્કૃતિનો ગર્વ પરાણી રહી છે તેઓએ પશ્ચિમને આજે અહિંસાનો પાઠ શીખવ્યો તેવડો તે આજે તો વીજ્ઞાનશાસ્ત્રે ગોધી કાઢેલાં આધુનીક શસ્ત્રોથી કેમ લડી શકાય એ પશ્ચિમને શીખવી રહી છે એ પણ એક વીચારણીય પદના છે.

યુદ્ધના કારણને ઇટાલીએ એબીસીનીયા માં બતાવ્યું કર્યો તે મહીનો આજ સુધી તે શાંત થઇ બેઠેલો નથી. તેની ભૂખ મટિ બીકાળ જણાય છે અને યહુદીઓ નું તૃપ્તિ થાય એવાં કશાં ચીન્હ એમામાં આવતાં નથી. તેના વિધાતક પંજો આજે ચીનમાં પડયો છે તો કાલે ક્યાં પડશે એ કહી શકાતું નથી. પરંતુ જગતમાં કંઈક ભયંકર પલટા થનવાની છે એમ માન્યા વીના નથી ચાલતું.

કુદરત કોપાયમાન થઇ છે એ તો આપણે લાકેલાઇથી જોઇ શકીએ છીએ. લોકોમાં સંપને બદલે ત્રાસવેર વધ્યાં છે. ઋતુમાં કશો નીયમીતતા રહી નથી. જ્યાં ત્યાં રોગો ફાટી નીકળે છે. એક સ્થળે ભયંકર અતિવૃષ્ટિથી ઉગેલો પાક અને ધન માલ એક ક્ષણમા તારાજ થઇ જાય છે—જેવું આજે હંકિના સંયુક્ત પ્રાંતમાં થયું છે—ત્યારે બીજે સ્થળે ટીપું વરસાદ નહિ પડવાથી લોકો અને ઢોરો ત્રાસી રહ્યા છે. આ સામટી જગતપર પાપનો ભાર વધી ગયો હોવાની નીશાની જણાય છે.

"જ્યારે જ્યારે ધર્મનો લોપ થાય છે, ત્યારે ત્યારે, હે ભારત, પાપનો સંહાર કરી ધર્મની પુનઃસ્થાપના કરવાને હું અવતાર લઉં છું."

આ ઇશ્વરી વચન અનુસાર હાલ બની રહેલા સઘળા બનાવોમાં ઇશ્વરનો હાથ હોય એ બીલકુલ અસંભવીત નથી. આમ સમજીને પણ આપણે જેઓ શારિરિક અને બાર્યોક સુખમાં સર્વસ્વ સમાયેલું માનીને ઈશ્વરને ભુલી ગયા હોઈએ તેઓ જે નીદ્રાવસ્થામાંથી બહાર થઈ તેને માટે કરીશું તો તેટલે દરજ્જે જગતપરનું દુઃખ આપણે ઓછું કરીશું. ઈશ્વર તેમ કરવાને માનવજાતને સદબુદ્ધિ આપો.

અરૂં કેાય તે રાજમબરેલું

ગુરુવાર રવીવારે જરમીસ્ટનના ઐસીયાદીદ બજાર પર પેાલીસેાએ લાયસન્સ વગર ફેરીઓ પાડવા કરતા જોયા જરમીસ્ટનના દીંદીઓ તેમજ રેન્ડના સધળા દીંદીઓ જાણવાળી હાયા છે. ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના સેક્રેટરી મી ઝેસ. એમ. નાનાએ વર્તમાનપત્રના પ્રતિનિધિને જણાવ્યું હતું કે પેાલીસે જરમીસ્ટનના નેટીવ લોકેશનમાં ફેરીઓ પાડવા કરતા અને ઐસીયાદીદ બજારમાં પણ તેમેા આવ્યા હતા બજારમાં આ પહેલીજ વખત ફેરીઓ પકડવા ગયા હતા. પાછળથી એમના ખબર મળ્યા હતા કે ફેરીઓ કરે પકડવાને પાડવામાં આવ્યેા હતેા પરંતુ હાલ પકડાયેા નહેાતેા પેાલીસે પગ પરોને ભાંગી દીંદીઓની દસ પરમેાત્તર કરતાં ઓરતેાને પકડી ગયા હતા. તેઓને કેટલે મુસાફરી કરવાની તક આપવાના આવી નહેાતી અને પેાતાના કુટુમ્બાને છેાડી પેાલીસ સ્ટેશન સાથ જવા જોડીયે અને બીજા ઓરતેાની લાંબે પુરી દેવામાં આવી હતી. પણ તેઓને માત્ર કામળા આપી રવીવારના રાત્રે પાછા મુકી જેલરાડી સાબાતમાં આવી હતી. એક દાખલામાં પેાલીસે દરવાજા કેાબેા અને હજુ બરબણી પેાતાના કપડાં પહેરતેા હતા તેટલામાં દરવાજા ઉપાડી અંદર દાખલ થઇ તેની ઓરતને પકડી કાઢી ગયા હતા. બીજા એક દાખલામા એક ઓરતેાનેા મણી ઐસ્ટાન્ડર દેવા જતા તેને પકડી લઇ જવામા આવી હતી અને તપાસનું કોમ કર્યું, પણ પાંચ પાંચ વર્ષનું એમેા કાંઇ ગુનાકને ખરમા એકલ્યાં ઉંઘી જવાના આવ્યા હતાં. બીજા એક દાખલામા એક ઓરતને પેાતાના બે વર્ષના બાળક સાથે ૧૦માસ જેલમાં પુરી રાખવામા આવી હતી. મી નાનાએ જણાવ્યું કે જરમીસ્ટન લોકેશન અને ઐસીયાદીદ બજારને માટે મ્યુનીસીપાલીટીએ ૧૯૨૨ માં કેટલાક પાસ એા બહાર પાડ્યા હતા. તેમાંના કેટલાકને દીંદી કોમ બાબતમાં અજ્ઞાન ગણે છે એમે પાસેા કાઢેલાં જાય કે દીંદી સિવાય મુસ્લમ દીંદીને પરણેલી કાંઇ પણ કાફર ઓરતને પેાતાના ધર્મોની સાથે રહેવાની બાંધી કરનારા છે. આ પાસાની રૂએ બેાઢા માસ કેપરજ પગલા લેવાના હતા ત્યારે સુપ્રીનટેન્ડન્ટે નોટીસ આપી હતી કે તમે ઓરતેાને પકડવામા આવશે. તેના પરિણામે એક રેપ્રેસેન્ટેટીવ ટાઉન કાઉંસીલની સભા કમીટી સમક્ષ રજુ થયું અને સમાધાની થઇ હતી કાઉન્સીલે કબુલ્યું હતું કે તેને તેમેા ઓરતેાના કીસ્ટ સુપ્રીનટેન્ડન્ટ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવશે અને જો તેને સંતાપ થશે તેા તેઓની સામે કર્યા પગલાં લેવામાં નહિ આવે. આવી રીતે ઓરતેાનું કીસ્ટ સુપ્રીનટેન્ડન્ટ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવ્યું હતું અને તેણે કેાના વાંધા ઉઠાવ્યેા નહેાતેા.

તેઓને ચોથું સમજનયગરમાં બાબ્યું હતું કેટલાક ઓરતેાથી કલર્ક ઓરતેાને પગલે ખારા બનતા સુધી કાંઇ નાબવામાં આવશે.

અમે તેને કે માત્ર સભ્યોની હીમાયત કરનારા નથી પણ ગા દાખલામા પેાલીસની વર્તણુક સરમબરેલીજ જણાય. તેઓને ધીરે જણાવવા માં આવેલી હકીકત ખરી હેાય તેા તે સભ્ય દીંદીને માત્ર કે અને ઉપરી સત્તાધીશેાએ તેના સંબંધમાં પહલી તપાસ કરવી જોઇએ.

ક્રિંદી સવાલપર પ્રેાફેસર જરસ્ચેલ

પ્રેન્ડેા-પુરેાપીયન કોંગ્રેસની મેદીકલ-બર્સની શાખા સમક્ષ "કોલીએ ક્રમાર્કિકાના દીંદીઓનેા કાયદેસર અને રાજદારી દરજ્જો" એ વીષયપર ભાષણ કરતા પ્રેાફેસર એચ. બી. જરસ્ચેલે આ દેશમાં દીંદીઓ પ્રથમ દાખલ થયા ત્યારથી કપડાકેન એમેાસેન્ટ થયું ત્યાં સુધીનેા ઇતિહાસ આપ્યેા હતેા અને જણાવ્યું કે દીંદીઓ પ્રાચીન સંસ્કૃતિ ધરાવતા હેાવ તેઓને આ દેશના આલ્ન બીન-ગોરાઓ કરતા વધારે ઉંચા દરજ્જાને ગણવા જોઇએ. તેને બદલે તેઓના સ્થિતિ કથડેના કરતા પણ ખરાબ છે કેમકે કલર્ક તેા સંપુર્ણ રાજદારી હક્ક ભોગવે છે. વળી તેઓની સ્થિતિ દીંગુસ્તાનમાં તેઓના દેશી ભાઇઓ કરતા પણ કનડગી છે કેમકે દંદુસ્તાનમાં પણ તેઓ કેામ પાસે પ્રતિનિધિત્વ ધરાવી શકે છે. કેળવણી અને બીજકતની સાધારણ પ્રમાણે દીંદીઓને રાજદારી હક્ક આપવાને માટે મંત્રિક દલિલે તેઓના તાબામાં એક મજબુત કુહો રચાવિ શકાય છે. ચર્ચા પ્રેાફેસર જરસ્ચેલે કહ્યું કે દીંદીઓની સ્થિતી સુધારવાના જે પગલાં લેવા ના હેાય તેા તે બે રીતે થઇ શકાય છે: કાયદા પેાથીમાં ખુલાશી કાયદાઓ દુર કરવા યા—પરંતુ તેમ કરવાને બદલે પ્રજા મતની વિરુધ્ધ જવું પડે—અથવા જેઓએ સ્થાપીત થએલી કામકાજ ધરાવતા હોમ તેઓને બહાલ કરવા. આંતમાં પ્રેાફેસર જરસ્ચેલે જણાવ્યું છે એસોસીએન્ટ ચાર્ટ વગરનું નહેાતું થયું એ સીદ્ધ કરવાને હવે એ વચન આપી સાકેલેા છે કે જ્યારે જે બાબતેા પ્રગતગતની વિરુધ્ધની નહિ જણાય તેવી બાબતેામાં દીંદીઓને રાહત આપનારા કાયદા દાખલ કરવાની દિશાએ પ્રવૃત્તિમય પગલા લેવાયાં જોઇએ

દક્ષુઇસ્ટ્રીખાટનીં ચેમ્બર ઓફ કેામર્સ અને ક્રિંદીઓ

ગયા સુકવાર તા. ૧૬ માર્ચે દક્ષુઇસ્ટ્રીખાટે મા મેયર મા. પી. એ ઓટોના પ્રમુખપણા નીચે દર વેપારીઓની એક ગીરીંગ ચેમ્બર ઓફ કેામર્સ સ્થાપવા વિશે ગર્યા કરવા મળી હતી. પ્રમુખે જણાવ્યું કે ચેમ્બર ઓફ કેામર્સ લાગવેગેાના આપવાના સંબંધમાં કાઉન્સ કાઉંસીલની સાથે એક સલાહકાર તરીકે સહકારથી કામ કરી શકશે. તે પર દીંદી કેામના પ્રતિનિધીત્વનેા સવાલ ઉઠાવવામાં આવ્યેા હતેા, અને મીટીંગ ઓના દરવાજપર આવી હતી કે દીંદીઓને પ્રતિનીધીત્વ આપવું કેવળજરૂરનેા છે અને કામચલાઉ કમીટીએ દીંદી વેપારીઓને દેાડવું પ્રતિનિધિત્વ આપવું એ બંધારણમાં દાખીવવું. ત્યારબાદ કમીટીપર નીચેના સભ્યેા ચુંટાયા છે: મેસર્સ વેનસન, વીલેન્ડ, વીરસેટ, જાનબીદા, સ્નાયમેન અને અપાટે.

સરકાર અને કોંગ્રેસ વચ્ચે સમાધાની

કોંગ્રેસના પ્રતિનિધિઓ અને મુખ્ય પ્રધાન મી. રૂટર્સ વચ્ચે થએલી ગયસલતના પરિણામે દંદીઓને તરફથી મુરેાપીયનેાને નોકરીપર રાખવાના બાબતના સંબંધમાં સમાધાની થઇ છે. કોંગ્રેસે દીંદીઓ પાસે મરજીમાન પેાતાના ગેારા નોકરેાને રજા આપાવવાની કબુલાત આપ્યાથી હવે એ બાબતમા કશી તપાસ થવાની સંભવ રહેતેા નથી. દીંદીઓને ગમતી બીજી બાબતેા, જેવી કે, દીંદીઓના પ્રવેશના અને બીજા સવાલેા ના સંબંધમાં કેટલીક મુશ્કેલીઓ રહેલી જણાય છે અને તેની તપાસને માટે કમીશન નીમાય તે પહેલાં એ મુશ્કેલીનેા દુર કરવાનેા રહેશે. બાકી કરી દંદિના રાજ્યબંધારણમાં ફેરબદલ થએલેા ફેડરેશનને લગતેા એેરી બાબતના ઘરાવમા છે ને આ બાબતમાં ઉતાવળ કરવી કદાપણ ઇચ્છવી નહિ ગણાય. વળી જો કમીશન નીમાય તેા તેને માટે મજબુત અને નીષ્પાત સભ્યેા મેળવવાની પણ બધી સંભાળ લેવી પડશે આ તેમજ બીજા કારણેાને લક્ષમાં રાખી કમીશન હાલ તુરતમાં નીમાવાનેા સંભવ રહેતેા નથી.

કલકત્તામાં "આનદામન દિન"

આનદામન કાપુના રાજદારી દીંદીઓ છુટકારા ને માટે અન્નત્યાગ કરી રહ્યા છે તેની દિલ્લી ખાતેના દીંદુસ્તાનમાં ઓગસ્ટ તા. ૧૬ મીએ "આનદામન દિન" પાળવામાં આવ્યેા હતેા. તેા અંગે કલકત્તામાં નીકળેલું સરસપ્સ ટાઉન હેાલ તરફ જતું હતું તે વેળાએ પેાલીસે સાથે અથડામણ થવાથી ૫૦ માણસેા ઘવાયા હતા અને ૧૦૦ પકડાયા હતા એમ કહેવાય છે.

નવા આવેલા ક્રિંદી ડાકતર

મી. અબદુલ કાદર મુનશીના પુત્ર ડેા. એમ. એ. મુનશી, એમ., બી. બી. એસ. (લંડન) એમ. આર. સી. એસ. અને એલ. આર. સી. પી., ઇગ્લાંડમાં પેાતાનેા ડાકતરી અભ્યાસ પુરેા કરી જોહાનીસબર્ગ આવ્યા છે. તેમના માનમા લાચાર મુસલીમ ઓરજનાઇઝેશન તરફથી જોહાનીસબર્ગના પાકીદાર દેાસેામાં આપકારનેા મેળા થયેા હતેા. તેમને આવે હાર્દિક આભારદાર આપીએ છીએ અને તેમના ભાવિકના કાર્યમાં દરેક પ્રકારેણ છીએ.

શ્રી. રામદાસ ગાંધી

શ્રી. રામદાસ ગાંધી જેઓ ગયા ફેબ્રુઆરીમાં અત્રે આવવા પકી રવાના હતી તેઓ જોહાનીસમાં રેકાણ કરવાથી આવી પહેાચ્યા નહેાતા. તેઓ આ તા બુધવારે ડરબનમા કરજન આવશે.

હિંદુસ્તાનમાં વરસાદે વર્તાવેલેા કેાપ

સખ્યનિધી કરતાં જણાયે છે કે ગેાદાવરીની ચારે ઉપેાગાવરી નદી ગંગા નદીએામાં ગામેકર કેલ આવવાથી ૨૦૦ ઉપર ગામડાં બીલકુલ તારાજ થઇ ગયાં છે બાકીના ઘણાખરા પડી ગયા છે. ઢારેા જનાવરેા તેમજ માલમીલકતનેા નુકસાન થવાથી આવી પડેલા કોકટમાં અનાજની તંગીને લીધે ભયંકર થયેા છે. સરકારેના મદદગારીવાળા પણ સંકટ નીવારણના પગલાં લઇ રહ્યા છે.

મહાસભાના પ્રધાનો

જુલાઇ તા. ૧૮ ના હરીજન બંધુમાં મહાત્મા ગાંધીજી નીચે મુજબ લખે છે.

મહાસભાની કાર્યવાહક કમીટી અને બીજા મહાસભાવાદીઓના હોદ્દાઓના સ્વીકારની બાબતમા મારા વીચારને અનુકુળ થયા છે. મોટામા મોટા પ્રશ્ન આગળ મારે એટલો ખુલાસો કરવાનો ધર્મ માલ પડે છે કે હોદ્દાઓના સ્વીકારને વીશેની મારી કલ્પના શી છે અને મહાસભાના બુંધારણના જોડનારનામાના જબ્બુતિસરી ૪૫ ઠરાવોમા ચરતુઓના અમલ કરી શકાય એમ છે 'હરીજન સેવાયજ્ઞમા રચેલાઓએ મુકેલી મર્યાદાને ઓળંગવાને મારે સારૂ કે કોઇના માટે કારણ નથી. એનુ કારણ સ્પષ્ટ છે. સત્યાગ્રહીઓનો જે નવો કાયદો અમલમા આવ્યો છે તે (અપવાદોને બાદ છોડીને) હીંદુસ્તાનની સ્વતંત્રતા મેળવવા માટે સર્વથા અસંતોષકારક છે એમ સહુ માને છે. જ્યા એને લીધે એટલુ માનો કોઇ ભાઇ કે એ નવલાહનમા અમલને કેટલીએ બધુમતીનો અમલ સ્થાપવાનો ધર્મ તેણે બહીષ્કાર અને નીષ્ક્રીય તોમે એટ પ્રયાસ છે ખરો. તાજા દરેક બીપુરુ પોતાના મતદારસંઘને અને એમના હાથમા મુકેલી સત્તાને બીજા કોઇ લાભથી વધુમા વધુ કાર્યક્ષમ એની પાછળ એ કાયદો ઘડનારાઓની એવી આશા રહેલી છે કે જ વસ્તુ આપણે માંગ પરાણે લાદેલી છે તે કાળે કરીને આપણને ગમવા લાગશે. એટલે કે આપણા રોગોમૂળે આપણે આપણે અરેખર આશીર્વાદરૂપ માનતા થઇશુ તેમ બધુ કરોડ મતદારના પ્રતીનીધીઓમાં આત્મશ્રદ્ધા પેદા, અને એમના હાથમાં પુરાયેલી સત્તાને (હોદ્દાઓ સુદ્ધાને) એ હાયદા પહોચાડવા માટે વાપરવા જેટલી બુદ્ધિ હોય તો એમની આશા તે કોઇ વાળી શકાય. અને આમ કરવાનો એ છે કે આ કાયદાનો કેપ્યકાર એના ઘડનારાઓએ ન ધાર્યો હોય એવી રીતે કરવો અને એમણે ધાર્યો હોય એવો ન કરવો.

આમ મહાસભાવાદીઓના પ્રધાનમંડળો દારૂની આવકમાથી કેળવણીને બદલે પૈસા આપવાને બદલે કેળવણીને સ્વયંસ્પષ્ટ બાબતોને કાયદેસરની ગરજ આગળ ધરી શકે. આ વાત કદાચ ચોંકાવનારી લાગે, પણ જે પુરેપુરી વફાદારી અને બુદ્ધિ સહેજે સ્વીકારે એવી છે એવુ મારૂ માનવુ છે. જેવોથી કુમારતર કોટીઓને સુધરા રૂપાનાં ગુજરો (ડિફરેંટરી) અને કારખાનાનાં માલ શકે. જેવોની બરજ કરનાર ને સ્વચ્છ કરનારા બાતાને બદલે સ્વાવલંબી અને કાર્યક્ષમ આપનારાં બાબાં બનાવી શકાય. ૧૯૩૨ ના આરવીન-ગાંધી કરારમાંથી ઉદ્ભવ પામેલી કલમ ૪૫ હજુ છવતી રહેવા પામી છે. એ કલમ અનુસાર મીજું મરીઓને બદલે બીજુ કોઇએ ઉભા થવાનુ નથી. પણ હજુ કોઇ નથી તો મહાસભાની બહુમતીવાળા પ્રાંતોમા તો એ બદલ બનવુ જોઇએ. જે કોઇ કાયદા બદીકારક જણાય તેટલી બધી બાદીજ બદીકારક કોઇએ. ખોટેરો કરતા સામસા અને બેકુતે તરફ વધારે ધ્યાન આપવુ દોઇએ. આ તો સહેજ સુઝયાં એવાં છુટાછવાયા દ્રષ્ટાતો છે. એ વસ્તુઓ પૂરેપુરી કામદેસર છે, અને છતા એમાથી એટે કરવાનો આજ લગી પ્રયત્ન કરવો નથી થયા.

પછી પ્રધાનોના અંગત વર્તનની વાત. મહાસભાના પ્રધાનો કેવુ વર્તન રાખશે? એમના મુખ્યી, મહાસભાના પ્રમુખ, તો ત્રીજા વર્ગમાં મુસાફરી કરે છે. તારે તેઓ યું પહેલા વર્ગમાં મુસાફરી કરશે? મહાસભાના પ્રમુખ ગાડી બાદીનું ધોતિયુ, પહેરણ ને બાબરટ પહેરીને સંતોષ માને છે. છતા પ્રધાનોને શું પશ્ચિમની ઢબના કપડા પહેરવા તો પશ્ચિમનો એ બરબર કરવા તેમણે કે મહાસભાવાદીઓએ બધા સત્તર વરસનાં કડક સાદાઇમા રહેવાની તાલીમ લીધેલી છે. એ સાદાઇ આ પ્રધાનો તેમના પ્રાંતોના વહીવટમાં દાખલ કરે એવી આશા રાખુ કોમની પાસેથી રાખશે. એ સાદાઇની એમને શરમ ન આપણી જોઇએ, તેઓ એમાં ઊલટ ગર્વ આપણે જગતની ગરીબોમાં ગરીબ પ્રજા છીએ, અને આપણે આ કરોડો બાબુસો બાકીના બુખમરો તે ૫. તેનો દેશના પ્રતીનીધી પોતાને સુંદરમાં મતદારોના બુખનો તેને જેનો પ્રોજ્ય ગેળ ન કોય એવી દશા ને એવા રહેણીકરણીમાં રહેવાનુ નથી ધીરેધીરે અને ચમત્કારી તરીકે આપણા આગેવાનોએ જે રહેણીકરણી મારફત દાખલ કર્યુ નવા જિલ્લાવેલા અસહકાર મોકાનો પરીણામ દીયાર કર્યો નહોતો. પ્રધાનો દરેક તો મંત્રીઓ અને સીનીયર સર્વિસ-વાળાઓની નકલ કરવા બેસી રહેશે તે એટલાથી જ તેઓ એમના અને મહાસભાના માનસ પત્રો ન દેખીતા બેદ રહેલો છે તેનું સ્પષ્ટ દર્શન કરવા શકશે. ખરેખર એમની તે આપણી વચ્ચે ક્યા વાગીદારી હોય જ ન રાજે રાક્ષસ અને ધેંટીયા વચ્ચે કદી ભાગીદારી હોય શકે ખરી કે!

કેટલાક મહાસભાવાદીઓ માની બેસે કે એમણેજ સાદાઇના કબરો રાખ્યા છે ને એમણે ૧૯૨૨ ના પાટલૂન અને પુરસીને રજા આપ વામાં ચૂક કરેલી, એટલા માટે હુ અબુબકર અને ઉમરનાં દ્રષ્ટાતો આપવા કરતુ યુ રામ અને કૃષ્ણ એ તો કલીકાલ અવતાર ગણાયો ન પહેલાના રાજાના છે. એમનાં નામ દ્રષ્ટાતો તરીકે હુ ન આપુ. ઇતીહાસ આપણને કહે છે કે મલાપ અને સાદાઇ છેક જ સાદાઇથી રહેતા હતા, પણ એમના હોમમાં ચક્તા હતી ત્યારે તેમણે શું કરેલુ એ પાછે કલાય મતભેદ ઉભા કરવા પણ મહમદ પેગંબર સાહેબ, અબુબકર અને ઉમરને વીશે તો જરાયે મતભેદ નથી આખી દુનીયાની દોલત જેમના પગ આગળ પડતી હતી. એમના કરડ જીવનનો જોડીદાર પત્નીદાસમા શોધવો કાયુ પડશે. કુરકુરના પ્રાતોમાંના પોતાના સુબાઓ નવા કપડાં ને નવા લોટ સીવાય બીજું કોઇ ચારજે એ વીચાર જ ઉમરથી સહન થઇ શકતો નહીં મહાસભાના પ્રધાનો જે તેમને દરજ્જે શ્રી વારસામાં મળેલી સાદાઇ અને કરકસર કાયમ રાખશે તો તેઓ હજારો રૂપીયા બચાવશે, ગરીબોનાં દીલમાં આશા પેદા કરશે, અને સંભાવ છે કે સરકારી ખાતાઓ પણ બદલાશે. મારે એ તો બતાવવાની જરૂર ભાગ્યે જ હોય કે સાદાઇનો અર્થ એ નથી કે મેલાંઘેલા રહેવુ. સાદાઇમાં જે સુંદરતા ને કળા રહેલી છે તે ઉડીને આંખે વળગે એવી હોય છે. સાફ, સુઘડ ને ગૈરવશીલ રહેવાને સારૂ પૈસા બેસતા નથી. આડંબર નથી ગાદલા અને ગાદીઓ એ પશ્ચીમનો એક જ અર્થના શબ્દો વધ પડે છે.

આ આડંબરરહીત કાળ એ તો નંબરાત્મક રૂપાંતર છે, અને ગાંધીજી સિદ્ધ કરી બતાવવાનું તો એ છે કે આ કાયદો મેળવવાની ઇચ્છા સાથે પ્રધાને એક જ બાબતમા છે ને એનો બીજા આબુધાનો આમારો નીકોર છે.

હિંદુસ્તાનને હિંદુ અને મુસલમાન એમ બે ભાગમાં કરી નાંખવાનો જાણે પ્રધાન બાંગ્રેજોનો બાપાએ બાદયો છે. જે પ્રાંતોમાં મહાસભાની બહુમતી છે તેને તેમણે 'હિંદુ પ્રાંતો' ને બાકીના પાંચને 'મુસલમાન પ્રાંતો' એવા નામ આપ્યાં છે. આમ કહેવું એ નથી અસલ છે એ વસ્તુ એમને બરબર નથી. મારી મોટી બાલા તો છે કે આ જ પ્રાંતોમા મહાસભાના પ્રધાનો એવી રીતે કારભાર ચલાવશે કે સૌનો સંતોષ જ થાય તેમાં તેમનાં મુસલમાન સાથીઓને બતાવી આપશે કે તેઓ હિંદુ, મુસલમાન, પ્રોસ્તી, શીખ ને પારસીની વચ્ચે ભેદભાવ રાખતા નથી. તે જ પ્રમાણે તેઓ 'ઉચ્ચ વર્ણના' ને 'નીચ વર્ણના' હિંદુની વચ્ચે પણ ભેદભાવ નહીં રાખે. તેઓ પોતાના પ્રત્યેક કાર્યમાં બતાવી આપશે કે સૌ એક જ મજાપુરીનાં સંતાન છે ન જેમાં કોઇ ઉચ્ચુ નથી ને કોઇ નીચુ નથી. મરીબાઇ અને આબેડકરજી સૌને સમાન રીતે ચેરેલા છે, એમણે કોઇની વચ્ચે ભેદભાવ રાખ્યો નથી. જે મુખ્ય પ્રશ્નો છે તે સૌને માટે એકસરખા છે. અને આપણે જેટલે અંશે કાર્ય પરત્વે આટ બાંધી શકીએ તેટલે અંશે તો આપણે પદ્ધતિ આપણી પદ્ધતી કરતા છેક જ બીજા છે ખરી, છતાં જો બે બીજા આદર્શોના પ્રતીનીધીરૂપ માણસો તો એક જ માનવકુટુંબના આગેવા છે. તેઓ પોતાની કદી આવા નહોતા એવા રીતે મંત્રીત્વપદાને એક બીજાના સહવાસમાં આવશે મેં રાજ્યબંધારણના કાયદામાં જ આપ બાંધશે કે તે જો સાચો હોય તો આ બધુ પણે. એકબીજાને પોતાના ગમ તરફ બાબવા તેમના બાબરો, બને પક્ષને પોતપોતાના જુદા ઇતીહાસ છે. જુદા

મુલકાણની મુલાકાત છે, તે જુદી જુદી બેઠકો છે. સંસ્થાઓ પણ ઘણી તીવ્રગતિ હોય છે. પણ સંસ્થાને ચલાવનાર કે ચાલવનાર પાયાનો કોઈ એવો હેતુ નથી જે દીલને અથવા અંતિમ જેવા જાણી જોઈને હિંદીઓ માત્ર હિંદુસ્તાનનું દ્રષ્ટિબિંદુ—જે મહાસભાનું દ્રષ્ટિબિંદુ છે—સમજે તો મહાસભા ઘણાય ઝડપી છે, તે પૂર્ણ સ્વરાજ

મેળવીનું ઓ દીલું પાકવા જીવન આપણા હાથમાં આવીને પડશે. આને હું અહિંસાનો માર્ગ કહું છું. એમાં બેચકુથી હોય, મરણ પોકાર હોય, વર્ષોવર્ષનો ત્રાસ હોય, છતાં મહાસભાવાદીઓ, બીજા હિંદીઓ અને અંગ્રેજો જો જાણે એજ સૌથી સારું છે. પ્રધાનપદ સ્વીકારવામાં આ રાજનૈતિકપરિણામનો કાયદાનો ભંગ કરીને અગાઉ કરવાનો ઇરાદો નથી. ન કે મહાસભા પૂર્ણ સ્વરાજના બેઘડી મહિના માટે આ, બીજે તરફથી દરિયક બળવો થતો રોકવાનો અને બીજી તરફથી અંજ મુકી કહી ન શકાય કોય સામુદાયિક સ્વીનય ભંગની ગરજ પડી રોકવાનો આ બીજે ગંભીર પ્રયાસ છે. ભગવાન બીજો પક્ષ આપે.

પરદેશમાં વસતા હિંદીઓની સ્થિતિ

મી. કોડન્ડરાયે કરેલું વર્ણન

મી. પી. કોડન્ડરાય જેઓ સર્વન્ટસ ઓફ ઇન્ડીઆ સોસાયટીની મદ્રાસ ની શાખાના સેક્રેટરી છે અને જેઓ આ દેશ માં ના. શાસ્ત્રીજી હિંદના એજન્ટ-જનરલ નીમાયા હતા ત પખતે તેમના ખાનગી સેક્રેટરી તરીકે આવ્યા હતા તેઓ દૂર પુર્વના દેશો, અમેરીકા અને ઓસ્ટ્રેલીયાની લાંબી મુસાફરી પુરી કરી પાછા સ્વદેશ પહોંચી ગયા છે. હિંદના એમ્પ્રેસ્ટીએટ પ્રેસના પ્રતિનિધીએ જે દેશોની તેમણે મુલાકાત લીધી હતી તેમાં વસતા હીંદીઓ ના સ્થાની તરીકેના પોતાનો અનુભવ જણાવવા વીનતી કરી હતી તેના જવાબમાં મી. કોડન્ડરાયે જણાવ્યું કે પ્રથમ તો અમેરીકાની પેલ મુનીયસીપાલીટી ના કે. સી. ટી બંદરમાંનો મારે અનુભવ આપવો જોઇએ કે જેમણે અમેરીકાની બીજી સીયા ટલની મુનીયસીપાલીટીમાં એક વર્ષ ગાળવાનો મને લહ આપ્યો હતો. આ મુનીયસીપાલીટીમાં રહી મે પશ્ચિમ પી. પુર્વની સંસ્કૃતીનો અભ્યાસ કર્યો હતો. પેસ મુનીયસીપાલીટીમાં મારું કામ પુરું કરીને મેં ટ્રીનીડાડ, બ્રીટીશ ગયાના, ડચ ગયાના, ફ્રેન્ચ. સાપાન, બ્રીટીશ, સાઉથ્રેસ્ટ, ઓસ્ટ્રેલીયા, જપાન, ચીન, મલાય, ડચ ઇસ્ટ ઇન્ડીઝ અને સીંગાપોરની મુલાકાતો લીધી હતી. ફ્રેંચ ઇન્ડોચાઇનાની સરકારે મને કોઇપણ જે દેશમાં હીંદીઓનું મુખ્ય સ્થાન છે ત્યાં જવા નહિ દીધો હતો. આ દેશોની મુલાકાત લેવામાં મારો એવો હેતુ હતો. એ દેશોમાં વસતા હીંદીઓની સ્થીતી વીશે બારીક તપાસ કરવાનો તેમજ પ્રત્યેક દેશની ખાસીયત વીશે કંઇક જાણવાનો.

એક કુટુંબે મુલાકાતમાં બધા આપણા દેશોમાં વસતા હીંદીઓની સ્થીતી વીશે વધુ નહિ કહી શકાય. સામાન્ય રીતે કહીએ તો ટ્રીનીડાડ, બ્રીટીશ ગયાના અને બ્રીટીશ બધા હીંદીઓને શરૂઆતમાં શેરડીના ઘંધામાં કામ કરવામાં આવ્યા હતા. આ હીંદીઓની સ્થીતી આજે તેમજ વર્ષોના દોષોની હદમાં છે તેના કરતા ઘણીજ સારી છે. પરંતુ ત્યાં વસતી અન્ય કોમોની સરખામણીમાં હીંદીઓ પછાત જ પછાત છે. હીંદુસ્તાનમાંથી જે વર્ગોના લોકોને શેરડીના વાવેતરની કુશે જરૂરી વધુ હતી તેમ જતાં તેમજ તે દેશોની સરકાર તેમજ પ્લાન્ટરોએ હીંદીઓ ના હુન્નરમાં તરફ કંઇ પણ નહિ આપેલું હોવાથી હીંદીઓ પોતાની મેળે જ ધંધા રોજગાર ખોળી લેતા. આને હું અહિંસાનો માર્ગ કહું છું. એમાં બેચકુથી હોય, મરણ પોકાર હોય, વર્ષોવર્ષનો ત્રાસ હોય, છતાં મહાસભાવાદીઓ, બીજા હિંદીઓ અને અંગ્રેજો જો જાણે એજ સૌથી સારું છે. પ્રધાનપદ સ્વીકારવામાં આ રાજનૈતિકપરિણામનો કાયદાનો ભંગ કરીને અગાઉ કરવાનો ઇરાદો નથી. ન કે મહાસભા પૂર્ણ સ્વરાજના બેઘડી મહિના માટે આ, બીજે તરફથી દરિયક બળવો થતો રોકવાનો અને બીજી તરફથી અંજ મુકી કહી ન શકાય કોય સામુદાયિક સ્વીનય ભંગની ગરજ પડી રોકવાનો આ બીજે ગંભીર પ્રયાસ છે. ભગવાન બીજો પક્ષ આપે.

ટ્રીનીડાડ અને બ્રીટીશ ગયાનામાં સમાણી કોમોને ચુંટણીમાં સમાન હક છે અને નીશાળો પણ સમણી કોમોને માટે સમાન છે. બધી જુદી જુદી કોમો વચ્ચેનો સંબંધ બધારે સારો અને મીત્રતાભર્યો રહે છે. પરંતુ બીજામાં દક્ષીણ આફ્રિકાના જેવડો વર્ણદ્વેષ જોવામાં આવે છે અર્થાત્ ચુંટણીનો હક કોમવાર અમલમાં છે અને નીશાળો પણ જુદી જુદી કોમોના માટે જુદી જુદી છે અને જુદી જુદી જાતીઓનો એક કરવાને બાબતેજ કંઇ પણ પ્રયત્ન કરવામાં આવે છે. આ બાબતમાં ખાસ દીલગીર થવું પડે છે કે બધા બધારે દિવસ ત્યાં રહે છે. તેમ તેમ દરેક હીંદીઓ આ વસ્તુ પ્રતીકુળ જણાયા છે અને હીંદુસ્તાનને બધુતા નથી અને હીંદુસ્તાનથી બોલ્યા દૂર જેવા તેમ કદી જોવામાં આવ્યા પણ આવતા નથી. તેમ છતાં હીંદને માટેનો તેઓનો પ્રેમ અને આદર અલૌકીક કોટા અને હૃદયસ્પર્શી છે.

હવે બધારે હીંદની બાજી પણ પરદેશમાં હીંદીઓમાં વધતો જતો રસ લક્ષ રહી છે સારે તેણે એ વસ્તુ પણ બધારી આવશ્યકની છે કે આ દેશોમાં કઇ બનવા સોકરા મુલાકાતે જવ છે. મીસ્ટર કોડન્ડરાયે પોતાના અનુભવ ઉપરથી એમ કહ્યું કે સામાન્ય રીતે કહીએ તો ટ્રીનીડાડ, બ્રીટીશ ગયાના અને બ્રીટીશ બધા હીંદીઓને સારુંબાલમાં ગીરમીટીયા તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા તો હીંદીઓની સ્થીતી આજે તેમજ વર્ગોના હીંદીઓની હીંદમાં છે તેના કરતા બધારે સારી છે. પરંતુ ત્યાં વસતી અન્ય કોમોની સરખામણીમાં હીંદીઓ પછાત જ પછાત છે. હીંદુસ્તાનમાંથી જે વર્ગોના લોકોને ગીરમીટીયા તરીકે લઇ જવામાં આવ્યા હતા તેમજ તે દેશોની સરકાર તેમજ પ્લાન્ટરોએ હીંદીઓ ના હુન્નરમાં તરફ કંઇ પણ નહિ આપેલું હોવાથી

રાષ્ટ્રપતીની હીલચાલના સમાચાર

સંયુક્ત પ્રાંતની ધારાસભાની ઝાંસી વીભાગના મુસલીમ મતદાર મંડળની એક બેઠક માટેની પેટા ચુંટણીમાં મહાસભા તરફથી ઉભા થયેલા મી. શેરવાણીને ટેકો આપવા રાષ્ટ્રપતી જવાહરલાલ, ખાન અબ્દુલ ગફાર ખાન અને ડો. શ્રીમદ મહમદ ઝાંસીનો પ્રવાસ કર્યો હતો. રાષ્ટ્રપતીએ એક સભામાં જણાવ્યું હતું કે મુસલીમ લીગની ઉપ્તત્તિ અંગ્રેજ્યારોની ઈરાદાને લીધે થઇ હતી. આમ છતાં લગભગ જ્યાં લીગ મહાસભાની વધુ નજીક આવતું ત્યાં કેટલીક વખત તો તે પોતાની નીતીના સંબંધમાં મહાસભા પાસેથી મદદ પણ મેળવતું. પરંતુ અસહકારની ચળવળની શરૂઆતમાં મુસલીમ લીગના સામાન્ય સભ્યોમાં ફાટફુટ પડી હતી. જે વખતે તેઓમાંના પ્રગતી માલ વીચાર ધરાવનારાઓ લીગની વીનીત નીતીથી અસંતુષ્ટ બનીને મહાસભામાં જોડાતા હતા. એક તરફથી મહાસભા અત્યારે હિંદની આજાદીના ધ્યેય માટે સકત ચલાવે છે અને મરીબાઇ દાબવા તેમજ બેકારી નીવારવાના મહાન પ્રયોગો કરી રહી છે, ત્યારે મુસલીમ લીગે પોતાના ૩૨ વર્ષના અસ્તીત્વ દરમ્યાન મુસલીમો માટે ધારાસભાઓમાં બેઠકો અને નોકરીઓમાં જગ્યાઓ અનામત રાખવાની અરજીઓ શીવાયના બીજા કોઇ કાર્યક્રમ માત્ર સુચવ્યા જાણ્યા છે. મહાસભા અને મુસલીમ લીગ વચ્ચ મતભેદનો ભેદ ભેદીઓ તો તે એ છે કે લીગ સૈનીકો વગરના અમલદારોની એક સેના છે, જ્યારે મહાસભા સૈનીકોમાંથી સત્તા મેળવવાની રાહ જુવે છે.

રાષ્ટ્રપતી જવાહરલાલ, ખાન અબ્દુલ ગફાર ખાન વગેરે કાનપુર જતા કાનપુર સ્ટેશને મહાસભાવાદીઓએ એમનો સત્કાર કર્યો હતો. સ્ટેશન પર જબરદસ્ત મેદની મળી હતી. આની ખબર પડતા પં. જવાહરલાલ પોલીસ સ્ટેશને ગયા અને પાંચ મીનીટ 'ઇન્કીલાબ ઝીન્દાબાદ' ના પોકારો કરી પોતાને પકડવાની પોલીસને તક આપી. ત્યારબાદ પં. શ્રીને છોડી મુકવામાં આવ્યા હતા.

રાષ્ટ્રપતીનો મોટરપર હુમલો નિષ્ફળ

સંયુક્ત પ્રાંતોની ઝાંસી વીભાગની ચુંટણીમાં પ્રોગ્રેસ ઉમેદવારને ટેકો આપવા માટે પં. જવાહરલાલ નવેંદ્ર પ્રાંતો છોડી ઓરછા ગયા હતા ત્યારબાદ રસ્તામાં મુસલીમ લીગની ગોરીલ્લા પાર્ટીએ તેમની મોટર ઉપર પથ્થર પાયા હતા તેથી મોટરનું બારણું ભાંગી જવા પામ્યું હતું. પં. જવાહરલાલને કપાળમાં સહેજ ઘા પણ થયો હતો. આ બનાવ બાદ ઝાંસીના અગ્રગણ્ય મહાજનોએ ખાતરીને જાહેર સભાની બેઠકે ટેલીફોન મુકવાના લાગુપક્ષોની પ્રવૃત્તિઓ સામે પ્રતાપચંદ મુકર્જી હતા. ગોરા ખાતે બોલવું કરતા પં. જવાહરલાલે આ બનાવના સંબંધમાં જણાવ્યું હતું કે તેઓ આવી જાતના બનાવોથી ગભરાયા જાય તેવા નથી પરંતુ આવા બનાવો તેમને પોતાનો હેતુ પુર્ણ કરવા માટે વધુ શક્તિ અને ઉત્સાહ આપશે. મારા ઉપર જે વધુ પથ્થરો ફેંકી મને વધારે ઘાયલ કરવામાં આવી હોત તો હું વધુ આનંદ પામત કારણ કે તેથી મારો હેતુ પુર્ણ કરવા માટે મારામાં વધુ ઉત્સાહ આવત અને વીરોધીઓ આપોઆપ પુરક્ષા પડત

તેઓએ પોતાના એક ભાષણમાં જણાવ્યું હતું કે મી જીના મને 'મારા હિંદુઓને' સુધારવાની સલાહ આપે છે. પણ હું હીંદના દરેક દરેક રત્નોને મારાં પોતાનાં માનું છું. કોમવાદ કોમ પ્રત્યે બેદરકાર નથી. હું અત્યારે તો કોમને સુધારવા બહાર પડયો નથી. અત્યારે તો મુસ્લીમોની સુધર કેમ દુર થાય અને હીંદને કેમ સ્વતંત્ર્ય મળે એનોજ વીચારમાં પડયો છું. મી. જીણાનો કટાક્ષ કે 'મારા ૧૪ મુદ્દાઓ મહાસ

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૪.

એ. વી. પારેખ

૫૭ એ કમીશનર સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે ખાસ કરી બનતી દરેક ઇન્ડિયન મીઠાઈ, દેશાવર અને સ્વદેશી સાકરીઓ ચિવડો કોકોનટ બારે મળશે.

એક વખત તકલીફ ઓર્ડર મોકલી ખાત્રી કરશો.

માંગે ત્યારથી રાખ્યા છીએ' તેનો જવાબમાં તે બદલો નથી રાખ્યો, પણ મહાસભાઓ એવું જણાવ્યું છે કે મહાસભા મુસ્લીમો વચ્ચે સહકાર સાધીને પોતાની મુકાદમાં ફેરફાર કરવા પ્રયત્ન છે.

ધ્યેયસીદ્ધિનું સાધન

વર્ધાના નીર્ણય પરત્વે રાષ્ટ્રપતી પં જવાહરે એક નીવેદનમાં જણાવ્યું છે કે એ નીર્ણયમાં એમ જરાયે માનવાનું નથી કે આપણે ગુલામી અખત્યાર કરીએ સ્વીકાર કરીએ એવો તેનો સ્પષ્ટ અર્થ કરાત કરી છે કે ખાદીએ ગાંધીવાદી પેદી સાથે સહકાર કોઇ રાજ નહી પરીણામ સાક્ષાત્ત્વ ને આપણી દ્રષ્ટીનું આંતર કદી સંધાવાનું નથી. ધારાસભામાં તો આપણે કોમના તીનીધી સભાની ભુમીકા તૈયાર કરવા જઇએ છીએ. મેં અત્યારે એક મુલાકાતમાં જણાવેલ વાતનો કરી કહ્યું હતું કે સરકારની સાથે કરારોબારી કહી કશું બંધારું કાર્ય શકે નહીં. બન્ને પક્ષનો પોતાપોતાની આ પ્રજાનાં નીકાલ કરી શકે નહીં. એટલાંટીકપર આપે છેલ્લા ૧૦ વર્ષથી પ્રયોગ ચાલતી હતી ને તેના જોખમ અંગ્રેજ મહાસભા મીનીએ વારંવાર જાહેરમાં કહ્યું છે કે આ કામ તો ધારાસભા બહાર આમ જનતામાં કરવાનું છે ને ધારાસભાને કોપોગ એક સાધન તરીકે કરવાનો છે વર્ધાનો નીર્ણય ઓજ નીતીનું સમર્થન કરે છે. ધારાસભાની અંદર ને બહાર બેવડા જોરથી લડવાનો એનો અર્થ છે. ઓલરવીકારનો ઉપયોગ આ સંગઠન વધારવાનો છે. મહાસભા કહીએ ઓલા માટે આતુર હોવાજ નહિ. તેને તો ગમે ત્યારે ઓલા મળી શકે. પરંતુ આપણે એકજ લક્ષ્ય આઝાદી જંગ માટે આમજનતાને તૈયાર કરવાનું છે આજે કોંગ્રેસનો શિસ્તનો વધુ કડક અને સુદર બનો છે ઓલા કરતાં વધુ ધારા સાભળવો એવસિદ્ધિ થાય તેવું સાધન બનાવા ઓલાને કમાની હતાં ને જરાયે ગાર ગણાશે નહિ. વર્ધાનો નીર્ણય અનીવાર્ય હતા. મને આશા છે કે બધા મહાસભાવાદીઓ તનુ વફાદારીથી પાલન કરશે ને સાથે ધારાસભા બહારની પ્રવૃત્તિને પણ પુર વેગથી ધપાવશે. કેમકે સાચુ બહારથીજ પ્રાપ્ત થવાનું છે. ઓલા સ્વીકારમાં કેટલાક નવા ભેળાનો વધારો લીધા છે. આપણા હેતુ ને જવાબદારીનું ભાન રાખી લીધા તા બીજા અને આવકારજ છે.

રજકણ

ગાંધીજીનાદ ૩૨મનને ખાસાખાસની અસરના છે. તેમજ આધ્યાત્મિક જીવનને પોષનારી વસ્તુ 'દાન' છે બરાબર પાર્સેથી જે મેળવે છે તે નહિ, પણ જનનો પોતાનાથી બને તેટલું આપે છે તેઓ જગતના પુજ્ય પાત્ર બને છે.

ગુમાને બાલ અને તરસ્યાને પાણી ન આપી શકે તો સુધી ગાય સમાજ અને સાધકસ્થાપન અનુભવને નારકા બધી રહેવાનો—ઉમા સ્વર્ગનો—હકક દોડ શકે નહિ

અધન કાર્યો કલાકારોને સાહિત્યકર કાર્ય પ્રાય બાપ બાજર ગોરો બધાત તે સુધ બનાવ પણ જોવે તેને બદલો બલ્યા વીના રહેતા નથી. મુદ્રાની લાકડી અવાજ કરતા નથી.

ક્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજના પ્રમુખનું આગમન

રનબર્ગનીસબર્ગના બાહોશી પેઢી નામના બજારના આગેવાન અને ટ્રાન્સવાલ હીંદુ સેવા સમાજના પ્રમુખ શ્રી રણછોડભાઇ ભગાભાઇ તેઓ કુક મુદત પસ્ત સ્વદેશ ગયા હતા તેઓ ગઇ કડીમરના પાછા આવી પહોંચ્યા છે તેઓની સાથે મોમ્બાસાથી સ્વ. દયારામ પીકુભાઇ, જોહાનીસબર્ગના બજારના આગેવાન હતા, તેમના ભાઇ શ્રી. હીરાભાઇ દયારામ પરગીઠપર આવેલા છે તેઓને સેવા જોહાનીસબર્ગના સ્ટેશનપર સારી સખ્યામાં ભાઇઓ હાજર રહ્યા હતા.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક અખબરો

યુનીયનનો વેપાર

તા. ૩૧ જુલાઇએ પુરાં થએલાં બાર માસ માં યુનીયને પા. ૧,૩૬,૦૦,૦૦૦ નો વેપાર કરેલો છે. પા. ૫,૬૨,૧૪,૩૬૩ નો માલ યુનીયનમાં આયાત થયો હતોતેને ૧૯૩૬ ની સાલ કરતા ગેર ઠરેાડ પાઉંડ વધારે હતો પા. ૩,૧૪ ૬૪,૬૬૮ નો માલ યુનીયનમાંથી નીકાસ થયો હતો જે ૧૯૩૬ ની સાલ કરતા ત્રીસ લાખ પાઉંડ વધારે હતો જુલાઇ તા. ૩૧ સુધીમા પા. ૬,૧૬,૨૪,૭૩૪ નુ સોનું યુનીયનમાંથી નીકાસ થયુ હતું. કોલસા સીવાય બીજા બધા માલની નીકાસના આંકડા વધારો બતાવે છે. પા. ૨૩,૨૧,૦૦૦ નું કુલ સાત ગાસમાં યુનીયનમાંથી નીકાસ થયુ હતું. પા. ૨૧,૬૨,૦૦૬ ના હીરા નીકાસ થયા હતા. પા. ૬૦,૦૦,૦૦૦ નું ઉન નીકાસ થયુ હતું. પા ૬,૫૦,૦૦૦ ની મકાઇ અને પા. ૧૪,૭૬,૦૦૦ નાં ઘાસડા નીકાસ થયા હતાં.

ડરબન વિશે જાણવાલાયક

ડરબન આમે ઓછાવત્તાં પરદેશો સહીત ડરબન ૧૪ સ્કવેર માઇલ છે જુના ડરબનની ૬૮ ૧૩ સ્કવેર માઇલ હતી કાળની કીમત પા. ૩,૩૦,૬૮,૪૩૬ છે આ કીમતમા છેલ્લાં વર્ષ કરતાં બાસ લાખ પાઉંનો વધારો થયો છે. ટોરગોરેલાની મારીકીની મીલ્કતોની કીમત પા. ૩૦,૨૩,૪૩૦ છે. જુના ડરબનમાં સૌથી કીમતી વિભાગ નં. ૧ ગેઇડ હતો ત્યાં જમીનની કીમત પા ૪૦,૬૬,૦૦૦ અને મકાનો પા. ૫૫,૦૩,૦૦૦ બધી કુલે કીમત એક કરોડ પાઉંડ થાય છે, ગ્રેટર ડરબન વાળા નવા ભાગો મેળીને પાઉંડ ૧૩,૭૦,૩૩૦. સીટનાઇમ પાઉંડ ૧૨,૪૮,૦૦૦, સાઉથ કોસ્ટ જંકશન પાઉંડ ૧૮,૪૫,૦૦૦, મીનજીઝ પાર્ક પા ૧૫,૬૫,૦૦૦ બધી કુલે પા. ૫૩,૦૩,૦૦૦ થાય છે. આખા ગ્રેટર ડરબનની કીમત ચાર કરોડ પાઉંડ છે. ડરબન સીટી કાઉંસીલના એસ્ટેટ મેનેજર મી. એ. ઘ. મેકીલ્વનના મત મુજબ ડરબનની મીલ્કતોના ભાવો બારે ઉછાળો દેખાઇ છે.

જર્મનીને જોઇતી ધાતુઓ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઉત્પન્ન થતી કેટલીક ધાતુઓનો જર્મનીને બારે જરૂર છે. છેલ્લા ચાર વર્ષથી જર્મની બારે મેંગાનીસ ધાતુ નીકાસ કરે છે. જર્મનીયા ડરબનના વેપારીઓના પ્રતીનીધી ડેા એડવ. છ. કાસ્ટનર બાસ જર્મની માટે જોઇતી ધાતુઓની બંધબારણ કરવા દક્ષિણ આફ્રિકા આવ્યા હતા. તેમણે જણાવ્યુ હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી જર્મનીને વાર્ષીક પાંચ લાખ ટન આપવા બરીદવા તૈયાર છે, ગ્રેટલે કે રેલ્વે બાલીઓ દર કોલ્ડ એક ડબ્બર ટન ધાતુ બંદર ઉપર પહોચાડવા જોઇએ છે. ડાક્ટર ગયા આફ્રાદીપના સ્ટીગર સ્ટીનકમાં બાલીન ઉપડી ગયા છે

પાણી માટે ચેતવણી

ડરબનમા બાબી માટે સાવચેતીના ઉપાયેા સારી પાકરીતે લેવા માંડયા છે. તોફાન રૂપી વરસાદથી શેાંગવેનીના પાણીની ટાંકીઓમાં પાણી પધવાની આશા નીષ્ફળ ગઇ છે માટે પાણીનેા વિચારપુર્વક ઉપયેાગ કરવાની આગત જણાઇ છે. પાણીનેા બગીચા વિગેરે જરૂર માં ઉપયેાગ કરવા માટે તા. ૧૬ ઓગસ્ટથી પણ હુકમ થતા સુધી બના થઇ છે. શેાંગવેની માં પાણીનેા વધારેા થતાં મજકુર હુકમ બેંચી લેવાશે.

નેટીવ મજુરોની હડતાળ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં કેપટાવની બંદરના પ્રસંગથી મજુરીના દરમા વધારેા કરવામાં આવ્યેા હતા. ડરબનના પેાર્ટમાં કામ કરનારા નજુરેા એ (૬૦૦૮) બારબાર મજુરીમાં વધારેા કરવા માગણી કરી હતી જે મંજુર રાખવામા આવી નથી જેથી નારાજ થઇ ગયા અઠવાડીયામાં પેાર્ટમાં

ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ તરફથી શ્રી. કૃષ્ણ જયંતી મહોત્સવ તા. ૨૬–૮–૩૭ ને રવિવારે સાંજે સાત વાગે ટ્રેડ હોલ (૬૫ કોર્ટ) માં ઉજવવામાં આવશે.

એ પ્રસંગે શ્રી. કૃષ્ણના આદર્શ જીવન વિષે જુદા જુદા વકતાઓ તરફથી વ્યાખ્યાનો થશે અને બી મંદીર ભારત વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓ તરફથી ગાન તયાર કરેલા કાર્યક્રમ થશે.

દરેક ભાઇબહેનો અને મહેમાનોને આ ઉત્સવમાં હાજરી આપવા નમ્ર વિનંતી કરવા માં આવે છે.

ઝી. વે. પારેખ.
મા. મંત્રી.
ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ.

મજુરો કામે ચડયા નથી. મજુરોને કામે ચડવા સત્તાધારીઓએ સમજાવ્યા હતા, પણ મજુરી માં વધારેા નજુર નહીં થવાથી હડતાળ ચાલુ હતી.

મુસ્લીમ ઇન્સ્ટીટ્યુટ

ડરબના એજન્ટ–જનરલ સર સૈયદ રઝા અલી શનિવાર ઓગસ્ટ તા. ૨૧ બીજે રાજને ૬ વાગે કાલીન સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલા મુસ્લીમ ઇન્સ્ટીટ્યુટ હોલમાં "હીંદી મુસ્લીમોએ પાછલાં ૨૫ વર્ષમાં કરેલી ઉન્નતિ અને સામાજીક અને કેળવણીના ક્ષેત્રમાં તેમણે કરેલી પ્રગતિ" ના વિષય ઉપર ભાષણ કરશે. દરેકને હાજરી આપવા મેનેજરી તરફથી વિનંતિ કરવામા આવે છે

અંધજનોને માટે

ડરબન સબબાતનોના મેાડાસર જોર્જ ન્યુબીગીન્ડે અંધજનોને બારે જોહાનીસ બુસ્તકો પુરાં પાડવા પા. ૬૫,૦૦૦ અપવા કબુલાત આપી હતી. ગયા ઓગસ્ટ ૧૯૩૫ માં જોર્જ ન્યુબીગીન્ડે પાઉંડ ૫,૦૦૦ આપી બ્રાઇઙ રેકોર્ડીંગ કમીટી પાસે બોલતાં પુસ્તકો તૈયાર કરાવ્યાં હતાં, જે અંધ શાળાઓને અર્પણ થયાં હતા. બળી જુલાઇ માસમાં જોર્જ ન્યુબીગીંડે દસ હજાર પીંડ સ્ટર્લીંગ ફેાકલના પ્રમુખપણાં હેઠળની એક અંધ શાળાને બક્ષીસ આપ્યા હતા

ડરબનમાં બધુ નવાં કારખાનાં

ડરબનમાં મેાડા બધામાં બધુ નવાં કારખાનાં અને એક ૧૪ માળની જબ્બર ઇમારત બંધાવવાની છે. આ ઇમારત ૧૯૩૮ સાલમા સ્ટ્રીટમાં બંધારે જેમાં નીચે એક રેસ્ટોરાં થશે, ૧૨ માળ સીંગલ ફ્લેટના થશે અને તે દરેકને માટે બાલકની અને બાથરૂમ જુદાં થશે અને છેલ્લા માળ ફેરેકરને માટે અને નેટીવ નોકરેા માટે રહેશે આ મકાનનેા બધો પા. ૬૫૦૦૦ નેા થશે અને તે મેસર્સ એ. ન્યુમા એન્ડ એસ. વેઝને માટે બંધાવવાનું છે. સપ્ટેમ્બર તા ૧ લીએ બાંધકામ ચાલુ થશે.

મેજર બ્રીટ્ટ નીવૃત થયા

મેજર એ. બ્રીટ્ટ ડરબનના પેાલીસ બાતા ના ડીસ્ટ્રીક્ટ કમાન્ડન્ટ ૩૮ વર્ષની પેાલીસ બાતાની નોકરી કર્યા બાદ ગયા સેામવારે નીવૃત થયા છે. તેમા બાતમા પેાલીસેાની પરેઠ યજ કરી અને બાંબી મુદત સુધી જવાદારીથી નોકરી કર્યા બદલના બાંદેા અબાધા હતા અને મેજર બ્રીટ્ટને ગેરેા અપાઇ હતી.

જનવરેાનો વિપત્તી

પેાટેઝેલીઝાબેથ બાજુ બારે ગત બે દુકાળ નથી તેા પણ ૧૯૩૬ સાલના વિસ્તારમાં બાદ થયા બારે વરસાદની બાબ્ત છે. જનવરેા બારે વિપત્તીમાં આવી પડયાં છે. પણ્યાં જનવરેા મરી જાય છે. નદી નાળા અને તબાયેા સુકાઇ ગયા છે. ડુબાવી રહીની બાં છેલ્લાં ૪૦ વર્ષમાં બા પહેલી વખત થઇ છે.

ડુપ્લાં બળી ગયાં

નાટાલ આર્ગસ'ટાયા ૧૮ માઇલ દુર આવેલાં મન્દી ડુ ટુ નેટીવ રીઝર્વમાં ગયા અઠવાડીયા માં થએલી આગથી નેટીવેાના બાવન ડુપ્લાં બળી ગયાં હતા. બે નેટીવેાને બોલાસે સજા ફરમાવી પકડવા છે. આગ પ્રસંગે બીજા નેટીવ ઉપર ગેાળીબાર થયેા હતેા.

કરગર્સ પાર્કમાં જનવરેા

કરગર્સ પાર્કના ઉપરી કર્નલ જે. એસ. કેમીસ–ટન તરફથી આના જનવરેા પ્રત્યે રાખવાની બેદરકારી વિષે બાબુવાલેજ સમાચાર મળ્યા હતા. કરગર્સ પાર્કમાં સેતારા અને બોલીફન્ટસ રીવર વચ્ચે રસ્તા ઉપરથી એક મેાટી સીંહણકાર જતી હતી ત્યારે રસ્તાની બાજુમાં કેટલાક સીંહ બેઠેલા દીઠામાં બાવ્યા હતા; જેમાં કેટલા સેવા મોટર તેની રાખી એક છોકરીએ મેાટરની બારીમાંથી મેાટું ખકાર કાઢતું હતું બેટલામાં એક સીંહ તથી નરમ

ગયા મારી હતી, પણ સારે નસીબે ઝોકરીનું મોટું સ્ટીમર ના પંતથી ચેતા હબ્શીના નસાવાલ થી બગા મયું હતું. કરમર્સ પાર્કમાં બેહદકાર વર્તન સહાબ્યાથી કદાચ કેટ દિવસ બારે અકસ્માત થઇ પડશે મારે કર્નલ કેમીસ્ટન મજકુર બનાવ ઉપર ધ્યાન બેચ્યા કરમર્સ પાર્કમાં કરવા જનારાઓને ચેતવણી આપે છે.

વીસ વર્ષમાં વધેલો ક. આ.ના ઉદ્યોગ

યુનીયન સરકારની સેનસસ ઓફીસ તરફથી બહાર પાડવામાં આવેલ આસપાની પ્રીતાબ્દમાં છેલ્લાં વીસ વર્ષ દરમીયાન દક્ષિણ આફ્રિકાએ કરેલી આર્થીક પ્રગતિના નીચે પ્રમાણે આંકડા આપવામાં આવ્યા છે.

	૧૯૧૫–૧૬	૧૯૩૬–૩૭
ઝાડકેશનો બાતાંઓ	૩,૬૬૪	૬,૮૪૪
જમીન અને મકાનો		
કીમત	પા. ૬,૨૭,૬૪,૧૭૬	પા. ૩,૨૬,૮૫,૮૩૪
પગારી સ્ટેશન	પા. ૧,૫૩,૭૪,૨૩૦	પા. ૪,૭૪,૬૬,૪૬૧
યુરોપીયન સ્ટાફ		
બાળકો	૨૪,૬૩૮	૬૧,૭૮૮
યુરોપીયન ઝા		
નકલકારો	૬,૭૪૬	૧૧,૬૬૦
બીન-યુરોપીયનો	૨૬,૬૫૫	૬,૪૬,૮૫૫
યુરોપીયનોના પગાર	પા. ૨૭,૭૬,૬૬૬	પા. ૧,૪૬,૪૬,૮૫૫
બીનયુરોપીયનોના		
”	પા. ૨૬,૭૮,૬૬૦	પા. ૭૩,૬૪,૮૬૬
ઉત્પાનો ચુખ્તો		
કીમત	પા. ૮,૭૮,૬૪,૮૮૮	પા. ૧૪,૬૬૬,૧૭૦
ક્રીયાની મિકા		
કીમત	પા. ૬,૬૮,૭૬૬	પા. ૬,૭૮,૬૮,૮૭૫

નાટાલના, ઉદ્યોગ બાતાંઓમાં ૧૯૩૮–૩૫ ની સાલમા ૧૨૮૨૦ યુરોપીયન પુરૂષો રોકાયેલા યુરોપીયન ઓરતો અને ૩૧,૮૭૫ બીન-યુરોપીયનો હતા. એ વર્ષમાં નાટાલના ઉદ્યોગોના ઉત્પાદની કીમત પા. ૧,૦૮,૬૫,૭૮૫ ની થઇ હતી. માલીપાસું અને પગારો પા. ૨૬,૫૭,૫૭૦ ના આપવા હતા જેમાંથી બીનયુરોપીયનોને પા. ૧૪,૦૨,૬૬૮ આપવા હતા.

સોનાનો નીકાસ

યુનીયનમાંથી પા. ૨૧,૬૨,૬૪૮ ની કીંમતનું ૩,૦૫,૧૨૧ આઉંસ સોનું ઓગસ્ટ મા. ૬ મીએ પુરા થએલા અઠવાડીયામાં બ્રીટન ગયું હતું. ગયા અઠવાડીયામાં સોનાનો બાનર ભાવ ઔંસ આઉંસ માટે ૧૩૬/૫ હતો.

જર્મન માલ બોયકોટ

જર્મનીનો માલ યુનીયનમા બોયકોટ કરવા માટે થતી ચર્ચાના જવાબમા દક્ષિણ આફ્રિકા માંથી રીટાયર થતા જર્નલ બોથા કે. ૮. વીલે જાહેર કર્યું હતું કે યુનીયન જર્મની પાસેથી ઓછી કીમતનો માલ ખરીદશે તો યુનીયનની પ્રજાને બારે નુકસાન થશે. વેપારી કરાર મુજબ જર્મની દાખલ કરતાં એક કરોડ પાઉંડ સુધીનો વેપાર યુનીયન સાથે કરવાની સ્થિતિમાં છે.

રૂપ સમાચાર

ઉનેલા ત્યાર બાદમા વેનરીનીલમાં વરસાદ પડ્યો નથી, તો જાનવરો માટે પાણીની બારે બોટ છે. રૂપ સમાચાર જાહેર કરનારા યુનીયન સરકાર તરફથી પ્રસિદ્ધ થએલા ઓફ પુરતક મુજબ આગળ વર્ષમાં યુનીયનના પ્રાણા બાગોમાં બરફ ૬૬ ઉપરાત પડ્યુ હતુ તેથી પ્રાણા ભાગોમાં કરસાદની સરેરાસ ઉંચાઇ થઇ હતી. ત્યારે નોર્થ વેસ્ટ ટ્રાન્સવાલ, નાટાલનો મધ્ય ભાગ તથા ફ્રીસ્ટેટ અને કેપ પ્રોવીન્સના ઉત્તર ભાગમાં આગળ વર્ષમાં સુકાયું હતુ. આપણા વર્ષની સરેરાસ સાથે સરખામણીમા તરસાદનું પ્રમાણ કરજનમાં ૧૮ ટકા, ટ્રાંસવાલમાં ૪૧ ટકા, ફ્રી સ્ટેટમાં ૧૪ ટકા, નાટાલમાં ૧૩ ટકા અને કેપમાં બે ટકા ઓછુ હતું. ઉપરાંત યુનીયનના પ્રાણા ભાગોમાં વરસાદની તંગી જણાતી વચ્ચ ગઇ છે. ગોટે-ઓલીઝાબેથ ડીસ્ટ્રીક્ટમા ૪૦ વર્ષ સધી ના અનુભવેલો તેવો સુકો દુકાળ વર્તી રહ્યો છે. ઝાને ઢોરો ચારા વગર મરી જાય છે. ઘેટા ઉપર કરજનમા સખત ઉંડી આવી ગમ હતી પરંતુ તે બાદ ગ્રેજરમાંજ હતી.

ઘોંડી ડાકઘર ખુટી ગયેા

કરજનમાં ગયા અઠવાડીયામા ફોજદારી કેસ ન મા રૂપલાલ નામના ઘોંડી મોટર ડાકઘર ઉપર રસ્તામાં મોટરથી ઓક નેટીવનું મરણ નીપજાવ્યાનું તોહમત મુકવામાં આવ્યું હતું. તોહમતદાર તરફથી મી. મુજીબ રેગો રજીસ્ટર હાજર હતા. પોલીસ મારફીએ પુરા થયા પછી એટરની જનરલે જણાવ્યું કર્યું હતું બાદ પછી તોહમત દાર તરફનો બચાવ સાબીત કરવા મી. જસ્ટીસ ગેબન બાને બે એસેસરોએ તોહમતદારને નીર્દોષ જાહેર કરી છોડી મુકવા હતો.

ઘોંડી બાળકો

પાલનટાઉનના મીર મેજીસ્ટ્રેટ મી એસ જી. ફેનીને બોલાવેલી ઘોંડીઓની તપાસ પાલન ટાઉન, મેરીગનહીલ, ન્યુજર્સની, ક્લુફ અને વેસ્ટવીલ્સમાં રહેતાં ઘોંડા બાળકોના બીત બારે "ચીલ્ડ્રન્સ ચાઇલ્ડ વેલફેર એસોસાયટી" સ્થાપવા મા આવી હતી. ફેનીનને સસ્સાયટીના પ્રેસીડન્ટ અંગ મી. એચ. કે નાયટને સેક્રેટરી સુંદર્યા હતા મીટીંગે એસોસાયટીનું બંધારણ પાસ કર્યું હતું

મુસ્લીમ ઓરફનેજની ઉદ્ઘાટન ક્રીયા

એક યુરોપીયને આપેલા પા. ૭૫૦

ગયા રવીવારે મેરીટઝબર્ગના સ્ટલાપર સેટરીલ ખાતે એક મુસ્લીમ ઓરફનેજ (યતામ-વસ નસ્રીન) ની ઉદઘાટન ક્રીયા એજન્ટ-જનરલ સર વેસદ રઝા અલીના કરજ વાત કરી. જે વખતે એજન્ટ-જનરલે એક યુરો પીયને એ સંસ્થા બાંધવા માટે પા. ૭૫૦ ની રકમ આપેલી હોવાનું જાહેર કર્યું હતું. એજન્ટ-જનરલે મુસ્લીમોને ઉદ્દેશીને કહ્યું કે બારે એ બાદ આપવાની જાગ્રુજ જરૂર રહે છે કે પાક પ્રવૃત્તાર કે જેમણે તમારો ધર્મ આપેલો ... તેઓ ખુદ પણ ગરીબ હતા. તેમણે પ્રત્યેક મુસલમાન ઉપર બીજાની સંભાળ બનો કરે તેવી સેવાની ફરજ નાખેલી છે

પોલ્જામાં ગરીબની સંભાળ બાબતમાં ગરજ ઓ તરફથી લેવાય છે. મને આશ્ચર્ય થાય છે કે દરેક સુધરેલા દેશમાં, રહીયાતા વર્ગ જેવું છે તેમ ગરીબોની બંધાણ સેવાની જવાબદારી સરકાર પોતેજ કમ નહિ લેવાતી હોય.

ઘોંડા ગરીબખાનાઓ વિશે બોલતાં એજન્ટ-જનરલે જણાવ્યું કે આ કાર્ય એકલે તેટલી વ્યવસ્થાથી નથી થતુ છતા મને જોઇને આનંદ થાય છે કે ઉત્સાહી મુસ્લીમોએ બોનાની ફરજ બજાવ્યો છે.

આ જગ્યા ખાતા નવ એકર જેટલી છે અને પા. ૧૬૦૦ એકરા ધમા છે. એ રીપોર્ટ એક મોટી રકમ પણ દાન મળેલી છે જે નથી મુસ્લીમ તરફથી કે નથી ઘોંડુ તરફથી પરંતુ એક યુરોપીયન તરફથી છે. તેણે મા ૭૫૦ આપવા કહેલું છે અને પોતાનું નામ બોલ જાહેર કરવા નથી ઇચ્છતા. આ તે બાકી દાન કહેવાય. તેના દાખલો મુસલીમ તેમજ ઘોંડુઓને બોધનો છે.

ડૂ આગા ખાન ટ્રસ્ટ ફંડ જતા પ્રાતિક સરકાર તેમ કરવાને ગરીબ મારફતી ઉદ્ધાર થઇ જાશે.

એજન્ટ-જનરલે જણાવ્યું કે પોતાના તું સ્વમાન બજાવવાની બોલાણ રાખવા કેટલાંએ તેના બીના કોઇ પણ પ્રેમથી કરી શકવાનું નથી.

મેયર મી. ફ્રેસ્લીંગ વેન્સલે જણાવ્યું કે અમને ખાત્રીને ગર્વ થાય છે કે એક યુરોપીયને પણ આ સંસ્થાના દાતા આપેલા છે. ઓ રકમનો સવાલ નથી પરંતુ યુરોપીયન તેના દિલ સમ રહ્યો છે તેની ખોશાલ છે. ૨૫ કે ૩૦ વર્ષ પર આવું નહિ થઇ શકયું હોત. તેમ યુરોપીયનો આવા જલસામા હાજર પણ નહિ હોત. મી. ફ્રેસ્લીંગર કહી ગયા છે કે દેશમાં ઉદારતા અને આદરાતાની ભાવના વધતાં રહી છે એ આ ઉપરથી ગણે જણાય છે.

મીર મેજીસ્ટ્રેટ મી ફ્રેસ્લીક, મી એસ જે સ્મીથ, મી. મી. લેવેન્સ્ટ, ડાક્ટ ફ્રેસ્લુરીન વિગેરે એ પણ મનોભાનુસાર ભાષણ કર્યા હતા.

પ્રમુખ તરફથી ખુબખારે જાહેર કર્યું હતું કે આ ઓરફનેજનું નામ "ઘોંડી તથા અલી હોમ" રાખવામાં આવ્યું.

ગુજરાતી

જોહાનિસબર્ગ ખા. કાઉન્સિલ તરફથી નવું ટેલિફોન એક્સચેન્જ ખોલવાની દરખાસ્ત ડરબન મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલમાં પસાર થઇ હતી

* * *

નાટાલમાં ચેમ્પીનશીપલક્ષ શીપ બર્વાઝ એસોસિએશનમાં મહેસૂલ સુધારા મુજબ બેહરો, રબીબારને ઢોરનો રોટી પીજેરે વસ્તુઓ તેમાં ફરકશે નહીં.

* * *

ગયા અઠવાડીયામાં બ્યાક અને બીગ તરફ બળાત્કારથી ટ્રેલાકોને ધુંટવામાં આવ્યા હતા.

* * *

ટ્રાંસવાલમાં જુલાઇ મહીનામાં ૬,૬૬,૫૪૫ આઉંસ સોનું ઉત્પન્ન થયું હતું. જે ઉત્પત્તી રેકર્ડ સમાન લેખાય છે. જુન મહીનામાં સોનાની ઉત્પત્તી ૬,૬૬,૦૬૬ હતી.

* * *

યુનીયનમાં ગઢુલીઓના બે વાર્ષિક તહેવારો તા. ૨૦ ઓગસ્ટ અને ૧૫ સપ્ટેમ્બરે પડશે. આ તહેવારો પ્રસંગે મુસાફરખાનાના સ્ટેશનમાસ્તરોના પરદેશ બાજે મોકલી શકાશે અવું જાહેરનામું યુનીયનની રેલવેખાતે ઓફીસ તરફથી બહાર પડ્યું હતું.

* * *

ટ્રાંસવાલના પ્રથમ જજાર મરહુમ મી. ડી. જે. કેનકુરનને મરહુમ પાત્રમાંને ૫૦ વર્ષ વિતતા પછી આગા અઠવાડીયામાં મોમોરીયલ કેનકુરનનું ગોગોપ્રેટરૂપમાં મરહુમ નીમવામાં હતું.

* * *

કેપટાઉનના ગલાણ એસ્ટેટની મી. એમ. એસ. ગમીદ જેનને ફીમીનલ સેસન્સમાં ચોરીના ત્રણ કાઉંટપર ગુનેગાર ઠરાવવામાં આવ્યા હતા. તેમને સેત સોસાયટીના અરજીથી સુપ્રીમ કોર્ટે એસ્ટેટની તરફે ખાલસ કર્યો હતા.

* * *

કેપ્ટનના ક્રીમીનલ સેસન્સમાં એગ્ર, એગ્ર. યુવકોને બદાર ગામના બંદુકોને કરી ઇજા પહોંચાડવા બદલ અનુક્રમે ૧૫ વર્ષ અને ૧૦ વર્ષની સજા કરવામાં આવી હતી. જસ્ટીસ એફનો ત્રણ વર્ષની સજા કરવા અઠવાડીયામાં ફરમાવી હતી.

* * *

ગયા અઠવાડીયામાં મંગળવારે રાત્રે ડરબન સ્ટેશનની બહેરો ટ્રીટમાં પાવર હાઉસમાં આગ ઉત્પન્ન થવાથી કેટલાક કલાકો સુધી અંધકાર વ્યાપી રહ્યો હતા.

* * *

ટ્રાંસવાલ એની ચોટીમાં મી. કેનનીકની મોટર ગોટીના ડ્રાયવર ઉપરની નદીમાંમાં પડતા કેટલાક સભ્યોએ મી. કેનનીકને મોટરમાંથી ખેંચી કાઢયો હતો. તેના શરીરે ઉપર પડેલા પાની સારવાર માટે ન્યુ રોમમ દોસ્પીટલમાં દાખલ કર્યો હતો.

* * *

ડરબનના ગોર પોર્ટમાં કાર્યમ થવા માટે શ્રી ૬-૨ બેલા નકા થયુ છે. જેથી આ પી આવતા જતા ઉતારૂને પણ લાભ પડશે.

* * *

પી સાયમુનીએ મુલાકાતમાં જણાવ્યુ હતુ કે હરિપુરા અધિવેશનનું પ્રમુખપદ ગાંધીજીને આપવું જોઇએ. દરેકના હૈયેના નીર્ણય પછી ગાંધીજીની પસંદગી થવા પ્રશ્ને તે જનતા પ્રશ્ને તે તેના ૮૦ ટકામાં હાથે તો અવશ્ય તેઓ પ્રમુખપદ સ્વીકારશે.

* * *

રતલામ રાજ્યમાં બોલ્શી પ્રચારકોએ નાત જાતના બાંધીને બોલ્શી બનાવ્યા હતા તેમને આપેસમાર્ગે દોરવા પ્રયત્નો લીધા છે.

* * *

ગોધરાના રહ્યા નહાના ગાંધીજીનું 'કીર સ્પરાગ' પુસ્તકપર રાજ્યની કદમાં પ્રવેશ પગા સામે પ્રતિબંધ મુકાયો છે

* * *

મહારાજાના પ્રધાનો દર વર્ષને મહાનવાક અને ગેરહરના ભથ્થા સારૂ રૂા. ૧૦૦ નો પગાર લેશે. બધી મહારાજાના રપીકર અને કાઉંસીલના પ્રમુખને રૂા. ૧૦૦ પગાર પેરે લેવા રેવા ઓર પણ કરાવાયામા આવ્યુ છે, જો કે પ્રધાનો તેઓના પગારો રૂા. ૨૦૦૦ અને રૂા. ૧૦૦૦ પગાર નક્કી કર્યો છે.

* * *

મુબઇના ગાયના પ્રધાનમંડળે ક્રીમીનલ પ્રેસ ઇમરજન્સી એક્ટ હેઠળ કલકારોનાં ૫ વર્તમાન પત્રો અને ૧૧ છાપખાનાંઓની કુલ મરકારમાં મુકેલી ડીપોઝીટ રૂા ૩૬૫૮૦ ની સામીનગીરીઓ પાછી આપવા હુકમ કર્યો છે. આ હુકમનો માન પાત્રનાં મુખ્યપત્રો 'બોમ્બે ક્રોનીકલ' રૂા. ૩૦૦૦, 'ત્રિકાળ' રૂા. ૨૦૦૦, 'કેસરી' રૂા. ૩૦૦૦, 'બોમ્બાકત' રૂા ૨૦૦૦, 'પુનમાદ રૂા. ૧૫૦૦, 'ચિત્રમય જગત' રૂા ૨૦૦૦, 'ચિત્રાલય પ્રેસ' રૂા. ૧૦૦૦, 'બાલમિત્ર રૂા ૧૦૦૦, વગેરે છે.

* * *

મરહુમને પણ મહાનવાનું સ્મારક સ્થપાવા જોઇએ જરહુરના નવજોતની સીમલાની મુલા. મત પાખ્યા કરી હતુ કે એ આંગે અઠકળો થઇ રહેલી છે. વરાંકરાલાલના તાપકરાણાઓ સાથે કાયમી સમાધાન આજે ચિરસ્મરણ થઇ રહી છે. મરહુમ પ્રાંતના મહાનમા મહાન રાષ્ટ્રપતા તા. આલાલાહુમ ૬૬ પ્રધાન બનવા રાજાય છે. તો મુબઇ ગાંગાણામાં પણ મંત્રીમંડળ પ્રધાનમંડળ સ્થપાવા જોઇએ છે.

* * *

શેઠ જમનાલાલ બજાજે ખંડા (મધ્યપ્રાંત) માં હિરીજણ બનાવવાનું એક કારખાનું રખાપ્યું છે જેની પાછળ રૂ ૨૫૦૦૦ રોકવામાં આવ્યા છે. જો તે કારખાનું નીવડશે તો ચંદા જીલ્લાનાં બીજા ગામોમાં તે શરૂ કરવામાં આવશે.

* * *

વડોદરા શહેરમાં કારીગરો તેમજ બીનઆવેલા યુવાનોને નાના ધુમર ઉદ્યોગનું શિક્ષણ આપવા માટે યુનિવર્સીટી શિક્ષણમંદિર ખોલવા ધાર્યું છે.

* * *

નાસીક જીલ્લાના અને આજુબાજુ તાલુકામાં ખેતરોમાં કાતરો નામની ઇયળ ઉભા પાકને સારી કરી નાંખે છે તેથી ખેડૂતોની દુર્દશા થવા પડી છે.

* * *

રાજકોટ પ્રજાના અભાર સુધીમાં નગરસેવાના બીજા સભ્યો નીમવામાં આવે. સાથેના બીજા બાકી બીજા સભ્યો નીમવા ધારે છે.

* * *

સરદાર વલ્લભભાઇએ નવાખલીની મહમતી પરિષદના પ્રાંતમાં નવાખલી પધારતા દરેક નેતાને પ્રધાનમંડળના મુસલીમ સભ્યોના પક્ષપાત કરવા પડેલા પોલાના બાબતમાં ખુલાસા આપવાની અગાઉથી સંમતિ મેળવવા સુચના કરી છે.

* * *

નવાબ પોરબંદરના ઠાકોરસાહેબે પગાર ગજવે નીચે મુજબ નક્કી કર્યો છે: નીચલી પાયરા સુધીના મજુરો, વાર્ષિક રૂા. ૨૪૦૦૦ અને ઉપરમુજબને રૂા ૪૦૦૦ ઉપરી પોરબંદરના પ્રમુખને વાર્ષિક રૂા. ૧૮૦૦૦ અને ઉપરમુજબને રૂા. ૪૦૦૦

* * *

પુનામા કોંગ્રેસ સરકારની સ્થાપના સમયે અમલમોપર રાષ્ટ્રપ્રેમીઓ ઉપર જે જાહેર સભાઓ દ્વારા અભિનંદનો આપવા તેમજ માન્ય દિન સાથે કોંગ્રેસ રાજના દિનની ઉજવણી પણ થશે.

* * *

મહારાજના પ્રધાનમંડળમાં ડૉ. રાધાકર તરીકે બી કરણથી મહમાપતી ચુંટાયા છે. મધ્ય પ્રાંતમાં પણ આજ વિન કુ બાનુસમાજના કાલેની દેવમુખી રાધાકર તરીકે નીમણુંક થઇ છે. આઝાદ કોંફેરી ઓ રાજકત થ નહિ

* * *

કલકત્તા બાજેના 'એડવાન્સ' પત્રના તંત્રી મી. પજેન્દ્રકુમાર મુખર્જીને 'દૌદ્ર અને તાજબોગ્રા' ના શિર્ષક હેઠળ બાજસેવક સભા રાજદ્રોહનો ગુનેગાર ઠરવાના આરોપસર ૧ વાસની સખ્ત કેદ અને રૂા ૧૦૦ ૮૬, ૬૩ ન ભરે તો વધુ માસ વધુ કેદની સજા થઇ છે

* * *

સાર્વજનીક કલ્યાણ પ્રત્યે સારૂ મુબઇ પ્રાંતે સ્થાનિકોએ કર્યો પ્રયત્નો પણ સારા છે. દાંડીની પ્રજાને પોતાના કર્યો વર્તવાના બાબ, મુબઇનો બાંધકામ ટેકાકીદારી વાર્તાએ કે જરૂરનું છે.

વિદેશી ખબરો.

ચીન-જાપાન અથડામણ

ચીન અને જાપાન વચ્ચેના અથડામણ ઉપરથી રશિયાએ પોતાની સરહદ તરફ લશ્કરી બંદોબસ્ત કર્યો હતો અને સ્ટેલીને પણ મંગોલીઆના વડા સાથે મસલત ચલાવી હતી. શાંઘાઈમાં તા. ૬ ઓગસ્ટે જાપાનના નૌકા અમલદારોના થયેલા ખુનોથી ત્યાંની પરિસ્થિતિ વધુ ગંભીર થઇ પડી હતી. ચીનમાંથી મોટી સંખ્યામાં જાપાનીઝ રેફ્યુજીઓ ચાલ્યા જાય છે. શાંઘાઈમાં ચીનાઓ જાપાનીઓને ઓળખી વેચતા નથી માટે જાપાનથી ચોખ્ખા સેંગાઠી આવ્યા હતા. અમેરીકાના યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સથી પણ ઘણી મબલક મુદ્દામ ચીને અમેરીકાથી ખુલાસ મંગાવી

હિંદ ના સમાચાર

મુસ્લીમ લીગ એટલે ઇતાબદારીઓ અને જમીનદારો.

પંજાબ પ્રાંતીય ધારાસભા ચૂંટણીના મધ્ય અને મુસ્લીમ જનસંપર્ક પેદા કરવાના મંત્રી બાબીદા ઝમાલહુસેન એમ નોંધાવ્યું છે કે, મુસ્લીમ આમ વર્ગ હવે પહેલાં કરતાં ઘણો વધારે જાગ્રત થતા જાય છે અને કૃષ્ણાજ ના પ્રેમાનેતાઓને કેટલા સેવાદારી રહેશે એ નીકળવાનો છે. મા. ઝીણાની લીગમાં ઇતાબદારીઓ, મુદીવાદીઓ, અને જમીનદારો છે. બંને આમ વર્ગ સાથે કોઈ લાગતું વળગતું નથી. આ બંનેનાં તના સભ્યોનો હીનો અલ્પસંખ્યા વર્ગના હીતો સાથે અથડામણમાં આવે છે. મદ્રાસમાં હીંદ સરકાર પ્રાંત તેનો કાલનો રાજકારણ ફરજન મેળવી શકયો છે. બૅ. મા. ઝીણા મુસ્લીગેના મુદ્દાઓમાં રસ લેતા હોય, તો તેઓ બહુમતીવાળાં બધે લા રાજકીય સત્તાની પેઢા કરે. બહુજન મુસ્લેમ સંયોગોનાં પ્રચાર કરી રાષ્ટ્રવાદીઓમાં અપારે મુસ્લીમ જનતાને જાગૃત કરી છે ત્યારે તેના ઉપર આપાને નેતૃત્વનો દાવો કરવો સહેલ છે. મા ઝીણા તરફથી મદ્રાસળાને અપાતા આવા નીરસંદેશ છે. મદ્રાસળા ડૉ. લીગ એટલે આઝાદી વી. મુસ્લાગ

સીમેન્ટનું જંગી કારખાનું

સુરત જીલ્લાના માંડવી તાલુકાના તડકેશ્વર ગામ પાસે સીમેન્ટ બનાવી શકાય તેવા પદાર્થોનો મોટો જથ્થો મળી આવ્યો છે. તેથી ગુજરાત–સૂબાએ મલકાના પશ્ચા પ્રદેશને સીમેંટ પુરી પાડવા મોટું કારખાનું ઉભું કરવામાં આવશે. કારખાના માટે જમીન ખરીદાઇ છે અને લાખો રૂપીયા ખાણોમાં અને ઇમારતો બાંધવામાં રોકાશે. નવરાણી આગળ મોટું સંશોધન કર્યા બાદ એમ જણાવ્યું છે. રાણા, ઢોરપીટલ વગેરેની મજુરો માટે અગત્યના ગણે. સીમેન્ટની નીકાસ માટે સુરત નજીક કીમ સ્ટેશન બંધી બાજુ ઉપર બંધારો બાંધવા માટે તૈયારીઓ ચાલુમાં થઇ ગયા છે.

સરદાર–નરીમાન પ્રકરણ

મુબઇની ધારાસભાની ચુંટણી સોમા ગઢાના ઓ ઉપર યહ બારે નરીમાન ને ચુંટાયા બને બીજા ચુંટાયા લાયકી નરીમાન અને સરદારે વચ્ચે મતભેદ ચાલ્યા કરે છે કે કાલના પાછળ પડીને ચઢયો છે. સરદારનું કહેવું છે કે નરીમાને તેઓની પાસે નેતાની ચુંટણીમાં સહાય માગી હતી. જ્યારે નરીમાન જણાવે છે કે મે સહાય માગી ન હતી પણ ગારી વિરૂદ્ધ પ્રચાર ન કરવા જણાવ્યું હતું આ મતભેદના બેંગે નારણ વપાસ કરવા મહાત્મા ગાંધીજીએ કર્યું છે. કલ્યા મેલના બબર મુજબ હજુ પંચ નીમાયું નથી પણ બને પક્ષ ગાંધીજીની સહાય સ્વીકારી છે.

બંધ નીમેલા મુંબઇના પ્રધાનો

(૧) મા. બી. જી. ખેર, (૨) ના એમ. ડી. શીંદડર, (૩) શ્રી. કે. એમ. મુનશી, (૪) મી. નૌરારજી બાર, ઇસાક, (૫) શ્રી. આસ. એમ. પાટીલ

આ વારી મંત્રીને મજુર રાખી હતી જ્યારે પ્રધાનની નીમણુંક કરવાની જી ન એટ મુસ્લીમ રહેશે એનું નામ પાછળથી રજુ કરવા ગાં આવશે

રાષ્ટ્ર ધ્વજનું અપમાન

રીમલગાં મા પુરેમાણેનજિ અખાસ હીંદ ચરખા સંઘના આશ્રમ ઉપરથી રાષ્ટ્રીય ધ્વજ ઉતારી પાડયો હતા તેના પરિણામ રૂપે સાબરમા ના દુકાનદારો અને રહેવાસીઓએ મોટી સંખ્યા મા પોતપોતાની દુકાનો અને મકાનો ઉપર રાષ્ટ્રીય ધ્વજ ચડાવ્યો હતો. પ્રાંતિક સમીતીએ એવો નીર્ણય કર્યો હતા કે રાષ્ટ્રીય ધ્વજ ઉતારી પાડવાના પગલા સામે વિરોધ દર્શાવવા દરેક હીંદીએ પોતપોતાના મકાન ઉપર કે ધ્વાનના સ્થળે રાષ્ટ્રીય ધ્વજ ફરકાવવો.

ખાંડના ઉદ્યોગ ઉપર અંકુશ?

સીમલાની ખાંડેરાગ અનુસાર, નવી ધારાસભાની આગામી બેઠક મળશે આંતરરાષ્ટ્રીય ખાંડ પરીષદના ઠરાવોના તથા કરારો અમલી કરવાની મંજુરી મળશે. હીંદની પ્રજાનો આ સામે પ્રબળ વિરોધ એ છે કે આ પરીષદમાં જે પ્રતિનિધીઓ મોકલવામાં આવ્યા તે ન હીંદી સરકારે પોતાની પસંદગી અનુસાર મોકલેલા છે અને તેથી તેમને હીંદના પ્રતીનીધીઓ નહીં ગણાય નહિ

મૌ. શૌકત અલીના અખાડા

સંયુક્ત પ્રાંતની ધારાસભાની પેઢા ચુંટણીમા મુસ્લીમ લીગના ઉમેદવારને ટેકો આપવા મગેલા મહિલાના સભ્યસભાઓ ઝાંસી બાનેથી મૌ. જવાહરલાલના નીવેદન સામે જણાવ્યું કે તેઓ અને નેતાની મંડળી રહે ચડી છે: સભાઓ સામે મડદા ભાગ છે: જમીનદારોને નાબુદ કરવા માગે છે તે વેપારીના પૈસા લુંટવા માગે છે: પોરહ પદનાર સાથે ઝપડાઓ કરે છે અને મુસ્લીગોને પોતાના પક્ષમાં લેવા મથે છે. પણ મુસ્લીમો તમ પ્રજાના નથી અને આ કપટ ચાલુ રહેશે તો હીંદુ–મુસ્લીમ મંત્રીપ બગડશે અને દેશમાં આખરે આંતર–યુદ્ધ જામશે.

બાળકોનો

કોસંબાવાસ હિંદુ સેવા સમાજ

કોસંબાવાસ હીંદુ સેવા સમાજના સેક્રેટરી અમને કે: કોસંબાવાસ હીંદુ સેવા સમાજે પ્રથમ પાંચ ઉપરને પીંડ ૪૫૦૦ ના ફાળાથી નવહાનીકિપાલટી સહેરના અગાઉ ના સ્તંભમાં એક પ્રાયમરી બારીદા કરી. તે પ્રાયમરીનું મ્યુનીસીપલ વેલ્યુએશન પા. ૩૨૧૦, જે સામે હતું. મ્યુનીસીપાલીટી આ વર્ષે મંજુરેલા નવા વેલ્યુએશન પ્રમાણે સમાજની પ્રોપર્ટીનો કીંમત પા. ૧૮૨૫૦ કરવામાં આવી છે સમાજ તરફથી કરાયેલી કીંમતમાં પટાડા કરાવવા માટે એક્ઝીકયુશન સામે કોર્ટમાં વાંધો નોંધાવવામાં આવ્યો છે. આ પ્રોપર્ટી ઉપર મોટા હોલ ઓફીસના બાંધકામની જોગવાઇના સંબંધમાં મંજુરી પણ રહેલી છે, અને થોડા સમયમા તેનો શુભારંભ થાય એવી આશા રાખવામાં આવે છે.

સમાજના આશરા હેઠળ ચલતા બાબી બાલમંદિર બહુજ સુંદર પ્રકારે ચલાવવામાં આવે છે. રાણા, ઢોરપીટલ વગેરેની મજુરો માટે અગત્યના ગણે. સીમેન્ટની નીકાસ માટે સુરત નજીક કીમ સ્ટેશન બંધી બાજુ ઉપર બંધારો બાંધવા માટે તૈયારીઓ ચાલુમાં થઇ ગયા છે.

સરદાર–નરીમાન પ્રકરણ

મુબઇની ધારાસભાની ચુંટણી સોમા ગઢાના ઓ ઉપર યહ બારે નરીમાન ને ચુંટાયા બને બીજા ચુંટાયા લાયકી નરીમાન અને સરદારે વચ્ચે મતભેદ ચાલ્યા કરે છે કે કાલના પાછળ પડીને ચઢયો છે. સરદારનું કહેવું છે કે નરીમાને તેઓની પાસે નેતાની ચુંટણીમાં સહાય માગી હતી. જ્યારે નરીમાન જણાવે છે કે મે સહાય માગી ન હતી પણ ગારી વિરૂદ્ધ પ્રચાર ન કરવા જણાવ્યું હતું આ મતભેદના બેંગે નારણ વપાસ કરવા મહાત્મા ગાંધીજીએ કર્યું છે. કલ્યા મેલના બબર મુજબ હજુ પંચ નીમાયું નથી પણ બને પક્ષ ગાંધીજીની સહાય સ્વીકારી છે.

બંધ નીમેલા મુંબઇના પ્રધાનો

(૧) મા. બી. જી. ખેર, (૨) ના એમ. ડી. શીંદડર, (૩) શ્રી. કે. એમ. મુનશી, (૪) મી. નૌરારજી બાર, ઇસાક, (૫) શ્રી. આસ. એમ. પાટીલ

આ વારી મંત્રીને મજુર રાખી હતી જ્યારે પ્રધાનની નીમણુંક કરવાની જી ન એટ મુસ્લીમ રહેશે એનું નામ પાછળથી રજુ કરવા ગાં આવશે

રાષ્ટ્ર ધ્વજનું અપમાન

રીમલગાં મા પુરેમાણેનજિ અખાસ હીંદ ચરખા સંઘના આશ્રમ ઉપરથી રાષ્ટ્રીય ધ્વજ ઉતારી પાડયો હતા તેના પરિણામ રૂપે સાબરમા ના દુકાનદારો અને રહેવાસીઓએ મોટી સંખ્યા મા પોતપોતાની દુકાનો અને મકાનો ઉપર રાષ્ટ્રીય ધ્વજ ચડાવ્યો હતો. પ્રાંતિક સમીતીએ એવો નીર્ણય કર્યો હતા કે રાષ્ટ્રીય ધ્વજ ઉતારી પાડવાના પગલા સામે વિરોધ દર્શાવવા દરેક હીંદીએ પોતપોતાના મકાન ઉપર કે ધ્વાનના સ્થળે રાષ્ટ્રીય ધ્વજ ફરકાવવો.

ખાંડના ઉદ્યોગ ઉપર અંકુશ?

સીમલાની ખાંડેરાગ અનુસાર, નવી ધારાસભાની આગામી બેઠક મળશે આંતરરાષ્ટ્રીય ખાંડ પરીષદના ઠરાવોના તથા કરારો અમલી કરવાની મંજુરી મળશે. હીંદની પ્રજાનો આ સામે પ્રબળ વિરોધ એ છે કે આ પરીષદમાં જે પ્રતિનિધીઓ મોકલવામાં આવ્યા તે ન હીંદી સરકારે પોતાની પસંદગી અનુસાર મોકલેલા છે અને તેથી તેમને હીંદના પ્રતીનીધીઓ નહીં ગણાય નહિ

મૌ. શૌકત અલીના અખાડા

સંયુક્ત પ્રાંતની ધારાસભાની પેઢા ચુંટણીમા મુસ્લીમ લીગના ઉમેદવારને ટેકો આપવા મગેલા મહિલાના સભ્યસભાઓ ઝાંસી બાનેથી મૌ. જવાહરલાલના નીવેદન સામે જણાવ્યું કે તેઓ અને નેતાની મંડળી રહે ચડી છે: સભાઓ સામે મડદા ભાગ છે: જમીનદારોને નાબુદ કરવા માગે છે તે વેપારીના પૈસા લુંટવા માગે છે: પોરહ પદનાર સાથે ઝપડાઓ કરે છે અને મુસ્લીગોને પોતાના પક્ષમાં લેવા મથે છે. પણ મુસ્લીમો તમ પ્રજાના નથી અને આ કપટ ચાલુ રહેશે તો હીંદુ–મુસ્લીમ મંત્રીપ બગડશે અને દેશમાં આખરે આંતર–યુદ્ધ જામશે.

બાળકોનો

કોસંબાવાસ હિંદુ સેવા સમાજ

કોસંબાવાસ હીંદુ સેવા સમાજના સેક્રેટરી અમને કે: કોસંબાવાસ હીંદુ સેવા સમાજે પ્રથમ પાંચ ઉપરને પીંડ ૪૫૦૦ ના ફાળાથી નવહાનીકિપાલટી સહેરના અગાઉ ના સ્તંભમાં એક પ્રાયમરી બારીદા કરી. તે પ્રાયમરીનું મ્યુનીસીપલ વેલ્યુએશન પા. ૩૨૧૦, જે સામે હતું. મ્યુનીસીપાલીટી આ વર્ષે મંજુરેલા નવા વેલ્યુએશન પ્રમાણે સમાજની પ્રોપર્ટીનો કીંમત પા. ૧૮૨૫૦ કરવામાં આવી છે સમાજ તરફથી કરાયેલી કીંમતમાં પટાડા કરાવવા માટે એક્ઝીકયુશન સામે કોર્ટમાં વાંધો નોંધાવવામાં આવ્યો છે. આ પ્રોપર્ટી ઉપર મોટા હોલ ઓફીસના બાંધકામની જોગવાઇના સંબંધમાં મંજુરી પણ રહેલી છે, અને થોડા સમયમા તેનો શુભારંભ થાય એવી આશા રાખવામાં આવે છે.

સમાજના આશરા હેઠળ ચલતા બાબી બાલમંદિર બહુજ સુંદર પ્રકારે ચલાવવામાં આવે છે. આ બાબીમંદિરમાં હાલમાં કુલે ૧૪૦, કિંડરગાર્ટન બાબાર્થી અને બાબાર્થીનીઓ બાબાવાસ કરી રહ્યા છે. બાબાસમાની આર્થીક સ્થીતી પણ સુધરી છે હાલમાં બાબાસમાન બાબે કરતાં આવક વધારે થાય છે. તેથી સમાજની ચુંટણી સમયે ચઢી ગએલા ખર્ચ નું દેવું નહિ જેવું રહ્યું છે.

સમાજના આશરા હેઠળ બાલકો હીંદુ કોમેસારીયમમાં ઇચ્છુક રીતે ભાગ કરવાની બાલ અગાઉના હોવાથી બધુ પુરસીમાન

ગ્રાહકોને પાસથી કરવા ગંગાધરાણી આવ્યા છે અને કુંડ સમગ્રાજ કોપોરેશન ટાક્સ સારૂ કરવામાં આવશે.

રાગાજ, વીરાલય અને ટ્રેજેટારીઓના કુંડો અને આવક જવા જેવા જાણથી નદિન સ્વતંત્ર રીતે રાખવામાં આવે છે. અઠોના જોપીંગ એકાઉંટો જુદા છે. અને એકના પૈસા બીજાને બારે કોઇપણ રીતે વાપરવામાં આવતા નથી.

સમાજની બાકીની ચુંટણી ચાર માસ મુલ્તવી રાંખવામાં આવી હતી અને આ વર્ષ કરાર ચુંટણી વાર્ષિક અધિવેશનમાં કરવે અથવા આપના માર્ગ મુલ્તવી રાખવામાં આવે એવો સંભવ છે.

કુંડ સમાચાર પંડીત કર્મારામ સમાજના અતિથી નજીક કોહાનીસભાગ આવનાર છે. પંડીતજી પધારજ પીઢના ૬ તેમનો સત્કાર કરવાને અને તેમનો ગ્રાનોપદેશ સાભળવાને દોકુભાઇઓ પધારજ ઉત્સુક બની રહ્યા છે

ચેરૂલમમાં પંડીત રૂપીરામનું સ્વાગત

રવીવાર ઓગસ્ટ તા. ૭ને પંડિત રૂપીરામે ચેરૂલમની મુલાકાત લીધી હતી જે પ્રસંગે શ્રી. સ્વીકૃષ્ણ નારાયણસ્વામીના પ્રમુખપણા નીચે તેમનું સ્વાગત થયુ હતું. પ્રમુખે ચેરૂલમના દોકુ ભાઇઓ તરફથી તેમને આવકાર આપી કુક નો દાર પદેશ્યો હતો. પંડીતજીએ દોકુધર્મ ઉપર ગનગીન ભાષણ કર્યું હતું

ચાર્ટર ઓલ્ડીઝાબેથ ક્ષત્રીય મારવી મંડળ

ક્રિયા મંડળની મીટીંગ જુલાઇ તા. ૧૧ મીએ શ્રી. કુલાભાઇ કેશવજીના પ્રમુખપણા નીચે મળી હતી. ગોકાનીસભાથી આવેલા શ્રી. મરજુભાઇ રતનજીને ગયા વરસથી પુખ્યથી સત્કારવામાં આવ્યા હતા. તેમણે મંડળને રૂા. ૧૭–૧ ભેટ આપી હતી. બીજી મીટીંગ ગઇ તા. ૨૪ મીએ મળી હતી. જેમાં બાકીની રીતો ક્રિયરાવવામાં આવી હતી અને બીજું મંડળને ક્રમનું કાર્ય કરવામાં આવ્યું હતું. ટરણનથી આવેલા શ્રી ગોવિંદરાવ ગોવીંદજી નાયક મોહમ્મદાબાદથી આવેલા શ્રી. [illegible] નામના સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. શ્રી. ગોવિંદરાવભાઇએ મંડળને રૂા ૧૭–૧ આપ્યા હતા. ફેરબજારીએ રૂા. ૫ ભેટ આપી હતી

જરમીસ્ટનના દોકુ ભાઇઓ

ટ્રાન્સવાલ ઇન્ડીયન કોંગ્રેસની જરમીસ્ટન શાખાની મીટીંગ ગોલસ્ટર તા. ૬ મીએ મળી હતી. જે પ્રસંગે નીચેના નવા કાર્યકર્તાઓની ચુંટણી થઇ હતી: પ્રમુખ: મી. એ. એચ. મયન્કર, સેક્રેટરી: મી. મહમદ કબાલીયા, ટ્રેઝરર: મી. એચ એમ ગોળમાવાળા, નીચેની કમીટી ચુંટાઇ હતી [illegible] પડયાચા, મી. એમ. મુડમે મી. ૨. પટેલ, એમ. બી. પટેલ, એમ. હસન ઇબ્રાહીમ આમુજી, કાલાબીંગ અને આપાલ મીત્ર. મીટીંગ બાદની મુશાયરામાં પાસે ગયો થઇ હતી. મીટીંગ પ્રસંગસર સેક્રેટરી સાથે ૫૦ [illegible] જરમીસ્ટન ગયેલા.

પ્રોટોરીઆ હિંદુ સેવા સમાજ

ક્રિયરોલ્ત સમાજ તરફથી [illegible] શ્રી ગોલસ્ટર ૬ક્રિયા તા. ૭ મી ગોલસ્ટર ૬ક્રિયા તા. ૭ મીએ સાજે ૭ વાગે સમાજના ઓફીસ અંદર મા કુમ્બ્રી બ્રાંતિ ક્રિયરાવામાં આવશે. જે પ્રસંગે મા [illegible] પરિમ છવન ઉપર જુદા જુદા વક્તાઓ તરફથી વીચારો થશે. આ પવિત્ર પ્રસંગે દરેક હિંદુ ભાઇઓને તથા બહેનોને સેક્રેટરી શ્રી. કનૈયા લાલ ગોલ. શાહ તરફથી નમ્ર વિનંતી પધારવા વીનંતી કરવામાં આવે છે. બહારના ગામે ભાગ ગોઠવો રાખવામા આવશે.

શ્રી. પરમાર મોચી જ્ઞાતિ સુધારક મંડળ, જુલુચાંચો

જુલુચાંચોથી એક અખબારની જણાવે છે કે ક્રિયરોલ્ત મંડળ જે થોડા વખો ઉપર રચવામાં હતું. પરંતુ ત્યાર બાદ અગવડતીને આવડતા માં હતું, તેને ૨૬–૬–૨૭ના રોજ મંડળની સભા બોલાવી પુનઃ અસ્તીત્વમાં લાવવા આવ્યું હતું અને તેના કાર્યકર્તાઓની ચુંટણી થઇ હતી. પ્રમુખ: પુ વ. વાઘજીરીયા, મંત્રીઓ: પુરૂષોત્તમ ગોકુલ અને વાલજીભાઇ દીપ્રા, ટ્રેઝરર: મોહનરાજ ઝવેરભુજ, ઇસ્ટીમ: ગોપાળભાઇ કાળીદાસ

જોઇએ છે! જોઇએ છે!

શ્રી. પ્રોટોરીયા હિંદુ સેવા સમાજને ભણતી આલતી શાળા માટે એક અધ્યાપકની જરૂર છે. સ્કરૂત, હીંદી, ગુજરાતી અને અંગ્રેજી આ ચારે ભાષાઓનું સુંદર જ્ઞાન, બ્યાયામ તથા સંગીત શીખવી શકે તેવા હિંદુ અધ્યા પકે નીચેના સરનામે પ્રમાણ પત્રો સાથીત અરજી કરવી. પગાર સાધકતા મુજબ આપ વામાં આવશે

કનૈયાલાલ એસ. શાહ,
સેક્રેટરી

શ્રી પ્રોટોરીયા હિંદુ સેવા સમાજ પો. બા. નોકસ, ૧૮૩ પ્રોટોરીયા

ઇસ્ટલંડન હિંદુ સોસાયટી

પ્રસ્તુત ઇસ્ટ હિંદુ સોસાયટીની માસીક મીટીંગ તા. ૮–૮–૨૭ના રોજ સોસાયટીના બોલમાં પ્રમુખ શ્રી. ટી. બી. પટેલના પ્રમુખપદે મળી હતી જેમાં પી કૃષ્ણ જયંતી ૨. વર્ષે ઉજવવા પુર્વે ઉજવવા છે તે પ્રસંગે આ વર્ષે પણ તા. ૨૮–૮–૨૭ના રોજ સાંજે ઉજવવાનું નક્કી થયુ હતું તો આ સભ્ય પ્રસંગે દરેક દોકુભાઇ બહેનો તથા બાળકોને હાજરાહર રહેવા વીનંતી કરવામા આવે ...

ગ્રાન્ટીંગ્ટન રેપ્રેસેંટીંગ કલબ

ગોલા, ગોમ્બ રાકસોયાથી એક અખબરમા જણાવે છે કે રવીવાર તા. ૭ મીએ ગ્રાન્ટા ગ્રોરીંગ્ટન રેપ્રેસેંટ કલબ અને સુધારા રેપ્રેસેંટ કલબ વચ્ચે ક્રીકેટ મેચ રમાઇ હતી. બન્નેમાં પક્ષો બાબતો સેમ એના આવેલા હતા. ગ્રાન્ટીંગ્ટન રેપ્રેસેંટ કલબ જીતા અને સુધારા કલબ હારી હતી. પરંતુ બોલાની ખાસીસ પેદાશોને સમજ તેમો આમો રમી હતી તકલા નહોતા બાદ કલાકની અંદર બધા આવેલ પણ નવા હતા.

ભરણુ નોંધ

ગોરે ગોવીંદજીભાઇના જુના અને નજીકના વતની શ્રી. ટી. ૨. ગાંધજી જેઓ હાલ સ્ટ્રકેસ મા છે તેમના ધર્મપત્નિ ગત તા. ૧૨ મીની રોજ સ્વર્ગવાસી થયાના સોકજનક પત્તર કેબલ થી આવેલા છે. સ્વર્ગસ્થના કુટુંબીજનો તરફ અમે આંતઃકરણથી દીલસોજી પદર્શીએ કાજે સ્વર્ગસ્થના આત્માને સદ્ગર મિરવાની ઇશ્વર. સ્વર્ગસ્થના પુત્રો ૨. ચુનીલાલ અને ૨. નાનાલાલ જગજીવન ગોકોને ઘણીજ મોટી ખોટમાં જે જે ગાઇઓએ ખત આપી તેમજ તાર, ટેલીફોન અને પત્રદ્વારા દિલસોજી દિલાસો આપ્યો તે સર્વે ભાઇઓનો આ પત્રદ્વારા આંતઃકરણ થી આભાર માને છે.

વેચવાના પુસ્તકો

	શા.	પે.
વતો અને ઉપવાસ	૨	૬
કાલરડાં	૧	૩
પીર વનરાજ	૨	૦
ટોલસટોયની નીતી કથાઓ	૧	૬
એક ખત્રમ્ય		૧૦

અને ઓઢીસેરા મળશે.

શ્રી પ્રસ્ટ ઇંડન હિંદુ સોસાયટીનો ફાળો

	પા.	શી.	પે
આગમા આંકનો સરવાળો	૪૮	૧૪	૧
પાર્ટ ઓલ્ડીઝાબેથ			
મી. જીવણજી ગોવીંદજી કોટારાવાલા	૫	૫	૦
મકનજી પાચાભાઇ	૩	૩	૦
જે. કબકુ જેમર એન્ડ કુ. સીનીયર	૩	૨	૬
નારણભાઇ અમથાભાઇ	૧	૧	૦
રણછોડજી ચમો	૧	૧	૦
સો. આંબારેવી ચમો	૧	૧	૦
કુ. રધાની કુ.	૧	૧	૬
નરોત્તમભાઇ વાલજી	૧	૧	૦
માધવાઇ નારનર	૧	૧	૦
અમરજી ખેમ	૧	૧	૦
નરશીંહ ખોખાભાઇ	૧	૧	૦
ભીમાભાઇ નારણજી રેસાલ	૧	૧	૦
રામભાઇ દાના	૧	૧	૦
મોરારજીભાઇ એન્ડ ભાયા	૧	૧	૦
પ્રભુદાસ રણછોડભાઇ	૧	૧	૦
પી. પી. એસબોમા કોલીયર વર્કસ	૧	૧	૦
પાલના ગોવીંદાભાઇ	૧	૧	૦
પ્રભુ એન્ડ કુ.	૧	૧	૦
કલ્યાણજીભાઇ ગોવીંદ	૧	૧	૦
જમનાદાસ ગોવીંદજી	૧	૧	૦
ગંગારામ ગોવાન	૦	૧૯	૦

કુલ ૫૦. ૦ ૦

(અપુર્ણ)

પ્રશ્નોત્તરી

ના આગામાન આવતા સિધ્ધાર્થમાં દીક્ષા આપનાર છે તે બરાબર નામ છે કે તેમનો ઉંમર હીરાના મુસ્લીમેતા વિનીતાનો એક નવો પક્ષ રેશાપવાનો ?

* * *

દક્ષિણામૂર્તિના નિષ્ણાત શ્રી હરજીવન ત્રિવેદીએ સ્નાન બાદ કેળવણી પરીષદમાં ભાગ લેવા મુબઇથી ઉપડી જતા પહેલાં બાપાંજોગ જણાવ્યું હતું કે 'દરેક પ્રશ્નનો ઉદ્ધાર કેળવણી દ્વારાજ થશે એમ હું માનું છું.

* * *

પ્રમુ જર્મન બાલરથનીઓને છઠ્ઠાઃ ઉંમરે જવાની ફરજ પાડયા પછી ચર્ચીલથી બહોળા સમાચારે મુજબ હીટલરના પ્રખ્યાત બાલરથનો શ્રી. નોરગન એંગાર્ટને ૧૪ વીયસમાં બર્લીન ઉંમરે જવા જર્મન સત્તાવાળાઓએ ફરમાન આપ્યો હતો

* * *

ગુલાઇની આખરીમા જાહેર પ્રસંગમા આંકડા મુજબ બ્રીટનમા ગયા માસમા બેકારીનું પ્રમાણ પહેલું ઓછું થયું હતું.

* * *

મીસના એસેન્સના બદલે પડેલા જાહેરનામા મુજબ મીસના રીવાજોથી પ્રખ્યાતી પામેલા "લાલાનીઆ" શહેરનું નામ બદલી નવું નામ "બોલાવાનીઆ" આપ્યું છે આના બદલે અમદા તારના સીરનામામા નવું નામ જણ્યું નહી હશે તો પહોંચાડવામાં આવશે નહીં

* * *

અમેરીકાના ફલરતખાન મેસીઅન પોતે શેર દીમમાં ૧૮૮૫ ફીટ એટલે લગભગ સાત રીટનો ફલાન ઉપરથી કુદકા મારી હતા, જે પહેલાં નંબરનો રેકોર્ડ જાહેર થયો હતો.

* * *

ધારકુગલની બંદર બાજારના બાવમા અરબો દબ ચઢાઈ ગઇ તા. ૧૫ ઓગસ્ટથી ચાર દિવા નાશ કર્યો હતો.

* * *

સ્ત્રીનથી આવેલી ઓદીતબરો કાલસમા ગોદ ફુંચ ઉતારૂએ સ્ટીમર સાઉથેમ્પટન પહોંચી જ પહેલાં ગળે કોલેરા બાઇ આવવાને કર્યો હતો. તેની તબીયત બરાબર હતી આને ડાકતરી સાર વાર નીચે હતા. તેના પેટીમાંથી પચાસ પચાસ બાલ્ડની પા ૨૦૦૦ નોટો નીકળી હતી. એટ સમો તેના સાસને કોલ થઇ ગયા હતા

* * *

સ્ત્રીનમા વિમાની ધુમલાની તાલીમમા ફેનરેમા હવાઇ વિમાનો પાછા ફરતા એક એરબ્રેન પાણે ઉડયેથી તુટી પડયુ હતુ અને ૫ વિમાનીઓ માર્યા ગયા હતા.

* * *

ફ્રીપાના નવા બસ્તાદનો માટે પાલ્જના પડી લાદવા કમાડી નીમવા સરકારને વિનંતી કરનારો ફરાબ ફ્રીપાની મારફતમાં પાસ થયો હતો. ફ્રીપા ગ્રેજ્યુએટીંગ કાઉન્સીલના દીદા સભ્યોએ કમીટીમાં દીટો સભ્યો નીમવા નવા મેટલમેન્ટ ના દીદાઓનો સભાસ્ત કરવા માગણી કરી હતી.

—:o:—

ચર્ચા પત્ર

લોરેન્સ મારકવીસના ધુંધળા

સાર્વજ—આપના તરફથી પ્રગટ થતા 'ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅન ના અંકમાં બાપ વર્ષા છીએ જણાવ્યું હતું કે અલેતા ગાઢ પરીસ્થીતીને માટે કેટલાએક કાર્યકર્તાઓ જીમાર કરી. દીંગારે નઝબાર કરે છે.

હું દીંડુ કાર્યકર્તાઓને દીનંતી કરું છું કે બાપે શ્રીમાન ■ નાતજીબાઇ કાલીદાસ મહેતા અંદે પધારેલા ત્યારે દીંડુ ઓર્ગેનાઇઝેશન અને જાહેર સભાઓનો એક કરવાનું નક્કી થએલું તેને માટે બન્ને સંસ્થાઓ તરફથી કમીટીઓ નીમાએલી, મીટીંગો પણ ભરાએલી. પણ તેનું પરીણામ કંઇ સુધી બહાર પડયું નથી. તો આ દીંડુ જનતાનો સાર્વજનીક પ્રશ્ન છે તેનો ખુલાશો પ્રજા સમક્ષ બહાર પડવો જોઇએ. કંઇ કમીટીથી તેનો નીર્ણય ન થઇ શક્યો હોય તો તે ઉપર દીંડુ પ્રજાએ વીચાર કરવો જોઇએ. પરંતુ એ બાબત બંધારણી અમર કમીટી કેવા નહિ જોઇએ આથી ઉલેદ રાખવામા આવે છે કે જાહેર મીટીંગથી નિમાએ બન્ને કમીટીઓના રીપોર્ટો જાપા દ્વારા પહેલી તકે જાહેર પ્રસ્થા ન.નાવેલા કાર્યકર્તાઓ મહેરબાની કરશે.

જીજ્ઞાસુ.

અસંખ્ય ઘરોમાં

'ઓવલટીન'

તંદુરસ્તી માટે સર્વોત્તમ સિદ્ધ થયું છે.

'ઓવલટીન' ઉંચામાં ઉંચા પ્રકારની વસ્તુઓનું બનેલું છે. તેમાં માલ્ટ એકસ્ટ્રેકટ મલાઇવાળું દૂધ અને તાજાં ઇંડાં છે અને કોકોનો સ્વાદ રહેલો છે.

'ઓવલટીન' માં તંદુરસ્તી અને શક્તિ ટકાવી રાખવાને જરૂરી સઘળાં પૈષ્ટીક પદાર્થો છે.

જાત અને કિંમતમાં 'ઓવલટીન' અજોડ છે. તેના નકલી પદાર્થોનો ત્યાગ કરજો.

બનાવનાર:

એ. ચોન્ડર લીમીટેડ,

લંડન, ઇંગ્લાંડ.

'ઓવલટીન' ના પરમાં રસોઇના કોઇ પણ જાતની ચીની, દલાર્ડ કે ચોકલેટ કે ગોદા પ્રમાણમાં કરવા પણ નથી

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુચીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

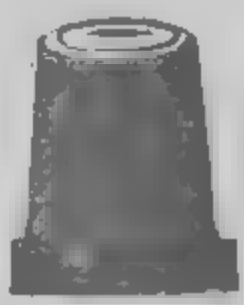
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,,
ડબલ રીડના પા. ૮–૫–૦

ભેટી એકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧–૧ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા પા મોડા તમને મળશેજ નો થા માટે વધારે પહેસા ખર્ચો છો.

લખો અથવા આવો.

તેમજ આ રેકની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોટા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, રાંતા, સરકાર તેમજ મેકલ્કોમ્બ્સ ધ્વનુકના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન ના રેકર્ડ મેકજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરના બધી મેકરો માટે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્કોચ મેન્ડના ભાવોમાં પણ ઘટાડો કર્યો છે.

રીપેરીંગ કામ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue Our Harmonium sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere

'Phone Day 2-4169. RAJCOOMAR, 'Phone Night 5-1504
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Fresh Flower Wreaths at 80 Jeschelstone
રાજકુમારસ
અન્ડરટેકર્સ
કફન, દફન, મોટર ગાડી કે ઘોડા ગાડી દુઃખ ઘોડાવામાં આવે છે દરેક વિશ્વાસ પુરતું.
14, Cross Street, DURBAN.

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોડસ, રેબલ અને કીચન ડ્રેસર મુકી અથવા જથ્થાબંધ બનાવનાર તેમજ વુડ વર્કીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
બહારગામના ઓર્ડરોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં તાજી રેમ્બરેમ નીચે તાજે અને લોકાર્ડથી ઘરનાં કુંવારા ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને ઘરના કામમાં આવતા મોટા યા જથ્થાબંધ અમારી ત્યાંથી મળી શકશે. આપને ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર બરાબર મોકલી આપી કરશે.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4294 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4403 Tel Add.: "VALAPEL." P.O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
જોહન્સ્બર્ગ માર્કેટમાં બનાના એજન્ટોના
હાથા નં. ૬ બનાનાના રીટેલ એજન્ટ.
હોલસેલ તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પોટકૂક બનાના
બનાનાની ફરીદમાં કલકત્તામાં સૌનો દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા દરેક બનાનું ફ્રાય સસ્તું મળશે બનીના
ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રોકડેથી બનાના C. O. D. થી માલ મળી શકશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ફોનના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 765. 18, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ.
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
70, Prince Edward Street,
DURBAN.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઈ.
હોલસેલ ફ્રૂટ વેપારી.
અમો દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીયનના ઓર્ડર પણ આપનાં C. O. D. થી કાળજી પૂર્વક કરી મોકલીશું છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી ચમત્કારમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે
બાલસાથી (વરાધની ડબી)
નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી
બાળકને વરાધ, રડવા, ઝાડો, લીલા ઝાડ, ઉલટીઓ, પાચ સલણી, ખાંસી, મરડા, પેટના દર્દપુ, તાવ, આંચકી. કાન આંખની બધાતેની બાળ ઘોડીને બાલીશ્રમ ગણાર ૬. ૬૬ ૧ એક્સ્ટ્રા ડબા મંગાવી જાણી કરશે. એક ડબો બાળકને એક વર્ષ સુધી ચાલે છે કીંમત ડબીના રૂ. ૧, દરેક દવાખાના વેચે છે નકલથી બાળકથી સાવધ રહેજો.
મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,
વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ (ગુજરાત).

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

જાનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૬–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

No. 5515	ગાયર સુધા બલરામ	
,, 5517	અબુસમતી.	
,, 5524	બોધાયણી.	
,, 5570	પ્રેમની દામી કટાર.	
,, 5570	પ્રીતીના પંથે ન્યારા ન્યારા.	
,, 5525	સતાયો કપે ના જગાડો જગાડો	
,, 5555	કોણ રેખીકે નજરના તીર.	
,, 5527	મુરલી વાગી રહી મધુરાનના.	
,, 5547	ગાયક—રાગ પનાસ ભાગ ૧–૨–૬–૦.	
,, 5545/6	ગાયક પરમા પુરા ભાગ ૧–૨–૩–૮	
,, 5523½	ગાયક—શારદા ગીત ભાગ ૧–૨–૬–૨.	
,, 5515/6	ગાયક—કૃષ્ણ-સુદામા ભાગ ૧–૨–૭–૮	
,, 5550	મારા ૧૯૨૬	કોમીક
,, 5521	,, ૧૯૨૮	,,
,, 5562	,, ૧૯૩૫	,,
,, 5500	,, ૧૯૩૬	,,
,, 5548	ગાયક ૧૯૩૭	,,
,, 5552	ન્યૂ-સ્પેશ્યલ	,,
,, 5570	પોકેટ એનસેમ્બલ	,,
,, 5558	શોના સાથ	,,
,, 5501	ઇન્ડિઅન ગ્રેમોફોનની ગોલ્ડી જામીક.	

પુનીયા ૮ ચોફ્રાજીનુ નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૦–૦ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.

,, રા' માંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ

એંગ્લ. એંગ્લ. ની ડાન્સેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પી. ૧૫ નું સેટ.

નાટક સુબદ્રાહરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

,, રાજા ભરથરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાકિટ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.

,, ફિલ્મ સગાઇ સાહબ સેટ ૧ થી ૪ ભાગ.

,, સીરાજુદ્દૌલા

,, ઉષા સ્વપ્ન.

,, સગાઇનો આપ ભાગ ૧ થી ૪

,, વડીલનો વારસો ડુએટ રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનુ સેટ

,, બદુરી ફિલ્મ સગાઇ ૫ રેકોર્ડનુ સેટ ડુએટ

,, નૂરી બાદશાહ ૬ રેકોર્ડનું સેટ ડુએટ.

,, શારીન ફરહાદ ૬ રેકોર્ડોનુ સેટ ડુએટ

,, રોમ શારે આરબ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એંગ્લ એંગ્લ. ડી.

,, સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એંગ્લ. એંગ્લ ડી.

,, બુને ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ પોલ્કાડીઆ.

,, લાલ કમા યા નબી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એંગ્લ. એંગ્લ ડી.

,, ફ્રેહમણી ગંજમ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એંગ્લ. એંગ્લ ડી.

,, નૂરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મુસ્લમીઆ

,, સબળા ગજનું ૬ રેકોર્ડોનું એંગ્લ. એંગ્લ. ડી

અમારા મુસલમીક નવી રેકોર્ડોનુ લીસ્ટ
'ઇન્ડિઅન ઓપ્રજ' માં મેલશે.

૧૦ ઇંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઇ ૪ રે. ૫૫/-, ૧૦ ઇ. ૧૨ રે., ૧૨ ઇ. ૪ રે. ૪૮/

અહાર ગામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયાના કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૧૪૨૬ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાળા" ની

સ્પેશ્યલ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

આ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૬-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

1415 તેના હૃદિકા કંપ આલમમાં બજવા દીધા કમલી વાલેને.
આ રેકોર્ડ સાંભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર બકરમુહદીન

288 પ્રભુ પ્રભુ પ્રભુ
253 મેરા દીલ ન પીયું હો પીદાએ મોહમ્મદ
406 મોદીનમેા મોહમ્મદા બડી મોજ હે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

2234 અમા અસ્લાદી આશાક હમ
ઔર પકા આશાદી આશાક હમ.
2207 અબેમ તુફાન
2168 બરબારેા આવ્યા (ભજનો)
2074 સાબજા નાગ દે
2167 હલ જલા (ભજનો)
2220 નામે અહમદ મે કરું.
2123 નામે મહમદ બોલે જાબે.
2320 રહ આપે ખુદો ને બાદાદે તે બનાવી

ચુડી કવ્વાલ

1730 અબતો મેરી બીગડીબા સરકાર બના દીજે.
1745 બશારીર તેા કાંધિયે પાલી કમલ્યા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

1341 હજરત કા મેાજજા હજરત રબાદ કે બચ્ચોંકા મુરદે કા જીન્દા કરના
1391 મોજજા બીજરત ઐાગાર.
1396 મોજજા અંગુલી હજરત ચાલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોક્સ સાથે ૬૦/-

અશીર કવ્વાલ

1697 પીયારી પીયારી મુરતવાલે.
1699 બાદશાહ મેરે દાસક અરબા તુમા હે.
1677 બલ્લાહ હુવા આલમમેા જહાં જે કરમાને મોહમ્મદ સલલાહ
1740 બલ્લા મુજે રોજેપે બુલાલા.

બીયાકિલ હક કવ્વાલ

2003 દીલ હોન લીબા મોર અવાને અરબીને.
2004 બશારી રસુલે મુદા મેહરે બાન.
2135 બલક કાનિદે મે આલમે રતબો યુ.
2155 સુરે બજાબે કબા આબાસ.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

2137 દીલ વેા મેરા બે બના.
2150 નીગાહે મુરબેરા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavala-Paccabishekam, Utera-Ramayanam, Dumbachari, Jnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી રીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રો કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્દાસેર છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે આપની ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી ચઢાવીશું છીએ

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 315

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ,

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ ભાવે બતાવી આપશે.
ટાયર, ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અડવાડીક પંચાંગ

વાર	મોહરી	હીજ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૯૩	૧૯૯૩	૧૩૫૬	૧૩૦૬	ક. મી.	ક. મી.
	આસરટ	આયબ્ર	જમાદીલ આખર	ફોદે. કદમી		
શુક્ર	૨૦	સુદા ૧૪	૧૩	૧૬	૬-૨૬	૫-૩૦
શની	૨૧	,, ૧૫	૧૪	૧૭	૬-૨૫	૫-૩૯
રવી	૨૨	વદી ૧	૧૫	૧૮	૬-૨૩	૫-૩૬
સોમ	૨૩	,, ૨	૧૬	૧૯	૬-૨૨	૫-૩૪
મંગળ	૨૪	,, ૩	૧૭	૨૦	૬-૨૧	૫-૩૩
બુધ	૨૫	,, ૪	૧૮	૨૧	૬-૨૦	૫-૩૩
ગુરૂ	૨૬	,, ૫	૧૯	૨૨	૬-૧૯	૫-૩૩

Printed and published by R. M. Gandhi at Phoenix Settlement, Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોઆ હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફરેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana .. .. 4d.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait .. .. 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

CONTENTS: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jang, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Muhamed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Mohammad Shah, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ahmad Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Aftab Ahmad Khan, Syed Hasan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Hamab, Sir Abdul Rahim, Sir Hydari and the Ali Brothers.

Price .. .. 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA.)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the time Mahatma Gandhi took by exalting the spinning of Khaddar on to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform.

Price .. .. 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price .. .. 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s. 8d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell. Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale, M.A. Price 4s.

PRABUDDHA BHARATA
or
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1897

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Swami Akhilananda. An invaluable practical guide for those who sincerely seek for God.

Pocket Edition pp. 400. Cloth Bound. Price Re. 1-4.

Altar Flowers

A collection of choicest verses (Hymns with English translation). Useful book for prayers and Meditation.

Pocket size, pp. 112. Cloth Bound. Price Re. 1-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita

(By Swami Sharvananda)

Thought-provoking discourses bringing out the inner significance of the teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value in modern life.

pp. 450. Price Re. 2-4.

Message Of Our Master

By Swami Nikhilananda. Price Re. 1 (postage extra).

Gives the spiritual Message of Sri Ramakrishna.

Pocket Edition, Cloth bound, pp. 250. Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

Conversations and spiritual counsels given by the great saint Holy Mother, Swami Brahmananda, Swami Saradananda, Swami Shivananda and Sri Ramakrishna to the students, sannyasis and householders of the Ramakrishna Order and to such aspirants for all those who sincerely search after God. Extremely Interesting.

Cloth Bound. pp. 300. Price Re. 2-12.

Apply for a complete Catalogue:—

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

LEADING DIAMOND CUTTING FACTORY. Head Office MARKET ST. ELOFF ST.

VISIT
KATZ & LOURIE Ltd.
FOR
DIAMOND ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED IN THE NEW FACTORY

DIAMOND CORNER

P. O. Box 1919 'Phone 22-3122/5.

JOHANNESBURG

REMINGTON
NOISELESS
TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates noise at the keys. It is preferred because of its responsive touch effortless speed and durability such as only Remington's unique construction can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON
TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa.

1 SEP 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 35—Vol. XXXV Friday, August 27th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price Fourpence.

MAKING THE MOST OF YOURSELF

"We laugh at a baby when it cries for the moon, but many of us waste time in morbid wishing what is beyond our reach. A young man of nineteen says that he wants to be a financier and he has not as yet, saved anything. A small shopkeeper wants to become a great merchant and he lost fifty customers last year by bad salesmanship. The only way to move forward is to want something that can be got with an effort. The plain truth is that a man can barely accelerate pace his future and make his dream come true. But he can surely do this by developing his powers and making the most of his opportunities. In other words, a man's future is most cases is precisely what he deserves. It depends on what he does and not upon Destiny.

HERBERT N. CASSON.

તમારી શક્તિ ઉપરાંત મેળવવાની આશા ન રાખો

"એક બાળક જ્યારે ચાંદાને માટે રડે છે ત્યારે આપણે તેને હસીએ છીએ, પરંતુ આપણામાંના ઘણા આપણા બલ ઉપરાંત મેળવવાની કાલ્પનામાં વ્યર્થ મુંઝાયેલ હોઈએ. ઓગણીસ વર્ષનો એક યુવાન કહે છે કે તેને મોટા ફાઇનાન્સર બનવું છે, અને તેણે હજુ એ પણ બચાવેલી નથી. એક દુકાનદાર મોટો વેપારી બનવા ઇચ્છે છે અને ગયેજ વર્ષે વેચાણની આવડત નહિ હોવાથી તેણે પચાસ ગ્રાહકોને ગુમાવ્યા હોય હતા. આગળ વધવાનો એકમાત્ર માર્ગ મહેનત કરવાથી મળી શકે તેટલુજ મેળવવામાં સંતોષ માનવાનો છે. મોટું સત્ય એ છે કે માણસ, અકસ્માતના અપવાદ સિવાય, પોતાનું ભવિષ્ય ઘડી અને પોતાનું સ્વપ્ન જ કરી શકે છે. પરંતુ પોતાની શક્તિઓને ખીલવવાથી અને પોતાની તકોનો પુરેપુરો લાભ લેવાથી તે સિદ્ધ થઇ શકે. બનવાજોગ માણસનું ભવિષ્ય મોટે ભાગે તેની લાયકાત અનુસારજ હોય છે. તેનો આધાર તે જે કરે છે તેના પર રહેલો છે નહિ કે ભાવિના ઉપર."

—હરબર્ટ એન. કેસન.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કંપની પાસે આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે તરેહ તરેહના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. કીંમતી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક કીંમતી દરજ્જ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

વરાડોને ખિનંતિ છે કે વર્ષોવર્ષ ફોગ્રેન્ચોસાલના પગારના રેકોમેન્ડેશન ફોર્મ તારીફ ભરીને દરબારની કેઃ ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676,
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સાંગોડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, ટોપરાવાટી, જાવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 008.

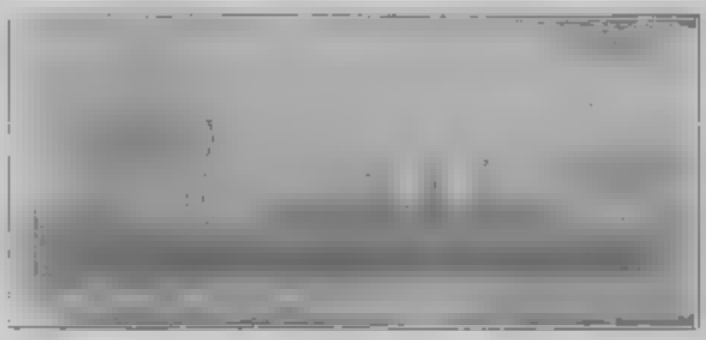
B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(અપર ડેકમાં)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.

કે
(અપર ડેકમાં)
પાઉંડ ૯–૭–૬.

વીશીનાં ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(ડબલીપણ) પા. ૬–૧૮–૬.

હાઉ વીશી
પા. ૨–૫–૦.
અને
(ડબલીપણ) પા. ૫–૫–૦.

ઓગસ્ટ તા. ૩૦ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ખાસ સૂચનાઓ - હાલમાંજ પોતાના સ્ટીમરો ઉપર પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખ્યા, પેઉંક કલાસની લાયબ્રેરી વધારી અને બધા ક્લાસ માટે નાહવા ટબ્સને ઠંડાગરમ પાણીના શાવરોની સગવડ પણ કરવામાં આવી છે.

દરેક વધુ વિગત ઉતારૂએ પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફિસમાંથી લેવી. ઉપરોક્ત બધાએ અમારી ઓફિસે પધારવાથી કરવાથી ટીકીટ મળવી સહેલી પડશે.

સ્ટીમરને લગતી દરેક માહિતી અમારી બધી ઈજારેશ ઓફિસે પણ મળશે.

વધુ પૂછપરછ માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0152

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

...

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
નબુરસ્તી–તાકતથી ભરપૂર
પ્રદરાવ ટોનીકનો
અકસીર મસાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓની નબળાઈમાં
આપવા લાયક દવા
દરેક ઘરમાં હોવી જોઈએ

સાને માટે
તાકત–તાજગીથી ભરપૂર
ટોનીક–લીકર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

વિના વિલંબે
વાપરવા ભલામણ

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ પ્રિન્સ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
ટેલીગ્રાફીકસરનામાં મળવાનું ઠેકાણું: બજાર ચોપડે, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું સુધીપત્ર આજેજ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ સારૂં પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St Durban

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN:

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece.

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd.

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades:

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

Note Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
'Phone 33-6229. P. O. Box 5169.

Retail Branches:
JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St.

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St

KEWALRAM'S
176 Jeppe St.

અમારો એડરેસ:
૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

રીટેલ બ્રાંચેા:
જાપાન વેર હાઉસ
૫૧ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બઝાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પી સ્ટ્રીટ.

હમણાજ ગેાલવરામાં આવેલ નવું શીપમેન્ટ

દેશની સાડીઓ!

કેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત ચળી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહેા ૫ વાર લાંબી
દીઠ એકની રૂ. ૧૭-૬

બારે કેપ-ડી-શીનની સાડીઓ હાથની ઈનાર ચળી
૪૫ ઈંચ પહેા ૭ વાર લાંબી
દીઠ એકની રૂ. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-શીન સુંદર ભાત વાળી
૪૫ ઈંચ પહેા દીઠ વારની રૂ. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઈંચ પહેા રૂ. ૧૨-૬ થી.

ઉપલી સાડીઓ અને કેપ-ડી-શીન નીચેના રંગેામાં મળશેાઃ
સફેદ, આછેા ગુલાબી, વાદળી, આછેા લીલેા, પેરેા ગુલાબી, લાલ, મરુન, બ્રાઉન અને કાળેા.

જાપાન બઝાર

હેાલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયેાના વેપારી.

અમે નીચેના માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કેાન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમેાનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મેાજાં, ચામડાંના સુટ કેસેા, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયેા, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા ભાવેા ઓછામાં ઓછા જણાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માણસ, મહેનતની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દોષોને નીપજાવી કાઢવાને **અફઘાન સ્નો** પ્રસાધનોથી ઉંડા આવી જલદી આરામ કરે છે.

સેલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

અફઘાન સ્નો

ઇ. એસ. પટણીવાલા, મુંબઈ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
લખો અથવા મળો:

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર આપ
અનુભવી અને વર્ષોથી જાણીતા

એકસપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. હર, આરકેડ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું દાંતનું કામ સંતોષકારક કરી આપવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત પોસ્ટથી મોકલો અને અમારા અને
એક વખત અનુભવો.

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	બાપરેા, દાંતને માટે વખણાયેલું **નોમીસલ** **NOMISAL**	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત કરાવો અને વખત નોમીસલ ■ પોડ દાંતની તંદુરસ્તી જાળવો.

કીમત ઓફ આફ્રીકાની ટ્રી. ૧, ૧-૬, ૨-૬
દરેક કેમીસ્ટ અને બજારોમાં અથવા પબ્લીકસ ટ્રીમીટેડની
શાખાઓમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS

'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3
92, Market St, JOHANNESBURG.

Telephone 33-3382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન ૩૩-૩૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BULOVA
and MARVIN Watches
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21858.

કીર્ટીંગસ.

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, ઝાંખી, વંદા
નિશ્ચે મરજો: ૪૮ કલાકોમાં

નાશ કરે છે

કીર્ટીંગસ પાવડરના ડીબ્બા મળે છે.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા મારકાવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:

T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET,
Phone 2-2591 DURBAN, Box 1428

'Phone 28330. Tel. Add "Nariles."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable
country orders executed
special attention given
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195, DURBAN.

THE EPIC FAST
(By Evangelist)
An account of Mahatma Gandhi's
ber 1932, and events
with

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, અસબગ, અદરખ, આરોલી, પીસ્તા, સિંગોડા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું તરબત, ફાલુદાનું મસ્કો, ખારેક, દરાખ, એલબા, મીસરી, બધુર, રમોન્દ્રાપરી (બદકું) ખેપ, કેસરના વાદી, પીસેલું કેસર, બુરબ બાપનું કેસર, બાર બામજ, પંજાબી બદામ, સાકર બુલદી, બંગેરા બદામો, બુંદ, ખેરેકી બોબાદી, દરબાર ખેપ, કેસરના ખેપ, બદામી ખેપ, બુલકંદ, કોપરા, બદામો બાબાનો બંબાદુ, બાબબાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, બમેલીનું તેલ, મેબબનું તેલ, કબાનિયા બેર બોબલ, બેબ્યુમોનીયમ બબેરા, કેપ અને ગોલસર્ટ, બોબાન્બીમદી બદરાબાળ, બાન્બાલની, બાંગ, દીબ્દા, બુબબેલ, કેસલમ કાબાન્બબુ, બંગ, બાદર, બુરબ, બાલ, વટાળા મજુર બાબ્યા, છડ બેથી, લવંગ, તજ, સાઈ (સરબું) બરબ બગાલ પીરોલેા. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Conducted by the MAHATMA GANDHI

No. 35.—Vol. XXXV. Friday, August 27th, 1937.

NOTES AND NEWS

Mr. Ramdas Gandhi Arrives In Durban

We heartily welcome Mr Ramdas Gandhi, third son of Mahatma Gandhi, who arrived in Durban by the *Karanja* on Wednesday morning. He was met at the wharf by his brother Mr Manilal Gandhi and Mrs. Manilal Gandhi and many other friends. Mr. H. Kallenbach, who is responsible for having brought Mr. Ramdas Gandhi to this country on a health trip, motored specially from Johannesburg to receive him and to take him with him. To avoid undue strain on Mr. Gandhi, Mr Kallenbach desired that he should go immediately to Johannesburg and settle down, and so, after spending a night with his brother at Phoenix, he left with Mr. Kallenbach for Johannesburg on Thursday morning. Mr Ramdas Gandhi was disappointed not to have been able to call on many of his old friends in Durban and to personally thank those who had come to the wharf to receive him. He hopes to have the opportunity of meeting them when he next visits Durban after having settled down. Mr Ramdas Gandhi brings with him a message of love from Mahatma Gandhi to all his countrymen and his many European friends in the Union. He also wishes, through these columns, to express his profound sense of appreciation and gratitude to the Indian friends at the various ports from Port Said including Jibuti, Mombasa, Zanzibar, Beira and Lourenco Marques for their very kind hospitality.

Cape Republican Nationalist Party Congress

Among the matters discussed and resolutions passed by the Cape Republican Nationalist Party Congress which met last week at Uitenhage were the prevention of co-mingling of Whites and non-Europeans in unskilled labour spheres, prohibition against acquisition of land by Asiatics, and the rigid application of the segregation principle. Mr. P. Sauer, M.P., moved an amendment asking for separate residential areas for Native, Coloured and Asiatics. There was some measure of consternation among many of the delegates when Mr. Sauer's amendment was rejected in favour of the less strong original resolution.

A motion from Pretoria West urged the Executive of the Cape Provincial Council to give effect to the recent resolution of the Provincial Council that town councils and other local authorities be empowered to create separate residential areas for Coloured and other non-Europeans. Speakers pointed out that the motion was carried at the last session and severe criticism was levelled at the Executive for not giving effect to it.

Mr. Hofmeyr On Nationalists' New Crusade

In the course of a speech before a large audience in the Goldberg Hall, Yeoville, Johannesburg, Mr. J. H. Hofmeyr, Minister of Native Affairs, Social Welfare and Education, [illegible] have said, there were two features in Dr. Malan's new crusade that called for comment. The first was the ever-increasing attacks he was directing against people who could not hit back—the natives, Asiatics, coloureds and Jews. But the people of South Africa were not going to stand for this continual oppression of the underdog; they wanted to be fair to the minority elements and those who were politically impotent. South Africans were not going to be stampeded by that kind of campaign. In regard to the second feature, he said, it was obvious that Dr. Malan's thoughts were straying in the direction of a dictatorship in South Africa. The people in this country were essentially a democratic and liberty-loving people. When they realised that a dictatorship would destroy the ideals which they cherished so greatly they would rise up against Dr Malan's preachings.

Segregation Policy In Port Shepstone

At a meeting of the Port Shepstone Ratepayers Association held on August 19 the question of segregating Indians was discussed. In reply to a letter from the Association asking the Council to define European and non-European areas and to arrange exchanges of land, the Town Clerk wrote that a certain township had already been defined, but nothing could be done as regards a residential area. The Chairman, Dr. A. Jackson, is reported to have said, that he had approached the Indian community with a view to talking the matter over, but they had declined to meet him as they were opposed to any form of segregation. There was, however no objection to any voluntary exchange of land. It would be best to leave this matter entirely in the hands of the Town Council. Mr J Spink said it was best to face the position, namely, that nothing could be done to stop the penetration without fresh legislation. Conferences were useless.

City Housing Scheme For Indians

The City Treasurer, Mr E. B. Scott, has a memorandum on Durban's economic housing policy for Indians writes: "The City Medical Officer of Health continues to issue demolition orders upon dwellings in the newly incorporated areas, most of whom are Indians. During the past 12 months approximately 1000 owners have been notified to demolish their dwellings and unless the Council is able and willing to render the necessary assistance to these individuals to erect new buildings under suitable terms and conditions, their position may become somewhat untenable in the very near future if the demolition orders are enforced.

Mr. Justice F. E. T. Krause

Mr Justice F. E. T. Krause, Judge-President of the O.F.S., who has been visiting India, the Far East, America and Europe, will arrive in Capetown on September 2 in the *Pretoria*. Mrs. Krause accompanies her husband.

Appeal To Andaman Hunger Strikers

The poet, Rabindranath Tagore, Mahatma Gandhi and Pandit Jawaharlal Nehru have sent telegrams to the political prisoners on the Andaman Islands, urging them to abandon their "hunger-strike to death." Two hundred prisoners have been hunger-striking for the last three weeks in an endeavour to coerce the Government of India to order their release, but the Viceroy has announced that the Government could not be coerced into such a decision and refused to consider the question of their release until the strike was ended.

Indian Opinion

Friday, August 27th, 1937

What Constitutes Slum Conditions?

At the annual general meeting of the Ward VI Burgesses Association, Dr. S. Copley, Chairman of the Public Health Committee of the Durban City Council, spoke on what actually constitutes slum conditions. A dirty piece of glass in a house, a dirty room or dirty children, did not mean a slum, he said. A defective house from the public health point of view was not necessarily a slum. There had also to be defective ventilation, defective disposal of effluents and refuse and overcrowding. Even such conditions might not necessarily constitute slum conditions. In a thickly populated town area they would, but in open country they need not. Slums were created by poverty, ignorance and vice. Even in the best of buildings a slum would be created if these three factors were present. Poverty was the most important because through it degeneration must take place in the morals of the family.

So the present slum clearance process on the part of the authorities is not going to eradicate the slums but are merely going to shift them to other places. This is actually what is taking place. Our experience of the working of the Slums Act is that all the best places available are being monopolised for the Whites and what is rejected by the Whites is being given sparingly for the occupation of non-Europeans, while the conditions of the non-Europeans will remain as they were. If slum conditions were really to be removed the authorities would follow the adage "prevention is better than cure," and would take steps to dispel poverty, ignorance and vice, the three things which are the root cause of slum conditions. It would, however, appear that the authorities are the most to blame for neglecting to deal with these three things, especially, in so far as non-Europeans are concerned.

We are particularly concerned with our own community here and let us examine how the authorities are helping to remove poverty among them. It is only where the Indian is competing with the White man with his thrifty and industrious habits that he is blamed for his low standard of living and a strong agitation is made against him, that he is an economic menace to this country and so on. The outcome of this agitation is the enactment of the industrial laws and the Wage Act, which are mainly enforced to uproot the Indian from trade and industry in other words, to keep him in a state of poverty. The object of these laws is stated to be to equalise the standard of the White and non-White in order to avoid unfair competition—a very fine principle indeed but unless there are equal opportunities in all other respects the effect would assuredly be detrimental to those who have not those opportunities. However, it is not our purpose to discuss here the merits and demerits of those laws. What we wish to point out is only this that these laws are apparently applicable to the people only; the authorities are immune from them. It is taken for granted that the standard of the Indian is lower than the White man and therefore his pay is also lower in all Departments even though his ability would not be in any wise lower than the White man. There is no question of equal pay for equal work in Government Departments in so far as non-Whites are concerned. This rule is only applicable to an Indian employing labour in order that he may not become an "unfair" competitor of the White man.

Elsewhere in this issue appears a report of the second annual general meeting of the Durban Indian Municipal Employees Society. Complaint was made at that meeting of the City Council not considering the requests made by them. The question of a general increase in wages was a very sore point with these workers as they find it most difficult to make ends meet on their wages of £3 per month. Some of them have large families to maintain, besides to pay for the education of their children. This complaint against the City Council and about the rotten conditions in which they are housed is now an age old complaint. The housing conditions have since slightly improved, but not without public opinion having been roused, and yet they are proceeding at a snail's pace, as is done with everything in which non-Whites are concerned.

There appears another report elsewhere in this issue of the annual meeting of the Mayville Ward Indian Ratepayers Association at which complaints were made of the deplorable conditions of the roads in Indian areas and the neglect on the part of the City Council in providing water and lighting facilities in those areas.

No wonder slum conditions would arise when the authorities are loath to provide these necessities of life to the non-White communities because they cannot make their voice heard, and none but the authorities are responsible for creating those conditions.

There is now on foot the question of the formation of an organisation with a view to eradicating venereal disease. At a public meeting held in the Mayor's parlour to discuss this question several Europeans expressed their apathy in forming such an organisation as there was sufficient provision to deal with the disease amongst their own community. It was, however brought home to them that in neglecting the disease amongst the non-Whites the Whites would not be saved from the attack. We make mention of this here as we believe this also merits the concern of the authorities.

We entirely agree with Dr. Copley that slums are created by poverty ignorance and vice. And if the authorities are anxious to clear the slums it is these three factors that they should tackle irrespective of class, colour or creed.

GERMISTON ASIATIC BAZAAR RAID

FURTHER DEVELOPMENTS

We published in our last week's issue, a report of a police raid on the Germiston Asiatic Bazaar when several coloured women, married to Indians, were in some cases torn away from their little children and some, with babies in arms, were taken away to the Police Station. Further developments have since taken place, a report of which is given below:—

MARTHA STEVENS, a coloured woman, appeared before Mr. C. Willman in the Germiston Magistrate's Court charged under the Asiatic Bazaar Regulations of the Germiston municipality.

The charge against her was that, not being an Asiatic, she had resided in the Bazaar. Alternatively, she was charged that, being over 16 and not being a registered lessee, or the wife of a lessee, and not having received a permit, she had resided in the bazaar.

Mr. S. C. Quinlan, who appeared for the defence, objected to the alternative charge on the ground that it revealed no offence and did not follow the wording of the section. The section under which it was framed stated that no person over 16, who was not a registered lessee or the wife of a registered lessee, should be permitted to reside in the bazaar. This was directed, he submitted, against the person who did the permitting, and not against the person who did the residing.

The magistrate said he thought Mr. Quinlan's objection was valid.

Mr. S. Goodinis, the public prosecutor, though not contesting Mr. Quinlan's interpretation, said that the fault lay in the framing of the regulations. The wording of the section was unfortunate. He asked for an adjournment, as the point had not been raised before.

Mr. Willman said that where the wording of a law or regulation was vague, it had to be interpreted as favourably as possible to the accused.

Objection Upheld

After the adjournment, Mr. Goodinis brought forward further argument, but the magistrate upheld Mr. Quinlan's objection, and the alternative charge was struck out.

Mr. Quinlan said he would also attack the main charge as *ultra vires*, on the ground of unreasonableness. Alternatively, he would ask the magistrate to construe the by-law. In the interim, his client would plead not guilty.

Sergeant A. J. Venter, in charge of the location police, said that at 5.15 a.m. on August 15 Stevens was found asleep in bed with her reputed husband, an Indian. He arrested her under the Bazaar regulations. She was a coloured woman, and admitted it. She had lived in the Bazaar for some time, and about three months previously he had warned her to leave the Bazaar, as she was a coloured person. He knew of no legal marriage between the woman and the Indian she lived with.

Sergeant Venter said his visit was in the course of a general police raid. They were searching for unauthorised persons.

Mr. Quinlan: If you know for three months that she was living there unlawfully, why choose 5.15 a.m. to arrest her?—It was a general raid, and instructions were to arrest all unauthorised persons.

Marriage Certificate

Sergeant Venter denied that the door was wrenched open forcibly. Stevens did not try to show her marriage certificate. He arrested a number of other women, and in no case did they say they were legally married. He did not ask them.

This closed the Crown case.

The accused, who gave her name as Martha Valliams, said she was married at the Magistrate's Court at Germiston, but could not remember the year. A marriage certificate was handed in.

On the Sunday morning early, she said she was in bed when the police arrived. The sergeant asked what nationality she was and she said "coloured." He asked her if she had a permit to live there and she replied that she was married. He told her to get dressed. Out of that collection of rooms, a native woman, two native men and herself were arrested.

The sergeant had said he did not want to see her marriage certificate. She took it out of the sideboard and took it with her to the charge office.

Regulation Unreasonable

After the accused's husband had given evidence about their civil marriage in the Germiston Magistrate's Court, the evidence was concluded.

Mr. Quinlan submitted that the regulation was never intended to apply to the lawfully married wife of an Indian. If it was so intended, then it was unreasonable and *ultra vires* for the effect would be that any Asiatic who married a woman not an Asiatic would be forced to live apart from his wife.

Mr. Quinlan submitted that under the provisions of the Gold Law, no Indian could live in any part of the Germiston Municipality except in the location or Bazaar. If he did not live in the Bazaar, and had a coloured or native woman as his wife, she could not live with him, according to this regulation.

Police Reasons For Raid

The official attitude regarding the raid on the Indian Bazaar at Germiston in the early hours on Sunday morning (Aug. 15), which was the cause of protests by the Transvaal Indian Congress, was explained to a representative of the *Star* (Johannesburg). The raid was carried out under a senior police official and there was no harshness meted out or undue violence used, it is stated. No house was broken into, but in each case the police knocked, asked for admittance and were allowed in by the householder. Thirty-two persons were arrested in the Indian Bazaar as unauthorised to be there, most of them women. Of these [illegible] admissions of guilt and paid fines, and two were remanded to August 19 for trial. Conditions at the Indian Bazaar have had the attention of the police for some time now, and were considered as far from satisfactory. The question of coloured and native people living on the Indian Bazaar was also explained. There were no fewer than 250 of those unauthorised persons living in the bazaar. As a result of a prosecution in June a meeting was held between representatives of the Indian community and a sub-committee of the [illegible] Council. The minutes of that meeting state that the Council sub-committee agreed that those women who were living as the wives of Indians might get permission to live in the bazaar, provided they had the sanction of the location superintendent and the officer commanding the police. But one such permit has been applied for. South African law recognises no legal marriage between an Indian and a coloured or native woman.

Rev. Sigamoney Replies

Rev. Bernard L. E. Sigamoney writes as follows to the *Star* Johannesburg:

Sir,—"South African law recognises no legal marriage between an Indian and a coloured or native woman." The above quoted sentence concluded the news entitled 'Raid on Indian Bazaar" (Germiston) in your issue of August 17. I write to say that such a statement is not correct. Marriages contracted by Indians, coloured and natives according to the law of the land are legal. Marriages contracted in the Christian churches are legal. Marriages contracted by Indians, natives and coloured according to Muslem or Hindu rites are not legal unless they are registered. Therefore, those coloured women who are mostly Christian and living in the Indian section and who have been married by Christian rites or civilly in court, are lawful wives in the eyes of

the law and, therefore, in my opinion, are entitled to reside where the husband is lawfully entitled to live. There are many such coloured women living in Germiston who are lawfully married to Indians and, therefore, those who are responsible for trying to separate husband and wife are doing an unchristian and an inhuman act.

Bloemhof Indians' Protest

The Indian community of Bloemhof held a meeting to protest against the action of the police at Germiston. After some discussion it was unanimously agreed to wire the Transvaal Indian Congress as follows: "The Indian community of Bloemhof strongly resents the high-handed action of the police in the raid on the Germiston Indian Bazaar. Kindly lodge protest to higher authority and demand a thorough investigation."

Indian Protest At The Cape

The executive of the Cape Indian Congress met recently to consider the action of the police at Germiston during a raid on the Indian bazaar. After discussion, it was resolved to request the Transvaal Indian Congress to communicate the incident to the Government of India and the Indian National Congress, and to ask the Agent-General for the Government of India in the Union to lodge a strong protest against "this outrageous and disgraceful action of the police."

(*Continued on page 415*)

PANDIT RISHIRAM AND HIS MISSION

HIS MESSAGE TO SOUTH AFRICA

The following Broadcast talk was given by Pandit Rishiram, Vedic Missionary, at the Durban Broadcast Studio on August 23:—

PANDIT RISHIRAM, B.A.

"FRIENDS, I am thankful to the Broadcasting authorities for having given me an opportunity of a talk this evening. I left India in June 1936 to attend the World Congress of Faiths held in London in July last year. The first Parliament of Religions was held in Chicago, United States of America in 1893 and after 40 years the second Congress of this kind was held in the same city in 1933. Now there are National Committees of the organisation in different countries with International Headquarters in America. H. H. The Maharaja of Baroda is the International President. The British Committee is presided by Sir Francis Younghusband and the London Congress was organised by him.

"For some time past religious idealism has been ousted from international affairs and it was considered that political and economic understanding will bring the unity of mankind and peace and goodwill in the world. But it is now realised day by day that mere economic interests and political ideals of the different nations are accentuating the differences and creating hatred and a spirit of conflict instead of bringing peace and co-operation.

"These Congresses are the result of this disillusion, and thoughtful people are again trying to establish peace and community of fellowship through faiths.

"The Congress does not stand for formulating one universal religion nor appraising the merits and defects of different religions, nor even declaring that all religions were alike or equally true. The Congress was an unique event in that, leading representatives of the different faiths were invited to express their views on a common human problem and these views were discussed freely and frankly. They, while retaining their respective religious convictions, yet contributed to creating a spirit of world fellowship and thus securing a sound base for peace. The whole atmosphere of Congress Session held at University College Hall for about 10 days, was pervaded with harmony and mutual appreciation. Eminent scholars came from Japan, China, India, Ceylon, European countries and America. India contributed considerably to the success of the Congress. Discourses of Sir Radha Krishnan, the great Indian scholar and now the Spalding Professor in Oxford University of Eastern Religions and Ethics, were much appreciated by the members of the Congress. The Congress did not advocate uniformity of all religions but unity and harmony among different creeds and races of the world. Just as the beauty of a garden is not in having one coloured rose only, but by flowers of different colours, so this world is beautiful by its multiplicity and diversity with underlying unity and rhythm. All the papers read and discussions held have been published in a book form. Apart from individual entertainments, Lord Zetland gave a reception to the members of the Congress in Lancaster House on behalf of His Majesty's Government. The Dean of Canterbury invited them at service and had tea at the historic Church of Canterbury about 60 miles from London. They were also invited at a special service at St. Paul's Cathedral.

"It is just a beginning of the movement which is bound to do away with religious dogmatism, phanticism and exclusiveness. It will not be out of place, if I may be allowed, to make a suggestion that the religious leaders of South Africa should hold such a Congress in this country also. Different peoples and different religions have come to stay here in the very early development of this country and it will be in the interest of the people at large that they establish harmony in the apparent conflict of races and colours and bring conciliation and co-operation instead of constant conflict and competition.

"After the Congress I stayed on in London to carry on religious and cultural work among my countrymen and to have experience of life in the great metropolis of the world. I was invited by some churches and societies to deliver lectures on Hindu spiritualism and it brought me in touch with many noble-hearted English ladies and gentlemen. It is only in the moral meeting of different peoples that we have a glimpse of their habitual beauty and goodness of their soul. My stay showed me the order, discipline, tolerance, and civic consciousness so prominent in British character. I worked with the friends of the Hindu Association of Europe, an organisation established by the Hindu residents of London to preserve and develop their cultural life. There are about three thousand Indian students in London and a few hundred families have taken their permanent residence there and in other places, engaged in business and professions. They are all proud of their past and are trying to make their future as well, bright and glorious. I bring happy memories of my one year's enjoyable stay in London and feel to have added much to my experience of men and things in general.

"On my way back to India I have come to South Africa purely on a cul-

tural problem. For the last one month since my arrival I have been giving discourses to Indian audiences on social and cultural problems. I am glad to see that the lectures are attended by a large number of people and young men are particularly taking interest in what I have to say. It is recognised that India has contributed much in the past to the knowledge of humanity and she is expected to make greater contributions in the future. I am trying to awaken my countrymen to their sense of responsibility in this direction. So far as I have been able to gather from the short contact of one month, I am afraid, the tendency of my countrymen appears to be to develop a one-sided life. Business is a part of life and not the whole life. Let them remember that they will attain to their full stature by their own exertion and self-sacrifice. Public life and public opinion are created by self-abnegation and self-reliance of the leaders of the community, and they have much to learn in this direction from their western compatriots. We have to awaken to our social interest and feel that we are not isolated beings, and that the good of every individual is closely associated with the good of all. Every Indian should consider it his first duty to set apart some portion of his income for the social welfare and for the good of the whole country. For a healthy and beautiful life it is necessary that they should have their residence in open and fresh air localities at a distance from the congested commercial areas. Their children must be given outings in the hills and seaside places with which the country is so much endowed by nature. They should look to the development of their sisters and daughters. They should be given such education and training as may enable them to take their full share in the social life of the community. Indian women have always been the repository and the preservers of our highest ideals. They have always inspired men for acts of honour and sacrifice. They should not be merely confined to the four walls of their homes, but should be strong enough to stand on their own in these changed conditions.

"Let them remember that it is truth, goodness and courage which bring success to the people whether in business or in any other walk of life. Let their love be manifested in service to their fellowmen. They should always entertain good wishes and sympathy to the natives of this land. They may be less developed in art and culture at present but they have great potentialities in them for future development. You are in their close touch in daily life and you should give them all consideration and encouragement in their progress and development. If you do injustice to another fellow-being or try to lower his humanity, actually you are lowering your own humanity and doing harm to your highest good. It is not mere pious philosophy for idealistic scholars and religious men, but it is the daily bread of every human soul. There is nothing in nature and the world to make us unhappy and miserable. It is our own mutilated and selfish view which deprive us of the real joy of life.

"I do hope that my countrymen will pay attention to this exhortation of mine and thus bring glory to themselves and to this country and our Motherland."

AGENT-GENERAL AT MUSLIM INSTITUTE

EDUCATIONAL development in India in the past 25 years and its reaction upon Mohammedans was detailed by Sir Syed Raza Ali, Agent-General for India, in the course of a lecture last Saturday night at the Muslim Institute, Durban.

Mr. E. H. Lansil, who presided, said that they had the Sastri College and other institutions. Why, he asked, should they not have their Syed Hall? For a bigger membership they would require a bigger hall and he hoped that this appeal of his would not fall on deaf ears.

The Agent-General said that the changes which had come over India during the past 25 years were of very great magnitude. He dealt with political changes, particularly between 1927 and 1935, and then, taking the greater period, touched on educational and social development, including the Purdah system.

The masses of their people and the children of the masses of their people unfortunately remained steeped in ignorance and illiteracy to-day, continued Sir Raza.

Greater strides, however, had been made in this direction with the result that the number of children of a school-going age had increased by a very large number and schools had been established to meet their needs.

Elementary schools had multiplied themselves threefold. Secondary schools had been increased to a very large extent and, what was more, great attention had been paid during the last 25 years to girls' education.

English Boycotted

Sir Raza dealt in some detail with the educational position of Mohammedans and spoke of the prejudice which obtained among them against Western civilisation. This led to Mohammedans boycotting English education and that was what, he thought, Mohammedans had had to pay the penalty for.

The result was that all important Government positions were made over to the Hindus. The Government had to do it because competent Mohammedans, capable of occupying these posts, were not forthcoming.

In 1896 there was not a single Mohammedan girl who was a B.A. or M.A. or M.Sc., apart from those who had taken a degree at an English or European University. To-day the position had improved in India very considerably. There was hardly an important town which had not Moslem girls' schools. In the United Provinces there was a large number of girls' schools and two colleges for Mohammedan girls.

He did not mean that the Mohammedan girl was not entitled to go to a school or college where non-Mohammedan girls were. She would be admitted if there was room. The fact of Mohammedan girls taking an English education had unfortunately resulted in them neglecting domestic arrangements.

Sir Raza paid a tribute to those Indians who had founded educational establishments, detailing what had been accomplished in this direction.

Agent-General Pays Tribute To Moslem Priests

Farewell tributes to two Moslem priests, who are returning to India after many years in South Africa, were paid by a large gathering of Indians in the Madressa Hall, Pine Street, Durban, last Sunday afternoon. Speaking of the work in Durban of Moulana Shah Ahmed Mukhtar Siddiqui, the Agent-General Sir Syed Raza Ali, said that he was more than a priest, he was one of the most learned men in South Africa. He had done a fine work educating children. The Agent-General referred to the Capetown Agreement which permitted the constant flow between India and South Africa of religious and other teachers. He was not one of those people who regretted that immigration from India to the Union had been stopped, but it was essential that South African Indians should not lose touch with the fountain head of their religion.

His views on the adoption of Western standards were well known, said the Agent-General. With regard to worldly matters it was right to adopt the Western standard of living as found in this country, but with regard to the inner man there was no reason why satisfaction should not come from India.

A large framed illuminated address was presented to the Moulana.

American Events

[By H. Bertram Santesson]

Mr. S. C. Roy Honoured

MR. S. C. ROY, of Calcutta, totally blind lawyer, who is at present in the United States doing research in the condition of the blind here and studying the methods for their treatment, was honoured at a dinner at the Ceylon Inn on June 26, one of the largest gatherings in several years in the history of the Indian community. The speakers included Madame Mariette Naidu, Mr. Randal Bajpai, Swami Budhananda and Dr. B. V. Mukerji. The music and dancing, for which the givers of the dinner, Messrs. Mirza Jaffer, Kundan Singh and W. W. Singh, were responsible lasted until 4 o'clock the next morning.

Gobind Behari Lal Honoured

A dinner and reception in honour of Mr. Gobind Behari Lal, Science Editor for the Hearst papers and recently awarded the Pulitzer Prize, was held on June 19 and 20. The chairmen were—at the dinner, Mr. N. K. Checker, locally prominent business man, and, at the reception, Mr. Mohammed Kazim, of Delhi. Mr. Kazim is a lawyer by profession. The gatherings were well attended.

Justice M. B. Niyogi And Colonel K. V. Kukday

Justice Niyogi and Colonel Kukday, both of Nagpur, are in this country, studying educational developments with the purpose of aiding in the later introduction of modern educational methods in the Central Provinces. The Hindustan Association of America gave a reception for these gentlemen at International House on June 15. Both the Justice and the Colonel discussed events in India—the Congress policy, etc.

Justice Niyogi and Colonel Kukday attended a tea in their honour on the afternoon of June 25 at the studio of Mr. Leslie Powell, prominent artist. Among those present were Mr. and Mrs. Santesson, Mr. Donald Forbes and Miss Ruth St. Dennis.

Syed Hussain Sails For India

Syed Hussain, long prominent in the Indian community both here and on the West Coast, sailed from San Francisco towards the end of June.

Election In Young India Dramatic Society

Mr. Satish C. Mondal has been elected President of the Young India Dramatic Society, in the place of Mr. P. K. R. Venkatakrishnaiah, resigned. Mr. Ganesh Prashad remains as Vice President, Mr. S. B. Bhattacharji is the new Treasurer, Mr. W. Sucheran is Secretary, and Mr. H. S. Santesson Publicity Director.

Things In General

Ban On Abdul Gaffar Khan Lifted

THE Provincial Government has ordered the removal of the ban on Mr. Abdul Gaffar Khan's entry into the North-West Frontier Province, and has cancelled the orders declaring Congress and allied associations illegal, says a Reuter's message from Allahabad. The ban on Mr. Abdul Gaffar Khan was the subject of a conversation between Mahatma Gandhi and the Viceroy on August 4.

Molestation Of Married Women By Police Authorities

The molestation of married women by police authorities in the Germiston Asiatic Bazaar last week has incensed the Indian community throughout the Union. As the matter is subjudice we withhold our comments to a later date.

Durban Indian Municipal Employees Society

The second annual general meeting of the Durban Indian Municipal Employees' Society took place recently at the Magazine Barracks Hall, which a large crowd of members was present. The meeting was presided over by Mr. T. S. John, supported by several of the officials. Advocate A. Christopher was also present. After the confirmation of the annual minutes the financial statement, duly audited by Mr. A. A. Router, was presented reflecting a very healthy position, in spite of many demands made on the funds. The secretary presented his annual report which reflected the work of the past year. Many speakers condemned the attitude of the City Council in not giving due consideration to the many demands made on them. Some of the matters have been pending for over eighteen months [illegible] to make further representations to expedite the business. The question of a general increase was a very sore point with these workers, as they find it most difficult to make ends meet on their wage of £9 per month with rations and quarters. Some of them have large families to maintain, besides having to pay for the education of their children. The Society purchased a motor lorries for use by its members free of charge, the Council having provided a garage in the Municipal Barracks. The following office-bearers were elected for the next term:—President: Mr. T. S. John; Vice-[illegible]: Messrs. R. Shewdin, A. Doorsamy, P. Appasamy, P. Sanassee and P. Narainsh; Secretary: Mr. V. Chenniah; Membership secretary: Mr. Audin Naicker; Joint treasurers: Messrs. V. M. Naicker and M. S. John; General organising secretary: Mr. R. E. Singh. Legal adviser: Advocate A. Christopher. At the conclusion of the meeting Advocate A. Christopher and Mr. M. D. Pillay, the ex-president, appealed to those present to present a united front in order to gain their ends. The meeting terminated with a vote of thanks to Advocate Christopher, Mr. S. L. Singh and the chairman.

B. W. CANEY
—Jeweller—
308 West Street. Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

S. A. Industrial Development In Twenty Years

The following table, given in a Blue Book issued by the Government Office of Census and Statistics, reveals the country's industrial growth during the 20 years before 1931-32:—

	1911-12	1931-32
Establishments [illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
Value of plant	[illegible]	[illegible]
European male employees	[illegible]	[illegible]
European female [illegible]	[illegible]	[illegible]
Non-Europeans [illegible]	[illegible]	[illegible]
European salaries	£6,719,000	£24,540,852
Non-European salaries	£562,000	£2,322,620
Gross [illegible] output	£40,434,000	£131,537,695
Net value output	£10,512,000	£46,018,821

In Natal industrial concerns, 12,820 European males, 2,597 European females and 31,873 non-Europeans were employed in 1931-32. The net output of Natal industries during that year was £10,895,765. The salaries and wages paid were £4,257,570, of which non-Europeans received £3,491,163.

S.A Provincial Revenue For The First Quarter

Provincial revenue collections for all Provinces for the first quarter of the current financial year was as follows: Transvaal £1,013,276, an increase over the first quarter of last year of about £38,000; Natal £129,580, an increase of £14,000; Orange Free State £103,249, an increase of £16,000; and the Cape £295,181, a decrease of £35,000.

Mayville Ward Ratepayers' Association

At the annual general meeting of the Mayville Ward Indian Ratepayers' Association which was held recently, the secretary Mr. M. Barnabas in his annual report, dwelt upon the various activities that engaged the attention of the association during the year under review. He made mention of the fact that although representations were made to the Corporation from time to time for the improvement of the roads which were in a deplorable condition, nothing much had been done other than the removal of the undergrowth and a bit of levelling here and there. The Indian ratepayers felt that they had a legitimate grievance not only because they have to pay their rates and get very little in return, but on account of the fact that while the roads running through areas where Europeans predominate were up to standard, the roads in that section of Mayville where there is a vast population of Indians, have been neglected. Repeated representations were also made for providing proper access from the main thoroughfare to the various Indian schools but nothing so far has been done to improve the present unsatisfactory conditions. At the present moment there are hardly any suitable bridges over the streams to get the school children across with any measure of safety. Owing to there being no proper right-of-way the children have to trespass on private property to get to school. The report also stated that the various districts were being well catered for in regard to water and lighting. At the same time a certain section, whose housing conditions have improved all round, have been refused lighting facilities on the grounds of excessive overhead costs. Owing to the scattered nature of these houses the requisite number of consumers may never be obtained. It is strongly felt that when application is made for the extension of water and lighting facilities by the ratepayers it should be granted unconditionally, provided the cost of consumption, according to tariff, is met. It was gratifying to report that ever since incorporation the Post Office Department has extended the postal delivery, placed pillar boxes at different points and also established a Branch Post Office. A telephone booth, to be placed at the corner of Wiggins Road and Bellair Road, has been agreed upon. The election of officials for the ensuing year resulted as follows:—President: Mr. K. Baijnath; vice-presidents: Messrs. S. M. Goondar, C. M. Gaunder, A. E. E. Bux, P. Chirkoot, S. A. Maharaj, R. N. Naidoo, K. Subrati, L. A. Naidoo and S. Govindoo; hon. secretary: Mr. Barnabas; hon. treasurer: Mr. H. R. Singh; hon. auditor: Mr. S. R. Peters.

Indian Cultural Society

The first annual general meeting of the Indian Cultural Society, Johannesburg, was held on July 25, and the following were elected office-bearers for the ensuing year: Chairman: Mr. I. M. Bawa. vice-chairman: Mr. G. H. Vawda; secretaries: Messrs. Cassim Patel and M. R. Varachia; treasurer: Mr. Sulliman Coovadia. A working committee of twelve men has also been elected. To make the society a permanent institution a room has been procured and furnished, while prominent overseas periodicals have been ordered and a beginning is made to establish a select library as well. It is the cherished hope of the members of the society to make it a permanent, ever-growing institution, meeting the varied requirements of the community, a nucleus of all their activity. General support by way of money or books will be gratefully acknowledged by the secretaries. The aims and objects of the society which was formed last year, are as follows:

1. To instil in the Indian youth of South Africa a national consciousness.

2. To arouse an interest in Indian art and literature.

3. To establish more sympathetic relationship with the Europeans.

4. To have lectures, debates, visits, outings, social gatherings, etc.

5. To discuss the political, social, economic and other problems of the Indian community.

6. To render such assistance as lies within its power in improving the position of Indians in South Africa.

Pandit Jawaharlal Nehru has been made Hon. Life President of the society while the following are Hon. Vice-Presidents: Prof. R. F. A. Hoernle, Senator J. D. Rheinallt Jones, M. A., Dr. Y. M. Dadoo, Molvi M. Mia, Mrs. R. F. A. Hoernle, Mr. M. Jajbhay, Adv. W. H. Ramsbottom, K. C., Mr. S. M. Nana, Mr. H. Pereira, M. A. and Mr. D. U. Mistry, B.A., L.L.B.

DR M. A. MUNSHI,
M.B., B.S., (London) M.R.C.S., & L.R.C.S.
who won the Erikson Prize (London) of 1936, and was offered a post in the Indian Medical Service. He recently arrived in Johannesburg after completing his medical course in England.

ડૉ. એમ. એ. મુનશી, એમ. બી. બી. એસ. (લંડન) એમ આર. સી. એસ. અને એલ. આર. સી એસ. ઇંગ્લેંડ ઇસ્કાંદમાં પોતાનો અભ્યાસ સફળતાથી પુરો કર્યો બાદ પચાસ વર્ષ મેડીકલ સર્વીસમાં આવેલા છે.

Wedding At Clairwood

The wedding took place on Sunday, August 1., a the Clairwood Hindu Temple Hall, of Miss Saroothambal, daughter of Mr. S. Parthasarathi Pillay (retired Interpreter) and Mr. Nadesan Pillay, son of the late Mr. Narainsamy Pillay of Clairwood. The officiating priest was Mr. Nayanah Raj. The bride who was given away by her father, wore an exquisite lotus blue sari designed with a lovely embroidery. The bridegroom is wellknown in the tennis and social circles of Clairwood and the large number of guests who were present during the nuptial ceremony was a clear indication of his immense popularity. The Horse Shoe Orchestra, conducted by Mr. K. M. Moodley, provided the music.

—:o:—

Germiston Asiatic Bazaar Raid

(Continued from page 410)

Indians from various parts of the Reef attended a meeting at Germiston to protest against the Asiatic Bazaar regulations and the action of the police in conducting recent raids on the Indian Bazaar. Mr. B. S Singh referred to the action of the police and explained the regulations in so far as they affected Indian rights and privileges. Mr. S. M. Nana, secretary of the Transvaal Indian Congress, outlined the action he had taken and the outcome of his interview with the Germiston Town Council and the Commissioner of Police. Mr Nana refuted the statement that the Congress had agreed to submit names of coloured women married to Indians and to the carrying of permits. He realised that these regulations would be extended to all the locations in the Transvaal. Suggestions were made that bonfires should be made of the permits secured and that passive resistance should be started as soon as further action was taken by the police. Resolutions of the protest were passed, and it was agreed that efforts should be made to get the Agent-General for India to intervene on behalf of the Bazaar inhabitants.

India Letter

(Extracts From A. I. C. C. Foreign Letter)

Lord Baden-Powell And India

In our last week's issue we reproduced a letter from Lord Baden-Powell to the Nawab of Chhattari in which he said that certain speakers in India were urging Indian Scouts to break the promise they made "on their honour" and to leave the movement. "It is quite true," writes the *Bombay Chronicle*, "that many in India have asked the official scouts to leave the official movement and join a national one, and they have good reasons for doing so. But their advice and the Scouts' resignations are in no way inconsistent with the Scouts' honour or their promise. Indeed no honest honour calls upon them to resign as it has been insulted by the Chief Scout, who has still the hardihood to allege that there is no appropriate word in Hindustani for "honour." Does he seriously suggest that a Scout can in no circumstances resign from the movement? If that is the position of a Scout he is a slave and no Indian should have anything to do with the movement. If the Chief Scout is misinterpreting the Scout promise it is hardly consistent with common honour."

Mahatma Gandhi As Next Congress President

Mr S Satyamurti has issued the following statement through the Associated Press:—

"I suggest that Mahatma Gandhi should be invited to preside over the next session of the Congress. The Congress Ministers will have their most difficult time next year. His wise guidance as President of the Congress will be invaluable to them. Moreover, in the solo matter of the Delhi A. I. C. C. formula on acceptance of office by the Congress, which has been substantially conceded, but not completely, he is the best person to guide and counsel the Congress Ministers. His presence at the helm of affairs during the critical year will make the Governors of Provinces hesitate many times before they interfere with the Congress Ministers. It will also hearten and give a tone to the Congress Ministers themselves. Above all, his magnetic personality will help the Congress minorities in the other five provinces to become Congress majorities. That is the most urgent and important problem before the country to-day. An all-India tour by Gandhiji as the President of the Congress next year will electrify the nation, make provincial autonomy real, perhaps, make the Federation still-born and prepare the nation for the last Swaraj fight. We must get Swaraj without another fight. I appeal to all fellow-Congressmen in India wholeheartedly to support this proposal."

India's First Lady Municipal President

A Chhindwara message states that Mrs Radhakumari Verma, a nominated member of the Committee, has been elected President of Chhindwara Municipality Committee. Mrs. Verma secured eight votes, while her rivals, Rai Saheb Verma (retired Government servant) and Sjt Bharadwaj, pleader, six and three votes, respectively. Mrs. Verma is the first lady Municipal President in India.

Nawab Mohd. Ismail Khan On Palestine Question

Nawab Mohd. Ismail Khan, Bar-at-Law, M.L.A. (U.P.), who was to head the Indian Palestine delegation to London but, owing to illness, could not proceed to Europe, issued the following statement to the Press: "I am sure, Muselmans all over the world will indignantly condemn the proposed partition of Palestine and the creation of a Jewish State therein by the might of the armed forces of the British Government. Prompt acceptance of the proposals of a Commission which was boycotted by the Arabs, without giving any party a chance of expressing opinion, shows that the sending out of a Commission was merely a blind and that the British Government had already made up their mind to create a Jewish State by partitioning Palestine. This policy, if persisted in, will create the bitterest feelings of animosity and resentment among the Mussalmans. They cannot, and will not tolerate the violation of the sanctity of Jazerat-ul-Arab. It is possible that the British Government may succeed for the time being in imposing their terms on the Arabs by *force majeure*, but they are likely to create discontentment which will continue to disturb the peace of the Holy Land. Solemn promises held out to the Arabs are brushed aside on the plea that they were made under stress of war. Then again, the Arabs are asked to make this sacrifice in the interests of world peace, no doubt, with a view to find a home for the unwanted population of Europe. Let the Indian Government take note of Muslim resentment and warn the British Government of the repercussions of this policy [illegible]

Hollywood Anti-Indian Films

Scathing criticism of the policy of some of the Hollywood producers in the production and distribution of anti-Indian films and the necessity of taking stern action in checking this tendency was stressed by Sir Phiroze Sethna, President of the Motion Picture Society of India, in a letter addressed to the President of the International Film Congress on the eve of its third session held recently in Bombay. In the course of his communication Sir Phiroze recalled a resolution adopted by the Congress at its session held in 1935 in Berlin, recognising the necessity of taking some concerted action against the production of anti-national films and regretted that in spite of it, the production of such films was progressing unabated. He added: "As far as India is concerned, we can name the pictures: 'India Speaks,' 'Bengali,' 'Kid Nightingale,' 'Charge of the Light Brigade'—almost all of which are produced in Hollywood and which partly or wholly misrepresent our countrymen in the eyes of the entire world. These films have given rise to a strong country-wide protest against their exhibition and some of them have been the cause of heated debates in the Central Legislature of our country. The Hollywood producers have, it appears, not taken any lesson from these protests and some of them are continuing in this mean work even though they are operating and making substantial business in this country through their offices here." Concluding, Sir Phiroze Sethna suggested that with the introduction of the new Constitution, it was open to India to take retaliatory measures if public opinion could not have any effect on the producers concerned. Sir Phiroze pleaded for the full co-operation of the International Film Chamber under whose auspices the Congress was being held to see that the film is put to the right use of cultural understanding, peace and prosperity among the various nations of the world.

Sind Government's Gesture Of Goodwill

As a gesture of goodwill, the Government of Sind have decided to remove the ban imposed on various newspapers for their alleged acts of omission and commission in the past. This announcement was made by the Chief Minister to the Press.

The Sporting World

S. A. INDIAN SOCCER TOURNEY AT EAST LONDON

EAST LONDON will be the venue this year for the South African Indian Soccer Tournament for the Sam China Floating Trophy. The opening matches of the series are to be played from September 4 and terminate on September 11. The centres to take part will be Natal, Transvaal, Frontier, Griqualand West, Eastern Province and Western Province. Since 1924 a definitely Union status has been given to the Tournament, though the South African Trophy was presented in 1893. The tournament, which is held every two years, was last played in Johannesburg in 1935, when the final struggle was between Natal and Transvaal, the match ending in a draw of one goal each. Natal having played brilliant soccer. Natal and Transvaal had to share the honours, and were the joint holders of the Sam China Trophy in turn for a year, until this tournament. The final struggle, it is anticipated, for the honour of the championship will be again between Natal and Transvaal.

Natal will be led by Mr. Maulvum Moodley, who has struck form reminiscent of his best days. He has a capable team under him who may be relied upon to give their best.

This season Natal has not done as well as was expected, but from the accounts of the matches played in interstown matches it can be taken as certain that the same high standard will be maintained. Natal's opponents, Transvaal, compromise a useful blending of experienced veterans with the youthful element that has forced its way into recognition on form.

On the Natal side there is not a great deal to be said. We know that the selectors have been troubled in their deliberation as to the defence, but we can take it that they are satisfied with the trust they have placed in George Singh, S. M. Ismail, Erron George, O. Padarath and R. A. Naidoo. The half-backs should provide all the service as necessary to a forward line such as Maulvum Moodley, Rajoo Pillay and P. Narnidoo, who are well-known goal getters, and the team is a good solid one that should put up a good fight for Natal.

On the whole Natal will be fielding a very workmanlike combination, and if they settle down as an eleven and concentrate on the ball rather than on the man, then they could only win the trophy again for the 7th time.

Indian sportsmen all over the Union will be asking, not only of themselves, but of others: Who will win the Sam China Cup? Will the tables be turned again?

(BY MAYARAM TOMMY)

Who's Who In The Natal Team

O. Govindsamy, (goal): Plays for Daffodils Football Club, Durban. Possesses a good punch, sure in handling and clearing the ball; has splendid ball control. He played in the last tournament at Johannesburg.

A. I. Timol: Selected to play in goal, (reserve). He has done well ever since he started in the senior division. Has splendid ball control; represented Durban in several intertown matches. He plays for Stars Football Club, Durban this will be his first appearance in a Natal match.

George Singh, (right-back): A powerful shooter and reliable; was formerly captain of the South African team against the All-India; represented Durban in many intertown matches, and Natal at the last tournament. Plays for Stella Football Club, Durban.

S. M. Ismail, (left-back): Is a member of Schools Football Club, Ladysmith played in Northern Natal intertown matches on several occasions; small of build, uses his feet with advantage, represented Northern Natal and South Africa against all-India; was member of the last tournament at Johannesburg.

Ocbus Achary, (right half-back) Plays for Stars Football Club, Durban. He is a powerful shooter and reliable with his head, and is good both in attack and defence; represented Durban in many intertown matches. This will be his first appearance in a Natal match.

R. A. Naidoo, (left half-back): is a member of Daffodils Football Club, Durban; a good tackler and feeds his forwards with judgment; played in the tournaments in 1930, 1932 and captain, 1935; has represented Durban in many intertown matches, and South African against All-India in quick in his strides; never at a loss as to what to do with the ball when he gets it.

O. Padarath, (centre half-back): A sound player with a fine shot and always ready to pass the ball, represented Natal against All-India in 1934. He is a member of Sydenham Football Club, Durban.

Nadasen Pather, (right half-back): Plays for Avondale Football Club, Durban. He is a dashing player and has represented in several intertown matches for Durban. This will be his first appearance in a Natal match.

Erron George, (left half-back): Plays for Schools Football Club, Maritzburg; knows the meaning of defence and always ready to pass the ball, fills the position with credit, represented Maritzburg in many intertown matches, also Natal at the last tournament at Johannesburg.

N. G. Naidoo (outside-right): Plays for Shamrocks Football Club, Durban; has represented Durban in many intertown matches. A fast winger this will be his first appearance in a Natal match.

V. S. Pillay, (inside-right): Plays for Maritzburg County Indian Football Association, has strong right shot; passes are timely and accurate; has represented Maritzburg in intertown matches on several occasions, and is a prolific goal scorer. This will be his first appearance in a Natal match.

Rajoo Pillay, (inner-right), vice-captain, member of the Daffodils Football Club, Durban. He has good ball control and fills position with credit; represented Durban in the intertown for the past few seasons, and a member of the 1928 tournament held at Johannesburg, 1930 at Kimberley and 1932 at Durban.

P. Narnidoo, (centre): Plays for Avondale Football Club, Durban: header well and can score goals; is one of Durban's best front line; has represented Durban in intertown matches for many years; also played against All India; represented Natal in the South Africa test.

R. Maulvum Moodley, (outside-left): captain; plays for Young Colonials Football Club, Maritzburg. Small in build, uses his feet with advantage, and is a good tackler; numerous speed; has represented Maritzburg for many years, and took part in 1932 and 1935 tournaments.

C. Pillay, (outside-left): Plays for Stars Football Club, Durban. Small in build, uses his feet without advantage, and is a good tackler; has represented Durban in intertown matches on several occasions; this will be his first appearance in a Natal match.

Bob Sobby, (outside-left) Plays for Royals Football Club, Maritzburg. A fast winger, crossings are timely and accurate; represented Maritzburg in the intertown matches on several occasions. This will be his first appearances in a Natal match.

Manager-Trainer

Mr. S. L. Hogg, of Durban, will be the manager-trainer of the Natal team. During the All-India soccer team's visit to South Africa in 1934, he was the South African manager. Mr. Hogg is well-known for the interest he displays in Indian sports in South Africa.

Natal President

Mr. Simon David, who is the first young man of his age to be the president in the history of the Natal Indian [illegible] Association, will also accompany the Natal team to East London. He was [illegible] committee of the [illegible] and is well known for his great services rendered in soccer activities throughout Natal and Transvaal.

Verulam Temple F.C.

On Sunday August 22, the Verulam Temple F.C. and the Stanger United F.C. at the Verulam Indian Sports Ground in a friendly match, before a fairly good crowd. The match was of a high standard and the spectators highly appreciated the combination of both teams, and from beginning to end the match was very exciting and thrilling. The final whistle found the home team victorious by 3 goals. When the Verulam Target Juvenile F.C. and the Southern Sea Rovers F.C. (B) juniors of Durban took the field, the match became more exciting and thrilling than the first one. Both teams comprised of juveniles and juniors, and were well balanced, and the home team won by 3 goals to 1. A picked XI under the name, Verulam United, took the field together with the Southern Sea Rovers F.C. (A). The former won by 3 goals to nil.

Transvaal Coloured Cricket Union

The annual general meeting of the Transvaal Coloured Cricket Union took place at [illegible] Cafe on Wednesday, August 18. The secretary in submitting his annual report praised the work of the officials and delegates and in the course of his remarks mentioned that the subject of importance for discussion for the coming season will be the question of the South African Coloured Cricket Board. The officials having neglected to convene a Board meeting for a number of years, there was no South African Cricket Tournament for the Barnato Trophy match since. It is learned from a reliable source that the officials of the board are not functioning in consequence of which, the board has been declared defunct. The following officials were elected:—Patron Mr. S. M. Nana vice-patrons: Messrs. M. M. Goovadia, M. Jagbhai and G. S. Rasdien; President: Mr. Peak Nakooda; vice-presidents: Messrs. G. Z. Sallie, M. Banoo, I. Akkalwayo, Himdad Khan and K. Narainsamy; hon. secretary: Mr. Sol D. Royappen; hon. treasurer: Mr. Ismail Shamoodien; hon. auditor: Mr. M. Abad.

Verulam Shri Gopallal Temple C. C.

Officials and members of the above are hereby notified that the opening annual general meeting of the above cricket club will be held at Kader's Cafe, 129 Wick Street, Verulam, on Sunday the September 5, 1937, at 3.30 p.m.

Natal Indian Farmers' Union

The second annual general meeting of the above Union will be held at Mr. B. Ramlall's Box Factory, Cavendish, on Sunday August 29, at 10 a.m. All Indian farmers are requested by the secretary to attend.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT

—સરપ્લસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ.

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે આફ્રિકા, મકુ ફેબ્યાલ, કુદીફુદીન આગા ફેઝ, બાબુ ડિલાલ ઝવેરી બાઈ, કુલારી, ચીંગેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, મરાઠા ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

આપણા ગયા વરસના સેલમાં આપણા માનવંતા ગ્રાહકોમાનાં ઘણાંઓને નારીપાસ થવું પડ્યું હતું તેથી નવીના ગ્રાહકોને બાલ બાલામાં કહીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જેથઈએ. કંટ્રોલ ઓર્ડર બાદ રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

લેખક:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET :: :: DURBAN.

FRUIT GROWERS

Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:

African Market Agency

Municipal Market . Capetown.

All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.

Reference: Barclay's Bank, Market Branch.

Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

[illegible] 2166. Phone 21[illegible] Tel. Add. "KALKRANTA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

[illegible] SPECIAL ATTENTION GIVEN TO ALL UP-COUNTRY ORDERS.

TRUE ORDER SOLICITED.

પી શી. ૬૮૨૧

રોકસેટ ૧૨૮ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

[illegible] C.O.D. થી માલ મોકલીએ છીએ.

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેકીગ્રામ, વાયોલીન, મેગાફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી ખિદમત આવે મળી રહશે.

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

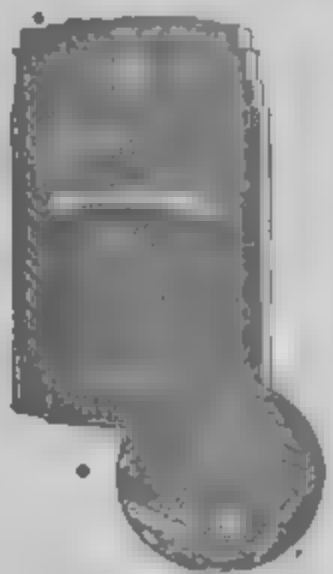
Hand Press Harmonium.
Single Reed £2-2-0,
Double Reed From £3-3-0.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Distributors of -
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003 Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

[illegible]

પુરવણી ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૭ ઓગસ્ટ ૧૯૩૭ અંક—૩૫

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૨૭ ઓગસ્ટ ૧૯૩૭.

ગરીબ લત્તાઓનું મુળ કારણ

વીસમી સદી જરૂરિયાત ઇમ્પ્રુવમેન્ટ ટ્રસ્ટની ચાર્લિંગ જનરલ મીટિંગમાં ડરબન વાઈટ કોલોરીમાનાં જાહેર તંદુરસ્તી ખાતાનાં [illegible] મમુખ ડૉ. ગૉલ્સ. ફોયની ગરીબ લત્તાઓ વધતાં મુળ કારણ ઉપર બોલવા હતા. તેમણે જણાવ્યું કે ઝોંપ વસવા ગ્રેટ મોટી સરકાર કુકરી પરમા ઉપર, અથવા એવાર ગ્રેટરેડા મોટા ઘાસ અમારા ગામડા [illegible] ઘાસ તેનાં અમ કર ગરીબ-વા પણ ગ્રેબો નથી પતા. [illegible] ઘાસ કરીને ડૉક્ટરોના કારણે તે ગરીબ નથી પણ જ્યાં જેનાં ખુલતી હવાના ગામડાનો ન હોય, ડરબેરા અને બંદરોના નીકાસ ગામડાની પહતી સગવડો ન હોય અને ગીચતા હોય, [illegible] પણ, તેવા તે ગરીબ મનને નથી ગણતા. ગીચ વસતી વાળા શહેરના ભાગોના તે ગરીબ [illegible] પણ પન્તુ ખુલ્લા ગામડામાં નથી પણ ગરીબ લત્તા છુટ્ટા થવાનું મુળ કારણ ગરીબી, અજ્ઞાનતા અને દુઃખોના છે. સારામાં સારા ઘરોનાં પણ જેમ આ વસ્તુઓ હોય [illegible] ગરીબીના ગરીબી આ સોથી અગત્યની પરંતુ છ કરાર ખાનગીજ એક દુઃખનાશ નોતી ભાઇના ઉત્પન્ન થવા પામે છે.

એટલે લત્તાઓ આજે જે રીતે ગરીબ લત્તાઓ સાફ કરી દેવા [illegible] જરૂર જગાના નથી પરંતુ માત્ર તેનું સ્વરૂપ બદલવાનું છે. આ વસ્તુ આજે થઇ રહી છે, રૂબ્બન્સ એકટના અગાઉ પોલીસ ખાતાએ અનુભવ એ છે, કે સફળતા સારામાં સારા ગરીબોના તે ગોરાઓ માટે ઘરનારા ઘણા લત્તામાં આવી રહ્યા છે અને ગોરાઓએ રદ કરેલા મોટા મોટા પણ અમુક સ્થળો કબજામાં બીન-ગોરાઓ માટે ફાળી આપવામાં આવ્યા છે, અને તેમાં પણ બીન-ગોરાઓની સ્થિતિ તો જાણે અગાઉ હતી તેનાજ કરતાંની ઉ. [illegible] લત્તા ધીરો ગરીબોનો ઝડપભર તાલજ કરવા ગામડા દોષ તો તેઓ તેનો દુકાનજ કરવાના કરતાં તેની મુળ ઉત્પત્તિનોજ નાશ કરવા તરફ ધ્યાન દે, એટલે કે, અજ્ઞાનમાંથી ગરીબી, અજ્ઞાનના અને દુઃખોનો નાશ કરવાના પ્રયત્ન કે, પરંતુ તેના બદલે આ બધું વસ્તુઓની બાજુમાં, ખાસ કરી બીન-ગોરાઓ તરફની નિષ્કાળજીને માર તો મોટા પણ ઘણે ઠેકાણે પાપ દોષ તો તે લત્તાધીશોજ છે.

અહિં અમને ખાસ કરી અગાઉજ કોમની સાથે સંબંધ દોઢ સૌથી કોમગાંથી ગરીબી, કે જે અજ્ઞાનતા અને દુઃખોનું મુળ કારણ છે, તે દુર કરવામાં લત્તાધીશો શું મહાયતા આપી રહ્યા છે એ વિષે તેમને. દોઢાની ઉપર પોતાની રહ્યાશીનું પોરણ હલકું દોવાનો આ રોપ મારિજ મુકવામાં આવે છે ત્યારે તે પોતાની કરતુત અને બરોબરપણાથી ગોરાની આગે ધરીકા કરી રહેલો જોવામાં આવે છે, અને તેને સીધે, આ દેશની આર્થિક સ્થિતિને ન અનુરૂપ છે પ્રણાલિ આરોપો મુકી તેની સામે સખત વિરોધ ચલાવવા પ્રયત્નશીલ છે. તાજેજ અપવાદના પરિણામે ઔદ્યોગિક કાયદાઓ અને પગારો બંધારણ કાયદાઓ પ્રવર્તમાન છે, કે જેનો અમલ મુખ્યત્વે કરીને બાપાર અને ઉદ્યોગધંધાથી દોઢાની જરૂર કાઢી નાખવાને, ખીલ ગ્રાહકમાં કદીઓ તો તેને ગરીબીમાં સબડાવવાને થઇ રહી છે. આ કાયદાનો હેતુ ગોરા અને બીન-ગોરાનું ધોરણ સમાન કરવાનો જણાવાય છે કે જેથી બન્ને વચ્ચે ગેરવાજબી હરીફાઇ નહિ થાય. આ સિદ્ધાંત તો બધો સુંદર છે પરંતુ તે લાગુ કરે બીજા સમયથી બાજુનોમાં સમાન તકો નહિ આપવામાં આવતી હોય તો જેઓને તે તકો નહિ હોય તેઓને તેની અસર ગુજરાનકારકજ પડશે. પરંતુ બાજારો હેતુ અહિં કંઇ કામકાજ ઓના મુખ્ય અપરાધની ચર્ચા કરવાનો નથી. અહિં અમે માત્ર ગેરહાજર બાબતો ઓ [illegible] - આ કાયદા માત્ર પ્રજાનેજ લાગુ પડતા નો આવે છે સત્તાધીશો તેના અમલથી મુકત છે. મેજીસ્ટ્રેએ [illegible] એ બાબતજ લીધેલું છે કે ગીંદાનું ધોરણ ગોરાના કરતાં હલકું છે અને તેવા તેનો પગાર સમાન કામોમાં ગોરા કરતા હલકો ચુકવવાજ છે, પછી દોઢાની સહિત ભલે ગોરા કરતા જરાએ હલકી ન હોય તો પણ, સરકારી ખાતાઓ સમાન કામને માટે સમાન પગારની નીતી બીન-ગોરાને લાગુ પડતીજ નથી. એ નીતી તો માત્ર દોઢા બાબતોનેજ લાગુ પડવામાં આવે છે કે જેથી તેઓ ગોરાની સામે "ગેરવાજબી" હરીફાઇ નહિ કરી શકે.

ગેરા વિષયપર ડરબન મ્યુનીસીપાલીટીના દોઢા બાબતોની વાર્ષિક મીટીંગ મળી હતી તેમાં એવી ફરિયાદ કરવામાં આવી હતી કે સીટી કાઉન્સીલ તેઓની રજુઆતોને ધ્યાન દેતી જ નથી. તેઓના પગારનો વધારો કરવાની બાબત પણજ અગત્યની છે કેમકે ગા. ૨ ના માસિક પગારથી પોતાનું બારણ ચલાવતા તેઓને પણજ મુશ્કેલી પડે છે, અને તેમાંય કેટલાકને મોટા કુટુમ્બોનું પોષણ કરવું પડે છે અને પોતાના છોકરાંઓના નિશાળની ફીઓ પણ ભરવી પડે છે. સીટી કાઉન્સીલ સામેની આ ફરિયાદ અને તેઓના બચાવોની સઘળી વિગત ત્રિકોની ફરિયાદ જવાબ આપે છે. રહેવાનો ઝંપડીઓ સિવાયમાં કંપની સુવાનો પણ છે પરંતુ તે પણ જ્યારે મોકળાશ ખુબ ચુકવવાનો બારે; અને હજુ પણ એ બાબતમાં ગોરાઓની મતિમાં પાયાનો ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે, કે જ વસ્તુ બીન-ગોરાઓને લગતી બધી બાબતોને વિશે થાય છે.

ત્યારે બીજા વાર્ષિક મીટીંગ મેળીલ ઝોર્ડ ઇન્ડિયન રેપ્રેઝેન્ટેટીવ ઓફીસરની પણ હતી જેમાં દોઢીઓના લત્તાના રહેનારોની ખરાબ બાલતની અને પાણી અને ગટરની ખરાબ સગવડનું નહિ આપેલી ફોયાની ફરિયાદ કરવામાં આવી હતી. બધાએ લત્તાધીશો બીન-ગોરાઓને જીવન નો આ બાબત જરૂરીયાતોજ પુરી પાડવામાં ગેરકાયદા બધા રિવાજ ઉપર તો પછી મનોરંજક લત્તાઓ ઉભાં થાય તેમાં તો નવાઇ. અને તેને માટે લત્તાધીશો સિવાય બીજું કોણ જવાબદાર ઠોઇ શકે!

અને વધારે ગુલેન્ડીને લગતા રોગોનો નાશ કરવાના હેતુથી એક સુરેખા સ્વાસ્થ્યની હોસ્પિટલ ગાંધી રહી છે. એ બાબતની ચર્ચા કરવા મેયરના પાર્લરમાં એક બોર્ડ સભા બની હતી અને કેટલાક યુરોપીયનોએ ગોરી સ્ત્રીના સ્વાસ્થ્યને વિશે નીકસાદ બતાવ્યો હતો. કેમકે ગુલેન પીયત કોમને માટે એ રોગને પ્રતિબંધ બતાવવાને પુરતાં સાધનો છે. ડૉ. પીરી તથા બીજા બીજાએ કરનારાઓ તરફથી [illegible] હતું કે બીન-ગોરાઓમાં એ રોગ બરાબર નીકળાજ બતાવવામાં આવશે તો ગોરાઓ તમાશો બતા નહિ શકે આ બાબતનું ધ્યાન અમે અહિં એટલા ખાતર ખેંચાએ છીએ કે આ પણ એક બાબતની જાણ છે કે જેને લીધે સત્તાધીશોએ ખાસ કાળજી બતાવવાની જરૂર છે.

અંતમાં ડૉ. ગેરસીના બનને અમે ચોકસીનઃ બતાવ્યા અમને પ્રતીતિ કે ગરીબના ગરીબી,

અજ્ઞાનના અને કુસંસ્કારોજ જવાબદાર છે અને જો સરકાર મહીચ્છતાનો નાશ કરવા અન્તોત્તર ઉદ્યમ નો સેવે અગર તેવા વસ્તુઓ દૂર કરવાના બનતી, શક્તિ કે વર્ષોનો ભોગ પાડવા સિવાય બીજાં કોઈ પગલાં સેવાં ઘટે એમ નથી.

શ્રી. રામદાસ ગાંધીનું દરબનમાં આગમન

મહાત્મા ગાંધીજીના ત્રીજા પુત્ર શ્રી. રામદાસ ગાંધી જોહાનિસબર્ગ થઈને, ગયા બુધવારે સ્ટીમર દ્વારા દરબન આવી પહોંચ્યા છે, તેમને અમે હાર્દિક આવકાર આપીએ છીએ. તેમને લેવા સ્ટીમરપર તેમના ભાઈ શ્રી મણીલાલ ગાંધી અને બીજાઓ મગનલાલ ગાંધી, તથા અન્ય મિત્રો બંદરપર હાજર થયા હતા. શ્રી. એચ. ટેલનબોક જોહો. પી રામદાસ ગાંધીને જંદરશીને બાતર આ દેશમાં આવવાને માટે જવાબદાર છે, તેઓ જોહાનિસબર્ગથી તેમને લેવા જે મોટરમાં બાલ આવ્યા હતા. શ્રી. રામદાસ ગાંધીના વાજુક તબીયત ઉપર વધારે પડતા બોજો નાંખવો નહિ પડે તેથી તા. ટેલનબોકની ઇચ્છા જોવી હતી કે તેમણે તેમની સાથે જુલાઈ જોહાનિસબર્ગ આવ્યા હતા. આવા બે કારણોને લઈને શ્રી. ટેલનબોક તેમને છે. જોહાનિસબર્ગ જવા સિવાય બીજે ક્યાંય ગયા નહોતા. શ્રી. રામદાસ ગાંધી એક રાત પોતાના ભાઈ સાથે મીનીકસ ના ગાળી શુક્રવારે સવારે પા. ટેલનબોક સાથે મોટરમાર્ગે જોહાનિસબર્ગ જવા રવાના થયા છે. શ્રી. રામદાસ ગાંધી તબીયત સારી થાય ત્યાં સુધી ત્યાં રહેશે. તેમને ત્યાં સારી હવા મળશે એમ તેમના મિત્રો માને છે.

કેપ પ્રીપન્સીકન નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની કોંગ્રેસ

પુટનહેમમાં ગયા અઠવાડીએ મળેલી કેપ પ્રીપન્સીકન નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની કોંગ્રેસે સાધારણ મજુરીના હેતુમાં ગોરા અને બીન-ગોરાઓને સાથે રાખવાનું બહુમતીવાળી ભાગણી કરનારો, એસોસીએટીઓને જમીન મેળવવાની બાબતે કરનારો, સંસ્થેગેશનના સિદ્ધાંતના કેક બાજુ કરતા સુચવનારો વિ. ઠરાવો પસાર કર્યા હતા. મી. પી. માર્ટર, બોમ. પી ઝે નેટીસો, કર્નલ વાન ગ્રેસવાર્ટીઓને માટે જબરદસ્ત મહાપદ્ધા સત્તા ધરાવવાની માગણી કરનારો સુધારો મુકયો હતો પણ્યુ ક્ષેત્રોના અસંતોષ વચ્ચે તે પસાર નહિ થતા સેગ્રેગેશનનો મૂળ ઠરાવ જે ઓછો કડક હતો તે પસાર થયો હતો. પ્રીટોરીયા વેસ્ટ તરફથી એક ઠરાવ ટાઉન કાઉન્સીલો અને અન્ય સ્થાનિક સત્તામંડળોને બ્લેક અને અન્ય બીન-ગોરાઓને બારે વસવાટના પ્રમાણસર હક્ક ધરાવનારી સત્તા આપનારા પ્રાંતિક કાઉન્સીલે પસાર કરેલા ઠરાવને અમલમાં મુકવાની રદ પ્રાંતિક કાઉન્સીલની એકઝેકયુટીવને વિનંતિ કરનારો ઠરાવ મુકાયો હતો. જાણવા કરનારાઓએ એ ઠરાવ કેપ પ્રાંતિક કાઉન્સીલ તરફથી પસાર થતા છતાં એકઝેકયુટીવે તેને અમલના નહિ મુકેલો કાપ માટે સખ્ત ટીકા કરી હતી.

નેશનલીસ્ટોની ચળવળ ઉપર મી. સ્મટ્સ

જોહાનીસબર્ગ ખાતે મોટીલના ગ્રીન્ડબર્ગ દોલ ના એક મોટી મેદની સમક્ષ ભાષણ કરતા મી જે. સ્મટ્સ, જોહાનિસબર્ગ જણાવ્યું હતું, કે ડો. મલાનના નવા કાર્યક્રમમાં બે બાબતો ટીકાને પાત્ર છે. પ્રથમ તો જે ગોરાઓથી સામો મુકાબલો નથી કરી શકાતો તેવા નાદારો, એકાદપાટીઓ, દલાલો અને પહુદીઓ સામેના તેના ગેરવાજબી હુમલાઓનો છે. પરંતુ દક્ષિણ આફ્રિકાના સોના કરોડપતિઓ પ્રત્યેની તેમ ગોરા દેશ-નીતીને બદલ કરવાના નવા ગણવતિ તેમણે અને જેઓ રાજ્યમાં દ્રષ્ટિએ અપાજ વજનના ન તેઓ તરફ તેઓ બનાવી ઘણીજ ઉદારતા બતાવે છે. સાહિત્ય આફ્રિકાનો કોઈ વર્ગથી દબાઈ જવાનો નથી. બીજી બાબત એ છે કે ડો. મલાનના ગોરાનો વિનાકારણ દક્ષિણ આફ્રિકામાં કરમુલવણારી રમખાણોનો ડિયા તરફ વળ્યા જણ છે. આ દેશના લોકો મુળ પ્રજાતંત્રવાદી અને રમખાણ—પ્રાય છે. બારે તેઓ એવું લગાડતા થશે ? સરમુખત્યારી યા ઉચ્ચ આદર્શો તેઓ આજ પર્યંત સેવતા આવેલા છે તેનો નાશ થઈ જવાનો ડર ત્યારે તેઓ ડો. મલાનના ઉપદેશનો વિરોધ કરતા થઈ જશે.

પાર્લમેન્ટમાં સેગ્રેગેશનની નીતી

ઓગસ્ટ તા. ૨૬ મીએ પાર્લમેન્ટની રેટ પેયર્સ એસોસીએશનની બેઠકમાં બીલીંગમાં બીંદી એમને માટે રહેઠાણ અને ધંધારના લગા યુરોપીયનો યા બલાવદા કરવાના સવાલની ચર્ચા થઈ હતી. એસોસીએશને એ બાબતના પગલાં લેવા કાઉન્સીલને સોપેલા કામગીરી જવાબમાં કાઉન્સીલે કહ્યું હતું કે ધંધારના લગા બીન-યુરોપીયનો અને યુરોપીયનો માટે અલાયદા કરવામાં આવ્યા છે પરંતુ રહેઠાણના લગાના સંબંધના કશું પગલું ભરી શકે તેમ નથી. પ્રમુખ ડો. એચ. જેકસને મીટીંગને જણાવ્યું કે તેમણે આ બાબતની ચર્ચા કરવાનો બીજીઓને બાવા માં પ્રયત્ન કર્યો હતો પરંતુ તેઓ સેગ્રેગેશનની નીતીનો અંતર ઉંડાણ બાબતો બાગતા નથી. આ બાબતને કાઉન્સીલ પાસે-સીઓના કાયમનો ઉઠી કેવી ઉપરાંત બાબતો મી. જે દાખલ જણાવ્યું બારી ચિંતાનિ એ છે કે નવા કામદા સીમાંત તેઓનો પગપેસારો અટકાવવા સહારો નહિ ટ્રેન્સવાલમાંથી કશું વળવાનું નથી.

ખ્રિસ્તીઓના માટે રહેઠાણોની દરબનની યોજના

દરબન શહેરના કાઉન્સીલરો માટે રહેઠાણો બાંધવાની યોજના ઉપર એક બાબત કમની જણાવ્યું : શહેરના તંદુરસ્તી બાબતના અમલદાર તથા બીજાઓ લતાઓના દરબારો પર્યટેલા પરાના લાદીકોની ઉપર તે ઘરો તોડી પાડવાના બાબુ કરો બારી રહ્યા છે એમના બાદ બાબતના મતભાગ દરબાર ગાંધીજીને પોતાના મકાનો તોડી પાડવાની નોટીસો આપી ચૂકયા છે. આ બાબત ને કાઉન્સીલર ક્યા બાબતે ચર્ચવાની રહેતા અને બાર્ટે તેના બાબતના બાબતો ને જરૂરી મદદ આપવાનો પુરતી બાબત નહિ હોય તો બાંધવાની દિવાલો, જે તોડી પાડવા ના હુકમો અમલમાં મુકાશે તો, પબ્લીક કોકડી થઈ પડશે.

આસ્ટ્રાલાસ્યાના કેદીઓને અન્નત્યાગની ૬૮ દિવસની દીર્ઘ રીત

આસ્ટ્રાલાસ્યા કાપુના રાજકારી કેદીઓ ઉપરના બધ બારણીયા થયા તેઓને સારી ખુરાક કરવાની સરકારને ફરજ પાડવા બાબત અન્ન બાબતો ૬૮ દિવસ બહિના છે. ના. બાબતસરોજ જાહેર કર્યું છે કે જો કેદીઓ સરકારના હુકમ બબાવી બાબત કેક પણ કરી શકશે નહિ તેમણે જબાબદાર છે કે અન્નત્યાગની જો બોજનાનાં નહિ આવે આ સુધી તબીબના ખુલાસાના સાધારણ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. કેપટાઉન રોઈનાગ્રહોર, બહાદુર ગાંધીજી અને પંડીત જવાહરલાલ નહરુએ બાબતોમાંના કેદી ભોને તેઓએ કીધેલી ૬૮ દિવસના મુલાકાતો તાર કર્યો છે.

અબ્દુલ ગફારખાનના સામેનો પ્રતિબંધ દુર થયો

અલાહાબાદથી ફ્રન્ટર જણાવે છે કે સરહદ પ્રાંતના દાખલ થવાનો મી. અબ્દુલ ગફાર બાબત બબી કરવામાં આવી હતી તે પ્રાંતીક સરકારે દુર કરી છે બાને બહાલમાં બાને તેમી સાથે જોકાયલી અન્ય સંસ્થાઓ ઉપર એરકામદે કરવામાં આવી હતી તે હુકમો રદ કરવામાં આવ્યા છે. એપ્રાસ્ટ ૬.. ૬ મીએ ગાંધીજી અને પાબ્લરોય બરના અબ્દુલ ગફારખાન સામેના પ્રતિબંધ ઉઠી ગયો હતો.

પોલીસે ઉઠાવેલ કરેલી પરણેલી સ્ત્રીઓ

જરાસરદનના એસોબાદીક બબારમા પોલીસો જે પરણેલી સ્ત્રીઓને ઉઠાવી કાઢતા બાબતથી મુસ્લિમના ઝીંદીઓ બબાબળી ઉઠેલા છે. આ બાબતે કોર્ટ બહેલી ઉઠાવ અને મેજીસ્ટ્રેટનો ચુકાદો મુલતવી રહ્યો ઉઠાવ તેપરની બાબતો ટીકા અંગે હાલ તુરત મુલતવી રાખવામાં આવી છે.

મી. જસ્ટીસ એચ. બી. કાઉઝ

એસોસીએશન કો સ્ટેટના જસ્ટીસ પ્રેસીડન્ટ મી. જસ્ટીસ એચ. એમ. ૨.. બી. કાઉઝ હોઈ, દુર પૂર્વ, આગેરીકા પુરોપની મુલાકાત પુરી કરી સપ્ટેમ્બર તા. ૨જીએ સ્ટીમર મીટીરીયા પા બપટાઉન પોતરશે. તેઓશ્રી કાઉઝ પણ તેમના સાથે છે.

જરમીસ્ટન એશીયાટીક બજારપર દરોડો

તેને આંગે બનેલા વધુ બનાવો

જરમીસ્ટનના ઓરીયાટીક બજારપર પોલીસે પાડેલા દરોડા વીશે અને ઠીંદાઓને પરણેલી કહેવીઓ કરતા ઓરતોને, કેટલાક સભ્યતા ઓળાં પોતાના બાળકોથી જુદા પાડીને, આગે કેટલાકના, પાસપોર્ટની સાથે પોલીસ સ્ટેશને પકડી લઇ જવામાં આવ્યા હતી, એ વીશેનો રીપોર્ટ મળતા આંકમાં આગે પ્રસિદ્ધ કરી ગયા હતા ત્યાર બાદ તેના સંબંધમાં વધુ બનાવો બનેલા છે અને તેની વીગત નીચે પ્રમાણે છે.

ફ્રેઝર કેસ

મારો રર્ડીવન્સ નામની કલર્ડ ઓરતને જરમીસ્ટન મ્યુનીસીપાલીટીના ઓરીયાટીક બજારે તે લગતા પરવાનાની ના જરમીસ્ટનની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં મી. સી. વીલીયમની સમક્ષ હાજર કરતા તે આપી હતા.

તેના સામેનો આરોપ એ હતો કે તે ઓરીયાટીક નહિ હતી અને છતાં ઓરીયાટીક બજારમાં રહેતી હતી, બીજો કપરાનો આરોપ એ હતો કે તે રર વર્ષની ઉંમરની હતી અને રેજીસ્ટર્ડ લીસ ધરાવનાર નહિ હતી આથવા લીસ ધરાવનારની પરણેતર ઓરત નહિ હતી અને છતા પરવાના વગર બજારમાં રહેતી હતી.

મી. એચ. બી. કોનલેન જે બચાવપક્ષ તરફે થી હાજર હતા, તેમણે ફરીયાદ પક્ષના આરોપ સામે એવા આધારે વાંધો કાઢ્યો હતો કે એ આરોપ કલમના શબ્દો અનુસાર નથી.જે કલમની રૂએ એ પરવાના આપ્યા હતા તે કલમ મા એવું છે, કે રર વર્ષની ઉંમરના કોઇ પણ બાયસ, જે રેજીસ્ટર્ડ લીસ ધરાવનાર ના હોય આપવા રજીસ્ટર્ડ લીસ ધરાવનારની પરણેતર ઓરત ન હોય, તેને બજારમાં રહેવા દઇ શકશે નહિ ઓરડો એ કલમ બજારમાં રહેનારને નોટ પણ રાખનારને લાગુ પડે છે.

મેજીસ્ટ્રેટે જણાવ્યું કે મી. કોનલેનનો વાંધો પાયાવીહોણો છે

પબ્લીક પ્રોસીક્યુટર, મી ગોડફ્રોસે મી. કોનલેનને કલમના કરેલા અર્થ વિશે સંમત નહિ હોવાનો ખ્યાલ જણાવ્યું કે ફોરેન પ્રોટેક્શનમાં આ શબ્દો મૂકવામાં આવેલી છે કારણકે એ કલમના શબ્દો મૂકવામાં આવેલા છે અને આ મુદ્દો અગાઉ કદી ઉઠાવવામાં નહિ હોવાથી પ્રોસીક્યુટરે ઓરજનલીન્ટ માટે ના જણાવી કરી.

મી. વીલીયમે જણાવ્યું કે જ્યાં ઓર કાયદા કે પરવાનો આપે ઓરજીનો ન થતા હોય ત્યાં તેનો અર્થ કેટલો અને તેટલો આપવાની જરૂર રહેતી નથી એમ તેઓ માને છે.

ઓરજનલીન્ટ બાદ મી. ગોડફ્રોસે વધુ દલીલો રજુ કરી પરંતુ મેજીસ્ટ્રેટે મી. કોનલેનના વાંધાને મંજુર રાખ્યા અને રપપાના આરોપ કાઢી નાખવાનો આદેશ આપ્યો.

મી. કોનલેને જણાવ્યું કે જે મુખ્ય આરોપ છે તે પણ ગેરવાજબી હોવાના આધારે, અરજી વાપરવા છે અને તેથી તેનો સામે પણ હું વાંધો ઉઠાવું છું. મેજીસ્ટ્રેટને તેનો અર્થ તપાસી જોવા વીનંતી કરું છું અને દરમ્યાન મારી અરજીને મીન મુનેસાર હોવાની મારી નોંધાવશે.

ગોકિસનની ચોલીલના કેપરી સારજન્ટ એ. એસ. ચેન્ડરે જણાવ્યું કે ગોગસ્ટ ના ૨૫ મીની સાંજે જ્યા પાસ પાસે હતીવન્સ પોતાના ઠીંદી પત્નીની સાથે સુતેલી હતી, તેણે તેને બજારના ધારાની રૂએ પકડી હતી. પોતે કબુલ કે ઓમ કબુલ કરે છે. તે બજારમાં કેટલીક વખત જ્યાં રહેતી હતી અને આસરે બપોર માસ ઉપર તેને કલર્ડ બોર બજાર માંથી ચાલી જવા ફોનજણાવ્યા આવી હતી. ઠીંદા અને તેની વચ્ચે કાયદેસર લગ્ન થયાં હોવ તેવી મને ખબર નહોતી.

સારજન્ટ ચેન્ડરે વધુમા જણાવ્યું કે તેઓ પકડ પરવાનાના બાબતોને પકડવાને બાબતમ તપાસ ચલાવી રહ્યા હતા.

મી. કોનલેનના ના ના ઉલટતપાસે રહેતી હતી એવી ઉલે તમને ખબર નામ પણ પાસર હતી ના તેને પકડવાને કબજાના સમય પાસેના પરવાના સા બાદ પસંદ કરેલો પહ્યા ? જવાબ તે મળતે સામાન્ય તપાસ ચાલી રહી હતી અને બીજા પરવાના બાબતોને પકડવાની મુલતવી રાખવા હતી.

દરમ્યાન જગારદસ્તીયા બોલવામાં આવ્યાનો અને [illegible] તેને પોતાનું ગેરજ સર્ટીફીકેટ બતાવ્યું હોવાનો ઇન્કાર કર્યો તેણે બીજા આરોપોને પણ પકડી હતી અને તેમાંનો કોઇએ પોતે કાયદેસર પરણેલી હોવાનું જણાવ્યું નહોતું તેણે એ પ્રશ્ન પુછવા નહોતો

અહિં કાર્યવાહી પુરી થઇ.

આરોપીએ પોતાનું નામ બોલી ચલીઅમા જણાવ્યું. તેણે કહ્યું : તે જરમીસ્ટનની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં પરણી હતી પરંતુ કયા વર્ષમાં પરણી હતી એ તેને યાદ નથી. ગેરેજ સર્ટીફીકેટ તેણે રજુ કર્યું

તેણે જણાવ્યું : રવીવારે સવારે પોલીસ આવ્યા ત્યારે પોતે બીછાનામા હતી. સારજન્ટે તેને પુછ્યું : તું કેમ જાતની છે, ત્યારે તેણે કહ્યું કે તે કલર્ડ હતી. તેને પુછવામા આવ્યું કે ત્યા રહેવાનો તેની પાસે પરવાનો છે ? ત્યારે તેણે કહ્યું કે તે પરણેલી છે તેને કપડા પહેરી તૈયાર થવાનું કહેવામાં આવ્યું. એ સવાલના કોર્ટમાંથી ઓર તેટલે ઓરત, છે તેટલે પુરુષો. અને તેને પકડવામા આવ્યા હતા.

સારજન્ટે કે પોતાનું ગેરેજ સર્ટીફીકેટ બતાવ્યા બાદ પરેણ્યુ કેમ તે કહ્યું નહિ. ત્યારબાદ બાંધી સર્ટીફીકેટ આજે ઓરીસે તે સાથે રજુ થઇ હતી.

આરોપીની ઉલટતપાસ મુલતવી આપવા બાદ જુલાની પુરી થઇ હતી.

મી. કોનલેને જણાવ્યું કે પોતે ઓક ઠીંદા ની કાયદેસર પરણેલી ઓરતને લાગુ પડી શકતો નથી. જો પડી શકતો હોય તો તે ગેરવાજબી અને 'અલટ્રા વાયરસ' છે કેમકે તેની અસર એ થાય કે કોઇ પણ ઓરીયાટીક, જે ઓશીયાટીક સીવાય અન્ય ઓરતને પરણેલો હોય, તેને પોતાની ઓરતથી જુદા રહેવાની ફરજ પડે.

મી. કોનલેને જણાવ્યું કે રોનેરી કાયદાની રૂએ કોઇ પણ ઠીંદીયા લોકેશન કે બજાર સીવાય જરમીસ્ટનની મ્યુનીસીપાલીટીમાં બીજે કયી રહી શકાતું નથી અને જો તે બજારમાં રહેતો હોય અને તેની ઓરત કલર્ડ ને નેટીવ હોય તો આ પ્રાંત પ્રમાણે તેનીથી તેને અલગ ન રહી શકાય. મેજીસ્ટ્રેટે ચુકાદો મુલતવી રાખ્યો હતો.

જરમીસ્ટનમાં ચિંતાજનક પરીસ્થિતિ ઉભી થવાનો ભય

ઓરીયાટીક બજારના પોલીસો અને પોલીસે તેના કબ્જે લીધેલાં કેસોની સામે ચિંતાજનક પરીસ્થિતિ ઉભી થવાનો ભય જરમીસ્ટનમાં ઠીંદીઓની એક મોટી મીટીંગ મળી હતી, જેમાં જુદા જુદા ભાગોમાંથી ઠીંદીઓ હાજર રહ્યા હતા. મી બી. એસ. શીંગે પોલીસે લીધેલાં પગલા વિશે અને પોલીસો ઠીંદીઓને કેવી રીતે લાગુ પડે છે એ સમજાવ્યું હતું.

ટ્રાન્સવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના સેક્રેટરી મી. એસ. એમ. નાયડુએ પોતે ના 'બાજતમાં શું શું પગલાં લીધા હતા તે સમજાવ્યું હતું. કોંગ્રેસે ઠીંદીઓને પરણેલી કલર્ડ ઓરતોના નામે આપવાની અને પરણેલા કરાવવાની કબુલાત આપેલી હોવાનો ઇન્કાર કર્યો હતો. આ પોલીસો કોંગ્રેસવાળાના અન્ય લોકોને પણ લાગુ પડવા આ આવશે એવો ભયજ્ઞ ભય દર્શાવ્યો હતો.

મીટીંગમાં એવી સુચના કરવામાં આવી હતી કે આ પરમાદે બાબી મુકીને તેઓએ પોલીસ જે કરે આવે તો સલામત કરવો રીતેમ દસ્તાવેજોવાળા દરેકે થવા હતા અને ઓજન્ડ —જનરલ પાસે બજારની વતિ પગલાં લેવડાવવા પ્રયત્ન કરવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું.

રજકણ

આગે તેટલી પાણીદાર રામગોર નદી વાપરી શકનારને માટે નીરૂપયોગી છે, રામગોરની ખરી ધારમત : 'રામગોર ગલાકુર' ના હાયમાં હોય તો સુધીજ છે.

ઝુ

આફરિકાના આંબેમાં ઝાંકડોથી ગવરાવાના વીના તેનો લાભનો કરવાનો પ્રયાસ ચલાવનાર મનુષ્ય શાન્તિ, ધીર્ય અને વિચક્ષણતાપુર્વક તેમાંથી નીકળવાનો પ્રયત્ન કરે છે. અને આણીના ભાગે દીલ્લી કેસ કરેલાની સફળતા મેળવે છે.

શ્રી કૃષ્ણ જન્માષ્ટમી

લખનાર: શ્રી. પુરુષોત્તમ દેશાઈ

શ્રાવણ વદ આઠમ એટલે આખા હિંદમાં ધર્મ અને ઉત્સાહનો દિવસ. જેના જન્મથી ભારતખંડમાં અધર્મના નાશ પછીને ધર્મનું ફરી સ્થાપન થયું, જેણે અનેક પાખંડી, દુરાચારીઓનો નાશ કરીને ધર્મ રાજ્ય દયાપૂર્વક પોતાનું આયુષ્ય ગોવાળમાં, જેણે આપ્ત જીવન પરોપકારમાં ગાળવા છતાં આનંદ માન્યો, જેણે અનેક ભક્ત જનોને આનંદ આપવા માટે જાત અનેક રૂપો ધર્યાં, જેણે બાળપણમાં મથુરામાં અને ગોકુળમાં, યુવ વૈર રહ્યો યુદ્ધ, ઘર પ્રતિ અંતે શ્રાપ્ય ગોકુળને, પુનઃ પેર આવી ગોકુળીયાને સ્વર્ગ સદેહને, ભક્તજનોને સર્વને પોતાના આચારથી ગીતા ગાઈને ધર્મશ્રવણ આપીને અને પોતાનાજ આચરણમાંથી ધર્મનું ઉત્તમોત્તમ દૃષ્ટાંત આપી ગીતાજી કર્યા ઉત્તમ ધર્મોપદેશ અર્જુનને કરીને જગત ઉપર ઉપકાર કર્યો એવા થા. કૃષ્ણજન્મદિવસ હિંદુઓ ઘણા કરીને, પવિત્ર રીતે ઉજવે એમાં નવાઈ પણ શાની!

એક વાત ખરેખર ગણ કરવા જે હિંદુઓ માને છે કે માનુસ સદાચારથી પુર્ણપણે—મુક્ત દયા—જીવનજાજ પ્રાપ્ત કરી રહે છે. બધા સુખી આપણે ગોકુળ ગામિમાં સહેલાઈ નથી ગોકુળ સા સુખી આપણામાં ઉદ્ભવ છે. આપણી ને ઉદ્ભવ આપણે દીકરો કુર કરે એવી ભાવના હિંદુઓ રાખે છે. દીકરો એટલે પ્રગતિ, દીકરો એટલે ઉજ્જવળ ભવિષ્ય, દીકરો એટલે આનંદ, દીકરો એટલે ઉદ્ધારક, જેમ વસુદેવ ઘેર શ્રી કૃષ્ણે જન્મ લઈ તેમને બંધનમાંથી મુક્ત કર્યા, અને જગતને નીતાજીથી જ્ઞાન વારસામાં આપી બંધનમાંથી મુક્ત કરવાનો રસ્તો બતાવી ગયા તેમ આપણે ઘેર દીકરો જન્મી આપણો ઉદ્ધાર કરે એવી ભાવના દરેક હિંદુને થાય છે અને એટલા માટેજ દરેક હિંદુ શ્રી કૃષ્ણજીના જન્મદિવસે બારણા પુજવું ઉપવાસ કરી પોતાના પુત્રમાં કર્મોજાય પ્રગટે એવી પરમકૃપાળુ પરમેશ્વર પાસે યાચના કરે છે

હિંદુઓની આવી ભાવના ઉપર કેવી રીતે મોહ કરે છે તે તાજે શ્રી કૃષ્ણ ભગવાને ગીતાજી માં બતાવ્યું છે તે જાણવાથી આપણી ભાવના નું મહત્વ આપણે સમજી શકશે.

હસ્તિનાપુરના રાજા ઉપર પાંડવોનો હક હતો. પાંડવો નાના હતા તેવામાજ પાંડુ રાજા મૃત્યુ પામવાથી પુતરાષ્ટ્ર પાંડવોના વતિ રાજ ચલાવતા હતા. પેન રાજ પાંડવોને પાછું ન મળે એટલા માટે દુરાચારી દુર્યોધનાદિ પુત્ર અનેક પ્રકારના ભળકપટ કરતા હતા. ઝેર દેવાનો, જીવતા અગ્નિમાં બાળી દેવાનો, તાની પટરાણી દ્રૌપદીનું હરણ કરવાનો, જુગારમાં બળથી તેમનું રાજ્ય જીતી તેમને વનવાસ ગોઠલવાનો અને વનવાસમાં તેમને એટલા હતા ત્યારે મારવી નાખવાના અનેક પ્રયત્ન તેમણે કર્યા. ગમાવાર પુરા થત પાંડવો પોતાનું રાજ્ય પાછું મેળવવા શું કરવું તે વિચારવા સભા મેળવી. કહેવાયું જોઈએ પ્રકારનાં પાપો આપણે કર્યા છે એટલા માટે દુઃખોનો નદીરે પાંડવોએ તેમને શીક્ષા કરી પોતાનું રાજ્ય ફરી તેવું એવો સમાજમાં કરવા થયો પુણ્ય નાશી થયું. ત્યારે લડાઈ થઈ યવાની કરી તૈયારીજ થઈ. અને તરફના પોક્ષાઓ ને જોવાની ઇચ્છા કરી. શ્રી કૃષ્ણે રથ બંને સેના વચ્ચે ઉભો રાખ્યો. આ જોઈ અર્જુને પોતાના સમા સંબંધીઓનેજ દીઠા તેથી અર્જુન ને ઢીલાશ થઇ. અને તેટલા પાછી હોમ તોમ પોતાના સગાઓનેજ મારવા. તે વિચારે અર્જુન ધરમરી ગયો અને પોતાના સગાઓને મારીને રાજ્ય ભોગવવામાં પાપ છે એમ કહી મહાન ન કરવા બીક્ષા માગી બાકું ઉત્તમ છે એમ નક્કી કરી હથીયાર છોડી દીધાં. શ્રી.કૃષ્ણે આત્મજ્ઞાન, બુદ્ધિયોગ અને કર્મયોગ તેમજ સ્થિતપ્રજ્ઞ અને સ્વભાવ પ્રમાણે પુદ્ધ કરવું એ બધીજ અને બીજા બાબતોનો સમજણથી દીધું. આ સમજણથી પહેલાં અર્જુન શ્રી કૃષ્ણને શરણે બધા જતા અને તેમને ગોળ ન પોતે જ્ઞાન મેળવવાની લાયકાતી નથી હતી. તો બાજણી ઉપરથી શ્રી કૃષ્ણે ઉપર પ્રમાણે બોધ આપ્યો પણ અર્જુન મુખ્ય અભ્યાસના પુરેપુરું કહેવાતું કરી દીધું પણ અર્જુન મુખ રહ્યો. તેણે માન્યુ કે શ્રી કૃષ્ણ પણ પુરિયાર છે. કૃ એનો જવાબ કઇ શકતો નથી. પણ ત. બાનપુ સરોવાર છે. બાવો રીમાર કરી ન ત્યા લડાઇ કરવા તત્પર થયા. ત તો ના પાડી શકયો. મુકતી ક્રેમ મોક્ષજ રહ્યા અર્જુનને નિરાશ કે અર્જુનને બાકી બાકીનો ઉપર વિશ્વાસ નથી આપતો મેં કરોડ નપુંજક-પણાને નામે મનીષ અર્જુનને સમજાવ્યું ત એમ તને બાબતમાં બારા એવું છે. બધા બહુ કહ્યા વિના એ અર્જુને નહિ તો મેં ગુરુપાણું સ્વીકાર્યું ત બરાબર. બા કૃષ્ણ પરમકૃપાળુ હતા શરણને સ્વીકારે રહ્યો ન ગયા વાસુદેવે તેમને ચાર ત એમ તારેલું દીધાની ઉપર ઝાઝી વાતો ત્યારે કરીને તેવા નથીતા એટલે મુગા રહેવા અર્જુનના મનમા પીડાસ લાવવા શ્રી કૃષ્ણે બોધા અધ્યાયનો મારંભ કર્યો, ભગવાન કહે છે, ' અર્જુન આ જ્ઞાન મેં તને આપ્યું તે પૂર્વે મેં સૂર્યને કહેલું. સૂર્ય મનુને અને મનુએ ઇક્ષ્વાકુને કહ્યું હતું પણ પ્રમાણે ક્રેસાતાં ન જ્ઞાન લાંબા કાલ થયો માની ગયું છે, માટે કહી પરંપરાથી મળ્યા કર્મો યોગ છે પણ તે કર્મોની પાછળ રહેલું જ્ઞાન લાંબા નથી તેથી તારી ઉપર પ્રેમ કરીને તેજ આગળનું જ્ઞાન મેં તને આજે કહ્યું. શ્રી કૃષ્ણે આવું કહેતાંજ અર્જુને બબરી ઉઠયો. શું હું તમારે શરણે આવ્યો અને મારી બુધ્ધિ મંદ થઇ ? એમ મેં કહ્યું તેથી તારો અને ઓરેલ પુદ્ધ માની લીધેલ કે તમારો જન્મ તો હજારો થયો છે અને મારા તો કેટલા જન્મો થયા તમારે થયેલ છે તેને તમે આ જ્ઞાન આપ્યું એ વાત પણ હું માની શકું! પરમ કૃપાળુ કૃષ્ણ અર્જુનને બરા ક્રોધ થયો તેથી નારાજ ન થયા. તે તો રાજી થયા કેમ અર્જુનની શંકા દૂર થવાનો માર્ગ ખુલ્લો થયો અને આખરે જેનો સ્વધર્મ જોવી પાસે પુરાવાપાત્ર સહકારી એવો બાજી ગયા. ભગવાન કહે છે:

"પરમા અર્જુન! તારા તરફ મારા પ્રયાસ જન્મો થઇ ગયા છે એ તો તને એટલ પ્રગટ કહી દીધું છે. પ્રૂં તે મૂલી ગયા છે. મને એ યાદ રાખ કે આ જગત ધર્મથી ટકી રહે છે, અધર્મથી નાશ થાય છે. જ્યારે જ્યારે આપણે ધર્મની હાનિ જગતમાં દુઃખ અને કારુણ્ય ઉત્પન્ન કરે છે ત્યારે ત્યારે હું મારી સર્વ વીભૂતિથી સહાન અવતાર લઉ છું સાધુઓ—ભક્તજનો એટલે સદાચારી મનુષ્યોને દુઃખ પડે છે અને પાપીઓ તેમને દુઃખ આપતાં બીરમતાજ નથી ત્યારે તે સદાચારી મનુષ્યોનું રક્ષણ કરવા અને પાપીઓને સંહારવા તથા ધર્મનું ફરી સ્થાપન કરવા હું અવતાર ધરું છું આવી પ્રતિજ્ઞા ભગવાને કરી છે. આપણા જગતના રક્ષણ માટે હિંદુ માત્ર આ પ્રતિજ્ઞા ઉપર વિશ્વાસ રાખી મત, ૧૫ વર્ષોથી કરે છે. આ જ્ઞાન આપતાં આપતાં ભગવાન આખરે અર્જુનને કહે છે. દરેક માણસને જે કંઇ પ્રાપ્ત થયું હોય તે કર્મ આનંદથી કરવું, પ્રાપ્ત કર્મ માં દોષ હોય બીજાના કર્મમાં સારું મારવાની ચોરી ગણવાની ન કરવી. કર્મ માત્રને જે બાધ્યું હોય છે. બીજાના કર્મોમાં ઉપર ઉપરથી સારું લાગ્યા છતા તેમાં ઘણા દોષ જોવા હોય છે. માટે સ્વધર્મને બાબતી દરેકથી જ—આનંદપૂર્વક ચાલી રહેવાજ મોક્ષ આપવા છે. એટલા માટે તારા ભાગના બધા સંકલ્પોને છોડી દઈ તું એક મારે શરણે આવ, મારે કહેલું કર તો પાપ લાગશે નહીં. સર્વ પાપથી હું તને મુક્ત કરીશ—તું ગભરાઇ નહીં. ભગવાને બહુ ભારી પ્રતિજ્ઞા કરી. જ્ઞાનપૂર્વક આનંદથી સ્વધર્મને બજાવી રહી તે મોક્ષ મનુષ્ય—તે બધે તે સંપ્રદાય પાળતો હોય તેમ—આ સંસારમાં કર્મો કરે છે પ્રતિજ્ઞા ઉપર હિંદુઓને વિશ્વાસ હોવાથીજ બધેજ કૃષ્ણ વેરીને પણ હિંદુઓ પોતાના સનાતન ધર્મને વળગી રહ્યા છે. ભગવાનના બાબરે વચન મુજબ અર્જુન નો મોહ નષ્ટ પામ્યો. અને તે યુદ્ધ કરવા તત્પર થયો.

આપણને દુઃખ ઉપજે, આપણા ઉપર અધર્મપુર્વક અન્યાયો થાય, આપણો ધર્મ નાશ પામતા જણાય ત્યારે પણ ભગવાનના વાક્યો ઉપર વિશ્વાસ રાખી આપણે સ્વધર્મને વળગી રહીએ છીએ તેનું કારણ ભગવાનની પ્રતિજ્ઞા છે. શ્રી કૃષ્ણના જન્મદિવસે ઇતિહાસ

કરી જાગૃતાવની પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે "હિ પરમેશ્વરા! અમને અમારો ઉદ્ધાર કરનારો તારા આત્મ અવતારમાં પણ ઉપસ્થિત છે. એ ઉપસ્થિત કૃપ કરી પૂર્ણપણે પ્રાપ્ત કરે એવો પુત્ર આપ. અમો રામકૃષ્ણાદિ મહાપુરૂષો જન્મ્યા છે, અમો દયાનંદ સ્વામી, વિવેકાનંદ, રામતીર્થ, તીલક ગાંધારાજ, મહાત્મા ગાંધી જેવા મહાપુરૂષો આજ્યપણ જન્મે ને તે પવિત્ર ભૂમિ આ તારી કૃપા વગ્ર પરસ્પર અને મમોવિકાર

પૂર્ણ વગ્ર તું પોતા કર." આ પ્રાર્થના સરળ મનવાની નીશાની બાપણે એમ માનીએ છીએ કે "ભાન કેવો મત । પિતા કેવો પક્ષ । માનાર્થ કેવો મત । પતિવિ કેવો પક્ષ । સત્ય પક્ષ । ધર્મ ના । ભાગવત સર્વભૂતેષુ" એ પ્રમાણે માનાની સેવા કરનારો, પીતાની સેવા કરનારો, ગુરૂની સેવા કરનારો, અતિથિની સેવા કરનારો, સત્ય બોલનારો, ધર્મ પાલન કરનારો અને સર્વજીવને પોતાની સમાન ગણનારો દીકરો

પેદા થવો જોઇએ. એવો દીકરો ઓટલે પ્રભુરાધાકાર. આ ચિંતન આપના મનમાં માગો, આપણા મનોનું આવું દૃઢ આપણે પ્રાપ્ત થાઓ એ આ આપણ વર્ષ આદિના દિવસે આપણી પ્રી પ્રભુ પરમાત્મા પ્રત્યે પ્રાર્થના છે. મત અને ઉત્સાહ આ દિવસે આપણામાં ઉપજે એ એમાં આદલા માટે નવાઇ નથી.

ૐ તત્સત પરમાત્મને નમઃ॥

મુસ્લીમ ઇનસ્ટીટયુટમાં એજન્ટ-જનરલ

મુસ્લીમોની પ્રગતિપર તેમનું ભાષણ

ડરબનની મુસ્લીમ ઇનસ્ટીટયુટમાં ગયા રવીવારના રાતે એજન્ટ-જનરલ સર શૈફદ્દીન અહીંએ દીલમાં મુસ્લીમોએ છેલ્લાં પચાસ વર્ષમાં કરેલી પ્રગતિ ઉપર ભાષણ કર્યું હતું

મી. ઇ. એસ. મરમાનેએ પ્રમુખસ્થાનેથી બોલતાં જણાવ્યું હતું કે આ દરમ્યાન રાઓ સાહેબ અને બીજા મહેમાનો છે તો પછી આપણે એક સૈયદ દોસ્ત પણ કહીએ તો ય ખોટું નહિ. આ પણ મેમ્બરોમાં પણ તમે મોટા ભાગના પણ આપણામાં જરૂર પડશે અને ઉમેદ રાખું છું કે આ મારી અપીલ બહેરા કાનોપર નાદ પડે.

બાદ બાદ એજન્ટ-જનરલે ભાષણ કરતા જણાવ્યું કે છેલ્લાં પચાસ વર્ષમાં દીલ્હીના મહાન ફેરફારો થઇ ગયા છે. બાલ કરી દલ્હીમાં બે દલ્હીપ મુસ્લીમો મહેલો રાજદ્વારી ફેરફારો વિશે જોગવે જણાવ્યું અને છેલ્લાં ૨૫ વર્ષમાં કેળવણી, સામાજીક સુધારા અને બંદરના વિકાસમાં થયેલા ફેરફારો વીશે પણ તેમણે સુચન કર્યું.

આપણા આમ વર્ગના મોટા ભાગના છોકરા એ દુકાળને લગ્ન બાલકાલના અને નીરક્ષરતામાં સપડાઇ રહ્યા છે. તેમ છતાં આ દિશાએ કેળવણીમાં કીક કીક પ્રગતિ થઇ છે અને નીચેના જરૂરી જરૂરના ઇન્સ્પેક્ટરોની મેમ્બરોમાં પણ થયેલ થયા. અને તેઓની જરૂરીયાતો પૂરી પાડવાને નીચેની કેળવણી સંસ્થાઓ પણ માટી સંખ્યામાં સ્થપાયેલી છે. પ્રાથમીક શાળાઓમાં પણ ઘણો વધારો થયો ... માધ્યમીક શાળાઓમાં પણ ઘણો વધારો થયો છે અને એથી પણ વધારે ઝડપે રસ જાગ્યો. છોકરીઓના શીક્ષણ તરફ પણ ઘણા ધ્યાન અપાયું છે.

મુસ્લીમોની કેળવણી સંબંધી સ્થિતિ વિશે એજન્ટ-જનરલ કેટલાક આંકડાઓ પોતાના હાથમાં રાખેલા હતા અને પછિયના સુધારાની સામે તેઓના થયેલા ફાયદામાં તેમણે જણાવ્યું કે અમારી મહેનતોએ આજેજ કેળવણીનો શહિયાર કરેલા થયા છે અને તેમને ખાસ કરી ગ્રામોમાંને તેનાજ ખુશ પરિણામો સારા કરવા પડયા છે

આનું પરિણામ એ આવ્યું છે કે સમગ્ર આગેવાનો ... ની ઉંડાણમાં દીકુઓના વાપરવા જતા ... ને સરકારને ... કરવું પડયું

કેટલે તેવા કેળાઓ માટે ઘણાખરા મકાનના મુસ્લીમો આગળ આવી સહાય નહોતા.

૧૯૧૯ માં ... પછી ઝોહરી નહોતી કે ... બી. એ., એમ. એ કે એમ. એસસી. ની ડીગ્રી મેળવેલી હોય, મીયાં કે ડોકટરોનો તો આજેજ કે યુરોપના યુનીવર્સીટીની ડીગ્રી મેળવેલી હોય ત્યારે એ પરીસ્થીતમાં દીલ્હીમાં પણ જબરો સુધારો થયો છે. બાજનેજ એક પણ અગત્યનું શહેર કીયું હશે કે જ્યાં મુસ્લીમ છોકરીઓની શાળાઓ નહિ હોય. સંયુક્ત પ્રાંતોના છોકરીઓ માટે પણ શાળાઓ છે અને બે કોલેજીઓની કોલેજો પણ છે.

આ પ્રમાણે કહીને મારી એમ ધારવાની જરૂરજણ નથી કે બીન-મુસ્લીમોની શાળાઓ કોલેજોમાં મુસ્લીમ છોકરી જઇ નથી શકતી એને જઇના હોય તો તેઓને દાખલ કરવામાં આવે છે

મુસ્લીમ કોકરીઓ આજેજ કેળવણી લેતી પણ કેળવણી ગવર્નમેન્ટ પાસે તે નીભાવાજ પણ ... બનાવવી પડી છે.

એ મોસવીઓને વિદાયગીરી

એજન્ટ-જનરલે કરેલી તેમની તારીફ

ગયા રવિવારે પાસ્ત રહીતના ગવર્નર કેળવણી ને મોકલાઓ કે હોટલ આફ્રીકામાં પણ વર્ષના રહેઠાણ બાદ સ્વદેશગમન કરતા હતા તેમના માનમાં મેળાવડો થયો હતો

નવિકાના સાહ અબ્દુલ મુખતાર સાદીકની સેવાઓ વિશે બોલતાં એજન્ટ-જનરલે જણાવ્યું કે તેઓ એક બોલતા કરતા પણ વધારે હતા. દક્ષીણ આફ્રિકામા સોપા બોટા પાદશાહ પુરા હતા અને બાળકોની કેળવણી માટે તેમણે ઘણું કરેલું છે.

કપટાઉન ઓરીએન્ટ વિશે સુચન કરતા તેમણે જણાવ્યું કે ઓ ઓરીએન્ટની કોમ આ દેશના વતનીઓની અને આના સિદ્ધાંતો બાબ બાબ કરી રહે છે. યુનીયનમાં કોલોઓની વસ્તીજ ... પણ તેમને રોકે કરનારાઓમાનો એક નથી તમ છતા કુમારીકા આફ્રિકાના કોલોઓએ પોતાનો અર્થ તો નજર મુખારવે. જોહન્સ

દક્ષીણનો પાયાસ પોરબ્ય પીઢોના મારા વિચારો શી. કોમ બનશે ... દુનીયી આજનોમાં આ દેશમાં વસનાર પામાલ પોરબ્યને અનુસરવું ઉચિત છે પરંતુ માર્ગીક પાયમાં માટે દક્ષિણ્ડાનની સાથેનો સંબંધ તોડવો નહિજ જોઇએ. બીજા અનેક આપણો વર્ષો છતાં અને કરજનના મેયર અને મેયરેસ પણ હાજર હતા મહેમાનોને વીદાયગીરીનું સુંદર ભાષણ આપ્યા બાદ કરવામાં આવ્યું હતું

—:o:—

પરચુરણ

ગુનીયનના પોસ્ટ ખાતાના પ્રધાન સેક્રેટરી મી. વી એચ ફલાકેનબર્ગ, પોસીસ અને મી એ ફલાકેનબર્ગ સહિત ગા. ૨૭ એગસ્ટ રેગલ સ્ટીમર ડીથસ્ટોન કેસલમાં ઇંગ્લાંડ રવાના થયા.

* * *

મીનના ગ્રેમ-ગોહાડ શહેરમાં એક મીનાર ઓને બે છત્રો છે, જોકેમાં બે છત્રો છતાં બોલી શકતો નથી આ બાબત જોવાને લોકો પૈસા આપે છે

* * *

મી ગ્રેવ્ઝેન્ડ જણાવ્યું હતું કે જ્યાં સુધી હિંદમાં આપણું રાષ્ટ્રીય હિંદી બોલવાનુસાર સક્રાન કરવામાં ન આવે, ત્યાં સુધી નાગરિકો કે સાચું સ્વરાજ આવતું નથી એમ પોતાનું પોરબ્યનું આખરી અનારણ કરી મુસ્લીમોને અરજ માટે કર જવાને બદલે હિંદી સંસ્કૃતીને પોરબ્યે શિક્ષણક્રમ પાડવા જોમજે.

* * *

પોતાની ફ્રામત પાસ કરવા પોંડ જણાવામાં આવી હતી પણ બાત્રીસના બોલ્યા બોરીઝ માટેથી બનાવાર નાના હતા કે મી. ગ્રે. જે. મારસડે ગ્રેમ બાબાસો (ગુજ) મેસર્સ મેસર્સ એન્ડ સનને ૭ કલાક પોંડની ફ્રામત પોમ્યો હતો ને ફ્રામત બાબાસ્ટા માટે કોઇ સુધાન નહી.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

યુનીયનમાં ઇમીગ્રન્ટ્સ

તા. ૧ જાન્યુઆરી ૧૯૩૬ થી તા. ૩૧ મે ૧૯૩૭ સુધીમાં ૧૬૩ ઇમીગ્રન્ટસો પરદેશના સામ્રાજ્યોમાંથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં દાખલ થયા હતા. મજકુર ૧૭ મહીનાઓ માટે બહાર પડેલા સત્તાવાર આંકડા મુજબ લીવરપુલ ૧૭૪૦, નેધરલેન્ડઝ ૧૫૫૩, જર્મન્સ ૨૯૧૬, સ્વીડીશ-નોર્વેજીઅન્સ ૧૪૮, પોર્ટુગીઝ, ઓસ્ટ્રેલીઅન્સ ૨૩૧, ઇટાલીઅન્સ ૨ , અમેરીકન્સ ૧૬૧, પોલ્સ ૨૧૯, સ્વીસ ૧૫૩, બેલ્જીયન્સ ૭૪, મીસ્સ ૧૧૩, ફ્રેન્ચ ૪૩, બોલ્ટીઅન્સ ૩૦, ડેનીસ ૨૬, નોર્વેજીઅન્સ ૫૪, રશીઅન્સ ૨૧, ગ્રીક્સ ૨૮, હંગેરીઅન્સ ૩૦, રૂમાનીઅન્સ ૬, સ્લોવાઅન્સ ૨૨ અને બીજાઓ ૨૭૦ નાં. કુલે ૧૪૪૩૬ સભ્યો યુનીયનમાં સ્થાયી વસવાટ માટે દાખલ થયા હતા. યુનીયન સરકારના મુખ્ય પ્રધાનના એક હુકમ મુજબ નવા હીંદીઓ અને બીજા એશીયાટીક વસ્તીઓ તે દક્ષિણ આફ્રિકામાં સ્થાયી વસવાટ માટે દાખલ થવા માગતા છે, પણ બાપાનીઝ સરકાર સાથે થએલા કાયદા મુજબ આખા યુનીયનમાં બાપાનીઝો સંપૂર્ણ હક્ક ધરાવતા દાખલ થઇ શકે છે.

નવો ઉદ્યોગ

બારે બ્રોડ (ફ્રીઝ) બનાવવા માટે જોહન્સી કેમ્પ મેંગેનીઝ નામની ધાતુ નાટાલના બુકેનેયલ આર્યન વર્કસમાં બનાવવાનું શરૂ થયું છે, જે માટે ધાતુ વીસ્મેલમાં મોકલવામાં આવે છે. આ ધાતુ પ્રથમ યુરોપ મોકલી હતી અને ત્યાંથી તૈયાર થઇ પાછી યુનીયનમાં આવતા હતી હતી, આથી ન્યુકેસલ આર્યન વર્કસના જવાબદારોએ યુનીયનને ફાયદો થશે. આ હકીકતની પોલવણી થતાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં સ્ટીલ અને બારે સ્ટીલ બનાવવાના ઉદ્યોગ કરી શકાશે.

દયાજનક મરણ

યુનીયનમાં એરફાર્સ્ટ્રાઇથી દરરોજ સવારમાં સાર્વજનીક સ્થળોના વિષય ઉપર જાહેર ભાષણ આપનાર કેપટન હોલનું જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૯ ઓગસ્ટે પછી દયાજનક સ્થિતિમાં મરણ નીપજ્યું હતું. કેપ્ટન હોલ તે દીવસે સવારના જોહાનીસબર્ગના ઓડકાસ્ટીંગ સ્ટેશનથી જાહેર ભાષણ આપી કમીશનર સ્ટ્રીટમાં પ્રીમયુરીટી બીલ્ડીંગમાં નોકરીએ ગયા હતા. ત્યાં બરફુમ કેસ્ટલ હતા. તેમની પાસે સ્કુટરની ચાવી હતી. જેથી દરવાજે બેલી સ્કુટરમાં દાખલ થતાં ૨૮ ફીટ ઉંચેથી પડયા હતા. સ્ટ્રીટનું પાણ્ડરે જમીન ઉપર હતું નહીં જે અંધારાને લીધે કેપ્ટન હોલ જોઇ શકયા નહીં. કેપ્ટન હોલ બારે કસરતબાજ હતા અને પાંચ વર્ષથી દરરોજ સવારમાં કસરતના વિષય ઉપર બ્રોડકાસ્ટીંગ કરતા, તેથી તેમના મરણના ખબરથી આખા યુનીયનમાં બ્રોડકાસ્ટીંગ સાંભળનારાઓમાં બારે દીલગીરી વ્યાપી હતી.

નેટીવ ગજુરો

નેટીવ મજુરોની સ્થિતિ ઉપર વિચાર ચલાવવા કરબન ખુનીસીપાલીટી, કરબન ચેમ્બર્સ ઓફ કોમર્સ, નાટાલ ચેમ્બર ઓફ ઇન્ડસ્ટ્રીસ અને નેટીવ મજુરોના પ્રતિનિધિઓ વચ્ચે કોન્ફરન્સ બોલાવવા વર્ષા રવાના છે. બોર્ટ્રેનો ગોદીમાં કામે નહીં જતાં ત્યાંના નેટીવ મજુરોની જગ્યામાં નવા મજુરોને નોકરી રાખવા થઇ પડયું છે.

ડનલોપ રબર કુંપનીનું

કરબનમાં આવેલી ડનલોપ રબર કુંપનીના કારખાનામાં વધારો કરવા માટે ત્યાં હજુ ઓકર જગ્યાની જરૂર પડવાથી કરબન સીટી કાઉન્સીલને આશરે ૪૬ હતી; તે બાબતની સામે બારફેટ એન્ડ બીમેકર કંપની સાથે પડી છે. મજકુર જગ્યા ૧ કંપનીને ઉપયોગની છે એવો હલીફ રજુ થયો હતો. કાઉન્સીલે મુકારો આપ્યો નથી. ડનલોપ રબર કુંપનીમાં હાલ ૬૫૦ માણસો કામ કરે છે જેમાં પચાસ ટકા પુરોપીઅનો પચાસ ટકા હીંદીઓ અને પચાસ ટકા નેટીવો છે. વધારો થતાં પણ માણસોને નોકરી આપવા સંભવ છે.

દુષ્ટ ચોપી રોગ

મુખ જનીના ચોપી રોગથી, નેટીવ વસ્તીને બચાવવા પુનીયનમાં કરા લાયક ઉપાયો લેવા ની જરૂર જણાતા ગા ચરનનાબાબરે ત્યા આરોગ્યાધીકારીઓની સભામાં ભાષા થયા હતી અભાવા મજકુર કાર્ય માટે નવું મંડળ સ્થાપવું કે નહિ તે વિષે ચર્ચા પડતાં એક કમીટી નીમા એક મહીનામાં રીપોર્ટ કરવા નક્કી થયું હતું. કમીટી, પુરોપીયન, હીંદી અને નેટીવ મેમ્બરોની છે.

બદલાની મારે દાવાઓ

કરબે જોહાનીસબર્ગથી આવેલા સમાચાર મુજબ યુનીયનના વડા પ્રધાન જનરલ હર્ટઝોગના પુત્ર કેા ઓગાર્ટ હર્ટઝોગ ઉપર "આફ્રિકાન્સ" ન્યુસપેપરમાં પ્રસિદ્ધ થએલી કંપેઘાતી બદનક્ષી માટે સાક્ષિમ આફ્રિકન મામલા વકીલ યુનીયન ગોલ્ડસ્ટીકબુરીએ તરફથી એક લાખ પીંડની રકમના કુકમે રોયલ સ્પેનરો પુરાવાઓમાં આવ્યા એટલે એકંદરે ૧૬ લાખ પીંડનો દાવો થયો છે.

ગાંજાનો ગુપ્તધાય

કેપના પાયલબાગ કોર્ટમાં તા. ૧૮ ઓગસ્ટે ૧૧ કોયળા અને પાંચ પેકીઓમાં ભરેલો આ. ૧૭૦૦ ની કીમતનો માંચ રબ્બુ કરી મહમદ પોટીઆર, તેની બી અને એક પડોશી વીરુદ્ધ નવી ચાર્જીસોને ગેરકાયદે માંચને રાખવાના અપરાધ માટે ઉભા કર્યા હતા. કોર્ટે દરેક આપરાધીને બસો પીંડના દંડની ઉપર ઉતરવા હુકમ કરો હતા.

ચોર્મ આંધ શરીરનું વજન ઘટાડે છે.

શરીરનું વજન વધારવાના જાણવા જોગ ઉપચાર હાલમાં જાહેર થયા છે. પેરીસેરોન હલકા વજનના બિસ્કીટો છે, જેના વજનમાં ચમારો થયો હતો. આ પેરોને વૈજ્ઞાનીક માં નવ દીવસ રહી શરીરના વજનમાં પાંચ રતલ ઘટાડો કર્યો હતો. જોહાનીસબર્ગ ખાતે પી. પેરોને વેચવાવાળા બાળના એક બાબરપારીને જણાવ્યું હતું કે આ ૬ રબરસ્પેન્સર પહેલાં તે એક વાર કરીયો વેચવાવાળો વેપારી હતો અને કારણ કે તેના શરીરના વજનમાં પાંચ રતલ ઘટાડો કરવા જરૂરનું હતું દ્રવ્યવાલામાં વેચવાવાળા ગરમ પાણીના ઝરા માટે પ્રખ્યાત છે. અને ત્યે વજન ઘટાડવા માટે પ્રખ્યાતી પામ્યો.

આળસ અને "એસપ્રીન"

સાંધાદુખના ઉપચાર તેમ "એસપ્રીન" નામની ટીકડીઓ બનાવી છે. આ ટીકડીઓ સફેદ રંગની અને "ફેવીટ" જેવા દેખાવની છે. કહે છે કે કેટલાકોમાં બી વેસ્ટમીનસ્ટર પપંનું બાળક ટેબ્લેટના બનાવમાં પડેલા "એસપ્રીન" ની બોટલમાંથી ૨૫ ટીકડીઓ ગળી ગયું હતું કે માટે તાત્કાળીક ઇલાજ થતાં બાળક બચી ગયું હતું. આ બાબોએ આ સમાચાર આકર્ષક ધ્યાનમાં રાખવા!

પરસનલ રેકસનો કેસ

નાટાલ યુનીવરસીટી કોલેજના વર્ગોના અભ્યાસ માટે હાલની આપના મી. કી મોની નામના કલાર્ક પાસે ૧૯૩૬ ના વર્ષનો પોસ્ટ રેકસ ચોરાવ્યા કરેલી ફરીયાદમાં કેટે રેકરા ભરવા મી. કી. મોનીને હુકમ કર્યો હતો. મી. કી. મોનીને કેનડીડેટ એટરની તરીકે પણ કામ કરે છે. અપીલ પણ થઇ છે

બદકના સભ્યો

રંગપણી (નોન-યુરોપીઅન્સ) બીન આપનારી બદકના સભ્યો માટે યુનીયન સરકારે સામ્યમન્સ ડાહનમાં થાણું રથાપી ત્યાં તેમોને મોકલી સત્રાગ્રહની યોજના તૈયાર કરી છે, જે ૭૮ અઠવાડીયામાં અમલમાં મુકાશે. આ કેદીઓ માણસો માટે મુસાફર છે પણ પ્રથમ બીલ સભ્યો મોકલવામાં આવશે.

મોટરકારના ૫-તો

નાટાલ પ્રોવીન્સ ટ્રીપીજનના ટ્રીસ્ટીકેટ સરજન કેા. એ. બોથી, ડાબપરની મોટા રબાતની મેર ડાબરીનો લાબા સમ મોટરકાર બાંધી મોટ ગમાવી પડયું હતું, જેનો પત્તો એસ્ટકાર્ટ નજર ડનકેલ્ડના કીલામાં મળ્યો હતો. કાર લપ કીલા માં પડી હતી અને નુકસાન પામ્યા મોટરનો પત્તો નથી.

બેંકરકાર મોટરીસ્ટો

કરબનમાં ચાલુ બાકીની ફાયદારી રોસ્ટલના મોટરીસ્ટોની બેદરકારી વિષે મી. જસ્ટીસ બોન્સે કરેલી ટીકા નજર મોટરીસ્ટોનું અપકૃત્ય ખાસ ગૌરવાર્હ જોઇએ જસ્ટીસ બોન્સે એક યુવાન મોટર મોટરીસ્ટને દંડની સજા નહીં કરતાં કેદખાનાની સજા કરમાવી હતી.

ચોરોને ઝાદીમાંથી પકડ્યા

બ્લાકની ગીચ ઝાદીમાંથી ડરબનના રી. આમ. ડી. ખાતાંએ ૪૦ રીપબ્લિકનોની મદદ વડે ત્રણ નેટીવોને ચોરીના માલના મુદ્દા સાથે તા. ૧૯ ઓગસ્ટે પકડ્યા હતા. તેઓ ઉપર પીગ અને બ્લાકમાં એકઠા એક ગુમલા કરી પૈસા પડાવી લેવાનું તોફાન મુકાયું.

લગ્ન અને ચિત્ર

ટ્રિયવાલના રપ્રીગ્સમાંથી લગ્ન સાથે ચિત્રના સમાચાર જાહેર થયા હતા. લાં તા. ૨૫ ઓગસ્ટે ગા. મુસ્લીનના લગ્ન થયાં પછી સાત મીનીટમાં પરણેલાં જોહાંને ડોરપીટલમાં જવું પડ્યું હતું. લગ્નની ક્રીયા થયાં પછી વરરાજાને ત્યા એકઠેન સરકારના મેળાવડામાં હાજર થવા તેઓ મોટરમા ઉપડ્યા હતાં એટલામાં એક ચાળણા સાથે કાર અથડી ઉધી વળી હતી. બન્નેને ઇજા થઇ હતી. તેઓએ ઇસ્ટ રેન્ડ જોરપીટલમાં પાટા બધાવ્યા પછી એકઠેન જવા મેળાવડામાં હાજર થયા હતા.

સ્ત્રી અને ઓલાદ તરફની ફરજ

સંસારમાં પોતાની સ્ત્રી અને ઓલાદનું સારમ્ય પોષણ કરવુ ફરજીયાત છે. ઇમીલીઝ નામના સભ્યને ડરબનના મેજીસ્ટ્રટની કોર્ટમા હાજર કરવામા આવ્યા હતા. તા. ૨૯ જુન ૧૯૩૬ ના તેની પરણેલ્લર અને બે બાળકોને ભરણ પોષણ માટે માસીક પા. ૪ આપવા કોર્ટે કેટલાક હુકમ ઉપર ફરમાન કર્યો હતો. પણ ત્રણ નવેમ્બર ૧૯૩૬ સુધીમાં તેણે પા. ૩૧ ભર્યા નથી માટે તા. ૨૩ ઓગસ્ટે મેજીસ્ટ્રેટ ગી. ક આર. પીલગોન્દે અપરાધી ડરાણી ઇબ્રાહીમને એક મહીનાની સખ્ત કેદની સજા કરી હતી.

જાપાનની ફટીમરો

કેપટાઉનથી સમાચાર મળ્યા હતા કે ઉત્તર ચીનમાં જાપાન લડાઇ માટે તૈયારી કરતું હોવાથી જાપાનની ઓસાકા સોસીનકીસા સ્ટીમર કુંપનીએ જાહેર કર્યું છે કે તે કંપનીની કેપટાઉન માટે જાપાનથી ફિપડની પાંચ સ્ટીમરો કેનસલ થઇ છે. જાપાનીઝ સરકારે પ્રજાજનો અસ્વાભાવ લક્ષ રાખવા મજકુર સ્ટીમરો રોકી છે. દક્ષિણ આફ્રીકામાં જાપાનના માલ ઉપર અસર થવા પામી છે.

ચાર પોલીસ માટે માગણી

જોહાનીસબર્ગમાં અપરાધોનું પ્રમાણ વધી પડવાથી જોહાનીસબર્ગની રીટી કાઉંસીલે નાની પોલીસમાં વધારો કરવા માટે અરજ કરવા નાથ ખાતાના પ્રધાન જનરલ સ્મટસ સમક્ષ ડેપ્યુટેશન મોકલવા વિચાર ચલાવ્યો હતો. ત્યા સનીવારે જોહાનીસબર્ગમાં રાત્રે દસ વાગે એક એકાંત રસ્તામાં લાંના રી. આમ. ડી. ખાતાના એક અમલદારને લુટવા ત્રણ નેટીવોએ પ્રયાસ કરી હતો.

નીચ કૃત્ય

કોટારીબાના "ન્યુ" ના "દરબા" નામના હાર્યાને કોઇએ ઝેર ભરાવી મારી નાખ્યો છે, તેઓનસ ગરીબીગ્રસ્ત ગાર્ડનના સતાવણાઓ નારદર્યા. તા. ૨૪ ના બપોર પર આપનારનો પત્ર મેળવી આપનારને બોલાવવા જાહેર થયું છે. ઉત્તર આફ્રીકાને પ્રવાસ નીકળેલા પ્રધાન મા. પીરો લેબ્રુશ્ચાગ્ન કોંગ્રેસમાંથી એક હાર્યા "ન્યુ" માટે મેળવવા પ્રયાસ કરશે; કે જે "ડેરા" ની જગ્યા પુરી કરી શકશે. બાકી હાર્યા માટે પ્રબન્ધ છે.

અપરાધોમાં વધારો

ડરબનની બરો કોર્ટમાં ઓગસ્ટ તા. ૨૧ સુધિ મી. આર. ચોનસ્ટન મેજીસ્ટ્રેટ સમક્ષ ૬૨ કેસ ચાલ્યા હતા અને બાકુ વર્ષમાં ૧ દીવસ સુધી માં કુલ્લે ૧૫,૬૧૭ કેસો બરો કોર્ટમાં ચાલ્યા હતા. છાકટપણાના અને ગેરવ્યવસ્થીની બેદરકારીના અપરાધોનું પ્રમાણ પણ વધી પડ્યું છે.

દેશાવર ચઢેલો માલ

ઓગસ્ટ તા. ૧૪ સાંજે પુરા થએલાં આઠ વાડીયામાં ડરબનથી નીકાસ થએલા માલના બદલ પડેલા આંકડા મજબ નવાણ મણી ૨૫ આગબોટોમાં ડરબનથી ૧૬૧૬ ટન માલ બીજા દેશાવરો માટે ચઢ્યો હતો. જેમાં નવાસીસ ઓર ૧૫૬૦ ટન, મકાઇ ૨૦૨૬૯ ટન, સુગર ૧૩૧૮૫૬ પાકીટો, વેટલ બાર્ક ૧૫૬૦ બેલ્સ મકાઇનો આટો ૪૫૧૮૩ બસ્તા, ગ્રાઉનટ ૩૫૦૩ બસ્તા, જવમોલ ૧૬૮૮ બસ્તા અને આંશિકું માંસ ૬૦૪૫ કેરોટર્સ જે મુજબ નીકાસ થયો હતો. બાજા ૮૨૬નો નીકાસ બાકી હતો. ૬૬૮ ૧૫૦ કેસ ઓરેન્જીસ ચઢવા હતા બાકી ચઢવા પડી હતી.

સસ્તાં આંખણની યોજના

આફ્રિકામની ડોકટરીટલે "ગ્રસ્તા આખાબુ" ની સરકારી યોજનાનો લાભ લેવા ઠરાવ કર્યો છે આ યોજના મુજબ જે પેનીએ એક રતલ લાભ આપવામા આવી રાકે છે અને આપવા ગુનીયનને આ યોજના લાગુ પડે છે. ઠાંઠી અનાજ આપવો, ગાયા અને બકેસાનાં નરીબ વિદ્યાર્થી ઓ"નીયરે માટે આ યોજનાનો લાભ મેળવવો અવશ્યનો છે.

પરચુરણ

ડરબન સીટી કાઉંસીલની તા. ૨૩ ઓગસ્ટની બેઠકમાં પુરાંપાણના, ઢોંઢા અને નેટીવો માટે ફ્રાન્ચાઇઝની યોજના માન્ય થઇ હતી અને રોકસ ફ્રાન્ચાઇઝીંગ બોર્ડને પુરાંપાણીનો માટે પા. ૨૫૨૬૭, ઢોંઢીઓ માટે પા. ૧૩૨૮૬ અને નેટીવો માટે પા. ૧૫૨૮૨૫ મેળવવા અરજી કરવાનો ઠરાવ થયો હતો.

* * *

જોહાનીસબર્ગથી તા. ૨૧ ઓગસ્ટે કેપટાઉન ઇપરના મી. ડંકન બાર્નસાકે જાહેર કર્યું હતું કે યુનીયન પાર્લામેન્ટની આવતા વર્ષની સામાન્ય ચુંટણીમા કેન્ટ તરફથી સોસ્પનીરટ પાર્ટી સામે ઉમેદવારમાં ઉતરશે

* * *

યુનીયનમાંથી પા. ૧૮,૪૧,૨૫૧ ની કીમતનું ૨,૬૮,૨૦૧ આકેસ સોનુ તા. ૨૩ ઓગસ્ટે પુરા થએલા આવરદીયામાં લીટન થયું હતું. લંડન બા તા. ૨૩ ઓગસ્ટે ઔંસ આકેસ સોનાનો ભાવ ૧૩૯ શીલીંગ ૬ પેની હતો.

* * *

યુનીયન સરકાર અને દક્ષ આફ્રિકાની ગેર્ડુ ગલ સરકાર વચ્ચે થએલાં વિમાની સબધ મુજબ બન્ને રાજ્યોમાં વિમાની સાધનસ્તો વિશેરે કાનુની ડોકયુમેન્ટોનો પરસ્પર સ્વિકાર થયો છે પણ બન્ને રાજ્યના એરોપ્લેન બાબતમાંથી વિમાનો અમલદારો મુકત નથી.

* * *

સોલ્સબરીમાં તા. ૧૯ ઓગસ્ટે ભરાએલાં જાનવરોના પ્રદર્શનમાં, ગાય, બળદ, ઘોડા પીગરે જાનવરો પણ કેટલા પ્રકારના જાહેર થયા હતાં. નાકસ એંકરગીરલ અને કાન્સીસ ટાઇન ટાગે પ્રદર્શન ખુલ્લું મુકયું હતું.

* * *

ડરબન બીચ નજીક ઓકલ્ડ કોર્ટ રસ્તા ઉપર બ્યુકનન કોલેજ સામે ૫૦ ગેલન રમ ભરેલ એવા ત્રણ મજલા કેટલી ઉચા ગરાજ બાંધવા રીજન્ટ કોંટ્રેક્ટના માલીક ગીરીશ ચોપ ગોલ પુરા નથી કર્યું છે. ગરાજ તૈયાર થતા લગ્ન હજાર પીંડ આવે ગરશે.

* * *

ગોંડાના કારમાંથી રહીકોના પ્રચારમાંથી કાંગી સીપોલા આજારે ત્રણ લાખ પીંડ કારસ્તાકના ગ્રાહકોને બે અઠવાડીયામાં ગોકલી આપવામા આવશે કેટલાક સાંકાકોન પા. ૧૫૦ સુધી મળવા થયા છે

* * *

કેપટાઉનમાં આવેલી આફ્રિક આફ્રિકન નેટીવ કોલેજમાં પાસ થએલા ઢોંઢા વિદ્યાર્થી મી. આર. સી. ક્રાગરસ, બી. એ. ના સત્કારનો મેળાવડો કેનકાસ્ટિઅરમાં મા. સી. રહોગીના પ્રમુખ પણા હેઠળ થયો હતો.

* * *

મેરીટઝબર્ગમાં પીટરોરીઆના રેડ ક્રોસ માટેના રકીટના પુષ્પોમાં ગા. ૨૧ ઓગસ્ટે આંકે એક અજાણ્યા સભ્યે સોની રાકે નાગના ૨૫ પાંના ઢોંઢા ઉપર પાતળા કુમળો કર્યો હતા આંકે કોરપીટલમાં પ્રાણ ત્યજ્યો. ગરબુ ૨૦ વર્ષનુ હતું. તા નીપજ્યું હતું.

ડરબનની ફાર્મેસી ફરનીચર ફેક્ટરીના દીરો કામદાર મી. એમ. સી. નાયડુને ફરજ બજાવતામાં થએલા અકસ્માતથી બે આંગળા કપાઇ જવા હતાં અને અંગૂઠાને બારે ઇજા થઇ હતી.

* * *

મરહુમ મી. પી. કે. કેનરૂથનનાં મરણથી બીનન કેંદ્રી લાયસેન્સીંગ બોર્ડમાં ખાલી પડેલી જગ્યામાં મી. કેશવ ગ્રાસલને બોર્ડમાં મેમ્બર નીમ્યા છે.

* * *

જોહાનીસબર્ગના સીટી કેમરર મી. જોય પ્રે. વી. સુબરય આવતી તા. ૨૨ ઓકટોબરે નોકરી માંથી રીટાયર મતાં ડેપ્યુટી કેમરર મી. જેમ્સ સુબરયને સીટી કેમરરે લીધેલા જનરલ પરપઝ કમીટીએ દરખાસ્ત કરી હતી

* * *

નાટાલના નોર્થ કોસ્ટ તરફ આવેલા અમરા-સાલીયા ગેમે છેક નેટીવ ચીફ મંગીકેને બંજરમ મોકલ્યા નાખ્યો હતો. મંબાસાની સ્ત્રી ગેલના મગજમાંને પોલીસે કેદ પકડી છે

* * *

નેલ્સનપ્રુટના મેનકેનાલીપ ટાઉન ઉપર તા. ૨૭ ઓગસ્ટે એક નેટીવ ખ્રીએ એવી પળમાં ત્રણ બાળકીઓનો જન્મ આપ્યો હતો. કટરે આપેલા સમાચારના કીધા કરી હતી કે નેટીવ બાબતના મુદ્દામાં આવી બાળકોનો જન્મ સુધા નોંધાતી છે, બ્યારે નેટીવોમાં જોડીઆ એટલે બે બાળકોનો જન્મ બાહુલ્ય જેવો છે.

* * *

સોલ્ટરીવરના ઓકલપટ રોડ કેમ્પ મી એમ. પ્રેમોનસ્ટ્રાની દુકાન ઉપર તા. ૧૮ ઓગસ્ટે અંધારે મધરાતનું ગેંગ ગોદું ટાણું ચોરી પડ્યું હતું. મધરાતોગે દુકાનમાં દાખલ થવા માંડતા મી. પ્રેમોનસ્ટ્રાએ દુકાન બાંધ કરી હતી. મધરાત્રના ટોળાની રાબી ગુમ થઇ જવાથી ટોળું દુકાન પાસે આવવા કરું હતું અને રસ્તા ઓળંગવા બોકને દરસ્ત પાર હતી. રસ્તાની એક બાજુ વીસ મોટરકારો કારબંધ ઉભી થઇ ગઇ હતી.

* * *

જોહાનસબર્ગની નાસીક મેનમા રીસ નાયની બી તા. ૬ ઓગસ્ટથી બોલાવા પરમાંથી ગુમ થઇ હતા અને બિનોનીમાં તા. ૧૬ ઓગસ્ટે રાતે મુબોલી કાકલમા નગી આવી હતી. તેણી પાસે મળેલી ટેન્ડરોગ્રાફથી તેમણીના બે છોકરા સર્દાત પોલીસ એક કેરાકાર ગણી આવ્યો હતો.

* * *

ગ્રીનવીલ ગઇ તા. ૧૩ અને તા. ૧૫ ઓગસ્ટ વચ્ચે પા. ૧૨૬૫૦૦૦ કુંગતનું સોનું લંડન પહોચાડવું હતું અને એજ મુદતમા જોહનીસબર્ગ પાકિક રૂ૫૬૮૦૦૦ની કીમતનું સોનું રવાના માસેલી ખરીદવું હતું.

* * *

જોહનના ગુનેગ્ય વસુદાના નોકર મથકેથી ત્રણ ખરીદ મનનારે તા. ૧ લી સપ્ટેમ્બરે પેનીસ્લની મુલાકાત જવા દુકાન ગરીબ હતા. ત્ર માં આવે કીધેલ રહેશે.

મોરેનગોગાસ્ટ્રાકિયથી મી. કેશવલાલ રાવ લખી જણાવે છે કે ડરબનનાં મી. પરમેશ્વર ગોપાલ દેવતા કુંકે ગુરુકુળ અને પ્રચારેલા તે વખતે તેઓએ તેમજ શા. ખગરશી ગોકલદાસ નરસથી બે બે હજાર કુરેલાલ સાભાર્ગાંગાના મંદીર ને બેટ આપ્યા હતા જે સાભાર સિધ્ધા રવાનાં આવ્યા હતા.

* * *

ક્રીટન ગારે બનાના ફેક્ટાવરથી આશરે બાપ છે. ગયે વર્ષ ક્રીટનમાં આવેલા યુરોપી 10103૩૩૩૩ બનાનાની લુબોમાં ૩૬ ટકા બનાના આખી ગઇને સાહનમાંથી ગયા હતા.

* * *

તુર્કીના મારી અને રવરીના પોકાઓને માણુક મારવા સામે કાયદાથી બના થઇ છે આ કાયદાનો વેદ્ય બનાવનો પ્રત્યે ઉત્પન્ન થતી કુરતા અટકાવવાનો છે

* * *

ઇંગ્લાન્ડ માદર્સ ક્લોના ૧૫ રમ્ય ભેદીઓની મુક્તિ થઇ છે

દ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ

દ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ તરફથી શ્રી. કૃષ્ણ જયંતી મહોત્સવ તા. ૨૬-૮-૩૭ ને રવિવારે સાંજે સાત વાગે ટ્રેડ હોલ (કર્ઝન સ્ટ્રીટ) માં ઉજવવામાં આવશે.

એ પ્રસંગે શ્રી. કૃષ્ણના ચરિત્ર ઉપર જુદા જુદા વક્તાઓ તરફથી વ્યાખ્યાનો થશે અને શ્રી ગાંધી જયંતિ વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓ તરફથી ગાત્ર ત્યારબાદ કરવામાં કાર્યક્રમ થશે.

દરેક હીંદુભાઇઓ અને બહેનોને આ ઉત્સવમાં હાજરી આપવા તમ વિનંતી કરવા માં આવે છે.

ઝી. વે. પારેખ.
મા. મંત્રી
દ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ.

ગુજરાતી વિભાગ

(આપણા ખબરપત્રી તરફથી)

—ત્રણ સાક્ષકાની ચોરી કરવાના ગુના બદલ એક નેટીવને મારીટ્રેટ સજા ફરમાવી હતી. પોતાના બચાવમાં તેણે કહ્યું કે, "ગારા હૃદય મા ખૂનનો પ્રવેશ થવાથી ચાર દિવસ ન કરેલી ચોરી કરવાનું મન થયું." મારીટ્રેટે જણાવ્યું કે, "હું તને બાર મહીનાની જેલ કરું પણ તારા હૃદયનાં ખૂન ગારાપુ ... તે એટલા સમાત માં નાસી જશે."

—ડેપ્ટાઉનનાં બાપાઓમાં ગાના અને નીચ ગોરાઓને માટે જાદા જાદા કેદખાનો કરવાની કરકાસ ચાલ થઇ રહી છે.

—પીટર્સબર્ગમાં ચીબાનના માટે જે કાજમાં ગયેલ છે તેનાથી સાત પાણું ગોનું ખાવિજ્ય માટે વાસ કરવા પોંડ અર્થેલાનું મંજુર થયું છે. આને તે ૨૫ વર્ષમાં તૈયાર થઇ જશે.

—ડેપ્ટાઉનમાં કારીમા મુસલીમ પાસની કબર છે તે કરોળના તરીકે ઓળખાતી છે. તેની દેખરેખ છેલ્લા ૫૭ વરસથી પટાઉનની ચીપીની ટ્રસ્ટીની કમીટી કરતી રહી છે. તેઓ હવે પીનીવીટ આપવા કબર પુજવા જનાર પાસે અમુક પ્રકારની રકમ ફરજીયાત લેવા લાગ્યા છે. એ સબબ શ્રી ત્રિકમમાં મળી મુસલીમ સંસ્થાઓ પોકાર કરી રહી છે.

—ડેપ્ટાઉનના એલબેન મુકામે આંબેળાઓ માટેનો રહેણ પાર્કોગ્રેન્ટના આંબેળા મેમ્બર ના બોલાનની સરકારી ઠેકણ આવી રહી છે. તેને મોટા કપના મુકવા. પ્રોવીન્સ હવાર પટાઉનના કેંદની જરૂર હતી. તેમાં દરા હજાર પૌંડ મોટા જ રમખાનમાં ઉપરાણ્યા થતો બાકીના મુખ્ય પ્રધાને બેજાની આપવાનો બાકી આપી દેવાથી આપણા મારે બીજા સાળા બાંધવાની તૈયારી થઇ રહી છે

—ડેપ્ટાઉન યુનિવર્સની સ્થાપનાના મારે વીસ વરસ પૌંડ બાંધવાની જરૂરના વિચારાધીન રહી છે. રાજેરની મુખ્ય બાબ એંકની લોકોને બે પણી બાબા આ ૨૦૦ પ્રીંટ પહેલી રકમના આપશે. અને બીજા ... બાપણા બાબ પુરી કર ,તેની બાંધણ રકીમાર મારે ગોનું બંદર બનાવવાના આવશે.

—ડેપ્ટાઉનના કાપના કલુ—ગરદી અને ક્રિશ્ચન તથા બાબી વર્ગ બાળકો માટેની શાળા ચાલે છે. એમાં બધા દીંદુ કુટુંબો પાસુ બાબ્યા પાકના નથી, બધા કુટુબોના ... કેબરેબ રાખનારે કોઇ નથી. પ્રોકટરે લલાક આપે છે, કે એકાદ દિવસ હાજર તાપ પડી આવે તો બાળક કપાસ નહિ પહેરનાં કીનાબજ કપડા પહેરેલાં રાખવા અને બાદ થવા તથા ગોરાક ઉપર પુરતી કાળજી રાખવી.

—બી પુનાબટ્રેક દીંદુ એસોસીએશનની કમીટી સભા મી. હરીબાઇ નારબા પટેલના પ્રમુખ સ્થાને ગેઇબ તા ૨૨-૮-૩૭ ના દિવસે મળી હતી. તમા સભ્યોનુને ગોકુળાષ્ટમી ઉજવવાનો ઠરાવ પાસ થયા ...

—ડેપ્ટાઉનની પુનીવર્સલીટીના "એકોનોમીક્સ" અધ્યાપક વિષયનો અભ્યાસ કરવા ઇંગ્લાંડથી ડાક્ટરેટની બાંધણ સ્ટીનર કલબાર કેસસમાં ૫૫ ટાકીના આવ્યા હતા.

—દક્ષિણ આફ્રિકાની રીઝર્વ બેન્કના ગવરનર મી. જે. પાસ્ટરમસ યુરોપની મુલાકાતેથી રવીવાર સેમીના કેપ્ટાઉન આવ્યા. એરપોર્ટ ઉપર આવ્યા હતા. શ્રી પેસ્ટરમસ તબીયતના સુધારા અર્થે યુરોપ ગયા હતા.

—નાતાલના સુપરત કાર્યો મી. જસ્ટીસ રેટ્રેફર્ડ" યુરોપ ગમા હતા. બાંધી તા ૨૦ ઓગસ્ટે ઓસ્ટ્રોલન કેસલમાં કેપ્ટાઉન પાછા ફર્યા હતા. દક્ષિણ આફ્રિકાની સુપ્રીમ કોર્ટની અપીલ બેન્ચ ઉપર શ્રી જસ્ટીસ રેટ્રેફર્ડ તા. ૧ સપ્ટેમ્બરથી કામ કરવા બેસે.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

કૉંગ્રેસ રાજની શરૂઆત

સંયુક્ત પ્રાંતના રાજકીય કાર્યકરોની સાથે બીજા કેટલા પ્રધાનોએ બેઠકો લીધા છે અને દેશની ખિલાફત સંસ્થાઓ ઉપરથી પ્રતીનિધિઓ બનાવી તે પાછળ બોલાવ્યા છે. ક્રાંતીકારી રાજકારણી કેદીઓ જેલના બારણે મળતા જેલ બોગતા રહ્યા છે તેઓએ મુક્ત કરવાનો પ્રશ્ન પણ હાથ ધર્યો છે, અને હવે પોલીસખાતા જરાશે ત્યારે બેકારોને લગતી બાબતો પણ હાથ ધરશે.

મદ્રાસના પ્રધાન મંડળ બનાવતા શ્રી. રાજગોપાલાચારીએ શ્રી. અન્નામલાઈને કેટલાંયે બોલાવ્યા તેમણે પુરુષ આપીને પોતાના પક્ષની મુખ્ય હારપાન કરી છે. મદ્રાસના જેવા બીજાના પ્રધાન શ્રી. રામના જેવા કૉંગ્રેસ સુધારણાની બાજો કરવા ગાંધીજી પાસે પણ ગયા હતા

મુબાઈ પ્રાંતના બે પણ સેનાપતી બાબરને બંને મુક્ત કરી મુક્ત કરવાનું કરી છે બારડોલી બોરસદ પીજોરે તાલુકાના સત્યાગ્રહી બંદુકોની જપ્ત થયેલ જમીનો પાછી આપવા માં જરૂરી વીગતો બાકી રહ્યા છે.

મધ્ય પ્રાંતે પોતાનું કાર્ય શરૂ કર્યું છે કેદીઓની મુક્તીનો હુકમ બહાર પડી ચુકયો છે. ધારાસભાએ બેઠક પછીના મહેસુલમાં મદદો કરવાનું નક્કી કરી પણ કરમીયાન બાકી વસુલ મોકુફ વસુલ કરવા સબબાસ ના વાયરલાંનો હુકમ આબાદારો ને થયા છે.

આ રીતે કૉંગ્રેસનું રાજ ૬ પ્રાંતોમાં શરૂ થઇ ચુક્યું છે

અદ્રાસબારમાં જોડાયા

બીજા બાબુ શ્રી શ્રીપ્રકાશજીએ રાજપોલ રાજમંડળ પ્રધાનો કરી રહ્યા છે ત્યારે બીજા બાબુ બીજું જુવાન અને સ્ટ્રોંગ તત્વ બીજાની પ્રધાનમંડળી બીનાથી કંટાળી તેને ઉંદરો સલામ કરી રહ્યું છે. યુ. પી ના બીજાના પણ અને વસતા બીજા ભાગ ચાર મુસલીમ મળ્યા મંત્રાસભા પદમાં જોડાયા છે. બી. બીની બીજ પાર્ટીના બીજા કેટલાક મળ્યો પણ આપીજ પ્રધાનપણા ચલાવવા ઢોચાની વાત સાંભળાઇ રહી છે. બીજાના નામ સાંભળીને બીજા બીજા પ્રકાર પાડી જાય છે. બે ત્રીજામાં જોડાની વખતે અગાઉ બધા છે. બીજા રાષ્ટ્રીય મહાસભામાં બીરોધ નથી. કરે બાકી ના સ્વાતંત્ર્ય બીજાઓ ગઠબંધ છે. અમે તેજ પ્રમાણે પ્રધાનો અમારા મતદારોને આપેલા વચનો ઉપરના કેટલાક મહીનાથી બીજાની કામગીરીમાં કે પ્રધાનપદ મંજુર બોડી પાડી છે. અમારી આગળ અંતઃકરણ જરાએ ચાર તેની સાથે સહકાર કરવાની ના પાડે છે."

ગુજરાતનું પ્રધાન મંડળ.

અમદાવાદ શહેરના પ્રતીનીધી અને વરસો સુધી બહુ. પ્રમુખ તરીકે કામ કરી ભળેલા શ્રી બાબલકર ઘારાસભાના (એસેમ્બલીના) પ્રમુખ તરીકે સરોનુમને ચુંટાયા છે. સાત પ્રધાનો બદલ્યા ગઇસાલ જેવા આગલના બાતા બાર સુરત છલ્લાના પ્રતીનીધી અને ગુ. પ્રા સભાતીના મંત્રી શ્રી મોરારજીભાઈ આવ્યા છે. અમદાવાદ શહેરના મુસલીમ પ્રતીનીધી બેરીસ્ટર બુદી કૉંગ્રેસે મહાસભાના પ્રતીદ્વાયત્ર ઉપર સહી કરી છે તેમના જાહેર બોધિકાળ બાબાના પ્રધાન નીમાતા ગુજરાતને પ્રધાનમંડળના પણ બે બેઠકો મળી છે વહી પ્રધાનની ઝાલિસીસ (ઉપલી સભા) ના પ્રમુખ તરીકે પણ સુરત બારડના પ્રતીનીધી શ્રી ત્રંબાળાલ પકવાલા બીનહરીફ ચુંટાયા છે. આમ છલ્લાનાં બંને ડાલિસના પ્રમુખો પણ ગુજરાતે પુરા પાડયા છે

પુરુષો અટે પણ કાયદાનું બંધન

બંગાળામા એક પરણીતા સ્ત્રીએ પોતાના પતી વર્તન થયા હોવાના બાબત પોતાને પુનર્વિવાહ માટે છુટ મળવી જોઇએ, એવા બાબાપોરા પાસે દાદ માગી છે. પોતાની અરજના સમર્થનમાં બોલે મનુસ્મૃતીના બાબારો ટાંકયા છે. સદ્ય બે બોર્ડ પારખી છે કે કેવળ બાબહાર કરાર છે, તેમજ સ્ત્રીઓને પુનર્લગ્ન હોવો હક્ક દેવો જોઇએ પણ નહીં' અને પતી મરણ પામ્યા તે હકક બાબતો જોઇએ કે બોબા જીવતા જ છુટા છેડા મેળવી પુનર્વિવાહનો હક્ક ભોગવી સકાય બે સવાલો પરત્વે બાબાદેશ કરવાની આજે કોઇ જરૂર નથી, ઉપર ઉલ્લેખ કરાયેલી બાબાણી કરવાની પળાતે બીને સ્ત્રીને દા પ્રારબ્ધે આવી છે સ્ત્રોઓએ તો પુરાવપર્ણના બિલ્યા બહાર સ્વૈરવર્તનને સમાજિક કક્ષાએ માન્યા વીના બે પ્રસંગને લાગી શકાય બેવ નથી. બેનો પણી વીલાયત હતા, બે વેળા ન બોલ બાબકનો પીતા થયો હતો, બેમ કે બીજા કહેવું છે. આ કારણથી તે બેકારના મણીને 'પવીત્ર' કરવે કે બાતીબાબ કેટલી જ બોકય દિનચર્યની ધર્મ અને સમાજનો જરૂર છે, બે બીના બનાવના બાબેસરોએ બાબણી લોઇએ

બેકારની અરજી

મહાસભાબાદી પ્રધાનો સમક્ષ રજુ કરવા કાલેદ ગોધરા પંચેરે પ્રદેશના બેકુના લોકો રાષ્ટ્રો બાબા બાબાના બાબો અને સમ. વચે બાબાંકર દુકાળ ના ભોગ બન્યા છે તેમોની મહીનેબાદાની બેક બારણમા જે કાંઈનું મોક્ષુમ બાદ કરવા બને પ્રમ વર્ષ દેવા મુસલ્લી રાજ્યના બાગણી બાબા આવી છે. મહાસભા પાદી બાબકરો બે બારણકેપર બેકુનોની મદદોમા બા રહ્યા છે. મહાસભાબાદી પ્રધાન મંડળ તરફ બુબ્બા બેકુનો બાશાની નજરે નીરાબી રહ્યા છે

મહેમાનો કે ચોર

ગુબાઇના બારસમાં બોદ બાકાબાની નાબપરબીત યુવતીને કોરોરેડોમાં સુંબાડી તેના દાંગીના બદમાશો મુકી ગબાનો બારસો બાબ્યો છે. બે યુવતીનો પતી ઘેર નહોતો, તે દરમીબાન બાદમાશો મહેમાનો તરીકે તેને ઘેર બબા યુવતીએ મહેમાનોને સ્થા બાબ તે પછી ભાગ બાબી યુવતીને કોલોરોડોમાં સુંબાડી દાંગીના બુદી બદમાશો નાસી ગયા હતા.

પરચુરણ

બાઠમબબમા રહેતા બબોના ૭૪ બબાબાના કેદીઓને બીનસરતે છોડી મુકવા બબોના મવબંધે હુકમ કર્યો છે.

* * *

બરોડાના મહારાબી સબેજીરાવ બાબ કોબકર સ્પીટઝરલે કમા બરબ પામ્યા છે તેમની બાજા રાજ કુમારી ઉંમરદેવી છે. રાજય ગમગીન બન્યુ છે અને ૧૫ દીવસની હડતાલ બબોદર પાળ બની.

* *

બબોના બલ્લામકો બી. બોરસદના નાબુભાબ પટેલનું બરબાબ મુકામે અપતાન નીપજ્યુ છે. એમના અપસાનથી સરબણ ગીબામમા સમાજીની કેસાબ બની.

* *

જેમનસીંગ તાલુકાબાબા મોગલ બાદશાહોના પુસ્તકાલયનું એક બનીબન પુસ્તક બળી આવ્યું છે, જે ૧૦૦ વરસનું જુનું મનાય છે.

* * *

સરદાર વલ્લભભાઇ બે ગુજરાત વીદ્યાપીઠ માટે રૂા ૨૫૦૦૦ની અપીલ બહાર પાડી છે. માસ સેવા સબીતો, પાનબ મંદીર, સંગીત વીદ્યાલય, લાયં બોકબુકીંકશ, પુસ્તકાલય, કાર્યાલય અને સેવકો બે બધુ મળી બાર્ષિક રૂા. ૨૦૦૦૦ની જરૂર રહે છે. ગુજરાતની પ્રજા બે કુદી રહેકડી રોબે બેવી સરદાર બાશા રાબે છે.

* * *

પટેલાના મુબાઇના પુરબા પ્રધાનમંડળનાં સુબ સંચાલક શ્રી. જબનાદાસ ગબેના પ્રધાનપદેથી નીવૃત્ત થતા બાબકસ્તરના દીવાનપદે જશે બેવી ખબર મળે છે.

* * *

બીહારમાં ૧૫૦૦ મુસલીમોએ મહાસભામાના સભ્યા તરીકે નોંધાવવા બાબ્યા છે

વિવિધ વર્તમાન.

ચીન–જાપાન અથડામણ

સંગાઈના ઇન્ટરનેશનલ સેટલમેન્ટમાં અને ફ્રેન્ચ કન્સેશનવાળા ભાગોમાં બોમ્બવર્ષા ત્રણ દિવસોથી ચાલુ રહેવાથી ત્યાં અફવાઓનું જોર વધ્યું હતું. ચીનાઓ ઉપરાંત બીજી પ્રજાઓ પણ ગભરાઈ ગઈ હતી. ચીનાઓ તો ઘરબાર છોડી ભાગવા લાગ્યા હતા. ગઈ તા. ૨૩ મીએ સવારે ૧૦ વાગ્યે ૨૫ વિમાનોએ ઉપરાઉપરી ત્રણ વાર બૉમ્બ ફેંક્યા હતા. ૧૦૦ માણસો મરાયાં હતાં. ૨૦૦ ઘવાયાં હતાં. ૧૫૦ મકાનો પડી ગયાં હતાં. ૩૦૦ મકાનોને નુકસાન થયું હતું. ૧૫૦ દુકાનો બળી ગઈ હતી. ૧૦૦ મોટરો ભાંગી ગઈ હતી. ૧૦૦ ઘોડાગાડીઓ ભાંગી ગઈ હતી. ૧૦૦ રિક્ષાઓ ભાંગી ગઈ હતી. ૧૦૦ સાઇકલો ભાંગી ગઈ હતી. ૧૦૦ ટ્રકો ભાંગી ગઈ હતી. ૧૦૦ બસો ભાંગી ગઈ હતી. ૧૦૦ ટ્રામો ભાંગી ગઈ હતી. ૧૦૦ ટ્રેલરો ભાંગી ગઈ હતી. ૧૦૦ ટ્રેક્ટ

પરિણામે આસેલા ઇન્ફ્લુએન્ઝાના રોગમાં મરનાર પામેલાઓની સંખ્યા ૧,૦૦,૦૦૦ હતી

ચિંતાનાં ઓજાં

ચીનુંગમે ફરીવાર બનાવના ભારે ઉશ્કેરણીજનક ચીજીઓને આપેલો ઉત્તેજક નવી રાષ્ટ્રીયતાવાદી પ્રજને રાજ્યોની ચિંતાનાં ઓજાં પડ્યાં છે. ચીનુંગલ, મંચુરિયાવાદીઓ પોતાના ઉદ્દેશોને ઊભાપણી સેવે ઊભા બનાવ છે. લંડન ટાઇમ્સ ઉપર અગ્રલેખ આ બાબત રાજ્યોને સંતોષ આપીને ઉપર નહિ બનવા સૂચન કર્યું છે.

ફ્રેંચ ઉદ્યોગ સુરક્ષાબૂની ગાપનમાં અસર

ફ્રેંચ સરકારે ઠીંઠના નાના ઉદ્યોગોને જાપાનની હરીફાઈથી બચાવવા માટે વટી મારેલ યોજનાથી જાપાનમાં ચળવળાટ થયો છે. જાપાનના પત્રોમાં ફ્રેંચ સરકારનાં પગલાંને "ફ્રેંચ સરકારનો વજ્રપ્રહાર" આ નામે વર્ણવવામા આવ્યો છે. જાપાની બનાવટની રેશમ-રેયોનના પુષ્કળ જથ્થા માલ ફ્રેંચના બંદરો આવેલા અને ફ્રેંચનાજ વેપારીઓએ તેના મોટા હિસ્સો આપેલો. આજે પ્રાપ્તકાળના ફ્રેંચ વેપારી મંડળે જાપાનના રેયોન બનાવટનો માલ નમજ કરવા ગોદામ ખોલવાનો અધિકાર માગ્યો છે.

"ગ્રીગોનીઝમ" એટલે શું?

"ગ્રીગોન" નો અર્થ "કેક્ટસલેગ" એ અને "ગ્રીગોનીઝમ" એટલે પેસેટાઇનના બહુડી રાજ્ય સ્થાપવા કરવાની હિલચાલ થાય છે. પહેલી "ગ્રીગોનાસ્ટ" મંગેમ બાસ્ક પાસ ૧૯૬૬ મા મળ્યા હતી. બહુદેશોના નેતા "ડેરાઝો" સાલ્વાદોર બળવાદોર ઉપાધ્ય સાથે પણ મારામારી કરી હતી પણ કોઇ પરિણામ આવ્યું ન હતું "ગ્રીગોનીઝમ" વિલયાય ૪૦ થી ૬૦ વર્ષ

ઓદ્યોગિમાં હડતાળ

ઓદ્યોગિમાં મજૂરોએ હડતાળ પાડી હતી. મુખ્ય ગોલમાં કામ કરનારા મજૂરો અને પોલીસ વચ્ચે ઝપાઝપી થતાં પોલીસે બંદૂક છોડવાના સમાચાર ઓદ્યોગિથી ગયા અઠવાડીયામાં મળ્યા હતા. હડતાળના નિવેડા માટે સરકારે નીમેલું કમીશન રિપોર્ટ કરી રહ્યું છે અને તા. ૨૭ ઓગસ્ટથી ફેરલીક ગીનો ચાલુ થઇ હતી. હડતાળથી ઓદ્યોગિના બંદરમાં ૪૦ આગબોટો બાકી પડી હતી

નેટીવ એકતો

મોમ્બાસાં કેટલીયાના ત્રાસ એકતાએ નેટીવ એકતોને રજાપુની મોતીના બીલકુલ છે તેજન નહિ આપવા ત્યાની સરકારને જણાવ્યું હતું કેમ કે આમાલેન્ટમા ૭૦ વર્ષ પહેલાં ૪૫૦ યુરોપીયન નકુનો રજાપુની મોતી કરતા હતા" પણ નેટીવો આ મોતીમાં પડવા ઊંડાયા હતા ના બ્યાસલેન્ટમાં રહતા ૫૦ ગોરા બેકુતો રહી ગયા છે.

સંજતી નીયમન (બર્થ કન્ટ્રોલ) ની નવી શાખ

બીટીશ નિરાનદાણીઓ બંતાની નરિયમન માટે રાજાપર ઉંતજે પ્રચાર કરવાની બેઠ નવી રીતની શોધ કરી રહ્યા છે ઓક્સફર્ડ સાયન્ટીસ્ટોની બોક મંડળીએ બેઠક રચી શોધી કાઢી છે. રાજરાજેશ્વર આજ્ઞાપાલના સહાય નીચરણી ડૉ. ગોરીક્રમાં મળેલી આંતરરાષ્ટ્રિય વસ્તી પરિષદમાં હાજરી આપી ગાઉર્ધ્વમથનવાળા ન્યુરોન પાછા ફરવા બોક બળુના આગોરીકન સુરૂજન ડો. ગ્રેરીક મેટકાફ જણાવ્યું હતું કે આ રસી મુખાવ્યો કરીને બાળક જન્મવાનો વખત નીયમનમાં લાવી શકાશે. ડો. મેટકાફે જણાવ્યું કે આ શોધનો હેતુ વસ્તી ઘટાડવાનો નથી પરંતુ બાળકો વરસે વરસે ઉપરા ઉપરી જન્મ મરણ પાસે છે અથવા નિર્દંય પેદા થાય છે તે અટકાવવાનો છે. ડાકટરોએ શોધ કરી છે કે સોપારણાત્ર ગ્રેણ્યામાં ઓળા દોઢ દોઢ વરસે બાળકોનો જન્મ થાય તો તે તંદુરસ્તીને હરકત કરતા નથી. આ રીતે આ નવી શોધનો હેતુ તંદુરસ્ત બાળકોની વસ્તી વધારવાનો છે હજુ શોધ પુરી થયા પ૬.

સ્ટીમરનું ભારે નુકસાન

આફ્રિકાથી હરીઆપાર નીકાસ થતા માલની નોંધમાં અસાધારણ વધારો થવાના સમાચાર મળ્યા અઠવાડીયામાં જાહેર થયા હતા. જાપાનીઝ માલેકી "રાજ્ય માહ" ધિરાયો સ્ટીમર મારે ૭૦૦૦ ટન મકાઇ કરવા માર્સીલ્સ તરફ નોંધી સેવે લઇ ગઇ હતી જેની કુલ્લ નોંધી પાછળ ૧૨૦૦૦ પાઉંડ હતી બે વર્ષ પહેલાં યુરોપ માટેની નોંધોના ભાવ ૬૫ થી ૭૧ શીલીંગ હતા.

મનીલામાં ખરતીકંપ

રોંગાદીયા અમેરીકન રેફ્યુજીઓ ગયા આઠવાડીયામાં મનીલા પહોંચ્યા ત્યારે પરતીકંપના બે સખ્ત આંચકા અનુભવ્યા હતા. કેટલી જિંદગીઓ અને હલીકેન વ્યવહારના ભારે હરકત થઇ હતી. બારીગોના કોચો ભાંગી પડ્યા હતા વાયર સીસ્ટમમા ભંગાણો થયા હતા નાસી છુટવાં હતાં. ગોદામોમાં ચોરો ભારે લુંટફાટમાં એકઠાં થયાં હતાં અને રહેઠાણોમાં ગોબરા થયા હતા. છેલ્લા ૪૦ વર્ષમા મનીલામા કોઇ કેટલો મુખ્ય આંચકો અનુભવ્યો નથી.

ખબરપત્રો

શ્રી ઇસ્ટ લંડન હિંદુ સેવાસમાજની ફાળો પાર્ટ ઓલીઝાબેથ

	પા.	શી.	પે
ભાગમા અંકનો સરવાળો	૧૮	૧૬	૬
રાણાભાઇ મોરાર	૧૦	૬	
રઘુપોડભાઇ ગોબાણ	૧૦	૬	
ફુલભાઇ કકીર	૧૦	૬	
એન. ભાલા	૧૦	૬	
ભીમાભાઇ મારોર	૧૦	૬	
ભાણાભાઇ ખુમાણ	૧૦	૬	
ભાઇભાઇ જેરામ	૧૦	૬	
કાલાભાઇ રામા	૧૦	૬	
ચમનલાલ પનજાણી	૧૦	૬	
મોદનભાઇ ભલાણાર	૧૦	૬	
પ્રેમાભાઇ રામજી	૧૦	૬	
પ્રેમાભાઇ નથુભાઇ	૧૦	૬	
જીવરાજલાલ મોદ ભલાણ	૧૦	૬	
મકીભાઇ કાળા	૧૦	૬	
[illegible]	[illegible]		

પરસુભાઇ કાળાભાઇ	૧૦	૦	
કાળાભાઇ ભાલાભાઇ	૧૦	૦	
રામદાસ રઘુપોડભાઇ	૦	૭	૬
કુલ પા.	૮૮	૦	૬

(બાકી)

પ્રાર્થે રીયા હિંદુ સેવા સમાજ

પ્રોરીયા હિંદુ સેવા સમાજ તરફથી કુલ મુકતપર સમાજ માટે ફન્ડ કરવા નીકળતા ગ્રાહકોને જે જે ગ્રાહકોએ સ્ટીમટમાં દરકમો નોંધાવી છે તેની નામાવળી સમાજના સેક્રેટરીઓ શ્રી ... એસ. શાહ અને શ્રી છગનલાલ એસ. પોરીએ પ્રસિદ્ધ કરવા મોકલી આપેલી છે. જે કુલને કુલને પ્રસિદ્ધ કરવાના આપણે સમાજ કોરીની જાહેરાતના આપનારે ગ્રાહકોનો આભારદર્શનો સમાચાર આપે છે.

ડરબન			
એમ. મુળા એન્ડ કંપની	૨૫	૦	૦
નરશે નથાભાઇ ઇચ્છાભાઇ	૨૫	૦	૦
રામજીભાઇ ઇચ્છાભાઇ	૨૫	૦	૦
ગીકેદારીના પ્રોડયુસ કંપની	૨૫	૦	૦
પા હરગોવીન્દ એન્ડ કંપની	૨૫	૦	૦
પ્રુધેલીમા એન્ડ કંપની	૨૦	૦	૦
નરોત્તમભાઇ જીવાભાઇ એન્ડ કંપ	૨૦	૫	૦
નથાભાઇ નારણભાઇ	૧૫	૦	૦
એચ. એ. કુરજર	૧૦	૧૦	૦
કોમ્બેટ ફ્રીજ કંપની	૧૦	૧૦	૦
શ્રી એચ. રતના	૧૦	૧૦	૦
વલ્લભજી ઇચ્છાભાઇ	૧૦	૦	૦
કાખાણી એન્ડ કંપની	૧૦	૦	૦
(બાકી) કુલ પા.	૨૩૧	૧૫	૦

ભારત સમાજ વેદ મંદીર
(લેારેનઝોમાકવીસ)

ભારત સમાજના સેક્રેટરી શ્રી. વે. રંટે પંડ્યા લખી જણાવે છે કે:

ભારત સમાજ વેદ મંદીર કમીટીના તા. ૬-૮-૩૭ ના ઠરાવ અનુસાર વેદ ગ્રંથોરત્ન

રકમ માટે મેસર્સ મુલજીભાઇ બેચરભાઇ, ગાલબાઇ ગોકળજી, ઇ. ૮ દરેક અને દેવરાજ લાલ મોનજી ગાલા ઇિલામના સંચાલક ઉકે નીચટ ભુખાકિ પણ જ્યા સા મી. ચેપટલાલ ઝીણાભાઇને ૫૮ કેસો હતા. સંચાલક ઇીનપોપો નદીનુ તટ ઉપર આવેલુ એક રમ્ય સ્થળ કોપર કેપરોને ત્રેડ- બતાવી સમવડના પાળ અને ન ઇિલામના મુખ્ય વેપારી વ્યક્ત છે ક જ્યા સિવાય રાખીલાલ કરીને દોઢો વેપારીઓ અમપરપુ બાબત ૭ પક્ષેસા પાળામા સંચાલનાર. શ્રી. પોપટલાલ ઝીણાભાઇ, વેપારજ પારજીભાઇ, તમજ જગજીવનદાસ સાન્ત કામદારો મી ૮ મનાદાસ લીલાધર સાથેનુ તેમજ મી લક્ષ્મીદાસ કાનજી કુ ના ગોવિ ળાના શ્રી. ૫૮૮૮ કલ્યાણ અને લીંડીલામાં મી. કાલવરાય પ્રાગજી તમજ બીજા બાબુઓ ૫ સુદરે સાર્વકાર આપ્યો હતો ન સાથે મુસાફરી નો થએલો બધે સ્વાગત કર્યા શ્રી પોપટલાલ ઝીણાભાઇ ઓ બારસા હતા ન અહલ સરયા તેમોનો તમજ તમકાર આપનાર દરેક અકરયા નો આભ ૪ કરા પકા આપનાર કરક બાબુઓ નો ખાસ ઇિ આભારે માન છે. યમુના આજુ બાજુના કરબનવાળા યોગાન પરથોતમભાઇ ઇચ્છા અત્ર પધારી કરા નગરોજીએ પ્રા ૨—૭—૦ ખારત સમાજ વિકાસાન ફંડમા ભેટ આપ્યા હતા . ૫ બદલ તેમના તેમોનો આભાર માને છે. ૫ કોળાના આપનારે બાકીમોની નામાવલી કરી કરી આપવામા આવશે.

કુરેશનત

૩૦૨૫૦	કામુભાઇ માધવજી કુ.	સંચાલક
૨૫૨૫૦	પોપટલાલ ઝીણાભાઇ	,,
	(૨૬૫ સાથે)	
૨૫૨૫૦	વેપારજીભાઇ હરજીવનદાસ	,
૧૦૨૫૦	જગજીવનદાસ લક્ષ્મીદાસ કુ.	,,
	(મોરેન્સો માસ્ટરીય)	
૮૧૦૦૦		(આપુકે)

બનાવો જોગ

શતાબ્દી ને સંચલન

પ્રેમ બધિયો છે. તેને વય, ના ૬ બાત- કોઇ ચઢાવી શકતું નથી. પોમાગા એક અવ નવો પ્રોટસ્ટ જાહેર થઇને છે ૧૦૦ વર્ષની ઉમરે એક બ્રા ૬૬ વરના પુરૂષ સાથે પ્રેમમાં પડી ને તને પ્રભુતામા પગલા માડવા બદાર પડનાર છે.

કામળાના કુવાડા

કામળાના કુવાડાની કલ્પના જ કેવા મદમા જેવી નથી લાગતી ! કદાચ ઓળ તેના પણ ઓને પોવામા આવે તો ! પણ હવે તો ગ્રામ્યેજ એવા કુવાડો બનાવવામા આવ્યા છે ૮ જેના 'પેક' નાખી તમારે સ્તેજને સારે ડાડી ઉપયોગ કરી શકા અને મેથો ગતા તેને ધુબો તો પાઠો ! હતો તેવો મુલાયમ અને વાપરવા લાયક રહે છે એવું પુરતી તપરાસ પછી જાહેર કરવામા આવ્યું છે.

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

ઝેડ. વી. પારેખ

૫૭ એ કમીશનર સ્ટ્રીટ,

જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે બારસ કેમી બાબતો દરેક ઇન્ડિઅન પ્રોસરી, રેશમી અને સ્વરેશી સાડીઓ વિગેરે કોંફાયત ભાવે મળશે.

એક વખત તમારો ઓર્ડર મોકલી આપી કરેશો.

જોઇએ છે ! જોઇએ છે !

શ્રી. પ્રીટોરીયા દોઢુ સેવા સમાજને માટે આસતી સાળા માટે એક અધ્યાપકની જરૂર છે. સંસ્કૃત, દોઢી, ગુજરાતી અને અંગ્રેજી આ ચારે ભાષાઓનું સુંદર જ્ઞાન, વ્યાયામ નયા સંગીત રસિકતી શકે તેવા દોઢુ અધ્યા પકે નીચેના સરનામે પ્રમાણ પત્રો સહીત અરજી કરવી. પગાર લાયકાત મુજબ આપ વામાં આવશે

કનૈયાલાલ ઝેસ. શાહ.
સેક્રેટરી

શ્રી પ્રીટોરીયા દોઢુ સેવા સમાજ ૫ ઓ બોક્સ, ૧૮૧ પ્રીટોરીયા

Fill up with—

વધારે માઇલેજ
અને પાવર
જોઇતાં હોય તો

PEGASUS

For

MILEAGE AND POWER

પેગેસસ

વાપરો

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

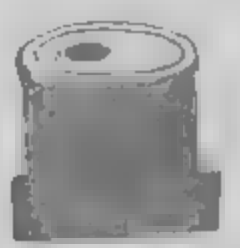
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારુ બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે જોઇતા ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, પ્રાસંગિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬૦૦-૦
હાથના ,, ૪૦૦-૦
કામળ રીડના પા. ૬-૧૫-૦

જોડી ઝોકની કીમત પા. ૨-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧-૧-૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા ના મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પડતા પૈસા ખર્ચો છો.

ક્રમો અથવા અને મળો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકૂળ થાય તેવા મોટા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, તારા, ગાતા, સરદાર તેમજ મેકલેઉડસ ફ્લુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન આતની ૨૩૬ જેટજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રોમ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWELL'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere

'Phone Day 2-4349. RAJCOOMAR, 'Phone Night 5-1540.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Cremation Urns: Wreaths of all descriptions always in stock.
Motor and Horse Hearse at moderate Charges
રાજકુમાર;
અન્ડરટેકર
કફન, દફન, મોટર અને ઘોડા ગાડી દ્વારા નોટીસે પૂરાં પાડવામાં આવે છે. આખો દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2626.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ગ્રોસરી, વેબલ અને ફ્રીયન ડ્રેસર બૂટસ અથવા જથ્થા બંધ બનાવનાર તેમજ કુક ઈન્ડીઅન રાંધણકારક
કામ કરનાર.
ઘરાકોના ઓર્ડરનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે તાજો અને સ્વચ્છતાથી ભરમાં દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને બરમાં કંપેર્ડ મીઠા વગેરે જથ્થાબંધ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમે ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓછા વધતા મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4403 Tel. add.: "VALMITAL" P. O. Box 6745.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પેદાશના વેપારી
કાયમ સૌથી સસ્તામાં કેળાં વેચનાર.
ઘરાકોના તથા રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પેદાશના વેપારી
અમારે ત્યાંથી બનતા તમામ દરેક જાતનું ફ્રુટ તાજું મળશે ખાત્રીના
ઓરડરોના ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રેલ્વેથી મળતા C. O. D. થી માલ મળી શકશે
ટેલીફોન 33-4403 ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ 6745 જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રુટ અને વેજીટેબલ વેપારી
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ઈંડરના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન રેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા તપાસો:
સાઉથ આફ્રિકાના સૌથી જૂનાં
શામજી દેવશી SAMJEE DEVSHI
૭૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, 76, Prince Edward Street,
ડરબન. DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
હોલસેલ ફ્રુટ વેપારી,
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ પુનાગનના રોજ પણ આવતા C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષોથી ચપલરામાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે
બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)
નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી
બાળકોને વરાધ, રતવા, ઓડો, ચીસો પાડવી, ઉંઘમાં ઝબકવું, ખાંસી, તાવ, પેટનું ગડબડ, ખાધ, આચકો, ૩૧ બાલગુટી વગેરેની પાકી રામેરે બાળકોને ગરમી ૫. દરેક ઔષધ ઘણા વખતનું બનતું કરે. એક ડબ્બી બાળકને એક વર્ષ સુધી ચાલે છે કીંમત ડબ્બીના રૂા. ૧. દરેક દવાખાનામાં વેચે છે. નકલથી બાલસાથી સાવધ રહેજો.
મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,
વરાધ ઓફીસ: નડીઆદ (ગુજરાત)

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

જાનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક	મહારાણા પ્રતાપ	ફ્રેમસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.
,,	રા' ખેંગાર	ફ્રેમસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી.	ડુએટીક પાર્ટી	ફ્રેમસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	સુબુધ્ધની	ફ્રેમસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાજા ભરથરી	ફ્રેમસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
,,	શેઠ નગીનદાસ શાહનું	સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.
,,	સોરાબજીહોલા.	
,,	ઉષા સ્વામ.	
,,	સગાઇનો બાપ ભાગ ૧ થી ૬.	
,,	ચાલીસનો જમરસો કુલીન રેકોર્ડ	૪ રેકોર્ડનું સેટ.
,,	વહુરી ગઇ સાસરી	૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
,,	નુરી બાહકત	૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
,,	મારીન ફરહાદ	૭ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
,,	રોમ રાણે ચારબ	૮ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
,,	સાને ઇસ્લામ	૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ વી.
,,	નુરે ઇસ્લામ	૬ રેકોર્ડોનું સેટ કાલબીગા.
,,	નાલ ગામા પા નરી	૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ એમ વી.
,,	ફકામણી મંગલ	૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ વી.
,,	નુરજહાન	૬ રેકોર્ડોનું સેટ કાલબીગા
,,	પ્રભુના ભજનું	૬ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિઅન ઓપ્રેશ' માં જોશો.

૧૦ ઈ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

અક્ષર ગામના ૧૦ ઇંચની ૭ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

No. 5,[illegible]	અખર સુધા બાલાગ	
,, 5,[illegible]	બાબાસાહબી.	
,, 5,[illegible]	બોરાસાહબી..	
,, 55,[illegible]	દિલની બાબી દાદ	
,, 55,[illegible]	દિલીલના પંચ બાદો બબારો.	
,, 55,[illegible]	મનાવો મને ના બજાદો બજારો.	
,, 55,[illegible]	મોધ રેલીક બાજદના તીર.	
,, 5,[illegible]	મુરલી બાબી રબી બધુબનમાં.	
,, 55,[illegible]	નાટક—રાજ બનાવાસ ભાગ ૧–૨–૩–૪.	
,, 5,[illegible]	નાટક બબમા પુત્રા ભાગ ૧–૨–૩–૪.	
,, 5,[illegible]	નાટક—બારદા ભાગ ભાગ ૧ ૨–૩–૪.	
,, 5,[illegible]	નાટક—કૃષ્ણ–સુદામા ભાગ ૧–૨–૩–૪	
,, 5,[illegible]	બાર્સ ૧૨૨૨	રેકર્ડ
,, 5,[illegible]	,, ૧૨૨૨	,,
,, 5,[illegible]	,, ૧૨૨૪	,,
,, 5,[illegible]	,, ૧૨૨૬	,,
,, 5,[illegible]	માર્ચર ૧૨૨૭	,,
,, 5,[illegible]	ટેન્ટલબેન	,,
,, 5,[illegible]	પોકટ બનબ્જરાલ	,,
,, 5,[illegible]	શેઠના સાબા	,,
,, 5,[illegible]	ઇન્ડિઅન ગ્રેમોફોનની બોબરી, સબીક.	

પુરબીરા ચોકાળાનું નાટક ફ્રેમસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૭–૦ નું સેટ.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૧૪૧૦ "અહમદ મોહમદ પુકારે ખલાક" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૧૪૧૫ તેા હંદિકા કંકા આલમમે બજ્યા
દીકા કમલી વાલીને.
આ રેકોર્ડ સાભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર બકરામુદ્દીન

૨૪૪ ખુન ખુન ખુન
૨૫૩ મેરા દીલ ના કીસું કા દીલકો મોહમ્મદ
૪૦૬ મોહીબ્બાના મોહબ્બાત બડી ચીજ હે.

અબ્દુલ અજીજ અને પાર્ટી

૨૨૩૪ અયા અલ્લાહી અલાહ બખ
ઓર બધાં અલાહી અલાહ બખ.
૨૨૦૭ અધેિકા ફુકાન
૨૧૪૪ બરસાલે આયા (ભજાણી)
૨૦૭૪ લાખકા નામ કે
૨૧૬૭ બલ કલા (ભજાણી)
૨૨૨૦ નામે અહમદ જે કર.
૨૧૨૧ નામે મહમદ મોલે બાલે.
૨૩૨૦ ચક આયે ખુતો કે નાસરે ને ખ્વાજી.

મુદ્દી કવ્વાલ

૧૭૩૦ અબતેા મેરી બીગડીબી સરકાર બના દીજે.
૧૭૪૫ બજાદીર તેા સંધિયે ગલી કમલા.

બાલવી નુર મોહમ્મદ

૧૩૪૧ હજરત કા મેાલ્જા હજરત બબીર કે બચ્ચેડિા મુરદે કા જીન્દા કરના.
૧૩૫૧ મેાલ્જા દીકરત મોબારા.
૧૩૯૬ મેાલ્જા બંગુકી હજરત બલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનેા સેટ બુક
અને ટીનનેા બોક્સ
સાથે ૩૦/-

બશીર કવ્વાલ

૧૫૯૬ ટીમારી પીમારી સુરતવાલ.
૧૬૦૭ મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમી હેા.
૧૬૭૭ પયગંબર હુવા આલમમે બધા રે ફરમાને મોહમ્મદ સલલાહ.
૧૭૪૦ મખના મુજે રેજરેા બુલાલેા.

ગીયાઉદ્દિન હક કવ્વાલ

૨૦૬૬ દીલ રીન રીના અને બધાને અરમાને.
૨૦૮૭ બસલી રસુલ બુદા કેહત કેહના.
૨૧૨૬ બસકે બનીકે યે આલમે રનગેા બુ.
૨૧૫૬ સુરે બહાંમે ધન બારબેાસે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૧૭૧ દીલ યેા મેરા રે બધા.
૨૧૫૦ નીસાદે મુરબ્બા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyavan Savitry, Padala-Paccabiahkam, Vera-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અથાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી પ્રીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.

બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની અતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.

ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમને આપકેરીના ઓરડર બાલ દેખરેખ રાખી મારો માલ C.O.D. થી ચઢાવીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સૂટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિટીંગ આવે બનાવી આપશે.
ટ્રાયલ, ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ,

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭	૧૯૯૩	૧૩૫૬	૧૩૦૬	ક. મી.	ક.મી.
	ઓગસ્ટ સપ્ટેમ્બર	ભાદ્રપદ	જમાદીલ ઉખ્બા આખર	શહેરે. કદમી		
શુક્ર	૨૭	વદી ૬	૧૦	૨૬	૬-૨૧	૫-૪૪
શની	૨૮	.. ૭	૧૧	૨૭	૬-૨૦	૫-૪૫
રવી	૨૯	.. ૮	૧૨	૨૮	૬-૧૯	૫-૪૫
સોમ	૩૦	.. ૯	૧૩	૨૯	૬-૧૮	૫-૪૬
મંગળ	૩૧	.. ૧૦	૧૪	૩૦	૬-૧૭	૫-૪૬
બુધ	૧	.. ૧૧	૧૫	૧	૬-૧૬	૫-૪૬
ગુરૂ	૨	.. ૧૨	૧૬	૨	૬-૧૫	૫-૪૬

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Indian Opinion Office, Phoenix, Natal

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના કામ માંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9-11-13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance must accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to 'Indian Opinion' at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... ... 6d.

J. C. BOSE—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

Contents: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Nawab of Dacca, Rahmatulla Mohamed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Afzal Ameer Khan, Syed Hussain Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(By DR. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by making the question of Khaddar go to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade, Price 6s 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION By E. B. Havell. Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS—By [illegible] Price 4s

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Swami Saradananda. An invaluable practical guide for those who sincerely seek for God.

Pocket Edition: pp. 400. Cloth Bound. Price Re. 1-8-0.

Altar Flowers

A bouquet of choicest Sanskrit Hymns with English translation. Useful book for prayers and Meditation.

Beautiful pocket size. Cloth Bound. Price Re. 1-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita

(By Swami Sharvananda)

Thought provoking discourses bringing out the inner significance of the message contained in each chapter of the Gita showing their practical value to modern life.

[illegible] Price Re. 1-4.

Message Of Our Master

By the Four Disciples of Sri Ramakrishna. Gives the quintessence and the spirit of Message of the Master.

[illegible] Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

Contains the spiritual talks of great souls like Holy Mother, Swami Brahmananda, Vivekananda, Shivananda, Saradananda and Turiyananda on the most important and essential topics of spiritual life for all types of aspirants. Price Re. 1-4.

Apply for a complete Catalogue:—

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,

4, Wellington Lane, Calcutta, India.

VISIT

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR

DIAMOND ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED IN THE NEW FACTORY at

DIAMOND CORNER

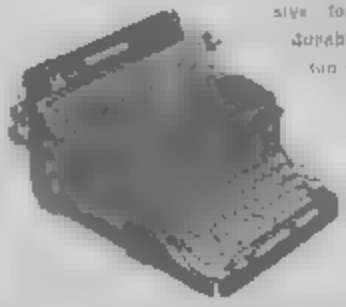
P. O. Box 1919 'Phone 22-3122/S.

JOHANNESBURG

REMINGTON

NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch effortless speed and durability such as only Remington can give. [illegible] unique [illegible] experience

50 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON

TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa. [illegible]

5 SEP 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને 1903માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 36—Vol. XXXV Friday, September 3rd, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price Fourpence.

SUCCESSFUL LIFE

"THE highest object of life we take it to be, to form a manly character, and to work out the best development possible, of body and spirit—of mind, conscience, heart and soul. This is the end; all else must be regarded as the means. Accordingly that is not the most successful life in which a man gets the most pleasure, the most money, the most power or place, honour or fame, but that in which a man gets the most manhood, and performs the greatest amount of useful work and of human duty."

—SMILES

જીવનનું સાફલ્ય

"જીવનનું ઉચ્ચમાં ઉચ્ચું ધ્યેય પોતાનું ચારિત્ર ઘડવાનું અને દેહ અને આત્માને બની શકે તેટલાં ઉન્નત કરવાનું હોવું જોઇએ. આ અંતિમ ધ્યેય હોવું જોઇએ; અન્ય સઘળી વસ્તુઓ સાધન ગણાવી જોઇએ. એ આધારે એક માણસ અત્યંત આનંદ, અત્યંત પૈસો, અત્યંત શક્તિ અથવા જાગીર, માન કે કીર્તિ મેળવી શકે તેમાં તેના જીવનનું સાફલ્ય નથી રહેલું. પરંતુ જેમાં તે પુરૂષત્વ મેળવી શકે છે અને સૌથી વધારે ઉપયોગી કાર્ય કરી શકે છે અને ખરો માનવ ધર્મ બજાવી શકે છે તેમાં જીવનનું ખરું સાફલ્ય સમાયું છે."

—સ્માઇલ્સ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી લાયક છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-6478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે તેઓએ પોતાના ઇન્શ્યોરન્સ સંબંધના પગારના ડીક્લેરેશન ફોર્મ તારીખ ભરીને દરમ્યાનની કોઇ ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Com.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સુગિાડા, પંજાબી સાલમ, ધાણી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જાવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હંમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(ઉતર ખોરાક)
પાઉંડ ૨૬—૦—૦.

કે
(ઉતર ખોરાક)
પાઉંડ ૯—૬—૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૬—૧૮—૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬—૧૮—૬.

હીંદુ વીશી
પા. ૬—૬—૦.
અને
સ્પેશીયલ) પા. ૫—૬—૦.

સપ્ટેમ્બર તા. ૧૩ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

આપ મુસાફરોને ઉતારાઓએ પોતાના કામના કરવા પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખવું, પોર્ટ દરબારનું સરનામું વગેરે અને ત્યાં ઉતરે તેટલા વખતમાં દામાન વીગેરે પોતે કરવા પડેલાનાં કરવા સમજાવવું

દરેક વાતે ઉતારુએ પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. અહારગામવાળા ઉતારુઓ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલવા શકશે.

સ્ટીમરને લગતી દરેક બાબતમાં અમારી અતી કેળવેલ સ્ટાફ તમારી સેવામાં હાજર છે.

વધુ સુચના માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., **No. 4, Kort Street, Johannesburg.**

આપ શ્રીયુતને માટે
તાલુકદારી—પાકતથી બરપૂર
પ્રહલાદ કેશવાના
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓની તમામ
ગાત્રગત ફરીયાદ
દરેક પ્રકારનો રોગો જોઈએ

સાને માટે
તાકત—તાજગીથી બરપૂર
સેવનારાઓ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

વિના વિલંબે
વાપરવા આદેશ

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
નાતાલ આફ્રીકાના સોલ એજન્ટસ: ઈમ. એમ. ઓશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ગ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૧, પીટરમારીત્સ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: બ્રાન્ચ ઓફીસ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંગાવો. 107

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets. 1240

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનાં ફળ અને વેજીટેબલ સારૂ ઓર્ડર કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN:

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece.

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd.

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades:

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

Note Address.

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
Phone 33-6229. P. O. Box 5169

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St

JAPAN BAZAAR
45 Kerk St

KEWALRAMS
176 Jeppe St

અમારૂ એડ્રેસ

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

ટેલિગ્રામ બાબતઃ
જાપાન બજાર
પર (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બજારે
૪૫ કીર્ક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પી સ્ટ્રીટ.

કુમકુમ પોલવામાં આવેલ નવું શીપમેન્ટ

દેશની સાડીઓ!

ક્રેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત પાળી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી
કીમત એકની રૂા. ૨૭-૬

બારીક ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ ઉપરની કીનારી પાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી
કીમત એકની રૂા. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીન સુંદર ભાત પાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ કીમત વારની રૂા. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

ઉપરની બારીકી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ રૂા. ૧૨-૬ થી.

ઉપરની સાડીઓ અને ક્રેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં મળશેઃ
સફેદ, આછો ગુલાબી બદામી, આછો વાદળી, મેરુન ગુલાબી ક્રાસ, બ્રાઉન, બ્લેક અને કાળો.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ આસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા ભાવો ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માખણ, ક્રેશની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દરદોપર નીપજાવ અકસ્માન સ્નો તત્કાળથી દૂર આપી અજરી આરામ

સોલ એજન્ટ: Indo-African Trade Agency, 74-76 Wilson St. DUNDEE, Natal. S. A.

ઇ. એસ. પટણીવાલા, મુંબઈ ૨.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા સહેલો અમલ મળેઃ

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર આસ અનુભવી અને વધારેમાં લાયકાત

એકસપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૬૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું ઘરાક સંતોષકારક કરી આપવામાં આવે છે. તમારે તમારા દાંત પોસ્ટથી મોકલવા હોય તો મોકલો અને એક વખત અનુભવો.

નોમીસલ કોઈ પણ જાતનું નુકશાન કરતું નથી.	વાપરો. દાંતને માટે વખણાયેલું નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત દરરોજ એક વખત નોમીસલ થી ધોઈ દાંતની તંદુરસ્તી જાળવો.

કીમત એક બાટલીની રૂ. ૨, ૬-૬, ૩-૬

દરેક કેમીસ્ટ અને સ્ટોરોમાં અથવા પબ્લીકસ લીમીટેડની શાખાઓમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS

'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.

92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-3382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૩૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS.

We Stock LYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MARIX Watches.

Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, મકોડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગસ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 24350. Tel. Add. "Nartjes."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

country orders executed at lowest Market prices. special attention given to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST., P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પૂછો યા લખોઃ

T. P. DEVSHI & SON,

119 VICTORIA STREET.

Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી રહેશે

એલચી, અસલખસ, અકરમ, આરેલો, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું સરબત, કાલુદાનું પાસ, બારેક, કરણ, એલચા, મરસગી, બદામ, ચેરી-બાવચી (બાદરૂં) કેપ, કેપરાના વાટી, પીસેલું કેપર, બરફ, કાળો કેપર, આર અમલ, પંજાબી સાલમ, સાકર બુરાણા, બરોડા બાવચી, સૂંઠ, સેકેલી સોપારી, કાચા સોપા, કેસરમણી સોપા, બદામ સોપા, ગુલકંદ કાચો, બદામી બાવચા બરાબર, આમળાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, બદામનું તેલ, ચંદનનું તેલ, કાબીનિયા કેર કોથમ, એરપુમાનાયમ બરોબર, કપ અને રકાબી, બારા-બામડી કરકાબાળ, બાબાબાલો, બોલ, દીવની, સુખવેલ, કેલમ કાળા-બાળા, બમ, બાલ, બૂચર, બાલ, બદામા બદુર પાબૂર છડ મેથી, તજ, તજ, વાઈ (સરસું) બરબ બનાલો પીસેલો. બિજોર.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાલી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
5 SEP 1937

INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 36 Vol. XXXV. Friday, September 3rd, 1937.

NOTES AND NEWS

Stanger Indians Appeal For Girls' School

IN a memorandum addressed to the Secretary of the Natal Education Department the parents of the Indian children in Stanger have appealed for the establishment of an Indian girls' school there. "At present," states the memorandum, "the Indian girls are not the equal of Indian boys from the educational point of view with the result that the boys are marrying coloureds and others, and this is to be deplored. We feel that the Government should come to the aid of the Provincial Education Department in encouraging the education of girls on the lines suggested and in establishing separate girls' schools where necessary. Owing to the lack of facilities and the need for separate schools some girls have hitherto received little or no education at all. Many of these have been withdrawn from school on reaching a certain age with the result that they are illiterate in comparison with the boys. The latter are inclined to look down upon the girls owing to their inferior education. This creates a serious social problem which must be faced."

While we fully agree with our brethren in Stanger that the Government should provide educational facilities for Indian girls we are not inclined to agree with them that illiteracy is the cause for Indian boys marrying coloureds and others. To prevent this from happening the responsibility lies on the heads of the parents more than anybody else who alone can mould the moral character of their children. Literary education may bring enlightenment but it does not necessarily mould one's character. The moulding or marring of the character of the children lies entirely in the hands of their parents and their home environments.

Effects Of Sugar Industry Act

Owing to the quota system under the new Sugar Industry Act several small Indian cane farmers in Natal are perturbed over the loss they would have to sustain through the factories refusing to accept their cane. A mass meeting was held recently at Stanger when it was decided to make urgent representations to the Government. A statement of the Minister of Commerce and Industries made during the second reading of the Sugar Act in justification of the exclusion of non-European planters from having a vote in the affairs of the industry was quoted at the meeting which is worthy of note. This is what the Minister then said:

"Now, to take into consideration the non-European producers (their inclusion) for the purpose that we expressed in the sub-section of securing the agreement of the planters in the terms that we laid down here would have been a practical impossibility, and I was satisfied that it could not be done. I am satisfied, too, and I have discussed this with the industry; as a matter of fact, I put it to them from the very commencement that in whatever they submit to me they must secure that interests of the planters, particularly the small planters, and the planters who are non-Europeans, and I am satisfied that the industry will do that. They have given me an assurance and I will see to it that it is done.

"I am prepared to give an assurance in emphatic language, and I will see that in every instance where an agreement or an amendment is entered into, that the Government will ensure that in any matter affecting the interest of the non-Europeans they or their representatives will be consulted.

"I think, sir, that this assurance that there is no colour bar intended should be sufficient. Nothing was further from my mind. I was dealing with a practical question, and that was the only practical way that it could be dealt with, but I will see to it that their interests shall be fully protected, and that they shall not suffer in any way because of their exclusion here. I hope the House will accept this assurance. It is difficult to amend it at this stage."

The time has already arrived for the Minister to fulfil his promise to protect the interest of the small Indian planters who are threatened with being ruined.

Hostel For Delinquent Indian Lads

At the instance of Mr. Fannin, the Magistrate of Pinetown and Mr. Maurice Webb, chairman of the Indo-European Council, Mr. M. A. Motala has made the generous offer of a homestead with eight acres of land near Pinetown for the purpose of a hostel for delinquent Indian lads between the age of 10 and 16. A grant of £250 has been received from the funds in the hands of the Immigration Department, which will be utilized in renovating and furnishing the hostel, and the Government have agreed to grant a subsidy of 2s per day per child. We heartily congratulate Mr. Motala for his generous act.

Who Will Be The New Agent-General

The Hon. Rao Bahadur Parasu Selvon, a former member of the Madras Government, was one of the names mentioned as being the new Agent-General for India to succeed Sir Syed Raza Ali, whose term expires in February 1938. Another name mentioned is that of Pandit Hridaynath Kunzru of the Servants of India Society. Neither of these, however, have yet been confirmed by the Government of India.

Mahatma Gandhi Appeals For Abandonment Of Terrorism

According to a London message, Mahatma Gandhi has taken an important step calling for abandonment of terrorism as an instrument of political agitation. The first result has been the decision of 250 hunger strikers imprisoned on the Andaman to give up their strike, only seven decided to continue. Mahatma Gandhi's appeal is interpreted in some quarters, says the message, as a sign of the readiness of Congress to help the Government of India in measures with which the Congress agrees, and of a new spirit entering into the Administration of India's affairs as the Indian people accept the opportunity under the Indian Act to manage their own affairs.

Indian Troops For China Provokes Protest From Congress President

The departure of two battalions of Indian infantry from Calcutta for China, states a message from New Delhi, has provoked violent criticism of the

Government of India by the president of the Congress, Pandit Jawaharlal Nehru, who characterises the dispatch of Indian troops abroad, without reference to the wishes of the Indian people and "for the benefit of British Imperialism," as an affront to the Indian nation. He protests against the use of Indian troops as "campfollowers of Imperial Britain being ordered to fight her battles and preserve her interests, and ends with the threat: "To-day we can protest only, but our protests will have the full strength of the Congress behind it if this policy continues." The Viceroy evidently anticipated Congress opposition, the message further states, for a few days ago he summoned representatives of the different political parties to a conference at Simla and explained the Government's intention to send troops to China "to protect Indian interests there."

Slums Act

We were not far wrong in our criticism of the working of the Slums Act when we said that the object seemed to be to segregate the non-White communities rather than to clear the slums. This is amply borne out by the discussion at the Johannesburg City Council meeting on the proposal of the Public Health Committee to reserve the Claremont area for Asiatic occupation. Mr. Lionel Leveson, Chairman of the Public Health Committee said, "We may as well drop the whole problem of slum clearance as leave the question of Indian occupation unsettled." He is further reported to have said: "The policy of the Health Committee is a policy of separation between black and white." Mr. Maurice Freeman, M.P.C., an ex-Mayor of Johannesburg, who was once an advocate of fair and just treatment towards Indians, is reported to have said: "By the means," meaning segregating the non-Whites, "we can do something to prevent the further infiltration of coloured and Indian into white areas." Quite obviously Mr. Maurice Freeman has not learnt a lesson from Nazism.

Indian Opinion

FRIDAY, SEPTEMBER 3RD, 1937

Germiston Asiatic Bazaar

THE police action at the Germiston Asiatic Bazaar on Aug. 15 in entering the apartments of married men and women in the early hours of the morning and taking the womenfolk into custody without the least consideration for their little children smacks of Nazism, though, perhaps, it might be in a milder form. The police are blameworthy to the extent that they entered private dwellings without warrants and violated the elementary rules of modesty by entering into the private apartments of married people.

This is a thing which the police can dare to do in this liberty-loving country only in the case of non-Europeans who, it would appear, can be treated in any way, because they cannot raise their voice and if they did it would have no effect, for between the word of the non-White and the White man, the word of the latter is invariably accepted as gospel truth.

But the Germiston Municipality is more to blame for placing powers in the hands of the police to arrest women who were lawfully married. The Court has found the regulations under which the arrests in question had been made to be *ultra vires*. The case was so clear that it ought not have gone otherwise. But the wonder of it is that the Municipality did not know that there was nothing in the law to prevent marriages between Asiatics and Coloureds. And assuming there was and such a married couple came to the Union from a place where such marriages were not prohibited, even then, under the present regulation, such a couple could not reside together in the Germiston Asiatic Bazaar! Quite obviously the Germiston Municipality did not require the aid of the Union Parliament to settle the question of mixed marriages!

These Bazaars and Locations for non-Whites must indeed be considered heavenly places if the authorities are going to take more care about the morals of the residents thereof than is being taken of the general public outside these places. But in reality it is the other way about. Segregation in itself is bad enough but the regulations applying to them, which have all along been opposed by Asiatics are even worse. They are most humiliating, they treat the residents of such places almost as prisoners placing unnecessary and unnatural restrictions on their ordinary freedom and liberty. There is absolutely no reason why there should be a different set of laws applicable to the residents of these Bazaars than those applicable to the general public. This is a question which needs to be settled once and for all in regard to all the existing Bazaars for the peace and happiness of the occupants thereof.

Autocratic powers placed in the hands of local authorities are leading our people to unnecessary expenditure and waste of time and labour. In the present instance who is to compensate the people who were dragged to Court, for the fault of the Municipality, for the financial loss they have suffered in defending their case? And this is to occur to the Asiatic who wants to get justice, in almost every walk of life.

There is no wonder if the feelings of the Indian community are roused throughout the Union over the police action at the Germiston Asiatic Bazaar. The Congress leaders have advised the people to offer Passive Resistance if such a thing happens again. Yes, Passive Resistance is the only weapon for the people who consider their honour and self-respect above everything else. The weapon is not only meant for those who have no financial interests at stake. It is meant for the poor as well as the rich. If the happening at the Germiston Asiatic Bazaar is to act as a dose to awaken us from our slumber, then it has, undoubtedly, come as a blessing in disguise.

The days for Passive Resistance, namely, to bear the Cross, for the

Indians in the Union, are busy overdue, but it is the leaders, and not the people, who are lacking the consciousness. The incident at Germiston should be providing enough to awaken that consciousness in them and to make them think calmly and seriously what our position in the Union is to be. Unless there is harmony and unity among the leaders themselves there is no hope at all of the position of the Indian community improving and such traumas will continue to multiply.

SLUM CLEARANCE OR SEPARATION BETWEEN BLACK AND WHITE?

MR. LEVESON MAKES IT CLEAR

THE proposal of the Public Health Committee to reserve the Claremont area for Asiatic occupation and to segregate the non-European and European areas by reserving certain strips of ground in Newlands as park strips as a buffer area between those areas, and to ask the Minister of the Interior to permit Asiatics to acquire freehold of lands in the remaining portion of Newlands, south of Main Road, recently came before the Johannesburg City Council for discussion and the Health Committee's recommendations were passed by 30 votes to 8. It will amuse the reader to know how some Councillors were fighting hard even against this retirement part of the City being disposed for the non-Whites.

"The scheme," said Mr. Tighy, "is an attempt to oust non-Europeans on the western suburbs and to displace many European property-owners who do not want to go. I, for one, and almost all the residents of the adjoining areas with me, will fight for the existence and continuity of European residence in the western suburbs."

Mr. Tighy said the European residents of Newlands and the adjoining areas were solidly against the scheme. They did not see why they should have more non-European areas adjoining theirs. It was a mistake to think that the residents of the area south of Main Road would be satisfied to be displaced and pushed north, still farther from the centre of the town.

"If the Public Health Committee imagines that the Indians will leave the areas they occupy to-day to move further out of town to Claremont, it is very much mistaken. If this plan is accepted you will have a larger area occupied by Indians."

Mr. Kroomes feared the cost of the scheme would be too big and said by approving the scheme the Council would be giving the Chairman of the Public Health Committee a blank cheque.

Mr. J. F. du Toit said at Claremont he knew of an old resident who had been there 30 years, a pioneer who had bought land and paid rates and taxes regularly in good faith hoping to sell the ground at a little profit. Now in his old age with the Council having purchased the major part of Claremont for an Indian township he was faced with the prospect of seeing the loss of his savings and the depreciation of his only investment.

Mr. E. T. Howarth sounded a consoling note to the opponents by saying that in 30 years the north western area had been "turning slowly black." If the Council accepted the proposal all it would do was to accelerate the event. It was true that some Europeans would have to leave the area south of Main Road, but the committee would do its best to provide them with ground near by in a better position. Mr. Tighy had spoken of the injustice of moving a few European residents. What of logic would he have to say to moving the 43,000 natives who lived in the western area. It would be an impossible task. He had no hesitation in saying that the new scheme, with the creation of park strips between the non-European and European suburbs, would in effect do nothing but improve the state of affairs for the European residents of Newlands and the adjoining area.

Mrs. S. Wordingham said she had been told that the principal of the proposed Indian college considered Claremont unsuitable, and would, therefore, refuse to establish his college there. Moreover, the whole of Claremont would be required if, as was stated, there were to be from three to four thousand boys at the college.

With the exception of the proviso relating to the establishment of the Indian college at Claremont, she said, she agreed with the proposals.

The Deputy Mayor, Mr. J. S. Fotheringham, contended that the Council, if it decided to reserve a portion of Newlands for Asiatics, should go the whole hog and reserve the whole of the suburb for that purpose, providing the affected European residents with suitable lands elsewhere. He said he would be unable to vote for the committee's recommendations.

Mr. Maurice Freeman, M.P.C., said that opposition to the scheme was due largely to misunderstanding. They did not propose to expropriate. All they were asking for was the power to negotiate with the owners of the properties affected. In those negotiations no one's justice would be done.

"We are not out to harm any single individual, nor to rob him by a penny the savings put into their homes by any of these people."

He would go a place in town to support the principle of segregation of black from white, but he proposed to do this in the north-western areas by taking the small section of European out of an area predominantly black, not by keeping them there.

"By this means, too, we can do something to prevent the infiltration of coloured and Indians into the white areas."

Mr. Lionel Leveson, chairman of the Public Health Committee, said: "We have attacked the problem on four lines. With the aid of the Native Affairs Committee, we have achieved miracles in the clearance of native slums. The Council has agreed in the past year to spend close on £2,000,000 on European housing. That, we hope, will solve that part of the problem for many years to come.

In the Coronation Townships we are to spend £700,000 to house coloured people. That, we hope, will solve the coloured problem.

"But the problem is not solved as long as we leave one door open. That door is the Indian problem. We may as well drop the whole problem of slum clearance as leave that door open. It is essential that this question of Indian occupation be settled too.

"Let me disabuse the minds of the people of Newlands of any idea that they will receive anything but justice. They will be not only justly, but even generously, treated."

Mr. Leveson said only 150 European families were actually affected, and not 2,500, as stated.

"The policy of the Health Committee is a policy of separation between black and white, and as far as the west of Johannesburg is concerned, we desire to create an avenue of traffic for Europeans which will be free from natives. This we can achieve under the present scheme."

CONGRESS MINISTRIES

By
MAHATMA GANDHI
In "Harijan"

SINCE the Working Committee and other Congressmen have allowed themselves to be influenced by my opinion on the office issue, it is perhaps due to the public for me to explain my conception of office acceptance and what is possible to do in terms of the Congress election manifesto. I need offer no apology for crossing the self-imposed limit to the conduct of *Harijan*. The reason is obvious. The Government of India Act is universally regarded as wholly unsatisfactory for achieving India's freedom. But it is possible to construe it as an attempt, however limited and feeble, to replace the rule of the sword by the rule of the majority. The creation of the big electorate of three crores of men and women and the placing of wide powers in their hands cannot be described by any other name. Underlying it is the hope that what has been imposed upon us we shall get to like, i.e. we shall really regard our exploitation as a blessing in the end. The hope may be frustrated if the representatives of the thirty million voters have a faith of their own and are intelligent enough to use powers (including the holding of offices) placed in their hands for the purpose of thwarting the assumed intention of the framers of the Act. And this can be easily done by lawfully using the Act in a manner not expected by them and by refraining from using it in the way intended by them.

That the ministries may enforce immediate prohibition by making education self supporting instead of paying for it from the liquor revenue. This may appear a startling proposition, but I hold it perfectly feasible and eminently reasonable. The jails may be turned into reformatories and workshops. They should be self-supporting and educational instead of being spending and punitive departments. In accordance with the Irwin-Gandhi Pact, of which only the Salt Clause remains still alive, salt should be free for the poor man, but it is not; it can now be free in Congress Provinces at least. All purchases of cloth should be in khadi. The attention should now be devoted more to the villages and the peasantry than to the cities. These are but illustrations taken at random. They are perfectly lawful, and yet not one of them has as yet even been attempted.

Then the personal behaviour of ministers. How will Congress ministers discharge themselves? Their Chief, the President of the Congress, travels third class. Will they travel first? The President is satisfied with a coarse khadi *dhoti, kurta* and waistcoat. Will the ministers require the Western style and expenditure on the Western scale? Congressmen have for the past seventeen years disciplined themselves in rigorous simplicity. The nation will expect the ministers to introduce that simplicity in the administration of their provinces. They will not be ashamed of it, they will be proud of it. We are the poorest nation on earth, many millions living in semi-starvation. Its representatives dare not live in a style and manner out of all correspondence with their electors. The Englishmen coming as conquerors and rulers set up a standard of living which took no account whatsoever of the helpless conquered. If the ministers will simply refrain from copying the Governors and the secured Civil Service, they will have shown the marked contrast that exists between the Congress mentality and theirs. Truly there can be no partnership between them and us even as there can be none between a giant and a dwarf.

B. W. CAREY
— Jeweller —
360 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes. 1936

Lest Congressmen should think that they have a monopoly of simplicity and that they erred in 1920 in doing away with the trousers and the chair, let me cite the examples of Aboobaker and Omar. Rama and Krishna are prehistoric names. I may not use these names as examples. History tells us of Pratab and Shivaji living in uttermost simplicity. But opinion may be divided as to what they did when they had power. There is no division of opinion about the Prophet, Aboobaker and Omar. They had the riches of the world at their feet. It will be difficult to find a historical parallel to match their rigorous life. Omar would not brook the idea of his lieutenants in distant provinces using anything but coarse cloth and coarse flour. The Congress ministers, if they will retain the simplicity and economy they have inherited since 1920, will save thousands of rupees, will give hope to the poor and probably change the tone of the services. It is hardly necessary for me to point out that simplicity does not mean hoddiness. There is a beauty and an art in simplicity which he who runs may see. It does not require money to be neat, clean and dignified. Pomp and pageantry are often synonymous with vulgarity.

This unostentatious work must be the prelude to demonstrating the utter insufficiency of the Act to meet the wishes of the people and the determination to end it.

The English Press has been at pains to divide India into Hindu and Muslim. The Congress majority provinces have been dubbed Hindu, the other five Muslim. That this is demonstrably false has not worried them. My great hope is that the ministers in the six provinces will so manage them as to disarm all suspicion. They will show their Muslim colleagues that they know no distinction between Hindu, Muslim, Christian or Sikh or Parsi. Nor will they know any distinction between high caste and low caste Hindu. They will demonstrate in every action of theirs that with them all are the sons of the soil among whom there is no one low and no one high. Poverty and climate are common to all without distinction. The major problems are identical for all of them. And whilst, so far as we can judge from actions, the goal of the English system is wholly different from ours, the men and women representing the two goals belong to the same human family. They will now be thrown together as they never have been before. If the human reading that I have given to the Act is correct, the two parties meet together, each with its own history, background and goal, to convert one another. Corporations are wooden and soulless but not those who work them or use them. If the Englishmen or Anglicised Indians can but see the Indian which is the Congress viewpoint, the battle is won by the Congress and Complete Independence will come to us without shedding a drop of blood. That is what I call the non-violent approach. It may be foolish, visionary, impractical; nevertheless it is best that Congressmen, other Indians and Englishmen should know it. The office acceptance is not intended to work the Act anyhow. In the prosecution by the Congress of its goal of Complete Independence, it is a serious attempt on the one hand to avoid a bloody revolution and, on the other, to avoid mass civil disobedience on a scale hitherto not attempted. May God bless it.

ASIATIC BAZAAR REGULATIONS

GERMISTON COURT'S DECISION

JUDGMENT was given by Mr. C. Willman, in the Magistrate's Court at Germiston on Thursday, August 26, in the case in which a coloured woman, Martha Stevens, was charged under the Germiston Asiatic Bazaar Regulations with unlawfully being found in the Bazaar. The case arose from the police raid on the Asiatic Bazaar on Sunday morning, August 15.

Stevens was found not guilty and discharged.

The facts of the case were not in dispute, said Mr. Willman, and if one followed the literal definitions in the statute and regulations there would appear to be no defence.

Mr. S. C. Quinlan, for the defence, however, had submitted that in the circumstances of this case there had to be a wider reading of the word Asiatic, as defined in the regulations, and that the regulations should be found *ultra vires* when applying to the legal wives of Asiatics.

The accused was legally married to an Indian, and he accepted that if the regulations required that husband and wife must live apart, they would be contrary to public policy. Marriage between Asiatic and coloured persons was not prohibited in the Transvaal, and the natural consequences of marriage could not be altered by regulation.

The present case differed from the test case relied on by the Crown, in that Germiston was covered by the provisions of the Gold Law. The statute laid down that no coloured person might occupy land except in a bazaar, location, mine compound or such place as the Mining Commissioner might permit. In the present case, there was no evidence whether any application had been made to the Mining Commissioner, nor was the Commissioner called.

Wide Discretion

The law gave the mining Commissioner very wide discretion indeed. If the interpretation of the regulations pressed by the Crown was upheld then that discretion of the Commissioner would be fettered. The Crown's interpretation would force Asiatics, married to coloured people, to live outside the Bazaar, and the commissioner would practically be forced to issue a permit. The Crown interpretation of the regulations, would have the effect of depriving the commissioner of his discretion, given him by statute, and this no regulation could be allowed to do.

Mr. Willman said he had, for these reasons to read the definition of Asiatics in the regulations to include the lawful wife of an Asiatic. For that reason, no offence had been disclosed, and he found the accused not guilty and discharged her.

Four other coloured women were brought forward, and the prosecutor, Mr. R. C. Murray, said that as he was satisfied that they were legally married, and in view of the judgment just given, he would withdraw against them.

Two other women were remanded to September 9.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

HINDU YOUTH CLUB AND COMMUNISM

TO THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR,—Under the caption "Hindu Youth Club and Communism," your esteemed journal of August 13 published a letter by Mr. Gurudath Varma who has seen fit to attack my remarks at the Gandhi Senthamil School Hall, when I was called upon to move a vote of thanks to Pandit Rishiram. As I am now in Port Elizabeth, I was unable to write earlier. I trust that you will give my reply to Mr. Varma due publicity in the columns of your valued paper.

It is one thing to study impartially, as a branch of study, communism and atheism, and quite another, something totally different in fact, to dabble in communism and atheism as a novelty and to read up some nonsensical literature, and, armed with this sparse information, go about pretending to be saviours, inculcating atheistic wisdom and communistic propaganda among the needy Indian people. What is this "Purified Atheism"? No, Sir, let my friend remember that high sounding names cannot shield hypocrisy.

It is a pity that we have some young men who are not ashamed of themselves in telling the whole world of their utter ignorance and stupidity about their own religion. It would be more profitable for my precocious friend to attend Pandit Rishiram's lectures and Bhagavad Gita classes than to engage into senseless press controversies over anti-atheistical subjects, which do more harm than good to humanity. 'Capitalist', 'communist', 'atheist', 'Utopia', but we have to be careful of these sensational names, lest we let their influence overcome us and make for us a cloak to hide our laziness and stupidity in.

Does my friend, who claims to be the "seeker of truth" know of the conditions prevailing in Soviet Russia as far as the worker is concerned. Does he know what "wonderful freedom" is being enjoyed by the masses of Russia, that no man's life is safe there even for a few minutes, that Stalin is the world's most despotic ruler, that communism has failed and is still failing in every way in the country which was going to show to the world the power and wonders of communism.

I again say, and say it with all the vehemence at my command, atheism and communism should be left well alone. Mr. Editor, I wish to make it clear that I have no desire to enter into any controversy over these aforesaid branches of study, my friend's interest in which, I hope, will be only a passing craze.

I am,
Yours etc.
J. H. CHETTY.

Unselfish Contribution

SIR,—Dwelling in a pensive mood one very renowned thought of Shakespeare flashes upon my inward eye:

"The evil that men do lives
after them,
"The good is oft interred with
their bones."

How many of us, so much concerned about ourselves, do ever reflect upon the hour, the day, the month of our very mundane and materialistic lives and see the glories of the related world.

The ordinary man has not yet realised his relation with his neighbours, his friends, and above all, his world. The man of to-day is simply a £ s. d. man. I say this because he is not concerned about anything else but merely making money in a peevish way. He thinks he is doing everything he can to better his own condition. Ah, the poor fool, he does nothing for himself and for less anything for the world, which world is but his town and neighbourhood.

The clever fool would do nothing, because he asks himself the question—'what will I gain by it?'

Good must give birth to good and evil must doubtlessly give birth to evil. If we think good, it happens good: if we think bad it happens bad. For the proof of this state of affairs, readers of the Opinion, I am sure, would never have failed to observe it. Within the last few months the South African Indian community has lost three outstanding men, namely, Mr R. C. Naidoo, Mr. B. M. Singh and Mr. K. K. Pillay.

Have we ever thought why these people have received the heartfelt sympathy of the community? If you just think for a moment you will know from the amount of wealth they have each left for their families that they must have been rather selfish. But I ask you not to judge them on these lines; ask yourselves the question, what have they taken with them into their graves? No, they have not taken anything with them but left all behind them. Now, have they just worked for the family—which is in a short way unselfish—or have they left behind them a monument of the highest order of public charity.

Look, look around you. Has not Mr R. C. Naidoo left behind him his monument at Umkomaas Indian School, which can never be washed away by a flood of forty days and forty nights? Those who know his single handed struggle in the erection of that school will give him his due credit and merit. Every passer by and traveller, I am sure, will be kindled with the memory of the noble work of Mr. R. C. Naidoo.

Has not Mr B. M. Singh planted the key pillar to the Aryan Benevolent Home at Isipingo? No beggar would at any time fail to look up to the Aryan Benevolent Home and say, "God bless Mr. B. M. Singh." It is the self-carved memorial of his which will continue to be for generations and generations to come.

Has not Mr. K. K. Pillay made an indelible impression of his ever-devoted interest in his community among the people of South Africa? He was forced to leave the province of Natal as he had fallen into heavy debts. He could have remained outside the province and lived much happier. But no, his strength of character did not allow him to do so. His community did not come to his assistance but individually he settled up his accounts and came to the assistance of his ungrateful community. The Greenwood Park Temple is the product of the work and unabating labours of Mr. K. K. Pillay.

Have not these three men contributed spiritually and materially and in three definite directions—Mr. R. C. Naidoo in the educational sphere, Mr. B. M. Singh in the social world and Mr. K. K. Pillay in the religious zone? Now I ask the readers of the Opinion, 'what have you contributed to the welfare of the community?' At all costs let this be an incentive for you to do so, however poor you may be. Remember, these three men were not wealthy when they started their career. They acquired wealth because they desired to acquire righteousness.

I am etc.,
GRANDDAUGHTER OF VARINA.

—

Northern Districts Indian Football Association

The Sporting Editor, INDIAN OPINION.

SIR,—As one who is interested in Indian soccer, I am surprised to find that the administration of the Natal Indian Football Association, with its Headquarters at Pietermaritzburg, has fallen far below the usual standard maintained by this body in the past. The Natal Indian Football Association has always tried to do its best to promote sport in Natal and has always recognised its constituent bodies as a part of the Association. To-day it seems to us in the Northern part of Natal that the officials who administer the affairs of the parent body are of the opinion that the area of the Natal Football Association commences at Durban and ends at Town Hill, Pietermaritzburg.

As president of the Newcastle Indian Football Club, the fixtures in the Natal Cup for the Northern section I object most strongly to the manner in which my club was treated by reason of the cancellation of the match which was to be played on August 21 at Newcastle. No notification of the cancellation was given to the Northern Districts Indian Football Association, but it is understood that the King River Association was instructed not to travel. This attention of the fixtures to suit the whims and fancies of a few who are in power does not enhance the "prestige" of the Natal Indian Football Association, as we hear so much to-day of the "prestige" being maintained.

We understand that the parent body has demanded an apology from the Northern Districts Indian Football Association for having submitted a memorandum to the press. To quote the parent body's Executive's resolution in the matter, it stated that it was "below their dignity to answer press reports."

Nothing appears so weak and even ridiculous as when a public organisation refuses to be criticised in the press, and when such criticism is made, for that public organisation, to victimise its critic by majority resolutions is, indeed, sad and shortsighted.

We are not concerned about the unreasonable attitude of the Natal Indian Football Association, for that is the affair of the Northern Districts Indian Football Association who, according to Natal's latest outburst, "From now on the N. I. F. A. does not regard your Association as one of its constituent members because your Association cannot go on flouting authority indefinitely."

We sportsmen at Newcastle and District will stand by our Association in this matter, and if the parent body deserves flouting, then we shall flout and flout until we can flout no more.

There is only one question we would esteem an answer to, and that is, what right had the Natal Indian Football Association to cancel the fixture on August 21 when the time limit to make nominations to them was fixed for August 23?

If their "prestige" is not affected would the officials condescend to answer through the medium of the press.

Does it enhance the "prestige" of Natal when a crowd of spectators were turned away from the grounds when they came to witness a fixture under their jurisdiction?

Mr. Editor, we ask for no concessions, but we do ask for a fair deal, and we refuse to be bullied by officials who, we are pleased to say, will hold office for one year only. May their successors look to consolidate soccer in Natal, and not by nonsensical resolutions destroy the prestige handed to them for care taking. The Northern Districts Indian Football Association, will, I hope, remain outside the select crowd, until Natal assumes its responsibility in a fair an impartial manner.

Yours etc.,
M. I. CHETTY (Hon.),
President,
Newcastle Indian Football Club.

—o—

Social And Personal

MR. K. P. NAIDOO, B.A., who was in the teaching staff of the Ladysmith Government Indian School, has been suddenly transferred to Sastri College, Durban. Mr. Naidoo was very popular amongst his many friends. His transfer was so sudden that he could not have time to bid his friends farewell. Through the medium of this journal he wishes to bid us *vale* to his many friends at Ladysmith. Mr. Naidoo left the Harbour on Sunday last.

* * *

Mr. V. R. Naidoo has been appointed *locum tenens* the Ladysmith Indian School.

* * *

Mr. M. V. Naidoo, who is stationed at Ladysmith as a constable in the S.A.P., has received notification of his transfer to Pretoria, as Indian Interpreter. Mr. Naidoo was only 10 months in Ladysmith from Maritzburg, and had made many friends, all of whom will miss him. Mr. and Mrs. Naidoo and family will leave for Pretoria about the end of this month.

The Sporting World

TRANSVAAL TEAM FOR EAST LONDON TOURNAMENT

By "Rambler"

GREAT interest is being taken in the Transvaal over the Sam Chinn Cup Tournament which will be held in East London from September 1 to 11. The Transvaal Indian Football Association's side has been weakened, because of some dissension. In order to meet the expenses the three Districts affiliated to the Transvaal Indian Football Association namely:—The Witwatersrand, Pretoria District and the East Rand District were taxed an equal sum of £25 each. Pretoria and the Wits paid up their levy, but the East Rand made a stipulation that unless a certain person was picked and given the captainship, they would not participate. The Transvaal Indian Football Association had a series of meetings to overcome the difficulty, but the East Randites were adamant. In the end the Transvaal Indian Football Association decided not to have any of the East Rand players but to select the team from the Pretoria and Wits. Districts. Although Mr. R. D. I. Sigamoney has not a strong claim on the first eleven selected, yet he has under him a side that will go down fighting. If the right team is selected for the final match, then Natal will have to be on the look-out.

R. D. Sigamoney, the captain, born in Durban and comes of a sporting family, emulating his father in his back play; represented Transvaal in the last tournament, and played an excellent game; played for Sastri College and Fort Hare; has been skipper for Wits. and Transvaal teams; loves sport.

Gonus Samuel, (goalie,) is a trier and knows no fear. keen and a live wire between the posts.

I. Laylee, an attacking back, who plays a sound game, first time Transvaal honours.

A. Peters, a regular glutton for work; a grafter and a great sportsman; plays for Vryheers.

Raw Kandasamy Moodley of Pretoria, an old and tried player; may not have the dip, but sound in judgment.

Davey Williams, plays for Vrededorp; a very fine young player; keen as mustard; knows no danger.

Valley Govender, plays for Moosa.; A good sound half-back; Never gets worried or excited; simply carries on.

A. G. Naidoo, plays for Pretoria. Represented South Africa against All-India; good sound player, full of judgment.

Snouty David, plays for Pretoria; good sound forward.

M. Govind, plays for Swaraj, of Pretoria; a real hard worker with a good shot.

A. T. Padayachee, plays for Vrededorp; good hard player. represented Transvaal last tournament; good shot.

H. Poonan, plays for Braviditas; good centre-forward first year.

Valoo Lutchman Govender, plays for Vrededorp; a very brainy forward built on the light side, but plays in great judgment. If given the opportunity to play regularly, great things may be expected from him.

Siva Ram Chetty, member of the Pretorians; a real hard worker; never tires, but is of the dashing type.

Govinee Pillay, plays for Stellas; a real hard worker and regular trier. Full of vim, and may sweep any back off his feet.

Bolton Naidoo of Pretoria, a useful little man.

Mr. Soobee Pillay is a young manager, and he is one of the keenest young sportsmen in the Transvaal, enthusiastic and conscientious in his duties; is a product of Pretoria. He has under him a young team, and he will be able to do much with them.

At Currie's Fountain

Four fixtures were put down on Saturday, August 21, at Currie's Fountain, Durban. Little interest was shown in the matches, and it seems that enthusiasm is waning, especially among the seniors. The main fixture, which was to be played between Daffodils and Avondale, had to be abandoned, because Avondale failed to field a team. Thus Daffodils having a walk-over win. Apparently Avondale is satisfied with the League championship. Nevertheless, the few spectators who were present were disappointed, because both Daffodils and Avondale have a good set of players, and a fine match would have been witnessed, had Avondale turned up.

In the junior division, Victorians opposed Daffodils, and Sparks played against Shamrocks. The first match was better to watch than the latter. There were some rough movements and erratic play, but Victorians with their usual steady play and teamwork, overcame Daffodils by winning the match by 6-2 goals. Sparks, on the other hand, were defeated by Shamrocks by 10 goals. Gradually, more and more attention was given to the opponents' legs than the ball, and therefore, it should be the duty of the D.D.I.F.A.'s officials to prevent such occurances among juniors. Strict measures should be imposed to stop such outbreaks.

In the juvenile division, Sastri College (A) met its sister team (B). As is always the case when a team meets its own team. little good football was played. However, at the end of the time, Sastri (A) won by 8-7 goals.

At Verulam

On Sunday, August 29, the Verulam Temple Juvenile P.O., and the Umbilo Indian School P.O. met the United Pals P.O. of Clairwood (A and B), in a friendly match, on the Verulam Indian Sports Ground. The Umbilo team took the field first against the United Pals (B), and the match resulted in a win for the home team by 3 goals to nil. The second match was between the Verulam Temple juveniles, and the United Pals (A). Both teams were equally well balanced. The match was exciting and thrilling, and the spectators highly appreciated the fine combinations of both the teams, and a good soccer match was witnessed. At interval the home team was leading by 2 goals to nil. On resumption, the visitors were playing more or less brilliant soccer, and within a few minutes were able to score 1 goal. The match ended in a win for the home team by 3 goals to 1.

At Mayville

A large crowd assembled at Mayville on Sunday, August 22, to watch some fine spirited soccer between Clare Estate and Westerndy. It was a thrilling match, and with the encouragement of the crowd, the play was kept at a high pitch. The ground was not suited to Clare Estate players who are used to turf, and therefore many chances were foiled in front of the goal mouth. Westernors, however, had come out with all their reserve strength, and were successful in win the match by 1-0 goal after some really hard battle.

At Maritzburg

Aswal's XI (Ladysmith), met Hajah's XI (P. Maritzburg), at Maritzburg on Sunday, the former winning the match by 2 goals to 1.

At Ladysmith

Dannhauser played local school last Saturday, and the match ended in a win for Ladysmith by 7-1 goals.

Tennis At Estcourt

On Sunday last, Stogotowo travelled to Estcourt and after a hard game Estcourt won by 13 games.

India Letter

(Extracts From A. I. C. C. Foreign Letter)

White Members Disrespect Indian National Anthem

An incident rather unbecoming British chivalry took place in the Orissa Legislative Assembly when it first met under the new Congress Ministry. After the election of Mr Mukunda Prasad Das as the Speaker, "Vande Mataram, the Indian National Anthem was sung; all elected members of the House standing. Mr Minsfield, Chief Secretary to the Orissa Government and one or two other Government officials remained seated. Pandit Gavudari Mishra immediately drew the attention of the Speaker to this fact and asked for ruling, whether it was permissible for Government officials to show this affront to the House. The Speaker promised to enquire into the matter and give a ruling after ascertaining the facts from the members referred to. The Speaker then announced his decision to accept Rs. 500 only per month as his salary. This announcement was greeted with cheers from all sections of the House.

227 Associations Declared Free

The first [illegible] of the Congress Ministries are the removal of bans placed on the Press and people. Bombay has given a lead in this respect. Orders have been issued by the Hon. Mr. K. M. Munshi [illegible] calling the ban on 227 Associations throughout the Presidency, which had been declared unlawful. Orders have also been issued refunding the securities of three presses, the *Advocate of India* (Bombay), and two presses at Ahmedabad. Further notices declaring securities, but which have not been [illegible], have been cancelled in respect of eight presses and nineteen newspapers. The *Navajivan* Press and the paper of Gandhiji top the list.

The National Flag

"In the past there have been many occasions when the National Flag was trampled upon and torn off by the police and Government servants. I have seen it done in my own place. But standing here under the flag to-day, I publicly declare to all Government servants that they must change their attitude towards the National Flag and acquire respect for it," said the Hon. Babu Sri Krishna Singh, Premier of Bihar, hoisting the tri-colour in the Congress maidan at Kadalkan.

Congress Cabinets

BIHAR

Mr. Shri Krishna Singh—Education and Local Self-Government (Chief Minister).

Mr. Anugrah Narain Sinha—Land Revenue, Finance and Development.

Dr. Syed Mahomd—Law and Order.

Mr. Jagjul Chowdhury (Depressed Class)—Agriculture Labour and Unemployment.

BOMBAY PRESIDENCY

Mr. B. G. Kher—the Chief Minister, Education, Police Reform and Labour.

Mr K. M. Munshi—Law and Order.

Dr. Gilder—Public Health and Excise.

Mr Narle—Public Works.

Mr. Latthe—Finance.

Mr. Meherji Homi—Revenue.

Mr L. M. Patel—Local Self-Government.

CENTRAL PROVINCES

Dr. N. B. Khare, Chief Minister—Home Affairs (which includes Police, Jails and general administration).

Mr. Mohammad Yusuf Shareef—Law.

Pandit Ravi Shanker Shukla—Education.

Mr. Durga Shankar Mehta—Finance.

Pandit Dwarka Prasad Mishra—Local Self-Government.

Mr. Purushotam Rao Gole—Revenue and Excise.

Mr. B. M. Deshmukh—Public Works Department.

MADRAS PRESIDENCY

Mr. C. Rajagopalachariar to be the Minister in charge of the Public and Finance Departments.

Mr. T. Prakasam to be the Minister in charge of the Revenue Department.

Mr. Yakub Hasan to be the Minister in charge of the Public Works Department.

Dr. P. Subbaroyan to be the Minister in charge of the Education and Legal Departments.

Dr. T. S. S. Rajan to be the Minister in charge of the Public Health Department.

Mr. V. I. Munisami Pillai to be the Minister in charge of the Agriculture and Rural Development.

Mr. V. V. Giri to be the Minister in charge of the Industries and Labour Department.

Mr S. Ramanatha Pillai to be the Minister in charge of the Administration Reports and Public Information Department.

Mr. K. Raman Menon to be the Minister in charge of the Courts and Prisons Department.

Mr. R. Gopala Reddi to be the Minister in charge of Local Administration Department.

ORISSA

Mr. Biswanath Das—Premier, Home Finance and Education.

Mr. Nityanand Kanungo—Revenue, Local Self-government, Public Works and Health.

Mr. Godhrau Dubey—Law and Commerce.

UNITED PROVINCES

Mr. Pant Gobind Vallabh—Home, Law and Order and Finance.

Dr. Katju, Justice; Mr. Rafi Ahmed Kidwai—Industries.

Mrs Pandit—Public Health.

Pretoria Indian Women's Association

A correspondent from Pretoria writes:

Joy was brought unexpectedly into the homes of several people through the Pretoria Indian Women's Association, assisted by Mr P. F. Kincaid, wife of the Commissioner for Immigration and Asiatic Affairs, who distributed warm blankets, clothes and groceries among the deserving and needy poor. Recently, Mrs. P. F. Kincaid, Mrs. M. Maharaj (president) and Mrs. M. Sigamoney made a tour of the destitute families in and out throughout the Indian Bazar, Claremont and Lady-selbourne and discovered ragged and semi-starved children and visits amongst the poverty-stricken families. They were given new warm blankets, and for the first time this winter, they know what it was to sleep comfortably. Besides blankets they received jerseys, cardigans, stockings, dress materials, trousers, shirts etc., and they all expressed their thanks. The above association wishes to express its sincere gratitude to those gentlemen whose generosity had brought warmth and happiness to the poor and aged. The association is arranging a Bazaar in October to raise funds for Indian charities. So far many European friends have responded to its appeal most liberally and some anxiously wish to know in what way they might assist most materially. Contributions from Pretoria Indians and from readers of INDIAN OPINION for the forthcoming Bazaar, to alleviate the distress, would be much appreciated. The association will utilise all donations to the best advantage in providing comfort for those who are in so sad a plight.

Things In General

Parsee New Year

THE Parsee community will be celebrating their New Year on Monday, September 6. We wish our Parsee friends a very happy and a prosperous New Year.

Hindu Monk To Visit South Africa

Pandit Goswami, a Hindu monk, who is the head of the Gandhi Mission in London, will leave next month for South Africa to establish branches of his mission in Capetown, Johannesburg and Durban.

Indian Storekeepers In Native Areas

Mr. H. Hosking writes to the *Natal Mercury*:— "May I correct my report of my remarks at the Wagbank Native Show which appeared in *The Natal Mercury* of August 24. In one slight particular. Towards the end of the report I am reported to have said, 'I would like to see all Indian storekeepers turned out and Natives trained to take their place.' What I did say was that 'the policy of the Union Government was to segregate the Native people into their own areas, and that where this was done I was of opinion that the Arab storekeeper in a purely Native area should be replaced by Native storekeepers: that so far the Natives have not taken to commercial life, but I felt that under Government supervision there was no reason why they should not make a success of Native stores if they were wisely guided.'"

Mr. S. Patchay In Port Elizabeth

A welcome reception was given by the Aryan Cricket Club, Port Elizabeth, to Mr. S. Patchay, the noted Psychologist, who is on a tour of the Cape Province. The meeting took place in the Gujarati Hall. Mr. Vaghmaria, the President introduced the guest to the audience. Mr. Patchay delivered a very interesting and inspiring address on the Vedic Religion in English.

Indian Pilgrimage To Mecca

A party of 40 Mohammedan pilgrims to Mecca will travel from South Africa in the Holland-Africa liner, *Bloemfontein*, which is to leave Durban on September 8. There will be 14 Indians joining the vessel at Durban, the others being Cape Malays. The party travelling in *Bloemfontein* will be able to spend the last of Ramzan, from November 3 to December 2, in the holy city of Mecca. The *Bloemfontein* is due at Jeddah about September 28 and from there the party will have a day's journey by motor bus to Mecca. The pilgrims to join the ship at Durban are: Mr. and Mrs. E. Kathrada and child, of Verulam; Mr. and Mrs. Desai, of Northdene; Mr. and Mrs. Tayab Ahmed, of Maritzburg; Mr. and Mrs. E. A. Saljee, of Umbilo; Mr. and Mrs. A. H. Chohan and child, of New Hanover; Mr. Saljee, of Chaka's Kraal; and Mr. M. A. Rawat, of Tinkispost.

Natal Indian Farmers' Union

The second annual general meeting of the above Union was held at Cavendish on Sunday August 29. The following office-bearers were elected for the ensuing year: Patrons: Messrs. P. S. Aiyar, P. Pillay and Toro Moregan; President: Mr. J. Khan; Vice-Presidents: Messrs. M. P. Reddy, P. M. Moodley, R. V. Reddy, J. G. Reddy, S. Rangasmi, R. Rama, M. C. P. Reddy, R. Govender, Veerasamy Govender, R. D. Chowthee and M. M. Govender; hon. secretary: Mr. R. K. Persadh; hon. treasurer: Mr. P. Pulchan; committee: Messrs. D. K. Munsingh, M. S. Reddy, M. A. Reddy, T. M. Moodley, S. M. Moodley, Moorgas Moodley, K. P. Pater, D. Baijoolall, B. Bhimsen, Jamal Khan, N. Neethie, N. Govindasamy, K. M. Thumbran, Vengetsayaloo Naidoo, Mottah Govender, E. Ahmed and Nazar Ali.

M. K. Gandhi Library And Parsee Rustomjee Hall

Sixteenth Anniversary

The celebration of the Sixteenth Anniversary of the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall, and the Sixteenth Annual General Meeting will take place on Monday, 6th September, 1937 at 7.30 p.m. in the Parsee Rustomjee Hall, 140, Queen Street, Durban.

A cordial invitation is extended to all the Worship. the Mayor and Mayoress have kindly consented to be present.

Ladies are specially invited to attend in large numbers.

S. J. RANGHILA,
Hon. Secretary M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall Committee.

A New Store In Gatooma

The opening of the Eastern Silk Bazar, the new store opened by Messrs. Bhana Khita & Co., well-known firm of Gatooma, S. Rhodesia, was performed by the Mayor of the town, Mr. G. C. Elliot, on Sunday, August 29. There were many Europeans present, and a large number of prominent Indians from Salisbury, Bulawayo and other places were also present.

Arya Samaj (Cator Manor)

The fifteenth annual general meeting of the Arya Samaj, Cator Manor, will take place in the school hall, 197 Dalbair Road, Mayville, on Sunday, September 12, at 1.30 p.m. All members are invited by the secretary to attend.

New Discovery For Birth Control

British scientists are working on a method of birth control by means of an injection into the arms. The preparation was discovered by a group of Oxford scientists and is stated to have been already tried out successfully on animals. Dr. Eric Matsner, a leading American surgeon, who attended the International Population Conference in Paris, is reported to have said, British investigators had the greatest faith in the discovery, which would make it impossible for a woman to have children over a regulated period of time. A minimum interval of 18 months between successive births materially decreased both infant and maternal mortality rates. Thus, instead of depopulating the world birth control would increase the population, he said. More research would have to be carried out, said Dr. Matsner, before it could be considered practicable, but in course of time, if the public demand was what they anticipated, the preparation would be inexpensive. Their aim was not primarily the limitation, but the planning of the family so that the maximum number of children could safely be born and reared.

Pretoria Indian Cricket Club

The third annual general meeting of the Pretoria Indian Cricket Club will be held at the Tamil Institute, Cowie Street, Pretoria, on September 19, at 10.30 a.m. All members and intending members are kindly requested by the secretary to attend. The following business will be dealt with:—Minutes of last annual general meeting; secretary's annual report; treasurer's financial report; election of office-bearers for season 1937-38; general.

Obituary

Death Of Mr. Harry Peters

The well-known Indian sportsman, Mr. Harry Peters, died recently in Johannesburg. Mr. Peters came to South Africa in 1887, and throughout his long stay in this country took a great interest in Indian sport. It was he who was instrumental in forming the Transvaal Indian Football Association, and he was for many years the association's president. He and his brother, Mr. A. H. Peters, of Maritzburg, presented the Natal Challenge Cup, which has been competed for by Indian soccer teams for the past 20 years. Mr. Peters was the uncle of Dr. Maurice Peters, of Maritzburg, and Dr. Beryl Peters, who will shortly leave Edinburgh for South Africa. At the time of his death, Mr. Peters was the hon. life-president of the Transvaal Indian Football Association. He leaves his wife, three sons and a daughter to mourn their loss. His only brother, Mr. A. H. Peters, was with him at the time of his demise. He was a man of a quiet disposition, charitable, and a devout Christian.

Give your valuable car investment the ADDED PROTECTION of Protex—the triple purified Motor Oil

TEXACO

PROTEX

THE PREMIUM MOTOR OIL

keeps your motor young.

B. H. 1293

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાદ્ય કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, કુદીરહદીન આગા કેસ, બાઈ કેસર, અનવરી બાઈ, દુલારી, વીરેનના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, મ્યાલો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં બહેનોએ નાસીપાસ થયું પડયું હતું તેથી ઘણીના ગ્રાહકોને ખાસ ભલામણ કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો વહેલા મોકલી આપવા જોઇએ. ઇન્ડીયા ઓર્ડર બાદ રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

FRUIT GROWERS

Send your consignments of Bananas, Avocada Pears and other fruits to the old established firm:

African Market Agency

Municipal Market Capetown.

All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.

Reference: Barclay's Bank, Market Branch.

Telegraphic Address "CONSIGN" Capetown

P. O. Box 2166. Phone 21228 Tel. Add. "TALKANDER."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at latest Market prices, special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.

પી. સી. કંદર

હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહારગામના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવશે.

માલ વી.પી. C.O.D. થી મોકલવામાં આવે છે.

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેકોર્ડગ્રામ, વાયોલીન, મેગાફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી ખરીદત બાબે મળી શકશે.

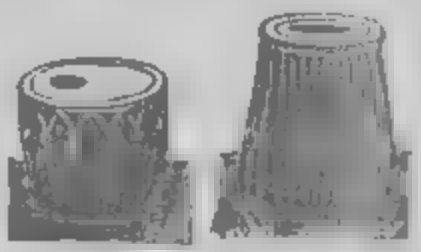

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, ગ્રેડફાર્ન મેગાફોન રેકોર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ગ્રાહકોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ગ્રોર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Hand Press Harmonium
Single Reed £2-2-0.
Double Reed From £3-5-0.

Tablas From 22/6.

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 10 Valve
From £40-0-0.

Distributors of–
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
,, 39, Verulam.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૩ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૭ અંક—૬૬.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૩ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૭.

જરમીસ્ટનનું એશીયાટીક બજાર

જરમીસ્ટનના એશીયાટીક બજારમાં ઓગસ્ટ તા. ૧૫ મીએ સવારના પોલીસે પરણેલાં સ્ત્રી પુરૂષોના ઓરડા માં દાખલ થઈને ત્યાંનાં બાળકોની કશી પરવા કર્યા સિવાય સ્ત્રીઓને પકડી લઈ જવાનાં પોલીસે લીધેલાં પગલાં હિટલરના નાઝીવાદની બરોબરી કરે તેવાં હતાં. કદાચ તેનું પ્રમાણ કંઈક અંશે ઓછું ગણાય એટલુજ. પોલીસનો રોષ એટલો બધાય કે તેઓ વોરન્ટ વગર બાનગી ઘરોમાં દાખલ થયા અને પરણેલાં લોકોના બાનગી ઓરડામાં પ્રવેશ કરીને સાધારણ સભ્યતાના નીયમનો ભંગ કર્યો.

આ સ્વાતંત્ર્યપ્રીય દેશમાં આવી જાતનું વર્તન બતાવવાની ધૃષ્ટતા પોલીસમાં બીનગોરાઓ પ્રત્યેજ કરી શકાય, કે જેઓ તરફ ઓછે તેવી જાતીયક બતાવવામાં કશી હરકત આવતી જણાતીજ નથી. કારણ કે તેઓ કશો અવાજ કરી શકતા નથી અને કદાપિ કરે તો પણ તેની અસર કશી થાય નહિ કેમકે ગોરા અને બીનગોરાના વચનનો સવાલ આવે ત્યાં ગોરે ભાગે ગોરાનુંજ વચન પ્રમાણ ગણવામાં આવે છે.

પરંતુ વિશેષ દોષ તો જરમીસ્ટન મ્યુનીસીપાલીટીનો છે કે જેણે કાયદેસર પરણેલી સ્ત્રીઓને પકડવાની પોલીસના હાથમાં સત્તા મુકી. જે ધારાની રૂએ પ્રસ્તુત ધરપકડ થઈ હતી તે ધારાને કોઈ કાયદા વિરૂદ્ધનો (અલટ્રા વાયરસ) ઠરાવેલો છે. કેસ એટલો ચોખ્ખો હતો કે એથી બીજુ કોર્ટથી થઈ શકેજ નહિ. પરંતુ આશ્ચર્યજનક તો એ છે કે એશીયાટીક અને કલર્ડ વચ્ચે લગ્નો પ્રતીબંધીત કરવાનું કાયદામાં કશું છેજ નહિ એ વસ્તુની મ્યુનીસીપાલીટીને ખબર નહોતી. અને ધારો કે કાયદામાં પ્રતિબંધ હોય પણ અને એક એવું પરણેલું જોડું કોઈ એવા સ્થળેથી યુનીયનમાં આવ્યું હોય કે જ્યાં એવાં લગ્નો પ્રતિબંધી નહિ હોય, તો તેવાં બેડાંથી પણ આ ધારાની રૂએ જરમીસ્ટનનાં એશીયાટીક બજારમાં તો સાથે નજ રહી શકાય! આ ઉપરથી જોઈ શકાશે કે બીજા લગ્નોના સવાલનું સમાધાન લાવવામાં જરમીસ્ટન મ્યુનીસીપાલીટીને યુનીયન પાર્લામેન્ટનો આશ્રય લેવાની જરૂર પડે તેમ નથી!

આ બજારો અને લોકેશનો બીન-ગોરાઓ માટે તો બરોબર સ્વર્ગીય સ્થળોજ બનાવવા જોઈએ કેમકે સત્તાધીશોને સામાન્ય પ્રજાને વિશે નથી તેટલી કાળજી ત્યાં વસનારાઓની નીતીની રાખવા લેવાની છે! પરંતુ વસ્તુતઃ તેવું કશું છેજ નહિ. ઈલાયદા બાકાઓમાં પ્રજાના એક વર્ગને ગોંધવા એ તો એક અનિષ્ટ છેજ પરંતુ એથી વધારે અનિષ્ટ તેને લાગુ પાડવામાં આવતા ધારાઓ છે, કે જેનો એશીયાટીકો નિરંતર વિરોધ કરતા આવેલા છે. એ ધારાઓ અત્યંત માનભંગ કરનારા છે, તેવા સત્તાઓમાં વસનારાઓને તે લગભગ કેદીની દશામાં રાખનારા છે અને તેઓની સાધારણ સ્વતંત્રતા અને છુટાપણા ઉપર અકુરદતી અંકુશ મુકનારા છે. આ બજારો માં વસનારાઓને માટે સામાન્ય પ્રજાને લાગુ પડનારા કાયદાઓ કરતાં જુદા કાયદાઓ હોવાનું કશું કારણ છેજ નહિ. હવાત બજારો અને લોકેશનોમાં વસનારાઓની શાંતિ અને સુખાકારીને ખાતર આ સવાલનું હવે છેવટને માટે સમાધાન લાવી દેવાની આવશ્યકતા છે.

સ્થાનીક સત્તાધીશોના હાથમાં આવી આપખુદ સત્તાઓ મુકવાના પરિણામે તેના ભોગ થઈ પડનારા લોકોને બીન જરૂરી બાબતોમાં ઉતરવું પડે છે અને બળાત અને મહેનતની બરબાદી માલ છે. દાખલા તરીકે આજ કાળલામાં જે લોકોને મ્યુનીસીપાલીટીની જુલ્મે લીધે કોર્ટે વસવી જવામાં આવ્યા હતા તેમાંને પોતાનો બચાવ કરવાનો બધો કંતજ ભોગવવો પડ્યો. અને આ વસ્તુ જે એશીયાટીકને ન્યાય મેળવવો હોય તેને ગિરે સગવગ હાલતા ને ચાલતાં ચોંટેલી છે.

જરમીસ્ટન એશીયાટીક બજારમાં પોલીસના આ પગલાંથી સમસ્ત યુનીયનના હીંદીઓ બળબળી ઉઠે તેમાં કશી નવાઇ નથી કોંગ્રેસના નેતાઓએ લોકોને શિક્ષણ આપેલી છે કે જો આવો બનાવ કરી બને તો તેઓએ સત્યાગ્રહ કરવો. એશાક જેઓ પોતાનાં માન અને આબરૂને અડચી પર ગણે છે તેઓને માટે તો તેનું રક્ષણ કરવાને સત્યાગ્રહ જે એકમાત્રજ શસ્ત્ર છે. પરંતુ જો શસ્ત્ર જેઓના આર્થિક લાભોને નુકસાન નહિ પહોંચ્યું હોય તેઓના એકલાનેજ માટે નથી. ગરીબ તેમજ લવારસ બાબતને માટે છે. જરમીસ્ટન એશીયાટીક બજારમાં બનેલો બનાવ જો આપણને નિદ્રાવસ્થામાંથી જાગ્રત કરનારી ચુટકી સમાન નીવડ્યો હોય તો જરૂર તેને આશિર્વાદરૂપજ ગણવો જોઇએ. સત્યાગ્રહ માટેના, ગોટલે કે કરસ ધારણ કરવાના દિવસો તો યુનીયનના હીંદીઓને માટે કયારના આવી લાગેલા છે પરંતુ કોમમાં નહિ પણ કોમના નેતાઓમાં હજુ જાગૃતિની ખામી છે. જરમીસ્ટનનો બનાવ તેઓનામાં જાગૃતિ આણવા પુરતો અને યુનીયનમાં હીંદી કોમની દશા કેવી થવાની છે તેનો ખ્યાલ અને ગંભીરપણે વિચાર કરાવવા પુરતો જલદ થઈ પડવો જોઇએ. જો નેતાઓસાજાંજ ઐક્ય અને એકરાગ નહિ હશે તો કોમની દશા સુધરવાની આશા રહેજ નથી અને આવા બનાવોની પરંપરા વધતીજ જશે.

સ્ટેંગરના હિંદીઓની છોકરીઓ માટે સ્કૂલની માગણી

સ્ટેંગરના હિંદીઓએ નાટાલના કેળવણી ખાતાના સેક્રેટરીપર એક યાદી મોકલી છે જેમાં સ્ટેંગરમાં હિંદીના છોકરીઓ માટે સ્કૂલની માગણી કરવામાં આવી છે. યાદી માં જણાવવામાં આવ્યું છે કે "હાલ હિંદી છોકરીઓ કેળવણીમાં છોકરાઓના કરતાં કંઈ આગળ વધેલી નથી અને તેના પરિણામે છોકરાઓ કલર્કો અને બીજા છોકરીઓને પરણે છે જે ખરેખર દયાજનીય છે. અમને લાગે છે કે ગ્રામવિસ્તારમાં પરણવપર છોકરીઓને કેળવણી આપવાને ઉત્તેજન આપવામાં આવે તથા જરૂર જણાય ત્યાં છોકરીઓ માટે અલગ સ્કૂલોને ચલાવવામાં સરકારે પ્રાંતિક કેળવણી ખાતાને પહેલી મદદ આપવી જોઇએ. હાલમાં સ્કૂલોના સંગઠન ના કાળાવે પણ છોકરીઓ આજ પર્યંત કેળવણી પામ્યા નથી, અને ઘણીને અમુક ગામે ગયેલ્યાં સ્કૂલોમાંથી ઉઠાડી લેવામાં આવી છે જેથી તે છોકરાઓના કરતા વધારે ગણિતીત રહે છે. પરિણામે છોકરીઓની નીરક્ષરતા ને લીધે તેના તરફ હલકી નજરે જુએ છે અને તેથી એક ગંભીર સામાજીક સવાલ ઉભો થયા પામે છે."

હીંદી છોકરીઓના માટે કેળવણીની સગવડો સરકારે કરી આપવી જોઇએ એ અમારા સ્ટેંગરના ભાઇઓના મતને અમે સંપૂર્ણપણે ટેકો આપીએ છીએ પરંતુ તેઓની નીરક્ષરતા ના કારણે છોકરાઓ કલર્ક અને અન્ય છોકરીઓને પરણે છે એ બાબતને અમે બનાવ નથી ગણતા. આ વસ્તુ ઘણી આકસ્મિકઘટના જવાબદારી બીજા કેળવણી પરના મંતવ્યોના જ ઉપર છે. માબાપોજ પોતાના બાળકોનું નૈતિક ચારિત્ર કેળવી શકે છે. અક્ષરજ્ઞાનથી બાળકોના દુર થઇ શકે છે બારી પરંતુ છોકરીઓનું ચારિત્ર પણ તેથીજ પડાય છે તેમ નથી. છોકરાંઓનું ચારિત્ર ઘડવું કે બગાડવું એ ઘણા તેઓના માબાપોના હાથમાં અને તેઓના ઘરના વાતાવરણપર રહેલું છે.

સ્લમ્સ ક્લેકટર

સ્લમ્સ ક્લેકટરનો હજુ ગઇકાલ સુધારવા નો નહિ પરંતુ બીજા ગોરાઓને બદલવાના બાકામો આ ગોઠવવાનો છે એવું કહેવામાં આવે છુપ કરેલી નથી. ડરબનના જોહાનીસબર્ગની સીટી કાઉન્સીલમાં પબ્લીક હેલ્થ કમીટીની, કોરોનેશન્ટ ને બેરીસાર્ટરોડના બન્ને ભાગે બદલવાનું કરવાની બાબતપરથી ગઇકાલે ચર્ચા ઘરવા લીધ થાય છે. પબ્લીક હેલ્થ કમીટીના પ્રમુખ મી. ટોમીસને તેમાં જણાવ્યું હતું કે, "હીંદીઓના બદલવાનો સવાલ બે નીકાલ લાવવા બદલ પડતો પુરતી દેખો હીંદ ગણાશે." બીજી બાબતમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે, "જેમ કમીટીની નીતી એ ગોરા અને કાળાને બદલવદા કરવાની નીતી છે." બીજા મી. મોરીસ ફ્રીમેન, એમ. પી. સી., જેઓ ઓ વખત સ્ટેંદાનીસબર્ગના મેયર હતા અને હીંદીઓને બાપ અને અદલ ઇન્સાફ આપવાની હીમાયત કરનારા હતા તેમણે જણાવ્યું હતું કે "આ રીતે," એટલે કે બીજા ગોરાને બદલવદા કરીને, "આપણે ટ્રાંસ વોકો અને હીંદીઓનું ગોરાના સત્તાઓનાં ,પાસુ પ્રવેસના અટકાવવાને કંઇક કરી શકીશું." બીજા મોરીસ ફ્રીમેન એક પહેલા ડેલિને ડીટલટના નાગરીક હતા તેઓ હજુ પુરતો પત્તા નથી મળ્યો કારણ કે તેઓનું અભણગીરવેલું નથી.

નવા એજ્યુકેશન-જનરલ કોણ બનશે?

સર સૈયદ રઝા અલી, કે જેમની મુદત ૨૯૨૮ ના ફેબ્રુઆરીમાં પુરી થાય છે, તેમના બદલામાં નવા એજ્યુકેશન-જનરલ કોણ નીમાશે તેના અટકળો હીંદના વર્તમાનપત્રોમાં પ્રસિદ્ધ પણ છે. તેમાં એક નામ ઓનરેબલ રાવબહાદુર પાંડીત રાજનાથ, જેઓ મદ્રાસ સરકારના મેમ્બર હતા, તેમનું અને બીજી સર્વેન્ટસ ઓફ ઇન્ડિઆ સોસાયટીના પંડિત હૃદયનાથ કુંજરૂનું લેવામાં છે પરંતુ આ બન્નેમાંથી એક પણ હીંદ સરકાર તરફથી સત્તાવાર રીતે જાહેર થયું નથી.

ટ્રાંસવાલીઓને મહાત્મા ગાંધીજીની સલાહ

મારકેટ અને ખુબ કરી રાજદ્વારી બાબતો ચલાવવામાં માનનારા ટ્રાંસવાલીઓને મહાત્મા ગાંધીજીએ ત્રાંસવાલ ઉઠાવવાની સલાહ આપી છે. તેનું પ્રથમ પરિણામ એ આવ્યું છે કે ગાન્ડામન ના કેદીઓમાંના ૨૫૦ કેદીઓએ અન્નત્યાગની હડ ઉઠાવી દીધેલી છે. બાકી સાતજ કેદીઓએ તે પણ ચાલુ રાખી છે. કેટલાક લોકોનું એવું માનવું જણાવાય છે કે મહાત્મા ગાંધીજી ની આ સલાહનો પાલન મહાત્માવાદીઓ લોકહીતના જે પગલા ભરી માગે છે તેમાં સરકારની મદદ મેળવવાનો રસ્તો છે અને હીંદુસ્તાનમાં નવી ચળવળ ઉત્પન્ન કરવાનો છે.

ચીન મોકલવામાં આવેલા હિંદી સરકર સામે રાષ્ટ્રપતિનો વિરોધ

ન્યુ દિલ્હીનો એક સંદેશો જણાવે છે કે બે હીંદી સરકરની કુકરીઓ ચીન મોકલવામાં આવી તેથી રાષ્ટ્રપતિ પંડિત જવાહરલાલ નેહરુ એ હીંદ સરકારની સખ્ત ટીકા કરેલી છે અને જણાવ્યું છે કે આ પ્રમાણે ધોરીયા રાજદ્વારના સામને ધાકર હીંદી સરકરને હીંદની પ્રજાની પ્રજાઓ જાપના વીરોધ પરદેશ મોકલી દઇને હીંદની પ્રજાનું અપમાન કરવામાં આવ્યું છે રાષ્ટ્રીયવાદી બોર્ડનને ગોલાલા સાબીનું રક્ષણ કરવાને લડવાના હુકમ થાય તેની પાછળ હીંદી સરકરે પલટવા સામે તેમણે વિરોધ દર્શાવ્યો છે અને અંતમાં જણાવ્યું છે, કે અત્યે તો અમારાથી ગાંધ વિરોધજ બતા રહે છે. પરંતુ આ નીતી જો ચાલુ રહેશે તો અમારા એ વિરોધની પાછળ સમસ્ત ભારતવાનું સંપૂર્ણ બળ રહેશે. બધુમા સંદેશો જણાવે છે કે ચાલસરોપએ પણ કરી બહાસ્ભાના વિરોધની અવગણ રાખીજ હતી કેમકે થોડાજ દિવસ ઉપર તેમણે જુદા જુદા રાજદ્વારી પક્ષોના પ્રતિનિધીઓ ની એક પરિષદ રામલામાં ભેગી કરી હતી અને હીંદીઓના સાથેનું રહ્યા કરવાને મીન સરકર મોકલવાનો સરકારનો ઇરાદો દર્શાવ્યો હતો.

સ્વદેશ ગમન

ડરબનની હીંદી કોમના જાણીતા મી. યુસુફ મુહમ્મદ શાઓ ઉંમરે. સુરત હીંદુ એસોસીએશનના સેક્રેટરી અને સોલસબરીના સ્કૂલના પ્રીન્સીપાલ હતા તેઓ ગયા સોમવારે સ્ટીમર દ્વારા સ્વદેશ જવા વિદાય થયા છે. શ્રી. યુસુફ ભાઇએ આ દેશમાં યુકથી પીગથી શરૂઆત કરી ક્રમશઃમાં સારો વેપાર જમાવ્યા હતા. અને તે સાથે સુરત હીંદુ એસોસીએશનની પણ ચલાવી સેવા બજાવી રહ્યા હતા. તેમના માનમાં થએલા મેળાવડાઓમાં તેઓ જણાવ્યા મુજબ હતા કે આ વખત તેઓ સ્વદેશ કાયમને માટે જવાનો અને ત્યાં પોતાની કોમની ઉન્નતિનું કામ કરવા ઇરાદો રાખે છે. ડરબનના બધા કરી હીંદુ નાગરીકો શ્રી. યુસુફભાઇની બોટી બોટ પડશે. અમે તેમને સફળ સફર ઇચ્છીએ છીએ અને તેમની અભિલાષાઓ બર પાડવા ઓવા પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

હૃદય મુબારક

સપ્ટેમ્બર તા. ૪ થી એ ડરબનથી ઉપડનારી કોંગો-આફ્રિકા સાઇનની સ્ટીમર બ્રેમેનહેવન માં દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી ૪૯ મુસફીરો હજ પડવા મક્કા જનાર છે ૧૪ હીંદીઓ બાદાલના અને બાકીના કેપ બકામો છે. બ્રેમેનહેવનમાં જનારાઓ રમજાન માસ, કે નવેમ્બર તા. ૨ જી થી ડીસેમ્બર તા. ૨ જી સુધી છે તે બરાબર પવિત્ર રાજરમાં પાળી સકશે. બ્રેમેનહેવની જહાજ બાદે સપ્ટેમ્બર તા. ૨૮ મીએ પોર્ટમોરેસ અને ત્યાંથી લોકો મક્કા જ. એક દિવસનો રસ્તો છે તે બોટરબ્રમથી કાપશે. ડરબનથી નીચેના બાદાઓ ઉપડશે : વેકલનના મી. અને મીસીસ ઇ કરસરાદા અને બાળક, નાગડીનના મી. અને મીસીસ ઇસાક, મેરીટસબર્ગના મી. અને મીસીસ તૈયબ અહમદ, અમઝીન્હાના મી. અને મીસીસ ઇ. ઓ. સાલેજ, ન્યુકેનોવરના મી. અને મીસીસ મો. એચ. મોહામ્મદ અને બાળક, ચાર્લસ્ટાઉનના મી. સાબજી અને ક્રોકસ્ટોસ્ટના મી. એ રાવત, તેઓ સર્વને અમે હૃદય મુબારક ઇચ્છીએ છીએ.

સાજા મુબારક

આવતા સોમવાર તા. ૬ ડીએ પારસી બાબુ ઓની પરેડી છે તે શુભ પ્રસંગે અમારા પારસી સમયોને અમે સાજા મુબારક ઇચ્છીએ છીએ અને તેઓનું નવું સાલ સર્વ રીતે સુખ, ને દુરસ્તી ભર્યું આવતાદી આપનારું નીવડે એવી ઇશ્વર પાસે પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

ટ્રાંસવાલના હિંદીઓનું ભાવિ કેવી રીતે ઘડાઇ રહ્યું છે

કુલે કમિશનનો સત્તો એશિયાટીકોના વસવાટને માટે આડ રાખવાની અને યુરોપીયન અને બીન-યુરોપીયનોના સંબંધે જુદા પ્રદેશોમાં ન્યુનીસ્પલ્સમાં બન્ને સત્તાનો સ્વચ્છ આપવાની આજ જનીનનો ટુકડો પાડવાને માટે અલાયદા રાખવાની અને ન્યુલેન્ડઝના બાકીના ભાગમાં એશીયાટીકોને સ્ટેન્ડો ખરીદ કરવાની ખરવાનગી આપવા મુદ્દા પ્રમાણને સુધવાની પબ્લીક હેલ્થ કમીટીએ કરેલી ભલામણપર વેદાન નીસબર્ગનો સીટી મજિસ્ત્રીસમા બેઠા દીવસપર થઇ ચાલી હતી. વાચકને જાણીને રસપ્રદ થશે કે એ ડેપ્યુટેશનો જવાબમાં બોલાણ સત્તો પબ્લ બીનગોરાઓ માટે અલાયદા રાખવા સામે કેટલાક મજિસ્ત્રીસરોએ કેવી ગુસ્સો ઉઠાવ્યો હતો.

મા. કાઇસીએ જણાવ્યું કે એ પોતાના બીન-ગોરાઓને પશ્ચિમ પ્રજાઓમા વાસવાનો અને ગોરા મીલકતદારો, જે લાંબો જવા નથી માગતા, તેમને લાંબો કાઢવાનો મોટ પ્રયત્ન છે. હું માન તેમજ તેની પડોશના પ્રદેશના પ્રધાનના સાધવા રહેનારાઓ પશ્ચિમ પ્રજાઓના ગોરાઓનો વસવાટ આવુ અને કબજા રાખવાને ઇચ્છીયું. મા. કાઇસીએ જણાવ્યું કે ન્યુલેન્ડઝના અને બોલુબાસુના યુરોપીયન રહીશો સખ્ત વીરુદ્ધ એ યોજનાની પોતાની છે. બીન ગોરાના સત્તાઓને તેઓ પોતાની બાજુના વધતા જતા નવા પ્રજાઓ, મેનરોકના દક્ષિણ ભાગના સત્તામાં વસનારાઓ પોતાને લાંબો કાઢી ઉંડે ઉત્તર તરફ —શહેરથી ઘણુ દૂર પ્રદેશો દેવામાં આવે એમ ઇચ્છતા નથી. ઇ પબ્લીક હેલ્થ કમીટીની એવી માન્યતા હોય કે હીંદીઓ જે સત્તાઓમા આજે રહી રહ્યા છે તો હીંદીને તેઓ શહેરની બહાર કોલેરમોન્ટનાં જવાના જે સત્તા તે મોટી ભૂલ કરે છે. જો આ યોજના સ્વીકારવામા આવશે તો પરિણામ એજ આવશે કે હીંદીઓ હજુ વધારે મોટા વિસ્તારમા ફેલાશે.

મા. કુમરે એવો ભાર દઇને કહ્યું કે આ યોજના થી અને પણ મોટા ઘરો અને બાજારો ઉભા કરવાની કમીટીના સભ્યોમાં બન્ને એક મુદ્દા દેવા જેવું થશે. મી. જોસ. જોહ્ન રોબર્ટ જણાવ્યુ કે કોલેરમોન્ટમાં કેટલે જુના રહીશને તે ખબર છે કે જે ૩૦ વર્ષથી ત્યાં વસી રહ્યો છે તેણે ત્યા થોડી વધારે જમીન ખરીદેલી છે અને નીચગીન રેટસ અને ટેક્સ ભરતો આવેલો છે, એવી આશામાં કે વખતે દીવસે તે વેચાથી તે જમીન વેચી શકશે. આજે હવે તેના પડોશમા કાઉન્સીલ કોલેરમોન્ટ આ હીંદીઓને માટે કાયમીધીર સ્થાપવામાં મોટા ભાગની જમીન ખરીદી લીધેલી હોવાથી પોતાની બાજુમાં પડેલી મુકી જવા રહેવાનો અને પોતાની માલ્કતની કીંમત ઘટી જવાનો ન ભય જેવા રહ્યો છે.

મા. એચ. ટી ઢાબાર્ષે ઉપરના વીરોધીઓને આજ્યાના આપનારો સુર કાઢતાં જણાવ્યું કે નેતાંદેસ્ટન સત્તો આજે ૪૫૦ વર્ષોથી પોતે પોતે કાળાઓના વસવાટનો સત્તો થતા આવ્યો છે. જો કાઉન્સીલ આ યોજના સ્વીકારશે તો સાથ એ પરિણામ તે વખારે જરૂરી આવશે. એ બરૂ છે કે મેન રોડની દક્ષિણનો સત્તો કેટલાક ગોરાઓને છોડી જવો પડશે પરંતુ તેઓને નજીકમાંજ વખારે સારી જગ્યા આપવા તો કમીટી પોતાનું ધ્યાનું કરશે. વેસ્ટર્ન એરીયા માં વસી રહેલા ૪૨,૦૦૦ નેટીવોને માટના એ પ્રકારનો બાલ ગમ્યુ એ પણ અસક્ય છે. આ નવી યોજના ગોરા અને બીનગોરા સત્તા વચ્ચે બીબાજ પાકી નાખનારી પાકેવાળી જમીન સામે ન્યુલેન્ડઝ અને આજુ બાજુ ના વસી રહેલા એતરાઓને માટે તો સ્થિતિ સુધારનારીજ થશે પરંતુ એમ કે પોતા તોએ કેવી રીતે ?

કાલાકાછાવાસીઓની જનરલ મીટીંગ

આજ કાલાકાછાવાસીઓની જનરલ મીટીંગ તા. ૨૬ સપ્ટેમ્બર રેજીસ્ટર રવીવારના રોજ બપોરે ૨ વાગે ધ્રુવાંસ્ટાન્ડ હોલ્ડીનમાં મારા મકાને બળશે જે બધને સર્વ કાલાકાછાવાસીઓને હાજર રહેવા વિનંતી છે. મહમદ ઇસ્માઇલ ચાલેલ્કાર.

મીસીસ એચ. ડબલ્યુ ગજાએ જણાવ્યુ કે તેમને એવું કહેવામા આવ્યું છે કે સુચવાયેલી મ્યુનિસ્પાલ કોલેજના પ્રોન્સીપાલ કોલેરમોન્ટને નામક રહેવા ગમતા નથી અને તે તેના કાલેજ તા નથી આપવાના. ઘણા જે તે કોલેજમાં ભણવા ચાર હજાર છોકરાઓ જવાના હોય તો આવા કોલેરમેન્ટનો અપ થશે.

આયા મારીસ્ક વેરડીગહાર્ગે કોલેરમેન્ટનાં કોલેજ સ્થાપવાની સુચના બાદ કરતાં ઉપર કમીટીની બાલામણુને ટેકા આપ્યા હતો.

કપ્યુટી મેયર મી. ફ્રેયરીંગહાર્ગે જણાવ્યુ કે કાઉન્સીલ જો ન્યુલેન્ડઝનો ભાગ એશીયાટીકોના વસવાટ માટે અલગ કરવા માંગતી હોય તો તેણે આખું પ્રશ્નજુદુ સ્વરૂપ ધારણ કરવું જોઇએ. અને યુરોપીયનોને અન્ય સ્થળે વહેતી સમયસર કરી આપવી જોઇએ તેમણે કમીટીની ભલામણ ટેકો નહિ આપ્યો.

મી મોરીસ કીશેન, એમ. પી. એ. જણાવ્યું કે આ યોજનાની બાબતમાં પોતાનો અભિપ્રાય બંધાયો નથી. કેમ કે પોતાની જમીન કાઉન્સીલ બાલસા કરવા નથી માંગતી માત્ર લાગતા વળગતા મીલકતદારોની બાજે બહુમત ચલાવી રહી છે અને જો બહુમતનો માનનો પણ જરાયે અન્યાય કરવાનો નથી. અમે જોઇ પણ વ્યક્તિ ને નુકશાન પહોંચાડવા નથી માંગતા તેમ તેઓની કમાણની જોઇ વેતી પણ ઘટાડવા નથી માંગતા.

કાળા અને ગોરાને બલાયદા કરવાના સીદ્ધાંત માં હું કોઇનો પણ બચાવ નથી. પરંતુ મારો હેતુ મોળો વેસ્ટર્ન સત્તામાંથી યુરોપીયનોની દુજ સ્વખાતે દુર કરીને બધ કરવાનો છે, નહિ કે તેઓના સ્થાને રાખીને.

આ રીતે આપણે ગોરાના સત્તાઓમાં રંગીનો અને હીંદીઓના ચાલુ પ્રવેશનો આપણે અટકાવી શકાશું.

પબ્લીક હેલ્થ કમીટીના પ્રમુખ મા. સ્ટીસને કહ્યું કે અમે આ સવાલને ચાર મુદ્દાથી વીચારેલો છે. નેટીવ એફેર્સ કમીટીની મદદથી અમે નેટીવ રહીશ દુર કરવાના આદ્યાત પાડ્યા મેળવ્યા છે. ગત વર્ષમા કાઉન્સીલે યુરોપીયનોના રહેઠાણો માટે ૫૦ લાખ બાબતનું કરાવ્યુ છે. ઓટલે એ બાબતનો પણ પણ રાખે માટે તાકાલ આવી જરૂરી નાણા.

કોરોનેશન ડ્રાઉનબીલમા રંગીન વોટ માટે અમે પા. ૬,૫૦,૦૦૦ બક્ષવાના છીએ. એ રીતે રંગીનોના સવાલનો નીકાલ આવશે.

પરંતુ વર્ષો સુધી એક ડાર આપણે ખુબ્યું ગણાશે જો સુધી આ સવાલનો નીકાલ આવેલો નહિ ગણાય. એ સવાલ તે બીજો સવાલ છે. એ દ્વાર ખુલ્લું રાખવું એ સ્લમ ક્લીયરન્સનો આપેલા મુજબજ પગલાં મુકવા જોઇએ છે. હીંદીઓના વસવાટના સવાલનો નીકાલ લાવી દેવો એ અત્યંત આવશ્યક છે.

ન્યુલેન્ડઝના મેયરસાયે તેઓને બધા સોપાય બીજું કશું પણ થયાનું જ એ બોટી માન્યતા દુ દુર કરી દેવા પ્રયત્ન કરું. તેઓને માત્ર સ્થાયજ કરવામા નહિ આવે પરંતુ ઉલટાના બતાવવામા આવશે.

આ ૨૫૦૦ ગોરાઓનો સવાલ નથી પરંતુ માત્ર ૧૫૦ નજર સવાલ છે

હેલ્થ કમીટીની નોટી બાબા અને ગોરાને બલાયદા કરવાની છે અને લેન્ડાનીસબર્ગના પુલ બાજુમા આવે યુરોપીયનો માટે જગા આપવાનો ગોવા ગાર્ડ કરવા માગીમા બોઝે કે જે નોટીસોથી નીકલ્યુ ગુસ્સા રહેશે.

એશીયાટીક બજારના ધારાઓ

જરમીસ્ટન કોર્ટનો ચુકાદો

ભારતના રહીવાસી નામની ફ્રેલ્ડ બોરસ્ત, કે જેણે જરમીસ્ટન એશીયાટીક બજારના ધારાઓની રૂએ બજારમાં ગેરકાયદે રહેતા હોવા બદલ પકડવામાં આવી હતી. તેના કેસનો ચુકાદો જરમીસ્ટનની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં ગયા મી સીયમેન તરફથી ગુરૂવાર તા. ૨૬ મીએ આપવામા આવ્યો હતો. ઓગસ્ટ તા. ૧૫ ના રવીવારે એશીયાટીક બજારપર પડેલા દરોડા વખતે આ કેસ થયો હતો.

બાર્બરા સ્ટીવન્સને નિર્દોષ ઠરાવી છોડી મુકવા મા આવી હતી.

પી. પીલમેને ચુકાદો આપતાં જણાવ્યું : કેસ ની બીનતો બીજે કશા તકરાર નથી. જો બાબત ખરે ખર એશીયાટીકોને બજારોમા આવે તો તેની સામે કશો બચાવ પક્ષ રહેતો નથી.

પરંતુ બચાવ પક્ષ તરફથી ના એસ. સી. કલીનવેલે જણાવ્યું છે કે પ્રસ્તુત કેસના મુદ્દાઓ હતો એશીયાટીકની બારણાઓમા દેવ આપ્યા કરવામાં આવી છે તેના બારીકો અર્થ કરવામાં આવ્યો છે.એજન્સ અને એશીયાટીકોની કાયદેસર ઓરતોને એ પારા લાગુ પાડવા માં આવતાં તેને "અસલ્ટપ્રુવાઝ" કરાવવામા આવવા જોઇએ

આરોપી એક ઈંડાની સાથે કાયદેસર પરણેલી છે અને બારે સ્ત્રીબાળકો જોઇએ કે જેને પાસઓનો દેવા એવો હોમ નો તે બાબત નીતાયો વિરૂદ્ધ ગણાય. ફ્રામચાયમાં એશીયા ટીક અને રંગીન લોકો પચ્ચ સરખા પ્રતિબંધિ નથી અને સજાના કુદરતી પરિણામોને કોણ પક્ષ ચારાથી કેરવી શકાના નથી

જરમીસ્ટનનો ગોલ્ડ મોળી કલબોનાં સભાવેશ માટે કે એ બાબતના રેકર્ડસ ઉપર કોર્ટને તરફથી આપાર રાખવાના આવ્યો હતા પરંતુ પ્રસ્તુત કેસ એવી જાતે ન. કામદારના ઓર્ડ રાપાપ્ત છે કે કાર પક્ષ રંગીન લાકોથી બજાર, રોકાણ, બાઇન કબ્રાસ્તાન અથવા મામ-લીંગ કમીશનર તરફથી ખૂટ આપવામાં આવેલી ઉોય કે સીંસ્પના કોઇ પક્ષ અન્ય રીતે પરવાનો કરી શકાશે નહિ. પ્રસ્તુત કેસમા મામલીંગ કમીશનરને કંઇ પક્ષ અરજી થએલી હોવા વિષે કશો પુરાવો નથી તેમ કમીશનરને બોલાવવામાં પક્ષ આવ્યો નથી.

કામદેા મામલીંગ કમીશનરને પણ અરજીની મુનસુફીની સત્તા આપે છે કારેન તરફથી આમલ કરવામા આવે ન ન આવે તો પારા ઓનો મંજુર રાખવામાં આવે તો કમીશનરની ઓ મુનસુફીની સત્તા સંકુચિત થઇ જાય અહિન

તરફથી કરવામા આવેલા અર્થથી કંગાળોને પરણેલા કેપટોનાદીઓને બજારની બહાર રહેવાની ફરજ પડે અને કમીશનરને તેમને તેમ કરવા પરવાનો આપવાની સત્તાથ કરજ પડે. પારાગ્રેાનો ખરેખર અર્થ કરવામા આવે તો કમીશનરને કામદાયા બહેની સત્તા છીનવી લવાની અસર થાય જેના ઓરી બજારને મંજુર રાખીજ ન શકાય. બી બીજાઓને જણાવ્યુ કે આ કારણોથી પારાગ્રેાના અંદર એશીયાટીકની જ વ્યાખ્યા કરવામા આવી છે તેમ બારે એશીયાટીકની કાયદેસર પરણેલી ઓરતનો પણ સમાવેશ થએલો સમજવો પડશે. ઓટલે આરોપીની સાથે કોણ પણ બનની આ-રોપ મીક્ષ થયો નથી અને તેથી તેને નીરપરાધી ઠરાવી છોડી મુકવામા આવે છે.

બીજી બાર રંગીન કેદારેાને પણ બડી કરવામા આવી હતી અને પ્રોસીક્યુટર મી. બાર. બી. મકેએ જણાવ્યું : તે ઓરતો કાયદેસર પરણેલી છે ઓ બાબત નો સ્વીકાર થયો છે આ આ ચુકાદા જોતાં કું તેઓની સામેના આરોપ પડેાં ખેંચી લઉં છું.

બે ઓરતોના કેસ સપ્ટેમ્બર તા. ૬ ઠી ઉપર મુલતવી રખા હતા.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

રેલ્વે ઉપજ

ચુનામનની રેલ્વેના ઓગસ્ટ તા. ૨૧ મીએ પુરા થએલાં આઠવાડીયાની ચોકદારી-વાળ મુજબ ઉપજમાં બારે વધારો થયો હતા. જે કાઉંટરમા દેખાડેલા આગલા વર્ષના ઓજ આઠવાડીયાની આપવા સાથે સર-બાણી શકાશે ઓગસ્ટ તા. ૨૧ મીએ આગાર થએલાં આઠવાડીયાની ઉપજમા ઉતારેાઓ પા. ૮૫૬૩૭ (પા. ૮૦૫૮૬), પારસલ એન્ડ બોસ પા. ૧૫૮૪૭ (પા. ૧૫૧૨૫), બાગનુ રેસેજ પા. ૪૬૧૫૦૫ (પા. ૪૩૫૭૩૮), રેસેજ કોયલા પા. ૦૬૪૭૮૮ (પા. ૬૩૬૨૧) બાકિ રહેાક રેસેજ પા. ૧૬૪૦૬ (પા. ૧૪૫૬૫) મોકળ બાકુ અને પરચુરણ પા. ૧૪૨૫૨ (પા. ૧૩૫૮૬) કારબાર ઉપજ પા. ૪૧૬૧૧ (૩૭૩૨૨), એરવેઝ ઉપજ પા. ૨૫૩૩ (પા. ૧૪૭૩), એ મુજબ થતી.

લાયસન્સ નામ બદલ

કોર્ટસ્ટીનાના ચાર્લ્સ રહીટમાં જનરલ ડીલરનું લાયસન્સ મેળવવા માટે તાના મી. બાબુકુલ કાદર બર્ગે કરેલી અરજી લાયસન્સીંગ કમીશનરે નામંજુર કરી હતી, તાર બાબીલ થતાં લાયસ સ્ટ્રીટના મી. એમ્સ, નાયરીને બાંધો કીધો હતો. બાબીલની ચુનાવણીમા મી. બાર. આર. રેલીનબર્ગ અને મી. નેલ્સનના તરફથી મી એમ. ઓલ પ્રોડ્યુસ હાજર હતા. બર્ગ બારદારીયામાં બન્ને પક્ષ તરફથી દલીલો થયા પછી બેાર્ડ મી બારની અપીલ કાઢી નાંખી હતી.

વિજળીક ટ્રેન અકસ્માત

કેપટાઉનમાં તા. ૨૬ ઓગસ્ટે રાત્રે વિજળીક ટ્રેનને બર્બંકર અકસ્માત થયો હતો જેથી બે માણસોના મરણ થયા હતા અને બીજા સત્તરોને બારી ગંભીર ઇજા થઇ હતી. અકસ્માતનુ કારણ હજારાર જાહેર થયું નથી પણ ટ્રેનનો એક ડામ કરવા બાબતમાં થઇ હતી હતી. ઓવું અનુમાન થયું હતું. સોમવારે સવારમાં ઉપડતા ટ્રેનારેાઓ માટે આઠ ખાલી ડબ્બાઓ જોડી ઓર વિજળીક એનજીન કોઇહરીવરથી કેપટાઉન માટે ઉપડયુ હતું ટ્રેનમાં ફક્ત ડ્રાઇવર અને એક કંડક્ટર હતો એનજીન ઓકહરથી સ્ટ્રીટના નંબર ૨ પ્લેટફોર્મ ઉપર આવતાં કાબુમાં રહ્યું નહિ અને પ્લેટફોર્મનું બાપકું તોડી આવતા પસી બાર ઓરડાઓનો બેબુર્જો બાજ કરી હતો અને ઉપરે લોકોના બારે બાયકી પડી ઓનજાના સાધના બે ડબ્બાઓના ચુરેચુરા થઇ ગયા હતા. ડ્રાઇવર કુદી પડવા હતો જેથી તદ્દન બચી ગયો હતા.

લોખંડ માટે કાચી ધાતુ

સાબાંડ બનાવવા માટે મોટી ધાતુ મેળવવાનું મુખ્ય સ્થાન સ્પેન હતું, પણ સાં આજની સરાસના પરીબ્રાણે ઇંગ્લેંડ રોકાયારેા. બ્રિટાની જરૂરાની મુખ્ય ટ્રેનોની દક્ષિણાને લીધે રોબર્ટસની પણ અજબ બાહેર માંગ છે. સાટામાં સ્વીડીસ, કેસ્પેરેપ અને કેનેડી તરફના કંપનીઓ લોખંડ માટેની કાચી ધાતુ મળી શકે એવા સ્થાનેની બબકાર પેદાશ કેટલીક જગ્યાના એમલન મેળવવાનું જાહેર થયું છે.

કોપર (તાંબા) માટે કાચી ધાતુ

કેસ્પેરેપ અને રહેનાર વચ્ચે કોપર બનાવવા માટેની કાચી ધાતુ મળી આવી છે. બબકારા માટે સંડન, કેનેડાનીસ્પમાં તાંબા કરનારની બેરીઓ વચ્ચે સ્પર્ધા ચાલે છે. ઓવું માનવામાં આવે છે કે ત્યાં પણ બોટા જથ્થામાં સારી ધાતુ મળવા રહી છે

નાતાલનું કૂવેત

બજારપાર જાહેર થયેલી સરકારી માહિતી મુજબ કેપટાઉનમાં ગયા અઠવાડીયામાં નાતાલના બનાનાની એક ટ્રેનો ભાવ માલની જાત મુજબ રૂા. ૨૩ થી રૂા. ૩૦ સુધી ઉપજતો હતો, જ્યારે જ્હોનીસબર્ગની મારકેટમાં નાતાલના એક ખુશાલ બજારના બનાના રૂા. ૪ થી રૂા. ૫–૬ સુધી વેચવામાં આવ્યાં હતાં. ત્યાં કાચા બનાનાનો ઉપાડ થયો નથી. ડીસેમ્બરીઆમાં નાતાલના એક ખુશાલ બજારવાળા બનાનાના બોકસના રૂા. ૪–૬ અને પોર્ટનાટાલ એક ટ્રેનના રૂા. ૪–૨ ઉપજ્યા હતા.

બાયસ્કોપ અકસ્માત

મેરીટઝબર્ગની એક ટેકસી ટ્રેનને તા. ૨૭ ઓગસ્ટે સવારમાં ડેડલબર્ગ રોડ ઉપર ખુશ્કો નારંગ ક્રોસ મોટર ઉપણી પડી બારે અકસ્માત થયેલ હતો, જેથી મીસીસ સી. કુપ્રીઝનું ગરબ્બુ નીપજ્યું હતું. એક દાદા મી. શેખ આમોદને ગંભીર ઇજા થઇ હતી, અને બાકીના બધુ મુસાફરોને સામેલી કાંઇ ઓછા પ્રકારની હતી.

રવિવારે વ્યાપાર

રવિવારે વ્યાપાર કરવાના તાહમત ઉપર પકડાયલા બોલેરવાળા કનભયો રેહીએ તાહમતનો સ્વિકાર કરી બધુ પૈસા અનાગત ખાખા હતા કે કરણમાં તા. ૨૬ ઓગસ્ટે મી. ન્યાર. ગોલ્ડન ગેલ્ડસ્ટ્રેટે ૬૨ સ્ટોપ તપાસ લીધા હતા આવા ગરકરના બે બધુ આકરાંધો પાછી ઘાપસાન્ત રહે થવાનો બાપ રહે છે.

ગ્રે સ્ટ્રીટ લુમા મરણ

મેરીટઝબર્ગની સુપ્રીમ કોર્ટમાં ગ્રે સ્ટ્રીટ લુમા બાબતના કારોબાર સંબંધમાં તા. ૨૫ ઓગસ્ટે બી જરીમ ગેન સમક્ષ દાખલ થયેલી અરજીના આરજદાર મી. દાદા ઓસમાન હતા અને ગેસસ્ટ ઉપર હાજી આમોદ ઝવેરી, વલી મહમદ લુમા, આમદુલા લુમા, નુર મહમદ બાન, સુલેમાન મહમદ બાબત, તૈયબ સકુર, કાસમ મહમદ શીદાત અને એમ. એ. કમરુદીન જવાબદારો હતા, જેઓને તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બર સુધીમાં જવાબ રજુ કરવા કોર્ટ તરફથી મુકત પડી હતી

નાદારી કલબકનો બંગ

નાતાલ ડંડીના ૩૦ વર્ષની ઉમરના કીંદો મુસાબાલાને નાદારી કાયદાની ૫૫ કલમોનો ભંગ કરવા બાટે તા. ૨૪ ઓગસ્ટે ડન્ડીના ઓકટીજ મેજીસ્ટ્રેટ મી. એચ. એમજુ. રીને ૧૧ મહીનાના સખ્ત કેદબાનાની સજા ફરમાવી હતી.

વ્યાપારમાં ચિકાશ

કેપટાઉનમા તા. ૨૪ ઓગસ્ટે બંદરની મીજાના ચિંથે ચિકાર ચલાવતા બાહર થયુ કે ઉપલા બોના બંદરમાં ૨૧ આગબોટો એકઠી થઇ હતી અને ગોદીમા થયુ જગ્યા ફાજલ હતી નહીં. ગુનીગનમાં આમાલ મળતા, અને નીકાસ બનતા માલનો જથ્થો વધ્યો બાય છે.

રૂા. ૨–૬ માંથી પા. ૩૧૦૦

જ્હોનીસબર્ગની હરીસન સ્ટ્રીટમાં ૧૮૮૧ મા લીલામના રૂા. ૨–૬ ની કીંમતે વેચાયેલો એક જગીનનો ટુકડો કે જે આજ સુધી એકના એકજ પાસે પડી રહેલો છે તેનો કબ્જો આજે પાઉંડ ૫૫૦૦ અંકાય છે

હડતાળનો અંત

પોલ્ડના રેલવે એન્ડ હાર્બર ડીપાર્ટમેન્ટમાં કામ કરતા ૬૦૦ નેટીવ મજુરોએ પારેલી હડતાળનો અંત આવ્યો થયો હતો. ગયા આઠ બાદીબાંથી મજુરો દરરોજની ઘણુ ખોટનો ભુગતા રહ કબુલ રાખી કામે ગયા છે અને તેઓની રોજમાં એક શીલીંગ વધારો કરવા વિચાર ચાલે છે.

ઈંગ્લાંડ જતાં વિદ્યાર્થીઓ

જ્હનીસબર્ગના મી. એચ પી. ગવન્ડર પેટક (મેટીકયુલ) બાબાસ બાટે ઈંગ્લાંડ ઉપડી ગયા હતા બાબરે મેરીટઝબર્ગના મી એસ. બાર. દીનદયાલ તા. ૨ સપ્ટેમ્બરે ઉપડવા વર્યા છે. બન્ને યુવકોએ કેપટાઉન યુનીવર્સીટીમાં મેટીકયુ કલેસ પુરો કર્યો છે. પણી ડિબાનના મી. અબાજુ પણ કુક વખતમાં ઓકીલબરો યુનીવર્સીટીમાં અભ્યાસ બાટે કેપટાઉનથી ઉપડી જશે.

કેપના રંગ ચર્ચા

કપના રંગલબ્રોઓની સ્થિતિ વિષે તપાસ ચલાવી રીપોર્ટ કરવા બધુ પર ઉપર કમીશન નીમવામાં આવ્યું હતું. કમીશનના પ્રમુખ બરહુમ પ્રોફેસર કુપોરીસ હતા. કમીશને તૈયાર કરેલા રીપોર્ટમાં પર્દા પણ છે અને તે સરકારના મુખ્ય પ્રધાન ઉપર મોકલી આપવામાં આવ્યો હતો.

ટોર્ચલાઈટ અને બાઈસીકલ

બાઈસીકલની બાબત બજારી જગાં અંધવા બલાસ્ત થતાં કેટલીક વાર બાબમાં રાખે બાબત પકડી બાઈસીકલ ચલાવવામા આવે છે પણ બબુકામલની કોર્ટમા મેજીસ્ટ્રેટે આંધલા એક યુવકને મુજબ બજકુરે કુલ સાઈકલીસ્ટને કાયદામાંથી મુકત કરી શકતુ તા. કોર્ટે સામેલ હાજરમાં રાખી બાઈસીકલ ચલાવતા એક જણાને બ્યુકેસલ મા આવતાંવા કરાવી એનબણી આપી છોડી મુકયો હતા.

ઓરાટકોર્ટમાં રેબર્ટ

રહનારા રાહદારીઓ અને મોટારીસ્ટોને બાપ-બાને યોબોની સુબના આપવા બાટે લીલા અને લાલર બંગની બત્તી બાપનારો ડિન્ડણીક બાગીક બ્રાયા ચાલતાં ડાનસોર(રોબર્ટ) નાતાલમાં દકત કરબાન અને મેરીટઝબર્ગની હરતી ફરતી બે ચીજ મહેર ગોલ્ડસ્ટોનાં ગોલબર્ટ ગોન્ડ મારકીસ સ્ટ્રીટ તથા મોનોર ૧૦૮૬ રેલવે સ્ટ્રીટ ગે મુજબ બે રોબર્ટો મુકવા નક્કી થયુ છે.

રેલવે ફ્રેસીંગ–સાવધતાની જરૂર

રેલવે ક્રોસીંગ ગોળાંગના સાવધતાની જરૂર દર્શાવનારો એક બનાવ બાહર થયો હતો. બાંબાકા રેલવે ક્રોસીંગ તરફથી મોટર મુકસ દન પસાર થઇ રહ્યા હતી અને દરબાજા ઉઘડતા હતા એટલામાં ઠો. છ વર્ષનાબના સોકરે મોટર સામુ કરી હતી પણ મોટર ડ્રાયબના રથંભા તરફ મુકતાં દરબાજો બાંધ થઇ ગયો હતો અને મોટરને બાકળાયથી બારીના કાચો ભાંગી પડયા હતા નસા સોકર બાગી ગયો હતો.

બાપને શીક્ષા

પોતાની બાર વર્ષની છોકરી પ્રત્યે પાનકીપણે વર્તવા બાટે કુન્દીના કોર્ટમાં એક નેટીવ ઉપર મુકાયલા બારોપણી તપાસમાં તે નાની છોકરીએ જુબાની આપી હતી કે તે ચરમાંથી નાસી ગઇ હતી અને તા. ૨૧ ઓગસ્ટે તેબુનીને રસ્તા ઉપરથી એક નેટીવ ચોકીદારને સોંપવામાં આવી હતી, ત્યાં છોકરીનો બાપ તેને મેર કાર બ્રા આવ્યો હતો તેને મેટીસ્ટીકના રસ્તા ઉપર છોકરીના હાથ રસીથી બાંધી ઘોડા ઉપર સ્વાર થયા છોકરીને બાબુક મારી ઘોડા સાથે દોડવા છોકરીને ફરજ પાડી હતી, ૮ વાહદારી મેજીસ્ટરેટો ગે કોર્ટમાં તેને પોલીસને સોંપવામાં બાબ્યો હતો બાપે દુબાનીમા છોકરીના હાથ બાંધ્યાનુ કબુલ્યું હતું પણ દરકા મારબાંનો બાને ઘોડા સાથે તેને દોડાવ્યાનો ઇન્કાર કર્યો હતો. મેજીસ્ટ્રેટે બાપને અપરાધી ઠરાવી બે માસના સખ્ત કેદની સજા તથા પાચ દરકા મારવા હુકમ કર્યો હતો.

ક્ષયના રોગનો ઇલાજ

ક્ષયના રોગ બાટે દક્ષિણ બાફ્રિકાની જડીબુટીબાંથી ઉત્પન થયેલો એક ઇલાજ જાહેર થયો હતા અને કેટલાક ગઠીના ઉપર સંબનની મેડીકલ ગોસોસાયટીબાને ગજકુર ઇલાજ વિષે સત્તાવાર બાતની કરવા ઠરાવ કર્યો હતા રીપોર્ટ માં ગમા બાઠબાદીબામાં જાહેર થયુ હતુ કે કમીશનરે કરેલા રોબર્ટબોબામા ક્ષયના ૭૦ રોગ દરદીબોબાંથા બાત તેર દરદીબો સાજા થયા હતા પ્રમુખની સુચનાથી વધુ રોબર્ટબોબા ચલાવવા બાંડી વાળ્યુ હતુ

કપડાં ઝળગી ઉઠયાં

નોર્થડીનની કલરપની તાલાના કીંદો બોના લુગડા તેલથી બાળી જતીથી સાબુથી ઉઠમાં હતાં તેબુનો ઘણી સુદરપ્રકાર કલરબ ટીબાં સબાબેલા કપડા ધુબવવા જતા માલ પ્રાબ્નો હતો. જાહેરને ઓબેલા ગોલ્ડબુરોપીયન ડીપાર્ટમેન્ટ માં સારકાર બાટે અરજીમાં હતી.

—:o:—

પૂરચુરણ

—બીકનના પ્રધાન બાતાના પ્રધાન બી ડોર એલીસ્ટા તા. ૨૬ સપ્ટેમ્બરે નવી થયેલી પ્રધાની લશ્કરી કબાયત પ્રસંગે બાં હાજર હતા

—પ્રધાનીપતી મી. ડેવી કોર્ટ એક બાસ મોટરકાર બનાવી બે જોનીયોના બાબે બીજાય ઉપર બિજલાની ગાડબારી બારે એટ ગોલ્ડની હતી

—જગતમાં જૈપણ થતાં જુદી જુદી જાતના મેસોની સંખ્યા ૪૦૦ જેટલી છે. મેદા ગઠીના ઉપર ઉત્પત્તીના સુધારા કરવા બારે જુદા જુદા દેશોની પરિષદ બોટનમાં બળી હતી.

—બપાને બજાર બારદાની ચલાવાર બાદી મુજબ બાપાને તા. ૬ માર્ચથી તા. ૩૦ જુલાઇ સુધીમાં કુલકુપા ૧૦૦૦ ટેનસ સોનું બાગેરીકા ચલાવ્યું હતું.

વિવિધ વર્તમાન.

ચીન-જાપાન અથડામણ

જાપાને શેંગાઈમાં ભારે પ્રહારો કર્યો હતો અને શેંગાઈમાંથી ચીનાઓને કુત્તર ચીનમાં પાછા હઠાવવા ભારે મોરચા રચી હતી. ચીન-જાપાન અથડામણ યુરોપમાં રાજ્યો અને અમેરીકા ભારે વિચારમાં પડયા છે. ચીન આતેના પીકીંગ એલચી નાનકીંગથી શેંગાઈ જતા હતા ત્યારે જાપાની વિમાને ફેંકેલા બોંબોથી સર શુનેચ્યુલને ઇજા પહોંચી હતી. આ ગંભીર કૃત્ય માટે બીટને જાપાન ઉપર એક ગાઢા બોકસી આપી અપરાધીઓને સજા કરવા માગણી કરી હતી, જાપાન પક્ષે વિવિધ પ્રકારનું પ્રોપેગેન્ડા ચલાવ્યા કરે છે. રશિયા અને ચીન સાથે આજ મહીનામાં બીજા લશ્કર થયું હતું જેથી આગલો ચહ્યુ ગંભીર બનવા પક્ષે રહ્યાય છે. યુરોપીય રાજ્યો તથા અમેરીકાનો ચીનમાં ભારે સ્વાર્થ છે. રશિયાના કોમ્યુનીઝમ સંબંધમા ગયા વર્ષની આબારીમા જર્મની અને જાપાન વચ્ચે થયેલા સમજુતીથી હાલની ચીન-જાપાન તકરારના મુળ પણ ઉંડા બધ બોયો બાપ દીનપ્રતીદીન વધતો જાય છે.

કેન્ટોનમાં ગભરાટ

ચીનના કેન્ટોન બંદરમાં ભારે ગભરાટ જાહેર થયો હતો અને આઠ કરોડ ડોલર સલામતી માટે હોંગકોંગ બાને સંકડા પેસેજમાં બોટ ફરી સ્ટીમરમાં ગોઠવી આપ્યા હતા. આ નગરીને હોંગકોંગમાં એક બોકાગમાં સલામત ચોમાસ પદેરા ઉઠાવા રાખવામાં આવ્યા છે. ઘણા નદીના માલદારી સ્ટીમરો મારફતે નાસવાના પ્રયાસો જ્યાંત્યાંથી હોંગકોંગમાં પુગે છે.

સ્પેનની સ્થિતિ

બળવાખોરોએ સાતેન્ડર તાબે કરી બારસેલોને વિજોરી નાખ્યા હતા. હવે દાનકાનો વધારો મેદ્રીડ તરફ છે. સાનડન્ડર બળવા પારોના કાયમ જવાથી બદલી ભારે ખુશીમાં આનદ હતું. બળવાખોરોના સરદાર ફાન્કો ઉપર સીનોર મુસોલીનીએ મુબારકબાદી બોકલી આપી હતી જે મારે બદલામાં ઇટલીયન થઇ પડયુ હતું. સ્પેનમાં બળવાખોરો દક્ષિણ કોસ્તાનાં સીન્દ્રો જીતવાનાં બાકી છે. પણ સ્પેનની રાજધાની મેદ્રીડ કેન્કો કયારે કરે નહીં ત્યાં સુધી જર્મની અને ઇટલી સીધાયના બીજા રાજ્યો ફાન્કોનો સ્વીકાર કરશે નહિ બાસ્ક સમુદ્રમાં સ્ટીમરો ઉપર ફાન્કો તરફથી ટુબલેા થવાથી બ્રીટન અને તુર્કી તરફથી ભારે વિરોધ જાહેર થયો હતો. તુર્કીના સરમુખત્યાર કમાલ પાશા બધા પક્ષે જાહેર કર્યું હતું કે કાર્નજરમાં બેબારી બાગબોરોને હેરાન કરતી સબમરીનોનો નાશ કરવામાં આવશે અને તેથી બીજા તમે કાર્નજ તરફ ના બોલ્યા તેમા મનબારો બોકસી હતી.

બંદૂક કુંડ તબારીખ

જાપાનની ચીનમાં પ્રવેશની તબારીખ જાણવા જોગ થઇ પડશે. ૧૮૯૪થી જાપાને બાલાબ્ય રકબેર માટના પ્રદેશ બાન પાસેથી પડાવી લીધા છે. પ્રથમ ૧૯૦૪-૦૫ મા રશિયાસા લીધું હાર પછી કોરીયામાં ચીને બોબાની રાજસત્તા નષ્ટ કરી અને ૧૯૧૦ જાપાને કોરીઆનો કબજો લીધો હતો. ૧૯૩૧ મા મંચુરીયા જાપાને પચાવ્યુ અને મારે બબી કુ સમયમાં ઉત્તેજક તાબે ૧૮ હતુ યુરોપી રાજ્યો દખલગીરી નહીં કરે તો જાપાન હવે પછીના ક્રીદ્વાલમા ઉત્તર ચીનનો સમાસ કરવા ધારે છે. પણ બાલમા બધા વિચિત્ર સંજોગો ઉત્પન્ન થતા જાય છે.

ફ્રાન્સની ચલણ

પ્રો કેલી બ્લુસના લકનના બબર મુજબ ફ્રીટન પ્રજાની બતબ્યુકમાં ફરકાર કરવા ફ્રાન્સે નકી કર્યું પ્રોટીન વડા પ્રધાન મી. બ્લમ

ટેલીફોન ૩૩-૬૪૩૨.

એ. વી. પારેખ

૫૭ એ કમીશનર સ્ટ્રીટ,

જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે બારા કુચી જાતની ઠરેક ગ્રન્થિઅન મારકરી, રેશમા અને સ્પરેશરિ સાડીઓ બિગેરે કીફાયત ભાવે બળશે.

એક વખત તમારો ઓર્ડર બોકલી બાચ્યો કરશો.

ચેમ્બરલેઇનની યુરોપ બિશેની આંતરરાષ્ટ્રીય નીતી યોં ફ્રાન્સને બાલ તોપ ઉત્પન્ન થયેલ છે. પ્રજા સંધની સભામાં ગબીસીનીબ્યા પ્રશ્ન, જાપાન-ચીન બાથડ અને સ્પેનની લડાઇ બિશે બારે ગંભીર ઉપાડવા ફ્રાન્સે કમાન કર્યો છે.

હુલડ અને મરણો

કેનીબાર્ગ ગયા બઠવાડીબામાં બે બારણ થયેલા વચ્ચે થએલા બુલડમાં મોટા ભરા અને બીજા ઇથીયારોનો પુરથી ઉપયોગ થયો હતો દરેથી અત્યાર ઉપરાંત લશ્કરો માર્યા ગયા હતા. બે બ્રીટીશ અમલદારો પર તુમલા પણ હતા પણ તેઓ બચી ગયા હતા. પોલીસે મજબુતીથી ઇથીયાર સજ્જ કર્યા છે અને હુલડખોરોને ગંભીર ચેતવણી આપી હતી.

મતદારબી દીકા

ઓબીસીનીબ્યા ઉોટી ઉંમરના રહેતા કેલી-સલાસી રાજનબાદન વતનના રાજનબાદ છે અને સીનોર મુસોલીનીની તરફથી દીક્ષા થઇ છે કે "અમે બ્રુસીયા કબા: (લીગ ઓફ નેશન્સ) ને જન્મ બોબાલા બાબ્યા નથી, પણ અગારી માન્યતા છે કે મરણની નોંધ લેવા બબત આવી લાગ્યો છે. બોબા મહીનાથી એક બારા પડી છે, અને, તને જો રાજદ્વારી કારણોથી દબનાવવા નહીં બાગતા હોય તો ચુબ શાંતી ના કારણથી તો દબન થવીજ જોઇએ." મજદુર દીક્ષા ગુજરાતી ભાષામાં "ઓબ્ઝી બાંદોબ" લેખાય.

બંદરમાં ભીડ

લોરેન્ઝો માર્ક્સ નના બંદરમાં બાગબોટની ભારે ભીડ જાહેર થઇ હતી. ગોલ્ડ બીન્ટા ટ્રેકસીરી-ઓએ ખુલાસો કર્યો હતો કે સીટનોમાં ચોદુંગીઝ સરકાર બાગ ટેલાબોબાબાબેનું બંદર ગોદું કરવા ચર્ચા થઇ હતી, અને સંપુર્ણ રીપોર્ટ ઉપર વિચાર ચલાવી બંદર ગોદું કરવા માટે સીટનથી રજા મળવા વકી હતી. એક લાખ પીંડ બર્ચે મકો અને ગોદી ડબ્બર બાબી સ્ટીમરો પણ સા ના બંદરમાં સારે પછી દાખલ થઇ શકશે.

"ટેલીવીઝન" ની વાર્તિક ઉજવણી

રેડીબો બોડકાસ્ટ સાથે ગાંત્રા રજુ કરનારા ટેલીબીઝન સંબોધનો પહેલા વાર્ષિકી ઉજવણી તા. ૨૫ બોગસ્ટને લંડનમાં "રેડીબો સીમ્પોઝીબા" પચાસ માબલાની દહના રેડીબો બોડકાસ્ટ સાથે ગાંત્રા રજુ થતા હતા. મશીનો બ્રીમથી બોહસો પીંડની કિંમત સુધીના હતા.

જાપાનના બૂત

જાપાનના બૂત ભારે વિચિત્ર હોબ છે. બલાગા માં સેકાના દહના પ્રકારના પેટ્રોલ બિશેની દરી પાડ મુનીબનના* જાપાનીબોના જાહેર થઇ હતી. મલાગના મોટર બાંઝે પેટ્રોલ વેચનારાઓનું* ધ્યાન બેંચ્યુ હતું કે દુનીબાના બીજા ગામોમાં વેચાતા પેટ્રોલની જાતોમાં પામ વર્ષથી ભારે સુધારો થયો છે. તબારે મલાગામાં વેચાતું પેટ્રોલ ઘણી હલકી જાતીનું છે અને તે નવી દબના મોટર એનજીન માટે બીલકુલ બોગ્ય નથી.

"હુબે બબર પડી!"

મુનાકરેક સ્ટેટસમાં ચોરાબ જતી મોટરકારો મોટે ભાગે જર્મની ચડાબી ઢેબામાં આવતી હતી એમ માલમ પડયુ છે. બાં ચોરાયલી કારો પ્રથમ સ્ટેટસની બાજુબાજુના જાગોગમ વેચાબ જતી હતી પબ સત્તાવાળાબો સકેર બન્યાથી જર્મની ચહ્યા માંડી હતી. "બાવની બાંબો ચાર" તેમ હવે બ્રીજ સ્થળની શોધ થશે.

કરોડપતીનું અવસાન

અમેરીકાના બાકીના કરોડપતીબોમાંના એક મી. એ. કબહબુ. મેલન બારપા અબજ પીંડની કુટુંબી દોલત મુકી તરબુ પામ્યા છે. મજકુર પચાસ કરોડ પીંડની વાર્ષિક બાવક એક કરોડ વીસ લાખ પીંડ લેખાય છે. મી. મેલન ૭૭ વર્ષના ઉમરે બીજાનમાં મુનાકરેડ સ્ટેટસ તરફથી એલચી હતા. વધી અઠબાર વર્ષ સુધી રહેસના બાજનમા હતા.

મારીસમાં હુલડ

રટરના તા. ૨૭ બોગસ્ટના સદેશા મુજબ બોના કારબાનાબોમાં કામ કરતાં મજુરોએ ફરી

થી પૂલસ: કર્યું હતું અને પોલીસ સાથે મળીને તપાસગીરીમાં મારો મારવા અને પાંચેક જણાને મજુરોની સંખ્યા વિશેષ હતી. ફુલ્લરઓરો ઇન્ડિયા તરફ ચલ્યા ગયા છે અને દૌંદીઓના રહેઠાણો તથા શેરડી બળાવાની મુકે છે. ગોકુલોએ સભા ભરી સરકારને સખ્તાઇથી કામ લેવાનું જણાવાનો ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર કર્યો હતો.

ઓસ્ટ્રેલીઆ જવાનું

ઓસ્ટ્રેલીઆમાં થતાં ઇમીગ્રેશન વિશે ખાના પ્રધાન મંડળ માટે તૈયાર થયેલા આંકડાની પ્રસીદ્ધી ઓસ્ટ્રેલીઅનોમાં બારે જેનીની ઉત્પન્ન થઇ હતી. આજેજ વસાહતો કરતાં બીજા પરદેશી રાજ્યોના વસાહતોની સંખ્યા વિશેષ હતી. આજેજ વસાહતોને ઓસ્ટ્રેલીઆમાં વસવાની જોજના તરફ પ્રીટનમાં ચલાવવા રસાયણ પ્રધાનમંડળે ઠરાવ્યું હતું.

આરજેન્ટાઇનનું સોનું

આરજેન્ટાઇનની સરકારે પાંચ ઓફ ઇગ્લાંડમાં અનામત રાખેલું ૧૬૨૭૭૭૭૭ આજીસ સોનું આરજેન્ટાઇન પાછું મંગાવી લેવા નકી થયું હતું. આના બાબુ પ્રધાનની જણદેશ મુજબ ઇંગ્લાંડમાં મોટી મંજ્યામાં સોનું રાખવાની હવે જરૂર જણાતી નથી.

લેડી રેથસ ચાલ્યાનું મરણ

ઇંગ્લાંડની એક મોટી બેંકીંગ પેઢીના વડા સેર રેથસ ગાર્ડનનું લંડનમાં તા. ૨૭ ઓગસ્ટે મરણ નીપજ્યાના સમાચાર વાંચ્યા હતા લેડી રેથસ ચાલક ખોડીલા મ્યુઝીયમના એક કરતી હતા અને ચુસ્તર વિદ્યાના લેખક હતા.

જગાલમાં પેટ્રોલ

એક વર્ષમાં ૧૨૫૦ આખજ ગેલન પેટ્રોલનો ઉપયોગ જગાલમા થાય છે અને બીજે નબરે બેનેજુએલા દેશ આવે છે. પેટ્રોલ જગાલમાં જેવા પાંચ ડલર પીટ દીઠ થતી આવે છે તેને બોદતાં લગભગ ૭ ડલર પાકિંટ આવે થાય છે.

બનાવટી રેશમ

રીચર નામનો વિજાની કે જે પણ બનાવટી રેશમ બનાવવાનું શોધ્યું હતું પણ ૧૮૮૪ થી બનાવટી રેશમ મોટા જથ્થામાં ઉત્પન્ન થવા માંડયું છે.

વેસ્ટ મીનીસ્ટર ઇવણ

નાગદાર સર્જનસાહની તાજપોશી પ્રસંગે વેસ્ટ મીનીસ્ટર ઇવણમાં થયેલું ખાસ બાદકામ પારેવતાં ત્રણ માસ પણ હતા. જરૂર પ્રજાના ઉપયોગ માટે ઇવણ તા. ૨૮ સપ્ટેમ્બરથી ખુલ્લુ મુકવાનું જરૂર થયું હતું.

ચર્ચા પત્રો

'ઇન્ડિઅન ઓપિનીઅન' ના અધિપતિ લેખ

સાઉથ રોડેસીયાના ફ્રીંદીઓ કયે માર્ગે ?

સેટ્ટેમ્બર.—ફ્રીયાની કરેક પ્રજા આજે પ્રગતિ સાધી રહી છે. ત્યારે સાઉથ રોડેસીઆની ફ્રીંદી પ્રજા અને તેમાં ખાસ કરીને યુવકવર્ગોની કેમ નરક પુગ કરી રહી છે? કારણ એ પ્રશ્નનો દાવો પ્રમાણીને હશે. પણ એ લોકો આગે કદમ ભરે છે કે પાછે કદમ ભરે એક ખાસ ચિંતાનો સવાલ છે.

ખાસ સાલની મહત્વાલયમાં એક ફ્રીંદી ગાલ્લાએ ધુમાવાયોમાં વાપરવ કેરની દુકાનના લાયસન્સ માટે અરજી કરી હતી. મ્યુનિસીપલ કાઉન્સીલમાં એગમાદીક નીકલ્યો થોડી એક ચર્ચા બાદ મેજોરીટીનો વાંધો બતાવી લાયસન્સ માટે ના પાડવામાં આવી હતી.

એ અરજદારનાં ધુમવાયો એજન્સર ઓફ મેગસ્ન ની ગીરીંગ વરાધ, ગીરીંગમાં રોજકમ એશાયાદીક નીકલ પાછું ખેંચવો હતો ફ્રેંચો કુંક સાર નીચે મુજબ છે.

"ઓફ્રીકાપારીકાનું જીવનનું ધોરણ ઘણું ઉચકું છે કે એ લોકોને વાપરવ કેરની દુકાનો વધારવા દેવામાં આવશે તો તે વાપરવ કેર આજે ગોરા લોકોના હાથમાં છે તેને બારે પડકો પાડશે માટે અશીયાદીકોને લાયસન્સ કે સત્તામાં ન આપવામાં આવે તે માટે એજન્સર ઓફ મેગસ્નની પોલીસ કરવા માટી મજબુતી પર ધ્યાન રાખવું જોઇએ."

કેમેરોમાં એજન્સર ઓફ મેગસ્નની પોલીસ બરાબર રોજકમે ચાલે એ માટે ખાસ પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા, અને તજજ્ઞો પાસે પણ કરાવવામાં આવ્યો.

આજે ધુલવાયોમાં ઇંડીયન એસોસીએશન, મુસ્લીમ લાયબરી અને આર્યમીત્ર મંડળ જેવી સંસ્થાઓ વકરી ખરાબે છે. આમાંથી એકેએ મામલે આ ઠરાવ સામે વીરોધ રજુ કરવાની જરૂર સમજી નથી. જાણે કે આબત સાથે કંઇ સંબંધજ ન હોય એવું વર્તન દાખવ્યું છે. બીજી બાજુ સેટલમેન્ટ એસોસીએશનની મીટીંગ બોલાવી હતી જેમા પ્રમાણિકતા તરફથી ફ્રીંદીઓને કેમ આગળ પડે છે તેની ચર્ચાઓ કરવા માટે આગળ પગલા લેવાનો ઠરાવ થયો હતો. અને નાતવાળીક કમીટી મીટીંગ બોલાવી એ વીષય હાથપર લેવાનું ઠરાવ્યું હતું. એવો સુંદર ઠરાવ પણ આ વીષયના કાર્યકર્તાઓએ કેટલું કામ કર્યું છે! અને કમીટી મીટીંગ બોલાવવામાં આવી હતી કે નહિ! એ બાબતોમાં સોપાન નીચા રહેતો અખબર નથી. કાર્યકર્તાઓ જણાવીશે દોષ કાઢે છે કે મોવન કામમાં રસ નથી અને જણાવીએ કાર્યકર્તાઓ શું માગ છે તેની બબરજ ન હોય એટલે બંનેથી ગાબડું કાર્યકર્તાઓએ સમજવું જોઇએ કે જનતાને મીટીંગ કરતા બંગીન બાબતની જરૂર રહે છે.

હોલમાં રોડેસીઆના ફ્રીંદીઓમાં સગવડ આબતા પહી ત્યા જેવું જ છે. ફ્રીંદુસ્થ કોંદુ સોલાયટી મારફત આ મુસ્લીમો મુસ્લીમ લા સામટી મારફત કાર્ય કરવાની જરૂરીયાત સેવી રહ્યા છે. પરિણામ જે આવશે તે કુદરત શ્રીરામ બધુ જાણી રહેશે. રોડેસીઆમાં ફ્રીંદુ મુસ્લીમ મહ કાંઇ નામી ફ્રીંદીઓના સાબાથે રચનાત્મક કાર્યક્રમ ગોઠવવા સાકિય રોડેસીયન ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસ સ્થાપવાની જરૂર છે એને માટે પ્રયાસો કરવામા આવશે એવી આશા રાખવામાં આવે તો અસ્થાને નજ ગણાય.

જયોતિ.

—:o:—

પ્રીટોરીયા હિંદુ સેવા સમાજ

સાદેબ—નીચેનો પત્ર "ઓપીનીયન" માં પ્રસીદ્ધ કરી આભારી કરશોજી:

પ્રીટોરીયા બહાર રહેતાં પરતા ફ્રીંદુઓ નામના પુર્વક આપની બમણ એક આબતની નીચેની જોજના રજુ કરે છે, અને ઇચ્છે છે કે એ બાબતે તેમને આપની તરફથી અને અમારા ઉત્સાહી બાનદીય વેકેટરી બાબતે કનૈયાલાલ જોષ્ય બીગારી સાહેબની પ્રીટોરીયા ને રજુ કરે. પ્રીટોરીયા હોસ્પીટલ અને ગુજરાતી બીલાડબરસ અહીં મેકસ્પના અભાવે છોકરાઓને રહેવા મુકવાની જગવડના અભાવે કેટલીક હાડમારીઓ ભોગવવી પડે છે. જેને લઇ નાનાં બાળકોને વિદ્યાબ્યાસ માટે ભોકલવાનાં ઇચ્છનાં વાલીઓ બંગાય છે જેથી ગરજાનામા એક નાના પાયા ઉપર બોર્ડીંગ હાઉસ ખોલવામા આવે, અને બે ટ્રંગને સગવડ આપે છોકરાઓના વાલીઓ ઉપર સહકારના આવે. આપને સંપૂર્ણ આશા છે કે બધે ઉપાડવામા છોકરાના વાલીઓ સંધો નહિ રહેવે

પ્રીટોરીયા હીંદુ સેવા સમાજના અધ્યક્ષ વતી બોર્ડીંગ હાઉસ માટે અને તેના બંગેના સર્વે બાબતમા (સગાપ) સમાજને હકારક ને એવા વાલીઓ મળશે છે.

પ્રીટોરીયા હીંદુ સેવા સમાજના કાર્ય હકીકત ની ખુબ બાને અત્યંત પ્રશંસાના પત્ર દેકાણે કરીએ બાજે ઇંગ્લેન્ડના દિશામાં હતી ઘરાવે છે. અમને બાતિ છે કે ઉપરની બાબતના બાહ્યંત અમલની બધી રામ કાયમ ને છોકરાઓના વાલીઓનાં હકને સગવડ આપવા સંસ્થાપન સંસ્થાપવામા સહાયભૂત મરી.

હાજીબાઈ કે પટેલ

ઉજારાજનામા

ગુજરાતી

ચુનીયન સરકારનો તા. ૨૬ ઓગસ્ટનો ગેઝેટમાં જાહેર કરવામાં આવ્યું છે કે પુનીમનગરથી તા. ૨૬ માર્ચ ૧૯૩૮ સુધી ઈસાવર ખાતે તબાબુ ગોરકી રહેશે નહીં.

• • •

પુનીયનમાં પ્રસિદ્ધ થતા જાહેર ખાતામાં પબ્લિક કરવાના ગેઝેટમાં બે બાઈસ્કોના વજન સુધી અરબી ચેનીના પોસ્ટકાર્ડ ખુલ્લાં કરવાની ગેરકી હકમ છે.

• • •

કોલમ્બસમાં કબજ બાઉન્ડ વીરટ કુપનીના કારખાનામાં ઓગસ્ટ તા. ૨૫ મીએ આગ લાગ્યા થી બારે લુકસાન થયું હતું પેટ્રોલ અને રસાયણોનો મોટો જથ્થો બે કબાટમાં ભર્યો હતો અને ભારે નુકસાન થએલું જાહેર થયું હતું ઈન્સ્યોરન્સ વિગેરે હતો.

• • •

જહેમીસ્ટનના વીરડીકટમાં એક નેટીવ બોયે ઓગસ્ટ તા. ૨૬ મીએ રાયે બાળકોને ઝેરનું ઈન્જેકશન આપ્યા હતા, જેથી બે બાળકોના મરણ નીપજ્યા હતા, કારણ જાણવા બાબત મુકદમો ભાખ્યો અને બને બાળકોના સુપ્રાદફન થયા છે.

• • •

માસ્કમાં આગોના જોખમ સામે ચકાસણી મેરીન કમીશનરોએ મેરીન સુપ્રીટેન્ડેન્ટને એકત્ર કરી મુખી જહાજના આગ સાબુગાવાથી થતી નુકસાની તરફ ધ્યાન ખેંચી જહાજ આગ સાબુગાવના યાત્રીઓના ક્વાર્ટરોના સોના વલ્લાક આપ્યા હતા.

• • •

બોલી ઓગસ્ટ સ્ટાસ્કાના ગેરેકીઓના ગેરા પ્રસંગે બંધારણસભા એક મકાનમાં આગેવી ગેરેન્સ કુંપની ની ગરાજમાં સાંજ તા. ૨૬ ઓગસ્ટે આગ લાગી હતી કોથી તે અકસ્માતોમાં વાહનનો બંધુમૂર્ણ નાશ થયો હતો.

• • •

પુનીયનના નાણા પ્રધાનના પ્રધાન બી ઓના, શ્રી. ઇવાન્સના મામુમોનું તા. ૨૬ ઓગસ્ટે અવસ્થ નીપજ્યું હતું.

• • •

નાટાલ રીચર્ડસ્ટમાં સપ્ટેમ્બર મહીનાના ભારતનાકે ખતનવો અને ખેતીવાડીનું પ્રદર્શન કુદરતી અને સુક્ષ્મજીવોને પાકવાળો આ વર્ષમાં અસરકે નહિ આપના વર્ષના સુનમાં ભરાવા વધી છે.

• • •

કોલ્ડનીસબર્ગમાં સુપ્રીમ કોર્ટમાં જજોની નીમણુંક થતી બીડ તરફ નવા ન્યાયના પ્રધાન જનરલ સ્મટસનું ધ્યાન ખેંચનારી ગરજી ન્યાની ગેરમાસ' ઓફ મેળવ તરફથી થઇ હતી.

કરબન સીટી કાઉન્સીલની તા. ૨૩ ઓગસ્ટના મીટીંગમાં કરબનના ગાડામા પાકા રોડ ઉપર ચાલતી ટ્રામને કાદી નાખી માંગ વધની ચુકવણી આપવા રાઈટરમા પાકા વજનની ટ્રામો દાખલ કરવાનો ઠરાવ થયો હતો.

• • •

ડાંસ્બાસ્કમાં ફ્રીપોર્ટ–સરાફ્રાન્સીસ્કો ખુનીસરી પાસીફીકીએ પીન–રેખલસ નામે દુકાનોમાં ખાણીના ગાબેસા ભુગાર સંબંધમાં મારફાયો અટકાવવા મુકદમાનો ઠરાવ થયો હતો.

• • •

કરબન રેલ્વેકારોમાં રહેતા બાસ્ટ્રાઝર શેખ મહમદ અબદુલ પાસે મોટરબસકામાં કર ઉતારે એ માટે ગાબસન્સ હતું બતાં તેનું ઉલ્લંઘન કરી ૪૪ ઉતારૂઓને કાપ્ત બનવા પકડવાથી તા. ૨૨ ઓગસ્ટે પાંચ પીંડનો દંડ થયો હતો.

• • •

કિમ્બરલેકાના ન્યાયાધીશ સ્મુવારી શીરીન ઉપર ગ્રાંધકામે ગુમ્મો કરીયો બાબાના મકાનથી બારે પ્રજાથી મોટરગીલમાં કાપ્ત કર્યા હતા બના તેનું મરણ થયું હતું

• • •

"પારદાલી ભાલુકામા લીમો કુકામા પરવાનો બાર ઉભો થયો છે, બાબાજાન કોઇ નામ પટેલમાં પરસ્પાદ થઇ ગયો તે દિવસનો ગાલુજ છે. એકાદ દિવસ બાકીબેજ પરસ્પાદ ગિમાનો ગયો હશે બેકુનો મુજબબુમાં પડી ગયા છે, બેલરોના બેલરો તુલ્ય વિનાના પડયાં છે

• • •

શ્રી વલ્લભભાઇ પટેલને પ્રસુખપદે મળેલી પાલોમેન્ટરી બોર્ડની બાબાજન નામદાર ની પરીસ્થિતની ચર્ચને કાર્ય કરવા નીચે પ્રમાણના સભ્યોને કુલ સત્તા આપવાનો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો. મુબાઇ પ્રાંતના, મદ્રાસ દક્ષાનો અને બમ્બ પ્રાંત તથા સિંધ સરકાર લબાબાબાઇ; પાંગળા, પુકત પ્રાંતો, પંજાબ સુરહદ, બેબાના બાબાદ; અને બીહાર, ઓરીસ્સા અને આસામ બાબુ રાજેન્દ્ર પ્રસાદના બેબુત તાને રહેશે.

• • •

પંડીત જવાહરલાલ કુંબરૂ કે શ્રી. સ્વામસ્વામી મુદલીયાર સર રેજાઅલીને ઉંકાળે જિંદી સારવા રના આફ્રિકાના ગોલ્ડન નીબારો બેબી ૧૪૫ છે.

• • •

શ્રી. ગાંધીજી કોંગ્રેસના હોદ્દા સ્વીકારથી મહા સભા અને બીજા પક્ષો વચ્ચેનો મતબેદ ઝાબ થતો હોય તે માટે પોતાનો આનંદ પ્રદર્શીત કર્યો છે.

• • •

ગાંધીજીના બાબાનો બોજો ૨૫ વરસ સુધીનો અસરનો સ્વીકાર આવકારી પૂરક હતી. નવી ગાંધીજીએ સ્વપુર્ણ આરામ લેવા ઇરાદો છે. તે બન્ને બાબાનો પદો ખેતર બંધ નહીં કર્યું એ નબીયત સુધારા પર છે: ગાંધીનું કારબું નથી. એમ શ્રી. મહાદેવભાઇએ જાહેર કર્યું છે.

• • •

બીહાર બાતીક બારાસભાના કેટલાક મહાસભા પારી સભ્યોએ મંત્રીમાં ચૂપ રહ્યાબું છે. એ ગ્રહ મહાસભાના મતને બાબાનના પ્રમો મંજુરી લહાબ બનશે

• • •

મદ્રાસમાં કેથેડ્રેસ પ્રધાનગંડળ રચાયબામાં આવ્યું તેની ખુશાલીમાં કરમપુરના ૨૦૦ ગાડુ પાળાઓએ ૧૨ ન પીયાની પ્રતીજ્ઞા લીધી છે.

• • •

હરીપુરા મહાસભા ૧૨ મી તથા ૧૮ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ ને દિવસે બળશે. બજાર પરે એક કાયમ વાસ બંધારો.

• • •

મૌલાના શૌકતઅલીએ દીલ્હીમાં બાબાજ કરતા મુસ્લીમોને બબરોની બોબબામા શીમમાં જોડાવા ને બાબાદન કમીટીના પુનરચના કરવા અપીલ કરી હતી.

• • •

પંચમહાલના ગોધરીબા, બાજરવાળાના બેકુતોએ હરીપુરાની મહાસભામા પ્રમે કુચ કરી જવાનો નીર્બય કર્યો છે, ૧૦૦ બેકુતો જશે એમ જણાય છે.

• • •

કેટલા રીતીક કંડની રૂા ૬,૫૦૦૦૦૦ની રકમ બધા પ્રાતિને ચકાંની આપવામાં આપશે. ૨૦૬ પ્રાંતા એ કંડ પરવીદેબના કારણે બીજા બાનેથી બીજોનો મદદ કરવાના બાપરશે

• • •

શ્રી રામનારાબણ પાઠક 'ગરબાન' ના તંત્રી સ્થાનેથી નીબૃત્ત થયા છે અને તેને શ્રી, રબુભાઇ દલ કેસરભાઇ નાબી "પ્રકાશન" ના સંચાલન કરશે.

• • •

ઓઠાયાના તાર બબાવાને મુજબ કેનેડાની સરકાર ચાલુ વર્ષના આખરી સુધીમાં બબ્બ કરોડ પીંડની લોન કેબી કરવા તૈયારના તૈબાર કરે છે.

• • •

કલીબીરી બાબીક નાગરી કોલેજ બ્યુરેમબર્ગમાં તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બરે મળશે બબા ડીકીશ ઓલબી સરનેબીલ ઈન્ડરસન ઓફ રીબસ હાજરી આપશે. કેન્ય કોલજની પબ બાં હાજરે પબા પદા ઈ પબ બબેરીકન કોલબી હાજર થશે નહિ.

• • •

ક્રોસ ઓફ નેશન્સ તરપથી ગ્રીમાપોરમાં ચલ્લેબી ચાદરીબાન મુજબ અકસ્માતીબામા ૬૭૨ કેસોના કેસો થયા હતા, જેબાં ૧૭૬ મરણ નીપજબાં હતાં.

• • •

કાબુલથી ૧૮૬૨મા ગાબલ દૂર પાણાર પહાડ ઉપર પહેલી ૨ બખત ઓફ હવાઇ વિમાન ઉડ્યું હતું અને પહાડ ઉપર અગીબાર ૨૬૭૦ ઉંચી આસપોકાન મથકે ઉતર્યું હતું

આર્યકન્યા વિદ્યાલય પોરબંદર (કાઠીઆવાડ)

જાહેર અપીલ

સ્ત્રી જાતીના ઉદ્ધાર વીના આપણો ઉદ્ધાર નથી એ મારી દૃઢ માન્યતા છે કારણ એને ઘોડી ઘણી શક્તિ આપી છે અને જ્યારે જ્યારે એને પ્રસંગો સાંપડયા છે ત્યારે ત્યારે કન્યા કેળવણીના કાર્યોમાં મહેં યથાશક્તિ મદદ આપેલી છે. આજથી બે વર્ષ પર જ્યારે વઢવાણ આર્યકન્યા વીદ્યાલયની બહેનોને મારા આગ્રહથી આફ્રિકાના પ્રવાસે આવેલી ત્યારે મહેં મારી જન્મભુમીમાં એક કન્યા વીદ્યાલય ખોલવા માટે રૂ. એ લાખ ભરવાનો સંકલ્પ કરેલો. આજે બે લાખમાં પાછળથી બધુ એક લાખનો ઉમેરો કરી પોરબંદરમાં આર્ય કન્યા વીદ્યાલય સ્થપાય એ હેતુથી રૂા. બધુ લાખનું મારી પાસેથી દાન જાહેર કરેલું

પ્રભાસપાટણથી રાજવાડી પાસે સરીયાગર દરીયા ઉપર વીદ્યાળ જગાન રાખી શકાનો બાંધવાનું કામ હાથ ધરેલું છે. આ જમીન નજીવા મુલ્યે પોરબંદરના પ્રજા પ્રેમી મી નટવરલાલભાઈ અમને આપી છે. બાકીની આ સંસ્થાની વાત નામદાર મહારાણાસાહેબો તથા મહારાણીસાહેબ સાંભળી છે ત્યારથી તેઓનો અનેક રીતે અમારા કાર્યમાં સક્રિય સહાનુભુતી આપી રહયા છે પોરબંદરનો આ વીદ્યાલયની શરૂઆત તેમની પોરણાનુંજ થય છે. પણ આ સંસ્થા પોતાના કુટુંબીઓના પોરબંદરના ડીપાર્ટ સાર્વજ ન–આનીમે સરકાર શ્રીમાન શ્રીભોજનદાસ રામજી મોળપણ આકર્ષણ નીવટી છે. શ્રીમાન શ્રીભોજનદાસજી અમારા કાર્યના આરંભથી ખુબ રસ લઇ રહ્યા છે. તેમના સંસ્કારી ધર્મપત્ની બા. સૌ. તારાબહેન તો કન્યા કેળવણીના ગાયન પ્રેમી છે એટલે તેમના સહકાર આ કાર્યમાં મળે છે.

સાધારણ કીમતના મકાનોમાં અમારી રૂા. ... કન્યાઓનો અભ્યાસ થાય છે. અમને જરૂર જણાતાં ૬૨૦ રૂપીયાની વ્યવસ્થા થઇ શકે એવો પ્રબંધ રાખ્યો છે.

માત્રાર સુધી બીજ ધોરણ પોરબંદર આર્ય કન્યા વીદ્યાલયની મુળ શરૂઆત થઇ ચુકેલી, પણ કોલેરા સુદી ૬ થી કન્યાઓને દાખલ કરવામાં આવશે ઉપર તુરત ૪ શ્રેણીઓ (ધોરણો) ચાલુ થશે પાછળથી ૬ ધોરણ એકેક શ્રેણી વધારે, અને દર શ્રેણી સુધી સ્કુલ જવાના આવશે. મને આશા છે કે ૬ ધોરણ એકેકથી ૬ આ કાર્ય કરવા પ્રેરણા છું તેજ પ્રમાણે જગતા પોતાની દીકરીઓને મોકલી તથા બીજી રીતે મને સહકાર આપશે.

૬ બાબ હું કે કન્યાકેળવણીના પ્રશ્ન બહુ અટપટો છે ત્યા ચાલુ ચાલી પ્રમે ... મારી અરીમ ભક્તિ છે તે ઉપર વીશ્વાસ બેઠલુ છે. દુઃખનો વીષય છે કે આપણા દેશમાં આમ જનતા પણીવાર કાર્યની તુલના કર્યા વીના અકારણ ટીકાઓ કરવા મંડી પડે છે. કન્યા કેળવણીના કાર્યમાં આજેએથી ચાલેથી આ પ્રકારની ઘની ટીકા કેટલી નુકશાનકારક છે એ દરેક બાબ બહેને સમજવાની જરૂર છે. આટે આગેવાનોને અમારી વીનતી કરી કહું કે બેને ખાત્રી કર્યા વીના—કાર્યને સમજ્યા વના કાર્યને તેમના વીના કોમ જીવનની ટીકા ટીપ્પણીમાં ઉતરવું નહીં.

આ સંસ્થામાં બધાજ કાર્યકર્તાઓ બીઓજ રાખવા મારો નીયમ છે. ૬ કન્યાકેળવણીના દરેક પ્રશ્નો પાસે આવી રહ્યા ... અને બી કાર્યકર્તાઓનો એમ ન કહેવું બી કાર્યકર્તાઓ જ ભાગ ભાગથી કામ કરી રહે તેવી જેમા કરવામાં મદદ આપશે. આગારી સંસ્થાને કોઇ મદદગારી માર નથી ૬ જેમાથી મોટા મોટા પગારો આપી શકાય મારે અમારી સંસ્થા માટે ૬ બધાને બનદેર ભાગ્યેજ કહે ૬ ૬. એકેકા પગારની આશા એ કામ કરનારી બહેનોની જરૂર નથી.

આપણા દેશની ગરીબાઇ કોનાં દરેક ચોજ ધ્યાને છે કે કન્યાઓને મફત કેળવણી આપવી તો સૌથી પ્રથમ કહેવાય. અમે ... ચોજ ગાલીએ છીએ કે જનતા તરફ પૈસા આવે ... અમે પણ ૬ી આપણા તૈયાર છીએ પરંતુ આ બધે મોટા મોટા રાજાઓજ કરી શકે. અમારા વીદ્યાલયના ... રૂા. ... ૬ી રાખી છે આ ફીમાં ઉત્તમ ભોજન, કપડાં, ચોપડા, તેલ, દીવાબત્તિ, પુસ્તકો, અખબારો, પગારી, રહેવાની સગવડ, અભ્યાસ સાહીત્ય વગેરે વસ્તુનો સમાવેશ કરવામાં આવશે, સંસ્થાને એક કન્યા પાછળ રૂા. ૬૨) બધે આવશે. કન્યાદીઠ આપે ૬ રૂપીઆ જોડી રાખીએ. પરમાં સંયુક્ત કુટુંબમાં બાળકોને પત્રો નહિ આવે, પરંતુ જો આપે કન્યા ઉપર અસલ બાપે કાઢીઓ તો સમજશો ... રૂા. ૧૪) ૬ી પોં ... ખાસ કોઇ સંસ્થાઓના બાળકના આંકડા આપે બંધાણી જોયા છે આને એ આપે કરી શકીએ છીએ કે સરેરાસ બાળકને સરભુજ બાપે આવે છે. કોઇ ૬૨૮ ભોજનખર્ચ ને તો ચોપડી, કપડાં, દવા-દારૂ, શાસ્ત્રજ્ઞ ... ખુટતા ... છે. એટલે સરવાળે મા-બાપને તજ બાપે કરવું પડે છે રૂા. ૧૪) ... ૬ી ગેરાબા આવશે તેમા નીચે પ્રમાણે બાપે ૬પીત્ર છે.

ભોજનખર્ચ	કન્યાદીઠ	માસીક
ઘઉ	૨૫ શેર	૧–૮–૦
ઘી	૩॥ શેર (૫ તોલા પ્રમાણે)	૨–૬–૦
દુધ	૩૦ શેર (૧ શેર પ્રમાણે)	૨–૪–૦
દાળ	૨॥ શેર	૦–૬–૦
ખાંડ	૧ શેર	૦–૨–૦
નાસ્તો	(મોસમી ફળ વગેરે)	૧–૦–૦
ચાહ ને મસાલો		૦ ૧૧ ૦
બળતણ		૦ ૧૦ ૦
રસોયા ને નોકર પગાર		૧–૦ ૦
માસ્ટર ને ગોળ		૬–૪–૦
ભોજન		૧૬ ૧૦ ૦
કપડાં		૧–૦–૦
તેલ સાબુ		૦–૨ ૦
માંદગી દવા–દારૂ		૦–૨–૦
પરચુરણ ખર્ચાઓ, અખાડો		૦ ૧૫ ૦
પત્ર વ્યવહાર માસીક કન્યાઓના		૦–૪–૦
આશરે ખોરાક		૦–૦–૦
		૧૬ ૧૨ ૦

આ તો સાધારણ ઉપલક અંદાજ આપ્યો છે છતાં ખોરાક માટે ઓછિસ દોઢ, સંસ્થાના રીપેરો બગાડના ૫૮ અન્ય પરિચારકોને કાયમી પગે આનીવીકા પાછળ આપે કરવું પડે, ઉત્સવોનું, બાળ ભાગ પ્રચારોનું બાજે ખાસ, તે ઉપરાંત બેટલી બીજીઓ દોઢ બેટલી અધ્યાપકો માટે રાખવી પડે સંસ્થા માટે ગોગ્ય મુખ્યા વીદ્યાર્થી, તમા આચાર્યા રાખવી પડે, ગ્રેમીલ, બાયામ તમા રમતોનું સાહીત્ય આપવું પડે એ બધાં પાછળ સરેરાસ ૮ રૂપીઆ કન્યાદીઠ બધુ બધે ચાર જણાને ગોટલે બરી દોને રૂા. ૧૪ નકકરી ફી ગણાય. આ બધે આડકરે ગણુ-બ્યું છે છતાં કરકસરથી આપવું એ ગ્રેમારો અમે અમારા જેવી દરેક સંસ્થાનો હેતુ દેખાજ વી,કુલ બગેરેમાં કાપકમ કરી કરકસર થઇ શકે પણ એ બાબતની કરકસરમા અમે માનતા નથી.

પ્રવેશ ફી રૂા ૫૫) રાખી છે તેમાં પાટલા, નોટબુકો જરૂરીયાતમાં કન્યાઓની બધી જરૂરીયાતોનો જે સંસ્થા આપે છે તેનો સમાવેશ થઇ જાય છે.

ગરીબો માટે દયા ધરાવનાર પ્રત્યેક બાંધુઓને મારી વીનતી છે કે રૂા. ૨૫૦૦) આપી એક એક કન્યાના ચારી બની લાભ આપે. બોલાના નરકયી કાયમ માટે એક કન્યા દીઠ આપવાથી. મારાથી યથા શક્તિ ... બન્યું તે મહેં કર્યું છે આશા છે કે કન્યાઓ કે બાંધુ બીજી પોતા કરનારા આ કાયમાં સક્રિય મદદ કરશે.

કાઠીઆવાડ કેળવણીમાં બહુ પછાત છે પણી કન્યાકેળવણી માટે તો ... બધુ કરવાનું બાકી

છે. કાઠીઆવાડી ભાઇઓ પોતાના આંગણે ચરે મળી રહેવાનો લાભ લેવા ચુકશે નહીં અને વહેલા વેળાસર લાભ લે આ પ્રદેશના બાઇઓ. નહીં તે તો પાછળથી અમારે સંસ્થાની જગ્યાઓ ભરાઇ ગયે લાયે અમે કાંઇ નહીં કરી શકીએ

ગોવા ચલાવવાનું કામ અને વળી તેના કન્યાકેળવણીનું કામ કેટલું કઠીન છે તે જેણે કામ કર્યું નથી તે નહીં સમજી શકે. આપણે ત્યાં વાતોના વડાકા મારી પ્રજા બનારા ઘણા છે. સંસ્થાવાળાઓની સામા મુશ્કેલીઓ સમજી શિક્ષકોએ પુર્ણ કાર્ય કરનારા ઓછા છે. તેમના હૃદયોમાં બળતી મહાન ધંધેસ બાવકારકારણ છે પરંતુ વખત સમજે વાતો કરનારને બાકીનું શું કહેવું. :

પોરબંદરમાં જે મહાન યજ્ઞ કરેલે આપણે છે તેના માટે મારા હૃદયમાં પીગાણ ગાવનાઓ છે બાળિકાઓ કન્યાઓ માટે આ સંસ્થા સાથે કોલેજ સ્થાપવા મેં મંડલ કર્યો છે આ માટે રૂા. ૧૦) હજાર જુદા કાઢી પુસ્તકોનો મારો વીચાર છે. અને બીજી બીજી મજબુતી કરવી છે પરંતુ એ બધીનો આધાર જનતાના સહકાર ઉપરજ છે

આ કાર્યના ૨૬૦ કન્યાઓ પાછળ કન્યાદીઠ રૂા. ૬) ગણીએ તુટશે. એટલે ૧૨૬૦) રૂપીઆ ગણીએ બાદ આવશે તેમાં રૂ. ૧૦૦૦) બહારના બાદ જતા બાકીના રૂા. ૨૮૦ એટલે ૩૩૧૦) થા ૪૦૦૦) રૂપીયા વરસ દહાડે તુટશે.

તે ઉપરાંત આ કન્યા વિદ્યાલય માટે એક આયુર્વેદીક કોલેજ રૂા. ૫૦૦૦૦) કાઢવા મારો વીચાર છે. આ રકમ મકાનો, લેબોરેટરી તથા સરસામાન વસાવવામાજ ખર્ચાઇ જશે. આયુર્વેદનું શીક્ષણ આપવા આઠ મેડમ વૈદ્યો તથા ડાક્ટરોનો ટેકારે રોકવો પડશે તેમના પગારોના થયા રીપાયજના બાદ વનસ્પતીઓના રહેવે મેળા કરવાનો મોટો પથ્થ છે. આ બધા માટે ઓછામાં ઓછા ૨૬ી

આજે આમ.ઇ. કેસમાં બ્રો વૈદ્યોઓ નથી. બાજુ મેડીકલ પ્રોફેશનમા મોટામા મોટી બહુ જુજ બહેનો છે. વળી બ્રો સમાજ પુરૂષ ડાક્ટરો આગળ પોતાના રોગોના વસ્ત કરતા આપણે છે વળી મામલાઓમાં મોટા મોટા પગાર વળી ડાક્ટર ઓ મેળવવા કઠીનાઇ ઉ. તો આ વીદ્યાલયમાની વૈદ્યક ભણીને નીકળતી બહેનો ગામે ગામ પોતાનાં દવાખાનાંઓ ખોલી પ્રજાને આશીર્વાદ રૂપ થઇ શકશે અને દવાખાના ન ખોલે તો પણ ઘરઘરનુ જ્ઞાન ઘર ઘરગથ્થુમા કેટલું ઉપયોગી છે એ આપણે સારી રીતે સમજી શકીએ છે. વળી આયુર્વેદ વીદ્યાર્થી વીષેની બહેનો આ વીદ્યાર્થીઓ પોતાના કુટુંબનુ ગુજરાન પણ ચલાવી શકશે બાકીના બાકી બધી બહેનો માટે પાકક શીખવનારી એક સંસ્થા નથી માટે એક મકાન બાદ જુદી કરવા આશરે ૫૦૦૦) રૂપીયા

આ બધા કાર્યો માટે રૂા. ૨૫ હજાર આપવાની આપણી ફરજ છે ચાલુ બાદ પુરી કરવા બધા આયુર્વેદ વીદ્યાલયના સંચાલન માટે આ રકમ કન્યાકેળવણીના પ્રેમીઓ પાસેથી મળવાની છે. આટલા છે રકમ બાદ બહેનો માટેની મદદ મેળવી આ રકમ પુરી કરી દેવાના સદાય ખુલ્લા રહેશે. અમારા આદરેલા આ યજ્ઞમા બધાની આહુતીઓ મળશે અને અમે કન્યાકેળવણીની દીવામા સોનેરી પાનું કરવા શક્તીમાન નીવડીએ એ પ્રભુ પાસે નમ્ર માગે યાચના છે.

અમારો વીચાર એક હજારીબાગ ગુરૂકુળ કોલેજોએ માટે કાઢવાનો પણ છે આ કામને માટે રૂા. ૧૫ હજાર [illegible] અમારા બાળકો કે શીક્ષણ માં તકલા દેવાદા તો પ્રથમ કામ થતા નથી બ્રહ્મચર્યાશ્રમ ગુરૂકુલ દ્વારા પ્રાચીન સંસ્કૃતના પાયા છેક ઉપયોગી કેળવણી બાળકોનું ભાવી જીવન પ્રાણ કરવામાં ઉંડો રસ લેનારા બધાને એવા આશા છે. આ મદદ મળેથી આ વીભાગ પણ શરૂ થઇ શકશે. જો રૂા. ૩૫ હજાર મળે તો પંદરેક આનંદપ્રદ થઇ આપે—આશા—વડોદરા, આપણી સંસ્થાનનો ભાર માથે લેવા તૈયાર છે. બી તમારો આધા.

ગાનજી કાલીદાસ.

ફ્રેંચ્રેસ રાજના સમાચાર

પંચમહાલ જીલ્લામાં એક સભા દીદારામાં ભાષણ કરવા ઉભા થતાં વિવાદ થયો હતો અને દીદારામાં ભાષણ આપવું રાખ્યું હતું. ધારાસભામાં સભ્યોને માટી ભાષાની છુટ હોમ છે અને ઓછામાં ઓછા રૂા ૧૦ નું બીલ કરવાની પ્રથા હતી. હવે કોંગ્રેસ સભ્યો કેટલું ખરચ માગ છે તેટલુંજ લે છે. એટલે કારકુનો જે મોટા મોટા બીલોથી ટેવાયલા હતા તેઓને હવારે કોંગ્રેસ સભ્ય છ આટ આનાનો બીલ છે ત્યારે આશ્ચર્ય પામે છે. બંધારણ સરકારના જાહેર પ્રકાશના ખાતાના પ્રધાન બી. એસ. રામનાયને બંધારણ પ્રમાણે પરિપત્ર અનુસાર તાલુકા સમીતીઓના પ્રમુખને સચિવને બેઠકની સભા દરમ્યાન ભાગ લેવા માટે પારતરફ કરવા માં આવેલા સરકારી કારકુનો, શીક્ષકો વગેરેનાં મુસાફરી તથા તેમને પારતરફ કરવા માટે ખાનગીવાહનો ભાડેથી કરવાનો જણાવ્યું છે. બંધારણ ના બધા પ્રધાન રાજગોપાલાચારીએ જાહેર બાંધકામ ખાતાના કર્મચારીઓના બેઠ પર પગારની ફરિયાદ સાંભળી ક.પી સમાધાન મળ્યો

કર્મચારીઓનો અંત આવ્યો છે. મદ્રાસ પ્રધાન શ્રી. રાજગોપાલાચારીએ ચુંટણી બાદ એમ ના નીવાસ માટે સરકારી બંગલો લેવાની ના પાડી છે. મુખ્યમંત્રી કાઉન્સીલના પ્રમુખપદ માટે શ્રી. મંગળદાસ પકવાસા બેઠલાજ ફિરોજપુર છે, અને કરીમભાઇ ઇબ્રાહીમે બોમ્બની ઉમેર વારી પાછી બોંબા આપ્યા છે.

કોમી ઝઘડા બંધ કરો

મુંબઇની નવી સરકાર બેઠક વાદી પ્રધાન પાડી પ્રેમા લાગણીઓ તરફ સભ્ય વારાજ દર્શાવી સભ્ય ચેતનથી આપવામાં આવી છે અને આવી બાબતોને તાત્કાલીક હાથ ધરવામાં આવશે. કેટલાક પત્રોમાં પ્રસીદ્ધ થતા લેખ, અને આગેવાન વ્યક્તિઓએ બોલેલાં ભાષણો અને જુદી જુદી કોમના આગેવાનોને એક બીજા સામે ઝેર ઓકે છે જેથી કોમી બુંબ્યો ઉડવા પામે છે અને કોમો વચ્ચે વેરભાવ પ્રસરે છે આવા હીંદુ-મુસ્લીમો ઝારસપરજના વાચેની લાગણી. [illegible] ઉશ્કેરણી અને આંતરિક બાબતોને બાનમા લાવી વર્તવાનુ છે.

ખર્મીન ગીરીજા પાછી સોંપાઇ

બબ્બ પ્રાંતની સરકારે નાગપુરના મહારાષ્ટ્ર પ્રેસની રૂા ૩૦૦૦, સારીજ પ્રેસની રૂા ૨૦૦૦ અકોલાના રાજપાલ પ્રેસની રૂા. ૫૦૦૦ ખર્મીન ગીરીજા પાછી સોંપી છે.

ધારાસભામાં મંત્રીઓની દરૂષ્ટતા

ગીરીસાની ધારાસભાની પ્રથમ બેઠક થઇ ત્યારે તે બંદેમાતરમ્ નું ગીત ગવાયું તે વખતે સભ્ય ગોરા મંત્રીઓ ઉભા થયા ન હતા. આથી સભ્યોમાં રોષની લાગણી ફેલાઇ હતી. બી માટે આ સંબંધી ખુલાસો માગતા પ્રધાન પંડતી નપાના કર્યો બાદ ખુલાસો કરવા જણાવ્યું હતું.

નોકરીઓ હિંદીમય કરવાની રીત

હીંદી સરકાર નોકરીઓને હીંદીમય બનાવવાનો જે દાવો કરે છે તેની પાછળ રહેલો રમષ્ટ વિરોધાભાસ અને પોકળ બાતોમાં હીંદીઓની સરકાર સંબંધી કેટલી છે તે દર્શાવતો એક માર્મિકટીપણી શ્રેણ ના. અમિરુદ્દીન કીંગ્સ ઓ લખ્યો છે. વફાદારી અને બંધારણ બાબતો જુદ્દા કરવાની નોકરીઓમાં બાકીજ

વધારે પક્ષો હોદ્દાઓનું પ્રતીનીધીત્વ છે. સરકારી ખાતાના વડીવટમાં પણ એમ જ કરવા પ્રમાણે છે. નામદાર વાઇસરૉય હિંદી ઉપર ઝોક કરતા જીવ્ય દરજ્જો ભોગવે છે અને ગૃહખાતામાં એક પણ હિંદી તેટલે દરજ્જે પણ નથી. આ સમય દરમ્યાન પણ ઘોડીક નોંધપાત્ર નોંધો ને અમલની અને જવાબદારીવાળી જગ્યાઓ બહુ પણ ધારવા આવે છે. હિંદની નોકરીમાં દીક્ષીત બનાવવાનો સીમધા સરકાર આવો બધું કરે છે. મોંદાઓના હાથમા સત્તાની બદલી કરવાની અને બહુ ગવાયેલા સમજમંત્રણને હિંદના દાખલ કરવાનો આ રીત છે.

સરકારી પ્રચારકાર્યનો અર્થકેટો?

સંયુક્ત પ્રાંતમા ગવર્નર અને નવા પ્રધાન મંડળ વચ્ચે એક ગીત મતભેદ ઉપસ્થિત થયો છે. મતભેદ ઘવાનું કારણ એ છે કે ગવર્નર જનરૅરઅકબરાબ પાસા પ્રાંતોના હાથ નીચે નહિ રાખવાનો નબળું કરવા માંગે છે ગવર્નરે આ બાબતમા કાયદાસરના અભીપ્રાયો મંગાવ્યા છે, એ માસમાં બન્યા રમ્યાળાના પ્રધાનમંડળ

અને કમીશનરોની નબળા થયા હતી ત્યારે આ પ્રશ્ન ઘુમરાયા હતો અને તેના કરવાનો તે પ્રધાનનું મંત્રીમંડળ કબુલ થયું હતું. આ બનતની વર્ષ બાદ નોકરશાહી માનસનો એક નમુનો છે. સરકાર અને પ્રધાનો બન્ને જુદી સત્તા છે તેવા નાતી બાબતોમાં કરવામાં સરકારે કહ્યાપણ જનાવતી નથી. પ્રધાનોં ગદ્દમતીથી ચુંટાયેલા પ્રજાનાં પ્રતીનીધીઓ છે. જુના આબકારશરાબી નીયમોમાં જો સંયુક્ત પ્રાંતના સર્જન પ્રકાશનમાનું પ્રધાનોના હાથમાંથી સત્ત્વ લેવાની મંજાર ધુસ કરશે તો તેનું પરીણામ કલાક અતીષ્ટ આવશે.

રાષ્ટ્રપતીની જાહેરાત

રાષ્ટ્રપતી જનરલની ચાંટણીની તીથે ધારાસભાના સભ્યો બાંધસ બારે કાઉન્સીલ હૉલ ફુલ બની ગયા હતા. કાઉન્સીલ હૉલની સામેજ ઇલ્યુમીનેટ રાખવામાં આવ્યુ હતું અને તેની એક લાખ માણસોએ માન લીધેલ હતો. જેમા મોટા ભાગ બંગલેના વાડચામ જેવા ગરીબ કીસાનોનો હતો પંદીત

જવાહરલાલજીએ આજ કરવાનાં કાજ કોંગ્રેસી માનવમેદની અને કીસાનોને ઉદ્દેશીને જણાવ્યું હતું કે " આપ સોકાની તાકાતથી આ સન્માન આપણને પ્રાપ્ત થયું છે તો આપણો આ કાર્ય કર્યા સફળ ન થયો તો આપણે બાકીનો કાર્યક્રમ બનાવીશું.

કાચા માલનાં બજારો

હિંદનો કપાસીઆનો પાક ૧૯૩૫-૩૬ માં ૧૪૦૦૧૨૨ ગાસડી હતો. ૧૯૩૬-૩૭ મા તે ૧૭૩૭૪૫૮૮ ગંઠડો ઉતરી, ગઇ સાલ કરતા ૩૩૬૪૩૮૬ ગાંસડી અમતા ૨૮૩૬૭૨ ગુણ વધારે પાકયા ગણી શકાય. આ વધારા સામે કપાસીઆનું તેમ કરવા માટે બજારનાં કારખાનાંમા અને બીજાં બજારો પ્રત્યેનું સુદ્ધીએ તો કપાસીઆને બજારના સર્જનો છે, કેમકે દર સાલ એક લાખ ગુણી પીકાતી તે નથી આઠ મીલો વધવાથી દર લાખ ગંટડી પીકાવાનો અંદાજ રહે છે. આ ઉપરાંત જે કપાસીઆ કરોગાયો કાઠીયાવાડનાં જંકરોગ્રેસ નીકાસ થતા તે પણ સંખ્યા બાંતરપ્રદેશ ના ગાર નવી મીલોના બરબુ બંધ થશે.

ખબરપત્રો

સુરત સ્ટેંદુ ઍસોસીએશન

ધી સુરત સ્ટેંદુ ઍસોસીએશનની જનરલ મીટીંગ ઍસોસીએશનના હૉલમાં તા. ૨૬-૮-૩૭ ના મી. ઍ. નાયકના પ્રમુખપણા નીચે મળી હતી. જે વખતે સેક્રેટરી રા. રા. ખુશાલ સુખા ગોબરી દેશ જતા હોવાથી તેમની જગ્યા પર મી. ઍસ. પી. પટેલની સેક્રેટરી તરીકે ચુંટણી કરવામાં આવી હતી.

શ્રી. ખુશાલ સુખા ગોબરી

ધી. સુરત સ્ટેંદુ ઍસોસીએશન તથા સુરત સ્ટેંદુ ઍજ્યુકેશનલ સોસાયટી તરફથી શ્રી. ખુશાલ સુખા ગોબરી, ઍસોસીએશનના માજી મંત્રી તથા સોસાયટીની સ્કુલના પ્રીન્સીપાલ સ્વદેશ જતા હોવાથી તેમના માનાર્થે તા. ૨૬ ઑગસ્ટ, ૧૯૩૭ ના રોજ વિદાયગીરીનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો પણ મહાશય હાજર હતા. બન્ને સંસ્થાઓ તથા સંગીત મંડળ તરફથી રોમને હાર પહેરાવવામાં આવ્યા હતા અને તમની સેવાઓની પ્રશંસા કરવામા આવી હતી. બાદ શ્રી. ખુશાલભાઇ એ તેમને આપવામા આવેલ માનને માટે સર્વેનો આભાર માન્યો હતો. અને ઍસોસીએશન તથા સ્કુલ ને કાર્ય સારી રીતે આગળ વધતુ રાખવા ભલામણ કરી હતી. ઍસોસીએશનના મી. ૧૦, સ્કુલને પા. ૧ અને સંગીત મંડળને શ્રી ૨૦ ભેટ આપી હતી. બાદ બાદ આની પાર્ટી આપી હતી જેમા લગભગ પીસ્તાલીસ વ્યક્તિ હતી.

ભારત સમાજ (ઇંડિયન સોશ્યલ ઇન્સ્ટીટ્યુશન)

સોમવાર તા. ૨૩-૮-૩૭ ના રોજ રાત્રીના ૮૨ વાગ્યામા શ્રીયુત રમણદાસ ભાષા તેમજ દારેસલામથી પ્રવાસે નીકળેલા પી. નાનકદાસ બાદ આવી ગયા આવી પહોંચતાં તેઓશ્રીનાં સન્માર્થે સમાજ મંદીરમાં એક વ્યક્તીને જાહેર મેળાવડામા આવ્યા હતી. પ્રમુખ સ્થાને બાદ પ્રમુખશ્રીએ શ્રીયુત રેવાદાસ ભાષી તેમજ શ્રી. નાનકદાસની કુક ઓળખાણ આપી પુષ્પથી તેઓનો સત્કાર કર્યો હતો.

યુટનહેગ સ્ટેંદુ મંડળ

તા. ૧૭-૮-૩૭ ના રોજ યુટનહેગ સ્ટેંદુ મંડળનાં માનદ મંત્રી ભાઇ ઇન્દ્રીસદાસ રાવનદ્ધ બાલસારાનાં પીતાશ્રીના સ્વદેશમા સ્વર્ગવાસ થવાના કેબલથી સમાચાર મળવા હોવાથી એ બાબને દીલસોજી આપવા યુટનહેગનાં દરેક સ્ટેંદુભાઇઓ અને બેટ પ્રતીનીધિઓના હાજીર યુજરાતી મોમ્બો મંડળના સભ્યો પણ પધારવા હતા બપનારે ક્યાં બાદ પણ બાકીઓ તરફથી બલસારાને અભીનંદન આપી પ્રથમ આષાત સમન કરવાની પ્રાર્થના કરવામાં આવી અને મરહુમ ના આત્માને પરમશાંતિ આપો એવા એ બાબ ને આનુસંગીક બાબનાર બાબતો કરવામાં આવ્યા હતા. ગાયકમી બાયમારાઓ પદના શબ્દોના આધાર આપી "યુટનહેગ ડીંદુમંડળ" અને બમો સુધીર યુજરાતી મોમ્બો મંડળ"ને અનુક્રમે દસ દસ શીલીંગ દાન આપ્યું હતું.

સ્ટેંદુ રપોર્ટીંગ કલબ

ધી સ્ટેંદુ રપોર્ટીંગ કલબના સભાસદોની એક સભા ક્લબના ઉપર પ્રમુખ શ્રી ગોવીંદજી છીબા પાસના પ્રમુખપણા નીચે તા. ૨૨-૮-૩૭ ને રવીવારે બપોરે ૩ વાગ્ય ગાંધી ભારત વિદ્યાલયમા મળી હતી. જે બાબને સાર્વકરોની અને કાર્યવાહક કમીટીની ૧૯૩૭-૩૮ ના વર્ષ માટે નવા કાર્યકર્તા ઓની નીચે પ્રમાણે ચુંટણી કરવામાં આવી હતીઃ પેટ્રનોઃ રા. વલ્લભભાઇ ઝવેરભાઇ, રા. કાળુભાઇ દલીચંદભાઇ, રા. જીવરામ વાઘ નારણ (ગ્રેન. પ્રોગ્રા) રા. નાથુભાઇ મોતીરામ (માસ્તર બ્રધર્સ) અને રા. મણીભાઇદાસ ખીમજીભાઇ પ્રમુખ રા. મોરાંદજી છીબાભાઇ, ઉપપ્રમુખઃ કાકાજીભાઇ ખુશાલ ત્રો. સેક્રેટરીઓઃ ૠ છોટાભાઇ ખીમાભાઇ, અને રા. કાલીદાસ છીબાભાઇ. ખજાનચીઃ રા. છોટાભાઇ છીબાભાઇ, ઓડીટરઃ રા. સોમભાઇ મોરાંદજી મેનેજરઃ રા. દયાળજી બાબાભાઇ.

મેસર્સ ધી ક દેસાઇ, પ્રેમાભાઇ મરજુભાઇ, મી. બી દેસાઇ, નરસીદાસભાઇ મોભાભાઇ મોરાર બાઇ, અને જયન્તભાઇ બાબુભાઇ.

ક્લબની પહેલી ટીમના કેપ્ટન રા. બી. બી. દેસાઇ, અને બાકસ કેપ્ટન રા. જયન્તભાઇ બાબુભાઇ અને સીલેક્ટ કમીટીના મેમ્બરો મેસર્સ બી. બી. દેસાઇ, જયન્તભાઇ બાબુભાઇ અને મોતીદજી છીબાભાઇ ને ચુંટવામાં આવ્યા હતા.

બીજી ટીમના કેપ્ટન રા. મોતીભાઇ રવજી, અને બાકસ કેપ્ટન રા. મોરારજીભાઇ રવજી, અને સીલેક્ટ કમીટીના મેમ્બરોઃ મેસર્સ મોતીભાઇ રવજી, મોરારજીભાઇ રવજી અને છોટાભાઇ છીબાભાઇને ચુંટવામાં આવ્યા હતા.

ચાંતમાં સર્વ રમનારા આબાલવૃદ્ધોની સેવાની કદર કરનારા અને સૌની સાથે ભારત વીદ્યાલયનો આભાર માનનારો ઠરાવ પાસ કરી સભા બરબાસ્ત થઇ હતી.

પ્રોવિન્શીયલ હિંદુ સેવા સમાજનો ફાળો

આગમા આંકનો સરવાળો	રકમ	૧૫	૦
ગોવરજી વરીઆવ	૫	૫	૦
મણિલાલ	૫	૫	૦
ડી. કે. પટેલ	૫	૫	
બારણીયા એન્ડ કંપની	૫	૫	૦
ગાંધી એન્ડ કંપની	૫	૫	
એમ. ડી. મોદીઆ	૫	૫	૦
મેસર્સ માધવજી ગોપાલ એન્ડ	૫	૦	૦
(આગળ)	રકમ	૧૧૨	૫

શ્રી ડરબન હિંદુ સોસાયટીનો ફાળો પોર્ટ એલીઝાબેથ

	પા.	શી.	પે.
આગમા આંકનો સરવાળો	૮૮	૭	૬
પી. રામાનંદમ		૫	૦
અમૃતલાલ અમૃતલાલ		૫	૬
બાબુલાલ રણછોડ		૫	૬
બાબુલાલ દાદ		૫	૬
ગોવારધન જેરામ		૫	૬
ગોલીબાર મૂળજી		૫	૬
બીબા સકર		૫	૬
કુલ્લબાઇ કલાણ		૫	૬
પ્રેમાબાઇ પટેલ		૫	૬
બબાબાઇ મોદી		૫	૬
મોહન કાર		૫	૬
પ્રેમાબાઇ નારણ		૫	૬
વસનજી બાબાબાઇ		૫	

નાથુભા નાથુભાઇ		૫	૦
બાબુભાઇ રણબાઇ		૫	૦
હરિલાલ બાઇ લોગી		૫	૦
હરીબાઇ કુલ્લજ		૧	૦
જીવણબાઇ દેવા		૦	૬
ખેમાબાઇ બાબાબાઇ		૦	૬
		—	
કુલ	પા.	૬૨	૬

(આગળ)

ભારત સમાજ પેર મંદીર (કોરેનસ્ટોમાસકવીલ) ના ફાળો

		ફરજીયાત
આગમા આંકનો સરવાળો	ચલાઇ	૬૧૧૦૦૦
નાથાલાલ બનજી રૂા.	,,	૧૦૦૦૦
મુલજીભાઇ તુલસીદાસ	,,	૧૦૦૦૦
નાથાલાલ મૂળજી રૂા.	,,	૧૦૦૦૦
જમનાલાલ પ્રેમસંદરે	ચહુવાન	૧૦૦૦૦
બાવાનભાઇ ઇસ્તબારા	ઓરસેની	૨૫૦૦૦
શ્રી રમનાભાઇ નથુરામ રૂા.		
	બાન્ગલાદેશ	૨૫૨૫૦
રમણલાલ કાનજી રૂા.	,,	૨૫૨૫૦
		૧૪૨૨૫૦

(આગળ)

ફટકામાં નવી દુકાન

ના. ન. ના-બાપાએ એક બાબરપરા રચ્યા જનારે છે કે અમનો મેસર્સ નાથાભા કીડીઆ એન્ડ સન્સ તરફથી પોતાની નવી દુકાન નામે ફટકાં સીક્ક બજારે આવતા ગેયર પા. ૦ સો ઉલીંગટના ૬૬૬ પા. ૨૨ ... ચારે વરનાદિ લીધા કરી બેલી મુકવામાં આવી હતી કે શુભ પ્રસંગે રવાનીક અંગ્રેજ સાહસગરી ખુલ્લામો વિશેરે રવખોએલા જણીતા કોંદરા વાહકોએ મોટી સંખ્યામા હાજરી આપી હતા.

એમ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરી અને પારસી રુસ્તમજી હોલ

વાર્ષિક ઉત્સવ

એમ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરી અને પારસી રુસ્તમજી હોલનો સોળમો વાર્ષિક ઉત્સવ અને સોળમી વાર્ષિક મીટીંગ તા. ૬ સપ્ટેમ્બર રવિવાર ને સોમવારના રાત્રે ૮ વાગ્યે પારસી રુસ્તમજી હોલમાં ઉજવવામાં આવશે. સર્વે ગ્રાહકોને વખતસર પધારવા વીનંતી છે.

રોયર સાહેબ અને રોયોરેસ પણ પધારશે. સ્ત્રીઓને પધારવા ખાસ વીનંતી છે.

શાપુરજી હબનજી સંદરીવા,
સેક્રેટરી, એમ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરી
અને પારસી રુસ્તમજી હોલ કમીટી

વેચવાના પુસ્તકો

વતો અને ગોખાણા	૧	૦
કાલવર્ત	૧	૩
વીર વનરાજ	૧	૦

આ ઓફીસેથી મળશે

LOWER CONSUMPTION YET GREATER PROTECTION WITH NEW-PROCESS Mobiloil

The New Process makes this possible!

ઓછે ખર્ચે મોટું રક્ષણ જોઇતું હોય તો ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે કોઇ ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬—૦—૦
હાથના ,, ૬—૧૫—૦
ડબલ રીડના પા. ૯—૫—૦

જોડી એકની કીમત
પા. ૧—૦—૦ થી

પા. ૩—૧૬—૦ સુધી

માગોફોન પા. ૧—૧—૦ થી પા. ૮—૮—૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઇસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઇન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વધેલા પા મોંઘા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પાઇસા ખર્ચો છો.

અમો અથવા અતે મળો.

તેમજ આ ડેસની હવાને અનુકુળ થાય તેવા બોંઘા અને બહુજ સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેઉડમ્સ ફ્લુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ—પગના. નવી સીલેક્શન બનાની ફરજ મેકર્જની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ડરેક બનના માગોફોન ઉપરની બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજંત્રોના છુટા બાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાગોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજંત્રનું રીપેરીંગ કામ બસ્તી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથ બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

COSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drums just arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 5 years. Try us before you go elsewhere.

'Phone 2-6369. 'Phone Night 4-1596.
RAJCOOMAR,
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Fresh Flower Wreaths of all descriptions always in stock.
Motor and Horse Hearses at reasonable Charges
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કફન, કફ. પેટર માટી ૩ પીતા માટી ૬ પેટીસે પુરાં પાડવામાં આવે છે. રાત દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN.

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ગોલ્ડસ્, ટેબલ્સ અને ડીવન ડ્રેસર ફુટ્સ બનાવવા જોઇએ તેમજ વુડ કર્વીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
વધારેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી ઉંચામાં ઉંચી તાજી અને સફાઈથી ઘરમાં દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને બધાં દળેલાં મિશ્ર પદાર્થોમાં અમારી ગેરંટી સાથે બધી જાતો મળશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4394 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

Phone 22-4405 Tel. add.: "VALABTEL." P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH OR C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ વેપારી
બનાનાની સહેરમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના, લવર દરેક જાતનું ફ્રુટ તેમજ વેજીટેબલ્સ ખરીદવા ઓર્ડરોપર બહુ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.
રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મળી શકશે
ટેલીફોન ૨૨-૪૪૦૫ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Lotapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
—OR—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ વેપારી
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
નાચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે, તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ફોનના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
બાય મારે પુછો યા લખોઃ
આફ્રિકા ભોગ એજન્ટ.
શામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
71, Prince Edward Street, DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
હોલસેલ ફ્રુટ મેપારી,
અહીં દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ મુનીમતના ડોર પ્રમાણે બારામાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે
બાલસાથી (ચરાધની ડબ્બી)
નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી
બાળકને ચરાવ, કબજ, ઝાડા, લીલા ઝાડા, ઉલટીઓ, તાવ, ચસકી, આંચકી, ખરજ, ખાંસી, [illegible] દરેક જાતની બીમારી માટે ઘરમાં રાખવા જેવી બાળકોની ઉત્તમ દવા છે. કિંમત દબ્બીનો રૂા. ૧. દરેક દવાખાનાં વેચે છે. નકલથી બાલસાથી સાવધ રહેજો.
મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,
વૈદ્યનો ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

અનેકવારી અને ફેશનેબલ માલના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૬–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક	ગજારાવ્યા કલાપ	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૬–૫–૦ નું સેટ.
,,	રા' માંડલીક	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૬–૫–૦ નું સેટ.
એચ. એમ. વી.	હાર્મોનીક પાર્ટી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	મુક્તધન્વા	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાજા હરશ્ચંદ્ર	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
,,	[illegible]	[illegible]
,,	[illegible]	[illegible]
,,	[illegible]	[illegible]

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૧૪૨૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૨૪૧૫ તેના દીદારકા દુકા આલમમે બજના દીવા કવાલી ગાનેમે.
આ રેકોર્ડ સાંભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર બકરામુદ્દીન

૨૩૪ ફુન ફુન ફુન
૨૫૩ મેરા દીલ ન કીસુ તેા પીતાએ મોહમ્મદ
૪૦૬ ગોવીન્દેા મોહમ્મદ બડી ચીજ હે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૩૪ અપા અરબાકી આલાહ હમ
તેરા બના આલાકી અલાહ હમ.
૨૨૦૭ અપેક્ષા દુરાન
૨૨૬૪ પરમાસ્રે આપા (મજાકી)
૨૦૭૪ મારકા નામ હે
૨૧૬૭ ઝલ ઝલા (મજાવી)
૨૨૨૬ નામે આહમદ હે કર.
૨૧૨૩ નામે મહમદ પ્રાણે બાલે.
૨૩૨૦ ચહ આયે ખુશેા હે મીઠાઈ તે ખવાડી.

સુફી કવ્વાલ

૧૭૩૦ આપનેા મેરી પીરદીવી સરકાર બના દીજે.
૧૭૪૫ જાહીર તેા મોંયમે ડાકી કમલ્યા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

૧૩૪૧ હજરત ૪ મોજઝા હજરત અબીર કે બચ્ચોકેા મુરદે કા જીન્દા કરના
૧૩૯૧ મોજઝા હીજરત ઓમાર.
૧૩૯૦ મોજઝા અંગુઠી હજરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનેા સેટ બુક અને ટીનનેા બોકસ આપ્યે ૩૦/-

જમીર કવ્વાલ

૨૬૭૪ પીયારી પીયારા તુરત ચલ.
૨૦૭૭ મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમી હેા.
૨૦૭૭ મહાપુરૂ પુરા આલમેા નબી રે કરવાને મોહમ્મદ સફલાદ
૧૭૧૦ મચલા મુજે રોજેમે બુલાલેા.

જીયાઉલ હક કવ્વાલ

૨૦૬૬ દીલ જીન લીયા એક જવાને અલબીને.
૨૦૬૭ દલાલી વસુલ બુલા કેદને દેકર.
૨૧૬૬ મચલા કાનેમે ન આવેને રવાના પુ.
૨૧૬૬ મુજે બદલમે બન આવેલે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૧૩૧ દીલ વેા ગેરા કે ગયા
૨૧૬૬ નીગાહે મુરકા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyavan Savitry, Pavitra-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Iman Dundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ, ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અથાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફ્રીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.

બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.

માલકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. K. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street. :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed at Market prices.
Special attention given to Up-country orders
TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અગે અપકંટ્રીના ઓરડર માલ કાળજી સાથી સારો માલ C.O.D થી રવાનીએ કીજે.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાયલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.

103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખીસ્તી સપ્ટેમ્બર	દીવસ આવતા બાકીના	મુસલમાન ૧૩૫૬ રજબ આગાર	પારસી ૧૩૦૭ ગેહે. કદમી	સુર્યોદય કલાક મીનીટ	સુર્યાસ્ત કલાક મીનીટ
રવી	૩	ચરી ૧૮	૨૬	૬	૬-૧૬	૫-૩૮
સોમ	૪	,, ૧૭	૨૭	૧	૬-૧૭	૫-૩૭
મંગળ	૫	મુદી ૧	૨૮	૨	૬-૧૮	૫-૩૬
બુધ	૬	,, ૨	૨૯	૩	૬-૧૯	૫-૩૫
ગુરૂ	૭	,, ૩	૧	૪	૬-૨૦	૫-૩૪
શુક્ર	૮	,, ૪	૨	૫	૬-૨૧	૫-૩૩
શનિ	૯	,, ૫	૩	૬	૬-૨૨	૫-૩૨

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓછા મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોઆ હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phoenix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... ... 6d.

J. C. BOSE—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

Contents: ... Syed Ameer Ali, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Mahomed Iqbal, Justice Mahomed Sayani, Syed Mahmood, Syed Ahmed Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoola, Wazir Ameer Khan, Syed Hassan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this manly book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the deterioration of many cottage crafts and industries in India, the place the charka and Khadi fill in the great plan of the country as made by the late Mahatma Gandhi and ends by explaining the position of Khaddar up to the present as a political plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA

By Kamala Satthianadhan, B.A. A prose version in English of Kalidasa's drama

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. H. Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS ... Price 4s.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings of Sri Ramakrishna

... Cloth Bound Price Rs. 1-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Nirvanananda

... Price Re. 1

Message Of Our Master

... Price Re. 1

Spiritual Talks

... Price Re. 1

Apply for a complete Catalogue:—

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

VISIT

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR

DIAMOND ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED IN THE NEW FACTORY

DIAMOND CORNER

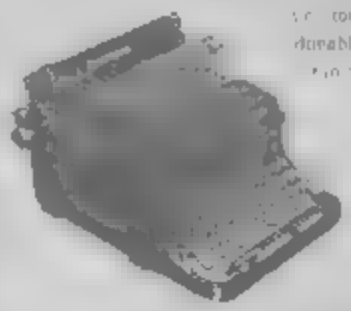
P. O. Box 1919. 'Phone 22-3122/5.

JOHANNESBURG

REMINGTON

NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its response to touch, effortless speed and durability such as only Remington ... can give

60 years ago Remington built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 37—Vol. XXXV Friday, September 10th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price Fourpence.

SOCIAL VALUE OF MONEY

"WE have got so used to thinking of measuring our importance and our progress in life in terms of income that it is difficult to think of other terms. And yet this is a false and pernicious standard and where money values prevail too much, men decay. But even in our money age we all know that the social and cultural value of a poor scientist or writer is often far greater than that of a rich business man or a high official drawing a big salary. A taluqdar or big zamindar has a large income but it is a little difficult to find where his social value comes in; some people doubt if he has the slightest social value. We must, therefore, get rid of this idea of measuring people by their incomes and salaries."

—PANDIT JAWAHARLAL NEHRU

પૈસાની સામાજીક કીંમત

"આપણે જીવનમાં આપણી અગત્ય અને વિકાસનું માપ આપણી આવકના ધોરણ પરથી આંકવાને એટલા બધા ટેવાયેલા છીએ કે બીજી રીતે વિચાર કરીજ નથી શકતા. અને તેમ છતાં એ ખરેખર ખોટું અને અનિષ્ટ ધોરણ છે. અને જ્યાં પૈસાની કીંમત એટલી બધી આંકાય છે ત્યાં મનુષ્યોનો નાશ થાય છે. પરંતુ આપણા આ પૈસાના યુગમાં પણ આપણે સૌ જાણીએ છીએ કે એક ગરીબ વિજ્ઞાનશાસ્ત્રી કે લેખકની સામાજીક અને સંસ્કારિક કીંમત ઘણી વખત એક શ્રીમંત વેપારી કે મોટા પગાર આપનાર એક મોટા અમલદારના કરતાં ઘણીજ વધારે હોય છે. એક તાલુકદાર કે મોટા જમીનદારને મોટી આવક હોય છે પરંતુ તેની સામાજીક કીંમત કેટલી છે એ તપાસવું ઘણું મુશ્કેલ થઇ પડે છે. કેટલાક લોકોને શંકા થાય છે કે તેની સમાજમાં ખરેખર કીંમત છે કે નથી. આથી આપણે લોકોની કીંમત તેઓની આવક અને પગાર ઉપરથી આંકવાનો વ્યવહાર દુર કરવો જોઇએ."

—પંડિત જવાહરલાલ નેહરુ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY, LIMITED.——

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી કંપની આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી અત્યાદ વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી આપવામાં આવે છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478,
P.O. Box 3441,
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

વપરાશને વિનંતિ છે કે નવી પેન્શ મેમ્બરશીપના પગારના ડેક્લેરેશન ફોર્મ તાજીર કરીને પ્રજાની કેઇ ખોટીમ ઉપર પોલીસી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

1180

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજા મસાલો (સંગ્રહેડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, ખોપરા-વાટી, જાવંત્રી વીગેરે વીગેરે) અરાબર વખત-સર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઈ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આર્યો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT,
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No. 008. 191

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ટીકીટના ભાવો.
સેકન્ડ કલાસ
(ખાવા ખોરાક)
પાઉંડ ૨૭-૦-૦.
કે
(ખાવા ખોરાક)
પાઉંડ ૬-૭-૬

વીશીના ભાવો
મુસલમાની વીશી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬-૧૮-૬.
હિંદુ વીશી
પા. ૨-૬-૦.
અને
સ્પેશીયલ પા. ૫-૬-૦૨

સપ્ટેમ્બર તા. 13 મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ખાસ સૂચનાઓ:- કંપનીએ પોતાના માણસો દ્વારા પોતાનું અને કીમતનું નામ દાખલ કરવું અને બધા અને બીજાઓને ટીકીટોની તપાસ કરીને પોતાની ઉપર પડોંચવા દેવા જણાવવું

દરેક હિંદી ઉતારૂએ પોતાની ટીકીટ બધાથી છેલ્લે ઉતરવાની જેટી ઉપરના ઓફીસમાંથી લેવા. બીજાઓના કહેવાથી ટીકીટ ખોવાઈ જવાની જોખમદારી કંપની પોતાની ઉપર લેશે નહીં.

કંપનીને કમરે દરેક ઠેકાણા માટે અમારી બધી કેબલ ઓફીસ થાય છે.

વધુ મુસાફરી માટે અમારા આ ઠેકાણે

SHAIK HIMED & SONS. :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co. **No. 4, Kort Street, Johannesburg.**

આ બીમારીને માટે
સવારની-બપોરની બરાબર
મકનાલાલ ચોગાનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

બીજાની નકલોથી
આપણા અસલ નામ
દરેક બરણી ઉપર જોઈને લેજો

સાને માટે
નાહતા-બાજરીયો બરાબર
રેચકગલકા

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

પિતા વિલ્સ
સાબરમતી સિગરેટ

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩. મુંબઈ નં. ૧૪.
નાણિય બાદશાહના સોલ એજન્ટસ: એમ. કોમ, કોમ, કોમ્પ્લેક્સ સન્સ. ૩૪૫ ગ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
કેલાનીબાર્બેમાં બનવાતા રેચક બાબત બધાને, ૨૫ કેપ્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓની મુખ્યાત્ર બાબતો માંગવો

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ ભારે પેકિંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવે છે. ઠેકાણું:-
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN:

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades:

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

Vide Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
'Phone 33-6229. P. O. Box 5169

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St.

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St.

KEWALRAM'S
176 Jeppe St.

અમારૂં એડ્રેસ:

૩૯ માર્કટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

રીટેલ બ્રાંચો:

જાપાન વેર હાઉસ
૫૧ (બી) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બઝાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પા સ્ટ્રીટ.

હમણાજ ખોલવામાં આવેલું નવું શીપમેન્ટ

હેશની સાડીઓ!

કેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત ભાળી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી
કીંમત ઓર્ડરની રકમ. રજીસ્ટર.

બારીક કેપ-ડી-શીનની સાડીઓ
હાથની કીનાર ભાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી
કીંમત ઓર્ડરની રકમ ૩૦

જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-શીન
સુંદર ભાત ભાળાં
૪૫ ઈંચ પહોળ કીંમત વારની રકમ ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ રકમ. ૧૨-૧ મા.

ઉપરની સાડીઓ અને કેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં મળશે:

સફેદ, આછો ગુલાબી, પાકલી, આછો લીલો, ઘેરો ગુલાબી, લાલ, મરૂન, બ્રાઉન અને કાળો.

જપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

સંપર્ણ ભાવો ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માખણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દરદોમાં નિષ્ણાત અનુભવી સ્નેહ લગાડવાથી દરદ મટાડે અને આરામ કરે છે.

જનરલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency.
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

ધ. એમ. પાટણવાલા. મુંબઈ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા લખો અથવા મળોઃ

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર આસે અનુભવી અને પ્રોપ્રી બ્રાહ્મણ

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું દાંતનું કામ નજીવા ભાવે કરી આપવામાં આવે છે. તમે તમારા દાંત પોસ્ટથી અગર જાતે આવી અને ખેંચ લખાણ મંગાવો.

નોમીસલ કોઈ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વપરાશ, દાંતને માટે વખણાયેલું **નોમીસલ NOMISAL**	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત દરરોજ એક વખત નોમીસલ થી ધોઇ દાંતની તંદુરસ્તી જાળવો.

કીમત એક બાટલીની શી. ૧, ૧-૬, ૨-૬

દરેક કેમીસ્ટ અને બજારોના અમારા પબ્લીકસ સ્ટોમિટની દુકાનોમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS

'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.

92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant

Country Orders Promptly attended to.

10, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોને તારીફ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock CYMA, LLOYD, WALTHAM, BUREN, and ALL FIX Watches.

Large stock of Indian and European jewelleries always on hand

Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 29355. Tel. Add. "Nariyee."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed at lowest Market prices.

Special interest is given to our up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ

T. P. DEVSHI & SON,

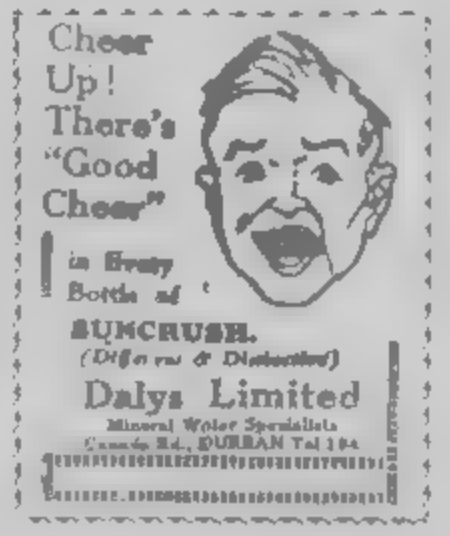
119 VICTORIA STREET.

'Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST

(By PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. £2. 6d

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ
મળી શકશે

[illegible] તેલ, ઘાસલેટ, અરાઝ, ચોખેલા, પીસ્તા, સિંગોડા, [illegible] બદામ, કાબુલનું ગાલ, ખારેક, [illegible] ખોબરી, ખજુર, ખેંગ-સાબુની (બારદાન) બેગ, [illegible] તેલ, ઘાસલેટ, [illegible] ગોળ, [illegible] ગોળ, ચોખા, [illegible] ગોળ, ગુંદો, [illegible] ખોબરા તેલ, મેથરાની મેલ, મહાણી મેલ, [illegible] આમણનું તેલ, [illegible] મેગરાનું તેલ, કાગળિયા [illegible] ફુગાવીયમ તપેલા, કપ અને સોસરાં, [illegible] માલપુલણી, માંસ, દોલ્ડી, [illegible] તુવેર, કાલ, [illegible] ઘાસ, મેલા, ગજરા, નવ, સાઈ (બરણુ) વગેરે મળશે પાકેલા ચિંતેર.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં આપ કાંઈ પાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 37 Vol. XXXV Friday, September 10th, 1937.

NOTES AND NEWS

Policy Of Separation

SPEAKING on claims at a meeting of the Turffontein Ratepayers Association, Mr Lionel Loveson, chairman of the Public Health Committee of the Johannesburg City Council, is reported to have said, slum conditions generally were produced by the mixture of colours and classes and the Public Health Committee was going forward with a policy of separation. Indian housing was, he said, the biggest problem. The Indians were a race, part of which had traditions perhaps older than the European, and yet a race, which in the main was very difficult to deal with. The Council had agreed to purchase Claremont, but asked the Indians to go there and had offered to ask the Government that the Indians should have freehold tenure there, in the Malay location and later, if necessary, in the whole of the western area.

We are at pains to know in what way Mr Loveson thinks Indians are difficult to deal with. Distinguished Union statesmen have stated at Imperial Conferences that Indians were a peaceful and law-abiding community. Practically all the police reports before the Asiatic Land Tenure Act Commission, which dealt exhaustively with the question of Asiatics in the Transvaal, have testified to the fact that Indians were peaceful and law-abiding and the easiest to deal with. Indians, of course, resent the Public Health Committee's policy of separation and if they are found in that respect to be difficult to deal with, well, we can only say, we are sorry.

Indian Passengers On The S. A. R.

We reproduce elsewhere from *The Star* (Johannesburg), a letter by an Indian, regarding the conditions of Indian passengers travelling first and second class on the S. A. Railways. We have reproduced the letter because it reflects a true position as it exists today. The point that we would like to lay stress upon is, that there should be an additional number of second class compartments so that clean and respectable passengers may not be huddled up with unclean passengers irrespective of whatever race they may belong to. Further, that first and second class coaches should be kept separate so that first class passengers may have the accommodation and the comfort for which they pay. Under the present conditions passengers pay first class fares but, apart from a separate compartment, adjoining the second class compartment, they are positively given no comfort or accommodation for which they are made to pay. These are matters which the Railway Authorities can well look into and it requires only a little consideration and attention, and not much expense, to make travelling over long journeys more comfortable for non-Europeans who, it should be remembered, pay fares equally with the Europeans.

"An Unfortunate Occurrence"

The Star (Johannesburg), under the above caption, makes the following comment on the recent police raid in the Germiston Asiatic Bazaar, which resulted in the arrest of some coloured women lawfully married to Indians, for having been found there contrary to Bazaar regulations framed by the Municipality, and subsequently on the Magistrate finding those regulations to be *ultra vires* and holding the arrested women to be innocent of any offence and their arrest unjustified:

> "The indignation of the Indian community at this summary invasion of the privacy of their homes can well be understood. When Dr. Malan, as Minister of the Interior, was laying before Parliament the terms of the Capetown Agreement of 1927 he said:
>
> "The Union Government recognises that Indians domiciled in the Union, who are prepared to conform to Western standards of life, should be entitled to do so."
>
> This we have understood to be the settled and permanent policy of the Union Government, but it is difficult to reconcile this highly commendable attitude with the action of the police authorities on the occasion in question, and it is easy, therefore, to understand the feelings of the Indian community. This is not the first time the Germiston Bazaar has been raided, but it is to be hoped that the incident will not be repeated."

Whilst we do not wish to cast any reflection on those of our brethren who have married Coloured women or to discuss here the merits or demerits of such marriages, we would like to warn our brethren generally against being under the misapprehension that conforming to the Western standards of life consists in such mixed marriages. There is always the good and the bad side in both the Western and the Eastern standards of life and our brethern should use their judgment in discerning which is the bad and which is the good and to try always to copy the good and discard the bad.

Advocate Millin K.C. Appointed Judge

Mr. Phillip Millin, K.C., has been appointed a Judge of the Transvaal Supreme Court. Mr. Millin had become as popular among Indians as was Dr. F. E. T. Krause before he ascended to the Judgeship. He was so well versed in Immigration matters and in matters dealing with the Indian question generally that his absence at the Bar will be much felt by the Indian community. But his loss to the Bar will be a distinct gain to the Bench. We heartily congratulate Mr. Justice Millin and sincerely trust that his record in dealing out justice to the voiceless people of this country will be as good as that of Mr Justice Krause.

Mr. Justice Krause On India

Mr. Justice F. E. T. Krause who has returned last week from a trip round the world, gave his impressions to a Press representative at Capetown. Referring to his visit to India Mr. Justice Krause said: "In India the main thing that strikes a visitor from South Africa is the poverty and illiteracy of the lower classes. Although much has been done to better their lot, much will have to be undertaken to uplift them from their present state. Unfortunately my friend, Mr. Gandhi, was absent, but I was able to correspond with him and obtain his views on the political situation."

Government's Policy

Another £3,000,000 will be made available by the Government next year for housing, both in urban and rural areas, said General Hertzog when speaking at a banquet given in his honour by the Town Council of Zastron last week. It was the Government's policy he said, to ensure that every man, woman and child in this country had sufficient to eat and adequate housing, clothing and medical attention.

It is to be hoped that the Government will stick to both the latter and the spirit of this assurance and not exclude the non-Whites.

New Principal Immigration Officer For Durban

Mr. James L. Conway, the Principal Immigration Officer at Capetown, who had been temporarily holding that post in Durban for the last six weeks, returned to Capetown last week. Mr. H. Geakin has been permanently appointed to the post. Mr Geakin comes from the Pretoria office of the Immigration Department

Indian Opinion

FRIDAY, SEPTEMBER 10TH 1937

Political Rights For Asiatics

ASIATICS in the Union have been crying for political rights all these years but they have been deprived of even what they possessed in a limited scale. For instance in Natal originally they possessed both the Parliamentary as well as the Municipal vote. They were first deprived of the Parliamentary vote and then they lost the Municipal vote. There are a few Asiatics on the Municipal Voters roll who will gradually die out. In the Transvaal and Orange Free State Asiatics were never given the vote and in the Cape they still possess the vote with certain qualifications

The Agent-General for India has pleaded for political franchise for Indians and has shown an inclination to accept it however qualified it may be.

In view of the passing of the Representation of Natives Act of 1936 which gave to the Natives of all four Provinces of South Africa a kind of indirect representation in Parliament, *The Star* (Johannesburg), has expressed the opinion that the position of the coloured community of South Africa should not be left undefined. Dealing at length, in the course of a leading article, with the history of the franchise in South Africa, the paper summarises the position as follows:

"Every European male and female of adult age possesses the franchise without the necessity for any further qualification; every male native in some form or other, whether directly or indirectly, is represented either in the House of Assembly or the Senate. No coloured or Indian male or female possesses any political rights whatsoever in the three northern Provinces of the Union; in the Cape the vote is restricted to coloured (including Indian) males, who must conform to certain requirements before they can be qualified." Our contemporary then goes on to say that "the Government, having settled the question of Native and European representation, should lose no time in the next Parliament in tackling the question of Coloured rights. That an educated and civilised Coloured man or Indian should be entirely without any form of political representation in a country which calls itself a democracy is a state of affairs which no one can pretend is justify."

While we appreciate this sincere gesture of goodwill on the part of our contemporary we must admit quite frankly that we are adverse to this policy of segregation and this scourge of untouchability which, while it is being fast eradicated in India, it is beginning to take deep root in South Africa. The position of the Indian in South Africa should be judged in the light of progress made in India during recent years. If India and the Indian nation counts as something in the Commonwealth of Nations the nationals of India should at least be given a place in keeping with the dignity and honour of that country. It is that and nothing more nor less that we are fighting for in this country.

As for the qualified franchise just given to Natives we are very doubtful if that will work satisfactorily. It would, however, not be wrong before taking the same step in regard to Indians, to wait and see how the Natives fare under it.

The Next War—Or This War!

AFTER what is happening in China and Spain and now the Mediterranean one can hardly have the heart still to say that there is going to be no war in our time. In this connection we cannot do better than to quote the following Editorial note from *Unity* under the above caption:

"It is becoming tragically apparent that talk about "the next war" is out of date. For "the next war" is here, is it not? What more of a war could one ask than the Spanish war, which is a European war in all but name. Spain itself is only the chance battlefield of this war, as Belgium was for a time the chance battlefield of the last war. Locked in this fierce and hideously destructive struggle are Germany, Italy, and Russia actively engaged, with England, France, and Portugal more or less concerned. The one question left in this war pertains to the problem as to whether the fighting can be confined to Spanish territory. As though this struggle were not enough, we now have the war in China, which has brought Japan to the gates of Peiping. This also is a full-fledged international contest of arms, with millions of troops engaged, hundreds of bombing planes, and all the dreadful paraphernalia of modern fighting. If we do not recognize these wars as war, or "the next war," it is only because no war has been declared, but fighting has just spontaneously broken out, as rain falls from the skies. *But*—wars are not declared any more! This is one of the most important facts for us to note in the world to-day. There was a time when nations gave due notice of their intention to resort to arms, as a medieval knight threw down his gauntlet or touched his opponent's shield with the point of his lance. But this was a gesture of chivalry, which is no longer recognized in our more advanced stage of Christian civilization. As every other rule or restriction of so-called civilised warfare has in our time gone by the board, so is this formal practice of warning the enemy of your intention to destroy him and thus giving him due opportunity to defend himself. In our day the first warning is the attack itself, made terrible and perhaps decisive by the awful potency of modern weapons. So we need not ask ourselves further the uneasy question as to whether "the next war" is coming. Already it has come. It is here. The present issue is how long it is to continue, how far it is to range, and how much destruction it is to do."

GANDHI LIBRARY AND RUSTOMJEE HALL

SIXTEENTH ANNIVERSARY

THE celebration of the sixteenth anniversary of the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall, and the sixteenth annual general meeting took place on Monday, September 6, at 7-30 p.m. in the Parsee Rustomjee Hall, 140 Queen Street, Durban. The Mayor and Mayoress and the Chief Magistrate were present. Mr. Wm. Doull, Secretary of the Bai Jerbai Rustomjee Trust, which is rendering all the financial aid to this institution, was absent owing to ill-health and was represented by his son young Mr. A. Doull. Mr. O. H. A. Jhaveri, who was in the chair, in his opening remarks, thanked the Mayor and Mayoress and the Chief Magistrate for having graced the function with their presence and honoured them with garlands and bouquets. He spoke of the useful purpose the Library and Hall were serving to the Indian community and referred in eulogistic terms to the donor of the institution, the late Mr. Parsee Rustomjee. He also congratulated the Parsee community who were celebrating their New Year on that day and wished them every happiness and prosperity.

Secretary's Report

The secretary, Mr. S. J. Kathrada, then read the minutes of the last annual general meeting which having been adopted, he submitted his report for the year ended 31st August 1937. He said, the attendance at the public at the library for the year under review was 76,250, which showed a decrease of 4,174 on that of the previous year, the average attendance being 209 per day as against 219 per day for the previous year. The above total included the attendance of students from the various schools which was 12,883 or an average of 35 per day, which showed a decrease of 66 on that of the previous year.

The library was taken advantage of by Europeans 731, Coloureds 907 and Natives 885. Although this library was established especially for the Indian community, said the secretary, others are made welcome as visitors.

The chairman of the Inter-Departmental Library Committee Mr. Richard B. Young and Messrs. A. C. G. Lloyd, Alexander Reid, Harold Voss and S. J. Kritzinger (members), called at this library, on April 2, 1937, accompanied by Mr. Rooke, the City Librarian, and were greatly pleased on hearing that the library is free and conducted by income from the Bai Jerbai Rustomjee Trust through the magnificent gift of the late Mr. Parsee Rustomjee.

Several distinguished Indians and foreigners coming to the Union from overseas visited the library during the year.

There were 9,841 books in the library for the use of the public including 2,990 English, 1,725 Gujarati, 755 Hindi, 386 Tamil, 1 Telugu, and 224 Urdu.

An addition of several books suitable for teachers and students had been made and the secretary of the library committee expressed the hope that full advantage of them would be taken.

There were 134 periodicals and newspapers including dailies, weeklies and monthlies in the following languages, viz: English 66, Gujarati 36, Hindi 20, Tamil 7, Telugu 1, Urdu 3, and these included papers suitable for teachers, students and physical culturists.

There were 657 English, 554 Gujarati, 269 Hindi, 153 Tamil, 30 Telugu and 8 Urdu, making a total of 2,570 books issued for reading in the library during the year, which showed a decrease of 1,231 on those issued during the previous year.

The sum of £383 3s. 4d had been spent during the year by the library committee which was provided with [illegible] for the upkeep of the library by the Bai Jerbai Rustomjee Trust.

The Parsee Rustomjee Hall was used by public bodies on 43 occasions during the year for meetings, conferences, lectures and receptions.

The committee thanked the various publishers who supplied the library with free copies of their papers during the year.

Mr. P. B. Singh, in moving the adoption of the report, referred to the fall in number of the attendance in the library and said that, that was probably due to the fact that the library was, as a rule, made use of more during the evenings and people living in the districts usually came into town during the business hours during the day and went to their respective homes in the evening. He, therefore, suggested that the City Council should provide libraries in the various districts for the use of the public and appealed to the Mayor, Mr. Fleming Johnston, to use his good influences in this matter.

Mr. Taoria, in seconding the motion, said the library was serving a very useful purpose to the community, and being a regular visitor to the library, he was treated with equality and no distinction whatever was made between class or creed.

Other Speeches

The Mayor said that he did not attach much importance to the fall in the attendance which may be due not to the lack of interest in the library but to [illegible] He praised the late Mr. Parsee Rustomjee and said his simple and energetic life was not only an example to the Indian community but also to the European community. Referring to Mr. P. B. Singh's suggestion he made a proposal for the consideration of the library committee that they should inaugurate a travelling library for the districts and see what response they would get.

The Chief Magistrate paid a high tribute to the Indian community for possessing such a useful institution donated to them by one of their compatriots. He said the Mayor had thrown out a useful suggestion of having a travelling library, but that involved the question of £. s. d. and it might have been better if the Mayor went a step further and promised to supply free conveyance for the purpose. This was received with loud applause.

Mr. A. I. Kajee, as usual complained that the library was not made a lending library and ran down the present Trustees and members of the library committee who, he maintained, were all spent forces, and suggested that the control should be handed to the younger generation.

Among the other speakers were Messrs. E. H. Ismail, C. F. Pennefather, Swami Bhawani Dayal, Sorabjee Rustomjee, Manilal Gandhi, [illegible] Kuse, V. Lawrence and others, most of whom expressed their disagreement with Mr. Kajee's views and said that, had it not been for the brilliance headed men who were in control of the institution, it would not have seen fifteen years of useful service. This hearing the dead horse had gone on for several years now by Mr. Kajee, said Mr. Rustomjee, but how was it that none of the younger generation had taken the initiative of starting a lending library. Mr. Manilal Gandhi said the institution was the only living institution the community had, and it was the only one of its kind which, though donated by a member of the smallest community in the Union, yet the whole community could call it their own. He said it was most unfortunate that in a population of two hundred thousand they had only one institution to nurture as their pet child. They should have many such institutions and it was time that they tried to emulate the noble example of the late donor than to criticise the work already done and which was being done.

Mr. V. S. C. Pather, in moving a vote of thanks to the European guests, announced that the committee had spent £59 this year in adding new books to

the library. Speaking on the suggestion put by the Mayor of having a travelling library for the benefit of the people in the districts, and the Chief Magistrate's suggestion that the City Council should provide free conveyance for the purpose, he said that what was really wanted by the people in the outside districts and which would be much appreciated was the provision of better roads and lights.

All the speakers wished the Parsee community every happiness and prosperity in their New Year.

The function terminated at 10 p.m. with a vote of thanks to the chair.

SPAIN'S YEAR OF AGONY

A REVIEW OF THE CIVIL WAR

By
H. N. BRAILSFORD
In "The Bombay Chronicle"

A YEAR ago, General Franco, with most of the officers caste behind him, rose in rebellion against the Spanish Republic. Three days earlier, a squadron of the Italian airmen received their orders from Mussolini to fly to his assistance.

In retrospect, no one doubts that Franco's rebellion was planned in Rome and Berlin. It is equally certain that it would have been crushed some months ago had not the Fascists Powers supplied him with troops, munitions and a formidable aerial armada.

He has, of course, wholehearted backing from the upper strata of Spanish society—the feudal landed gentry, their youngest sons in the army, the Church, and the bankers. But from this upper class no sufficient army can be recruited.

One good source of cannon-fodder he has that is genuinely Spanish—the old-world Carlist Volunteers known as Requetes, who believe in the monarchy, the Church and a set of ideas already old-fashioned in the seventeenth century.

They have fought well and so have his Moors and the mercenaries of his Foreign Legion.

For the rest, it is his German and Italian airmen and tank crews who have won his successes for him.

Franco's Gains

This war moves slowly. The Spanish landscape was not designed for easy conquests. One must have seen those towering sierras, rank upon rank of them, to understand the advantages of the defence.

Spain is not one theatre of war but a dozen, so isolated, so nearly impregnable, that the loss of one of them settles little or nothing in the general problem.

Franco, though few consider him an able soldier, can boast a long series of successes. He swept up with ease from Seivilla to the suburbs of Madrid. He was able to consolidate his hold on the Southern and Western provinces, the richest sources of food.

San Sebastian and Irun, on the Biscay coast, were gallantly defended by half-armed and untrained volunteers, but all they could do was to delay his advance. The Italians took Malaga for him, an easy conquest.

Bilbao defended its soil mile by mile with obstinate gallantry, but it was crushed, with no means of reply, by mass attack from the air.

The Republic, it may be said, has no comparable successes to show. None of its sieges proper. It cannot take Huesca, or the threatening salient that ends at the frowning cliffs of Teruel.

The Asturian miners flung their lives away with reckless gallantry before Oviedo, but its Fascist garrison still holds the key positions.

One spectacular victory the Republic gained when it routed an Italian army at Guadalajara, but even here it made no big advance.

It has won ground in very difficult country in its intermittent advance towards Cordova. Its big achievement has been the superb defence of Madrid: here, painfully and slowly, it is recovering lost ground towards the west.

Saving The Republic

But such a survey gives a mistaken impression of the Republic's growing strength. A year ago it was caught by surprise without an army. Its Liberal Ministry was utterly inadequate to the task that fell to it.

Fighting for its life, first in the mountains round Madrid, and then at its very doors, the republic has contrived to raise and train a disciplined army, and to construct a Government that represents a People's Front.

The telegrams tell us day by day something about the fighting in the trenches on the Madrid front, or again of an air raid over Valencia. The real news is never printed and cannot be printed.

It would tell us how youngsters from the village are being formed into soldiers, while elsewhere picked volunteers, who fought in the ranks in the early days, are trained as officers.

It would describe the efforts of the workers to make the munition, the lorries and even the aeroplanes that the Republic may not buy abroad. It would recount the long struggle that has ended at last in the creation of a single command.

This army, so painfully formed out of nothing, cannot yet launch a swooping offensive. But it holds the Eastern half of Spain securely, and it is gaining the cohesion and confidence that mean success at a later date.

Time is on the Republic's side, if this war could be fought out between Spaniards.

New Control Plan

Of that, what chances are there? After a year of sham non-intervention, the British Government has evolved a new scheme that calls for close scrutiny.

The naval patrols will disappear and observers in the Spanish ports will take the place of warships. These ships prevented the arrival neither of arms nor of men for Franco's side. The arms were carried in steamers that flew the flags of States outside the scheme. That will still go on.

For Franco, also, and only for him, military 'planes flew almost daily from Geneva by way of Majorca. It is a small step in advance that it is proposed, not, indeed, to station observers in Spanish aerodromes, but to examine the possibility of so stationing them.

B. W. CANEY
—Jeweller—
206 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

What chiefly concerns us is, however, that the British Government proposes under certain conditions to recognise Franco's belligerent rights. That is to put him, more openly than before, on a level with the lawful Government.

Apart from the question of principle involved, this proposal promises him a heavy material advantage. It would authorise him to declare a blockade of the Republic's coasts, and this, if we may judge by his conduct while Bilbao was fighting for its life, Mr. Eden would be prompt to recognise.

In that event no British or other foreign ship, however innocent her cargo, could reach a Republican port. This is a device plainly intended to starve out the Republic. It must import petrol, and it must import wheat.

Will Volunteers Go?

Happily, there are conditions. Franco's belligerent rights will be recognised only when substantial progress has been made in the withdrawal of the foreign troops and volunteers.

That is a dangerously vague phrase. Does it mean what it ought to mean—the actual departure of, let us say, two-thirds of the Italian and German troops? For does anyone seriously believe that either Hitler or Mussolini or Franco himself is prepared for such a step?

I suspect a much more sinister meaning. "You have," says Mr. Eden, in effect, to Franco, "one immense advantage over the Republic. You have your German and Italian flying men, tank crews and artillery, with an Italian army of perhaps 80,000 men. I don't ask you to send them all home. Send some of them back.

"The choice lies, of course, with you. Send back the Italian infantry who have not covered themselves with glory. But you can keep the flying men and the gunners, who do know their job.

"Then, for this slight sacrifice, you shall have another decisive advantage. You shall have the right to starve Madrid of bread, and to deprive your enemy's army of oil."

That, or something like it, may lurk beneath the vague phrases of this "compromise" scheme.

It is just conceivable that Franco may be clever enough to use the opportunity that Mr. Eden offers him. The chances are, however, that this scheme will lead only to talk. There never was in that London Committee the faintest intention of making non-intervention a reality. Its whole purpose was to keep up the farce of more or less amicable discussion while Franco used the resources that the dictators had lavished on him. It will continue to talk.

THE RACIAL PROBLEM IN SOUTH AFRICA

The following letter by Mr. Hy. S. L. Polak, Hon. Secretary, Indian Overseas Association, appears in the Quaker weekly journal, *The Friend*, dated August 20:—

SIR,—Mr. Laurence F. Addis-Smith shows incidentally in his letter in your last issue that among those affected by the prevalent racial prejudice in South Africa is the Indian population, of whom 80 per cent. are South African born.

It was on their disabilities and the perils that constantly threaten them, creating among them a sense of insecurity and inferiority, that Sir Syed Raza Ali, the Agent-General of the Government of India in the Union, recently addressed the Indo-European Joint Council in Durban.

He showed how the south African Indian community has continually to be on guard, not only against anti-Indian legislation deliberately framed with a view to impose fresh disabilities upon them, but also against apparently innocuous measures having for their purpose the improvement of the social and economic condition of the Whites. He pointed out, by reference to no less than nine Bills of this character dealt with in the recent session of the Union Parliament, that further burdens would have been imposed upon the Indians but for special representations made by him officially and by the Indian leaders. He declared that, "while it is not right on the part of my countrymen to suspect the motives of the Union Government with regard to every legislative measure brought forward by it, the fact remains that owing to the subjection of the Indians to disabilities, straightforward measures.....unfortunately add to their disabilities unless special provision is made for safeguarding their rights."

The Agent-General analysed the situation thus: "The tragedy in this country is that the Government does not rest contented with the subjection of Indians to political disabilities. Efforts are made in every social legislative measure to put various communities in the Union into water-tight compartments on the basis of colour. This may, in the eyes of those who believe in the colour-bar, be justified in the case of political enactments. But life becomes intolerable when these racial disabilities are introduced in the region of social legislation.....Political discrimination has the effect of classifying the South African population into divisions. If to these is added economic discrimination on the basis of colour, the country will be having cross divisions which would make the position hopeless."

Sir Raza Ali did not rest content with denouncing the evil. He pointed out that its economic and social consequences upon the European standards were bound to be serious and that, in fact, there could not, in the long run, be two economic standards, the White superior and the non-White inferior. So far as the Indians were concerned, he suggested the remedy of the franchise which, unlike their countrymen in India, they are denied, both politically and municipally, except for the small number resident in the Cape Province.

In an editorial comment, the *Natal Witness* strongly supported both the views and the solution propounded by the Agent-General. "The political disabilities of the Indians," says the paper, will be remedied when they become of such serious economic moment for the European community as to threaten the general social structure."—Yours sincerely, HY. S. L. POLAK, Hon. Secretary, Indians Overseas Association, 265, Strand, W.C.2.

Answers To Correspondents

"INDIAN TEACHER."—Your letter is too personal and therefore cannot be published.—Ed. I.O.

INDIANS ON S. A. R.

SOME CONDITIONS DESCRIBED

Above the nom de plume, "Ex-student of London University," an Indian writes the following letter in *The Star*. (Johannesburg.)—

SIR,—I have been keenly following all that has been written in *The Star* regarding second-class travelling on the S.A.R., and while having no desire to join my name in this controversy, I ask that as an Indian you will allow the privilege accorded to all sections of your readers and permit me to describe some of the conditions existing on our railways in regard to the accommodation for this class of passengers, and of which the public rarely hears anything. The Indians form a small section of, comparatively to the Europeans and natives, users of the railways, and as a regular user of the service and travelling extensively by second class, especially between Johannesburg and Durban and *vice versa*, can honestly assert from experience that the provisions existing for this class of people on our railways are far from satisfactory. The segregation coaches, which the Indians along with the natives and coloureds, and all the rest of the nationalities that come under the heading of non-Europeans, are compelled by law to use, are mostly the saloons no longer fit for use for European passengers, and in almost every trip attached next to the engine, so that coal dust, pieces of coal, etc., freely blow inside the compartments.

Apart from being situated in a more advantageous position, the "Europeans" saloons are of the latest makes, and covered with glass doors that lead from the outside into the corridors. The segregated compartments contain both first and second-class compartments side by side adjoining each other, and first class passengers are not only compelled to use the same lavatory basins and towels, which one seldom finds in a clean condition, but, unlike European first class passengers, they have no privacy from second class passengers. Visits from stewards are far and few between, while coloureds of the worst types, evil smelling natives direct from their kraals in some cases, Chinese, Malays, are all huddled up in the same compartments with Indians. A fair percentage of the Indians that use the railways are of the better type, and they are certainly entitled to much better treatment than they get from the Administration. A respectable Indian is not allowed to travel in a compartment by himself next to a European, but the authority thinks nothing of putting the same Indian with evil-smelling natives in side by-side compartments.

Although I have no complaints against the staff generally, having travelled extensively by train almost the whole world over, I consider that the service existing for the Indian users of the railways in this country is far from satisfactory after all due allowance is made. I have written repeatedly to the department concerned suggesting improvements, but without avail.

India Letter

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT)

The Women's Fellowship Of Service

THE Women's Fellowship of Service which is under the control and guidance of the Council of the Servants of India Society, celebrated its anniversary when Rani Sajwade delivered an instructive address on the role destined for women in the public life of the country. The Fellowship was started last year at the urgent insistence of Miss Godavari Gokhale and Miss Shantabai Bhatawa, who decided to dedicate their lives to the service of the country. The Fellowship is modelled on the Servants of India Society pattern. Its members solemnly abjure the pursuit of vocations for personal gain and agree to accept a meagre monthly stipend from the Fellowship. In its general outlook on politics and the social life of the country, the Fellowship is akin to the Servants of India Society. "It is hardly necessary at the time of the day, writes *The Hitavada*, to stress the usefulness of, and the need for an organisation of this kind in our country. Women are, if feminists would permit us to say so, still the unbranded Harijans of the home. They have become conscious of their rights and potentialities only recently but this consciousness touches only the fringe of the female population. It is only the women dwellers of the city who are vocal. The women on the countryside have still to shake off the cobwebs of superstition and ignorance and the dead hand of time worn custom." Miss Gokhale and Miss Bhatawa, to the short time they have been working as members of the Fellowship, have applied themselves with religious earnestness of purpose to the removal of the obstacles in the way of [illegible] of women, the former as the Secretary of the Social Service League and the latter as a welfare worker in Bombay.

The Word "Honour"

The Chief Scout, Lord Baden Powell, has again been at pains to contradict the infamous statements that have been attributed to him regarding the absence of the word "Honour" in Hindustani vocabulary. He says he is told Indians are busy arguing that Lord Baden Powell never insinuated anything against the character of Indians when he stated what, according to them, is a plain fact." Some of the defenders of Lord Baden-Powell point out that it is no discourtesy to people to say that certain words were absent in their vocabulary. A South Indian apologist draws attention to the absence of the words "honest" and "private" in Tamil vocabulary. "We are afraid, says *The Hitavada*, "that the defence put up by the friends of the Chief Scout does not in any manner extenuate the seriousness of his remarks. If in an academic and literary discussion, the Chief Scout had pointed out that the word "Honour" was absent in the Hindustani vocabulary, his remarks would not have been taken to heart by our countrymen, but his observation coming, as it did, close on the heels of his statement that he found an absence of character in India, has invested his remarks with a sinister meaning."

Mahatma Gandhi And Afridi Trouble

"Apropos of the statement of [illegible] that the solution to the Afridi trouble was for the Afridis to come under the yoke of the British Government," replied Mahatma Gandhi to a letter from the Editor of the *P.*, who invited Mahatma Gandhi's attention to a recent article in a Punjab daily of Lahore in which Mahatma Gandhi was said to have told Khan Abdul Gaffar Khan while at Delhi soon after the Gandhi-Irwin pact, that the only solution to the Afridi trouble was for the Afridis to come under the yoke of the British Government and wait for Swaraj with the rest of India."

Things In General

Conviction Against Hawker Quashed

RECENTLY the Mossel Bay Magistrate Mr. Hardy, convicted one Mr Ebrahim Mohamed, a general dealer of Riversdale, for carrying on the business of a hawker within the Municipality of Mossel Bay without having the necessary hawker's license and failing to be in possession of the badge required under the Municipal regulation, and fined the accused £2. Attorney Miller, who then appeared on behalf of the accused, applied for the discharge of his client on the grounds that it was not proved that the accused carried on the trade or profession of a hawker and that he was, therefore, not obliged to take out the necessary hawker's license or to wear the badge. An appeal was noted, against the judgment, by the accused through his attorney and the Supreme Court upheld the accused's contention, set aside the Magistrate's judgment and quashed the conviction. Advocate Conway, instructed by Messrs Millar and Miller, appeared for the appelant

Hostel For Indian Juvenile Delinquents

The Resident Magistrate, Pietown, Mr. F. G. Fannin, presided over a representative meeting of Europeans and Indians of the Wynberg district, when the offer of Mr. M. A. Motala of a house and five acres of land, to be held in trust for the founding of a hostel for Indian juvenile delinquents, was accepted. Mr. W. W. Sykes moved as a resolution: "That the Indian hostel should not keep boys over the age of 14." It was carried without opposition. Mr. W. W. Sykes, the Resident Magistrate (Mr. Fannin), Mr. E. F. Wilcocks, Mrs. F. G. Fannin, Mrs. N. Dales, Mrs. E. Pitt and a number of Indians were elected to a committee. A start on the preparation of the hostel, it was agreed, should be made at once.

Politics Among Students

By 44 votes to 22 the Witwatersrand University Debating Union, condemned the attitude taken up by the Students' Representative Council which had opposed politics in the University and has refused recognition of political students' societies. A subsidiary motion to the effect that students should demand that political societies be recognised by the Students' Representative Council, provided that their aims were not destructive to university culture by the fostering of racialism, was carried by 44 votes to 12.

Farewell Reception At Stanger

On Monday, September 6, a farewell reception under the auspices of the Islamia Madressa Society of Stanger, was accorded to Messrs. Hajee Ismail Bulabwaria, Hajee Sahjee Mia, Hajee Qasim Hoosen, and Hajee Abdool Kakar, who are leaving shortly on a pilgrimage to Mecca. Prayers were offered for the late Mr. Noor Mahomed Tayob, late vice-president of the above-mentioned Society, and an old resident of the district, who passed away on August 19. Mr. A. G. Bax, the present energetic and hardworking secretary of the Society, made an eloquent speech wishing the Hajees *bon voyage*. The function was presided over by Hajee Hoosen Moorad. Other speakers were Messrs R. P. Soni, Maganlal Patel, Hajee Vahed, E. M. Moolla, Syed Amod and several others The guests suitably replied. The function terminated at 10 p.m. after light refreshment were served.

General Smuts Opens Bulawayo Show

In opening the 30th annual show of the Bulawayo Agricultural Society last Saturday, General Smuts said, "South Africa to-day is first and foremost a mining country; but do not let it remain so. Let us help agriculture and let us foster the progress of European settlement here as much as we can."

Flying Accidents In England

Five Royal Air Force men were killed in flying accidents in England during the week, bringing the total death roll this year to 96, and the number of accidents to 61, compared with 54 accidents and 36 deaths in 1936.

Six Thousand Women Doctors In Britain

According to the British Medical Journal there are now 59,010 registered medical practitioners in Great Britain, of whom 6,000 are women.

Natal Personal Tax

The following notice in regard to Personal Tax in Natal for the year ending 30th June, 1937, under Ordinance 17 of 1928 as amended, appears for general information:—

Every male adult who is not required to render a return under the Union Income Tax Act, must complete a declaration on the prescribed form and pay Personal Tax to the Receiver of Revenue of his district on or before October 7, 1937.

RATE OF PERSONAL TAX:

1. Married persons, or persons widowed or divorced, who support a minor child of their own or a step child, or unmarried persons who are the sole support of a parent:—If income did not exceed £250 per annum, 10/-.

2. All persons other than described above:—£1 if income did not exceed £450 £2 if income exceeded £450.

To facilitate identity, the receipt for the previous year must be produced.

Penalties will be charged at the rate of 10% per month or part of a month on all taxes not paid on due date.

Wedding

The wedding of Miss Savabakiumall, eldest daughter of Mr. and Mrs. V. N. Pillay, a prominent member of the Indian community in Grahamstown, to Mr Gass, second son of Mr. T. Hajee Govender of Greenwood Park, eldest brother of Mr. T. K. Tandrey of Mombasa, took place on Sunday morning, August 22 at 101 Prince Edward Street, the residence of the bridegroom's brother-in-law Mr. T. S. Pillay. There were about 1,000 guests and many prominent members of the Indian community present to grace the function and to shower upon the the bride and bridegroom their choicest blessings. The bridal party received many valuable gifts, amongst which was a beautiful bedroom suite from the bride's parents. Many telegrams from all parts of the country congratulating the married couple were received. Pandit Bidjiram B.A. the renowned Vedic Missionary, also graced the function with his presence. The guests were treated to a sumptuous repast after the ceremony. Music and songs were rendered by the members of the Young Men's Vedic Orchestra. The bridal party left for Graaff-Reinet by car on August 26 with the bride's parents with the best wishes of all friends and relatives

Punjab Ministers Out-Congressing Congress

Lobby talks in Simla indicate that the Punjab Government have decided to investigate through a committee of officials and non-officials whether it is financially a sound proposition to place land taxation on the same basis as the Income-Tax or, in other words, exempt all peasants from the payment of Land Revenue whose annual income is below Rs. 2,000 The name of Mr. Darling, Financial Commissioner, is mentioned as Chairman of this Committee.

—:o:—

FOR SALE
NEW PICKLING JARS
[illegible] and Screws, Rubber Airtight Ring and Brackets [illegible] Gallons 7/6, 3 Gal [illegible] Gallons 12/6 Prices per jar each [illegible] Cash With Order.
Mental Cases (Pty.) Ltd.
P. O. Box 1183, Durban.

WAGE INCREASES FOR MUNICIPAL INDIAN EMPLOYEES

WAGE increases and additional holidays for Indians in the employment of the Durban City Council may be given effect to shortly if a recommendation of the Sub Committee on Indian Employees is ratified by the Finance Committee and the City Council.

In addition to the working condition improvements, it has also been recommended that £2,000 should be placed on the 1937-38 estimates to cover the cost of establishing a provident fund for the Indian employees.

As regards wages, it is recommended that all increments should be automatic and that the increment for Class Special "A" Indian employees should be fixed at £12 a year.

The Sub-Committee has also recommended that all grades and wages of Indian employees, excluding all allowances and special increments, should be increased by 10 per cent. This all round increase will involve an expenditure of £3,037.

With reference to pensions, the Sub-Committee has suggested that Indian employees with 15 years' continuous service who are unable to continue duties owing to infirmity, shall be entitled to a pension at the rate of 15 per cent. of wages calculated on the average wage, excluding overtime for the past 12 months, plus rations and plus 1 per cent. for each additional year's service beyond 15 years. This pension must not be smaller than £1 a month plus rations.

Pensions

Indians having between 10 and 15 years' service will be entitled to a pension calculated at the rate of 1-15th of the full pension to which they would have been entitled after 15 years' service completed, plus rations. Indians granted pensions but wishing to proceed to India may be granted a sum *in lieu* of pension, the grant to be calculated at the rate of £1 16s. 10d. for each completed year of service to a maximum of £36, to be paid in India through the Protector, Indian Immigrants.

A further concession is suggested in that a house allowance of 15s. should be granted to those Municipal Indian employees for whom accommodation is not available in the Municipal Barracks.

As regards overtime rates, the Sub-Committee has now suggested that the rate should be time and a half for the first five hours after normal finishing time and double time for all overtime above that. Previously employees earning over 2s. a day have been paid the ordinary rate plus one penny an hour for actual time. Those earning between 1s. and 2s. a day have received 3d. an hour worked and other employees have received 2d. per hour of overtime.

The new leave conditions suggested provide that Special Class Indian employees with monthly-paid wages shall receive 12 working days after one year's service. Indians in the Police Department are to receive 14 working days' leave a year if they work on public holidays, otherwise they also will receive 12 working days.

Indians engaged as staff messengers, clerks or interpreters are also to be entitled to 12 days after a year's service. All other Indians are to receive six days' annual leave. None of this leave is accumulative. Any Indian who, under the suggested scheme, would receive less leave than he is getting now would not have his leave position changed, the extra days being a "personal" matter.

ASIATIC POPULATION IN RHODESIA

THE Asiatic population of Southern Rhodesia dealt with in a survey, recently issued with the Colony's census, appearing as the latest issue of the "Economic and Statistical Bulletin."

It is stated that the Asiatic population consists mainly of Indians who migrated to Southern Rhodesia from British India, Indians from Goa, a few Indian immigrants from the Union of South Africa, and the children of Indian parents born in the Colony. The remainder comprised a small number of Chinese and other Asiatics of varied origin.

Persons born in British India constituted 544 per thousand, and those born in Southern Rhodesia 433 per thousand, of the total Asiatic population of the Colony. British Indians and Goanese together accounted for 948 per thousand of all the Asiatics enumerated.

Asiatics in 1926 numbered 1,454, in 1931 the total was 1,700, and in 1936 it was 2,109.

The number of males increased from 1,117 in 1926 to 1,390 in 1936, or by 25 per cent., whereas the number of females increased from 342 to 790, or by 131 per cent., during the same period. The proportion of females per thousand Asiatic persons rose from 235 in 1926 to 362 in 1936.

The Children

The number of Asiatic children under school age (i.e., younger than five years of age) increased from 167 in 1926 to 403 in 1936. The number of children over five and under 15 years of age rose from 196 in 1926 to 367 in 1936.

The number of Asiatics in the "working age" group 15—59 totalled 1,231 (865 males and 366 females) in 1936. The majority of females in the group were married women.

By far the greater number of Asiatics aged 60 and over consisted of males. Females only numbered two in 1926 and six in 1936. The number of males in this age group rose from 37 in 1926 to 67 in 1936. There were also six persons of unknown age in 1936.

Where They Live

There were 1,047 males and 621 females in the 12 municipalities and only 343 males and 169 females in the rest of the Colony.

Of the 650 Asiatics in Bulawayo and suburbs, 269 were under 15 years of age. There were 367 aged from 15 to 59 years, 16 aged 60 and over and four of unknown age.

In Salisbury and suburbs [illegible] 259. A little [illegible] the same proportion [illegible] Indian wives. There were [illegible] from 15 to 59 years numbered 559, while 15 were aged 60 and over. There was also one person of unknown age.

Of the 168 Asiatics in Umtali, 54 were under 15 years of age, 98 were aged 15 to 59 and seven were 60 and over.

In Gwelo 52 persons were under 15 years, while the number of persons in the age groups 15—59 and 60 and over were 41 and three respectively.

Twenty-seven of the 69 Asiatics in Gatooma were under 15 years and 41 were 15 to 59 years of age.

In Que Que persons under 15 years numbered 23, while there were 35 persons aged from 15 to 59 and two aged 60 and over.

Of the 512 Asiatics outside the municipalities, 90 were situated in Hartley, 43 in Makoni, 47 in Mazoe, 36 in Victoria and 48 in Selukwe. The number of Asiatics in the remaining districts was small.

The Sporting World

By "Ramolar"

Soccer.

Sam Chinn Tournament

IN the opening match of the South African Indian soccer Tournament for the Sam Chinn competition played at East London on Saturday, Natal beat Frontier by 8-0.

Further results of the tournament which was continued on Monday were: Natal 10, Western Province 0; Transvaal 5, Frontier 3; Griqualand West scratched in favour of Eastern Provinces. On Saturday Transvaal beat Western Province, 4-3

At Curries's Fountain

Despite the soft ground and gloomy weather overcast with dark clouds, the spirit of the various teams was not damped, and all the fixtures were carried out on Saturday, August 28, at Currie's Fountain, Durban, and it was only at the end of the senior match that rain interfered. For the Raman Bros. Juvanile Cup, Sastri (A) met Avondale on the main ground. The game was not up to the usual standard displayed by these teams. Avondale scored first, but after some hard work, Sastri equalised. At the end of the time, the match was still a drawn game. In the junior division the only match that aroused some enthusiasm and excitement was that between Sastri junior (A) and Victorians, though there were other two matches besides this one. The above two rival teams played to decide who should meet Shamrocks in the final for the Moonlighter's Cup. Victorians played faultily and were not able to get away because of the better attack and quickness of the College team. When the final whistle blew, Sastri (A) came out victorious by 4-0 goals in spite of some rough incidents in the game. All-Blacks opposed Daffodils, whereas Sparks lined up against Red Rovers, for Seobel's Cup. In the former match, All-Blacks scored three goals in quick movements, and Daffodils finding it difficult to cope up with their opponents, gave up the match; in the latter match, Sparks playing with a depleted team lost to Red Rovers by 3-1 goals. One would have expected the senior final match for Thajmoon's Cup, played between Daffodils and Shamrocks, to be fast and up to the senior standard, but it proved otherwise. On the whole, Shamrocks had the better of the game, yet with all the chances they had, they could not take advantage of them, and made a poor show in front of the goal. At half-time there was no score on either side. Daffodils definitely lacked the vigour they generally display. The play remained the same even after half-time, and the match resulted in a goalless draw. The rain at this juncture made it difficult for extra time.

Cricket.

Verulam Shree Gopallal Temple C.C.

The third annual general meeting of the Verulam Shree Gopallal Temple Cricket Club was held at Kader's Cafe, Wick Street, Verulam, on Sunday, September 5. Owing to the absence of the previous year's president, Mr. M. Jugnath, who is transferred on promotion to Darnall Indian School, Mr. T. R. Thirwantsingh was in the chair. Mr. R. I. Beharee, secretary of the club, in his report, mentioned that the club had a very successful season, and also pointed out that within the two past months the club had suffered severe blows either owing to sudden death or the unexpected transfer of some of the club's best players. Mr. Vasanjee Jutu, treasurer of the club, in his report stated that financially the club was in a sound condition. He also thanked the officials and supporters for their kind help towards the club. The following new office-bearers were then elected for the coming season: Patrons: Messrs. R. Tulawantsingh, Choonilall Raghavjee, Jutu Jeewa, G. P. A. Kathrada, T. P. Sam, A. Moonsamy, M. Jugnath, L. Rajcoomar, A. Parsoornmun, S. R. Maharaj and A. Kader; President: Mr. M. G. Jugnath: vice-presidents Messrs. S. J. Morris, H. Shum, V. Nowrotham, N. Jutu, S. Dhanpath, R. Jugpal and L. M. Singh: captain: Mr. J. R. Tulawantsingh; vice-captain: Mr. G. E. Bury; hon. secretary: Mr. R. I. Beharee (re-elected); hon. treasurer: Mr. Vasanjee Jutu (re-elected); hon. coach: Mr. S. J. Morris (re-elected); hon. auditor: Mr. S. Krishna Maharaj official scorer: Mr. R. Ramdath: executive committee: Messrs. R. T. Jugnath, Gavin Maistry, N. Jutu and S. Attawarie. The meeting terminated after light refreshments which were provided by Mr. S. R. Maharaj.

Golf.

Dundee And District Indian Golf Club

The hon. secretary D.D.I.G.C., Mr. A. R. Paul, writes:

The Northern Natal open championship for Indians will be held on the Dundee Course on October 3, over 36 holes (medal play). The entrance fee is 2s. and entries close on September 25, with Mr. J. Gokool, hon. secretary, 64 Wilson Street, Dundee. Dundee should be proud of the fine 9 hole course which has been recently laid out near the town recreation ground. Although [illegible] length is only 2,101 yards with [illegible] 36, the course is quite difficult. Still more improvements can be made, but this is not by any means possible without the kind help and sympathy of the local sportsmen and well-wishers. It is pleasing to record Mr. S. G. Pear's fine gesture of sportsmanship in presenting a fine trophy for the Northern Natal championship. The club is grateful to him. Mr. S. G. Pear is a patron of the local club. The club also thanks Mr. M. N. Pillay of Dundee, for promising a trophy for the club competition.

Boxing.

Sarron Retains His World Title

Petey Sarron retained his world's feather-weight title in Johannesburg, last Saturday night, when he beat Freddie Miller on points over 15 rounds. It was a dorse, gruelling fight. In a succession 1 sixth round Miller was put down twice, taking a count of seven, but recovered magnificently. About 18,000 paid £8,000 to see the match, which was held in bitterly cold weather. Both the crowd and the gate were a record for a feather-weight fight anywhere in the world for some years.

Sarron's Next Opponent

Henry Armstrong, who, it is announced from New York, is to fight Petey Sarron, has just won his 26th consecutive knock-out victory by beating Johnny Pabillo in the 10th round at New York. Armstrong is a Californian Negro. The Californian Boxing Association calls him the feather weight champion of the world. Other people call him "Joe Louis the Second"—because all but one of his recent fights have been won by knock-outs.

Athletic

Marathon Trial For Durban

It has been decided that the trial for the Marathon in connection with the Empire Games shall be held on October 31 in Durban instead of Port Elizabeth. The change has been made because the majority of our athletes for the event will come from Natal and Transvaal.

To Club Secretaries

[illegible] is requested to send in their reports for publication to reach us not later than Wednesday mornings.

—સરપ્લસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ.

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાઁ કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, ફકીરૂદ્દીન આશા ફેઝ, બાર્બ છેલા, ગ્વાલ્ટી બાર્બ, દુલારી, વીગ્રેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, મરાઠાના ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકાર્ડોના સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા માલકોમાંનાં ઘણાઓને નારીપાસ થવું પડયું હતું તેથી દરીના માલકોને ખાસ ભલામણ કરીયું કે પોતાના ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જોઇએ કારણ બાદ ઓર્ડર બાર રેકાર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN. 1241

FRUIT GROWERS

Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:

African Market Agency

Municipal Market. Capetown.

All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.

Reference — Barclay's Bank, Market Branch.

Telegraphic Address — "CONSIGN" Capetown 1236

Phone 21128 Tel. Add.

P. C. KANDER "TALKANDR."

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

[illegible] executed at highest Market prices.
[illegible] attention given to all consignments entrusted.
FRUIT UNDER SUPERVISION

P. O. Box 4-14

[illegible]

[illegible]

115, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN. 1236

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

Add horsepower to your car
પેગસસ વાપરી તમારી કાર ની ગતીમાં વધારો કરો.

With

PEGASUS

SPIRIT OF MILEAGE AND POWER 1236

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

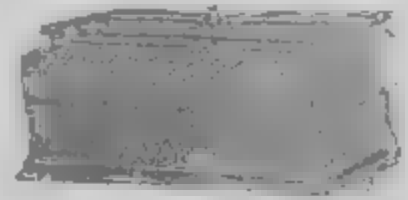
જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેકીઓગ્રામ, વાયોલીન, મેગાફોન. વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી ઉકાવત ભાવે મળી શકશે.

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટ્વીન, ગ્રેડકાર્ડ મેગાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

Hand Press Harmonium.
Single Reed £2-2-0,
Double Reed From £3-3-0

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £48-0-0.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003 Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૦ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૭ અં'ક—૩૭

"ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૧૦ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૭.

હિંદીઓ માટે રાજદ્વારી હકો

યુનીયનના હિંદીઓ રાજદ્વારી હકો માટે આટલાં વર્ષો થયાં માગણી કરતા આવેલા છે પરંતુ તેઓના જે થોડા ઘણા હકો હતા તે પણ તેઓની પાસેથી છીનવી લેવામાં આવ્યા છે. દાખલા તરીકે શરૂઆતમાં નાટાલમાં હિંદીઓ પાર્લામેન્ટરી તેમજ મ્યુનીસીપલ મતાધિકાર ધરાવતા હતા પરંતુ પ્રથમ પાર્લામેન્ટરી મતાધિકાર છીનવી લેવામાં આવ્યો અને પાછળથી મ્યુનીસીપલ મતાધિકાર પણ છીનવી લેવાયો. આજે થોડા ઘણા હિંદીઓના નામો વોટર્સ રોલપર છે પરંતુ કમે કરીને તે બુઝાઈ જશે. ટ્રાંસવાલ અને ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટમાં હિંદીઓને જો હક કદી અપાયોજ નહોતો અને કેપમાં તેઓ અમુક શરતે તે હક હજુ ભોગવી રહ્યા છે.

હિંદના ગેજ્યુએટ-જનરલે હિંદીઓને રાજદ્વારી હકો આપવાની હિમાયત કરી છે અને ગમે તેવો શરતી હક અપાય તે પણ સ્વીકારી લેવાની ખુશી દર્શાવેલી છે.

આજે હવે નેટીવોને પ્રતિનિધિત્વ આપનારો ૧૯૩૬ નો કાયદો પસાર થવાથી યુનીયનના સઘળાં પ્રાંતોમાં નેટીવોને અમુક પ્રમાણમાં પાર્લામેન્ટમાં પ્રતિનિધિત્વ મળેલું છે એ જોતાં, ઝોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર' એવો મત દર્શાવેલો છે કે કલર્ડ અને હિંદી કોમોની પણ એ સંબંધી સ્થિતિની ચોખવટ થઈ જવાની જરૂર છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં વર્તતી મતાધિકારની સ્થિતિનું અવલોકન કરનારા અંત અવલોકના અંતમાં જે પંચ હાલની સ્થિતિનો સાર નીચે પ્રમાણે આપ્યો છે:

"દરેક ઉમર લાયક યુરોપીયન પુરૂષ અને સ્ત્રી કોઈ પણ જાતની મુશ્કેલ વગર મતાધિકાર ધરાવી શકે છે; દરેક નેટીવ પુરૂષ એક યા બીજી રીતે, સીધી યા આડકતરી રીતે આખની સભાનાં અથવા સેનેટમાં પ્રતિનિધિત્વ ધરાવી શકે છે. કોઈ પણ કલર્ડ કે હિંદી પુરૂષ યા સ્ત્રીને યુનીયનના ઉત્તર તરફના બંને પ્રાંતોમાં કોઈ પણ જાતના રાજદ્વારી હકો નથી; કેપમાં કલર્ડ અને હિંદીને અમુક શરતે મતાધિકાર છે."

બાઇબલમાં 'સ્ટાર' વધુમાં લખે છે કે "સરકારે નેટીવ અને યુરે પીયનના પ્રતિનિધિત્વના સવાલનો નીકાલ લાવી દીધેલો છે એ જોતાં હવે આવતી પાર્લામેન્ટની બેઠકમાં તેણે કલર્ડ અને હિંદીના પ્રતિનિધિત્વનો સવાલ પણ હાથપર લેવામાં વિલંબ કરવો નહિ જોઈએ. ચોક્કસ કેળવાયેલા અને સુપરેલા કલર્ડને અને હિંદીને પોતાને પ્રજાતંત્રવાદી કહેવડાવતા કોઈ દેશમાં કોઈ પણ જાતનું રાજદ્વારી પ્રતિનિધિત્વ ન હોય એ સ્થિતિ વાજબી છે એવો કોઈથી પણ હાવો તજ થઈ શકે."

અમારા સહયોગીની સદ્ભાવનાની આ હાર્દિક ક્ષણને માટે અમે તેના આભારી છીએ, પરંતુ એટલું અમારે નીખાલસપણે કહી દેવું જોઇએ કે આ ઉલ્લાયદાપણાની નીતી અને અકપૂરસ્યતાકરણી ચઠો, જેનો હીંદુસ્તાનમાં નાશ કરવાના સભાગ પગલાં લેવાઈ રહ્યા છે, જ્યારે આ દેશમાં તે ઉંડા મૂળ પાડી રહ્યો છે, તેની આગે અમારો સખ્ત વિરોધ છે. આ દેશમાં હિંદીની સ્થિતિનો વિચાર હમણાના રંગોમાં હરિ કરેલી પ્રગતીની દ્રષ્ટિએ થવો જોઇએ. જે સામ્રાજ્યમાં હીંદુસ્તાન અને હીંદુસ્તાનની પ્રજાનું કંઈ પણ સ્થાન હોય તો આ દેશમાં વસતા હીંદના વતનીઓને એ દેશના માન અને મતબાને શોભે તેવું સ્થાન આપવા મા આવવું જોઇએ. એ સ્થાનને માટેજ આ દેશમા અમે લડી રહ્યા છીએ. એ કરતા કંઈ વધારે તેમ ઓછું પણ અમારે નહિ જોઇએ.

નેટીવોને આપવામાં આવેલા મર્યાદિત પ્રતિનિધિત્વનું સંતોષકારક પરિણામ આવશે કે કેમ એ વિશે અમને શંકા છે. અમારા મત પ્રમાણે કલર્ડ અને હીંદીના સંબંધમાં એવું પગલું લેતાં પહેલાં નેટીવોના સંબંધમાંજ તે કેવું નીવડે છે એ જોવું બોહું નહિ ગણાય.

આવતું યુદ્ધ—કે ચાલી રહેલું યુદ્ધ!

આ જે ચીન-જાપાન વચ્ચે જે ચાલી રહ્યું છે, સ્પેનમાં જે ચાલી રહ્યું છે અને હવે જેટલેરેનીયનમાં આરંભાઇ રહ્યો છે એ જોતા પછી કોઇની એમ કહેવાની ના દીલગત નહિજ ચાલે કે આપણા વખતમાં આપણે યુદ્ધ જોવાના નથી. આ બાબતમાં 'યુનાઈટેડ' નાં તંત્રીસ્થાનોમાં છપાયેલ ગયાળા નીચે પ્રસિદ્ધ થયેલી નોંધજ આદિ કાંઠાની બસ થશે:

"એ તો હવે દુઃખદાયક રીતે દેખીતું થઇ પડયા લાગેલું છે કે "આવતાં યુદ્ધ" ની વાત કરવાનો વખત વહી ગયો છે. કેમકે "આવતું યુદ્ધ" ઇથોપીઆમાં તા ક્યારનું આવી લાગેલું છે. સ્પેનનું યુદ્ધ, કે જે અત્ર જોતાં પુરેપુરીમ યુદ્ધજ બહાર, જો કે નામ માત્રનીજ બાકી રહેવી છે, તે કરતાં બીજું યુદ્ધ કયું હોઇ શકે? ચીન અને જાપાનનું યુદ્ધ તો અત્યારસે બેસતાવર્ષ ઘર પડયું હતું તેમ આ યુદ્ધનું રણક્ષેત્ર અત્યારસે સ્પેન જેમ પડયું છે. આ રાક્ષસી, બીહામણા અને પીતાશકારક યુદ્ધમાં જરાગતી, ઇટલી અને રશીયા લશ્કરી રીતે સંડોવાયલા છે અને ફ્રાંસ, સ્પેન અને પોરટુગાલ પક્ષના ઓછા પ્રમાણના સંડોવાયેલા છે. આ યુદ્ધમાં એક એ પ્રશ્ન ઉકેલવાનો રહ્યો છે કે લડવાનું સ્પેનની જગીનાંજ મર્યાદિત કરી રાખાશે કે કેમ, પણ કોણ જાણે આ યુદ્ધજ બસ ન હોય જેમ હવે ચીનમાં પણ યુદ્ધ શરૂ થયું છે અને જાપાનને તેણે ગોળીએ દરજાજે ઘોવાયેલું છે. આ પણ એક લાખોના લશ્કર, સેંકડો ભોરખ ઓળા સાથેના દરીયા અને આકાશના કરેક ખાનાના ભયંકર સરંજામ સાથનું એક આંતરરાષ્ટ્રિય રક્ત યુદ્ધ છે. જો આ સઘળા યુદ્ધોને આપણે યુદ્ધ અથવા "આવતું યુદ્ધ" ન ગણીએ તો તે ગાત્ર ઓટલાજ કારણસર કે યુદ્ધ હજુ બહોર નથી પડયું, અને લડવાનું, આકાશગોળા વરસાદ પડે તેમ, એકાએક શરૂ થઇ પડયું છે. પરંતુ આજે હવે યુદ્ધો બાકર માપ જેવા કર્યા. આ રીસગી સદીના સઘળા પીરોગ ચમત્કાની વસ્તુઓમાંની આ એક ખાસ

નોંધ જેવા જેવી વસ્તુ છે. એક જમાનામાં હતો કે જ્યારે એક દેશ તરફથી બીજા દેશને આપવામાં આવતું દાન યુદ્ધનું કારણ ગણાતું હતું. એ એક સભ્યતાની ચોખ્ખી નિશાની હતી, કે દેશની આજની આપણી ઉપરની સુખરેલી પ્યારની લેણદેણ ના જમાનામાં કયાં ય ગણત રહી નથી. જેમ કહેવામાં સુખરેલાં યુદ્ધના અન્ન નામોમાં અને પ્રતિબંધોને આપણા જૂનાનામા આપણે તીલાંજલી આપી દીધેલી છે તેમ રાષ્ટ્રને તેના સંસ્કાર કરવાની ચેતવણી આપવાની અને તેમ કરીને તેને પોતાનું રક્ષણ કરવાની ચોગ્ય તક આપવાની સામાન્ય પ્રથાને પણ આપણે તીલાંજલી આપી દીધેલી છે. આપણા કાલના જમાનામાં તો યુદ્ધની પ્રથમ ચેતવણી બાકાયદા જાહેરાત રૂપેજ આપવામાં આવે છે. એટલે હવે "બાવનું યુદ્ધ" કયારે થશે કે નહિ થાય એ પ્રશ્ન પૂછવામાંજ રહેતું જ નથી. યુદ્ધ તો કયારનું શરૂ થઈ ચુકયું છે, હવે પ્રશ્ન માત્ર એ છે કે તે કયાં સુધી ચાલવાનું છે, કેટલું ચાલવાનું છે અને કટલું નાશકારક નીવડવાનું છે.

"ગાંધી હત્યાનો પ્રયત્ન"

રંગીસ્ટનના એસોસીએટેડ ન્યુઝપેપર્સ તરફથી મુદ્રણપર પોલીસો પાડેલા દરોડા, કે જેના પરિણામે હીંદીઓ સાથે કાયદેસર પરણેલી કેટલીક કમનસીબ ઓરતોની ડયુનીસીપાલીટી તરફથી પકડવામાં આવેલા પાંજરાના પારાઓની કેદમાં પકડવામાં આવી હતી અને પાછળથી મેજીસ્ટ્રેટ તરફથી એ પારાઓને કાયદા વિરૂદ્ધના કરારવાળામાં આવ્યા હતા એવા બજબૂર મોરતોને નીચે પ્રમાણે કરારો કાઢી મુકવામાં અને તેમની થએલી મરપકડ મોરખાઓના કરારવાળામાં આવી હતી, તેપર હીંદ કરતાં જોહાનીસબર્ગનું 'સ્ટાર' નીચે પ્રમાણે સખ્ત છે

પોતાના પરોના બાનગી ભંડોપર આ પ્રમાણે થએલા અણધારેલા હુમલાથી હીંદી કોમની આગેવાનીઓ કેટલેકાય એ તાદન સમજી શકાય તેવી વાત છે. ૧૯૨૬ નું કેપટાઉન એગ્રીમેન્ટ પાસીવેન્ટ સમક્ષ રજુ કરતાં તે વખતના મુખ્ય પ્રધાન કે. મલાને જણાવ્યું હતું કે:

"યુનીયન સરકાર સ્વિકારે છે કે યુનીયનમાં કોમાંશાહક થએલા હીંદીઓના જેઓ છવનના પશ્ચિમના ચેરણને અનુસરવા માંગતા હોય તેઓને તમ કરવાની તક આપવી જોઇએ."

આ યુનીયન સરકારની નીતિ થએલી અને કાયમની નીતી છે એમ બધે માનતા હતા પરંતુ આ અતિ સુંદર નીતિની સાથે પોલીસ સત્તાધીશોના કેટલા પગલાંનો મેળ આ રીતે બેસે છે તે. અમે સમજી શકતા નથી, અને તેથી હીંદી કોમની લાગણીઓ સહેલાઇથી ઘમજી શકાય છે. જરમીસ્ટનના બજારપર પોલીસનો હુમલો આ કે. પહેલ પહેલો નથી થયો. આવા હોબવામાં આવે છે કે આ બનાવનું પુનરાવર્તન નહિ થાય."

જે હીંદી બાઇઓ કલર બોરતોને પરણેલા છે તેઓની બાબે ટીકા કરવા નથી ઇચ્છતા તમ તેવાં પ્રસંગોના ગુપ્ત દોષની પણ અદિ ચર્ચા કરવા નથી ઇચ્છતા, બના હીંદી બાઇઓને એટલી સામાન્ય ચેતવણી આપવા ઇચ્છીએ કીએ, કે સ્ટેણીનાં પશ્ચિમના ધોરણને અનુસરવાનો અર્થ આવી બનના બાગ્ર સ્વજન કરવામા સમાયેલો નથી. પશ્ચિમના તેમજ પૂર્વના ધોરણનાં બરાબ અને સારી બન્ને બાજુઓ રહેતી છે અને સારી કમ છે અને બરાબ કરતાં છે એ ધોરણવાળા હીંદી બાઇઓએ પોતાની બુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવો જોઇએ અને માત્ર સારીનેજ અનુસરવાનો પ્રયત્ન કરી બરાબને ત્યાગવા જણાવી જોઇએ.

બલાયદારપણાની નીતી

હરકનટીન રેટપેયર્સ એસોસીએશનની મીટીંગ માં બોલતાં જોહાનીસબર્ગ સીટી કાઉંસીલ ની પાર્કીંગ કમિટીના પ્રમુખ ના સાર્વાનસ મેકીસને જણાવ્યું હતું કે "આપીય સરકારો ના માન્ય રોત પર્વ અને જાતીઓના મીજબાનો પાસ છે અને પબ્લીક પ્રમ કમીટી બલાયદારપણાની નીતી સ્થાપિત કરવાની દીશાએ આગળ વધી રહી છે. તેમણે જણાવ્યું કે "હીંદીઓના રહેઠાણોનો સવાલ મોટી મોટ છે. હીંદી ઓ એક એવી પ્રજા છે કે જેના બાબુક વર્ગ ની સંસ્કૃતિ યુરોપીયનોના કરતાં જુની છે, પરંતુ તેમ છતા તે એવી પ્રજા છે કે જેના સાથે કામ લેવું બાણુજ મુશ્કેલ છે. કાઉંસીલે કલેરેમોન્ટ બારીદ્વારા નક્કી કર્યું છે, હીંદીઓને ત્યાં જવા કર્યું છે અને ત્યાં, બધાય મોકેણનામાં, અને પાછળથી જરૂર જણાય તો આખા પશ્ચિમ લત્તામાં જમીન બારીદવાની છુટ આપવા સરકારને સત્યરપા કયુ લાલ આપેલી છે."

હીંદીઓ સાથે કામ લેવું બા. મેકીસનને કેમ રીતે મુશ્કેલ લાગ્યું છે એ અમારા સમ જવામા નથી આવતું. યુનીયનના પ્રતિનિધિન રાજનીતીજ્ઞોએ શાહી પરિષદોમાં બહેંદર કરેલ છે કે હીંદી કોમ શાંત અને કાયદાને માન આપી ચાલનારી કોમ છે. એસીયાટીક એન્ડ કેન્યુર એકટ કમીશન કે જેણે ટ્રાંસ વાલના હીંદીઓની સ્થિતિની સંપૂર્ણ તપાસ કરેલી છે, તેની સમક્ષ જેટલા પોલીસ રીપોર્ટો રજુ થયા હતા તેમાંના સખળંગ બધામાં જણાવવામાં આવ્યું હતું, કે હીંદીઓ શાંત અને કાયદાને વફાદાર છે અને તેઓની સાથે બધુંજ બહેલાઇથી કામ લઇ શકાય તેવા છે એવા હીંદીઓ પબ્લીક પ્રેમ કમીટીની બલાયદાર પણાની નીતીની નીરૂદ્ધ છે બરા અને જો એ બાબતમા તેમાની બાથે મળ તેવું સુંદરકમ જણાવુ હોય તો એ વિષે અમે બેહદજુબ બની સાકીએ કે આગે લિખવાર છીએ.

સરકારની નીતી

જોહનીની ટાઉન કાઉંસીલ તરફથી આપવામાં બે કવેટમાં બાપણ કરતાં યુનીયનના વડા પ્રધાન જનરલ હરટઝોગે જણાવ્યું હતું કે આવતી સાલ સાર્વે તેમજ સામાન્યોમાં રહેઠાણો માટે સરકાર પા. ૫૦,૦૦,૦૦૦ ફાળવાની છે. તેમણે જણાવ્યું કે સરકારની નીતી આ દેશમા દરેક દરેક પુરૂષ, સ્ત્રી અને બાળકને પુરતો ખોરાક, પુરતુ રહેઠાણ અને પુરતાં કપડા અને ડાકતરી ચારપાર મળે તેની કાળજી લેવાની છે

અમે છેવટ રાખીયે કે સરકાર આ બાબતોના અક્ષરશઃ તેમજ ભાવાર્થને અનુસાર વર્તણુ રહેશે અને બીજા મોરાઓને તેવાંથી બાનવા નહિ દે

એડવોકેટ મીસન કે સી. જજ નીમાયા

શ્રી. વીલીયમ મીસન કે. સી., તે ટ્રાંસવાલની સુપ્રીમ કોર્ટના જજજ નીમવામાં આવ્યા છે. હીંદીઓ ના ઇ. એચ. ઇ. હી. કાલિઝ, તેઓ જજજ નીમાયા તે પહેલાં જેટલા પ્રતિનિધા પામેલા હતા તેટલા જ તેમના પક્ષે એડવોકેટ મીસન પામ્યા હતા. ઇમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં તેમજ સામાન્ય રીતે હીંદી સવાલને લગતી ઘણી બરી બાબતો માં શ્રી. મીસન પુરેપુરા જાણકાર હતા અને તેથી હીંદીઓને એક એડવોકેટ તરીકે તેમની મોટી બોટ જણાશે. પરંતુ એડવોકેટની બુરશાપર તેમની બોટ બે બાબાસનને મોટા લાભ મળે છે. અમે શ્રી. જસ્ટીસ મીસનને શુભારબાદો આપીએ છીએ અને અંતઃકરણથી આશા રાખીએ છીએ કે આ દેશના સામાજ બજરના લોકોને પ્રત્સાહ તેાવારામાં તેઓ શ્રી. જસ્ટીસ કાલિઝ ના કરતાં જરાયે ઉતરતા નહિ નીવડે

હિંદુસ્તાન વિશે શ્રી. જસ્ટીસ કાલિઝનો મત

શ્રી. જસ્ટીસ એચ. બ. ઇ. કાલિઝ જેઓ દુનીયાની મુલાકાતે પુરી કરી ગયે અઠવાડીએ યુનીયનમાં પાછા આવી પહોંચ્યા છે તેમણે કેપટાઉન બાવ ઓફ વર્તમાનપત્રના પ્રતિનિધીને પોતાના અનુભવો જણાવ્યા હતા. હીંદના સંબંધમાં તેમણે કહ્યું કે "હીંદ જનાર મુસાફરનું બાવન બાસ કરી હસ્તિત વર્ગોમાં વર્તતી ગરીબી અને નીરક્ષરતા તરફ જાય છે. તેઓની સ્થાની સુધારવાને જો કે ઘણું કરવામાં બાવ્યુ છે છતાં હાલના સ્થાનોથી સુધારવાને હજુ તેઓને માટે ઘણુંજ કરવાની જરૂર છે. કમનસીબે ગારા ગાત્ર સાંપ્રદાયર હતા પરંતુ જે તેમની સાથે પબ્લપદાર કરીને રાજ દારી સ્થિતિ ઉપર તેઓના વીચારો બનાવી શકયો હતો."

હરબનના નવા પ્રીન્સીપલ ઇમીગ્રેશન ઓફીસર

કેપટાઉનના પ્રીન્સીપલ ઇમીગ્રેશન ઓફીસર મી કેનવે, જેઓ છેલ્લાં ૧૩ બાઇસીયો થયાં ડરબનમાં કામચલાઉ એ હોદા પર હતા, તેઓ ગયે અઠવાડીએ પાછા કેપટાઉન ઉપડી ગયા છે અને ડરબનના નવા પ્રીન્સીપલ ઇમીગ્રેશન ઓફીસર તરીકે શ્રી. વીકી નીમાયા છે. શ્રી. વીકી ઇમીગ્રેશન બાતાંની પ્રોવીંશીયલ ઓફીસરે થા આવેલા છે.

શાહી પરિષદ

"પ્રવાસ" માં લખનારઃ
કુંવરજી ધરમશી સંપટ

શાહી પરીષદ એ એક અજાયબી પરીષદ હતી. દિડ સ્વતંત્ર દેશ તથી કોવાથી આપણે સૌ એની અગત્યતા વર્તમાનપત્રોએ કાંઇક ઓછી આંકી છે, છતાં શાહી પરીષદનાં પ્રાણ જેવાં એ બહુજ અગત્યની હતી. એમાં આખા સામ્રાજ્યના આર્થિક પ્રશ્નો ચર્ચાના હતા. એ પ્રશ્નો ઓદ્યોગિક સંકટ, ચીજોનો, મનવારો વેપાર, ઉદ્યોગ, આર્થીક વ્યવહાર, રાજનીતી, શત્રુઓનું આક્રમણ, રક્ષણ, સામ્રાજ્યના જ્યાય, પુરોપની રાજકીય સ્થિતી, કોલોનો બચાવો, કોલોસ્ટોનું ધણ—એવા અનેક વીષયો એમાં ચર્ચાના હતા. જાદીશ સરકારના જોખમદાર પ્રધાનોએ એમાં કોઇ પણ પડદો રાખ્યા વગર પોતાની રાજ્યનીતી જાહેર કરી તથી બારપરસના સબંધોના ખુલાસા થયા, બાકીના શંકાઓના સમાધાનો આપ્યા, અનેક ગાઢો સ્નેહભાવ. સ્વતંત્ર સંસ્થાનોને બધો વધારે પ્રમાણમાં પુછવાનો હક્ક હોય છે, પોતાની નામદારીઓ અને રક્ષણની ખૂબીઓ ઉપર એમને અભિપ્રાય કરવાની સત્તા પણ આપવાનો અધીકાર છે. આવી અગ્રો સામ્રાજ્યના ગોરવ ઉપર આવ્યા છે. જાદીશ પ્રધાનોને બધી તરફ સહકાર જોવામાં પડે છે. એમનાથી જરા પણ ગોદાઇ કે કૃપણ ન વર્તુંકમીજાજ ધારણ કરી શકાતાં નથી. ઉલટું, પણી બધા એમને સ્વતંત્ર સંસ્થાનોની દક્ષિણીજાત પ્રજાઓને રીતસર્થી સકન કરવી રહે છે. આમાં બીજ છેવટ! રોનરેજની બાબત છે.

આ પરીષદના બાગ લેનાર કેનેડા સૌથી પ્રથમ નંબરે છે. જો પ્રદેશ યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરીકાની પેઠેજમા આવ્યું છે. ખુબ પ્રગતીશીલ છે. એની પેદાશ કુદકે અને ભૂસકે વધી છે. સોનું ઉદ્ધ ધાતુઓ વગેરે અનેક પદાર્થો ની મોટી નીકાસ કરે છે બ્રીટીશ સામ્રાજ્યને નાણ બાનદ રાખી રહ્યું છે, કારણ કે યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરીકાના એને મોટા બાય છે. બળવાન યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ એને ગણા જતા પહેર લાગે તેવા નથી એ દેશ પુરા ઐશ્વર્યસંપન્ન છે. એનાં સ્ટેટોનાં નામોના ગવર્નર જનરલ છે. પરંતુ બીજા કોના એ તદ્દન સ્વતંત્ર છે, યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરીકાનાં એમાં ચૌદ રાજ્યો જુદો સ્વતંત્ર એલચી રાખવા છે બ્રીટીશ પ્રજા કિંગ અને અંગ્રેજ પ્રજાથી ઉત્પન્ન થયા છે. એ બહુ મોટા અને ફળદ્રુપ પ્રદેશ છે. યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરીકાનો બાગ ન હોય તો લાગે તે તદ્દન સ્વતંત્ર ખાતા બનાય.

બીજું સંસ્થાન દક્ષિણ આફ્રિકાનું છે. એમાં વસ્તીનો મુખ્ય ભાગ ડચ પ્રજાના વંશજોનો છે. સને ૧૯૦૦માં એમણે પોતાની સ્વતંત્રતા માટે બ્રીટનને સામે લડત ચલાવેલ અંગ્રેજોએ ઓમને સહકારનાં કારણ કરતા. છેલ્લાકની બીજસ્ત સરકારે એમને સ્વરાજ આપ્યું હતું. જનતામાં સૌથી વધુ બોલતી ઉત્પત્તિ એ દેશમાં થાય છે. જનતાના બધા બાગ કીરાઓ પણ એજર રાજ્યમાંથી નીકળે છે સમૃદ્ધિવાન દેશ બનાય છે. એને જર્મનીનો ભય છે, આથી અંગ્રેજ સલ્તનતને એ વફાદારી રહ્યો છે. જર્મનીનો ભય ન હોય તો સામ્રાજ્યથી છુટાબેડા કરતાં તેમને પણ વાર લાગે નહિ. એમાં પણ લાખ દોઢાઓનો પ્રજા બારે સિંહાસ્ત છે.

ત્રીજું ઓસ્ટ્રેલીયા છે. આ મોટો મદેશ છે, એમાં અંગ્રેજ પ્રજાબાંથી ઉતરેલી પ્રજા વસે છે, દેશમાં વસ્તી થોડી છે. છતાં બીજી કોઇ પ્રજા ને પ્રવેશવા દેતા નથી. દેશમા પુરોપીયન સુધારાનું ધોરણ છે. પેદાશમાં ઘઉં, ઉન, સોનું વગેરે છે. મોટો બદ્ધ બનવાન નથી, છતાં પ્રગતિશીલ છે.

ન્યુઝીલાંડ એ નાનું સંસ્થાન છે. જનતામાં સૌથી વધુ દુરસ્ત અને દિર્ઘજીવી મોટો મરાયે છે. ન્યુ ફાઉંડલેન્ડ પણ નાનું સંસ્થાન છે. ઓમને જનપાનના બાકમધુનો બાગ છે. બાથી માર્ગ ખોદે અને સામ્રાજ્યને બળગી રહ્યા છે.

આયર્લેન્ડનો સવાલ જુદોજ છે એમા દી. નેસ્ટોરાના નેતૃત્વ હેઠળ સ્વતંત્રતાનાં બાગ ભાગે છે. દક્ષણાર્જ એમણે નવું બંધારણ પસાર કર્યું છે, એમાં અંગ્રેજ શહેનશાહત કે સહેનશાહ પ્રત્યે વફાદારી કે રાજીનું નામનીશાન નીર્દિશ પણ કર્યું નથી. બે પ્રજતંત્રબાંધોને સર્વે કારબાર અને શાસનનો હક્ક મળ્યો છે. પ્રેસીડેન્ટ શાસનનો ઉપરી છે. આયર્લેંડે શાહી પરીષદમાં બાગ લેવાની ના કહી છે.

તે પછી હિંદનો બારો આવે છે શાહી પરીષદમાં જે રાજપુરુષોને નીમંત્રણથી બોલાવવામાં આવી હતી- સાથે ઓ વસતીને પણ રાખીના નામથી નોંધાવી રાખીઓ સાથે પધારવામા આવી હતી! દોઢ નામે રહ્યો પરંતુ મોર્ય હાજી છે. હિંદના સને રહસ્યોના પ્રતાપે હિંદને સ્વતંત્રતા આપવાનો નથી સરકાર, પરદેશ વગેરે બાતાઓ, ગવર્નર જનરલના તાબામાં છે હિંદની પેદાશને એમણે કરા બાગ વાસ્તવરોપ્ય ઘરનાક રહેશે. એ કાયદામા આદીબાબતો પુષ્કળ સલાહ-રીતિ લખાઇ છે, જેથી કેબીનેટની બાબતમાં એને જાપુરેસર મળી શકાય છે. બધા હિંદના પ્રતીનીધીઓને માન બાનદ પોશાકી ચહેરા ઉપર બાપડ મારી ગાલ રાખે છે, હિંદ કે સંસ્થાન નથી એમને વેસ્ટમીનસ્ટરનો કાયદો લાગુ પાડી સંસ્થાન બનાવે કરવામા આવ્યું નથી. બીજા સંસ્થાનો કરતાં બળવા છે જિંદ વસ્તા બધા પર જુદું છે.

છેલ્લાં પચાસ વરસો થયા અનેક શાહી પરીષદો ભરાય છે પ્રથમ સને ૧૮૮૭માં સંસ્થાનને ક્રમની પરીષદ બોલાવા બની ત્યારબાદ સંસ્થાનો આર્થિકની સ્થિતીમા હતા. પાછો પીમે તેઓ બધા મેળવી સ્વતંત્ર બનતાં ગયાં છે. સને ૧૯૦૨ માં આ સંસ્થાનોની પરીષદ શાહી પરીષદમા પરીવર્તનને પામ્યા બની, સામ્રાજ્યના અંગ્રેજોના આર્થિક મહી સમાન બાબીકાર બન્યાં છે. શાહી સરકારે પોતાની સત્તા બોલતાં ખુબ પ્રગતીશીલ કોઇ છે કારણે દુરી બાય તેનું પણ ખાસ સત્તા આપી છે એક એક કાગળ કહેતા એણે બાપકર સામનો કરી છે, પરંતુ અંગ્રેજને બાબારે દુરઅંદેશ પ્રાપ્ત છે, બાર કરોડ અંગ્રેજને બોજાર લડાયમાં જે ખુશ કરી તે ખુશ કરી કરવા બાબતા નથી. તેઓ ઉકેલી પડીએ યુદ્ધમાં ન ઉતરતાં સમાધાનકારિ મહણ કરે છે.

યુરોપમાં ખુબ ગાઢ સબંધો છે. અંગ્રેજોની સ્થિતી જરા પીગળ છે, એમના હાથમાં મોટું સામ્રાજ્ય છે. તેમા જનતાના ચોથા બાગની વસ્તી વસે છે. એ સામ્રાજ્ય ઉપર બળતો, જાપાન અને ઇટલીની બદનજર છે. એમનો ઓર બાય દૂર રાખવા અંગ્રેજોએ બારે સરકારી તૈયારીઓ કરી છે. બાનાના ખોટા ખેરી રમાના સાથે સાથે કરી બાય ગોબ્યેર છે યુરોપમાં સૌ ડેમોક્રાસીબાંય એક બાય ઉકેલાણ એક બાજનનું નોરંજન કાકતા ઉભા છે. એક દારબારણ નબળો હુકે અને જગતના બધુર્ય અને સબંસ્થાપ કરનારા બાપકર દાબાનળ મહરી નોકળે આ સમયે જો સંસ્થાનોનો સહકાર કીમતી બધ પડે બધા તે યાનો પાસે સરકર પ્રાત અને બીજા સાથેનો છે, તેમનો ગાઢો સરકારના બચાવ માટે ઉપયોગ કરી રહ્યા. એટલે સંસ્થાનો કદાચ ગફકરો બાત બાર્થિક તદ્દન ન પણ કરે, છતા બીજે તરીકે દુશ્મનને જો સાથ ન બાગે એ સ્વાભાવીક છે. બાથી અંગ્રેજ સરકાર એમનો સહકાર ઝાંકે છે.

સંસ્થાનો બાબાસ્વતાબાંયો બાબીકાર ધરાં છે, તેઓને વેસ્ટમીનસ્ટરના કાયદા નીચે જે હક્કો મળ્યા છે, તે ઉપરાંત ઘણાં સમાધાનો સ્થા છે, તેઓ ઇંગ્લાંડની સરકારી કરે છે. બાજ નામના સર્વેનરાવ પ્રાર્થે પ્રધાનદીનુ પ્રતીનીધી તરીકે રહ્યા છે. પ્રથમની શાહી પરીષદોમાં અંગ્રેજોને સંસ્થાનોને દબાબી જોવાય મેળવતાં હતા, બાની શાહી પરીષદોમા સંસ્થાનો શાહી સરકારને દબાણે .. તેઓ દીનપ્રતીદીન વધુ સ્વતંત્રતાને પક્ષે બેસતા બાય છે. છેલ્લા ઓદાલા કરારોમા સંસ્થાનોએ શાહી સરકારની તરફેણના સોબા મેળવ્યા હતા. ઓટાવા કરારમાં દબાણીને પોતાની શાહી સરકારે સંસ્થાનોને બોજ તોબી ન કરવા બધારે છુટબાટ બાપી હતી બાજ પરીણામ હિંદ શાહી સરકારનું શોકાર બન્યું હતું. એનો પાસેથી શાહી સરકારને પણી બાબાકારી રોપારી રાજનો

જેવી શકાય કેવી આમ એરંડાનો અને હિંદ વચ્ચે સહકાર કરવો.

પણ જો સ્થિતી ઇચ્છી અવસાય છે તે સ્પષ્ટ દેખાય છે. એરંડાનો માંથી કેટલાક, તેમાં પણ મુખ્યત્વે દક્ષિણ આફ્રિકા, રાજકી સરકારમાંથી છુટ્ટા પડવા વારંવાર ધમકીઓ આપે છે. પ્રીટનને એવા ભાષાકેરો સભ્યને મનાવવા વારંવાર દોડાદોડ કરવી પડે છે. મિસ્ટર પોતાના લાભા બધા ગુમાવવા નહી પોતાનું પણ અને પોતાના પક્ષ પર ભીજકુલ રાખ્યું નથી. એવી એરંડાનોને રાજી કરવા તેમને પુષ્ણ સમજાવે પટાવે છે, ખોટલાવ્યા જાય અતાની તેમને સામાન્યના સભ્યો રહેવા માટે ક્યારેય પડે છે એરંડાનોના પ્રતીનીધીઓ વતન નીકર છે, પોતાની શક્તિ અને ઐટબીટનના ઓથીપાળાપણાને સમજે છે. તેઓ પોતાના લાભની ખાતર પ્રીટન પાસે મુકે છે અને બનતા સુધી તે મેળવવામાં કનેડામંદ થાય છે. (અધુરું)

સા. આ. રેલવેમાં હિંદી ઉતારૂઓ

તેઓની સ્થિતીનું વર્ણન

લંડન યુનીયનસ્ટોનના એક સ્ટાફ્રન્ટના નામ થી ઓફ ઈંડીઓ જોહાનીસબર્ગના રિટાર્ન માં નીચે પ્રમાણે પત્ર મુક્યો છે.

સાહેબ,—સા. આ રેલવેમા સેકન્ડ કલાસની મુસાફરી વાસ્તે લખાયેલી ફરીયાદો મે ઉડા રત્નો હતી જ, અને તે બધીની સાથે મારે નાતા કબાની કોઈ કે મારી જરાય પ્રજા નથી, કતા આપના ધ્યાનમાના સારૂ તેમજ કે તાજા આવેલી છે તે વાત ઉપર ઈંડી તરીકે મને પણ આપનો અને આ દેશના ઉતારૂઓ ની સ્થીતી, કે જેને લીધે આપણે જ્યારે પ્રજાના સાંભળવામાં કરવા પણ આવત હતા, તેની કેટલીક સ્થિતિનું વર્ણન કરવા દેશો મેરા આવા રાખુ છું. યુરોપીયનો અને નેટીવોની સરખામણીમાં ઈંડીઓ બધાના પ્રમાણમા રેલવેનો ઉપયોગ કરે છે અને એક નીપક્ષ મુસાફરી કરનાર તરીકે અને બાદ કરી એકબીજાસાથે અને કરબનની વચ્ચે સેકન્ડ કલાસમા અમારી મુસાફરી કરતા દરેક જે મારા જાણી અનુભવ છે. પ્રમાણીક પણે કહી શકું છું કે આપણી રેલવેમાં આ વર્ગના લોકો માટેની વ્યવસ્થા સંતોષકારક નથી જ. બીન-ગોરા માટે સલાયકા રાખવામા આવેલાં કોચો કે જેનો નેટીવો અને કલકી અને બીનગોરા બીજાતા સમાણા કોચોની સાથે ઈંડીઓને ઉપયોગ કરવાની ફરજ પાડવામાં આવેલી છે તે ગોરે જાગે પુરોપીયન ઉતારૂઓના ઉપયોગ માટ નાલાયક થઇ ગયેલા હોય તજ રાખવામાં આવે છે અને સમજાય કોમના એનજીનની બાજુમાં ગોઠવવામાં આવે છે જેથી કોલસાના ધુમાડો અને ધણીઓ કપડામા ખુટ્યા જાવાની જોખ છે.

યુરોપીયનો માટેના સલુનો સારી જગ્યાએ ગોઠવાયેલા હોવા ઉપરાંત છેલ્લી દયના જોખ છે અને બારણાથી ફારીકારમાં મડતા કાચના દરવાજાથી ઢંકાયેલા હોય છે. કપાયેલા કોચો માં કરટે અને બરબર કપાત જ્યા જોવા જોખ છે અને કરટે અને સેકન્ડ કલાસના ઉતારૂઓને એક જ બારણું, બેસીન અને ટાયલ સાપરવાની ફરજ પડે છે એટલુજ નહિ પરંતુ તે બારણેજ બોર્ડ માં જોખ :: અને કરટે કપાસના યુરોપીયનના કાચ મા જોખ છે તેજ આ કોચમા કરટે અને સેકન્ડ કલાસને માટે જુદા જોતાં નથી

કટુઓ બાબા વખતને અંતરે આવે છે અને દલામાં હલકા કલકો, મંધાતા નેટીવો, ચીના, મલાય વિગેરે સાથેને ઈંડીઓની સાથે એકજ કપામા એક સાથે બેસવામાં આવે છે. રેલવેનો ઉપયોગ કરનારા ઈંડીનો માંના મોટા ભાગ મારા ચર્ચનો હોય છે અને તેઓને સતાધીશો તરફથી આપવામાં આવી રહ્યા છે તે કરતાં તો જરૂર વધારે સારી વર્તણુક મળવા લાયક ગણાય.

એક આબરૂદાર ઈંડીને પણ યુરોપીયનના કપાની બાજુમાં એકલા મુસાફરી કરવા દેવામા આવતી નથી. પરંતુ તેને મંધાતા નેટીવોના કપાની બાજુમા મુકતાં બતાવીશોને કશો પણ સંકોચ થતો નથી.

તો ક રેલવેના સ્ટાફને બીજે બારે કશી ફરિયાદ કરવાની નથી કતાં પ્રત્યક્ષ દુનીયામાં ટ્રેનની અંદરના મુસાફરી કરેલી હોય મને લાગે છે કે આ દેશની રેલવેમાં ઈંડીઓને તેઓના તરફથી મળતી સગવડો જોઇએ તેવા સંતોષ કારક તો નથીજ બાબતા વખતના બાતને મે વખતો વખત ધ્યાન ધારવા કરવા લખેલું છે પરંતુ તેનું કશુ પરિણામ આવેલું નથી.

રોડેસીયાની એશીયાટીક વસતી

ઉત્તરોત્તર ઉત્તર આફ્રીકન ગુલેકીનના છેલ્લા અઠવા ગણતરીના પરનીયમકના આધારે સધન રોડેસીયાની એશીયાટીક વસતીના આંકડા આપવામા આવ્યા છે. તેની જણાવવા માં આવ્યું છે કે સધન રોડેસીયાની એશીયાટીક વસતી મુખ્યત્વે કરીને બ્રીટીશ ઇન્ડીઓ અને ગોવાથી આવેલા ઈંડીઓની છે અને બીજા એક ચુનીયન ગોર સાહિત્ય આફ્રિકામાંથી કાયમ થએલા છે, અને કોલોનીમાં જન્મેલા ઈંડી માણસોના સંતાના છે. એ સીવાય ચીન અને અન્ય એશીયાના અન્ય દેશોના વતની ઓની થોડીક સંખ્યા છે.

બ્રીટીશ ઈંડમા જન્મેલા ઈંડીઓ કોલોની ની કુલ એશીયાટીક વસ્તીના દશમે દરજ્જે છે અને સધન ... ... દરજ્જે છે. બ્રીટીશ ઈંડીઓ અને ગોવાનીઓ મળીને કુલ એશીયાટીક વસતીના દશમે દરજ્જે આવે છે.

૧૯૨૨ ના એશીયાટીકોની સંખ્યા ૧૪૫૮ હતી ૧૯૩૧ માં ૧૩૬૦ હતા અને ૧૯૩૬ માં ૨૧૮૦ હતી

પુરૂષોની સંખ્યા ૧૯૨૨ મા ૧૧૧૨ હતી અને ૧૯૩૬ મા ૧૬૬૦ થઇ હતી અથવા ૨૫ ટકા વધી હતી જ્યારે સ્ત્રીઓની સંખ્યા તેટલીજ મુદતમાં ૬૮૦ માંથી ૧૯૬૦ થઇ હતી અથવા ૧૨૧ ટકા વધી હતી. દરદર એશીયાટીકોએ સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ ૧૯૨૨ મા ૨૪૫ હતું અને ૧૯૩૬ મા ૩૬૨ નું થયું હતું.

છોકરાંઓ

નીચેના વયની વયની અંદરના (પાંચ વર્ષ ની અંદરના) એશીયાટીક છોકરાંઓ ૧૯૨૨ મા ૨૬૭ હતાં અને ૧૯૩૬ માં ૪૦૬ થયાં હતા પાંચ વર્ષની ઉપર અને ૧૫ વર્ષની નીચેના ૧૯૨૨ મા ૧૯૬ હતાં અને ૧૯૩૬ માં ૪૬૭ થયા હતા

કામ કરનારી વયના એશીયાટીકો (૧૫ થી ૫૯ વર્ષના) એશીયાટીકોની સંખ્યા ૧૯૨૫ મા કુલ ૧૨૩૬ ની હતા જેમાં ૮૫૫ પુરૂષો અને ૬૬૧ સ્ત્રીઓ હતી. ગોવા બાજુની સ્ત્રીઓ પરણેલી હતી.

૬૦ વર્ષ અને તેથી ઉપરના એશીયાટીકો મોટે ભાગે પુરૂષોજ હતા. બારી સ્ત્રીઓ ૧૯૨૨ માં ૬ હતી. આ વયના પુરૂષોની સંખ્યા ૧૯૨૨ માં ૩૫ હતી. અને ૧૯૩૬ માં ૬૯ ની ૨.૪ હતી. એ ઉપરાંત ૬ નાગરીકોની વય ૧૯૩૬ માં ૭૦થી ૨ાકાઇ નોહાતી.

તેઓનું રહેઠાણ

૧૦૪૩ પુરૂષો અને ૬૨૬ સ્ત્રીઓ ૯ મ્યુનીસીપાલીટીઓમાં હતાં અને માત્ર ૬૪૩ પુરૂષો અને ૧૬૯ સ્ત્રીઓ કોલોનીના બાકીના ભાગમાં હતાં.

બ્રસવાર્યો અને સબબર્બોમાંના ૬૫૦ એશીયાટીકોમાંનો ૨૬૯ ૧૫ વર્ષની અંદરના હતા. ૨૬૧ ૧૫ થી ૫૯ વર્ષના હતા ૧૬ લા અને

તેથી ઉપરની વયના હતા અને ૪ ની વય દાખલ થવામાં આવી નહોતી.

સોલ્સબરી અને સ્પબર્ગમાં ૨૫૯ ઓફીસાદીઓમાંથી ૧૫ થી ઓછી વયના છે જે બુલરાયોના જેટલુજ પ્રમાણ હતું. ૧૫ થી ૫૯ વર્ષનાની સંખ્યા ૩૫૯ ની હતી જ્યારે ૧૫ સાલ વર્ષથી પણ વધના હતા. એક માણસની વય દાખલામાં નહોતી આવી.

ચમટાલીમાં ૨૫૮ ઓફીસાદીઓમાંથી ૫૨ પંદર વર્ષના હતા. ૬૮ પંદરથી ૫૯ વર્ષના અને ૬૦ અને તેથી ઉપરના સાત હતા.

ગ્વેલોમાં ૫૨ પંદર વર્ષની અંદરના હતા જ્યારે નોકરી કરવાની વયના એટલે કે ૧૫ થી ૫૯ વર્ષના અને ૬૦ અને તેથી વધારે વયના અનુક્રમે ૪૨ અને ત્રણ હતા.

ગટુમામાં ૭૬ ઓફીસાદીમાંથી ૨૭ પંદર થી અંદરના અને ૪૧ પંદરથી ૫૯ વર્ષના હતા.

ક્વેકનેમાં પંદર વર્ષનાની સંખ્યા ૨૩ ની હતી અને ૧૫ થી ૫૯ વર્ષના ૩૫ અને ૨ સાઠ અને તેથી વધુ વયના હતા.

ખુનીસીપલીટીઓની બહારના ૫૧૨ ઓફીસા દીકોમાં ૬૦ હાર્ટલીમાં ૪૩ ગોસ્ટનીમાં, ૪૭ ગેઝોપે માં, ૩૬ વીક્ટોરીયામાં અને ૪૮ સેલુકવેમાં હતા.

બાકીના ડીસ્ટ્રીક્ટોમાં ઓફીસાદીકોની સંખ્યા જુજ હતી.

ગાંધી લાયબ્રેરી અને રૂસ્તમજી હોલ

સોળમો વાર્ષિકોત્સવ

એ મ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરી અને પારસી રૂસ્તમજી હોલના સોળમા વાર્ષિકોત્સવ ની ઉજવણી અને સોળમી વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ સપરેમ્બર તા. ૬ ઠીના રોજ સાંજે ૬—૩૦ વાગ ૨૪૦ કર્નીન સ્ટ્રીટ કરબત પર પારસી રૂસ્તમજી હોલમાં મળ હતી મેયર અને મેયરેસ અને ચીફ મેજીસ્ટ્રેટ હાજર હતા. જરબાઇ રૂસ્તમજી ટ્રસ્ટ, કે જેના તરફથી આ સંસ્થાને ખર્ચ ઉઠાવાય છે. તેના સેક્રેટરી મા. નાસીબમ કુલ નાદુરસ્ત તબીયતને લીધે હાજર નહિ રહી શકવાથી તેમની વતિ તેમના પુત્ર મી. એમે. કુલ હાજર હતા. મી. ફ્રેમરે હાજી આમદ ઝવેરીએ પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું.

પ્રમુખે શરૂઆતમાં મેયર અને મેયરેસ અને ચીફ મેજીસ્ટ્રેટે હાજરી આપવી હોવા બદલ તેમોનો આભાર માન્યો હતો અને તેમોનો ફૂલના હાર તોરાથી સત્કાર કર્યો હતો. પછીમાં તેઓ લાયબ્રેરી અને હોલની ઉપયોગીતા વીશે બોલ્યા હતા અને મરહુમ પારસી રૂસ્તમજીની સુકૃત ખબાવતથી જાણ જરબાઇ રૂસ્તમજી ટ્રસ્ટની આપકમાંથી તેનો નીભાવ થાય છે એ જાણીને પોતે સંતોષ દર્શાવ્યો હતો.

વર્ષ દરમીયાન બહારથી પુ ીપલની મુલાકાત આવેલાં અનેક મુરોપીયન તેમજ હીંદી પ્રતિષ્ઠિત જનોએ લાયબ્રેરીની મુલાકાત લીધી હતી

લાયબ્રેરીના ૧૦૪૨ ફુલકેપ જે કેમાંથી ૨૮૬૦ અંગ્રેજી, ૧૦૨૫ ગુજરાતી, ૯૫૫ હીંદી, ૩૮૬ ગાનીસ, ૬૧ ટ્યુગુ અને ૨૬૪ ઉરદુ છે.

શીક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓના ઉપયોગ માટે કેટલાંક નવા પુસ્તકોના લાયબ્રેરીમાં ઉમેરો કરવામાં આવ્યા છે અને લાયબ્રેરી કમીટીના સેક્રેટરી તરફથી આવતા રાખવામા આવે છે કે તેનો પુરેપુરો લાભ ઉઠાવવામા આવશે

લાયબ્રેરીમાં ૧૨૫ એપાનીમાં આવે છે જેમાં દૈનીક, સામાહીક અને માસિકોનો સમાવેશ થાય છે. તેમાંના ૬૧ અંગ્રેજી, ૩૬ ગુજરાતી, ૧૦ હીંદી, ૬ ગાનીસ, ૨ ટ્યુગુ અને ૬ ઉરદુ છે. આ એપાનીમાંમાં પણ બાલકોને, વિદ્યાર્થીઓને અને અભ્યાસ કરનારાઓને ઉપયોગી છે.

વર્ષ દરમીયાન ૧૧૫૮ અંગ્રેજી, ૩૫૮ ગુજરાતી, ૨૧૬ હીંદી, ૨૩૩ તામીલ, ૩૦ ટ્યુગુ અને ૫ ઉરદુ મળી કુલ ૨૫૫૦ પુસ્તકો લાયબ્રેરીમા મેમ્બરોને વાચવા આપવામા આવ્યા હતાં આગલી સાલના કરતા ૧૨૨૬ નો વધારો જણાય છે.

લાયબ્રેરીનો ખર્ચ બાદ જરબાઇ રૂસ્તમજી ટ્રસ્ટ તરફથી ઉઠાવવામાં આવે છે અને વધ દરમીયાન લાયબ્રેરીપર પા. ૨૮૩—૨—૯ નો ખર્ચ થયો હતો.

પારસી રૂસ્તમજી હોલનો વધ દરમીયાન મીટીંગો, કોનસર્ટસ, બાળકોનો અને સત્કારના મેળાવડાઓ માટે ૧૯ પ્રસંગોએ ઉપયોગ થયો હતો.

વર્ષ દરમીયાન જેમોએ લાયબ્રેરીને મદત આપી મોકલી છે તેમોનો કમારી તરફથી આભાર માનવામા આવે છે.

મા. પી ખા રીંગે રીપોર્ટના રેકર્ડમા વાચતા કરતાં લાયબ્રેરીની વધ દરમીયાન કામગીરી વીશેની પટ વીશે સુચન કર્યું અને જણાવ્યું કે એ પટ મારફત મેમ્બરોને ખબર પડે કે લાયબ્રેરીના ઉપયોગ પ્રમાણે મોટે ભાગે આંકડાને બધાને ઘણ ચોપડે અને બધા ખરા ચોપડાની બહાર પ્રમાણપત્રોમાં રહેનારાઓ સિવાયના બીજા મેમ્બરના બધામાં રહેવામાં આવતા હોઇ અને સાંજે બાળા પોતાને ઘેર જતા રહેતા હોઇ છે. આથી તેમણે ઓછી સાચના કરી કે શીક્ષકોએ પ્રમાણપત્રોમાં રહેનારા મેમ્બરના બાળાયે લા લાયબ્રેરીઓ ચલાવતા દાખલો અને મેયર શ્રી ડેમ્પીંગ ગેનસ્ટનને તે બાબતમાં પોતાની લાગવગનો ઉપયોગ કરવા વીનંતિ કરી હતી.

મા. કુટસાએ મા. પી. બી. રીંગને સમર્થન આપતાં જણાવ્યું કે લાયબ્રેરી મેમની એક અગત્યની સંસ્થા પુરી પાડે છે અને તેને લાયબ્રેરીનો નીયમીત ઉપયોગ કરતા હોઇ ખાત્રી થી કહી શકે છે કે લાયબ્રેરીનાં સભળા વર્ગના ગ્રેકો તરફ સમાન વર્તણુક ચલાવવામાં આવે છે અને કોઇ પણ જાતના કોમી કે વર્ણીય ભેદભાવ રાખવામાં આવતા નથી.

શ્રીજ ઓફનારાઓ

મેયરે જણાવ્યું કે લાયબ્રેરી હાજરીમાં પટ થયો તેને હું બહુ ૧૫ નથી આપતો તેનું કારણ બાજ કરીને લાયબ્રેરીમાં લોકોને રસ નથી એવા કરી લેવાની જરૂર નથી

સંજોગોમાં જે કોઈ બીજાં પગલાં ભરવાં હોય તેના વિષયમાં મી. પારસી ફરામજીની ગાંરીબ કરતાં તેમણે જણાવ્યું કે તેમણે પોતાના સાદા અને પરિશ્રમી જીવનનો માત્ર દોરા મેનેજર નહિ પરંતુ અધિકાર પ્રશ્નને પણ કાયમનો બેસાડેલો છે. મી પી. બી. સીંગની સૂચના ગોરી બોલતાં તેમણે ભારપૂર્વક કહીદીના ખ્યાલ ને માટે એક સૂચના પણ કે તેમણે સ્ટ્રેસની જાહેર પ્રગણાઓમાં રહેતા લોકો માટે કોઈ ફરતી લાયબ્રેરીની ગોઠવણ કરવા જોઈએ અને જોવું જોઈએ કે તેને કાયમી ધોરણ ઉઠાવવા છે.

ગ્રીન પેજીસ્ટ્રેટે આવા ઉપયોગી સેવા દોરા મામ ધરાવી રહ્યા છે તેને બદલ તેમણે અને તેનું દાન કરનાર મરહૂમ પારસી ફરામજીની ગાંરીબ કરી હતી. વધુમાં તેમણે જણાવ્યું કે મેમરે સૂચના તો ઘણી ઉપયોગી કરેલી છે પરંતુ તેના મુખ્ય ખ્યાલ પ્રેસનો આવી રહ્યો છે. આથી તે મેમરે એક વખત આગળ વધીને ગ્રેમ કર્યું હોત કે કાયમીક ગોળ કરતી લાયબ્રેરી કરવાને માટે પાકતના તરફથી મદદ કરી આપશે તો ચોમેર સારું પરિણામ.

મી એ આર. કાજીએ કમેરા મુજબ આપ ફરીને રેન્ટીંગ લાયબ્રેરી તથા બનાવવામાં આપની સેવાને પુસ્તકો મોકલવા બદલ આભાર માનવા માટ બન્યા દેવામાં હતા આવતા તેનો સામે પ્રતિભાવ કરીને હતા તો તેના જાહેરા

ફરીજોને, અને લાયબ્રેરી કમીટીના સભ્યો મેજબરોનો પરોક્ષ કર્યા . તેઓ સભ્યો વધે સલાહ આપે કે અને લાયબ્રેરીનો તેનો ઘરબાર સોપી દેવો જોઈએ.

બીજા ભાષણ કરનારાઓમાં મેસર્સ મી. એમ. પુનાતર, રતી. ઠી પુનાતર, રતાગી બાબાની દયાલ, સોરાબજી કરસનજી, મણીબાઇ ગાંધી, અબદુલ હક કાજી, ા. લોરેન્સ અને બીજાઓ હતા. જેઓમાંના પણ ઘરણે પી. એ. કાજીના મતનો સાથે પીઠબળ દર્શાવી હતી અને જણાવ્યું હતું કે જે સભ્યોના લોકોના હાથમાં આવે કરવામાં કહેલો છે તેના પ્રતાપેજ આ સંસ્થાએ આજે પંદર વર્ષ સફળતાપૂર્વક પસાર કર્યા છે.

મી સોરાબજી કરસનજીએ કહ્યું કે આજે કેટલાંક વખતથી મી. કાજી જોકતી એકજ વાત કરીયા કરતા હતા કે પરંતુ કશુ સુધીમાં કોઈ પણ નવયુવાનોએ કોઈ સેવાદીક લાયબ્રેરી ચલાવવાનું સાહસ નથી કર્યું.

મી અબદુલહક ગાંધીએ જણાવ્યું કે આ સંસ્થા કાયમી કોઈ સીધી શરતો ધરાવતા કે આને તે એકજ કોઈ સંસ્થા છે કે જેનો તો કે કાયમ કોઈ કહેવાનાં બહાના વગરની એકજ જુદાર આફ્રિકામાં દાન આપેલું છે અને સરકાર કોમ પોતાની સત્તા તારીખ ગણી રાકે છે.

આભાર્યા કરનારાઓનો કે કે આભાર આપણી પરસીમા આપણે આજ આવી એકજ સંસ્થાથી આપણી કોમ માટે કોઈ આવી સેવા થઈ રહી છે. આથી તેમણે જણાવ્યું કે તેમણે પોતાના સાદા અને પરિશ્રમી જીવનનો માત્ર દોરા મેનેજર નહિ પરંતુ અધિકાર પ્રશ્નને પણ કાયમનો બેસાડેલો છે. મી પી. બી. સીંગની સૂચના ગોરી બોલતાં તેમણે ભારપૂર્વક કહીદીના ખ્યાલ ને માટે એક સૂચના પણ કે તેમણે સ્ટ્રેસની જાહેર પ્રગણાઓમાં રહેતા લોકો માટે કોઈ ફરતી લાયબ્રેરીની ગોઠવણ કરવા જોઈએ અને જોવું જોઈએ કે તેને કાયમી ધોરણ ઉઠાવવા છે.

ગ્રીન પેજીસ્ટ્રેટે આવા ઉપયોગી સેવા દોરા મામ ધરાવી રહ્યા છે તેને બદલ તેમણે અને તેનું દાન કરનાર મરહૂમ પારસી ફરામજીની ગાંરીબ કરી હતી. વધુમાં તેમણે જણાવ્યું કે મેમરે સૂચના તો ઘણી ઉપયોગી કરેલી છે પરંતુ તેના મુખ્ય ખ્યાલ પ્રેસનો આવી રહ્યો છે. આથી તે મેમરે એક વખત આગળ વધીને ગ્રેમ કર્યું હોત કે કાયમીક ગોળ કરતી લાયબ્રેરી કરવાને માટે પાકતના તરફથી મદદ કરી આપશે તો ચોમેર સારું પરિણામ.

મી એ આર. કાજીએ કમેરા મુજબ આપ ફરીને રેન્ટીંગ લાયબ્રેરી તથા બનાવવામાં આપની સેવાને પુસ્તકો મોકલવા બદલ આભાર માનવા માટ બન્યા દેવામાં હતા આવતા તેનો સામે પ્રતિભાવ કરીને હતા તો તેના જાહેરા

મી. પી. એસ. મી. નથરે પુરોપીયન સભ્યોનો તો આભાર માનનારી દરખાસ્ત મૂકતા જણાવ્યું કે આજ સાત લાયબ્રેરી કમીટીએ ૫૦ નવા નવા પુસ્તકોનો સામયેદીના ઉમેરો કરવાનો મેમરની દરખાસ્ત અને તેને માટે મોટી રાકમોએ મકત વાચનની સગવડ કરી આપવાના ગોઠ મેજરસ્ટ્રેટની દરખાસ્ત તેને બોલતાં તેમણે જણાવ્યું કે કહેરની બહાર પ્રગણાઓના રોતા દોરાઓના તે કરવાની સૌથી વધારે જરૂર રોય તો તે વધારે સારા રસ્તા અને બગીનો સભ્યપદની છે તો કોઈ કાર્યવાહક તેનેજ બધાન કરે તો તે લોકોને વધુજાર વધારે આકર્ષાવાર મેળવશે.

સભ્યો બોલનારાઓના આભારી માનો માનું સાથે મુખ્યરૂપ કાર્યક્રમ થયું.

બાદ પ્રમુખનો આભાર માની સભા રાત્રના ૧૦ વાગે મેળાવડો બરખાસ્ત થયો જાહેર.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

નાતાલ પરસનલ રેકસ

તા. ૩૦ જુન ૧૯૩૭ના પુરાં થએલા વર્ષ માટે ૧૯૨૮ ના ઓકોબરના નંબર ૧૭ ના ચાબખાએ પર્સનલ રેકસ બેવામાં આવે ૬૮ નવા વોટર નીચે પ્રમાણે છે:

દરેક પુરૂષ કોને પુનીયનના કનકમ રેકસને લગતા કાયદાની રૂએ રીટર્ન રજુ કરવું નથી પરંતુ તેને પર્સનલ રેકસને લગતું ફોર્મ ભરી પોતાના ડીસ્ટ્રીકટના રીસીવર ઓફ રેવન્યુને આકરોબર તા ૩૦ મી સુધીની અંદર પરસનલ રેકસ ભરી દેવા જોઇએ. તેનો દર નીચે પ્રમાણે છે:

(૧) પરણેલા પુરૂષો અગર વિધુર થએલા અથવા બીયે લગ્ન પરેલા જેઓને તેઓનું પોતાના બાળકનું અથવા સાથના બાળકનું પોષણ કરવું પડતું હોય અથવા જેઓ પરણેલા નથી પોતાના સગાવ્હાલા ઓના એમ આધારે હોય તેઓને તેમ તેઓની વાર્ષિક આવક પાઉંડ ૨૫૦ કરતા વધારે ન હોય તો મી. ૨૦ ભરવા પડશે.

ઉપરોકત પુરૂષો સિવાયના સઘળા પુરૂષોને તેમ તેઓની વાર્ષિક આવક પા. ૨૫૦ કરતાં વધુ નહિ હોય તો પા. ૧ આને જો તેથી વધારે હોય તો પા. ૨ ભરવા પડશે.

ઓગષ્ટ ૩૧ પહેલાંથી થઇ ગએ તેટલા બાદકર આગલી સાલની રીસીટ રજુ કરવી.

આ કરે વખતસર ભરવા ચુકશે તેને માસિક દસ ટકા બ્યાજ ગણવું પડશે.

કરબનમાં બેલરૂઅમના પરોક્ષા

કરબનના રેલવે સ્ટેશન ઉપર તા. ૧ લપરે બખરે બેલરૂઅમ કોગ્રેસથી ટ્રેન આવી પુલમાં આકર્ષાત કરવા યત્ન પરસેવા મળેલ. આ ટ્રેનમાં નાના મોટાં ૬૨૬ ઉતારૂઓ હતાં જેઓમાંના કેટલાકોએ તો કરીબો ફીનાયેલ પકડ દીધો નથી. આ રોગીના ઉતારૂગામ, મદ્રાસીઓ અને બેલ-ઇઅમ વાસીઓ ઉપરાંત મોટા અંગ્રેજ પણ હતા બેલરૂઅમના કોગોથી આ પ્રમાણે ઓકય થવા આવતાની ખોરબમ પરેલીજ વાર પડ્યે છે. કરબન સ્ટેશન કેપરથી મોટર ભરેલા મા બેસાડી તેમેા આબરસાંગ રેકસ ઘરમ ઉતરવાના હતા. તેઓનો ત્યાં કેટલાક દીવસોંગ આફિસમા રાખવા બોઠવબા થઇ હતી.

નાતાલમાં દોરી વિદ્યાર્થીઓ

નાતાલમાં ૬૭ ગવરનમેન્ટ દોરા રકુલોમાં ૨૯૮૬ અને ૮૯ ગવરનમેન્ટ એઇડ રકુલોમાં ૧૭૪૮૫ મળી કુલે ૨૨૧૭૧ દોરા છોકરા છોકરીઓ અભ્યાસ કરે છે. ગોગરની દોરા રકુલમાં અભ્યાસ કરતાં પકડાયાં ૧૨૫ દોરી છોકરીઓ છે. ત્યાં દોરી કન્યાઓ માટે ખુરી નીસાળ રબાપવા પ્રોવીન્સીયલ સરકારનું ધ્યાન ખેંચવા પ્રયત્ન થયો હતો. નાતાલમાં ૧૮૩૬૮૬ એશિયાટીકોની વસતીમાંથી દોરા કેળવણીનું પ્રમાણ પણ જોવું ઘટે.

તુર્કીનો આબાદી

દક્ષિણ આફ્રિકામાં મી. એમ. કે. મુરસેલ અમેરીકાના કોનસલ જનરલ હતા અને તુર્કી જાત બદલી થતાં રવદગર મા કોન્સ્ટાંટીનોપલમાંથી મુલાકાતોમુલ આપ્યા હતા. મી. મુરસેલ હવે અમે-રીકાના એમબસી જાતાભાંથી રીટાયર થયા છે. અમે હાલના દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલાકાતે આવ્યા છે. તુર્કી વીશે પુછવામા આવતા મી. મુરસેલે કરબનમા જણાવ્યું હતું કે પોતાના પ્રયત્નો આને બાળયા તુર્કી ઉન્નતી કરવા માંગે છે તુર્કી એકદમ યુરોપના કોનકારાનું જોખમ પોતે નદી આને બ્લાકના નાના અમેય રાજ્યના રાજ્યો પોતાના સાથુ રાખવા કરે પ્રયત્ન કરે છે. કમાલે મા યુદ્ધમાં તુર્કી કોટના ત્યારે તુર્કી અને પ્રદાની મીત્ર હતા. તુર્કીની આર્થીક ઉન્નતી મજબુત રાખવા પાટ આવવા રેલમાં કારખાનાઓ સ્થાપવામાં આવે છે. તુર્કીમાં લોખંડના પરમાણુ ખીદીસરોગ્રેસ્ટ્રા થયા છે. ૬૦ ગાનાવાનોને બહોળા પ્રમાણ મોટા જથ્થામા ઉત્પન્ન કરવામા તુર્કી પ્રધાન છે. તુર્કમા પાકના આ લોખંડની ખાણો પણ છે. તુર્કી સાથે યુરોસ્લા પોલ્ડનાએ રાજદારી, આર્થીક અને ઉદ્યોગમા ઉન્નતીમાં ગાઢ પ્રગતી કરી છે.

સાકરાંના ડેપોમાં આગ

ડોરીટ્સડાલ્જથી દોઢ માઈલ છેટે આવેલા આલ્બર્ટ ફોક્સના તા. ૪ સપ્ટેમ્બરે બપોરે આગ લાગી હતી જેથી મેસર્સ કલેન સ્ટીનફીટ એન્ડ કન્ટ લુસ્ટાર્ડ અને ક્રેયથનનાં પેટીના આલ્બર્ટ ફોક્સ ટીમ્બર ડેપો સાકરાં અને બરાનો સહીત કેપુર્ણ નાસ પામ્યાથી બરાબર માલુક ૬૦૦૦ નું નુકસાન થયુ હતુ. આગના બકકા દોઢ કીટ ઉંચાં હતાં અને પોલાણવા માટે ૪૦૦ નેટીવો કામે લાગ્યા હતા. દોડી આવે નેટીવ મજુરોનો ઓકકારા પણ બની ગયો હતો જે મેરીટઝબર્ગથી મંગાવી મજુરોને રેશન આપ્યુ હતુ. આગનું કારણ જણાયુ નથી

આ કેવી બહાદુરી?

કહે છે કે કોઈ સ્ટેટના એક કામે ઉપર કરવતના મશીન ઉપર કામ કરતાં એક નેટીવનો અંગુઠો કપાઈ ગયો હતો. કોઈને બાજર મકતા ઓફકારી માટે નેટીવને કામ આપ્યો ત્યારે "બાસ જુઓ" એમ કહી નેટીવે અકકલમાં કરી કરીને ગયો હતો તે બતાવવા બીજો અંગુઠો બાકીની કરવતમાં મુકી દીધો અને કહ્યું "બાસ આ પ્રમાણે બન્યુ હતું." કોર્ટ પાસેથી છેવટની પછી પેનસન મેળવવા નેટીવે માગણી કરી હતી

મહુદી પત્રનો બારા અંક

"સાહિત્ય આફ્રિકન રેકાર્ડીન" નામે વાર્ષિક અંક પ્રસિદ્ધ થયો છે જેમાં વતુદીને ઉપયોગી થઈ પડે તે ઉપયોગી બીજા પણ લેખોનો સમાવેશ થયો છે. લેખકોમાં લેખક બપોર્ટ સીમોન બ્લુમ, સીમ્બેગનર, સીકની મોરેલ, કુ. ઓલ્ટ્રેક ઓટલર અને બીજા પણ પ્રખ્યાત લેખકોના નામો જોવામાં આવે છે. ૧૫૦ પાનાં સાદીમાં સેન્ટ્સ ન્યુસ એજન્સીમાં મળી શકશે.

ઓરેન્જીઆથી આક્રમણ

ઓરેન્જીઆના રક્ષણાનાની ૧૫૦ મા વર્ષની ઉજવણીમા કાજર થયા ઓરેન્જીઆ સરકારે તરફથી થયેલા આક્રમણનો સ્વીકાર કરી યુનીયન તરફથી ની સી પા. રોબીનસનને મોકલવા નકકી થયુ છે. પા રોબીનસન યુનીયન પાલોમેન્ટમાં ૨૧ વર્ષથી સભ્ય છે અને યુનીયન પાલોમેન્ટના ઈતિહાસ સારામ જેવાય છે.

ફ્રીંદી મજુરો

કરબન કમ્યુનીસીપાલીટીના દોડા મજુરોના માહીને બગારમા ૧૦ ટકા વધારો કરવા કમીશને કરેલી ભલામણ રદી કરવા કરારના રીપોર્ટ થયાના સુધી ફ્રાયલમા મુકી લાકડી નાંદ. વધારાનો અકબરો વાર્ષિક સાત પાઉન્ડ જેટ થાય છે.

ડોકટર અને મોટર

કપ્ટાઉનમા થયા બાદશાહીમાનાં મોટર પાર્ક કરવા બાબતે બીજી ભલામણ કરવા ડોકટરોએ મોટરકાર મુકનારી બીજાની કરીયાદ ઉપરથી દક્ષિણ આફ્રિકાના ડોકટરોમા ભારે ચર્ચા ઉત્પન્ન થઇ હતી યુનીયનના મુખ્ય શહેરોના ટ્રાફીક સતાધારીઓએ બાદમાં કરેલા નવા મુજબ મોટર પાર્કીંગ બાબતના ડોકટરોને પણ ખાસબન્ધ રાહતો આપવામાં આવે છે. જેના કારણે ડોકટરોને ખાસ રાહત આપવામા આવે છે. જેના કારણે જરૂરી ભલામણ ઉપર મોટર મુકવા કનસલટીંગ રૂમમાં હાજરી આપનો ડોકટર કલાકોથી મુકત થઈ શકતો નથી.

મેજીસ્ટ્રેટની વિદાયગીરી

નાટાલના વેરૂલમના વતનીઓ મેજીસ્ટ્રેટ મી. એચ કબાબુ. એન્ડરસનની બદલી કેપપ્રકાર માં થવાથી મનાન્ડા ડીસ્ટ્રીકટના દોરીઓ તરફથી એક મેળાવડો કરી મી. આગેવાદ કયરાદાઓ ફ્રામતા કટલરીનો સેટ મી. એન્ડરસનને ભેટ આપ્યો હતો. વધા મેજીસ્ટ્રેટ મી. સી. એસ. વીલયમ્સના પ્રમુખપણા હેઠળ થએલા મેળાવડા માં કોટેના કટાઈ તરફથી મી. એન્ડરસનને રોકડ નોટનો એક વોલેટ બપર્ણ થઇ હતી. પ્રીટોરીઆ જસ્ટીસ ડીપાર્ટમેન્ટમાં આવેલા મી. એક ૪ મેન્ટમે વેરૂલમમાં નાદનીશ મેજીસ્ટ્રેટનો ટ્રોહો સંભાળી લીધો છે.

રવિવારનો વેપાર

મોકર અથવા પ્રતિનિધિ મારફતે તા. ૨૪ ઓગસ્ટ રવીવારે દુકાનમાં વેપાર કરવા માટે કરબન કારખોલસ રોડના દુકાનદાર દાવુદ ઇસ્ત-

ટેલીફોન ૩૩-૮૮૩૨.

ઝેડ. વી. પારેખ

પા ઝા કમીશનર ટ્રાન્સ-વોલ્ડાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે ખાસ ઉંચી જાતની કટેક ઈન્ડિઅન મોસલીન, રેશમી અને સ્વદેશી સાડીઓ બિગેરે કીફાયત ભાવે મળશે.

એક વખત તમારો ઓર્ડર મોકલી આપવો કરશો.

માઅલને આપવાથી કરતા મેજીસ્ટ્રેટ મી. એચ. આર. ગેરટે પાચ પોંડનો દંડ કર્યો હતા. તોહમતદારે અપીલ કરી હતી કે સાહેબે તે મેરીટઝબર્ગ ડાકટરને ત્યાં જોયો હતા અને તની ગેરહાજરીમાં તેને મળવા આવેલા એક સખ્સે કોઈ પણ તકલા વગર દુકાનમાંથી માલ વેચ્યો હતો જે અપીલ મેજીસ્ટ્રેટે સ્વીકારી નથી

બીનેસ્ટાઓની સંભાળ રાખજો

બીનદરી કોઠી ચોરી કરનારા ચોરોનો પત્તો પોલીસને મળતા નથી. મેરીટઝબર્ગમાં તા. ૬ સપ્ટેમ્બરે રાત્ર વચ્ચે રહીટના મેસર્સ એ. રોજ એન્ડ કુંપનીની બીનેસ્ટરી કોઠી તસબાગ પા. ૪૦૦ રોકડા તથા ચેકોની ચોરી બાકેર થઇ હતી. પોલીસનો બાન્ધતા મુજબ ચોર બહોર કરબન છે. માત્ર છકોટીન સાથે માલ્યો હતો બ્લોકોટો સાબુ નહા. બીજોરે વસ્તુઓ દુકાનમાંથી ગેબની હતી.

ચેરૂલમનો નેશનલ રોડ

નાટાલ ચેરૂલમની ટાઉન બાદ સાવચેતીના ઉપાય લેવે બાલ મોટા મહી ચેરૂલમ તરફ જતાતા નવા નેશનલ રોડ ઉપર દુકાન, ટી રૂમ, મરજ અથવા કોઈ પણ જાતના વેપારના પરવાના નહિ આપવા જાહેર કર્યું છે.

ચોરીના સનસાટાર આંકડા

ઓગસ્ટ મહીનામા જોહાનીસબર્ગમાં બબાતારી થી લુટ અને ચોરીના ૧૫ કેસો થયા હતા જેમાં યુરોપીયનોને ઉપર પણ જબરજસ્તી થઈ હતી. જાહેર થએલી રીકર્ડર ૨૫૧ ચોરીઓમાં પરેણાં, રોકડ તથા કાપડ મળી પા. ૨૬૧૧ નું નુકસાન જણાવ્યુ હતું.

સુખશાંતિ સાહિત્ય

કરબનમા તંદુરસ્તી અને સુખ શાંતિના સાહિત્યનો પ્રચાર કરવા ટાઉન હોલમાં તા. ૨૧ અને ૨૨ બપર સુધી આલુ રહેશે, જે બાબતની ઓકવમ્ કરબનના ૨૧ જાહેર મંડળોમાંથી ચુંટેલી સબ્ય કમીટી તરફથી કરવા થઇ છે.

નવા ન્યાયાધીશ

ઠાકુરલાલ પ્રોવીન્શીયલ ડીવીઝન સુપ્રીમ કોર્ટ માં મી. જસ્ટીસ મીલન કે. સી. નો ન્યાયાધીશ તરીકેની નીમણુક જાહેર થઇ છે. મી. મીલન ૧૯૧૩ મા ટ્રાંસવાલમાં વકીલ થયા હતા ત્યારપુ વર્ષની શરૂઆતથી બ્લુમફોન્ટેનમાં કમાણદાર હતા તથા ઓરેન્જ ફ્રીસ્ટેટ અને રહોડેશીયાની સુપ્રીમ કોર્ટમાં પ્રેસીડન્ટ હતા

ઓકટર અકસ્માતનું પ્રમાણ

ઓકટર અકસ્માતના મરણોમાં જુલાઈ મહીના માં પહેલા નંબરે જોહાનીસબર્ગ અને બીજે નંબરે કરબન આવ્યુ હતું. જોહાનીસબર્ગમાં ૧૩ અને કરબનના ૮ મરણો નોધવામાં હતા. આ બાબતે મુનીયનના મોટર અકસ્માતની નોધવેલા મરણની સંખ્યા ૮૬ હતી.

નેટર્સન હોસ્પીટલમાં દુષ્કાળ

મુનીયન સરકારે ગોરા વાસ્તે પાડી આલેલ્ડહાઉસ, ઓલકોકસ્પ્રુટ, ડનહાર્ટિઝર અને ન્યુમાસલ વિભાગમાં દુષ્કાળ જાહેર કર્યો છે, જેથી બીમારોને રેલવેજના ભાડા સાથે મળી શકશે. જનવરો અને પાસના રેલવેજના ભાડામાં પણ ઘટાડો કર્યો છે

કોંસ્ટાબલ-મેજીસ્ટ્રીક મજુર કરાર

કોન્સ્ટાબલની બાબતો માટે મેજીસ્ટ્રીકમાંથી મજુરો મેળવવાનુ ડ્રોવિલાથ અને મેજીસ્ટ્રીક સરકાર વચ્ચેનું સખત પ્રથમ ૧૯૦૭ માં થયુ હતું. સખત ઉપર મેજીસ્ટ્રીક સરકાર તરફથી એકટીંગ ગવરનર જનરલ સીનોર મારરીઆ રોસાકાઓ સહી કરી હતી. પોર્ટુગાલથી મળેલા બબર મુજબ સીનોર રોસાકાનુ મમા આરાવીમાં મરણ નીપજ્યું હતુ

વિજળીક બત્તી

કરબના રહેરમાં વિજળીક બત્તી બ્યુનીસીપાલીટીના ઇલેકટ્રીક બાતાં તરફથી પુરી પાડવા માં આવે છે જેના રહેવાસ માટેના ઉપર માસીક ફીસાબમાં મોકલવામાં આવે છે. ૧૯૩૨-૩૩ ના વર્ષમાં આવક બાબ અને ૭ હજાર પોંડ જેટલી હતી અને તેમાં બાકી બચેલા ઉપરાબથી બાજ પા. ૧૮ હતી

કેપટાઉનના સમાચાર

—કેપટાઉનમાં બાળકોમાં શીતળાનો ફિયકર વધતો જતો હોવાથી, બાળકનું મરણ પ્રમાણ ૧૯૨૬ના જંત્રુ ગોબર ના બિયર તે બાદર મેરીકલ ઓફીસર ઓફ હેલ્થ ડા. ડાગને જણાવ્યું છે કે, શીતળા, તાવ અને ઝાડી પછી ત્રણ થાય છે. પ્રથમ નાકે અને આખામાંથી પાણી ઝર્યા કરે, અને ચોથા દિવસે શીતળા નજરે આવે, એ બાબત પડતા ડાકટર બોલકારી, બનતા ઉપચાર કરવા" કેપટાઉનમા એ રોગ માં ઘોડા બાળકોનાં મરણ થયા હોવાથી ફિયકર નો ખુલાસો ઠોકટર કીગને જાહેર કર્યો છે.

—સેન્ડટાઉન કોલરમેન-ના ૮. અહમદ અને દાઉદબાયની કે, ઓલવાલ ગો બે હીરા દુકાન ફોરેન બે ધીર દર થયા છે ચુતો બે હતા ૬, મરાઠાને માલ વેચવા ખોટાનો પોકળ તૈયાર કર્યો હતા, મરંતુ કાવડા મુજબ દાયવાટ ફિપ રમેના બાલનું વજન જણાવવામા આવ્યું નહોતું.

—કેપટાઉનમાં પુનીયે બાયવા કુતરી પાળવાને માટે સાદી સાદા શાહીંગ લાયસન્સ બારવું પડતું હતું હવે બાદ કુતરીને માટે બાર્બીટ ઉપર ફિપ લાયસન્સ બારવું પડશે.

—બાજ લાગે ત્યારે સપળા કાપડગોનના ચેતવવા માટે અને આગની તોપની બાકીનીઓ જણાવવા માટે મોટરમાં રેડીયો ટ્રાંસમીટીંગ રિસેવિંગ સેટમયાનુ પંત્ર ગોઠવવાનું નક્કિ થયું છે.

—કેપટાઉન યુનીવર્સીટીના સર જે. ફાહમ્સ ની વરણીએ પ્રોફેસર એ. ડબલ્યુ. કારબાર વાસ્સ ચેન્સેલર અને યુનીવર્સીટીના પ્રાન્સીપાલ નીમાયા છે. આમ તે આવતા કપની ફેબ્રુઆરી ની પહેલી તારીખ ગોવાનો દાવો દાખારી સેશે.

—કેપટાઉનના મેયરને માટે 'રોલ્સ રોયસ' મોટરકાર ખરીદવા ૬૦૦૦ પાઉન્ડની રાંમતે ખરીદવાનો બનરલ પરપજીસ કમીટીએ ઠરાવ કર્યો હતો. તેની વીરૂદ્ધમા કાઉન્સીલમાં પબ્લી અવી થવા પામ્યા હતી એક કરે કમીટીબર અમારા મુસોલીનીની બાદર ઓટરની કીંમતની નથી બીજા કહે કે, ખુદ રાજનરાજ પણ ઓટરથી ઓછી મોટર કાર વાપરતા નથી આથીને અંતે નક્કિ થયું હતું કે, મકુંબ ગાઉનરા ૬ બોલમા બનાવની કે ૨૦ હોર્સ પાવરની મોટર છે, ત ૪૦૦ પોંડમાં ખરીદવી, અને બદલામાં મેયરની કાયબર ગોટર પાછી આપી દેવી.

—કેપટાઉનના જાણીતા એકાય અને હીંદુ અગ્રણી સ્વર્ગ. નથા બી હરિમહોદયની બીજ માંડવાના પ્રમુખ વા. રાજગોપાલ પીલ્લે બધા સારા પણ બાનો ૧૫ બાગબાગ પકડ દિવસની માંદગી બોગવી વા. ૨૭-૮-૩૭ ના દિવસે મરણ પામ્યા હતા તેમના અગ્નિ સંસ્કાર કેપટાઉન ઓલ સમયાનનાં મોટી મેદની વચ્ચે ચોકિક પ્રાર્થના સાથે કરવામા આવ્યો હતો

—શ્રી. સ્ત્રીમ મેમા બીબ બંડાળની બનદેર સભા વા. અબ્બારામ ગલ્લુના પ્રમુખપણાને તા. ૫-૯-૩૭ ના દિવસે મળા હતી. મંડળના પ્રમુખ રાગણ્યાહિ બલસારાના અપસાન બેંગે જુદા જુદા વક્તાઓ તરફથી શોકબાબો વિવેચનો થયાં હતાં.

—ગ્રેરીટઝબર્ગવાળા બી. એસ. આર. નાયકુના પુત્ર દીનદયાળ ઈગ્લાંડમાં બેરીસ્ટરી અભ્યાસ કરવા કેપટાઉન આવી પહોંચ્યા છે અહીંથી તેઓ તા. ૧૭-૯-૩૭ના દિવસે રવાના થયા હોવાનું જણાવવામાં આવ્યું છે.

—કેપટાઉનના બંદરના બાયકામ માટે જોહાનીસબર્ગના બનરા નથા બીજા કોબંડાનું કેંદ્રાકૃત મંડળના બોર્ડીંગ સ્ટીલ કંપનીને આપવામા આવ્યું છે. બાંધકામ પાછળ તા. ૧,૧૭,૬૦૦ નો બાર્ય થશે.

—કેપટાઉનમા મુનીબલ પાલમેન્ટની બેઠક તા. ૧૧ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ થી શરૂ થવા પામી છે. પાલમેન્ટમાં પાછું ચોકું કાર્ય થશે. આમ નવા વર્ષના બજેટ ઉપર ચર્ચા થઈ પાસ થશે બાદ પછી પાલીમેન્ટને બરખાસ્ત કરી જુન ૧૯૩૮ માં નવી પાલીમેન્ટની સામાન્ય ચુંટણી થશે.

પરચુરણ

દર પાંચ વરસે ભરાતી દપાલ બાનાંની પ્રન્દર-નેશનલ પરિષદ કેરોમા ભરાશે. યુનીયન સરકાર તરફથી પોસ્ટ માસ્ટર જનરલ મા. એચ જે સેનટન હાજર રહેશે મા સેનટન પ્રથમ કેબિન વજ્ર ના કેટલુક સરકારી કાર્ય બાટોમા મેરો ફેરફાર કરશે

* * *

યુનીયનના પોસ્ટ માસ્ટર જનરલે બાદ બજાર પાડી હતી ૬ રેડીયો ટેલીફોન સરપીસવાળી યુનીયનના કોમ પાસ થયેથી બ્રાડકાસ્ટ સાથે બાત કરી શકાશે. જ્યા સીનીટની કી પા. ૭-૧૯-૩૭ થશે

* * *

યુનીયનમાંથી તા ૨૮ ઓગસ્ટે મુકો મોકલેલા આબાદીબામા પાઉન્ડ ૧૭,૬૦૩,૬૨૫ પોસ્ટલનું ૨,૫૦૩,૮૫૮ આફ્રિક્સ સોનું ઈંટ ઝોટલ બાતે નીકાસ થયું હતું

* * *

પબ્લીક હેલ્થ ડીપાર્ટમેન્ટની જાહેરીબાત મુજબ તા. ૨૮ ઓગસ્ટે પુરા થયેલા અઠવાડીયામાં આબા યુનીયનમાં મરકીના બાવતા નવા કેસ થયા નથી.

* * *

બોલ્ગનેસ સરકારના સાત કાર્યોઆલાયો ટ્રાંસવાલમા મરણ પામ્યા છે અને તેમા મરણ પધારીઓ છે. એક મરેલા કાર્યોને કાપી નાખેલા તેના શરીરમાંથી રોગબક્ષાર મોટા પ્રમાણમા નીકળ્યું હતું. એ પરથી બાનારામા આવે કે બધાને તંતુજ રોગ લાગેલ હતો. બોયરોનેને તેથી પા ૧૦,૦૦૮ નું નુકસાન થયુ છે. તપાસ ચાલી રહી છે.

* * *

દક્ષિણ આફ્રિકાની બોઅર સરકાર, ૧૯૦૧ ની ઝુંબ બળવા અને છેલ્લા યુરોપી વહાણ પકડાયમાં ઝંપ્ત થયેલી લાખી પ્રજાના પાસેથી બાંગ્રેઝીઅર જનરલ એચ. બી. ક્રોઝીઅરનું મરણ થયું છે

* * *

નોટીંગહામ રોડ ઉપર એવા મકાનો તોડના રોબાયેલી તા. ૨૧ ઓગસ્ટે રસ્તા ઉપર પબ્લી મોટરકારોને બ્રહ્મોક લગાવ્યા સુધી બાદકમ પડયું હતું કરણ ગોસ્ટ ઓફીસનો ટ્રાફીક બે તરફથી મેરીકજબર્ન તરફ પસાર થતાં તીંડાના ભગાવાર બજ્યા હતા.

* * *

કરણના મેસર્સ કબલ્યુ એચ. સ્મીથસનનો ત્યા કામ કરતા બાસરે કપ્ત નદીમ બલ્લુરોને મધ્યતા સા. ૨-૬ ના રોજમાં જ પેતાનો બચાવ કરી તા ૧ સપ્ટેમ્બરથી સા. ૬ બાબતા નથી થયુ હતું.

* * *

કરણન સીટી કાઉન્સીલે કરણનની નમાબ બાબકતોની કીંમત નવેસરથી બાંકવા ઠરાવ કર્યો છે. બાંકણીનુ કામ સીટી એસેસ્ટ તથા એસ્ટ-બ્લીશરીંગ બાનાં ૧૨થી શરૂ થઇ ગયા બબી છે.

* * *

પીટર્વોહસ્બરાડની ૬ઠ્ઠા ફ્રેન્ડ રેમીજીયસ ફાકિરીએ વિદ્યાર્થીઓ ઉપર રાજદ્રોહી બાબાબોમાં બબ્બા સુબાનો કરાવ કર્યો વિદ્યાર્થી મંડળોમા ભારે વિરોધ બાદેર થયો હતો.

* * *

કલાર્કસડોર્પમાં બાલી પડેલી પાર્લામેન્ટના જેબ્યરની જગ્યા માટે ચેટા ચુંટણી તા ૨૦ ઓકટોબરે થવા પામી છે.

* * *

ગોલ્ડકોસ્ટબ્રાબેન્યનું બસરી બંદીબાનું જે ૧૯૨૩ થી રાબાપન થયું હતું તે નાબુદી કાઢવા બાબા કેદીઓને કરદ કરવા, બેલપીયા તથા બીજાઓને દીન બોકલી બાપવા બે.

ગાંધીજી સામેની ટીકાથી ઉશ્કેરાયેલા મુસ્લીમ યુવાનો.

લાહોરમાં પંજાબ મુસ્લીમ લીગના આશ્રય નીચે મળેલી મુસ્લીમોની સભામાં બોલતાં પ્રો. સુનાઉલ્લા નામના એક વક્તાએ પં. જવાહરલાલ નહેરુ અને બહારના ગાંધીજી સામે સખ્ત શબ્દોમાં ટીકા કરતાં સભામાં પુષ્કળ ઘાંઘલી મારામારી થઈ હતી. જોડા, પત્થર અને લાકડીઓ ઊછળ્યાં હતાં જેથી કેટલાકોને ઇજાઓ થઇ હતી. પોલીસ બારે જઇને પરિસ્થિતિ કાબૂમાં કરી હતી.

દેશી રાજ્યો અને શહેરી સ્વાતંત્ર્ય

કચ્છના રાજવીના પ્રજા પરીષદ પર એક સંદેશો મોકલી રાષ્ટ્રપતી જવાહરલાલજી જણાવે છે કે, "અમને જાણીને આનંદ થાય છે કે કચ્છના રાજવીએ પ્રજાપરીષદ દેશી રાજ્યોના તમા બહાર "પ્રાથમીક હક્ક દીન" જાહેર કર્યાનું નક્કી કર્યું છે. દેશી રાજ્યોના નાગરીક હકો અને સ્વાતંત્ર્યનો સ્વીકાર થાય એમ બહારબાઓ અનેકવાર તરફદારી કરી છે. આવી દેશી રાજ્યોની પ્રજા માટે શાંતી નરીક્ષણના પ્રાથમીક હકો મેળવવાના આ પ્રસંગ સમયે દરેક બહારબાવાદીઓએ ઉત્સાહપુર્વક ખતવાયો જોઇએ. એ યાદ રાખવું જોઇએ કે દેશી રાજ્યોમા મોટા પ્રમાણમા પણ નાગરીક સ્વાતંત્ર્ય હજુ મેળવાયું નથી. જ્યાં સરકાર આગળ સ્વાતંત્ર્ય શહેરી સ્વાતંત્ર્યને દાબી દે છે તેને માત્ર પ્રસંગોપાતીજ નહીં પણ આયમય ગણવું જોઇએ.

સર ચીમનલાલના અભિપ્રાય

ઈંગ્લીશ બહારસભા સાથેનું તેમનું પરદેશમાં પણ જોડાયેલું નથી. જાપાનમાં સર ચીમનલાલ સેતલ વાડ રેડીયો સ્ટેશનમા "આજનું હિંદુસ્તાન" એ વિષય પર ભાષણ આપતા હતા તેમાં બહારસભાની ટીકા કરવામા ઊતરી ગયા. પ્રેક્ષકોમાંથી કોઇ ઉભા થઇ તે ટીકા સાંભળતા ના પાડી પણ બહ સેનસાહેબે ટીકા ચાલુ રાખી. પાછી બબ્બે વખત કરવા ચાલ્યા હતા સેતલસાહેબની કપા ચાલુજ રહી અને સભામંડળ એક પછી એક ચાલ્યા ગયા.

અહિંસક પ્રયાસ

જ્યારે મુંબઇ બહારસભા બહારબાના પ્રધાન મંડળ સાદી કેદ પર આવ્યું છે ત્યારે બ્રીટીશ નાગરીક એક નવિન પ્રયાસ કરી જોયો. ગુજરાત તમા બહારના ઉપર અડગી મહેસુલવાળ તમાદા કરી જપ્તીઓ વગેરેના હુકમો કાઢી પ્રજાના ઉપર જુલમગીરીનો આશા ચલાવતા મંગા પણ મોરબીના ખાતાના અધીકારી શ્રી મોરારજી દેસાઇએ નાગરીકોના પગલા જારી બહેસુલના તમારો અને જપ્તી હુકમો મોકુફ રાખવા હુકમ કરમાવ્યો. હતો.

ગુજરાત પર આફત

એક વખત દીંદનું નંદનવન ગણાતા ગુજરાત પર હમણાં ત્રણ વરસો વરસ આફત આપતીજ રહ્યું છે. આ વરસે અતીવરસાદ પાનાના કારણે પણ ઘણે પાક ચોપાય ગયો છે જ્યારે કેટલાક ખેતરો પાણીયા સદ્દભાદનાં હોવાથી બીજાં સડી ગયા છે એટલા આ વરસોળીનો દુકાળ પડવાની બીક રહે છે.

અંગ્રાળામાં પ્રત્યાઘાત

નજર કેદીઓને મુક્ત કરવાના મેળા બહુમત, કુંકી થી પ્રજાકુલ હક્ક કેરવી બ્રીટીશ પાર્લામેંટના કારણે અંગ્રાલમાં જબ્બર પ્રત્યાઘાત રૂપે થયો છે બાપારે આન્દામાનના કેદીઓના સંબંધ માટે સરકારી દહીયાત દેખાડવામાં આવી છે. શ્રી. ડાઓદ સુભાષચંદ્ર તથા શરતચંદ્ર બોઝની બાબેવાના નીચે એ બાબતમાં મોટી ઉશ્કેરાટ આગળ ફેલાવા લેખરી છે

શ્રી. ઝીણાનો ગોળગોળ જવાબ

બહારસભા-લીગ સમાધાન માટે બાબુ રાજેન્દ્રપ્રસાદે કરેલી ઓફરનો જવાબ આપતા બ્રીટીશ હિંદ મુસ્લીમ લીગના પ્રમુખ શ્રી બહમદઅલી ઝીણા જણાવે છે કે એ ઓફર ચરતી છે અને સામા બેસાડીને સોલ્હે તેવા રીતે રજુ કરવામાં આવી નથી બાબુ રાજેન્દ્રપ્રસાદે પોતે આપેલી મુલાકાત દરમ્યાન એમ જણાવેલું કે, "સમાધાન માટેની બોજના ચોક્કસ બનાવવા બહારસભાવાદી અગ્રેસરોનો મોકલવામાં હતો તે વાત સાચી નથી" પરંતુ બંગાળાના નેતાઓમાંથે તે કથન સ્વીકાર્યું નથી એ સ્વયંસ્પષ્ટ છે. મુસ્લીમોએ તો પોતાની ચુકવણાનો સ્વીકાર કરેલો છે એટલે તેની જગાએ બીજી બોજના મુકવાનું કામ બહારસભાનું છે, એ બાબુ રાજેન્દ્રપ્રસાદ બહારસભાની જવાબદારી લાંબે રજુ કરે ના કે તે લીગ સામાન્ય રજુ કરવા તૈયાર છે. મેં ગાંધીજીને પણ ગયા બે મહીનામાં તીથળ બાત સંદેશો મોકલ્યો આ પ્રશ્ન પ્રમાણી શ્રેવાનું અને તેમની સલાહસુચનો મેળવવા કરવાનું કર્યું જેનો જવાબ હજુ નથી મળ્યો એમ જણાવ્યું હતું. બાબુ રાજેન્દ્રપ્રસાદે ગાંધીજીને પણ મળ્યા છે મહીનામાં તીથળ બાત સંદેશો મોકલ્યો આ પ્રશ્ન પ્રમાણી શ્રેવાનું અને તેમની સલાહસુચનો મેળવવા કરવાનું કર્યું જેનો જવાબ હજુ નથી મળ્યો એમ જણાવ્યું હતું. બાબુ રાજેન્દ્રપ્રસાદે ગાંધીજીને પણ મળ્યા છે, એમ જાણવા મળે છે. મુસ્લીમ લીગ સમાધાન માટે ખરેખર ઉત્સુક હોય તો બોજના સુચવવી જોઇએ. પણ મુસ્લીમ લીગ તો બોજના સુચવવાને બદલે બ્રીટીશ નાગરીક સામે ખોટા આક્ષેપો કરવામાં પોતાની શક્તિ વેડફી રહી છે.

શ્રી. નરીમાન પ્રકરણની સમાપ્તી

શ્રી. નરીમાને એક નીવેદન બહાર પાડી બહારસભા પક્ષના સીધરની નારણીના પ્રકરણ પર છેવટનો પડદો પાડી તેને સદંતર બંધ કરવાની બાબિલ કરતાં, છેલ્લાં બાબ માસમાં દીલ્હીમાં બનેલી વર્કીંગ કમીટીના નીર્ણયને સંપુર્ણપણે તાબે થવાનું જાહેર કર્યું છે. "મને સાંભળવાજ છે ત્યાં સુધી આ વીવાદપ્રકરણ બંધ પામ છે. મેં આખી જીંદગી કોમી એકતા માટે બનતો બહેનત કરી છે છતાં એજ કોમી વાદને બાબી બાથે બંધવામાં આવે છે એ દુઃખદ છે. આ જાતની ન ઇચ્છવાયોગ્ય ઘટનાઓ પર અંકુશ મુકાવો જરૂરી છે કે જેથી કોઇ પણ ભયંકર પરીણામ ન આવે" નીવેદનોમાં જણાવેલા કારણસર હું ડીફમેશન કે તપાસ બાગનો નથી. બારાસભા બહાર કે અંદર બહારસભાના બાર્યક્રમને મહિમ રીતે અમલમા મુકવાના કાર્યમાં બારા બધો સમય અને ધ્યાન રોકવા પ્રતીજ્ઞાબદ્ધ થયેલો છું."

દારૂબંધીનો પ્રથમ પ્રયોગ

બહાન ઇલાકાના બહારસભાવાદી પ્રધાનમંડળે તેના પદ્ય અને બહારબાજીના સેક્રેટરીનો માસીક પગારોમાંથી બારાબીના બાબુનાં શરૂઆત કરી છે. આ રીતે બાબનારા તરીકે સાલેમ જીલ્લામા દારૂબંધી દાખલ કરવારી સાલેમ જીલ્લો એ રાજ્યનું પ્રથમ બાર્યક્ષેત્ર છે બાબુક પગીમાં સંપુર્ણ દારૂબંધીનું ધ્યેય રખાયું છે. બાદી એ યાદ રાખવું જરૂરી છે કે હિંદભરમાં દારૂનો સહુથી વધુ પ્રચાર બહારસ પ્રેસીડેન્સીમા છે.

જાપાનની ધમકી

હિંદનું શેરડું નહીં ખરીદ કરવાની જાપાને ધમકી તો બાપી પણ કે સુધી દમદાટી એને નીકારવી પડશે એમ નથી. જાપાનની બાદન વ્યવહારની પ્રધાન સંસ્થાઓ વહાબ્યવહારની પેઢીઓને એવી વીનંતી કરી છે કે દક્ષિણપુરસ્કુના દેશો બાન હિંદના કિનારાઓ માટેનાં એમનાં બારસ્કારની પ્રેબ્બામાં વધારો કરવો જોઇએ એ દેશોમાંથી બીજી કાચી વસ્તુઓ સાથે બાવનાર લોઢાનો જરૂરી ખરીદી બાબુવાનું સૂચવેલુ બના. ચીન બાબેની જાપાનની તડપર્ય બાબ્યા બાદ હિંદના બારાર સોબંધના ારબ્યાનાં એની માઠ રાખવા પાછો એ બાનવા જોગ છે.

"ઇનચ્યુરેન્ટ" અને બીજા ઝેરો

સામાજીક પુષ્ઠ ઉપરબાન બહારસભાના કેટલાક વર્તમાનપત્રો અને પ્રસંગ પાસેથી પ્રજાના બહારીબાન પ્રેસ બજારની એકદમ ઉઠણ બાબીનાં નીરીક્ષણો મંગાવાબ હતા, પણ તે બાબ્યે ન બાવ પાછી એ પત્રો પાંચ પડયા હતા એ પત્રો બાદે પ્રેસો પાસેથી નોટીસો પાછી લેવામા બાવ્યા છે. ગાંધીજીના તંત્રીપદેથી પ્રગટ થતું "બવજીવન" સાપ્તાહીક તમા ગોબારે છ.

અખબારપત્રો

સુરત હિંદુ ગુજરાતી સ્કુલ

સુરત હિંદુ ગુજરાતી સ્કુલના કરણાના મકાનમાં તા. ૨૮–૮–૩૭ ને શુક્રવારે સાડાત્રણ વાગે મજકુર શાળાના મુખ્યાધિષ્ઠાતા શ્રી. ખુશાલભાઇ સુખાભાઇ બીલ્લી સ્વદેશ ગમન કરતા હોવાથી શાળાના વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકો તરફથી એમના માનમાં વિદાયગીરી નો સમારંભ શ્રી. ઝોમ ખો. નાયકના અધ્યક્ષપદ નીચે કરવામાં આવ્યો હતો. શ્રી. બીલ્લી એ શાળાની કરેલી અમુલ્ય સેવા માટે તેમની પ્રશંસા કરનારાં ભાષણો થયાં હતા વિદ્યાર્થી ઓમાંથી શ્રી. મોહનના માનમાં બનાવેલું બીનભાઇ તેમને કુલના હાર પહેરાવ્યો હતો અને બાળાઓએ "એના સામા ચણુંગાર" ગીત ગરબો ગાયો હતો. શાળાના હેડમાસ્તર શ્રી. નારણજી પી. પટેલે વીવેચન કરી શ્રી. બીલ્લીને સાદા સુંદર ધ્રુવી બાંધવામાં બાળકો ના અભ્યાસ માટે પુષ્ક ભોગવ્યો અને ધ્યગ્રહ્યો કામ કરવાની બહેચ્છા દર્શાવી હતી. તેમજ અન્ય સહાયક શીક્ષકોએ પણ સમયાનુસાર વીવેચનો કર્યાં હતાં શ્રી. બીલ્લીએ શાળાના કાર્યવાહકોને પ્રેમ અને તેમ શાળાની પણ ઉન્નતી કરવા હદમ રપશ્રી અરજ કરી હતી અંતમાં સભાપતિશ્રીએ ઉપસંહાર કરતાં બાળકોને સારી કેળવણી મેળવી સારા બાવિ નાગરિક બનવા બલામણ કરી હતી. તેમજ એમની ઉન્નતિમાં જ પટીલોની શોભા રહેલી છે, માટે સારી કામ કરી બતારી આ શાળાને શોભા આપવા સુચના કરી હતી. એ પછી બાળકોને શ્રી. બીલ્લી તરફથી સાકરની કટાબુ કરાયો મનાવડો વીતરણ થયો હતો.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ તરફથી તા. ૨૯–૮–૩૭ ને રવિવારે શ્રી. વલ્લભભાઇ બાબાભાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ ટ્રેન્સ હોલમાં શ્રી. કૃષ્ણ જયંતી મહોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યો હતો.

બાંધી ભારત વિદ્યાલયની વીદ્યાર્થીનીઓ તરફથી કુપરની સ્તુતી થયા બાદ હાલભાઇ મહમદભાઇ ના મુલાકાત લઇને હીંદથી આવેલા શ્રી. કેલન બેઇ અને શ્રી. રામદાસ ગાંધી અને શ્રી. હીરાનંદ ગીકુમળનો પ્રમુખ તરફથી કુલ હારથી સત્કાર કરવામાં આવ્યા હતો. શ્રી. મણીભાઇ ભાયભાઇ પટેલ અને શ્રી. પારેખ તરફથી તેમોને આવકાર આપતા તેમોની સેવાઓની નોંધ કરવામાં આવી હતી. શ્રી. કેલન બેઇ સત્કાર માટે આભાર માની હીંદની હાલની રાજકારી પરિસ્થીતી વિષે સંભાળપુર્વક વીવેચન કર્યું હતું. શ્રી. રામદાસ ગાંધીએ સત્કાર માટે આભાર માની બાદીનો ઇમપેરા કરી ત દીત માતૃભુમીને મદદ કરવાને સલાહ આપી હતી. અને શ્રી. હીરાનંદ ગીકુમળે સત્કાર માટે આભાર માન્યો હતો. બાદ પ્રમુખ શ્રીએ કૃષ્ણ જયંતીનો સમાનુ કાર્ય સરૂ કર્યું હતું. શ્રી. મેઘ, શ્રી નવલીબા અને શ્રી. બાબાભાઇ માસ્તર શ્રીકૃષ્ણચંદના જીવન વિષે અસરકારક વીવેચન કર્યું હતું. કુમારી શીવા બહેન કેપટને વીદ્યાલયની વીદ્યાર્થીનીઓ પાસે મધુર સંગીત મનોરંજક ગરબા અને બાળાઓનો કાર્યક્રમ અને વિદ્યાલયના શીક્ષકોએ વીદ્યાર્થીઓ પાસે હારમોનીયમ અને બીજા પદ સંભળાવેલો કાર્યક્રમ રજુ કરાયો હતો વીદ્યાલયના પ્રીન્સીપાલ શ્રી. બાલુભાઇ કુબેરભાઇએ જણાવ્યું હતું કે વીદ્યાલયની વીદ્યાર્થીનીઓએ જોહાનીસબર્ગ અને બાજુના ગામોમાંથી રહેતા બંધનને આજે ઘેડ ૧૭૫ દાનમા મેળવ્યા છે. અંતમાં કુમારી મીના બહેન કેપટને વીદ્યાલયને મદદ કરી છે તે માટે આભાર માનવામાં આવ્યો હતો

હિંદુ યુવક સંઘ

હીંદુ યુવકોની સભા તા. ૨૯–૮–૩૭ ને રવીવારે શ્રી. નરસીભાઇ પરસુભાઇ પ્રમુખ પણા હેઠળ ટ્રેન્સ હોલમાં ભરાઇ હતી. સભામા મોટી સંખ્યામાં દરેક કોમના યુવકોએ હાજરી આપી હતી હીંદુ યુવકોની મંડળ સ્થાપવાની ખાસ જરૂરીયાત ઉપર જુદા જુદા યુવકો તરફથી સંભાષણો વીવેચન કરવામાં આવ્યું હતું. અને હીંદુ યુવકોની ઉન્નતિ માટે એક મંડળ સ્થાપવાનો નીર્ણય કરવામા આવ્યો હતો. તે મુજબ મંડળનું નામ યુવક સંઘ રાખવામા આવ્યું હતું. નીચે મુજબના બધીકારીઓ અને કાર્યવાહક સમિતિના સભ્યોની ચુંટણી કરવામા આવી હતી.

પ્રમુખ: દયાળજી ગોપાભાઇ, ઉપ-પ્રમુખ: ગોવીંદજી છોટાભાઇ, નરોત્તમભાઇ કલ્યાણજી, ગુલાબભાઇ કલ્યાણજી, સુખાભાઇ પરસોત્તમ: મગનભાઇ નરોત્તમભાઇ, નરસીંહભાઇ પરસુભાઇ અને ગોવિંદજીભાઇ મોહનગુલાઇ. મંત્રીઓ મગનભાઇ ભગાભાઇ, ગોપીદાસ નાગરજાઇ. મદનમો: ગોપીદાસ નાથુભાઇ, દલુભાઇ હાંસજી ઓઠીયર પરાગભાઇ નરસીંહભાઇ. કાર્યવાહક સમિતિ: મેસર્સ બાબુભાઇ ડાહ્યા ભાઇ મગનભાઇ કાળજીભાઇ, રણછોડભાઇ સાભા ભાઇ. કાલીદાસ જીવાભાઇ, આશાભાઇ ગોરધન દાસ, રણછોડભાઇ નંજાભાઇ, જેરાજભાઇ ડાહા ભાઇ, બોડાભાઇ રામાભાઇ, દેવજીભાઇ કાનજી ભાઇ, પ્રેમાભાઇ લાલભાઇ, ગોકળભાઇ નારણજી, રતિલાલ ઇચ્છારામ

ડરબન હિંદુ મંદીર

ડરબન હિંદુ મંદિરમા ગોસેવર શ્રી. કૃષ્ણચંદની જયંતી તા. ૨૮–૮–૩૭ ના દીને ભાવીક હીંદુભાઇ બહેનો તેમજ બાળકોની બહોળી હાજરી માં ઉજવાઇ હતી જેમા પણ નામાંક ભાઇ, બહેનોએ પણ ઉત્સાહ પુર્વક ભાગ લીધો હતો. પાંગ વીલીયમ્સ ટાઉનથી શ્રી. ગોસેવ ખાસ પરણુ ખાસ આ જયંતીમાં ભાગ લેવા માટે પધારી હતા તથા બહુ બાઇઓનો બહુજ ઉત્સાહ આવ્યો હતો પ્રસંગાનુસાર આરતી, પ્રસાદ ગાગેરેનો સત્કાર થયા બાદ પ્રમુખ શ્રી. ડી. બી પટેલે હાજર જનોનો આભાર માની તેમણે તથા પંડિત હરિશંકરે શ્રી. કૃષ્ણ પરમાત્માના આદર્શોપર બોધદાયક પ્રવચન કર્યું હતું. બાદ કેપીન્સ ટાઉનથી પધ્ય ગેલ બાઇ એ તરફથી નીચે પ્રમાણે રહ્મ આરતીમાં મુકવા માટે ગોકલવામા આવી હતી: ગોરધનભાઇ કુવરજી ૬/૬, મોરારભાઇ લાલા ૨/૧, કાળાભાઇ જેરામ શ્રી. ૨, છોબાળાઇ બાબુ શ્રી. ૨. પ્રમુખશ્રીએ કેપીન્સ ટાઉનના ભાઇ ઓ દુર હોવા છતાં પોતાની કરજ અદા કરી રહ્યા છે તે માટે તેમનો અંતઃકરણપુર્વક આભાર માન્યો હતો. તા. ૨૯–૮–૩૭ ના દીને ઇસી ઓગ્સ્ટના પ્રસંગ ઉપર રેડીકલસટ્રસના વતની મંકુભાઇ બીકમ પધારેલા હતા તેમોને શ્રી. ડી. બી. પટેલે કરેલા તરફથી આવકાર આપ્યો હતો જેના બદલામાં શ્રીકમે આભાર માની આ સભા સમક્ષ બંગાળી નાગીતે શ્રી. ૧૦ બોડ આપી હતી જે સાભાર સ્વીકારવામાં આવી હતી.

આભાર

પુનાથેંગથી રા. ઝવેરીલાલ રતનજી જલસારા પોતાના પુત્ર પીનાકીનો કેપટાઉન સ્વર્ગવાસ થયાની તા. ૬–૯–૩૭ ના દીને પુનાના દરેક હીંદુભાઇઓએ અને પોતે ઓલીઝાબેથ્યા પણ પધારી બનાવદિ કીયામાં બાદ ભાઇ પોતા પ્રત્યે દિલસોજી બતાવી હતી તે માટે તે દરેક બાઇઓનો અને કેપટાઉન, ડરબન, પોર્ટએલીઝાબેથથી પણ બાઇઓએ તાર અને પત્રદ્વારા દિલસોજીના સંદેશા મોકલ્યા હતા તે માટે તે દરેક બાઇઓનો આ પત્રદ્વારા અંતઃકરણપુર્વક આભાર માને છે.

દરીઝટનમાં મરણ

જોહનીઝટન ખાતેના બબુલાલ ચેપારી હાજી મહમદ હસમજી ઝાલીમાના પત્નિ બાઇ આયશા પદ ચરસની વયે દસ દિવસની માદગી બાદ બવતનવાસીન થયાં છે. ખુદા મરહુમના રૂહને શાંતી આપે અને તેમના વીયોગ કરતા કુટુમ્બી જનોને સબર બક્ષે. મરહુમની દફનક્રીયામાં ડરબન, જેરીઝબર્ગ, જોટાઉન, નાટીંગહામરોડ, ઓરકોટે, જોહાનીસબર્ગ વીગેરે સ્થળોએથી બાજ સેનાર તેમજ તાર અને પત્રદ્વારા દિલસોજી દર્શાવનાર સદ્ગૃહસ્થોનો હાજી મહમદ હસમજી ઝાલીમા તરફથી અંતઃકરણ પુર્વક આભાર માનવામાં આવે છે

શ્રી ડરબન હિંદુ સોસાયટીનો ફાળો પોર્ટ એલીઝાબેથ

	પા.	શી.	પે
આગલા આંકનો સરવાળો	૬૨	૧૪	૩
મુલ્તન સિંગ			
મુલ્તન સિંગ હીંદુ મંડળ	૫	૬	૭
આદુ રેન્ડ			
ભીખાભાઇ હરી	૩	૭	૦
મીઠલખર્વા			
મા. રામજીભાઇ	૧	૧	૦
માલદીવો			
મા. પીલ્લે	૧	૬	૦
(અધુરૂં)	કુલ પા.	૧૦૨	૧૬ ૩

મારે રીયા હિંદુ સેવા સમાજનો ફાળો

આગલા આંકનો સરવાળો	૨૬૮	૧	૬
મેસર્સ પરશુભાઇ નરસીદભાઇ એન્ડ કું.	૫	૬	૬
ગોવીંદભાઇ ખુશાલભાઇ	૫	૬	૦
મકનજી રામાળભાઇ	૫	૬	૦
મોના કારાભાઇ દેવરાજભાઇ	૫	૦	૦
બાબુભાઇ પરશોત્તમભાઇ	૫	૦	૦
મેસર્સ ગોવર્ધનભાઇ મણી એન્ડ કું.	૩	૩	૦
જી. વી. કેપીટન	૩	૩	૦
છોબાભાઇ મોમાભાઇ	૩	૧	૬
દીપભાઇ મોરારજીભાઇ મદપાકર	૩	૩	૦
નારણભાઇ ભગવાનભાઇ	૨	૨	૦
કુલ પા.	૩૦૩	૧૬	૦
(અધુરૂં)			

આર્યન સમાજ વેદ મંદીર (સોરેનઝોમારકવીસ) નો ફાળો

		કુરન્ટ
આગલા આંકનો સરવાળો		૧૪૩૨૨૫
લાલજીભાઇ કાશીરદાસ	માન્જનગર	૩૨૫૦
મનજીભાઇ જેરામભાઇ	,,	૩૨૫૦
ગોવીન્દ્રભાઇ ખુશાલભાઇ	,,	૩૨૫૦
મકનજી રામાળભાઇ	,,	૩૨૫૦
મોના કારાભાઇ દેવરાજભાઇ	,,	૩૨૫૦
બાબુભાઇ પરશોત્તમભાઇ	,,	૩૨૫૦
મેસર્સ ગોવર્ધનભાઇ મણી એન્ડ કું.	,,	૩૨૫૦
જી. વી. કેપીટન	,,	૩૨૫૦
છોબાભાઇ મોમાભાઇ	,,	૩૨૫૦
દીપભાઇ મોરારજીભાઇ મદપાકર	,,	૩૨૫૦
નારણભાઇ ભગવાનભાઇ	,,	૩૨૫૦
પરશોત્તમભાઇ હીરજી કું.	,,	૧૨૫૦
ભગવાનજીભાઇ મુળજરી	,,	૧૨૫૦
મોહોનભાઇ ભવજીભાઇ	,,	૪૨૫૦
નરસીદભાઇ ખીમજીભાઇ	,,	૩૨૫૦
(અધુરૂં)		૨૦૫૬૫૫૦

પોર્ટ એલીઝાબેથમાં ચાલ્યું

પોર્ટ એલીઝાબેથના રા. વકીલ ભાણજીએ ગાંધાના ના નવા મકાનનું વાસ્તુ પંડિત હરિશંકર ગાંધીના હસ્તે મચનાદા કાંધા કરાવી કરાવ્યું હતું જે પ્રસંગે પંડીત હરીશંકર ગાંધીજીને તેમના તરફથી બે ગીતો, શુશ્રીબ મુજરાતી ગોગીરાતિ મંડળીને રૂા ૧૦, પોર્ટ એલીઝાબેથ હીંદુ સભાને રૂા. ૫ અને સાબરમતી હરીજનને રૂા. ૫ આપવામા આવી હતી.

ઇનફ્લુએન્ઝા વિશે

ઇનફ્લુએન્ઝા એટલે શરીરનો તાવ. પ્રથમ રોગાણમાં સૈકામાં ધાડી નીકળ્યો હતો. આ રોગે ૧૯૮૯ નવા ૧૯૧૮ ના જન્મ વરસોમાં ભારે ત્રાસ વર્તાવ્યો હતો. ૧૯૧૯ ના વરસમાં શરૂઆત તુર્કસ્તાનથી થઇ હતી અને પુર્વ ગોળાર્ધ માંથી પશ્ચિમ ગોળાર્ધમાં ફેલાયો હતો અને બાર મહીના સુધી લોકોને આલમ દુઃખ અમર્યું પડયું હતું. ૧૯૧૮ નો ઇનફ્લુએન્ઝા વિશે પણ મોકો પાડેર હશે. દીલ્હા આ રોગ "ઢીંચણ કુંચવું" નામથી ઓળખાતા હતો. આ રોગ ત પ્રસંગે ફ્રેનીશ ફ્લુ નામથી ઓળખાતો હતો. ફ્રેનીશ ફ્લુ ધાડી નીકળ્યાથી યુરોપનો મહાન ક્રાંતિના સંકટ ના વખારો પણ લોકોને આવા જબતમાં ભારે વિપતી ભોગવવા પડી હતી. ૧૯૧૮ ના ફ્લુએ લગભગ બેક કરોડ બીસ લાખ મનુષ્યોનો ભોગ લીધો હતો.

દાંતનું દર્દ

કમ્પીરીયલ એરવેઝના વિમાનમાં મુસાફરી કરતા એક ઉતારૂને દાંતમાં એકાએક ઉપજ્યુ દર્દ મર્સેલ્સ વેહલાથી વિમાનના રેડીયોની મદદ વડે નાઇસના સ્ટેશન ઉપર દાંતનો ડોકટર હાજર રાખવા સંદેશો આપ્યો હતો. વિમાન ત્યા પોહોંચ્યતાં ડોકટર ત્યાં હાજર થયા હતા અને ઉતારૂનો દુખતા દાંત ખેંચી કાઢયો હતો. વિમાને ત્યાં પેટ્રોલ તથા સરસામાન લીધા બાદતા તુરતમા દરીયો આરામ લીધા હતા.

પ્રખ્યાત ચોર પાકડાયો ઝડપથ

"ચાર ભણે ચોર અને દેવ ભણે મુવે" વાળા ન્યાયના ધોરી પાકડાનો એક બનાવ તાજેર થયો છે. આ બનાવથી દરેક આપેક્ષા બખર પુરજ્યા એક સુતારને બાકારવરીમા સેવે પ્રખ્યાતી પામેલા ડોલટન બખર્સ્ટોનના મી. એમેત ડોલ-ટનનું ૧૬ વર્ષની ઉમરે મરણ નીપજ્યું છે. ગોમેરીકાના કેનસાસ શહેરમાં એક દાકતાં પકડાઇ જતા મહેસાં ગોળીબારેપેરા તથા બે બાહોશો બોખ અને માન્ટના મરણ નીપજ્યાં હતા એમેત ઉપર પણ ગોળીઓ છુટી હતી પણ તે બચી નાસી છુટયો હતો. પાછળથી પકડાતાં એમેત ડોલટનને ૩૦ વર્ષની બદલના દેશ નીકાલની સજા થઇ હતી પણ તેના સારા વર્તનથી ૧૪ વર્ષે તારી મળી હતી. એમેત ડોલટન ત્યાંથી કેલીફોરનીઆ ગયો હતો અને ગ્રેટફેટ ગોલ્ડનો ધંધો શરૂ કર્યો હતો. અમના કેલીફોરનીઆના દેશમાં નિયમોના કાયદા હતા અને મકાનને બાજુનું બનાવ બાધ્યુ હતું. તેણે "વેસ્ટન મી ડોલટન કંપની" નામનું પુસ્તક રચ્યું હતું. તેમા એક રીવ્યુમાં કેનરી પ્રખ્યાતી મેળવી હતી. ડોલટનની પ્રજ્ઞા અનુસાર રાખને બાળવામા આવ્યુ હતુ તેને રાખ તેના બાપ બેનની કબરમા મુકવામા આવી હતી અનુમાન થાય છે કે એમેત ડોલટન ઉપર પ્રાર્થનાની સારી અસર થઇ હતી.

બોટ ઉધી વળી

બ્રીટનના બારગાહકાંઠાપર મગજા તરફ દરીયા કીનારે બાગ ઉતારૂઓ સહીત કરતા નીકળેલી બોટ બગડમાંજ ઉધી વાળવાથી ત્રણ ગુજરો કુબી મરણ પામ્યા હતા. એક છોકરો અને છોકરી બોટના તળીયા રહ્યાથી બચી શકયાં હતા. છોકરી કે જેની ઉમર બારવર્ષની હતી તણાઇને એક ગાય બાટ પકડી હતી અને બીજા હાથથી પોતાના બાપને પકડી રાખ્યો હતો જે મુશ્કેલી ભર્યો હતો.

સાપ અને રેડીઓ

બ્રીન્સલાંડમાં બેકુનોએ સાપના નબેલામાં રેડીઓ મુકતા પ્રાણીને કયાસ સંભળાતો વાનો બારો સાપેત કરી છે. રેડીઓના અવાજથી સાપોમાં બધી શાંતી ઉત્પન્ન થયાનો અનુભવ બેકુનોને થયો છે કારણ કે રેડીઓ સાપના નબેલાની સાપોમા કુપનું પ્રમાણ બધું નથી પડતુ ન.

બોમ્બારીની શરૂઆત

સ્પેનની ગડાય કાટી તીકમા પછી સ્પેનમાં નિયમની બડામા, બાકાન પોમેરે સરકુલોના બાય અલાકારણ થયા ગયા હતા. સ્પેનર બાલાઓ રહેલા બાર્સેલોનાના મુજબ બીનના બાકુ ચર્ચમાં બારાક, કાપડ, કીરાનું, બળાબધુ લોકોને પસતુઓમા સરવાલ બાદ દરા મોબબારો થઇ ન. એકલા બોરાકની બાબબારીની કરેરાશ રસ દરા હતી. બ્રેટ મુજબ બીજા દેશોમાં પણ બરાર મરા સંભવ છે.

બોકરાવનો કમનશીબી

બ્રેટ પોર્ટલના એક પ્રસંગે મા. બોટ બોકર' બોકસીગના બારે પ્રખ્યાતી મેળવી હતી પણ છેલ્લા દસ વરસથી તેની કમનશીબી ચાલુ છે, મારસીલ્સ બોકરે બખર આપ્યું છે કે સામા પાબળ બોકારે સ્વામ પકડી ગા બોકરોને નોકરી મળી હતી પણ નોકરીનો ત્યાગ પછી બોકાર દીવસમા બાય બાબબાયો કરીથી બેકાર થઇ પડયો હતા. બેરા બબન ઉપર તેને બ્લુગોનીઆ થયો હતા અને હજ હોસ્પીટલમાં છે.

શીકારો વિશે દંતકથા

વિજ્ઞાનનો ફેલાવો કરનારી બોટનની બંડળીના બરિપદમાં પ્રખ્યાત વિજ્ઞાની પ્રોફેસર મી. જેમ્સ, છ, વેમ્સે હાલમાં શીકારોને "બુનાં પ્રાણ" ની ઉપમા આપી આજ સુધીની બાલતી બાબેલા

મોક્ષણ પદ્ધતીને ઉપેક્ષી કરવાને બદલે તેમાં સુધારા વધારા કરવાની આવશ્યકતા મી. નેલ્સે દર્શાવી હતી.

ચીન-જાપાન યુદ્ધ

જાપાને હોંગકોંગના અમિકોણપુર આવેલા પ્રદેશ ઉપર હવાઈ હુમલો કરવાની ધમકી આપી છે. આથી સોંગાપોર અને હોંગકોંગની વચ્ચેના વહાણના માર્ગ પર પોતે અંકુશ રાખી શકશે. આપાનમાંથી યુદ્ધની વૃત્તિ જરાપણ ઓછી નથી થઇ. તેનો પાર્લામેન્ટ ફાળવાય પા. ૧૫ કરોડનું બજેટ યુદ્ધને માટે પાસ કર્યું છે. જાપાનનો વિચાર ડીસેમ્બર પહેલાં ચીનને કચડી નાખવાનો છે એવું યુદ્ધ મંત્રીઓ સાંસદ પાર્લામેન્ટમાં કરેલાં ભાષણપરથી અનુમાની શકાય છે.

એડીઅરેનોપલમાં તોફાન

દરમ્યાનમાંના પત્રો આકવાડીયાના આમારીના ગેલીપલેનીયન મહાસાગરમાં બ્રીટીશ વહાણપર ગુજરાના થઇ રહ્યા છે અને સાંની સ્થિતિ ગંભીર સ્વરૂપ પકડતી જાય છે.

સ્ટીમ કાઉસીલ

ના. આગાખાનના પ્રમુખપણા નીચે સ્ટીમ કાફિસીલની મીટીંગ તા. ૧૦ મીના શુક્રવારે ભરાનાર હતી જેમાં ચીન-જાપાનના યુદ્ધનેા, રેપેન વાં આવી રહેલા યુદ્ધનેા, એડીઅરેનોપલમાં ઉદ્ભવેલા કુમારી દરમ્યાન બે તેનેા, પેલેસ્ટાઇનના બાગડાનેા ઓબ્રીસોનીવાનેા લીધા કામે રદ્દાન મળી શકે તે વિગેરે બાબતેાના વિચાર કરવામાં આવનાર હતેા.

ઝડપનેા રાજા

સર માલકમ કેમ્પબેલ જગીન અને પાણી ઉપરની ઝડપ માટે પહેલા નંબરનેા રેકોર્ડ મેળવી ઝડપના રાજા ગ્રેબે પદ્મશ્રીમાં આવ્યેા છે. ઇટાલીમાં થએલી પાણી ઉપરની મોટરની હરીફાઇમાં સર માલકમે કલાકના ૧૨૬ માઇલની ઝડપનેા રેકોર્ડ કર્યો છે.

હોંગકોંગમાં ચરોણીઓ

ચીનના કેટલાક બંદરોમાં જાપાન તરફથી બોમ્બાર્ડમેન્ટ શરૂ થતું જાય બ્રહવાડીયામાં હોંગકોંગ બંદરે કુદરતી તરફથી બોમ્બાર્ડમેન્ટ શરૂ થતું જાય ચીનાઓ ઉપરાત પરદેશી રાજ્યોને ફાયદા પૈકીનું નુકસાન પામવું પડયું હતું. તા. ૨ સપ્ટેમ્બરે ભયંકર ચરોણીઓમાં ૨૦ આગબોટો બંદરમાં ભોંયભેગી પડી હતી. સંખ્યા બંધ માણસોનો પવનથી ઘસડાઇ કુબ્બાથી નાશ થયેા હતેા. પવનનો વેગ કલાકના ૧૩૦ માઇલ જેટલેા પ્રબળ હતેા. પાણા રસ્તાઓ વેરાન થઇ પડયા હતા. મકાનેા તુટી પડયાં હતાં એક મકાનમાંથી બે ટન વજનની ચીનગરી રસ્તા વચ્ચે જઇ પડી હતી. ચરોણીઓ સદારમાં શરૂ થયેા હતેા અને ભરોસે પડતાં વેગ તરત પકડી બંધ થયેા હતેા પણ ત્યાર પછી હોંગકોંગમાંથી હરી ચૂકેલા તાર સલાહકાર મુરબ્બી ખાનબાલની થએલી પાયમાલીનેા ચીતાર કુટુંબજનેા કરતેા

તેરી મેરી જોડી જમી

બ્રીટન અને ઇટાલી વચ્ચે "તેરી મેરી જોડી જમી" ના ગીતની ચાલી રહી છે. સ્પેનિશ ગૃહ યુદ્ધના નામના બ્રીટીશ બંદરોની વેનીસની મુલાકાત પ્રસંગે બ્રીટીશ નૌકા બાતાના પાય વાહનેા. બ્રીટોના બંદરે પહોંચતાં ઇટાલી તરફથી ૬૫૦ બોમ્બ ફોરોસીએ ગૌકા અગલદારોને ઉતારવા આવી હતી. વળી બ્રીટીશ અને ઇટાલીની ટીમ વચ્ચે પોલોની રમત ગોઠવાઇ હતી.

૫૨મુરણ

લંડનથી કહે ખબર આપ્યા હતા કે તા. ૩ સપ્ટેમ્બરે બુધા મારના નવા મવરનર સર રોજર કાસની શપથવિધિ ઉપક્રમ હતા. વિદાય-ગીરી પ્રસંગે મેડમ ઉલીંઘ્રાઉસ હાજર હતા.

* * *

સ્ટોકહોમથી ડરના બાબર મુજબ સ્વીડનની મોટા નીબ્બુલ બ્બારિસો આ ચાર નામેા તેનું પ્રાપ્ય ઉંચ બ્બરની મોટી ગનબારેા બાંધવા ઠરાવ કર્યો હતેા.

* * *

સ્પેનર સેઝમલીસ્ટ પન્દરનેશનલના સેક્રેટરી મી. ફેંટર્ા. ઓફિસરને હોલાંડમાં બોટી પાસપેા દાખલ થવા માટે પોલીસે પકડયા હતા પણ પાછળથી છોડી મુકવા હતા

* * *

બ્રીટીશ મેટીકસ જનરલના આંકારે ગ્રેટ બ્રીટનમાં ૧૯૩૬ ૨૭૨૮૬૬ થએલા ડાકલરેા છે જેમાંથી ૬૦૦૦ સ્ત્રી ડાકતરેા છે.

જાણવા જેવું

દરિયાની સુવર્ણ ખાણ

દરિયેા રત્નેાની પાણુ ખેવાય છે. દર સાલ પણીય અમૂલ્ય રત્નેા બેાબાંથી બહાર કઢાઇ આવે છે. આજ બન્ને બેના પેટાળ ગર્ભ અનેક મુલ્યવાના રત્નેા અને બીજી સમૃદ્ધિ દટાયેલી છે. દરીયાની સુવર્ણ ખાણ પણ અસ્તિત્વમાં પગાડ બેવી છે. ૧૯૧૪–૧૮ નાં વર્ષો દરમ્યાનમાના સમુદ્રની આરામા-ગાહમાં ડાંગી સેવા ડૂબેલી 'લિયુસાનીયા' ૧૫૦ ટનનું સેાનું મેળવવા ડૂબી હતી. રીગેબેા પાસે ડૂબેલા બેક રશેનીશ વહાણમાં ૩૨ કરેાડનું સેાનું હતું. ડચેાના બાબેામાં વહાણેાનાના કાફલાના બેક વહાણમાં ૩૫ લાખનું સેાનું હતું. અને બીજના પ્રાદેશીક પાણીમાં એ જહાજેા જળસમાધી લીધી હતી ફ્રેન્કાંતની રેવલ્યાદીમાં ત્રીસ વહાણેા. બે ત્રીસ કરેાડની કિંમતના સેાના સાથે પેાતાની ખબર ઓઢી હતી. વેનેઝયુએલા પાસે ડૂબેલી 'ગ્રેનપીડેા' સ્ટીમરમાં ૧૬ાા કરેાડ અને 'લીઝા-ડ' બાંસસ કરેાડનું સેાનું હતું. 'ઇન્ડન્ટા' સ્ટીમર ડૂબી અને ૬૭ લાખનું સેાનું તેમ ફાલીસ બાંધની સાથ. 'ફેલ્ટોરેન્સિયા', જહાજને ૨૦ કરેાડના સેાનાની માયા છેાડવા સમા નહેાતી. ગેાગ અનુ-માન કરવામાં આવે છે કે ફ્રેન્ચાંક અને અમેરીકાની વચ્ચેના આટલાંટીકનું મંથન કરવામાં આવે તા એમાંથી સેકડાં સેાનામાંથી એ બન્ને દેશેા વચ્ચે બેક મેાનાનેા પુલ બાંધી શકાય! પણ અમૂલ્યમંથન કરતા નીકળતું તેાય પોસા જાજે કેમ મકાટેય આગળ આવશે. પારે ૪

કાલથમાંથી ફ્રીમીયેા

બે વરસ પહેલાં કોઇ બા જર્મન ફીલાડેલ્ફિમ અમેરીકા ગયેલાં. આના ઉત્તર ફીલાડેલ્ફીયા પ્રાંતના કામકાજ એમને કંઇ નવા જાણવેલું. તે તેનેા ધંધા નમુનેા એમણે સ્વદેશ જઇ જાત તના બાબતનેા કરેલેા. આજે એમણે કે કામકાજ બેાર ટનના ૬૪ ફીંડ આપ્યા એમાંથી પેટીનમ અને આવી બધી ધાતુઓ આના સરળ રીતે મેળવી સકાશે એમ જણાવાયું. ૪૦ ડબ્બાર ન ફીચર મંગાવ્યેા છે.

કાલાકાછાવાસીઓની જનરલ મીટીંગ

સામ કાલાકાછાવાસીઓની જનરલ મીટીંગ તા. ૧૯ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૭ના રવીવારના રેાજ બપેારે ૨ વાગે ક્રેસ્લીંગ ફેાન્ટીનમાં મારા મકાને મળશે જે બખતે સર્વ માભ્યાસીઓને હાજર થવા વિનંતી છે. અહમદ ઇસ્માઇલ સાલેજી.

વેચવાના પુસ્તકેા

ફુરસદ	૧	૦
ટેાલ્સટેાયના નીતી કથાઓ	૧	૦
પ્રેમ અનુપ્ય		૧૦
એારમાનીચ્યુરાઇ		૧૦
પુષ્પ સળા	૧	૦
મતેા અને ઉમાબાઇ	૧	૦
કાશ્મરનાં	૧	૩
વીર વનરાજ	૧	૦

આ ઓફીસેથી મળશે

ગાંધીજીનેા સુંદર મેાટેા ફેાટેા

મહાત્મા ગાંધીજીનેા સુંદર આછેા રંગીન ફેાટેા. મહાત્માજી પહેલી વાર રંગીન ફેાટા પાડેલેા છે' સાચવી રાખવા જેવા છે. ફેાટે

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

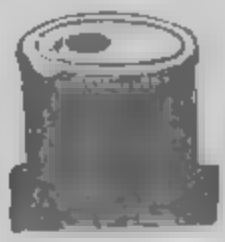
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, માર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્રમના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,,
ડબલ રીડના પા. ૪–૧૫–૦

જોડી ઓઢની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૬–૦ થી

ગ્રામોફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પઇસા ખર્ચો છો.

કમો અથવા ભાતે મળો.

તેમજ આ કેસની કલાને અનુકૂળ થાય તેવા મોંઘા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, ચારા, શાંતા, સરદાર તેમજ ચેકોસ્લોવ્સ કુલુફના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેક્શન બતની રેકર્ડ ચેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો માટે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્ટોક બેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બતી દરખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOOLAM'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama etc arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere

Phone Day 2-4100. **RAJCOOMAR,** Phone Night 6-1546.

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

દફન, દફ, મોટર માટે ૩ ઘોડા ગાડી કુંદ મોટરીસે પૂરાં પાડવામાં આવે છે સસ્તા દિવસ જુઓ.

14, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691. BOX 2626.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોકસ, રેબલ અને કીચન ફરેસર પુરતા પ્રમાણમાં જથ્થા-બંધ બનાવનાર તેમજ વુડ ટર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.

વધારેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

55 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં સાની દેખરેખ નીચે સાને અને સફાઇથી ઘરમા હોમેલા ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને મરચા હંમેશાં થોડા યા જથ્થાબંધ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, નમ્રો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Phone 2-1494 K. N. PADIA. P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4693. Tel. Add. "VALARTEL" P. O. Box 6248

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
જોહાનીસબર્ગ સ્ટેશન પાસે ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ.

હોલસેલ તથા રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
જોહાનીસબર્ગની સર્વોત્તમ બનાનાની દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના તમે દેશ બહાર ગમે તેટલું મોકલો ઉત્તમોત્તમ
એવરેજપર માલ પાન આપવામાં આવે છે
રોકડેથી અથવા C O D થી માલ મળી શકશે

ટેલીફોન ૩૩-૪૬૯૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી ઓ બોક્સ ૬૨૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. Add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

In South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Nartjees and Mandarines

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કુંડાના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. મળશે.

P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી."

દરબનમાં સર્વત્રાર પાસ કરેલું એમ. ઈ. માર્કીન ગીરનાર સંગ્રહવાળું વખારવાળા મહારાજા જહાજવાળાની કેકડીની અસલ ચોખ્ખું ઓરીજીનલ (ગાયનું) ઘી.

આપણે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના રોયલ એજન્ટ.

શામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
દરબન.

SAMJEE DEVSHI
71 Prince Edward Street,
DURBAN

M. H. DESAI,

એમ. એચ. દેસાઇ.

કોલસેલ ફ્રૂટ મરચન્ટ,

અમે દરેક જાતના ફ્રેશ અને વેજીટેબલ પ્રોડ્યુસના કોઇ પણ ભાગમાં F. O. R. સાથે ઉંચામાં ઉંચી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી જાણકારના દરેક જાતના દરદો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

આમકોળ ઉરાય, રતવા, મરડો, લોહી મરડા, ડીસેન્ટરી, તાવ, સળેખમ, ખાંસી, ગરડા, પેટનું ચસકવું, દાદ, ખસપ્રકાર, દાદ આવવી વગેરેની પીડા ઘરબેઠે જાતીજાતિ મટાડે છે. દરેક કોષ્ટક તથા ખરેખર ખાસી દરેક ઓર્ડર કુળો ખાળકને ઓર્ડર વગર સુખી રાખે છે કીંમત ડબીના રૂા. ૧. દરેક દવાખાના વેચે છે નકલથી માલથી સાવધ રહેવું. મળવાનું ઠેકાણું: **વૈદ્ય જગન્નાથ જી. ફડીવેદી.**

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

જનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક મહારાજા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.

„ રા' માંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ

એગ. એમ. વી. ઠાકોરદીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.

નાટક સુખવન્તી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.

„ રાજા ભરથરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.

„ શેઠ સગાલ શાહનું સેટ ૧ થી ૮ બાજુ.

„ હીરાલાલ્લૈલા.

„ ફિરા સ્વામ

„ ગમાજનો બાપ બાજુ ૧ થી ૪.

„ ચકીલનો વારસો ફુલીન રેકોર્ડ ૪ રેકોર્ડનું સેટ

„ મહુદી બી કબરી ૫ રેકોર્ડનું સેટ ફુલીન.

„ નુરી બાહલા ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ફુલીન.

„ શારીન પરદાદ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ફુલીન.

„ રોજ મારે અરજ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.

„ સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.

„ નુરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રામોફોનીઆ.

„ બાલ ગમા મા નથી ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એગ. એમ. વી.

„ ફાતમબી ગંગસ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ વી.

„ નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રામોફોનીઆ

„ ગમતા મજનું ૬ રેકોર્ડોનું એગ. એમ. વી.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિઅન ઓપ્રુઝ' માં આવેલ.

૧૦ ઈંચ ૬ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઇ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/.

બહાર ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના મયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અલ્લક્ષના

૨૪૨૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

આ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છ પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અલ્લક્ષની બીજી રેકોર્ડ

1415 ના કંદિલા રંકા આલમગો બજવા
દોમા કમલી વાલેને.
આ રેકોર્ડ સાભળવા જેવી છે.

પ્રોફેસર અકરામુદ્દીન

268 પ્રેમ પ્રેમ પ્રેમ
257 મેરા દીલ મે કામું ઉ. પીરાજ્યે મોહમ્મદ
406 મોહીબ્બોના મોહબ્બત ખડી મીઝ કે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

2234 આમા અલ્લાહો અકબર ૬૫
ઔર વહાં અલ્લાહો અકબર ૬૫.
2207 અંધેરા દુકાન
2165 બરસાસો આપા (મજાકી)
2074 ઘામકા નામ કે
2167 ઝલ ઝલા (મજાકી)
2220 નામે અહમદ સે કર.
2123 નામે મહમદ જોઈ જાલ.
2320 વહ આંખ ખુલો કે મારારે તે ક્યાલી.

મુન્ની કવ્વાલ

1730 અબતો મેરી બીગડીબી સરકાર જના દીજે.
1745 બજારોર તો કાંધેપે ચલી કમલ્યા.

અલવી નુર મોહમ્મદ

1391 ઝજરત કા મોજના ઝજરત બનાર કે
અબ્બેકો યુરદે મ જીવા કરના
1391 મોજના દીજરત બોલારે.
1390 મોજના અંસુકો ઝજરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોકસ
સાથે ૩૦/-

અશીર કવ્વાલ

1595 પાવારી પીકારી દુરતવાલ.
1009 મોહમ્મદ મેરે રોલક બરસા તુની દી.
1677 મસદર દુવા આલમકો બદા રે ફરમાને
મોહમ્મદ સલ્લાહ.
1746 બવલા મુજે રોજેપે બુલાલો.

જીયાઉલ હક કવ્વાલ

2005 દીલ જીત લીયા મેરે બયાને અરજીને.
2007 ઇલાહી રહલે બુદા રહતે કેહત.
2135 બસકે દાનીદે પે આસમે રનગો બુ.
2155 મુજે બદાંમે બન બાબોલે.

મુસ્લાક હુસેન કવ્વાલ

2131 દીલ વો મેરા રે ગયા.
2150 નીગાહે મુલ્તફા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

બાપદ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૈાષ્ટીક પાકા અમારે ત્યાંથી ફીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી આપના ઓરડર મોકલી આપી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની અતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Idd. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

[illegible] Local Market prices. [illegible] will receive our prompt attention. Orders
TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમો આફ્રીકાના જોહરાર ખાસ કરીને રાજી સારો માલ [illegible] પી ચઢાવીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવાંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફીકાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ટ્રાય. ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મીતી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭ અંગ્રેજીવાર	૧૯૯૩ સંવત્સર માસ પક્ષ	૧૩૫૬ હીજરી	૧૩૦૬ શહેનશાહી	૬. ૫૦.	૬.૫૦.
રવિ	૧૯	સુદી ૫	-	૫	૬ ૫	૫-૪૧
સોમ	૨૦	૫ ૬	૫	-	૬ ૬	૫-૪૨
મંગળ	૨૧	.. ૭	-	૬	.. -	૫-૪૨
બુધ	૨૨	.. ૮	૬	૭	.. ૨	૫-૪૨
ગુરૂ	૨૩	.. ૯	-	૮	૬ ૩	૫-૪૪
શુક્ર	૨૪	.. ૧૦	૮	૯	૬-૧/૨	૫-૪૪
શનિ	૨૫	.. ૧૧	૯	૧૦	૬ ૫	૫-૪૫

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રો કરો.

ઓછા મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Propr. NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room.**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફરેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ-કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9-11-13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE:—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... ... 8d.

J. C. BOSE—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

CONTENTS: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin ul-Mulk, Bahadur Tyabji, Rafiuddin Mohamed Sayeed, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shah, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoola, Aftab Ahmad Khan, Syed Hassin Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habib Bullah, Sir Abbas Ali Baig, Tinzab, Sir Abdur Rahim, M. Ogden and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar on to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A great version in English of Kalidasa's Abgina.

Price ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION—By E. B. Havell. Price 4s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS. Price 1s.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Swami Nikhilananda. An excellent practical guide for those who aspire after God.

Cloth Bound ... Price Re. 1-12.

Attar Flowers

A collection of ... Hymns with English translation. Useful book for ...

... Cloth Bound. Price Re. 1-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Sharvananda.

... exposition ... the most ... of the teachings of the Gita ... upon the idea ... daily ... practical value to ...

... Price Re. 1.

Message Of Our Master

By ... Sri Ramakrishna ... A comprehensive ...

... Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

... by Swami ... on the great subject ... Daily Meditation ... Sadhakas ... Sadhanapada of Tirumular ... invaluable for all ... Cloth bound.

Price Re. 1-12

Apply for a complete Catalogue:—

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
5, Wellington Lane, Calcutta, India.

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR KOH-I-NOOR

ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED at

"DIAMOND CORNER"

WRITE FOR NEW ILLUSTRATED CATALOGUE

P. O. Box 1919

'Phone 22-3122

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

... new Remington Noiseless is quiet in ... and eliminates nerve strain ... is preferred because ... its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington ...'s unique experience ... can give.

60 years ago Remington built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa.

20 SEP 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 38—Vol. XXXV Friday, September 17th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price Fourpence.

COMMON DESTINY OF MANKIND

"We must begin to think of the world not in terms of maps and markets but of men and women. We must not spend the labour of imagination to understand the other man's point of view, look at things with the other man's eyes even if we are not prepared to share his feelings. A character in one of Galsworthy's plays says —if there was only one prayer for me to make, it would be this 'Oh Lord give me the power to understand.' The other man and the other nation however backward they may be, have also a place in the sun, a contest on merits. They are all fellow pilgrims on the onward journey, who are making the best of their circumstances. Each of us is a trustee for the health and happiness of humanity. We cannot exaggerate the magnitude of this trust, and it imposes on us the obligation to bear with each other's foibles, help each other over the obstacles and build the peace of the world."

—PROF. S. RADHAKRISHNAN.

માનવજાતનું સમાન ભાવિ

"જગતનો વિચાર આપણે હવે નકશા અને બજારોની દૃષ્ટિથી નહિ પણ પુરૂષો અને સ્ત્રીઓની દૃષ્ટિથી કરતા થવું પડશે. બીજા માણસના દૃષ્ટિબિંદુ સમજવા, બીજા માણસની લાગણીઓ નહિ સ્વિકારવા છતાં તેની નજરથી વસ્તુઓ નિહાળવાની આપણી જવાબદારીમાંથી આપણે છુટી શકતા નથી. ગેલ્સવર્થીના એક નાટકના પાત્રે કહ્યું હતું કે:- "મારે જો એકજ વસ્તુ માંગવાની હોય તો હું એટલુંજ માગું કે "હે પ્રભો, મને સમજવાની શક્તિ આપો." અન્ય જાતીઓ અને અન્ય લોકો ભલે ગમે તેટલા પછાત હોય છતાં તેઓને માટે પણ સૂર્ય તળે રહેવાને સ્થાન, આ અનત સૃષ્ટિ માંયે સંબંધ, રહેલો છે. જીવન યાત્રામાં તેઓ પણ ભાઇબંધ યાત્રાળુઓ છે અને પોતાના સંજોગોનો બનતો લાભ ઉઠાવી રહ્યા છે. આપણામાંના પ્રત્યેક માનવજાતની તંદુરસ્તી અને સુખાકારીના ટ્રસ્ટી છીએ. આ ટ્રસ્ટની વિશાળતા વિષે અતિશયોક્તિ ન થઇ શકે. એક બીજાની નબળાઇઓ સહી લેવાની અને એક બીજાની મુશ્કીલતો દુર કરવામાં સહાયતા આપી જગતમાં સુલેહ સ્થાપવાની તે આપણી ઉપર જવાબદારી મુકે છે."

—પ્રોફેસર રાધાકૃષ્ણન.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કંપની ફીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને મળતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. કીંગ કંપનીને સેવા આપવા એ દરેક કીંગની ફરજ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478.
P O. Box 3441
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને ખિનતિ છે કે પોલીસી-ના ફોર્મ્સ-ઓફીસના પગારના ડેવીસેસન ફોર્મ તારીખ ભરીને દસ્તખતની કેફ આફીસ ઉપર પોતાની આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ ક્લાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1010.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

1184

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સગિડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No. 008.

1180

20 SEP 1937

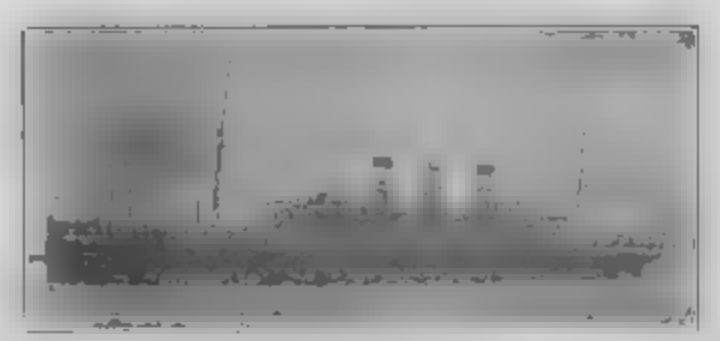
B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ ક્લાસ
(બધા ખોરાકનો)
પાર્ટિક ૨૭-૦-૦.

ડેક
(બધા ખોરાકનો)
પાર્ટિક ૮-૭-૬

વીશીનાડુ ભાવો

મુસલમાની પીરશી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
(રમેશીયલ) પા. ૬-૧૮-૬.

હાંડુ વીશી
પા. ૨-૬-૦,
અને
રમેશીયલ) પા. ૫-૬-૦.

સપ્ટેમ્બર તા. ૨૭મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

આવજ મુસાફરોને—હાલમાં પોતાના દાગીના ઉપર પોતાનું નામ લખો, પોતાનું કાયમનું સરનામું લખવું અને બને ત્યાં સુધી બીજા રેલ્વે એપાર્ટમેન્ટને દાગીના સીવેલા પોકેટ ઉપર પહેલાંનાં કપડાં બદલાવવું

દરેક વાંચે ઉતારુએ પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. બીજાઓમાંથી લીધેલી ટીકીટ અમારી સાથે ધરાવવાથી કંપની જવાબદાર રહેવાની ટીકીટ મેળવી લેવી.

સ્ટીમરને લગતી દરેક બાબતની અમારી બધી ઓફીસોમાં ચોક્કસ માહીતી મળશે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

આમ સ્ત્રીઓને માટે
તન્દુરસ્તી—સફળતા ભરપૂર
બહારનાં રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓના બધાજાતના
અસાધ્ય રોગોમાં
દરેક વખતે દોષો બોધમાં

ઘરને માટે
તાકાત—તાજગીથી ભરપૂર
ઉત્તમ ટોનીક

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

વિના વિલંબે
વાપરવા માંડો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. એસી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ગ્રુમ સ્ટ્રીટ. પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
ટ્રાન્સવાલનાં બધાજાતનાં ઉત્તમ ઔષધો: બ્રાન્ચ ઓફીસ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનું પુસ્તક આપવા મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER,)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સાથે પેસેંજર ફ્રી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવે. ઓર્ડર:—
P. O. Box 842. 129 Victoria St Durban.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece.

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades:

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

Vide Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
'Phone 33-6229. P. O. Box 5169

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St.

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St.

KEWALRAM'S
176 Jeppe St

અમારા એડ્રેસ:

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

ગ્રેટ પાર્ટો:

જાપાન વેરે હાઉસ
૫૧ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બઝાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પી સ્ટ્રીટ.

હમણાજ બોલવામાં આવેલું નવું શીપમેન્ટ

દેશની સાડીઓ!

ક્રેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત વાળી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ યાર લાંબી
કીમત એકની શી. ૧૭–૬.

ભારે ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ હાથની કીનારવાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ યાર લાંબી
કીમત એકની શી. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીન સુંદર ભાત વાળાં
૪૫ ઈંચ પહોળ કીમત વારના શી. ૩–૯.

ઓઢણીઓ!

હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ શી. ૧૨-૬ થી.

ઉપરની સાડીઓ અને ક્રેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં મળશે:

સફેદ, આછો ગુલાબી, વાદળી, આછો લીલો, ઘેરો ગુલાબી, લાલ, મરૂન, બ્રાઉન અને કાળો.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા માલો ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માણસ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દર્દોમાં નોમીસલ અકસીર ઇલાજ આપી જલદી આરામ કરે છે

એજન્ટો
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

ઇ. એસ. પાટણવાલા. મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
લખો અથવા મળો:
બનાવટી દાંત બેસાડનાર તથા દુરસ્ત કરનાર ખાસ
અનુભવી અને રોકીથી નવીનતા

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. હર, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક બનતું દાંતનું કામ તાંત્રિકારક કરી આપવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત પાસ્ટથી અગર જાતે બરાબર અને
એક વખત આજમાવો.

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	દાંતોને માટે ઉપયોગમાં લેવાતું નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત દરરોજ એક વખત નોમીસલ થી ચોપડ દાંતની તંદુરસ્તી જાળવો.

કીમત એક બાટલીની શી. ૧, ૧-૬, ૨-૬
દરેક કેમિસ્ટ અને ગ્રાહકોના અથવા પેન્ટીસ્ટ્સ સીમીટેડની
શાખાઓમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન: ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

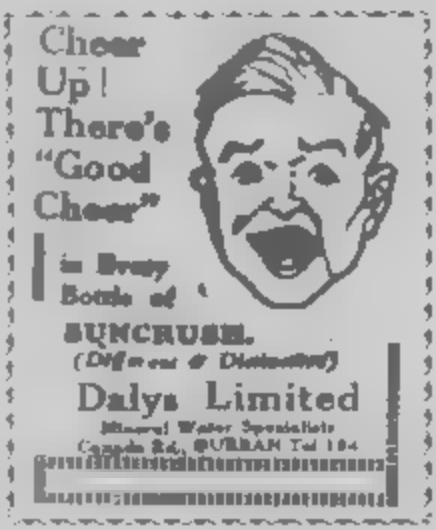
WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MARIN Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MORNING FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

ફીટીંગસ
પાવડર
ફોડી, આકડ, ચાંભા, કેસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
ફીટીંગસ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 24-1552. Tel. Add. "Narijee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(By Pyarelal.)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, બસબાસ, બદામ, બદેલી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું શરબત, ફાલુદાનું બાસ, બારેક, કમાખ, એલચા, બીસરી, બબુર, રવેશ-કાપસી (બરડું) સેવ, કોપરાની વાટી, પીસેલું કોપરું, સુરમ બાપનું કેસર, બાર બગાર, પંતળી સાલમ, સફેદ મુસલી, મનોહર લવંગી, સુંઠ, સેકેલી સોપારી, કાચા સો., સેવરમની સો., મલાસી સો., ગુલકંદ, કાથો, બરૂચી બાવાનો તંબાકુ, બામળાનું તેલ, મુલબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કાસીનિયા કેર ઓરલ, એલ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને સોસર્સ, મોખા-બીમડી છત્રાસાળ, બા-મતુલસી, બાંબા, બીલ્બી, સુખવેલ, કોલમ દાળા-બધુ, મગ, બાદ, તુવેર, ચાલ, કટાબા મજુર બાબા છડ મેથી, લવંગ, તજ, બદી (સરસુ) બરબ મલાલો પીસેલો, વિગેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

20 SEP 1937

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 38.—Vol. XXXV. Friday, September 17th, 1937.

NOTES AND NEWS

Germiston Asiatic Bazaar Raid

THE Town Council of Germiston has dissociated itself from the police action taken recently against the coloured wives of Indians residing in the Asiatic Bazaar at Germiston, according to a letter sent to the secretary of the Transvaal Indian Congress by the town clerk. On congress representations on the police raid, the Finance and General Purposes Committee directed the town clerk to advise the congress that "neither the Council nor its officials, including the location superintendent, were advised of the intention of the police authorities to carry out this raid, and that the police had been advised previously of the understanding which the Council's sub-committee had come to with your representatives at the meeting held on June 17 last. The committee expressed regret that this action had been taken by the police in view of the arrangements come to at the joint meeting."

This does not speak well of the police authorities whom the recent inquiry commission on police methods almost glorified for their good services and behaviour. In so far as non-Europeans are concerned, however, the police methods are anything but satisfactory. In view of the Germiston Town Council's denial we feel it is not enough that this matter should be allowed to end with the decision of the Court which was recently given. The incident calls for a departmental inquiry followed by adequate measures to prevent their recurrence. Where others than Whites are concerned the police authorities seem to forget entirely that their duty is to safeguard the peace of the people and not to molest them.

The Character Of A Public Worker

Mahatma Gandhi observes in *Harijan*

"There is in modern public life a tendency to ignore altogether the character of a public worker so long as he works efficiently as a unit in an administrative machinery. It is said that everybody's character is his own private concern. Though I have known this view to have been often taken I have never been able to appreciate, much less to adopt it. I have known the serious consequences overtaking organisations that have counted private character as a matter of no consequence."

These words were directed to public organisations like the Harijan Sevak Sangh for the guidance of those who work among the ignorant masses. Our public workers in South Africa as well as in other parts outside India can profitably take them to heart.

Marriage Reform In India

A Bengal M.L.A. has prepared a bill for the Bengal Legislative Assembly with a view to reforming some of the marriage rules and practices. One provision of it is that before a man can marry he must produce a medical certificate that he is free from any contagious, infectious or dangerous disease. Another object of the Bill is to prevent marriages of men of 50 or past 50 with women under 25. It also seeks to place restrictions on the system of exacting or extorting dowries.

This should be adopted not only by Bengal but by the whole of India, and it will mark the removal, at least, of one of the black spots which gave outsiders cause to point a finger of scorn at India.

If India Decides To Leave Empire

If India was to decide to leave the Empire, Britain would become a second-class Power, stated the very Rev. Dr. J. A. Graham, C.I.E. honorary Superintendent of St. Andrew's Colonial Home, at Kalimpong, Bengal, when commenting upon the present position in India. Mr. Graham said that during the last few years India had advanced greatly in all branches of politics and it was his opinion that who was very shortly going to secure dominion status. It would then rest for the country to decide whether it would remain a part of the British Empire or become an independent State. He thought, however, that when India did rise to dominion status she would be content to continue as a part of the Empire. If she decided against this course, Dr. Graham considered that it would mean the beginning of the fall of Britain. Were the Empire to lose the support of 350,000,000 people in India, Britain would certainly become a second class Power. At the present time the extremists in India desired to leave the Empire and obtain complete independence for the country, he said. There was also a growing inclination towards Communism in some sections of the people, but in most cases the people were of a law abiding nature and had little interest in communism. Religion is everything to the Hindus and the Mahomedans and they have little interest in anything that will destroy their faith. Mr Gandhi who is working for the tremendous number of oppressed Indians, is often [illegible] supporter of his religion, and the Indian states have little interest in a force that will destroy their power. He urged, however, that nothing should be done to annoy the people of India. "British citizens go into India freely and [illegible] out question, but they impose certain restrictions on the entry of Indians into their own lands. If they are [illegible] ful they will find that their [illegible] India will also be restricted to [illegible]

Youth Front's Programme

The South African Youth Front, according to its chairman, is an independent body following the ideals of the United Party. The constitution of the body was adopted with minor amendments at the first congress held at Bloemfontein recently. The programme of principles included the following:

"The object of the South African Youth Front shall be to consolidate South African youth as a militant force to promote and protect our cultural and national possessions to combat disintegrating influences in our national life and generally to promote and maintain the interests of South Africa as a united and sovereign independent state on a strictly national basis with the slogan of 'South African first.'

"The Front stands for the strict maintenance of race purity of the European population in South Africa, and abhors all miscegenation between Europeans and non-Europeans.

"The Front believes that the European section of the population of South Africa is called to retain and maintain control of the Union for our-

selves and our descendants, but acknowledges the right of the native people to develop along their own lines and to participate in the advantages of Christian civilisation under the benevolent trusteeship of European South Africa.

"The Front acknowledges the existence of the two great cultural streams in South Africa and the right of everybody to honour his own particular cultural course.

The South African Youth Front acknowledges the complete freedom of the people as the basis on which the Union is founded, respect the right of the people to change its form of government in a constitutional manner should a united south African desire it."

Indian Opinion

FRIDAY, SEPTEMBER 17TH, 1937

Malay Location

THE European residents of Vrededorp at a mass meeting have passed a resolution urging the Government to declare the Malay location a slum and have it removed immediately. Mr. J. L. Brill, M.P., has taken a prominent part in this propaganda. The resolution reads as follows: "This mass meeting respectfully requests the Government to proclaim the Malay location a slum and have it removed. The location is over-populated and threatens the health of surrounding areas. Living conditions are very bad. The City Council of Johannesburg has declared Vrededorp a slum. We resent the stigma, which is undeserved. We ask the Government to use it powers to strike at the root of the evil by removing the cause, the Malay location."

One thing that the Europeans might have borne in mind is that whenever an area in which they are living is declared a slum they are always getting something better than what they had in the past. They are adequately compensated for any losses they may have to suffer and great care is taken to see that they are comfortably placed in their new abodes should they have to change their old ones. It is therefore utterly futile for them to raise a hue and cry over nothing. They should indeed be thoroughly satisfied with the very elaborate housing schemes the Government are launching upon. If they had the slightest sense of responsibility they would not act so narrow-mindedly towards their fellow citizens who are not placed in so fortunate a position as themselves. This position, however, is that they soon take offence when some one treads on their toes but they do not mind treading on others' toes. They object to the Government declaring Vrededorp a slum but they are asking the Government to proclaim the Malay location a slum and have it removed.

If the Vrededorp European residents have a case to put before the Government so have the Asiatic residents of the Malay location. Asiatics have been residing and trading in the Malay location now for over 50 years. The Malay location was at one time in an appalling condition owing to the negligence of the Municipality, which was then severely criticised by the Lange Commission. Since then it has greatly improved. We quote here the words of Dr. Milne, the Medical Officer of Health, from the report of the Feetham Commission:

> Conditions in the Malay location have improved beyond recognition in the last five or six years. The Asiatic tenants have responded wonderfully to every housing demand made upon them by this Department. One can honestly say that these Indian tenants, and Indians constitute the bulk of the standholders, have co-operated in good faith and with alacrity with this Department in bettering housing conditions."

The report further discloses that £100,000 had been spent in the three previous years by owners in improvements and in reconstruction.

We are, however, prepared to admit that there is still room for great improvements in the location but they can only be effected if the residents are given the opportunity to do so.

Speaking in the House of Assembly in regard to the Malay location last year, the then Minister of the Interior, Mr. J. H. Hofmeyr, said, "one of the most potent causes of the production of slums has been that these people have had no right to acquire their own properties and no inducements to improve the properties they have occupied."

In a memorandum recently submitted by the Malay Location Stand Holders and Traders Association, to a joint sitting of members of the General Purposes, Town Planning, Public Health and Parks and Estates Committee of the City Council of Johannesburg, it was stated that, "the Indian community of Johannesburg is most anxious to raise its standards of living and housing and to live under European conditions. Give to it inside the Malay location the same security of tenure that is given to Europeans in their own areas and the era of slumdom so far as that location is concerned will come to an end.

"So the question of the Malay location will not be solved in a fair and just manner—a fairness and justice at all count in the case of the non-White communities—by throwing out the people who have been residing and trading there for nearly half a century, as demanded by the European residents of Vrededorp, but by giving them security of tenure and by removing the causes that create slum conditions in which the authorities are given the assurance of the community's whole-hearted co-operation.

TURF CLUB AND SPRINGFIELD INDIAN TENANTS

RACE COURSE OR GARDENS

AT a well attended meeting of the Indian tenants at Springfield, on Sunday last, the chairman, Mr. Heeralal, made pointed statements against the proposed sale of 150 acres of the Springfield land to the Durban Turf Club. Mr A Christopher, President of the Colonial Born and Settlers' Indian Association, was also present.

The chairman referred to the last meeting of the tenants held a few months back, when it was decided that the tenants were quite prepared to purchase the land outright conditionally that it be used perpetually for gardening purposes, or, in the alternative, that the land inside and outside the precincts of the training track should not be interfered with and that those who would be displaced by the track should be given land elsewhere.

Although the last meeting was held in June last, when a copy of the resolution was sent to the Town Clerk, it was only on the 11th of this month that a reply—and that was after two reminders were sent to the Town Clerk—was received advising that the Council had decided to grant the Turf Club a lease of the land—150 acres. The chairman felt very strongly that as Springfield supplied a large portion of the vegetables for Durban's requirements, the Indian tenants should have received prior consideration from the Durban Town Council. In any case the fact that the tenants had been on the land for a considerable number of years, should have weighed with them and they should have granted them an interview before deciding upon the Turf Club's application.

The sale of the land to the Indian tenants, with a restriction that it be used as market gardens, would ensure a gardening area in the Borough for all times and be a distinct amenity. The tenants were prepared to pay a reasonable price for the land. The tenants of the low lying land were also tenants of the Corporation on the hill tops and on which they had erected houses and paid yearly rental as well as rates. Many tenants paid such rents and rates from their income derived from their gardening. He felt that the Council should give the tenants, through the Springfield Estates Committee who represent them, an opportunity which they had promised when the Turf Club's application was turned down on a previous occasion. "This," said the speaker, "the Council has not done and the matter appears to have been side-tracked as, in his reply to the Estate's Committee, the Town Clerk makes no reference whatsoever in regard to the offers of the tenants to purchase the land. The Town Clerk simply writes to say that the Turf Club must make arrangements satisfactory to the Council for safeguarding the present tenants. While we are grateful for that provision it is unknown at present what those safeguards would be. Even at this stage we would make appeal to the Council to give the tenants the opportunity to present their case."

There were several speakers who supported the chairman and urged that an appeal be made to the Council to reconsider the whole matter.

The meeting unanimously agreed to the committee making further representations in regard to the offers of the tenants and any matters arising out of connection with the Springfield Estate.

Reference was also made to the housing scheme for Springfield and the committee was authorised to act on this question and report to a further meeting.

INDIANS IN ZANZIBAR

Mr Govindlal Shivlal Motilal, who presided over the second quarterly meeting of the Indian Merchants' Chamber held recently in Bombay, referred, among other matters, to the question of Indians in Zanzibar. In the course of his speech he said:—

"YOU are all familiar with the tragic history of Indian colonials. It is one of the tragic consequences of our being under a foreign domination that Indians cannot emigrate to any Colony with the same freedom and liberty of action as is enjoyed by nationals of other countries. Nor can we enjoy the same rights and privileges even in the lands which we have helped in developing—the same as those enjoyed by colonials, say, from Great Britain or other colonies. One after the other, each Colony has been declaring a sort of a tabuo for us, and though Indians continue to live there, they live under sufferance and under great humiliation and harassment. The latest of these instances is proved by Zanzibar, which Indians have served to develop since the last three centuries, before any of the European races had thought of going there. Notwithstanding this, since the last three years, efforts are being strenuously made to cut out Indians from Zanzibar. There was some satisfaction for Indians fighting in Zanzibar and for us fighting for them here, and the Government of India, on this question, were giving their support to the Indian cause. It is, however, incomprehensible why they took a sudden different turn altogether and declared their agreement with the Government of Zanzibar without even consulting Indian opinion. It is now announced that there will be a provision for two Indians in the Managing Body of the Clove Growers' Association and two Indians in the Advisory Committee, besides which there will be facilities for licensing the Indians, etc. In all the agitation that is now going on for the last three years, Indians have never demanded any seats on these bodies. The whole protest was lodged against the very fundamental principle of monopoly and this monopoly still remains though perhaps a smoke-screen is spread over it to hide the really sinister nature of the Clove Growers' Association. If I may put it so, the Government of India have let down the Indian cause. I was one of the first to appreciate what the Government of India were doing until recently for Indians in Zanzibar, but now that things have taken a different turn, I am sorry I have to express my feelings in strong terms. The Government of India could have taken into their confidence Sir Purshotamdas Thakurdas, the President of the Imperial Indian Citizenship Association, who is in London, H. H. the Aga Khan and some other Indians who are interesting themselves in this question and who also happen to be in London, or they could have taken into their confidence some of the prominent Indians here, say Mahatma Gandhi or Pandit Jawaharlal Nehru, both of whom have made this important question their own. Unfortunately, nothing of the sort has been done and a sudden [illegible] communique" was preceded by a characteristically propagandist letter from Simla appearing in one of the local papers. Your Committee naturally took strong exception to this and sent a telegram of protest urging that the only course now open for the Government of India was to impose an embargo on the imports of cloves in this country. Several of the large clove importers in Bombay have already announced their voluntary cessation of trade in cloves and such a step on the part of traders, if it is followed by Legislative action, will bring home to the Government of Zanzibar that our Government is not prepared to take unjust measures against Indians lying down."

FIFTY YEARS OF POLITICAL PROGRESS

By

SACHCHIDANANDA SINHA

In "The Indian Social Reformer"

THE occasion naturally brings before my mind's eye many interesting episodes and incidents of the earlier days of Congress activities, and their results. A complete survey of them would be highly instructive. But I propose to refer briefly to a few only of the momentous changes that have come about since I began my apprenticeship.

Recalling some of the events and incidents of the last forty-four years, during which I have been intimately connected with many phases in the public life of the country, I am struck with the remarkable progress which India has made during this period of less than half a century. In 1893 (except the wholly official executive councils, to assist the Governors of Madras and Bombay) there were no Executive Councillors or Ministers, in any of the other provinces, and thus by far the greater part of British India was literally under one man rule—the "one man" at that time being either the Lieutenant Governor or the Chief Commissioner. And not even the executive councils in the governments of Madras and Bombay, had a single Indian official—to say nothing of Indian non-officials. Thus the governments of all the provinces were, frankly speaking, absolute "despotisms," in theory, though benevolent in practice, which they cannot be said to be now, with so many elected representatives in the provincial governments as Premiers and Ministers, all administering important departments of State, almost throughout the length and breadth of the country.

Then, as against not dozens and scores but the over two thousand elected members,—to be exact 2,035—in the eleven provincial legislatures, besides about 150 in the central legislature, who represent no less than three crores of people, many of them with such consummate ability as would do credit to the members of the House of Commons itself, the whole of British India then did not possess even one single elected representative in any legislature. Later in the same year, when Lord Cross's India Act (which had been placed on the statute book in 1892) was put into operation, the country came to be represented in the then Imperial Legislative Council by no more than four elected members, but all of them technically "nominated," being the nominees of the Governor-General, and each representing the non-official members of the provincial legislatures of Bengal, Bihar and Orissa, the then North Western Provinces (now the province of Agra and Oudh), Bombay and Madras. These four provincial legislative councils—which were then the only one in existence as against the eleven we have now—had a few non-official "nominees" of the Governors and the Lieutenant-Governors of the same four provinces, and they too were recommended to the heads of the local governments by the members of the district and municipal boards.

The Morley-Minto reforms—which broadened, to some extent, the franchise and increased the numbers of the elected officials, but kept the official block in a permanent majority everywhere (except in Bengal)—did not come into force till some sixteen years later, in 1910. By reason, however, of the maintenance of the official majority in the legislatures brought into existence, it was impossible for the non-official representatives to carry any point, be it ever so sound or well-reasoned. But we never despaired or lost patience, but, "pegged away" at

B. W. CANEY

—Jeweller—

386 West Street, Durban

For best value in Jewellery & Watches of all makes. 1036

our arduous work in spite of the great discouragement. On one occasion during the debates, in 1910, in the Imperial Legislative Council, on the then Punjab disturbances, I adapted to the requirements of the situation the famous lines from Tennyson's "Charge of the Light Brigade," which was appreciated by even the solid phalanx of official block, which I successfully ridiculed as follows:—

> Theirs not to reason why
> Theirs not to make reply
> Theirs but to vote and die.

But the official block—though not the official majority—did not disappear altogether till the first of April last when the New Reforms came into operation.

To turn now to some other matters of interest, I may say that Responsible Government as a political term applied to India, was then not only unheard, but was beyond the mental horizon of even the most advanced politicians of that time. Nor was "swaraj"—either as a term or an ideal—better known or better understood till many years later, in fact, a claim for swaraj was taken by the executive authorities to be synonymous with the preaching of sedition, and there were many convictions under Section 124A for demanding it; while any reference to Dominion Status, to say nothing of 'independence,' as an element of practical politics, would have given the shock of his life even to an advanced public man or publicist. The name of Mahatma Gandhi was absolutely unknown outside a small circle of educated Indians at the time, though he had moved a resolution at the session of the Congress, held in Calcutta, in 1901, under the presidentship of the late Sir Dinshaw Wacha, while the now popular expression "direct action" (embodying in its programme boycott, non-co-operation and civil disobedience) as a measure of practical politics, was beyond the remotest ken of even the most advanced politician. This very brief reference to the state of political affairs even after the introduction of the Morley-Minto reforms, in 1910, will enable you to appreciate the great advance in political ideals and methods the country has made in the last quarter of a century.

As for the proceedings of the then legislatures there were no Presidents, non-official or even official, other than the head of the administration of the country or the province,—the Viceroy, the Governors of Madras, Bombay and, later, Bengal, and the Lieutenant-Governors—and the speakers addressing them had thus to be constantly "my lording," "your Excellencying" or "your honouring" them, on pain of incurring their grave displeasure, and also being charged with grossly bad manners. Then you had to read out your speeches, all the time glued to your seat as it was evidently apprehended by officialdom that if permitted to address standing it would be too close an imitation of the House of Commons, which would possibly lead to dire results to the Indian Empire. The Viceroy—as did Lord Curzon on several occasions when I was present, as a sight seer, in the Imperial Legislature—might thump the table, or even stamp his foot when giving point and emphasis to the manuscript eloquence he was inflicting, but not so could do the poor non-official member, who was expected to be on his best behaviour, and to address the Sovereign's august representative with bated breath and in down-right whispering humbleness.

Once, in 1909, when Pandit (now the Right Hon'ble Sir) Tej Bahadur Sapru and I attended a meeting of the provincial legislative council, at Allahabad, on the occasion of a debate on agrarian legislation, we witnessed a scene which neither of us has forgotten or can ever forget. The opposition to the Government Bill was being led by a patriotic and independent-spirited zemindar who was also a "Rai Bahadur," who had prepared a searching criticism which

he had begun to read out. His views were evidently highly annoying to the President, who was none other than the then Lieutenant-Governor of the North-Western Provinces and the Chief Commissioner of Oudh, rolled into one. Even before the speaker had come to the main part of his address, the President lost patience with him, with the result that he began to shout at the top of his voice—"No, no, no, this will not do. Either withdraw what you have said, or I shall get it all expunged from the proceedings. Do you withdraw it or not?" The poor speaker had no alternative but to give in, and his remarks were, I believe, omitted from the report of the proceedings. On another occasion he came into an open conflict with the late Pandit Bishambhar Nath—long one of the acknowledged leaders of the vakil section of the Allahabad High Court Bar—but he failed in circumventing that learned, able and independent lawyer, who managed to beat the President on his own ground.

Even some years later, Lord Curzon not unoften attempted to hector his non-official Indian colleagues, in the central legislature, into submission, and he tried this game sometimes even with Mr. Gokhale but gave it up after a few unsuccessful efforts, as he soon found it to his cost that the great Indian leader was not inclined to take the Viceregal reprimands lying down. I was present at some of these memorable encounters between Lord Curzon and Mr. Gokhale, in the Calcutta Council Chamber, in the course of the debates on the then highly controversial University Bill, and can never forget those unfortunate scenes between those two gigantic intellects ranged against each other—Lord Curzon, the Viceroy of India representing the might of British Imperialism, and Mr. Gokhale that of the rising tide of Indian nationalism. In the end Lord Curzon lived to learn that it was not to the advantage of his position and dignity to persist in such tactics, and later he became a fervent admirer of that great Indian leader, whose premature death is even now sincerely mourned by those who had the privilege of knowing his work and worth, as a devoted and selfless worker in the cause of India.

Many of you are no doubt familiar with the working of dyarchy in the provincial governments, during the last sixteen years. Its greatest defect from not only the popular but the administrative point of view, was the retention of a fairly large official block, for carrying on the work of Government not only on the reserved, but even on the transferred side. This fatal defect prevented the Ministers, under dyarchy, of ever thinking of forming a truly political party. At best the ministerial parties, in all the Governor's provinces, were mainly composed of members held together by means of caste or communal interests—as opposed to sharing in common economic and political principles and ideals. The result was that a great and splendid opportunity for political training was lost over a long period of sixteen years, by reason of the enforced dependence of the ministers on the official block—as if, like the Executive Councillors, they also were responsible to Parliament, and not to the legislature. In this particular respect, the reforms now in operation are, fortunately, free from this serious defect, and are, to that extent an improvement.

Apart from this particular feature of the present reforms, the other which seems to have been appreciated widely is the extension of the franchise on a fairly large popular basis.

Speaking the other day on the subject, Babu Rajendra Prasad declared that, "there was one benefit in the Act, and that was the enlarged franchise." The same view has been expressed even more emphatically by Mahatma Gandhi himself. Writing in a recent issue of the *Harijan*, in the course of a signed editorial on the subject of acceptance of office by Congressmen, he has declared his views as follows:—"The Government of India Act is universally regarded as wholly unsatisfactory for achieving India's freedom, but it is possible to construe it as an attempt, however limited and feeble, to replace the rule of the sword by the rule of the majority. The creation of a big electorate of three crores of men and women, and the placing of wide powers in their hands, cannot be described by any other name.

These two aspects, therefore, of the new reform—namely, the abolition of the official block, and the fairly wide extension of the franchise—deserve acknowledgment. But there they end. For the rest all shades of public opinion are emphatic in their demand that the sooner the present Act is replaced by one more in consonance with the requirements of the political situation in the country, and more in harmony with the aspirations of the people, the better it would be in the interest of all concerned.

Now, the mere recalling of these few facts—picked at random from my recollections—will show the vast and varied changes, for the better, which have come over our public affairs, especially since the inauguration of the Montagu-Chelmsford Reforms in 1921. Instead of the rather demoralising and subservience-breathing atmosphere in which public activities had then to be carried on—as if it were on sufferance—we have now our central and provincial legislatures with none other than elected representatives of the people in them, and in which they work on terms of absolute equality, under the guidance of elected Indian Presidents, the most notable of whom was my late lamented and esteemed friend, Mr. Patel,—the distinguished President of the Central Assembly—who, by his remarkable ability, intense devotion to duty, commendable courage and rare independence, exalted the dignity of the great office which he so well adorned, and thereby added a memorable and an enduring chapter to the history of Indian progress in the twentieth century, and whose great example should thus be steadily kept in view by all the Presidents of our legislatures.

In fact, however dissatisfied we may be—and not at all unjustly—with our present economic and political position, and the gloomy prospects of constitutional progress leading, in the near future, to the establishment of Responsible Government in this country, that should not blind us to the fact that during the twentieth century India has achieved a most notable progress in many directions, and that too in various spheres of activities—spiritual, moral, political, educational and economic. A great deal, no doubt, yet remains to be achieved, much leeway has yet got to be made up before we can expect to reach the destined goal, and ever so much greater patriotism will have to be evoked, and a much larger measure of self-sacrifice incurred than has been done so far.

—:o:—

FOR SALE

NEW PICKLING JARS.

Complete with Screws, Rubber Airtight Rings and Handles. 1 Gallon 4/6, 2 Gallons 7/6, 3 Gallons 10/-, 4 Gallons 12/6. Prices as per each. Post Inclusive, Cash With Order.

Natal Carriers (Pty.) Ltd.,
P. O. Box 1184, Durban.

Things In General

Death Of Mr. Burne

THE death occurred on Friday, September 10, at the old age of 79, of South Africa's oldest practising advocate, Mr William Burne, K.C. He was the head of a noted Natal legal and sporting family. Mr. Burne is survived by six sons, four daughters and 21 grandchildren. Two of the sons and three of the grandsons are lawyers. Everyone of his sons [illegible] once played for the Queens Park Football Club, of which he was President for 47 years. Another grandson was Bob Kirby, the Springbok tennis player. Mr. Burne had a large Indian clientele and Mr. L. Pandey was in his service for nearly 50 years. At the age of 12 William Burne joined the legal firm of a Clerk of the Peace in Durban named Waller, as an office boy. Five years later he resigned to join the Natal Mounted Police, where he remained nine months. After that he went trading in Zululand, and often saw Cetewayo's impis on parade. Returning from Zululand, Mr. Burne began his association with law and was admitted as a solicitor in 1851 and as an advocate six years later. He practised in Durban continuously from 1881 until the time of his death. He took silk in 1912. He had a distinguished legal career and before Union won seven appeals before the Privy Council. In 1895 he was offered, but refused, a judgeship. In all his dealings he had a reputation for scrupulous honesty. Our heartfelt sympathy goes out to the bereaved.

St. Aidan's Young Men's Club

The 16th annual general meeting of the St Aidan's Young Men's Club was held on Tuesday, September 7, at the club room in St Aidan's Boys' School, Sydenham. Mr. J. Nadasen, the secretary of the club, presented a lengthy report of the activities of the club for the past year, and after the adoption of the minutes, reports and financial statements, the following gentlemen were elected officials for the current year:—Patron: Mr. C. S. Warriner; President: Mr. S. S. Pillay vice-presidents: Mr. B. R. Jithoo; secretary and treasurer: Mr. J. Nadasen; committee: Messrs. Alfred Naidoo, J. Hosan, Sammy Thandroyen, Joseph Francis and W. Nundoo; physical culture instructors: Messrs. J. Nadasen and R. Kisten.

Appeal To Government For Native Education

The Christian Council of South Africa, representing 24 churches in the Union, has decided to make a united appeal to the Government on behalf of native educational and recreational institutions and has sent a resolution to the Minister of Native Affairs. Medical work among non-Europeans has been receiving the attention of the council, which urged that non-European sanitary inspectors be employed for non-European work, and that non-European nurses be trained in more hospitals so as to supply the present demand. Anti-malarial work is also under consideration by the council.

Clairwood Indian Social Service Committee

Under the auspices of the Clairwood Indian Social Service Committee a mass meeting was held on Sunday, September 5, at the Krishna Theatre Hall, to discuss the number of school children who are indigent and who require free tuition, the number of children of school-going age who have been refused admittance, extension of grants to private schools in the districts, conversion of the present Government-Aided School to the status of Government School and the Police control of traffic in the vicinity of the schools. The following resolutions were unanimously passed:—(1) "That this mass meeting of Indians held under the auspices of the Clairwood Indian Social Service Committee, resolves that since the district is inhabited by a very large number of Indians whose income is a meagre one, and as some of the parents have appealed to this committee for its assistance by way of admitting their children as free pupils in the schools, this meeting authorises the committee that all genuine indigent cases be investigated and the proper authorities interviewed on the subject matter;" (2) "That in view of the fact that about 600 children of school-going age in the district are unable to gain admittance in the local schools, owing to lack of accommodation, and because these children, apart from growing illiteracy, would become a burden to the Indian community owing to many loitering delinquents etc. this meeting humbly prays that the Provincial Administration be approached to meet its obligation in this connection;" (3) "That although the Provincial Administration has extended education facilities to some extent in the district, which is highly appreciated, it, nevertheless, strongly feels that local Indian associations who have provided buildings for educational purposes, should be granted aid by the Provincial Administration immediately, so as to cope with the urgent needs of the Indian community;" (4) "That in view of the Clairwood Indian School being one of the largest schools in the province, this meeting feels that the conversion of the present boys' and girls' schools to Government status, would be a benefit to the local community at large, and therefore, this meeting hereby resolves that in this connection the committee be authorised to co-operate with other bodies interested in the matter, to fulfil the earnest desire of the meeting;" (5) "That this meeting viewing with alarm the number of accidents that have occurred recently in the vicinity of the schools, in which school children have been involved, strongly feels that the Chief Constable of the City of Durban be approached to have Police control of traffic particularly at the junctions of Jacobs and main South Coast Roads, Jacobs and Dono Roads and Station and main South Coast Roads, to insure safety to children going to and from schools."

Arya Samaj (Cato Manor)

The 15th annual general meeting of the Arya Samaj, Cato Manor, was held on Sunday, September 12. The financial statement showed a balance in hand of £57 10s. 9d. The following office-bearers for the ensuing year were elected.—Patrons: Messrs. R. Bolpath, S. Prawlal, Drs. Bhagat Ram Sahgal, and Mehta Jaimini; President: R. Davdath (re-elected); vice-presidents: R. Rajcoomar (re-elected), and G. Esarpraad; secretaries: S. Gokul (re-elected), and M. Ramparsad; treasurer: O. M. Singh; auditors: O. N. Rana, Acharya L. Krishna Mahraj (both re-elected); committee: S. Basant, K. Ramlagan, O. Devnarian, B. Hariparsad, P. Doriparsad, L. Krishnamuknarj and R. Ramparsad. The Hindi school is open daily to impart free vernacular education. There are 42 boys and 17 girls attending the school. The society lacks funds to bring its work to a satisfactory standard.

Sanathan Dharam Vishnu Mandir

The annual general meeting of the Sanathan Dharam Vishnu Mandir will be held at the Mandir yard, 284 Randles Road, Sydenham, on Sunday, September 19, at 2.30 p.m. An appeal is made by the secretaries to all Hindus to attend, as the present organising members are requiring support, without which the objects of the Mandir may not be carried out.

Indian Settlers In British Guiana

The Indian Colonial Association in British Guiana recently held its second annual conference at which Indians from almost every part of the Colony were present. The conference requested the Government of the Colony to give adequate representations to Indians on the public bodies of the country, to enforce the compulsory Education Act more rigorously, to appoint an Agent-General on the same lines as the Agent-General in South Africa and for the employment of Indians in the Civil Service of the Colony. The other points discussed related to repatriation, social and political questions.

First Rossburgh Indian Rover Scouts Crew

The third annual meeting and the anniversary of the First Durban Indian Rover Crew was held at the Rover Den Clairwood Boys' School on Sunday, August 29. The Rovers camped out on Saturday night in the school grounds. In spite of the inclement weather many visitors were entertained by the rovers who gave musical items and humorous sketches. Messrs. H. W. Bristow, R. Regnath and E. V. Naidoo were in camp with the rovers and a jolly week-end camp was spent. The camp broke out with the annual meeting at which Mr. H. S. Done, the Commissioner for the Natal Indian Boy Scout Association, was present. The Scribe presented a brief the activities of the Crew for the year under review, which showed an increase of membership as 15 to last year's 11. The Commissioner in paying tribute to the rovers' good work and spirit, said that he was really proud to see the youngmen of the district combined together in one perfect bond of brotherhood thus becoming the brothers of 2½ million scouts of the Universe. He spoke of the ideals of scouting and its values, forcing home the value of character. He thanked Mr. H. W. Bristow for his valuable services not only to the crew but to the association and scouting amongst the Indian community. Of Messrs. Regnath and E. V. Naidoo, he said that in these two the crew had really hard-working scouts to help rovering in the district, and appreciated their many sacrifices up to-date. He concluded by urging the rovers on their good work, and wished them every success in the fields of Scouting (Rovering). Messrs. R. Regnath, H. W. Bristow, E. V. Naidoo and C. Moonsamy spoke, encouraging the rovers. The following office-bearers were elected: President: Mr. R. Regnath; vice-presidents: Messrs. S. P. Naidoo, N. G. Chetty, E. Sigamoney, J. Naidoo and N. Nunnan; scribe: Mr. Kit Rathnam; treasurer Mr. M. C. R. Naidoo; scout master Mr. E. V. Naidoo; crew leader: Mr. M. C. R. Naidoo; representatives to the association: Messrs S. V. Naidoo and A. Francis. Mr. H. S. Done has very kindly consented to give a site in the school ground for the creation of a Den for the rovers. In terminating the meeting the president thanked Mr. Done for his kind guidance, and appreciated his generous permission for the Rover Den site. He also thanked Mr. Bristow, Mr. E. V. Naidoo and the members of the crew, for the good fellowship that prevailed during his term of office.

£2,388,000 Left By Lord Runciman

It is learned, says Reuter (London), that Lord Runciman, the shipping magnate who died recently at the age of 90, left estate valued at £2,388,000.

Glencoe Junction Indian School Society

At a special meeting of the Glencoe Indian School Society held on Sunday, September 12, the following were elected as trustees: Messrs. I. A. Ameen (chairman), N. G. R. Naidoo (vice-chairman), A. C. Pear (secretary), J. J. Singh (treasurer), E. M. Hansa (school manager), Bob Narandas, K. I. Kajee, M. J. Abeer, A. R. Jumaloodeen, I. M. Moola and D. R. Maharaj.

Union's Trade With East Africa

A note of warning about the trade position between the Union and Kenya, Uganda, Tanganyika and Zanzibar is sounded by Colonel R. R. Turner (Commissioner for the Union in these territories) in his report for 1936. Colonel Turner refers to the Union's increasing adverse trade balance, and the fact that industrialists have benefitted only very slightly from the increased purchasing power of the native population. The reason for this state of affairs, he says, is that industrialists in the Union do not cater sufficiently for native requirements. The population of these territories were steadily increasing their production of raw materials that the Union required while the Union had very little to offer at competitive prices in the way of manufactured articles. The Union's exports to Kenya and Uganda increased from £80,185 in 1931 to £109,170 in 1935, and £119,696 in 1936. Japan continued to make the best use of the market offered by the East African territories, and held the first place among foreign suppliers with Germany in the second place.

Union's Income And Expenditure

Exchequer receipts for August amount to £7,296,053, approximately £150,000 more than in 1936. From April to August the Treasury has received £17,711,337, £1,400,000 more than in 1936. Customs and revenue figures for August, show an increase of over £40,000, being £1,211,173 against £1,179,042 in 1936. Postal revenue is up £44,000, the figures for August being £388,[illegible] in 1937 and £344,[illegible] in 1936. Internal revenue figures for August amount to £[illegible]48 and for August 1936, £3,013,[illegible]. Increases of revenue under each head, are revealed for the period April 1 to August 31, 1937. Total expenditure to August 31, is £16,895,716 against £16,177,162 for the same period in 1936.

Nizamia Muslim Society

The following message has been received by the Nizamia Muslim Society (Maritzburg), from the private secretary to the King Farouk, of Egypt:—

"Sir,—I have had the honour of submitting your letter of July 20 to His Majesty the King, my August Sovereign, who has commanded me to convey to you His thanks for the good wishes of your Association, on the occasion of His Majesty's accession to the Throne."

Hospital Committee Appeals For Funds

An appeal to the Durban European and Indian public has been made by the Indian Hospital Advisory Committee for subscriptions for the Indian African Clinic Station in Beatrice Street, Durban. To date £1,050 has been spent on equipment, of which £650 has been collected from the Indian community. The liabilities are about £400 and £700 is now owing to the Durban Corporation for the land. The committee's report says "An appeal was made to the Corporation for grant-in-aid of £700, but this application has been turned down and we have been referred to the Provincial Administration for assistance. The dispensary and nursing station was started with a donation from Sir Andrew Weir and was invested in a committee of three Indian merchants."

Viceroy Opens Joint Session

Members of the Indian Congress Party absented themselves from the House on September 13 when the Viceroy, Lord Linlithgow, opened a joint session of the Legislative Council and the Assembly, at Simla. Reviewing the situation in India, Lord Linlithgow, is reported by Reuter to have described the constitutional changes recently introduced as "the great turning point in our political history." This had been successfully negotiated, but the question of federation was still being discussed. Preliminary work, however, was nearing completion. The Viceroy added that a settlement of the Wazeristan dispute appeared to be in sight.

A Correction

Mr. S. J. Manderia, secretary of the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall Committee, writes:—

With reference to the report which appeared in the English and Gujarati columns in your paper of September 10, there is a slight error in the print which kindly rectify in the following manner:

"Mr. C. T. Poonator moved the adoption of the minutes of the fifteenth annual general meeting which was seconded by Mr. M. H. Tootla and the secretary's report for the period ended 31st August, 1937, was seconded by Mr. M. B. Naik. Mr. A. I. Manjoo, in commenting on the report, said that the library was serving a very useful purpose to the community, and being a regular visitor to the library, he was treated with equality and no distinction whatever was made between class or creed."

U. S. Birth-rate Sinks

The birth-rate in the United States last year was nearly the lowest on record. There were only 16.6 live births per 1,000 population according to the Census Bureau at Washington. This is 0.3 below the rate for 1936, and only 0.1 above that of 1933, when the number of births registered was the lowest in the history of America.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Tilak Day In Delhi

MR. ASAF ALI, M.L.A., presided over a meeting held recently in Delhi in connection with the celebration of the Ministry and Tilak Day. There was a large gathering present. Asaf Ali said that August 1 would ever remain an important day in the history of Indian history for on that day Gandhiji inaugurated the first Non-co-operation movement in connection with the fight for India's freedom. On that day also fell the 17th anniversary of the death of Lokamanya Bal Gangadhar Tilak who bravely fought, throughout his life, for India's freedom. They were also celebrating the Ministry Day and Mr. Asaf Ali regretted that Dr. Ansari was not in their midst. It was he who, four years ago, took a prominent part in the move for Congress entry into legislatures and, as a logical sequence, they had Congress ministries to-day. Mr. Asaf Ali made a fervent appeal for Hindu-Moslem unity. The following resolutions were then passed: "This meeting of the citizens of Delhi held on the anniversary of the passing away of that great captain of India's millions in her struggle for freedom Lokamanya Bal Gangadhar Tilak of revered memory, and also on the anniversary of the commencement of the Non-co-operation movement which has brought strength and awakening to India's masses and carried them far on the way to Swaraj, reaffirms the Congress resolve to gain Independence for the people of India. The meeting pledges itself anew to work for the attainment of this full freedom and for the removal of exploitation and poverty of the Indian people. This meeting fully realises that the new policy of the Congress, to accept ministries, is only another phase in India's struggle for freedom, which must be carried on till the full objective of the Congress is attained. In this struggle real strength comes from the people and, therefore, as pointed out by the Working Committee, Congress work must be carried on outside the legislatures as vigorously as possible and the Congress message taken to every village. This meeting sends fraternal greeting to the Congress Ministers in the six provinces where they have taken up office themselves, in spite of limitations and handicaps, the heavy responsibility of steering public policy in accordance with Congress ideals. In this task of realising Congress objectives and of combating the new constitution on the one hand, and of prosecuting the constructive programme on the other, this meeting assures the ministers of its full co-operation."

Pandit Jawaharlal's Call To Muslims

Addressing a huge public meeting of Muslims at Madanpura (Bombay) held recently under the auspices of the Mahlle Ahlube-Paigambari, Pandit Jawaharlal Nehru, Congress President, referred to the relation between the Muslim masses and the Congress and asserted that the Congress, being a nationalist organisation, had a right to approach them. Panditji said that it was nearly 15 months since he had addressed a meeting in the same locality when much enthusiasm was evinced among them. Pandit Nehru cited the example of Palestine where also, at the root of the communal question were the hands of imperialism. The imperialists were not interested in any religion and their only motive, he declared, was to divide and exploit. The Congress, said Panditji, was not a religious organisation. Its function was the uplift of the country, politically and economically. As regards religion, the Congress had laid down the principle that everyone would have complete freedom in the choice and practice of his own religion. In conclusion the Congress president appealed to the Muslims to join the Congress in their thousands.

Popularising Khadi In Bombay

Great fillip to "Khadi" in particular and other cottage industries in general will be given when the new scheme of the Government in this connection comes into force. It is understood that it has been decided that "Khadi" should be used almost exclusively hereafter in all Government departments and articles of non-Indian origin should be restricted to a minimum. Orders have been issued already that no article of non-Indian origin should be purchased without the previous sanction of the Ministry concerned. To cope with the great demand for "Khadi" the production will be increased and a scheme is under consideration of introducing handspinning in jails and schools throughout the Presidency. Mr. Shankarlal Bankar, secretary, All-India Spinners' Association, had a lengthy conversation with the Premier and the Home and Revenue Ministers in connection with the development of handspinning and connected industries. It is understood that Mr. Bankar made a suggestion for introducing spinning in schools, technical institutions and jails and discussed the question of the purchase of "Khadi" for Government departments and also discussed the question of establishment of a research workshop for making experiments for devising more efficient implements and accessories for hand-spinning and connected industries. It is also understood that the suggestion is being duly considered by the Ministry and suitable action will be taken shortly.

Indian Women And Social Service

Speaking at the annual meeting of the Social Service Group of the National Council of Women held recently in London, Begum Mir Amiruddin (wife of the District and Sessions Judge of Mangalore), who was a delegate from India to the World Congress of Faiths, gave an account of the social work in which the women of India are to-day engaged. Referring to the Madras Presidency she spoke in eulogistic terms about the work that was being done by the women of Madras City to improve the condition of lepers, of the assistance rendered to her by the women of Salem in promoting the cause of education in that district, and of the efforts of the women of Mangalore in raising substantial amounts for the Quetta and Bihar Earthquake Relief Funds. The problem of India, she said, was the problem of the reconstruction of its villages, as 80 per cent of its inhabitants were agriculturists. The main factor that served as a handicap to the improvement of the country, she stated, was the illiteracy of the masses. The tragedy of India was that only 12 per cent. of its men and 2.9 of its women were literate. The social problems confronting the country all broke on the bedrock of mass ignorance: the many reforms needed in the condition of the women and children all acted and reacted on education. In her opinion, when illiteracy would be conquered, most of the ills from which the body politic was suffering would disappear of themselves.

The Aga Khan To Visit India

Sir A. H. Ghuznavi has received a communication from H. H. the Aga Khan, confirming His Highness' visit to India in cold weather when he hopes to spend a few days in Calcutta. Sir A. H. Ghuznavi has been authorised by His Highness to deny the allegation that he is coming to form a new Conservative Muslim Party.

Orissa Rejects Government Of India Act

It is understood that the Orissa Ministry will introduce a resolution during the next session of the Assembly, urging rejection of the Government of India Act, and demanding the summoning of a Constitutional Assembly on the basis of adult franchise and joint electorate, as envisaged in the Faizpur resolution.

The Sporting World

Natal Wins Sam China Cup

THE second match between Frontier and Western Province was a runaway victory for the former by 13-2, mainly due to the latter's goalkeeper who was an unsuitable substitute.

On Tuesday afternoon, Sept. 7, Eastern Province caused a sensation by defeating Transvaal 3-2. The players from the Transvaal were lethargic in their movements and greatly under-estimated their opponents. Play opened at a slow pace, both sides enjoying an equal share of the game until a combined move by the Transvaal forwards produced a result, the inside right scoring a simp goal. The Province team equalised in a scrimmage and gaining a slight ascendency were rewarded with a second goal. Near the interval the Transvaalers equalised. On resumption Eastern Province set up a sustained attack, a penalty, after half an hour's play, giving them the lead. This they held to the end, and Transvaal sustained their first defeat of the Tournament.

On Wednesday, Sept. 8, owing to defection of Griqualand West only one match was played, Natal meeting Eastern Province. From the commencement the Natal men set the pace and with the following wind soon opened the scoring. Goals came at regular intervals, half-time coming with Natal having a useful lead of five goals. In the second half the same position was maintained, and except for spasmodic rushes, Easterns were out of the picture. The rate of the scoring was maintained to the end, the final whistle being sounded with Natal winners by 12-0. The scorers being I. Vandoo (3), S. Pillay (3), D. Rajoo Pillay (2), P. Naraidoo (2) and N. G. Naidoo (2).

Natal won the Sam China Cup by defeating Transvaal by one goal to nil in the final match of the inter-provincial soccer tournament at East London, on Saturday last. In an effort to stem the tide of success gained in this tournament by Natal the Transvaal sent down six players specially for the final match but Natal remained undefeated. The game produced some of the best soccer football ever seen in East London, for both teams were at their best. Natal finished the tournament undefeated and the score sheet against them blank. The following is the log:—

	P	W	L	D	Goals for	Goals ag'st	pts.
Natal ...	4	4	0	0	31	0	8
Frontier ...	4	2	2	0	19	17	4
Transvaal ...	4	2	2	0	11	16	4
Western Prov	4	1	3	0	15	30	2
Eastern Prov	4	1	3	0	8	27	2

By "Rambler"

At Currie's Fountain

Soccer at Currie's Fountain (Durban) was at its ebb last Saturday afternoon. The weather was pretty hot, and in spite of the open gates, due to no senior fixtures, very few spectators took advantage of it. Those matches that were played showed very little keenness of the game. The effect of heat was clearly noticeable on those who played. Only three matches were set down, two junior fixtures and one juvenile. In the junior division, Sastri (A) met Shamrocks on the main ground for the final for Moonlighter's Cup; and Victorians were posted against Park Hill to complete a fixture for Schoebel's Cup. Sastri, in opposing Shamrocks, lacked cohesion and attack, often characteristic of the team. There was no keenness in the game, with the result that play was dull, though there were many moments when both sides failed to take advantages of the chances of scoring. Both teams lacked their usual form, particularly the forwards, who took a day off. Shamrocks, however, were the first to score, and by a mere chance Sastri managed to equalise before the full time. Extra time, therefore, was called for, and after feeble attempts, Sastri was lucky to obtain a lead, which was made possible by a member of the Shamrocks side heading the ball into his own goal. The match ended in favour of Sastri by 2-1, and who now hold the Moonlighter's Cup. With regard to the other junior match in which Victorians and Park Hill figured on No. 1 ground, it was perhaps better played than the first one. In spite of quite a stout defence put up by the Park Hill, Victorians with their usual steadiness ultimately run out victorious by 6-2. Park Hill, consequently, are now knocked off from any soccer fixtures. Although a match was fixed between Avondale and Sastri (B) in the juvenil division, it did not come off, because of Avondale failing to field a team. It being therefore understood that Sastri (B) had a walk-over win over their opponents.

A friendly match on Sunday afternoon last, between United Stars of Durban and a team from Maritzburg was played, and resulted in a win for the home team by 3-2, after some really hard work. The visitors played well and were pleasing to watch.

At Sezela

On Sunday, September 12, the Sons of Stars F.C. (A and B), of Milkwoodkraal, met the Sezela F.C. (A and B) at the Sezela football ground, and beat Sezela (A) by 4 all, and the (B) team by 3-1.

Greyville Indian Cricket Club

At the annual general meeting of the Greyville Indian Cricket Club the following officials were elected:—Patrons: Nawab of Patauli, Messrs. A. I. Kajee, G. H. Mather and F. M. Ally; Hon. life vice-presidents: Messrs. M. Thajmoon, O. Angila, C. N. M. Khan, P. Ally Beeka, D. A. Ally and A. Hajiejee; President: Mr. C. N. M. Khan; vice presidents: Messrs. E. M. Ally, M. K. Desai, S. Williams, Ismail Moola Bux, A. K. E. Bux, Amod S. Kajee, O. M. C. Khan, K. Singh, A. G. Thajmoon, B. K. Chetty, R. B. Chetty, A. K. Khalik, Ebrahim Essop, A. A. Ebrahim and A. G. Goolam Sahib; captain: Mr. S. M. Kammanally; vice-captains: Mr. Osman H. Bux; hon. secretary and treasurer: Mr. S. Y. Kammanally; assistant hon. secretary: Mr. O. R. E. Bux.

Table Tennis Tournament

The Tongaat Indian Lawn Tennis Club held a Table Tennis Tournament in the Gokhale Memorial Hall, Tongaat, on Sunday, September 12, for Mr. R. Sancho's Trophy to be won outright. The enthusiastic competitors were Messrs. A. P. Naidoo, M. Harbans, R. Sancho, Vigiyiah Naidoo, Sanda, C. R. Naidoo, Ramanthur Gandhi, Seetharam Timol, Cassim Saibo and Varadayiah Naidoo. Keen interest was shown by the participants, and after a day's enjoyable game, Mr. Cassim Saibo emerged the winner. Mr. M. Harbans, the hon. secretary of the above club, wishes to extend the club's grateful thanks to the officials and members of the Vishwaroop Hindu Temple and Dharmashala for the use of their hall.

Dr. Tagore Seriously Ill

NOT only the Indian nation but the whole intellectual world, will be distressed to learn about the serious illness of Dr. Rabindranath Tagore, the revered poet of India. A Reuter's message dated September 11 gave the news that he was suffering from high blood pressure and erysepelas. The outside world have been kept in suspense ever since. May God spare him for many more years will be the fervent prayer of the Indian community and his European admirers throughout the Union.

To Club Secretaries

Secretaries are requested to send in their reports for publication to reach us not later than Wednesday mornings.

The Family Safeguard...

Remember that the health of every member of your family and their freedom from ailments, are dependent upon their own natural powers of resistance. It is therefore of vital importance to build up and maintain this resistance by proper and adequate nourishment.

To be quite sure that the dietary provides all the essential food elements make delicious 'Ovaltine' the regular daily beverage.

Ovaltine is a complete and perfect food, scientifically prepared from ingredients of the finest quality and should be the daily beverage for everyone for maintaining abundant energy and glowing health.

Drink delicious

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Manufactured by:
A. WANDER LTD., London, England.

Quality always tells insist on 'Ovaltine'

—મરપલાસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ.

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

કેમ કે અમારા આવીના ગયા જેવા કે ખાસ કરીને ગયા કરાર. ફકીરહુસેન આગા ઉપર બાકી બેલા બાકી બાકી દુકાની. ચીકોરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, ગમાતા ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી નવીના ગ્રાહકોને ખાસ અલાયદું કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જેમ્બે બન્નીના ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.
117 FIELD STREET : : DURBAN.

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST.

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION

WRITE TO-DAY

THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).
264, Grey Street, Durban.

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.

પી. સી. કંદર

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

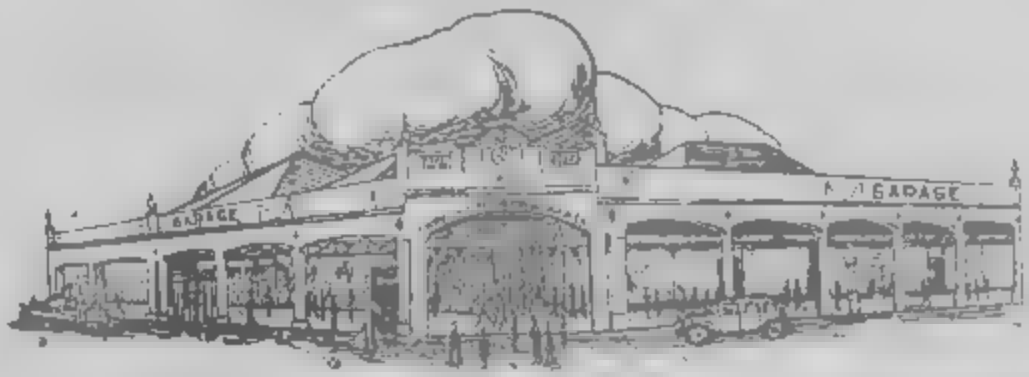
Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, મેગાફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી ખરીદી આવે બની શકશે.

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-6.
Double Reed From £3-5-0.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

Distributors of -
MIDWEST RADIOS

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

સર્વના અભિપ્રાય માટે
તેની રજૂઆત થયેલું.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૬ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૭ અંક—૩૮.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, તા. ૧૬ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૭.

મલે લોકેશન

ડરબી ડીડોર્પના યુરોપીયન રહીશોએ એક ભારે મીટીંગ બોલાવી મલે લોકેશનને સ્લમ ઠરાવી તેને તાકીદે નાબુદ કરી નાખવા સરકારને વીનતિ કરનારો ઠરાવ પસાર કર્યો. મી. જે. એલ. ગ્રીલ, એમ. પી., એ ઓ ચળવળમા આગેવાન પડતા ભાગ ભજવ્યો છે. ઠરાવ નીચે પ્રમાણે છે "આ માસ મીટીંગ મલે લોકેશનને સ્લમ ઠરાવી તેને નાબુદ કરવા સરકારને નમ્રતાપુર્વક વિનતિ કરે છે. લોકેશનમાં વધારે પડતી વસ્તી થઇ ગઇ છે અને આબાદીના પ્રગણ્ય ભાગની તંદુરસ્તીને જોખમમાં નાખે છે. રહેવાની સ્થિતિ ઘણીજ ખરાબ છે. જોહાનીસબર્ગની સીટી કાઉન્સીલે ડીડોર્પને સ્લમ ઠરાવેલુ છે. અમે જે અણઘટતાં કૃત્યોના વિરોધ કરીએ છીએ. અમે સરકારને મુખ્ય કારણ, જે મલે લોકેશન છે, તેને દુર કરીને દેશના મુળપર ઘા કરવાને પોતાની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવા વીનતી કરીએ છીએ."

યુરોપીયનોએ આ વસ્તુ ચ સમજવી જોઇએ કે જ્યારે તેઓનાં રહેઠાણવાળો લત્તો સ્લમ ઠરાવાય છે ત્યારે તેઓને ભુતકાળના કરતાં વધારે સારી સ્થિતિ મળે છે. જે કંઇ પણ ખોટો તેઓને ભોગવવી પડે છે તેની તેઓને યોગ્ય નુકસાની મળે છે અને જો તેઓને પોતાના જુનાં રહેઠાણો ત્યજી દેવા પડે તો નવામાં તેઓ સુખસગવડથી રહી શકે તેની સઘળી કાળજી રાખવામાં આવે છે. એટલે વસ્તુતઃ તેઓ વિના કારણજ ભુમ ગરાડા પાડી રહ્યા છે. બરોબર રીતે સરકાર તેઓને માટે રહેઠાણોની અચોથા યોજનાઓ ઘડી રહી છે તેથી તેઓએ ખુશી થવું જોઇએ. જો તેઓના માં જવાબદારીની જરાયે સમજ હોત તો તેઓ પોતાના બાકીના નાગરીકો, જેઓ પોતાના કરતાં ઓછા ભાગ્યશાળી છે, તેઓ તરફ આટલું સંકુચિતપણું બતાવતજ નહિ. પરંતુ સ્થિતિ એ છે, કે જો કોઈ તેઓનો પગ કચરે તો તેઓને તુરતજ અપમાન લાગી જાય છે જ્યારે તેઓ જીવનના પગ કચરતાં જરાયે સંકોચાતા નથી. સરકાર મીડીડોર્પને સ્લમ ઠરાવે તેનો તેઓ વિરોધ કરવા તઇયાર થયા છે પરંતુ મલે લોકેશનને સ્લમ ઠરાવી તેને નાબુદ કરવા તેઓ સરકારને વીનતિ કરી રહ્યા છે

જો મીડીડોર્પના યુરોપીયનોને પોતાનો બચાવ કરવાનો હોય તો મલે લોકેશન ના એશીયાટીક રહીશોને પણ પોતાનો બચાવ કરવાનો છે. એશીયાટીકો મલે લોકેશનમાં ૫૭ વર્ષ કેપર થયાં વસવાટ અને વેપાર કરી રહ્યા છે. મલે લોકેશન એક જમાનામાં મ્યુનીસીપાલીટી ની બેદરકારીને લીધે ઘણીજ ગરમ ભરેલી હાલતમાં હતુ, અને લાગે કમીશનને તેના સંબંધમા મ્યુનીસીપાલીટીની ગમ્મત ટીકા પણ કરવી પડી હતી. પરંતુ ત્યાર બાદ તેની સ્થીતી ઘણી સુધરી ગઇ છે. એ સંબંધમા ફીયામ કમીશનના રીપોર્ટમાંથી તંદુરસ્તી ખાતાના અમલદાર ડો. ગ્રીલન ના શબ્દો અહિ ટાકવા અસ્થાને નહિ ગણાય આ રહ્યા તેમના શબ્દો:

"મલે લોકેશનમાં સ્થિતિ છેલ્લાં પાચ કે ૬ વર્ષમાં બેશક પણ નહિ શકાય તેવી સુધરી ગઈ છે. એશીયાટીક બાદુતોએ આ ખાતા તરફથી રહેઠાણો સુધારવા સંબંધી પડેલી સઘળી સુચનાઓ ઘણી સુંદર રીતે ઉઠાવેલી છે. પ્રમાણીકપણે કહેવું જોઇએ કે આ દીવી બાદુતો, અને રેસ્ટન હોકરોમાં મોટો ભાગ દીવીઓનો છે, તેઓએ રહેઠાણોની સ્થિતિ સુધારવામાં આ બાતાની સાથે ઉત્સાહ અને શુભનીષ્ઠાથી સહકાર કરેલો છે."

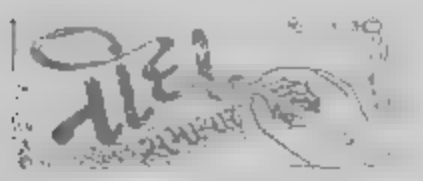
ફીયામ રીપોર્ટ વધુમાં જણાવે છે કે ત્યાંના ઘરધણીઓએ સમારકામ અને નવાં બાંધકામમાં આગલા પાચ વર્ષમાં એક લાખ પાઉંડ ખર્ચ્યો હતો.

તેમ છતાં હજુ પણ લોકેશનમાં ઘણાં સુધારા થવાની જરૂર છે એ વસ્તુ સ્વીકારી લેવાને અમે તઇયાર છીએ. પરંતુ એ ત્યારેજ બની શકે જો તેમ કરવાની ત્યાં વસનારાઓને પુરતી તકો મળે.

મલે લોકેશનના સંબંધમાં ગયે વર્ષે પાર્લામેન્ટમાં બોલતાં તે વખતના યુનીયન પ્રધાન મી. જે. એચ. હોફમેયરે જણાવ્યુ હતું કે "સ્લમ્સ ઉત્પન્ન થવાનું બીજી મોટું કારણ એ છે કે આ લોકોને પોતાની પ્રોપર્ટીઓના માલીકો બનવાનો હક નથી અને જે પ્રોપર્ટીઓમાં તેઓ વસવાટ કરી રહ્યા છે તેને સુધારવાને તેઓને કશું ઉત્તેજન મળતું નથી."

મલે લોકેશન રેટેન્ડ હોલ્ડર્સ ઓન ટ્રેઝર્સ એસોસીએશન તરફથી જોહાનીસબર્ગના સીટી કાઉન્સીલની જનરલ પરપઝીઝ, ટ્રેડીન્ગ, પબ્લીક હેલ્થ અને પાકર્સ એન્ટ એસ્ટેટસ કમીટીઓના મેમ્બરોની સંયુક્ત એક સભા ટાઉન હોલ ઉપર રજુ કરવામાં આવેલી યાદીમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, "જોહાનીસબર્ગની હુંફાળી કોમ પોતાના રહેણી અને રહેઠાણોનું ધોરણ સુધારવા અને યુરોપીયનોની હદે રહેવાને પહોંચવા ઉત્સુક છે. યુરોપીયનોને તેઓના લત્તામાં આવીપણાની સર્વાંસલામતિ આપવામા આવી છે તેવીજ સર્વાંસલામતી મલે લોકેશનમાં જો તેને આપવામાં આવે તો એ લોકેશનને વિશે સ્લમના સ્થિતિ સર્જનાર નાબુદ થઇ જશે."

"ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે ઉદ્ભવેલા સવાલનું, એ સ્થળમાં બનાવ બન્યો રોજ થયાં વસ્તી અને વેપાર કરી રહેલા યુરોપિયનો ત્યાંની ઘડેલી કાયદાથી ન્યાય અને અદલ ઇન્સાફ શી—જે બીન-ગોરી કોમોને વિશે ન્યાય અને અદલ ઇન્સાફની કરી કિંમત ગણવામાં આવતી હોય તેના-સમાધાન નહિ લાવી શકાય, પરંતુ તેઓને રંગભેદીપણાની સર્વોપરી સત્તામાંથી આપવાથી અને સ્વમની સ્થિતિ ઉત્પન્ન કરનારા કારણો દૂર કરવાથીજ લાવી શકાશે, અને એ બાબતમાં હોંદી કોમે સત્તાધીશોને સંપૂર્ણ સહકાર આપવાની પ્રમુખાત આપેલી છે

જરમીસ્ટન એશીયાટીક બજારપર દરોડો

જરમીસ્ટનના એશીયાટીક બજારમાં હોંદી કોમની દુકાનો તોડતા લોકો પર પોલીસ પોલીસ તરફથી લેવાયેલાં પગલાંના સંબંધમાં જરમીસ્ટન ટાઉન કાઉન્સીલ કરી જવાબદારી લેવાની ના પાડે છે. ક્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ કરેલી રજુઆતના જવાબમાં ટ્રીના-લ્સ અને જનરલ પબ્લીક કમીટીએ ટાઉન ક્લાર્ક નારદને લખેલાને એવો પત્ર લખ્યો છે કે પોલીસ અમલદારો ના બાર દરોડો પાડવાના પરાદા વિશે ટાઉન કાઉન્સીલ કે તેના કોઇ પણ અમલદારોને કે જોહેનીસબર્ગના કમીશનરેન્ડને પણ ખબર કરવામાં આવી નહતી અને કાઉન્સીલની સભ્ય-કમીટી અને કોંગ્રેસના પ્રતિનિધિઓ વચ્ચે ગુરુ તા. ૧૦ મીએ થએલી મોટરચર્ચાની પોલીસને ખબર કરવા મા આવી હતી. કે મોટરચર્ચા ચાલતી પોલીસો આવ્યાં પગલાં લીધા તે પહેલ કમીટીએ ઉદ્દેશ કહ્યો હતો. પોલીસની રીતીઓ વિશે તપાસ કરવા નીમાયેલાં કમીશને હમણાજ પોતાનો રીપોર્ટ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે કે જેમાં પોલીસ ખાતાને જોરી સેવાઓ બાર કાઢવામાં આવેલી છે અને તેની સામેના આરોપોને કશુંજ વજનદાર ઠરાવ્યા કરેલા છે. પરંતુ પોલીસનું આ પગલું તો કાયદાસરનું પાત્ર નજર કબ્જાનું. આવા વિવાદના પ્રસંગે સામની પોલીસની રીતીઓ સંતોષકારક જેવા નહિ. જરમીસ્ટન ટાઉન કાઉન્સીલના ઉપલા ખુલાસા પછી આપને લાગે છે કે આ બાબતનો કુંક ગુલ ઉપર આપેલા કોટના ચુકાદાથીજ આવી જવાની કોઇએ નહિ કોઇએ પોલીસના આ પગલાની લાંબાના પાછળ બાબતો બાતાં તપાસ કરી જોઇએ અને જાહિરમાં તેવા બનાવો બનતા અટકાવવાને પગલાં લેવાવાં જોઇએ. બોરા સિવાય અન્ય લોકોના સંબંધમાં પોલીસ બાબતે એ વસ્તુ માટ રહેતી જણાતી નથી કે તેનો ફરજ પ્રજાની શાંતિનું રક્ષણ કરવાની છે અને નહિ તેના કેદખાને કરવાની.

ફેડીયા બારસ

આ અંકમાં આગે ફેડીયા બારસ ઉપર "હરિજનબંધુ" માં મહાત્મા ગાંધીજીએ લખેલો લેખ પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિ આ દેશમાં દર સાલ ઉજવવામાં આવે છે. તમા મહાત્મા ગાંધીજીના ઉપરપર પુષ્પહાર ચઢાવવામાં આવે છે તેમને લાખો આમુખ પ્રજા તારા આપણો અને કંઇક રાષ્ટ્રિય ગીતો ગાવા ઉપરાંત કરવામાં કશું થતું નથી. અને દિન પર દિન તેમાં ચુસ્કતા આવતી જતી જણાય છે. આ સંજોગોમાં ગાંધીજીએ લખ્યા પ્રમાણે આ દેશમા લોકો મનન કરતુ પડે છે અને જોવે કે કાઠીયાવાડીઓને વિશે તેમા ખાસ સુચન થયું કે જ્યાં સમસ્ત હોંદી કોમે આ પ્રસંગની જયન્તિ પ્રસંગે કંઇક ખાનદાર કામ કરેલ હોય તો તે બદલ તે બીજાને તેટલુજ નહિ પરંતુ બહારના ગાંધીજીના આદર્શોને તેથી લોથી વિશેષ ગ્રહણ થશે. આ લેખ સાથે બીજું કેટલુંક મનન કરવાનું બેજોડીએ બનાવ અને આ પ્રસંગની જયન્તિ પ્રસંગે મુનાફાવાના હોંદીઓ તરફથી પ્રજા કુંદરતી પાંખડી મોહલ્લાઓની ગોજના ગોઠવાય એમ ઇચ્છીએ બનીએ.

જો ઇ૬ રાહેનશાહતમાંથી શું થાય તો?

ફ્રેડીરીકબર્ગ, (ન્યુ જર્સી) ના સન્ડે એન્ડઝર્સ મોર્ગાનાયસ કોમના ઓનારરી સપ્રીંટેન્ડેન્ટ ચેરી ડેવરેન્ટ કે જે. એમ. ગ્રેહેમ, સી. ચાર્લ્સ પ્રા., એ હોંદી પર માન સ્થિતિપર તાપણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે જો હોંદુસ્તાન શહેનશાહતથી છુટ પડવાનો ઠરાવ કરે તો બ્રીટનનું વલણ બીજા પ્રકારનું થાય તેમણે કહ્યું કે ઉદ્યોગ ધોરણ પર હિન્દુસ્તાન હોંદ રાજપ્રકરણની સપાટી શાખા ઓમાં વિકાસ પ્રગતિ કરેલી છે અને તેમનો એવો મત છે કે બ્રીટાનજ વચ્ચમાં તેનો સંપૂર્ણ મેડવાનિક દરજ્જાને મળી જશે સાર પછી તેણે બ્રીટીશ શહેનશાહતના ભાગ તરીકે રહેવું કે બ્રીટ સ્વતંત્ર રાજ્ય બનવું એ તેજ તત્ત્વ કરવાનું રહેશે. તેમનો પોતાનો મત એ છે કે એવો છે કે સંરક્ષાનિક દરજ્જાને બદલે હોંદ શહેનશાહતમાજ રહેવાનું પસંદ કરશે. છતાં જો એ એવી વિરુદ્ધ ઠરાવપર આવશે તો બ્રીટનની પરાજીનો એ આરંભકાળમાં ઘણ પડશે શહેનશાહતને બે હોંદના ત્રાસ કરોડની પ્રજાનો ટેકો ગુમાવવો પડશે તો બ્રીટન બાલીલજ બીજા વર્ગનું રાજ્ય બની જશે. આજે હોંદના ઉદ્યોગપતિ શહેનશાહતના બાંધી પુરો પાડ્યા અને પોતાના દેશને બાર સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા મેળવવા ઇચ્છે છે. ઘણી કેટલાક વર્ગોમાં કોમ્યુનીઝમ તરફ ઢળવાની હોત રહેતા જાય છે. પરંતુ મોટા ભાગના લોકો કાયદાન માન આપીને ચાલનારા છે અને કોમ્યુનીઝમમાં બહુ ઓછા રસ છે છે હોંદુ, મુસ્લીમો ધર્મપ્રસ્ત છે અને તેઓના ધર્મનો ગાઢ પ્રેમ નથી પણ પ્રબળ આબનમાં તેને ખરાબ રસ નથી. બાબીઝ જેવો હોદના વિકાસમાં બંધિત વર્ગોની સેવા બજાવી રહ્યા છે તેઓ પણ ધર્મપ્રસ્ત છે અને હોંદના રજવાડાઓને પણ પોતાની સત્તાનો નાશ કરનારો કોમ પણ વલણમાં રસ નથી. તેમ છતા, ડો. કોંગ્રેસે આ તમાં જણાવ્યું કે, હોંદના લોકોને ચાકવનારું કશું બનવું નહિ જોઇએ. બ્રીટીશ વર્તાઓ હોંદમાં સંપૂર્ણ પ્રકારનો દાખલ થઇ શકે છે પરંતુ તેઓના પોતાના દેશોમાં દાખલ થતા હોંદીઓ કરતાં તેઓ સ્વરાજ્યની પ્રતિનિધિ મુકે છે. અને તેઓ ચેતતા નહિ રહે તો તેઓ પર પણ હોંદમાં દાખલ થવા સામે પ્રતિબંધો મુકશે."

સિંધમાં લગ્ન સંબંધી સુધારો

બંગાળના ધારાસભાના એક સભ્ય બાળને લગ્નના ખર્ચાઓ કુરિવાજોને દુર કરનારો બારો તૈયાર કર્યો છે. તેની એક કલમ એ છે કે કોઇ પણ પુરુષ લગ્ન કરે તે પહેલાં તેને બાર પક્ષ ચોપી કે બેબનાબરદારો રોગ નથી તેવું ડાક્તરી સર્ટીફીકેટ રજુ કરવું પડશે. બરડાનો બીજો વધુ પણ કે તે ઉપરના વયના પુરુષોને રક્ષ કરતા બોલી વયની સ્ત્રીઓ સાથે લગ્ન કરતા અટકાવવાનો છે. બો બિલમાં કાયદો લોકના કુદીપર પ્રતિબંધો મુકવાનો પણ તેનો હેતુ છે આ બરડો માત્ર બંગાળનેજ નહિ પણ સમસ્ત હોંદુસ્તાનને લાગુ પડશે કેટલાંક કટ્ટર બરદારોએ બીલની આલોચણી કરવાને લાગુ આપનારા હોંદપરના કલા પ્રમાણે એક કર્યું દુર થાય.

જાહેર કાર્યકર્તાનું ચારિત્ર

મહાત્મા ગાંધીજી 'હરિજન' માં નીચે પ્રમાણે લખે છે:

"વર્તમાન જાહેર જીવનમાં એક જાહેર કાર્યકર્તા જ્યા સુધી પોતાના કાર્યક્ષેત્રમાં કરતા હોય તેના ચારિત્રને વિશે સદંતર અવલંબનના કરવાની વૃત્તિ રહેલી છે. એમ કહેવામ છે કે સૌ કોઇનું ચારિત્ર એ તેની પોતાની અંગત બાબત છે. જો કે આ મત પાછો વખત દરાંબાયેલો મારા જાણવામાં આવેલો છે ત્યાં હું તે પ્રસંગે કરી કે સિધ્ધકારી શકતા નથી. બાનગી ચારિત્રને કશા અસલ નહિ આપનારી સંસ્થાઓને ગંભીર પરિણામો સહન કરવાં પડેલાં મારી જાણમા છે." આ વચનો હરિજન સેવક સંઘ વિશેષ સંસ્થાઓ કે હજારો અજ્ઞાન લોકોમાં કામ કરી રહેલી છે તેના કાર્યકર્તાઓને લાગુ પડેવાનો સુચના કરતા મહાત્મા ગાંધીજીએ ઉચ્ચારાયો હતા દક્ષિણ આફ્રિકાના ભારતીય કાર્યકર્તાઓ તેમજ હિંદની અંદર અન્ય સ્થળોમાંના કાર્યકર્તાઓએ પણ આ વચનો ધ્યાનમા રાખવા જેવા છે.

કવીશ્વર રવીન્દ્રનાથ ટાગોરની ગંભીર માંદગી

આપ સૌની પ્રાર્થનાને, નહિ પરંતુ જગતની રાજકારણ વિદ્વાન આલમનો સ્વમુખે આભાર માનવા રહે તેવા માનનીય કવીશ્વર શ્રી રવીંદ્રનાથ ટાગોર ગંભીર માંદગીને બીછાને પડ્યા છે. તા. ૧૨ મીના રોજ કલકત્તાથી મોકલેલ તાર તેઓ ગંભીર સ્થિતીના કબાણે અને તાવ સાથે રોગથી બીજાનાવશ થયા છે અને સ્થિતિ ચિંતાજનક છે. આજ પાછ કરી કરતા આપણે નથી આપ સૌની ચિંતાપુર થઇ રહ્યા છે. પ્રભુ તેમને તંદુરસ્તી અને દીર્ઘ આયુષ્ય બક્ષે એવી પુનાપ્રભુની સતત હાર્દિક પ્રાર્થના તેમજ પત્ર પુરેપુરાપણે પ્રાર્થના કરે છે.

રેંટિયા બારશ

મહાત્મા ગાંધીજી

"મારી જયંતી પાછે ફાગણ અને સુકાયેલ ચરખા, ન થાય તો મળે જોઇએ. વાચનાર માને કે રહે હિંદુસ્તાનમાં મારી જન્મતીથીનું સ્મરણ રોકડા કરવાના ન થયા હોત તો હું તે સાવ ભૂલી જાત. મારે મારી જન્મતીથી યાદ રાખવી પડી હતી તે કેવળ નીચાણવેરા અર્થે ને મુખ્યત્વે જ્યારે બેરીસ્ટર થવા ગયો તે વખતે. પણ ભાગ્ય માત પીતાએ મારી ફિલ્મારાગોથી કોઇ પણ બાબતની જન્મતીથી રીતસર ઉજવવી દોષ ગણ્યું અને યાદ નથી ત્યાં સુધી મારી જન્મતીથી મારે માતપીતાની ઇચ્છા કે નથી મારે છોકરાઓની ઇચ્છા. એક સુગમે તેમની જન્મતીથીની નોંધ હું રાખતો હતો, પણ તે નોંધ પણ મીત્રાદીની જન્મ સાલથી પણ વધારે વાર ખરેખર ખોટી નીકળી. એમ જણે કેમ પણ જન્મતીથીઓ પ્રતિ કોઇ દિવસ મને રસ જેવું નથી પણ શકયો. પણ મારી જન્મતીથી હીંદુસ્તાનમાં પ્રસંગવશાત્ અડાબંબરપુર્વક ઉજવવામાં આવી રાખેજ મેં તેને 'રેંટીયા બારશ' એ નામે ઓળખાવવાનું રાખ્યું. આવી રેંટીયા બારશ આ વરસે પણ રાજકોટમાં રાષ્ટ્રીય શાળા તરફથી ઉજવવાની છે, તેને અંગે શ્રી. છગનલાલ જોષી નીચે પ્રમાણે પત્રમાં લખે છે.

"રેંટીયા બારશ ઉજવવા બાબે જે પરિપત્ર મેં. નારણદાસભાઇએ પ્રસિદ્ધ (બાર્યો) કરી છે તે વીષ આપ જોઇ કે મારા હરીજનબંધુ માં સ્કુલ તા ફાર્બીયાવાડના બાદીઉદ્યોગના કામને સારો વેગ મળશે, અને જયંતી ટાણાને —હરીદ્રનારાયણ મેલીની રકમ એકઠી કરવી સરળ થઇ પડશે.

"આમે વરસે જયંતી ટાણાની રકમ જે રૂા. ૭,૧૬૯–૫–૬ થઇ હતી તે આખી રકમ કાઠીયાવાડ હરીજન કાર્યમાં ચાલ્યા માટે કાઠીયાવાડ હરીજન સેવક સંઘને સોપવામાં આવી હતી.

"કાઠીયાવાડમાં ૧૮ હરીજન શાળાઓ સંઘની દેખરેખ નીચે ચાલે છે જેમાંના ૧,૪૦૦ બાળકો બાળકો અભ્યાસ કરે છે. તે ઉપરાંત ચાર હરીજન બાલકોના ચાલે છે જેમાંના બાળકોના ભણવા બાળકોને રોકાવાની સગવડો આપવામાં આવે છે. વઢવાણ કેમ્પને કાઠીયાવાડમાં રોજગાર ધંધાને વધારવા માટે ખાસ પ્રયત્ન સંઘ તરફથી થાય છે. મકુનીસીપાલીટીમાં કામ કરતા હરીજન બાઇઓને પહોંચી વળવાના હેતુથી સ્કુનીસીપાલીટીના સહકાર મેળવી બુદ્ધાજુદા વિભાગોમાં છ સહકારી મંડળીઓ કાયમની આવેલી છે. પાંચ હજાર રૂપીયા આ કામમાં રોકવામાં આવેલા છે. કાઠીયાવાડ દુષ્કાળ વા તાકડ નીવારણના પ્રસંગે પણ સંઘે તરફથી ચલાણા, લાકડાના, કાપડના પીઠાઓમાં મદદ આપવામાં આવી છે. ચાલુ સાલમા શ્રી. નારણદાસભાઇની મદદથી હરીજન શાળાઓ ગારદ્વારા બાદીવીલાસ્થ અને બાદી ઉત્પત્તિનું કામ ઉપાડવા વીચાર થયો છે.

"એ રીતે રેંટીયા બારશ રાજકોટની રાષ્ટ્રીય શાળા ઉજવે છે, અને તે વિદ્યાર્થીમાં સુમમ કાર્યકારોને બાપવા તેમણે નોંધેલું છે, એ સુત્રધારોમાં નામ બાદીપ્રેમ બાળાઓનો. બાબતે મેમણે નારો કેટલો છે. એકલી રાજકોટની રાષ્ટ્રીય શાળા એ બાબતમાં બરાબર ૧,૦૦૦ વાર બાદી તૈયાર કરી શકે, અને એ બરાબર બીજી રાષ્ટ્રીય અને બાકીની શાળાઓ, બાબતમાં વાંચકોનો સાથ મળે તો કાઠીયાવાડમાં બેબાકળમાં જ હજારો વાર બાદી પેદા થઇ શકે.

"આ કામમાં કાઠીયાવાડ બહાર રહેતા બાધકોએ ફાળો મોકલવો અને કાઠીયાવાડના રાજકોટ મહારાજાઓ પણ બાગ લે તો શોભે.

"૨૮ સીક્કાનો ફાળો ઝવેરબાઇની મારફાત તો અગે કરી દીધી છે. શ્રી. નાનાલાલ ઝવેરી, શ્રી. જીવણલાલ મોતીચંદ, તથા શ્રી. જેઠાલાલ રામજી દરેકે રૂા. ૧,૦૬૮ ભરેલા છે.

"આ નોંધનો જે ફાળો થાય તેમાંથી કાઠીયાવાડ હરીજન સેવક સંઘના આવતી સાલના ખરચના પહોંચી વળાય દસ હજાર રૂપીયાથી ઓછું ન હોવા એમ અમે નીચુંધ કર્યો છે આજ તો લાગે છે કે કદાચ આ હરીદ્રનારાયણ્યો બેસી પંદર હજાર રૂપીયા લગી પહોંચી જશે."

કાઠીયાવાડીઓ બહાર વસતા તેમજ કાઠીયાવાડમાં રહેતા બધા આમાં ભાગ લે તો રૂા. ૧૫,૦૦૦ ની જે આશા શ્રી. છગનલાલ રાખે છે તે મારી ગણતરીમાં આવે તેમ નથી. બાદી-પ્રચાર અને હરીજનસેવા અર્થે તો જેટલા પૈસા મળે તેટલા ઓછા પડશે. બાદીપ્રચાર જોઇએ તો દેશના ઉદ્યોગમાં ક્રાંતિ મચી જાય. ચરખા સંઘે આજ લગી નજીવી મુડીથી ગરીબોને ત્રણ કરોડ રૂપીયા આપ્યા, એટલે કે આશરામાં એકલ્યો આને કરોડ રૂપીયાની બાદી ઉત્પન્ન થઇ અને તેમનાં ત્રણ કરોડ રૂપીયા ગામડામાં ચેલાયા. એ જ રીતે હરીજનસેવાનું કામ પણ ચરખા દ્વારા તે મહાપુરુષ કર્મ ગણાવું જોઇએ, અને એ પ્રાયશ્ચિત્તરૂપ છે અને પ્રાયશ્ચિત્તરૂપે આપવામાં આવેલું દાન તો અગણીત ફળ આપે છે. આમ જે કહેવું છે એ તો કરીદ્રનારાયણની પેટીમાં રૂપાણી જેમ નહીં બરે પણ ઓખા બરીને નાંખશે.

પણ રાજકોટની રાષ્ટ્રીય શાળામાં જ કેમ અને બીજે કેમ નહીં? આ પ્રશ્ન પ્રસ્તુત મધ્યાપ એનો ઉત્તર તો આટલો જ કે રેંટીયા બારશ ઉજવવાની પોજના તે જ નારણદાસ ગાંધીએ મહી જ તે તો અનેરામાં જણાય છે. તેમાં જે ઉત્પન્ન થાય તે વસ્ત્રો ગરીબોને આપવાનાં બરાબર સંકલ્પ કરે છે, અને બધા વરસથી ચાલતો કમ ઉત્તરોત્તર બાદિ પામતો જોવામાં આવ્યો છે. એટલે હું આ રેંટીયા બાદીના અને હરીજનના લાભાર્થે જેટલું આપી શકાય તેટલું આપવાની ભલામણ વધુ એકવાર કરી રહ્યું છું. મેલામા બાનારે સમજે કે જે સુતરફેણ બનાવે બરે છે તે પૈસાફેણ બારનાર કરતાં અવશ્ય ચઢીયે બરે છે, કેમકે તે પોતાની મહેનતથી કમાઇપેદા કરીને આપે છે, અને પૈસા આપનાર પોતાની પાસેનામાંથી પરોપકારી મેલામાં નાંખે છે એટલે નવું કશું ઉત્પન્ન નથી કરતો. નવું ઉત્પન્ન કરવામાં મદદ આપવા કરે છે.

કાલાકાછાપારીઓની જનરલ મીટીંગ

ગામ કાલાકાછાપારીઓની જનરલ મીટીંગ તા. ૧૯ સપ્ટેમ્બરે ૨૯૮૭ના રવીવારના રોજ બપોરે ૨ વાગે ધ્રુસ્લાંગ ફ્રેન્ડીનમાં આપ મકાને મળશે જે બખતે સર્વ ગામબારસીઓને હાજર રબાવિનંતી છે. મહમદ ઇસ્માઇલ સાલેમજી.

શાહી પરિષદ

"પ્રસ્થાન" ના લખનારઃ
કુંવરશી પરશરી સંપટ
(ગતાંકથી ચાલુ)

હમણાં મળી ગયેલી શાહી પરિષદ કેટલીક રીતે ગયેલી શાહી પરિષદ કરતાં કંઈક અગત્યની હતી એમ કહેવું જોઈએ. ગયે વર્ષે જ્યારે પરિષદ મળી ત્યારે રાજ્યારોહણને બહુ થોડો સમય થયો હતો. એ વખતે પરિષદ પહેલાંની ચૂંટણી પુરાણી કોમ્યુનિટીઓને મજબૂત કરી ચૂકી હતી. રાજ્યારોહણ વખતે જે આનંદ અને ઉત્સાહની લાગણીઓ પ્રજામાં પ્રવર્તતી હતી તે ઓસરી ગયો હતો. તે સમયે યુરોપમાં ભારે ખળભળાટ ચાલતો હતો. ઇંગ્લાંડ પણ તેમાંથી બાકાત રહી શકે તેમ નહોતું. પ્રજાને ચિંતા ઉપજાવે તેવા પ્રશ્નો ઊભા થયા હતા. આ બધાં કારણોને લીધે આ વખતની પરિષદ ખાસ મહત્વની હતી.

તા. ૧૪મી જે ના દિવસે આ શાહી પરિષદ મળી હતી. કોમ્યનિટીના વડાઓ એટલે કે મોટા પ્રધાનો પોતપોતાના અનુગામીઓને લઈને તેમજ પોતાના ખાતાના વડાઓ સાથે આવ્યા. એ પ્રતીનીધીઓની હાજરી બીજા પ્રસંગો કરતાં વધારે મહત્વની હતી. હિંદના પ્રતીનીધી તરીકે મહારાજાશ્રી ગાયકવાડ અને સર અકબરહૈદરી હિંદના વાઇસરૉય સાહેબ હોવા છતાં બંને સરકાર તરફથી નીમાયેલા હોવાથી પરિષદના કામકાજમાં ભાગ લેવાનું હતું. બાકી રહેતા પ્રતીનીધીઓ પોતપોતાની કોમ્યુનિટીઓમાં નીમાયેલા હતા, પરંતુ હિંદના સ્વાર્થને અનુકૂળ રહેવાના પ્રશ્ન ઉપર તેઓમાં પૂરતું બળ હતું. દરેક તે સભ્યમંડળ છે હિંદમાં દરેક વેપારધંધાઓ, મજૂર અને વહાણવટાનો પ્રશ્ન બ્રીટીશ કોમ્યુનિટી સાથે જેવી રીતે સંબંધ છે. તે પ્રશ્નો હિંદના હિતમાં આ પ્રતીનીધીઓ સામે શકે તેવી સ્વતંત્ર વ્યવસ્થા કરવામાં આવી. સામ્રાજ્યના દેશી રાજ્ય છે અને દેશી રાજ્યોને પંપાળવાની હિંદ સરકારની નીતિ જાણીતી છે.

આ પરિષદનો એજન્ડા એટલે સભાનો કાર્યક્રમ ઘણો જ મોટો અને વ્યાપક છે. તે ઉપરથી એના કદ્યાલ અને વ્યાપકપણાનો કંઈક ખ્યાલ આવશે.

(૧) પ્રથમ, પરદેશો સાથેના સંબંધ, આખા યુરોપની હાલની પરીસ્થિતીનું સૂક્ષ્મ દીગદર્શન પરદેશખાતાંની ગી એડને કરાવ્યું હતું.

(૨) રક્ષણ. આખા વડાપ્રધાનો સામ્રાજ્યના રક્ષણ માટે કેવાં, કેટલાં અને કઇ જાતનાં રક્ષણની જરૂરીયાત લાગતાં તે સંબંધમાં હતું. આ બાબતમાં સમજવાયાનું કારણ એ હતું કે અગે સામ્રાજ્ય માટે કેવો ખોટા ખર્ચ કરી બોજા આપીએ છીએ અને આ બાબત કંઈ અમારા અંગત લાભ માટે નથી, પણ આખીએ સામ્રાજ્યના હીત માટે છે માટે જેમાં દરેક સરકારને ફાળો આપવો જોઇએ. એ બાબતો ક્રમસર બારે દહાડો સમજવામાં હતી.

પરંતુ સરકારોએ આ વાત સ્વીકારી જણાતી નથી. તેઓએ શાહી સરકારની લડાઇઓના પોતાની પ્રજા કંઇક તો જ ઉઠાવવાનું જણાવ્યું છે. સંરક્ષણ ઉપર કોણ કેટલી કુરબી નાખી શકશે તેમ નથી અને પ્રજાને સરકાર ઘણાજ ખર્ચાળ કરવાની પ્રતીનીધીઓને ફરજ પડી.

(૩) બંધારણીય સવાલોમાં ખાસી, સંધી, દેશાવરદેશ સાથે સંરક્ષણનો સંબંધ અને તેના પરસ્પર સુમેળ અને એકબીજા સાથે વાટા પાડવા માટેની એ હતાં આ માટે કેટલીક કમીટીઓ નીમવામાં હતી એ કમીટીઓએ દીર્ઘદૃષ્ટી પરીપ ત્રો મોકલ્યા હતા, પરંતુ સામાન્ય પ્રજાને માટે આ બીબતો મહત્વ ધરાવતા નથી. વર્તમાનપત્રોએ એની બીનજરૂરી પ્રસિદ્ધ કરી નથી.

(૪) વેપાર, બાબુલીયા, વહાણવટા અને બીજા નાના નાના વિષયના નીચે મુજબ પણ પરિષદમાં ચર્ચા થતા:

(૫) સામ્રાજ્યના વેપારની સામાન્ય સાથાલોચના અને તેમાંથી ઉત્પન્ન થતા પ્રશ્નોનો વિચાર કર્યો.

(૫ા) શાહી સાર્વદેશિક પરીષદ અને બીજી શાહી અધિવેશનોવાર પરીષદોના કામકાજની સમાલોચના.

(૭) શાહી વહાણવટાના કમારીના પ્રશ્નો સમાલોચના તથા વહાણવટા સંબંધીનીતી સંબંધી રજૂઆત.

(૮) આલસ્કાની સીમાની તકરાર.

આ સીવાય ઓટાવા પરિષદમાં ચર્ચવા કરાર નામા સંબંધી પ્રસંગ પ્રમાણે જુદા જુદા મંત્રીઓની મરજીથી. અનિકૃગત રીતે પોતાની સાથે વેપારી સંબંધ ધરાવનાર સરકાર સાથે ચર્ચા કરી નીર્ણય ઉપર આવી શકશે. તે સીવાય બીજા દેશોના વ્યાપાર સંબંધી પણ ખાસ ખાસ કરી શકશે.

આ માટે ઘણી કમીટીઓ નીમવામાં આવી હતી: તથા અનેક પ્રશ્નોની ચર્ચા થઇ હતી. દીર્ઘમિત કમીટીમાં નામદાર ગાયકવાડ સભ્ય હતા. હિંદમાં હીંદી વહાણવટાને જે સાવકું પદ આપવામાં આવ્યું છે તે સંબંધે તેમને પુરતી માહિતી પોતાનો અભિપ્રાય નથી. તેમ તેમના સલાહકારો પણ સરકારના અનુભવીઓ હોવા થી જાહેર લાભો સંબંધી તેમની દોરવણી શકવાદ થવા પહેલાંનો સંભવ ઓછો. કમમાં હીંદી વહાણવટા તરીકે હીંદમાની આગેજ વહાણવટા કંપનીઓ, જેવી કે પી. એો અને ઓરીયેન્ટ હીંદમાં નેવીગેશન કંપનીને મુખ્ય ગણવામાં આવે છે આ કંપનીઓ આજ ઓરીઅન્ટ સ્ટાર દાદરોના હીતમાં માલે ... એ હવે નીર્વિવાદ પણ છે.

સૌથી મોટો સવાલ હીંદી વસાહતોનો છે. જુદાં જુદા સંસ્થાનોમાં હીંદીઓ વસ્યા અમમયા કરયા છે. એ સંસ્થાનોની પ્રગતિમાં હીંદીઓ ની મહેનત ને ઘણેક ઠેકાણે એઓ મુળ પ્રગતિકારો પણ છે એવા ત્રીસ લાખ હીંદી ઓ દરિયાપારના દેશોમાં વસે છે. જે સમયે એમની જરૂર હતી ત્યારે ગોરાં વસાહતોએ તેમની સહાય લઇ પોતાની આર્થિક સ્થિતિ સુધારી હતી. હવે એ ગોરાં વસાહતો હીંદી ઓને કાઢવાને માટે આકાશપાતાળ એક કરે છે. એમને જુદા મહોલ્લામાં રહેવાની ફરજ પાડે છે. કેટલે, ઠેકાણે, બારટ વગેરેમાં એમના થી ફુરોપીયનો જેવું બેસાડી નથી. યુરોપીયન રકુલમાં બાળકો જઇ શકતાં નથી, દિનપ્રતિદીન એમના પીઢ્યો નવા નવા કાયદાઓ પડતા માં આવે છે નવા આવનારાઓને તો બીલકુલ આવવા દેતા નથી. જુના વસનારાઓને કાઢી મુકવા પણ પ્રયત્ન ચાલુ છે. જે નાકબ્યા નથી તેમના ઉપર નવા નવા કાયદા લદાય છે.

ઓરેન્જ ફ્રીસ્ટેટમાં નવા હીંદીઓને આવવા દેતા નથી. ત્યાં એવી ઓરેન્જ ફ્રીસ્ટેટની નીતી છે, પરંતુ જે પચાસેક હીંદીઓ વસે છે તેમના ઉપર જુલમ નથી. તેમને પોતાનો ધર્મ કરવા દે છે ઉનેડામાં પણ કેટલાક હીંદી કુટુંબો વસે છે. ત્યાં પણ નવા આવનાર માટે બારણાં નથી. પરંતુ જેઓ આ દેશમાં તેમની ખિલેપ દ્રસ્તિ ફાદ જેવું નથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં, તેમાં પણ નાતાલ ખાતે, જ્યાં હીંદીઓ જઇ વસ્યા છે, એ પ્રદેશમાં હીંદીઓ ઉપર જુલમ થાય છે, વારંવાર નવા કાયદા પડાય છે. તેમને ફ્રેમ દેવાને કરવા તેમની સંસ્કૃતિને ફેલ આપવા પ્રયાસ કરાય છે, તેમના ધર્મ બાબત હાકી કાઢવા ઓ માટે સર્વે ઉપાયો કરાય છે.

હીંદી સરકાર અસલથી આ બાબતમાં દીલસોજી બતાવે છે અને હંમેશાં ધારાસભામાં સરકારે આ સવાલો નીકળે છે. સર્વે સભ્યો એક મતે પકડવું કરવા સરકારને જણાવતાં રહે છે પરંતુ હીંદી સરકાર સરવસત્તાક સરકાર છે. ન માત્ર હીંદી વજીરને સભા થી હીંદી વજીર વીરમાન ગાંધીના વજીરને સભા. એ દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારને સમે. આ પ્રમાણુને કુંવરજી એ કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદી એજન્ટ રાખવા માં આવ્યો છે. જ્યાં તેનું કોઇ ખાસ કામકાજ નથી. એના બદલામાં ઉપર દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રધાનો વજીર મુકવા ગયા.

સર અકબરહૈદરીએ વસાહતોના વિષય સંબંધમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રધાન જેઓ સાથે ચર્ચા કરી છે એવા તારે સમાચાર કહેવે આવ્યા છે. પરંતુ તેમાંથી કાંઇ પણ તત્ત્વ નથી. અરે, દક્ષિણ આફ્રિકાનું પ્રધાનોનું જોઇતું મુજબનું મંડળ (Cabinet) હીંદના આવ્યું ત્યારે પણ દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓના પ્રશ્ન કાયદાઓ રમતા હતા.

શાંતી પરિષદ પૂરી થઇ ગઇ છે. જુદા જુદા પ્રધાનોએ છેવટની બેઠકની પૂર્ણાહુતિ દિવસે ઓફ્ઝાલ્ડને અને અંગ્રેજ સરકારને પરોક્ષરીતે આડકતરા પણ ઘણા ટકોરા કર્યા હતા. પુષ્કળ ભાવભીનું તાનાવરણ આમ દષ્ટિએ તૈયાર થયું હતું. સામાન્ય પ્રજાને તો આ મહાન પરિષદના શું થયું તેની વીગેરે માહિતી નથી. બધા કરારો અને ગયાં પુષ્ટ રાખવા માં આવ્યાં હતાં. સરે જકરલ્લાખાન શ્રીયુત વીગેરે મુખ્ય કામદારના હાર પહેરાવવામાં પ્રથમ જણાતા હતા.

આર્થિક સંકડામણ, બેરોજગારી, પરસ્પરની અને પરાધીનતા સામેનો દોર્દન્ય અને ગરીબાઇના ભીષણ પ્રશ્નો માં કોઇ પણ પ્રકારે વિશેષ રસ નથી. પરંતુ દરિયાપારના વસાહતોના બચાવ કોંગ્રેસ ને મન ભારે મહત્વનો પ્રશ્ન છે એ નોંધપાત્ર છે. (સંપૂર્ણ)

યૌવનધન

'યુવક'ના સ્વપ્નદાર: **પીતાંબરદાસ પટેલ**

કોઇ પણ રાષ્ટ્રની શક્તિનો આંક તેના યૌવનધન પર અવલંબે છે. રાષ્ટ્રનું અણમોલ ધન તે યૌવનધન. યૌવન એ તો ઋતુના વસંતનો પરિપાક. રાષ્ટ્રજીવનમાં પણ વસંત આવે છે.

આપણે ફરી ફરી ગીતાજીનો તે પેલો પાઠ પંચાવીશું તો માલુમ પડશે કે જગતમાં યુવકો ગજબ કરે છે. જગતનું નીયમન યુવકો કરે છે. જર્મની કે મુસોલીની, રશીયા કે અમેરીકા જ્યાંયે કયા શક્તિ પર કુદી રહ્યા છે? મુસોલીનીની તાકાત કેવી! હીટલરની સત્તા કેવી! અને બધું કોના પર અવલંબે છે! બધાનો એજ અને ટૂંકો ને દ્રઢ જવાબ એ કે 'યૌવનધન.' એ બધા રાષ્ટ્રો પાસે સળંગસૂત્ર કેળવણી કરતાં મોંઘી અને સવિશેષ કુર્બાનીની કેળવણી તો તેમનું યૌવનધન છે. ગમે તો એ મતના વિકાસ માટેજ તેમનું જીવન છે.

આટલો અલપદૃષ્ટિના આપણે કુ શું જાણુ! હવે ઊંડાણ નજર કરો. આપણું યૌવનધન કેટલું! આપણા યુવકોની વેડફાટ જતી શક્તિ તો આપણે બહુજ ઓછા વીચાર કરીએ છીએ આજનો યુવક મુંઝવણમાં છે. આજનો યુવક પોતાને પળ ના સમજાય તેવી વેદના અનુભવી રહ્યો છે. આજનું યુવકજીવન ચેરમુઝરેજ્યું થઇ ગયું છે. જ્યાં ત્યાં ઝાડ, બાવિસમાં પક્ષીઓ તો માતબરદેહ નજરે પડે છે. આજે તો આપણો યુવક તરફડીયાં મારે છે. તેના મુંઝાયામ જ્યા છુટવાનાથી તે ત્યાંજ નીકળવા પ્રયત્નો કરે છે. તેને ચારે બાજુ પોતાની ઉર્દ્ધેલું વાતાવરણ અસહ્ય બન્યું છે. પોતાં જીવનસમાન બધાનો તેને હવે અકારા લાગ્યાં છે. આગ છતા કંઇ ઘણાવેચત વીચારથી આપણે દોરવિ છીએ.

આપણે જરા બારીકાઇથી નીરીક્ષણ કરીએ તો માલમ પડશે કે આપણે ત્યા બાર પ્રકાર ના વીવીધ જીવનના પાસા રજા ચતા યુવકો છે.

એક તો સાવ નીરક્ષર. તે તો શ્રમ કરી પેટનું પૂરું કરે તેને નથી ચીંતારહીત, પોતાનો જીવનનું ધ્યાન કે પછી આવતીકાલનું ભાન. તે તો ઝાંઝ સ્ટીમીમા મજા માણતાં શીખ્યા છે. અને મનને મનાવે છે કે 'બધા જનમો પાપ કર્યા હશે તે આ દશા આવી છે.'

આવા યુવકો પાસેથી દેશ શું આશા રાખી શકે!

બીજો પ્રકાર ખર્ચાળી સંસ્કૃતિ આપણા પકડતો છે. આવા મોકળે ઢંગા રાજે તેવાનો સમાવેશ થાય છે. જીવન પર કોણ પાર નજર નાખે છે. મોજશોખ બીજાની વાતમાં રસ પણ લે

સકો નથી. આવા યુવકોની મુંઝવણનો કેટલો મેળ આપીએ!

હવે આવે છે પાંચમો ને છઠ્ઠો પ્રકાર. આમાં કેટલ આપણું અલ્પસંખ્યક માણસોનું કીડીનો છીણો તેવડો સમાવેશ થાય છે આપણની સંખ્યા બહુજ નાની છે અને બહુજ પુરી છે આ વર્ગના યુવકોએ જીવનના આદર્શ નાકો કરેલો હોય છે. તેઓ દેશસેવા જીવન અર્પણ કરેલ હોય છે. તેમના વીચારો બહુજ ઉંચી કોટીના હોય છે. તેમની કાર્યપ્રણાલિકા ચોક્કસ હોય આપણા : માટે કેટલોક આપણે કરે છે. કેટલાક આપણી નીષ્ક્રીયતાજ પકડયા હોય . કેટલાક . નીરાજ વીચારો કરે છે કેટલાક સમાજના મોતિની ખેવના કરે છે, તો બાકી વીરોને માટે કાર્ય . . આ બધાઓના જીવનનું મંત્રસૂ . . કે 'આપણો બધુ જીવનના કેળવણી પર' અને પોતાની જીવન પણ કેળવણી કાજ જીવનપુષ્પ તેઓ ' કામ કરે . . તેમનું ચીંતન ચીંતવન તેમના કાર્ય આંકીનુજ હોય છે

આપણા મોટા ભાગના જણી આજના માંજી માણે મારવાનું કીડું નથી જીવન પાસ જીવનના હેતુ નથી.

આવાજ યુવકો 'કોમ' કરી શકે છે. કોઇ ઓ આવા યુવકો કેટલા!

આ પાંચ પ્રકારોમાં આપણે આપણ કેટલા! આપણે જીવન કેટલા પાણા કીધો! ખાણીયાર તો પ્રજાજીવન આવા પાણા પડીજો બનાવા ઉપરાંત ને પથરો પીંછે દ્રઢ કરીએ છીએ (ક્રમશ:)

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

મી. બર્નનું મરણ

જોહનિસબર્ગના જુના અને જાણીતા એટર્નીઓ મી. વીલીયમ બર્ન, કે.સી., ગયા શુક્રવાર તા. ૧૦ મીએ ૯૮ વર્ષની વયે મરણ પામ્યા. તે તેઓ પોતાના પરીવારમાં તેમજ જોહનિસબર્ગમાં ઘણાજ જાણીતા હતા. મી. બર્ન ૬૨ વર્ષની વયે પોતાનો વકીલની ઓફીસ ખોલી ત્યારે પીસના સીક્કામાં ઓગીસ ગોલ્ડ તરીકે ઓળખાતા હતા. પાંચ વર્ષ બાદ નાટાલ માર્ગેટાઇલ મેજીસ્ટ્રસમાં જોડાયા જ્યાં તેઓ નવ વર્ષ રહ્યા. તે પછી ગ્રુટ્સુઈન્ડમાં વેપારમાં જોડાયા અને ઘણી તબક્કે કેટલાયેાની સરકારી કરારાત તેમના જોવામાં આવી હતી. ગ્રુટ્સુઈન્ડથી પાછા ફર્યા બાદ તેઓએ કાયદાનો અભ્યાસ શરૂ કર્યો અને ૧૮૮૧ માં સોલીસીટર તરીકે દાખલ થયા અને ૭ વર્ષ બાદ બેરીસ્ટર તરીકે દાખલ થયા. ૧૮૮૧ થી પોતાના મરણ પર્યંત તેઓ ડરબન માં પ્રેકટીસ કરતા હતા. વકીલાતમા તેમણે ઘણી સારી પ્રતિષ્ઠા મેળવી હતી અને યુનીયન સ્થપાયું તે પહેલાં તેઓ પ્રીટી કાઉન્સીલમા માન્ય બેરીસ્ટર થયા હતા. ૧૮૯૫ માં તેમને જજશીપ પદવી આપવામાં આવી પરંતુ તેમણે તેનો અસ્વિકાર કર્યો હતો. મી. બર્નને ૭ દીકરા અને ૨૧ દિકરીઓ છે. તેમાં બે પુત્રો અને બધુ પૌત્રો વકીલાત કરે છે. કવીન્સ પાર્ક ફુટબોલ ક્લબના મી. બર્ન ૪૭ વર્ષ સુધી પ્રેસીડન્ટ હતા અને તેમના સભ્યો છોકરાઓ અઠવાડીયામાં એ ક્લબને માટે રમતા આવેલા છે. તેમનો એક દિકરા બોમ્બ કરવી સ્ટ્રાસ્બર્ગ ટેનાસ પ્લેયર છે. મી બર્ન ઘણી મોટી પ્રેકટીસ હતી અને ડરબનના જાણીતા ઘણા મી. લબ્બના માટે લગભગ ૫૦ વર્ષ થયા તેમની નોકરીમાં હતા.

તોફાન ખેંચી લીધું

ચાલુ વર્ષનું બજેટ પાર્લામેન્ટમા રજુ થાય તે પહેલાં બજેટની કેટલીક બાબતો જાહેર થઇ હતી તે માટે તોફાન ચલાવવા યુનીયન સરકારે એક ખાસ કોર્ટ નીમી હતી. બજાર માટેની બાબતો સંબંધી બુલાસો મેળવવા જોહનીસબર્ગના પત્રકાર મી. જી. એ ઇર્વિન કોર્ટમા જુબાની આપવા નાપાડી હતી. માટે મેજીસ્ટ્રેટ મી. ઇર્વિને બાદ દીવસના દેહવાનાની સજા કરી હતી. મી ઇર્વિન તરફથી અપીલ થતાં સુપ્રીમ કોર્ટે જુબાની આપવા મી. ઇર્વિનને હુકમ કર્યો હતો; પણ કેપ-ટાઉનમાં ગયા ગાઉવાટીયામાં તપાસ માટે નીગાયલી કોર્ટમાં હાજર થવા પબ્લીક પ્રોસીક્યુટરે, મી. ઇર્વિને જુબાની આપવામાંથી મુકત કરવા જણાવ્યું હતું અને તોફાન ખેંચી લીધું હતું

ઘર બાંધકામ ઉપર અંકુશ

રહેવાના ઘરોના બાંધકામ સંબંધી બાંધકામ ઉપર અંકુશ મુકનારો કાયદો યુનીયન પાર્લામેન્ટે પસાર કર્યો અગાઉના મુકયો છે. સરકારના "લેબર એન્ડ વેલફેર" ખાતાંએ માટી બાંધકામ પાછી "રેન્ટ એકટ" માં ફેરફાર કરનારી સુચના ઓ મગન પાસેથી જાણવા માગી છે ગોરાં શહેરોના ઘરોના ભાડાના સત્તાઓમાં બાંધકામ અસાધારણ વધુ મોંઘાં થતાં દોષારોપી ઘરોના ભાડા પાળાઓ તરફથી યુનીયન સરકારને યોગ્ય રજુ આત થવા સંભવ છે

ચીનાઓની સ્વદેશ જાત્રા

જોહનીસબર્ગ ખાતે મંજુની ગ્રાહકીય કલબની ગોલ્ડનગર ચીનની સરકારને મદદ મોકલી આપવા તથા નાનકીંગ સરકારના લશ્કરી વડા અમલદાર ચંગ-કે-શેકના વિશ્વાસ હોવાનો ઠરાવ પાસ કર્યો હતો. ઠરાવ મુજબ તા. ૧૦ સપ્ટેમ્બરે ફ્રીમ્બર્લીયા રેકર્ડ મોકલવામા આવી હતી.

બીજાઓ સાર્વત્રિક

પરદેશથી પુનીયનમાં આવત થતાં બાબત સાર્વત્રિક બને ચિંતા તરફ સરકારનું ધ્યાન ખેંચાતા ડર્બનના વગતવા કર્બસ ગ્રેફ ડબલ્યુ. ડ્રમને પાસ દેખરેખ માટે અમલદાર નીમ્યા છે. ડેલ્લાક દીવસ ઉપર ડેપ્યુટાઇન બને જોહનીસબર્ગમાં ડીટેકટીવોએ વાંધાભર્યું સાહિત્ય પકડયુ હતું. જે માટે યોગ્ય પગલાં ભરવા ન્યાયખાતાંનો પ્રધાન જનરલ સ્મટસને રીપોર્ટ થયા. ડરબનના કેટલાક જાણીતા કેળવણી કારોની માન્યતા મુજબ ડરબનનો પુનાનવત્ર બીજાત્સ સાહિત્યના ચયનથી મુકત છે.

જોહનીસબર્ગમાં બેન્ક

જોહનીસબર્ગમાં મ્યુનીસીપાલીટીએ વાર્ષીક એક કરોડ પોંડની રકમોના ગીરી આપ્યાથી જોહાનીસબર્ગમાં નવ સરકારી સામન્ય એક મોટું બેન્ક પ્રધાનોપધાત વાણીજ્ય રજુ કરશે આ બેન્ક દક્ષીણ આફ્રિકામાં મોટું થેબાશે.

પરદેશના કપડા ઉપર જકાત

જોહાનીસબર્ગમા "વેસ્ટર્ન બોર્ડ" સમક્ષ જુબાની આપતા હતી કે અમેરીકામાં કરતરોની ગુંચ્યામા દરેકના બાંધેયો દસ સીલીંગને બાવે "દસેક" (તૈયાર કપડાં) ખરીદવામાં આવે છે જે આમા પુનીયનમાં પા. ૬ થી પા. ૮ ની કીંમતે વેચાય છે. આ પ્રમાણે પતી કરિદ્રાપને પહોંચી પગરા માટે પરદેશથી પુનીયનમાં આવતાં કુટેર નાકમાર કપડાં ઉપર દસ સીલીંગ જકાત નાખવા જણાવ્યુ હતું હતી.

કોલસાનો વ્યાપાર

ડૈલ્ટ પ્રમાણ અનુસાર તંકુરસ્ત મનુષ્યની કોલસો નસ કોલસો તેમાંથી પહેલું કોલસો અમુક ગંજેગોમાં અસલત દરદીને આપી શકાય છે આ પ્રમાણે આપવાના આવતા લોહીની એક પાઇન્ટની કોંગલ કેપટાઉનમા ૩. ૫ અને જોહાનીસબર્ગ મા પા. ૨-૧-૬ છે આ કાર્ય માટે જોહાનીસબર્ગમાં બા "બ્લડ કોલસો એસોસીએશન" ઠરતી પરાયે ૩ અને લોહી આપ્યા ગયે ગોવા અસો નંકુરસ્ત પુરૂષોનું લીસ્ટ એસોસીએશન પાસે તૈયાર છે.

પુર્વ આફ્રિકા સાથે વેપાર

પુર્વ આફ્રિકાના પ્રાંતો, જેનીબા, પુગાન્ડા જંજીબાર, અને ટાંગાનીકા માટે ૧૯૩૬ ના પોંડ ૧૪૫૦૬૯ અને ૧૯૩૬ માં પા ૧૪૪૨૦૧ નો માલ દક્ષીણ આફ્રિકામાં ચઢયો હતો જ્યારે સાંપ્રા યુનીયનમાં ૧૯૩૬ પા. ૧૮૫૦૬૪ અને ૧૯૩૬ માં પા. ૨૦૫૫૭૭. નો માલ આવ્યો હતો.

મકાનો માટે ધીરાનો

જોહાનીસબર્ગમાં સારે વર્ષમાં પા. ૩૧૫૪૬૬૬૬ ની કીંમતના પ્લાનો બનાવવા માટે પાસ થયા હતા. જેથી ગુરબાનીઓનો તથા તેટીવો માણી શકે એવા માણસોને રહેવા સગવડ થઇ હતી ઓગસ્ટમા ૩૭૬ મકાનો માટે પ્લાનો પાસ થયા હતા, જેના બોબાર એક મીલ્સ માટે નવી હોસ્પીટલ અને બીજી બેલ્ડ નરસ બાળકો માટે મોસ્પીટલો મુખ્ય હતા.

સસ્તાં ઘરો

યુનીયન મંત્રીક હેલ્થ કીમાર્ટમેન્ટના એકટરી સર એડવર્ડ ગોરસને જાહેર કર્યા મુજબ પાંચ વર્ષની મુદતમા યુનીયનમાં નાના ઝાંપીયાળાં રહેઠાણો પુરા પાડવા માટે યુનીયન સરકાર તરફથી પા. ૩,૫૬,૦૦,૦૬૦ ખર્ચમાં આપશે.

બોકીનું ખુન

ડરબનમાં બીચ વરસ એમસોન માર્ગમાં બનાવ બોસક નામના ૨૨ વર્ષના બોકીનું શરીર બને માથા ઉપર ઘણેલા મંજીર ઘુમલાથી કકા ના કલાકના અરસામાં તા. ૧૬ સપ્ટેમ્બરે મરણ નીપજ્યુ હતું. મી. બોસક બોહાનીસબર્ગ થી ફરવા આવ્યો હતો આપરાધી માટે પોલીસ તપાસ ચાલુ છે. બોશકના મુખ્યોને પોલીસે કબજામાં લીધા છે

પ્રખ્યાત તરનાર

યુનીયનમાં મોટા તબક્કા ઉપર મુકાબલે આવી ગએલા અમેરીકાના પ્રખ્યાત તરનાર મા બ્રે. કેલ્ડવુ માટેને બાથીંગ બોસ્ટ પીકના પગરે બે વર્ષ માટે બોલાવવા માટે બેન્ડ બોસ્ટેટ કમીટી તરફથી ઘણોથી જાહેરાત ઉપર જોહાનીસબર્ગની સીટી કાઉન્સીલની પાર્ટીગમાં તા. ૨૨ સપ્ટેમ્બરે ચર્ચા થશે

રેલ્વેના હોદ્દી માણસો

રેલ્વેમાં કામ કરતા આશરે ચારસો હોદ્દા મજુરોના મગજરમાંથી બંદોના ઠરાવ કાપી લીધેલા નાણાં તેઓને પાછા કરવા માટે વિનંતી કરનારી અરજ નાતાલ કોંગ્રેસ રેલ્વેના સીકટના મેનેજર ઉપર ગઇ. મહત્વાકાંક્ષામાં બોકલી આવી હતી

નાણાનું ચલણ

ડરબનમાં એક યુવકે પોતાનો આપઘાત પોરો ભરવા ૬૦ ટીકડાંઓ એકઠી કરી રેવીન્યુ ઑફીસ ની બાજુ ગયો હતો, જે પહેલાંજ આના પાનાં અદીલ કપડાં રાખવામાં આવી હતી. આ યુવકે પોતાના સાહસનું વર્ણન એકે ગીત બાજાળા બીજે દીવસે કર્યું હતું. તથા આવતા વર્ષનો આપઘાત પોરો તમામ આવેલી ગિનીઓ એકઠી કરી ભરવા વીચાર જણાવ્યો હતો. પણ ચલણમાં તાજા નાણું (પેપર) કરતાં એક શીલીંગ સુધી અને રૂપાનાણું (સીલ્વર) તો પાઉંડ સુધી સ્વીકારાય છે. એ તે બાકી જાણતા નહીં હોય !

નેટીવ મજુરો

પુનાટાઉન પાદ્રીની કૉંગ્રેસમાં કામરોએ બતાવેલી પરાણે મુજબ નેટીવ મજુરોના પગારમાં વધારો થવા કૉંગ્રેસ સેજાબ છે. નેટીવ મજુરીના પ્રશ્નનો નાફરીયો નીવેડો નાવે ત્યાં સુધી નેટીવ મજુરોની હડતાળ કરવાનો કામ રમ ૧૯.

મ્યુનીયન લેબર કમીશનર

ગેટ બ્રીટન માટેના મ્યુનીયન ખાતાના કામ

સંભાળવા માટે પોલીયમ સ્લાર્ક ઓનરેબલ કલાર્ક ના ૨૧૦ સપ્ટેમ્બરે ડરબન આવી પહોંચશે અને ટ્રેઇનમાં ક્રિસમસ લેશે. યુનીયનની મુલાકાત લઇ ડરબનથી તા. ૬ ઓક્ટોબરે જોહનીસબર્ગ અને કેપટાઉન માર્ગે પ્રીટોરીયા પાછા ફરશે.

વિમાની ટપાલ માટે

હવેકા વજનવાળા ત્રિવા પ્રકારના કાગળો, ક્વરો પોસ્ટકાર્ડ સ્ટેશનરીનો વપરાશ બેન્ડ્રા તથા કાઉંટર બાનકોમાં વિમાની ટપાલ માટે થઇ ગયો છે. તેના સંબંધના ઇંટરનેશનલ કન્વેન્શનમાં વિમાની ટપાલ માટે અનુકૂળ થઇ પડે એવા ખાસ ભાવો પ્રસીદ્ધ કરવા ઠરાવ્યું છે.

રંગરેજારી આગમન

સાહિત્ય મેરસ જંક્શનના નઝિલાના હુસ્તરતુદ્દિન હાંદુ, ઇસ્માઇ, ગોરેખીયા અને મેસોપોટેમીયાની મુલાકાતે ગયા ૮ સપ્ટેમ્બરના સ્ટીમર દક્ષીણમાં ડરબન ઉતર્યો છે. સાહિત્ય મેરસના તેજાબ ડરબનના નાગરીકો હાંદીઓ તેમોને લેવા પોર્ટ પર ગયા હતા અને કુલના હારથી તેમનો સત્કાર કર્યો હતો.

નાટાલ પ્રાંતાન્તરના ઇમીગ્રાંટ રેસ્ટ્રીક્ટર મી. હરબર્ટ ગોરડન વોટસનને ઓનરરી આસીસ્ટન્ટ કંટ્રોલર ગાસના બલાસ થતા વધુ મુદત માટે મી. વોટસનને ફરીથી ઇમીગ્રાંટ રેસ્ટ્રીક્ટર નીમવા પામ્યા છે.

• • •

ફ્રોટ સ્ટેશન મ્યુનીસીપાલીટી માટે પા. રબ્બાહસ્ટર ની લોન ટ્રસ્ટીઝ બાર્કલેની સ્ટરલીંગ ચેકે તારવામાં આવ્યું તા. ૧૨ સપ્ટેમ્બરથી શરૂ થયા હતું હતું. સોનનો ભાવ ઉંચો રહ્યા ટકા ડીસ્કાઉંટ આપે બજારનો વાપરીને ૩૩ ના ટકા છે

• • •

મ્યુનીયનના ગવરનર જનરલ સર પેટ્રો ટેંગ્સ તા. ૬ ઓક્ટોબરે ઇલીઝાબેથનગર પોંચવાને બદલે ૧૨ ઓક્ટોબરે પોર્ટઇલીઝા પોંચવાના છે.

• • •

સ્ટ્રીગમાં તા. ૬ સપ્ટેમ્બરે ચરાવતા ઢોરોનો પ્રકરણમાં લોકલગવર્નમેન્ટ બોર્ડના મી. ઈ. જે ગ્રેહલીલેન્ડના ઉંચા બજારના પા. ૧૦૦ ઉપજના હતા. ૧૮ વીઘા ટ્રસ્તિક્ષ્ય આકિકામાં બજાર માટે બાલ રેકોર્ડ સ્થાન લીધી.

• • •

મેરીટઝબર્ગમાં નેટીવ પુરૂષો માટેના બારટેલ ગોદું કરવા નેટીવ એફેર્સના પ્રધાને સ્ટેનલી આપવાથી મોટી કાઉસીલે એસ્ટન લીકવર સ્ટોરની પા. ૧૨૬૭-૪-૩ ના ટેન્ડર દાખલ માટે પાસ કર્યું હતું

મેરીટઝબર્ગમાં ઇન્ડિયન રીપોર્ટસ એસોસીએશનની સાન્ટની આસરે મ્યુનીસીપાલીટીની કોમ્પાનાન્સ ફ્રોપરીઓ નામજુર કરી ૮ ૧૫

• • •

મોરેજ હોસ્પીટલમાં બતી બાર નેટીવ મજુરોની બારે નાણ ચાલ છે. બેતીમાં કામ કરતાં નેટીવ મજુરોને રેલવેના મજુરીના કામ નહીં આપવા રેલવે બાતાએ નક્કી કર્યું છે

• • •

ડરબન બીર્ચ ગ્રોવ્સીઝની મીટીંગમાં ૧૪ ચિલ્ડ્રન ૬ મત થયેલા ઠરાવ મુજબ કાઉંસીલરોને બારસીર પા. ૧૦—૧૬—૦ સુધી ગાડી આપ બાબે મળી શકશે.

• • •

મેરીટઝબર્ગમાં બુધવારે મ્યુનીસીપાલીટી તરફથી જુદા જુદા [illegible] કરવા ઠરાવ પાસ કરા. મ્યુનીસીપલ કોનસ્ટર્ટ માટે પા. ૧૦૦ પાર્કોના બંગલો [illegible]

• • •

રસ્તાપરના અકસ્માતોની બંધ્યામાં મુનીપલ બસ્તા કુલીઓ કરતા ગાડી ચાલે છે અને હજુ તેની સંખ્યા વધારીજ જાય છે. ગાલુ વર્ષના પહેલા ૮ માસમા ૨૨,૭૮૬ અકસ્માતો થયા જ્યારે પહેલા ૮ માસમાં ૨૦,૬૮૬ થયા હતા.

• • •

જર્મનો અને મુનીપલ સરકાર વચ્ચે ઘર્ષણના વેપારી પ્રશ્ન ઉપર ગોંદારૂંઝાયા તા. ૧૦ સપ્ટેમ્બરે સવા ૧૦ વાગ્યા ઓફ વર્ષ માટે બધ છે. બન્ને રાજ્યોએ પરસ્પર પા. ૪૬૩૦૦૦૦૦ નો માલ બહીષ્કાર નાખી કર્યું છે. મુનીપલમાંથી જર્મનોની મુખ્ય આવોદી ચીનની થશે.

• • •

વીક્સ કેમ્પ્ટ સ્ટેશન ઉપર આવેલાં મજુરોના બંગલામાં તા. ૧૦ સપ્ટેમ્બરે રાત્રે ઓર વીંડી મજુર ઉપર ફુગલો થયો હતો જેથી કેટલા શરીર ચાર માણા ઉપર બારે ઘણા ઘાયલ થયા હતા. બીજે દીવસે અધારના સારવાર માટે ડોરપીટલમાં લઇ જવામાં આવ્યો હતા.

• • •

શ્રીમતી હરના કસ્તુરબાઇ માંઇનાને મુખ્ય સરકારે પાર્લામેન્ટરી બંગી નીમ્યા છે તેમને પગારીક ભથ્થુ બાતુ કોપાયું છે મુખ્ય પ્રધાનો માં આ પ્રકારના સરકારી નીમણુકમાં તેઓ પ્રથમ છે મુખ્ય સરકારના પ્રધાનો—મંત્રીઓ ૭ રહેશે એ ઓફીસ ખાલ છે. આ સુધી તેમના પ્રસારોનો ખરો પ્રસાર નહીં થાય ત્યાં સુધી તેઓ ગાનદ કરીને કામ કરશે જ્યારે વાર્ષિક મા તેમને બાથા સાથે રૂ. ૨૫૦ થી ૩૦૦ નો માસિક પગાર બાંધી

• • •

નાટાલના બંગલી બાહેર બાબતો બોલ. મી. મહમદ બાલીન નુરીએ એવી આશા દર્શાવી હતી કે મુસ્લીમોનો બાબ બાબતમાં ઓપ્યા બાતા સુધી બાસ્ત તમા બહાલબા મોટાં બંધોમાં રાજ્ય કરવી શક્ય બશે. બધુમા તેમણે જણાવ્યું હતું કે દરેકની આઝાદી માટે બહાલબાએ કરેલી લડતમાં એક મોટા ભાગે પોતે પણ ભોગ બાપ્યા બિનાથી બરકાર માં વધુ માણે ને બાકીની મુસ્લીમોની બાબની બાગણી પ્રમાણે પડતી બે એ તો . બોલરહ બહાલબાએ રાખ્યો બાબત જે બાબતમાં મુસ્લીમો મારા બાગ બીજો નથી, તમા બાબ બાગણા બાણાવે છે. જે મુસ્લીમોને બહાલબા ની પ્રવૃત્તિમાં ચર્ચતા રસ ગણાય બાબ સ્વરાજ્ય ની લાડો બાયે બાપવાનો. બાગ્રહ કર્યો ...

• • •

દોંઢના જપાર બાતાના પ્રધાન મારે મુબારક બાબકે તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બરે બ્યુ દીલ્હી બાવ. બોલી દોંઢની બન્દુક બરાબરીમાં બાવકાર કર્યું હતું કે દોંઢુસ્તાન બાબ ટ્રસ્તિક્ષ્ય બાફ્રિકા ને. પરસ્પર વેપારી બાતના બાપવાની બરકાર ચાલુ રાખે છે

• • •

બરકાર પ્રાંતના પ્રધાન મી. [illegible] બરા બાબ બાબતમાં [illegible] દોંઢી સાથે બાફ્રિકાબંધો કરેલ દરે ટ્રસ્તિક્ષ્ય રાખ બાબ પસાર થયા. ગયરનરે બરકારના બાતના બાપ્યા બાબ બાબતે બાબતમાં બરકાર બરાબર મુકાબલા માટે બોલાવ્યા હતા

• • •

મધ્યપ્રાંતોના બરકારના [illegible] પ્રધાન બાબ્યા કર્યું તેની બપતીબ [illegible] બરકારે ગયરનર [illegible]

હાલ ગ્રેવનને ઉત્તમ પ્રકારના બાદીના નાકા ભેટ આપ્યા હતા તેમાંનો એક નાકો બંગાળના હાયપબ્લાટ રેલમનો છે અને બીજો ઈંગ્લીશ બાદીનો છે

* * * *

અખિલ હીંદ રાજકીય કેદીની રાહત સમીતીના મંત્રી શ્રી મોહનલાલ સક્સેના લખનૌથી લીંદા સરકારના હોમ મેમ્બરને તારથી કહે છે કે બાનગી ડાકુરો સાથે આંદામાનના દાપુઓમાં જવાનો મારે વિચાર છે. એ મારે તેમણે પરવાનગી માગી છે.

* * *

સરહદની પંદરી રાજકીય પરિસ્થિતના પ્રમુખ મહિલાના અબ્દુલ કલામ આઝાદ મુંબઇના છે.

* * *

રાજામહેતી ચાલુવા વખત ગામડાના જે સરકારી અમલદારોને બદલવા કર્યા હોય તેમને ફરી પાછા તે જગ્યાઓ નીમવાનો મદ્રાસ સરકાર વિચાર કરે છે

* * *

ફેદીઓને એક પૈસાની બદલ બોરક સાથે આપવાનો મદ્રાસ સરકારે ફેસલો કર્યો છે

* * *

યદી રમુ. એ પોતાની દરમા ૧૧૦ બાદીની દુકાનો બંધ કરવાનું ઠરાવ્યું છે

* * *

મં. પ્રાન્તની એસેમ્બ્લીના ઉપ-પ્રમુખ તરીકે સર્વાનુમતે શ્રી એગમ બાત્રીકને ચુંટવામા આવ્યા છે.

* * *

એારીસ્સામાં નદીઓમાં આવેલા પુરને લીધે ૧૦ લાખની પબ્લીયાઓ બાગ ઉજ્જડ થઇ ગયો છે. કટકમાં પણ મોટો નાબુદા થવાથી વિનાના થઇ ગયા છે.

* * *

રા. રવીન્દ્રલાલ ટાગોરે નાબેલરમાં પતી આવ જાતની પોતાની જાગીરની મુલાકાત બદલ એકત્રા પાસેની રકમમાં રૂા. ૧૦,૦૦૦ ની રકમ માફ કરી છે.

* * *

કેનીપામા ભણેલી સ્ત્રીઓ ઓફ નેસનનો ગોલ્ફ માં આજુ વર્ષ માટે નામદાર આગાખાનને પ્રમુખ ચુંટવા છે. આ વરસે સ્ત્રીઓની કાલસીલમા રશેનની ચુંટણી થઇ સંભવ નથી માટે ટુરીંગ કાઉસીલમાં ચુંટાવા બારે પ્રયત્ન કર્યો છે ગેલેસ્ટાસના પ્રમુખ, પરિષદમાં એમ્બ્યુલન્સનાનાનું કથાન, મોત-બાબાના બાટપટ, સ્ત્રીઓને સુધારવાની દરખાસ્તો આવ્યા દેશોમાં નીપજતા કાચા પદાર્થોની પહેંચમાં વિગેરે બાબતોમાં પરિષદના કાર્યક્રમ મા સુમાસ થયા છે

* * *

કેનેડામાં મકેલા બારે લાકાનથી ઓન્ટરીઓના અને નોવા સ્કોશીઆના બારે નુકસાન થયુ હતું. ગેલીમાં ૧૫ લાખ પીપાં એપલ્સનો નાશ મુખ્ય હતો.

* * *

પ્રમાણના કેસ ગાત્રીને સાદી ઉપરથી કિંદાનો મુકી ત્યાં કીમતીક વ્યાપારનું બાજાનું જનરલ એસેમ્બ્લી સીટીજીના પરમાંથી પકડાયેલાં કાગળો માંથી બાદેર થયું હતું જનરલ સીટીજીનું ચોકા નબળા ઉપર ખુબ થયું હતું. મરહુમનો કાર્યભાગ હાથ કરતો. મરાકની કેમીનેટના એક માજી પ્રધાનને પક્ષ બીજા શકમંદો સહિત કાવત્રાં માટે કદ પકડયા છે.

* * *

ગ્રેટ્સ્લાવીકીઆના મોકપ્રીય રાજનેતા મી ટી. જી મસારીકનું ૮૭ વર્ષની ઉમરે પ્રાગમાં તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બરે મરણ નીપજ્યુ હતું મા મસારીક ૧૯૧૮ થી ૧૯૩૫ સુધી ઝેકોસ્લાવીકીઆના રીપબ્લીકના પ્રેસીડન્ટ હતા. મરહુમની મરણ પથારી પાસે કુટુંબીજનો ઉપરાંત પ્રેસીડન્ટ બેનીસ અને તેના પ્રધાન હાજર હાજર હતા.

* * *

પ્રવતના તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર રૂટરના બખર મુજબ હાન્સના પ્રીટેરેરાન ઓફ ફ્રેન્ચ પબ્લીસીટીના મુખ્ય સ્થળને બોમ્બથી ઉડાડી મુકવાની ધમકીનો કારાગારો મકાનોના એક ભાગ, ભીત તથા બારણા સાબીત જાણીને દૂરસ્ત કર્યા હતા; જેથી કાંબળાં બારે ફુટકેરણી ફેલાઇ હતી.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ

ઉપર્યુકત સમાજ તરફથી તા. ૬-૯-૩૭ ને મુકવારે સાંજે સાત વાગે ટ્રેડ એકસમાં (૭૬૬ સ્ટ્રીટ). પુ. મહાત્મા ગાંધીજીની જયંતી ઉજવવામાં આવશે. એ પ્રસંગે મહાત્માજીના જાહેર જીવન વિષે જુદા જુદા વકતાઓ તરફથી અસરકારક વ્યાખ્યાનો થશે અને શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓ તરફથી આકર્ષક કાર્યક્રમ થશે.

દરેક હીંદીભાઇઓ અને બહેનોને આ ઉત્સવમાં હાજરી આપવા નમ્ર વિનંતી કરવામાં આવે છે.

મંત્રી. પી. પારેખ,
ઓ. મા. મંત્રી.

આ કાગ્રેસમા બેલ્જીયમ ફ્રેન્ચો અમેરીકા બેલ્જીયન કોલોનીઓ મુખ્યે પ્રતિનીધીઓ હાજર રહેવાના હતા પણ છેવાલું અનુમાન થયું છે

* * *

જીલ્લાના કોંગ્રેસ કારોબારના સભ્ય શાહજહાં કરીદાબહુસ શીકારપુર સાથે કરેલા તા. ૨૧ ઓકટોબરે થવા નક્કી થયું છે. અથા અહમદાબાદમાં ગાંધીજયંતી કરીદાની ૧૭ મી વર્ષગાંઠ પ્રસંગે તબીને કોંગ્રેસ કારોબારે દસ હજાર પીંડ ભેટ આપ્યા હતા.

* * *

અમેરીકાના સેક્રેટરી ઓફ સ્ટેટ કોરડેલહુલ્સ જાહેરમાં પાકલી વાતો મુજબ અમેરીકાએ ચીન માંથી લશ્કર બેસ્વા સેવા વીચાર માંડી વાળ્યો છે. ચીનમાં આસરે બાર હજાર અમેરીકનો જે તેઓનું રહણ અમેરીકા નરફયો મશે.

* * *

પોટા પ્રમાણ ઉપર વોશીંગટન નજીક એક તળાવમાંથી ના. એમ ફેટ. ફીન્ચ ઓફ પકડેલી મચ્છીના પેટમાંથી એક પટાકાળા જણા આવ્યું હતું અને પટીકાળના ઉંકિયું ઉપર ગોલ્ડ રેલવામા "ગોગ. ગોગ. ટેલીગ્રામસ લીવર પુલ" એમ મુજબ હતું

* * *

ગોસ્લાકામા પડેલા બારે વરસાદથી આંબેલી રેલમાં ઘણા મકાનો તણાઇ ગયા હતા. પાબીક જાપાનમાં ટેલીગ્રાફ તથા ટેલીફોનને બારે નુકસાન પુગ્યુ હતું

* * *

જીનીવામા ૧૬ સપ્ટેમ્બરે લેસ્ટેસ્ટાસન વિશે ચર્ચા પક્ષ હતી, અને લેસેસ્ટાસન પ્રશ્ન ઓક નાની કમીટીને સોંપવા નકી થયુ હતું. આ કમીટીમાં સબ્યો સુદ્ધવાનું કાર્ય પ્રતુખ નામદાર આગાખાનની મુનસફી ઉપર છોડવામું મે.

* * *

જર્મનીમા ચાર સંતાનની માતાને સોજાંગેલ. ૭ સંતાન વાળીને ફરાનો અને આઠ સંતાન વાળી માતાને ગોલ્ડનો ચંદક આપવા જર્મન સરકારે ઠરાવ કર્યુ છે.

* * *

આર્જેન્ટાઈનાના ઓક આખબારે સુબ્બે ઉપરાંત વિમાનમાં મુસાફરી કરવા બાદ પછી બે હજાર ફીટ ઉચે ઉપરમા બાદ વિમાનની પાખ ઉપર જઈ પાયલેટને સલામ કરી નીચે કુદી આપઘાત કર્યો હતો.

* * *

ન્યુયોર્કની નજીક લાલેગના બંદરમા બાબાના નામના મહાન કાદીનો હતો. અને તેમાંથી નીકળેલા પ્રવાહોના બાટકા ૧૫ હજાર ફીટ ઉંચા હતા.

* * *

અમેરીકાના "ગ્રેબર ૧" ની ઉજવણી પ્રસંગે નીપજેલા ૪૨૮ મરણોમા ચોક્કસ બાબો નીપજેલાં મરણો બાદર આકસ્માતથી હતા.

* * *

ચીન બાતેનો બ્રીટીશ બોજથી સર નેસ્સુલ પુમસેન બોટરમાં રોંગાપુરી બના બાપાનીસ બબાદ વિમાનના હુમલાથી બચેબમાગ હતા; ૭ બંને સાબ ઘાર બાય મુકત થયા છે

* * *

રોંગાપુરીથી હોંગકોંગ નામની આવેલા બાંકોને માંથી આસરે ૧૫૦ બ્રી બાનાકારકોમાં કોલેરા પણ રોગના કારી નીકળવાથી બોંગાળો પાળા ઉભાકર્યા હતા.

* * *

જર્મનીના કારખાનાં બાર ઓદ્યોગ બાર હરકાટે કુબા નામના સબ્યને બબાવરી કરાવી કહાડીનો કુબાને મારી નાબવાની કરેલાબેલી બબત તા. ૩૦ સપ્ટેમ્બરે બર્લીનમાં બમલમા મુકાશે હતી

* * *

ચીન-જાપાન યુદ્ધથી ચોબાના બાબમા બાબારો થયો છે હજારો બારી બાવલોમાં બદલા દીક ૬ પોનીયો બી ૧-૨ સુધી વધારો થયા હતો

* * *

પોપ્રદર્બંદરમા તા. ૬ સપ્ટેમ્બરે દરીબા પ્રોનારેનાદના કેપ્ટનેનાલ મેકલમેન્ટ બાબ્યા કાપ્તરેકટર જનરલ તા. ઓમ કરેલી બબાગોત કુલી ગયા હતા.

હિંદ સ્વરાજ્ય

આઝાદીની લડત પૂરી નથી થઇ

મુંબઇના આઝાદ મેદાનમાં રવિવારે સૌ. પે વિજેય માણસોની જંગી સભા મળી હતી. રાષ્ટ્રપતિ પં. જવાહરલાલે જાહેર કરેલા જણાવ્યું હતું કે, મહાસભાએ છ પ્રતિજ્ઞાનો ઓઢા સ્વીકાર્યો છે. આ ઓઢારસ્વીકાર મહાસભાના બોલને પહોંચી વળવાને માટે એક પ્રકારનું નવું પગલું જ છે. ઓઢા સ્વીકાર બાદ પહ્યાને ૧૮ મા મતા હતી : શું હવે આઝાદીની લડત પૂરી થઇ ગઇ છે? પણ મહાસભાની મુલ-ભૂત નીતિ તો જેવી ને તેવીજ છે. પારણામાં એમ દ્વારા સ્વરાજ્ય રાતે બાંધવા મળ્યું નથી. જો જુદાઇ માટે તો બાજપેયે મોટી લડાઇઓ કરવા પણ બાજુએ મોટી મહાક કરવી પડશે. દુનિયામાં ઝડપભેર બનાવો બની રહ્યા છે. રાષ્ટ્રસંગોજ દાખલો લો. લોકો મહાસ અંતરિક્ષ વિમાન કહેવાય છે, પણ ખરી રીતે એ મહાન બળો વચ્ચેની ત્ર મહાક છે. તે જો બળો ફ્રેંચ્ડમ પ્રજાસત્તાક અને ફાસીઝમ, પ્રજા સંત્તાવાદની રક્ષણ કારાનારાઓ રાતે હોંકોઓ સહાનુભૂતી દર્શાવે છે. બીજી બાજુ સ્પેન ૬૬૬ દીનને ખાક કરી રહેલ છે. કેટલાં પ્રજાનાં નામ ગોનાઓનો રોપ ભજવી રહ્યા છે. એમણે ગાયું જિંચકયુ છે. કારણ કે હવે તેમણે જરૂરી બળ પ્રાપ્ત કરી લીધું છે. દુનિયાના પ્રશ્નો પરાપર નહીં સમજી શકાએ, ત્યાં સુધી હોંદના સવાલોનો ખરો ખ્યાલ આવવો મુશ્કેલ છે. ઓઢારસ્વીકારનો અર્થ એવો નથી કે હીંદ એને સ્વરાજ્ય મળી ગયુ છે. તેને પ્રોવિસ રાજ કોંધુ એ પણ મુર્ખાઇ છે. હવે એમજ કાય તો પછી નવા હીંદી સરકારી કાયદા વિરુદ્ધ સવ વર્ષ્યા બાદ ચળવળ ચલાવવી રા માટે પડે! લીટીગ્રસ્તોને છેલ્લા ૨૦૦ વર્ષો થી ઇચ્છા મેલા સોદાપર ઉપ રાજ કરવુ એનો ખરી પેરે અનુભવ થયો છે. આ અનુભવથી હોંદમાં ઘોરીસ શાહીવાદ પ્રત્ય દકાની રાખતો તે તેઓ સારી પેરે જાણી શકયા છે, અને એ અનુભવ ના નીતાં કાય નવો ક્રાબ્રો છે. આ સુધી હીંદ પુર્ણ રીતે સાવજ ન બને ત્યાંસુધી બેકારી, ભુખમરો, અને મરકી જેવા બીજા મોટા સવાલોને નીકાલ જરૂરાજ નહી થાય એ મહા-સભાવાદી પ્રધાનોનો બાદજ મર્યાદીત સત્તા છે. તેમનો દેશ પ્રત્યેનો ફરજો બજાવવા માટી મુશ્કેલી ઓનો સામનો કરવો પડે તમ છે. મહાસભા એ પ્રધાન મંડળો સ્વરાજ મેળવવા માટે રચ્યા નથી, પણ સમુદાયોમાં શક્તિ ઉત્પાદન કાય મહાસભાને સાધન બનાવવા માટે રચ્યા છે

સુપ્રસિદ્ધ તબારીખનવેસનું દુઃખદ અવસાન

હીંદના સુપ્રસીદ્ધ ઇતિહાસ સંશોધક રા. દાદી પ્રસાદ જમરવાલનું પટણા ગુકામે અવ-સાન થયુ છે. તેઓ બેરિસ્ટર હતા. હીંદના પ્રાચીન ઇતિહાસ પર એમણે ઘણા લેખો અને ગ્રંથો હીંદી તેમજ અંગ્રેજીમા લખ્યા હતા અને એક પ્રમાણ પંક્તિના ઇતિહાસ સંશોધકો ની કરોડામાં પોતાનું સ્થાન નક્કી કર્યું હતું પ્રાચીન શીલાલેખો, તામ્રપત્રો વગેરેનુ ઉંડું ફકેલવામાં એમની બુદ્ધિ તીવ્ર હતી અને ખાસ કરી ખુબ, નટ્ટો અને મુખ્ય મળનું બાબ એટલું બધું હતું કે વધુ અજાન વ્યક્તિઓ દુનીયા સમક્ષ રજુ કરવામાં એમણે અવિરત શ્રમ લીધો હતો જર્મનની ઇતિહાસ પરીષદ મા તેઓ હીંદના પ્રતીનીધી તરીકે ગયા હતા અને વડોદરામા મરાઠોની અપ્રકાશીત બારતીય પ્રાચ્યવીદ્યા પરીષદના એઓ સભ્ય હતા

કહી ચારાયબામા પાઇપલેરેય

સપ્ટેમ્બર ના. ૬૮ મીએ હોંદના વાઇસરેગ લોર્ડ લીનલીથગોએ કહી પારાસ્ટના ખુબ્બી મુકા તે વખતે મહાસભા પક્ષના બબ્બો ગેર હાજર રહ્યા હતા વાઇસરોયે હોંદના પાર્લામેન્ટ રથીતીનું અવલોકન કરતાં જણાવ્યું કે હીંદમાં થયેલા બંધારણીય ફેરફારોએ આપણા રાજ-કુદરી પ્રતીનીધીત્વ એક મહાન પરીવર્તન લાવ્યું છે. આ વધારાની મુશ્કેલીઓ ના મહત્વમાંથી પાર પડી છે ગારતુ ફેડરેશનના સવાલ હજુ ચર્ચાય રહ્યો છે. તેનુ ભાવિજ કાર્ય મુક્ત થયા ચાલ્યું છે. વાઇસરોયે પણ જણાવ્યું કે કાશ્મીરીરાજ્યોનાનાં તાદાનના પણ બાત હતા નજીકમા આવ્યા છે.

શ્રી મારારજી બાઇના પ્રવાસો

મહાસભાના સર્વમુલ બાના પર નીમાએલા શ્રી. મોરારજી દેસાઇએ બોકુંદાની સ્થીતી અંગેના તેના પ્રવાસ ટેપાનો વાંચવા અને સાંભળવાની પ્રબલ ઇચ્છાને બોકુંદાની મુંબઇ જનાના પરાણે સમાધાનકારી પ્રયત્ન માટે જરાયે પોલંબ ગોવાય પોતાનો મુજરાતનો પ્રવાસ શરૂ કર્યો છે. તેમના આ પ્રવાસ બાબુ બારી અને ગ્રોહન આપ્યાં છે. બધે ઠારે પ્રેરક ઇચ્છા જણાય રહ્યા છે. આજસુધી પોળી રાખી ગોસ બાંધ કાર્ય કરેલા અમલદારો ઉલટુ બરી રહ્યો છે. આજ સુધી મહાસભાવાદીઓ પ્રત્યે દુશ્મનાવટ ભાગણીયો તોબારા નાના નાના નોકરો, પોલીસો પગેરે ઉપર આ બધાની ભારે અસર થઇ છે. ગમ કાર્ય જેમને તેમને સેવાન કરવાની ફરજ માનતા તેમની સમક્ષ પોતાના મોટા સાર્વજનિક કૃત્ય કોઇ સલામ કરતા જોઇ તેઓ આભાજ બની ગયા છે. અને હવે રહેવું કર્યું તો પ્રજાના સેવક થઇનેજ રહી શકાશે એમ લાગવા માંડયું છે.

બાદીના પોશાકમાં અંગ્રેજ અમલદાર

જેમ જેમ જુનો ક્રમ બદલાતો જાય છે તેમ તેમ નવો ક્રમ અસ્તિત્વમાં આવે છે. એ એક બુજનનો બાગરો છે. મદ્રાસ સરકારના મુખ્ય મંત્રી શ્રી. સી. રાજે. સિકનરીએ બાદીના પોશાક-માં જોબીસમાં હાજરી આપી હતી કે હમણાં સબ જેલ તો મી. એકનાબરી પહેરેલા ગોદો સનાદી નોકર છે કે જેનાથી બાદોના પોશાક અંગીકાર કર્યો હોય. તેમણે એક દાખલો બેસાડી નુતન પ્રથા પાડી છે.

સંયુકત પ્રાંતમાં જળપ્રલય

સંયુકત પ્રાંતના સાંત નદીઓમાં ઓબો બાંધ પુર આવતા બે હજાર કરતાં વધુ ઢોર મરણતા પામ્યાનો બે હજાર કરતાં વધુ ઘરો પડી જવા પામ્યા છે. અને કેટલાંક ગામ બાકીથી બદન બૂદા પડી ગયા છે, અને તેમાં પણ ગોરખપુર નદીએ દાખલ કરેલ તો બાકુજ ઢાબુ નીવડયા છે. આ નદીના સંબંધમાંજ માબૂમો રાબ્યાના માગી આવ્યા હતા અને લોકોની બાત મીલ્કતને પારાવાર નુકશાન થયુ છે.

રાજકોટમાં પ્રજાનો વીજય

કાનીબલ પ્રકરણને આજે રાજકોટમાં ઉભી થએલ પરીસ્થીતી અંગે અઠાર બારેલા દુકમો કાનીબલ ઉપરી ગયા પછી રાજ્ય સુબ્બાઓના કરમાનો પાછા ખેંચી લીધાં છે અને રાજ્યના હુકમોનો ભંગ કરી ગેરકાયદેસ કરવા બદલ પકડા પેલા બાકી કામકરો આરોના હુકમો પણ પાછા ખેંચી લીધા છે આ રીતે બો પ્રકરણમાં રાજ-કોટની પ્રજાનો સંપૂર્ણ વીજય થયો છે.

માનચાંદ અને મહાસભા

નબ્બપ્રાંતના પ્રધાન ડાબાના ગંભીર પરી-સ્થિતી ઉદ્ભવ્યા થઇ છે. નવા કર માટે નાના-ચાંદની ધારી તૈયાર કરવાનું કાર્ય તેમની સમક્ષ આવ્યું છે. પ્રધાન મંડળે કાર્ય હાલ તરત કરવાનો ના પાડી છે. કેમકે મહાસભાના સુત્ર સંભાલતો પાસેથી તે સંબંધે જવાબ માગ વામા આવ્યો છે. પણ માન ચંદના મુખ્યપ્રધાનો નીરાસ થતુ પડશે એમ લાગે છે.

લોકસેવાસંઘિમંડળની પુર્ણાહુતી

નાગપુરના લોકસાર્વ કરવાના પહેલા એક મંત્રી મા. જી. પી. ખોગલેએ પહેલા પ્રમુખ ના એક. આ બોધપ્રકારે પર એક પત્ર લખી જણાવ્યું છે કે મહાસભાએ બોહા કોકાબોથી તેમ બોકસાની પહેલી જરૂર નથી, તેથી પત્ર પાબેરી નાખી મહાસભાની અંદર બધાએ જા

વિવિધ વર્તમાન.

મહાસભાવાદી પ્રધાનમંડળો વિષે 'મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડીઅન'

'મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડીઅન' જણાવે છે કે મહાસભા જ્યારે વિરોધ પક્ષમાં હતી ત્યારે જે જે સુધારાઓ માટે ઝુંબેશ ચલાવતી હતી તે સુધારાઓ તેણે હોદ્દાઓ કબજે આવ્યા પછી બિસારી મુક્યા છે એવો આરોપ મહાસભા ઉપર મૂકી પણ મુકી શકે તેમ નથી. તા. કા. ગોખલે સાર્વજનિક કેળવણીને ઉત્તેજન આપવા માટે ચર્ચાયેલી ખાનગી કેળવણીની સ્વાધીનગીરીઓને રદ કરવા થી દેશને ખુણે ખુણે પ્રજાકિયના અંધારા ફેલાવે મિસ્ટર માર્કેસમાદી સાબિત ઉત્તરાધ નીકળશે અને સાથે સાથે બીજી ત્રાસદાદીઓ પણ કાઢી નીકળશે, તો તે સંભાર શુક્ર આવ્યા. અત્યારની પરિસ્થિતિ જોતાં તો માલમ પડે છે કે સંપુર્ણ પ્રીવીશ રાજ્ય આવ્યા બાદ પ્રીવીશ રાજ્ય કરતાં પણ વહીવટમાં સુધારાઓ અને સ્વરાજ્યવાસીઓ સુખેણ સાધવાની ફુરસદ સારી છે. મોટા સુધારાઓ અમલમા આવે બાદ ભારે અરાજકતા ના પ્રસરે એની એમણે કાળજી રાખવી છે. ભારે કરવેરાના પગલાં પણ તેણે ભારવા માંડ્યા છે. ખાનગીદારોના પગારોમાં તો અંદર અંદર સંમજુતીથી વધારો થઇ શકશે પણ બરોબરી કટોકટી તો નામદાર પાર્લામેન્ટમાં સભ્યોની પાર્ટીના સંબંધમાં ઉભા થશે. તેના દીર્ઘદ્રષ્ટાઓના અભિપ્રાયને માન આપીને બે પક્ષ વચ્ચે કાંઇ સુલેહાટ મુકવામાં નહીં આવે તો પુરેપુરી મુશ્કેલી ઉભી થશે.

અમેરીકાનો રાજકીય ખરડો?

અમેરીકાના એસજ્ઞો બાતાબાંધ્યા રોટાગર મહોલા મી. એચ. કે. મુરહેડ નામીસ મુરહેડ સહીના એલબામીઆના પહાડી વીસ્તાર માંથી ઓળંગ ચાનો રેકોર્ડ કર્યો હતો. યુરોપમાં એસજ્ઞબીનીઆ એણે પહાડી દેશ કરતાં મોટરકારથી મુસાફરી કરવાનું વધુ મુશ્કેલી ભર્યું છે તેઓ ઇસ્તંબુલથી જીનીવા મોટરમાં ગયા હતા અને ફ્રાંસ કરબનની મુસાફરીને તેજ મોટરમાં આવ્યા છે. મી. મુરહેડ અમેરીકાના એસજ્ઞમી બાતાબાંથી ત્રીસ વર્ષ નોકરી કરી હતી. જેલ્હાનીસબર્ગમાં એસજ્ઞયા હતા ત્યારે દબુણે નામના અપરાધીનું વર્ણન મી. મુરહેડે વાંચ્યું હતું. દબુણે ઉપર અમેરીકામા મનુષ્ય કરજનો આરોપ હતો માટે ત્યાંથી નાસી છુટયો હતો. એક દીવસે છુપ્યો હોવાથી દબુણે જેલ્હાનીસબર્ગમાં મી. મુરહેડની ઓફીસે ગયો હતો. અમેરીકાની એક જાણીતી ઓનું કરજ કરનારનું વર્ણન મી. મુરહેડે એક પ્રસંગે વાંચ્યું હતું માટે દબુણ ઉપર શક ગયો અને તને વાતમાં રાખી પોલીસને બોલાવી પકડાવ્યો હતો. અને બાસ પંદરેક દીવસ દબુણને જોહાનીસબર્ગમાં અમેરીકા મોકલ્યો હતો. ત્યાં અપરાધ સાબિત થતાં દબુણને ફાંસીના સજા થઇ હતી બીજા જનમટીપ આપવાના કરવાના પ્રખ્યાત પ્રોફેસર પછી થએલા ગોકારના પરિણામે પકડવામાં આવેલા કાગદોનો પકડેલો બોગ દબુણે ગણ કરતો હતો.

પોપને ત્યાં ચોરી

ઇંગલીશ પ્રોટેસ્ટંટ વડા ધર્મગુરૂ પોપના મહેલ માંથી કીંમતી ઝવેરાત અને રોકડ નાણાં ની ચોરી થઇ હતી. ચોરી કરવેલ થતા મહેલમાં બારે અગરતી ફેલાઇ હતી. પોપના મેહલમાં ચોરી ના આ પ્રથમ બનાવ હતા. મુસાફરીએ આવનારા ઓ માટે કાંઇ પણ બનતા બગર મહેલ ખુલ્લો રાખવામા આવતો હતો. ચોરટો અનુમાન માય છે દિવસે ચોર છુપાઇ રહી રાત્રીના એકાંત પ્રસંગે ચોરી કરી હશે.

યુનીયનના પાનીને ગેરકેદમાં કુંસી

ચોડા વખત ઉપર સાઉથ વેસ્ટ નામનો સખ્સ જોહાનીસબર્ગ છોડી જે ભાગો સાથે

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

ઝેડ. વી. પારેખ

પબ્લીક કમીશનર રટોર્ણ,
જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે ખાસ કુચી વતનની દરેક પ્રતિષ્ઠિત પ્રેસરી. દેશની અને સ્વદેશી સાડીઓ વિગેરે કીંમતમાં બાંધે મળશે.

એક વખત તમારો ઓર્ડર મોકલી આપો કરશો.

રહ્યા બાદમાં પસ્તાવા માટે ગયો હતો. મોસ્કોથી મળેલા સમાચાર મુજબ કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીનો વિશ્વાસ ગુમાવ કરવા માટે સાઉથ વેસ્ટને મોસ્કોમાં કાસી આપવામા આવી હતી.

અનાજનો ભંડાર

કેનેડામાં સસ્કેચેવાન "સહનશક્તિના અનાજ ના ભંડાર" માટે પ્રખ્યાત છે, પણ ત્યાં ચાલુ વર્ષમાં ભારે દુકાળ અનુભવ થયેલ છે. ત્યાંની ૭ લાખની વસ્તીમાંથી લગભગ બે લાખ મનુષ્યોને દુકાળની રાહત સરકાર તરફથી આપવામાં આવે છે. ત્યાં ૧૧૪ ડીગ્રી ગરમી પડી હતી અને નદી નાળાં સુકાઇ ગયાં હતાં.

ચીન ચાલી અમેરીકનો

જાપાન તરફથી થતા વિમાની હુમલાઓને લીધે અમેરીકાએ એરોપ્લેન ખુચાવ્યાં અને દક્ષિણ ચીનના બીજા મથકોમાંથી અમેરીકન એસજ્ઞો બાતાઓ ખાસ કરી લાંથી અમેરીકન પ્રજાને બોલાવી લેવા હુકમ કર્યો હતો. અમેરીકાના નામદાર પ્રમુખ પ્રત્યે પણ અમેરીકન એસજ્ઞમાં ઓછ પ્રમાણે વિરોધ બતાવ્યો હતો, અને છેવટે ૬૦ કે મજબુર પગલું અમેરીકાની પ્રતીષ્ઠાને નુકસાન પુગાડનારૂં હતું.

સંરક્ષણ માટે તયારી

બહારથી થતા હુમલા સામે સંરક્ષણની તૈયારી ઓસ્ટ્રેલીઆએ શરૂ કરી છે. ૧૯ માર્ચ માસ્ટ ૩૭,૯૮,૭૦૦ જેવી સંમતી આપાઇ હતી બધાય ખાતાંના પ્રધાન શ્રી આર્ચીબેલ પાર્કહીલના જણાવ્યા મુજબ, સીડની, ફ્રીમેન્ટલ અને બ્રીસબેનમાં બચાવ માટેની તૈયારીઓ સંપુર્ણ થઇ છે.

ઘેસેરડાર્કના બનાવો

ગેસેરડાર્કનમાં છેલ્લાં ચાર પાંચ અઠવાડીઆ થી બનાવો બંધાર થઇ પડયો હતો. કેટલાક આરબો બાત શાહુકારોઓના ખુનો કર્યા હતા જેનો પતો મેળવી આપનારને ઇનામ આપવા સરકારે જાહેરનામું બહાર પાડ્યું છે. દરેક ખુનીની બાતમી માટે ૫૦ પાઉન્ડ ઇનામ આપવા માં આવશે ઇનામ માટે નકી કરેલી રકમ ૬૦ હજાર પાઉન્ડ હતી

અમેરીકામાં કેળવણી બારતાં

યુનાઇટેડ સ્ટેટસના યુનીવર્સીટીઓની સંખ્યા એક હજાર ઉપરાંત છે. યુરોપ અને જાપાનના કરતાં મોટાં શહેરોમાં જેવા પણ યુનીવર્સીટીઓ હોય છે. આ યુનીવર્સીટીના નામો પ્રખ્યાત નેતાઓના નામ ઉપરથી આપવામા આવે છે, જ્યારે ઇંગ્લંડમા યુનીવર્સીટીઓને શહેરોના નામ આપવામાં આવે છે. અમેરીકામાં યુનીવર્સીટી ઓનો લાભ લેતા વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા દસ લાખ ઉપરાંત છે અને ૬૭ હજાર પ્રોફેસર શીક્ષકો છે.

બોલશેવીક ચળવળ

જર્મનીના નાઝી પરિષદ જર્મ મળેલા પ્રતિનીધીમાં બીજા, બાવેરીઆ, વીર્ટેમ્બરગ, પ્રશીયા અને ઓસ્ટ્રીઆની રશીયાની બોલશેવીક અને કોમ્યુનીસ્ટ ચળવળના મુખ્ય ધ્યેયો ગોતવામાં હતા. બજકુર નામોમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનો બનાવ નથી. યુનીયનના રાજદ્વારી નેતાઓ કુનેહ-ભાજ ધારણ

રશીયા-જાપાન

ઉત્તર ચેરીઆના સાઇબેરીઆ અંદરથી ફુટરે બખર આવ્યા હતા કે જાપાનની આઠ ડીવીઝન બોટા રશીયાના સત્તાધારીઓએ પકડી હતી. આ પ્રમાણે જાપાનની સંખ્યા મળી ૨૮ બોટો પકડવાનું જાહેર થયું છે. આ જાણવામાં જાપાન પોતાની ગાદી રશીયા ઉપર બોકલવાની તૈયારીમાં હોવાનું અનુમાન થાય છે.

વિજ્ઞાનીની શોધ

ડર ચેરોલ્ડ ગ્રાહેલી નામના વિજ્ઞાનીની ગણત્રી મુજબ મી. ડેટના કારખાનામાં બનાવેલ દસ લાખ મોટરકાર તૈયાર થાય છે. તેમાં ૬૦૦,૦૦૦, ૨૦૦ વર્ષ કે, ૫,૦૦,૦૦૦ મુસાફર ગયાં, ૨૫,૦૦૦ મોટર ટ્રીકો વિગેરે ૧૫,૦૦,૦૦૦ હજાર ટન માલનું, ૭,૦૦,૦૦૦ પીપાં ચરબી પાંગરે પહાર્યા અને ૭૦,૦૦,૦૦૦ રતલ તેલના બીન્સનો તેમનો ઉપયોગ થાય છે. આ જર્મની ના ચર્મલી શોધ મુજબ ગ્રાહકોમાંથી ગોકલેટ ઉત્પન્ન થાય છે.

સ્પેનની લડાઈ

સ્પેનની પ્રજાએ પોતાની તરફથી ફ્રાંકોની સત્તા અને ઇટાલી વચ્ચે બળ ભેદ પડ્યો પછી પુરાણના ભૂમધ્ય સમુદ્રમાં પડદેશી રાજ્યોની આક્રમણોટો અને મનસ્વારો ઉપર દુમલા થવા શરૂ થયા હતા. આ દુમલાઓનું જોર બહુ તો બે અઠવાડીઆમાં વિરોધ થઇ પડ્યું હતું. માર્સેલ્સ બંદર થઇ યુરોપમાં મોટું રૂપ પકડે તે પહેલા ભૂમધ્ય સમુદ્રમાં બનતા મુકવા યુરોપી રાજ્યોનું પરિષદ જીનેવ સ્વીટઝરલેંડના નોંધાન થયે તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બરે મોલાબ્યું હતું ઇટાલી તથા જર્મનીએ હાજરી આપી આ પરિષદને "એડીટરેનીઅન પ્રોબ્લેમ્સ" નામ આપ્યું હતું. જો મળેલા ઠરાવો મુજબ ફ્રાન્સોલ્ટર મારસેલ્સ માલ્ટા અને અલ્જેરીઆસ તરફના દરીયા પોતારા તરફ જીબ્રાલ્ટર અને ફ્રાંસ મોકી રાખશે. ભૂમધ્ય સમુદ્રનાં પુરબીનારા રહીઆ, દાર્ડાનેલ્સોકીઆ, કર્ફી અને મોસને મોકલવામાં આવ્યા છે. ઇટાલીને પણ બેલ્ટરાનાં સાબેલ રાખવા નકી થયું હતું જો મળેલી ગોઠવણ મુજબ રશીઆને ૩૮ તલસથી છેટે રાખ્યો છે, ભૂમધ્ય સમુદ્રના સબમરીનો એ ક્રંટન કનવેન્શનમાં મળેલા ઠરાવો માન્ય રાખવા પડશે. ઇટલીને કોનફરન્સના નીર્ણયો મોકલ્યાકરવા નકી થયું હતું. સ્પેનની સબમરીનો ચોરીદારોની હાજરીમાં હાકમંદ આક્રમણોટોની તપાસ થઇ શકશે. બાલ્ટેપણને આ હક આપવામાં આવ્યા છે. સ્પેનમાં ગ્રાનટેન્ડર જીલ્લાં પછી કાન્સે સ્થાતા સુધારી શકયો નથી. સ્પેનમાં મુખ્ત શીબાઓ મોટા પ્રમાણમાં શરૂ થશે બીજ ઓફ નેશનની તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બરની સભામાં સ્પેનની પેલીનીસીઆ સરકારના પ્રતિનિધિપણા સામે બાજીયા બોરોના સરદાર ફ્રાન્કો એ બારે વિરોધ દરખાસ્તવારી મારી મોકલી હતી.

ચીન જપાન યુદ્ધ

ચીનના લશ્કરને શેંગાહીમાંથી હઠાવવા માટે જપાને ભારે દુમલા કર્યા હતા પણ ચુસ્ત લશ્કર તરફથી જપાનને હઠાવા ચીને કરીથી કબજો મેળવ્યો હતો. આ પ્રસંગે ચીનના લશ્કરમાં ૫૦૦ સીએમેંગ બાજ લીધા હતા. જપાનીઝ મનવારો અને વિમાનીઓએ સ્વારો ઉતર્યા બાદ ઉપર બોમ્બારમેન્ટ શરૂ કર્યું હતું. સ્વારો આવ્યા બીટીશ રેવનને કામ ન આવવારે હોંગકોંગ ઉપરી હતી શેંગાહો તરફ જપાને ૬૦ મનવારો અને બસો વિમાનો તૈયાર રાખ્યા હતા. ચીને જપાનના ૪૪ વીમાનો તોડી પાડ્યાં હતાં જ્યારે ચીનના ૨૫ વીમાનોનો નાશ જપાને કર્યો હતો. ચાઇનીઝ સરકાર ચંગ-કે શેખના એમરજંસીના મીલીટરી એડવાઇઝર ગા. જ્યુ. એચ. ડોનાલ્ડની બહેરીબાત મુજબ જપાને આપણા ચીનને વાસ આપવા નિશ્ચય કર્યો છે. શેંગાહી ઉપર જપાન તરફથી તોપખાના, બોમ્બ અને વીમાનોથી ભારે દુમલાઓ ચાર અઠવાડીઆથી થયા કરે છે તોપણ ચીનાઓએ શેંગાહી કબજો રાખ્યું છે બીજ ઓફ નેશનની સભામાં ચીન તરફની અપીલ તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બરે રજુ થયા હતી. બીજને મળેલી અપીલ વિષે જપાને ચુપકીદી પકડી છે. ચીનમાં રપેનની લડાઇ જેવું સ્વરૂપ થતું જાય છે. શેંગાહીથી જપાનીઝ ન્યુસ એજન્સીને તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બરે મળેલ સંદેશા મુજબ ૨૫૦ રશીઅન સરદારો ચીનના લશ્કરમાં દાખલ થયા છે.

ખબરપત્રો

સુરત હિંદુ બોર્ડીંગ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી

સુરત હીંદુ બોર્ડીંગ એજ્યુકેશનલ સોસાયટીની વાર્ષીક સભા તા. ૧૨ ના રોજ સાંજના ૬ વાગ્યાની રેજીસ્ટ્રેશન મેનેજમેંટ કમીટીના બોલાવ્યા મળી હતી. સેક્રેટરી મી. ટી. એચ. ખુબા તરફથી વાર્ષીક રીપોર્ટ વાંચી સંભળાવવામાં આવ્યો હતો. સોસાયટી તરફથી ગુજરાતી શાળા ચલાવવામાં આવે છે, તેમાં ગુજ્ય શીક્ષકની જગ્યા ઉપરાંત સ્વદેશથી મેટ્રીક થયેલા સીનીયર ગ્રાજુએટ શીક્ષકને બોલાવવામાં આવ્યા છે. જેથી ગુજરાતની શીક્ષણ દેશની પધ્ધતિથી આપવામાં આવે છે. બાળકો ઉત્સાહ થી અને નીયમથી ભાગ્યા લેતા થયા છે અને વધુ બાળકોને શાળામાં મોકલવા ના વાલીને સુચના કરી હતી. શાળામાં બાળકોની સંખ્યા ઉત્તરોત્તર વધતી જાય છે, અને હાલ પણની જગ્યાની ખાલસા રહ્યાય છે. પણ મુદ્દસ્યે, તરફથી શાળાને ફરનીચર તથા સાયન્સ બેટ મળ્યું હતું, તે માટે તેમનો આભાર માનવામાં આવ્યો હતો. શાળાના પ્રીન્સીપાલ મી. કે. એલ. ગીબોએ બાળકોની હાજરી, પાર્સિક પરીક્ષાનું પરિણામ અને બાળા જાયકનું સરે રાપુ વાંચી સંભળાવ્યું હતું. પી એચ ડી. મી. નાયક સોસાયટીના અધ્યક્ષસ્થાનને શોભા માટે સાથે કામની કદર અને પ્રગતિના સુધારાસુધારા સુચના કરી હતી. બાદ બાકી રહ્યું માટે નીચે મુજબના સભ્યોની ચુંટણી કરવામાં આવી હતી :

મી. મારાભ ભુલાભાઇ પ્રમુખ (કરીથી ચુંટાયા) મી. ટી. કે પટેલ ઉપપ્રમુખ: મી. ટી એચ ખુબા સેક્રેટરી (કરીથી ચુંટાયા): મી. પ્રાણજીવનદાસ ડાયાભાઇ ખજાનચી: મી. ગોવીંદભાઇ મણીભાઇ પ્રીન્સીપાલ.

એ ઉપરાંત કમીટીના અને પરીક્ષક કમીટીના મળતાવડી ચુંટણામાં આવ્યા હતા. બાદ હાજર રહેલા ગૃહસ્થોનો આભારમાની સભા બરખાસ્ત થઇ હતી.

સ્ટેંગરમાં કાઠીઓને ચિઢાવગીરી

સ્ટેંગર ડીસ્ટ્રીક્ટમાંથી કાજ માટે જનાર કાઠીઓ મેસર્સ ઇસ્માઇલ કરીમ બલેશ્વરીયા, કાસમ હુસેન મંજાત, અબ્દુલા નાઅ આલકકાય, હાઇજ અબ્દુલ કાદર કરજાતીના નામના એક બબ્બ ડીપાર્ટીનો મેળાપડો તા. ૧ ડીસા રાજ રાતે હાજી હુસેન મેરાતના પ્રમુખપદે સ્ટેંગર પીકચર પેલેસના બોલમાં મળ્યા હતા જમા સ્ટેંગર અને ડીસ્ટ્રીક્ટના સમગ્ર પજાંના જાણીતા ગ્રાહ્ય એ હાજર હતા. મદરેસાના સેક્રેટરી મી. અબ્દુલ ગફુરે મદરસાની જનરલ બોર્ડ તરફથી મદરેસાના વાર્ષીક ચેરમેન તરફથી તુરતજમદ તાજબના તા. ૧૬-૮-૩૭ ના થયલા અકાળે અવસાન માટે અલ્પ દીલગીરી પ્રદર્શીત કરી હતી. તેઓ સ્ટેંગરના એક જુના અને જાણીતા વેપારી કોમ મુસ્લીમ કોમનો પણ મોટી સેવા એ કરેલી હોવાનું જણાવ્યું હતું અને પછીથી જણાવ્યું કે તેઓ પણ કાજ પક્ષના જાણની નેબારીજ કરી રહ્યા હતા તેવામા કુદરત તેઓને કરપી લીધા સ્ટેંગરના મુસ્લીમોએ તે દિવસે દુકાનો બંધ રાખી હતી દર્શાવ્યા હતો. અંતમાં મરહુમના કબરા દુવા મુજારી કરી અને કેટલા ઠરાવોમા આવ્યા હતા. બાદ પ્રમુખ હાજી હુસેન મેરાતે કાઠીઓને કુલના તોરા અર્પણ કરી બાકી દુવા બક્ષી હતી અને હાજી એ ડી વાઢેદે, કાઠીઓને મુસાફરી તમા કબજા બાબે વિગેરેની નસીહીયત કરી એક નજામ બહુજ સારી રીતે મધુર કંઠે ગવૈયા ગંભાળાવી હતી. મેસર્સ એમ. એચ ધુનાત, આર. પી. સોની હાજી અબ્દમદ વાઢેદ, મગનલાલ પટેલ, ઇકબ મુલ્લા, પ્યારા અને સૈયદ બાદમદ વિગેરેએ પ્રસંગોપાત વિવેચનો કર્યા બાદ કાઠીઓ તરફથી ઇસ્લામીઆ મદરેસા સોસાયટીને હાજી કાસમ હુસેનજમાત તરફથી પા. ૧૦૦-૦૦, મગનલાલ કપાર બલેશ્વરીયા તરફથી પા. ૫૦-૦૦, હાઇજ અબ્દુલ કાદર તરફથી પા. ૧૦૧-૦૦ અને બાદમજી બીબા તરફથી પા. ૫ બાકી કુલ પા. ૧૫૬-૦૦ ચેક આપવામાં આવ્યા હતા જે આભાર સાથે સ્વીકારવામા આવ્યા હતા. ટી પાર્ટીના ખર્ચ મદરેસાના ફંડમાંથી નહિ પણ આમુક મદરસો તરફથી આપવામા આવ્યા હતા તે સાહેબોનો પણ આભાર માનવા મા આવ્યા હતો, બાદ ચા, કેક વેરાયા બાદ મેળાવડો બરખાસ્ત થયા હતા.

કોનીખન ક્રીકેટ કલબ

રવીવાર તા. ૧૨-૯-૩૭ ના રોજે કોનીખન મા ક્રીસ્ટીઅન રેસોસ્સ ગ્રાઉંડ ઉપર કોનીખન ક્રન્ડીઅન ક્રીકેટ કલબ અને કોલનીસલબર્ગ કોંદુ ક્રીકેટ કલબ વચ્ચે એક ફ્રેન્ડલી ક્રીકેટ મેચ રમાઇ હતી. કોનીખન ક્રન્ડીઅન ક્રીકેટ કલબે

પહેલા દિવસમાં ૧૩૦ રતલનું દરદ નીકળ્યું હતું તેમાં બે ફેફસાંમાં પરુ હતું એમ પણ માલુમ પડ્યું હતું. આમને ઓપરેશન ફીનું ફ્રેન્ચ કલબે ૧૨૬ રૂપૈયા આપ્યા હતા, બાકી બધાનો ખર્ચ ડરબનના મ્યુનિસિપાલિટીએ ૨૬ રતલ બરફ નરસીભાઈ ખરા બાદશાએ ૧૨ રતલ આપ્યા હતા. ઈનીપણ મ્યુનિસિપલ કોમ્પાઉન્ડ ૧ રતલ બરફ આપ્યો હતો.

સુધારો

મેસર્સ. ઈ. મોદી લાયબ્રરી બાબત પારસી રુસ્તમજી દાદા કુમાદીના સેક્રેટરી શ્રી. મેસર્સ જ રાજેરીયા લખે છે:

અઠવાડીયા તા. ૧૦ માના અંકમાં અમોએ અમોને ગુજરાતીમાં પ્રસીદ્ધ થએલા રીપોર્ટમાં મારા થએલી ભુલ સુધારવા કૃપા કરશો.

"પંદરમા ડાંડિ જનરલ મીટીંગની રજાગીરી ગાંધીજી સ્વીકારવાની ના પાડતા તા. ૨૭ મી ટી પુનાનાર ૧૨૬થી ભુકપાત આપી હતી અને મી. મોગ મેસર્સ દુરક્ષાજી ને ટેકો આપ્યો હતો. તા. ૩૧ ઓગસ્ટ ૧૯૩૭ ના પુરેલ થએલા વાપના સેક્રેટરીના રીપોર્ટને મી. એમ. લાયક તરફથી ટેકો આપવામા આવ્યા હતો અને મી. જે આર. લાંબુને રીપોર્ટ પર બોલતા જણાવ્યુ હતું " આપણી સામની એક બાબત ડીપોઝીટની પરજ ખારે ૫ અને પોતે તેના નીમાના ગાળા ઉદ્યાનાર દામ આપવો કહી રહે છે કે તેના ૧૨૬ રૂપાના બાબે વર્તમાન

પત્રોમાં ૫ અને ખરી - હકીકત ૧૨૫ ગ્રેહ વાંચવામા આવતા નથી.".

શ્રી ખરસ ફ્રંડના હિંદુ સાયાર્થીના ફાળા પાર્ટ એલીઝાબેથ

	પા.	શી.	પે
આગલા અંકનો સરવાળો	૧૬૨	૧૯	૩
લેણદારીસબ્સ			
એમ. એસ પટેલ એન્ડ કું.	૧૦	૧૦	.
અજન ખમેસ	૧૦	૧૦	..
આસ. એ. આસ્તાબાઇની કું.	૧૦	૧૫	૯
કોનકુભાબાબાઇ પટેલની કું.	૧	૫	૯
એ. આર પટેલ	૧	૫	.
મુળજી નથ્થુભાઇ પટેલ	૫	૫	૬
એમ. એમ પટેલ	૧	૫	૦
ડાલાજોવીંદની કું.	૧	૫	૬
એન. પી. પટેલ	૫	૫	
બી એન પટેલ	૫	૫	.
કાબાભાઇ નાથાલઇ	૧	૫	૦
જે એચ. મરાચ	૧	૫	૫
નાથાન બનર	૧	૫	૦
એન. પ્રેમા	૨	૧	..
માસ્તર પ્રથમ	૨	૧	..
એલ. એ. પટેલ એન્ડ કું	૩	૩	.
જોહના સ્ટીરી ફેલર પરેલ	૩	૩	૩
પરબુભાઇ એમપ્ર પટેલ	.		
ઊકાભાઇ સુખાભાઇ પટેલ	.	૧	..
(આખું)	કુલ પા.	૨૧૦	૧ ૬

ભારત સમાજ મંદીર, (લોરેન્સઓબારહસીસ) નો ફાળો

		કુરજી
આગલા અંકનો સરવાળો		૨૦૭૪૩૫૧
મોળજીભાઇ ધામોદર	,,	૨૨૫૦
કરશનજીભાઇ ઉચ્ચલભ	નાસપાટ	૧૨૫૬
નાથાલઇ ઝવેરદાસ કું.	મીરજ	૬૫૨૫૦
રમનાયણ હલ્લભદાસ	,,	૧૦૨૫૦
પ્રભુદાસ ગોવિંદજી	,,	૫૨૫૦
નરોત્તમદાસ પરભણી	,,	૧૨૫૦
હરીભાઇ પ્રભાભાઇ	મોનાપાન	૫૨૫૦
મણીલાલ રવાલ કરે	,,	૨૨૫૦
કુલચંદભાઇ પ્રમાચદ	,,	૨૫૦૦
(આખું)		૨૦૬૦૨૫૫

આફ્રિકા વસવા હિંદુ સેવા સમાજનો ફાળો

	પા.	શી.	પે
આગલા અંકનો સરવાળો	૩૦૭	૧૯	૧
ગોસાઇભાઇ નારણભાઇ	૨	૨	.
ડી પી. દેસાઇ	૨	૨	.
આર. મૂલા	૨	૨	૦
ગંગારામ લીબડેટ	૨	૨	૦
ગોપીકૃષ્ણાઇ નીબાભાઇ	૨	૨	૭
માધવભાઇ મુલાભાઇ	૧	૧૧	૬
બી. કરશન બ્રધર્સ	૧	૧	૦
આનારામ પ્રમજી ગોવીલ	૧	૧	૬
ઠાકુભાઇ પીબાભાઇ પીલ્લા	૧	૧	૦
કુલ પા.	૩૨૩	૧	૧
(આખું)			

NEW-PROCESS

Mobiloil

GIVES LONGER LFE TO YOUR ENGINE

The New-Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ.

તમારાં એંજીનને વધારે લાંબુ આયુષ્ય આપનારૂં છે.

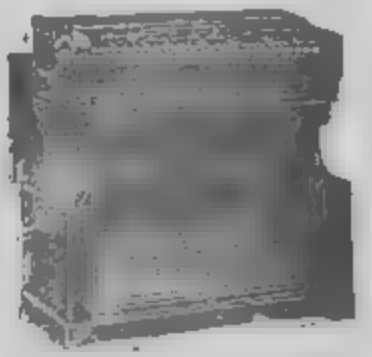
VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. બજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્રખ્યાત હારમોનીયમ પા. ૬૦૦-૦
હાથના ,,
ઠમકા વીનના પા. ૪-૧૫-૦

જોડી એકની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૫-૦ થી

ગ્રામોફોન પા. ૧-૧ ૦ થી પા. ૯-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પડસા ખર્ચો છો.

લખો અથવા આવે બદલો.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, તારા, રાતા, સરદાર તેમજ મેકજેઈબ્સ કલુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન બતની કરેલ રેકર્ડની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, ચેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

ગમે પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOOLAM'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere

'Phone Day 24100. RAJCOOMAR, 'Phone Night 64598.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, Hearses, Limousines and all Funeral requisites always in stock.
Motor and Horse Hearses at moderate Charges.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
બધા કુલ, મોટર ગાડી કે ઘોડા ગાડી કુંડ નેટીસે પુરા પાડવામાં આવે છે શબ રિયલ કુલનું.
14, Cross Street, DURBAN. 1945

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
એોફસ; રેબલ અને ડીચન હરેસર કુડક સમયમા જથા-બંધ બનાવનાર તેમજ કુલ ડર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
મહારેલા બાવાનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg. 1911

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં જાતી દેખરેખ નીચે તાલે અને સફાઇથી ઘરમાં ઇલેાે ગરમ મસાલેા, કરીપાઉડર, હળદર અને મરચાં ઠેકેલાં વેાડા મા જથ્થાબંધ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. આવેા ઉત્તમ માલ, તમેા ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરેા.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN. 1117

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
—and—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનેા સ્ટેાક પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓડરેા ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 786. 19, Cross St. Durban. 1214

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેસાઈ.
હોલસેલ ફ્રૂટ મેરચંટ.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ પુનીયનના કેઇ પણ ભાગના C. O. D. થી સારૂ પર્સેાંગ કરી મેાકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban. 1161

Phone 23-4403. Tel. Add.: "VALAHTEL." P.O. Box 6746.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ્સ અને પેદાશના વેપારી
સસ્તામાં સસ્તી કેળાની દુકાન.
40 પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ
ટેલીફોન 23-4403 પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ 6746 જોહાનીસબર્ગ 1105

"શુદ્ધ ઘી"
ઇલ્લતમાં સરકારે પાસ કરેલું એમ. જી. આર્યન, ગીરનાર જંગલનું ગવરાળ મધુરાદાસ અસલનું ગોળવાળું (ગુજ) ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
બાબ માટે પુછો યા લખો:
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી
૭૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ.
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
76, Prince Edward Street,
DURBAN. 1112

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown. 1176

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

જાનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક	મહારાણા પ્રતાપ	ફમ્પલેટ બોક્સ અને ખુબ સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
,,	રાં માંડલીક	ફમ્પલેટ બોક્સ અને ખુબ સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. ડ્રામેટીક પાર્ટી		ફમ્પલેટ બોક્સ અને ખુબ સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	ગુણવન્તી	ફમ્પલેટ બોક્સ અને ખુબ સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાજા ભરથરી	ફમ્પલેટ બોક્સ અને ખુબ સાથે કીમત પાઉંડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
,,	[redacted] સજાલ કાહનું સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.	
,,	મીરાબાઈનો.	
,,	ઉષા સ્વપ્ન.	
,,	સમાજનો શાપ ભાગ ૧ થી ૬.	
,,	પઠાણનો બારમો કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ	
,,	બહુરી કી લડકી ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.	
,,	નુરી બાદશાહ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.	
,,	શારીન કરદાર ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.	
,,	રોમ શીરે અરબ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	શાને મસલામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	નૂરે મસલામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મોલમ્બીઆ.	
,,	નાલ કાગા ચા નટી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	ઇદ્રાસભા મંજસ ૮ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	નૂરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મોલમ્બીઆ.	
,,	પ્રસન્ના અજર્નું ૬ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી.	

આજકાલ ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' માં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૪ રેકર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ ૬ ૪૮/-.

બહારગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

,,	૬૬૬૬	અબેરે મુમા બનાય.
,,	૬૬૬૭	અબુસમતી.
,,	૬૬૬૮	મોચાબણ્ણી.
,,	૬૬૬૯	પ્રેમની લાગી ઠકાર.
,,	૬૬૭૦	પ્રીતીના પંથે ન્યારા ન્યારા.
,,	૬૬૭૩	સલામો કરે ના જબાદો જબાદો.
,,	૬૬૭૪	કોણ રસીક નજરના તીર.
,,	૬૬૭૫	મુરલી વાગી રહી મધુવનમા.
,,	૬૬૭૬/૮૨	નાટક—રાગ પનપાલ ભાગ ૧-૨-૩-૪.
,,	૬૬૭૭/૮૬	નાટક—રસમા પુર્ણ ભાગ ૧-૨-૩-૪.
,,	૬૬૭૮/૮૨	નાટક—કારદા બીલ ભાગ ૧-૨-૩-૪.
,,	૬૬૭૯/૮૬	નાટક—કૃષ્ણ-સુદામા ભાગ ૧-૨-૩-૪.
,,	૬૬૬૦	મીસ ૧૯૩૩ પ્રેમાંધ.
,,	૬૬૬૧	,, ૧૯૩૪ ,,
,,	૬૬૬૨	,, ૧૯૩૫ ,,
,,	૬૬૬૩	,, ૧૯૩૬ ,,
,,	૬૬૬૪	ગીલ્ટર ૧૯૩૭ ,,
,,	૬૬૬૫	ડેન્ટલમેન ,,
,,	૬૬૬૬	[illegible] ,,
,,	૬૬૬૭	શેકના સામ્રા ,,
,,	૬૬૬૮	ઇન્ડિયન થેરીસટરની થેલરી, પ્રથમ.

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક ફમ્પલેટ બોક્સ અને ખુબ સાથે કીમત પાઉંડ ૨-૦-૦ નું સેટ.

નાટક	મહારાણા પ્રતાપ	ફમ્પલેટ બોક્સ અને ખુબ સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
,,	રાં માંડલીક	ફમ્પલેટ બોક્સ અને ખુબ સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. ડ્રામેટીક પાર્ટી		ફમ્પલેટ બોક્સ અને ખુબ સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	ગુણવન્તી	ફમ્પલેટ બોક્સ અને ખુબ સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાજા ભરથરી	ફમ્પલેટ બોક્સ અને ખુબ સાથે કીમત પાઉંડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
,,	[redacted] સજાલ કાહનું સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.	
,,	મીરાબાઈનો.	
,,	ઉષા સ્વપ્ન.	
,,	સમાજનો શાપ ભાગ ૧ થી ૬.	
,,	પઠાણનો બારમો કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ	
,,	બહુરી કી લડકી ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.	
,,	નુરી બાદશાહ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.	
,,	શારીન કરદાર ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.	
,,	રોમ શીરે અરબ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	શાને મસલામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	નૂરે મસલામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મોલમ્બીઆ.	
,,	નાલ કાગા ચા નટી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	ઇદ્રાસભા મંજસ ૮ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	નૂરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મોલમ્બીઆ.	
,,	પ્રસન્ના અજર્નું ૬ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી.	

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીનતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૧૪૨૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

1415 તો કીધા કંઈ આલમમે બજવા દીયા કમલી વાલેને.
બા રેકોર્ડ સાભળવા જેવી છે

પ્રોફેસર ફકરામુદ્દીન

285 પૂન પૂન પૂન
453 મેરા દીલ ન કીયું દો દીલવાલે મોહમ્મદ
406 બોલીવુડ મોહબ્બત બડી ચીજ હે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

2234 અપા અલ્લાહી અલ્લાહ હય
ઓર પઢાં અલ્લાહી અલ્લાહ હય.
2207 અપેક્ષા દુકાન
2188 બરસાસે આયા (મજાકી)
2074 કામના નામ હે
2167 ગલ ગલા (મજાકી)
2226 નામે અહમદ કે કર.
2123 નામે મહમદ બોલે જાસે.
2320 ૧૯ આન ખુશ કે નીકારે ને કવાલી.

મુફ્તી કવ્વાલ

1730 અબતો મેરા નાલદીલા બરબાર બના દીજે.
1745 બજાબીને ન કહેવે કલી કરમના.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

1541 કબરત કા મોજના કબરત બનાકે કે બનકોમે નુરે કા જીના કરના
1391 મોજના દીજરત બોગારે.
1396 મોજના બંગુઠી કબરત બની.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

બશીર કવ્વાલ

1598 પીયારી પીયારી સુરતવાલ.
1699 મોહમ્મદ મેરે દાવકે બરબા તુની દે.
1677 મશહુર દુવા આલમમે બજા રે ઘરમાને મોહમ્મદ સલ્લલાહ
1720 બવલા મુજે રાજીપે બુલાલો.

જીવાઉદ્દિન હક કવ્વાલ

2068 દોસ્ત છીન લીયા મેરે બબાને બરબાને.
2057 ઘલાડી દેસુલ બુના કહત કહના.
2135 બસર કાનોંદે પે બામને રહમો બુ.
2155 મુજે બવાજો પ્રેમ બાપોસે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

21.51 દીલ વો મેરા બે બયા.
21.50 નીગાહે મુરકેલા

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Utera-Ramayanam, Dumbachari, Inan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અથાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. K. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
Country orders executed at lowest Market prices.
Special attention given to all opportunity orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમે અપકંટ્રીના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી મોકલીએ છીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો મુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ ફેશનનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ટ્રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St. Durban

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૩૭ સપ્ટેમ્બર	હીંદુ ૧૯૯૩ ભાદરવા	મુસલમાન ૧૩૫૬ રજબ	પારસી ૧૩૦૭ શહે. ૬૯મા	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક.મી.
શુ	૧૭	સુદી ૧૨	૧૧	૧૨	૫-૫૧	૫-૪૫
શની	૧૮	,, ૧૩	૧૨	૧૩	૫-૫૧	૫-૪૬
રવી	૧૯	,, ૧૪	૧૩	૧૪	૫-૫૩	૫-૪૬
સોમ	૨૦	,, ૧૫	૧૪	૧૫	૫-૫૪	૫-૪૭
મંગળ	૨૧	વદી ૧	૧૫	૧૬	૫-૫૫	૫-૪૭
બુધ	૨૨	,, ૨	૧૬	૧૭	૫-૫૬	૫-૪૮
ગુરૂ	૨૩	,, ૩	૧૭	૧૮	૫-૫૭	૫-૪૮

Printed and published by Sorabji S. Cooverji at Phoenix Settlement, Durban, Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9-11-13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... ... 6d.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

CONTENTS: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Mohamed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Mahomed Shah, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Amad Khan, Sir Ibrahim Rahimtulla, Shah Ahmed Khan, Syed Hasan Bilgrami Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habib Bullah, Sir Abbas Ali Baig, Barrah, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(BY DR. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar on to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY. By Mahadev Govind Ranade. Price ... 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.— By E. B. Havell Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.— By V. G. Kale, M.A. Price ... 4s.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

61st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 3, Foreign 11 Shillings.

Teachings of Sri Ramakrishna

... a valuable practical guide on these and allied subjects.

Cloth Bound. Price Re. 1-12

Altar Flowers

A collection of choice Sanskrit Hymns with English translations. Useful book for prayers and meditation.

Cloth Bound. Price Re. 1-8

The Religion & Philosophy Of The Gita

(By Swami Sharvanandaji)

Thought-provoking discourses bringing out the inner significance of the teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value in modern life.

Price Re. 1-1

Message Of Our Master

By the Late Lamented Sri Ramakrishna. Gives in a comprehensive way the essential Message of Our Master.

Cloth Bound Illustrated Pocket size pp. 256. Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

Contains the spiritual counsels given by the great monk-saint, Holy Mother, suggesting the right attitude, discipline, Sadhana, meditation and Parayana to be followed by beginners and as such invaluable for all those who sincerely want to lead a spiritual life.

Cloth Bound. Pocket size pp. 250. Price Re. 1-12

Apply for a complete Catalogue:—

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR KOH-I-NOOR ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED at "DIAMOND CORNER"

WRITE FOR NEW ILLUSTRATED CATALOGUE

South Africa's LEADING DIAMOND CUTTING FACTORY. Branch Factory MARKET ST. ELOFF ST.

P. O. Box 1919

'Phone 22-3122.

REMINGTON NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa.

25 SEP 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 39—Vol. XXXV Friday, September 24th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price Fourpence.

EDUCATION

"EDUCATION should be self-supporting. By education I mean an all-round drawing out of the best in child and man—body, mind and spirit. Literacy is not the end of education nor even the beginning. It is only one of the means whereby man and woman can be educated. Literacy in itself is no education. I would therefore begin the child's education by teaching it a useful handicraft and enabling it to produce from the moment it begins its training."

—MAHATMA GANDHI

ખરી કેળવણી

"કેળવણી સ્વાવલંબી હોવી જોઈએ. કેળવણી એટલે બાળક કે મનુષ્યના શરીર: મન અને આત્મામાં જે ઉત્તમ અંશો હોય તેનો સર્વાંગી વિકાસ સાધીને તેને બહાર આણવા. અક્ષરજ્ઞાન એ કેળવણીનું અંતિમ ધ્યેય નથી તેમ તેનો આરંભ પણ નથી. એ તો સ્ત્રી અને પુરૂષને કેળવણી આપવાનાં અનેકમાંનું એક સાધન માત્ર છે. અક્ષરજ્ઞાન એ સ્વતંત્રપણે કંઇ કેળવણી નથી. એટલે હું તો બાળકની કેળવણીનો આરંભ તેને કંઇક ઉપયોગી હાથઉદ્યોગ શીખવીને અને તેની કેળવણીનો આરંભ થાય તે ક્ષણથી એને કંઇક નવું સર્જન કરવાનું શીખવીનેજ કરું."

—મહાત્મા ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને મળતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે રકમ મળતા વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને પ્રોત્સાહન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગરાકોને વિનંતિ છે કે ઉપરોક્ત કોમ્પેન્સેશનના પ્રકારના પ્રપોઝલ ફોર્મ તારીખ લખીને દસ્તની કે ઓફિસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 23345 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

આસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સજોડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, અથફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, અષ્ટત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયો છે. ઠંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે, તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં ફ્રેશ તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT,
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીકીટના ભાવો
સેકન્ડ કલાસ
(બધા ખોરાકી)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.
૨૬
(બધા ખોરાકી)
પાઉંડ ૯–૭–૧

વીશીનાં ભાવો
મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬–૧૮–૬.
કાઉ વીશી
પા. ૨–૮–૦.
અને
સ્પેશીયલ પા. ૫–૮–૦.

સપ્ટેમ્બર તા. ૨૭મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ—હાલમાંજ પોતાના કારીગર કબર પેલાણ અને રહીમશહ નામ લખ્યો, પોતાના સગવડ પ્રમાણે અને જલ્દી મારે સાથના રસ્તે સપ્લાયીંગ સ્ટીમ પેસેજ ઉપર મહેમાનો કરવા જણાવું

દરેક વ્યકિ ઉતારૂએ પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. બહારગામવાળા ગ્રાહકોએ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી શકીશું.

રહીમશહે કબર ૨૫૦ મણથી ઓછી નથી કેમકે ઉપર ચીમ થાય છે.

વધુ મુલાકાત માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, ::, 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

બાલ સ્ત્રીઓને માટે
નબુદરતી–તાકતથી ભરપૂર
પ્રહલાદ રોગાનો
અકસીર મુલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ઓરતોની તમામ
બીમારી માટે
દરેક ઘરમાં જોવો જોઇએ

ઘાને માટે
તાકત–તાજગીથી ભરપૂર
ઉપયોગકર્તા

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

બિના બિલ્લાએ
કાપડના માંડો

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના મોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. એરશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ બ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૨૨૦૫, જોહાનીસબર્ગ.
ટેલીગ્રાફીક સરનામું: મહમાર્ક જોહાનીસ. ફોન નં. ૨૪ કેરલ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનાં મુફતપત્ર આલેજ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂ પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St Durban.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN:

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 8 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece.

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades:

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

Note Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
'Phone 33-6229. P. O. Box 5169

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St

KEWALRAM'S
176 Jeppe St

આગાહ એડરેસ:
૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

રીટેલ બ્રાંચેઃ
જાપાન વેર હાઉસ
૫૧ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બજાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પી સ્ટ્રીટ.

કમળાજ પ્રાપ્તવામાં આવેલ નવું શીપમેન્ટ

દેશની સાડીઓ!

કેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત પાડી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૮ વાર લાંબી
કીમત એકની રૂ. ૧૭-૬

આપે કેપ-ડી-શીનની સાડીઓ હાથની ડીઝાઇન પાડી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી
કીમત એકની રૂ. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-શીન સુંદર ભાત પાડયાં
૪૫ ઈંચ પહોળ કીમત વારની રૂ. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ રૂ. ૧૨-૬ થી.

ઉપલી સાડીઓ અને કેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં આવશેઃ
સફેદ, આછો ગુલાબી, વાદળી, આછો લીલો, ચેરી ગુલાબી, લાલ, મરૂન, બ્રાઉન અને કાળો.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા ભાવો ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માખણ, બ્રેકફાસ્ટની
ચામડીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક
છીદ્રોપર નીચગીત
અદ્રશ્યાત્મ સ્નેહ
ભભડવાથી ઉંડે
આપી બળતરી
આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ્સ:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

અમૂલખ

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પારસ્યુવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨-૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
હમેા અથવા બદલવા:
બનાવટી દાંત તૈયાર કરનારે તથા દુરસ્ત કરનાર બાસ
અનુભવી અને પંકીયા બહારના

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું દાંતનું કામ સંતોષકારક કરી આપવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત પોરસ્યા અગર બનાવી અને
એક વખત અનુભવો.

નામીચલ કોઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વાપરો; દાતને માટે વખણાયેલુ નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત દરરોજ એક વખત નોમીસલ થી ચોખ્ખ દાંતની તંદુરસ્તી જળવો.

કીમત એક બાટલીની શી. ૧; ૧-૬; ૨-૬
દરેક કેમીસ્ટ અને બજારેમા અથવા પબ્લીકસ લીમીટેડની
શાખાઓમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St, JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઇ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ત્વરીત ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેાગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, HUREN,
and MADIA Watches.
Large stock of Indian and European jewellories always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO..
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21358.

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનેા
નાશ કરે છે.
કીટીંગસ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 24350. Tel. Add. "Nartjes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at lowest Market prices.
Special attention given to all Upcountry orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પૂછા યા લખેાઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(BY PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH. and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, બાસમતી, જીરૂ, સોરોજી, પીસ્તા, સિંગોદા, મુલાયમ પાપડી, મુલાયમ મરચાં, ફાકુદાનું પાસ્તા, બારેક, કરાચ, ઝેલમા, બીજોરી, બબ્બુર, રંગોન-લાપસી (ભઠનું) એપ, ટ્રેપ્રવાની ચાટી, પાચોલું કોપરૂં, મુરબ્બા બાબત કેરાર, ચાર બદામ, પંજાબી સાલમ, સફેદ મુસલી, અનોરા બાબતી, સુંઠ, સેકેલી સોપારી, કાચલા સો., ચોમરમની સો., ગલાસી સો., મુલહરી, કાચા, બારૂમાં બાબતોના તબાકુ, બાદામનું તેલ, મુલાયમનું તેલ, મગેલીનું તેલ, બોગરાનું તેલ, મગીનિયા કેર બોગલ, બહેમુમાનીયમ તપેલા, ડબ અને સોડાસર્ટ, ચોખા-બોમડી બાસમતી, બાબતુલસી, બાંબા, દીવેદી, મુખવેલ, કેરલમા દાળ-ચણા, મગ, અડદ, તુવેર, ચાલ, વદાણા મજુર ખાલ્યા છડ મેથી, તબંગ, તજ, લવીંગ (સરસું) બરબ મસાલો પીસેલો, વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

28 SEP 1937

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI in 1903

No. 39.—Vol. XXXV. Friday, September 24th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper

NOTES AND NEWS

Durban City Clergy And Slums

Slum clearance will be the subject of representations by a deputation of Durban clergy which, it is believed, will be asked to attend an open meeting of the Durban City Council. An ultimatum to the Council was delivered by the clergy recently declaring that unless the Council decided on a satisfactory clearance policy before December 15 this year, the clergy would approach the Minister of Public Health to appoint a commission of inquiry into the matter. On Tuesday afternoon the Works Committee of the Council decided to invite the deputation to wait on the Council, sitting in public, at its next meeting. With reference to slum clearance at Mayville, Mr. G. F. Westgate has notified his intention of asking Dr. S. Copley (Chairman of the Public Health and Slums Committee) at the next Council meeting what is the present position with regard to the Mayville Orient Lane, which two years ago was declared a slum area by the Council, and when is it proposed to proceed with the expropriation of the various properties with a view to carrying out the Council's contemplated improvement scheme for this year.

Decrease In Maritzburg's Asiatic Population

According to the annual municipal census the total population of the Borough of Maritzburg is 41,400, of whom 23,594 are males and 17,806 females. The total European population is 20,935, of whom 10,181 are males and 10,774 females. There are 865 Coloured males and 873 females, making a total Coloured community of 1,738. Asiatics number 6,650, males totalling 3,561 and females 3,089. There are 9,997 Native males and 3,070 Native females, a total of 12,077. Since the census was taken in 1936 the figures show a decrease of 2,447, or 5.58 per cent. of the total population. The greatest apparent drop, it is stated, is in the number of Asiatics from 8,140 to 6,650, giving a percentage of 18,304 per cent.

The Awakening Of The East

The Orient Tuesday, a weekly bulletin issued by the State University of Iowa, U.S.A., contains the following:—

> The recent awakening of the East marks a new epoch in human history. It is perhaps true that more political, social and spiritual changes have taken place in the Orient within the last few decades than anywhere else in the world. Moreover, the "undinagenble" Orient is now passing through such vast transformations that their full significance is scarcely realised in the Occident. The fact is that Asia is being re-born. Its problems are as numerous as they are difficult and far-reaching in their effects. In dealing with this New Asia, one is compelled to discard his old yard-stick and make a fresh survey with a new measuring rod. The age of the fabled East is no more; we must learn to look realities in the face. Asia must be re studied and re-considered in the light of the newer situation. The rise of Japan, China, and India has brought forth a host of problems which challenge our attention. They cannot simply be ignored out of existence.

Mahatma Gandhi On Prohibition

"India is not America," declares Mahatma Gandhi in reply to criticism, based on the American analogy, of the policy of prohibition. In an article in *Harijan* (his weekly journal) Mahatma Gandhi observes: "The American example is a hindrance rather than a help to us. In America drinking carries no shame with it, it is the fashion there to drink. It reflects very great credit on the determined minority in America that, by sheer force of its moral weight, it was able to carry through the prohibition measure, however shortlived it was. I do not regard that experiment as a failure. I do not despair. America is once more returning with still greater fervour and better experience in dealing with it. It may be that if India carries out prohibition, it will hasten the advent of prohibition in America. In no part of the world is prohibition so easy to carry out as in India for with us it is only the minority that drinks."

Mahatma Gandhi suggests, says Reuter, that it is quite possible to bring prohibition about in two years but being unaware of administrative difficulties, he would put down three years from July 14, 1937, the date on which Congress took office in six Provinces. Salem, the district from which the Congress Premier of Madras, Mr. Rajagopalachariar hails, has been chosen for an experiment in prohibition. This is the first step towards the Congress ideal of prohibition for the whole Province, and ultimately for India as a whole.

Native Development Essential To South Africa's Progress

That Native development was essential to the progress of South Africa was stressed by Dr. Max Gluckman, who addressed the Association of University Women at the University of the Witwatersrand, Johannesburg. A creed that obstructed the progress of the African meant social inertia, said Dr. Gluckman, a force that was as real as physical inertia. Development of the Native, he continued, was against the social values of most of the Europeans in South Africa. The speaker added that the supposition that the farmers were the backbone of the country and were therefore entitled to make endless demands on the Government, was incorrect. Such demands, if admitted, would cripple a country unsuited to agriculture.

United States Representation On League Committee

The United States has agreed to send a representative to the League Advisory Committee on the Chinese-Japanese conflict. The American Minister in Switzerland, M. Leland Harrison, will represent the United States, says a Reuter's message from Washington. The United States has informed the League that she will be unable to say to what extent she will be able to co-operate with the committee until she is informed in regard to the functions that she will be expected to perform. It is further specified that the American Minister will attend in the same capacity and for the same purpose as Mr. Hugh Wilson when he represented the United States in 1933 on the committee which dealt with the Manchurian crisis.

The Slum Menace

The *Natal Mercury* writes:—

Members of the Durban City Council can blame no one but themselves for the fact that a number of leading citizens have felt compelled to present to them an "ultimatum" in regard to slum clearance. For years the Council has merely tinkered with this urgent problem. Heedless of the warnings and appeals of at least two Cabinet Ministers, deaf to the rising clamour of the ratepayers—who are becoming afraid of an epidemic—and apparently blind to the sufferings and misery of the very poor, the Council has done little but nibble at housing schemes so ineffective that they have been outpaced by even the normal growth of the slums. It is not surprising that some ratepayers have at last lost patience; what is surprising is that they have been patient for so long. The demand to the Council for bold action which has been presented by a committee representative of the principal churches of Durban may be taken as a fairly good indication of the temper of the ratepayers generally.

Indians And Shop Hours Act

The South African Indian Congress supported by Indian retailers, has notified its intention to give evidence before the Shop Hours Inquiry Committee. The following points will be advanced for consideration:

1. That Friday night opening was of paramount importance to Indian consumers, who formed a very large section of the population of Durban and other Natal towns.

2. That any radical change in the present shop hours would affect the turnover of a large number of Indian retailers and others.

3. That stallholders in the Indian market trading in groceries and dry produce, should be allowed to remain open on Saturday afternoon. This would meet a definite need in catering for Indians and natives who had not the opportunity of purchasing their requirements in ordinary trading hours or on Friday nights.

Basic Alternative To War Fears

"The shadow of war darkens the world, which needs to return to a belief in the pledged word of the reign of law rather than that of unlicensed force," declared Mr. Cordell Hull in a speech at the peace conference at Boston on distribution. The American reciprocal trade treaty programme was the basic alternative to the policies of economic nationalism and economic isolation which bred the fear of war. "World trade, as a supplement to domestic commerce, was the only means calculated to raise the standard of living throughout the world to a level which would discourage the recurrent preaching and acceptance of campaigns of imperialistic aggression.

Indian Opinion

FRIDAY, SEPTEMBER 24TH, 1937

Indian Social Service

DURING the past few years there has been a marked tendency amongst a few of our leaders to concentrate their attention towards the uplift of the poorer section of the Indian community. Notwithstanding the serious split in the ranks of the community, we are happy to note that the work in this direction has been carried on without any setback. The Indian Child Welfare Society, the Indian Benevolent Society and the Indian Social Service Committee have been rendering excellent services to the community, and they deserve of our warmest appreciation. Their services are all the more commendable because they are being rendered unostentatiously and without any expectation of their names being writ large in the daily newspapers.

We have had occasion to look into the admirable work that is carried on by these organisations, and we must frankly admit that we have been struck by the enormous demand that is made on the time of the voluntary workers. The records of the Indian Child Welfare and Benevolent Societies reveal appalling instances of poverty amongst our people. With the very limited resources at their disposal, these Societies hardly touch the fringe of the poor problem. One wonders how it has been possible for our poor to live all these years without any assistance from charitable institutions. The Union Government assists the mothers in giving grants to the children in deserving cases, whilst the Natal Provincial Council makes an annual grant of £50 each to the two Societies. The Department of the Commissioner for Asiatic Affairs makes an annual donation of £25 to the Indian Child Welfare Society. This Society also receives an annual grant of £150 from the Community Chest. Mr. Wilfred Leuchars has given £350 during the last two years to both the Societies to alleviate distress amongst our people. We are informed that apart from these funds, the two organisations can tap no other resources for financial assistance.

We are afraid the wealthy members of our community are not doing their share in this laudable work. Year in and year after the Community Chest complains that the Indian community does not contribute sufficiently. The Chest makes a grant of £550 to the Indian charitable institutions, which sum includes £400 to the St. Aidan's Indian Hospital, but the contributions of the Indian community do not come anywhere near the amount. Two years ago Senator S. S. Brisker assisted in collecting from the Indian community, and he, too, was disappointed.

The Sastri College is always being pointed out as an example of liberal donation by the wealthy members of the Indian community. That is only an isolated example, built after seventy years of our existence in Natal. It certainly does not speak much of their generosity.

Our social services demand of our wealthy members a little consideration. The status of the Indian community will never be raised unless the uplift of our poor is complete. The uplift clause in the Capetown Agreement will ever remain a dead letter, until we prove to the Union Government that, in the matter of self help, the Indian community does not lag behind the Europeans.

PROVINCIAL BARRIERS TO INDIANS

AGENT-GENERAL URGES ABOLITION

ABOLITION of the Provincial barriers rule against Indian settlement was strongly advocated by the Agent-General for India, Sir Syed Raza Ali, in an address to the Indo-European Joint Council at Sastri College last week.

After referring to several avenues where Indian employment could be increased, Sir Raza declared that there was another way of relieving the pressure in Natal, where 185,446 out of the 276,928 Indians in the Union were centered. "This can be done by abolishing the Provinces barriers rule," he continued.

"The suggestion is by no means new and has been urged from time to time by thoughtful and far-sighted Europeans. If the question were treated on a purely economic basis, there is no doubt that the abolition of the obnoxious rule would be attended with beneficial results.

"The Cape is a huge province with extensive tracts of fertile land where Indians can be settled without arousing the hostility of those to whom they are unwelcome as competitors in trade. They would thus develop the agricultural resources of the Cape Province, and at the same time relieve the much talked of congestion in Natal.

"Quite a number of Indians who have aptitude for industrial labour can be taken to the Transvaal to work in the mines. Numbers of Indians were at one time employed by the Natal Coal mines and I am assured that there is an adequate surplus of efficient Indian labour which can have no difficulty in adapting itself to the mining conditions in the Transvaal."

The steady decline of Indians in various branches of industry could largely be traced to the Government's civilized labour policy, the Agent-General declared. They were being replaced by poor Whites, not only in those concerns directly run by the Government, but Municipal Corporations and all those bodies over which the Government exercised any influence were showing extraordinary zeal in employing a few Indians as possible.

"Unless a more serious effort is made to find increasing employment for Indians in various branches of industry, the position will become extremely serious," Sir Raza continued. "The gradual narrowing of spheres of employment for Indians and their consequent increased occupation in trade will create a most awkward problem, not only for the Indian community, but also for the Union Government.

"It is for the Union Government and every section of the community, particularly the White population, to consider the problem and endeavour to find a satisfactory solution of it.

"Two of the most important branches of industry which can find scope for increased Indian employment are railways and factories. I would also suggest that practical steps should be devised to find more employment for Indians in agriculture.

"The Indian is a born agriculturist, and there is no reason why he should not be helped to settle on land. This could easily be done if the benefits of the Land Settlement Act were extended to him.

"Something can also be done to enlist more Indians in the police."

Agent-General Honoured

A pleasant function took place at the Marine Hotel last week when many prominent Indian and European guests assembled to bid an revoir to Sir Syed Raza and Lady Ali prior to their departure for Pretoria and Johannesburg. The tea party was given by Mr. Dada Osman and was held in the ballroom of the Marine Hotel, the tables being beautifully decorated. Seated at the top table were the guests of honour, the Agent-General and Lady Ali, Mr. Dada Osman (the host), Mr. J. J. L. Sloson, Mr. E. M. Paruk, Senator S. S. Brisker, the Mayor, Mr. Fleming Johnston, the Mayoress, Mrs. G. W. Cyrus, Councillor H. Ellis Brown and Mrs. Ellis Brown, and Mr. Leif Egeland, M.P. Mr. Dada Osman in his speech, which was read by Mr. M. O. Anglia, said that gradually the colour barrier was disappearing owing to a wider outlook on the part of God-fearing and liberal-minded Europeans who had realised that a young country like South Africa could not progress, unless the colour bar was banished. He also referred in glowing terms to the work performed by the Agent-General in the interests of his countrymen in South Africa. He concluded by expressing the hope that the Agent-General would consent to the extension of his term of office in order that there should be no break in the good work being performed by the Agency. Sir Raza Ali, replying, made special reference to Mr. J. H. Hofmeyr. Touching on the Indian franchise, Sir Raza said that he agreed with the Mayor that they should always remember that nothing could be achieved with undue haste, that it was necessary for the Indians to be united and that they should continue to persevere. He added that a vote should be given to the Indians on the basis of property, educational standard and other qualifications. Sir Raza paid a special tribute to Mr Dada Osman for his long services to the Indian community and referred to Mr. Osman's early association in forming the Natal Indian Congress in 1896 and his help to Mahatma Gandhi in the passive resistance movement.

Lecture At The 'Left Club"

"The reason why it is not possible to give a fair and square deal to Indians in economic and political matters in South Africa is that their numbers still constitute a danger to European predominance," said Sir Syed Raza Ali, Agent-General for India, in a lecture on "The economic position of the Indian in South Africa" at the Left Club, Durban. Sir Raza dealt with the life of the Indians in the Union since their entry into Natal in 1860 up to the present day. He contended that they were slowly but surely being elbowed out of every industry in South Africa. "The Indian's presence is greatly resented, not particularly by the Europeans, but by certain classes who have embarked on trading operations in the country," said Sir Raza. "He is not welcomed as a trader and efforts have been made to paralyse his activities. In spite of the great handicaps he has no reason to be ashamed of what he has done towards the development of trade in this country. He has been losing ground steadily and during the last four years there has been a decrease of about 20 per cent in licences. This is alarming, for practically the only employment left open for the Indian is trade."

Sir Raza Visits Greytown

The Agent-General, Sir Syed Raza Ali, accompanied by Lady Ali, visited Greytown on Friday last, and was the guest of honour at a dinner given by Mr. and Mrs. M. E. Lakin at their residence in Cooper Street. About 30 people were present, including Mr. and Mrs. H. Abrahamson, M.P., the Mayor and Mayoress, Mr. and Mrs. C. Browning, the Deputy-Mayor, the Rev. Harper and Mrs. Harper, Councillor and Mrs. W. J. Newmarch and others. At the conclusion of the dinner a public meeting was held in the Town Hall. The Agent-General stated that the position had greatly improved since he first visited the Union in 1924. The educational facilities had also been improved, but the Natal Provincial Administration had not spent a farthing in trying to improve facilities for the education of the Indians. He felt that the Indians should be given the same facilities as Europeans. The Mayor, the Agent-General and Mr Abrahamson were garlanded by Mr. M. E. Lakin, and bouquets were presented to Lady Ali, Mrs C. Browning and Mrs. H. Abrahamson.

On Saturday morning a garden party was held by the Mayor and Mayoress to afford the public the opportunity of meeting the distinguished visitors.

THE ROOT OF CULTURE IN EAST AND WEST

By
THE EDITOR
Of "Prabuddha Bharata"

I

THE popular conception of a division between East and West has, in more recent years than ever, given rise to some disruptive forces that prove a bar to the movement of the human race towards a common historical objective. In spite of the prevailing forces that make for wars and discord among the different races of the world, there is growing today, among the Easterners and the Westerners as well, the consciousness of a common humanity and the sense of a common responsibility. Some of them declare that there is no such thing as inevitable racial characteristics and that if there are differences at all, they do not exist markedly at any given time. They rightly apprehend that there is always the danger of over-emphasis in making broad generalisations like that of East and West, because any fixity of racial characteristics is impossible in the very nature of things. The so-called fundamental differences between East and West are mainly due to the mental delusion both on the part of the Easterners and the Westerners. In an address delivered last year at the I. S. S. Conference at Sigtuna near Stockholm, Mr. A. C. Chakravarty observed, "I think there will be no difficulty, for instance, in admitting that racial differences are not permanent. Human races have migrated from time to time and they have mingled their blood, so that to claim any fixity for racial characteristics, created by environment, climate, or original stock is clearly impossible. We cannot find a scientific basis for a belief in permanent racial distinctions. The Aryans, if you can call them that, were the forefathers of my family and of many other families and groups of families. Some sections of the Indian population may be closer racially to some peoples in Europe than to some other Eastern peoples, but the nearest we can get to scientific knowledge in this matter is to say that there are certain peoples living in certain parts of the world now who have a common ancestry, in a very relative sense, but that history has played strange pranks with such 'origins.' Not only do the facts of racial intermixture cut right across theories about 'the West' and 'the East,' but they also show up the falsity of geographical nationalism. Let us ponder on the implications of this problem. Shall some sections of the Indian and the German population unite in a racial movement and claim a separate territory of their own? Or, shall the people living within a particular geographical area and given a common general name in spite of their diversity of racial composition, claim that the cultural, linguistic and other common elements should be enough to make them a true unit, an independent unit amongst many others which must make up the human civilization?" Mr. Chakravarty in his address faced the fundamental philosophic question which lies behind all these discussions about the human race. According to him, in spite of wars, floods and famines, and man's blind animal habits and tendencies, a certain undying urge of the totality of the human species can be discerned more or less clearly in the history of Man. The human race has maintained a development—a development in humanity, and by evolving certain broad characteristics, has attained a deeper understanding of law and order in every aspect of life, scientific, moral, and social.

History like every other branch of knowledge should inculcate in us the moral and spiritual values of life. But the tendencies of aggressive nationalism and imperialism are now deliberately denying the fact that a common progress underlies all our racial history. It seems that the modern world with all its pride of knowledge is consciously overlooking the fundamental basis of all races, which is the goal of all human history. So it is worth-while considering the nature of the relationship that exists between the two great masses of humanity, which include the whole geographical area of the earth and are popularly known as East and West.

II

Last February in a lecture delivered under the auspices of the Patna University at the Patna College, Dr. Gaultherus H. Mees historically traced the points of contact between the early cultures of East and of West. His observations on some of its main points, namely, art, religion, and science are worthy to be noted in this connection. As regards art, he said: "It is known that in 3,000 B.C. there was a fundamental cultural homogeneity between ancient Crete and other parts of the Mediterranean, and the Harapp-Mohenjo dara culture, with Sumeria as a link between. Articles of stone found in these countries are very similar. In later times the difference between the products of art and the implements of Europe and of Asia became gradually greater.

"Also in dress there was not that wide divergence. The Greek and Roman togas and robes were decidedly what we now might call Eastern. The same applies to many mediæval costumes in Europe. Also the music of the West and the East must have been very similar. I have been told that the Egyptians and the Greeks also had quarter notes like Eastern music. I am not a musician, and I hope it is true. At any case it is a fact that half a year ago I was deeply struck by a concert which was given by a German quartet on mediæval instruments, which formed the proto-types of the modern violin and cello. They played music of Europe of the 12th and 13th centuries, mostly religious, and you can imagine my amusement and joy when I found that this music was almost entirely what we call Eastern. And even more, I distinctly recognised some melodies which are now purely Indian!"

As regards religion, the learned doctor mentioned among many other things that some Eastern legends and stories travelled to Europe. The story of Buddha's life became in Europe the Christian legend of Barlaam and Josaphat. In the centuries before and after the birth of Christ the philosophical schools and orders at Alexandria formed a most important link between East and Christianity. Some authors assign an Eastern origin to the orders of the Essenes and of the Therapeutae. The Philosophy of Plotinus and his school of Neo Platonism was almost pure Vedanta. Actual contact as for instance between Tibet and the Roman Catholic Church was likely. Much might have travelled from Asia to Europe. It was equally possible that the Christian missionaries which travelled to China in the early centuries after Christ, left their stamp upon the rituals of the priest they contacted on the way. It was possible that the conformity had occult or collective-psychological causes. The Christian church owed also some of its rituals and objects of ritual to the East.

As regards science, Dr. Mees opined that in the early centuries and in the middle ages, East was in advance of West. In the middle ages the great Arabian doctors, mathematicians, philosophers, containing the ancient Greek, Alexandrian, and Eastern scientific traditions, knew more than their European colleagues and were to some extent their teachers. Some of the old Greek writers were known to Europe in translations from the Arabic into Latin, for the knowledge of Greek became once more a known and valued language.

Thus we see that from a historical point of view the contact between the early cultures of East and West was

not so little as to be overlooked. But in those early times East and West were too far away to be rivals economically or culturally. "It is science," said Dr Moes, "since the beginning of the last century, as expressed and embodied in the achievements of communication and transportation, which has brought about a meeting on a larger scale and consequent friction between East and West. As it is the case with every new thing and every new power on earth, before it can prove a blessing to man, it must appear to be a curse when it cannot yet be rightly handled."

III

There are certain psychological laws which apply to all human beings. Although there may be some broad tendencies and attitudes which distinguish the Eastern peoples from the Western, it cannot be said that those characteristics are fundamentally oriental and are never to be found at all in the Western peoples. This mental outlook has divided humanity into two great masses, namely, East and West. It has resulted from the differences in psychological make-up of both the modern Eastern and Western races. Some time ago Prof Gilbert Murray in an international series of open letters wrote to Dr. Rabindranath Tagore: "All generalizations about whole nations or groups of nations are superficial and inaccurate, even when made by scientific students without personal basis. And most of those actually current are made by prejudiced and utterly unscientific partisans. People talk loosely of the differences in character between 'Nordic' and 'Latin' nations, or, in still looser phrase, between 'East' and 'West', violently denouncing the one and praising the other. Even when there is no actual prejudice at work, the comparisons, though sometimes suggestive, are never exact. For one thing, neither side of the comparison is uniform: every German is different from every other German, every Italian from every other Italian: nor can you make any single statement that will be true of all Indians or of all Englishmen. And besides, the differences of habits and ways of thought between, say, one fairly typical Bengali and one typical Yorkshireman, are so infinite in number that they cannot be added together in a definite catalogue, and for the most part so utterly unimportant that they would not be worth cataloguing. I am always puzzled by the people who ask me, 'Do I like Indians,' or it may be Americans, or Frenchmen: and can only answer, as I would about my own countrymen, that I like some and do not like others.

"Yet the differences are there, and are felt though they cannot be analyzed. Indeed the mischief is that they are felt far too much; infinitesimal peculiarities are noted and interpreted as having some great moral significance. We are accustomed to our own people and do not seek for profound psychological explanations of their clumsy looks and ways. But when we meet a foreigner we feel a surge of curiosity and criticism rising within us. We want eagerly to know what this strange being is really alike, and we have so little evidence to go upon that we exaggerate the importance of all we have."

It is only the people of a very narrow outlook, who stare at superficialities and fail to see the things which really matter. It is the psychologically unripe people who attach so much importance to the exterior of all things. In the pure realm of thought, it is wrong and unjust to set the superficial differences of East and West in hostile alignment against each other. The excess of egoism and the individualistic desire for superiority have led East and West to fight for nothing, when they are meant to work together on earth and to travel towards a common destiny of mankind.

IV

The meeting of East and West in the recent times may pave the way for a firm unity, if both stand on a common and universal culture of mankind. An intellectual allegiance to such unity is powerless against the surging tides of geographical nationalism. The people with whom the external, the non-essential differences have vanished and who can see behind the scenes the eternal march of mankind as a whole can really help in working out an international understanding of all races of men. But so long as weaker races suffer in their political and other relations with the stronger ones, it is idle to talk of any sympathetic understanding between the Eastern and Western peoples. Because there cannot grow a genuine relationship so long as there exists the ruthless exploitation of the one over the other. In his reply to Prof. Gilbert Murray, Dr. Tagore in the above mentioned series of international letters rightly observed: "Towards those who are being exploited, there always is wont to grow up a feeling of contempt. For exploitation itself becomes easier, if we can succeed in creating a callousness towards those who are its victims. Just as whenever we go out fishing we are inclined to regard fishes as the least sensitive of all living creatures, so it becomes quite pleasant to loot the Orient, if only we can make our own moral justification easy by relegating coloured races to the lowest groupings of mankind.

"Thus modern Europe, scientific and puissant, has portioned out this wide earth into two divisions. Through her filter, whatever is finest in Europe cannot pass through to reach us in the East. In our traffic with her, we have learnt, as the biggest fact of all, that she is efficient, terribly efficient. We may feel astounded by this efficiency; but if, through fear, we bring to it our homage of respect, then we ourselves need to realise that we are fast going down to the very depths of misfortune; for to do such homage is, like the crude barbarity of bringing sacrificial offerings to some god which thirsts for blood. It is on account of this fact, and in order to retain her self-respect, that the whole of Asia today denies the moral superiority of Europe. At the same time, to withstand her ravages, Asia is preparing to imitate the ruthless aspect which slays, which eats flesh, which tries to make the swallowing process easier by putting the blame on the victim."

The only remedy for such a fever of exploitation and war-mindedness lies in linking together the forces of good-will and mutual love in the different nations of the world so that they may encounter the forces that aim at disturbing the peace of mankind. For this purpose, those who are eager to bridge the gulf between East and West must possess the courage and the temper to live in accordance with the conviction of a common destiny of mankind. "We must begin to think of the world," as Prof Radhakrishnan observes, "not in terms of maps and markets but of men and women. We must not avoid the labour of imagination to understand the other man's point of view, look at things with the other man's eyes, even if we are not prepared to share his feelings. A character in one of Galsworthy's plays says:— if there was only one prayer for me to make, it would be this: 'O Lord, give me the power to understand.' The other races and the other peoples, however backward they may be, have also a place in the sun, a context in eternity. They are all fellow pilgrims on the onward journey, who are making the best of their circumstances. Each of us is a trustee for the health and happiness of humanity. We cannot exaggerate the magnitude of this trust, and it imposes on us the obligation to bear with each other's foibles, help each other over the obstacles and build the peace of the world."

V

The conviction of a common destiny of mankind, as we have said above, can grow if we turn our mind towards the ideal of the spiritual unity of man. We need to train our mind for the free acceptance of a common culture of mankind, which both the Eastern and the Western peoples have inherited from the immemorial past. We must rise above our differences that owe their origins to geographical phenomena and climatic conditions. We have to take our stand on the universal culture of man and seek our freedom in a world of ultimate spiritual value. The freedom of our soul is possible only in the consciousness of the spiritual kinship of man, in which is rooted the culture of both East and West. The citadels of exclusiveness will then be broken to pieces and individual enclosures will meet with complete destruction.

Things In General

Influenza Spreads In Capetown

EVIDENCE of the great increase in influenza cases in Capetown is contained in the bulletin of the Medical Officer of Health (Capetown), Dr. T. Shadlok Higgins, for August. Dr. Higgins reports that in August 36 cases of influenza pneumonia were notified, and seven deaths: as compared with three cases and no deaths in July, and with 15 cases and four deaths in August last year. From all forms of influenza, 11 deaths were reported; whereas there was only one in July, and four in August of last year. The death rate as a whole, however, showed a decrease of 2.85 from the July figures though infant mortality was greater.

Durban 'Flu Epidemic Of Mild Nature

"The outbreak of influenza in Durban, although it has been rife in some areas, is fortunately of a very mild nature, and is dying out," said Dr. O. H. Gunn, Medical Officer of Health, Durban. "But one curious aspect of the outbreak is the lingering of an attack, with the possibility of recurrence, and the weakening effect on the patient afterwards. I would advise all patients to go to bed, keep warm and take care when the change of weather comes."

Cato Manor Government-Aided Indian School

A very successful social gathering of the parents of the children attending the above school was organised by the headmaster and his staff on Saturday September 11. Every available seat in the school hall was occupied, there being nearly 400 parents present. The children rendered several items both in the open air and in the hall. The physical drill display by the boys on the school grounds attracted much attention. The songs, recitations, first aid, physical drill by the girl guides, an item by the scouts and the work done by the infants and tables by several children in standard VI on current events greatly interested the large audience. The headmaster, Mr. B. Barnabas, explained at length the significance of a parent's day and appealed to all the parents for their co-operation. He also dwelt upon the various activities of the school and urged the parents to encourage their children to take part in sports and scouting. The time, he said, had now arrived for the establishment of a separate school for girls and he hoped that steps would be taken to bring this about. Mr. K. Baijnath, the president of the Ratepayers' Association and a prominent member of the Indian community, thanked the headmaster and his staff, on behalf of the parents for entertaining them in such a congenial manner. He also stressed the necessity for closer co-operation between the parents and teachers and requested the parents not to be slow in affording any assistance that may be required by the school for their own children from time to time. Other speakers also endorsed his remarks. Tea having been served, the function came to a close.

Durban Indian Surf Life Saving Club

The fourth anniversary celebration of the Durban Indian Surf Life Saving Club was held at the Gandhi Library, Queen Street, Durban, on Thursday, September 16 at 7-30 p.m. Amongst those present were the Mayor and Mayoress and Pandit Rishi Ram. The president, Mr. V. S. G. Pather thanked the Mayor and Mayoress for responding to the invitation, and Pandit Rishiram for consenting to deliver a lecture on "self-sacrifice." The secretary, in his report, stated that the last year was, to some extent, a progressive one. The membership had slightly increased to a total

B. W. CANEY
Jeweller—
166 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

of 25 members. Applications had been received from intending members to join the Club, some of whom feel that they will not be accomplished swimmers, but one would appreciate that to teach them to swim at the Beach is not an easy task, said the secretary. He stressed the necessity of a Swimming Bath for Indians and stated that the Club rescued 20 bathers, including one European, from drowning. The Club rendered assistance to a European girl who was rescued by one who did not know how to treat a drowning person. Two persons were also rescued from the Umgeni River by members residing there. One member with two friends rescued a European who fell over the wharf at the Dry Docks one Sunday at 12-30 a.m. The Mayor, who was asked to say a few words, said he was very pleased to hear of the good report of the Club. He asked the members to carry on the good work and gave the assurance that whatever assistance could be given by him would be gladly given. Pandit Rishiram was then asked to give his lecture. He said he was surprised to find such poor support from the Indian public. The cause was a worthy one, he said, and deserved every support. He praised the work of the Club and said he was very glad to find such a movement in the City. He exhorted the members to carry on the noble work and said that one day the Indian public would realise the importance of the movement. The following are the office-bearers for the coming year:—Patron: Kunwar Sir Maharaj Singh, Life President: Mr. T. M. Naicker, President: Mr. V. S. G. Pather, Vice-Presidents: Messrs. A. I. Kajee, H. Kisoon and S. S. Pillay; Hon. Secretary: Mr. C. N. Pather, Captain: Mr. B. H. Singh, Vice Captain: Mr. B. N. Singh Treasurer and Land Drill Instructor: Mr. A. A. S. Ephraim. Hon. Swimming Instructor: Mr. B. H. Singh.

Picnic At Umhlanga Rocks

A grand picnic party organised by Mr. E. David Chetty, of the Indian waiters of the Durban Turf Club, recently, enjoyed a very happy day in spite of the bad weather at Umhlanga rocks. The party included Messrs E. David Chetty, A. Naylab, Moonsamy, N. R. Moses, R. Moonsamy, S. Joe, V. R. Jack, O. V. Freddy, Joe Pillay, Sukiseon, G. Raghunanen, R. Dick, S. P. Chetty, P. Solomon, V. Keitch, N. N. Govender, C. C. Chetty, B. N. Lall, B. Harry, A. Jack, S. B. Jack, P. B. Jack, T. Ponnamy, R. Saha Jockey B. C. M. Moon, V. N. Alfred, Abie Naidoo and Ramloon. Messrs. N. N. Govender, S. Joe, V. Keitch and P. Solomon prepared lunch after which several sports were held. The chairman, Mr. E. David Chetty, presented the prizes to the successful winners. The chairman added that during the year very good services were given by the waiters, and the Durban Turf Club had given a dozen bottles of minerals and 3 bottles of Tomango for their use. He suggested that the next picnic be held at Howick Falls and in order to bring this to a success he promised a donation of £5, and thought the Turf Club would also assist. Mr. V. Keitch gave a review of the year's work, and promised £2 10s. towards the upcoming picnic. Mr. N. R. Moses (the owner), promised that he would take the waiters to their desired place at his own cost. The treasurer, Mr. S. Chetty, said that he felt that had it not been for the good spirit shown by the waiters, the picnic would not have been a success. Messrs. A. Jack and A. Joe each promised two trophies and two silver medals. Under the guidance of Messrs. Tommy Ponnamy, C. M. Moon, Kai and Abie Naidoo, some very good music was played. The picnic terminated with a vote of thanks to the chair.

India's New Chief Justice

Sir Maurice Gwyer, the first Chief Justice under the new Indian constitution, has left London for India to assume his appointment.

Glencoe Indian School Society

The Glencoe Indian School Society has much pleasure in acknowledging further donations from Transvaal, and also to thank Messrs. Ajodhya, Mayanbhai and others for hospitality and help to the society's collectors:—

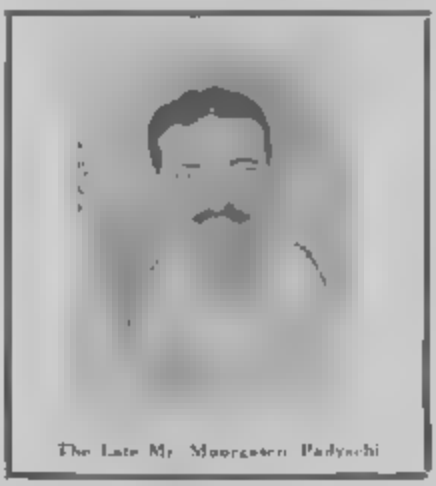
Messrs. S. S. Mathoo Singh, Ismedat Saeb, Kalidas, Vanmali Gokal, Narain Gordhan, Parsotim Lallubhai, Lalla Gokal, Devchand Bhanabhai, Ambarambhai, Vithal Narandas, Bhikhabhai Kasabia, Popat Lalu, Purbat Lallubhai, Jivanlal Hazarabhai, Thakore Jeswantsinh, S. H. Nathu and Patel's Club Pretoria, 10s. 6d. each; D. Mangal Bhai, 15s.; and Chaman Bhagat, 15s.; D. Bhoola, A. R. Khan, Cassimjee, and Co. Durban, 10s. each; Sambramany and Lal Moody, 7s. 6d. each; Devchand Parabotam, Bhagvati Dayal, and D. Lallee, 5s. each; Rahadoo Singh, Nandlall Nand, G. Mahanjie, J. Jackson, I. M. Hajeeva, S. Bernstein and V. I. Desai, 2s. each; Mrs. Tommy Soobadi, Mrs. Ratipal, Adoo Badal and Pandi, 2s. 6d. each; Vandayar, Lakkan Jaggeo, Narain Bhagwan, Dahbee Kallan, Nagar Kallan, N. K. Gokal & Co., V. Bhoolabhai and Bombay Bazaar, 10s. 6d. each; Ramdayal Singh and Mrs. Kalichuran, 5s. each; Charity, Bakes Silk Bazaar, Mens Store, Standard Trading Co., M. B. Dawood, Lakkoo, Jogi & Co., S. Parbhoonath and Govindjee Bros., 5s. each; Charity, M. E. Isobella, A. Kadir, S. V. Pillay, V. N. Naidoo, Chetty Doodhia, Dadhan, Mahabeer Nankoo, Kewal Singh, Lachhu Singh, Kalee Charan, Nagjee and Lachhoo Nagji, 2s. 6d. each; Sundrajee, 2s. Parbhu, 1s. 6d. Bhagvandas and Bhagvandas, 10s. 6d. each; J. Chandoo and Mrs. Kanchanbai, 1s. each; Moola Dan, 2s. 6d.; Vadi, 1s.; Jivandas Bros., Dhir Lall, Govind Naka, Pondburg Trading Co., H. Mahan, G. Jhanabhai, O. H. Bapa, K. K. Patel, Bagi Mal, Rahe Singh, Kamal Singh, Magan Bhai, Ramoo Dayal, Chunia Puree and Lal Behariee, 10s. 6d. each; J. B. Parekh, 10s.; Kalyan Bros. and D. Patrick, 5s. 6d. each; Patidar Trading Co., Standard Tailors, M. Parag, J. Kalidas and Gurupersad, 5s. each; V. Bagabhai, H. D. Singh, E. Parbotham, C. Kewal and Sewnath, 2s. 6d. each. PRETORIA: Dawood Bros. 10s.; R. Singh, 5s. Stanger: K. P. Lalbhai, I. M. Docrat, L. Patel, Bhaga Mistree and Tata Tims, 10s. 6d. each; G. D. Desai, 7s. 6d.; M. E. Kajee, 10s.; A. I. Desai and Ram Narayan, 5s. 6d. each; Partap Singh and I. A. Dangal, 2s. each. Greytown: Lallubhai Motaraj, 10s. 6d.; S. Singh and Bhola Gupta, 10s. each; Jimmy Chetty, 5s. 6d.; Surpath Gossai, Ramdin Singh, Nandkumar, G. Ramjee, Mahabeer and M. Lallubhai, 5s. each. Jacobsdal: Chhitabhai Nagjee, Vallabh Sons, Chhabildas Bhana, Sahi Jamalbhai, Bhana Makan and M. Govindjee, 10s. 6d. each; Bhoola Bhana, Bhana Ram, Tapa Ujhan, K. P. Bhagat, E. Parbhoo and D. Dhana, 5s. each. Bethony: A. Rahman Saeed and N. Parbhoo, 10s. 6d. each; Tolsee, Ever Lal, S. S. Naicker, Mrs. Bhagoo and B. Singh, 5s. each; M. Narandjee, G. Lalu and M. Soney, 2s. 6d. each; Rangasamy, 1s.; Jogiram Gulab, B. Naiker, N. Nurse, and I. V. Parekh, 10s. 6d. each; S. M. Patell, 5s. 6d.; Narainsi, Thaker Nagar, W. Motisami, Dayaram, Chhibbu Bhai, Kandar Daya, P. Nana and R. K. Patel, 5s. each; Dayu Vallabh, 2s. 6d.; Doodia Sookpaw, Hari Ousan, 10s. 6d.; G. Vallabh, 3s. 6d.; Jamnat & Dayal, and Brahm, 5s. each; Gobina Nagar, 2s. 6d. Bronkhorst Hillabhai Kara, B. K. Patel, Jafferjee and A. Ally & Sons, 10s. 6d. each; R. Narsai, Talsee, E. I. Rawat and H. K. Chotabia, 5s. each; A. V. Ally, Wadee Sait Hassan and N. M. Naik, 2s. 6d. each. K. R. Seedat, 1s. 6d.

Nizamia Muslim Society

The half yearly meeting of the Nizamia Muslim Society (Maritzburg), will be held on Sunday, September 26, at 2-30 p.m., at 464 Church Street, Maritzburg. The business includes the presentation of the reports of the joint secretaries and the treasurer. Members and well wishers are kindly requested to attend without fail.

Death Of Mr. P. Moorgasen Padyachi

A well known member of the Indian community of Pretoria, Mr. P. Moorgasen Padyachi, passed away at his residence, 370 Asiatic Bazaar, through heart failure, at a comparatively young age of 42 years. He was very popular, philanthrophic and public spirited, and was loved by every section of the Indian community in Pretoria. In his passing away the Indian community has sustained a great loss. People from all over the Reef came to attend his funeral, which was the largest ever seen in Pretoria. Wires of sympathy from friends and relatives from all parts of the Union came and were read at the graveside. A service was conduct-

The Late Mr. Moorgasen Padyachi

ed by the members of the Tamil Vedic Young Men's Association. Among those who spoke, expressing their deep sympathy towards the bereaved family were: Messrs. V. A. Nayagar, Hardy (Assistant Superintendent, Asiatic Bazaar), P. M. Joshi, R. Mooloo, Nanabhai Sita, P. S. Valoo, Hajee Moosa Ebrahim, Solomon Ernest, G. Krishna Pillay, K. Moonsamy (Johannesburg), and Sabya Nayagar. Mr. Moorgasen Padyachi leaves behind him a widow, 4 sons, 2 daughters, 3 brothers and 3 sisters. In mourn his sad and untimely demise, May God grant strength to the bereaved family to withstand the great and irreparable loss they have sustained, and may the deceased's soul rest in eternal peace.

The Late Mr. Nadasen Poonoosamy

There passed away peacefully on Wednesday morning, September 15, at the Provincial Hospital, Port Elizabeth, Mr. Nadasen Poonoosamy, also known as "Bikie Pon," second son of the late Mr. and Mrs. N. Poonoosamy, and brother of Mrs. A. V. Lingham of 5 John Street, Port Elizabeth. The deceased recently underwent an operation and his death, which is untimely, removes from his family and the wide circle of relatives and friends, a promising and popular person. The remains were interred at the North End Cemetery. The deceased leaves behind a widow and two children. The funeral was well attended by friends and relatives from all parts of the Union. Numerous telegrams and letters conveying deepest sympathy were received. Floral tributes were sent in by the beloved wife Poppy, loving sisters Baby and Arabie, brother Thumbie, and brother-in-law Johnny and sister-in-law Palumbai and many others.

Death Of Mrs. Ruthnum Naidoo

The funeral of the wife of Mr. Joe Ruthnum Naidoo, Ida, took place last Monday, at the Brixton Cemetery. Ida Chubbu was a very popular young woman, and her house was always open to friends. Her husband being a prominent Indian sportsman, she had to play the hostess on many an occasion. She had such a winning and charming way, that she drew most people to her. She was not ill, but died suddenly while having breakfast. Her popularity was shown in a marked way, for at the graveside were present Indians representing all sections, Coloured and Europeans. She leaves behind, her husband and 3 children to mourn their loss.

Fall Of Britain's Population In 100 Years

If the present trend continued in 100 years' time Britain's population might have fallen to 5,000,000—little more than half the present population of London—declared Sir Leonard Hill, well-known specialist in physical medicine, in his presidential address to the Sanitary Inspectors' Association conference in Brighton. As it fell in numbers the population would become composed more and more of the aged, Sir Leonard continued. In every 100 people there were not 23 under 11 and 12 over 60, in 30 years' time the figures would be 10 and 24, and in 80 years four and 45. "What a dull world, when the play and laughter of children and the beauty of youth have largely been replaced by the infirmities of age," he said. "With its population reduced the British Empire might ultimately come to an end and England take the place of a small and happy country like Sweden or Switzerland. But great will be the economic and social troubles ahead of us through a lessening of the proportion of children and in increase of the aged." At present, Sir Leonard observed, we were lowering by medical science the mortality rate in India and Africa and increasing the population, to which no limit was set by birth control. This policy must lead to great difficulties. While the white population was stationary and about to fall, that of the coloured races was increasing. While the birth rate of Great Britain was high up to the middle of last century, the death rate fell from 24 per 1,000 in 1810 to 11·8 in 1934. It was that fall in the death rate which had been the main cause of the astounding rise of the population in the 130 years of from 9,000,000 to 46,000,000, an increase of four and a half times.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Salaries Under Congress Rule

Answering questions by journalists at Bombay in connection with salaries under Congress rule, Pandit Jawaharlal Nehru is reported to have said that the question had been governed by the Karachi Resolution and the Executive could not vary that decision nor had they any desire to do so. The question before the Congress Ministers was not merely the question of reducing the salaries of other Government servants. Whether it was the British Government or the old Ministries, the problem with them was reduction by 10 per cent. or 15 per cent. The Congress had a different outlook on the matter. According to its outlook, the scale of salaries should fit in with the poverty conditions of India. The Congress president said that the general level of living in India was very low. The country could not afford to pay the monstrous salaries of Rs. 5,000 and Rs. 3,000 in Japan and other countries, which were infinitely better off than India, there were very few officers who were drawing more than the Rs. 500 limit. Admirals, Police Chiefs and other top men being paid round about the Rs 500 limit. While the ordinary police constable in Japan got Rs. 60 or Rs. 70 the Indian constable got Rs. 17 or Rs. 20. The police chief in Japan got Rs. 500, while in India he got Rs. 2,500 or Rs. 3,000. This gap should be done away with. The poverty of the country should be the background in fixing the salaries. The final way of solving the problem was to adjust the whole system. It was too big a task for the Congress Ministers, as there were other all-India aspects of the question. Hence they would have to make an empirical arrangement for the time being under the circumstances. Answering another question, Pandit Jawaharlal said the best way of strengthening the Congress Ministry was not to weaken it. It did not mean that the Ministry should not be criticised. There were two kinds of criticism. Hostile criticism would prove injurious and would weaken the Ministry. Constructive criticism was welcome. They should give suggestions to deal with the problems. We should not allow hostile criticism if we did not like a Ministry. We should end it. The whole approach to the question should be one of the approach of a comrade. It should be helpful and try to pull the Ministry up if it was weak. It was unfair to offer destructive criticism after the Congress had accepted Ministry. Congress had not been in office even a month. Its Ministers could not work wonders at once. Criticisms were offered for not lifting bans on certain labour leaders and organisations. Some cases were tied up with all-India considerations and Provincial Governments could not act in such cases without referring to the Central Government. Congress Ministers would do everything in their power to implement the Congress principles and ideals in their actions. Cases arising out of emergency laws would receive early attention, but in the case of those under the Penal Code, which was a comprehensive and stiff code, there were several difficulties. His personal view of the Penal Code was that it was a bad law. It encouraged crimes. It required overhauling, it was an all-India affair. Provincial Ministers could not do anything in the case of non-political offences. Ministers had a difficult job. Yet they would do their best.

Sir P. C. Ray's Retirement

Sir P. C. Ray's retirement from the Palit Professorship of the Calcutta University is an event of outstanding interest in the world of education. It is not easy to fill the place left vacant by the eminent chemist and educationist, who for 20 years has occupied his position with distinction. Apart from his contribution to pure science and chemical industries, Sir Prafulla has taken a prominent part in the public life of the country as patriot, reformer and social worker. It is well known that for the last several years he had not been drawing his salary at all, which, at his request, was being devoted to the cause of study and research in the College of Science. Growing years have made the retirement unavoidable, but the whole country will wish the veteran many years of well-earned rest and happy memories of a brilliant career of service and scholarship.

For Intending Indian Students For Manchester

The Associated Press of India has received the following communication from the hon secretary, the Manchester Indian Association:—"In view of the difficulties experienced by Indian students in finding suitable accommodation and proper guidance on their arrival in England, it has been the policy of the Manchester Indian Association to offer all possible help, advice and guidance to all the freshers who come to Manchester for studies and for practical training. Students who intend sailing for the next academic session beginning in October are advised to communicate with Mr. V. S. Kasbekar, the hon. secretary, Manchester Indian Association, c/o The College of Technology, Sackville Street, Manchester, informing the date and time of their arrival in Manchester either before leaving India or on their arrival in London. The Secretary will only be too pleased to give any further information required."

Indian Women's University

In the course of his convocation address to the Indian Women's University at Bombay recently, Dr. R. P. Paranjpye, Vice-Chancellor of the Lucknow University, said that whatever might have been the drawbacks of higher education through English and the neglect of vernaculars which had been the characteristics of the educational system for the last 100 years, the study of English language, literature, science, history and philosophy had been mainly responsible for the growth of the spirit of nationalism in India. The prevalence of this spirit had not always been an everyday affair to the extent one could wish, and it would be a great mistake to do anything which was cut off from the main spring of national progress. The speaker's ideal was that every educated man and woman, who was in a position to influence in any degree his or her fellows, should be effectively bilingual.

The Congress Goal

Reiterating that the Congress goal was complete independence at a big gathering at Poona recently, Mr. Abdul Kalam Azad said that acceptance of office did not mean its abandonment. "We are pilgrims on the path to freedom, journeying with restless determination and if we falter on the road, tarry or even stop for a time, it is only to rest and recoup our energies so that we may continue the journey with greater vigour. Let none mistake the rest-houses on the road-side for the haven of freedom which is our goal."

Next Congress Session On Feb. 14, 15 and 16, 1938

The following has been issued by the All-India Congress Committee:—The Working Committee at its meeting in Wardha on July 5-8, 1937, substituted the following time-table in place of the one sanctioned by it at its meeting in March last: (1) The Congress will meet on February 14, 15 and 16, 1938; (2) the meeting of delegates to elect the President will be held on January 9, 1938; (3) The election of delegates will be held up to January 2, 1938; the last date for enrolment of primary members is September 30, 1937.

The Sporting World

By "Rambler"

Daffodils Win Thajmoo's Cup

ON Saturday, at Currie's Fountain, Daffodils met Shamrocks in the re-play for Thajmoo's Cup, and on this occasion made certain of the trophy by beating their opponents by four goals to nil. The score sheet was blank at half-time. On changing over, Daffodils began to exert pressure, and it was left to one of the backs to assist his forwards by opening the score. Daffodils then attacked strongly and dominated play. The curtain-raiser to this match was the semi-final for Sarojini Naidu's Cup, played under the aegis of the Schools Association. Sastri College were the superior side, the team combining well, whereas Port Shepstone School were individualistic in their efforts. College scored twice in the first half, and added another two goals in the second period, to which Port Shepstone replied with a solitary goal. On the No. 1 ground in the third round of the Junior Seabbell's Cup, Victorians outplayed Shamrocks to win by the big margin of 10 goals to 2. The losers played short throughout. In the same competition the "A" and "B" teams of Sastri College met, the former emerging winners by 3 goals to nil.

For the Rainan Bros. Cup in the juvenile section, Sastri "A" beat their "B" team by 5 goals to 2.

Verulam Temple F.C.

In ideal weather, before a large crowd on Sunday, September 19, the Verulam Temple F.C. (A and B), met the Nightingale F.C. (A and B), of Mayville in a friendly match on the Verulam Indian Sports Ground. Both (B) teams took the field, and the game ended in a draw of 2 goals to 2. When the (A) teams took the field, a promising match was witnessed. Although both teams were well balanced, the visitors could not cope with the fine combination of the home team, and the match ended in favour of the home team by 2 to nil. On Sunday, September 26, the Verulam Temple F. C. (A and B), will meet the New Factory Indian F. C. (A and B), at the Kearsney Indian Sports Ground. Any supporters wishing to accompany the team from Verulam, are kindly requested to notify the secretary or treasurer a day before. The team will leave at 11 a.m.

Five-A-Side Soccer At Dundee

A five-a-side soccer tournament open to any Indian five in Natal will be held on the Dundee Indian Sports Ground on October 10, commencing at 8.30 a.m. Mr. U. Parbhoo of Johannesburg has presented a fine trophy. Entries close on October 6, with the hon. secretary, Dundee and District Indian Football Association, P.O. Box 71, Dundee. The entrance fee is 5s. per team.

Northern Natal Indian School Soccer

In conjunction with the senior tournament to be held at Dundee, the annual five-a-side tournament open to Indian schools affiliated to N.N.I.S.A. for Mr M. Naicker's trophy, will be held on October 10, and the entries close on October 6.

Dannhauser Indian Cricket Club

The third annual general meeting of the Dannhauser Indian Cricket Club was held on Friday last at the Indian School hall. The secretary, Mr. Rathra, stated in his report that, during last season the club did exceptionally well. It emerged successful in winning the Christopher's League Trophy, which is the only trophy for the Northern Natal Indian Cricket Union. Further, five players were selected to represent the Northern Natal Indian Cricket Union against Witwatersrand. The following office-bearers were elected for the ensuing season 1937-38:—Patrons: Dr. R. Campbell, Messrs. E. Bradley, S. C. Vawda, Sheik Kader and A. Rees, (re-elected); President: Mr. R. Loganathen, (re-elected), vice-presidents: Messrs. Sheik Emam, D. R. Mistry, I. D. Vawda, Y. C. Vawda, H. M. Vawda, S. P. Tommy and S. A. Gaffoor (re-elected); hon. secretary: Mr S. Rathra (re-elected); asst. hon. secretary: Mr D. V. Moodley; treasurer: Mr M. E. Vawda (re-elected); captain: Mr. C. R. Naidoo (re-elected), vice captain: Mr. H. Nanjee (re-elected); auditor: Mr. Y. A. Dawjee (re-elected); general committee: Messrs S. A. Gaffoor, S. Sadanandan, (re-elected) and K. Nanjee.

Glencoe Indian Cricket Club

At the annual general meeting of the above club recently, the following officials were elected for the ensuing year:—Patrons: The Mayor, Councillor J. L. Botha, Messrs. Jamaloodeen Ahmed, N. G. R. Naidoo, E. M. Hansa, A. C. Poor, J. J. Singh and J. C. Gill; President: Mr. S. Mantakum (re-elected); vice-presidents: Messrs C. Francis (Glencoe Hotel), I. A. Ameen, I. A. Moola, D. Narrandas, N. R. Naidoo, M. Sundhanee, and G. A. Khakia; hon. secretary: Mr. Ram Naidoo; assistant secretary: Mr. J. K. Naidoo; hon. treasurer: Mr. A. R. Jamaloodeen; captain: Mr. A. R. Jamaloodeen; vice-captain: Mr. A. Bob Naicker; trainer: Mr. B. Narrandas.

Aryan Cricket Club

The annual general meeting of the Aryan C.C. (Port Elizabeth), was held in the Gujerati Hall, on August 22. The following election took place:—Chairman: Mr. M. M. Vaghmaria; secretary: Mr. D. M. Pema; assistant secretary: Mr. D. Nagar, treasurer: Mr. T. K. Bhagattjee; captain: Mr. S. Naran; vice-captain: Mr. T. Ramda.

Dundee Indian Cricket

Friendly matches are invited by the Dundee United Cricket Club to be played at Dundee. Communicate with the secretary, P.O. Box 14, Dundee.

Dundee Indian Golf

Mr. A. N. Chinnah won the club championship and Mr. A. K. Patel's trophy, by beating Mr. C. Shunker by 5 up and 3 in the final. The following are the results of the quarter finals played in the morning of September 19: A. N. Chinnah beat K. Patel, 3 up and 1; C. Shunker beat P. R. Valley, 4 up and 3.

Golf Open Championship

The Dundee golf club has received many entries for the forthcoming Northern Natal Championship to be held on October 3. Prospective entrants are reminded that the closing date is now altered to September 28. Among the entries is Jack Nathan of Country Club, Durban.

Farewell Reception

The Avondale Football Club held a farewell reception at the Pavilion, Currie's Fountain, in honour of Mr. V. M. Maistry, a life patron of the club, who will be leaving on Sunday for India on a holiday trip with his wife and son.

A Correction

Mr George D. Kattayah of Doornfontein, Johannesburg, writes to us as follows:—

Sir,—In the INDIAN OPINION of Sept. 17, reference has been made to the Transvaal soccer team, that six players had been specially selected and sent down to East London for the final match against Natal. I wish to draw your attention that that report is incorrect. The final team had been selected from the originally selected members who were to represent the Transvaal.

To Club Secretaries

Secretaries are requested to send in their reports for publication to reach us not later than Wednesday mornings.

FOR SALE

NEW PICKLING JARS

[illegible] Screws, Rubber Airtight Rings, [illegible] 4/6, Gallons 7/-, 1 Gal [illegible] 12/6 Dozen at per each, [illegible] Cash With Order.

Natal Container (Pty.) Ltd.

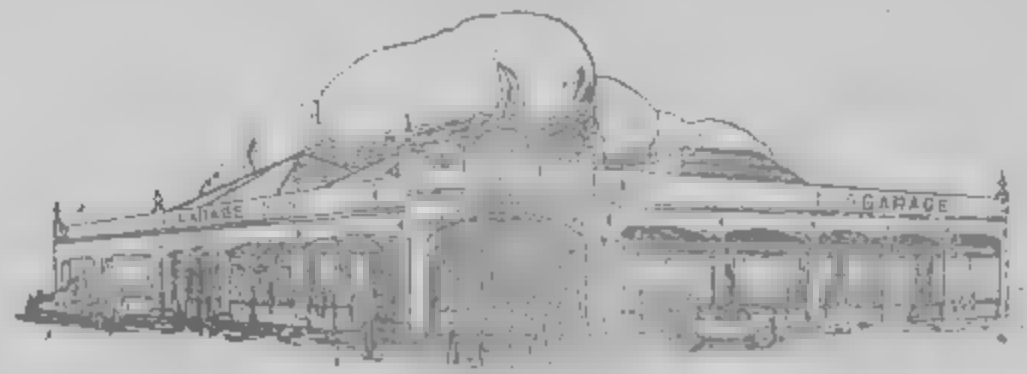
P. O. Box 3331, Durban

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી હિફાયત ભાવે મળી શકશે.

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, ગ્રેડફાર્ન મેગાફોન રેકોર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે.

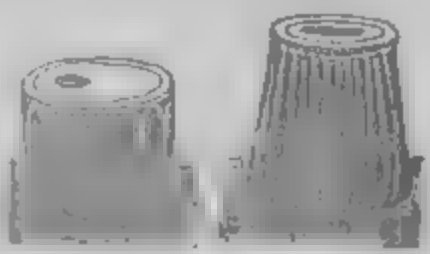
ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

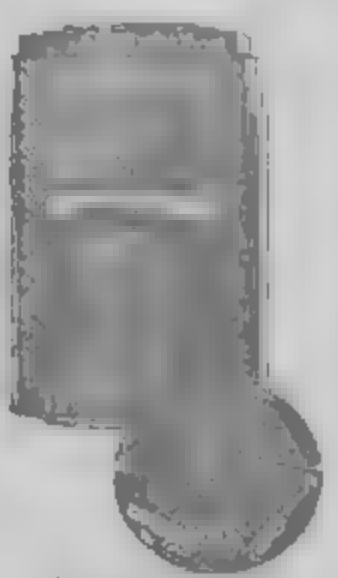

Hand Press Harmonium.
Single Reed £2-2-0.
Double Reed From £3-3-0.

Tablas From 22/6.

Stockists Of Vara Flute,
Sirdar Flute & Krishna Flute
Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 8 Valve
From £45-0-0

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
" 39, Verulam.

—સસ્તા ભાવ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ.

નંગ ૧ની શી. ૧-૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે બાઈ કમ્બાલ, મધુ કમ્બાલ, કરીરૂદીન આગા ફૈઝ, બાઈ ઉષા, બનકી બાઈ, દુલારી, વીગેરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નમ્બાતા મજલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારો ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નાસીપાસ પરત પહ્યું હતું તેથી કન્ડીના ગ્રાહકોને માલ વહેલામાં વહેલો કરીશું : પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા ભૂલશો નહિ. કન્ડીના ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાના સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST.

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

[illegible]

WRITE TO-DAY

THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield)

c/o 264, Gray Street, Durban.

P. O. BOX 2100. Phone 21128 Tel. Add. "CALKANDY"

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed at lowest Market prices. special attention given to all up-country orders.

EMAIL ORDER SOLICITED.

પી. સી. કન્ડર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહાર ગામના ઓર્ડરો માટે ઓછામાં ઓછો ભાવ આપવામાં આવે છે. ખાસ ખાસ કાળજી લેવામાં આવશે.

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

MORE MILES

ON THE SPIRIT OF MILEAGE AND POWER

માઈલેજ અને ગતિ જોઈતી હોય

તો વાપરો "પેગેસસ."

PEGASUS

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૮ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૭ અંક—૩૯.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૨૮ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૭.

મનુષ્યમાત્રનું બંધુત્વ

હિંદી ક્રીસ્તીઓનો સાથેનો પોતાનો સંબંધ છેક ૧૮૯૩ સૌ પોતાના આફ્રીકાવાસના સમય સુધીનો જુનો છે એમ કહીને તેમણે જણાવ્યું કે...એ સંબંધ હવે આજ આપણી આગળ 'મનુષ્યમાત્રનું બંધુત્વ' એ વિષે બોલવાનો મને આનંદ થાય છે. હવે જે લોકો આફ્રિકા ના આપણા બાઇઓ વિષેની મોજણી કરવા જાય છે, તેમને 'મનુષ્યમાત્રનું બંધુત્વ' તો કોણ બ્યાલ આવી રહ્યું. તે તો કહેશે કે, અત્યારથી કીંદાનો પણ કાયદાનો આપણા, એક અંગ્રેજ મંત્રીમંડળના બધે કહ્યું છે તેમ, અમારો તમને બધા મારીને હાકી કાઢવાનો પ્રસ્તાવ હવે સરકાર કરી રહી છે, આ બંધુત્વ કઈ રીતે હોઇ શકે, એ બધા નથી લાગવાનો. પણ બંધુત્વ વિષે તમારી આગળ બોલવાને કબુલ કર્યું ત્યારે બોલવાજ માટે કે આવી વીટંબણાને વખત આવ્યો ત્યારેજ જ માણસ પ્રત્યેના બંધુત્વની સાચી કસોટી થાય છે.

મારી પાસે ચાર સ્તુતિ થાય છે. એ સ્તુતિ હું એક કાને સાંભળ્યા બાદ બીજા કાઢી નાખું છું. પણ તમે આજે જે શુભ વિચારણા ચલાવો તે સ્વીકારવાનું મને મન થઇ બસ છે. તમે કહો છો કે, મનુષ્યમાત્રના બંધુત્વ ઉપર વાંધા નો કોઇને હક હોય તો તે મને નો હોવો જોઇએજ. હું એ માનું છું. મેં અનેક વાર જણાવેલ પ્રમાણ કર્યું છે કે, હું મારા શત્રુને ધીક્કારી શકું હું ખરો કે નહિ, તેમ કરી શકું છું કે નહિ તે જોવાનો નહિ, પણ ધીક્કારી શકું છું કે કેમ તો જોવાનો; અને મારે પ્રસંગ ઘણીકવાર પણ સંપૂર્ણ પ્રમાણમાં [illegible] કે, હું ધીક્કારી શકું છું કેમ તે બાબત [illegible] હોય પણ વાર મને તો મનુષ્યના તરફ તીરસ્કાર થયો હોય એમ યાદ આવતું નથી. એ સ્થિતિ મને કેમ સાધી તે હું સમજી નથી શકતો. પણ જીવનભર જે હું અંતરના આત્મા છું તે તમને જણાવું છું

બંધુત્વ એટલે એ તમારા બંધુ થાય, તમના સારૂ, તેના બંધુ થવું. તેને બાહ્ય એમ નહિ એ તો સારૂં થયું. બંધુત્વમાં વધારે નથી. અને મારો ધર્મ તો મને સાંભળે છે કે બંધુત્વ મનુષ્યની સાથે નહિ પણ પ્રાણીમાત્રની સાથે હોવું જોઇએ. કલીક નામનદાસલોકોએ ઉપ્રિંડમાં સાબિત કરે છે તમારા ગ્રંથમાં ૪૮—૪૫ વર્ષ ઉપર 'મારો બાઇ બળદ' નામની એક કવિતા વંચિની મને યાદ આવે છે તમા મનુષ્યને ચાલનાર માણસે પ્રાણીમાત્ર ઉપર પ્રેમ કરવા તો ઉપદેશ બહોળા રીત દેવામાં આવ્યો હતો. હું તેના ઉપરે મુગ્ધ થયેલો. ત વેળા તો હીંદુપણાને વિષે મને જુજ જ્ઞાન હતું. મારી આસપાસના વાતાવરણમાંથી, મારા બાલચિત્ત પામથી અને સ્વજનો પાસેથી જેટલું મળે તેટલું મેં મેળવેલું હતું. પણ ધર્મમાત્ર પ્રાણી માત્રનું બંધુત્વ ઉપદેશે છે એમ તો મને બાલ્યકાળ થી. પણ આજે એ વ્યાપક બંધુત્વની વાતો હું નથી કરવા બેઠો. મેં તો આ વાત એટલું બતાવવા માટેજ કરી છે કે, આપણે આપણા દુશ્મનની ઉપર પણ પ્રેમ કરવાને બાર તૈયાર ન હોઇએ તો આપણું બંધુત્વ એ દોઢ માત્ર છે બીજી રીતે કહું તો, એવું બંધુત્વના બાલ પોતાના હૃદયમાં ઉતારવો છે ત પોતાને કોઇ શત્રુ જ એમ વિચારવા કહ ગ્રહેજ નહિ. બીજા આપણને પોતાના દુશ્મન ગણે ભલે, આપણે તો તેવો ભાવો બજ કરીએ.

બારે પ્રશ્ન એ થાય છે કે જેઓ આપણને પોતાના દુશ્મન સમજે તેમના ઉપર પ્રેમ શી રીતે કરવો? દરરોજ મારી પાસે હંદુ, મુસલમાન, બ્રીટીશોના પત્રો આવે છે, જેમાં મને કહેવામાં આવે છે કે તમે ગાંધી રાજમાં એ વાતજ બોટી છે. હંદુ લેખક હોય તો તે મને કે કે, હંદુને મારનાર મુસલમાનની સાથે પ્રેમ શી રીતે થાય! બ્રીટી પ્રજાનાર હોય તો તે પુછે છે કે, અસહકારવાળા બાતનાર અને પોતા ના ભાઇઓ અસહકાર મળી હુલનાર હંદુઓની ઉપર પ્રેમ શી રીતે રખાય! સીખ મુસલમાન હોય તો તે પુછે, પરંતુ પુજનારે હિંદુઓની સાથે બાર તેમની રીતે વાત! આ બધાને મારૂ કહેવું એ છે કે બંધુત્વ તમારા મને નકામુ છે,—જો તમે વધુવેરા કરીને તમે ગાદી ન સકતા હો તો.'

પણ જો તિરસ્કારવૃત્તિનો અર્થ શો! એમાં માપર બાર રહેલો છે કે અસહિષ્ણુતા રહેલી છે! જો આપણે સૌ એક ઇશ્વરનાં સંતાન હોઇ એ તો આપણે સૌ સાર ઓલાદનો કર રાખીએ બાવા બાપણો જુદા બાપ ધરાવનારનો દ્વેષ કરીએ! પણ આપણે જેનો પુજા કરતા હોઇએ તેવું કૃત્ય કરનાર મુસલમાનને તે કેમ કરવા દઇએ! મારા બંધુત્વ ઉત્તર આપે છે: 'હા,' અને હું તમો ઉમેરું છું: 'તમારે તમારો ભોગ આપવો. તમે જે તમને પ્રીય હોય તને ખવાયવા માગતા હો તો તમારે બાળો પીના પડશે.' મને આવી ઘટનાઓના અનુભવ છે. તોફાનમાં પ્રેમ બાથે કષ્ટ ભોગ વવાની દીવાલ હોય તો તમે પાષાણ-હૃદયનો પણ પીગળાવી શકશો. તમે બદમાસની સામે હાથ ઉપાડીને જો તે તમારો સ્વભાવ બની ગયો હોય તો તમે બ કરશો? તે તમને છતીને વધારે બદમાશો નહિ કરે? કુટુંબના અગ્નિ નિરોધના બીજા પ્રકારે બબુકે છે એમ ઇતિહાસ નથી લાખ પુરવાર અને ઇતિહાસબાંજ અહિંસા ની પરમાણુશક્તિએ પહોંચેલાઓએ બાકીમાં બારે બીકરાળ પશુઓને વસ પ્રાણના દુ બાડા નથી બાંચવાના બળાત્! પણ એ પરાકાષ્ઠાની અહિંસા જવા દઇએ. એમાં તો ઘુર સજ્જનો કરતાં પણ વધારે ઘુરજન જોઇએ. અને જેને માટે તમને તરસ્કાર હોય તેની સાથે રહીને નરસાના બધથી તમે બેસી રહો તના કરતાં તમે બદી લો એ સારૂં. પ્રબરતા અને બંધુત્વ એ પરસ્પર વિરોધી છે. જબરત દુશ્મનની સાથે પ્રીતિ કરવાની વાત કરવાની નથી.

બ્રીસ્તી યુરોપના પણ બાંકડાના સિદ્ધાંતની કેટલી બાત છે. ત્યાંનો કોઇક મને કાય છે કે સિદ્ધાંત વધારે બબળવો: તો કોઇ કહે છે કે હીંદુસ્તાનમાં બેઠા બેઠા જાણે તમે બાતો કરો, યુરોપમાં એવું કશું તમારાથી ન થાય; તો કેટલાક કહે છે કે ક્રાસ્તીધર્મ એ તો બાંધે બાબાંડ બાનેલ છે, બ્રીસ્તીઓ બધુનો સંદેશો સમજતા નથી, આગે સમજાઓ એવા રીતે એ બાપવાની હદ જરૂર છે. જેણેની હદિથી જણેનું કહેવું બરોબર છે. પણ મારે કહેવું જોઇએ કે શત્રુને સાહચાનો સીધાંત કબુલ ન કરીએ ત્યાં સુધી બંધુત્વનો પાઠ પુબાઝના બાબકો છે. બાબુકરો ! જેર તબતાં હશે, એમ બધા બીપુરુષો માને છે. હું કહું છું 'હા.' આપણને આપણા બધુબ્રત્વનું પુરું જ્ઞાન

નથી એટલે વેર નથી તળતું. ડાર્વીન કહે છે કે આપણે વાનરના વંશજ છીએ; એ તો સાચું હોય તો આપણે હજી મનુષ્યની દયા આમ કરી નથી. કે. આના પ્રોફેસરે લખેલું છે કે ગાયુઆરમે સંઘ, વાઘ, વરુ અને સર્પને પકડવા જે પેરીસમાં રહેતા છે. એ પશુત્વ ફેલાવાને માટે આપણે કર કેવડો ધરે. કર પોતાનામાંથી બળ ઉત્પન્ન કરીને કેવડાય, હણિ મારથી સલ્વજ થાય તે નહિ કેવડાય. મકાબારને વીરત્વ ગુણવાળ અથવા વીરનો મુખ્ય ગુણ કહ્યો છે. જનરલ ગોર્ડનનું એજ પુતળું છે. તેની બહાદુરી બતાવવા માટે તેના હાથમાં તલવાર નથી આપી કેવળએ લાકડી છે. જો હું સોક્રેટીસ હોત અને મારે ગોર્ડનનું પુતળું બનાવવાનું આવ્યું હોત તો મેં તેને અહમ પાણી, બાતી કાઢીને ઉભો રાખ્યો હોત. અને નીચે પ્રમાણે શબ્દો કહેતો બતાવ્યો હોત: 'આહ તારા પ્રહારો કરો; કર તો ના, વેર તો ના તે ખ્રીસ્તને આ બાબતી ખુશી છે.' વીરનો મારો એ આદર્શ છે. આવા વીરો જગતમાં અમર રહ્યા છે. ક્રોરીયેમે આવા ગુરુવીરોને જન્મ આપ્યો છે. ઈંડુસમે અને ઈસ્લામે પણ આપ્યો છે. ઈસ્લામ તલવારનો ધર્મ છે એમ કહેવું એ મને ખોટાપર નથી પ્રાચરવું. ઈતિહાસ એમ નથી બતાવતો.

પણ આ અતિશયત ક્રાંતિના ખ્યાલમાં લઈને પણ ૧૨ પ્રુ. ખાતિઓ નીર્વિર થઈ ગયાના દાખલા જે જેમ જેમ આપણે બોધુવર્ગો પાસે ખબરો જઈએ અને આચરતા જઈએ તેમ તેમ એ આપણ મોટો ભરો. કોઇકરો તેમ જ દેશદેશોમાં વર્ણવેલા દુર્ભાગ્યોરોનો ઈતિહાસ શું કહે છે?

પણ યુરોપના કેટલાક પ્રસિદ્ધ લેખકો અને વૈજ્ઞાનિકો આજે કોપાસે કહે છે કે મનુષ્યજાતિ નીર્વિર માંસ ખાવા સાથે કદી આવતાની નથી, તે વાતની સામે મારો આજે વિરોધ છે. હું તો સામે કહું છું કે, માંસાહાર નિર્વિર માંસ નહિ ખાતી તે મનુષ્ય બનવાનો નથી, તેને ધામે પહોંચવાનો નથી. ક્રાઇસ્ટીએ, એ ખાતેજ આપણે જવું પડશે. અને આજે તમને એ કહેવા બોલાવ્યો છું કે, પરાણે એ માર્ગે જવાના કરતા રખેલાથી કયા સારું ન ભાઓ! મારે ખ્રીસ્તીએ ની આજના ક્યા વાત કરવી પડે છે એ વીચિત્ર લાગશે. પણ ઈંડુ આગળ પણ એજ કરવી પડે છે. કોકે ખ્રીસ્તીએ કટલાક મને કહે છે કે ઇસુનો નીર્વિરતાનો ઉપદેશ કેવળ તેના ૧૨ શીષ્યો માટેજ હતા. ઈંડુસ્તાનમાં અહિંસાના, કેટલાકો કહે છે કે અહિંસાથી બાયલાપણું આવવાનું છે. હું તમને કહેવાને આવ્યો છું કે ઈંડુ અહિંસાને ન બને તો તેનો નાશ છે, બીજી બધી પ્રજાનો નાશ છે. ઈંડુ તો મોટો ખંડ છે, તે દોસક બને તો તે પણ બીજા બધાની જેમ કુળળી પર શીરજોરી ચલાવશે અને તેમ થાય તો શું પરિણામ આવે તે કહી જો.

મારી સદ્ભાગ્યતામાં પ્રાણીમાત્રનો સમાવેશ થાય છે. જગતની પ્રજામાત્રનો સમાવેશ થાય છે. અને તે દ્રષ્ટિએ હું . . . ની ફુટારી શકું, તો મનુષ્યને પણ ઈંડુ કંઇક રાસ્તકાર દેખાડી શકે. ઈંડુ બીજી પ્રજાના પ્રેમપ્રામાણીથી કેમ ચાલ્યા. એમ હું નથી ચાહતો. ઈંડુ આત્મબળ મેળવે અને બીજી પ્રજાને બળવાન બનાવે એમ હું ચાહું છું. આપણને બીજી પ્રજા બળનો માર્ગ નથી દાખવી રહી. એટલે જ મારે એ અત્યંત સીદ્ધાંતનો આશ્રય લેવો પડયો છે કે, હું તો કોઇ કાળે પરાક્રમના ઉપર આધાર રાખતા બંધારણને કબુલ કરવાનો નથી.

પ્રેસીડેંટ વીલ્સને પોતાના ૧૪ મુદ્દાઓ રજુ કર્યા અને તેની ઉપર બાલ ચલાવતા કહ્યું "કેમ આમા સફળ ન થઇએ તો પછી દુર્યોધન તો છેજ." હું એને ઉલટાનામે કહેવા માગું છું "આપણું પોતે પાર્થિવ શસ્ત્રો નકામાં બનાવ્યાં છે; કલિંદ નવું સજ્જ કરીએ; ચાલો હવે પ્રેમનું સજ્જ—બળવું સજ્જ તમારે આપણને સાપડી સારું બીજું એકે સજ્જ નહિ જોઇએ.

[કલકત્તામાં એક દીક્ષા પ્રાપ્તિઓના મંડળ માં પ્રાર્થીઓને આપેલું પ્રવચન.] —'હરિજન બંધુ' ગાંધી.

બહિષ્કારો

કરિજન બંધુ' ના તાંત્રીજી લખે છે કે, લગા વરસને પ્રસંગે આપણાને બહિષ્કારો કે બીજા કોઇ પણ બહિષ્કારો મારે બોલાવવા કરવાની મધ્ય પ્રાંતના પ્રધાનમંડળે ના પાડી છે. એક ગુજરાતના ભાઈને મને થોડા દીવસ પર પૂછેલું કે આપણા પ્રધાનોએ પોતાના નામની આગળ 'નામદાર' શબ્દ લગાડવા દેવો જોઇએ ખરો? એની વાત સાચી હતી. એને ખબર હતી કે આપણે બહારસાથાદારીઓએ સાતર વરસ પર બહિષ્કારો અને માનબહિષ્કાર મુદ્દા ઘણી વસ્તુઓનો લાભ કરવાનો ઠરાવ કર્યો હતો, એટલે એને ખાલમ થયું કે આપણે પોતીજ સરકારે આપેલી બોલાવને ત્યા સુધી લાવી દેવું જોઇએ. બોલવા જેવો છે કે આ વસ્તુ આપણા એક મુખ્ય પ્રધાનના ધ્યાનમાં નહીં આવી હોય અથવા તો 'નામદાર' શબ્દ વપરાતો જોવાને તેઓ કંઇ ટેવાઇ નહીં ગયા હોય. આપણે બહિષ્કારો ની બાબતમાં બીલકુલ પડવું જોઇએ. એનું સૌથી સ્પષ્ટ કારણ તો એ છે કે આપણામાંના સારામા સારા માણસો કેવળ પ્રજાના સેવકો જ છે, ને એમનો ફરજરૂપે ગરીબમાં ગરીબ માણસના કરતાં જરાયે ઉંચો નથી. અને તો પ્રધાનો પોતાને માટે બહિષ્કાર ને માનબહિષ્કારો ન રાખતા હોય તો એવી નકામી વસ્તુઓ બીજાને માથે શા સારુ મારે! બહિષ્કારોને માટે નાગોની બનાવબ્ધ કરવાની સત્તા એમને હોય તો તેઓ એવો બહિષ્કાર ન કરે. આપણે કાંઇ કરીને બધાને ફરજરૂપ બેસાડીએ ત્યારે આપણે કંઇક નીયમ આપણા કાબૂમાં રાખવા કરીશું! એની ભાષા તો અમેરીકાના રાજ્યબંધારણમાંથી લીધેલી છે:

"કોઇ પણ કાયદાના, માન, કે કોઇને શીરે કોઇ નાગરીક ફરજોમાં બીજા નાગરીક કરતા જોગો વધી આવે એવો કોઇ પણ વસ્તુ ઈંડુસ્તાનનો કોઇ પણ પ્રજાજન સ્વીકારી નહીં શકે; તેમજ કોઇ પણ પ્રજાજન કોઇ પણ રાજેખાદ, રાજા, બાદશાહ કે વીદેશી પ્રજાની ખુશામત ઉમરાવપદ કે ખિલકાબ લેશે નહીં, સ્વીકારશે નહીં, તેનો લાભ કરશે નહીં, કે પાસેને રાખશે નહીં, બધા તો બહાર પ્રજાની સંમતિ વીના કોઇ નેતા, પ્રધાનો, કોઇપણ કે બીજા કોઇપણ પ્રકારનો કર નાખશે નહીં; અને જો કોઇ નામદાર એ પ્રમાણે કરશે તો તે હિંદુસ્તાનનો પ્રજાજન નહીં ગણાશે, અને રાજાની કોઇ પણ વિશ્વાસની કે પગારદાર જગ્યા મેળવવા માટે નાલાયક ગણાશે.

વાર્ષિક આવકના ઉતરતા ઇલકાબ ધરાવનારાઓને ઉપરની જાળત ધીમારવાં બહલાવ્યું છે

અપીલમાં જીત

પેટન્ટ મેડીસીન વેચવા માટે કરવા જોઇતાં લાયસંસ બાબતી વેપારી પેઢીને કરવાના લાયસંસીંગ અમલદારે પરવાનો આપ્યો હતો, જે ચુકાદા સામે નાતાલ કારખારમુદીબ્રા કોલોનીઅલ કોર્ટમાં કરેલ અપીલ સીટી મજીસ્ટ્રેટે પરવાનો રદ કર્યો હતો પણ કેપ કોલોનીઅલ તરફથી સુપ્રીમ કોર્ટની આખીર બાબ બન્ને પક્ષોની દલીલો સાંભળી જજાર પ્રેસીડેન્ટ મી જસ્ટીસ વીલીયમ, મી. જસ્ટીસ મેથ્યુસ અને જસ્ટીસ કારસ્લાકે ડરબન સીટી મજીસ્ટ્રેટનો ચુકાદો રદ કરી અપીલ આપી સહીત કેપ કોલોનીઅલનું પેટન્ટ મેડીસીન વેચવાનું લાયસન્સ કાયમ રાખ્યું છે. જે સાથે બ્રોમાઇન-ક્વેનાઈનના એપીલેટ કોર્ટમા કારગાસ્થુદીફ્લ કોલોનીઅલ તરફથી અપીલ થઇ છે.

ડા. દાદોરના મીત્ર

પેલેસ્ટાઇનના પ્રખ્યાત ન્યાયશાસ્ત્રી મીસ્ટર એસ. એચ. કોપ ડરબનની મુલાકાતે આવ્યા છ મીસ્ટર કોપ વિખ્યાત સાપલ્વકાર છે અને આઠ વરસ ઓછી ઉમર છે. અરબી આપણા ની પ્રસીદ્ધ થયા છાપાઓના તાજા મીસ્ટર કોપ એડીટર ઓ સેક્રેટર છે. ડરબનમાંના રોકાણ તેઓએ ૨૦ દરદીની મુલાકાત લીધી છે. મીસ્ટર કોપ ઈંડુસ્તાનના પ્રખ્યાત નેતા ડા. દાદોર સાથે મીત્રતા ધરાવે છે. ડા દાદોરની પ્રથમ મુલાકાત તેઓની અમેરીકાના લાસ્વાસમા પુનીવરસીટીમા થઇ હતી. મી. કોપના મુખ્ય મીત્રમાં લાલાજા સાહેબની મુલાકાત પછી તેઓ એ ઈંડુ રોગે ખાસ અભ્યાસ કર્યો છે અને ઈંડુ તબીબ કોલેજોના પ્રોફેસરોના પ્રશ્નો ઘણે દરદે ઉકેલવામાં આવે છે.

યૌવનધન

'યુવક'માં લખનાર: પીતાંબરભાઈ પરેલ

(ગતાંકથી ચાલુ)

આ તો માત્ર યુવકોની વાત થઈ આપણે યુવતીઓનો પણ વિચાર કરવો જોઈએ.

યુવતીઓને વિચાર કરીએ ત પહેલાં એક સર્વસામાન્ય વસ્તુ જોઈ લઈએ સૌથી પહેલાં સ્ત્રીઓને શિક્ષણથી પુરુષો દબાવતા આવ્યા છે એમને પગ તળેનું પથ્થરનું જ્ઞાન રહ્યા કરે છે. સ્ત્રીપુરુષોથી વધારે અજ્ઞાન હોય છે તેમને સુર્યનાં પ્રારણો અડતા નથી તો ક્રાન્તિનો ચિનગારી તો કયાંથી અડે! આપણે એમજ માની બેઠા છીએ કે સ્ત્રીઓને. રાજકારણ એ તો પુરુષ જ છે, સ્ત્રીઓને ઘર બહાર પગ મુકવાનો જોતોજ નથી. જોઈએ તેમને પુરુષોથી દરેક બાબતમાં પછાત રાખીએ છીએ. અત્યારે તો એમને આપણે ચામાર નહિ કરીએ પરંતુ તેમની શક્તિઓ કેટલી છે અને કયાં કયાં તેઓ રહી છે તેનો વીચાર કરીએ

તેમના પણ પાંચ પ્રકારો છે

પહેલા પ્રકાર વીષે તો કંઈજ કહેવાનું રહેતું નથી. તેમને પણીવાર તો વીવેકશક્તિનો અભાવ હોય છે. 'જીવન આપણુ છે તે કંઈ પારકા માણસ પગાર છુટક છે' એમ માની જીવનને બેચે છે. તેમને તેમની જવાબદારી માન નથી હોતું

બીજા પ્રકાર પણ પુરુષો બાદક વર્તમાન સ્ત્રીઓના આનંદ લેનારો છે

ત્રીજો પ્રકાર છે પણ બહુજ નાનો છે, આ પુરુષોમાં પણ ખોટ ભાંગવી હોય છે. તેમને સ્વતંત્ર વિચાર દર્શાવાની હિમ્મત હોતી નથી. નાની હોય ત્યાં સુધી માબાપના હાથ નીચે રહે છે, પછી પતીના હાથ નીચે. પતિની સત્તા કરતાંયે, નાગરીકોમાં તેમનું જીવન બહારાય ભાગ છે તેઓને કાયદા કોઇક વાર વીચારો આવે છે, પણ તે પાછા મનમા ને મનમાજ સમાઇ જાય છે. પછી તો તેઓ ટેવાઇ જાય છે ને 'જીવન તો આમજ જીવવુ જોઇએ એમ માની બેસે છે

હવે આપણે સ્ત્રીઓ વગ જોઇએ. આપણા કમભાગ્ય આ વર્ગની યુવતીઓ હજીયે લગ્નોજ ક્રાન્તિ જુવે છે તેઓ આર્થિક સ્વતંત્રતા મેળવવા ઇચ્છતી નથી. પતિના આશરો જીવવા ઇચ્છે છે. સ્વતંત્રતાના નામ સેવે છે. કોઇક વાર તો 'અમે કંઈ ઘરના રહેવા માટે સર્જાયા છીએ' કહી બહાર ફરવા નીકળે છે. પરંતુ તેની પાછળ કંઈ ચોક્કસ હેતુ હોતો નથી. તેમના જીવનમા કોઇ અદપ્ત પણ આદર્શ હોતા નથી તેઓની મોટી ટકાવાર કુટુંબકલેશોની હોય છે. તેમના જીવન તો વેડફાઇ રહ્યા છે. તેમની લાગણીઓ કુંઠાઇ રહી છે. તેમના ભાવનાઓ ચગદાઇ ગયા છે આ વર્ગ પણ જીવનમા રસ લઇ સકતો નથી: તેમજ બારોબાર નાખંગાતાને લાભ કંઈ કરી સકતા નથી.

હવે આ યુવતીઓ કયારે જાગ્રત થાય!

હવે વીચારીએ પાંચમો ને છેલ્લો વર્ગ. આવા પુરુષોનાજ આ વર્ગ પાછળ ગાંડા છે આ સ્ત્રીઓ પોતાને કહેવુંજ શું! આ આજણીના વેગા પર નથી સકાય તેવી શેરડીક અકિતઓ છે. તેમાંની વધારેખરી તો ઓઓના વીકાસ માટેજ પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે તેમાંની કેટલીક દેશસેવા માટે જીવી રહી છે. આ વર્ગજ દેશને વધારે ઉપયોગી છે.

આ વર્ગની યુવતીઓ લગનજીવન સ્વીકારતી નથી. તેઓ આર્થિક રીતે પણ સ્વતંત્રતા મેળવે છે તેમના જીવનના સંગ્રામ તે સ્પષ્ટ આદર્શો હોય છે. અને આજીવન એ આદર્શો પાળવાજ જીવે છે.

નમેજ કહોને આવી યુવતીઓ કેટલી!

આ આપણુ વીવનધન કેટલું કંગાલ અને કરુણાજનક! આપણી સામે હવે એકજ પ્રશ્ન રહ્યો અને તે એ કે કેમ કરી આ શક્તિઓ એકત્રીત કરી સકાય!

શ્રી. દ્વારકાદાસ હીંદુ સેવા સમાજ

કપડવંજના સમાજ તરફથી તા. ૬-૧૦-૩૭ ને ગુરુવારે સાંજે સવા આઠ વાગે ટુંક ઠોકાજમાં (ઠક ફ્રેન્ડ્સ). પુ. મહાત્મા ગાંધીજીના જયંતી ઉજવવામાં આવશે. એ પ્રસંગે મહાત્માજીના આદર્શ જીવન વિષે જુદા જુદા વક્તાઓ તરફથી અસરકારક વ્યાખ્યાનો થશે અને શ્રી ગાંધી જયંતી વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓ તરફથી આકર્ષક કાર્યક્રમ થશે.

દરેક હીંદીભાઇઓ અને બહેનોને આ ઉત્સવમાં હાજરી આપવા નમ્ર વિનંતી કરવામાં આવે છે.

ચેઠ. ચી. પારેખ,
જો. મા. મંત્રી.

સૌથી મોટું અનીષ્ટ કયું? અજ્ઞાનતા. જોઇએ એ અજ્ઞાનતા તે દૂર થાય તો દોરો દબાતા થાય તેમની સામે ય છે, બાજુમા શું છે તે તેમને ખબર. 'બીજું કાંઇ' ને 'પોતે કયા છે' એ સ્થિતીનું. જ્ઞાન કરાવવું. જમત તો કુદરે તે ખુબજ પ્રગતી કરી રહ્યું છે. એમાં હિંદ કરતું પાછળ! એમાં પહેલા એ વર્ગો કેટલા પાછાત! પછી સૌથી આગલનું તે ઉંડેરતું કાર્ય તે ક્રાન્તિનું ચિગન. બીજો ને ત્રીજો વર્ગ જ શક્તિઓના અજાણે ગુંગળાય રહ્યો છે તેમના માર્ગ મોકળા બને છે. તેમનું કેમાક રહ્યું જીવન વર્ષોના વર્ષ. તેમની કોકાક રહેલી પ્રગતી આગળ જય. તેમનો વીકાસ સધાય તેમના જીવનમા કરી પાછા રહ્યના પ્રશ્નો ઘટે.

કરી પાછું થશે આ બધુ કરે કોણ!

પાંચમો વર્ગ તો આ કામ પાછળજ ઝુરી રહ્યો છે. એમની પ્રવૃત્તિઓ તો દીવસે દીવસે વધતી જાય છે. છતાં આટલા વીકાસ દેશ માટે એ મુઠીજર માણસો કેટલે કરી શકે! તેમને નકામ આપનાર તો જોઇએ ને! આ માટે વીચારવાનું રહ્યું.

ચોથો વર્ગ જરાગામુખી પર બેઠેલો છે નીચે તો સુરંગ સળગી રહી છે ને કયારે બધુજ ઉડે તે કહેવાય નહિ. એ વર્ગના યુવકો બને ત્યારકાલ સાંધે. પોતાની સ્થિતીનું ભરાબર નીરીક્ષણ કરી વીચારોને મક્કમ બનાવી દે તો કંઇક કરી શકે. તેઓ નાદરૂપ બની શકે. આમ છતાં આ બધા ઉપાયો અપૂર્ણ અને અસરકારક થશે. આને માટે તો હજુ આપણે પણ વીચારવાનું છે અને એ વીચારો પછી અમલમા મુકવાના છે

અમો સુધી આ વીવનધન એકઠું ન થાય ત્યા સુધી ક્રાન્તિ કયાંથી શકય બને! અત્યારે તો મોટા અગત્યની જરૂરીઆત તો એ છે કે આપું વૈવનધન એકઠું કરવું, ગામડાની વેદનાને જગતી શક્તિઓની એકત્રિત કરવી અને સારેજ નવસર્જનના પાયા ને! આખો દેશ યુવકો નામની મોટ પાછી બેસી રહ્યો છે. યૌવનના ધનજીવતા પોકસાઓને સૌ આંખો ફાડીને નીરખી રહ્યા છે હવે તો એવો સમય આવી ગયો છે - જીવનના રસ્તા આમ નેમ નથી આપ તે આપણેજ દીવસે દીવસે બસાસ થતા જઇશું.

'મારે તે વહેજ' પરંતુ અમે વહેમજ કુબ્ધ કરીએ ખાતો ઉપર બાં ને ઘા મારવાનો ગતો! મારે હવે તો આપણે આપણી રિતના નક્કી કરવાની અનીવાર્ય આવશ્યકતા છે. બીજા દેશોની માફક હિંદ પણ તેના યૌવનધન પર નજર ખાને એ દીવસ હવે લાવવો જોઇએ. આ માટે દરેક વ્યક્તિએ પણ વીચારવાનું રહે છે. યુવકોએ આળસ મરડી બેઠા થવું જોઇએ. આખ ખોલી જોવુ જોઇએ. 'આપણે' પણ ઉપયોગી થઇ શકાય એ ભાવના તો દરેકના મહત્માં ઉદ્ભવવી જોઇએ જેમ બીજા દેશના યુવકો રાષ્ટ્ર ખાતર સર્વ કંઇ ખમી દેવા તૈયાર છે તેમ હિન્દ માટે પણ તેવારી બનાવવી જોઇએ.

આપણા વર્ગના દીવસની ઉષા ક્યારે ઉગશે!

પોકૃત ગોપીએ કલાક સવારેજ કરે છે, પેટ ગાંઠા બાંધીને એ બેસી રહે છે અને સંકટો ગણ અનાજ પકવે છે; છતા એના પેટનો ખાડો પુરવા માટે એની પાસે અનાજ નથી રહેતું. પોતાનાં બાળકને ઢાંકવા માટે તેજ વસ્ત્રો બીજાઓ માટે જેના પાસે જોઇતા જરૂરી કપડા નથી હોતાં. એકુતોનાં લાડકવાયાં બાળકોનાં ગોત્ર કયારનો દીવસે પણ ગયા હતાં નથી. સેંકડો મણ અનાજના પકવનારને અનાજના વાંધા પડે એ પરીસ્થિતી કેમ સહન થાય! યુવક આ કેમ સહન કરશે ત્યાગ યુવક ત્યાગ.

(સંપુર્ણ)

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

યુનીયનમાં વેપાર

ઓગસ્ટ સુધીના આઠ મહીનામાં આખુ વર્ષનો યુનીયનમાં પરદેશથી પા. ૬૯૩૫૪૦૦૦ નો માલ આયાત થયો હતો અને પા. ૫૨૪૮૩૦૦૦ નો માલ નીકાસ થયો હતો જેમા સોનું પા. ૧૪૯૭૩૨૦૦૦ હતું. મીલ્ટ નીકાસ થએલી પરચુરણ ચીજોમાં ઉન, મકાઇ, ચામડાં, ઘુગરે અને મેલેસા મુખ્ય હતા. પરદેશથી આયાત થએલા માલ ઉપર યુનીયન સરકારને આઠ મહીનામાં પા. ૮૪૫૮૦૬ જકાત ઉપજ હતી જે ગયા વર્ષની ઓજ મુકત કરતા ૭ લાખ પાઉંડ વધારે હતી.

વિદાયગીરી

ઈંદો ઓરેન્જ જનરલ સર જેમ્સ રેજા અલી કરબનથી પ્રીટોરીઆ અને જોહાનીસબર્ગ જાતે ઉપડયા પહેલાં સર રઝા અને લેડી આદીને કરબનમાં મા દાદા ઓલગાન અને મેટાકેનમા ગી. એમ ૮ લાખ્યા નરદથી ગયા અઠવાડીયા મા મુકત અને શુક્રવારે વિદાયગીરીના મેળાપડા થયા હતા.

ધારસનો પતો નથી

કરબનની મેસર્સ ધારવા બ્રધર્સ મેનેજર પેઢીના ભાઇ ઓફ ડાયરેકટરના પ્રમુખ મા. જે. ધારસનનુ મરણ કરબનમા થા. રેલ એકસીડે નીપજ્યુ હતું. મા. ધારસનની કુટલે જોઇતનો આંકડો પાઉંડ ૫૮,૧૪૮ જાહેર થયો છે. શ્રી ધારસન કુવારા હતા. તેમનું વસીયતનામું જડતું નથી તેમ કોઇ સગાનો પતો નથી. કહે છે કે મરહુમ મા ધારસને પોતાના મોજામ ખાયલા બીજા કુટુંબીજનો વિશે પણ માહીતી આપી નથી.

ધુમ થએલા વિમાનીઓ

કરબનના બે એરમેનો મેસર્સ આર. સ્કુબારે અને ટી. એચ. અર્થબેસ તા. ૧૩ સપ્ટેમ્બરે સવારમાં પોતાના એક વિમાનમાં કરબનથી કુનરહાડ માટે ઉપડયા હતા અને બા તેઓ વખતસર પહોંચ્યાના સમાચાર નહિ મળતા તેઓની સલા ગતી માટે ચીંતા વધી પડી હતી. કરબનથી કેટલાંક કલાક વિમાનને તેઓના શોધ માટે મોકલ વામાં આવ્યા હતાં. છેવટે તેઓના ભાંગી પડેલા વિમાનનો પતો બપ્પ દીવસે અર્ગલીસ નરદથી એક વિમાની મારફતે મળ્યો હતો. તેઓ કરબન થી ઉપડયા પછી ડરેકન્સબર્ગ પહાડ તરફ બારે ધુમસ નડયું હતું, અને માર્ગ ભુલકુલ દેખા શકતા નહોતા જેથી વિમાન કાબુમાં રહી શકયુ નહીં અને એપકીન ટેકરી નજક ફોરેસ્ટ રીજર્વમાં ક્રાંગરી પડયુ હતું પણ તેઓનો દૈવી બચાવ થયો હતો. તેઓ તા. ૧૧ સપ્ટેમ્બરે સવારમાં ટ્રેન મારફતે કરબન આવ્યા હતા તેઓનો પતા મળતાં સુપીના બપ્પ દીવસોમાં કરબનના ઓમેટ્ર બોમ્બાઓએ આ બનાવના સમાચારો અને સુંબ્યા બંધ ચીંતાથી ભરેલા પાનાઓ ભરી મુકયા હતા.

ફ્રીનીગીંગમાં નોકરાન

ફ્રીનીગીંગમા તા. ૧૮-૯-૩૭ ના રોજ કાપડે બના વધામાં આવતા "ગેદીય બીઝનેસ" માટે પોલીસે નેટીવ સ્ટોકેટલના ફ્રેરબોળા ચલાવ્યા હતા જેથી લાના નેટીવોમા ભારે ઉશ્કેરણી ફેલાઇ હતી. બીજે દીવસે પોલીસ તપાસ મારે સ્ટોકેટલ મા બના નેટીવોએ તોફાન કરી બે ગોરા પોલીસ તથા એક નેટીવ પોલીસને મારી નાખ્યા હતા. પોલીસની "પાકઅપ-વેન" પણ તોડી નાખી હતી. પાછળથી પોલીસે તોફાનના આરોપ મારે ૬૮ નેટીવોને તથા પોલ રેકર્ડ નહિ ધરાવા મારે આસરે ૬૦૦ નેટીવોને કેદ પકડયા હતા. તા. ૨૬ સપ્ટેમ્બરે સવારે ફ્રીનીગીંગની પોલીસ કેદીઓને પોલીસ વાન બની હતી ત્યારે સ્થાન પોતાના પ્રધાન જનરલ સ્મટસનો પોતુંસે પકડેલા નેટીવ કેદીઓને છોડી મુકવા તારથી હુકમ મળ્યો હતો જેથી તારે આવેલા હુકમ મુજબ તેઓની છોડી મુકવાનું જનરલ સ્મટસનું કેમ અજાણ્યાઓએ વાદપણ વિનાનું હોવ્યુ હતુ.

તજ્જ્ઞ દીધેલા અભીપ્રાય

આફ્રીકેન્સ ખબર આપે છે કે કલાક વિશેષ જેના ઓબ્ઝર્વેટરીઓના એક ટ્રેમેરે ઇન્સપેકટરની ગોટરકારમાં આસરે બે માસની તબકુસ્ત બાળકી મુકી દેવામાં આવી હતી. બીજુ એક બાળક : જે છોકરો હતો તેને સામાન્યકર્મ રહીત નરક એક ગોટરકારમા કોણએ પકડતો એમ્બો હતા. આ છોકરાને બીમારી કુંગરાં પેદરાતેલા હતા. જે ઉપર 'એ આર" હતી. શીયળ હતી. આ બેઠ સીનોમાના ફ્રોક્રેક ક્રમમા ૭ આફ્રેકાદીઓની છોકરીને મોકલે તજ્જ્ઞ દીધી હતી આ બાળકોના માબાપોને પતો નહીં મળે તો તેઓને આસપોમાં મુકવામાં આવશે. જર્મીસ્ટનમાં પણ બપ્પ તજ્જ્ઞ દીધાં બાબત મળી આવ્યાં હતાં

કપ્પ વેપારી

દક્ષિણ આફ્રિકાના મુખ્ય શહેરોમાં અને કરી વેપારનું નિરિક્ષણ કરવા માટે કપ્પ એર લાઇન્સના પ્રમુખ અને કપ્પ સેલ કુંપનીના જનરલ મેનેજર મી. ડી. ક્રોક પોતાના ખાનગી વિમાનમા પાયલેટ ના ફ્રેન્ચ સર્કીત ઉપર્યા તા. ૧૫ સપ્ટેમ્બરે દક્ષિણ આફ્રિકા માટે ઉપડયા હતા. ઈંદમાં પ્રયમ કપ્પ વેપારીના આવ્યા હતા અને "કપ્પ ઘરટ ઘન્ડીગ્યા" કુંપની સ્થાપી ત્યારે વેપાર કર્યો હતો. ઈંદમાં કપ્પ પ્રબ "પલ્ટા" નામથી ઓળખાય છે.

૧૬૦ વર્ષે મરણ

લાદાલ માર્ટસ્ટ્રબેજ મુકામે વાળા કુટુંબમાં ૬૯ વર્ષ સુધી સંબંધ ધરાવતી નેટીવ સ્ત્રી "હેનાગગાડી" નું ચેરૂમમાં તા. ૨૫ સપ્ટેમ્બરે નોકરી કરી હતી. તેથી કેપબેલ કુટુંબે "હેનાગ માટી" ના જુદાપામાં પ્રિમપુર્વક તેણીના ફોટાઓ મોકી હતી તેણી ચેરૂમમાં ઓછાદ માસ ઉપર ગાર્ડસ્ટબેજ કામ્પ ગોટરકારમા ગઇ હતી અને ત્યાંથી તેણી કેપબેલ સ્ટ્રીટ કરબન ટેલીફોનથી પાત કરી હતી. "હેનાગગાડી" ના બે મંતાનો છે જે ૬૦ વર્ષથી મોટી વયના છે અને ઓક નેટીવ પાદરીનું કામ કરે છે.

ટેલીરીજન આવ્યું

જે રીતે અવાજ ગોડકાસ્ટ થાય છે તે મુજબ ચિત્રો ગોડકાસ્ટ કરવાનું ટેલીવીઝન દક્ષિણ આફ્રિકા મા આવ્યુ છે. કેપટાઉનના મી. ગોરડન ગોંગીથી છેલ્લા ૭ વર્ષમાં યુરોપ અને અમેરીકામાં ફરી કેપટાઉન આવી પુગ્યા છે. 'કેપ ટાઇમ્સ' ના જણાવે કર્યા મુજબ ટેલીવીઝનના આવનારમો મારે કુક સમાચાર એક રહુડીઓ ના ગોંગથી આપુ કરશે

નવા જમાનો

આધુનીક જમાનાના હવાને ધ્યાનોમાંએ પ્રાચીન કાળના ચાદિત્યમાં ઘણીવેળી પત્રવ્યવહારનું વર્ણન સાચુ પુરવાર કર્યું છે. ઇમ્પીરીયલ ઓરવેઝનું વિમાન ૨૭ સપ્ટેમ્બરે કારેસ્કલામથી ઉપડી કેટલાંક સ્ટેશનો કરી ૧૫૦૦ કલાકમા કરબન પહોંચવું હતું કારેસ્કલામ અને કરબન વચ્ચે બે હજાર માઇલનું છેટું છે.

ટેલીમાર્ક પહોંચાડનારાઓ

કરબનની ટેલીમાર્ક ગોપારીસમાં ૧૨૧ ટેલી ગ્રામ મેસેંજરો કામ કરે છે જેઓમાંથી ૪૩ કરબન સેન્ટ્રલમાં બના ૪૩ રેજના બાકીના ૧૦ આસપાસની હદમા ટેલીગ્રામ પહોંચાડે છે. તેઓને બાસીક પગાર પા. ૧ તથા બાયસીકલ બાબ્ય માટે ૬૬ રોકીસ આપે છે. તેઓમાંથી બાસીક પગાર પા. ૬-૩૦ ૬ મેળવવા મામલી કરી હતી જે વિષે ખુલાસો નહીં થતા હડતાળ પાડી હતી. આ મેસેંજરોની ઉમર ૨૧ થી ૧૬ વર્ષની છે ટેલીગ્રામ પહોંચાડનારાઓની હડતાળ સેન્ટ્રલ્ટબજર્સ, પ્રીટોરીયા ડરબે રવગે કેપટાઉન વગે બધા તેઓની બાબણી ઉપર વિચાર ચલાવવા જબાબ મળ્યાથી હડતાળ બાલાક થઇ હતી.

પાણીની અછત

કરબન શહેરના પરવરીશ માટે પુરે પાડવાના પાણીના સમઝ પણો ઓછો થયોંથી ભારે બાગ કુરપન થયા છે શીનજેનીના તળાવમાં કે જ્યાંથી પાણી પુરે પાડવામાં આવે છે ત્યાં માત્ર ૧૭૦ કરોડ ગેલન પાણી રહ્યા આદવાદી આવા હતું જે માત્ર બપ્પ મહીના પુરે પાડી શકાશે. પરસાદ માટે પણી કનેકશનોની બાદ કરવામા આવે છે

ગવરનર-જનરલના ટીકારે

યુનીયનના ગવરનર જનરલ સર પેટ્રીક ડંકન મહેમાનના સ્વીકાર માટે કરબનસ્થાના કે. સ્પોર્જ કરબનમાં સાંજે તા. ૨૧ સપ્ટેમ્બરે બાલકરબર્ગ

થયા હતા અને શ્રી. મેકરીનના કામે ઊભા રહેનારા બોલ્યા હતા.

સ્ટીઅરમાં અરજી

ડરબનના વીન્ડર મરીન પરેડના કીનારપર થએલા રેપારી મકાનો શ્રી. રોબર્ટ એલ્ડરસન સ્ટીલીપોટનું સુરોપથી ડરબન આવતાં દરીઆમાં તા. ૨૭ ઓગસ્ટે મરણ નીપજ્યું હતું મેસરીઝ-અર્સના માસ્ટરની ઓફીસમાં રહ્યું થએલાં વસીયતનામા મુજબ શ્રી. સ્ટીવેનોટ પા. ૫૬૦૧–૧૨–૧ દોલત મુકી ગયા છે

એસ્ટકોર્ટમાં અસુખાકારી

લાંબા વખતથી ચાલતાં મુકદમાને પરિણામે મેસર્સ્પોર્ટ તરફ આવી ડીસ્ટ્રીક્ટકર્ટ તાબની બીમારી કારી નીવડી હતી. પહેલે બારણે ગળાં સુજી આવ્યાં હતાં અને ડોકટરોને બીમારના પ્રસ્રસ્ત હતી નહિ. ઉત્તર વિભાગમાં કારી નીકળેલી ગેરી તાબની બીમારી રસી મુકવાથી પણ દેલાતી ખાટકા હતી.

અપીલ કારી નામી

ડરબનની કું. ઓલીસ બાઉન સીગારેટ બેડી તરફથી જાહેર થએલી "ટેસ્ટ મારબ" ચાણી બોજનારને દોઢસો કરાવી ડરબનમાં મેજીસ્ટ્રેટે દંડ કર્યો હતો, જે સામે સુપ્રીમ કોર્ટમાં થએલી અપીલમાં મેજીસ્ટ્રેટનો ચુકાદો કાયમ રાખી ગા. જસ્ટીસ કેથેરાન અને ગોલ જસ્ટીસ પીપાએ અપીલ રદ કરી હતી

બોકસીંગ અને રેસલીંગનો વિરોધી

કેપટાઉનની મુખ્ય કોર્ટના માસ્ટરની ઓફીસ ના રહ્યું થએલા મરહુમ શ્રી. જે. એચ ડ્રેયરના વસીયતનામામાં શ્રી. ડ્રેયરે પોતાની બે ઓકસી-ઓને બોકસીંગ અને રેસલીંગનો ખેલ જોવા હાજર થવા મના કરી છે આ હુકમનો ભંગ થતાં તેમનેને વારસા હકક પાછિંડ રહેવા મળી શકશે

ઈગોગો અને નેટાલલ રેાડ

ન્યુકાસલથી જાહેર થએલા સત્તાવાર સમાચાર મુજબ ઈગોગોનો નવાબજ રેાડ દરબારના કારોબારે થયો નથી ઈગોગો બોરલથી ૧૨૫ માઈલ છેટેથી નેટાલલ રેાડ બાંધવામાં આવશે, તનું બોડાણ પુટ્રચ લાઈને થશે ઈગોગો અને ન્યુકાસલ વચ્ચેનો રસ્તો પ્રોવીનસીઅલ રોડ બેણાશે.

જંગબારી નેતીવ

જસ્ટરનો હસન કસીદી નામનો જંગબારી કેસની પાવતી રજુ નાંખી કરી શકવાથી, કસીદીને નેટીવ પાસના કાગદનો ભંગ કરવા માટે અમસરથી કરાવ્યો હતા. ન ફિયર ધર્મણી આપીલ ના સુપ્રીમ કોર્ટ મેજીસ્ટ્રેટનો ચુકાદો કાયમ રાખી હસન કસીદીની અપીલ કારી નામી હતી.

જર્મન સંસ્થાનો

સંડના પાર્લામેન્ટ મુનીબ્યન હાલ કમીશનર શ્રી. ટીવોટર કેનેડા રવના ઉપર ગયા છે ત્યાં જર્મનો માટે સંસ્થાન સંબંધી જાહેર કરેલા અંગત વિચારો દક્ષીણ આફ્રિકા અને જર્મન ના મુખ્ય દેશોના કેલાણ ગયા હતા. સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકા મુનીબ્યન સરકારના મેનડેટમા હોવાથી મુનીબ્યનના ત્રણાગ જાહાજોમાં ત્યાંને ચર્ચા થઇ હતી આમ શ્રી. ટીવોટરના વિચારોનું મુખ્યત્વે ત્યાંનો રોબ્યા હતા, કેનેડા 'ગોલ્ડન રોજ' જણાવ્યું હતું કે શ્રી. ટીવોટરના વિચારો મુનીબ્યન ની પ્રજાના હાલના વિચારોથી બહુજ ઉલટા છે સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાના મેન્ડેટ સંસ્થાન માં ત્રણી બ્રાબ્યા દક્ષાણી દેવાની મુનીબ્યન સરકારની રાજનીતી બ્રસ જાહેર છે પણ શ્રી. ટીવોટર પોતાના દેશના વિચારથી બીલકુલ વાકેફ નથી.' પ્રધાન શ્રી પીરો પણ જર્મન સંસ્થાનો સંબંધમા શ્રી. ટીવોટર જેવા વિચાર ના છે.

હિંદનાં એકર મેલના છેલ્લા સમાચાર

(અમારા ખબરખત્રી તરફથી)

તા. ૧૬–૯–૩૭ ના છેલ્લા ખબર મુજબ મહાત્મા ગાંધીજીને થએ આવેલ લોહીનું દબાણ સુધારા ઉપર છે હજુ આરામ ચાલુ છે બ્રતા પુરતો નથી લેવાતો એમ ખબર છે. નવા રાજકારભારનાં સ્વીકાર, જેવા કામ અને કોષ પ્રધાન થયો તેવાની જના સંભળાય છે. આ કામનો બોજો તબીયત જલદી સુધરવાના અટકાવ કરતા છે પણ મહાત્માજી તે તરફ ધ્યાન લેતા નથી.

ગરીબપુરામાં મહાસભાના રચાયેલા કમીટીના પ્રમુખ દરબારથી ગોપાલદાસ મુંદાણા છે તે ઉપપ્રમુખ પોતાની બહિનોના મુદાણા છે તેઓ તે મુંદીને ગુજરાત પોતાને યોગ્ય માન આપ્યું ગણાય. મહાસભાના પ્રમુખ તરીકે શ્રી. સુભાષ બાબુને ચુટવાની મહાત્મા ગાંધી તથા રાષ્ટ્રપતીની ઇચ્છા છે એટલે એમાંજ ચુકાદો એવો આવ્યો છે

રાષ્ટ્રપતી ચુજરાતની મુલાકાતે ૧૩ સપ્ટેમ્બર ના જનાર હતા તેમના રવાગતની તૈયારીઓ અપુર્વ હતી. મુસ્લીમ તૈયારીઓએ પણ રાષ્ટ્ર પતી અમદાવાદ આવે ત્યારે સલામી કરવાની તૈયારી કરી હતી. અમદાવાદના કપડ બારકેટ તરફથી એક ચબુતરાની બેસી આપવાના હતા.

કાઠીયાવાડ રાજ્યોમ પરીપક્વ કક્ષા જરૂરી તેની મસલત કરવાર વલ્લભભાઇ સાથે થઇ રહી છે, પણ અદ્ર રાજકોટના બારણે.

કોંગ્રેસ પ્રધાનોએ રાજીનામું દેવા બાબત મદ્રાસ પ્રસીડન્સીમાં નાલેમ કુલ્લો અને મુખ્ય પ્રધાનમાં અરૂણ કુલ્લાને પસંદ કર્યો છે. આનો ત્યા રાજીનામું આપ્યા ૧ અકટોબરથી ગોવર્નર "ફંડીયા બારમ" ના સ્ટ્રક થશે મદ્રાસ સરકારે હાલ કોંગ્રેસમ્યુ માટે જે આમા ફંડોની માંગ આપી છે રાજીનામું કાર્યમાં મુસલીમ આગેવાનો પણ મદદ કરશે એમ જણાય છે

ગુજરાત કાઠીયાવાડમાં ભુલાબમા સારો પર સાદ પડયો હતો ઓગસ્ટમા મુદ્રણ ના થયો એટલે હવે વરસાદ પડે તો ના લાગ પણ સારૂ નીવડે એવી આશા રખાય છે વરસાદના ગાબડા જણાય છે.

આદ્રાખાન કેદીઓના કેપવાસથી અમાપા દોદમા તીન લાગણી ફરી વળ્યા છે. ઉપવાસ છોડવા સંબંધમાં ગાંધીજી અને ગુલામહોસેન વચ્ચે અને આદ્રાખાનના કેદીઓ સાથેનો પત્રવ્યવહાર બાદાર પડશે એવી આશા છે.

* * *

૩૮૬ તા. ૧૮ સપ્ટેમ્બરે નારણી બબર આપ્યા હતા કે સત્યાગ્રહ લડત પ્રસંગે મુંબાઇ સરકારે જપ્ત કરેલી તમામ મીલકતો તેના માલીકોને પાછી સોંપવા મુંબાઇ સરકારે હુકમ બહાર પાડયો હતો.

* * *

બાબર ઓફ ઓસીયા પુલકના હતા સર એડવીન આરનોલ્ડના પુત્ર થી એડવીન આરનોલ્ડ ઉપર બાલથી મંબાર મકારનો હુમલો થયો હતો જેથી શ્રી. આરનોલ્ડનું મગજનો કોરપીટલ માં તા. ૧૩ સપ્ટેમ્બરે મરણ નીપજ્યું હતું. કુમલાનું કારણ જાહેર થયું નથી.

—:o:—

સીલોનના હિંદીઓને અન્યાય

સીલોનની સરકારે માસ પંચાયતનો જે નવો કાયદો કર્યો છે તેમાં હીંદી મજુરોને મત આપવાના હકકમાંથી અસુલસર બાકાત રાખવામા આવ્યાનું જણાય છે. યુરોપીઅન વ.ગ અને અન્ય નાગરીકોને માસ પંચાયતની ચુંટણીમા મતાધિકાર આપવામા આવ્યો છે આ પક્ષપાત ભર્યા સીલોનવાસના હીંદી મજુરોમા સખ્ત અસંતોષ ફેલાયો છે તે જુદી જુદી રીતે પ્રગટ કરવામા આવે છે સીલોન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ નામની સંસ્થાએ સીલોન સરકાર પંડા જેમ્સ સ્મિટ મંડળની રેફરીંગ કમીશન પાસે આ પક્ષપાતનો નીંદ્ય તારબ્બરમાં પુકારો છે

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવનું સાહીત્ય

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ અલ્બમ રૂ/૬. રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ પત્રીકા—જેમાં રાષ્ટ્રીય ગીતો, હીંદુસ્તાનમાં મરકારીનોકરી, સરકારનું હીંદી કરબુ વિગેરે લખાણો ઉપર અખબારો નીભાવે છે કીમત ૪/– કોંગ્રેસ ઇતીહાસ ૫૦ વરસનો ઇંગ્લીશમાં બાર હીંદીમાં પ્રત્યેકની કી. ૧૨.

ગાંધીજીનો સુંદર મોટો ફોટો

મહાત્મા ગાંધીજીનો સુંદર આછો ચારંગી ફોટો. મહાત્માજી પરથી ઓટો સમીત કરતાં ઉતારા છે. ફોટો પોસ્ટો છે સાઇઝ રહ્યરર ઇંચ. કીમત પા. ૬–૧–૩.

આ ઓફીસે ખબરથી મળશે.

વેચવાના પુસ્તકો

કુરઆન	૧
ટોલસ્ટોયની નીતી કથાઓ	૧ –
ગ્રેપ મનુષ્ય	૧૦
ગોપબાનીયતુશાહ	૧૦
મુખ સળી	૬
ઘનો અને ઝખાબ્યા	૬ –

આ ઓફીસેથી મળશે.

વિવિધ વર્તમાન.

શીકાર કરતા હાથીએ જાન લીધો

લોરેન્સો માર્કેસના પ્રખ્યાત સદેરી મી. રોટે ટીવેલનું તા. ૧૬ સપ્ટેમ્બરે એક હાથીથી મરણ થયું હતું. મી. ટીવેલે તા. ૧૫ સપ્ટેમ્બરે ત્રણ હાથીઓનો શીકાર કર્યો હતો. બીજે દિવસે શીકાર માટે હાથી ઉપર ગોળી ફોડતાં હાથીના કાન ઉપર ગોળી લાગી હતી. એટલે તુરતજ ગુસ્સે થએલા હાથીએ મી. ટીવેલ કે જે માત્ર ૨૦ વાર ઉંટે હતા તો તેમને પ્રાણ લીધા હતા. મી. ટીવેલના નોટીસ મજદૂર સમાચાર એડમીનીસ્ટ્રેટર ને પહોંચાડતા, બધા માણસો સહીત ત્યાં પહોંચ્યા હતા. કાયા મી. ટીવેલના શરીર આગળથી ચાળો બાકલ સુધી ખરાબો નહોતો. મી. ટીવેલ ના મરણને દીમાનથી સોરેન્સો માર્કેસ પહોંચાડવું હતું. મી. ટીવેલ ત્રેવીસ વરસનો હતા, અને સોરેન્સો માર્કેસથી ૧૯૨૬ ના સપ્ટેમ્બર દીમાન મારફતે ગયા હતા. મી ટીવેલ આ પ્રસંગે સીસ્ટમ દીમાની મુસાફરી કરનાર પ્રથમ પેસેન્જર હતા. પોર્ટબેલ્ટર રેલ્વે તેમજ એરપોર્ટ એડમીનીસ્ટ્રેશનમાં મી. ટીવેલ નોકરીએ હતા.

અમેરીકામાં ખુબ મંડળ

અમેરીકામાં "કુ-ક્લુક્સ-ક્લાન" નામનું જોરદાર મંડળ હતુ પરાને છે. અમેરીકાની પ્રજાના ઘણાક પ્રદેશોનો આ મંડળ સામે ભારે વિરોધ છે. અમેરીકામાં પ્રગતી વીરૂદ્ધના અન્યાય સામે ઝુંપી લડત ચલાવવા આ મંડળ ૧૯૨૬ માં હતીમાં આવ્યુ હતું. તેના કોમ પરથી ખુબ પ્રકારની છે અને સફેદ ખુરશી આબ્ય વાળો પગથી ઓથા સુધીનો સફેદ ઝભ્ભો તથા ટોપી પહેરે છે. અમેરીકાના પ્રેસીડન્ટ મી. રૂઝવેલ્ટે બીજા દીવસ ઉપર સેનેટર બ્લેકને સુપ્રીમ કોર્ટમાં ન્યાયાધીશ નીમ્યા છે. અમેરીકા ના એક પક્ષે સેનેટર બ્લેકને "કુ-ક્લુક્સ-ક્લાન" ના સભ્ય હોવાનો દોષ જાહેર કર્યો હતો. સેને ટર બ્લેક મુરોપ પ્રવાસ તબીયતથી કરવા ગયા છે. તેમને ઇંગ્લાંડમાં એક જાપાઓ ખુલાસો પુછવા કેબલ જવાબ આપ્યો હતો એટલે અમે રીકાના પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટ સામે બારે ગુસ્સો પ્રગટી નીકળ્યો છે

ઉન્દલિને બાર્ગે કર્યા

સ્વતંત્ર દર્દી ઉન્નતી અને પ્રગતીને પંથે ગણાયો આગળ વધી છે. દક્ષિણઅમેરીકાથી ફરીને બ્રાઝર આવ્યા છે ને પ્રદર્શન બારે એક વિશાળ ઇમારત બાંધવા બારે પ્લાન તૈયાર કરવા દુનીયાના પ્રખ્યાત શીલ્પ શાસ્ત્રીઓ પાસે દરિદ્રનારાયણની તૈયારી થઇ છે. સોથી સારા પ્લાનો રજુ કરનાર શીલ્પ શાસ્ત્રી (આરકીટેક્ટ)નો તૈયારું ઇનામ આપશે. પ્રદર્શન માટે મંજાવર ઇમારત તૈયાર થતા ૧૯૪૨ માં થશે. દર્દી રીપબ્લીકની ૧૬૦ આતથી વધારેની તમામ પ્રવૃત્તીઓનું પ્રદર્શન આ ઇમારતમાં રજુ થશે જેમાં સંસારી ઉદ્યોગો, રાજદ્વારી, આર્થિક અને દર્દીય પ્રવૃત્તી મેરફુલીનો પાસ સમાવેશ થશે. દર્દીના નાના મોટા હુન્નરો ઉપર મુખ્ય ધ્યાન આપવાનો ઠરાવ થયો છે.

ચાલતા યુરોપથી જાપાન

જાપાનના ટોકીઓમાં ૧૯૪૦ ના જાન્યુઆરીના પ્રખ્યાત ઓલરત બાજની રમતોની તૈયારી થનાર છે. ઓસ્ટ્રેલીઆના ગ્રાઝ શહેરના રહેવાસી મી. એલગસ્ટ મેકરે તે પ્રસંગે હાજર થવા માટે પગે ચાલી ટોકીઓ પોહોંચવા ઠરાવ કરી ગાયો નીકળ્યા છે. ગયેલી સુકવો ગાલ્ફ ના પાકાડો ઓળંગી, એશીઆના મામલાદાર, ઇરાન, હીંદુસ્થાન, બરમા, અને ચીનના મુલ્કો કરી કરી શેંગાઘાઈ કરીમર પહોંચી જાપાન જશે. ચીન સાથે જાપાનના ખાપાના યુધ્ધમાં ઘડવુ છે તેથી ૧૯૪૦ ની ઓલમ્પીક ગાંડી પાછળથી આવે ના બારણા એપ્રીલ પોહોંચ ના રોજ સાંજે જાપાન પહોંચવાની ગણેના ઘરવાઇ કરે

અમેરીકામાં ચીનનું કેદર

અમેરીકામા સેંકડો ચીટ વર્ગો એક આશ્ચર્ય જેવુ કારણ બહાર આવ્યું હતું એવું બરાબે છે. ઉચ્ચ મુડી ને જગાય ઉપર બહુધ્ય હતા સકયુ નથી. એક અમેરીકન બંગલા તરફથી પાંચ ચીનાનીઓ ત્યાં તા. ૧૬ સપ્ટેમ્બરે પહોંચવાના સમાચાર મળ્યા હતા. આ પ્રાચીન જગ્યા શ્રીમંત કેદરના નામથી ઓળખાય છે. આ પોર્ટબેલમા ચીનાનાઓએ કરીંગાથી ચીટચ્યાર્ટલા સમાચાર મુજબ આ જંગલી માણસો હતા ખરાબે છે. કરીંગાથી સાત હજાર ચીટ વર્ગો આ પહાડી જગાનો દેખાવ નદના આતરંગ દોવાથી "સોલ્ટલાર્ક" નામથી ઓળખાય છે.

ચીન સાથે અમેરીકાનો વ્યાપાર

ચીન સાથે વ્યાપાર કરતી અમેરીકાની સગ ભાગ નેવું ટકા કુંપનીઓએ ત્યાંનો વ્યાપાર બંધ કરી દીધા છે અને હાંક, દક્ષિણ આફ્રિકા, મલાયા અને જાપાનમાં વ્યાપારનો ફેલાવો કરવા માટે અમેરીકન પ્રતિનિધિઓએ પ્રયત્ન શરૂ કર્યો છે.

ચીનમાં ચાંચીઆઓ

પુર્વ ઓશીઆના દેશો તરફથી તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બરે કરમન આપેલી સ્ટીમર હાઉટમેન ઉપર એક બાજ પહેરેગીર સૈરીગ્યાલના બારમ્બ ગોળાના એક ગોલા જવા ઉપર પેહરો બરતા હતા. જે દિવે જાપાના એક રીપોર્ટરને પહેરે-ગીરે પુછાસો કર્યો હતો કે સંગ્રામી અને શોંગ્રેજોમ વચ્ચે ચાંગીઆઓનો કેમ વધી પડયાયો સાવચેતીના ઉપાય શ્રેણે ઝેરી ગાસના બોમ્બ સ્ટીમર ઉપર રાખ્યા છે. જેના ચાંગીઆઓ તરફથી ફુગ્ગો ઘણા તોબો સામે ઝેરી ગાસ છોડી ચાંગીઆઓને દુર કર્યો હતા

ફ્રાન્સનું ચલણ

ફ્રાન્સમા ફ્રાન્કનું ચલણ છે, ફ્રાન્સે બુમબ્બ સમુદ્રમા ખીદન સાથે ગણી ગાજલેલા બાજરી યુરસે બ્રહ્મોલાં ઇટાલીનો ફ્રાન્કને ગબડાવી મુકવામાં હાથ કે એવું અનુમાન થતુ હતું. ફ્રાન્કના ગાલો પડવાથી અમેરીકા, ઇગ્લાંડ બાજારોમાં ભારે અસર થઇ હતી. બીજા સમાચાર મુજબ બીટન અમેરીકા -પન ફ્રાન્સ એકતા માટે ફ્રાન્કનું ભવાર સુધારવા પ્રયત્ન કરશે

ફ્રરન્સમાં અંદોલ્ચરત

ફ્રાંસમાં પણ અઢારીયામાં પતેલા ઓક્ટબના ત્રાસ પછી ફ્રાસની પોલીસનો પાની મહ્ય છે કે ત્યાં ફ્રાસ વિરૂદ્ધ અણધણ કરનારે ખુબ મંડળ હતી પરાવે છે. ફેડરાલ રાજ્ય ગવૈનને પકડયા છે. ફ્રાંસમા ૪૦ હજાર પરદેશીઓ પુરી થયા છે માટે તેઓની બારબાર પોલીસ ખાતા રાખવા ની સુચના આપવામાં આવી છે

ઇંગ્લેન્ડમાં લશ્કરી સુધારા

ઇંગ્લેન્ડના લશ્કરમા નવા સુધારા દાખલ કરવા બાર પ્રધાન અહમદી ફીલ્ડ માર્શલ વીસ્કાઉંટ ગોલ્ટ ગયા ઉંગાઠ ઉપરી ગયા છે. આ મી. પાસા બોલીસ મરદારો સાથે મલ્લાત મલાશે વિમાનની ફેકટરીઓ, અને પ્રસરી તોપખાનાઓની મુલાકાત લઇ બાદ આપુબાદ મેળવશે. બી બાલા ઇંગ્લેન્ડ પાછા ફર્યા પહેલા ઓસ્ટ્રીઆ બધ આંબુના મેદાન વિમાનોની મુલાકાત લેશે.

બ્રીટીશ જહાજ વિમાન થાણું

ભુમધ્ય સમુદ્રમા બ્રીટનનું જાહાજ વિમાન થાણું માલ્ટાના હતુ ભુમધ્ય સમુદ્રમાં ચક્રોડોએ ચોકીમા બાબતો બધામા રાખી બ્રીટીશ સરકારે બાલાંસ ઇથોપીઆ પરથી ઇટાલીએ ઇથોપીઆ પરનો અને ફ્રાંકોના મામલેને તમામ જગ્યા ત્રણ મહીના મા બાલી કરવા હુકમ થયા છે. આ એક પાણે મંજાવર વિમાની થાણું બનાવવા મહશે.

બે બાયસેરા-એક સરમુખત્યાર અને બીજો ?

જર્મનીના બેનસેક્સરના રાજકારણાક મી. એલેકઝાંડર હીટલર બર્લીનમાં ૧૬ વરસના મુસોલિનીનું ગમાડે છે પણ જર્મનીમાં એડોલ્ફ હીટલર નહતા આ અગ્યા બારથી એલેકઝાન્ડરને રીઢ નડો થયો છે અને ઘર બર્લીનના પણું જાહેર સામના "ફ્રેન્ચ-વેરટોરન્ટ" ઉપરાના તેમારી કરી છે.

રૂની ઉત્પાદનની રકાબીઓ

રૂમાંથી રકાબીઓ (પ્લેટસ) બનાવવાની શોધ થઇ છે જે ખાસ કરીને ઓલીવની ઓઇ બનાવ રાખવા છે. રૂની ઉત્પાદનની રકાબીઓ આંગળી નથી અને પ્રવાહીને ઉતારી છે, તા કેલાણી જનારા ઓને પણ બારે બનાવ બારેલી ખુબ પડ છે. આ સમાચાર ૧૯૮ દોડા વેપારીને લાગ્યુ

કીક આપના પ્રમુખ પદે! અને પહેલા ગાયનેન્ટનો નવો અનાવો અને વતનીઓ માટે ખોરાકી આપે.

મારકોનીનું આવવું

મરહુમ જગ વિખ્યાત વિજ્ઞાની મારકોનીની મારફતીરીનું આવવું જાહેર સ્થાનમાં ઉજવા કરવા સીનોર મુસોલીનીએ ખુશી આપી છે. રેડીઓના અભ્યાસી યુવકોને સીનોર મારકોનીના નામથી સ્કોલરશીપ આપવામાં આવશે. તાજેતરમાં થઈ પડેલા પાવરફેસ ઓપરેટર તથા તેઓના આથી તેમને આર્થીક સહાય આપવા પણ ગોઠવણ થઈ છે. આ સમાચારથી ઈટાલિયન આદિકાના દીકરાઓને ફ્રેસ પેરવા થશે!

રાષ્ટ્રોનસદ્દનમાં ન્યાયાધીશો

કોસોનીઅસ ઓરીમ તરફથી જણાય થયું છે કે મસાયાના ચીફ જસ્ટીસ સર મેમ્યુઅલ વોલસ નોકરીમાંથી રીટાયર થતા પુગાન્ડાના ચીફ જસ્ટીસ સર કોનર કોસને મલાયામાં ચીફ જસ્ટીસ નીમ્યા છે. પણ રેડ્રેસલસ મેઢસસેન્ટના જસ્ટર ની નીટલીને ગામ-ડામાં ચીફ જસ્ટીસ નીમવા નામદાર સમ્રેનહાર્ટે સંમતી આપી હતી. ઈંગ્લાના નવા ન્યાયપ્રધ મુજુમ નીમાએલા ઈંગ્લિ સ્તાનની સુપ્રીમ કોર્ટના ચીફ જસ્ટીસ સર ઓરીન મોર્ગર મંડનયો તા. ૧૫ સપ્ટેમ્બરે ઈંગ્લ ગાદિ ઉપરના હતા

કુવામાં પડવું

કુદરતની વીચીત્રતાનું એક ઉદાહરણ જાહેર થયું છે. ઓસ્ટ્રેલીયાના ગુનાસ્ટ્રેલ્ટ સ્ટેશનમાં એક કુવો છે, જ્યાં પાણી આપવા ઘણાં ઢોર-બીજાના બારણ માટે જાહેરમાં રહે છે. ૮૦ ફુટ ઉંડા કુવા ઉપરના ભાગમાં ૧૫ ફુટ ઉંડા ચોરસ આકારના ખાડામાં પાણી ભરાયેલું છે. આ ખાડાના પાણીની પણ કુવાના પેસ ઉપર ખાસકુલ બાસ્કર થતી નથી તેવાની એવા પણ આ ખાડામાં ઉંડેથી શકતા નથી

રાજાની કબ્રસ્તાનમાં દફન

મંગોલના એક ખા સરદારના અને રોમાનીના પહાડ વચ્ચે કબ્રસ્તાન તરવામાં હતી, જેમાં તાજેતરમાં ઉંડાણના ખોદકામ મુલ્યવાની મળી હતી. ખોદકામ કરતી વેળાએ અકસ્માત પણ કબ્રસ્તાનો બાણી આવતા હતી, પાસે ખોદકામની પાસેમાં મુકસાની ખોદકામ કરતા માટલા કાર તેમાંના ૬ ૧૦૮ અપાયા હતા.

મનુષ્યની ઉમર

મનુષ્યની ઉમરની સરેરાસ માપ ૫૦ વર્ષ ગણાય છે. ૧૦ વર્ષની ઉમરે પુરતા સરેરાસ ૧૬ ટકા મરણ પામે છે અને એક કુદરત મનુષ્યોમાંનો ૧૦૦ માંથી એક માણસ ૧૦૦ વર્ષની ઉમરે પુગવાનો આંકડા જાહેર થયો છે.

ડ્યુક ઓફ વીન્ડસર પોલોમેદાન રાજા બનશે!

યુરોપમાં ચાલતી ખેંચતાણ અંગેના જણાવે છે કે ડ્યુક અને ડચેસ ઓફ વીન્ડસરને પેલેસ્ટાઈનની ગાદી સ્વીકારવા વિનંતી કરવામાં આવશે. સામ્રાજ્યનો ગોલાર પ્રિન્સ પાર્ટીએ અમારે ડ્યુક ઓફ કેન્ટ પોલોકાની સકશે પણ કરવા ત્યારે તેને બાજા જાતની ફીકુતી કરવાનો વીચાર કરવા. તે બાબતે એમ જણાવું છે કે ડ્યુક ગોલ્ફ કેન્ટ પરદેશી ગાદી સ્વીકારી શકશે નહીં, પરંતુ તે બાબતે એમ છે કે ડ્યુક ઓફ વીન્ડસર તેઓની વિનંતી સ્વીકારશે અને પોલાંડની ગાદી ઉપર બેસશે કે આ બાબતે નાની છે, પરંતુ તેનું વજન ખુબ પડે છે. આ બાબતના પેસાદાર મેળવ્યે પણ છે, તેઓનો નાબી જરૂરની અને સેનાએટ રહીમાનો પણ એમ છે, અને તેથી તેઓ માને છે કે તે ડ્યુક ઓફ વીન્ડસર ગાદી સ્વીકારે તો પોલાંડ અને બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય વચ્ચેની મીત્રતા ગાઢ બનશે. ડ્યુક અને ડચેસ ઓફ વીન્ડસર અત્યારે સામરસીએનાબર્ગમાં છે.

લીબીઆમાં ઈટાલીઅનો

ઇટાલીએ નવા એમ્પ્રીસ મહીનામાં લીબીઆ માં ફેસીસ્ટ ગવરનર મોકલવા વિચાર કર્યો હતા પણ કહે છે કે સ્થાનરીનના ધુમસાઓ ઉપર અંકુશ મુકવાની ફ્રાન્સ અને બ્રીટનની વાતચીતો કુરોકુત થતા સીનોર મુસોલીનીએ ઇટાલીનું સરકાર લીબીઆ મોકલવા પુરતુ કર્યા છે

અમેરીકાની મુડાકાતે

પેરીસિટનમાં પ્રમેથી સ્વાર્થવાન મુજબ ડ્યુક ઓફ વીન્ડસર પોતાના પત્ની ડચેસ ઓફ વીન્ડસર સાથે મોટા પ્રમાણમાં અમેરીકાની મુડાકાતે જશે. ૧૯૨૫ ચાલવારીના ઉપર ડ્યુક ઓફ વીન્ડસરને ઉમિયાંક પાણાવાના દિલ્હે સર્યા થયા હતી

નવાંગર-ભીખારી

"બારમાસ તેસે આંધાર" કહેવતને ખોટી પાડનારો ફ્રાસ્સો ખારીકોયાએ ચોરીગરનો ખાપ્યો હતો. કહે છે કે ગોરા દીવસ કેર ચોરીગરના એક ખોદ બોજરાયાની ઝુપડામાંથી ચિકના એક પુરા સુબ્બન બાલકોમાં બાબ્યો હતા આ ગુહાના સબંધમાં રૂા. ૨૦૦ રોકડા હતા પણી ન્યુબોર્ડ લીટલ બ્યુજરસીયાની ટેલીફેન બેન્કમાં પા. ૨૦૦૦ ડીપોઝીટ કરાવાનું પાસ પુકાતી પોલીસે મળી હતી.

ડ્યુક ઓફ વીન્ડસરનુ ઉજવણા અભ્યાસ

કસમારીયો ૧૫ માસના દુર ડ્યુક ઓફ વીન્ડસરની મોનીસ્ટ્રી ૫ પી રેન્ચ ડ્યુકને મળ્યા પેસા મળવી આપવા આ રેન્ચથી ૫ માસના દુર ૬૦૦ પીપાં તેલ નીકળે છે આથી કેનેડીયન ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ એગ્રીકલ્ચર તા ૧૭ જે ખુબ તપાસ કર્યા છે અને જણાવે છે કે "૬ પા રેન્ચમાંથી મોર આમે વસ્ત્ર નીકળશે" જો આપતરે આ અખતરો કરી કરોર તો તે જમા ઉપર તેલ કાઢવાનું કામ ચાલ કરી દેવામા આવશે ડ્યુકે આ જમીન ૧૬૧૬ મા ૬૬ વર્ષના પટા ઉપર જાહેર તે પ્રીન્સ ઓફ વેલ્સ હતા ત્યારે લીધી હતી

ઝાંઝીબારના સ્ત્રિદીક્ષા પ્રત્યે મહારાજાની સહાનુભુતિ

શ્રી કુવેરજીભાઇ સાકરચંદે નૂબારના વેપારના પોતાના મકાનમાં પ્રતિષ્ઠિત નાગરીકો અને ઝાંઝીબારના દરબારીઓના મીત્રોમાં તેમ સેનારા સજ્જનોને પ. જવાહરલાલને માન બોલાવ્યા હતા શ્રી કુવેરજીભાઇ, શ્રી તેયબજાલી શ્રી નટરાજન, શ્રી એન્ડ્રુઝ વગેરેએ ઝાંઝીબારનો વ્યાપાર, તેને લગતા સરકારી કુકમો અને દીક્ષાઓની ફ્રેકોડી પરિસ્થિતિનો ખ્યાલ આપ્યો હતો બાદ પં જવાહરલાલે પ્રજાને ખાતો આપી હતી કે, કોંગ્રેસ મહાસભા દરિયા પારના દીક્ષાઓના હિતોમાં ઉંડો રસ ધરાવે છે. તેમણે મુબ્બઇ અને કલકત્તાના વેપારીઓને ઝાંઝીબારનો વ્યાપાર ખીલે કરવા બદલ અભિનંદનો આપ્યાં હતાં બાદ તેમણે પેલેસ્ટાઇનના બાબતો સામે આરબોએ ઉપરોકી પગલા ભરે પણ અભિનંદન આપી બ્રીટીશ નીતીને વખોડી કાઢી હતી

છેલ્લા એક હજાર વર્ષમાં કેટલી લડાઈઓ થઇ?

દરેક વારે બાબુએ લડાઈ-લડાઇ એવી બુમો સંભળાય છે-દીને દીને લાગી બેઠું છે કે હવે લડાઇ થશે પણ એ લડાઇ કયારે થશે-તેની ચોક્કસ ખુબ કરશે તે બાબતમાં અનેક અટકળો થાય છે બાગ દુનીયામાં હાલ ચાલતું જ વાતાવરણ દેખાયુ છે તેવા સબંધમાં એ જાણવું દીલ થઇ પડશે કે આજ સુધીમાં પૃથ્વી પર કયા દેશે કયારમાં કયારે લડાઇઓ કરી છે? આ સવાલના જવાબમાં છેલ્લા એક હજાર વરસના આંકડા પ્રસિદ્ધ થયા છે તે જોતા જણાય છે કે ફ્રાન્સ અને ફ્રાંસ એ બે દેશોજ બાકી લડાઇખોર છે છેલ્લા એક હજાર વરસ દરમ્યાનના ફ્રાંસે ૬૮૫, ઇગ્લેંડે ૬૫૬, રશીયાએ ૧૫૬, ઓસ્ટ્રીયાએ ૬૩૨, સ્પેને ૫૫, પ્રશીયાએ ૩૨, જર્મનીએ ૨૮ અને હોલેન્ડે ૨૭ લડાઇઓ કરી છે

ઝાડના પાદડાં

ન્યુઝીલેન્ડમાં એક ઝાડના પાદડાંને વેપારના સમાચારના કામો માટે યશ થઇ છે પાંદડાંને બોલકુલ બેસાડવા પડતા નથી. ઝાડ ઉપરથી સીધેલા પાંદડા ઉપર સામાન્ય કામગીરી માટે ચાર્જ, પેનસીલ આપવા ટાયર ગોઠવણી કામ લઇ શકાય છે.

હોડકામાં ખુન

બાલ્ટિક પેસ્ટ આફ્રિકાના કીનકના કોસ્ટમાં ના ૧૯ વર્ષના એક સ્ત્રીનું માથું કિંચમ પ્રકારનું ખુન થયું હતું તેનું માથું મરીર કરતા એક "ફાનાના" કપડાં વિનાના નગ્ન હતું તેણીના જડમા ઉપર પડવા ઘેરા ઘામાં એક જરી હતી. ખુનના આરોપ નારે એક સજ્જનને પકડવા છે જે તેણીનો પત્ની હતા

ભયંકર ધ્રિસ્તુનું કપડું

ફ્રાન્સમાં કુરીન નામના ગામમા એક મોટાં દેવળમાં એક કપડું જતન કરીને રાખવામાં આવ્યું છે આ કપડાને પવરેલ્વદા જેટલું પુજ્ય અને પવીત્ર આદરપુર્વક સાચવવા આવે છે આકીક ખ્રીસ્તી લોકો તો આ વસ્ત્રને ખુદ ઇસુ પ્રભુના જેટલું પવીત્ર માને છે. એનું કારણ પણ ખુદ છે. ૧૬મા સૈકા પહેલાં ફ્રાન્સના રાજાઓને

ફ્રેન્ચ પર ચઢકારીને જ્યારે તપ કરવામાં આવ્યો ત્યારે તેમના ચહેરા ઉપ તે જ્યારે હતું તે આજ પણ છે એમ કહેવામાં અતિશયોક્તિ થશે નહિ. ભાષણના અંતમાં ડૉ. ગાર્ડિયા બોલ્યા કે ભારતીય મહાન મુત્સદ્દીઓ પૈકીના એક તરીકે તેમનું જીવન ઇતિહાસમાં અમર થઈ ગયું છે. ઉપસ્થિત ૧૮૦ જેટલા ફ્રેન્ચ પરથી ફ્રેંચાઓ પણ તેમને આ કપરા પર સુવાઢીને એના આપણા ગાંધીજી

પણ આ કપરું વીરી વીરીને હતું. આ કપરા પર મૂકતા મોહીનાં ટાપા પડ્યા છે, તે ફ્રેન્ચોને ઇતિહાસે એના ઢાપ પરની છાપ પણ પડેલી છે. આ કપરું ખસુસુજ છે કે આજનના માટે પણ ઘણું જાનનો આકર્ષણકારી પુરાવો બની રહ્યું છે. ઘણું ઘણું કબરના કાટ ગઈકાલ; આ મહાન પરુષના નામને રીઢલવાના આવ્યા હતા એવોને વંશોપકોએ પોતાને નીમિત્ત બન્ય કર્યો છે

ટૂંકી નોંધ

મેરીટ્સબર્ગની સીટી કાઉન્સીલે ગાંધીજી તરફ અભિનંદનના ઓરડો નવા રહેઠાણો તેમીને માટે બાંધવા ઠરાવ્યું છે.

* * *

જોહાનીસબર્ગનું પી રોબા હૅલ ગેન્યુઈકચારીગ કુંપનીના કારખાનામાં તા. ૧૧ સપ્ટેમ્બરે આગ લાગી હતી જેથી કારીગરો ઘણો ગભરાઈ ગયા હતા. કોઈને ઇજા થઈ નથી પણ મુકસાનની રકમ તા. ૩૦૦૦ ની છે.

* * *

યુનીયન સરકારે આફ્રિકન ઍમ્પરવેઝ માટે કંપનીની ગરીબોકો પૈ નવાં જહાજો તા. ૧૬ સપ્ટેમ્બરે કેપટાઉન માટે રવાના કર્યા.

* * *

જોહાનીસબર્ગની સાહુકારોએ "કમરેશલટસ" નામની ઓળખાણ છે, જગતમાં રહેલા કમરેશલટસની મેમ્બર બનવાના માનના કંપનીમાં જોડાવવાનું નથી થયું જે કોરણ આફ્રિકા તરફથી હાજરી આપવા ઓફીસ કમરાયણ જનરલના અંધીપતી તા. કેપ્ટ. જે. ગટલરને નીમ્યા છે

* * *

નાટાલ પેન્ટ એસોસીએશન તા. ૧૬ સપ્ટેમ્બરે ચાર દિવસ હેલ ગેરહાજરીનો એક મોટો જલસો ઓફીસ પેટ્રોલ્સ રીમર ગોલ્ડ પુરસ્કારમાં ચોકલાલ ના માટે આપવા હતા જે માત્ર એકસીસ કલાક માં ઉતારવામાં આવ્યું હતું.

* * *

યુનીયનમાંથી પીન ટેબલ બુકાર તાપુર કરવા માટે યુનીયનનું બાલપ્યાલુ પાર્લામેન્ટમાં કાયદો પસ્થા વિચાર ચલાવે છે

* * *

જોહાનીસબર્ગનાં પા. ચુસ્ટ નામનો - યાર એક ખમારતના પાચમાં માળ ઉપરથી નીચે રુટ પાય ઉપર પડયો હતા ફ્રેક્ચરોસ્ટલમાં આઠ દિવસ સારવાર થયા પછી તા. ચુસ્ટની તબીયત સુધરતી જાય છે.

* * *

ઇસ્ટલ્ડનના ટાઉને ૬ પેનીના જકાતી ૬૦ ટનલ કેક હાલ બાલ પુરી પાડવા માટે આપ ફેન્યાઓ તરફથી ટેન્ડર મળ્યા હતા જેમાંથી પૈકા ટેન્ડર પાસ થતા કેપટાઉનની ટ્રાગ્સ પબ્લો સુધારો થશે.

* * *

નાટાલ સેન્ડ કંપનીના ચેરમેન મેરીટ્સબર્ગના પા. ટી. ડી ડીક સાહેબનું આપઘાતી સરકારે એનબેર્ટ થયા બી રીસીવર ઓફીસર સેન્ટ ડીક મુકત પ્રમુખ નીમ્યાનું ગેઝેટમાં જાહેર થયું છે.

* * *

ગત અઠવાડીયામાં રેલવે ગાઇનના ઉપરત પોલ્ડરસ્ટાર્ટ ડરીરમાર્ગમાં ચોરાયા ડાકર બદલ પકડી હતી. આના શહેરના રાત્રે બાંધકાર આવી રહી હતા નવા બાંધકામ તથા મીલ્સો ને બાંધ કરવી પડી હતી

ડરબનમાં ગાંધી જન્મ જયંતી

તા. ૨-૧૦-૩૭ના રાતીવારના રાંજના ૭ વરગે પા ઑફિસ. કે. ગાંધી સાપબરેરી અને મહાત્મા ગાંધીજીની ૧૮મી જયંતી ઉજવવા નાચેની સભ્યાનીએ આદર વિધિપૂર્વક ચાર્યો રસીક કાર્યક્રમ તૈયાર કર્યો છે આ ઉત્સવ પ્રસંગે દરેક દરેક બહેનો તથા બાઇ બેનને રમાનસર હાજર રહેવા ખાસ વિનંતી કરવામાં આવે છે.

ગાંધી જયંતી ઉત્સવ સમીતી.

નતીયાદીના પ્રમાને પાકરદાર નરસના માલેક કરી ઝાલાના કુપરણ નકર કર્યો છે. પાકામાન માટે બકાર ગયા જનાવરોનો ખોરાક સસ્તે આપે રેલવેમાં આવી શકશે.

* * *

નાટાલ પેરેલમાના મોસ્ટ સ્ટ્રીટમાં રાખના નવા "નીલ્સન" નામનું બાર આવેલું છે, તે બધો ચાર્ય ખુલ્લ છે

* * *

સરદાર નરીમાન પ્રકરણની તપાસ અર્થે મહાસભા ગાંધીએ જણાવ્યું કે સરદાર વલ્લભ ભાઇ અને નરીમાન તરફનું નિવેદન બન્ને જણ છે પણ બન્ને મહાસભા પરના પત્રો મુંઝવણોના નાના લેખારા બધા લક્ષ્યો આને મત મેળવી આપનાર અન્ય ભાજકોએ પોતપોતાનાં નિવેદનો મોકલી આપ્યા અને એના જણાયા કે તેમણે જે રીતે મત આપ્યા હતા તે પ્રસ્તાવની સીધી કે આડકતરી રેફરન્સરી આપ્યા હતા કે કેમ અને સાથે સાથે ગોરી રીતે તે આપવાના કારણો પણ તેમણે જણાવ્યા

* * *

દૌઢના આગાખાન તવારીખનરેશ સર. ઉ. ગામીમંત્રાર જયકરાને પોતાના ચોકમાં પોતાનાં કાયદાને લગતા સઘળા પુસ્તકો અને દૌઢ સરકારીને સસ્તા ભાવોને દુર્લભ પુસ્તકોનો સમય અલાબા સમગ્ર બનારસ ભાતના દૌઢ વિદ્યાવિદ્યાલયોને ભેટ આપવાનું જણાવવામાં આવ્યું હતું.

* * *

યુરોપથી નાગરકના ભાગે ફરેલા એક જણીતા કાંરીના ... મુજબ ગાંતિ ગારેનું નોબલ પ્રાઇઝ ગાંધીજીને આપવાની હોલચાલ યુરોપનાં ગાલે છે; જો રોબાશકાલ્ઓ ગાંધીજીનું નામ સુચવે.

* * *

૮૬ સાલ કરીઆની બાબવાના ચાંદાજાપરનો પુરુષ પ્રજાના ત્રણ જણો નાબ્રાપ્રધાન પં. ગો. ચ. પરિ સભ્યતાએ બનાવ્યું છે, ગોળ ફફડાવ્યું છે, ૬ બહિનોનાં આબબ. વર્ષોમાં બાપ પુરુષામા આવી છે

* * *

બંગાળા મારાસમાની બન્ને સભાઓના ખાતે બાન સભ્યોમાંથી ચાબ્યોએ એમ કરાવ્યું છે ૬ બાકીના બનાવ બનારસોથી ગાંધીબાને બાજ બાદ્યાયના પ્રાંતીક બાબાનન બાપ્યો. સભ્યોનો ચાંતીક પ્રકાર ૩ ૧૮૬૬ છે. બન્ને બન્ને સભાઓના ૬૬ સભ્યબાપારી સભ્યો છે કરારને બનાવ્યા બાંધુરી ૬૬. તા પ્રાંતીય સભાલબાના ધર્મમાં તા. ૨૬૬૦૦ ના ફાળો બાગ

* * *

બાગલાબ મંદિરમાં બાજના કરવા માટે હિંદુ સોબાંબાનું ઓક ચરબબ નીમ્યું હતું તેનો બેબવા ઓફ્રકા બબબા હિંદુબોબાર ડી બગાડી જબુની પોલીસે નરબબનો રેબબ્ય હતું' બાગિબાયો ૨૫ જબુને પકડવા બા બાબ્યા હતા

* * *

ઇસ્ટકરના હિંદના વિદ્યાર્થીનાં ઇચ્છા ભેદ બાનેલી જનબન રોબીના ઓક બબ્ય હિંદીબો પ્રતે બબરીન રાબ્દોબાળુ ભાબાબ્ય બબબાનો હિંદની ગોબાન બીક્ચર્સ' બાલાપ્રીના પ્રમુખ સર હિરોજ સોબાબ્ય જબો સરકારના પરદેશ બાતા પર ઓક પત્ર બબબો દિબોબ કબોબો છે બાન બા ભોગ બરકારી જબેન બાપ્રસોને હિંદ બા બાબવા કેવનું જબાબ્યું છે.

ગયા મહિનાનાં કેટલાં રાજ્યોના નરેન્દ્રો અને દિવાનોની એક અવિધીપુરઃ શરતો સભા ઇંદોર ખાતે મળી હતી જેના ફેડરેશનમાં જોડાવું કે નહીં તે સંબંધમા એકમત થઇ શક્યો નહોતો. વહીવટને લગતી બાબતોમાં દિવાનો અને નરેન્દ્રો વચ્ચે પણ મતભેદ દેખાવું જણાયા છે. ત્યાં ત્રિપે ખૂબ ચુપકીદી જળવવામાં આવે છે.

• • •

મહાસભા રાજના અમલ સામે ચળવળકારી તંત્રમાં પણ અણગાર થઇ ગયો છે. સુરતના પોલીસ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટે છલ્લા બરમાં પોલીસો ઉપર ગરીબ ગોકલી દીવાળીમ પ્રસંગે બોળી ગેવાનો રીવાજ છે તે કાઢી નાખવા અને કાપડની પાગે બોળી ન આપવા ફરમાન કર્યું છે. તેનો ભાંસ કરનારને સજા થશે એમ પણ જણાવ્યું છે.

• • •

ફ્રાંસીના ગરીબોમાં ભાગની લાવવા ગરીબ બાળક ખાતર ઉઘરાણું ઉઘરાવે છપ્પાસ આદમી હતા; આ ઉપરાન્તથી અન્ય ગરીબોમાં બાળ-બાળાઓ ગયા પાખ્યા હતા; તેઓએ સમવસરીને બાકીના છપ્પાસ ઉમેરાવ્યા છે.

• • •

પ્રો. રંગુ ડાહીએ રંગુ વડનાંથી તાજી દસ્તની દુકાનો બંધ કરવાનો નીર્ણય કર્યો છે.

• • •

પ્રજાસંપની નવરચનારા બાબતની સભામા દીક્ષ તરફથી આગાખાન, સર કોમિસ બે અને દી. બા. પંડિત હૃદયનારાયણ કુંજરુ (બધારાના) ગોવિંદપ્રધાન પ્રતિનિધિ તરીકે રહેશે.

• • •

આફ્રિકોગીક કાપલીની બાબતોમાંથી બંગણા ના ૬૫ નજરકેદીઓને તેમની તાલીમ પુરી થતા છોડવામા આવશે

• • •

કોલેજના પ્રતિદાયમંડળના બાબતે આપતા મા. શાસ્ત્રીજોપાધ્યાયરીએ કહ્યું હતું કે હું એક ભાષ્ટેર નીવિદન દ્વારા સરકારી નોકરોને ખાદી પહેરવા સુચવીશ તમારે પણ આપ રાજ્ય પ્રકર ખાદી પહેરની તેમણે સરકારી નોકરોના બાબતે પણ પોતે પોતે પહરવાનો તૈયાર કરું છું.

• • •

તા. ૧૫ ઓગષ્ટ સંધીયાના દરની સારવાર માટે પણ આફ્રાદીમાંથી જર્મનીના વીસ્બાન બેહન નામના શહેરમાં ગે

• • •

પંજાબના ફીરોજપુરથી ગયેલા કુટરના નંદેલા મુજબ ગયેલા પેસેન્જરોમાંથી ભરેલી એક મોટ સતલજ નદીમા કેપી જતી વખત ૫૦ વ્યક્તિઓ ડુબી ગયા હતા.

• • •

સીનોર મુસોલીની તા ૨૫ સપ્ટેમ્બરે ન્યુનીચ શહેરના મુલાકાત કરશે. ફેસીસ્ટથી અસંતોષી મનેલા સંખ્યાબંધ ઇટલીયનો ન્યુનીચમા હાજર થયેલા દેખવા સીનોર મુસોલીનીના રક્ષણ માટે પોલીસ તરફથી ખાસ બંદોબસ્ત રાખવામા આવ્યો છે

ઇટાલીઅન રહીયરે ગારફલ્ડ ઇટાલીની રહીયરે ર્ણા બુમધ્ય સમુદ્રના બંદરો માટે મુલીયનમાંથી ગયા વર્ષના જુનમાં ૮૨૨૨૫ ટન માલ મોકલ્યો હતો અને ૬૮૬ ઉતારૂ ગયા હતા. ત્યારે ચાલુ વર્ષમાં ૨૩૬૦૧ ટન માલ ચઢ્યો હતો અને ૪૦૮ ઉતારૂઓ હતા જે આંકડાઓ ઘણોજ મહાડો દેખાડે છે.

• • •

માજી ઇંદોરી સીલીલ મરચન્ટ સર રોબર્ટ ડંકન બેલ ન્યાસાલેન્ડમાં આર્થીક અને નાણા પ્રકરણ તપાસ મારે તા. ૫ ઓક્ટોબરે બ્લેન્ટાયર થઇ ન્યાસાલેન્ડના મુખ્ય ભાગોમાં તપાસ ચલાવી ચડી સરકારને રીપોર્ટ કરશે

• • •

ઓગસ્ટના એક અઠવાડીયામાં પરદેશના પ્રમાણતી કાકડાંથી ભરેલી ૩૦સ આગબોટો લંડનની ગોદીમાં દાખલ થઇ હતી.

• • •

બ્રીટીશ ન્યાયાધીશોની બનેલી ચેસેરટાઇન અપીલ કોર્ટે દક્ષિણ રહોડેશીઆના માજી ડેપ્યુટી ડ્રાંસપોર્ટ પ્રધાન મી. જેકેશ ગયા નગરના ખુની

ટેલીફોન 33-8432.

એડ. વી. પારેખ

૫૦ એ કમીશનર સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

ઉપલના કચેરી ખાસ ઉંચી જાતની દરેક વસ્તિઓ મોકલશે. દેશની અને સ્વદેશી સાડીઓ વિગેરે કીફાયત ભાવે મળશે.

એક વખત તમારો ઓર્ડર મોકલી આપો કરશો.

મારે કથીન મેજીસ્ટ્રેટને ગયેલી ૧૫ વર્ષના કેદખાનાની સજા ઉપર સંખ્યની આપી હતી.

• • •

ગયા વર્ષના છેલ્લા આઠ મહીનામાં પરદેશો માંથી કાંસે પા. ૧૪૯૦૦૦૦ ના હીરા ખરીદ્યા હતા જ્યારે ચાલુ વર્ષના છેલ્લા આઠ મહીનામાં કાંસે ખરીદેલા હીરાની કીમત પા. ૨૮૬૦૦૦૦ જાહેર થઇ છે.

• • •

કેટરે ન્યાસરક્ષણાર્થી તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બરે ખબર આપ્યા હતા કે પ્રધાન ટન વાળો નરેશ મા હરમન્ટ વેબસ્ટરેસનું યમા કુંક સાગવી માંદગીથી મરણ નીપજ્યું હતું.

• • •

ચાલુ વર્ષમાં લંડનની રોયલ એર કોર્સમાં ૧૦૫ માણસો અકસ્માતોથી મરણ પામ્યાં હતાં અને ૬૪૪ વિમાનો નાશ પામ્યા હતા.

• • •

બ્રીટનમાં ફેસીસ્ટ ચળવળનો પ્રચાર કરવા માટે ફેસીસ્ટ યુનીયનો તા ૮ ઓક્ટોબરે ફેસીસ્ટ સરઘસ કાઢી મકતના મરટ એન્ડમાંથી દુર કરી જવા માટે માંગેલી પરવાનગી મેજીસ્ટ્રેટ પોલીસ કમીશનરે નામંજુર કરી હતી, તેમા રાજદ્વારી સરઘસો કાઢવા સામેના ભયકાની મુદતમાં ત્રણ મહીનાનો વધારો કર્યો હતો.

• • •

ઇગ્લાંડના કાર્ડીયુર કેદખાનામાં ત્રીસ વર્ષ ઉપર ૧૨૦૦ કેદીઓની સંખ્યા હતી. હાલમાં ત્યાં કેદીઓની સંખ્યા ૩૦૦ જેટલી રહે છે માટે કેદખાનું બાલી જેવું થઇ પડયું છે.

• • •

બ્રીટનના બાજી વડા પ્રધાન મોર્ડ બોલ્ડવીનને લંડન શહેર તરફથી તા. ૫ નવેમ્બરે માનપત્ર આપવાની ગોઠવણ સંપૂર્ણ થઇ છે. માનપત્ર મોનાના કાસકેટમાં મુકી બોલ્ડવીનને અર્પણ થશે.

• • •

રમીઆ અને કેનાડા વચ્ચે ૧૯૨૩માં કરાર થયા હતા. લંડનથી સમાચાર મળ્યા છે કે રૂસીઆ અને કેનાડા વચ્ચે વેપારી સબધ માટે નવો કરાર થયા છે.

• • •

ગ્રેટબ્રીટનમાંથી ચાલુ અઠવાડીઆમાં કુલ્લે પા. ૧૬૨૩૦૦૦૦ નો માલ બ્રીટીશ દેશોમાં નીકાસ થયો હતો.

• • •

બીકેનાના ગોલ્ડફીલ્ડ પુરૂષના ક્લોનીયલ અને કોન્વેલ નામની ૨ ખાણોમાંથી ૨૦૦૦ ઔંસ સોનાની ખાણોમાં કામ કરતા બાબતમાં વેપારી કારીરે અને દેખાવે સરખી છે, ઓકસુજ નહીં પણ આ બન્ને ખાણોના આંગણાં છાપ, નાડીનો ભાલ, ખાતીના મપકારા અને વજન પણ એક સરખાં છે

• • •

અમેરીકાના આગેસ્ટા પુરૂષમા ઓનીરીક અને કોન્વેલ નામની ૨ ખાણોમાંથી ૨૦૦૦ ઔંસ સોનાની મુસાકરી કરવાના ભારા પણ મળ્યા છે તો પણ ગાડામા દેખવે મુસાકરી પા. ૨-૧૦-૦ માં પણી કુબનેનથી થઇ શકે છે.

• • •

બુઆનોસમા દસ લાખ ગેલનથી વધુ જથાના ચિરતારમાં નવીનો કપાસની પેતી ૨૬ પા. બુઆનોસનું ૨ કોંદ, યુરોપ અને બીજા દેશાપરોમાં નીકાસ થાય છે

• • •

અમેરીકાના ફેડીગોગાઇટ શહેરથી જાહેર થયેલા સમાચાર મુજબ અમેરીકામા કારખાનાના મજુરોએ કેટલાક માસ હડતાળ પાડી હતી જતા ચાલુ વર્ષમાં અમેરીકામા ૫૦ લાખ મોટરો તૈયાર થશે.

• • •

ટ્રેનમાર્કના રાણી અલેકઝાન્ડ્રીના ઉપર થયેલું પાકટકાય કલેજાનું ઉતાર્યું હતું. રાજા ક્રીશ્ચન આખી રાત સુધી રાણીના બીજાના નજદીક રહ્યા હતા.

• • •

ઓસ્ટ્રેલીયાના વડા પ્રધાન મી. લાયન્સે જાહેર કર્યો મુજબ ગાલીમેન્ટની નવી મુદતની મી. ૨૩ ઓક્ટોબરે થશે.

ઈંડિયન ઓપિનિયન

રાષ્ટ્રપતીની દેશને ભેટ

શ્રી. જવાહરલાલ નેહરૂએ એમને મળેલી બધી કારકેરો, માનપત્રો અને એવી બીજી ચીજો દેશને અર્પણ કરી છે. તેની નોંધ લેતો અને એનો સાભાર સ્વીકાર કરતો એક ઠરાવ કારોબારીએ પસાર કર્યો હતો. શ્રી. જવાહરલાલે દેશને અર્પણ કરેલી ચીજોમાં એમને મળેલી કારકેરો અને માનપત્રો ઉપરાંત શ્રી. મોતીલાલ નહેરૂ અને મામતી કમલા નેહરૂને મળેલી કારકેરો, અને માનપત્રોનો પણ સમાવેશ થાય છે. આમાં એક સોનાની કારકેટ પણ છે આ બધી ચીજોને કાલ આલ્હાબાદના મ્યુનીસીપલ મ્યુઝીઅમમાં રાખવામાં આવી છે પણ જ્યારે એક રાષ્ટ્રીય મ્યુઝીયમ બંધાય ત્યારે આ બધી ચીજો તેને અર્પણ કરી દેવી એવી રૂએ કરવામાં આવી છે.

બલ્જેરમાં ફ્રેંચ સરકારે પ્રજાની રાહત માટે ભરેલાં પગલાંની વાદી

મુંબઇની પારાવાડાના ઇતિહાસમાં અપૂર્વ અને ઐતીહાસીક ગણાય એવું આદર્શ અંદાજ-પત્રક ધારાસભાના ગવર્નમેન્ટ પ્રધાનમંડળના નાણાંમંત્રી એન. વી. ગાડેએ ધારાસભા સમક્ષ રજુ કર્યું છે.

રૂા. ૪૦૦૦૦ ગરીબોને માટે અનામત રૂા. ૧૦૦૦૦ પુખ્ત સ્ત્રીઓના શાળાઓની કેળવણી માટે રૂા ૧૦૦૦૦ બાગબાગ માટે રૂા. ૧૦૦૦૦૦ કુવા બનાવવા માટે રૂા. ૨૫૫૦૦૦ ગામડાઓમાં રસ્તાઓ માટે, જમીન મહેસુલમાં સરકારે કુલ રૂ ૧૬૦૦૦૦ જતા કર્યા છે. ગયા જુલાઇએ પુરા થતાં વર્ષ અજાવિના બધા પોની જમીન મહેસુલની ઉપરાંતી માફ કરવામા આવી છે. મહેરબાની ૩ રદ કરવામા આવી છે

આવી સરકારને કુલ રૂ. ૫૦૦૦૦૦ ના બોજ પડશે.

કુલ બચેલા પ્રધાનોના પગાર, ભથ્થું, વીગેરે મળી રૂ. ૫૮૦૦૦૦ નો પડતો છે.

ફ્રેંચ્રેસ રાજના અવનવા બનાવો

સંયુક્ત પ્રાંતના એક વાર ફ્રેસરીમા રંજની સાદી પદેરેલી રાષ્ટ્રસેવીકાઓના સરઘસને પોલીસે વીખેરી નાંખેલું.....આજે સંયુક્ત પ્રાંતના પોલીસને ફ્રેસરીમા રંજનો પામરી પહેરાવવાનો ગંભીર રીતે વીચાર કરી રહ્યું છે.

એક વાર શ્રી. મોરારજી દેસાઇને અમદાવાદના મેજીસ્ટ્રેટે જેલની સજા કરી તેમને કેદના ધક્કો દીધેલા. . ..આજે અમદાવાદના ડી. મેજીસ્ટ્રેટ, અમદાવાદ અને પોલીસ મહેસુલી પ્રધાન શ્રી. મોરારજીને રેલ્વે કનમાંથી ઉતરતાં માન આપે છે અને હારબંધ સલામો ઠોકે છે! મહાસભા કબ્જે કરે એક વાર હુકમ કરમાવ્યા હતો કે કોઇ પણ સરકારી નોકરે ખાદીની ટોપી પહેરવી નહી! .....આજે મહાસભા વડા પ્રધાન શ્રી. રાજાજી પોતાના બાજુ શ્રી. એસ. એ. બ્રેલ્વીને ખાદીનો નાકો ભેટ આપીને કહે છે કે "હવે પછી તમે આવો ત્યારે આ ખાદીના કપડામા સુસજ્જ થઇને આવજો" અને બરોબર એ રાજાનો અંગ્રેજ ખાદીનાં કોટ-પાટલુન પહેરીને તા. પ્રધાન સમક્ષ હાજર થાય છે!

બારડોલીમાં મહાસભા

હરીપુરામાં ભરાનારા મહાસભાના અધીવેશન અંગે મદ્રી સ્ટેશનોથી મહાસભાના સ્થાન સુધી નાની રેલ્વેની કામચલાઉ લાઇન નાંખવાની દરખાસ્ત રેલ્વે સત્તાધીશો સમક્ષ બાતાએ રજુ કરી હતી, તે અંગે તપાસ થઇ ને આ યોજના કમાણીની દ્રષ્ટીએ વ્યવહાર છે કે કેમ તેની તપાસનો હુકમ મળ્યો. નાની રેલ્વે લાઇન નાખવાની યોજના તપાસવા અત્યારે જે આવકની દ્રષ્ટીએ યોગ્ય જણાઇ નથી પણ તેને બદલે મદ્રી સ્ટેશનોથી હરીપુરાના કોંગ્રેસ સ્થાન સુધી રેલ્વે તરફથી મોટર-સર્વીસ દોડાવવાની યોજના વધુ વહેવાર જણાય છે. બાનગી મોટરોની હરીફાઇ ન નડે ન માટે આખા દોઢના મુખ્ય મુખ્ય સ્ટેશનોએથી બાસ કોંગ્રેસ કીમટ અપાય ને તેમાં મોટરનું ભાડું છેવટરવામા આવે ને કોંગ્રેસ સ્થાન સુધી પહોંચાડતા કરવાની સાથે કીમટ અપાય.

મહિસુરમાં સુખડની આબાદી

મહીસુર જીલ્લાના પ્રદેશમાં ચંદનના ઝાડો પુષ્કળ પ્રમાણમાં છે ૧૯૨૫ સુધી આ પ્રદેશ ના ઝાડો પરદેશ જતા અને તેમાંથી તેલ કાઢવાનો ઇજારો પરદેશીઓએજ રાખ્યો હતો. દુનીયામાં ઉત્પન્ન થતો ચંદનનો બેતૃતીયાંશ મહીસુરમાંજ ઉત્પન્ન થાય છે. હમણાં બધુજ તેલ મહીસુરના સરકારી કારખાનામાં નીકળે છે અત્યાર સુધીમાં આ રમણે ૧ હજાર ટન સુખ્ય ચંદનનુ તેલ તયાર થયું છે.

રાષ્ટ્રધ્વજનું અપમાન

જાંસીના ખબર મુજબ તીલક દીને કાલ-ખંગલા પરથી એક સરકારી સરદારે રાષ્ટ્રધ્વજ ખોસેલાં ઝાંખા કોરા પણ થયા હતા અને રાષ્ટ્રધ્વજના અપમાન બદલ ભારી નારાજગી ને જણાવ્યું હતું, પણ એ સરદારે તેમ નહીં કરતાં દેશભક્ત જોકોને સખ્ત માર માર્યો હતો આ સંબંધીની કરીયાદ બધે પહોંચતે સરકારી અધીકારીઓ, બાર પ્રધાન અને જીલ્લા મેજીસ્ટ્રેટ પર કરી હતી એ ગંભીરતા પર કરી રાષ્ટ્રધ્વજ ફરકાવાયો હતો.

ખાદીનુ કારકેટ મારાથી નહીં વેચાય.

મુંબઇ ધારાસભાના સ્પીકર શ્રી. જી. વી. માવલંકરને અમદાવાદ મ્યુનીસીપાલીટીના ઝાડુ વાળાઓ તરફથી તેમણે મ્યુ. પ્રમુખ તરીકે સફેદપાણીઓ માટે કરેલા પ્રયત્નોના બદલ માટે ખાદીના કાપડમા માનપત્ર આપવાના આવ્યું હતું આ બેટ કે પ્રમુખ સાહેબ નથી કહ્યા મી માવલ કરે માનપત્રના સ્વીકાર કર્યો હતો પણ ખાદીનું કારકેટ પાછુ આપ્યુ હતુ અને જણાવ્યું હતું કે મહાસભાના આદરણ પ્રમાણે હુ સમજુ છું કે તમારા જેવી ગરીબાણીમાં ખાદી શકે પણ સાંભો નગરપતી છપનવા જે ધિરપા મેં અપનાવ્યા કર્યું છે તે ઊંચી શકાય નહી.

સકત વખતે નામીચા બનેલા રોગનો અંત

મહામહની પ્રકત દરમ્યાન નાકુમાની બકત પ્રજાને અનેક રીતે રંજાડી પરેશાન કરી મુકનાર બારડોલીના ફોજદાર શ્રીયુ પોતાના પીસ્તાલીસ વર્ષ ના આયુષ્યમાં કર્યો હતો. ગઇ સકત વખતે અને ધારાસભાની ચુંટણી વખતે બાબતે જાહેર રીતે શ્રીયુ કહેતા હતા કે "કોંગ્રેસના માણસોએ સત્તા પર આવે તે દીવસે તમને સલામ કરતા પડેલા રાજીનામુ આપીને ઘરભેગા થવુંપડશે." દેશ માટે તમારો પણ ત્યાગ, ગાંધી ટોપીવાળા નજરે જોયેલ જાહેર થયો

વીદ્યાર્થીઓને સુચના

મુસ્લીમ વીદ્યાર્થી સંઘના બાવીસ એક સભ્ય મુંબઇમાં મળી હતી. આ પ્રસંગે શ્રી ગુલામહુસેને "હાલની પરીસ્થિતી પર ભાષણ આપતા કહ્યું કે; દેશકાર્ય માટે ઇસ્લામે હિંદ પ્રત્યે જે ફરજો લાદી છે, તેથી પણને આશા બેઠી હતી કે હિંદ બોટી મુદતમા સ્વતંત્ર થશે; પણ કોંગ્રેસ-મંત્રીમંડળ સ્થાપ્યા પછી પ્રથમ જ અખિલ સ્વાતંત્ર્યના દાવની વાત જાહેર કરી હતી. કોંગ્રેસના ૧૯૧૮ ના સકાસમાં મુસલમાનોએ જે માગણો આગ બજાવ્યો છે, તેવો આજ હિંદના મુસલમાનો પોતાના દેશને માટે બાબતમાં લાવે સ્વરાજ નજીક આવશે.

આંદામાન બંધ કરો

વર્ષોથી દીનબંધુ ઓંડરૂઝે આંદામાનના કેદી ઓ સંબંધે એક પત્ર દ્વારા રજુ કર્યું હતું કોન્ફરીવર રવી ટાગોર માનપત્રોને નામ જે પોસ્ટ-કાર્ડો દસ્તંબા છે તે ઉપરાંત છે આંદામાન બંધ બંધ કરવામા આવે તો હિંદ અને બીહતના લોકો ખુબ રાજી થશે. ફ્રાંસની સરકારે પણ પોતાનું કેદ નામનો એકાંત દ્વીપ કેદીઓ માટે બંધ કર્યો છે. સરકારી નોકરો પણ આદા માનને મોકલે છે. આ પાપ જેમ વહેલું બંધ થાય તેમ સારું.

ખબરપત્રો

સત્કારનો મેળાવડો

સુરત જીલ્લાના નવસારી રાવબહાદુર બીલીમોરા અને વલસાડ રેલ્વેવિભાગમાં સાહેબસૂબાની બદલી અને રત્નપ્રીતી મેસર્સ બીલીમોરા અને નાયક નો પેઢીના ભાગીદાર શેઠશ્રી ચીમનભાઇ બીલીમોરા નાયક કરેલની ઉંચે મુકામકાને આવ્યા હતા. શ્રી. ડાયુરસ્ટ ડબ્બુજી રોઇરીયાના પ્રમુખપદે મળા મંગળવારે સાજના સાડા ઇંટ કલાકે ઓસોસીએશનનાં હોલમાં મી. એમ. બી. નાયક તરફથી તેમના સત્કાર અર્થે મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. પ્રમુખે જણાવ્યું હતું - શેરી રાવબહાદુર બીલીમોરા નાયક પ્રથમ કામમાં થયા હતા અને કુશળતાથી વેપાર કરી મારી જાતી સંપાદન કરી એક આગેવાન થયા પાછા ૧૯ વેપારીમાંના તેમની પેઢી તરફથી અનેક દીકરી રત્નોના સત્કાર થાય છે અને તક મળતી રહે છે આને સાના બારના પારસીઓને અનેક પ્રકારે આબાદ તથા ઉત્તેજન આપી વ્યાપારમાં પગભર થવાને સહાયતા આપે છે. જેને પરીણામે બીલીમોરામાં અનેક દીકરા વેપારીઓ સારી સાયત જોગવી રહ્યા છે. બીલીમોરાના નગર અને રાજ્યમાં કાયમ માં પણ તેમણે તનમન અને ધનથી મારો બાજા બજાવેલો છે પોત દીકરા ૨૮ છે બાકા બીલીમોરામાં મેનેજરો દ્વારા પોતાના વેપાર ચાલુ રાખ્યા છે. પ્રમુખે શેઠશ્રી ચીમનભાઇ નાયકના ગુણોની પ્રશંસા કરી અને કુશળ ચુંટણી પ્રસંગે કરી હતી બાદ મી. એમ. બી. નાયક પ્રેમીને પુષ્પહાર અર્પણ કર્યા હતા. તેમજ શ્રી પીરૂભાઇ સાથે પધારેલા ભાઇશ્રી નાનુભાઇ પટેલ તથા ભાઇશ્રી અંબાલાલને પણ કુલના અત્તરના અર્પણ કર્યા હતા. મી. એમ બી. નાયક શ્રી. શેઠશ્રી ચીમનભાઇ પોતાના ઉત્તમ કાર્યોની પ્રશંસા કરી હતી અને જણાવ્યું હતું કે શ્રી. શેઠ ભાઇ પોતાના બાપા ને પગલે ચાલી ઉત્તમ કાર્યો કરી તેમનો કીર્તીને ભાગવી રાખશે બાદ દાક્તરજનોમાંથી પ્રસંગને લગતા ભાષણો થયા હતા. શેઠશ્રી ચીમનભાઇએ પોતાને આપવામાં માન બદલ આભાર માની સુરત જીલ્લા ઓસોસીએશનને પ્રાણ પોની ભાટ આપી હતી સમાજ શ્રી નાનુભાઇએ પોતાના અને શ્રી. બાંગલાલ વતી આભાર માન્યો હતો. મેળાવડામાં નાસ્તાદાર પુષ્પોમાં અને ગાડીએ રસ્તુ કરેલ સંગીતની પ્રસંગને કરી મી એમ બી. નાયક તમને બેટ આપી જવિષ્યમાં તમારી કોમ ઇચ્છી હતી બાદ દુમ આશરાની સભા વીસરજન થઇ હતી.

આર્ય સમાજ (સિકંદરાબાદ મારકરીયા)

રવિવાર તા. ૨૬-૯-૩૭ ના રોજ સમાજની એક જાહેર સભા શ્રી કુબ્બુ જસરાજી ઉજવણા પ્રમુખ : નરસિંહભાઇ વાલમારીઆ, સેક્રેટરી: શ્રીરજભાઇ મોહનલાલ, વાલ્સ સેક્રેટરી : ડાહ્યાભાઇ નાગરજી, ખજનચી , ગુલશરીદાસ ભગતજી: કેપ્ટન: લાકરખાણા નારણખાણ, વાઇસ કેપ્ટન : કરમશીદાસ ખાનદા.

કોહીનુર ક્રીકેટ ક્લબ

રવીવાર તા. ૧૯-૯-૩૭ ના રોજ સેન્ટ્રલ-ઇસ્લામખાઁ મન્દીરના ગ્રાઉંડસ ઉપર કોહીનુર ક્રીકેટ ક્લબ અને સોંદુ ક્રીકેટ ક્લબ વચ્ચે એક ફ્રેન્ડલી ક્રીકેટ મેચ રમાઇ હતી. કોહીનુર ક્રીકેટ ક્લબે પહેલા દાવમા ૨૨૧ રનનો ટકાર નોંધાવ્યો હતા આનો જવાબ સોંદુ ક્રીકેટ ક્લબે ચાર વીકેટને ભોગે ૧૫૧ રને વાળ્યો હતો, સોંદુ ક્રીકેટ ક્લબની છત ૬ વીકેટ અને બાંગ રને થઇ હતી.

મરણ

ડરબનના જુના અને રત્નપ્રીના વતની શ્રી. નારાયણદાસ શ્રી. દેશાઇનું ગયા બુધવારે તા. ૧૫-૯-૩૭ ના રોજ અકાળ અવસાન થયું છે. સ્વર્ગસ્થ લાંબો વખતથી સુકત દીકુ રકુમ્બ માંદા હતા તેમની દકન દીવામાં ડરબન તા તેમજ વેસ્ટમ, ટોંગાટ વીગેરે સ્થળોના તેમના મીત્રોએ હાજરી આપી હતી. સ્વર્ગસ્થ ના કુટુંબીઓને મળેલી આ બોટમાં અમે નીચા નરક અંતઃકરણ પુર્વક દીલસોજી પાકારી ઉંચે મીજે આત્મા સ્વર્ગસ્થના આત્માને ઇશ્વર શાંતી આપો અને તેમના કુટુંબીઓને દુઃખ સહન કરવાની શકતી આપો.

પ્રીટોરીયામાં સ્વર્ગવાસ

પ્રીટોરીયાના રહીશ શ્રી. પી. મુનસેસન પડીયાગી હાર્ટ ફેલીયરથી ગયા સોમવા સ્વર્ગવાસ પામ્યા છે. તેઓ પ્રીટોરીયાના જાહેર કાર્ય કરતા હોઇ સોની ખોટ પુરવા પ્રીટોરીયાની કોટો કોમને એક કિતસાકી કામકેનીની બોટ સાથે જ તેમની દકન કોમ વખતે સોકોએ મોટી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી જે બતાવે તેમના પ્રત્યે દીલસોજી દર્શાવનારા આપણે થયા હતા. તેઓ પોતાની પાછળ એક વીધવા, ચાર છોકરો, અને બે છોકરીઓ અને બહોળા કુટુમ્બને વીલાપ કરતા મુકી ગયા છે. ઇશ્વર તેમના આત્માને શાંતી અને તેઓના કુટુમ્બીજનો ને સબરની બોટ સહન કરવાની બીરજ આપે.

આભાર

શ્રી. ટી. છે. દલાલ અને શ્રી. અલ. એન. દેશાઇ તેમના બાપ નાથાલાલ વી દેસાઇનાં અવસાન પ્રસંગ જે જે બાઇઓએ દીલસોજી દર્શાવી છે તે તમામ બાઇઓનો આ પત્ર દ્વારા આભાર માને છે.

જુલ

સમા અંકમા શ્રવત ચુકના થીએ ભારત સમાજ મંદીરના કેટલા સભ્યોમાના ખુત થઇ હતી. ૩ પરંતુ ૩૫ ને બદલે ૨૮+૨૫૫ બનવું જોઇ તે સુધારી લેવામા આવેલ છે.

શ્રી ઘરટ રાઠન હિંદુ સોસાયટીનો ફાળો પાર્ટ એલીઝાબેથ

	પા.	શી.	પે
આગલા આંકનો સરવાળો	૨૧૦	૧	૩
પ્રેમાળાઈ પરશુભાઈ પટેલ	૨	૦	૦
કેડા ગાંધી પટેલ	૧	૦	૦
ગોકળ ખેમાણી	૧	૦	૦
મણિલા ઈસાકજી કું.	૦	૪	૦
કાલાભાઈ નાનજી	૦	૨	૦
ગુલામહુસેન અલારખ	૨	૦	૦
પટેલ બ્રધર્સ સ્ટોર્સ	૧	૦	૦
ભુલાભાઈ નાગર	૧	૦	૦
પાટીદાર ટ્રેડીંગ કું.	૧	૧	૦
પ્રભુદાસ હરીભાઈ પટેલ	૧	૧	૦
નાગર પ્રેમા	૧	૧	૦
રામજીભાઈ મોરારજી	૧	૧	૦
ગોપાળભાઈ પ્રેમજી	૧	૧	૦
બી. પરશુ	૧	૧	૦
ભગુભાઈ દેવજી	૧	૧	૦
વલ્લભભાઈ સોમાભાઈ	૧	૧	૦
કલ્યાણ પરશોત્તમ	૧	૧	૦
એલ. બાઓ	૧	૧	૦
બી. પાનાભાઈ	૧	૧	૦
ડાહ્યાભાઈ નારણભાઈ	૧	૧	૦
(આગળ) કુલ પા.	૨૨૬	૯	૩

ભારત સમાજ મંદીર, (સોશ્યલ રીફોર્મ એસોસીએશન) નો ફાળો

		પ્રવેશદીન
આગલા આંકનો સરવાળો		૨૫૫૬૦૫
ઝવેરલાલ કરસાભાઈ	મીનાબજાર	૨૨૫૦
પીરુભાઈ પરસોત્તમદાસ દેસાઈ	,,	૨૫૦૦
કાળીદાસ ગોવાભાઈ પટેલ	,,	૨૫૦૦
પુરુષોત્તમદાસ રેવાશંકર કું.	માંડવીસા પા. ૧૫	
અંબાલાલ ઠાકોરભાઈ	,,	૧૫૦૦
ઈશ્વરભાઈ ધનેશ્વર	,,	૧૫૦૦
રમણલાલ દેવશંકરભાઈ	,,	૧૨૫૦
બાલુભાઈ મોતીચંદ	,,	૧૦૦૦
વસનજી વજુકોરાણ	,,	૧૦૦૦
ગોકળદાસ લાલજીભાઈ	,,	૧૦૦૦
(આગળ) કુલ	પા. ૧૫	૨૭૨૪૩૫

પ્રોટારીયા હિંદુ સેવા સમાજનો ફાળો

	પા.	શી.	પે
આગલા આંકનો સરવાળો	૨૨૩	૭	૬
કે. એમ. પટેલ	૧	૧	૦
ઝીણાભાઈ માધવજીભાઈ	૧	૧	-
પરસોત્તમભાઈ રણછોડભાઈ	૧	૧	૦
હરગોવિંદભાઈ ભગવાનજીભાઈ	૧	૧	૦
કલ્યાણજીભાઈ કુલ્યાણભાઈ	૧	૧	૧
નારણભાઈ હરીભાઈ એન્ડ કું.	૧	૧	૬
નાગરભાઈ જોષી ઠક્કર	૧	૧	૦
હરીભાઈ ઉકાભાઈ	૧	૧	૦
રણછોડભાઈ બાપા પટેલ	૧	૧	૦
એલ. બી. પટેલ એન્ડ કું.	૧	૧	૦
(આગળ) કુલ પા.	૨૩૩	૧૭	૬

હિંદુસ્તાની શિષ્ટાચાર

(પંડીત રામનારાયણજી પાસના બીજા લેખના આધારે)

સજ્જનોના સંસર્ગથી શિષ્ટાચાર કેળવાય છે. હિંદુસ્તાની શિષ્ટાચાર આ નીચે આપવામાં આવ્યા છે.

મોટાઓની સાથેના વ્યવહાર સંબંધી

મોટાઓને સલામ 'આપ' કહેવા 'તમે નહીં' સત્કારના ઉદ્ગાર પહેલવહેલા વડીલોનો લાભ નો યોગ ક્યારે થયો તે પૂછ જતા પહેલા તેમનાથી અલગ થતા સમયે તેમને પ્રણામ કરવા, પણ ઉચ્ચ કુટુંબોમાં સંધ્યા સમયે બત્તી દીવાબત્તી કરવામાં આવે છે ત્યારે પણ પ્રણામ કરવાનો નીયમ છે.

જે કોઇ નવા આદમીનો પરીચય કરાવવામાં આવે તો તેમને પ્રણામ કરો.

તમને કોઇ ભેટ આપે તો તેને પણ પ્રણામ કરો. પ્રણામ કરતી વખતે શાંતી અને ગંભીરતા રાખો.

કોઇ વડીલ બોલાવે તો, 'શું છે?' 'શું' એવું ના બોલો પણ "જી", "જી હા" એમ કહો.

બંગાળીઓ એવા સમયે "આજ્ઞા" અને રજપૂતાનામાં "ખુદમ" કહે છે.

પોતાથી મોટા હોય તેમની તરફ પગ અને બાંધુંપીઠ કરીને બેસવું અગર સાસવું નહીં

પોતાના ગુરૂ : પીતા--આદિની સાથે ચાલવાનું હોય તો તેમનાથી એક જે કદમો પાછળ રહેવું. જો એવો પાછળ હોય તો રસ્તા આપીને તેમને આગળ જવા દેવા જો તેમના હાથમા કોઇ ભોજી હોય તો તે જાતે આપવા તેમાંનો બોઝો પોતાના હાથમાં ઉઠાવી લો કોઇ કારણસર હાથમા આપવા હોય તો પ્રણામ કરી તેજ હાથમા ધરી દો. જો બંધ હોય તો આગળ જઇને તેને બોલી આપવો.

કોઇ કામ સાથે મળીને કરવાનું હોય તો જે નાનો હોય તેણે સૌથી પહેલાં તૈયાર થઇ જવું. જો બન્ને સાથે તૈયાર થાય તો તો સારૂ. પણ પોતાને માટે, વડીલને બેસાડી રાખી રહેવું પડે તેમ કરવું નહીં.

કોઇ, બાબતમાં કે બાબતનો પ્રબંધ કરવા કહેવું નહીં; છતાં કહેવું જ પડે તો જ્યારે કામ પાછું થઇ રહ્યું હોય કે ભજન ચાલતું હોય તેને પુરૂ થવા દો.

બાબતમાં નમો કયા બાદીમા વાનો બહુ ન કરવો; જેઓ બોલવાથી આવે તેવાંનું પાછળ બેસવું જોઇએ અને આગળ બેસવાની કોશિશ ન કરવી; જેને ખાંદીનો રોગ હોય તેણે કયા બાબતમાં બાદીમાં બેસીને જોખમ નાખવું નહીં તોહજો તેમજ તેમાં કુપવું પણ નહીં

કોઇ મોટાની સાથે અજાણપણે બાદમાં આવી જાય તો તેને પુછી લેવું કે આપ કોણ છો? (તમારા પોતાના નીચને, અજાણપણે બાદમાં જાય ઉતારો કરીને પુછવું :- "આપ કોણ સજ્જન છો?" મુસલમાન પોતે પુછે કે "આપકા તારીફ?"

પુસ્તકાલયમાં તથા વાચનાલયમાં મૌન રાખી શાન્તિથી વાચવું.

કોઇ આગળ બાજ ચાલતા હોય ત્યારે તેમની જગા ઉપર ઉભા રહીએ અને પછી કોઇ ગોઠણની સાથે વાતચીત કરવી હોય તો નીચે ઉતરીને કરવા જોઇએ.

વિનાયો મોટા હોય તેમની સામે વાત કરવા હોય તો ઉભા થઇને વાત કરવી અને જો તે બેઠે હોય તો તે પાસ કરીને ઉભા થઇને વાત કરવી.

રેલ્વે કે મેજ ઉપર નીચા વળીને વાતચીત ના કરો; સીધા ઉભા રહીને વાત કરો. બેવડું રહેવું હોય તો કેડ પાછી કરીને બેસવું નહીં

પોતાથી મોટાની સાથે કે બહેનોની સાથે ગાડીમા બેસવું હોય તો તેમનાથી દુરની બાજુએ બેસવું બતાવ્યા તો તેમની સામી બાજુ બેસવું કે પોતાનીજ બાજી હોય તો આ નીયમ ઉપર ખાસ લક્ષ આપવું.

પોતે મોટા અગર બહેનોનો પેર બાબ તો તેમનુ રક્ષણ ઉભા થઇને કરવું તમા તેઓ ન્યા સુધી બેસે નહીં ત્યા સુધી બેસવું નહીં, વળી બાબારે તેઓ ન્યા જાય ત્યારે પણ તેમને દુર સુધી બળાવવા જવું કોઇ પ્રસંગે આપણને બોલાવે અગર આપણે પણ તેમને બોલાવા જવું.

કોઇ મોટા માણસ કે બાતીથી આપણા પરની રાતીયા વીપરીત બબાહાર કરી બેસે તો તેના ઉપર ગુસ્સે નહીં.

ભોજન બાબતા બળાપાનના સમય ત્ય, બતીથી, પાહુના કે બહેનોની આવી બબાત તો તેમને ભોજન બાટ બીનંતી કરવી.

જો કોઇ મોટા અગર બાતીથી આપણે ત્યાં ભોજન કરે તો તેને પોતાના હાથે પીરસવું ભોજન પોરસ છે અને તેનો સ્વભાવ પછી ભોજન લેવું. તના પહેલા કદી પણ બાવુ નહીં તેબજો. જો સાથે બેસીને જમવાનું હોય તો પ્રથમ ભોજન બાતીથીની સામે રાખવું; જો થાળીઓ નાની મોટી હોય તો મોટી બાગા બાતીથીને બાપવા અને નાની પોતે લેવી. જો બાપુ મોટા સાથે બાવા બેસતા હોય તો તમે રોટલા બાદેલાંજ બાવા બેસતા નહીં. બીજાઓનાજ પ્રથમ બાવા દો.

પહેલાંનોના સાથે બેસીને બાવામા ઉતાવળ ન કરો; પણ ધીમે ધીમે તેમની સોબત કરો. ભોજન પછી રહ્યા પછી તે લોકોને પ્રસ્થાપ્યો, પ્રથમ પગેરે વાસકમા રાખીને આગો:

જેના મહેમાન બનવું તેના ભોજનનો સમય પુછી લેવો અને તે સમયે તેની સાથે બાવું. ના બાવું હોય ના પહેલેથીજ કહી દેવું

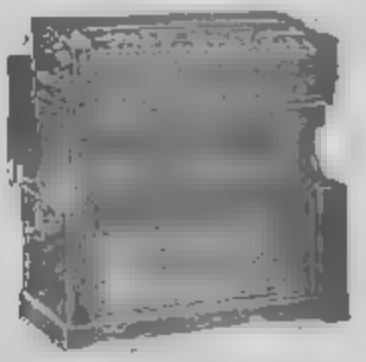
સારા બાણસો કુબીલ બાનો "કૃપા" શબ્દનો પ્રયોગ કરે જે જેગાએ કૃપા કરી બેસો, બબાડો

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુચીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્લેયર હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાથનો ,,
ડબલ રીડનો પા. ૮-૧૨-૦

ભેટી એકની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ થી

માઈક્રોફોન પા. ૨-૧-૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તેટલા માટે વધારે પાઇસા ખર્ચો છે.

જાઓ અથવા અતે મોકલો.

તેમજ આ રેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા બીડા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, રાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેઈન્સ કુલુદના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબા હાથ-પગના, નવી સીલેક્શન બતની રાઉન્ડ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી ચેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને રોકાય મેન્ડના તારોમાં પણ મોટો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મોરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GODHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

Phone
Day 2-4190. RAJCOOMAR, Phone
Night 4-1540.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Fresh Flower Wreaths at all funerals always in stock
Motor and Hearse Phone at moderate charges
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કોફન, ફૂલ, ફ્લાવર વાઝ ને ફ્રેશ ફ્લાવર્સ ની ચોવીસે પુરતા પહોચાડવા આવે છે ચાર્જ મોડરેટ.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2626.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, કેબલ અને ફીચન ફર્નિચર ખુટતા અથવા જથ્થા બંધ બનાવનાર તેમજ રૂમ ફર્નીચર સંતોષકારક કામ કરનાર.
બહારગેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
95 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે પુરતા અને સફાઈથી ખરમાં દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને બીજા દરેકનાં બેટા પડ્યાબંધ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે આવો ઉત્તમ માલ, તમે ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર વખત મંગાવી જાવો કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4294 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4491 Tel. Add.: "VALABTEL" P.O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street. JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ વેપારી
ટાઉનમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન.
અમારે ત્યાંથી બનાના, તથા દરેક જાતનું ફ્રુટ તદ્દન તાજું મળશે. કન્સીના
ઓરડરોના ચાલ્ક પાસ આપવામાં આવે છે
રેલવેથી આવતા [illegible] ની માલ મંગાવી લેવો
ટેલીફોન 33-4491 ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines
ડી. કે. પટેલ
ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ફ્રુટનો ઓર્ડર કેપ પર આવ્યા પહેલાં આપવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા.
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] માલ કરેલું ઉમદા, ઉં. માર્કાનું પીઠારું
[illegible] મધુરાદાસ [illegible] કેરાબ્રુ (રાજ) થી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
સાઉથ આફ્રિકાના મોટા જોબર્સ.
શામજી દેવશી
૭૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
76, Prince Edward Street,
DURBAN

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
હોલસેલ ફ્રુટ વેપારી,
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ પુનીપનના ભેગ પણ આપમાં C. O. D. ની નાનુ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254 31, Short St. Durban.

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention.
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

અનેકારી અને દેખૂચારી માલના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો પ્રભા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક	સદારામા પ્રતાપ	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૬ નું સેટ.
,,	રા' માંડલીક	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૬ નું સેટ
એચ. એમ. વી. ગ્રામોફોન	પાર્ટી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	મુક્તપત્ની	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાજા ગારથી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
,,	શ્રી સગાલ ગાયનું સેટ ૧ લું ૨ ભાગ.	
,,	મીરાબાઈનો	
,,	ચિંતા સ્વામ.	
,,	સમાજનો સાપ ભાગ ૧ લો.	
,,	દીલીનો વારસો કુલીન રેકોર્ડ. ૭ રેકોર્ડનું સેટ	
,,	મજુરી ગી ગાયકો ના રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.	
,,	નુરી બાદશાહ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.	
,,	શીરીન ફરહાદ ૭ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.	
,,	રોમ રાજે અકબર ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	નુરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રામોફોનો.	
,,	નાશ કાળા પા નારી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	રૂકામણી જંક્શન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રામોફોનો	
,,	ગમતા ગજબ ૬ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી.	

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનુ લીસ્ટ
"ઇન્ડિયન ઓપીનિયન" માં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રેકોર્ડ રમાડે, ૧૦ ઈંચ ૧૨ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૮ રેકોર્ડ.

બહાર ગામનાને ૧૦ ઈંચિની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર રિપીટરવાળા આવશે નહિં.

A.O. 6628	આપો સુખ પ્રભાવ	
,, 6627	અમૃતગતી.	
,, 6626	ગોપાલમૂર્તિ.	
,, 6625	પ્રભુની લાગી કટાર.	
,, 6624	પ્રીતીના પંથે ન્યારા ન્યારા.	
,, 6623	સતાવો નવે ના જન્મારો જાણો.	
,, 6622	કોણ રસીક નજરના તીર.	
,, 6621	મુરલી વાગી રહી મધુવનમાં.	
,, 6620	નાટક રાજા જનમેજય ભાગ ૧-૨-૩-૪.	
,, 6619	નાટક—ભરથરી પુરા ભાગ ૧-૨-૩-૪.	
,, 6618	નાટક—ચારણ ચાંપો ભાગ ૧-૨-૩-૪.	
,, 6617	નાટક—કૃષ્ણ-સુદામા ભાગ ૧-૨.	
,, 6616	બીસ 1633	ગ્રામોફોન.
,, 6615	,, 1634	,,
,, 6614	,, 1635	,,
,, 6613	,, 1636	,,
,, 6612	પીકડર 1633	,,
,, 6611	ગ્રેન્ડફોનેન	,,
,, 6610	પીકડર ટ્રેનજરેશન	,,
,, 6609	શોલા ગાળા	,,
,, 6608	ગ્રામોફોન ગ્રેનોફોનની ગોરી, ગમીક.	

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનુ નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨-૦-૦ નું સેટ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૧૪૧૦ "મોહમદ મોહમદ પુકારે ગલામ" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષની બીજી રેકોર્ડ

1415 તા હોંહકા ઢંકા આલમમે અબ્બા કીયા હમલી વાલેને.
આ રેકોર્ડ સાંભળવા જેવી છે

પ્રોફેસર બકરાસુદ્દીન

2511 પ્રુન પ્રુન પ્રુન
253 મેરા દીલ તે પ્યારૂ ઉ પ્રીતમે મોહમ્મદ
500 મોહીબ્બોં મોહબ્બત યહી ચીજ હૈ.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

2234 અમા અલ્લાદી આલાહ દય
ઔર વદાં અલ્લાદી આલાહ દય.
2207 આંધ્રેસ તુફાન
2158 ગરમાસ ગામા (મજાકી)
2074 કાગડા નામ મે
2167 ઝલ ઝલા (મજાકી)
2220 નામે અહમદ સે દર.
2123 નામે નહમદ જોલે વાલે.
2320 રહ આપે ખુનો ૪ મીટાદે તે ક્યાસી.

ચુટ્ટી કવ્વાલ

1730 અબત. મેરી બીગડીની સરકાર બના દીજે
1745 બજારાવર તા ગોવિંદે ડાકી કમલ્યા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

1341 હજરત મા મોજજા હજરત બબીર કે બમ્બોરિ મુરદે મા જીન્દા કરના
1391 મોજજા દીજરત ઈસાગર.
1390 મોજજા બંગુઠી હજરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોક્સ
સાથે ૩૦/-

જરીર કવ્વાલ

1595 કીમારી પીમારી સુરતવાલે.
1609 મોહમ્મદ મેરે દીલકે બરના તુમી હો.
1677 અશકુર કુવા આલમમે બન્દા રે ઇશાને
મોહમ્મદ બશલાહ
1740 મચલા મુજે રોકોયે ખુશાલા.

ગીયાહિલ હક કવ્વાલ

2065 દોસ્ત જીન કીયા મેહ જબાને બરસાને
2087 ખ્વાજી રસુલે ખુદા કદર કદ.
2125 બસ્ર કાદીરે પે આપને રહમો ખુ.
2155 હુરે જહાંયે ન આમોસે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

2131 દીલ વો મેરા મે બયા.
2150 કીસાને ખુરકા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavula-Pancabishelam, Vetra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ, ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોકસ પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અમારા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.

બહારગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.

માલકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. G. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

આપે આપકોના ઓરડર ભાલ રેલવેના રાબી મારે માલ C.O.D. થી રવાનીએ કીજે.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent.

103, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિકસ ભાવે બતાવી આપશે.
ટ્રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

અડવાડીઠ પંચાંગ

વાર	બોસ્તા	દોદ	ગ્રેગરીઅન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૬૩૭	૧૯૯૬	૧૯૫૧	૧૩૦૬	કે. મી.	કે.મી.
	સપ્ટેમ્બર	ઓકટોબર	ડીસેમ્બર	શેહે. ફદમી		
શુક્ર	૨૪	૧૫	૨૪	૨૪	૫-૨૯	૫-૨૬
સની	૨૫	૧૬	૨૫	૨૫	૫-૨૮	૫-૨૭
રવી	૨૬	૧૭	૨૬	૨૬	૫-૨૭	૫-૨૮
સોમ	૨૭	૧૮	૨૭	૨૭	૫-૨૬	૫-૨૯
મંગળ	૨૮	૧૯	૨૮	૨૮	૫-૨૫	૫-૩૦
બુધ	૨૯	૨૦	૨૯	૨૯	૫-૨૪	૫-૩૧
ગુરૂ	૩૦	૨૧	૩૦	૩૦	૫-૨૩	૫-૩૨

Printed and Published by Chhaganlal Gandhi, Manager, at Phoenix Settlement, Natal, S. A.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રો કરો.

ઓછું મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: KARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room.**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait 4s

EMINENT MUSSALMANS—

Containing full Speeches of Aga Khan, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimulla Mahomed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Afzal Ahmad Khan, Syed Hussain Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Hamab, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers.

Price .. .. 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took in exalting the question of Khaddar and to the potential of a patriotic plank in the Congress platform.

Price .. .. 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version of English of Kalidasa's drama.

Price .. .. 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell Price .. .. 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS—By [illegible] Price 4s

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Re. 1, Foreign 1s Shillings.

Teachings of Sri Ramakrishna

Edited by Swami Nirvedananda. An invaluable practical guide for those who sincerely seek for God.

Pocket size, 160 pp. Cloth bound. Price Re. 1-12.

Altar Flowers

A bouquet of choicest Sanskrit Hymns with English translation. Useful book for prayers and Parayanam.

Pocket size. Cloth Bound. Price Re. 1-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita

(By Swami Sharvananda)

Thought-provoking discussions bring out the vital significance of the teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value in modern life.

pp. 130. Price Re. 1-4.

Message Of Our Master

By the Chief Disciples of Sri Ramakrishna. Given in a comprehensive way the spirit and the message of the Master.

[illegible] pp. 220. Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

[illegible] by the great monk viz., Holy Mother, [illegible] Shivananda, Saradananda and Trigunatita [illegible] and as such invaluable for all those who [illegible] Personally Interviewed.

[illegible] pp. 480. Price Re. 1-12

Apply for a complete Catalogue:

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,

4, Wellington Lane, Calcutta, India.

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR KOH-I-NOOR

ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED at

"DIAMOND CORNER"

WRITE FOR NEW ILLUSTRATED CATALOGUE

South Africa's LEADING DIAMOND CUTTING FACTORY Limited

MARKET ST. ELOFF ST.

P. O. Box 1919

'Phone 22-3122.

REMINGTON

NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nervous strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington can give you a unique experience.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa. 1274

6 OCT 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 40—Vol. XXXV Friday, October 1st, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price Twopence.

WEALTH AND TYRANNY

"THAT some people, through natural aptitude, should be able to accumulate more wealth than others, is natural; but that on account of this power to acquire wealth they should tyrannise, and ride roughshod over those who cannot acquire so much wealth, is not a part of the law, and the fight has been against that. The enjoyment of advantage over another is a privilege, and throughout the ages, the aim of morality has been its destruction. This is the work which tends towards sameness, towards unity, without destroying variety."

—SWAMI VIVEKANANDA.

ધન અને જુલમ

"કેટલાક માણસો પોતાની કુદરતી શક્તિથી બીજાઓનાં કરતાં વિશેષ ધનસંચય કરી શકે એ સ્વભાવિક છેઃ પરંતુ એ ધનસંપાદન કરવાની શક્તિના કારણે તેમણે જેઓ તેમના જેટલું ધન નથી પ્રાપ્ત કરી શકતા તેની પ્રત્યે જુલમ કરવો અથવા તેને તુચ્છકારવા એ કુદરતનો નિયમ નથી, અને એજ વસ્તુની સામે આજે લડત ચાલી રહી છે. બીજાના કરતાં વિશેષ લાભ માણવો એ સ્વેચ્છાચાર છે અને તેનો નાશ કરવો એ નીતિનો આદર્શ યુગાંતરથી ચાલતો આવેલો છે. એજ કાર્ય વિવિધતાનો નાશ કર્યા સિવાય સમાનતા અને એકયતા સ્થાપિત કરનારૂં છે."

—સ્વામિ વિવેકાનંદ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY, LIMITED.——

Fire, Motor Car, Motor Lurry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કંપની દ્વારા કંપનીના આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને વગેરના વીમાઓ, ચોરી બાબત વિગેરે રોકડ જોખમના વીમાઓ ઉતરાવી આપવામાં આવે છે. બીજી કંપનીને ઉલ્લેખન આપવું એ કરતાં બીજાની દરમ્યાન છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4476.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ખરીદારોને વિનંતિ છે કે તેઓ બીજા કોઈપણ કોમ્પેનીઓના પ્રલોભનના ફસાવામાં ન આવતાં અમારી કંપની તરફ તમારી દરખાસ્તની તેઓ ઓફીસ ઉપર પોતાની આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજા મસાલા (સીંગોડા, પંજાબી સાલમ, ઘોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, સુંઠ, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયા છે. ઠંડી શરૂ થઈ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત ન ચૂકી ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

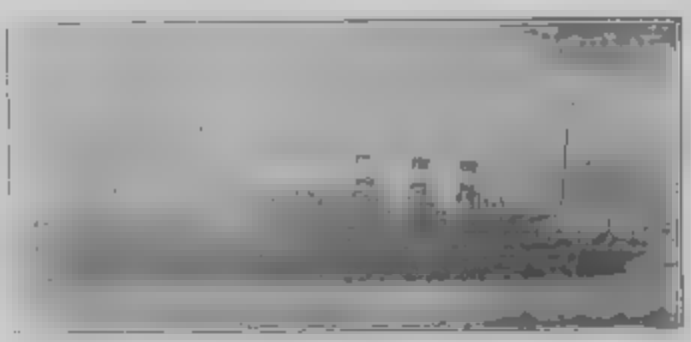
તમામ જાતનું અનાજ, મસાલા, આખા તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલા, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT,
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No. 008,

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટમરીઆ"

ટીકીટના ભાવો
રેકર્ન્ડ કલાસ
(બન્ને બોરાણા)
પાઉંડ ૨૬–૦–૦.
ડેક
(બન્ને બોરાણી)
પાઉંડ ૯–૭–૬

વીશીનાં ભાવો
મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬–૧૮–૬.
બાકી વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૫–૬–૦.

ઓકટુબર તા. ૧૬ મીએ પોરબંદર થઇ મુંબઇ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ—હનારીઓએ પોતાના ટીકીટ ઉપર પોતાનું નામ લખી સહીઓ કરવી, પોતાને લખાતું સરનામું લખવું અને ત્યાં ચોક્કસ લાગતા વળગતા બોરાણીઓને કાગળ લખી પોતાને ઉતારો રાખવા જણાવવું

દરેક વધારે ખોરાકને પોતાનાં ટીકીટ આપવાની ઓફીસોમાંથી જેથી અવારનવારના ખર્ચાઓ બચાવી શકે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી શકાશે.

સ્ટીમરને બંદર દરેક ઠેકાણે ખલાસ ખલાસી માટી કોલસા લીધે થાય છે.

વધુ સુચનાઓ માટે અમારા વા અમારા

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

આજ સ્ત્રીઓને માટે
તનુરક્ષતી–ગોકળની બરણ
પ્રદરાદિ રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ઇલાજ માટે
તાકત–તાજગીની બરણ
ઉપયોગકર્તા

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩. મુંબઇ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રીકાના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ગ્રુપ સ્કવેર, પી. બો. બોકસ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
એજન્સીસબંધીનાં બધાનું ઠેકાણું: બજાજ બ્રધર્સ, ૨૮ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનું સુબીધન આર્ડર મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફરસ અને વેજીટેબલ્સ સારૂં પેકીંગ કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN:

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece.

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd.

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades:

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

Note Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams, "GIDMALCO"
'Phone 33-6229. P. O. Box 5169.

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St.

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St.

KEWALRAM'S
176 Jeppe St.

અમારા એડ્રેસ:
૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

રીટેલ બ્રાંચો:
જાપાન વેર હાઉસ
૫૧ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બઝાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પી સ્ટ્રીટ.

હમણાજ બોલવામાં આવેલું નવું શીપમેન્ટ

દેશની સાડીઓ!

ક્રેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત વાળી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ યાર લાંબી
કીંમત એકની શી. ૧૭-૬.

ભારે ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ હાથની કીનાર વાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ યાર લાંબી
કીંમત એકની શી. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીન સુંદર ભાત વાળાં
૪૫ ઈંચ પહોળ કીંમત વારની શી. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ શી. ૧૨-૬ થી.

ઉપલી સાડીઓ અને ક્રેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં મળશે:
સફેદ, આછો ગુલાબી, કાશ્મીરી, આછો લીલો, ઘેરો ગુલાબી, લાલ, મરૂન, બ્રાઉન અને કાળો.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ આસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા ભાવો ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ મલમ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ અને સુંદર બનાવે છે.

ચામડીના રોગ દૂર કરી અકુદરતી રંગ આપી ચામડી આરોગ્ય કરે છે.

સોલ એજન્ટ: Indo-African Trade Agency, 74-76 Wilson St. DUNDEE, Natal, S. A.

શોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: ખટપુવાલા લીમીટેડ, ૧૮૨-૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ. મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા હમેા અથવા મળેા:

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર ખાસ અનુભવી અને વર્ષોથી સ્થપાયેલા

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૬૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

દરેક બનતું દાંતનું કામ સ્પેશીયાલીસ્ટ કરી આપવામાં આવે છે. તમે તમારા દાંત પોતાથી અસર બતે આવી અને બેસ્ટ રબ્બર અનુકુળ.

નોમીસલ કોઈ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વાપરેા, દાંતને માટે વખણાયેલું	તમારા બનાવટી અસલ કુદરતી દાંત દરરોજ કરતાં વધારે નોમીસલ થી પ્રેમ દાંતનો બંદુરસ્તો બનશે.

કીમત ઉપર જાહેરાતની રસી. ૧; ૨-૬; ૨-૬

દરેક કેમીસ્ટ અને બજારોમાં અથવા પબ્લીકસ લીમીટેડની શાખાઓમાં વેચાય છે

NOMISAL

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS

'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3,

92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયેાગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS.

We Stock CYMA, LOGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches.

Large stock of Indian and European jewellerie always on hand

Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21288.

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગસ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 28350. Tel. Add. "Nartiea."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Country orders executed at lowest Market prices. Prompt attention given to all upcountry orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ખાખુજી લવજીના કેાટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી.

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખેા:

T. P. DEVSHI & SON,

119 VICTORIA STREET.

Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST

(By PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ વ્યાજબીમાં મળી શકશે

બેસણી, બદામ, બદામ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, સુકાવેલું પાણી, સુકાવેલું કોપરું, કેસુડાનું ફાલ, ખારેક, દેવળ, બેસણ, બીસારી, અબુર, બેસ-સાબરી (બદકું) બેસ, કેસરના બારી, પોસેલું કેસરું, સુરમ સાબનું કેસર, બાર બ્રાન્ડ, બંગાળી સાબુ, બાર ધુલાઈ, બારોડા સાબુ, ધુંટ, સિકેલા મેસાલો, કાચા મેસ, મેસબાના મેસ, બદામી મેસ, સુકાવેલ કોપરા, બદામી બાવાના બોબાડા, બાવાબાનું મેસ, સુકાવેલું મેસ, ચોકેલીનું મેસ, મેસબાનું મેસ, હાજીનિયા મેસ બોલાવે, એકમુકીનાયમ બોલવા, ટબ અને મેસમાં, બેબાર-બાબરી ગુલબાવા, બાવાબુલબી, બાબા, દીલબી, સુબાવેલ, મેસબાના કાપા-બાબા, બાબ, બાડા, ધુબેલ, બાલા, બનાવા બબુલ બાબા બાડા બેબી, ગ્રબેબ, નબ, રાઈ (બરબું) બનવા બાબાલ બોલીલેબ, બિલાડે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

JIP-20 UC-USGRL
6 OCT 1937

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 40.—Vol. XXXV. Friday, October 1st, 1937.

NOTES AND NEWS

Gen. Hertzog On Union's Relation With Europe

GENERAL HERTZOG made his first public speech at Pretoria on Tuesday last, since his return from the Imperial Conference. He said that he would deal with affairs which were principally European but in which South Africa was interested. Referring to South Africa's membership of the League, General Hertzog is reported to have said:—

"Let South Africa continue her membership of the League, but let her never forget that she is not a part of Europe and that she should never identify herself with the spirit and aspirations of Europe to the detriment of her own interests, or against her own free judgment, or in a manner which adversely affects her independence of action.

"South Africa's co-operation with Europe, when and how she shall co-operate—either in peace or in war—are at present questions which South Africa, and South Africa alone, must decide. The only according to which these decisions must be made may never be other than the interests of South Africa itself."

Problem Facing South Africa

Addressing the Ulster Branch of the Overseas League at Belfast, says a message from London, Mr. J. D. Low, ex-Mayor of Capetown, said that the great problem facing South Africa was to unite the races and create a South African nation. "A great advance has been made and we can see on the part of members of the Union Government a greater intention to link their interests with those of the people of Britain. That is a wise course and I hope the day is not far distant when South Africa will be able to come as a united nation to Britain and take a full share of the responsibilities in respect of the Government of the Empire."

Purchase Of Land By Asiatics

The Natal Agricultural Union Congress having requested the Government to prohibit the purchase of ground by Asiatics unless the permission of the local farmers' association was first obtained, the Secretary for the Interior replied as follows:

"The terms of this resolution have been brought to the notice of the Minister of the Interior. I am to point out that there is no law in Natal prohibiting the purchase of land by Asiatics and the Government has no authority to act as suggested in the resolution."

Nations Losing Control

In the course of a sermon at the Methodist Church, Dundee, on Sunday, the Rev. Peter Williams said:—"Fear and avarice are at the foundation of all war. Only on Saturday, Mussolini, on his journey to Germany safeguarded himself by travelling in an armoured train. At the present moment the nations of the world are losing control of themselves. There is sufficient genius in the Churches and enough power in prayer to stop war, and our reason why this is not done is because, in many instances, so-called Christian people have shares in munitions factories and regard dividends as greater value than human blood."

Non-European Re-Housing

Tentative suggestions for the use of Durban Corporation property at Shepstone Street and Bamboo Square as sites for non-European re-housing schemes under Durban's slum clearance plans have been put forward by the Assistant City Engineer, Mr. S. T. Watts. As far as Shepstone Street is concerned, Mr. Watts has suggested the erection of a suitable building to house 150 married Indians on flats at a cost of £50,000, alternatively the erection at an identical cost of a building to house 800 single Indians or, thirdly, the erection of a building at a cost of £45,000 to house 1,800 Natives at present housed in the Bell Street Togt Barracks. Each of the suggested buildings would be three storeys in height. The Public Health (Slums) Committee of the Durban City Council has suspended a decision on these suggestions pending a report from Mr. A. K. Mullinson, City Valuator and Estates Manager, who is to inquire into the possibility of using certain other Corporation property in the Bamboo Square area for the re-housing of whatever race is not accommodated in the Shepstone Street area.

European Attitude To Natives

A strong appeal for a more sympathetic European attitude towards Natives and for the more equitable treatment of them in all spheres of life was made last Monday by Mr. J. H. Hofmeyr in opening the tenth annual congress of the Cape Eastern Public Bodies at Queenstown. Mr. Hofmeyr said that the Government had recently appointed a special committee to investigate the labour shortage and were hopeful that there would be good results. The truth of the matter was simply that South Africa was advancing to-day at such a rate that the supply of Native labour could not keep pace and they had to face a two-fold necessity. The one was the conservation of Native health and the other was economy in the use of Native labour. They had to find means of doing the same type of work with fewer hands. They had to face the fact that the Natives would have to draw higher wages, that they would have to be placed in a position to get more and better food to maintain their health and that they would have to be developed to an ever increasing extent as consumers of the products of the White man's industry. These were demands on considerations of both humanity and self-interest.

Doctors In Congress

The South African Medical Congress was in session at Bloemfontein last week and, as is usual, many matters of more than domestic professional interest were discussed. Those hardy annuals, the nursing service, the treatment of the insane and State control instead of provincial, for the hospital system, were, it is stated, discussed to count. A considerable debate took place on the question of the right part which should be played by the specialist in the health life of the nation and many doctors expressed the opinion that there were so many pecularities to-day that the public were apt to lose faith in the

general practitioners. One man went so far as to say that the country had become "specialist mad." A view generally expressed was that the tendency to leave the general practitioner and the family doctor on one side was not, in the long run, a wise policy and plans were discussed for improving the remuneration and the status of general practitioners.

Shop Hours In Natal

A preliminary sitting of the Provincial Commission appointed to inquire into shop hours in Natal was held in the Durban City Hall on Monday last. The meeting was in private and no evidence was taken. The Commission will meet in Durban on October [illegible] at 10.15 a.m. and in Maritzburg on the following day.

Old-Age Grants To Indians

The South African Indian Congress has appealed to the Government to reduce the woman's minimum age limit under the scheme for old age relief to indigent non-European persons. At present the scheme is intended to benefit only men and women of 65 and over, but it is pointed out by the Congress that the average age of Indian women is lower than that of the men. It is suggested that benefits under the scheme should be available to women at 45 or 50, census figures being quoted to show that among Indians men have a far greater expectation of life.

Indian Opinion

FRIDAY, OCTOBER 1ST, 1937

Our Charitable Trusts

THREE-quarters of a century have passed since the first batch of Indian immigrants landed on the soil of Natal. The indenture system in Natal, which commenced towards the end of 1860, continued up to the year 1911 when it was stopped, thanks to the efforts of that great statesman, the late Hon. G. K. Gokhale. Natal and her primary industries are indebted to Indian immigrants, who, in developing Natal to a state of prosperity, have undergone untold miseries and hardships. Of those who came under this system, a considerable number availed themselves of the return passages to India, and of the repatriation and assisted emigration schemes. Many drifted into the banana industry and into market gardening. A few have made good and amassed considerable wealth.

In the wake of these indentured Indians came those who are now commonly termed "Passenger Indians." By supplying the needs of those who had preceded them from India, they were able to succeed in the majority of their undertakings. As pioneers they had set foot on virgin soil and had never failed in gaining whatever opportunities that were offered them. Having succeeded in their undertakings, they did not forget the districts in India whence they emigrated. It is thus that we now have innumerable Trusts in Natal, particularly in Durban, which have been created to feed many institutions in India. The creation of charitable Trusts is to be admired. It is a creditable object and shows foresight on the part of the sponsors. But the first object of these Trusts should be to serve the country which has given the money for their creation. We are not unmindful of the many institutions in India that are in need of funds. Charity begins at home, and it is, therefore, essential that the institutions in Natal should receive prior consideration from these Trusts. Time and again the first Agent of the Government of India warned Indians that it was dangerous to have one leg in India and another in South Africa. It would be futile to expect the Government of the country to do everything for the Indian whom he does not do anything for himself. With the colossal assets that the various Trusts have in Durban, a great deal of [illegible] could be done for our native generations. The crying need of our community, at the present, is schooling for its children. Thousands of children are receiving no education because they are not able to secure accommodation in the existing schools. There is an urgent need for the erection of a Technical College for Indians. These could be erected without any difficulty if only our charitable Trusts could divert their income to Natal. In our last issue we referred to the extreme poverty that our people suffer from and the difficulties that the Societies encounter in endeavouring to alleviate the distress. The position of our poor would not be so distressing if our local Trusts had included, amongst their objects, the helping of the lame dog over the stile.

Striking instances of generosity were shown by the late Parsee Rustamjee and Rahim Karim Khan. Both these men amassed their wealth in Natal and left it to the Indian community in South Africa. No finer example could be emulated than those set by these two philanthropists. The social, political and educational workers in South Africa have always suffered from want of funds. Why the community should suffer from such a want when we have all these Trusts around us, is beyond our comprehension. Much rests on the community to see that Natal, more than India, requires funds for the uplift of the Indian community.

Fountain of Wisdom

Economics is not the whole of life. The soul is higher than the body, and life is more than housekeeping. Liberty is higher than riches, and the welfare of the community more important than its economic and material progress.

—Sir Alfred Zimmern

THE ZANZIBAR LEGISLATION

DISCUSSION IN INDIAN LEGISLATIVE ASSEMBLY

MR. SATYAMURTI'S adjournment motion on the Zanzibar legislation was defeated on Aug. 23 in the Indian Legislative Assembly by 66 votes to 52. Mr. M. S. A. Hydari, speaking for the Government, contended that the Government had done their best to safeguard the interests of Indian traders in Zanzibar and pleaded for the new arrangements being given a trial. Mr. Bhulabhai Desai, Leader of the Congress Party, doubted whether the Government had adequately safeguarded Indian interests and characterised the appeal for giving the modified scheme a trial as an attempt to evade the issue.

Mr. Satyamurti declared that the Government's "best" did not serve the purpose of safeguarding the interests of Indians there. He quoted Mr. K. P. S. Menon's report, which declared that the Clove Growers' Decree was calculated to irretrievably damage the Indian interests and urged the strongest possible representations by the Government of India with the object of removing the Bills from the Statute Book. Concessions now given were illusory and Indian representation would be unable to influence decision.

In this connection, Mr. Satyamurti urged the appointment of an Indian Agent wherever considerable Indian interests existed. Indian Agents to such places would at least pave the way, unlike many other officers of the Government. Mr. Satyamurti quoted Sir Purshottamdas Thakurdas, as also the President of the Zanzibar Indian Association, who condemned the decrees. He recalled Sir Fazl-i-Hussain's last speech in the Assembly in which he sounded a warning that until India became free, the position of Indian nationals would not improve. The Working Committee of the Congress had expressed its views on this matter and the House should send an assurance of warm sympathy to Indians who were being driven from pillar to post and in despair were resorting to passive resistance. Mr. Satyamurti urged an embargo on cloves which was a luxury and which could be grown in India.

Appeal For Fair Trial To Scheme

Mr. M. S. A. Hydari, Secretary to the Department of Education, Health and Lands, declared that the idea that some sort of agreement had been reached between the Government of India and the Zanzibar Government was incorrect. The other idea that the Government of India were committed irrevocably and for all time to acceptance of the clove legislation was also wrong. Nor was it correct to say that the Government of India had been overborne by a superior authority. The Government of India throughout acted independently and without dictation and if they had not proceeded further it was because, in their judgment, the modifications obtained in the machinery of clove control were such as merited fair and reasonable trial.

After dealing with the problem which the Zanzibar Government were trying to solve by the clove legislation, Mr Hydari said there was no infallible remedy for the ills which, in common with other agriculturists, the Arab and African in Zanzibar suffered from. As to what remedy would suit a particular set of conditions was a matter of opinion. Certain devices had been tried in India for ensuring that the grower might obtain a minimum price but with no different success. The Zanzibar Government, after at least three enquiries, came to the conclusion that the remedies best suited to the conditions obtaining in Zanzibar lay in the arrangements now incorporated in the Clove Growers' Decree. "We told the Zanzibar Government that, in our opinion, the objectives could be obtained in other ways. The Zanzibar Government thought their plan was the more effective. And now I want to ask, Sir, whether we would have been justified—our objectives, namely, those of the Zanzibar Government and the Government of India being the same—to have taken the disagreement in regard to methods of attaining that objective to its extreme limit and even to the extent of retaliation. Could we ask another Government to abandon their economic plan at our bidding? Would we ourselves do likewise in similar circumstances?

Mr. Hydari asked how, unless Indians in Zanzibar gave the present arrangements a trial and worked them for all they were worth, it would be possible for the Government of India, or for anyone in India, to judge whether in fact these arrangements were or were not being worked to the detriment of the Indian community settled there. "We have received the most ample assurances that it is not the intention of this economic adjustment to squeeze out the Indian middleman and trader. We have ensured institutional safeguards against this happening. Surely, it is not too much to ask that the arrangements be given a trial."

Mr. Hydari concluded, "We have to strive in many lands for the betterment of the lot of Indians settled there using, where our position is weak, as our weapons the appeal to fair play and justice. Let us not set a example in regard to which our position is slippery and because it is a futile attempt to deny a like measure of justice and fairness to the inhabitants of that country."

Sir Jagdish Prasad

Sir Jagdish Prasad, Member of Education, Health and Lands, said that it seemed to be the conviction of the Opposition that they could do no wrong and the Government could never do right. (Laughter). The case in Zanzibar was one between free trade and State control. Could the Government of India thrust their views on the Zanzibar Government? They would have been on weak ground to threaten a trade war on the issue. The Opposition seemed to argue that agitation in India on the Dumb Driven Cattle [illegible] probably against anarchy and exploitation in Zanzibar. Government, however, with the strong support of the Viceroy got certain safeguards [illegible] which were not a matter of [illegible] but of vindication of Indian rights. He appealed to Indians to accept the Zanzibar Government's decision. Zanzibar had decided to boycott the machinery established to control trade and if this course was pursued all their trade might disappear. He appealed to the House to tell Indians in Zanzibar to give the new arrangements a trial. As regards the question of appointing an Agent in Zanzibar, Government were pressing the matter on the Colonial Office.

Mr. Bhulabhai Desai

Mr. Bhulabhai Desai assured Sir Jagdish Prasad that there was no malicious motive behind the motion. It expressed their view that Indian interests had not been protected to the extent to which they should have been. The motion was for the protection of Indians without reference to caste, creed or colour though the Indian Association had a majority of Moslem members. The House should not be told at this stage that they had not intelligence to understand and that they should give this or that scheme a trial. The Government could take up that attitude for the next 50 years and go on evading the issue. The fact remained that Indians, Europeans, Arabians and Africans lived in Zanzibar in amity until the Clove Growers Association came into existence. The real contest was between the Secretary of State trying to protect Indian interests and the Colonial Office trying to protect the Clove Growers Association and the interests of those who were behind this body.

THE PALESTINE REPORT

By

M. P. SUBRAHMANYAM, M.A., L.T.

(Lecturer in History, St John's College, Palamcottah)

In "The Indian Review"

To understand the proposals of the Palestine Commission, it is necessary to know the history of the Palestine problem. The present trouble in Palestine has been Britain's creation. Under the stress of the Great War, Britain made wild promises to Arabs and Jews in order to obtain their support. Arab help was necessary to overthrow Turkish Power in the Middle East; the sympathy and co-operation of that most remarkable community, the Jews throughout the world, were needed to confront Germany. Lloyd George in his 'War Memoirs' reveals the circumstances under which the Balfour Declaration was made. During a dark period in the Great War when the French army mutinied, the Italian army was on the eve of collapse, and America had hardly started preparing in earnest, the British War office was in need of a substitute for acetone, which was a necessary element in the manufacture of high explosives but which was completely exhausted. Dr Chaim Weizmann, a Jew and Professor of Chemistry at the Manchester University, discovered a substitute for acetone and his chemical genius saved the British Army at a critical moment in the War. Lloyd George, the Premier, wanted to reward the Jewish Professor for his great service. But the Professor would not accept any reward or title. He wanted the British Cabinet to promise a National Home for the Jews in Palestine. So, on November, 1917, some five weeks before Lord Allenby's entry into Jerusalem, Arthur Balfour, Foreign secretary, made the following historic declaration:

"His Majesty's Government view with favour the establishment in Palestine of a National Home for the Jewish people, and will use their best endeavours to facilitate the achievement of that object, it being understood that nothing shall be done which may prejudice the civil and religious rights of existing non-Jewish communities in Palestine, or the rights and political status enjoyed by the Jews in any other country."

Thus the Declaration of Balfour was not inspired by any humanitarian motives, but by the motive of linking the Jewry in the world to the Allied cause. It was a war bargain.

The Balfour Declaration was embodied in the Treaty of Sevres where it was provided that Palestine should be under a British mandate. The Arabs who had also been given wild promises by Britain during the War were sorely disappointed with Britain's policy of a National Home for the Jews in Palestine. Hitherto the small Jewish community in Palestine had been living in peace with the major Arab community. But the Balfour Declaration sowed dissension in a land where light had been

peace and created the Palestine trouble. The anti-Jewish feeling which began with the Balfour Declaration increased when the Zionist organisation sent a commission to Palestine to take charge of the larger interests, colonisation, immigration and education in Palestine. The old Jews in Palestine did not inspire any fear in the mind of the Arabs. But the enormous influx of Jews within the last 15 years alarmed the Arabs. The cruel persecution of the Jews in Germany and Poland has increased the rate of immigration of Jews into Palestine. In 1935, it was estimated at 62,000. They now form 30 per cent. of the total population. (The latest population figures of Palestine are: 745,000 Moslems, 160,000 Christians and 320,000 Jews.) The Arabs fear that if Jewish immigration is not checked, they would become a secondary community in a land which is their own by historic right. But even Arab nationalists must admit that Jewish enterprise and initiative in their new home have contributed to the prosperity of the Arabs also. Wages have increased by nearly 200 per cent, which has caused an immigration of 15,000 to 20,000 Arabs from Egypt, Transjordan, Syria and Iraq. Trade has made brisk progress. In 1929, 3,250,000 orange cases were exported from Palestine; their number increased to 7,500,000 in 1935, and is expected to become 13,000,000 before the end of 1937. Agriculture too has made considerable progress. Large tracts of land which lay unused before have been brought under cultivation by the draining of swamps and terracing of hills, and modern methods of agriculture have increased the productivity of land. It should not be imagined that an acre of land brought under cultivation is an acre taken away from the Arab. The British Mandatory Government has laid down that where lands are drained and brought under cultivation, two-thirds may be taken by the Jews and one-third should be given to the Arabs. Yet while in 1914, the arable lands in the hands of Arabs amounted to [illegible] square kilometres, they amounted to 11,000 in 1934. These are not the only advantages of Jewish immigration in Palestine. The death-rate among Arabs has gone down mainly on account of the sanitation introduced by Jews, from 31.4 in 1921 to 22.3 in 1934, and infantile mortality from 243 to 146.

Though these advantages are known even to Arab nationalists, Arabs are anxious to prevent the Jews from swamping Palestine. They would far rather have their country undeveloped by Jewish capital. The Jews, on the other hand, want "to make Palestine as Jewish as England is English." Dr. Eder, Chairman of the Zionist Commission in Palestine, said some time back:

"There can be only one National Home in Palestine and that a Jewish National Home, and no equality in partnership between Jews and Arabs but a Jewish predominance as soon as the members of the race are sufficiently increased."

Thus Palestine became the battle ground between the forces of Arab nationalism and political Zionism and the year 1936 witnessed some severe fighting between Arabs and Jews. The British Mandatory Government put down riots and re-established peace. Normality being restored, Britain appointed a Royal Commission presided over by Lord Peel to investigate the Palestine problem and suggest a permanent solution to the irreconcilable aspirations of Arab nationalism and political Zionism. The Peel commission has made the following proposals:

1. On account of conflict of interests between Arabs and Jews and consequent antagonism, the only solution is partition. Cantonisation, that is, division of Palestine into Jewish and Arab provinces and cantons under the authority of the British Central or Federal Mandatory Government may not work successfully. There will not be any harmony between the Federal Government and the cantons. Further, disputes will arise between Jewish and Arab cantons with regard to the distribution of a surplus of federal revenue or to their contribution to federal deficit. Unrestricted Jewish immigration into Jewish cantons might lead to an expansion of Federal Services at the expense of the Arab cantons. Finally, the Jewish and Arab desire for full freedom cannot be satisfied; for under cantonisation, the British Mandatory Government will remain at the Central or Federal Government. Hence partition is the best solution under the circumstances.

2. British Mandatory Government *for the whole of Palestine* is to go. Palestine is to be divided into a Jewish unit and an Arab state which is to be included Trans-Jordan. The Jewish State is to comprise the less fertile hilly regions, the Jordan Valley, the southern desert and certain parts of the fertile plains. The Holy Places—sacred to Jews, Christians and Moslems—and Haifa, Tiberias, Safad, Acre and the enclave over the Gulf of Aqaba are to be placed under the British Mandatory Government. The

Arab state will have access to the Mediterranean through Jaffa and Gaza, but as Haifa in the Jewish area is a deep-water port, the Jewish state should give full and free use to Arab goods. Similarly the Arab state should provide for the free transit of goods over the railway between the Jewish state and the Egyptian frontier and near the Gulf of Aqaba which gives access to the Red Sea. Free transit of goods should also be permitted between the mandated area and Haifa, the Egyptian frontier and the Gulf of Aqaba.

3. Hitherto the Jews had contributed more to the Palestine revenues than the Arabs. If an independent Arab state is set up, it will be difficult for the Arabs to maintain the services at the efficiency level. As the Jews are given a new sovereignty in a portion of Palestine, they are required to pay a subvention to the Arab state according to the findings of a Finance Commission which will be set up. This Finance Commission will also settle the proportion of Public Debt to be borne by the Arab and Jewish states. Britain should make a grant of £2 millions to the Arab state.

4. There should be common tariff on articles so as to help the free flow of commerce between the Jewish, Arab and mandated territories.

5. If the Jews in the Arab state want to sell their lands and migrate to the Jewish state and similarly if the Arabs in the Jewish area want to settle in Arab Palestine they must be permitted. The transfer of populations must be effected without the least misunderstanding.

These are the main recommendations of the Peel Commission. The Report has been denounced by the Arabs and mildly criticised by the Jews. The Report suggests the partition of Palestine into Jew and Arab states. There seems to be no other way of reconciling the claims of the two great communities. In this controversy, Palestine is often spoken of as a state which should belong to the Arabs by historic right. This view is open to question. Palestine was the original home of the Jews, but owing to political circumstances a great majority of the original Jewish population fled from Palestine and settled in various parts of the world. Thus Palestine is as much the national home of the Jews as it is of the Arabs. The Peel Commission has, therefore, done the right thing by partitioning it into Jewish and Arab areas. Partition, therefore, seems the best solution of the Palestine problem; for both Arabs and Jews have got a right to be there.

There is yet another reason. The Balfour Declaration was made in 1917 with the full concurrence of France, Italy and the United States and has since been accepted by the League of Nations. It was an obligation of honour which Britain undertook and she cannot get out of it without dishonour.

But the feature of the Report that has elicited strong criticism is that it proposes to establish a British Mandatory Government over the Holy Places, and Haifa, Tiberias, Safad, Acre and the enclave over the Gulf of Aqaba. Really Palestine is to be divided into three parts: Jewish area, Arab area and Mandate area. The continuance of Mandatory government over the Holy Places and other towns merely shows that Britain has attempted to find a solution of the Palestine problem consistent with her Imperial interests. It is a matter of common knowledge that Palestine is an effective link in the British Imperial system and guards Britain's communications with India and the East. Palestine offers also an outlet to the Mediterranean for oil supplies under British control. Though Britain is not allowed under the mandate to maintain a naval base in Palestine, yet Haifa, developed as a great harbour and source of oil supplies, would be an asset of immense consequence. The Peel Report has borne in mind the strategic position of Palestine in the British Imperial system and has, therefore, recommended the retention of the Mandate over the Holy Places and Haifa and other places. Is this fair to the Arabs and the Jews? If custody of Holy Places is an international trust, why not those places be voted to an International Commission? Why should Britain continue her mandate? The Arabs naturally feel that Britain's policy in Palestine is animated by motives not wholly disinterested or even worthy.

MISSIONARY EFFORT IN KASHMIR

By
Dr. F. B. CAWSTON

THERE is a tendency in missionary work to allow education to replace evangelistic effort so that natives with little spiritual experience, who have passed through schools, are labelled as Christians and the work judged from the misleads of those who know nothing of true conversion.

The Church Missionary Society is now celebrating the diamond Jubilee of its work in Uganda where emphasis is placed on the need of true Christian education for African races.

The following account of its work in Kashmir is of interest as it raises the question in what way Missionary Societies can apply education to the best advantage on this continent.

Whilst in England I had the opportunity of meeting the Rt. Rev. Hibbert Ware who once supervised the Anglican Mission among Natal Indians and he referred to the work in Kashmir which continues to flourish. At one time this school possessed 1,500 students of whom 1,300 were Brahmins and 200 Moslems.

Some incidents which occurred during one of the dreaded floods which are experienced in Kashmir give a glimpse into the contempt one section of the population may have for others and how the matter of class distinction is being successfully met.

During one of the floods houses were falling like ninepins in ten feet of water and men and women were calling for help in all directions. One of the Mission boats was out looking for something to do when they heard a chorus of yells. On nearing the spot they saw a crowd of people, standing on the roof of their huts and calling for help from the passing boats, but boat after boat passed them, for they were only low-classed sweepers and the boat-men were on the look-out for a more paying lot. Although the Mission crew was composed chiefly of Brahmins, the highest caste of Hindus, they gladly went to the rescue, for they were not on the money tack!

One of the junior teachers at the school was attracted by the cries of a number of women who were huddled together on a piece of dry ground which was rapidly becoming less by the increasing waters. Close by were several boatmen in their boats who were keeping at an irritating distance and were bargaining with these terrified women for an impossible salvage. Enraged at their brutality he took off his coat and jumped into the flood. Before the astonished crowd had time to gasp, he had boarded one of the boats, seized the paddle and turned the boatman out into the water. He soon brought the boat to shore and rescued the crowd of women; whilst the boatmen, robbed of their prize, threatened terrible things when they could get hold of the teacher.

When the river was high and running strong a boy got out of his depth and was becoming exhausted. As a boat was passing he took hold of it, but the boatman at once knocked him off with a paddle and rowed on. The boy sank, but a member of the school who was watching from the bank of the river and was only thirteen years of age, without waiting to take his clothes off, jumped into the river and brought the boy to shore.

There is an interesting method adopted at this school for "marking" the scholars, 400 marks is the maximum

awarded for the scripture lesson which is the last on the programme for the day. The life of Christ is put before the students and they are encouraged to follow his example by making use of their knowledge and their muscle in helping their neighbours a practical life of love. Extra marks are awarded for conduct. This encourages truthfulness, obedience and unselfishness, and helps to form character in those who are naturally devoid of any grit or backbone—a fault which has been described as characteristic of the Kathiawaris. Then 400 marks are given for English, Persian, mathematics, geography and general knowledge, and several of the boys have already passed on their learning to their sisters. 1,500 marks are given for the training of the body by gymnastics, swimming, etc. At half-time each morning all the classes are marched into the playground where some can be seen swinging Indian Clubs, others twirling on trapeze or rings circling the horizontal bars, or using boxing-gloves. 500 marks can be scored for manners; the untrained Brahmin youth is often insolent and conceited, and lacks self-control. 500 mark can be scored for cleanliness, attendance and punctuality. After one prize-day, when a visitor had remarked on the dirtiness of the students, a campaign against dirt was started. Every boy who did not pass the inspection was thrown straight into the river, clothes and all. This method proved effectual and soon a less drastic plan was adopted. Now visitors continually pass complimentary remarks about the cleanliness of the scholars.

On prize day a special opportunity is given for visitors to see for themselves whether this kind of missionary work is worth while. On one of these occasions the school compound was filled with 1,200 students and about 1,000 guests, whilst a great crowd was struggling outside to get past the police who were in charge of the door. All were dressed in their very best and some of the garments worn were quite gorgeous. The students of each of the five schools wore different coloured turbans, so that the compound looked like a huge flower-bed.

At the hour of commencement a fleet of boats was seen skimming rapidly down the river. One of the first land on board Sir Francis Younghusband, who led the British force into Tibet and had come to distribute the rewards, and Rajah Sir Amer Singh was among them in his brand new motor launch from Thornycroft's.

When all were seated, the 222 prize-winners stood up in lines of 25 each and the centre boy stepped forward to receive the prizes of his line, so that all were distributed in five minutes. Lord Lansdown had given to the school a silver and bronze medal for competition, to be given to the best all-round boy. Then a medal had been presented to the teacher or student who had done most for the sanitation of the city during the past year. This was presented by the head of the municipality and was obtained in a novel way. He, in his very limited spare time, with the help of a committee of masters and boys, had, during the last two years, turned 22 veritable pig-sties into gardens. Then five life-savers stepped forward to receive rewards and, after a gymnastic display had been given by 100 boys, the proceedings were brought to a close with a boat race.

Is It Worth While?

From among those who have attended this Mission school, several volunteer corps have been formed whose duty is to carry the sick and cripples from their homes in the school boats, paddle them off for an outing on the lake or river, and take them back home. A Hindu may often be seen carrying a Mohammedan on his back and being laughed at by his neighbours as he goes down the street for such Christian behaviour. After two or three hours he returns and repeats the carrying, whilst he again receives curses from his fellow-religionists. Others may be seen carrying loads for weak women or old men, defending the weak from the strong, or digging a drain for the public good, each trying in his own way to live out the teaching which was hitherto utterly unknown to them. Wherever the Gospel has been preached in its manifest simplicity, unadulterated and not curtailed, similar results are to be found the world over.

"Independently of Christian considerations," said Viscount Halifax, "I believe that every additional Christian in India is an additional bond of union with this country and an additional source of strength to the Empire."

Sir Bartele Frere said of missionaries, "I assure you that, whatever you may be told to the contrary, the teaching of Christianity among two hundred millions of Indus and Mohammedans in India is effecting changes, moral, social and political which, for extent and thoroughness of effect, are far more extraordinary than anything you or your fathers have witnessed in modern Europe." These are not light judgments but the sober convictions of men of high authority and cool observation.

Things In General

Welcome To Distinguished Indian

A meeting was held in Durban on September 21, to welcome Mr. Dhirubhai R. Naik, who recently arrived from Salisbury, Rhodesia, at the invitation of Mr. M. R. Naik, president of Surat Hindu Association. The chair was occupied by Mr. S. J. Randeria, and Mr. T. N. Bhoola acted as secretary to the meeting. In extending a welcome to Mr. Dhirubhai, Mr. Randeria referred to the activities of Sardar Rao Bahdur R. R. Naik in Rhodesia and said it gave him great pleasure to introduce Mr. Dhirubhai, who was a worthy son of a worthy father, that distinguished patriot, Sardar Rao Bahdur R. R. Naik. Sardar Naik started his career in Salisbury and became very prominent there by serving the Indian community. Sardar Naik left Rhodesia long ago for India, and through his various work became very popular and respected by Europeans and Government officials. He held very important offices in various institutions, and became very prominent as a member of the Bombay Legislative Council. Mr. Randeria also extended a welcome to Mr. Natoobhai Patel of Salisbury and Mr. Ambalal of Johannesburg. Mr. M. R. Naik garlanded Mr. Dhirubhai and bouquets were presented to Messrs. Patel and Natoobhai. Mr. Naik remarked that Sardar Bhimbhai worked very keenly for the uplift of Indians in Rhodesia as a result of which a number of business houses were established there. Messrs. Parshotam Desai, B. M. Patel, M. H. Desai, R. A. Thaker, R. Bipoth, V. J. Thaker and Pramshanker Maharaj also spoke thanking Mr. M. G. Naik for affording an opportunity to meet Mr. Dhirubhai and his friends and joined with other speakers in wishing long life and prosperity to them. Mr. Dhirubhai heartily thanked them for the reception and made a cash donation to the Surat Hindu Association. Mr. Nanoobhai also spoke in similar terms. The musical programme rendered by Master Dhupelia and his party was highly appreciated by all those present and the meeting terminated after partaking of light refreshments.

Vedic Missionary Entertained

Under the auspices of the Chatsworth and District Indian Youth Club, a public lecture was delivered by the Vedic Missionary, Pandit Rishiram, at the Chatsworth Government-Aided Indian School, Cavendish, on Sunday, September 19. Mr. J. Khan, president of the Natal Indian Farmers' Union, welcomed the Pandit and after garlanding him, presented him with a walking stick engraved in silver on behalf of the club. Pandit Rishiram delivered a very interesting lecture lasting well over two hours on the subject of Hindu religion

and essentials of youth." Amongst other speakers were Messrs. J. Khan, H. V. Reddy, T. M. Naicker and Coopasamy Thumberan. The Pandit was accorded a reception at which many prominent persons were present, while light refreshments were served to all those who were present.

Indians' Fine Action

Mr. McGlaum, of Westville, writes to the *Natal Mercury*:—

Sir,—I would very much like to recommend that courtesy awards be given to K. Singh and R. Harry, driver and conductor respectively of an Indian bus, ND12571, of the Reliable Passenger Service. On the night of September 30, at a quarter to ten, on my way to Westville from Bellair, I had the misfortune after proceeding about a mile and a half along Bellair Road, to break the rear axle of my car. As I had two women passengers with me it was most difficult to look for assistance as I could not leave them unattended in that particular lonely strip of road. I had not been stranded for more than half an hour when K. Singh and R. Harry, in the bus, stopped and volunteered assistance. They offered to tow me to Mayville, where I felt sure I could obtain assistance at a garage. Unfortunately, we found that the garage at Mayville was in charge of a Native who was unable to offer towing facilities, neither did he know the home address of his employer. K. Singh and R. Harry came to the rescue and towed us all the way home to Westville, which was right out of their way. I feel an act of this nature should not pass unrecognised.

Lecture On Buddha At Stanger

Under the auspices of the Stanger Youth Club, Mr. G. Bechoo, a member of the Stanger Indian School staff, gave an interesting lecture on Buddha to a large gathering of Indians of Stanger, presided by Mr. V. Thomas, at the Sabha Hall recently. Mr. V. A. Padlachy, in proposing a vote of thanks, congratulated Mr Bechoo on his interesting talk. The secretary announced that a lecture on "Beauty" would be delivered by Mr. Jennings, B.A., the principal of the European Intermediate School of Stanger, on October 10. It was decided to commence preparations for a welcome to Stanger to that world-renowned Vedic Missionary, Pandit Rishiram.

Non-European S.A. Railway And Harbour Workers' Union

Mr. J. Lawrence, secretary of the above Union, writes:—The South African Railway and Harbour Workers' Union (non-European), is calling a conference of all its branches and fraternal delegates of other non-European and European Railway and Harbour Unions. Although the S.A.R. & H. Administration is continuously boasting of the high earnings achieved during the last years, still the non-European Railway and Harbour workers received no improvements in their intolerable conditions, even the wage cuts of 1931-1932 have not been returned to thousands of non-European Railway workers. The above Union submitted a memorandum in April 1937 to the Hon. Mr. O. Pirow, Minister of Railways and Harbours, dealing with the disabilities under which the non-European workers suffer, but up till now, we have had no satisfactory reply. The Hon. Minister is sending the grievances of the non-European workers. The forthcoming conference which is to be held in Capetown, on Monday, October 4, will deal with the Minister's attitude on this matter.

Too H At Newcastle

A correspondent from Newcastle writes.—

Too H is Newcastle at the moment seems to be eager to put something constructive into life, through the form of personal influence of character and aiming at constructive thinking from a Christian standpoint on the social perplexities of the day, and furthermore encouraging an attitude of mind in which men will give of their best, in social service done in connection with existing organisations wherein membership includes men of all denominations, political beliefs, races and

B. W. CANEY
—Jeweller—
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

stations of life, who keep their different points of opinion, but learn to forget their prejudices. This was evidenced on Thursday evening, September 23 when the Unit assembled and listened to a talk by Mr. O. I. Christopher, B.A., secretary to the Natal Indian Congress, Newcastle branch, on the Indian question. At the outset, he stated that had it been known that it was the desire of the Unit to endeavour to break down the social barriers and evince an interest in Indian questions, he would have provided even the Agent to the Government of India, Sir Syed Raza Ali, to address them on the subject, during his last visit to Newcastle. The speaker then traced the development of the Indian community from the early days, and pointed out the several disabilities under which Indians in South Africa lived. He stated that notwithstanding these difficulties and hardships, they had now realised the value of education in the uplifting of their community and raising them to a higher and more elevated status. In evidence of this, to day, he said, there were several Indian doctors, lawyers and graduates, all of whom were of South African Indian parentage. These people, together with the Indian merchants portrayed the capability of the Indian as a useful citizen. He spoke of the franchise and its effect on the community, who were denied even the elementary principles of citizenship, and he expressed the hope that the day would not be far distant when the Indian would be granted this essential privilege. The Indian in South Africa had only one avenue to earn his livelihood, and that was by trade. All other avenues were closed to him, and even this last right to earn an honest living was daily being threatened. He said that the majority of Indians were born in this country and knew India geographically. It was, therefore, incumbent on the European community to see that the Indian who was resident in South Africa should be granted the privileges which would assist him to attain to a higher status. The chairman of the Unit, Mr. C. E. Briggs, moved a vote of thanks to the speaker. It was decided to establish an Indo-European Council to discuss local affairs in particular and South African Indian matters in general.

Nizamia Muslim Society

The half-yearly meeting of the Nizamia Muslim Society was held on Sunday last at Maritzburg. Mr. S. Madar was in the chair. After the confirmation of the minutes, the secretary's report was read which stated that during the last six months forty-six members were admitted and over 150 letters were dealt with. One widow with two children was given monthly relief and two indigent Muslims were medically assisted. Over three thousand copies of "Nizamia" which is the society's monthly bulletin were distributed gratis to Muslims and non-Muslims in all parts of the world. Owing to the delay caused in the registration the building fund had to be left aside; during the six months four committee meetings were held and all resolutions were successfully carried out. The treasurer's report showed that the membership fees amounted to £15 17s. Donations general £1 £11 6d.; Burba fund £16 1s. Total, £43 6d. Expenditure £43 7s. 11d. leaving a balance of 10s. 1d.

Union Revenue Figures

The final figures of Union revenue for the first five months of the current financial year show an increase of £1,524,000 over the revenue collected during the corresponding period of 1936. The respective figures are £17,419,000 and £15,895,000. Customs and Excise revenue amounts to £5,649,000 during the period, posts, telegraphs and telephones revenue to £2,251,000, and miscellaneous revenue including that from mining, income tax, stamp duties, death duties, Native taxes and so on, amounts to £9,518,000. The revenue collected by all Provinces from April to August this year shows an increase over the corresponding period of 1936. Transvaal collections amount to £1,185,000; the Cape, £906,000; Natal, £344,492; and the Free State, £153,000.

India Letter

(Extracts From A. I. C. C. Foreign Letter)

Pandit Jawaharlal Nehru On Foreign Affairs

INAUGURATING the series of lectures on "Foreign Affairs" arranged by the Bombay Congress Socialist Party, Pandit Nehru said, among other things, "The post-war era is marked by social upheavals throughout the globe. There are two types of social upheavals—the social upheavals in countries where there is no occasion for a national movement and countries with alien domination with a nationalist side plus the growing social side. When British ministers address their Parliament, they do it in a perfectly democratic way for the ministers there have to bow down to public opinion. The result is that British ministers speak in two voices, one that of a democratic Britain, a silent voice, and the other that of an imperialist Britain which is not so clear. The policy of Britain is no doubt anti-Russia and pro-Italy. With the appearance of Hitler and the Nazis, England was confronted with another problem and she solved it by turning it pro-Nazi. And Hitler too was after the friendship of Britain. That was the reason why he once denounced Indian nationalism. If one went to Europe one would find even in a poor peasant's house a tremendous feeling of tension, of possible danger. The reason was that he had a greater realization of what was happening around him.

India And China

In view of the situation in Shanghai, the 5-6th Rajputana Rifles and the 4-13th Hyderabad Regiment have been placed under orders to proceed shortly to the Far East. The Government of India communique further states that these units will be employed for internal security duties at Hong Kong and Singapore. "The sympathy of all the world will be with her (China)" is the motif of a leader in the *Hindu* dated August 25 and it is expressive of the attitude adopted by the Indian Press in regard to the Sino-Japanese war. Mr. Bhulabhai Desai, Leader, and Mr. Satyamurti, Deputy Leader, of the Congress Party in the Central Assembly were invited to a Viceregal Conference, when the news of the despatch of Indian troops to China was conveyed to them. A correspondent notes that it is the first time when the Assembly's spokesmen have been consulted on a matter of foreign policy. In the course of a statement, the Congress leaders point out that consultation previous to arriving at a decision would be more satisfying. They also expose the half-ways of the criticism that Indians are unable to train and command their own forces from the fact that Indianised units with predominating element of Indian officers are despatched for overseas purposes. It is also apparent that a part of the Indian army is used for general imperial purposes. In conclusion they say, "we further trust that the use of these troops will be confined to purposes stated in the communique and they will not be allowed to do anything which will have the appearance or tendency of India being involved in the struggle between Japan and China, for obviously our sympathy would be with those who are against aggressive imperial encroachment being carried out under one pretext or the other."

Despatch Of Indian Troops To China

The despatch of Indian troops to Shanghai by the British Government is a matter of the gravest import and concern to India, says Pandit Jawahar. This has been done in continuation of the old policy of using Indian troops abroad without any reference to the wishes of the Indian people. That policy has been condemned by the Congress which has declared emphatically that India cannot permit her armies and people to be exploited to her own disadvantage and for the benefit of British imperialism. It is stated that Indian troops have been sent to Shanghai to protect Indian interests there. What these interests are few people seem to know and it is manifest that the interests to be protected are British imperial interests. And even if Indian interests have to be protected, it is for the Indian people to decide what steps should be taken. The sending of Indian troops, therefore, without the consent of the Indian people is thus an affront to India. Though by itself it might be a small matter, it is a thin end of the wedge and might lead us to all manner of unforeseen entanglements. It might indeed lead us unwillingly to war. The Congress has repeatedly warned us of the danger of war and declared its opposition to the participation of India in any imperialist war. This was no empty warning but a declaration made after full consideration of the grave issues involved. By that declaration and warning the Congress stands. The world is drifting helplessly to a state of continuous conflict. The Spanish struggle has continued for a year and there is no sign of its ending. The Sino-Japanese war, begun by the modern way without any declaration, but with bombs bringing destruction and death to thousands, may last, it is said, for years. Wars begin but do not end easily. They spread and consume other countries. This is the world prospect before us and the possibility of an international conflagration threatens to overwhelm humanity. How shall we face this crisis of history? Not surely as camp followers of Imperialist Britain, being ordered about to fight her battles and preserve her interests. In our pre-occupations with our provincial governments and our domestic problems, grave as they are, we may not forget this mighty thing that overshadows the world and might upset, in one great sweep, all our schemes and planning. That is the major issue before India, as before all other countries, and in a decision as to how to face it the people of India will have their say and it is their wishes that must count. Congressmen must be vigilant to this end, not to be so as to invite disaster. Therefore, India must protest against this despatch of troops to China. In the far-easter conflict our sympathies are inevitably with China, and we wish her people success in maintaining their freedom against imperialist aggression. But in this international game we cannot allow our man-power and resources to be used as pawns by others. To-day we can protest only, but that protest will have the full strength of the Congress behind it if this policy continues.

Muslims And The Congress

"The Mussalmans must join the Congress. Delaying in the march to freedom, shoulder to shoulder with the Congress, until settlements are made, is not only opposed to the constitution of the League but is highly derogatory to national honour and our political morals," observed Sir Wazir Hasan, presiding at the annual meeting of the Bengal Presidency Muslim League. Dealing with the situation in Bengal Sir Wazir Hasan said, "The dark shadow of the old regime and old habits, covering acts of injustice, oppression and flouting of public opinion, with the pretence of maintaining Law and Order, still dominates the administration of Bengal." He appealed to the majority community to help the Hindu minority in relieving the latter from the burden of disadvantages. Referring to the Congress acceptance of office, Sir Wazir said that office was accepted by the Congress with a view to averting a split so that the cohesion and solidarity of the people of India might be maintained in the struggle for [illegible].

The Sporting World

By "Rambler"

At Currie's Fountain

LAST Saturday afternoon, the semi-finals of the Scobbell's Cup were played in the junior division, Sastri College and Victorians emerging winners, but not until they had taken part in extra halves in each instance. Tomorrow afternoon, Sastri College and Victorians meet in the final.

All Blacks turned out against Sastri College and within ten minutes of the opening were two goals up. The Collegians now began to settle down, but try as they might could not break down the strong resistance put up by their opponents. Nearing half-time Collegians scored once and should have been on terms immediately after, a penalty going a-begging. On changing over College made desperate attempts to equalise and only achieved their purpose midway in this half. All Blacks missed a golden opportunity with five minutes to go when a forward broke through, but was robbed near the goal by the College custodian. No further scoring resulted, necessitating an extra half, and here the stamina of the College team told as they monopolised play to win by 6-2.

Red Rovers gave the Victorians a severe fright when they scored first through a penalty and doggedly held on to the lead until close to the interval when Victorians equalised. On commencing the second period Victorians turned to advantage a penalty awarded them, but the Rovers got on terms immediately after. Full time came with the score 2-2. In the extra period Red Rovers held territorial advantage for the first half, but could not gain the lead while their opponents made sure of the issue in the second half by scoring twice to win by 4-2.

Transvaal Coloured Cricket Union

Mr. S. D. Royeppon, secretary of the Transvaal Coloured Cricket Union, will arrive in Durban and spend a few days next week and will be at 18 Lorne Street. Mr. Royeppon would like to meet the officials of the Natal Cricket Union to discuss the future of the South African Bernato Tournament. The board having been declared defunct, Mr. Royeppon would like the view of Natal before steps are taken to revive the board.

Ndola European C.C. Vs. Oriental Sports Club

In a cricket match on Sunday September 19, at Ndola N. Rhodesia, Orientals XI beat Ndola European XI in a friendly match by 46 runs. Orientals: 114 (O. M. Patel 33, N. R. Patel 29, Curtis 5 for 36, Piper 2 for 32); Europeans: 44 (Piper 11, Desai 6 for 14). In the opening over Binot scored a single off Desai's first ball. Hendric hit the next ball for a four and then Desai took four wickets with successive balls. Orientals: 83 (Desai 35, Curtis 4 for 29, Piper 4 for 40); Europeans 107 (Hendric 46, Phelan 23, Desai 6 for 48). Orientals won by 46 runs.

Uitenhage C.C.

A friendly match was played at Uitenhage on September 26, between the above club and the South End Hindoo C.C. (Port Elizabeth). The scores were: South End, first innings 24; Uitenhage, first innings 52. South End, second innings 48; Uitenhage, second innings 38 for 9 wickets. Uitenhage won the match by 18 runs and 1 wicket.

South End Hindoo C.C. (Port Elizabeth)

The annual general meeting of the above club was held at Mr. R. Karu's residence in Goode Street, on September 19. The following officials were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. Makan Dhana, P. H. Ughay, G. Bhagwan, P. Bhagwan, P. Ramjee and K. Gosai; President: Mr. V. Bayjee; secretary: Mr. G. Raechod; treasurer: Mr. R. Karu; captain: Mr. T. Makan; vice-captain: Mr. R. Morar.

£5 REWARD

LOST A SWORD

Small sword lost about three months ago, between Durban North and Durban. Has small man's head on the handle. Five pounds will be paid for news which helps to find it.

Apply — G. B. CHAMBERS,
Union Club,
Field Street,
Durban.

Pretoria Indian C.C.

The third annual general meeting of the Pretoria Indian C.C. was held at the Tamil Institute, Davis Street, Pretoria, on Sunday, September 19. Mr. M. Sooboo presided. The president, secretary and treasurer were thanked for their good services to the club. The office-bearers for the season 1937-38 were elected as follows: Patron: Mr. J. R. Grant B.A., F.P., Sc.; vice-Patron: Mr. G. Krishnan; President: Mr. G. Sooboo; vice-presidents: Messrs. S. M. Pillay, O. S. Frank, G. Perumal, H. Khan, P. Roddiar, C. T. Pillay, S. A. Pillay, Vurihi Naidoo, Akram Khan, V. A. Shanmugam, P. Mooldeen and Allibhai Velshi Keshavjee; secretary: Mr. V. Ranganathan; treasurer: Mr. P. Vallayutham; assistant secretary: Mr. G. Ponnusamy; auditors: Messrs. V. Ramdas and A. H. Khan; captain: Mr. V. N. Naidoo; vice-captain: Mr. M. H. Khan.

Dannhauser Independent Indian C.C.

At the first annual general meeting of the Dannhauser Independent Indian C.C., held on September 16, the following were elected officials for the ensuing year:—Patrons: Messrs. Sheik Abdool and C. S. Vawda; President: Mr. Gopaul; vice-presidents: Messrs K. Hoosen, Sheik Emam, I. D. Vawda, M. D. Moola and M. E. Vawda; hon. secretary: Mr. R. G. Maharaj; assistant hon. secretary: Mr. D. S. Maharaj; treasurer: Mr. Goolam Kader; hon. auditor: Mr. Y. A. Dawjee; captain: Mr. Goolam Kader; vice-captain: Mr. H. S. Emam. A "B" team was also formed: the elected captain and vice-captain are: Messrs. S. I. Adam and Noor Mahomed respectively.

—:o:—

Obituary

Death Of Mr. Kalubhai Fakirbhai Patel

Mr. Kalubhai Fakirbhai Patel, prominent leader of the Patidar community and well known in Transvaal, and probably the most respected member of the Indian community in Johannesburg, died on Wednesday morning at his residence in Bree Street, after a short illness. He was born in 1878 and came to South Africa in 1900. He was a leading figure in the life of the Hindu section of the Johannesburg Indian community and was renowned for his generosity. Patidar Hall and Hindu Ward at the General Hospital are memorials to his activities. He went to India two years ago, and it was largely through his efforts that the hostel of Kadod High School at Bardoli was built. He returned to Johannesburg two months ago but contracted double pneumonia, from the effects of which he died. Mr. Patel was president for a number of years of the Transvaal Patidar Society, ex-treasurer of the South African Indian Congress and vice-president of the Transvaal Indian Congress and Transvaal Hindu Seva Samaj. He was president and trustee of the Kadod High School Hostel and trustee of the Patidar Hall in Newtown and Patidar Ashram of Surat. He took a prominent part in forming the Transvaal Patidar Society and rendered political, social and educational services for the uplift of the Indian community. As a mark of respect, all the Hindu business premises in Johannesburg were closed for half the day. The funeral took place on Wednesday afternoon and was very largely attended. A meeting was held in the Patidar Hall where glowing tributes were paid. The deceased is survived by a widow in India and two sons. We extend to them our heartfelt sympathy.

FOR SALE

NEW PICKLING JARS.

Complete with screws, Rubber Airtight Rings and Handles. 1 Gallon 4/6, 2 Gallons 7/6, 3 Gallons 10/-, 4 Gallons 12/6. Prices as per each, Rails Durban, Cash With Order.

Natal Glass Co. (Pty.) Ltd.
P. O. Box 1053, Durban.

—સેરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ.

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

અમારી તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે બાલ ફવ્વાલ, બાલુ ફવ્વાલ, કુદીકુદીન આલા ફેલ, બાઈ છેલા, ગજરી બાઈ, દુલારી, વીગેરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, મુસ્લીમ ગજલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોના સમાવેશ છે.

અમારો ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી કરીને ગ્રાહકને ખાસ ભલામણ કરીયું છે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા લેખીએ. કરીતા ઓર્ડર બાર વેહેલી ઓફીસમાં પ્રિપાસવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST.

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME

HOW TO STUDY

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION

WRITE TO-DAY

THE BENNETT COLLEGE ltd., (Sheffield).

c/o 264, Grey Street, Durban.

P. O. Box 7166. Phone 21778 Tel. Add. "TRIKANDA"

P. C. KANDER

Wholesale Fancy & Novelty Exporter

Orders executed at lowest Market prices. Special attention given to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

વી. આ. ૬૦૬૨

C.O.D. ના ભાવ મોકલવો નહિ.

6, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT

The History Of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents

Price 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,

'INDIAN OPINION'

Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available portraits of the Congress Presidents have been used for the colour printing.

Price: 2s. 6d

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,"

Phoenix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire

and

How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price 2s.

To be had from:—

INDIAN OPINION,

Phoenix, Natal.

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિક્ટર, વિગોર

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે મળી શકશે.

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, બ્રોડકાસ્ટ ગ્રેમાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

બહાર ગામના ગ્રાહકોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ગ્રાહક આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Hand Press Harmonium.
Single Reed £2-2-0.
Double Reed From £3-3-0.

Tablas From 22/6.

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30 0 0
Radiogram 15 Valve
From £45-0-0.

Distributors of--
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
,, 39, Verulam.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

વકીલના વાણિજ્યના હકને અને ન્યાયના રક્ષણને.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧ ઑક્ટોબર ૧૯૩૭ અં ૬—૪૦

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૧ ઑક્ટોબર ૧૯૩૭.

જયન્તિ

પૂજ્ય મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિ ઘણા બાદરવા વદ બારસને દિવસે ઉજવે છે અને ઘણા બીજી ઑક્ટોબરે ઉજવે છે. આપણામાંના પણ ઘણા વિવિધ કાર્યક્રમો કરી વિવિધ રીતે જયન્તિ જવશે. અને તે દિવસે મહાત્માજીને દીર્ઘાયુ ઇચ્છાશે. પરંતુ જયન્તિ ઉજવવાનો ખરો અર્થ શું છે, એ ઘણા ઓછા જાણતા હશે. શ્રી. કાકાસાહેબ કાલેલકર જેઓ મહાત્મા ગાંધીજીના એક ચુસ્ત અનુયાયી છે તેમનો જયન્તિ ઉજવવાના હેતુ વિશેનો એક લેખ જે આ ટાંકણે મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિ ઉજવવામાં સૌ કોઇને માર્ગદર્શક થઇ પડશે એવી આશાથી નીચે છાપીએ છીએ.

"દુનિયાની શાળામાં અસંખ્ય માણસો જન્મે છે. તે બધાની જયન્તિ આપણે નથી ઉજવતા. જેમના જીવન રહસ્યનો આપણા હૃદયમાં ઉદય થયો હોય તેમનીજ જયન્તિ આપણે ઉજવીએ છીએ. કરોડો લોકોનું જીવન આવેલા દિવસ જેમ તેમ કરીને પુરો કરવામાંજ વીતે છે. માણસને હેવાન કરનાર—તેને પામર બનાવનાર જે અસંખ્ય શત્રુઓ છે તેમની સામે ચુકનારાઓની સંખ્યા બહુજ અલ્પ હોય છે. શત્રુને ગમે તેમ કરીને ટાળવો અથવા નામશેષથી તેની સાથે માંડવાળ કરવી અને યુદ્ધની તકલીફમાંથી બચી જવું એજ સામાન્ય લોકોનો જીવનક્રમ હોય છે. પણ આ રીતે શત્રુ ટળતો નથી. ને તો ફરી ફરી સામો ઉભો થાયજ છે, ને દરેક વખતે માંડવાળની કિંમત વધારે ને વધારે માગતો જાય છે. એ કિંમત કેવળ પૈસાની નથી હોતી: એ કિંમત તો પ્રાણ, તેજસ્વિતા અને સ્વતંત્રતાની હોય છે; દરેક માણસમાં આ ત્રણે વસ્તુની ચાહના તો હોયજ છે; પણ શિરને સાટે તેજસ્વિતા અને સ્વતંત્રતા જાળવવાનો કે મેળવવાનો પ્રાણ જેની અંદર હોય તેજ વીર પુરૂષ કહેવાય. તેજ વિજય કહેવાય.

મનુષ્યજાતિના શત્રુ પર જેણે વિજય મેળવ્યો છે તેનીજ આપણે જયંતી ઉજવીયે છીએ. જયન્તીનો અર્થજ એ છે. પણ જયંતી આપણે શા માટે ઉજવીએ છીએ?

એ જાતના લોકો જયન્તિઓ ઉજવે છે. જેઓ વીર પુરૂષ પાસેથી પ્રેરણા મેળવવા માગે છે તેઓ, તેમજ જેઓ વીર પુરૂષ પાસેથી રક્ષણ માગે છે તેઓ. એક વર્ગ વીરોનો ઉપાસક હોય છે અને બીજો વર્ગ આશ્રિત હોય છે. પ્રથમ વર્ગને વીરનાં વીરકર્મોથી પ્રેરણા, ઉત્સાહ અને પ્રાણ મળે છે, અને તે વીરની ઉપાસના કરી વીર બની જાય છે. બીજો વર્ગ પામર હોય છે. તે હમેશાં ભયભીત દશામાં રહે છે, ત્રાગયો કરે છે તે કહે છે, "આ ભયભીત દશામાંથી જે અમને મુક્ત કરે, અને આશ્વાસન આપે, તેજ અમારો નાથ. તેનોજ આગે જયજયકાર કરીશું, તેની પ્રસન્નતા મેળવીશું અને તેનાં વીરકર્મના આશ્રય હેઠળ સુખી રહીશું. એ જો જાય તો ફરિશ્તા પાસે પ્રાર્થના કરીશું કે હે પ્રભો! અમને બીજો કોઈ નાથ આપ, અમને સનાથ કર

અનાથ લોકો જ્યારે વીરપૂજા કરે છે ત્યારે તે પૂજા પાછળ આવીજ ભાવનાવૃત્તિ રહેલી હોય છે. બીકણોનું બચ્ચું કહે છે "મારી મા આપણને અને અને ઉપાડીને સુરક્ષીત સ્થળે મુકજે." પઠાણોના બચ્ચા કહે છે. "અમારી મા અમને પોતાની પાંખો ફફડાવી બતાવે તો અમે પણ તેમજ કરીએ." આમ બે જાતની જયન્તિઓ થાય છે.

હીંદુસ્તાનમાં જ્યાં સુધી અનાયવૃત્તિની જયન્તિઓ ચાલશે ત્યાં સુધી દેશમાં પુરૂષાર્થ આવવાનો નથી. જેવી શ્રદ્ધા તેવું ફળ 'વિશ્વંભર પ્રભુના મનમાં જ્યારે દયા કપુરશે ત્યારે તે આપણને અલૌકીક પુરૂષ આપશે અને આપણે તેને નીચોવીને —વટાવીને સુખી થઇશું: આમાં જેટલી સહાગતી છે તેટલુંજ અધઃપતન પણ છે! પૂર્વપુરૂષોના બલિદાનથી આ લોકોના ભોગવ ભોગવવામાં પુણ્યક્ષય છે. પ્રાણક્ષય છે. પુર્વપુરૂષના બલિદાનથી જ્યારે આપણામાં પણ બલિદાનની વૃત્તિ જાગે ત્યારેજ આપણે તેની સાચી ઉપાસના કરી ગણાય અને ત્યારેજ આપણો સાચો ઉત્કર્ષ થાય.

આજે આપણે ઈશ્વર પાસે ચોવી પ્રાર્થના ન કરવી જોઇએ કે 'અમે તો પાગરજ રહીશું, તમે અવતાર ધારણ કરી અમારા દુઃખ નિવારણ કરો.' આપણે પરમાત્માને કહેવું જોઇએ કે 'હે જગદીશ! તારો અવતાર અમારાં હૃદયમાંજ થાઓ વાઘરાઓના પણ વીર પુરૂષો બનાવી મુકનાર અવતાર અમારે જોઇએ છે: જે અમને સ્વાવલંબન શીખવે તે અવતાર અમારે જોઇએ છે; કેમકે સ્વાવલંબનમાં અમારો કાયમનો ઉદ્ધાર છે: પરાવલંબનમાં અમારી અવનતિ છે, અમારે અપમાન છે.'

સ્વાવલંબનની વીરવૃત્તિથી મહાત્માઓની જયન્તિ ઉજવવામાં આપણે તેમના મહાત્મ્યના અધિકારી બનીએ છીએ. પરાવલંબી દાસ્યવૃત્તિથી જયન્તિ ઉજવવામાં આપણે મહાત્માઓની દયાના પાત્ર થઇએ છીએ. અને દયા એટલે તિરસ્કારનું સજ્જન સ્વરૂપ."

અમારી પણ એજ તમ્ર પ્રાર્થના છે કે હે પ્રભો! માનુભાઇના અને મનુષ્ય જિતના અનેક કાર્યોમાં ગુંથાયલા આદર્શબીજ પૂજ્ય ગાંધીજીને તેમના કાર્યો કરવાની તાકાત આપ અને તેમને દીર્ઘાયુ કર. અને તેમના આદર્શોને પહોંચી વળવા અમને પણ તાકાત આપ.

શ્રીયુત કાળુભાઈ ફકીરભાઈ પટેલનો સ્વર્ગવાસ

ગયા બુધવારે જોહાનીસબર્ગથી અમને બાદ તારે દ્વારા ખબર આપવા માં આવે છે કે પારીદાર મેળના આજીવન ગોતા ઓ ટ્રાન્સવાલના ઢીંકુ કોમમાં જાણીતા અને માનનીય વડા પટેલ શ્રીયુત કાળુભાઈ ફકીરભાઈ પટેલ ૬૬ વર્ષની ભોગવી ગયા બુધવારે સવારે જોહા નીસબર્ગના ગોતાના નિવાસસ્થાને સ્વર્ગવાસ પામ્યા છે. તેમનો જન્મ ૧૮૭૧ માં થયો હતો અને ૬૮ વર્ષ ૧૮૯૬ માં તેઓ આ દેશમાં આવ્યા હતા. ટ્રાન્સવાલ પારીદાર સોસાયટીની સ્થાપના કરવામાં તેઓએ આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો. સ્વગસ્થ સ્વભાવે ગોલનસાર અને નિરભિમાની હતા. સ્વામી વજરની સેવા બજાવવા એ મુખ્યત્વે છે પરંતુ તેઓએ ઢીંકા કોમના રાજદ્વારી, સામાજીક અને ધંધાદારીના પ્રશ્નોમાં અગત્યા પણ ભાગ લઈ ઢીંકુ અને ઢીંકી જનતાને નિઃસ્વાર્થ સેવા આપેલ કરી હતી. તેઓ બોઅર વર્ષ આગાઉ ઢીંક ગયેલા અને બારડોલીમાં આવેલી કડદ ગારકુલ માર ફોરેસ્ટલ બાંધવામાં મોટો ફાળો તેઓએ આપ્યો હતા. ઢીંકથી તેઓ બોઅ નાસ થયા પાછા જોહાનીસબર્ગ આવ્યા હતા અને બીમારીના લાંબુ પ્રયાણ સિવાય આખરના થોડા વર્ષો સુધી ટ્રાન્સવાલ પારીદાર સોસાયટીના સદસ્ય બધા વર્ષો સુધી પ્રમુખ હતા. તેમની ફ્યુનરલ અને બાકીવિધી પછી પારીદાર સોસાયટી બુકેલીઓથી પસાર થઇ હતી. આફ્રિક આફ્રિકન કોંગ્રેસના બ્રહ્મનાથી, ટ્રાન્સવાલ કોલ્ડ્સન કોંગ્રેસ અને ઢીંકુ સેવા સમાજના ઉપપ્રમુખ પણ માનનીય ઢીંકી પણ ચખત સુધી તેઓએ સેવા આપી હતા પારીદાર ઢીલ, કોંગ્રેસ હાઇ સ્કૂલ બોરડેલ અને ગારલના પારીદાર આગેવાનો તેઓ કરતી હતા. સદગત વિદ્વાન તબીયત, પરંતુ તેમનાના વેપારી કનેક્શન, રાજદ્વારી કામકાજ અને સામાજીક કાર્યની જબરદસ્ત મમતા હોવાથી તેઓએ ઢીંકી કોમનો પ્રેમ સંપાદન કર્યો હતો.

તેમના માનમાં જોહાનીસબર્ગના ઢીંકુઓએ આખી દિવસ રોજગાર બંધ રાખ્યો હતા. સ્વર્ગસ્થનો આખીકેરકાર બુધવારે સાંજના ઢીંકી કોમની મોટી મેદની વચ્ચે થયો હતા જેમા ઢીંકી કોમના આખીના સર્વે હાજરીએ હાજર રહ્યા હતા. પારીદાર હિંમતા તેમના સ્વર્ગવાસ બદલ દીલ દિલગીરી પ્રદર્શીત કરવા અને દિલસોજીનો ઠરાવ પાસ કરવા સભા બોલાવવા આવી હતી. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ ત્રણ વિધવા અને બે સગીરોનો વિશાળ કુટુંબ મુકી ગયા છે. ઇશ્વર તેમના આત્માને શાંતિનો આપો અને તેમના કુટુંબીજનોને ગમેલી ખોટમાં તેમને ધીરજ આપો.

બીન-ગોરાઓ માટે રહેવાના ઘરો

નાટાલના એક્ઝીક્યુટીવ મી. એસ. ટી. વોટસન ઓ એવી સુચના કરી હતી કે, સ્ટીવન સ્ટ્રીટ અને બાજુ રસ્તાઓ ઉપર આવેલી, ડરબન કોર્પોરેશનની પ્રોપર્ટીઓમાં તેના-પુરોપીયનોના માટે રહેવા માટે નાખવાના ધોરણે ઉપર પર બાંધવા. વધુમા તેણે જણાવ્યું હતુ કે સ્ટીવન સ્ટ્રીટ ઉપર ૧૫૮૦ જરૂરીયાત ઢીંકા કુટુબ્બના રહી શકે આવા ૮૮૦ અપરણીત ઢીંકીઓ રહી શકે એવું પાકુંટ ૫૭,૦૦૦ પાઉન્ડ ખરચે એક મકાન બાંધવું તેમજ જે તેવીને ઘરમાં એક મકાન બાંધવું તેમજ જે તેવીને ઘરમાં રોજ ગોરેહસના રહે છે તેમને માટે પાકુંટ ૪૫,૦૦૦ પાઉન્ડ ખરચે જેમાં ૨,૮૦૦ તેવીને રહી શકે એવું મકાન બાંધવાની સુચના પણ કરી હતી વધુ મા બાજુમા ડરબનમાં ડરબન કોર્પોરેશનની બીજી પ્રોપર્ટીઓ ઉપર સ્ટીવન સ્ટ્રીટમાં જે મોકાને રહેવાની સગવડ આપી શકાય નહિ તેવા લોકોને માટે રહેવાની સગવડ કરી શકાય કે નહિ તેની તપાસ કરી રીપોર્ટ કરવા ડરબનની પબ્લીક હેલ્થ (કમીટી) કમીટીએ, મીસ્ટર વેલ્યુએટર મી. એ. ઇ. મોલીન્સને સુચના કરી છે તપાસને અંતે ત્રણ બાબતના મકાનો બાંધી ઉપલી ગોરજાતોને આપવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવશે

પુરોપીયનોની તેવીના પ્રત્યેની વર્તણુંક

મી. ર. ઓચ. હોકસેવરે કમોન્વેલ્થમાં કેપ ટાઉનમાં બન્યો બોઅીઓની દક્ષણી પાર્ટિક પ્રોગ્રેસ પુણી ગુસ્સા જણાવ્યું હતુ કે પુરોપીયનોએ તેવીઓ સાથેના પોતાના વર્તનમાં લાજવી જોઈ વર્તણુંક બનાવવી જોઇએ. વધુમા તેઓએ જણાવ્યું હતુ કે દ્વારમા મચર્ણમેન્ટ ઓફ રેસિયલ ક્વેસ્ટીન બાબતની નોંધની તપાસ કરવા નીમા છે અને તેનું પરીણામ સારું આવશે એમ જણાય છે. બહુ પુરો તો દક્ષિણ આફ્રિકા એટલો જટપથી આગળ વધતું જતા છે કે તેવીને મજુરની તંગી પડવાનીજ અને તેથી ઉભરી જરૂરીઆત ભાગે મધુ પડશે. તે એ કે તેવીઓની તંદુરસ્તીના સાચવવાની ફરજ અને તેવીઓ મજુરો ની અને તેમની કરકસર, ઓછામે કે એકજ બાબતનું કામ અને તેમના મોટા તેવીથી ચલાવી લેવું. બીજી એક ખુબ ધ્યાન દેવા લાયક વસ્તુ તો એ છે કે, તેવીઓને પોતાની તંદુરસ્તી સાચવવા સારો ખોરાક મળે, અને તેઓ આપણા કેલોઓની વસ્તુઓ નો પણ પ્રમાણમા ઉપયોગ કરી શકે તેવી દિશાનિર્દેશ ચલાવવા પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. દખાતમાં તેવીઓને પણ મજુર આપવો પડશે. આ બાબતો મનુષ્ય કુદરત અને સ્વભાવો સાચવવા આજની કાળો પડાવે છે

ચુનીયન પુરોપના દાવાનળમાં પડવાનું નથી

કમ્પારીયલ કોન્ફરન્સમાંથી પાછા ફર્યા પછી પર્થમાં જાહેર ભાષણ કરતાં પ્રીમીયરમાં જનરલ હર્ટઝોગે જણાવ્યું હતુ કે યુરોપને પ્રત્યેની આપણો અને બંનેમાં દક્ષિણ આફ્રિકાને લાભ દોરી તેવી દરેક બાબતોમા સંપૂર્ણ વિચાર કરવામાં આવશે. દક્ષિણ આફ્રિકા લીગ ઓફ નેશનનું મેમ્બર છે, અને દક્ષિણ આફ્રિકા ના ગોલ્ડસ્ટાન્ડર્ડ ચાલુ રાખશે. પરંતુ ઓટલું બાદ ખાનગી રાખવાનું છે કે, દક્ષિણ આફ્રિકા એ કેમ યુરોપનો ભાગ નથી. અને તેથી યુરોપના આંદોલનો અને મહત્વાકાંક્ષાઓ સાથે પોતાને તુકસાન થાય તેવી રીતે ભાગ જવાનું નથી આપણા પોતાના હિતોને અને હિચારોનો વિરોધ કરવાનું નથી પણ તો પોતાની સ્વતંત્રતા ઉપર કાપ મુકાય તેમ પણ નથી દક્ષિણ આફ્રિકાએ યુરોપની સાથે રહેવા અને કેટલો બલદાર શાંતિ જાળવે કે સલાહમાં સાંભળે તેનો વિચાર દક્ષિણ આફ્રિકાએજ કરી લેવાનો છે દક્ષિણ આફ્રિકાના સાથેના જેટલા પ્રશ્નોમા સાચવી શકાશે તટલા પ્રમાણમા આ ની બાબતોમા જવાબ રહેલો છે

ડરબનની પરીષદ

ગયા અઠવાડીયામાં નોંધાયેલી-નામમાં દક્ષિણ આફ્રિકાની મેડીકલ પ્રોફેશ્યન્સ ભરાઇ હતી. ગયા ડરબનના ચાલુ ધંધાની વીગતમા ઉપરાંત અનેક અગત્યના બાબતો ચર્ચામા હતા. ખાસ કરીને નીચના વિષયો ઉપર ખાસ ધ્યાન અપાયું હતું નર્સીંગ સર્વીસ, બાંડાઓની બાબત, ઓપરેટરોને મેડીસીનના કમ્પનીઓ ફ્રેટના પ્રોત્સાહન ના જવી, આ બાબતો ચર્ચાની મુખ્ય બાબત પ્રસુતી તંદુરસ્તી માટે સ્પેશ્યાલીસ્ટોને લેવા અને શું કામો આપવા જોઇએ તે હતા આ બાબતમાં પણ ડરબનનો મત એ હતો કે આજકાલ આટલા બધા સ્પેશ્યાલીસ્ટો થઇ પડયા છે કે સાધારણ મેડીકલ ડોકટરો ઉપર વિશ્વાસ નથી અને એમ કહેવું ના એડવર્ડે સુચી કર્યું કે "આ દેશ સ્પેશ્યાલીસ્ટ ઓનો બોજા ભાર છે" આથી પણ્યાનું માનવું એમ હતુ કે ડાકટરોને ગર્ભાધ્યમાં નુકસાન પોહોંચશે આના બીજા પાન્ડરબ્રાન્ડ ઓના નીચેના ઉપર આવી હતી - સ્પેશ્યાલીસ્ટોને સીધાયના ડોકટરોને વધુ પગાર અને તેમનો તેમનો નક્કી થવા ગણના કરવા

દક્ષિણ આફ્રિકાની પ્રજાનું નવું ઘરનાર

ડમડાલિનના નાગર મેયર મી. જે. કે. ડેવીસ જોહાનીસબર્ગના (ડરબન) અસલ્ટર ગામ ઓફ ગોલ્ડસ્ટીક શ્રોતાઓ આપણા જણાવ્યું હતુ - દક્ષિણ આફ્રિકાનો વર્તમાન પ્રશ્ન તો એ છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાની કેવામાં કામકાજ કરી શકે પ્રજા બનાવવી, આ બાબતમાં ઘણી પ્રગતી થયા પામ્યા છે. ખોટલાના લાંબા સાથે યુરોપીયન ના ઝાઝો ગયા - ગોરી પારકા પુરોપીયન સરકારના ગેમ્બરોની પણ ઉપરથી જોવામાં આવે છે એમ એક વધુમા પણ આ માનું માનવું છે કે નજીકના ભવિષ્યમા દક્ષિણ આફ્રિકા એક સ્વતંત્ર પ્રજાના સાથે સાહાયના માર્ગમાં પોતાનો ફાળો આપશે.

વધારે માટે ચમ્પલ

નાટાલ પ્રોવીન્શીયલ કાઉન્સીલે નીચેના ઠરાવ આપ્યો કરવાની જોઇએ કરવાના સીટી કાઉન્સમાં બપોરેજમાં ના ૨૬ વોટો બાનગીમાં પક્ષ હતા. બુધવારી ગાર્ડ કે પ્રસ્તાવની જોઇએ કોન્ફરન્સર ના. ૨૫ વોટો સામેમાં ૧૬ વોટના પક્ષે રદ થયો.

રશિયન યુવક-યુવતીઓ

જગતના કોઇ પણ રાષ્ટ્રનું ભાગ્યધરીયતું રાષ્ટ્રના નવયુવાન યુવતીઓ પર નીર્ભર પોતપોતાના રસ્તે ગામથી ગાનય કતીદાસે ગાદ આંધકાર પીધા ઉજ્જવ પ્રભાતનાં અજવાળાં પાથરીમાં છે. દુનીયાના કોઇ પણ મુલકમાં નજર નાખતાં અસંભવીતને શકય કરનાર, પુરાતનનું ગૌવનજ ઢાગ આપશે ત્યાગ, બાપના અને અપુર્વ સાહસની મુર્તિ યુવાન છે. યુવાન! ઉજ્જવા ભાવીને ઘડનાર છે.

૧૯૧૭ની ક્રાન્તિની તયારીઓ હતી. એ કાળમાં રશીયા આજનું પમરાઇલેલું-આઝાદ-રશીયા ન હતું. એ કાળના રશીયાની તવારીખ ગાદ અંધકારના ગર્ભમાં હતી. રમઝાન ક્રાન્તિની શોધમાં પાડી હતી. પરંતુ, આ ગાદ અંધકાર અને રમઝાન ક્રાન્તિની પાછળ રવતંત્રતાના કિરન ચુંબતા હતા. નીરવ ક્રાન્તિનું નીચારણ કરવા રશીયન યુગોને ખુણે ખુણે ક્રાન્તિના સજીવ મડયા પહી રહ્યા હતા.

ઓગણીસમા સદીના અંત ભાગમાં જમીનદારોના આશ્રય તળે જીવન ગુજારતા ગુલામોની સ્થિતી પણ કરુણ પણ ભયંકર હતી. મોટામાં મોટા કાનકરો કરતા પણ એમની પાસેથી વધુ મજૂરીત લેવામાં આવતી હતી. જમીનદારોએ ખરીદેલા નીચલા સ્તરના ગુલામોના જીવનમાં રવપ્નો પણ સુખ, આનંદ, ઉત્સાહ કે સ્વાદ જેવા ન હતા. એ કાળના મરણે ગુલામોનાં જીવન-બંધ કારણમાં પલાયનવાદીઓ પ્રસાર થઇ રહ્યા હતા. જમીનદારોનું જીવનધોરણ દિવસના પણે પણે નવા પર કરી ગગત પરવા તેમની દુષ્પવૃત્તીઓ બાતગ કરી ચુકયું. જિંદગીના પ્રભાતથી નાંદી પૂરતુની સધ્યા સુધી પાણીના બાકરની માફક આ ગુલામ સ્ત્રી-પુરુષો કામમા લુબ્યા રહેતાં હતા. જમીનદાર અને મુકીદાર વર્ગ પોતાના ભોગવીલાસ અને વૈભવની તૃપ્તી અર્થે ગુલામોના મજૂરીનું રકતનું ટીપેટીપું ચુસી લેતા હતા. આ કાળમાં મુકીદાર તથા જમીનદાર વર્ગની પ્રપ્ત થતી જગી સાધનો કિષયોગ મજુર, ખેડૂત અને કારીગર વર્ગને ગુલામ બનાવવા પાછળ કરવામાં આવતો હતા. એ જમાનામાં કોઇ પણ જાગીરદારની સ્થિતી બાબતી કોઇ તો એવો સવાલ પુછવામા આવતો કે, "એ કેટલા (સરૈ) ગુલામોનો માલીક છે?" આવા ગુલામોની સંખ્યા પરથ જાગીરદારની બાનદાનીનો આંક મળતો. આમ ગુલામોની સંખ્યા પણ કેટલ દસ, પંદર કે ચાલીસ, પચાસથી ઓછી ન હતી. કોઇને ત્યાં એક જનવર હોય, તો કોઇને ત્યાં દોઢ જનવર હોય! આમ કહેવાય છે કે, આજ જાગીરદારને ત્યાં તો દોઢ લાખ ગુલામો (સરૈ) હતા!

રાજ્ય તરની સરકાર અને મુકીદાર વર્ગ બંને પોતાના મજુરીના પરજ નીર્ભર હતા. જોને પ્રજાની સમૃધ્યધાની કે પરાધીનતાની કેટલ પણ પડવા ન હતી. પોતાના ભોગવીલાસ, વૈભવ, આનંદ બાતર પ્રજાનું ટેટલું દુઃખ કેવાય, પ્રજાને જેટલી નીચોવાય તેટલી નીચોવવી અને દુઃખી કરવી એ એનું જીવનસદ્ર હતું. એ એમને મન રમત વાત હતી! સર્વ પ્રકારની સત્તા અને તમામ અધીકાર પોતાના હસ્તગત હોવાથી પ્રજાના અવાજને દબી નાખતાં એને ઘડીના છઠ્ઠા ભાગનો પણ સમય લાગતો ન હતો.

એક બાજુથી ખેડુતો, મજુરો અને કારીગરો અને શાહુકારો જુલમની ઝડીઓ વરસાવી રહ્યા હતા. બીજી બાજુ સરકાર પ્રહરીઓને પોતાના હાથમાં લઇ, બાકિફ પ્રજા ઘર કરવી ચારે તરફથી જુલમોનો મારો ચલાવી પ્રજાના હકકો છીનવી લીધા હતા. રશીયન સામ્રાજ્યની શાસન પધ્ધતી બીલકુલ સ્વપ્નાંદ બની રહી હતી. આમ ક્રુર્યંદ ઘોર જુલમશાહીનું અને અંધકારનું જ સામ્રાજ્ય પ્રવર્તી રહ્યું હતું. આ અંધારું પીના કાળના રશીયન યુવાન-યુવતીઓએ ચોમુખા પરાધીનતા દુઃખી દેશ, રાજ્ય તરની જુલમી સત્તાને ઉખેડી નાખવા, અને જમીનદારની પરસ્તી નેસ્તનાબુદ કરવા અગીરય પ્રયત્નો કર્યા હતા એના ક્રાન્તી-કાળ પણ ગાળો ૪૮ વરસ એ જિજ્ઞાસા ક્રાન્તીકાસના વાચકોરદયનું એકજ પાનુ ગાપણે તપાસીએ.

રાષ્યા તાજરાજામા અભ્યાસ કરતા યુવાન-યુવતીઓ પોતાનો અભ્યાસ પડતા મુકી, દેશની ચોમુખી પરાધીનતા નાબુદ કરવા પર ભાર નીકળી પડયા. ખેડુત, મજુર, કારીગર, યુગારતા, મરીયા તમજ ગુલામોને જગાડવા અને તેમા નવેસ પ્રાણ પુરવા અથાગ પ્રયત્ન કરવા લાગ્યા. યુવાન—યુવતી—ઝરતીને ખુણે ખુણે ફરી નવી અજ્ઞાનાધકારમા ડુબેલી જનતાને જાગ્રત કરી આઝાદીના પુરાનું રણશીંગું ફુંકયું. રશીયન નવયુવાનોએ જીવનમા અનેક કઠોર દુઃખોને કાઢનારીઓ ગારી જીવન ભોગી લીધાં. આકરો કઠોર સંઘર્ષ થયો. ગુલામ રશીયાને 'આઝાદ રશીયા' કરવા જીવનની ઓકેઓક પળ પાથરી દીધી આ બાજુ તેણે પોતાના સ્વાર્થ કે પોતાનાજ સુખ, સગવડ બેદરકારીને પણ પાથરી દીધી. આ બાજુ તેણે પોતાના જનમભોગકા અને માનવજીવનને ખરે સ્વતંત્રતા તેમજ પ્રગતી બક્ષિસ કરવા બાનરે

૧૮૫૦ની સાલમા પીટર્સબર્ગમાં અને મોસ્કોના સાક્ષીત વર્ગોમાં નવા નવા ક્રાન્તિકારીઓ જન્મ્યા. આ નવા જન્મેલા ક્રાન્તિકારીઓએ પીટર્સબર્ગ અને મોસ્કોની આસપાસના મંદિરોમાં ફેરા ફીરાર ધરવનારા ટેકેદારોએ મળવાનો પ્રબન્ધ આપ્યો. આ ક્રાન્તિકારી મંડળના સભ્યો મુખ્ય રીતે, ખાનગી મકાનોમા, તો કોઇ કયારે ઉઘાડા મેદાનમાં રાતા આખા ઉનાળા કરી રાજકિય, સામાજીક, અને શાસન સંબંધી પ્રશ્નો-ની ઝીણવટભરી ચર્ચા કરતા. ક્રાપણાનાની આઝાદી માંગે વાનો કરતા, મજૂર અને ખેડુતના પ્રશ્નોનો ઉંડુ અધ્યયન કરી ક્રારીકાર્યો આયોજન કરતા અને આ રાષ્ટ્રના બે મુખ્ય પ્રશ્નોને પોતાના મંડળોમાં અગત્યનું ને મહત્વનું સ્થાન આપતા. યુવાનો અને યુવતીઓ પોતાગણી રાષ્ટ્રની કંગાલીયતને અને ગુલામીત—રાષ્ટ્રનાં લાંછનરૂપ ગંદકી—તેને નાબુદ કરવા અનેક કિર્યાયો યોજતા.

જમીનદારોના અત્યાચારોની પીરહ એક અસાર પણ બોલવાની પ્રજામાં તાકાત ન હતી પ્રજાના સર્વ પોકારો વ્યર્થ જતા હતા. પગારનો પણ ગામણામાં મુકે તેવા પ્રજાના આર્તનાદો આત્યા-ચારીઓના અંતરને સ્પર્શ પણ રવરથી શકયા ન હતા. ઓકટોબર ક્રાન્તિની પ્રજા સર્વ બાજુથી પરાધીન હતી ત્યારે નીકોલાસ પહેલો પ્રજા પર જબરજસ્ત ત્રાસ વર્તાવી રહ્યો હતો કોઇ પણ દેશ સ્વતંત્ર રાષ્ટ્રનો ઇતીહાસ કે તે પ્રજાની ક્રાન્તિની તવારીખ રશીયન નવયુવાનને કાને ન પડે એટલા ખાતર તેણે શાસ્ત્રખ તેમજ વીચારસ્વાતંત્ર્યનો કિર્યાયો કરતા તમામ સાધનોને પોતાને કબજે કર્યા હતા.

પરંતુ એટલામા ૧૮૪૮ની ફ્રાન્સની રાજ્યક્રાન્તિ થઇ ફ્રાન્સની પ્રજાએ એક નવી ક્રાન્તી આપી. આ ક્રાન્તિનું નામ મુક્તિનું એક પણ પોતાનું રશીયામા ક્રાન્તિ ન થયા ત્યાં સુધી ફ્રાન્સમાં રાજ્યસત્તા પર આવેલા યુવાન યુવતીઓ પર તેમજ પ્રજાના આગેવાનો પર તેમજ સમૃધ્ધ થતી જનતા પર પોતાની જુલમી સત્તાના બધાં બળો એકત્ર કરી, ક્રાન્તિના પુરને શ્રીજાજિબ્ય કરી મુકવા દમનના ઘોડા છુટા મૂકી મુકયા આગેવાનોને પોતાની મુખ્યકચેરીઓ આપાઇ. યુવાનીઓઓને કેદખાનાની ભીંતો માંથે જડી દીધા. અને ઘુડ્યા બાપાના ક્રાન્તિકારી કંડોળાને કાયમ કરી લાઇબેરીયાની બાબ્દર જેલ પાછળ ધકેલી દીધા પરંતુ બાપુ હતુ નથી ઉદ્ભવ્યા. રાજા ઝાર નીકોલાસની પાછળથી મુરાદ આવ્યા નીવડી. ક્રાન્સની રવતંત્રા-ન્તિના પડધા તો ત્યાં ક્યારના રશીયના કૈયે પડી ચુકયા હતા. રશીયાને નવા જીવન પ્રાપ્તી થાય એવા નવા યુવાનોને કેદ પણ સત્તા કબજાપટ કરી રાકે તેમ હતુંજ નહીં.

રશીયામાં દીન પર દીન ચમતીજતીન નવ ભયુ નીનો નારા કરવા રાજા ઝારે પોતાથી બનતુ બધુ કર્યું. સમસ્ત પ્રજાની પીરહ જબ પ્રજા ઉપર બેહદ અત્યાચાર કર્યો. વેપાર, ખેતી, મજુરી તેમજ ઉદ્યોગ-ધંધાની પાયમાલી કરી નીર્દોષ પ્રજાના તનોને સાઇબીરીયાના ધકેલી. જીવતા નાકે જેવી કેદોમાં સબડાવ્યા. સરકારની આ દમનનીતીમા મુકીદારોનો અને શાહુકારોનો પુરે પુરો સહકાર હતો સરકારની સાથે રહી તેમણે પણ ખેડુત, મજુરી, યુગારતા, કારીગર અને મરીજ જનતાને ચુસવામાં, રીબાવવામાં અને તમામ કષ્ટપ્રદન કુદરી લેવામાં પોતાની પાપુલ દ્રવ્ય સંપત્તિ અને સત્તાનો મોકળે હાથે ઉપયોગ કર્યો. આ રીતે નીર્દોષ અને મરીજ જનતા પર ઝારની સરકારની અને તના સભ્યીદારોન-

જમીનદાર અને મુકીદાર વર્ગ વરસથી મુજરાતા મુકામોની મોજ કદ ન કરી. વાવરના ત્રીજના તબાહ તરંગોને જોઈ રહીયાની વિદેહ, કંગાલ અને પરાધીન પ્રજા બની રહી હતી. એ કાળે સ્વાધીન પ્રજા પાસે ગોવાના સ્વતંત્ર જીવન જેવું કશુંયે હતું જ નહિ.

આવા અતિ કપ્રમ કાળમાં આજને જમીનદાર ના બોલવાનો જમીનદોસ્ત કરવા મુંબઈની પધારીઓ, સોશ્યાલીસ્ટ, બોલશેવીક અને આનંદ

દિસ્તાની પ્રજાને બાબતોમાં કેવાની દમ પરથી મુકી ગયેલ તીરંદાજોએ બાજુના ઝાડમાં. દેહના કુકડા થઈ ગયા હતી એમણે પાછી પાની ન કરી. આજેજ આપણે રહીયાના ભૂમિ પર સ્વાતંત્રતાનાં સોનેરી પારણે ઝુલવા રહ્યા છે. પરાધીનતાની બુસ્કારી ઠંડા દેવા માટે અમી નાકાર, સહન શક્તિ અને બાનની જરૂર હોય છે, રોપસંત આઝાદી હાસલ કરવા માટે કેટલા આત્મબલિદાનની આવશ્યકતા છે તે તિથે રહીયા

ની પ્રજાની પ્રજાએ રાષ્ટ્રમહાસભા જાગતા, મુકાબલે ઘુસવી સામા આવનાર ત્રાસને પાયા કરતિ કાસ રહ્યું જોઈએ.

આ ઐતિહાસ ગાનવજાતને જેટલો આકાશ ઉપજાવનાર છે, દુનેયા પણ અધિક પીડીત માનવ સમુદાયને મુક્તિની પ્રેરણા આપનાર આકાશના જ્વલંત સિતારેજ સમાન છે.

હીંદનાં નવયુવાન-યુવતીઓએ એ ઐતિહાસ પોતાનો કરવો રહ્યો! —'યુવક' માંથી.

સાવધાન!

સાવધાન! આજેકલના વાતના ચિમકાર કરીએ! દીંકો નાચે મોટા ગાજ ગજુગે છે. હીંદના ભૂત, ભાવિ ને વર્તમાનનું મીરજ જેમને ચલાવ્યું જોય, પરાધીનપણનું પુંસક કલાંકી તોડ સરજ્યા વગર થાય, એમ જેઓ ન કરવા ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

યુનીયનની ઉપજ

યુનીયન સરકાર તરફથી જાહેર થએલા આંકડા મુજબ ચાલુ વર્ષના પહેલા પાંચ મહીનાઓ એપ્રીલ અને ઓગસ્ટ સુધીમાં કુલે ઉપજ પા. ૧૭૮૨૬૯૦૦૦ થઇ હતી, જ્યારે ગયા વરસની એજ મુદત માટેની ઉપજ પા. ૧૫૮૮૭૦૦૦ હતી છેલ્લા પાંચ મહીનામાં ટ્રાંસવાલમાં પા. ૧૨૮૫૭૦૦૦ કેપમા પા. ૫૦૬૪૫૦ નાટાલમા પા. ૨૪૪૮૬૮૨ અને ફ્રીસ્ટેટમાં પા. ૧૫૩૬૬ ઉપજ થઇ હતી.

અપીલ નામંજુર

મેરીટઝબર્ગના લાઇસેન્સીંગ ઓફીસરે ત્યાંના વેપારી મી. આમેદ કાસમને ઉપર ગંજ સ્ટ્રીટ ઉપર ત્રનરલ ડીલરનો પરવાનો આપવા ના પાડવાથી મેરીટઝબર્ગ સીટી કાઉન્સીલને મી. કાસમે અપીલ કરી હતી કાઉન્સીલે નવાસીની દલીલો મી. સી. આર. જોકેનશેા તરફથી સાભળી અપીલ તા. ૨૪ સપ્ટેમ્બરે રદ કરી હતી

લાયસન્સ માટે નોટીસ

જુહેસ્બર્ગમાં સ્ટેફન સ્ટ્રોસ્કાગા મી. એગ ફ્રેનટન અને એલન સ્ટ્રીટયાગા મી. એચ પ્ર. ચાપકાને નેગોશ્યેબલ મ્યુનીસીપાલીટીને આપેલી લેખીત ૧૫ દીવસ મુજબ ચાલુ વર્ષની આગેરીયા પેટન્ટ ફયા વિગયાનુ લાયસન્સ ટ્રાન્સફર કરવા માટે નોટીસ આપવામાં આવી હતી ન્યુક્લિઅસની ટાઉન કાઉન્સીલે ગયા આવાદીયામા કર્યો હતા.

નાટાલમાં કોલસાની ખાણ

ન્યુકેસલના કોલસાના ક્ષેત્રની ઉત્તરમાં આવેલી કોલસીન ખાણનું માલીક ન્યુકાસલના કોલસાના કારખાનાને કાચો માલ પુરી પાડવા કરીથી ચાલુ થઇ છે. નાટાલ નાટાલના અને ઝુલુલેન્ડમાં કોલસાની કાચા માલનો જથ્થો કોલસા મહીનાઓથી ઘટ્યા જાય છે.

હરબનના મેયરની ચુંટણી

હરબનના સીટી કાઉન્સીલ માટે આવતા વર્ષ માટેના મેયરની ચુંટણી આવતી કાલે થશે જે માટે હાલના મેયર મી. કલેમીંગ જોનાસન અને મી. રૂપર્ટ ઓલીવર વાઇનની ઉમેદવારી જાહેર થઇ છે મી આર ઓલીવર વાઇનના પિતા મરહુમ મી. ઓલીવર વાઇન ૧૯૦૨-૧૯૦૩ અને ૧૯૦૪ ના વર્ષોમા મેયર હતા. મી. રૂપર્ટ ઓલીવર વાઇને મેયર પદ કદી ભોગવ્યું નથી. હાલના મેયર મી. કલેમીંગ જોનાસન ૧૯૨૦, ૧૯૨૧ અને ૧૯૨૨ ના વર્ષોમાં પણ મેયર હતા

ઉદ્યોગોની વિગતો કલેક્ટરોને

યુનીયનના નાના રાજ્યોમાં ઉદ્યોગો માટે શ્રોપયોગ ચલાવી શકાય વિગતો એકઠી કરવા યુનીયન સરકારે તરફથી નીમાએલા કમીશનના ભુગોળની અગવા મીલ્ટ રબુલાકાત કરવા કલેક્ટરોએ તથા યુનીયનના આવેલા કરબારોએ અગવા મામલતદારોના નામનો કેદોસો રવાનવા કરવા ફરમાવાયું છે. કમીશનરોએ The Secretary Industrial Conference Commission Room 140 Mutual Buildings, Pretoria સરનામે મોકલવાથી વામનો મળી શકશે.

મી. બર્નસાઇડની અંદગી

કરબન બ્રાંચીસે વિભાગ તરફથી પાર્લામેન્ટના મેમ્બર મી. કેનન સી બર્નસાઇડ એક ભાંદા પડવાથી કરબનના ગ્રન્ટેબેની નલીંગ હોમમા દાખલ થયા છે. પણ દિવસો સુધી મી. બર્નસાઇડની મુલાકાત થઇ શકશે નહિ એવું જાહેર થયુ છે. ગઇ રાતે થએલા હાર્ટએટેક કેપ્લુટેશનમાં મી. બર્નસાઇડ પથ્થ એક સભ્ય હતા.

યુનીયનમાં દેશ દેશાના એલચીઓ

દક્ષીણ આફ્રિકા માટેના યુનાયટેડ સ્ટેટસના એલચી મી સીઓ, જે. ફ્રીંગ તા. ૨૩ સપ્ટેમ્બરે સ્ટીમર ગ્લુસેસ્ટર કેસલમાં કેપટાઉન આવી પુગ્યા હતા. ત્યા બે દીવસ રહી પ્રીટોરીયા ઉપડવા ચર્યા હતી ત્રણ તેજ દીવસે જર્મન સ્ટીમર વાદુસીમાં જર્મન એલચી ડો. ફ્રેન્સ ફ્રોસ્ટર બર્લીનથી આવ્યા હતા. ડો. ફોસ્ટરે જર્મનીના એલગા ખાતાંમાં ૧૮ વર્ષ નોકરી બજાવી છે; અને જર્મન સરકાર તરફથી યુરોપના જુદા જુદા દેશોમાં એલચી પદ ભોગવ્યા ઉપરાંત કલકત્તા, બેલ્જીક, ચીન વગેરામા પણ એલચી હતા. ડો. ફોસ્ટર હેલ્લા આર્જેન્ટાઇન માં ડબલીન ખાતે એલચી હતા

ઘોળે દીવસે ચોરી

જોહાનીસબર્ગમાં ચોથે દીવસે નાજુક ગુનાઓ નોંધાયા હતા. ના ૨૩ સપ્ટેમ્બરે જોહાનીસબર્ગના સીટી હોલની એલીવેટરના ઓરડા માં બી ના એચ પ્રીસમેન નામનો કલાર્ક ખાએલ પછ બેભાન સ્થીતીમાં જાપોરે બે કલાક પછી મળી આવ્યો હતો પ્રથમ તેમ માનવામાં આવ્યું હતું કે બી સીસમનને ફેફરૂ થઇ પડી ગયો હશે, પણ તે સીસમન ભાનમા આવતાં બોલ્યા હતા કે "મને કોણે મારો." ત્રીજોરી માંથી પા. ૨૦૦ જેટલી રોકડ રકમ ગુમ થએલી જાહેર થઇ હતી. મી. સીસમનને ફ્રોસ્પીટલમાં ખસેડવા હતા. પોલીસે સીસમન પાસેથી એસ્પીરેટ મેળવી હતી.

જોડી કલબ-અખબારીત બંધ

ગોલ્ડ કોસ્ટમાં જોડી કલબ સામે ગારે ફીટા જાહેર થઇ છે. ગોલ્ડ કોસ્ટ કમીશનમાં જુગારની રમતને મી. એ. જે. રમાણ તરફથી ગેરકાયદી ઠીકા મુજબ જી કલબના ઢોર અખબારીત છે જોકે કલબ લોકમત માન્ય રાખવું નથી; ત્યારે પ્રજાની ફરીયાદો પ્રસીધ્ધ થયેલા સકેત સાહેબે પણ ધ્યાને લીધી લાગે છે.

મેરીટઝબર્ગ વસ્તીપત્રક

ચાલુ વર્ષ માટે મેરીટઝબર્ગની થએલી વસ્તીની ગણતરી મુજબ ત્યા યુરોપીયન પુરૂષો ૧૦,૨૬૧, સ્ત્રીઓ ૧૦,૭૭૪; રંગમાણો ૮૧૫, ઓસ્ત્રો ૧,૬૩૮; એશીયાટીક ૩,૫૧૬, ઓસ્ત્રો ૩,૦૮૯; નેટીવો ૬૦૦૭, ઓસ્ત્રો ૨૦૭૮ બધા મુલ્લે વસતીનો આકડો ૪૩૪૦૦ જાહેર થયો હતો. ૧૯૩૬ માં ત્યાની વસ્તી ૪૩૮૪૭ હતી. ચાલુ વર્ષમાં એશીયાટીક વસતીમાં થએલા ઘટાડા માટે ટીકા થઇ હતી કે એશીયાટીકોએ પત્રકો ભરોબર ભર્યા નથી.

નેટીવ ફેસાદ

નાટાલના હારર્ડીંગમાં આવેલાં નેટીવ સેકશન માં નહિ ભરનારા નેટીવોને પકડવા ગએલા પોલીસો ઉપર તા. ૨૩ સપ્ટેમ્બરે બપોરે નેટીવો તરફથી હુમલો થયો હતો, જેમાં સારજન્ટ રેનીને સખત ઇજા થઇ હતી અને તે ગંભીર હાલતમાં છે. બીજા ૧૮ નેટીવ પોલીસોને પણ વધુ ઓછી ઇજા થઇ હતી. પોલીસને હુમલો અટકાવવા માટે બંદુકના બાર કરવા પડયા હતા. હારર્ડીંગ નેટીવ સેકશનમાં ઝુલુ, પોન્ડો, બસુટુ વગેરે તમામ વર્ગોના બંદર હજાર નેટીવો રહે છે.

ખાસ ટ્રેનો

ડરબનથી ડરરોજ બપોરે ત્રણ કલાકે એક ટ્રેન ટ્રાન્સવાલ માટે ઉપડે છે પણ "બાકસ માસ" નજીકમાં ઉજવાતા હોવાથી તા. ૨૨-૨૩ સપ્ટેમ્બર અને તા. ૨૯ ઓકટોબરે ડરરોજ બપોરે ત્રણ કલાકે ઉપરાંત ટ્રેન ઉપરાંત બીજી ખાસ ટ્રેન ગજવવા માટે તારીખો માટે બપોરે પણ કલાક અને ચાળીસ મીનીટે જોહાનીસબર્ગ માટે ઉપડશે

ક્રાંનીંગમાં તોફાન

ગયા અઠવાડીયામાં ક્રાનીંગમાં નેટીવ બીઅર માટે ગેરકાયદે શેબેબેળા ચલાવતા થએલા તોફાન માટે નગરપાલિકા કમીશન નીમવા નક્કી થયુ છે. કમીશનના પ્રમુખ ડો. પ્રવીણદાસ વેગ કરશે છે. અને તેમની સાથે મેજર જી. મેનગાર્ડ પેક્ટને સભ્ય નીમ્યા છે. તોફાનમાં નેટીવો સાથે સંબંધ ધરાવતી બધી બાબતોનો સમાવેશ થશે.

મોચીનો પરવાનો

મેરીટઝબર્ગમાં જે જે આદમ નામના રંગ વર્ણનો મોચીએ ત્યાંના લાયસેન્સીંગ અધિકારીના ચુકાદા સામે કરેલી અપીલનો સીટી કાઉન્સીલ ચુકાદા આપતાં મોચીના ધંધા માટે જંગમ કે કમરચીયલ રોડની દુકાનમા ન તરફના ત્રણાના ઓછા દુકાનની જરૂરની ગણેગણના જણાવી અપીલ કાઢી નાખી હતી

ખુંગા ખલેરો ચોર

નેલીસ્પ્રુટ્રમના મેજીસ્ટ્રેટની કોર્ટમા તા ૨૫ સપ્ટેમ્બરે જે. એ. ફ્રેડર નામના ૨૬ વર્ષની ઉમરના કબ્જાને પોલીસે પકડ કરવાના અપરાધ માટે હાજર કર્યો હતો પણ કુદરત મુજબ અને બાહેરા દાવાથી આમસાબીતો બાદ કે જે મુકવા બાબતની બાબત જણાવ કરતા તેને ઇન્ટરપ્રીટરના સોગંદ લેવાડી જેમ્સે મેજીસ્ટ્રેટે કુદરતે માર મહીનાના સખત કેદખાનાની સજા ફરમાવી હતી.

નીરોધ કર્યો

જોહાનીસબર્ગમાં ૫૬૬ ડીસારી સ્ટ્રીટના ઝોપા માલ ગ્રહોમર મસ્કુ નામના ૨૧ વર્ષના કોંદા કુમાનારને તા. ૨૪ સપ્ટેમ્બરે પી. જરદીસ મીનળમ્ અને બે એસસરોએ કુકાનમાં આગ ચલાડવાના તોફાન માટે નીરોધ કરાવી છોડી મુક્યો હતો. બનાવપક્ષ તરફથી પી. એચ. મોરીસ રજાક હતા અને સરકાર તરફથી તા. મજસ્યુ. પી. સ્ટ્રુબાટે હાજર હતા.

રગબી ફુટબોલ મેચ

દક્ષિણ આફ્રિકાથી ન્યુઝીલેંડ રગબી ફુટબોલ મેચ રમવા માટે ૧૪ ટીમ કેપટન નેલના ઉપરીપણા હેઠળ ગઈ જુલાઈ માસ દરમ્યાન ઓકલાંડના "ઇડન" પાર્કમાં ન્યુઝીલાંડ અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચેની મેચમાં દક્ષિણ આફ્રિકાની ટીમ ૨૨ વીરૂદ્ધ ૧ થી જીત મેળવી "ઇડન" પાર્કમાં રમત જોવા પ્રેક્ષકો હજાર ઉપર ટીકીટ ખરીદી જોવા ગયા હતા. દક્ષિણ આફ્રિકાના ખેલવીર જનરલ દક્ષિણ આફ્રિકાની જીત માટે રમીંગહામ રગબી ફુટબોલ ટીમના કેપ્ટન તા. મેચ ઉપર મુખ્ય ભાગ ભજવનારા ખેલવીરોને મોકલી આપ્યા હતા. આ મેચ ઓકલાંડના મેદાનો ઉપરથી ક્રેટાકનમાં ગાર્ડે ખુલાસો ઉત્પન્ન થયા હતા અને તેની ખુબસીપાલીટી તરફથી પાંચ ગુણાકારકારોનો સત્કાર થયો હતો.

મદીય કાઉન્સીલ

જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૪ સપ્ટેમ્બરે સરકારી ગેઝેટમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા નીચે મુજબ ત્રણ રેગ્યુલેશનમાં નેટીવ કાઉન્સીલ રદ્દ કરવાની જાહેરાત થઇ છે. જે લોકો નેટીવોની ઇચ્છાથી અગાઉના મુકદમામાં આવશે. કાઉન્સીલના નેટીવ સભ્યોની મુંઝવણ મટશે.

જંગલખાતાના રેસ્ટીક્ટ અમલદાર

જે જંગલ માટે નવા નીમાયેલા બ્રીટીશ રેસીડેન્ટ પી. જે. કોયેટર્સ હાલ કેપટાઉનમાં કસ્ટમર હતા ત્યાંથી કેપટાઉનમાં આવી પુગ્યા હતા અને મુલાકાતમાં રહ્યા તા. ૩૦ સુધી મુલાકાત સરકારના મહેમાન હતા. તે કોસ કેપટાઉનથી નાસીસ બોલ્ડ સહિત ટ્રાન્સવાલ વિગેરે રવાનગી કરી કરબનમાં બે દીવસ રહી તા. ૨૭ સપ્ટેમ્બરે સ્ટીમર કેનીલામાં જંગલખાતા માટે ઉપડયા હતા.

જંગલખાતા માટેના નીમાયેલા નવા બ્રીટીશ રેસી ડન્ટ પહેલા પોર્ટએલીઝબેથના બ્રીટીશ આસીસ્ટન્ટ હતા. તા. ૩૦મે પ્રેસિડેન્ટબાનની મુલાકાત પુરી થઇ હતી પ્રેસિડેન્ટબાનથી હાઇ કોર્ટ જોહાનીસબર્ગ કરતાં પધારે ત્યારની ખાનગી ખાનાનારી જાહેર કરી હતી

ફ્રેનીઅર ફ્રેકેટરીમાં અકસ્માત

જોહાનીસબર્ગના ફ્રેડેબર્ગમાં તા. ૨૪ માર્ચે લાકેલી સખ્તરે આગથી એક ફ્રેનીઅર કપ ટરીનો સોબુર્ણ નાસ થઇ પચીસ હજાર પાઉંડનું નુકસાન થયું હતું પાડોશના ઘર ઉપર ટુટી પડેલી બાનથી તા ઇજા પામ્યા હતા. ઇન્સ્યુરન્સના કુર્ટરોનો ક્લેમ કરવા ત્યાં હતા.

પ્રીટોરીયામાં મકાનો

ચાલુ વર્ષના પહેલા ૯ માસમાં પ્રીટોરીયામાં નવાં મકાનો બનાવવા માટે ૬૨૫૫ પ્લાનો પા. ૬૬૬૨૮૬૧ ના ક્રીમતનાં પાસ થયા હતા બાકી રહ્યા પણ ત્રણ એજ અરસામાં પાસ થએલા પ્લાનોની સંખ્યા ૬૦૦૮ અને ક્રીમત પાઉંડ ૨૧,૭૦૬૬૬ થઇ હતી

કસ્ટમસને ઠગવાનું તોફાન

ડરબનના યુરોપીઅન મેન્યુફેકચરર આસા સાદુ૪૧ ઉપર તે ૧૯૩૬ જુલ ૧૯૩૪ સાધીમાં સરકારી કસ્ટમસ ખાતાનો પાઉંડ ૬૦૬૮૮૬૬ ની રકમ ઠગવા માટે નવાસ ચાલતા બોકસ્ટ્રેડે સેંકડોમાંને ઉપરી કોર્ટમાં કમીટ કર્યો છે અને પા ૧૬૦૦ ના જામીન ઉપર છોડયો છે

ઇજીપ્ટ ગયો

ગયા રવિવારે બપોરે બ ડરબે કુપુસામી નાયડુ નામનો ૨૮ વર્ષનો કોંદી કરબના બેકરી બીચ નજદ એકાએક કુબી ગુમ થઇ ગયો હતો. કુપુસામી નીચા નાબે પાબીમાં રમવા પડયો હતો. બાદ તેમાંથી ઉઠો પડી જતાં પાબીનો ઢાળામાં પલટાઇ ગયો હતો કોંદી બાદમ મેચમાં મદદ કરી બાબ્યા હતા પણ કુપુસામીનો પતા બાબ્યો નથી કરબનના એરોડ્રોમ સ્ટેશનો બબર આપતા એ હકીકત ઇમીગ્રેશનોએ તોજ ચબરબી હતી પણ હજી કુપુસામીનું સગ મળ્યું નથી.

ગ્રેટ કેટ-ટોલ્ડકેટલ રેકર્ડ

નાતાલ ગોબત સાબન ઉપર ગ્રેટ કેટથી ટોલ્ડકેટલ સધી વિજળીક રેલવે સાર્વ તૈયાર થયો છે

તા. ૨ ઓકટોબરથી પ્રથમ મુસાફર ટ્રેનો ચાલુ થશે. વિજળીક બાબન ઉપર સંપુર્ણ માપ મેળવ્યા પછી પેસેંજર ટ્રેનોની જકબમાં પધારો થશે.

ઇબ્બ હોટેલ

ડરબન બીચ તરફ ગરીબ પ્રજાને રહેવ હોટેલ એકદમ માટે એક બબ્બ પ્રમાણ બાબવા બાબ્યું છે. બાબકામ તા. ૧ નવેમ્બરથી સરૂ થશે હોટેલમાં ૧૨૬ ઓરડા બાબવા નથી થયું છે. દરેક ઓરડામાંથી દરીઓ દેખી શકાશે. દરેક ઓરડામાં ટેલીફોન, બાબરૂમ, ગરમ અને ઠંડા બાબીની સગવડ રાખવામાં આવશે.

ફાર્મમાં અકસ્માત

ડરબનથી ૧૪ માઇલ છેટે બબ્બ ફાર્મોમાં બારે આગ ચળવી ઉઠી હતી. આગનો ગિરતાર બાદ હજાર પોરજનમાં ફેલાબા હતા અને બાર ફ્લાક સુબી બારે નજરના પ્રાણ પંખેરો નેરીને અને ચાર પુરોપીબનોએ આગ હોલવવા તોપી હતી. ત્રામે તરફના મકાનો તથા ઢોરો બગા થયા હતા.

એકાએક મરણ

નોર્થન ટ્રાન્સવાલમાં પોચ્ચ દરજ્જા ઉપર પુરો પીયનો અને નેટીવોના એકાએક તરબુલીપબનાના બનાવો બન્યા હતા. મુઇસ્ટહીમાઉંટ નજદીક પોતાના પરગણા તા. ૨૪ સપ્ટેમ્બરે બબારમા એકાએક બગદી પડી બનાવેલાના મેજીસ્ટ્રેટ પી. જે. જી. ઓલીવરનું મરણ નીપબ્યું હતું. તેજ દીવસે બીજે એક નેટીવ પોલ્ટબબગમાં બાવ કરતા બગદી પડી તરબુ પામ્યા હતા. બળી તા. ૨૬ સપ્ટેમ્બરે પોલ્ટબબગમાં બબીનીબબગ ખાતે તરફ એક નેટીવ તરેલો મળી આબ્યો હતો.

મી. જે. પી. લોન્ગ મરણ

ડરબનની બાબુીની પેલી મેનર્સ લોન ટી. રેતી કોબ્ટ સબ્બાના એક બાગીદાર મી જે. પી. લોનું ગયા બાઇબાડીબારના મરબુ નીપબ્યું હતું. મી. જો બબુ મબાબાયના સ્વતબ્યના હતા અને ડરબનના કોંદી વેપારીઓમાં પણ લોકપ્રીબ થઇ પડયા હતા. ગયા બુધવારે મરબુનની દુઃખ ફોના પ્રસંગે મેસર્સ જૈતન, ટી રેતી કોબ્ટ સબ્બાની પેલી જામ રહી હતી.

પરચુરણ

દક્ષીબ આફ્રિકામાં નાણાંની બારે ખુબ તકલીફ થઇ છે. સ્ટાન્ડર્ડ બેંકે ઓદ્ધ સાકીબ આફ્રિકા બે ક્રટરને બબારે આપવા બે દ્વ બસ્ટ સ્ટર્લીંગની બબુનીસીપાલીટી માટે બોબતી મીનના પી. રબ્બરફરર તા. ૨૬ સપ્ટેમ્બરે જાહેરાત કરવા હતા.

* * *

તંતવાનીસબર્ગની મોટી કાઉન્સીલની તા. ૨૨ સપ્ટેમ્બરની મીટીંગમાં બાચ સબ્બોનું કોમ્પ્રોમાઇઝ બબાય બાવાના પ્રબાતની મુલાકાતે જબ્બ જોહાનીસબર્ગમાં પડતી પોલીસની નામ ઉપર બ્રહ્મનાદ કરવા ઇરાદ થયો હતો.

* * *

ડરબન અને તેની આસપાસના પરાંઓમાં "ટોફીઓની વધારે પડતી ૪ અને ફ્રાકવારનો રાતોમ વેપાર ફીંદી બાબકોને અનુકુળ આવતો હોવાથી મુકવારનો રાતનો વેપાર બાદ મુબ્બ ચાલુ રાબવા ફીંદીઓ તરફથી પોલ્સ રજુબાતો થતા બોલાય છે.

* * *

ફ્રેરીસ્ટાવર્ગના વેપારીઓએ રવી કાબ્રેલો બાબવા માટે જરબાની બાગણી કરવા બાની ખોટી કાઉન્સીલે પંદર પૈસા નવું તાનું પોસ્ટેફ્રારીબમ બાંબવા ઠરાવ કર્યો હતા.

* * *

ફીરાના ફ્રિલોમા ૪ એક મોટા વેપારી પુરબ પ્રબાસરથી બબુાપુર હતુ . સાબ્બેસરોએબ બાં ફીરાનો ફ્રિલોપ બારે કડપાથી આગબ્યુ બાબ્યો બબ છે.

* * *

ડરફેર ટેલીફોન બોબ્રેટોમાંથી બાગડાઓ કરી ૧૬૩ ચોરી બબાનો ડરબન કેપટાઉનમાં બાબી પડયો છે. એવા સમાચાર તુનીબનના બાપાબ્રેટ

ના પ્રમુખ થયા છે. તા ૬ ઓક્ટોબરના પણ પોલીસનો બાટ છે!

* * *

આફ્રિકન સુપ્રીમ જનરલના અધીપતી મા. એસ. એ. એન્ડ્રુઝનું ડરબનમાં આગમન, આઠવાડીઆમાં પરત્વે નીપજ્યું હતું.

* * *

ડરબનના કબ્રસ્તાનો, સ્મશાનો, અને ક્રીમેટોરીયમો વિષે તા. ૨૩ સપ્ટેમ્બરના સરકારી ગેઝેટમાં નવા નામનો જાહેર કરવામાં આવ્યા છે.

* * *

માઉન્ટફ્રેરી મુકામે ગયા મુજબ એક ગોરા બેકુને આને બીજા ૭ રાજ્યોએ મારપીટ નાખ્યા પછી ઈંટ મારી હતી. પોલીસે ૩ કાફરોને પકડયા એક મેરીત્સને પકડયો છે.

* * *

મેરીટસબર્ગમાં નવી કબ્રસ્તાન બાંધવા માટે પીટ- મારીત્સબર્ગની મ્યુનિસીપાલીટી તા. ૧૫ સપ્ટેમ્બર સુધીના ગાળામાં મીલકતો ખરીદ કરી હતી. તેમાં લેંગ માર્કેટ સ્ટ્રીટમાં બાંધેલા મારેના વિષ્ણુ મંદીરનો પણ સમાવેશ થાય છે.

* * *

જુનીઅનમાર્ગો તા. ૨૫ સપ્ટેમ્બરે આગર ગામોમાં આવાવાડીઆમાં પા. ૮૫૨૬૬૮૬ની જીંદગીનું ૨૮૮૭૮૬ અઠવાડીયું ગીતના ગાવે ગયું હતું.

* * *

ટ્રાન્સવાલ, ઓરેન્જ ફ્રી સ્ટેટ અને નાટાલમાં ગેરકાનુની ખાનુરોની તપાસ કરવા ખાસ ખાતાના મેજર ડે. એપ ડરબનના પ્રમુખપદના દેહળ યુનીયન સરકાર નીમણુંક કરી છે.

* * *

ડરબનમાં પોલીસમાં વધારો કરવા માટે ખાસ બાતાના મેયર અને પોલીસ કમીશનર વચ્ચે ગાલેરી બાબતના પરિણામે ડરબનના ૫૫ નવીન પોલીસો બોલાવવા નક્કી થયું હતું

* * *

ડરબન સીટનહામના રહેનારા મી. જોણ સુપરીનાર ૨૮ વર્ષની ઉમરના મી. કેરી નારાયન નાયડુ ખોકરો તા. ૨૮ સપ્ટેમ્બરે ગુમ થયાથી સોના કેસમાં કેદ થી. હરીનારાયણ વિષે ફાર પોલ પોલ તા ૨૨ ફરીન સ્ટ્રીટ ડરબન ખાતર આપવી.

* * *

મેરીટસબર્ગમાં તા ૨૮ સપ્ટેમ્બરે ૧૯૮૮ ફ્રીકી ગરમી પડી. સપ્ટેમ્બર માસના ઓટલો સખત ગરમી મેરીટસબર્ગમાં ભોગવ્યા પાસ વર્ષમાં પડી ન હતી.

* * *

લેડીસ્મીથ ઓલસ્પર્ટ સ્ટ્રીટમાં એક ઈંદાના દુકાનમાં તા. ૨૩ સપ્ટેમ્બરે આગ લાગી આશરે સાત સહિત નાલ પામ્યુ હતુ.

* * *

લેડ્રાનીસમાર્ગમાં તા. ૨૩ સપ્ટેમ્બરે ૨૫ વર્ષનાં બુવા વિષ્ણુર મી. પોપટ સોકર્સના ઝગડા, બાજીનાં મીલીસ ડેનેટ એસ્સ"વર્ષ ભેલ નામની બીમારી લાગે થયા હતા.

* * *

પાર્કની મુનીપલ એલેક્ઝાન્ડ્રેટરીમાં તા. ૨૫-૬-૩૭ બપોરે બે કલાકે ૮૪૦૮ ફીટો લેંદાનીસમર્ગની ગરમી નોંધાઇ હતી. લોહાનીસબર્ગ માટે તે ગરમી વધુ પડતી ગણાય

* * *

ડરબનનો સોમરસ રોડ કે જ્યાં મેરીન ડ્રાઈવ થવાનું છે ત્યાં એક નવું પોલીસ થાણું સ્થાપવા નક્કી થયું છે.

* * *

ડરબનમાં બનાવેલી "મી. સોન્ડર્સ એન્ડ" નામની ઈસ્ટરમાં બાંધ આવાવાડીઆમાં બંગલાવાર ચાર ચાલકોએ ગોરા પુરુષો જગતમાં દર્શાવાયા મુસાફરીએ નીકળ્યા છે.

* * *

ગોરે બ્રહીગાએ બીજાઓ દ્વારા કાઢી નાખી ઉપાડેલા માટે સેક્સમાં બધા ટ્રાંસીવાલ દાખલ કરવા ઠરાવ કર્યો છે. ફેરવાર બાબતું મતાં દસ વર્ષ પડશે.

* * *

વરસાદની અછતને લીધે બનાવાનો બોયવારી

ડરબનમાં ગાંધી જન્મ જયંતી

તા. ૨-૧૦-૩૭ના શનીવારના સાંજના ૭ વાગે બી એમ કે. ગાંધી સ્ટાયબરેથી માં મહાત્મા ગાંધીજીના ૧૮ મી જયંતી ઉજવવા નીમેના કાર્યાલીએ બાકા વિવિધતા ચાળેલ રસીક કાર્યક્રમ તૈયાર કર્યો છે આ ઉત્સવ પ્રસંગે દરેક દરેક બહેનો તથા બાઈ ઓને ચોખાસર હાજર રહેવા ખાસ વિનંતી કરવામાં આવે છે.

ગાંધી જયંતી ઉત્સવ સમીતી.

ધર કરી ગયા આઠવાડીઆમા ડરબનમાં એક ફેટ બનાવનો આજ સુધીમાં ૩૧ બીમારીઓ ૯૬ સીવીલ ઉપલબ્ધો હતા

* * *

પુસુપાયોથી સમાચાર મીલે જાહેર થયું છે કે મોટર કારમાં પોતાના શોખની સાથે પુરી પાડવા દાખલ થતાં નેટાર નોકરોનો યુરોપના ઓપરેશન બનાવામાં ટ્રીપ્લીકેટ કરે પછી મુકવા પડશે નહીં

* * *

સીંગ ઓફ નેશનની ૨૩ રાજ્યની કમીટીએ ઓસ્ટ્રીયે બોલ્શેવાના વિષયોજ ચાર્જ નાબોય કમીશ નાકે। ઠરાવ કર્યો હતો.

* * *

ગ્રાહનીસ—કલપાનીસ—બાટસ્પર્ટ પીપે વિચાર ચલાવવા માટે ઓફ નેશને નીમેલી એડવાઇઝરી કમીટીમાં ભાગ લેવા જર્મની ઓ બાબતો કરવો ને સોંપે ના પાડી છે

* * *

મીનોર મુસોલીનીના પુત્ર વીટોરીઓ મીનોમા ઉદ્યોગ શીખવા માટે ન્યુ યોર્કથી તા ૨૫ ના રોજ ફ્લાઈટ કરવા બીમલમાં અમેરીકન બાદર નમેયા શ્રી. હસ, રોજ શહીન દોલી તુક માટે ઉપડવા હતા.

* * *

સીનોર મુસોલીની અને હરડીટલરની જર્મની ના મુલાકાતના મેકિરલાદીજાના અને ઓસ્ટ્રીઆના અગત્યનુ છે. રબેને માં બીજુ રબેન મા. ગે.

* * *

ડરબનની કાસ્ટલ કાઉન્સીલના નવા પ્રીસ્લાર ના બંગલામાં મુકેલો ગોરણ તા. ૨૮ સપ્ટેમ્બરે કુદવા વગર ગળા આગેના હતો પોલીસન કાયમાં બીજાની શોધમા છે.

* * *

મેરીમનું એસ્ટ્રોબીલીશન બોવા માટે ૨૫૫ આને ડબ્રેસ ઓફ પોન્ડસ્ટર્સ ૨૧-૬-૩૭ ના પેરીસ મુકવા હતા. પેરીસમાં ૧૫૫ આવાડીગા રેકર્ડ થયી છે.

* * *

સરકારી અપરાધીઓને રેલ્વેમાંમાં કાસી ના મોટી સંખ્યામાં મારી નાખવાનું હુકમ બહાર પડયું નથી. મોરકોના તા. ૨૫ સપ્ટેમ્બરના બારેમા ૧૬ સરકારી અપરાધીઓને ફાસી આપવા ના સમાચાર મળ્યા હતા.

* * *

બમ્બેરીકના રેડીઓ મારફોરેસ્ટરના પ્રમુખે જાહેર કર્યું હતું કે ગરકુમ બિનાનો બારેકોની ની દોલત પાસ કરવા પાછડ ગરકુમની બીના પક્ષ ઉકેરવા અને ઉકેરીઓ તરફે ગેરહાજી આપવાની

* * *

એના કાન્સીસ્કોમાં પણ ગજબ ઠાયર [illegible] સાથે બની. ... બે દીવસ સુધી કામુમા આવી હતી નહીં, આના ૨૫ લાખ પીંડનું નુકસાન થયું હતુ

* * *

નોર્ધ-વેસ્ટર્ન—એક્સપ્રેસ પાટા ફેબરથી ઉપર પડતાં મુસાફરો આકસ્માતમાંથી આબાદ બચી ગયા હતા અને પંદરને ઈજા થઈ હતી.

* * *

બલ્ગેરીયા પ્રીમ્સ સ્કાર ક્રાન્ત કીરેનનો અહમદાવાદમાં પા. ૭ [illegible] ગણતા હતા.

* * *

ડીફેલ્ટાકની મરફદ ઉપર ઉભરો આકાશના નીસ્તારમાં ડીટી મરકાને ફરફરાવાયું બ્યાપારા કરવા કર્યો છે, જેથી ત્યાંના વ્યાપારિ માંગ લાભ પીઠ જરૂરત ઉપલબ્ધ થાય.

* * *

ફ્રેંચે બ્રાજર આપ્યા છે કે આવતા ક્રીસેમ્બર માં આરબ રાજ્યોનું પેનારસ્સ પ્રદર્શન કેરો માં ભેગું મળશે. મીસર, સીરીયા, મરાન, ટ્રાન્સજોર્ડનીઆ અને પીલ્સ આરબ રાજ્યો પણ રાજ્યોની સહાયની માટે વાટાઘાટ પડી રાખશે.

કરે રીમલાથી ખબર આવ્યા હતા કે ઇસ્લીયુ હીંદના નેશુર મંદીર નજદ દસ હજારની મેદની સમક્ષ દશ હીંદુ ભાકતો સાધારણ રીતે માતાના દોષ તેમ કોઇ પણ કામ પામ્યા કરતાં બાકામાં અણુમાવેથી આગમાંથી આશી ગયા હતા

* * *

૩૨૨ કેરૂસલેમથી ખબર આવ્યા હતા કે માલીકીના ડીસ્ટ્રીકટ કમીશનર ગી ઓલ્ડફ્રેસ્ક અને એક પોલીસ અમલદાર ગણા બે અજાણ્યાના નાસ્ત રેથમાં તા. ૨૪ સપ્ટેમ્બરે ખુન થયા હતા.

* * *

જરૂસેલમથી કૂદર તા. ૨૩-૯-૩૭ના ખબરમાં જણાવે છે કે ગઇ અને મધ્ય જતાગામ મહોલા પરતી કેપણી બારે નુકસાન પોલીસનું હતું. મારી ગએલા મનુષ્યો વિષે પૂરતી ખબર નથી.

વિવિધ વર્તમાન.

ચીન-જાપાન લડાઇ

૧૮ના અઠવાડીયાથી જાપાને નાનકીંગ ઉપર બારે ધુમસો કર્યો હતો. અને તેના મીલીટરી વિમાનોમાં નુકસાન પુરાવાથી ચીન રાજધાનીમાં બારાછમાં આવી પહોચ્યું હતું, જાતાં જાપાને ઉતરે ચીનમાં પુરીજીત મેળવ્યા નું જણાવ્યું હતું, જાપાન ત્યાંથી આગળ વધતા મંગોલીયાના ઉત્તરમાં રશીઆ સામે જાપાનને બહપટકમાં ઉત્તરવું પડશે પાછળથી મેળેલા સમાચાર મુજબ નાનકીંગ તરફ બારે બમારો થયો હતો. અને જાપાનના વાયુને મોમબોર કરતા ઉતરેથી બાપુ થઇ છે ઓરડુંદીઓના બીલકારાર ૪૦ ના કહ્યુ મેજોલોટોએ પોતાના ૨૮ બોલ્કબાગ માટે એક બાબર પેલ્લા પાક (રેડ) નુ જાપાન બનાવ્યું કેંદ્રાકટ ૨૬ કર્યું હતું. ૧૮ સ્ટર્લના જાપાનીસ મોલની બાનાં રમાણ બસો જી પુરૂષોના તેળાએ મોગા બળા ખુબો પાકી હતી કે "જાપાનીસ પુનીએસે ને ચીનબાથી બાકાર કાઢે" જાપાનીસ પ્રધાન મંડળે જાહેર કર્યું છે કે પોટીબલ્ક જાપાનીસ સરકારે છલ્લાથી ઉતરે ચીનમાંના પ્રશ્ન રૂપતો બનાવ્યા હતો છે. બાબતમાં ૧૮૨૬ કેનેડ મંદાયો કુમકો કર્યો હતો, ગયા અઠવાડીયાં માં જાપાનીસ ટીમની બાતાંએ બોમબેર ઝોડી નાનકીંગ, કેન્ટોન, અને કેંબ્રમિમાં બારે બાસ વનીબ્યો હતો પોટીકીક સાહસાગરમાં ચીન પરાવરતા રાજ્યોના કોનફરન્સ બોલાવી તેમાં આગેસ થયા અમેરીકાએ કબુલાત આપી છે. કોનફરન્સ લંડનના અકટોબરમાં મળવા પામી છે. ચીનના પક્ષુ બાગોગા કોમેરા બારે બાસ વનીબ્યો રહ્યો છે. ૬૮૨૬ તા. ૨૮ સપ્ટેમ્બરે બાબર આવ્યા હતા કે નાનકીંગના રક્ષણબ્રના ઓલ્લમી ઓલ્ડઓફ ગોરસે માટે કિપકવા છે. મારધુ જાહેર થયું નથી. ઉત્તર ચીન તરફથી જાપાન આગળ વધવાં બાગે છે, બારે પક્ષુ મુબાણ કારબુથી બંબેલનો ગોરસે કિપકવાનું અનુમાન થયુ હતું.

રૂપેનની લડાઇ

મેડાલીઓએ ભુમધ્ય સમુદ્રની ઓન્ની પાયરસી પોજનામાં ભાગ લેવા કબુલ્યું હતું, અને નીચેના કરાર ઉપર વિચાર ચલાવવા પેરીસમાં તા. ૨૩ સપ્ટેમ્બરે કોનફરન્સ બબાવાની હતી. ૨૮ સપ્ટેમ્બરે બોમબેર્ડમેન્ટ બંધ કરવા કે લંડનમાં ૧૪૦૦ કેબીનેસ રેકમુષ્ટઓ કે જેમાં મુખ્ય ઓફીસ અને ઓફરોઓ હતા તેઓએ બે આબોંટામાં રક્ષાબા માટે કુચકદી ગયા છે. રેબેનમા સકતા બાનને પક્ષો બાકી રહ્યા છે. બાબતા બોરોનો કરકાર બનાવમ કરો પ્રોટાલી અને જર્મની તરફથી મદદ મેળવી શકયો નથી; પબ્ધ રેબેનની સરકાર માને છે કે ફ્રાંસે નુ કોર બાબ પકયું નથી. ફ્રાન્સે પ્રીતારા પાળ્યા બાગોનો કબજો મેળવી ગેદ્રને પ્રોગતો બોમરક અટકાવવાની બહપટમાં છે. મેડ્રીડ તરફ બાબવાબોરોના એક સરદાર જનરલ બાકોને બાર્સેલોનાં બોણી બાબવાથી બારે પ્રબ બાબ હતી.

બારે સરઠાવ

બર્લીનમાં રાબોન મુસોલીનીનો બાબ સત્કાર બબો હતો. બર્લીનના ઓલીબબાકીક મેદાનમાં બાબ સ્વાબ જર્મનો હતા બારે બનેક સ્થાનોએ ઉપર ૭ લાબ બનુબોએ સાહન બંધ ઉભા રહી બારે જર્મનીથી સોનાર મુસોલીનીનું બબાવી સ્ટીયો હતો. બર્લીનના સ્ટેડાન ઉપર જનરલ ફ્રાન્કોના ગોલાબારી ઉપરાન્ત બોમરટીબા, હંબ્રી અને બીજા રાજ્યોના એલચી હાજર હતા. કરકીલસરના બોનફરબ્સ પેલેસના બાચ માબસ સુધીમા બનેક પોલીસો બાજબુત પહરો રાખ્યો હતો અને મેદલમાં તા. ૨૭ સપ્ટેમ્બરે રાત્રે સોનાર મુસોલીનીનો માનમા બબબાબુ બાબબાના બાબબુ હતું બબાં પબ્ધ પ્રજાજનો બાઓબાનો બો હાજરી બાબી હતી

પેલેસ્ટેરદાબન બહપટ

બાબઁલાંઠના વડા પ્રધાન બો. કીબીબેરાએ પેલેસ્ટરદાબનો બાબલાનો પોજના સાગે બારે પારેબ બીગ બેબક નેટાલના સભાના બબદર કર્યો હતા. બો. કીબીબેરાએ પેલેસ્ટરદાબની નીતી કોઇ બબ પ્રબ્ન માટે "બાનબી કુટાઇ" જબાન મેબબી હતી. ત્યા બાગલા નીનીને બારબે અંધકારનો સામા ત્રણ બ્રીસ્તી બારબ સૈકાદ બાદ બારીનુ બબન શોબ બહમદ ઉબાઝીગના બુનો બનાવ્યા હતા.

કહાલ્લી અને બારબ દેશબંધ

બ્રીટીસ પુનાબ્રિટ બંધ બનાવ્યું છે કે મબનની કેરોમાં મળેલા સમાચાર મુજબ કહાલીઓ બો બરકરી ટોબાનોર, બાર નિશાની તોળો નીચ બબાવ બાંદુકો, અને બાબરબેટ સર્વીસ બીજો સરકારી બર બબબ બબબના બબાબ ને પુરાવાકયો છે. કહાલીબાબ સરકારી કરબાર ને બબબમાં બકરકારી નાલીબ બબાવવા માટે પ્રબાગો બાસ બબોબબ્ય કર્યો છે. કહાલીબ્યે પબબના રાબ્ય બાગે કેરતી બાબી બાં બાગબબ બારે બબારી કાબી છે. બબી બબબના ની રાજધાનીબાબથી સમાચાર મળ્યા હતા કે કહાલી તરફથી બોબબીસીનીબ્યા તરફ બબેલા બબબને પરિબ્યાગે બબાગે બાસ કરાયા કબો છે. બબો બબબમાં બબાગે સબોપરી બબા બોતાને બકતક રાબી છે

ફાસ્નિબેચક સરબુત્પારો

કહાલી અને જર્મનીના બરબુબબ્યારો મોનોર મુસોલીની અને હર હીટલર ફાસ્નિબેચક છે મોનોર મુસોલીની કાલ જર્મનીની મુલાકાતે બબા છે, બારે તેબના બાનમા બબા બબરકારીઓના સલાકારીબ્યો (રિકરસ) ફાસ્બી નહી બબ બેબનેક બાગેરે બાનરલબેટરબ્યા સ્વરાબ બ.

અમેરીકાની હતા

અમેરીકાને બાપેલુ ગ્રહોલ્યાં બબ્બરતાર બંધારબ્યાના ૧૫૦ મા બર્ષની ઉજબબ્યીમાં બાબબબ કરતાં પ્રેસીડન્ટ ફ્રાબ્લીન રુજવેલ્ટ જનતાના ટ્રસ્ટલ કેબા મા બાલતાં સરબુબબ્યારી તંત્ર ઉપર બારે ધુમસો કર્યો હતો, બરબુબબ્યારીબ્યા જનબ બરબા ધારબી કેલાબ બે અમેરીકા બરબુબ બનીને પોતાના દેશમા રાબબસ બબા દેશે નહી

બબુબ્ટ અને હિંદ

બબુબ્ટના ૪૦ બાકના બાજબોલા બસ્તે જાહેર ઉપરાન્ત કરી પ્રબ્ન ૧૨૬૫ બાજનેન્ટ તાજ બબીબ્ય બાબબા બાદ ગબેલી હિંદબી ૪૦ બાક બાકના બબાબિક રબીનો બબબી દોબબાના કારબુથી મુસાતરી રાબબા માટે બાબાર સહીત જાહેર કર્યું હતું. હીંદુસ્તાનના બોબસ્ટર રાવ અબબા બાદરનરો કરબા નીકબે છે બાર કોબાબ રેબના સાબો રૂપીબાનો ઉતારા બાબ બે.

પેલેસ્ટ-ાઇન કમ્યુનીઝમ

દક્ષીબુ બાફ્રીકાના બબબર બાબુદીએ પોતાનું નામ કૃપુ રાબી કીબીસી બબાના હાથર પાર્ટીન્ડ ની સબાસ્તરથી પેલેસ્ટરદાઇનમાં એક ઠીબુ કમ્યુ-નીઝમની બ્યાપના થશે. ત્યાં ગોદા વિસ્તાર માં કમ્યુનીઝમના પ્રબારત માટે જબીન બાપીદબા માં આબી છે. કમ્યુનીઝમમાં દીબ્રી પ્રજાનું બાસીન બાબત હાસીલ બસ્તુબ્યોનો સમાસ થશે. જ્યુબો નીઝમના બ્યાપક બ્રીટીકોકર હરનાબ્રુ બાબબુ બબા કમ્યુનીઝમના પ્રબાનમાં રાબબા નબી થયું છે

બાપનીસ બાળકોની અપીલ

રીંગાઠીના રેકબુછ કેબના બાળકો બે લંડના બાત પ્રીનસેસ મહીજાબીબ અને મારસેટ રોજ ઉપર એક બાજ તારનો સંદેશો મોકલી રેકબુછ કેબમાં પકેલાં બાપનીસ બાળકો માટે કપડા, કાગળો, અને ગોરાક મોકલી આપવા મેજો વળી બ્રીટીસ પ્રજાને દીનનો કરવા બબાપ કરી બબી.

હિંદ સમાચાર

મ્યુનિસીપાલીટીઓના પ્રતીનીધીઓ

મુંબઇની મ્યુનિસીપાલીટીના પ્રમાનોના પ્રમાર મોળથી નીમ કરવા આવ્યું હતું તારે પીટીશનરોમાંથી ડા. ગાણેકર અને શ્રી. જગનાદાસ મહેતાઓ દરખાસ્તો કરી હતી. શ્રી. જગનાદાસ મહેતા કામદારવર્ગના પ્રતીનીધી છે ત્યાં તેઓ કહે છે કે જે પ્રમાર તેમણે કર્યા તે વગર મને પણ ઓછા પડતા હતા અને તેથી તારે પાછું મોકલ્યું છે તેમ તેઓ માને છે કે મહાજનવારની પ્રમાનો ફ. પ૦૦ પ્રમાર છે છે ને બહોળજ મોટો છે. ડા. આંબેડકર પણી એક જમાનાદાર નામદાર તરીકે પોતાને ગણાવીને કહે છે કે "મજારનું" પારમ્પ એટલે દરજ્જે ઉતારી પાડવાનો માર્ગ હું પસંદ કરતા નથી.

સંયુક્ત પ્રાંતનું માર્ગદર્શન

પ્રાંતની ધારાસભા કેના ૪૮ સભ્યોનો સંયુક્ત પ્રાંતના મહાજનવાદી પ્રધાન મંડળે મુસ્કેલ અકુશીને ઘોર ગુના તકલાદ કરી છે. નહાનાના હિસાવાદમાં ગણતરી નથી. પ્રધ. ગ્રમાચાર, ખોખ, લુંટ ને ઘરડાંના હિંદની આઝાદી મેળવી શકાશે એની નામનાવાળા પુરાણ વર્ગ એક વખત હિંદમાં અસ્તિત્વ ધરાવતા હતા, પરંતુ છેલ્લા થોડાં વર્ષોમાં જાહેરજીવનમાં ઘણો ફેરફાર થઇ ગયો છે. ત્રાસવાદ નિષ્ફળ જવાનો છે એની સપાટી પાછી ગઇ છે હિંદમાં આ પ્રવાહે જનતા પણે ફેરફાર લાવાની સાથે જે લોક હિંસામાં માનતા હતા તેઓનાં માનસમાં પણ પરીવર્તન થઇ ગયું છે તેથી સરકારની બહારે ફરજ છે કે જનતા, કોંગ્રેસવાદ્દ રાજકીય આગેવાનોના માર્ગ તરીકે સમજતા હતા અને તેથી ત્રાસવાદ તરફ જવા પ્રેરાયેલા હોય તેવા સર્વે કેદીને આ બધા પરીવર્તન ધ્યેયના વાતાવરણમાં તેઓને તૈયાર કરવાની પૂરતી તક આપવી જોઇએ. માંડવા લાયક કેસના કેદીઓએ તેમજ કોર્ટમાં કામ ચાલે કેસના કેદીઓએ મુકત થતાજ અહીંસાવાદના અને મહાજનવાની નીતીમા પોતાની સંપુર્ણ શ્રદ્ધા બતાવી જે

મહાસભાના કાર્યક્રમને સહાયતા

મદ્રાસના માટ્ટ યા પ્રધાન અને જસ્ટિસ પાર્ટીના આગેવાન ગોપાલીના રાજાજી મહાજનવાદી પ્રધાનમંડળની રહનુમાઇની રાજધાનીને વેગ આપવા અને તે પ્રદેશની શુભ લાગણીના ચિન્હરૂપે પોતાની એસ્ટેટ પરના તાડના ઝાડો વાઢી નાંખ કેદવાનો પોતા ના આપવા નીમુંસ કર્યો છે. આથી ગોપાની ચાલિંદ આવકમાં ૬૨ સામ રૂ. ૧૦,૦૦૦ ની બાદ પડવાને છે

મહાસભાના કાર્યકરોની પ્રાંતોને સુચનાઓ

વર્ધા ખાતે મળેલી મહાસભાની કારોબારી મંડળીએ સંખ્યાબંધ અગત્યના ઠરાવો પસાર કર્યા છે અને તેમાં રચનાત્મક કાર્યક્રમને મહત્વનું સ્થાન આપ્યું છે. એવો પસાર કરેલા ઠરાવોમાં આંદામાનના કેદીઓ તથા રાજકીયકારના કેદીઓ પરના ઠરાવો ખાસ નોંધે છે.

મહાસભાવાદી પ્રધાનોની કારોબારની કેંધાઓ દોરે છે.

મુંબઇ ઇલાકાનું નવું બજેટ મહાસભાવાદી પ્રધાનમંડળના સરકારી બાબતનો શ્રી. ખેરે ધારાસભા સમક્ષ રજુ કર્યું છે. બજેટમાં ૧૮ આનાની ઘોટ અડસટણમાં આવી છે, જ્યારે બીજા પ્રકારના વધારા સૂચવામાં આવ્યા છે. તેમના પ્રમાણમાં રૂ. ૪૦ લાખની પુરાંતમાંથી મેળવી લેવામાં આવશે.

ગોખલે નાતવાર્ષિક રાહત નીચે મુજબ મળશે, ૧૮ લાખ રૂપીયા ખાનગીઓને પીવાનું પાણી પુરું પાડવા માટે રૂા. ૫ લાખ જેલની મહેસુલ માફી રૂા. ૧ લાખની ૬૮ સુધી મહેસુલ આંકણીમાં ઘટાડો. ગઢિયર શીલી માફી રૂા. ૬ લાખ સુધી, રૂા. ૧૫ લાખ આમ ઉઘોગની પ્રોત્સાહનની માટે રૂા ૪૦ હજાર વણિકનોમાં ખેતપેદાશ કેમાવવા માટે.

બાકીમાં નાતવાર: કરવેરા નીચે મુજબ ના કંટ્રોજદારી, સરકારી નોકરોના સત્યાગ્રા, નવા પ્રધાનોના પગારની કાપકૂપમા ગોખે દર ૪ ૧૬ લાખ પોતાની જરૂરીઆત માટે સરકાર બનના સુધી મોંઘવારીમાં બનની વસ્તુઓ વપરાશે જેવો મા ટેકીયાન પ્રતાપ્ત તક મળે

બિનિઅની મોજનાઓ પ્રધાનમંડળે નીચે મુજબ આપ્યો છે: બાબેમાં મોટા પ્રમાણમાં કાપકૂપ સંપૂર્ણ દારૂબંધી; સુરતમા બધુ રહેશે દારૂ બંધીના અખત્તરા માટે રૂા. ૧ લાખ, કેળવણી ના પહલિમ. મોટા અને મુસલમાની સુધારો. બીજાથી અને મોટર વધેવાર જમા પ્રધાનપદાના મંત્રીઓને રાષ્ટ્રીમ બનાવવા. જે જમીન ખેડુતો ને પુરતો પાક ન આપતા હોય તેમને મહેસુલ બરવામાંથી મુકત મોનીમાંથી મોટી આવક કરનારાઓ પાસેથી મોટેસુબાનુ સરકારનુ પોતાનુ જમીન ઉપર ૬૨. ધનપાળો ઉપરે ચપ ૬૨. ખેડા ઉછેરવાના અને માટે સ્થારીના ક્રુટોગ્રોસ ઇંડિયાઇ, એસ્ટ્રેલીયા નામે એરેબીયામાં નાસે ૬ ત. દેશોના બાજ માટે દીઢના ખોરદોડની જરૂરના બુજાર નવર મેગ જમાકારી ૮૬ રહ્યાને મેગ કરવાના પરવાના આપવાનુ અધિકાર આપશે.

એકરારનો કાયદો

ન્યુ દિલ્હીથી ૨૮ રે તા. ૨૫ સપ્ટેમ્બરે આપેલા સમાચારમાં જણાવ્યું હતું કે મહાસભાના ટ્રીબ્યુન દ્વમમા બોક સભ્યો કેથલીક પબ્લીસ્ટ રેવરેન્ડ ફાધર પોલ સગક્ષ એકરાર કરતા હતા અને આમુક ગોરાસલી વસ્તુઓનો પતા પ્રાપ્તિ કરવા એકરાર કરનારનું નામ જાહેર કરવા માટે મેજીસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં હાજર થવાને ના પાડી હતી ત્યારે જણાવ્યું હતું કે કાયદા હેઠળ સહાયના એકરાર (કનફેશન) નહી જાહેર કરવાનું પ્રાવીધ કરવામા છે. હવે ફાધર પોલ ફ્રેઝર કોર્ટનું અપમાન કર્યાનું નામદાર મુકદમામાં આવ્યું છે. જે માટે ૭ માસના સાદા કેદખાનાની અથવા ઓક હજાર રૂપીઆના દંડની અથવા બન્ને સજા સાણટી કાયદામા કરવામાં છે, ફાધર પોલની રથીતી "ધર્મ કરતા ધર્મ નાડ્યુ" જેવી બધ પડી છે હું પરિણામ આવે છે જોવાનું છે.

નવું બંધારણ નહિં તોડીએ

મુબઇની ધારાસભાના પદા પ્રધાન શ્રી ખેરે ઠીંકરતાનમાં નવું બંધારણ આપનારો "કોન્ટીઆ ઓફટ" ખેચી બધ તેની જગાએ ઠીંકી પ્રજાનું પોતેજ બંધારણ ઘડવા કરવા ધારાસભામા મુકેલી દરખાસ્ત ૬૨ વીરુદ્ધ ૮૮ મતે પાસ થઇ હતી એવા સમાચાર ૨૬ રે તા ૨૩ સપ્ટેમ્બરે પ્રગટ થયા હતા "કોન્ટીઆ ઓફટ" પાર્લામેન્ટે પડી ઠીંકી પ્રજાના બારે વીરોધ બતા મળા એમ્પ્રીલયો ઠીંકા મત ઉપર ટકા ગોરાસલો છે.

અમાંતે ભોગ રૂકત

પોલીસ ગોર ઓફીસે ઠીંક અને બરમાના બોગે ગોર ૧૫ વર્ષ પહા પરત્વે જીત મેળવી ન જે પાસરો ઠીંક અને બરમાને જુદા પાડવાનો ઓકાયત્ન કરવામા આવ્યો હતો ત્યારે ઠીંકની ઉપરે લકાયક પાર્થનો સમાવેશ નથાય ગોલો નાખી દેવામાં આવ્યો હતો. પણ બરમાનો તે માટે ૬૨ બરવાનો ત્યારો આવ્યો છે! અત્યારે બરમા પ્રકાયક પાર્થમાં જે બહુ આવે ૪૫ ૭ બહમા પધારો કરી આપવા માટે ૬૨ ૬૨ બરમાની કારોબારી પાસ માંગણી કરશે તથા દરીને ૧૬૮૬ મા ઠીંક તથા બરમાએ સામ-સામા રહ્યાયત્ન નકેના પ્રકાયક પાર્થમાં જે ગોલો આપેલ હતો તેના કરતા ૧૯૩૭ માં ચમારે વધુ આપશે. ઠીંક અને બરમાને સરકારે જે જુદા પાડયા ત્ય કેવ તો બાદશાહી સહેલાઇથી ત્યા આ પ્રધારના રૂકમ મેળવી રહ્યા ૭ હોત

અખબારપત્રો

પીક્ષાગરી પ્રદર્શન

અમારા ઝેઠ ભાઇ લખી જણાવે છે કે જોહાનીસ ૧૫૦ વાયસ દ્વારા બનાવેલા પીલા ગોરી મામલા તા. ૧૨-૯-૩૭ ના રોજે ખેમી-કલચરલ પ્રદર્શન ખુલ્લું મુકાયું હતું જે જોવા માટે ગોરા, રેકસીમા તેમજ આજુ બાજુ ના સ્ટેશનોમાંથી પુષ્કળ પ્રમાણમાં યુરોપીયનો તેમજ હીંદીઓ ઉતરી પડયા હતા. આ ગામ નાના હોવાથી પ્રદર્શન જોવા આવે આવતા બહારગામના સઘળા મનુષ્યોની જરૂરીઆતોને પહોંચી વળવા જેટલી સગવડ થઇ શકે તેમ નહીંતી સોકાને ખોરાક તથા સુવાનું જોગવાઇમા ઘણી તકલીફ પડી હતી જેમાં ઘણા યુરોપીયનો ફકત ફ્રેકટસ અને રોમા જોવાને સંતોષ માનતા હતા. બધે પોતાની મોટરોમાં સુઇ રહી રાત્રી વસાર કરતા હતા. તેઓને માટે રેલ્વે તરફથા સ્ટેશનમા આશુક ઠેકાણે સુવા માટે બાજ રોકવામા આવ્યા હતા. જેઓએ આગાઉથી પોતાની જગ્યાઓ સુવા માટે રેલ્વેમા રીજર્વ કરાવી રાખી ના હતી તેઓને તે સગવડ મળી શકી ના હતી. તે ઉપરાત ખાસુનો પણ પુષ્કળ બંદોબસ્ત હતો જેના પાણી દુરથી મોટર લારીઓ દ્વારા પમાડવામા આવતુ હતું. હીંદુઓ તેમજ ક્રીસ્તીભાઇઓ પોતપોતાના ઓળખીતા સ્નેહિઓને ઉતરવાની મહેમાનો બનાવ્યા હતા અને હીંદુભાઇઓ માટે આના શેઠશ્રી ગોકાભાઇ પુરુષોત્તમે એક મકાન આઠે રાખી પોતા તરફથી બધા સગવડ કરી હતી જ્યાં રાત દીવસ બાબુના આગેવાન દરેક હીંદુભાઇ ઓ માટે હાજર ખુલ્લા હતાં. શ્રી. ગોકાભાઇ બાઇ તેમજ તેમના બાઇઓ તથા દુકાનોનો આખેખ રહાક રાત દીવસ બહે પગે મેમાનોની સગવડ સાચવતા હતા. બહિર હીંદુભાઇઓની બીજી પે દુકાનો છે જેમાં હીરજી રાઘવજીને ત્યા પણ સારા પ્રમાણમાં મહેમાનોની હાજરી હતી અને તે બાઇએ પણ ખુબજ જમૈયત ઉકાવ્યા હતી. જોહાનીસ્બરીથા રસ્તામા આવતા ગોકાભા રહેતા મહેલ પ્રભુ ભોગાલ આવતા જતા દરેક બાઇઓને ટ્રેન ઉપર મોટર રસ્તેથી પોતાના ઘેર બેંચી જતા હતા. પ્રદર્શન હજુ આઠ દીવસ સુધી ચાલુ છે જે દરમ્યાન આ બધા બાઇઓ ખુબજ જમૈયત ઉકાવી રહ્યા છે.

કેપટાઉન આગે શ્રી. ગોકાભાઇભાઇ, તેમના બાઇઓ રામજીભાઇ, રામજીભાઇ તથા બાઇ રણછોડદાસ આવે મી હીરજીભાઇ વગેરે બાઇઓનો આભાર માનીએ છીએ. અને ગ્રિકિલાના મહેલ પ્રભુભાઇ ભોગાલ તેમજ બીજા બાઇઓનો આ પત્રદ્વારા આભાર માનીએ છીએ.

રૂદીપુરે હિંદુ સેવા સમાજ

રૂદીપુરે હીંદુ સેવા સમાજના મંત્રી હીરાભાઇ સખી જણાવે છે કે સદરહુ સમાજની એક સભા તારીખ ૨૯ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૭ ના રોજ રૂદીપુરેમાં ખોજ્યે કાલિસપાળા શ્રી. પ્રયાગજી જગાભાઇના મકાનમાં શ્રી. નાથુભાઇ મકનજી નાયકના પ્રમુખપદે બાદથી કુલાભાઇ રામજીના સ્વદેશ વિદાયગીરીના માનપાન માટે મળી હતી સભામાં શ્રી. ભાવાભાઇ કાનજી, શ્રી. મારબુજી-ભાઇ માધવ, શ્રી. પરાગજી જગાભાઇ, શ્રી. જમનાભાઇ નાથુભાઇ, શ્રી. કરિભાઇ પ્રેમજીરામ વિગેરે શ્રી. કુલાભાઇના ગણના વિશેષ માને માન ભર્યો ભાષણોથી સન્માન કર્યો પછી તેમની ઘણી સારી સેવા કરી હતી. અને દેશમાં જતા મકાસબાના કામમા મદદરૂપ થવા જોવી દરેક ચકનાએ ખાત્રી આપેદેર કરી હતી. જેવટે શ્રી. કુલાભાઇએ માનાદ સભાનો આભાર માની રૂદીપુરે હીંદુ સેવા સમાજને સારી રકમ ફાળામાં

ટેલીફોન ૩૩-૮૪૩૨.

એડ. વી. પારેખ

૫૦ એ કમીશનર સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે ખાસ જુની સ્થળની દરેક પરિસ્થિતિ મારફતી. દેશમાં અને સ્વદેશી બાદીઓ વિગેરે ફીકામત બાબે મળશે.

એક પત્રથી તમારો ઓર્ડર મોકલવા બાદરી કરશો.

ભેટ આપી હતી. બાદ પછી ઇશ્વર સ્તુતી થયા બાદ પ્રમુખશ્રીએ સભા વીસરજન કરી હતી.

ભારત સમાજ મંદીર,
(ક્રિસ્ટિનસ્ટ્રીટ મારકેટીસ) નો ફાળો

		ફરજીયાત
આગલા આંકનો સરવાળો		૨૭૪૮૭૩
ગોકળદાસ કુલચંદભાઇ	ગાંધીસા	૧૦૦૦
અમુલખરામ નાનજીભાઇ	,,	૧૦૦૦
નરોતમભાઇ ગોપાલજીભાઇ	,,	૧૦૦૮
વીરજીભાઇ દેવકરણ	,,	૧૦૦૮
ગોરાંધનભાઇ રતનભાઇ	,,	૧૦૦૦
જમનાદાસ પ્રેમજીભાઇ	,,	૧૦૦૦
મોલીદાસ ગોપાલજી	,,	૧૦૦૮
મયુરાદાસ ગોકલદાસ	,,	૧૦૦૦
માણેકજીભાઇ ખીમજીભાઇ	,,	૧૦૦૦
વીરજી પુજાભાઇ	,,	૧૦૦૦

(અપુર્ણ) કુલ પા. ૧૫ કુલ ૧૨. ૨૮૭૭૭૩

શ્રી ઇસ્ટ રાંડન હિંદુ સેવાસમાજના ફાળા પાર્ટે એલીઝાબેથ

	પા.	શી.	પે.
આગલા આંકનો સરવાળો	૨૩૬	૬	૩
મોહનલાલ હરીભાઇ	૧	૧	૦
બેરીસેક્ષ મારકેટ	૧	૧	૦
પ્રભુભાઇ ભવાન પટેલ	૧	૧	૦
કાનજીભાઇ છગનભાઇ પટેલ	૧	૧	૦
દલાભા નાથુભાઇ	૧	૧	૦
મોહનભાઇ મોરાર	૧	૧	૦
છગનભાઇ ખનજીભાઇ	૧	૧	૦
ડન ગોર ચાર્લ્સ	૧	૧	૦
ફ્રેડરીકબર્ગ કેટરીંગ	૧	૧	૦
મણીલાલભાઇ ઝાબુભાઇ પટેલ	૧	૧	-
મગનભાઇ નાનજી	૧	૧	૦
નરભુભાઇ રણછો	૧	૧	૦
સી. જી. પટેલ	૧	૧	૦
આર જી. પટેલ	૧	૧	-
[illegible]	૧	૧	૦
ગોવીંદ દયાળજી નાયક	૧	૧	૦
જી. જીવાભાઇ	૧	૧	૦
મણીલાલ હીરા	૧	૧	૦
(બાકી) કુલ પા.	૨૪૮	૭	૩

પ્રોટેરીયા હિંદુ સેવા સમાજનો ફાળો

	પા.	શી.	પે.
આગલા આંકનો સરવાળો	૩૭૭	૧૩	૬
બાબેટાની ટ્રેડીંગ કું.	૧	૧	૦
ધના ગલબા એન્ડ કું.	૧	૧	૦
સ્ટાન્ડર્ટન			
ડી. નારણ એન્ડ કંપની	૧૩	૧૦	૦
કુવારામ બાલારામજીભાઇ	૬	૭	૦
નારણભાઇ કુબલાભાઇ	૩	૩	૦
ચનાભાણીભાઇ પ્રભુભાઇ	૩	૩	૦
જીવાભાઇ હીરાભાઇ	૩	૩	૦
કેશવભાઇ દામોદર માસ્તર	૧	૧	૦
દામોદરભાઇ કલ્યાણ	૦	૧૦	૬
રણાભાઇ ભાભાભાઇ	૦	૧	૬
કુલ પા.	૩૫૬	૧૪	૩
(અપુરૂ)			

ક્રીનાગીઆ ફુટબોલ ટીમ

રવીવાર તા. ૧૯-૯-૩૭ ના રોજ ક્રીનાગીઆના ઇન્ડીઅન રમોટેસ આફિસ ઉપર રમવા ટીમ અને જોબર્ગની કેમરીજ ફુટબોલ ટીમ વચ્ચે રમત રમાઇ હતી કેમરીજ ટીમે ૧ ગોલે જીત મેળવી હતી. ગોલીઓજ બાબા શ્રી. નાયકુ એ ઉપરથી ટીમની સારી પસંદગીગત કરી હતી ના નાયકના ઉપરથી ટીમ આ પત્રદ્વારા આભાર માને છે.

સ્વદેશાગમન

જોહાનીસબર્ગની ગેરલ્સ માસ્ટર ઍસોસીએશનની બાજુની પેઢીના બારીસ્ટર શ્રીયુત બાબાભાઇ ઉકાભાઇ ગાસ્ટર સહકુટુંબ કરબન થઇ ગયા સોમવારે ફિ. ટ્રેઇ સ્ટીમર "કેન્યા" મા સ્વદેશ જવા વિદાય થયા છે. તેમના સ્વદેશ ગમન નીમિત્તે ગાંધીબારણાનાં તેમજ કરબનમા જે જે સંસ્થા ઓમાંએ તેમજ વ્યક્તિઓએ તેમના માનમાં સભા, પાર્ટીઓ વિગેરે ગોઠવી તેમના પ્રતિ પ્રેમની લાગણી બતાવી અને સહુએ સહર્ષ મનથી આશીર્વાદ આપ્યા છે તે બદલ તેઓ આ પત્રદ્વારા તે સર્વે બાહ્યુઓનો અંતઃકરણ પુર્વક આભાર માને છે. અમે તેમની સફળ સફર ઇચ્છીએ છીએ.

આભાર

શ્રીયુત બાબાભાઇ ઉકાભાઇ માસ્તરે ૧૬૪૫ "પ્રન્ટીગ્સન ગેઝેટિનિયર" ને મળતી એક ગાની ની ભેટ આપવા કરીકારીએ છીએ.

—·—

કેપટાઉનથી રા. મણીલાલ રામજીભાઇ પટા આરા પ્રથી જણાવે છે કે, તા. ૨૯-૮-૨૭ ના દિને મારા પુજ્ય પીતાશ્રી રા. રામજીભાઇ વીરજી ગઢકાસરા સ્વર્ગવાસ થયાના સમાચારથી ફોટેઇસ્ટીઝબર્ગ, કરબન, જોહનીસબર્ગ અને અન્ય સ્થળોથી જે સ્નેહિ બાહ્યુઓએ ટેલીગ્રામ અને પત્રદ્વારા હમો પ્રત્યે દીલસોજીનાં સંદેશા પાઠવ્યા હતા તે માટે તે દરેક બાહ્યુઓનો આ પત્ર દ્વારા અંતઃકરણ પુર્વક આભાર માનું છું.

સમાચાર સંગ્રહ

પંજાબનું પાણી

લંડનના ટેનીસની જુનીઅર ચેમ્પીઅનશીપ ના ૧૬ વર્ષની ઉમરના ગ્રેટ બ્રીટન અને આયર્લેન્ડ યુવક મી. આર. ટી ગ્રોગે બતાવેલી ચપળતાથી પેદરકો બારે આશ્ચર્યો પામ્યા હતા. મી. ગ્રોનો જન્મ મેલબર્નમાં થયો હતો અને તેણે બાપના પ્રોગ્રામીમોને જણાવ્યું હતું કે "હું સુપ્રભ આજે જીંદગીમાં રમ્યો છું અને સંપુર્ણ ગ્રોન ટેનીસ રમવા હું બા ગ્રોગ્યો હતો." પંજાબના પાણીએ ગંડનમાં પણ પીધાથીતી મેળવી બારી.

વિજ્ઞાનીકોનો ગેરજ

સોમી બાયો આફ્રીકાપાના તા. ૨૫ સપ્ટેમ્બરે મળેલા સભાનાર સુજન પ્રોફેસર ડાનસીસ નામનો એક વીજાની ગોવા બાબાની બારીમાંથી નીચ પડયા હતો જેથી ગંભીર ઇજા થઇ હતી. પ્રોફેસરે પુછાસા કરી હતી કે પ્રથમ તે ગોપણીઓના મકાનમાં રહેતા હતા. અને ગેસ ઓરડાની બારી પાસે મુકેલા પલંગ ઉપર સુતા હતા. આ આરેખા સુધી ચાલી પકડવાથી બહાર નીકળવાને બદલે પલંગ પાસેની બારીમાંથી બુકડો મારી ઘર બહાર નાકળા પ્રયત્ન કરતા હતા ગોડા વખતથી પ્રોફેસરે પોતાનું રહેવાનુ ગેરેજ બાજે બદલ્યું હતું. અને ત્યાં પણ બારી બહારના પલંગ ઉપર સુતા હતા. તેઓને પહેલી જુનો બહલથી મુકવામાં આવી હતી. ડોકટર નરીબદાર અરા. ૬ બોબરી કુટી નહી

જનરલ મીકર ગુમ થયા

ગાઉટ ઝેસોઆ ઓફેસ સરવીસ મેનના વડા જનરલ મીકર પેરીસમાં એકાએક ગુમ થયાના સમાચાર મળ્યા હતા. તેમના બીજ જનરલ સ્ટેફન બીનાંસ પણ પતા નથી. જનરલ મીકર તું રહેવાને ના બનુષ્ય કરતા પણ હતું બારે બીના રચાય છે

દર્કી બીમાની કોલેજ

દર્કીસ ઓફ કેસ કાલજના બીમાનીઓને તાલીમ આપવા માટે જે બાહાશ બ્રીટીશ બીમાની અમલદારોને દર્કીસ સરકારે મોકલ્યા હતા તેઓ બારે નોકરીમાં રાખ્યા છે. અમુક વર્ષ પછી જરૂર પડતા તેમની બારી આગ રાખવામા આવશે.

હોસ્પીટલ માટે સખાવત

કેનેડાનો ગ્રોન્ટારીઓના પ્રેસીડન્ટ ગા. હેરી ઓકસે હાઇલાર્ગ સેન્ટ જ્યોર્જ હોસ્પીટલનું મકાન નવેસરથી બાપવા માટે મોટી દુનર પીઉ આપ્યા છે. હોસ્પીટલ ની બારી ઇમારતમા ૫૦ દરદીઓ માટે જગ્યા થઇ ગ્રોઓ પાસ દરદીઓ માટે પણ બાનગી બીજાનાની સગવડ પણ રહેવા નવા થયુ છે.

બીલીયર્ડ ચિંપ ચાબ્પીઓગ

કાન્સ અને બુલાઇટ્ઝ હોટલમા બીલીયર્ડ ની રમત ગોઠવે પીનાના રમત ઉપર રમના સારો મળો છે. રમનારનો રેકોર્ડ ગાર્ડ "કેનન" થી બાપ છે. મોટા બખતથી અમેરીકામાં બીલીયર્ડ ખાર દરાયો રમાય છે આ રમત

શીક્ષક જોઇએ છે!

ઉમરાળીયા મહેરેસા સોસાયટી ફ્રેમર માટે પ્રીન્સીપાલ જોઇએ છે. અરજી, ઉમેદવ નેમજ અ ગ્રેજીનો સારો અનુભવ હોવા જોઇએ. તેમજ નીકાસ પહેલી રાક, જરૂર પ્રસંગે છબાબત પણ કરી શકે. તેને પહેલી પસંદગી આપવામાં આવશે. ઉમર અનુભવની મુદત, તેમ પ્રમાણ પત્રો સાથે પગાર માટે લખો:

સેક્રેટરી ઉમરાળીયા મહેરેસા સોસાયટી. પી ઓ. બો પટ. ફ્રેમર. ભાવનગર

માટે સામાન્ય બીમારી ઉપરથી અરબા સાધન ની ઉણ છે. બે સહેલ અને બે સાદા દાકતો ઉપયોગ બાપ છે. અને જ પેકેટ બાળા ઉપયોગ કરવાં ચારે અવયવો રમતનો અંત આવે છે.

કેપટાઉન કેસલ

યુનાયન કેસલ કુંપનીએ દાકાનો આફ્રિકા માટે નવી બંધાયેલી સ્ટીમર કેપટાઉન કેસલ નવની મુકવાની મુળ બીજ બેલફાસ્ટમાં તા. ૨૩ સપ્ટેમ્બરે કેપટાઉનના માટ મેયર મી. જે જોના બેમબાનીએ એક મેળાપમા સભા કરી હતી સ્ટીમર સમારંભ ઉજારતા બાસીલ બોએ જીદકાર કાઢયા હતા ". કેપટાઉન કેસલ બાનામા મુસાફરી કરનારને વધારા બાનદાર ઉપર પ્રાપ્તમ આશિષ દેશના."

વીજ્ઞાન વીષે બાબુકા જેવા

જર્મનીના વૈદક વીજ્ઞાનીઓએ બીજા બાકા બાપ બનાવટી ચરબી રોગી કરી હતી જેનો ચપરાસ બંધો માટે થતા હતા બાર પછી પણ અખતરાઓના પરિણામમાં બોરાક માટે નાગમ્યુ જેવો પદાર્થ ઉત્પન કરવામાં તેઓ કૃતકાર નીવડયા હતા. આ બનાવટી માગમ્યુ પ્રથમ જર્મન કેદીઓ ઉપર અજમાયશમાં આવ્યું છે

બાઇ જર્મન કપ્તાન

૫૬ બાઇ પ્લેનો જર્મન રાજનરાજની બીજ રાણી પ્રાન્સસ હર બાબન ઉપર બાર્લીન ની હોસ્પીટલમાં "ઓપરેશન્સ" બાદ બાદાર કાપ થઇ હતી. બાજ બાસરને રાણીની મુખા કારી માટે બારે અંગો ક્ષેપન થઇ હતી પણ કહે છે કે તેમને બાર્લીનમાં દાખલ થયા થતા હતા બાજ રાહનાથ કુનો છે

એશીયાટીકો અને જમીન

સેટોરીયમા મોટા વખત ઉપર એક દીવાલ ઉપર એક જર્મન ગાર્ડર સીસાલનોની બારીકી હતી નાટાલ ઓરીકલચરલ યુનીયન કંપનીએ દરાય પાસ કરી સરકાર ઉપર મોકલી બાપેલ હતો કે સ્થાનીક કામેર ગેસોસીએશનની પથમ પરવાનગી મેળાબ્યા સીવાય એશીયાટીકોને જમીન બેચવી નહિ. મુકવા બાતાના પ્રધાન તરફથી જવાબ બાપવામા આવ્યા હતા - નાટાલના કાયદામાં એશીયાટીકોને જમીન બારીદના અટકાવવાની સત્તા સરકાર પાસે નથી.

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવનું સાહીત્ય

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ બાલબોધ ૨/૬. રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ પરીક્ષક-જેમા રાષ્ટ્રીય કીર્તન, કોંગ્રેસનામા સરકારીનોકરી, નરકરનુ કોંદા કરબુ વિગેરે સવાલો ઉપર મબાબલા નીબંધો છે કીંમત ૪/- ઇંડીયા પોસ્ટેજ ૬૫ દરેકનો ઇન્સીરીયામાં બના દોરામા પ્રત્યેકની રા. ૬.

ઉત્પાદકો
એ. વોન્ટ્ઝ લીમીટેડ. લંડન, ઇંગ્લાંડ.

આ રીતે બનાવવાથી
ઓવલટીનની લહેજત
ઓર આવશે.

પરમ દૂધના પ્યાલામાં બબ્બે પરમ દૂધ ભરી પાવડરમાં બબ્બે ચમચા ઓવલટીન નાખવું ઓવલટીન નાખી બરાબર હલાવવું જેથી બધા પાવડરી તત્વો ઓગળી જાય.

દુનીયાના
સારામાં સારા
ફાર્મોમાંથી

દુનીયાના મોટા "ઓવલટીન" બનાવનાર કારખાના સારા સારા ખેતરોમાંથી ઉત્તમ જાતનું ધાન્ય ખરીદે છે. જેના મોટા ખેતરોમાં ઘઉં ઉગાડવામાં આવે છે. તેમાંના ઘાડા ઘઉં તાજા અને તાજુકેના બનાવવા માટે ખાસ પસંદ કરે છે.

QUALITY ALWAYS TELLS INSIST ON

'OVALTINE'

The Tonic Food Beverage.

GREATER SECURITY

FROM LUBRICATING TROUBLES WITH

NEW-PROCESS

Mobiloil

The New Process makes this possible!

તેલથી ઉભી થતી તકલીફો સામે

મોટામાં મોટું રક્ષણ

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

કનમ્રતિદ્રિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ કમણા છેલ્લા અણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયમ મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬—૦—૦
હાથના ,, ૪—૪—૦
કમલ સ્ટેડના પા. ૪—૪—૦

મોટી ઓકની કીમત પા. ૧—૦—૦ થી

પા. ૩—૧૬—૦ થી

ગ્રામોફોન પા. ૧—૧ ૦ થી પા. ૮—૮—૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પઇસા ખર્ચો છો.

જુઓ અથવા અમે મોકલો.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકુળ થાય તેવા ચીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, સાંતા, સરદાર તેમજ એકોર્ડીઅન્સ વિગેરના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબલા હાથ—પગના. નવી સીલેકશન જાતની રંગ બેરંજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરાંત બધી મેકરો માટે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્ડના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

JOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Dance set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years Try us before you purchase.

'Phone Day 2-6164. RAJCOOMAR, 'Phone Night 5-1506.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
રાજકુમાર
અન્ડરટેકર
ઓફિસ, ફ્યુનરલ ફર્નિશર અને ફ્યુનરલ ડિરેક્ટર
14, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ઓફિસ, ફ્યુનરલ અને ફ્યુનરલ ફર્નિશર મુકરર અથવા જરૂર પડે ત્યારે ફ્યુનરલ ફર્નિશીંગ સંબંધમાં કામ કરનાર.
મહારેલા બાબતનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતો દેશરમ ગીચે ... અને સફાઈથી ભરવામાં દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર હળદર અને બરફા ઠંગેરો વિગેરે ... ના વ્યવસ્થાપક અમારી મેરેજી બાદ કરી શકશે. અમારો ઉત્તમ માલ, નમૂના ગરમા બનાવી શકતા નથી. ખિદમત કરવાની અમારી ખાત્રી કરવા.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4294 K. N. PADIA. P. O. Box 579
100 Victoria Street DURBAN

Phone 23-4483. Tel. Add.: "VALABTEL." P.O.Box 6348.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
ટાઉનમાં સૌથી સસ્તા બનાના સ્ટોર.
40 પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ટર્મ્સ: નેટ કેશ અથવા C.O.D

'Phone 2-3381 Tel. add. "Lespan."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines
ડી. કે. પટેલ
ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન રેવામાં આવશે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
... અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
... આજ સુધી પુરેપુરા સાચવ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી
૭૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
76, Prince Edward Street, DURBAN

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઈ.
હોલસેલ ફ્રુટ મરચંટ.
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ મુનીમાના કાર્ય પર આપની C. O. D. થી સારૂ વેરીએ ... કરીશું.
P. O. Box 254 31, Short St. Durban.

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

અનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

No.	૬૬૫૬	અધર સુધા ઝલકાય.
,,	૬૬૫૭	અમૃતવાણી.
,,	૬૬૫૮	મોહામણી.
,,	૬૬૫૯	પ્રેમની લાગી લહેર.
,,	૬૬૬૦	પ્રીતીના પંથ ન્યારા ન્યારા.
,,	૬૬૬૧	સતાવો કર્યે ના જવાનો જવાનો.
,,	૬૬૬૨	મોર રસીક નજરના તીર.
,,	૬૬૬૩	મુરલી વાગી રહી મધુવનમાં.
,,	૬૬૬૪/૬૫	નાટક—રામ વનવાસ ભાગ ૧–૨–૩–૪
,,	૬૬૬૫/૬૬	નાટક— ઘરમાં પુળો ભાગ ૧–[illegible]
,,	૬૬૬૭/૬૮	નાટક—બારવા બીલ ભાગ ૧ [illegible]
,,	૬૬૬૯/૭૦	નાટક—[illegible] ભાગ [illegible]
,,	૬૬૭૦	બીસ 1૬૩૩ પમીક
,,	૬૬૭૧	,, 1૬૩૪ ,,
,,	૬૬૭૨	,, 1૬૩૫ ,,
,,	૬૬૭૩	,, 1૬૩૬ ,,
,,	૬૬૭૪	નાટક 1૬૩૭ ,,
,,	૬૬૭૫	ફિલ્હારમોન ,,
,,	૬૬૭૬	મોહન ગ્રામોફોન ,,
,,	૬૬૭૭	ગોના ગાના ,,
,,	૬૬૭૮	ગ્રામોફોન ચેરીસટરની ગોઠવી, રેમીક.

ચૂનીલાલ ઝાદવજીનું નાટક- રામસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૦–૦ નું સેટ.

નાટક	મહારાણા પ્રતાપ	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.
,,	રા' ગાંદલીક	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. ડામેરીક	પાર્ટી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શા. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	ગુણસુન્દરી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શા. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાજા ભરથરી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
,,	[illegible]	સેટ ૧ થી [illegible]
,,	[illegible]	
,,	[illegible]	
,,	[illegible]	
,,	[illegible]	
,,	[illegible]	
,,	[illegible]	
,,	[illegible]	
,,	[illegible]	
,,	[illegible]	
,,	[illegible]	
,,	[illegible]	

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિઅન ઓપ્રેશ' માં મોકલીશું.

૧૦ ઈંચ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. કપ/-, ૧૦ ઈંચ ૧૨ રે., ૧૨ ઈંચ ૬ રે. ૪૮/-

અહીંથી આગળના [illegible] ઈંચની ૭ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડ થી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના મયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

૧૪૧૦ "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાલ" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૬-૫-૩ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૧૪૧૬ તો હોકા દેખ આલમમે બજવા દોયા કમલી વાલેને.
આ રેકોર્ડ સાંભળવા જેવી છે

પ્રોફેસર બકરામુદ્દીન

૨૪૬ પુન પુન પુન
૨૬૬ મેરા દીલ ન જાયુ તેરા પ્રીતાએ મોહમ્મદ
૪૦૬ મોહીબ્બોના મોહબ્બત મરી ચીજ છે.

અબદુલ અજીજ અને પાર્ટી

૨૨૩૪ અમા અલ્લાહો અલાહ ૬૫
મોર પક્ષી અલ્લાહો અલાહ ૬૫
૨૨૦૭ અપેક્ષા દુકાન
૨૧૪૬ બરસાસે બાપા (મજાવા)
૨૦૭૪ લામકા નામ દુ
૨૧૬૭ ઝલ ઝલા (મજાવા)
૨૧૨૬ નામે અલ્લાહ તે કરે.
૨૧૨૩ નામે અલ્લાહ બોલે બાલે.
૨૩૨૦ પક્ષ આપ મુનાં ૨ મોહમદ તે ફકાની.

સુફી કવ્વાલ

૧૭૩૧ અજત. મેરી બીગડીલા સરકાર બના દોજે
૧૭૪૫ બજાદીર ના કાંધેથે પલી કમલા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

૧૩૪૧ હજરત કા મોજજા હજરા ગુણીર ને બચ્ચોનો મુરદે બા જીન્દા કરના
૧૩૯૧ મોજજા હીજરત મોતાર.
૧૩૯૬ મોજજા બંધુરી હજરત બાબી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

બશીર કવ્વાલ

૧૬૯૬ ઘાયરી બાપારા મુરબ્બાલે.
૧૦૭૭ મહાકુર કુવા બાલમ્મે બજા રે કરમાને મોહમ્મદ સલ્લલાહ
૧૭૪૦ મારા મુજે રોજમે બુલાલો.

ઝીયાઉદ્દીન લક્ક કવ્વાલ

૨૦૦૬ દોલ બીન બીના બેક બજાને અરા છો.
૨૦૬૪ ઇલાહી રસુલે બુદા કલ કલા.
૨૧૬૬ બલાક મદીને ય બાલમે રહમો બુ.
૨૧૬૬ મારે બજાયે બન બાગોલો.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

૨૧૨૧ દીલ ને મેરા ૪ લયા.
૨૧૬૦ નીચાલે મુરબ્બા

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padma-Parasaisaram, Ucra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોખ્ખીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop R. M PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street. :: :: Durban.**

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમો અપકોના ઓરડર બાબ ધ્યાન રાખી સારો માલ C.O.D. થી ચઢાવીશ કીમ્મે.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent.
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિકાયત ભાવે બતાવી આપશે.
ફાયદો ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખીસ્તી	કોદ	મુસલમાન	પારસી	સૂર્યોદય	સૂર્યાસ્ત
	૧૯૩૭	૧૯૬૩	૧૩૫૬	૧૩૦૬	ક. મી.	ક. મી.
	આકટુબર	આકટબર	ઝીલ્હજ	શહેરેવર		
		આસો	ઝીલ્હજ	મહીનો		
શુક્ર	૧	૧૬	૨૧	૨૭	૫-૩૬	૫-૫૬
શનિ	૨	૧૭	૨૨	૨૮	૫-૩૭	૫-૫૩
રવી	૩	૧૮	૨૩	૨૯	૫-૩૮	૫-૫૨
સોમ	૪	૧૯	૨૪	૩૦	૫-૩૯	૫-૫૧
મંગળ	૫	૨૦	૨૫	૩૧	૫-૩૯	૫-૫૧
બુધ	૬	૨૧	૨૬	૩૨	૫-૪૦	૫-૫૦
ગુરૂ	૭	૨૨	૨૭	૩૩	૫-૪૧	૫-૪૯

Printed and published by Manilal M. [illegible] Phoenix Settlement, Natal, S. Africa.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત અંગાની ખાત્રો કરો.

ઓછા મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોઇ હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention

અમે બનાના ફાર્મમાંથી ખરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9-11-13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phoenix. Postage Free on all books.

The Story of Satyagraha .. .. 2s.

J. C. BOSE. His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait .. 6d

EMINENT MUSSALMANS—

Contents: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Mahomed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Quhammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Nizal Ahmed Khan, Syed Hasan Bilgrami, Shaikh Abdul Haq, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habib, Sultan, Sir Akbar Ali Baig, Jamadi, Sir Akbar Hydari, M. Hydari and the Ali Brothers.

Price .. .. 5s.

ON KHADDAR—

By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also establishes by facts and figures the great advantage the country has made by the non-violence inculcated by exalting the position of Khaddar on to the pedestal of a paramount place in the Congress platform.

Price 1s. 3d

SAKUNTALA

by Kalidasa (abridged edition). A simple version in English of Kalidasa's drama.

Price .. .. 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION by E. B. Havell. Price 3s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS—By [illegible]. Price .. 4s

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class Monthly magazine conducted by the Ramakrishna Order. Deals with Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

31st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

[illegible] a practical guide for those who sincerely [illegible]. Price Re. 1-12.

Altar Flowers

A [illegible] with English translation. Useful [illegible]. Price Re. 1-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Sharvananda

[illegible] the inner significance of the teachings contained [illegible] practical value [illegible].

Message Of Our Master

[illegible] a comprehensive [illegible]. Price Re. 1-8

Spiritual Talks

[illegible] Holy Mother [illegible] Swami Saradananda [illegible] available for all [illegible]. Price Re. 1-12

Apply for a complete Catalogue:

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,

5 Wellington Lane, Calcutta, India.

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR KOH-I-NOOR

ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED at

"DIAMOND CORNER"

WRITE FOR NEW ILLUSTRATED CATALOGUE

P. O. Box 1919

'Phone 22-3122.

REMINGTON

NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington can give.

68 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa.

11 OCT 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે આને ૧૯૦૩માં સ્થાપ્યું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 41—Vol. XXXV Friday, October 8th 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper

RIGHTEOUSNESS VS. EXPEDIENCY

"THERE can be no compromise [illegible] between Europeans and non-Europeans on both European and non-European natural principles of the rights of law. Rights people have to be punished for crimes committed by them. And [illegible] must be the same for all. Anything else than the simple acceptance of these principles will be a denial of human rights. We can only with Christianity [illegible] with anything that can be called civilization [illegible] European or otherwise. Yet there is [illegible] intervention in things which are outside [illegible] to preserve the wisdom and righteousness of the [illegible] [illegible] [illegible] British Church stands for [illegible] [illegible] [illegible]

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ વિંદરી કીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને બદલા કીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે કરેક જાતના કીમાઓ ઉતારવી સગવડ છે. વીંદરી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક વીંદરીની ફરજ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

વરાડોને વિનંતિ છે કે વહેલ્લામાં વહેલ્લી તકે પોલીસી તેમજ કારની પતાવટ આ ઠેકાણે કરી આપવામાં આવે છે.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ કારની પતાવટ આ ઠેકાણે કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

ખાસ ચોમાસા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સંગ્રોડા, પંજાબી સાલમ, ધોણી મુસલી, કાળી મુસલી, ગંઠોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જાવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખતસર આવી ગયો છે. કંડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટ્રશ્ચા"

ટીકીટના ભાવો

રેસ્ટન્ટ ક્લાસ
(બધા ખોરાક)
પાઉન્ડ ૨૭–૦–૦

ડેક
(બધા ખોરાક)
પાઉન્ડ ૯–૭–૬

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૬–૧૮–૬.

હાદુ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૫–૬–૦.

ઓકટોબર તા. ૧૧ મીએ પોરબંદર થઇ મુંબઇ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ—હતાદરોએ પોતાના દાગીના ઉપર પોતાનું અને રવીમદનું નામ લખ્યું. પોર્ટ હવાલદું કરવાનું નથી
અને બધા તારે બોલા રેલ્વે Appointeeને દાગીના સીધા પોર્ટ ઉપર પહોંચતા કરવા જણાવવું
દરેક હાજી ઉતારૂએ પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવા. બહારગામવાળા આજેન્ટો અમારી સાથે
પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી આપશે.
રવીમદને બધી રીતે મદદગાર અમારી નવી કેબરેમ સ્ટીમ બોટ છે.
વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

પાક્કા ઇતિહાસ નાં
નામ્બર ની–નાનજી જરમુર
પ્રહલાદ રેગોનો
અડકીયે મલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓની બધજાતની
ખામી દુર કરનાર
દરેક ઘરમાં રેલવે જોઇએ

આને માટે
તારકા–નાનજીની જરમુર
ઉપલબ્ધસ્થાને

ઝંડુ દ્રા.ક્ષા.સ.વ.

વિના વિલંબે
મગાવવા માટે

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩. મુંબઇ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રીકાના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ટ સન્સ, ૩૪૫ ઘુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોકસ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
ટેલીગ્રામમાં મોકલવાનું સરનામું: અમત પ્રીટોરીઆ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનાં મુલ્યપત્ર મોકલવા મંગાવો

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER,)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું દરદ અને વેજીટેબલ્સ સારૂ ઓર્ડર કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખો:—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN:

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece.

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades:

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

Note Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
'Phone 33-6229. P. O. Box 5169.

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
58a Joubert St

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St

KEWALRAMS
176 Jeppe St

બજાર એડરેસ:

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

રીટેલ બ્રાંચેસ:

જાપાન વેર હાઉસ
૫૮ (બી) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બજાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પી સ્ટ્રીટ.

હમણાજ ગેરલખામાં આવેલું નવું શીપમેન્ટ

દેશની સાડીઓ!

કેપ-ડી-ચીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત ભાતની સાડીઓ
૫૫ ઈંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી
કીંમત એકની રૂ. ૧૭-૬.

ભારે કેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ હાથની ફીનીશ વાળી
૫૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી
કીંમત એકની રૂ. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-ચીન સુંદર ભાત ભાતની
૫૫ ઈંચ પહોળ કીંમત વારના રૂ. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-ચીનની
૫૫ ઈંચ પહોળ રૂ. ૧૨-૬ થી.

ઉપરની સાડીઓ અને કેપ-ડી-ચીન નીચેના રંગોમાં મળશે:

સફેદ, આછો ગુલાબી, વાદળી, આછો લીલો, ઘેરો ગુલાબી, લાલ, મરૂન, બ્રાઉન અને કાળો.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા માલો ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માખણ, સફેદાની આબરૂને મક્કાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

મોલ ઓરેન્જ્સ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE. Natal.
S. A

ગોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પારેખવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨-૧૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

તમારા અન્તરની દાંત દુરસ્ત કરાવવા
ઘણાજ અમૂલ્ય મળેા:
અન્તરની દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર આસ
અનુભવી અને નામીથી જાણીતા

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ફર્સ્ટ આરકેડ સ્ટ્રીટ,
જોહ્રા ની સબ ગૅ.

દરેક જાતનુ દાંતનુ કામ ખાતરીકારક કરી આપવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત પેાસ્ટથી અગર કાંઇ બીજા અને
ઉપર રબ્બર બેસાડેલા.

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનુ નુકસાન કરતુ નથી.	બાકીના દાંતને આરે વખણાયેલું નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી બત્રીસી દુરસ્તી દાંત દુરસ્ત, ઉપર વખત નોમીસલ થી પેાસ દાંતની દુરસ્તી થાયછે।

કીમત ઉપર બાદલીની રી. ૬; ૧-૬; ૨-૬
દરેક ઇમારત અને બજારેાના અગત્ય વખતીકસ લીમીટેડની
શાખાઓમાં વેચાણ છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD.
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન- 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તારીફે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેાગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MADIX Watches.
Large stock of Indian and European jewellries always on hand
Importers of MORINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફેાટા આર્કાબાળું વખણાયેલું
પેારબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મેાટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછેા યા લખેા:
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, મકેાડા, વાંદા, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનેા
નાશ કરે છે.
કીટીંગ્સ બાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 25350. Tel. Add. "Nartica."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે.

એલચી, અસબાબ, અફરા, આરોલા, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું અત્તર, ફાલુદાનું બાસ, આદેક, કરાબ, એલચા, મોરથી, બાજુર, ખોબરાપલી (બડુ) રોબ, ટોપરાની વાટી, પીસેલું ટોપરું, સુન્ન બાબત કેસર, બાર મસાલ, પંજાબી સાલમ, સફેદ મુસલી, નગોડા બનજાં, સુંઠ, સેકેલા બોબાટી, કરચા બોર, ટોપરાની ચીર, બદામી બોર, ગુલકંદ, કાચા, બારૂચી બાવાનો તજાકુ, બાબળાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મેગરાનું તેલ, કાસ્ટિયા ફેર ઓઇલ, એસ્યુબોનીયમ તપેલા, કપ અને સોસરી, ચેમાઃ—બાબડી છત્રસાલ, બાન્દ્રાકુલા, મારા, દીવદી, ગુબચેલ, ટેલમઃ રાણાઃ—ચણા, મગ, બાજરી, ચૂનેર, કાજા, વલસાડ મજુર બાબુઃ છડ મેથી, કપ્પા, તમ, બાર્લી (જવનું) ગરમ મસાલો પીસેલો. વિગેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાલી આવ્યો કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 41 Vol. XXXV. Friday, October 8th, 1937.

NOTES AND NEWS

Indian In Edinburgh And Johannesburg

SPEAKING at a special luncheon meeting of the non-European Affairs Committee of the Johannesburg Rotary Club, Dr Ernest L. Godfrey, the son of Dr. William Godfrey, said that he had lived in Britain for more than 20 years, and much of what he had to say was both controversial and provocative. His comparisons were hard and harsh, but the truth. Until a short time ago an Indian was a rarity in Edinburgh, but many Indians were there to-day. They accepted and maintained with ease and dignity the social fabric around them. The Indian in Johannesburg was an assembly, having come here, as did other countless nationals, to seek his fortune. Whereas the others were singled out, pampered and favoured, the Indian was classed with the lowest aboriginal, and whenever opportunity offered he was degraded and debased. The Indian who dared to rival his European neighbour was looked upon as a menace and was made to suffer equally with the lowest of his race. In the capital of Scotland an Indian was at liberty to do as he pleased within the bounds of the law. He lived where he wished. The public resorts were his without let or hindrance. Colour prejudice was practically unknown. This ubiquitous freedom was founded on the sure basis of the subtle and tacit recognition of social grading which, when occasion arose, could contain both the aristocrat and the pauper, the genius and the illiterate. "No such spontaneous merging and emerging of the classes is possible in Johannesburg, where breeding is at a premium, and where the Indian, whoever he may be, finds that the vilest vagabond, if clothed in a white skin, is ranked as what Mr. Huggins called 'socially and politically paramount'." The Indian was denied any adequate educational facilities, but at Edinburgh University he had the pleasure of being closely associated with men whose names ranged the world. He worked with those men, was received into their homes, and entered into their social activities. "South Africa is a home to many of us," concluded Dr. Godfrey. "Whereas in lands afar the Indian is allowed to live in a manor house if his station demands it, he has to live in Johannesburg in the meanest cottage—often in a location, and be hounded and herded like cattle in a pen."

The Agent-General Speaks

Sir Syed Raza Ali, Agent-General for India, who was present at the above meeting and was one of the speakers, said that he wished it were open to him to speak as frankly as did Dr. Godfrey. His lips were more or less sealed on such an occasion as this. He had nothing in his heart towards the natives and coloureds, except the friendliest of feelings. Nevertheless it would be a great mistake for the Indians to make common cause with them. It had often been said that the Indians here were, on the whole, of humble origin, but that could surely be said of many Europeans who were here. "I do not want you to judge India from the standpoint of her past glory," went on Sir Raza Ali. "I merely ask you to judge India of what she is to-day. India is not only a very large country which is being exploited by the Englishman for his own purpose, but it is mostly self-governing to-day. Eleven of the provinces are completely autonomous. His Majesty's Privy Council contained many Indians, and two Indians sat on the Judicial Committee of the Privy Council. One Indian was actually one of the original signatories of the Versailles Treaty, and he was a member of the British peerage. At least two Indians had been awarded the much coveted Nobel Prize. "The Indian may not be welcome in the cinema, hotel or bus in Johannesburg, but it is an Indian, the Aga Khan, who is president of the Assembly of the League of Nations. India has no reason to be ashamed of the way she is conducting herself, and I ask you to judge my countrymen by the part she is now playing in the progress of the world."

These outspoken words from Dr. Ernest Godfrey as well as the Agent-General, need no comment.

Indians Admitted To Chamber Of Commerce

The newly-formed Chamber of Commerce at Louis Trichardt, at its first annual general meeting, created an important and far-reaching precedent, in that a rule was accepted providing for the eligibility of Indian merchants as members. On an executive of seven, the Indian section will have two seats, and these members will be nominated by the Indian Congress. There was a great deal of discussion as regards this entirely new departure, [illegible] expressing the fear that as the Indians were to have equal voting rights at annual general meetings there was a danger of the European vote being swamped. The chairman, Mr. H. J. Lissack, pointed out that as the constitution limited them to only two representatives on the executive, and as the administration and the management was vested in the executive committee, this would not be possible, and did he think that the Indians would ever aspire to the control of the Chamber. Mr Lissack contended that the Indian merchants were, on the whole, a reputable body of men, who were fully equal to the broadminded attitude of the Europeans in allowing them to become members. He felt sure that they would work in co-operation with the Europeans in the common cause of commerce, and not attempt to misuse the privilege which membership gave them. It was unanimously agreed to adopt the clause making Indians eligible as members of the Chamber.

We heartily congratulate the Louis Trichardt Chamber of Commerce on this forward step and feel confident that Indian merchants will not be found objectionable but helpful in commercial matters.

Trade Licensing Board

A suggestion to establish a trade licensing board of three town councillors, a Magistrate and an independent person with legal training, was made in a memorandum recently submitted by the South African Indian Congress to the Minister of the Interior. The memorandum, which represented the Indian attitude towards the proposal to restrict licensing laws in all the

Provinces, criticised the entrusting of licensing to a single licensing officer in urban areas. "We submit that the licensing laws of the various provinces were conceived in a spirit of hostility to Indians and with, as a background, the fear that European trade was threatened unfairly by Indian competition," declared the congress. "But there is no longer this fear, or if it does exist anywhere it is totally unjustified." It was pointed out that between 1930-1931 and 1934-35 there was a reduction of about 5,000 in the number of licences issued to Asiatics within the Union—in spite of the fact that Asiatics relied almost entirely upon trade and agriculture for their livelihood."

Indian Opinion

FRIDAY, OCTOBER 8TH, 1937

Democracy Or Mobocracy?

THE attitude of the members of the Transvaal United National Party, at its congress held in Pretoria last week, is an eye-opener to the Indian community. When the feelings of the members of the Party that is at present in power are so strong on the Asiatic question, there is hardly any reason to complain about Dr. Malan and his Nationalist Party. The Government have been compelled to yield to an unreasonable demand of the Hertzog brands to appoint a Commission to inquire into the question of mixed marriages with terms of reference of such a Commission [illegible] to what extent the Cape Town Agreement has worked unsatisfactorily and whether it has met all its purposes, (2) to what extent the laws relating to the ownership of land property have been evaded by Asiatics, and (3) to what extent the laws relating to trading licences, as applying to Asiatics, should be tightened up satisfactorily.

If, from the European point of view, the appointment of such a Commission is deemed necessary, from the Indian point of view it constitutes an affront of the first magnitude. We do not see the necessity for such a Commission to be appointed. Time and again Mr. Holmeyr has quoted figures of mixed marriages between Europeans and Asiatics and has proved beyond doubt that [illegible] microscopically small percentage, gradually dwindling. If the White people are so strongly opposed to giving away their daughters and sisters in matrimony to Asiatics, surely they have sufficient faith in their morals not to require legislative measures to prevent them from running away to Asiatics! If the White people utterly refuse to recognise the same credit might be given to Asiatics, but the fact that requires no proof in South Africa, is that the White people who are so anxious to preserve their own racial purity are [illegible] to respect the same desire in other races. If they were purely South African would not have been burdened with such a hideous colonial populace. We would warn the White people that we do not fear any legislative measure prohibiting mixed marriages provided it was not based on racial antagonism. But whether such a measure will serve its purpose will prove abortive, as every prohibition measure has proved in the United States, is another question. The present attitude on the part of the White people is however to merely hurl an insult to the Indian nation.

Then with regard to the Cape Town Agreement. If anyone is entitled to complain against the non-fulfilment of the terms of that Agreement it is the Indians and not the White people of South Africa. And the Transvaal is [illegible] the most guilty in this respect. The Asiatic Land Tenure Act, a measure [illegible] the principle of segregation in area, subsequent to the Agreement, is a complete violation of that Agreement and so is the Transvaal Licensing Consolidation Ordinance. The clause relating to the upliftment of Indians resident in the Union and of giving them better training educational, housing and other facilities, has been merely to adorn the paper on which it was written. It is quite strongly, not [illegible] to be wrong

effort to. The biggest achievement of the Agreement is the establishment of an Agency of the Government of India in the Union. But experience has shown that the office is worth very little. The present Agent-General made a public statement subsequent to what happened at the congress of the Transvaal United National Party, that his lips were sealed to be able to freely give expression to his feelings. He would not have had to say this if he were, for instance, in the same position as the Japanese Consul.

Hence, if anyone was entitled to demand an inquiry as to whether the terms of the Capetown Agreement have been fulfilled, it is the Indians and not the White people of South Africa.

And what inquiry is needed in regard to the question of trading licences and the ownership of fixed properties when the Transvaal Asiatic Land Tenure Act Commission has made such a searching inquiry and its voluminous report has not yet been dealt with by the Government.

But the position of the present Government is pitiable. However much General Smuts and General Hertzog may boast of the strength of their Party, Dr. Malan and his Party have not allowed them to go forward even by an inch. They have made them to dance to their tune. The passing of the Aliens' Act and a host of racial legislation during the last Parliamentary Session stand as proof of the fact. From what one can see from the recent Native trouble in Vereeniging and the subsequent agitation on the part of the White people, which has caused the Prime Minister to utter a stern warning to the Natives to respect the White man and the laws enacted by him, however harsh or unpleasant they may be, and the anonymous warning to an Indian proposing to open a store in an area in Johannesburg proposed for his segregation, that he should open it if he wished to die and not otherwise, it will not at all be surprising if the lynch law becomes the order of the day in South Africa before long. And thus democracy will well nigh turn into mobocracy. South Africa is surely not bankrupt in statesmanship to allow such a state of affairs [illegible]

UNITED PARTY CONGRESS ON ASIATIC QUESTION

MINISTER PROMISES APPOINTMENT OF COMMISSION

MR J. H. HOFMEYR, Minister of Mines, Education and Labour and Social Welfare, has come in for some strong criticism on his attitude in regard to the question of mixed marriages at the annual congress of the United South African National Party of the Transvaal which concluded its sittings in Pretoria last week.

Mr. Hofmeyr, who was greeted with applause when he rose, declared that a campaign of distortion and abuse had been waged against him. "I am not given to using hard words," he said, "but when I read some of the infamous lies that have been uttered about me I cannot help becoming angry. It has been said that I favour mixed marriages. Have I ever said a single word or done a single thing that might justly give rise to such a statement? Can anybody say that I have ever done anything to further such a view?"

A delegate: You objected against the legislation to ban mixed marriages introduced by General Hertzog and Mr. Grobler.

Mr. Hofmeyr then produced Hansard and read passages in which he had affirmed most emphatically his abhorrence of mixed marriages. He experienced the same feelings of revulsion he had then stated as any member of Parliament at marriages of that kind.

Ten days before the Bill had been introduced in Parliament the Minister of the Interior (Mr. Stuttaford) had made a statement in the House setting out the view of the Government that, in view of the statistical evidence as to the rarity of mixed marriages, it was not considered necessary to place a stigma on the whole of the people of the Union by introducing prohibitory legislation.

Used As A Bogeyman

After instancing these facts, Mr Hofmeyr went on: "Can anybody accuse the Government on that statement of favouring mixed marriages? And that is exactly as far as I have done. What right, therefore, has anybody to accuse me of favouring mixed marriages? The truth of the matter is that I am being used as a 'bogga' and a bogeyman by the Opposition."

The Minister of the Interior (Mr. Stuttaford) also made a statement to congress on the subject. He laid emphasis on the fact that no difference of opinion existed in the Government as to the undesirability of mixed marriages. "That," he said, "has never been in doubt for a moment. Every white man in this country, no matter where he may come from, has in his blood a horror of mixed marriages.

"The whole question is whether there is any danger of marriages of this kind increasing—or to put it in another way, of these marriages not decreasing. In the last three years marriages between Europeans and Asiatics totalled 14, a decrease over the previous three years of three. There is thus a tendency for these marriages to decrease in number. The average for the past three years has been under five per year—that is, five out of the two million Europeans in this country have demeaned themselves in this way. Are we to put a slur on the whole of our race because of the iniquities of five persons a year by passing this law?"

Mr. Stuttaford pointed to the difficulty of making people morally straight by law. That could be done best by moral suasion. For more than 300 years the white people of South Africa had shown that they would not mix their blood with those of non-European races.

The Minister also pointed to the absurdity of the report of the Select Committee which had investigated the matter in Parliament, and whose recommendation had virtually banned only marriages between Europeans and non-Europeans who were not good customers of the Union. "If it is wrong for an Asiatic to marry a European, then it is wrong even if he buys 30,000 bales of South African wool," the Minister declared.

Mr. Stuttaford concluded by asking congress not to press the matter, but to leave it to the Government's consideration.

The debate was a lively one. Congress had before it a series of resolutions directed against mixed marriages. One of these motions by the divisional committee, Carolina, asked that the attitude of Mr. Hofmeyr on the Asiatic question be disapproved.

A Carolina delegate declared that the position of the United Party was made very difficult on the platteland because of the Minister's views on the question of mixed marriages. "I don't know what Mr. Hofmeyr himself thinks. I know only what I have read in the papers. And what I have read of his views on this question makes it impossible for me to defend him. I am a fusionist—not half a fusionist, but a whole fusionist, and I don't believe in running out of a party merely because I disagree with a Minister on one question."

The Turffontein branch moved that the Government be requested to consider the Transvaal Asiatic Land Tenure Act Commission's report and to consider the advisability of placing a portion of the Turffontein township under the provisions of the Gold Law.

Lydenburg asked forthwith that no further licences be issued to Asiatics.

In the course of a general discussion on these "Asiatic" resolutions, a Rand Dutch-speaking delegate from Waterberg emphasised the gravity of the mixed marriages question. "At any cost," he declared, "some means should be found to stop marriages of this kind or we will force a good many of our supporters out of the Party."

"We have a strong Government which has done a great deal for us," said another speaker. "Why cannot they solve this problem also?"

A Johannesburg woman delegate made reference to the extensive propaganda which was being made there against the Government on the ground of Mr Hofmeyr's alleged attitude on the subject.

A speaker, who pointed out that education could not be kept pure by legislation, was severely heckled. In reply another platteland delegate quoted the example of the Jews, who, by a law among themselves, had succeeded in keeping themselves pure through the centuries.

Mr J. H. Grobler (M.P. for Brits), who had been one of the two movers of the Mixed Marriages Bill in Parliament, also addressed congress on the matter.

"There has been a great deal of misunderstanding on this matter," he declared. "What Mr Hofmeyr has said here is absolutely correct. We do not differ in principle; we differ only on the question of procedure. Mr. Hofmeyr thinks legislation is not necessary; I think it is."

It was not unusual to have differences of this kind, the speaker continued. They were merely being exaggerated by the Malanites. Had there not been a similar difference between Dr. Malan and Mr J. C. G. Grobler on the "conscience clause," and between Dr. Malan and the late Mr. Fietman Roos on the neutrality issue? But it had not been necessary for any member of the Cabinet to resign because of these differences.

Not A Stigma

The speaker did not regard the suggested legislation as a stigma on the whole of the white race of South Africa. "If you have a weaker race in your midst, I don't see why it should be considered a stigma to stop them doing certain things," he said. "It is no stigma to have policemen; they are there to deal with law-breakers. They do not touch law-abiding persons."

It had been stated that the white race had kept itself pure for the past 300 years. "That is so, but our white race is now composed of several sections, some of which feel less strongly about mixed marriages than Afrikaners do. I am not blaming any particular section but our population has increased greatly."

Mr. Grobler went on to correct the reference made by Mr. Stuttaford as to the non-banning of mixed marriages where wool-buying customers in South Africa were concerned. This, he said, related only to the employment of European by Asiatics, quite a different matter.

Mr. Grobler challenged anybody to show that the present Government had granted anything more to the Indians than they had had before the Government came into power. The present Government was a hundred per cent more conservative towards the Indian community than its predecessor.

"Remember that it was Dr. Malan who entered into the agreement with India on behalf of the Union Government. What would have happened if Mr. Hofmeyr had entered into that agreement?"

A voice: We would have kicked him out.

Mr. Grobler: Exactly. Dr. Malan entered into it. Not Mr. Hofmeyr or this Government.

Proposals

Mr. Grobler then proposed that a commission be appointed to investigate the whole subject of mixed marriages. This commission, he explained, could consist of three Judges, if thought necessary. Mr. Grobler moved, too, that the terms of reference of the commission could be extended to inquire (1) how far the Malan agreement with India was proving satisfactory and how far it was answering the purpose; (2) how far the laws regarding the possession of fixed property were being evaded, and (3) how far the trading laws regarding Indians could be amended to make them more satisfactory.

Mr. Grobler concluded with the revelation that only three members of the Cabinet—General Kemp, Mr. Pirow and Mr. Grobler—had supported the introduction of legislation to ban mixed marriages.

Heated Discussion

The subsequent discussion became very heated, and several delegates demanded that the motion calling for legislation be passed.

"We are the highest authority, and we call upon the Government to give us this law," it was stated.

One delegate put a direct question to Mr. Stuttaford. "If this congress decides unanimously that legislation must be introduced, what will be the attitude of the Government?" he asked.

Mr. Stuttaford: There are twelve Ministers in the Cabinet, and I can speak for only one—myself. If I think it is unwise in the interests of the country to introduce such legislation, and the rest of the Cabinet decide otherwise, I shall go out. I am sufficiently independent, as most South Africans are, not to be made to do what I do not want to do. I am quite prepared, however, to accept Mr. Grobler's motion asking for the appointment of a commission.

General Kemp also intervened at this stage, deprecating talk of the Transvaal congress deciding for the whole Union. The Minister of the Interior had expressed his readiness to accept a commission, and the matter should be left there.

Congress agreed. First the motion disapproving of Mr. Hofmeyr's attitude was withdrawn amid applause; then congress affirmed its unflinching opposition to the principle of mixed marriages, and passed a resolution moved by Mr. Grobler calling for the appointment of a commission.

MORALITY AND POLITICAL POWER

By

Prof. A. BERRIEDALE KEITH

In "Prabuddha Bharata"

NOTHING is more characteristic of present day conditions than the growing divorce in every sphere between the dictates of traditional morality and the practice of the holders of political power. It is the most deplorable of the many unhappy legacies of the war period, when the stress of war conditions resulted in the wholesale acceptance by men, nurtured on, and hitherto adherents of, the traditional moral code, of the dangerous doctrine *salus republicæ suprema lex*. The secret treaties of the war were justified in every country, not on the grounds of their intrinsic merit, but on the plea that any means must be resorted to in order to make certain the victory of the fatherland. In the same way the war settlements were carried through essentially in the spirit of national aggrandizement. It is true, to take an obvious example, that the administration of the German protectorates has be marred by much oppression of the native peoples, but the motives which resulted in their being taken away from Germany were not humanitarian, but were considerations of national interest. In like manner, when Turkey was deprived of her outlying territories, claims were easily found for all those territories which offered opportunities of successful exploitation, but singular unanimity was shown in declining the patent moral duty of protecting the unfortunate Armenians. Much had been hoped from the United States as less deeply involved in the current passions and exempt from the bitterness of wasted lands and losses by the million. But a final touch of tragedy was added in the surrender by the President of his ideals of a just peace, and the ultimate refusal of his country to take any responsibility for the post-war settlement or the future development of international relations under the aegis of the League of Nations, which duly supported, might have offered the means of guiding the nations in peace, and of eliminating whatever was unjust in the terms imposed by the victors whose judgment had been impaired by the unexpected rapidity of their extrication from a almost hopeless position.

It was inevitable that the decline of public morality should reveal itself in the embittered tone of domestic relations. In the United Kingdom relations between capital and labour, which had slowly been ameliorated in the years before the war, became at once bitterly hostile. The general strike of 1926 marked the furthest progress of the disintegration of society when the organized workers deliberately planned to force the state to capitulate to exaggerated and unfair demands by withholding from the people the means of subsistence and locomotion and by depriving it of all information. Fortunately the very violence of the attack aroused the public conscience, and deprived the strikers of the moral support of many of their own members. Slowly but surely since then the bitterness of the struggle between capital and labour has diminished. The labour party has returned to the tradition of respect for moral principles, and has disclaimed the use of force for the purpose of effecting its aim, the substitution of some socialistic system for capitalism, and revolutionary methods are advocated only by minor organizations such as the Communists, the Independent

Labour Party, and the Socialist Party, none of which commanded much popular support.

In Europe, however, the struggle between classes has had a less happy outcome. In Germany, Italy, Russia in special, the doctrine has prevailed that state interests are above common morality. Liberty is systematically denied; all that is permitted is to accept the dogmas of a ruling junta, dogmas which may be varied at pleasure without affecting the paramount obligation of obedience without question. Methods differ in these three countries and in the other states which have imitated them, but the fundamental principle is observed in all that the interests of the state as determined by a self-appointed group are paramount; that the individual has no right whatever inherent in him; and that all his thoughts and actions must be made subservients to the interests of the state. It is hard in Britain or the Dominions or India to realize the all-embracing demands thus made by the state, and the wholesale destruction of opponents in Russia seems almost inhuman in its thoroughness. But the plight of non-Fascists in Italy and of non-Nazis in Germany, and the refusal on racial grounds to the latter state of permission to Jews to be Nazis, are events which in pre-war times would have been regarded as incompatible with the normal tenet of civilization.

Not has the Empire been spared grave conflicts. The civil war between British and Irish from 1919 to 1922 was followed by a conflict even more brutal between fellow Irishmen, in which both sides displayed complete oblivion of the elementary demands of the religion to which they loudly asserted their allegiance. In India neither British nor Indians can regard with pleasure the record of the mutual relations in the post-war years. Bitter hostility took the place of reasonable sympathy, and, when matters in some measure improved between the races, the vehemence and inhumanity of communal feuds darkened Indian history.

Not less deplorable has been the utter decline in international relations of respect for law and treaties. The high hopes set on the League of Nations were in 1936 most bitterly disappointed when the powers without exception failed to carry out their elementary duty of safeguarding Ethiopia from the aggression of Italy. No excuse for this failure in duty, in which India was involved, can be pleaded. The obligations of Articles 10 and 16 of the Covenant were categorical, the offence of Italy was established beyond doubt. Yet even in India excuses were invented, Italian trade was preferred to international obligation, and the Dominions in the main were as fully responsible for the repudiation of obligation as was the United Kingdom. New Zealand and the Union of South Africa stood out against surrender, but the value of the Union's protest was minimized by the fact that during the whole period of sanctions she bought off Italian resentment by continuing to pay a subsidy to Italian shipping firms. It is not surprising that the deliberate failure in duty of the powers had a swift nemesis. Germany, recognizing that the regime of sanction was dead, tore up those clauses of the treaty of peace which fettered her freedom of action, and since then the European world has been immersed in preparations for the war which seems the inevitable outcome of a situation in which treaties have lost all value as assurances of peace.

If Europe has thus failed in her duty, it is not surprising that Japan has encroached freely on Chinese territory, or that Japan and Germany have formed a league against Communism which may be regarded as destined to immobilize Russia in the event of further Japanese aggression on China. The morality of East and West alike has reduced itself to the rule of the strongest. International co-operation is dominated by conceptions purely of self-interest, and in the economic and financial spheres each country is solely concerned with its own gains. The same phenomenon is to be noted in the relations between the several parts of the British Empire. Each unit in its trade concerns places first and last its own profits and refuses to take a wider view. Even within the federations the sense of unity has not prevailed to prevent efforts at secession on the part of Western Australia and bitter complaints from the maritime provinces in Canada. Alberta, on the same spirit of selfish particularism, has adopted a social policy without the slightest regard to its effect on the credit and interests of the rest of Canada. Just as in 1931 New South Wales endangered for purely selfish ends the stability of the whole system of Commonwealth finance.

How this state of affairs is to be remedied, it is extremely hard to say. It is so easy to destroy as it is difficult to build up, and in many countries morality of the traditional character has been desperately shaken. Some thing, however, may be gained from philosophy whether Eastern or Western, and an useful field lies open for the dissemination of philosophical doctrines. There are two main lines of thought in India as in Europe whence help may be derived. We may disregard the ascetic ideal which has so fascinated many minds in East and West alike. It is ultimately essentially a self-seeking ideal, however it may be philosophically grounded, and it cannot work, for it regards men as distinct atoms, without any real links of union one to another. But we have a very different ideal, prominent in Mahayana Buddhism and in Hinduism in the Avatara and Bhakti doctrines, and founded on a philosophy which recognizes not the separateness of individuals but their essential unity. The many Indian sages who have inculcated this doctrine include Sri Ramakrishna; in various forms it is an essential strand of Indian thought and, firmly grasped, it is utterly irreconcilable with those hatreds and that self-seeking which dominate society in so many regions of the world today. The belief in unity and differences of appearance is a completely rational belief, which can be taught as pure philosophy or as associated with many systems of religion. Fearlessly posed it offers a real antidote to the particularism and negativism of the practical thought of the day.

From another point of view philosophy, both Eastern and Western, affords for certain classes of intellect conclusive motives for abating the feverish rivalries of the moment. Philosophers teach us to respect things *sub specie aternitatis*, and to minimize the time element, the here and now considerations which dictate our actions in far too great a degree. Doubtless this point of view may be carried to excess. It is so carried when we are asked to believe in the unreality of the time process, or to accept human misery as a necessary foil to the perfection of enlightened spirits. But within bounds it is well to be reminded of the comparative insignificance of the events of the moment, and to be warned not to mistake the part for the whole.

Were it only possible to apply these doctrines to the present civil strife in Spain, how great an amelioration of the situation would result. A more enlightened Christian spirit would induce those who claim to be acting in the name of the Church to remember that the enemy whom they seek to destroy are men like themselves, mistaken perhaps in their aim, but not outside the bounds of human charity. A wider survey might remind both sets of combatants, and the foreign auxiliaries who are pouring in hundreds around Madrid that they exaggerate the issues at stake, that it is not for neither side can justly claim everything, and that the true solution which will allow adequate liberty of views and action, without demanding allegiance either to Fascism or Communism.

It is in truth the fundamental merit and duty of philosophy, one recognized

B. W. CANEY
- Jewellers -
366 West Street. Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes. 1276

by Ramakrishna no less than by other great souls of East and West, to mediate between extremes, to remind mankind of the unity of humanity, and to negative false claims of superiority and the selfish disregard for the interests of others which rest on the belief that certain men are naturally born to dominion over others. Lenin, Mussolini, Hitler, owe their phenomenal success to the decline of the operation of reason in human affairs and the substitution therefore of irrational passions, against whose domination all thinkers must ceaselessly and persistently strive in the assurance *magna est veritas et prevalebit*. Of these is Ramakrishna in whose honour this is written.

EASTERN RELIGION AND WESTERN UNIVERSITIES

SIR S. RADHAKRISHNAN INTERVIEWED IN BOMBAY

In the course of an interview with the *Associated Press* at Bombay, Sir S. Radhakrishnan is reported to have said:

"EVEN as in the Renaissance the Western consciousness was enlightened by a whole human past, the classical world of Greece and Rome that was thought to be dead, to-day it is faced by a guided growth of spirit caused by a new inheritance, vaster and stronger, not buried in the past but flung far away in space, the spiritual inheritance of Asia. Whether we like it or not, East and West have come together and form one whole. A continuous stream of a whole new world of ideas, aims and forces is entering the Western mind. A new humanism is on the horizon. Only this time it will take in the whole of humanity. No cultivated man can neglect the thought and experience of one half of humanity. Religion is the most natural, the most secret expression of man's profound experience. Oxford, as the centre of humanist studies, has rightly taken the lead in establishing a chair for eastern religions. Besides, for increasing numbers of the West, religion based on a miraculously attested revelation is becoming difficult, though they are persuaded that the spiritual life is a reality. Vaguely they feel that in Hinduism and Buddhism—whatever one may say about Hindu and Buddhist practices—the approach to religion is philosophical and empirical and there is another reason why attention is directed to the East, a deep instinct for self-preservation. The eight hundred years or less of the Hellenes, the nine hundred years or a most generous estimate of the Romans and the thousand years of Byzantium compare oddly with the long record of China and India. Our modern civilisation bristling with armaments and gigantic intolerances where millions of men, skilled and unskilled, find it difficult to get a little bread, where the thinking are bitter and unsoldered, is not exactly a healthy one. India and China are not worn out by the great qualities which have now in the youthful nations of the West the dynamic to which they have been in the ancient world, say, the qualities of ambition and adventure, of nobility and courage, of public spirit and social enthusiasm. But they seem to have a sound instinct for life, a strange vitality which has enabled them to adjust themselves to social, political and economic changes which might have meant ruin to less robust civilisation. India has endured centuries of war, pestilence and human misrule. Perhaps to learn tolerance and understanding, one needs a little sorrow. Whether Europe will learn from the East the doctrine of love and non-violence, patience and tolerance or whether India and other nations will learn from the West the doctrine of hatred and violence, is the question on which the fate of the human race hangs. Both East and West are moving out of their historical past towards a way of thinking which shall eventually be shared in common by all mankind and in that way of thought and life. The best of India will be an effective inspiration.

"I feel that in a few years time Cambridge and London at any rate will have chairs for Eastern studies.

"With reference to the present political situation in India, I welcome most heartily the acceptance of office by the Congress. I know there is a section in Congress which is opposed to it. Statesmanship is the art of the second best. It will accept every opportunity not so much to perfect society as to prevent its further deterioration. It does not require of saying that it is possible for the Congress to do it.

On this matter the British Government and the Indian people seem to be agreed. Mahatma Gandhi has instilled into his followers the principles of service and sacrifice. They have now an opportunity to show their constructive ability. If they carry out their programme with honesty, efficiency and impartiality to all communities, including the British, they will further substantially India's [illegible]. All these days there was the suspicion that, though the paramount was Indian the policy was British. For the first time to-day we have a people's Government. In a thousand ways it can change the whole spirit of the administration. They have started well. Their anxiety to improve the lot of the masses is well known. Free and compulsory education for boys and girls, filtered water supply and drainage schemes for villages, remission of rents, tackling of middle class unemployment, are some of the problems which will keep them busy. Exoduses to hill stations, salaries of public servants and prohibition are bound to come up for consideration. Communalism has been the curse of India and it is bound up to some extent with high salaries. The Hindus are the majority community and it is their duty to disarm by their conduct the fears and suspicions, which, unhappily, are present, of the minority communities. I am not exaggerating when I say that friendly critics are watching with keen attention, the former with hope and the latter with apprehension, the work of the Congress Ministries. If it is successful we will draw nearer our goal. The other provinces will adopt the Congress programme and struggle to minimise the evils of communalism. In my province of Madras where I have some knowledge of the Governor and the Chief Minister, I may say that the constructive work will be carried on in an atmosphere of friendly co-operation and a spirit of appreciation of each other's difficulties. It will help to further the growth of India's freedom. It is impossible to go back. The forces of history are with us; even if we are not in a hurry, events are."

FOR SALE

NEW PICKLING JARS.

Complete with Screws, Rubber Airtight Rings and Handles. 2 Gallon 4/6, 4 Gallons 7/6, 7 Gallons 10/-, 4 Gallons extra. Prices 2 per cent. Rail Durban. Cash With Order.

Mooriat Carriers (Pty.) Ltd.
—P.O. Box 1084, Durban.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

THE LOT OF INDIANS IN THE UNION

To The Editor, "Indian Opinion."

SIR,—It seems this century is producing dictators in the world, and therefore, we Indians in South Africa, being a subject race, are knocked from pillar to post by the oppressive legislation of the Union Government in order that Indians may be uncomfortable in this land, which is the next best thing to being deported, for deportation will certainly arouse such ire in India, that the Government will drop it like hot brick. Now the Union Government, to see that its laws are carried out and more especially the immigration laws, have appointed a "Mussolini" in the person of the Commissioner of Asiatics to rule us with a rod of iron. This superior officer is supposed to have the welfare of Asiatics at heart. Let us examine by facts how he does it.

2. The locations on the Reef are supposed to be under his supervision to the extent that the conditions and interest of the Indians are sufficiently safeguarded. Look at the appalling insanitary conditions that prevail, right under his nose even in Pretoria Asiatic Bazaar. No words can convey to the public the state of affairs existing.

3. Quite recently a number of Indians accompanied the footballers to [illegible] London and among their were Indian women. The Commissioner demanded deposits from the poorer women who were working girls, but the rich women whom he knew, were not asked to make the deposit. What [illegible] if it were not for [illegible] state of King Bahadur Hajee Cassim Ismail, [illegible] a cliique for [illegible], these poor women would not have been able to go to East London. Further these poor people had to pay £1 per head for visiting permits. Most of these women were born in the Transvaal. The Commissioner [illegible] he knows that few such women personally he could allow them to go without any deposit. I ask any sane man if it would ever be possible for the Commissioner to know every Indian woman and [illegible] in this country? Of course not, and it is too ridiculous for the Commissioner to think that he could achieve that.

4. The next point is the [illegible] provincial interdict. Quite recently a number of [illegible] who [illegible] by the Government on their [illegible] session, had to come to Johannesburg in a hurry with their wives and children. They had to go to the Point at Durban to the Immigration Officer to take out temporary permits, and all the child ren's finger prints had to be [illegible] a lot of criminals. Why all this persecution? Surely the Commissioner should be more humane and not put Indians to such indignity. A man working in a Government school is not likely to abscond when he has a home in Durban.

5. In the Transvaal the Commissioner acts as a dictator. Before any Indian can get married he must get the permission from the Commissioner of Asiatic which means a travel to Pretoria, and there spend half a day with [illegible] intended wife, intended mother-in-law and father-in-law and the uncle's [illegible]. Look at the expense to a poor man and a lot of unnecessary inconvenience. Why should the Commissioner [illegible] permission to any man or woman to marry in accordance with the law? There is a lot of pin-prick policy by the Immigration Department directed towards the Indians, and I cannot understand this discrimination. The rich man is allowed to come into the Transvaal and start business but the poor Indian, who comes here and works when found out, is deported to the place from where he came.

Some Indians cringe round the Immigration Office for a few crumbs but they sacrifice their principles for small favours. It is true the Congress and other bodies refused to tolerate the [illegible] of the Immigration office. There should be no provincial barriers for those born in this country. There must be more militant action in matters of principle.—Yours etc.,

"JUSTICE."

Things In General

Springfield Estates Tenants

A MEETING of the tenants of the Corporation's Springfield Estates will be held in the Hindi Government-Aided Indian School (Nagari Pracharni Sabha's Hall), Springfield Estates, on Sunday, October 10, at 2.30 p.m., for the following business: (1) Springfield Indian tenants and training track; (2) Housing and water; (3) General. The Mayor, Councillor Fleming Johnston, the Deputy Mayor, Councillor Mrs. Henson and Councillor H. H. Kemp, have agreed to be present. Messrs. A. Christopher, S. L. Singh, D. S. Chetty, P. R. Pather and P. G. Naicker, of the Colonial Born and Settlers' Indian Association, will also be present.

Farewell To Indian Teacher

Mr. Leslie G. Joshua, who was on Stanger as a teacher for the past four years, has been transferred to the Fairbreeze Government Indian School. A farewell reception was given in his honour by the headmaster and staff of the Stanger Government Indian School. Mr. Joshua was connected with a number of sporting bodies being the secretary of the Stanger School Tennis Club and the manager of the Stanger United Cricket Team.

Bhattay Madrasa Estate Ltd

A general meeting of the Bhattay Madrasa Estate Ltd. was held recently at Johannesburg under the chairmanship of Mr. Hajee Mahomed Moosa Rawat. The following new office-bearers were elected: Chairman Mr. Mahomed Ebrahim Bhattay, vice-chairman Mr. Ismail Abdul, secretary Mr. Sulaiman Hoosen Bhattay, treasurer Mr. Hajee Mahomed Moosa Rawat. Mr. Hajee Mahomed Moosa Rawat [illegible] financial statement of the estate. Nos. 317, 318, 319, 320 and 321 belonging to the [illegible] College, Isipingo Beach, [illegible] 30th June 1936, which showed a credit balance of £[illegible] 15s 11d. Owing to the illness Mr. Rawat was not able to submit the statement prepared [illegible] subsequent to July 1936. He promised to do so as soon as he was better. The meeting decided to entrust the management of the estate to the newly elected office-bearers and in the absence of the chairman, to the vice-chairman Mr. Ismail Abdul, secretary Mr. Sulaiman Ismail Bhattay, treasurer Mr. Hajee Mahomed Moosa Rawat etc. The chairman, in conclusion, thanked Mr. Rawat for his valuable services and wished him a speedy recovery. He also thanked all those who were present. The meeting terminated after taking light refreshments.

Postage On Inland Letters

It has been notified by the Postal Department that, with effect from October 1, the rate of postage on letters posted in the Union for destinations in the Union, South West Africa, Basutoland, Bechuanaland Protectorate and Swaziland pro-

(Continued on page 455)

India Letter

(From Our Own Correspondent)

India And Ireland

Under the auspices of the Anantapur District Congress Committee, a public meeting was held in the Congress office recently when Mrs. M. E. Cousins addressed a large gathering. Many ladies of the town attended the meeting. The speaker rose amidst cheers and at the outset explained the importance of having a common language for India. If they wanted a united India, they must all try to have a common language and the language which would suit the whole of India was Hindi and therefore she wanted everyone to learn Hindi. The Congress Government in Madras was right in making Hindi a compulsory language in the lower secondary course. Speaking about the struggle for freedom in India, she said that the Irish people also fought in the same way and got it finally. Therefore the history of Ireland and India was almost alike. It was because of the difficulties undergone by the Irish to get freedom for their country from imperialist Britain, that they sympathised with the Indians, much better than any other nation in the world. It was because of that that she speaker and her husband had made India their spiritual home and both of them were fighting for the freedom of India. Ireland was being dominated by the British for over two centuries and they had control over the navy, army, finance and every other thing. The English language was being taught during that age to every Irish and it was also made a crime to learn Irish language. Thus the British had Ireland under their thumb. It was gradually that a tide of awakening came over the people when they opened their eyes and fought to fight against the imperial foreign Government for freedom. They entered the Councils and from within they pulled the foreign rule slowly, so much so, that they became a free nation finally, and the new President De Valera was able also to give up the age long practice of taking the oath of allegiance to the British King. In Ireland the revenue from drink was spent for education and when the country got freedom it stopped the drinking habit. The British in India were having control over the army, for which nearly half of the revenue was spent and it was having control over the navy and foreign policy also, as it was in Ireland. A change in the political scene had come in India with the new Act, when the Congress took up ministerial offices. The Congress was pressing on all sides with prohibition in making Hindi a common language and prohibiting the drink evil. As Mahatma Gandhi had said, education must be made self-supporting. That could be done, she said, if technical education was given to the students. The Congress, the true representatives of the people, must also copy the Irish in pushing out the foreign Government from within the Councils. Now that the Congress had entered the legislatures, they could do that step by step. The safeguards should be snatched one by one from the British Government. Finally the speaker wanted them to remember that their ideal should be to get "Purna Swaraj" for India and she wished for the day when India would become the Ireland of the East enjoying the natural and birth right of freedom.

Uplift Of Harijans

Glowing tributes were paid to Mahatma Gandhi's leadership and the work of the Harijan Sevak Sangh by Mr. S. M. Narayanaswami Pillai, Harijan leader and ex-Municipal Commissioner in Bangalore, when replying to the congratulatory address presented to him on his 50th birthday by the Brahma Vidyadhara Sabha, Shoolay, on behalf of the Harijans of the Station. The address presented to Mr. Pillai mentioned, among other things, his life-long work for the local Harijans, for their educational advancement and finally for obtaining for the Harijans a seat on the local Municipal Commission. He referred to the condition of the Harijans 30 or 40 years ago and their condition to-day. But for Mahatma Gandhi's unique lead and the work of the Harijan Sevak Sangh and the Indian National Congress the crores of Harijans in India would not be where they were to-day, with Ministers in every province selected from among Harijans. The hundreds of scholarships given to Harijan students all over India by the Harijan Sevak Sangh had given a fillip to the educational advancement of the community. The age-old fetters had been removed and a new era had dawned. He appealed to his brothers and sisters to take advantage of the splendid sympathy shown to them by all communities so as to come up to the level of the other sections of the Indian population.

Bihar Premier's Stand For People's Government

"It is no crime to say that Indians want to establish a Government of the people for the people. It is the elementary right of every student to cherish this ideal." Thus observed Babu Sri Krishna Sinha, Premier of Bihar replying to an address presented by the students at Patna. The Premier confessed that he was delighted to realise that Mahatma Gandhi and the Congress had created revolutions in thought even amongst the intelligentsia as was evidenced on the present occasion. He affirmed that educational institutions were sacred places and there should be complete freedom of thought among the students. He also wanted the students to be politically-minded, going about the villages to study rural conditions and to ponder over what social organisation will be suitable for the country, wherein happiness would be ensured to its millions. He wanted a revolution in the educational system. If the Britishers could feel delighted before the Union Jack, there was no reason why Indian students should not be allowed to worship the National Flag. He was aware of the repression resorted to by the Government in 1930 when students were asked to receive Police Officers and were prevented from entertaining persons like Babu Rajendra Prasad. He exhorted the teachers and professors to help the students in coming into touch with all kinds of ideas and also to develop such ideas as may enable them to control the destiny of the country.

Need For Unity And Organisation

In opening the twelfth session of the Srivilliputtur Taluk Political Conference, Mr. V. V. Giri, Minister of Labour and Industries, said that India had a great past; the present was very humiliating however they had high hopes for a glorious future. But their future entirely depended on themselves, on the character they possessed as a nation. It all depended on their unity, on their organisation and on their spirit of discipline. Fortunately they had secured the leadership of Mahatma Gandhi. The blot of untouchability should be removed, if they desired to be a great nation. Communalism was a greater enemy than any foreigner. Whether Brahmins or Non Brahmins, Hindus or Muslims, all of them desired to be free of foreign domination. They should all remember that they were Indians first. More unity was good but it was not enough unless that unity was backed by strong organisations.

THINGS IN GENERAL!

vided they are endorsed "surface," is 1d. per ounce. The normal means of transmission of first class mail matter will continue to be by air mail wherever accelerated delivery results, but the new rate of postage is being introduced in order to give the public the option of sending letters by surface mail if so desired.

Sanathan Dharam Vishnu Mandir

The annual general meeting of the Sanathan Dharam Vishnu Mandir (Sydenham), was held on September 19. Mr J. Roopan Maharajh was elected president; vice-presidents: Messrs. Lutchman Panday, Ramchiaran Maharajh and Kannaiyan Maharajh; hon. secretary: Mr. D. M. Koolaie; assistant hon. secretary: Mr R. Gunsa; hon. treasurer: Mr. J. S. Roopcharlon; and a committee of twenty-five. The meeting decided to erect a school hall adjoining the temple.

Minimum Wage Of Natives

Native wages in Durban were discussed last week at a mass meeting held in the Hindu Social Centre, more than 1,000 being present. After passing a resolution of thanks to the Mayor for convening meetings of commerce and industry in this connection, the meeting passed the following resolutions:—(1) That this meeting appeals to the Minister of Labour to appoint a commission with the minimum of delay to go into the general question of Native wages with a view to fixing a minimum wage of not less than 3s. a day. (2) That this meeting expresses thanks to the Chamber of Commerce for adopting the principle of a minimum wage, although feeling that their figure of 70c. mentioned in their resolution cannot meet the cost of living. (3) That Natives generally do not favour the system of rationing food to Natives; the food supplied is not of good quality; (4) That domestic servants' uniform is not becoming and should not be part of the employment of Native men.

Export Of Gold Bullion

Gold bullion amounting to 288,081 fine ounces, valued at £2,024,369, was exported to the United Kingdom during the week ended September 25, 1937.

Britain's Market For Union Fruit

"I find the whole of the fruit trade in Britain intensely interested in our South African fruit, and willing to assist in the market investigations the Deciduous Fruit Exchange is conducting," said Mr. C. J. Clark, chairman of the South African Co-operative Deciduous Fruit Exchange, on his return to Capetown last week in the *Stirling Castle*. On the question of direct shipments of fruits to Glasgow, Mr. Clark said the exchange had obtained accurate figures of the quantity which went to every provincial market, and was keeping likely expansions in mind.

Pandit Rishiram In Johannesburg

PANDIT RISHIRAM, the distinguished Vedic Missionary who has come amongst us on his way back to India from London, where he had been to take part in the World Faiths Conference, is in Johannesburg for the last fortnight. He was welcomed by the Transvaal Hindu Seva Samaj when a guest he is at the Indiaroop Hall and also by the Transvaal United Patidar Society at the Patidar Hall. Pandit Rishiram has delivered several lectures on the different aspects of Hindu philosophy both in English and Hindi. One of the most important and arduous task he had set about doing ever since his arrival in Johannesburg was to bring unity in the ranks of the Hindus, who have been disunited for the last two years. We are glad to note that with the help and co-operation of the officials of the Hindu Seva Samaj and the Patidar Society, his task has been almost accomplished. Mr. Vallabhbhai Bhagubhai, the president of the Samaj, invited Pandit Rishiram to a dinner, at which, leaders of both parties were present, and a welcome gesture was made in the interest of the unity. We heartily congratulate Pandit Rishiram and all those friends, who have been helpful in achieving this much needed unity among the Hindus in the Transvaal. May we entertain the hope that Pandit Rishiram will use his good influences in bringing about unity also among the Indian community before he leaves these shores? Pandit Rishiram is expected to return to Durban within the next few days.

Earnings Of S.A. Railways And Harbours

The following are the South African Railway's earnings for the week ended September 25, with the corresponding figures for the same period last year. A big increase of over £50,000 was recorded in the goods section, but this was partially offset by a decline of £10,000 in passenger traffic:—Passengers, £91,128 (£101,907); parcels and mails, £15,210 (£16,161); goods, £145,111 (£395,507); coal, £71,705 (£79,421); livestock, £15,454 (£15,791); miscellaneous, £17,698 (£16,129); total, £659,316 (£625,152). The Harbour earnings for the week ending September 25 were £38,964, compared with £36,001 during the same period last year and the Airways earnings was £2,370, compared with £1,675.

[Continued from page 483

Obituary

Death Of Mr. B. A. Tilakdharee

Mr. B. A. Tilakdharee, a well-known member of the Indian community, died at his home, on Saturday, at the age of 70 years. His remains were cremated on Sunday at the Stellawood Crematorium, when a crowd of over 500 were present. Mr. B. A. Tilakdharee came to South Africa with his brothers the late Mr. Albert Dookan (who died a year ago and left over £26,000 to charity), and two younger brothers who survive him, Messrs. B. A. Maqbraj and D. Parmanir, in the year 1878, and conjointly with his brothers, established the Greyville Mineral Water Works, later retiring from the firm and opening a bakery and lastly carrying on a grocer's business known as the Gem Stores. He worked silently and steadily for the betterment of his community which to-day mourns the loss of one who was near and dear to their hearts. His interest in sports was always an encouragement to others. He jointly presented the Dookan Bros. Trophy, which has been competed for over 30 years. Mr. Tilakdharee travelled to India in the year 1922 and represented South Africa at the India National Congress. He was the vice-chairman of the Greyville Cycling Club, Greyville Football Club, Eastern Star Football Club, Arya Samaj (Durban), and many local sporting and religious institutions.

The Late Mrs. M. K. Singh

The funeral of Mrs. M. K. Singh took place at the Umgeni Crematorium on Wednesday September 29. Mrs. Singh, who passed away at the age of 44, was ailing for some time. She leaves a large family to mourn her death. The pall-bearers were her beloved husband, her two sons Parmesar and O. M. Singh, her brother-in-law Gopal Singh and her nephews Brijnath and Harrichand.

To Club Secretaries

Secretaries are requested to send in their reports for publication to reach us not later than Wednesday mornings.

The Sporting World

Witwatersrand Indian Cricket Union

THE founders of the Witwatersrand Indian Cricket Union must have been immeasurably gratified at the eighth annual general meeting recently held at the residence of the Rev. R. L. E. Sigamoney, to see such a muster of club delegates and the great enthusiasm that prevailed. The following clubs were represented: Hindus Hindus "A", Vredens, Moonlighters, Stars of India, and Jewabir. The president, Rev. R. L. E. Sigamoney presided, and the following officials were present: Mr. L. D. Pavadai (secretary), Mr. A. Anthony (treasurer), Mr. M. T. Naidoo (record clerk), Messrs. G. Chowan, A. D. Williams, and S. Bhayat (vice-presidents). The secretary, in reviewing the work of the past year in his comprehensive and excellent report, referred to the great strides the union had made in cricket and pointed out the improvement in Indian Cricket, and how that dormant talent was being just that help to encourage the young Indian youths. In the inter-race competitions the union came second, and though they had not won the cup, yet their performances were a revelation to other centres. The secretary paid a great tribute to the president for the untiring efforts on behalf of Indian cricket, and not only that branch of sport but all other apart that tends to help the Indian. Out of the four cups for competitions, namely, Ginsberg League Cup, Mayor's Cup, Father's Shield and Gloria Royappen's Cup, the Hindus won the "Gloria Cup" and the other three were won by the Vredens Cricket Club. The secretary, after seven years' continuous service to the union, felt that he could not carry on any further. Great regret was expressed by the president and the committee at his resignation. The Association recognised his yeomen services to Cricket, and decided to present him with an illuminated address and a gold wristlet watch. The following officials were elected for the ensuing season:—Patron: Mr. Vallabhai Bhaga: President: Rev. R. L. E. Sigamoney: hon. life vice-presidents: Rev. R. L. E. Sigamoney, Messrs. S. Joseph, T. N. Naidoo, B. D. Pavadai and S. Bhanoo-Bhai, vice-presidents: Messrs. G. Chowan, Chootoo Chiba, S. Bhayat, A. D. Williams and P. S. Pather: hon. secretary: Mr. L. F. Williams; hon. treasurer: Mr. M. V. Parekh: hon. auditor: Mr. Chootoo Chiba.

Stanger Indian School Tennis Club

The fourteenth annual general meeting of the above club was held on September 29. The president outlined the history of the club for the last 14 years and congratulated the officials and members of the club on the good work they had done during the last season. The following officials were elected for the ensuing year:—Patron: Mr. H. Jennings: President: Mr. S. D. Khan; vice-presidents: Messrs. G. Baaboo, J. A. M. Naidoo and P. Peters; hon. secretary and treasurer, Mr. P. Pillay: captain: Mr. R. P. Soni: vice-captain: Mr. V. Thomas; auditor: Mr. R. Sowpal.

Verulam Temple F.C.

Mr. R. L. Behares, secretary of the Verulam Temple Football Club, wishes to thank Messrs. K. K. Pillay & Sons., of Briardene, for their kind hospitality accorded to his team which visited Briardene, on Sunday, October 3, and played the Coronation Indian Football Club. Both matches resulted in favour of the home-teams, and the following were the results:—The Coronation F.C. "A" beat the Verulam Temple "A" by 2 nil, while the Coronation "B" beat Verulam Temple "B" by 1 nil. Mr. Pillay, on behalf of the Coronation Indian F.C. thanked the officials and members of the Verulam Temple F.C., and also remarked that he had learnt that the Verulam Temple Football and Cricket Clubs were well-known for their good behaviour and true sportsmanship. He hoped that the Temple club will continue the same spirit and make closer friendship in future with other clubs.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ.

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાદુ કવ્વાલ, બાલુ કવ્વાલ, ફકીરૂદ્દીન આગા ફેઝ, બાર્બ કેલા, અનકી બાર્બ, દુલારી, વીરેનના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નાટકોનો ગજલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નારીપારા થયું પડયું હતું તેથી દરીના ગ્રાહકને ખાસ ખુલાસાવાર કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જોઇએ. દરીનો ઓર્ડર બાદ કરેલથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિં.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1165.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST.

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

[illegible] THEM TO YOU.

[illegible] WHEREVER your work deserves it. On the other hand, we can [illegible] PRIVATELY.

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION.

It costs nothing to enquire about the many courses conducted by us.

WRITE TO-DAY. [illegible]

THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).

c/o 264, Grey Street, Durban

P. O. BOX 2166. 'Phone 21738 Tel. Add. "TALKANDA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices, special attention given to all agriculturists orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

પી. સી. કન્દર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહાર ગામના ખેડુતો માટે ખેતીવાડી ઉપર ખાસ ધ્યાન આપીએ છીએ અને બધા માલ ઉપર C.O.D થી માલ મોકલીએ છીએ

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

શું તમને સંગીતનો શોખ છે?

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, વિગેરે, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી હિંમત આવે મળી શકશે.

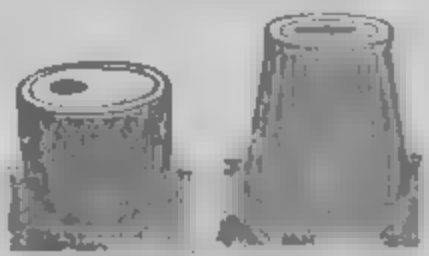

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, ગ્રેડફોરટ મેગાફોન રેકોર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

Hand Press Harmonium-
Single Reed £2-2-0.
Double Reed From £3-3-0.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રા કરી જુઓ.

Tablas From 22/6.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £30-0-0
Radiogram 16 Valve
From £45-0-0.

Stockists Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

Distributors of–
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
39, Verulam.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

અહિંસા સર્વોદયના હેતુને
વરેલું સાપ્તાહિક

પુસ્તક ૩૦ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૮ ઓક્ટોબર ૧૯૩૭ અંક—૪૬.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, તા ૮ ઓક્ટોબર ૧૯૩૭.

જોહાનીસબર્ગના હિંદુઓ

પંડિત રવિશંકર મહારાજ પંદર દિવસ માટે જોહાનીસબર્ગમાં છે. તેમણે ત્યાં પગ મુકયો ત્યારથી, ત્યાંના હિંદુઓમાં કહેવાતા ધર્મના જે કુસંપ પડી ગયા હતા, તે દૂર કરી તેઓ ને એકત્ર કરવાના પ્રયાસો રાત દિવસ ચાલી રહ્યા હતા.

અમને જોઈ લેવા પરથી જ આનંદ થાય છે કે પંડિતજીની વાટાઘાટ ઉપર બહુ જ જે અને પારીખાર સોસાયટી અને હિંદુ વચ્ચે બહુજ ઘરસ્થ પડી ગયેલી તડ સંપીને જગાની આખી પર છે. પારીખાર સોસાયટીના કાર્યકર્તાઓ, જે મહારાજ મકકમ થઇ બેઠેલા હતા, તેઓએ પંડિતજી જે કહે પણ ચુકાદો આપે તે શિરે ધારી લેવાનો પંડિતજીને સત્તાપત્ર પણ આપી દીધા હતા જે બદલ આપે તેઓને અંતઃકરણથી અભિનંદન આપીએ છીએ હિંદુ જેવા સમાજના પ્રમુખ શ્રી. ચમનલાલાએ બગાડાટ, જેમણે આવા ગરીબો ના બાબતની ચિંતામાં ઘણો વખત ગાળી હતી, તેમણે કરેલા મેળાપદ્વારાજ આ સમાધાનો થયા તે બદલ આપે તેમનો પણ અંતઃકરણપૂર્વક અભિનંદન આપીએ છીએ પરંતુ ખરો સ્વમાનલાભ તો કેળવણીના સર્વેસર્વા શ્રી ઝીણાભાઇ પારેખનોજ છે. કે જેમણે સમાજની સ્થાપના થઇ તે વખતથી આજ પર્યંત સમાજની સુંદર સેવા બજાવેલી છે અને બન્ને પક્ષોના સંપ થાય તેટલા ખાતર સેક્રેટરી તરીકેના પોતાના હોદાનું રાજીનામું આપી દીધેલું છે. શ્રી ઝીણાભાઇ પારેખ કે સ્વાર્પણભાવ કરેલો છે તેવા સ્વાર્પણભાવની ભાવના જો બીજા ભાઇઓએ બતાવી આપી હોત તો આ ઝગડો આટલો લાંબો ચાલ્યોજ નહિ હોત. મા. પારેખ અને કરણીય દાખલો બેસાડેલો છે અને તેવા તેઓ શ્રીમંતની કોટીમાં હતા તે કરતાં ઉપરાજ ચઢતા છે. અમે શ્રી પારેખને તેમના સ્વાર્પણભાવ માટે અંતઃકરણપૂર્વક અભિનંદન આપીએ છીએ. આ સંપના કાર્યમાં રવજીભાઇ બાપુભાઇ દવારભાઇ પરેલે પણ ઘણો ઉદાર ફાળો આપ્યો હતા, બદલ તેનો ઝંખનાભાજ ટ્રેકોના ઉદારપણાની દેરી તુટી ત્યાં બાદ આ કરતી દુનિયાનો તેઓ ત્યાગ કરી ગયા. તેમના આત્માને આ કાર્યથી ઘણોજ સંતોષ થયો. આ કામને હજુ સાવ પતી જવાની જરૂર છે. આ બાબે આપણે છીએ કે ટ્રાંસવાલના બધા હિંદુ ભાઇઓ ગયા પુરસ્કારી ભાઇની જાળે સંસ્થાજનું કામ કરી બધા મતભેદ ભૂલી જઇને એકત્ર થઇ ઉદારદિલે પોતાની તેઓએ પ્રતિષ્ઠા ખાતર ખોટી જીદ પણ હોદ્દેદારોની ચૂંટણી બાબતે ગુનીબનાવ કરેલ ખરાબરી નથી. પણ પરિણામે દરેક ઉમેદવારી પાછા ખેંચી તેઓએ જે સહકાર કરીને એકતા કરી તેની કીંમત આજે પા ૧૬,૦૦૦ ની થઇ ગઇ છે. એ સમાજના ભારે ઐક્ય કાર્યની પ્રસન્નતા ગણાય. આજે અમારે હિંદના નવયુવક સ્વયંસેવક વર્ગો જે ત્યારે આપણે તુચ્છ ચળવીય ખેરિ ઘૂલી જવા કહેતા આપણે ખરી રીતે તો સૌ હીંદી એ તરીકે પણ હલકર કાંટાળો સેવીશું તો હીંદી ના કલ્યાણજ થઇ શકશે. હિંદુ ખાતીમાં જેટલા ભાગ પડે તેટલા તો કોમ પણ આપ જાતીમાં નથી. અને દોષ તો પણ જાહેર હીતના કર્મમાં એ ઘોરકર્મોને ભાગ્યેજ મુકવા દેવામાં આવે છે. ઓજ રીતે હિંદુઓએ પોતાના ના પ્રશ્નમાં હિંદુ અને પણ પારીખાર પી. પમાચા બનાવ્યું. એ બાબતના દ્રષ્ટિએ આપણે ફાળ કરીશું તાજ આગળ વધી શકાશું' આ દેશ મા, બધા સરકાર અને ગોરી પ્રજા આપણે માટે મુલ્યમાંતર ઘોડીઓ પડી રહી . આ બધે આપણે એક મા દેશના સમાન હોત તરફ જોતા તે બદલે ચમીય ગોદાજ સેજા કરીયુ તો નિરાશ આપણે નાશજ થશે. એ ચરણ કરવે હીંદીઓએ સમજી લેવાની જરૂર છે અંતમાં પંડિત રવીશંકરને તેમજ તેમની સાથે સંપને માટે ગંભીરતા કરી રહેલા બધા ભાઇઓને તેમની લિડિ માટે આમ અંતઃકરણપૂર્વક અભિનંદન આપીએ છીએ અને ટ્રાંસવાલના હિંદુ ભાઇઓને ! ને પોતાનું નામ સર્વોસ્કાગળીયા ઉંચારવાને સદ્બુદ્ધિ અને શક્તિ મળો એવી પ્રભુ પ્રત્યે પ્રાર્થના કરીએ છીએ. વધુમાં જે બધા ટ્રાંસવાલના હિંદુઓમાં સંપ લાવવામાં પંડિતજી એ ભેળવેલો છે તેનોજ બધા તેઓ દક્ષિણ આફ્રીકાની સમસ્ત હીંદી કોમમાં પણ સંપ કરાવી ને મેળવી લઇ જાય એમ ઇચ્છીએ છીએ.

—:o:—

ડરબનમાં નવયુવાનોનો ઉત્સાહ

મહાત્મા ગાંધીજીની જયંતી ઉજવવા આફ્રીકામાં દર સાલ ઉજવાય કરે છે પરંતુ તેમાં એક જાતની ચુસ્કતા આવી ગઇ હતી અને લોકોનું આકર્ષણ દિન પર દિન ઓછું થતું જતું એજ પ્રથા મુજબ આ સાલ પણ ડરબનની આંધી લાયબ્રેરીમાં લાલ ભરી સભાની, કાઠીયાવાડ આર્ય મંડળ અને બીજી ત્રણ ચાર સંસ્થાના આશ્રય હીઠા જયંતી ઉજવવા સારા રવિવારે ભેગા ઉજવાય હતી. તેજ રાત્રે ડરબનના ટેસ્કાક બધા પુનાવાળે. દુઃ મૂકત થયા રવજીભાઇ આવેલા બીજા મોહનલાલા ગાંધીનો ભરદારો નામે એક આકર્ષક કાર્યક્રમ ગોઠવ્યા હતો તેની તૈયારીઓ ઘણાજ ઉત્સાહ અઠવાડીયાં પહેલાંથી કરવા મા આવી હતી. દરેક બધા ગાયકવાન જેવા કરી કાઢવામાં આવે છે તમ કેટલાકે બા ગાયકોને પણ દરસી કાઢયું હતું. પરંતુ નવયુવાનોએ તેમા નીરસતાદી નહિ બનતા ઉત્સાહનો વેગ બધારી દઇ બધાયા ઉત્સાહથી કામ કર્યું અને તેઓની ગાંધનનું કળા તેઓને સંપૂર્ણતાઃ મળ્યું હતું. બધા કાર્યક્રમની હીંડુલાલ માં કયો નવીનતા નથી. કેમકે તે કાયારબધ થઇ પડયા છે. પરંતુ આ દેશમા તો તે નવીનજ હતો. એ કાર્યક્રમ રસીક હોવા ઉપરાંત રવદેશી ભાવના ઉત્પન્ન કરનારો હતો. બોકાની મોહની ને રાવે થઇ હતી તેટલી બધા વર્ષોથી જોવામા આવી નથી. બોનોએ એટલા મોટા પ્રમાણમાં આજ હીંપેલો હોય એવો એક પણ પ્રસંગ ૮ વર્ષમાના વર્ષોમાં તો બાબેજ બનેલ છે. અને કેટલાક બોના તો તે બાબ પ્રસંગે જાપકાદર બોપારથી સજજ થવાને બદલે બાસ

સાદી ચાદીની સાડીઓ પહેરીને હાજર થતી. શ્રીમતી પ્રીતિ બહેન દેસાઈ પણ્ડિત ઢબની રીતે સાડી પહેરે છે. પરંતુ . તેમને બાદ કરતાં બીજા બધાં સ્વદેશમાં બનાવેલ છે તે રીતે સાદા ખેલદિલીના હેતુમાં રાષ્ટ્રિય બાબતના પ્રેમપ્રદર્શન કરી હતી. બીજી પરંતુ આ કાર્યક્રમમાં આકર્ષનારી વિશેષતા તે ન પ્રતિનિધિ કે રાષ્ટ્રિય ગૌરવની વિરુદ્ધ હતો. સોળના વર્ગના અને સત્તરના ગાળાના ગોરૂઓએ તેમનાં ઉત્સાહથી બાલ બાલ્યો હતા. સુરત આર્ય સંગીત મંડળ અને અક્ષિતજાત સંગીતકારોએ પણ તેમાં સારો ફાળો આપ્યો હતો. આને આખરે બહારના ગાયકોના વરિષ્ઠન પ્રાર્થ માટે ઓકલવાને કરેલા પણ થયા હતા. નવયુવાનોને તેઓની સંપૂર્ણ હસ્તેદા માટે આગે આગળ દ્વા બાપાઓ પીઓ અને ભાવા રાખી એ ઓછો કે એમ બાપનાથી તેઓ પોતાનું ઘર ચાલુ રાખી આ કુર દેશમા રાષ્ટ્રિય દીપકને જાગતા રાખશે

ઓમ્બર ઝોહ્ર કેસમાં વધુ ઇંડીઓને હાજરી ફરમાવવા આદેશ

ક્રુગરસ્ડોર્પની નવી સ્થપાએલી ઓમ્બર ઝોહ કોર્ટમાં ગયા સોમવારે ગેરકાયદે ખાણકામ બદલ ત્રણ ઇંડીઓને ૫૦ પાઉંડ દંડ કરવામાં આવ્યો હતો. આ ઉપરાંત ત્રણેયની ખાણ-લેસન્સ પણ રદ કરવામાં આવી હતી. આ ઉપરાંત ત્રણેય ઇંડીઓને ૧૫ દિવસની સખત કેદની સજા કરવામાં આવી હતી. પરંતુ આ સજા ૧૨ મહિના સુધી મુલતવી રાખવામાં આવી હતી. આ ઉપરાંત ત્રણેય ઇંડીઓને ૧૨ મહિના સુધી કોઈ પણ જાતનું ખાણકામ કરવાની મનાઈ ફરમાવવામાં આવી હતી. આ ઉપરાંત ત્રણેય ઇંડીઓને ૧૨ મહિના સુધી કોઈ પણ જાતનું ખાણકામ કરવાની મનાઈ ફરમાવવામાં આવી હતી.

યુનાઇટેડ પાર્ટીની કૉંગ્રેસમાં એશીયાટીક સવાલ

કમીશન નીમવાનું પ્રધાને આપેલું વચન

પ્રીટોરીઆમાં મળેલી યુનાઇટેડ સાઉથ આફ્રિકન નેશનલ પાર્ટીની કૉંગ્રેસમાં માત્ર સ્પ્રીકરના સંભાષણની ટીકા કરવામાં આવી હતી. ટીકાનો જવાબ આપવા ઊભા થતાં મી. હૉફમેયરે જણાવ્યું કે મારી સાથે ગેરસમજુતીઓ અને ત્રાગાને ત્રણ વર્ષ વધી છે અને સખ્ત શબ્દો વાપરવાની આદત નથી પરંતુ આજે ઘિરોમાં હુકૂમતનાં સુકાનીઓ કૉંગ્રેસમાં આવી રહેલાં જબરે કે જોઈએ પુ ત્યારે કૂ કાયદો અટકાવી શકતો નથી. હસ્તેવર્ગમાં આજે ૨ ૪ મીસ સ્પ્રીકરની વરણી કરે છે. મેં એ ગેરે પ્રમ બોલેલા શબ્દ ઉચ્ચારેલા છે કે એક પણ ઓછુ કામ કરેલું છે કે જેથી એનું કમન આજે ઘિરોમાં ગાઈમોઘણું મા થાય એવા વચન કરી આપેલો છે.

એ પ્રતિનીધી જનરલ સ્મટ્સ અને મી. પ્રીગલર તરફથી ગીજ સ્પ્રીકરો પર ગાયબોધ મુકવાને વાપરવામાં આવેલા કાયદાની સામે બોલ ઉચ્ચારેલ કહ્યા હતા.

મી. હૉફમેયરે પાલીમેન્ટના રીપોર્ટમાંથી ગીજ સ્પ્રીકરો પ્રત્યે પોતે દર્શાવેલા સખ્ત તિરસ્કારની પીસ્તોલ વાંચી સંભળાવી. તેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે ગીજ સ્પ્રીકરો પ્રત્યે પાલીમેન્ટના સભ્ય ગેરબરોબ છે તેટલોજ મારા તિરસ્કાર તેમને પોતાને પણ છે પાલીમેન્ટના તરફો વાળ્યા તેના દશ દિવસ પહેલા મુખ્ય પ્રધાન મી. સ્મટ્સ્ડે એક નીવેદન ૧૯૩૭ કોમો માટે કર્યો હતો કે ગીજ સ્પ્રીકરોનો સખ્યા પણીજ જુજ હોવાના કારણે સંખ્યા ઉપર પ્રતિબંધોના કાયદો દાખલ કરીને યુનીયનના સમસ્ત મોકાપર કબજો મેળવવાની જરૂર જણાતી નથી.

આ દલીલોના જવાબો આપતાં મી. હૉફમેયરે જણાવ્યું : "જ્યારે અમે નીવેદનથી ત્રાસ્યા પર મારા ઉપર ઘણા ઘોષ મુકી રહ્યા : ને ગીજ સ્પ્રીકરોની તરફેણ કરે છે અને મારી ટીકા કરેલું નથી. મારા સ્પ્રીકરો માત્ર સ્પ્રીકરોની કૂ તરફેણ કરે કૂ ઘણા ઘોષ મારા પર આરોપ મુકવાનો કેમને પણ રીત હક છે. પરંતુ બારી પણ આ ૨ ૨ કે વીરોધી પણ મારો એક બહાર તરીકેજ ઉપયોગ કરી રહ્યા છે."

મુખ્ય પ્રધાનનું નિવેદન

મુખ્ય પ્રધાન મી સ્મટ્સ્ડે ૨૨ આ વિષય પર કૉંગ્રેસમાં નીવેદન કર્યું હતું તેમણે જણાવ્યું ગીજ સ્પ્રીકરો અનીષ્ટ ૨ ચિંતા કરી રહ્યા ઉપસ્થિત થયાજ નથી. આ સ્થળમાં કરેક દરેક ગોરાના કોહીમાં ગીજ સ્પ્રીકરો માટે તીરસ્કાર રહેલાં છે.

પરંતુ સવાલ એ છે કે આવી જાતના ત્રાસો વધવાનો ભય છે કે શું? આગળ બીલ્ક રીતે કહીએ તો, તે નહિ મટવાનો ભય છે કે શું? કેપ્સ્ના પ્રમ વર્ષ દરમ્યાન યુરોપીઅનો અને એશીયાટીકો વચ્ચે મીશ્ર સ્પ્રીકરોની સખ્યા ફક્ત ૧૪ ની થવા હતી કે આશરા ત્રણ વર્ષ કરતાં ત્રણ ગણી વધી હતી. એટલે આવાં સ્પ્રીકરોનો સંખ્યા આ પહેલો મળતી વસ્પ્રી જોવામાં આવે છે કેટલાં ત્રણ વર્ષ દરમ્યાનના સાર્વીક ત્રાસોના પાંચની અંદર રહેલી છે—એટલે કે આ દેશ ના વીસ લાખ યુરોપીઅનોમાંથી બાર પીસ્તોલ આ રીતે પકડાય થયા છે. આ વર્ષોના બાર બાબુસોના દોષને બાદર કાયદો કરીને આપણે આપણી આખી પ્રજાનો ઉપર કલંક લગાડીએ?

બાપદા વર્ષે સેકરાની નીતી સુધારવા મુશ્કેલ હોવાનું મી સ્મટ્સ્ડે જણાવ્યું અને કહ્યું કે એ વસ્તુ તેઓએ પોતાની ખાસ કરીને ઉપર ઉપાય આપીકરના ત્રાસ નાતનો આપેલું ૨ કે તેઓ પોતાનું મોઢું બીન-ગોરા સાથે ગોચ નથી કરવાના. પ્રશ્નને વધુમાં ચર્ચા જાણવામાં પાલીમેન્ટના મીસ્ટર કેપ્ટાઓ કરેલી રજાઓના રીપોર્ટના આંકે ૨ બીન-યુરોપીઅનો યુનીયનના ખારા માલના ૧ ભોગ તેઓની સાથેનાજ યુરોપીઅનોના ગીજ સ્પ્રીકરો આદરાયેલાની ભરાબણીની મુખ્ય તરફ ધ્યાન ખેંચતાં જણાવ્યું કે "આ યુરોપીઅનોને પરણાવું એ એશીયાટીકનું મારે બાહુજ નાનું તો ૧૮,૦૦૦ બાળ લાયક આદરાયું હોત પરંતુ ૩૫૦૦ પણ બાહુજ છે.

મી સ્મટ્સ્ડે આંકડા આ જાણવાના કરાવ્યા નહિ કરતાં તેને સરકારના ખાતાપર છોડી દવા કૉંગ્રેસને જણાવ્યું.

કૉંગ્રેસમાં ચર્ચા ચલાવતી વખતે આવી હતી. ગીજ સ્પ્રીકરો સામે તેની રજીસ્ટર બનાવ કરવા આવેલા હતા. એક વક્તાએ કેપ્સ્ટાઉનના ઉદાહરણી કમારી વરણી હતી કે એશીયાટીક સ્પ્રીકરની મી. હૉફમેયરની વધુમાં વધુ ગાયબંદગી જણાય મગા આવે.

ટ્રાન્સવાલના એક પ્રતીનીધિએ જણાવ્યું કે ગીજ સ્પ્રીકરોના સ્વાસ્થ્યના ઘણાના રોગોને લીધે પ્રીટોરીઆ-પર યુનાઇટેડ પાર્ટીની બેઠકો બહુજ મુશ્કેલ થઇ પડી હતી. મી. હૉફમેયરે પોતે શું ધારે છે એ જે નથી જણાવ્યું. ! તો ગીજ સ્પ્રીકરોના ત્રાસો વધવા જણાવ્યું પુ અને આ જાણકાર જનતા ઉપરોક્ત ત્રાસો વિશે મેં ૨ ધારેલું છે ૧ ૨૬ ૨૬ જણાવ્યું તેમાંના ઘણાં કરી શકતા નથી. ! ૧૧ ૧૧ ૧૧

પરંતુ તેમાં કેટલા પ્રધાનત્વ બળમાંથી કોઈને રાજ્ય નામું આપવું નથી પડેલું

આગળ ચાલતાં મી. ફ્રોમેજરે જણાવ્યું : સુધરાયેલો કાયદો કરવામાં આવે તો તેથી દક્ષિણ આફ્રિકાની આખી પ્રજાપર કંઈ ઝાઝે એમ હું માનતો નથી. આપણી વચ્ચે તો એક બળવાની ખાતી દોષ તા તેના અમુક વસ્તુઓ કરતા વેરવાથી કંઈક લાગવાનું હું કશું કારણ જોઈ શકતો નથી. ગોલીસેા રાખવામાં કશું કંઈક નથી. તેઓ કાયદાનો ભંગ કરનારાઓ સામે પગલાં લે છે. કાયદાને માન આપી બાલનારાઓને તેઓ આકરતા નથી

ગોરું કહેવામાં છે કે મોટી પ્રજાએ ૨૦૦ વર્ષ સુધી પોતાની પવીત્રતા કાયમ રાખી છે. એ વસ્તુ ખરી છે પરંતુ આજે આપણી તેવી પ્રજામાં અનેક પત્રો પડી ગયા છે. જેમાંના કેટલાકને માત્ર શરતોનો સવાલ આફ્રિકાનરોના કેટલાક ગંભીર નથી માનતા કે કેમ કોમ બમણુ વગને દોષ નથી દેતા પરંતુ આપણી વસ્તી પણજ વધી ગયેલી છે.

મી. સ્મટસે સાઉથ આફ્રિકાનું ઉંચા અરીઠનારા માટેનો બાર મહિનાના પ્રતિબંધમાંથી મુક્ત રાખવા ઇચ્છા જણાવેલું તેમાં સુધારો કરતા મી. ફ્રોમેજરે જણાવ્યું - એ વસ્તુ તો ઓફીસ દાદીઓ તરફથી નોકરી પર રાખવામાં આવતી પુરેપુરેપાલન ઓરતોના બનતી દોષ દોષ મંજુરીજ આપતા નથી

કાલની સરકારે દીદીઓના, પોત આગણમાં આવી તેની પહેલા ૬ વર્ષ ૬ કરતાં કશું ત્યારે આપેલું છે બીજુ કોઈનો પણ પુરવારે કરી આપવાનો મી. ફ્રોમેજરે ચોકેજ કર્યું અને જણાવ્યું કે હાલની સરકાર તો પહેલાંની સરકાર કરતાં પણ દીદીઓ તરફ વધારે ચોકસિયત છે. એ યાદ રાખવું જોઇએ કે યુનીયન સરકાર તરફથી દીદ આપે ઓગ્રીમેન્ટ કરનાર કે પણ પક્ષનજ હતા. પણ જો હોઇમેજરે તેવું ઓગ્રીમેન્ટ કરેલું હોત તો તેમનું શું થાત!

ઓર ગવાજ આપે તેમને લાલ મારી મદી મુકયા હોત

મી. ફ્રોમેજર આગે. કે. બક્સાને તે કર્યું હતું, નહિ કે જી. કોકસોનરે, કેબાલની સરકારે.

ઠરાવો

ત્યાર બાદ મી. ફ્રોમેજરે ઠરાવ મુકયો કે મીશ્રલગ્નોના આખા અવાલની તપાસ કરવા એક કમીશન નીમવામાં આવે.

તેમણે જણાવ્યું કે તો જરૂર જણાય તો આ કમીશન પક્ષ બહારનું નીમવામાં આવે બધુમાં ઠરાવ મુકતા કે કમીશનની નીચેની (૧) દીદ સાથેનું બલાન અંગેની એન્ડ કલે કરવામાં આવેલા નીચેનું કે આના કેટલે કરવામાં તે સરજ થારે છે, (૨) રમાપર નીચકતા ધરાવતા સંબંધી કાયદાઓને કેટલી કરવામાં આવે છે; અને (૩) દીદાઓને ગમતા વેપારના કાયદાઓને વધારે સંતોષકારક બનાવવા કેટલે કરવા. સુધારી રાકાય, તેની તપાસનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવે

મી. ફ્રોમેજરે જણાવ્યું - બીજા પક્ષનો પ્રતિબંધિત કરનારો કાયદો સાવવાની તરફેણમાં તેમ આપવામાં માત્ર જણાવ્યું મેજરે કર્યા અને તે જણાવ્યું કે હાલની સરકાર તો પહેલાંની સરકાર કરતાં પણ દીદીઓ તરફ વધારે ચોકસિયત છે. એ યાદ રાખવું જોઇએ કે યુનીયન સરકાર તરફથી દીદ આપે ઓગ્રીમેન્ટ કરનાર કે પણ પક્ષનજ હતા. પણ જો હોઇમેજરે તેવું ઓગ્રીમેન્ટ કરેલું હોત તો તેમનું શું થાત!

ઓર ગવાજ આગે તેમને લાલ મારી મદી મુકયા હોત

મી. ફ્રોમેજર આગે. કે. બક્સાને તે કર્યું હતું, નહિ કે જી. કોકસોનરે, કેબાલની સરકારે.

ઠરાવો

ત્યાર બાદ મી. ફ્રોમેજરે ઠરાવ મુકયો કે મીશ્રલગ્નોના આખા અવાલની તપાસ કરવા એક કમીશન નીમવામાં આવે.

તેમણે જણાવ્યું કે તો જરૂર જણાય તો આ કમીશન પક્ષ બહારનું નીમવામાં આવે બધુમાં ઠરાવ મુકતા કે કમીશનની નીચેની (૧) દીદ સાથેનું બલાન અંગેની એન્ડ કલે કરવામાં આવેલા નીચેનું કે આના કેટલે કરવામાં તે સરજ થારે છે, (૨) રમાપર નીચકતા ધરાવતા સંબંધી

પરોણા બાપના ઊઠી ગયાનું દુઃખ અને મુર્દાઓ દફનાવી દેવાય આવ્યા હતા પછી કરબનમાં બધેરે વાદળા વરસી ગયા હતા અને સખત પવન ફૂકાયા હતા જેથી ગામડેની, ગોલ્ડન રોડ પરની ઝાપરા કૂટી પડી નુકસાન થયું હતું અને નસીબે મનુષ્યોના જનોની ખુવારી થઇ નથી. વરસાદ થયો હતો જે પણ જોર થોડા હતો. કલેર એસ્ટેટ, મારતીઆ અને નોર્થડીન તરફ પણ દીવી મકાનોના ઝાપરા ઊડી ગયા હતા. નોકાનનો મનાવ ડારડીંગ, અન્ડરબર્ગ અને છેક કેપના નોર્થ પ્રત્ન સુધી કૈલાખાના સમાચાર કરતે આવ્યા હતા. માર્ટિન કેલેસ્ટર, બાલીવાલ નોર્થ અને બાર્ટલી વેસ્ટમાં વરસાદ પડયો હતા પણ સુકમળાની સ્થિતિમાં ફેરફાર થયો નથી. તા. ૨ ઓકટોબરે ફલાઇએ પાળું કરાય વિમાન મેદીસ્મીથ પહોંચતાં બારે નવકાના માં સમાચાર પડયુ હતું પણ સાવચેતીથી મેદીસ્મીથમાં સહીસલામત ઊતરી પડયુ હતું. વિમાન માં ૧૩ ઉતારૂઓ હતા.

નાટાલના એડમીનીસ્ટ્રેટર

નાટાલના ગોવરમેન્ટ એડમીનીસ્ટ્રેટર મા. એચ. ગોરડન વોટસનને રાષ્ટ્ર મુદત સુધી ઢોદ્દા ઉપર ચાલુ રાખવા યુનીયન સરકારને બલામણ કરનારી અરજ ઉપર નાટાલની પ્રોવીનશીયલ કાઉન્સીલના સભ્યોની સહી મેળવવાનું કામ શરૂ થયું છે એવા સમાચાર 'નાટાલ મરકયુરી' ને મળ્યા હતા.

નાટાલમાં "જર્મન ડે"

ગમાર બાતના પ્રધાન મા. પીરો તા. ૪ ઓકટોબરે મારીસ પીરો નામે કરાય વિમાનમાં કરબન બાવ્યા હતા અને વોટરબર્ગના જીલ્લાના "જર્મન ડે"માં ભાગ લેવા માટે મોટરમાં બીજીલ સર્કલ મોટર્બમાં ઉપડયા હતા. મોટર-માર્ગ ગોરીટઝબર્ગથી ૨૭ માઇલ છેટે આવેલું છે અને ત્યાં જર્મનોની વસ્તી વધારે છે. ઉજવણીમાં ૧૫૦૦ જર્મનોએ ભાગ લીધો હતો. કરબનના કોનસલ વડ ડ્રાકર પણ બાલ મોટરમાં ગયા હતા. પ્રધાન તથા રાજે પ્રીટોરીયાના ગાર ઉપડયા હતા.

ફ્રીહમ કુંપનીની સ્થાપના

પ્રીટોરીયાની રજીસ્ટર ઓફીસમાં એસોસીએટેડ ફ્રીહમલ પ્રોપરાઇટરી લીમીટેડ નામની ફ્રીહમ કુંપનીની નોંધણી થયેલ છે. ૨૫,૦૦૦ ની અધિકૃત મૂડી સાથે રજીસ્ટર થઇ છે. કુંપની સ્થિતિ બાંધકામમાં ફ્રીહમનો ઉદ્યોગ ચાલુ કરશે. કુંપનીની હેડ ઓફીસ જોહાનીસબર્ગમાં છે.

કરબન બંદર

કરબનના ફ્રીબાલ્ય બાતના તા. ૬ ઓકટોબરે સવારે ૧૧ બાજબોટો બંદરમાં દાખલ થવા માટે બાની પુગી હતી જેને બંદરમાં જગ્યા નહીં બવાનો ક્લાકો સુધી દરીબા બચ્ચે થોભવું પડયું હતું. બોટીલ બન્દિરમાં કુંપનીની ફ્રીબર ફ્રીબા સમાચાર બાપ્યા હતા જેથી બધેર પાછી બોટોના જગ્યા બની હતી. નાની મોટી સ્થાનીક બારા બાર ટનની ૬૦ બોટો બાજ બાવ્યા તા. ૬ ઓકટોબરે કરબનમાં હતા.

કેળવણી માટે તબાસ

દાંસબાકમાં બાવણી માટે તબાસ નકાબના નીબાવલાં કમીશને જોગા કરેલી જુબાનીબો દાબબ્યો સબોલાં ૨૫૦૦ કુલસ્કેપ કાગળો ભરાબાં છે. બગબગ ૧૦ અંગ્રેજો અને આસાબીઓએ જુબાની બાબી હતી. જુબાની લેબાનું કામ આવતા માર્ચ સુધી ચાલુ રહેશે.

સ્ટેદીસ્મીથમાં રેલીબમ

સ્ટેદીસ્મીથની બીગલસ્બર્ગ સડકમાં "આયર્ન ઓર" (લોખંડની ધાતુ) માટે ખોદબોળ ચલાવનારી સી'ડીકેટે પોતે કામ્બે ખરીદેલા ૬૬ એકરબાવાળી સ્ટેદીસ્મીથમાં બારે ચર્ચા થઇ હતી. કેટલીક વ્યક્તની કીંમતની ધાતુ હાલ બાસ્તાનું અનુમાન થાય છે જેમાં "રેલીબમ" નો સમાવેશ થાય છે. કેટલાક બાણીદાઓએ કામ ચલાવવા બોધ-રાન બાપવા ના પાડી હતી.

બેન્ક નોટો

વેનરીનબર્ગમાં એક નોટીસ એક એક પીંડની ત્રીસ બેન્ક નોટો જમીનમાં સાચવી રાખી હતી. બધી નોટોને ઉધાબઓ કરડી બાબી હતી અને વટાવી શકાય એવી સ્થિતિમાં મળી ન હતી. મજકુર નોટો નોટીસે રીઝર્વ બેન્કમાં ૩૫ જાન્યુ નોટો બદલી બાપવા હતી નોટીસે હવે પેબલનું સંગ્રહસ્થાન નાણું રોકડક બિલકુલ રાખવા ઠરાવ કર્યો છે.

બેન્ક મેનેજરનું મરણ

જોહાનીસબર્ગની સ્ટાન્ડર્ડ બેન્ક માર્કેટ સ્કવેર બાન્બના મેનેજર મા. જે. છ. રોબર્ટ મરણ પામેલી હાલતમાં બેઠ બાનાના બંગલાના ગેરેજમાં ઉપર બબ બબાવ્યા હતા. બા રોબર્ટ જમાબા દામમાં રીવોલ્વર પકડેલી હતી બોલીસ રોબર્ટ ઉપર બેઠ બાડી ચલાવ્યા હતા ત્યારે બબારમાં બેન્ક જોડી ગયા હતા.

મી. બર્નસ્ટાઇન સાજા થયા

અબીસીબા વિભાગ તરફથી પાર્લામેન્ટના સભ્ય એકાએક માંદા પડતા કરબન બન્દાબેની નર્સીંગ હોમમાં દાખલ થબા હતા લાવ્યા તા. ૩ ઓકટોબરે બાંદગીબાંથી મુકત થયા છે બી બર્નસ્ટાઇનને હવા ફેરફાર માટે બાબકન્દી જવા સલાહ બબી છે.

વિવિધ મરણ

જોહ્નીસબર્ગમાં બી બ્રોબજ લીન્ડસે નામના 'પુઅર સબ્સનું સ્થળ ૭૩ ૭ બકટોબરે રાત્ર રવતામાં બબી બાવ્યુ હતું. બાબો ઉંમર સો રોદ છેદ બા. લીન્ડસના ઘર સુબી ગોબીબા ખાટા પડેલા હતા મરકુગ બાદા ન હતા તેમજ નામના ઉપર ઘાવનો દુખાવો થયા હોબ એવા ચિન્હો નબી હતા.

'નાટાલ મરકયુરી'નું સાહસ

ચીન-જાપાન લડાઇના સીધા સમાચાર મેળવ-વા માટે કરબનના 'નાટાલ મરકયુરી' બાપારો બોતાના પ્રતિનિબિબ બી. બી જે. કેબને કરબનબી તા. ૨ બકટોબરે ટ્રેબડેલા સ્ટીમર રેલવીનમાં ટ્રોંજબેંગ જાને મોકલ્યા છે.

મી. બ્લાઇનું મરણ

બસીંગ્સ્ટોકના પબ્લા જુના રહેબાસી મી બ્લાઇનું તા. ૩૦ સપ્ટેમ્બરે કરબન નર્સીંગ હોમ બા મરણ નીપજ્યું હતું. બી બ્લાઇ ૬૪ વર્ષના હતા બને બોતાની માલમા પબ્લા દોઢાગોને કામે લગાડતા હતા. ના બારે ગોંસી વર્ષની ઉમર થતાં સુબી ગુજર ગીકના પ્રાણેકકરનું માન ચબળતાપુર્વક બજાબ્યુ હતુ નાટાલમાં પ્રબ્બાતો પાગેલા "ડીક કોંક" ના બી બ્લાઇ બાઇ હતા.

બ્રહ્મલતીનું પરીબ્રમ

સાલસબરીબો બારે નાટલ છેડે બોઇ ઠામ ઉપર નેટીવ સુપડાના ટ્રેબ્બરમા બુધબો મેદાન નામ્બાબો કેમ્પ કાટી બારે અઠબબાર થયા હતો જેબા પાંચ નેટીવો બાબો બબા હતા. તેમજ જોહાનીસબર્ગમાં પેટ્રોલબો બબાના કાપા કાટી તે ઉપર ચરબ બાબી ફેરબતા એકદમ બકકો થબો હતો બાન પાસ રાખબો પેટ્રોલનો ડબો કાટબાથી એક નેટીવ બાનો પુરોપોબન કોને ગંભીર ઇજા થઇ હતી નેટીવ તા. ૪ બાંદગાબારે કોસ્પીટલમાં મરબ પામ્બા હતો. પુરોપીબના કબી બચ્બા મંગાબ છે.

બોસ્ટલ્લીબાનું બાદર

સુકમળાબી બાદરબી બાને બોઇ બાનુ છે. તબા બાદરાદીનાના રીમેર સ્ટ્રકચરીંગ કાબલાના કરબન બાતે ઉતરેલા ૧,૪૦૦ બોસ્કોમાં ૩૬,૪૦૦ રતલ બાદર બાબ્યુ હતુ. બોઇ બે બકવાદીબામાં બોસ્ટ્રેલીબાનું બાદર કરબન બાબ્યા બકી છે

પ્રાચીનશીબલ સોસાયટી

નાટાલના પ્રાચીનશીબલ સોસાયટીનો બાની પડેલી જગ્યા ઉપર નોરલ બોન્ક ટેબીસાઇડ બાલાના બા-ડર મેજીસ્ટ્રેટ મા. ટી. એ. ઓક. વેગસ્ટાની નીબમુક કબવેર થઇ છે. મા. વેગસ્ટ ... ... બકટોબરબી મેરીટઝબર્ગમાં કામ શરૂ કરશે.

ધર્મગુરૂનું રાજીનામું

કેપટાઉનના બાબે બીશપ કેથબન્ડ ... બાર. કેરબમે બબીબત હોઇ નદી રહેતી દોબાબી રાજીનામું બાબ્યુ છે. કેથેડ્રલ કરબસ્તાની ઉપર ૩૮ બાની ... અને તેમનું ... ... ૧૯૩૮ ના ઓકટોબરના તહેવારોબી બાબસમા ...

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવનું સાદીત્ય

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ બાલા-બંગ ૨/૧. રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ પ્રસીદ્ધિ—જેમાં રાષ્ટ્રીય ઇતિહાસ, દીર્ઘદ્રષ્ટાબના સર કારીગીકરી, ચરકરત્ન દોઢી કરબ બિગેરે લબાલેખ ઉપર લબાલબલા નીબાંબેલા છે કીબત ૪/- પોસ્ટેજ કીબાનાના ૫૬ કરબતનો ઇંડીબીકામાં બાના દોઢીબા

પ્રત્યેકની કી. ૧૨.

ડરબનમાં મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિ

ગાંધી જયંતિ ઉત્સવ સમીતી તરફથી ડરબનમાં જોહ. કે. ગાંધી સાર્વજનીક હોલમાં મહાત્મા ગાંધીજીની જયંતિ શનીવાર તા. ૨–૧૦–૩૭ ના રોજ સાંજે વાત પાકે બરાબર રીતે ઉજવવામા આવી હતી.

સાર્વજનિક મંડળી પ્રમુખના કર્યા બાદ જયંતી નું કામ શરૂ કરવામાં આવ્યુ હતું આજનામાં નવાનું મહાત્માજીનું ગ્રોય "વૈષ્ણવજનનો તેને કહીએ" કે જાણ મધુર આલાપ અને ચાલીસ સાથે ગાવામા આવ્યું હતુ ત્યાર બાદ દીક્ષિણ આફ્રીકા રાષ્ટ્રિય પ્રવૃત્તિનું રીપોર્ટીંગ સંવાદ દ્વારા કરાવવામા આવ્યુ હતું. એક સ્વયંસેવક બીજા માણીક પાસે અમુક હિક મદદ મેળવવાની આસાયી ગાને છે. બીજા માણીક ઉંચા જવાબ આપી તેને ઝીણે ઝીણે ખોબ મારી ન ... અને પાછળથી પોતાના સ્વાર્થ સરે એ ફ્રેરણા મદદ આપવા તૈયાર થાય છે. ત્યાર બાદનો દેખાવ, પોતાના સેનાપતીની ધરપકડ સામે વિરોધ દર્શાવવા ઉપર બળા ભેગા થવામાં આવે છે. આ સરકારના આ બનાવને વખોડી કાઢતા, અને દયાનદીનીની ગાદીમાં બેસીને આપીને સ્વયંસેવકને પકડી જાય છે. ત્યાર બાદ હરિજનના ઝવેરા પ્રશ્ન ઝણુંનો સંવાદ રજુ થાય છે. એક બીજા હરિજનો ઝવેરા વેરો આને મુખ્યોમાં પણ તે સામેનો પોતાનો વિરોધ રજુ કરે છે. તો બાળવર્ગના ફ્રીસ્કુલ્સ સમાજના બનાવો આપે છે. પરંતુ તે સિવાય તો મહત્વનું કાર્ય સાહે જણાવાનું હોય છે. મોટલો આ બધું જવા રહ્યું તે તરફ જવા તે પગલા ફ્રીધાર્યે ન. ત્યાર પછીનો દેખાવ કોનો આપે ન. તેના રીજીસ્ટ્રેશન બાબતનું કારણ જાણવે છે. સ્વયંસેવકને બનાવ માટે પુછતા, બચાવ રજુ ન કરતા નીચેના રજુ કરે છે. તેમા સરકારની નીતી સખત શબ્દોમાં વખોડી કાઢે છે. આ રીતે સંવાદ પુરો થાય છે.

સભા ઉપર આની છેલ્લી અસર પડ્યા પાગી હતી. ત્યાર પછી બાબાગમના પ્રશ્નોનો સુરત બાબામ મંડળ તરફથી ઉજવવામા આવ્યા હતા. આર્થિક બાબતો સાથે શારીરીક સંબંધથી ની કેટલી જરૂર ... તે તુરત બતાવ આવતુ હતું. દીંડુસ્તાન અને પરદેશમા પણ દીંડીઓ ને કરાવેલા, અને બાબાગ શરીરની કેટલી જરૂર ... તે તો સૌનુ ધ્યાન સારી રીત ખેંચે છે. મેળાવડામાં બાબ કસરતોના બાબ પ્રયોગો થયા હતા તે ઉપરાંત સ્ત્રીઓ માટે પણ ખેલ સુંદર રીતે બતાવ્યા હતા. બાબામ મંડળની પ્રગતી બાબતનો સરસ ખુલાસો. ત્યાર પછી ગાંધી રામ બનવાની આવ્યો હતો કે કાઠીયા વાડી જીવનનો પ્રસંગ આનંદ પ્રેક્ષકોને કરાવતો હતા. ત્યાર પછી ભજનો આવ્યું હતું શ્રી. પુંથીરીયાના પુત્રની નાની ૧૫ બેનો સંગીત ઉપરનો તેનો ગાણ બહુજ પસાદ દેવી હતા.

ગામનાર ... પ્રેમદ '

પરીનો સુજના જુના રીવાજ જેવો બાબાનુ તો પ્રોગ્રામ હતો. શ્રી. સાબુરજી શરિદીબાના પ્રમુખપદા નીચે પબ્લા વકતાઓએ પ્રસંગોચીત બાબત કર્યા હતા અંતમાં ભાઇ મોહનલાલ શીઓએ દીંડુસ્તાનની પ્રગતું માનીતું પરે ગાતરમનું સંગીત દબા ... નાલ સાથે સંવાબાવ્યું હતું આપા સંગીતનો આપણને દુર દેશમાં પબ્લા દીંડુસ્તાન નજીક લાવતા હોય અને માતૃભૂમીની યાદ આપતા હોય તેમ લાગતું હતું ત્યાર બાદ સભામા મહાત્માજીને બોકલવા સોટ સીક્રેટર કવેકશન કરવામા આવ્યુ હતુ બાદ આરતી મત્રના સબાકું બારમેપુર્ણ થયું હતું

આ કેલવા પ્રસંગ ... નોંધ બાબતો બાસ બાબવશ્યક બની. સબાજનોની બબાકલ્પના બાજરીને સાથ કેટલાકને બહાર જેવા દેવું પડ્યુ હતુ. બીજોનો સબ્બા પબ્લીક બારી હતી સામાજની ઉત્સાહીનો બાબાર જેટલો પ્રાપ્તો છપર છે તેથી બધુ બીજો ઉપર ... તેબને બાબા ઉત્સાહમાંથી બધું બબાવવાનું બબ્બુ હશે વધુમા તો બાબા બાદેના નાના કિસ્સો ... બાબી સેનું ચક તેના કરવા પોતાની બુબાર સમ્બબામ તેનું નકાબ બોબ્યુ ... બાબની મોટી દીંડુ જનતા માટે બસકલ્પ નથી. તેમજ તે બાબના ની જરૂરીબાત તો બાબા પ્રસંગ ઉપરથી માલમ પડી બાવે ...

સ્વયંસેવક તરીકે કામ કરતા બાબ મોહનલાલ બીબીઓ પોતાનો બાગ બાબાદ બબ્બી બતાબ્યો હતો. દીંડુસ્તાનમા રહેતા એ બાનબીનો અને ફ્રેરણાબી યુવકે જે કાર્ય કરી બતાબ્યુ છે તે બદેખર સ્તુત્ય છે. પશ્ચિમના યુવકોના બોસ્યાન કરતાં એમનો દેશી બોસાક પણ સારો લાગતો હતા બીજ બાલીક તરફેનો માન બોગમ લાલ પીતાંબરદાસ ગઢેતાનો બબ્બ પબ્લ મુકરતી સ્વાગતો ... બબ્બનારો બીજ બાલીકોની દુનીયા ફેલસી દુર છે તેનો ચોખ્ખો બ્યાબ બાપતો હતો. બોબબ્બ નાયીકોનો બાગ સબાન-નીબોનો નબો દરાબો સાથે બ્યાન બાપબા હતા. અને બા બાકર્ષક પોષાક અને બાબાનબ પબ્લ બાકર્ષબ્ બેબ્યા હતા.

બોકદરે બા બબ્બની બૂતકાળની કોમ પબ્લ બબ્બનો કરતા પબ્લ નાનો અને બહ્બ રીતે ઉજવાયા હતો. બા બબ્બોના નાં દરેક દીંડુએ બાબો બાપ્યા હતા અને દીંડા બનતાએ હાજરી બાપી હતી. તેનો મત બોબો બબ્બનો ઉત્સવ સબાનીને ... છે. અને બાબ કરીને બાજ નોકરવાદ બીબીને પટે છે કે કેબબ્બે દીંડની બાકારીની બાકતમા બાબે બાજ બીબેલો દોબ તેના બનુબબનો ઉપયોગ કરી બબ્રમા બબબુબાનોમાં ઉત્સાહ ... પ્રતિ દુબ સંબંધોને દ્રઢાવે બા રાજ રાજ ... રીતે બાર પાડ્યુ હતું. બજ કાપસે નજ દેખાબ્યા બબેરે બાબી બાનબ્રેરી, કાઠીબારાદ બાબે બંડળ ના સંયુક્ત બાબબ નીચે જબતી ઉજબાબામાં બાબી હતી

—:o:—

હિંદના એયર મેલના છેલ્લા સમાચાર

[અમારા બબારવારી તરફથી]

તા ૨–૯–૩૭

મહાત્મા ગાંધીજીની તબીયત

મહાત્મા બાંધીજીને હરીબા હરજનો તબાસ્બા કરતા બાવે તબીયત સુધારાપર ... હતું જબાબ્યું હતુ કોઠીનુ ... બાબ્યુ બોબાનુ નથી બબ્યુ છે. બારવારની પબ્બી બ્રબ્ર ... બબ્બી સુબાકાતો બંધ કરબ્બામા બા ... છે

કોકેઇના વિરોધથી કસાયખાનું બબ્યું અટકયું

સાબરમતીના બરકારે કસ્ટ... બાવા પુરૂ પાડવા ને શ્રી. ૨૮ બાબાના બારસે ઢોર કસાયખાનું બાંધવાનું ... બબ્બું ... જેનાં પોરબ્બા ૮૬ ગાંબોનો બધ બબાનો હતો. બા સાબે કોકેઇએ બબ્બરે ... વિરોધ ઉઠબ્બા હતા અને બાબે બાવ બરબાનકે બસબામબનો દાંકલ મારી પોતાનુ બામ કોબાબ્યું જેથી બોબામા પબ્બા બુબકો બાજરના બરકારે સ્થાબબાનું તાંદિ બાંધવાનો હુકમ બજાર પાડ્યો છે.

અસંઠાબાનના કેદીબો

બબાબાનના સ્ત્રીબોનો જેલર બરાબર સંબાળતો બે, જુદા જુદા પ્રાંતિક બરજારે પોતાના કેદીબોને દીંદમા પાબા બાવાબબાના હુકમો કર્યા છે. કેટલ બબાબા બરકાર હજુ વિચાર કરે છે. બાબા ... બબ્બાળાના પડા પ્રબોધન સાથે ... બાબબામા પબ્લબાકાર કર્યો હતો. તેના જબાબ બેબો બાબ્યો ... બબ્બા પ્રસંગો મેબ્બરોની કોકરન્સ બારીબ પોબાર કરબ્બામા બાબશે

રાબ્ટ્રપતિ ગુજરાતમાં

રાબ્ટ્રપતની પંજિ ... બબાજબ્બામા નબરે તા. ૧૮ બીજે ગુજરાતમા બાબ્બા હતા. કરેકે કરેક બાવામા તબ્બા બબુપ બરબાર પબ્બા હતા. તા. ૧૯ બીના નબા બાજદારાબાડી વિદાય ... બાજ બોર પબ્બ બબ્રબાજાર ... હતા. ગુજરાત રબ્ટ્ર પતિના બબાગમના બબાજ લાબી નબાડાબાડ ના કેટલો બબ્બ બાબ બાબ્યા. રાબ્ટ્રપતિને બાજ ... બાવા હતા બબ્બ બબ્બ હતા. સરદારોબાની સભા બા પબ્બ બબ્બા બાબ બાબ્યા પબ્બ હતા. લોકોનો ઉત્સાહ જબાબ હતા. રાબ્ટ્રપતિજીએ કર્યું ... બબાદાબાદ બબ્બો ઉત્સાહ ... બબ્બ

કોંગ્રેસ નથી આપણે પણ આગળ વધ્યા કહીએ. જો આ પ્રમાણે કામ થશે તો પંદર વર્ષમાં સંપૂર્ણ સ્વરાજ જરૂર મળી જશે. આજે ગુજરાતના જે મોભીસો અને ઓપ્રીસરોએ કોંગ્રેસ તોફાનોને જેલમાં નાખી હેરાન કર્યા હતા તેજ પોલીસ અને ઓફીસરો આજે કોંગ્રેસના પ્રધાનોને સલામ કરી રહ્યા છે. આજે ગુજરાતના બેકુસૂરોને કોણ હેરાન કરી શકતું નથી.

રાષ્ટ્રપતિ પોતાના ભાષણમાં બોલ્યા હતા કે "હોમ રૂલથી આપણે છ. પંદર વર્ષ પછી આપણે સાવ સ્વતંત્ર નહિ થઇએ તો હિંદુસ્તાન કદિ પણ અંગ્રેજ સામ્રાજ્યની દુનીયાની વાતો સમજી નહિ શકે તેમ તો હિંદુસ્તાનના કરિયાને આકરા કામ કરે કોણ રોકી શકશે નહિ. વહેતા પાણીના કરતાં ગોળિયો તો પાણી સહેને મંથાઇ જાય. તેમ નવો પક્ષ જુના વિચારો નહિ છોડે તો બંડા પકડાવા છે. કેટલા રાજ્ય કે પ્રોટીશ હોદ્દે બંધ એકજ છે. કોઇની તાકાત નથી કે તેના આપણને ઊંધા પાડી શકે.

આયરલેંડમાં કાયદા ઘડવાની જરૂરીયાત

આયરલેંડની સરકારે જરૂર કરેલી જરૂરીયાતો કોંગ્રેસના પ્રધાનો પાસે અપાવશે. તેની સાબતો પરદેશ આજકાલમાં દાખલ થશે.

સરહદમાં કોંગ્રેસ સરકાર

સરહદની કોંગ્રેસ સરકારના બજેટમાંકેસ દસ દિવસમાં અંદાજપત્ર રજુ કર્યું છે જેમાં જે લાગુ કર નાખવાનો કાપ મંજુર કરવામાં મુકેલો છે. સીનેમાં તમા નાટક ઉપર કર નાખવાનો પ્રસ્તાવ ના પાસાર રૂ. ૫૦૦ નફો થવા છે

આયર્લેંડ મહાસભા

હરીયરામાં બળવાખોર મહાસભાની તરફમાંથી તૈયારીઓ ચાલી રહી છે. ૧૫ ખાનામાં ઠાળ, બાલ બે વખત બજે આને સ્વચ્છ દુધ મળે તેવી ખાસ ગોઠવણ થશે. રેસ્ટોરાંનો કારભાર સલાવવા બોર્ડ બનાવ બેનોની સરત તમા ગુજરાતમાંથી ખરની થશે.

વિવિધ વર્તમાન.

પ્લેસ્ટરાઇનનો આમલો

જેરૂસલેમના જુના વિભાગમાં આરબો વચ્ચે બાર ઉકેરણી જાહેર સભા છે સ્તોના બજારની દુકાનોના કલાકો પાડવા નક્કી થયું હતું અને બારણા પુલકોએ તા. ૧ ઓકટોબરથી પીકેટીંગ કાર કર્યું હતું. ઠરાવાણની બજાવણ કરવા તરફ ફેલાઇ હતી પીકેટરોને નસાડવા પોલીસે બારે પ્રયત્ન કર્યો હતો. બજારના જુદા જુદા ભાગમાં બોમ્બ હતું આરબોના તરફથી બાહર પાનના બાકડા વિભાગમાં ત્રણ બોમ્બો ભાંગવાના ગોળાબાર થયા કરે છે. પણ માણસ ઇજા થઇ નથી. બજારના પાર્ટીના મુખ્ય બજાલ હસનને તા. ૨ ઓકટોબરે જેરૂસલેમમાં પકડવા હતા પણી આરબ કાયદા કમીટી બંડાળને ઉશ્કેરવાનું કામ કરે છે એમ કહી તમામ સભ્યોને પકડી કાર્યવાહી બજાવવા સલેહ તારફતે કોરોલ બંદરે દેશપાર કરવા નક્કી થયું હતું. આરબ કાયદા કમીટી બાદે નવા સભ્યો ચુંટવા આરબ મુખ્યોએ બજાવણ કામ કરી છે પેલેસ્ટાઇનના દુકાનદારોની સ્થિતિ "સુકી વચ્ચે રોબારી" જેવી છે કલાકોમાં બંધ રાખવી દુકાનો પોલીસ હુકમથી ઉઘાડવાની ફરજ પાડવામાં આવે છે. જેરૂસલેમના માનદ મુખ્યોએ હુકમને ઉશ્કેરણી તરફદારમાં આસરો લીધો છે. જેરૂસલેમના મેયરપદ ઉપર ગેર બ્રીટીશ ચુંટણી થવા જોઇએ છે. કાર્યવાહમાં બધુ મનવાનો જણ પુરી છે અને ટીરકોર્ટ કમીશનરની બેઠકોના આસપાસ બારે પહેરો મુકવામાં આવ્યો છે. પેલેસ્ટાઇન કમીશનના ચેરમેન સર પીલનું મણ અદ્યપાટીયા બા બુધવારે ૭૦ વર્ષની ઉમરે નરબ્ય નીપજાવ્યું હતું. સર પીલ એક પ્રસંગે ઇન્દિન સેક્રેટરી ઓફ સ્ટેટસનો પોતો પ્રાઇવેટ હતો. જેલીલીના ડીસ્ટ્રીક્ટ કમીશનર તા. ૯ ઓકટોબરના બુના ગામે ૨૫ ઉપરની પણ આરબોને ગોળીમાં ઠેર રાખ્યા છે

જર્મની અને ઇટાલીની આર્થીક સ્થિતિ

જર્મનીના જાણીતા છાપા 'ટેર-ટાગ બોલ્સ પાર્ટે' જાહેર કર્યા મુજબ જર્મનીની આર્થીક સ્થિતિ બધી કટોકટી છે. જર્મનીમાં બનતા સબબસુર અર્થથી નારાજ થઇ બોટા તબકા ઉપર આર્થીક પ્રધાન દેવા સાહસે રાજીનામું આપ્યું હતું. નાની મકકે ઓન્દમાં ચાલતાસન બાબુ યુદ્ધનામ મહાકોષ જર્મનીમાં મુકવેલીમાં આવી પડશે એવો ભય સહુને લાગે હતો. મહાલીમાં પાસ નીચલા નીવચસાર્યો પસંદગી ગોઠવી નોબ્યામાં બાલ પ્રધાની મંત્રીમાવાયાં આવ્યો હતો અને બાબીથી પસંદગા ચહેલા બાલની કેબિનેટ બા કોણ ઉંડા જેલની ઓબી હતી. મહાલીએ બારે બધ્ય ઓબીસીનીબામાં કોણ છે બના બાબી બાલક નજરી ગ્રા. છે. બા સબબી સ્થિતિનું વર્ણન બન્ને સરકારબાલારોએ રજુ કર્યું નથી. બજારના પત્ર બાલામજ કરી છે કે બન્ને રાબ્યોની સલાહમતી બલીમના યુરોપી રાબ્યો માટે નીવતા બાંધવામાં છે

લોકમતનું બળ

લોકમતને માન આપવાની બ્રીટીશ પ્રજાની પ્રકૃતી ઉપર વિશ્વાસ બતાવી બ્રીટીશ બાલતંત્રી સર હેનેન સ્કાયમને જાહેર કર્યું હતું કે બાલો-મેન્ટની ચુંટણી પછી જે પક્ષ બહુમતમાં આવશે તેને રબીમંડળ કોણ પબ્ય પક્ષ પાછો હઠશે નહિ. બાલતંત્રી પ્રસરની ડેલીફ્રેટ બળાવાને ઉશ્કેરેલી જર જેના બબાવને જબાબ્યું હતું કે એકમતા બધુ કેના બબાવ કે બબ્ય ... મુબલમારીના સિદ્ધાંતના મુળમાં પણ બબાબાર છે. બાબુબાલકોએ બબ પડશે - દાંતના સામબાન કબોડાનામાં બર જેના સામબાન પ્રયુબ્ય હતા બબે દીધા બા મતને ટેકરે મારનારો દીબોદે બબબા હતા

બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટ

યુરોપની બાંત્રીક રાષ્ટ્રીય પરિસ્થિતિ અને બીન બાબાની સ્કાલથી બિબરબીન ચુંટણી પ્રબોના કારબુથી બ્રીટીશ લેબર પાર્ટીએ પાર્લામેન્ટ બાકાદથી બોલાબબાનો બબાબના લાબોર કરી હતી બને તે બાબી બ્રીટીશ રાજ પ્રધાનને બોલાબબુ કરવા લેબર નેતા બા બોદ્ધાને સૂબના બાબી હતી.

ડયુક ઓફ બીન્ડસર

પેરીસમાં સતાવાર બાબદર બપુ છે કે બ્રીટીશ બાજી રાબ્ય ડયુક બોફ બિન્ડસર બેમ સહીત જર્મનીની મુસાફરીએ જબ બાબેલીના કરી બને બનને દેશોમાં મબુરો બને બ્યવસાયો માટેની બોજનાઓનો અભ્યાસ કરશે કહે છે કે રાજય બબબક પ્રસંગે વૈલ્સની મુલાકાત કાર બાના મજુરોની બારી બપેક્ષા બાજી રાજબે ગોબણી હતી.

બાલ્કીલ્સમા ગરબબપક્ષ

બાલોલમાં કોબમુનીસ્ટપ્રેરી સરબાબદાર બારે બબાબા ટાર કરી છે બને બા બબાબો કાર્ય નીબબાનો બબ કેદાજ બબાબી બાલ્કીબાની બાલીગેન્દના પ્રેસીડન્ટ પાસબાને રેલના હડતાળની સ્થિતિનું બબદેનબાબ બાહાર પાડયું છે જે ઉપર સેનેટની બૈબની મળી હતી. સેબાબ બાદસ્થાબબા માટે સરકારે બજબદર બબબ બાબુ બોબો આરોપ સાબાબ્યો મુક્યા હતા

સ્પેન રશીયાનો ચોપાટ

સ્પેને રશીયા પાસેથી ૬૬૦૬ બા રબ્બુબારી બા બોગસ્ટ મહીના બાર બહીનામાં બા. રૂબલ ૩૬,૦૦,૦૦૦ બોલ્ડ બરીદ્યા હતા. બા બાસુ તબની ડોજ પુરતા બાર બો... કબલા ૮,૨૬,૦૦,૦૦૦ ના બાબ સ્પેન બાબાર બાબી બરીદ્યો હતા.

રોડેશીઆમાં બનીજ પદાર્થો

રોડેશીઆમાં બનીજ પદાર્થોની ઉત્પત્તી બોબસ્થમા બધુ બાર હતી બામના ટ્રોપાટેજન્ટ બાહેર કર્યા મુજબ બોબાગસ્ટમાં રા. ૧૨૦૦૫૮૮ ની કીબતના બનીજ પદાર્થ બાબ રોડેશીઆ બાંબી બાકોમાંથી નીકબ્યો હતો જે બબા બબાર બોબસ્ટ બાસ કરતા પા. ૪૦૮૬૬૬ બધુ હતા.

ઇટાલીનું વિમાની બધક

રબેસીબાના વિમાની બબક... ઇટાલી ફાસ્કરી પીલાનને અકસ્માત થતા ઇટાલીબાં દેશગીરી ફેલાબ હતી વિમાન બોર બબાબના બાબના ઉપર બબથી પડતાં આર બાણસો બાબી બબા હતા અને બોબસો બાજસોને બબા થઇ હતી

બોરબનું કાવતરું

પેરીસમાં તા. ૨૧ સપ્ટેમ્બરે બાહબના કાવબાંથી બાસ મહેલી ૧ બમારના - બબેબાં બોક ઇટાલીબાના બોનારેબ્લર બાબના પ્રીબામ બાદીને બાણીસે પકડયો ૮ બાબ ... બાબ્યો બાદે ફેન્ય બામાસ શોબ બબાબ

ફાંસીનું ફાળું ફલ્યું

રસીબ્બામા બાસુસો અને રેસ દાદીને ફાંસીને દાકો ચઢાવવાનું ગેરબું સભામા પણ નથી. ગોરકોના તા. ૩ ઓકટોબરના સમાચાર મુજબ બેનીના માટમાં ૩૧, ઝાદી મેરટોકમાં ૧૯ અને ૮૬ મેની ટહાનમા ૧૬ ગણી ૬૧ સબ્બોને ફાંસી આપાઈ હતી

બે છાપાનું જોડાણ

લંડનના બબ્બીતા છાપાઓ 'ધી મોર્નીંગ પોસ્ટ અને 'ધી ડેલી ટેલીગ્રાફ' તા. ૧ ઓકટોબરથી જોઈન્ટ થયાં છે અને જોઈન્ટ મેનેજમેન્ટની માલેફા હેઠળ હવે 'ધી ડેલી ટેલીગ્રાફ એન્ડ મોર્નીંગ પોસ્ટ' નામથી પ્રગટ થાય છે.

સર અરનેસ્ટ ઓપન હાઈમર

દક્ષિણ આફ્રિકાના હીરાઓના માલ પર અરનેસ્ટ ઓપન હાઈમર હીરાના પ્રખ્યાત વેપારી છે. દુનીયાના હીરાના વેપારીઓની પરિષદમાં સર અરનેસ્ટ જોહનીસબર્ગમાં હાજર થયા હતા ત્યારે તેમના માનમાં અપાએલા એક બાધ્યામાં ગોલ્ડકોસ્ટના પ્રધાનો અને બીજા બબ્બીતા વકતાઓએ હાજરી આપી હતી

મહાપુરૂષોની જન્મતિથિ

જર્મનીના પ્રખ્યાત સરદાર ગરહુન વોન હીન્ડનબર્ગનો જન્મ તા. ૨ ઓકટોબર ૧૮૪૭ ના રોજ થયો હતો. તા. ૩ ઓકટોબરે જર્મનીમાં વોન હીન્ડનબર્ગનો ૭૦ મો જન્મોત્સવ ઘણીજ ધામધુમથી ઉજવવામા આવ્યો હતો. મહાત્મા ગાંધીનો જન્મ તા. ૨ ઓકટોબર ૧૮૬૯ માં થયો હતો. બેહદી બન્ને મહાન પુરૂષોની જન્મ તિથિ એક કીસ્સો પડે છે અને ઉજવાય છે.

તાંબાકુનો શ્રીમંત વેપારી

બ્રીટનના શ્રીમંત પુરૂષ સર ગોલ્ડબર્ટ ઓરી નું ગયા સપ્ટેમ્બરમાં અવસ્ય થયું હતું સર ગોલ્ડબર્ટ લંડનના આદરણીય નાગરીક પુંજનીના પ્રમાણક હતા. સર ગોલ્ડનાઉડની કોલસા તા. ૧૨૩૪૮૬૨ ની કીંમત પણ ૬ જમાયો બ્રીટીશ ટ્રીઝરીને પાકેક ૪૩૩૪૬૬ જકાત ભરતો

જર્મની અને કોલોની

જર્મનીમાં કાપણી પ્રસંગે હેરનેા આભાર માનનારી પ્રાર્થના મસેજ હર હીટલરે જાહેર કરી હતી : "જર્મનો પાસે જરાય જમીન નથી છે અને કોલોનીઓથી તેના વસારે થવો જોઈએ, પણ તેનો આપણને અનુભવ નથી કે કેમે સમજાવું જોઈએ અને જર્મનીનેજ કોલોનો તે ખરીદી શકે છે. એ છે કેમે કે કીક દુનીયાએ જર્મનીને ૧૫ વર્ષ પહેલાં લુટી લીધા નહીં હોત તો તે બુશી થી ખરીદી કરી શકત."

ચોર ઓફીસમાં ચોરી

લંડનના ચોર ઓફીસમાં એક ચોર પુસ્તો હતો માટે ખરીદ તપાસ થતાં રેકોર્ડસાંક પાકે પોલીસે ૬૬૩ ને ઓવરકોટ ચોરી થતા કિસે શોધી કહાડયુ હતુ. ચોરનો પતા નથી. ચોર અને પોલીસ બન્ને માટે "બાદશો ફ્રોમ અન્ય કાઢયા લેટર" જેવી સ્થિતિ થઇ.

ઘણા બધા સમાચારનું પાણી ઘણું ગંદુ હોવાને કારણે તાજા ઉત્પન્ન થયેલ છે તાજાના પાણીની માફક તેઓ ઓફીસર તરફથી મળતા મુજબ તાજાનાં નહાવા માટે પરવાનાની આપણા ના આવશે નહીં.

* * *

અકરોબર તા. ૫ માંગે થયેલી ઈલેકશની આકરી મુજબ જોહાનીસબર્ગ મ્યુનીસીપાલીટીની ૬૬ માંથી બેઠક ૩૬ સીટ મેળવી જોહાનીસબર્ગ મ્યુનીસીપાલીટીનો કબજો મેળવ્યો છે.

* * *

ન્યુકાસલના પેરેડાઈઝ સ્કાઉ તા. ૨ ઓકટોબરે રાત્રે નાચ ઘરે ચાર નેટીવોએ એક ગોરા ઉપર બાકરીથી હુમલો કરી બાવરકોટ પોકેટ કપડા અને રોકડ નાણું લુંટી લીધું હતું

* * *

મેરીટઝબર્ગના બાકેટ સ્કવેર ઉપર આવેલા બિસ્કીટ એન્ડ પાસ્તા દુકાન ઉપર બે અજ્ઞાત વ્યકિતો પથ્થરો ફેંકી તોડી નાખવામા આવે છે, આ આફવાદીયાએ ફેંકાએલી ઈંટોથી પા કાચની બારીઓના કાચ ભાંગી ગયા હતા આ પ્રસાગે પોલીસ કાંઈ કરી હતા.

* * *

જોહાનીસ્બા શહેર બાંધવાની યોજનામાં આવેલા એન્જીનીયરીંગની સત્તા માટે જોહનીસબર્ગ તા. ની મોટી એન્જીનીયર પો. જે ઉંગલીનો બનાવો દાકિયા કાપેલીએ પા. ૬૦૦ જેટ આપી હતી.

* * *

ઝબ્બામા સાકે બનાવવા માટે પા ૬૫૦૦૦ની ચેરન ઉભી કરવા બાકલ્યન એકમોનીસ્ટ્રેશનની પરવાનગી મેળવવા તા. ૨ ડરબે કોર્ટમા દાખિન અરજીગણની મીટીંગમા ઠરાવ થયો હતો.

* * *

ડરબનની મોટી કાકરીએ મોટર ૬૫ મોટર્યા ગરીબ પરેક સુધી નાકા વિનાની દુગ આર ઠરતા બનાવવા ન્યુટરમાં રેન્ડર બાગવા ઠરાવ કર્યો હતો

* * *

યુનાકટેડ સ્ટેટસની નેશનલ મેટરી કોલ્ટરીસની ખાંટર થએલી પાદી મુજબ ૧૯૩૭ ના થએલા આકલનાતીમાં ૧,૨૩,૦૦૦ મનુષ્યોનો સફાયો થતા હતો અને પા. ૩,૯૦,૦૦૦ નો ખર્ચ થયો હતો

* * *

નેપલસથી તા. ૨ ઓકટોબરે ટ્રાલીન આગબોટ દ્વારા ૨૦૧૫ એક નજીબુલ તરફ ટ્રોપ્સથી બાર રવાના થયુ.

ફીદિ નેશનલ મેસેજના પ્રમુખ બી. મુસોલીની સાથ નેહરૂના પુત્રી ઈન્દીરા નેહરૂએ રાજનની ગોકલબાઈ પુનાપરસાદીમાં "બોલીવીકસ ઈસેનો મોકલ્સ" તા. નામનાં થર કર્યો છે

* * *

સીનોર મુસોલીનીની જર્મનોની મુલાકાત પછી મોદર્ટસીયા નાગે ઈટાલી નાબા ૧૫૦ ઘરા અને તારવ્યા દરકોટસરને મહાસાની મુલાકાત માટે આમ બધા મોકલ્યુ હતું

* * *

સેસ્પીએટ રસાણની પુસ્તકાલયના રીપબ્લીક મા ગેરા ૭ મહીનામાં ૧,૧૬,૦૦૦ બાળકો જન્મ્યા હતા ૮ માંથી ૧૫૫ની જોજ મુકત આગે સરણાવતી ૨૮૬૦૦૦ વિદ્યેપ હતા.

* * *

બાપાની પ્રીતી પાકરીએ દર્શી અને બાબાન ગાડીની વેપારી સપી ઉપર સંગાતી તા. ૫ બીજે આપી હતી. બન્ને દેશી પરસ્પર એક બીજા ૭૦ બાબ પૈકીનો માલ ખરીદ શકશે.

* * *

ઈગ્લાંડના વરે બિમાકાના બાર હજાર ટનનું જુબ પ્રેમ્બ આક નામનું નાક દરબી વિસ્તારે છે પાકા પાનાં ઉપર બાર બાકની ઝોક પાગા કુટી પડી હતા જેનુ નજીબ એક દન જેટલુ હતુ.

* * *

સ્ટોકસબરીના પ્રતાપ ૨૬૦૦ ઓફીસમાં તા. ૪ બાકટોબરે બાબા લાગી હતી . બુજબાન બાબા બાનાન બબ્બ કલાક પાયા હતા.

* * *

મહાનીના ડેરબ્રેક, ગ્રેટ્રીબ્બા અને રમુબ બાંદરોમાં તા. ૩ બાકટોબરે બે ભુબાકરીના બાને ઉંચા ઝોરાંદીના પાક બબ્બકમ ઉત્પાદનમાં બાબી હતા.

* * *

રશીબ્બાના વોરસ્ટોબાગોર એક ખેડૂત બ્બીએ ૧૬ ટનમ ઉંજનના બાગનો જન્મ આપ્યા છે. જન્મેલી આરોગ્યતા ઠીક છે.

* * *

પાકુ સીઝ "નેશનલ ડે" તા. ૧૫ માંએ મકાનો જે દીપસે પાકુ બાલ નામનો બાબો ઐતિહાસીક ટેરીટરીમાં બારે ધામધૂમથી ૬ દબસમાં આવેલ હતો.

કોંગ્રેસ કનક મહોત્સવ

આદર્શમ

૧૮૮૫ થી ૧૯૩૫ સુધીના થએલા મહાસભાના પ્રમુખોના ગુજરાતી રંગચિત્રોની નેમાત્ર સુશોભીત બોરડર મારા ફોટાનું આદર્શમ.

કિંમત રૂા. ૨-૮

રાષ્ટ્રપતી અને મજુરો

પંડીત જવાહરલાલે મજુરોનો પ્રશ્ન પોતાનોજ બનાવી લીધો છે અને મદ્રાસના પ્રધાન મંડળને કામદારોને મદદ પડે તેવો કાર્ય ક્રમ તેમના સામે તેઓ રજુ કરશે. મદ્રાસના પ્રધાન મંડળ અને મુબઇના મજુર આગેવાનો સામે જરા મતભેદ પ્રવેશ્યો છે. મજુર આગેવાનો પ્રધાન મંડળ ઉપર રાજદ્રોહ કેદીઓને છોડવામાં તથા કેટલાક ગનાહ હુકમ રદ કરવામાં મહાપાપ દેખાડવાના આરોપમાં ઓન જણાવે છે કે ગયા વર્ષ ઓક્ટોબર મદ્રાસના સંસ્થાઓ સામેના ગનાહ હુકમો અને પ્રોક્લમ રદ કરવા નું કાર્ય કરવાના એક ઝટકાથી પતાવવામાં આવેલું છે ત્યારે સંખ્યાબંધ મજુર આગેવાનો સામેના હુકમો એમને એમ ઉભા છે. પણ મદ્રાસના રાજ્ય બાબત ઇ. સ્માન ઓયે પક્ષપાત વાળો પ્રધાન વાલી લડકો નહિ' એવી રાષ્ટ્રપતી ની ટીલસોટાપ્યા મજુરો સાલ થયા છે.

નવા સુધારામાં ક્ષત્રીયોજની લક્ષાગ્રી

અત્યારે મત્તાની લગામ કોંડીઓના હાથમા છે. ત્યારે બંગાલનુ પ્રસાપાતી પ્રમાન મંડળ બોંડીશ નીતીને પગલે ચાલ્યે જાય છે. આપણા હીંદુસ્તાનમાં ક્ષત્રિયોજીત ખાનદાન દિયરની દિજવણીના જેમ કલકત્તામાં પણ સભાઓ અને સરમેલ કાઢવામાં આવ્યાં હતાં, કલકત્તાના પ્રધાનો ના સાંભળે ન શકવાથી શાંત રોષાને પીખેરવા લાઠી ચાર્જ કરી ૫૭ જેટલાકના નામા જાગી નાખ્યા. આવ્યો બંગાલ અને દેશ ભરમાં એ પ્રધાન ઉપર બ્યાનતર્ગ વરસાદ વરસી રહ્યા છે.

ઋષીજનોના મંદીર પ્રવેશ

મદ્રાસમાજીએ પોતાની અછુતોદ્ધારણ ઇંટી કુચ પાછી બના મુકામ અને જાવણી નાંખતા એ કરાડી માટે જાહેર દેવમંદીર હરીજનો માટે ખુલ્લા મુકવાની પ્રગતી થઇ રહી છે. મંદીરના પદીવહદારો અને ગામના આગેવાનો સંમત થયા છે અને મોડાની સંમતી માટે તપીઓ મોકલ રહ્યા છે. સારાય ગુજરાતમાં હરીજન માટે મંદીર ખુલ્લું મુકવામાં આવ્યું' બના આ રીત કરાડીને કાજે જાણે

શ્રી. સત્યમુર્તીના અટકાવાયેલા બાર સંદેશા

બારદોલીવાળાએ શ્રી સત્યમુર્તીને જણાવ્યુ છે કે અમદાવાદના ગાંધીયો પટીદારને તેમણે મોકલેલો સંદેશો સંપેલાયો હોવાથી અટકાવવામા આવ્યો છે. આ સંદેશો કે બારદોલી સ્વરાજ આશ્રમના રહીશોમાં ગાંધલવામા આવ્યો હતો શ્રી. સત્યમુર્તી આ પ્રશ્ન પરી પારસ્પણવામાં રજુ કરવાનો કરારો રાખે છે. સંદેશો નીચે પ્રમાણે હતોઃ "ગુલામ તરીકે આપણે જન્મ્યા છીએ પરંતુ ગુલામ તરીકે મરવુ નથી જોઇતુ. આત્મમાની આઝાદી માટે મર્ણ કરવા મંડી પડો."

પેસેસ્ટાધન અને અરજો

રાષ્ટ્રપતીને પેસેસ્ટાધનના સવાલ ઉપર પોતાના વીચારો દર્શાવવાની વીનંતી થઇ હતી. સવાલના જવાબમાં તેમણે કહ્યું કે પેસેસ્ટાધન ખરા સાધકો યા આરબોની માલીકીનો છે અને તેના પર આરબોનો હક છે. વરસો થયા પેસેસ્ટાધનમા આરબો અને બહુદીઓ વચ્ચે મીસ્ત્રીઓ મીત્ર ભાવે એક બીજા સાથે રહેતા હતા એ યાદ રાખવાની વાત છે. છેલ્લી બોંડી લડાઇ પછી બ્રીટીશના નીતીના પરીણામે કમ નસીબે આરબો અને બહુદીઓ વચ્ચે વેર ભાવ ઝગડો ઉ પેસેસ્ટાધનના બાબતા કરવાની બોજનાસા કે કે બહુદીઓનો નાનો વીભાગ આરબોની સુગના છે પણ તે સાધુ કરાદકણ બાગ છે જે બાજુથી નથી. આ વાત ધ્યાન કરવી જોઇએ કે બહુદીઓએ પેસેસ્ટાધનમાં મુકી રોકા અને આબાદી તરફ લઇ જવામાં છે આને ન બોર ગેર ધ્યાન બાબતથી કાન છે, અને તેના તરફ મોટી દીયસંસાઇ પક્ષ તેથી કે આરબોને તેમના દેશનાંથી હાંકી કાઢવાનો આને બધા બહુદીઓ ન મુબઇમાં સરનોપરી ગમગાવે એ નાકારવા શકતો નથી. બહુદીઓ માટે બધુથી સરસ વાત એ પરશે કે તેમણે બ્રીટીશોના બાધા ઉપર આધાર ન રાખતા આરબો સાથ મળી સાઝબુજીથી જરાક આરબો અને બહુદીઓ વચ્ચે બળ અને પેસેસ્ટાધનને ઝારણ રાખ્યુ બનાવી તેનો આબાદી માટે સહકારથી પ્રાગ કરે. પ્રીટનની નીતીયો હીંદુસ્થાન તરફના મારગ રોબોને રાખવાનો જ અને તેના બાગલાની પોલીસના બાબ ઉપર્યો પદાર્પેલ છે

પરચુરણ

શ્રી. ચુ. ગાલ્વીંદ પોપના દરમ્યા જન્મદીને હરકોઇ માણસોએ પોંડીચેરીમાં તેમના દર્શનનો લાભ લીધો હતા. તેઓ તેમ સાથે બોલના ચમત્કાર ખાત મુક આશીર્વાદ બાપ્યા હતા.

* * *

મદ્રાસ ધારાસભા સીમ એક સવાલનો જવાબ બાપતા જણાવ્યુ હતું કે હિંદુઓના બિરીત સૈનીકોને વરસે દહાડે સૈનીકો રાખવાના બાબતા ૧૮ વરસે પહા ૧૮ કરોડ રૂપીઓના બાયેના બ્રમાણ બપાનું બાબત હતું.

ગુજરાત-વીદ્યાપીઠના વાર્ષિક કાળાને માટે રૂા. ૨૦૦૦૦ની અપીલ સરકારે મજારપાડી છે

* * *

બધાના બયનને બધા જિંદી નજરકેદીઓની મુક્તિનો હુકમ કર્યો છે.

* * *

'ડેલી હેરલ્ડ' પત્રમાં લખ્યા શ્રી. રામજી જણાવે છે કે, 'હિંદ તરફ લશ્કરી ખોર્ચ પુરતા પ્રમાણમાં ઓછો કરી પ્રાંતીક કારોબારમાં અતીવાર્ય જરૂરી ફેરફારો કરવા જિંદી સરકાર નાલુ પક્ષ માટે તેની સાથે મુબી બ્રીટીશ સરકારે મહાત્મા ગાંધી પ્રધાનમંડળને બોલાવ્યા તે આવી છે એમ તેઓ દાવો કરી ન શકે"

* *

બાર્ધસરોગ બોકટોસરના ચીન બાંધાદીલામાં લાહોર ખાતે દરબાર ભરશે એમ કહેવાય છે. બાબ્બરોધનો દરબાર બાપીનો છેલ્લો પ્રસંગ ૧૯૨૨માં શોટ બારીબલના બબામા થયા હતા.

* * *

શ્રી. એચ તરીબાને બના ૧૯૨૨ ની ૧૪૧-બાતનો ધરીયા કરવાનુ કોર્ટ દીકું જ્યુ તેમણે ઓ ઇંગ્લીશ પાર્ટો વાંચ કરી છે

* * *

કવિવર રવીંદ્રનાથ ટાગોર પ્રભાત ફીલ્મ કંપનીના એક ઇતીહાસપટમા બધીના ભુમીકા બજ બનાવ્યુ.

* * *

બંગાળ ધારાસભા મુસ્લીમ લીગની પાર્ટી સામાન્ય બજાના પ્રજુબાસ્થાનેથી સર ફજીર હસનને મુસ્લીમોનેતા મદ્રાસમાંથી કોલાલ જવાનો આમદ કર્યો અને બંગાળના વર્તમાન રાજકીય આંદોલનો ચર્ચા કરી. બાબતમાં યુવકોએ પોલીસ રક્ષણથી પ્રમુખ સભા મુલતવી રાખી હતી અને પછીથી પોલીસે દાબ ખાલી કરાવી એક જાહેર મીટીંગ કરવા દીધી હતી.

* * *

૨૨ વર્ષની ફ્રેડ ઓગસ્ટ નામે કેનેડામા બાંદરગાહી કોલસાંથી મુક્તિ પામેલા 'દાદા' પરગામદે ત્રાસીમા મહીલી ઓફ બલ્ટર મુલાકાત બબ્યુ હતું કે 'કેનેડાના જાંતીમ દીવસમાં હું મુક્ત થયા પહું, બલ્તાં દેશની આઝાદી માટેના જંગ માં સાથ આપવા માટે મદ્રાસબાર્ગ ઓફાલ કરતો હું બીજા ભારતીયો પોતાની મુક્તિ પછી મદ્રાસબાર્ગ ઓફાલ કરો, ઓટલું કે કહી દઇ.'

* *

બાબબુકોદની પેરાગ્રાબાઝ લીગના મુલબાજ બીજા પનાને કરી છે.

પ્રકીર્ણ નોંધ

ફ્રાંસવાલની હિંદુ કોમમાં ઘણેલી એકતા

ગત ઓગસ્ટ માસની ૨૯ મી તારીખે ફ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજની વાર્ષિક સભા ક્રીસ્ટીઆનામાં મળી હતી. તે વખતે નીચેના કાર્યવાહકોની ચુંટણી થઇ હતી: પ્રમુખ: ઠક્કર ખીમજી ગોવિંદજી, ઉપ-પ્રમુખ: એ. એમ. બીલીમોરીયા, અને ગોવીંદભાઇ ભીખાભાઇ, જો. મંત્રીઓ: નરસીંહભાઇ પરમુભાઇ અને ડી. પી. દરજી, ખજાનચી મુલાકભાઇ કલાભુવાઇ, ઓડીટર: છોકુભાઇ છોગાભાઇ કમીટી મેમ્બરો: નાગરભાઇ પ્રેમાભાઇ, નારણભાઇ પટમીદાસ, હરીભાઇ ભાકાભાઇ, મુલાકભાઇ રણછોડ, નાથુ ભાઇ ચતરભાઇપ્રિયાક, રામા પરસોતમ, રતનજી પરજી, મોકમલાલ નારણભાઇ, મુળાભાઇ પરજુ ભાઇ, જગાનાદાસ મણીદાસ, હરીભાઇ પ્રભુભા રામ, ભગાભાઇ મુળજી, ગોવીંદભાઇ ભાણાભાઇ અને ગોવીંદભાઇ નારણભાઇ. મંડળના રક્ષકની ઉપર કોટેને તેમજ ઉંગ બંધારવા માટે કરેલા ઉમરાખાનો તેમજ બંધારણના મુદ્દાઓ બાબતેનો ઉહાપોહ કલાક કરવામાં આવ્યો હતો અને પરંતુ ઉમરાખ ઓહીદ થયા પછી બીજા ગાર્ડીઅનો બદલાર કરવો એમ નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું. જે સભ્યોએ ફાળાઓમાં માંડેલી રકમ બારબાર નહિ કરેલી હોય તેમનો તત્કાળીક બારબાર કરવા બાબ અરજ છે કે જેથી તે સંબંધીનો પુર્ણ રીપોર્ટ કુક મુદતમાં પ્રગટ કરી શકાય.

(ક્ષત્રિય) મોચી જ્ઞાતિબંધુઓને ખુશ ખબર

ગોરે ગોલીબારીયા રા. ભાઇ રણછોડજી ગોવિંદજી વર્ગો જણાવે છે કે મોગરી જ્ઞાતિના કેટલાક ભાઇ બીરાદરો બા. એ. કલાકના ગોદા જે અને પારદીવળાના નરોત્તમદાસ એમ. એ. બી પાસ થયા છે અને નલિનચંદ્ર મોદીકલ કોલેજ માં પહેલું વર્ષ પાસ થયા છે. આ સુખ સમાચારથી મોચી જ્ઞાતિ બાધવોએ ખુશી થવું અને ઉપરોક્ત વીદ્યાર્થીઓના વાલીઓનો કાબેલ વદ પોતાના બાળકોને કેળવણી આપવા પક્ષ કેવું પડે છે. જે જ્ઞાતિઓ તેમ કરવા અશક્ત હોય તેઓએ પોતાના બાળકો ઘણે વાનની સગવડો મેળવવા કાંઇ નહીમંડળની મદદ લેવી. મદદમંડળની મદદનો આધાર ફેજવણી ઉપર રહે છે. તેથી આશા રાખવામાં આવે છે કે જ્ઞાતિના બાધકોના સુરતી તેમજ કાઠીઆવાડી વાલીઓ પોતાનાં રહેલો ગેરબાબ દુર કરી બરોબરપણ સબાગ આપી જ્ઞાતિની ઉન્નતિ સાધશે.

ફ્રાંસવાલની હિંદુ કોમમાં ઘણેલી એકતા

ગત ઓગસ્ટ માસની ૨૯ મી તારીખે ફ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજની વાર્ષિક સભા ક્રીસ્ટીઆનામાં મળી હતી. તે વખતે નીચેના કાર્યવાહકોની ચુંટણી થઇ હતી: પ્રમુખ: ઠક્કર ખીમજી ગોવિંદજી, ઉપ-પ્રમુખ: એ. એમ. બીલીમોરીયા, અને ગોવીંદભાઇ ભીખાભાઇ, જો. મંત્રીઓ: નરસીંહભાઇ પરમુભાઇ અને ડી. પી. દરજી, ખજાનચી મુલાકભાઇ કલાભુવાઇ, ઓડીટર: છોકુભાઇ છોગાભાઇ કમીટી મેમ્બરો: નાગરભાઇ પ્રેમાભાઇ, નારણભાઇ પટમીદાસ, હરીભાઇ ભાકાભાઇ, મુલાકભાઇ રણછોડ, નાથુ ભાઇ ચતરભાઇપ્રિયાક, રામા પરસોતમ, રતનજી પરજી, મોકમલાલ નારણભાઇ, મુળાભાઇ પરજુ ભાઇ, જગાનાદાસ મણીદાસ, હરીભાઇ પ્રભુભા રામ, ભગાભાઇ મુળજી, ગોવીંદભાઇ ભાણાભાઇ અને ગોવીંદભાઇ નારણભાઇ. મંડળના રક્ષકની ઉપર કોટેને તેમજ ઉંગ બંધારવા માટે કરેલા ઉમરાખાનો તેમજ બંધારણના મુદ્દાઓ બાબતેનો ઉહાપોહ કલાક કરવામાં આવ્યો હતો અને પરંતુ ઉમરાખ ઓહીદ થયા પછી બીજા ગાર્ડીઅનો બદલાર કરવો એમ નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું. જે સભ્યોએ ફાળાઓમાં માંડેલી રકમ બારબાર નહિ કરેલી હોય તેમનો તત્કાળીક બારબાર કરવા બાબ અરજ છે કે જેથી તે સંબંધીનો પુર્ણ રીપોર્ટ કુક મુદતમાં પ્રગટ કરી શકાય.

શ્રી. ક્રાંસવાલ કોળી હીતવર્ધક મંડળ

ઉપરોક્ત મંડળની વર્તમાનસભા તા. ૩–૧૦–૩૭ ના રોજ શ્રી આંધી બાકરત વિદ્યાલય કોલસમાં મોકુલ વલ્લભભાઇ સેવકભાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ ભરવામાં આવી હતી. પ્રમુખ તરફથી બાર્ટીંગ ખુલ્લી મુકાયા બાદ છેલ્લી વર્તમાન સભાની બાનીટ વાંચવામાં આવી હતી. આર પછી વર્ષદરમ્યાન પધારેલા મંડળના બાનનીય પ્રમુખ શ્રી. વલ્લભ ભાઇ ભગાભાઇનો પુનઃઆદર કરવામાં આવ્યો હતો. તેઓશ્રી તરફથી મંડળને આવતી સુધીમાં આપવામાં આવેલી સેવાની નોંધ ઘણા મુખ્ય પક્ષતાઓએ તેમની સેવાની પાછી તારીફ કરી હતી. જવાબમાં શ્રીયુત વલ્લભભાઇએ જણાવ્યું હતું કે તેઓશ્રીએ જ્ઞાતિ માટે જે કંઇ કર્યું છે તેમાં તેમણે પોતાની ફરજ બજાવી છે. આમ એમ જણાવ્યું હતું અને શ્રી. વલ્લભભાઇનો તરફ બારત ગુજરેથીનો આભાર માન્યો હતો. અંતમાં શ્રીયુત વલ્લભભાઇએ પંડીત કુબેરદાસ અને હાજર રહેલા બહેનોનો પણ આભાર માની બેઠકનું વીસર્જન કર્યું હતું.

કુબેરમાં ગાંધી જયંતિ

કુબેરથી ભાવભાઇ ઠક્કરજી પટેલ લખી જણાવે છે કે કુબેર હિંદુ સેવા સમાજ ના આશરા હેઠળ ગાંધીઓની ગોઠ સભા તા ૩ જી ના રોજ શ્રી. મહમદ સાહેબ અલીના પ્રમુખ પણા હેઠળ ગાંધી જયંતિ ઉજવવા મળી હતી. મહાત્મા ગાંધીજીની સેવાઓની કદર કર્યા પછી મહાત્માજીએ બારંભેલી તાલુકામાં જાતે બહારજમાં બારંભાની કે તે જગ્યા ઉપર બહારજમાની બાદ ગીરી જાળવી રાખવા એક બાકરાં ફોકપીટલ બાધવા કરેલી બારજના જણાવમાં એ ફોકપીટલ બાધવા સારૂ ફેજવામાં આવતી જગ્યા, બાબરે ચિમા ૨૦ થી ૧૮ સુધી રખાય અને સેટલી જગ્યા ગોળાવવા કેલેકમંડ થયાની ઇચ્છા રાખી તેટલી જગાના વેચાતી રાખવામાં ગોકલદાર કરવા કુબેરના ગાંધીઓએ પોતાની રાકિત પ્રમાણે નાણાં બાપવા એવી અરજ થઇ હતી. બાદ બાદ બહારના બાંધીજીને લાંબુ બાયુષ્ય અને બાકરામના કલ્યાણનો ઠરાવ પસાર થયો હતો.

હિંદુ સ્પોર્ટીંગ ક્લબ

શ્રી હિંદુ સ્પોર્ટીંગ ક્લબ (વિદ્યાર્થીસભાગ) ની કોર્ટર સભા રવિવાર તા. ૩–૧૦–૩૭ ના રોજ બાબભાઇ પુરાલાલબાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ ક્લબનાં પેટ્રન શ્રી કાળુભાઇ કમીરબાઇના શોકજનક અવસાન માટે ગોદ બદેર કરવા માટે મળવાની બહાલમાં મળી હતી. ગોરી સંખ્યામાં ગોલબરોએ હાજરી બાપી હતી સભામાં નીચલો ઠરાવ સર્વાનુમતે પાસ કરવામાં આવ્યો હતો.

ખા ક્લબની બોલવી બદેર સભા સર્વાનુમતે ઠરાવ કરે છે કે ક્લબના પેટ્રન શ્રી કાળુભાઇ કમીરબાઇના શોકજનક અવસાનથી જેમનાં રનેહિઓને ઘણેખા શોકમાં ૧ શ્રીપુર્ણ બાબ મે છે અને તેમનાં કુટુંબને પ્રાપ્તેલા બાબાત સહન કરવા પ્રભુ શક્તિ બાપે, તેમજ ગતાત્માને ઘરમ કૃપાળુ પરમાત્મા શાંતિ બાપે એમ પ્રાર્થના કરે છે.

શ્રી. ક્રાંસવાલ કોળી હીતવર્ધક મંડળ

ઉપરોક્ત મંડળની વર્તમાનસભા તા. ૩–૧૦–૩૭ ના રોજ શ્રી આંધી બાકરત વિદ્યાલય કોલસમાં મોકુલ વલ્લભભાઇ સેવકભાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ ભરવામાં આવી હતી. પ્રમુખ તરફથી બાર્ટીંગ ખુલ્લી મુકાયા બાદ છેલ્લી વર્તમાન સભાની બાનીટ વાંચવામાં આવી હતી. આર પછી વર્ષદરમ્યાન પધારેલા મંડળના બાનનીય પ્રમુખ શ્રી. વલ્લભ ભાઇ ભગાભાઇનો પુનઃઆદર કરવામાં આવ્યો હતો. તેઓશ્રી તરફથી મંડળને આવતી સુધીમાં આપવામાં આવેલી સેવાની નોંધ ઘણા મુખ્ય પક્ષતાઓએ તેમની સેવાની પાછી તારીફ કરી હતી. જવાબમાં શ્રીયુત વલ્લભભાઇએ જણાવ્યું હતું કે તેઓશ્રીએ જ્ઞાતિ માટે જે કંઇ કર્યું છે તેમાં તેમણે પોતાની ફરજ બજાવી છે. આમ એમ જણાવ્યું હતું અને શ્રી. વલ્લભભાઇનો તરફ બારત ગુજરેથીનો આભાર માન્યો હતો. અંતમાં શ્રીયુત વલ્લભભાઇએ પંડીત કુબેરદાસ અને હાજર રહેલા બહેનોનો પણ આભાર માની બેઠકનું વીસર્જન કર્યું હતું.

(ક્ષત્રિય) મોચી જ્ઞાતિબંધુઓને ખુશ ખબર

ગોરે ગોલીબારીયા રા. ભાઇ રણછોડજી ગોવિંદજી વર્ગો જણાવે છે કે મોગરી જ્ઞાતિના કેટલાક ભાઇ બીરાદરો બા. એ. કલાકના ગોદા જે અને પારદીવળાના નરોત્તમદાસ એમ. એ. બી પાસ થયા છે અને નલિનચંદ્ર મોદીકલ કોલેજ માં પહેલું વર્ષ પાસ થયા છે. આ સુખ સમાચારથી મોચી જ્ઞાતિ બાધવોએ ખુશી થવું અને ઉપરોક્ત વીદ્યાર્થીઓના વાલીઓનો કાબેલ વદ પોતાના બાળકોને કેળવણી આપવા પક્ષ કેવું પડે છે. જે જ્ઞાતિઓ તેમ કરવા અશક્ત હોય તેઓએ પોતાના બાળકો ઘણે વાનની સગવડો મેળવવા કાંઇ નહીમંડળની મદદ લેવી. મદદમંડળની મદદનો આધાર ફેજવણી ઉપર રહે છે. તેથી આશા રાખવામાં આવે છે કે જ્ઞાતિના બાધકોના સુરતી તેમજ કાઠીઆવાડી વાલીઓ પોતાનાં રહેલો ગેરબાબ દુર કરી બરોબરપણ સબાગ આપી જ્ઞાતિની ઉન્નતિ સાધશે.

શ્રી ઇસ્ટ કોસ્ટ હિંદુ રેલવાયરીના ફાળા પાર્ટ ઍલ્બીગ્રાફેય

	પા.	શી.	પે
આગલા અંકનો બરવાળો	૨૪૮	૧૭	૩
મોન. ઈ. ગોપાલ	૧	૧	*
મકન દા સ્ટોર્સ	૧	૧	૦
પરબુભાઈ હીરા	૧	૧	૦
મોનજીભાઈ કુવા		૧૦	૧
કેપ્ટા કાનજી		૧૦	૧
નરસૈયાભાઈ આંદેરિયા		૧૦	૧
ચુનીલાલ પુરાલ		૧૦	૧
મોકળા પુરાલ		૧૦	૧
રણછોડભાઈ વીરા		૧૦	૧
જમુબાઈ ટેલર્સ		૧૦	૧
માણેકલાલ મગનભાઈ		૧૦	૧
નરોત્તમભાઈ કસનજી		૧૦	૧
ખેમાભાઈ રવજી		૧૦	૧
કી. બાબુભાઈ		૧૦	૧
રાજા મકસોલમ		૧૦	૧
બાબુ મકનજી		૧૦	૧
રણછોડભાઈ ભંગાભાઈ		૧૦	૧
મકનજી હીરા		૧૦	૧
(આગળ) કુલ પા.	૨૫૯	૬	૩

મારિશીયસ હિંદુ સેવા સમાજના ફાળા

	પા.	શી	પે.
આગલા અંકનો સરવાળો	૬૫૩	૧૪	૬
બેથાલ			
કુપ ચીન્ડ મકન	૨૦	*	૦
મના લાલ જોન્ટ કંપની	૧૦	*	૦
રામાભાઈ કરસાણભાઈ	૬	૨	૦
ભગાભાઈ ગોવાભાઈ વરોમી	૨	૨	૦
ગોપાલભાઈ ગોરારજાભાઈ	૧	૧	૦
કાચલ			
ચતરભાઈભાઈ કુશ્યભાઈ	૧૫	૦	૦
કરસનભાઈ નારણભાઈ ગજુદેવા	૧૦	૧૬	૬
દયાળજી કુલ્યાભાઈ પાનબુચેલ	-	૬	૦
ઝેરમીલ્સ			
નારણભાઈ ગણાભાઈ	}		
મલ્લુભાઈ મૂલાભાઈ	}	૧૦	૧૦ ૦
ભગાભાઈ લખુભાઈ		૧	૧ ૦
રતનજી કરસાણ		૧	૧ ૦
મુર્ચિન્ટીન			
પરબુભાઈ દાજીભાઈ ગોન્ડ કું.		૧૨	૧૨ ૦
મેનેજરીલ્ડ			
રણછોડભાઈ ખોખાભાઈ ગમ્બેવા		૬	૬ ૦
મારવલ્લાઝન			
નારણભાઈ ગોગાભાઈ		૬	૧ ૦
ઝોટા			
કુંવરજી ગોન્ડ બધર્સ		૫	૫ ૦
ન્યૂરૂલ્લેમ			
મકનભાઈ ભેગી નવસારીવાળા		-	૨ ૬
ડીનરિયલ			
કુંવરભાઈ નારણભાઈ ગોકરવાળા		૧	૧૦- ૦
સેન્ટ્રી			
ગોરાભાઈભાઈ લલ્લુભાઈ			૧૦ ૧
કુલ પા.	પાનર	૭	૬

(ચાલુ)

આભાર

કરમસદની સાંધી જયન્તિ ઉત્સવ સમીતી વતી આથી જણાવે છે કે રજી ઓકટોબરની સાજ વાત વાગે ગોવા. કે. સાંધી જાયજેરીમાં મહાત્મા ગાંધીજી તી રહ્યા વર્ષગાંઠ ઉજવવા સાંધી જયન્તિ ઉત્સવ સમીતીએ યોજેલા કાર્યક્રમમાં જે મોટી સંખ્યા માં ઓ પુરુષોએ હાજરી આપી આ ઉત્સવ શાંતિપુર્વક બારા કીધા તે માટે સમીતી આભાર માને છે.

ઉપરાંત તે કાર્યક્રમમાં જે જે ભાઇ અને બહેનો એ સમીતીને મદદ કરી તેમનો પણ સુકત આ ભાગાર માંડળનો, આર્યો સંગીત મંડળનો, ગુજરાત સંગીત વિદ્યાલયનો, શ્રીનવિચંદ દેસાઇ

જાણવા જેવું

માર્કિવસ માર્કોની

માર્કોનીના મરણથી રેડીયો–જગતના એક અપૂર્વ શક્તિધરની ખોટ પડી છે. રેડીયોના પાયાને મજબુત ઉપયોગમાં લાવવા માટે જગત માર્કોનીનું ઋણી છે. માર્કોનીએ પોતાનું આખું જીવન રેડીયો જગતની શોધખોળ અને વીકાસમાં માળ્યું છે

રેડીયો–ખીનતારી સંદેશ મોકલવાનું જગત–એ બહુ કોનાં માર્કોનીની શોધ પ્રયોગ નહિ. વિદ્યુતની લહરી ઉત્પન્ન કરી આકાશમાર્ગ મોકલી બીજા જગ્યાએ મોકલી તે લહરીને પાછી પકડી શકાય તે શોધ ઇંગ્લાન્ડના જગપ્રસિદ્ધ વૈજ્ઞાનીક મકસવેલે કરી હતી. આપણી પાસ તે જે કે આ બાતની પીયુપુ લહરીનું અનુમાન (prediction) મેકસવેલને ગણિતની ગણતરી ઉપરથી થયું હતું. આ પછી જગના વૈજ્ઞાનીક હર્ટ્ઝે આ લહરીને પ્રત્યક્ષ કરી પુરવાર કરી કે મેકસવેલનું અનુમાન સાચું હતું. આમ હર્ટ્ઝની ચો સંદેશા મોકલવાનો ઉપયોગ કરવાનું સહજામાત્ર માર્કોનીનજર હતું.

માર્કોનીનો જન્મ ૧૮૭૪માં ઓગસ્ટની રપમી તારીએ બોલોના પાસે થયો હતો. એના બાપાનું નામ જાણીતી રીતે પ્રયુ હતું. એ દરમ્યાન એને રાયસ્સેસ (બીનતારી) સંદેશા મોકલવાના પ્રયોગ પ્રત્યે પ્રીતી ઉત્પન્ન થઇ અને એના ફેમર સહ્યોગતીજ નાના નાના પ્રયોગો કરવા માટમા ૧૮૯૫માં એને પડોશમાંજ બાલાવ્યુ કે પીયુલહરી એકથી બીજા જગ્યાએ મોકલી શકાય છે અને તે વડે બીનતારી સંદેશા મોકલવાની સકલતા પણ છે. એ પેલા પીયુત લહરીનું પાત્ર સુચન પણ એકાદ દશકો જેટલા ભાગ સુધી ૨૮ વર્ષ સુધીનું બતા માર્કોનીના ઉદ્દેશ લહરીના પોલાર (polar) પ્રકારો સંદેશા મોકલવાનો ફ્રાન્સથી એના પ્રયોગો ઉપર મદી રહી અને દીનપ્રતીદીન એમા મજબુતી કરતા ગયો એ દરમ્યાન એ ઇગ્લિંડ ગયા અને ૧૮૯૭ની સાલમા એ માર્કોની કંપની કાઢી અને કોર્નવોલમાં પોતાનુ આગળ એક મેડિયો સ્ટેશન સાથેનુ કારખાનુ કરવા કેયું. પરથી આ દેશના વાપરાશને

યા જગાનદોસ્ત થયું અને તેના માર્કોનો યોગ્ય ગણવા પણ થયા. ઓ પ્રયાસે માર્કોનીના ઉત્સાહ તે સ્કલાને લીધે ઉપકારક પણ કરતા એ પહેલા ૧૮૯૯ના બોટીનની શરતનો રાડેયો સેટ્સ બાવામા કિમિયા ગોકસ્પેસમા એણે બત મોકલ્યો હતો અને ૧૯૦૧ માં ઓક આગબોટ આગથી પડી તેની બાબર રેડીયો સંદેશ પાટ લાયિય ફેલ્ડ મોકલવામાં આવી અને તેથી બચી જવામાં મદદ પહોંચી હતી. આ પછી સ્પષ્ટ બાબામાં પાસ્પીના કરવાનો પ્રયત્ન પ્રયાસ ૧૯૦૨માં કર્યો અને નોપારડોલીયાનાં કેપ બ્રીટનમાંથી ઇગ્લિાન્ડના રાજા સાહમા એડવર્ડને પહેલવહેલો સંદેશો મોકલ્યો. આ બનાવથી જગત આશ્ચર્યચકિત થઇ ગયું. આ પછી ૧૯૦૩ના લગભગ બધાં જહાજો ઉપર રેડીયોનાં સાધનો રાખવાના આવ્યા. ૧૯૦૪માં ઇગ્લન્ડ અને કેનેડા વચ્ચે વારંવાર સંદેશા પાઠવવા માટે કમર્શીયલ વાયરલેસ કંપની માટી. ૧૯૦૬માં સાર્વજનીક માટે ઓક 'પબ્લિક સર્વીસ' માટી. આ વચાલે વધુના વધુ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટો કેનેડા સુધીજ સંદેશા મોકલી શકાતા હતા. ૧૯૧૦માં માર્કોનીએ ગાયર્વેદર્યો ૩ હજાર માઇલ દુર બ્યુનોસ એર નામના સ્થળે સફળતાથી સંદેશો મોકલ્યો અને તે વખતથી માર્કોનીએ જગતના રાષ્ટ્રો અને પ્રજાના ભેદ ઉપછેદી નાંખ્યા.

માર્કોનીના શોધના માનમા તેને ૧૯૦૯નું નોબેલ પ્રનામ મળ્યુ હતુ. ૧૯૧૪મા તેને બ્રટલીના મેનેટનો ખિતાબ બનાવ્યો હતો. ૧૯૧૬મા તેને બંધારણ પરા સરદારનું પદ બ્રટલીની સરકારે આપ્યુ અને તેની ઘડાર દરમ્યાનની સેવાને બદલામાં ખાસ ૧૯૧૯ની શાંતીપરીષદમાં એને સભ્ય પદ નીમ્યો હતો.

એ પછી પણ માર્કોનો પોતાના સંશોધનમા મંડયો રહ્યો. દુનીયાનો જુદે જુદે રથળે રેડીયોના સંદેશા કેવા બને કટલા શુદ્ધ સ્વરૂપમાં પહોંચે છે તેનો શોધ કરવા એણે 'ઓસેટ્રા' નામની જાગબોટમાં જગતપ્રવાસ કર્યો. એ પ્રવાસ દરમ્યાન મોણે ઇંગ્લેન્ડ ચર્ચના ચાર–રેડિયો

ગઇકાલે રેડીયો સર્વિસ ગોકલભાઈ પટેલે રેડીયો [illegible] પહેલા અને હજુ પણ કેટલેક ઠેકાણે ગ્રામ-ફોન (લાંબી સફરી) રેકર્ડ ચલાવે ત્યારે પ્રોફેસનલ માઇક્રોફોનિંગ (broadcasting) કરવામાં આવ્યું, આમ કહીને કે બ્રોડકાસ્ટીંગ કરવામાં ફોનોગ્રાફના ટોકાન રમેશની ઘણી મુશ્કેલી નડતી આજ સર્વિસ ડિસ્ક પ્લેયર કુંવર સફરીનો ગ્રામોફોન ન ખાનની રીતનો નહીં તદ્દન અને તે ઉપરાંત ત્રણમાં પણ રિસ્ક કરવા પડતા હતા છે. દુનીયાભરના પદાર્થકારો દેશો રોટે-પ્લેટ (લાંબી-સફરી) ના ઉપયોગ કરે છે તે તેમને અનુભવ થયા હશે કે ૨૦૦ ૨ ૨૦૦ માઇલને અંતરે હિંદુસ્તાનના ગ્રામ-ફોન (લાંબી-સફરી) ના પ્રોગ્રામ સંભળાતા નથી પરંતુ દુનિયા દેશોના કુંકીલસફરીના પ્રોગ્રામ સ્પષ્ટ સંભળાય છે. આજે માર્કોનીની સામને તીસ દુનીયાના ૩૨ દેશોમાં આશરે ૨૮ બ્રોડકાસ્ટીંગ સ્ટેશનો ઉભા થયા છે. રેડીયોના ઉપયોગને લીધે આફ્રિકા મેટ્રોપોલિટનમાં ૧૭૦ કલાક પ્રોગ્રામ રોજ મળે છે અને બ્રીટીશ રેડીયો ઉદ્યોગને આજે ક્રાન્તિ લગભગ ૨૦, ૧૦૦,૦૦૦ ક્રાઉન વપરાય થાય છે આ ઉપરથી માર્કોનીએ કેવીરી જગાને પણ કેટલો ફાયદો કર્યો એનો ખ્યાલ આવશે

રેડીયો રોજ આજે જગતના એક છેડાથી માત્ર બે સેકંડમાં સમગ્ર દુનીયાના ખાનગી ઘરોમાં [illegible] જગતના દૂર દેશોના બ્રોડકાસ્ટનાં બાપણો પણ [illegible] સાભળવાના મળે છે. રેડીયો દેશ તા સમુદ્ર કે જંગલમા અકસ્માત [illegible] આપવા જગતમા સર્વિસ ગોકલી સહાય કે આની રીતે રેડીયોની મદદથી દુકાળે તે મદદમાં સપડાયેલા માણસોને બચાવી શકાય છે રેડીયોથી તેફાન પ્રદેશોમા કે ઉત્તરધ્રુવની ગોદમાં જનારા કોલમ્બસ જગતની સાથેના સંબંધમાં રહે છે. એવરેસ્ટના શીખરે પહોંચનારાઓ, રીમાનયો લાવા પ્રદેશમા કરનારાઓ, ગેરે અનેક સાહસ ખેડનારા આજે રેડીયો વડા પણ આને સરક્ષીત રહે છે અને તેમના બબરો ગોકલાવી મકે છે. લડાઇમાં રાજકારણમાં, જ્ઞાનના પ્રચારમા અને બીજા ઘણાને ગોકલવામાં રેડીયોએ સારામાં સ્થાન પ્રાપ્ત કરી લીધું છે. આજે દુનીયાનો આખુ જગત ખરેખ એકજ શહેર હોય એમ લાગે છે. આ સર્વપ્રકારની પ્રગતી માટે મારી નીનુંનામ વૈજ્ઞાનીક તરીકે અને એક મહાન માનવહીતૈષી તરીકે સમય રહેશે –'પ્રસ્થાન' માંથી

શીક્ષક જોઇએ છે!

ઈસિલા નીયા મદ્રેસા સોસાયટી સ્ટેંગર માટે પ્રીન્સીપાલ જોઈએ છે. અરજી, ક્રિરેડ તેમજ અંગ્રેજીનો સારો અનુભવ હોવો જોઇએ, તેમજ નીકાદ પકડવી કાર. જરૂર પ્રસંગે ઇમામત પણ કરી શકે તેને પસંદગી આપવામાં આવશે. ઉમર અનુભવની મુદત, તેમ પ્રમાણ પત્રો સાથે પગાર માટે લખો :-

સેક્રેટરી ઇસિલાનીયા મદ્રેસા સોસાયટી.
પી ઓ. બોક્સ ૫૮, સ્ટેંગર, નાતાલ

પારસના વપરાયેલા સ્ટેંપોનું એકસચેંજ

તમારે જો તમારા સ્નેહીજનના આદરમ માટે પારસના વપરાયેલા સ્ટેંપોનું એકસચેંજ કરવું હોય અગર વેચવા હોય તો લખો. દુનીયાના દરેક મુલકોના સ્ટેંપ તદ્દન કુ અને એકસચેંજ કરું છું.

નાથુભાઇ દલિભાઇ પટેલ ઠાકોરભાઇવાળા
પોસ્ટ. ગોકલ હજર.
સોરેન્સનાકર્વિન (ઝિ. ઇ. ગા.)

ટેલીફોન ૩૬-૮૪૩૨

ઝેડ. વી. પારેખ

૫૦ એ કમીશનર સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

ઉપલા સ્થળે આપ ઉંચી જાતના દરેક ઇન્ડિઅન મીસરી, રેશમો અને સ્વદેશી સાડીઓ વિગેરે કીફાયત ભાવે મળશે.

એક વખત તમારો ઓર્ડર મોકલી આપી કરશો.

વેચવાના પુસ્તકો

કુવરબાઇ	૧ ૦
મોહ મનુષ્ય	૨૮
ઝોરબાનીબનુરાઇ	૧૦
પુષ્પ સળા	૧

આ ઓફીસે થી મળશે

Fill up with—

વધારે માઇલેજ
અને પાવર
જોઈતાં હોય તો

PEGASUS

For

પેગેસસ

MILEAGE AND POWER

વાપરો

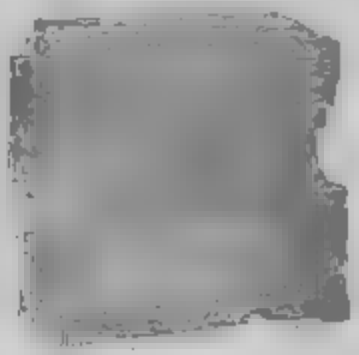
VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ અજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

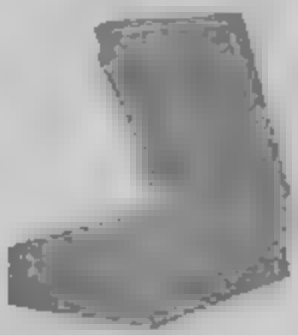
પ્રથમ હારમોનીયમ રૂા. ૬-૦-૦
તાયના ,,
ડબલ રીડનું રૂા. ૭-૧૫-૦

બેટી બાજની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૩-૧૦ : થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો રૂા માટે વધારે પાઈસા ખર્ચો છો.

લખો અથવા મળો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ એકસેલેઈન્સ કુલુદના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન જાતની રેકર્ડ મેઈજરની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરથી બની મેહરો માર્કે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ગુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાર્ડ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large [illegible] of latest [illegible] Gramophone Records, Harmoniums, Tablas, Bayas and Dholaks. Orders executed specially well.

Apply for [illegible] Our Harmoniums [illegible] are sold with written Guarantee for [illegible] years. Descriptive [illegible] post free.

Phone 1941 Durban. RAJCOOMAR, Phone Night Durban.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Cloth Hoods. Wreaths of all descriptions always in stock.
Motor and Horse Hearses at moderate Charges
રાજકુમારે,
અન્ડરટેકર
ડરબન. ફોન. ૧૯૪૧. મોટર અને ઘોડા કામ ઉપર નોંધીને મોકલવામાં આવે છે. રાત દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર બનાવનાર અથવા જુના બંધ બનાવનાર તેમજ બધી જાતનું સુથારીકામ કરનાર.
ઘરાકોનો આભાર માનવા સાથે મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં ભારી દેખરેખ નીચે તાજો અને મજાનો ઘરમાં ફોડેલો ગરમ મસાલો, તીખાશકર, હળદર અને બરચાં તૈયાર મોકલવા બાબતમાં અમારી મેહનત માટે ખાત્રી રાખશો. આવો કેનાડા માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એજન્ટ વગર મંગાવી બાતી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
Phone 2-4491 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street DURBAN

Phone 33-4403 Tel. add. "VALSBTEL" P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
જોહનીસ્બર્ગ આગળપાસ અનાજ એજન્સીનાં
કામ નં. ૧ બનાનાનો સેલ એજન્ટ.
હાલમાં નવા રીટેલ કુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
બનાવવાની સગવડમાં લક્ષ્યમાં લઇને
મારે ત્યાંથી બનાના વગેરે બધાં ફ્રુટ સસ્તુ મળશે બરીના
ઓરડરપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રોકડેથી બધાનાં ... C. O. D. થી માલ મોકલી શકશે
૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines.
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ખાસ માટે પુછો યા લખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના મોટા એજન્ટ.
શામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
71, Prince Edward Street,
DURBAN.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેસાઈ.
કોલસેલ ફ્રૂટ મરચન્ટ.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીપનના ઘાસ ... બાબતના C. O. D. થી માલ મોકલવા વરી ગેરન્ટીથી કરીશું.
P. O. Box 254 31, Short St, Durban

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

જનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો દ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક મહાત્મા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨-૫-૦ નું સેટ.

,, રા' માંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨-૫-૦ નું સેટ

એચ. એમ. વી. ડ્રામેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

નાટક ગુણસુન્દરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

,, રાજા ગોપીચંદ કમ્પલેટ બોક્સમાં બુક સાથે કીમત પાઉન્ડ ૧-૧૦ નું સેટ.

,, શેઠ ચગનલાલ કાઠવાનું સેટ ૧ થી ૬ પાર્ટ.

,, મીરાંબાઈ.

,, ઊષા સ્વપ્ન.

,, સમાજનો સાચ ભાગ ૧ લો ૨.

,, વડીલોને ગમતો ફુલીન રેકોર્ડ ૨ રેકોર્ડનું ૨.

,, પઠાણી ના ગરબા ૧ રેકોર્ડનું સેટ ફુલીન.

,, મુરલી નાટકના ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ફુલીન.

,, મારીના ૧૨માંથી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ફુલીન.

,, રેશમ મારે આરબ ૪ રેકોર્ડોનું સારું એવમ એવમ ૩.

,, સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.

,, ઘરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મારવાડીમાં.

,, નાસ્ય ઢબના બે નરી ૨ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.

,, ઇસ્લામનું મંગલ ૨ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.

,, નૂરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મહમ્મદીમાં.

,, રાજા ગોપીચંદ ૬ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન' માં જોશો.

૧૦ ઈંચ રેકોર્ડ, ૧૨ ની ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ની ૧૨ રે., ૧૨ ની ૬ રે. ૪૮/-.

બહાર ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વીકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

[illegible] અમર સુધા ગ્રામોફોન

,, [illegible] અમૃતમતી.

,, [illegible] ગોપાલણી.

,, [illegible] પ્રેમની લાગી કટાર.

,, [illegible] પ્રીતીના પંથ ન્યારા ન્યારા.

,, [illegible] સતાવો કરો તો કરાવો જરાવો.

,, [illegible] ઘોર રસીક નજરના તીર.

,, [illegible] મુરલી લાગી રહી મધુરવમા.

,, [illegible] નાટક—રાજા ગોપીચંદ ભાગ ૧ લો—૨ જો.

,, [illegible] નાટક—ખરેખા પુર્ણ ભાગ ૧—૨—૩.

,, [illegible] નાટક—ચારદા નીલ ભાગ ૧—૨ [illegible].

,, [illegible] નાટક—રૂખ્મા—સદાગર ભાગ ૧ [illegible].

,, 5250 ગીલ્સ 16437 રેકોર્ડ.

,, 5451 ,, 16434 ,,

,, 5402 ,, 16431 ,,

,, 5490 ,, 16431 ,,

,, 5505 ગીલ્સર 16430 ,,

,, 5[illegible] [illegible]ન્ટલગેન ,,

,, 5470 ગીલ્સર ગ્રામોફોન ,,

,, 5450 શોના સાખા ,,

,, 5461 ગ્રામોફોન ગીલ્સરની જોડી [illegible].

મુસ્લીમ ચાલુ નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. [illegible] નું સેટ.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં ગ્રાહકમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૨૪૨૦ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે અલ્લાજી" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

એ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષના બીજા રેકોર્ડ

1415 ના દરદિલ કંઈ આલમમે બજવા દીયા કમલી નબીકે.
આ. રેકોર્ડ સાંભળવા જેવી છે

પ્રોફેસર અબરારુદ્દીન

258 ત્રુન ધુન ધુન
253 ગોરા દીલ ન કરું કિ દીલમે મોહમ્મદ
કાળે મોહમ્મદના મોહમ્મદ ખરી ચીજ છે.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

2234 અમા અલ્લાહી અલાહ હક
ગોર પર્દા અલ્લાહી અલાહ હક.
2207 અખિકા પુકાન
2185 અરમાને અમા (મઝાવી)
2074 પાગના નાન કે
2167 કમ કલા (મઝાવી)
2220 નામે અહમદ કે કર.
2145 નામે મહમદ ગોલે આલે.
2320 ૪૬ ખાસ જુના ૨ મોટાદ ને કવ્વાલી.

મુકી કવ્વાલ

1730 અબાબ, ગોરા પીરદીખી સરકાર બના દીજે.
1745 બજાદાર ના કરીયે મલી કવ્વા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

1381 હકરત કા મોહબ્બા હકરત બખાર કે બચ્ચોમ સુરજે કા જુ-હા કરના
1391 મોબ્બત્ત હોજરત મોબારે.
1390 મોબ્બત્ત બાંધુડી હકરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

જશીર કવ્વાલ

1590 પીનારી પીયારી સુરતવાલ.
1099 મોહમ્મદ મરે કર્યા બરસા તુની પા.
1617 મસાને કુવા બાલમ્બા બજા રે કરમાને મોહમ્મદ બક્ષકાદ
1740 મવસા મુજ રોગોને કુલાબો.

ઝીયાકેલ હક કવ્વાલ

2105 દોલ ગોન મોવા બેક બજાને અરજી.
2057 મલાઈ રસુલ પુલા કહત કહ્ન.
2135 બસક કાનીદે ન બાલમે દનગે જુ.
2156 સુરે બજાંયે બન બાબિસે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

2151 દીલ તો મેરા ન મવા.
2150 બીગાઈ સુરતા

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumba-shari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીયાળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોખ્ખા પાકો અમારે ત્યાંથી બીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અવશ્ય ઓરડર મોકલી આપવા કરવા વિનતિ છે.
અહિંના ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)
Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo."
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
country orders ... Special attention ...
GREAT ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમો અપકંટના ઓરડર પાસ કરવાના સાથે સારો માલ
C.O.D. થી ચઢાવીએ છીએ
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316.
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સૂટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ઠિકાયત ભાવે બનાવી આપશે.
હાલજ ઓર્ડર આપી આજી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મીતી	તીથી	નક્ષત્ર	યોગ	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭ ઓકટોબર	૧૯૯૩ આસો	૧૮૫૯ શ્રાવણ	૧૮૬૦ શોભ. ૨૬મી	કે. મી.	કે.મી.
ગુરૂ		સુદી ૮			૫-૫૮	૫-૫૧
શની					૫-૫૯	૫-૫૦
					૬-૦૦	૫-૪૯
					૬-૦૧	૫-૪૮
					૬-૦૨	૫-૪૭
					૬-૦૩	૫-૪૬
					૬-૦૪	૫-૪૫

Printed and published for the Proprietors of Indian Opinion by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓછું મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોઇ હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room.**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મ્સમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... ... 6d.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

CONTENTS: ... Sir Salar Jung, Nawab Mohamed Mark, Hadji Ali Tyrab, Kurratulla Mohamed Sayani, Syed Mahomed, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Mohammed Shah, Sir Ali Imam, Sir Hasan Imam, Amal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoola, Attar Ahmed Khan, Syed Hasan Belgrami, Justice Sujah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habib Bullah, Sir Abbas Ali Baig, Hamdy, Sir Abdur Rahim, M. Hyder and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

[By Dr. Pattabhi Sitaramayya]

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the wise Mahatma Gandhi took by enabling the question of Khaddar on to the national platform.

Price 1s. 3d

SAKUNTALA—

By Kalidas [illegible] ... [illegible]

Price ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev [illegible]

Price 4s. 0d

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION

By E. B. Havell

Price 5s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS...

By [illegible] Kale, M.A.

Price 4s

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited ... Sri ... A ... practical guide for those who sincerely w... for God.

... Cloth bound. Price Re. 1-12

Altar Flowers

A ... Hindi and English translation. Useful book for prayer and ...

... Cloth Bound. Price Re. 1-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

(By Swami Sharvananda)

Thought provoking ... the need for a correct appreciation of the teachings contained ... of the Gita showing their practical value to mankind ...

Message Of Our Master

... Given in a connected form ... Price Re. 1-4

Spiritual Talks

... the great souls viz., Holy Mother, ... Brahmananda and Yogiraj ... all these will be ... Illustrated ...

Price Re. 1-12

Apply for a complete Catalogue:

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,

4, Wellington Lane, Calcutta, India.

KATZ & LOURIE Ltd.

FOR KOH-I-NOOR

ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED at

"DIAMOND CORNER"

WRITE FOR NEW ILLUSTRATED CATALOGUE

South Africa's LEADING DIAMOND CUTTING FACTORY

MARKET ST. ELOFF ST.

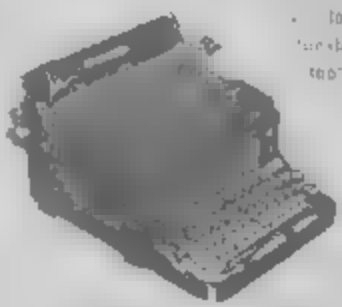
P. O. Box 1919

'Phone 22-3122.

REMINGTON

NOISELESS TYPEWRITER

The ... Remington Noiseless is quiet in ... and ... prevents nerve strain ... preferred because of its response ... touch, effortless speed and ... ability such as only Remington ... can give ... valuable experience ... can give

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa.

18 OCT 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 42—Vol. XXXV Friday, October 15th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper Price Fourpence

SHALL INDIA DIE?

"SHALL India die? Then from the world all spirituality will be extinct; all moral perfection will be extinct; all sweet-souled sympathy for religion will be extinct; all ideality will be extinct; and in its place will reign the duality of lust and luxury as the male and female deities, with money as its priests; fraud, force and competition its ceremonies; and human soul its sacrifice."

—SWAMI VIVEKANANDA.

શું હિંદ મરણ પામશે?

"શું હિંદ મરણ પામશે? તો જગતમાંથી આધ્યાત્મિક ભાવનાનો સર્વથા નાશ થઈ જશે; સઘળી નૈતિક શ્રેષ્ઠતા નાબુદ થઈ જશે; ધર્મ માટેની મીઠી લાગણી નષ્ટ થઈ જશે; સઘળા આદર્શવાદનો નાશ થઈ જશે; અને તેના બદલામાં ભોગ વિલાસ અને વિષયાંધતાનું એવડું સામ્રાજ્ય સ્થપાશે. નર અને નારી તેના દેવો બનશે; પૈસો તેનો પૂજારી બનશે. કપટબાજી, બળાદાબી અને હરીફાઈ તેની ધર્મક્રીયાઓ બનશે અને મનુષ્ય આત્મા તેનું બલિદાન બનશે.

—સ્વામી વિવેકાનંદ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કિંમતી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે રકમ લગતા વીમાઓ ઉતરાવી લેવામાં છે. વીમા કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક વીમાની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે વર્તમાન કોમ્પેન્સેશનના પગારના રેકોરેશન ફોર્મ તારીખ લખીને દરખાસ્તની કેફ ઓફિસ ઉપર પોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1510.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

ખાસ શીયાળા માટે

અમારે ત્યાં તમામ તાજો મસાલો (સુંગોડા, પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, કાળી મુસલી, ગરોડા, ગોખરૂ, ગુંદર, ચોપચીની, એલચી, જાયફળ, પીસ્તાં, ચારોળી, ચારમગજ, કોપરા-વાટી, જવંત્રી વીગેરે વીગેરે) બરાબર વખત-સર આવી ગયો છે. કડી શરૂ થઇ છે અને પાક બનાવવાનો વખત થયો છે. તો વખત નહીં ગુમાવતાં તરત ખરીદો નહીંતર નીરાશ થવું પડશે.

તમામ જાતનું અનાજ, મસાલો, આખો તથા ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલો, તેમજ દેશી દવાના વસાણા હમેશાં છુટક તથા જથ્થાબંધ મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ટીકીટના ભાવો
સેકન્ડ ક્લાસ
પાઉ. ૨૭-૩-૩.
૩૬
(વધુ ઊતરણી)
પાઉ. ૬૯-૩-૬.

વીશીના ભાવો
મુસલમાની વીશી
પા. ૪-૧૨-૬
અને
(રસોયણ સાથે) પા. ૬-૧૫-૩.
હાઉ વીશી
પા. ૨-૬-૩.
અને
રસોયણ પા. ૩-૬-૩.

ઓક્ટોબર તા. ૨૫ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે

આમ સુચનાઓ.—હાજીઓએ પોતાના સામાન ઉપર પોતાનું અને રહીશનું નામ લખવું, પોર્ટ હલનચલન શરૂ થયા અને બધા ચારે બાજુ સ્વચ્છ કરવાની સૂચના કરીએ પોતાના ઉપર પહોંચવાનો સમય પોતાના ઉપર પહોંચવાનો સમય બજાવવું

દરેક વધારે ઉતારુએ પોતાની ટીકીટ ખરીદી કોન્ટીનેન્ટલ કેની ઉતારવાવાળા બાકીનો બધાથી ઉતારી પ્રમાણપત્રકાર કરવાની ટીકીટ મેળવી લેવી.

રહીશને લગતી દરેક બાબતમાં ખરીદી બાકી કેપ્ટનને વીશે વાત કરવી.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

પ્રાચ્ય સ્ત્રીઓના માટે
તન્દુરસ્તી—લાવણ્યની બક્ષીસ
પ્રકૃતિદેવીનો
અક્ષયી ખજાનો

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓની બધાવસ્થા
આપવા બધા રોગો
દરેક પ્રકારનો દોષો જોઈએ

પ્રાચ્ય માટે
બાલ્યા—યાવનાવસ્થા બક્ષીસ
ઉત્તમ ઔષધ

ઝંડુ ક્રા.ક્ષા.સ.વ.

જિનાં ચિહ્નોવાળી
બાટલ્યા માટે

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
સાહિત્ય આદિકાના સાલ એજન્ટસ: એચ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ખુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
ગેરાનીસબર્ગના નવાબાદ ઉતારું: બલાત બ્રધર્સ, ૨૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓના સુપરિપત્ર આલેખ મંગાવો

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ સારું પેકીંગ કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. સરનામું:—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN:

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece.

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd.

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades.

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

Note Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO
Phone 33-6229. P. O. Box 5169.

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St

KEWALRAMS
176 Jeppe St.

અમારા બ્રાંચ:

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

ટેલિગ્રામ:

જાપાન વેર હાઉસ
૫૧ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બજાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જેપ્પે સ્ટ્રીટ.

ક્રમબ્રાજ ખાતેથી આવેલું નવું શીપમેન્ટ

ક્રેપની સાડીઓ!

ક્રેપ-દ-ચીન અને જ્યોરજેટના સુંદર ભાત ભાળી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી
કીંમત ઓકની રૂા. ૧૭-૬.

બારે ક્રેપ-દી-ચીનની સાડીઓ હાથની કીનારવાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી
કીંમત ઓકની રૂા. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-દી-ચીન સુંદર ભાત ભાળ
૪૫ ઈંચ પહોળ કીંમત વારની રૂા. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-દી-ચીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ રૂા. ૧૨-૬ થી.

જુદી જુદી સાડીઓ અને ક્રેપ-દી-ચીન નીચેના રંગોમાં મળશે:

સફેદ, આછું ગુલાબી, વાદળી, આછો લીલો, મેરુન ગુલાબી, લાલ, મરુન, બ્રાઉન અને કાળો.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજામાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા ભાવો ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ ગાખણુ, સ્ટેરાની સાગડીને બલાયગા રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

સાગડીનાં દરેક ઠેકાણે વીજળીક ઉષ્ણતાન જાળવવાને ખેલ તમારી આગળ રજી થાય છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પારશ્વવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨-૧૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
કયાં જશો અથવા મોકલો:
બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર ખાસ અનુભવી અને વર્ષોથી જાણીતા
એકસપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
દરેક જાતના દાંતનું કામ સંતોષકારક કરી આપવામાં આવે છે. તમે તમારા દાંત પોસ્ટથી મોકલ અને આવી એ પણ અનુકૂળતા.

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વાપરો. દાતને માટે વખણાયેલું નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી અથવા દુરસ્તી દાંત દરેકજ જેટ વખત નોમીસલ યા બીજા દાંતની જંડુરસ્તી જાળવે.

કીમત બેક આદલીની શી. ૧, ૧-૬, ૨-૬
દરેક ઠેકાણે અને બજારોમાં અથવા પબ્લીકસ લીમીટેડની શાખાઓમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429 Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન: ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

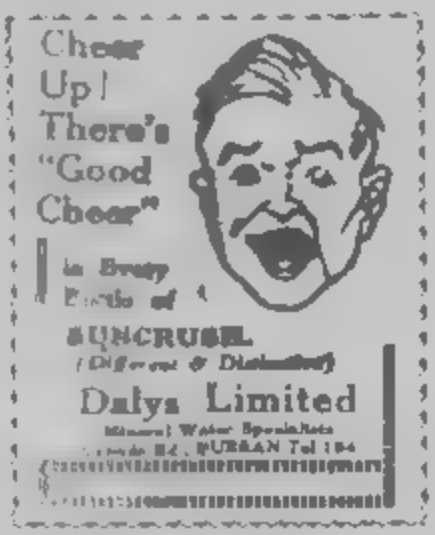
WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADDA Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ
પાવડર
દીવી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
ચિતરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 23150. Tel. Add. "Nardjee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 196. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના કોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET,
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. Rs. 6/-

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS IN HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, બદામગર, બદામ, ચારોળી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું સરબત, ફાલુદાનું ચાસ, બાવેઠ, દરબ, ઓલવા, મીસરી, બજુર, વેલ-તાપસી (બડું) સેવ, કેસરની વાદી, પીરોલું દેપડું, સુવર બાપનું કેસર, ચાર મગજ, પંજાબી સલગમ, સફેદ મુસલી, બજોટા બાજોઠ, મુંદ, ફ્રેકેલી ઓપાડી, ફાલ્યા સેા., મેમનપાના સેા., મદ્રાસી સેા., ગુલકંદ ડબ્બા, બદામી બાવાનો ગંગાકુ, આમળાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, બેબીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કપાસિયા તેલ ઓઇલ, એલ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને રકાબી, ઇમારત-બીમારી હરસ્તાળ, બાવળગુલસ્તા, માલ, દીવેલ, દુધપેલ, કેરોસ; કાળા-ચળા, અગ, અગર, ગુવેર, ચાલ, વટાણા મજુર બાજરા છડ મેથી, લવંગ, જાવ, ગાઈ (બરફ) અવ્વલ મસાલા પાપેસેર વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કરી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

15 OCT 1937

INDIAN OPINION

founded by MAHATMA GANDHI

No. 42.—Vol. XXXV. Friday, October 15th, 1937.

NOTES AND NEWS

Rabbi On The Jews

"IT is time that a clear statement was made on the actual position of the Jew in the world," said the Rev Israel Abrahams, Capetown's new Rabbi, addressing the Capetown Rotary Club. "Whenever in the past a world crisis has arisen the Jew has been blamed for it and become homeless." He would not deny that some of the persecutions of the Jews was deserved, but the old saying that "there was never smoke without fire" was the biggest fallacy in the world. Individual Jews like individuals of any people, may err," he said, "but no race as a whole can be tarred black. "In every country where the Jew has been well treated he has made every possible sacrifice for the country of his adoption. He occupies a patriot's place in the world. The Jew's place in the world is not yet crystallised, but it will be one day," concluded Rabbi Abrahams.

The Jews form part of the ruling race in this country and we wonder why the same rule as enunciated by the Rabbi that, because individuals may err no race as a whole can be tarred black, is not made applicable to the Indian. We find hatred for the Indian in this country not as an individual but as a race and the whole Indian race is tarred black if a single individual may have been at fault. Indians at least, expect a little more sympathetic treatment from the Jews in South Africa being a persecuted race themselves.

Transvaal Municipal Association's Anti-Asiatic Policy

At the annual conference of the Municipal Association of the Transvaal, which was opened at Boksburg on Tuesday, October 5, by the Minister of the Interior and Public Health Mr R. Stuttaford, the president Mr. D. J. M. Jordaan (Heidelberg) referred to the Asiatic question. There were several big problems connected with Asiatics—mixed marriages, employment of Europeans by Asiatics and the habit of Asiatics of living in European residential areas. The first two of these problems, he said, were not the most serious, as public feeling and opinion were against them. In addition, they were preventable. But in towns away from the Reef there was no legislation to prevent Asiatics from living in European areas. Asiatics would take up residence in a European quarter, others would come to the same place until there was quite a little colony of them, and the immediate result was that the district deteriorated and the value of the ground depreciated. The Government had promised to set up a commission to go into this problem, said Mr. Jordaan, but that was five months ago and nothing had been done. He was glad of Mr Stuttaford's assurance that this commission would be appointed. He hoped the municipalities would be allowed to control Asiatic affairs within their own boundaries. The natives had been compelled to live apart from the whites, and the Asiatics should be made to do the same. There was no wish on the part of the municipalities to be unfair to Asiatics, but they were emphatic on the point that Asiatics should live in wards, districts or bazaars of their own, where they could live their own life in their own way.

Land Tenure

When the subject of Land Tenure by Asiatics came up in the report of the Executive Committee of the Transvaal Municipal Association, considerable discussion ensued. A recommendation by the Municipality of Standerton stated that there had been several instances where Asiatics had purchased land in the name of their wives, who were of European or coloured descent. A representative from Warmbaths also related a case where land had been bought by Europeans for Asiatics, and where the European was the owner in name only. There was also discussion on the subject of "bogus companies" which bought land for Asiatics. The incoming executive was instructed to press the Government further in this matter, and a recommendation was made that a deputation be sent to interview the Minister of the Interior.

Some Statements By Dr. Malan And Mr. Havenga

Addressing a meeting at Klerksdorp Dr. Malan referred to the recent Vereeniging location riots and is reported to have said it was not merely a question of "slight provocation" on the part of the natives or the police. It went much deeper. Behind the murders was a feeling of hatred for the white man, and behind that hatred was an agitation to sweep up black against white. The natives were urged to strive to be equal to the white man, and to have that ambition they must be Communists. "If we allow this Communistic agitation to continue, South Africa will steer towards very stormy passages" he declared. He opposed votes for natives, saying "white people must be governed by white people."

Mr. N. C. Havenga, Minister of Finance, while speaking at Oudtshoorn was questioned by Mr. Le Roux, the local M.P. Replying to Mr. Le Roux, Mr. Havenga said he personally was not in favour of legislation against mixed marriages. Asked whether he considered Communism was a danger in the country at present, Mr. Havenga replied "No, not now, but if Mr. Le Roux and his friends preach certain things it will soon become a danger." Mr. Le Roux also asked whether the Vereeniging riots were a result of Communism, and Mr Havenga replied in the negative.

Lord Nuffields' Gift To South Africa

Lord Nuffield has given £100,000 for the development of orthopaedic surgery in South Africa with a view to organising a service for the early discovery and cure of crippling disabilities on a carefully considered plan. Professor Girdlestone will pay a special visit to south Africa during December and January for the purpose of working out the plan. Professor Girdlestone is one of the closest of Lord Nuffield's friends, and is always consulted by him regarding his many generous gifts in furtherance of medical and surgical research. Lord Nuffield, whose princely gift of £1,250,000 to Oxford University for establishing a Medical School at Oxford in 1936 will be remembered, stated some time ago that the supreme ambition of his early life was to become a surgeon, but as there was no money at hand to become one he "had to take on the next best thing—mechanics." "I have been very fortunate in being born into the world with perfect

health," he once said. "And I think that those who have such an advantage should do all they can to help those who have been less fortunate."

A later message from London states that Lord Nuffield has donated another sum of £1,300,000 including £1,000,000 to Oxford University for a new college to encourage research especially in the field of social studies. In addition he has offered a site for the college worth £100,000. These latest benefactions bring the total of Lord Nuffield gifts to nearly £10,000,000.

Indian Opinion

FRIDAY, OCTOBER 15TH, 1937

Status Of The Indian

"We cannot call ourselves a democracy and continue indefinitely to deny any kind of representation to an important and permanent section of the population which contributes a far from negligible amount to the revenue and is, on the whole, law abiding and by no means lacking in a sense of citizenship."

THE above words are quoted from a leading article of *The Star* (Johannesburg) dated October 11, on the subject of Sir Syed Raza Ali's plea, before the Pretoria Rotarians, for a limited franchise for Indians. The paper further states: "It has always to be remembered that the Indian attaches a peculiar sentimental importance to what, in this country, we would call "status" and what, in his land, is known as 'izzat.'

As for the question of 'status' or 'izzat' of the Indian community in South Africa, whatever opinion might be held by ultra-optimists in our own ranks, we strongly believe that we have been fast deteriorating in this respect. We are not inclined to endorse the view of the Agent-General that our status will be enhanced by the grant of a limited franchise. If franchise is to be given in name only to satisfy Indian sentiment and has no practical value we hardly think it is worthwhile having. It has been made quite clear by the Indian community times out of number that while they do not wish to challenge the supremacy of the White man's rule in South Africa they claim full citizenship rights in this country. Only then will the 'status' or 'izzat' of the Indian be safeguarded.

Even to-day without having an official representative in Parliament Indians can have representations made on their behalf through European friends and we do not know that anything more will be gained by the grant of a limited franchise.

We have often stated that the Indian question in South Africa should be considered in the light of India and the progress she has made and the status she holds in the world. If Aga Khan, an Indian, can be appointed president of the League of Nations surely India's nationals in South Africa deserve a little better treatment than what is accorded them. Have they indeed not a better claim than foreigners? But we find foreigners having a better place in South Africa than the Indian. Where then is the "status" or "izzat" of the Indian or India being heeded? In the eyes of the ruling race of South Africa the place of the Indian is with the Native.

Last week we dealt with the attitude of the Transvaal United Nationalist Party, as illucidated at their Congress. This week we have before us the report of the Transvaal Municipal Congress at which the president took exception to Asiatics living in European residential areas in country towns. He hoped the municipalities would be allowed to control Asiatic affairs within their own boundaries. The Natives, he said, had been compelled to live apart from the Whites, and the Asiatics should be made to do the same. There was no wish on the part of the municipalities to be unfair to Asiatics, he said, but they were emphatic on the point that Asiatics should live in wards, districts or bazaars of their own.

This is then the 'status' given to the Indian in South Africa. And how is limited franchise going to help him? Is it going to help him to have better conditions in Claremont where a 'Harijan' township is proposed to be built for him? In view of what is happening in such localities already existing, we have our doubts if he will be able to do even that much. The Agent-General, who is anxious to acquire for the Indian in South Africa a limited franchise can perhaps render much more useful service by rousing India to the daily insults that are hurled at her rather than clinging for a limited franchise, unless he aspires for the self-satisfaction of counting the limited franchise as one of his achievements when he leaves these shores. That will, however, neither help the Indian in this country nor India. If what we have quoted above from *The Star* is truly meant then the Indian certainly merits better treatment all round. But Indians should also remember that 'izzat can never be given. It has to be merited by one's character and action and then it comes to him. If the 'izzat' of the Indian is not wounded by the present segregation schemes and he is anxious to grab loaves and fishes even in those areas, then he does not know what 'izzat' is. And a person who does not know what 'izzat is deserves no better treatment than the uncivilised people of the earth. The British people have staked their all for the sake of their status. We behold the same picture among the South Africans. If we cannot learn from them we have no right to grumble about the treatment we are receiving.

PROTEST MEETING OF SPRINGFIELD INDIANS

DIRECT opposition to the proposed five-year lease of 150 acres of the Springfield Estates to the Durban Turf Club for use as a training track for racehorses, was voiced at a mass meeting of about 500 Indian peasants at the Springfield Estates last Sunday, which was attended by the Deputy-Mayor, Mrs. E. A. Benson, and Councillor H. B. Kemp. The Mayor was unavoidably absent and apologies were received from three other Councillors.

Emphasis was laid upon the fact that the tenants had not been given an opportunity of representing their views by their City Council landlords and it was claimed that this was an instance of racial discrimination as it would never have been permitted had the tenants been Europeans.

Strong doubts were made against a statement, attributed to Councillors and Corporation officials, that the tenants kept "shallow water wells where mosquitos bred" and an inspection of the wells after the meeting showed them to be soft, in depth and to be covered either by sheet metal or by oil-engine pumps.

Three Generations

The tenants, and Mr R. Beetabull, chairman of the Springfield Estates Committee, who presided, had lived there through three generations. They had experienced floods, drought and other disasters but had never complained to the Council.

Now, however, the persistency of the Durban Turf Club in its efforts to wrest from them 150 acres of land from which they secured their livelihood, was greatly agitating their minds. If the Club was permitted to have its way the tenants would be ousted without having anywhere to go or the wherewithal to start afresh or support their families. They wanted to purchase the land outright subject to conditions satisfactory to the City Council.

Mr. A. Christopher, of the Colonial Born and Settlers' Indian Association, asserted that it was correct for the City Council to give precedence to development affecting the welfare of the City as a whole over matters of individual enterprise, but in this case, the City as a whole was not going to benefit and, what was of equal importance, there were no anti-flooding provisions at the Flats and, for that reason, the Council should not tamper with what existed.

The people who were actually concerned had never had access to the City Council to lay their grievances before it. Schemes for housing Indians had been toasted in the Press but had got no further.

These people at the Springfield Flats were people who were wanting housing schemes, but no effort was made on the part of the Corporation to send representatives to meet them, hear their suggestions and obtain first-hand knowledge of what the people wanted and required. If the Council did send members to Indians concerned nothing but good could come of it.

"Many a scheme could be made acceptable," said Mr. Christopher, "and more good would be done than by academic discussions and, what is more, the Council could erect houses in which the Indians will live—not houses that are proposed and in which the Indians will never live." He pleaded for personal contact between the Council and the "black underdogs."

Legal Point Ignored

The Indians felt that their point of view should have been considered by the Council before it decided to allow the Turf Club a lease on the 150 acre site. Such a thing would never have been done had the tenants been Europeans, nor would the European public have taken it lying down. The Council had absolutely ignored the legal point of tenant and landlord. If it did turn the tenants out it would amount to their eviction.

Unemployment was very widespread among the Indian community at present. The type of Indian represented by the market-gardener peasant was a very desirable type and they were entitled to a square deal.

Mr. H. H. Kemp, who replied to the point concerning the lease, declared that Mrs. Benson and himself would see that the Indian tenants were given the opportunity of sending a deputation to wait upon the responsible Committee of the Council.

It appeared that the Indians were not satisfied with the conditions attaching to the lease that the Turf Club had to make arrangements regarding the dispossessed tenants satisfactory to the Council and he could assure the meeting that the Councillors present would do their utmost to safeguard the rights of the tenants.

While there was no expropriation of land involved in this case, as at Orient Lane and Riverside, it was apparent that the tenants were going to be chivvied about and he considered it was time the Council put its proposals into black and white in regard to the safeguards over the tenants' interests.

Speaking on the housing question, Mrs. Benson declared that it would be one of her major aims this Council year to see that houses for every class of the poor would be erected in Durban, if possible. The Council had had a scheme prepared for 50 houses for the Springfield area but, for some reason unknown to her, it had not been proceeded with. A town scheme for Cato Manor was being proceeded with now.

Mrs. Benson pledged herself to do her utmost to try and have a Springfield scheme put into effect.

In reply to questions, the Indians declared that the farmers here could pay £5s. a month and the labourers 10s. a month in rent.

Resolutions

The meeting unanimously adopted the following resolutions: "That this public meeting of the tenants of the Corporation's Springfield Estates, convened by the Springfield Estates Committee, does hereby represent to the City Council:

"(1) That many of the tenants have been carrying on market gardening and following agricultural pursuits at Springfield for several generations; and

"(2) That the land tenanted by them is the site on which it always has been and is destined to continue to be the source of Durban's supply of vegetables.

"The desire of being granted the right to purchase their holdings by private treaty with the Council on terms and conditions to be laid down by the Council, and which shall include

"(1) A servitude that the ground shall be used only for the purpose of market and agricultural pursuits.

"(2) That if at any time the Corporation requires the resumption of any portion of the Land sold for any municipal purpose, the same shall revert to the Corporation on terms and conditions to be prescribed by the Council prior to the sale of the holdings.

"(3) That no buildings shall be erected on the holdings sold except as may be approved by an express resolution of the City Council and then only for the storage of plants, seeds, agricultural products, etc.

"(4) That the holdings to be sold by the Corporation to the present tenants shall include those holdings situated within the area proposed to be leased to the Durban Turf Club by the City Council for a period of five years provided that any portion of such area is not required by the Durban Turf Club for the legitimate purposes of the Club's training of horses."

The meeting also resolved to request the Council to meet a deputation.

The total number of tenants affected by the proposed lease and sale of 150 acres to the Durban Turf Club is 99, the total of dependants of these tenants being 563.

TRUSTEE, MAHOMMEDAN MOSQUE, ESTCOURT, vs. MAHOMED SAYED

INTERESTING SUPREME COURT JUDGMENT

The following judgment, delivered in the above case on August 3, by Mr. Justice Carlisle in the Natal Supreme Court, will be read with interest by many of our Muslim readers:—

IN this action the plaintiff, in his capacity as a trustee of the Mohammedan Mosque of Estcourt, asks for an order authorising him to pass transfer of certain property in Estcourt Township described as Sub-division A of Lot 3 Block F, in extent two roods and at present registered in the names of the plaintiff, Abdoorahman, Mahomed Hoosen Vawda, Mahomed Motala and Mahomed Ebrahim, all of Estcourt, Natal, Indian store-keepers, in their capacity as trustees of the Mohammedan Mosque of Estcourt, to and in favour of the plaintiff Mahomed Ebrahim, Mahomed Ebrahim Hajee, Mahomed Peerbhay and Ahmed Ismail Jeenah as trustees of the Estcourt Sunni Mahommedan Mosque, subject to and in terms of the constitution of that Mosque adopted at the general meeting of the members thereof on July 5, 1936. The plaintiff also asked for alternative relief and costs.

The defendant, who is a merchant in Estcourt, resists the plaintiff's claim on three grounds: The first is that the only constitution in force is one passed in July of 1935 and not that relied upon by the plaintiff; the second is that the plaintiff has no right to institute the present proceedings on behalf of the Mosque; the third is that the plaintiff is not entitled to be a trustee of the Mosque either under the constitution of 1935, or that of 1936.

The history of the case is as follows:— In 1903 the property in question was transferred by two Mahommedan merchants in Estcourt, Abdoorahman and Abdoomiack by name, to the two trustees of the Mahommedan Mosque of Estcourt, their successors in office or assignees. Prior to the transfer being registered, a committee had been formed by the members of the Muslim faith in Estcourt and the surrounding districts, to raise funds to acquire suitable land for the establishment of the Mosque. The land was acquired and is the land held under the Deed in question. Upon it a Mosque was built and in course of time other buildings were erected on the land which are used for business purposes, and these have from time to time been let to various tenants. Apart from the Deed of transfer which conveyed the property, no Deed of trust was ever executed, nor was any constitution for the Mosque ever adopted until the happenings in and after 1935, which I shall detail.

In July 1935 difficulties were experienced in connection with the administration of the Mosque property because three of the original trustees had died, and one of them, Mahomed Ebrahim, was so old that he was incapable of carrying out his duties. The plaintiff was the only effective trustee, but even he was considerably advanced in years; he was not living regularly in Estcourt, and was anxious to be relieved of his duties.

In these circumstances, Mahomed Peerbhay, a friend of the plaintiff, requested, with the plaintiff's consent, the "Imam" or priest of the Mosque, to call a meeting of all worshippers at the Mosque for the purpose of electing new trustees and specifying the conditions of the trust, more particularly with regard to: (1) The mode of succession to the trusteeship; (2) the duties and powers of the trustees; (3) authorising transfer of property into the names of the trustees to be elected, subject to the conditions of the trust; (4) granting authority to the meeting's nominee or nominees to take such action and execute such instruments as were requisite or necessary to carry into effect the resolutions passed at the meeting.

Timely notice of this meeting was given, and the meeting was held on July 26. It was attended by some forty-nine people including the defendant, and Mahomed Peerbhay, who took the chair. A draft constitution had been prepared and it was submitted to, and approved at the meeting. It was further resolved that Mahomed Hajee, the defendant and Mahomed Peerbhay, should be appointed as trustees in terms of clause 4 of that constitution, and they were authorised to apply on behalf of the congregation to the Registrar of Deeds or to the Supreme Court, for an order authorising transfer of the Mosque property to the trustees appointed under the constitution.

The three persons appointed as trustees, signified in writing their acceptance of the trusteeship.

They then interviewed Mr. K. M. Drummond, a solicitor in Estcourt, and instructed him to put the constitution into proper legal form and to prepare the necessary documents for the purpose of conveying the property from the old to the new trustees. Mr Drummond prepared the documents which he thought were suitable for the latter purpose. He also re-drafted the constitution, but in doing this he had some alterations so that it differed from the constitution handed to him. He was not called as a witness and the only reason for the alterations being made in the terms of the constitution was given by Mahomed Peerbhay, who said that Mr. Drummond considered that they would be advantageous. Both Mahomed Peerbhay and Mahomed Ebrahim Hajee signed the documents prepared by Mr. Drummond including the altered constitution and they endorsed on the latter a certificate that it was the constitution agreed upon at the meeting of July 1935. They had, of course, no right to sign such a certificate, because of the alterations, but I am satisfied that they did so *bona fide* and in reliance upon what Mr. Drummond had told them. The defendant, however, refused to sign any of the documents. He insisted that there should be four trustees of whom he was to be the first named, and his brother, who had not been appointed at all, was to be the second. His reason for the request was that he and his brother were the executors or trustees of Abdoorahman, one of the original trustees. He further insisted that the membership of the Mosque should be confined to persons living in the Estcourt Township, and that persons in the County of Weenen and outside the Township of Estcourt, should not be included as members, as the constitution provided.

Mahomed Peerbhay went to some pains in his endeavours to induce the the defendant to change his mind and to sign the document and accept the trust in accordance with the resolutions passed at the meeting, but without success. The defendant was adamant and refused to sign anything.

On February 10, 1936, Mahomed Peerbhay, on behalf of the plaintiff, wrote to the defendant a letter which is headed "Final Notice" informing him that as he had refused to sign the documents, the plaintiff would be compelled to call another general meeting for the purpose of electing another trustee unless the defendant did so within fifteen days. This letter had no effect upon the defendant and consequently a further meeting was called. The wording of the notice, in so far as the objects of the meeting were specified, is in identical terms with the notice which called the meeting of July, 1935. The meeting was held on the 29th day of March, 1936. some eighty members of the Moslem community of Estcourt district and the County of Weenen, were present, among them being the defend-

ant, and Mahomed Peerbhay was elected chairman. The minutes of that meeting show that lengthy discussions took place. The reasons why the defendant had refused to sign the documents, which I have already mentioned, were given to the meeting by Goolam Hoosen Peerbhay. What he said was not challenged by or on behalf of the defendant. One person present at the meeting, viz., Goolam Gouse, said that the defendant did not sign the documents because they were not legal. He did not explain to the meeting in what respects the documents were not legal, but he may have meant that the constitution which the defendant had been asked to sign and which Mr. Drummond had altered, was not legal because the alterations had not been authorised by the members of the Mosque. The same Goolam Gouse also raised,—apparently on behalf of the defendant—the question that membership was confined to residents of Estcourt Township, but on this point he was overruled by the chairman. Indeed the evidence adduced on behalf of the plaintiff makes it clear that there is no foundation for such a claim as from the inception of the Mosque, members of the Moslem faith living in Weenen County have regarded themselves as members and have been so regarded by others. I may add that this evidence was not contradicted by the defendant who closed his case without calling any evidence.

The meeting proceeded to elect trustees and Ahmed Ismail Jeenath was elected in place of the defendant. Before the vote was taken, however, his proposer stated that if defendant would sign the deed he would withdraw Jeenath's nomination. The chairman himself made a strong appeal to the defendant to sign the documents, but the defendant would not and Jeenath was elected. The meeting then further elected Mahomed Ebrahim Gulzaee and Mahomed Peerbhay to take the places of the two deceased trustees and it was further resolved that the two new trustees should be authorised to apply to the Registrar of Deeds to have the names of the three new trustees substituted in place of the names of the deceased trustees in the Deed of Transfer of the property.

At that meeting a further resolution was passed directing the new trustees to frame a constitution which should be submitted to a general meeting of the members of the Mosque for adoption.

That further meeting was held on the 5th of July, 1936, in Estcourt. Some forty-four people attended it, but the defendant did not. Mahomed was elected as Chairman; the constitution was read; a motion for its adoption was moved and seconded, and although the minutes of that meeting do not say that it was passed, the evidence is that the approval was unanimous.

The trustees then took steps in regard to the conveyance of the property and as a result of their interview with the Registrar of Deeds, who required the authority of an Order of Court, the present plaintiff applied to the Court for an Order authorising him to transfer the property to the new trustees in terms of the new constitution of 1936. The Court directed the issue of a *rule nisi*. The defendant opposed this rule and the Court then directed that the proceedings should take the form of an action.

It will, I think, be a convenient method of dealing with the case, to consider in the first place, the grounds upon which the defendant opposes the application.

The first of these is that the only constitution is that agreed to in July of 1935. I do not think that this contention is a valid one for the following reasons: The constitution originally agreed upon was rejected by the defendant and that state of his mind remained steadfast in spite of the overtures made to him to change it, until the meeting of March 1936. When it became apparent at that meeting that his refusal to have anything to do with the trusteeship or the constitution was definite and fixed, the meeting accepted the position and decided *inter alia* upon two courses of action. First, to appoint another person as trustee in his place and second, to have another constitution prepared. It is to my mind clear that as soon as that course was taken, the former constitution became null and void, as did the defendant's office as trustee. If, in the circumstances of the case, that constitution ever was binding by and between the members of the Mosque and the plaintiff, it could only have been so because of the agreement made to that effect when it was originally consented to, i.e. to say, it was a matter of contract. It is a simple proposition that if one party to a contract repudiates it, the other may take him at his word and treat it as at an end, that is what happened in this case. Indeed, I agree with Mr. Shaw's submission that the defendant, having repudiated the agreements come to at the 1935 meeting of the Mosque, cannot now take up the position that the agreements are in force; those agreements being the appointment of himself as one of the trustees and the constitution under which he was to act.

The second ground is that the plaintiff has no *locus standi* to institute the present proceedings, which, it is said, was brought on behalf of the Mosque, as he has no authority from the members to do so. But this ground does not impress me. The plaintiff is a trustee of the Mosque properties and it seems to me that he has the right to come to Court in that capacity and ask for the assistance of the Court to deal with the trust properties and to do so on behalf of the members who are the *cestui quetrustie* under the Trust Deed. He is in fact the sole trustee until others are validly appointed, for Mahomed Ebrahim, the other original Trustee, died after the institution of this action.

The third ground, viz., that the plaintiff is disqualified from trusteeship under the 1935 and 1936 constitutions, is based on the fact that he is no longer a resident at Estcourt or in Weenen County, whereas that qualification is essential.

But this ground only touches the form of relief asked for and does not affect the merits of the case. I will deal with it later when I come to discuss the appropriate order to be made.

The grounds of opposition then, in my view, fall away and I now come to consider the question whether the Court should grant the relief asked for.

It falls into two parts, viz: the appointment of new trustees approved of by the Mosque members and the approval of the 1936 constitution. The first of these creates no difficulty—there is ample authority in our Courts that, if trustees die and no provision exists in the Deed of Trust for the appointment of successors, the Court will appoint them and has the power to do so under the Common Law. See per Watermeyer, J. in Darroll & Another vs. Tennant & Another (1932 C.P.D. at p. 416.)

There is, however, no authority to which my attention has been drawn to the effect that the Court has made any particular provision to ensure a succession to the trust. It was done in the case of de Wet vs. Marais (1911 C.P.D. 301), but the facts of that case brought it within the terms of Act 3 of 1875 (Cape) which provides by section 6 that the Court may appoint new trustees where no other means of supplying a vacancy exists and may (section 8) make such provision, if any, as may be required for the more effectual performance by the trustees of the trusts reposed in them.

But I do not see why, on principle, the Court should not make the order here asked for. Counsel for the defendant did not seriously contend that the Court had no jurisdiction to authorise trustees to hold property subject to and in terms of a constitution agreed by the members of a voluntary association, provided that the Court is satisfied:

(a) That the constitution is accepted by the majority of such members, and

(b) that the constitution amply protects the rights of the members as a whole and as individuals.

Indeed, Mr. Golding apparently recognised the power of the Court to grant such an order, for at the outset of

the case is intimated that the defendant was prepared to accept an order authorising the plaintiff to transfer the property to the trustees appointed at the July 1935 meeting, to be held by them in terms of the constitution then framed and adopted.

I find that in the case of Abdool Wahab Saiba (10 C.P. Rep. 552) the Court allowed trust property to be sold and the proceeds utilised to purchase other property to be used for the purposes of the trust and apparently did so because it was satisfied :

(a) That the majority of the beneficiaries favoured the application, and

(b) that the proposed change would be to their benefit, having regard to the purpose of the trust.

In the present case the application is, on the evidence, supported by the majority of the Mosque members and the constitution is itself one that amply protects all members having regard to the purposes and objects of the trusts. The order asked for, however, must be varied, seeing that one of the proposed trustees is dead and the plaintiff is disqualified from being appointed. Two other trustees should, therefore, be elected and that should be done in terms of the constitution of 1936.

The order which I make is as follows :

That plaintiff, Amod Mahomed Haffejee, is authorised to pass transfer of the property described as Sub-division A of Lot 3, Block F in the Township of Estcourt, in the County of Weenen, in extent two roods, more or less, at present registered by Deed of Transfer 1043 of 1903 in the names of Amod Mahomed Haffejee, Abdoorahman, Mahomed Hoosen Vawda, Mahomed Motala and Mahomed Ebrahim, all of Estcourt, Natal, Indian storekeepers, in their capacity as trustees of the Mahomedan Mosque, of Estcourt, to and in favour of Mahomed Ebrahim Haffejee, Mahomed Peerbhay, Ahmed Ismail Jheema and two other trustees to be elected, all as trustees of the Estcourt Sunni Mahommedan Mosque adopted at the general meeting of the members thereof at Estcourt on the 5th day of July, 1936.

With regard to the costs, the defendant is ordered to pay the costs incurred by reason of his opposition as he has been wholly unsuccessful.

Things In General

Sir Syed Raza Ali On Colour Bar

WHAT he called the "monstrous deity of the colour bar" was denounced by Sir Syed Raza Ali, Agent-General for the Government of India, in an address to Toc H in Johannesburg on Tuesday last. The segregation of Indians, he said, had received statutory sanction in some of the provinces of the Union, a feature that distinguished South Africa from all those countries where large European and non-European populations lived side by side. Intolerance was the child of ignorance and artificial wall between various sections of people fostered a want of knowledge which was antagonistic to the spirit of common nationalism. "What sympathy," he asked, "can a member of the white race have with coloured people, when he has no opportunities of knowing under what conditions the coloured people live in this country. Animal sacrifices were offered at one time in the East to propitiate a deity which was supposed to have it in its power to do evil. Protests have brought a change in this practice. It is time to reflect, however, that in this enlightened and democratic age, reason is not being sacrificed at the altar of an inhuman deity of the colour bar."

Pandit Rishiram Returns To Durban

Pandit Rishiram, after spending a fortnight in the Transvaal, returned to Durban last Monday morning. The Panditji was given a farewell reception jointly by the Hindu Seva Samaj and the United Builder Society who presented him with purses. Panditji handed both amounts to a fund started in Natal by the Hindu Maha Sabha for the establishment of a lectureship for the cultural uplift of Indians in South Africa.

To Visit Northern Natal

The Hindu community of the Northern Districts in Natal will be delighted to learn that Pandit Rishiram intends shortly to visit the Northern Districts of Natal. Secretaries and presidents of the various

Publisher's Notice

OWING to our Diwali Special Number, which will be published on or about October 29, there will be no issue published on October 22 and on November 5. Correspondents are requested to send in their correspondence not later than October 25. Correspondence will receive attention only if written clearly in ink or typed and as briefly as possible. Photo blocks of Indian public institutions and pictures and reports of other social activities, physical culture, sports, etc. will be welcomed.

—Publisher INDIAN OPINION

institutions in the Northern Districts of Natal, are requested to communicate with Mr. N. Bagwandeen, P.O. Glencoe, Natal, for particulars. Mr. Bagwandeen is to act as secretary for the Pandit in Northern Natal, and the arrangements with regard to his reception have been left in his hands. He appeals to all the local institutions and committees to give their full co-operation and not to miss this unique occasion of meeting the eminent Hindu Vedic Missionary.

Mayor Of Durban

Mr. Fleming Johnston has been formally re-elected Mayor of Durban for the third year in succession. Mrs. E. A. Benson has been elected Deputy-Mayor. Mr. Fleming Johnston was Mayor of Durban from 1920 until 1922. He was elected to office again in 1935, and has held office since then. He will remain in office until October, 1938.

Indian Wedding Celebrated In City Hall

A function took place at the Durban City Hall under the chairmanship of the Mayor on Monday, October 4, when Indians and Europeans were entertained by Mr. A. I. Kajee and Swami Bhawani Dayal at a reception, to celebrate the marriage of Mr. J. Muganiel, of the staff of Messrs. A. I. Kajee (Pty.) Ltd., to Miss Gayatri Devi, a niece of Swami Bhawani Dayal. Many speeches were made, expressing good wishes for the future happiness of the bride and bridegroom.

Mahatma Gandhi's Birthday Celebration

A meeting of the officials and members of the Shree Gopallal Hindu Temple (Verulam), was held at the Temple Hall, on Oct. 1, to celebrate the 69th birthday anniversary of Mahatma Gandhi. After prayer, the secretary, Mr. J. B. Maharaj, placed a beautiful flower garland, made by the youngest son of Mr. R. Talawantsingh, on the photograph of Mahatma Gandhi, which was placed in the centre of the Temple hall, on a cushion table. Speeches were made by the following gentlemen: Babu Talawantsingh the president, Messrs. R. Talawantsingh, Raghavjee Rughnath, Babu Chandrasingh, Chhantilal Raghavjee, Jutha Jeewa and L. Rajkumar. A cable message was sent to Mahatma Gandhi, wishing him long life.

Shree Gopallal Hindu Temple

The bi-annual general meeting of the Shree Gopallal Hindu Temple was held on September 12 at the Temple hall, when over 60 members and officials were present. The following officials were elected:—Messrs. Phalad Raghunandan, S. R. Maharaj and Choonilal Raghavjee, trustees, owing to vacancies occurred by death and resignation; Life President: Baba Tulawantsingh, President Mr. R. Tulawantsingh vice-president: Mr. Jubta Jeewan hon. secretary: Mr. S. R. Maharaj; treasurer: Mr. Phalad Raghunandan; committee members: Messrs. S. Dhanpath, S. Sham, S. M. Singh, Dataram, Nathalal Raghavjee, R. L. Baharee, Narowtham, E. P. Jagath Maharaj, Choonilal Raghavjee, Sewambar, S. Atheweree Maharaj; auditor: Mr. G. Ramnath. The committee decided to erect a new Temple Hall at a cost of about £600, for the purpose of a vernacular school for which a Sanskrit teacher will be arriving in the course of a few months. Mr S. Sham and Mr. Moonsamy (brother of Mr. Pom Moregen) were appointed as trustees for the Verulam Hindu crematorium.

Farewell Reception To Popular Headmaster

A very successful and a very well attended farewell reception was accorded to Mr. Vincent Vindon, head-master of the Mount Edgecombe Government Indian School on Sunday last at Mount Edgecombe, by the Mount Edgecombe Indian School Old Boys, on his impending transfer to Durban. The chairman, Mr. M. N. Pillay, paid a high compliment to Mr. Vindon for his services in the upliftment of the future generation of Mount Edgecombe, and wished him every success in his future activities. The secretary, Mr. O. P. Singh, referred to the Old Boys' Club, of which Mr. Vindon was the president, and said that it was Mr. Vindon who was responsible for its success. Other speakers were Messrs. M. D. Lal (treasurer), M. S. Rajoo and Dwarika Maharaj. Mr. Vindon was then garlanded and presented with a golden cigarette case. After Mr. Vindon had suitably replied, light refreshments were served to all those present. The Mount Edgecombe Indian School Old Boys' Orchestra was in attendance, with Messrs. M. Sigamoney and J. Naidoo as conductors.

Lecture On Beauty

Under the auspices of the Stanger Hindu Youth Club, Mr. H. Jennings B.A. principal of the European School of Stanger, gave an interesting lecture on "Beauty," to a large gathering of Indians of Stanger, presided by Mr. V. Thomas, at the Stanger Picture Palace, recently. Mr. T. Vadivale, in proposing a vote of thanks, congratulated Mr. Jennings on his interesting talk and thanked him for his valuable suggestions. The president announced that a lecture on "How we are related to God materially and spiritually," would be delivered by Mr. M. Sowpaul, a member of the Stanger Indian School staff, on October 24. The members then held their customary meeting.

Mr. Kodanda Rao To Marry An American Lady

Indians in South Africa will be interested to know that Mr. Kodanda Rao, of the Servants of India Society, who was in South Africa as private secretary to the Rt. Hon. Srinivasa Sastri, when the latter served as Agent of the Government of India in the Union, is shortly to be married to an American lady, Miss Mary L. Campbell. Mr. Kodanda Rao met Miss Campbell in Honolulu last July. She is a teacher in a school in Poland.

B. W. CANEY
—Jeweller—
364 West Street. Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes. 11th

Mr. Hajee Ismail Returns To The Union

Mr. Hajee Ismail, the son of Khan Bahadur Hajee Cassim Adam, of Pretoria, who went on a holiday trip to Europe in last April, has returned to Durban on Thursday morning by the German vessel "Windhoek." He was received by many friends and looked hail and hearty after his six months' holiday. Mr. Hajee Ismail reached London just at the time of the Coronation which he took the opportunity to attend. While in London he came in touch with many distinguished Indians and several princes of India and many South African Indian students. He had also the pleasure of meeting Kunwar Sir Maharaj Singh, who was a personal friend of his father's. Sir Phiroz Khan Noon, the High Commissioner for India, and Mr. H. S. L. Polak. Mr. Hajee Ismail also visited the International Exhibition at Paris. He toured right through the continent, and among the places he visited included Brussels, Amsterdam, Berlin, Vienna, Budapest, Geneva, Rome, Monte Carlo etc. He went to the United States of America by the "Empress of Britain." In America he saw skyscrapers and met Douglas Fairbank, Jack Johnson and Joe Louis. Mr. Hajee Ismail has had a thrilling time and has returned with many pictures and mementoes of his interesting tour. During his whole tour, only in London he was disappointed to notice sparks of colour prejudice. Some of the hotels were not too willing to accommodate non-Whites.

Young Indians Social Reform Society

A meeting of young Indians from all over the Transvaal will be held in the Trader's Hall, (Hall No. 3), Kerk Street, Johannesburg, on Sunday, October 17, at 2-30 p.m. to form "The Young Indians Social Reform Society" with the sole object of emancipating the Indian community from the shackles of old-age superstition-ridden customs and traditions. Dr. Y. M. Dadoo is the organiser and all communications are to be addressed to him at 47 End Street, Johannesburg. The circular announcing the above meeting contains also the following: "Revolt against all degenerating and demoralising influences. Forward to wholesome and healthy social reforms: make yourself a better member of human society"; "Only those who genuinely believe in drastic social reforms as a means of our salvation need attend"; "We want determined, fearless and courageous members."

Death Of Lord Peel

The death has taken place in London of Earl Peel, chairman of the Royal Commission which proposed the partition of Palestine. Lord Peel was, for some time, Secretary for India. He was a member of the India Round Table Conference and chairman of the section which dealt with Burma. In 1936 he was chosen as chairman of the commission appointed to inquire into the causes of the unrest in Palestine.

Whole Natal Railway Line Electrified

The first electric train will arrived on Tuesday, October 5, at Volksrust, and took the passenger train to Durban. This is another step in the extensive development of the South African railways and means that the whole Natal line from Durban to Volksrust, a distance of about 321 miles, is now electrified.

Permits System Changed In Mozambique

A Government notice abolishes many formalities confronting many Portuguese nationals who desire to cross the borders of the Colony into neighbouring territories. Hitherto visitors to the Union were compelled to produce a number of documents in order to secure a passport costing about £4. Now an application for a permit costing about 5/- is all that is necessary. The permits are valid for six months and may be renewed for subsequent similar periods. The order brings the Colony's system into line with that in the Union.

South Africa's First Young Indian Poet

Poet S. Ismail, the principal of Nigel Government Indian School, is the author of "Ashes of Meditation," a book of verse, published by Arthur H. Stockwell Ltd., London. It is Vol. XII of "The Poets' Library". S. Ismail is South Africa's first young Indian poet.

Thirty-Second Anniversary Of The H.Y.M.A. (Maritzburg)

The 32nd anniversary celebration of the Hindu Young Men's Association (Maritzburg), will take place in the association's main hall, on Sunday, October 17. Delegates from all parts of Natal are expected to attend the function. Pandit Rishiram, a Vedic Missionary of Lahore, India, who represented India as one of its delegates at the World's Faith Conference held in London, will open the anniversary proceedings. The above institution was founded by Professor Bhai Parmanand M.A. of Lahore, India, during his visit to this country in 1905. The association, during this period of its existence, continued its work towards its objects, that is education, social and religious. A free Tamil school is conducted wherein about 250 children are receiving free education. Weekly meetings are conducted by the members. The association's main hall and reading room (situated at the corner of Church and Williams Streets), are used by the general public in the interest of the community. The Natal Education Department are conducting the Girls' Indian High School in the association's buildings. A recent addition was made to the association's premises through the kind and generous donation of Mr. Kappie Marrie, an old member of the association, known as the H.Y.M.A. Annexe.

India Letter

(Extracts From A. L. C. C. Forsion Letter)

Education

THE draft bill of the Education Minister to the C.P. Government reveals both the inadequacy of the present system and the end in view. Of the total population of round 1,55,00,000, only 2.6 attend primary schools, while 13.6% are of school-going age. Only 1 child in 5 even attends school. Literacy during the last 30 years has advanced by 3.3% and during the last 10 years, the number of illiterates has been reduced by one in a hundred. If the present rate of educational progress were to remain constant, the Central provinces could hope to liquidate its illiteracy in the year 4937 A.D. The draft-bill provides for a Vidyamandir, school, for every village with 40 boys and girls of school-going age. It also introduces a system of co-operative teachers and social service. In order that a student should qualify for the matriculation certificate, he will have to put a year of free teaching and social service. Again, if a student wishes to qualify for a further college degree, he will devote himself for another year to free teaching and social service. Board and lodge shall be provided for him at village expense. This system obviously seeks to achieve two ends at the same time. To the high-school and college boy and girl, it will give social as distinct from individual attitudes. To a society which may be unable to bear the expense of education on service-payment basis, it is the only escape from continued illiteracy. The draft-bill has been drawn up in consultation with Mahatma Gandhi who writes, "Education should be revolutionised as to answer to the wants of the poorest villager instead of answering to those of the imperial exploiter.

Political Prisoners And Andamans

A consequent upon insistent appeals by the Congress Working Committee, Mahatma Gandhi and President Nehru, the Andaman political prisoners have, barring a few, given up their hunger-strike. During the cable-correspondence that was exchanged in this connection between Mahatma Gandhi and Andaman prisoners, it has also transpired that such of the prisoners as formerly had faith in terrorism have completely given it up. Such a declaration by political prisoners, who were convicted for committing or aiding in the committing of terrorist acts and who have already suffered long terms of imprisonment under inhuman conditions, leaves no ground for continued imprisonment. It is generally believed that only inhumanity can resist this inevitable consequence of the Gandhi-Andamans correspondence. Commenting on the demand of the Congress provinces for the repatriation of their provincial prisoners and the adamancy of the Central Government, President Nehru had earlier said: "Humanity in India has been outraged and the British Government has dared to treat the matter as of no consequence, but India will remember this challenge and give her answer."

Foreign Affairs

In answer to a question during question-hours in the Central Assembly, the Government of India explained that, though India was a full member of the League of Nations, their relations with the League were only indirect and through the British Government in London. Further, the British Government had not consulted the India Government in regard either to China or Spain and the India Government was fairly contented with this position, as China and Spain did not concern them. And yet, Indian troops have been sent to China. The Governor-General used his special powers to prevent discussion on three major problems of foreign affairs. He has disallowed a resolution which drew attention to the menace of war and India's advantage in keeping away from it. In like manner, all discussion on the Indian delegate's speech at the London Imperial Conference and on Palestine was throttled. In answer to a question whether the Indian delegates at international conferences represented Indian public opinion, the Government declared that they represented India and the President rescued the Government by pronouncing that everybody knew what India meant. Demonstrations were held all over the country to express resentment against the imperialist partition of Palestine and several cities observed wholesale strikes.

Refusals Of Passports

26 cases in 7 months of refusal of passport have taken place. In regard to Reginald Reynold's book "The White Sahibs in India" which the Government thought brought them into contempt, the Government declared that [illegible] arrangements were [illegible] and the issue of "Imparting an Indian culture" was needed to advise the Government.

Training Students For Citizenship

The inaugural address of the Students Union, Triplicane, Madras, was delivered recently by Dr. G. S. Arundale at the Metropolitan Hall. Dr. Arundale in the course of his address said that he always took a keen interest in the welfare of students both in England and in India and that was why he so readily consented to address them that evening. Undaunted courage, truth and reverence for the past were the three requisites essential, said the lecturer, for a student who was to become the future citizen, in a world of sorrows and anxieties they were badly in need of courage to face the problems of life without fear or favour. Whatever walk of life they might pursue, truth was essential for success. The lecturer also laid emphasis on reverence for past institutions and for the achievements of their forefathers and said that they should uphold such institutions and carry them on with such modifications as might be necessary in the future. Dr. Arundale also criticised the present system of education in India and hoped that a system suited to Indian needs would be introduced in the near future so as to train the students for future citizenship.

The Sporting World

Verulam Temple Cricket Club

THE Verulam Temple C.C. met the Sydenham C.C. in a friendly fixture on Sunday, October 10, on the Verulam Indian Sports Ground, before a fairly good crowd. This was the second match of the season played on the home ground. It was the bowlers' day as would appear from the very small scoring: Verulam Temple C.C. first innings, 28 runs. Sydenham C.C. first innings, 39 runs. The Temple's lowscore determined effort performed better scoring in their second innings, and were able to carry the score to 82 runs. (Gavin Maistry 19, R. Sewgunadar 12) were the best performers, and thus left the visitors with 72 runs to win. The Sydenham batsmen attacked the bowling vigorously, the second wicket fell at 32, but the remaining offered better resistance, and the whole side was dismissed for 63 runs, leaving the Verulam Temples C.C. victorious by 9 runs.

Malvern Indian School Sports Committee

The sixth annual general meeting of the Malvern Government-aided Indian School Sports Committee attracted a fairly good attendance on Sunday afternoon, Mr. Sirkari Naidoo president, being in the chair. In submitting his report, the secretary, Mr. V. K. Naidoo, thanked the public who subscribed so generously to their sports fund, to the teaching staff for arranging the entertainment, to the Costume Contractors, and to Mr. S. P. Moodley, who had so willingly assisted the club. The sports, last year, were very successful, and were well attended. Thanks were also extended to Mr. H. Middleton, a leading member of the local Health Board and patron of the above committee, who had presented the prizes at the sports. The treasurer, Mr. S. M. Saib, submitted his financial statement which showed a good figure of credit balance in hand, which was an improvement on the last year. The following office-bearers were then elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. H. Middleton, Geo Flindoo and King; President: Mr. V. S. Sirkari Naidoo B.A.; vice-presidents: Messrs. G. Mungar, A. B. Naidoo, F. M. Charles, K. P. Moodley and M. S. Moodley; secretary: Mr. R. J. Maharaj; assistant secretary: Mr. J. Gangoo; treasurer: Mr. S. M. Saib; auditor: Mr. S. J. Maharaj; committee: Messrs. P. K. Pillay, V. N. Moodley, P. S. Moodley, R. G. Eid, S. G. Naidoo, R. Lockon, P. S. Pillay, N. Needhie, Amir Khan, K. P. Naidoo, M. Budram, S. S. Moodley, M. V. Naicker, A. S. Naidoo, L. R. Naidoo, M. Subratie, E. Shaikh, T. Pillay, Misses R. G. Lunie and J. C. Hamzuck. It was unanimously agreed to hold the annual sports in the month of December.

Dundee And District Golf Club

Fifty entrants representing Durban Golf Club, Durban Country Club, Maritzburg and Dundee competed for the Northern Natal Open Championship, held on the Dundee course on Sunday, September 26, with strong wind in the morning but fine weather favouring in the afternoon. Mr. S. O. Parr opened the tournament, by driving off the Tee at 8.15 a.m. From the first round, J. Sewpersadh, the Natal Golf champion, with 79 led the field by 4 strokes, and eventually returned a 36 hole score of a brilliant 128 with S. Lajoo as runner up with 136, doing the last 9 holes in 29. He was closely followed by J. M. Pillay and E. Marrian, and P. Lajoo with 137. At the conclusion, a banquet was given by the Dundee Golf Club. B. Ramsomdar, a member of the Dundee Club, holed out the 8th, 115 yards in 1. On Monday, J. Sewpersadh and Jack Nathoo played against two local Europeans, G. H. Williams and H. Kahn, in a four ball match over 18 holes. The Indians finished 2 down after conceding 6 strokes. This in itself was a creditable show against such seasoned opponents.

—o:—

FOR SALE

NEW PICKLING JARS.

[illegible] Kalbet Mangal Bags [illegible]

[illegible] Cash With Order.

Natal Co-operative Printing & Pub. Co. Ltd.

P. O. Box 1894, Durban.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 - 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,

'INDIAN OPINION'

Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with sunset decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION."

Phoenix, Natal.

Manufactured by:
A. WANDER Ltd., London, England.

Guard Against Nerve Hunger...

STRAINED nerves are hungry nerves. To make good the daily wear and tear on your nervous system, special nerve restoring nourishment is necessary.

What you need is 'Ovaltine. Prepared from milk, eggs and malt, 'Ovaltine is exceptionally rich in nerve-restoring nourishment.

But, it must be 'Ovaltine' and not an imitation made to *look* the same. There are very important differences.

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Drink 'Ovaltine' The Supreme Beaverage for Health.

—સરપ્લસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ.

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાસ કવ્વાલ, ઝાકુ કવ્વાલ, ફકીરફકીન આગા ફેઝ, બાર્બ છેલા, બનકી બાઈ, દુલારી, વીગેરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, ભજનો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં કેટલાંકને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી દરેકના માલકોને ખાસ જલામણ કરીયું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જોઈએ કન્ટીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST.

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION

THE BENNETT COLLEGE ltd., (Sheffield).

c/o 264, Grey Street, Durban.

P. O. BOX 2160. Phone 21128 Tel. Add. 'TELKANDA.

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed at lowest Market prices. special attention given to all out-country orders. TRIAL ORDER SOLICITED.

પી. સી. કન્દર

હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહાર ગામના ઓર્ડરો ઓછામાં ઓછા ભાવે આપીએ છીએ અને બધા માલ C.O.D. થી મોકલી આપીએ છીએ

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

શું તમને સંગીતનો શોખ છે!

જો હોય તો

હારમોનીયમ, તબલાં, રેડીઓગ્રામ, વાયોલીન, ગ્રેમોફોન, રિકોર્ડ, વિગેરે

અમારે ત્યાંથી હિમ્મત આવે ખરી શકશે.

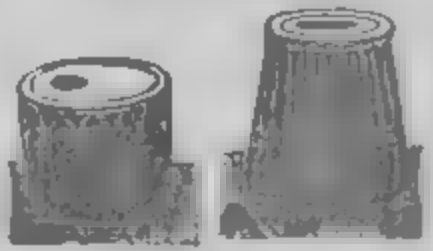

સ્વદેશથી અમારે ત્યાં દરેક જાતની ટવીન, બ્રોડકાસ્ટ મેગાફોન રેકાર્ડોના શીપમેન્ટો નીયમીત આવે છે. ગ્રાહકોને હોલસેલ ભાવથી અમે માલ સપ્લાઈ કરીએ છીએ.

Head Press Harmonium-
Single Reed £3-2-6.
Double Reed From £3-3-0.

બહાર ગામના ઓર્ડરોને ખાસ કાળજીથી ધ્યાન દેવામાં આવે છે. એક વખત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

Tablas From 22/6

Stocklsts Of Vara Flute, Sirdar Flute & Krishna Flute Harmoniums.

MIDWEST RADIO
Table Model 7 Valve
From £20-0-0
Console Model From £40-0-0
Radiogram 15 Valve
From £45-0-0.

Distributors of—
MIDWEST RADIOS.

CHOONILAL Bros.,

141, Grey Street,
DURBAN.
53, Wick Street,
VERULAM.
Telephone 2-4003, Durban,
,, 39, Verulam.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ: શુક્રવાર તારીખ ૨૫ ઑક્ટોબર ૧૯૩૭ અંક—૪૨.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૧૫ ઑક્ટોબર ૧૯૩૭.

હિંદીની "ઈજ્જત"

"આપણાથી આપણને પ્રજાતંત્રવાદી કર્તવ્યવીર્ય આપણી વસ્તીનો એક આગ્રહ તો અને રહ્યાથી થશે, જે આ દેશની આવકમાં નજીવો હાળો આપનારો નાનો અને જે, એકંદરે પ્રજાને બોજારૂપ છે અને નાગરિકત્વની જવાબદારી સમજવા માં કોઈ પણ રીતે પછાત નથી તેને કોઈ પણ જાતના પ્રતિનિધિત્વ વગર કાયમનો માટે રાખી નહિ શકાય."

ઉપરના શબ્દો ઑક્ટોબર તા. ૧૧ ના 'રેટાર'માં હીંદીઓને મર્યાદિત મતાધિકાર આપવા માટે પ્રોટોરીયાના રાજદારીઓ સમક્ષ સર રૉબર્ટ સ્ટાર્ક અલીએ કરેલી નામણીના કેપર પ્રસિદ્ધ થયેલા અભિપ્રાયમાંથી અમે ટાંકયા છે. એ પત્ર વધુમાં લખે છે કે "એ વસ્તુ ખાસ યાદ રાખવાની છે કે આ દેશમાં આપણે જેને "કૂલીઝ" (ફરજના) ના નામથી ઓળખીએ છીએ અને પોતાના દેશમાં હીંદી "પ્રજાજન" ના નામથી ઓળખાય છે, તેને હિંદી એક જાતની સામણીની બાબત તરીકે ગણવા આવે ..."

દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદી કોમની "ઇજ્જત" ના સંબંધમાં અમારામાંના અતિ આશાવાદી લોકો ગમે તેવો મત ધરાવતા હશે પરંતુ આપણે પોતે તો એમજ માનીએ છીએ કે ઓ બાબતમાં હીંદી કોમની દિન પર દિન અધોગતિ થતી જાય છે.

મર્યાદિત મતાધિકાર મળવાથી હીંદી કોમની "પ્રજાજન" મુખ્યત્વે ઓ ગ્રેજ્યુએટ્સ-કમીશનના મતની સામે અમે મશાલ ધરતા નથી. કેમ મતાધીકાર હીંદીની સામણી સંતાપવાને માટે નામનોજ આપવાનો હોય અને વ્યવહારમાં તેના કાયમી કરીજ ન હોય તો તેવો મતાધિકાર વિધાનસભાનો કશો અર્થજ નથી.

હીંદી કોમે અગાઉથી ઘણાજ સ્પષ્ટ કરી દીધેલું છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાની સાથે કરવાની અદાપર તેઓ બીલકુલ કામ નાખવા ઇચ્છતા નથી, પરંતુ નાગરિકત્વના તેઓ સંપૂર્ણ હકો માગે છે. એ હકો તેમનાને આપવામાં આવશે ત્યારજ તેઓનો ખરી "પ્રજાજત" સચવાએલી મનાશે. આજ પાર્લામેન્ટમાં વિધિ સર ચુંટાએલા તેઓના પ્રતિનિધિ તરીકે પણ હીંદીઓ પુરેપુરા ન્યાયદ્વારા પોતાની રજુ આતો કરાવી શકે છે. અને મર્યાદિત મતા ધીકાર ગણાવાયો એ કરતાં ઘણોજ મોળા થઇ શકે એમ આપે માનતા નથી.

આમે અનેક વખત જણાવી ગયા છીએ કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદી સવાલનો વિચાર હીંદના અને તેણે કરેલી પ્રગતિ અને જગતમાં દાખ તેનો એ દરજ્જાને ને દ્રષ્ટિએ ચર્ચવો જોઇએ, કેમ આગ્રહ્યાસ, કોમ! એક હીંદના તનુજ છે,

પ્રકાશકની નોટીસ

અમારે દિવાળીના બારસ અને છે ઑક્ટોબર તા. ૨૬મીના અરસા માં બજાર પડશે તેને લીધે આપનો ઑક્ટોબર તા. ૨૨ મીનો અને નવેમ્બર તા. ૫ મીનો અંક પ્રસિદ્ધ નહિ થાય. ગ્રાહકોપત્રોઓને અને લેખકોને તથા કરીઓને વીનતિ છે કે તેઓએ પોતાનાં લખાણ મોકલવામાં મોડા ઑક્ટોબર તા. ૨૫ સુધીનો અંદર મોકલી આપવાં, લાખણો રાઇથી ચોખ્ખી રીતે લખાયાં હશે તોજ તેને ધ્યાન આપવામાં આવશે. હીંદીઓની જાહેર સંસ્થાઓના ચીત્રોના બ્લોક્સ અને સામાજીક પ્રવૃત્તિઓ, વ્યાયામ, સ્પોર્ટસ વીગેરે ને લગતા બ્લોક્સ અને ઉંચાલો સા- ભાર સ્વિકારવામાં આવશે

તેઓ હીજ ઓફ નેશન્સના પ્રમુખ વીલીંગ્ડનને મોકલે દોષ તો બરોજ હીંદના તનુજને, આ દેશમાં તેઓને જે પોતાના અધિકાર રહ્યું છે તેના કરતા તો તેમાંને સારા પ્રમાણે મોકલે ગણાવાજ જોઇએ. શું પ્રમુખ પરદેશીઓ કરતા તેઓનો, ઉ ચ્ચારે નથી? પરંતુ હકીકતમાં હીંદીના કરતા દક્ષિણ આફ્રિકામાં પરદેશીઓ ત્યારે ઘણું સ્થાન ભોગવી રહ્યા છે. તો પછી હીંદની - હીંદુસ્તાનની "પ્રજાજન" ની આ દેશમાં કેટલી પરવા કરાય ? દક્ષિણ આફ્રિકાની મજબૂત કરતી પ્રજાની નજરમાં તો હીંદીનું સ્થાન વેઠીયાનીજ સાથે છે.

આપે અઠવાડીયે ટ્રાંસવાલની ચુનાછટેલ નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની, તેની કોંગ્રેસ સ્પષ્ટ કરેલી વસ્તુ વિશે આપે નજાણી આપી. આ અઠવાડીએ ટ્રાંસવાલની મ્યુનીસીપલ કોંગ્રેસનો ઠેવાલ પ્રસિદ્ધ થયો છે કે જેમાં પ્રમુખસ્થાનેથી માન્ય શહેરો ના હીંદીઓ પુરોપીયનોના સત્તાઓમાં પલ્લાટ કરે છે તેની સામે અખાણા કાઢવામાં આવ્યા હતા પ્રમુખે એવી આશા દર્શાવી હતી કે મ્યુનીસીપાલીટીઓને પોતાની સરહદની અંદર વસી રહેલા હીંદીઓપર અંકુશ મુકવાનો સંપૂર્ણ હક આપવામાં આવશે. તેમણે જણાવ્યું કે નેટીવોને ગોરાઓથી અલાયદા રહેવાની ફરજ પાડવાના આવી છે અને હીંદીઓને વિશે પણ તમ થવું જોઇએ. વધુ તેમણે જણાવ્યું કે મ્યુનીસીપાલીટીઓને એશીયાટીકોને અન્યાય કરવા નથી માંગતી પરંતુ આ બાબતમાં તો તે મક્કમજ છે કે એશીયાટીકોથી પોતાને માટે રાખવામાં આવેલા બલાયદા વાડાઓ, મહોલ્લાઓ કે બજારો સીવાય અન્ય સ્થળોમાં વસ્ત કરી શકાય.

આરે કોંગ્રેસે દક્ષિણ આફ્રિકાએ હીંદોને આપ્યા "ઇજ્જત" આપેલી ... અને મર્યાદિત મતાધિકારથી તેનો કેવો વપરાશ થઇ શકશે! યુ ક્લેરમોન્ટમાં હીંદીઓના વસવાટને માટે એક "હરિજન" વાસ તૈયાર કરવાની યોજના પણ રજી કરવામાં આવી છે તેના પરથી સારી સમજણ મેળવવાને તેનો ઉપયોગ થઇ શકશે! ઉપરના તથા રજાપિત પત્રોમાં પ્રજાજનોમાં જે સ્થિતિ તેનો કહી છે તે બધાની તેમાં પણ તેઓની ઉપર કોઇ અંકુશ રહ્યો નથી.

એટલે-જ્યારસુધી કે જેમને હીંદીઓને મર્યાદિત મતાધિકાર બેઠવી આપવાની ઓટલી બધી ઘગશ છે તેઓ, આ દેશમાં હીંદુસ્તાનનું પ્રાણે ને પગલે જાનબોજ બની રહ્યું છે તેને વિશે હીંદુસ્તાનને જાગૃત કરવાના નેટલીયન પ્રજાજ પોતાની તો તેઓની સેવા બજાવવા ઘણીજ ઘધારે કોંગતી બજારો. સિવાય કે પછી હીંદીઓને મર્યાદિત મતાધિકાર મેળવી આપવા એ બાબતના આ દેશમાંના વિરોધ પક્ષ પોતાની "સિદ્ધિ" માની એક તરીકે બજાવી જવાનો આત્મસંતોષ લેવાની તેમને અભિલાષા હોય. એથી આ દેશના હીંદોને કે હીંદુસ્તાનને કશો લાભ થવાનો નથી.

આપે 'રેટાર' માંથી જે શબ્દો ઉપર ટાંકેલા છે તેનો તે કરીજ આપે પોતે દોષ તો હીંદીઓને જરૂર લાગણી રીતે ઘણારે કાર્ય કર્તા બનાવ્યા કરે છે. પરંતુ હીંદીઓએ આ યાદ રાખવાની જરૂર છે કે "ઇજ્જત" કોઇ આપેલી નથી બનાતી. પોતાના ચારિત્ર અને વર્તનથી

તેની માટે બાયકાટ જેવાનો જોઈએ. પોતાને માટે સ્વયમ્ રહેવા "હરિજન" વાચકોથી ... ને તેઓની "ઇજ્જત" કુરબાની નહિ દેવા અને તેવા વાચકોનો પણ જે માલ ... લેવાની પરાપડી મની દોષ તે ગેરસુધર કહી શકાય "ઇજ્જત" ... તેઓ સમજ્યા વગર નથી અને કંઈ વસ્તુને "ઇજ્જત" ની સરખામણ નથી તેની મણના મૂલ્યિકરના જંજાલી દલામા પડેલા પાનણીઓમાંજ માલ શકે, અને તેવાજ વર્તનના તે લાયક કરે. બાકીના પ્રજાઓ "ઇજ્જત" ને બાતર પોતાનું સર્વસ્વ ... દીધું છે. ઓછા દમ આજે દક્ષિણ આફ્રિકાની ગોરી પ્રજાનો વિશે પણ આપણે ખેદ ... જોઈએ. જો તેમાંથી પણ કંઈ વધવા કરવાની આપણામાં શક્તિ નહીં હોય તો આજે ... વર્તન આપણને ગળી રહ્યું છે તેનો ધરિયાદ ... વાનો આપણને હકદાર નથી.

બહુદીઓ માટે રાખી શું કરે છે?

... પરદેશ પ્રજાસત્તાક ... ખેડાદાઓના ... પ્રદેશોના ... ના દેશી બિનુદીઓના ... પ્રદેશો) ... કેપ્ટાઉનની ... ઠરાવ કરવા ... ઠરાવ ... હતું કે ... માં બહુદીઓ ... ધ્યાન ... તેને વિશે ... ખુલાસો ... જરૂર છે ... ત્યારે ... ખુલાસામા ... બહાર ... છે ત્યારે ... બહુદીને ... રખાયો છે અને તે ... વગરનો ... છે. ... મધ્યસ્થ ... કે બહુદા ... ઉપરના ... જુલમને ... ખાતર છે, પરંતુ "આજ નગર પુરાણો ... નાંખ. ... કોઈ ... ના જૂની ... બારેણી ... અને ... નથી ... બહુદીઓ ... પ્રજાના ... ખાતર ... ખુલ્લા ... પણ ... ને આપણી ... તરીકે ... ની ... રાખશે. ... કે ... બહુદા ... ગારી ... પ્રજાવાસ ... ને ... તેઓને ... પોતાના ... છે અને ... બંને ... આપેલો ... જમાનામા ... સ્થાન ... છે. જમાનામાં ... બહુદાનું ... કશું ... થયું ... પરંતુ ... દિવસ ... કહેશે."

બહુદીને ... આ ... માટે ... તેની ... કરતા ... પરંતુ ... નીચમ ... પાડવામા ... છે ... નીચમ ... હોઈને ... પણ ... કેમ ... માટુ ... આપણે ... આ ... છીએ ... હોઈની ... ને ... નિરક્ષર ... એક ... પ્રત્યે ... હોય ... અને ... હોઈની ... ચૂલને ... આપી ... પ્રજાને ... ચીવરી ... આવે ...

ટ્રાંસવાલ મ્યુનીસીપલ એસોસીએશન ની હિંદી વિરુદ્ધ નીતી

... ખાતે ... પ્રમાણ ... ના ... ઠરાવ ... ખુલી ... આવેલી ... મ્યુનીસીપલ ... એસોસીએશનના ... કોન્ફરન્સમાં ... રજુ ... આવ્યો ... ગાબ્યું કરતાં મી. ... ગ્રીન, જોહરને ... મંજીયર ... ખ્યાલપર ... રીતેચત ... કરતા ... જણાવ્યું ... હતું કે ... ગોરાપાટીકોને ... પ્રજા. ... અને ... મોટા ... પ્રશ્નો ... છે ... કેના ... ને ... બીજા ... સમયો, ... એશીયાટીકો ... વરકથી ... મોકરીપર ... રાખવામા ... આવતી ... પુરોપીયન ... રસોયો ... અને ... પુરોપીયનોના ... સહાયોમાં ... વસવાટ ... કરવાની ... એશીયાટકોની ... આદત. ... પડવા ... બે ... પ્રશ્નો ... પણ ... સંબંધે ... નથી ... કમકે ... મોટ ... ચામણી ... અને ... મા ... તેની ... વિરુદ્ધ ... કપારેમાં ... તે ... અટકાવા ... કરાય ... છે. ... પરંતુ ... રાજકારણ ... રીકથી ... કુદ ... ગોરા-પાટીકોને ... કુરોપીયન ... મકાનોમાં ... રહેતાં ... અટકાય ... મારો ... કોઈ ... કાયદો ... નથી. ... ત્યાં ... એશીયાટીકો ... પુરો-પીયન ... તરકમાં ... રહેવાનું ... શરૂ ... કરી ... છે ... અને ... પણ ... બીજા ... ગોરા ... સ્થળે ... રહેવા ... આવે ... છે, ... અને ... પરિણામ ... એ ... આવે ... છે ... કે ... ડીસ્ટ્રીક્ટ ... જગ્યા ... રૂપ ... છે ... અને ... જમીનની ... કીમત ... પડી ... જાય ... છે. ... સરકારે ... આ ... પ્રશ્નની ... તપાસ ... કરવાને ... એક ... કમીશન ... નીમવાનું ... વચન ... આપ્યું ... હતું ... પરંતુ ... તેને ... પાંચ ... માસ ... વીતી ... ગયા ... અને ... હજુ ... કશું ... થયું ... નથી. ... આ ... કમીશન ... નિમવામા ... આવશે ... તો ... મી. ... સ્મટસની ... ખાત્રીયા ... મને ... આનંદ ... થાય ... છે. ... હું ... આશા ... રાખું ... છું ... કે ... મ્યુનીસી-પાલીટીઓને ... ગેલાની ... તરફદની ... અરજના ... એશીયા-ટીકોને ... પ્રજાથી ... બાજુએપર ... ઝાંકુશ ... મુકવા ... દેવામાં ... આવશે. ... નેટીવોને ... ગોરાઓમા ... પ્રમાણવા ... રહેવાની ... કરજ ... પાડવામાં ... આવી ... છે, ... અને ... તેનુંજ ... એશીયાટીકોને ... વિશે ... પણ ... બનવું ... જોઇએ. ... મ્યુનીસીપાલીટીઓ ... એશીયાટીકોને ... અનાપ ... સનપ ... નથી ... કરજારી ... પરંતુ ... એશીયાટીકોએ ... પોતાને ... માટે ... રાખવામા ... આવેલાં ... બાજ ... વાડાઓ ... ડીસ્ટ્રીક્ટો ... બનાવેના ... રહેવું ... જોઇએ ... કે ... જેથી ... તેઓ ... પોતાની ... રીત ... સુધરવાનું ... શરૂવ ... ગણી ... શકે ... એ ... બાબતમા ... મ્યુનીસીપાલીટીઓ ... પોલીકસ ... મદદ ... છે.

જમીનનો માલીકી

... મ્યુનીસીપલ ... એસોસીએશનની ... કોન્ફ-રન્સમુદીપ ... કમીટીના ... રીપોર્ટમાં ... એશીયાટીકોના ... જમીનના ... ભોગવટાનો ... નિયમ ... આવતાં ... લાંબી ... ચર્ચા ... થઈ ... હતી. ... ટ્રાન્સવાલની ... મ્યુનીસીપાલીટી ... તરફથી ... ગોરા ... અસલામા ... કરવામા ... આવી ... હતી ... કે ... એમના ... અનેક ... દાખલા ... જોવામા ... છે ... કે ... જેમા ... એશીયાટીકોએ ... જમીન ... મકાનની ... મોટી ... જવાબ-દારીઓ ... ગોરા ... કોમોના ... નામ ... પર ... લીધેલી ... છે. ... જેમાં ... ખાસ્સા ... મોટા ... પ્રતિનીધીઓ ... એક ... કામકરી ... કંપનીમા ... હતા ... જમીન ... કુરોપીયનોએ ... ઓગીયાટીકો ... માટે ... ખરીદી ... લીધી ... અને ... કુરોપીયન ... નામનોજ ... માલીક ... હતા.

પણ ... ખનારી ... કંપનીઓ ... તરફથી ... એશીયાટીકોને ... બાદ ... જમીન ... ખરીદવાની ... હતા ... તેનો ... પણ ... ચર્ચા ... આવી ... હતી. ... તા ... એક્ઝેક્યુટીવને ... આ ... બાબત ... પર ... સુધરાને ... પત્ર ... દ્વારા ... રજા ... કરવાની ... સુચના ... આપ-વામા ... આવી ... હતી ... અને ... મુલ્કી ... પ્રધાનની ... મુલા-કાતે ... એક ... ડેપ્યુટેશન ... મોકલવાની ... બાબતમા ... કરવામાં ... આવી ... હતી.

ડા. મહાન અને મી. ગવંગાનાં કેટલાંક કથનો

... બોલતાં ... આપણા ... કરતાં ... ડા. ... ના ... ડોનાલ્ડના ... મોકેસનમાં ... કુંક ... મુલાકાત ... યુરોપમાં ... લોકાન ... પીરી ... સુચન ... કરતાં ... જણાવ્યું ... હતું ... આ ... અવાજ ... નેટીવો ... કે ... બોલીલા ... તરફથી ... બીલકુલ ... ઉઠાવવામાં ... આવતો ... નથી. ... ના ... કરતાં ... પણ ... ઉંડો ... છે. ... યુનીઓ ... બાબત ... મોટા ... પ્રમાણમા ... ડિસ્ટરબાન્સની ... ફાટફાટી ... રહેલી ... છે ... અને ... એ ... ડિસ્ટરબાન્સનો ... બાબતો ... પ્રમાણે ... ખરેખર ... ખેતીવાડી ... છે. ... નેટીવોને ... ગોરાઓની ... સમાન ... ધોરણો ... પ્રમાણ ... કરવાનું ... ... ના ... બાબતે ... છે ... અને ... એ ... બાબતમા ... મેળવવાને ... તેઓએ ... કમ્યુનીસ્ટ ... બાબુ ... જોઇએ. ... તે ... આપણે ... આ ... કમ્યુનીસ્ટપાર્ટી ... બાબતમા ... ...

સ્પ્રીંગફીલ્ડના હિંદીઓની મીટીંગ

ગયા રવીવારે સ્પ્રીંગફીલ્ડ એસ્ટેટસના હિંદી કોમના બોલ માસ મીટીંગ બોલાવી હતી જે વખતે સ્પ્રીંગફીલ્ડ એસ્ટેટસની ૧૫૦ એકર જમીન ચારણી પેઢા તે નામોગ આપવાને મેદાન તરીકે ઉપયોગમાં લેવાને પાંચ વરસના લીસપર ડરબન ટરફ ક્લબને આપવા સીટી કાઉન્સીલના ઠરાવ સામે વીરોધ દર્શાવવામાં આવ્યો હતો. મીટીંગમાં ડરબની મેયર બીસીન મ. એ. બેનસન, અને કાઉન્સીલર કેપ હાજર થયા હતા. મેયર અનીવાર્ય સંજોગોને લીધે હાજર થઇ શકયા નહોતા તેમ બીજા પણ કાઉન્સીલરો તરફથી પણ મેરહાજરી દર્શાવવામાં આવી હતી.

સીટી કાઉન્સીલે જમીનના માલીક તરીકે પોતાના હિંદી બાકુતોને પોતાની રજુઆતો કરવાની તક નહોતી આપી એ બાબતપર ખાસ બાર મુકવામાં આવ્યા હતા અને જણાવવામાં આવ્યું હતું કે આ એક વર્ણભેદનો દાખલો છે, કેમ કે ના બાકુતો યુરોપીયનો હોત તો આવી વસ્તુ મંજુર નહિ.

સ્પ્રીંગફીલ્ડ એસ્ટેટસ કમીટીના પ્રમુખ મી. આર. દીરાલાલ, કે મળે પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું. તેમણે જણાવ્યું કે હીંદી બાકુતો અહિ પ્રથમ પેઢીથી રહેતા આવેલા છે તમામ રેલસ્ટેટો, સુકમાકુ, અને અન્ય બાકતો સદન કરેલી છે પરંતુ કાઉન્સીલનો પાસા પણ વખતે ફરિયાદ કરી નથી. પરંતુ હવે બધાર કહે કલાક, જેમાંથી તેઓ પોતાનું મુજરાના ગોલાકારી રહ્યા છે તે જમીનના ૧૫૦ એકર તેઓની પાસેથી ફીનવી લેવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે તે જોઇ તેઓ ઘણાજ ખળભળી ઉઠયા છે. તો કલબ ને પોતાનું ધારું કરવા દેવામાં આવશે તો બાકુતો નીરાધાર થઇ પડશે, તેઓની પ્રજા સીટી કાઉન્સીલને સંતોષ થાય તેવી રીતે જમીન ખરીદી લેવાની છે.

મા. એ. દીરેકરે જણાવ્યું કે કાઉન્સીલે બાકુત અને જમીનદાર વચ્ચેની કાયદેસર જવાબદારીની સદંતર અવગણના કરી છે. જો કાઉન્સીલ પોતાના હીંદી બાકુતોને કાઢશે તો તેઓને ઢાંકણ કાઢેલાજ ગણાશે. હીંદી કોમમાં બેકારીનું પ્રમાણે ઘણું બહોળું છે. આ હીંદીઓ બજારને માટે લાકગાજી ઉત્પાદનારા હોઇ પણ ઉપયોગી સેવા બજાવી રહ્યા છે અને તેઓને ન્યાય મળવો જોઇએ.

મા. કેગે કાઉન્સીલની વતિ જવાબ આપતાં જણાવ્યું કે આ બાબતમાં કાઉન્સીલની જવાબદારી કમીટી સમક્ષ હીંદી બાકુતોને પોતાની રજુઆતો કરવા દેવામા આવે તેવા ન પોતે તથા મીસીસ બેનસન બાજ કાળજી લેશે. મોતું જણાવે છે, ૫૮૨૪ કલબ જમીન બજારના થઇ પડશે બાકુતોના સંબંધમાં કાઉન્સીલને ગંભીર થાજ તેવા મોહવમા કરવી પડશે, એવી બીકથી હીંદીઓને સંતોષ નથી થયો અને કુ મીટીંગને બાત્રો આપ્યું કે કાજર થએલા કાઉન્સીલરો બાકુતોના હકોનું રક્ષણ કરવાને પોતાનું બનતું કરશે. હજે કે આમાં ઓરીયેન્ટ સેન અને દીવરસાહાડના જેવો જમીન બાસલ્લા કરવાનો સવાલ નથી રહ્યા છતાં એટલું દેખીતું છે કે બાકુતોને અનિયમી તહો દરસેલવામાં આવશે. આથી કાઉન્સીલે બાકુતો ના લાભોના રક્ષણના સંબંધમાં પોતાની દરમ્યાનગીરી ચલાવવા મુક્તી જોઇએ.

મીસીસ બેનસને રજુઆતોના સવાલના સંબંધમા જણાવ્યું કે બની શકે તો દરેક દરેક મીલ્ક બનવા માટે રજુઆતો બાંધવામાં આવે એ જોવાનો ચાલુ વર્ષમાં મારો મુખ્ય ઉદેશ રહેશે. સ્પ્રીંગફીલ્ડના પ્રશ્નને માટે કાઉન્સીલે પણ ઘણા બાંધવાની જોગવાઇ કરી હતી પરંતુ થા કારણ થી તે અમલમાં નથી મુકાઇ એ મારી જાણ બહાર છે.

સ્પ્રીંગફીલ્ડ માટે યોજના અમલમાં મુકવાને તેમણે પોતાનું બનતું કરવા કબુલ્યું હતું.

બાદ કાઉન્સીલ જે જગ્યા કરે તે જગ્યા જમીન બદીલા લેવાની બાકુતોની ઇચ્છા દર્શાવ નારા અને બાકુતોને પોતાની રજુઆતો દર્શાવવાની તક આપવા કાઉન્સીલને વીનતિ કરનારા ઠરાવ પસાર થયો હતો.

ડરબન ડરફ કલબનો ૧૫૦ એકરનું લીસ અપાયાથી ૧૬ હીંદીઓને બરકત થશે અને તેમના આશ્રીતોના સંખ્યા ૫૬૩ ની છે.

એસ્ટકોર્ટ મસ્જીદના ટ્રસ્ટીનો કેસ

સુપ્રીમ કોર્ટનો ચુકાદો

મી. જસ્ટીસ બારક્વાલે મહમદ સેદ વિ. એસ્ટકોર્ટના મસ્જીદના કેસમાં નાહાલની સુપ્રીમ કોર્ટમાં ચુકાદો આપ્યો હતો જે મુસ્લીમોને જાણવાજોગ હોઇ કલકત્તા બાકીમો ના બાસ સુચનાથી તે બાતે છાપીએ છીએ.

આ કેસમા વાદીઓ એસ્ટકોર્ટની મસ્જીદના ટ્રસ્ટી તરીકે એસ્ટકોર્ટે કાઉન્સીલપાસના આમુક પ્રોપર્ટી, જે હાલ વાદી અબ્દલકુરબેગાન, મહમદ કુરેશ વાયદા, મહમદ મોહાલા અને મહમદ ઇબ્રાહીમ, જેઓ સૌ એસ્ટકોર્ટના હીંદી કુલનદારો છે, તેમના નામોપર, એસ્ટકોર્ટે મસ્જીદના ટ્રસ્ટીઓ તરીકે રજીસ્ટર્ડ થએલી છે તેને તા. ૧ જુલાઇ ૧૯૩૬ ના રોજ મેજીસ્ટ્રેની મંજુર થએલી જનરલ પાવરીમા સંબંધુર થએલાં બંધારણ અનુસાર તારી, એસ્ટકોર્ટની સામી મસ્જીદના ટ્રસ્ટીઓ મહમદ ઇબ્રાહીમ, મહમદ કાદરબોય કાદેજી, મહમદ પીરભાઇ નાથે આદમજી પરમારના જીવાના નામપર ટ્રાન્સફર કરવાના હુકમને માટે અરજી કરેલી છે. વાદી તરફથી વધુમા રાદત અને ખરચાની પણ માગણી કરવામાં આવી છે.

પ્રતિવાદી, જે એસ્ટકોર્ટના એક વેપારી છે, તેણે વાદીના દાવાનો પણ કારણોસર વીરોધ કર્યો છે. પ્રથમ એ છે કે બંધારણ માત્ર જે ૧૯૩૬ ના જુલાઇમાં પાસ થયું હતું તેજ અમલમાં છે અને નહિ કે વાદીએ જેનાપર આધાર રાખેલો છે તે. બીજું એ છે કે વાદીને મસ્જીદ તરફથી આ પગલાં લેવાનો હક નથી. ત્રીજું એ છે કે વાદીને ૧૯૩૫ ના કે ૧૯૩૬ ના બંધારણની રૂએ પણ ટ્રસ્ટી થવાનો હક નથી.

કેસનો ઇતિહાસ

કેસનો ઇતિહાસ નીચ પ્રમાણે છે: ઉકત પ્રોપર્ટી ૧૯૦૩ ના સાલમાં એસ્ટકોર્ટના બે મુસ્લીમ વેપારીઓ અબદુરહમાન અને અબદુર ઝાકે, પાંચ ટ્રસ્ટીઓ કે જેમના નામો ફુ ઉપર જણાવી ગયો છું તેમના નામોપર, એસ્ટકોર્ટની મસ્જીદના ટ્રસ્ટીઓ તરીકે ટ્રાન્સફર કરી હતી. એ ટ્રાન્સફર રજીસ્ટર થયુ તે પહેલાં એસ્ટકોર્ટે અને આજુબાજુના પ્રગણાના મુસ્લીમોની એક કમીટી મસ્જીદની રક્ષણના માટે લાયક જમીન મેળવવાને ફન્ડ એકકું કરવા નીમવામા આવી હતી. જમીન મેળવાઇ હતી અને તે ઉકત ખતના આધારે રાખવામાં આવી છે. તેના પર મસ્જીદ બાંધવામા આવી હતી અને વખત જતાં બીજાં પણ મકાનો બંધાયાં હતાં જેનો વેપાર અર્થે ઉપયોગ થઇ રહ્યો છે અને તે વખતો વખત જુદા જુદા બાકુતોને ભાડે આપવામાં આવેલાં છે. પ્રોપર્ટીના ટ્રાંસફરના બાત સીવાય કોઇ પણ જાતનું ટ્રસ્ટ કીક થયું નહોતું તેમ ૧૯૩૫ માં અને ત્યાર બાદ બનેલા બનાવો, જેની વીગત હું હવે પછી આપીશ, ના પહેલાં મસ્જીદને માટે કોઇ પણ જાતનું બંધારણ પણ થયું નહોતું.

૧૯૩૫ ના જુલાઇમાં મસ્જીદની પ્રોપર્ટીના વારસાના સંબંધમાં મુસ્લીમોમાં અનુમવાય કેમકે બન્ને ટ્રસ્ટીઓમાના એક મુજરી થયા

હતા અને તેઓમાંના એક, મહમદ ધમાદીમ એટલા બધા ગ્રસ્ત હતા કે તેમનાથી પોતાની જવાબદારીઓ ઉઠાવી શકાય તેમ નહોતું. બાકી એક બે બરાબર હતી હતા, પરંતુ તે પણ ગ્રસ્ત હતા, એસ્ટેટોમાં રમાયા રહેતા નહોતા અને પોતાની જવાબદારીઓથી મુક્ત થવા ઇચ્છતા હતા.

આ સંજોગોમાં વાદીના એક મીત્ર મહમદ પીરભાઇએ વાદીની સંમતિથી મરહુમના ધમાદીમ અબ્દુલા મોલવીને નવા ટ્રસ્ટીઓ ચુંટવાને અને ટ્રસ્ટની જરૂરતો, બાકી કરી (૧) ટ્રસ્ટીઓની રૂએ અને સત્તાઓ શું રહેવી જોઇએ, (૨) ટ્રસ્ટની જરૂરતોના રૂએ ચુંટાએલા ટ્રસ્ટીઓના નામપર પ્રોપર્ટીનું ટ્રાંસફર કરવાની સત્તા આપવા અને (૪) મીટીંગમાં પાસ થએલા ઠરાવોને અમલમાં મુકવાને જરૂરી પગલા લેવાને મીટીંગે નીમુક્ત કરેલા પ્રતિનિધિ ને પ્રતિનિધિઓને સત્તા આપવા સંબંધી ડરાવવાને મરહુમના બંદગી કરનારા કુટુંબીઓની એક મીટીંગ બોલાવવા વિનંતિ કરી હતી.

આ મીટીંગની પુરતી નોટીસ આપવામા આવી હતી અને જુલાઇ તા. ૨૬ મીએ મીટીંગ મળી હતી. તેમાં પ્રતિવાદી અને મહમદ પીરભાઇ, ને જેમણે પ્રમુખપદ લીધું હતું. નહીં મળીને ૨૯ જેટલા માણસો હાજર થયા હતા. એક બંધારણનો ખરડા બનાવવાનું આવ્યું હતું અને તે મીટીંગ સમક્ષ રજુ કરવામાં અને પાસ કરવામા આવ્યા હતો. પાછળ મહમદ ઇસ્માઇલ, પ્રતિવાદી અને મહમદ પીરભાઇએ બંધારણની કલમ ૪ થી ૬ સુધી નવા ટ્રસ્ટીઓ તરીકે નીમવાનો ઠરાવ થયો હતો અને મરહુમ ની પ્રોપર્ટી બંધારણની કલમો નીચેલા ટ્રસ્ટીઓ ના નામપર ટ્રાંસફર કરવાની સત્તા આપનારા હુકમ માટે રજીસ્ટ્રાર ઓફ ટ્રસ્ટ્સ અથવા સુપ્રીમ કોર્ટને જરૂરતની વિનંતિ અરજી કરવાની તેઓને સત્તા આપવામાં આવી હતી.

ટ્રસ્ટીઓ તરીકે નીમાયેલા ત્રણે સભ્યોએ ટ્રસ્ટીપણાના ફોર્મ્સ સિગ્નેચર કર્યા હતા.

ત્યાર બાદ તેઓએ એસ્ટર્કોટના એક વકીલ મી. આર. એમ. ડુમન્ડની સલાહ લીધી અને બંધારણને કાયદેસર બનાવવાની અને ઉક્ત પ્રોપર્ટી જુનાપરથી નવા ટ્રસ્ટીઓના નામપર કરવાને જરૂરી દસ્તાવેજો તૈયાર કરવાની તેને સુચના આપી.

મી. ડુમન્ડે દસ્તાવેજો તૈયાર કર્યા. તેમણે બંધારણ પણ કરીને પડ્યુ પરંતુ તેમ કરતાં તેમણે તેની અંદર એવા ફેરફારો કરી નાખ્યા કે જે તેમને આપવામાં આવેલાં બંધારણની વીરૂદ્ધ હતા. તેમને સાક્ષી તરીકે બોલાવવામાં નહોતા આવ્યા. બંધારણમાં કરવામાં આવેલા ફેરફારોનું એકમાત્ર કારણ મહમદ પીરભાઇએ એ આપ્યું હતું કે મી. ડુમન્ડને તે કાયદાના જાણકાર હતા. મહમદ પીરભાઇ અને મહમદ ઇસ્માઇલ ઢાંકેજીએ તો ડુમન્ડે તૈયાર કરેલા એ દસ્તાવેજોપર તેમજ ફેરફારોવાળા બંધારણપર સહી કરી અને બંધારણપર એવી નોંધ કરી કે "ધ પ્રીસ્ક્રીપ્ટ ઓનરેબલ કાઝી અબ્દુલ કાદર મુનશી" કે જે બંધારણ ૧૯૩૫ ના જુલાઇના મળેલી મીટીંગમાં સ્વીકારાયું છે. અલબત્ત એવાં સર્ટીફીકેટપર સહી કરવાને તેઓ ને કહેવા હક નહોતો પરંતુ મને સંતોષ થયો છે કે મી. ડુમન્ડે તેઓને કહ્યું હતું તેના પર વીશ્વાસ રાખીને તેઓએ મુજબનીબાકી એ પ્રમાણે કર્યું હતું. છતાં પ્રતિવાદીએ તેમાંના એક પણ દસ્તાવેજપર સહી કરવાની ના પાડી હતી. તેમણે એવો આક્ષેપ લીધો હતો કે ટ્રસ્ટીઓ ચાર હોવા જોઇએ અને તેમાંના બે પોતે પહેલા ટ્રસ્ટી અને તેમના બાપ, કે જે ટ્રસ્ટી નીમાયાજ નહોતા, ના બીજા ટ્રસ્ટી હોવા જોઇએ. એવો માગણી કરવાનું તેનું કારણ એ આપ્યું હતું કે તે અને તેમના બાપ બાવકુરહમાન જે નવા ટ્રસ્ટી તરીકે નીમાયા હતા તેના એકઝેક્યુટર કે ટ્રસ્ટી

નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકા

નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકા ઉંચા સુંદર આર્ટપેપરપર મહાત્મા ગાંધીજી અને પંડિત જવાહરલાલ ની છબીઓ સાથે સોનેરી અક્ષરમાં છપાઇ તૈયાર થઇ છે.

આ ઓફીસોની પોસ્ટથી મંગાવનારાઓને રૂ. ૨-૮ ની કિંમત સામે મળી શકશે અને નીચેના સ્થળોએ રૂ. ૨-૬ ની કિંમત સામે મળશે:

પટેલ્સ વેજીટેરીયન ટી રૂમ, ૨૭૨ ગ્રેટ ટીટ, ડરબન.

નારણજી વલ્લભ, ૧૩૯ લુમરડીટ, ડરબન.

છ. સી. કેપીટન, ૧૧૪ બે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

પાટીદાર ટ્રેડીંગ કંપની, ઓચાર્ડ રોડ, કોહાનીસબર્ગ

હતા. વધુમાં તેમણે આક્ષેપ લીધો હતો કે મરહુમના સભ્યો એસ્ટર્કોટ ટાઉનશીપમાં રહેનારા ગીરધીજ પાનાં સકાય અને બંધારણ માં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે બીનન પ્રોપર્ટી અને એસ્ટેકોટે ટાઉનશીપની બહાર વસનારઓથી મળશે આવી નહિ શકાય.

મહમદ પીરભાઇએ પ્રતિવાદીને બનાવવાનો આ દસ્તાવેજોપર સહી કરી મીટીંગે પસાર કરેલા ઠરાવની રૂએ થએલું ટ્રસ્ટ સ્વિકારી સેવાવાનો ઘણો પ્રયત્ન કર્યો પરંતુ તે નિષ્ફળ નીવડ્યો. પ્રતિવાદી મક્કમ રહ્યા અને સહી આપવાની સાફ ના પાડી

તા. ૧૭ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૬ ના રોજ મહમદ પીરભાઇએ વાદીની વતિ પ્રતિવાદીને "પ્રાઇવસી નોટીસ" બોવા બદલા સાથે એક કાગળ લખ્યો. જેમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે તેમણે દસ્તાવેજો પર સહી કરવાની ના પાડેલી હોવાથી તે ૧૫ દિવસની અંદર સહી નહિ કરે તો વાદીને બીજા ટ્રસ્ટી ચુંટવાને બીજી જનરલ મીટીંગ બોલાવવી પડશે. આ કાગળની પ્રતિ-વાદીપર અસર નહિ પડ્યા અને તેથી બીજી મીટીંગ બોલાવાઇ. મીટીંગના હેતુને લાગતું વળગતું હતું તેવડો દરેકને નોટીસના શબ્દો જુલાઇ ૧૯૩૫ની મીટીંગની નોટીસના જેવાજ હતા. મીટીંગ તા. ૨૯ માર્ચ ૧૯૩૬ ના રોજ મળી હતી. એસ્ટર્કોટ ડીસ્ટ્રીક્ટ અને બીનન કાઉન્સીલના મુસ્લીમ મેમ્બરના મળીને ૮૫ જેટલાં હાજર હતા. જેમાં પ્રતિવાદી હતા અને મહમદ પીરભાઇને પ્રમુખ ચુંટવામાં આવ્યા હતા. એ મીટીંગની મીનીટપરથી જોઇ શકાય છે કે તેમાં ઘણી ચર્ચા ચાલી હતી. પ્રતિવાદીએ દસ્તાવેજોપર સહી કરવાની ના પાડી હતી, જે હું ઉપર જણાવી ગયો છું, તે મુલ્લા દુદીન પીરભાઇ તરફથી જણાવવામાં આવ્યું હતું તેમણે કહ્યું તેનો પ્રતિવાદી તરફથી કે તેની વતિ વિરોધ કરવામા આવ્યો નહોતો. મીટીંગમાં હાજર રહેલા એક મુસ્લીમ ગૃહસ્થ જણાવ્યું હતું કે પ્રતિવાદીએ દસ્તાવેજોપર સહી નહોતી કરી કારણ કે તે કાયદેસર નહોતા. દસ્તાવેજને કાયદેસર કઇ રીતે નહોતા એ તેમણે મીટીંગને જણાવ્યું નહોતું પરંતુ તેમણે એવો અર્થ કર્યો હશે કે જે બંધારણપર પ્રતિવાદીને સહી કરવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું અને જે મી. ડુમન્ડે તૈયારી નાખેલું હતું તે કાયદેસર નહોતું. બનાવ એ કારણોસર મરહુમના સભ્યો તરફથી મંજુર થયા નહોતા. એક મુદ્દાના ઝોસે—દસ્તાવેજપરથી પ્રતિવાદીની વતિજ—ચેરબરશીપ એસ્ટર્કોટે ટાઉનશીપનેજ નમીંદિલ કરવામાં આવેલી હોવાનો પ્રશ્ન પણ ઉઠાવ્યો હતો. પરંતુ આ મુદ્દાપર પ્રમુખે તેમને ઓપરરૂલ કર્યો હતા જણાવ્યા વાદીની વતિ આગળના આવેલી જુબાની પરથી તેમ ચર્ચા રપષ્ટ થઇ છે કે એવા દાવાને માટે કંઇ પણ પાયો નથી કેમકે મરહુમની સ્થાપના થઇ ત્યારે યા બીનન કાઉન્સીલના મુસ્લીમો પોતાને મરહુમ ના ભેગાજ સમજતા આવેલા અને બીનનમો પણ તેમને તેમ ગણતા આવેલા છે. મારે વધારેમા ઉમેરવું જોઇએ કે આ જુબાની વાસ્તે વાદીના તરફથી વિરોધ ઉઠાવવામા નહિ આવતા તેમ પોતાનો કેસ સાદીસોગંદ બોલાવ્યા વીનાજ જીત કરી લીધો હતો.

મીટીંગે ટ્રસ્ટીઓ ચુંટવાનું કામ કર્યું અને પ્રતીવાદીની જગ્યાએ મહમદ ઇસ્માઇલ ઝીણા ચુંટાયા તેમની ચુંટણી થયા પછીથી તેમની દરખાસ્ત મુકવામાં જણાવ્યું કે જો પ્રતીવાદી દસ્તાવેજોપર સહી કરતા હોય તો તે ઝીણાની દરખાસ્ત પાછી ખેંચી લેવા તૈયાર છે. પ્રમુખે પણ પ્રતીવાદીને દસ્તાવેજપર સહી કરવા ખુબ સમજાવ્યા પરંતુ પ્રતીવાદીએ સહી નહી કરી અને ઝીણા ચુંટાઇ ગયા. મીટીંગે તે પછી મહમદ ઇસ્માઇલ ઢાંકેજી અને મહમદ પીરભાઇને મરી ગયેલા ટ્રસ્ટીઓની જગ્યાએ ચુંટવા અને બધુમાં કરાવવાના આવ્યું કે જેમ નવા ટ્રસ્ટી-ઓને પ્રોપર્ટીના ટ્રાંસફરના કામમાં મદદ

ફ્રેન્ચીઓના નામો ગાદલા પર પણ નવા ફ્રેન્ચીઓના નામો દાખલ કરવાની રજીસ્ટ્રાર ઓફ ડીડ્સને અરજી કરવાની અગત્ય આપવામાં આવે.

બીજી મીટીંગમાં બાકીને બોર્ડ ઠરાવ નવા ફ્રેન્ચીઓને બોર્ડ બંધારણ મારી મરજીના મેમ્બરોની જગ્યાએ મીટીંગ બોલાવી રદ કરવા સુધીના આપનારો પસાર થયો હતો.

આ બીજી મીટીંગ તા. ૫ જુલાઈ ૧૯૨૬ ના એસ્ટકોર્ટમાં મળી હતી. ૪૪ જેટલા સભ્યો હાજર હતા પરંતુ પ્રતીવાદી હાજર નહીં હતા. મહમદને પ્રમુખ ચુંટવામાં આવ્યા હતા. બોર્ડ રદ થયું વાંચવામાં આવ્યું હતું; તેને સ્વિકારવાને ઠરાવ્યું હતું અને તેને અનુમોદન આપવું હતું. અને આ કે એ મીટીંગનો ગાનીટ ઓર્ડ નથી બતાવતી કે તે પસાર થયા હતી છતાં જુબાની આપેલ છે કે તે સર્વાનુમતે સ્વિકારાયું હતું

બાર બાર ફ્રેન્ચીઓએ ટ્રસ્ટીના ટ્રાંસફરને માટે પગલા લીધાં અને રજીસ્ટ્રાર ઓફ ડીડ્સની સાથેની તેઓની મુલાકાતના પરીણામે વાદીએ ૧૯૨૬ ના બંધારણની કલમ ટ્રસ્ટીનો નવા ફ્રેન્ચીઓના નામ પર ટ્રાંસફર કરવાની નવા આપનારા હુકમ મારે કોર્ટને અરજી કરી છે. કોર્ટે રૂબરૂની માંગી હતી પ્રતીવાદીએ તેની સામે વિરોધ કર્યો અને કોર્ટે તે પછી આ બાબતની સુચના કરી હતી.

બાર બાર ફ્રેન્ચીઓએ પ્રતીવાદીએ કહાગેલા નાણા વાદી ભરવાનુંતા કર્યું કે તેનો પુરાવો એ છે કે બંધારણ ૧૯૨૬ ના જુલાઇ માં થયું જોર છે. આ દલીલમાં કે કંઇ વજુદ નથી. વાદી ખાનગી ટ્રસ્ટી હોવાથી ટ્રસ્ટીપણું ચાલુ રહે છે. ટ્રસ્ટીનું ટ્રસ્ટીપણું ત્યારે જ પુરું થાય કે જ્યારે તે પોતે રાજીનામું આપે અથવા મરણ પામે અથવા કોર્ટ તેને કાઢી મુકે. આ કેસમાં એમાંનું કંઇ થયું નથી. વાદી ટ્રસ્ટી તરીકે ચાલુ રહે છે. ટ્રસ્ટીપણું ચાલુ રહે છે. ટ્રસ્ટીપણું ચાલુ રહે છે. ટ્રસ્ટીપણું ચાલુ રહે છે.

બીજું કારણ એ છે કે વાદી ૧૯૨૬ અને ૧૯૨૬ ના બંધારણની રૂએ ટ્રસ્ટીપણું ચલાવવાને હકદાર નથી. કેમકે તે કોઈ એસ્ટકોર્ટ કે બીજા કાઉન્ટીમાં રહેતા નથી. આ દલીલ આ કેસના મુળહેતુ સાથ સબંધ ધરાવનાર નથી અને તેથી પ્રતિવાદીના તરફેણ કરવી પડી જાણે છે. અનેમાં જજ પ્રેસીડન્ટે પણ દલીલો કરી નીચે પ્રમાણે ચુકાદો આપ્યો.

વાદી આમાં મહમદ કાદરને નાઠાલના બીજન મર્ચન્ટીમાં ભાગીદ એસ્ટકોર્ટ દાઉનશીપ માં આવેલી ફ્રિહોલ્ડ પ્રોપર્ટી, જે હાલ એસ્ટકોર્ટના જિંદા વેપારીઓ અહમદ મહમદ કાંજી, અબ્દુલ-રહમાન, મહમદ હુસન હાજી, મહમદ મોટાલા અને મહમદ કબાડીમના નામપર એસ્ટકોર્ટની મરજીદના ટ્રસ્ટીઓ તરીકે ચલેલી છે, તેનો એસ્ટકોર્ટની સુન્ની મસ્જીદના મેમ્બરોની એસ્ટકોર્ટ માં તા. ૫ જુલાઇ ૧૯૨૬ ના રોજ મળેલી મીટીંગમાં પસાર થએલા બંધારણ અનુસાર અને તેની રૂએ એસ્ટકોર્ટ સુન્ની મરજીદના ટ્રસ્ટીઓ મહમદ કબાડીમ કાંજી, મહમદ પીરખાઈ, અહમદ કરબાલ શીખ અને બે બીજા ચુંટવામાં આવનાર ટ્રસ્ટીઓના નામપર ટ્રાંસફર કરવાની મના આપવામાં આવે છે.

અરજી, જે પ્રતીવાદીના વીરોધના કારણે થયો છે, અને તેનો વીરોધ સંદતર નીષ્ફળ નથી છે, તેથી તે પ્રતીવાદીએ ભરવો પડશે.

—:o:—

છેલ્લા ખબર

મહાત્મા ગાંધીજીની તબીયત હજુ નાદુરસ્ત દોકટરોએ તેઓને હજુ અઠવાડીયાનો સંપુર્ણ આરામ લેવા ફરમાવ્યું છે.

બીહારમાં ભયંકર રેલ અકસ્માતથી ઘણે ગામ માણસો નારાજ થયા છે.

મી. પ્રેમશંકર ભટ્ટ ચરભાઇ પટેલ ઇંગ્લો સેક્સન આશ્રમાની ૪ ના ઘણે પગલા ભરી દાર હતા તેઓ ગઇ રવીવારના રવાના થયા નીરાણમાં આવ્યા હતા. ચોરા દિવસ ફ્રાંસવાસ માં ગાળી તેઓ ગુરૂવારે રોકસીમા થઇ પાછા સ્વદેશ રવના ઉતરી ગયા છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

કુદરતની લીલા

સેબીરીયાના ઉત્તરમા આવેલા ઇગારકા બહેરથી બોટીશ આગબોટ "બાલકીલ" ખગારની લાકડા ભરી બાયન ડીસેમ્બરમા દક્ષિણ આફ્રિકા આવી પોંહચી હતી. "બાલકીલ" પ્રથમ સોરન્સો નાંક સમા લાકડા ઉતારવા હતા અને કરવાના પહેલા લાકડા ઉતારવા માટે મેદાન વોર્ફમાં દાખલ થઇ હતી. "બાલકીલ" ના બોટ અંગ્રેજ અમલદારે જાપાનના પ્રતિનિધિને કહ્યું હતું કે ઉગારકાનું બહેર બોટ ઉપર બાજના આવેલું હોવાથી ત્યા ૨૪ કલાક સુધી ક્વોરાંટાઇન રોકવો પડશે. બોટમાં સર્વ આયમા પછી તુરત પુર્વમાં વ્યાપ કોલેરા નીકળીનું જમતના અન્ય દેશોના બોટોને આકરાપાત થઇ પડે. ઉગારકા ના ક્વોરાંટાઇન ચાલુ મહીના ઉનાળા રહે છે. દરમ્યાન "બાલકીલ" બોટવાસ્ટ મહીનાઓ ઉગારકા માં હતી.

દગા માટે શીક્ષા

કરબનના મેજીસ્ટ્રેટ મી. બોર્ડ. આર. બોરેટ તા. ૨૧ નીએ રીટવર્ષ ચલા પહેલા બોટાના બ્લકના આબુજકર અબદુલા નામના સખ્સને મેસર્સ બાર્ક્લ એન્ડ કોલીન્સની ઓનીસ પોંટ ચારની ચોર પીંડ ગણીસર્ગ ફેરવી દગાથી બનક પાસે પા. ૪૫ મેળવવા માટે ચાર માસના સખ્ત કેદખાનાની સજા કરવામાં હતી, જેમાંથી બાર માસ સુધી સારી વર્તણુંકની ત્યા એક મહીનામાં પા. ૪૫ ભરી દેવાની શરતે બા મહીનાની બદલ બાદ કરતા કુલ કર્યો હતો

ચોમેંબાથમાં આગ

ચેમબાથમાં તા. ૨ જીએ આગથી મોટ પ્રાઈ ભાગ ચણુંનુંનું નકશન બની જવાથી પાઉંડ ૧૮,૦૦૦ નું નુકસાન થયું હતું. બળી ગએલાં બાજના મકાનોમા પ્રબંધ સરકારે ટેલીફોન તરફથી ના ૧૧ ગાંએ આગના ખબર ૧૦ મીનીટ આગ ઓલવવા માટે ૨૦ ફાયર એંજીનો મોકલી આપી હતી.

કરબનના મેજીસ્ટ્રેટ

કરબન કોર્ટના મેજીસ્ટ્રેટ મી. બોર્ડ. આર. બોરેટ ના ૨૧ વીષે મેજીસ્ટ્રેટના હોદા ઉપરથી દુરસ્ત થયા છે. મી. બોરેટ સરકારી નોકરીમાં ૩૧ વર્ષ ૧૧ માસ રહ્યું છે. મી. અને મીસીસ બોરેટ પોતાના ૨૧ વર્ષના પુત્ર સહિત ઇંગ્લેંડ મુકામકરીએ જવા નિત્ય - રાખે છે મી બોરેટની કરબનમાં ખાલી પડેલી મેજીસ્ટ્રેટની જગ્યા પોર્ટએલીઝબેથના મેજીસ્ટ્રેટ મી મેસ. જે કમીશ્ન તા. ૧ લી નવેમ્બરે લેશે.

પ્રીવી કાઉન્સીલને અપીલ

ઉપ પ્રમોટેસ્ટ ફ્રેસ સેબંધમાં દક્ષિણ આફ્રિકાની અપીલેટ કોર્ટના ચુકાદાથી નારાજ થઇ ગોલ્ડમાં ગોલ્ડ સિગર્સ એસોસીએશનો પ્રીવી કાઉન્સીલને અપીલ કરવા રજા માગી છે અપીલ દાખલ કરવા માટે પ્રીવી કાઉન્સીલ તરફથી રજા મળવા થઇ છે. પ્રીવી કાઉન્સીલના ચુકાદો થવાથી યુનીયન ના પ્રાદેશિકાયલ સરકારની ટેક્સ ઉઘરાવવાની સત્તાનું નીરાકરણ થઇ જશે.

રેડીયમ વિશે જાણવાલાયક

સોનારૂપા ધોરણે અનીજ પદાર્થો માંથી રેડીયમ માટેની કાચા ધાતુ પણ જમીનમાંથી ખોદી કાઢવામાં આવે છે. રેડીયમની કાચા ધાતુના બરોબર ત્રણ ટનના જથ્થામાંથી વિધિપુર્વક કેળવી એક ગ્રામ રેડીયમ મળી આવે છે. બેલજીયમ કોંગોના કટાંગામાં દુનીયા ના રેડીયમ માટેની કાચા ધાતુની ખાણ મળી આવી છે અને દસ ટન ધાતુમાંથી એક રેડીયમ તૈયાર થાય છે. એક ગ્રામ જેટલાં રેડીયમની કીંમત દસ હજાર પૌંડ થાય છે. રેડીયમના કીરણો પ્રાણઘાતક છે. માટે આ ધાતુને બાસ કોષ્ટકમાં સંભાળપુર રાખવામાં આવે છે. રેડીયમના કીરણોથી ચોપાડવાને બરાબર નથી માટે તેઓના લોહીની તૈયર તપાસ નિયમિત થાય છે. તેઓનો પહેરવેશ રેડીયમના કીરણો સામે રક્ષણ આપનારો થોડો જેવી બાસ ધાતુનો હોય છે. દુનીયામાં સૌપ્રથમ કેનેડામાં પછી અમેરીકામાં છે જેનું ઉત્પાદન પણ બાકીના બધા દેશોને કીંમત કરતાં ઘણું ઓછા પૌંડ. નાદાલ રેડીયમ ફ્રન્ટ પાર્ક પા રેડીયમ ની કીંમતના રેડીયમ ... શરિરના કોમ પણ બાગ ઉપર ચુસકા નાસર વીજેરે અગ્નિજ કેનસર નાબુદી ગોળીબાણું દરદ અસાધ્ય તેમાતું હતું પણ હવે રેડીયમની મદદ વડે કેનસર દરદ સારૂં થઇ શકે છે ડરબન ની છેલ્લા બાર મહીનામાં ૬૭૦ દરદીઓએ નાતાલ પ્રાંતના તમામ ભાગો માંથી હતો. કેન સરથી પીડાતાં ઝરીબ બાબા તાંસર કેમ પણ દરદીએ માંગેલા રીંગ ઓપરેશન હોસ્પીટલના ડાક્ટરને મળવાથી ફલાદ વિષે ખુલાસો થઇ શકશે. નાદાલ રેડીયમ ફ્રન્ટની ના . ઓકટોબરની મીટીંગમાં ચેરમેન મી. વોકલીએ રેડીયમ વિષે ખુલાસો કરી બ્લડરના રેડીયમના ઉપચારની ઉપયોગના વિષે પ્રકાશ પાડવા ખાન ખાન જેવું હતું.

માતૃભાષાનું સ્થાન

વેસ્લયનીસપાર્કના ઓફીસરીંગ સરકારના બાકિકન્સ માટે મી. પી. એબાસાલ નાયના એક બાબુતના ડર ચોકકને નીચ્યા છે બાબરે અંગ્રેજી બાબાના પ્રોમાણ પા. સુબ મોનડરેસન રજુ કરશે. દક્ષિણ આફ્રિકાની બધ્ધ માતૃભાષાની ખિલવણી માટે બારે પ્રયત્ન કરે છે.

નેશન-યુરોપીયન કોન્ફરન્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાના નેશન-યુરોપીયન એસોસીએશન વીકી રવાબ તા ૧૰ ઓકટોબરે પાર્લામેન્ટમાંથી ડરબન આવ્યા ... અને મી. ૧૫ ઓકટોબરે ડરબનના ટ્રોલમા મેનીસીપલ બાર્ય રમતની ઉરીકાતમાં ઉતરશે.

સખ્ત તેફાનથી ડરબન બારૂં બંધ

બધા જનીયારે ડરબનના બંદરમાં ભારમ બધા માટે ખાના રહીયારે બાગાની બાહાર દરીબામાં ખેકરી થઇ હતી તોફાનના સખ્ત પ્રવાહને પરિણામે બાગલક બોટ દરીમરો બાર્સ પકડેલ્યા અસકત થઇ હતી અને બધાની દીવાદાંડી ઉપર બાર્યના ઓલા ચઢાવી બધાર મુકી ડરબનનું બારૂં આવજાવ માટે બંધ રાખ્યું હતું.

દક્ષિણ આફ્રિકાના બીન-ગોરાઓ

પાર્લામેન્ટમાં રા. ૮ બકટોબરે બાબુ કરતાં પ્રધાન મી. હૈરઝોગે જબાબ્યુ હતું ... દક્ષિણ આફ્રિકાના બીન-ગોરાઓની બીલકલપણીમાં બહદ કર્યો થઇ પડયું એ ગોરી પ્રજાના હીત અર્થેજ છે. સાહનશીલતા નહિ ધરાવતી પ્રજા સ્વતંત્ર બધ રહી શકતી નથી.

મુનીયનમાં ધરસાદ

છેલ્લા ૬૮લાક દીવસોમાં રૂતુ ફેંગ વિનાની હતી. બધા મુકામે ડરબનમા મોટી ગનીટો મુજી બીજા કલંના બાગડા પડી મોટો વરસાદ થયો હતો પવનના વાવીઝોડાં, ટાઢ, વરસાદ, ચાર્બન વાપરું એવી કટોકી રૂતુનો અનુભવ

શીક્ષક જોઇએ છે!

ઈંગ્લીશ મીડીયા મદરેસા સોસાયટી ફર્સ્ટ ગ્રેડ માટે પ્રીન્સીપાલ જોઇએ છે. અરજી, ઉંમર તેમજ અનુભવના સાથે અનુભવ દેવો જોઇએ. તેમજ પગારની શરૂ જરૂર પ્રમાણે ઓછામાં ઓછી રાખે, તેને પહેલી પસંદગી આપવામાં આવશે. ઉમર અનુભવની નોંધ, તેમ પ્રમાણ પત્રો સાથે પધાર માટે લખો:

મેનેજરી ઈંગ્લીશ મીડીયમ મદરેસા સોસાયટી. પો બોક્સ ૫૫૫, ડર્બન.

પડ્યા સ્થળે થયા હતા. ઓરેન્જ ફ્રી સ્ટેટ, કેપ અને નાટાલના કેટલાક ભુખ્ય ભાગોમાં વરસાદ પડયા હતા અને પછી કેપમાં બનાવસિનો ઓળ આવ્યો હતા

વરસાદ

ઓફ સપ્તાહમાં મોટા મુલ્યના દક્ષિણ આફ્રિકા ના ઉપરા ૬૬ વર્ષમાં ગયા બાદટેમ્બર મહીનામાં નોંધાયા સોઠા વરસાદ પડવાની નોંધ થઇ હતી. ૧૯૨૭ના બાદટોબરમાં કુલ્લે ૨૯૦૬ ઇંચ વરસાદ પડયા હતા ૧૯૩૭ના બાર મહીનામાં સમાણ બાબી ૨૯૮૪ ઇંચ બાબી પડયા હતા ૧૯૩૭ માં બારે ઇંચ બાપા જાણી અને ડરબન ઓફ પાન દોઢીઓને બારે નુકસાન થયું હતું.

રીડનહાલની જમીન

ડરબન મીડનહાલ બરફ બાબેલા રેલ્વેસ ઓબરેટરની બાલીકીની ૧૭મ ઓકટે ડરબન સીટી કાઉન્સીલે પા. ફુટ૦ ની બરોદવા નકા કરી હતી. બીજા ઉમેદ ડરબા રસ્તો મોટો કરવા માટે ઉપયોગમાં લઇ બાલીની જમીન મ્યુનીસીપલ બરફ કોલ્ડસ્ટ રાખવામાં આવશે.

દુધની કાચની બોટલો

બોલ્ડાનીસપાર્ક મ્યુનીસીપાલીટીએ તાજા કરી મુલ્યના બાર કરવાની બોટલોમાં દુધ વેચવાના બેરકાયદેસર કરાવ્યું છે દુધ માટે કાચની ... ટલો બદલે નાના મોટા બાકારના બાસ બનાવટના પુઠાના બોરસ કાપડા બનાવ્યા છે તેમાં દુધ ભારી સીલ કરવામા આવે છે. અને બોટલોને માફક દુધ પર પાછવામા આવે છે કાગળો સીલમારી કરવથી કાપી દુધ કાઢી સેવાય છે. કરબનમા બાબુ બેજ કરી બાબલ થયા પછી ...

ઝાડ તુટી પડયુ

કરબન ધર રોડ નરબ બા બાર. બોર રીકાની માદરકાર રાબબામા બાબી હતી ના બધા સુનીયારે બોક ગોતું ઝાડ તુટી પડતા ગોટરના બોબરેના બાગને નુકસાન થયું હતું. ઝાડ કાપીને મોટરકાર બહાર કાઢી હતી ઝાડ પધ્યા પાર્બનું જુનું બને નિરાબા હતું.

કન્ડીમાં ગોટીયો

કન્ડી કાફેના કાફેગીસે નેટીવ બોકરોને રજીસ્ટર કરવાનો કાબડો બાગલના ગુલ્યા બબ્બાયથી રાફ કર્યું છે નેટીવને બોકરી રાખના કે કલાકમા રજીસ્ટર નહીં ... ના માટે બાકીકોને કોર્ટમાં બલાવવામા બાવે છે

યુનીયનમાં નવાં ૫૦ હજર વાહનો

ગોલ્ડસ્ટ બાબાગા કરબા નવી મોટર ગાડી ૧૬૪, ૬૬૯ મોટરી, કેપ ટીગેરે બાર ૬૮૧ મોટર વાહકોના બાબા યુનીયનમાં રેજીસ્ટરથી બાબાત થઇ ... ના કાબવાગ માટે ટિકીટ બંધ્યામાં હતી.

ગ્રેનો અસરે

સોબાલ્ડબાના રાજકી બોલબાલ રહેવાથી ડી. બી. સ્ટેમે તા ૧૮ સપ્ટેમ્બર બુધવારે પોબારો ગુબાર કાલનામાં ટોમેયા ટીન બોપર ગોલ્ડપીકસ ના બાસપોર્ટ બના બાવ બની હાલત સુધરતી બધ .

સર જોન રોબીનસનનું કન

પાર્લામેન્ટ બંદરે ઉતરેલા ગોરા ઉતારૂઓને "ટ્રેડ બર જોન રોબીનસન" નામ બાદ કરશે. બા બોટ બુબી બપરથી ટિબુનો ગાડી નાબવાના કર્મ થઇ ... અને બાવતા ... બધા મા બબુનો સંપૂર્ણ નાશ થશે.

ઇલીકેશન કરેન્ટકરર.

એ. વી. પારેખ

૧૮ બ્રા કમીશનર સ્ટ્રીટ.
જોહનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે બાવ કેસો બનતી ફ્રેશ ઇન્ટિગ્રલ માગરી, રેજરથી અને સ્વદેશી સાટીજો કિબેરે ઉતારવા બાવે મળશે.

ઓર્ડર મળતા તરતજ મોકલી બાપવી બાવશે કરશે.

સ્પ્રીંગબોકના ઘોંઘાટભર્યા મારે નવા વર્ષ બાબતમાં દરબાર મોટો મારણીમાં તા. ૧૧ ઓક્ટોબરની મીટીંગમાં પા ૨૫,૦૦૦ પાંચ કર્યો હતા.

* * *

કરજતના બાળકોના કા. ૬ મેં ગેડેનગ્રી ઉંચકાવા બે આદવાદીવાથી બીમાર હતા તેમની તબીયત માં સારૂ આદવાદીવાથી સુધારો થયા જાહેર છે.

* * *

પોર્ટએલીઝાબેથમાં તા. ૧૦ ઓક્ટોબરે એક વરરાજામાં લાગેલી આગથી બાગ ગોદરેને બારે નકસાન પુગ્યુ હતુ આંનો આખો બાગરનો નાશ થયેલ હતો.

* * *

ગેરીલના કે. પીટર્સ બાંધી ગયા આદવાદીમા માં ઓક્સેા પીંડની સેનાની બળુસોની ચોકી બાગ હતી પોલીસ તપાસ ચલાવે છે.

* * *

કેપના વીટલાગેમાં દુક સબબ મોદની બાગમા વીસ ગેસ્સ ગેનો તા. ૮ મીએ વરણ પામ્યાં છે વીસ ગેનો એક રા પર્ણ હતા.

* * *

બાનર્સબર્ગથી રવાબાના એલની એકાગેા ગેરકેા માટે ઘણા વિમાનની ઉપલબ્ધીથી નાનાવીનમાં મજબુતીથી મનાતું હતું કે બીન અને રબાના સ્ત્રો પરસ્પર મદદના કરાર ઉપર સહી પ્રશે

* * *

બોલનની કેસીસ્ટ સભાપણાના નેતા સર ઓસ્ટન ચેમ્બરલેન મોસ્કો જાહેર મેદાનમાં એક સભા સમક્ષ બાષણ આપવા જવા તેમને સોવિયેટ પ્રધાનેા મેળાવ કર્યા હતા. તા ૩૧ ઓક્ટોબરના ફટરના મેદેના મુજબ તેમની બબીયત સુધરતી જાય છે

* * *

પેલેસ્ટાઇનના મુસલીમોએ પોતાની બુરકેલી ઉંચાઈ ૧૯૨૯ા મકાનબળાનો નકર બાની રાષ્ટ્રની જવાહરલાલને પેલેસ્ટાઇનની મુલાકાત લેવાનું આમંત્રણ આપ્યું હતુ. પરન્તુ પં. જવાહર લાલજીએ હિંદમાં કામ કરવાને તીવ્ર તેમ કરવાની પોતાની અસક્તિ બોધપુર્વક જણાવ્યા છે

* *

પોર્ટગ્યુગીઝ કેમ્પનમે પોતાના પ્રસંતાનીનાંથી બહારના પ્રદેશોમા બળુ દૌળ તો પા. ૬ નો બાર્ય કરી પ્રબ્યુ દસ્તાવેજને રબુ કરી બાદ પાસ પોર્ટ મળી શકતો હતો એ પ્રથા હવે બંધ થઇ છે અને પુનીજનની જેમ હવે બા બાદ્ય પરમીટ મેળવી રાકારો જે ૬ મહિના સુધી.

કુદરે વેસીનીસીબાર્યો તા. ૧૧ મીએ બળર આપ્યા. હતા કે સ્પેનના વડા પ્રધાન મી. બેરીને જાહેર કર્યું હતું કે વસંત ઋતુ બેસતા સુધી સ્પેનનો વડાબ ચાલુ રહેશે તો બનતાલેગ છે કે આપુ બળન વડાબનું સ્થાન ધમ પડશે.

* * *

બ્રીટન અને બોસર વચ્ચે થએલા કરાર મુજબ ઓલેક્ઝાંડરાનુ બ્રીટીશ સરકારી મકાન તા. ૧૬ ઓક્ટોબરે બોસરને સોપવા બ્રીટીશ અને બોસરના રાજબીનો વચ્ચે બોસરનો તાબટો મકાન ઉપર ચડાવવામા આબ્યેા હતા.

* * *

ગયા સેામવારે નેપલ્સથી બે સ્ટીમરેામાં પાંચ હજાર ઇટાલીઅનેાનું લશ્કર ટ્રીપેાલી મારે રવાના છે, છેલ્લા ચાર આદવાડીયામાં ઇટાલીએ ટ્રીપેાલી બોકલેલાં લશ્કરનો કુલ સંખ્યા ૨૦,૦૦૦ થાય છે

* * *

બોસરના રબાકુ બાર્યે બાંનાં ગ્રણનામ'ળે પા ૧૦,૬૪,૦૦૦ બાર્યવા ઠરાવ કર્યો હતા

* * *

સેાવીએટ રશીયા અને તુર્કી વચ્ચે આનકારા માં તા. ૧૬ ઓક્ટોબરે વેપારના નવા કરાર ઉપર સહી થઇ હતી. નવા કરારથી બન્ને દેશેા વચ્ચે વેપાર વધવાની આશા છે

* * *

પેલેસ્ટાઇનમાં યહુદીઓ, બીરીબ્બા અને મુસલ્મા દાખલ થતા છાપાંઓ સેન્સર થયા જાહેર થયુ છે. અને વાંધાજનક છાપાંઓ પેરાસ બાંધી પ્રશે

* * *

સંડનમાં તા. ૮ ઓક્ટોબરે આલ્બર્ટ હોલમાં મળેલી જાહેર સભાએ સભાપત રાગે આર્યાંદ્ર બોલ્શેવીકનું પગલું બારત સરકારને બાબારબ્ય કરી હતી. બ્રીટીશ લેબરપાર્ટીનું પણ આ ઠરાવને અનુમોદન હતું.

* * *

બાર્ટનની બોર્ડ બોફ ટ્રેડના પ્રમુખ તરિકે સર વીલીયમ મેકલીનાન મુજબ ૧૯૨૬ ના બોટનાં ૫૫૧ નવી ફેક્ટરીઓ સ્થાપન થઇ હતી

* * *

એસોસીએશનાનો સભાએ સાવચત રબુ, પ્રીવી કાઉન્સીલ નાબલ સરેાવર તરફ રક્ષણ માટે નવ હજાર બાણસાનું લશ્કર રાખવા નક્કી કર્યુ છે

* * *

કુદરે બાંકારાથી તા. ૬ મીએ આપેલા તાર મુજબ સમાચાર રીતે જાહેર થયુ છે કે કર્ઝનના નવા ચમત્કાર ક્રમમાં બરદેશ બાતાના પ્રધાન પદમાં ફેરફાર થશે નહિ એટલે કે રશાદ બારાબ બરદેશ બાતાંના પ્રધાનપદ ઉપર બાલુ રહેશે.

* * *

કુદરના તા. ૬ ઓક્ટોબરના બેસ્ટસેલીંગના તાર મુજબ હજરત ઉમરની મરણદમાંથી માન્ડ મુકતીએ આરબ રાજબેા ઉપર નાર કરી બેરે-સ્ટાબનમાં આરબેા તરફ બાબથી પર્વા બ્રીટીશ સરકારને અરજી કરવા વિનંતી કરી હતી.

* * *

પેલેસ્ટાઇનથી દેશબાર થએલા આરબ નેતાઓ બ્રીટીશ મતબાર એકદીવમાં તા. ૧૧ ઓક્ટોબરે સેસીલ્સ પહોંચ્યા હતા જ્યાં તેઓને નજરકેદ રાખ્યા છે.

* * *

ગુબરેલી કુનીબાની જાહ્યમાં મારી પ્ર. સ. ૧૧૫૨ માં જાહેરમાં આવી હતી. એક બબારીએ પ્રથમ સંતતિમાં કેારી બાનું ઉપાદાનું હતું અને પુબ નરકબ્યા મેળવેલા રોગીનાંથી બારે બાબુ બેગું કરું હતું.

* * *

સેાર્ટ બ્રાનરે બાર્લામેંટમાં ૧૯૨૮ માં કબજે લીધેલુ મકાનનું નકાર રાખી લીબરેારીબાને બાપ્યાના થયુ હતું જે નામદાર રાજેનલાર્ડ હાલના બ્રીટીશ મબુનીસીપલને બર્પણ કર્યું છે.

* * *

ચીનના સંયુક્ત પ્રાંતમાં મહાસભા પક્ષની સરકાર નરકબ્યા જેલેામાં સુધારા કરબાનેા બાર્યક્રમ ગોઠવબ્યા છે તેને ભાગે તાંની જેલેામાં ૨૦, હજાર બેદીઓને કુંક મુદતમાં છોડી મુકવામાં આવનાર છે

* * *

બા મદ્રાસ સરકારે એક બાદી બાદાર પાડીને જાહેર કર્યું છે કે સ્થાનીક સરકારે જે બાવશ્યક ઠરબ્યા ૧૯૨૬ ના માર્ચી મરજીન કરારની રૂએ બાનની બાંહું પાકારવા સંબંધી જે પ્રવર્તાવ આબી હતી તે પુનઃ ચાલુ રાખવાનું નામ દીધા મદરસરે કબુલ્યું છે

* * *

એમ જબુવામા છે કે નામ બામાબાનો બી. ડીબાજને એક પત્ર લબીને તેમની મહાનતામાં રહેલા બબા સુધારા કરી છે

* * *

મધ્ય પ્રાંતના જબાવની બાનાના પ્રધાન મા. કે કેકારાબ્યા, કાયદાસાહેબ ગોલેકાર, બા બાર્યનાબકમ સાથે મળીને મહાનતા ગાંધીની સુચનાનુસાર બાબાણા બબાવણીની બોજના તૈબાર કરી છે

* * *

મદનિબંધનો બાર્યક્રમ ઉપયોગી જબ્યામા ઢાકા તાની સફાબના માટે બી રાબીજીએ રાંકા રસ કરી છે.

* * *

કલકત્તામા એક જબર વિદ્યાર્થીબોના એક ટોળાએ બંગાળાના મુખ્ય પ્રધાન બી. રબસુલ હકના મકાનપર હુમલો કરબાના પ્રબાસ કર્યા હતી પબ્યુ પોલીસીબાએ ટોળાને બાવે બી સુબી વિદ્યાર્થીબોને રોકી રાબ્યા હતા.

સરદાર ગાંધીને સરહદમાં સન્માન

સરદારના ગાંધી ખાન અબદુલ ગફારખાન ૧ લી પછી પોતાના પ્રભાવથી ખેબરાયરની જનતા અને પોલીસ પાસે, સરહદના સોફ્રિસે તેમ જ તેમણે કીધાણાનો ઉત્સવ' કહીને દુકાને રંગોરંગી વાપડા તોરણો કરવા રવા! ગાંધીનો તાજ જનારી રેલગાડીના રસ્તાની બંને બાજુએ સોકના ચોક વાયદા તોરણો બાંધે એકસ થયા હતા. એમના કપાળ પારીએ પ્રચંડ રાષ્ટ્રધ્વજ ફરકતો હતો અને પ્રેક્ષકોને તેમના આગમનનું સૂચન કરતો હતો. નાના નાના સ્ટેશનો પણ વાપરા તારણોથી સુશોભારેલા હતા અને આજીબીલ માનવ મેદનીના ધસારાને પ્રીપ ગાડી ધીમી પડતાંવા હતી ટ્રેનને આવતા ભરણી ભમધમા કરે તેવા જયનાદ થતા હતા. દરેક સ્ટેશનમાં દાખલ થતા સમે તેમણે નાનકમાસ્ટર ઉિકારતો' સ્ટેશનથી બીજા માઇલ લાબુ અભ્યસ 'વીકલ્યું' આખું સફેર ગળાને રહ્યું. ગુજરાતની જેમાં તો સાંભળી બધા તેમાં બહાતી. તમામ મેળાઓ સ્વાગતમાં એકસરખા બાગ લીધા હતા.

નરીમાન પ્રકરણની તપાસ

નરીમાન-પટેલ પ્રકરણની સમાના તપાસ માંથી હજુએ પકાની મુખ્ય હકીકતો બાંસલ પણ થતી, પણ 'બ્રમ્બમુખી' જણાવે છે કે એ વાત ખોટી છે. શ્રી નરીમાને બીજી લાબુ નીવેદન રજુ કર્યું છે. નેતા ચુંટનારો સભાના પ્રમુખ, તરીકે શ્રી મંગળદાસ પકરાસા, શ્રી શંકરરાવ દેવ, શ્રી. દેશપાંડે, શ્રી. પટવર્ધન અને અન્ય સભ્યોએ ગાંધીજી પર પોતપોતાનાં નીવેદન મોકલ્યાં આપ્યાં છે. શ્રી. યુનશીએ પણ નીવેદન આપ્યું છે. કેવળ શ્રી. બાબાસાહેબ બોર તરફથી રજા છે બહારગામથી જરૂર પડશે તો પછી બોર પોતાનું નીવેદન રજુ કરશે.

૬૦૦ ઘાંડની નીકાસની અદાલત

હિંદમાં હવે બોટલી દવા બાંધ બની રહી છે કે હિંદને માટે જોટલી દવાઓ તૈયારી-બાર લાખ દર બાંધ હિંદુસ્તાનનાં નાના મોટાં કારખાનાં પુરી પાડવાની રિયાતીમાં મુકાયા છે, પરંતુ હિંદના બાંધના ઉદ્યોગ ઉપર જોરદું નીપજ્યું મુકાયું છે બોર , દેશી બાંધની બોટલો ઉપર બોકસાઇજ જકાત નાંખવામાં આવી છે, અને બીજી બાજી દેશો બાંધ નીકાસ કરવા ઉપર અદલાબદલ મુકવામાં આવી છે. હિંદમાં જે જોરદી ઉઘાડવામાં આવે છે તેમાંની ૨૬ દવા જોટલી ફોરદીજ હિંદના બાંધનાં કારખા ના પીસે છે, બીજી જોરદી બોટલો બોને પીશી તેનો જોગ બનાવ બાંધના કારખાનાંઓને વેચાતા આપે છે અને તમાંથા બાંધ બનાવવામાં આવે છે. આ રીતે આ કુલોગ બોટલોને બાદબાકા પુરી પાડનારો બોક મહત્વનો ધધો બાન્યો છે, આંતરરાષ્ટ્રીય બાંધ પરીસદમાં બોવો ઠરાવ થયો હતો કે હિંદે બીજા દેશો બાંધે બાંધ નીકાસ કરવી નહી આમે બો ઠરાવને હિંદના હિંદી સરકારે બોકલેલા પ્રતાનીધીબે મુંગે મોરે સ્વીકારી લીધા આ કરાર હિંદના સેરડી વાપનારા બોટલોને અન્યાય કરનારો છે. દુનીયાના બીજા દેશોના કારખાનાં હિંદમાં બાંધ બાગાત કરે છે ના હિંદનાં કારખાનાંને પોતાની બાંધ બીજા દેશોમા વેચવાની અદલાબદલ નજર દેખી ચોપડો; આ માટે હિંદની બાંધ બોસોસાસ્ત્રિએશને જબ્બાર વીરોધ ઉઠાવ્યો છે. અને જ્યારે પટ્ટી પારાલબામાં આ ઠરાવોનો ઠરાવ તેની મંજુરી માટે રજુ કરવામા આવે ત્યારે તેને ઉિકડી મુકવામાં બ આવશે બોવી આશા જનતા રાખે છે.

હરીપુરા કોંગ્રેસના તર્જવાહકો

હરીપુરા કોંગ્રેસના કાર્યપાહકો નીચે મુજબ ચુંટાયા છે. સ્વાગતકારુણ ઠરબાર બોમાબાદાસ દેસાઇ સ્વાગત-સમિતિના મંત્રીઓ, શ્રીમતી ઉર્મિલાબા, શ્રીમતી વીજબાલમારી કાબુગા, શ્રીમતી ગીકુબહેન પીરીટ, તે શ્રી મણીલાલ ચતુરભાઇ શાહ. સ્વાગત મંત્રી શ્રી ગોવાલાલ નાનાલાલ દેસાઇ કોંગ્રેસના મંત્રીઓ શ્રી ઇવપ્રકાશ દારબાલ, શ્રી બોમાબાલાલ શાહા, શ્રી નરહરી પરીખ બીજાની ક્લોસ્ટાલોન શુકલ, શ્રી કૃષ્ણાચ્છ બીકબાબાઇ મહેતા, તે શ્રી સન્મુખલાલ બોરબેનદાસ શાહ. જી. બેચ. સી. સ્વયંસેવક દાબાના કેપ્ટન તરીકે શ્રી હરીવદન કાબ્રા તે સ્વયંસેવીકાદળના બાબીદાત્રી તરીકે બહેન ચુકુલા સારાબાઇ.

શ્રી. કેદારનાથના અમેરીકન યુવતી સાથે લગ્ન

સાબેન્દ્ર બોક દુનિયા બોસાયટીના કબ્બ શ્રી. સાન્તકરાવ જેમાંના સાબીજી હિંદ સરકારના ૬. આ. શ્રી બોબન્દ્ર બના લારે તેમના પ્રાકબેટ સેક્રેટરી તરીકે બહી આબ્યા હતા. બોબા ટુક સમય બાદ અમેરીકન યુવતી મીસ મેરી જેસ, કમ્બલેસ લોકે લગ્ન સંબંધથી જોડાવા માટે મેરેજ રજીસ્ટ્રારને જોગીલ આપ્યા છે. શ્રી. કેદારનાથ બીજા મેમ્બરોલને મળ્યા ચુલાઇમાં ડોનોલ્ડુણ બાત બબ્બા હતા; તો અમેરીકામાં બોસ્ટોમાં સ્ટેટમાં આવેલા પોલેન્ડ શહેરમાં રીસીબ્રા છે.

હિંદના રાજદ્વારી કેદીઓ

કમ્બોગના તા. ૮ બોકટોબરના કરતના તાર મુજબ હમબગ ૨૦૦ હજાર હિંદી રાજદ્વારી કેદીબોને સંપુકત પ્રાંતની જેલોમાંથી છોડી મુકવા હિંદી મંત્રિમંડળના પ્રધાન તરીકે કતર કર્યું છે. આ પ્રસાગે હિંદની જેલકરાકોના વર્તન પ્રબોધ રહેબાતમ બન્યા બાબ છે

પરચુરણ

પદ્મી મારાસભાની બોટકના શ્રી ચાબ્દરીના પ્રધાનો . બોમાંના નાબુમંત્રી સર જેમ્સ ગ્રીગે કહ્યું હતું કે હિંદનું કુલ દેવું બગભગ ૧૧૫૦ કરોડ છે. બીજાબીયન, ન્યુ ઝીલેન્ડની રચના, બીજાસાપદગ્રસ્ત અંદર વગેરે બાર પાપુ ન બબે તેવું આગા દબ્બર કરોડના દેવાની રકમ છે. અબ્બની રકમનો અંદાજ કબેલો બારાબર છે ૧૬૭ કરોડ ને પોન્ડમાં રકમ કરોડનું દેવું છે.

* * *

મદ્રાસ પ્રધાનોની નામ. સરકાર દ્વારા મુકાયા બોકારેલ' પગાર તેમાં કરવા બાબ આ માટે બાદબાદીબાની બાબરાત કરી શાબીત બોકારેના પીણામ બાર બાવકા બોકા રહશે

* * *

મેબ્બાસ રીનેના નદી બીસ ગ્રહણચન્દ્ર ઉકે કમી બાલસ મુબબાના જબેલ પ્રેસ્કર્ટ. જે. વેનગા ટન માંથે પેસેંજરટ્રાઇનમાં બાવેલા ગાબા જવા માટે કરજતીબી સીમાન બારકને ચેપરી ગબા છે, બબાં બાનેબા લાબન લઇ અને નીકરમાં પાબા કરશે.

* * *

મીલાબ્બ શાસ્ત્રાબીનેં નામ. નીજાગ સરકાર તરબથા બાબીક કા ૨૬૦૦ ની રકમ તેમની છંદગીબર બાપબામા બાવશે

* * *

સર મી. બી. રામન બારીસમા બબાનારી તૈબાનીબેનો પરીબારમા હાજરી બાપબા કેપડી ગબા છે.

* * *

અમદાવાદના ગુજરાત કોલેજનો બારે બબેંન કારણ બાલના બપીથી બબ કરવે બોવા બાબર છે.

* * *

૬૦ હિંસાબાકી રાજદ્વારી કેદીબો બાદબાન-નથી હિંદ બારી મંદીંબરશે

* * *

બામ. બાજાજા નરેશો પોતાના રાબ્યનો બધા મદારો હરીજનો માટે ખુલ્લા મુકબ્યાં છે.

* * *

ડો. પટ્ટાબા સીતારામૈબાએ રાબેસ મદ્રાસબાના બાંતકરાસન પુરસ્કૃત બબ્બ પ્રાંતની શાળામા બાઠબ પુસ્તક તરીકે દાબલ કરવા બાવના કોંગ્રેસ પ્રધાન નીબુંબ કર્યો છે

ખબરપત્રો

ફ્યુચરસ્ટ્રીખાટનના ખબરદેર

ગઈ ફ્યુચરસ્ટ્રીખાટનના મેજિસ્ટ્રેસ (ફ્યુચરસ્ટ્રી ખાટે) ની ચૂંટણી સભા તા. ૨૬-૯-૩૭ ના રોજ શ્રી. જી. એમ. પેટલાડીના પ્રમુખપણા નીચે મળી હતી. અહીંની ચેમ્બર ઓફ કોમર્સનો પ્રેસીડન્ટ તરફથી કોંગ્રેસી વેપારીઓને ચેમ્બર તરીકે દાખલ કરવામાં આવશે. તેમજ બેક ઓફ ઈંગ્લીશ કમીટીમાં બે મેમ્બરોને સ્થાન આપવામાં આવશે. એ રીતનો ઠરાવો મળવાથી મેજિસ્ટ્રેસની ખાસ સભામાં ઠરાવ્યું હતું કે દરેક વેપારીએ મેમ્બર તરીકે મેમ્બર ઓફ કોમર્સ ખાતે નોંધાવું. તેમજ બેંક ઓફ ઈંગ્લીશ કમીટીના મેમ્બરો તરીકે શ્રી. યુ. જી. ખટાઉ અને શ્રી. પી. રસુલ પટેલને સર્વાનુમતે ચૂંટી કાઢવા માં આવ્યા હતા. શ્રી. જી. એમ પેટલાડી સ્વદેશ જવાને કારણે તેમનું પ્રમુખ તરીકેનું રાજીનામું મંજુર કરી તેમની જગ્યાએ શ્રી યુ. ખા. પટેલને સર્વાનુમતે પ્રમુખ તરીકે ચૂંટી કાઢવામાં આવ્યા હતા. શ્રી. પેટલાડીની સેવાની કદર કરનારે તેમજ આભાર માનનારે ઠરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. જોઈન્ટ સેક્રેટરી તરીકે શ્રી. ઝીણાભાઈ પ્રાગજીને ચૂંટી કાઢવામાં આવ્યા હતા.

મહાત્મા ગાંધીનો જયંતિ

ગાદરવા તા. [illegible] દિવસ સાંજે ખાસ આમ સભા શ્રી. યુ. જી. પટેલના પ્રમુખપણા નીચે ગાંધીજીની જયન્તિ ઉજવવા, કોંગ્રેસની ઓફીસ ખોલવા વગેરે બાબતોમાં ચર્ચા થઈ. પ્રમુખ ગાંધીજીની જયંતિ વિષે બોલવાને કરી કંઈક વાંચીને સભા કરવાની સૂચના કરી હતી. શ્રી. ચુનીલાલ અને મહેતા તથા શ્રી ભાણુભાઈ દી પારસ તરફથી ગાંધીજીના જીવન ઉપર સંક્ષેપમાં પ્રવચનો કરવામાં આવ્યા હતાં. બાદ બાદ શ્રી. ઝીણાભાઈ પાસેથી ૧૨૬ થી બબાવદ્દગીતામાંથી પાઠ ભાગવત [illegible] ગાંધીની પ્રાર્થના [illegible] છે તે પ્રાર્થના સંસ્કૃત ના ગુજરાતી અર્થ સાથે વંચાવી આવી હતી. બાદ ગાંધીજીના કાર્યોનું અને વકૃત્વશક્તિ જાહેર કરવા પસાર કરી તે બાબતોનો સાર નીચે દિવસ સાંજીએ ઉપર પાડી રવાના કરવામાં આવે એમ ઠરાવવામાં આવ્યું હતું. ત્યાર બાદ સભામાં જમા થયેલા આસરે પા ૩૦૦-૦૦ ની રકમ પણ થઈ. જે રકમ ફ્યુચરસ્ટ્રી ઓ આકાશદીવાના ગાંધીજી ઉપર પડ્યા મુકામે તમામ ખર્ચના મુજબના સ્વદેશ સેવાના કામમાં ઉપરના ઠરાવો મોકલી આપવામાં આવશે.

શ્રી. રામદાસ ગાંધી

શ્રીયુત રામદાસ ગાંધી ચોકકસીસણ કે [illegible] મેસર્સ ગઈ તા. [illegible] મળતા દરકે આવી, મારા દિવસ મંત્રો પાળ્યા ગાંધીજીના બાદ પ્રથા આશ્રમોમાં ગયા હતા. [illegible] જુના માણેકને રાગદાનબાદ પણે જો મળ્યા તેથી ખુબ આનંદ થયા હતો.

સ્વદેશ ગમન

શ્રી. કસ્યાબુજી સુંદરજી તથા શ્રી. ચુનીલાલ મહેતા ચાલુ અઠવાડીયામાં સ્વદેશ જવાને ઉપાડ્યા તેમની સફર આનંદ દાયક અને સુખ ભરપુર તથા જલદી સુખ રૂપ પાછા આવી પહોંચો એમ ઇચ્છવામાં આવ્યું હતું.

ઇન્ડીઅન સ્કુલ કમીટી

જુની સ્કુલ કમીટીના મેમ્બરોને કાયમ રાખવા તથા સેક્રેટરી તરીકે શ્રી. બાબુભાઈ પટેલની સર્વાનુમતે ચુંટી કાઢવામાં આવ્યા હતા. કાલ ના સ્કુલમાં જતા છોકરાઓના બાપ તરફથી કેટલીક ગંભીર ફરીયાદ આવવાથી તેનો નીકાલ લાવવા ઇન્સપેક્ટર ઓફ સ્કુલસને તેમજ કાયદેસર ઓફ મિનપુકેશનને ફરીયાદો સંબંધી પત્રવ્યવહાર કરવાની સંપૂર્ણ સત્તા આપવામાં આવી છે.

—:o:—

ટ્રિંદ્રી યુથ સંસાર સુધારા સમીતી

ટ્રાંસવાલમાં વસતા સનાતન હીંદી યુવાનો ની સભા તા. ૬૩ ઓકટોબર ૬૯૩૭ ના દિવસે સવારી પાંચે ૯૫ સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલા ટ્રેઝવર હોલ (હોલ નં. ૩) માં હીંદુ યુવક સંસાર સુધારા સભાની જેનું ધ્યેય હીંદુ કોમમાં હાલમાં પ્રવર્તતા જરૂર જુના અધમ રીત રિવાજોને નાબુદ કરવાનું છે, તેની સ્થાપના કરવાનાં આવશે. આ સભાના બાલ્યાવસ્થા [illegible] ગાંધી ઓમ દાસ જે અને પત્રવ્યવહાર તેમની સાથે હર્ષ ઓન્ડ સ્ટ્રીટ જોહાનીસબર્ગના સરનામે થશે. [illegible] ફેબ્રુઆરી રૂપના પત્રોકમાં ૧૫મા નીચે પ્રમાણે જણાવવા મા આવ્યું છે

"સમાજ પતન કરનારા અને અનીતીમય તત્વોની સામે બંડ ઉઠાવો! નેતૃત્વ અને નાકુદરત સમાજ સુધારા કરવાને આગળ પગલું ! માનવ સમાજમાં સારા સુધ્યો બનો."

"જેઓ કઠોર સમાજ સુધારામાંજ આપણા ઉદ્ધારનો માર્ગ રહ્યો છે એમ ખરેખર માનતા હોય તેઓએજેજ સભામાં હાજરી આપવાની તસ્દી લેવી"

"આપણે, બાળાંગ અને દીકરાઓને સુધ્યો જોઈએ છે."

પંડિત રૂપરામ કરબનમાં

પંડિત રૂપરામ પંદર દિવસ કોંગ્રેસ્ટાલમાં આવી ગયા બાનાસારે સવારે કરબન આવી પહોંચ્યા છે તેઓશ્રીનાગરોથી વિદાય લીધાં પંડિતજીના માનમાં હીંદુ સભા સમાજ અને પારસીઓ મોસાયટીના સંયુક્ત આશ્રય હેઠળ વિદાયગીરીનો મેળાવડો યોજવા કરવા આવે પંડિતજીને પરસો આપવા કરી [illegible] એ નાના હીંદુ મહાસભા તરફથી દક્ષીણ આફ્રીકાના હીંદીઓની સંસ્કૃતિ અને ઉન્નતિને માટે કરેલી સેવાથી વ્યાખ્યાનકારો બોલાવવા માટે એક સ્થાન ફંડ કરવામાં આવી રહ્યું છે તેમાં અપીલ કરી છે.

શ્રી કેપ હિંદુ કલબ

કેપટાઉન કલબના સભાસદોની વાર્ષીક જાહેર સભા તા. ૨૬-૯-૩૭ ની કલાકુમાઈ દેવજી ના પ્રમુખે (કેપ ટાઉન સ્ટ્રીટ) બાદમની મળવામાં સુરતવાળાના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. પ્રાર્થના બાદ સેક્રેટરીએ વાચક રીપોર્ટ વાંચી સંભળાવ્યો. હતો કે સભ્યોનુમને પસાર કરવામા આવ્યો હતો ત્યાર બાદ ૧૯૩૭-૩૮ ના વર્ષ માટે નવા કારોબારીઓની નીચે પ્રમાણે ચુંટણી કરવામાં આવી હતી : પ્રમુખ : રા. કલ્યાણજીભાઈ દેવજી, ઉપ-પ્રમુખ મગનલાલ સુરતવાળા, ઓ. સેક્રેટરી : દેવજીભાઈ પરસોતમ અને જગજીવન પટેલ, ટ્રેઝરર : નીકાભાઈ દિપાર, ટ્રસ્ટીઓ : રા. કલ્યાણભાઈ ના મીયાણા, નવલ ચુનીલાલ પટેલવાળા, પાસ્ટ પ્રેસીડન્ટ કલાજી ભાઈ ઝીણા, ચુંટણી બાદ પ્રમુખ રા કલ્યાણ ભાઈ દેવજીએ દરેક સભ્યોને ધીરજનું પાલન અને ઐક્યતાથી સાથીદારી ખેલાડી ભાવનાની શાખાનાથ આપી હતી કલબના ટ્રેઝર રા. કલ્યાણભાઈ ખોયાણા તરફથી કલબના તા. ૧-૧૦-૩૭ ની બેલ આપવામા આવી હતી. આપણે ગત વર્ષના બાકલદારોની રાજીનામા માટે તેમનો આભાર માની સભા બરખાસ્ત થઈ હતી.

અક્ટિસ્ટના અદ્વતીય મુખત્યાર સ્વદેશની વિદાયગીરી

એસ્ટ્રીટની પ્રસ્તુતના પ્રસંગ મહિનાના અદ્વતીય મુખત્યાર સ્વદેશ સ્ટ્રીટ ડરબનમાં સ્વદેશ જવા વિદાય થયા .. તેમના માનમાં ગયા રવીવારે કરબનમાં રોયલ થીયેટર ઉપર મેસર્સ કરબન મુસ્લીમ યુથ લીગના આશ્રય હેઠ ળ મેળાવડો થયા હતા. શ્રી. આમ હાજરીઓ પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું . એજ પ્રસંગે તેમના જવાબોગ આપેલા માનપત્રોનો ઉંચકારો આ પ્રસંગ પણ આપવામા આવ્યા હતા

વિદાયગીરી

ગયા સોમવારે સવારી સ્ટીમર ડરબનમાં કરબનથી સ્વદેશ જવા પોતાના સ્વજનો ને મેળામાં મહિનાના અદ્વતીય મુખત્યાર શ્રીયુત, મેસર્સ પુંજીવીયા એન્ડ કંપનીના મી એચ. વી પુંજીવીયા અને પા નાકલાલ મોરારજી હતા. તેમોને સમસ્ત શહેર ઉપરાંત સ્ટીમરપર પણ હીંદી બાઝોના હાજર થયા હતા

ડરબનના હિંદુ સાહાયકારી

ગત ફંડના હિંદુ સાહાયકારીના તરફ રા. મકનજીભાઈ ગોપી દક્ષ સ્વદેશ જવા ઉપડતી મોટરના પ્રસંગને રા. કલ્યાણભાઈ ભોજા સંઘેયા તરફથી કુમ તથા કમાણ ભોજ કર્યો હતો. તે

માટે ગામલોકોએ આભાર માની સ્વીકારી હતી. તા. ૧૬ તેમજ ઍન્ડ્રિઝના ઓપેનિંગના તે રોજ ૫ વેટ આપી હતી જે સાભાર સ્વીકારવામાં આવી હતી.

શ્રી પ્રસ્ટ હિંદુ સોસાયટીનો ફાળો

	પા.	મી.	પે
આગલા આંકડાનો સરવાળો	૨૫૬	૦	૦
નવસારીવાળા	૦	૧૦	૧
મગન પરમુ		૧૦	૬
ગોરાલાલ માધા		૧૦	૬
રાવજીભાઈ મકનજી		૧૦	૬
છગનલાલ મુલચંદ		૧૦	૬
કા. નાનાભાઈ		૧૦	૬
ચોથીરામ ગંગા		૧૦	૧
બનારસ કપાસણ		૧૦	૬
ગોવિંદભાઈ લાલભાઈ		૧૮	૧
કુ. બે પરેખ		૧૦	૧
આર. કીળા		૧૦	૧
કેસવ જાદ પરબ		૧૦	૧
જયતીલાલ મલાલ		૧૦	૧
છીબાભાઈ		૧૫	૬
મંગળજી માધવ		૧૦	૬
અમરજી દામજી		૧૦	૬
ઠાકોરલાલ કેશવ		૧૦	૬
દલસુખભાઈ ડાહ્યા		૧૦	૬
ઉકાભાઈ મોતી		૧૦	૬
ગોવનજીભાઈ ગલાલ		૧૦	૬
મુલચંદભાઈ હીરા		૧૦	૬
રતનજી નાથા		૧૦	૬
સોમાભાઈ કાનજી		૧૦	૬
નાથુભાઈ રવજી		૧૦	૬
(અધૂરું) કુલ પા.	૨૭૫	૧૦	૨

મુખદરો

૨૪-૬—૧૭ ના ૪. ઓ ના ઓર્ડરથી ઇસ્ટ કોસ્ટ હિંદુ સોસાયટીના ફાળા ઉપર જોડા નાતાલમાંનિ બાદલે ગોરેએલીઝાબેથ ઝમાન ઙ. જે મુખારી જોહાનીસ્બર્ગ પોચ્યું.

સ્પેનની સલાહ

સ્પેનના પરદેશી રાજ્યોની દખલગીરીથી પોતાની મુશ્કેલ સ્થિતિના છેવટ સરવરા પોટન અને ફ્રાંસે પણ મદદીને મોકલેલાં આગેવાનોના મદદીજી ઓસ્ટિવકાર કર્યો છે. મુખ્ય બંદરમાં બનેલા મેડોરકા દ્વીપમાં મદદીજી ભારે યાદુ જપાવ્યું . અને નાનાર મુસોલીની હવે ગોનોરકા દ્વીપ પચાવી પાડવાના વિચારમાં છે. ફ્રાંસ હવે મુખ્ય બંદરના બેતાની સ્થિતિ મજબુત રાખવા બેલેરીક દ્વીપનો કબજો લેવા બ્રિટાનિયા વિચારે છે એવા પણ સમાચાર છે. આ રીતે સ્પેનમાં પરદેશી રાજ્યોની લડાઇના સ્વીકારનો અંત આવશે. આ સમાચાર દ્વીપોને સ્પેનને નામોના છે. લડાયકોના સ્વીકારને સમર્થકોએ હવે એવો પાસ કરવા પ્રયત્ન ચાલુ છે. મદદી તરફથી મળેલા આનંદપ્રદ અસ્વિકારનો જવાબ બ્રિટન કે યે નથી પણ જર્મનીને આનંદપ્રદ આપ્યું નથી તે મારે કહે, ફ્રાંસમાં બારે ફેરફારથી છે. ફ્રાંસ સરહદ તરફ પોરીનીઝનો ભાગ ખુલ્લો મુકવા સ્પેનની સરકારને મદદરી કરવાનું અને નામુસો પુરા પાડવાની જોસબેર નવી ફ્રાંસમાં શરૂ થઈ હતી. મદદીના જવાબ ઉપર વિચાર ચલાવવા ફ્રાંસના વડા પ્રધાન, પરદેશ પ્રધાનના પ્રધાન અને અન્ય બાબતના પ્રધાન પણ બસલાત થવા ગયા હતા. સ્પેનમાં પરદેશી રાજ્યોની પડાયદી થશે ફ્રાંસ પુરોપના આમલો મંજુર થવા બાબ રજામ છે. ફ્રાંસ તરફથી સરહદમાનું ઉલ્લંઘન થતાં બોટનના ફ્રાંસ પ્રત્યેની પસબ્ધ બુબ્બી કાયમ રહેશે. બોટન ફ્રાંસને મેડિટ્રેરિયન ટેકો આપવો ચાલુ રાખશે ૮ વ્યવહાર મદદ કરશે એ સત્તાવાર જાહેર થયું છે. જર્મની ઇટાલિ પોર્ટુગલ સ્પેન વગેરેના યુદ્ધ જોવા નથી. "પેરા પ્રીવન્સ" નામના છાપાએ જાહેર કર્યું છે કે હરડીટવરથી ફ્રાંકોવીરા, સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકા અને કોલોનની માગણી કરવાની ચારે બોટનો ઘેરાવ વધારના બાબતો પણ છે. સ્પેનના વડા પ્રધાનના શબ્દો મુજબ બ્રિટિશ વહાન વિમાનનું યુરોપનું સ્પેન કેન્દ્રસ્થાન થઇ પડ્યું. સ્પેનના પાનો પહેલા ઝુલવા દ્વીપો કેવી બનશે છે. ફ્રાંકોને મદદીની મદદનો સંપૂર્ણ વિશ્વાસ છે. સ્પેનની સરકારે વેલીનોસાલા-પી રાજધાની બાસેલોનાના બોસેટ્રા વિચાર કર્યો છે. સંભવનાં તા. ૧૨ ઓક્ટોબરના રોજ બ્રિટિશ મુખ્ય સ્પેન વિશે ઉપાય મંજુરો કેબિનેટ ફરી કરવા માટે મળેથી ઇમ્પ આમંત્રણ આપવા કાર્યે બબુલાલ આપી છે.

ચીન-જપાન લડાઇ

ચીન-જપાન લડાઇમાં છેલ્લા બોટ દીવસો માં બનાવો સંગાર્યામાં ઝેરી ગેસ્યો ચીનવાસીઓ ભારે નુકસાન પુગાડ્યું હતું. નાનકીંગથી સંગાઇ જવી પ્રીટીશ ગોલાની બચા મોટરકાર ઉપર બોમ્બમારો ઉપર ૮ બનાવોમાં વિમાનીઓએ ગુનો કર્યાનો આરોપ મુકવામાં આવ્યો હતો. કોઇને ઇજા થઇ નથી. ચીન બોર્ડ નેશનની યર્બલા કેરાર મુજબ નવ રાજધાનું કોન્ફરન્સ ચીન-જપાન વિશે વિચાર ચલાવવા બ્રાસેલ્સમાં ભેગા થવા સુચના આપી છે અને કોન્ફરન્સ બસલાવવા બેલ્જીયમ સરકાર તરફથી નાતરાનો આમંત્રણ જાહેર થશે. કોન્ફરન્સ બેલ્જીયમ પાટનગર બ્રસેલ્સ' ના સંભવના બબુલ ચીન બાબે જાપાનની સરકારોનો ઉંચો બોલવાના વિરોધો બહાર પડ્યા છે. જેટલામાં "દલી ટેલીગ્રાફ" ના બોલેલા સમાચાર મુજબ ચીનીઓ ઇનવેસ્ટના બોમ્બમારાથી ઇજાગ્રસ્તોમાં સારી બાસર થઇ હતી. બોમ્બ શહેર બોટ હોસ્પીટલ બોમ્બમારના પ્રધાન મંત્રાલય બોમ્બમારો થયો હતો. વડા પ્રધાન અને સરકાર બોમ્બમારના પ્રધાન સરકાર વિશે મોટરમાં હતા ત્યારે. વડાપ્રધાન વડા પ્રધાન બોમ્બમારો સરકારે. બોમ્બમારના વડા પ્રધાન ચીનના મુખ્યમંત્રી ઉપર ભારે કાબુ મેળવ્યો છે. બબુલાલના વડા પ્રધાન વરસોથી નાનકીંગ સ્થળે રાજધાની બનાવવાની પ્રયત્નો ચાલુ છે. તા. ૯ ઓક્ટોબરથી બબુલાલના સ્ટેટ મિનિસ્ટ્રેજ્યના ભારે મદદ થઇ હતી. ચીન-જપાનના પ્રશ્નમાં બોટનના મુખ્યપ્રધાન ટેકો આપ્યો અમેરીકાનો ટેકો છે એ સમાચારથી બબુલાલ ઉપર બોટની બસર થઇ હતી. ચીનીઓની બોમ્બમારો ચીનના પ્રેસીડન્ટ ફ્રાંકોવેલ્ટના બબુલાલને ચીનના બોમ્બમારોમાં બોમ્બમારો થયો હતો.

બોટીસીનીયાઓ સંહાર

"દેશી બબુલ ના સંભવના બાબત મુખ્યબળ રોમે બબુલેલા પાસ દ્વારા બોટીસીનીયન બબુલપતીઓને કટલીના વડાપ્રધાન વિમાનોની મદદ ચારે બારી બોમ્બમારો આપ્યા છે કટલીના સરકાર મારીનોને બોટીસીનીયાના વિરોધીઓએ હુકમ આપ્યા હતા કે કટલીના પ્રજાને બીજકુલ દયા કેળવાઇ નહિ. રોમના બીટીશ યુનાઇટેડ પ્રેસના બોરેશ મુજબ બોટીસીનીબ્રિગેડોએ ૧૨૬૦ મુસ્લમાની ૬૩ કટલી બોમ્બારોમાં માર્યા. ૪૦ બબુલ રાઉં બોમ્બાર્ડમાં માર્યા ગયા હતા. તાજેતરે પ્રજાવતના ખુટ બનાવો કટલીયન બબુલપતીઓના સર્વનાશ બોમ્બારો બોમ્બ મુકવા બબુલ સરકારો સામે ફેલાવ્યા બોટીસીનીબ્રિગેડોએ મોળવ્યો હતા અને તેમણે બોમ્બારો નથી બોમ્બમારો ચલાવ્યા હતા, માટે કટલીજીએ તેમનો સંહાર કરવો શરૂ કર્યો હતો.

ફ્રીગ અને જપાન

ચીનમાં જપાને ચલાવેલા બબુલાચારથી દેશ-વાસીઓ ચીને ચીન તરફ બોમ્બમારાના દેખાવનાર બોમ્બ કર્યો હતો. ચીન જપાન સમાધાન વિશે વિચાર ચલાવવા નાનકીંગમાં બોમ્બમારો બોમ્બમારો બોમ્બમારો

દક્ષિણ આફ્રિકા અને બેલજીઅમ

ફ્રાન્સ અને બેલજીઅમની મુલાકાતથી પ્રો. ફેનમ્બ્રોનજાન તા. ૬ ઓક્ટોબરે પેરીસ પહોંચ્યા હતા અને રૂટરની મુલાકાતમાં જાહેર કર્યું હતું કે બેલજીઅમ અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચે વેપાર વધવાનો બહુ છે. દક્ષિણ આફ્રિકાથી ઉન બેલજીઅમ જતું હતું અને તાંબા રેલવે સરંજામ ઘણી મોટી સંખ્યામાં દક્ષિણ આફ્રિકા માટે ખરીદવામાં આવે છે

અનુકૂલ તુરછ

મોટી રકમ કઢાવવાના દેતુથી મનુષ્ય છુપાડી જવાના અપરાધ માટે અમેરીકાએ પ્રખ્યાતી મેળવી હતી. રૂટરના મુકદમના તા. ૬ ઓક્ટોબરના તાર સમાચાર મુજબ નીનના ઉનેર પ્રધાનમાં આવેલા એક કથલીક રેવાળાંથી નામદીકન ધર્મગુરૂ ફાધર ઠનાનના ગાયબ થવાની છુપાડી ગયા છે. ફાધર ઠનાનના મુકદમો કરવા માટે બહારવટીઆઓએ બચાસ હજાર પોલરની માગણી કરી છે

બાકુદીઓને આર્થિક મદદ

લંડનના રદીઓથી તા. ૧૫ દિવસને પેલેસ્ટાઇનના બાબલા વિશે બોલ્યા આપ્યા પછી પેલેસ્ટાઇન ગ્રન્ટ કમીશને પેલેસ્ટાઇનનાં જમીન ખરીદવા બીજા બાબ ડોલરની રકમ એક બત બાસ કરી હતી. પણી બાકર મેળવીલીમાં મોટ્ટ ઉદ્યમ નજદીકની "અમેરીકન રેજીમાં" નામની જગ્યા મેળવવા માટે બદી લાખ ડોલરનું પાસ કરવા બોલવા દરાય કર્યો હતો. ડા. વીઝમને બાકબ્ય મા કરવું હતું કે પેલેસ્ટાઇનમાં નવુ જમીન ખરીદનારા યાકુદીઓનો નવું રાજ્ય સ્થાપવાનો હાનો નજરબુલ કરશે.

એન્જીન બદકી પડયું

મુગાદ્રામા તા. ૬ ઓક્ટોબરે પેરીસ અને ઉત્તરઓ સહિત પરોઢમાં ઉવાડ વિમાન એરોડ્રોમ તરફ ઉતરવાનું શરૂ કરતા એન્જીન એક એકદમ પડયું હતું જેથી જમીન ઉપર તુટી પડતા ત્રણ ઉતારઓ મામાં ગયા હતા અને ઇટલાકને પણ થઇ હતી.

૩૮ છોકરાંનો પિતા

બર્લીનના રૂટરના સંદેશા મુજબ ઓગસ્ટ થીસ નામના જર્મનને આ અકદાળરમાં ૩૮ મું બાળક જન્મ્યું હતું ઓગસ્ટ થીસ ત્રીજી વખત પરણ્યો હતો અને તેને જર્મનીમાં મોટી સંખ્યામાં બાળકોનો પિતા હોવાની પ્રખ્યાતી મેળવી છે પો. થીસના ૧૪ છોકરા છતે છે અને છોકરાનાં તા ૧૮ બાળકો છે.

એલીઝાબેથીસનની કબ્ર માટે ફરગતી

જહાજનાં વિમાની રેકાર્ડ માટે નામના મેળવનાર બ્રી વિમાની મોલીસને પોતાના પણી મોલીસન સામના પ્રથમની કરગતી મેળવવાની અરજી લંડનની કોર્ટમાં દાખલ કરી છે. શ્રી. મોલીસને બચાવ રજુ કર્યો નથી. શ્રી. મોલીસન પણ પ્રખ્યાત વિમાની છે

જર્મન નકેરા મુલાકાત

જર્મન નૌકા બાતાના સહાયક બારકમાં જુદા જુદા દેશોની મુલાકાત માટે કેપકવા છે. તેઓ ગ્રીક ઇરલ, નાપલ્ટરીયા, દક્ષિણ આફ્રિકા, સેનીગ્રા, અલ્જીરીઆ, મદાલી અને બીટનની મુલાકાત જાપ જર્મની પાછા ફરશે. પણી એક કાગળ ઉપર ઇન્ડિયા અને અમેરીકાની મુલાકાત લેશે.

જર્મનીમાં પાકુદીઓ

મેન્ટઝના તા. ૮ ઓક્ટોબરના તાર મુજબ ગયા અઠવાડીયામાં બુધવારથી જર્મનીમાં પાકુદીઓ માટે ભારે તકલાદ શરૂ થઇ છે. ફ્રાંસ-જર્મન સરહદ તરફના પાકુદીઓને જર્મનીમાં દાખલ થવા દેવા નથી. પણી ફ્રાંસ અને લક્ષમબર્ગ તરફમાંથી જર્મનીમાં પાછા ફરતા પાકુદીઓને જર્મન સરકારે કાંઇ પણ કારણ જાહેર કર્યા વિના દાખલ થવા દેવા જાહેર કરી છે.

પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટનું ભાષણ

જર્મનના કટલાક રાજ્યોની ધાર્મીક બાબતમાં સામે ચુનાસ્ટેટ રૂટલના પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટે ગયા અઠવાડીયામાં ભારે વિરોધ જાહેર કર્યો હતા. જર્મનમા ચાલતી ઉપરિસ્થીત ફ્રવા લીમ ઓફ નેશનને ઉપયોગી થઇ પડે એવા પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટના વિચારોને ફ્રાંસ, રશીઆ, સ્પેન, ચીન વિગેરે રાજ્યો તરફથી ભારે ગભરાપણું બતાવવામા આવ્યું હતું પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટના ટેકુ બધાં રાજ્યોએ ગ્રેકત બદ જર્મનમાં પારતા રખાની બીજી બાબત ઉદાહ અટકાવાનો છે.

LOWER CONSUMPTION YET GREATER PROTECTION WITH NEW-PROCESS Mobiloil

ઓછે ખર્ચે મોટું રક્ષણ જોઇતું હોય તો

The New Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	પા.	રૂ
પદ્મકાન્ત	૧	૬
પ્રેમનો દંભ	૩	૦
દૃષ્ટિપરીવર્તન	૪	૦
રીતુ અને રુખા (ગ્રંથ પહેલો)	૬	૪
સ્નેહલગ્નમાલ્ય	૮	૦
નારી હૃદય	૩	૬
નવરો અવતાર ભા. ૨ જો	૪	૦
,, ,, ભા. ૩ જો	૩	૦
ઓ અને પુરુષ	૨	૦
આપણા ઉમરાવ	૧	૬
ઔદ્યુતનો શીકારી	૧	૦
જાગીર દારનો દારુણ અત્યાચાર	૪	૬
સાળસતી	૪	૬
પ્રતિમા (નાટક)	૨	૦
જમેદરના	૪	૬
ગુજરાતના ગૌરવ ગ્રંથો	૩	૬
નાની તલવાર	૪	૦
માનીતા (બીજો સંગ્રહ)	૪	૦
,, ,, ,, ભા ૨	૨	૦
માબાપ સહુ આકરું છે	૩	૦
કહેનકમાણા અને બોધવચન	૫	૦
અન્તમાં કહું	૧	૦
૮૪ પંજાબ પ્રવાસ	૪	૬
સીતા અંજન (મી. ન. મહરપાત્રા)	૫	૦
મોતીપોરમ અને બીજી વાતો	૨	૪
આદર્શ સ્ત્રીચરિત્રાવલી	૨	૦
અપેક્ષારહસ્ય પ્રકાશ	૪	૦
અર્વાચીન શાસ્ત્રો અને શાસ્ત્રાર્થ ગિચાર	૩	૦
ઉત્સર્ગ (ગ્રન્થો)	૩	૦
સાબરમતી	૪	૬
ટુટેસતાર	૧	૬
આનન્દઘન	૨	૦
ગુલાબની ચોપાટ ભા. ૨ જો	૩	૦
રાજાપાધીની કથા	૪	૦
ઉષાહરણ	૫	૦
સાંધીપુત્ર આત્મત્યાગ	૧	૦
ભમે ભમો	૫	૦
ઘુમીયું (હાસ્ય રસના માનો)	૩	૬

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

ગાંધીજીની ગાંધીજી	૨	૦
મંગળ પ્રભાત	૧	૦
નીતિધર્મને માર્ગે	૧	૦
ધર્મનિષ્ઠાપન (ટૂંકમાં સમજણ)	૨	૦
અનાસક્તિયોગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦

ખાસ બહેનોને વાંચવા લાયક

પુસ્તકો

રાજની કુંજ	૧	૦
રાણા પ્રતાપસિંહ	૦	૪
બાવરી સજ્જન ગીતા	૧	૦
રટણાણી રાજ ભા. ૧-૨-૩ પ્રત્યેકના	૨	૧
ઠકુ ગીતા	૨	૬
સુંદરી ભાગ ૧ (પ્રથમ ગીતા)	૧	૬
સુંદરી ભાગ ૨ ,, ,,	૨	૧
પ્રેમ પ્રભાત	૫	૦
પારસી બાનીઓ	૧	૩

વાચવા લાયક નોવેલો

ગીતાંજલી	૨	૬
કુન્દનકાનન	૧૦	૦
ચમત્કારીખુન	૫	૦
ભારત રમુજી ગાયક ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫	૧૭	૦
કથા હરિશ્ચંદ્રની શીક્ષણ ભા ૧	૨	૦
,, ,, ,, ભા ૨	૨	૦
માબાપ સહુ આકરું છે	૩	૦
કહેનકમાણા અને બોધવચન	૫	૦
અન્તમાં કહું	૧	૦
૮૪ પંજાબ પ્રવાસ	૪	૬
સીતા અંજન (મી. ન. મહરપાત્રા)	૫	૦
મોતીપોરમ અને બીજી વાતો	૨	૪
આદર્શ સ્ત્રીચરિત્રાવલી	૨	૦
અપેક્ષારહસ્ય પ્રકાશ	૪	૦
અર્વાચીન શાસ્ત્રો અને શાસ્ત્રાર્થ ગિચાર	૩	૦
ઉત્સર્ગ (ગ્રન્થો)	૩	૦
સાબરમતી	૪	૬
ટુટેસતાર	૧	૬
આનન્દઘન	૨	૦
ગુલાબની ચોપાટ ભા. ૨ જો	૩	૦
રાજાપાધીની કથા	૪	૦
ઉષાહરણ	૫	૦
સાંધીપુત્ર આત્મત્યાગ	૧	૦
ભમે ભમો	૫	૦
ઘુમીયું (હાસ્ય રસના માનો)	૩	૬

શ્રી. રમણભાઈ નથ્થુભાઈ દેસાઈની બી.એ જમાના ઉપર લખાયેલી આદર્શ નવલકથાઓના પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.

	પા.	પ.
પદ્મ બાલકથા	૫	૦
વિદ્યુલ્લતા	૫	૦
સ્નેહપ્રભા	૫	૦
ઉષાચરિત્ર	૫	૦
ભારેલો અગ્નિ	૬	૦
જયન્ત	૪	૦
જોસેફાઈન	૫	૦
સંજીવન કુટુમ્બ (નાટક)	૧	૦
ઉર્મિલા હૃદય સંસુકતા	૫	૦
સુપ્રભાત્રેજ	૫	૦
આત્મલક્ષ્મી---ભાગ---૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૫	૦
ઇન્દુબાલ બાલ સાહિત્ય	૫	૦

રસોઇપયોગી પુસ્તકો

ખાણા ગોપા	૦	૬
ગુજરાતી પહેલી ચોપડી	૦	૬
,, બીજી ,,	૦	૪
,, ત્રીજી ,,	૦	૪
,, ચોથી ,,	૧	૪
,, પાંચમી ,,	૧	૪
,, છઠ્ઠી ,,	૧	૬
,, સાતમી ,,	૨	૦
,, પહેલી ચોપડીના ચાર્ટ	૦	૬
,, બીજી ,, ,,	૦	૬
,, ત્રીજી ,, ,,	૦	૬
,, ચોથી ,, ,,	૧	૦
,, પાંચમી ,, ,,	૧	૪
,, છઠ્ઠી ,, ,,	૧	૬
,, સાતમી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી દેશી ઢીંગલાં ભાગ ૧		૧
,, ,, ,, ભાગ ૨	૦	૮
અમેરિકા ગાયનાર પાકશાળા ભાગ ૧	૧	૪
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૪
,, ,, ,, ભાગ ૩ જો	૧	૪

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સીતા હરણ	૧	૬
દોર ગપ્પાં	૩	૦
ગોલીની માળા		૨૦
ગોલીના દાણા	૧	૦
વાંદરાનું વન	૦	૧૧
અમોમન્યુ	૨	૦
કચુંબર	૦	૧૦
બાલકથા	,,	૬
નવનીત	,,	૬
બાપા પગલી	૧	૮
કમારે કમાલ્યરૂ	,,	૧૧
બે દુનિ	,,	૧૧
રસીલાના પેટી	,,	૧
રીલિ રીલ	,,	૬
દાદી વગ વગ વાળે	,,	૬
પેલી રમજ	,,	૧
રીપાસ કાકા	,,	૬
કેકલા કાકા	,,	૬
રમકડાની દુકાન	,,	૧
ઘોડા ગોળી	,,	૬
રીતી કસરતો	,,	૬
સારંગીવાલો	,,	૧
મીનાદિ	૦	૬
અવાકારાની બાપાદીતી	,,	૧
મોસાળ મેજ	,,	૬
શોના કુમારી	૦	૧૧
બાલબાતો ભાગ ૧, ૨, ૩ પ્રત્યેકના	૧	૦
જયજયજયન્ત		૬
બાળ ઉમરી		૧૦
બોલોવો પકડ	૧	૩
બુલબુલ	૦	૧
દન દન દન	૦	૧

ઓરડર સાથે પોસ્ટલ ઓરડર મોકલો. વી. પી. ઉપર ખાત્ર આપવામાં આવશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:-

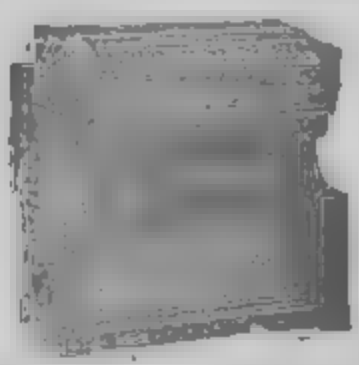
Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કર્યા છે. અર્વાચીન નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, પ્રાર્થના પ્રાર્થના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાથના » પા. ૬-૫-૦
તબલા પેટના પા. ૬-૫-૦

મોટી ઝીકની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

મોર્ડર્ન પા. ૨-૧-૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પૈસા ખર્ચો છો.

ગ્રાહક અથવા જાતે મળો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ. વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેઈન્સ ફ્લુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન જાતની રેકર્ડ મેકર્સની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરની બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, ઝુલફુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાર્ડ મેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મોકલી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GODHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Dance Records in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

Phone Day 2-3211. RAJCOOMAR, Phone Night 61-1210.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Fresh Flower Wreaths of all Denominations kept in stock.
Motor and Horse Hearse at moderate Charges.
રાજકુમારે
અન્ડરટેકર
ડરબન. ફોન. ઓફિસ નંબર ૨૩૨૧. રાત્રે ફોન નંબરોએ પૂછવા આવવાના
આવે છે માલ વિક્રય કરીએ.
14, Court Street, DURBAN

'PHONE 33-4691 BOX 2525.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોક્સ, કેબલ અને કીચન ફર્નિચર ઘરઘરા બનાવવા બાબત અનુભવકાર તેમજ કારીગર સંતોષકારક
કામ કરનાર.
ગ્રાહકોના ઓર્ડરનું માફક કીરદ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી તૈયારી ઘરમાં અને બજારની પસંદ કરેલો ગરમ મસાલો, કરીયાતરા, ધાણા અને બીજા દરેકનો ભેગા યા જરૂરીયાત પ્રમાણે અગાઉ ઓરડી માંથી મળી શકશે. આપો ઉત્તમ માલ, નમો પરમ બનાવી શકતા નથી. એવું વચન બંધાણી આપી કરો.
આપનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-1291 K. N. PADIA, P. O. Box 579
100 Victoria Street, DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines.
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં સારૂ થયા છે. તેનો
ઓર્ડર પણ રાખીએ છીએ.
ફ્રૂટોના ઓર્ડરો ટેલર બાસ્ટ પાસ્ટ દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન માટે અમે સસ્તા
C. O. D. થી મોકલીએ.
P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઈ.
ફ્રૂટસેલ્સ ફ્રૂટ બ્રોકર.
અમો દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ ગુનિસ્તાન માં પણ આવતા C. O. D. થી સારૂ બંદોબસ્ત કરી આપવામાં આવે છે.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

Phone 13-4462 Tel. add. "VALABTEL." P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
10 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ્સ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
ડરબન કરતાં સસ્તામાં બનાના સ્ટોર.
૧૦, પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ટર્મ્સ નેટ કેશ અથવા C.O.D
દલાલને તથા રીટેલ ગ્રાહક, વેપારીઓ અને ખેડુતો અમારા અનુભવથી ઘણાઓમાં ઘણી ફાયદા
અમારે આવી બનાના તથા દરેક બીજા ફ્રૂટ વેજી મથાવી ખાતરી
ઓરડરોના માલ મોકલ આપવામાં આવે છે
ફોનથી અમારા C. O. D થી માલ મંગી કરવો
ટેલીફોન ૧૩-૪૪૬૨ ૧૦, પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
આભારે આથી માના
પ્રમાણમાં મળશે.
શામજી દેવશી
૧૭, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
19, Prince Edward Street,
DURBAN.

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference
Barclay's Bank,
Market Branch.
Telegraphic Address
"CONSIGN"
Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

ગયેલારી અને કલકારી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક સદારામા મતાપ ૬ કપલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.

,, રા' માંડલીક ૬ કપલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ

ગ્રેગ, ગોસ. ગી. ડામેટીક પાર્ટી ૬ કપલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

નાટક પુષ્પવન્તી ૬ કપલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

,, રાજા ભરથરી ૬ કપલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉન્ડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.

,, શેઠ ગવાસ શાહનુ સેટ ૧ લો ૪ ભાગ.

,, નરસીજીહોલા.

,, હિંદુ રવમ.

,, સમાજનો સાપ બાબત ૧ લો ..

,, કડીયનો ગરબો ડબલ રેકોર્ડ ૧ કપલનું સેટ.

,, બહુરા મી લડમી ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.

,, નૂર્ય ગાયન રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

,, મીરાંન કરસા ૫ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન

,, રેલ્વે ગાર્ડ ભરત ... ...

,, સાનો પ્રસંગ ૫ રેકોર્ડનું સેટ ... ...

,, નુર પ્રસંગ ૫ રેકોર્ડનું સેટ ...

,, ... ૫ રેકોર્ડનું સેટ ... ...

,, ... ૬ રેકોર્ડનું સેટ ...

,, ... રેકોર્ડનું સેટ ...

,, ... ૫ રેકોર્ડનું ... ...

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
મંગાવવાના બુકર્ટ માં જોશો.

૧૦ ઈ ૨ ૬ ૧૦ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ ૧૨ રે., ૧૨ ઈ ૪ રે. ૪૮/-

આજના બાજના ૨૦ ઈચિની ૬ અને ૨૨ ઈચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષના

૧૪૧૭ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાજા" ની

લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

આ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ ૫ પણ પબ્લીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૨-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર બક્ષની બીજી રેકોર્ડ

૧૪૧૬ ના કવ્વાલ ... આવ્યા ...
... ટીપા કમણી ચાલશે.
... રેકોર્ડ ...

પ્રોફેસર અબરામુદ્દીન

૨૫૪ ... ...
૨૫૩ ... ...
૪૦૦ ...

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

૨૨૩૪ ... ...
... ...
૨૨૦૭ ...
૨૨૪૪ ...
૨૦૭૪ ...
૨૧૬૭ ...
૨૨૨૦ ...
૨૧૨૩ ...
૨૧૨૦ ... ...

સુફી કવ્વાલ

૧૭૩૦ ...
૧૭૪૫ ...

મોલવી નુર મોહમ્મદ

૧૩૪૧ ... ...
... ...
૧૩૦૧ ...
૧૩૦૦ ...

નુરે ઇસ્લામ.

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

અમીર કવ્વાલ

... ...
... ...
... ...
... ...

ગીયાકિલ એક કવ્વાલ

... ...
... ...
... ...
... ...

મુલ્લાક ડુએટ્સ કવ્વાલ

... ...
... ...

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyavan Savtery, Paduka-Pattabishekam, Uttara-Ramayanam, Dumbachari, Sree Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ.

પાપડ, કીંમુ, તથા કેરીના અથાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી પ્રીફરયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
અહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop R. M PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
GREAT ORDER SUPPLIED
જાણવાજોગ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનારે
અમે અમારીના ઓરડર ખાસ ઉમરેખ સાથી મારા માલ
C.O.D. થી મોકલીએ છીએ
79. PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજન્ટ,
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles
We specialise in High Class Tailoring
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલના વિલાયત માફક બનાવી આપશે.
ફ્રાયર્સ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661 170 Grey St Durban.

આવાડીક પંચાંગ

તા.	માંગશર	પોષ	મુસલમાન	પારસી	ખ્રીસ્તિ	સુર્યોદય
	૧૮૬૦	૧૮૬૨	૧૩૫૬			
	અઠીયાર	ખાલા	શાબાન	...	ઇ. સ.	ક.મી.
				રહમી		
શુક્ર	૧૧	સુદ ૧	૧૦	૧૦	૫-૨૨	- -
શની	૧૨	૧૧	૧૧	૧૧	૫-૨૧	- -
રવી	૧૩	૧૨	૧૨	૧૨	૫-૨૦	- ૨
સોમ	૧૪	૧૩	૧૩	૧૩	૫-૧૯	- ૩
મંગળ	૧૫	૧૪	૧૪	૧૪	૫-૧૮	- ૪
બુધ	૧૬	વદી ૧	૧૫	૧૫	૫-૧૭	- ૫
ગુરૂ	૧૭	૨	૧	૧૬	૫-૧૬	- ૬

Printed and published by Maganlal M. Gandhi [illegible]
[illegible] Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી આત્રો કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી આત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... ... 6d.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

Contents: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Muhamed Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shah, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ameer Khan, Sir Ibrahim Rahimtoolla, Aftab Ahmed Khan, Syed Hasan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Ismail, Sir Abdul Kadir, M. Hydari and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by making the question of Khaddar an to the pedestal of a political plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A terse version in English of Kalidasa's Drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price ... 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION. By E. B. Havell. Price ... 7s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale, M.A. Price ... 4s.

PRABUDDHA BHARATA

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Swami Abhedananda. A complete practical guide for those who sincerely seek for God. Crown 8vo pp. 400. Cloth Bound. Price Re 1-12.

Attar Flowers

A collection of Hymns with English translation. Useful book for prayers and Congregations.

Beautiful pocket size. Cloth Bound. Price Re 1-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Shivananda

Thought-provoking discourses bringing out the inner significance of the teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value in modern life.

pp. 172. Price Re 1-4

Message Of Our Master

By the Disciples of Swami Ramakrishna. Gives in a comprehensive way the message of the age of the Master.

Cr. 8vo Illustrated. Pocket size pp. 256. Price Re 1-4.

Spiritual Talks

A collection of spiritual talks delivered on the great words viz., Holy Mother, Swamiji, Brahmacharya, Sannyasa, Saranagati and Tyaga in the Ramakrishna Mission and are invaluable for all those who are engaged in the spiritual path. Profusely Illustrated.

Demy 8vo pp. 400. Price Re. 1-12.

Apply for a complete Catalogue to

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

KATZ & LOVRIE Ltd.

FOR KOH-I-NOOR ENGAGEMENT RINGS

CUT & MANUFACTURED at "DIAMOND CORNER"

WRITE FOR NEW ILLUSTRATED CATALOGUE.

South Africa's LEADING DIAMOND CUTTING FACTORY. Diamond Experts

MARKET ST. ELOFF ST.

P. O. Box 1919

'Phone 22-3122.

REMINGTON NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington can give. A unique experience can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa. 1234

Indian Opinion

FOUNDED BY
MAHATMA GANDHI
IN 1903

Nos. 43 & 44.
Vol. XXXV

Friday, 29th October, 1937

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
PRICE: ONE SHILLING

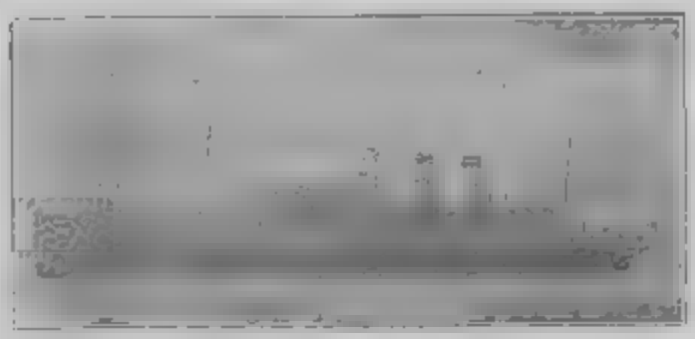
B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(બસ બોરાણી)
પાઉંડ ૨૭-૦-૦.

કે ક
(બસ બોરાણી)
પાઉંડ ૯-૭-૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની પીરશી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
(રવિવારવાલ) પા. ૬-૧૮-૬.

હિંદુ વીશી
પા. ૨-૬-૦.
અને
[illegible] પા. ૫-૬-૦.

નવેમ્બર તા. ૮ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે

આસ મુસાફરોને ઇલાયચીબંદર પોતાના સામાન વગર પોતાનું અને રસીદનું નામ લખી પોર્ટ હલબનું સરનામું મોકલે અને અમો ઘરે બાંધેલ રસ્તે ઇમારતોને સામાન સીધો પોર્ટ ઉપર પહોંચતો કરવા બજાવટું.

દરેક પીઢ મુસાફરે પોતાની ટીકટ અમારી ઓફિસમાંથી લેવી. બહારગામવાળા માણસો અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મોકલી શકીએ.

સ્ટીમરને લગતી દરેક કામકાજ અમારી અતી જવાબદારી નીચે થાય છે

પત્ર મુલાકાત માટે લખો વા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

પાચક સ્ત્રીઓને માટે
તનુરસ્તી-તાકતથી ભરપૂર
પ્રસૂતિ પછીના
અતિશય મુલાયમ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓની નબળાઈમાં
અપાર ગુણકારી
દરેક ઘરમાં રોગો જોઈએ

બાળકને માટે
તાકત-તાજગીથી ભરપૂર
સુખનિદ્રા

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

વિના વિલંબે
વાપરવા માંડો

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના સેલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૬૫ બ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, જોહાનીસબર્ગ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું સ્થાન: બજાર બાયર્સ, ૫૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
ઓપ્ટીશિયન દ્વારમાંના સુપીરિયર આલેખ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂં પેકીંગ કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. લખો:—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

TELEPHONE 33-3528.

N. PREMA

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

FANCY WORSTED AND SERGE ALWAYS IN STOCK.
TAILORS TRIMMINGS A SPECIALITY.

એન. પ્રેમા.

વુલન કાપડના હોલસેલ વેપારી અને ડાયરેકટ ઈમ્પોર્ટર

ફેન્સી વુર્સ્ટેડ અને સર્જ હમેશાં સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

ટેલર ટ્રીમીંગ્સ એ અમારી સ્પેશ્યાલીટી છે.

Warehouse
56, MARKET STR., 1st Floor.

33B SAUER STREET,
JOHANNESBURG.

'Phone 33-2651.

MASTER BROS.

MANUFACTURERS OF
Ladies' straw & Felt Hats
and
Wholesale Merchants
in
Silks, softs, Baby Linens, Khaki Calico etc.
SPECIAL PRICES FOR CASH.
TRIAL INVITED.

માસ્ટર બ્રધર્સ

લેડીઝ સ્ટ્રો અને ફેલ્ટ હેટના
મેન્યુફેકચરર્સ
અને
હોલસેલ વેપારી.

દરેક જાતનાં સીલ્ક, સોફ્ટ ગુડ્સ, બેબી લીનન્સ, ખાખી, કેલીકો વિગેરે. વિગેરે અમારે ત્યાંથી મળી શકશે.

કેશને માટે ખાસ ભાવો.
અજમાવો કરી ખુશ થાઓ.

42. MARKET STREET.
JOHANNESBURG

CASSIM ADAM
and Co., Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS
AND
COMMISSION AGENTS

કાસમ આદમ

એન્ડ કું. લીમીટેડ

હોલસેલ મરચન્ટસ
અને
કમીશન એજન્ટસ.

Pretoria:
No. 166, Prinsloo Street,
P. O. Box 000, Telephone 580.
Tel. add. "Cassimlala."

Johannesburg:
Cassim Adam & Troade,
90, Market Street
Telephone 33-3700. P. O. Box 3515.

આરોગ્યતા મામ કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું
જ્ઞાન મેળવવા માટે
અહીંની સદીશ ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલું
પ્રથમ પંક્તિનું વૈદ્યક માસીક

—વૈદ્ય કલ્પ તરે—

દરેક ગુજરાતી કાયદાર કુટુંબમાં ખરડા ગંથાવું જોઇએ.
નમુનો વિના મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૪-૮-૦ ; બેટ પુસ્તક
લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૬-૧૨-૮ રાખે.

શ્રી રોગ ચિકિત્સા

૧૬૬૦ની સાલ લાટે અપાયેલ ગોર પુરસ્કા પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન કવિરાજ
અમૃતલાલ માણકચંદ વહુજીએ પોતાની સરળ ને સચોટ ભાષાના
ગ્રંથોમાં ૫ ચિકિત્સા ૧૫૦૦

આ ઉપરાંત

બ્લડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

બોગસ માલનો સાચા કોમ્પો સ્પેશીયલ ને ઉપરોક્ત ૫ ગ્રંથ
પામવા અને પુસ્તક પહતિથી તેનાં પ્રસંગો ... ...
તેવાં રંગીન ચોપડા સાથે આપવામાં આવશે ...
મુદ્રા ભાવની ટિકિટ ...

"વૈદ્ય કલ્પ તરુ" ના ગ્રાહકોને અમલ અંગે છે
આખું લવાજમ મોકલવાનું ભરનામું લાંબો લેવો.

ધી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી
રીચી રોડ. અમદાવાદ (હિન્દુસ્તાન).

JUST RECEIVED NEW SHIPMENT
FOR DIWALI
HIGH CLASS REAL ZARI EMBROIDERED
HAND WORK SARIES
In
GEORGETTE & CREPE-DE-CHENE
45 in. by 6 yds.
SPECIAL REDUCED PRICES

BOMBAY BAZAAR
(PTY)., LTD.
505. WEST STREET.
DURBAN.

દિવાળીના માલનું નવું શિપમેંટ
હમણાજ આવેલું છે

જરીની ફીનારી વાળી કાયની બનાવટની ઉંચી સાડીઓ.
જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનમાં
૪૫ ઇંચ પહોળી ૬ વારની
ખાસ તયારેલા ભાવો.

બોમ્બે બઝાર (પ્રો.) લીમીટેડ.
૫૦૫ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ ડરબન.

PHONE 2-0170 BOX 171

N. BHOOLA & SONS
(PTY.) LTD.
SUGAR & GENERAL WHOLESALE MERCHANTS

Place your next sugar order with us, our prices and terms for all grades of sugar are on the same basis as any other sugar merchants. Calcutta Champ rice a specialty Quality unbeaton. A trail order will convince.

All kinds of Indian Groceries, Spices, etc., always in stock. Can be obtained in bag lots or open stock. Also in stock bleached and unbleached Calicoes, Quilts, Cashmere Ilmbric, Pongee, Fuji, Crepe-de-chene, Hardware, Crockery etc.

Country Store-keepers Please Note—
We Supply The Trade Only.

105, QUEEN STREET, DURBAN.

ટેલીફોન ૨-૦૧૭૦. પી. ઓ. બોકસ ૧૭૧.

એન. ભૂલા એન્ડ સન્સ.
(પ્રા) લીમીટેડ.
ચીનીના અને જનરલ હોલસેલ વેપારીઓ

તમારો બીજો ચીનીનો ઓર્ડર અમને આપજો
દરેક જાતની ચીનીના અમારા ભાવો અને ટર્મ.
બીજા ચીનીના વેપારીઓના જેવાજ છે.

કલકત્તા ચાંપ રાઈસ અમારી સ્પેશ્યાલીટી છે
કવોલીટીને કોઈ ટક્કર મારી શકે તેમ નથી.
ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

દરેક જાતની ઈન્ડિઅન ગ્રોસરી, મસાલા, વિગેરેનો
અમારે ત્યાં હમેશાં સ્ટોક હોય છે અને જથ્થાબંધ
તેમજ છુટક મળી શકશે. એ ઉપરાંત બ્લીચ્ડ અને
અનબ્લીચ્ડ કેલીકો, કવીલ્ટસ, કાશમીર લીમ્બરીક,
પોંજી, ફયુજી, ક્રેપ-ડી-શીન, તેમજ હાર્ડવેર,
ક્રોકરી વિ. પણ અમારે ત્યાંથી મળી શકશે.

બહારગામના દુકાનદારોને આમ જણાવવાનું કે
અમે ફકત વેપારીઓનેજ માલ પુરો પાડીએ છીએ.

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

SPECIALISING IN:

Japanese, Chinese & Continental Silk Materials, Ladies Kimonas, Dressing Gowns, Pyjamas, Chinese Hand worked Underwear, Linens, Silk Hosiery, Leather Suit Cases, Oriental Curios, Brassware, etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

NEW SHIPMENTS NOW UNPACKED

INDIAN SARIS!

Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered
45" x 5 yds length
price 17/6 piece.

Heavy Crepe-de-chine Saries hand embroidered
45" x 7 yds 30/- piece.

Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered
45" from 3/9 per yd.

ODNIS!

Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chines
45" from 12/6

Above obtainable in the following shades:

White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

Note Address

39, Market St. Johannesburg

Telegrams: "GIDMALCO"
'Phone 33-6229. P. O. Box 5169

Retail Branches:

JAPANESE WAREHOUSE
51a Joubert St.

JAPAN BAZAAR
45 Rissik St.

KEWALRAM'S
176 Joppe St.

બજારે ઓફિસ:
૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ

રીટેઇલ બ્રાંચો:
જાપાન વેર હાઉસ
૫૧ (એ) જુબર્ટ સ્ટ્રીટ.

જાપાન બજાર
૪૫ રીસીક સ્ટ્રીટ.

કેવલરામ્સ
૧૭૬ જોપ્પી સ્ટ્રીટ.

ક્રમબ્રાજ ખોલવામાં આવેલ નવું શીપમેન્ટ

હેથની સાડીઓ!

ક્રેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત વાળી સાડીઓ
૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી
કીંમત ઓઠની રકમ. ૧૭-૬.

ભારે ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ હાથની કીનાર વાળી
૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી
કીંમત ઓઠની રકમ. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીન સુંદર ભાત વાળાં
૪૫ ઈંચ પહોળ કીંમત વારની રકમ. ૩-૯.

ઓઢણીઓ!

હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની
૪૫ ઈંચ પહોળ રકમ. ૧૨-૬ થી.

ઉપલી સાડીઓ અને ક્રેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં મળશે.
સફેદ, આછો ગુલાબી, ગાલબી, આછો લીલો, ઘેરો ગુલાબી, લાલ, મરુન, બ્રાઉન અને કાળો.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીયોના વેપારી.

અમે નીચેનો માલ ખાસ રાખીએ છીએ.

જાપાનીઝ, ચાઈનીઝ અને કોન્ટીનેન્ટલ સીલ્ક મટીરીયલ્સ, લેડીઝ કીમોનાઝ, ડ્રેસીંગ ગાઉન્સ, પાઈજમાઝ, ચાઈનીઝના હાથની બનાવટના અન્ડરવેર, લીનન, અને સીલ્ક મોજાં, ચામડાંના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીયો, બ્રાસવેર, વિગેરે

સઘળા ભાવો ઓછામાં ઓછા બજાર ભાવે રાખવામાં આવ્યા છે.

આ માણસ, મહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દોષ પર નીપજાત અકસીર સ્નો પ્રમાણથી ઈંડા આપી બનાવી આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ્સ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પારસૂવાલા લીમીટેડ.
૨૮૨,૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
સહેલો અમલ મળે:

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર બાસ
અનુભવી અને વીશ્વાસુ તજજ્ઞિતા

એકસલપટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૬૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનાં દાંતનું કામ સંતોષકારક કરી આપવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત પોસ્ટથી અગર જાતે આવી અને
બેસ્ટ વખત અનુભવો.

નોમીસલ કોઇ પણ બાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વાપરેલ દાંતને માટે વખણાયેલું નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી અમલા દુરસ્તી દાંત દરેકજ બેસ્ટ વખત નોમીસલ થી પેઇ દાંતની તંદુરસ્તી જાળવો.

કીમત બેસ્ટ બારલીની રૂપી. ૧, ૧-૬, ૨-૬
દરેક કેમીસ્ટ અને બજારોમાં અથવા વધુલીકસ લીમીટેડની
શાખાઓમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન: ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
અહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MADIX Watches.
Large stock of Indian and European jewellories always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, મકોડા, ચાંચડ, કંસારા, માંકી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગસ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 24350. Tel. Add. "Nartjes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(BY PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી કંપની આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોની બનતા વીમાઓ, ચોરી આબનટ વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી તકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

વકીલોને વિનંતિ છે કે તેઓએ પોતાના ક્લાયન્ટોના પ્રસારના ઉત્તેજનાર્થ ફોર્મ તારીફ ભરીને સ્વજનની કોમ ઓફીસ ઉપર પોતાની આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
Bl. First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1810.
Tel Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676,
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે ખાસ

જેરડન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, કેસ્તુદાનું ચાસ, ચારમગજ, કેપરા-ચાટી, અવંત્રી, તુકમરીયા, ગુલબગુલ, વીગેરે વીગેરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ધુપેલ વીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ ઠંડો રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગાંધીયાનું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

મસાલો આખા તેમજ ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાયલ હમેશાં મોટા જથ્થામાં રહે છે. અહ વખત આવી કરવા આમંત્રણ છે

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5,
,, after Office hours No 008.

શુદ્ધ ઘી

સાઉથ આફ્રિકામાં ડરબનમાં પબ્લીક હેલ્થ ખાતાએ પાસ કરેલું

એમ. જે. માર્કનું (M. J. MARK) શુદ્ધ ઘી.

આ જાહેર ખબરથી અમો સર્વે દેશી ભાઇઓને જણાવવા માગીએ છીએ કે—

કેટલાક સમય થયાં ડરબન આવતાં ઘીને ડરબનના કસ્ટમ ખાતા તરફથી "બેળસેળવાળું ઘી" તરીકેના બેબલો છપાવીને ઘીનાં ટીન ઉપર ચોડીને વેચવામાં આવતા હતાં જેથી ઘીના વેપારીઓએ વાંધો ઉઠાવ્યો અને ફેરફાર કરવા ના પાડવામાં આવી જેથી કરીને છેવટમાં ત્રણ સેન્ટરોનું ઘી તપાસ માટે આપવામાં આવ્યું.

(૧) પોરબંદર. (૨) જામનગર. (૩) વેરાવળ (જુનાગઢ સ્ટેટ)

છેવટમાં તેની આજે ૬ માસની મારીઓ તપાસ પછીજ ડરબનના પબ્લીક હેલ્થ ખાતાએ ઉપરનાં ત્રણે સેન્ટરોનાં ઘીમાંથી ફક્ત વેરાવળ (જુનાગઢ સ્ટેટ) નું એમ. જે. માર્કનું ઘી બેળસેળ વગરનું શુદ્ધ ઘી તરીકે જાહેર કર્યું છે. જેથી અમે દરેક દેશી ભાઇઓને એમ. જે. માર્કનું (M. J. Mark) શુદ્ધ ઘી વાપરવા ભલામણ કરીએ છીએ કે તમો જ્યાંથી ઘી ખરીદો ત્યાંથી એમ. જે. માર્કનું (M. J. Mark) શુદ્ધ ઘી ટીનો ઉપર માર્ક તપાસીનેજ લેશોજી.

નીચે વાંચો.

આ વખાણેલા એમ. જે. માર્કનું શુદ્ધ ઘી પબ્લીક હેલ્થ ખાતાએ પાસ કરેલું છે. માર સાઉથ આફ્રિકામાં આ ખુશબોદાર કણીદાર ચોખ્ખું ઘી ડરબન માં અમારા સોલ એજન્ટ શામજી દેવશી વીરાણા ને ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં જથ્થાબંધ નીચેના સરનામે મળશે.

SAMJEE DEVSHI,

76, Prince Edward Street,
DURBAN. Phone 26262.

—o—

Mathuradas Jadavji & Co.,

(M. J. MARK)

244, Kalbadevi, BOMBAY No. 2.

Tel. Add. "GOVARDHAN."

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.

૭૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

—o—

શામજી દેવશી.

મથુરાદાસ જાદવજીની કુંપની.

(એમ+જે વીરાણા. M.J. MARK.)

૨૪૪, કાલબાદેવી, મુંબઈ નં. ૨.

Gandhi Heritage Portal

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is perfected because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

50 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa.

BUY YOUR
ENGAGEMENT RING
SET WITH A

DIAMOND CUT AT THE PREMISES AT

KATZ & LOURIE LTD.

"DIAMOND CORNER", ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

"OUR REPUTATION IS YOUR PROTECTION."

WRITE FOR NEW 1938 CATALOGUE.

P. O. Box 1919 – Phone 22-3122.

TELEPHONE 21270.

COMPLETE BUILDERS' MERCHANTS

E. SULEMAN Bros,

Oldest Indian timber merchants in South Africa offer highest quality Baltic timber, Paints, Hardware and Fencing material at attractive prices.

Prompt attention and quick delivery.

114 QUEEN STREET
DURBAN.

Phone 21066 Telegrams "LINGA" P. O. Box 2312.

M. P. PILLAY

HOUSE LAND ESTATE & FINANCIAL AGENTS.

Before deciding to Buy, Sell, let or Raise a loan on your property consult us first.

MONIES INVESTED FREE OF CHARGE.
LOANS NEGOTIATED.
ESTATES MANAGED.
RENTS & INTERESTS COLLECTED.
LANDED PROPERTIES SOLD OR PURCHASED.

12A & 14 BOND STREET, DURBAN.

SAFETY FIRST!

Don't Neglect-Safeguard Your Health.

Specialist in Curing.

CONSUMPTION, HEART-WEAKNESS, RHEUMATISM, EYE AND EAR DISEASES, Etc.

by THANTHI MAGN OIL our own internal remedies. This wonderful remedy acts like magic, purifies the blood and cures many internal diseases.

M. V. G. NAIDU,

Himalayan Herb Specialist & Patent Medicine Dealer.

120A VICTORIA ST., & 204, INDIAN MARKET,
DURBAN.

અમારે ત્યાં દરેક જાતની સાયકલો તેમજ સાયકલના ટાયરો અને ટયુબ અને સાયકલના રપેર પાર્ટો હમેશાં સ્ટોકમાં રહે છે. દરેક જાતનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે વાજબી કરી આપીએ છીએ.

M. V. RIGA & CO.

NEW & SECOND-HAND CYCLE DEALERS

Tel. 800 RIGHA

નવી અને જુની સાયકલના વેપારી.

219 GREY STREET,
DURBAN.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ વ્યવસ્થાબંધ મળી રાકશે

ઘીલ્યો, અસબસ, અફામ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોડા, મુલાયમ ખાણી, મુલાયમ સક્કર, કાકુનું પાસ, બારેઠ, દરામ, ખેતચા, મીસરી, ખજુર, સ્વેા-લાપસી (બદકુ) સેમ, કેપસાની ચાદી, પીરોલુ કેપકુ, મુલ્ય બાપનું કેસર, ચાર મગજ, પંજાણી સાલમ, સફેદ મુસલી, અન્ડોડા બાવંચી, મુંહ, રોકેલી સોપારી, કાટમા કેા., કે ાંચની સેા., અલાયી સેા., ગુલકંદ, કાચેા, બારૂચી બાવાનેા તંબાકુ, આમળાનું તેલ, મુલાયનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, સેાબરાનું તેલ, કાબાનિયા કેર એાયલ, એકલુમીનીયમ તપેલા, કપ અને સેાસરૂં, એારગા-બીમારી ઇરાસાળ, બાન્બતુલસી, માંલ, ફીલ્ટી, મુખવેલ, કેાલમ: કાળા-બબ્બા, મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, પલાણા મસુર પાપ્પા: ઇદ્ર મેથી, લવંજ, તજ, લવીંગ (લરણું) અરબ મસાલેા પીસેલેા. વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાંઇ ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

Gandhi Heritage Portal

INDIAN WOMANHOOD

સ્ત્રી શક્તિ

THE HON VIJAYALAKSHMI PANDIT

India's first woman Minister. She is in charge of local Self-Government and health in U P She is the wife of Mr R S Pandit and sister of Pandit Jawaharlal Nehru

શ્રીમતિ વિજયાલક્ષ્મી પંડિત

હાલનાં પ્રધાનોમાં સ્ત્રી પ્રધાન સંયુક્ત પ્રાંતના સ્વાનિક સ્વરાજ્ય અને તંદુરસ્તી ખાતું તેમને હસ્તક છે. તેઓ પ્રો આર એસ. પંડિતનાં ધર્મપત્નિ અને પંડિત જવાહર લાલ નેહરુનાં બેન છે.

LADY VITHALBHAI JHAVERBHAI PATEL

શ્રી. લેડી વિઠ્ઠલભાઈ ઝવેરભાઈ પટેલ

તેઓ મુંબઇ ઈલાકામાં ગોમ્યુનિટ્ટ પ્રોજેક્ટ સ્ત્રી પ્રજા સુધારી હતાં બાલદીક્ષા પરિષદ પ્રમુખ તી હતા ત્યારે સમિતિ ૬ પ્રમુખ હતા અને હાલ તી તેમણે મુંબઇની ન્યાયે ગુજરાત સાહિત્ય સભાના ઉપપ્રમુખ ચુંટાયા છે.

MRS M K GANDHI

પુજ્ય કસ્તુરબા

તેઓ ૬૮ વર્ષની વયે દક્ષિણ પૂર્વ આફ્રિકામાં મહાત્મા ગાંધીજીની સાથે સત્યાગ્રહ લડતમાં ઝંપલાવી જેલમાં ગયાં હતાં.

MRS HANSA MEHTA

શ્રીમતિ હંસા મહેતા

તેઓ હિંદમાં બાલ કેળવણી પ્રાપ્તિમાં વડોદરા રાજ્યે જે કાર્ય કર્યું મુંબઈની ધારાસભામાં એ સત્ય ચુંટાયાં છે.

DR. DEBOLA MITRA

ડૉ. દેબોલા મિત્રા

આ આફ્રિકામાં અનેક હિંદી સ્ત્રીઓની જે પોતાની ડાક્ટરી અભ્યાસ પૂર્ણ કરી દવાખાનું ઉઘાડ્યું પણ ડૉ મિત્રા જેવી તેમની અભિલાષા અને આવડત આપીએ છીએ અને તેમની અધિકમની કારકિર્દીનાં અભિનંદન પ્રકાશીએ છીએ.

When Egypt's King Assumes Full Ruling Powers.

ઇજીપ્તના રાજા જ્યારે સંપૂર્ણ સત્તાધીશ બને છે ત્યારેના દેખાવ.

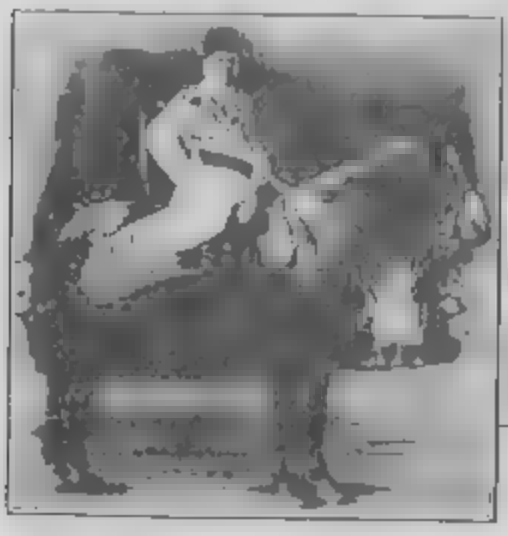
Cheers For His Majesty

King Farouk is shown raising the cheers of the troops in front of the Abdin Palace. Behind him stands the Premier of Egypt, Mustapha El Nahas Pasha.

ABOVE: Crowds waiting to see the King drive in state to the Houses of Parliament for the swearing-in-ceremony. For the first time in Cairo's history were soldiers crowd seen

ઉપરના ચિત્રમાં પાર્લામેન્ટમાં સભ્યોના સોગંદવિધિ પ્રસંગે રાજા ફારુક ઘોડા પર બેસી પોતાની સેનાનું નિરીક્ષણ કરતા દર્શાવ્યા છે. પહેલી જ વખત કાહીરાના ઇતિહાસમાં પોલીસ તમાશાજનક પ્રસંગે આવી મોટી મેદની ભેગી થઈ હતી

His Majesty mounted on a fine chestnut, at the inspection of 5,000 of his troops at Abassia

૫૦૦૦ ના પોતાના લશ્કરનો તપાસ કરવા ઘોડેસવાર બનેલા રાજા ફારુક.

King Farouk with the Presidents of the Upper and Lower Houses of Parliament on his left and right respectively and surrounded by Senators and Members of Parliament, before entering the Chamber to be sworn-in

પાર્લામેન્ટના મેમ્બરોના સાથે.

પાર્લામેન્ટના નીચલા અને ઉપલા ગૃહોના પ્રમુખો અને બન્ને મેન્બરના સેનેટરો અને મેમ્બરો સાથે રાજા ફારુક

Gandhi Heritage Portal

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

Nos. 43 44 —Vol. XXXV. Friday, October 29th, 1937.

Indian Opinion

Friday, October 29th, 1937

Shall The Divine Or The Satanic Law Prevail?

THE Hindu world will be celebrating its Diwali which falls on Tuesday and the New Year which opens on Thursday next. While we are about to enter into a new year it is but meet to glance over the past to see how we have fared, to what extent we have been faithful to the One who has created us, to what extent we have abided, or failed to abide by His laws, by falling to the temptations of the devil within us, completely forgetting the purpose for which we have been created and yet crying in vain for mercy from Him. Looking into the past helps us to be more cautious in our forward march. It helps us to avoid the errors of the past.

Hinduism happens to be our religion and while we are particularly concerned about how our Hindu brethren have been true to themselves as Hindus—for they cannot be true to humanity unless they have been true to themselves—as part of the human creation we are concerned more about how we have been true to ourselves as human-beings.

We can think of no caste in the world which, as so divided as the Hindu. There are the Tamil, the Hindustani and the Gujarati Hindus. There are again the Surties and the Kathiawadies, and then there are the Kshtris, the Patidars, the Sonies, the Vanias, the Lohanas and what not. How nice it would be if all these different sections could combine together and have only one organisation! But in the Transvaal the Hindu Seva Samaj and the Patidars were torn asunder and for the past eighteen months petty bickering had taken the place of practical work of social and moral upliftment. Thanks to the labours of Pandit Rishiram and other friends, the dispute has now been settled and we hope that in the coming year they will work unitedly and thus not only strengthen their own fold but help in uniting the whole Indian community.

As for Indians in South Africa the past year has been none too bright. The agitation against them by the ruling race has grown stronger and there is a definite move to crush them out of existence by legislative and other measures. Legislative measures have been passed which are apparently of general application. They are for that reason perhaps worse than if they had been directly applicable to Indians. The Slums Act, the Marketing Act, the Sugar Act, the Industrial Conciliation and the Wage Acts are Acts which are of general application and yet they are affecting the Indian's position prejudicially. It is not our purpose here to deal with the effects of these Acts in any detail. We can only make mention of them in general terms. The Slums Act, for instance, affects Indians prejudicially in that Indian interests are totally disregarded. Under the pretext of slums the Municipalities are ousting Indians from their present quarters and removing them into areas where it has been proposed to segregate them. The difference between the treatment of the Europeans and Indians in this respect is that while every care is taken, in the case of European slum quarters, to see that the interests of the Europeans concerned are fully protected and that they are placed in better conditions than they were before, Indians are thrown out to make room for Europeans. Thus what was found difficult to achieve by other means is being easily achieved under the pretext of the Slums Act. A similar position has been created under the Industrial Conciliation and the Wage Acts.

In the case of Indians, these Acts are administered in a way that Indians would simply be crushed out of existence wherever they are found competing with Europeans and are an eyesore to them. The printing, tailoring and furniture industries are typical examples. The Industrial Councils are composed of Europeans who are competing with Indians in these respective trades with Indians having no voice in such Councils. The result is that Indians in these industries are harassed day in and day out to such an extent, that a man with small means carrying on an industry in order to maintain himself and his family will have no possible chance to survive and will be forced finally to swell the ranks of the unemployed. For the white man, there is ample provision for unemployment relief, but what will happen to the Indian who will find himself walking the streets? He will either be faced with starvation or with the temptation of a free passage plus a bonus of £20 from the Union Government.

In addition to this, the trading rights of Indians have been curtailed to a large extent and steps are being taken to kill them out of even that, which is perhaps the only means of livelihood they have. The Agent-General in one of his recent speeches stated that during the last four years there has been a decrease of not less than twenty-six per cent. in the trading licences of Indians. In the Transvaal where, at one time, it was possible for an Indian to acquire a trading licence by producing his registration certificate, it is now becoming almost impossible for him to get not only a new licence but even an old licence if there is the slightest change in the management. Under the Transvaal Asiatic Land and Trading Amendment Act of 1919 the trading rights of certain persons holding licences in that year and their successors

were safeguarded, but the position has changed since the passing of the Transvaal Licences (Control) Ordinance of 1932, and even such licences are now being refused to Indians in the Transvaal.

In short, there have been no signs in the past year of the status of Indians in the Union improving. On the contrary there have been ample signs of Indians being placed on the same level with the Natives.

These are some of our difficulties, but the more important point is what have we done to overcome them? We have certainly given vent to our feelings by speech making but there has been no action, or rather there has been action but in the wrong direction. Those who are able to afford it have been running after material gains not with standing what status they are given, disregarding the interests of their less fortunate brethren. We have been feeling the difficulties imposed on us not out of any sense of national honour or self-respect, but only out of a sense of the loss of material gains. This is a deplorable position for any people who claim to be representing a great and ancient civilisation, and if it continues in the case of Indians in South Africa, then woe be to them. They will have no justification for complaining about the status given them, no matter how low it may be.

Thus we are not entering the New Year with any happy thought of the past. We can only hope and pray, that we may be guided by better counsel during the coming year.

India

Though living six thousand miles away, there will hardly be an Indian, who will not be watching with keen interest, the present trend of events in our Motherland. The dawn of a new era has set in and our countrymen in the Motherland are beginning to reap the fruits of their long-drawn struggle and sufferings. If the present Congress rule is allowed to continue undisturbed, there is every reason to hope and believe that, that great country with a population of three hundred and thirty-six millions will once again enter into its past glory, and live in happiness and contentment. But there is yet no uphill light and every Indian must pray that he may be bestowed with the strength and courage to give his share to India's battle of freedom.

The World

While the sun has slightly shone over India during the past year, dark and ominous clouds have been fast gathering over the rest of the world. God only knows where it will all end. Un-

rest in Europe has commenced ever since Abyssinia was cruelly ravaged by Italy. There is hardly a parallel to be found in the world's history of such inhumanity. It is not to be wondered at, if the spirits of the innocent dead Abyssinians are haunting Europe and are causing this terrible unrest. While the Spanish war which has started during the past year shows no signs of abatement another war has broken out between China and Japan. One shudders to think what that might lead to. One would expect at a moment like this that these grim pictures would make man a little more humble. But no signs of such humbleness are noticeable as yet. The great problem the present world situation presents is whether Might is Right or whether Right is Might. The latter is God's law, the former is the law of the Satan. Mankind is enjoined by the Creator to shun Satan and to abide by the Divine law. If mankind were to follow the Divine law, and manmade laws were based on that law, the world would be much happier than it is. While therefore we wish our Hindu brethren peace, prosperity and happiness in their New Year, we can only fervently pray that Heaven's light may guide the world out of this frightful darkness, and bring once again the reign of peace and happiness.

Our Special Number

It gives us much pleasure, on the eve of Diwali and our Hindu New Year, in presenting this Special Number to our readers. We wish once again to remind our readers that there is no mercenary motive attached to this work. It is purely a labour of love. We consider the publishing of INDIAN OPINION as not a business concern but as a sacred duty. The founding of this paper was a part of the work of Mahatma Gandhi in South Africa who gave his life-blood to the Phoenix Settlement, which is his creation, and to this paper. It was founded with the only intention of serving the cause of the Indian community in South Africa and while admitting that it is to-day lacking the pen and the spirit of the founder we have the satisfaction to feel that we have been making a sincere attempt to follow in his footsteps. There has, therefore, been a sort of a religious sentiment attached in bringing out this Special Number and it is in that spirit that we have worked. We sincerely thank all those friends who have kindly contributed special articles both in English and Gujarati and rendered other assistance in making our effort a success. In this connection, we must make special mention of the members of our staff who have, for nearly a fortnight, worked most enthusiastically day and night, and without whose co-operation the accomplishment of this task would have been almost impossible. Our sincere thanks are due also to Mr. S. B. Mehd who has come especially from Johannesburg to assist us and also to Messrs. S. J. Mehta and S. A. Gandhi and Colonial Mistry who have rendered very valuable assistance. Our thanks are also due to the Universal Printing Works and the Mercantile Printing Works, who have assisted us in getting some of our printing done and our grateful thanks and hearty congratulations are due to Mr. Greenfield of the E. P. and Commercial Printing Works who, notwithstanding his hands being full, has taken a personal interest in helping us in accomplishing our difficult task.

CONTENTS

	Page
Shall The Dawn Of The Satanic Law Prevail?—Editorial	501
" " "	502
Our Special Number—Editorial	502
A Review of the Indian Situation —L. W. Ritch	503
Indian And The World Problem —Pandit Jawaharlal Nehru	504
Some Personal Reminiscences In India —C. F. Andrews	505
Future Of Palestine —Mohamed Alexander K.C. M.P.	506
India In South Africa —[illegible]	507
An Interesting Jewish Visitor From Palestine	508
The Field Of Diplomacy —Shakti Lekh	509
Music In India —[illegible]	510
" " "	511
Shame The Devil	512
The Nation Period	513
Death To Man's Humanity And Final Result	514
Another Maha Sabha Of South Africa —L. Nathoobhai Manjoo	515
Advice In Advance —Swami Dayanand	516
An Appreciation To Education —[illegible]	517
[illegible]	518
[illegible]	519
[illegible]	520
[illegible]	521
Important Notables Of The Past Year	524
Youth! —S. M. Pandya	525
Some Messages For S. A. Indians from India	526

A REVIEW OF THE INDIAN QUESTION

By
L. W. RITCH

QUITE lately, and while rummaging among some old M.S.S. of my perpetrating, I happened upon a brochure written and published just 30 years ago, what time I was in England as Hon Secretary of the London Committee of The Transvaal Indian Congress. I have, I suppose, written many hundreds of thousands of words during my 70 years of this incarnation (I was about 14 when I first succumbed to writer's itch, so have much to be forgiven), but "British Indians and the Transvaal" was my one and only child that achieved the dignity of "book" form. It ran to but one Edition of I believe a thousand copies, all of which were distributed gratis. There are probably not a dozen of them in existence to-day, yet running my eye over the twenty odd closely printed pages of my one and only literary baby, what most forcibly impresses me is the fact that the status of British Indians of the Transvaal Province of the Union of South Africa has improved not at all from that of the British Indians of the then Transvaal Colony. They were 'helots' then: they are 'helots' still, Time and a change of labels; the labours of successive Indian Agents General, all have seemingly wrought no improvement.

In 1907 antagonisms were "justified" on the score of Indians being "Asiatics and unassimilable." In 1937 85 per cent of the Indian population, not only of the Transvaal but of the Union, is South African by birth and in other respect South African the whole hundred per cent. None the less they continue to be statutory "undesirables," no longer because they are "unassimilable" but rather because they are suspected of a propensity to become too assimilable. A few, probably half a dozen instances of intermarriage with European women were discovered. It transpired that some of the larger Indian store-keepers were actually giving employment to European lady employees. A Parliamentary Commission has been promised to appease the scandalised and to preserve white civilisation! (His curious and indiscreet might be excused for enquiring how came the not inconsiderable Cape-Coloured population into being? But that of course is another story).

In 1907 I ventured the prophecy that segregation of Indians, both in respect of trade and residence, was the ultimate legislative object. To-day, this segregation scheme is in process of becoming an accomplished fact. The exclusive provisions of the Guld Law are being employed whenever possible to refuse applications for trading licences to Asiatics, and whole areas are being planned as locations to which they will perforce be compelled to remove. Needless to add the areas to be selected will be such as will safely keep the "undesirables" from too proximate a contact or too serious a competition with their European neighbours.

In 1907 we were all greatly exercised over the indignity of compulsory registration of British Indians entitled to reside in the Transvaal as well as over the offensive differential treatment of any would-be immigrants from India. In respect of the former, the resident Indian community was assured that once they were taken out, the Registration Certificates would constitute a sort of title deed conferring on their holders freedom to come and go. And so for a while it was; but not to-day. Like the promise given, the Registration Certificate itself has become little better than a scrap of paper. Its validity can now be challenged; its holder arrested as a prohibited immigrant and be compelled to establish his title to it, afresh, failing which—deportation. Moreover, Registration Certificate, notwithstanding, the holder loses his domicile should he be absent from the province for more than three years. He is then a prohibited immigrant and may only return.

In regard to the latter (immigration), Asiatics, as such are still 'undesirables' and may not, save on temporary permits occasionally granted, enter at all. Curiously, too, Indian domiciled in one province of the Union are prohibited immigrants of every other province, and in the Orange Free State may be admitted only as servants. The same old-time differential treatment still obtains in the matter of travelling facilities such as railway trains and tramcars, and, I believe, we still boast a "Native-Indo" (or is it "Indo-Native?") Post Office counter, carefully segregated from its "European" counterpart. But why pursue further what after all but illustrates the calculated selfishness (it is dignified by the euphonious "self-preservation") of the dominant powers that be, coupled, as it is, with a callous disregard of the natural claims and aspirations of the servient Non-European Section of the community?

For, the "Indian problem" is rapidly losing its special Asiatic label. It is tending towards merger in the general "Colour Question." If the Asiatic facet of the whole is the recipient of greater watchfulness against non-European encroachment upon white preserves it is because the Indian is recognised as the most dangerous because the most resourceful and intellectually advanced of the non-Europeans.

Let there be no misunderstanding of the position. There are two classes in South Africa, whites and non-whites: the dominant and the servient; and the colour of the skin is the sole factor determining "where one belongs." The soul of the man, the intellect of the man means nothing at all. Indeed, what would be counted for virtues in the one are resented as presumption if not actual vice in the other. White is Right, and the place of the non-white is to do what he is told and to go where he is told to go. Such still is the general regard and still the official policy directed against the Indian by reason of both his race and colour, conjointly, in his case, constituting the half mark of his natural and inescapable inferiority. He belongs to the army of South African untouchables.

South Africa is, of course, by no means wholly devoid of liberalism in politics and of humanitarianism in the matter of race and colour relations. Such bodies as the Indo-European Council and The Institute of Race Relations have earned the deep appreciation and gratitude of the despised under-dogs whose cause has so courageously been expounded by the ladies and gentlemen associated with them. But, the leaven is microscopic, compared with the mass.

Politics being—well, what they are—the few politicians who do profess liberal sentiments have become extremely skilful in at one time expressing and at another repudiating their sympathies. Though the voice is the voice of Jacob, the hand not infrequently proves to be the hand of Esau.

And, what to it all are the reactions of the Indian community? Is the community putting up any worth-while fight against not only the ills they have, but those that never did; are coming to them? The unhappy truth is that since Gandhiji ceased to hold the peoples together not to inspire them, there "morale" has steadily deteriorated. Moreover, there has arisen "a generation that knew not Joseph," and but little of the land that gave "Joseph" birth. "Make hay while the sun shines at all," seems to be the general attitude. The richer are hoping that their wealth will secure for them escape from the fate of their poorer brethren, some are actually planning to exploit and turn to their own profit the segregation that is imminent. These aspire to become the "land barons" of the ghettos to be. All very natural, perhaps, when as in this case, the higher potentialities of a people are discouraged in favour of their more sordid and selfish instincts, but a little sad when one recalls the epic sacrifices

under the leadership of Bapuji shared by high and low, rich and poor, and made for the sake of the community's self-respect and the honour and dignity of the Motherland.

I have been asked to avoid philosophising and to confine myself to practical matters of fact. Well, the fact of the matter seems to me to be just this, that the community is paying the price of not merely lack of coordination among its constituent parts but of actual war between its members. More immediately the tangible consequences in the shape of hardships and financial losses are falling and will continue to fall upon the less affluent. The richer and more astute will exploit and profit through their brothers' needs. To what end at long last? But, no! A consideration of that would lead me to philosophising and to raising such abstract and impractical questions as 'self-respect,' 'the relative values of character and worldly riches,' and I might even be impolite enough to recall the hackneyed, if unpopular, reference to "What shall it profit a man..." So this being Diwali Number I am content to join with the millions from whose hearts will pour the chorus of Shanti! Shanti! Shanti! and to remember that HE is the gambling of the Great, as HE is the victim of the virtuous.

INDIA AND THE WORLD PROBLEM

THE PRESIDENT'S CALL TO INDIAN NATION

By

PANDIT JAWAHARLAL NEHRU

WE have to face many intricate and difficult domestic problems, but because of these we may not ignore world problems which affect us directly and indirectly. The status and position that our national organisation has obtained in this country as well as abroad necessitate that we should take this larger view and fashion our own policy accordingly. The wishes and opinions of the Indian people already count for something in world affairs and the day is soon coming, we hope, when they will count for a great deal more. It is also a well-recognised fact that international affairs are closely knit together and even a national problem in order to be fully understood, has to be considered in its relation to world problems. The danger of international war and crisis is ever before us, and therefore it is necessary that we should educate public opinion in regard to affairs abroad and direct it on right channels.

I am therefore drawing your attention to some of these urgent problems, so that you might take necessary steps by asking Congress Committees to organise meetings and demonstrations in regard to them.

Zanzibar And Boycott Of Cloves

The future of all Indians living or trading abroad depends on the success of the passive resistance movement that is being carried on by Indian merchants in Zanzibar. The Working Committee has called for a boycott of cloves and this boycott must be pushed by all Congressmen.

Palestine

The struggle for freedom in Palestine has been going on for many years and it has taken many shapes. British imperialism is now attempting to cut up this little country into three parts so as to perpetuate its dominance there and safeguard its air route to India. The Congress has given its full support to this struggle for independence and we must condemn this fresh attempt at weakening the national movement in Palestine by splitting it up. It is our belief that the right way to solve the problem is on the basis of an undivided and independent Palestine. The approach to this is for the Arab leaders and the Jewish leaders to confer together without any interference from British imperialist authorities.

Abyssinia

The tragedy of Abyssinia is too recent to be forgotten. For that tragedy the partial responsibility must rest with the British Government, which adopted throughout a weak and vacillating policy and indirectly encouraged Italian aggression. Lately the British Government has been endeavouring to get Abyssinia out of the League of Nations. We are not enamoured of the League and we do not expect anything from a body which has shown itself to be weak and powerless and incapable of doing anything effective. But the driving out of Abyssinia from the League will be a betrayal of a brave people in the hour of their defeat and humiliation. It will be a recognition of the right of an aggressor nation to dictate its will to the League which it had flouted and insulted. So far as India is concerned, we must oppose this and stand by the unhappy people of Ethiopia.

On the last occasion when Britain sought to get Abyssinia out of the League, this was opposed by Mr Jordan, the representative of New Zealand. All progressive forces were mobilised to support New Zealand and they succeeded, for the time being, in preventing this from happening. But Britain is likely to make the attempt again and it is quite possible that the so-called Indian representative, nominated by the Government of India, may be ordered to support Britain. We must make it clear that the people of India are entirely opposed to this suppression of the Abyssinian people or to any recognition of the aggressor nation.

Indian Troops Sent To China

The sending of Indian troops to Shanghai without any previous consultation or consent of the Indian people, or their representatives is not only an affront to India but is a matter of the most vital concern to us. The first question is: 'Is Indian manhood and are Indian resources to be exploited for the protection of British imperialists?' But the implications of this are vaster and more dangerous, and the second and more vital question arises: 'Is India to be pushed into a war for the sake of British Imperial interests?' That is a question on which the Congress has spoken with emphasis and clarity on many occasions. Our position is clear as the day—we will not permit this exploitation of our people and we will be no parties to imperialist war. Therefore it is clear that we must protest against this despatch of Indian troops to Shanghai.

China And Japan

In the War that is going on in the Far East our sympathies must inevitably be with the people of China and against the aggression of Japan. We must give full expression to this sympathy. At the same time we must make it perfectly clear that if the situation develops towards world war, we will be no parties to it.

It is desirable that we should draw the attention of the public again to the Congress resolutions on war danger. Public opinion must keep wide-awake and vigilant on this issue so that it may be prepared in some measure to face the dangers and crises that might suddenly descend upon us. Wars come today undeclared and unheralded and if we forget this fact we do so at our peril.

SOME PERSONAL REMINISCENCES IN INDIA

[The following was broadcast from Perth, Western Australia, by Mr C. F. Andrews during his world tour, on September 21, 1936.]

I WOULD like to take up the time of this broadcast by telling you some personal reminiscences of India which will include stories about the two friends, over there, whose friendship I most value,—the great social reformer, Mahatma Gandhi and the great poet, Rabindranath Tagore. I have known both of these friends intimately for nearly 23 years and my life in India has been spent for a large part of the time in their company. Mahatma Gandhi is now nearly 68 years of age and Tagore is 75. They are by far the greatest men of India to-day. Sometimes they are called the two eyes of India, because Gandhi lives on the western side in Gujarat, not far from Bombay, and Tagore lives on the eastern side in Bengal, not far from Calcutta. The people of India often compare their own country, in its peculiar shape, to a human face, with the Himalayas, on the North, like a high forehead with locks of hair, and Cape Comorin like a pointed chin at the South.

I first met Mahatma Gandhi in 1914, in South Africa. He was then engaged in a passive resistance struggle, and General Smuts called him to Pretoria in order to put an end to the whole trouble. When Gandhiji was there in Pretoria there came a telegram from Mrs. Gandhi, who was very ill in Durban, saying that she was on the point of death. I implored him to go down to Durban immediately and leave me to settle the whole struggle with General Smuts. But he said to me: "I must not leave my public duty unfulfilled in order to attend to my private concerns." I knew he was right, and that it would have been fatal to leave the agreement at that critical stage unsigned. That night I could not sleep, and suddenly there came the thought to me that I might go and see General Smuts in the morning when he came early to collect his letters. Fortunately I met him at the Government Buildings, and said: "General, I want three minutes with you." He said, "I am sorry Mr. Andrews, I cannot give you even three minutes." "General," said I, "Mrs. Gandhi is dying, and Mr. Gandhi won't go down until the agreement is signed." He said to me: "Is the draft, ready for signature?" I said, "Yes, sir." He took the draft, and signed it, having complete confidence that I was telling the truth. In that way a very important draft agreement was reached between the Indians in South Africa and General Botha and General Smuts. But think of the moral courage of my friend who could say, even when his wife was desperately ill: "I must finish my public duty before I attend to my own private concerns."

By
C. F. ANDREWS

I was with Gandhiji on another occasion when he was fasting. Again the greatest public interests were at stake, because the Hindus and Muslims were rioting. Gandhi determined to fast for 21 days in order to put an end to the bloodshed. I implored him not to do so, because he had been seriously ill only a short time before. But he felt the call from God so strongly, that he determined to risk his life in order to save his country from further harm. Immediately, when the fast was begun, every part of India became quiet, and all the rioting stopped. On the twelfth day of his fast, he seemed to be sinking and to be very near to death. The Doctors Ansari and Abdurrahman pressed me to go to him and urge him to break his fast. But Gandhi wrote on a piece of paper these words: "Have faith in God." This was a rebuke to me because of my lack of faith. I went back to the doctors and they implored me to go again, and out of my anxiety for him I went once more. This time he wrote these words: "You have forgotten the power of prayer." This was again a rebuke to me, for I could not pray at this time as I had done before. It seemed to me as if the whole world was wrong.

After passing a sleepless night I went to him the next morning and found that he was marvellously recovered. He had slept the whole night through undisturbed. During the whole of the last days of the fast he gained spiritual strength even though his body grew weaker. At the end of the fast he asked me, before he took food, to sing to him in the company of all those present his favourite hymn: "When I survey the wondrous cross." It was very difficult to sing this hymn through owing to my deep emotion, while he lay there in utter weakness. At the end of this great spiritual struggle, he called the Hindus and Muslims who were present, and made them promise that they would be ready to lay down their lives in order to prevent any further bloodshed between the two religions. This story about the fast I have often told in other countries, and it shows perhaps more clearly than anything else could do the spirit of India, which seeks through moral efforts of an extraordinary kind to overcome physical evils. We call this power Ahimsa, which means non-violence, but it is the equivalent of much we include in the Christian doctrine of love.

Tagore and Gandhi have become dearer to one another as they have grown older. They have both recently given up the greatest part of their time and energy to the service of the poor in the villages. There are nearly one million villages in India where the poorest live and suffer, and Gandhi has given up the political arena altogether in order to bring to an end the untouchability which formerly afflicted 45 million people. Now this great evil which once was so strong in rapidity being diminished owing to Gandhi's wonderful spiritual activity. Tagore himself is equally great in the service of the poor. While Gandhi acts and does things, Tagore writes his poems and puts them to music which all the country sings. Thus both help one another, and an amazing transformation is taking place in village life today. The early marriage of children is being postponed; the curse of untouchability is being removed; in each village home industries are being developed, and along with these things which make for a better social system there is much more attention paid today to sanitation and the care of the sick and afflicted. Thus India is becoming raised in its social standards from the foundation upwards, and this in the long run is of far greater importance than any political changes. In effecting such social and moral improvements, no names stand higher today than those of Gandhi and Tagore.

One more story of Tagore may serve to show his great and noble character side by side with that of Gandhi. When I was in China with him, in 1924, he had just visited Peiping. While he was there he met University students who were greatly excited owing to certain things which had happened at Hongkong, Shanghai and Hankow, and a very strong anti-foreign agitation had begun. They said to him: "It is no use protesting peacefully the only thing that the modern world understands is violence and bloodshed. Might is Right nowadays."

Tagore answered, "Do you say that 'Might is Right?' Such a doctrine was never held by the Buddha, whom you revere, or by Ancient India. In our oldest Sanskrit books it is written 'By unrighteousness, men do prosper for a time. But they perish *at the root*.'"

When I heard that I remembered the word of the Psalmist who said, "I saw the wicked flourish as a green bay tree, But I went by and lo! he was gone, and the place thereof knew him no more."

I told this to Tagore, who was impressed by the same thought having been uttered about the same time in India and in Palestine. The Chinese students, whose moral instincts are high were deeply impressed with what Tagore told them about India. Among

the village people in Cross and Japan he was called the old Buddha on account of his manly appearance.

Let us now, in concluding this brief talk, read to you two of Tagore's poems, which are as follows:

"Here is thy footstool and there rest thy feet where live the poorest, and lowliest, and lost.

When I try to bow to thee, my obeisance cannot reach down to the depths where thy feet rest among the poorest, and lowliest and lost.

Pride can never approach to where thou walkest in the clothes of the humble among the poorest, the lowliest, and the lost.

My heart can never find its way to where thou keepest company with the companionless among the poorest, the lowliest, and the lost."

Leslie Weatherhead has said that whenever that poem is repeated our first thought is of Christ.

The second is the greatest poem perhaps that has ever been written by one who loves his country and wishes the highest ideal to be attained in its national life:

"Where the mind is without fear and the head is held high;

Where knowledge is free;

Where the world has not been broken up into fragments by narrow domestic walls;

Where words come out of the depth of truth;

Where tireless striving stretches its arms towards perfection;

Where the clear stream of reason has not lost its way into the dreary desert sand of dead habit;

Where the mind is led forward by thee into ever-widening thought and action—

Into that heaven of freedom, my Father, let my country awake."

FUTURE OF PALESTINE

By
Morris Alexander K.C. M.P.

THE world at present is like a witch's cauldron, in which racial, national and international turmoil are unceasingly stirred up. Never has so much money been spent on armaments and never have there been such large standing armies everywhere. It is a sad and tragic state of affairs.

It is more than 2,000 years since the Jewish people had their own King and their own Government in Palestine. Throughout their long wanderings, the one hope that sustained them was the yet expressed promise and prophecy, that they would one day be restored as a nation to their own homeland. For long it remained only a dream and, it only received a definite practical application after the publication of *Dr Herzl's* famous book, "The Jewish State," in 1896. When the Balfour Declaration was issued in 1917, and received the sanction of the whole world, it looked as if the dream had come true at last. The country was to a large extent undeveloped and the possibilities were great. Full recognition was made of the rights of the non-Jews already in the country. Co-operation between Jew and Arab took place and there was no reason to anticipate any serious difficulty in carrying out the mandate, and in giving the Jewish people an opportunity of establishing their National Home there. The great developments that have taken place have been not only to the benefit of the Jew, but also of the Arab, and it must be remembered that everything the Jew has obtained in Palestine, he has had to buy and pay for, as little or no assistance was given by the Government. In various ways, the Arabs were afterwards artificially stimulated to a fierce hatred of Jewish immigrants and implacable hostility towards the mandate, and owing to weak administration a state of terror was engendered, which influence Government policy. And now the British Government, untrue to their historical traditions, wishes to get the mandate modified, and to partition Palestine. Apparently on the ground that owing to racial antagonisms, it is impossible to carry out the mandate. Another commission is about to visit Palestine, and negotiations will take place with Jews and Arabs to try and arrive at a workable partition. To my mind partition is no solution historically, partition has never been successful, witness the case of Poland, and the still more recent case of Ireland. Partition is based upon the fallacy that there can be no co-operation between Jews and Arabs. It is a confession of weakness. The enormous advances made in the agricultural, industrial and commercial development of Palestine ensures for the benefit of Jews and Arabs alike. The Arab workers have had a considerable increase in their wages as a direct result of the coming of the Jews. They have had greater opportunities for work, and their numbers have increased. They have been admitted freely to Jewish schools, and to the Hebrew University and the celebrated hospital and clinical system of Hadassah has been freely at the disposal of Jew and Arab alike; [illegible] teachings have been quoted out to the lasting benefit of both Jews and Arabs. The interest of Jews and Arabs in Palestine are not hostile but complementary, therefore, there is no necessity for regarding the mandatory system for Palestine as a failure. If Palestine is to achieve its ancient prosperity and glory, to become a great link between East and West, and to produce once more those great spiritual values for the world, which, form the pillars on which our modern civilisation is based, then, it can only be done by the recognition of two dominant principles of policy.

(1) That Palestine should be one and undivided.

(2) That the keynote of its administration should be racial co-operation.

The negotiations now proceeding should have these principles in view. If they do, there is no reason why peace and goodwill should not come once more, be the crowning glory of Palestine, and from thence become the crowning glory of the whole world.

—:o:—

Fountain Of Wisdom

The seeds of goodwill may be sown in childhood, cultivated in youth and harvested in maturity. It will bind the nations of the world together with a girdle of the Golden Rule, produce a brotherhood of man and fulfil the promise that 'Nation shall not lift up sword against Nation.' The lack of goodwill friendship and peace has brought pestilence, famine, war and death, has placed the yoke of bondage upon the people, wrecked nations, wrecked human lives and wrecked the progress of humanity. —Baha'u'llah

INDIANS IN SOUTH AFRICA

THEIR EDUCATION AND CULTURAL FUTURE

By
PANDIT HISHRAM H.A.

SINCE my arrival in South Africa in July last, I am having many opportunities of coming in closer contact with different sections of my countrymen. Economically their condition on the whole is not bad; many of them, of course, have to struggle very hard to make both ends meet particularly among the Tamilians in Natal. Those who are engaged in business are pulling on well. Politically Indians suffer great disabilities. It is not my subject to discuss them in this article, but let us hope that in course of time, harmony and better feeling will prevail and Indians will not be subjected to humiliation and invidious distinctions. What I am concerned in this article is their education and culture and in this respect we ourselves are more responsible than anybody else for the deplorable conditions prevailing at present.

First of all it should be remembered that India claims a history, a culture and a polity continuing at least for the last five thousand years. She has contributed much to the cultural life of the world. Even at present in spite of political subjection, her share in the spiritual contribution is not less than any other people. Any great nation can be be proud of a Gandhi or a Tagore. In the domain of religion, art and literature, the whole Eastern world up to Japan is indebted to India. Our Valmiki and Kalidas stand in the first rank of the world poets and dramatists. In the modern age there has been great revival in India in religion, art and literature. The whole question is whether Indians in South Africa can be entirely deprived of this great heritage and begin as a clean slate.

Education

The education of Indians is designed and imparted to them in South Africa entirely ignores Indian language and literature. The Indian children both boys and girls are exclusively taught English and Africans.

Even in India itself, in spite of the past one hundred years of English education, there is not much permanent literature produced by the Indians in that language. The system of education which deprives the student of his own language is quite unnatural and inimical to the growth of the faculties of thinking and imagination. If this educational policy is insisted in South Africa the result will be that in the course of the next 25 years, they will be entirely strangers to any Indian language and literature. It will take them a long period before they can thoroughly anglicise them in thought and life and even then they will be poor caricatures of the European. The Union Government is anxious to provide proper facilities to Indian boys and girls for their education at least up to secondary standard if not for higher education. In Natal about 21,000 boys and girls are attending Government and Government aided schools and this number represents about 70 per cent. of the children of school-going age.

Private schools and classes have been opened by the different sections of the Indian community to teach the children their vernacular after the English school hours and hardly 25 per cent. of the school-attending children take advantage of this arrangement and those who attend only get a smattering of their own language. It is certain that this private initiative will not help them much. The Muslim children also receive some instruction in the Madrasas opened by them, but I think it is a poor consolation as they are not expected to make any worth the name acquaintance with their language and literature so be of any practical use to them in their life.

Western Standard

There is no objection on the part of the Indians to adopt western standard of life in so far as it concerns their dress and housing and general standard of life, but this does not mean that they should be deprived of their rich and valuable spiritual heritage. If at present they are looking that spirit is lost owing to certain circumstances, there is potentiality in them and they will respond to that appeal when it is properly made to them.

Even from the higher point of view Indians will make a better contribution to the cultural life of South Africa, if they imbibe their ideals and live up to them instead of being converted into a uniform block with the Coloureds and the Natives. The objection may be raised that the Indian population is using three languages at present (i.e., Tamil, Hindi and Gujarati, and it is difficult to arrange for the teaching of all these languages in the schools. I think this difficulty is not beyond solution. I would like to suggest that in the position names of either no Indian language or one language, then preference should be given to Hindustani. It is already becoming the common language of the whole of India and the South African Indians can keep their touch with that great country through this language for all times to come. I have addressed big audiences of different sections and I have found that lectures in Hindustani are better understood by them all than in English. One thing is certain, that if no Indian language is not taught in the schools then with the spread of education at the present pace the younger generation will use only English both in their homes and outside and no Indian language will survive. When they entirely forget their language and literature, I wonder what spiritual traditions they can entertain of their religion and country. There are other factors also in the development of cultural life but I think this language question is of the greatest importance and without its proper solution other means will not help much.

Intellectual Atmosphere Lacking

Lecturers have come from India now and then and they have kept awakened their religion spirit in the people. I have seen large numbers of young Indians gathering to hear anxiously something of their religion and culture and they are earnest to know more and more of their motherland and her message to them. The difficulty is that most of them have ordinary knowledge of language whether their vernacular or English just for their business purpose. They cannot enjoy any good literature in any language and therefore there is not much taste of reading and study beyond the newspaper and such stuff. The lectures do awaken the spirit but there is no permanent background to sustain and develop that spirit. There is no intellectual atmosphere about our people, mostly they are busy in their avocations, business, farming or labour.

In Natal the older people built temples in every land that faith from India, but now these temples are practically forsaken places without any worshippers. People visit these temples once or twice a year on some festive occasion and that too for social enjoyment. It is regrettable that almost the whole Hindu population is without any religious service or enlightenment. Here and there some Young Arya Samajes hold their weekly service, but for lack of a good religious scholar, they do not create the necessary spiritual atmosphere. In the whole of South Africa I have not met even one good Hindu scholar administering to the religious needs of the community or giving them any teaching of their great books like the Vedas, the Upanishad and the Bhagvad Gita. I have visited Indian schools and put questions to the students and teachers about Indian culture and their religion and I have found them blank in this respect. Most of the aided schools are Christian missions' schools and there Hindu teachers teach Bible stories to Indian children.

Indian Women

The Indian women are comparatively intelligent and graceful in their manners. There is no custom among Gujarati and Tamil Hindus but still they are in a very backward condition and they hardly play any part in the larger social life. The reason, I understand, is mainly due to the fault of the men who do not feel their need and therefore there is no encouragement on the their part to the women to contribute their own share in the larger life. I had the occasion of attending many social functions arranged by Indian friends, and women were conspicuous by their absence. In some place

remarks also were made that if Indians expect European women to attend their functions, they should also bring their women with them. The women are generally not educated, but this drawback can be easily overcome if afternoon classes are opened for women when they are generally free to give them instruction in English and their vernacular. At Pietermaritzburg I addressed a meeting of the Indian Women's Association where they had gathered in a fairly large number along with their European sisters and some work is being done there in that direction.

Scheme For Cultural Advancement

In my opinion the following steps are necessary to develop the cultural life of our people in the Union on proper lines. I think they are in a position to provide the necessary funds for them.

The visitors from India should first look to the interest of the local community and then to building their cultural life and not merely collect funds and go away leaving the people without any guidance. If the local Indians improve culturally and have decent institutions their status will be raised in the eyes of the Europeans and it will reflect credit on India as well.

First of all a close cultural contact with India is essential. It is hoped that distinguished Hindu scholars who can really add to the cultural life of the people here, cannot afford to stay here for a long time. They have already great responsibilities on their shoulders in India but they can be approached to pay a short visit to this country and lecture tour and bring new zeal and inspiration to their brethren here. For this purpose it is proposed to establish a lectureship on Hindu religion and culture and to invite distinguished lecturer every year who can present Hindu spiritual teachings from a liberal point of view without antagonising any section of the community. The South African Hindu Mahā Sabha has accepted this scheme and has appealed to the public for a sum of £3,000 to a permanent fund. The annual income of this fund will enable them to invite a lecturer of the type every year and defray the necessary expenses. This will be a great creative work and go a long way in bringing new life and new ideas to the people.

There are Hindu business men rich enough to establish a lectureship by themselves, but if they have not the heart to do so, let us hope that the collective effort of the whole community will be able to accomplish this scheme. Personally, I will try my best to see that the collection is made and a Trust created to carry on this work by the Hindu Mahā Sabha before I return to India. This lectureship will also be a cultural contribution on behalf of India, to the Union as a whole. There is an increasing number of Europeans who are desirous to know more of Indian spiritual ideals and Yoga. I was invited to address the students of the Natal and Transvaal Universities. I sincerely appreciate their courtesy and keen interest in hearing the exposition of Aryan culture and philosophy.

Religious Centres

As I said before, the temples have no living touch with the life of the people at present. There should be some decent religious centres at least in cities like Durban, Pietermaritzburg and Johannesburg where Hindus live in their thousands. The first need for such a centre is the presence of a whole-time religious scholar, not a mere priest like, but a man of wide outlook and religious vision and missionary zeal who will conduct prayer meetings, give discourses on religious subjects and inspire his congregation for a higher life. There should be a prayer hall in a quiet place with residential quarters for the Acharya, all kept in neat and clean condition. There should be a selected library and reading room attached to this centre. The late Parsee Rustomjee has rendered a great service to the Indian community of Durban by making a big charitable endowment managed by a Trust for the last 16 years. Under the Trust there is a decent Library and reading room in the name of Mahatma Gandhi and a big Rustomjee Hall. The Trust also helps the educational institutions by giving them annual grants. For lack of intellectual atmosphere I am afraid full advantage is not being taken of the Library. If there is such a centre with a scholar, it will create that atmosphere and both young and old members of the community would like to go there and spend some time in the contemplation of higher ideals which make life good, beautiful and happy in the real sense.

B. W. CANEY
— Jewellers —
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

The spreading of good literature is another need of the place. We have very nice publications both in English and vernaculars which give a fair knowledge of our social and religious ideals. First of all people are not very earnest about reading and those who would like to read and study, do not find proper books within their easy reach. I proposed to the reception committee organised at Pietermaritzburg to arrange my lectures, to present 500 copies of the "Hindu View of Life" by Sir Radhakrishnan of the Calcutta University, now Spalding Professor of Eastern Religion and Ethics in both Indians and Europeans in the schools and Universities on the whole of the Union. These four lectures were delivered by the author on Hinduism some years back in the Manchester College, Oxford, and are a fine exposition of Hindu faith and practice. I wish that these lectures are read and understood by every Indian. The committee kindly accepted my proposal, and the money needed for the purpose has been collected and the order for books has been placed with the booksellers. They have assured me that they will continue the distribution of such literature in future also.

Not only do we require scholars and teachers from India to visit South Africa for cultural work, but young educated Indians should also go from South Africa to India and spend some time in the cultural seats of the Motherland, study some special branch of art and literature and, on their return, enrich the knowledge of their fellowmen here. It is satisfactory that two young men working as teachers in Pietermaritzburg, are going to India to study at Dayanand Brahma Maha Vidyalya, a College of Divinity in Lahore. Mr. M. C. Varma of Durban, has provided one scholarship for this purpose and the other young man has got help from his relations.

Advice To India

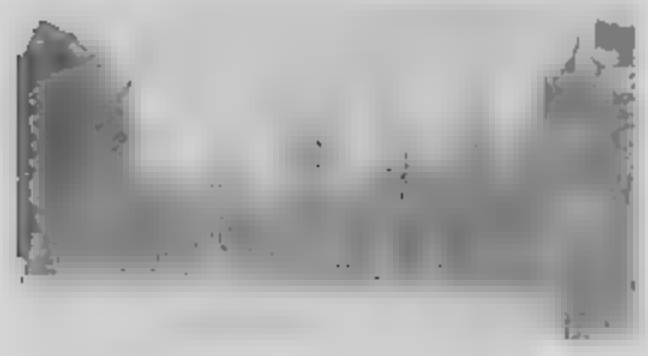
I have briefly given my views on the educational and cultural condition of my people in South Africa. It is really sad to see that in a place where Mahatma Gandhi fought for 20 years, for our honour and self-respect, to-day the Indian community in general and the Hindus in particular, are without any effective leadership.

India has also her responsibility to her sons and daughters overseas. She has not only to look to their political rights but also to their spiritual welfare. There is a great opportunity for young Indian scholars to equip themselves with necessary knowledge and determination to be the torchbearers of their spiritual culture not only to their countrymen in the Colonies but to the people of all countries on the earth. If only they develop that universal outlook of life, human love and sympathy the world is theirs, and they will find them welcome at home among all people. Religious organisations of India have serious responsibilities in this direction.

While Indians overseas may be lacking in certain respects and they require enlightenment on their spiritual heritage, they are free from many superstitions and sectarian prejudices which are prevalent in India at present and stand in the way of goodwill and better understanding between one and another. They should not send any preachers of little education, narrow outlook and sectarian tendencies, for they do more harm than good. Only tried men should be sent who will bring harmony and reconciliation, rather than dissent and division.

HARBOUR SCENE AT GOA PORTUGESE PORT NEAR BOMBAY
મુંબઇ નજદીક આવેલ પોરચુગીઝ બંદર ગોવાનાં બારાંનું દ્રશ્ય

PAGODA RANGOON (BURMA.)
રંગુન (બર્મા)ના પગોડા મંદીરનું દ્રશ્ય.

ROYAL LAKE SCENE. RANGOON
રંગુનની રોયલ લેકનું દ્રશ્ય.

A BEAUTIFUL SCENE OF RANGOON
રંગુનનું એક સુંદર દ્રશ્ય.

Photo: H. Mohamedalli, Meerut

SOLARIUM

The late Jam Sahib of Jamnagar, (Kathiawar) India, had this built by French engineers at a cost of three hundred thousand Rupees. It is considered to be the third largest Solarium in the world.

સોલેરીયમ

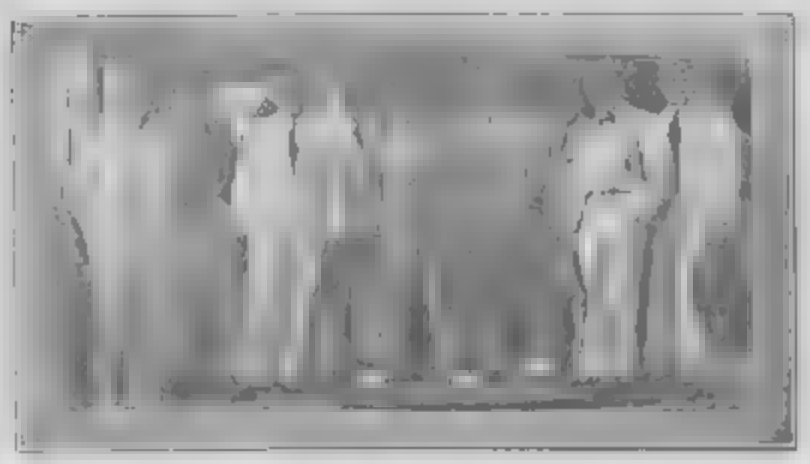
વેસ્ટર્નીકોઝે ' અસ્ટ્રાવાયોલેટ ' નામના કિરણોથી ગાય પડી શકે એવી શોધ કરી છે એ કીરણો આપણા માટે મરકુન જનકાર્યમાં જામનગરમાં ફ્રેંચ એંજીનીયરો પાસે આ પણ લાખ રૂપીયાના ખર્ચે તૈયાર કરાવ્યું છે જગતમાં આ ત્રીજુ મોટામાં મોટુ સોલેરીયમ મનાય છે.

FATAL NANGA EXPEDITION

Some of these German adventurers lost their lives through an avalanche. The story of the Nanga Parbat appears elsewhere in this issue.

નંગા પર્વતનું જીવલેણ સાહસ

કાશ્મીરમાંના નંગા પરબત પર ચઢવાનું સાહસ કરનારે આ જર્મન સાહસવીરોમાંના કેટલાક જણોના ભોગ હિમપ્રપાત નડવાથી પરબત પાસેના બરફ નીચે દટાઈ કુદરત ખોળે સુઇ ગયા હતા.

Mrs. P. D. SHARMA

Wife of Air Station Officer Air Marshal Sharma, who has been [illegible]

શ્રીમતી પી. ડી શર્મા

એરીયલ એર મેસ માર્શલ શર્મા ના ધર્મપત્ની જેમણે તાજેતરમાં મીરતના કાર્યાલયમાં એક કાર્યક્રમનું સાનુકુલ્ય મેળવ્યું છે

Miss [illegible]
Ex[illegible]

[illegible] Exhibition [illegible] Meerut [illegible] [illegible] [illegible]

મીસ [illegible] એક્ઝીબીશન ઓપરેટર

પ્રખ્યાત ચીત્રાની જેવી દુનીયાનો પ્રવાસ કરી અમેરીકા પાછા ફરતા ચીનના છુટી પડતા ની કોનાસ્તરી બાજુ પાસેના જાલધામાં આવે છે

Gandhi Heritage Portal

AN INTERESTING JEWISH VISITOR FROM PALESTINE

MISS SHLOMITH F. FLAUM, whose picture appears elsewhere in this issue together with the Poet Rabindranath Tagore, is an ethnologist, social worker, traveller, lecturer, journalist and authoress of "The Wandering Jewess" and translator from the German into Hebrew of "Ten Jewish Women" by Otto Abeles, and of numerous Essays by the Indian Poet Philosopher Rabindranath Tagore, from the original Bengali into Hebrew and Arabic.

Miss Flaum was born in Lithuania. Her father an ardent lover and dreamer for a Reborn Zion, and a great admirer of the Hebrew visionary and founder of Zionism Theodore Herzl, passed on his ideals of Eretz Israel to his children.

From five years Miss Flaum was taught Hebrew and Russian by private tutor at home, then brought up in High School and College in Germany, and made her University studies in America. She masters eight languages.

In 1910 her father died suddenly and young in Jerusalem. She then took up his fathers's ideals for Palestine. She arrived in Jerusalem as a pioneer in 1911 and took up the organisation of Hebrew Kindergartens and Teachers Training College. She rendered many social services to the Jewish community and the Zionist cause. She made various studies on educational matters and social service in many lands in India, Italy, France, England, Egypt, Syria etc. In India she was professor at Rabindranath Tagore's Cosmopolitan University and made [illegible] "Educational Aims and Ideals". While she was in Europe a institute she acquired the name 'Shanti' which is the Indian interpretation of Shlomith and was known as Shanti Flaum. She is a friend of Mahatma Gandhi, Mrs. Sarojini Naidu. On her return from India she founded a school on Tagore's principles in Tel Aviv. She made a friend and established a bond between the peoples of India and Palestine.

She is now on a visit to South Africa to make a study on various aspects of this country for a better knowledge and understanding between South Africa and Palestine.

THE FIELD OF DISHONOUR

By SHANTI FLAUM

(Dedicated to those who fall in present wars)

A BATTLEFIELD—strewn with the remnants of men, and of animals, and of machines designed to kill them littered with the hopes, and ethics, and ideals, of a world gone mad.

And this is what they would have us call "The Field of Honour!"

We gladly honour the poor devils who fight there so bravely and die there so pitifully. But for the men who put them there, the battlefield is a Field of Dishonour!

And men did put them there. Let's face facts: War is not the plan of a divine power...it is not an inevitability of nature ...it is not a part of the universal scheme. Wars are made by men.

Men greedy for fame and power. Politicians so fond of seeing themselves on the front page that they'll risk international complications to get there. Men who make a living by manufacturing implements with which the citizens of one nation call, kill and maim the citizens of another nation. Men, in various lines of endeavour, who see in war a chance to line their pockets with gold.

These men make war. Not directly, of course—nothing as rude as that. But by sowing the seeds that grow into misunderstanding, hate and finally war.

Do you want them to make another world war—a war infinitely more horrible and disastrous than the last—a war in which planes will mock at "front lines," women die in their homes, children be stricken down on their way to school?

Then remember this: those who stand to profit by war are not idle, nor stupid, nor scrupulous. Neither are they without vast funds. The efforts of this busy minority are more than a match for the efforts of a lethargic majority. The one thing that can stop the coming war is an aroused public opinion of hitherto unknown magnitude. Your help is needed to solidify decent people's disgust with this whole silly business of war.

THE ENDLESS RACE

Say not, my brother, you have lost the race,
Albeit my feet be faster than your feet,
Yet in the trackless voids of Time and Space
Your path and mine invariably meet

Swift is the wing; but so's the languid breeze
That gives it birth and sleeps within its breast.
The mother-bird that flutters in the trees
Cannot outfly the fledglings in the nest.

The mountain stream that hurls in wanton leaps
From rock to rock, its waters cool and clear,
Can reach the distant, ever-silent deeps
No quicker than a dewdrop or a tear

Come, brother, come! The day is not yet done.
The race goes on relentless as before.
The time to ask, who's lost and who has won
Will be when Time and Distance are no more

Till then let's drown my laughter in your tears
And cast away their soul-benumbing load,
And stride along unmindful of the years
Or cheers of those who loiter on the road

—*SHANTI FLAUM*

MUSIC IN INDIA

By
INDIRA DEVI CHAUDHURI
(Niece of the Poet Rabindranath Tagore)

IT is only fair to begin by telling you that I have no pretensions to being an authority, either on the theory or practice of Indian Music. The following remarks must, therefore, be taken as coming, not from one who knows, but only from one who understands just enough to love and appreciate it.

I will try to give you what must necessarily be a rapid bird's-eye-view of the subject, from the earliest dawn to the present time, keeping principally in view the influence exercised by music on Indian life. I must ask you at the outset to bear in mind these three points:—

(1) The antiquity and conservation of Indian Music,

(2) Its intimate connection with religion, and

(3) Therefore its wide and great influence in a country where religion plays so important a part in social life.

The Goddess Saraswati is the presiding deity or muse of Hindu Music and learning. She is represented as being very fair, robed all in radiant white, sitting on a white lotus, with a book in one hand and the Vina in another. She is the patroness and beloved mother of all musicians and poets, whose one dream is to catch some faint echo of the enthralling strains of her Vina, or one drop of honey from her immaculate lotus-throne. Let me invoke her aid in this humble effort of mine to describe and illustrate her divine art.

The Sanskrit word for music, Sangita, used to mean singing, music and dancing combined, and the great God Shiva is to have revealed it to humanity. In one of the old Sanskrit dramas, there is a beautiful invocation to Shiva, which indicates how his dance symbolises the rythmic motion of the Cosmos, and may be roughly translated thus:—

"Lightly treads the God, lest he should overset universe; he restrains his action, lest his arm should over-reach the boundaries of the three worlds; and his spark-shooting glances are turned on empty space, that they should consume that which they rest upon.

The holy sage Narada is represented as roaming through heaven and earth singing the praises of Hari on his Vina. The Apsaras or heavenly nymphs delight the eyes and ears of the Gods with their dancing and singing. So that music, heavenly maid, must have had a celestial abode, like the holy Ganges, before she came down on earth to win the hearts of men.

Our oldest and most sacred literature, the Vedas, are estimated to have been composed about 2000 years B.C. The following extracts from Mc.Donell's Sanskrit Literature will give you some idea of the music of that remote age:—

"Various references in the Rigveda show that even in that early age the Indians were acquainted with different kinds of music. For we find the three main types of percussion, wind and stringed instruments there represented by the drum (dundubhi), the flute (Vana) and the lute (Vina). The last has ever since been the favourite musical instrument of the Indians.

"By the time of the Yajur Veda several kinds of professional musicians appear to have arisen, for lute-players, drummers, flute-players and conch-blowers are enumerated in its list of callings. Singing is, of course, very often mentioned in the Rig Veda. That vocal music had already got beyond the most primitive stage, may be concluded from the somewhat complicated method of chanting the Sama Veda, a method which was probably very ancient, as the Sama ritual goes back to the Indo-Aryan age."

The Sama Veda is still chanted, but I do not know how far the old melodies have been preserved.

After the Vedic comes the Epic age. The main story of the Mahabarata or the the great Epic of India, is one of the most ancient of world-stories.

"Old songs about the ancient feud and the heroes who played a part in it must have been handed down by word of mouth and recited in popular assemblies or at great public sacrifices!" The equally famous epic Ramayana is also said to have been "either recited by the professional minstrels or sung to the accompaniment of a stringed instrument being handed down orally in the first place by Rama's two sons, Kusha and Lava."

Even to this day public and private musical recitations from the Epics and Puranas (old religious legends) are common in India.

In estimating the influence of music on the Indian mind, we must remember that, apart from the natural and universal attraction of sweet sounds, music in this country, besides being inseparably connected with all poetry and religion, is further enriched by being the vehicle of its history. The chronicles of kings were preserved and recited melodiously by bards, such as the famous *bardai* and *charans* of Rajasthan. I believe every separate metre has a distinct way of being chanted, still extant in India.

But during the Buddhist period, the scene was changed. Buddha and his followers renounced art and practised their doctrines, and almost the whole of the resulting Pali Literature was in prose. The Buddhist period was more fertile in architecture, sculpture and mural painting, than in music; and the latter, divorced from religion, lost for the time its most powerful support and inspiration. But that it was not allowed to die out, is amply proved by the literature of the succeeding period of Brahminic reaction (approximately 500-1200 A.D.), which was so brilliant as to have been called the Hindu Renaissance.

In this period we, for the first time, come across Drama, in the European sense of the word. Dramatic performances used to be held on the occasion of religious festivals, probably in the *Sangita-sala* or concert-hall of kings, and included dancing and singing. From the internal evidence of extant Sanskrit dramas, we come to know that the art of music was taught by Brahmin professors called Natyacharyas, not only to professionals, but even to the ladies of royal households, and many instances are given of their proficiency. Music also formed part of the education of princes, but they were more patrons than performers. One of the main functions of the renaissance Drama appears to have been the destruction of Buddhist monastic traditions, and the upholding of cherished Hindu social ideals. From the numerous Sanskrit works on music, it seems at this period to have attained a high degree of perfection, both as a science and art, of which the Brahmins were the sole exponents, showing the high estimation in which it must have been held. Indeed music has been called Gandharva-Veda and fifth Veda. And even now the highest class of musicians look upon it as a sacred art, and one of the roads leading to salvation, if devotedly persevered in. The temple and the stage were formerly the two great schools of Hindu Music. During the popular festivals, singing and dancing also went on in the open air.

This music had a character and influence peculiarly its own, and must have been the precursor of modern Indian folk-song. Just as the music of the cultured must have given rise to our classical system. Durbari or chamber music, i.e. high-class music played by a single performer to a select audience, is, however, not yet alluded to. In some parts of India singing and dancing formed, and still form, part of the temple-worship. And though we have nothing like that in Bengal yet who has not experienced the sense of holy calm and peace which steals over the mind, when the mingled sound of gong and bell and conch is borne on the breeze at the time of the *arati* or vespers, in the stillness of the evening? The conch deserves special mention as, though it cannot produce music, it has a musical sound which is intimately associated with auspicious occasions and goodwill in every Hindu household, and it was also used as a trumpet-call in war in olden days.

We have now come down to the Mahomedan conquest, which ushered in a new era for India. In Mahomedan mosques, music has no place, and the drama was absolutely foreign, if not wholly repugnant, to the new conquerors. Hence classical music was deprived for a time of its court patronage. There is a characteristic story told of Aurangzebe, the great Moghul. The court musicians brought a bier in front of the window where the Emperor used to show himself daily to the people, and wailed so loud as to attract his attention. Aurangzebe came to the window and asked what it meant. They replied that melody was dead, and they were taking him to the graveyard. The Emperor said, "Very well, make the grave deep, so that neither voice nor echo may issue from it!"

Nevertheless the spirit of India slowly but surely prevailed, and music gradually crept back into the Courts, in the form of an entertainment for Mahomedan princes, some of whom became great patrons of the art. It is well-known that Akbar the Great gathered round him the best musical talent of Hindustan, amongst whom was Tansen, the greatest name in Hindu Music. Thus the Darbari, or chamber form of music came into existence, and came to stay. This new departure, together with the Persian culture introduced by the Mahomedans, must have influenced the style of music, but to what extent it is impossible to say, though the difference between the Northern and Southern styles may afford some indication of its character.

The great mass of people, however, clung as fondly as ever to the old form of musical drama known as the *Jatra*, which flourishes to this day. This is not a regular drama, performed on the stage, but a simpler kind of operatic play, with some religious legend or national hero for its subject.

Along with these, musical and semi-religious recitations of stories from Epics and Puranas, referred to before, were and still are common amongst the people, under the name of *Kathas*, which are performed by professional story-tellers known as *Kathaks*. It is still considered a pious act to have these *Kathas* recited in the domestic circle.

The *bhajan*, a simple devotional song with every verse set to the same simple tune, has also held its ground along with the others, as being specially suited for private worship.

All these and other local types, too numerous even to mention, served in those illiterate days to keep alive the national ideals, and account for the remarkable persuasion of the highest Hindu thought amongst even the lowest social strata, as with the decline of Sanskrit learning the vernaculars became the medium of all Hindu thought and feeling.

About this time there was a great resurgence of Vaishnavism, and the Krishna-cult spread far and wide amongst the people. And though Vaishnavism, like Buddhism, was essentially a protest against the formalism and narrowness of Brahminism, its spirit was diametrically opposite. Asceticism and repression were replaced by the message of freedom and the joy of life. The life of Krishna plays upon the whole gamut of human emotion, from the love of the child to the love of God, and hence is peculiarly adapted in each of its phases to musical expression. Indeed it is not too much to say that the bulk of the innumerable songs of India have for their theme the immortal loves of Krishna and Radha. Through the corridors of time we still hear the echoes of Krishna's flute, and he lives yet in our hearts, our songs and our poems. Like Orpheus his flute is said to have had a magnetic influence, not only over human hearts, but also the forces of nature. I know a song which says that at the sound of his flute the river Jamuna flowed backwards, the wind stopped blowing, the cobra stopped swimming, the cows stopped grazing, and the calf stopped taking its mother's milk. How sweetly and naturally the human and superhuman are mingled in this, as in most of our simple religious songs, which go straight even to our sophisticated hearts! The Vaishnava poets, whose works are a veritable storehouse of all that is tender and true in love, have for their inspiration the same eternal story. As the name of each tune is given in each Vaishnava lyric, these must always have been sung, and are still sung to the music of the *Kirtan*, which is the Vaishnava's own particular form of musical expression. The Kirtan, at least in Bengal, is indeed a marvellous development of musical technique. It may be compared in some of its aspects to the European Oratorio, and in spirit and expression it is akin to the lyrical drama of Wagner. The *Kirtan* requires a whole band of well-trained performers and several hours of time for anything like an adequate rendering.

With the advent of the English, Indian culture including music, has entered into a new phase. Among the educated classes the old religious musical entertainments have almost gone out of vogue, though with the masses they are still popular. The *Jatras* are more and more copying modern theatrical performances, with not very happy results. The theatres themselves, which have sprung up in dozens, are no doubt fulfilling some useful functions, but their effect on music has been for the most part deplorable, their characteristic tunes betraying an utter lack of style, and a considerable debt to *Bauls*.

The Brahmo Samaj has given music a prominent part in its religious service, and has availed itself of the best in all styles without distinction, thus gaining a wide emotional range, and also helping to conserve much that might have otherwise died out.

European popular music cannot but have had a certain amount of influence on our modern music. I have heard some lively tunes on the Bombay side, which seem to have been borrowed boldly from the Portuguese, as well as several other adaptations which are locally described as being in the style of the band. The band with its loudness and liveliness seems to have caught the popular fancy, and was at one time considered quite the thing for marriage processions. Our own wedding music is performed by a small band of pipers, the pipe being a sort of clarionet or oboe, whose sweet and touching strains are inseparably associated in the Indian mind with all festive occasions.

Occasional attempts have been made to introduce harmony into Indian music, an altogether radical departure which requires a trained musician to handle with any degree of success.

Some Bengali songs have also been set to Scotch and Irish melodies, which with a little adaptation do not sound so very foreign to our ears.

A more subtle form of Western influence may be traced in the modern tendency to simplify and vary the Darbari style, by breaking away from some of its rigid conventions. Nevertheless the classical style still survives in its purity, thanks to its devotees, who cling religiously to the established tradition, and account any departure from it to be a mortal sin.

On the whole, I regret to have to say, that our music is at present languishing for want of support. Our princes and noblemen are no longer so devoted to the divine Saraswati as they used to be, and even the few existing followers of the faith have to bow down to the modern King Gramophone, who seems to reign supreme.

The ubiquitous harmonium and piano have also changed the orthodox character of our music, and a certain kind of cheap drawing-room music which can be easily learnt and easily taught, superseding the old artistic style.

There are also, however, certain elements of hope, which it gives me pleasure to touch upon. Things are not so bad as in the days of our grandfathers, when music and singing were supposed to be an occupation fit only for professionals and no'er-do-wells. The more music became an instrument of mere pleasure, the more it sank in public estimation. It is only very recently, and probably as a result of Western influence, that music has been reinstated in the Hindu home, and is coming to be valued as an Art in and for itself. Several systems of notation have been devised, and a few musical publications are helping to preserve at least the outlines of the best classical compositions. And above all, the Indian heart has still a tender spot in which the

real music of India may find refuge, while awaiting the coming of the new Tansen.

I hope it is not too late to say a few words regarding the distinguishing characteristics of Indian Music, which may perhaps be more easily brought out by a comparison with the European system.

First, we have no such thing as Harmony or practically none; only the key-note singly or in combination with dominant and sub-dominant, being used in accompanying songs or filling out instrumental music. Indian Melody, thus left to itself, has attained a much greater complexity and elaboration than its European sister. The apparently endless profusion of *Taans* or cadenzas with our melodies are adorned, partake more of the nature of an improvisation than a mere reproduction, and that is why any system of notation can only hope to preserve the mere skeleton of an Indian musical scheme.

The teaching and learning of music by ear, is another great difference, which makes a good ear and a good memory much more essential in would-be performers.

The subject of our *Ragas*, *Raginis* is a large and difficult one, which cannot be adequately treated in a paper like this. *Ragas* are certain melodic types based on various modes and keys, and differentiated by the sequence and prominence of particular notes. They require much study and practice, not only to render correctly but also to recognise and appreciate. A point of considerable interest to the foreigner is, that particular *Ragas* and *Raginis* are required to be sung at particular hours of the day; and the initiated really feel dissatisfied if the proper time is not chosen for its correspondium time. Whether there is something deeper than mere association of ideas in this feeling, it is not for me to say. *Ragas* and *Raginis* are believed to be ideal beings in human form, and definite descriptions of them are given in Sanskrit books, with details of colour, form and expression. Certain powers are also ascribed to certain *Ragas*, e.g., the bringing down of rain, the breaking forth of fire, etc., and many are the interesting stories given in proof. But alas! the age of miracles is past, and there is no danger nowadays of anybody's setting the Hooghli on fire by singing the *Dipak Raga!*

The so-called quarter-tones of the Indian scale seem to be a hard nut for foreigners to crack. Without entering into details, it will be enough to say that intervals of less than a semi-tone are never used in succession, and their only use is to introduce different degrees of sharpness and flatness in different *Ragas*. This is why the tempered notes of European keyed instruments are not all-sufficing for Indian classical music proper, but are enough for all practical purposes in modern popular music.

Another obvious distinction is the gliding progression of our melodies, in which no abrupt transitions or large intervals occur. An analogy may be found in a design composed of curves, as opposed to one consisting of angular or disconnected lines. Our songs are also definitely divided into two or four parts, and the composer's name used very often to be mentioned at the end.

Our time-system, like our melodic system, is complicated enough to deserve special mention. Not only bars, but groups of bars have to be taken as the unit of time, and the number of beats may be five or seven, as well as two, three and their multiples. We begin at the beginning, and stop at a particular accented beat called the *sama*. The safe and timely arrival at this stopping station entails much beating of the drum and appreciative shaking of the head on the part of both performers and listeners, though it may appear rather an abrupt ending to those accustomed to the somewhat affected and comfortable settling-down of the conventional European *finale*.

I must also allude to the divine melancholy which is so characteristic of Indian Music. Gay or martial tunes are conspicuous by their absence. This may perhaps point to some inherent difference between the East and the West, which it would be interesting to work out.

Let me conclude with a distinction drawn by one of our poets, between Eastern and Western music. He says:

"The world by day is like European music, a flowing concourse of vast harmony, composed of concord and discord and many disconnected fragments. And the night-world is our Indian music,—one pure, deep and tender *raga*. They both stir us, yet the two are contradictory in spirit. But that cannot be helped. At the very root, nature is divided into two—day and night, unity and variety, finite and infinite. We people of India live in the realm of night, we are overpowered by the sense of the one and infinite. Our music draws the listener away beyond the limits of everyday human joys and sorrows and takes us to that lonely region of the soul which lies beyond the phenomenal universe; while European music leads us a variegated dance through the endless rise and fall of human grief and joy."—*Indian Cultural Review* (Mauritius).

MONEY THE ROOT...

WHAT money does to human nature has never been more amusingly stated than by Congressman Maury Maverick in his current widely-discussed autobiography. In the midst of the darkest hour in the depression this energetic and public spirited man founded a co-operative camp in San Antonio for the help of starving transients. All went well until some of the residents got WPO and army project jobs. Then, writes Maverick:

> Castes began to form. . . . One man worked thirty hours in a week and got a dollar an hour. He had been the meekest, most respectable and hard working man in the colony. He drew his thirty dollars . . . arrived on the scene tight as a drum, . . . beat his wife, turned capitalist and left. Tony, an ex-sailor, made twelve dollars and forty cents. . . . began dressing up. . . . ran off with somebody's wife and three children, as ambitious a character as I ever knew. . . .

The "castes" of which Maverick speaks, were threefold, curiously corresponding to the class divisions in society:

> The penny caste was composed of those who had less than a dollar and they were the advanced thinkers. Those who had over a dollar but under five dollars were liberal Democrats . . . a little worried about militarism. Those having over five dollars were the Tories and reactionaries and looked on the others . . as a proletarian mob.

Everything went to pieces, in other words, just as soon as income, or rather inequality of income, began to intrude. The co-operative undertaking simply couldn't stand the strain. Human nature, in other words, stank to pieces. This is the experience, incidentally, of every co-operative enterprise, isolated, like an island in the sea, in the midst of a competitive economy. Only communities sustained by a profound religious conviction have ever been able to endure such conditions, and most of these have sooner or later collapsed or corrupted. The only solution to the question, as we see it, is an all-inclusive co-operative society in which all will have not only the opportunity but the duty to work productively for the commonwealth, and all will receive, on a reasonably equitable basis, income from their labour. The Scandinavians seem to be approaching this ideal in their great national co-operative systems. It is not conceivable that eventually we shall all live together in society as we live together in families—as "members one of another"?—*Daily*.

THE NANGA PARBAT

RECENT FATAL GERMAN EXPEDITION

THE whole world was stunned to hear the message at the end of last July that the German Nanga Parbat Expedition was overwhelmed by an avalanche and seven climbers and nine Gurkha porters were killed.

Nanga Parbat (Naked Mountain) is the highest peak of the Himalayas. There are many peaks and only few have received the names. The Himalayas are the highest mountains in the world. They are not like other mountains which stick up from the surface of the earth with plains on both sides. Besides it is not a single range. There are three ranges one behind the other. They are about 1,500 miles in length and about 150 miles across. So mighty are the Himalayas that the whole of the Alps of Switzerland could be inserted among them and not a trace of it would be visible. If ever a man is able to stand on one of the peaks of the Himalayas and is gifted with the longest and sturdy sight he would be able to see on a clear day the whole of the continent.

Nanga Parbat is surrounded by his family of peaks Dhaulagiri, Nanda Devi, Mount Everest and Kinchinjunga and hundreds of others. They do not contain broad and fertile valleys with smiling rural boys and girls or peaceful lakes except the "Paradise of Kashmir." At the foot of the Himalayas there are steep and rocky gorges where the rays of the sun cannot find an entrance and the rippling of the snow-fed streams goes unheard. Great is the heat amongst the gorges and higher up the silence of the snow pervades without any sort of life. There, it is most appropriately called "The Abode of the Snow"—The Himalayas. All around there is nothing which can please the eye except the virgin snow and gleaming ice where the lofty peaks talk with the heaven.

What has Himalayas done for India? They have done a great work for India and they are doing it daily and hourly. They are the birth-place of great rivers and a reservoir of water unimaginable for the plains of India. Innumerable are the glaciers which melt in the hot weather and feed the rivers with their sparkling water. Lastly, the whole current of the Monsoon is prevented from passing the other side and thus India is benefitted with heavy rains. What a difference it would make to India, if there would have been no Himalayas. The Himalayas act like screens—indeed, it is the largest natural silver-screen in the world. They are wind-screen as well as rain-screen. The most important thing which they do is

By

CAMAN H. PANDIT

In "The Children's News"

that they separate the countries and peoples of India from the countries and peoples beyond. Have you ever heard in the history of India an invading army marching across the barriers of the Himalayas? So the British Government is saved from the expenses of keeping military and guns on this frontier of India. Even the Himalayas do not allow the aeroplanes to cross them.

Others should come from a long distance and should try to capture the Himalayas and we should sit silently wondering at the awe and majesty of the mighty mountain. Our ancestors perhaps might have gone there for the peaks have received their names from times immemorial but Nanga Parbat have defied all attempts of man to come near him. Untrodden is the peak of Nanga Parbat to this day. Two previous attempts were made to reach it. One was in 1895 and the other in 1934 which ended in disaster and failure. The recent attempt was third of its kind. Climbers of all nationalities have vied with one another in expeditions of this kind to succeed.

The Himalayas baffle all attempts of climbers and they are much more dangerous to climbers and require far more and higher mountaineering knowledge, experience and kill. Their enormous dimensions make their avalanches far more dangerous than those which occur on other mountains. The avalanches are bigger, cover more ground and descend down with greatest velocity. Sometimes they rush with severe force right across the floor. Generally Himalayan avalanches are often accompanied by a mist of fine dry driven snow which obscures the vision and is intensely suffocating.

Nanga Parbat is only climbable on one of its sides. One has to pass up by a great valley which is most beautiful but at the same time most dangerous. Notable mountaineers have declared it to be exceptionally dangerous. Besides, the severe snowfalls are extraordinarily large and the conditions are most treacherous as to melt the stoutest heart.

The recent attempt was one of its own kind on the Nanga Parbat. A couple of years ago four German climbers and seven porters lost their lives. The party reached the place from which they believed to be one day's climb to the top of the mountain. But the night before the snow fell. So thickly it began to fall that they could not see at a near distance, still they decided to wait till the weather would clear. But it did not clear. Finally the attempt had to be abandoned and the whole party descended. One after another the members of the party collapsed and died. Only four porters reached safely at the base of the camp after being out on the topmost heights in terrible weather without food or shelter for seven days.

Terrible toll has been taken by the formidable Nanga Parbat and today it stands for the moment unclimbed and unconquered.

—Or—

If I Were—

I'd ride the highways up and down,
I'd scatter health through every town;
The weight of worry dull as lead
I'd lift from every weary head.
I'd leave prescriptions by the pound
For spreading happiness around;
I'd sweep disease from every door
With magic brooms from Christ's shore.
I'd fire the hearts of young and old
To star miracles untold
And Poverty would never dare
To breed its bastard in this air:
Maternity I'd make an Art—
It is the overflowing heart.
I'd never rest from year to year
Until the world was rid of fear;
Across the seas to every land
I'd offer friendship's cordial hand;
Wherever man might challenge Fate
I'd make of Life an open gate.

—LUCIA MINNIE RIMBACH.

—Unity.

INSULT TO MAN'S HUMANITY, AND PENAL EXCESS

By
RABINDRANATH TAGORE
In "The Modern Review"

IN my childhood, I remember, the police appeared to me as part of some immense department of frightfulness; they were as alien to normal human life as ghosts and ghouls. Thieves, for this reason, were for me monsters quite outside the frontiers of the human race. Then it occurred once that I saw a thief with my own eyes running away from our house in a desperate attempt to elude the porters. What surprised me was that he was like any ordinary man indeed weaker than most.

The time has not arrived yet for my surprise to vanish: the unnatural situation remains. Those who having broken the law—whatever the reason—have once been branded as criminals are still the objects of such extreme prejudice that we have no compunction in dealing out inhuman treatment to them. We take it that they are not like us, and it seems that we carry full social sanction when we allow our treatment to become a torture. The sadism that lies at the depth of human society thus secures victims for self-indulgence.

Let me relate another experience—of a later period. In Calcutta I saw a policeman dragging through the crowded street a person charged with some offence—he may or may not have been guilty—by means of rope tied round the man's waist. The insult offered in dragging a man like an animal lies on all of us. This struck my mind deeply because, among other reasons, I have never seen such an evil sight in England or anywhere else in Europe. Insult to man's humanity, and along with it insult to my fellow-countryman in particular, made my heart go galling: there was, firstly, cruelty practised on a law-breaker and contempt for him besides because he belonged to one's own land. That contempt lies on us all. In our country alone humiliation is heaped on top of legal penalties.

It is natural to savage mentality to think that a cruel system is efficacious. From the primary school to the lunatic asylum one sees this mentality holding authority. The primitive savage lurking in the human mind delights in atrocities. In civilised countries the sphere of such enjoyment has been narrowed down: the partially civilised side of human nature shames and controls the brute within. In countries free from such control the brute revels, cruelty becomes legal. The ideal of humanity is daily violated in the prisons by brutism.

Had the jails not offered shelter for the practice of vengefulness, justified as a means of rectification, the aggressiveness of legalised punishment would for very shame have disappeared. The nature of evil is to spread and extend its secret domain once it is encouraged in some form, great or small in the social system. Modern Europe offers ugly instances; repression baring its teeth and shamelessly mocking civilised behaviour reigns in countries proudly claiming to be civilised—but the roots of such monstrosity lie in all the prisons where cruelty is practised with the deliberate sanction of the ruling power. Enormous cages have been built to feed and nourish Satan with human blood; the modern statecraft of political barbarism is born there. There, in those costly gaols, civilisation daily poisons itself with the virus of callousness.

Even now after many years I remember how such a centre of punishment can corrupt humanity in its neighbourhood. Our ship arrived in Hong Kong on its way to China. From the dock I saw a Chinese pedlar trying to sell his ware to the travellers on the shore. This may have been forbidden. In course of applying the law a Sikh constable, countryman of mine, pulled him by the pig-tale and gave him a kick. Uncivilised legal procedure, it is evident, helps the brute in an uncultured brain to lust in rudeness. I imagined the case of a European, not a mere pedlar but a thief or a ruffian, under similar circumstances. The Sikh constable, in pursuance of his duties, could even have hit the miscreant with a stick but he never pulled him by the ear or kicked him. That policeman in Hong Kong had restrained the pedlar but had kicked the whole nation. Human beings living in countries subject to contempt not only put up with such treatment but invite increase in savagery.

Agents of the government who can pull a man by the hair and kick him are plentiful in this country. The reason which makes them flourish in China exists here in full force. Contempt, and its attendant cruelty, have, we feel, thoroughly infected the air of India.

In this connection I should like to tell another story. I was then in Selidah. The fishing folk of that neighbourhood I used to know intimately. Their whole existance depended on such rights as they had on the use of the river. Occupation rights on the water are never so decisive as on the land; the owners of the water took advantage of this to oppress the fisherman as they liked—in this respect the fisherman were more helpless than the peasants. Some agent of zemindar once came and took a large haul of fish, quite illegally, from a fisherman's boat on to his own. Such events frequently happened. Those for whom acceptance of wrong is the simplest way of self-preservation could not, on the occasion, suffer silently; they backed away on ear of that plunderer. Round about midnight a deputation of fishermen came to my boat—their whole settlement, they said, was being ruthlessly raided by the police. At once I sent to them a gentleman from my Estate, not to obstruct the police in the discharge of their public duty as it is solemnly termed, but to be present during the occasion. He had no power but he represented some ideal; his presence on the spot would be a challenge to wrong-doing.

Even with regard to the prisoners in our country we cannot do more. We can point out what is decent and what is not; we can appeal in the name of humanity. But to whom shall we direct our words, whom shall we confront? Our appeal must be to those who belong to the category of hair-pullers, those who are the intermediaries, those who have no compunction in heaping insults on their own countrymen in serving a foreign government.

There is definite procedure, we must remember, laid down by law for careful trial of an accused before he is penalised. This civilised procedure we have got from the English. Summary judgment by the Qazi was once the order of the day; we have learnt to disrespect it because that whole system of trial and punishment was based on individual guess work, on caprice, on personal prejudices. It was easy on those days, as it is even now to a lesser degree, to maltreat an individual the moment he was under accusation, because the conception of a civilised legal system was lacking, human freedom was insecurely founded. In civilised countries it is recognised, moreover, that for sure proof of guilt the law itself should provide a proper search and scrutiny of witnesses by expert lawyers, and by experienced judges. We have now learnt to value a legal system which by its impartiality shows respect for all men. We know that in spite of such precaution there has not been, in many cases, a miscarriage of justice and innocent people have been punished. If the very law [illegible]

justice is removed then this business of law is and law courts must be looked upon as a gigantic game of wastefulness.

Even if it is decided that in special cases, according to the gravity of the offence, there have to be secret examination of witnesses, judgment on suspicion, and summary punishment—I would not argue; but it must be asserted that in such instances the punishment should not be excessive. It would be well to guard against future regret for having inflicted inordinate suffering on a wrongly convicted person. The condition of imprisonment is itself sufficiently painful. If by adding extra ingredients it is made more intolerable, that procedure cannot be called civilised. That the ingredients are of a bitter kind we can only guess from outside. When it is claimed that proper trial to prove the offence is not possible, there should at least be some provision made for the mitigation of suffering in dealing with such doubtful cases.

Many have been returned from prison in their last hours to die from tuberculosis in their mothers' arms; I ask you, Indian representatives of my own country, do you feel quite sure, without ever holding a trial, that they deserve such slow torturous death?

May I speak of a long-stored agony of my mind? Within a short time there have been in this country a number of serious acts of reprisal and murderous attacks. Those who have been eye-witnesses and been involved in personal suffering along with their families and friends, those who know the inner story have been responsible, sometimes, for the dissemination of news which our people have had every reason to accept as reliable. The authorities, however, because they did not consider such acts to be political offence, have not in these cases chosen to pursue the logic of suspicion to its extreme end, ordered punishment without offering any explanation. This they have done in dealing with the other side, and evidently our Indian representatives today have considered the procedure to be correct. Persons responsible for political murder and loot are despicable; no less despicable are those who are responsible for similar acts committed by the other side. The argument that it is easy by means of secret information to discover the culprits on one side but not so on the other is too strange to be seriously advanced. Punishment must be meted out on both sides; it may not be possible to obtain legally valid proof of conspiracy and secret crimes but both in the number of crimes committed and in the degree of heinousness of their commission one side is as guilty as the other. Excessive punishment, I have already said, I consider to be barbaric; on neither side would I have vindictiveness equated by violent reprisal. But logic we must, whether a Government or a Society, by condemnation. Solitary confinement or banishment in the Andamans I would not advocate for offenders on either side. If our representatives seated in high authority do so, I, standing below, must contradict them.

[Rabindranath Tagore's speech at Santiniketan on Andaman Day.]

Fountain of Wisdom

There are in Europe many signs of a crumbling civilisation.

DR. BURNS.

More blood has been shed in the name of God than for any other cause.

VIVEKANANDA.

ANDHRA MAHA SABHA OF SOUTH AFRICA

Mrs. Atheelutchmee Chetty
First South African-born Andhra lady to lecture in Telugu in South Africa. Mrs. Chetty is the daughter of Mr. and Mrs. R. R. Chetty of Stamford Hill, Durban.

I AM directed by the Andhra Maha Sabha of South Africa to express through the Diwali Number of your esteemed paper, to all the members of the Andhra community and the Hindu community in general, the Sabha's greetings and wishes for a very happy Diwali. The Sabha also desires to express its profound appreciation for the keen and lively interest taken by the Andhra community in the activities of the Sabha towards the promulgation of the Telugu language in this country. In this respect the active support rendered by the Andhra womenfolk is to be highly commended, and particular mention is to be made of that young Telugu lady Mrs. Atheelutchmee Chetty who is doing yeoman service to this section of the community by publicly addressing large gatherings on the needs of Andhra education. Mrs Chetty is the first South African-born Indian woman to lecture in Telugu in this country. In conclusion, the Sabha hopes that the Andhra community will, in the course of their devotional duties on this historical and memorable day, avow not to lag behind in supporting and working for the interests of their own mother-tongue, Telugu, which they can do so by joining the membership of this Sabha.

I. KRISHNAYA NAIDOO.

ADVAITA ASHRAMA

A SHORT REPORT OF ITS ACTIVITIES

By
SWAMI PAVITRANANDA
President, Advaita Ashrama.

Introductory

THE foremost thought in the mind of Swami Vivekananda and his great mission in life was the regeneration of India. His ambition was that the Hindu Religion should become aggressive and dynamic. One cherished object of the heart, forming part of the bigger scheme, was the founding of an Ashrama in the sacred retreats of the Himalayas, where the Advaita or the doctrine of the Oneness of all Existence might be taught and practised.

The credit of founding such an Ashrama belonged to Mr. J. H. Sevier and Mrs. Sevier who, under the sympathetic guidance of Swami Vivekananda and with the co-operation of Swami Saradananda, the first President, started in March, 1899, the Advaita Ashrama at Mayavati, in the district of Almora.

Aims And Objects

Through study, reflection, and meditation on the Truths, the Ashrama seeks to produce strong, self-reliant characters who will act as mighty levers in the world of modern thought.

Admission And Training

Those who give up all private concerns desire to devote themselves exclusively to self-improvement and the furtherance of the objects of the Ashrama are admitted as inmates and trained as workers. The inmates are all allotted such works at the Ashrama—manual and intellectual, as they are fit for. This, practised in the spirit of Karma-Yoga, takes a few hours daily. The rest of the day is devoted to the practice of meditation, study by private and class study, meditation and Japa. Classes are held on Western as well as Eastern philosophy. Besides these regular classes, lecture classes were also held now and then to train the members as preachers when sometimes they had to go out to lecture. There is a library for the use of the inmates.

Management

The Ashrama is managed by a body of Trustees, with a President who is elected every three years.

Activities Of The Ashrama

The activities of the Ashrama may be divided into two general sections: Propagandistic and philanthropic work.

1. PROPAGANDA

(a) Lectures, etc.

Swami Prabhavananda who was the President till April, 1937, made an extensive tour in Kathiawar with Swami Ananda-bodha creating interest in the movement wherever they went.

Swami Vireswarananda who succeeded him as President made extensive tours in South India in the years 1928 and 1929 in the course of which he delivered several lectures and held conversations and classes on various religious and allied topics which were much appreciated. In 1930 he visited several parts of the United Provinces.

In 1931 Swami Vijayananda toured through Behar and the United Provinces, in 1930 Swami Nityaswarupananda toured through Bengal and some parts of Assam and in 1933 and 1934 Swami Maithilyananda toured through various parts of Behar and United Provinces in which tours all of them were able to enlighten many on religions and other topics.

In pursuance of the desire of Swami Vivekananda, the Ramakrishna Order has been sending monks to the West to preach the higher ideals and principles of Hinduism to the West. We are glad to inform that from this Ashrama, during the period under review, besides Swami Madhavananda, Swamis Dayananda, Ashokananda, Vividishananda and Nikhilananda were sent to the United States of America to take charge of Vedanta works over there. Swami Vijayananda was sent to Buenos Ayres, Argentine Republic, South America, to start a Vedanta movement there, for which purpose he had specially to learn the Spanish language. Swami Yatiswarananda, who was also for some years in this Ashrama, is now in Germany where he has been sent by the Ramakrishna Order to start a Vedanta movement in Europe.

(b) Publication

It is gratifying to note that the humble service which the *Prabuddha Bharata*, a monthly journal, has been rendering to the English-knowing people in India and abroad, for the last thirty-nine years, has been appreciated uniformly by the enlightened people. At present it has a place as Indian journalism and claims many well-known savants of the East and the West among its contributors. Thus it has been doing solid work in spreading the ideals, one of which is the harmonising of the conflicting religions and cultural ideals of the world.

The Ashrama has published various English and Sanskrit books. A few among these are: *The Complete Works of Swami Vivekananda* in 7 Vols., *Life of Sri Ramakrishna*, *Life of Swami Vivekananda* in 2 Vols., *Ramakrishna the Man God* and *The Universal Gospel of Vivekananda* by M. Romain Rolland, the first complete English translation of the *Brihadaranyaka Upanishad* with Sankara's commentary, translations with notes of *Gita*, *Vivekachudamani*, *Vedanta Sara*, *Bhagavata* in Skanda, chapters 6-9), a small prayer book *Altar Flowers* containing select Sanskrit Stotras with English translation and many more new books which are still in the Press.

2. PHILANTHROPIC WORK

The Mayavati Charitable Dispensary

Moved by the extreme helplessness and suffering of the poor and ignorant villagers in times of illness, the Swamis of the Ashrama, in the early years, distributed medicines to them. As their numbers increased the Ashrama felt the need of a regular dispensary, which was opened in November, 1903. Since then it has been under the charge of one or other of the monastic members whose knowledge of Medical Science qualified him for this work. The Dispensary is within the precincts of the Advaita Ashrama and patients come to it from a distance of even one or two days' journey. The doctor also goes round the villages to render service to such patients as are not able to come to the Indoor Hospital. Service is rendered free to all irrespective of caste, creed or sex.

A COMPARATIVE CHART OF WORK DONE

Year	No. of Patients Outdoor	No. of Patients Indoor	Receipts	Disbursements
1925	3262	75	396 0 0	685 4 [illegible]
1931	9105	149	6029 [illegible]	990 [illegible]
1932	8459	140	907 [illegible]	[illegible]
1933	7900	140	1034 [illegible]	[illegible]
1934	10401	181	1050 [illegible]	1014 [illegible]

Besides these above-mentioned receipts we have received some endowment towards a Permanent Fund which yields as yet very little by way of interest.

Guests And Visitors

Since the start a considerable number of distinguished persons, both Indian and Western, have visited the Ashrama. Among these might be mentioned Mr. A. M. Rose, Deshbandhu Chittaranjan Das, Sister Nivedita, Sir Jagadish Chandra Bose, Major S. K. Nag, I.M.S. and Rai Jogesh Chandra Chakravarti, Registrar, the Calcutta University.

The Needs Of The Ashrama

The Ashrama is handicapped at present in various ways for want of funds in carrying out efficiently its propaganda work, especially the training of preachers for scattering broadcast the higher ideals of Hinduism inside and outside of India. We are sure our countrymen will realise the necessity of such trained, selfless preachers in these days, when the one great need felt by the Hindu society is to make its religion dynamic and aggressive. The want of a fully equipped Library with up-to-date books in different departments of human knowledge, especially religion, philosophy, modern scientific thought, history, etc., is keenly felt. The Ashrama is therefore badly in need of endowments. We hope, however, that the generous and kind-hearted public and lovers of the Sanatana Dharmam, would come forward to relieve the pressure on the slender resources of this Ashrama.

The Mayavati Charitable Dispensary also stands in need of help. Situated as it is in a far-off place, the humble work of this lo-

Indhi Heritage Porta

SOME WORLD CELEBRITIES.

કેટલીક જગવિખ્યાત વ્યક્તિઓ

Romain Rolland
The Famous French Author
રોમેં રોલાં
પ્રખ્યાત ફ્રેંચ લેખક

H. H. The Aga Khan
who presided over the League of Nations
ધ. આગા ખાન
જેમણે જીનેવા ખાતે નેશનલ્સનું મંડળ પ્રમુખપદે દીપાવ્યું હતું

Bernard Shaw
The famous English Author who is still active in spite of his 81 years.
બરનાર્ડ શૉ
પ્રખ્યાત અંગ્રેજ લેખક જેઓ ૮૧ વર્ષની વયે હજુ પોતાનાં પુસ્તકો લખી રહ્યા છે

Sir John Simon
who is responsible to a large extent for the present Constitution in India
સર જૉન સાયમન
જે હાલના ઈંડિયા રાજબંધારણ માટે ઘણે અંશે જવાબદાર છે

Lord Baden Powell
World Chief for the scout Movement who has now completed eighty years of his active existence
લૉર્ડ બેડન પાવેલ
સ્કાઉટ ચળવળના વડા જે હાલમાં એંસી વર્ષની જબરદસ્ત મરદાંગી ધરાવીને હજુ એ દેશમાં ભ્રમણ કરી રહ્યા છે

Amin Hosseini
Grand Mufti in Jerusalem, is now in Syria and is going to seek aid from Mussolini
અમીન હુસેની
જેરૂસલેમના મોટા મુફ્તી અને જેરૂસલેમના આરબોના નેતા જે હાલ સીરીયામાં છે અને મુસોલીની પાસે મદદ માટે જનાર છે

Cordell Hull
Foreign Secretary to United States
કૉરડેલ હલ
યુનાઈટેડ સ્ટેટસના પરરાષ્ટ્રખાતાના મંત્રી

General Sugiyama
War Minister in Japan
જનરલ સુજીયામા
જપાનના યુદ્ધ મંત્રી

Ex-King Ferdinand of Bulgaria
બલ્ગેરીયાના ભૂતપૂર્વ રાજા ફરડીનાન્ડ.

Some Sky-scrapers of America

અમેરીકાની કેટલીક ગગન ચુંબીત ઈમારતો

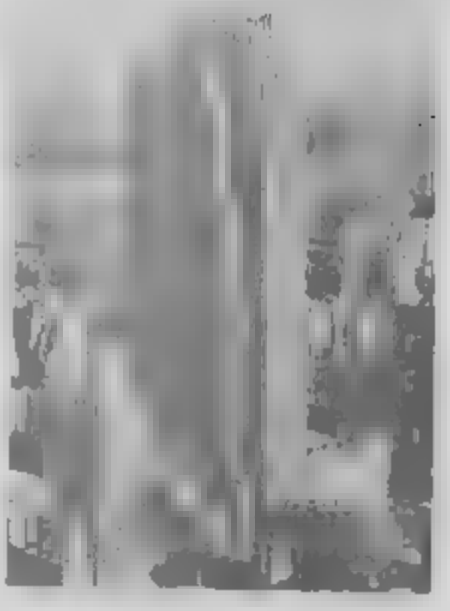

Left: World's Busiest Street, New York.

ડાબા બાજુ– ન્યુયોર્કનો દુનીયામાં સાથી વધારે વ્યવસાય વાળો રસ્તો.

Right: Rockfeller Centre

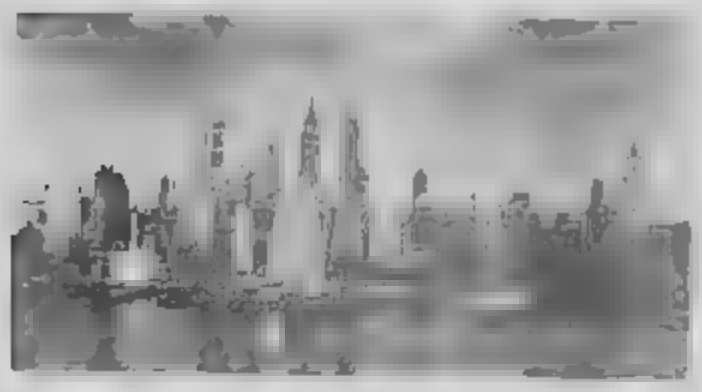
જમણી બાજુ– આ રોકફેલર સેન્ટરની બી-ડી ગ અમેરીકાના કરોડપતી રોકફેલરે બંધાવેલ છે તેમાં ૭૭ મજલા છે ૬૫, ફરેડ ઉતારનો તેમાં બાંધ વામાં આવ્યા છે તેમાં બીજા ૩૦ મીનીટમાં ૬૨૦૦ રીટની ઝડપે લાવે છે છે નીચેથી છે ઉપર ના ભાગપર ૫૦ સેકંડમાં પહોંચાય છે. તેમાં એક લાખ માણસો રોજ આવજા ૬ છે અને દુનીયા માં મોટામાં મોટું બીલ્ડીંગ રસ્થાન છે.

A general view of the Sky-scrapers of New York.

ન્યુયોર્કની ગગન ચુંબીત ઈમારતોનો સામાન્ય દેખાવ

Lower New York Skyline View

નીચલા ન્યુયોર્કનો નદી તરફનો ભાગ ઝમણીક દેખાવ.

Gandhi Portal

institution is not able to attract the attention of the public. To meet the increasing demand we are contemplating the construction of a new ward of 4 beds with all accessories, which means an expenditure of about £1,000. We, therefore, appeal to the generous public to extend their kind help to such a useful institution.

We also appeal to the kind-hearted gentlemen for a Permanent Fund for the maintenance of the Dispensary and its Indoor Hospital of 4 beds. An endowment of £5,000 will meet the cost of maintaining one bed.

Donors desirous of perpetuating the memory of their departed friends or relatives, may do so through this humanitarian work by bearing the cost of any of the above-mentioned units of the Dispensary.

Contributions, however small, towards either the Maternity proper, or Library, or the Mayoral Charitable Dispensary will be thankfully received and acknowledged by the undersigned. *Donors are specially requested to mention the purpose for which their contributions are intended to be utilised.*

AN APPROACH TO EDUCATION AND ITS ULTIMATE VALUE

By
ANDREW ANTHONY

ONE thing is certain: that the whole work of education can never be accomplished by schools, however wisely they may be planned and administered. The headmaster of Eton School calls the influence of home-life in early childhood, "The Corner Stone of Education," in a striking book under this title. He maintains that the fundamental issues of character have been settled for most boys before they enter public school, as a result of quiet influences and association. Horace Bushell held that the first three years of a child's life are more important, as a general fact, in their bearing upon education and character, than all the years of discipline that may come afterward. The family, in its home-life has the child first, and the impressions that he then receives will serve as a background, foundation and a perspective basis for all subsequent education; it has him in his most impressionable years, and educates him by the method of constant contact and association, with influences all the more vital because for the most part indirect and unnoticed; and these influences are of special importance in their bearing upon the growing character of the child.

What kind of a home would then be required? There are, it would seem, three characteristics which the boy must recognise before he will think of his home as good, and which, if he does recognise them as marks of his own home, will make him remember that home as the most precious of his mental inheritances. A simple home, that is to say, is simply a home; not a step to something else, not an instrument of social ambition, not a mere sleeping-place, like a kennel into which a dog creeps for the night; but a centre of affectionate self-denial and mutual forbearance; an end in itself, as though the main concern of a family were simply to make a home and to keep it simple. When a boy discovers that his parents find their satisfaction elsewhere than in the home, then the boy also will follow the example instinctively as it leads him to the street or gang; in so far as he sees the home satisfying his parents, it is likely to satisfy him.

The second mark of good home is consistency. The parental discipline of the home is to be chiefly maintained, not by precept, but by the consistent conduct of the parents themselves. A boy is not easily moved by exhortation, but he is affected with extraordinary ease by contagion. A boy is in many points imitative and unobservant, but one trait in him is highly developed—the capacity to detect anything that looks like humbug. If he observes any considerable inconsistency between precept and example, between exhortation and character, all the well-intended efforts of his home are likely to be in vain.

Out of the simplicity and consistency of a good home issues the third characteristic. It is that relation between children and their parents whose historical name is Piety. Piety, in its Latin usage was the name for the duty and loyalty of a child to its parents, or a wife to her husband. Aeneas, in Virgil, was called pious, because he was a good son of Anchises. This, then, is the home where simplicity and consistency open into piety; where a boy thinks of his father not as a drill-master or task-finder, so that the first instinct of the boy is to keep out of the way; nor of his mother as yielding a fragment of her day to her children while committing their nurture for the most part to hired experts; but of both parents as comrades in whom it is a happiness to go, and as advisers from whom it is safe to learn.

Our teachers in the elementary and secondary schools are doing their best in the circumstances under which they are placed, therefore, the child's education would be incomplete without the assistance of schools..... A snap-shot pictures that upon which the camera is focused; with greater care one may capture the landscape in front of the instrument as far as the horizon; but the latest aerial photography captures the entire horizon and sweeps in an area ten miles beyond the horizon of the operator who lies his photographic kite. Leadership extends the horizon. Elementary education is indispensable, it gives one a snap-shot of the conditions which he must deal; secondary education or training enables one to look ahead to the very horizon, but higher education gives one power to extend his horizon by just so much as he rises higher than those whom he is to lead into the great unknown.

Lastly, what is it to be educated; what is left of one's education when one has passed from school or college to the absorbing vocations of life? Much that one has learned—dates, facts, languages—has slipped away from one's mind like water off a rock. What then remains? There remains, if education has been wise, a mental habit, a discipline of mind, a capacity to attack new problems with confidence, a larger view of things, a more comprehensive mind. An educated person takes command of new situations and novel undertakings as an officer takes command of his troops. And how is it that this capacity to command has been developed? It is reached through the training to obey. The educated mind has been taught by greater minds and has felt the authority of greater thoughts. The laws of nature, the masters of literature, the great achievements of science or art, have taught one reverence and loyalty, and that acceptance of intellectual leadership makes one in his own time a leader. He has been a man under authority; and, therefore, when his own education ceases to be cited he becomes a man having authority, to whom less educated minds turn as to one who is fit to lead. The educated man stands on the shoulders of the past and so looks farther into the future. He is saved from repeating old mistakes by knowing what the past has learned and has had to unlearn. He does not have to begin things; he is able to start with the momentum of the past.

Vishwaroop Temple And Dharamsala Deepawali Festival 1937

The annual Deepawali celebrations will be performed at the above Temple (Tongaat), on Tuesday, November 2, commencing at 10 a.m. Members of the Hindu community are kindly invited to participate in the celebrations.

AHIMSA, GREATEST SCIENCE OF THE WORLD

ADDRESSING the Science Association of the Pachaiyappa's College recently, Dr. T. S. S. Rajan, Minister for Public Health, laid emphasis on the science of Ahimsa (non-violence). He declared that Ahimsa alone could solve the problems of the world immersed in bloody wars. Science, he said, had opened a wonderful vista of power of man over nature. The definition of science is that it is an art which enables us to know more of nature and thus be the better for that acquisition. We should be able to use that science in our life so that it can give us the maximum benefit.

Explaining the significance of Ahimsa, he declared that it was the greatest human science they had to learn, and put into practice. Mahatma Gandhi was the great discoverer of that science. Ahimsa in its correct meaning, was not the resort of the weak. Keeping quiet when one was assaulted and beaten was not in itself Ahimsa. If one had the strength in him to return the blows, and kept quiet all the same, then only it could be called Ahimsa. It was a philosophy which kept back the brutal strength in them, and put out as defence the spiritual strength. It was the spiritual power of Gandhiji that had brought the whole world to his feet. "It is his strength that is now displayed throug the frial people which you see in the Congress Ministries to-day. And do you not think that the strength of the Congress in Ministries is Ahimsa, to preach which human blood has been shed? Ahimsa as the greatest science is the crying need of the hour."

"We have lost our country, our wealth, health and prosperity. We have become the humblest of the humblest, physically, mentally, morally and intellectually. Should we allow the 36 crores of our brethren to live and die like this? Through this turmoil, through this slavery, through this humility of ages, we have survived to deliver to the warring world our truth of Ahimsa. And we got our lesson from the greatest man of this time. We live and see Ahimsa exhibited in human form in him." The Minister then advised the students to practise Ahimsa as their great message to the world.

MORAL LESSONS IN HINDU GAMES

By
M. M. BHATT

IT has been generally admitted that the game of cards has its origin in India, but it will be of interest to the readers of this article to know the motive underlying the invention of this game. It is said that there was a king, who was arrogant, indolent and negligent to the welfare of his subjects. The people were highly dissatisfied, but no one had the courage to put their complaints before the king. He had a wise Brahmin minister. To impress upon the mind of the king that the power and stability of the throne depended solely on the loyalty and affection of the people, he invented the game of playing cards. The Indian script has fifty-two alphabets, and there already existed the practice of using alphabetical cards to teach young children, and that seems to be the reason he selected fifty-two as the number of playing cards. From very old time the Hindu society has been classified into four divisions, viz: Brahmins, the learned class; Kshatriya, the warrior class; Vaishyas, the merchant class and Shudras, the labour class. He divided the cards into four parts, each to represent a class of the people. He presented this new game to the king and described the rules of the game. The game was to be played by four players, one of whom declared one suite of cards as trumps, which meant, that the class of people represented by that suite of cards became ruling class. In each set numbers two to ten represents the number of members of that class. As a rule, majority rules the minority, and so each card had its value according to the number it represented. Ten was the maximum majority. The officer of the king was superior to any majority of the class, the Royal Family was superior to the officer, and king was the head of the Royal Family. The members of the ruling class, though they be in the minority, were considered superior to the majority of the subject classes. Up to this the rules appeared simple, but when the one was given superiority over the king, it was an enigma to the king. Then the minister explained that the one represented not one person, but the unity of the whole class. As long as there was a class divided into majority and minority, the king and his officer were superior even to the majority, but when the whole class was united the king was powerless. Thus, he gave the lesson to the king without giving an offence.

Snakes And Ladders

This is another game of India with a high moral lesson. The chequered board has one hundred and eight squares. Hundred squares are arranged in ten rows and the remaining eight are placed at the top in three rows of four, three and one. Some of these squares represent various virtues, and some represent vices. A square representing a virtue, is connected with a ladder reaching some other square in a higher row representing particular happiness, or joy as a resultant condition of that virtue. Similarly each of the squares representing a vice is connected with another by a snake having his head in that square and his tail in that other square in the lower row, representing some misery or punishment, as a consequence of that particular vice. The seven squares on the top represents heaven and homes of Gods, and the topmost square represents the absolute the ultimate unity with whom is the highest ideal of Hindu religion.

Your Soul Found

The human soul is lodged in the front part of the brain, just behind the temple. So states Professor Spatz, Director of the Berlin Institute for Mental Research.

Research has shown that the brain sends special hormones to different parts of the organism in the same way as it sends messages by nerves. Professor Spatz kept observation on people whose moral courage, creative power, or qualities of the soul had suddenly changed.

He found that their temples and foreheads had undergone a remarkable change at the same time. In some cases the temples had slimmed.

The professor concludes that the soul and personality are responsible for the changes and are situated in that part of the skull.

OUSTANDING EVENTS OF THE PAST YEAR

1936 Dec. 2 Sir Maurice Gwyer appointed the first Chief Justice of the Federal Court of India

Dec. 9 Pandit Jawaharlal Nehru re-elected President of the Indian National Congress.

Dec. 10 King Edward abdicates and the Duke of York proclaimed King.

Dec. 24 The return of Mr. Bhalendra Ghose from America to India after twenty years.

Dec. 26 The Indian National Congress meets at Faizpur under the presidentship of Pandit Jawaharlal Nehru.

1937 Jan. 8 Opening of the Union Parliament.

Jan. 20 Mr. Franklin Roosvelt is re-inaugurated as President of the U.S.A.

Jan. 26 Celebration of Independence Day throughout India.

Jan. 27 Disastrous floods in Ohio River of the U.S.A., causing loss of hundreds of lives, and considerable damage to property.

Jan. 29 Aliens Bill passed in the Union Parliament.

Jan. 29 Thirteen of the accused in the Moscow trial are sentenced to death.

Feb. 4 Indian Legislative Assembly passes Dr. Deshmukh's Bill giving widows the right to inherit property.

Feb. 13 H. E. H. the Nizam of Hyderabad celebrates Silver Jubilee of his reign.

Feb. 27 All India Congress Committee meets in Wardha to decide office acceptance question.

March 1 Parliament of Religions meets at Calcutta.

March 17 Sir Austin Chamberlain is dead in London.

March 17 Mr. Subas Chandra Bose is released from prison.

March 19 Lord Clarendon leaves the Union.

March 24 Massacre of Ethiopians in Addis Ababa is reported.

March 27 Sir Shah Mahomed Sulaiman and Mr. M. R. Jaykar are appointed Judges of the Federal Court in India.

April 1 The inauguration of the New Constitution in India, and All India Hartal observed as a protest.

April 2 World Textile Conference meets at Geneva.

April 5 Sir Patrick Duncan arrives in the Union as the new Governor-General.

April 5 Mr. Ramsay MacDonald opens the International Sugar Conference in London.

April 8 Lord Zetland makes a statement in Parliament on India's constitutional deadlock.

April 13 Union Government drops anti-Asiatic Bill dealing with White Womens' Employment, on the assurance of the S. A. I. C., to have white women employed by Indians dispensed with, by voluntary action.

May 1 Celebration of May Day throughout the world.

May 8 Airship Hindenburg burst into flames while mooring at Lake Hurst, resulting in several deaths.

May 12 Coronation of Their Majesties The King and Queen takes place in London.

May 14 The Imperial Conference meets in London.

May 15 Viscount Phillip Snowden is dead.

May 15 Britain's ex-Prime Minister, the Rt. Hon. Lloyd George, declares that, *Indians* were present at the Coronation but *India* was not present.

May 19 The twenty-second International Commerce Congress meets in Paris.

May 19 Maharaja of Alwar is dead.

May 23 John D. Rockfeller is dead.

May 26 Empire Press Conference meets in London.

May 26 Egypt is admitted as member to the League of Nations.

May 27 Mr. Ramsay Macdonald resigns from the British Cabinet.

May 28 Mr. Stanley Baldwin retires, and Mr. Neville Chamberlain becomes the Prime Minister of England.

June 4 Duke of Windsor marries Mrs. Simpson.

June 4 Twenty-third Session of the International Conference meets in Geneva.

June 14 Kamal Attaturk renounces all his property in favour of the State.

June 18 Mr. Neville Chamberlain, the Prime Minister of England, announces in the House of Commons that, powers exercised by Ministers in India shall be real and unfettered by supervision from Westminister

June 19 Bertram Russell makes a public statement, denouncing the new constitution for India.

June 19 Death takes place of Sir James Barry, the famous English author and dramatist.

June 22 The Viceroy of India breaks his silence and makes an important statement on the political deadlock.

June 24 The report of the Royal Commission on Palestine is signed.

July 1 France goes off gold standard.

July 2 De Valera re-elected President of the Irish Free State.

July 5 At Burlingham, in the Indian Empire garden party polo match for the Indian Princes Challenge Shield, India beat the world by 9 goals to 7. Queen Mary presented souvenirs to the winners.

July 7 Sir S. N. Pochkhanawala, the Banking genius, is dead.

July 8 Congress Working Committee decided on office acceptance in the Provincial Councils, where they were in majority.

July 10 Indian merchants in Zanzibar resolve upon Passive Resistance against the clove trade monopoly.

July 11 Arab National Defence Party denounces the Palestine Commission report.

July 12 Japanese aggression threatens war in Union.

July 20 The world loses one of the Indian scientists, and father of modern wireless namely, Marchese Marconi.

July 12 Maharani Holkar of Indore died at a nursing home at St. Moritz.

July 17 One of the greatest train disasters took place at Bihta Station (about 15 miles from Patna when the Punjab-Howrah Express was entering the station. Over a hundred people were killed and about 200 injured.

July 23 Indian National Congress makes an appeal to the country to boycott Zanzibar cloves

July 27 Japan sends an ultimatum to China.

Aug. 1 Celebration of Lokmanya Tilak Day all over India.

Aug. 4 The Viceroy of India meets Mahatma Gandhi at New Delhi.

Aug. 26 Khan Abdul Gaffar Khan's great reception in Frontier Province.

Aug. 26 Lady Linlithgow wife of the Viceroy of India, returns to India.

Aug. 26 The British Ambassador gets wounded by machine guns from Japanese planes while travelling by motor from Nanking to Shanghai.

Aug. 28 Mahatma Gandhi makes public statement on inaugurating a prohibition campaign.

Aug. 28 Baron Rothschild of the Bank of England dies.

Aug. 29 Hunger-strike given up by Andaman prisoners.

Aug. 29 Darbar Gopaldas elected president of reception committee of the forthcoming Indian National Congress at Haripura.

Aug. 29 Congress party passes a motion declaring India Act an unmitigated evil.

Aug. 30 Congress President protests against sending Indian troops to Far East.

Sept. 1 Kisan Day (peasants) Day a holiday all over India.

Sept. 1 Floods in Singapore, Behar, causing collapse of 1,000 houses.

Sept. 1 Japan prepares for clash over China.

Sept. 1 Messrs Abdul Kalam Azad and Rajendra Babu visit the Frontier.

Sept. 9 Provincial Ministry formed by Congress Party.

Sept. 10 Conference on Piracy at Geneva.

Sept. 10 Shipping magnate Lord Rochdale, dies in London.

Sept. 11 Dr. Tagore seriously ill.

Sept. 12 Germany demands her own Colonies.

Sept. 13 Aga Khan elected president of 18th session of the League of Nations.

Sept. 14 Congress Ministers in India resolve to achieve prohibition within three years.

Sept. 16 The League Council decides to appoint New Commission to study further facts about Palestine.

Sept. 17 Sir Syed Raza Ali makes statement at Indo-European Council meeting in Durban that the economic position of Indians in South Africa has worsened.

Sept. 19 Native riot at Vereeniging.

Sept. 21 General Hertzog, the Union Prime Minister declares Natives must obey law. Union a White man's country.

Sept. 29 Lord Peel, head of Palestine Commission dies.

Sept. 30 Mr. Grobler's suggestion to appoint Commission to inquire into the Indian problem generally as well as the question of mixed marriages, accepted by a big majority by the Transvaal United Party Congress.

Sept. 30 World's Physics Congress at Paris. Dr. Sir C. V. Raman attends.

Oct. 1 Inauguration of Federal Court in India.

Oct. 2 Mahatma Gandhi's birthday celebrations take place all over India.

Oct. 4 Lord Nuffield's gift of £100,000 to South Africa for curing cripples.

Oct. 21 All-India Congress meets at Calcutta.

UNDER THE OFFICIAL SECRETS ACT

(INDIA)

Courtesy "Hindustan Times."

Mr. Haydari Gets In The Soup.

Dr. Van Der Merwe, a member of the South African delegation that toured India chaperoned by Mr. S. A. Haydari expressed some home truths about British Rule in India. In an interview he gave to Reuter on arrival in South Africa.

TAGORE'S STIRRING MESSSAGE TO CHINA

REPLYING to the cablegram expressing concern and wishing a speedy recovery received from Dr. C. Sai Yuan Poi, President of the National Central Research Institution of China, and Dr. Tai Chi Tao, President of the Examination Yuan of the National Government of China, Dr. Rabindranath Tagore expresses his thankfulness and, referring to the Sino-Japanese War, says "My sympathy and the sympathy of our people are wholly with your country. May justice and humanity be vindicated in your triumph."

A United Press of India message gives the text of Dr. Tagore's letter:—

"Deeply moved by your kind concern. I am on the way to recovery. It is wonderful that in the midst of the life and death struggle of your country, you should still have thoughts to spare for me. I have been admiring the heroic resistance of your people to the unwarranted invasion of your great and peaceful land and praying for your victory. My sympathy and the sympathy of our people are wholly with your country. May justice and humanity be vindicated in your triumph. I, who have many friends in Japan, have felt grievously hurt that the brave people of Japan should be misled by their rulers into betraying the best ideals of the East and that we, who should be loving them, should now invoke their defeat that they might wake up to their wrong."

A Token Of Thanksgiving

Mr. S. C. Mukherjee, retired I.C.S., who has sent a cheque for Rs. 1,000 to the Poet as a thanksgiving for his recovery in the course of a letter attached to it says

"As a thanksgiving I am enclosing a cheque which I would request you to kindly utilise in the way you think best, either for the Visva-Bharati or for any other purpose for which you have been raising funds. It is a great pity that at your time of life you have to go about to raise funds and to worry over such matters. We feel this most acutely. I wish I had the circumstances to contribute more."

The Poet was much moved on reading the letter and wrote back in his own hand, weak as he was:—

"Deeply thankful for your really helpful expression of sympathy for myself and my cause."

Dr. Tagore's Message Of Thanks

DR. RABINDRANATH TAGORE, who was recently seriously ill and now well on the way to complete recovery, has issued the following statement:—

"Now that I am better, I take this opportunity of thanking my friends and countrymen who have overwhelmed me with their affection and solicitude. It seems worth while to recover if only to appreciate the affection of friends who I hope, will accept my present condition of weakness as my apology for not being able to acknowledge their kindness individually. It was a grateful experience to regain my first contact with the outside world through the anxious care of so many loving hearts. The doctors who watched over me night and day fought with death on my behalf and laid me under an obligation of which every hour of recovery makes me increasingly aware. The only pity is that they saved a life whose capacity for service must diminish day by day while its responsibilities remain."

Poet's Letters To Gandhiji And Rev. Andrews

Congratulatory telegrams and letters on his recovery are being daily received by Poet Rabindranath Tagore's secretary from all parts of India and abroad. The Poet has written in his own hand the following letters to Gandhiji and Rev. C. F. Andrews —

"Dear Mahatmaji, the first thing which welcomed me into the world of life, after a period of anguish I passed through was your message of affectionate anxiety and it was fully worth the cost of suffering which were unremitting in their long persistence. With grateful love, —Rabindranath Tagore."

The Poet's letter to Rev. C. F. Andrews.—"Dear Charlie, I have realised once again that I have my fund of consolation in your love and I am deeply thankful. The dedication of your work in my name will give me real joy. I am greatly relieved to know that you have not over-worked yourself. Please take rest and do not fret over things that are beyond your power to rectify. With my best love. Rabindranath Tagore."

* * *

"T" And "Th"

We call the following from the *Modern Review* for the benefit of our readers in South Africa who also very often make the same mistake:

Many people have got into the bad habit of using "th" where the correct spelling requires "t." Mr. Satyamurti himself spells his name as "Satyamurthi," which is correct, but many other people spell it "Satyamurthi." Apart from other considerations they do not see the inconsistency involved. If it be correct to write the Sanskrit word for truth as "Satya," it should be correct to write the Sanskrit word image as "Murti." But if you write "murthi," you ought to write also "Sathya." Similarly the same people who write—and write correctly—"Sitaramayya" and "Sita," wrongly write "Savithri," "Srimathi," etc. The correct spellings are "Savitri," "Srimati," etc.

* * *

Manor Garden Sporting Club

The secretary of the above club writes: The first annual Dipawali sports will be held under the auspices of the above club on Sunday, November 7, at the Oslo Manor Garden Hindu School grounds, 113 Oslo Manor Road, commencing at 10 a.m. Programme: (1) Tug O' War, team of 5, entrance fee 2/6 (2) Marathon 4 miles; (3) Free variety sports for children under the age of 12 will be held. Suitable prizes for winners and runners-up. Entries close with Mr. V. G. Moodley, 330 Pine Street, Durban. In addition to the above items a Physical Culture display will be given by Hero Barry, the undefeated flyweight champion of South Africa, of the Muyville Health and Strength Club. Owing to the City police not granting permission to hold the Bicycle Race, we were forced to withdraw it from our programme.

Children's Page

Mr H. G. Wells On Education

In an address on Information on Education given recently by Mr. H. G. Wells at the British Association at Nottingham the speaker Mr. H. G. Wells dwelt particularly on the place which information ought to take in education. By information he meant not the necessary teaching of reading, writing, elementary mathematics, drawing and languages, but knowledge of the world around us. Information about history should not be limited to dates and dynasties and the lives of kings and the bickerings of neighbouring countries, but should take in the lives and habits and customs of the peoples of the past. It should show how the civilizations of the past were the ancestors of the civilization of today. It should tell the story of iron and copper and iron and of transport by road, river, and sea.

Geography should not be lists of rivers and capes, but should impart pictures of the Amazon forests, the pampas, the course of the Nile, the landscape of Labrador, and of the people who dwell in these places.

Geography reaches over to biology, where our schools are fifty years behind contemporary knowledge. It is now possible to teach story of life from its beginning and the succession of living things in Time. There should be information freely and abundantly given in the science of physics and chemistry, becoming increasingly necessary in a world of machinery, optical instruments, radio, television, and aeroplanes. Finally, all young people should be told about the working of their bodies, and about the chief diseases, enfeeblements, and accidents that lie in wait for them in the world. Mr. Wells gave his listeners the impression that he would frame educational system on a kind of Children's Encyclopedia.

* * *

A Prayer

Eternal God, Who through Thy Holy Spirit art everywhere present, calling us though we hear Thee not, and abiding with us though we know Thee not: we praise Thee for the wonder of Thy universe.

We thank Thee for the wisdom of scientists and the skill of craftsmen whereby its correct forces become servants of the spirit of man.

Grant that all who broadcast may use these forces in Thy service, and that no word may fall from them unworthy of their high calling. Grant that all who speak and all who hear may be led in the way of truth, love, and beauty.

* * *

Our National Flag

The Congress Ministries formed under the new Constitution in India in the six provinces, are doing a good deal of national work. They are giving liberties to the press and raising the honour of our national flag, which used to be trolled by the police and Englishmen. It has been made clear by the Chief Ministers that unfortunately they shall have to respect it now.

Do It Now

We do not know who wrote these verses, but we think they are worth passing on.

If you have a kind word, say it;
Throbbing hearts seem sink in
rest:
If you owe a kindness, pay it;
Life's sun hurries to the West
Can you do a kind deed? Do it,
From despair a soul to save;
Bless each day as you pass
through it,
Marching onward to the grave.
If some grand thing for to-
morrow
You are dreaming, do it now:
For the future do not borrow;
Frost soon gathers on the brow.
Days for deeds are few, my
brother,
Then today fulfil your vow:
If you mean to help another,
Do not dream—do it now.

Congress Will Rule Through Moral Force

Writing in *Harijan* of 31st August last, Mahatma Gandhi says:

"It is not enough that Ministers should live simply and work hard. They have to see to it that the Departments they control also respond. Thus justice should become cheap and expeditious. To-day it is the luxury of the rich and the joy of the gambler. The police should be the friends of the people, instead of being their dread. Education should be so revolutionised as to answer the wants of the poorest villager instead of answering those of the imperial exploiter."

Forecasting that all those imprisoned for political offences—even of a violent nature—will shortly find themselves free, if the ministers can give them freedom, Mahatma Gandhi says:

"This is a phenomenon not to be looked at lightly. It does not mean license to violence in the terms of the Congress creed of non-violence. The Congress abhors individual violence in a far more real sense than the Government it replaces. It seeks to meet the violence of individuals not with organized violence called punishment, but with non-violence in the shape of a friendly approach to the erring individuals and through the cultivation of public opinion against any form of violence. Its methods are preventive, not punitive. In other words, the Congress will rule, not through the police backed by the military but through its moral authority based upon the greatest goodwill of the people."

Referring to the lifting of the ban on prohibited literature Mahatma Gandhi says:—

"The Congress rule does not mean license in violence or obscenity or the fomenting of hatred."

* * *

Neighbour To All

God made people that I meet,
The many people great and small,
At home, at school, and in my street,
He made me neighbour to them all.

* * *

How The World Grows

In spite of all troubles the world brings on itself its population is still going up. Professor C. B. Fawcett estimated it in his address at Nottingham at 2,000 millions.

It has greatly increased in the last 300 years. The European populations have multiplied sixfold since 1700; both Chinese and Indians have trebled in that time. All, or nearly all, of this multiplication of number takes place in the northern temperature lands, and the increase has been maintained in the present century.

The density of the population in these northern lands is amounting to 60 persons the square mile, or three times that in intertropical lands, and more than four times that in the new countries of the southern hemisphere.

Since 1901 Greater London and Greater New York have doubled their populations, but Tokyo and Shanghai have increased fourfold and tenfold.

Story Of Courage.

Death Of Socrates

You have all heard of Socrates, haven't you? Well, anyway, I hope you have, and if you haven't you're hearing now, and don't forget it, for Socrates was one of the wisest, best, and bravest men in the whole history of human race. He lived in Ancient Greece, and gathered many young men round him. He taught them to think carefully and truly. Often, you know, we do not think truly about things. We think what other people think, or what makes us comfortable. If we have done something a bit mean we often like to pretend it was somebody else's fault.

But Socrates wanted to teach people to think things out, and get to the bottom of things, and be quite honest about themselves and other people. Once a young man came to Socrates and told him that he considered it right for a good man to hurt people who are wicked or were his enemies. Socrates did not say right out that he disagreed. He asked the young man a question:

"Are horses made better or worse by being hurt?"

"Worse," said the young man.

"Are dogs made worse by being hurt?" went on Socrates.

"Yes, certainly they are," said the young man.

"Well, then, said Socrates, "think it out. Is it not true that men like dogs and horses, are made worse when they are hurt?

"Yes, that is true," said the young man.

"Then," said Socrates, "it is never the action of a good man to hurt anyone, even his enemy, for a good man must always do good."

"You are right, Socrates," said the youth.

That was how Socrates made the young man think it for himself. But there were people in Greece, as there always are people everywhere, who did not like to be made to see the truth. It made them uncomfortable. So, although Socrates had a great many followers among the best and wisest of the people, there were many others who disliked him.

It was rather difficult to find anything wrong that Socrates had done, but in the end they said he was upsetting the ideas of the youth of Athens, and making them believe in new Gods. Some of the old gods of the Greeks, as you know from the stories, were not either good or nice. Socrates said that men could not believe that gods like that were true.

They tried Socrates, and decided that he was guilty and condemned him to die. For thirty days they kept him in a cell, and there his friends visited him. They were overcome with grief, but Socrates was gay and calm and wise, and comforted them all. Some of his friends urged him to escape. He was offered freedom if he would deny some of the things he had said. But Socrates explained to his friends that he must be true to himself, and so he must die.

One of his friends asked him where they should bury him. "Anywhere you like," said Socrates. "If you can catch me," He meant that he was sure it was only his body they could kill. His soul would still live, and be unhurt. So, one night, his friends gathered round in the cell, the tears streaming down their cheeks. But Socrates chided them for their sorrow. Then the gaoler came in bearing the cup of hemlock which he handed to Socrates. He asked Socrates forgiveness for bringing the cup of death, and the old man gave it gladly. Then he drank the cup. The poison crept through his body, and he died calmly and happily.

So one of the bravest men the world has seen died rather than tell a lie.

Courtesy *The Parent*.

Oh! Glorious India!

The following creditable attempt at composing a poem has been made by the young daughter of Mr. O. H. A. Jhaveri, aged 13:

Oh! India, glorious India!
Thou land of colours bright,
What mystery surrounds thee
And all thy glorious might!

How cool thy Eastern breezes
That blow o'er land and seat
How shine the snowy mountain peaks
Of Darjeeling and Kashmir!

How lush the golden harbour
On the dusty Eastern night;
Of those who do their duty,
To the Oh! land of might!

Thy maidens in the mornings,
Who rush from here to there,
Though veiled like the Almighty,
Have beauty fine and fair.

Oh! India, glorious India!
To thee will I return,
Someday to find sweet peace and rest,
Beneath thy glorious sun.

—ZULEKHA OMAR JHAVERI.

Fun For The Family

Father: "How is it that you are always at the bottom of the class?"

Son: "It doesn't make any difference. We, they teach the same things at both ends."

o o o

It was a crowded meeting. The political candidate was doing his best to hold a rather restive audience. Some of his remarks, however, were greeted with fierce storms of disapproval. Suddenly one of the hecklers in the back of the hall shouted: "Experience teaches fools!" "True," he returned "is why I ask you to profit by my experience."

o o o

Young Lady Parishioner (to newly arrived unmarried vicar): "The eloquence of your sermons is most inspiring." Another Young Lady Parishioner: "Yes, indeed. We never knew what sin was till you came."

o o o

Doctor: "I must see that there is much the matter with you except loss of memory." Patient: "Why loss of memory?" "Well, you seem to have forgot ten my bill, which you have owed for two years."

o o o

The machinery stopped in a large factory, and an expert was summoned. He asked for a hammer. After tapping here and there the machine started. He sent a bill which ran as follows: "To tapping machine with hammer, £1. To knowing where to tap, £49. Total, £50."

o o o

"I am glad to find us you are," said the old friend. "Your great wealth hasn't changed you." "Well," replied the candid millionaire, "it has changed me in one thing. I am now 'eccentric' where I used to be impolite, and 'delightfully witty' where I used to be rude."

o o o

A clergyman was making a call, that seemed interminable, on a family in his parish. The little daughter got very weary of the conversation. At last she whispered piercingly in her mother's ear: "Didn't he bring his umbrella with him?"

o o o

A guest at a banquet took pains to make himself agreeable to a Chinese sitting next to him. Somewhat at a loss for small talk, he ventured, after the first course, to inquire, "Likee soupee?" There was no reply except a genial beam. After the next course he followed up his first opening with, "Likee fishee?" This evoked a still more genial beam. Later in the evening the visitor from the Far East responded to a toast in perfect English. On resuming his seat he asked his discomfited neighbour, "Likes speeches?"

DEPARTED NOTABLES OF THE PAST YEAR

ગત વર્ષમાં સ્વર્ગવાસ પામેલા પ્રતિષ્ઠિત સજ્જનો

1. Narsinghrao B Divetia

GREAT scholar, poet and grammarian of Gujarat. His death has cast a severe blow to the world of Gujarati literature. At Mahatma Gandhi's request, he translated the hymn "Lead Kindly Light" in Gujarati, which is now universally sung in Gujarat.

2. Sir Sorabjee N. Pochkhanawala

Founder and father of Indian banking. He was regarded not as only a successful banker, but as a nationalist, who made banking his medium for serving Indian nationalism.

3 Sir Bhupendranath Mitra

A great Bengali publicist. In finance he had few superiors, and his versatile abilities were utilised by the Government by appointing him as an executive member of the Governor General's Council, and subsequently as a High Commissioner in London.

4 His Holiness Sahabji Maharaj

Founder of the well-known Dayal Bagh, Agra. A pioneer and leader of his race, he was burning with love for Indians and their industrial rise amongst the world nations.

5 Pir Mota Mia Sahib

Pir Saheb of Mangarole. Being a great advocate of cow protection, he strongly condemned the killing of cows. He held a commendable position of a great Muslim Pir.

6. B. M. Singh

A leading Indian of Durban, who always helped in the cause of the poor. He took a prominent part in founding the Arya Benovolent Home.

7. Babu Hazura Singh

A prominent Indian of Germiston (Transvaal). He was one of his countrymen during Passive Resistance. He was a public spirited man and took keen interest in educational work.

8. N. A. Camay

A staunch Passive Resister who merited his Government's confidence as Indian Protector in Johannesburg to the satisfaction of his countrymen.

9. Kalubhai Fakirbhai Patel

One of the founders and ex-president of the Transvaal Unit of Arcadian Society. He was also vice-president of the Transvaal Hindu Seva Samaj. Being a liberal-hearted public worker, his loss to the Patidar community in particular and the Indian community in general is greatly felt.

10. Dr R. M. Nanji

A pioneer Indian doctor, who had a very successful practice in Durban. True to his community, a very large portion of the wealth he had amassed in South Africa, he has given in charity to the Parsee community in India.

11 K. K. Pillay

He held an esteemed position among the Tamil community. He was a public spirited man, and contributed generously in religious, social and educational matters.

૧ નરસીંહરાવ બોળાનાથ દીવેટીયા.

ગુજરાતના મહાન સાહિત્યકાર, આકસ્મિકારથી તેમા કવિ. ગુજરાતી સાહિત્યમા તેમનો વિશ્વાસિનો સમાવેશ થતા. મહાત્મા ગાંધીજીની વિનંતિથી તેમણે સુપ્રસિદ્ધ સુપ્રસિધ્ધ ભજન " Lead Kindly Light " નું ગુજરાતીમા ભાષાંતર " પ્રભુ અજવાળી રાહમા રાખજો " કર્યું હતું જે આજે સમસ્ત ગુજરાતમાં આજ પુર્વક ગવાઈ રહ્યું છે.

૨ સર સોરાબજી એન પોચખાનાવાળા.

હિંદુસ્તાનમાં બેંકોગના સ્થાપક અને પીતા. તેમનો માત્ર એક કુશળ બેંકારજ નહીં પણ રાષ્ટ્રીય તરીકે પણ ગણના થતી હતી. તેમની રાષ્ટ્રીય બાજુએ આબુધામા બેંકિંગના કામને તેમણે સાધનભુત કર્યું હતું. આજના આ યુગમાં હિંદને તેમની મહાન ખોટ જણાઇ છે.

૩ સર ભુપેન્દ્રનાથ મીત્ર.

બંગાળના પ્રસિદ્ધ પત્રકાર અને બહુ વાચતા. ધરેલાએ તેમને ગવર્નર-જનરલની એક્ઝેકયુટીવ કાઉન્સીલના મેમ્બર બનાવી તેમની બુધ્ધીની કદર કરી હતી બાદ તેમને લંડનમાં હિંદુસ્તાનના હાઈ કમીશનરનો ઓધ્હો પણ આપ્યો હતો.

૪ શ્રીમાન સાહેબજી મહારાજ.

આગ્રાના પ્રખ્યાત દયાળ બાગના સ્થાપક તેમના કૌમમાં હિંદુસ્તાન માટે ઉંડી લાગણી હતી અને હિંદી વસ્તીઓની જગાઓમાં પોતાના થાય એવી તમની અભિલાષા હતી.

૫ પીર મોટા મીયા સાહેબ.

માંગરોળના પીર સાહેબ, ઔષધના મહાન હિમાયતી મુસલીમ પીર, તેઓ ગોરક્ષાના ચુસ્ત હીમાયતી હોઇ પોર પોર માંસો વપરાવાની સામે સખત અપના હતા

૬ બી. એમ. સીંગ.

ડરબનના એક લબ્ધીના નાગરીક જેઓ હંમેશાં ગરીબોની દીલમા દાદ રાખતા હતા. આર્ય બનાવાશ્રમની સ્થાપનામા તેમણે આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો

૭ બાબુ હઝુરાસીંગ.

જરમીસ્ટન (ટ્રાંસવાલ) ના એક લબ્ધીના બાશેન્દા હિંદી. બલામક ની લડતના પેલાના રેજીસ્ટ્રેશનોની લડત વિગત સેવા બજાવી હતી. કેળવણીના કામમા તેઓ આગળ પડતો ભાગ લેતા હતા.

૮ નાદીરસાહ અરદેશર કામા.

એક ચુસ્ત સત્યાગ્રહી તરીકે પોતાના સ્વદેશબંધુઓની સેવા કરવાની બાબત સ્વતંત્રીસપણેના હિંદી પોસ્ટ માસ્તર તરીકેની સરકારી નોકરીને તીલાંજલી આપી હતી.

૯ કાળુભાઈ ફકીરભાઇ પટેલ.

ટ્રાંસવાલ પુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટીના એક સ્થાપક અને માજી પ્રમુખ હતા તેઓ ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજના પણ ઉપ-પ્રમુખ હતા તેઓ ઉદાર દીલના જાહેર કામ કરી ઉંચા ભાત ધરી પાટીદાર કોમને અને સામાન્ય રીતે હિંદી કોમને તેમની મોટી ખોટ પડી છે.

૧૦ ડાકટર આર. એમ. નાનજી.

આ દેશમાં આવેલા પહેલા હિંદી ડાકટર જેમણે ડરબનમા ભારી પ્રેકટીસ જમાવી હતી. હિંદુઓ આફ્રીકામાં પોતે કમાતી બધીયા ભાગ ભારતમાં પારસી કોમને નામેજ દાન કરીને પોતાની કોમ પ્રત્યેની વફાદારી પોતે પુરવાર કરી આપી હતી.

૧૨ કે. કે. પીલ્લે

તેઓ તમ્ પ્રજામા માનભરેલું સ્થાન ભોગવતા હતા. જાહેર બાબતો પ્રસરવા હતા અને ખાનગીક, સામાજીક અને કેળવણીને લગતી પ્રવૃત્તિઓમા ઉદારતા ભાગ આપ્યો હતો

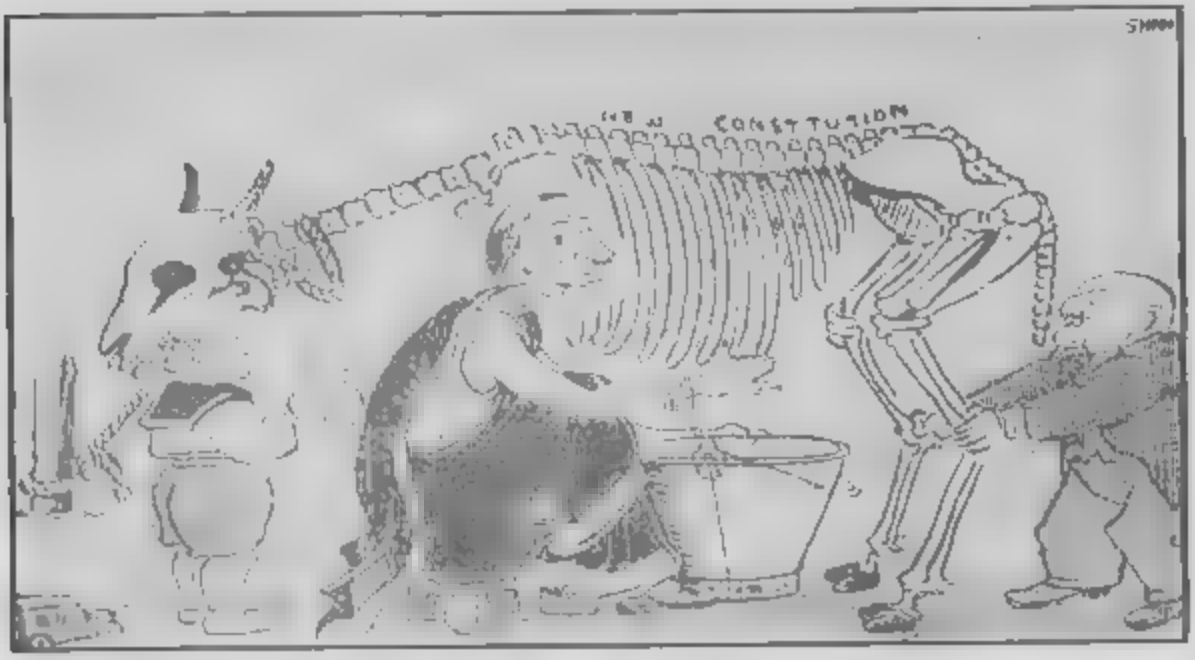

SOME TOPICAL CARTOONS

By courtesy of 'Hindustan Times whose cartoonist Shankar is very popular in India

કેટલાક પ્રસંગોચિત કાર્ટૂન ચીત્રો

'હિંદુસ્તાન ટાઇમ્સ' ના આભાર સાથે જે પત્રના કાર્ટૂનીસ્ટ શ્રી. શંકર હિંદમાં પ્રખ્યાત છે

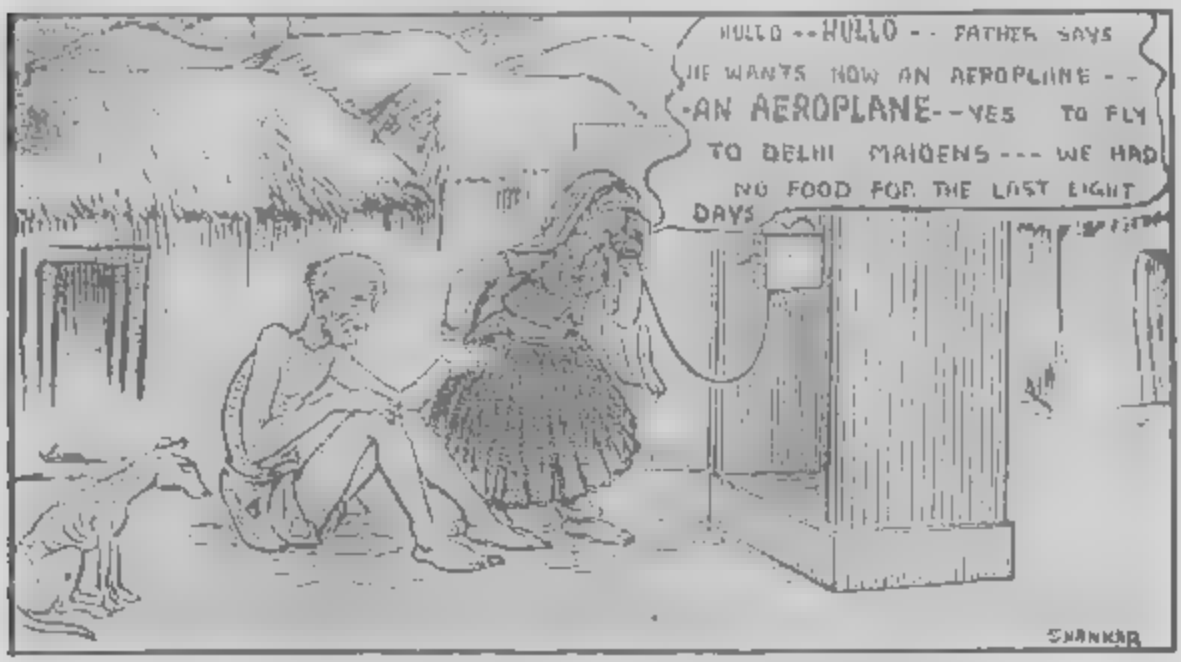
MILK OF HUMAN BLINDNESS

[illegible]

માનવ અંધત્વનું દૂધ

હિંદના નવા બંધારણથી સાવધ રહેવા જે લોકો કહે છે તેમને ઉદ્દેશ કરીને પ્રમુખ સર મોનમોહન સેનલ્લાઇ કહે છે કે "એક વરસના બંધારણથી સત્વ નીતરી જવાને કેટલો સમય લાગવાનો છે?" પણ આ વાત ચીતરવાથી શું નીપજવાનું છે?

CALL FROM THE VILLAGE

INDIA GOVERNMENT'S VILLAGE REFORM SCHEME

A complete scheme for the expansion of telephones and telegrams to villages, has been drawn up as part of the Government of India's rural uplift scheme.

હિંદ સરકારની ગ્રામ્ય સુધારાની યોજના

"હલ્લો, હલ્લો, બાપા કહે છે કે તેને હવે એરોપ્લેન જોઇએ છે– હા, એરોપ્લેન, કે જેથી તે ઉડી દીલ્હીની કામીનીઓ પાસે બસ એક જ્યારે આઠ આઠ દહાડાથી અમને અન્ન નથી મળ્યું."

હિંદ સરકારની ગ્રામ્ય સુધારણા યોજનાનો એક કાર્યક્રમ ગામડાંઓમાં તાર અને ટેલીફોનની સગવડ કરવાનો છે.

The Common Objective

બન્નેનો ઉદ્દેશ એકજ છે.

Mr. Baker's protestations for better to-day against Gen. Goering — Evidence that the Germans prefer guns to butter reminds one — anyway — of the old method of appeasing a crocodile by placing a couple of bullets on its head which on no account is to be told behind the eyes of the beast.

આજકાલથી ચુકેલ સાધ્યોના કે બદકરણી ?

શ્રી. બેકર આજે આજના જેમની ચુકેલ સાધ્યો માટે જે ત્યારે જર્મનો તોપોને ચોખા ... જર્મનો આજના કરતાં બદકરણ પસંદ કરે છે

Tense Moments

Germany's demand for her lost colonies — is becoming more and more insistent.

જર્મની કેવી સાધ્યુ, પોતાના ગુમાવેલા સંસ્થાનો કેવી અક્કડ માંડ વધારેને વધારે માંગી રહી છે અને ઉપાડવે ત્યારી નાખવા મંડી રહી છે.

YOUTH!

By
S. M. PANDAY

YOUR Diwali number, usually illustrative and replete with trenchant articles devoted to topics of vital interest to the Indian community, bears a special significance, and is unique in the history of Indian journalism in South Africa. I wish to proffer my respectful congratulations to you on your initiative in providing your readers with a consecrated rostrum whence they might voice their opinions, make their appeals, pass constructive animadversions, or cast aspersions (if need be), all for the common weal of the community, in whose service you create this rostrum synchronously with the advent of the New Year so punctiliously celebrated by our people. It is with a reverential bow that I wish to encroach upon your rostrum; and with the customary salutation do I introduce my humble self to your many readers.

It is not my purpose here to decry the attitude or idiosyncrasy of our leaders; nor is it my intention to relegate the masses of this sublime to our community, for certainly no good will accrue from an argument on the causes of an evil, the extirpation of which appears to be a more difficult task than the making of amends for the future progress and consolidation of the masses: a tenacious pursuance of a course of action promoting the future happiness of our people, is a process in the annihilation of the evils to which disunity is attributable.

Much has already been said by reputable men, about the differences or anomalies that exist in our ranks, and many attempts, too, have been made to coalesce, integrate or unify the bodies that represent the masses, but hitherto, unhappily, there appears no tendency whatsoever on the part of our leaders to be buttressed by the virtues of a united people.

This melancholy state of affairs has continued to exist, so much so, that it must cause grave alarm in the minds of youth, who cannot indefinitely allow the continuance of this deplorable and unsavoury state of affairs. Due deference must be given to youth by men who pose to control their destinies, much as they would expect youth to reverence them, and not by any means will youth remain complacent and satisfied with the prospects of a gloomy future which must be the inevitable result of partisanship—the thorny path which our leaders, by dogged and bigoted adherence to their peculiar idiosyncracies, are creating for youth to follow. The more thought of this bedevilled future is repugnant and repulsive to youth, and youth must throw himself into open revolt for the preclusion of any such possible future. Youth now sits but meek two stools; youth meekly sits and watches the opposing teams exhibition their strength in this titanic tug-of-war. Is youth waiting to join the ranks of the victors in this struggle for supremacy? Does youth desire to encourage this struggle by his tacit connivance? Or is youth, as the "builder of to-morrow," going to snap this tether of dissension and say, "Come together: no more can we stand this nature, please"?

It is for youth to decide now that Indian community abounds with youth of intelligence and executive ability, to come together and organise best, and then pursue resolutely a course of action which shall tend to reconcile the differences that probably are the cause of disunity. There is the need for a mediator, and let youth be that mediator.

May I cite here the following words from an article on "Conciliation" which appeared in your Diwali number of 1931. "We need the help and practical interest of the younger people amongst us, and I appeal to them to come forward and make strong wherever we may appear to be weak." *Is not disunity, first and foremost, a sign of weakness.* And how can the "younger people make strong" without striking at the very source and fount of weakness—disunity. The only course open to the "younger men," then, is to aim at reconciling the differences that may exist between men who "need the help and practical interest of the younger people." Is youth prepared to play his role in healing the breach, or is he just waiting for the "time to be ripe." How long will he continue to show a supine attitude towards issues of such great magnitude.

Let us resolve now, take a sanguine view, and act accordingly. The voice of youth must unceasingly ring in the ears of our leaders as a clarion call for solidarity. Awake! the younger men of the community, awake! and, with equanimity, let us strain our voices to a musical pitch of mellow tone (if necessary), touching the very core of our beguiled (or leaderless?) leaders, and awakening them to the dire necessity for welding the different units into one solid and substantial whole, fully representative of all sections of the community, labelled with the unanimous approbation of the entire Indian population of South Africa.

Some Messages For S. A. Indians From India

MR Mohanlal Raghavjee, a member of the well-known firm of Verulam and Durban of Messrs. Choonilal Brothers, who recently paid a short visit to India, had toured the whole country and had the privilege, during his tour, of paying his respects to Mahatma Gandhi, Pandit Jawaharlal Nehru and many other prominent leaders, from whom he has brought autographs and messages for Indians in South Africa. The following are some of the messages:

Mahatma Gandhi's message from Segaon significant and is written in Hindi:

दक्षिण आफ्रिकाके सब हिंदीओं चाहिये कि वे मिलकर रह सकें,
सेवाश्रम, मो. क. गांधी

The English rendering is:

"Indians in South Africa should live in unity and harmony. —M. K. GANDHI"

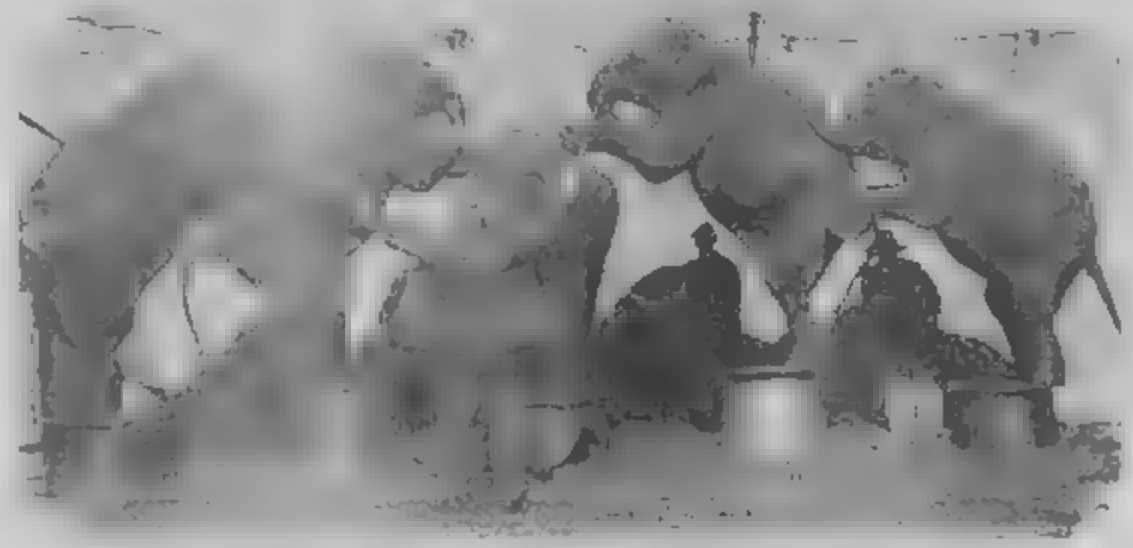
"All good wishes to our countrymen in South Africa.
—Jawaharlal Nehru."

Heights, by great men, reached and kept.
Were not attended by a sudden flight.
But they, while their companions slept.
Were toilingupwards in the night.
—KAMALDAI DESHPANDE.

Mr. M. Raghavjee met Mr. Justice E. E. T. Krause in Lucknow, and brought from him the following message:

Let South African Indians persevere in their fight for the right to live.—Justice must in the end prevail."

GREATEST SHOW IN SOUTH AFRICA

PAGEL'S CIRCUS

NEW ARTISTES IMPORTED FROM AMERICA AND EUROPE

FOLLOW THE JUDGMENT OF THESE EXPERTS —

"A most sensational performance has never visited the City" —Vide: "P. E. Advertiser"

"Better than ever" —Vide: "Johannesburg Star"

27 INTERNATIONAL ARTISTES 27
FULL MENAGERIE

COMMENCING
FRIDAY 29, OCTOBER
AND FOLLOWING NIGHTS AT 8.15 P.M.
CARTWRIGHTS FLATS

SEVEN MAGIC BEARS	BUTTONS RIDERS
[illegible]	THE SILVER AXES
[illegible]	LA PETITE EVELYN

ALSO
TEMPEST
The only [illegible] elephant in the world introduced by WILLIAM PAGEL

Evening Prices. 5/- 4/- 3/- 2/- Children under twelve: Chairs 2/6, Galleries 2/
Matinees Saturday, 30 October; Wednesday, 3 November; Saturday, 6 November at 3.15
Children 1/- Unreserved Seats.

NOTE: SPECIAL RESERVED CHAIRS FOR INDIANS 4/-
BOOK AT CIRCUS. ALL SEATS PLUS TAX.

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST.

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

IN your spare time [illegible] you do not [illegible]

There is nothing that [illegible] we cannot show on a white paper [illegible] cleared up, but we [illegible] cannot give you a private word [illegible] all down with [illegible] make it different.

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION

[illegible]

WRITE TO-DAY [illegible]

THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).
c/o 264, Grey Street, Durban 2241.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,
TONGAAT. 15

BUY RAMA FLUTE HARMONIUMS & TABLAS

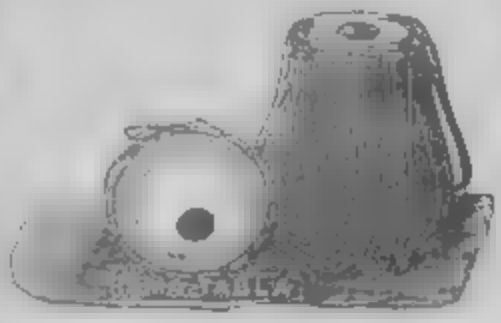
(THE BEST ON THE MARKET)

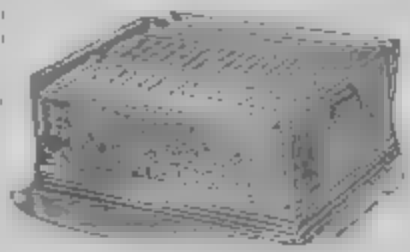

Mr. D. ROOPANAND of S.A.

(Sixteenth Year)

During my stay in India I have learnt the art of Indian Music and teaching it. If you are keen on learning to play the Harmonium or singing, apply to me for further particulars.

Hand Press Harmoniums

Double reeds from £3 10s

Single reeds from £1 12s 6d

Always in stock with large range of Religious books and pictures ... Local or Export and Music ... Hindi Science Books ... List can be sent on request

Tablas from 22/6 upwards.

NOTE—We are the Sole Agents for S.A. only for "Rama Flute Harmoniums & Tablas."

D. ROOPANAND & BROS.,

(MUSIC SALOON & BOOKSELLERS.)

85, VICTORIA STREET, DURBAN.

The Family Safeguard. . .

Remember that the health of every member of your family and their freedom from infections ailments ... depend upon their own natural power of resistance. It is therefore of vital importance to build up and maintain this resistance by proper and adequate nourishment.

To be quite sure that the diet you provides all the essential foods in the right proportions, take 'Ovaltine' the regular daily beverage.

'Ovaltine' is a complete and perfect food scientifically prepared from the finest materials by the Wander organisation of experts for maintaining abundant energy and glowing health.

Drink delicious

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Manufactured by:
A. WANDER LTD., London, England.

Quality always tells insist on 'Ovaltine'

CYMA
WATCHES
on time all the time

For a few shillings more
You can get a CYMA the
WORLD'S WONDER WATCH
OBTAINABLE FROM ALL LEADING JEWELLERS

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian Affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,
Hon. Mr. Miller,
E. S. Montagu,
Lord Ripon,
Ravi Varma,
Toru Dutt,
Sir C. Sankaran Nair,
Sir Henry Cotton,
John Bright,
Lal Mohun Ghose,
Mrs. Annie Besant,
H. H. The Aga Khan,
Allan O. Hume,
A. M. Bose,
Dadabhai Naoroji,
Ramakrishna Paramhamsa,
V. P. Madhav [illegible],
Raja Ram Mohun Roy,
Rahimtulla Mahomed Sayani,
Dinshaw Edulji Wacha,
Ishwar Chander Vidyasagar,
V. Krishnaswami Aiyar,
Babu Surendranath Banerjea,
Lord Morley,
Lord Macaulay,
Sir Pherozeshah Mehta,
Swami Rama Tirath,
Sir Salar Jung,
Edmund Burke,
Henry Fawcett,
Lord Hardinge,
Kristo Das Pal,
M. K. Gandhi,
Sir Syed Ahmed Khan,
Badruddin Tyabji,
W. C. Bonnerji,
Charles Bradlaugh,
Diwan G. Rangacharlu,
Pandit Madan Mohun Malaviya,
Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Dr. Rash Behari Ghose,
The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Kashinath Trimbak Telang,
Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Behramji M. Malbari.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 8 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—
"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

56 ALICE STREET and 35a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DAY And NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

An invaluable practical guide for those who sincerely seek God.

Cloth bound. Price Re 1-12.

Altar Flowers

A beautiful [illegible] with English translation. Useful book for [illegible]

Limp Board. Price Re. 1-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Abhedananda

Straight-pointing discourses bring out the unique significance of the teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value in modern life.

Price Re. 1-4.

Message Of Our Master

By the [illegible] Ramakrishna. Gives in a comprehensive way the spirit of Sri Ramakrishna's life and teachings.

Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

[illegible] on the great souls viz. Holy Mother, [illegible] Shivananda, Saradananda & Premananda. Invaluable for all [illegible] Profusely Illustrated.

Price Re. 1-12

Apply for a complete Catalogue:—

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,

4, Wellington Lane, Calcutta, India.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order P.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... ... 6d.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

Containing Sir Syed Ameer, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Sultan-ul-Moazzam Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Mohammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Amir-i-Kabir, Sir Prabhashankar Pattani, Nawab Ahmad Khan, Syed Hassan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Mohammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Imam, Sir Akbar Hydari, M. Ispahani and the Ali Brothers.

Price 5s

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar or to be precise of a patriotic plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price ... 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell Price ... ... 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale, M.A., Price 4s

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches.
53, Wicks Street And 60, Wicks Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
, Mose Street And 58, Vicks Street,
VERULAM

Cable & and Tel. Add.
"Advance"
Phone 24003
" 24448 Res
Durban
Phone ... Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

Benares Sarries with Borders and Plain Centres, Buttidar Benares Sarries in Several Shades
Price from 60/-, 85/-, 105/- & up to £20.
The Latest from Benares City.

Embroidered Sarries 25/-, 35/ & up.

Printed Various lines of Sarries from 12/6, 17/ & upwards.

Embroidered Crepe-de-chene from 3/6 yd. 42 in. & 45 in. width.

Latest Design Sarrie Cloth 44 in width from 1/6 yd. 1/3, 2/- & up.

Organette Sarries Latest Arrivals price from 25/ 30/-, 45/- & up.

Latest Blouses To Match Sarries price from 12/6, 17/6 & upwards.

Zari Work Silk Sarries In All Shades from 55 95/-, 125/ & upwards.

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Jardines Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical Instruments At Rock Bottom Prices.

Indian Condiments, Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Mid-west Rubi & Rubio Grams from £15 £25, £35, £45 & up

Double Tay Mahals
from 12/6, 15/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.

Write for simple and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧, ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેસ
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૬ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૮ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની બનાવટની અને સાદી, તેમજ બાલણાતની અદ્દલોદ સાડીઓ રા. ૧૬, રા. ૮૫, રા. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ખાસ મંગાવેલી છે.

કલકત્તા બ્રાન્ચની સાડીઓ રા. ૨૫ અને રા. ૩૫ થી ઉપર.
રંગબેરંગની બાલણાની સાડીઓ
રા. ૧૨–૬ અને રા. ૧૭–૬ થી ઉપર.

કલકત્તાનું ક્રેપ–ડી–ચીન વા. ૩–૬ તું વાર ૪૪ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ.

સાડીમાં સેટરેલ ડીઝાઇનનું કપડું, ૪૫ ઇંચ પહોળ વારની, રા. ૩–૬, રા. ૩–૮, રા. ૨–૦ અને તેથી ઉપર

ખાસ મંગાવેલી ઓરગ્રેટ સાડીઓ રા. ૨૫, રા. ૩૦, રા. ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને લગ્ન બનાવા બ્લાઉઝ પી. ૧૨–૬, રા. ૧૭–૬ અને તેથી ઉપર.

દરેક રંગની ઝરી મારની રેશમી સાડીઓ રા. ૫૫, રા. ૭૫, રા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

દારજીલીંગ, ઇલાહાબાદ, રેશમી અને બ્રાસ વાળની ગોલ્ડની બોલા બાંધે

દરેક જાતનું બાંધીબંધ, ઓસરી પરાઇલા મેલસેલ બાંધે.

ટેબલ્સ રેડીયો અને રેડીયો પાર્ટ્સ
બાયર પા. ૧૫, ૧૧ ૨૫, પા ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

ઓર્ડરવાલા રકમનો તેમજ બારણાનો પાર મહાલો
બાયર પા ૧૦–૦ પા ૧૫–૦, રા. ૨૫ –, રા. ૪૫,

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સ્ત્રી, પુરૂષ તથા બાળકોને આનંદ આપનારૂં અને બુદ્ધિ ખીલવનારૂં ઉત્તમ સાહિત્ય

કાવ્યદોહન ભાગ ૨–૩–૮
આ પ્રાચીન પુસ્તકો આખ્યાનોથી ભરેલાં છે. એમાં દરેક ભક્તોના ચરીત્રો છે. જેવાં કે: સુદામાચરિત્ર, ધ્રુવચરીત્ર, નળાખ્યાન વીગેરે. ૮૫૦ પાના. જેમાં પાનાઓમાં શબ્દોઅર્થ પણ આપેલ છે. પાકું પુઠું. પ્રત્યેકની કીમત
રૂા. ૩.

કુંવર ખ્યાલની કુળાઈચરિત—આ પુસ્તકમાં ૩૬૦ કુંવા કુંવા ઇતીહાસો છે. ચિત્રો પણ પુષ્કળ છે. ઉંચા પાનાઓમાં છપાયું છે. પાકું પુઠું. ૬૫ પાનાં. **રૂા. ૧.**

પ્રભુ પ્રતિમા—અલંકાર વિષેના ત્રાંબીજીના ભાષણોનો. **રૂા. ૩.**

મહાભારત કથા—મહાભારતના પાત્રોનો તેમજ મહાભારતનો ઇતિહાસ સરળ ભાષામાં આ નાનાબાળકોએ લખેલ છે. પાના ૨૬૦.
રૂા. સા. ૫.

સતરમી સદીનું ફ્રાન્સ—આ પુસ્તકમાં વાર્તાના રૂપમાં ફ્રાન્સની સ્થીતી સમજાવી છે. પાકું પુઠું ૨૮૮ પાના. **રૂા. સા. ૪.**

પી ગ્રેહૂ ઈંગ્લીશ ટીચર
ગુજરાતી બોલનારાઓને અંગ્રેજી શિખવા માટે હાલ ચોપડી છે તેના સરળ અને ટુરત સીખી કહાય તેવી રીતે સમજાવેલ છે. આ ચોપડીનો ભરોસ્સા અભ્યાસ કર્યા પછી ટુરત વાતચીત કરતા તેમજ સમજતા વાંચતા આવડી જાય છે. પાકું પુઠું. ૬૫૦ પાના. **પ્રત્યેકની રૂા. ૩–૬.**

યુરોપનો પ્રવાસ—કનકરાય મીતાભાઇ ભ્રમણ-કારે યુરોપની મુસાફરી કરી અને પોતે જુ જુ જોયેલું તેનો સામત્ર હેવાલ લખેલો છે. વર્ણન પણ સુંદર અને સરળ ભાષામાં વર્ણવેલ છે. મુસાફરી કર્યાથી જ્યાં સુધી કરી તેનો નકશો પણ સાથે છે. **રૂા. ૪.**

બાળકની ભાગ ૧–૨–૩—આ પુસ્તક પુ. મહાત્માજીએ બાળોદ્ધારની લગન ઉપાડી છે તે ઉપરથી શ્રી. રમણલાલ બાબાએ વાર્તારૂપે લખેલું છે. તેમાં પણ સિદ્ધાંતો મહાત્માજીના આવે છે. પુસ્તક દરેક વાંચવા જેવું છે.
પ્રત્યેક ભાગની કીમત રૂા. ૫

ધામા—જગતમાં જે ગ્રંથની ત્રીસ લાખ નકલો વેચાઇ ચુકી છે એ મહાન ગ્રંથ આજે ગુજરાતીમાં પ્રગટ થયેલ છે. સંસારના સર્વોત્તમ રહિશન લેખકની આ કમાલની વેધક જીવનના સમસ્યા પ્રશ્નોનો ઉકલ બિનાર રજુ કરે છે. આ પ્રશ્નોએ તો સાદિલ ક્ષેત્રમાં ક્રાંતિ મચાવેલી તમે પણ આ દળદાર નવલ કથા વાંચો. **રૂા. ૫.**

સત્યવીર અધ્યાનંદ—લેખક પ્રહ્લાદજી બે પારણી. આ પુસ્તકમાંથી તરણુંજીવનના કુ કુ કાપડા રજુ કરતી અને તેના વીરતા ભર્યા લીલા કાઠી લેખકની કલમથી વાચનાર તો રસમગ્ન કરી દે છે. થોડા ગિત્રો સહીત
રૂા. ૧–૬

આ ઓફીસમાં છપાયેલાં પુસ્તકો

	રૂા.	પે
કોઠવાળ બાયસેન્સીસ કેટેલ ઓર્ડીનન્સ		
૧૯૩૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૦
જીવનપર પ્રકાશ	૦	૬
સત્યના પ્રયોગો આત્મકથા ભાગ ૧	૧	૬
" " " " ભાગ ૨	૧	૦
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
મારો જેલનો અનુભવ લેખક: મ ત્રાંબીજી		૬
મારો જેલનો બીજો અનુભવ " "		૮
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ " "		૬
મુરબ્બરાજ અને તેના બે બાહ્મણો		૬
જેલના કાવ્ય (સ્વ.મહ ભાષાના)		૬
હીંદ સ્વરાજ (ત્રાંબીજીએ લખેલું)	૧	૦
કાપડા સામે મંત્રાની ફરજ		૧
જીવન દોરી		૬
સુથારાના ઓજારા		૩
બલ વિના ખીલ્યું કયું નથી		૬
કરજત ગ્રહેરનું વર્ણન એક કાવ્ય		૬
ભજનાવલી		૩
શરીર બંધારણ બંધારણ અને તેની સંભાળ		૬
સર્વોદય		૬
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૬
લોકમાન્ય બાલગંગાધર તીલક તેમના મત અને વિચાર		૬
પુસ્તકનો ક્રમાલ પાયાનું જીવન ચરીત્ર		૬
પુસ્તકનો ક્રમાલ પાયાનું બાંધણ		૬
એક સત્યવીરની કથા (સોક્રેટીસનો ભવાવ)		૬
માણસ કેટલી જમીનનો માલીક હોય		
ગાંધી ટોલ્સટોયની વાર્તાપરથી		૬
મા. મા. પ્રેન્ડિઅન પોમ્પેસનું સુપીનીઅર		૬
જરથોસ્તી કરણી		૩
ઝોરાષ્ટ્રીઅન એરા ૧૬૦૮ ના બારા		
ગુજરાતી–અંગ્રેજી		૩
એક હીંદુ પ્રતી ટોલ્સટોયનો પત્ર		૨
ઝોરાષ્ટ્રિઅન વિષે સામાન્ય જ્ઞાન ભાગ ૧ લો		૬
" " " " ૨ જો		૬
સલામત		૩
દેશભક્ત ગોખલે અને ગીરમીટના સવાલ		
ઉપરની મર્યા	૧	૦
ઉત્તરખંડની યાત્રા અને હિમાલયનો પ્રવાસ—કાકા કાલેલકરે પોતે ઉત્તરખંડની યાત્રા હિમાલયની મુસાફરી કરી તેનું સુંદર વર્ણન આલેખ્યું છે.		**રૂા. ૪.**
ઝંડાધારી—આ પુસ્તકમાં મહર્ષિ દયાનંદની ૧૮મીક વિગત આપેલી છે લેખક કાલકાપ્રસાદ ભટ્ટાચારી અને પ્રહ્લાદજી મહાધારી.		**રૂા. ૨.**

— ડીક્ષનરીઓ —

મી સ્ટુડન્ટ સ્ટાંડર્ડ ઇંગ્લીશ–ગુજરાતી ડીક્ષનેરી બાયડા ૧૨૮૦ના ૯૬૫ પાના લેખક વી. રતી આઇ અને એસ. છ. પટેલ. પા. ૧–૫–૦

મી ડીલક્સ ઇંગ્લીશ–ગુજરાતી ડીક્ષનેરી બાયડ ૧૯૪૬ના ૯૭૬ પાના. લેખક વી. એસ. બ્લાસ્ટ બાર એસ. છ. પટેલ.
પા. ૦–૧૨–૧

મી કોમ્પ્રેહેન્સીવ–ગુજરાતી ડીક્ષનેરી બાયડ પાયરા ૧૨૦૮ પાના લેખક કે. બી. નાણાવટી. **રૂા. ૦–૫–૧**

મીડીમોરોબ્રીજ્ડ ગુજરાતી–ઇંગ્લીશ ડીક્ષનેરી, સાઇઝ ૧૯૪૬ના ૧૨૦૭ પાના. લેખક: એમ. બી. બેલસરે. પા. ૧–૫ [illegible]

મી કોમ્પ્રેહેન્સીવ ગુજરાતી–ઇંગ્લીશ ડીક્ષનેરી બાયડ પાયરા પાના ૧૨૦૮. લેખક: કે. બી. નાણાવટી. **રૂા ૦–૫–૦**

ધાર્મીક પુસ્તકો

બ્રાહ્મસમાજપ્રાર્થના	૧	૦
ગી ા ૫ ની (કાવ્યમાં ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦

ઐતીહાસીક વાર્તાઓ

સોરાષ્ટ્રની રસધાર ભાગ ૩, ૪, ૫
પ્રત્યેકની **રૂા.** ૪ ૧
[illegible] ૨ ૦
૬ માળ બેહાલ ૨ ૦

ચોપડક પુસ્તકો

દીનચર્યા	૪	૧
ઘર ચલાવુ વાચક	૫	૦
ઘર વાચકુ (લેખક વાચક જટાશંકર લાલાધર)	૧૩	૦

આરોગ્ય વિષે સામાન્ય જ્ઞાન બે ભાગ
પ્રત્યેકની ૦ ૧

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા અહેરબાની કરવી. વી. પી. મોકલવા પોસ્ટ પેને ધ્યાન આપી શકાતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:–
Manager. Indian Opinion.
Phoenix. Natal.

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	મા.	રે.
પાછલા	૩	૬
પ્રેમનો રંગ	૩	૦
દ્રષ્ટપરીવર્તન	૪	૦
રીટુ અને બબી (ગદ્ય પદ્યમાં)	૩	૬
સ્નેહસંબંધમાં	૪	૦
નારી હૃદય	૩	૬
નવો અવતાર ભા. ૨ જો	૪	૦
,, ,, ભા. ૩ જો	૩	૦
સ્ત્રી અને પ્રેમ	૨	૩
આપણા જીવનરમા	૧	૬
મેઘનો શિકારી	૧	૦
ગંભીર હરનો હાસ્ય પ્રહાર	૪	૬
ગ્રામજીવી	૪	૬
પ્રતીતા (નાટક)	૨	૦
જયેાત્સના	૪	૬
સુનીતા સ્ત્રી પ્રેમ ભે.	૩	૮
તાતી તલવાર	૪	૦
ગજોકા (ગીતો સંગ્રહ)	૪	૦

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

સેાળમેદમાં સ્ત્રીજી	૨	૦
ગાંધીજી પ્રસાદ	૧	૦
નીતીનાયને અજો	૧	૦
ધર્મસંકટમાંથી ઉગારનાર ગાંધીજી	૨	૦
અનાસક્તિયેાગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦

બાલ વાચકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રામની કુંજ	૦	૬
બાળ સ્ત્રીજી	૦	૬
પારસી બાળ ગીતો	૦	૬
સ્ત્રીબાળ્ય બાળ ભા. ૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૨	૬
૫૬ ગીતો	૨	૧
ચુંદડી ભાગ ૧ (બાળ ગીતો)	૧	૬
ચુંદડી ભાગ ૨ ,, ,,	૨	૬
પ્રેમ પ્રભાત	૫	૦
પારસી બાલીઓ	૧	૬

વાચવા લાયક નોવેલો

ગીતાંજલી	૨	૬
ફુલ્લરબાસર	૧૦	૦
ચમત્કારીબુદ્ધ	૫	૦
બાર વાર્તાઓ બાલક ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫	૧૨	૦
કથા મરીલરીનાં શોકાવ્ય ભા ૧	૨	૦
,, ,, ,, ભા ૨	૨	૦
આપણા ધર્મનું ઝવેરાત	૩	૦
કલ્પિતકથાઓ અને બોધદાયક	૫	૦
કોનમાં ૬૬	૧	૦
૮૪ વાર્તાનું પંચામૃત	૪	૧
ગીતા મંથન (ડી. પ. મહાદેવભાઇ)	૫	૦
મેાનોપોલીઝમ અને બીજી વાતો	૧	૪
આદર્શ જરીનાવલી	૨	૦
અધિકારપર પ્રકાશ	૪	૦
આર્યાચીન કાલો અને કાલીન વીચાર	૩	૦
ઉક્તિઓ (કાવ્યો)	૩	૦
માણકમતી	૪	૬
ટ્રસ્ટેલાતાર	૬	૬
આત્મકથા	૩	૦
ગુલાબી વૈપાર ભા. ૨ જો	૩	૦
ભાણાભાણીની કથા	૪	૦
ઉપાલંભ	૧	૦
ગાંધીકુલ આત્મા	૧	૮
અજો પાર્થ	૫	૬
ઉપાધું (હાસ્ય રસોક ગાતો)	૩	૧

મી. રણછોડભાઇ પ્રભાતભાઇ દેસાઇની બાજુ મજમાના ઉપર બાબલેથી આદર્શ નવલકથાઓના પુસ્તકો નીચે પ્રમાણે છે.

	મા.	રે.
પત્ર બાજના	૫	૦
ક્રિકીટ	૫	૦
રનેહમા	૫	૦
દ્વિજગમુ	૫	૮
ગારેજ ગ્રાહ્મ	૬	૦
ગ્રાન્ત	૮	૦
કોપીલા	૫	૦
ગ્રાંજીત હૃદય (નાટક)	૧	૧
ગ્રાંજીત હૃદય સંયુક્તા	૫	૦
સુવર્ણદેવ	૫	૦
માસ્ટરજી—ગાજ—૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૫	૦
ઉત્પન અને ગાહીના	૫	૦

શાળોપયોગી પુસ્તકો

બાળ પોથી	૦	૧
ગુજરાતી પહેલી ચોપડી	૦	૬
ગુજરાતી બીજી ,,	૧	૦
,, ત્રીજી ,,	૧	૨
,, ચોથી ,,	૧	૪
,, પાંચમી ,,	૧	૧
,, છઠ્ઠી ,,	૧	૬
,, સાતમી ,,	૨	૦
,, પહેલી ચોપડીના ગાર્ડ	૦	૪
,, બીજી ,, ,,	૦	૬
,, ત્રીજી ,, ,,	૦	૮
,, ચોથી ,,	૧	૦
,, પાંચમી ,,	૧	૦
,, છઠ્ઠી ,,	૧	૦
,, સાતમી ,,	૧	૪
ગુજરાતી દેશી દીક્ષાળ ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૦	૮
અંગ્રેજી ગાર્ડનિંગ પામાળા ભાગ ૧	૧	૨
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૪
,, ,, ,, ભાગ ૩ જો	૧	૬

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સીતા હરણ	૧	૬
ઇંદ ગાર્ડા	૩	૦
મોતીની માળા		૧૦
મોતીના દાણા	૧	૦
વાંધીનું ધન	૦	૧૧
અલીબાબા	૨	૦
કપુંજર	૦	૧૦
બાદશાહો	૦	૬
નળદમન	૦	૬
બાપા પગલી	૧	૦
ક્યારે ગમછરું	૦	૧૧
એક ગતો	૦	૧૧
રસોઇની ચોપડી	૦	૧
રીક્ષિ રીક્ષ	૦	૬
દાર્થી પમ પમ બાલે	૦	૧
ઇરતી ગ્રંથ	૦	૧
સીપાય બાલા	૦	૬
કેલશ્રા ગામ	૦	૬
રમકડાની દુકાન	૦	૧
વીરા મોતી	૦	૬
ચીતી બાલાઓ	૦	૬
ગારંગીવાદો	૦	૧
ભૂમતિ	૦	૧
સવારોકાની ગાપચીતી	૦	૧
મોસાળ જોજ	૦	૬
સોના કુમારી	૦	૧૧
ગાજવાનો ભાગ ૧, ૨, ૩ પ્રત્યેકની	૧	૦
જયાજયજંગ		૬
બાળ ગાયરી		૧૦
ગાંધોરી પહાડ	૧	૩
ગુલબુલ	૦	૧
ઠન ઠન ઠન	૦	૧

ઓરડર સાથે પોસ્ટલ ઓરડર મોકલો. વી. પી. ઉપર ધ્યાન આપવામાં આવશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:—
Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Gandhi Heritage Portal

ભારત વંદન

જિહાંથી ઉદિત વીરતા અમારા,
ઋષિ ઉચ્ચા ... અમારા
સદા સહિત બરસાને ...
પ્રેમ સુધા સરસાને પાવા,
વીરો કેરા હરશાને ચાહ્યા,
માતૃભૂમીના તનમન વારા ૨....ગંડા.

સ્વતંત્રતા કે ગીતડા રમુજે,
દેશ ઘર બહે ભેરા પ્રભુ ઝમુજે,
માંગે પ્રભુ દેશ કર મનમેં,
ચીર બચે અબ સબ સાથ. ૨.....

ઇક ઝંડે કે નીચે નીડર્ય,
હો સ્વરાજ્ય યહ અવીચલ નીશ્ચય,
બોલો ભારત માતા કી જય,
સ્વતંત્રતા કી ભેરી હમારા ૨...ગંડા.

આવો ખ્યારે વીરો આવો,
દેશ ધર્મ પર બલિ બલિ જાવો,
ગોરે નામ અબ શીક્ષકર માવો,
પ્યારો ભારત દેશ હમારા ...ગંડા.

ઈંકરી શાન ન જાને પાયે,
ભલે જાન ભલે હી જાયે,
વિજય મુકુટ પર કે દીખલાવે,
તન મન હોવે અનુ પુષ્પ હમારા. ૫...ગંડા.

Heritage Porta

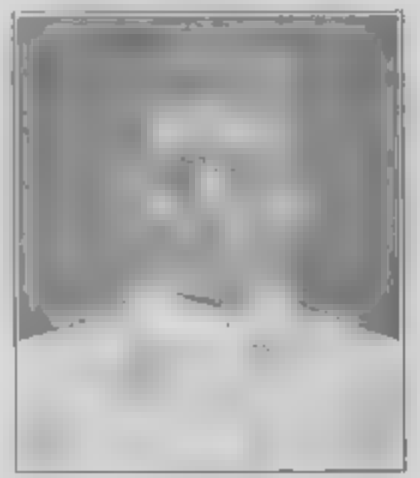
Pandit Rishiram with a party of English Vegetarians Hiking in Bavaria in South Germany.

પંડિત ઋષિરામ જર્મની અંદર બવેરિયા પ્રાંતે ગિરિવરી, વિહાર કરવા ગયેલા અંગ્રેજ

ABDUL GAFFAR KHAN,
The Government has recently removed the ban on his entry into the Frontier Province.

અબ્દુલ ગફાર ખાન.
જેઓની સામેથી સરહદે સરહદના પ્રાંતમાં
આવા પ્રવાસ પરની પાબંદી હુકમ પાછો
ખેંચવા લીધો છે.

Mr. B. G. KHER,
Who has formed the Congress Ministry in the Bombay Province.

શ્રીયુત બી. જી. ખેર.
જેઓએ મુંબઇ પ્રાંતની ધારાસભામાં
મહાસભાવાદી પ્રધાનમંડળ બનાવ્યું
અને પ્રધાન થયા છે

Mr. SUBASH BOSE,
Mahatma Gandhi and Pandit Jawaharlal Nehru have both suggested that he should be elected President of the next session of the Indian National Congress.

Mr. SUBASH BOSE.

શ્રીયુત સુભાષ બોઝ,
મહાત્મા ગાંધીજી તેમજ પંડિત જવાહરલાલ નેહરુએ
આવતી મહાસભાના પ્રમુખ તરીકે સુભાષ બોઝનું
નામ સુચવેલું છે.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધી દ્વારા સ્થપાયેલ
અને દરબારગઢ રાજકોટથી પ્રસિદ્ધ.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૯ ઓક્ટોબર ૧૯૩૭ અંક—૪૩—૪૪.

અનુક્રમણિકા

કોનું અસ્તિત્વ રહેશે—ઈશ્વરી કે શયતાની કાયદાનું? (આમુખ) ૫૬૧
અમારા ખાસ અંક ૫૬૩
હીંદુસ્તાનનાં કેટલાંક અગત્ત તેરમણો ૫૬૪
,, ,, ... ૫૬૫
દક્ષિણ આફ્રિકાની કેળવણી ૫૬૬
માનુષ્યગીનું ગીર્ઝાવલોકન ૫૬૮
કેનેડા ૫૬૮
જરા હસો ૫૬૯
મારતાર મારશે ૫૭૦
કવિતા ૫૭૧
ગત વર્ષમાં બનેલા અગત્યના બનાવો ૫૭૩
,, ,, ,, ... ૫૭૪
સમાજના સ્વૈનું સ્થાન ૫૭૪
સમાજનાં બીજા સ્થાન સંબંધી ગાંધીજીના બોધ ૫૭૫
,, ,, ,, ,, ૫૭૬
કોંકણના સંદેશા ૫૭૬
નસીબદાર હસન ૫૭૭
દોષારોપણ ૫૭૮
દોષ અને જગતના મત ૫૭૯
દોષ પર્વ કેવા એક દૃષ્ટિપાત ... ૫૮૦
,, ,, ,, ,, ૫૮૧
,, ,, ,, ૫૮૨
રેડીયો એટલે શું? ૫૮૩
યુગ ધર્મ ૫૮૪
જનમુવાજોગ ૫૮૫
ચર્ચાપત્રો ૫૮૬
ભુલવાયેલાના દોષનો બોધ આપવા જેવી રીતે ઉજવશો? ૫૮૯
બાળ વિનોદ ૫૯૦
,, ,, ... ૫૯૪
,, ,, ... ૫૯૫
ઉખાણાં ૫૯૬
નરસૈંયરી ગઝળ ૫૯૬
,, , ... ૫૯૧
કાનામી શબ્દ સંગ્રહ ૫૯૨

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૨૯ ઓક્ટોબર ૧૯૩૭.

કોનું અસ્તિત્વ રહેશે—ઈશ્વરી કે શયતાની કાયદાનું?

આ વખતે હિંદુ આલમ આવતાં મંગળવાર તા. ૨ જી નવેમ્બરે દિવાળી અને બુધવાર તા. ૩ જીએ પોતાનું નવું વર્ષ ઉજવશે. નવા વર્ષમાં પ્રવેશ કરતા ગત વર્ષમાં આપણે શું કરી ગયાં, જે પ્રમાણે આપણને વેદો કહ્યાં છે તેને આપણે કેટલા વફાદાર રહ્યા, તેના કાયદાને આપણે કેટલે દરજ્જે પાળી શક્યા, અપવા તો, કેટલે દરજ્જે એ કાયદો પાળવા નહિ રાખી આપણી અંદર રહેલી શયતાની વૃત્તિઓને વશ થયા, અને જે દૈવયોગ આપણને આ માનવદેહ, આપવામાં આવેલો છે તે સર્વ'શ્રા ભૂલી જઈને પછી ઈશ્વરના પાસે કમાની નિષ્ફળ યાચના કરવા રહ્યા છીએ તે તપાસવાને ગત વર્ષપર દૃષ્ટિ ફેરવી જવાનું આનુચિત નહિ ગણાય. ભૂતકાળ તપાસી જવાથી આગળ કૂચ કરવામાં આપણે વધારે સાવચેત રહી શકીએ છીએ અને ભૂતકાળની ભૂલોનાં પુનરાવર્તનમાંથી બચી શકીએ છીએ.

અમે હિંદુ દોષ અમારા હિંદુ ભાઇઓ પોતાની જાતને કેટલા વફાદાર રહી શક્યા છે તેની કાળજી અગને સ્વાભાવિક થાય, જેમકે જો તેઓ પોતાની જાતનેજ વફાદાર રહ્યા ના દોષ તો માનવજાતને તો રીતે વફાદાર રહીજ શકે પરંતુ હિંદુ દોષો ઉપરાંત આગે ધ્યાને રહેલી માનવસૃષ્ટિના એક ભાગ છીએ અને તેથી માનવી તરીકે આપણે આપણી જાતને કેટલાક વફાદાર રહી શક્યા છીએ તેની કાળજી અમને વિશેષ થાય છે.

હિંદુ જાતીમાં જેટલા ફાંટાઓ છે તેટલા જગતની કોઇ પણ અન્ય જાતીમાં જોવામાં આવતા નથી. પ્રથમ તો તામીલ, હિંદુસ્તાની અને ગુજરાતી હિંદુઓ જુદા પડયા છે. પછી વળી સુરતી અને કાઠીયાવાડી અને તેમાં થી પણ વળી કોળી, પાટીદાર, ગોની, વણીક, સુદ્ધાંમાં વિગેરે અનેક ફાંટાઓ પડેલા છે. આ સઘળા પગો તો એક થઇ જઇને પોતાની એકજ સંસ્થામાં સંયુક્ત રહી શકતા હોય તો કેટલું બધું ગણાય. પરંતુ તેને બદલે ફ્રાંસવાલ ના કમનશીબે હિંદુ જેવા સમાજ અને પાડીદારો એકબીજાથી અલગ થઇ ગયા હતા અને સામાજીક અને નૈતિક ઉન્નતિના કાર્યને સ્થળે બદલે ઝગડાનું રાજ્ય સ્થપાઇ ગયું હતું. પરંતુ ખુશી થવા જેવું છે કે પંડીત ફવિરામ અને અન્ય મીત્રોના પરિશ્રમથી એ ઝગડા હવે પતિ ગયા છે અને અગે ફુમેદ રાખીએ છીએ કે આવતાં વર્ષમાં શ્રી હિંદુઓ એકસ મય કાર્ય કરશે અને તેમ કરીને પોતાનુજ નહિ પરંતુ સમસ્ત હિંદુ સમાજનું કલ્યાણ કરશે તેટલુજ નહિ પરંતુ મહાત્મા ગાંધીજીના સંદેશો ખાતરના રાષ્ટ્રને સાચવત હિંદી કોમમાં એકસ સ્થાપવામાં પોતાનો ફાળો આપી શકશે.

દક્ષીણ આફ્રિકાની હિંદી કોમને માટે ગત વર્ષ ફલદાયક નીવડેલું નહિ ગણાય. રાજકરતી પ્રજાનો તેમની સામેનો ઝનુનભરે વધારે જોર પકડેલું છે અને કાયદા કરીને તેમજ અન્ય પગલાંઓ મારફત હીંદીઓના હસ્તિ ગાયો નાબુદ કરી નાખવાની એકસસ પેરવી ચાલી રહી છે. કાયદાઓ જો કે દેખાવમાં સામાન્ય રીતે સૌને લાગુ પડે છે પરંતુ વસ્તુતઃ તેજ કારણથી રીતી હીંદીઓનેજ લાગુ પડનારા કાયદાઓ કરવામાં તે વધારે ખેલભજરેલા છે. રજીસ્ટ્રેશન એકટ, માઇગ્રેશન એકટ, ટ્રેડીંગ એકટ, ટ્રાન્સવાલ એકટ, ઇન્ડિયન્સ ઇનહેરીટન્સ એકટ અને લેન્ડ એકટ એ બધાજ કાયદાઓ જો કે સામાન્ય રીતે સૌને લાગુ પડે છે છતાં હીંદીઓનેજ તે વધારે નુકસાન કરી રહ્યા છે. અહિં તેની વીગતવાર ચર્ચામાં ઉતરી નહિ શકાય. સામાન્ય રીતેજ ઉલ્લેખ થઇ શકે. કાયદા તરીકે રજીસ્ટ્રેશન એકટ હીંદીઓને એ રીતે નુકસાન કરનારો છે કે તેનો અમલ કરવામાં હીંદીઓના હાલોની સહેતર અવગણનાજ કરવામાં આવે છે. રજીસ્ટ્રેશન ના બહાના હેઠળ પ્રજુનીસીપાલીટીઓ હીંદીઓને પોતાના હકના રહેઠાણોમાંથી કાઢી તેઓ માટે મહલ્લાદા સ્થાપવામાં આવેલા વાડાઓમાં ધકેલી રહી છે. આ બાબતમા યુરોપીયન અને હીંદી નગરના વતનીઓમાં જોર એકસસ છે કે

બજારે યુરોપીયનોનો મેળ હતો એમ કરવાને બદલે તે બજારમાં બેસતા યુરોપીયનોના ગ્રાહકોને સંપૂર્ણ રક્ષણ મળતું આવે છે એટલુજ નહિ પરંતુ તેઓને પ્રથમ હતા તે કરતાં વીશેષ સારી સ્થિતિમાં મૂકવામાં આવે છે. આમ કરીને ફેરીઓ યુરોપીયનો માટે બાર્ગો કરવા તેઓના ધંધાના સ્વભાવમાંથી દાખી કાઢવામાં આવે છે. આ રીતે , પરંતુ બીજાને આડકતરી બીજી કોઇ પણ રીતે નહેરાની પર ગ્રાહકો ને રક્ષણ આપે એવા કાયદાના દોરા તરફ પણ પહેલી છે.

ઓલ્ડ સિટિ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કલર્સીલીએશન એક્ટ અને ન્યુ એકેટના સંબંધમાં વર્તી રહી છે. ફેરીઓના સંબંધમાં એ કાયદાઓનો અમલ કેવી રીતે થઇ રહ્યો છે કે બીજા બીજા ફેરીઓ યુરોપીયનોને ત્યાંથી ખરિદિ કરતા અટકાવતા હોય અને યુરોપીયનોની નજરમાં ખુંચતા હોય તો તેઓ કરિદમાંથી બાકાત થઇ જાય

બાપ બાળકોનો ઉછેર, કરજનો ઉછોય અને કરનીયરનો ઉછોય એ તેના વાકય દાખલા છે. આ ઉછોયોના પ્રમુખ કોન્સ્ટ્રક્ટીવ કાર્યમાંસે મુખ્યત્વે કરી ફેરીઓ સાથે ફેરિદાર કરી રહેલા યુરોપીયનોનીજ બનેલી છે, કેમકે ફેરીઓનો બીજકુલ બનાવજ છેજ નાનું પરિણામે ફેરીઓ આ ઉછોયોમાં છે એમાંને બેઠકો ઉદ્યોગમાં કરવામાં આવે છે કે કોણ નાનો માણસ , એ ઉદ્યોગમાંથી પોતાનું અને પોતાના કુટુંબીજનોનું પાઇ ગુજરાત બસવા જેવી દોય તેવી કમાણી કરી શકતા, અને આપણે તેને બેકારીઓના રાષ્ટ્રમાં મોકલી શકે છે. યુરોપીયન બેકારીઓનો પાર તો સરકારે સહાયતાની જોજનાઓ પણ બનાવી છે પણ ફેરીઓના માટે તેવી કંઇ નથી. એટલું તેમાં ફેરીને બદ તો ધંધા કરવાનું રહ્યું ન્યાયના તો "ન્યાયમંદિર" યુરોપિયન સરકાર તરફથી તેના માટે જોજનામાં આવેલા મકત બાદી અને પા. ૨૦ ના બાકીસની બાબતો પણ બંધ જવાનું રહ્યું.

આ ઉપરાંત ફેરીઓના ધંધાના કેટલા ચોકકસ પ્રમાણમાં પ્રતિબંધિત થઇ રહ્યા છે અને ફેરકના કો એકમાત્ર સાધનમાંથી પણ તેઓનો કાઢી નાખવાના ચોકકસ પગલાં લેવાઇ રહ્યાં છે.

જોહનિસ્બર્ગ–બજારે પોતાના એક બાકયમાં કહ્યું હતું કે છેલ્લા ચાર વર્ષમાં ફેરીઓના ધંધારના લાયસેન્સોમાં લગભગ ચાલીસ ટકા ઘટાડો થઇ ગયો છે. ડાલ્બાસમાં બધી એક વખતે ફેરીઓ પોતાનું રજીસ્ટ્રેશન કોર્ટીફીકેટ ખતારીને લાયસન્સ તુરત મેળવી શકતું હતું તો એને બદલે નવું લાયસન્સ મેળવી શકાતું નથી. એટલુજ નહિ પરંતુ જુનું લાયસન્સ પણ જો વધારના મેનેજમેન્ટમાં ઘેરોક વખત ફેરફાર થયો હોય તો બદલામાં મુશ્કેલી આવે છે. ૧૯૨૬ ના ડાલ્બાસ એસોસીએશને સેન્ડ ઓલ્ડ ક્લોથીંગ એમેન્ડમેન્ટ એક્ટની કલમ અમુક ધોરણે ન વાલના વધારે કરી રહી હતા તેઓના અને તેઓના વારસદારોના હક સુરક્ષિત કરવામાં આવ્યા હતા. પરંતુ ૧૯૨૨ નો ડાલ્બાસ લાયસેન્સીંગ કન્ટ્રોલ ઓર્ડી નન્સ આવવાથી એ સ્થિતિ પણ ફેરી ગઇ અને આજે તેવા ૧૯૧૯ ના લાયસેન્સો પણ ફેરીઓને મળવા મુશ્કેલ થઇ પડયાં છે.

કુકર્મા ગન વર્ષમાં યુનીયનના ફેરીઓનો દરજ્જો સુધરેલો દેખાતા કયાં ગેરફેર નજરે પડયા નથી. પરંતુ તેથી વિરૂદ્ધ ફેરીઓને તેડીયોના દરજ્જાએ મુકવામા આવેલા દેખાતા ચિન્હો આજ જોવામાં આવેલાં છે.

આ તો આપણા લોકોની મુશ્કેલીઓની વાત થઇ પરંતુ એ કરતા વીશેષ બગાડનો મુદ્દો એ છે કે તેનો ચડી જવાને આપણે બધાંને કેટલું કર્યું છે? ફેરીઓની વાતોથી તો આપણે આપણી સામગ્રીઓ ખરીદ કરેલી છે પરંતુ તેની પાછળ કાંઇ કરૂં નથી પર આપણા તો કાંઇ ગયું છે પરંતુ તે અપણી દાદાગો ચર્યું છે. જેઓ સિતીવાળા છે તેઓ બાર, આગણ કે દરજીઓના સહવાસને નહીં પ્રજ્ઞ ફેરતા પોતાના ગરીબ બાકયોના સાથો તો બધાય કર્યા હોય આપીને ખોળા લેવાને દોટી ગયા છે. આપણી ઉપર પડતી મુશ્કેલીઓની ચિંતા આપણને આપણા અને આપણી બાજીનું બાનજોગ થઇ રહ્યું છે તેટલા બાકર નથી થતો પરંતુ આપણા આર્યોક સાથો બુમારી ઉભું તેટલા બાકર થાય છે આ દશા જોઇ પણ પ્રજા, કે જે એક મહાન પ્રાચીન સંસ્કૃતીનું પ્રતીનીધીત્વ ધરાવતા દોવાનો દાવો કરતી હોય, તેને માટે ખરેખર શોચનીય છે અને દક્ષિણ આફ્રિકાના હિંદીઓને માટે તો તે ખાસ રહેશે તો તેઓની કમનસીબીજ. એવી દશા– માંથી જગે તેવા દરેક દરજ્જાને તેઓને આપવામા આવે તો પણ ફરીયાદ કરવાનું તેઓને કશું કારણ નજ દોઇ શકે.

આ રીતે ભૂતકાળનું ચિત્ર આપણને આનંદ આપનારૂં નથી. આપણે ઓછામાં ઓછા ફરીયાદ કરવાનું કે આપણા વર્તનમાં સુધર આપણને સન્મતી આપી સુમાર્ગે દોરે.

ભાતૃભૂમી.

છ કલર બાકસ કુર દેશના પડેલા દોવા છતાં એક પણ એવો હિંદી આજેજ કહી કે જે પોતાની માતૃભુમિમા કામ જાણે રહેલા અનાદર તરફ રક્ષપૂર્વક નજર નહીં કરતો હોય. આજે માતૃભુમીમાં નવા યુગનો ઉદય થયો છે અને આપણા સહોદરબંધુઓ ચારકાળથી જેને માટે ઝીણ તપ કરી રહ્યા હતા તેનું ફળ પ્રાપ્ત કરી રહ્યા છે. આજે વ્યવસાય રહેલા કુટુંબના કોન્સને તે કરી કમનસીબી ચીના ચાલુ રહેવા દેવામા આપણે તો ઉલટો કરોડની પરવીના આ મહાન દેશમાં તેની ભાગીન આબોહવાવાળી તો પુનાવસાહતના યાર કરી આને સુખ અને શાંતિનું આશ્રયસ્થાન કરવામાં જગત જોવી આશા અને આપણા મહાપુરૂષોને ત્યાગ કારણ છે પરંતુ હજુ વિકટ માર્ગ જોવાનો રહ્યો છે અને પ્રત્યેક દીદારો જેવા પ્રાર્થના કરવી જોઇએ કે હિંજની આઝાદીના સકલમાં પોતાનો ફાળો આપવાની કર્ય તેને શકિત અને હિંમત બક્ષે.

જગત

એક તરફથી ત્યારે હિંદ પર બળ પર્યા કર બીપાન સર્વનાશકારણે સર્જેલ માહોલ પાછેલો ન બારે બીજી તરફથી જગતના બ્રમ્ભ બાળો ર કલાકો બાદે બહારના સાથે સંપર્કો ગેરસના યોદ્ધ વાદળ આવી બીદામણું સ્પષ્ટપ થઇ રહ્યાં છે. બ્રાઝીલે ઇથોપીયાનીયાના બનવ કરી બાકરી યુરોપમાં બ્રાઝીલી રમખાણ છે. ઓરી ફ્રેંકાનીયનોના રાજ્યો જગતના ખતીહાસમાં ઓક બળ મળી રહ્યાં નથી બળ બ્રમ્ભેલા નીરોના ઓબીસીનીયનોના ગ્રેસ તે પુરેપુરને બળાવી બા બાકરક અજાણી રહ્યાણી રહેલા દોય તે. કયી બાબત નહી મળાય એક તરફથી બપેનના બળાવો બાજ પડવાના દવા બીજી માજુગ પકડો નથી બારે બીજી તરફથી ચીન બાબત ચુરુગ બાબકરૂ બુદ્ધ થાણી રહ્યું છે તેનાથી પણ કેની બાબકર પડવા કેની મરી જે બા થવાનું નથી.

આ બીદામણાં કરણે બોધનો મનુષ્ય અહંકાર બાજ જરા વધારે નમ્ર બનશે એવી સ્વાભાવિક બાશા રાખી બાબત પરંતુ હજુ એ બધાય બાબિલા દોવાના કર્મા બીજા નજરે પડતા નથી બાજે જગત સમક્ષ જે મહાન પ્રશ્ન પ્રસ્તુતીન થઇ રહી છે તે એ છે કે એક બીજા બાબકરણથી પોતાની વધારે જગાવી શકશે કે સાથ બાંધી બધાયથી વધારે જગાવી શકશે. બાપ અને બધાય કે મુખ્યત્વે પ્રશ્નો છે અને બળજબરી એ સાધનોની કાબુદો છે. બાજના બાબને પ્રશ્નનું કરમાન એ છે કે સાધનોના નહી પણ સાધનો પ્રબળ બાપણે બધા દાર રહ્યા. બાનવીઓ જો કેવળ બાપણે બધુ– સરકાર બાકાના દોય અને પોતાના કરેલા કાબદાઓ પણ એજ કાબદા ન બાપણે પડતા દોય તો જગત બાજના કરતાં પણજ વધારે સુખી દોય, બાજે બધાના દિંદ બાકર્ઓને બદાવતા પાંખો સુખ, શાંતી બધા બાપણી ધ્યેયપ્રાપ્તી માટે બાપણે પ્રબળ ઓજ બાકર્ઓ બાપણે તે બાપણને પ્રકાશના દોરી જાય બધા બધાય સમસ્ત જગતનાં સુખ અને શાંતીનું સામ્રાજ્ય પુનઃ સ્થાપિત થાય.

અમારો ખાસ અંક

દિવાળી અને હિંદુઓના નવા વર્ષના શુભ પ્રસંગે અમારા વાચકોને આ ખાસ અંક ભેટ કરતાં અમને ઘણો આનંદ થાય છે. અમારા વાચકોને અમે ફરિ યાદ આપવા ઇચ્છીએ છીએ કે આ અંક કાઢવાની મહેનતની પાછળ અમારો આર્થિક હેતુ રહેલો નથી. 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' પ્રસીદ્ધ કરવું તેને અમે કોઇ વેપાર નથી ગણતા પરંતુ એક પવીત્ર ફરજ ગણીએ છીએ. દક્ષીણ આફ્રીકામાં મહાત્મા ગાંધીજીનાં પ્રયોગોનું એક આ પત્રની સ્થાપનાનું હતું. અને તેમાં અને તેઓએ રચેલી ફીનીક્સ સંસ્થામાં તેઓએ પોતાનું જીવન રક્ત રેડયું હતું. આ પત્રની સ્થાપના દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદી કોમની સેવા કરવાનાજ હેતુથી થઇ હતી. એટલી વસ્તુ એ કે કબુલ કરવી પડશે કે આજે તેમાં મહાત્મા ગાંધીજીની કલમ અને આત્માની ખોટ જણાય છે છતાં અમને એટલો આત્મસંતોષ છે કે તેમને પગલે ચાલવાનો અમે યથા શક્તિ પ્રમાણિક પ્રયત્ન કરી રહ્યા છીએ. આથી ખાસ અંક કાઢવાની પાછળ એક જાતની ધાર્મિક ભાવના રહેલી છે અને એ ભાવ નારીજ અમે આ વરસ કાર્ય કરેલું છે. જે મીત્રોએ અંગ્રેજી તેમજ ગુજરાતી લેખો અને કાવ્યો મોકલી તેમજ અન્ય રીતે આ અંક કાઢવામાં અમને સહાયતા આપેલી છે તેઓ સર્વનો અમે અંતઃકરણ થી આભાર માનીએ છીએ. આ બાબત માં અમારા સ્ટાફની અમારે ખાસ નોંધ લેવી જોઇએ કે જેમણે રાતદાવસ છેલ્લા પંદર દિવસ અને રાત પૂરું ઉત્સાહથી કાર્ય કરેલું છે. તેમના પ્રેમભર્યો સહકાર વિના આ અંક પ્રસિદ્ધ થવો મુસ્કેલ બનતે અશક્યજ થઇ પડત. બંધુમાં શ્રી. એસ. બી. મેઢ, જેઓ જોહાનીસબર્ગ શ્રી અમારાં કાર્યમાં ખાસ મદદ કરવા આવેલા છે તેમનો તેમજ શ્રી. શાંતિલાલ મહેતા, એસર્સ મહેતા બ્રધર્સના શ્રી. શાંતિલાલ ગાંધી અને શ્રી. મોહનલાલ મીસ્ત્રીએ અનેક રીતે આપેલી મદદના માટે તેઓનો પણ અંતઃકરણની આભાર માનીએ છીએ. મુનીસ્પરસલ પ્રીન્ટીંગ વર્કસ અને મરકનટાઇલ પ્રીન્ટીંગ વર્કસે કેટલુંક છાપવાનું કામ કરી આપવા માટે તેમનો અને ઇ. પી. કોન્ડ કમર્શ્યલ પ્રીન્ટીંગ વર્કસના શ્રી. મોનહીલ્ટે પોતાને ઘણી રોકાયલ હોવા છતાં અંગત રસ લઇને અમારે આ મુસ્કેલ કાર્ય સિદ્ધ કરવામાં આપેલી સહાયતા માટે તેમનો પણ અંતઃકરણપુર્વક આભાર માનીએ છીએ. અંતમા અમે દિલગીર છીએ કે કેટલાક ગ્રાહકોએ મોકલેલા લેખો અને કાવ્યો મોડા મળવાથી તેમજ સમય સંકોચને લીધે છાપી નથી શકાયા.

૨ જ કણ

ગરીબોને દાન આપી કરવામાં આવતા અમારા જોઇએ તેટલા મળી આવશે, પરંતુ કાર્યવાહક ખુંચતા બનેલા ઘણેરી બાબતો ગીરનાર ટોકસ રહેવા કરવો. હમણાંજ તો જાહેરમાં મળી આવે છે ગરીબની તરફેણમાં બોલ બોલનાર કે બોલવાના આપનાર પંડીતોની બોટ કદી પડવાની નથી. પરંતુ વિદ્યા અને સંસ્કારને ઉંચે બેસાડવાથી કેટલી ગરીબોને ચરણે ધરી ગરીબનું ગૌરવ દેવું કેટલી ગરીબનું બધું બધા ભોજન સ્વીકારી ગરી ના આત્મ સુધારનાર મહાત્મા તો જવલ્લેજ દેખા દે છે.

* * *

આમ વર્ગની દીલગીરી, ગમે તેવા મહાન નેતા કેમ ન હોય તોપણ તે સુખમાંથી દુઃખ નથી કરી શકતા પરીસ્થિતિ આવે પારે તે બદલાવાને બહુધતી કરી મારે છે પણ વિનાશ કોઇ જાનો તેવી તાકાત નથી.

* *

સમાજ જેને કલંક કરે છે તેમાંથી નાસવા માનવી બીજા કેટલાક ઉપાયો ચહોરી બે છે.

* * *

માનવીને બોટું કામ કરવાની શરમ નથી પણ બોટું કામ કરતાં પકડાઇ જવાની શરમ હોય છે.

* * *

જે હોય તેમાં આનંદ માનવો. જગત આપણી મરજી પ્રમાણે ચાલે તેમ નથી. માનવ સ્વભાવમાં આપણે ધારીએ ફેરફાર કરવો હોય તો આપણે માનવ સ્વભાવ જાણવોજ જોઇ.

*

આપણાં લોકોને નવી નવી પ્રવૃત્તીઓ ઉપાડવાનો ઘણો શોખ છે અને પાછળથી તે પ્રવૃત્તી

રેમારૂક

કેમને આંગણે રેણું દે! મોગરા,
અંતરની વેલડીએ ગીંદી ઘણું.
કાળાણીએ કાળાણીએ પ્રભુ દે! મોગરા,
ગીંદી સુગંધની પાંખે ઘરું.
રસની ભરેલ કળી ડાળે દે! મોગરા,
દુનીયાના દેવ એ શબ્દો ગાઇ.
પાંખડીએ પાંખડીએ પ્રભુ દે! મોગરા,
બ્રહ્માની વસંતડીનો ટહુકો કરું.
ભ્રમના ભરમાવનો ભમરો દે! મોગરા,
પાંખડીની સાખડી ડખી જશે.
દેવે દિધેલ ભમો કુખો દે! મોગરા,
કુંજનના કુંજમાં ચુસી જશે.
બોયણીએ બોયણાં ખીલવા દે! મોગરા,
બોયણીનો નાથ શું દુબી જશે?
બાગડીની આંખડી બોલી દે! મોગરા,
નજરો જો આજમે જલમા રહો.
વિણળી સુગન્ધની કાંતિ દે! મોગરા,
અવનિ ચાનિલના હેયાં ભરે;
સ્મૃતિનો સેવારસ છાંટી દે! મોગરા,
જગના જન દેવને અમર કરે.

—બી. કે. બારડોલ.

ના ઢાંકારી મુકતા આપણે તેનું શું થાય છે તે જોવાને પણ ખોળતા નથી. દીર્ઘ દ્રષ્ટાપુર્વક આપણે કોઇ વસ્તુની પાછળ મંડી રહેતા નથી જોવી જે આપણી સામે ઢગલા થાય છે તે પછે કરશે ચારતરીકે છે.

* * *

આપણી અજ્ઞાન ઓર બાતર મારી પ્રીકૃતિ તેના કરતાં અજ્ઞાનો કાંઇ છુપાયું વધુ ક્રિતમ છે.

* * *

ગામડાંજ બોલશે ગરીબ અને નપંગરને એક બીજાની સામે રક્ષા અપવાનું રથન આપી ગરીબની પાસેથી ૫ ખેડરાવી કુશળ કર્યા.

* * *

મુશ્કેલ! તમારા અને અજોડમાં શું ફેર છે એવોનેમાં આત્મવીશ્વાસ છે એવો દ્રઢ વીશ્વાસ પ્રજાના આત્મબળ, તેની અદા લોક બળથી કરે છે અને તેને જીવિ તે ચાહે તેવા બાહસો બે! છે. બારે તમને એગ્ય લાગે છે કે કું શુ કરી શકવાનો છું! કું એવો કેમ છું! વિગેરે પ્રશ્નો તમને આત્મ વીશ્વાસથી દુર પાડશે છે અને તેથી જ ભારતના યુવાનો સાપસિક નથી.

* * *

અભ્યવસ્થિત ગૃહવ્યવહાર સાંજ વખત સુધી ચાલી શકતો નથી. જગતના કોઇપણ ભાગમાં અર્થ ઉપાર્જનમાં ક્રિયોગ ન થતો હોત તો ઉદર પુરણો ની ઉદારતાને મર્યાદીત કરવાની જરૂર રહેત નહીં. પરંતુ આપણ અને બધાના બે હોઠની રમત કરવાની ટેવાથી ઉદાર પુરૂષોને ઝટ જણાઇ આવે છે કે ઉદારતાને પણ કુળીત મર્યાદા આપવા જોઇએ.

હિંદુસ્તાનનાં કેટલાંક અંગત સંસ્મરણો

દીનબંધુ ઍન્ડ્રુઝના તા. ૨૧ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૭ ના પોતાની દુનીયાની મુસાફરી દરમ્યાન પશ્ચિમ ઑસ્ટ્રેલીયાના પર્થ શહેરમાં ઑસ્ટ્રલાસ્ટ અંગ્રેજી અખબારને આપેલા ઇંટરવ્યુનો અનુવાદ.

આ ઇંટરવ્યુમાં મુખ્ય કરીને હું હિંદના કેટલાંક અંગત સંસ્મરણો વિશે કહેવાનાં રોકાયા હતા. તેમાં સૌના ન્યારા બે નીગ્રો–એક મહાન સમાજ સુધારક મહાત્મા ગાંધી, અને બીજા મહાન કવિ રવીંદ્રનાથ ટાગોર –કે જેમની મીત્રતાને હું પવીત્ર ભાગતી આવ્યો છું. તેમને વિશેની પ્રસીદ્ધ વાતોનો સમાવેશ થઈ ગયો આ બન્ને નીગ્રોનો પ્રત્યક્ષ રૂપ થયાં મને ગાઢ પરિચય થયો છે અને હીંદમાં મારી જીવનનો ઘણો ખરો ભાગ તેમના સહવાસમાં વ્યતીત થયો છે

મહાત્મા ગાંધીની વય હાલમાં ૬૮ ની અને ટાગોરની ૭૬ વર્ષની થઈ ગઈ છે. આજે હીંદુસ્તાન આ બે જે અદ્વીતીય સીધી મહાન ગણી શકાય. એમને બાર તેઓને હીંદની બે અધીષ્ઠાતા કહેવામાં આવે છે. કારણ કે ગાંધીજી મુખ્યત્વે રાજદીય મુજરાતના પ્રશ્નોમાં રહે છે અને ટાગોર સાહીત્યની નજદીક બંગાળના વાતાવરણમાં રહે છે. હીંદુસ્તાનના લોકો પોતાના રોજીંદા જીવનની પરવા કરતી તેને મનુષ્યની મુખાકૃતિ સાથે સરખાવતા હોવાથી આવેલા ઉદ્ગારોને કેટલીક દંતકથાઓ કરતાં વધારે સાચી ગણીને સ્વીકારે છે.

મહાત્મા ગાંધીજી સાથે મારો પ્રથમ મેળાપ ડરબનની સાલસ્બરી હોસ્પીટલમાં થયો હતો. તે વખતે તેઓ સત્યાગ્રહની લડતમાં રોકાયા હતા અને જનરલ સ્મટસે તેમને સજાનો ભાર મારવા પીટોરીયા ઓરાવ્યા હતા. ગાંધીજી પ્રીટોરીયાના હતા ત્યારે તેમના ધર્મપત્નિ, જેઓ દરમ્યાનમાં પ્રત્યાર્પણ બીમાર હતા તેમનો તાર આવ્યો, કે તેઓ મરણ પથારીએ હતા. જો ગાંધીજીને પાછા બોલાવ્યા ન તેઓએ નાતાલે ડરબન જવું જોઇએ અમો જનરલ સ્મટસ સાથે સજ્જડ મુકાબલો કરવામાં ... ... પરંતુ તેઓએ ... ... નહિ શકાય.' તેઓની પાસ ખરી હતી અને મહાત્માજીએ જો અણુના સમયે પહોંચી કામ તારની ચોટી કરી દીધાબાદ થોડા વખત. જો રાતે મને ઉંઘ નહિ આવી અને અચાનક મને વીચાર આવ્યો કે જનરલ સ્મટસ અત્યારે પોતાની દયાલ પેઠા આવે કે પુરત જાણે બોલાવે જોઇએ. સુભાગ્યે તેઓ ગાંધીજી વગેરે મળ્યા અને મેં તેમને કહ્યું: "જનરલ, મારે તમારી સાથે ખાનગી વાત કરવી છે." તેમણે કહ્યું "ના ગ્રેહામ્સ, પહેલા હિંમતપૂર્વક કહું કે મારાથી ... ... તમને આવી શકાય તેમ નથી." મેં કહ્યું "જનરલ, મીસીસ ગાંધી ... ...

...ની મેળો પસંદ કરવામાંઓ પણ અટકાવવાને પ્રાર્થનાઓ કરવાની ... પાસ પ્રતિજ્ઞા લેવા હાથ.

...પાસની આ કથા ન ... કેટલાંમાં ... પણ ચર્ચાત કહેલી ... આપમાનિતો દ્વારિત ... પોતાના ... પ્રાપ્ત ... નિવારણ કરવાની હિંદુસ્તાનના ... આપનાર ... ઉપાડે રપષ્ટ કહ્યાત આપેજ ... એક પણ ... રાષ્ટ્ર છે. આ ... ... એ અહિંસા ... રહીએ. ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકામાં કેળવણીનું કાર્ય

લેખક : **શ્રી. એફ. પરેલ**

કેળવણી માટે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારે આજે સુંદર વ્યવસ્થા અને સગવડ કરેલી હોવાનું મનાય છે. શાળામાં જાહેરાતો બહાર શિક્ષકો આપવામાં આવે છે તેમની પાસેથી ઉચ્ચપત્ર જાતની ફી લેવામાં આવતી નથી. વાહન પુસ્તકો પણ ઘણા વરસથી આપવામાં આવે છે. કેટલાક શાળાકોને આપવાનો ગ્રાન્ટ તેમજ દૂધ પણ પૂરું પાડવામાં આવે છે. દરેક જેવા રંગીલા દેશમાં કેળવણીને માટે જે વ્યવસ્થા અને સગવડ આજે છે તેની દ્રષ્ટિએ અહીંની સગવડ અને વ્યવસ્થા જરૂર આશીર્વાદ રૂપ લાગ્યા વિના રહે નહીં. દરેક શાળાકોને પણ એ સગવડનો લાભ આજ સુધી લેતાં આવ્યા છે અને આજે પણ લઈ રહ્યાં છે. પણ એક કેળવણીકારની દ્રષ્ટિએ આપણાં દરેક શાળાકોનું નિરીક્ષણ કરવામાં આવે તો પ્રથમ દ્રષ્ટિએ જોવા જેવામાં પાછા રહે નહિ કે બહુ બારીકીથી કેળવણીની સગવડો પણ આપણી શાળાકોના ઇતિહાસમાં કેટલીક આક્ષેપ જેવી બાબતો રહી જવા પામી છે.

અહીંની શાળાઓ સંપૂર્ણરીતે અભ્યાસ કરી બહાર આવેલ પ્રોઢાર્થી અથવા પ્રોઢાર્થીનીઓ આધુનિક ભાષા પાછી ચપળતાથી અને સુંદરરીતે બોલવાનું શીખે. પ્રત્યેક ભાષા ઉપર બનાવેલી પકડ તેમને કાબૂ પરાયાપણા હોવા છતાંયે નજીક ભાષા પણ તદ્દાકાર બની શકતી નથી. જ્યારે બીજી દ્રષ્ટિએ તેવાના કેટલાક ઉચ્ચપત્ર રહી જવેથી જાણવા કરે છે. એમાં બાળકને એક દોડતા બાળક તરીકે તાલીમ આપવાની તરફ આપણું ધ્યાન નહીં રહે. કે હજી તેવામાં કેટલીક પાછીનો રહી ગયેલી છે. અને તે બાળકો બધાંયથી દૂર ન થાય ત્યાંસુધી તેને સંપૂર્ણ દોડતા તરીકે આગળ કરવાના આપણને સંતોષ થયા કરે છે.

એ બાબતોમાં તે ગાતુભાષાના સંગીન શિક્ષણના અભાવ કેપ્રાંત માતૃભાષા સાથે જોડાયેલી સ્વભાવતીબ્ધ સરકૃતિનો અભાવ. આ બે અદ્યાપ્ય બાળકો અહીંના બાળકોમાં રહી જતી નજરે પડે છે. એ બાળકોને દીર્ઘકાળ અહીં ગાળેલા અભ્યાસ બાળકો ગોઠવણમાં પણીવાર દ્રઢમૂલ ભાગે પ્રગતિ કરી શકતા નથી. અહીંનું દોડતા બાળક કોંગો પુરોપીયન શિક્ષકના હાથ નીચે બાળકો હોય એટલે સ્વભાવીકરીતે તેના શિક્ષકની પુરોપીયન રૂઢણી તેના કેપર અપરંપ ચોટી પણી અસર પામ્યા વિના રહે. પણ પણીવાર તો તે બાળક કયાં શિક્ષકના હાથ નીચેજ શિક્ષણ પામ્યું હોય છે અને એ તો નીચોવાદ વાત છે કે કોઈ પણ પુરોપીયન અગર કયાં શિક્ષક દોડતા બાળકને દોડતા સંસ્કૃતિમય કરી બનાવી શકતાજ નથી. આ દક્ષિણ આફ્રિકામાં અહીંની શાળાઓમાં પ્રકૃતિ અને પુરોપીયન શિક્ષકદ્વારા શિક્ષણ પામેલા દોડતા બાળકો સાચા દોડતા શિક્ષક, પણીવાર બની શકતા નથી.

દરેક દોડતાને આ વસ્તુ ઘણી ગંભીરતાથી સમજવાની જોવી છે અને તે પણીવાર દોડતા બાળકોમાં રહી જતી આવી બાબતો દૂર કરવા સારૂ પોતાના બાળકને દોડતા સંસ્કાર યુક્ત કેળવણી લેવા સારૂ સ્વદેશ મોકલે છે. બાકી દોડતા બાળકેળવણીની ઉણપ બાબતો દૂર કરવાનો આ માર્ગ પણ સંપૂર્ણ ફળદાયી અને અનુકૂળ નથી, એવું પણ બાબતોએ અનુભવ્યું છે. કેળવણી માટે સ્વદેશમાં મોકલાવેલું બાળક પુરતો લાભ લઈ રહી શકતું નથી. અહીંના ઇમિગ્રેશન બાબતો ની ઝીણી મુશ્કેલીઓ કાયદાઓને લીધે તે બાળકને ફરી સમયસર પાછા ફરવું પડે છે આમ થવાથી તો દોડતામાં રહી સંપૂર્ણ કેળવણી લઇ શકતું નથી. વધી ચાર પાંચ વર્ષ દોડતમાં અભ્યાસ કરી અહીં પાછું આવેલું બાળક, કરીયા અહીં પોતાનો અભ્યાસ ચાલુ કરવાનો વિચાર કરે ત્યારે પણ તેના સમક્ષ ઘણી ઘણી મૂંઝવણો ખડી થાય છે પ્રથમ તો દોડતની કેળવણીની પદ્ધતિજ અહીંની પદ્ધતિથી તદ્દન નિરાળી હોય છે. એટલે દોડતમાં ઘડાતા ઘણો અભ્યાસ કરી અહીં આવેલાં બાળકને પણી મુશ્કેલીઓ નડે છે. એવી મુશ્કેલીઓ વિદ્યા વિકાસને અવરોધે એમાં કોઈ પણ શક નથી.

આવી મુશ્કેલીઓને દૂર કરવાની પદ્ધતી ખાસ જરૂર છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં દાખલ થતું દોડતા બાળક દોડતમાં જાય સંસ્કારવાળી કેળવણી આપવા બાળકોને બધે તેવો પાકા બંદોબસ્ત થવો જોઇએ. દોડતા બાળકોની કેળવણી અંગેના આવા પ્રબંધ માટે ઘણીવાર વિચારવા અને મંત્રણા પણ કરવામાં આવી છે. દોડતના અહીં મુલાકાતે આવતા પ્રધાનો પ્રચારકો અને વિદ્વાનોએ એવા પ્રબંધની જરૂરીયાત વિશે સારે સારે શબ્દોમાં ભલામણ કરી છે. તેઓની એવી સૂચનાઓના પરિણામે આજે આપણે દક્ષિણ આફ્રિકાના દોડતા વસ્તીવાળાં મુખ્ય સંદેરોમાં દોડતા સંસ્કારિતાની દ્રષ્ટિએ માતૃભાષાનું શિક્ષણ આપવાની કેટલીક સંસ્થાઓ કેમ અસ્તિ અસ્તિ વિદ્યમાન થઈ રહી છે. એ સંસ્થાઓમાં માતૃભાષાનું શિક્ષણ આપવાની અતિ આવશ્યકતા વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. ઉપરાંત માતૃભાષા દ્વારા શિક્ષણના બીજા વિષયોના જ્ઞાન પણ દોડતા બાળકો મેળવી શકે એવો પ્રબંધ કરવામાં આવેલો છે. પણ એ સંસ્થાઓ એની હાલની પરિસ્થિતિમાં જરૂરી બધાં પરીણામો વળી શકે એમ નથી.

પ્રથમ તો દોડતા સરકારનો કેટલાક કરતી બાબી શાળાઓ જે ભાષા કેપર આજે ભાર કરી રહી છે તે ભાષાજ બીલકુલ અંગ્રેજી નથી. દોડતા ભાષાઓનું જ્ઞાન કેવાયતી જેવી શાળાઓ આદી તદ્દન નજીક જેવાજ પ્રમાણમાં છે. કેટલાંયે દોડતા બાળકો જેવી સંસ્થાનો પ્રાથમિક કીપા સિવાય રહી જતા હશે. વધી જે શાળાઓ અહીં તાજેતરમાં શરૂ કરવામાં આવેલી છે તે શાળાઓનું રોચાલન કેળવણી ખાસ પદ્ધતિને અનુસરી કરવામાં આવ્યું નથી તેમ થવાનું કારણ પ્રથમ તો તેવી શાળાઓ અહીંની સરકાર તરફથી ગ્રાન્ટ મેળવવાના અધિકારી નથી પરંતુ કોઇક અંશે અગર ઓછે નહિ તે બીજા દોડતોઓના કેટલાક મંડળો મારફત ચલાવવી પડે છે. કોઇ પણ અંશે અગર મંડળ આવી શાળાઓ તેના આદર્શરૂપમાં ચલાવી શકે કે કેમ તે સામાન્યતઃ શંકાકારેલું હોય છે. એવી શાળાઓનો જરૂરી સાધન બને નાનું એક વ્યક્તિ અગર મંડળ પુરૂ પાડવાને શક્તિવાન હોય કે કેમ તે પણ એક પ્રશ્ન છે. જો વ્યક્તિ અગર મંડળ તેવા જરૂરીયાત પુરી પાડવાની સ્થિતિમાં ન હોય તો તેવા એના આદર્શો પોથીમાંજ ન રહે.

અહીંનો માતૃભાષાનું જ્ઞાન આપવાની શાળાઓની પણ આજ સ્થિતિ છે. લગભગ દોડતા બાળકોને પોતાના નિકાલ અર્થે રાત દિવસ ગિના રહ્યાજ કરે છે એ સ્થિતિમાં પ્રગતિ ની આશા રાખવી તે કેવળ વ્યર્થ. આવી જાતી શાળાઓને પ્રથમ તો તેમની આર્થિક જિંદગીમાંથી મુક્ત કરવાની એમાલદારોએ સખત વ્યવસ્થા કરવી જોઇએ. શાળાઓ નાણાંની દ્રષ્ટિએ પગભર થાય ત્યાર તેમા આધુનિક દ્રષ્ટિએ બાંધવામાં થયેલા સુધારાઓ દાખલ કરી શકાય ન શકે એવા શાળાના શીક્ષકવર્ગ વિષે પણ કેટલીક ચોકકસ રાખવાની જરૂર રહે છે. શીક્ષકવર્ગની પુરતી કાળજીથી પસંદ કરવામાં આવેલું હોવું જોઇએ. પોગ્રેસ મારફતના અને સેવાભાવી શીક્ષકોની મદદ ચોક્કસ એવી શાળાને આશ્વાસની દોરે લાભ જરૂર શકાય એ તદ્દન ખુલ્લી વાત છે. દેશમાંની કેટલીક આદર્શ સંસ્થાઓ જેવી કે—ના ફરોર્ન્ટ ની સ્ટેલિનબોશ્કેલ, પ્રો. ફ્રેનની પીઢાપીઠ, જાપુજીની ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, સોકગાન્ધ્ય તીમક સ્વરાપીઠ કેળવણીની સંસ્થાઓ, કેટલાક સુવિખ્યાત ગ્રન્થ ભકાવિદ્યાલયો, વીગેરે યોપે વીચાર કરીએ તો સહેજમાં જણાશે કે એ સંસ્થાઓ પોતે એકાદ પ્રખર અતિતના બળવાન પરિણામ રૂપજ પ્રગતિ કરી રહી હોય છે. વળી તેમાં ભાગ આપનાર બીજી અતિતોમાં પણ ઉંડા ત્યાગ સાથે સેવાની પ્રવૃત્તિવાળા હોય છે.

અહીંના વિદ્યાલયો અને શારદા મંદિરો એ બારીકાર વિદ્યાનો માટેના જ્ઞાન સરસ્વતીનાં મંદિરો બનાવવાની મહત્વાકાંક્ષા ભાગ્યે હોય ત્યાંનો અહંકારે ની રેખે પહોંચવા પ્રયત્ન હોય તો પણ બાપકારાયણ અને સેવાભાવી શીક્ષકો મેળવવા પ્રયત્ન પ્રયાસ તે એ પ્રયત્નના કેન્દ્ર છે. એટલું જ્ઞાન રાખે અહીંના દોડતા બાળકોમાં જ્ઞાન અને સંસ્કારનો સુયોગ સાધી શકાય અને તેમને સાચા દોડતોઓ બનાવી શકાય.

માતૃભૂમીનું વિહંગાવલોકન

આ [illegible] ધારાસભા [illegible] રાજકારણ [illegible] ગોખલે [illegible] અને તેમાં મદ્રાસમાં [illegible] ગાંધીજી [illegible] રાજકારણમાં ભાગ લેવાની [illegible] મદ્રાસની [illegible] અને કેરળપ્રાંત આપવાની પ્રવૃત્તિ ચાલી રહી છે.

મદ્રાસના ધોબીઓની બાબતમાં ધારાસભા [illegible] પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. મદ્રાસના મંત્રીમંડળે [illegible] ધોબીઓની મુશ્કેલી દૂર કરવા અને કેરળપ્રાંત આપવાની પ્રવૃત્તિ ચાલી રહી છે.

મદ્રાસના ગાંધીજી પ્રાંત દરેક પ્રાંતોના મંત્રીઓના એ બાબતની નોંધ લેવામાં આવી હતી. મહાત્મા ગાંધીજીએ પ્રાંતવાદ [illegible] દૂર કરવાને માટે મદ્રાસપ્રાંતના પ્રધાન મંડળે કેમ વર્તવું અને તેની સંસ્થાઓ કેમ ચલાવવી તેને માટે 'હરિજન' અને 'હરિજનબંધુ' બે દરેક પ્રાંતના મદ્રાસવાસીઓને સલાહ આપનારો આકર્ષક લેખ લખ્યો હતો.

નાણાંની નવી પણ કાર્યકર્તાઓની ઉદ્ભવ

તુમકુરના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી. ગૌડના નામના ચેપારી મંડળ તરફથી આપવામાં આવેલા બાબતો પ્રસંગે વેપારીઓને ઉદ્દેશીને શ્રી ગૌડે જણાવ્યું હતું કે રાજતંત્ર ચલાવવાના માટે નાણાંની ઉણપ નથી પણ કાર્યકર્તાની માટે કર્તાઓની છે.

સરદારે પટેલભાઈએ તાજ મેળાવડામાં જણાવ્યું હતું કે રાજતંત્ર ચલાવવા માટે તો આપણે દેશના સર્વ ઉદ્યોગોને રાષ્ટ્રિય બનાવીને પણ ઘણું એકઠું કરી શકીએ પરંતુ જેમ આપણા પ્રાંતના મુખ્ય પ્રધાન જણાવ્યું તેમ કાર્યકર્તાઓનાજ બાદ છે આપણા પ્રધાન તો મુંબઇમાં દંડાઇ રહેલું રત્ન આપણે દાબ મણી આપ્યું છે.

સરહદપ્રાંત

સરહદ પ્રાંતના મહાસભાપક્ષે રાજતંત્રના સમાજ હાથમાં લીધેલી છે અને મદદગેર, મંત્રીઓ અને ધારાસભ્યોનો ઉપર્યાપ્ત નિશાનોને માટે કરવાનો નીર્ણય થયો છે.

ગુજરાતમાં રાષ્ટ્રપતિ

રાષ્ટ્રપતિ પંડિત જવાહરલાલ નહેરુ ગુજરાતમાં પર્યટણ કરી ગયા રહ્યા છે. તેમના એક ભાષણ ફંડીયાની તેમને પત્રો મળી છે.

દેશી રાજ્યોના પ્રજાઓએ પણ તેમનો આપણું સત્કાર કર્યો હતો. પંડિત જવાહરલાલે પોતાના એક ભાષણ દરમ્યાન કહ્યું હતું કે હિંદુસ્તાનના પદર વર્ષની અંદર પૂર્ણ સ્વરાજના મળેલું જોવાની તેમના આશા સેવે છે અને એ પ્રાપ્ત કરવાને માટે અને દેવી યંત્રોના પ્રજા [illegible] મળશે અને હિંદુસ્તાન ફેડરીયાની અંદર જાનનીય દેશ થઇ પડશે.

અમદાવાદના પંડિત જવાહરલાલને દરેકાક સુધરા તરફથી પ્રજાની પુજારાના આપવા હતા કે તમારે પોતાની મુશ્કેલીઓ [illegible] વિદ્યાભ્યાસ માટે [illegible] તેમના જવાબના સમર્પણીય જણાવ્યું કે તે પરદેશમાંથી મારી [illegible] મોકલવાને માટે મુખ્યમાન ફેડરલ મોકલવા [illegible] ગાંધીજીના મરાનું [illegible] મદ્રાસના તરફથી દર [illegible] મુખ્યમંત્રીને ફેડરલ [illegible] કાર્યકર્તાઓ પણ તૈયાર કરી રહ્યો છે.

પંડિત જવાહરલાલે [illegible] અમદાવાદ અને જરૂરના મુશ્કેલીઓની બાદીમાં જણાવ્યું હતું કે મદ્રાસપ્રાંતના પ્રધાનો મુશ્કેલીઓનો અને દીંદુઓ માટે જુદા કામદારોમાં નથી પડવાના પણ સમસ્ત દીંદા પ્રજાનો ગરીબોના બાધાનાંથી [illegible] ઉગારવા તે માટે તેઓ પ્રયત્ન કરે છે એમને કરવી. આપણે દરેક દીંદાની ફરજ છે કે મદ્રાસપ્રાંતને જેમ અને તેમ મજબૂત બનાવવી અને દીંદુસ્તાનની આબાદીને માટે દીંદુ અને મુસલમાન બન્ને કોમોએ આપસ મળીને દેશ હીતનું કાર્ય કરવું જોઇએ.

પ્રાંતિય પ્રવૃત્તિ

પણ આપણા પ્રાંતના અંદર પ્રાંતિક બજેટ એવું જોવામાં આવ્યું છે કે પ્રજાની ઉપર કરોનો બોજો ન નાખતા ઉદ્યોગોના દરેક ઓળા કરવા છતા પણ બજેટમાં બચત થએલી છે

દરેક પ્રાંતોમાં મજુરો અને ખેડાણોનું બંધારણ કરવાની તે તે પ્રાંતોના પ્રધાનો ખુબ રસપુર્વક પ્રવૃત્તિ ચલાવી રહ્યા છે.

પ્રધાનના પગાર બાબતમા શાન્તીકુંજએ પ્રધાનો ના લાભની કદર કરી હતી પરંતુ જણાવ્યું હતું કે રૂા. ૫૦૦ તેઓને એછો પડશે અને રૂા. ૧૦૦૦ આપવા જોઇએ. તેના જવાબમા મદ્રાસના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી. રાજગોપાલાચારીએ કહ્યું હતું કે પ્રધાનો રૂા. ૫૦૦ માં કામ ચલાવે તેમાં તેઓનો કશો લાભ નથી, કેમકે જેઓ આજે પ્રધાન મંડળમાં જોડાયા છે તેઓના મોટો ભાગ નબળા વર્ગમાંથી આવેલો છે અને તેઓને રૂા. ૫૦૦ નો પગાર ઓછો નથી.

ડાયનીયેથની ચાલણને માટે શાન્તીકુંજએ વધુ વધનો ક્રમમ ઓછો કરવાનું જણાવ્યું હતું. એ સિવાય પ્રધાનોના કર્યો માટે તેમણે આભિનંદન આપ્યું હતું.

દેશ ચરખા સંઘની ચાલણના માટે રાજગોપાલાચારીના ફાળો ચાલુ રહી છે. અને મદ્રાસપ્રાંતે તેનો ફાળો તાજ એક કરોડી નીમેલી છે.

નેતાઓની બાદગી

કવીવર રવીન્દ્રનાથ ટાગોરે જેમના ગમાર બાદગી બોલાવી રહ્યા હતા તેમની તબીયત સુધરતી નથી રહ્યા. તેમને પોતાનાપર નકુરતી

પેગલનું

વખણાયેલું સરકસ

ફાર્બસરોડ ફ્રેલ્ડ પર
શુક્રવારથી કરજણમાં ચાલુ થયું છે.

અમેરીકા અને યુરોપથી નવા એકેડા બતાવનારાઓ આવેલા છે.

રોજના બાબા :
શો ૫. શો ૮. શો ૩. શો ૬.
છોકરાઓ : શો. ૨.
રીઝર્વ બુકરશીઓ શો. ૬.

શનીવાર તા. ૩૦ મી. બુધવારે તા. ૩ નવેમ્બર અને શનીવાર તા. ૬ નવેમ્બરના રોજ બપોરે ૩.૩૦ મે ખાસ બતાવારા.

સમાજ સેવા

સેવકો સેવાનાં આવો,
શૌર્ય શક્તિને ધીરજ લાવો,
સમાજનું અંધારું ખોળી, દિવ્ય દીપક સળગાવો,
દિવ્ય દીપક સળગાવો. ૧.

વેર ઝેરના પડદા કાઢો,
સ્નેહ સુધાની ઝરણાં માંડો,
સમાજની સળગેલી કોણી, ભાંડ કરી દફનાવો,
ભાંડ કરી દફનાવો; ૨.

ખાવધૂનિનો બાજ બનાવો,
જ્ઞાન કમળ પરિમળ પ્રસરાવો,
સાદાપણું સેવાનું બોલી, જ્ઞાન જ્યોત જગાડાવો,
જ્ઞાન જ્યોત જગાડાવો; ૩.

અસ્પૃશ્યતાની ધાત ભુલાવો,
સર્વ આપણે છે, એક બનાવો,
સમાજના ગૌરવમાં ડોલી, આતમ તત્ત્વ સમજાવો,
આતમ તત્ત્વ સમજાવો, ૪.

જોર જાય વિણ એક ચલાવે,
જ્ઞાન ભાવનો પાઠ ભણાવો,
સડા કકેડા ખાલા કોલી, ઝેરી દેશ ભગાવો,
ઝેરી દેશ ભગાવો; ૫.

શુદ્ધ સનાતન સમાજ સાજો,
પંચ પાપથી પડતો પાડો,
ઉંચ નીચના ભાડા તોડી, સત્ય ધર્મ પ્રસરાવો,
સત્ય ધર્મ પ્રસરાવો; ૬.

કબીરજી! ચિંતા ખડકાવો,
સત્ય, ધર્મથી તે સમજાવો,
સમાજના પોથી માં બાળી, નિર્બળ પક્ષ રહ્યો આવો,
નિર્બળ પક્ષ રહ્યો આવો; ૭

સમાજના સુવેરા ભણો,
અંધેર ઉપો સત્વર ભાગો,
વંદે માતરમ મંત્ર બણી, ના-દોમંકરી ઝંપલાવો,
ના-દોમ કરી ઝંપલાવો; ૮.

બી. ટી. ચાવડા.

ચૈતન્ય

અંતરે ઝોપતું, આંખમાં ઝોબતું,
દિવ્ય રશ્મિ ઝરે તેજ ઢાંકે,
તામસતા ટાળતું, સત્યને અંકારતું,
ગુલતું આંગણે આજ ઝંકારે;
વિશ્વ વંદન કરે, દુઃખના દંદો ધરે,
મામતા પાર ના પ્રેમ કેરે,
અકપ-કલ્પો વરી, ધ્યાન પકડે ધરી,
એક અદ્વૈતને દેખું અનેકે;
કર્મનો ધર્મ જે, દેહનો ભર્મ તે,
આતમા નીલેપ તો દેહ ગરકો,
સર્વ ઈ એકમાં, એક અનેકમાં,
ધર્મ કેરાં અને ભેદ મેરો!
"હું" અને "તું" તથા, બીજમ સર્વે વથા,
ભાવ ના વેદનો વિશ્વ વાટે,
ચાલનેતિ ભરે, દ્રશ્યમાં સંચરે,
અંત અસ્તિત્વ છે શુન્ય પાટે,
શુન્ય વિશ્વે વસું, વિશ્વ કર્મો કરું,
કર્મમાં ગોદાની ગુપ્ત રીતી,
આતમા ચક્રમે ભળે, પુર્નજન્મો ટળે,
કર્મ "બાપુ" કહે ભસ્મ કહી;

બી. ટી. ચવાઠા.

નૂતન વર્ષ

નૂતન વર્ષે નૂતન પ્રભાતી, હિંદમાં પ્રસરો સદા,
નૂતન બાંધો વહન માળા, કલેશ કાપો આપદા,
કાર્યક્ષેત્રે ઉજવન લાવોતી, નવલ રૂપે ઝળહળો,
એ લાવોતની રશ્મિ મહિ, સુભાગના સીંચિ દલો,
આ નવલ વર્ષે જીવનમાંથે, નવલતા પ્રસરી રહો,
ને દેશના ઉદ્ધાર માં, સેવા તણો આધારસ્તંભ રહો,
નીરવાર્યતાને નીમમતાનું, કલ્પવૃક્ષ ઝરણું ઝરો,
આ નૂતન વર્ષે નૂતન માર્ગે, વીજય ભારતને વરો,

બી. ટી. ચાવડા.

Egypt's future Queen

King Faruk has been engaged to the 16 years old Sasi Zulfikar, daughter of an Egyptian judge. The marriage will take place next year

—:o:—

ઇજીપ્તના રાજા ફારૂક અને ઇજીપ્તની ભવિષ્યની રાણી

રાજા ફારૂક ઇજીપ્તના એક જજની ૧૬ વર્ષની દીકરી સાસી ઝુલફીકારની સાથે આકસ્યા છે. તેમનાં લગ્ન આવતે વર્ષે બનાર છે.

Gandhi Heritage Portal

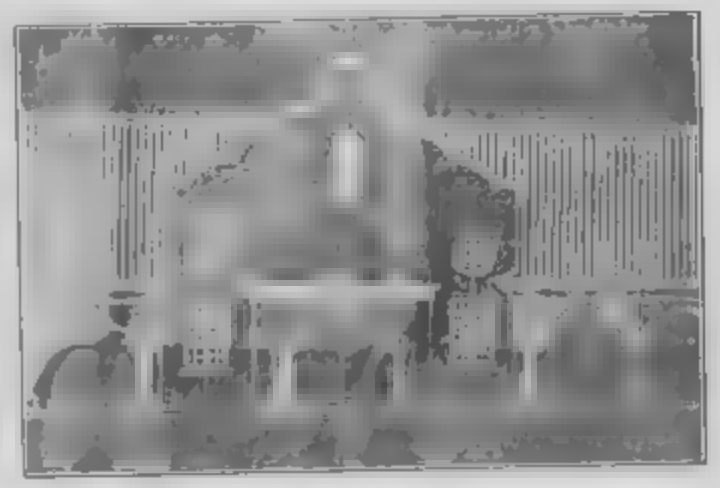

FIRE WALKING

દેવતા પર
ચાલવાની
ક્રીયા

An old Indian walking through the fire every year at Pietermaritzburg. He is seen in the above picture going over a carpet of embers. That this heathenish custom is still observed in South Africa is no credit to Hinduism.

આ ફોટો પેરીટઝબર્ગમાં દર સાલ દેવતા પર ચાલે છે. તેના ચાલવા તે ઉપર તણા પથરી પાથર્યા પર રહી જોઇ શકાય છે આપણે અંગ્રેજી દીવસ આ દેશના લોક કેવી રીતે ઉજવે છે તે [illegible] ફોટા સારા ખ્યાલ આપે છે.

Plan of New Hall for Veda Dharma Sabha

[illegible]

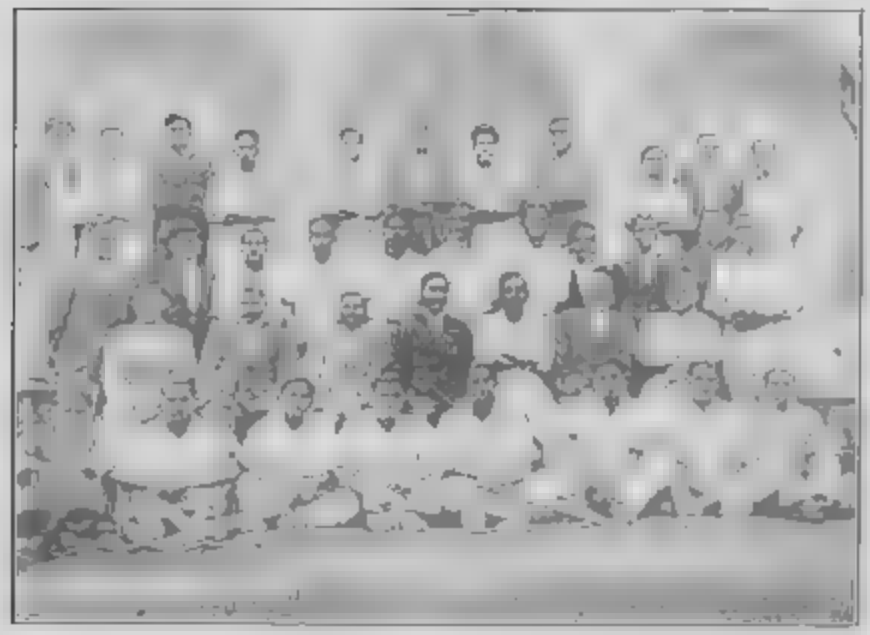
શ્રી. કુપ મરી વેદ ધર્મ સભાનાં નવા મકાનનો પાયો

[illegible]

The foundation stone of the new Hall for Veda Dharma Sabha being laid by Mrs Coopie Murrie.

શ્રીમતિ [illegible] મરી વેદ ધર્મ સભાના નવા મકાનનું પાયા મકુર્ત કરી રહ્યાં છે.

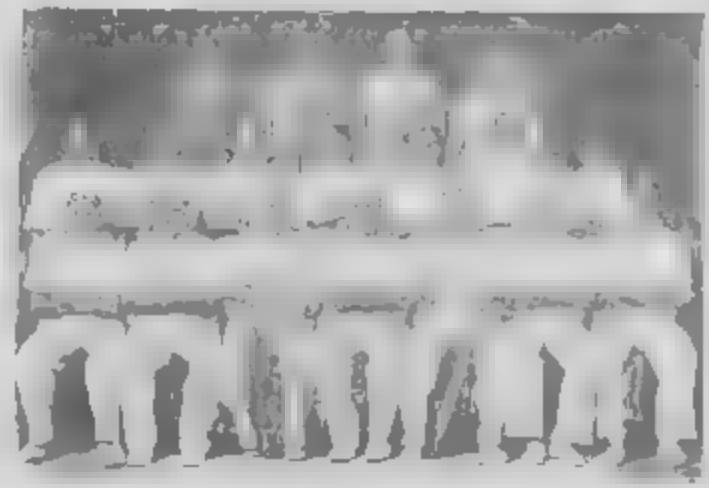

Officials And Members
of the Verulam Shri Gopal Lall
Temple Cricket Club
1937-1938.

વેરુલમ શ્રી ગોપાલજી મંદિરની
ક્રિકેટ ક્લબના ઑફિસરો અને
મેમ્બરોનો ૧૯૩૭-૩૮

Officials And Members
of the Bharat Cricket Club. (Durban)
1937-1938.

ડરબન ની ભારત ક્રીકેટ ક્લબના મેમ્બરો અને ઑફીસરો
૧૯૩૭-૧૯૩૮

LADYSMITH GIRLS' NIGHT SCHOOL.

[illegible]

લેડીસ્મીથ રાત્રી શાળા

[illegible]

જરા હસો

ડૉક્ટર જોના માસ્તર પાસે જઈને બોલ્યોઃ 'સાહેબ, મારી તબિયતમાં આપે આ શેર શેરો લખ્યો છે તે મેં વાંચ્યો જોયું પણ મને તે ન સમજાયું. મારા બાપુજીને બતાવ્યું તો એ પણ ન વાંચી શક્યા. આપ જાતેજ સમજાવો ને?'

માસ્તરે લખાણ ધારીધારીને જોયું. પોતાને જ બરાબર સમજ ન પડી એટલે શરમ સાથે કરી આંખ ચડાવી મારીના અજવાળા આગળ બરાબર તપાસી જોયું

પછી ડૉક્ટરને બોલ્યાઃ 'હવે જરા વંચાયું મેં એમ લખ્યું છે કે 'કમેસાં બોકના અને સદ્ગૃહસ્થોએ વાંચી સલાહ બોવા લાયક બોલ્યો.'

• • •

બોરીસમાં શેર બેડા હતા તેવામાં કહ્યું' કહ્યું.

કમાર: સાહેબ, કામ મળવા આવ્યાં છે.

શેરઃ કેવાં છે? ખુબસુરત છે?

કમારઃ કાણા, પણ ખુબસુરત છે

શેરઃ બોલવા દે.

બાઈ અંદર આવી. બેડીવારે વાત કરીને બોલ્યા બાદ શેરઃ—કેમરે! આ બાઇને તું ખુબસુરત કહેતો હતો! તારો સૂંડલાનો બનાવ બહુ દાદીન લાગે છે.

કમારઃ હું તો જાણતો હતો કે બધ બહસુરત છે. બધુ-પણ મેં એમ બાપું કે કદાચ એ શેરાણી હોય.

શેરઃ હતા તો શેરાણીજ. (બનમા)

• • •

હસન—મેં સમજયું કે તું મને ગધેડો કહે છે. તારે એહસમ મારી બધી મિલકત લેવી છે.

રમણ હું તો ગધેડાનેજ ગધેડો કહું છું, બધી તે બે પગવાળો કે ચાર પગવાળો. પણ તો તને મારી બોકરીજ હશે તો જે પેલેલો બોકરો મને સામે મળ્યો તેની હું માફી માંગીશ.

• • •

શિક્ષક—છોકરા! કહે જોઈએ મોટું પેટ રાખવાથી શો ગેરફાદો?

છોકરો—સાહેબ જમીનપર પડતાં પડતાં બોટું પેટ બચાવે છે. બધાની જેમ આપે છે અને કામ કરી બાદ ગયેલા હાથનું બીજાનાસ્થાન બની રહે છે.

• • •

એક વખત અકબર બાદશાહ પોતાના રાજ્ય-સભા સાથેમાં સાથે નહીંજ તબિયત બગડી ગયા. બીરબલ પણ સાથે હતો. બાદશાહે બીરબલની મશ્કરી કરવા, નદી કાંઠે પહોંચીને પોતાના બધા કાપડ-મના કપડાં બીરબલના બાબા પર નાખ્યા અને હસીને કહ્યું 'બીરબલ, તારા બધા ઉપર તો અમે ગધેડાનો બાર બદાર ગયો છે."

બીરબલે તરતજ જવાબ આપ્યોઃ" હજુરા એમ બનેલું બાદશાહ બધાં કપડાં ન પેરવા હોય જાણે બે ગધેડાનાં કપડાં છે."

• • •

શેઠે પોતાના નોકરને રૂપીઓઆપી કહ્યું "બા બજારી બારદ બધ બાવ" નોકર ચોદીવારમાં બારદનો સાનકડો કકડો બધને બાબ્યો. શેઠે અકળાઇ બબને કહ્યું "બદાં તો ગરમીથી પીગળ્યા બ્યાય છે ન કું બાદલી બબી વારે બાદસોજ બરદ બાબ્યો?"

નોકર-શેઠજી, બદાર તો બેદલી બાબી બરબી રહી છે કે રૂપીઓજ પીગળી ગયો. મેં તો બાદસો બબ્યો તેનો બરદ બાબ્યો હું."

• • •

કોલસો ઉપરી-રેલીને-કરેક બાબુસે બહીંબા કંપેક મન પબક ધર્યો બાબતો લોધ્યું. બોસ તને શું પસંદ કે?

રેલી-મને તો બાબે બામ કરીને વેપાર કરનાર બોબબ્ત તો બધી પસંદ છે!

• • •

બામંત—તમે મારી દીકરીને પરબ્યો બોગો છો. પરંતુ તમારી પૈસાની સ્થીતી ઉપર તેનો બાધાર છે

ઉમેદવારઃ— મારી પૈસાની સ્થીતી તમારા કા કે ના ઉપર બાવલંબે છે.

• • •

શીરીનઃ— તમારી પત્ની કરકસર કરે છે. ઉમાકાંતઃ— કા! મારે મારી જરૂરી વસ્તુઓ બબર મલારી શ્રેવું પડે છે!

• • •

કાકાઃ —બારીબ્બને—કેમ રડ્યમાં હાલે છે? બબ્બાનઃ—કા! પણ બજ પબ્ય માસ્તર કેતા હતાં કે તારી જેવા છોકરાઓ દોબતે રડ્યમ બંધ કરવી પડે!

• • •

ઉધરાણી કરનારઃ—શેઠ બા બાંકડો મૂકવી દો તો સા!

શેઠઃ —બને દબબા ઘરબ નથીઃ

ઉમ-કેમારે બાવું?

શેઠઃ—હું બ્બાર ગયો બાંક સારે!

• • •

કરબમઃ—તમારી મોનાની બાંગડી મને જરી છે, જરા બાબાસ થું બદલો બાબ્રા.

કુરબમઃ—તમારી બીજી બાંગડી બાપી દો.

• • •

જજ:—તમે ગુન્હેગાર છોર

તહોમતદારઃ— ઉભા રહો મને શાહીઓને સાંબળી વારો પછી કહીબ

• • •

કાંતી અને શાંતી ક્યુશીયસમાં કરતા હતા શાંતીઃ— પ્રોફેસીયલ મજીના ઉપર આ H. C. (એચ—સી) લખ્યુ છે.

શાંતીઃ—તદન મુર્ખ આ જે મોટરના અકસ્માત થી મરી ગયો તેનો નંબર છે.

• • •

કેદીઃ— મારી વાદવાકલી આ ઉમરે પણ બણીજ કારી છે. જોઇ વાર બમજમાં બાબ્યુ તે ભુલતો જ નથી.

જેબ્બારઃ— બારે તો બે તમને મબે દસ્યે ૧૦૦૦ રૂપીબા બાપવાનાં તે બાદ હશેજ!

કેદીઃ—તે તો મારા મોબડામાં હશે મારા બજરમાં નથી.

• • •

પેસેંજરઃ—બાર—આ ટ્રેન કયારે ઉપડશે, બાર— હજી પોર છે કમ!

પેસેંજરઃ— મારે સ્ટેશન ઉપર બા પીવા જવું છે. હું રહીતો નથી જવું તે.

બારઃ—નાના, હું જ તમારી જાબે બા પીવા જવું છું. પાછીને!

• • •

અદમલાઃ— જારે મુરમાબ્બ તને કેમ જડ્યું જલ્દી બારામ થબ ગયો.

મુરમાબ્બઃ— જગેર ડોકટર કોજરી દવા બીજીગ થી મેનો હતો.

• • •

બારઃ—કેદીને—તારે કાંઇ ફરીયાદ છે.

કેદી—હા બા જેલની દીવાલ સારી નથી બોની ઉપર ચઢબ તેવી બાંધતી જોઇબે.

• • •

ચોર! નામદાર બ્યાબાધીશ સાહેબ મારે નહોતુ બાવાનું બબ. નહોતાં સાથી અને નહોતું રહેવાને ઘર.

બ્યાબાધીશઃ ભલા માબસ તું તો મારું હૃદય પીગળાવી દે છે. બા સારે બ્યાયતા નવ માસ સુધી તારે બાવળી રહેવાની અને સાથીની ચિંતા નહિ કરવી પડે.

• • •

એક સરબન ઓપરેશન કરતો હતો એટલા બાં એક બી ગજરાવાલી અકળાયલા બાં બાવી પહોંચી.

બાઁ—ડાકટર સાહેબ, તમે જલ્દી પોર બાવો. મારા ધણીના ગળામાં ઉંદર ચાલ્યો જબે છે. ટેલીફોક સુચનાઓ બાપી પછી બાવવાનું કહી તેનો પાછો મોકલી કામ પતાવીને સરજન પેલી બાઇને સાં ગયો અને જાણે જુરે છે તો બબરી અકળાયેલ ધણીના મોં બામગ બે ઉંદર પકડીને ઉભા હતા!

ડાકટર (બીજવાઇને) મેં તમને બતીર કરવાનું કહેલું ને તમે તો સામે બે ઉંદર મારીને લબાં છો

બી—મું કરું? ઉંદરની પાછળ બીલાડીબો! બળામાં પુરી બાર છે એટલે પહેલાં બીલાડીને બહાર કાઢવી જોઇએને!

માસ્તર મારશે

લેખક: શ્રી. એફ. પટેલ

શાળામાં પ્રવેશ કરનારાં નાનાં બાળકોના સંબંધમાં આવેલા કેટલાક અનુભવી શિક્ષકને પુછ્યું તો જણાયું કે તેની પાસે આવતાં બાળકોમાંનો ઘણો મોટો ભાગ તેનાથી બીતો હોય છે. બાળક શિક્ષકથી બીતું હોય છે એટલું જ નહિ પણ તેમાં બાળકની દૃષ્ટિએ શિક્ષક એક શિક્ષણકાર નહિ પણ દાબ જમાવનાર વ્યક્તિ બનેલ છે. બાકી સેના સારૂ કામ કરતા સહેજ ચકોર દૃષ્ટિવાળા શિક્ષકને આ વસ્તુ તરતજ જણાઇ આવે છે. પણ શાળામાં પ્રવેશ કરતી વખતના બાલ્યવયના બાળકો બીતા અનુભવો તપાસીએ અગર બીજાના તેવા અનુભવો જાણવી જાણવામાં હોય તે વાંચી કરીએ, તો ઉપલાં કથનની સત્યતા સહેજે જમાઇ જાય. પ્રાથમિક શાળામાં ગાળેલા દિવસો ફરીથી સ્મૃતિમાં લાવીએ તો કેટલાકે દિવસો એવા મળી આવે કે જે દિવસે કોઇ એક યા બીજા બાપ પોતાનાં નાનાં બાળકને નિશાળે બેસાડવા આવ્યું હોય, અને બાળક જેમ નિશાળ નજીક આવે તેમ પોતાના પગ કઠણ હોય, અને જ્યારે મહેતાજીને જુએ ત્યારે આ બાપ યા બાપની બાબત જોતાવું હોય. વળી એવાં પણ બાળક જોવામાં આવ્યા હશે કે માબાપે તેમને શાળામાં મૂકવા સારૂ પરાણે લાવતાં હોય. આ બાપ બાળકને નિશાળમાં પ્રવેશ કરાવવા મથે છે, ત્યારે બાળક નિશાળમાંથી ભાગવી જવા મથે છે. વાસ્તવ બાળકને શિક્ષક પરથી તો છે, જ્યારે બાળક શિક્ષકને જોઇ દૂરથી ભાગે છે. એક જોવો પણ બનાવ જોયો છે અને હજી પણ રસ્તીમાં લાગે છે કે જેણે નાનાં બાળકને જોતા બાપા નિશાળે મૂકવા આવેલા પણ બાળક શાળા પ્રવેશથી જોયો તો બારોબાર કે નિશાળના પગથીઓ ચઢતાં પહેલાં બાળક બાપાના હાથમાંથી મુક્તિ કરી એવું ભાગવું કે બાળકની ચામડી તેના બાપા, શિક્ષક અને શાળાનો ઝોક જે મોટા છોકરાઓ તેને પકડવા દોડ્યા, પણ બાળક સકંજામાંથી હાથ ન આવ્યું. આવા બાળો અને પાછળ તેના બાપા, શિક્ષક અને છોકરાઓ –દેખાવ કંઇક રસપ્રદ થઇ રહ્યો હતો. આવા દેખાવો ઘણાઓએ જોયા હશે. કેટલાકોએ તેવુંજ કંઇક એ યા બીજા સ્વરૂપ આ અનુભવ્યું પણ હશે.

બાળકના આપાં વર્તનમાં બાળા અને શિક્ષક વિશે તેનામાં ઘરાબ જોડલી એક પ્રકારની બીક મુખ્ય ભાગ ભજવે છે. બાળકના આવી બીક પ્રવેશ પરાનુ કારણ શું હોઇ શકે તે તપાસીએ. શાળામાં પ્રવેશ કરતાં બાળકને માટે ઘણા એક અપરિચીત સ્થળ હોય છે અને શિક્ષક પણ એક અજાણ્યું વ્યક્તિ હોય છે. અપરિચીત જગ્યાઓ જગામાં તમા અજાણ્યા વ્યક્તિ સાથે એકાંતમાં બાળક બહાવ ભંગાય અને કંઇક બીજે એ સ્વાભાવીક છે. બાળ બાળકની જેવી બીકનું બીજું એક જાનવરોના શિક્ષકો ધ્યાનમાં રાખી તપાસીએ તો એ શિક્ષામાં કંઇક જુદોજ પ્રકાશ પડશે. બાળક નાનું હોય, હજી બાળામાં બાબતો સાપક થયું ન હોય, તે વખતની મોટેરાંઓની તેના તરફની વર્તણુંક તપાસીએ તો તેમાં આપણા પ્રશ્નનો ઉકેલ મહેજે મળી જશે. શાળામાં પ્રવેશ કરતાં પહેલાના બાળકના દિવસો ઉપર દૃષ્ટિ નાંખીએ તો જણાશે કે જ્યારે જ્યારે એ બાળક મસ્તી, તોફાન કરતું હોય ત્યારે ત્યારે મોટાંઓ તરફથી એને વારંવાર કઠેવામાં આવતું હોય છે કે 'લે મસ્તી કરશે તો નિશાળમાં મૂકી આવીશ,' 'તોફાન કરશે તો માસ્તરને બોલાવીશ, માસ્તર મારશે. આવી ધમકી બાળકોને વારંવાર આપવામાં આવે છે. નાનાં બાળકના કાન ઉપર 'નિશાળમાં મૂકી આવીશ' 'માસ્તરને બોલાવીશ,' 'માસ્તર મારશે' વિગેરે શબ્દો વારંવાર પડવાથી તેની ભયંકર અસર થાય છે. એની શી અસર થાય તે જાણવા આ કથન એકજ વસ્તુ યાદ રાખીએ તો બસ છે.

નાનું બાળક મોટાંઓ કરતાં અતિશય પ્રમાણે તાજું વિનોદ કરનારું હોય છે. જેઓએ બાળકોનો અભ્યાસ કર્યો હશે તેઓને આ વસ્તુ સારી રીતે સમજાયેલી હશે "માસ્તર મારશે" એ શબ્દો બાળકમાં બીક ઉત્પન્ન કરવાને પુરતા છે. વારંવાર એ એ શબ્દો બાળકના કાન ઉપર પડવાથી બાળક વિચાર કરતું બંધ થઇ જાય છે કે જ્યારે જ્યારે તે નાચતું હોય, કે બોલતું હોય ત્યારે માસ્તર તેને મારશે. કારણ બાળક નાચતું, કુદતું હોય તે મોટાંઓને ગમ મસ્તી જેવું તોફાન લેખાય છે. મોટાંઓ પોતે જેટલા ગંભીર અને ગમગીન રહે તેટલાજ બાળકો પણ રહે તેવું તેઓ ઇચ્છે છે. બાળકનો સહજ સ્વભાવ કેવો છે તદન અજાણ્યા છે. નાચવું, કુદવું એ તો બાળ જીવનની એક અનિવાર્ય પ્રવૃત્તિ છે. મોટાંઓને તે ક્યારું નહિ હોય એટલે તેઓ બાળકોને તે પ્રવૃત્તિઓ માંથી અટકાવવાને બીક ઉત્પન્ન કરનારી સલાહ, મંજાળાએ છે. આથી બાળક તો બીજું કંઇ સમજવા લાગે છે કે જ્યારે જ્યારે તેના જેવું બાળક કોઇપણ હોય ત્યારે ત્યારે માસ્તર તેને મારતા હોવા જોઇએ. બાળક આ પ્રમાણે ધારી લે છે, તે ધારણાને ભુની દૃષ્ટિએ ચાલતી શાળાઓ અને શિક્ષકો પ્રત્યક્ષ દાખલાઓ જોવાથી મજબુત બનાવે છે.

આ મુદ્દો સ્પષ્ટ કરવાને કોઈ એક પ્રસંગ આપવાને બાળકનો દાખલો લઇએ. ઉપર લખ્યું તે પ્રમાણે જે બાળકમાં માસ્તરની અને નિશાળની બીકના અંકુરો ચોટી પડ્યે અરસો કુટેલાજ હોય. એવાં બાળકને જ્યારે નિશાળમાં દાખલ કરવામાં આવે ત્યારે તે ઉપલી બીકને લીધે શાળામાં જવા કોઈક બાનાની કરવા મોટે છે. ઘણા બાપાપ બાળકની લાગણીઓ સમજ્યા સિવાય તેમની મરજી વિરૂદ્ધનું વર્તન કરવાની ફરજ પડે છે. પોતાની બીક તે બાબાપ બાળક કહી શકતું નથી. એટલે તે પોતા અસર બતાવ્યા સિવાય મને કમને માતપિતાની આજ્ઞાને આધીન થાય છે અને શાળા તરફ પગલાં ભરવા માંડે છે. દરમ્યાન શાળા અને મેતાજની બીક તો તેનામાં જોવાને તૈયારજ હોય છે. ઉલટું તેના અંતરમાં એ બીક ઉછાળા મારી રહી હોય છે. આવા સ્થિતિમાં બાળકને અચાનક નિશાળ ઉપર બાપવામાં આવે અને કમનશીબે એ બાળક હાથમાં સોટી લાંબે નિશાળના મહેતાજીનું દર્શન કરે ત્યારે તેનામાં પોતાપણ કરતી બીક કેમ ઉછળી ન આવે! નિશાળ અને માસ્તરની બીક પરથી હોવું આવેલું બાળક માસ્તરને હાથમાં સોટી લાંબે જુએ અગર આંબા કાઢતા અને મોટા પાવાના સાંભળે એટલે એની બીકને વધવાને અને મજબુત થવાને પુરતાં કારણો મળતાંજ એ બીક વધીને ઉમરપ થઇ છે. પરિણામે બાળક નાસભાગ કરવા મંડી છે. બાબાપ અને માસ્તર તેને ખેંચી રાખે છે. બાળક રડે ને રડે બીજે છે અને સ્થિતિ હાથથી બાર નેરી થઇ રહે છે. આવા સંજોગોમાં તો બાળક કાયમ વર્ગમાં બેસે તો પણ એ અસ્વસ્થજ રહે. એવાની તેને જરૂરી હોતી નથી. એ અશાંત સ્થિતિ માંથી છુટવાને તે તામવાનો માર્ગ શોધે છે, અને તેવો કોઇક લાગ શોધી બાળા છુટે તે પહેલાં તો કમનસીબે તેનું બાળક પર તરફ પ્રયાણ કરી ગયું હોય છે.

આવી પરિસ્થિતિ સુધારવાને કયા બાબાપ સુધારો કરવાની જરૂર રહે છે તે ઉપરના ઉપર લેખું તે પ્રમાણે બાળકની બીક એના પરમાર્થીજ વિદાય થવા પામે છે. 'માસ્તર મારશે,' 'નિશાળે મૂકી આવીશ' વગેરે કહીને બાળકને બીતાં કરી મુકવાં એજ પ્રથમ માબાપો તથા મોટાંઓની બાબામ ભુલ સમાય. એવી ભુલ કરનારને તે ભુલનું પરિણામ લાંબી તથા ચિવારી રહ્યા નથી. કેળવણીની મુખ્ય બાબી સાંજ જેમ કહ્યાય. બાબપેજ કોઇના મોંબાંથી માસ્તર બાબાપશે અગર 'મજબુત કરાવશે' એવું બાળકને કહેવામાં આવતું સાંભળ્યું હોય. કમનશીબી એ છે કે માસ્તર જેમે ઘર બાપ બાપ એ કોઈ એવું એકાદ નાનું બાળક હોય કે પ્રથમ પ્રવેશ મતાંજ માસ્તરને સાંભળવાનું મળે કે 'લે બસ, આ માસ્તર આવ્યા છે, તોફાન નહિ કરતો, માસ્તર મારશે' બિચારું બાળક પ્રકુલ્લિત ગતથી નાચતું, કુદતું હોય તે માસ્તરને જોતજ જોઇ ખુણામાં સંતાવા માંડે. આવી રીતે બાળકના કુમળા મન ઉપર શાળા તથા શિક્ષક વિશેની બોટી બીકની છાપ શાળા પ્રવેશ પુર્વે ઘરમાંથીજ મજબુત રીતે બેસાડવામાં આવેલી હોય છે. તે બીક બબુચાર બાળકને સ્વાભાવીક બીતરો વિકાસ કરવું અટકાવે છે. જો બાળકના માબાપો તથા વાલીઓ આ ચરતુ સમજે તો શાળા તથા શિક્ષકનું કામ બહુ કરણ થઇ જાય અને બાળકની પણ સંકોચાયેલી પ્રગતિ કરવી શકાય.

નવા વરસનું તરાણું

—મુક્તમયમાળા વૃત્ત :-

(૧)

નવા વર્ષ દેશ નવા આ સવારે
નવા અંકુરો નાખતો અંશુમાળી:
ઉઠ્યાં આંખ ચોળી ચહાલાચહાલી,
પખારી મહીંથી બહુ અબ્જ બારે

૨

નવી સેવતા આશા તે જોત જોવા
થયા બાગ્યશાળી નવું આ વહાલું:
રણા માણી તેમોલ આનંદ દાણું
નથી જંપતે બેસવું દમ દેવા

૩

નવા વર્ષના આ નવીન પ્રભાતે
મને કોણ જોગેનીઆંથી જવાબે?
અને આપણા પીર કેરા પાસ જાવે?
હતી જોઉને અલ્પી નિદ્રા ન રાતે.

૪

નવું વર્ષ જોકું બધાં જોમ જોશે:
અને ના જપાતો કશો ફેરફાર,
રહી આપ છે જોહ આંહે વિચાર:
વધ્યું કે ઘટ્યું એ નથી એટલાશે.

૫

હતું જેમ કાલે થતું તેમ આજે,
નહીં કોઈએ આવડી બીક બાંગી.
નહીં લાવ્યું કોઈ રહ્યો હું શું માગી
કર્યું કપટ ના જોડીને સત્યના જ.

૬

નવું વર્ષ જોકું, પરંતુ ગયું કયાં
હતું જેહને કેવું એ જેમ તેમ?
કહું હું? નિભાવ્યું કરી કેમ કેમ!
હતો જ્યાંય હું હું ઉભોલો હજી ત્યાં.

૭

ગયું કયાંય તે તેની કોણ પેર આવે?
દિનો આવશે જોઈ જોગા કરેલા,
દઇ જવાબદારો નિરાશાબરેલા,
ગયું જે અને નાખીને ભુલવાયે!

૮

ગયું છોડ આપી, થઈ સ્મૃતિમાંરહ્યું આજ તે છે રમાઈ,
નહીં અર્ક અર્પ્યો, નહીં આસનાય!
ગયું તે વિલાઈ, થયું તે વિનષ્ટ.

૯

નવા વર્ષનું આવતાં રમ્ય પર્વ
થઈ છે સહી આશાઓની ઉિતણી:
ઝીણી આંખ ઉઘ્ઘારતી મુકવાણી!
બનીને પ્રભાવી રહો દેવી સર્વ.

૧૦

નવા નાખો પાયા તને નીકળેલા:
રમ્યા સૌ જોગ અન્યોન્ય હસ્ત પ્રસારે:
મળે સામસામે મહાબાગ્ય ત્યારે,
ઉઘારે અબાલે ખુશાલી ભરેલા.

૧૧

રહ્યાં હાલ નજોવારના સર્વ જુદી:
અમીરો રહ્યા આપી ત્યારે ઉલાસ,
મદીઓ બોજારા ભરે છે સલામ
કમાઈ રાકયા જે બહાર ન કૂટી.

૧૨

કુરે હાલ બનારે બનો આલહામ
બજાવા મુખે ત્યારહે તેહ કેવા?
વરે જોષ જે વતનનાં આજ જેવાં
બતાં નીકળી અંતરે આરપાર!

૧૩

નવું વર્ષ આવ્યું, છતાં શું ય તેને
નથી જોઉને હાથ સીબો ચીરાળા.
ઉરે આહના જોહ ઊની વરાળો,
અને જે રહેલું ન ગદાલાર જેવું?

૧૪

નવું વર્ષનું આજે આ ગીત ગાવું
સુખી પ્રજાવીને મોહી રીબ જેવો,
દિલાસો અની રહેનો એ રહેશે,
કરે કોણ ઊંકું. કહો કોણ રુવાર!

—પટેલ

ખાસ અંક?

નીચેનું કાવ્ય સહયોગી 'પ્રતાપ' ના અગાઉના વર્ષે આપ તંત્રી દર્શાવેલા ઉદ્‌ગારો સાથે સંપૂર્ણ સહાનુભૂતી સાથે ઉતારવામાં આવ્યું:

ખાસ અંકે કાઢવા હોય તે વર્ષો
કયાંથી વાચક એ પ્રગટાવે?—ખાસ અંક.
માસિકે કાઢવા, દૈનિકે કાઢવા,
વેદના એની વર્તાવે:
જોયા ન દિન, ના જોઈ રાતલડી,
મંદે ઉઠી વહેલા બાળે—ખાસ અંક.
ચિંતા રોરાવે, ખોટોદો બતાવે,
એના વિના કયમ ચાલે?
પુરે રંગોળીઓ રંગ-ભેટ્‌ગો,
સુખ કું સોને મઢાવે—ખાસ અંક.
ઓ રસ્તે જો જી કંપોઝ મનોહરી,
ચેપક હાથે પુકારે:
પુષ્પકુમ પત્રિકા હતય અકળ જેવે,
ત્યારે તે ઠાં ગોઠવા ચે—ખાસ અંક.
પુત્ર-કલત્ર, બિમાર પટે તોયે
ચિંતા કર્યે જેમ ચાલે?
રોતી પત્નિનાં લુછી આંસુડાં,
તંત્રીજી મરૂ સુધારે—ખાસ અંક.
માત્ર અને પરગામ જવાનું,
પરમાં કયમ રહેવાયે?
વાહનમાં મહાલાય પંથ વળાવી.
ત્યહા—બા રસીકડો ચલાવે—ખાસ અંક.
આગા તુટે, ઝળે જોડ બાલે ને,
ચાલવું હોય તે ઘરથી
તન મન ધનની પુત્ર મચાવી,
તંત્રી અલખ જગાવે—ખાસ અંક.
જોય ગાલે સહુ ફેર દીવાળી.
ગોજ ભલે જગ ઝહાળે:
તંત્રીને કયર્યે ચિંતાની તેહાળી.
ચિંતા દિન વહેલહું તાજે—ખાસ અંક
લાકેર બાગાયે ને ગ્રેબોને કાજે,
સુખ દુઃખ એ નથ જાણે:
આનાચમાનને ધોળીને પીધાં.
ચિંતા એ કોણ કોઈ લાજે—ખાસ અંક.

જેતાનું પણ

જેના ચિત્ત દયા ભર્યું, પણ ગાય ન્યાય,
જેના, રાજાજ દળવું પણ ચાય ચાલ્યું:
અંગુલિઓ ખાળકે, પણ અંગોને ન
ના જોડાય તો અપાય એ પણ—ન્યાય ન્યાય

ગત વર્ષમાં બનેલા અગત્યના બનાવો

૧૯૩૧ ડીસેમ્બર ૨ સર ગોરીસ જાપર હિંદની કરલ કેદીના પક્ષેથા ચીફ જસ્ટીસ તીમાયા.

ડીસેમ્બર ૬ પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ રાષ્ટ્રિય મહાસભાના પ્રમુખ ફરી ચુંટાયા.

ડીસેમ્બર ૧૭ શહેનશાહ એડવર્ડ ગાદી છોડી અને ડયુક એાફ યોર્ક સહેનશાહ તરીકે જાહેર થયા.

ડીસેમ્બર ૨૪ શ્રી. સેસેન્દ્ર બોસ અમેરીકામાં વીસ વર્ષનો દેશ વટો બોગવી ફીર પાછા આવ્યા.

ડીસેમ્બર ૨૬ રાષ્ટ્રિય મહાસભા કરાચીમાં પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂના પ્રમુખપણા નીચે બેઠી.

ડીસેમ્બર ૩૦ મોરબી નરેશે પ્રજા પાસેનું રૂા. ૧૫ લાખનું દેવું માફ કર્યું અને રૂા. ૧૮ લાખની બીજી સખાવત કરી.

ડીસેમ્બર ૩૦ ફ્રેંચ વીગાની શ્રી મેડામ ભાટીએ ૧૨ કલાક ૫ મીનીટમાં દક્ષિણ એટલાન્ટીક મહાસાગર વીમાનમાં ઓળંગી ફેરો તોડયો.

૧૯૩૨ જાન્યુઆરી ૨ મુખ્ય સમુદ્ર ઓંગે ઉજવાઇ અને બદલી તરીકે કરારો થયા.

ગુજરાત પ્રાંતમાં મહાસભાનો પ્રથમ વિજય. કે. માન સાહેબ બીન હરીફ ચુંટાયા

જાન્યુ. ૪ વડોદરા રાજ્યે ખેડૂતોને રૂા. ૨૦ લાખની મારી આપ્યાની જાહેરાત થઇ.

જાન્યુ. ૫ બનારસમાં પંડિત મદનમોહન માલવીયજીની ૭૫ મી જન્મ જયંતિ ઉજવાઇ.

જાન્યુ. ૬ બુજરાતમાં કાગ કામદીમ પકવાનાં સમાચાર આવ્યા.

જાન્યુ. ૭ પુનીયન પાર્લામેન્ટ ખુલી.

જાન્યુ. ૧૧ ગાંધીજીએ નરેશને મ. ગાંધીજીનું અભિનંદન અને કર્યું : ગાંધીજીના મંત્રીએ વર્ષે મારે મારે ખુલ્લા થયા.

જાન્યુ ૧૪ ગુજરાતના ૨૪ સાક્ષર શ્રી. નરસિંહરાવ દીવેદીયા નું ૭૮ વર્ષની વયે મુંબઇમાં અવસાન થયું.

જાન્યુ. ૨૭ શ્રી. કેંકલીન રૂઝવેલ્ટ અમેરીકાના પ્રેસીડન્ટ તરીકે ફરી ચુંટાયા

જાન્યુ. ૨૬ હીંદ ભરમા "સ્વાતંત્ર્ય દિન" ઉજવાયો.

જાન્યુ. ૨૭ અમેરીકાની ઓહાયો નદીમા જબ્બર પુર આવવા થી સેંકડો માણસોના મરણ અને કરોડો ડોલરો નું નુકસાન થયુ

જાન્યુ ૨૯ પુનીયન પાર્લામેન્ટે એલીમન્સ બીલ પસાર કર્યું.

૨૯ સાપ્તાહીક અખબારો બાંધ કરવાનું કાયદેસર કરવા બદલ ૬૩ સ્ત્રીઓનેને એરેસ્ટોમાં મેલતની સજા કરવામા આવી.

ફેબ્રુઆરી ૨ રંગુનની મહાનગરે ગાંધીજી જંગ એલવા માટે વડા પ્રધાનને સર્વ સત્તા સોંપી દીધી.

ફેબ્રુ. ૮ કે દેશમુખના વિધાનોને ચારસો ઉપર આપવા ઓનરેબલ બીલ મધ્યવર્તી સભામાં મંજુર થયું.

ફેબ્રુ. ૧૬ હૈદરાબાદમાં બા. નીઝામના રજત મહોત્સવની ઉજવણી શરૂ થઇ

ફેબ્રુ. ૧૮ પંજાબના લાયલપુરા તાલુકા લાલા હરકીશનલાલનું અવસાન.

ફેબ્રુ ૨૨ મુંબઇની કાઉન્સીલનાં મહાત્માજીને બારે વિજય ગજવેલ.

ફેબ્રુ. ૨૩ હીંદુસ્તાનમા ૬૨ ૬૨ વર્ષ. રામ કૃષ્ણ પરમહંસની જન્મશતાબ્દી ઉજવાઇ.

ફેબ્રુ. ૨૪ સર કસ્તુરા નેહરૂની પહેલી સંવત્સરી ઉજવાઇ.

૧૯૩૩ ફેબ્રુ. ૨૫ સર અગોરનાથ ચીત્રનું કલકત્તામાં અવસાન.

ફેબ્રુ. ૨૭ ધર્મોમાં કોમી વિખવાદનો નીર્ણય કરવા માટે મહાસભાની કારોબારીની બેઠક શરૂ થઇ.

માર્ચ ૧ કલકત્તામાં સર્વધર્મ પરિષદ મળી.

માર્ચ ૧૬ સર એારટીન ચેમ્બરલેનનું બ્રાંડગમાં અવસાન.

૧૯ શ્રી. સુભાષચંદ્ર બોઝને સરકારે છોડી મુકયા.

માર્ચ ૧૯ પુનીયનના ગવરનર-જનરલ સોર્ર કલેસનબ્રો હોદો છોડશે.

માર્ચ ૨૪ એેસીસ આબાબામાં ૬નીગ્રોપીપલોની કતલ થઇ.

માર્ચ ૨૬ સર રાવ મહમદ સુલેમાન અને શ્રી. એમ. જયકર ની ફેડરલ કેટના ન્યાયમુર્તી તરીકે નીમણુક થઇ.

એપ્રીલ ૧ નવા ખંધારણ પ્રમાણે બિરોધ પ્રદર્શિત કરવા હીંદ ભરમાં હડતાલ પડી.

એપ્રીલ ૬ ૭૦નીવા ખાતે જગતનાં નપાડ ઉદ્યોગની પરિષદ મળી.

એપ્રીલ ૧૦ શ્રી. રામજે મેકડોનલ્ડે મંત્રી પદે આંતરરાષ્ટ્રિય બાંધ પરિષદ બોલાવી.

સર પેટ્રીક કેંકલ પુનીયનના નવા ગવરનર તરીકે ઇંગ્લંથી પુનીયનમાં આવ્યા.

એપ્રીલ ૧૦ હીંદની મહાસભાનો આગવી બેઠક બારડોલી તાલુકામાં ભરવાનો નાર્ણય થયો.

એપ્રીલ ૮ પોંડીચેરી પાર્લામેન્ટમાં હીંદી વસીર મોર્ર કેટલેન્ડે સ્વાતંત્ર્ય વિશે નીવેદન કર્યું.

એપ્રીલ ૧૮ સાઉથ આફ્રિકન ડચીયાન પ્રેસિડેન્સી ચાલેજરીનો પુનીયન સરકારે સ્વિકાર કરી રંગનેદને લખ્યો બે એરોપ્લાનોદ્વારા પાછા મંગાવી લીધાં.

એપ્રીલ ૧૧ બારડોલી તાલુકામા જપ્ત થએલાં આબમો પાછા સોંપાયા

મે જર્મન હવાઇ જહાજ હીંનડનબર્ગની ફરતુ દેનારત બીસ માણસો સાથે બળી ગયા.

મે ૧૦ બેરીસ્ટર બારકરનો દેશની આબાદી માટે ગ્રામ્ય તરફ ૨૦ વર્ષની સત્તના ગાંત આવ્યા. તેમનો બીનશરતી છુટકારો થયો

મે ૧૨ ગાંધીજી પકડા જ્યોર્જનો રાજ્યાભીષેક થયો

મે ૧૪ લંડનમા સામ્રાજ્ય પરિષદ બોરાઇ.

મે ૧૫ વડાપ્રધાન શ્રીરીપ સ્નોડનનું અવસાન.

મે ૨૧ પોંટનના યુધ્ધવીમ્પ વકરા મુલ્યેદિ રાઇટ ઓન. સોપ્ય બ્લોજે પ્રાર્થના કર્યું કે નાજબોપીનાં ગાંધીજી ઉપર પ્રભુ દીર્ઘ નયોનું.

મે ૨૬ આયરલેન્ડ નરેશનું પેરીસમાં અવસાન.

પેરીસમા આંતરરાષ્ટ્રિય ચેપારી પરીષદ બોરાઇ

મે ૨૮ અમરીકન કરોડપતિ રોકફેલરનું અવસાન

મે ૩૦ મુંબઇમા શાંતિ પત્રકારોની પરિષદ બોરાઇ.

મહાયુદ્ધ રાષ્ટ્રસંઘમાં સભ્ય તરીકે દાખલ થયુ.

જુન ૨ શ્રી. રામજી મેકડોનલ્ડ ગાંટનના પ્રધાન મંડળના સભ્ય તરીકે રાજીનામું આપ્યું

રંગુનનું પાટનગર બાદ્ર ખાલી કરવા નીર્ણય થયો

મે ૨૮ શ્રી. રંગનાથ મૌલ્કરીને પાટનના વડા પ્રધાન પદનું રાજીનામું આપ્યું અને ના મેસીંદા ચેમ્બર લેન વડા પ્રધાન નીમાયા.

જુન ૮ નાગપુર સત્ર એેલ્યું આંદોલનના ટ્રસ્યુક એેક્ટ (ક્રીમીનલ લો એમેન્ડમેન્ટ) ના ગાંધીજી માંગળના સાથે દાનના એેક ગામડાના સંગ થયા.

જીનીવામા નોબેલની આંતરરાષ્ટ્રિય પરિષદ બોરાઇ.

જુન ૧૧ મહાસભા સાથે સહકાર કર્યો વિના મુસલમાનોના નો ઉદ્ધાર નહીં એવો મતલબનું સર વઝીર હસને નીચેદન બહાર પાડયું.

જુન ૧૪ તુરકીના તારખુદાર કમાલ અતાતુર્કે પોતાની બધાણી બીલકલ, જલીલ, કારબાના સર્વસંમતિ શક્તિક સરકારને સુપ્રત કરી.

જુન ૧૮ બ્રીટનના પદા પ્રધાન મી. નેવીલ ચેમ્બરલેને આવતી બળામા ઇલેક્શન કર્યું ૬ દીકમાં પ્રધાનો પોતાની કલાકોમાં સંચાર્યું સવત'ચપણે અને વેસ્ટ મીનીસ્ટરની કોમ પચ પ્રકારની કમાલ મારી વસર આપરી રાકશે.

જુન ૧૯ ઈગ્લાંડના સુપ્રસિધ્ધ ગીતકાર બરટ્રેન્ડ રસલે દિલ્લે અપાયેલુ બંધારણ દોષિત છે એવા ઠરાવ કરવું નીચેદન બહાર પાડયુ.
ઈગ્લાંડના બહાન નાટકકાર અને નવલકથાકાર સર જેમ્સ બેરીનું લંડનમાં અવસાન.

જુન ૨૦ નાસા પાર્ટીની ચડાઇ માટે બંધારી જરસન કુકરી નાશ પામી.

જુન ૨૨ હીંદના પાદશરોય હોદા રિવાકરના ચુકવાબેલા બેકરાં બારે હીંદની પ્રજા તેમ એક સદેશો બહાર પાડયો.

જુન ૨૪ પેલેસ્ટાઇનના કમીશનનો રીપોર્ટ બહાર પડયો.

૧૯૩૭ જુલાઇ ૧ ફાંસે સોનાનું ધોરણ છોડયું.

જુલાઇ ૨ આયરલેન્ડના પ્રમુખ તરીકે દરીયા દીવેલેરાની ચુંટણી થઇ.

જુલાઇ ૪ હીંદી બેંકીંગ લાઇસ વીર સર સોરાબજી પોચ બાનાપણાનું મુબાઇમા અવસાન થયું.

જુલાઇ ૭ મહાસભાની કારોબારીએ હોદા રિવાકરનો સર્વાનુ મત ઠરાવ કર્યો

જુલાઇ ૧૫ આસ્ટ્રીયામાં હીંદી વેપારીઓએ સરહદને લગતા ચોકીયા કાયદા સામે સત્યાગ્રહ શરૂ કર્યો.

જુલાઇ ૧૧ આફ્રીકાના પ્રતીનીધ રહ્યા પછે પેલેસ્ટાઇનનો રીપોર્ટ વંચાવી પ્રસ્તો.

જુલાઇ ૧૪ બગદાદના નીકટ હુમલાથી એક વિમાન ત્રણે પુલ બનાવાના બચ ઉદ્યમ થયા.
કન્દારના અકારણથી હીંદકર સેન્ટ ગોરદીકન નરસીંગ હોમનાં બનવુ પામ્યા.

જુલાઇ ૧૬ પટનાથી ૧૫ માઇલ દુર બ્રીટીશ રેસ્ટને પંજા ૨ કાર્યના એકસપ્રેસ ટ્રેનના આંત ઘાયકર અકસ્માત થયો એકસો માણા મરણ પામ્યા અને ૨૦૦ જટલા ઘાયલ પામ્યા.

જુલાઇ ૨૦ સ્પેનીશ ચારવરસના પીતા બારસેલોનું ત્રેન બાર બાબતનો.

જુલાઇ ૨૩ બ્રીટીશ હીંદ પરાજાના સભાપતિએ ગાંધી બારમાં પ્રાંતોનો સ્વપુર્ણ અધિકાર કરવાની ચોકસી બહાર પાડી.

જુલાઇ ૨૧ સ્વપાને ત્રોનો ગારીદનું અલ્ટીમેટમ આપ્યું

ઓગસ્ટ ૧ હીંદ બરમા વીસા જુદા છુટ્ટા થયા.

ઓગસ્ટ ૨ સુબાષ ચન્દ્રકારે ૨૫૩ બારે સત્યાગ્રહીઓને છોડ્યા પછે કરોડ રૂપીયા દુકમ બાકી બોલતા ત્રીધા.

ઓગસ્ટ ૬ મહાત્મા ગાંધી અને બાપસરોય વચ્ચે ૬ દિલ્હી બાતે મેળાપ.

ઓગસ્ટ ૨૬ પેશાવર બાતે બાબા બાબદુલ ગફાર બાનનું ભારે સ્વાગત.
સેટ: લીનલીથગોનું હીંદના પુનરાગમન.

ઓગસ્ટ ૨૮ મહાત્મા ગાંધીજીનું કારનિયેશ પર મજાનોને સુચવવા નિવેદન.

ઈગ્લાંડની બેંકના બાબાબાપ પુરાવ બેરના રોચ ચાલ્યાનું બાવસાન.

ઓગસ્ટ ૨૯ આન્દામાનના કેદીઓએ બપવાસ છોડયા.

ઓગસ્ટ ૨૯ દરબાર સાહેબશ્રી હરિપુરા કોંગ્રેસની સ્વાગત સમિતિના પ્રમુખ તરીકેની ચુંટણી. કોંગ્રેસ પાર્ટીઓ બન્ડિયા એન્ટ બાસ તોપકાર છે એવોય ઠરાવ કર્યો.

ઓગસ્ટ ૩૦ રાષ્ટ્રપતિએ ચીન બાબા હીંદી સરકાર મોકલવા સામે વીરોધ દર્શાવ્યો.

સપ્ટેમ્બર ૧ હીંદ બરમા પ્રાસાલ દિનની ઉજવણી.
બીહારના બીકારગુરમાં પુર સંકટથી ૨૦૦૦ બરોનો નાશ
સ્વપાને ચોપર જગરદસ્ત મસાયો કરવાની તૈયારી કરવી રાજ કરી.

સપ્ટેમ્બર ૧ અબ્દુલ કલામ આજાદ અને રાજેન્દ્ર બાબુ સરહદના મુલાકાતે.

સપ્ટેમ્બર ૬ સરહદ પ્રાતના કોંગ્રેસ પાર્ટીનું પ્રધાનમંડળ રચવામાં.

સપ્ટેમ્બર ૧૫ જીનીવામાં આસેમ્બલ મરિયદ.
પ્રેસ્બ્યાત બહાબાવડા શોર્ટ રવાસીબેનનું લંડનમાં અવસાન

સપ્ટેમ્બર ૧૧ કવિવર ટાગોર મંબાઇ માંદગીને બીછાને.

સપ્ટેમ્બર ૧૨ જર્મનીએ પોતાનાં સંરક્ષણનો માટે બાવણી કરી.

સપ્ટેમ્બર ૧૩ ના. બાબાસાહેબ શીંદ કરોલાલના પ્રમુખ પદે ચુંટાયા.

સપ્ટેમ્બર ૧૪ કોંગ્રેસપક્ષના પ્રધાનમ ડળોએ બબા ચબા બાની બાકીનો નાશ કરવાનો ઠરાવ કર્યો.

સપ્ટેમ્બર ૧૧ મુંબઇમાં નવા ગવરનર સર રોજર લમલીનું આગમન.
સ્ત્રીઓ કાઉન્સીલો પેલેસ્ટાઇના વિશે વધુ હકીકતોનો અભ્યાસ કરવા કમીશન નીમવા નક્કી કર્યું.

સપ્ટેમ્બર ૧૭ સર સૈયદ રઝા અલીએ ડરબન બાબ ઇન્ડો યુરોપીયન કોન્ફરન્સમાં જાહેર કર્યું કે હીંદીઓની આર્થિક સ્થિતિ ૬. આ. બા બબાની પહેલી બબ છે.

સપ્ટેમ્બર ૧૯ સોનીપતમાં જેટાનોનું હુલ્લડ.

સપ્ટેમ્બર ૨૦ જગતસ હર્ટઝોગનું નિવેદન કે નેટીવોએ કાયદાને માન બાપવું પડશે બાદ દેશમાં સોસવીજ બાવા રહી શકશે

સપ્ટેમ્બર ૨૯ પેલેસ્ટાઇનના કમીશનના પ્રમુખ લોર્ડ પીલનું બપવસાન.

સપ્ટેમ્બર ૩૦ લોબાન્ય રીત હીંદી પ્રજાની માંગ પુરી કરી બીજ સબંધી બાબતમાં તપાસ કરવા કમીશન નીમવાની મી. બોલવાની જાહેરાત. કોંગ્રેસપક્ષનો પુનાબાદેડ પાર્ટી કોંગ્રેસ વધુમાન ઠરાવ કર્યો

સપ્ટેમ્બર ૩૫ દુનીયાની વિદ્યાનોની પરિષદ ગેરીય બાબા બબી. ડા. સર સી. વી. રામને તેમાં હાજરી બાપી

ઓકટોબર ૧ હીંદમાં ફેડરલ કોર્ટની સ્થાપના થઇ

ઓકટોબર ૨ હીંદીઓમાં બબાદના બાંદોલનની જરૂરીબા ઉજવાઇ.

ઓકટોબર ૫ લોર્ડ બાર્નહેમ બાપબાના દરદના બાગ માટે સંશોધન કરવા ૬ બાબને મા. ૬,૫૦,૦૦૦ ની ભેટ બાપી.

ઓકટોબર ૨૪ બાપણા હીંદ સીકાબો પરીબમ બબાદના બાંદોલ નો પ્રબુબાબો બબા તેમાં બબાદના બાંદોલ્રએ રાજકીય ક્ષેત્રોમાં લાવવા પોતાની બીનતારર મોજના રજુ કરી

ઓકટોબર ૨૬ સાર નદીબાનો બેંગ્લોર બાબ બબાદ કુકમ બબવા છતાં ચિદ્યાર્થીબોની સભા સમક્ષ ભાષબ કર્યો સત્યાગ્રહીબોએ તેમને મૈસુર રાજ્યની હદનાંથી બાકરવા તેવા બાકમાં બદલ બબા છે.

ઓકટોબર ૨૭ કલકત્તા બાત બોલ બન્ડિબા કોંગ્રેસ કમીટી બબી.

સ્ત્રી વિભાગ

સમાજમાં સ્ત્રીનું સ્થાન

: લખનાર :
કુમારી કપીલા ખાંડવાળા,
બી. એ.

હિંદુસ્તાનમાં આજે સ્ત્રીનું સ્થાન હલકું છે. બહારદર્શિથી તપાસીએ તો દરેક દેશ સમાજ આખી દુનિયામાં એનું સ્થાન પુરુષ કરતાં હલકું ગણાય છે.

છેક વેદ કાળથી મોટી ને અત્યાર સુધી હિંદુ સંસારમાં આને પુરુષનું અને દુઃખનું પણ તારીખ અણાય છે. જેમ પોતાના બળદો કે વસ્તુઓ ઢોર તેમ તેનું જ્ઞાન કે વિચારશક્તિ પણ તેમ એની પણ [illegible] અને હલકા ગણ છે. આમ સ્ત્રીનું સ્થાન નીચું કરી સ્મૃતીઓનું અનુમોદન લીધું છે ને સમાજનું માનસ પણ સાથે સાથે કેળવ્યું છે અને સ્વાતંત્ર્ય ન હોય તો જેમ એનો ઉપયોગ કરવો હોય તેમ કરી શકાય અને એવાજ મનુ વચન—"ને ની સ્વાતંત્ર્યમ અર્હતિ કિંચુ કિંચુ" તે એને આદરણું માન ને દરજ્જો મળે છે. આ રીતે રાજા વચનથી સ્ત્રીનું સ્થાન હલકું કર્યું. વધારે દબાવા એને અબળા કેહવી. એની રક્ષણની જરૂર છે માટે આબળારક્ષાથી ને દુબળાવસ્થા કુંવરી એના રક્ષણ નીમી પરાધીન કરી, એનો નીસાપાર બનાવી દીધી. આજે યુરોપથી એના મગજમાં રક્ષાની દીધું છે તે એનો આધાર પુરુષજ છે આની રીતે આજનું સ્વતંત્રતા એની પાસેથી ખુંચવી લીધી છે અને એજ સ્થિતિ રાખવા સેંકડો વર્ષો થયા પ્રયત્નો ચાલુજ છે. આપણી જુની કહેવત છોકરી ને ગાય બધાંદેને આ આય' કેવી અર્થસૂચક છે! છોકરી પર આપના હકકો કેટલા છે અને તે કરવા એનાં પતીને કેટલા વધારે અપાયા છે! પતી તો એની ઓનો મણી છે એજન્મમાં કેટલું ઉંચું રહસ્ય સમાયલું છે! તે આની આની કિંમત અને સ્થાન સમજાય છે. જેમ ભિક્ષુક એના ભેતરો અને દાસનો ધણી છે. જેમ ભીક્ષ માલીક એની મીલ્કત ને પેદાશનો ધણી છે તેજાજ પુરુષ આનો ધણી છે

આને નીચે રાખવા માટે એને દાબી દીધી અજ્ઞાન ને બંધનમાં રાખી અને આજ સ્થિતીમાં રહે અને જંડ ના કરે તે માટે શાસ્ત્રોએ, ધર્મોએ કાયદાએ, સમાજના આગેવાનોએ જે નીયમો મહે મરજ પડીના જીવંત તરીકે પાળવા અને રિવાજો સરજ્યા આ સંસારમાં પણ પણ જેવું જોઈએ પણ છે ને એને તેવો રોકાયેલ નપુંસક ધણી હોય તો પણ બીજે તો એને બજારમાં અને એના મરણ પછી એની પાછળ ચીતારમાં મારીને બુરો પાડયો. મનુસ્મૃતીમાં આજોના રખાણ કર્યા છે એને એની પુજા કરવાનું કર્યું છે. જેમાં ઘર બારણાનું પૂજાપો રમતે તમ રોકતા આવી આજોને કરવાની જરૂર નથી. કારણ, તેને પ્રોત્સાહનના બાહરની નાણીકાની માફક ઘરાણી જેવું તેનું રક્ષણ છે. આનું રહાન ઉચ્ચારા પેદાકાર વર્ગ અને મધ્યમ વર્ગમાં રહ્યું ને કામદાર વર્ગમાં જોને કમાવાની જરૂર પડેલેમાંજ મરી હતી. એટલે તેટલે અંશે એને સ્વતંત્રતા મળેલી ને તેનો પોતાના લાભ માટે ઉપયોગ કરતી. આજે પણ આ વર્ગમાં સ્ત્રીનું સ્થાન ઉપલા વર્ગ કરતાં વધારે ઉંચું ને સ્વતંત્ર છે.

સ્ત્રીઓને આર્થિક રીતે પરતંત્ર બનાવવા અનેક રૂઢી રીવાજો પાયા છે અને તેમાંય તે ખાસ કન્યાના રીવાજો રચાયા અને એટલા માટેજ કન્યાનો સંબંધ આટલી સખ્તાઇથી પાળે છે અને આટલો આદરણીય મનાય છે, એનું રહસ્ય કેટલી પ્રથાથી જાણ છે? એની નજાણ કાયદો પણ બહુજ મારીકાઇથી રાખે છે. બંધારણ બધા એવી વસ્તુનીજ શોધો ચોરા કરે નો વળી સ્ત્રીના કાયદા પણ પુરુષની મતા જાળવી રાખવાને માટેજ પડાયા છે. તેજોજ બન્ને માટે જુદા કાયદા પડાયા છે. આથી સ્ત્રીને આર્થિક સ્વતંત્રતા ન મળે અને તેને અંગે ગણતા કાયદાને સત્તા પણ અઘરા રહે.

આ કારણોને લીધેજ છોકરીઓને વધારે કિંમતમાં રાખે છે, દેજપણું એટલી અપાય છે, લગ્ન અઘરા થાય છે, બન્ને માટે કાયદા જુદા છે. અને ક્રમ કરતી આજોનો પુરુષો કરતા પગાર પણ ઓછા મળે છે. સારા સમાજના જોને અભણ ગણે છે અને ગેરહાનો પાત્ર બનાવી મુકી છે.

અત્યાર સુધી એ સ્થિતી ચાલુ છે. મહાસાગરમાં બીજુ જેવા હાલિને ને સંસ્કારી વર્ગને બાદ કરતાં બધિજ આ સ્થિતી છે. મરીજ મજુર મજુરો કે બાબાકી બેપારી મુજો આને જોવાં કરેકની આંખ ઘણે છે પોતાના બાકરા પર મોટા રાખે છે.

પશ્ચિમના વાયરા વાયા પછી કેટલેક કેકાણે સ્થિતી સુધરી છે. કેટલેક કેકાણે સડો કલાકના પ્રદાનો થયા છે, પણ આખા સામાજમાં નહીં જેવો ફેરફાર થયો છે. લગ્ન જેવી બાબતમાં સ્ત્રીઓ મત તો સાધારણ રીતે આપવા સમાજમાં લેવાતો જ નથી. હજ રહેજ પુછે છે. વધારે સંસ્કારી ગણાતા કુટુંબમાં છોકરીને બણાવે છે પણ બધાની પાછળ આ સ્વતંત્ર ન રહી રહી એ આપના રહેશી છે. જેમાંજે મોટા વેપા પ્રશ્નને શીખવું જ જોઇએ તો તે માટે આજે બાલુતર ને Degrees કામના છે: તે માટે બણાવે છે.

પશ્ચિમમાં આની સ્થિતી આપણા પ્રમાણમાં સ્વર્ગ જેવી લાગે છે. ત્યાં બાંધો કમાય છે, પુરુષોના ધંધા ઉપાડે છે, પણ તેથા શુ? જન્મોનો સરખા હકકો ક્યાં મળ્યા છે? આપણા દેશમાં બીજાને મારે છે, માળો દે છે ત્યાં બીજાને મુલની માફક રાખે છે. શાદીમાં ઉંચા ધન જમા આપે છે, મેદરમાંથા ઉતરતા કામ આપે છે. આપણા દેશમાં આ નથી. એટલી આપણે આપણી વસ્તુઓ સારી રાખતા શીખ્યા નથી. પણ એમાં કમ રીતે બાંની બીજાને પુરુષોને સમાન કહી શકાય! આપણી બીજાને દેશની માફક રાખીએ બીજે ને એ બોકા ડીંગલીની માફક રાખે છે. એ સીવાય બીજે ફેર નથી. એને વધુ ખોરાક-તની આવશ્યકતા, બોગ્ય વસ્તુની આવશ્યકતા, આ રક્ષણને બોગ્ય છે, અજાણતા છે એવી બાવના તો કાયમ રહી કમ રીતે સ્ત્રીનું માન સમાજમાં વધ્યું કહેવામાં

સમાજ સુધારકો અગ્યા ને ગયા, પણ સ્ત્રીજાતીનું સ્થાન એનકનું એનજ રહ્યું. યુગ યુગના અંતરાલને અંતે એમાં સુધારો વધારો થતા ગયા પણ એ સ્થાન એના નસીબમાંથી કદી હલ્યું નહીં. રક્ષીતાએ એની પાછળ રહેલું કારણ પરંપરાનું, રક્ષીપત કાળનો એક હેતુ સ્ત્રી અને પુરુષને સરખા કરવાનો છે. કાળની ઘણ ચાલે છે. કારણ, સ્ત્રી જીવનું જડ ચક્ર ગમેલું માનવ અહમ્‌નું એ રહેલી ચાલ નથી. પંચવર્ષીય મેજનાઓ એ નવા વીચારોનો જુના વીચારો પર પહેલો અવસ્થિત કર્યો. આ કલ્યાનકારીઓએ સ્ત્રીની સ્થિતીમાં ઘણો ફેર ગમ ગમેલો જોઇએ છીએ. જ્યાં હિંદુસ્થાનની માફક સ્ત્રીઓ, ધર્મધ્યાન, ચુલા, છોકરાંઓ ને પુરુષોની ખુશામીમાંથી ઉંચી નહોતી આવતી, તે આજે રાજના મોટા મોટા ઉદ્યોગોમાં કામદાર થઇ ને મદદ કરી રહી છે, એક જમાનાના પુરુષો માટેના બારણ બધાયેલા રાખેલા ક્ષેત્રોમાં પણ સ્ત્રીઓ કામ કરી રહી છે, પણ પુરુષોના ક્ષેત્રોમાં સ્ત્રીઓ આમ છે એ સ્થિતી ને ઇંગ્લેંડ ને ફ્રેંચ સમાજમાં પણ રક્ષિયા જેટલી નથી તો પણ થોડે ઘણે પ્રસરી રહી છે. રક્ષિયાની મહત્તા એમાં નથી. એની મહત્તા તો એની પછવાડે પુરુષ સ્ત્રીનો ભોગના છે તે હકીકતને માન્યતા તોડી નાંખવામાં છે. આપણે સમાજજ આ સત્યની અવગણના, પુરુષ બળવત્તા અને સમાનહકનાની આ વૃત્તિને પોષે છે. સ્ત્રી ને પુરુષને જુદા જુદા ક્ષમાવાની કરજ પાડવામાં, છોકરાંઓના શીક્ષણમાં આજ સમાજે ભાઈ ભેદથી રક્ષા-યામાં કુટુંબવ્યવસ્થા બહુ સુદી ક્ષમ છે, હજમાં રીવાજોની ગતાગતના લગભગ નથી જેવી થઇ ગઇ છે સ્ત્રી પુરુષોના જીવનને જુદાંઉંડાના રાખવાજે સરખા ને સહેલા કરી નાંખ્યા, ત્યા સ્વતંત્રતા પણ સાથે રહી ગઇ છે અને ગેરફાયદેસર બાળ કેટની સંખ્યાજ વધી નાખી છે. આવા કેટલાક સાંજોગોથી સ્ત્રીમાંથી નીચાપણાની ને પુરુષમાંથી ઉંચાપણાની ભાવના નાશી ગઇ છે.

ભવદીયોજ

—:o:—

ખાઈ પીજે જાણ ભણે ફરીવાનુ તોયે,
મીઠું કરી, ફરજતો નમજેપ કરો।
(તેના રીતે)
સન્તો શુણે પુરુષનો ખસનો ખતાવે
પાણી વહે ખમીરજે ખલકતી મીઠી.

સમાજમાં સ્ત્રીના સ્થાન સંબધી મહાત્મા ગાંધીજીના વિચારો

હિંદુસ્થાનની બાબતોની અત્યારે જેટલી અપૂર્ણ, કહેવાતી દશા છે કે આપણે પુછવું પડે છે કે સમાજમાં સ્ત્રીઓનું શું સ્થાન છે ? બીજા દેશોમાં પણ આપણી જે તેવીજ સ્થિતી હતી પણ એ બાબતોએ પુષ્કળ પ્રયત્નો કરીને પોતાનું સ્થાન પાછું મેળવ્યું છે. જ્યારે હિંદુસ્થાનની કોપ દશા ઉઠતી નથી. સ્વાતંત્ર્યપ્રેમ માત્ર તો નજર આપે પણ તેમની કોઇ ગણના પણ ન કરે. સ્ત્રીઓ સ્થાનભ્રષ્ટ થઇ છે તેમાં બે અને પુરૂષ બંનેનો દોષ છે.

મેકલાઇ અને તે પદેશોના વખતમાં જોયેલું તો સમજાશે કે સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો બંનેની સ્થિતી સરખી હતી. ચારણ દેવો જોગવતા અને બને સરખું જ જીવન જીવતાં. તે વખતે સ્ત્રીઓ પણ પુરૂષોની પેઠે બહારનું જીવન ગાળતી અને સ્વાશ્રયી રહી પુરૂષો પણ સામાન્ય રીતે ઓછ ઉપર બીજી આ કરતા નહી. પછી જેમ જેમ આર્યોક જીવન કરવા માંડ્યું તેમતેમ સ્ત્રીઓનું ઘર બહારનું જીવન ઓછું થયું અને ઘરની અંદર દીવાલોમાં તે બધારે ચૂંથાતી ગઇ. પુરૂષ કમાઇ લાવે અને સ્ત્રી ઘરની વ્યવસ્થા રાખે તે સિવાની બધ. જ્યારે પહેલાં બંનેને આર્થિક જીવનમાં સરખો ફાળો રહેતો આ એટલું એક પરિવર્તન નીચે ઉતરી, ત્યાર પછી તેની પુરૂષની ખુશામત કરવાની આવી. જેટલું પુરૂષ આપે તેટલું જ તેનાથી મેળવ્યું, તેથી પુરૂષને પ્રસન્ન કરવાને માટે જે જે કરવું પડે તે તે કરવા લાગી, અને એક પછી એક પગથીયાં ઉતરવા લાગી જેમ જેમ પુરૂષ સત્તામાં વધારે આવતો ગયો તેમ તેમ તે પણ આને દબાવવા માંડ્યો, અને જોઇ જે ત્રણ જેમ સ્ત્રીઓ પરાધીનતાની ખૂટ બેડીમાં જકડાતી ગઇ. આ જે સ્ત્રીત્વને તાબે થઇ અને પછી તો બન્યા સુધી કરી રહ્યા. મુસલમાન કોમ ત્યાર સુધી કિ, પછી બીજી. આથી સ્ત્રીઓને પોતાનું સહિયું પુરૂષોને પ્રસન્ન રાખવા માટે બનાવવાની ફરજ પડી. અત્યારે તો આ એટલે સંતાનપ્રાપ્તિનું, પુરૂષોની વાસના અને વીર્યસ્ત્રાવ તૃપ્તી કરવાનું સાધન અને ઘરમાં પૈસો આપતું રોકનારી પેઠે કામ કરાવનાર એક પ્રાણી. આ પ્રાણીનું સમાજમાં શું સ્થાન હોઇ શકે! તેણે ઘરની સંભાળ રાખવી, પતિરાજની તમામ જરૂરીયાતો, પોતાની અમરતો જોઇને પણ સંભાળવી. તેને જ માટે પોતાનું તનમન હંમેશ તદ્દન તૈયાર રાખવું, અને બદલામાં મોટું માન તો તેના પુત્રની માતા બનવું. પુત્રની માતાને તો ઘણી નામનું પણ માતા તરીકે સ્થાન મળે છે પણ બાજોબંધમાં છોકરાં ન થયાં તો તેવાનો આ ત્રાસ અને પરીણામ બંને ભયંકર. આ તેનું હાલનું સ્થાન.

આ પહેલા કારણોથી આને પાછી કયા રીતે પોતાને સ્થાને લાવવી તેને મારે પ્રયત્નો થાય છે અને તે વખતે સ્ત્રીનું સ્થાન કયું, કર્યા વગેરે પ્રશ્નો ઉદ્ભવે છે, અને અનેક આધારો દેકાય છે. આમાં પુનર્જન્મ મહાત્મા ગાંધીજીના વીચારો પણ સ્ત્રીઓના ઉદ્ધાર વીશે કયા છે તે જાણવા જોઇએ. કેટલાક કહે છે કે ગાંધીજીના વીચારો, સ્ત્રીઓ વીશે બહુ સંકુચીત છે. અલબત્ત ગાંધીજીએ એકલી સ્ત્રીઓ માટે જુદું કોઇ કયું નથી પણ તેમની સર્વદેશીય પ્રવૃત્તિમાં સ્ત્રીઓનો પ્રશ્ન પણ તેમણે વીચારી લીધો છે.

તેમના પોતાના જ શબ્દોમાં ઉપરથી આપણે તેમના વીચારો જાણી શકીશું:—

સ્ત્રીની સ્ત્રી પ્રત્યે ફરજ

"જેમાં હિન્દુસ્તાનનો ઉદ્ધાર રહેલો છે અને જેના પોતા હિન્દુસ્તાનનો ઉદ્ધાર ન થઇ શકે એવી બારે ગતા ચાલી વાત તમારી સાથે મારે કરવી છે. પુરૂષ પોતાના મુદ્દાપણાથી આ પ્રશ્નોની પોતાની ફરજ ભૂલી ગયા, પણ તેથી આ પણ તે પ્રશ્નોની ફરજ ભુલે!

સ્ત્રીઓ અબળા નથી

સ્ત્રીઓ પોતાને અબળા માની બેસી કામોમાંથી મુક્ત નથી થઇ શકતી. અબળા એ વીશેષણ આત્માનો લાગુ નજ પડે એ તો શરીરને વીશે કહેવાનું છે. જે જે આને પોતાપણાથી જાણ આવ્યું છે, તે આત્મ બળ ધરે છે. પોતાના શરીરની નબળાઇ સ્વીકારી, નબળી બની, આ પોતાનું જીવ જોખમાવી નથી શકતી. જેમ દાબેલું શરીર મનુષ્યના બુદ્ધિબળ આગળ કામ નથી કરતું તેમ મનુષ્યના જેટલે અંશે પુરૂષ તબળના આત્મબળ આગળ મનુષ્યનું બુદ્ધિબળ અને શરીર બળ નકામું બને છે. તેથી હું કહ્યું છું કે હિન્દુસ્તાનની સ્ત્રીઓ પોતાને અબળા માની પોતાની પ્રજાનું રક્ષણ કરવાનો અધીકાર નહી તજે."

સ્ત્રીઓ અને કેળવણી

"સ્ત્રીઓનો પુરો ઇતીહાસ આ કાર્યમાં ન મળે ત્યાં સુધી કરવાલાયની આશા રાખવી હોમરૂલ છે. તેનું સૂક્ષ્મ પાલન જેટલું આજે કરે છે તેટલું પુરૂષો નથી કરતા પ્રજાની સ્વતંત્રતા જાળવવી, કાર્ય હોય તો તે મેળવવી એ ધર્મ છે એને સ્ત્રીઓ ન જાણે ન કબુલે તો પ્રજાની રક્ષા અસંભવીત છે. જોઇએ પ્રથમ સુધારો તો એ જોઇએ કે આજે પરતંત્રતાનો નકાર મંત્ર થઇ તેને ધર્મ જાણી સેવવો. અને જે આને એ માન થયું છે તેણે તે બીજા બેનોને આપવું. આ બનવાનું મોટું કામ તો આજ કરેછે પુરૂષની શક્તિને વશ છે, તેનાથી આના ઉદ્ધારમાં કેટલા આપણે નજર પડતી રાખવા. આ પોતાના બાળકોના ઝઘડાને પોતે છે તે જ પ્રમાણે તેમની બનમાં સ્વતંત્રતા, નીતિબળ, દૃઢતા વગેરે ગુણો કેળવે.

"અત્યારે હિન્દુસ્તાનની બહેનો બાપૂજી બાપ અમારે સ્વરાજને કોણ રોકી શકનાર છે ..... આપણે પોતાના સર્વસ્વનું બલીદાન કરી પ્રજાનું રક્ષણ કર્યું છે. એ બીજો અત્યારે હિન્દુસ્તાનનું દુઃખ સમજે નારે તે દુઃખ દૂર કરવા કટીબદ્ધ નથી થઇ શકે."

સ્ત્રીઓની ઉપેક્ષા

"જેમ બાળકને બાબે તેમજ આપણે બાપે. આપણી માતૃભાષાને અને રાષ્ટ્રભાષાને તરછોડીને આપણા પ્રજાવર્ગથી વિક્ષિપ્તવર્ગ જેમ બીબુરો પડ્યો છે તેમજ આપણે આત્મબાંધવોને તરછોડ્યા છે. તેમનો રાષ્ટ્રીય જીવનમાં કોઇ હિસ્સો જ નથી એમ આપણે માની લીધું છે તેથી તેઓએ જાહેરજીવનમાં આજ સુધી કશો ભાગ નથી લીધો."

સ્ત્રીઓની આર્થિક સ્થિતી

"આપણી ગરીબાવસ્થા કહો કે બેદરકારીથી કહો પણ પણી ગરીબ બહેનો સ્વતંત્ર ધંધાના અભાવે અસહાયની જેમ થઇ પડે છે."

વીધવા વીવાહ

વીધવાનો પ્રશ્ન હિન્દુસંસાર પાસે નાનોસુનો નથી. સુધારકોએ એ પ્રશ્નનો ઝોકટેવાહ માર્ગ સુચવ્યો છે. વર્ષોવર્ષમાં હું તો બહુ દરદ્રય જોતો રહ્યું. પુરૂષો પણ બરાબર થઇ પુનર્લગ્નનો વીચાર ન કરે એ બધારે સરસ નથી? પરંતુ એવા વીચારવાં અમલ તો એ વીચારના અમલથી યે ભયંકરીપ્રયોગ બળાત્કાર કેમ બંધ કરી શકાય? દુઃપુર્ણ વીધવાને પુનર્લગ્ન કરતી અટકાવવી એમાં કામ દુષ્ટ? વર્ણધર્મ શૈશવાવી સકલ જેવી સ્થિતીમાં વીધવાઓને મુકવા મીના વીધવાઓની પસંદગીની આશા રાખી શકાય?"

"જે આની સાથે પુરૂષે કેટલાંક વર્ષો સુધી મૈત્રી રાખેલી છે, જેના દુઃખે તે દુઃખી થયો છે, જેના સુખમાં ભાગ લીધો છે, જેની સાથે ભોગવિલાસ કર્યો છે, જેની સાથે ચોરીસે ફેરાક રહ્યો છે તે એનિ દેહપાત થતાં શું પુરૂષે સામાન્ય મીત્રના વીયોગથી જેટલો શોક પાળે તેટલો પણ નહી પાળવો? ..... પણ હિન્દુસ્તાનના પુરૂષની બાનદાનની બણે બાજે રમશાન ની દશા આપણ નથી જઇ શકતી, અને કોક કોક વખતે તો ચીતાઓ પોતાની પવીત્ર રાખના

ઇચ્છની ભરમ થાય છે અને સ્વતંત્રતાની હદમાં જ નાતીલાઓ તેની સાથે નવા ચોપાટની પાન કરતાં અચકાતાં નથી. અને પરણ્યા પછીયે પુરૂષ તે સ્ત્રીમાત્રનો ફરમાતા નથી. આ દયાજનક સ્થિતીમાંથી હિન્દુસ્તાને ઉગારવી જ્યું આવશ્યક છે."

ફરજ અને હક

"પુરૂષો પોતાની ફરજ બજાવે પણ ન બજાવે, સ્ત્રીઓ પોતાના હક કેમ સિદ્ધ ન કરે? સ્ત્રીઓને મતાધિકાર જરૂર મળવો જોઇએ પણ જે સ્ત્રીઓ પોતાના સામાન્ય હક સમજતી નથી, અથવા સમજતી છતાં જે હકો મેળવવા શક્તિ નથી પરાપતી, એ મતાધિકાર પામીને શું કરશે? સ્ત્રીઓ મતાધિકાર ક્યારે મેળવે, અને હિંદુસ્તાન ની ધારાસભાઓમાં જાય, પણ સ્ત્રીઓની પ્રથમ ફરજ પુરૂષો તરફથી થતું અન્યાયી ચલા અત્યાચારોમાંથી બચવા હિંદુ-કુટુંબને રક્ષણ આપવાની તે વ્યવસ્થા બજાવવાની છે. આજે અજ્ઞાની ના પોતાની તેજસ્વીન અબળાની ઝીંકીને ગુલામ પરણ્યાં પુરૂષના વિષયાગ્નિમાં હોમવા દેવાને તૈયાર છે ત્યારે પુરૂષો હજી વિષયાગ્નિમાં આસુતિઓ સુકાવાં નથી ત્યાંજ ફરી પરણવાનો વીચાર કરી રહ્યા છે. મારી તો માન્યતા છે કે આવા પ્રકારના સુધારા કરવા એ સ્ત્રીઓનો હક છે, એટલુંજ નહિ, પણ એ સ્ત્રીઓની ફરજ છે—પોતા પ્રત્યે, પુરૂષ પ્રત્યે અને હિંદુસ્તાન પ્રત્યે."

પુજ્ય ગાંધીજીના ઉપરોક્ત વીચારો ઉપરથી સ્પષ્ટ જણાશે કે તેઓ એક પ્રબળ સમાજ સુધારક છે. પચાસ વર્ષમાં જેટલું આપણા સમાજ સુધારકો નથી કરી શક્યા તેટલું એકલા મહાત્મા ગાંધીજીએ દસ વર્ષમાં કર્યું છે. તેમણે આપણા ને આદરણા પાત્ર બનાવી, નીડર અને સમજદાર કરી છે. સ્ત્રીઓની સ્થાપવાના માટે પુરૂષ પ્રકારે પ્રયત્નની જરૂર છે, અને ગાંધીજી માર્ગ પ્રકારે કરનારા પહેલા સમર્થ સોથી વધારે પ્રયત્નવાન કર્યું છે.

આ પોતાનું સ્થાન ઝાંખું મેળવી શકે અને રાખી શકે, બાકી તેની આસપાસ અને ચારેપાસ ચરતા ચારાનાં ફુટ થાય અને માટે પોતે પોતે ઘાસ કમાવા - પુરૂષો ઉપર આધાર રાખ્યાથી કદાપી પણ સ્ત્રીઓના ઉદ્ધાર થવાના નથી. કેળવણી વધે અને પોતે પોતાનું ભાન થાય ત્યારે જ સુધી વાટ જોવા કરતાં કેળવણીને સ્ત્રીઓ માટે ફરજની ચીજ છે, એવો અર્થ કોમ નથી કે કેળવણી ન આપવી ને પુરૂષોની મદદ ન જ લેવી. પણ જેમ રેસીડેન્સમાં કપુ નમ સ્થાનિકની જાહેરાતને પ્રચાર કરી શિક્ષણ દીના બીજા ભાગ ના રાખવા નથી સ્ત્રીઓની ફરજની સ્ત્રીઓનો શિક્ષણ માટે બીજા એમાં અસ્તિત્વ રહેવો જોઇએ. જેમાં અસ્ત તેમ ફેલાવો ને સ્ત્રીઓના ઔદ્યોગિક જીવનો આપવાનો.

આ અસ્તિત્વ કેમનો આવે? ગરીબીના બાદ, સામાજીક રૂઢિઓ જેમાંથી લગ્ન, છુટાછેડા, પુનર્લગ્ન વગેરે બાબતો માટે ભિન્નભિન્ન થવો જોઇએ. આજે બીજા સ્થાનમાં આવે આવતાં જે જે અનિષ્ટ તત્વો છે તે બધાં સ્ત્રીઓજ દુર નહિ કરે તો તે જવાનાજ નથી. આમે નાદ સ્ત્રીઓએ હીમ્મતનો મુલ્ય તો પોતાનો કરવોજ પડશે. ક્યાં સુધી તે હિંગાત અને આત્મવિશ્વાસ નહિ

ઇ. આ. ના હિંદીઓને માટે હિંદથી આવેલા કેટલાક સંદેશાઓ

ડરબન ખાતે વેસ્લયન મીશનની તાલીમી ચેપલે મેસર્સ મુનીલાલ મખનલાલ ગાંધી અને મી. મોહનલાલ રાખવજી જે ફક્ત મુકલાકાત દવા ઇચ્છતા હતા તેમને પોતાની મુલાકાતે બધા જ્યા તેમને પોતાની દરમીયાન પધારતા મહાત્મા ગાંધીજી, પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂ તથા બીજા અન્ય રાષ્ટ્રનેતાઓના કરેલા સ્વાગતો સાંભળ્યા હતા. તેમણે પોતાની ઇ. આ. ના હીંદીઓ માટે મુલ્યવાન સંદેશાઓ લખવાની લાગેલા ૫ જેમાંના કેટલાક નીચે આપીએ છીએ. મહાત્મા ગાંધીજીના સંદેશો જે હીંદીઓ સમાપણે છે તે બધાજ આપ-સુધરે જ. તેમણે માપ્યુ છે કે :

> "દક્ષિણ આફ્રિકાના સઘળા હિંદી ભાઇએ એક સંપથી ઠળીઓળાને રહેવું જોઇએ."

ખાને ન. નો. પટેલ જવાહરલાલ નરસંથી તેઓએ લખ્યુ છે કે

> "દક્ષિણ આફ્રિકાના બધાજ ઇન્ડિયનોને આજે મુબારકબાદી."

શ્રી રંગસ્વામી દેવપાલએ એક કવીતી સુંદર કડીઓ કોતરી :

> "બહાદુર પુરૂષો જેમણે ઘણી સહન્યા છે અને પોતાની ઉમ્મેદવારને દૃઢતાથી રાખી રાકયા છે એમ કરી એમણે પોતે ઉપર ઉઠી જઇને નવું પોતાનું સામ્રાજ્યસ્થાપ્યું અને તેમણે દુનીયા આખીને ન્યાય, પ્રેમ અને નિર્ભિત અવસ્થાઓમાં પડેલા ઘણા ન્યાયે તેઓના પરિશ્રમથી ઉંચા ચઢવાનું ચાલ્યું રાખ્યું હતું."

પા. મોહનલાલ રાખવજીના સ્વાગતમાં આપેલા હીંદની મુલાકાતીએ જોયેલા જ. જરૂરીયાત કેટલાની મુલાકાત પણ હતી અને તેમણે દક્ષીણ આફ્રિકાના હીંદીઓના માટે નીચે પ્રમાણે સંદેશો આપ્યો :

> "દક્ષિણ આફ્રિકાના હંદરા ભાઇએ છુટવાને માટેના હકની પોતાની લડત ચાલુ રાખવી જોઇએ. અંતે સત્યનો જ જય થાય."

કેમને ના સુધી ૧ પુરૂષો અને સ્ત્રીઓના પંતમાંથી ઉઠી રાકાયા નથી.

ઓ૫ પરત્વનાનું મુળ કારણ શું છે. વીચારતાં તેમને દીવેજ ન પોતાના રહ્યાનાં બધ્ય થાય છે. અને તેમનાં જવાબ ઇ. બધે ન

પુરૂષના ગીલાસનું આધન મરે તો તેની સ્વતંત્રતા તેને પ્રાપ્ત થાય એ વસ્તુ આપણને મહાત્મા ગાંધીજીએજ બતાવેલી છે. સૌંદર્ય બાહર બળે સ્ત્રી શણગાર સજે પણ તે પુરૂષને આકર્ષવાને નહીં પણ એ માત્ર પુરૂષને રમવાનું રમકડું નથી કે મુનાસ મજા નથી. તે પણ પુરૂષની જેવા મનુષ્ય છે તે તેને મનુષ્યના બધા હક્ક હોવા જોઇએ, એ સ્ત્રીઓએ સમજવાનું છે. તે સ્ત્રીએ આ વસ્તુ સમજશે તો પુરૂષોને સમજાવી પડશેજ અને એ કોયડો દીલાસાનું આધન નથી, એ સમજતા બધા સુધી સ્ત્રીઓમાં ઇ૫ નહીં થાય ત્યાં સુધી જોઇએ તેવી બધી અવસ્થા નીપજવા અશક્ય છે, અને પુરૂષ બધા સુધી તે વસ્તુ નહીં માને ત્યાં સુધી તે બારમેરો ગેરસમજી નહીં થાય.

હિન્દુમતી દીવાન.

—:o:—

જવાહરલાલની 'નાહેરૂ' અટક કેમ પડી?

જવાહરલાલના બાપા અસલ કાશ્મીરના. એમે. વર્ષ પહેલા તેમના કાશ્મીરની બાનુસાયી નીચેના રમણીય પ્રદેશમાં જીતે બન મેળવવા ઉતરી આવેલા. મોગલ બાદશાહ ત્યારે છેલ્લા બાદ હતા. દરબારમાં તે બધાને હિંદી। બહોળો હતો. જવાહરના બાપ પ્રથમ ઉતર આવનાર તરીકેનું નામ નાહેરૂ કહેવાતું બાપા કાશ્મીરમાં ફારસી અને સંસ્કૃતના બહુજ વીદ્વાન તરીકે તેમનું નામના મેળવી હતી. એ જમાનામાં જ્યારે દરબારમાં કાશ્મી, ગમે ત્યારે તેને રાજા કહેવા માટે આમંત્રણ થતું. આ પરથી આજે જે બહાદુર પુરૂષની પરંપરામાંથી ઉતરી આવેલા હોય તેમને 'નાહેરૂ' અટક પડી.

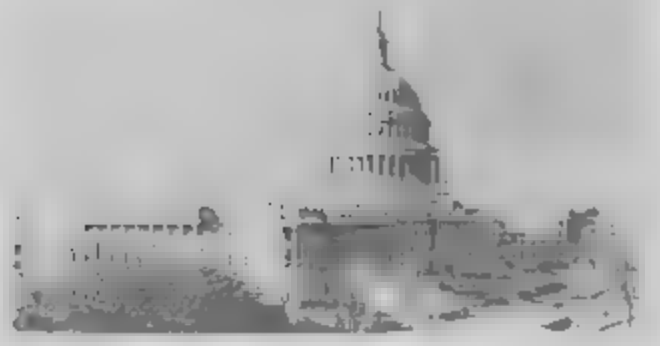
ટેલીફોન ૩૪૮૬૪૨.

એડ. વી. પારેખ

પબ્લીક કમીશનર વકીલ,
નોટરી પબ્લીક.

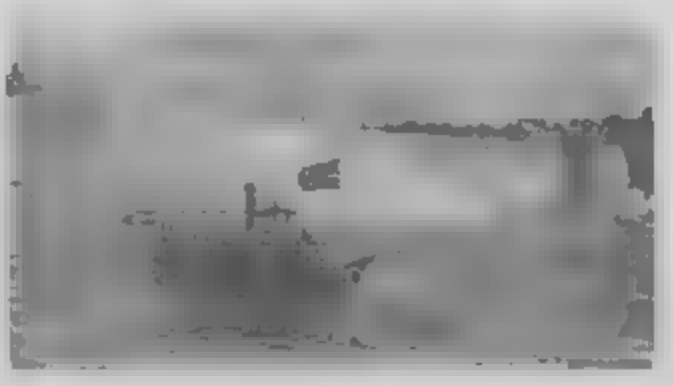
ટ્રાન્સવાલ દરબારે ભારત ઉપરી બાબતો દક્ષિણ આફ્રિકામાં કોર્ટસરી, રેલવેની અને સ્થાનિક સરકારો વિગેરે કોર્ટવાલ આપવે આપશે.

ઓફિસ વખત તમારા ઓર્ડર સેવાની આપો કરશે.

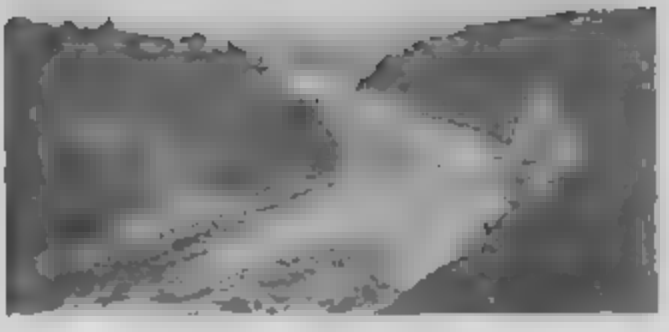
United States Capitol, Washington.

વોશિંગ્ટનમાં આવેલ અમેરીકાન કેપીટોલ, અથવા અમેરીકાની સંસદ અને પ્રતીનીધીગૃહ છે

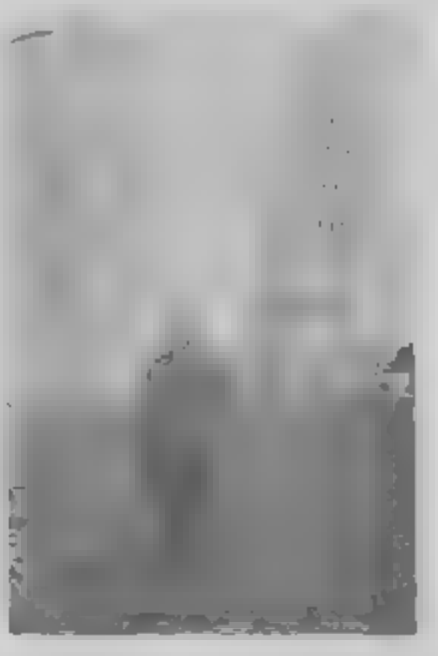
The Great Niagara Falls Of America.

અમેરીકાનો જગપ્રસ્તુત નાયાગરાનો ધોધ

Whirlpool Of Niagara.

નાયાગરાના પાણીનો જબ્બર ચક્રાવો

Leaning Tower In Pisa, Italy.

ઇટાલીના પીસા શહેરમાં આવેલું આ દરવાજ મકની બેઠેલી સ્થિતી જોઇ શકાય છે. આવા બીજા બે દરવાજા આજુબાજુ ફોટામાં દેખાઇ છે. ઉપર ઊભેલા છે.

Pandit Jawaharlal Nehru with his daughter Shri Indira Nehru during his recent visit to Rangoon. Shri Indira Nehru has just gone to Oxford for furthering her studies.

તે દરમ્યાન રંગૂનની મુલાકાતે ગયા હતા તે વખતે પંડિત જવાહરલાલ નહેરુ અને તેમના પુત્રી કુમારી ઇંદિરાદેવી ઇંદિરાદેવી પણ અભ્યાસાર્થ ઑક્સફર્ડ ગયાં છે.

Latest Photo of the Poet Rabindranath Tagore.

We are happy to note from the latest enclosed from India that the Poet is recovering from his recent serious illness. May God spare the noble soul.

કવીશ્વર રવીંદ્રનાથ ટાગોર.

તેમનું હાલમાં પડાયેલું એક સુંદર ચીત્ર જેવા સમાચાર મુજબ અમને જોવા મળ્યું છે કે તેઓ તાજી માંદગીમાંથી સાજા થતા જાય છે ઈશ્વર તેમને લાંબુ આયુષ્ય બક્ષે

The Poet with Miss Shanti Blaum.

કવીશ્વર ટાગોર અને કુમારી શાંતી બ્લૉમ.

આ વિદ્વાન બે ત્રણેક વખત સુધી શાંતીનીકેતન માં હતાં અને હાલ પેલેસ્ટાઇનથી આ દેશમાં પર્યટણ કરવા આવેલા છે.

Gandhi Heritage Portal

નશીબદાર હસન

લેખક: કીશોરલાલ ઘ. મશરૂવાળા

સાત વરસ સુધી એના શેઠની નીચમ હલાકીથી નોકરી કરી. પછી એને માને મળવા પેર જવાની મરજી થઇ. એણે શેઠ પાસે રજા માગી. શેઠે કહ્યું, "હસન, તેં બારી સારી ચાકરી બજાવી છે. બારે તને પહેલો બદલો આપવો જોઇએ."

એમ કહી શેઠે એને એક પચ્ચર રૂપીઆનું ચેક આપ્યું. હસને તેને ચોલાના ગજામાં મુકયું, સોનાં બદલે લાકડાની પર તરેક ચાલવા લાગ્યું.

હસન ધીમે ધીમે પગ પસારતો મજાનો જતો હતો. રસ્તામાં એને એક ચોકે સવાર ગયો.

હસન બબડ્યો: "ચોકરે બેસવામાં બારી મજા પડે! બધું પોતાના પરમાજ બુરસી પર બેસે કોણ બાગ્યા બેસે છે. બાગ દુખ નહિ, બેસવા મજબૂત નહિ, બાડાકેકરા નહિ નહિ, કોકરો પાગે નહિ અને, બબા, હિંમતબાગ પેર પહોંચાગ."

સવારે આ શબ્દો બોલ્યા. તે બોબ્યો, "બીબાં, બારે તમે કેમ એકાદ ઘોડો રાબતા નથી?"

હસન—બાબ, નબીબામાં ઘોડો બોકબો તો મારે તો આ બાર કિલ્લરને ચાલવાનું બજીવું છે. જે તો એ ચાંદી, પબ્યું "બૂટ વજનદાર છે બારો બબો પબ્યુ એણે છોલી નાબબા છ.

સવાર—મારો કે આપબે અદલાબદલી કરીએ?

હસન—તા બા મોટી ખુશાની વાત બાય. પબ્યા, બાબ, હું તમને મેતરા દરે આ. પાછા મારો બાક ન કાઢશો. ગો બહુજ વજનદાર છ. ગો ઉિપાડીને ચાલવું સહેલુ નથી.

સવાર—એ તો જેવું રહેવું નશીબ, બાબ!

ગોમ કહી સવાર નીચે ઉતરી પડ્યો અને હસન પાસેથી ચાંદીનું નાળિયેર લ'બાળી લીધું. પછી હસનને ઘોડે ચડાવી, એના હાથમાં લગામ સોંપી બ્યું. તબારે બબારે તેનાબળા જવું દોગ સારે મોટેથી ઘોડાનો ચપકારો કરી, 'ચડપ, ચડપ' જેવો અવાજ કરજો, એટલે ઘોડો પૈગબ્યા દોડશે."

(૨)

હસન ઘોડા પર બેસી ખુબ રાજી થયો. એને લાગ્યું કે સારા શકુનમાં એ શેઠને ઘેરથી નીકબ્યો. ઘોડો બબાવ્યો થયો અને બિસવા ઘોડા મબ્યો.

બેટલોક રસ્તો એણે ધીમે ધીમે વટાબ્યા. પબ્યુ એણે વિચાર્યું કે જરા ઉતાવળા જવામાં તો સાર. આવી, જોરથી ઘોડાનો ચપકારો કરી 'ચડપ, ચડપ' શબ્દો બોલ્યો. સવારજ માંબાબાંજ ઘોડાએ તો એકદમ દોટ મુકી. આમ એકા એક ઉેમ બારે હસન નેવાર થયેલો નહોતો. આથી, આંચકો લાગી તે ઘોડા પરથી એકદમ પબ્દી પડ્યો.

ઘોડો તો આબાગા ને આબાગા દોડ્યો અને કોણ જાણે, કબાંચે ગયો હોત, પબ્ યોડ બાય હસનને કોઇ રબારી જતા હતો તેણે એને અટકાબ્યો.

ઘોડી પારે હસન શરીર પબ્બેરતો અને હાબતો બેઠો થયો અને હવે ઘેરે ઘોડા પાસે જવા માંડ્યો.

રબારીએ પૂછ્યું, "બીબાં, કેમ કરતાં પડી ગયા?"

હસન બોલ્યો: "અરે, શું બિયાં? આપબ કટુ પર બસાતું એ કાંઇ રમત બાત છે? મારી સરહદ બાગતીજ ગબાય છે. હવે બારે જો ન કહેવાબો. એના કરતાં તો ગામથી ગામ સારું. એ નોકરીને તેની બાબા ફીંકબા જવાબ અને, બબી, રોજ એનાં દુ:ખ કરીને, બી બબાય,

રબારી બોલ્યો, "બિયા, તમને ગામ ગબાબી હાય તો પેરા બાર અદલાબદલી કરીએ."

હસન—બાબ, તો તો બહુ સારું! મને બબુલ છ.

તરતજ હસનના હાથના ગાબની દોરી મોંબા રબારી ઘોડા પર ચડી જોડે ગબો બબ્યોએ પોતા ઘોડાને ચલો ગામવા માંડ્યુ.

(૩)

હસન બાળો ગામ દબા આવી પોંચ્યો. ગામના બાબા બાબબા ગાલતા એ વિચારવા લાગ્યો, "આજનો દીવસ મારિ જીવો જબાય છે. પૈસા ચાંદીના બારાના અદલામાં ઘોડો મબ્યો, અને ઘોડાના અદલામાં આ સુંદર ગામ મબ્યું. હવે દુબ પી તો મારુ બબશે, એટલે મારે માત્ર રોટલાનીજ જરૂર રહેશે. એ હું રબી શકીશ, બાબુબને દુબ ને રોટલાથી વધારે શું જોઇએ?

ગાલતાં ગાલતાં અપેર થબ, તો ભૂબો થયો હતો. રસ્તામાં એક ગામ આબ્યું. એની પાસે બોડા બિલા હતા. એક ભુબાની પાસેથી એણે રોટલી ને દૂધણી વેચાતાં લઇ બાબ્યાં. બે પૈસા બાકી રબ્યા ગામ બબાવના બાનંદમાં એણે તેનું સરબત પીધું પછી પાછા આગળ ગાલવા લાગ્યો.

રસ્તામાં એ બરસ્યા બબ્યા. એણે વિચાર્યું "આપો બબની ગામ બબી છે, તેને દાદીને બાબ્યુ દુબ કા ન પીઉ?"

એણે ગામને એક ઝાડે બાંધી. બાબુ બાબુ થા ઘોડું પાસ જોબું કયા નીબું પછી કોગળા માંબા બબાવો કાંઠી દોડવા લાગ્યો.

પબ્ ગામના બાંચળાબાથી એક ડીબુ પે દુબ નીકબ્યુ નહિ. એણે બબારે જોર કર્યું તબા બાપત દુબ બબ્યું. તેણે ગોવાળને હસનને પાકું કરાવી દીધી હસન બેસાન થબ ગબડી પડ્યા

ગોવી બારે એને બાન બાબ્યુ બારે પાસે કામ કરતાં એક બરસો ગબ દેખાતો દેખાબો.

"બિયાં, ન થયું?" કરાબ્યો પૂછ્યું.

હસને ગાયની કહાણી કહી.

કરાબ્યો કહ્યું, "આ ગામ તો પરણીને વસુકરા ગયલી છે. એ દુબ નાબિ દે."

હસન આ સાંભળીને ગભરાયો. હવે શું કરવું તેના ચિંતામાં પડ્યો.

બા જોઇ કરાબ્યો બોલ્યો, "તમે ઇચ્છો તો હું તમને મુંબબજુમાંથી ઘોડાબું. આ ગામ અને દસ દોગા બદલામાં હું તમને બાબું. ઘોડાંબા આપું. બાપની દાદને કહાડે એ તમને સારી બીજબાની કરાબશે. તમે એને ઘોડા મહીના અવડાબજને પીજરાબવને બોકસે બુબા બાબ બશે.'

હસને વિચાર્યું, "આ બાબજ બબુ પરબજુ જબાય છે. એ સારી બહારે બાબે. હસને બોકબો અને ઘોડો લઇ બીબો. અને બહારે ગામ ઘુસ કરી બીબો. ગામ બહાર ગબો ઘોડો ખુબ ચાલ્યો.

આગળ જતાં એને એક મરઘીવાળો મબ્યો. હસનને બબારાનો બાવતા જોઇ એણે પુછ્યું. "બિયાં, આ બકરો કયાથી લાવ્યા?"

હસને ચાંદીના નાળિયેરની બાંધીને બધી બાત કહી.

મરઘીવાળો કહે, "બીબાં, તમને ઠગાબબામાં છેતબ્યા છે. આ બકરા તો આગારા ગામના જગાદારનો છે. એ બા મારા મિત્ર થાય. આ ગામમાં જબાંજ એ તમને બબરદસ્ત આને કેદમાં પરશે."

હસન બધી ગભરાબ્યો. આ તો બામો આફત આવી. અને બોલ્યો, "બાબા, હું તો નીહોબ બું. મને કાંઇ કરીને બચાવો."

મરઘીવાળો કહે, "જાવો આ બકરો તમે મને સોંપી દો. હું એ જગાદારને આપી દાબશ એ મને ઇનામ તો આપશેજ તેથી, તમા બદલામાં હું તમને આ મરઘી આપી દઉં છું."

હસનને મનમાં થબ, "બોલ્યો, આ દુનીબા બાલા ગાબૂશોબીજ ભરેલી જબાય છે. આજ સબારથી એક એક જબુ મારી પર છુપબાર કરતો આબ્યો છે. મારા જેવા બબા નશીબ દાર' આ મરઘી કેટલામે દીઇ અને કુકડા-બચ્ચાં આબશે. આ સોદો બહુ સારો..."

એણે બકરા સારે મરઘી લઇ ગામનું અદલસન માન્યું.

ચાલતા ચાલતાં તે આનંદથી ગબા ગાબ્યા—

પાદોડા ચિરે, જગત ચિરો,
સૃષ્ટિબ્યા યબને હું જબ.
ગાબને આરામ વસ્યો,
સર્વ જબ માંહે બાબું.
મુજ સમો નહિ કો સુબી,
આધિક્ય તો કમાયો પછી?
મુજ સમો નહિ કો સુબી,
આધિક્ય કમાયો પછી?

(૪)

સાંજને વખતે હસન એક ગામ આગળ પહોંચ્યો. ત્યા એક સરાબખાનાની દુકાન હતી. એક મબુર સરાબ કેરબાનો બના ત્યા સરાબબો હતી, બીજા વગેરેને માટે મહારના હતો આકમાશી નબાબુબા ઉતરતા હતા ત બેપારી

હસનને અત્યંત પહી. બગલમાં ગરણી રાખીને એ ચોરી પાર ગાજ ઊતર્યો.

સરાફિયાએ પૂછ્યું, "મિયાં, કયાના છો?"

હસને પોતાનાં નામ ઠામ બતાવ્યાં, પછી કહ્યું, "બાયાં, તમારો ધંધો સારો ચાલતો જણાય છે."

સરાફીયો—હા. સારો સારણીનો ત્યારે પણ ગજવામાં હાથ પાસે રાખે તેમાંથી પૈસા કરે પણ આ આખી સારી મરથી તમને કમાંથી મળી?

હસન—જો જો અકરાંત આપીને લીધી.

સરાફિયો—અને, બકરો કયાંથી ગોતવ્યો?

હસન—એ ગામ સાટે લીધો.

સરાફિયો—ઠીક! ગામ કયાંથી આણી?

હસન—ગામ તો મોટો આપીને લીધો.

સરાફિયો—વારુ, ભાઈ! અને ઘોડો?

હસન—ઘોડો તો મારા માયા જેટલી ચાંદી આપીને લીધો હતો.

સરાફિયો—વાહ વાહ! અને ચાંદી?

હસન—ચાંદી મને મારા શેઠે સાત વરસની નોકરી માટે ઇનામમાં આપી હતી.

સરાફિયો—આવાર સુપી તો તમો દુનિયામાં સારો વટ ગણતો રહ્યો છે, ભિયાં. પણ હવે ત્યારે તમે ગજવામાં હાથ પાસો નાખે અંદર થી પૈસા નીકળે તો તમે પૂરા તવંગર બનો.

હસન—પણ તો કેમ બને?

સરાફિયો—મારો ધંધો કરો. મારી પાસે એક આતોજ નામનો પથરો પડેલો છે. જો એક વાનુથી જરા ભાંગો છે પણ તમને હાલ કામ આવશે. એના પર લોકોના ચાકુ-છરી વગેરેને ધાર કરી દેશો. એટલે પૈસાજ પૈસા!

હસન—વાહ! ત્યારે તો બરબી સારે મને એ પથરો ન આપો!

સરાફિયો—બહુ ખુશીમાં આપીયું, કોઈનું બહું થતું હોય તો તે કામ પહેલું કરવું જોઇએ.

એમ કહી એણે પોતાની દુકાનના ઓટલા નીચે પત્થરિયા માટે ખોદેલો એક ભાંગેલો ગોળ પથરો તેમાંથી આપ્યો.

હસન મરબી શેરણા મુકલ્લાહ કરતો ત્યાંથી ચાલ્યો.

(૬)

પથરો હતો તો ચાંદીના નાળાયેર કરતાંયે મોટો અને ભારે. પણ પથરા આપણે એ કલ્પનાથી હસનનો આનંદ માતો નહોતો. પણ એક ગાઉ ચાલતાં એ થાકી ગયો અને એનો આનંદ ઓસરી ગયો. એ પરસેવાથી નાહી ગયો.

રસ્તામાં એક તળાવ આવ્યું. હસનને થયું, "ચાલ, ન્હાઈ પણ કરી નમાજ પઢી લઉં" પથરાને પાળ પર ગોઠવી એ પાણી જોવા નીચો વળ્યો. પણ પથરો બરાબર મુકાયેલો નહિ, તેથી એ સબડી પડ્યો અને તળાવને તળીએ જઇને બેઠો.

"હાશ!" હસને કહ્યું. "એણે હકરાને મોત કરી મુક્યો હતો. ખુદાએ મને આ મોટા માંથી છોડાવી મારી પર મોટી રહેમ કરી." એમ કહી એણે આનંદથી હાથ ઊંચા કરી આકાશ તરફ જોયું, અને દાઢી પર હાથ ફેરવવા લાગ્યો. પછી વજુ કરી નમાજ કરવા બેઠી.

નમાજ કરી એ ખુશામણા ગાવાને. એના મનમાં હવે ખાતો નહોતો. "મારા જેવો કોણ નસીબદાર! ચાંદીના પેઢામાંથી ગોડાવાળાએ છોડાવ્યો! તોડાની ગોડાયો ગાયવાળાએ ઉગાર્યો! બકરાની ચોરીના આળથી મરઘીવાળાએ બચાવ્યો! મરઘી બદલ સરાફિયાને પૈસા આપનારો પથરો આપ્યો.' અને છેવટે એ કબરી નમનાર પરવરદા ખુદાએ મુક્તિ આપી! કયે હું અને ગા કેવા નિર્ભિંતપણે આનંદથી હસન ગુજારીશું!

પહાડો વિષે, જંગલ વિષે,
ઘુમિયો થકને હું ભમ;
કામ ને આરામ વચ્ચે,
સર્વ જગ્યા મારું ગણું.
મુજ સમો નહિ કો સુખી,
અધિક તો કયાંથી પછી?
મુજ સમો નહિ કો સુખી,
અધિક તો કયાંથી પછી?

[આવતે પરથી]

દીવાળી

દીવાળી એ દીવડાનો ઉત્સવ છે. દિવસ એ દીવાળીના કલ્યાણ ને રોશનીની ઉપર રામચંદ્રજીના મળવેલા વિજય સૂચવે છે આ વેળાનો દિવસ બધાયને , અને ખરેખર નવું વરસ બેસે છે ને વેપાર ધાપા દીવડાના પ્રકાશ પાસે ઝાંખા જણે. માબૂસો રોશનીના દીન ધર્મ રહેશે.

રામચંદ્રજીએ રાવણની ઉપર વિજય મેળવ્યો હોય - નહીં તેમાં કંઈ આજે ! જિલમ ઉજવનારા દહાડા વળવાના નથી . ના વિજયનો અર્થ આપણે આજ તો એક એવો કરીએ કે ત એ કે રામરૂપી આપણા શરીરના ઉચ્ચ શુદ્ધ આત્મા એ રાવણરૂપી આપણા શરીરમાં રહેલ આસુરિક આત્માનો પરાજય કર્યો અને પોતાના અમર્યાદ મહત્વરાનથી તેવો પરાજય થવા પરસ્પર કર્યો હોય તેનેજ આગારી નજરે દીવાળી ઉજવવાનો હક છે.

આમ પરાજય કર્યો બાદ કહેવાય એવો સવાલ કોઈ પૂછે તો આપણે તુલસીદાસજી એ પોતાના "માનસરીય માનસ" ના આપીએ છીએ.

રામચંદ્રજીએ જાવાના અગાઉ પૂછ્યું કે તેમણે વનવાસ ગાળ્યો કયા રહેવું? બાકીએ રૂષીઓ જવાબ આપ્યો જેઓ કામ, ક્રોધ, મદ, માન, મોહ, લોભ, દોષ, રાગ, દ્વેષ, કપટ, દંભ, માયા નથી તેમના હૃદય તીર્થે નિવાસ કરજો.' જ્યાં 'લોભો બીજાનું સોઇ લઈ પાસે છે, પરીજનું દુઃખ જોઇ દુઃખી થાય છે, જે બીજાનું હીત પ્રેમથી કે ને સ્વસ્થ બોલનાર છે, જે બીજા સેનાં અવગુણ જોતા નથી ને જેઓના પ્રભુ મહત્વ કરે છે, જે પોતાના દોષ સુગર્જે છે ને બધારા ગુણ ગાય છે સેના હૃદયમાં વસજો."

આવી સુંદરતી આપણે ગાદી છે એમાં તો પૂરાયો આપણું મન આપણે? આપણે જો મન બગાન, બારસી અને ખ્રિસ્તી કે આપણા દેશ બાઇ કે તો આપણી જેમ ન મરણ દોષ, તેઓનો નીરસ્કાર કરો દોષ, તો આપણે બોધ કરી અને દોષ કરો, અને પરસ્પર વધ્યા. આપણે રને આપણા રાજને બીજે પણ ખરાબ ઇચ્છા રાખી દોષ તો આપણે બધાના સેવક અને બધાના દીનકારી ન થઇ પરસ્પર વધ્યા.

આમ દીવાળીનો ઉત્સવ એ નકામી મોજ મજાનો વખત નથી પણ કાંઇ વત પાળવાનો વખત છે એમ સમજવામાં આવે છે.

આપણે જે અર્થ કરીએ બીજો એ પ્રકારની દીવાળી બધા ઉજવે એ ઇચ્છવું આપે બધાઓ બીજાને. તેના દીવાળી ઉજવે એમાં આપણા ને દીકરાલાનાં આ દુનીયા ને પર દુનીયાના દુઃખોનો નાબૂદીકરમાં નાશ થાય.

'ઇન્ડીયન ઓપીનીયન' ૧૯૩૧.

પ્રાર્થના

હે નાથ મને તારી શાંતિ કરાવનારું સાધન બનાવ જ્યાં દ્વેષ હોય ત્યાં હું પ્રેમ, તિરસ્કાર હોય ત્યાં ક્ષમા, અરાજ હોય ત્યાં શ્રદ્ધા નિરાશા હોય ત્યાં આશા, અંધકાર હોય ત્યાં પ્રકાશ, અને દુઃખ, હોય ત્યાં આનંદ મને કરાવવા હે. હે ભગવાન મને એટલું વરદાન આપ કે હું જેટલો પ્રયત્ન આશ્વાસન પામવાનો નહિ. એટલો આશ્વાસન આપવાનો કરું. જેટલો પ્રયત્ન મારી વાત બીજાને સમજાવવાનો નહિ. તેટલો બીજાને સમજવાનો કરું, જેટલો પ્રયત્ન પ્રેમ સેવવાનો નહિ. તેટલો પ્રેમ દેવાનો કરું કારણ કે મનને બીજાને આપવામાંજ પોતાને મળી રહે છે. ક્ષમા આપવામાંજ પોતાને ક્ષમા મળી રહે છે, અને અંતે મરીનેજ શાશ્વત જીવન પામીએ છીએ.

હિંદ અને જગતના પ્રશ્નો

રાષ્ટ્રપતિની હિંદની પ્રજાને હાકલ

લખનાર :
પંડિત જવાહરલાલ નેહરુ

આપણે પણ ઘણા મુંઝવણ પારેલા અને મુશ્કેલ પ્રશ્નોનો સામનો કરવાનો છે, પરંતુ એથી જગતના પ્રશ્નો આપણને સીધા યા આડકતરી રીતે લાગુ પડે છે તેની આપણે અવગણના નજર કરી શકીએ. આપણી રાષ્ટ્રિય સંસ્થાએ આ દેશમાં તેમજ પરદેશમાં જે સ્થિતિ અને દરજ્જો મેળવેલાં છે તે બહોળી દૃષ્ટિએ જોવાનું અને આપણી પોતાની નીતી તે મુજબ ઘડવાનું આવશ્યક કરે છે. હીંદી પ્રજાની પ્રગ્રહાઓ અને મતોની જગતના વ્યવહારમાં અલાયદીજ જગ્યા થતા આવી છે અને આપણે આશા રાખીયું કે એ દિવસ હવે નજીક આવેલો છે કે જ્યારે તેની ગણના હવે પછીજ વધારે થશે પણ એ પણ એક સ્વિકારાયેલી વસ્તુ છે કે આંતરરાષ્ટ્રિય બાબતો એક બીજાની સાથે ઘણી રીતે ગુથાયલી છે અને એક રાષ્ટ્રિય પ્રશ્ન પણ, સંપુર્ણ રીતે સગવલય તેવા જગતના પ્રશ્નોની સાથે તેનો શો સંબંધ છે એ રીતે વિચારવાનો છે, આંતર રાષ્ટ્રિય યુદ્ધ ઓ બળજબરાહ ભયદર્નિશ આપણી સન્મુખ ઉભેલાં છે અને તેથી પરદેશને લગતી બાબતો ચિત્તે પ્રત્યક્ષ કેળવવાની અને તેનો શીધી દિશાએ દોરવાની જરૂર છે

આથી આખાના કેટલાક પ્રશ્નો તરફ હું તમારું ધ્યાન ખેંચું છું, કે જેથી તેના સંબંધમાં સભાઓ ભરીને બહાલાના સમીતીઓને કહીને તમે જરૂરી પગલાં પડ શકો.

સાંઝીબાર અને લવીંગનો બહિષ્કાર

પરદેશમાં વસતા અને વેપાર કરતા અમારા હીંદીઓનાં હાલિઅનો આધાર ઝાંઝીબારમાં હીંદ વેપારીઓ તરફથી ચાલી રહેલી સત્યાગ્રહની લડતની ફત્તેહ પર રહેલો છે કામ્બારિણી સમિતિએ હીંદીઓનો બહિષ્કાર કરવા સુચવેલું છે અને એ બહિષ્કારને સભળા બહારગામોવાદીઓએ વેગ આપવો જોઇએ.

ઘેસેસ્ટાપાન

ઘેસેસ્ટાપામાં રહેલ્તાંઓની બડતા પણ વધી ગયા ચાલી રહ્યા છે અને તેનો અનેક રજુઓ લાધિલા છે. બ્રીટીશ સામ્રાજ્યવાદ હવે આ તાનાકડા દેશનાં પણ બાબતમા પાડી દેવા માગે છે કે જેથી તે પોતાની સર્વોપરિ સત્તા ત્યાં નિરસ્યાની જમાવી શકે અને હીંદના વિકાસની ગાર્મ સુરક્ષિત રાખી શકે. બહારગામોએ આ સ્વાતંત્ર્યની લડતને સંપુર્ણ ટેકો આપવો જ અને ઘેસેસ્ટાપામાના આગેવા પાટી દ્વારા ત્યાંની રાષ્ટ્રિય સંસ્થાઓને મજબુતી કરી દેવાના એ વધા પ્રયત્નને આપણે પુર્ણાહુતી કાઢવો જોઇએ. આપણી એવી માન્યતા છે કે અમેરિકા અને રશિયા ઘેસેસ્ટાપાનના બિનજરૂર આ પ્રશ્નમાં પડે અમાયાન ખાડી શકાશે. તેની નવા આરબ નેતાઓ અને બહુદા નેતાઓને બ્રીટીશ સામ્રાજ્યવાદી સત્તાધીશોની કાવાદાવી

ધન્ય ગુજરાતી

ત્યાગી સ્વદેશ વિદેશ વસ્યો,
પરબ્રહ્મ બહુ બાહુ ખુંદી વળ્યો;
વતન પેમથી ઝળહળ ઝળક્યો,
ધન્ય ધન્ય એ ગુજરાતી !

લીલી કુન્જ ગુજરાતની છોડી,
ભલે ગયો દુર દુર દોડી;
દેશ સાથ રહ્યો જીવ જોડી,
ધન્ય ધન્ય એ ગુજરાતી !

વેદ ભલે પરદેશ વસનેા,
પ્રાણ સ્વદેશી હરક્ષ હસનેા;
લય જન્મભુમિના જપનેા,
ધન્ય ધન્ય એ ગુજરાતી !

ચઢતાની સાથવનેા ચાખી,
સેવાભાવ રહ્યો ચીલનાખી;
ગુણિયલ, પ્રજ્ઞેા, સરલ સ્વભાવી,
ધન્ય ધન્ય એ ગુજરાતી !

ચ મ ભોટા.

નથી અને એક વિજ્ઞાન, અસરકર્તા અને કરુણા કરવાને અશક્યાં પુરવાર થઇને ઘણી સંસ્થાનો પાસેથી આપણે કદીજ આશા રાખી શકતા નથી. પરંતુ ઝોબીસીનીયાને લીગમાંથી કાઢી મુકવામાં આવે યા એક બહાદુર પ્રજાને તેના પરાજય અને બળજોરના જુલ્મમાં અન્યાયજ મદદ કરવાનો મજાયો સહકારની વહુન કરનાર સંસ્થા લીગ. કે જેનો તેણે અનાદર અને અપમાન કરેલું છે તેની પાસે પોતાનું માથું કરાવવાના ઢંકનો સિવકાર મજેલો નથી. હીંદિએ લાગે બાબતે છે ત્યાં તેની આપણે તેમ વિરોધ કરવોજ જોઇએ અને ગ્રીસોપોપોટામીયાની દુઃખી પ્રજાની પડખે ઉભા રહેવું જોઇએ

પ્રથમ જ્યારે બ્રીટીશ ઝોબીસીનીયાને લીગ માંથી કાઢવાનો પ્રયત્ન ચાલે ત્યારે તેના ન્યુઝીલેન્ડના પ્રતિનિધિ મી. જોસફે વિરોધ કર્યો હતો. બધાના પ્રગતિમાન પગલાને ન્યુઝીલેન્ડના ટેકામાં એકત્ર કરવામાં આવ્યાં હતાં અને આ વરસ પહેલી અસેમ્બલીમાં અમુક મુદ્દત સુધી તેઓ સહમત થયા હતા. પરંતુ બ્રીટન ફરિ પાછો ગો પ્રમાણ કરે એવો સંભવ છે અને સંભવીત છે કે હીંદ સરકાર તરફથી નીમાયેલા હંમેશના હીંદી પ્રતિનિધિને લીટનને ટેકો આપવાનો હુકમ કરવામાં આવે આપણે સ્પષ્ટ કરી દેવું જોઇએ - ઝોબીસીનીયાની પ્રજાના આ દમનનો અને સકાઇની પહેલ કરનાર પ્રજાનો કોઇ પણ જાતના સ્વિકારનો હીંદની પ્રજા વિરોધ કરે છે.

ચીન આકસ્મિકવેલું હીંદી લશ્કર

હીંદી પ્રધાન : તેના પ્રતિનિધિઓની સાથે મસલત કર્યા કે તેણે સુંગાનિ લીધા સિવાય હીંદ હીંદી સરકારનો સાધારણ ગોઠવણી કેવાયું કે હીંદનું ચીન સંબંધી વલણ ચોક્કસ થયું છે અને આપણી માટે એ એક ખાસ્સાત સિંતાનો વિષય છે. પ્રશ્ન પ્રશ્ન એ છે કે હીંદના માણસો અને હીંદના સાધનોનો ઉપયોગ બ્રીટીશ સામ્રાજ્યના સાહોના રક્ષણ માટે થવાનો છે કે નહિ પરંતુ તેનો અર્થ તો વધારે ગંભીર અને ભયંકર થાય છે, અને બીજો ઘણો વધારે અગત્યનો પ્રશ્ન એ ઉપસ્થિત થાય છે કે.

બ્રીટીશ સામ્રાજ્યવાદના લાભને માટે હીંદને યુદ્ધમાં ઘસડવામાં આવે કે નહિ આ પ્રશ્નપર ગવર્નમેન્ટે પણ વખત સ્પષ્ટ શબ્દોમાં પોતાનો મત દર્શાવેલો છે. આપણી સ્થિતિ કિવા જેવી સ્પષ્ટ છે—આપણે આપણા સૈન્યનો આવો ઉપયોગ થવા દેવાના નથી અને સામ્રાજ્યવાદી યુદ્ધમાં આપણે સાથેજ સમાના નથી. બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય પોષવાપાયેલા હીંદી લશ્કર માંગે આપણે વિરોધ દર્શાવવોજ જોઇએ

ચીન અને જાપાન

દુર પુર્વમાં ચાલી રહેલા યુદ્ધમાં આપણી દિલસોજી જાપાનની પ્રજાની બરફ અને જાપાનની સિફતજ ઘડી શકે આ દિલસોજીને આપણે સંપુર્ણપણે વ્યક્ત કરવી જોઇએ. એ સાથે આપણે બીજું સ્પષ્ટ કરી દેવું જોઇએ કે જો આમારો વિચારવિનિમય કરવી નીકળશે તો આપણે બાર્ય સાથેજ સમાના નથી.

યુદ્ધના ભયંકારપરના બહારગામોના ઠરાવો તરફ બારીક પ્રજાનું ધ્યાન ખેચી જોઇવાની જરૂર છે. આ બાબતમા પાર્લામેન્ટ બહારના રહેલો જોઇએ કે જરૂરી કોઇ પણ બનાવ બનવા આવતી પહેલા તો તેના બાબતો કરવાને તે તૈયાર રહી શકે

આજે યુદ્ધો બહોળા પાયા ઉપર ખેલાવા લાગ્યા છે અને તેથી આ ઉપરાંત આપણે વિશેષ જાગ્રત થવાની જરૂર ઉભી થઇ છે.

હિંદુ ધર્મ ઉપર એક દૃષ્ટીપાત

લેખક: એન. એમ. જટ્ટ.

આ ધર્મ કે હિંદુ ધર્મને નામે ઓળખાય છે તે ધર્મ શબ્દના સામાન્ય પ્રચલીત અર્થ પ્રમાણેનો કોઇ ધર્મ નથી. હિંદુ ધર્મ એ મનુષ્યનો સ્વભાવીક—માનવ ધર્મ છે. એનો પાયો કોઇ મનુષ્ય મુખ્ય એવા જીવનના સંદેશા ઉપર રચાયેલો નથી; કે કોઇ અવતારી પુરૂષની આજ્ઞા ઉપર રચાયેલો નથી. એની આસપાસ કિલ્લો બાંધીને કોઇ વાડ નથી કે અમુક માન્યતામાં બદ્ધ રાખનારજ સ્વર્ગે જઇ શકશે અને તેમાં નહિ માનનાર નર્કનો અધિકારી બનશે. હિંદુ ધર્મમાં ભિન્ન ભિન્ન વાસનાઓને સંતોષે એવું કોઇ સ્વર્ગ નથી કે દુનિયાનો અંત અને જગ બનાવે એવું કોઇ તત્વ નથી. મનુષ્યોનું વ્યક્તીગત ભવિષ્ય નિર્ણીત કરી મુકનાર કોઇ શક્તીની માન્યતા નથી. દરેક મનુષ્ય પોતાનું ભવિષ્ય પોતાના કર્મોથીજ પહી લેવાને સ્વતંત્ર છે. હિંદુ ધર્મનો આધારસ્તંભ અંતરાત્મા, અનુભવ, અને તત્વજ્ઞાન પારખવાની જ્ઞાન પુથી ઉપર છે. જ્ઞાન અને સત્યની શોધ દરેક મનુષ્યના સ્વભાવગોચર છે અને મનુષ્ય માત્રનો એ અધિકાર ઓળખનાર એ હિંદુ ધર્મ છે. પ્રબોધક પર્યંબર નીતી આવી બહુશ્રુતોના પ્રમાણપત્ર વગર ચાલતું નથી. કોઇ પણ મહાન ધર્મ કોય, તેના પ્રવર્તકના જીવે તથા કહેલા સમાચાર ઉપર પણ તેના પ્રવર્તકના જીવે તેને લેખી કરવામાં આવેલા એ નિયમ અને બહુશ્રુતનું પ્રમાણપત્ર પામ્યા વગર એ તેના પ્રવર્તકનો ધર્મ પ્રચારકર્તા કુનીયાનો કોઇપણ ધર્મ ન સ્વીકાર્યો પણ પોતાનો જાણ ગણાય. ખરે નીતી અને સદ્ગુણોને માટે કોઇ પ્રમાણપત્ર મળવાની જરૂર પડતી નથી અને તેવા પ્રમાણપત્ર પણ મળ્યા પણ નથી. સત્ય, દયા, પ્રેમ, દાન એને સદ્ગુણો કહેવાનું પ્રમાણ પત્ર કયાં છે? શું કોઇ આકાશવાણીથી, કે, કોઇ અવતારી પુરૂષના કે અવતારી પુરૂષના કહેવાથી એને નીતી અને સદ્ગુણો કહેવામાં આવે છે? એ સદ્ગુણો તો મનુષ્યોનો સ્વભાવ ધર્મ છે. બાંકડાનો સ્વભાવ બીજા લાકો અને બીજા લાકો અપ્રીય લાગે એવા માટે કાંઇ શબ્દ પત્ર મળવાની જરૂર નથી. એ જેમ મનુષ્યની જીજ્ઞાસાના સ્વભાવગોચર છે તેમજ નીતી અને સદ્ગુણ પ્રત્યેનો પ્રેમ મનુષ્ય માત્રના સ્વભાવગોચર છે. આકર્ષણ શક્તિ (Gravitation) એ પૃથ્વીનો અને દરેક પદાર્થોનો સ્વભાવીક ગુણ છે. બંદુકમાંથી છુટેલી ગોળી બહાર નીકળતાંજ એ આકર્ષણ શક્તિના આધારે જમીન ઉપર નીચે પડવી નથી, પણ એવી ઝડપથી અને જડપાવે પ્રયાણ કરતી જણાય કે એવી આકર્ષણ શક્તિનો સ્વભાવ નારા પામેલો ગણાતો નથી. આપણે તો એ જમીનને જડપનેજ જોઇ છે. આત્માનો સ્વભાવ પણ પરમાત્મા પ્રત્યે પ્રયાણનો જ છે, પરમાત્મા એજ એક સૃષ્ટિના કારણ ભુત છે અને સુષ્ટિ એ એક નામ રૂપાત્મક તેનો વિસ્તાર છે. કર્તા અને કર્મ, જ્ઞાન અને જ્ઞાતા એ હિંદુઓના આધ્યાત્મ જ્ઞાનમાં ભિન્ન ભિન્ન ન રહેતાં એક પરમાત્મામાં લય પામે છે. આ પ્રમાણે પરમાત્મા સાથે આત્માની એકરૂપતાનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવું એ હિંદુ ધર્મનું અંતિમ ધ્યેય છે અને એજ તેનો મોક્ષ છે, આ એક હિંદુ ધર્મની વિશેષતા છે. એ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવાને વ્યક્તિતત્વને સમષ્ટિના પ્રવાહમાં હોમવાની એ સાધના અને માર્ગ છે.

એ માર્ગે પ્રયાણ કરવું એજ્યુંજ નામ સદ્ગુણ છે. સત્ય, દયા, વીગેરે સદ્ગુણો સાધ્ય, કયારે ને કયારે તેમાં વ્યક્તિત્વના લોપ થવો જોઇએ. ઉદારી ૨૦૮ (રૂા.) મીઠની મોલી બાબાએ ઉપયોગ કરીએ તે પણ સત્ય કહ્યું છે કે એ ઉદારી છે, અને તે પણ સત્ય કહે છે કે ન તની નથી. અમારી કોઇ અમને બિક્ષો લાવવાનો તરીખ મજૂરી બારા! ઉદારા સત્યના તે ઉદારા અસ્તીત્વના સ્વાર્થની પૂજા છે. એમાં સદ્ગુણ જેવું કશું જ નથી. પણ જેને ઉદારી છે તે તો પોતાના વ્યક્તિત્વના સ્વાર્થને સાધ્ય કરી બનવા સ્વાર્થમાં પોતાનો સ્વાર્થ નીકળે છે આથી તેનું કૃત્ય એ સદ્ગુણ ગણાય.

..

આમ સંસ્કૃતિનો પ્રકાશ પડેલો ત્યાં ઉચ્ચ પ્રત દરજ્જાનો પ્રતીકાર (આદર્શ) બની આવે છે, એ દરજ્જાને માટેના ગગનચુંબી પદાર્થો, મૂર્તિ, ચાંદ, સુરજ, આકાશ વીગેરેમાં ભીન્ન ભીન્ન દેવોની માન્યતાથી, સમ્ય ને સદ્ગુણના જ્ઞાન સુધી, પ્રસીદ્ધના પગથી ચોગા માં ઓછા દેહ હજાર પગ પર નિર્ભર પડેલાના હતા તેમનાં આત્માના વિકાસનો આપણે કમ ચેક વીગેરેમાંથી મળે છે. એ રીપ્રમાણ પ્રસીદ્ધના પદેલા દેહ હજાર પગથી પર પડેલા ને પ્રકાશના પદેલા બીજા જૈકા સુમીલા નિર્મુ નદીના આકાશવાળા મુખ રહેઠાણમાંના પદેશકોથી નીચલા હીંદુસ્તાનના છેક દક્ષીણ છેડેના કેપ કોમોરીન અને સીલોન સુધીના તેમના પ્રયાણની કલ્પના કરી આવે છે. એમના આ વિસ્તાર દરમ્યાન અનેક આનાર્ય જાતીનો સંસર્ગ થયો; અને તેમની નીચ નીચ માન્યતાઓ, તેમના વિષયિક દેવદેવીઓને, પ્રસ્તુત કરવાની વીધીઓનો અને ઉપેક્ષાનો પરીચય થયો આમ સંસ્કૃતિના પ્રવર્તકોએ એની આસપાસ માન્યતાઓને એવા પુષ્ટ કર્યા અને વહેમોને અળગાકરવા નીરક્ષરી નહિ કાઢતા તેનો અભ્યાસ કર્યો, અને તેવા માન્યતાઓનાં પણ તેમના માનનારની ખૂબી અનુસાર પ્રકાર નીચેના ગ્રાન અને સત્યની તુચ્છતા નીદર્શાવી. એક પદાર્થ ઉપરથી અનેક પદાર્થોનાં પ્રત્યેક નીકળી બીજા બીજા માર્ગે એમ ચોક્કસ પગથારૂં, તો કોઇ સિધ્ધ, કોઇ બુદ્ધિવાદ કરવાથી તો કોઇ અદ્વૈત જણાવ્યું, કોઇ અદ્વૈત તો કોઇ દ્વૈત પણ પ્રયાસ પ્રયાસ નો દીસા તો મહાસાગર તરફ્યા ઉંડા છે, એમાં કોઇ દોર કાઢી એ બધા તરવૈયાને એકજ માર્ગે પાણવાનો પ્રયત્ન કરે તો તે અશક્યજ બનવા ઘણે દરજ્જે, પણ માર્ગમાં ઘણા કરનારજ પણ પડે, પણ કહ્યાપાયાનો, તેમાં કોઇ ન તેમને નીરાશા. તેમનો માર્ગ બનો રોકાતો ઉંચો, ના નાખી આકાશો દૂર કરી, સરગાના કરી આપે, કે જેથી, તે દરેક તરવા નીકળે, તેની સવાર પાવાના જેવન પહોંચે એ પ્રમાણેનો બધા ભુલાજીને તે આજના વંશોની માન્યતાઓના તો આમાં સંસ્કૃતિના પ્રવર્તકોએ માન આપ્યા ને સ્થાન આપી, તેનો પરબ્રહ્મના અંશ તરીકે સ્વીકાર્યા ને આદરથી, માર્ગ સુચક માન્યો તરીકે નીમંત્રિત કર્યા કારણકે જે ચોક્કસ રીતે અમુક આત્માની ના માન્યતાની દેવી કહી તેને પણ પુજ્ય ગણવા મુકયા. તેને પ્રકૃતીનો અનીવાર્ય આદર્શ આપી પરબ્રહ્મના જેવાજી દીધી. એમજ પ્રમાણે બીજા આત્મોપ્ય કે દેવીઓ પણ સ્થાન પામ્યા. અનાર્યોના ગીરીજ તાને આદરીય . ની સ્થાનો પામ્યા પશુ પંખીઓને પણ તેમણે મુખ્ય પ્રમાણે બુદ્ધા બુદ્ધા દેવ દેવીઓનાં સાધનમાં સ્થાન આપી આપનાવ્યા. આ બધા પ્રકારોથી, હીંદુ ધર્મ પુરાણોમાં જોર જેવાની દીવ્ય ચમત્કારોમાં ચાલી રહેવાથી ભોળા માનવીઓ ગાંધી આવે છે પણ તેની સાથે બુદ્ધિવાદ ચમત્કાર આદરોને માન દીધાનોના પાઠ દિવાનાં આપણ થઇ ગયા છે ધર્મ પણ તરીકે ઉચ્ચ સ્થાન ભોગવનાર પણ આમીક પરતંત્રતાને પણ ન આવ્યા આજના આપણે આપણી જનસમુદ્રને પ્રગતીના માર્ગે દોરવા ને બદલે તેની અજ્ઞાનતાનો પાયા ખાતી તેની માણ્યા ગણનાર ચાલુમર પણ ઉ ઉચ્ચ વીભૂતિઓ એ ઉચ્ચ ધર્મ પર, અજ્ઞાનતાના આક્ષેપ કરી છે એ છે આપણે આજની અજ્ઞાનતાની ઉપાસના કરે "ખાવી કુવે પડવા" એવી આપ દશાનો ચમત્કાર થઇ ગઇ છે.

ધર્મ ગણવા એ પણ એક સમાજોપયોગી ક્રમ છે અને હીંદુ ધર્મ જેવા ઉંચી પ્રેરણાને પણ પણ સ્વરૂપ ધારણ કર્યાનું તે પણ આજના એ પોલાણના ઉપાદરણમાં ચમ પામવા વગર રહ્યા નથી. એટલે સત્યનું અને અજ્ઞાનમયનું ચમત્કારનું અને આપ અંધશ્રદ્ધાનું આ બધાનું એ પ્રેરણા જોવી માગી છે તે દરેક મનુષ્યે આ બધાનો વિચાર કરવો જોઇએ. જ્ઞાન પાપ ત્યારે વિચાર પ્રદર્શીત કરવા ના રહી કે થયા. ના ખુબો ના કરે કરે, સત્યના જ્ઞાનું પણ કરવું

કોઈ આવો સરસની વાત કરે, તો પણ લગભગ આવો જ :

'હજાર વર્ષ અગાઉ ચારેકોર ગર્યો,
તમે આજ ઘાવા ક્યાંથી ઘણાં

. . . .

આ આલાપનો જન સ્વભાવ કોતરી પોતેકર સમાધિસ્થ જેવા પ્રભોના તત્વજ્ઞાનના દીલોસોફર નેતાના દીંદુ ધર્મ એમાં પ્રાકૃતિના પુસ્તકમાં આ દીશે શું પ્રભો છે તેનો કુક ઉતારો આપવાનો નહિ નમુનો

"હિંદુ ધર્મ દરેક માન્યતાને સ્થાન આપેલું છે, અને તેને એમાંથી ચલ્તા સાધકતા પ્રભાણે 1-1 ક્રમવાર ગોઠવી છે. આમ ધર્મની અનેક દેવોની માન્યતા અને બહુપત્નીની અદ્યતન માન્યતા એ દીંદુ જનતાની એકજ વાસનાના જુદા જુદા રૂપાંતર છે. અલબત્ત પરમાત્માને પુજનાર મોટી બહુ પર ન તેથી નીચે મનુષ્ય મુખ સંપન્ન દેવોને પુજનાર છે ત્યાર પછી દેવ, કૃષ્ણ, બુદ્ધ ને આ અવતારોને પુજનારાઓ છે, તેનાથી નીચે ક્રમવાર પીપળો, વૃક્ષ દેવીઓ, નાગ વગેરેને પુજનાર ને આમ સૌથી નીચે ગણે કુદરતની વિષમય પ્રકૃતિઓને પુજનારાઓમાં આવે છે. કેટલાકને જુદાજુદા પ્રકાર જણાય છે. તો કેટલાકને બાકાસામા જણાય છે, જ્યારે વાનીઓને તો તે ગૌણતાના આંતરમાં દેખાય છે, તેમ છતાં ક્રમવારીપણાની વાત તો ખરી છે કે દીંદુઓની બહોળી બાજ માન્યતાઓની અલગી ઉતરતી શ્રેણીનું ખાસ ન રાખતા પ્રત્યેક વીરૂ આધ્યાત્મિકારક સમજવાજોગ રસમય થાય છે. વીદ્વાન વર્ગ કે બધી માન્યતાઓને અગત્યમ આ અલબત્ત પરમાત્માના પાયામા નાની નીજવાળી તે છે, પણ આમવર્ગનો તેને તત્વ સીધ માને છે. સહોપ્રભુતાને નામે આપણે ચ્હેમોને અને કુદરતોને પણ પાત્ર રહ્યા આપ્યું છે. જંત્રોને તો ઘણાખરાનું ખરું ગણા છે તેવાઓ પણ જે સહોપ્રભુતાનો બહાના દેઈને પોતાની માન્યતા યોગ વીરૂધ્ય વર્તનમાં ઉતરે છે. દીંદુ ગ્રંથોસરો જો આ સમયે પરમાત્માના અંદ કોટીના જ્ઞાનની બરાબર કરી બંધારણે દેખાવેલો અને મોટા ભે આપણા દેશમાં હાલ ઠામ નજરે પડે છે તે લાગ પ્રાર્થના અને પુજનના રમાનને બદલે દીંદુ જનતાને ઉચ્ચ કોટીના જ્ઞાનને માર્ગે દોરે તેનું જ્ઞાન, સંસાધન કરવાના સ્થળ નરીમેં રમસરવા જોઈએ." કાલની આપણી માન્યતાઓ અને પુજનો કેટલી આપેક્ષગતીએ પહોંચે ? તના જુજ દાખલાઓ જોઈએ, જો કૃષ્ણ જેને પરમાત્માના અવતાર ગણીએ છીએ તેના અપકાર ઠેકાણાનું શું લખ્યું એમ જો પુછીએ તો એક સામાન્ય દીંદુ એટલું કહી શકશે કે તેના ભગવદ્ગીતા ગ્રંથો. ભગવદ્-ગીતા જે આપણા હિંદુ વૈદાંત જ્ઞાનનું સાધન માત્ર ગણવામાં આવેલું પુસ્તક છે. એ કંઈ આપણા પુજનો માંહે સમાવેલું નથી, અને એના કર્તાને આપણી પુજનની કેટલા અંશે એ તો પોષાય છે પણ તે સાથે ગંદકીરૂપ ગણેલ એમાંના તો ઘણા કૃષ્ણની પુજન નજરે પડે છે. શું આ ભગવદ્ગીતાના કૃષ્ણની મૂળ સ્વરૂપ ગણાય છે ? આપણા અક્ષરમાં બાળકોને રાંગિકા સંબંધવા જેવી ગોઠવ થાય એવી સુલભનારાયણ ની કથાઓ ઘેર ઘેર થાય છે પણ ભગવદ્ગીતા નું અધ્યયન તો બાજુએ રહ્યું પણ અવધ્ય સરખું એ વર્ષમાં એકવાર થાય છે ખરું ? કૃષ્ણની બાળલીલાની કથાઓ પંચાય છે, બાળ કૃષ્ણની પુજન થાય છે, તેમાં ગુરૂકથન છે કે નહિ તેનો વિચાર નથી, બાળક તો અધ્યાજ પરમાત્માના અવતાર છે, શ્રી તેમની નીદોંપતા, રૌદ્ર ગૂઢ પ્રેમ, કૃષ્ણ આનંદ, તેમાં વળી શ્રી કૃષ્ણ જેવાનું બાળ ચરીત્ર આનંદ દાયક હોય એમાં નવાઇ શી ! પણ પુજનનો માપ છે શ્રી કૃષ્ણ ગુપ્તકથની, તેમની ગોપીઓ સાથેના રાસની, તેમની ગોપી પત્ન કરવાની, પણ ભગવદ્ગીતાના શ્રી કૃષ્ણની પુજન તો ક્વચ જ્યારે આનંદ દાયક હોય એમાં નવાઇ શી ! પણ પુજનનો માપ છે શ્રી કૃષ્ણ ગુપ્તકથની, તેમની ગોપીઓ સાથેના રાસની, તેમની ગોપી પત્ન કરવાની, પણ ભગવદ્ગીતાના શ્રી કૃષ્ણની પુજન તો ક્વચ જ્યારે આનંદ દાયક હોય એમાં નવાઇ શી ! પણ પુજનનો માપ છે શ્રી કૃષ્ણ ગુપ્તકથની, તેમની ગોપીઓ સાથેના રાસની, તેમની ગોપી પત્ન કરવાની, પણ ભગવદ્ગીતાના શ્રી કૃષ્ણની પુજન તો ક્વચ જ્યારે આનંદ દાયક હોય એમાં નવાઇ શી !

. . . .

આપણી જનતામાં કે જ્યારે તારીદીય બાબતોને અંગેમાંથી એવા તત્વોનું મનન અને ચીંતન કરવાની જરૂરીયાત ઘણાખરાં ભાન ખાલતા થઈ હોય; રોજગીના દરવા, ટેલીગ્રાફ, ટેલીફોન, ગ્રામોફોન, રેડીયો, એવા અદ્યતન સાધનો ઘેર ઘેર હાલ રહ્યાંતોના સાધનો જુનીના જેવા રીપણ, સેકન્ડરી એજ્યુ કેશનની રાહનાતયોજ ગ્રામવાસીમાં આવતા હોય; ખાપલાની કથા અને જ્યાકારના ચુલના સાધનો દ્વારા જ્ઞાનને દીપક દુનીયામાં આધારા ના આધારા ખુણામાં પણ પહોંચવો હોય ત્યારે પણ આપણી જનતાને અજ્ઞાન અવસ્થા અને બાહ્યદેખાવોને આનુકારમાં ન આવે એવા વિચારો ને મનન ચીંતન કરવાને અવાજ ક્યારે ક્યાંથી ? ક્યારે દેશ ને આમંદાય જ્ઞાનનું અખંડ ગાન અને સાચું અજ્ઞાન અને મુગાંદ નહિ તો બીજું શું ? એકેમો અને અર્ધસત્ય કે અસત્ય લાન્યતાઓ અજ્ઞાન જનતાનું રક્ષણ કરનાર કરતા ભક્ષણ કરનાર કાળે વધારે, પણ તે રક્ષણ આવશ્યકતા સીદ્ધા શી ! રક્ષણ કરનાર તેની ખાલ છે, પણ જેમ, તે ઝાડ ઉપરી પામે તેમ તેમ, તે ખાલ પોતે કાઢતી જાય તેને બદલે નવા આવરણો અને ઝાડના વિકાસને જે માર્ગ ન આપે તો તેના સંરક્ષણનું કવચ જનતાને બદલે તેના મહાનું કેદખાનું જોવાનું થાય.

આજના દોઢ પણે અંશે પણ ઉપયોગી પામેલા પુસ્તકની જગ્યા એવા પ્રચલીત માન્યતા ઓમાંથી અને ચ્હેમોમાંથી નાશ પામતા જણ છે, પણ તેનું સ્થાન સેવાને તેનાથી ઉચ્ચ આદર્શો શા છે તેનો ખ્યાલ તો તેના અજ્ઞાનમાં ઉછરેલા કુટુમ્બને કે તેના સમાગમમાં આવનારાઓને કે તેના ધર્મગુરૂનું સ્થાન ભોગવનારને પણ દીતો નથી: એટલે ધર્મનું આખ્યું ક્ષેત્ર રોકી બેઠેલી એ માન્યતાઓનો અખાડા થતાં દીંદુ ધર્મનીજ અદ્ધા નાશ પામે છે: અને તેને બીજા ના ધર્મની સેવા બજા પણ પ્રયત્નશીલ રહેતી નથી. સહુએ એ ધ્યાનમાં રાખવું ઘટે કે જ્યાં જ્યાં અદ્ધાના નાશ એ સત્યનો શોધનું બદલું પગથીયું છે, એટલે એવા પુસ્તકની પોતાના ધર્મોની અશ્રદ્ધા થતાં ક્રમ અન્ય ધર્મોમાં અદ્ધા ઉત્પન્ન થશે કે થાય ત્યાં એમ માનવાનું કંઈ કારણ

નથી. એને બનવી તો બહારજ પડશે એ દેશના અને સ્વાર્થી સાધુઓના અખાડા બહ પડે છે. પણ આજના ધર્મોત્તરની કરીકાઇમા બહારમાં જે એને પોતાનો મોટો ધર્મ વેચી તેના બદલા માં બીજને મોટો ધર્મ ગળે બાંધવામાં કંઇ બન્ને લાભ મળતો હોય તો તેમ કરવામાં તેને કશો હોળ થતો નથી, અને એમા જુદા રીકેકાના બહારમાં એકસ્પેંજના ડાયમેંસી સદેશો લાભ મેળવવા તેની વૃત્તી પ્રેરાય છે, આથી તેને તો નથી મોટા ફાયદો કે નથી મોટું નુકસાન, પણ ધર્માંતરનો બાકુ વધારે જોરદાર ફેલાય છે અને બીજા દેશ વચ્ચે કડવાશ વધવાનું ક્ષેત્ર બહોળુ થતું જાય છે એ સ્થિતિ આપણા આજે ફેલાયેલા યુધ્ધની છે બીજા બાજુ નજર ફેલાયેલા અને પુરાણી સંસ્થાઓમાં અને વહેમોમાં ઉછરેલા મનુષ્યોની દશા પણ કંઇ ઓછી શોચનીય નથી. બહેનોમાં, દેવ દેવીઓમાં, કાકુંનજર, દોરા, ધાગા વિગેરે ની માન્યતામાં એ બોળા જનતા એવી બધાઇ ગયેલા હોય છે કે તેના દરેક સુખ દુઃખનો ઇલાજ તે તેમાજ શોધે છે, બીમારી દરદોમાં પણ તેનો યોગ્ય ઇલાજ કરવાને બદલે દેવ દેવીઓની બાધામા લુચ્ચા જ્યોતિષોના દોરા ધાગા અને તાવીજોમાં અને મુગ પ્રેતના ઉતાર વીગેરેમાં સમય અને ધન બરબાદ કરી નશીબ ઘડનાર પ્રભુને દોષ દેતાં મરણ શરણ થાય છે. ડાકટર : વૈદની દવા કરનાર રોગી જેમ અમુક ડાકટર આપણી નજત બચાવી છે કે નહિ તેનો વિચાર કરી શકતો નથી પણ જે ડોકટરના કોપને ભોગે પચાસ્યા બાબતો તેની તરફ વીશ્વાસ ધરાવે તેવા ડાકટર પારો બન્યા છે, તેમ વહેમોની બાબતમાં પણ પોતાના માન્ય દેવ દેવીઓની બાધા આખડીમાં નીષ્ફળ નીવડતા જે કારણો બનાવી બાંધણે તેની તરફ પ્રેરાય છે. અન્ય ધર્મોમાં પણ પોતાના અનુયાયીઓમા પણ જે માન્યતાઓ, ખોટી ગણાતી હોય તેવી માન્યતાને પોષનારા સ્વાર્થી સાધુઓ તરફ પણ તેવા બાબતો પ્રેરાય છે જાને પીર, દરગાહ, સાંધ, ફકીર ઓલીઓની સલાહ બાબતે દોરા, બાંધી, તાવીજ, વીગેરેમાં કારણ છે. કેમ સહેલેથી ન જરા તરફ લાભ થયો તો તેના બુરીદ અને જ બને બેલાનો કુનરો નહિ ઘરનો કે નહિ પારકો તેવા સ્થીતીમા પડે છે, આખા જનતાને નુકસાન કરનાર અધ ફેલાયેલા ગુપ્ત કરતા આ અજ્ઞાન વર્ગજ વધારે છે, જરા વીચાર કરીને જોઇશું તો બહારથી આપણા ધર્મની શ્રેષ્ઠતાનું અભિમાન ધરાવનાર આપણા હીંદુ ધર્મમાં સંખ્યાબંધ માન્યતા તથા પ્રકારના નથી આવશે. આને માટે શું આપણી આખી કોમ એમને તેમાં ખાસ કરીને અગ્રગણ્ય બખાતો વર્ગ, એને ધર્મ રક્ષણ આપવાનો દાવો કરનાર વર્ગ દોષીત નથી!

હીંદુ ધર્મની માન્યતામા કોઇને ધર્મ પરીવર્તન કરીને પોતાના ધર્મમાં દાખલ કરવાનું બાલ કોઇપણ નથી. ન એને કોઇ બાલ પુનનું કાર્ય થયું નથી, પણ આજુબાજુ બધા ધર્મ ના આક્રમણો થતા હોય ત્યાં ધર્મ સ્વાતંત્રય સાચવવું અને તેનું રક્ષણ કરવું એ દરેક ધર્મની ફરજ બની પડે છે. એ રક્ષણને માટે અકયતા, અને સંગઠનની જરૂર છે. આજે દરેક હીંદુ,

અપકારે

અપકારી જનને કરી,
કરશો જો ઉપકાર.
કળે મનમાં રે નહિ,
ઉપકારી તો બાર:
કૂબાઓ ઝાળી સહાયના,
કરશો એવા બાઠ,
પખ એ બદલે વેરથી,
પકડ્યા કાન્હે પાટ.
ફળ આપે તે ઝાડને,
પત્થર બહુ ફેંકાય,
બાંધો હેતુ નામમાં,
તેવર જરૂર કમાય;
સુંદર હોયે પુષ્પ જ,
તે પહેલું ચુંટાય,
બાકુ બધુરું બોલતું,
બંધ્યા કદ પુરાય:
બોળો બાલા બાળને,
પણ પીનારાનો તેર,
બાદલામા મોટા બની,
કુબી દેશે ઝેર:
સુબ્બો બનશે આપશે,
બાબી મોટી બોટ,
મુબ્બો નબને રાખશે,
બરબ્બ તેનું પેટ:
ઉપકારીના પાઠ પરે,
બળાકારી નો લાભ,
જો અમોા એક બાંગણો,
તો બધા હબબે હાથ;
અપબ્બા તો કરશો બાકુ,
તો પબ્બ નહિ સંતોષ,
બાબે "બાપુ કે: પ્રભુ'
તો રે એવા દોકા;

—બી. કે. બાવકા.

હીંદુઓની બાંધકબતાની ખુબો બાકોા દેબ છે. પણ હોકુ જોવાને કોણ! એનો બનારે તે વિચાર કરે લાવેજ તે પોતે જે મંદીરે જતા હોય તે મંદીર બનાવેલ બોતે જે રીત રીવાજ પાળતો હોય તે રીત રીવાજ પાળનારા અને તેબાંથી પબ્બ સામાન્ય બાબ કે સામાન્ય વસવાટને લક્ષને જે વધુ ઓછા પોતાના સંસર્ગમાં આવતા હોય તેટલાજ તેને હીંદુ દેખાય છે. બીજાઓ હીંદુ દેખાતા હોય પબ્બ તેની બાન્યતા કે તેનો ધર્મ શો તેની ગમજ તેને પડતી નથી. તો પછી હીંદુ તરીકેનું આકર્ષક થવાનો માર્ગજ કબાં રહ્યો? આને માટે તો પોતાના રીત રીવાજને સમે તે હોય, પ્રજતીના માર્ગમાં તે સમે તે જેથી એ હોય, તો પણ હીંદુ ધર્મના ઉચ્ચ આદર્શો નું ઓછ સરખું જ્ઞાન દરેક હીંદુને હોવાની જરૂર છે. આદર્શનું જ્ઞાન અને આદર્શની સીબ્બા એ બેમાં આસમાન જમીનનો ફેર છે.

અબ્યકત પરબ્રહ્મનું જ્ઞાન અને મોક્ષ એ આદર્શ હોય એથી કંઇ એ આદર્શ સીબ્બે થયા એમ નાની શકાતું નથી, કે એ આદર્શ બહુ ઉચ્ચ કોટીનો હોવાથી મનતીનો માર્ગ રોકાય જરી એમ માનવાનું પણ કારણ નથી. એક હોટલ બેરીસ્ટર કે ડાકટર થવાની હોંશ ધરાવતો હોય તો એ એનો આદર્શ છે પણ તેથી તેની અભ્યાસની પ્રગતીમાં કશો વીક્ષેપ આવતો નથી. અને તે પોતાનો અભ્યાસ આદર્શને બ્યાનમાં રાખી ચાલુજ રાખે છે તેમ અબ્યકત પરબ્રહ્મ ના આદર્શો તેને પોતાની કોટી અનુસાર પાઠ પૂજા કે પ્રાર્થનાની વીધીમાં વીક્ષેપ પડે એમ માનવાનું કારણ નથી. માત્ર ધીરે ધીરે તેબાંથી આત્મા વધવાની કિકોટો વધે છે. અને પરિણામે પોતાના એકજ જન્મમાં તે કિકોટો પાર પાડવાની પ્રગતી થોડે : વધુ અંશે આગળ વધે છે. એવી બાબા હીંદુ જનતાનાં ઉચ્ચ આદર્શો કયા છે એના સર્વાંગાન્ય આદર્શો દરેક હીંદુને બબાવવાની જરૂર છે.

—:o:—

તમે જાણો છો?

(૧) અતિ રૂપાળાને રબા નહિ, અતિ દુઃખીયાને દુઃખ નહિ. અતિ પબ્બા નકી બોલતા, અતિ બબ્બા નથી ચુપ. અતિ પબ્બા બરસતા, અતિ પબ્બા ની ધુપ, અતિ પબ્બું નદિ નાબીએ તાબ્યે તુટી જાય. તુટ્યા પછી જો સાંધીએ તો વચમાં ગાંઠ પડી જાય.

(૨) એક સુખ જે જાતે નથી. બીજુ સુખ જે પર દીકરા. ત્રીજુ સુખ સકર્મી નારૂ, ચોથું સુખ ચોદીએ ઘર.

(૩) કરમ વસરના કરદણીના જાનો કમાણી બાબું! નસીબમાં હોય તેજાદે તો બી કમાણી બાબું.

(૪) સુખ હોયબું દાકણ્યને બેનર હોયબ પાપ બાપનું દાકણ્ય બેટરોને પરનું હોયબ્બ નાર.

(૫) જોગીને વહાલાં ગુમડાં, ને ભોગીને વહાલાં રોગ, ડાકતરને વહાલા ગુમડાં સ્વજનને વહાલો રોગ.

(૬) તરે તારાને ગુમડ, તરે સામને વહબ્યા તરે આત્મજ્ઞાનીનું પુનમ, ન તરે પાણીનું વહાબ્યુ.

(૭) ભડા બધાસ ના કરે, ચોર બાકા ન બોલે બોલ હોય મુકીસે કબું કરે. લાભ હમારા બોલ.

(૮) બાપારે ધન સાંપડે, બેતી પણી અનાજ અભ્યાસે વિદ્યા મળે, બાંકા બળે રાજ.

(૯) સોબું રૂપું વાબ્યું બળે, ને બોબું બળે નાબે સમાબ્યુસ સમજબ્યું, ને કમાબ્યુસ જાને.

(૧૦) જાનીસે જાની મીઠે, તો રસકી જુદા સુદ, જાનીસે અજાની મીઠે, તો ઉઠકટી બાગ કુદ.

રે-ડી-યો એ-ટ-લે શું?

રેડીયો વાપરનાર કે જોનારને એક પ્રશ્ન તો ચચરાતો જ કે તાર વગર સંદેશાઓ કઈ રીતે આવતાં હશે?

મહાભારતનું કૌરવ પાંડવોનું યુદ્ધ જોવાનો અંધ ધૃતરાષ્ટ્રને ચીચાર થયો એટલે બેઠાં બેઠાં જ્ઞાન આપી શકાય એટલા માટે સંજયે દીવ્ય ચક્ષુ આપ્યા. આ દીવ્યચક્ષુ તે રેડીયો કે રેડીયો જીવન જેવું કંઈક હોય પણ ખરૂં.

એકતાલીસ વર્ષ પહેલા, ૧૮૯૬ માં માકોની નામના ઇટાલીયન વીજ્ઞાન શાસ્ત્રીએ અભ્યાસ કરી કામ પછી પોતાની તાની ઓરડીમાંથી તાર વગર રે સંદેશા મોકલી શકાય તેની શોધ જાહેર કરી તાર પછી ૨૪ વર્ષ થયાં તો આજ પ્રગતી થઇ નહી પણ ૧૯૨૦ માં વાત્ય અમેરીકા હયુજ કે કાયના હોલ પર તે શોધ્યા પછી રેડીયો દીવાને નવું રૂપ લીધું.

રેડીયોમાં મુખ્ય Electricity (વીદ્યુત) જોર આપે છે. રેડીયો સમજવા પહેલા તેના વીષે જરા સામાન્ય જ્ઞાન લેવા જોર સમજી શકાય તેમ છે. અણુ અને પરમાણુ આપણી દ્રીષ્ટા બા જોવી જોરની કલ્પના છે. દરેક જાતના પરમાણુઓ છે. જગતની બધે તે જોર હોય અને તેનું પુથક્કરણ કરીએ તો તેમાં મુળતત્વો ૯૨ જાતના છે. એક ઉંચામાં ઉંચા ગણવેલા ૧૨૫,૦૦૦,૦૦૦ અણુઓ સમાઈ શકે. પણ અણુઓ પરમાણુ કરતાં મોટા છે. દરે પરમાણુ એ પ્રોટોન અને ઇલેકટ્રોનના બનેલા છે એટલે આ બધા પરમાણુઓથી નાના છે. અણુ અને પરમાણુને પરમાણુના પ્રોટોન અને ઇલેકટ્રોનને તેના ૧૦ ઘરનાં બહુ વધારે વચ્ચે અંતર છે.

પીદ્યુતના અભ્યાસમાં ઇલેકટ્રોન બહોજ બાબ ભાગ્યે છે એટલે એને લાવવા વધારે ચાલેજ નહી. એના ઉપર આખી રેડીયોની અને રેડી વીજ્ઞાનની શોધ રમાયલી છે. પ્રોટોન પ્રોટોનને અને ઇલેકટ્રોન ઇલેકટ્રોનને દુર ધકેલે એવી ખાસી યત ધરાવે છે. પણ પ્રોટોનની આસપાસ ઇલેકટ્રોન જોર સેકન્ડના ૧૨૦૦ મણલની ઝાપે ફરતાજ રહે છે.

વીજળી શું છે તેની શોધ નથી થઇ પણ વીદ્યુત શાથી ઉત્પન્ન થાય છે તે આપણે જાણું છે.

મેટરીયો તારના જોડે છેડા પર પ્રબલ ઇલેકટ્રોનનું રેણુ જોયું થઇ જાય તે છેડો નેગેટીવ કહેવાય અને બીજો છેડે જોટલાજ પ્રમાણમાં ઇલેકટ્રોન જોકા હોય તો પોઝીટીવ છેડો કહેવાય છે. જે વીજળીના પ્રવાહ જોટરી વગર ઉત્પન્ન થાય અથવા તેના જોવો પ્રવાહ બીજા બરોબરથી ઉત્પન્ન થાય ત્યારે તે D. C. એટલે direct current કહેવાય છે. આવો બીજા જાતનો વીદ્યુત પ્રવાહ કે જેમાં ઇલેકટ્રોનનું રેણુ ઘડીક એક છેડા ઉપર જમા થઇ જાય અને ઘડીક બીજા છેડા ઉપર આવું જાય આ ક્રીયા ક્રમસર મા પુરી પાડવામાં આવતી વીજળીમાં જોક જોક

લેખક.. મોહનલાલ હામજી મીસ્ત્રી

—૦—

કે ૫૦ વખત થાય છે, અને frequency કહેવાય છે. આનું નામ A. C. એટલે Alternating current કહેવાય છે.

અત્યારે A. C વીદ્યુતમાં ઇલેકટ્રોન જોક તાર થી બીજા તારમાં પછી પછી દોડતા રહે છે કરે છે. હવે જો આપણે બીજે તાર કાપીએ તો તેમાં પણ અસર થાય છે જેમ પાણીમાં પત્થર ફેંકવાથી જોના કુંડાળા ઉત્પન્ન થાય અને મંદ વીકાસ પામે. તેવી પત્થર નાખીએ એટલે ફરી મોજાના કુંડાળા ઉત્પન્ન થાય. એવાજ કુંડાળા અથવા આંદોલનો અવાજે ઇલેકટ્રોન આપ આપ કરે ત્યારે થાય છે. માત્ર આપણે જોઇ શકતા નથી. આને ઇલેકટ્રો-મેગ્નેટીક વેવ્ઝ કહે છે અથવા રેડીયો વેવ્ઝ કહેવાય છે. તેની ઝાપ એક સેકંડમાં ૧૮૬,૦૦૦ માઇલની છે અવાજના આંદોલનો એક સેકંડમાં ૧૪૦૦ ફીટ જઇ શકે છે. એટલે વીજ્ઞાનીઓએ વીચાર કર્યો કે જો રેડીયો વેવ્ઝ સાથે માણસનો કે વાદ્યોનો અવાજ જોડવો દેવામાં આવે તોજ તે ઝડપથી આખા જગતમાં ફરી વળે.

બ્રોડકાસ્ટીંગ સ્ટેશનમાં માઇક્રોફોન સામે માણસ જોસે ત્યારે અવાજ કે સંગીતના જે આંદોલનો અથવા મોજાં ઉત્પન્ન થાય તે માઇક્રોફોનમાં અથડાય આથી તેમાં જોરદાર વીદ્યુત ના પ્રવાહમાં આંદોલનો અસર કરે છે. જેમ ઓલનારના શબ્દો આપણા કાનમાં રહેલા પાતળા પડને અથડાય અને આપણે સાંભળીએ કરીએ. અવાજ રચના માઇક્રોફોનની છે. અવાજ થી પહેલો આમણ પાછળ કહે છે. આથી વીદ્યુત તના ચાલતા પ્રવાહમાં ફેરફાર થયા કરે છે. એ ફેરફાર વાળો પ્રવાહ અગાઉ અનેક વખો મોટો થઇ લાંબા મારફત વીજમાં કરે છે. આવા આંદોલનને modulated waves કહે છે. આવા આંદોલનો રેડીયોના જોરીઅલ પર અથડાય છે અને અત્યંતમાં ચાલતા હજારો રેડીયો સ્ટેશનોના આંદોલનો ઝીલવા રાખતા પ્રમાણમાં અથડાય છે, ઉપરાંત આકાશમાં વાદળા કે વાતાવરણના ફેરફારથી વીદ્યુત ઉત્પન્ન થાય તેના પણ આંદોલનો અથડાય છે. પણ જે બધાને સેટમાં આવવાની રજા ન મળે ત્યાં સુધી બહાર રજ રહે છે પણ જેવો તમે અમુક નંબર ઉપર ટયુન કરો એટલે અવાજ તે બાજુનો આવવા માંડે પણ સંગીત કે બાજાનો અવાજ વીદ્યુત સાથે આવ્યો છે તેને જુદો પાડીએ તોજ અવાજ સાંભળી શકાય. જેમ મોઢાનો ઉપયોગ કાપવા માટે છે પણ ચમચા જોટર નથી બધ બતા, માણસજ ઇશ્વરીને બનાવ છે તેમ ઇલેકટ્રો –મેગ્નેટીક-વેવ્ઝ સાથે અવાજ આવે છે તેનો ઉપયોગ કરવા માટેજ થાય છે આને જુદો પાડવોજ રહ્યો. આ જુદા પાડવાનું કામ ડીટેકટર વાલ્વ (કાચની બલ્બ) કરે છે. જેમ કોઇ ગુન્હેગારને પકડવા પુરી પોલીસનો બાહ્યસ સાદા કપડામાં હોય છે તેમ ડીટેકટર વાલ્વમાં વીદ્યુત ચઢેલી હોય છે. તે આવતા આંદોલનો સાથે ભળી જાય રેડીયો સેટમાં અને અવાજના આંદોલનોને જુદા જુદા માર્ગ બતાવે છે. ડીટેકટર વાલ્વ અવજના આંદોલનોને લાઉડ સ્પીકર ના રસ્તે પાડે છે. આને રેડીયો સેટમાં કે Electro magnetic-waves એટલે જાનીને માટે રવાના કરે. જેમ ગાગોદોહનની પ્રાત રોજ કેમાં પડેલા બાકા પ્રમાણે ચાલે છે અને પતરૂં કે અખબારને દબાવે છે અને ઉપરે અવાજ ઉત્પન્ન થાય છે તેમજ રેડીયોના લાઉડસ્પીકરને અવાજ પાછી નીજળી દબાવે છે. આથી અવાજ ઉત્પન્ન થાય છે. સાચા અવાજ કે સંગીત સાથે બીજો નકામો અવાજ પણ આવ્યા કરે છે. આ અવાજ આકાશમાં વાદળાથી કે વાતાવરણના ફેરફારથી ઉત્પન્ન થતી વીદ્યુતોનો છે, તેને ડીટેકટર વાલ્વ પકડી શકતો નથી એટલે અવાજ સાથે ચાલ્યો આવ છે. રેડીઓમાં પણ આવો બરેલા છે તે બધાનો વીચાર કરવાથી કંઈ નહી થઇ શકે અને બાલ અભ્યાસીઓનેજ રસ પડે એટલે રેડીયો કેમ થાય છે અથવા તાર વગર કેમ સંદેશાનો મોકલી કે કાર્ય કરાય છે તેજ બતાવવાનો હેતુ છે.

રેડીઓ વાપરવાની ખાસ શોખ કરનાર કાર્ય એમેચ્યોર કહેવાયેલ જાતના પરીવર્તનનું માન ખાતી કાય છે. અને તેમાં અનેક સુધારા કરતા રહે જોન બાકા જોરીઅલને બદલી કાય તેમ નથી. મારકોનીની શોધ પછી આજની સ્થીતી એ રેડીઓને મુકનારા ખાસ કરીને અમેરીકન વીજ્ઞાન શાસ્ત્રીઓ છે.

બીજા કોઇ વખત રેડીયોગ્રામનો વીચાર કરીશું.

સ્નાન

૧. સ્નાન કરતી વખતે ઠંડી હવાના ઝપાટા ન લાગવા જોઇએ, નહી તો શરદી થશે.

૨. સ્નાનને માટે જુદી જોરડી પરમાંજ જોઇએ.

૩. સ્નાન વખતે માથે ગરમ પાણી ન નાખવું. ઠંડી પાણીએ નહાતા હોય તો તો પહેલાં માથા પર ઠંડું પાણી રેડી પછીજ બીજા અંગો ઉપર પાણી રેડવું.

૪. સ્નાન વખતે, નખ, કાન, ગોં, નાક વીગેરે બધાં અંગો બરોબરો સાફ કરવા જોઇએ.

૫. બનારે ઠંડા પાણીને નહાવું એ હિતાવહ છે.

૬. એક નાના સ્વચ્છ કપડાવડે શરીર બરાબર લુછવું જોઇએ

૭ ઘરમાં જોટલા માણસ હોય તેટલા ટુવાલ જુદા રાખવા જોઇએ.

૮. અવારનવાર નદી, સમુદ્ર, જોરાપરમાં સ્નાન કરવું આરોગ્ય પદ છે.

૯. સવાર સાંજ જો પખાલ નહાવાનો રીવાજ પાડવાની જરૂર છે.

યુગ ધર્મ

રહેવાદે, રહેવાદે, આ સંહાર યુવાનડે;
ધરેના ફરતા આવી, વિશ્વે આશ્રમ સંગડું.

– સપનાર :–
મણીલાલ લાલભાઈ પટેલ

કુદરત પોતાનો માનવજાતી સંહાર ચાલતો આવે છે. પ્રાચિન કે અર્વાચિન જગત આ કુદરત સંહારના ઘાવથી બાકાત રહ્યું નથી. સારથી આ ક્રમ ચાલ્યો આવે છે. દરેક વખતે તેનું સ્વરૂપ અને ઘોરણ જુદા હતા. વેદમાં લખાયેલા કે ગીતા ગવાયા કરે. રામાયણ વાંચો કે મહાભારત જુઓ તો પણ આ વસ્તુ દ્રષ્ટીગોચર થશે—મહત્વાકાંક્ષી પુરૂષે તો ધર્મ-સીડી ઉપર આ તત્વ ચાલુ રાખ્યો છે. સામ્રાજ્યની સીડી રાજસુદરીની લાલસા, પ્રજાની તૃષ્ણાઓ, આવા ધર્મ યુદ્ધો ચાલુ રાખ્યા છે. કેટલાય સામ્રાજ્ય ધુળ થયા છે. ભારે ભારેઓ કબાર બના છે. રોંઢાં બીજાના જમીદાન દેવાયા છે આજે આપણો સમગ્ર જુનો ઇતિહાસ દેવ દાનવોનું યુદ્ધ, મહાભારતની કૌરવ પાંડવોના યુદ્ધ, આર્ય અનાર્યોની મારામારી, પરદેશી શક, હુન, ગ્રીક, મોગલ કુળવાસોના અને કાળા ગોરાની આપણી ભૂમિ રક્તવર્ણી બન ગઇ છે. છેલ્લી જબરી ખાલ દોંઢસોવર્ષના સ્વાર્થાંધ યુદ્ધ બધાને માટે. આ બધાના પરિણામે દેશનું પુરૂષત્વ નાશ પામ્યું, જોનું બચીલ વિસરાઈ ગયું સંસ્કૃતિ ઊંચ નીચ થઇ ગઇ, વેપાર ગયો, ઉદ્યોગો નાશ પામ્યા. ઓક બધાતના સાધનોના વ્યાપનારા ગુજરાત પણ ગયા આ તો દોંઢસોવર્ષના સ્થીતી, દોંઢસોવર્ષના પ્રહાર, બધા સામ્રાજ્ય નાશ પામ્યા, પણ નવા યમ ખાણીજ રસના ક્ષેત્ર ઉપર રચાયેલા પ્રજાશોષણોની, રોગન સામ્રાજ્યની નોરણના ઓકડો, ઉંચ, ઝબૂન, રસોયના, મહત્વાની, આ બધી સંસ્કૃતી પણ નોંધારી બનાવેવી છે અત્યારે ના પૂર્વ શું કે પશ્ચિમ ના બારણે બરફ વેપાર યા રહ્યા છે. અમેરીકાનાંથી ચેક ભક્તિઓનો નાશ, રોનની માંદા બાંધેની લક્ષ્મી, મહાલીનું એબીસીનીયાનું ગયાના પાકવું, ભાષાનું ચીન ઉપરનું આક્રમણ આ બધી ભાવસ્થ ઢારની બદવારણો નહીં તો બીજું શું જગતની બે મહાન સંસ્કૃતિ, પૂર્વ અને પશ્ચિમ, એ વચ્ચેનું યુદ્ધ, કાળા અને પીળા વચ્ચેની બાલમારામારી ગુહીયાદ અને મજુર ફરીઝમ અને નાઝીઝમ, આ બધા તો આજના જીવનના પ્રશ્નો છે આજનો આગેવાન એમણે બાંધક, સમાજ, સમાજ, રાજા, રાજા, ડીક્ટેટર, ઇ પ્રેસીડન્ટ બધી સુકેલ છે. જે આ ચાલ્યા બધાના, વધારા ના દોષ

સ્ટાલીન, મુસ્સોલીનીના, મહાલીનો હેરીલ્ડ, જર્મનીનું નાઝીઝમ કે જાપાનનો સામ્રાજ્યવાદ ઇ પ્રશ્નો સ્વાર્થ પાપ, પાપના સ્વરૂપો ધારણ કર્યા છે!

આમ બધા, વિચારતા તો લાગે છે કે માનવ કુળનો પોતાનો સ્વાર્થી ઝેરનો છે. શાન્તી સુખમય કે સંપીનો જીવનનો મહત્વનું સ્થાન ગયું છે. ક્રોધ તેમ લાગ્યું નથી. તેમ છતાં જગતનું અસ્તિત્વ છે. આવા સંહાર ઉપર નભી શકે નહીં. સંહાર પછીની શાન્તી વખતે જીવન ક્રમને સરળ માર્ગે લાવવા, આંટેઘાંટેના કલહ પતાવવા કે સંસ્કૃતિને આબાદ બનાવવા યુગ સૃષ્ટાઓ આવ્યા હતા.

બીકુધ્ધ કે યુદ્ધ, મહમદ કે મોસેસ, ક્રાઇસ્ટ કે જરથોસ્તી આ બધાજ શાંતી સ્થાપક હતા, પરંતુ આ શાન્તી તો માનવ જીવનમાં સમતોલન શાન્તી જેવી હતી. પણ જગ માનવ યુદ્ધ સર થતું. આજે તો બધાજ ઉપરોક્ત વિસરાઇ ગયા છે. ઉપરોક્તો મુકાબલ ગયા છે અને તેમના ઉપર સર્વ બાજુ સંહાર ચાલુ છે. માનવતા ઠરા મૂઢા ઉપર જીવના. ચોક બાજુ ઉપર તમાશો આવતા બીજા ગાળ પડવાના ઉપદેશ પીનારાઓ અને તારા બકાલાને તારા કરો. પણ એવી માન્યતા ધરાવનારા બોલ્શિઅનોજ આ સંહારમાં ધર્યસ્થ ભોગ્યો છે.

જગતની બધીજ સ્વાર્થપરતી પ્રજા આ પ્રાકૃતિના નિયમને પડકાર કરે છે, જીવનનું માનવ ફરવી નાખનાર પ્રાકૃતિના તમો બધા ગણા છે કે જગતનો સંહાર કરનાર માનવ ભક્ષિ રાક્ષસો છે!

દોંઢુસ્તાન પણ કોણ પોતાની આંખોને બુઝી રહ્યું છે તમો શાન્તી સ્થાપક થા ? યુદ્ધ ખેલા છો! દેશ આવા શાન્તી સ્થાપકો નથી રહ્યો છે. ચારે તરફોને કમ આક્રમણ આવે છે. ૧૯૫૫ના સ્વાર્થાંધ યુદ્ધ પછી દેશમાં સ્વરાજ શાન્તી તો પાંચસાત વર્ષોથી હતી. પરંતુ બેકારી ભુખમરો નીતી, ગોરા રાજાના ગોદ, અમારા તેપારના ભોગે તમારી સમૃદ્ધી, તમારી બધી વસ્તીઓ પ્રત્યેની બમાવા પ્રયત્ન, આવા તમોને માટે મારી રીતના ગુંચવાનોની ભોગ આપવાની ચળી ઓબેતાની કરકારાઓ આ બધું જાહેરના નામોની પેરે લાગ્યા કરે છે. કોક વખતે તમો બધે અને મોને બરબાદ કરશે તે ૧૯૫૫ના નહિ પરંતુ આ બધા ઉપર આજનો યુદ્ધ સર્વ આખ માંડીને જોઇ રહ્યો છે. તેની એ બાજના સંજોગો દેખાય છે. તેના આખ પાછ બનતા માનવનો અટકાવવા પ્રયત્ન કરી રહ્યો છે. શાન્તીના આ ઉપાસકે દોંઢુસ્તાન ને તેના બહાર શાન્તી સ્થાપના કામ લીધી છે. પણ યુદ્ધ થયા જે ક્રમ ચલ્યું નથી ત્યાં બહારવારને કામ કિલેવા તનમનાટ સોચે છે. સંહારની તો તૃષ્ણા બંધ થ. પેલાની પ્રાણીઓ ઇતી ક્રમાણ તો મનુષ્ય કેમ ઇતી ક્રમાણ બાદ બધાજ સામે બનેલાના ખરાબપણા ગાદિલક સાગનો કરી રહે છે, ક્રુરમ અને ક્રુરી નામે સન્માનીય પાત્રના મેળવો રહે આ બધા પ્રયોગો તેણે કરી લેવા છે તેને વિલ્બમ મળ્યો છે

દોંઢુસ્તાનની પરતંત્રતા, એક ટંક પણ પુરે અનાજ ન મેળવનાર માનવ દેહો રૂની અને પુરૂષોની ગુલામીથી જકડાયેલો નારી ધર્મ, મજુરોને પીસતો મોમાંસ, ખેડૂતોને ચુસતો સાહુકાર, માનવતાને ખરી રહેલો રાજા, દમન નીતિ અને પશુબળ સ્થાપિત સરકાર. આ બધાનો સામનો કરવાને કોક પણ શક્તિ ધરાવતું હોય તો તે આ યુદ્ધ સૃષ્ટા છે. એના નેતૃત્વ નીચે ગાંધીઓનો ઉદ્ધાર થઇ શકશે.

મોકાને ચોકપુર બાપાનું બાકશે. સમાજમાં બંનેને યોગ્ય સ્થાન મળશે, ગુલામ આઝાદ બનશે, ઉંચ વર્ણની નેનેકમી નારા પામશે. મુડી અને મજુરના સવાલોનો નીકાલ આવશે પરદેશી મુલકીમાંથી હાંડ મુક્તિ મેળવશે એવું અત્યારે તો સ્પષ્ટ થઇ રહ્યું છે.

આપણ જગત આ યુગ ચક્રોને માટે ગામ તો, બાહરદેશ ચિત્ર પુખાની જે નોબત બજવી રહી છે, જ્યાં માનવ સંહારની જાદવા રચાયા થયાની છે, બધાં નીતિમ ઝી અને બાબાઓનો ભોગ આપવાનો છે. તે પણ આપણે બધા આપણા ચિત્તને શાન્તી માટે તૈયાર છે.

યુરોપના મહાસંહાર પછી આ શાન્તી કેટલી ટકવાની છે! ઇતવું અને જીવના દેવું એ સવાલ ઉપર માનવતા બાજી તેનો વિકાસ બોધાશે—પછી કોકને બોલનારો નીવાનું રહેશે નહિ.

યુગ સૃષ્ટાની આ મહેચ્છાઓ પાર પડે તેવ પ્રાર્થના. સ્વ. કમાણી કરે છે તે ક્રમાણે આટલું તો આપણે જરૂર રહીકારીશું.

" બધાંડ આ તો યુદ્ધ બાનનું છે.
આધાર સૌને સૌનો રહ્યો બધા. "

શીક્ષક જોઇએ છે!

ઇસલામીયા મદરેસા રોસાયટી ફર્સ્ટગર માટે પ્રીન્સીપાલ જોઇએ છે. અરબી, ઉર્દુ તેમજ અંગ્રેજીનો સારો અનુભવ હોવો જોઇયે, તેમજ નીકાહ પઢાવી શકે, જરૂર પ્રસંગે ઉપામત પણ કરી શકે, તેને પહેલી પસંદગી આપવામાં આવશે, ઉમર અનુભવની મુદત, તેમ પ્રમાણ પત્રો સાથે પગાર માટે લખોઃ :–

મેનેજરી ઇસલામીયા મદરેસા સોસાયટી,
પો ઓ. બોક્સ ૧૪૮, રંગુન. બારમા

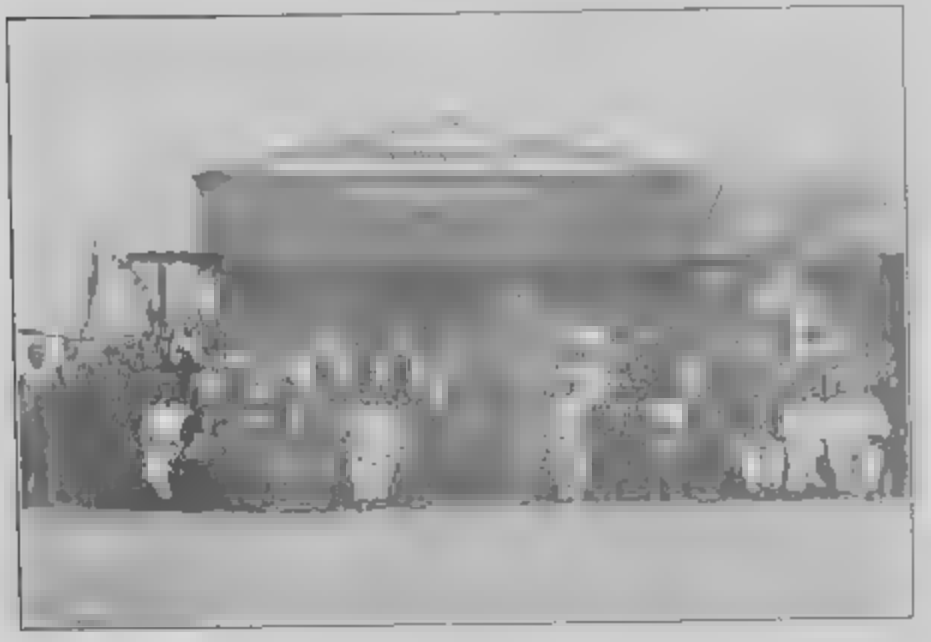
Gandhi Portal

HINDOO YOUNG MEN'S ASSOCIATION

(PIETERMARITZBURG)

હિંદુ યંગ મેન્સ એસોસીએશન

(મેરીટઝબર્ગ)

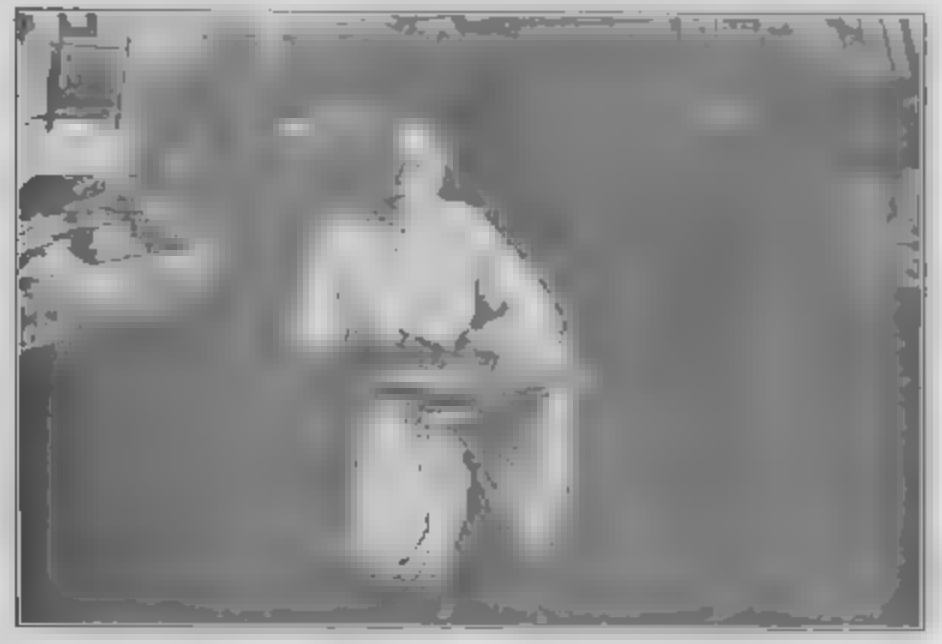

This institution which was formed by Prof Bhai Parmanand in 1906 celebrated its 31st Anniversary on Sunday, 17th October 1937
This institution has been doing very useful social and educational work

H.Y.M.A. Free School, Library and Annexe. The Annexe has been generously donated by Mr. Koopie Murie.

SOME DEPARTED NOTABLES OF THE PAST YEAR

ગત વર્ષમાં સ્વર્ગવાસ પામેલ
કેટલાક પ્રતીષ્ઠીત સજ્જનો

MR NARSINGHRAO B. DEVATIA
Literary genius of Gujarat
Author of
Gujarati Version of
the famous hymn
"Lead Kindly Light

શ્રી. નરસિંહરાવ ભોળાનાથ દીવેટીયા

Left
Dr. J. D. DIKSHIT
a well-known Surgeon of Gujarat

ડાક્ટર જે. ડી. દિક્ષીત
ગુજરાતના એક જાણીતા સર્જન

Right
SIR SORABJEE S. PUCHKHANAWALA
Founder and father of Indian Dunlop

સર સોરાબજી એસ. પોચખાનાવાલા
હિંદુસ્તાનમાં ડનલપના સ્થાપક અને પીતા

PIR MOTA MIA SAHIB

પીર મોટા મીંયા સાહેબ.
પોરબંદરના પીર સાહેબ તરીકેના સન્માન ધરાવતી

BABU BAZLUK SINGH

બાબુ બઝલુકસીંગ
હાલતામાના એક વકીલ અને જાણીતા જાહેર કાર્યકર્તા

KALUBHAI PARSOTTAMBHAI PATEL
Legislative Secretary, United Provinces
Congress Party.

કાળુભાઇ પરશોત્તમભાઇ પટેલ
યુનાઇટેડ પ્રોવીન્સ ધારાસભા કોંગ્રેસ પક્ષના
મંત્રી પ્રમુખ.

Gandhi Heritage Portal

જાણવા જોગ

લીંબુની તાસીર

એક આશ પાણીમાં એક ચમચા જેટલો લીંબુનો રસ નાખી કોગળા કરવાથી દાંત તથા દાઢનો મેલ કમાશ વગર છે અને મોઢાની દુર્ગંધ દૂર થાય છે.

લીંબુનો રસ અને બાફકાબોનેટ ઓફ સોડા ભૂકો મીશ્રણ કરી દાંત પર પસવાથી દાંત સાફ થવા સાથે મજબૂત થશે.

એક આશ ગરમ પાણીમાં એક લીંબુનો રસ નાખી પીવાથી માથાનું દરદ મટશે અને આખેજ કોઠી સાફ થઇ શરીરમાં તકલી ફ્રસ્તી નો જે બાગ હશે તે નવાલ જશે.

એક ગ્લાસ ગરમ પાણીમાં એક લીંબુનો રસ નાખી તેમાં ખાંડ નાખીને પીવાથી સ્કોરબ્યુમ દૂર થાય છે.

કેમ તારાર આંખોનાદાક્તોએ ઠંડા પાણીમાં સહેજ લીંબુનો રસ નાંખી જે પાણીથી આંખો ધોવાથી ફાયદો થશે.

માથાના વાળ ધોતી વખતે પાણીમાં લીંબુનો રસ ઉમેરીને ધોવો તો વાળમાં ચળકાટ આવશે અને વાળ ખરતા અટકશે.

ન્હાતી વેળા પાણીમાં બે ત્રણ લીંબુનો રસ ઉમેરી ન્હાવાથી ત્વચા પણ ખૂબ દલકું પડી જશે અને આખરી નરમ તથા સફેદ બનશે.

સફેદ, દાગ અને મરડનપર લીંબુનો રસ ઓલીવ ઓઇલ સાથે રાત્રિએ ચોળી, એક રસ કરીને લગાડવાથી આગાદી સ્વચ્છ નરમ અને સફેદ બનશે.

દર્પીનેટાઇનના ફાયદા

સામાન્ય રીતે તો દર્પીનેટાઇન તેલ જેને ગમિકાની બાજારમાં ટરપેન્ટાઇન કહે છે તે રંગવા ના, પોલીસ ચળકાટ કરવાના વગેરે અનેક કામ માં આવે છે પરંતુ રોજના વપરાશનું કામમાં પણ તેની ઉપયોગીતા ઓછી નથી. વાતવરણ એ એક ઘણીજ ઉપયોગી વસ્તુ છે.

ક્યાંક મચ્છરોથી બચવા માટે તથા કપડાં વગેરેની સફાઇમાં તેનો બહુ સારો ઉપયોગ થઇ શકે છે. તેની ઉપયોગીતા વીચારીને તેના કાયદા નીચે આપ્યા છે.

પેટમાં દર્દ થતું હોય તો ગરીબાગાનો અર્ક એક ચમચો દશ તીપાં બાળકો માટે ૧ થી ૨ ટીપા અને મોટા માટે ૫ ટીપા પાણીથી આ પ્રમાણ વધારવું જોઇએ.

કાનમા ઉપર દર્પીનેટાઇનમાં બીજવેલું તેલ પોતું મુકવાથી આરામ થાય છે.

કમોસેમા થા ઉપર દર્પીનેટાઇનમાં બીજવેલી પટ્ટી બાંધવાથી તરતજ આરામ અને સોજો પહેલું ઓછું થાય છે.

મુંગા માર ઉપર લાગવા દુઃખતા ભાગ ઉપર માલીશ કરવાથી આરામ થાય છે.

ઓમાસામાં મળા બાલ ઉપર બરાબરથી કપડો બાંધવો.

પેટ કુણે ત્યારે હાથથી ધીમે ધીમે ચોળવું તો ગેસ ઉપર દીવસમાં બેત્રણ વાર બરાબરથી આરામ મળે.

સુતી વખતે પથારીમાં ચોસ દીવા નાખવાથી મચ્છરનો ત્રાસ દુર થશે.

ઉંદર બગવા માટેના સાધે દર્પીનેટાઇનના બોળ વી ધુપ કરવાથી જંતુઓ મરે છે.

મોં ઉપરના કરોળીયા તથા બીજા ઉપર સ્નાન પહેલા બે ચાર મીનીટ ઓપડી પીવા નાખવું

નખને ચળકદાર બનાવવા આ તેલ પલવવાથી ઘણોજ ફાયદો થાય છે

મલમલ, સુતરાઉ, રેશમી કે ગરમ કપડાં ઉપર 'ઘાસ' પડી ગયા હોય તો, તેના ઉપર દર્પીનેટાઇન બરાબરથી ઘસ સાફ થઇ જાય છે પાદ રાખવું કે દર્પીનેટાઇનથી તે કપડાના રંગ ઉપર જરા પણ બરાબર થતી નથી

એક ગેલન બાલુના પાણીમાં બે આઉંસ (બે અધોણા) કરબોનેટાઇન મેળવવુ જે પાણીમાં મેલું કપડું એક કલાક રાખવું પછી તે કપડાં ને ધોવા નાખવાથી મેલું કપડું તદ્દન 'બાદ' થઇ જશે.

જેવા છે

ગુજરાતી ભાષાનું 'સાર' જ્ઞાન પ્રસરાવનાર અનુભવિ શિક્ષક ઉત્સાહી, બાળકોમાં સંગીત તેમજ વ્યાયામનો શોખ કેળવનાર, પ્રભાત પ્રાર્થનાના સુરજ ધણ મિલન માટે ઉભેલા યા ફરજ બજાવતા

કેળવણી પ્રાપ્તિત ગુજરાતી સ્કુલ.

નં. ૫ ઓલ્ડ સ્ટ્રીટ, દરબાન.

બેથી પાંચ વરસના બાળકોનો ખોરાક

સીક્સ ઓફ મેલ્સ નામની મહાન સભા જે જર્મનમાં સ્વાસ્થ્યો સારાવવાને અને પ્રજ્ઞાઓમાં દોસ્તી કરાવવાને મહાન યોજનાઓ કરે છે તેજ સભા પ્રજ્ઞાઓમાં સુખ શાંતિ તંદુરસ્તી માટે પણ મહાન યોજનાઓ કરે છે અને કરોડો રૂપીયા ખરચે છે. તેઓ જણાવે છે ડાકટરો, શીક્ષકો, વીદ્યાર્થીની અંતવર ફોજ રાખે છે; મોટા મોટા અખતરાઓ કરવા માટે લેબોરેટરી ઓ સ્થાપે છે. તેઓ તરફથી ઉપરની બાબત ઉપર જોયો પાંચ વર્ષના બાળકો માટે જે સુચના ઓ કરવામાં આવી છે તે વાંચવા જોગ છે. તેઓ કહે છે કે મનુષ્યના પ્રથમ દાંતો જે બાળકો ને માટે જોયો પાંચ વરસ સુધી તેઓની સંભાળ રાખી દોપ તો જમી બસ છે. રોજ બાળકો ને નીચલો ખોરાક આપવો જોઇએ:

(૧) એક પાઇંટ તાજું દુધ. (ગરમ કરેલું નહી દોય પેસ્ચુરાઇઝ કરેલું નહી દોય તો ચલાવે બાકી. પણ તેનો આધાર માલ ઉપર રહેલો છે). બોળ્યું દુધ મળે એવી બધ્ધન બાબત જોવી.

ગાયું બાર બાળકને નીચલામાંથી જે ગમે તે આપવું.

પુરેલા થા બીલ કરેલા દમાદા બારા કરી કરવી કે બાળકને દમાદા બાવવાની ટેવ બા ઉંદર દમાદાને ઉકળતા પાણીમાં નાખવાથી તેની ફાલ નીકળી જશે. તે પછી તેને છુંદી તેમાં જરૂર જેટલું ઓલીવ ઓઇલ નાખવું

બાજરને ચમચી એક ગોટો ચમચો બાજર નો રસ.

બીજા ચમચામા એક યા બે કેટલાના પાંદડા. ધોઇ કાપી બાફવાથી સેવાશે.

એકાદ ઓબસ ઘેર યા બારમો.

લો બસે તો થોડું ઘાક, બાબતુ સાથે ન એક મેદેલો બાલુ.

કારદીનેા ઇલાજ

કારદી બસ દોય તો એક ચમચો બાબો. રોઘ અને એક ચમચો ઓલીવ ઓઇલને ભેગાદી બરાબર ભેગુ કરી કોટનબાલ કપડા વચ્ચે રાખી બાતી ઉપર બાંધવાથી કારદી તરત મારી બાય છે.

ઉધરસ — બાંસી

ઉધરસ બસ દોય તો એક ચમચો ગ્લીસરીન બસ તેમાં એક લીંબુનો રસ અને એક ચમચો બધ ભેગું કરી ધોરી ધોરી વારે વારતું બાવવા બસ બધુ કલાક બદાની ચમચી જેટલું પીવું.

એક કપ ગરમ દુધમાં એક બાઉંસ (બોટો ચમચો) ગોલ્ડન સીરપ નાખી પીવાથી તે બસ ઉંડાની બરજ સારે છે

* * *

બારીના કામ માટે કરવાનો સફેદો ઇલાજ એ છે કે રૂા કામળાનો લામમાં બાય એટલો કુચો બસ તેની ઉપર ચોખ્ખું બારદીન (બાજ તેલ) નાખી ઘસવું અને તે કુચા વડે બરિ સાફ કરવા અને પછી ચોખ્બા કપડાથી તેને ફરી સાફ કરવાથી કામ ઘણુજ સાફ થશે. અને બારદીનના વાસથી બાંખોનો ત્રાસ પણ દુર થશે.

* * *

પેઇન્ટ કરવાનું હોયું બાય ત્યારે ચીવવાના સંચાના બાલમાં રબ્બરો અને ગ્રીસ રહ્યા બાદ બસ ચડે તેને સાફ કરવા ચોખ્બા મશીન બરાબરનો સંભવ પણ ઓછો રહેશે

* * *

ઘડીયાળ બધડી ગયું હોય તો તેને એક બાળી માં રાખી ચોકસમાં ઘડીયાળનું મશીન ઉપર રહે તેવી રીતે મુકે. અને તેની બાજુબાજુ બારદીન રેલા ટુકડા મુકી દોકી દો. બસ ઠીકસ થબ્બા બાદ તે ચાલતી માલમ પડશે.

* * *

ચીબવાની મેબડીને કેલાસ ચલી હોય તો તેને પાબર ઝાડી બાબો.

* * *

ગરમ બથવા રેશમી કપડામાં સ્વવીત્ર થે લીંબુ સીંચી રાખવાથી તેમાં જીવાત બાતી નથી

* * *

બારીબામાં બીલા રોકડી વખતે બજીવાર બારીયું કાઢી બાય છે તેવા બારીબામાં બીજા કુમાં બોલા કરવાથી બારીયું કાયું અટકશે.

ચર્ચાપત્રો

'ઇન્ડિયન ઓપિનીઅન'ના અધિપતિ જોગ.

મહાત્માજીના સ્મારકે ઔષધાલય

સાઉથ—શ્રી. કુમળા નેટર સ્મારક, હરીજન અને પાટીદાર વિદ્યાર્થી આશ્રમના કાર્યાલયો તા દક્ષીણ આફ્રિકાના દોહીલોના ભોગી અને આત્માના ઝાડબૂપે બધા કરવાના હજુ બાકી છે ત્યાં તો મોથો ખુલ્લો જોર કરી બહાર આવી ભલેરાત મે છે.

ઇન્ડિયન ઓપીનીઅનના તા. ૮મી ઓકટોબર ના અંકમાં રહીપોર્ટમાં ગાંધી જયંતિના સમાચાર ભલેર મયા છે, તે વાંચી કેટલાક મહત્વો પોતપોતાની બુધ્ધિ પ્રમાણે મંદિરમાંકે અને એક બીજાને સવાલો પૂછી રહ્યા છે. તેમાનો એક સવાલ મને પુછયો તેનો જવાબ દક્ષિણ આફ્રિકા ની કોમકારી દોહી બાબતોને ખુબ ઉપયોગી થાર છું.

મહાત્મા ગાંધીજી બારડોલી તાલુકામાં અસ્પૃશ્યતાની મહાકલ્યાની જગ્યા જોવા ગયેલા, ત્યાં દિવસ નો થાકો કરેલી કે મહાત્માજીની આ જગ્યા ઉપર રાષ્ટ્રિય મહાસભાની યાદગીરી સ્થાપવી રાખવા એક આશ્રમ અસ્પૃશ્યતાના બંધાય અને તે ભલેરને ઉપયોગી થાય તે માટે આ જગ્યાએ કેટ પાસેથી જગાની ભેટ લેવાની વ્યવસ્થા કરવા ચેમાની સાથ અઠિપત્ય કરવા કરવી આ હકીકત સુરતના 'કોહનુરી'માં ભલેર કરવામાં આવી હતી.

આ દરીકના વાંચી સુશિક્ષિત અને સરકારી દપરેસાહિસાની દોહીઓને ઉદ્ધારવા રાજ્ય ચલાવા પેલી રમ આવી હશે અને જગાની યાદ તેમના કરેલા હશે પણ મંડળે યુદ્ધરતની ચાટ , જોઇ હશે. કરીયુદ્ધ કારી સ્વદેશવાસક દોહીઓના હદયમાં મહાત્માજી પ્રેરો ચાકોય હતો. તેની અભિલાષા તેઓએ શ્રી. પરાનકરભાઇ જગાવાડાની પેઢીના રહેનાના મકાનમાં શ્રી. મહમદઝલી સાહેબના પ્રમુખપણા હેઠળ મળેલી પોતાની નામી જયંતિ વખતે પોતાના તરફથી અરજદાર પાટી આમરત દક્ષિણ આફ્રિકાના દોહીઓ અને દરેક ભલેર મંડળોએ પોતાની શક્તિ એકઠ કમીરી દ્વારા એકઠ કરી બારડોલી તાલુકામાં જ્યાં મહાત્મા ચાલ્યા ત્યારપ થી જ્યારે રાષ્ટ્રિય મહાસભા સ્મારક અસ્પૃશ્યતાના બાંધવા માટે દક્ષિણ આફ્રિકા ના દોહીઓ પાસેથી ૫૦ વીઘા સુધી જમીન લેવાની રાજા સાથ મહાત્માને ભેટ આપવા મહાત્મા ગાંધીજીના હાથમાં મુકવા હેવી, એવો પ્રસ્તાવ પણ બતાવ્યો હતો.

દરેક દોહીઓને કાંકરેથી પણે દુર બોર નામાં રહેવાની દરજ પાસેનો માસિક બે શીલિંગવાળી પાસ રાખવાની દરજ પાસેનો કાળા દેશી સોબાસ ની હકુમત નીચે રહેવાની દરજ પાસેનો વ્યાપારના ધંધા કરવાની છુટ પાસેનો, વગેરના ભાન વાળા પાછા દરેક દોહીઓને વતનના પસપો ગોધાય જવાની દરજ પાસેના રીગ્રેસ સામેરે મુસાફરોની હરેફેરા રદ્દબદ્દનો અંગ્રેજ અમલદાર ટ્રાંસવાલ ની કોલોની સરકારનો ઇન્ડિયન રજીસ્ટ્રેશન એક્ટ નામનો કાયદો સરકાર સામે લડી લડીને તોડી કોડી વિજય મેળવી, સ્વમાન સ્થાપીત કરી આપનાર શક્તિના પ્રતાપથી આજસુધીનો અને અત્યારપછીના દોહીઓની દુખમાની જેના આભાર દોરા છે એવા સાંતપુરૂષ મહાત્મા ગાંધીજીની પાણી ઉપર વારિ જનાર દેશભક્ત દોહીઓને દેશસેવક વાલપનો આ અવસર હાથ આવ્યો છે અને તે માટે ગાંધીજીની પાણીમાંથી દિલ્ય પાણી માંથા નીકળેલી અસ્પૃશ્યતાના બાંધવાની પ્રજા મા એ અસ્પૃશ્યતાના બાંધવાના જગીન માટે વીઘા ૨૦ થી ૫૦ સુધીની જમીન મહાત્માની બેઠકવાણી જગાએ વતનમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના દોહીઓએ પોતાની શક્તિ એકઠ કરી વેચાની રાખી હશ એ જગીન, રાષ્ટ્રિય મહાસભા સ્મારક અસ્પૃશ્યતાના બાંધવા માટે મહાત્મા ગાંધીજીના હાથમાં પુજી દેવા માટે એક તારીખોક કાર્યક્રમ હાથ ધરી જેમ અને તેમ જલદી એ યોજના પુરી કરવી તેવોએ એવી દક્ષિણ આફ્રિકાના સ્વદેશપ્રેમી અને દરેક દોહીઓ પ્રત્યે અરજ કરી રહીપુર્વના દોહીઓએ ગાંધી જયંતિ નાપે મહાર પાડેલી પોતાની પ્રજા ખરેખર પખવાડાની અને ગોમતી છે.

અને દક્ષિણ આફ્રિકાનો દોહી ધર્મ એ છે કે દરેક મુખ્ય ગરીબોએ આ ખબર પોતાને ધરેધરે પહોંચાડી દરેકજ એક બીજા ગરીબો સાથે સંદેશાઓ મોકલાવી દિવાળી તેવા કલાકારમાં જોઈએ તાકીદોકા ના કોમાં કરી એક સખીને નોંધી દેવી, અને એ મહાત્મા સ્મારક અસ્પૃશ્યતાના સખીની દ્વારા પોતાના માન મંડળો મારફત બારડોલી મહાત્માજીની ભોરકુટીની જગા લેવા પણ પાયા સુધી જગીન તેમજ ની રાખવા જોઈતા નાણા માટે દક્ષીણ આફ્રિકાના દોહીઓ તરફેથી ઉઘરાવી વાળા એવા કરવાનું કામ કરી ને અને ઉઘરાવીયેલા નાણાની ચોકસાઇ ભલેરાત સ્થળ તરીકે પહોંચેથી તે ઉપર સુધી. ઇન્ડિયન ઓપીનીઅનની ઓફીસને લેખમહદ્દારમાં રાખેલ રાખવા દક્ષિણ આફ્રિકાના દરેક દોહીઓને આને જાહેર મંડળોનો ધ્યાન કરે છુ.

કેટલાક લોકો કહીએ કરે છે કે આપણને ગાંધીજીએ આવી કશિ ભોરે મોટી વાત નથી કરી, સંદેશો મોકલ્યો નથી અને મોટામાં વાત કરી નથી. એટલે આપણે કશું કરીએ નહીં. આ દલીલના જવાબમાં આવા હદયધારીઓના હદયમાં મહાત્માજીની સેવા અને અસ્પૃશ્યતા નિવારણ માટેના પ્રાણનો નીકળ્યા છે. અમો પોતાને અમલદારી મારે પણ એવા હદયો નીકળ્યા તો જરૂર ઉતરે તે માટે યત્ન કરી તેમાને માનુષિક બુધ્ધિ પામવા આશા તો કરીએજ.

મહાત્મા ગાંધીજીની પ્રજાને દેશપ્રેમીઓએ દેવતા ગણી રાષ્ટ્રિય મહાસભા સ્મારક અસ્પૃશ્યતાની જગા રાખવા માટેનો ફાળો સંગીન કરવામાં દિવાળીનો આનંદ સમાવી દે. એજ પ્રાર્થના.

રેવાશંકર પુરુષ

ખુલવાયેાના હીંદુભાઇઓ દીવાળી કેવી રીતે ઉજવશે!

દીવાળી દર વરસે આવે, હીંદુભાઇઓ આનંદ મય બની આનંદથી તહેવાર ઉજવે પોતાની દુકાના બધે રાખે અને બાકી પીસ મંડળની મીટીંગમાં હાજરી આપી બે ચાર વક્તાઓ દીવાળીના તહેવારમાં રહસ્ય સમજાવે કે બસ દીવાળીના દિવસની પુરીપુરી થઇ. પણ આપણે ખરી વસ્તુ ભુલાઇ ગઇ છે હીંદુ માત્ર દિવસોર હલવામાં કુટાંબાર ને પણ કામનો વિચાર કરી જોયું છે તેમને માટે અવશ્ય થઇ પડે છે.

આજે હીંદુઓની પડતીનું પણ બીજ મુખ્ય કારણ છે અને તેથી તેઓ કંઇ રચનાત્મક કામ નથી કરી શકતા. આપણે આપણે શ્રી રામ ચંદ્રજીના મહુમાલ ગાયકો ગઇએ તેમના જીવન માં બની ગયેલા અલૌકીક પ્રસંગોનું સ્મરણ કરીએ ત્યારે તે પ્રમાણે વીરતા પણ વર્તન આપણામાં મુકવાનું દીલ જ થતું નથી!

ખુલવાયેાના હીંદુભાઇઓને એક હીંદુ મીત્રની ખાસ જરૂરછે અને પાંચમ જન્માષ્ટમીની મીટીંગમાં પણ બાબાઓ દ્વારા તુ ને આવતી જન્માષ્ટમી આપણા હીંદુ બેનોમાં ઉજવીશું આરંભમાં જે તે આગે કમ પણ પ્રકારનો પ્રયત્ન થયો નથી.

તા દીવાળીના પવીત્ર દિને ખુલવાયેાના સજ્જન હીંદુ ભાઇઓ સવાર પહેલે દરાજ કરે ને એક એક દુકાન દીઠ દેવીની કારીગર ચકોની દુકાનો પણ સમાવેશ કરીને પોતાના દુકાનીક ખાતકાંથી રાજની એક થાળીમાં આવી અને તે મુજબ દરેક દુકાનદારો આપે તે હીંદુ ગરા માટે બાબા ઇનામ કેમ કરી શકીએ અને એ થાળામાં પણ ચાર પરસા ચાલુ રાખવામાં આવે તે જોઇએ પણ દરેક ભાઇઓને કેમ મારે દીવાળા રકમ જેવી આપે કાયમની ન રહે અને દરેક વખતે સજ્જનોથી બની શકે.

ઉપરાંતી કરવા મારે પ્રથમ તારીખે દુકાન દીઠ એવી ચોકીદર મેળી રાખવામાં આવે કે જેથી મંડળના કોલાહલથી ગ્રાહકોની ખોટી તકલીફ ઓછી રહે. પણ આપે તે પોલીસ તેમજ નજીકના તારીખે પણ ચાવી તરીકે પણ રાખવામાં આવે તો ખોટા ભય દુર થઇ શકાય. અને એમ થાય તો દરેક ભાઇઓને કેમ મારે દીવાળા રકમ જેવી આપે કાયમની ન રહે અને દરેક વખતે સજ્જનોથી બની શકે.

ઉપરાંતી કરવા મારે પ્રથમ તારીખે દુકાન દીઠ એવી ચોકીદર મેળી રાખવામાં આવે કે જેથી મંડળના કોલાહલથી ગ્રાહકોની ખોટી તકલીફ ઓછી રહે. પણ આપે તે પોલીસ તેમજ નજીકના તારીખે પણ ચાવી તરીકે પણ રાખવામાં આવે તો ખોટા ભય દુર થઇ શકાય. અને એમ થાય તો દરેક ભાઇઓને કેમ મારે દીવાળા રકમ જેવી આપે કાયમની ન રહે અને દરેક વખતે સજ્જનોથી બની શકે.

આ એક પ્રકારની બારા પીસાર પ્રમાણેની મેળવણા છે બીજા જે હીંદુભાઇઓને ઉપર લાગે તે પ્રમાણે તેમાં ફેરફાર થવો પણ કોઇ પણ પ્રકારે હીંદુ ભાઇ રચનાત્મક કાર્યનો સહકાર કરવાની જરૂર છે. આવો બારેજ દીવાળીના વહે ાર ઉજવવાનું આપણે ગણાશે. અસ્તુ.

હીંદુ યુવક

બાળ વિનોદ

વર્ષો પૂર્વે જમદગ્નિ શહેરની જનોરંજનશાળી ઘેર ઓરિજ હતી. તે પ્રખ્યાત શહેરના બહોળા વ્યવહાર-અમલ-રસીદ નામે તે. તમે જાણતા હશો. આ બધા તેને સમતી જ વાર્તા છે. સંભવ છે કે તમે આ વાર્તા ઘણી અગર જાણતા હશો છતાં એક સારી વાર્તા તરીકે જેવી ન યોગ્ય ન સાંભળી હોય તેને મારે અત્રે આપી છે.

તે પ્રખ્યાત બહોળના ગામમાં બહોળાજીઓ નામે એક ગમ બાદશાહ વેપારી એકલુંજ દૂધનું ઝાડતો હતો. જેમ આપણે હિંદુઓ કસો કે ગણુરા બ્રાહ્મણો કોઇ શેવધંમે ઘરમાં તેમ તે પણ એક મુસલમાનો તરીકે મક્કે હજ્જ કરવા જવાનો વીચાર કરતો હતો. પરંતુ દુકાન બંધેઇને બધે તેને નીચાર ઘણી બાબતો પડતો હતો, અને પેર જેટે મનોરાજિત પ્રમાં કરતો.

ધન, પ્રામાણીક અને ધર્મનાષ્ઠ વેપારને અંગે એક બધા એક દહ પુરુષે સ્વપ્નમાં દર્શન દઇને તેને મક્કે હજ્જ કરવા ફરમાવ્યું. ઉપરા ઉપરી આવાં સ્વપ્નને અંગે તેણે રાજરાણીયા વેપારો બધે જવા નીચમ કર્યો, આમ કરતા તેને જેહતા નાણા ઉપરાન એક હજાર રોના મહોર પધરી રાખી. બાથી તે સોના મહોરા એક પટારામા ભરી તેને ઝોણીય પૂદાનાં કળથી સીલ કરી પોતાના એક ગામને તે પટો સોંપ્યો. ગામે તેને વચન આપ્યુ અને કેટલાની બાથી બાથી. બહોળાજીના પુત્ર ફોજ તે અટકા બાબે બધા જવા તૈયારી કરો. ત્યાં જઇ મુસલમાન તરીક પોતાની બાબતે ખરજ સંપૂર્ણ રીતે એવે બધા કરી.

તે પોતાની બાબે દુકાનનો બાલ બધ કર્યો હતો, તે બંધકામાં પેઢીના મુકામો તે બોધુ જે વપારીઓએ બાંધામાંથ વાત કરી કે આ બાલ કેરોમાં વેચાય તો તેના પુષ્કળ પૈસા ઉપજે બાથી બહોળાજીના દિલ ગયો અને સારી કીંમતે માલ વેચ્યો. પછી તો તેણે કેરો શહેર તે પ્રસિદ્ધના પ્રધાન મીનારો જોયા. વળી નવો માલ ખરીદ્યો અને રવાના કરાવ્યો. બાથી અઠવાડીયા ગયો. બાથી તેના ઉતરની બીજે બાબે બારામ કર્યો. તે બીજા તેને ઉંચ હિન્દુસ્તાન સાથે જોવા બધા, આ પ્રમાણે ઘણાં શહેરો જોયા પછી, સાત વર્ષનું વહાણ પછી, શીરાજાયા તે જમદગ્નિ પાછો ફર્યો.

આ તરફ તેનો ચેલો પટો તે મહીસાગર બન્ને હતો તેના મીત્રને કે તે મીત્રની પત્નીમાં તે બીજે કઇ વીચારજ નહોતો. બાપતો પરંતુ એક વખત સાંજે બધારે તે મીત્ર પોતાના કુટુંબ સાથે બાબરા ગાડેતો હતો ત્યારે તેની પત્નીએ ઝોણીય બાબાની પ્રાર્થના કરી. અમારી મિત્રને બાદ બાવ્યું કે પેલા પટામાં ઝોણીય હશે હતાં. ચમત્કાર સાત વર્ષ થઇ બધાં છે છતાં બહોળાજીના પાછો ફર્યો નથી. ઘણી આ મકાનમાં કોલાબળાં લોકો તો હશેલા હતા । બહોળાજીઓ ફજિપ્ત બધો છે. હવાચ તે ઘરની બાગે બધી બાવું ધારીને તેનો બાના અકબંધ પાર્યા જતાં તે એક દીવો ન રહ્યાથી બધ તે કારામાં ઉઘડ્યો. પટા ઉપરના ઘણા બાકોકો હતા બાથી અંદર ડોરાં કરી જોવું ધારીને તેણે બધાં ઓતાવ બહાર કાર્યા બધે અંદર જોયું તે, પ્રથમ સોનામહોરો દીઠી

દ્રવ્ય દેખી મુરીદ ચકો ને બુદ્ધાનુસાર તે ભોળી બાબતનું બન બગડ્યું. બાથી બહોળે કોઇજ બાબું ન દોબ તેમ બહાર આવીને પોતાની ઓને કહ્યું કે ઓલીય બધારી બધી છે.

તેજ રાતે બાબું ઓલીય દળ બરીદીને ચેલા પટામાંથી મહોરો કાઢી લઇ તે પટાને દબાયો ભરી દઇ ને હતો તેમ મુકી દીધો.

બા પ્રમાણીક અને નીમ કામ કર્યાને બારે એક બાસ બધા દહી તેટામાં બહોળાજીના બમદાદ બાપી પહોંચ્યો. તે એક મુસાફરખાનામાં ઉતર્યો હતો.

બીજે દીવસે તે મીત્રને ત્યાં ગયો. મીત્ર તો તેને જોઇને બાબે દબ ઘેલો ન થઇ ગયો, દોમ ધોમ રોંગ કર્યો બોજીવાર બેસીને બહોળાજીઓએ ગેરો પોતે માગ્યો, અને તરતી બાબ્યા જલ્સ માંડી બાગી. મીત્રે ચીબેલ બાપ્યો અને કહ્યું, મે બાબ, બધાં તે પટો મુકવો હોમ લાંબા કહ્યું તે તે બધાં છે ત્યાં તેની ને સ્થિતીમાં છે, બહોળાજીઓ પટો લઇને મુસાફરખાનામાં બધો.

પટો ઉઘડો બાબતાં તેમાં બાનંદો ઝબકાં, કારણ તેમાં એક પણ સોનેરા નહોતી. તે બીચારો તો રતાબ્બર બની ગયો ને રડવા અને બોલ્યો, હા દૈવ, બધા મેં મારો પરમ મીત્ર માન્યો તે મને આમ દગો કરશે એવા સ્વપ્નમાં પણ મેના બાલામાં બાવે?

બાથી તે મીત્રને ત્યાં ગયો અને નરમાશથી મહોરો જો તેણે કેપરમાં બાબરવા બાપી હોય તો બજાવવા કહ્યું મીત્ર તો સાબ ના મકકરજ ગયો તેણે કહ્યું, બાબ, મારા બનો બાબો મેં તને નહોતી સોંપી ? જે સ્થિતીમાં પટો હતો તે સ્થિતીમાં હું તે નહોતો? જો મહોર મુબા હશે તો તે લોબાજ જોબએ. હવે બાકે મને બાનબો હોય તો બાન તબી તો બારી બરજ. હું તો તારા પટાને બડકો પબ નબી.

બહોળાજીબાએ બોડી વાદ્યાથી મબાને મુક્તિ બબુકત બાબરી પરંતુ તેનો મીત્ર બા-બોજ નહીં, બાથી ઝોઝે બૂબો ધુબધું કહ્યું ઇ. તે બીબાસબાત કર્યો છે. કાજ પાસે હું ફરીબાદ કરવાનો. બાથી તારી કમેતી થશે મારે સીબો રીતે બહોરા બાપ્યા છે. તો પબ મીત્ર ઝોબનો બે । ગયો.

પટકબો કાજ પાસે ગબો. કાજએ બધી ફરીબાદીબાને પુછબું, કે તારી પાસનો કોઇ બાણો જર તેણે જવાબ બાપ્યો કે, હું તેને પ્રામાણીક બાનતો હતો બધે મેં સાક્ષી રાખીને મહોરો સોંપવાની બાવશ્યકતા સબી નહોતી.

કાજએ તેના મીત્રને પુછબું કે, કેમ તારો શો બભાવ છે? તેણે કહ્યું કે, બધી ફરીબાદીબે તેને વાત જણાબી પબ નહોતી બને તે બાજતો પબ નબીતો. કાજએ સોબન બવરાબ્યા. તેણે સોબન ઉપર તેજ ફુટાકત કબી બાપી કાજએ તેને બીજા ગુ-ઘેસાર કરાવી ઝોડી મુક્યો.

બાથી બહોળાજીબાએ મુસ્સે બબને બધીક વરસ-અમલ-રસીદને કરીબાદ કરી. કાજને તો તે સ્વાભાવીક બાબ્યું. બા તરફ બધીકના અમલદારોએ તેનો બબાવ કાજે મુકવાથી એમ બહોળાજીબાને જણાબ્યું.

બહોળાજીબાની બા વાત બાખા શહેરમાં પ્રસરી ગઇ હતી અને ચર્ચાવા લાગી.

બહોળા દરોજ રસે ઘર જોવા નીકળતા. તે રસે પબ તે પોતાના પટ્ટરના બબ મંડપ સામે નજરબર્યો જોવા નીકળ્યા કરતાં કરતાં તે એક દુકાનની પાસે બબ્યા તેમાંથી એક મુબ્બા સોગવાતમાં જતાં હતા. તેમણે જોયું તો ચંદનીમાં દસ બાર છોકરા રમતા હતા. બહોળાને તે જોબાનું મન બબું અને એક પત્થર પર તે પોતા ન બંદર જે બટ્ટ હતું તે જોતા બેઠા જોબું.

બહોળાજીબાની બાજાત ઉપરથી એક બંધબા રબકારાના છોકરાએ કહ્યું. બહોળા બાપણે કાજની રાજા, રંગીલે. હું કાજ બબુક; બહો

ડાગીના અને તેને કમનાર ગીતને મારી સમક્ષ હાજર કર.

આ શબ્દ સાંભળી ભલીદાની આતુરતા વધી. તેમણે જાણ્યું કે મારી સમક્ષ કાલે જે અરજી આવવાની છે તેને લગતી આ બાબત હોવા જોઈએ.

વેપારી કાજીની સમક્ષ અલી ડાગીના અને વેપારી ગીતને આણવામાં આવ્યા.

વેપારી અલીદાગીના અને કાજી વચ્ચે જે વાત ખરા અલીદાગીના અને કાજી વચ્ચે બની તે બની.

વેપારી કાજીએ વેપારી ગીતને પૂછયું કેમ, તારો શો અભિપ્રાય છે? તેણે આગળ ઘેરીમાં જણ્યા પ્રમાણે કહ્યું કે હું કંઈ જાણતો નથી અને ચોરાવ આપ્યો કે તદ્દન ખોટું.

વેપારી કાજીએ કહ્યું, તકરાર ન કર. હજુ તને બીજી છે જે પાછળ મહીનો થતી તે બધો હાજર કર. કાજીએ ગીતને પૂછયું આજ પડો છે? મોંએ હા કહી. કાજીએ જોલીવ હતા બદામ્યા તે ખાતરી કરવા આપ્યાં. કાજીએ કહ્યું, બરાબ સારો છે. પણ જોલીવ સાત વર્ષ સુધી બગડયા વીના રહે એમ હું માનતો નથી એ વેપારીઓને હાજર કરો.

બે વેપારી વેપારીઓ આવ્યા. તેમણે કહ્યું કે જોલીવહણ જોઈએ બધારે વર્ષ બગડયા વીના રહે નહીં. માત્ર વર્ષ તે અને તેનો રંગ પણ ન રહે અને સ્વાદ પણ ન રહે.

સાદા અપાય. વેપારી કાજીએ રીક્ષા કરમાવી કે બધા લોકો આ વિષય. ગીતને, એને જે કાંઈસાની રીક્ષા કરમાવ ઘટે.

રીક્ષા બદલે સૌ લોકનાં મુખ બધાં રમત પુરી થઈ.

અલીદા ખુશખુશ થઈ ગયા. તેમણે વકીલને કહ્યું, કાલે આપણે આદેશ નામ મુકવાનો છે. તું નથી ધારતો કે આ વેપારી કાજી કરતા હું બધારે દરદીદારી બતાવી શકું. કાલે આ કામમાંને કચેરીમાં મારી કામકા આવા કરજો.

બીજે દિવસે આગલી રાત્રીની મારામાર બાબ અપાયો. વેપારીઓએ જુબાની આપી, અલીદાની ખાતરી થઈ તેથી તેણે ચુકાદાર આપી ગીતની રીક્ષા કરમાવા તે કરતાં પહેલાં તેણે રોનના મહોર કર્યા મુજબ છે તે મુજબ કરાવ્યું અને તે જોવાથી અલીદાનીઓને પાછી આપવા અલીદાએ કાજીને કહ્યું, તકારી કરજ ખોકમાંથી બજવવાના આ ઘોકરા પાસેથી લીધો. તે ઘોકરાની અવકાશથી ખુશ થઈ અલીદાએ તેને રૂપિયા બેટી ઉદારતાથી મોનામહોરોથી બક્ષિસ કરી.

ત્રિય વાચકો, તમે , આવી આવી રમતો રમી બીજા જોને પાઠ શીખવનો.

—: o :—

ધીરુની દીવાળી

લેખક:— નવીનચંદ્ર નાનાલાલ દેસાઈ

ચંપુ ચતુ મહીનાથી મોટા દિવાળીની રાહ જોતો હતો. તારો પુછે, 'દિવાળી કયારે' બાકીને પુછે 'દીવાળી ને કેટલા દીવસ બાકી રહ્યા.' વારંવાર ઘડામ ગણે હવે બકી મહીનો રહ્યો હવે બે મહીના, હવે મહીનો જેમ જેમ દીવાળી પાસે આવતી ગઈ તેમ તેમ એને એક બતની ઘોલી મળતી ગઈ

અને દીવાળી આવી. નીશાળમાં રજા પડી. બધા છોકરા બાજુ કામ રોજ બતાં હતાં. ધીરુ નાચવા ને કુદવા લાગ્યો.

દીવાળીના તહેવારો શરૂ થયા.

બા અને બાપુ કાકા અને બાઇ, મોટા બેન ને નાની બેન, પ્રમાલમાં પડી ગયા. બાગા સારા કપડાં પહેરે, આમ કરે ને તેમ કરે. બારું બારું બધાનું બનાવે.

ધીરુના બાપા પ્રથમારાજ વહેપારી એમણે એક રીતીબિનું ફટાકડાનું છોકરાઓ માટે મગાવ્યું હતું બનારસને દલાલજ એમાનું પણ કેટલું નાખ્યું. મોકલ્યું રહ્યું તે બાળા મોટલની રાતે કેટલાંક હતું —દીવાળીને દહાડે ચુ! બેસતા વરસને દહાડે શું! પીવાર કરતો તે ધીરુ મુઝાતો, એને કંઈ ગમતું નહીં. તેવરા ના કરતા મોટલને દહાડે બોળા બાનંદ બોળ્યો.

ધીરુના બાપુ બા તેમજ બધા. તેમણે પુછયું 'ધીરુ આમ કમ છે?' 'બાપુ હાર બાપુ આજે મમ રહેશે,' 'તો કાલે શું કરવા બાબદ્ધ કારો નાખ્યું?' 'પણ તમારા બા કમ જરૂ હતું?' 'બારી બાત છે પણ ધીરુ બાપણે પમસાકાર નથી અને તમે બબર કે તે બાપણા કેટલા તારા જેવા નાના દુબળા બાળકો ગુબ્બા પર પગરખાં, પહેરવાને કપડાં નથી એવા છે અને બાપણા કેવો મુખ ગરીબ કરનાર પરદેશીઓનો આ ફટાકાનાનો પમસે; બમ ૮. બોલ તને ન ગમે?' 'ના બાપુજી.' ધીરુની બોલી બોન બોલી લઈ પણ ધીરુ કોઈ ના બોલ્યો તે તાનો દુઃખ એને તો મળ્યા બાન બાનંદ બધા છોકરાઓ કરે છે તેમ કરવા હતા. એના બાપુજીએ બધે બાબ બોનોને ૧૬ ૧૬ પૈસા આપ્યા બીજા ૨ ૨ બાના આકોર મહેર બાબ મંત મંગાવે ત્યા બાવતી પાનાને ફટાકાનાની દુકાન કેવાઈ ગઈ. બોલ્યો બોન બાબ પૈસા ૨ ફટાકાનું લાબ્યો

નથી બોલું, બોને કહ્યું.

મારે તો એવું ૧૦ બે પૈસાનું ૧૫ બે બાનો બે પૈસાનું હું લઉં.

એવી બે પૈસી ના બાટે બગાડવી બોનના કરતા ધીરુ, આપણે બા પૈસાનાં ૨૫ બોલાવું

૨૫ પણ શાને ૧૦ ૧૫ ફોડીને બોલ ૨૫ બોના ફક્ત પૈસાની પેટીમાં બાવે?

ઠીક છે. ૧૦ મન બધુ છે નહીં?

ધીરુએ પૈસાની પેટીમાં ૧૦ ૧૦ બાનાના પૈસા સાબરી રાખ્યા બે રાતે છોકરાઓએ બહુ ફટાકાનું ન ફોડયું તેથી બાપુજીએ પુછયું. ૬ પૈસાનો ફોડાવ્યો બોલ્યો. ધીરુએ બને તેની બોન બધી વાત કરી. બાપુજીને બાબ્યો. ધિયર ફેલ બાબ્યું તેમણે બને બાળકોને ઉઘાડી મર્યું બધી ફોડ કરી. ધીરુને બધી કરતા કહ્યું તમે પ્રજા બાબો છો. બધી બાપ બેને તે સાબમેલા પૈસા બે પેટાલ્યા મારતા છોકરાંને બાપી. તેમનુ તોફ મહીના બાબોમાં પણ તેમ કહ્યું અને તે પમસા મારતાં બારેબે ભેગા કરી 'ઘડીબન-ઓપીનીબન' ઉઘાડ મેળવી બાપ્યા. અને તે પછના છોકરાંના 'ઘારા' છોકરાઓએ તરફથી કેક મહાત્મા ગાંધીજી ઉપર મોકલવામા આવ્યા. બાળકો તમે પણ 'ઘારા' બાનાર થજો.

ઘડીભર ગમત

—: o :—

દાનેશ—અમ્મા બાપ બાવો બે મમ કરીજો.

અમ્મા— હા, ગાલો બમા પડશે.

દીનેશ— તું ' ઈન્ડીબન કે મ ' ક. ન બાનું લિપાડ અને કમે ને પહેલી દસ બાંડી-બાંગી પહેલા દસ ગ્રન્થોમોનો એક બાબ તું બાર.

અમ્મા— કીડ મેં જગે તે પાનાનો પહેલી દસ લીટી અને પહેલા દસ ગ્રન્થોમોનો એક પેજો બોજ કરે.

દીનેશ— તે જે નબરના પાનામાંથી પાજો હોય તે નંબરનો મેળે બુક

અમ્મા— હા, કીડ બમસા પછી

દીનેશ— હવે બે બ્રબુબારને પાંચે બાબ અને બામા ૨૫, છોકરે અને તેમા જેટલાંથી લીટીનો જે નંબર હોય તે નંબર છોકરે અને તેમા પાછો પાંચ છોકરે બારબાદ ૬૦ થી ગુણ અને પાંચ જેટલા જો બાબ પાજો હોય તે નંબર છોકરે બાવ જોઇ-ઇએ જે બરવાળો બાય તે મોટો કહેવો

અમ્મા— બરાબ બરબાળો બાબ્યો.

દીનેશ— તો હવે તેમાંથી ૨૫+બાઇ ૨૨ બાનો બાકી રકમ કહે.

અમ્મા— પરદર બાકી રકમ બાવી.

દીનેશ— પરબ-૬-૨, પરમાં પાનાની ૨૫ લીટીનો બીજો બાબ્દ.

અમ્મા— હા સાબ બાર બાવ કર્યું?

દીનેશ— બાબણ ૧૦ કિબની રીતે મુજબ બાન તે પુસ્તકમાંથી પોતા બાબવાના રીતોરે કરી જે બાકી રહે તેનો ઉકેલો નબર, લાઇ, બાઇ લીટી બાનો બાપવાના નંબર પાનાનો બાવવા બાબ્યો નથી પણ બાજબાકી રહ્યો.

ગાંધીજી આણાઓ સાથે

નડીયાદના કન્યા છાત્રાલયના ત્રણ સાલ થએલા ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે ગાંધીજીનો બાળાઓ સાથે વિનોદ.

'તમે લાડુ છો ? ' ગમનાસાસ્તાજીએ આજે તમારૂં જાવલય ખુલ્લ કરાવ્યું. તમારે એમના જેવા સારા માણસને સારા જનાવનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. તમે જાણતાં તો હશો કે એ સારા માણસ છે ?'

'હા'

'હા નહિ, હા જ કહેવું જોઇએ.'

'હા જી,' બાળાઓ ઝોકી જવાબ બોલી ઉઠી.

'પણ એ સારા માણસ હોય તો બીજા કેવા છે ?'

'બધા સરસ છે.'

'તમે નહિ ?'

'અમે પણ સારાં છીએ.'

'બધાજ સારા ! બરાબર ખાતરી છે ?'

'હા જી.'

'વાહ સારું, હવે કહો જોઇએ તમારામાંથી કોણ છોકરી ભૂંડું બોલે છે ?'

'અમે બોલાએ છીએ,' કહીને કહ્યું.

'હમેશાં ?' કોણબોલાવ્યા !'

'કોણીબોલાવ્યા.'

'ને તમે સાંભળો નહિ ?'

'સાંભળીએ છીએ.'

'ગમે ?'

'ના જી' બાળાઓના અટ્ટહાસ્યમાં આ શબ્દ ડૂબી ગયો.

'ઠીક, ગાંધી તમને કહેવા જોઇએ કે તમે કેટલીકવાર બહુ બોલો છો ને બોલવામાંથી કડવું છોડી જો એ બાદ તમે કબૂલ કરો છો. અમે બીજા પણ ઘણું કહેવાનું રાખીએ છીએ જે સારા કહેવાય. પણ જે લોકો સારું બોલવું જોઇએ એમ કહે પણ પોતે કદી બન્યું ન બોલે એનું શું ?'

'એ તો ઢોંગી કહેવાય.'

'બરાબર આપણે કદી ઢોંગ ન બનીએ, હવે એક સવાલ પૂછું. તમે આ વરસે એક ગામ વરસ સતત કાતણની પ્રતિજ્ઞા લીધી. પ્રતિજ્ઞા નામ તાકો તો !'

'નાહ્મજ તોડીએ.' બોકરીઓ જોરથી બોલી ઉઠી

'પણ નાહ્મજ તોડીએ તે, બોકરીઓ વખતે બનવા બોલા.

'પણ મારો કે તમે તોડી તો ?

(એક અવાજ) 'ઉપવાસ !'

'ઉપવાસ કોણ કરે ? તું કે તમે ?'

'અમે, અમે.'

'દુઃખ કમ બાપુને ઉપવાસ કરો ?'

'ના જી, બીજું પણ લીધું'

'પણ ઉપવાસ કેટલા દિવસ કરો ?'

'અમારા બાપનું સૂતર કાંતવું ન પડે ત્યાંસુધી.'

'જો તો બહુજ સરસ. પણ જુઓ, અહીં કેટલાક બાપગરીબાના બોલા છે તે બાપણી આ વાત બધામાં બાપી દેશે. બોકલે જો તમે બહુ સૂતર કાંતી નહિ શકો તો પસ્તાશો.'

પ્રમાણીકપણાનો બદલો

બાળકોએ નીચાંગે જ્યારે બબ્બે પાંચાલી તો શીખવું જોઇએ પણ જો તેનું ચારીત્ર શુદ્ધ ન હોય તો એ શીખેલું કશા કામનું નથી અને ચારીત્ર શુધ્ધ હોવું જોઇએ બાળકે હમેશાં સત્ય બોલવું જોઇએ અને પ્રમાણિક બનવું જોઇએ. બહેલા ન હોય બતાં જેનામાં સત્ય અને પ્રમાણીકપણાના ગુણો હોય તો તે બધાં બધ કરતાં ઉંચો નીકળે છે અને જોકોપર પ્રભાવ પાડી શકે છે જેથી વીદ્યા જે ખુબ પીદાન હોય પરંતુ જુદા અને અપ્રમાણીક હોય તો તેની પીદાનની કિંમત સારા માણસોમાં ગણી નથી. કદાચ તેના જેવાજ બીજાઓમાં ગણી હશે, પણ બધા જોકવું અને પ્રમાણીક બનવું એ કશા બદલાની આશા એ નહીં પણ ધર્મ સમજીનેજ, નહીં તો તે દુઃખ અને પાપકારક થશાય. પણ જે રામદાસ અને પ્રમાણીક હોય છે તેને ઇશ્વરજ બદલો આપી દે છે. તેનો એક દાખલો હમણાજ જોકોમાં બની ગયો. એક ગોળ દાર્જી નામનો માણસ નોકરી શોધતો ફરતો હતો તેની પાસે એક પાઇ પણ ન હતી પણ રસ્તે જતાં તેને પા. રૂની બેંક નોટ મળી આવી, જે તેણે તુરતજ પોલીસ સ્ટેશને સોપ જઇ આપી દીધી તે પછી તે ગુમ થઈ ગયો. પરંતુ બીજાની એ પ્રમાણીકતાથી બોકો એટલા બધા ખુશ થઇ ગયા કે તેના ઘરેજ માણસો મોકલી યત્ન અને તેને માટે પાંચસો મોકલવા લાગ્યા. આ સમાચાર બાતમીદારોથી મીયાંરો જોન તો અકળાયો હતો અને તેના પ્રમાણીકપણા માટે પોલીસ રીપોર્ટ કરી કે એ બધુતો ન હતો. બધુ તે તો ઇંગ્લંડના દક્ષીણ ભાગમાં આવેલા બહેલા બોકરી માટે ફરતો હતો અને જે કામ ગામે તે કરતો હતો, તેટલામાં તે હરી જે રમણે થી તેને પકડવા મકવા હતા ને રમણે આવી પહોંચ્યો અને પોલીસ સ્ટેશને તપાસ કરવા ગયો કે જે પકડવાનો બધો માલ્યો કે નહીં પરંતુ તેના અતિ બાબતે ખુશ્યે તેને બબર આપવા માં આવ્યા ! એ વા હતો બધો મલ્યો પણ તેના પ્રમાણીકપણાથી ખુશ થઇ બોકાએ તેને માટે મોકલેલી બેરોની રકમ રૂા. ૬—૧૦૦૦ તેને માટે ત્યાં પડી હતી.

સૌથી સરસ

સાથી સરસ	પીતૃભક્તી	રામની
,, ,,	બાલુબ્રહ્મની બરત , બ્રહ્મચર્યની	
,, ,,	ગીતના	કૃષ્ણ, સુદામાની
,, ,,	ટેક	પ્રેમ, પ્રહ્લાદની
,, ,,	'બ્રહ્મચર્ય'	ભીષ્મ, હનુમાનની
,, ,,	પ્રવીનતા	બગીરાજની
,, ,,	સેવાધર્મ	બળીરાજનો
,, ,,	સત્યાગ્રહીઓ	જનક રાજ
,, ,,	વન	સાદીબ્રીનું
,, ,,	વીરતા	રજપુતાણીઓની
,, ,,	સીપણ	સીતાનું
,, ,,	પ્રભુપ્રેમ	મીરાંનો
,, ,,	તપ	વશ્વામીત્રનું
,, ,,	બલીદાન	મીનળદેવીનો
,, ,,	સેવા	ગાયમતાનો

કાચની બારીપર બકુડાં ચોખાણ

તમારા દોસ્તને પરીવાર ચલાવવાની તમારી ધમકી દોય તો કાચની બારીપર ઘાળેલ ઘાંચ સીલકના ટુકડાથી તમે મનગમતી ભીંટી કરો. બારીપર કોની છાપ્રજ નીવાની નહીં દોય ધુમ્રપાનના કહેવાથી 'લક્કો' તાપ બારીનો ઘાટ કબજ નહીં બતાવે, પણ બારીના એ કાચપર તમારો ઉત્કૃષ્ટાક પથરાયા દે અને બદધુ બખાણ તમારી નજર સામે તરવરશે ઉત્કૃષ્ટાકની બાનાયા બધાં ઘણી સુકાઇ ગયા દોય ત્યા સુધી એ અપાર કાબમ ૬૨ રહેવાના અને બધાં સુધી તમે ચાકરડ જે કામ નહીં કરો ત્યાં સુધી એ બાબુઃ પણ નહીં થવાના !

ઉખાણા

(૧)

(૧) બાર બમાણું ઘર નહીં, પણ ઘરમાં બે રીયા. બધા બાના કામની વસ્તુ એ બાબુરીયા.

(૨) બારસો ઉધા, બારસો ચતા, બારસો બાવન વીર, બાઈ ભરત ભરતે તેને બાપું શેનાના ચીર.

(૩) દેહ ત્રણે પરદેહ ત્રણે પાણી દેખી દપ મરી ગયો.

(૪) નાની શી ઓકરી મધે છે ટોપલી ને પેટમાં ઓકરી.

(૫) બહાં નહીં કમાઈ નહીં, રાજાને દરબાર નહીં એ કુળ ઉપર દોતાં નહીં.

(૨)

(૧) એક અગાસી ઉપરથી એક પત્થર પડ્યા, નામે એક મોદીની દુકાન હતી. તેની પાસે તે પડ્યો અને ૪ કુકડા સમા પેપારી બતમાં બોલ્યો કે બાતો બોલામાં કામ બાવશે તે તેણે બોલામાં કે થી ૪૦ શેર સુધી બોબ્યવસ્તુનો નીશ્ચય કર્યો. તે કરેક કુકડા કેટલા શેરનો હશે ?

(૨) ૨૦ ટોપીવાલા છે, તે બધામાં સ્ત્રી, પુરૂષ અને છોકરાં વચ્ચે બહેંચવા છે. દરેક પુરૂષને રૂા. ૨૫ મળે છે. દરેક સ્ત્રીને રૂા. ૧૦ મળે છે અને દરેક છોકરાને રૂ. ૦૫ મળે છે, તો કેટલા પુરૂષ, કેટલી સ્ત્રી તથા છોકરાં હશે?

(૩) ૭ ગાલડીમાં ૧૦૦ લીટર છે. ગમે તે પરાક ગમે તેટલા લીટર માપે તો પણ બધી ગાલડી બાપે છે. તો કેટલા લીટરની ગાલડીઓ હશે ?

(૩)

(૧) પહેલા બે પુરાના બબુબ, બીજા બે ૧૮૯૯ માં બબ્બ ચાર બક્ષરનું એકજ નામ, કહો એ કબાનું નામ.

(૨) પહેલા બે રાજના માપ, બીજા બે ઉબલા માં બબ્બ, ચાર બક્ષરનું એકજ નામ, કહો એ કબાનું નામ.

(બાકીનો માટે જુઓ પાનું ૫૨૧)

તરકારી મંડળ

લેખક: શ્રી. 'ચિનોદ'

ઉપરોક્ત મંડળના આશરે ટેકા અર્થેની સામ્યવારી હોલમાં, તરકારી ગાનીની, ઓ ભાજેર બળા બોલાવવામાં આવી તે આમંત્રણને માન આપી, સારી સંખ્યામાં તરકારી આઠ ભઈનો સભાગૃહમાં જમા થઈ ગયાં. બાલાને દીપક, તરકારી મંડળમાં અસુર બજાર, પ્રમાલ કોટેશ્વર અને બીજની ચમત્કારિક નવી તરકારી મંડળમાં પોતાના સ્થાન દરક અને દરજ્જે આમંત્રું, રેકમીકીયા' (અરજી) આવેલું, તે હતા.

સભાને પ્રમુખ શ્રી ભદ્રકેશ્વર પ્રભુશંકર ભોજ | મેડેકરી તરફથી ઓજસ્વી પ્રવચનથી કાંઈકારવામાં આવ્યો. અને કામની શરૂઆત થયા તે પહેલાં મી. રીંગણપ્રસાદ બેરિસ્ટરે ઉભા થઈ, 'પ્રમુખ ઓર ઓડર: ઉઠાવ્યો કે "શ્રી ભદ્રકેશ્વર આજની સભાના પ્રમુખ થઈ શકે નહિ" અને દલીલમાં જણાવ્યું કે 'શ્રી ભદ્રકેશ્વર કોટિયાનો ખેડ મેડ સાથેનો નીકટ સંબંધ જોતાં 'બીજા કોઈ પ્રમુખની ચૂંટણી કરવી વધુ સમાધાનકારક થશે.

મી. રીંગણપ્રસાદના સૂચનને ટેકો આપતા બાજ ભાષણમાં કરવાસથી કહ્યું કે 'પ્રમુખ આપે. જાના પૂરીના ગોગા જેવા દેખને તીરમતી, તેનો સ્વાનનો વીચાર કર્યા વગર કેટ બાજુએ હાથી પડે તેની ખાતા નહિ તે લાયો. (અત્રે 'ગોડર' 'ગોડરેના અવાજથી સભામાં ધાંધલ મચી રહી.)

પ્રમુખ સાહેબે ખુરસી ઉપર ઉભા રહ્યા. સભામાં શાંતી પ્રસરી રહતાં આ ભારી બાબતના મુદ્દા પર બોલવાનું 'ફ્રીજ (મુકાદો) આપતા જણાવ્યું કે, "આમ રીંગણપ્રસાદે ઉભા કરેલા વાંધાનો મુદ્દો હું સ્વીકારું છું અને પ્રમાણે ના થાય તેટલા માટે આજની સભાનું પ્રમુખસ્થાન હોવા હું મારાથી કુખીનામુંને રાજીનામું કરું છું."

નાજીનામાના કમકાટ વચ્ચે શ્રોતારી કુખીનામું મંજૂરનું પ્રમુખની ખુરશી ઉપર જમ પામ્યા.

મંજૂરી બોર્ડીને વાપરીમાં બે ત્રણ બોલવા બાદ કોરેશ્વરે 'રેકમીકીયા'નો વીરોધમાં બોલવાનું જણાવ્યું કે, 'આ સુધારાનો ઠરાવ આપણા મંડળને ચલડી ખા પડશે તે કારણસર પણ આવી રીતે જોવા નથી આજે ત્યાં સુધી ત્યાં સમાન દરજ્જે આવેદારોની બાંધી પ્રથારણ રહી છે. પતી-પત્ની વચ્ચે, શેઠ-નોકર, શીક્ષક-શીષ્ય, ટ્રેન ડ્રાઇવર, ટેક્ષા-પીકેરોરીના નાટક-સીનેમા, આવા હરીજન-હિંદુ વચ્ચે સમાનતાની વાતો વધુ પ્રમાણથી ઉચ્ચારાઈ રહી છે. તેનો નીકાલ આવ્યા પહેલાં, આજે 'કોટા ઓ કારેશ'ની સમાનતાની વાતોનું નવું પ્રકરણ આપણને મુંઝવી રહ્યું છે પણ સમાનતા ઓ તેનાં ઉપર પરીણામોને જે આપણી ચારે બાજુ વેરાયેલા પડ્યા છે, તે તરફ નજર કરવાની જરૂર, આપણા વ્યવહારની દુનિયામાં કેમ લોવું નથી. કયાં કે નીકાની કારેલું ઓ ત્યાં ... ભાગ ભારાવું કારું... (ઓડર ઓડર, ઓર નથી ભાવ, ગોરી બહેનો બાજીઓ અને પાંચમાંનો પરીણામે બાજ કારેલાને કહ્યા મોટે ગોરી બનાવી દરજ્જ પડી.)

ત્યારબાદ શ્રી ભદ્રકેશ્વર બોલવા ઉભા થયા. 'બહેનો અને ભાઈઓ! આપણી આગે આવી પડેલાં કાર્યનો ઉપલક પણીજ સંભાળભરી રીતે આપણો ખ્યાલ કરીએ. આ આપણા વપના જમાનાની સાથે રહેવું હોય તો સમય પ્રમાણે આપણે પણ સુધારા સ્વીકારી જીવનપ્રણાલી વીસ્તારને જરૂર કરી, પરિવર્તન કરીમાં સુધારો કરવોજ જોઈએ; નહીં તો આપણે જમાનાથી વહન પાછળ પડી જઈશું. શ્રી. ભદ્રકેશ્વર અને શ્રીમતી લક્ષ્મીનું દરજ્જ પ્રમુખપણે અમૂલ્ય સલાહ ખાનાથી અમે આપીએ આપણને સહમતવનારે છે. આપણે ખેડજ જમીનમાં પાકનાં ફેરો કીએ. સજ્જ તરકારની વાટિકા સર્વ સરખાજ કીએ. રંગ અને રંગમાં પણ કયક મુજો સમાયલા હોય છે, પણ તેઓ આપણાજ હરીજન બન્ધુ છે.'

'હું આશા રાખું છું કે, તમો બધા તેમોની અરજી સ્વીકારી ગોકલતાના દાવને ટોળાવશો. ઉલટામાં દરેક જોડે મળતાપણું રાખવાની મારી તમોને વીનતી છે.'

બા ભદ્રકેશ્વર બોલવાપોઢ પરથી ઉતરતા જ ત્રણ ટેકેદો મારફતે મી. રીંગણપ્રસાદ ઓ જ ઉભા થયા, પોતાનો બાજુ બાજુમાં નજર કરી બોલવાની શરૂઆત કરી

'પ્રમુખ સાહેબ અને ગૌતાજનો!'

આમ બેરીસ્ટરી બરા બોલે બોલીને ગયા પોતા. પ્રમુખસ્થાનેથી કહ્યું બતી છે! બીજાની બોલવાની શરૂઆત કરું

મી. રીંગણા પ્રસારે ભૂલ સુધારતા બોલવા ચલાવ્યું 'પ્રમુખસાહેબ અને ગૌતાજનો! (તાળીઓનો ગડગડાટ) આજ શ્રી કારેશના કરવાં જેવો સાંભળતાં તમોએ ઉપરોકત સભામાં ધાંધલ મચાવી અને તેથી તેમને બેસી જવાની દુઃખદ ફરજ પડી જેને દર્યને શરૂમાં દોષ, તેજ કરવું કરે. કોઈ બીજાથી કરે અને કોઈ કરવાથી, પણ બેકીની પ્રજ્ઞા બજારું સુધારવાની દોષ છે. મારી માન્યતા પ્રમાણે તમોએ એમને નહીં ચલાવવામાં ગંભીર ભૂલ કીધી છે. હવે આપણે મુકાતી વાત પર આવીએ.

'કોટા અને વસ્તુને આપણી સાથે સંબંધ રીખે તે પહેલાં આપણે પહેલા મકાનની અને અમલના મુદ્દે વીચારવાનો છે. અને તે એ છે કે આજ આપણા ઉપર નીચેના પ્રકારના પક્ષપાતપૂર્ણ સમાજનો જેમ તેઓ આપણા ઉપર છવે છે, તેમ આપણે પણ તેઓનાજ પ્રત્યે દુર્ભાવનામાં આવ્યા છીએ, એ આપણે ન ખુલાસો વળી આપણે અગ્રણ સ્વીકારવાનું તો તેઓ તરફથી આપણો બહીષ્કાર ચલાવો પુરેપુરો સંભવ છે. ત્યારે તરફથી 'ડીયર' 'ડીયર'ના પુકારો)

બાપ દાદા અને વસ્તુનો પરચો તો જોયો બાજીનો દોષ તેજ બાજે તમોને જોતા થી બાજારો સુધારાના નામે તમે કર્યા પુરાવા પડો છે તેનું તમને બા તબક્કે ભરાસો આવ નથી. સજ્જન અને શાંતીવાળું આપણું 'તરકારી મંડળ' આજે તેઓની હાજરીની ખેડજ મંજે 'તરકારી મંડળ'મા ફેરવાઇ ગયેલું આપણે જોઇ શકીએ જોએ તો ભવીષ્યમાં તેઓના સાંનીધી આપણે કેવા વીચવાર અનુભવશું. એ વીચારે તો હું કમકાટી ઉઠું છું પ્રમાણ તમોને સદબુદ્ધિ આપો. 'બા દુકાળી વાતાવરણની વચમાં હું હવે ત્યાં બોલતો નથી. તરતજ મી રીંગણપ્રસાદ 'ઓડર ઓડરની' બારેક કમાણ કાઢી, વધુમા બારે તરફ ફેરવી શાંતિની ગંધર્વદુર કરવાનો બીજા પ્રયત્ન કરતાં પોતાની બેઠક લીધી.

આમ મારા પાનપદી (માજીમની) ના મદનો હું કમકટ ઢબદોમાં વીરોધ કરું છું.' માર્કાસ રીંગણ પ્રસાદ કહે' શ્રીમતી પાપડીબાઇ પોતાની બોલ આગળીજ ગજ્યાં, મારા આપણાના બધા વીચારો દોગામી હરીતા છે. એને બધા બધર છે કે મહજુના વધાર વીનાના 'બમચ્ચ લીયર્સ' મીઠા વગરની રોટલી જેવા હોય છે. અને કોંદા—કેરીની કુંપળ આવે તો પુછવુંજ શું! અને તમારા વધબાકુને પનરે દોસે દોસે ચપાતી બમ છે. વળી તેઓના 'નહીં ચીલાવું' 'નહીં બરવું અને નહીં મુકવું' જેવા પ્રશ્નોને ગમતે તો તેઓ આજે કેટલાયે બરવાં બધ બાપ છે હવે તો બીજારી કાચના ત્રુમકેલી બનાવે કોંદાના ભુમરો નજરે પડે છે. તેને હવે તેઓથી અલગ પાડું. એ આપણા નાકને નોતરબ બરાબર છે.'

'ઉપરતમાં હું માન પાનપદીને પુછું છું, કે આજની દુકાનો તેઓની હાજરીથી કમારું નાકનું તેરણ ઝાલું તે છુપારે નમો, પ્રેક્ષા કોંદા તેવા કે ન બરમા, બધબ કાબ્બાની દુકાને કાંઇ મહબુની હોય બધા હોય, તેવે દુબારે કર્યા ભટકવી વમે. તેઓનો ભોર કુર કરેલ ભોર તે બધને નોમી મુઠીએ બે દુઃખ વેચ્યા હોતાં નગાર નાક કાર્યા જાવું રહે છે (નાગરો) પાપડીબાઇનું બાપણ સાંભળ મી. રીંગણપ્રસાદનું એન્જીન 'સીક' પડી ગયું કોંક પણ ઉન્દર ન મળવાથી પાપડીબાઇ 'હવે હું બોલે ?' કહેતાંને પાન દેતાં તે બેસી ગયાં.

ત્યારબાદ કીરોરાં, રટણાબા, ૧૬ સુરબા, પત્રેરે તરફથી તરફેણમાં અને વીરોધમાં બાજીઓ થયાં. વધુ સભ્યોને શ્રી સક્કરીબાને બોલવાની ફરજ પાડતાં, તેઓ 'ઉંટનાં ગરદને અંગ વાંકા' જેવા પોતાના દેહને કે ચાવતા ડોલાવતા બાજ પ્રારંભ કર્યા અને પોતાની ગરાણે કોંદ પર હાથ ફેરવતાં ફેરવતાં બોલવા.

'બાઇઓ અને ભાઇઓ! શ્રીમતી પાપડીએ કહ્યું છે તે બરાબર બધર લાગે છે, બધબાગોમાં વેચ્ચુનો

સીધાંત જેવી આપણા કરતાં તેઓનો બાપ નબી પડશે. આપણામાંના કેટલાકને જરા જરામાં ચીમકાર આવી અને રડી આવી ટેવ હોવાથી, તારકાળીક ઉપયોગ માટે તેમનો સમર્થ થવા લાગ્યો. પણ મરદોના આભૂષણને બદલે એટલે કે, આપણને નબળાઈથી ભરીદી સંપિતાના આક્રમણને સામને તેઓનો અમ વધતો ગયો. આજે તો ઉચ્ચ અધ્યાત્મ વસ્ત્રધારીના મરણી, જીવનમાં તેનો પત્તો પણ મુકર્યો કે કેટલાક કુટીયુક્ત કુટુંબોમાં કપડાંના લક્ષને તેઓનો પ્રવેશ પણ થઈ શકયો નથી, પરંતુ 'ઝકીના કેદખાનાની દીવાલોમાં મુક્તિ માણવી પડી યે છે.' અને તેના પ્રીતજન માણસાને ચોરી છુપાવી કેટલ રેસ્ટોરાંનો આશરો લેવો પોતાની જાતને શાંત પાડે છે

'મોટા ઠીકાં, કપાળે ત્રિપુંડ અને આંખે જનોઇ નાખીને વર્ણવ્યવસ્થા અમાજના કેટલાક નબીરાઓને 'આપણી કોટલાની ગતળ માફ્ક', 'કુલકથાંના કોઠાના બદ્ધમાં' તેમજ ગોપાદીપા આકાશ-મેદાનમાં કોઠાની કચુંબર સાથના બેળ સાથે પૂરી ખાતાં કાગની બોધે બેસી આઝાદીનાં સપનાં સેવતાં શું આપણે નથી જોયાં? હવે તો સજ્જન પીંજારાનાં બધુ કોઠાનું અજાણ અને 'સસલાની ચટણી'થી તેમનો પગપેસારો થઈ ચુકયો છે, અને બધીબધમાં, 'કોઠા-બદામ'ના ધારણી ઉંચાણી વર્ણવ્યવસ્થા-સમાજમાં નહીં થાય, એમ માની શકાય ?

આ બધા મંતવ્યો જોતાં જે સમાજના, ઓઠા નીચે આપણે તેમને અધુત અને અસ્પૃશ્ય રાખીએ છીએ તે કયાં સુધી ચાલશે ? આજે તો રાજ્ય ગદ્દારાજ્યોની ધારાસભામાં, અને સરકાર માણસની કાર્યમાં પણ આપણા કરતાં તેમને પ્રથમ સ્થાન મળે છે. બધા વર્ણવ્યવસ્થ સમાજે કયા કારણે તેમને અસ્પૃશ્ય ગણ્યા તેનો ઇતિહાસ આપણે જાણતા નથી, માટે સમજ પ્રમાણે ગાંઠ વાંધી લેવાની મારી નમ્રે સહુને ભલામણ છે.'

ઝકરીયાના ગયા બાદ, શ્રી. કાંદેશ્વરે પોતાની કાંદી પત્રકારત્વની ઐતિહાસ માંડ્યું, 'તરકારી મંડળો' રચ્યો, અમોએ ભૈકલાના માટે હાથ લંબાવ્યો છે, અમારા હાથમાં હાથ મીલાવવો અશ્કય તેને તરછોડવો એ તમારા હાથની વાત છે. આખરી તરફેણમાં તેમજ બીજામાં પુષ્કળ દલીલ થઈ છે. પધારે પીંજણ કરી નમારો અભિપ્રાય જાણવા માગતો નથી, પરંતુ બોલવું તો કહેવું પડશે કે, તમો માની બેસો છો, એટલી હદે અને કેટલા પ્રમાણમાં આમારો મતભેદ છે નહીં. વધારે અને પ્રાકટરોએ પણ અમારો દૃષ્ટિકોણ સ્પષ્ટ કરી બતાવ્યો છે. રાજ્યની મોથી દખાલની જરૂરવાળી ગામો, મહેસાણથી કરી લક્ષ્મણ છાએ ગણા ખરીદ કોઠાને મન તો અમો તેઓની કસ્તુરી' છીએ. ચાહનારાને અમો ખોદકામ કરીએ છીએ. ચોરી-છુપાયા અમારો સ્વાદ ચાખનારાઓ પોતાનું પાપ છુપાવવા, કુટુંબીજન, પાત્ર, વગેરે મુખવાસની મદદ લે છે પણ તેઓના એ પાપનો અમોએ કદી હિસ્સો-પીછોડા કર્યો નથી; અમો તેઓના એવા પ્રયત્નોને 'ટીમાં મીલાવી, અમો તેઓનાં પાપ ધુમ્રમાં પાડીએ છીએ.

'આજ વર્ષોથી શ્રી. બદામેશ્વર અમારી સાથે રહી અમારો ઉધ્ધાર કરવાના પ્રયત્નો કરતા આવ્યા છે તે માટે અમો તેઓનો આભારી છીએ, તેઓ અમારા 'માંધીજી' અને અમોને મંજાર 'હરીજન' છીએ. પરાધ્યુક-સમાજમાં કહેવાય છે, કે અમો તેઓના પ્રભુના મંદીરે રહ્યા હતુમત બના છીએ. એટલે કે અમોને લાખો વર્ષની મુકવામાં આવ્યા છે, આ પુછો તો અમો હરીજન છીએ, અને એજ કેવો અમને પોતાના માની પ્રભાર્થના સમરણ-ચીન્હો આપેલા છે તે તમોને બતાવી, તમારી ખાત્રી કરી આપીશ કે, અમો પ્રભુને મન, કેટલાકની માન્યતા પ્રમાણે અધુત નહીં પણ પ્રભુના પ્યારા છીએ.'

આ સુનો મારું વક્તવ્ય થઇ તે, મહારાજ શીવાજી તરફથી પત્રોક્ત પ્રમાણ-પત્ર અને આ મારી દાદી-સૂઝિના સરજનહાર શ્રી મહાદાદાએ પોતાના તરફની પાદગીરીમાં પોતાની દાદીમાંથી આપેલ તે, હવે અમલમાં આ વીધ્યુક્તઓ આપેલ સ્મરણચીન્હ નમોને બતાવું, કહેતાં જ કાંકલે પોતાના દેહને ઉભોને ઉભો ચીરી નાખ્યો,

'આ સુનો ! જે સમયે હોકો મને આમ બનવા રાજા કાર્યે છે, ત્યારે તમે મારા બેઉકો આગો તપાસશો ■ તેમાં તમોને શ્રી વીધ્યુના 'ચાંપાના દર્શન મળી અને આકો સાખી મારા બે આમ કરશો તો 'સુરત'નગરના દર્શન થશે, કહેતાં, આપણી સમસ્ત તરફના ચાતીર્યા કોકને પણ આવી અનુપમ ભેટ મળેલ છે? બાકી તમોને અધુત અને અસ્પૃશ્ય લગેલા છે! બાકર તમોને અદબુદ્ધા આપો.

શ્રી. કાંદેશ્વરના બેસી જતા બાદ, શ્રી રોકરબુ-પ્રસાદે ઉભા થઇ કહ્યું કે 'શ્રી. કાંદા તમને અન્ય વકતાઓના આભાર સાંભળી હું એવી સૂચના કરું છું, કે આ આભાર પર વર્ણવ્યવસ્થ સમાજનો મત બધુવા એક ઠરાવ્યો કમીટી નીમવી.'

"હું આપનાને વદન પીકરાવ છું' કહેતાંને પાપડીયાએ ઉઠ્યા.

હું એ સૂચનાને વધાવી લેતાં કેટલા આપ છું', કારેલાએ પત્તા પૂરક્યો

'બેઠા ! બેઠા ! રોમા, કુમારે નીપારે વચ્ચે કુકડા મારીના કરે છે ! કમાનું ધુંધુવાતું' પાપડીનું 'બોધસર' બોલાવેક પૂરક્યું અને પ્રસંગને ચોકલી બેઠા નીચે પટકયો

સભામાં માંધલ મચી રહી. અને થકિ દાંએ દાંત આવી ગયા. કોયમીરે કમ્મર ખાંધી, કોંડ, સુરત, જેવા બાકે ઝરીવળા આબુઓ ખાંધી ગયા. વરસતાની નીંગ મેદાને પડી બાપડીઓ લીલામ, અને વકીલાની રીંગે વકીલાનો ધુરે દાંએ મારો ચલાવ્યો. ગોળા અને મોગરીએ માણસોને અંધોડા ઊડ્યા, તેની ચટણી આબુની ચેટું બધાને વૃક્ષો માંડવા આ. તકનો લાભ ગણ પામતી કુપ્રથીલાભ પ્રમુખની ખુરસી ઊંચી કર્યા કરતી સમા, તે સમજાયું નહીં, બધિયા વધતાં ચાલીસ, હોલમાં બસી ગારી અને બધાંને નિરૂત્તર. . .'

'વીધુ ! વીધુ ! ઉઠ કયે. મમ્મી બોલ્યા, કરવા આવ્યું છે ? નહીં ? એ શબ્દો કાને અથડાતાં હું સફાળો બેઠો થઇ ગયો. બાજુમાં મરડી. આંખો ચોળી જોઉં : તો હું મારી ઓફરીના પલંગ પર બેઠો છું, અને મારી પત્નીની ખુરસી પર ઉપરોકત શબ્દ બોલનાર આગો ગીત રસોઇ બેઠો છે! ત્યારે શું એ સ્વપ્ન હતું? બેઠાજ શબ્દો મારા મુખમાંથી સરી પડ્યા.

બાલુડા કેજો

આટલું કરશો બાળું ?

બાળ અને પેટાળના વેગ કદી ના અટકાવો. બાકુનો વેગ કદી ના રોકવો. ઉંઘરીનો વેગ કદી ના અટકાવો. છીંકનો વેગ ન અટકાવો. ઓડકારનો વેગ ન અટકાવો, ક્ષુધા અને તરસ નો વેગ ન અટકાવો. આંસુ આવતાં હોય તો તેને આળવાં નહિ. (રડવાથી આંખો સુંદર બે, આંસુથી આંખનો મેલ સાફ થાય છે.) કોઇ સખત આપતી હોય તેને કદી ન રોકવો.

ખાસ ખુશ થઇને હોય ■ કદી ન રોકવો. ખમ ઘણો દોષ છતાં ન લાગે કરીને વધુ ક્ષમા ન કરવો.

આટલું જરૂર કરજો

અણોગ્ય ખાદ્યપદાર્થોના વેગને રોકવો. બાબુ અને કર્મના વેગને રોકો. લોભ, ક્રોધ, ભય, દ્વેષ, અને માનના વેગને રોકો.

નિદ્રા, આળસ, છળ, અતિશ્રમ, બારકા ધનની ઇચ્છાના વેગને રોકો.

બહુ ખોટકાવા, ચડી બાવા, કર્કશ વચનો બોલવાના, વેગને રોકો.

પ્રસંગ વગર બોલવું નહિ, જેટલું બોલવું તેટલું ટીતકર, સત્ય અને મધુર બોલવું.

ઝુંપાઝાનાર જવાબ

(૧)

(૧) મરણ (૨) નગીના, (૩) ચોર (૨) ૧૧ ગામ, (૪) બારેક (૫) ૩૨૦

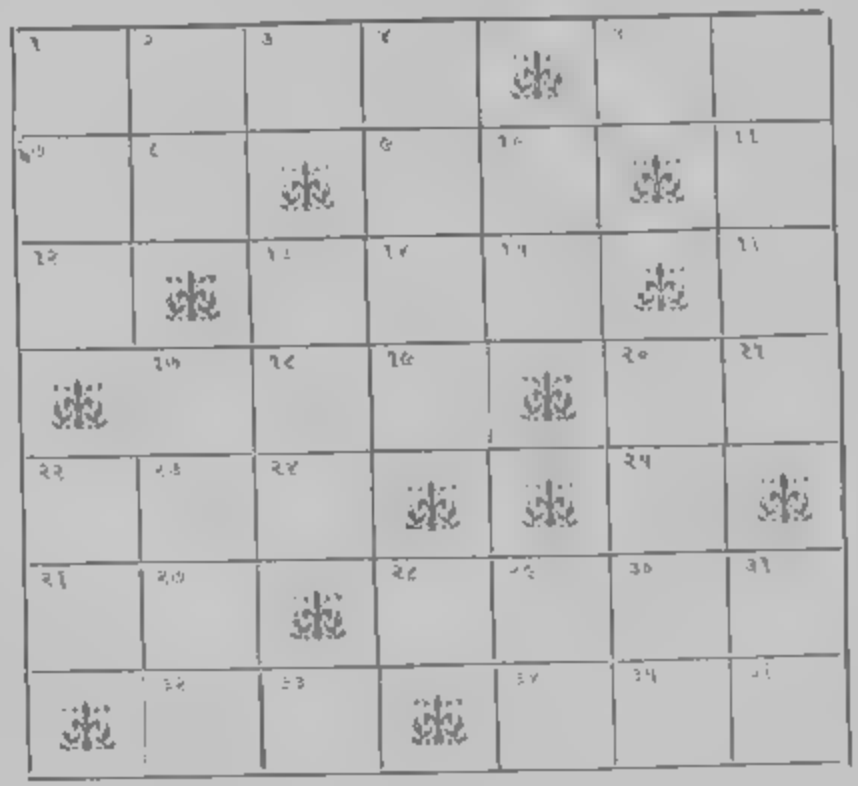
(૨)

જવાબ:-(૧) ૧-૩-૬-૨૭ ચોર (૨)૧૧ પુરુષ, ૫ સ્ત્રી અને ૬ છોકરાં (૩) ૧-૨-૪-૮-૧૬-૩૨-૬૪ તાકાની માંડણીઓ.

(૩)

૧. જુનાગઢ. ૨. રાજકોટ.

ગુનાભી શબ્દ ગુંચ

આડા ઉકેલ

૧ માણસનું નામ, ૭ ગરીબ, ૯ ગાજણ, ૯ ઢોરનું પ્રસીદ્ધ સ્થાન, ૧૩ સહાયતા, ૧૭ ગુજર દેવનું નામ, ૨૦ શરીરનો એક ભાગ, ૨૨ રમુજ, ૨૬ ગીત ગવાનું ઓ બાયક નામ, ૨૮ ઢોરનું પ્રખ્યાત સ્થાપાનું સ્થળ, ૩૨, પાણી, ૩૪ પૂર્વ ૩૬ ગણવા દેવની

ઉભા ઉકેલ

૧ પ્રણામ, ૨ આનંદ, ૩ ચંદ્રનું સૈન્ય, ૪ કારીગરી, ૧૦ આવાજ, ૧૩ ઉંઘ, ૧૫ છોકરીનું નામ, ૨૧ મહાન સમાપતી, ૨૨ સાંકડીબાર, ૨૬ ઘાસ પથી, ૩૧ નકામું.

ઉપલી શબ્દ ગુંચનો જવાબ 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના નવેમ્બર તા. ૧૨ મીના અંકમાં પ્રસિદ્ધ થશે. તે પહેલા તેનો ખરો ઉકેલ આ ઓફીસે મોકલી આપનારને એક પુસ્તક ભેટ મોકલવામાં આવશે.

કનેકશનરે આજ કુપન માટી મોકલવું. પોતાની વય સખી જણાવવી અને પુસ્તક ગુજરાતી લેખકે છે કે અંગ્રેજ તે જમી જણાવવું. કનકશન ઓફિસ નીચે પ્રમાણે કરવું. Word Puzzle Department, Indian Opinion, Phoenix, Natal.

દ્વિપોત્સવીનો જાહેર મીટીંગો

શ્રી પ્રીટોરીયા હીંદુ સેવા સમાજ

શ્રી પ્રીટોરીયા હીંદુ સેવા સમાજના આયમ મેહમ તા. ૨જી નવેમ્બર ૧૯૩૭ને મંગળવારના રોજ રાત્રીના સાત વાગે સમાજના દોલની અંદર મહાન દિપોત્સવી ઉજવવામા આવશે. જે પ્રસંગે સમયોચિત, આખ્યાન, સંગીત વિગેરે કરવામાં આવશે, તેમજ બધા ભેળાયેલાઓ સર્વે હીંદુ ભાઇઓ તથા બહેનોને વખતસર પધારવા વીનતી કરવામા આવે છે

કનૈયાલાલ રાજુલાલ રાવલ.
સી. એકસ. મારી.
ઓ. ઓ. સેક્રેટરીઓ

સુરત હીંદુ એશોસીએશન

સર્વે હીંદુ ભાઇઓ અને બહેનોને સવીનય નીવેદન કરવામાં આવે છે કે ગુરૂવાર તા. ૪ ૧૧ [illegible] છે તે દિવસે ધર્મના રોજબાર અંધ કરી એસો. શીએશનના દોલમાં પાર્થીક દિવાળી ઉજવવા આમ સેવા થનતી

ગુરૂવારના [illegible] ૧૧ કલાના સપારના ૯ વાગે સંધ્યા ૬ના [illegible] ૭ વાગે મુખીકુતી થવા આરતી થશે. અને સ્વાધ્યાયકાળા તરફથી સંગીત તથા સંવાદ થશે.

ગુરૂવાર તા. ૪-૧૧-૩૭ના રોજ સાજના ૬ વાગે નવા વર્ષનો દુધપાટીનો જોગાવડો. આરતી વિગેરે પ્રસંગે પંડીત રમીશકર પણ હાજર રહેશે

આશા છે કે દરેક ભાઇઓ તથા બહેનો ઉપર મુજબની મીટીંગ દિવાળા ભાગ લેશે

મંત્રી. શ્રી પરલ.
સે સ ની [illegible]

શ્રી યુ. અ. મોચી મંડળ

ઓલ એફીકાએશના સર્વે હીંદુ ભાઇઓને જાણવું કે કે ગુરૂવાર તા. ૪-૧૧-૩૭ના રોજ દીવાળીનો દીવસ હોવાથી તેમણે તમના મતો કામેમાંથી નીશાન રહી તે દીવસે લાઇબ્રેરી પણ રહેશે. વધુ તે દીવસે પ્રભાતે ૭ વાગે ગોવા નંગાના દોલમા હીંદુ નંગાઇકાર પક્ષ સોમી ૧૦ વાગે ત્યાં તેમના [illegible] હીંદુ ભાઇઓ તથા બહેનોએ પધારવા કૃપા [illegible] તમજ રવીવાર તા. ૭-૧૧-૩૭ના દીને બપોરે ૩ વાગે હીંદુ મંડળ તરફથી ચાલતી સ્કુલના બાળકો દ્વારા ભારે તરફથી ઝેકરાઓ દ્વારા લઇ, ગરબા વિગેરે રમતગમતનો રાખેલ છે તેમાં બધા સર્વે હીંદુ તથા મુસ્લીમ ભાઇઓએ પધારવા કૃપા કરવી.

તુલસીદાસ બગલજી.
બંસી મા હ. મ. ગો. મંડળ.

ગોલ્ડન સીટી

ઉંચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટલ કેફે

ફોન. 33-8567 પ૭, કમીશનર સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઇ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટલ્સ બાલકની હોટલ

ફોનઃ ૨૩૪૧૪ કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

SOME S. A. SCENES

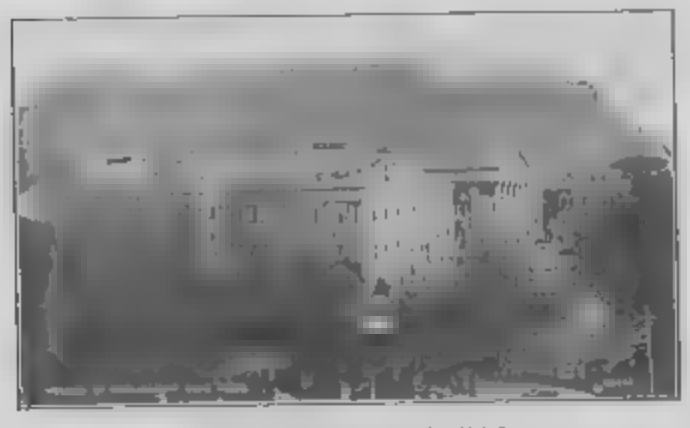
દક્ષિણ આફ્રીકાના કેટલાંક દશ્યો

THE UNION BUILDINGS,
PRETORIA
Malherbe (capitulates) stands this year—by order which negotiations with the Union Ministers on the Native question.

પ્રીટોરીયાનું યુનીયન બીલ્ડીંગ.

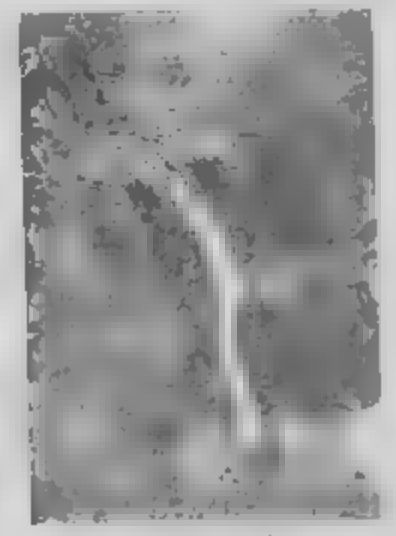
હિંદી સત્યાગ્રહ યુનીયનના પ્રધાનો સાથે સંમતી કરવા બાબતના મોમિલ્કેએ આ સ્થળની અનેક વાર મુલાકાતો લીધી હતી

THE HOUSE OF PARLIAMENT
CAPE TOWN
on the 24th September the Parliament. Photo shows all the Union Parliament assembled outside

યુનીયન પાર્લામેન્ટનું મકાન

પ્રીટોરીયા વિગેરે અગત્ય સ્થળોએ આ મકાનમાં પ્રધાન કરવામાં આવ્યા છે. મકાનની સામે દેખાતિનો પ્રખ્યાત ટેબલ માઉંટન છે.

TAMBOERSKLOOF
A beautiful scene to be met with under Cape Dutch Government

ટેમ્બરસ્કી ક્લોફસ.

કેપીકચ મહલગવર્નમેંટનો પાસે આવેલું એક સુંદર દશ્ય

UPPER CABLE WAY STATION
Table Mountain, Capetown.

ટેબલ માઉંટનપર ચઢવાની દોરી.

કેપટાઉન શહેરને દોઢસો માઇલો ઉપર ચઢાવ છે. આ મથકમાં બધાં જરૂરનાં સ્ટેશન દેખાય છે. નેચુંજ પર્વતની નીચે છે

NATIVE CHIEF
with his two wives

નેટીવ ચીફ

પોતાની બે પત્નીઓ સાથે.

PHYSICAL CULTURE

અંગ કસરત.

DURBAN INDIAN SURF LIFE SAVING CLUB

These fine enthusiastic [illegible] Durban [illegible] without [illegible] from the [illegible] Days have [illegible] to [illegible]

JOE LOUIS

The famous boxer [illegible] champion [illegible] photographs [illegible] published [illegible] of the [illegible] boxers [illegible]

ડરબન ઇન્ડિઅન સર્ફ લાઈફ સેવીંગ ક્લબ

આ ઉત્સાહી યુવાનો પગો સુદર બેવા આવતી રજા ઉપર [illegible] પરંતુ સત્તાધીશો તરફથી તેઓને પૂરતુ ઉત્તેજન મળતુ નથી. તેઓએ સમુદ્રમાંથી ૨૦ થી ૮૦ પ્રજાના માણસોને બચાવ્યા છે.

જો લુઈસ

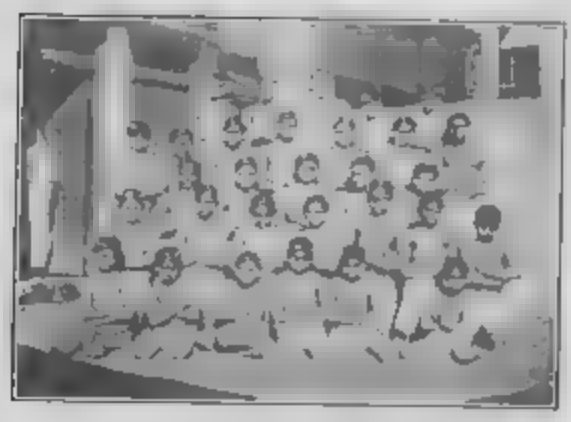
પ્રખ્યાત બોક્સર [illegible] હરીફાઇમાં [illegible] ફોટાઓ [illegible]

SOME INDIAN PHYSICAL CULTURISTS

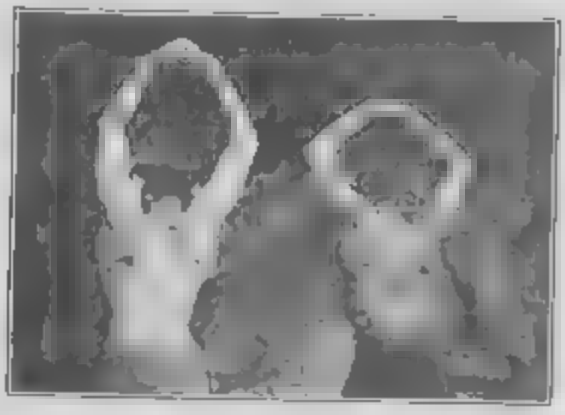
trained by the Surat Aryan Physical Culture School in Durban.

ડરબનમાં આવેલી સુરત આર્ય વ્યાયામશાળા તરફથી કેળવવામાં આવેલા કેટલાક હીંદી યુવાનો.

Surat Aryan Physical Culture School

સુરત આર્ય વ્યાયામ શાળા

Another scene of how the muscles are being developed at the above school.

ઉપરોક્ત શાળામાં અંગના અવયવો કેવી રીતે કેળવાય છે તેનું દૃશ્ય.

'Phone Day 2-6164. RAJCOOMAR, 'Phone Night 0-1536.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Floral Tributes in all descriptions always in stock.
Motor and Horse Hearse at moderate Charges
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
સ્ટૉક, કૂલ, મોટર ગાડી કે ઘોડા ગાડી કુંડ તેમાંથી પૂરતા પ્રમાણમાં આપે છે. સારા વિશ્વાસ ભુકું.
19, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691 BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ઑરેસ, ફેબલ અને કીયન હેરેસર બ્રુશ અથવા જથ્થા-બંધ બનાવનાર તેમજ બ્રુશ હર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
મારફેલા આવેલું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં ખાની દેખરેખ નીચે તાજા અને સારામાંથી ઘરના ઘરેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, કળદર અને ગરમ હંમેશાં યોગ્ય ભાવે જથ્થાબંધ અમારી મેરંટી સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઑર્ડર પધ્ધત ગંત્રાથી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4204 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

'Phone 33-4403. Tel. Add.: "VALAHTEL." P.O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
અનાનાની સહેરમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન.
અમારે ત્યાંથી અનાનાના તથા ફ્રુટ બાબત ફોન સસ્તું મળશે ખરીદના ઑર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.
ફોનથી અગર C. O. D. થી માલ મળી શકશે.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વેપારી.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઑસ્ટ્રેલીયન ઑપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે, તેનો સ્ટૉક પણ રાખીએ છીએ.
ઑર્ડરોના ઑર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
કરોળમાં સરકારે માલ કબજે કરેલું ગામ. જે. મકોનું ઊતરનાર
તાજેતરમાં ઉંચામાં મધુરાલાલ નાનજીભાઈની દેખરેખનું
બનાવેલું ઉંચામાંનું (શુદ્ધ) ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
આજ આજે પુછો યા લખો:
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
71, Prince Edward Street,
DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ.
જોહાનીસબર્ગ ફ્રૂટ વેપારી.
અમો દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીયનના મોટા પણ બાજમાં C. O. D. થી સાફ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

FRUIT GROWERS
Send your consignements of Bananas, Avocada Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફેમસ માર્ક

દરેક દેશાવરમાં પચાવી ગયેલું અમારું પોરબંદરનું ઘી નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (યુ. એ. સા. આ.) માં ઘણા વરસો થયાં પ્રખ્યાતિ પામેલું અમારા B.L. માર્કનું ફેલાવાળું પોરબંદર ઘી ફીકાવત બાવથી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના કદરદાન હોલસેલ વેપારીઓની સગવડતા ખાતર કેબલથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીનો યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડરેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટને અગર અમારે એડરેસે પત્રવહેવાર કરવો.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોકસ ૧૪૨૮,
૧૧૯ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. ઓ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર,
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—મોટા ઓર્ડર માટે સી. આઇ. એફ. ડરબન ભાવ વાસ્તે ડરબન ઉપર લખાવેલા એડરેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ ભાવ આપશે.

P.O. BOX 7130. 'PHONE 33-2000

Navsari Trading Co.

Wholesale Grocery and
Fancy Goods Merchants and
Wholesale Fruit & Vegetable Merchants.
&
Forwarding Agents.

Proprietor
Kanjibhai Bhanabhai Patel.

નવસારી ટ્રેડીંગ કું.

હોલસેલ કરીયરી અને
ફેન્સી માલના વેપારી
અને
હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલના વેપારી
અને
ફોરવર્ડીંગ એજન્ટો.

પ્રોપ્રાયર કાનજીભાઇ ભાણાભાઇ પટેલ.

39, PRESIDENT STREET,
JOHANNESBURG.

'PHONE 33-1919. P. O. BOX 2740.

SOLANKI BROS.,

WHOLESALE MERCHANTS.

We Specialise In:
Fancy Goods, Crockery, Enamelware, Cutlery, Stationery, Hardware, Toys & All Latest Novelties.

Prompt Attention Given To Country Orders
Write For Latest Price List.

સોલંકી બ્રધર્સ

હોલસેલ વેપારીઓ,

દરેક માલમા અમે પોરબંદર ફરીએ છીએ.
ફેન્સી ગુડઝ, ક્રોકરી, એનેમલવેર, કટલરી, સ્ટેશનરી, હાર્ડવેર, દરેક જાતનાં રમકડાં વિ. વિ.
બહારગામના ઓર્ડરોને તકાદે ધ્યાન દઇએ છીએ.
ઉલ્લું પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો.

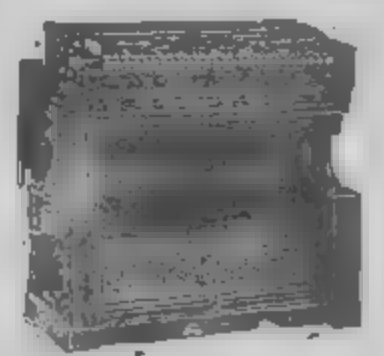
38A MARKET STREET,
(DARKLY ARCADE)
JOHANNESBURG.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુચીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬—૦—૦
હાથના " ૬—૫—૦
ઉપલ ફીટના પા. ૭—૫—૦

જોડી ઓરકની કીમત
પા. ૧—૦—૦ થી

પા. ૩—૧૭—૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૨—૧ ૦ થી પા. ૮—૮—૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો ચઢેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પૈસા ખર્ચો છો.

સસ્તો અથવા બસ્તે મળો.

તેમજ આ રેસની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ. વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેહજેઈમ્સ ફક્કુહના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન બનની રહલ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રહાય બેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ બતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specialy reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniumssold under written Guarantee for 5 years. Try us before you go elsewhere.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

અનેવારી અને ફેબ્રુઆરી માસના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો ડ્રામા આવી પહોંચ્યો છે

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

No. 5535	અબેર સુધા ઉલટાગ.	
,, 5537	અમૃતમતી.	
,, 5534	પ્રેમલહરી.	
,, 5540	પ્રેમનો પાગી કટાર.	
,, 5539	પ્રીતીના પંથે ન્યારા ન્યારા.	
,, 5533	સતાવો કયે ના જ્યાદેા જ્યાદેા.	
,, 5543	દેાર રહીમ નાજરના તીરે	
,, 5545	મુરલી વાગી રહી અધરતલા.	
,, 5541/2	નાટક—રામ વનવાસ ભાગ ૧—૨—૩—૪.	
,, 5495/6	નાટક—ધરમા પુત્ર ભાગ ૨—૩—૪.	
,, 5432/3	નાટક—સારદા બીજા ભાગ ૧—૨—૩—૪.	
,, 541 3/4	નાટક—કૃષ્ણ-સુદામા ભાગ ૧—૨—૩—૪.	
,, 5359	બીજા ૧૯૩૬	રેકર્ડ.
,, 5431	,, ૧૯૩૬	,,
,, 5462	,, ૧૯૩૫	,,
,, 5490	,, ૧૯૩૬	,,
,, 5545	મારવર ૧૯૩૭	,,
,, 5552	જેન્ટલમેન	,,
,, 5470	પોકર ઇનજંકશન	,,
,, 5456	મોના લાલ્યા	,,
,, 5401	ઇન્ડિયન ચેરીસટરી મોજી. મેમીક.	

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનુ નાટક ૧૨પ્લેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨-૦-૦ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.

,, રા' ખેંગાર કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ

એમ. એમ. વી. ડ્રામેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.

નાટક મુખ્યમંત્રી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.

,, રાજા ભરથરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.

,, સેઠ મગનલાલ શાહનું સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.

,, મીરાંબાઇનો.

,, ઉષા સ્વપ્ન.

,, સમાજનો સાપ ભાગ ૧ થી ૬.

,, રહીમનો પારસો કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ.

,, નટવર ૫ મમરા ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.

,, તુર્કી તાહલ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

,, શારદા કરંડક ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.

,, રોમ સીટે અરબ ૮ રેકોર્ડોનું સેટ એમ. એમ. વી.

,, સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.

,, નૂરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મહમ્મદીઆ.

,, નાઝ કરવા વા નદી ૩ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.

,, ફકરાણી દંગલ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ વી.

,, નુરજહાન ૩ રેકોર્ડોનું સેટ મહમ્મદીઆ.

,, [illegible] ૩ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિયન ઓપીનીઅન' માં જોશો.

૨૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૫ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/

અહીંના ગામના ૨૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના સયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષના

1210 "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલત્રા" ની
લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે.

આ રેકોર્ડની કીમત ગીની પાંચ છે પણ ધન્ધીકને લાભ આપવા માટે અમે તે રેકોર્ડ પા. ૧-૫-૦ જેવી સસ્તી કીમતે બીજી કોઈ પાંચ રેકોર્ડ ખરીદનારને આપીએ છીએ.

માસ્ટર અમીર અકક્ષની બીજી રેકોર્ડ

1415 નો કૌઉસા કંઠા આલમમે અવ્વલ દીપા કમલી વાલેને.
આ રેકોર્ડ સાભળવા જેવી છે

પ્રોફેસર અકરામુદ્દીન

2655 ખુન ખુન ખુન
2553 મેરા દીલ ન મારૂ હૈ દીલગે મોહમ્મદ
406 મોહીબ્બો મોહમ્મદ બડી ચીજ હૈ.

અબ્દુલ અઝીઝ અને પાર્ટી

2234 અયા અલ્લાહી અલાહ વય
ઓર મદાં અલ્લાહી અલાહ વય.
2207 અધોમ્ર તુફાન
2188 બરસાસે આયા (ભજાણી)
2074 સામયા નામ હૈ
2167 જલ જલા (ભજાણી)
2220 નામે અહમદ કે કરૂ.
2123 નામે મહમદ જોમ જાલે.
2320 રહ આપ મુનો કે ગોટારે તે પ્યાલી.

મુરી કવ્વાલ

1730 અબતા મેરી બીગડીબી સરકાર બના દીજે
1745 બજાહીર તા કાંધેમે પ્રભી કમલ્યા.

મોલવી નુર મોહમ્મદ

1341 હજરત સ મોજ્જા હજરત ખાબીર ક અન્સોમા ગુરદે મા કુન્હા કરના
1301 મોજ્જા હીજરત જોગારે.
1396 મોજ્જા અંગુઠી હજરત અલી.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક
અને ટીનનો બોકસ
સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

બશીર કવ્વાલ

1598 પીયારી પીયારી સુરતવાલે.
1600 મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમી હૈ.
1077 નસદર કુવા આલમમે જલાં રે હરમાને મોહમ્મદ સલ્લલાહ.
1746 નયલા મુકે રોજેપે બુલાસો.

ગીયાઉદ્દીન કવ્વાલ

2005 દીલ ચોન મીયા મેરે જવાને અરજાને.
2047 ઉલાદા રસુલ બુલા કેહને કેહને.
2135 બસકે કાનીકે મે આલમે રહમો મુ.
2155 સુરે જહાંમે ધન આપોસે.

મુસ્તાક હુસેન કવ્વાલ

2121 દીલ વો મેરા હે ગયા.
2156 નીમાલે સુરકા

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

110

P. O. Box..... Telephone: 2-2074

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room.**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

115

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ.

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવયૂયા જેવા કે ખાદ્ દત્યાલ, કાલુ દત્યાલ, ફકીરફકીર આગા ફેઝ, બાર્ક ઉલા, તનવી બાર્ક, દુલારી, વીજોરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નગ્નાતો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

આપણા ગયા વરસના સેલમાં આપણા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી દરદીના ગ્રાહકોને ખાસ જલ્દીથી કરીશું કે પોતાનાં ઓરડરો તરતજ મોકલી આપવા ચૂકશો. કેન્દ્રોનો ઓર્ડર આ રેકોર્ડથી ઓછાનો ત્યિફારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P O. BOX 1165-

117 FIELD STREET : : DURBAN.

'Phone 20157 P. O. Box 460.

હિંદીઓનું સાચું ધન શું છે?

સોના ચાંદીના દાગીના

પણ જે દાગીના વિશ્વાસપાત્ર દુકાનેથી ખરીદવા જોઇએ. અમારે ત્યાં દરેક જાતના સોના ચાંદીના કેરી રાખના વેરિસ્ટ ડિઝાઈનના દાગીના રહેલાં રહે છે તેમજ ઓર્ડર મુજબ બનાવી આપીએ છીએ.

બદલ સોનું અને ચાંદા સામે બાદ આપી રોકડથી ખરીદ કરીએ બાબ બાકે તમો પણ મળો: -

SONI VALJEE RAGHAVJEE સોનો વાલજી રાઘવજી.

108 VICTORIA STREET, DURBAN. ૧૦૮ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.

Branch: 141 GREY ST., DURBAN. બ્રાંચ ૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન

Buyers of old gold and silver for spot cash

P. O. Box 2180. Phone 21258 Tel. Add. 'PCKANDR.

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed at lowest Market prices. special attention given to all repeated orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

પી. સી. કંદર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહાર ગામના ગ્રાહકોના ઓર્ડરો ઓછામાં ઓછા ભાવે આપીએ છીએ અને બધા ઓર્ડર C.O.D. થી કામ કરવામાં આવે.

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of

'Indian Opinion'? If not, Why not?

Add horsepower to your car

પેગસસ વાપરી તમારી કાર ની ગતીમાં વધારો કરો.

With

PEGASUS

SPIRIT OFMILEAGE AND POWER

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ, ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોકકસ પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.

બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.

માહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Grainexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર

અમો અપરંતીના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. યા અગાઉથી કીએ

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent.

103, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ ઓફીસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિટીંગ ભાવે બનાવી આપશે.

ફાયજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

આઠવાડીક પંચાંગ

માસ	ખ્રીસ્તી	કોંકણ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭	૧૯૬૯-૭૪	૧૩૫૬	૧૩૦૬		
	ઓકટોબર	આસો	સફર	શહેં.	ક. મી.	ક.મી.
	નવેમ્બર	કારતક		મહો		
શુક્ર	૨૯	વદી ૧૦	૨૪	૯૮	૫-૯	૬-૧૩
શની	૩૦	,, ૧૧	૨૫	૨૫	૫-૮	૬-૧૬
રવી	૩૧	,, ૧૨	૨૬	૨૬	૫-૭	૬-૧૪
સોમ	૧	,, ૧૩	૨૭	૨૭	૫-૬	૬-૧૫
મંગળ	૨	,, ૧૪	૨૮	૨૮	૫-૫	૬-૧૬
બુધ	૩	,, ૩૦	૨૯	૨૯	૫-૪	૬-૧૭
ગુરૂ	૪	સુદ ૧	૩૦	૩૦	૫-૩	૬-૧૮

Printed and published by Manilal M. Doctor at Laxmi Printing Works, Phoenix, Natal.

Gandhi Portal

માતા કે આંગનમેં !

ભારતમાતાકા વહ મંદિર,
સમતાકા સંવાદ યહાં;
સબકા શિવ—કલ્યાણ યહાં હૈ,
પાપ તાપ કી પ્રસાદ યહાં,
નહીં ચાહીયે બુદ્ધિ ગૌરવ કા,
નહીં પ્રેમ-ઉન્માદ યહાં,
કોટી કોટી કણ્ઠોસે મિલકર,
ઉઠે એક જયનાદ યહાં,
જાતિ, ધર્મ યા સમ્પ્રદાયકા,
નહીં ભેદ—વ્યવધાન યહાં,
સબકા સ્વાગત; સબકા આદર,
સબકા સમ સન્માન યહાં.
રામ- રહીમ—બુધ ઈસાકા,
સુલઝા એકસો સ્થાન યહાં,
ભિન્ન ભિન્ન મત—સંસ્કૃતિયોંકે,
મુખ ગૌરવકા ગાન યહાં
સબ તીર્થોકા એક તીર્થ વહ,
હૃદય પવિત્ર બના લેં હમ,
આઓ, યહાં ભારતમાતુ ગાન,
સબકો મિત્ર બના લેં હમ.
દેખાઓ પ્રસ્તુત હૈ અપને—
મનકે ચિત્ર બના લેં હમ.
સૌ સૌ આદર્શોકા લેકર,
એક ચરિત્ર બના લેં હમ,
મિલા સબસે હમ પ્યારી,
સહજ પ્રેમ કિસ વ્યાપીકા,
મુક્તિ—લાભ—કર્તવ્ય યહાં,
હૈ એક એક અનુષ્ઠાયિકા.
જૈસે માતા કે આંગનમેં,
નાતા બાંધ બાહુકા,
સમઝે ઉસકી પ્રસવ—વેદના,
વૈસી હાલ હૈ માટીકા,
કવિભૂષણ શ્રીયુક્ત શ્રીધરણ મુખરજી.

(... ... ...

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

Nos. 45 to 46. Vol. XXXV FRIDAY NOVEMBER 12th, 1937

SUPREME TRUTH

"LET us not lay unto our souls the flattering unction that we shall attain to the Permanent Good of the world but Lasting Joy seeking refuge in religion, western changes of government, or organisation of society or even in the researches or application of science and not even in our life or anything else that man may devise, without a knowledge of Truth, the Supreme Truth. Individuals and large groups of men may and sometimes and that of a temporary character even in Unawareness devoid of the Supreme Truth. But nothing else than that Truth can lead to Perfection, which means the Good of the whole world. It is not the mythical theory of the 'Brotherhood of Man' but the unalterable fact of the unqualified oneness of all existence that establishes Truth leads to the knowledge that the individual is the All and the All is the individual. This is the Indian Philosophy pure. May the world grow in the determination to 'Stop not till the goal of Truth is reached.

—Mr. V. SUBRAMANYA IYER
Indian delegate to the recent International
Congress of Philosophy at Paris

પરમ સત્ય

"એવા આત્મસંતોષથી આપણે કુલાઈ ન જઈએ કે ધર્મ, અકાદમી, સમાજરચના કરવાથી કે મોટાપાયાના આયોજનોથી કે રાજા અને વિજ્ઞાનની આપણા જીવનમાં ઉપયોગ કરી, અથવા તો મનુષ્યકૃત બીજા પણ વસ્તુથી આપણે જગતનું કલ્યાણ સ્થાપવા દિન સુધી શકીશું પરમ સત્યના જ્ઞાન વિના સઘળું શૂન્ય છે. વ્યક્તિઓ અને મનુષ્યોના મોટા સમૂહો એ પરમ સત્ય વિનાના જ્ઞાનમાં પણ કદાચ સૃષ્ટિરૂપ સંબંધ અનુભવી શકશે. પરંતુ પૂર્ણતા, જે દેખીતા અર્થ સમસ્ત જગતનું કલ્યાણ થાય છે, તે એ સત્યના જ્ઞાન વિનાની મોટા પાયા વસ્તુથી પ્રાપ્ત નહિ થઈ શકે. મનુષ્યના ભ્રાતૃત્વનો સિદ્ધાંત માત્ર નહિ પરંતુ સકળ સૃષ્ટિના ઐક્યનું અખંડનીય અસ્તિત્વ એ સ્થાપિત કરવાને છે. એ પરમ સત્યવીજ એકતાનું જ્ઞાન થાય છે. આજ હિંદનું મુદ્દા તત્વજ્ઞાન છે. જગત એ પરમ સત્યના જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ માટે અવિશ્રાંત પ્રયત્ન કરવાના પોતાના સંકલ્પમાં વધારે દૃઢ બનો."

શ્રી. વી. સુબ્રહ્મણ્ય અય્યર.
પેરીસમાં ભરાયેલી તત્વજ્ઞાનની આંતર
રાષ્ટ્રિય પરિષદના હિંદના પ્રતિનિધિ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કિંમતી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનટ વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવા તૈયાર છે. કીંમતી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક કીંમતી દરજ્જ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે તેઓએ કોલોનિઅલ કોન્ટીનેન્ટલ એસોસીએશનના પગારના ૨૬પોલીસ ફોર્મ તાકીદે ભરીને દરબારની કોઇ ઓફીસ ઉપર મોકલવાથી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે ખાસ

જેરડન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, ફલ્લુદાનું ઘાસ, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જવંત્રી, તુકમરીયા, ઇસબગુલ, વીગેરે વીગેરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ધુપેલ વીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ ઠંડા રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગાંધીયાણું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

મસાલા આટા તેમજ બધા ફેમરેખ નીચે પીસાયેલ હમેશાં તાજા જથ્થામાં રહે છે. ઓર્ડર બરાબર ભરી કરવા આમંત્રણ છે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

" after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(બસ બેરાથી)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.

કે
(બસ બેરાથી)
પાઉંડ ૯–૭–૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૦.
અને
(સ્પેશ્યલ) પા. ૬–૧૮–૬.

હાઈ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
૨ પા. ૧૧ પા. ૫–૬–૦.

નવેમ્બર તા. ૨૨ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ.—ઉતારૂઓએ પોતાના કાગળ પર પોતાનું અને રહીશનું નામ લખી પોર્ટર કરવાનું ભારપૂર્વક રાખવું અને જ્યાં ઘરે બોના રેલ્વે ટીકીટ ઓફીસમાંથી કાગળ લીધા પોર્ટર પર પહોંચતા કરવા જણાવવું.

દરેક નાની ઉતારૂએ પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. અલાહાબાદવાળા ઉતારૂઓ અમારી પાસે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મેળવી શકશે.

રસોઈને લગતી દરેક સગવડ અમારી બની રહેશે એમ ખાત્રી રાખશો.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

પાચન સ્ત્રીઓને માટે
તન્દુરસ્તી–તાકતની બરણી
પ્રકરાદિ રોગોનો
અક્સીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓના તમામ રોગો
આમાં આવી જાય છે.
દરેક ઘરમાં રોગો બોલાવે

પુરુષોને માટે
તાકત–તાજગીની બરણી
ઉત્તમ ટોનીક

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

બિના વિલંબે
મંગાવો આજે

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
ભારત આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસઃ ગોવા. કંપ. બોરી એન્ડ સન્સ, ૩૫૫ ગ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
ટેલીગ્રાફીકમાં સરનામું 'ઝંડુ' આપવું. ૧૪ કોડ વપરાશે.
આયુર્વેદિક દવાઓનું મુલ્યપત્ર આવેજ મંગાવો. 107

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT.
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂ પેકીંગ કરી રે. ઓ. ઈ. થી મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 812 129 Victoria St. Durban.

'Phone 33-6229 Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીઓના વેપારી.

દેશમાં માલના તમામ ગ્રાહકોના ગુડ દેવો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીઓ, બ્રાસવેર વિગેરેમાં અમો રૂપૈયમલાઈન કરીએ છીએ.

દેશાની સાડીઓ: કેપ-ડી-ચીન અને જ્યોરજેટની ગુજ્ઞર ભાત વાળી સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી કીંમત એકની રૂા. ૧૭-૬

બારે કેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ કામની કીનાર વાળી ૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી કીંમત એકની રૂા. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-ચીન ગુજ્ઞર ભાત વાળાં ૪૫ ઈંચ પહોળ કીંમત વારના રૂા. ૩-૯.

ઓઢણીઓ: હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-ચીનની ૪૫ ઈંચ પહોળ રૂા. ૧૨-૬ થી.

ઉપલી સાડીઓ અને કેપ-ડી-ચીન નીચેના રંગોમાં મળશે:

સફેદ, આછો ગુલાબી, વાદળી, આછો લીલો, ઘેરો ગુલાબી, લાલ, મરૂન, બ્રાઉન અને કાળો.

સમયના બાકી ઓર્ડરમાં ઓછા બ્રાલર બાકે કામવારમાં આવ્યા છે.

Retail Branches: JAPANESE WAREHOUSE 51a Joubert St., JAPAN BAZAAR 45 Rissik St., KEWALRAM'S 176 Jeppe St

39, Market St. Johannesburg.

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફોટો માર્ક

દરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અમારૂં પોરબંદરનું ઘી નાહાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (ગ્રા. ઓ. સા. આ.) માં ઘણા વરસો થયાં પ્રખ્યાતિ પામેલું અમારા B.L. માર્કનું કેરાવાળું પોરબંદર ઘી ફીકાયત આવ્યથી મળશે.

અમારા સારૂ આફ્રિકાના કરદાન હોલસેલ વેપારીઓની સગવડતા ખાતર કેપટાઉનથી ઓર્ડર મોકલવા બાબત પેમેન્ટ કરવા માટે અમો અમારા પોરબંદર ખાતેની યુનીયન બેંક સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડ્રેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટને અગર અમારે એડ્રેસે પત્રવ્યવહાર કરવો.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોક્સ ૧૪૨૮.
૧૧૯ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ ગ્રા. ઓ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર,
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—ઓછા ઓર્ડર માટે રૂા. ૧૫૦, એફ. ડરબન બાદ બાકીને ડરબન ઉપર જણાવેલા એડ્રેસે પુરવઠાથી અમારો એજન્ટ બાદ આપશે.

આ માખણ, વહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીના દરેક રોમેાદ્ગમ નીપજાવીને અદ્‌ભુત સ્નેા સગાડવાપા કરે આપી સ્વસ્થતા આરામ કરે છે

સેાલ એજન્ટ્સ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal
S. A.

સેાલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા સ્ટીમીટેડ,
૧૮૨-૧૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
સહેલ ઉપાય મળેા:

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર ખાસ અનુભવી અને વર્ષોથી જાણીતા

એકસપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતના દાંતનું કામ ન્યાયસર કરી આપવામાં આવે છે. તમે તમારા દાંત બેસરથી અમને આપી અમારા અને ગેર કામના અનુભવેા.

નેામીસલ કેાઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વાપરેા. દાતને માટે ખાસબનાવેલું નેામીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત દરેકજ એક વખત નેામીસલ થી ધેાઇ દાંતની તંદુરસ્તી જાળવેા.

કીમત ઓર્ડર આપવાની સી. ૧, ૨-૬, ૨-૬
દરેક કેમીસ્ટ અને બજારેામાં અથવા પેટલીડસ સ્ટીમીટેડની શાખાઓમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3,
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન: ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઇ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન રેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેાગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MARVIN Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ
પાવડર
ઢીંચણ, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનેા
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફેાટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પેારબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મેાટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછેા યા લખેા:
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET,
'Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

'Phone 28350. Tel. Add "Nortjes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at lowest Market prices.
Special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS IN HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, બદામ, બદામ, આકોલી, પીસ્તા, ખિંગોલા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું સરબત, ફાલુદાનું બરફ, મારેલ, દરાખ, ખોબરા, મીસરી, બદુર, રવો-લાપસી (બરડુ) ખોબ, કોપરાની સાકી, પીસેલું કોપરું, સુરજ છાપનું કેરોસ, ચાર મિનાર, ગંજાવો સાલમ, મકેઇ મુસલી, મગદોડા બાજરી, સુંઠ, સેકેલી ગોપાટી, કાટમા ખોબ., ખોબરાની ખોબ., મદાસી ખોબ., ગુલકંદ, કાચિ, બરફી બાવાનો તબાકુ, બાગબાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કાસીનિવા તેર ઓઇલ, એકલીપ્ટીયમ તબેલા, કપ અને સોસરાં, મોબાર-બીમરી છત્રરાળા, બાબ્રાતુલસી, બાંબા, દીવળી, સુખચેન, કેલમર કાણા-ચશ્મા, મમ, બારદ, ગુંદર, ચાલ, વરાબા મજુર પાબા કટ્ટ, મોથા, લવંગ, તજ, મરી (ખરચું) ગરમ મસાલા પીસેલા. લિખેટ.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

Nos. 45-46.—Vol. XXXV. Friday, November 12th, 1937.

NOTES AND NEWS

Commission On Mixed Marriages

THE Pretoria representative of *The Star* (Johannesburg) understands that Mr Stuttaford, Minister of the Interior is going into the question of appointing a commission to investigate mixed marriages. Following a debate on this question in Parliament there has been constant agitation by some politicians for such a step to be taken. It is expected that the suggested personnel, and terms of reference, will be brought before a Cabinet meeting [illegible] month.

Time For Another Round Table Conference

This step on the part of the Minister of the Interior is in response to Mr. Grobler's resolution adopted by the Transvaal United Nationalist Party Conference. The resolution asked for the inclusion in the terms of reference of such a Commission of the revision of laws affecting Indians in respect of possession of properties, the way in which the Capetown Agreement was being worked, and amendments which should be introduced in regard to trading laws affecting Indians. We are of the opinion that the appointment of such a commission is going to serve no good purpose at all. What is really needed is a revision, once again, of the Capetown Agreement by both the Union representatives and the representatives of India in order to decide, once and for all, what status Indians in South Africa are to be given. It must be admitted that neither the Capetown Agreement nor the Agent-General for India, who is here as a result of that Agreement, has been able to improve our lot in this country. If anything it has grown worse. If the anti-Indian agitators have reason to complain against Indians the latter have sounder reasons for complaining against the wholly unjustifiable attitude of the former. If anything is expected of the Agent-General at this juncture it is expected of him to vehemently protest against the appointment of such a Commission and to move for another Round Table Conference between both the Governments with a strong delegation from India.

The War In Asia

Mr. Sydney Strong, Seattle Washington, writes the following beautiful letter in the *Unity* (Chicago):

"I am moved [illegible] reference to the struggle in Asia. Men are thinking and writing much as they did back in 1914-1917. They keep clear of what seems to me to be the real course for Americans to take. They should become more conscious of their [illegible].

"R. Buckley Jones for example, has in *Christian Century* an 'Open Letter to the People of Japan.' He speaks like an evangelist, but like a fellow-sinner, for the Anglo-Saxon has been not only a sinner like Japan, but has led the way from Gibraltar back to Gibraltar for many decades, and is doing it now.

"Repentance should be the great word. And the Anglo-Saxon should be at the head of the procession of the penitent!

"Boycotts and actions for Japan are not for the Anglo-Saxons to hand out in the name of peace—to avert war.

"The Anglo-Saxon who wishes to help in the Asiatic struggle should read the story of the two men who went up to the Temple, and make careful note of the "sinner" who was exalted. The boastful Pharisee has no message.

"In our attitude towards Japan, the best thing we can do is openly to admit our sins.

"Efforts to enforce neutrality laws, agitation for boycotts are ineffective even in their technique—besides they increase the war spirit and international anger.

"The only way to cure the "war-insanity" of Japan is to possess a national penitence and forgiveness. We should take a square look at ourselves—remember our history, our treatment of Japan for the last quarter century, our lynchings, racial intolerance, our superiority complex, our wars of invasion, our civil wars—thus revealing a spirit of humility. There is nothing under the sun that would more quickly melt the heart of a proud people.

"Wherever I go, I am offering this as the best and surest way of curing Japan of her "war insanity."

"When we stand [illegible] Not recite your neighbour's [illegible] seek to convert your neighbour [illegible] mindful of your own sins [illegible] This way of Christ is the only [illegible] of peace!"

Mahatma Gandhi Interviews Governor Of Bombay

On Tuesday, November 2 it was reported by Reuter from Calcutta that Mahatma Gandhi was suffering from high blood pressure and his heart was affected, and that his condition was causing grave anxiety. On the same afternoon there was another message stating that Mahatma Gandhi was returning to Wardha after attending the All-India Congress Committee at Calcutta, and while he was at the station, waiting for the train, he fainted. He was immediately taken to the place where he had put up. Thousands of people had gathered round the place and were praying for his recovery. The doctors had prescribed complete rest.

On Wednesday a cable message was received at this office from Mahatma Gandhi's secretary, Mr Mahadev Desai, stating that Mahatma Gandhi had a relapse, and that there was no cause for anxiety.

A Reuters message dated November 10 states: "Mahatma Gandhi, who is looking weak but cheerful after his recent recurrence of high blood pressure, had an interview with the Governor, Sir John Anderson, at the Government House, Barrackpore. The Governor received Mahatma Gandhi at a specially erected pavilion. It is understood that the release of political prisoners was the main topic discussed."

Mahatma Gandhi's Message Of Thanks

Mahatma Gandhi issued the following statement to the Press in reply to the birthday greetings he had received from all over the world:-

It is impossible for me to send individual thanks to the numerous friends

who have sent me telegrams and cables and also letters, from all parts of India and the world. I see that the volume is increasing from year to year. I can only hope that it may be possible for the innumerable friends throughout the world to be able to say at the end of the last line of the last chapter of my life that I never ceased to strive to deserve their affection.

Indian Opinion

FRIDAY, NOVEMBER 12TH, 1937

Fund For Lectureship

PANDIT RISHIRAM who is in our midst as the guest of the South African Hindu Maha Sabha for the last three months and who has been giving the Hindus in particular and the rest of the community in general some knowledge in Hindu religion and culture by his numerous learned lectures, has inaugurated a scheme for the establishment of a permanent lectureship in this country. The idea is that a sum of £4,000 should be raised and should either be invested in a cent producing property or placed on fixed deposit and the interest therefrom should be utilised in defraying the expenses of inviting once a year a distinguished scholar from India on a lecture tour and of giving him a moderate honorarium. By this means a closer cultural contact would be established between India and the Union. Pandit Rishiram has taken an active interest in putting this scheme into some practical shape and in co-operation with some members of the Council of the Hindu Maha Sabha he has not only gone out collecting funds but has given a number of booklets to be sold so that the proceeds thereof should go towards the fund and he has given away a purse of £51 that was presented to him by the Transvaal Patidar Society and the Hindu Seva Samaj also towards the fund. Thus Pandit Rishiram has made this cause his own but he has been disappointed with the poor response from the community. He felt so distressed at the feeling that he had taken a step which was much in advance of the strength and zeal of the community and he imposed upon himself in the beginning of the week a fast as a penance for the apathy shown by those who should have known better. The fast lasted for three days but it has had the effect of infusing enthusiasm among the people and every hope is entertained that a sum of £1,000 will be collected within the period proposed by him in his statement which is published elsewhere in this issue.

The scheme itself is no doubt a laudable one and if it fructifies it will be of benefit not only to the Hindus but to the whole community. But much depends on how the matter is handled. We do not wish to put a damper on good work being done, but facts must be stated. The Hindu Maha Sabha is existing in name only, as almost all our public organisations are to-day. With what pomp it was resuscitated after twenty odd years and what great promises were made of a hall being erected and of great work being done. Those who attended the conference then were given the impression that the Maha Sabha would be owning a hall the very next day. But it did not take very long before it went into another long slumber. If then the Maha Sabha is non-existent who is to be in charge of making arrangements for the lecturers to come to this country and who is to decide as to who should come? One thing is certain that if the right person does not come he will do more harm than good to this country. Then there is the question of funds. If Panditji has found people not too enthusiastic to give donations it is not because they do not consider the scheme to be good, but because they have been giving blindfold whenever they have been approached for funds for public purposes but to their regret, they have found that either the funds have been squandered over unessential things or they are lying idle and the cause for which they have been collected is allowed to suffer. To quote one instance of this we would like Pandit Rishiram to pay a visit to the Hindu crematorium and to see for himself the deplorable condition in which it is lying and to inquire of the powers that be what is being done with the funds collected for the purpose. Another instance is that of the Sastri College. It will perhaps surprise Pandit Rishiram to know that even the architects have not been paid their fees yet and there have been many defaulters who had promised donations and have failed to fulfil their word of honour. We can go on quoting many such instances.

In the present instance it is not that the people have no confidence in Pandit Rishiram. They have implicit faith in him and fully appreciate the sacrifices he has made. But they have not the faith that after his departure the scheme will be worked as it is now proposed to be worked. Though the name of the Hindu Maha Sabha is attached to the scheme, the members of the Maha Sabha have not been informed or consulted. The Hindu Maha Sabha is representative of the Hindus throughout the Union and we feel it is an injustice to the other parts outside Natal not to take them into confidence.

If there is one thing needed in the Hindu community

of the Union it is self-reliance which they are hopelessly lacking in. They are, unlike other sections of the community, accustomed to being spoon-fed and see no humiliation in it but, on the contrary, take pride in it. The Gujarati Hindus are, in this respect, perhaps the worst. One thing that they need to be taught is that in matters in which their own personal interests are concerned they should be absolutely self-reliant and should refuse to be spoon-fed by others. This is a quality which should be expected in every section of the community.

We have been moved to give expression to these feelings with no other than the sincere desire of serving the public cause. We heartily congratulate Pandit Rishiram for what he has done but in doing so we wish to remind him that the people are giving donations to the cause only out of respect for him and with faith in him. The responsibility therefore lies on his shoulders to see that the present donations do not meet with the same fate as many such have met with in the past.

AN APPEAL FOR LECTURESHIP FUND

BY PANDIT RISHIRAM B.A.

"THE members of the Hindu community in Natal are well aware by this time that there is a scheme on foot on behalf of the S. A. Hindu Mahasabha to establish a permanent Lectureship in this country under which a distinguished Hindu Scholar could be invited every year to the Union on a lecture tour. A resolution to that effect was passed by the Hindu Mahasabha Council in their meeting of July 29 last, and since then it has been announced by me in almost all public lecture meetings held in Natal and elsewhere. The collection work was started just after the passing of the resolution but on account of certain unavoidable circumstances the work could not be continued without a break.

"After these three months of my lecture tour in different parts of Natal and Transvaal, it has all the more convinced me of the utmost importance of the scheme. At present there are no religious or cultural institutions to administer to the religious needs of the Hindus and they are practically drifting without any sound instruction and guidance in that direction. If nothing is done by the Hindu community in that direction their cultural future in this country is very dark indeed. This Lectureship will establish a permanent cultural contact with India and will benefit not only the Hindus but the entire Indian community and the Union. It will be a good contribution of India's spiritual culture to the life of the whole Union.

"It is estimated that a sum of £4,000 placed in a safe investment (or real producing property) will bring the necessary income to defray the expenses of passage and some moderate honorarium to the Lecturer.

Administration Of The Fund

"It is proposed that when a cash collection of one thousand pounds is made the donors will be invited to select the Trustees who hold the confidence of the whole community. Meanwhile the money is being deposited in a Building Society in my name in trust for Lectureship. The trust will control the Fund and hand over the annual income to the Hindu Mahasabha for the expenses of the lecturer. The Mahasabha Council will look to all arrangements of inviting the lecturer and arranging his programme etc.

"About the lecturer it is just enough to remark that he will be a distinguished Hindu Scholar who has already rendered services to the cause of Hindu religion and culture by his learning, devotion and sacrifice. He will be well versed in the English language so as to interpret Hindu ideals to English-speaking audiences. His lectures will be constructive and from a wider point of view, bearing on vital problems of life and not from a sectarian point of view or antagonising any section of the community. A lecturer of the above type is bound to help the whole community.

"There is no denying the fact that the Hindu Mahasabha has not been very active in the past but that makes it all the more necessary that the Sabha should have an active programme of work and thus strengthened. There are sectional organisations and institutions among the Hindus who are doing this work in their own limited sphere but the work of the Hindu community as a whole is lacking, and the spirit of larger unity is essential for our welfare. A scheme of a lectureship of the above type can be established and managed by a body representing all the different Hindu sections and the Hindu Mahasabha is constituted by the leading representatives of all such sections.

"Personally I consider this scheme to be of a creative nature bringing new ideas, new life and ideals to the Hindus in South Africa every year. About £550 have been contributed so far and some amount has already been deposited in the Building Society. I myself have not any financial resources but the purse of £51, given to me by the Johannesburg friends, has been contributed to this fund on my behalf. I feel that our people are still hesitating in their support and co-operation to such a noble work and I have decided that if we are able to collect £1,200 as aimed by the 15th of this month, I shall stay further to contribute my share to the completion of the scheme, but if it is not possible then I shall have to reconsider my future programme about leaving for India.

"I make this personal appeal to all the well-wishers of the Hindu community to give serious consideration to this matter and to do their utmost to help the scheme. My humble services are at their disposal and, if in spite of that, they fail it will be a great slur on the whole community and I shall see a good opportunity will be lost and no venture will be made in this direction for some years to come. The funds will be in the hands of the permanent Trustees selected by the donors themselves. I know we lack confidence in one another but that is no excuse for postponing the work as problems will again arise when any such step is taken. We shall take all possible precautions to see that the work goes on smoothly. The next few days will decide the fate of the scheme.

RISHIRAM

India Letter

(Extracts From A. I. C. C. Foreign Letter)

All-India China Day

At the instance of Pandit Jawaharlal Nehru, President Indian National Congress, demonstrations and meetings were held on September 28, in all important towns and in far-flung villages to condemn Japanese aggression on China. The resolution accepted at these meetings was on these lines: (1) Japan's war on China is the result of her imperialist policies and drive and she is the aggressor. The present attack is wanton and the sympathy of the Indian people is entirely with the Chinese people. (2) The world faces the immediate danger of a world war and it is evident from the successive attacks of imperialism and fascism on the liberties of Ethiopia, Spain and China. The Indian people must from now prepare to resist the participation of India alongside Britain in such a war. (3) The recent despatch of Indian troops to Hongkong and Shanghai is in furtherance of British imperialist interests in China, alike as the employment of the Indian soldiery to protect the British consulates in normal times is. India cannot be party to such an imperialist use of her arms and, consequently, condemns the India Government's action and demands the recall of Indian troops.

Pandit Nehru's Advice To Trade Union Leaders

Pandit Jawaharlal Nehru, President, while making a retrospective review of the Trade Union and Labour movements in India recently emphasized two main things for their successful working, viz.—(1) Leaders of the Trade Union movements in no case should preach violence amongst workers as in a violent struggle with the capitalists, the State forces generally side with the capitalists. (2) Leaders of the Trade Union movements should weigh their strength for resorting to strikes on flimsy grounds. They should rather consolidate their victory instead of frittering away their energies in day-to-day strikes as such strikes result in the collapse of Labour movements.

"Swaraj" That Congress Aims At

Acharya J. B. Kriplani, General Secretary of the All-India Congress Committee, during his recent visit to Wardha, addressed the students of the local Nava-Bharat Vidyalaya. In the course of his speech, Acharya Kriplani explained the aims of the Indian National Congress and said, "The Congress does not want the rule of kings and maharajas over India, nor the rule of Mahatma Gandhi or Pandit Jawaharlal Nehru. It wants to establish the rule of the people for the people." "The Congress," he continued, wants to achieve Swaraj not to fill the pockets of a few but to ameliorate the condition of the masses, for they are the backbone of every nation. The masses are the real masters of the country, because they alone produce the wealth of the country. Government servants are meant to serve the masses and not to snatch away a huge portion of their wealth by drawing fat salaries. It is our duty to reduce our indebtedness to the masses by serving them to the best of our ability. This is what the Congress people are doing and this is what the Congress expects every Indian to do."

G.B.S. ON MAHATMA GANDHI'S BIRTHDAY CELEBRATIONS

MAHATMA GANDHI'S 68th birthday was celebrated throughout India on October 2. The following significant message from that celebrated English author George Bernard Shaw, is contained among the messages sent to the "Gandhi Jayanti" number of *The Hindu* (Karachi):

"Is Gandhi only 69? That is much too young for celebrations and special numbers. They did not begin persecuting me in that way until I was 70; and they then nearly killed me with their congratulations.

"If you want to do real service to the Mahatma, ordain throughout India that henceforth nobody shall remind him of his age. He knows only too well that he is no longer 19.

"Show him that you value his time and energy too highly to waste both in an idle fussing over the inevitable march of years."

Dr. Roy's Impressions Of Continental Tour

Dr. B. C. Roy, the Bengal Congress leader, who arrived in Bombay after a continental tour, summing up his impressions of the political horizon in Europe in the course of an interview to the *United Press* said, "Western countries are arming themselves to the teeth but it seems to me that a majority of such preparations are more in the nature of defence rather than of offence. None of the countries seem anxious to launch an offensive war. In Europe to-day, there are different conflicting ideologies, viz., democracy, dictatorship and socio-communism, which are striving for mastery. It is difficult to say how countries would range themselves in case of a general conflagration. I believe there is no likelihood of immediate war in Europe although rumblings are heard here and there."

Palestine Question

Dr. Roy dwelt at length on the Palestine question in the light of personal study made on the spot. He opined that from the point of view of sentiment and emotion the claims of the Jews appeared to be overwhelmingly just and proper. The Jewish money and toil, he said, was responsible for converting many a deserted and thinly populated area into healthy and thickly populated territories. But the Arabs claimed that they had lived there for thousands of years and naturally resisted the attempts to make its 66 per cent. majority into a minority by further immigration of the Jews. Dr. Roy expressed the view that instead of merely deciding whether the country should be partitioned and in what manner, the Council of the League of Nations should lay down rules to govern the question of immigration, transfer of land and imposition of taxes and allowing the people of the country to do their own governance without let or hindrance, be it British to-day or Italian to-morrow. He also advocated among the Arabs the creed of non-violence to fight for their independence and impressed upon the Grand Mufti its efficacy.

"Vande Mataram"

In the House of Assembly in India, the Speaker complying with the request of a European member, placed before the House the following translation of "Vande Mataram," India's National Song, rendered by Sri Aurobindo Ghose.

"I bow to thee, Mother, richly watered, richly fruited, cool with the wind of the South, dark with the crops of the harvests, the Mother. Her strands rejoicing in the glory of the moonlight, her lands clothed beautifully with her trees in flowering bloom, sweet of laughter, sweet of speech, the Mother, giver of boons, giver of bliss."

SCOUT MOVEMENT AMONGST INDIANS IN SOUTH AFRICA

THE Scout movement amongst Indians in South Africa made history on October 5. On that day delegates from the Transvaal Indian Scout Association and from the Natal Indian Scout Association met in Durban to form the South African Indian Scout Council.

The presence of the Chief Scout, Deputy Commissioner E. H. Clemmans, known as "Square Law" among the scouters was present, representing the European South African Scout Council.

This article is written with the purpose of informing those who may not be conversant as to how the movement originated among Indians.

During the Great War of 1914-1919, the Rev. C. M. C. Bone and his wife came out to South Africa as Missionaries to S. Aidan's Mission of the Anglican Communion from Trichinopoly, South India, where they had done great work.

Rev. Bone, at his house at the corner of Leopold and Cross Streets, started the first Indian Scout Troop, and he had to assist his captain Colin Grace and then Mr. Edgar H. Brookes (now Dr. Edgar H. Brookes M.A., D. Litt.), and myself. The movement began to grow and the Rev. Bone, with his usual enthusiasm, saw great visions of the movement spreading among the Indian youth of South Africa.

The scout authorities of that day were totally against it and officials in very high position in the land persuaded the Rev C. M. C. Bone to give up the movement for it would offend the Europeans of this country. Rev. C. M. C. Bone, on his being transferred from Durban, gave up the movement. He was succeeded by the Rev. A. J. P. French, an impulsive and generous Irishman. He was quite confident that he would overcome the race prejudice difficulties (this same gentleman served at Byculla, Bombay, India), but he too failed and in its place he started the Church Lads' Brigade, which caught on. The boys went for a camp at Isipingo and while bathing four boys lost their lives, and the Rev. J. R. French, in trying to save them, lost his life as well. The movement had a set back. In the year 1932, just before my departure, the question was discussed amongst three of us, Miss Margaret B. Wilson a missionary in Durban, Mr Albert Christopher and myself about the starting of the movement. At the end of that year I left for England, and in 1933 Advocate Christopher saw Sir Arthur Pickford, who that year toured South Africa, but his interview produced no results.

By

Rev. B. L. E. SIGAMONEY

During my stay in England I had to do a lot of deputation work, i.e. to go all over the country, preach in churches and address meetings. At every opportunity I had of bringing before the English public the Colour Bar in the scout movement, people in England could not understand it, and again and again I was told that I was mistaken in my statement. I joined the Rover Movement in my college and became the Rover Scoutmaster. I came out to South Africa in 1937, to start my work in Johannesburg. I wanted to start the movement and I came across a young Englishman, Mr. S. M. Ashton, who had organised the Bantu Pathfinders. He was out of work. I kept him in my house for nearly two years at my expense, and got him to assist me in starting the movement. He was an excellent fellow. I applied for application to the Scout Council and was offered an inferior position. I refused to accept it except on absolute equality.

I was asked to meet the late Mr Frank Raleigh, the Chief of the European movement, Asst. Commissioner Hodgson and the secretary Mr. Kenneth Fleisher at the Diocesan office in 1938, under the chairmanship of Dr. A. H. L. Karney, the Bishop of Johannesburg. It was a stormy meeting. I held my ground that the scout movement knew no colour line. The three European gentlemen left the office, and before Mr. Frank Raleigh left, I told him that it was because he did not sufficiently practise Christianity, and therefore he was insistent on the colour line.

The Bishop drove me home in his car and told me that he congratulated me on the splendid way I put my case, and that the scout movement had no grounds to bar the Indians and he told me to carry on.

In 1928, that great and revered son of India, the Right Honourable Srinivasa Sastri, the first Agent-General of India in South Africa, stood behind and supported the movement and pressed for equality. He said that it would be better for the movement to cease functioning rather than give in on principle. "If you plant another tree," he said, "it will be difficult to up-root it. Rather have one patrol and carry on." He said, "Natal has the numbers and if I can induce them to start the movement there, then I would have no difficulty in forcing the doors of the European South African Scout Council open." How true these prophetic words were, subsequent events easily proved it.

Captain Monroe and Major Geddes came out from England on an investigation tour and they met the then officials of the Transvaal Indian Congress Messrs. C. K. T. Naidoo, Ebrahim Hajee, S. B. Mohd, P. K. Desai, Sulemon Desai and the officials of the Congress, in plain language told them of the Colour Bar in South Africa.

Sir Arthur Pickford again visited South Africa and he sent for me and he also could not help us in any way.

Then the first Scout Camp was held in July 1938. Mr. S. M. Ashton and myself took fifty boys down to Natal and we camped at the Indian Sports Ground, Durban. Our appearance on the Durban streets brought hundreds of Indians to cheer us on our way to the camp.

We did pioneer work in all the big centres. The movement was now starting in Natal under the aegis of the Natal Indian Teachers' Society. In 1938 another contingent from the Transvaal went down, and this time I took Scout Master Harry Bristow and left him there to organise the work.

At different times various leaders took up the work, but Mr. Herbert S. Dour assisted by his secretaries Messrs G. Reganth, V. V. Naidoo, B. Woodith & Thomas and others, made great strides and placed the movement on a sound footing in Natal, thereby helping the centres. Natal played a great part in solving the problem. The European Council and the Indian Council were now working in complete agreement and then the Chief Scout of the World, Lord Baden Powell and Lady Baden-Powell addressed a great rally of Indian Scouts under the chairmanship of Commissioner H. S. Done.

After ten years of perseverance, Indian girls and boys have been accepted into the Guide and Boy scout movements of South Africa. I am conscious that others have made the success of the movement and it is not possible for me to mention the names of all, or the details.

My dream has been fulfilled and I thank God in helping us to bring about this great movement for the benefit of our boys and girls in this land.

My word of thanks to the many Europeans who loyally stood by us.

Things In General

Hindu Young Men's Association (Maritzburg)

PANDIT RISHIRAM B.A., the Vedic Missionary from India, opened the 32nd anniversary celebration of the Hindu Young Men's Association before a large gathering recently. The main hall of the H.Y.M.A. was tastefully decorated, and on the platform were a number of delegates representing various Hindu institutions. In the course of his address, Pandit Rishiram said that it was a privilege to him to open that day's function, as the founder, Professor Bhai Parmanand, was a close associate of his. He detailed the life career of the founder, and said that he dedicated his life to the cause of Hinduism in India. He was glad to note that the activities of the institution in the direction of promoting Tamil education were bearing fruit. There was in this country a scarcity of teachers in the vernacular languages and also religious preachers. They, as a community, should try to fill these wants. Mr. V. S. Pillay, the president of H.Y.M.A., in his presidential speech reviewed the work of the association for the past year, and said that satisfactory progress was made. He thanked Pandit Rishiram for consenting to open the function, and for the numerous inspiring lectures on the Hindu religion, culture and philosophy he was giving to his countrymen in South Africa. The joint secretaries presented a lengthy report and balance sheet, which disclosed a substantial sum in hand. The delegates, who represented various Hindu institutions in Natal, stressed upon the need to push forward the spread of Tamil education and unity among all sections of the Hindus. During the lunch hour over 300 men, women and children were provided with a sumptuous meal. As an example of keen interest displayed by the Hindu women in social and other local matters, a fairly number of ladies were present. Many excellent songs were rendered in Tamil, and dialogues and recitations were given by the pupils, both boys and girls, of H.Y.M.A. These were appreciated by the audience. Congratulatory messages were read from the Governor-General, Sir Patrick Duncan, the Honourable Mr. J. H. Hofmeyr and the Honourable Mr. Stuttaford.

Stanger Government Indian School

The teaching staff of the Stanger Government Indian School presented a gift to Mr. H. Bechoo on his promotion as headmaster of the Mt. Edgecombe Government Indian School. Mr. Bechoo, who had started his career as a pupil teacher at this school, had served the school for a past seventeen years. Mr. Khan the headmaster and the members of the staff spoke in glowing terms about Mr. Bechoo's fine qualities and said that they had always found him to be a perfect gentleman and a very valuable friend.

A farewell reception was accorded by the officials and members of the Stanger United Football Club to Mr. Bechoo, one of the founders of the club. Mr. P. Pillay presided and on behalf of the club presented Mr. Bechoo with a brass tray on a stand with a jardine to match. The chairman stated that in Mr. Bechoo Stanger had had an excellent and keen all-round sportsman who had always endeared himself to the sporting fraternity of the district. He said that his departure would be a great loss to sports in Stanger and the breach made by his transfer on promotion as headmaster of Mt. Edgecombe School would be very hard to fill. He further stated that Stanger's loss would be Mt. Edgecombe's gain, and in conclusion thanked Mr. Bechoo for the services rendered to the club and wished him every success in his new sphere. Mr. Bechoo was connected with many

B. W. CANEY
— Jewellar —
166 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

sporting bodies. He was vice-president of the Stanger School Tennis Club and president of the Stanger United Cricket Club.

Stanger Hindu Youth Club

Under the auspices of the Stanger Hindu Youth Club Mr. R. Sewpaul, a member of the Stanger Indian School staff, gave an interesting lecture on "How we are related to God materially and spiritually" to a large gathering of Indians of Stanger presided by Mr V. Thomas at the Sabha hall recently. Mr. T. Vadivein in proposing a vote of thanks congratulated Mr. Sewpaul on his instructive talk. The members then held their customary meeting.

Arya Samaj (Cato Manor)

Diparali Day was observed at the Arya Samaj (Cato Manor). Pandit Hahiramji spoke to a packed house on the significance of Diparali and female education. Songs and recitations were also rendered by the boys and girls of the Hindi School. Music were provided by the members of the Arya Samaj Mandal. The function was closed after the distribution of sweet-meats provided by the society.

Diparali Sports At Springfield

The Nagari Pracharni Sabha of Springfield held its ninth annual Diparali celebration and sports for its Hindi Government-Aided Indian School children, on Diparali Day, November 2. After the performance of "Havan" ceremony the children's sports commenced at 11 a.m. on the school ground which were witnessed by a large number of people. In the afternoon the people were assembled in the school hall and entertained with music, songs and a short play (The Diamond Ring), acted by the School Boy Scouts. Then, the headmaster, Mr. R. Chotai, submitted his ninth annual school report, reviewing the activities of the school during the year. He stated that over a hundred school-going age children were refused admission during the year under review, owing to lack of accommodation. He appealed to the school committee and the school manager to provide the necessary accommodation for the large number of children growing in illiteracy. Light refreshments were served to all those who participated. Prizes were distributed by the president of the Sabha, Mr. C. Beeputh. The function terminated at 5 p.m.

Clairwood Hindi Pathshala

A school known as the Hindi Pathshala was recently built in Clairwood near Durban to impart Hindi education to Indian children. There are about 200 children attending the school. A correspondent makes a complaint that the conditions under which the children are being taught at this school are none too good. There is insufficient seating accommodation both for the children as well as the teachers and the children are having to sit on the dusty floor. The correspondent points out that fees are collected from the children attending the school and the organisers of the school have a fund, and he stated that there is no reason why the local leaders should not take the trouble to inspect the school and see if the funds in hand could not be utilised in providing better facilities both for the pupils and teachers.

Sanatan Ved Dharam Sabha (Johannesburg)

A committee meeting of the Sanatan Ved Dharam Sabha, Johannesburg, was held recently at Mr. B. Ramjal Singh's residence at Martindale. It was reported that Mrs Hebbalal Maharaj had presented

(Continued on page)

THE NATAL BANTU AND INDIAN BLIND SOCIETY

PREVENTION OF BLINDNESS

[We have received the following useful hints on prevention of blindness from Mr G Cawston, president of the Natal Bantu and Indian Blind Society The main objects of the Society are: To investigate cases of blindness and defective eyesight in Natal, and to endeavour to obtain medical advice and assistance when necessary, to enlist the sympathy of the Government, to assist in whatever way possible the sick, aged, and needy blind, and in general to look after their interests and welfare; to discourage begging and to instruct the blind in useful occupations or trades. The ultimate aim of the Natal Bantu and Indian Blind Society is to establish a home and workshop where the forced idleness of the blind can be directed into channels of useful employment. After careful and thorough investigation the Society fully realises that their first duty is to provide the immediate needs of the destitute Indian and Bantu blind, many of whom are very old and frail, entirely dependent upon poor relations, who do their best under great hardship. The Society will be glad to receive the names of any blind persons known to our readers. The Society's address is 315 Vause Road, Durban.—Ed.]

A Word To Parents

Take care of baby's eyes.

Sore eyes may lead to inflammation and eventually to blindness.

Always consult a doctor if possible.

After the birth of a baby, the child's eyes should be wiped carefully with a white cloth, and washed with lukewarm water before any other part of the body is touched.

Never expose a young baby to cold unless the child is well wrapped up, as cold sometimes causes eyes trouble.

The symptoms that indicate bad eyes are:—

Redness.
Swelling of the eyelids.
Yellowish discharge.

Where these signs exist consult a doctor, and always keep the eyes clean, as it is the discharge which causes the mischief.

To save the eyes is only to keep them clean.

How To Wash The Eyes

Open the eyelids with your fingers, which must be clean, then wash matter away by dropping lukewarm water into the eyes, or by dipping a dry cloth in lukewarm water and squeezing same gently into the eyes.

Always keep the cloth about a fingers length from the eyes, and never use the same piece of rag twice or put it back in the water, as you will in that case infect the other eye.

Always use a white rag for this purpose and burn same after use. Never use any towel, rag, or other linen belonging to baby, for yourself, and for your other children, as eye disease is highly infectious. Smear a little vaseline on the eyelids to prevent them from sticking together.

Washing

Do not attempt to wash the eyes with tea water or sugar water.

Do not use herbs or fat of any kind.

Most herbs are harmful, and must be avoided.

Last Hint

Baby's eyes have been formed for some months before birth, but dwelt in darkness.

At first the eyes are therefore very sensitive to light and will only open in the shade.

See then, for the first week of the child's life, that you do not expose the eyes to a bright light or to sunshine.

Advice To Teachers In Rural Schools

Teachers should be most observant to notice symptoms of defective sight, as follows:—

1. Holding a book too close to the eyes.
2. Scowling or screwing up the face.
3. Red and scaley eyelids.
4. Watery eyes.
5. Tiredness of the eyes.
6. Squint and crossed eyes.
7. Repeated attacks of headache.
8. Backwardness and, or Nervousness.

1. Children with those symptoms should be reported to the Medical Inspector of Schools if possible and, if the case appears urgent, report to the local Missionary or Magistrate with a view to obtaining medical advice and assistance.

2. It has been found that over 30 per cent. of the non-European children in schools for the Blind have been blinded through neglect, ignorance or wrong treatment of the disease.

3. It is appalling that for want of knowledge little children should suffer from such a dreadful disability.

Classroom

Teachers should pay great attention to lighting conditions. Neither teacher nor children should face the light. The light should fall over the left shoulder for right handed children. Place children with defective eyesight in the front row of desks.

Obituary

Death Of Mr. V. C Naidoo

Mr. V. Govindsamy Naidoo, ex-prominent member of the Tamil community, died on September 12 at his residence in Johannesburg through heart failure at the age of 75. The late Mr. Naidoo was one of the founders of the Tamil Benefit Society. He was a staunch supporter of the Passive Resister movement. He also held the presidentship of the Melrose Temple for years. He was the only performer of of wedding and death ceremonies and many Tamil men and youths are thankful to him for their vernacular knowledge. The late Mr. Naidoo leaves behind a widow and a brother-in-law to mourn their sad loss. The Tamil community's heartfelt sympathy goes out to them.

Death Of Miss Ponamal

The death of Miss Ponamal, youngest sister of Mr. M. Chinaswami of the Durban Club and a sister-in-law to Mr. E. M Chetty, took place on Monday October 25. The deceased who was twenty three years of age, was a very promising girl. The interment took place at the Essendene Cemetery, Overport.

The Sporting World

By "Rambler"

Transvaal Coloured Cricket Union

SINCE the last South African Coloured Cricket Tournament which took place some few years ago, several letters were addressed to the South African Coloured Cricket [illegible] an outcome of which Mr. Sol. D. Korsepen, secretary of the Coloured Cricket Union, had the pleasure of meeting Mr. Bonar Richards, president of the South African Coloured Cricket Board in Johannesburg recently. In a lengthy interview, Mr. Richards gave the impression that the Board was defunct, and therefore, he was not prepared to convene a national conference of the leading sportsmen in the Union was structured when matters might be discussed and reach to a finality. When Mr. Korsepen was in Durban on a short visit recently, the officials of the Natal Indian Cricket Union were interviewed, and the views expressed by Natal were that they were not at all anxious to affiliate with the present Board. An effort will be made by Transvaal with the co-operation of the Western Province to approach the officials of the Coloured Cricket Board during the present Cricket season and it is hoped that all affiliated units will co-operate and accept the view that the present Board should be [illegible].

Northern Natal Indian Cricket Union

The first annual general meeting of the Northern Natal Indian Cricket Club Union was held in the Indian School Hall, Dannhauser, recently. Owing to the unfortunate absence of Mr. Lotanathan the president, Mr. O. Gopaul, (vice-president), was elected to the chair. Delegates from the following clubs were fully present: Dannhauser, Dannhauser Independents, Schools, Newcastle and Royals, Newcastle. The secretary, Mr. C. K. Naidoo, submitted a report of the activities of the affiliated clubs, which included a tour to the Transvaal. Mr. O. J. Christopher, of Newcastle, presented a splendid Electro-plated trophy for competition, which was gratefully accepted. In his financial report, Mr. C. K. Naidoo, the treasurer, showed a cash balance of £2 7s., which reflected a credit to those who handled the income. The following new officials were then elected—Patrons: Messrs. J. Ahmed, Shaik Abdool and G. M. A. Vawda; President: Mr. A. M. Ephraim; vice-presidents: Messrs. O. J. Christopher, N. [illegible]on, N. C. Naidoo, K. Loganathan and G. Gopaul; secretary and treasurer: Mr. K. Pachiree Naidoo; hon. auditor: Mr. N. P. Naidoo; record clerk: Mr. B. V. Abdoo.

Northern Natal Indian Tennis Union

The Northern Natal Indian Tennis Union held its annual general meeting at Ladysmith recently. The secretary in a lengthy report referred to the excellent work done by the union in the way of encouraging tennis amongst the younger section of the community in the Northern Districts. There are three beautiful trophies for competition. During the last season, teams from Dannhauser, Dundee, Newcastle, Ladysmith and Estcourt affiliated. Considerable interest was shown in all the competitions. Estcourt were, however, fortunate in capturing all the trophies in the district, thus qualifying for the position of the champions of Northern Natal. The election of officials for the season resulted as follows, with Estcourt as headquarters: Patrons: Messrs. J. W. Walsh, S. G. Peer, Shaik Abdool, E. Moola and G. M. A. Vawda; President, Mr. M. Naicker; vice-presidents: Presidents of all affiliated clubs: hon. secretary and treasurer: Mr. A. K. Beeran: hon. record clerk: Mr. Jna. Augustine; hon. auditor: Mr. O. R. Pillay.

South End Hindu C.C.

The first match for the League Cup was played between Ultenhage C.C. and South End Hindu C.C. (Port Elizabeth), at Ultenhage on October 17. The scores were as follows: Ultenhage first innings, 30: South End first innings, 34, (T. Makan 23). Ultenhage second innings 81 for 9 wickets, (N. Morar 31): South End second innings, Nil. Ultenhage won by 26 runs.

The second match for the League Cup was played between Ultenhage C.C. and the South End Hindu C.C. at Port Elizabeth, on October 31. It was the bowlers' day as would appear from the very low scoring: Ultenhage first innings, 11, (U. Umloy 5 wickets for 1 run, T. Makan 4 wickets for 10 runs); South End first innings 29, (M. B. Kara 6 wickets for 17 runs, S. Ratanjee 3 wickets for 12 runs). Ultenhage second innings, 12, (N. Umloy 5 wickets for 1 runs, T. Makan 5 wickets for 6 runs). The result was that, South End were victorious by an innings and 5 runs.

Five-a-side Football Tournament

The 4th annual 5-a-side football tournament was held recently under the auspices of the Kynochs Indian Football Club, Umbogintwini, for the Silver Floating Trophy kindly presented by Mr. E. O. Rees. There were 21 teams entered from all parts of Durban and district, and a commencement was made before a very large gathering including Europeans, Indians and Natives, all of whom enjoyed thoroughly the day's sports. The finalists were Mr. Baker's five under the captainship of Mr. Jimmy Arumoogam of Kynoch Anglers 13 resulting in a win for the former, and third came the Isipingo School. In the afternoon Mr. Atkinson made the presentation to the winners with a speech of congratulation. Mr. McLeod, the compound manager, also spoke in a similar strain. The club's sincere thanks are due to Messrs. O. H. Tuckett, Adam Fayen, W. A. Ally and Jack Govender for kindly assisting in refereeing the matches.

County Indian Football Association

A fairly large gathering witnessed the annual sports held at Sea View on Sunday last, under the aegis of the County Indian Football Association. All the events were keenly contested and the competitors displayed great enthusiasm. Light refreshments were served to nearly a thousand children, ladies and men. Councillor Mr. J. M. Harris addressed the gathering on the various benefits derived from sports and made mention of the sports grounds that were being laid out by the City Council for Indians in that area on which a further sum of £280 had been set aside for further improvements. Other speakers were Messrs. A. Harry (chairman of the Sports Committee), K. Samuels (president of the C.I.F.A.), P. D. Naicker and S. G. George. Prizes were distributed by Mrs. J. M. Harris to the successful competitors. An illuminated address and a canteen of cutlery were presented to Mr A. Harry for his services to the [illegible] Association as hon. secretary for the last six successive years. The committee desires to convey through the medium of these columns, their sincere thanks to the various friends who have generously contributed their donations for these sports, and also to the First Indian Rover Crew for their assistance.

WANTED CHIEF AGENCY FOR INDIAN INSURANCE COMPANY

A well-established Indian Insurance Company with large capital and Government security desires Chief Agency [illegible] Transvaal, Kenya, [illegible] Zanzibar and other African Territories. [illegible] that parties should apply [illegible] terms to INSURANCE ADVERTISEMENT, [illegible] Opinion," Phoenix, Natal.

THINGS IN GENERAL

[Continued from page 532

to the Sabha Street in Martindale in memory of her late husband for building a temple and school. Messrs. L. B. Maharaj, D. R. Singh, S. Naorpath, R. M. Singh, L. H. Harry and S. Nankoram were elected as life managing committee and Messrs. K. Ramlal Singh of Martindale, Sookajan Ajodha of Newclare, and Ramlal Singh of Vrededorp were elected as trustees.

Indians' Sad Lot In South Africa

Speaking at a meeting of the Johannesburg Indian Social Welfare Association, the Agent-General Sir Syed Raza Ali addressing the Indians, said, "Your position in this country is an extremely difficult and sad one. I really do not know what is in store for you." The Indian community had to realise, he went on, the necessity of modern and thoroughly up-to-date organisation. There were a number of duties which Indians in this country had to carry out. He was glad to be able to remark that the community still believed in their various religions. That was their first duty —to their Creator. The Agent-General warned the Indians against supporting organisations in India at the expense of charitable organisations in South Africa. The first call on them was from their fellows in this land. "In this country," Sir Raza said, "nobody realises better than yourselves that you are here, not because of certain Europeans, but in spite of those Europeans who do not want you to stay. We have a number of honest friends who have made your paths their own, and who are prepared to fight on your behalf—friends who are fighting for people who have very few sympathisers in South Africa. It is your duty, though, to fight out your own battles." Sir Raza said that he was thankful for the little that the Government had done for his people. Unfortunately, what the Government had done was ...

Thanks

Mr. Ruchhalji Kalubhai wishes to express through these columns, his profound thanks to the many friends and public bodies who very kindly sent messages of condolence on the recent death of his beloved father, Mr. Kalubhai Fakirbhai Patel.

Indian Airman Killed

The Indian airman, Mr. G. P. Nair, who left Croy [illegible] on October 28, on an attempt to cross the Atlantic, crashed and was killed near Forges les Eau, in France. His aeroplane, Spirit of India, was completely wrecked. Mr. Nair, who was flying a Miles Hawk, intended flying from Dakar to Port Natal, and then from Newfoundland to Ireland. His machine was not fitted with wireless. He had hoped to complete the flight within a fortnight. Mr. Nair was 32 years of age.

Death Of Britain's Ex-Premier

Mr. James Ramsay MacDonald, who sailed on November 1 from England aboard the liner, *Reina del Pacifico*, on a three months' cruise, died on Wednesday, November 10 while he was on his way to South America. When he embarked for South America, he is reported to have stated, that he was going in search of the most exclusive of all forms of happiness—rest. Little did he know that this was the rest ordained for him. The late Mr. MacDonald was the first Socialist Prime Minister of Great Britain, and the leader of the first National Government.

Mizania Muslim Society

A committee meeting of the above society was held in Maritzburg on Monday, Nov. 1. Mr. S. Madar was in the chair. The secretary brought to the notice of the meeting that the society was now registered under Act 46 of 1926. It was decided to open the building fund, which was [illegible] in view of the registration. It was unanimously decided to cater for the poor Muslim families by distribution of hampers and cash from the month's funds.

Clergyman Leaves £2,100 To Durban Indian

A Durban Indian and 16 old age pensioners in two parishes in Sussex, England are among the beneficiaries under the will of Dr. George Frank Graham Bickford Wade, a retired clergyman, who died in Durban on September [illegible] aged 90. The main beneficiary is the Indian, Packroo Subbs Reddy, of Durban, "my dear friend and valued friend, to whom I owe a debt of gratitude." To Reddy £2,100, free of deductions has been left out of a total estate of £3,641. This money is to be invested by Reddy and the income used for the maintenance, education and advancement of his four daughters and a son. The son, Frank Koivanathan, is to be allowed to receive medical training, and one daughter, Nagalutchmee, that of a nursing sister, out of the income. Dr. Wade's wife predeceased him in 1931. They had no children.

Population Of Japan More Than 71,000

The population of Japan has increased by nearly 1,000,000 within one year. According to an announcement made by the Government's statistical office in July, Japan had 71,232,800 inhabitants on October 1 this year—994,500 more than on the same date last year. Men outnumbered women by 165,000. Tokio, Japan's biggest city, has now 6,211,[illegible] inhabitants; next is Osaka, with [illegible]

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST
You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.
STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.
HOW TO STUDY
IN your spare time, when it suits YOU. You fix your own time, you do [illegible] the instruction brings THEM TO YOU
There is nothing that a classroom teacher can show on a blackboard that we cannot show on a printed paper. The lessons on a blackboard will be almost [illegible] PERMANENT. A question [illegible] printed paper [illegible] of answering must, but a Correspondence [illegible] and explained your every difficulty. On the other hand, to [illegible] the right answer [illegible] PRIVATELY. Do you [illegible]
IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION
It costs nothing to enquire about the many courses conducted by us.
WRITE TO-DAY. There is no obligation
THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).
Mr. C. [illegible] Peter [illegible] Cert. Sc.Ass., A.I.B.A. (S.A.), A.M.I.C.E. (Engl.) is in charge of this section
232, Grey Street, Durban.

DIWALI SPECIAL NUMBER
OF
"INDIAN OPINION"
Profusely Illustrated and full of interesting reading matter for young and old
PRICE 1s.
Obtainable in Durban at the following places:
PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOM, Grey Street;
SINGH' CAFE, Grey Street;
SUNDRAM TOBACCO WORKS, Grey Street;
NARANJI VALLIDAS TEA ROOM, Brook Street;
K. R. PILLAY, Alli Street;
And from:
The Manager, "Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

CYMA
WATCHES
on time all the time

For a few shillings more
You can get a CYMA the
WORLD'S WONDER WATCH
OBTAINABLE FROM ALL LEADING JEWELLERS

ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET
DURBAN.
SPRINGBOK SERVICE STATION
Always At Your Service
DUTY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન
તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કે પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.
તમારા ફાયદાનમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.
'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

NEW-PROCESS
Mobiloil
GIVES
LONGER LIFE
TO YOUR ENGINE
The New-Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ
મોબીલઓઇલ
તમારાં એંજીનને વધારે
લાંબુ આયુષ્ય
આપનારૂં છે.

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches.
55, Wicks Street And 60, Wicks Street
VERULAM.
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Moss Street And 55, Vicks Street,
VERULAM

Cable & Mail Address
"Choonilall"
Phone 22005
P.O. Box 2145
Durban
Phone at Verulam

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
Benares Sarries with Bord ers and Plain Centres, Buldan Benares Sarries in Several Shades
Price from 60/ 85/ 105/ & up to £20.
The Latest from Benares City.
Embroidered Sarries 25/-, 35/ & up.
Printed Various Lines of Sarries from 12/6, 17/ & upwards
Embroidered Crepe-de-chene from 3/6 yd 42 in. & 45 in width.
Latest Design Sarrie Cloth 44 in width. from 1/3 yd. 1/9. 2/ & up.
Georgette Sarries Latest Arrivals price from 25/ 30/-, 45/ & up.
Latest Blouses To Match Sarries price from 12/6. 17/3 & upwards.
Zari Work Silk Sarries In All Shades from 55/ 95/, 125/ & upwards.

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases Rose Bowls, Goblets Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices
Harmoniums Pianos Gramophone, Records & Musical Instruments At Rock Bottom Indian Cash Prices
Gramophone At Wholesale Prices
Midwest Radio & Radio from £15. 6.45 £35. 6.45
Marble Taj Mahal from 12/6, 17/6, 27/6
Suitable for Xmas Presents
Write for Catalogue and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧, ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચો:
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૬ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૬ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની કીનારવાળી અને સાદી, તમજ જાતજાતની ખુશીદાર સાડીઓ રૂા. ૬૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી લઈને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ક્રમબ્રાજ આવલી છે.
દરેક ભાતની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર.
જાતજાતની જાતવાળી સાડીઓ
રૂા. ૧૨–૬ અને રૂા. ૧૭–૬ થી ઉપર.
ક્રેપ–દી–શીન રૂા. ૩–૬ થી ૪ર ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળા.
સાડીનું બેસ્ટ ડીઝાઇનનું કપડું, ૪૫ ઇંચ પહોળા ચારણી, રૂા. ૧–૬, રૂા. ૧–૮, રૂા. ૨–૬ અને તેથી ઉપર
ક્રમબ્રાજ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૫, રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને મેચ થનારાં બ્લાઉઝ રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૫–૬ અને તેથી ઉપર.
દરેક રંગની જરી ભાતના રેશમી સાડીઓ રૂા. ૫૭, ૬૦ ૬૫, રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
હારમોનીયમ, ગ્રામોફોન, રેકર્ડો વગેરે ખાસ કરીને આફ્રિકા માટે આવેલા ઉતારા આવે
દરેક જાતનું ગ્રામોફોન ઉતરવી પડતાંમાં હાજરમાં મળે.
માઇક્રોફોન રેડીયો અને રેડીયો મટરસ
બાટરી રૂા. ૧૫, રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૫, રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
અને [illegible] વપરાયું.

પુસ્તક ૩૫ મું. ડરબન, શુક્રવાર, તારીખ ૨૨ નવેમ્બર ૧૯૩૭ અંક—૪૫—૪૬

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૨૨ નવેમ્બર ૧૯૩૭.

લેક્ચરશીપ માટે ફાળો

પંડિત કૃષિરામ જેઓ હાલ મહાસભાના મહેમાન તરીકે છેલ્લા ત્રણ માસ થયાં આપણી વચ્ચે છે અને અનેક વિદ્વત્તાભર્યા વ્યાખ્યાનોદ્વારા ખાસ કરી હીંદુઓને અને સામાન્ય રીતે સમસ્ત કોમને હીંદુ ધર્મ અને સંસ્કૃતિનું જ્ઞાન આપી રહ્યા છે, તેમણે આ દેશમાં સ્થાયી લેક્ચરશીપ સ્થાપવાને માટે એક યોજના સુચવેલી છે. એ યોજનાનો હેતુ એવો છે કે પા. ૪૦૦૦ ના ફાળો કરવામા આવે અને જો રકમને યા તો બાંધ કાયમ થાય તેમાં મકાનમાં રોકવામાં આવે અથવા તો બેન્કમાં મુકવામાં આવે અને તેની બચતમાંથી દર વર્ષે હીંદની એક વિદ્વાન વ્યાખ્યાનકાર આ દેશમાં બોલાવવામા આવે અને તેના બાકીના બધાં ખર્ચ વગેરે તેને થોડુંક મહેનતાણું આપવામા આવે આ રીતે હીંદ અને સુનીયન વચ્ચ સંસ્કૃતિક સંબંધ વધારે ગાઢો સ્થાપી શકાય. પંડિત કૃષિરામે આ યોજનાને વ્યવહારૂ બનાવવામાં શકીય ભાગ લીધેલો છે અને હીંદુ મહાસભાની કાર્યવાહીના કેટલાક સભ્યોની મહાનુભૂતીથી ફાળો ઉઘરાવવાને કરી રહ્યા છે અદ્યતન નહિ પરંતુ તેઓના કેટલાક યોપાનીયા વેચવાને આપી દીધલાં છે કે જેથી તેના વેચાણમાંથી ઉપજેલી રકમ ને ફાળા પેટે જાય અને દામજીભાઇ પાટીદાર ન્યાસાયટી તેમજ હીંદુ સેવા સમાજ તરફથી તેમને મળેલી પા. ૫૦ ની પર્સ પણ તેમણે એ ફાળા પેટે આપી દીધેલી છે. આ રીતે પંડિત કૃષિરામે આ પ્રશ્નને પોતાનો જ કરી લીધેલો છે પરંતુ કોમ તરફથી તેટલોજ ઉત્સાહપુર્વક પ્રત્યુત્તર નહિ મળવાથીતેઓ નિરાશ થયા છે કોમની શક્તિ અને ઉત્સાહની ઉણપવટ તેમણે પગલુ કર્યું લીધેલું હોવાનું તેમને લાગવાથી તેમને અતિ ખેદ ઉત્પન્ન થયે અને જવાબદાર લોકોનામાં વધારે સમજ દોરી કોમની બેદરકારી તેઓની પણ ચિંચિલતા જોઈને તેમને દરદ થવાથી પ્રાયશ્ચિત રૂપાળ આ આઠવાડીયાની શરૂઆતમાં તેમણે ઉપવાસ આદર્યો હતા. ઉપવાસ પણ દિવસ ચાલ્યા પરંતુ તેથી કોમમાં ઉત્સાહ આવી લીધેલો છે અને આ અંકમાં અન્ય સ્થળે પ્રસિદ્ધ થયેલાં પંડિતજીના નિવેદન માં દર્શાવાયેલી મુદતની અંદર પા. ૧૦૦૦ ની રકમ થઈ જવાની આશા રાખવામાં આવે છે

આ યોજના તો ખરેખર પ્રશંસનીય છે અને જો તે ફળીભુત થાય તો તે આ દેશના હીંદુ લાભજ નહિ પરંતુ સમસ્ત કોમને લાભદાયી નીવડશે એ વિશે કશી શકા છેજ નહિ. પરંતુ મોટો આધાર એ યોજનાનો અમલ કઇ રીતે કરવામાં આવશે તેના ઉપર રહે છે. આપણે કોમ ઉપર આગે પાછી દેડવા નથી ઇચ્છતા પરંતુ અન્ય કોકીકતો તો રજુ થયીજ જોઇશે.

આપણી લગભગ સઘળી જાહેર સંસ્થાઓની જેમ હીંદુ મહાસભા પણ આજે માત્ર નામનીજ સંસ્થા રહી છે. વીસ વર્ષે જે કમામથી તેને સજીવન કરવામાં આવી હતી! અને સભાનો હોલ બાંધી લેવાના પણ કેવાં મોટાં વચનો અપાયાં હતાં. જેઓએ તે વખતની ચરિયદમાં હાજરી આપી હતી તેઓને તો એવી ખાતરીજ થઈ ગઈ હતી કે બીજાજ દિવસે મહાસભાનો હોલ થઈ જશે અને મહાન કાર્યો કરતી થઈ જશે પરંતુ જેટલા દમામથી તેને સજીવન કરવામાં આવી હતી તેટલીજ ગતિથી તેને પાછી કુંભકર્ણની નિદ્રામાં પડી જતાં પણ વાર નહિ લાગી આજે હવે જો હીંદુ મહાસભાજ હસ્તિ ધરાવતી નહિ હોય તો પછી આ વ્યાખ્યાનકારોને બોલાવવા વિગેરેની વ્યવસ્થા કોના તરફથી થવાની છે અને કોને બોલાવવા એ નક્કી કોણ કરશે? એક વસ્તુ તો ચોકસજ છે કે જો લાયક વ્યક્તિ નહિ આવે તો તે કોમનું હિત કરવાને બદલે અહિતજ કરી જશે.

જોકલે તેમ પંડિતજીને એવું લાગ્યું હોય કે લોકો કુળો આપવામા શીથિલ છે તો તે એટલા કારણથી નથી કે આ યોજના સારી છે એ તેઓ સમજતા નથી. પરંતુ એટલા ખાતર કે તેઓ આજ્યર્યચકિત બનીને જાહેર ફાળા થયા છે ત્યારે ત્યારે આંખો મીંચીને ફાળા આપતા આવેલા છે પરંતુ તેઓએ સંભવ જોયું છે કે તેવા ફાળા યા તો બીનજરૂરી વસ્તુઓમાં વેડફી નાખવામા આવેલા છે અથવા તો તે નકામા પડી રહી કાટ ખાય છે અને જે કાર્યને માટે થયા હતા તે કાર્ય તેની જેમ દશામા સબડી રહેલું છે. તેનો ચોકકસ દાખલો હાલના અગે પંડિતજી ને ચોકકસ કહેતા છભાંગ્યા હીંદુ કે તેમાંથી હિંદુઓની સ્મશાનભૂમીની સુવ્યવસ્થા કેવી નથી અને તે કેવી ગરબડવાળી દશામાં પડેલી છે તે જોવું નિરર્થક અને તેઓના કારવારીઓ પાસેથી જાણવું જોઇએ કે તેને માટે થયેલા ફાળાની શી વ્યવસ્થા થઇ રહી છે. બીજો દાખલો રાજકોટ કોલેજ નો છે. પંડિતજીને જાણીને કદાચ આશ્ચર્ય થશે કે આજ દિન સુધી તેના આરસીકેટકોની કી પણ ભરાઈ નથી અને જેઓએ તેમા ફાળા લખાવ્યા હતા તેઓ માંના કેટલાકે તે નહિ આપી વચન ભંગ કરેલા છે. એવા દાખલા તો અગે આનેક આપી શકીએ છીએ

પ્રસ્તુત કારણોના સબંધમાં કંઇ કહેવા જેવું નહિ કે લોકોને પંડિત કૃષિરામમાં વિશ્વાસ નથી. તેઓને પંડિતજીમાં સંપુર્ણ વીશ્વાસ છે અને તેમણે આપેલા ભોગની સંપુર્ણ કદર કરે છે. પરંતુ પંડિતજી આ દેશમાંથી વીદાય થયા બાદ આ યોજના આજે સુચવાયા મુજબ કે તેરીતે કામ કરશે કે નહિ એ વિશે તેઓને વીશ્વાસ નથી. આ યોજના સાથે જો કે હીંદુ મહાસભાનું નામ સંકળાયેલું છે છતાં તેના સભ્યોને એ વિશે કશું જણાવવામાં કે

તેઓની સામે મસલત કરવામાં આવી નથી. હીંદુ મહાસભા યુનીયનના સમસ્ત હીંદુઓનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવનારી સંસ્થા છે અને નાતાલની બહુસંખ્ય હીંદુ પ્રજાને દીક્ષા-સમાં નથી લેવામા આવ્યા એ અમારા મત પ્રમાણે તેઓને અન્યાય કરવામાં આવેલો છે.

આ દેશના હીંદુઓમાં જો એક મોટી ખોડ હોય તો તે એજ છે કે તેઓ સ્વાશ્રયી નથી. પોતાના અન્ય વર્ગોથી વિરૂદ્ધ તેઓ પરાધીન દશામા પડી રહેવાને ટેવાયેલા છે અને તેમાં નામોશી નથી જોતા એટલુંજ નહિ પરંતુ ગર્વ લે છે. આ દોષ જાણી કરી ગુજરાતી હીંદુઓમાં વિશેષ જોવામાં આવે છે. આપ પરંતુ તેઓએ શીખવાની જરૂર છે કે તેઓના અગત સ્વાર્થના બલીદાનમા જો ખાસ તેઓએ સ્વાશ્રયી અનસુજ્જ લોકોએ અને પશ્ચાત્તાપ નો અસ્વિકારજ કરવો જોઇએ. આ ગુણ કેળવવાનો માત્ર હીંદુઓનોજ નહિ પરંતુ દરેક વર્ગનો ધર્મ છે.

આ વિચારો વ્યક્તિ વ્યક્ત કરવાને અમે હરવાયા છીએ તે કેવળ જાહેર હિતને ખાતરજ. પંડિતજીએ જે કર્યું છે તેને માટે અમે તેમને હાર્દિક અભિનંદન આપીએ છીએ પરંતુ તેમ કરતા અમે તેમને એ યાદ આપવા ઇચ્છીએ છીએ કે જે લોકો આ ફાળામા રહ્યા છે તે કેવળ તેઓના મતોના માનને ખાતર અને તેઓનાં વીશ્વાસ મુજબનિજ આવી રહ્યા છે. આથી જો ફાળાની દશા પણ ભૂત ફોળવા ઘણેલા ફાળાઓના જેવી ન થઈ પડે તેની સંપૂર્ણ જવાબ-દારી પંડિતજીને શિરે રહે છે

બીજા લગ્નો પર કમીશન

'રેઇનર' નો પ્રોટેરીયાનો ખબરપત્રી જણાવે છે કે મુદ્રણ પ્રધાન ની રૂકરૂકે બીજા લગ્નો સંબંધી તપાસ કરવાને એક કમીશન નીમવાનો નીશ્ચય ધરાવી રહ્યા છે. આ બાબતની પાર્લા-મેન્ટમા ચર્ચા થયા બાદ કેટલાક નામદારોએ એ પગલાને મારે સખત વિરોધ ચલાવી રહ્યા છે. કમીશનના ઉદ્દેશોના નામ સિવાય બીજુ સુગા ગાજુ મારફત બહાર પડવું બાકી રહ્યું છે.

બીજા રાષ્ટ્રિય રેલ્વેસ કોન્ફરન્સ ઉપરાંતની બેઠકોમાં

મુખ્ય પ્રધાન ના અને પગલું કોન્સ્ટાસ પુનાવાડિ નેશનલીસ્ટ કોન્ફરન્સની બેસાડ બેઠકો કરવાના પ્રત્યુત્તરમા જોવામા આવેલું છે. એ કરારના એક કલમની સામે સુચીમાં કરવામા કરવાની બાબતોમાં જરાપણ બાકીનો ઘરાવનાર સંબંધ માં હીંદીઓને પ્રત્યે પક્ષપાત કામદારોની તપાસ, કેપટાઉન એમીગ્રેન્ટ કરી રીતે કામ કરી રહ્યું છે તેની તપાસ અને હીંદીઓને વસતા વેપાર સંબંધી પ્રતિબંધિત કાયદાઓમા રદ્દ કેરફારો વગેરે બાબતે તેની તપાસનો સમાવેશ કરવાની સુચના થઈ હતી. આપ કમીશનની નીમણુક થી કેમ કરવા કરારદેર પ્રાણ ગયું અને તેના રાકના નથી. કે પણ પણ વસ્તુની જરૂર વેગ ન ગુનીયન તરફ હીંદના પ્રતિનિધિઓ તરફથી કપટકરેન ગોખીંગ્લેન્ડમાં પુનઃ તપાસ થવાની માંગ આ દેશમાં હીંદીઓને કેવો દરજ્જો આપવાના આપનાર છે એ નીશ્ચિત કરી નાખવાની જરૂર છે એટલુંજ નિરાકરણ સુધુજ પક્ષો કે સ્વદેશીન એમીગ્રેન્ટસ્ટ્રી કરતા પરિણામે નીમાયેલા હીંદના એજન્ટ-જનરલથી આ દેશના હીંદીઓનો દશા સુધરી નથી. બલકે વધારે બુરી થએલી છે એ હીંદીઓના ચોરસ દરેખા ઓને હીંદીઓ વિરૂદ્ધ ફરિયાદનું કારણ હોય તો હીંદીઓનો તેઓની નીમકુક કરવાજની વધઘટની સામે ફરિયાદ કરવાને વધારે સબળ કારણ છે. આજે એજન્ટ-જનરલના પાલવી અગે માત્ર એકજ આશા રાખીએ કે તેઓ આપણી કમીશનની નીમણુક સામે પ્રબળ વિરોધ દર્શાવે અને બન્ને સરકારો વચ્ચે બીજા રાઉંડ ટેબલ કોન્ફરન્સ ભરવાની અને તેમાં હીંદથી નજીકના પ્રતિનીધીમંડળ જાવે તે દિશાએ પટના પગલાં લે.

મહાત્મા ગાંધીજીના ખબર

મંગળવાર તા. ૨૭ દિવાળીના દિવસે સવારે કલકત્તાથી ખબર આવ્યા હતા કે મહાત્મા ગાંધીજીને લોહીનું દબાણ અચાનક વધી પડયું હતું અને હૃદયપર અસર થઇ હોવાથી તેઓ ગંભીર સ્થિતિમા હતા. તજ દિવસે સાંજે ફરી ખબર આવ્યા હતા કે ગાંધીજી કલકત્તા ઓદ્ય પ્રતિકુળતા ડોક્ટરોની સલાહથી પાછા ફર્યા. અમો લખી પંડિત જવાહરલાલ સાથે ગેલાવર જવાના હતા પરંતુ કલકત્તાથી પાછો જવા ગાડીપર ચડવા હતા તારીખ સ્ટેશને તમને તારથી આવી ગઇ હતી તેઓને પાછા મુકામે લઇ જવામાં આવ્યા હતા અને હાલ ડોક્ટરોની મેહનતી નીગરી તાંદુરસ્તી સારૂ પ્રયત્ન કરી રહી હતી. ડોક્ટરોએ તેમને સંપૂર્ણ આરામ લેવાની સુચના આપેલી છે અને તેમની તબીયત સુધારાપર છે.

મુખ્યપ્રધાન તા. ૨૭મીએ આમારાપર મહાત્મા ગાંધીજીના સેક્રેટરી શ્રી. મહાદેવ દેસાઇ તરફથી તાર આવ્યો હતો કે ગાંધીજી ફરી પડકાર્યા છે પરંતુ ચિંતા કરવાની જરૂર નથી.

મુખ્યપ્રધાન તા. ૨૮ મીના રોજના તારે જણાવે છે કે ગાંધીજી તબીયત બાબત ચિંતા પડી ગયા જણાય છે પરંતુ ચિંતાજનક છે. ત્યારપછી પુરતા તેઓએ ગવરનર સર જોન એન્ડરસનની મુલાકાત લીધી હતી. બાદ રવિવાર તા. ૩૦મીએ ગવરનર તેમને આકાર આપ્યા હતા. આમો ના મુખ્ય ડિન રાજકારી કારીગરોના મુલાકારો નો ક્રમ ચોમ જણાવાયા છે.

મહાત્મા ગાંધીજીના ચાહકોના સંદેશો

મહાત્મા ગાંધીજીને તા. ૧૮ મી ના રોજ તાર દ્વારા અભિનંદન સંદેશાઓના જવાબમાં તેમણે નીચે પ્રમાણેનું ઉત્તર લખી મોકલ્યું છે.

"હીંદના ખાન જન..... પ્રગટાવ્યા આશીર્વાદ માટે આપનો આભાર માનવા પહેલાં અભિનંદન સંદેશાઓના જવાબમાં તેમણે નીચે પ્રમાણેનું ઉત્તર લખી મોકલ્યું છે.

"હીંદના ખાન જન..... પ્રગટાવ્યા આશીર્વાદ માટે આપનો આભાર માનવા પહેલાં અભિનંદન સંદેશાઓના જવાબમાં તેમણે નીચે પ્રમાણેનું ઉત્તર લખી મોકલ્યું છે.

હું માત્ર એટલોજ આશા રાખું કે જગત ગરના એ કપાળા પરિણા ન્યા કરણ ના અંતિમ સવરપણી આંતિમ લડતના આંત એટલું કહ્યા લડવું કે તેમાંના ઉમદા ચાહક અનવાનો પ્રસંગ ન રહી ડાકાર નહીના

રમઝાનનો મુબારક

આવા શુક્રવાર તા. ૫ મીથી મુસલીમ બાઇઓ નો પવિત્ર રમઝાન માસ ચાલે છે. એ માસમાં મુસલીમોએ રોજા રાખવાના હોય છે આને દિવસોમા ખુદાને યાદ નહિ કરતા દિવસ ઉગ્યાથી એ દિવસો માં અંધારી કરવાની હોય. આ મિસ આવાગમન જનાવાના ગૌ ખુદાને આને ખુદાનો ફરમાનોનો પૂજારા આપે છે આને આજે જગત ના સર્વત્ર બાઇઓ દોઢવાનું કારણ પણ એજ છે. રોજા અને બંદગી એ બાદ શારિરિક આને માનસીક કલાગ્ય ને આને બે તનું મરોજર પાલન કરે છે તેને આત્મિક તેમજ શારિરિક સુખ પ્રાપ્ત થાય છે. પવિત્ર કુરાન પણ ચમાંને નહિ તો પણ આ માસમા ને મુસલીમ ભાઇઓ ઓ ઝેરદેરની ફાસમણીઓ દુર કરી દે તેવો છે. મનુષ્યના બાહ્યત્વને બદલે સિદ્ધાંત કે જેના બાબાપર ઇસ્લામ રચાયો છે તને પહોંચવાનો સંપૂર્ણ પ્રયત્ન કરવો જોઇએ. આ માસ દરમ્યાન મુસલીમ ભાઇ બહેનો પોતાનાં આત્મિબળનો વિકાર કરવાનો ને તમામ દિવસ તેઓના આત્મિબળનો વિકાર કરવાનો છે. પણ તેઓની મજબુત પોષ્ટકાહાર તરફ ના આજે સ્વાભાવિક રીતે જણાય છે. એ બાબત ના પ્રાચીન ધાર્મિક રીત તજી પાનાર્યા નથી મહાત્મા નહિ બાબ એમ તજી દરવાજાને મજબુત કરે છે. એટ પણ હીંદ બાબતમાં એવો ઉપદેશ

કરતો હશે કે એ દેશ તેઓ પાસેથી ચૂરી લેવામાં આવે. પરંતુ તેને રાખવાનો માર્ગ રોપનો નથી. લાયકાતનો છે એ દેશની પવિત્ર નામે પોશે જેને દાસ બોપ તેણે બને પવિત્ર બનવું પડશે. આ ગાંધારો મુરલીન બાઇઓ સમક્ષ અમે મુકીએ છીએ કમે આ પવિત્ર માસમાં તન અને મન બન્ને શુદ્ધ રહેવાં જોઇએ. શુદ્ધ પીવારો કરવાથી મન અશુદ્ધ વસ્તુઓમાં રોકાતું નથી. આ પવિત્ર માસમાં પવિત્રતા કળવવાની અમારા મુસ્લીમ બાઇઓને ખુદા શક્તિ અને શાંતિ બક્ષો એવી દુવા સાથે અમે તેઓને રમજાનના મુબારક દાડીઓ છીએ.

લેકરચશીપના ફાળા માટે અપીલ

પંડીત રૂષીરામના અંગ્રેજી લેખ પરથી

ના. ટાલના હિંદુ બાઇઓ હવે સારી રીતે જાણતા હશે કે દર સાલ વ્યાખ્યાનો આપવાને એક પ્રતીષ્ઠિત હિંદુ પંડીતને મુલીયનમાં આવવાનું આમંત્રણ આપી રકમ ભેગા કરેલી આ દેશમાં રવાના લેકચરશીપ રખાયેલ લાયક આફ્રિકન હિંદુ મહાસભા જની એક યોજના પડાઇ રહી છે એ મતલબનો ઠરાવ ગયા જુલાઇ તા. ૨૬ ગામે હિંદુ મહાસભાની કાઉન્સીલની મીટીંગમાં થયો હતો, અને બાર બાદ નાટાલ અને અન્ય સ્થળોમાં જાહેર વ્યાખ્યાનની યોજેલી લગભગ સાથની મીટીંગોમાં એ બાબત જાહેર કરવામાં આવેલી છે. ફાળા ઉઘરાવવાનું કાર્ય ઠરાવ પસાર થયા બાદ તુરતજ આરંભાયું હતું પરંતુ કેટલાક અનીવાર્ય સંજોગોને લઇને તે સતત ચાલુ રાખી શકાયું નહોતું.

નાટાલ અને ટ્રાંસવાલમા વ્યાખ્યાન અર્થે ત્રણ માસની સારી મુસાફરી બાદ આ યોજનાની અમલવારી આગલના બીજે વર્ષે શરૂ થઇ છે. હિંદુઓની બાબીક જરૂરીયાતો પુરી પાડનારી દરેક કોમ પક્ષ સંસ્થાઓ થી અને તેથી કોઇ દિશામાં કોમ પક્ષ ધર્મોન શીક્ષણ કે દોરવણીના અભાવે હીંદુઓ પછાત પડી ગયા છે. એ દિશામાં હિંદુ કોમ તરફથી કોઇ કસુર પક્ષ નહિ કરવામાં આવે તો આ દેશમાં તેઓની સંસ્કૃતિ બંધારી ભવિષ્ય ચોક્કસ કાયમ રહેવાનો છે.

આ લેકચરશીપથી હીંદુ ધર્મોના રવાના સંસ્કૃતિના સંબંધ રહ્યાશે અને તે માત્ર હિંદુઓ જેજ નહિ પરંતુ સમસ્ત મુનીયનની હીંદુ કોમને લાભદાયક થઇ પડશે. સમસ્ત મુનીયનના જીવન ને હિંદની અધ્યાત્મિક સંસ્કૃતિનો એ એક સુંદર ફાળો થઇ પડશે.

પા. ૪૦૦૦ કેટલી રકમ અત્યારે મુકવાના આવેલો હોમ અમલ તા આડે ઉપજે એવી રીતે વાસ્તવમા રોકેલી હોમ તો તેની આવક માંથી ઉપરોક્ત વ્યાખ્યાનકારના આ દેશમાં આવવાના ભાડાનો તેમજ તેને આપવાનાં સાધારણ ખર્ચનતાલુલો બધે નીકળી આવશે એવું અડસટથામાં આવે છે

ફાળાની વ્યવસ્થા

એવું સુચવવામા આવ્યું છે કે રાણામાં વ્યાપે પા ૪૦૦૦ ની રકમ ભરાઇ રહ્યા બાદ દાતારોને, સમસ્ત કામનો વિશ્વાસ સંપાદન કરેલો હોય, તેવા ટ્રસ્ટીઓ પસંદ કરવાનું આમંત્રણ આપવામા આવશે ત્યારબાદ તાબ્બા એક ગરસકપ ગામના ટ્રસ્ટમા એક બીલ્ડીંગ સોસાયટી માં મારા નામપર અનામત મુકવામાં આવે છે મોળો ટ્રસ્ટને હસ્તક રહેશે અને તે તેની વાર્ષિક આવક વ્યાખ્યાનકારના ખર્ચને ગાટે હિંદુ મહા સભાને આપશે વ્યાખ્યાનકારને આમંત્રણ કરવાની અને તેનો કાર્યક્રમ ગોઠવવા વગેરેની વ્યવસ્થા મહાસભાની કાઉસીલ તરફથી કરવા માં આવશે.

વ્યાખ્યાનકારના લંબાઇમાં માત્ર એટલુજ કહેવું બસ થશે કે તે એક પ્રતિષ્ઠિત હિંદુ વિદ્વાન હશે કે જેમણે પોતાની વિદ્વત્તા અને નિઃસ્વાર્થ સેવાથી હીંદુ ધર્મ અને સંસ્કૃતિની અત્યાર અગાઉ સેવા બજાવેલી હશે અંગ્રેજી ભાષાનું જે સારું જ્ઞાન ધરાવતો હશે કે જેથી અંગ્રેજી બોલનારા શ્રોતાજનોને તે હીંદુ રીવાજોતો સમજાવી શકશે. તેના વ્યાખ્યાનો રસભરપુર અને ભાગના દોઢ પણ વર્ષને વિરામ કરનારા સંકુચિત નહિ હશે પરંતુ જીવનના બાબતના પ્રશ્નોપર બહોળી દૃષ્ટિ ફેંકનારાં હશે. આથી બનના વ્યાખ્યાનકાર બાબત સમસ્ત કોમને લાભદાયી થઇ પડશે.

એટલી પ્રાર્થના તો નીશ્ચયવાદ છે કે હીંદુ મહાસભા મુલકમાં બહુ પ્રતિનિધિત્વ નથી રહેલી પરંતુ જોહન્સબર્ગ કારણસર સભા સમક્ષ તેને મજબુત કરનારો એક પ્રસંગોપાત કાર્યક્રમ હોવો આવશ્યક છે હીંદુઓમાં વર્ણીય સંસ્થાઓ છે કે જે પોતપોતાના મર્યાદિત સંબંધોમાં આ કાર્ય કરી રહી છે પરંતુ સમસ્ત હીંદુ કોમને માટે કરું કામ નથી થતું અને એ અપેક્ષાની બહોળી બાબતો આપણા હિતને માટે આવશ્યક છે. લેકચરશીપની યોજના હીંદુઓના ભિન્ન ભિન્ન વર્ગોના પ્રતિનિધિ ઓની એક સંસ્થા નરકથી સ્થાપિ અને તેની અવસ્થા ચલાવી શકાય છે. અને હીંદુ મહાસભા એ તેના સભ્યો વર્ગોના અમલપત્ર પ્રતિનીધીઓની બનેલી છે

મારો અંગત અભિપ્રાય છે કે આ યોજના રચનાત્મક થઇ પડશે અને પ્રતિવર્ષ ઉદ્ભિષ્ય આફ્રિકાના હિંદુઓ સમક્ષ નવા વિચારો, નવું જીવન અને નવા આદર્શો જાગનારી થઇ પડશે.

અત્યાર સુધીમાં પા. ૫૫૦ ની રકમ ભરાઇ છે અને કેટલીક મીલ્ડીંગ સોસાયટીમાં ટીપો ગ્રોટ કરી દેવાય છે, મારી પાસે કોમ પક્ષ નાણાનું સાધન નથી તેમ છતા જે પા. ૫૫ ની રકમ જોહાનીસબર્ગના મીત્રો તરફથી પાંચ મળી હતી તે મારા તરફથી આ કાર્યમાં મે આપી દીધેલી છે. અને લાગે છે કે આપો સુંદર કાર્યમાં પણ ટ્રસ્ટ અને સહકાર આપતા આપણા બાઇઓ હજુ સંકોચાય છે. અને એ એવો ઠરાવ કરેલો છે કે જ્યાં પા. ૧૦૦૦ ની રકમ ચાલુ માસની તા. ૧૫ મી સુધીમાં ભરાઇ જશે તો આ યોજના પુરી કરવામાં મારો ફાળો આપવાને હું આ દેશમાં વધુ રોકાઇશ પરંતુ જો તે નહિ બને તો હીંદુસ્તાનને માટે રવાના થવા મારો ભવિષ્યનો કાર્યક્રમ મારે વિચારવો પડશે.

હીંદુ કોમના સખાવતી દીલગીરતોને આ બાબતને ગંભીર ધ્યાન દેવા અને આ યોજના ને મદદ કરવા પોતાનું બનતું કરવા -ના મારી અંગત નમ્ર વિનંતિ છે. મારી નમ્ર સેવાઓ તેઓને અર્પણ છે અને જો તેમ છતાં પણ તેઓ ચુકશે તો સમસ્ત કોમને માટે નામોશીયા ભરેલું ગણાશે અને એક સારી તક ગુમાવી દીધેલી ગણાશે અને પછી વર્ષો સુધી ફરી આવું કાર્ય હાથમાં નહિ.

ફાળાની રકમ ખુદ દાતારો તરફથી પસંદ થયેલા રવાના ટ્રસ્ટીઓને હસ્તક રહેશે. મૂ ખાલું કહું કે આપણામા એક બીજા પ્રત્યે વીશ્વાસની ખામી છે. પરંતુ એ કોમ આ કામને મુલતવી રાખવાને કારણ નથી કારણ જ્યારે પણ એ પવિત્ર મેવાશે ત્યારે એ હવાઇ ઉપસ્થિત થશેજ કાર્ય તરફેણથી આમે તેમ થોડી જનતી સભાથી લાગેવગીઓ મેવામા આવશે. આવતા મેહા દીવસની અંદર આ યોજનાનું બાબી નક્કર થઇ જશે.

સુંદરથી શરૂઆ ગુંચનો ક્રિકેલ

દિવાળી અંકમાં પ્રસિદ્ધ થયેલી ઇનામી શબ્દ ગુંચનો ક્રિકેલ આ અંકમાં અન્ય સ્થળે આપવામાં આવ્યો છે. ઘણે સારે નંબરો ૨ છપાયા છે તેમના નામો પણ આપેલા છે. છાપવા જતી વખતે વધુ ક્રિકેલો આવેલા છે જેમાંથી છ્તેવાઓના નામો નીચે આપીએ છીએ. તેઓએ પોતપોતાના નંબર મોકલી પુસ્તકો રસ્તે કરી આ ઓફીસેથી લેવાની મેવાં : પહેલો નંબર- ભગુભાઇ નાથુભાઇ, જુહુપથમો. બીજો નંબર રણછોડજી કાળીદાસ, ભોરેલો ગાકર્ડસ. ત્રીજો નંબર દલપતજી નાથુભાઇ, જોહાનીસબર્ગ.

સ્વ. કાળુભાઈ કૂકીરભાઇ પટેલના પુણ્યાર્થે તેમના પુત્ર શ્રી. રણછોડજી કાળુભાઇ તરફથી ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅનને મળેલી ગીની ૩ સાભાર સ્વીકારીએ છીએ.

હિંદના છેલ્લા ખબરો

તા. ૧૧–૧૧ ના ગોમાસર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

મુંબઈમાં રાજપ્યાનની પરવાનગી

કન્વેયરની હાલાંબેન્ડમાં લાવા મુખ્ય પ્રધાન પ્ર ખાન કરીગાર રાજપ્યાના પરવાનાની મંજુરી દેવાનું જાહેર કાર્યેલ તે પાલ થયેલ છે. જેથી મંદુકના પરવાના કાયદા લેવાની જરૂર રહિ પડે. તેજીજ રીતે મુખ્ય પ્રધાકામા કોને બંદુક રાખવા કરો તેને પ્રધાન બંદુક રાખવાના પરવાના દેવાની મંજુરી આપશે આવી રીતે સાતે કોંગ્રેસના પ્રાંતમા હથીયાર હવે દરેક રાખી શકશે.

જમ્મત ઘરેલુ જમીન સંબંધી બીલ

બારડોલી ને કરણાટકમાં સલામતની પ્રજા નામતે જેની જેની જમીન સરકારે લઇ લીધી હતી તે જમીન પાછી મળે તેવા જાતનું મુંબઇ પ્રધાકાની ધારાસભામાં બીલ પાસ થયું છે એટલે બહુમતમા નવા મતનુ જોર આવી શકે છે હજી તો સ્વરાજ મળેલ નથી ત્યાં કોંગ્રેસ પ્રધાનો આટલું સરસ કામ કરે છે તો પછી સ્વરાજ મળતા શુ નહિ થઇ શકે! મોરોને સાતે પ્રાંતના કોંગ્રેસ પ્રધાનો ઉપર પણોજ વિશ્વાસ આવી ગયો છે અને હવે કોંગ્રેસ પ્રધાનો જરૂર દર્દ રહેશે તે જોકે પણ સરકાર પુરે પુરો કરશે.

ગાંધી જયંતિ

આ આઠવાડીયું પુજ્ય મહાત્માજીની જયન્તિ નુ ઉજવાયું હોવાથી હીંદના પણ ગામડે ગામડામાં જયન્તી ઉજવાય છે. તેજીજ રીતે પોંકાનેર રાજકોટ જોરબીમાં પણ જયંતી ઉજવાય હતી. પોંકાનેર તા. ૨ જીના રોજ મગનલાલભી કરતુરબાના આશ્રમવાળા મીસ્ટર અદેન પીકીટ તથા બી. કલ્યાણજી બાઇ મહેતા આવ્યા હતા અને રાત બી. બાંદેરમાના કેલામાં પુજ્ય મહાત્માજીની જયન્તી સુંદર રીતે ઉજવાય હતી. તેમા મીસ્ટર અદેન ત્યા બી. કલ્યાણજી બાઇએ પુજ્ય મહાત્માજીના જીવન ઉપર ફીક પ્રકાશ પાડયો હતો. ૫૦૦ જેનો તથા ૧૦૦ પ્રજ્ય બેગ આકરે એક જબરની હાજરી હતી.

શ્રીમતિ રાજેશ્વરી નેહરૂ તથા પુજ્ય કસ્તુર બાબા બાલ જયન્તી માટે રાજકોટ આવેલ તેઓ પોંકાનેર પણ આવ્યા હતા બાલ નાની સરણી સભા ભેગી થઇ હતી ને પોંકાનેરના મહારાણા રાજ સાહેબ સાથે મુલાકાત થઇ હતી. મીસ્ટર અદેન પીકીટ પોંકાનેરના મહારાણી સાહેબ સાથે ચારચીત કરી હતી.

હરીનિવેષ

હરીનિવેષનું કામ ચાલુ થઇ ગયું છે. મદ્રાસ માં સાલેમ પ્રાંતમાં તા. ૨–૧૧–૩૭ માં રોજ મુખ્ય પ્રધાને જાતે જઇ કામદેા ચાલુ કર્યો તે ને પ્રાંતના પણ ગામડામાં જાતે ફરીને લોકોને વાત કરી કે હરીજન પીડા તેને સજ્જન ગણ થશે.

અમદાવાદ સહેરમાં મહાત્માજી પધારીએ હરીજનોના કામ માટે પાયા ઉપર ફેરવેલું છે તેમાં જે પોલીસ એક ચમન ઘડી પાસની કરી ને પોલીસ કર્મચારી હરીજન બાળાને મદદ કરશે ને સરકાર પણ પુરતી મદદ આપશે. આવી રીતે બાળા ઘરોમાં હરીજનના પ્રચારથી બાર કરોડની પોટ આવે તેમ લોકા જાણે પણ પુજ્ય મહાત્માજીએ તે પ્રશ્ન ઉપર પકડ રાખી હરીજનોનું કામ શરૂ કરી દીધું છે. આજે અખબર મળે છે કે બીજી સરકારે લન્ડન સરકાર સાથે વાતો કરી છે ને તે બીજા વખતમા બહાર પડશે હીંદમાં સરકારી બધે ૧૫ કરોડ છે તેમાંથી ૬૫ કરોડ ઇંગ્લીશ સરકારનુ બધે છે ને બાર કરોડ લન્ડનની સરકાર હીંદ સરકારને આપશે ત હીંદ સરકાર ૬૫ પ્રાંતીક સરકારને હરીજની પોટ તા આપશે.

યુ. પી. માં દશ હજાર કેદીઓના છુટકારો

યુ. પી. ની સરકારે દશ હજાર કેદીને છોડી મુકવાનું નકી કરેલ છે તેમાં પહેલી કુદકી ત્રણ હજાર કેદીની તા. ૨૦ ના રોજ છુટશે તેજીજ રીતે ૧૧ પ્રાંતની સરકાર કેદીને છોડશે તેા એકંદાભ કેદીઓ મુકત થશે ને તે પૈસા બચશે તેમાંથી જેલના સુધારા થશે.

વિદ્યાર્થીઓના માટે દુધ

મુબઇની મ્યુનીસીપાલીટીએ વિદ્યાર્થીઓને મફત દુધ આપવા માટે બે લાખ ■ ની મંજુરી આપેલી છે. તેનો દાખલો બીજી મ્યુનીસીપાલીટી પણ લેશે.

પ્રધાનોની પ્રવૃત્તિ

કોંગ્રેસના પ્રધાનો જાહેર ટીસ્ટ્રીકમાં ફરવા જાય છે ત્યારે ચોરામાં બેસીને ગામડામાં કેમ ચલાવે કરે છે, તેમ પ્રધાનો બધાને ઓફ ઓફરા માં બેસાડીને ખુટલી વાતો કરે છે તે વખતે તે ટીસ્ટ્રીકટને શેની જરૂર છે તેની ખુટલી, પ્રધાન સાથ લોકો વાતો કરે છે કોંગ્રેસના પ્રધાનો જેમ બને તેમ લોકોને સમજવતા આપવા મહેનત કરી રહેલ છે એટલે કોંગ્રેસની પ્રતિષ્ઠા લોકોમાં વધતી જાય છે.

રાજકોટમાં કાઠીયાવાડ રાજકીય પરીષદ તા. ૬–૭–૮ બેસવાની રોજ દરબાર ગોપાલ દાસના પ્રમુખપણ નીચે ભરાવવાનું નકી થયેલ છે તેને માટે રાજકોટમાં તડામાર તૈયારી ચાલે છે.

પુજ્ય મહાત્માજીના તબીયત સી. પી. ના સરજને અને વધોના ડાકટરે તપાસી હતી. લોહીનું દબાણ જે બહુ પણ તબીયત સંતોષ કારક છે. આરામની જરૂર છે ને મુલાકાતો ઓછી કરવા સુચના આપેલ છે.

મહાત્માજીને કલકત્તા કરીગારી સભાના જવાનું બોલાવી બધાની પરિસ્થિતી તારીખો મોડી કરવા વિચારણા કરી પણ મહાત્માજીએ કહ્યું કે બન્નેનો અમ છિપાડી શકશે માટે તારીખ ફેરવવી નહિ. તા. ૧૬–૧૭–૩૭ ના મહાત્માજી શરત ચૌધરીને એક પત્રમાં લખે છે કે "બારી તબીયત જરાપણ નથી બધા પ્રજા પ્રેમ કરે તા કરીગારીની બેઠકમાં આવી શકાશે. મારી ચર્ચા કરવાની શકતી નથી છતાં બહાર કેદીઓનો પ્રશ્ન તેજીજ બીજા જરૂર ના પ્રશ્નો વિષે મારાથા રહેલ શકિતનો ખુશાથી ઉપયોગ કરીશ.

કલકત્તા મુકામે નગરે ત્યાં ઉતરીશ મુકામ તા માટે તમે ચોકસીદાર બનજો. બાકીનુ કામ તે બધાએમાંથી નકી કરવાનું રહેશે."

ફેબ્રુઆરીના દિવસે હરીપુરાના પુજ્ય મહાત્માજી ને રાષ્ટ્રપતીના આશીર્વાદથી સરદારે કોંગ્રેસનો પાયો નાખ્યો. સરદાર નરીમાન પ્રકરણનો મહાત્માજી ને બહારદુરજીનો કેસનો બહાર પાડેલ છે. નરીમાન રાજીનામુ દેરેલ છે. ચુકાદો બધુજ રાખેલ છે.

બારીયા કાર્યકર્તા શ્રી. મણીભાઇ કોઠારી રોડ ચર્ખની બીમારી ભોગવી ગુજરી ગયા છે. વતના માનમાં બધી દોકાન સભાઓ બધ હતી.

કાઠીયાવાડમાં વરાદ ચારુ પડેલ છે ને બધા સારૂ થશે એવો આશા.

—૦—

આભાર

જેલાનીલબર્ગથી મા. ઇ. એમ. પટેલ તરફથી પા. ૧–૩–૩૭ ની રકમ 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' ના નીભાવ અર્થે પોટ મોકલવામાં આવી છે જે માટે આભાર સાથે સ્વિકારીએ છીએ.

રા. રા. રણછોડજી પ્રેમજી પટેલ જેઓ જોહાનીસબર્ગના જુના વસ્તિ હતા અને ટ્રાંસવાલ મુનાફદેર પાટીદાર સોસાયટીમાં એક ચમત બમમધમ કેમના ધરાવતા હતા તેઓ ગયે વર્ષે સહકુટુમ્બ સ્ટીમર કરંજામાં સ્વદેશ ગમન કરી ગયા છે. તેમને આગે સહના સફર મુબઇમાં છીએ. તંત્ર ના તરફથી 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન' ને ૧ માનો બેટ મળી છે જે આભાર સ્વિકારીએ છીએ.

૦ ૦ ૦

શ્રી. રણછોડજી પ્રાણજીભાઇ પોતાના સ્વર્ગસ્થ પિતા શ્રી પ્રાણજીભાઇ દયારામભાઇ પટેલના બ્રહ્મ સ્થાન માટે હીંદુઓ તેમજ મુસલીમ બાઇઓ તરફથી તેમજ અનેક સંસ્થાઓ તરફથી મુનીમન માંથી તેમજ સ્વદેશથી મળેલા સંબંધ દિલસોજીના સંદેશાઓ માટે તે બોકસનારાઓનો આ પત્રદ્વારા અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

૦ ૦ ૦

પોરબંદરથી શ્રી. ભાણજીભાઇ ધરજીભાઇ પોતાના પુજ્ય પિતાશ્રી ધરજીભાઇ ગોપાળજી સ્વદેશમાં અવસાન પામ્યા તે નીમીતે જે જે માણેકમે પત્ર, તાર અને ટેલીફોન દ્વારા દિલસોજી દર્શાવી હતી તેઓનો અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

ગાંધી જયન્તિ પર બરનાર્ડ શૉ

બરનાર્ડ શૉ

અહેવાલ તા. ૨ જીએ મહાત્મા ગાંધીજીની ૬૮ મી વર્ષગાંઠ પ્રસંગે લંડનના પુર્વ ઉત્સાહપ્રેમી ઉજવણી કરી એ પ્રસંગે ફલાંગાના 'ડેઈલી' પત્રે એક ખાસ તંત્રી પ્રકાશ કર્યા હતા જેમાં પ્રસીદ્ધ થયેલા અંદાજોમાં મોટા ઇસ્લામના મુકબુલ્લ્ડ જોગાદ ઝવેરજી બરનાર્ડ શૉના અંદાજો પણ્ડિત જવાહરલાલ અને રમણ્ણ મહા જ નીચે પ્રમાણે હતા.

"આજ ગાંધીજીની ઉમ્મર ૬૮ વર્ષની છે! આ ઉમ્મર ખાસ રમુજ અને ઠઠ્ઠાદિલીના માટે નાની સોબાય. મારી ઉમ્મર છેક ૭૨ વર્ષની થઇ પણ મારી મને કોઇએ આ બાબતમાં દરમ્યાન કર્યો નહીંતર અને પક્ષે તો તેમણે અહિંસાદિલીના પરસાદથી મને ઘણાજ કરી નાખ્યો હતો. જો તમારે મહાત્માજીની પારી સેવાજ કરવા હોય તો મારા મરહુમ દોસ્ત જે ૬ આજની ઉમ્મરે તેમનો જરૂરનો વાદ આપણીજ નહિ. બાકી તેમની ઉમ્મર ઓગણીસ વર્ષની નથી એ તો તેઓ પણ્ડી સારી રીતે જાણે છે વર્ષોની અનિષ્પર્ષ પણ વિગેના અર્થ બળાબળાટ ના કરતાં તેમની શક્તિ અને સમજણ ઉપર વધારે છે."

મહાત્મા ગાંધી

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

'ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન' ના

દિવાળીનો ખાસ અંક

સુંદર મખપૂર સાથે અનેક ચિત્રોથી ભરપુર અને પુરૂષો, સ્ત્રીઓ અને બાળકોને જ્ઞાન સાથે આનંદ આપનારા અનેક લેખોથી ભરપુર

ભાવ ટપી. રૂ.

ઠરાવનમા આ અંક નીચેના કોઇ પણ સ્થળે મળી શકશે:

પ્રેસ્સ વેજીટેરીયન ટી રુમ
ગ્રે સ્ટ્રીટ.

સર્વિસ કેફે, ગ્રે સ્ટ્રીટ.

સનફ્લેન્ડ રેસ્ટોરા ચકર્સ, ગ્રે સ્ટ્રીટ.

નારણજી વલભજી ટી રુમ,
ફ્રુટ સ્ટ્રીટ.

પીકેક્ષ ટી રુમ, ઓલીવ સ્ટ્રીટ.

Manager INDIAN OPINION,
Phoenix Natal.

'હરકર' પત્રની ખુબીલી.

જોહનીસબર્ગના 'હરકર' પત્રની પચાસ પહેલી ખુબીલીનો દિવસ તા ૧૬ ના રોજ ઓલ્ડ કલેક્ટરીસ્ટાફમાં ઉજવવામા આવ્યો હતો 'હરકર' ના ખુબારકોજારી આપવાના પણ મહેમાનો પણ ત્યાં હતા ખાસ પ્રસંગને લક્ષમાં રાખી 'હરકર' ની ખુબી ઓએ જે પત્રના માલીકો બનાવ્યા હતા. પહેલા 'હરકર' પ્રથમ ગાંધીજીના હાથે ચાલુ થયું જોહનીસબર્ગના કોલોનેડમાં ગોલ્ડ રીફ્સ્ના લડવૈયાઓ ભેગા થયા ત્યારે ગાંધીજી ના કામ કરનારાઓ ખાસ કરીને મહમદઅલીભાઇનો ગ્રેહામસ્ટાઉનમાં સત્યાગ્રહ ના આગ્રહ કર્યો. આ પ્રસંગે આગગાડી બંધ હોવાથી તેમણે ૪૦૦ માઇલ મોટરમાં મુસાફરી કરવી પડી હતી. 'હરકર' ના પ્રથમ માલીક હાજર હતા. બપોરે સમારંભ પુરો થયો ત્યારે ૧૨. ૬૭ ઓફીસોમાં ૧૯૨૬ ના ડીસેમ્બરથી 'હરકર' ની ખુબી ઓ ચાલુ થઇ હતી. ૧૯૩૩ ના ડીસેમ્બરથી દર રોજ

સમાજવાદ કે સમાજધર્મ

—: લખનાર :—
કીશોરલાલ ઘ. મશરૂવાળા

મને તો લાગે છે કે જ્યાંસુધી માનવહૃદયમાં સમાજ ધર્મનો ઉદય ન થાય ત્યાંસુધી સમાજવાદ—એટલે કે સમાનતાનો આદર્શ—વ્યક્તિ-અધિકારના બળ પર સ્થપાયેલાં રાજતંત્રો દ્વારા સીદ્ધ થનારી વસ્તુ નથી. હજુ સુધી માનવહૃદય એટલું સંસ્કારી થયું નથી કે તે પોતાનાં વ્યક્તિગત સુખ, સ્વતંત્ર્ય, કીર્તિ, આધીકાર વગેરેની આકાંક્ષાઓને ખુશી જ મન અને સાર્વજનીક સુખને જ જીવનનું ધ્યેય બનાવે. જ્યાંસુધી માનવહૃદયની આ સ્થિતી છે, ત્યાંસુધી રાજતંત્રનું બાહ્ય સ્વરૂપ ગમે તે હોય, તે દ્વારા સમાનતાની સીદ્ધિ થવી ગને અસંભવનીય સાગે છે. ત્યાંસુધી ક્રાન્તિઓ દ્વારા એટલુંજ થાય કે એક પક્ષના હાથમાંથી બીજે પક્ષ રાજ્યાધીકારની ધૂંસરી લે. થોડા દીવસ એ રાજ્યા-ધીકારનો સદુપયોગ કરે, પછી દુરુપયોગ કરવા માંડે અને છેવટે પોતાનો અધીકાર કાયમ રાખવા પ્રજાનું દમન કરે. ત્યાં સુધી માનવસમાજોની સુલ્યવસ્થા બાજાના પાયા પર સ્થપાયેલાં રાજ્યતંત્રો કેવળ અવલંબીત રહેશે તો સુધી રાજ્યતંત્રનું બાહ્ય સ્વરૂપ ગમે તેવું પડો, એનાથી વર્ગહીન સમાજ કદીપણ સહજ નહી થાય. માનવ જાતીમા કૃત્રીમ ઘણા વર્ગો ઇશ્વરનીર્મિત નથી, એટલે કે કુદરતના કાયદાના બનીવાર્ય નથી પણ પડોશીના અને પોતાના સુખ વચ્ચે દીરોધ આવવા સુખનો પહેલો ખ્યાલ કરવાની. અન્યના પડોશીનું સુખ વધારવા પોતાને કાંઇ નેહવું ન પડે પણ જો તેમ એને બદલે પોતાનો ભોગ દઈ લેવાનો, અથવા કાંઇ પણ પરીશ્રમ કરવો ન પડે અને બધાં સુખો પ્રાપ્ત થઇ બસ એટલે કે પરીશ્રમ ન પડવામાં આનંદ માનવાની વૃત્તિ માણસના હૃદયમાં ઘેર કરે છે, ત્યાંસુધી તે સાધનાં સાધનો પર પોતાનો કબજો કરી લેવાનો અને એ કબજો જે રીતે કાયમ રહે તે બધા ભોગવવાનો તે પ્રયત્ન કરતોજ રહેશે.

ખાનગી મીલકત ન હોવાથીજ માણસ પ્રોલેટેરીયન—નીર્ધનિક—નથી બનતા. બધાં સુધી માણસના હૃદયમાં એવી ઇચ્છા ઘર કે છે કે પોતા પાસે કાંઇક ખાનગી મીલકત થાય અને તે વધે, ના સુધી તો બધે બાજે નીર્ધનિક દેખાય, એનું માનસ મુઠીવાળી જ છે આથી હું એમ પણ કહેવા નથી ઇચ્છતો કે નાર્ધનિકતા એ કેવળ માનસિક ભાવ જ છે, અને સ્થુળરૂપે મીલકત ભરાયેલા છતાં માનસીક નીર્ધનિકતાનો દાખલો કરી શકાય. સામાન્ય રીતે માનવહૃદયમાં મીલકત પર કબજો રાખવાની લાલસા એટલી પ્રબળ માલમ પડે છે કે પોતાની સઘળી ખાનગી મીલકતનો ત્યાગ કર્યા પછી યે તેની વ્યવસ્થા અને ઉપયોગના બોજ આમહૃદયો દૂર રહ્યું છે. એટલું જ નહીં, પણ ઘણી તો મીલ્કતોની મીલકતનો વ્યવસ્થા અને ઉપયોગ કરવાનો પે જોર થઇ આવે છે. તાત્પર્ય કે સંપત્તિ માનવહૃદય પર અજબ પ્રભાવ ધરાવે છે અને આજ કારણથી નીર્ધનિકતા સંપૂર્ણપણે સીદ્ધ થઇ શકતી નથી. સામાન્યરૂપ મનુષ્ય નીર્ધનિકતાને કષ્ટમય સ્થિતીજ સમજતો આવ્યો છે, આદર્શ કે ઇષ્ટ સ્થિતી નથી માનતો. જ્યાંસુધી માનવસમાજ આ પ્રકારનો રહે ત્યાંસુધી કાયમ માટે નીર્ધનિકવર્ગહીન સમાજ સ્થાપી શકાશે નહી.

વળી જ્યાંસુધી મનુષ્ય હૃદય પર પરીશ્રમને આપત્તિ સમજવાનો અને તેમાંથી છતને બચાવી લેવામાં સુખ માનવાનો સંસ્કાર જોર કરે છે, ત્યાંસુધી પણ વર્ગહીન સમાજ કાયમ થવો અશક્ય લાગે છે. જીવનોપયોગના આવશ્યક પદાર્થોનું શરીરબળ ખર્ચીને નીર્માણ કરવા કે મેળવવા—એ મારી દ્રષ્ટિએ, ત્યાજ્ય પ્રશ્ન છે. પરીસ્થિતી પ્રમાણે જુદે જુદે પ્રસંગે પરિશ્રમના ઉપયોગની મર્યાદા નક્કી કરવાનો જ એ સવાલ છે. પણ મુખ્ય વાત તો એ છે કે શરીરબળનો બધોજ ઉપયોગ કરીએ કે પંચમળનો કરીએ, જીવનોપયોગ માટેના આવશ્યક પદાર્થો પેદા કર્યા પીના તો ચાલવાનું નથીજ. એટલે કે, અન્ન, વસ્ત્ર, મકાન, રસ્તા, રેલગાડી, સફરમ, બાળ—પ્રદ—આપંગતુ પાલન, શીક્ષણ, વગેરેની અવશ્યતા કરવીજ પડશે. આવાગમાં બધું કામ એક બદન દાબવાનીજ બનનારાં દોષ તેમાં એટલી બદન દાબવાની મહેનત અને ચિંતા તો બોજએ કરવીજ પડશે. પણ પરીશ્રમને દુઃખ માનવાનો સંસ્કાર ત્યારે દૂર થયો છે, ત્યારે બદન દાબવાની મહેનત અને ચિંતામાં પણ આનંદ લાગે છે, અને એટલુંયે કામ બીજાં કરે અને પોતે આરામ કે અમથા કાંઇ 'વધારે મહત્વનું' કામ કરે એમ માણસ ધક્કા કરે છે, છેવટે વાતલાગાંથી પાણી લેવું કે પોતાના જુતની દોરી છોડવી એ કાંઇ બીજા પાસે પરી-શ્રમની વાત ના નથી પણ એમાંથી માણસને નકામીજ લાગે ત્યારે કે ચોકરો કે નોકર એટલું કરી આપે એમ કહેવું છે. સુધું ■ રહેશે માણ-સને લગે છે, અને તેથે આરામથી. પણ પ્રશ્ન એ રહે છે કે બીજાનું કોમ બીજો માણસ તૈયાર કરી દે તો સારું કે જેથી પોતે એટલા પ્રમાણમાં શ્રમજીવીઓની હાલત પર એકાદ કોપ કે મહીનાની બાદ લીધી સખી શકે!

છતાં, એમ નથી કે માણસને શરીરશ્રમ આપોઆપ જ નથી. એમ તો એ દંડ, બેઠક, પુરતી વગેરેનો વ્યાયામ કરવા અને પગે મુગદરી ફરવા તૈયાર થાય છે. પણ અનુભવથી એ છે કે જે વસ્તુઓ પર માણસનું જીવન નભે છે, તે માટે થોડો પણ શ્રમ કોઇવાર્યામાં એને કષ્ટ લાગે છે. બીજા જોડે ગપ્પા મારવા એ આખો વાત આનંદમય કરશે. પણ પોતાની રસોઇ માટે કાંઇ બીજો બાગ બસ તો સારું એમ બનશે!

સારે, હકીકત એ છે કે બધાસુધી સંકલ્પ બાજથી જીવનોપયોગનાં સર્વ સાધનો પ્રાપ્ત કરવાની શક્તિ બાળપણ પ્રાપ્ત ન કરે, ત્યાંસુધી કોઇને કોઇક પરીશ્રમ તો એવો નહીં તો બીજો કરવોજ પડવાનો. અને પરીશ્રમને બધાસુધી તે આપત્તિ જોખશે, ત્યાંસુધી એ બોજ કોઇ બીજા પર ઠોળવા એ પ્રયત્ન કરતો રહેશે જ. આનું નામ વર્ગ ઉભો કરવાનો પ્રયત્ન.

બાહ્ય પરીવર્તનોથી—તે ક્રાન્તિકારી હોય તોપણ કાંઇ નહીં થાય. કેવળ અનુકૂલ સ્વરૂપનું રાજ્યતંત્રધારણ પડવાની કે અર્થવ્યવસ્થા કરવાની આ બાત નથી. પણ માનવ સંસ્કારોનું પરીવર્તન કરવાની છે. સમાજવાદનું ધ્યેય સરળ કરવા માટે મનુષ્યને વ્યક્તિવાદી મટી સમાજ ધર્મી થવું જોઇએ. પડોશીનું ગમે તે થાય, પોતાના વીકાસ, ભોગ, આરામ, મોક્ષ વગેરે સીદ્ધ કરી લેવા એ વ્યક્તિધર્મ નથી, પણ વ્યક્તિવાદ છે. પોતાનું ગમે તે થાય, પણ પડોશીના વીકાસ, ભોગ, આરામ, યશ, મોક્ષ વગેરે સિદ્ધ થાય. અને પોતાના વીકાસ, ભોગ, આરામ, યશ, મોક્ષ વગેરેના પ્રયત્નદ્વારા પડો-શીને લાભ થાય તે સમાજવાદ નથી પણ સમાજધર્મ છે. સમાજધર્મમાં પરીશ્રમને આકર્ષ નહીં લાગે, ગને લાગે છે : પરિશ્રમને આકર્ષ સમાજવાદ એ વ્યક્તિવાદ છે. પરીશ્રમ કરવાની અરાકિતને બાકર્ષ બનને શક્તિને ગીણતી સમ જવી એ વ્યક્તિવાદ છે.

આપણે તો પ્રયત્નોએ સમાજવાદ કે સમાજ ધર્મ!

મદરેસા અનજુમન ઇસલાહીયા ઓફ ઓલપાડ

આ નોટીસથી સર્વે ઓલપાડવાસીઓને ખબર આપવામાં આવે છે કે આવતી તા. ૨૫ મી અને ૨૬ મી ડીસેમ્બર ૧૯૩૬ ના સવારના ૯૫ વાગે એકતાનીસમાજમાં જ્ઞ મારફેટ સ્ટ્રીટ ઓલપાડ કસબના મુકામે આ સંસ્થાની સાથે તેને લગતાં કેટલ ખાતાં ઓનિ વાર્ષીક જનરલ મહાસભા મળશે જે વખતે સર્વે ઓલપાડવાસી ભાઇઓ વખતસર પધારવા મહેરબાની કરશો.

જો અમુક કારણસર સભાની મુદ્દામાં ફેરફાર કરવાની જરૂરત જણાય તો સભા ભરવાના વખત અગાઉથી એક કલાક અગાઉ તુરતા મુકામે લેખીત નોટીસ કસબ કોલ ના કરવાજે ઓલપાડમાં આવશે.

કાર્યકર્તા :— (૧) કીશોરભ મોતાભ, (૨) નથી ચુંદડી, (૩) ત્રાભાન્ય.

બસમાઝંડલ ચુસૈમાન સાલુજ
મુસા મુજાદીમ ભમધાત.
સેક્રેટ મેહેદરીઓ
મદરેસા અનજુમન ઇસલાહીયા ઓફ
ઓલપાડ.

સુરત જીલ્લના હરીજનોની પ્રગતિ

આ જે સુરત જીલ્લાના હરીજનોની દીન પ્રતિ દીન પ્રગતિ થતિ રહ્યા છે. તેમાં છેલ્લા પાંચ વર્ષથી તો બહુજ પ્રગતિ થઇ છે. તેનું મુખ્ય કારણ પુ. મહાત્મા ગાંધીજીના હરીજન આશ્રમો છે. તે આશ્રમોમાં ઉત્તમ પ્રકારનું શીક્ષણ આપવામાં આવે છે. આશ્રમના સંચાલક ધણાજ કુશળ છે અને કુશળ શીક્ષકોના હસ્તે ઉત્તમ કેળવણી મેળવી રહ્યા છે. અને આશ્રમમાં દરેક જાતના ઉદ્યોગ શીખવવામાં આવે છે આવા જે હરીજન આશ્રમો છે અને તે આશ્રમમાં તાલીમ અથવા કેળવણી પામેલા ચોધરી ધારાસભા જેવી ચોટદ મેળવવા ભાગ્યશાળી થયા છે.

હાલમાજ મોધરાના હરીજન આશ્રમમાં મામાસાહેબ દેવકના હસ્તે કેળવણી પામેલા શ્રી. પુરૂષોત્તમ ઝોલ. બહિલાલ. એમ. એસ. ઝે. પટાની ધારાસભામાં જવા સુરત જીલ્લાની હરીજન બેઠક માટે સ્વરાજના મેળવ્યા હકના છે આશ્રમના સંચાલકો પરીક્ષીતલાલ, ઠક્કર બાપા, મામાસાહેબ દેવકે, નરહરી પરીખ, હરીવદન ઠાકોર અને બીજાઓના, આવા ઉત્તમ કેળવણી પામેલા શીક્ષકો રોકવામાં આવેલા છે. આ નરસંતાની બહાદુરીથી કોઇ બાકા બાકુનાજ નથી. શ્રી. નરહરી પરીખ સાબરમતી જેલ સત્યાગ્રહ આશ્રમ હતા ત્યા કન્યા છાત્રાલય ચલાવે છે. તેમાં હરીજન બાળાઓ શીક્ષણ લઇ રહી છે. અહીં પણ ઉત્તમ પ્રકારનું શીક્ષણ આપવામાં આવે છે કે જેથી ભવિષ્યમાં આદર્શ સ્ત્રી બની શકે છે.

આવા આશ્રમના શીક્ષણ લેતા ચોધરીઓ પોતાને ગામ જઇને ત્યા સુંદર પ્રચાર કરે છે અને પોતાના કુટુંબ તથા જ્ઞાતિજનોને જાગૃત કરે છે. આથી કેળવણીના પ્રતાપે આજે ગામે ગામ હરીજનોના મંડળ રચવામા છે. અને પ્રચારકો રાત્રા ઉત્તમ પ્રકારના પ્રચાર કરી રહ્યા છે. સાથે સાથે સ્વદેશીવ્રતિમાન પણ જાગૃત થયો છે. અને જે અમુક વર્ગ ઉપર મોસેસ રહ્યુ છે તે નહિ બરાબર હરીજનો આજે મોસેસ રહ્યુ છે તે બોલાવી રહ્યુ છે અને જ્યારે ધારાસભામા પોતાના પ્રતિનિધિ મોકલવા કોંગ્રેસ તરફથી મત મેળવતા હતા, ત્યારે સવર્ણ ભાઇઓને કહેતા કે કોંગ્રેસને મત આપો. આ જોઇ બોલનારા હરીજન ભાઇઓજ કહ્યા.

આમ, તેઓ પોતાની ઉન્નતિ માટે પ્રગતિ કરી રહ્યા છે. જેવા પણ બોલે છે કે જે તેઓ પોતાને બાકે બોલાવે છે. તે પ્રગતિ પણ સારો પ્રચાર કરી રહ્યા છે. સુરત જીલ્લાના હરીજનો બધુ સુંદર કાર્ય કરવા પ્રયત્ન કરે છે પણ મુશ્કેલી એટલીજ છે કે આર્થીક સ્થીતિ બહુજ નબળી છે.

જો સવર્ણ ભાઇઓ તરફથી ધનનો વરસાદ થાય તો બીજો પણ સહકાર મળે તો બધુ સારો કામકો થઇ શકે છે. થોડી બહુ મદદ ગુજરાત હરીજન સેવક સંઘ તરફથી મળે છે. તો પણ બીજા ભાઇઓનો સહકાર જોઇએ છે. પણ સવર્ણ ભાઇઓ તરફથી કોઇ પણ પ્રકારની મદદ નહિ મળવાથી હરીજનોને લાચાર બનવું પડે છે.

હાલમાં હરીજનો એક ઉચ્ચ ભાવના સેવે છે. તે એ છે કે એક આદર્શ ગામડું બનાવવું અને તેવા આદર્શ હરીજન ગામડાની સંખ્યા બહુ થઇ રહી છે અને તે માટેના પ્રયાસ સાહેબ આદિકોના ભાઇઓ પણ જબરદાર છે. આ કામમાં પણ બીજા ભાઇઓ તરફથી સારી મદદ જોઇએ છે. જો મદદ મળે તો કુંક મુદતમાં એ ગામડું તૈયાર થાય એમ છે તે ગામડાની બોલી પીવાત એવી છે કે અમુક પીવા જમીન ઉપર હરીજન કુટુંબને સુખેથી રહી શકે એટલી જગોન બક્ષવી.

પ્રીતીરીયા હિંદુ સેવા સમાજ

કુબેરેશ્વર સમાજનો એક વિભાગ તા. ૨૮ મી નવેમ્બરને રવીવારના દીવસ બપોરે ૨ વાગે સમાજ હોલમાં અબકો પ્રીતીરીઆ સેવક ડીસ્ટરીકટમાં વસતા તમામ હિંદુભાઇઓને ચમત્કાર પધારવા દીનંતા કરવામાં આવે છે

કાર્યક્રમ:— ૧. સમાજનો હિસાબ તથા રીપોર્ટ, ૨. પરચુરણ

કનૈયાલાલ રાંજુલાલ શાહ.
ઓ. મેમેરી.
પ્રી. હીંદુ સેવા સમાજ.

ઓ કુટુંબ બોલું લેવું કોઇએ કે પોતે દુરાચારી ન હોય અસ્પર્શ્યથી દુર રહેતું હોય અને પવિત્ર જીવન ગાળતું હોય. એવા કુટુંબોના સભ્યોજ એ આદર્શ ગામડામા વસે, અને એ સમસ્તની બાજુમા બુજરાત હરીજન સેવક સંઘ કરશે અને દરેક પ્રકારની દેખરેખ હરીજન સેવક સંઘ રાખશે.

આવા કુટુંબો મારફત આ એક સુંદર કામ બોલવામાં આવશે. અને આ હરીજન ના બાળકોને તેમજ મોટી ઉમરના પુરૂષોને ઉત્તમ પ્રકારના ધુંબર શીખવવામા આવશે. અને બાળા તેમજ બહેનોને પણ બોજાજ ઉત્તમ કેળવણી આપવામા આવશે આને આ આદર્શ ગામડું મુખ્ય નમુનો તરીકે ગણાશે, અને આવા ગામડાંથી ભવિષ્યના પ્રજા આદર્શમય જીવન ગુજારી શકશે.

આ ગામડામા કોઇ કુટુંબ રહેવા આવવું ન હોય તો તે કુટુંબને આપવાની આવેલી જમીન અને ઘર પોતે વેચી શકશે નહિ. અને તે જમીન અને ઘર પોતે છોડીને જઇ શકે છે. તેની વ્યવસ્થા પણ હરીજન સેવક સંઘ કરશે.

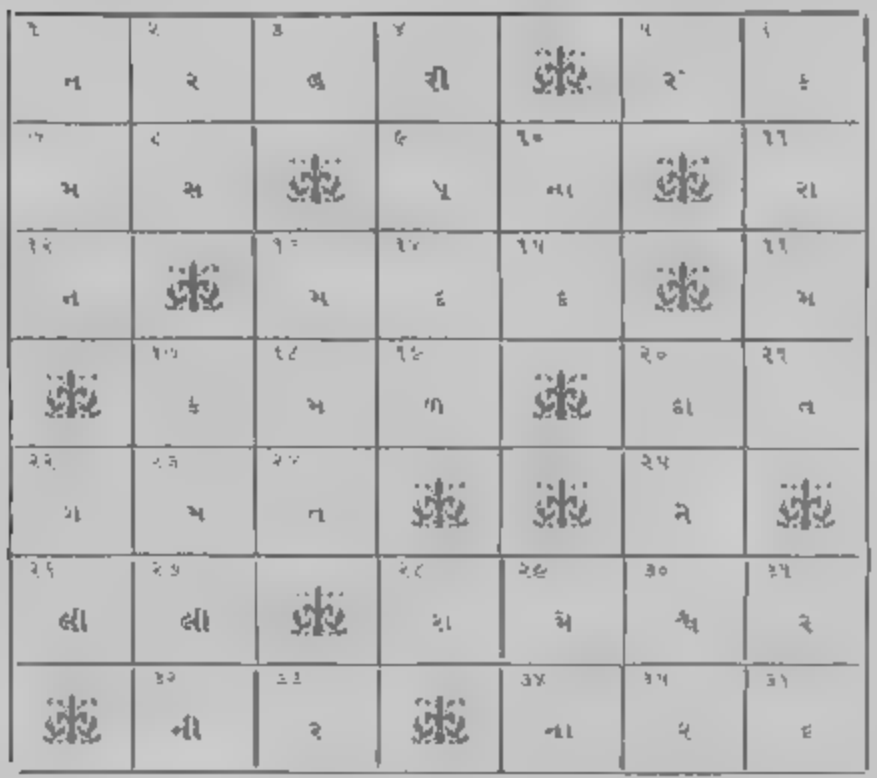
આવા ગામડાની આજે હરીજનોને બહુજ જરૂર છે. કો આટલું કામ પૂર્ણ થાય તો હરીજનોનું ઘારેલું કામ થઇ શકે એમ છે માટે સવર્ણ ભાઇઓને અરજ કરવામા આવે છે કે આવા પવિત્ર કાર્યમાં તમો પોતાના ધણા સહકાર આપશો. અને ઉદાર મનવાળા પોતાનો કામ જરા સંકોચાશે એવી આજના આજના હરીજનો સેવે છે

— —

૫૦૦ ગાયોનું દાન કરો

સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ અને ફરમાવે છે. ગોપાલદાસ દેસાઇએ હરીપુરા મહાસભા માટે તેમની ૫૦૦ ગાયો માટે આપીલ કરી છે. તેમણે જણાવ્યું છે કે બેકારોને કામ આપવાની સરકાર કરે એ દેશુથી મહાસભાના અધીવેશન વખતે મોટરોનો ઉપયોગ કરવાનો સ્વાગત મંડળે નીણય કર્યો છે આ પ્રસંગે કોઇ પણ અગરબત્તીનો ધુમ્ર થવો જોઇએ તો સ્વાગતમંડળે કુદરતના મોટા બગીચામાં છુટથી એક સાથે કુવારાપ ચોલવાનો સ્વાગતમંડળે નીણય કર્યો છે. આ કુવારાયમાં પાંચસો ગાયો મહાસભાની મુલાકાત કેવરજ રાખવાનો ઠરાવ થયો છે. મહાસભાના આમંત્રણ-નો બીજો બધો ખર્ચ તો સ્વાગતમંડળને કરવાનો છે. ગોદલે પણ ગોપીની ગામ બધાંનો તરફથી આમ કોઇ બારા રૂપાંકિત કોઇને ૬ બાદલો બાબ તેમના આનંદથી કરવાની જોરદ એ માટે બધો બધો મહાસભા પાસે છે કે પાંચસો ગાયો માટે ગોદાના માગણુ બાબ ગોદ એકસો કપીલા આપનારને દાતા મહાસભાને ગોદ ગોદાન કપીલા પ્રથમ ગોપાલ અને બાજની ક્રિયા એ મહાસભાની મુખી ઉપર મહાત્માજી બાથે બાબ એક માસ આગાહિ બાબ ગોદ માસ પાળવા એમ બણા ગોદમાં ગોબા બે માસની બહારથી બાબ સાચવવાનુ બાબે બધી બારે બે કપીલાનુ બધો મહુયામા બારબ્ધ ... બાબ બાંગસો. ગાયોનું દાન મેળવવાનો આમ કોમેદ રાખીએ છીએ. અમારી બાબી છે કે ગોદેમો અને ગોદાનમાં બધા રાબનારા બાબબ બાવનારની રોક જેમા સીપાય બાદલ દાન મહાસભાને ચરણે ધરશે. અખીલ ગુજરાત ... બહાર-બા દેશમાં વસતા ગુજરાતીઓ બબ ખુબે! કારણ બાબ તે એ બા મહાસભાના બલિદાનમાં બોતાનો કાબ સબાબવાનુ નબીજ રૂપ ગોદની બારબ રાબારે પડશે બા નબાય

ધનાબી શબ્દ ગુચ્ચનું પરિણામ

આડા ઉકેલ

૧ માણસનું નામ, ૩ ગરીબ, ૭ કારણ, ૯ દીકરા પ્રસીદ્ધ શહેર, ૧૩ સલાહનો, ૧૭ સુંદર ફૂલનું નામ, ૨૦ શરીરનો એક ભાગ, ૨૨ સમુદ્ર, ૨૪ બેમેં રંગનું એ તાજ્જબ નામ, ૨૮ દીકરાનું પ્રખ્યાત બાવાનું રમણ, ૩૨, પાણી ૩૪ પુર્વે ૩૬ બોલા કેમાં.

ઉભા ઉકેલ

૧ પ્રમુખ, આનંદ, ૪ સજાનું સૈન્ય, ૫ કારીગરી, ૧૦ બધાજ, ૧૩ ઘર, ૧૬ ઔષધીનું નામ, ૨૦ અજાન સભાયતી, ૨૨ સાકડીવાટ, ૨૬ સુંદર પથી, ૩૧ નકામુ.

અમારા 'દીવાળી અંક'માં આપેલી શબ્દ ગુંચનું પરીણામ નીચે મુજબ છે. પહેલો નંબર જેનુ નામ સામુ તેનો છે તેને આ અંક ચાલીસમાના 'ઇન્ડીઅન ઓપિનિઅન'માં પ્રસિદ્ધ થએલાં કીંમતમાંથી ૪/– બાદ આપી બાકી તે મોકલી પસંદ કરાવી. બીજો નંબર ૧ બુલસવાળાનો, ત્રીજો નંબર ૨ બુલસવાળાનો અને ચોથો નંબર ૩ બુલસ વાળાનો રાખ્યો છે બીજા નંબરે રૂા. ૨–૦ ત્રીજા નંબરે રૂા. ૧–૦ બક્ષીસ નંબરે રૂા. ૧ એમ બાકીનાં ઇનામોની ઉપજાવીઓ પસંદ કરવા અને પત્ર લખવો.

પહેલો નંબર મગનલાલ વલ્લભદાસ, સ્ટોરકીપર મારફત્સ.
બીજો નંબર રામાધારા છોટા, ઉમેદાનીસબગ.
,, ,, સામળાદાસ મોંઘી, ડરબન.
ત્રીજો નંબર : ગોવિંદલાલ પરાગજી, ઉમેદાનીસબગ.
ચોથો નંબર: ભીખાભાઇ ભોરાર મેરીટઝબર્ગ.
,, ,, રામા પરસોત્તમ, મેરીટઝબર્ગ.

ઈંગ્લાંડના માજી વડા પ્રધાનનું અવસાન

ઇંગ્લાંડના માજી વડા પ્રધાન મી. જેમ્સ રેમસે મેકડોનાલ્ડ જેઓ નવેમ્બર ૫ થીએ ઇંગ્લાંડ યા સ્કીમર રેઝના ડેક પેરીસીમોમાં પગ માસાની રજાની મુસાફરીએ નીકળ્યા હતા તેઓ લાસ્ય અબેરીડા નજદ પ્રમાણ કરતા ગયા. ગુરૂવાર તા. ૧૧ મીએ હાર્ટફેલથી સ્કીમરમાંજ મરણ પામ્યાના ખબર આવ્યા છે તેઓ ઇંગ્લાંડથી ઉપડયા તે પહેલાં એવું કહી ગયા હતા કે મારા સુખેથી પરમસુખ જે શાંતિ છે તે શોધવાને હું જાઉં છું. તેમણે ખાસજોજ થાપું કહે કે આજ પરમ શાંતિ તેમના ભાગ્યમાં લખાએલી હતી. શ્રી. મેકડોનાલ્ડ ઇંગ્લાંડના પહેલા સોશ્યલીસ્ટ વડા પ્રધાન હતા અને પહેલી નેશનલ સરકારના લીડર હતા. ત્રીજી પ્રથમ તબણ પ્રધાનપદ લીધા પહેલા પણ દિલસોજ હતા. કેળવણી તેમના રાજ અમલમા હિંદને લાભ થવાની આશા સેવાઇ હતી પરતુ તબ્બ ની સલાહ તેમના હાથમા આવ્યા બાદ રાજ્યની જુની રૂઢીમાં ન પલ્લુ તણાઇ ગયા.

આધરીશ પ્રેસીડન્ટ

"ધી ડેલી ટેલીગ્રાફ" ના કલકત્તાના ખબર પત્રોએ આપેલા સમાચાર મુજબ મી. દીવલેરાએ ગાઇરીસ પ્રેસીડન્ટની ચુંટણીની ફેમેદવારીમાં પોતાનું નામ જાહેર પાડવા ના પાડી ફરીથી પ્રેસીડન્ટ ચુંટાવા ઇચ્છતા નથી. નવા ફેમેદવારનું નામ જાહેર થયું નથી પણ આયરલાંડની રાજકારણ બાબતોમા ઉત્સાહપુર્વક ભાગ લેતા હોવાથી આયરલાંડના એક બાગેદાન દેવા વિષે અનુમાન થયુ છે તે ચુંટણી આયરલાંડના સગઠનના એક મુળ સિદ્ધાન્તરૂપ થઇ પડશે.

હિંદી વિમાનીનું મરણ

હીંદી વિમાની મી. જે. પી. નાયર, અહમદાબાદ તા. ૨૮ ઓક્ટોબર ગાલાગામને ઓળંગવા પ્રયત્નકરતી વેળાએ હવામા અકસ્માત થવાથી મરણ પામ્યા હતા. મી. નાયરનો ખરાબો કરવા પોર્ટ નાટાલ અને બીજી યુકાંડિક સેન્ડથી આમરસેન્ડ ફિટવાનો હતા અને ૧૫ દિવસમાં મુસાફરી પુરી કરવાની આશા રાખી હતી. તેમના વિમાનનું નામ "રૂપીરીટ ઓફ ઇન્ડિયા" હતું જે સદંતર નાશ પામ્યુ હતું. મી. નાયરની વય ૩૨ વર્ષની હતી.

ઈંદાલી આફ્રિકાનુ રાજધાની શહેર

ઇટાલી ઇસ્ટ આફ્રિકા માટેનું રાજધાનીનું મુખ્ય શહેર "એડીસઅબાબા, ઇટાલીયનોના વસવાટ માટે અનુકુળ આવ્યુ નથી. એબીસીનીઅનોના વતનીઓ માટે આ શહેર તનદુરસ્તીનું મુખ્ય ધામ હતું અને એબીસીનીઅનો આ શહેરને "તાજા ફૂલ" નામથી ઓળખે છે. "એડીસ અબાબા" દરીઆથી નવ હજાર ફીટ ઉચે આવેલું છે અને નજીકના ભાગોના ઇટાલીઅનો ત્યાં બીલકુલ રહી શકતા નથી "એડીસ અબાબા" ના નીચાણના ભાગમા રાજધાની શહેર બનેડવાની યુચના સીનોર મુસોલીનીએ નામંજુર કરી હતી.

ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅન' માં
તમારા માલનેા પ્રચાર કરવા
જાહેર ખબર આપેા.

ખબરપત્રી

સુરત હિંદુ ઍસોસીએશન

સુરત હિંદુ ઍસોસીએશન તરફથી બુધવાર તા. ૩–૧૧–૩૭ના રોજ સવારે ૬ વાગે હવન કીધા તથા સાંજના ૭ વાગ્યે દીવાળીનો ઉત્સવ ઊજવવામાં આવ્યો હતો જે પ્રસંગે બહોળા મહેમાનો હાજર હતા અને દોઢ સો ઉપર હતી. આ ઉત્સવને રોશનાથી ભભકાદાર બનાવવામાં દાળાના છોકરાઓ તરફથી સંગીત અને સંવાદ કરવામાં આવ્યા હતા.

ગુરુવારની રાતે, દર સાલ થાય છે તેમ, નવાં વર્ષના અભિનંદન દર્શાવવાને ભવ્ય મેળાવડો થયો હતો. મોટામાં હાજરીથી હોલ ચીકાર ભરાઇ ગયો હતો અને બહેનોએ પણ મોટી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી. શરૂઆતમાં ઇશ્વર સ્તુતી બાદ સુરત હિંદુ ઍસોસીએશન ની ગુજરાતી સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીની ઓએ સુંદર ગોવાદો, સંગીત અને રાસ જુદાં હાજરજનોને આનંદ આપ્યો હતો. સંગીત રૂચિરામ તેમજ સ્નેહાનીસભામંથી કુંક મુદ્દતને માટે રહેવા આવેલા શ્રી. રાજગોપાલ ગાંધી હાજર હતા. પ્રમુખ શ્રી. ઝેમ. પી. નાયકે તેઓ બન્નેનો પુલના તોરાણી સત્કાર કર્યો અને નવાં વર્ષના અભિનંદન દર્શાવતાં ભાષણ કર્યું હતું બાદ પંડિત રૂચિરામે પ્રસંગાનુસાર ગોવાદાવ્યા ભાષણ કર્યું હતું અને શ્રી રાજગોપાલ ગાંધીજી ઍસોસીએશનને તેમના કરેલા સત્કાર માટે આભાર માન્યો હતો. બીજા બનેલ ગોવાનારા ઓએ પ્રસંગાનુસાર ભાષણો કર્યા બાદ દૂધ પાક ગોવાડો રાતે ૧૦॥ વાગે વિખરાઇ ગયો હતો.

સૌરાષ્ટ્ર ઍસોસીએશન

સૌરાષ્ટ્ર ઍસોસીએશન તરફથી બુધવાર તા. ૩ જીએ મેસર્સ હસમુખ દિવાળીના શુભ પ્રસંગનું સ્નેહ સંમેલન મધુ થયું. પ્રમુખસ્થાને શ્રી. ચુનીલાલ રાયચંદભાઇ શરૂ થયું જેમણે પંડિત રૂચિરામ, શ્રી રામદાસ ગાંધી તથા કુલાગોત્રાઓની મોટરવડ પરણેતરની બહોળી સંખ્યા હાજરી આપી હતી. પ્રમુખ સ્થાનેથી શ્રી. ચુનીલાલભાઇનો સત્કાર કર્યો હતો. બાદ પ્રસંગાનુસાર ભાષણો થયા હતા અને દૂધ પોપાની પ્રસાદી બાદ મેળાવડો વિસર્જન થયો હતો.

ઍસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

ઍસવાલ હિંદુ સેવા સમાજની આઠેક સભા રવિવાર બપોરના ૩॥ વાગે તા. ૨૪ ઓક્ટોબર સ્નેહાનીસભામાં ભાઇ પારીદાર હોલમાં મળી હતી. સ્નેહાનીસભામાં કેપરેલ ટ્રેનિંગકાલ્જના બહોળા પ્રમાણમાં વસતા હિંદુ બાળકોએ સારી સંખ્યામાં હાજરી આપી હતી.

પ્રમુખસ્થાને સમાજના પ્રમુખ શ્રી. કલ્યાણ ભાઇ ભગાભાઇએ શરૂ કર્યું અને ગાયનીજ્ય થી સભાનું કામ સારી રીતે ચલાવવામાં આવ્યું હતું.

ગાંધીના રાંધેટે અને બીનીટા બંગાવા બાદ સભાજનો ઊઠ્યા, શ્રી. ગાંધી બારને વિદાયમાન નો હિસાબ, અને હિંદુ સમારોહના હિસાબની રજુઆત થઇ હતી. સારે પછી નવા કાર્યકર્તા ઓની ચૂંટણીને કામ બેરીસ્ટર ગોકળીના પ્રમુખ પણા નીચે થયું હતું અને નીચે પ્રમાણે ચૂંટણી થઇ હતી:

માનનીય પ્રમુખ: શ્રી વલ્લભભાઇ ભગાભાઇ, પ્રમુખ: નાથુભાઇ ગોતીરામ મોરી, ઉપપ્રમુખો: મેસર્સ ગોપાળદાસ, ઝેકુભાઇ ભવાનભાઇ દેશાઇ, શ્રીમતભાઇ નારણજી, બંધુ મંગાહિન, રણછોડભાઇ વાલજી પાટીદાર, બાપુભાઇ મણીભાઇ દેશાઇ, ઝે. ઝેમ. બીલ્સી-ગોરીયા, વલ્લભભાઇ રોગાભાઇ, વકીલ મંત્રીઓ: મેસર્સ શ્રીથુભાઇ પારેખ, બેરીસ્ટર મીઠો; સહાયક મંત્રીઓ: મેસર્સ કાલજીભાઇ ભાણાભાઇ, મોતીરામ; ખજનચી મેસર્સ વલ્લભભાઇ ગોપીદાસભાઇ, નાનાભાઇ નીચા, બંધુ પરસોતમભાઇ બીજભાઇ; ઓડીટરો: મેસર્સ કે. ગોલ. દેસાઇ, પરબુભાઇ કરિભાઇ: માનજેરીયન: શ્રી. કલ્યાણભાઇ ગોપાભાઇ, કમીટી મબરો: મેસર્સ મુળજીભાઇ નરોત્તમભાઇ, કલ્યાણભાઇ મોગલજી, પીતાંબરભાઇ [illegible] મકેલ, વીરજીભાઇ કર્સનભાઇ, દયાળજીભાઇ કે વરજી, નાગજીભાઇ ગોવજી, ગણેશભાઇ કુબેરદાસ પટેલ, રણછોડભાઇ કસુર પોપટ, મુખભાઇ ગોપાળ રાકેર પટેલ, મણીભાઇ આદાભાઇ પટેલ, રતનજી ખુશાલજીભાઇ, નરસિંહભાઇ પરબુભાઇ, માધુભાઇ મુળજી, જમનાદાસ ગોકળદાસ ગાંધી, કાલજીભાઇ ભવાનભાઇ પટેલ, મંગોળજીભાઇ ગણેશભાઇ, કલ્યાણભાઇ નારણજી પટેલ, ગોકળ ભાઇ પરબુભાઇ, અંબાલાલ કરસન [illegible], વીરજીભાઇ ભાણાભાઇ, ગોકળભાઇ કાલભાઇ.

ડરબન હિંદુ સોસાયટી

ડરબન હિંદુ મેરાજાદીના મંદિરમાં તા. ૩૧–૧૦–૩૭ની રાતે દિવાળીના માંગલીક પ્રોગ્રામ નીમેનો અંધારાના મંત્રીએ શ્રી બધુભાઇ જે. પટેલની સહાયતાથી બાળકો પાસે બ્રહ્મ [illegible] મંત્રના છ્રવણ અમિત્રનો ચંદ્રિણ્ય વાર નાટકોના શ્રીમતીથી રમુજ સંપાદ આપે શ્રોતાની મોટી હાજરી સભામાં રહ્યું હતી. શ્રી દુલભાઇ ભીખાભાઇના નામથી બધું બાળકોને નાનાની યોગ્યતા અનુસાર ઇનામ આપવા માં આ. ૮–૧૫ ગોર આપવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ બુધવારે દિવાળીના માંગલીક પ્રસંગ કુલ પ્રસાદ ભાષણ બાદ સેક્રેટરીનો આભાર શ્રી. ગાંધાભાઇ શ્રી પરમના ઇશ્વર દિવાળીના શુભેચ્છા સહ બાળકોને વિષયોગી ચાકુઓની ભેટ આપી હતી. બાદી પ્રચાર આમ ગાંધીજી ઉપર સંસ્થા તરફથી શ્રી. ૬ ગોટલી આપવામાં આવ્યા હતા.

પ્રોવીન્શીયલ કોર્ટ સિવિલ સિટ ડરબન મંડળ

ડરબનના મંડળની એક સભા તારીખ ૧૦ મી ઓક્ટોબરના રોજ પ્રીટોરીયા હિંદુ સેવા સમાજના હોલમાં શ્રીયુત દાહ્યાભાઇ ઝીણાભાઇ ના પ્રમુખપણા હેઠળ ડરબનથી પધારેલા શાંતિ ના માનનીય આગેવાન શ્રીયુત વલ્લભભાઇ ભગા ભાઇના સ્વાગત અર્થે ભરવામાં આવી હતી. હાજર રહેલા ભાઇઓમાંથી શ્રી દાહ્યાભાઇ ઝીણાભાઇ, રાવાભાઇ જેરામભાઇ, શ્રી. ઓમ. જોશી, પરબુભાઇ નાના, નાનાભાઇ મીના રોગે ભાઇઓએ શ્રીયુત વલ્લભભાઇએ બજાવેલી શાંતિ સેવાના મુક્ત કંઠે વખાણ કર્યા હતા અને આવા સેવી હતી · શાંતિના બીજા ભાઇઓ પણ શ્રી. વલ્લભભાઇનું અભુકરણ કરવી. બાદ શ્રીયુત વલ્લભભાઇને ટૂંક હાર અર્પણ કરવામાં આવ્યો હતો. શ્રીયુત વલ્લભભાઇએ થોડતા શબ્દોમાં આભાર માન્યો હતો બાદ પધારેલા ભાઇઓનો આભાર માની સભા વિસર્જન થઇ હતી

શ્રી ડરબન હિંદુ સોસાયટીનો ફાળો

		પા.	શી.	પે
આગલા આંકનો બરપાયા	રૂપરે	૪૦	૪	
શ્રી. પરબુભાઇ કમાળ		૧૬	૨	
પરબુભાઇ		૧૦	૧	
પ્રેમચંદ કરીભાઇ		૧૬	૨	
રાવાભાઇ કુબેરા		૧૬	૧	
બંધુભાઇ રાવા		૧૬	૨	
મુળીભાઇભાઇ ઉકા		૧૬	૨	
મુબભાઇ ગોપાળ		૧૬	૨	
ડી. વીરાભાઇ		૧૬	૧	
બીખાભાઇ કલ્યાણ પટેલ		૧૬	૧	
વલ્લભભાઇ દીવારજીભાઇ		૧૦	૧	
મનજી ગોવીંદ		૫	૨	
ગાંધાભાઇ ગોવિંદ		૫	૩	
વિઠ્ઠલ નારણજી		૫	૧	
ઝેમ પટેલ		૫	૩	
બધુ દીરા		૫	૧	
મીતા મગન		૫	૩	
રામા રામ		૨	૬	
ગોવીંદ હરા		૨	૧	
સ્નેહાનીસભામ મેમબી ૧૮૭		૧૧	૫	૦
[illegible]	કુલ પા.	૬૯૫	૧૫	૦

હેજ મુબારક

ડરબનના નાણીતા વેપારી ભાઇ કેશરના પરિણ હાજી અબ્દુલ સત્તાર નાયતના પ્રપૌત્ર બાદ કુલાદીમ ગાલમુન્યા મોમે તાજ કરાવ કુવા વેપારી શ્રી. ગુલામ સાહાબ નાયકના સાથે સ્ટીમર કનસુલ પાલવાના પરીમ હજ પધ્યા કુશકી ગયા ણી આપ્યા નાયકુબાન વખતા વેપારી સરકલમા તેમજ યુરોપીયનોમાં

સારી નાગના મેળવેલી છે. તેમના માન માં અનેક ખાણાના જલસા થયા હતા. ગી માયત કજ પહયા બાદ ઇજીપ્ટ, પેરેસ્ટાઇન, સીરીયા વગેરે સ્થળોનો મુસાફરી કરવાના ઇરાદો રાખે છે.

સોલ્સબરીમાં દીવાળી

સોલ્સબરીના હિંદુ બાઇ બહેનોએ દિવાળીનો તહેવાર તા. ૬–૧૧–૩૭ના શુક્રવારે ઉત્સાહથી ઉજવ્યો હતો. સવારે ૮ વાગે હિંદુ હાસોમરી તરફથી મંદિરમાં હવનકોમ થયા હતી. તેજ પ્રસંગે ના ૨૬ બેટલી રકમ દાનમાં મળી હતી. દાન આપવા અને કજરી આપવામાં બેનોએ પણ આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો.

તજ દિવસે રાત્રે ૮ વાગે બાળકોએ તમા બેનોના ગરબાનો ગનારંજક પ્રોગ્રામ રાખવામાં આવ્યા હતો. મરણ પછી રહ્યા બાદ સ્કૂલની બાળાઓને અત્રેના ઉદાર મહદય બાઇ રામજી હીરા પટેલ તરફથી ઇનામની રહેંચણી કરવામાં આવી હતી. તે બદલ સ્કૂલના મીન્સીપાલ બાઇ સુનીબાઇ પટેલ એ ઉદાર મહદયનો આભાર માન્યો હતો.

આફ્રિકાનાં આવે છે ને આસ્સબરીની બેનો દુઃ ખમતમા એક ગહીલા મંડળ સ્થાપનાર છે.

હિંદુ કીશોરમંત સુધારક મંડળ

ઉપરોક્ત મંડળ તરફથી તા. ૪–૧૧–૩૭ને ગુરૂવારે કરણ બાતે દિવાળી મહોત્સવ ઉજવવા મા આવ્યો હતો. મકાનને રોશનીથી ખૂબ તમા ઝાક કરવા રાખવામાં આવ્યુ હતું. સવારના ૧૧ વાગે હોમ કરવામાં આવ્યો ત્યારબાદ દૂધ પીને સર્વે બાળકો ગોનબેબાના સ્થાને રવાના થયા હતા.

રહાર ઓફ ઇન્ડીયા ક્રિકેટ ક્લબ

તા. ૧૭–૧૦–૩૭ ના રોજ ન્યૂલાનીસબર્ગ ના ઇન્ડીયન રેપોર્ટસ ગ્રાઉન્ડ ઉપર સીટવોટર્સ રેન્ડ ઇન્ડીયન ક્રીકેટ ટુર્નામેન્ટની ફાઇ મેચ હીંદુ ક્રીકેટ ક્લબ અને રહાર ઓફ ઇન્ડીયા ક્રિકેટ ક્લબ વચ્ચે રમાઇ હતી.

રહાર ઓફ ઇન્ડીયા ક્રીકેટ ક્લબે પહેલા દાવમા ૬૨ રનનો સ્કોર નોંધાવ્યો હતો. તેમા દામોદરભાઇ ધનજીએ ૨૨ રન કર્યા હતા અન્ય બીજા રાવમા કુલ રનનો સ્કોર નોંધાવ્યા હતો તેમા ના બાલીએ ૨૩ રન કર્યા હતા. આના જવાબ હીંદુ ક્રીકેટ ક્લબે પહેલા દાવમા ૨૨૮ રને આપ્યા હતો તેમાં અબુભાઇ ઇસાભાઇએ ૬૬ રન અને જયનભાઇ રઘુએ ૪૩ રન કર્યા હતા. અને બીજા દાવમા એક વીકેટના ભોગે ૬૨ રન કર્યા હતા. રહાર ઓફ ઇન્ડિયા ક્રીકેટ ક્લબના બેલાડી ના સાનીએ ૬ વીકેટ અને હીંદુ ક્રીકેટ ક્લબના બોલાડા નરસીભાઇ જલાલબોરીયાએ પોતાની પ્રાણીલ બોલીંગથી ૬ વીકેટ લીધી હતી.

હીંદુ ક્રીકેટ ક્લબની જીત ૧૭ વીકેટસ અને ૭ રને થઇ હતી.

બીજા મેચ જ્યાદીર ક્રીકેટ ક્લબ હીંદુ A ટીમ વચ્ચે રમાઇ હતી. હીંદુ A ક્રીકેટ ક્લબે પહેલા દાવમાં ૧૨૫ રન કર્યા હતા તેમા ગગન બાઇ પ્રીયાએ ૩૮ રન અને બાલાભાઇ નાના એ ૨૫ રન કર્યા હતા. અને બીજા દાવમા ૭૨ રન અને પ્રીયાભાઇ રામાએ ૨૨ રન કર્યા હતા.

જ્યાદીર ક્રીકેટ ક્લબે આનો જવાબ ૧૫૧ રને આપ્યો હતો. તેમાં વલ્લભભાઇ પાટીદારે ૪૫ રન અને ધનજીભાઇ પ્રાણાએ ૩૮ રન અને રતુભાઇ પારેખે ૨૧ રન કર્યા હતા. જ્યાદીર ક્રીકેટ ક્લબનો પહેલા દાવમા ૨૪ રને જીત થઇ હતી.

ચર્ચા પત્ર

પાટીદાર સોસાયટીના સંચાલકોને ખુલ્લો પત્ર

'ઇન્ડિઅન ઓપિનીઅન' ના અધિપતિ જોગ,

માનવંત, સોસાયટીના કાર્યકરતાઓને ગારી નજરે જોતા છે ? આ વરસે પાટીદાર સોસાયટી પોતાની ઉજવણી કાર્યદીનાં પચીસ વર્ષ પૂરા કરે છે તો તેનો રૌપ્ય મહોત્સવ ઉજવવાને માટે હજુ સુધી તેને કોઇ પણ વિચાર કેમ જણાતો નથી. જેથી પાટીદારોને આનંદ થાય એવે સ્વાભાવિક છે. આથી આસાર સુધી રાહીને આપણે તેમને ચેતવવાની બને જરૂર જણાય છે. તો હવે તમે ઉપરાંથી જાગીને ઇંદવાળીના શુભ પ્રસંગે કેમ વેપારીઓ પોતાનો આખલા વર્ષના નફો આકર ખોટ તપાસીને બિલ્યના નવા વર્ષમાં વધારે પ્રગતિ કરવા સોપડા બાંધી નાખે છે તેમ તમે પાટીદાર સોસાયટીનો રૌપ્ય મહોત્સવ ઉજવ્યા તેની બિલ્યની પ્રગતિમાં વધારો કરવો એમ હજુ મું. જોયા બળી એક બળ કાર્યક્રમ ઘડી કાઢો કે જેથી આજે હુધમાં પડેલા પાટીદારો તેમજ બીજી સંસ્થાના સંચાલકોને પણ પોતાની સંસ્થાની પ્રગતી કરવાની તીવ્ર ભાવના જાગ્રત થાય. અત્યારે સુધી હિંદુ સેવા સમાજ સાથેની અથડામણમા કદાચ તમને વધારે ન અન્યો હોય પણ કંઇ કહેવાય પૂ. મંદીત કૃષ્ણિશંકરના આગમનથી સંપ થઇ ગયો છે તો હવે આ પ્રસંગને માટે જલ્દ અને તેમ જલ્દી કાર્યક્રમ પડીને અમલમાં આવશે. એવી આશા રાખું છું. જુબલીના કાર્યક્રમને બાદ કરો તમને, બરા સુચના કરે તો તે બીજુ તો નજર કહેવાય પાટીદાર સોસાયટી એ પોતાની અત્યાર સુધીની ઉજવળ કારકીર્દી બદલ પ્રગતિમાન રીતે પસાર કરી છે તો તેને આગળ પ્રયાણ કરવાનો પ્રયાસ કરનારાઓનો ગુણ આદરવાની નોંધ લેવાતી હોય. અત્યાર સુધી ના ઉજવણ પ્રતીહાસ નાકો કરી તેની નોંધ લેવાની લોકોએ. અને ભવિષ્યમાં પણ સારામાં સારી પ્રગતિ કરે તેવી કાર્યવાહીના નક્કો કરી

નવા વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૪ ની સાલની સચીત્ર પંચાંગ મળશે. શ્રીમંત શી. ૧–૬.

લેશે. અને આજના સાંપાલ વાતાવરણમા ઉત્સાહ આવે એવો કાર્યક્રમ નક્કી થવો જોઇએ. અને પાટીદાર સોસાયટી પોતાની જુબલીને માટે એક સારામા સારી રકમ ભાવે ના તેમાં કુ બોલ્ડ થાય એમ માનતો નથી. તો એવી ભવ્ય રીતે જુબલી ઉજવો. થયા બીજા સંસ્થાઓને પણ ઉત્સાહ મળે અને તેઓ પણ પોતાની જુબલીથી ઉજવવા જેટલો ભોગ આપી પ્રગતી કરી આગળ વધે. આ મારી દિવાળીના શુભ અવસરની ચેતવણીનો ભરોસાર અમલ થાય એમ ઇચ્છી નવું વર્ષ સર્વે હીંદુભાઇઓને સુખાકારી નીવડો એમ પ્રાર્થી વિરમું છું.

એક પાટીદાર યુવક.

—:o:—

ચર્ચાપત્રીઓને જવાબ

ના. સાલેહ મજેરા—'બુઝ' સાહેબની તકરાર એ વખતે સાંધે કરી લેવી. અમે તેને સ્થાન આપી શકતા નથી. —આ. મ. ઓ.

ટેલીફોન 33-8833.

એડ. વી. પારેખ

૫૦ એ કમીશનર સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

ઉપરના સ્થળે ખાસ ઉંચી જાતના દરેક ઇન્ડિઅન મેરચણી, રેશમો અને સ્વદેશી સાડીઓ કિફાયતે ભાવે મળશે.

એક વખત તમારો ઓર્ડર મોકલી આપવો કરશો.

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	હા.	પે.
પડછાયા	૩	૧
પ્રેમનો ફંદ	૨	૦
દ્રષ્ટિપરીવર્તન	૪	૦
આંસુ અને અખા (ગદ્ય પદ્યમાં)	૩	૬
સ્નેહસંભ્રમણ	૪	૦
નારી હૃદય	૩	૧
નવો અપહાર ભા. ૨ જો	૪	૦
„ „ ભા. ૩ જો	૩	૦
કવી અને પુરૂષ	૨	૩
આપણા ઉંબરમા	૧	૬
જેમ્સનો શિકારી	૧	૦
જાગીર દારનો હાસ્ય બાકાર	૪	૬
ગાજસતી	૪	૬
પ્રતીજ્ઞા (નાટક)	૨	૦
જયોત્સના	૪	૧
ગીતા શ્રીરૂ ગ્રેમ. બી.	૩	૧
તાતી તલવાર	૪	૦
માધોજા (બીજો સંસ્કરણ)	૪	૦

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

ગોળમેજીમાં ગાંધીજી	૪	૦
મંગળ પ્રભાત	૧	૦
નીતીનાહને માર્ગે	૧	૦
ધર્મજીવનમાળા (લેખક ગાંધીજી)	૩	૦
આત્મકથિનયોગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦

ખાસ બહેનોને વાંચવા લાયક

પુસ્તકો

રાજની કુંજ	૨	૦
રાસ તરંગીણી	૩	૦
પારસી ભજન ગીતો	૩	૦
રંગીલાણી રાત ભા. ૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૨	૧
ઝવુ ગીતો	૨	૧
ચુંદડી ભાગ ૧ (ભજન ગીતો)	૧	૬
ચુંદડી ભાગ ૨ „ „	૨	૩
પ્રેમ પ્રભાત	૫	૦
પારસી વાનગીઓ	૧	૩

વાંચવા લાયક નોંધેલો

ગીતાજ્ઞાની	૨	૬
કુન્દરભાગ	૧-	૦
સમાચારીપુત્ર	૫	૦
બારત ખુબસીરત ગાયક ભાગ ૧-૨-૩-૪-૫	૧૨	૦
કલા મારીગરીનુ શીક્ષણ ભા ૧	૨	૦
„ „ „ ભા ૨	૨	૦
આપણે ખુબ ખાઇએ છે	૬	૦
ઠઠ્ઠાચિત્રમાળા અને બોધવચન	૫	૦
કાનમાં કટુ	૫	૦
૬૪ કળાનુ પંચાગ	૪	૧
સીતા ગંજન (ફા. પ. મહારાણા)	૪	૦
ગોલ્ડસ્મીથ અને બીજા તાતો	૧	૩
આદર્શ ગરીબાવલી	૨	૦
અંધકારપર પ્રકાશ	૪	૦
અર્વાચીન લાગો અને ગાયન બીચાર	૩	૦
ઉત્સર્ગ (નાટકો)	૩	૦
માળારમતી	૪	૦
તુટેલાતાર	૧	૬
આત્મકથા	૩	૦
સુધારો વેપાર ભા. ૨ જો	૩	૦
કાળાપાણીની કથા	૪	૦
ઉપાકાલ	૫	૦
સોબીકૃષ્ણ આખ્યાન	૧	૦
આગે બઢો	૫	૬
તુષાર (ઐતિહાસ રસીક વાતો)	૩	૧

શ્રી. રમણભાઇ રમાનંદાસ દેસાઇની બધુ જમાના ઉપર બખાયેલી 'બાલસાથી' નવલકથાઓના પુસ્તકો તૈયાર મુજબ છે.

	હા.	પે.
પપ બાલકા	૫	૦
કિરીબ	૫	૦
સ્નેહપ્રભા	૫	૦
દિનબન્ધુ	૫	૦
બારેલો અગ્નિ	૬	૦
જર્જીસ	૪	૦
કામલા	૫	૦
કર્મણાં ફળ (નાટક)	૧	૬
રાજાનો દુશ્મન ચંપુકલા	૫	૦
સુવર્ણકંકણ	૫	૦
બાલ્યલક્ષ્મી - ભાગ—૧-૨-૩ પ્રત્યેકનો	૧	૦
જીવન અને સાહીત્ય	૫	૦

કેટલાક સુંદર પુસ્તકો

દીકરાનો પ્રકાશ (અદારિવજીનો મહીમા)	૪	૦
મહાત્મા ગાંધીજી	૦	૬
ત્યારે કરીશુ શું?	૧	૬
ક્રેપ્ટીલ સ્તવક	૩	૦
ક્રમોદ્યાખ્યા	૩	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
કાર્ટા શીખામણ	૧	૦
સ્વા વીવેકાનંદ ભા-૨-૩-૫-૬-૭-૮-૧૦- પ્રત્યેકની	૧	૪
સ્વામી વીવેકાનંદનુંજ ચરીત્ર	૭	૦
સ્વર્ગમાર્ગપ્રકાશ (લોહાણા કોમની કેટલીક કુરૂઢીનું- રસપ્રદ વર્ણન)	૪	૦
ગીતા હરણ	૩	૬
સ્વામી શીષ્ય સંવાદ (વિવેકાનંદનો ગીજ્ઞાસાર્થે- વાર્તાલાપ)	૧	૪
સમ્યક દર્શન (એક સુંદર બોધપ્રદ પુસ્તક)	૧	૦
મોતીના તોરણ કરવાની રીત	૪	૦
રાજપુતવીર શીવાજીનું જી. ચ.	૩	૬
વીર પ્રતાપસીંહ જી. ચ	૨	૦
લઘુ જૈન સંગ્રહ (નિબંધોનો સંગ્રહ) ભાગ ૧- ૨ પ્રત્યેકની	૨	૦
જયાના પત્રો (બિનેના સુંદરકુપરેશ)	૧	૬
જીવનપથ પ્રકાશ (સુંદર માળી'ક ઉપદેશ)	૧	૦
કર્મયોગ (કર્મયોગ વીશે વીસ્તૃત રસી સમજણ)	૧	૧

વાંચવા લાયક સુંદર નોંધેલો અને બાલગ્રંથો

આનંદ મા (જાપાનીબાલીકાનો અનુવાદ)	૩	૬
અયોધ્યા ઓદીના	૧	૬
અવદોન (બુદ્ધની વાતોનો)	૪	૦

ઓરડર સાથે પોસ્ટક ઓરડર મોકલો. વી. પી. ઉપર ધ્યાન આપવામાં આવશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતના દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકને દરામ, રતવા, ઝાડા, બી ના ઝાડા, ઉલટીયું, તાવ, ચસણી, બાંસી, મરડા, પેટનું ચકરૂ, તાપ, ખાંચકી, દાંત આવતી વખતની પીડા તેમજ બાળકોના બધા દર્દ. દરેક ઘરેકે બાળકો જેટલાં વર્ષ સુધી ચાલે છે કીંમત ડબીના રૂા. ૨. દરેક દવાખાનાં વેચે છે. નકલી બાલસાથી સાથે ચેતજો

મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

ગોલ્ડન સીટી

ઉંચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થાળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન 33-8567

પઉ. કમીશનર સ્ટીટ. જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઈ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોનઃ ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે પ્યારે કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, ફકીરૂદ્દીન આગા ફેજ, બાઈ છેલા, જાનકી બાઈ, દુલારી, વીગ્રેનના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નવાતેા ગઝલેા, ભજનેા અને અરબી રેકોર્ડોનેા સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકેામાંનાં કેટલાંએાને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી કુન્દીના ગ્રાહકેાને ખાસ ખલાસજ કરીશું કે પેાતાનાં ઓરડેા તરતજ મોકલી આપવા લેખએ કુન્દીના ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનેા સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

બનાવનાર :
એ. વેન્ડર ગ્રામબેટ, લંડન, ઈંગ્લાંડ.

આ રીતે બનાવવાથી ઓવલટીનની લજ્જત ઓર આવશે.

ગરમ દુધના પ્યાલામા આપણા ગરમ દુધ અને પાણીના મીશ્રણમા આપણા ટીનમા બનાવેલાં ગરમ દુધના પ્યાલામાં એક ટી સ્પુન ઓવલટીન નાખવુ. ઓવલ ટીન બરાબર ભળી જાય ત્યાં સુધી બંને હલાવવુ. બસ તમારે વખારે નાસ્તા વેળાની ઉત્તમ ■ ગાની ત્રિપેરણા.

દુનીયાના સારામાં સારા ફાર્મોમાંથી

ઈંગ્લાંડના મોટા "ઓવલટીન" ફાર્મો દુનીયામા સારામા સારા ગણાય છે. . . આદ્રિયા મલાઇવાળું કસદાર દુધ અને નવા લાગ ઈંડા આપે છે જેમાં મોલ્ટ એકસટ્રેકટ બનાવવાથી તે શરીરના ■ડકાં અને સ્નાયુઓ મજબુત અને રાજાને રસમય અને લાલ બનાવે છે.

QUALITY ALWAYS TELLS —INSIST ON

'OVALTINE'

The Tonic Food Beverage.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોઢા ઝમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુરીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા ■ જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

મજબુત હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હલકા " "
ઠબક રીડના પા. ૭-૮-૦

નોટી એકની કીમત પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૨-૧-૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઇસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઇન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા ભાંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પઇસા બચો છો.

આજે અથવા આવે મંગાવો.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોટા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ બેકલેઈટ્સ ફુલહના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન બનની ૨૪૬ વેરાઈટીની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૧૬ બતના ગ્રામોફોન ઉપરાંત બધી મેકરો માટે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ઝુલણઝુલ તરંગ, ગીટાર અને સ્ટોક બેન્ડના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો ■

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બતી ફેબરીક નીચે મેકરી સાથ બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama records in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 5 years. Try on before you purchase.

'Phone Day 21-2190. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 6-1536.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, Crosses, Floral Wreaths and all Requisites always in stock.
Motor and Horse Hearse at moderate Charges.
રાજકુમારે,
અન્ડરટેકર
કફન, ફૂલ, રેપર અને ઘોડા તથા ફૂલ ગોઠવીને પૂરા પાડવામાં આવે છે. સસ્તા દરથી ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોક્સો, રેપર્સ અને ફ્રીયન ફ્રેઝર ખૂબ સુધરેલ કરી આપનાર તેમજ ખૂબ ઈકોનોમિકલ સંજોગોમાં કામ કરનાર.
ઇચ્છેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં ભારી કેમરેમ નીચે તાજો અને અઠવાડીયે બરણાં ફરીથી ગરમ મસાલા, કરીપાઉડર, કળાકર અને બરણા ઉમેરીને ગોરા પાસે જાય છે. ઉપરાંત ગોરેરી સાથે ગણા રાખીએ. આવો ઉત્તમ માલ, તમારા ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4894 K. N. PADIA. P. O Box 579
100 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4493. Tel. Add. "VALABHBHAI." P.O. Box 6248.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
જોહાનીસબર્ગ
હોલસેલ તથા રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
જોહાનીસબર્ગની શહેરમાં સસ્તામાં નંબર વન દુકાન
અમારે ત્યાંથી જોહાનીસબર્ગ તથા તેની આસપાસ [illegible] ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રેલવેથી અથવા C. O. D. થી માલ મંગાવો કરશો
[illegible] ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
વી. બી. પટેલ એન્ડ કું. જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
નાચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ક્રેટોના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 10, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] માલીક મીરાણા
[illegible] અમદાવાદની કેટરીની
[illegible] ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી
૭૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
76, Prince Edward Street,
DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
દલાલ અને કમીશન એજન્ટ,
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ પ્રોડ્યુસના ઓર્ડર પણ બારમા C. O. D. થી માલ મોકલીને કરીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocada Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market. Capetown.
All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ.

In The Union Of South Africa

રપપ્રેમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૩.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551	મજની દુનિયા.	
N [illegible]	આદોનો ચમત્કાર.	
N [illegible]	વાળુનો ગ્લા.	
A [illegible]	મે તા નગરી પ્રીતમની નિંમ.	
N [illegible]	પ્રભાત પોકાર્યા	
N [illegible]	ઝરણાં પીવાલી.	
N [illegible]	કાલે રહેજો.	
V 5653	ગંગા- ગોદાવરી.	
FT 5320	દશાવતાર આરતી.	
FT 5444	મહા મનોરથી	
FT 5316	ગોરણા	
[illegible]	સબની મોટી સ્વપ્ન અંતર.	
N 5804	તુમાને મુજરા પ્રેમ શીખાવા	
V [illegible]	ચલી પ્રેમ નગરીમા પીયારે પીયારે.	
V [illegible]	ભજીયા કન્હા સે હસકે ગાયા.	
[illegible]	મીરા બાઇ નાટક ભાગ ૧ થી ૩	
	નરસૈયો ભજનો નાટક ભાગ ૧ થી ૩	
	બાબા દયાર નાટક ૧ થી ૩.	
	રાજા રેવો નાટક ૧ થી ૩	
N 0720	જુદા જુદા ગરબાઓ.	
N 0603	નાનકા પદ્ય ભજન પીયાર	
V 5530	મીરા ૧૯૩૨	ભજન
.. 5400	.. ૧૯૩૧	..
.. 5604	મીરાંદે ૧૯૩૦	..
.. 5652	જેન્દ્રભજન	..
.. 5670	પોકારે ભાજેકલન	..
.. 5654	શોના ભાષા	..
.. 5701	[illegible]ના બેરીસ્ટરની બીમારી, ભજન.	

પૃથ્વીરાજ કપૂરનું નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨-૬-૦ નું સેટ.

નાટક	ગદાયુદ્ધ પ્રલાપ	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
..	રા' માંડલીક	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૧૧-૬ નું સેટ
એચ. એમ. વી.	ફ્રાંકેસ્ટીક પાર્ટી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	ગુણવન્તી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
..	રાજા ભરથરી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉન્ડ ૨-૧૦-૦ નું સેટ.
..	રોઝ સમારાલ હાલનું સેટ ૧ થી ૬ ભાગ.	
..	શ્રીરાજુરોમા.	
..	ઝુપા સ્વામ.	
..	[illegible] ભાગ ૧ થી ૩.	
..	[illegible] રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ.	
..	મહુડી [illegible] ૪ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.	
..	નુરી પાલન ૪ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.	
..	મીરીન દરબાર ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.	
..	રોમ મોરે અરમ ૪ રેકોર્ડનું સેટ અમ. એમ. પી.	
..	સાને ઇસ્લામમ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ ઓમ. એમ. પી.	
..	મારે પ્રભુલામ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ મોબ્બીલા.	
..	નામ [illegible] ૪ રેકોર્ડોનો સેટ એચ એમ. વી.	
..	ફકીરાણી મંગલ [illegible] રેકોર્ડોનું સેટ એમ. એમ. વી.	
..	ગુરજ્યાન ૬ રેકોર્ડનું સેટ [illegible]	
..	ખમસા [illegible] ૬ રેકોર્ડોનું એચ એમ. વી.	

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
મંગાવવાના બાકી મોકલીશું.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૧ રે. ૪૮/

બહારગામ ઓર્ડરના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચ્યી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયા છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાજા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યા છે. મગાવો અને નમારા દીલને ખાત્રી કરેા. તેના ન્યાયર ગાયક કે સુરવર માફેમ મોહમ્મદ.

૩૧૦ સાલે અલી અકબરખાં બસદ્રામ. અને બીજી બે સિવાય તમારા લાયબ્રેની ઘણી ઇસ્લામી રેકાર્ડો આવી ગયેલાંચા છ જેવી કે મોજીઝા શહાદત નામા વીગેરે.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકાર્ડનો સેટ બુક અને ટ્રીનનો બોક્સ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padute-Pancabiahekom, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ વેરાઈટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે આપનાના ઓરડર બાબ દરેક પોષી મારા નામ C.O.D. થી મોકલીને ખોશો.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent.

103, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજન્ટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ ઓફીસ ૩૧૬,
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors,
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ડિઝાઇન ભાવે બનાવી આપશે.
ફાવતા ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

માસ	ખ્રીસ્તી	દીન	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭					
	નવેમ્બર					

શુક્ર	૧૨					
શની	૧૩					
રવી	૧૪					
સોમ	૧૫					
મંગળ	૧૬					
બુધ	૧૭					
ગુરૂ	૧૮					

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રા કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોમા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફરેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તમામ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch effortless speed and durability such as only Remington can give a unique experience

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa.

BUY YOUR
ENGAGEMENT RING
SET WITH A

DIAMOND CUT AT THE PREMISES AT

KATZ & LOURIE LTD.

"DIAMOND CORNER", ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

"OUR REPUTATION IS YOUR PROTECTION."

WRITE FOR NEW 1938 CATALOGUE.

P. O. Box 1919 - Phone 22-3122.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શકી અંગ્રેજીનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અહીંથી સહીથી ગુજરાતી સ જેમાં આદર પામેલું પ્રથમ પંક્તિનું વૈ આસીક

— વૈદ્ય કલ્પ ૧૬ —

દરેક ગુજરાતી લાયબ્રેરી કુટુંબમાં અવશ્ય મંગાવવું જોઇએ. નમુનો વિના મુલ્યે.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૪-૦-૦ ; બોર્ડ પુસ્તક લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૫-૧૨-૦ ; સાથે.

શ્રી રોગ ચિકિત્સા

દરદ્દના તલ્લ નરે આપવામાં જેમ પુલના પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન વૈદ્યરાજ અમૃતલાલ પ્રાણજીવન પટ્ટણીએ પોતાની સારણ પણ સમેટાઇ આપણા કબજામાં છે કિંમત રૂા. ૧—૮—૦

આ ઉપરાંત

ગ્લોબ મેડીસનો સ્પેશીયલ અંક

આયુર્વેદ ગ્રાહકોના લાભ ખાતર સ્પેશીયલ અંક તિલોદીયા શ્રી જેમ પાસાલય અને પુર્વીય પદ્ધતિમાં તેનાં ઘરગથ્થુ અને રસાયણ સમસ્ત લાભ નેમાં રંગીન ચોપડા સાથે આપવામાં આવેલ છે.

પૃષ્ઠ ત્રણસો કિંમત ૮ આના

"વૈદ્ય કલ્પ તરૂ" ના ગ્રાહકોને અડધા ભાવે છે.

આપનું લવાજમ મોકલવાનું સરનામું નોંધો મેનેજર

શ્રી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીયા).

THE PEOPLE OF THE WORLD WEAR

ROAMER Watches

ROAMER Watches

ALWAYS ON TIME
Fully Jewelled in 15 & 17 Jewels
In Latest Design & Shape
With Roll Gold or Solid Gold or Crome
10 YEARS GUARANTEE.

રોમર ઘડીયાળો

ઓફીસ નેમજ રૂપેરી માટે

આ ઘડીયાળો હાલમ સાચવવાને માટે પ્રખ્યાત છે અને તેથી દુનીયામાં બધે વપરાય છે.

તમે તમારા માટે ઓર્ડર કરો અને ચાખથી જુઓ.
દરેક જાતના લેટેસ્ટ રોપ અને ડીઝાઇનમાં મળી શકશે.
કરા વરસાની ગેરન્ટી સાથે રપ અને ૨૫ વર્ષની ગેરન્ટી પણ.
રોલ્ડ ગોલ્ડ નેમજ ગોલ્ડ નેમજ કોમીયમના કેસ સાથે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

22 NOV 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No.—47. Vol.—XXXV FRIDAY NOVEMBER 19th, 1937.

PROGRESS

"You cannot without guilt and disgrace, stop where you are. The past and the present call on you to advance. Let what you have gained be an impulse to something higher. Your nature is too great to be crushed. You were not created what you are merely to toil, eat, drink, and sleep, like the inferior animals. If you will, you can rise. No power in society, no hardship in your condition, can depress you, keep you down, in knowledge, power, virtue, influence, but by your own consent."

—Rev. CHANNING.

વિકાસ

"વિકાસ કરવામાં તમારી શીથીલતાને માટે તમે જાતેજ દોષિત છો અને તેમાં તમારીજ નામોશી છે. ભૂત અને વર્તમાન તમને તે કરવાને પોકારે છે. જે કંઇ પણ તમે સિદ્ધ કર્યું હોય તે તમારે ઉંચે ચઢવાને તમને પ્રોત્સાહનરૂપ થઇ પડે. તમારો સ્વભાવ કોઇથી દબાવી શકાય તેમ નથી. તમને આ માનવ જન્મ આપ્યો છે તે કંઇ ક્ષુદ્ર પ્રાણીઓની જેમ માત્ર મજુરી કરવા, ખાવા, પીવા અને સુવાને નથી આપ્યો. જો તમે ઇચ્છો તો ઉંચે ચઢી શકશો. સમાજમાં કોઇ પણ સત્તા કે તમારી ગમે તેવી કઠણ દશા તમારી પોતાની સંમતિ સિવાય જ્ઞાન, શક્તિ, સદ્‌ગુણ કે વગ મેળવવામાં તમને નિરૂત્સાહી બનાવી કે દબાવી નહિ શકે."

—રેવ. ચેનીંગ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કિંમતી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે સર્વ જાતના વીમાઓ ઉતારવી સગવડ છે. કીંમતી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ સર્વ કોઈની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3441.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગરાહોને ખિનંતિ છે કે કંપનીના ઇન્સ્પેક્ટરોના પગારના ઇસ્ટેબ્લિશમેન્ટ ફોર્મ ભરીને સ્વતંત્ર કે ઓફિસ ઉપર પોલીસી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે ખાસ

બેસરન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, ફલ્લુદાનું ધાસ, ચારમગજ, કેપરાવાટી, જવંત્રી, તુકમરીયા, ગુલકંદ, વીગેરે વીગેરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ધુપેલ વીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ ઠંડુ રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગંધીયાણું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

મસાલા આખા તેમજ પાલ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ હમેશાં મોટા જથ્થામાં રહે છે. એક વખત ખાત્રી કરવા આમંત્રણ છે

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

" after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીકીટના ભાવો

રેસ્ટર્ન કલાસ
(નગર મોકળી)
પાઉંડ ૨૭-૦-૦.

રૂમ
(વચ્ચ મોકળી)
પાઉંડ ૯-૭-૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
(કપાતવગ) પા. ૨-૧૮-૬.

હાડુ વીશી
પા. ૨-૬-૦.
અને
કપાતવગ પા. ૧-૬-૦.

નવેમ્બર તા. ૨૨ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે

ખાસ મુસાફરોને રેલવેભાડું પોતાના દાગીના કપડા પોતાનું અને કીમતનું સામાન તથા બેડિંગ લગાનું સામાન કરવા નવો નવો ચારે ખાના રેલને ડીપાર્ટમેંટને દાગીના સોંપવા બેડિંગ પર પહોંચતા કરવા જણાવવું.

દરેક દાગી ઉતારૂએ પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફિસમાંથી લેવી. અજાણ્યા વાણીયા અમારી સાથે વ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મેળવી શકશે

સ્ટીમરને લગતું દરેક કામકાજ અમારી નવી કેમરેજ નીચે પાર્ક છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

આજ સુધીમાં આપે
તાજુરબાકારી—તાકતમાં ભરપૂર
પ્રકરાદિ રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

હીમોના વગાડનાર
આપના સમા...
દરેક ઘરમાં રોગો બેસાડે

રોગને મારે
તાકતવાનોમાં ભરપૂર
ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

વિના બિલકુલ
મફતમાં મળશે

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩. મુંબઈ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ફ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: વાણા બ્રધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનાં સુશોભિત આલેખ મંગાવો. 107

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets. 124

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ સારૂ ઓર્ડર કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban. 120

Phone 33-6229 Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીઓના વેપારી.

દેશમાં બહુના તેમજ ચાઇનાના ગુટ કેસો, ઓરીએન્ટલ કયુરીઓ, બ્રાસવેર વિગેરેમાં અમો કપેરયલાડિ કહીએ છીએ.

દેશની સાડીઓ: કેપ-ડી-ચીન અને જ્યોરજેટની સુંદર જાત વાળી સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી કીમત એકની શી. ૧૭—૬.

ભારે કેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ હાથની કીનાર વાળી ૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી કીમત એકની શી. ૩૦.

જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-ચીન સુંદર જાત વાળાં ૪૫ ઈંચ પહોળ કીમત વારની શી. ૩—૯.

ઓઢણીઓ: હાથની ભરેલી જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-ચીનની ૪૫ ઈંચ પહોળ શી. ૧૨-૬ થી.

ઉપલી સાડીઓ અને કેપ-ડી-ચીન તાકોના રંગોમાં મળશે:

સફેદ, આછો ગુલાબી, પોપળી, આછો લીલો, ઘેરો ગુલાબી, લાલ, મરુન, બ્રાઉન અને કાળો.

સપળા આપો ઓર્ડરમાં એકાદ જાતર આવે સપળામાં આવ્યા છે.

Retail Branches: JAPANESE WAREHOUSE 51a Joubert St. JAPAN BAZAAR 45 Rissik St. KEWALRAM'S 176 Jeppe St.

39, Market St. Johannesburg.

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફોટો માર્ક

દરેક દેશાવરમાં પખણાયેલું અમારું પોરબંદરનું ઘી નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (યુ. ઓ. સા. આ.) માં બહુ વરસો થયાં પ્રખ્યાતિ પામેલું અમારા B.L. માર્કનું કેવાલાયું પોરબંદર ઘી હીફાયત બાવરી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના કલરદાન હોલસેલ વેપારીઓની સગવડતા ખાતર કેબલથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની ફુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. કેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડરેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટને અગર અમારે એડરેસે પત્રવ્યવહાર કરવો.

ટી. પી. કેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોક્સ ૧૪૫૮,
૧૧૮ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. ઓ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર,
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—ઓછા ઓર્ડર માટે શી. આપી. બોક્સ, ડરબન બાદ રાસ્તે ડરબન ઉપર જણાવેલા એડરેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ બાબ આપશે.

આ માખણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ગાગડીનાં દરેક દદૉપર નીયમીત અકસીર ઇલાજ કરવાથી દર્દ આપો આપ જલદી આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal,
S. A

અકસીર

સોલ ઈમ્પોર્ટર્સ: પારસૂવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨,૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ 3.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
લખો અથવા મળો:
બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર ખાસ
અનુભવી અને નીષ્ણાત બાહોશ

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક બનતું કામ સંતોષકારક કરી આપવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત પોસ્ટથી મોકલી આપો અને
ફેર તપાસ અનુભવો.

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વાપરો. દાતને માટે બનાવાયેલું **નોમીસલ NOMISAL**	તમારા બનાવટી અથવા દુરસ્તી દાંત કરવામાં એક વખત નોમીસલ થી ધોઇ દાંતની દુરસ્તી બનાવો.

કીમત એક બાટલીની શી. ૧, ૧-૬, ૨-૬
દરેક કેમીસ્ટ અને વખારોમાં બધાય પબ્લીકસ લીમીટેડની
શાખાઓમાં મળશે છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન: 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MADEN Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા આકંવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારો, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગસ પાવડરના દીન બળે છે.

'Phone 28356. Tel. Add. "Nerijee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter,
country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all upcountry orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST
(BY PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ વ્યવસ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, મસાલાસ, જાવંત્રી, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોડા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું સરબત, કાશ્મીરનું ઘાસ, ખારેક, દરાખ, બેલગા, બાસરી, બખુર, રંગો-સાબમી (બારદું) સેલ, કોપરાની વાટી, પીસેલું કોપરું, મુલ્તા ભાવનું કેસર, ચાર અમલ, પંજાબી સાલમ, સફેદ મુસલી, અનોડા બદામ, મુંડ, રોકેલી શોપારી, કાચા સોપારી, સેવરમની સોપ., મહાસો સોપ., મુલકંદ, કાચો, બરૂચી બાવાનો તમાકુ, બામળાનું તેલ, મુકાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કાશ્મીરિયા કેસર પેમાક. એસ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને સોસર્સ, સોપ:-બીબડી છનસાબ, બાનજુલસી, માંજા, દીવેલી, કુમચેલ, કોલગા કાપ:-બબૂલ, બબ, બકલ, તુવેર, વાલ, વટાણા મસુર પાપડ; છડ્ર મેથી, ડવજ, નવ, રાઈ (સરસું) બરબ મકાલેા પીસેલા. વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાલી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

22 NOV 1937

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 47.—Vol. XXXV. Friday, November 19th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

NOTES AND NEWS

Congress Member To Visit Union To Study Local Situation

SETH GOVIND DAS, a Congress member of the Central Assembly, will be visiting South and East Africa and Zanzibar to study the situation affecting the Indian settlers there. He has been invited by the Indian Association of Zanzibar and Tanganyika. Seth Govind Das sailed on November 5. This news appears in the Indian exchanges. We do not know whether an invitation has been sent from the Indians of the Union. Whilst it is no doubt a shameful thing for us that any distinguished leader should come from India to see us at loggerheads with one another when our house is on fire, it would certainly be of immense value both to us in this country as well as to the people in India if some of the leaders were to visit the various countries where Indians have settled and arm themselves with first-hand information. Seth Govind Das, we have no doubt, will be welcomed by his brethren in this country with open arms. He is the son of a big Zamindar of Jubbulpore, C.P. He is a Nationalist and is a member of the Congress and a follower of Mahatma Gandhi in spite of the fact that his grandfather has disinherited him. He took a leading part in the non-co-operation movement in 1924 and returned to the Council of State as a Swarajist in 1923-30. He resigned on the launching of the Civil Disobedience movement in 1930 and suffered imprisonment several times. He returned to the Legislative Assembly in 1935 as a member of the Parliamentary Board candidate.

How South Africa Views Prohibition Movement In India

Commenting on the acceptance by the Provincial Legislatures in India of the principle of prohibition *The Star* (Johannesburg) writes:

"It would be unwise for European onlookers to judge Eastern peoples by Western standards. Behind the vast political changes that are taking place in India to-day there has been at least as great a social and moral urge as a racial or national one. Mr. Gandhi and the Congress members claim to know at least as well as the white man what is good for the countless millions of India's own folk; and it is only natural that, once political power has come their way, they should try to impose on their people those reforms they believe the people, in the main, desire. India offers evidence that are lacking in many Western countries as to the degree with which various communities can live contentedly without alcohol. If the Indian Congress believes that, along the lines of prohibition, some of India's social regeneration can be achieved, it would be extremely unwise for Western opinion to resist in any degree this experiment, an experiment that only time and the people of India themselves can vindicate or disapprove. Britain's own scutcheon is not yet cleansed of the stain of China's opium traffic. India will have a vaster task than China in her attempt to suppress alcohol. The Indian mind, alert and subtle in its political workings, may suspect other motives than Mr. Gandhi's transparent idealism behind this fresh essay in social regeneration. But the Westerner's main concern should be to discover how far Congress really interprets the inarticulate mind of the people it claims to represent."

Court Warning To Natives

In giving judgement recently in a case in which a young European farmer was charged with having shot a Native through the leg with a rifle, Mr. L. A. S. Lemmer, the Pietersburg Magistrate, took Natives generally severly to task for using force and giving provocation to Europeans with the result that fire arms were used. Mr. Lemmer declared that it seemed to him that Natives were listening to the advice of irresponsible persons in acting as they did. Mr. Lemmer found the European farmer, Eben Heymann, not guilty of assault with intent to do grievous bodily harm by shooting a Native. With regard to the alternative charge, that Heymann illegally pointed a firearm, the Magistrate accepted the evidence that the injured Native and a companion were threatening Heymann with sticks and axes.

Firstly, we do not know whether Magistrates are justified from the Bench, where they are supposed to deal with cases on their merits, to generalise in this way and lecture to a whole community. It happens rather often in the case of both Natives and Indians. Secondly we would not wonder if the above judgment gives an impetus to unscrupulous Whites who are used to treating Natives as anything but human beings, to make a more liberal use of firearms they are privileged to possess as against the Natives.

A Lesson From Rhodesia

Mr. H. Bertin, K.C., M.P., addressing a meeting of the Salisbury Women's Branch of the United Party on Tuesday November 9, made some remarks about the duties of legislators which are well worth emulating by our Union legislators.

> One of the important things the ordinary Member of Parliament had to do in regard to Bills, said Mr. Bertin, was to see how the ordinary members of the public were affected, whether there was any injustice likely to be done, and whether the Bill had been sufficiently long before the public to give them time to study it and put their points of view before their representatives. He hoped to see Bills published in the "Government Gazette," and possibly in the newspapers at least three months before they were brought before the House. That was necessary because Members of Parliament could not be expected to be experts on every subject, and they had to rely on the persons who were well informed or carrying on particular business to advise them as to the provisions of the Bills by which they were affected. If a Bill were brought in while Parliament was sitting, the public had very little chance of seeing it and bringing matters to the notice of their Members.
>
> In recent years this rule has never been strictly observed by our legislature in the Union.
>
> A private Member, said Mr. Bertin, had also to be vigilant to see that the liberties of the subject and general freedom were preserved. There was always a tendency for some cur-

fulfilment to take place. The curtailment was not always intended, but might occur in a Bill with quite another object. Often Bills were phrased in such wide terms that the liberty and freedom of the subject were encroached upon.

If this good advice were followed the legislators would be worthy of the responsibilities placed upon their shoulders and we would have wholesome legislation in the country. But the laws of the Union nowadays are based on class and colour distinction and not on considerations of the general welfare of the people.

Indian Opinion

FRIDAY, NOVEMBER 19TH, 1937

Agency Has Proved A Failure

WE reproduce from the *Hindustan Times* a series of articles by the Rev. C. F. Andrews in which he gives the history of race prejudice and colour bar which are spreading from South Africa over the whole African coast right up to Kenya making the position of Indians and the non-Europeans generally intolerable. It makes painful reading. The remedy Mr. Andrews has suggested is that an Agent of the Government of India should be appointed wherever there is not one already to look after the interests of the Indian community.

Moreover he says that had such an Agent been appointed earlier the anti-Indian laws in Zanzibar would never have been passed. If South Africa is to be taken as an example in this connection, then facts go against Mr. Andrews' contention. For, in spite of the presence of the Agent of the Government of India and in spite of the "Gentleman's Agreement" between the Governments of India and the Union, there has been a series of anti-Indian legislation passed in complete violation of that Agreement, segregation has come to stay, trade restrictions have grown worse, there has been a deterioration in the general condition of Indians in South Africa rather than an improvement and the presence of the Agent has made our position much weaker than it was ten years ago, because the Agent is more concerned about preserving the friendly relations between the two Governments than safeguarding the rights and interests of the Indian people. When first the Agency was established in South Africa it was contemplated that the Agent would be a man of eminent personality with high educational qualifications who would be able to create healthy public opinion among the Europeans, safeguard the rights and interests of the Indian community by implementing the Capetown Agreement and at the same time be a guide to his own countrymen. Mr. Andrews has also stipulated the same qualifications for an Agent.

The principle is very good indeed but in practice it has proved an utter failure and in the present circumstances of India it is bound to be so. The reason is quite obvious. Unlike Japan and other countries who have their Agencies wherever the nationals of those countries have settled, India has not her own Government. The Government of India is not of the people; it is foreign to the people. The people have to be ruled by the Government whether they like it or not. They have no power to overthrow it. What influence could an Agent of such a Government wield anywhere?

There is also an impression that while such an Agent might not be able to contribute to the improvement of the position of Indians in the country to which he has been sent he would at least be able to keep his Government informed of the true position. We do not know that even in this respect the Agent has succeeded. He can give a true reflex of the position only if he is able to be wholly impartial and to take no sides while two parties are quarrelling. Our experience in South Africa is that the Agent has not been able to observe strict impartiality and hence the information he has given India while it may be considered authoritative in view of his responsible office is not a true reflex of the position in every case. Ever since the establishment of the Agency of the Government of India in this country things are being done by private circuses. There have been banquets and At Homes frequently but hardly any public meetings or mass meetings or conferences, however, urgent the need for them may have been and our public bodies have been carrying on their work unconstitutionally. Thus the Agency has been a failure in every respect. The Rt. Hon. Srinivasa Sastri was the only one eminent personality we had as the Agent of the Government of India in South Africa but he too would have to admit that whatever he was able to achieve in this country was by his own outstanding qualities and not by virtue of the office he held.

We would like to quote here what the *Tanganyika Opinion* dealing with the same subject, says:

"If the Agent chosen happens to be one who is able and exposes the cause of our nationals in [illegible] he is soon [illegible] If on the other hand, he happens to be one who is [illegible] and who, in order to gain favour with the Government of India and official patronage, he could do very little to help us. These Agents of the Government of India (whether white or brown) who are detailed to look after the interests of Indians abroad, know very well that they are not expected to take their jobs seriously. They know very well that it is not the intention of the Government of India when [illegible] that they should make any [illegible] even the most elementary political rights of Indians in their Colonies, but only to keep the peace and [illegible] in their respective countries. All [illegible] in various ways. The Indians in general [illegible] and start looking up to the [illegible] and these heads are, in fact, [illegible] by the Press and politicians in India. The Government of India [illegible] and [illegible] and [illegible]. [illegible] meeting of the Indians [illegible] and [illegible] of these [illegible] in South Africa, but Syed Raza Ali, the Agent, [illegible] Government of India, will [illegible] and [illegible] on the people, [illegible] and [illegible] and [illegible].

"Now, why does the Government say that his lips are sealed? Who sealed them and why? He says so because he knows that the principals of the Government of India do not want [illegible] the Government of South Africa. Would an Agent of the Japanese, or in fact any other Government with the same, have said what Sir Syed has said—that his lips are sealed? [illegible] to do [illegible] to safeguard the honour and prestige of his own nationals in South Africa."

The whole position thus boils down to this, that unless Indians who have settled in countries outside India can stand on their own legs and rely on their own strength no earthly power can help them. We have no right to expect India to be concerned about us if we ourselves have lost our manhood and have accepted material gains as our only God and are prepared to sacrifice even our honour and self respect for the achievement of those gains. If on the other hand, we consider our national honour and self-respect above everything else then we must be prepared to fight. But that we cannot do when we are distracted and disunited. The *Tanganyika Opinion* heralds to the East African Indian that the immediate work before them is to have the East African Indian National Congress and the various Indian Associations in these territories completely overhauled and manned by honest and efficient executives. We think the same applies to us in South Africa. That is far more important than concentrating on the Agency.

THE COLOUR PROBLEM IN AFRICA

By
C. F. ANDREWS
in "The Hindustan Times"

THE eyes of India have been rightly turned to Zanzibar in East Africa, where for three years a great struggle has been carried on to undo the grievous wrong committed by the Resident in 1934 when he forced through his Council (by using his official majority and his arbitrary powers) certain Ordinances whereby the Indian marketing of cloves, which is the chief industry of the Island, was very nearly destroyed.

Racial Discriminations

The Attorney-General himself acknowledged, in introducing these measures, that they were racial in character. He said: "Sir, in regard to the Bill itself, it would be idle to say that it was not drastic and almost revolutionary in its provisions; or that it had not shown itself to be unpopular with a large number of people locally. The Bill, without doubt, affects the rights and privileges of certain members of the community. The Bill has the further disadvantage of discriminating somewhat in respect of race, and that is always open to objection. On the other hand, the Bill is put forward by the Government because, in the opinion of the Government, it should be enacted."

This speech was made in 1934, and for three years the Government of India has struggled with varying success to get this racial measure repealed in favour of one that shall do no injustice to the Indians who were discriminated against in this arbitrary way. The struggle is by no means over, and no embargo on the cloves imported into India had to be lifted at, before any justice could be done at all.

The Colour Bar

In itself, the Zanzibar struggle touches but a small number of Indians, for there are only 15,000 in all, chiefly from Kutch, in Western India. But the ultimate question is a far graver one. It is whether the Indians who cross the Indian Ocean to settle in East Africa shall be driven out altogether, if not by political, then by economic weapons. It also reveals the dangerous growth of the colour bar and the white race prejudice in Africa,—starting from the South and working upwards as far as Kenya in the East.

Indians In Kenya

Nearly twenty years ago, at the conclusion of the World War, the attempt was made by political pressure to drive Indians out of Kenya. Lord Delamere and Major Grogan were the chief offenders in this matter. In 1919, the Economic Commission Report, inspired chiefly by them, proposed that all immigration from India to Kenya should be prohibited by law, because the Indians both economically and morally were a menace to the African natives.

A political campaign was started, of a sweeping character, which culminated in threats of violence in 1923. The European settlers threatened to "drive the Indians into the sea." The "Kenya conversations" followed in London, and though the Indians lost severely in other ways they still retained their right of immigration. But the Europeans were by no means content with their partial victory. A boycott was tried on their part in order to carry their victory still further. They were still dissatisfied because they had not the full power to exterminate Indians from East Africa altogether.

So they decided to combine together and buy no good at Indian stores. But this soon broke down because the European found it cheaper to buy from Indians. But the bitter race feeling against the Indians continued to increase. The colour bar attitude of South Africa began to spread to East Africa also, with all its harmful effects. This made things worse again politically.

The Climax

Then, when the big economic slump came in 1930 to 1934, and prices of raw materials deteriorated, a further effort was made on a big scale to cut out the Indian traders by the formation of monopolies which would usually be managed by Europeans. The Indian in East Africa is usually the middleman. Therefore, in this process of new economic planning and marketing, the Indian would get left out in the cold. It was the previous practice of such a monopoly in Kenya that probably brought the idea of doing the same thing with cloves to the mind of the Government in Zanzibar. Strong anti-Indian feeling prevailed in certain quarters and the plan of 'economic marketing' was put into action through the "Clove Growers' Association." The Attorney-General's frank speech, acknowledging racial legislation, was the climax of this effort.

Meagre Concessions

A sudden and welcome change came to the administration of Zanzibar at the beginning of the present year when the Resident's term of office at last expired. The Acting Resident is trusted by all the Indians, just as they distrusted, for good reason, the late Resident. There has also been a change at the Colonial Office in London. So some concessions have been made to invite the Indians to take part in the monopoly. But the concessions offered are very meagre indeed. They offer only 2 seats on a board of seven members. They give no security so long as Mr. Bartlett remains as Secretary Manager with the entire business control of the clove industry in his hands. What it would mean is, that the Indians who for fifty years have had the trade which they themselves have created in their own lands, would now have come into the same trade as subordinate to the Secretary-Manager and to be used by him according to his own discretion.

With a very strong Resident who could control Mr. Bartlett, there might be a chance of fair treatment. But the new Resident, who comes from Palestine, is an entirely unknown quantity. He may take Mr. Bartlett's side as the late Resident did. What then?

Simple Remedy

There then is the whole situation in a brief compass. The Indian community has so far stuck together with remarkable unanimity and refused the terms which the Zanzibar Administration has offered. They have a strong position because India is by far the best clove market in the world. It is true that nearly 40 per cent of the best quality cloves are imported into India. Cloves are a luxury, not a necessity. If the people of India and the merchants of Bombay, Madras and Calcutta feel that their fellow-countrymen have been badly treated, the remedy is very simple. They can refuse to buy cloves until better treatment is given.

Fair Treatment

But for this to be effective a united effort would have to be made. As far as I can see, there is nothing vindictive in such an attempt to use our privileges. It is simply a claim to fair treatment. And until we are satisfied that fair treatment is being given, we shall not go on importing a luxury: but as soon as ever, fair treatment is given we shall be glad to import again.

II

I have shown in the above article how precarious the Indian position is in East Africa owing to the determined and persistent hostility of the British settlers.

But all has not yet been told. The colour bar is quite definitely spreading all over East Africa coming up from the South.

No Equality

The old Boer Grondwet, or fundamental law, "There shall be no equality,

between white and [illegible] other in [illegible] more openly [illegible] parts of Africa also [illegible] the old Boer Republics is called has [illegible] They were 'republics' of white men only. The African had [illegible] vote at all. In reality they were oligarchies.

Not all [illegible] as they prevailed [illegible] Christian Churches have definitely [illegible] this, and most [illegible] Christians like the Hon. Jan Hofmeyr, [illegible] members of the Dutch Reformed Church have repudiated it also.

White Race Policy

But the household [illegible] remains that political [illegible] a growing ground. Mr Pirow [illegible] Boer Ministers in South Africa [illegible] carries most weight in the Cabinet after General Hertzog and General Smuts [illegible] declares that the [illegible] ority and [illegible] all the way up the line, will soon be the accepted policy of all European settlers from Capetown up to Nairobi, thus forming a solid [illegible] of what is called 'white race' opinion.

He [illegible] openly formulated this 'white race' policy in the following manner:—

"It definitely [illegible] and for all time denies the Negro [illegible] and political equality with the European. This doctrine [illegible] accepted policy of the South African [illegible]

[illegible] change [illegible] the [illegible] years, but the [illegible] intervention [illegible] the example of the British Churches has already been a help [illegible] to find its way all up the coast. It is infected [illegible] upon East Africa, and I myself have noticed in recent [illegible] It has lately [illegible] Southern Rhodesia and Northern Rhodesia where some of the newspapers have spoken high praise of [illegible] also of the new 'native legislation' recently passed by the South African Union Parliament.

The Cape Franchise

Let us [illegible] detail about the repugnant steps which has now finally been taken in the south by the passing of this new Act which has taken away from the Africans who have education in the Cape Province, their long-standing franchise.

More than a hundred years ago, in [illegible] thought of West Indies [illegible] those great days when slavery was [illegible] and the first Indian champion [illegible] racial equality was passed who declared that a proposal for a colour bar would be entertained in South [illegible] since that time, or rather for the greater part of it, educated Africans [illegible] the Cape Province, who had a small amount of property, were given the franchise exactly equal [illegible] with Europeans. This franchise was very highly valued. It represented what was called by Cecil Rhodes, "The franchise for every civilized man." No distinction of colour or race was allowed.

This 'Cape' franchise was a clear declaration for all time that no barrier would be set up against an African attaining any position which character and capacity could reach. The Hon. Mr Schreiner,—himself belonging by race to the Cape Dutch,—whose Premier, spoke out vehemently against any idea of tampering with or removing this franchise. "Are we going," he asked, "to say to these people, 'you are on a lower plane than ourselves, and you will never have a chance of rising'?"

When I was in South Africa, in earlier years, I met many educated Africans who were proud of possessing this franchise, which placed them on an equality with the Europeans. They used it well. They never abused it. Yet look what has happened!

Franchise Guaranteed

Let us go one step further. In 1909, when the Act of Union was finally passed and the South African Union was formed including the two Boer States, the Transvaal and the Orange Free State) a clause was put in the Act itself making this African equal franchise secure and sacrosanct. It was presumed that it would be held for all time and could not be cut out of the Act of Union.

But the Statute of Westminster was passed, giving sovereign rights to South Africa as an independent nation. From the moment that this position was gained one of the first steps taken was to seek, under the new statute, to get rid of this 'safeguarding clause' about the African franchise from the Act of Union.

Doom Sealed

Each time that I have been to South Africa in recent years I have watched this disaster drawing nearer and nearer, and when I have talked with the educated Africans who held the franchise they have told me that if this was taken away from them, their doom was sealed. It would be a sign that, whatever their capacity or ability, they were racially on a lower level and must always continue to be so.

African Resentment

Meanwhile the fear is increasing that beneath the surface African resentment will grow greater. This leads on to policies of force. Some say that secret societies are spreading everywhere as the Bantu population increases. The danger ahead are enormous. And yet there are already a very large number of Europeans in Southern Rhodesia and Kenya, who hold that this segregation policy is the only one suited to Africa!

Indian Question

It is not difficult to understand how all this reacts detrimentally with regard to the Indian question. For the Indians are regarded not merely as belonging to the coloured races of the world, but also as standing in the way of the solution of the African problem which is now being tried out. For it is said everywhere that it is impossible to pass laws excluding Africans from certain privileges (who are the true inhabitants of Africa) and grant these privileges to Indians who are foreigners. The strangest thing of all is this, that the European who lays down the law never regards himself as a 'foreigner,' though he treats the Indian as such. Yet in Southern Rhodesia and Kenya the actual occupation took place hardly more than forty or forty-five years ago. Indeed Kenya was not really opened up till the present century began.

An Agent-General

While, then, the crisis in East Africa draws nearer and nearer and a last attempt may still be made to exclude Indians by some method or other, it is incumbent on Indians to hold fast to the position which they have attained and not to allow it any further to be whittled down.

On the whole, my experience of East Africa has led me now to believe that without an agency acting for the Indian community on the spot, whose headquarters should be Mombasa, the trading Indians, with very little idea of political organization, will be unable to maintain their position. The only way, in the present circumstances, to prevent further encroachment on the meagre rights which Indians have still preserved would be to place an Indian Agent-General, of high standing and intellectual eminence, in East Africa itself. If such a step had been taken long before the year 1934, this disaster in Zanzibar might never have taken place.

WANTED CHIEF AGENCY FOR INDIAN INSURANCE COMPANY

A well-established Indian Insurance Company with large [illegible] and Government Security deposit [illegible] Agency Connections in Transvaal, Kenya, Uganda, Zanzibar and [illegible] Africa Territories [illegible] intends [illegible] Chief Agency [illegible] Insurance Advertisement, Indian Opinion, P.O. Box 20, Natal.

ZANZIBAR INDIANS

REV. C. F. ANDREWS SUPPORTS CLOVE BOYCOTT MOVEMENT

The Rev. C. F. Andrews has issued the following statement to the Press on Zanzibar:—

"SINCE the Zanzibar question is an extremely complicated one, with which I have been familiar through constant visits to the Island, I shall try to reduce it to its simplest terms while giving my final opinion. Indian clove traders are on strike, because they have been treated with injustice by the Zanzibar Administration. Owing to pressure from the Government of India, certain concessions were made, but these were not considered satisfactory by the Indians themselves. So the strike began.

"The chief offer of the Zanzibar Government was that two Indians should be appointed by the Chamber of Commerce (which is 50 per cent Indian) to serve on the Board of Clove Growers' Association. This Association is a semi-Government monopoly under a Secretary-Manager, which has practically ousted Indian merchants from the clove trade and captured trade to itself.

Not Sufficient Security

"Zanzibar Indians say that merely to have two Indians on a Board of seven, while the Secretary-Manager remains all powerful, is not sufficient security to enable them to get a fair deal. The acting Resident, in reply, has promised to do all he can to see that Indian traders receive fair play, but distrust has gone too deep. They point out that the Secretary-Manager and the last Resident had been intensely hostile to them and though the Acting Resident has promised fairplay, he cannot bind the new Resident.

"Meanwhile, the Secretary Manager remains with every increasing power. Instead of themselves running the clove trade, as they used to do, they would have to be subservient to him and he has never for a moment concealed his hostility towards them. Who knows, they say, whether the new Resident (who comes from Palestine) may not side with the Secretary-Manager, as the last Resident did? In that case things would be just as bad as before, and they would have all their troubles again.

Hostile Attitude

"When I was in Zanzibar I had a long interview with the Secretary Manager and saw at once his hostile attitude. So I fully appreciate their reluctance to put themselves under him. If I was in their position I certainly would not be satisfied until I could get better terms. Indian clove traders ask for the sympathy of the Indian people and have obtained the support of the Congress. They have also obtained from the Bombay Indian Chamber of Commerce sympathetic boycott of Zanzibar cloves until they come to terms. Cloves, after all, are a luxury and 40 per cent of the best cloves are sent to Bombay from Zanzibar and get a good price. If the Indian people give up this luxury for a while they will not suffer in health.

"Since the Clove Growers' Association stands to lose the Indian trade, if they are not willing to come to terms with the Indian clove traders, the importance of the sympathetic boycott in India is obvious. As far as I have been able to gather, Calcutta and Madras have fallen in line with Bombay. No one on this side like [illegible] attempt to break the strike and the [illegible] unity of Zanzibar [illegible] firm and united.

Precarious Position

"It is urgently necessary that this strike be not [illegible] unjust [illegible] unfavourable [illegible] not [illegible] the Indian community on Zanzibar but also because of its poisonous hostility towards Indians which is [illegible] to a head all along the coast [illegible] recent publication of the Royal Institute of International Affairs [illegible] Problem,' which [illegible] detail volume, a grave report has been made by an important body of experts which states that Indians are [illegible] by them [illegible] of their precarious political position [illegible] British territories. They are [illegible] owing the hostile into the Mandated territory of Tanganyika, where their status is more secure. Already some Indians have left Zanzibar for this same purpose. Facts, like these, are ominous. They tell their own [illegible].

Self-Defence

"Therefore, it is [illegible] no voluntary spirit that Indian clove traders in Zanzibar have asked for a sympathetic boycott but a most self defence; for Indians in East Africa have suffered [illegible] indignity after [illegible] again [illegible] photograph [illegible] their whole [illegible] East African Coast being [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] turn to take place.

"HOW GOVERNMENT KILLS INDIAN AVIATION"

AN article in *Roy's Weekly*, Delhi, bears the heading, 'How Government Kills Indian Aviation,' which non-Indians will think startling. The writer of the article is an Indian aviator. He says the Civil Aviation Department of the Government of India was created about 15 years ago, and asks:

What has this Department done during the last 15 years? What are the achievements to its credit?

The answer is to be found perhaps in the following passages in the article:

According to the Indian Aircraft rules, for a person to qualify himself as a commercial pilot, it was stipulated that he should do 50 hours solo flying, which at the cost of Rs. 30 per hour comes to about Rs. 1,500. Spirited youths came forward to qualify as commercial pilots. Then Government stepped in and prescribed 100 hours compulsory flying for every pilot appearing for a commercial licence. Still plenty of young men were showing their enthusiasm for flying. And then the Government coolly came forward, made 200 hours compulsory flying for every commercial pilot! A flying licence which used to cost a pilot about Rs. 1,500 now costs well over Rs. 6000, whereas in all the foreign countries it is still 50 hours flying for the same qualification!

Scores of our young men, finding a flying career being placed beyond their reach in their own country, went to England, qualified themselves as commercial pilots within a few months and returned for [illegible] posts.

"Here we are [illegible] fully qualified pilots [illegible] they told the Government [illegible] What did the Government do? It refused to recognise their qualifications! Thus naturally said this was a foreign qualification which the Government of India did not recognise! They now propose to set Indian examination, [illegible] on. The result that nearly 90 per cent of [illegible] qualified pilots and ground [illegible] from England, [illegible] the Ministry, London, failed in the examination set

up by our Directorate of Civil Aviation. There is hardly a branch of knowledge or department of life in India in which British qualification is not recognised.

This has been going on for some time now and, strange to say, no one has raised a voice against this injustice.

The writer has asked the following further questions

Have the Government of India any intention of creating openings in Civil Aviation for our enterprising youths? Or, are all the crores of rupees they are spending, merely to facilitate a smooth passage for the Liners of the Imperial Airways on their way to Australia?

According to the writer there is only one remedy: Make Aviation a Provincial subject, let every Province have its own Directorate of Civil Aviation which will neither sit still nor fly backward, but will open up a vast field of activity beneficial to the province and country as a whole.—*The Modern Review.*

Things In General

An Armistice Day Incident

WHILE the Armistice Day was celebrated at Whitehall on November 11, in the presence of His Majesty the King, the solemnity of the two minutes' silence was broken by a man dashing from the crowd, breaking through the ranks of the naval ratings and proceeding towards the King, shouting, "Down with the war. All this is hypocrisy." The police grappled with the man, who was held to the ground until the conclusion of the silence when he was removed to the police station. The King stood unmoved during the incident, while the vast crowd stood in silence but subsequently gave vent to their feelings and police reinforcements were necessary to protect the man from their anger. Sir Samuel Hoare informed the House of Commons that the man concerned in the incident had no intention of attacking the King or anyone else. No weapons of any kind were found on him. The man was obviously suffering from delusions and was now under observation.

Mr. Ormsby-Gore laid a wreath of the Canadian memorial of blue from the colombs and cornflowers.

Another Incident

The Duke of Windsor, who had hoped to attend the Armistice Day Service in St. George's Anglican Church at Paris, which [illegible] the idea and remained in his room at the hotel following a statement by the Vicar of St. George's, Canon J. F. H. Dart. On his own responsibility Canon Dart said. "I would rather that the Duke did not attend the service. I am glad for all he did in the War. I have a certain respect for his memory and am thankful for the good things he has done, even the fact that the attitude of the Church in the matter of divorce and re-marriage is very definite. Marriage only ends before God when it is ended by death. The Duke comes to my church because he is the Duke of Windsor and because he was once on the Throne. I have given him the best seats I can." Canon Dart said he was not raising objections to the Duke's visit and he could not see how he could prevent anyone from attending the service if he desired to do so. Canon Dart's statement is subjected to strong public criticism, which caused him to make an explanation. After giving an account of the circumstances leading up to his statement, Canon Dart told *The Evening Standard*. "I wish to make it clear that I was willing to give every courtesy to the Duke of Windsor, who is a brother of our King. At the same time, like many other members of the clergy, I hold very definite views on divorce and re-marriage."

'Difference Between Treatment Of Blacks in America And S. Africa

Professor D. F. Jabavu, of the Fort Hare Native University, who has just returned from Philadelphia, where he attended a religious conference, in an interview with a press representative in Johannesburg said, "I was pleased to see that the American negroes by the wise use of their vote have actually got a negro representing Chicago and now enjoy many economic privileges and benefits. I noticed that black police arrested both black and white with equal impartiality." While there were many colour bars in South Africa against the black man buying land, he said, the negroes in the States were free to buy anywhere. He further said that while in South Africa natives were being refused trading rights in Kroonstad and Bloemfontein, American blacks were to be found conducting all types of trades and businesses.

"Disease Knows No Colour Bar'

Dr A. J. W. Wilkins, Medical Officer of Health for Salisbury, at a Rotary Club luncheon on Wednesday, Nov. 10, said there was an unusually large proportion of Asiatics, Coloured people and Natives in the City but he declared that disease had no colour bar. The health of the Europeans depended on the health of the rest of the community. . . Recently Mr L. S. Amery had commented on the fact that of all the money spent on health services in the United Kingdom at most 15 per cent. was spent on preventive medicine and the other 85 per cent. on curative services. He thought there was room for a profound re-adjustment of their perspective. They wanted to make the nation health-minded and health-conscious rather than sickness-minded and sickness-conscious. The work of the Public Health official, said Dr. Wilkins, was not easy here because, in addition to many difficult medical problems, there were added the problems of race. The population included Europeans, Asiatics, Coloureds and Africans with great differences as regards cultural, educational and financial achievements, but in the realm of health these differences, from the point of view of the future, were of little consequence. "It is no use talking about the expense of your location, health department, native clinics, hospitals, education and social amenities for natives, etc., if you wish the health and happiness of yourselves, your children and your children's children to be safeguarded.

We quote the above words uttered by Dr. Wilkins in Southern Rhodesia as they are equally applicable to the Union.

The "New Outlook"

The second Number of the *New Outlook* is just published in Durban. The first appeared in last April. The reason given for this long interval is that the paper was originally launched by an enterprising young Bantu who, finding himself after the first issue, in a financial predicament, was reluctantly compelled to give up the idea of publishing the second issue. The publication is stated to be "a non-party magazine catering for the educational needs of teachers, parents, students and men and women of all classes including the man-in-the-street. The present Number is a great improvement on the first one in its get-up and general appearance. It contains interesting articles and information about non-European activities. We welcome the *New Outlook* with our best wishes. If it succeeds in its endeavour to serve the needs of the non-Europeans and in bringing about a better understanding between the Black and the White races, it will have proved worthy of its existence.

Indian Social Service Committee

The tenth anniversary celebration of the Indian Social Service Committee, will take place on Monday, November 22, at 7.30 p.m. at the M. K. Gandhi Library Hall, 140 Queen Street, Durban. The public are invited by the hon. secretary to be present.

New Government Indian School

A new Government Indian school is to be built at Greyville, according to an announcement in the *Provincial Gazette*. The school will have three storeys and accommodate between 500 and 600 pupils. It will serve an urgent need in a thickly populated area, where several hundred children are unable to receive education. According to evidence given before the Education Commission, there were from 35,000 to 37,000 children of school age in Natal, of whom only about 23,000 were on the school rolls. Tenders are being called by Messrs. W. G. Moffat and Hirst, Durban, towards the end of the month.

Indo-European Council

The annual general meeting of the above Council will be held at the Dattnell Crescent Indian Girls' School (formerly Mitchell Crescent), on Tuesday, November 23, at 7.45 p.m. After the completion of the formal business of the annual meeting an informal social will be held at which refreshments will be provided. It is hoped by the secretaries that all members of the Council will make a special effort to attend.

Johannesburg's New Mayor Elected

Mr J. S. Fotheringham, formerly Deputy-Mayor, was elected Mayor of Johannesburg at a special meeting of the City Council. Mr. J. J. Page, chairman of the General Purposes Committee, was elected Deputy-Mayor. Mr. Fotheringham is the youngest Mayor Johannesburg has had. He was born at Peebles, in Scotland, in 1898.

Meher Baba Arrested

Meher Baba, aged 40, who has been masquerading under the alias of Sir Meher Baba and who claims to be the founder of a new Buddhist religion, has been arrested at Cannes on the French Riviera. He had induced a number of persons to part with large sums of money: but one of his victims informed the police. In a statement, Baba said he had fled from India owing to the difficulties placed in his way by the British Intelligence. He went to Italy, but was expelled from that country. Baba also claims to be a prophet and predicts that a new world war will break out on December 10, 1938.

Death Of Sir Geoffrey Corbett

The death occurred suddenly on November 2, of Sir Geoffrey Latham Corbett, states a Reuter's message from Cairo. Sir Geoffrey Corbett was the adviser to the Ministry of Commerce and Industry in Egypt since 1935. In 1920 he was a member of a deputation to South and East Africa. He was a member of the Indian delegation at the last Round Table conferences between the Union and the Indian Governments.

Clairwood Hindu Cemetery

The annual general meeting of the Clairwood Hindu Cemetery was held on November 14. The secretary submitted his report which reflected useful work done during the past year. The report states that, permission to construct a crematorium at the grounds of the present cemetery in Flower Road has been granted by Mr. Campbell, the City and Water Engineer, upon consultation with Dr. G. H. Gunn, the Medical Officer of Health. So far the committee has worked untiringly in the way of raising funds, as about £500 is needed for this important undertaking. The committee has levied the sum of 10s. 6d. on all Hindustani residents who have free-hold properties and 5s. 3d. on all leaseholders. Steps have been taken to inform householders. It is sincerely felt that all residents who have promised donations will make special effort to pay the amount as early as possible, as it has been decided to start work immediately. The financial position, as revealed in the treasurer's report, shows a balance of £15 1s. 1d., plus an amount of £16 17s. 9d. collected in connection with the crematorium, making a total of £33 0s. 1d. The following office-bearers were then elected for the ensuing year:—Chairman: Mr. R. Hodree; vice-chairman: Mr. M. Singh; hon. secretary: Mr. S. Gopal; hon. treasurer: Mr. B. R. Maharaj; committee: Messrs. Gobin, K. Harilall, N. Kemperadh, P. R. Pandey and Kesoor Singh.

Hindu Women's Association (Salisbury)

A meeting of the Hindu women of Salisbury, convened by Mr. C. O. Patel, was held on November 13 at the Hindu School. Mr. C. O. Patel presided. It was decided to form a Hindu Women's Association, and the following election took place:—President: Mrs. Jethaben Nagarji Mohta; vice-president: Mrs. Surnaben Chanibhai Patel; secretaries: Mrs. Manihen Haribhai Patel and Mrs. Kashiben Motibhai Patel; treasurer: Mrs. Muniben Nathoji Patel. The above five, together with Mrs. Bhikhiben Vallabhbhai Patel and Mrs. Maniben Babonial Patel, formed the executive committee.

Union Condolences On Death Of Mr. Ramsay MacDonald

In the absence of the Union High Commissioner in London the Political Secretary of the Union has communicated the following letter of condolence to the British Government on the death of Mr. Ramsay MacDonald: "I am desired on behalf of the Government and people of the Union of South Africa to express their feelings of deep sorrow at the death of the Right Hon. James Ramsay MacDonald, P.C., M.P., and to convey to His Majesty's Government in the United Kingdom their condolences on the passing of an distinguished a national figure."

Protests By Non-European Railway Workers

At a mass meeting of the South African Railway and Harbour Workers' Union (non-European) held in Capetown on Thursday, November 11, unanimous resolutions were passed protesting against their treatment by the Minister of Railways and Harbours and the Railways and Harbours Administration and against what was described as the indifferent attitude adopted by the authorities to requests of their Union supported by the South African Trades and Labour Council. It was demanded that the Minister and Administration should immediately consider increases in wages and improvements in conditions for non-European railways and harbours workers. The Union felt this demand justified in view of the fact that "non-European railway and harbour workers are largely responsible for the high profits made by the Railways and Harbours Administration."

Road Police Search For Sedan Car

The police are searching for a sedan car involved in the attempted kidnapping of a 12-year-old schoolgirl by Indians on Wednesday, November 10, says Reuter, Johannesburg. The girl told the police that four Indians had pulled her into a car and then, when she struggled, pushed her out again.

Nobel Peace Prize

The Nobel Prize for literature was awarded to the French writer, Roger Martin Dugard, states a Reuter's message from Stockholm dated November 11.

—oOo—

Social And Personal

MR JALBHOY RUSTOMJEE, chief representative of the New India Assurance Co., after a sojourn of a few months in India, arrived in Durban with his two sons, by the *Kenya* last Wednesday.

* * *

Among the notable passengers who have arrived in Durban last Wednesday by the *Kenya* were Mr. Hajee M. M. Moola of Messrs. Mahomed Ismail & Co., of Durban, Mr. Hajee A. M. Shaikh, Mr. Hajee Abdulla E. O. Parekh and Mr. Hajee Ahmed Muller, well-known merchant of Verulam. The last named is 90 years of age and went for pilgrimage to Mecca for the third time and has returned once again safely to the land of his adoption. His old wife, who had accompanied him, died in India.

* * *

Babu Roopsingh, a prominent Indian citizen formerly of Chuka's Kraal, has sailed for Calcutta by the *Inanda*, on Saturday November 13. This is his fourth voyage From Calcutta Babu Roopsing intends going on an extensive tour of India, and hopes to return after attending the Indian National Congress.

TRIBUTE TO GANDHIJI

LOVE OF TRUTH AND NON-VIOLENCE

By

Prof. N. R. MALKANI

In "The Hindustan Times"

This is the 69th anniversary of Gandhiji and it is right that we should celebrate it with great joy all over the country. Most of us do so because we think he is the greatest Indian patriot living and many of us do so for we believe him also to be the most righteous living man of the world. I am sure he loves truth and non-violence as nothing else. But I imagine he values health next only to righteous living. We assume his long life as a matter of course and think he cannot but live with us year after year. We forget that his life has been as much a struggle against evil as a struggle for bodily health. Very often the struggle looks uneven and he seems to fight heavy odds. But ultimately he conquers and lives so that we may have the pleasure of celebrating his birthdays. So many have written and spoken about the mental and spiritual powers of Mahatmas that most of us forget the bedrock and foundation of that power,—his sound health.

Visible Crucifixion

As all are aware the external appearance of Gandhiji has never been very impressive. He sits straight but you cannot say that when he stands up. He does not like standing long and he seems to walk with legs that work like stilts. The gait is neither easy nor graceful, much less imposing. But as is both him and quick as many of us younger men know to our cost. The leaders we know of may or may not have a bearing and some are over-bearing. But they can only sit or stand—they cannot walk fast and do not care to run. Few of them attempt to play with their bodies or experiment with them in the interests of truth. Gandhiji's experiments with truth are noble but his experiments with his body for the health of others are the most daring and challenging. It is a visible crucifixion though few seem to reap the good of this vicarious suffering. We are all for Gandhiji's soul force and have only cared for his body so as to take from it the work of a pack animal. If the animal did not kick in time to protect itself we would have killed it long ago for our ideal of Mahatma seems to be a pure soul disembodied. I believe Gandhiji is the first Indian Mahatma who has considered his body as important and its health as precious, worth preserving. If it were not for the use he makes of his body, Gandhiji would be one of the biggest idol-worshippers in India.

Method In His Madness

Sometimes I have the chance of observing several of our political celebrities at close quarters in the Harijan Colony. It is quite interesting and amusing. It is said that a great man is not the same to his valet as to outsiders and I have had the honour of trying to play the valet to some. And

B. W. CANEY

—Jeweller—

366 West Street, Durban

For best value in Jewellery & Watches of all makes, try...

once I spoke my mind out to Gandhiji "Bapu, there is much that is mad about you. Nevertheless there is some method about the mad Mahatma. But so-and-so is mad without a method. You think you work hard but so-and-so works harder than you. You imagine you sleep very little though you never seem to loose a chance to snatch it from nowhere. But so-and-so seems to sleep nowhere. I am feeling a sort of compassion for so-and-so—seeing the way he tramples on his body until it will rise in revolt some day to smite the oppressor." And this so-and-so is not a figment of my brain but you would be surprised to know the number it may include. Why, Mahatma is a regular connoisseur about the needs of the body. Simple and nutritious food, regular walks, open air, pure water, good sleep, light clothes and temperance in all things. He is fully aware of the influence of the mind and spirit on the body. In this railway and aeroplane age the wear and tear of body and mind go on at a fearful pace. Our forefathers fatigued chiefly their muscles but we seem to exhaust the strength of the nerves as well. So many of our best men are a bundle of nerves. But Gandhiji's nerves are always restful. You have seen him at or after prayers in the morning and evening, so calm and reposeful. But few have seen him after a bath. I think it gives him a pleasure that is physical and almost sensuous. He emerges out of the bathroom with a copper-coloured skin, a springy gait and a radiant smile. The bath is the only place where he is alone and unwatched. In all other places he pursued by public gaze and required to behave as a Mahatma. He becomes human and himself when alone in his tub, he rests or reads or perhaps plays with the water. It washes and cools him.

Line Of Life

We hear again that he requires rest, for his blood-pressure is going up. When you and I feel flabby in our arms and legs or worse still the stomach, we have fears about the state of our brain. When great men have a rising pressure of the blood they get flabby in the brain. Luckily the Mahatma realises in time that high blood pressure is the remorse of an overworked brain and loses no time in regaining the proper balance. Other Mahatmas were great but Mahatma Gandhi has seemed to me also one of the most balanced in his behaviour. My only grouse is that he lets many of us run for recovering our balance after helping us to lose it first. So far as he is concerned he is as astute with Death during sickness as so many Viceroys believe him to be in politics. He tempts both and sometimes is granted an interview. It is believed that the latter grant him one only when they must, and I am of the opinion that even Death is not more willing than the Viceroy of India to visit Gandhiji. It will require any amount of persuasion and trickery to wean the great Mahatma of the love of life. For he has always the support of the Greatest Himself. Like a wise physician he opposes Death by advocating Nature, as like a great seer he opposes tyranny by presenting Truth.

The Sporting World

By "Rambler"

Hindu Youth Club

MR. S. G. PILLAY, of Port Elizabeth, was a guest of the Hindu Youth Club (Durban), on Sunday, November 14. Mr. Pillay is the only Indian in South Africa who has gained the unique Distinction as the South African Light Weight Lifting Olympic Champion, which honour he has gained at the Olympic games organised by the South African Weight Lifting Federation at Johannesburg in 1933 and 1935. Before a large number of spectators, and members of the Youth Club, Mr. Pillay gave a very fine exhibition of weight lifting and quoted some useful hints on the art of weight lifting which was well appreciated by all those who were present. The members of the Hindu Youth Club thanked Mr Pillay and wished him every success in the future. Mr Pillay now leaves for Johannesburg and Pretoria.

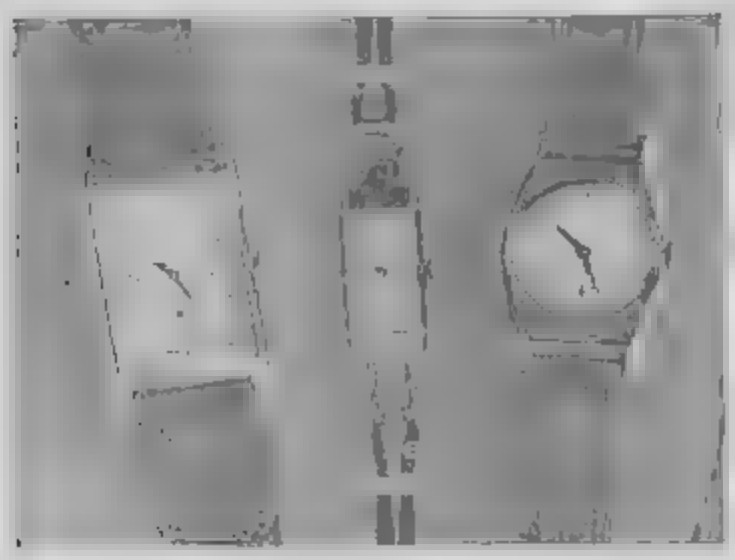
Dipawali Sports At Chaka's Kraal

The fourth annual tournament for the Roopsingh's Floating Trophy took place at the Indian School ground on Sunday, November 14. Fourteen teams participated in the day's event. Although times were sudden changes in the weather, the tournament ended well. Verulam Indian school team was declared winner and Umhlali school team made the runners-up. In presenting the cup, the donor, Mr. Roopsingh, thanked the various sportsmasters for their kind assistance and co-operation in conducting the games. Mr. P. K. Moodley presided in the absence of the chairman, Mr. John D. Latchmanlingh. He thanked the officials of the Dipawali sports, for bringing the sports to a success and urged that more schools should join in next year. He congratulated the winners on behalf of the organising committee.

Witwatersrand Indian Cricket Union

Under the auspices of the above Union, a match was staged between the Hindus and Vredens Cricket Clubs on Sunday, November 14, on the Johannesburg Indian sports ground. The match was exciting from the beginning, but the termination brought the spectators to their feet. The Hindus, batting first, scored 61 runs, and the Vredens 60 runs. The only one on the Hindus O.O.'s side to reach double figures, was Jamat Bhai, 11 runs. For the Vredens, Mithlan Naidoo scored a faultless 33. In the second innings of the Hindus they compiled 45 runs, Mugan making 29. The Vredens, with 45 minutes to play, had to score 47 runs to achieve a victory. The opening pair of the Vredens, B. Desmond Sigamoney and George Williams, set about their task in a businesslike fashion. Both batsmen showing great skill and daring in executing their shots and stealing every run possible. The first wicket fell for 81 runs. George Williams with 31 to his credit was run out and B. Desmond Sigamoney scored a faultless 50 not out, and with the assistance of 8 byes, the Vredens achieved a great victory. Analysis of bowling:—Vredens first innings. Mithlan Naidoo 3 wickets for 15 runs, Leonard Williams 4 wickets for 11 runs, Rev. R Sigamoney 3 wickets for 24 runs: Hindus: D. K. D'sai 5 wickets for 26 runs, M. Daya 2 wickets for 31 runs, Narsai 1 wicket for 2 runs. Vredens, second innings: Leonard Williams 4 wickets for 40 runs, B. D. Sigamoney 2 wickets for 22 runs, Rev. R. L. E Sigamoney 1 wicket for 6 runs.

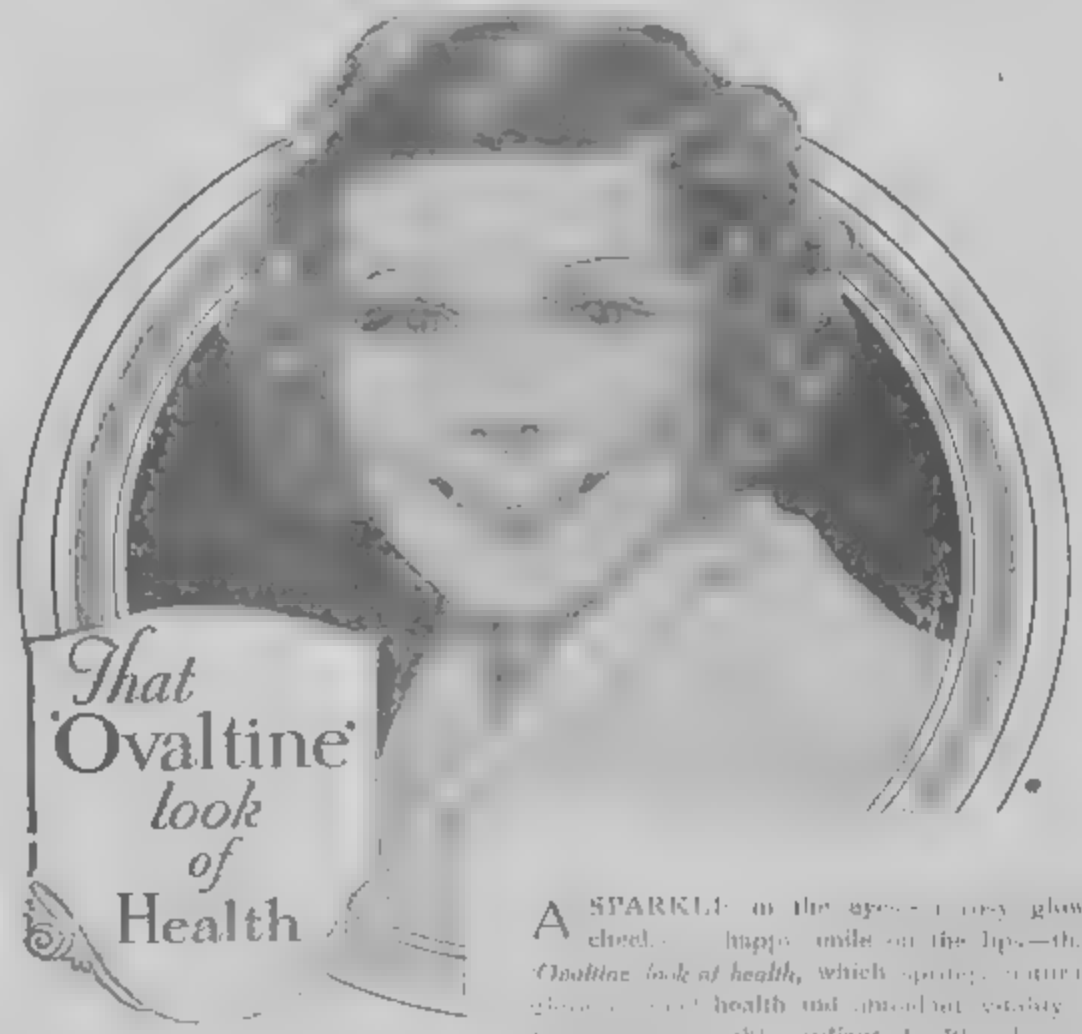
CYMA
WATCHES
on time all the time

For a few shillings more
You can get a CYMA the
WORLD'S WONDER WATCH
OBTAINABLE FROM ALL LEADING JEWELLERS

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST
You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.
STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.
HOW TO STUDY
IN your spare time when at work or at play. You do not go to your college, the personal things THEM TO YOU.
Every lesson is typed and is clear as print, as shown on a blackboard that we cannot show on a white paper. The lessons are PERMANENT. A class room teacher cannot give such private attention and encouragement, but a Correspondence tuition can do so wherever your work deserves it. On the other hand, for any private necessity, point out your problems PRIVATELY. Distance makes no difference.
IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION.
It costs nothing to inquire about the many courses conducted by us.
WRITE TO-DAY There is no obligation.
THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).
Mr. C. F. Tebbs, Fellow, Sc.A., A.I.D.A. (S.A.), A.B.T. (Eng.), is in charge of this section.
232, Grey Street, Durban. 1250

DIWALI SPECIAL NUMBER
OF
"INDIAN OPINION"
Profusely illustrated and full of interesting reading matter for young and old
PRICE 1s.
Obtainable in Durban at the following places:
PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOM, Grey Street;
SINGH'S CAFE, Grey Street;
SUNBRAND TOBACCO WORKS, Grey Street;
NARANJI VALLEBJI'S TEA ROOM, Brook Street;
K. K. PILLAY, Alice Street.
And From:
Manager, "Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

That 'Ovaltine' look of Health

Supreme for Health Strength & Vitality

A SPARKLE in the eyes—a rosy glow in the cheeks—a happy smile on the lips—that is the *Ovaltine look of health*, which springs naturally from glowing health and abundant vitality.

You can enjoy this radiant health always if you remember the vital importance of correct nutrition and regular sleep. For ensuring these, there is nothing so equal delicious Ovaltine.

When Ovaltine is your daily beverage you know that your dietary is complete in every nutritive element required to build up body, brain and nerves. And when Ovaltine is your regular night-cap you can be sure of enjoying sound, restful, energy-creating sleep.

Scientifically prepared from malt, milk and eggs, Ovaltine honestly offers the maximum of health giving nourishment at the lowest price. Even when you make 'Ovaltine entirely with milk it is still the most economical food beverage. This is due to its high quality and the small quantity you need to use.

'OVALTINE'

Made by A. WANDER, LIMITED

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
58, Wick Street And 60, Wick Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Moss Street And 58, Wick Street,
VERULAM.

Cable Address
ADVANCE.
Phone 23003
" 23116 Res.
DURBAN
Phone 19 VERULAM.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORD ER AND PLAIN CENTRES, BOTTIAH BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/-, 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY.
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & upwards
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in & 45 in. width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/5 yd. 1/9, 2/- & up.
GEORETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 15/ & up.
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards.
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/-, 95/-, 125/- & upwards.

THE NOTED INDIAN SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Lustres Engraved Trays and Various other Line
At Special Reduced Prices.

Harmoniums Tabla, Gramophone, Records & Musical Instruments At Rock Bottom Prices.
Indian Condiments, Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Grams from £15. £25, £35, £45 & up

Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧, ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

શાખાઓ
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

મરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની મીનારવાળા અને સાદી, તેમજ ભાતભાતની બુટીદાર સાડીઓ શી. ૬૦, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ક્રમબધ્ધ આવતી છે.

ક્રેસમ ક્રેપની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર
ભાતભાતની ભાતવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨-૬ અને શી. ૧૭-૬ થી ઉપર.

ક્રેસબનું ઉંચ-ડી-ચીન શી. ૩-૬ નું પાર્સ. ૪૨ ઇંચ આવ ૪૫ ઇંચ પહોળ
સાડીનું બોર્ડરવાળું ડીઝાઇનનું કપડું, ૪૪ ઇંચ પહોળ વારની, શી. ૧-૬, શી. ૧-૯, શી. ૨-૬ અને તેથી ઉપર
ક્રમબધ્ધ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ શી. ૨૫, શી. ૩૯, શી. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને મેચ થનારાં બ્લાઉઝ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬ અને તેથી ઉપર.

દરેક રંગની ભરી ક્રેપની જેવાળી સાડીઓ શી. ૫૫, શી. ૭૫, શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

હારમોનીયમ, તબલાં ગ્રામોફોન, રેકર્ડો અને બીજાં વાજાંનો ઓછામાં ઓછા ભાવે.

દરેક જાતનું ગ્રામોફોનનું ગ્રામરી પ્લેટોનું કેટલોગ મફત આપે.

મીડવેસ્ટ રેડીયો અને રેડીયો ગ્રામ્સ
ભાવ પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર

કીટમાસના પ્રેઝન્ટને લાયક આરસના તાજ મહાલો
ભાવ શી. ૧૭-૬, શી. ૨૭-૬, શી. ૩૭-૬, શી. ૪૫.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના દરને
સને ૧૯૦૩માં સ્થાપ્યું

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૯ નવેમ્બર ૧૯૩૭ અંક—૪૭

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૧૯ નવેમ્બર ૧૯૩૭.

એજન્સીની નિષ્ફળતા

આ અંકમાં 'હિંદુસ્તાન ટાઇમ્સ' માંથી રેવરન્ડ ચૅન્ડ્રઝના જે લેખો પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યા છે જેમાં મી. એન્ડ્રુઝે દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી ઉત્પન્ન થયેલો વતનીય લેસ અને વર્ણભેદ આફ્રિકાના આખા પ્રવાસ પર પ્રસરી છે પૂર્વ આફ્રિકામાં દાખલ થયો છે અને હીંદીઓની અને સામાન્ય રીતે બધા બિન-યુરોપિઅનોની સ્થિતિ અસહ્ય કરી દીધેલી છે તેની દુઃખદ કહાણી કહેતા છે. તેમનો પ્રવાસ જો એન્ડ્રુઝે એ જણાવ્યા છે કે જ્યાં એજન્ટો ન હોય ત્યાં હિંદ સરકારે બાકી હિંદી પ્રજાના હાલોનું રક્ષણ કરવાને પોતાના એજન્ટ નીમવા જોઇએ. વધુમાં તેઓ જણાવે છે કે જો એવા એજન્ટ પહેલેથી નીમાયા હોત તો આંઝીબારમાં હીંદીઓ વિરુદ્ધ હમદા થયા છે તે નહિ થયા હોત.

આ બાબતમાં જો દક્ષિણ આફ્રિકાના દાખલો જોવામાં આવે તો દલીલનો મી. એન્ડ્રુઝની દલીલના વિરુદ્ધ જશે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં હિંદ સરકારના એજન્ટની કાયમી જગા ત્યાંના તે ઉપરાંત કહેવાતા "ખાનદાની ભાઈ" રંગ દાક્ષિણ્યના કરાર છતાં તે કરારોનો ઓચિંતા ભંગ કરનારા હિંદીઓ વિરુદ્ધ અનેક કાયદાઓના મડાગ કાયદાઓથીએ ચડી ચુક્યા છે. ગુજરા જેસને પર પાડ્યું છે, વેપાર રોજગારપરના બંધનો વધી ગયા છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓની સ્થિતિમાં સુધારો થવાને બદલે બગડ્યો થયો છે અને એજન્ટની હાજરીએ આપણી સ્થિતિ દસ વર્ષ અગાઉ હતી તના કરતાં ખરીજ નબળી કરી દીધેલી છે. નવું કારણ માત્ર એજ છે કે એજન્ટને હીંદી ઓના હકો અને હાલોના રક્ષણના કરતા બને સરકારો વચ્ચેનો ગાત્રભાવ ટકાવી રાખવાની ચીંતા વધારે રહે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામા જ્યારે પ્રથમ એજન્સીનો રવાજના થઇ ત્યારે એવું માનવામા આવ્યું હતુ કે એજન્ટ કોઇ મહાન વ્યક્તિત્વ ધરાવનાર વિદ્વાન પુરુષ હશે કે જે યુરોપીયનોમા ભાતુકુળ લોકપ્રિયતા ઉત્પન્ન કરી શકશે, બંદોબસ્તના કરારો તું પાલન કરાવીને હીંદી કોમના હકો અને હાલોનું રક્ષણ કરી શકશે અને તે સાથે પોતાના દેશબંધુઓને ફાયદો પહોંચાડી શકશે. પણ એજન્ટ એમાંનું કશું જ કરી શક્યો નહિ. મી. એન્ડ્રુઝે પણ એવાજ એજન્ટની કલ્પના કરેલી છે

સિદ્ધાંતમાં તો એ બહુજ સુંદર છે પરંતુ અમલમાં એજન્સી બહુ નિષ્ફળ નીવડેલી છે હિંદુસ્તાનના વર્તમાન સંજોગોમાં એ સીધાય ખીજું થઇ શકે એમ નથી. આ કારણો ધ્યાનમાં રાખતાં એ સફળ થશે એમ લાગતું નથી. કોઇપણ હિંદીને પોતાની દેશી સરકાર નથી. હિંદ સરકાર પ્રજાકીય નથી. જ્યારે સરકાર છે, જ્યારે થોડા ને પ્રમાણ જ્યાં એ રાજ્યના પ્રજાઓ પ્રત્યે બહુ ખરાબ છે તેમને ઉપયોગની કરવાની પ્રજાના હાથમા સત્તા નથી. એવી સરકારના એજન્ટનું વજન કોઇ પણ રાજ્યે કેટલું પડી શકે ?

વળી એવો પણ અનુભવ પરવાયો છે કે એવા એજન્ટથી જે દેશમા તેમને મોકલવામાં આવેલા હોય તે દેશની હીંદી પ્રજાની સ્થિતિ કદાચ સુધારી ન શકાય પરંતુ પોતાની ખરાબ કારને ઘણી પરિસ્થિતિથી ચડકે ! સામાન્ય રક્ષણ. આ બાબતમાં પણ એજન્ટ લક્ષમાં રાખવા કોઇ ખાસ ફરજ અમે નથી માનતા. તેમનાથી ઘણી પરિસ્થિતિ તો લાવેજ જણાવાને સકાય જો તે બીલકુલ નકામ્યતા બતાવી શકવા કોઇ ખાસ કારણ પણ પક્ષનો સાથ લીધેલો નહિ હોય. દક્ષિણ આફ્રિકામાં બનાવ બનેલો છે કે એજન્ટ પરદેશના ન પુનરાવૃત્તિ બનાવી નથી શકયા અને નથી હિંદનો ઇજ્જત પુરી પાડેલી બાબતે પોતાના જવા કાઢતી દીદાઓ બાબે સત્તાવાર ગણતરીમા આવતી હોય એમ તો કોમેમાં ખરીજ જાણી નથી.

આ દેશમા હિંદ સરકારનો એજન્સીની સ્થાપના થઇ છે બારથી લક્ષણ જાહેર કાર્ય બાબતની પ્રવૃત્તિઓજ કરવાની અમર પડી ગયેલી છે. બાકી પીયુના જન્મદાસોએ ઘણા ને પરંતુ બાકર ગાંડીજી, લાલા લીંદોમા કે મોલ્વી રહ્યા, ગયો તેટલો જરૂરી પ્રયત્ન કોઇ છતાં પણ નથી થઇ અને બાકીર સંસ્થાઓ સંધારણ તો ગોલેરાસાહેબ ગુજરાત કાર્ય ચલાવી રહી છે. આ રીતે એજન્સી દરેક રીતે નીષ્ફળ નીવડેલી છે હિંદ સરકારના એજન્ટ તરીકે મહાન વ્યક્તિત્વ ધરાવનાર સજ્જન જે કોઇ આવેલા હોય તો તે બાબત ના થાજી છતા પરંતુ તેમનો પણ એટલું તો ડિસ્ટ્રાક્ટર્યુજ પડશે કે જે કામ તેઓ આ દેશની સિદ્ધ કરી શકવા હતા તે કેવળ પોતાનાજ બાલ ક્રિયમ ચુકોને લીધે આને નહિ કે એજન્ટ તરીકેના તેમના દોહાને લીધે

'દક્ષાનીકા ઓપિનિઅને' પણ આ વિષય પર ચર્ચા કરેલી છે અને તેમના લેખમાંથી નીચેનું દાબણ બાબતોમાં રસ પડશે

"પસંદ કરવામા આવેલા એજન્ટનામાં જે બાબતો હશે અને આ દેશનાં પ્રસંગ આપણા બાબતોના સંબંધને માટે ગમે તેટલો પ્રયત્ન કરવામા આવશે અને તેમને બાબા આવી જવું પડશે. પરંતુ જે સંજોગોમા સરકારી પક્ષ અને મુશ્કિલીરૂપ થઇ છે તેમા 'બાજી ઠા' કરવાની બુદ્ધિ હશે અને સામસામે અને સરકારમા વધારવાના કારણ રાખવા હશે તો તેમનાથી બાકરાર કશું નહિ થઇ શકે આ હિંદ સરકારના એજન્ટો (ગોરા કે બા ચૂરા) જ્યાં વસતા હોય ત્યાં રહેતા હીંદીઓના હાલોનું રક્ષણ કરવાની સૂચના મળેલી છે તેઓ બારી રીતે સમજી છે કે તેઓને પોતાનું કાર્ય ગંભીરપણે કરવાનું નથી. તેઓ સારી રીતે જાણે છે કે તેઓની બાજીક હીંદ સરકારના એવો બારા ઉજર તોજ કે તેઓએ હીંદીઓની રાજકારી અને નાગરીક તરીકેની સ્થિતિ સુધારવાનો ગંભીરપણે પ્રયત્ન કરેલો. પરંતુ સ્થિતિ એ બતાવે છે કે ઐતિહાસિક સરકારો પોતપોતાના દેશના. હીંદીઓની હાજરીથી ગુસ્સાલ છે અને તેથી તેઓના અનેક રીતે ઉપદ્રવ કરે છે. હીંદીઓ આ દમનનીતીનો વિરોધ કરે છે અને જબરી ઝુંબેશ ઉભી પાડે છે હીંદના રાજકારીઓ અને રાજ્ય કારી પુરુષો તેની ઉદારી લઇ તથા કરાવ પુરે છે હીંદ સરકારને આ વસ્તુ પસંદ નથી પડતી અને તેથી તે ચળવળીઓને કહે કે આમ કોઇપણ રીતે બાજ કરવા ગાંધીજીની કોમ આગે તમારા બાબતોના હાલોનું રક્ષણ કરવા લાયક પ્રતિનિધિ તરીકેના બાકારો એજન્ટ નીમવામાં

છીએ" આ બેઠક આજ્ઞામાં મૂળ નીતિવાળી સરકાર બાજુ રહે છે. બાકી તેમાં કશો મંજીરતા નથી. તમા બેજવાબદારો આ ,સારી રીતે જાણે છે. કેટલાક બેજવાદારો વળી પ્રમાણિકપણે સ્વિકારી રહે છે કે દીંડીઓ વિરૂદ્ધ ફેલાતા વર્ણદ્વિષને અટકાવવાની તેઓના માં શક્તિ નથી. દાખલા તરીકે જોહાનીસબર્ગમાં મળેલી ગોરાની કલબની મીટીંગમા બાપણુ કરતા એજન્ટ-જનરલ સર મંચર્જ રજા બલીએ કહ્યું હતું કે "હું ઇચ્છું છું કે મારાથી આ પ્રસંગે ખુલ્લી રીતે દિલ બોલીને બોલી શકાય પરંતુ મારે મોઢું બીધાયેલું છે."

આ સદ્ગૃહસ્થ પોતાનું મોઢું શાવેલું છે એમ કહે છે. કાણે શાલ્યુ અને શા કારણે? તેઓ તેમ કહે છે કારણ તમની માફીક દીંડ સરકાર નથી પ્રજાની કે તેઓ દક્ષિણ આ દિકાની સરકારની વિરોધ કાંડી કરે. શું બાપાન કે કોઇ પણ અન્ય રવયંનાશ્રીમ સરકારના એજન્ટ કદી એમું બોલવા હોય ખરા કે તેમનું મોઢું બાંધવામાં આવેલું છે? દક્ષિણ આ દિકામાં પોતાના સ્વદેશબંધુઓના રાષ્ટ્રિય માન અને મરતબાનું રક્ષણ કરવાનિ સવાલ આવે ત્યારે જનરલ હર્ટઝોગની સરકારને બોટું લગાડવા તે કદી કબૂલાવાના હોત ખરા!

ત્યારે હવે વસ્તુસ્થિતિ એ છે કે દીંદ અહાર પરદેશોમા રહી રહેલા દીંડીઓ જો સ્વાર્થ્યા નહિ અને અને પોતાનીજ શક્તિપર વિશ્વાસ નહિ રાખે તો બીજા કોઇની પણ તેમને મદદ મળવાની નથી. આપણામા જ પુરૂષાર્થ કરવાની શક્તિ ન હોય અને આર્થિક લાભોનેજ પરમેશ્વર સમજના હોયએ અને તેને ખાતર આપણુ જાતીય અભિમાન અને સ્વમાનને પણ હોમી દેવા તૈયાર હોયએ તો પછી બિજાને આપણે વિશે લખવાનો આપણને હકજ નથી. પરંતુ જો આપણે આપણા જાતીય આત્મમાન અને સ્વમાનને ખાતર પણ્યા રહેવાને હોયએ તો આપણે તેને બાતર સઘળાને તૈયાર થવું જોયએ. પરંતુ હકીકતમાં પડી રહીને સડી નહિ શકાય. 'કોંગ્રેસ-નીકા ઓફ પોલીટીક્સ' પુર્વ આફ્રિકાના દિંદીઓને બોકાર કરે છે કે આ ચમન દરેક આફ્રિકાના દિંદીઓનો મહાસભા બોલાવવાનો છે અને આ પણી સઘળા સંસ્થાઓને તાકે કરીને તેના પ્રમા ણથી અને કુશળ પ્રમુખોએમને બોલાવી દેવા જોઇએ. અમને લાગે છે કે બોજ વસ્તુ આ દેશમાં આપણે દીંડી પણ લાગુ પડે છે અને બેજવાબદારીના પ્રમાણમાં જવાબદારી કરવા કરતાં આ કામ ઘણુંજ વધારે ઉપયોગનું છે.

મહાસભાના બેઠક સભ્ય મુનીયનની મુલાકાતે

હિંદના વડી ધારાસભાના મહાસભાવાદી સભ્ય શેઠ જમનાદાસ પુર્વ આફ્રિકા અને ઝાંઝીબારમાં ત્યાંના દીંડીઓની પરિસ્થિતિના તપાસ કરવાને નવેમ્બર તા. ૬ મીએ દીંદથા ઉપડી ચુકયા છે. ઝાંઝીબાર અને ટાંગાનીયીકાની દીંડી બેસોસારીએશનને તેમને આ મંત્રણ આપેલું છે આ બબર દીંદના વર્તમાનપત્રોમાં પ્રસિદ્ધ થયા છે. યુનીયનના દીંડીઓ તરફથી તેમાને આમંત્રણ આપવું છે કે નહિ એ અમે જાણતા નથી. આપણું ધર બળવે સળગી રહ્યું છે હારે કોઇ પણ પ્રતિષ્ઠિત નેતા આ દેશમાં આવી આપણને કુસંપના ભાડામા પડેલા જુએ એ આપણે માટે ઓછું શરમભરેલું નથીજ તેમ છતાં ત્યાં બબ્બે દીંડીઓ વસી રહ્યા છે ત્યાંની પરિસ્થિતિ રવદેશ નેતાઓ બાતે આપી તપાસી બબ એમ માન આપવાજ લાયક નથી પરંતુ દીંદની પ્રજાના પણ લાભનું છે આર્યા દક્ષિણ આફ્રિકાના દીંદીઓ રોહ ગોવીંદ દાસને હાર્દિક આવકાર આપશે એ વિશે અમને કશા શંકા નથી. શેઠ ગોવીંદદાસ મધ્યપ્રાંતમાં આવેલા જબલપુરના એક મોટા જમીનદાર છે. તેઓ રાષ્ટ્રવાદી છે અને પોતાના દાદાએ જે કે તેમને પોતાના વારસા માંથી બાતલ કર્યા છે છતાં પણ તેઓ મહાત્મા ગાંધીજીના સ્વભ્ય અને મહાત્મા ગાંધીજીના ચુસ્ત અનુયાયી રહ્યા છે. ૧૯૨૪ ની સાલમા તેમણે અસહકારની લડતમાં આગળ પડતો ભાગ લીધો હતો અને ૧૯૨૩-૩૫ સુધી સ્વરાજ્ય પક્ષના સભ્ય તરીકે કાઉન્સીલ ઓફ સ્ટેટમાં દાખલ થયા હતા. ૧૯૩૦ માં સવિનય ભંગની લડત શરૂ થતા તેમણે રાજીનામું આપી દીધું હતું અને આખો બબત જેલ ગયા હતા. ૧૯૩૫ માં તેઓ પાર્લામેન્ટરી બોર્ડના સિલેક્ટર તરીકે ધારાસભામા દાખલ થયા હતા.

નટીવાને કોર્ટ તરફથી ચમકી

રાહરેસથી બોક નેટીવના પગમાં બોગી મારવાના આરોપ માટે બેક યુરોપીયન ફારમર સામેના કેસમાં ચુકાદો આપતાં પીટર્સ બર્ગના મેજીસ્ટ્રેટ મી. લેમરે સામાન્ય રીતે આખી નેટીવ પ્રજાને ધમકી આપી હતી કે તેઓએ યુરોપીયનોના ઉપર બળાત્કાર કરવો કે તેઓને ગુસ્સે કરવા નહિ. નહિ તો તેઓની સામે દંડાવારનો ઉપયોગ થશેજ. મી. લેમરે કહ્યું કે આ પ્રમાણે કરીને નેટીવો માન જવાબદાર મોકાની સલાહ મુજબ વર્તે બ. મોણીબારથી નેટીવપર હુમલો કરનાર યુરોપીયન ફારમરને મી. લેમરે નિર્દોષ ઠરાવ્યો હતો. ગોરકામદે બંદૂક ચલાવવાના બીજા આરોપના સંબંધમાં મેજીસ્ટ્રેટે જણાવેલું નેટીવ અને તેનો બીજો બેઠ બાળબચ્ચે મજકુર ફારમરને લાકડીઓ અને કુહાડીવા બબીલકાવતા હતા બોગી ઝુબાની રિબકારી લીધી હતી

પ્રથમ તો બદામસનોથી મેજીસ્ટ્રેટોને પોતાની યગ્ય આવતા કેસોને તે કેસોના મુબ્બુદાપરથી તપાસવાને બદલે આવી બાતની સામાન્ય દીક્ષા કરી આખી કોમને બ્યાબ્યાન આપવાનો હક છે કે કેમ એજ આજે સમજી શકતા નથી. અને બીજું મેજીસ્ટ્રેટના આવા ચુકાદાથી ગોરાઓ, કે જેઓને બંદૂક રાખવાની ખુલ્લ છોપ છે, અને જેઓ નેટીવોને મનુષ્ય તરીકે ગણવાને ટેવાયેલા જ નથી તેઓની સામે તેનો વધારે ઉપયોગ કરવાને કરાર તો કરી નથાય નહિ ગણાય.

યુગાન્ડામાં ઇમીગ્રેશનની મુશ્કીબતો

યુગાન્ડાની ઇકોનોમીક ડેવલપમેન્ટ કોર્પોરેશન એસોસીએશને તાજે બબાણે બારી બહાર પાડી છે કે યુગાન્ડાના ઇમીગ્રેશન બાબતોમાં સામાન્ય રીતે પુર્વ આફ્રિકા અને બાલ કરી યુગાન્ડા જતા દીંડીઓને જોગવાઈ પડતી અનેક તકલીફો તરફ યુગાન્ડાના એક્ઝિકયુટીવ કોંસારીએશનનું બ્યાન બેંચ્યું છે. આથી બે દેશમાં જવા ઇચ્છનારા વસાહતીઓએ નીચેના ઇમીગ્રેશનને લગતા મારાબો બ્યાનમા રાખવા ઉચિત ગણાશે:

(૧) પ્રત્યેક વસાહતી પોતાથી બંદરપર ઉતરતાં પહેલાં રૂ. ૨૦૦ ડીપોઝીટ ભરવાના આવશે.

(૨) પીછી રૂા. ૧૦૦ યુગાન્ડામા રાયમ થતી વખતે ડીપોઝીટ મુકવા પડશે.

(૩) જો આ ડીપોઝીટો વસાહતીના કોઇ ભાઇ કે સગાં તરફથી બગાઉથી ભરી દેવામાં આવશે તો તેઓને બંદરપર ઉતરતા કશી અડચણ નહિ પડે.

(૪) આ બન્ને ડીપોઝીટો ઓફ વર્ષ બાદ પાછી આપવામાં આવશે.

(૫) યુગાન્ડા જનારા ગુજરાતીઓ તેઓ જે માંધો કે સગાંઓને ત્યા ઉતરવાના હોય તેઓનાં બરાં સરનામા આપવાં પડશે. અને યુગાન્ડા માં દાખલ થયા બાદ ૪૮ કલાકની અંદર તેઓએ ઇમીગ્રેશન બાતાં સમક્ષ હાજરી આપી આવવી પડશે.

(૫) નોકરીની બાબતમાં બાજત છે અને જેઓ નોકરીની આશાએ પુર્વ આફ્રિકા જવા ચહી બેઠયા હશે તેમણે ઉપ્પલતા હોય તેઓએ ઉપર બોડવા પહેલાં તેનો વિચારી કરી લેવો.

ઉિંદના ઉકરી ખર્ચમાં બ્રીટીશ સરકાર ના ફાળો

બ્રીટીશ સરકારે નવેમ્બર તા. ૧૭ મીએ લશ્કરને માટે પા ૬,૦૫,૨૦૦ ની માગ્ન આપવા પાર્લામેન્ટને બલામબ્ય કરેલી છે. આજ સુધી દીંદનો લશ્કરી ખર્ચ આખો હિંદજ ઉઠાવતો બતો હતો. હિંદના નાણા બજર સોર જેનલી એ આગાની સભામા આ માગ્ન વિશે નીવેદન કરતાં જણાવ્યું હતું કે બર્ષે પણ્યો બધી જવાના કારણે આ માગ્ન બબુ વધારે માટે આમવામા આવશે અને જાપાન તા. ૧ લીબા સુધ મરશે.

આફ્રિકામાં પ્રસરતો વર્ણભેદનો જુવાળ

[હિંદુસ્તાન ટાઇમ્સ'માં
ડૉ. સી. એફ. એન્ડ્રૂઝના લેખ પરથી]

હિંદની દૃષ્ટિ આજે પૂર્વ આફ્રિકામાં ગાંઝીબાર તરફ વળી છે તે વાજબીજ છે. ૧૯૨૪ માં લોર્ડ રેડીંગે પોતાની આપખુદ સત્તા વાપરી પોતાની સરકારી બહુમતીને ઉપયોગ કરીને અમુક ઑફીસરોને પોતાની કાઉંસીલમાંથી બહાર કરીને જે ગંભીર અન્યાય કરેલો છે અને જેથી ઝે ટાપુનો લઘુમતિનો મુખ્ય હિસ્સો લગભગ નષ્ટ થઈ જવા જેમ છે તેની સામે હજુ વર્ષ થયા સહાન લડત ચાલી રહી છે.

વર્ણ ભેદ

આ કાયદા દાખલ કરતા ખુદ ગેટરલ-જનરલે કિબકાયું હતું કે તે વર્ણભેદ પાડનારા હતા. તેમણે કહ્યું હતું કે: "સાહેબ, આ બરડાના સંબંધમાં એમ કહેવું અયોગ્ય ગણાશે કે તેની કલમો બાહ્યાર સખત નથી આથવા તો રથાનીક યોરોપના મોટા વર્ગમાં એ બરડો અપ્રીય નથી થઈ પડયો. એ બરડો બોલ્શેવિક કોમના અમુક લોકોના હકો અને છુટોને હરકત કરનારો છે બરડાનો એક વધુ ગેરલાભ એ છે કે તે વર્ણ ભેદ પાડનારો છે અને એ બરડ માંથે હમેશાં તીરસ્કાર છોડજ છે. બીજી તરફથી સરકારે એ બરડો એટલા કારણસર દાખલ કરેલો છે કે સરકારના મત પ્રમાણે તેનો કાયદો જરૂરી છે."

આ બાબત ૧૯૩૪ ના ઘણુ વખત આને પછી વર્ષો સુધી હીંદ સરકારે બહુ ચોકી સલાહથી આ કાયદો રદ કરાવી તેને બદલે હીંદીઓને અન્યાય નહિ થાય તેવો બીજો કાયદો પસાર કરવા ને મજેનત કરેલી છે. સરકારનો એ પ્રયત્ન હજુ પહેલા નથી મુકાયો અને કોણ પણ ન્યાય ગણી શકે તે પહેલાં હીંદની આબાદ થતા સામે પ્રતિબંધ મુકવાના બહાને બીજા કાયદાની સૂચના કરવી પડી હતી.

ગાંઝીબારની બાદ તો બાજુ કરી હીંદીઓની બીજા સ્થાનો સંબંધમાં પણ પડ્યે કેમકે ત્યાં મુખ્યત્વે કરીને કબજો આવેલા બાજ ૧૫૦૦૦ હીંદીઓજ છે પરંતુ આખર પ્રશ્ન તો એ કરતા ઘણોજ વધારે ગંભીર છે. તે એ કે પૂર્વ આફ્રિકામાં વસવાટ કરવાને હીંદી મહા સાગર ઓળગી ગનારા હીંદીઓને કેટલા રાજદ્વારી હક્કો તો આપવા. સરકાર કહે છે કે પણ સહજ કાયદાઓ કાયમના છે - ત્યાં ઘણા દક્ષિણ્યો ગણ્ય થયેલ પુર્વના કેટલા સુધી વર્ણભેદ અને ગોરાનો સ્વતંત્રદેશ કેટલો કોબળા વારસો હક સુધી ટકાવતો છે તેજ આ બરણો તોલ કરાવ છે

કેનીયાના લિંદીઓ

ઘણાક વીસ વર્ષ પર વિશ્વ વિગ્રહનો અંત આવ્યો ત્યારે રાજકીય દૃષ્ટાંતથી હીંદીઓને કેનીયામાંથી હાકી કાઢવાના પ્રયત્નો થયા હતા. લોર્ડ ડીલેમીયર અને મેજર ગ્રેગરી આ બાબત માં કોથી વધારે દોષિત હતા. ૧૯૨૩ માં આર્થીક કમીશનનો રીપોર્ટ જે આસ કરી તેઓથી પ્રોત્સાહીત થયો હતો તેમાં સુચવવામાં આવ્યું હતું કે હીંદથી કેનીયા સબંધી બંધારણ કાયદાથી પ્રતિબંધીત થવા જોઇએ કારણ કે હીંદીઓ આર્થીક તેમજ નૈતિક દૃષ્ટિએ આફ્રિકાના નેટીવોને અયોગ્ય છે

એક જબરદસ્ત રાજકીય ચળવળ ચાલી હતી અને ૧૯૨૩ માં ગારપાટ થવાની પણ તૈયારીઓ થયેલ હતી. યુરોપીયન સેટલરોએ હીંદીઓને અમુકના ફેંકી દેવાની ધમકી આપી હતી. ત્યાર બાદ કેનીયાની વાટાઘાટ સંબંધમાં ચાલી અને કે કે હીંદીઓએ બીજી રીતે પણ ગુમાવ્યું હતું વસાહતનો હક રહ્યો. પરંતુ યુરોપીયનોને પોતાની ના પોતી પણ કરવા થી સંતોષ નાહ થયો. તેઓની જુની આગળ વધારવાને તેઓએ અધિકાર આજમાવ્યો હતુ તેઓને અસંતોષ રહ્યો કેમકે પુર્વ આફ્રિકામાંથી હીંદીઓને બાતલ કરવાની સંપૂર્ણ સત્તા તેઓને નહોતી બાય.

એટલે તેઓએ એકસંપ થઇને હીંદીઓની દુકાનેથી લાલ નહિ ખરીદવાનો ઠરાવ કર્યો. પરંતુ આ પડી ભાંગ્યું કેમકે યુરોપીયનો હીંદીઓ પાસેથી સસ્તે બાવે ખરીદી કરી શકતા હતા, પરંતુ હીંદીઓ ત્રિજા જાતીય દેશની કરવી બાગ્યુ વધતા ગમ. દક્ષિણ આફ્રિકાની વર્ણભેદની વસાહત તેના નુકસાન કર્તા અસરો બાદ પર્વ આફ્રિકામાં પણ કેળવાવા લાગી. આથી રાજકારણદૃષ્ટિથી પણ સ્થિતિ વધારે બગડી.

પરિસ્થિતિ

લાઇ બાદ ૧૯૩૦ થી ૧૯૩૪ સુધી ગાઢી આર્થીક મંદી આવી અને કાચા માલના ભાવો પડી ગયા તે વખતે યુરોપીયનોએ ઘણરાઓ કુદા કરી હીંદી વેપારીઓને અંદર કાપી નાખવાનો મોટા પ્રમાણપર પ્રયત્ન આદર્યો. પુર્વ આફ્રિકામાં કાયદેસર રીતે હીંદી વચ્ચેનો ભાગલા હોય છે. તેથી આ નવી આર્થીક પોજનાથી હીંદી અંદર પડવોજ મુકાઇ જાય પણ કરી કેનીયાની આશા ખેતરાની અગાઉની પ્રમાણેજ ગાંઝીબારની સરકારને લગતા સંબંધમાં એવું પગલું લેવાનું સુચવી આવેલું હશે.

અમુક રથળોમાં હીંદીઓ ત્રીજા મજબુત લાગણી કુદરતેજલી હતી ત્યાર બાદ ઓગસ્ટ એસોસીએશન બારકને આ યોજના અમલમાં મુકાય હતી. એટલા બનાવમાં બહાર નાદરબાદ બાજબુતીપુર્વક પરિસ્થિતિ હતી.

આવુ વર્ષના આરંભમાં રેસીડન્ટના હોદાની મુદત પુરી થતાં ઝાંઝીબારના રાજદ્વારીવર્તુળમાં અચાનક અને આશ્ચકારદાયક ફેરફાર થયો. માજી રેસીડન્ટનાં સલાહકાર હીંદીઓને અવિશ્વાસ આપ્યો હતો તેટલોજ કાય ચલાઉ રેસીડન્ટમાં સ્થળના હીંદીઓને વિશ્વાસ આપ્યો છે. વળી લંડનમાં કોલોનીયલ ઓફિસમાં પણ ફેરફાર થયો છે. આથી બજારમાં આશ્ચર્ય અણ કરવા પુરતી કેટલીક છુટછાટોમુકાઇ છે. પરંતુ એ છુટછાટો પણજ જુજ છે. લાગ મેમ્બરોની બોર્ડપર કરવા જેટલી બેઠકો તેઓને આપવામાં આવી છે. જ્યાં સુધી લઘીંગ ના ઉદ્યોગના વેપારનો અંકુશ સંપૂર્ણતઃ ચોકીદારી મેનેજર નરીજ ના. બાર્ટલેટના હાથમાં રહે લાં સુધી તેમાં કશા સહીસલામતી નથી તેનો અર્થ ગ્રેટલોજ થાય કે આ વેપાર હિન્દીઓએ રથાપ્યો હતો અને અથો સૈકાથી તેઓના હાથમાંજ હતો તેઓને તેજ વેપારમાં હવે મેકેદરી મેનેજરના હાથ નીચે આવવું પડે અને તે તેની મુનસુફીમાં આવે તેમ વર્તી શકે.

મી. બાર્ટલેટના ઉપર અંકુશ મુકી શકે તેવો કોઇ ધારોજ બજબુત રેસીડન્ટ હોય તો વાજબી વર્તણુક મળવાનો કદાચ સંભવ રહે. પરંતુ નવો રેસીડન્ટ જે ચોકસદાયથી આવેલો છે તેની કશા ગણનીજ નથી. માજી રેસીડન્ટ ની સાહેબ તે મી. બાર્ટલેટનો કદાચ પક્ષ લે અને તો પછી શું થાય!

સાદો ઇલાજ

આ દુઃખમાં ગાંઝીબારની વસ્તુ સ્થિતિ છે. હીંદો કોમે અલાર સુધી ઘણે સંપ બળવા રાખ્યો છે અને ગાંઝીબારની સરકારે સુચવેલી સરતોનો અસ્વિકાર કર્યો છે, તેઓની સ્થિતિ મજબુત છે કારણ લગભગ બજારનો હીંદજ લઘીંગ ની ચારાનો સારી બજાર છે. એ ગણજ છે કે લગભગ ૩૦ ટકા ચારાનો ધારા લઘીંગ હીંદ બાબાત થાય છે લઘીંગ એ એક ગોજ ની વસ્તુ છે, બહારી વસ્તુ નથી. જો હીંદના લોકો અને મુખ્યત્વ, વકીલ અને કલકરખાના. વેપારીઓને એમ સ્પષ્ટપણ કોય કે તેઓના બરદેલબંધુઓને અન્યાય થઇ રહ્યો છે તો બજાર માર ખાશે છે બાબ મળે ત્યાં સુધી તેઓએ લઘીંગ ખરીદવા બંધ કરી દેવા.

પરંતુ આ વસ્તુ અલબરકારક નોજ થશે જો સમસ્ત પ્રજા સંપુર્ણતાપણે વર્તશે આવા પ્રતિબંધ માટેના દલીલોમાં હું કયા વેરભાવના જોતા નથી. એક માત્ર માગણીજ છે કે સંતોષકારક વર્તણુક મળવાની ખાત્રી ન થાય ત્યાં સુધી અમારે કોઇ બોજની વસ્તુ આયાત ન કરવી પરંતુ જેથી ન્યાયી વર્તણુક આપવામાં બાવશે નવાજ આગે ફરીને તે આમાન કરીશું.

(૨)

ઉપલા લેખમાં હું બતાવી ગયો કે બીજરીશ સેટલરોની હાલની દુરમનાવટને લીધે પુર્વ

આફ્રિકામાં હીંદીઓની સ્થિતિ કેવી વિષમ થઈ પડેલી છે.

પરંતુ કંઈ સમજી કહેવાય નહીં એવું પર્ચુંબંદ દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી સમરત પૂર્વ આફ્રિકામાં ચોકસપણે પ્રસરી રહ્યો છે.

"દેવળ અને રાજ્યના ગોરસ અને કાળા વચ્ચે કોઈ પણ જાતની સમાનતા નહિ રહે" એ બોઅર સરકારનો મુળ સીદ્ધાંત આફ્રિકાના અન્ય ભાગોમાંથી પણ ખુલ્લી રીતે જાહેર થયા લાગ્યો છે. ઓદ્યસે ચુના કહેવાતા ગોર પ્રજાસત્તાકોની નીતી કાયમ રહી છે. એ પ્રજાસત્તાકો ગોરાઓનાજ હતા. આફ્રિકાના મુળ દેશી પ્રજાને કશો પણ હતોજ નહિ. હકીકત માં એ પ્રજાસત્તાક નહિ પરંતુ અલપજન સત્તાક હતા.

પરંતુ એ નીતી સામે કોઈ નહિ પ્રબુદ્ધ દેશો પ્રીટોરી દેવળોએ તેને ચોકસપણે વખોડેલી છે અને ના. હોકમેયર જેવા ભારત પ્રીતીનીધિ, જેઓ ઉત્તર કે બોઅર વર્ચ્યના લગ્નો કે તમામ પણ તેને વખોડી બહાર પ્રીટોરીયા દેશના સીદ્ધાંત વા વીરુદ્ધ જણાવેલી છે

ગોરી પ્રજાની નીતી

તેમ છતાં એ શ્વેતવર્ણ પરતુ તો રહેલી છે કે રાજકારણમાં સર્વેગેસતાની (પ્રધાનપદાપણ) નીતી હવે મુળ સીદ્ધાંત લાગેલી છે.

દક્ષીણ આફ્રિકાના બોઅર પ્રધાન ના. પીરો, કે જેમનું પ્રયત્ન ન હોવાના જનરલ હરટઝોગ અને જનરલ સ્મટસ પછી સૌથી વધારે લોકપ્રિય પડે છે, તે તાજેતરમાં જાહેર કરે છે કે બ્રીટીશ સ્વીડીશ્વરિયા ના વર્ચ્યુબેદની નીતી રેખાયી છેક નમરેણી સુધી સપાના કુરોપીયન સેટલરો ની તુરતજાજ સર્વમાન્ય નીતી થઇ જશે અને એ રીતે ગોરી પ્રજાનો મત એ બાબતમાં સ્વીકારીત થઇ જશે.

આ ગોરી પ્રજાની નીતી તેમણે નીચે પ્રમાણે ખુલ્લી રીતે કહ્યોવેલી છે :

> "બ્રીટીશની યુરોપીયન સાથે સામાજીક અને રાજકીય સમાનતાનો તે હકોને માટે ઇન્કાર કરે છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના યુનીયનના આ સિધ્ધાંતોથી નીતી છે"

આ ભયંકર નિવેદનનો ઘણાની દેશોના અપવાદ સીવાય કોઇએ પણ વીરોધ કરેલો નથી અને તેનો ગેર આફ્રિકાના સમરત ખંડ માં સ્વાગત થાય છે.

સધન અને નોર્ધન રોડેશીયામાં તેના ગેર ઘણો ફાયો છે. ત્યાના કેટલાક પત્રોમાંના પત્રોએ ના. પીરોના વખાણ કર્યા છે તેમજ યુનીયન પાર્લામેન્ટે ઇમમ્યુનીટી પસાર કરેલા તેવીધોને સમતા નવા કાયદાના પણ વખાણ કર્યા છે.

કેપ કોન્ચાર્ડીઝ

દેશાઓ કે, જેઓ કેળવાયેલા છે, તેઓનો કેપ પ્રાંતમાં લાંબા વખતથી જોરદાર રહેલો આ હક છીનવી લઇને દક્ષિણ આફ્રિકાએ લીધેલા આ તાજેતરી પગલાની પાછલ આપણે જરા ભારીકાઇથી તપાસીએ

એટલે પર્ચુ પુર્વ દરજજા ના વેસ્ટમીન્સ્ટર બાદે પ્રીટોરીયા પાર્લામેન્ટમાં જ્યારે પ્રસ્તાવ પ્રથા નાકુદ થઇ હતા અને સ્વતીત્ર સમાનતાનો હીંદી ભરિતો પ્રસિદ્ધ થયો હતા તે વખતે એ પણ જાહેર થયું હતું : "દક્ષિણ આફ્રિકામાં વર્ચ્યુબેદ પાડનારા બનાધિકારની બાબ પણ દરજ્જારતને બ્યાન દેવામાં આવશે નહિ." એ પછના બાદ કેપ પ્રાંતના દેશવાસેલા દેશીઓને, જેઓ બારસે ગોરીક બીકત હતી, તેઓને યુરોપીયનોની સમાન બનાધિકાર આપવામાં આવ્યો હતો. આ બનાધિકારને ઘણો કીમતી ગણવામાં આવ્યો હતો.

"દરેક સુધરેલા માણસને બનાધીકાર" ના સેસીલ રોડ્સના સીદ્ધાંતને તે અનુરૂપ હતું. તેમાં વર્ણ કે જાતીય ભેદને બીલકુલ સ્થાન નહોતું.

કમનસીબે આ બનાધિકારથી હકોને બાદ કોઇ સ્પષ્ટ થયું હતું કે આવિત્ર બને રાજિયો પાડાની સમાજ ની સ્થિતિએ પરીવર્તાવા મા દરમ્યાની ગાળ કોઇ બનતના પ્રતિબંધો મુકવા માં નહિ આવે. એમાં. ના. બાપનર, જેઓ કેપની ઇચ્ચ જાતીના હતા, તેઓ જ્યારે પ્રધાન હતા ત્યારે આ બનાધકાર છીનવી લેવા કે તેને બાદ પણ જાતની દરજ્જા કરવાના કોઇ પણ વીચારની પીરેક્ષામાં અક્ષમ રીતે જોવામા હતા. તાજેતરમાં કહ્યું હતું કે, "શું આ ગોરાને આપણે ઓળ કહીશું કે તમે આપણા કરતાં હલકા છો અને તમને કુદરે એકવાની કહી પણ તક નથી આપવાની નહિ!"

જે દક્ષિણ આફ્રિકામાં હતા ત્યારે એક વખત પણ કેપપ્રાંતના દેશીઓને મળ્યો હતો. તેઓ આ બનાધીકારને માટે આતિશાન બરાબરના હતા અને યુરોપીયનો સાથે તેઓને સમાનતા મળી હતી તેવો સંતોષી હતા. તેઓ તેના સદુપયોગ કરતા હતા. તેનો દુરપયોગ કરી પણ તેઓએ નાના કર્યો. છતાં આજે શું બન્યું છે!

આપણે એક પગલું આગળ ચાલીએ, ૧૯૦૯ માં જ્યારે યુનીયન એક્ટ ઉંચકને બાર પડાર થયો અને દક્ષિણ આફ્રિકાનું યુનીયન સ્થપાયું ત્યારે એ કાયદાના આ દેશીઓના બનાધીકારને સેદ્ધિસમાધન કરનારો પણ એક કલમ તેમાં નાખવાના આવી હતી એ કાયમજ રહેશે અને યુનીયન એક્ટમાંથી તેને કાઢી નાખવામા નહિ આવે એવું માનવા લેવામાં હતું.

પરંતુ દક્ષીણ આફ્રિકાને એક સ્વતંત્ર પ્રજાસત્તાક નરરાજ્ય સંપુર્ણ હક આપનારો વેસ્ટમીન્સ્ટર નો કાયદો પસાર થયો. આ વસ્તુ થતાંની સાથેજ નવા કાયદાની રૂએ યુનીયન એક્ટમાંથી દેશીઓને બનાધીકારનો સદ્ધિસમાધન આપતી કલમ દુર કરવાના પગલાં લેવામાં.

હમણાંના વર્ષોમાં જ્યારે જ્યારે હું દક્ષિણ આફ્રિકા ગયો હું ત્યારે ત્યારે આ આદેશ વધારે ને વધારે નક્કર આપતી જે જોવા છે. અને બનાધીકાર મરાયલા દેશવાસેલા દેશીઓની સામે પાત થતાં તેઓએ મને કહેલું છે કે જો આ તેઓની પાસેથી છીનવી લેવામા આવશે તો તેઓનું આવી જાય છે. પછી તેઓની શક્તિ જાણે ગમે તેવા ઢોંગ ધતીંગ એક જાતી તરીકે તેઓને હલકા કરવાજ ગણવામાં આવશે અને તેમાને માટે તેઓને એજ સ્થીતીમાં રહેવું પડશે.

દરમીયાનમા જેનો ભય વધતો જાય છે કે દેશીઓનિ વીરોધ અંદરખાનેથી પ્રચંડ થતો જશે. આર્યો બાબની નીતી વર્તી રહી છે, કેટલાક કહે છે કે દેશીઓની વસતી જેમ જેમ વધતી જાય છે તેમ તેમ સર્વત્ર ચુપી બંડણા ઓ કેટલાક ભય છે અને તેમ છતાં સ્વતંત્ર રહેડેશીયા અને કેનીયામાં એવા પ્રશ્ન પુરોપીયનો છે કે જેઓ સેટલેમેન્ટ જે એકજ નીતી આફ્રિકા ને માટે યોગ્ય માનવું ગાને છે.

હિંદી સવાલ

હીંદી સવાલના સંબંધમાં આ સઘળી વસ્તુ ઓ કેવી પ્રતીકુળ બાજુ રજુ કરનારી છે એ સમજાવું મુશ્કેલ નથી. કેનો હીંદીઓને જગત ના રંગીન બાદશોઓના એક તરીકે માનવામાં આવે છે સેટલમેન્ટ નહિ પરંતુ આફ્રિકાના સવાલના સમાધાનનો વખતે વીચારનો ગબુવામાં આવે છે. કેમો સપષ્ટ એવું કહેવાય છે કે દેશીઓ કે જેઓ આફ્રિકાના બાય વતનીઓ છે તેઓને અમુક ખુરાકોમાંથી બાતલ કરનારો કાયદા પસ્તા આને હીંદીઓ કે જેઓ પરદેશીઓ છે તેઓને એ છુટો આપવી એ બનવું આશ્ચર્ય છે. આવોન પોચીત બોલા તો એ છે કે ખુરોપીયનોને કે જે કાયદો રચાપીત કરવાની સત્તા ધરાવી રહ્યા છે તે પોતાને તો પરદેશી ગબુતા જ નથી ત્યારે હીંદીને તે પરદેશી ગણે છે!

આ રીતે પુર્વ આફ્રિકામા સ્થિતિ ગંભીર બનતી જાય છે અને હીંદીઓને બાનતા કરવા ના એક યા બીજા રીતે ઉપાયો શોધવાની જરૂરીજ રહેશે. એ દીનમાં હીંદીઓએ પોતે સોંપેલી સ્થીતીને સાચવી રાખવાને પોતાનું બનતું કરવાની જરૂર છે.

પુર્વ આફ્રિકામા ગારા અનુભવ એવો થયો છે કે બ્યાં સુધી હીંદી કોમને માટે એક સેટલમેન્ટની સ્થાપના નહી આવે ત્યાં સુધી વેપારી હીંદીઓ પોતાની સ્થીતી ટકાવી રાખવા સક્ષમ રહેશે નહિ. એવી સેટલમેન્ટનું મુખ્ય મથક નાયરોબીમાં હોવું જોઇએ. હીંદીઓના જે કેટલા હુમલા થઇ રહી ગયા છે તેનું કારણ કરવાનો એકજ માર્ગ, કાયદાના મંત્રીઓને માં, એજ છે કે પુર્વ આફ્રિકામાં એક બ્યાપક દરજ્જાના આને બાબી હિંદી હીંદી એજન્સી–જનરલની નીમણુક કરવી. જો એવું પગલું ૧૯૩૪ની સાલના બાબત પડેલી સેવાયું હોત તો ઝાઝોબારે પર આફ્રિકન કલમ બાબતો પ્રશ્નોજ નહી હોત.

નવા વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના રૂપીયા ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. શ્રીમતા શી. ૨–૬.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટૂંક ખબરો

દ. આ. અને અમેરીકા વચ્ચે કાગદીઓ તપાસની નીતીમાં ભેદ

ફ્રેડેરીની નેટીવ યુનીવર્સીટીના પ્રોફેસર જે. ડી. જબાવુ જેઓ પાર્લામેંટ પરિવારમાં હાજરી આપવા પ્રીટોરીયા આવ્યા હતા તેઓ અમેરીકાનો પ્રવાસ કરી હમણાજ યુનીવર્સમાં પાછા ફર્યા છે. સોહાર્દસંબંધ ખાતે વર્તમાનપત્રના પ્રતિનિધીને મુલાકાત આપતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે અમેરીકાના હબસીઓએ પોતાના મતાધીકારનો પોતાપ ઉપયોગ કરીને ચોકકસોના પ્રતિનિધી તરીકે એક હબસીને ચુંટી કાઢયો છે અને આજે તેઓ પગથી છુટા અને લાંબા થવાની રાહે છે. કાળા ગોરાંઓ નીગ્રોકાપાલ પણે ગોરા તેમજ કાળા નેટીવોને સમાન રીતે પકડી શકે છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં જ્યારે કાયદાઓ સાથે જમીન ખરીદવા વિગેરે સંબંધમાં અનેક મર્યાદાઓ છે ત્યારે અમેરીકામાં હબસીઓ કોઇ પણ દેશનો જમીન ખરીદી શકે છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં કુનરદાસ અને બ્રીટીશ પ્રજાના નેટીવોને વેપાર કરવાનો હક નથી જ્યારે અમેરીકામાં હબસીઓ મકાને ને વેપાર પુરથી કરી શકે છે.

હબસીઓ માટે એક નવી સ્કુલ

પ્રોવિંશ ગેઝેટના પ્રાસદ્ધ થએલી નોટીસ મુજબ હબસીઓ માટે ફ્રેસીસમાં હીંદીઓ માટે એક નવી સ્કુલ બાંધવામાં આવનાર છે. આ સ્કુલ પ્રથમ બાળકો માટે અને તેમાં પ્રથમ ધોરણ ના વિદ્યાર્થીઓનો સમાવેશ થશે. ગ્રીન વસ્તી વધતા જતાંમાં તે એક મોટી જરૂરીયાત પુરી પાડશે. બાંધણી સંબંધી તપાસ કરનાર કમીશન સમક્ષ આપવામાં આવેલી જુબાનીમાં જણાવાયું હતું કે નાતાલના વિસ્તારે હબસી વસ્તી ૨૫૦૦૦૦ થી ૩૫૦૦૦૦ છોકરાંઓ છે જેમાંથી માત્ર ૨૯૦૦૦ સ્કુલે જતાં છે બાકીના ને ત્યાં સ્થાન નથી.

મકાનદાર ખાતાઓ માટે કુંક

હબસીના ખાસોદાર ખાતાઓને આર્થીક મદદ આપવા કરે હરતા હબસીના તરફ ઉપરાઉપરી થાય છે જે "કોમ્યુનીટી ચેસ્ટ" કંડ તરીકે ઓળખાય છે. આ ફંડમાંથી મુખ્ય મદદ યુરોપીયન ખરીદદાર ખાતાઓને આપવામાં આવે છે. ગયા વર્ષ માટે કોમ્યુનીટી ચેસ્ટ" ફંડને પોંડ પીસ હજાર પૌંડનું છે જે માર્ચ મહીના માસથી અમલીત થયેલ ચાલુ સમયગાળ સાથે હજાર પીંડ સુધી ભરાઇ ગયા છે. બીજા ચાર હજાર પાંચસો જરૂર છે. હજુ વધારે ડોનેશનના આકર્ષક પોસ્ટકાર્ડ સાસાયટી, સ્ટર એડવર્ટાઇઝ પોપાર ખાતાઓ તથા આસરે પોંડ પાચસોની મદદ આ ફંડમાંથી મળી હતી.

ચોપાટમાં ચોરીઓ

ગાયું વર્ષના પહેલા મહીનામાં યુનીયનમાં બીજા ફેકાવરોમાંથી પા. ૮,૫૪,૨૨૬.૮૬ ના માલ આયાત થયો હતો, જ્યારે ગયા વર્ષની એજ મુદતમાં પા. ૮૭૩૪૨૬૬ ની આયાત થયો હતો. ચાલુ વર્ષના પહેલા દશ મહીનામાં આવ્યા યુનીયનમાં બીજા દેશાવરોથી આવેલા માલ ઉપર પા. ૨૭૫૬૬૫૫૭૦ જકાત ઉઘરાવવામાં આવ્યા હતા. જે ગયા વર્ષની એજ મુદત કરતાં પા. ૬૬૬૬૬૦૦ વધુ હતા.

વસીયતનામાનો કેસ

ડરબન નોર્થના રહેવાસી મરહુમ શ્રી. એલીસ ફેન્ડરબોર્ડ ૧૯૩૭ માં બનાવેલાં પોતાના વસીયત નામામાં ડાસ્સસ પેરીસ અને રીન બાને રહેતા મેસર્સ પોલ બાને કોમ્પ્રે મોકાટેને વારસ નીમ્યા હતા જેઓ મરહુમના ભત્રીજા છે. શ્રી ફેન્ડર બોર્ડ તા ૮ મે ૧૯૩૭ ને દીવસે એક બીજું વીલ કર્યું હતું. આ વીલ છેલ્લું છે અને તેમાં મી. જેમ્સ રીડને કુલ્લી નીગા મુખ્ય વારસો વીસ્ટર બી. એચ ટ્રીમ નામની નર્સને આપ્યો હતો નર્સ ટ્રીમ શ્રી. ફેન્ડરબોર્ડની માંદગીના છેલ્લા દીવસોમાં સારવારમાં હાજર હતી. આને આ છેલ્લું વીલ મરણ પમારીએ થયું હતું એવો દાવો થયેલ છે. છેલ્લું વીલ રદ કરી ૧૯૩૭ નું વસીયતનામું ખરું કરાવવા માટે કરેલી દરખાસ્તની તપાસ માટુ આવતીકાલે ડરબનની સુપ્રીમ કોર્ટમાં શરૂ થયેલ છે. અરજદાર મેસર્સ પોલાકે છે અને છેલ્લું વીલ ખરું કરાવવા માટે શ્રી. રીડ અને નર્સ ટ્રીમ તરફથી બચાવ કરવામાં આવ્યો છે. કેસ શ્રી. જસ્ટીસ રેયાન સમક્ષ ચાલુ છે.

ડરબનમાં હવાઈ જહાજ

ડરબનમા પ્રથમ હવાઇ જહાજ ગયા ૪ થી નવેમ્બર સોમ વારના સવારે ૧૦ વાગે ઉતર્યું હતું. જે ઉતરવાના મેદાનમાં ઉડવું હતું પણ આવતા કેનેડર્ન ના મેદાનમાં ઉતર્યું હતું. કેપ્ટન વીલીયમસન તથા મી. વીલીયમસ્ટી'સના ડીરાકાનમાં બેસવા મોકો મીયત કરી હતી. ડરબન ના મા એક. શ્રી. ટોમેન્ટર પેસર હતા બારે ઉડ્યાંકથી મેસર્સ ડાયસર અને પેટરસન હવાઇ વીમાના લઇ ડરબન આવ્યા હતા. ત પ્રસંગે શીથી પ્રથમ વારીસ એક ... ડરબન માં હવાઇ વીમાની મુસાફરી કરી હતી. બાર પછી સોડ એડન ગોવેસ બીજા હતા.

સ્ટીમર કેનીપામાં આવેલા નાગરીકો

ગયા બુધવારે આવેલી સ્ટીમર કેનીપામાં નાતાલના દેશાવર નાગરીકો જેઓ રજા પર ગયા હતા તેઓ હાજ પર આવ્યા છે. તેઓમાં સીધી નોંધવાલાયક વ્યક્તિમાં હાજી અહમદ મોતર છે તેઓ ૬૦ વર્ષની પાકી વયે મક્કાશરીફમાંજ દેહ પડે એવા ઇરાદાથી બીજા વખત રવાનગત થયા હતા. અત્યે રજા પરી આવી જઇ ગયા હતા અને કેડારમાં કોરોનેશન મુજબની સભા હતા. હાજી અહમદ મોતર પોતાના રમણતા સ્વભાવ સહજતાથી રજા પરી પાછા આવી પહોંચ્યા છે.

બીજા હાજી મહમદ આવેલાઓ નાગરીકોમાં ડરબનની નાગરીક પેઢી મેસર્સ મહમદ કરમાલ એન્ડ કું ના હાજી એસ. એમ. મુલ્લાં છે કે જેઓ બીજા વખત રજા પરી પ્રસ્થાન વિગેરે રમણોની મુસાફરી કરી સહકુટુમ્બ પાછા આવી ગયા છે. તેમજ હાજી એ એમ શેખ રજા પરી પ્રસ્થાન, પેસેન્જર ગોરે રમણોએ લાંબી મુસાફરી કરી એક વર્ષ પાછા આવી પહોંચ્યા છે, અને હાજી અબદુલ્લા ઇ. વી. પારેખ પણ રજા પરી આવી પહોંચ્યા છે. અમો સર્વે હાજી સાહેબોને હાર્દિક આવકાર આપીએ છીએ.

કાગળના પૂઠા માટે કારખાનું

પેપરબોર્ડમેકીંગ્સ કંપનીના મેસર્સ માર્કસર ક્લાર્કસે ડરબન કારપોરેશન પાસેથી આગગેનીમાં દસ એકર જમીન પા. ૨૧૫ ઓફર કરે ખરીદી છે. આ જગ્યા ૧૯૩૮ સુધી એક દીવસના લીસમાં છે જે મુજબ બાકામાં આવેર થઇ છે. આ જગ્યા ઉપર બોક્સ બોર્ડ વગેરે ઉત્પન્ન કરવા માં આવે છે. પણ સાં કાગળના પુઠા બનાવવાનું કારખાનું સ્થાપવામાં આવશે

રંગરેજો માટે ચેમીકલ્સ

નોરીટઝબર્ગના રંગરેજોએ માટે સ્વતંત્ર (કેમીકલ્સ બાબે) બાપના એક કુલર પોઢની સ્થાપના થી એચ. બી. માસ લાવેર કરી હતી જે ઉપર કામકાજ કમીસનર વિગેરે ગાલના રંગરેજોએ માટેની કોર્ટે ગાઈડ બનાવવા માટેના નિયમો આપના લુપી મુકવામાં આવ્યા છે.

ભીખારીની ... દસ હજારની દોલત

જોહાનીસબર્ગમાં એક ચોકરે હાલનગર ગોરાનું નરમ નીબબ્યુ હતું રહેવાના ઓરડાનું બાકું નાનો હતો નહી જેટલું જ નહિ પણ પોતાના પેટનું ભરણ પોષણ ભીખ માંગીને કરતો હતો. છેલ્લા કેટલાક દીવસોથી મરણ પમારીએ હતો પણ ડોકટરને બોલાવવા ઉદારતા વાપરી નહિ અને દરિદ્ર અવસ્થામાં મરણ પામ્યો. આ સમાચાર દસ હજાર પોંડની દોલત મુકી ગયો છે.

મી. ગલ્લાખાડ રૂસ્તમજી ડરબન આવી ગયા

નુ ઇન્ડિયા ઓરપુરન્સ કંપનીના યુનીયન બાનના મુખ્ય પ્રતિનિધી મી ગલ્લાખાડ રૂસ્તમજી પોતાના બે પુત્રો સાથે સ્ટીમર કેનીપામાં ગયા બુધવારે દરબન આવી પહોંચ્યા છે.

વીજળીથી અકસ્માત

રવીવારે વિજળીના તોફાનનો બારે ધડાકો થયો હતો અને રેલ્વેન બાલ્ડન મી. જે. કેલમેનના ઘર પાસેનું એક ઝાડ તુટી પાડુ હતું ગયા મીસીસ કેલમેન પરમાં બારી પાસે ઉભા હતા સાં બેભાન થઇ પડયા હતા. પાછળથી તબીબની સારવાર થયો હતો.

વિવિધ વર્તમાન.

આરમીસ્ટીસ ડેનો બનાવ

ન. વેમ્બર તા. ૧૧ મીએ લંડનમાં તા. ૧૦મીના રોજ ક્લોઝની હાજરીમાં આરમાસ્ટીસ ડે પાળવામાં આવ્યો હતો. એ પ્રસંગે પુલના રમારકની આગળ બે મીનીટની શાંતિ પળાતે એક માણસે "યુદ્ધનો નાશ થજો. જરા દો આ બધા બોલા દંભોને!" એવા શબ્દો પોકારતો સમુદાયમાંથી શાન્ત પાસે ધસી આવી શાંતિનો ભંગ કર્યો હતો. પોલીસે તેને પકડી રાખ્યો હતો અને શાંતિ પુરી થતાં પોલીસ સ્ટેશને લઇ જવામાં આવ્યો હતો. રાજા શાંતિથી ઉભા રહ્યા હતા પરંતુ શાંતિનો પ્રબન્ધ પુરો થતા સોડા બાટલીઓ ઉછી એ માણસપર તુટી પડવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો પોલીસે તેઓને અટકાવવા પડયા હતા. સર સેમ્યુઅલ હોરે આજની સભામાં જાહેર કર્યું હતું કે એ બાબતનો રાજાની કે કોઇની ઉપર પ્રહાર કરવાનો ઇરાદો નહોતો. તેની પાસે કોઇ પણ હથીયાર નહોતા. તેનું મગજ બગા કાંઇક ઠેકાણું હોવું જોઇએ અને તેનાપર ફોજદારી રાખવા રહી છે ના. ઓગ્સબર્ગ ગોરે રમારક આગળ સ્વર્ગીય સંરક્ષણો અને નાઝીના રાજ્યો તરફથી ઓકલવામાં આવેલા ફોરપાઓની માળા પરી હતી.

પેલેસ્ટાઇનના સવાલના સમાધાન વિશે અમીર અબદુલ્લાની યોજના

ટ્રાન્સજોર્ડનના એટીરા મેન્ડેટધારા પ્રદેશના અમીર અબદુલ્લા સાહેબ ફુસેને એકાએક પેલેસ્ટાઇનને દ્વિરાષ્ટ્રિય ધોરણ બનાવવાની યોજના પડેલી છે કે જેમાં યહુદીઓ અને આરબોને વસતીમાં સમાન ભાગ ગણી શકે. આજે ઉક્ત પ્રદેશની વસતીનું પ્રમાણ એક યહુદીએ સામે આરબનું છે. આરબ વસતી ૧૩,૦૦,૦૦૦ ની છે જ્યારે યહુદીઓની વસતી ૬,૩૫,૦૦૦ ની છે અમીરની દરખાસ્ત એ પ્રદેશને વર્ષે ૬૫૦ લાખ યહુદીઓને માટે ખુલ્લો મુકી દેવાની છે. જેથી આઠ, દસ વર્ષે વસતીનું પ્રમાણ સમાન થઇ જાય અને ૧૯૪૮ માં પેલેસ્ટાઇન અને ટ્રાન્સજોર્ડનના સંયુક્ત પ્રદેશની કુલ વસતી આશરે ૨૬,૦૦,૦૦૦ જેટલી થઇ જાય. અમીરની યોજના એ પણ છે કે હીબ્રૂ અને અરબીક એ બન્ને રાજ્યભાષાઓ ગણવામાં આવે. અમીરના આ યોજનાને યહુદીઓના અગ્રણી વર્ગનો ટેકો છે અને ઝાયનીસ્ટ નેતા ડો. વીઝમેનની યોજનાના નજીક છે.

મુસોલીનીનો પુત્ર

ગયા અઠવાડીયામાં અહેવાલ મળી હતી કે સીનોર મુસોલીનીનો પુત્ર બ્રુનો સ્પેનમાં એક હવાઇ વિમાનમાં ગયો ગયો હતો, પણ હવેના એક ઓફીશ્યલ રીપોર્ટ એ બ્રુનો સહિસલામત પુત્રના સમાચાર જાહેર કર્યો છે. મેડ્રીડના પાલમા હવાઇમાં બ્રુનોની હાજરીથી દુશ્મનોએ હવાઇ વિમાનથી ભારે ફુમલો કર્યો હતો પણ બ્રુનો પાછો ફર્યો હતો. બ્રુનોએ ટેલીફોનથી સીનોર મુસોલીની સાથે એક કલાક સુધી વાત કરી હતી.

"કાઠીયાવાડ" સ્ટીમરનો અંત

હીંદુસ્તાનના કલકત્તા નવા બીબ્બ બંદરોથી આવજા વિગેરે માલ લઇ કરજના આવતી સ્ટીમર "કાઠીયાવાડ" તા. ૩૦ ઓકટોબરે મોઝાંબીક તરફ ખરાબે ચડી ગઇ હતી. વેપારને પાછી તરતી કરી બચાવવા મેનની સઘળી કોશીશો નિષ્ફળ ગઇ છે. પેસેંજર તથા બલાસીઓને બચાવીઓમાં ઉતારી બીજી સ્ટીમર ઉપર ચડાવવા માં આવ્યા હતા. કેપટન, એન્જીનીયર તથા સારસરોલ ઓપરેટર સ્ટીમર ઉપર રહ્યા હતા. "કાઠીયાવાડ" સ્ટીમર ઉપરના બે ગોરા ઉતારાઓ તા. ૧૧ નવેમ્બરે જર્મન સ્ટીમર "ઉસુકુ" માં કરજન આવી પુગ્યા હતા. કહે છે કે સ્ટીમર "કાઠીયાવાડ" માંનો સમજાજ બે હજાર ટન માલ મળવાઓમાં ઉતારી બચાવી લેવામાં આવ્યો છે.

ચીન અને હીલીફ ફંડ

ચીન-જાપાન લડાઇથી ચીનમાં દુકાળમાં મુંઝ નિવારણ અર્થે લંડનના મેઇ મેગરે વેમાડેલાં "રીલીફ ફંડ" માં સવા અઢવાડીયા સુધીમાં પીંડ ૭૭,૦૦૦ ભરાયા હતા. આ ફંડમાંથી ઓકસીસ ટન જેટલું ઔષધ ચીન મોકલી આપ્યું છે.

હીંદની મુલાકાતે

હીંદ માટે નવું બંધારણ ઘડવા પ્રસંગે લંડનની રાઉંડ ટેબલ કોનફરન્સ તરફથી હીંદની મુલાકાતે આવેલા ફેડરલ સબકમીટી કમીશનના પ્રમુખ સોર સેમ્યુઅલ હોર, મહાત્મા ગાંધીજી અને કોંગ્રેસના બીજા નેતાઓ સાથે મિત્રતા ભાવ કરવા ફરીથી હીંદ જઇ રહ્યા છે. ગયે વર્ષે સર હોરે ગાંધીજીને જાહેર ભાષણોમાં પંડા લખી બંધારણ પ્રત્યે હીંદીઓનો વિશ્વાસ ઉત્પન્ન કરવા ભારે પ્રયત્ન કર્યો હતા દક્ષિણ આફ્રિકાવાળા સર એબ્રા મેલીઓ સોર સેમ્યુઅલને વિદાયગીરી આપવા ગયા બુધવારે એક મેળાવડો કર્યો હતો.

કપુર ઓફ ચીનકસર

કપુર ઓફ ચીનકસર જેમણે મીસીસ સીમ્પસન સાથે લગ્ન કરવાને બદલ રાજગાદીનો ત્યાગ કર્યો હતા તે પેરીસના સેન્ટ જર્મેઇન્સ એંગ્લીકન ચર્ચમાં ગારમાસ્ટીસની દીવામાં બાજ મોટા હાજરી આપનાર હતા. પરંતુ રવૈના પહા પાદરી કેનન ડાર્ક એવું નિવેદન કર્યું હતું કે "હું દુઃખ કે કપુર આ દીવામાં હાજરી ન આપે. તેમણે યુદ્ધમાં જે કોઇ સેવા બજાવેલી છે તેથી હું ખુશી છું. તેમના પ્રતિ મન માન છે અને તેમના મૃતકાળના રાજ્યત્યાગને માટે મને સંતાપ છે. પરંતુ ડાયવર્સ અને પુનર્લગ્નની બાબતમાં હું ચોકકસ મત ધરાવું છું.

મુલાકાત મુલતવી રહી

આમ પછી પણ કપુર ઓફ વીન્ડસરનું ગાડું ગબડીયર કામ પડયું નથી. કપુર ઓફ વીન્ડસરે પોતાની અમેરીકાની મુલાકાત મુલતવી રાખવાનો સંદેશો પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટ ઉપર મોકલી આપ્યો હતો જેની પહોંચ પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટે તારથી સ્વીકારી હતી.

મહેરબાનો પકડાયા

હીંદમાં નવા બુદ્ધ પ્રબંધ રચાયા પ્રમાણે તરીકે પ્રસિદ્ધિ પામેલા મહેરબાનો જેમની ઉમર ૪૦ વર્ષની છે તે ફ્રેન્ચ રીવીરીમાંથી ગયા અઠવાડીયામાં પકડાયા છે. સર મેલકમ હાલાના ઉપનામથી તે ત્યાં ફરતા હતા. તેમણે પણ સોકા પાસે નાણાની મોટી રકમોનો લાભ કરાવ્યો હતો પરંતુ એક સપ્તાહે પોલીસને અબર કરી હતી. મહેર બાબાએ પોતાના નિવેદન માં જણાવ્યું હતું કે બીરીજ છુપી પોલીસ તેની પાછળ લાગેલી દેખાયી તે દીવસોથી ભયાની ધુણવા હતા. ઘણાંની જગા એ દેશમાંથી તેમને કાઢી મુકવામાં આવ્યા હતા. મહેર બાબા પોતાને ભવિષ્યવેત્તા પણ કહેવડાવે છે અને ૧૯૬૮ના ત્રીસેન્બરની તા. ૧૦ મીએ નવું દુનિયા યુદ્ધ ભયંકરની આગાહી કરે છે.

જર્મન સંસ્થાનો

ન્યુરેમબર્ગમાં જર્મન કોલોનીયલ સોસાયટી તરફથી ભાષણ કરતા બર્લરીઝના ગાઇ નયમા બીજા દર જાહેરે સંસ્થાનોની માલકતોની કામન દસ આજકર પૈકિ આપી હતી. મેન્ડેટ હેઠળના જર્મન સંસ્થાનો પાછા નહિ મળવા માટે દર જાહેરે યહુદીઓને રાજીન કરાવ્યા હતા.

પ્રજાપ્રેમમાં લોર્ડ્ઝ

જર્મન બુસ્તર શાસ્ત્રીઓની શોધથી પ્રજાપ્રેમના ઓસ્તાન પ્રાંતમાં રોમનની કાચી પાતની બાબો મોટા પ્રમાણમાં નજરે આવી છે. જર્મનીની ઓર યુસ્ટવન તરફની પેદાશે શાસ્ત્રીય પ્રયત્ન-પોષણ લગીજ તરફીણ પાસેથી પ્રાપ્ત કર્યા મોકલ્યા છે.

લડાઇની અસર

ચીન-જાપાન લડાઇની અસર હીંદુસ્તાનના તના વેપાર ઉપર થઇ એવું જાહેર થયું છે. સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૬ માં હીંદથી જાપાન ખાતે રા. ૬૩,૦૧,૫૨૮ નું રૂ ચડયું હતું જ્યારે આ વર્ષના સપ્ટેમ્બરમાં ફકત રૂા. ૧૩,૩૨,૬૮૩ નું રૂ જાપાન ગયું હતું. પણ ચીનમાં તેથી ઊલટું પરિણામ આવ્યું હતું. ગયા વર્ષના સપ્ટેમ્બર માં હીંદથી ચીન ખાતે બીલકુલ રૂ ગયું હતું નહિ પણ આ વર્ષના સપ્ટેમ્બરમાં ૩૧૧૨ ટન રૂ હીંદુસ્તાનથી ચીન મારે રવાનાયામાં આવ્યું હતું

બ્રાઝીલ અને જાપાન

કોમ્યુનીસ્ટ ચળવળ સામે બ્રાઝીલ અને જાપાનને કરાર થયાનું અમેરીકા જોયું છે. કોમ્યુનીસ્ટ બ્રહ્મણી પહેલા હોવાથી જર્મની અને જાપાન, જગતભરમાં મારે મસલત ચલાવે છે. પ્રથમ બ્રાઝીલના પ્રેસીડન્ટે જાહેર કર્યું છે કે બ્રાઝીલની રાજનીતી અમેરીકાને અનુમોદન આપનારી છે. દાખીલામાં બ્રાઝીલીઅન એલચીએ જાપાનના પ્રેદેશ બ્રાનાના પ્રધાનની મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે બ્રાઝીલનું નવું રાજબંધારણ કોમ્યુનીસ્ટ ચળવળ દાબી દેવા મારે છે.

અમદાવાદમાં ફાયુનિસિપલ

અમદાવાદ કે જે મુબઇ ઇલાકાનું બીજું મોટું શહેર છે અને જેની વસ્તી ૩,૦૦,૦૦૦ ની છે ત્યાં તા. ૧ એપ્રીલ ૧૯૩૮ થી ફાયુનિસિપલ ચાપદો લાયુ પાડવામાં આવશે મુબઇની કોંગ્રેસ સરકારે એવો હુકમ કરેલો હોવાનું જણાવાય છે. ૧૯૩૫ ના ગવર્નમેન્ટ ઓફ ઇન્ડીયા એકટ હેઠળ પ્રાંતીય સ્વાયત્ત શાસન મળ્યું છતાં પણ આ ખાતું હજુ સુધી કોંગ્રેસ સરકારે પોતાના હાથ નીચે રાખ્યું નહિ.

સુધારી વિમાનમાં રોમ-ટોકીઓ

જાપાનીઝ હવાઇ વિમાન "ટીયા ડન ની-ટુ" માં રોમ-ટોકીઓની મુસાફરી પ્રસંગે રોમના મુકામે ગોપી હતી તેથી ઇટેલીઅન પ્રધાનોએ રોમથી ટોકીઓની મુલાકાત એક ખાસ હવાઇ વિમાનથી લેવા જાપાનને આગ્રહ કર્યો છે

જર્મન કાર્ટુનીસ્ટો

બર્લીનમાં પ્રસીદ્ધ થયેલા સરકારી ગેઝેટના ૨૧ જર્મનોના નામો જાહેર કરી તેઓના જર્મન શહેરી હોવાના હકો રદ કર્યા છે. આ શહેરી ગોમાંના પાંચ ગોનો પત્રવ્યહાર હાલ રશીઆમાં છે. સોવીએત માંડમાં જન્મેલા એક ૨૩ વર્ષના છોકરો તથા ૧૯ વર્ષની એક છોકરીનો પણ નામો સમાવેશ થાય છે.

આજે ચર્ચા પ્રધાન

બ્રીટનના આજે ચર્ચા પ્રધાન શ્રી રામસે મેકડોનલ્ડની રાજની ખેરી જરૂરીયાતના દેશમાં જાહેર પ્રજાના નમસ્કાર મારે તા. ૧૧ નવેમ્બરે રાત્રે ખુલ્લી મુકવામા આવી હતી જે તા. ૨૧ નવેમ્બરે બ્રીટીશ બનાવર "એપોલો" માં સંચન ઘાયવા ગોઠવણ થઇ હતી.

મુસ્લીમ પ્રદેશોમાં અશાંતિ

ઉત્તર આફ્રીકામા ફ્રેન્સના તાબાના મુસ્લીમ પ્રદેશોમાં ઘણીજ અશાંતિ પ્રવર્તી રહી છે આન મુનીસીપા, આલજીરીયા અને મોરોકોમાં એક કરોડ મુસલમીનોમાં અસંતોષ વધ રહ્યો છે કે જે ખુલ્લા બળવામાં કેરવાઇ જશે એવો ભય રહે છે.

નોબલ પ્રાઇઝ

સ્વીડનેથી નવેમ્બર તા. ૧૧ નો કરનો તાર જણાવે છે કે સાહિત્યને લાટેનું નોબલ પ્રાયજ ફ્રેંચ લેખક રોજર માર્ટીન ડ્રોગાર્ડને આપવામાં આવ્યું છે.

કરીમાં હુલ્લડખોરોને સજા

કરીના કુખ્યાત શહેરમાં મર્ડોક હુમલાના તેના-મોમાંના ૧૨ ને ફાંસીની સજા થયેલ હતી. તેમાંના પાંચની સજા તેઓની જુવાનીયાના કારણે જન્મ કેદમાં ફેરવવામાં આવી છે અને શેખ રીઝા અને તેના બે પુત્રો સહીત બાકીના સાતને જાહેરમાં ફાંસી દેવામાં આવી હતી.

બેલજીઅમના રાજા

બ્રીટનમાં બાદશાહી મુલાકાતે બેલજીઅમના રાજા પોતાના રસાલા સહીત તા. ૧૬ નવેમ્બરે ઓસ્ટેન્ડથી ડોવરબાર્ગે લંડન પુગતાં મારે આગમન મજેદાર હતો. બેલજીઅમના રાજા અને મહારાણી પોતેસામે લામબાર રાજા રાણીની મુલાકાતે જરી

બેકારોની સખ્યા

અમેરીકાના યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં બેકારીનો અંત લાવવા મારે પ્રયત્ન શરૂ થયો છે. ફકત પરોમાં પોસ્ટમેન કાર્ડો આપી ગયા હતા કે જેમાં બેકારો પાસે સંપૂર્ણ વિગતો માગવામા આવી હતી. એવું અનુમાન થયું હતું કે યુનાઇટેડ સ્ટેટસમા બેમા રોજગારવિનાના એક કરોડ માણસો છે.

ત્રાર ખાતું બંધ

બર્લીનની પોલીસે બ્યુધસ્ત ટેલીગ્રાફ ઓફીસ બંધ કરાવી છે જર્મન-અમેરીકન વેપારી કરાર મુજબ એજન્સી હતી પરંતુ હવે અમેરીકન એનસબે જર્મન સત્તાધારીઓ સાથે મેદેસા રાખ્યા છે.

અધીપતી કેદમાં

સોવીએટ રશીયાના સરકારી પત્ર 'ઇસ્વેસ્ટીઆ' ના મુખ્ય અધીપતીને કેદમાં પુર્યા છે. આ અધીપતી કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીની સેંટ્રલ કમીટીના પણ સભ્ય હતા.

પોપટ વિશે જાણવાજોગ

જગતમાં બધા મળી ૫૦૦ જાતના પોપટો છે, પોપટ લડવામાં નકામી નથી. ન્યુઝીલાંડમાં કેટલીક જાતના પોપટ બીલકુલ ઉડી શકતા નથી. રહેઠાણનો માળો પોપટો ઝાડ ઉપર બાંધતા નથી. ઝાડના થડ નીચેની જમીનમાં દરો મુકી બચ્ચાનું સેવન કરે છે. કેટલીક જાતના પોપટો મનુષ્ય જેવું સાદ બોલી શકે છે.

ક્વિન્સ આફ્રિકામાં બોમ્બારીના પડયા પડયા આંકડા જે પ્રીટોરીયામાં તા. ૧૫ નવેમ્બરે જે કોન્સ્ટેબલોએ પ્રધાન મંડળની મુલાકાત સામે બોંબમારી વિષે સાંભળી હતી.

* * *

બેલ્જીઅનીસબર્ગમાં ૨૧ વર્ષની વયની એક નોકરાણી જાતી ઉઠાવી જનારાને ઉઠાવી જવાનો પ્રયત્ન કરનાર બીજાની એક સીડન મોટર કાર ની પોલીસ તપાસ કરી રહી છે પરંતુ હજુ કાંય આવ્યો નથી. ઉઠાવીઓ પાસીનને ઉપાડયા હતું ને ચાર બીજાઓ તેને કારમા ખેચવા. પણ તેના પરંતુ તેણે બુમાબુમ કરતા તેઓએ તેને કારમાથી પાછી જમીન ઉપર ધકેલી દીધી હતી.

* * *

૧૯૩૮ ના વર્ષની રોયલ ડોકોલરશીપ નારાજ તા ની સી ઓફ સી. ઉક, કોલેજના મા. એ. એચ. બાન્ટીંગ નાને બનાવ મા. ૫ ફુ. બલાનને આપવા જાહેર થયુ છે

* * *

જોહાનીસબર્ગમાં લાંબા વખતથી ચાલતાલતો મારી ચલાવતા મા. ઓડવેકર નો ની ત્રણેકવેન દક્ષિણ રોડેશીઆના સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ નીમાયા છે

કેપ્ટાઉનહાઉનના મી. જસ્ટીસ બુરસી જજતરીકે બદલી નીકળ્યા છે દક્ષાર વખતથી તબની આરોગ્યના ઠીક ન હતી.

* * *

રોન્ડ જીલ્લા ચરોમા પગાડા આપવા મારે કરીમાં ગયા શનીવારે બજાર ગોઠવા હતી. કેની ઉપજ પા. ૧૪૭ થઇ હતી. બજાર ખુલ્લી મુકવાની ક્રીયા મી. એ. જે. મેકાલ્ડ ગોરે કરી હતી.

* * *

જર્મોકેટલમા મીલ્કાનો રોગ ફાટી નીકળ્યો હતા. જેથી ત્યાના રપ હજાર લબ્બેનો રસી મુકવામા આવી હતી. મોતકાનો ઉપદ્રવ ત્યા નરમ પડયો.

* * *

ગત ૧૫ ઉક નવેમ્બરે પૂરા થયેલા આદયાદીયામા પા. ૧૮,૩૪,૬૧૨ની કોલેકશનું ૨,૬૧,૪૩૦ આઉંસ સોનું દેશાવર ખાને ગયેલું હતું.

* * *

દુકાનો ખુલ્લાર સાંજે પાંચ કલાકે બંધ કરી પાછી સાતથી નવ કલાક સુધી ઉઘાડી રાખવા મારે ડરબન ગવર્મર ઓર્ડર કોસમાં રોપ બધાં દુકાનદારો કમીશનને બેખાત બજાવવું હતું.

નાદોદના ઓનરેરી મેજિસ્ટ્રેટ શ્રી. ભોગ ગોરધન વોહરાને રાજ્ય મુદ્રા માટે આણુ રાખ્યાથી ઘણે ઠેકાણેથી મુબારકબાદીના સંદેશા મળ્યા હતા.

* * *

ફીજીના અને જર્મની ઓસ્ટ્રાર કરીથી નાતાલને પંથે ચાલ્યા છે. જર્મનોના મોજ લોર્ડ ડેમીંગ્ટનના પ્રમુખ હેઠળ હીટલરની મુલાકાતે જવાના કોપાથી પરિણામમાં વેરઝેર પણ ઓછાં થશે એવા લોક બાગડા બન્ને દેશમાં સંભળાય છે.

* * *

ગોકુળીઝ નેટીવ મજુરો તાબેદારમાં આવાલ કરવાનો બનાવ કુકમ રદ કરવામાં આવ્યો છે. સાઉથેકના રેલવે ઉત્પાદનારા બકુલા માટે ઘણા-બધા બે હજાર નેટીવ મજુરો મોકાવ્યાનો પ્રાણ આંધ્રા હાવવાનું નથી થયું છે.

* * *

મોરકોમાં એક જાહેરનામું બહાર પડ્યું છે તે મુજબ સ્પાના બાવન કારના પીપ્રોમાં રાઇ વેચવા નના કરી, દારૂ બહેમ ચાર-બાજી વેચવા હુકમ થયો છે. પણી નીકાળો તથા કારખાના પાસેના ભોજનગૃહમાં પણ દારૂ વેચવાનું સાધારણ બનતું થયું છે.

* * *

સેનીએટ રૂથીબામાં ૧૬ વર્ષની નાની બાળ-નાઓને સીગ્રેટ વેચવાની આપવા કાયદાથી મના થઇ છે.

* * *

સીગ ઓફ નેશનસની ફાયનેનશીયલ કમીટીના એક બાજી ચેરમેન બી. સી. ક. વરબ્યુલનું ૬૫ વર્ષની વય અવધુ નીપજ્યું છે. મોટા પ્રધાન ઉપર બી. વરબ્યુલને મોટરનો અકસ્માત નડ્યો હતો.

* * *

ઇંગલાંડ તા. ૧૫ નવેમ્બરે બોલાવ ટ્રેડવે અને ઇન્ડિયા આફ્રિકાના સબધીના નોકર વેતની કોન્ફ્રન્સ વચ્ચે થયેલી કરિયામાં બન્ને દેશને ફાયદા પરિણામ વિના છુટા પડ્યા હતા.

* * *

યુરોપના ઘણા ઠંડીમા ત્યારે રેલ આવી હતી ઘણે અને પુલો મોજાઓ ત્યાં હતા. કોરો તથા બનાજના ઉભા પાકને નુકસાન પ્રચુર થઇ.

* * *

ટ્રાન્સવોલને બાજર આપ્યા મુજબ હોલાન્ડ માં જનાવરોમાં મોટો અને વધ (મોવાસો) નો રોગ ફાટી નીકળ્યો છે રોગને અટકાવવા માટે સંભાળમાંથી કોરોન કુલીમ સલાજની ગારી નાગવામા આવ્યાં હતા.

* * *

કેનેડામાં ૧૯૧૪ ના વર્ષનો પાક ઘણો ઓછો ઉતરવા થયો હતા. આવું નવા પાક માટે કેનેડાની સરકારે ખેડતે કરેલા સહાયરૂપ આંકડા મુજબ પહેલી ગોસમ ૧૯૧૪ કરતાં પણ ખરાબ નીવડશે.

* * *

જર્મનના મુખ્ય શહેરોનો સોબતંત્રી ત્યારે બહાર છે મુલાકમાં જાપાને પણ મોટા ભાગ ભાગ લીધો હતો.

* * *

ચીનની ધણેા રીતરમાં સબધાયેલી રેલ સ્થાપવાથી સેનટ્રેજ આરે આવતમાં સપડાયું હતું. દમ બાબ મનુષ્યો પરણાર વિનાના થઇ પડ્યાં હતાં અને બીજા બાબો મનુષ્યો મુબ્બરાના ભોગ બન પડ્યા છે.

* * *

કલકત્તામાં બરાતી મેંગ્રેસ કમીટીમાં મેંગ્રેસ માટે ઉપપ્રમુખની નવી જગ્યા કાઢવામા આ તે જગ્યા સરદારશ્રી પંડીત જવાહરલાલને બાબતે ઓલ્ટરે તેઓ ઉપપ્રમુખ તરીકે દીલ્હી પધારશે પંડીત જવાહરલાલ કમખાજ કરી ધરતા મુલાકાત સબધે પાછા આવ્યાબાદ આવી તા છે તે કલકત્તામાં હાજરી આપશે. દીલ્હીના કમ્યાબ માટે આજે તેવો રાતને દીવસ દીલ્હીમાં મુસાફરી કરી રહેલા છે.

* * *

૧૯૨૨ મા બહાત્માજીને સરકારે પકડ્યા ત્યારે કોલેજોએ આપેલ્યા બધારા જાહ દીક્ષાંત ન રહેતા બાબી નોબ્યુંનું તમાં ૭ જણાને સાંબી સજા મળેલી તે કેદીને મુબ્બ ધારાસભાના કોંગ્રેસ પ્રધાને છોડી મુકવાનો ઓરડર કરેલો છે. આમ પણ કેદીનો છુટકારો થતા તા છે.

* * *

બાબબુકોરના પ્રધારાલયે ગહેસુલ માટે કરવા માટે ૬ ૧ લાખ સુધીની રકમ મંજુર કરી છે. તે સીવાય તળાવો અને નહેરોનો સજાવી બાબવા બાબનોના સમારકામ માટે રૂા. ૨૫૦૦૦ નું બધે મજુર કર્યું છે.

* * *

કેનેડામાં ૨૫૬૯, ઓસ્ટ્રલીયામાં ૨૮૦૪, ન્યુઝીલેન્ડમાં ૧૨૬૬, બીનીદાદમાં ૨૫૧૦૭૬, ફીજીમાં ૮૫૦૦૨, બ્રીટીશ ગાયેનામાં ૨૩૮૬૬૮, કેનીયામાં ૬૪૮૫૫, યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં ૫૮૫૦, દક્ષ બીલનામાં ૬૬૬૫૦, બીનરમાં ૧૪૨૫ અને બાનમાં ૪૦૦૦ હિંદીઓની વસતી છે.

* * *

શ્રીમતી સવર્ને રૂા. ૧૦૦ નો એક ચેક પ્રાંતના દરીજનોના ઉદ્ધારના કામ અર્થે શ્રીબ દરીજન સેવક સંઘ ઉપર મોકલી આપેલ હતો.

રાજકોટના જનતાએ મીયાની ચુંટણી ચીજ નાગ નરેન્દ્રને આરણ્યના નીયામણ માટે રૂપીયા ૨૫,૮૦૦ ની થેલી આપી હતી.

* * *

અમરાવતીના લગભગ ૧૦૦૦ મુસલીમો જેમાં શીક્ષણ સબધેનો મોટો ભાગ છે તેઓ બ્રીટીશના સબધ તરીકે ગોબાયા છે ને શીક્ષણથી રાજ-નામાં આવ્યા છે

— -

આભાર

'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' ને મળેલી નીચેની રકમો સાભાર સ્વિકારીએ છીએઃ

રા. દુલભ ભોસાણ (જોહાનીસબર્ગ) રૂા. ૧૦ મેસુરીમા હીલ વર્ષક મંડળ મેરીત્સબર્ગ્સ્ટારીસ રૂા. ૧૦. રા. પ્રભાણાલ પરસુબાઇ પટેલ (રૂહીપૂરા) રૂા. ૧૦–૦.

ફરિજન કાપમા ચાપરવા બહારના બાંધીજી ઉપર બોકસવાને નાબજેલ (ટ્રાંસવાલ) થી બબાન બજાર નરસંધી ગીની ૧ બોકસવામા આવી છે.

રૂહીપૂરના શ્રી. પ્રભાણાલ પરસુબાઇ પટેલ રાયબાણાણાએ પોતાનો બા વર્ષના પુત્ર જન્મની ખુશાલીમાં રૂહીપૂરે હીંદુ રોવા સમાજના એક મેળાવડો બોબાની સેવા સમાજને પચીસ રાતીંગ ની બેટ કરી છે અને 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' સારૂ રાતીંગ સબાદય બેટ મોકલી આપી છે.

બોમ્બે પ્રેસીડન્સી હિંદુ એસોસીએશન

જનરલ મીટીંગ

બોમ્બે પ્રેસીડન્સી હિંદુ એસોસીએશનની જનરલ મીટીંગ બધીવાર તા. ૨૮–૧૧–૩૭ના રોજ બપોરે ૩ વા.ગે વીકટોરીયા રેકીટબર આલેલા યુનત હિંદુ એસોસીએશનના હોલ માં મળશે જે વખતે સર્વે મેમબરોને હાજરી આપવા વિનંતિ કરવામાં આવે છે.

કાર્ય : ૧. ચુંટણી, ૨. એસોસીએશનની વ્યવસ્થા કરવા સંબંધી ચર્ચા, ૩. હિંદુ મહાસભા, ૪ સેકચરરીએ ફંડ, ૫. જનરલ.

શી. વી. પુનાતર
નારબુદાસ દયાળ,
ઓ. બેા સેક્રેટરીઓ
બોમ્બે પ્રે. હિંદુ એસો.

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી ચમત્કારનાં આવેલી બાળકોના
દરેક ઘરનાં દર્દી માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકને ચરાધ, રસવા, ઝાડા, ઊલટા બાઝ, કોલાદીયુ, તાવ, લસણી, બાંસી, ચરડો, પેટનું ચડવુ, તાબા, આચણી, દાત આવતી વખતની પીડા વીગેરે બાબીજીએ બદાડે છે. દરેક ઔષધ બાબા બરીદી બાબા કરો. એક ડબ્બી બાળકને એક વર્ષ સુધી ચાલે છે કીંમત ડબ્બીનો રૂા. ૨. દરેક દવાખાનામા વેચે છે. નકલથી બાજથી સાવધ રાહકે બાગવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,

ચરાધ ઓફીસ, નડીઆદ (ગુજરાત)

હિંદુ મુસલમાન

વેરાવળ ખાતે એક જાહેરસભા કરતાં પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂએ જણાવ્યું હતું કે હિંદુ અને મુસલમાનો તો વર્ષો સુધી જોગા રહ્યા છે અને લડ્યા નથી. તો પછી હાલ કેમ તેઓ લડે છે. તેઓ લડતા નથી. તેમને કોઇ લડાવી મારે છે. પેગેસ્ટાઇનમાં આરબો અને યાહુદીઓ પહેલાં કયારે લડતા હતા? આપણે જોઇએ છીએ કે તેઓ ત્યાં આજે મળે છે આપણે એટલું પણ જોઇ શકીએ છીએ કે એ લડતા નથી. પણ એમનામાં કોઇ લડાઇ જમાવે છે. આપણે લડીએ છીએ—લડાઇ જગાવનારાના રમાર્ં ન રે—નહીં કે આપણા. આપણને બીજા સાથે લડવાનું શાસ્ત્રમાં ન કોમન્સાં સુધી અંદર અંદર જ લડવાનું મન થાય. અંદર અંદર લડવાનો વીચાર આવી જાણવા પુરતો જ પોતાના મન ઉપર કાબુ રાખે તે આખરે છુટે. હિંદમાં મુસ્લીમ વાપ પીરીના કેટલાક સાથે ગાઢસબંધને મતભેદ એવો જ છે. મહાસભા કહે છે કે આપણી લડત સ્વતંત્રતાની છે. પહેલા સ્વતંત્રતા મારે મેળવો. પછી આપણી નાની મોટી બાબતોમાં નીકાલ કરીશું. બંધારણ ગતબોદ-રવતંત્રતા માટે નથી પણ બધા લોકોને મોટી નોકરી મળે કે ના મળે, પોલીસખાતામાં મોટી જગા મળે કે ના મળે તે માટે જ છે, અને રાજપાટ હમા આ વસ્તુ કોંગ્રેસ પોતાની સીદ્ધાંત ગિનાની છે. આવી લડત ઉભી કરીને—આજકાલ આવી લડતનો ગુંચવણોમાં આપણને ફસાવીને—આપણુ ને લડાવી મારનાર—આપણા અધિકારમંદો પર હસે છે.

કોંગ્રેસરાજમાં દારૂનીપેપ.

'કયે દીલ નહીં આસે. દારૂને દેશનીકાલ કરવો જ રહ્યો. નહીંતર આજ સામાના દારૂ પીએ છે. કાલે ફોકરાંઓ દારૂ પીતા થશે. બાજુનો તો મને કહે છે: અગારી જાની કેમ્પથી આ પીવાં ફેપાડી દયા. એટલે અમે દારૂ પીતા બંધ થયા સમજો.' આમ દીકા કરી રાજાજીએ દારૂની બેપનો ખરડો ધારા કમીટીને સોપ્યો હતા બોલબાલા એક કલમ ઉમેરવામાંગોને ગળવાની રહી છે: 'બાજરદાર! મેં દારૂની બાટલી બાજાર પણ લીધા છે તો!.

ઔરંગાબાદ ખાતે ખોદકામ કરતા આરી આવેલા પ્રાચીન મકાનોનાં અવશેષો

નામ નીઝામ સરકારના પુરાતત્વ ખાતા તરફથી ઔરંગાબાદથી ૩૨ માઇલ દુર કરવામાં આવેલા ખોદકામના સીધ જગીનના નીચેના થરોમાંથી પ્રાચીન મકાનોનાં અવશેષો અને પ્યાલા આવી આગલની પ્રાચીન વાતને મળી આવી છે. પહેલા થરમાંથી ૧૯ મી સદીના બાંધીના કપીયા અને સોનાનાં પૈસાં મળી આવ્યાં છે. ત્રીજા થરમાંથી મોગલ સમયના રસીક્રાઓ મળ્યા છે. ચોથા અને પાંચમા થર તે સૌથી પ્રાચીન ગણાય છે અને રેસથી મકાનોની બુલમાંથી બનાવે છે હતી ઘર પ્રાચીન શીલ્પકામનું ભાન કરાવે છે. તેમાંથી ઉંચાઇ બધિસત્વ નો પ્રબોધેળા બાધવામ મળી આવ્યા છે. પચીસ ફીટની નીચે બાબી જવાની સાંધી નીક મળી આવી છે. આંઠ બાવળના રસીક્રાઓ, તાબીજોની શીશી, રાસણો પીગેરે પણ નજરોકના વિસ્તારોમા મળેલ બાંધ કામથી મળી આવ્યું છે

ઇંદિરાબા પાછાં દયો

નાગપુર મ્યુનીસીપાલીટીના પ્રમુખ રા. રામેબ પુલે એ "રાવસાહેબ" ના ખીતાબ છોડી

પ્રાંતિરીયા હિંદુ સેવા સમાજ

કુબડેકત સમાજની એક તોફેર સભા તા. ૨૮ મે નવેમ્બરને રવીવારના રોજ બપોરે ૨ વાગે સમાજ હોલમાં મળશે પ્રાંતિરીયા તેમજ ડીસ્ટરીકટમાં વસતા તમામ હિંદુબાધવોને પધારવા વીનંતી કરવામાં આવે છે

કાર્યક્રમ:— ૧. સમાજનો હિસાબ તથા રીપોર્ટ, ૨ બંધારણ

કનૈયાલાલ રાંજુલાલ શાહ.
ઓ. સેક્રેટરી,
પ્રાં. હીંદુ સેવા સમાજ.

દીધેલ છે અને બનાવ તથા મંત્રી નગરશેરને મોકલી દીધા છે. અખરનાં પત્રમાં તેઓ જણાવે છે કે "સમય પરીવર્તન છે અને પ્રજા વાદળ જોર હીંદમાં સ્વરાજ લાવ્યું છે. એટલે સરકારી મુસલમાનોનાં મીત્ર બનવા જુના અપરાધો કાંઇ નાપ મારી બાજુ ન રાખવા કરી મારું એ ઉમદા ગુમાન છે.'

શ્રી. સુભાષ બોઝ

કેસરીસીંહની પ્રા. પબ્લીસીટ તા. સુભાષબાબુ બોઝની નજરકેદ અંગેનું વિવેચન વધાર પાડી જણાવ્યું હતું કે એમની નજરકેદ પણ સામાન્ય કેદીઓ પર છે એમને દરરોજ ફરવાની કસરત કરવા દેવામાં આવતી નથી પણ પુસ્તકો વાંચવા આપવામાં આવે છે અને મુલાકાત પણ પુરતી કરવામાં આવે છે. તેમને ઘરમાં ખાવાનું પણ પુરતું મળતું નથી. તેમની તબીયત ખરાબ થતાં ડોકટરોએ તપાસ કરી તેમને ખોરાકમાં ફેરફાર કરવા જણાવ્યું હતું પણ તેમ કરવામાં આવ્યું નથી. તેમની તબીયત ખરાબ થતાં તેમના ભત્રીજા ડોકટર શીશીર બોઝને મળવા દેવામાં આવ્યા હતા પણ તેમને તેમની સાથે વાત કરવા દેવામાં આવી નહોતી. આ બધી હકીકત ઉપરથી સરકાર તેમની તબીયત બગડે તેવી રીતે તેમને ત્રાસ આપી રહી છે.

હરિપુરાની બેઠકનો સમય

શ્રી. અચ્યુતરાવ કલકત્તામાં જણાવ્યું છે કે શ્રી. મ. ગાંધીની બેઠકમાં ઠરાવ મુકનાર છે કે હરિપુરાની બેઠક ૧૯૩૮ની સાલમાં ગોઠવી. શ્રી. વલ્લભભાઇ પટેલ આ ઠરાવની તરફેણમાં નથી. પણ તેમણે આશા રાખી છે કે તે વખત પ્રાંતિક ધારાસભામાં અધિવેશનની બેઠકો ચાલતી હશે અને નવા બંધારણ પ્રમાણે ધારા સભ્યો ને આગેવાન વકીલો ધારાસભાની બેઠકો ૧ અઠવાડીયું અંધ રાખવાનું કારણ મહાસભાના પ્રમાણ મંડળો કરી શકે

—૦—

પુરસ્કારણ

નવસારીના જાહેર પારીસર ગાંધાશ્રમ ા સંચાલક મંડળીને દક્ષિણ આફ્રિકાથી આશ્રમ માટે રૂા. ૧૦૦ શ્રી. ઝવેરભાઇ ઓધવજીભાઇ તરફથી મળ્યા છે

* * *

મુબઇ સરકારે ૧૯૩૬-૩૭ના વર્ષ પડતાંની સપાટી જમીન મહેસુલની બાબતમાં ગાફ કરી છે

* * *

માનોમ ગ્રામોના અધિકારમાં આવેલ ગણ નિગેબની ગોરજાવાડી દરવાજાની બંધી કરતા ૧૫૦૦૦ માણસો બેકાર બન્યા હતા આમાંના ૧ હજારને જુદા જુદા કોમ મજુરો તારીકે નોકરીએ રાખવા છે, ને હજાર માણસો માટેની વ્યવસ્થાના ઇલાકામાં ચાલ્યા ગયા છે ત્યારે ૬૩ હજાર હજી બેકાર છે.

* * *

બંબઇ સરકારે મહાન સરકારના વડા પ્રધાન શ્રી. રાજગોપાલાચારીને પત્ર લખી જણાવ્યું છે કે જ્યાં સુધી સરકારને રાજીનામું આપે તાજ લાલોમાંના નજર કેદની બંબઇ સરકારે રાજ્યની બરતરફના બદલામાં નીચેની માગણી સ્વીકારવા કેવામાં આવ્યા

* * *

મંત્રીમંડળમાં નાણા વર્ષો એક લાખ મહાજનોના સુખ્યા મોંઘવારી છે અને ૬૭ મોંઘાતા કુટુંબ છે

* * *

ઓરિસ્સા કેસ મંડળ નીરક્ષણમાં ગાંધીજીએ રૂપીયા ૧૦૦ ની કોરી મોકલી આપે છે.

* *

આ અઠવાડીયે પણ ગોવાલણના પ્રમાણ ૪૬ ઠરાવ ૧૮૮૮ ગામ ગામે ૧૮૮૮ ૧૮૮૮ ૧૮૮૮

ખબરપત્રો

દીવાળી કેવી રીતે કરી

ફીપુરેના હીંદુ સેવા સમાજના મંત્રી મા. જીવાભાઇ કાળાભાઇ લખી જણાવે છે કે સમાજનો મેળાવડો દિવાળીના દિવસે શ્રી. પરશોત્તમ જગજીવનની પેઢીના રહેઠાણના મકાનમાં થયા હતા. પ્રમુખ શ્રી નાથુભાઇ તેમજ મા. નારણજીભાઇની સૂચનાથી અને મા. ભાવાભાઇ તથા બીજા ભાઇઓના અનુમોદનથી ત્યા રહ્યા હિંદી કરિશ્નોના હક્કોના રક્ષણ અર્થ માટે સદરમા મોથીજીભાઇ હોલમાં સેવામા ૮ વાગે ક્રિશ્ચિયન મીશનિશ્નર ઉપર બોલવી આપવા રોકડ રકમ એકઠી કરવાનો ઠરાવ થયો હતા અને તબ્બ થયો પા. ૧૯–૮–૦ ની રકમ થયા હતી જે ક્રિશ્ચિયન મીશનિશ્નના પર બોલવી આપવાના આવ્યા હતા. તમાં રહેલો આપનારાઓના નામ નીચે પ્રમાણે છે :

નારણજી માધવજીભાઇ પા. ૧–૧ ૦, પરશોત્તમ જગજીવનભાઇ દેસાઇ પા. ૨–૦–૦, નાથુભાઇ મકનજી નાગર પા. ૧–૧–૦, જીવાભાઇ કાળાભાઇ પા. ૧–૧–૦, ફીપુરેના હીંદુ વિદ્યાર્થીઓ પા. ૧–૮–૦, કાભાભાઇ પરશુભાઇ શ્રી. ૧૦–૦, છગનભાઇ કલ્યાણજીભાઇ શ્રી ૧૦–૦, મોતીંદભાઇ ગામવાનની રૂા. શ્રી ૧૬–૦, નરસિંહભાઇ ખુશાલભાઇ શ્રી. ૧૦–૦, હરિભાઇ પ્રેમજીભાઇ શ્રી. ૧૦–૦, ભાવાભાઇ કાનજી પટેલ શ્રી ૧૦–૦, ભુખણદાસ નરસિંહભાઇ શ્રી. ૧૩–૦, છગનભાઇ નાથુભાઇ શ્રી ૫–૪, ગોવાનભાઇ નારણભાઇ શ્રી ૫–૪, નારણજીભાઇ મોરારજીભાઇ શ્રી ૫–૪, પરશુભાઇ છગનદાસ શ્રી. ૫–૪, કુલજીભાઇ દયાળજીભાઇ શ્રી. ૫–૪, ઇશ્વરભાઇ બહુકરીદાસ શ્રી ૫–૪, લક્ષ્મણજીભાઇ બહુકરીદાસ શ્રી ૫–૪, વલીભાઇ મુકા શ્રી ૫–૪, શરીફભાઇ સમસુદીન શ્રી. ૫–૪, વજુભાઇ શ્રી. ૫–૪, મોતીંદભાઇ હીરાભાઇ ૫–૪, રણછોડજી નાથુભાઇ નાયક ૫–૪

ભારત સેવક સમાજ સેવિકાશ્રમ મારફતીસના વેદ મંદીરના પાયો

તા. ૮ મી નવેમ્બરે સ્વામી શ્રી અખંડાનંદ સરસ્વતીના હસ્તે વેદમંદિરની શીલા રોપણવિધી કરવા કરવામા આવી હતી. આ પ્રસંગે સહેરના ભિન્ન ભિન્ન વર્ગોનું પ્રતિનીધીત્વ ધરાવનાર હીંદી ભાઇબહેનોની સારી હાજરી થઇ હતી. વેદ મંદિર કમીટીના પ્રમુખ એક પારસી મહાશય શ્રી કાવસજી આદરજી સરદારી છે. આ મંદિરમા એક દીકાળો હોલ અને એક સ્કુલ તેમજ એક લાયબ્રેરીનો વધારવા થશે. આને લગભગ રૂ ભેદ કે સોવાલાખના ખર્ચ થીના સમગ્ર હીંદી પ્રજાના લાભ માટ આ મંદિરના દરવાજા ખુલ્લા રહેશે. એ જગીન પા. ૭૦૦ પારીદવાના આપી છે અને હજે પણ પા. ૫૦૦૦, આપવાનુ છે શ્રી. કાકાભાઇ ભઠળદાએ જનરલ કેંડમા આગેવી રૂા. ૩૦ હેપરાત નિભાવ માટે જે કંઇ ભોપવામા આવનાર છે તેમા શ્રી કાકાભાઇ પોતાના ભાગે અધારી આપવાનુ વચન આપ્યુ છે

મેસર્સ બાલકૃષ્ણદાસ, આપરશી ગોકલદાસ કુંભનીવાળા અગ્રવાલશ્રી કાકુભાઇ અર્થે નવુ હિંદુ એસોસીએશનના પ્રમુખ શ્રી મોરારજી પરસોતમે બારત સમાજના કાર્યકર્તાઓનો પ્રત્ન મેળવા માટે મુકત કરી સમાજનુ કંઇમાં હતા; અને આ કાર્યની સફળતા માટે શુભ કામના દરશાવી હતી.

બારત સમાજના પ્રમુખ શ્રી નાથાભાઇ તુલસીભાઇએ હાજરહાઓનો ઉદારતા માટ આભાર માન્યો હતો.

સમાજનો વાર્ષિકોત્સવ

તા ૭ મી નવેમ્બરે બારત સમાજનો પાચ મો વાર્ષિકોત્સવ ઉજવાયો. તા માટે બાસ સહોબાની મંડળ વ્યવસ્થા આપી હતી. આને સમાજના સ્વયંસેવકોએ આ કાર્યમાં સુંદર મેવા બજાવી હતી.

પ્રાર્થનાથી ભજન અને ઉપાસના થા હતી. બપોર પછી ઉત્સવનો પ્રારંભ થયો હતો. સમાજના પ્રમુખ શ્રી. ભીખાભાઇ ભુલાભાઇએ પોતાના બાષણમાં સમાજની પ્રવૃત્તિના રસ લેવા માટે જનતાનો આબાર માન્યો હતો. વેદમંદિર કમીટીના પ્રમુખ શ્રી. પરશોત્તમ બારદરજી સરકારી એ વેદમંદિરનુ કાર્ય પુર્ણ કરવા જનતાને આગાહ કરેલ હતી. ઇનામોની તથા ઉત્સવની સફળતા માટેના અનેક શુભ સંદેશાઓ આવ્યા હતા.

ત્યાર પછી મંત્રી શ્રી. ડા જે. પટેલે પોતાનો રીપોર્ટ ઉપરવીત કરતા સમાજના વિવિધ કાર્યો નુ વીવેચન દ્રષ્ટિએ આવલોકન કર્યું હતુ. સમાજના પ્રાણધાર શ્રી. નાથુભાઇ કરિબાઇએ સમાજનો હીસાબ રજુ કર્યો હતો. ત્યાર બાદ સ્કુલ કમીટીના મંત્રી શ્રી. છગનલાલ કાળીદાસ ગાંધી તાળીના મોહાર શ્રી. કલાધરાજ મોરારજી, વેદ મંદિર કમીટીના મંત્રી શ્રી. મોરારજી ઝવેરભાઇ, સમાજના પુસ્તકાધ્યક્ષ શ્રી કેશવલાલ મોરારજી અને સ્વયંસેવક દળના પાયલ કેપ્ટન શ્રી કાભાભાઇ ઝવેરભાના રીપોર્ટો વાંચવામાં આવ્યા હતા. અને નવા સમાજની બીજા બીજા પ્રવૃત્તિ ઉપર પુર્ણ પ્રકાશ પડયો હતો. બાદ સ્કુલ પ્રદર્શનોના તરફથી વિદ્યાર્થીનો દ્વારા સ્કુલ કમીટીના પ્રમુખ શ્રી. મુલજીભાઇ બ્રધરભાઇએ પધારેલા બાઇઓ અને બહેનનો આબાર માનવા નિભાવ માટે જે કંઇ ભોપવામા આવનાર છે. તેમાનો એક ફાળો પોતાના ભાગે બાંધવા આપવાનુ વચન આપ્યુ હતુ

રાતના બારેકાકો સ્વયંપ્રકાશના કારણ સમાજના સ્વયંસેવકો નારણજી અને મરણા, વાર્તા, રાષ્ટ્રિય ગીતો ઇત્યાદી સ્કુલનાં બાળકો તરફથી રજુ થયા હતા

આખરમાં રાત્રે અગીયાર વાગે શાંતિ પાઠથી ઉત્સવ વિસર્જન થયો હતો.

એસ્ટુરીઆ સ્થિત વર્ષક મંડળ સોફેન્સો માર્ક્વીસ

તા ૧૪ મી નવેમ્બર હીંદુ નુતન વર્ષને દીન સહરમુ મંડળની એક સભા મા. રાણાભાઇ એન્ડ કુંવરીના મકાનમા મા ચુનીલાલ કરસનજી ના પ્રમુખપણા નીચે મળી હતી, પ્રથમ પ્રાર્થના બાદ પ્રમુખશ્રીએ સહેરનું નુતન વર્ષ સુખદાયી નીવડવાની શુભકામના પ્રદીપ કરી હતી. શ્રી. ડીબ્યુભાઇ પરશુભાઇ તરફથી મંડળને નવા વર્ષની ભેટરૂપે મળી હતી તેનો આબાર સહીત સ્વીકાર કર્યો હતો.

નુતન વર્ષની ખુશાલીમાં પધારેલાઓ તરફથી મંડળને ભેટ મળી હતી તે નીચે મુજબ.

મેસર્સ રાણાભાઇ કરસનજી શ્રી ૨–૦, ડીબ્યુભાઇ ભીખાભાઇ શ્રી. ૬–૦, ગોપીદાસ રણછોડજી શ્રી. ૨–૧, ગોપીદાસભાઇ જેરામભાઇ શ્રી ૨–૦, મગનભાઇ ખુશાલભાઇ શ્રી. ૨–૬, છગનભાઇ વલ્લભભાઇ શ્રી ૪–૦ લલ્લુભાઇ મોતીભાઇ શ્રી ૨–૦ મોરારજી કરસનજી શ્રી. ૧–૦, અમાબહારા મગનલાલ શ્રી. ૩–૦, પ્રમુખ ચુનીલાલ કરસનજી શ્રી. ૨–૦, કુબ્યુભાઇ પરશુભાઇ શ્રી ૪–૦ તે ઉપરાત ગોપીદાસ જેરામભાઇએ મંડળને એક કુમાલ ભેટ આપેલ. તેનુ લીલામ થતાં પા ૧–૪–૦ થા. છબ્યુભાઇ દયાલજીભાઇએ રાખ્યુ હતુ અને પાછો મંડળને ભેટ કર્યો હતો, બાદ આભાર અન્ય ગુજરેલાઓ દયાભાઇ બાદ શ્રી. મગનલાલ ખુશાલજી તેમજ શ્રી. ગોપીદાસ રણછોડજીએ મંડળને ટી–પાર્ટી આપી હતી આનંદમાં રાત્રિભોજ કર્યા બાદ સભા વિસર્જન થઇ હતી.

સેલ્ફસ્બરીમાં હિંદુ ઓ મંડળ

સેલ્સબરી (સધર્ન રોડેસીયા) માં હીંદી ઓઓની એક સભા મા ૪ થી રોજ થઇ એ મળી હતી સભાનો હેતુ સાલ્સબરીમાં હીંદુ ઓઓનુ એક મંડળ સ્થાપવાનો હતા

હીંદુ વીમેન્સ ઓર્ગેનાઇઝેશન નામની સંસ્થા સ્થપાઇ હતી અને નીચ પ્રમાણે કાર્યકર્તાઓની ચુંટણી થઇ હતી: પ્રમુખ : બેનશ્રી કમળાબેન નારણજી મણેક, ઉપપ્રમુખ બેનશ્રી સરલાબેન ચુનીલાલ પટેલ, લેકરીઓ : બેનશ્રી મણીબેન કરીભાઇ પટેલ અને બેનશ્રી પ્રાણીબેન મોતીભાઇ પટેલ, ટ્રેઝરર : બેનશ્રી મણીબેન નરસરી પટેલ. ઉપરના પાચના નામો બેનશ્રી કમળાબેન ચકાભાઇ પટેલ મળીને એકઝેકયુટીવ કમીટી રચવામાં આવી હતી.

સરદાર વલ્લભભાઈની ગાંધીના દાન માટેની અપીલના જવાબ

ડૉ. પ્રફુલ્લચંદ્ર ઓઝાસીએશનના મંત્રી લખે છે કે આપના તા. ૧૨ મીના ૮ કમાં "૫૦૦ ગાંધીનું દાન કરો" એ મથાળા હેઠળ પ્રગટ થએલી સરદાર વલ્લભભાઈની અપીલ સંબંધી વિચાર કરવા ટ્રાંસ્વાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશનની કમીટી મીટીંગ તા. ૧૭ મીએ મળી હતી જેમાં હીંદની મદદાસબાને બાધાસહિત નદદ કરવાનો ઠરાવ થયો હતો અને હાજર રહેલા સભ્યો તરફથી રકમો થયાદ હતી ટ્રાંસવાલ તેમજ ડુર્બનમાં વસતા દરેક પ્રજાપતિ ભાઈ બહેનને આ નીચેનદ્વારા દીનંતિ કરવામાં આવે છે કે તેમણે પથા રાખિત ગીદાનની રકમ એસોસીએશનના મંત્રીપર પી. ઓ બોકસ ૧૮૮૦ અથવા ૨૫૨૬ જોહાનીસબર્ગ મોકલી આપવા. આ ફન્ડની રકમ તા. ૩૦ નવેમ્બર પહેલાં મળવા જોઇએ કે જેથી પહેલીજ તકે એ રકમ હીંદ જલદી મોકલી શકાય

સભામાં નીમાએલી રકમની પાદા નીચે પ્રમાણે છે :

જગજીવન વલભદ્ર એન્ડ કું. પા. ૨૧—૦—૦, રામદાસ અને કલુભાઈ હાલછ પા. ૧૦—૧૫—૦, પરમાણંદભાઈ કુંવરજી પા. ૨—૦૦—૦, ઉનાભાઈ મથુરાભાઈ પા ૨—૦૦—૦, એલ. મીઝાં પા. ૮—૦—૦, નરસિંહભાઈ મીઝાં પા ૬—૧ ૦, દેવજીભાઈ વલનાદ પા. ૩—૨—૦, રેવજીભાઈ ધનજી પા. ૧—૧—૦, રણછોડભાઈ કલાભાઈ, પા. ૧—૧—૦, ગાસ્તર મથુરા પા. ૨—૦—૦, કુલ્લે પા ૯૩—૧—૦, (કંઈ બાકી)

કેપ હિંદુ ક્રીકેટ કલબ

હીકુઓનો પવિત્ર દીવાલીનો તહેવાર તા. ૨ જીએ ઉપરોકત સંસ્થા તરફથી રપદાઉનના ૨૪ હનોવર સ્ટ્રીટપર આવેલા હૉલ ના ઉઘાડવામા રહ્યે હતો. કલબના ઉત્સાહી મેમ્બરો તરફથી રાખવામાંઆવેલા હૉલમાં શહેરના જુદા જુદા મંડળોના આગેવાનો અને ગ્રાહકોની હાજરીથી મેળાવડો ઘણો આનંદીત થયો હતો પ્રમુખ રા. ક્રીષ્ણજીભાઇ દેવજી હતા.

દિવાળીનું અહાલ્ય સમજાવવામાં આવ્યું હતું અને નવું વર્ષ સૌને સુખકર થાઓ અને મહાત્મા ગાંધીજીને તંદુરસ્તી અને લાંબુ આયુષ્ય પ્રાપ્ત થાઓ એવી પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી. બાદ દુધ અને મીઠાઈની મીજબાની બાદ શાંતિ પાઠ કરી મીટીંગ વીસર્જન થઇ હતી.

કેપટાઉન હિંદુ મોચી મંડળ

કેપટાઉન હિંદુ મોચી મંડળના મીલ હૉલમાં તા. ૭ મી રવીવારે આપ્ટન ટ્રીગ્રીકલ કલચર કલબ નાં યુવકોએ રજુ કરેલ, ભજનો અને પ્રાર્થનાઓના મનોરંજક, પ્રયોગો કરી બતાવ્યા હતા, કથ્યા તરફથી દરેક પધારેલા હીંદુ ગ્રાહકો અને મહેમાનોને બહુજ હોંશનો લાભ મળ્યા હતો. રા. રંગનંદલાલ પુરુષોતમભાઇએ બારે વર્ષનો બાળા શરીરના ઉઘાડેલા બહલીની સામેને સમજુતિ આપી હતી. કલબનાં અન્ય યુવકો એ ગોગાસન અને પ્રાણાયામથી નિરોગી રહી શકિત મેળવી જાણી શકાય છે એનો પ્રત્યક્ષ દેખાવ તેમનાં અંગ કસરતનાં પ્રયોગ દ્વારા રજુ કરી પ્રેક્ષકોને આકર્ષ્યો હતા.

સંસ્થાના પ્રમુખ રા. રામુભાઇએ કલબનાં ખેલાડીઓનો સત્કાર કરી મંડળ તરફથી એક ગીની ભેટ આપી હતી, અને દરેક યુવકો ને વ્યાયામથી શરીરને મજબુત બનાવી તંદુરસ્ત રહેવા ભલામણ કરી હતી.

યુનાઇટેડ હિંદુ એસોસીએશન

કેપટાઉન યુનાઇટેડ હીંદુ એસોસીએશનની દીવાલ્સવિ સભા તા. ૭ જીએ રા. કેશવલાલ જગજીવન પટેલના પ્રમુખ પદે મળી હતી. પ્રાર્થના બાદ દિવાલ્સવિના અહાલ્ય પર પ્રકાશ ડો તરફથી વિવેચનો થયા બાદ આપ્ટન ટ્રીગ્રીકલ કલચર કલબના યુવકો તરફથી મહલકુસ્તી, આસાન, પ્રાણાયામના મનોરંજક અને બોધ દાયક પ્રયોગો, બાદ મહાત્મા ગાંધીજીની સંપુર્ણ તંદુરસ્તી માટે દીર્ઘાયુષ્ય મળો એવી પ્રાર્થના બાદ સંસ્થાના પ્રમુખ રા. કેશવલાલ તરફથી દુધ પાર્ટીની મીજબાની થયા બાદ સભા વીસર્જન થઇ હતી.

ફ્રૂટ શેાપ વેચવાની છે

એકના ત્રીકોણીયા પ્રેન રેલ ઉપર આવેલી જુની અને જાણીતી સારી કમાણીવાળી અપ-ટુ-ડેટ ફ્રૂટ શેાપ જનરલ ડીલરનાં બાયસેન્સ સાથે વેચવાની છે ગેરવાજબ પરચુરણ તાદુરસ્ત તબીયતને લઈ વેચવાની ખરજ બતાવી છે. તપીરે મળો :

ઓન્ટફુલ પાર્ક" ગોરટ ઓફીસની સામે
ડી. ડી. ભીઝાં.
P. O. Brantwood Park,
via Boksburg Transvaal.

ગોલ્ડન સીટી

ઉચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થાન છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

૫૩, કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઇ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોનઃ ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧—૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવયૈયા જેવા કે ખાજા કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, કરીરૂદ્દીન અાળા કેસ, બાબુ છેલ્લા, જાનકી બાઇ, દુલારી, વીલેરેના ક્રિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, તમાનેા ગઝલેા, ભજનેા અને અરબી રેકોર્ડોનેા સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી કન્ટીના ગ્રાહકોને ખાસ ભલામણ કરીશું કે પોતાનાં ઓરડેા તરતજ મોકલી આપવા જોઇએ. કન્ટીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

56 ALICE STREET and 35a LEOPOLD STREET
DURBAN.
SPRINGBOK SERVICE STATION
Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન
તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો બેધડક ત્યાં આવજો.
તમારા તાબેદારમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.
'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે
અહમી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલ પ્રથમ પંક્તિનું વૈદ્યક માસીક
—વૈદ્ય કલ્પ તરુ—
દરેક ગુજરાતી વાચનાર કુટુંબમાં માસ મંગાવું જોઇએ.
નમુનો વિના મુલ્ય.
વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૪-૦-૦ ; ભેટ પુસ્તક લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૭-૧૨-૦ ; સાથે.
સ્ત્રી રોગ ચિકિત્સા
દરદીના લાભ માટે અપાયેલું ભેટ પુસ્તક પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન મહારાજ અમરનાથ મણુભાઇ પટ્ટણીએ પોતાની સહજ પદ્ધ સરળ ભાષામાં લખેલું છે. કિંમત રૂા. ૧—૮—૦.
આ ઉપરાંત
બ્લડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક
બ્લડ પ્રેશરના લાભ ગેરલાભ સ્પષ્ટીકરણ અંક તિબેટના છે જેમ પાશ્ચાત્ય અને પુર્વના પદ્ધતિથી તેનાં ગેરલાભ અને ફાયદા સમજી લાભ લેવા ખાસ ભલામણ સાથે આપવામાં આવેલ છે.
મુદત નક્કી કિંમત - આના
"વૈદ્ય કલ્પ તરુ" ના ગ્રાહકોને મહત મળે છે.
આપનું લવાજમ મોકલવાનું સરનામું નોંધી લેશોઃ
ધી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી
રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીઆ).

MORE MILES

ON THE SPIRIT OF MILEAGE AND POWER
માઇલેજ અને ગતિ જોઇતી હોય
તો વાપરો "પેગેસસ"
PEGASUS
VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો અમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રમણા છેલ્લા અઘ્યતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

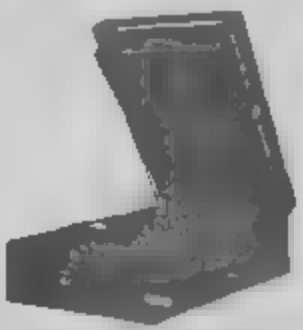
પ્રમના હારમોનીયમ પા.૬૬–૦–૦
હાયના " "
ઉમદા રીડના પા.૪૬–૦–૦

જોડી બ્રહની કીમત પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૬–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો રાહ માટે વધારે પાઈસા ખર્ચો છો.

અમો આપવા અને મળો.

તેમજ આ રેસની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોટા અને મધુર સુરના, મજબુત અને દેખાવ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેહનેઈમ્સ પ્રસુદના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન અતની કલર મેટલની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીટાર અને સ્વરાય બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી કેળવેલ નીચ ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOONS

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

'Phone Day 2-2160. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 4-1566.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Cloth Draped Motor Hearse at Moderate Charges
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
૧૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ પર આવી કે ફોન કરતાં સાથે કુલ જોઇતી પુરતી ગાડીઓ આવે છે. ચાર્જ વ્યાજબી.
14, Cross Street, DURBAN.

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોક્સ, રેપર્સ અને ફ્રીચન ફરેસર બુટ અથવા બધા-બંધ બનાવનાર તેમજ બુટ રીપેરીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
ઘરાકોને જાણવું કે માર્કેટ સ્ટ્રીટ બંધાવી.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં ભારી ઉપરોક્ત નામે ઘરનું અને સફાઇથી ખરમા દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને ગરમા બધેલાં મોટા યા નજીકાળમે અમારી ગેરંટી સાથે મળી રહશે. આપો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

'Phone 33-4402 Tel. Add.: "VALABTEL." P.O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
બધાથી સસ્તી બનાના સ્ટોર ટાઉનમાં.
૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ
ટર્મ્સ: નેટ કેશ અથવા C. O. D.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leinpco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
—SPECIALIST—
in South African, Canadian and Australian Apples
—also—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ફ્રૂટના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
કરમસદમાં સરદારે પાસ કરેલું એમ. જે. મહેતું ગીરધર જગજીવન પટેલના મહુવાલાલ ગરધરની કેફલીની બનાવટનું ચોખ્ખું (૨૫૬) ઘી.
આપણે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
બાવ માટે પુછો યા લખો
સાઉથ આફ્રિકા ના સોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
71, Prince Edward Street, DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઇ.
હોલસેલ ફ્રૂટ મરચંટ.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુરીયતના ઓર્ડર પણ બારમાં C. O. D. થી માલ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference
Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address:
"CONSIGN"
Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5[illegible]	પ્રેમની દુનિયા.	
N 55[illegible]	આંદોલન ચમત્કાર.	
N 5[illegible]	વાણીના ગત	
N [illegible]	મે ના નગરી પ્રીતમની લહર.	
N [illegible]	[illegible]	
N [illegible]	[illegible]	
N [illegible]	[illegible]	
N [illegible]	ગંભીર ચહેરાવા.	
N [illegible]	કમાલવાલા આવ્યો.	
N [illegible]	[illegible]	
N [illegible]	[illegible]	
N [illegible]	સજ્જનો સેવો કરજન અંતર.	
N [illegible]	તુજને મુજના પ્રેમ સોબાસા.	
N [illegible]	અમો [illegible] નજરીઆ પીયારે પીયારે.	
N [illegible]	ગહેલ કન્યા [illegible] કરવા ગાયા.	
N [illegible]	[illegible]	

	ભારો આખા નાટક આખા	૧ થી ૨.
	નરસૈંહ મહેતા નાટક આખા	૧ થી ૬.
	અવધ કુમાર નાટક	૧ થી ,,
	રાજા હરી નાટક	૧ થી ૬.
N 6[illegible]	બુરા સબ સંસાર.	
N 66[illegible]	[illegible]	
No 5350	મીસ [illegible]	કોમેડિ
,, 5[illegible]	,, [illegible]	,,
,, 55[illegible]	[illegible]	,,
,, 5552	[illegible]	,,
,, 5[illegible]	[illegible]	,,
,, [illegible]	[illegible]	,,
,, [illegible]	[illegible]	

મુખ્તીરામ ચંદ્રાવળનું નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૦–૦ નું સેટ.

નાટક	[illegible]	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.
,,	રા' ખાંગાર	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ
ઓપ. ઓપ. પી.	ડ્રામેટીક પાર્ટી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	મુમતાજી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાજા ભરથરી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
,,	[illegible]	[illegible]
,,	સીરાજુદ્દોલા.	
,,	[illegible]	
,,	સમાજનો ત્રાસ ભાગ	૧ થી ૬.
,,	[illegible]	[illegible]
,,	પહેલી કા [illegible]	[illegible]
,,	[illegible]	[illegible]
,,	[illegible]	[illegible]
,,	[illegible]	[illegible]
,,	[illegible]	[illegible]
,,	[illegible]	[illegible]
,,	[illegible]	[illegible]

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિઅન ઓપ્રુઝ' માં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. રમા-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

અહાર ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીનતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયો છે: "મિલ્લુમદ મોહમ્મદ પુકારે ચલા જા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો ન'બર, બદલે કે સરવર સાકુમ મેલશર. (705) સન્યે અલી અલયલે વસલમ. અને બીજી બે સિવાય તમામ ગાયકની નવી ગ્રેસલામી રેકાર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોરજા શાદાલત તામા વીગેરે.

G.E. 1709 દુનને વાલ મુરૂં મેલ કુરને પીલારે કે.

G.E. 1710 તમખીર કે નારોસ દુનીયા ના બોજારગ

P.E. 17 શદાદત હુસેન ખોદમે મલલાન

P.E. 27 શદાદત હકરત બીકાલ આસીમ રસુલ.

P.E. 7 મકર કે હામસે તલવારકા ગીરના મોજીઝા

G.E. 1709 મે બીમારી નવલ બનારે બાતે બનમે.

G.E. 1711 દુનો બોલો

N 6452 અમે પાગલ કરી અબ તુ રેતા હે

N 6503 શાદ બાગણીયા પયલબર હમારા.

N 6552 કજલ બદાર આબ બારી સરાબ દે.

N 6553 તોફીક કે રંગ ગે કુબ બધ.

N 6554 બાલ્મે મેહબુબ હક રોતે ગાતે ચલે.

N 6570 મેર દુજે કા નયન કે સાન મોહમદ

N 6572 પ્રેમ મુહસો કુબ કહું સહેબાસા કે આગને.

N 6582 બનુની બાપને પ્રમુકી બોગન.

N 6660 પ્રેમકી મુરલી મધુર બજી.

1415 બે હાંકિકા ટાંકા બાલમમે બનબા દીયા કમલી વાલેને.

આ રેકર્ડ સાંભળવા જેવી છે

288 પુન પુન પુન

255 મેરા દીલ ને પ્યારું દેા દીલમે મોહમ્મદ

400 મોહીબ્બેા મોહબ્બત બડી ચીજ દે.

2234 બાબા બલ્લાહી બલાહ હય

મોરે પતા બલ્લાહી બલાહ હય.

2207 બંગેકા તુફાન

2188 બરમાસે બાવા (મજાકી)

2074 ચામડા નામ હે

2167 બસ બલા (મજાકી)

2220 નામે બહમદ કે કર.

2123 નામે બહમદ બાબે બાલ.

2300 બદ બાબ પુનો કે બીકાર ને કબાની.

1780 બબત. મેરી બીગડીબ બરકાર બના દીજે.

1745 બજાકીર તા કમેબે ગાલી કનબ્બ.

1341 કકરત કા મોજઝા કકરત બબીર કે બબ્ચોકેા મુરદે કા જીબા કરના.

1301 મોજઝા દીકરત મેનાર.

1296 મોજઝા બંગુકી કકરત બલી.

1505 પીબારી પીબારી સુરતવાલ.

1000 મોહમ્મદ મેરે દોસ્તે બરમા પુની દેા.

1077 મશહુર કુબા બાલમ્મે બન્હા કે કરમાને મોહમ્મદ સલલાહ.

1740 મવબા મુજ રેકોર્ડે મુબારેા.

2005 દીલ બીન બીબા બેર બબાન બરબાને.

2007 ચલાબી રચુલે બુબ જેવા જેવ.

1125 બાબે દોનીયે મે બાલમે રનમેં બુ.

2155 મુરે બરહમિ મન બાબાસ.

2131 દીબ વેા મેરા બે બબા

2150 નામાલે જુરકા

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોક્સ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pandula-Pattabishekom, Uttara-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ, ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીયાળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોટીદાર પાકો અમારે ત્યાંથી મીહાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.

બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.

ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. K. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street. :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. D. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે અમારા ઓરડર માટ કંપનીના રૂપી મારો નામ C.O.D. ની મારફતે મોકલીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent,

103, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ આવે બનાવી આપશે.

હાલજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પ્રીતી	કાંઠ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭ નવેમ્બર	૧૯૬૪ કાર્તીક	૧૩૫૬ રમજાન	૧૩૦૭ શહે. ૧૯૩૭	ક. મી.	ક.મી.
શુક્ર	૧૯	૨૬	૧૫	૧૫	૬-૫૪	૬-૩૯
શનિ	૨૦	૨૭	૧૬	૧૬	૬-૫૪	૬-૩૯
રવિ	૨૧	૨૮	૧૭	૧૭	૬-૫૩	૬-૩૯
સોમ	૨૨	૨૯	૧૮	૧૮	૬-૫૩	૬-૩૯
મંગળ	૨૩	૩૦	૧૯	૧૯	૬-૫૩	૬-૩૯
બુધ	૨૪	૩૧	૨૦	૨૦	૬-૫૩	૬-૩૯
ગુરૂ	૨૫	૩૨	૨૧	૨૧	૬-૫૩	૬-૩૯

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોઆ હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી

પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

BUY YOUR
ENGAGEMENT RING
SET WITH A

DIAMOND CUT AT THE PREMISES AT

KATZ & LOURIE LTD.

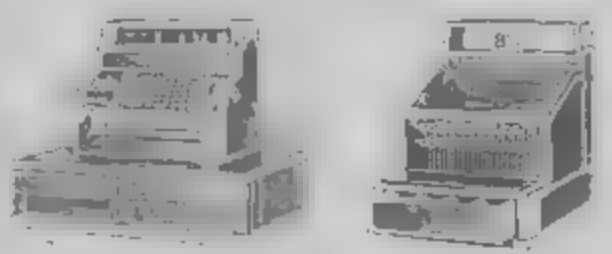
"DIAMOND CORNER . ELOFF & MARKET STREETS,
JOHANNESBURG.

"OUR REPUTATION IS YOUR PROTECTION."

WRITE FOR NEW 1938 CATALOGUE.

P. O. Box 1919 .. Phone 22-3122.

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33-6245

THE PEOPLE OF THE WORLD WEAR

ROAMER Watches

ROAMER Watches

ALWAYS ON TIME
Fully Jewelled in 15 & 17 Jewels
In Latest Design & Shape
With Rolled Gold or Solid Gold or Chrome
10 YEARS GUARANTEED

આ ઘડીયાળો સમય સાચવવાને માટે પ્રખ્યાત છે અને
તેથી દુનીયામાં બધે વપરાય છે.

તમે તમારા માટે ઓર્ડર કરો અને પાછળથી ચુકવો.
દરેક જાતના લેટેસ્ટ સ્ટાઈલ અને ડીઝાઈનમાં આવી શકશે.
દરેક વરસના ગેરેન્ટી સાથે રપ અને ૨૭ રૂપીયા વચ્ચે.
સોલ્ડ ગોલ્ડ નેમલ ગોલ્ડ નેમલ ક્રોમીયમના ઉપર સાથે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P O Box 6092.
No 56 KORT STREET, JOHANNESBURG

29 NOV 1937

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 48.—Vol.—XXXV. Friday November 26th, 1937. Registered as a Newspaper PAID IN ADVANCE.

World Peace

"THE attainment of real world peace is impossible without greater scientific precision, greater travail of the soul, greater patience and greater resources than are required for the invention and consolidation of the means of mutual slaughter. It cannot be attained by a mere monster roll, signed by millions of mankind desiring peace. But it can be attained if there is a science of peace, as I hold there is, by a few devoting themselves to the discovery of the means. Their effort being from within will not be showy. But then it will not need a single farthing."

—MAHATMA GANDHI

વિશ્વ શાંતિ

"વધારે શાસ્ત્રીય વિચક્ષણતા, વધારે આત્મ બલિદાન, વધારે સહનશીલતા અને ઓછી ધનની કનલ કરવાના ઉપાયોની શોધ અને સંગઠનને માટે જરૂરી છે તે કરતાં વધારે સાધનો વિના ખરી વિશ્વ શાંતિ પ્રાપ્ત થવી અશક્ય છે. શાંતિ ઇચ્છનારા કરોડો માનવીઓની સહીઓવાળાં રાક્ષસી વિજ્ઞપ્તિપત્ર માત્રથી તે પ્રાપ્ત નહિ થઇ શકે. પરંતુ શાંતિનું શાસ્ત્ર હશે, અને હું માનું છું કે તે છે, તો થોડાકજ મનુષ્યો તેના ઉપાયોની શોધ કરવામાં પોતાનો સમય રોકશે તો તે પ્રાપ્ત થઇ શકશે. તેઓનો પ્રયત્ન આંતરિક હોવાથી તે પ્રકાશશે નહિ. પરંતુ તે સાથે તેને સારૂ ઓછા પૈ પણ ખરચવાની જરૂર નહિ પડે."

—મહાત્મા ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY, LIMITED.——

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કંપની પોતા કંપનીનાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી આપે છે. હીંદી કંપનીને હમેશાં આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

બરાબરને ખિનતિ છે કે પહેલ્લા કોલ્ટેલોલના પ્રકારના કોલોરેશન કોમ નાલીદ કરીને દરબારની કોઇ ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

-We Specialise In-

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે આસ

જોરદાર અદાસ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, ફલ્લુદાનું ઘાસ, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જાવંત્રી, તુકમરીયા, ઇસબગુલ, બીગેરે બીગેરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ઘુંચેલ બીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ ઠંડા રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગાંધીવાણું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

મસાલા આખા તેમજ આસ દબરેલ નીચે પીસાવેલ હમેશાં મોટા જથ્થામાં રહે છે. એક વખત ખાત્રી કરવા આમંત્રણ છે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No. 008.

ગોલ્ડન સીટી

ઉંચી બનાવટ. સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેક

ફોન. 33-8567

૫૩, કમીશનર સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

આરે કંપાલીટીની ફરમાસુ મીઠાઈ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

સ્લાટલ

ફોનઃ ૨૩૪૨૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ.

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વધેલો તે પધેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે પ્યારે કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, રૂકીરૂદ્દીન આગા ફેજી, બાઇ છક્કા, અનકી બાઇ, દુલારી, વીગેરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નવ્વાતો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં મણકાઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી કન્ટીના માલકોને ખાસ જણાવવ કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જોઇએ. કન્ટીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અડધી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલું પ્રથમ પંક્તિનું વૈદક માસીક

—વૈદ્ય કલ્પ તરુ—

દરેક ગુજરાતી જબુનાર કુટુંબમાં બાસ વસાવવું જોઇએ. નમુનો વિના મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૪–૦–૦ ; બેટ પુસ્તક લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૩–૧૨–૦ ; સાથે.

શ્રી રોગ ચિકિત્સા

૧૯૩૭ની સાલ માટે અપાયેલું બેટ પુસ્તક પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન વૈદરાજ અમૃતલાલ મણુશંકર વકીલે પોતાની લાંબા પલ્લ સફેદ દાઢીમાં સજેલું છે. કિંમત રૂા. ૧–૮–૦

આ ઉપરાંત

બ્લડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

મોજરદ માલેના સાત ફોર્મોનો રપેશીયલ અંક નિકળેલો છે એમ પાકાલ્ય અને પ્રુફોન્ય પદવીધારી તેના તંત્રીએ અને રપાનો સમાજ શાસ્ત્ર તેમાં રંગીન ચીત્રો સાથે આપવામાં આવેલ .

છુટક નકલની કિંમત ૮ આના

"વૈદ્ય કલ્પ તરુ" ના ગ્રાહકોને અર્ધા ભાવે છે.

આપનું લવાજમ મોકલવાનું સરનામું નોંધી લેશોજી

ધી ગુજરાત આયુર્વેદીક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીયા.

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી ચપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકને વરાધ, રતવા, ઝાડો, લીલા ઝાડા, કટકીયું, તાવ, સન્નપણી, ખાંસી, મરડો, પેટનું ચડવું, તાવ, આંચકો, દાંત આવતી વખતેની પીડા વીગેરે બાલરોગોને મટાડે છે. દરેક બેકાર ડબી ખરીદી બતાવે. એક ડબી બાળકને બેઠ વર્ષ સુધી ચાલે છે. ફ્રી મળ ડબીનો રૂા. ૧, દરેક દવાખાનાં વેચે છે. નકલી બાલથી સાવધ રહેજો. બળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

P. O. BOX 2166. Phone 21104 Tel. Add. "TALKANDA.

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices. special attention given to all up-country orders. TRIAL ORDERS SOLICITED.

પી. સી. કન્ડર

ફ્રોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહાર ગામના ઓર્ડરો માટે ખાત્રીબંધ ભાવો મોકલવામાં આવશે. ઓર્ડરોની ખાસ કાળજી રાખવામાં આવશે. C.O.D. થી માલ મોકલવામાં આવે છે.

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

50 ALICE STREET and 35a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Painting Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી તાબેદારીમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Swami Nikhilananda. An invaluable practical guide for those who sincerely seek for God.

Pocket Edition pp. 400. Cloth Bound. Price Re 1-12.

Altar Flowers

A bouquet of choicest devotional Hymns with English translation. Useful book for prayers and Worships.

Pocket size. Cloth bound. Price Re 1-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita

(By Swami Sharvananda)

Thought-provoking discourses throwing new light on the inner significance of the teachings contained in each chapter of the Gita dealing their practical value in modern life.

pp. 370. Price Re 3-4

Message Of Our Master

By the First Disciples of Sri Ramakrishna. Gives in a comprehensive way the spiritual Message of the Master.

Pocket size. pp. 336. Price Re 1-4

Spiritual Talks

Complete text of the valuable discourses given by the great monk-saint, Holy Mother, Swamis Brahmananda, Trigunatita, Shivananda, Saradananda and Turiyananda to the pilgrims during their visits to Belur Math. Invaluable for all those who sincerely search after God. Profusely Illustrated.

Cloth Bound. Pp. 1-8. Price Re. 1-12.

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

GREATER SECURITY

FROM LUBRICATING TROUBLES

WITH

NEW-PROCESS

Mobiloil

The New Process makes this possible!

તેલથી ઉભી થતી તકલીફો સામે

મોટામાં મોટું રક્ષણ

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટઈરીચા"

ટીકટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(ખસ ખોરાકી)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦.

૨૬
(ખસ ખોરાકી)
પાઉંડ ૯–૭–૬.

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૬–૧૮–૬.
અને
(રપેરાવીયસ) પા. ૬–૧૮–૬.

હાઇ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
રપેરાવીયસ) પા. ૫–૬–૦.

ડીસેમ્બર તા. ૬ ઠીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે

અદસ મુસાફરોઃ– પોતાનાં ટાણાં પોતાના ઉપર પોતાનું અને રસોયાનું નામ લખી પેઢિ ઉપરનાં લાવવાં સ્વયં અને અન્ય અને આવનારને ટીકાકમેંટને ટાણાંનો સીધા પેઢિ પર પહોંચતા કરવા જણાવવું.

દરેક ઠૉકિ ઉતારવી પોતાની ટીકટ અમારી ઓફિસમાંથી લેવા. અહારગામવાળા બારણો અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મોકલી શકીશું.

રસોયાને બસવું દરેક કામકાજ અમારી નવી કેમ્પેબેલ બીલે ગાય છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળોઃ

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

...

બાલ સ્ત્રીઓને માટે
તનુરક્ષતી–તાંકતની ભરપૂર
મહલાદ રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓની તમામ
બાબત અમલ કરનાર
દરેક ઘરમાં દેવો જોઇએ

પુરૂષોને માટે
તાકત–તાજગીથી ભરપૂર
ઉત્તમ ટોનીક

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

જીના ચિત્રવાળી
બાટલા માટે

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના માલ એજન્ટસઃ એચ. એમ. ઓશી એન્ડ સન્સ, ૩૫૫ ફ્રેમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૯, પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: બજાર બોયર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંગાવો.

107

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets. (2.11)

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રૂટ ઓર્ડર મળ્યાથી તુરત પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. સરનામું:—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban. (2.12)

'Phone 33-6229 Telegrams: "GIDMALCO P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 8 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીઓના વેપારી.

વેરાયમાં માલના તેમજ આમદાનના મુખ્ય કેન્દ્રો. ઓરીયેન્ટલ કયુરીઓ, બ્રાસવેર વિગેરેમાં અમે સ્પેશ્યલાઈઝ કરીએ છીએ.

દેશની સાડીઓ: કેપ-ડી-ચીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત ભરેલી સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પહોળ ૮ વાર લાંબી કીંમત ઓછામાં રૂા. ૧૭-૬.
ભારે કેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ હાથની ઠીનદર ભરેલી ૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી કીંમત ઓછામાં રૂા. ૩૦.
જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-ચીન સુંદર ભાત ભરેલાં ૪૫ ઈંચ પહોળ કીંમત વારના રૂા. ૩-૯.

ઓડણીઓ: દાયની બારેકી જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-ચીનની ૪૫ ઈંચ પહોળ રૂા. ૧૨-૬ થી.
ઉપલી સાડીઓ અને કેપ-ડી-ચીન નીચેના રંગોમાં મળશે:
સફેદ, આછો ગુલાબી, કાશ્મીરી, આછો લીલો, ઘેરો ગુલાબી, લાલ, મરૂન, બ્રાઉન અને કાળો.
રાયણા બારેક ઓરડામાં ઓરડા અંતર આવે શરમકામમાં આવ્યા છે.

Retail Branches: JAPANESE WAREHOUSE 51a Joubert St., JAPAN BAZAAR 45 Rissik St., KEWALRAM'S 176 Jeppe St.

39, Market St. Johannesburg.

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફોટો માર્ક

દરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અમારૂં પોરબંદરનું ઘી નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (યુ. એ. સા. આ.) માં બધા વરસોના થયાં પ્રમાણપત્રો પામેલું અમારા B.L. માર્કનું ફોટાવાળું પોરબંદર ઘી ફીકરાયત આવથી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના કદરદાન હોલસેલ વેપારીઓની સગવડના ખાતર કેપટાઉનથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની પુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સેલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડ્રેસ મુજબ કરવા અમારા સેલ એજન્ટને અગર અમારે એડ્રેસે પત્રવ્યવહાર કરવો.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોકસ ૧૪૨૮,
૨૧૮ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સેલ એજન્ટ યુ. એ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર,
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—મોટા ઓર્ડર માટે સી. આઇ. એફ. ડરબન. ભાવ વાસ્તે ડરબન ઉપર જણાવેલા એડ્રેસો પુછવાથી અમારા એજન્ટ ભાવ આપશે.

આ માણસ, રસ્તેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીના દરેક દોષોપર નીપજાવેલ અફલાતૂની ઘણી જલદી આરામ કરે છે

સોલ એજન્ટ: Indo-African Trade Agency, 74-76 Wilson St. DUNDEE, Natal. S. A

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ, ૧૮૩-૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ. મુંબઇ ૩. 12.11

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા જલ્દી અરજ મોકલો:

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તમો દુરસ્ત કરનાર પાસ અનુભવી સ્પેશ્યલ ટેકનીશીયન બનાવીને

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

દરેક બનતું દાંતનું કામ સંભાળપૂર્વક કરી આપવામાં આવે છે. તમે તમારા દાંત પાસેથી અસર ભાવે આવી અને જેવા પ્રમાણ અનુભવો.

નોમીસલ કોઇ પણ બનાવનું નુકસાન કરતું નથી.	બાજરેલા દાંતને માટે વખણાયેલું નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી અયોગ્ય કુદરતી દાંત કરવાને બદલે પ્રમાણ નોમીસલ થી બિજા દાંતની દુરસ્તી કરાવો.

કીમત એક આરસીની શી. ૧, ૧-૬, ૨-૬

દરેક કેમારા અને બજારેલા બનાવ પર્ફેક્શન લીમીટેડની શાખાઓમાં વેચાણ છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS

'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.

92, Market St, JOHANNESBURG. 13c

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન: ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઇ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ. 10th

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches.

Large stock of Indian and European Jewellery always on hand

(Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258. 13th

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ

T. P. DEVSHI & SON,

Sole Agents for Union of South Africa.

119 VICTORIA STREET.

'Phone 2-2591 DURBAN Box 1428 11th

કીટીંગ્સ

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંરા ચિત્રોને સતાવતા જંતુઓના

નાશ કરે છે.

કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે. 11th

'Phone 26350. Tel. Add "Nartjes."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Country orders executed at Lowest Market prices. special attention given to all opportunity orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

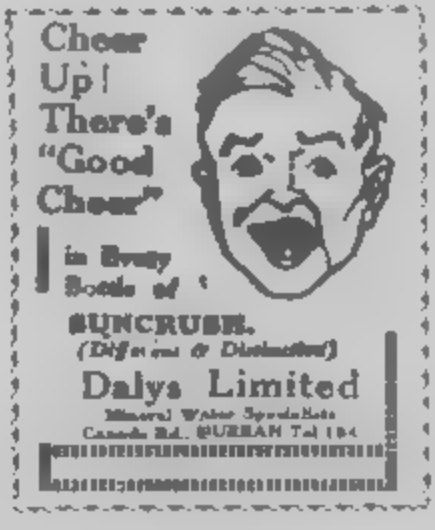
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN. 13th

THE EPIC FAST

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 5s. net

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS IN HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

ઓલચી, અરાબસ્ત્ર, અફીમ, આરોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું સરબત, કાલુદાનું પાસ, બારેઠ, દરખ, ગોલચા, મીસરી, બજુર, રસોલ્લાપસી (ગલકું) સેવ, કેરપલાના વાદી, પીરોલું કેરપટ્ટ, સુરજ છાપનું કેસર, ચાર મગજ, પંલ્ળી સાલમ, સફેદ મુસલી, મગોદા બાબર્ચી, મુંઠ, રોકેલી સોપારી, ફાટચા સોા., સેવયની સોા., મદ્રાસી સોા., ગુલકંદ, કાથો, બદ્ધી બાયમેા તમાકુ, બાજબાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કપાનિયા કેર ઓઇલ, એસ્યુબીનીયમ તપેલા, કપ અને સોસર્સ, સોખા-બીમડી છરાસાળ, બાલમુકસી, બંદુક, રીવ્હી, સુખચેન, કોલમ: કાચા-પાક્કા, મગ, અડદ, તુવેર, ચાલ, વટાણા મસુર પાક્કા; છડ મેથી, વરીઅ, તજ, લાર્ડ (સરસું) અવલ મલાબો પીસેલેા. વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાલી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

29 NOV 1937

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 48.—Vol. XXXV. Friday, November 26th, 1937.

NOTES AND NEWS

Mahatma Gandhi's Health Causes Universal Anxiety

THE following Reuter's message from New Delhi causing grave anxiety was received on Saturday morning November 20:

> "Mr. Gandhi's blood pressure is bordering on dangerous levels, according to a statement issued by his doctors, who state that his condition has never before been at such a low ebb."

After keeping the outer world in suspense for the whole of Saturday, Sunday and Monday Reuter from Wardha favoured us with the following more hopeful message on Tuesday which appeared in Durban in *The Daily News* in the afternoon:

> 'Gandhi's condition shows a distinct improvement. His blood pressure came down appreciably overnight, but complete rest is still essential."

Prayer services were held by the Jewish, the Christian and the Indian communities in Johannesburg. The Very Rev. W. A. Palmer, the Dean of Johannesburg conducted the service at the Cathedral, assisted by the Rev. S. L. E. Sigamoney. The Hindu Seva samaj held a prayer meeting at the Tudor Hall and the Patidar Society held a meeting at the Patidar Hall. Prayer meetings were also held in the Cape and Natal. May God bless him with the restoration of his health and long life is our fervent prayer.

Death Of Sir Jagadis Chandra Bose

The God of Death has plucked yet another great man of India. India has produced men who have made great contributions to the world. One among them was Sir Jagadis Chandra Bose whose death at the age of 79 was reported by Reuter on Tuesday. Sir Jagadis has contributed to the scientific world what no person has yet done. The most amazing of his discoveries was that even the mute things of the world such as plants and trees had life and sensitiveness to them as the living creatures. "Never beat a woman even with a flower, for who knows which of the two suffers most." These words are quoted from the writings of Sir Jagadis Chandra Bose. Can there be a stronger appeal for non-violence than this? His scientific research in this respect has made a great contribution in India at least in engendering the spirit of non-violence. Not only India but the world will miss Sir Jagadis's physical presence but his spirit he will for ever be with us through his great works.

Indians And Johannesburg Trams And Buses

Because the leader of the deputation from the 'Skakelkomitee van Afrikaanse Verenigings' to the Tramways and Lighting Committee of the Johannesburg City Council declined to make the deputation's representations in English, on the ground that he could express himself better in Afrikaans on November 12, the interview had to be postponed until next month in order that arrangements could be made for the deputation's views to be recorded in Afrikaans. The Skakelkomitee is opposed to Indians and Coloured people travelling on the same trams and buses as Europeans. There are at present three proposals before the committee, which will be considered by the Council-in-committee next month. They are that the upstairs front seats in trams and buses be reserved for non-Europeans, that the whole of the upper deck be so reserved, that trams and buses be allotted for the exclusive use of non-Europeans.

Indians in Johannesburg had taken strong objection when the first attempt was made to segregate them on trams. It was after one Indian life was lost as a result of his being thrown out by an anti-Indian while the tram was running that Indians were left in peace. For years they have been travelling freely by the ordinary tram cars taking their seats anywhere on the upper deck. If now they are prohibited from so doing it is a sure sign of their status being not improved but lowered.

Vereeniging Chamber Of Commerce

The question whether Indians could be permitted to join the Vereeniging Chamber of Commerce was discussed at the annual general meeting, a letter having been received from the secretary of the Indian community making this request. In the letter it was pointed out that the interests of the Indian traders were the same as those of the Europeans, and that the Indians had always adhered to the rulings of the Vereeniging Chamber. The letter further stated that at Louis Trichardt Indians had recently been admitted to membership of the Chamber of Commerce, and that two of them were on the executive. It was decided to reply that the Chamber did not see its way clear to admit them at present. Members said that they did not see the necessity for admitting Indians to the body. If they had any grievances, they might put them in writing, or alternatively the Chamber might meet a deputation. One member considered that they ought to be given representation. Indians were provided every opportunity for making money, he declared, but none of spending it.

Anti-Asiatic Resolutions To Come Before United Party Congress

Among the important resolutions appearing on the agenda drawn up for the second national congress of the United Party to be held at Bloemfontein on December 2 and 3, there are some conflicting ones on the question of legislation against mixed marriages. Hottentots Holland and Somerset East, while disapproving of mixed marriages will ask congress to express itself definitely against the introduction of legislation to prohibit such marriages. Frankfort, too, will ask for support for the Government's policy to have the whole question investigated by a commission. On the other hand, Delarey will propose that marriages between Europeans and non-Europeans be prohibited by law, and Wolmaranstad will propose legislation against marriages between Europeans and Asiatics, against Asiatics employing Europeans, and against any Asiatic being allowed to trade within six miles of any area in which he had been refused a licence.

Indians In Fiji

Mr. C. F. Andrews last month issued the following statement to the Press with regard to the political crisis in Fiji owing to the Governor's ordering three elected Indian members to vacate their seats on the Legislative Council:—

On September 24, three elected members Vishnu Deo Chattur Singh and Tula Ram did not attend the first session of the Legislative Council to which they had been duly elected by their constituencies as a mark of disapproval because the Governor had given precedence to a nominated member over those who had been directly chosen by the Indian community. At the session of the Council on September 28, the three Indian elected members attended but were not sworn-in and the Governor ordered them to vacate their seats. They are now out of the Council and have asked the Government of India and the Indian National Congress to protest against this arbitrary action. If the Governor, as appears to me probable, has exceeded his powers, the strongest protest ought to be made. For in that case he would not only have over-ridden the rights of the Indian members of the Legislative Council but also the rights of the Indian constituencies which elected them and the matter should be taken up at once with the Colonial Office.

The *Hindustan Times* supporting Mr. Andrews writes:—"There would be universal agreement with his suggestion that the matter should be taken up at once with the Colonial Office. We wonder if the Department of the Government of India dealing with Indians overseas has been aware of the new development or has chosen to move in the matter. Their experience of the Colonial Office over the Zanzibar Clove Legislation has not been of a sort that would tempt them to make representations. But the case of Fiji Indians should not be allowed to go by default."

Board To Test Court Interpreters

The Department of Justice announces that, in order to ensure that all persons appointed as interpreters in Magistrate's Courts are efficient, a scheme of examining boards has been evolved. In Natal a central board of examiners has been constituted which will sit as, and when required, at Maritzburg for examination of candidates seeking appointments in the department as interpreters in Courts in Natal. The members of this board are: Mr. C. S. Williams (chairman), Mr. C. A. N. Faye, Magistrate of Verulam, and Mr. J. D. Dafel, interpreter clerk on the staff of the Registrar of the Supreme Court, Maritzburg. The board will only test applicants for Natal or applicants desiring appointments in Natal.

Indian Opinion

FRIDAY, NOVEMBER 26TH, 1937

Freedom Of The Press

THE whole of the South African Press is seething with indignation at an apology which the Union Government through the Department of External Affairs has tendered to the Italian Government and people for the publication of two news articles which appeared in *The Natal Mercury* a few days ago dealing with the family life of Signor Mussolini. One of these articles was based upon facts related by a British news magazine with a world-wide circulation. The other was supplied by a responsible British news agency. The Union Government's apology is worded as follows.

"The attention of the Union Government has recently been drawn by the Italian Charge d'Affaires to the contents of two articles which appeared in *The Natal Mercury* on November 9 and 15 respectively dealing with the family life of Signor Mussolini, the head of the Italian Government. The Union Government has expressed its sincerest regrets to the Italian Government for the extreme bad taste and utter lack of consideration for the feelings of the Italian people displayed in these articles and has offered to the Italian Government and people its sincerest apologies."

We Indians who are a people suppressed and oppressed both by the Government as well as by the freedom-loving people of this country can still appreciate the righteous indignation felt by the Press and the people over this amazing step on the part of the Department of External Affairs of the Union Government. Little did we think that the South African Government with its much vaunted sovereign independence would allow itself to be thus swayed by the Italian Dictator. We do not know if the Union Government feels the self-satisfaction of having performed a chivalrous act by tendering this apology to Signor Mussolini and the Italian people. Sensible public opinion, however, holds quite a different view. It is at a loss to know whether the display of "extreme bad taste" was in the publication of facts by *The Natal Mercury* about a much criticised world figure or whether it is in the apology which depicts not only utter slavishness on the part of the Union Government but is void of even the elementary rules of courtesy and fairness and justice.

We are not concerned much about the subject matter of the articles in question, but if the statements in them were incorrect or amounted to slander the proper course would have been for the Italian representatives in this country to take exception to them and the newspaper concerned would no doubt have willingly given the fullest publicity to the denial, or, if it failed to do so, the law of libel could have been applied. The proper course for the Department of External Affairs would have been to inform the Italian Government that the Government of this country was not responsible for what appeared in the Press which enjoyed absolute freedom and to pass on the complaint to the newspaper concerned.

We are accustomed in India to the ban on the Press. But there the Press is muzzled in order that it may not criticise the Government of the country, not out of fear of an invasion of a foreign Dictator. Whether it be cowardice or the growing inclination to welcome the muzzling of the South African Press that has prompted this utterly foolish action on the part of the Union Government, a reply to both has been given in unequivocal terms by the Press and the public of South Africa.

It has condemned the former and has expressed a firm determination not to tolerate the latter.

To introduce legislation to restrict in any way the liberties of the Press, says *The Natal Mercury*, "would be a move which would be resisted to the utmost by every newspaper in this country. A free and unafraid Press is the greatest bulwark of democratic freedom, and to place in the hands of the government of a country which claims to have democratic institutions the power to muzzle the Press would be fashioning a dangerous weapon for the eventual destruction of those institutions, for the temptation to use it in order to repress the expression of inconvenient or embarrassingly critical opinions might become irresistible to any government determined upon power." This is exactly what is being done in India and it will never for a moment be tolerated by the freedom-loving people of South Africa.

DURBAN BOROUGH EXTENSION AND LOAN ORDINANCE

AGRICULTURAL CLASSIFICATION FOR RATING

The following has been sent to land owners in Durban and Greater Durban by the City Valuator and Estates Manager:—

"As an outcome of the report of the Commission appointed in 1933 to enquire into the operation of the Durban Borough Extension and Loan Ordinance No. 16 of 1931, certain alterations to the provisions of that Ordinance affecting agricultural rating were considered necessary and consequently Ordinance No. 9 of 1937 was promulgated.

"I attach hereto the relevant extract from the Ordinance dealing with the amended agricultural classification.

"You will appreciate that the records in my possession do not provide the information necessary to enable me to carry out the provisions of this Ordinance in that the majority of the detailed inspections of the land were carried out some considerable time ago, and that routine inspections alone, in order to observe the use of the property, have since been undertaken.

"In order that I may endeavour to interpret correctly the provisions of this Ordinance, legal advice has been obtained, and as a result, all land less than 5 acres in extent is to be deleted from Agricultural Classification in the new Valuation Roll, with properties of 5 acres and over the same procedure has been followed where I am not satisfied that *bona fide* and exclusive use is being made according to the provisions of the new ordinance.

"In order that you might assist me to classify your property correctly there is sent herewith, for your completion and return to me, an application form. I would stress the fact that the desired information should be supplied before I can give consideration to your application.

"In order that you will be caused as little inconvenience as possible, the procedure to be followed in connection with your application is briefly outlined as under:—

(i) After completion, the application form, together with any lease, should be returned to me *as soon as possible*, but not later than 21 days from date hereof.

(ii) The property will then be inspected and your claim examined.

(iii) You will then be advised whether I am prepared to recommend the classification of your property or any portion of it as agricultural or not.

(iv) In the event of a favourable advice from me, no further action by you will be necessary.

(v) If, however, you are not prepared to accept my decision, then your claim will have to be settled by the Valuation Appeal Board at a time and at a place not yet fixed, but of which due notice will be given.

"By pursuing this course I shall no doubt be accused of harsh treatment, but the late promulgation of this Ordinance really did not leave me any other alternative; the Ordinance was assented to by the Governor-General-in-Council on the 8th July, 1937, and operates from 1st August, 1937.

"If you return the attached form complete in all detail to me within 21 days from the date hereof it will suffice as an appeal which can either be settled by mutual agreement between us or placed before the Valuation Appeal Board in due course.

"If you do not return the attached form complete in all detail to me within 21 days from date hereof, it will be necessary for you to lodge a formal appeal within one month from publication of the Valuation Roll on 18th November, 1937, as prescribed by Law.

"With thanks in anticipation of your prompt and kindly assistance."

Extract From Ordinance No. 9 Of 1937

AMENDMENT OF SECTION 14 OF ORDINANCE 16 OF 1931:

RATES ON AGRICULTURAL LAND

3. Section 14 of the Durban Borough Extension and Loan Ordinance, 1931, is hereby amended with effect from the first day of August, 1937:—

(1) by the repeal of sub-section (3) and the substitution therefor of the following new sub-section:—

(3) The expression "agricultural land" as herein used means any land not less than five acres in extent and any buildings thereon used by the owner or occupier thereof *bona fide* and exclusively for:

(a) the pasturing, running or herding of animals in connection with a licensed or registered dairy;

(b) a tree plantation;

(c) market or nursery gardening;

(d) farming operations of any kind, including poultry farming;

and also any land less than five acres in extent and any building thereon used as aforesaid for purpose (c) above where market or nursery gardening is, in the opinion of the City Valuator, the sole or one of the principal means of livelihood of such owner or occupier, but shall not include:—

(i) any building used or intended for use as a human habitation, together with the land occupied by such building, provided that where the land so occupied is less in extent than one quarter of an acre such building shall be deemed to occupy one-quarter of an acre;

(ii) any land or building used for purposes (a) or (b) above where that use is auxiliary or incidental to the occupation of a dwelling house;

(iii) any land or building used for purpose (a) above where the animals are used or intended for use in commercial vehicles;

(iv) leased land where the owner or a lessor derives, by way of gross rental, a sum greater than 10 per cent. per annum upon the value of such land as fixed by the Borough Valuator or on appeal.

(2) by the addition thereto after sub-section (4) of the following new sub-section:—

(5) Where two or more adjoining pieces or sub-divisions of land, any of which is less than five acres in extent, are owned or occupied by one person and comprise together an area of not less than five acres in extent, the whole area so comprised shall, for the purpose of this section, be deemed to constitute a single piece of land and shall be valued accordingly, and section 90 of the Boroughs Ordinance, 1924, shall, in so far as is necessary, be deemed to be amended by this sub-section.

PANDIT NEHRU SURVEYS WORLD EVENTS

PANDIT JAWAHARLAL NEHRU delivered an interesting address at a huge mass meeting held in Gandhi Park, Delhi, last month. He referred to the present condition in India and dealt at considerable length with the events taking place in other parts of the world.

The peace of the world, he said, was menaced and preparations for war were going on in Europe and other countries at a feverish pace.

Factories manufacturing war materials had been working day and night for the last two years and men engaged in the production of war materials enjoyed not even the Christmas.

Although such was the pace at which production of war materials was going on, no country in the world wanted war. Nations trembled at the devastating nature of the next war. But war was inevitable. It would come. In fact, it was already on them.

Sino-Jap War: Spain And Palestine

Japan was waging an undeclared war on the Chinese, and the civilian population, including women and children, were bombed. War had been going on for a considerable time now in Spain and trouble had broken out in Palestine also, where martial law had been declared and so many institutions had been declared unlawful.

Newspapers had been banned. British imperialism was trying to crush the brave Arabs.

Disaster would follow from the next war and there would be utter ruination on all sides. They were already reading about horrible happenings in places where war was being waged.

Effect On India

The events happening in other parts of the world would have their effect on India and the British Empire. He could not say how the British Empire would fare in the next war, whether it would survive it or "go under." Nobody could foresee about that but he could say this much, that within the next 10 or 20 years the British Empire would be profoundly affected and it was possible that it might break up.

He would not be sorry if that happened for the British Empire had been the cause of much unhappiness to subject nations.

Two Parties In Next War

There would be only two forces working in the next war, namely, the one which struggled for freedom of their respective countries and the other trying to keep the nations in slavery.

The events taking place in Spain profoundly moved them. They could not send their men to fight for the Spanish Government but they could send an ambulance corps.

One hundred Indian volunteers were fighting on the side of the Spanish Government forces.

Continuing, Panditji said that they should follow world events keenly and must be ready for war when it came. They must be in a position to defend themselves for which the primary need was organization.

They could not afford to fight over petty things, over some communal questions when weightier issues were before them seeking solution.

There were so many dangers before them but the Congress was the only organization in the country which could fight British imperialism. They should

B. W. CANEY
—Jeweller
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

forget small quarrels and concentrate on the achievement of freedom for the country.

"For," added Panditji fervently "who lives if India dies?"

Proceeding, Panditji said that they should forget their differences and unite to fight their common enemy.

India's condition seemed perplexing to him at times. He was a professional politician. As president of the Congress, he had tremendous responsibilities on his shoulders. He had no escape but to face them. At times, they were very tiring. Those responsibilities had been on his shoulders for a long time now but he had never shirked them. The fate of several crores of people were given in his hands. Faced with certain difficult situations, it was not easy for him to say which course to follow and which not to follow.

He had to feel the pulse of the country and see whether the country was going backward or forward. He always had to keep an eye to see that the forward step was maintained.

Threshold Of Freedom

He could see that they were on the threshold of freedom for the Motherland. But they could not shut their eyes to the many difficulties besetting their path.

The shouting of "Inquilab Zindabad" would not bring them freedom. India could not achieve freedom through these slogans. They should consider seriously the questions facing the country and the world. He could not say how far Indians had understood these problems and their implications. The achievement of freedom was not an end in itself. There were questions like unemployment, poverty, etc., which they would have to face courageously and solve. But those questions were not easy of solution. Mass consciousness would have to be created about their rights and duties and a feeling of self-confidence must be brought about in their outlook. If there was no consciousness among the masses, there would be a downfall even if they achieved their freedom. They had to realize their own strength. If they did that there was no nation on earth which could keep them down.

The Civil Disobedience movement showed them their strength. They should cease praising their leaders too much. A handful of persons would deceive them and they would be in a sorry plight.

Work Of Ministries

Referring to the work of the Ministries, Panditji said that the Congress Government had been established in seven provinces. But they should not run away with the idea that Swaraj had dawned on them in those provinces. The British were still there and it was wrong to think that Swaraj had come to them. The Congress had accepted office after nearly two years of discussion. They had accepted office not on any petty consideration but to make themselves strong. If they had the power, they would help the peasants and labourers and improve their condition. But it was a known fact that they had no power to help them.

Country Mortgaged To I.C.S.

They could not help the peasants because the country was, so to say, mortgaged to the I.C.S. They could not bring about the necessary reforms, economic and otherwise, in the country. It was for that reason that they hesitated at first to accept office but ultimately they agreed to take office. Conditions, however, remained practically the same. The poor peasants felt

that there had been no change. They could only breathe a little more freely under the Congress ministries. That was all. They could now go to their ministers and complain if there was any misbehaviour on the part of the police or other officials. But if they knew the real position they would be puzzled. They should not think that they had got all power and that their enemies were weak. It was dangerous to go about with such illusions. They had to make themselves strong.

This Picture And That

Panditji referred to the work of the U.P. Ministry and how they had decided to release all political prisoners. While on the one hand, the Congress ministries were releasing prisoners in the Punjab and in Bengal, more arrests had been made on political grounds.

Federation Condemned

Regarding Federation, Panditji said that there could be no agreement on that question. If Federation was introduced that would serve as a check on their move for freedom. They would be tied down along with the States and their march forward would be hampered.

A reference in a poem sung in praise of Panditji at the commencement of the meeting and in which the hope was expressed how coins with the figure of Panditji on them would become currency in the country, was made the occasion for roundly attacking the practice of imprinting the figures of kings and their heads on coins and the system of monarchy.

He admitted that there were good kings but the sum total of them rule had been much misery to the people.

SUPPRESSION OF CIVIL LIBERTY IN INDIA

PROTEST AT LONDON CONFERENCE

EARL LISTOWEL presided at the conference convened by the National Council of the Civil Liberties in India League last month in London to protest "against the suppression of civil liberty in India."

The senders of messages of goodwill included Pandit Jawaharlal Nehru, Mr. Subhas Chandra Bose, Dr. Rabindranath Tagore, Pandit Madan Mohan Malaviya, Mr. M. N. Roy, Sir Stafford Cripps and Prof. Norman Angell.

Lord Listowel described the Viceroy's special powers as the greatest blot on the new constitution and opined that it should have been possible to apply the Statute of Westminster under the new constitution so that India could enjoy Dominion status.

Prof. Laski said that India herself will have to fight for her liberties, but it was also necessary that Englishmen fight therefor for there was every danger of England losing her civil liberty if India's liberties were not secured.

The Conference passed a resolution condemning the enforcement by the Government of India of repressive laws and administrative orders, wholly inconsistent with democracy and deploring the "policy of the Punjab and Bengal Governments in maintaining the rigour of the old regime."

Pandit Nehru's Message

After narrating the circumstances under which the Government of India Act was enforced and the Congress accepted offices, Pandit Nehru observed in his message: "The acceptance of ministerial offices by Congressmen in seven provinces brought a rapid and marked change in all these provinces. The change was especially noticeable with regard to civil liberties.

"Bans imposed by the Government on hundreds of organisations were removed, a large number of political prisoners released, securities taken from newspapers returned. The continuous shadowing of public workers became less obvious. Public meetings were not interfered with. The people felt, to some extent, that they had awakened from a nightmare."

Pandit Nehru added that much remained to be done but the restrictions in the provincial autonomy scheme were terrible. Referring to non-Congress provinces Pandit Nehru said:—

"Bengal, as in the past so to-day, keeps the land in repression and suppression of civil liberties. It takes one's breath away to learn that in Chittagong alone 3,000 persons are interned and restricted by Government orders.

"Large numbers of detenus are still in Bengal untried, unconvicted, but kept in concentration camps for years.

"The Punjab is no better. The full weight of the British Raj continues to be felt by the unhappy people of Bengal and the Punjab."

Pact On Britain's Greed For Material Gain

"English people though they are traditionally supposed to cherish liberty for its own sake, allowed other people to be robbed of it without any scruple however simple, because their greed for material satisfactions has been effectively appeased thereby. Perhaps my English friends will not agree with me there, but when rivalry for colonial exploitation would become still more acute, British citizens will find it necessary to arm their Government at home with extraordinary powers to defend their possessions abroad. Then they will suddenly wake up to find that they have forfeited their own liberty and drifted into the Fascist grip, and then they will realise that liberty has true foundation only in moral worth of individuals who compose the State."

Thus observed Dr. Rabindranath Tagore, President of the All-India Civil Liberties Union in the course of a message to the London conference on civil liberty in India. Dr. Tagore further said that the privilege of liberty which each individual had to defend daily for himself for even the most democratic form of Government tended to be oppressive if its tyranny was attempted by indifference or cowardice of its subjects.

WANTED CHIEF AGENCY FOR INDIAN INSURANCE COMPANY

A well-established Indian Insurance Company with large capital and Government Security desires Chief Agency control in East Africa, Kenya, Uganda, Zanzibar and other African Territories. Reliable and influential parties should apply stating bank and other references and terms to INSURANCE ADVERTISEMENT, "Indian Opinion," Phoenix, Natal.

LECTURESHIP FUND

IN response to the appeal made by Pandit Kishiram on behalf of the South African Hindu Maha Sabha for the Lectureship Fund, the following cash contributions are thankfully acknowledged. These amounts have been deposited in a Trust Account:—

M. C. Varman £315, B. M. Patel £105, Pandit Kishiram £52 10s., P. B. Chetty (£52 10s. balance) £51, D. Parmanand & Sons £51, Tom Mudaliyar Bros £51, Dhiru Seralbjee Kantawjee £51, Chetanlal Bros £51, A. Moosajee Bros £51, [illegible] Patel £25, Bhagat & Co. £15, Govan Mak[illegible] Raghavjee Bros £15, Pathshala Committee £10 (£251) in instalments £1 [illegible], Hari Jogia & Son £05, R. D. Chowdery [illegible], A. M. Pathayatha £25, Mrs. M[illegible] Surender £25, R. Valaviantsingh (£51) in instalments £25, C. N. Raja £25, S. Ramalal Kamal (£25) in instalment £12 10s., D. A. Thaker (£51) in instalment £12 10s., —Total £1,315

Pandit Rishiram's Statement

Pandit Rishiram has made the following public statement:—"It is a matter of sincere gratification that the condition of One Thousand Pounds (£1,000) to be collected by the 15th of November, 1937, imposed on me by my co-workers and the public, has been fulfilled. In this connection I heartily congratulate Mr. M. C. Varman for his splendid response to the appeal by contributing £315 to the Fund. He is not a rich man in the ordinary sense, but he has set a remarkable example to the rich brethren of our community. I now request the public to set aside all doubts about the success of the scheme and all should come forward to help the scheme to the completion as early as possible. If we have committed any mistakes in the past, let us benefit by that experience and organise our public activities on a better and sounder basis in the future. One thing is clear, that all appreciate the potentialities of the scheme for the good, not only of the Hindus, but of the whole public. I do feel that my own responsibility in this undertaking and to the best of my ability I shall see that the whole scheme is put on a sound foundation. I may not be always in South Africa, but I shall be always available to help in the working of the scheme from India. A meeting of the donors will be held on November 28 to consider further steps about the formation of the scheme and the establishment of a Trust. All sympathisers who can give any help and constructive suggestion about the scheme are welcome to help us by their advice which will be given full consideration. Voluntary contributions sent to me or to the Secretaries of the Hindu Maha Sabha, will be much appreciated and thankfully acknowledged in the press. There are so many Hindu organisations in the Province and it is up to them to move in their circle and send contributions on behalf of their societies.

INDIA LOSES WORLD FAMOUS SCIENTIST

A REUTER message from Calcutta on Tuesday, November 23, announced the death of Sir Jagadis Chandra Bose, the eminent scientist who discovered the heart beat in trees, and was the founder and director of the Bose Institute of Research, Calcutta. Sir Jagadis was 79 years of age.

By the death of Jagadis Bose, writes the *Natal Mercury*, the world has lost a scientist whose work was so revolutionary and so startling that it appeared to leave the world of reality and to enter the realms of fantasy.

Among the discoveries that Sir Jagadis made were these:

Trees "shudder" when given a shock;

They have regular heart beats.

Carrots can be intoxicated with alcohol; and

Certain Indian plants can provide heart stimulants stronger than any previously known.

The famous scientist was born in 1858 and, after studying at St Xavier's College at Calcutta, went to Cambridge, where he graduated with high honours. In 1885 he was appointed Professor of Physics at the Presidency College at Calcutta.

He was a man of amazingly diversified abilities, and his research was by no means confined to one subject. His first research work was carried out in electricity and in 1896 he demonstrated to the British Association an apparatus for studying the properties of electric waves which bore a strong resemblance to the coherers used later for wireless.

Sir Jagadis then conducted research in which the methods of the physicist were applied to the animal and vegetable kingdoms, with startling results. He was convinced that a study of plants would help to solve the problems of animal life, and he established by his researches the great generalisation of the identical nature of the physiological mechanism in all life, both animal and vegetable.

He found that the response of a colony of innumerable living units to ascertain whether the cells in the interior perceived a shock given from the outside, Sir Jagadis invented the "unfatigued contraction recorder," by which the cellular contraction under mechanical shock was shown.

One of his experiments proved how plants struggle against death. He sent gradually increasing shocks through a piece of living tissue and by means of his magnifying recorder showed on a screen the twitch given under a weak shock. When a more powerful current was used the shuddering convulsions were terrible to behold, but they diminished until the plant was dead.

Sir Bose discovered that plants possess hearts similar to those of animals. He refuted the common theory that the sap rises from the root upwards, demonstrating that it is sent out from the heart. His plant sphygmograph showed on the screen the actual process of the distribution of the sap.

He also exhausted by ink recording instruments the effects on plants of imbibing water containing ether and of poisoning them with bromide of cyanide. Sir Bose actually made a carrot drunk and showed on a slide its erratic behaviour under the influence of alcohol. When given water the plant recorded regular heart beats, but when dipped in bromide it gave slower and slower taps as death approached. When the plant was placed in caffeine life reasserted itself and the taps gradually returned to regularity.

These tests led to valuable discoveries of extracts from Indian plants which had been found effective in the botanical experiments. They were tried on frogs and brought them back to life after the heart had stopped. Their efficacy is far greater than that of any hitherto used and the investigation will lead to a new pharmacopoeia for the relief of humanity and the establishment of a vast industry for the utilisation in medicine of indigenous Indian plants. One of Bose's drugs employed in hospitals is a cardiac stimulant of unequalled power.

He also chronicled the hours of sleep and wakefulness of plants and the effects on them of being tired, ill or wounded. He showed the reactions of their nerves, which react like those of animals.

In 1915 Sir Jagadis founded the Bose Research Institute. He was Knighted two years later and was elected a Fellow of the Royal Society in 1920, being the first Indian so honoured for other than mathematical work.

A practical result of his work has been the demonstration that it is possible to accelerate or retard the growth of a plant so as to baffle noxious insects. The boll-weevil attains maturity when

the cotton plant flowers. But Bose demonstrated that if the flowering was advanced or delayed by a few days, the weevil would arrive and find nothing to attack. It would, he said, take many years for the maturity of the weevil and the flowering of the cotton to synchronise again.

The Bose Institute became an international centre of science and a number of famous men visited it from time to time.

Sir Jagadis wrote a number of remarkable books and received many academic honours.

Things In General

Notice Regarding Outstanding Rates In City Of Durban

IN accordance with the provisions of Section 108 of Ordinance No. 19 of 1924, a list of arrears of rates payable with interest in respect thereof upon rateable properties, is published in the *Natal Provincial Gazette* dated November 18, and notice is given that the owners or reputed owners of the said properties named in the list, and the mortgagee or mortgagees (if any), are required to make payment of such arrears within six months from the publication of this notice. In default thereof, application at the expiration of such six months will be made to the Supreme Court to order such properties to be sold by public auction in satisfaction of all rates, interest and expenses which shall be due in respect of such properties up to and at the time of such application, and of all rates that accrue between the date of such application and such sale by public auction. The said list contains many Indian names.

Springfield Indians' Protest

Durban's Springfield Flat Indian market gardeners who are affected by the proposed lease of 150 acres of land by the City Council to the Durban Turf Club for use as a training track for race-horses, have registered a protest with the Town Clerk against a proposal by the Turf Club to hold a meeting between a representative of the Club and the tenants. The market gardeners have confirmed in writing their offer to purchase their holdings in freehold at £100 an acre subject to the payment being made over five years and that a servitude be registered against the freehold title limiting the use of the land to market gardening and farming pursuits. In their letter of protest the market gardeners state that they have been approached by the valuer of the Corporation Estates Department, who intimated that they must assemble on Wednesday next to meet the Club representative. In view of their offer to purchase the land at £25 an acre higher than the price asked by the Council of the Turf Club, the gardeners ask that the proposed meeting should be abandoned "as we are not prepared to deal with anybody else but our landlords—the City Council." The tenants claim that since they have paid their rates totalling £17,000 since the Council acquired Springfield they should be allowed this privilege and no third party should intervene.

Nuffield Gift To The Union —Care Of Cripples

Professor Girdlestone, professor of orthopaedical surgery at Oxford University, and Miss I. M. Nangle, secretary of the Central Council for the Care of Cripples, are coming to South Africa next month at the request of Lord Nuffield, who gave £100,000 to the Union for the care of indigent cripples. Miss Nangle will arrive in Durban by air on December 15. A local committee has been formed to investigate and collate information about child and adult cripples of all races in Natal. The committee appeals to all interested persons to submit to it the names, ages, addresses and any other details of indigent cripples, irrespective of race or colour. This information is required by the middle of next month, and should be sent to Mr. A. Elsbury, Town Hall Basement, Durban.

Durban's Slum Clearance Activities

The Durban City Council, on Monday, November 22, accepted tenders for the construction of 500 houses under State-aided sub-economic housing schemes at a total cost of £105,550. This includes the Indian sub-economic housing scheme of 50 houses at Cato Manor at a cost of £8,509.

Trading Licence Refused In Estcourt

The Estcourt Town Council sat for three hours on Friday, November 19, considering an application for transfer of a trading license from premises in one street to premises in another. The applicant was Mr. M. E. Haffejee. Mr. W. L. Howes, of Maritzburg, appeared for applicant. Mr. J. M. K. Chadwick appeared for certain objectors. The applicant originally obtained his license in July, 1936, after appealing from the decision of the licensing officer, who had refused it. When Mr. M. E. Haffejee applied for renewal on December 31, 1936, the application was again refused by the licensing officer on the ground that conditions imposed by the Town Council had not been complied with. Once more the Town Council over-rode the licensing officer's decision and granted the application, this time imposing further conditions with which the applicant promised to comply by July, 1937. The objectors in the present case claimed that even now not one of the conditions which the applicant had promised to fulfil has been carried out. They were considered to have proved their point, and the application for transfer was refused.

Shree Gopallal Hindu Temple (Verulam)

A committee meeting of the above Temple was held on October 31, at the Temple Hall. The president pointed out that a banking account had been opened at the Barclay's Bank, Verulam, and all cheques will be signed by the president and the treasurer. The important matter of the day was to open a collection list for the erection of a new hall, in which vernacular will be taught. A sanskrit teacher, for the purpose, will be arriving soon from India. The new hall will cost about £1500, and the present hall which was built in 1912, is about to collapse. Babu Tulawantsingh then opened the list by making a princely gift of £100, and was followed by a magnificent gift of £100 by Mrs. Raghunandan. It was unanimously decided that photos of persons donating a sum of £25 and upwards be hung in the new hall when ready, and that a marble stone bust, of Mahatma Gandhi, be placed in the middle of the hall. The new hall will be built on a very modern structure, and the committee has permanently decided to bring the corporation water to the temple.

Arya Samaj (Cator Manor)

The above Samaj thankfully acknowledges monthly contributions as set out hereunder from generous residents of the district, through whose help a vernacular school is maintained. At present about 150 boys and girls are being taught the mother tongue free, under the guidance of a paid tutor: Messrs. C. N. Rama and K. Rajnath, 10s. each; S. Prawlall and R. Rookoo, 7s 6d. each; Est. Dahya Naran and S. Sewnarain, 5s. each; Gangadas Maharaj and M. G. Varman, 2s. 6d. each.—Total, £2 10s. per month.

Madressa Anjuman Islamia Of Kholvad

The annual general meeting of the above institution and all the branch estates of the same, will be held on December 25 and 26, at 27 Market Street, Johannesburg, at 11 a.m. All Khalvatians are requested to attend. Should it

(*Continued on page 554*)

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Congress Membership

It is reported that Congress membership this year has trebled upon last year. The total strength is expected to exceed the two million mark. It may be remembered that Congress membership is composed completely of individual members; there are no affiliated or associate organisations. The next annual conference of the Congress will be held in the village of Haripura, Gujerat, about the middle of February and election of delegates and the President will have been held in December.

Muslim League

The Muslim League met in its annual conference at Lucknow. The presidential address was almost entirely devoted to an attack on the Indian National Congress and its supposedly Hindu character. No suggestions were made in respect of the vital problems of the country, its poverty, imperialist domination and general backwardness. There was only one cry and that was to organise the Muslims of the entire country into a separate bourgeoisie bloc. The Bengal Premier made an astounding speech. He talked of a Muslim raj and retaliation on Bengal Hindus. Nevertheless, it is a sign of approaching times that the Muslim League also changed its creed to that of complete independence for the country.

Congress President In Frontier Provinces

While communalism was consolidating itself under the false banners of religion, the Muslims of the Frontier Province were acclaiming the national leader, President Jawaharlal Nehru. Scores of thousands thronged to listen to him and wide open spaces of the Frontier would reverberate with a deep, dignified and militant hum of assent as the speaker pledged the country to the fight for freedom and against poverty. The President returns to the Frontier in December and there is an unconfirmed report of Mahatma Gandhi sitting in a Frontier village for three months. President Nehru has contrasted the "quiet dignity" of the Frontier Muslims with the "mad hysteria" of the Muslim League.

Sir Wazir Hasan's Indictment Of Muslim League

The Hon'ble Mr. Yaqub Hasan, Minister, Madras, Sir Wazir Hasan, Dr. Syed Hussain and Acharya Narendra Deo addressed a public meeting recently in the Amin-ud-Dowlat Park, Lucknow. Mr. Yaqub Hasan said that division was most detrimental to the interests of both Hindus and Muslims. India was a slave country and both the communities were slaves. The first task of Indians was to remove slavery and then they could fight among themselves for their rights and safeguards. "When the nation was fighting for independence it was most unwise to hamper its progress by putting all kinds of obstacles in its way. The Muslim League today is an institution which wants to perpetuate the slavery of India," declared Sir Wazir Hasan. Continuing, Sir Wazir Hasan said that the rights and safeguards which the League was trying to obtain were the most "foolish" obstacles in the country's progress. He, however, was optimistic that the League would find out that there was not one man throughout India to support them because slavery cannot be tolerated.

Pandit Jawaharlal Nehru On The Red Flag

Pandit Jawaharlal Nehru, Congress President, has addressed a letter to the Secretary of the Mill Employees Union in the course of which he states, "There is no question of insulting the Red Flag as I respect it and do not want anyone to insult it. It is an international symbol of great significance and has behind it the love and respect of vast numbers of people in the world. It represents the solidarity of the working class and the hope of international socialism. As a Socialist I must respect the Red Flag. It is indeed owing to my desire to avoid conflicts between the Red Flag and the National Flag that I have repeatedly made statements on this question. In India to-day the dominant flag in our struggle for independence must necessarily be the National Flag which represents it. Anyone who lessens the significance of this does a disservice to the cause of independence. The sentiment for the National Flag is rightly deep and widespread and any opposition to it leads to resentment which is likely to lessen the respect for the Red Flag and bring about hostility between them which will ultimately injure the Red Flag. This fact must be borne in mind. It is because of this that I have deprecated all aggressive uses of the National Flag. At the same time I think it is undesirable for any person to run down the Red Flag, or to show any disrespect to it."

Mr. C. F. Andrews Writing Book In Reply To 'Mother India'

The *Visvabharati News* for October publishes the following letter which Dr. Tagore received from the Rev. C. F. Andrews:—"The joy and thankfulness at your recovery still remain uppermost in my mind and have greatly helped to give me back my own health again. I am busy at a book, which I am dedicating to you. For many years past, ever since that outrageous attack of 'Mother India,' there has been a constant stream of books of a similar kind and along with them there have been missionary publications always emphasising the darker side, so that it almost becomes stereotyped in the minds of western readers, that the whole of India is a land of "untouchables" and of "Hindu-Muslim" riots. The present is a good occasion to do something to dissipate those impressions without in any way condoning what is wrong in India and it seemed possible for me to do it. For a very long time, I have been troubled and distressed at all these attacks and now an opportunity has come to say something positive. Ten years ago, when 'Mother India' first appeared, Mahatmaji asked me to go direct to England and sit down and answer that book, but I did not see its importance or realise his practical wisdom."

India's Public Health

Compiled on the basis of the 1935 Report of the Public Health Commissioner to the Government of India and other League of Nations publications, is the following table in regard to India's public health:—

Birth-rate, Infant Mortality and Death-rate for each 1,000 of the population respectively, in United Kingdom: 15.2, 61, 12; U.S.A. 18.6, 59, 10.9; Japan 31.6, 107, 19.8. New Zealand 16.5, 32, 9; Holland 20.2, 9, 8.7; India 34.9, 164, 23.6; Expenditure on Public Health, United Kingdom, Rs. 386 Mill.; India Rs. 55 Mill. 1/52 ratio on population basis. Food consumption in a year per head of the population, United Kingdom 240lbs., India 400 to 500lbs; milk consumption per head of the population in a day, U.S.A., over 32 oz., India 7 to 8 oz.

Behind these premature deaths lies the low vitality of the people, their miserable under consumption of food and milk, the low state expenditure on public health, the general economic backwardness resulting in a high birth rate, all, in essence, inevitable accompaniments of an imperialist economy.

[Continued from page 553

be considered necessary to change the place of the meeting a written notice will be exhibited on the doors of the Club Hall, at the above address, at 10 a.m. on the date of meeting. Agenda: 1. Annual accounts 2 Annual general elections of the board of management; 3. General & etc.—Ismail Suliman Saloojee and Moosa Ebrahim Bhyat, joint hon. secretaries.

Attorneys' Duty To Justice

The following resolution was passed unanimously at a recent meeting of members of the Johannesburg Bar: "The members of the Johannesburg Bar view with grave concern the attempts which have recently been made to deter legal practitioners from undertaking the defence of persons who have been charged with serious offences. Every accused person who is brought before the courts has the right to the services of an attorney or counsel in the presentation of his defence. It is the duty of every attorney and of every advocate to whom the privilege of practising in courts of law is afforded to undertake the defence of an accused person who requires his services without fear and without regard to race and colour. Any action which is designed to interfere with the performance of this duty is interference with the course of justice. The Johannesburg Bar expresses its approval of the action of those attorneys who have refused to be deflected from the path of duty and who have upheld the honour of their profession."

London To Cape Town In 45 Hours

Forty-five hours after they took off from Croydon Airport, Flying Officer Clouston and Mrs. Kirby-Green swooped down on Wingfield Aerodrome, Cape town, at 4.58 p.m. on Friday, November 19, in their Comet monoplane. The previous London-Cape record, set up by Miss Amy Johnson, was three days and six hours.

Health Congress To Be On Rand In February

The South African Health Congress for 1938 will be held in Johannesburg from February 14 to 19, and notifications embodying invitations to appoint delegates to the congress, health inspectors, councillors or members of health boards, have been sent to all town clerks and the secretaries of all South African local authorities, in addition to other bodies and persons interested in public health work. The following subjects will be considered from the administrative and executive points of view: Midwifery and the control of nursing homes; slum clearance and sub economic housing; analysis of the workings of health department; health and physical education; disease and accident prevention. Those interested are asked to communicate with the hon. secretary, P.O. Box 4039, Johannesburg, from whom further particulars can be obtained.

Wedding In Durban

The marriage ceremony between Miss Uthrammal Naidu, daughter of Mr. and Mrs. G. V. Naidu of Tongaat, and Mr. D. L. Naidoo of Greenwood Park, took place on Sunday, November 14, at the Umgeni Road Temple. There was a large gathering and the wedded couple were the recipients of many valuable gifts.

Obituary

The death took place on Saturday, Nov. 13, of Mr. Rajagopal Kasaral Reddy, known as Davies, at Mr. and Mrs. Justin's residence, 43, Oberlotte Street, Port Elizabeth, after a long illness. The funeral took place the following day at the North End Cemetery. Deceased who was 33 years of age, was a keen sportsman. He was born in Durban and educated in St. Aidan's College. He came out to Port Elizabeth in 1933. He leaves behind a sister and five brothers to mourn their loss.

The Sporting World

Natal Win Currie Cup Match

NATAL, won their first Currie Cup cricket match of the season on Monday last, beating Griqualand West at Maritzburg by nine wickets. Griquas were all out for 202 at lunch and for the loss of one wicket Natal just scored the 35 runs required for victory five minutes before a storm broke over the ground.

Verulam Temple Cricket Club

On Sunday, November 21, the Verulam Temple C.C. entertained the Durban and District African Cricket XI, in a friendly fixture on the Verulam Indian sports ground. The visitors, on winning the toss, decided to bat on a batsmen wicket. The local bowlers were in for a gruelling time, but they gave stock-to-another task, and were rewarded by dismissing the visitors for 102 runs. S. Sivan 39, O. H. B. Brown 5 wickets for 19 runs, E. P. J. MacCormick 4 for 32. The local team went in to bat, and lost 2 wickets for 39 runs. The resumption saw exciting cricket, and there were many thrills for the fairly good crowd that had assembled. After doing 94 for 4, the local batsmen were all out for 105 runs. R. Sham 36, Gavin Maistry 31, K. Govindasamy 15, S. Krishna Maharaj 11. Maleloza 4 for 12 including a hat-trick. The visitors, in their second innings, declared at 94 for 8 wickets. E. P. J. MacCormick 7 for 42, thus leaving the local team to make 92 runs in just over an hour and a half, with determined efforts the local batsmen won for the score of 87 for the loss of 7 wickets. Thus winning by 2 wickets and 6 runs. K. Govindasamy 20, R. Sham 16, S. J. Morris 11 and S. Attawarie 11 not out. In the evening the visitors were entertained to tea by the local team and Mr. S. M. S. Pillay, an influential sportsman on the visitors' side, paid glowing tributes to the home team. Mr. R. Sham, in replying, touched upon the wonderful sporting and social spirits of the Natal team.

Table Tennis Tournament

Under the aegis of the Tongaat Indian Tennis Club, a table tennis tournament was held on Sunday, November 21, at the Gokhale Memorial Hall, for Mr. A. V. Naidoo's Dipawali Trophy. The keen competitors were:—Messrs. Madan, Sitharam, R. Sandhu, N. Harbans, V. R. Naidoo, M. Harbans and Varadayiah. After a full days' good game, Mr. Madan was victorious. The competition was played on the league system. Mr. Sitharam met Mr. Madan in the finals and the scores were: 6-0 6-3. Mr. R. Sandhu, the captain of the club, had the honour of presenting the trophy. The winner suitably replied.

Pretoria Indian C.C.

A cricket club has been formed among the Indians in Pretoria by the untiring efforts of Mr. G. Sooboo. The following officials were elected:—Patron: Mr. G. Krishnan; vice-patron: Mr. Govind Bhana, president: Mr. G. Sooboo; vice-presidents: Messrs. S. M. Pillay, S. A. Pillay, Chagan Jivan, C. Bhana, M. Khan, A. V. Kesavjee and Varsha Naidoo, joint secretaries: Messrs. Varsha Moodley and V. Krishnan; treasurer: Mr. Jasmat; record clerk: Mr. B. Ramclan. An opening official match for Naidoo's League Trophy was played on Sunday, November 14, between the Pretoria Indian C.C. and the Azad C.C. The former won by 82 runs. Pretorians: first innings 56; second innings, 79 for 5 declared. The main scorers were: V. V. Naidoo 28, G. Gopal 22, A. H. Khan 38 and P. Sivaram 20. Bowling: V. V. Naidoo 5 for 22 and G. Gopal 4 for 10. Azads: first innings, 26 all out; second innings, 72. The main scorers were: Soma 30 and Bhana 24. Bowling: B. Ramclan 4 for 44, and Ramlly 3 for 34.

WANTED

Priest-Caretaker at Durban Hindu Temple. Apply stating qualifications and salary required.

Secretary,
Box. 580,
Durban.

Manufactured by
A. WANDER Ltd., London, England.

Guard Against Nerve Hunger...

STRAINED nerves are hungry nerves. To make good the daily wear and tear on the nervous system, special nerve-restoring nourishment is necessary.

What you need is 'Ovaltine'. Prepared from milk, eggs and malt 'Ovaltine' is exceptionally rich in nerve-restoring nourishment.

But, it must be 'Ovaltine' and not an imitation made to *look* the same. There are very important differences.

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Drink 'Ovaltine'—The Supreme Beverage for Health.

FIFTY MILLION PEOPLE ARE ALWAYS PUNCTUAL!

Time is just another word for speed these hurried days. Every minute counts—you can't afford to lose a second. There are fifty million satisfied owners of Cyma, the world's summit of accuracy and style. For the wonderful, modern machinery used by Cyma has given them a watch that is always on time—on land and sea or air. You too can rely on your Cyma!

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION

WRITE TO-DAY

THE BENNETT COLLEGE Ltd., Sheffield

232, Grey Street, Durban

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Pongeae and Diesdor.

GANDHI & Co.,

TONG

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
1 Wicks Street And 60, Wicks Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
Mow Street And 58, Wicks Street,
VERULAM

Cable & and Tel. Add
"Advertising"
Phone 21008
" 24415 Res.
Phone in Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORD 6/6 AND PLAIN CENTRES. BUTIQAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/-, 105/ & up to £20
THE LATEST FROM BENARES CITY.
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & up
PRINTED VARIOUR LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards.
EMBROIDERD CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in. & 45 in. width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width. from 1/8 yd. 1/9, 2/- & up.
GEORETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/ 30/-, 45/- & up.
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards.
SARI VORI SILK SARRIES IN ALL SHADES from 45/-, 95/-, 125/- & upwards.

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Jardines Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices

Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices.
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Rolls & Rolls Grams from £15, £45, £35, £45 & up

Marble Taj Mahal
from 12/6, 17/6, 27/6 15/
Suitable for Xmas Presents

Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચ
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૩ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

૧૯૬૬ સ્ટીમરમાં જાપાન તથા સિંદથી આવે છે
બનારસની ફીનારવાળી અને સાદી, તેમજ જાતભાતની બુટીદાર સાડીઓ શી. ૬૦, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઈને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ક્રમબદ્ધજ આવેલી છે.
ફેશન પ્રમાણે સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર.
જાતજાતની ભાતવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨–૬ અને શી. ૧૭–૬ થી ઉપર.
...ળું ડેપ–ડી–ચીન શી. ૩–૬ નું પાર ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહોળ.
સાડીના બોર્ડર્ડ ડીઝાઇનનાં કપડું, ૪૨ ઈંચ પહોળ પારખી, શી. ૧–૩, શી. ૩–૮, શી. ૪–૬ અને તેથી ઉપર
કામવાળા ભાતની બોરડર્ડ સાડીઓ શી. ૨૫, શી. ૩૦, શી. ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને મેચ થનારાં બ્લાઉઝ શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬ અને તેથી ઉપર.
૧૨૬ રંગની જરી ક્રેપની જેકણ સાડીઓ શી. ૪૫, શી. ૫૫, શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
ક્રારમોનીયમ, તબલાં માર્સેફોન, ગ્રેકોર્ડો અને બીજાં વાજાંઓ ઓછા ભાવે.
૧૨૬ જાતનું ગાંધીવહું- ગ્રોસરી પ્રવાદેસા હોલસેલ ભાવે.
ગીવવેરટ રેડીમેડ અને રેડીમેડ બ્લાઉસ
બ્લાઉસ પા ૧૫, પા. ૨૫, પા ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.
ઈસ્ટઆફ્રીકાના ગ્રેજ્યુએટને ચાલુ ભાવથી તાજ મળશે
બ્લાઉસ શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬, શી. ૨૦–૦, શી. ૨૫

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૬ નવેમ્બર ૧૯૩૭ અંક—૪૮.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૨૬ નવેમ્બર ૧૯૩૭.

વર્તમાનપત્રની સ્વતંત્રતા

થોડા દિવસપર 'નાટાલ મરકયુરી' એ ઇટાલીના સરમુખત્યાર મુસોલીનીના કૌટુમ્બીક જીવન વિશે બે બાતમીપત્રો છાપેલા તેને માટે યુનીયન સરકારે પોતાના પરદેશ ખાતાં દ્વારા ઇટાલીની સરકાર અને પ્રજાની માફી માગેલી હોવાથી દક્ષિણ આફ્રિકાનાં સમસ્ત વર્તમાનપત્રો વિરોધથી ખળભળી ઉઠયાં છે. એક બાતમીપત્ર જગતભરમાં વંચાઇ રહેલાં એક પ્રીટીશ માસિકમાં પ્રસિદ્ધ થયેલી હકીકતોપરથી તપાવેલ હતો અને બીજો એક જવાબદાર પ્રીટીશ ન્યુઝ એજન્સી તરફથી મોકલવામાં આવ્યો હતો.

યુનીયન સરકારનું માફીપત્ર નીચે પ્રમાણે છે:

"ઇટાલીના એલચી તરફથી અમુકમો તા. ૬ અને ૧૫ મી નવેમ્બરના 'નાટાલ મરકયુરી' માં ઇટાલીની સરકારના વડા સીંગોર મુસોલીનીના કૌટુમ્બીક જીવન સંબંધી પ્રસિદ્ધ થયેલા બે લેખોમાંની હકીકતો તરફ યુનીયન સરકારનું ધ્યાન ખેંચવામાં આવેલું છે. એ લેખોમાં રહેલા અત્યંત બાદસ્વાદ અને ઇટાલીના લોકોની લાગણીઓ તરફ અત્યંત નિષ્કાળજી માટે યુનીયન સરકારે ઇટાલીની સરકારને પોતાનો અત્યંત દીલગીર ખેદ દર્શાવે છે અને ઇટાલીની સરકાર અને પ્રજાને અત્યંત દીલદર્દ ક્ષમા યાચના દર્શાવે છે."

હિંદીઓ જોે કે આ દેશની સરકાર તેમજ સ્વાતંત્र्यપ્રીય પ્રજા બે બાજુથી દબાયેલા અને કચડાયેલા છે, છતાં યુનીયન સરકારનાં પરદેશ ખાતાંના આ આશ્ચર્યજનક પગલાંથી આ દેશનાં વર્તમાનપત્રો અને પ્રજા કેટલી ઉઠેલાં છે તેનું વાજબીપણું તેઓ સારી રીતે સમજી શકે છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર, કે જે પોતાની સ્વતંત્ર રાજસત્તાના ઓટલાં બધાં બણગાં ફુંકી રહી છે, તે ઇટાલીના સરમુખત્યારથી આટલી બધી ફફડી જશે એવું અમે સ્વપ્નમાં પણ ધાર્યું નહોતું. સીંગોર મુસોલીની અને ઇટાલીની પ્રજા ની માફી માંગવાના પોતાના પગલાંને યુનીયન સરકાર ભલે બહાદુરીભર્યું લેખતી હોય, પરંતુ બુદ્ધિશાળી લોકો તો એથી વિરૂદ્ધજ મત ધરાવે છે. તેઓ નથી સમજી શકતા કે "અત્યંત બાદસ્વાદ" અતિ ગવાય રહેલી એક જગપ્રસિદ્ધ વ્યક્તિને વિશે સત્ય હકીકતોને 'નાટાલ મરકયુરી' એ આપેલી પ્રસિદ્ધિમાં રહેલો છે કે આ માફીની અંદર રહેલો છે, કે જે યુનીયન સરકારની માત્ર ગુલામી દશા જ વ્યક્ત નથી કરતી પરંતુ સત્યના અને ન્યાયબુદ્ધિના સાધારણ નીયમોથી પણ વિરૂદ્ધ છે.

ઉપરના લેખોમાંની હકીકતો સાચે અમને કશી લેવા દેવા નથી. પરંતુ જો એ હકીકતો સત્ય ન હોય અથવા તેમાં બહુનજી હોય તો ખરો માર્ગ તો એ હતો કે ઇટાલીની સરકારના પ્રતિનિધિ ઓએ તેનો વિરોધ કરવો જોઇતો હતો અને લાગતા વળગતાં વર્તમાનપત્રે તેમનો ખુલાસો વીનાસંકોચે સંપુર્ણતઃ પ્રસિદ્ધ કરવો જોઇત. અથવા જો એ બંને તેમ કરવા આનાકાની કરી હોત તો બહનજીના કાયદા ની રૂએ તેની સામે ઘટતાં પગલાં લઇ શકાત. વળી યુનીયન સરકારના પરદેશ ખાતાંને માટે ખરો માર્ગ એ હતો કે તેણે ઇટાલીની સરકારને જણાવી દેવું જોઇતું હતું કે આ દેશના વર્તમાનપત્રો સંપુર્ણ સ્વતંત્રતા ભોગવે છે, અને તેમાં જે કંઇ પ્રસિદ્ધ થાય તેને માટે આ દેશ ની સરકાર જવાબદાર નથી, અને ગુલામી ફરિયાદ તેણે લાગતા વળગતાં વર્તમાન પત્રને પહોંચતી કરી દેવી જોઇતી હતી.

હિંદુસ્તાનમાં વર્તમાનપત્રોપરના પ્રતિબંધથી અમે વાકેફ છીએ. પરંતુ ત્યાં પણ એ પ્રતિબંધ એટલા ખાતરજ મુકાયો છે કે દેશની સરકારની સામે ટીકાઓ ન થાય; નહિ કે કોઇ પરદેશી સરમુખત્યાર રહેને ચઢાઇ કરશે એવી બીકથી. યુનીયન સરકારે ભલે બીકતા થી અથવા તો દક્ષિણ આફ્રિકાના વર્તમાનપત્રોપર અંકુશ મુકવાની વધતી જતી વૃત્તિથી દોરવાઇને આ મુર્ખાઇભરેલું પગલું લીધેલું હોય. પરંતુ આ બન્નેનો મરમુત્તર વર્તમાનપત્રો તેમજ પ્રજા તરફથી તેને નિઃસંકપણે મળી ગયેલ છે. બીકતા તેઓ સામા રીતે વખોડી કાઢેલી છે અને અંકુશ સહન નહિ કરવાનો તેણે દૃઢ નિશ્ચય દર્શાવેલો છે.

'નાટાલ મરકયુરી' એ વાજબીજ કહ્યું છે કે "વર્તમાનપત્રોની સ્વતંત્રતાપર કોઇ પણ પ્રકારનો અંકુશ મુકનારો કાયદો લાવવાના પગલાંનો આ દેશના દરેક દરેક વર્તમાનપત્ર તરફથી સખ્ત વિરોધ કરવામાં આવશે. સ્વતંત્ર અને નિર્ભય વર્તમાનપત્ર એ પ્રજાની સ્વતંત્રતાનો એક મજબુત ગઢ છે. અને એક દેશની સરકાર કે જે પ્રજાકીય સંસ્થાઓ ચલાવતી હોવાનો દાવો કરતી હોય તેના હાથમાં વર્તમાનપત્ર પર અંકુશ મુકવાની સત્તા મુકવી એ તેવી સંસ્થાઓનો આંતિમ નાશ કરનારૂં એક ભયંકર શસ્ત્ર ઘડવા બરોબર છે. કેમકે સત્તાધીશ બનવાની આકાંક્ષા રાખનારી સરકારને પોતાને અડચણ રૂપથવા સંભવિત કરનારા ભલે ગમે તેવા દબાવી દેવાને તેનો ઉપયોગ કરી લેવાની કદાચ અનિવાર્ય લાલચ લાગી જાય."

આજ વરસ આજે હીંદુસ્તાનમાં બની રહ્યું છે અને દક્ષિણ આફ્રિકાની સ્વાતંત્र्यપ્રીય પ્રજા તેને ચલાવી પણ સહન કરે તેમ નથી.

બહારના ગાંધીજીની તબીયતે સર્વત્ર ફેલાવેલી ચિંતા

૧૯ નવેમ્બર તા. ૨૬ મીના રવીવારે નીચ પ્રમાણે મંગળવાર ચિંતા ઉત્પન્ન કરનારો મંદવાડ ફરી વધુ ડિલ્હીથી મોકલ્યો હતા

"ડાક્તરોએ કરેલા નિર્દેશ મુજબ ગાંધીજી કુલ બ્લડ પ્રેશર ભાખરે ૧૮૦ પહોંચેલું છે. અને તેમની સ્થિતિ કદી નહિ થએલી તેવી નબળી થઇ ગઇ છે."

આથી રવીવાર, સોમવાર અને મંગળવાર બહારની દુનીયાને ઊંચા દિલમા રાખવા બાદ બુધવારે કરે નીચેનો પત્રકારે આશાજનક સંદેશો મોકલવાની મંજુરી આપી કે તે દિવસે બપોરે કરાચીના 'ડેલી ન્યુઝ' ના પ્રતિનિધિ મળ્યા હતા:

"ગાંધીજીની સ્થિતિ ચોક્કસ સુધારા પર આવેલી છે. તેમનું બ્લડપ્રેશર ૧૪૮ ઉપર નીચે ગયું હતું, પરંતુ સંપૂર્ણ આરામ હજુ અત્યા-વશ્યક છે."

જોહાનીસબર્ગમાં બહુદીઓ, ખ્રીસ્તીઓ તેમજ હીંદીઓ તરફથી પ્રાર્થના સભાઓ બોલા-વાય હતી. ડીન પાલમરે કેથીડ્રલમાં પ્રાર્થના કરી હતી. હીંદુ સેવા સમાજ ટેઝલ હોલમાં પ્રાર્થના સભા ભરી હતા અને પાટીદાર સોસાયટીએ પાટીદાર હોલમાં ભરી હતી. કેપ અને નાટાલના જુદા જુદા ભાગોમાં પણ ગાંધીજીની તંદુરસ્તી અર્થે દીર્ઘાયુ માટે પ્રાર્થના સભાઓ થઇ હતી. ઉપર તેઓને તંદુરસ્તી અને દીર્ઘાયુના બહોળ બોજ પ્રાર્થના.

સર જગદીશ ચંદ્ર બોઝનું અવસાન

વનસ્પતિ વિદ્યાના પ્રખ્યાત વિજ્ઞાનશાસ્ત્રી સર જગદીશ ચંદ્ર બોઝનું ૭૮ વર્ષની વયે કલકત્તામાં ગયા મંગળવાર તા. ૨૩ મીએ અવસાન થયું છે. સમસ્ત હીંદની બાબ્ત એક મહાન વ્યક્તિનો ખોટ સાંપડી છે. હિંદે એવા પુત્રો પેદા કરેલા છે કે જેમણે જગતને મહાન દાનો આપેલો છે. તેઓમાંના એક તર જગદીશ ચંદ્ર બોઝ હતા. સર જગદીશે વૈજ્ઞાનિક આલમ ને એવો દાખો આપેલો છે કે જેનો બીજા કોઇ દ્વારા આપેલો નથી. તમની જગતને અત્યંત ઉપયોગી પ્રકાશનારી શોધખોળો એક એ હતી કે માણસ જેવી જ વનસ્પતિઓમાં પણ જીવતાં પ્રાણીઓના જેવાજ ગુણ અને લાગણીઓ છે. ગાઢ મરણની વખતે તરફડીયાં મારે છે એવું અભિપ્રાયોને પણ તમણે ખોટું કર્યું હતું.

કલકત્તામાં તેમણે સ્થાપેલી બોઝ રીસર્ચ સંસ્થા દીલ્હીના જગપ્રસિદ્ધ ડૉ એને અનેક જગતના મહાન વિજ્ઞાનશાસ્ત્રીઓ તેની મુલાકાત લે છે. "એક સ્ત્રીને કુલ વંશ પણ નારણ નહિ, કેમકે કોને ખબર છે કે તો બોળાયા પછારે દુઃખ કોને થશે." આ સર જગદીશચંદ્ર બોઝના વચન છે. અહિંસાનો આના કરતાં પ્રબળ બીજા પુરાવો શોધ્યો જડે તેમ નથી. સર જગદીશે પોતાની આ શોધોથી જગતમાં નહિ તો હિંદમાં તો અવશ્ય અહિંસાશક્તિને પ્રબળ ઉત્તેજીત કરેલી છે. આજે તેઓનો દેહ હિંદ અને જગત સમક્ષથી ચાલ્યો ગયો છે. પરંતુ તેમના મહાન કાર્યોદ્વારા તેમનો આત્મા આપણી વચ્ચે અમર રહેશે.

જોહાનીસબર્ગની ઘટના અને બનેલા અને હિંદીઓ

"રેકલેસ્ટનગીદી પાન આફ્રિકાની પાર્ટીની-ગ્રીસ" નામની સંસ્થા તરફથી એક ડેપ્યુટેશન જોહાનીસબર્ગ સારી કાઉન્સીલના ટ્રામવે એન્ડ સપ્લાઈસ કમીટીની મુલાકાતે, હીંદીઓ અને કલર્ડો યુરોપીયનો વચ્ચે એકજ ટ્રામ અને બસોમાં બેસે છે, તે સામે વિરોધ દર્શાવવા નવેમ્બર તા. ૧૨ મીએ ગયું હતું. ડેપ્યુટેશનના વકતાએ પોતે પોતાના વિચારો આફ્રિકાન્સ ભાષામાં બહારે સારી રીતે દર્શાવી શકે એ આધારે ડેપ્યુટેશનની રજુઆત અંગ્રેજીમાં કરવાની ના પાડવાથી મુલાકાત આવતા વાસ સુધી મુલતવી રહી છે, કે જેથી ડેપ્યુટેશનના વિચારો તો આફ્રિકાન્સમાં બોલ બોલાતી પહેલી સગવડ કરી શકાય. આજે ટ્રામવેઝ કમીટી સમક્ષ રજુ કરવામાં આવેલી છે જેના પર કાઉન્સીલ-ઇન-કમીટી તરફથી આવતા માસમાં ધ્યાન દેવામાં આવશે. (૧) ટ્રામો અને બસોની ઉપરની આગલી બેઠકો બીન-યુરોપીયનો માટે ઘટાડવી રાખવામાં આવે, (૨) ઉપરના આખી ટ્રેક બીન-યુરોપીયનો માટે ઘટાડવી રાખવામાં આવે, (૩) બીન યુરોપીયનો માટે ટ્રામો અને બસો જુદી ચલાવવામાં આવે.

ડેપ્યુટેશનીસભ્યોના હીંદીઓએ ટ્રામોમા બસોમાં પ્રવેશ પહોંચાડવામાં આવ્યો હતા ત્યારે તેની સામે સખ્ત વિરોધ દર્શાવ્યો હતો અને તુમાખી ભેરા તરફથી ચાલતી ટ્રામે ધક્કા મારી પ્રકાશવાની એક હીંદીનું ગરમ નીપજ્યું સાર બાદ હીંદીઓને ટ્રામોમાં દાખલ કરવાનું બંધ થયું હતું આજ પર્યંત હિંદીઓ ટ્રામોના ઉપલા ભાગમાં સાથ પણ બસોમાં પુરવી બેસતા આવેલા છે. હવે જો તેઓપર પ્રતિબંધ મુકવામાં આવશે તો તેનો અર્થ હીંદીઓનો દરજ્જાને સુધરવો નહિ પરંતુ હલકો થએલો ગણાશે.

યુનાઇટેડ પાર્ટી કોંગ્રેસ સભ્યો વિરૂદ્ધ આચનારા ઠરાવો

ડીસેમ્બર તા. ૨૩ અને તા. ૨૪ એ બ્લોમ ફન્ટીન ખાતે મળનારી યુનાઇટેડ પાર્ટીની બીજી નેશનલ કોંગ્રેસના કાર્યક્રમમા દર્શાવાયેલા બસલ ના ઠરાવોમાં દક્ષલાઇ બીજા સભ્યો પર વિરોધી મત દર્શાવનારા ઠરાવો છે. દાખલા તરીકે હેરોલ્ડનોટ હોલેન્ડ અને સમરસેટ મરદ તરફથી બીજા સભ્યોના વિરોધ કરવામા આવેલો છે જ્યાં તેવા સભ્યો પ્રતિનિધિત્વ કરનારા કાયદો લાવવા ની બીજુ બેલાનો ચોક્કસ મત દર્શાવવાની તે પ્રશ્નોને માગણી કરવાના છે. કેબીનેટ પક્ષ એ સવાલની કમીશનદ્વારા તપાસ કરવાની સરકારની નીતીને ટેકો આપવાની માગણી કરશે. બીજી તરફથી ડીલરે તરફથી એવો ઠરાવ લાવવા માં આવશે કે યુરોપીયનો અને બીન-યુરોપીયનો વચ્ચે સભ્યો કામદારથી પ્રતિબંધિત થવા જોઇએ. અને ફેડરલ્સ્ટારટાઇ તરફથી યુરોપીયનો અને એશીયાટીકો વચ્ચે ચૂંટણી પ્રતિબંધિત કરનારો, એશીયાટીકોને યુરોપીયનોને નોકરીપર રાખવાની બંધી કરનારો અને કોઇ પણ એશીયાટીક, કે જેનું સાપરેન્સ ડીપ્લોમ થયું હોય તેનાથી તે સીવાયના ૬ માણસનો વિસ્તારમાં કોઇ પણ રહેણે વેપાર ના કરી શકાય, એવો કાયદો લાવવાની માગણી કરવામાં આવનાર છે.

ફેન્ટર્સડોર્પ ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ અને હિંદીઓ

ફેન્ટર્સડોર્પની હીંદી લગના એકેડરોએ ત્યાંની ચેમ્બર ઓફ કોમર્સને હીંદી વેપારીઓને ચેમ્બરમાં મેમ્બર તરીકે દાખલ કરવા વીનંતિ કરનારો પત્ર લખ્યો હતો. એ પત્રમાં જણાવવા માં આવ્યું હતું કે હીંદી વેપારીઓના લાંબા પુરાવાઓના જેટલાજ છે અને હીંદીઓ હમેશાં ફેન્ટર્સડોર્પ ચેમ્બરના ઠરાવોને અનુસરતા આવેલા છે. વધુમાં પત્રમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે મુખ્યસ્ટ્રીટમાં હીંદીઓને ચેમ્બર ઓફ કોમર્સમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા છે અને બે હીંદીઓ તેની એકઝેકયુટીવમાં છે. ફેન્ટર્સડોર્પ ચેમ્બર ઓફ કોમર્સની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગમાં આ પત્રપર ચર્ચા થઇ હતી અને એવો જવાબ આપવાનું ઠરાવાયું હતું કે ચેમ્બર હાલ તુરત તેઓને દાખલ કરવાનું વાજબીપણું જોઇ શકતી નથી. ચેમ્બરના મેમ્બરોએ જણાવ્યું હતું કે હીંદીઓને દાખલ કરવાની તેઓ કશા જરૂર જોતા નથી. જો તેઓને કશા ફરીયાદો હોય તો તેઓ સંભાળ કરીને કરી શકે છે, બધામા તો તેઓનું ડેપ્યુટેશન ચેમ્બર સમક્ષ મોકલી શકે છે. એકે સભ્યે જણાવ્યું કે તેઓને પ્રતિનિધિત્વ આપવું જોઇએ. હીંદીઓને પેલા કલાકની દરેક ૧૬ જણમાં છે પરંતુ ભરવામાં આવ્યા ૧૪ જણાજ નથી.

લેક્ચરશીપ ફંડ

લેક્ચરશીપ ફંડ માટે સાહિત્ય આદિકર્તા હિંદુ મહાસભાની સ્થિતિ પંડિત રૂપિરામ તરફથી કરવામાં આવેલી વિનંતિના પ્રત્યુત્તરમાં જે ફંડમાં નીચેની રકમો રોકડી મળેલી છે જે એક ટ્રસ્ટ ઓફાઉંટમાં ડીપોઝીટ કરવામાં આવી છે.

એમ. સી. વરમન પા. ૩૧૫–૦–૦, પી. એમ. પરેલ પા. ૧૦૫–૦–૦, પંડીત રૂપિરામ પા. ૫૧–૧૦–૦, આર. પી. મેટી (પા. ૫૧) પહેલો હપતો પા. ૩૨–૦૦–૦, પી. પરમેસર એન્ડ સન્સ પા. ૫૧–૦–૦, કેમ મુરગન ચથર્સ પા. ૧૧–૦–૦, પન સોરાબજી રૂસ્તમજી પા. ૫૧–૦–૦, ચુનીલાલ ચથર્સ પા. ૧૧–૦–૦, એ. મુનસામી ચથર્સ પા. ૧૧–૦–૦, પી. એમ્સ સી. પથર પા. ૨૫–૦–૦, જગત એન્ડ કું. પા. ૫–૦–૦, નોનન મથ્રી પા. ૨૫–૦–૦, કેપવશ્ર રૂનનાથ એંન્ડ સન્સ પા. ૨૫–૦–૦, પરશોતમ વલ્લભ એન્ડ કું (પા. ૨૫) પહેલો હપતો પા. ૧૨–૧૦–૦, કરી જોગી એન્ડ સન્સ પા. ૨૫–૦–૦, આર. પી. ચતિયા પા. ૨૫–૦–૦, એ. એમ પટીલાની પા. ૨૫–૦–૦, નારાસ મુથુસામી મથન્ડર પા. ૨૫–૦–૦, આર તાલેવંત સીંગ (પા. ૫૧) પહેલો હપતો પા. ૨૫–૦–૦, સી. એમ. રાણા પા. ૨૫–૦–૦, એસ. રામ તહાલ કન્ધે (પા. ૨૫) પહેલો હપતો પા. ૧૨–૧૦–૦, એમ. એ. કાદર (પા ૫૧) પહેલો હપતો પા. ૧૨–૧૦–૦, કુલ પા. ૧૦૪૧–૦–૦.

પંડિત રૂપિરામનું નિવેદન

પંડિત રૂપિરામ એક જાહેર નિવેદન દ્વારા જણાવે છે કે

મને પરોજ આનંદ થાય છે કે તા. ૬ નવેમ્બર સુધીમાં પા. ૧૦૦૦ ના રકમ જોગી કરવાનું કામ જે મારા માથીઓ અને જાહેર પ્રજાપર મેં મુક્યું હતું તે પાર પડી ગયું છે. આ બાબતમા શ્રી. એમ. સી. વરમને મારી વિનંતિનો પ્રત્યુત્તર પા. ૩૧૫–૦–૦ જેવા સુંદર રકમ આપી પાડેલો છે તે બદલ હું તેમને હાર્દિક અભિનંદન આપું છું. તેઓ સાધારણ વર્ગમાં શ્રીમંત નહિ ગણાય પરંતુ કોમના શ્રીમંતોને તેમણે સુંદર દાખલો બેસાડેલો છે. હવે લોકોને મારી વીનંતિ છે કે તેઓએ આ યોજના ફળીભૂત થવા વિશેની સમણી રાખીએ લક્ષ દેવા અને તેને બનતી તકરારો પાર પાડવા મા સપજાઓએ સહકારનો આપવો જાહેર પડશું. ભૂતકાળમાં જે આપણે ભૂલો કરી હોય તો એ અનુભવનો લાભ ઉઠાવી ભાવિષ્ય ની સફળતી જાહેર પ્રવૃત્તિઓને આપણે વધારે સારા અને સજાગ પાયા ઉપર મોકલીશું. એક વસ્તુ તો ચોકસ છે કે આ યોજનાનો માત્ર ડીંડુઓનોજ નહિ પરંતુ સમસ્ત પ્રજાને લાભ દાતો થઇ પડશે આ બાબતમાં હું મારી જવાબદારી સમજું છું અને આ યોજનાના સમણ પાયા ઉપર મુકામ તે જોવાને માટે પ્રાર્થના કરીશ. હું હજીસને મારે દક્ષિણ આફ્રિકામાં તો નહિ રહી શકું છતાં એ યોજનાના અમલમાં હિંદુસ્તાનથી પણ મદદ આપી સકાશે. દાનવીરો ની મીટીંગ તા. ૨૮ નવેમ્બર ૧૯૩૭ ના રોજ બપોરે જે પખતે ટ્રસ્ટ સ્થાપવામાં અને યોજના સંબંધી વધુ પગલાં લેવા વિશે વિચાર કરવામાં આવશે. જેઓ આ યોજનાના સંબંધમાં કોઇ પણ મદદ કરી શકે અથવા રચનાત્મક સૂચનો કરી શકે તેઓની ખૂબ મદદ અને સુચનાઓ ને આવકાર આને ધ્યાન આપવામાં આવશે જેઓ હિંદુ મહાસભાપર અગરા ગારા પર પરસ્પારી રકમો મોકલવા ઇચ્છતા હોય તેઓ તુર્ત કરી શકે છે એ રકમોનો વર્તમાનપત્રદ્વારા સાભાર સિવકાર કરવામાં આવશે નાતાલ બહારનાં પણ હિંદુઓની કોન્ફ્રાંસો છે અને તેઓએ પોતપોતાની સરધાઓ તરફથી મદદ મોકલવી જોઇએ.

સમાચાર સંગ્રહ

ડયુક ઓફ વીન્ડસરની બદનક્ષી

"તા. જર્મોદાનું વર્ણન" નામનાં જ્યારે તેનીએ લખેલા અને વીલીયમ કાપન બેન દીમારેસ્ટે પ્રસિદ્ધ કરેલા પુસ્તકમા ડયુક ઓફ વીન્ડસરની હડહડતી બદનક્ષી કરનારા મજમાનુ સામે ડયુક જે પુસ્તકના કર્તા અને પ્રકાશકની સામે દાવો માંડયો હતો જેનું સમાધાન પણ થઇ ગયું છે. ડયુક ઓફ વીન્ડસરનો વકીલ સર વીલીયમ જોબાર્ડે જણાવ્યું હતું કે આ પુસ્તકમા બીલકુલ બીનપાયાદાર હકીકતો કહેવામાં આવી હતી અને પ્રજામાં તેથી ઉત્પન્ન થતી ગેરસમજુતીઓ, અને બ્રિટિશના બનિકાસાકાર તેનો દુરપયોગ નહિ કરે તેટલા ખાતર ડયુકને આ દાવો માંડવાની જરૂર પડેલી છે. એ પુસ્તકમાં એવું જણાવ્યું છે કે જે ઓરતની સાથે ડયુક લગ્ન કર્યા છે તે લગ્ન પહેલાં ડયુકની ઓરત તરીકે રહી હતી. બીજી વસ્તુ એ જણાવવામાં આવ્યું છે કે ડયુક ફાસીવાદના હતા. વળી એવું સૂચવાયું છે કે ડયુકને ગાદી છોડવાનું કારણ્ય પણ તેના સાથનું નહિ હતું પરંતુ તેના બીજા કુટુંબવાનું હતું. સર વીલીયમ કેબાર્ડે જણાવ્યું કે બેસર્સ હાર્પરગોલ એક પ્રકાશક તરીકે અને શ્રી. કનોડે પ્રોપ્રસ એક લેખક તરીકે પ્રતિષ્ઠિત રયાન ધરાવે છે અને તટસ્થ રહેવાનો ડયુકનો વિશેની આવી બાબતોને આખાબોલ જોકો નારકથા વધુ પકડ આપવામાં આવે. સર વીલીયમે જણાવ્યું કે પચાવ પણ તુકસાની આને બધે જેટ એક સારી રકમ આપી આ દાવાનું સમાધાન લાવવા તૈયાર થયા છે અને ડયુક તેઓ સાહેબોનો દાવો પાછો ખેંચી લાય એ રકમોમાં પૈસે પ્રીન્સ ઓફ વેલ્સ અને રાજા બનતા તે પખતે જેમાં ઉડો રસ લેતા હતા તેવા પરોપકારી કાર્યમાં ઉપયોગ કરવા ઇચ્છે છે. લોર્ડ ચાર્લ જરદીસ મેસ લીવર્ડે જણાવ્યું કે દાવો પાછો ખેંચવા મેસર્સનો હું અત્યંત કોચથી મંજુરી આપું છું. બદનક્ષી એટલી ગંભીર અને ખાતરી થઇ છે કે ડયુકીએ આરોપીના મોઢાના ચામુકર્યો મારે મારવાની સુચના કરેલી હોત તો પણ તે પડતું નહિ ગણાત. ડયુક ઓફ વીન્ડસરને તેની બદનક્ષીના દાવા પેટે તુકસાનીના પા. ૬૦,૦૦૦ આપવામાં આવ્યા છે.

પ્રીટન અને જર્મની

પ્રીટન અને જર્મની વચ્ચે બીજના બાબતના પથમ પજરીયાં ગેલે કેટલાક મહીના ઉપર પ્રીટીશ એમ્બર નેતા ૨૬ મા. લેન્સબરીએ જર્મનીની બીજ સરકારી મુલાકાત લીધી હતી જ્યા આડાદીદા માં બીજી બાબતોપરતી મુલાકાતો લેવા હેલીફેક્સ જર્મની ગયા હતા. ગોર્ડ હેલીફેક્સનો જર્મનીમાં ઠરેબાયેથી સત્કાર થયો હતો. બા બદ હીટલર અને બીજા જર્મન નેતાઓ સાથે બાતચી પસંદગત થઇ હતી. એમું અનુમાન થાય છે કે ગમખ્વ સમુદ્રના પદેશીનો બાબે કાચુ બજારો જના કોવાથી બ્રીટનનો સામ્રાજ્યવાદ નિવારવા માટે બ્રીટન સપણે તરફ વારે પ્રયત્ન કરાયો રહ્યું છે.

એબીસીનીયાના ચાકસરોય

બદાલીના એબીસીનીયાના ચાકસરોય કાઉંટ માત્રીની આજુ બાજુની આબેરીયા ફોરેસ્ટ પરો, અને તેમની જગ્યાએ ડયુક ઓફ ઓરલ્ટા નામ ના ૩૬ વર્ષના બદાલીયન ઉમરાવની નીમણુંક થઇ છે. થોડા મહીના ઉપર ગ્રાજરીઓ ઉપર બદાલીના બાગી ચાર બેસાડવા કાઉંટ માત્રીની એ એક મોટી ફરજાર ઓફીસ્યલોમાં ભારી હતી ત્યાં હબશીઓએ ફોડેલા બોમ્બમા કાઉંટ માત્રીનો મરબુતોસ પાબ્લ થયા હતા અને તેમના શરીરમાં છત્રીસ ગોળીઓ ખાબી રહી હતી.

* * *

ગંડનના તાજમહાલ હોટેલમાં કાહોસ્લોવાકી એક મહા નગી હતી તેમાં ગીનને શ્રમ દોષ તેટલી અપીક્ષક મતિક અને બૌદ્ધિક નકર આપવા માટે એક ગોન-બ્રાન્ચિયા કમીટી નીમવામાં આવી હતી અને ઉપરોક્ત બબાનીય મામલા અંતરકારક બહિષ્કાર કરવાની ગોઠવણ પણ હતી

સ્વ. મણીલાલ કોઠારી

તેમની ટુંક જીવન રેખા

ગુજરાતના એક અગ્રગણ્ય કાર્યકર્તા શ્રી. મણીલાલ કોઠારી જેઓ ટુંક સુદતપર ગુજરી જવાના ખબર દેશના છાપાઓ દ્વારા પ્રસિદ્ધ થયા હતા તેમની જીવનની ટુંક રૂપ રેખા 'ઈન્ડિયન ઓપિનિયન' ના વાંચકોની જાણ માટે અત્રે આપીએ છીએ

એમનું જન્મસ્થાન સુરા પાસેનું નાનું ગામડું ભાડવા. સામાન્ય સ્થિતિના કુટુંબમાં ઉછેર.

પીતા સામાન્ય પોસ્ટ ઓફીસમાં નોકર હતા. સામસામે ફેરબદલીઓમાં જીવનવ્યવહારી અભ્યાસ ખાસ કરી શક્યો ન નહીં, પણ અંગ્રેજી ભાષા વાંચવાની દોસ્તોને લીધે વિલાયતના ભાષાંતરોની ચોપડીઓ વાંચી તેમને લીધેલ વાંચનનો શોખ્યું અને જીવન છેવટ કાયમ આવ્યો. પછી તો 'આબુપ્રવાસ મંત્રીઓ' અને 'બન્ધુ પ્રકાશ'ની સમાચારો મોકલવી જાતે ભાષાંતરો કર્યાં. કોઈ નાખતે એક બે અંગ્રેજી ભાષા પોતાને ઘણા આવે એ તેમના મનનો વિષય હતો.

મોટુંક મામને ગરીબ પિતાના પુત્ર નોકરી અર્થે કાયમ રહ્યા એવા સુધી જઈ આવ્યા. મેટ્રીકની પરીક્ષા પસાર કરી, ભાંગરા રાજ્યના રાણાપુરમાં ભાષાપ્રીયનું પદ મેળવ્યું પણ ભાષામાં કરેલ આરી કામણ પોસારી ન રાખી શક્યા. અમદાવાદ જઈ પીકેની તપીલાત શરૂ કરી. ગાંધીજી સાબરમતી-જીવનનો એમનો ઘનઘનાટ ન દીવસમાં જ બંને આવ્યો અને પહેલોજ મોકો એમણે કાઠીયાવાડમાં મેળવ્યો.

ભાવનગર અને ગોંડળ રેજીની જંગી હડતાલો સોરાષ્ટ્રના એ સૌ પહેલા બે બળવાખોરો: મણીલાલ તેના મોપડી ભાની, હડતાલીઓને પાંગો આપવા, રજૂઆતોના સમા ગાજતા ન માપું મુકી પુલતા.

તે પછી મણીલાલનું સોરઠી પાણી સોરાષ્ટ્રે તેમજ કાઠી એજન્સીના ગોરા સાહેબોએ ૧૯૨૦ ના સપ્ટે: સરદારના તખાપે ગવર્નરની રીસાર મેલગાદ મુંબઇના ગવર્નરે જેવા કાઠીયાવાડની પ્રજાનો પત્ર તો શ્રદ્ધેનાદાદ લાગતા દરેકની મેલગાદ સાથે મણીલાલ ને સ્વ. મનસુખલાલ નો મુલાકાતો થયેલ. કોંગ્રેસીએ જનતાને ખાદી કરી તે એજન્સીના દરબાર બન્યા.

૧૯૨૧ ના એ દીવસોઃ અસહકારનો જુવાળ. મણીલાલ એમાં ઘોંચાયા લાગ્યા. એ વખતે સદ્રહે મળતી પાલનપુરની દીવાનગીરીને ઠોકરે મારવા તૈયાર થયા. પીતા કરજદોઃ પારે સેવા કરવીજ ઉંડા તો તાગ ૭૦૦ના પગારમાંથી અસહકારમાં જેટલું આપણ દેવ તેટલું આપજો ને' જેવાથી પીરોપ શું કે!"

એ ગોમાંમાં પુત્રને ગયો ન ઉતરી, વકીલાતની દરકાર્યા: લિબાંજલી દઇ ઘેટ પાપડીવાળા ગોકારાએ આપું ઉપાર્જ મુકવું ગાંધીજીના રીપાહો બન્યા.

ગાંધીજીએ તીલક સ્વરાજ ફંડ માટે રાજ્ય પાસે એક કરોડ ફાળાનો સવાલ નાખેલ. કાર્યકરોને એટલી જંગી રકમની શ્રદ્ધા ન હતી. મણીભાઇએ સાથીઓને તયાર કર્યા, મહાત્માજીના આસીર્વાદ લઇ બહાર પડયા. અને થોડા વખત તમાં પાછા ફરી મહાત્માજીના ચરણે એક લાખ રૂપીયાના ચેક મુક્યો

ગુજરાત વીદ્યાપીઠના કાળા માટે પોતાની ઝોળી ફેરવતા એક શ્રીમંતને ઘેર જઇ ઉભા રહી "ઝોળી ભરી દો."

"કેટલામાં શેઠ આપે તો હું આપું!"

મણીભાઇએ મનમાં નીશ્ચય કર્યો. એ બન્ને કેમ બોલ્યા ન આપે! અને તેમને ગેરજ પહોંચાડ્યા. શેઠ હાજર હતા પણ તેઓ તો બીજીમાં મશગુલ બનેલા. આવતા પુરૂષ આવું તેવાની તેમને દરકાર જ બતાવી નહિ. એટલે મણીભાઇએ જોર કર્યું "અમે આવ્યા છીએ....." "કેમ આવ્યા છો!"

એટલે તેમણે વીદ્યાપીઠ કાળાનો ખુલાસો કરવા માંડ્યો "લાખો રૂપીયા....."

એ જ ઘડીના પાસેમાં આંકડા લખવામાં બતાવતાં મણીભાઇએ રૂા. ૫૦૦૦ લીખ્યા.

"કર્યો મણીભાઇ આ રૂા. ૧૦૦૦ નો ચેક એક શેઠે ઉદારતા બતાવી.

"શેઠજી ચેક લખવામાં ભુલ થાય છે." મણીભાઇએ શેઠની ભુલ બતાવી.

"શું!"

"બાકીનો બધો રકમ તેની ડાબી બાજુ આગળ બતાવેલ મુજબ લો" અને છેવટે મણીભાઇ રૂા. ૨૧૦૦૦ સાથ લાલના થયા. મહાત્માજીએ તેમને બીજીવારજનું બીરૂદ આપેલું.

અસહકારના પાછલી ઝોમરી ગયા પણ તેઓ તો સુરત અસહકારી અને હિંદી મહાસભાના રાજકારણમાં સદાય નાકેરવાહ જ રહ્યા સ્વરાજ પક્ષની સ્થાપના વખતે થી. દાસબાબુએ તેમના પક્ષ મારે મત માગ્યો. તે વખતે સ્વ. મણીભાઇએ ગાંધીજી તરફે બધા મગર કરતાં કહ્યું: "ગાંધુ માસશે તો આપીશ પણ મત તો ગાંધીજીજ બળશે." હિંદી સ્વરાજ સંસ્થાઓ અને ખાદીના જીવનના મુખમાં તેમણે દ્રવ્યસંચયનું કામ તો ગંભીર બાંદણી આવી ભાં સુધી કર્યો જ કર્યું.

ઉપરાંત ગુજરાત કાઠીયાવાડના ખાદીજીવનમાં તેમનો ફાળો નોંધપાત્ર હતો. ગુજરાત પ્રાંતિક સમીતીના તેઓ વર્ષો સુધી મંત્રી રહ્યા હતા. કાઠીયાવાડના ખાદીજીવનનું મધ્યમ પ્રજાતંત્ર તેમણે જોયું અને તેની ખામીઓ તેમનો પોતા પારાવાર બની ગયો.

બી. બી. સી. આઇ રેલ્વે અને પોસ્ટ ખાતાના મામલાદાર અંગ્રેજોના યુગ હતા. રાજપુતાના નરેશના રાજસ્થાનોની સ્થાપના એ આગેવાન સ્થાનેથી હતા. ચલાવ એને મદદાલી હતી.

ઉમરાળા ને ચાસતાં સીદ્ધાંતને બાજુર મોટા ચમત્કારીઓ પણ પડકારનાર હતા મણીભાઇ: રીંગણીની બાજુરે એમની મોટર નીકળતાં દરબારે દુકમ કરેલો, રાજકુમાર ઉમારી નાખો; પોલીસો આવ્યા: મણીભાઇએ જવાબ દીધો, 'દીવાનને કહો, રાજકુમાર ઉમારશે! બોલ નો ગાડીને ન નીકળવા,' અને ન ઉતાર્યો.

મહાલણાના સૈનીક તરીકે ચલનમાં જોગેલા મોખરે: ૧૯૩૦ ના નીમક સત્યાગ્રહ માટે તૈયાર થેલેલા મણીભાઇનાં પત્ની બે બાળ પુત્રીઓને મુકી સ્વર્ગવાસ પામ્યા. એ દુઃખ પી જઇને મણીભાઇએ જેલની વાટ લીધી. ૧૯૩૨ માં કરી ગીરફતારી: દોઢ વરસે મુક્તિ પછી થી. ઈન્દિરાથી ગાંધારીઃ સૌરાષ્ટ્રના તેર તેર રાજ્યોમાંથી પણ દરબાર.

સારાયે હિંદને ખુંદનારા મણીભાઇને માટે જોરાવરનગર ગામડું ચીરકાળની જેમ બન્યું. મેનચેસ્ટરના ધોમ ધાબોળાયું જગ્યા. લાખો ખાદીકારી અને પ્રજાવાલના જોસ ચડ્યા. ને પછી તો ગોરાં ગોરાં ચ્યો હિન્દનાં બારણાં સરકારે ઉઘાડવાં-વાંણી ખાદીને અંતે અમદાવાદના સ્મશાનમાં એને પોઢવા દેવા પારે!

—:o:—

જાણવા જેવું

ઓકાકેડના સંગ્રહસ્થાનમાં એક પંટ છે. છેલ્લાં ૬૭ વર્ષોથી તે અખંડ મીનીટોનો આંતરે વાગ્યા કરે છે ૧૮૪૦ માં તે પંટ એક સ્થળે મુકાયો હતો ને ત્ર ૨૭ વર્ષ સુધી ના રહી પછીથી સંગ્રહસ્થાનમાં મુકાયો. ૬૭ વર્ષ થયાં તે પંટ નીરબાલ વાગ્યા કરે છે. વૈજ્ઞાનીકો આ ઘંટારાદનથી આશ્ચર્યમાં પડી ગયા છે, કારણ કે કોઇ બેટરી કે કોઇ પણ યંત્રસ્થના પત્તર આ પંટ વાગે છે. દીવાળીના પ્રવાહ કે કોઇ પણ જાતની કરામત નથી છતાં આ પંટ વાગે છે. ઘણી ઘણી તપાસ કરતાં હાથી આ પંટ વાગે છે તે શોધાયું નથી.

* *

મસરમજી ૬૦૦ વર્ષ કરતા પણ વધારે જીવે છે. તે એકા સાથે બાર મહીના સુધી ઉંઘી શકે છે અને બાર મહીના સુધી કંઈ ખાધા પીધા વગર જીવી શકે છે.

પેલેસ્ટાઇન. રિપોર્ટ

"પ્રયાન" માં લખનારઃ
ડુંગરશી ખરમશી સંપટ

ભૌગોલીક દૃષ્ટિએ પેલેસ્ટાઇન, એશીયા યુરોપ અને આફ્રિકાના સંગમ-સ્થાન ઉપર મધ્ય-સ્થળોગ રથાને આવ્યું છે. આથી એ વારંવાર અનેક રાજ્યોનાં આક્રમણનું રથાન બન્યું છે. એના ઉપર છેલ્લી સાત્રિયા તુર્ક સૈન્યની હતી. મહાયુદ્ધમાં તુર્કોનો પરાજય કરી અંગ્રેજોએ આ પ્રદેશ છતી લીધો. હમણાં લીગ ઓફ નેશન્સ તરફથી અંગ્રેજો એનું શાસન કરે છે. પેલેસ્ટાઇનમાં પણી જમીન વેરાન, રેતાળ અને ખેતી માટે અયોગ્ય છે. સમુદ્ર કીનારેના બે ત્રણ જીલ્લા અને કાંઠાની આસપાસની જમીન ખુબ ફળદ્રુપ છે. એ વીભાગની બીજી પણ ખુબ સરસ સૃષ્ટિસૌંદર્ય ધરાવે છે. પેલેસ્ટાઇનમાં માત્ર ૭ આંગાહીનો વરસાદ પડે છે, એટલે પીવાના પાણીની પણ તાણ રહે છે ત્યાં પણ શેવાજ રેગામ છે.

પેલેસ્ટાઇન એ યાહુદી લોકોનું ધામ છે. બીજી દીશાઓનાં અત્યાચારથી યાહુદીઓને પેલેસ્ટાઇન હમ તજવું પડ્યું હતું. યાહુદી લોકો આખા જગતમાં પથરાયાલાગ્યાં વસ્યા. એમ નામા સેવ હતો અને ચતારી ધર્મો કરતા હતા છોકરો એ લોકો જ્યાંના ત્યાંથી કાઢતા પરંતુ બીજાઓ એમના ઉપર ખુબ અત્યાચારો કર્યા હતા. સને ૧૮૮૬માં નેથમસ્ટ્રાસ નામે યાહુદીઓ પેલેસ્ટાઇનમાં ગયાલાંકો અને આગાવરથાનો બોલાવ્યાં. એટલે ગરીબ યાહુદીઓ ગોઠા પ્રમાણમાં ને રથળે આવવા લાગ્યા. અહીં એમની જુદી જુદી વસાહતો રથા જગતભરના ધનવાન યાહુદીઓએ એમને મોટી આર્થિક મદદ આપી. વેરાન જમીનમાં અતી ઉદ્યોગથી એમણે નંદનવનસમો બગીચો ઉભો કર્યો. સને ૧૮૯૧માં યાહુદી કોંગ્રેસનાં અંગે એ યુગ પ્રદેશમાં યાહુદીઓ ઉભરાવા લાગ્યા. સને ૧૯૧૪માં એક લાખ યાહુદીઓ અહીં હતા એમાંથી ૪૦ વસાહતો વસ્યા હતી. મહાયુદ્ધમાં યાહુદીઓએ મીત્ર રાજ્યો ને મોટી આર્થિક મદદ કરી હતી. તે બદલાના બદલામાં બાલફર પોતાના નીચે અંગ્રેજોએ પેલેસ્ટાઇન યાહુદી વસાહતો માટે ખુલ્લું મુકવું. જર્મનીમાં હર હીટલરે યાહુદીઓને કાઢી મુકમાં પોલાંડમાં પણ એમના ઉપર સખ્ત જુલમ થયો, આથી યાહુદીઓનાં ટોળાં ને ટોળાં પેલેસ્ટાઇન માં આવ્યાં. પેલેસ્ટાઇનમાં હમણા ચાર લાખ યાહુદીઓ વસ્યા છે. એમણે રેતાળ પ્રદેશને ખુબ ફળદ્રુપ બનાવી ત્યાં દ્રાક્ષ અને દાડમ મોટા પ્રમાણમાં પેદા કરે છે.

યાહુદી લોકો સુસંસ્કૃત છે. એમણે મોટી જમીન આરબ જોદુતો પાસેથી ખરીદી લીધી છે. એમણે નીજબીલાલય પોતાના ખાનગી નાણાંથી રચાયું છે. ઉચ્ચ અભ્યાસમાં યાહુદી સંસ્કૃતિ અહીં શોભવરામ છે. યુરોપના ધનવાન યાહુદીઓ એમને આર્થિક મદદ કરે છે દર વરસે આસરે કરોડ રૂપીયા જેટલી એમને મદદ મળે છે. આની મદદથી એમણે ઉપર ખુબ ઉભાલ લાવે છે બીજી તરફ જ્યુઓ એજન્સી યુરોપ આખે રીકાના યાહુદીઓનાં ભાગ્યનું ઠામે પ્રગાડી તેથી પણ ઘણાંને ઉભાલ એમણે ઉપર લાવે છે. બંને પક્ષોને સમજુતી કરવી નથી. બન્નેની સંસ્કૃતીઓ ભીન્નભીન્ન છે. અંદરના ઝેરવેરો ઉગ્ર બાવે જ્વાળા થયા છે. જ્યુઓ કમીટીની શાસનમાં લાગવગ ઘણી છે. પણ મોટા અમીલારો અંગ્રેજોના હાથમાં છે તે પણી યાહુદીઓ આવે છે. આરબો મહિલ પક્ષકીઓ ન્યુન આરી બોલવે છે. બંને કોમોની કપાલી વગદાર કમીટીઓ સ્વતંત્ર અને લાગવગવાળી છે. પેલેસ્ટાઇનમાં આમ ત્રણ સરકારો આવે છે.

પંદર વરસ સુધી આ પરીસ્થિતી ચાલી. સમાધાન થયું નહીં ૬૨ વરસે બખેડા થયા કરતા. સને ૧૯૩૬ માં તો આરબો ખુબ ભીનાયા અને અત્યાચારોની પરંપરા ચાલી. યાહુદીઓને અંગ્રેજોએ રક્ષણ આપ્યું પરંતુ આરબોનું બળ જોરદાર હતું છેવટે અંગ્રેજ સરકારે કોટાળીને ઓગસ્ટ ૧૯૩૭ માં પેલેસ્ટાઇનનું રોયલ કમીશન નીમ્યું. એમાં બ્રિટનના ભાજી નામદાર પીલ પ્રમુખ હતા. સર હોરે સર-મોલ્ડ, મર પાર્સી કોક્સ, મર જોરીસ ગ્રાહમ સર હેરોલ્ડ જોરીસ, પ્રોફેસર રેકીનાલ્ડ કુપલેંડ અને ડે એન. માર્ટીન મોકરી નરીમ નીમાયા. એ કમીશનનો રીપોર્ટ તા. ૭ જુલાઇ ૧૯૩૭ ના દીવસે બહાર પાડવામાં આવ્યો.

(ભાવુક)

'ઈન્ડિઅન ઓપિનિઅન'
નો
દિવાળીનો ખાસ અંક
સુંદર મુખપૃષ્ઠ સાથે અનેક ચિત્રોથી ભરપુર અને પુરૂષો, સ્ત્રીઓ અને બાળકોને જ્ઞાન સાથે આનંદ આપનારા અનેક લેખોથી ભરપુર
આવે શી. ૬
ડરબનમાં આ અંક નીચેના કોઇ પણ સ્થળે મળી શકશેઃ
પેટ્રસ વેલ્ટરીયન ટ્રી રુમ
૩૫ રસ્તાર.
સર્વિસ કેફે. ૩૫ રસ્તાર.
સનબ્રેન્ડ રોસ્ટેરી વર્કસ. ૩૫ રસ્તાર.
નારણજી વલભની ટ્રી રુમ,
પ્રુક રસ્તાર.
પીસેજ ટ્રી રુમ, ગ્રાસ રસ્તાર.
Manager INDIAN OPINION,
Phoenix. Natal.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ઇમીગ્રેશનના છેલ્લા આંકડા

ઇમીગ્રેશનના આંકડાની નવેમ્બર તા. ૨૨ મી સોમવારના પ્રસિદ્ધ થયેલી એક આસ્તાની કાયદા મુજબ ૧૯૩૭ ની સાલના યુનીયનમાં દાખલ થએલા બીન-યુરોપીયનોની સંખ્યા ૪૫૫૦ ની હતી અને યુનીયન છોડી જનારાઓની સંખ્યા ૨,૬૮૪ ની હતી. દાખલ થનારા ઓમાંના ૪૪ ટકા કરતાં કમતી કેપથી હતા. અને છોડી જનારાઓમાંના ૮૬ ટકા કરતાંથી ગયા હતા. દાખલ થનારાઓમાંના ૪૬ ટકા કોમાટીપુર્ટથી આવ્યા હતા પરંતુ છોડી જનારાઓ ત્યાંથી કેપ કોમાટીપુર્ટ તરીકે ગયું. આ બીન-યુરોપીયનોમાંના ૬૭ ટકા દાખલ થનારા અને ૬૪ ટકા છોડી જનારા એશીયાટીકો હતા. યુનીયનમાં દાખલ થનારા ૧૦૧૨ એશીયાટીકો યુનીયનમાં સ્થાયી થવાનો ઇરાદો દર્શાવેલો હતો. અને ૬૮૬ ગોલ્ડસ્ટાન્ડ થએલા એશીયાટીકો કાયમને માટે યુનીયન છોડી ગયા હતા.

૧૯૨૪ થી ૧૯૩૧ સુધીના ૮ વર્ષમાં યુનીયન છોડી જનારા બીન-યુરોપીયનો કરતાં દાખલ થનારાઓની સંખ્યા ૧૩૦૪૧ જેટલી વધારે થઇ હતી.

આ વર્ષમાં સ્થાયી વસવાટ માટે દાખલ થએલા યુરોપીયનોની સંખ્યા ૧૦૮૬૮ ની અને કાયમને માટે છોડી જનારાઓની સંખ્યા ૨૩૧૧ ની થઇ હતી અને ૮,૧૨૪ સ્થાયી વસવાટ માટે નવા આવ્યા હતા.

યુરોપીયનોની આગમનની સંખ્યા આઠની મોટી આ પદ્ધતીજ પ્રમાણે નોંધાય છે.

આ સંખ્યામાંથી ઝોડીય કમીગ્રન્ટોની સંખ્યા ૬૪૮૧ ની છોડી જનારાઓની સંખ્યા ૨૩૮૫ ની હતી અને દાખલ થનારા ઝોડીયોની સંખ્યા ૧,૧૬૮ જેટલી હતી. બીન-ઝોડીય કમીગ્રન્ટો ની સંખ્યા ૩૨૫૬ ની અને છોડી જનારાઓની સંખ્યા ૩૩૧ ની થઇ હતી એટલે છોડી જનારા કરતા દાખલ થનારા બીન-ઝોડીયો ૧૯૨૮ જેટલા વધારે હતા.

એરલ્ફોર્ટમાં રીકુઝ થએલું લાયસેન્સ

એરલ્ફોર્ટના શ્રી. એમ. ઇ. હાર્ફેજીની એક સ્ટ્રીટમાંના મકાનમાંથી બીજી સ્ટ્રીટમાંના મકાન પર ટ્રાન્સફર મારેની અરજી ટાઉન કાઉન્સીલે મંજુર કરી હતી. ગયા શુક્રવારે તા. ૧૯ મીએ નામંજુર કરી છે. પ્રથમ અરજદારે જુલાઇ ૧૯૩૬ માં લાયસેન્સીંગ ઓફીસરના ચુકાદા સામે અપીલ કરીને કાઉન્સીલ પાસેથી લાયસેન્સ મેળવ્યું હતું. ૧૯૩૬ ના ડીસેમ્બરની તા. ૩૧ મીએ એમ. ઇ. હાર્ફેજીએ રીન્યુઅલ માટે અરજી કરી હતી. ટાઉન કાઉન્સીલે નાખેલી શરતો પાળવામાં નહિ આવેલી હોવાના આધારે લાયસેન્સીંગ ઓફીસરે અરજી રીજેક્ટ કરી હતી. ટાઉન કાઉન્સીલે કરી પાછો લાયસેન્સીંગ ઓફીસરના ચુકાદાની ઉપરવટ થઇને અરજી મંજુર કરી અને પછી શરતો નાખી હતી કે અરજદારે તા. ૩૧ જુલાઇ ૧૯૩૭ સુધીમાં પાળવાનું કબુલ કર્યું હતું. કરીયાદ પરત્વે સામે વિરોધ કરનારાઓ કે હકીકત હતું કે અરજદારપર નાખવામા આવેલી એક પણ શરત હજુ સુધી પાળવામાં આવી નથી. અને વિરોધીઓએ પોતાનો મુદ્દો પુરવાર કરેલો હોવાથી આ વખતે ટ્રીબ્યુનલ માટેની અરજી સર્વસંમતિ તરફથી નામંજુર કરવામાં આવી છે.

યુનીયનનો નવ માસનો વેપાર

સપ્ટેમ્બર તા. ૩૦ મીએ પુરાં થએલા નવ માસમાં કુલ પા. ૧,૬૩,૫૪,૬૩૯ નો માલ યુનીયનમાં આયાત થયો હતો. જ્યારે પા. ૮૮,૨૫,૬૬,૭૪૬ નો માલ નીકાસ થયો હતો યુનીયનના ગવર્નમેન્ટ ઓફ પરાક યુનાઇટેડ કીંગડમ તરફ [illegible] પા. ૬,૫૩,૭૭,૧૪૩ નો (૪૨૮૮ ટકા) માલ આયાત કર્યો હતો અને પા. ૧,૨૧,૭૪,૮૬૦ નો (૮૪૮૮ ટકા) માલ તેને મોકલ્યો હતો.

જર્મનીથી પા. ૩૮,૬૬,૬૩૭ (૪૦૫ ટકા) માલ આયાત થયો હતો અને પા. ૨૩,૭૩,૨૩૩ (૩૭ ટકા) માલ જર્મનીએ યુનીયન પાસેથી ખરીદ કર્યો હતો.

જાપાનથી પા. ૨૬૫૫,૨૦૮ (૩૭ ટકા) માલ યુનીયને આયાત કર્યો હતો અને પા. ૩૨,૭૦૪૬૮ (૩૭ ટકા) માલ જપાને ખરીદ કર્યો હતો.

કોલોનીથી યુનીયને પા. ૮,૮૭,૭૧૫ નો માલ આયાત કર્યો હતો અને પા. ૬,૬૭,૬૭૭ નો માલ કોલોની ને યુનીયન પાસેથી ખરીદ કર્યો હતો.

લાયસેન્સનો અપીલો

ડરબન સીટી કાઉન્સીલે તા ૨૨ નવેમ્બરે માંસવેચી વેપારના પરવાના મારેની અપીલમાં નીકટોરીઆ સ્ટ્રીટમાં "ઇમાકોણન હર્બ સ્પેસ્પલીસ્ટ" નામથી ધંધો ચલાવતા શ્રી. એમ. બી. કે. નાગકુનું જનરલ ડીલર તથા પેરેન્ટ મેડીસીન લાયસન્સ મંજુર રાખ્યું હતું. શ્રી. મનછ પુરમચંદને કોનોરી રોડ ઉપર વેપારનો પરવાનો આપવાની ના પાડવામાં શ્રી. મનછ તરફથી થએલી અપીલમાં કાઉન્સીલે ડરબનના લાયસેન્સીંગ ઓફીસરનો ચુકાદો બાદલ રાખ્યો હતો એટલે શ્રી. મનછને પરવાનો મળ્યો નથી

પ્રીન્સી કાઉન્સીલમાં અપીલની અરજી

ઓસ્ટ્રીયામ કલાર્ક્સડોર્પના સરપ્રાઇઝ કોર્ટમાં ફ્રેમા પ્લેનેટમ નામના લક્ષ્મને ઠગાના ત્રાસ આપવાના આરોપ સીદ્ધ થતાં, જે સામે એપીલ્રેટ કોર્ટમાં અપીલમાં ૩ અપરાધો ઉપરની સીક્ષા કાયમ રહી હતી આ ચુકાદાથી નારાજ થઇ ફ્રેમા પરબોતમ તરફથી પ્રીવી કાઉન્સીલમાં અપીલ કરવા તા. ૩૦મીએ કોર્ટમાં અરજી કરી હતી પણ અરજદારે કબ્જે તા. ૧ માર્ચે અપીલ કોર્ટમાં અરજી કરી શકશે.

નવાં મકાનની યોજનાઓ

યોર્કશાયરસોસાયટીમાંના ચોદ સભ્ય બાલ્ડવીનવાળાં ઘરો બાંધવાની શરૂઆત તા. ૨૧ નવેમ્બરે પ્રાર્થીક ક્રીયા સાથે થવા નકી થયું હતું. આ યોજનામાં કોરસ્ટન અને બુકાનકનનો સમાવેશ થયો છે. પ્રથમ હપ્તાનાં ઘરો બંધાવવા તખ્તાર થયાં કોરસ્ટનનાં મેદાનોને ત્યાં મકાનો બાંધવામાં આવશે. બાકીનાં કોરસ્ટન તરફનાં મુંડકાંઓ તોડી પાડી ત્યાં ડ્રેનેજ અને પાણીની સગવડવાળાં બે હજાર નવા ઘરો ત્યાં બાંધવામાં આવશે આ પ્રમાણે દક્ષિણ આફ્રિકામાં પહેલે વહેલ સરકારની મદદવાળાં નવા સુધરાંતી ધોરણે ઘરોની યોજના અમલમાં મુકાની જાય છે. બાકીનાં દોઢસો ઘરો કોણ પક્ષ રહ્યો સરકારી મદદવાળા ઘરોની યોજનાઓએ અત્યારસુધી રૂપ લીધું નથી આપણી દુરદશાના શું આ એંધાણ નથી?

સીમેન્ટનું કારખાનું

ડરબન સીટી વેલ્યુઅર્સ એન્ડ એસ્ટેટ એજેન્ટ શ્રી. એ. કે. ગોલીસ્તનની અલાયદીથી સીટી કાઉન્સીલ કમીટીએ ફ્રીહોલ્ડીયા પોર્ટલેન્ડ સીમેન્ટ કુંપનીને ૩૫ એકર જમીન બાસીક પા. ૧ ના ભાડાથી લીઝ ઉપર આપવા નકી થયું છે. જમીન કલેરવુડમાં છે જ્યા કુંપની તરફથી મોટા પાયા ઉપર કારખાનું બાંધવામાં આવશે. લગભગ પા. ૨૦૦ ના એક એકર લેખે જમીન ખરીદી લેવા કુંપનીને હક રહેશે.

ચીનીના નીકાસ

ગયા વર્ષમાં પહેલા ૬૬ મહીના સુધીમાં પ્રદેશ બાને ચેરમા બાંધ સાથે સરખામણી ચાલુ વર્ષના અકટોબર સુધીમા નાતાલની બાંધની વધુ નીકાસ થયો હતા. ઉપરા વર્ષમાં કેનેડા બાને નાતાલની ૨૧૦૬૧ ટન બાંધ ગયા હતી. આ વર્ષ કેનેડા બાને નાતાલની બાંધ બીલકુલ ચડી નથી. નાતાલની બાંધનો વિદેશ બાન નીકાસ થયા અકટોબરમાં ૧૧૩૧૬ ટન ઓછો હતો.

પ્રમાણીક બ્યકતી

પીટરીમારીથી ડરબન વરચા આવેલા એક સબ્સે નાણા અને કીમતી દસ્તાવેજો ચોરીતનું એક પાકીટ મુકાબ્યુ હતું જે બિને છાપામાં બબર આપતા મીકનલાગના એક રહેવાસીએ મારેકને પાકીટ સોંપતાં બદલ કહ્યું હતું કે તેણે તે પાકીટ ગોરીબા રોડ ઉપર પડેલું જોતા ઉપાડી લીધું હતું.

હવાઈ વિમાનનો રેકર્ડ

લંડનથી તા. ૧૪ નવેમ્બરે હવાઇ વિમાનમાં બેઠી ૪૫ કલાક અને ૨ મીનીટમાં, ફ્લાઇંગ ઓફીસર બી. એ. ૫. ફ્લાઉન્ટન અને મીસીસ બીન તા. ૧૧ નવેમ્બરે દેવનહામ પહોંચ્યાં હતાં ત્યાં તેઓને બારે આવકાર મળ્યો હતો. ત્યારપર જનરલ બાથ પ્રમુખ સ્થાનેથી તેઓને આ પ્રસંસા કરેલી હત માટે ચુનારકબાદી આપવામાં આવી હતી. બી ફ્લાઉન્ટન અને મીસીસ બીન જ વિમાનમાં તા. ૧૮ નવેમ્બરે કુલ્લે ૫૭ કલાક અને ૨૨ મીનીટ હવાન પહોંચ્યાં હતા. આ પ્રમાણે તેઓએ મીસીસ મેલવીલના બાદ બીજા પ્રખ્યાત વિમાનીઓના રેકર્ડ તોડી લંડન કેપ ટાઉન માટે પ્રથમ પંકતીનો રેકોર્ડ મેળવ્યો છે. બન્ને મુસાફરો હમણે તેઓ કેપે, બાર્કમ. ઓકલેન્ડસ વિગેરે સ્થળે મળવા હતાં.

ટ્રાંસવાલમાં ફીવરદા

પુનીયનના સુબાશાંતિ ખાતાની ઇન્ડીજીનસ અફેરીસ્ટસ, બેલાગો, સુલ્સહીલ્ડાર્ટ, વોટસ બર્ગ અને લેસર ટ્રાંસવાલના ડેસ્ટ્રાક્ટ ઓફીસમાં સીતલા (સ્મોલ પોક્સ)ના ઉપદ્રવ ફાટી નીકળ્યો હતો.

હરબનમાં આગ

હરબન સ્ટોક્સીનલ રેસ ઉપર તા. ૨૨ નવેમ્બરે સંધ્યાકાળ પછી ગેસલ્સ મેકીકલ સ્ટોની રેલના ગોડાઉનમાં આગ લાગી જે મજલાનું મોટું મકાન બળીને ખાક થયું છે. પુષ્ટ, વીગેરે બાળી નાખી સંપૂર્ણ નાશ પામેલ હતું આગના બડકા ત્રીસ ફીટ ઉંચા હતા અને શહેરના બધા ભાગોમાં દેખાતા હતા આગ કયાંથી લાગી તે જાણી શકાયું નથી.

બી. ચાંદભાઇ મીયાંખાનનું અવસાન

હરબનથી ગેસલ્સ ૫. સ્ટેશન માસ્તરની પેઢીવાળા બી. ચાંદાભાઇ ગામાખાનનું તા. ૨૨ નવેમ્બરે દેહવસાન પામ્યાની સાદની પાદ આપ્યા છે. બી. ચાંદાભાઇ અમદાવાદના વતની હતા અને હરબનમાં વધુ જુના વેપારી હતા એક આમી અને નીકનામદાર હતા. બુદ્ધા મરહુમના રહમ ચાંદી ઇચ્છે.

જનરલ બૂર્થ આવ્યા

પુનીયનના વડા પ્રધાન જનરલ બૂર્થ આવ્યા દીનના દરદ ઉપર ઉપચાર આપ્યા હોવાથી સોકરના મુજબ રવાના થયા પ્રીટનની ચુંટણી કરનારા સભાસદ હાજર થઇ શકશે નહીં માટે તા. ૪ ડીસેમ્બર તેમના વતી જનરલ સ્મટસ હાજરી આપશે. પણ જનરલ સ્મટસ તા. ૧૬ ડીસેમ્બરે જોહનીસબર્ગ અને રોહન્ડ હોલ ડીસ્ટ્રીક્ટની ચુલકારત પણ પડા પ્રધાન તરીકે લેશે.

બી. ટ્રીહન નીકલસ

કોલેનાકેરાલ રેલ્વેમાં મોટ ગણીતા થયેલા તથા પુનીયન સરકારે બોર્ડ મેમ્બે ડિસ્ટ્રીબ્યુટરીનના સભ્ય બી ટ્રીહન નીકલસને પુનાકાટેક નેટાલના પાર્લામેંટ મુકુલમંડલ તરફથી પાર્લામેન્ટમાં સભ્ય ચુંટવા એકમતે ઉમેદવાર નીમવામાં આવ્યા છે.

ઘઉંનો પાક

પુનીયનનો ઘઉંના પાકનો અંદાજ થયેલા છતા અનુમાને આકસ્મા મુજબ કમમા ૨૮,૪૭,૦૦૦ ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટમાં ૩,૬૫,૦૦૦ અને નાટાલમાં ૨,૬૦૦ બસ્તા મળ્યા કુલ્લે આખુ યુનીયનમાં ૩૨,૧૬,૦૦૦ બસ્તાં પાક થવા સંભવ છે. જે આગલાં વર્ષ કરતાં પણ ઓછી છે. જમીન માં કેટલાક ખેતરોના પાકનો આધાર બેસાય છે ત્યાં પાકમાં નવા પાક માટે નીરાસ જેવું છે. એટલે પાકના ભાવોમાં વધારો થયા પડ્યા છે.

ડચ ઇસ્ટ ઇન્ડીઝ સાથે વેપાર

દક્ષિણ આફ્રિકાના વેપાર માટે ડચ ઇસ્ટ ઇન્ડીઝમાં જાહેર થયેલાં આંકડાઓ મુજબ ચાલુ વર્ષના પહેલા ૭ મહીનામાં યુનીયને વધુ ગોરા પ્રમાણમા વેપાર ડચ ઇસ્ટ ઇન્ડીઝ સાથે કર્યો હતો. જ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકામાં તે અરસા માં ૨૫ હજાર માલ વધુ આવ્યો હતો "ફ્રેન્ડ ઓફ" છાપામાં જણાવ્યા મુજબ ડચ ઇસ્ટ ઇન્ડીઝથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં આવતા થયેલાં પરતુઓમાં

મદરેસા અનજુમન ઇસ્લામીયા ઓફ ખોલવડ

આ નોટીસથી સર્વે ખોલવડવાસીઓને અત્રે આપવામાં આવે છે કે આવતી તા. ૨૬ મી અને ૨૭ મી ડીસેમ્બર ૧૯૦૭ ના સવારના ૧૧ વાગે જોહાનીસબર્ગમાં ૨૭ આરકેટ સ્ટ્રીટ ખોલવડ કલબના મુકામે આ સંસ્થાના અને તેને લગતાં દરેક ખાતાં એટલે કાર્યકર જનરલ મેનેજરના અહેવાલ ઉપર તેમજ સર્વે ખોલવડવાસી ભાઇઓના અભિપ્રાય લેવાને સર્વે ખોલવડવાસી ભાઇઓ એકત્રપણે હાજર રહેવાના મહેરબાની કરશો.

જે અમુક કારણસર સભામાં પ્રત્યક્ષ હાજર રહેવાની અડચણ જણાય તો સભા બરખાસ્ત થવાને આશરામય એક કલાક અગાઉ ઉપલા મુકામે લેખીત નોટીસ કલબ હેલ્લ ના કરવાને મોકલવામાં આવશે.

કાર્યક્રમો :— (૧) રીપોર્ટ પ્રોગ્રામ, (૨) નવા ચુંટણી, (૩) સામાન્ય.

ઇસ્માઇલ સુલેમાન સાલેજ
મુસા ઇબ્રાહીમ ભાયાત.
સેક્રેટરીઓ.

મદરેસા અનજુમન ઇસ્લામીયા ઓફ ખોલવડ.

રબર, ચા, ખાવાનું તેલ, કોપરા, વીગેરે મુખ્ય હતા

નેટીવ રજીસ્ટ્રેશન

જર્કબ્રાસ અને કેન્ટરબરી ડીસ્ટ્રીક્ટના કામ કરતા નેટીવોને રજીસ્ટર કરવા માટે મહીનામાં બે દીવસ બાળા જાહેર થયેલાં નેટીવ રજીસ્ટ્રેશન ઓફીસર હાજર રહી નેટીવ નોકરોને રજીસ્ટર કરશે બારીમાં તેવી બીજા બાબર આપવામાં આવશે.

બાળાને શીક્ષા

બ્રીમ્બર્સની મીસીસ ઓની હારવા નામની કલાર સ્ત્રીએ ગયા શુક્રવારે બપોરે પોતાના નાના પુત્રના બેહરાન મદદેસો પુરાવવા બીજાઓ હતા. સાંજે પગાબદાર પાછો નહિ ફરતાં સ્ત્રીવારે બપોરે પર આવતા મીસીસ હારવીએ એક બાળાના સાથે ઝોકરાનો બાંધી ચાબુકથી કટકા મારી હતા, જે મારે કોર્ટમાં કેસ ચાલતા સપત ૧૫મે આપી દસ પોંડના દંડ અથવા ત્રણ માસના કેદખાનાની સીક્ષા મેજીસ્ટ્રેટે ફરમાવી હતી.

સ્ટેલાબુસમાં વાંદરાઓ

હરબન સ્ટેલાબુસમાં રહેતા વાંદરાઓને મારી નાશ કરવાની થયેલી સુચના ઉપરથી જનાવરોના રક્ષણ કરનારી મંડળીએ વિરોધ જાહેર કર્યો હતા અને વાંદરાઓને બચાવવા માટે બોરાક પુરો પાડવામાં આવે તો બચાવવાની વ્યવસ્થા થઇ શકે તેમ તરફથી થઇ શકે છે. એવી બેબીન સુચના કરવામાં હાઉસ કમીટીને મોકલી આપી હતી.

—:o:—

પરચુરણ

દક્ષિણ આફ્રિકાના એક માજી મવકલર જનરલ સ્ટોર એથલોનનો જીવનની મુલાકાત પ્રસંગે જોહાનીસબર્ગમાં ડીક સીમોંડસને ભેલાઇભર્યા તરફથી રોયલ આફ્રિકન સોસાયટીનો સુવર્ણ ચંદ્રક તા. ૧૮ નવેમ્બરે અપર્ણ કર્યો હતો.

* * *

પ્રીટોરીયામાં તા. ૨૧ નવેમ્બરે ચાર કલાકે એરોપ્લેન ન્યુઝેલ્ડના સ્ટીમરીંગ બાય તરફ પડેલી પીજનહોથી એક ૧૮ વર્ષની છોકરીનો સુરેશનીયન ઝોકરો પરાજ્ય પામ્યો હતો.

* * *

જોહાનીસબર્ગથી ડીસેમ્બર મહીનામાં હરબન માટે ગીસ અને ડરબનથી માટે ત્રણ ટ્રેનો બાલ ટ્રેનોવધારા રેલવે ખાતાએ ગોઠવ્યાનું જણાવે છે.

* * *

હરબનવાસી બી. સી ગ્રેસ સાલમન નામના ઝવેરીની બગ ચુરાવ બાલમાં ચોરી સબંધ હરબનના બાપરાધ માટે તપાસ થઇ હતી જેને હરબનના મેજીસ્ટ્રેટે નિર્દોષ કરાવી તા. ૨૭ નવેમ્બરે છોડી મુકવા હતા.

* * *

કેપ્ટનરટાઉનના બોરવા ઝીલમાં સુકબાણાને લીધે પાણી ખુટી પડયું છે. બાંની ચામ્સ નદીમાંથી પાણી પુરૂ પાડવાના બાવતું કરવું જે નવલ સુધરા ચલ જ્યાંથી જગીનમાંથી પાણી ગોબવવા માટે પંપ ગોઠવ્યો છે. અને એક બનવર પીટ પામ્પ ત્યાં પહોંચી જગા પાણી પુરૂ પાડી શકશે.

* *

મોટા બિસ્તારીઓ ટ્રેકલ નવા કરી શકે એવા સમાચાર બાંકર ટેલીગ્રેફના "બાલ્ડા બિઝનેસ" પત્રના બબરપત્રીએ આપ્યા હતા. ત્યાં એક નેટીવ સ્ત્રીએ હાલ પત્ર બિસ્તારના બાળકોનો જન્મ આપ્યો છે. હાલ પ્રસુતી ગેરહાજરી છતાં બાબત ઠીક હાલતમાં છે.

* * *

પુનીયન સરકાર તરફથી દક્ષકર ના બાહેર થયેલા આકરા મુજબ ઉંચા પદોમાં દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી ૬૮૮ એસોસીયેશનો બાજીત કરી. એવો પુનીયનમાં પાછા નહિ ફરવાના કરારદાર્થી ઉપર છોડી ચાલી ગયા હતા.

વિવિધ વર્તમાન.

ફ્રાંસમાં પક્ષાપક્ષી કારણે

ફ્રાંસમાં બળવો ઉદ્દાયવાની ચેતવણી આપતા કરેલા કથીઓરોનો મતલ પોલીસને ગળાની બાદરીબાત પણ ફ્રાંસમાં બારે ઉકેરણી ફેલાઇ હતી જગીનમાં પણ કેટલા ગોબરામાં સંખ્યાબંધ ફાયીઓરો પેદાશીસે કોધી કાઢવા છે. આ કાવતરામોના કેટલાક પ્રખ્યાત સભ્યોને પોલીસે કેદમાં સપડાવ્યા છે. તેઓ ઉપર કેસ ચલાવવા કોર્ટમાં પબ્લી બદપદારી રાજદારી કામકાજ ચલાવે થઇ હતી. એક સાક્ષીએ જુબાની આપી હતી કે "અમારી ઉપર હુમલો કરનારી અકતીઓનો કે કોમો ગુપ્ત રીતે નાશ્યા મેળવે છે તેમોનાના નામ જાહેરમાં મુકે તો આપણા પેરીસમાં બુના મરકા ચાલી રહે."

મુંબઇના ફકીરના પેટની વૈજ્ઞાનિક તપાસ

ગાઠમાં અલી નામનો ફકીરની કોમ્બે ઈસ્લિંડના વોલ્સરહેમ્પ્ટન શહેરમાં આબાનક મરણ પામ્યો છે તેની લાશ ન્યુયોર્કની કેકફેલર રીસર્ચ ઇનસ્ટીટ્યુટમાં સંશોધકોને સોપવામાં આવી છે. આ કબર પરીપાળો. રાબાયતી બીમારીઓ, જીવના દેકા અને પેટાલ બાબા જવાની સોકત પરવરદીગાર તરીકે પ્રખ્યાતિ પામ્યા હતો. તે મરણ પામ્યા તે પહેલાં રોકફેલર ઇનસ્ટીટ્યુટે તેના પેટને માટે ૫૦૦૦૦ ડોલરની કિંમત આપવા ઇચ્છયુ હતું આથી હવે એ ઇનસ્ટીટ્યુટમાં વૈજ્ઞાનિકો કેટલી સખ્યાબંધ વસ્તુઓ તે બાબી જાય શકતા હોવા તેનું કારણ શોધવા કાઢવામાં તેનું પેટ મીકવામાં આ

ચીન-જાપાન માટે કોન્ફરન્સ

ચીન-જાપાન લડાઇ માટે વિચાર ચલાવવા અમેરીકાં મોટી નવ રાજ્યોની કોન્ફરન્સમાં ઝધડા માં ઉતરવા માટે જાપાન દોષીત કરવુ હતું પણ કેટલીયે રૂકાવટો મોજબ કરાવ થયો નથી. "કુનેહ બેંચે બાજુ તરફ અને હિમાયત બેંચે સીમ તરફ" એવો બોચતાનુ પરિણામમાં ચાલે છે

ઝઘડનો રેકોર્ડ

અમેરીકા પર્યંત જગાત ઉપર ઝઘડયો મોટર કાર બનાવવાનો કલાકના ૩૦૨ માઇલનો રેકોર્ડ ફોર્ડનના સર્વ આસપાસ કરનાર હતો. પણ ના. ૨૬ નવેમ્બરે અમેરીકાના મુતા રાજ્યોમાં કુદરે ગ્રાહર કર્યુ હતું કે બ્રીટીશ કેપ્ટન બ્લડને હરિફાઇમાં એક કલાકના ૩૨૨ માઇલની ઝડપે જમીન ઉપર મોટરકાર ચલાવી. જગતનો સર્વ માલદારોનો રેકોર્ડ તોડવા છે. સર્વ માલકારો તારમો કેપ્ટન બ્લડને મુબારકબાદી આપી હતી અને બ્રીટન કરતાં રેકોર્ડ રાખવા માટે મુસાફરી કરવાની હતી.

લડાઇનો બોગ

ચીન-જાપાન લડાઇના સમાચાર જાણવાને મેળવવા માટે લંડનના 'ધી ડેલી ટેલીગ્રાફ એન્ડ મોરનીંગ પોસ્ટ' બાપા તરફથી મી. પેમબ્રોક સ્ટેફર્ડને ચીન મોકલ્યા હતા. શંઘાઇમાં ફ્રેન્ચ તાબેના માર્ગમાં આવેલા પાણીના પોનારા ઉપરથી જા. સ્ટેફર્ડ સફાર તિહાળતા હતા એટલામાં જાપાનની મશીનગનની ગોળીઓ તેઓ ને લાગી હતી જેથી તા. ૧૬ નવેમ્બરે એટર્સે આર્ગિરીસ ડેન્ટ દરમ્યાન મી. સ્ટેફર્ડનું મરણ નિપજ્યુ હતું.

નોબલ પ્રાઇઝ

બ્રીટન વાટેનું નોબલ પ્રાઇઝ લીગ ઓફ નેશન્સના પ્રેસીડન્ટ વીસકાઉન્ટ સેસીલને અર્પણ થયુ છે. આબુધાનીયમ ગત પહેલે કે ૧૯૨૧ ના લીગ ઓફ નેશન્સની સ્થાપના માટે જનરલ સ્મટસે દક્ષિણ આફ્રિકાના પહેલા પ્રતિનિધિ તરીકે વીસકાઉન્ટ સેસીલને નીમ્યા હતા

બોમ્બે પ્રેસીડન્સી હિંદુ એસોસીએશન

જનરલ મીટીંગ

બોમ્બે પ્રેસીડન્સી હિંદુ એસોસીએશનની જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા. ૨૮-૧૧-૩૭ ના રોજ બપોરે ૩ વા.ગે પીકટોરીયા સ્ટેશન પર આવેલા ગુજરાત હિંદુ એસોસીએશનના હોલ માં મળશે જે બાબતે સર્વે મેમ્બરોને દરજ્જી આપવા વિનંતિ કરવામાં આવે છે.

કાર્ય : ૧. ગુ'ઠણી. ૨. એસોસીએશનની વ્યવસ્થા કરવા સંબંધી ચર્ચા, ૩. હિંદુ મહાસભા, ૪ એકઝીકયુટીવ કમી. પ્ર. જનરલ.

સી. ટી. પુનાતર
નારણદાસ દયાળ.
જો. એ. સેક્રેટરીઓ
બો. પ્રે. હિં. એ.

યુદ્ધ સબંધી ફોટા

જર્મનીમાં મી. હેનરીક વોરનર નામનો ૭૫ વર્ષનો વૃદ્ધ પેન્સનર જે ૫૭ વર્ષની ઉમરે સામ્રાજ્ય ઉપર એસતાં શીખ્યો હતો અને ત્યાર પછી પણ દુનના બાગમા સાક્ષાત્કાર ઉપર ફોટા મુકવાની કરવા માટે વિખ્યાતી મેળવી હતી. મી. વોરનર ની ઉમર હાલ ૮૨ વર્ષની છે અને જર્મનની ના પ્રાપ્તરથી સામ્રાજ્ય ઉપર એસી પેરીસ માટે ઉપડયા છે.

વિમાની મુસાફરીનું વર્ણન

હવાઇ વિમાનથી મુસાફરી કરી અમેરીકાથી ફ્રેંચાઇ માટે પ્રથમ પંકતીનો રેકોર્ડ કરનાર વિમાની ત્રા લીન બેટને રાઉન્ડશાઉ બાબુની મુલાકાત લીધી હતી અને રાઉન્ડશાઉ બાબુની કરમાયશ્રી લીસ બેનને લાહસાઉ વિમાની મુલાકાતનું રસોદ રમુજ નામકર કાજા સાથીને અમીકાલમ 'પેરીસમાં સંધાયાયુ હતું.

સોનાનું ચડયુ

બ્રીટીશ ચેનસેલર સરજોન સાયમને આપની સભામા જવાબ આપેલ હતો : ફ્રાંસ અને અમેરીકા સાથે સોનાના સોકાના ચલણ વિશે કાઇ મસલત થઇ નથી. આ જવાબ ઉપરથી માનવામા આવે છે કે ફ્રોટનમાં કુંક વખતમા સોનાનું ચલણ શરૂ થયા વગર નથી.

બદનશીબના લેખ માટે રીક્ષા

આર્થીક મોરચાના શોકાન લેખે કનકલાલ ક્રેડીટ સીસ્ટમ તપાસીતો છે. આ યોજનાના એક પ્રણેતા મી. એચ. જી. વેલ્સને મેંટન પાલેના ગોલ્ફમતદાન બાજુ રોકલવામાં આવ્યા હતા ત્યાં મી. વેલ્સે એક લેખ બોલ્યા બનવાનો હતા પણ ફ્રોનો બદનશીબની કરીમાદ મતા કેરે મી વેલ્સને ૭ માલના સખ્ત કબજાનાની સજા કરી હતી. જે બાદે પડી કાઢને અપીલ કરતા મી. વેલ્સના કરાર્યા તબદીલ કર્યું હતું.

ચીન-જાપાન લડાઇ

સુગાકિ જાપાનના હાથમા મધુ છે અને જાપાનીઓ નેન્કીંગ તરફ પ્રયાણ કરી રહ્યા છે. નથાં પણ સુધામાં ચીનની એ રાજધાનીમાં રોકેટોનું ખાલું કરનારી જાપાનીઓ ગહનવાસક્ષા રાખી રહ્યા છે.

પેરીસ પ્રદર્શન

પેરીસનું પ્રખ્યાત પ્રદર્શન ફ્રોપરના પણ તા. ૧૬ નવેમ્બર સુધીનાં તમ કરોડ પ્રેક્ષકોએ પ્રદર્શનની મુલાકાત લીધી હતી. પ્રદર્શન તા. ૨૬ નવેમ્બરે બંધ થશે અને છેલ્લે દીવસે પરીસીઓને પ્રદર્શનનો લાભ આપવા માટે દાખલ ફી દફતર તમ કરવામાં આવી છે.

અરજુનેલા (રૂથ ડબ્લ્યુ)

બ્રીટનની પ્રખ્યાત બીસ્કીટ બનાવનારી હંદલી એન્ડ પાગર લીમીટેડ કુંપનીના ગરબુમ ડાયરેકટર મી. ચાર્લ્સ પામરની નીકલન પાલીક ૧૩૬૬૮૪૦ બાંધેલ થઇ હતી. જે ઉપર બ્રીટીશ સરકારને પા. ૫૪૪૮૨૧ મરણ વેરો મળ્યો હતો.

તાજપોષીની યાદગીરી

નામદાર રાજાએ વીન્ડસર પાર્કમાંથી એક "ઓક" નું ઝાડ જીબ્રાલ્ટરને બક્ષીસ આપ્યું છે. તાજપોષીની યાદમાં જીબ્રાલ્ટરના ગવરનર જનરલ સર બેરીંગટન કરશે તે "ઓક" ઝાડને રોપવાની ક્રિયા થશે.

પોરબંદર હિંદુ સેવા સમાજ

પોરબંદર સમાજની એક જનરલ સભા તા. ૫ મી ડીસેમ્બર રવિવાર ના રોજ બપોરના ૨ વાગે સમાજના હોલમાં મળશે. પોરબંદર તેમજ કીરટરીકટમાં વસતા તમામ હિંદુ ભાઇઓને પધારવા સાદર આમંત્રણ કરવામાં આવે છે.

કાર્યક્રમ :— (૧) સમાજના કાર્યવાહકોની ચુંટણી. (૨) પરચુરણ.

ડે. મંત્રી. ગાંધી
મી. મંત્રી. પોરબંદર
ગો. કે. પ્રી. હિ. સે. સ.

હિન્દ સ્વરાજ

રાષ્ટ્રપતીના પ્રયાસ

૨૧ દુનીયા પર જ્યારથી સામ્રાજ્યવાદી જનતાએ પોતાના અબજદાર સફેદ ભાઈના પ્રમુખપદે મળેલી બજારના રાષ્ટ્રપતીએ જણાવ્યું હતું કે તેમે સૌ હિન્દના ચોકીદારો છો. તમારે તે રાહ્ય બનાવ રહેવું જોઇએ તમારી જવાબદારીઓ નોંધણી છે. આગળ ચાલતાં તેમણે જણાવ્યું કે બ્રીટીશ સરકારના આશરાને કારણે તમારા પર મુસ્લીમોએ મારી છે. સરહદની એક બાજુએ રહેલી જનતા ઉશ્કેરાયેલી રહી છે, બીજી બાજુની જનતા આશ્વસ્ત રહી છે. ભૂખ અને ધારોના કારણે તેમે કપરીમાં કપરી સ્થિતિ અનુભવી રહી છે. આ કારણે તમારે બીજાઓની બરાબરી કરવી જોઇએ તે પણ પરસ્પરની સમજુતીથી, કાયદેસરી બળથી નહીં. રાષ્ટ્રપતીએ સરહદના બધાના પ્રમાણ દિલ બાજુઓની મુલાકાત આપવા જણાવ્યું હતું. હિન્દની આઝાદીની લડતમાં સરહદના જેવા બહાદુર સરહદીઓ બીજા કોઇ નથી, આમ જોતાંમાં તેમણે મુકત કરાયેલા કેદીઓને સરહદીઓના બીજા પ્રાંતોમાંથી પણ કોઇ સાથે આવા બીજા પ્રાંતો પણ સરહદી બાજુઓના હિંમત, સાહસ અને ટેક્સ જોઇને ખુશ થયા છે. અને આ ફકીર ઉપર પણ બહાદુરોના બહાદુર ગણાય છે એમ કહી બીજા પ્રાંતોના જે પ્રતિનિધિ બોલ આપ્યા હતા તે બધા સરહદની બહાદુરીના પ્રમાણો આપ્યા વગર નહોતા રહ્યા.

કેળવણી પરીષદ

ચોથા બહારના મંત્રીમંડળના પ્રમુખપદે આકરોમાં તા. ૨૮મીએ કેળવણી પરીષદ મળી હતી જેમાં બાયલો શ્રી. સી. રાજ પાસુ રાજેન્દ્રપ્રસાદ, સરહદ બહારના પ્રદેશ, શ્રીમ શ્રી જવાહરલાલ બાજપાઇ, શ્રી. કે. જી. શાહ, ગુજરાતીમાંથી શ્રી. પ્યારેલાલ, મરાઠીમાંથી શ્રી રાજાધ્યક્ષ અને ડો. મુંજારપણ, ડોકટર સાહેબ ગોપીચંદે હસ્તકિયા દ્વારા પ્રાથમિક કેળવણીના પોતાની યોજના સમજાવ્યા હતા. ત્રણ કલાક સુધી ચર્ચા ચાલી હતી અને તેના ઉપર પ્રશ્નો પુછવામાં આવ્યા હતા. ડોકટર સાહેબે આપેલ જવાબ ઉપરાંત ડોકટર સાહેબ ખાનદેશની પ્રતિજ્ઞાએ કરેલા સુધારા સુચવ્યા હતા.

૬૦ વર્ષ પહેલાંનો રાષ્ટ્રધ્વજ

૬૦ વરસ પહેલાં સ્વ. શ્રીયુત કાશીનાથ ત્રંબકજી મા ફરકાવેલો રાષ્ટ્રધ્વજ પુના નાકલ્યામાં આવ્યો છે. એમાં પીળાપટ્ટા ઉપર 'વન્દેમાતરમ્' એ શબ્દો લખેલા છે. લાલા પટ્ટા ઉપર ... ની મોતી ઢરકાવાયા છે. બાજુએ ચંદ્રના લાલ પટ્ટા ઉપર સૂર્ય અને ચંદ્રના આકૃતિ છે એવીરીટર સાવરકર આ ધ્વજ પુનામાં ફરકાવશે

ફ્રન્ટિયર સામે ઝાંબરી તરફથી વીરોધ

ઝાંબરીના સ્વ. ફ્રેંગરસી મુલ્લાજાદ ચંપાની કમાનેક ફ્રન્ટિયરીસ્ટ પુત્રી મુકતા ઝાંબરી તરફે સખ્ત પાણ તોફાનો વીરોધ કરતા જણાવ્યું હતું કે, મને બાબર છે કે સરકાર તેમના ફ્રિસ્સાઓ આગે આજાત નથી. ચમત્કારીતમાં ઝાણ ઉંચા કરવા શ્રીબાજ બાબારે બીજું કાંઇ કામ નહીં હાય ફ્રન્ટિયરમાંથી ફ્રાખલ કરવાની મેં આજોગ મત્તાને ના લાગી છે. જ્યાં ફરજ પડે તો ફ્રુટકો નથી હું જાણ છું કે જમાનો બદલાઇ ગયેલ છે. પ્રજાનો સહકાર ન મળતાં રાજ્યોનાં નાશ થયા છીના નહીં રહે. આજનો સરગ ઉકળતો નહીં પણ નવરા ચમનો રહેવાનો છે.

મુસ્લીમ લીગ

સખ્તાઇમાં મળેલી પ્રધાનની મુસ્લીમ લીગની બેઠક એમાં મુસ્લીમ લીગ પારલા મેન્ટરી બોર્ડ નથી અને મીનીસીપાલીટી ડિસ્ટ્રીક્ટ બોર્ડ ચૂંટણી, તાલુકા આદમદ સાહેબ અને મુખ્ય ઇસ્માઇલખ્ખા લીગના જુદા મહાસભામાં જોડાવા તારે લીગમાં પ્રધાનના પદા પ્રધાન ખાન બિરકેદર હયાતખાન અને મંત્રીમંડળના પદા પ્રધાન ફઝલુસ હક જોડાયા છે. અને અને ફકીર ઉમેદ અને મહાસભાળા નબમદ યાકુબ હસન લીગથી છુટા થયા છે મુસ્લીમ લીગની સખ્તનોડે બાતની પગીલમાં બેઠકના થી. મહમદ બાબી લીગમાં રાષ્ટ્રિય મીન તરફાતરમ, સાષ્ટ્રિય ધ્વજ અને રાષ્ટ્રભાષા હિંદી પ્રત્ય પોતપોતાના બાબતમાં ઠરાવમાં પ્રમ બાબત કરી ઠરાવમાં કરીબાતને નાશે જે તીરકદર પેદા કરીયે છે તે બાદે રાજકીય બાબતોમાં કોમનું બળ વાપરવા બારે હિન્દુસ્થાનના હિંદુ અને મુસ્લીમ નાષ્ટ્રણ મંત્રીઓ સખ્ત બાધા લીધો છે.

નવાબઝાદા યુસુફખાન આદાલતનો ઓકરાર

યુસુફના રહેના નવાબ બેગમના પુત્ર નવાબઝાદા યુસુફખાને પોતાના બચેસમાં મુંબઇ બહાસભા સરકારના પ્રધાન મહમદ યામીન ખુરીને ખામેલા સન્માન ક્રમારંભ પ્રસંગે કહ્યું કે મહાત્મા ગાંધીજી અને મી. અલીગઢ ચાલ્યા લીધું છે. હું પોતે રાષ્ટ્રવાદી છું અને બને દેશની સેવા કરવામાં કે રાષ્ટ્રના કાર્ય કરતી વખતે મારો ધર્મ આડે આવતો નથી. ૧ વર્ષનો હિંદી અને પક્કી મુસ્લીમ મ. માને દેશ તો પીનારાને બધે ચો તો હું મજબુતી સેવક નહીં બંડલી તમ દેશ સેવક બની શકું.

મુસ્લીમ લીગને મી. ખરીનો પડકાર

મી. ખરીએ બીબાને જવાબદારીઓ જવાબ આપીને કહ્યું હતું - કે મંત્રીમંડળ બધેય ... તંત્રની સીદિનું ન થાય ત્યાં બાકી નસલમાન કેમ કેવી રીતે ઉપેક્ષા શકે બીજાના સબંધો તો ખુરશીઓ પર બેસી વાતો કરીને માત્ર ટકાવી કરે છે. જે મંડળ આમ જનતાનો ન બને તે મંડળનો શુકવાર શી રીતે બને ! મુસ્લીમ લીગવા બાબોએ કયે સમજી જવું જોઇએ કે આ કોંગ્રેસ તમે ૧૬૫૨ પહેલાના જમાનો નથી. જે દેશ માટે કુરબાની કરશે તેજ દેશ ઉપર રાજ કરનાર છે બાકી 'બજરબજ બાબાનો છે,' એવા ખુબો દીમ-બાબાઓ પાર છે. બધુ તેઓ કેમ ખુલી રાખ છે કે બાકો મજબુત આબાદ સામ્રાજ્ય વીના કોનો ઉદ્ધાર ! મુસ્લીમ પીરાદરો પોકાબાકીથી દુર રહી મહાસભામાં જોડાય તમ બીબ કરવું છું.

મુંબઇથી અમદાવાદ માટે રસ્તો

બારડોલીયા સાંબાઇ સુધીનો રસ્તો ૫૫ કુટ પહોળો અને પાકા કરવા માટે ગામના પ્રતીનીધી મંડળના મુખ્યની મહાસભા સરકારના પ્રધાન મી મહમદ યામીન ખુરીએ જણાવ્યું કે મહાસભા સરકારની આગમની સરકારે રેલ્વે બોર્ડને સબંધી આપ્યું - કે રેલ્વે બોર્ડ કઇ બાજ રસ્તો બાંધવો પણ બાજની મહાસભા સરકારને ખરાબ છે કે રેલ્વે બોર્ડને સાફ ના કહી દઇ પછી સરકાર પાસે મુંબઇથી અમદાવાદ સુધીનો એક પહોળો જ પહાડો બાબ બીજો રસ્તો બાંધવા માટે મુંબઇ સરકારના કુલ ગામ કરીબાતો છે ને સ્ટ જ્યારે મુંબઇથી અમદાવાદ સુધીનો રસ્તો સર કરીયે ત્યારે જરૂર બારડોલીયો ચાલાડ સુધીનો રસ્તો તેમા સગાવી સકશું એવો ખાલના મુંબઇની મહાસભા સરકારના પ્રધાન મંડળ સાથે ચર્ચા કરી નીબય કરીયું.

બીહારની ધારાસભા

બીહારની ધારાસભાની બન્ને સભાઓના મુસ્લીમ સભ્યોની કરીપાદ બાબતના બારે ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ બોલાવી હતી. તે વખતે મી. યુનુસે (મુખ્ય પક્ષ પ્રધાનને) 'વન્દે માતરમ્' બાને બોધો ચેકાવી જણાવ્યું હતું કે તે મુસ્લી મેની બાગણીઓને દુભાવનાર છે અને "તનાથી મુર્તિપુજા યાન જ, કેમ- 'દુર્ગા! હું તને પ્રણામ કરું', એનો અર્થ યાય છે," એમ મી. કરમાબલે જણાવી બોધો કાબ્ય ઉતેર બાબુ રાજેન્દ્ર પ્રસાદ ચોખવટ કરતા જણાવ્યું કે 'વન્દેમાતરમ્' ના મુર્તિપુજા કબાબ નથી. 'દુર્ગા' શબ્દ બાબુ-ભૂના જ નોન બિષ્ય દાબ ... તેના બારે વપરાયો ...

ઉનાળામાં આમ્ર-પ્રયોગ

કુદરતે ઉનાળાં રહેવા નાજુક કરવાને માટે નેવાજ સામાન્ય સુગાકારી સારી બનાવવા માટે પાંદડીના 'વિશાળ અક્ષયપ ભંડાર' પાળા વેજ્ઞાનિકો અનેકવિધ નરબોરાંગે આમ્ર-પ્રયોગ પ્રત્યે કેટલીક અનુસંધાનોગ્ય ગાદિતિ આપી છે.

કુચન નીપાંઠ માટે પોગ તત્ત્વોના અંશત આવશ્યકતા છે. તે પાંચ તત્ત્વો બધા સૂપી સમાવાદે શરીરનાં વર્તાતાં ઢોષ છે અને જો સમોતા ! પ્રમાણે બધા સૂપી બધા ધાતુઓ પ્રાતુ રૂપે રહે છે, બાં સુધી શરીર સંપૂર્ણ નિરોગી અવસ્થા ભોગવતું રહે છે. પણ જો ધાતુઓ બગડે વીણ રૂપ પકડી દોષના રૂપમાં ફેરવાઈ બધ છે ત્યારે શરીરમાં અનેકવિધ ઉત્પન્ન થઇ બાનવા રોગનો જન્મ થાય છે. એ રોગનું જન્મસ્થાન શરીર જ

જે વસ્તુમાં જે તત્વની આવશ્યકતા અનુભ પ્રાણીને દેહ ત જાનના પદાર્થો કુદરતે વનસ્પતિને સુંદર રીતે આપ્યા છે.

એવાજ રીતે ત્રિ-ઠાણાની બાંધાની મોસમ બનાવી છે, એ પ્રજાએ જગતના મનુષ્યો ઉપર બહદ ઉપકાર કર્યો છે એમ કહીએ તો ખોટું નથી; પણ હકીકતથી એ છે કે જગતના ડૉક્ટરોએ ઘરની બાદિસને કોકરે મારી પોતાની બુદ્ધિના બળે કૃત્રિમ પદાર્થો ઉત્પન્ન કરી, પોતાની તંદુરસ્તીનું સત્યાનાશ કાઢી નાખ્યું છે.

પ્રભાકર પ્રખર પરશ્રોગથી વસુપરસને બમાબબાથી રહ્યો હોય, પ્રાણી માત્ર અંતઃપ્રાણ શ્વાસનાં શોખનાં હોય, મનોવિજ્ઞાનીઓ કૃત્રિમ વિવિધ બાબુઓથી તન બાદનને ગતિવંતા આપવા બરફ અને બાબાસહીમ જેવા પરિબામે ચિત્ર—ચેર જેવી ઠીબા કરતા પદાર્થોને કાબે લગાડના હોય જેથી ઉષ્માની અસર થિ રૂપ સૌબ્ય જાતનાં સજીવ-દ્વારે બાબા ઉપર બાબ રાખીને તૈયાર કરી મનુષ્ય ઉપર કૂદવા અને કેવી દયા વરસાવી છે.

ફેરી એ આયુર્વેદના મત પ્રમાણે મધુર, શીતળ, જડ, બળ આપનાર, ધાતુવર્ધક, પુષ્ટિકારક, પિત્તોપશામક, અગ્નિદીપક, બાયુનાશક, પ્રોજ, સુખકારક અને કાન્તિવર્ધક છે

અનુભવથી ફેરી અમાકુપા સમી બબુબ છે. ફેરીના દરેક મોસમમાં અમે જુદા જુદા દરદીઓ ઉપર જુદી જુદી રીતે પાંચ વરસથી બબતરા અનુભવ પ્રયોગ કરતા બાબ્યા છીએ. ફેરી તે મોજ શોખની ખાતર એક બાવા જેવી વસ્તુ તરીકે બાબણે પડીબાર ન માનીએ અને ચોક્કસ અને અસાધ્ય બાધિઓને નાબૂદ નીમુંળ કરનારું એક બમૂલ બમબ બઉષધ માની લઇએ તો જરીકે બોટ નથી.

એ વાતની બમારા અનુભવે બાબી કરી બાપી છે કે સબંધમાં નીચે પ્રબોલા દરદનો દરદી મન ઉપર કાબૂ રાખી એકાદ બે બમ-વાડીમાં કે બાદાવીલા બાજે બબો બારલ છોડી દઈ કેવળ ફેરી ઉપર બબબા ફેરી ને દૂધ બબબા બારા ઉપર રહે તો તેને બે બાધિ વરસો દમા ડુકતો નથી, બે બાધિ નાશ કરવા માટે છેલ્લા બે ઉંચી રોગોના ઉત્તેજક રાંગો, પેટન્ટ દબાબ્રો અને બનાજકારી બારસાર તબા ઉપચારો કબી કોબા જતા મોજ-બાત્ર બાબો ઢહતો નથી, તે ફેરી ઉપર રહેવાના પ્રયોગથી સહેલાઈ નાશ પાબી બાય છે. તેનું મુખ્ય અને સચોટ કારણ એ છે કે ફેરી ઘરે કબી પાકી બીજે બબિ બોરાક લેવાનો બોબ હોય છે જેને લઇ વરસો થયા બાતરડા માં બરાબ મેદલા અને બપર નવા રોગને જન્મ બાપવા મળો ઘારે ઘર બબ છે બબો બાય છે. કારણ તેને બોબબ માટે બહારથી બોરાક લબતો હોતો નથી. એથી બાધિબાબ બબા નાશ પાબી બાય છે, બના શરીરનું પોષાબ્ય તો ફેરીના રસ કરે છે-બબાવીને બનાજ કરતાં વધારે તે રસબાથી સોહી અને બાય પેદા થાય છે.

કોબરાત હોજરી, બાંતરડાં, બાબાશય પકવાશય, જેવા સ્થાનો બાપણા વરસોથી લીંપેલા અને લેવાયા બાવતા, ડાઘક, બાદક, ઉદરછદ, ચિત્રક પદાર્થોથી જે બાંતરત્વચાઓ બરાબ થઇ ગઇ હોય છે, જેબણે પોતાનું પ્રોબાબો કુમાવો ડાબેલી હોય છે, તે ફેરીબો ફેરીના સહવાસથી પુનર્જીવ મેળવે છે અને બોટલી સ્વસ્થ થઇ બાય છે કે બા પ્રયોગ બાતમ થયા પછી તે પુનઃ પોતાનું બબું કામ કરવા લાગી બાય છે.

બાદ જેઓ પોતાના બાધિને નિર્મુળ કરવા ઇચ્છા ધરાવતા હોય તેવા નીચેના દરદના દરકોઇ ઓ પુરુષ કે બાબૂક બાનો જરૂર લાભ લે.

કબજીયાત

કબજીયાત એ કેટલું બધું કુત્રિમ દેબાઈ દરબોજનું કર્યું છે તે કબજીયાત બોગવનાર સારી રીતે બબુભે છે. બાજારે સેંકડે પંચાબુ ટકા જેટલા બાબુસોને કબજીયાત બગનિવારોય બાધિ બતાવી રહી છે. ખુબ બાચા બતાં દસ્ત નહિ બવો અથવા બોછો ચબ ચોંટ રબા કરબી, એ બા રોગનું મુખ્ય લક્ષણ છે. કબજીયાત ઘણાનું મુખ્ય કારણ વીરુદ્ધ બાહાર છે અને એમને લઇને બાંતરબાંઓ સુરત અને નિષ્ક્રિય બની ગબેલાં હોય છે. જેને લઇ પાચક રસો બબુ ઓછા પેદા કરી શકે છે. તે બાંતરાને સારી સ્થિતિમાં બાવવા માટે ફેરી બે એક બજબ જેવું કામ કરે છે ફેરી બળતરબોક હોવા છતાં પારેલા મળને પેસની નથી. તેનાબાં ઉત્તમ પ્રકારના (બેસ્ટોરીલી) બહારક પદાર્થ હોવાથી તે સુરત ઘબેલા બાંતરાને કામે લગાડે છે બને તેને બાગેલા પાકને પોતાની શીતળતાપણા ગુણોથી બાંબી બાપી પુષ્ટિ બાપે છે. તેબજ તેનો રસ બબરાથી પબે તેવો મોબાથી બાતરડા બને હોજરીને જરા પબ શ્રમ બાપતો નથી. એટલે બે બોગને પાચક બંત્રો ઉપરથી ઉપાડે છે અને પોતાની સહકાર્ય-વિકાસની કામ બાપે બબ છે. અપાનબાયુ જે કબજીયાતના કારણે સ્થાનભ્રષ્ટ થબેલો હોય છે તે બા પ્રયોગથી સુધરી જઇ પોતાનું કાર્ય બરાબર બજાવે બ બને એને લક્ષમાં બનુલોમ થાય કે જેનાં કબજીયાત બબ શરીર પરના લાગે છે - તે બાંતરડાં એટલાં બરાબ થઇ ગયા હોય છે કે ઉપરા પોબાથી કબજીયાત વધે જ અને દૂધ લેવાથી પેટમાં ચાપ વાય છે-તેવા દરદીઓને ફેરી બહુ બાવક બાવે, શરીર બજારા લાગે છે બાવા રોકેટા દરદીઓ ફેરી ઉપર રહી સામાની કબજીયાત ટાબો તંદુરસ્ત થબેલા દાખલા મોબાયા છે. બાશ્ચર્ય તો એ છે કે ફેરીના પ્રયોગ બબ પબ પછી બબુ વિકાર ઘબેલાં પાચક બંત્રો બબી બતનો બોરાક પચવા રાજે છે અને બબી થબેલ કબજીયાતના કારણે અનેક રોગની ઉત્પિત્તિ કરતો દરદી નવું જીવન, નવું સોઠી અને સ્વર્ગબું તંદુરસ્તી મેળવે છે.

લોહીની ઉબુબ-દુબળાપણું

દક્ષાક બાતરડાંના ગુનાન બબી, પુરુષ અને બાળકોના શરીર ઓદલાં બબા દુબળા, લોહી બાનાના હોય છે કે જેમનું શરીર-રજન ઇબ રતાંબો બબુ બોબું હોય છે. બાવા બાબુસો પોતાના શરીરનું વજન વધારવા માટે બબી બબી દવાઓ બાય છે. પેટેન્ટ પદાર્થો—બી—કુધની રેચમકેસ વગેરેનાં બતે બબી તો લોહી બાવતું, નબી શક્તિ બધતી. તેવાં શરીર-વાળા મનુષ્યોને લોહી વધારી શરીરને સાલ, સુકાબી રંગનું બનાવવા માટે ફેરીનો મોસમ એક બબુબ બાધન છે. કારણ કે ફેરીના રસમાં લોહીનાં તત્ત્વો બહુ મોટા પ્રમાબમાં છે અને શરીરબાંના લોહીને બબારે રજનાત્મક પરબાણુ મળે બારે પુષ્ટી બાંગ શક્તિ બારે એ નિર્વિવાદ બત છે. બાપણા ગુજરાતના કહેવત છે કે ફેરીનો તેટલા રસ તેટલું લોહી એ વાત બક્ષરશઃ સત્ય છે. બાગે બમારા અનેક દર્દીઓ ઉપર ફેરી બજમાબ્યો બા વાત સાદ કરી છે. ૨૧ દિવસના પ્રયોગથી શરીરમાં રક્ત રતાશ જેટલું વજન વધે છે અને બહુરો લાલસુરેખ જેવો બારાવારાર બને છે. બાંતરડાં, હોજરી બબુ સબળ બને બબુ બજબુત બની બાય છે.

(બધૂરું)

નવા વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૩૮ ની સાલના ચાર્ત્રિત્ર પંચાંગ બાણશે. કીંમત શી. ૧—૬.

ખબરપત્રો

મહાસભાની ગોદાન અપીલને ટ્રાંસવાલ ના જવાબ

દૂરાંસવાલ પ્રાન્તની ગોસેવાસંઘટનના મંત્રી જણાવે છે કે અમારી ગઇ વીનતીને માન આપી ટ્રેકસાક ઉદાર મહાસભાએ અમારી ઉપર નીચે મુજબ કાગળ મોકલી આપ્યો છે અને બીજા પ્રાન્તની ભાઇઓને અમારી નમ્ર વીનતી છે કે હવે મહાસભાની બેઠક બરાબરની સમય નજીક આવ્યો હોવાથી આ કામ જલદી પૂર્ણ કરવું જોઇએ તો તેઓ પોતાનો ફાળો ફેબ્રુઆરી ઉપરની ગોસેવાસંઘટનના મંત્રીપર બોકસ નંબર ૧૮૭૦ જોહનિસબર્ગ ને મોકલી આપે.

જમા આંકનો સરવાળો આજ	૭૫	૧	૦
જમાલ જીવાભાઇ નાયજરલ	૧	૧	૦
ઝિયાઉદ્દીન નારણજી મુનશીઓ	૧	૧	૦
પરચુ કરજણ	૮	૬	૬
દયાળજીભાઇ નારણજી	૮	૫	૦
ગોવીંદભાઇ કાળાભાઇ	૮	૦	૦
નાગરભાઇ ગોરાભઇ	૮	૬	૫
દલજીભાઇ જીવાભાઇ	૮	૬	૬
માધુભાઇ ઇશ્વરજી	૬	૬	૦
સુરત મળનાનાદુમાઓ તરફના ગોગ્રેસ્સો માફર્સ (રા. ૧૦૦)	૧૭	૧૫	૦
(ઉંડ આવ્યુ)	ફુલ ૫૫	૧૨૨	૧૯

મહાસભાની ગાદાનની અપીલને ફેપનો જવાબ

ફેપટાઉનથી મહાસભાને માટે સરદાર શ્રી. મહમ્મદભાઇએ કરેલી અપીલના જવાબમાં ગોસસ્વ શ્રી. બી. શીવાભાએ પા. ૨૩–૦–૦ અને શ્રી. દાજીભાઇ પી. ચાવડાએ પા. ૭–૧૧–૦ ની રકમ 'ઇન્ડીઅન ગ્રોપીનીઅન' ફેપર મહાસભા ને મોકલવા મોકલી છે.

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

સેવા સમાજ અને પારીદાર સોસાયટીના કાર્યકર્તાઓ વચ્ચે આ વર્ષે દિવાળી ઉત્સવ ઉજવવા વિષે કેટલીક મસલત થયા પછી તે ઉપર નીર્ણય કરવાને સમાજની કાર્યવાહક સમિતિની સભા મળી હતી. તે સભામાં શ્રી. ભીખાભાઇ કસનજી પટેલે પારીદાર સોસાયટીના મંત્રી તરીકે સભાને ખાત્રી આપી હતી કે આ વર્ષે સમાજ તરફથી દિવાળી ઉત્સવ ઉજવાશે નહિ. સમાજની કાર્યવાહક સમિતિએ તે પ્રમાણે ઠરાવ કર્યો હતો. અને તે મુજબ આ વર્ષે દિવાળી ઉજવવાનું મોકુફ રાખવામાં આવ્યું હતું

હિંદુ હીમેરારીજ મ

જોહનીસબર્ગની મ્યુનીસીપાલીટીએ હીમેરારીજના વિષે એક બાબતે પાસ કર્યો છે. તેને એડમીનીસ્ટ્રેટરે મંજુર રાખ્યો છે. અને તે ૧૦ મી નવેમ્બરથી અમલમાં આવ્યો છે. તે બાબતો મુજબ દફન કીયા માટે ત્રણ ફેમ ઠરાવ્યાં ગયાં. એક ફેમ સારવાર કરનારા ડોકટર તરફથી, બીજું ફેમ સારવાર કરનારા ડોકટરના કેમની મંજુરી બાદ બીજા ડોકટર તરફથી અને બીજુ ફેમ નજીકના સગાંઓ તરફથી જરૂરનું પડશે. આ બધે ફેમ મેડીકલ ઓફીસર ઓફ હેલ્થની ઓફીસે ત્રણ પાઉન્ડ ફીથી રજુ કરવામાં આવે તો બીજા દિવસે દફનક્રિયા માટે સરટીફીકેટ આપવામાં આવશે. આ બાબતોથી દફનક્રીયામાં વધારે ટીલ થાય અને ખર્ચમાં ઉતરવું પડે એમને લેવા કે ઘણાખરી ઓમવણી પડે તે માટે રજુઆત કરવા તે સમાજ તરફથી એક ડેપ્યુટેશન મેડીકલ ઓફીસર ઓફ હેલ્થને મળ્યું હતું અને તેમની સામે ધાર્મિક દ્રષ્ટીએ અને બીજી રીતે વેદના પડતી મુશ્કેલીની રજુઆત કરવામાં આવી હતી.

આ મુલાકાતને પરિણામે ઓમ. ઓ. ઓસ. તરફથી સમાજને પત્ર મળ્યો છે. તેમાં જણાવ્યું છે કે આ બાબત-ના હિંદુ હીમેરારીઓને લાગુ પડશે નહિ

પ્રરટલેંડના હિંદુ સોસાયટી

પ્રરટ મંદિર હીંદુ સોસાયટી તરફથી મહાત્મા ગાંધીજીની ૬૯ મી જયંતી પ્રસંગે ભારે પ્રચાર કાર્યમાં પા ૫–૫–૩ મહાત્માજી ફેપર રવાના કરવામાં આવ્યા છે.

તા. ૧૪-૧૧-૩૭ની સાંજે સોસાયટીની એક ખાસ મીટીંગમા સોસાયટીના મકાનના દાળા માટે ભંડાર માગ ગયેલા ડેપ્યુટેશનના પ્રથમ પ્રયાસનો રીપોર્ટ થી. ડાહ્યાભાઇ પી. પટેલે રજુ કર્યો હતા અને રોકડ રકમ ભંડાર પાર્ય જતા જણાવ્યું હતું કે ઘણી ચુપ્રત કરી હતી કે બાદ ડેપ્યુટેશને કરેલા માટે કીધેલા પરિશ્રમ માટે આભાર માનવામાં આવ્યો હતો. ચેરમેનસાહેબ પોતે એલીઝાબેથ તેમજ જોહનીસબર્ગના બાળ ઓએ આપેલી સહાયતા માટે તથા કાળો ઉપરાવવામા આવેલી વ્યકતી મત મદદ માટે આ પત્ર દ્વારા સોસાયટી તેઓનો આભાર માને છે. અને કેટલાક બાબતમાં બાકીનાં રહેવાએ દાળાનું કામ આગળ ચલાવવા બીજું ડેપ્યુટેશન મોકલવા નીર્ણય કરવા પ્રજા રાખે છે જેને ઘણાકીતિ સભ્ય કરવા ભાંના બાકીનાં ચેકસાયટી તરફથી નમ્ર વિનતી કરવામા આવે છે

રૂટી પેપર ઇન્ડિઅન રેપોર્ટસ કરજ

અકેરોમાર તા. ૨૨ ગાએ રૂટીપેપર્સના દીદીઓની ઓફ જાહેર સભા આમેદ મુસ્તફા ઓન્ડ કંપની ગ્રોપ્રાયટરી લીમીટેડના મકાનમાં રોજ અબ્દુલ હક ઇકિમ તરફથી બોલાવવામાં આવી હતી જે વખતે કરજની જરૂરીઆત વિશે ચર્ચા થઇ હતી. અને કરજ રવીકારવાનો નિર્ણય લેવા હતા. ચુંટણીનું કામ હાથ ધરવામાં આવતાં આવિદારોઓ સર્વાનુમતે ચુંટાયા હતા :—પ્રમુખ: નારણજીભાઇ નાથુભાઇ પટેલ, ઉપપ્રમુખ: ઇસ્માઇલ દાસજી, ખેજીઆ મંત્રી: મહમદ હાસમ ચોધરીઆ અને ગોવિંદભાઇ દીવાળાભાઇ મંત્રી, ઓડીટર: જગજીવન નાથુભાઇ નાયક બીજા કાર્યવાહકોની ચુંટણી બીજી મીટીંગ પર મુલતવી રાખવામાં આવી હતી.

કરજનું મુખ્ય બેંક રમત ગમત માટે અગવડના અને મુશ્કેલીમાં રાષ્ટ્રીય આપના બીલ-વધાનું છે.

હજમુબારક

રૂટીપેપરના વતની શેઠ અબુબક્કર માજી સાહેબ રવદેશ અને પવિત્ર દજ પદવા જતા કેપટાઉનથી તેમને રવદેશ વતનની વિદાય આપે હજ, મુબારક આપવા નવેમ્બર તા. ૨ જીએ મોસાહ બાગ કુલ્લવાભાઇના મકાનમા રૂટીપેપે ઇન્ડિઅન રેપોર્ટસ કરજ તરફથી જાહેર મેળાવડા મંગા હતા અમેમાનને કુલહાર અર્પણ કરી તેમની સફર બાબત પ્રસંગસર આવી હતી બાદ ચા પાણી થયા હતા

કાજી સાહેબે પોતાને વિદાયગીરીનું માન આપવા બદલ કરજનો આભાર માની કરજ પ્રત્યે પોતાની ખાતર ફરજોથી જાહેર કરી કરજ તે એક કીમેટ સેટ ભેટ આપેલ હતા. જે સહર્ષ સ્વીકારવામાં આવેલ હતો.

આ પાણી થયા બાદ કરજની માહિતી માટે ચર્ચો થઇ હતી. માહિતીનું કામ કિપારી સેવા માટે શેઠ મુસા બોધાણીજીને સોંપવામાં આવ્યા હતા કરજની આર્થીક સ્થીતી નબળી હોવાથી પરાગજી જમાલાભઇએ એ તરફ સમાજનું ધ્યાન ખેંચ્યું હતું પરંતુ ઘરકામમાં એવી કંઇ ખાસ જરૂરીઆત ન જણાતા મુસાજી ચુનારા અને મુસાજી બોધાણીજી એ જણાવે જ્યારે કરજને કંઇ પણ જરૂર પડે ત્યારે ત્યારે પોતાથી બનતી મદદ આપવા તૈયાર છે એમ જણાવ્યું હતું. કરજના મેમ્બરોએ તરોડ કુલ્લે ૨૦ નામો નોંધાવ્યા હતા બાદ શ્રી. અબ્દુલ બાબ તથા પરાગજીભાઇએ કરજ માટે સારી અવરજ કરી આપી તેમની ગેરહાજરીમાં મકાન વાપરવા દેવામાં આવ્યું હતું તે બદલ તેમનો આભાર માનવામાં આવ્યો હતો. અને મીટીંગ બરખાસ્ત થઇ હતી

જોહનીસબર્ગમાં ક્રીકેટ

તા. ૨૧–૧૧–૩૭ના રોજ જોહનીસબર્ગમાં ઇન્ડીઅન રેપોર્ટસ સાહેબ ઉપર વીકટોરીયસ રેન્ડ ઇન્ડીઅન ક્રીકેટ ક્લબની ૨૫ ગેમ દોડ ક્રીકેટ કરજ અને મુસ્લીમલીગ ક્રીકેટ કરજ વચ્ચે રમાઇ હતી મુસ્લીમલીગ ક્રીકેટ કરજે પહેલા દાવમા ૧૫૭ રનનો સ્કોર નોંધાવ્યા હતો તેમા બોજા પાચારે ૮૫ રન અને અબ્દાલામી

નાણું રૂ૧ રૂન અને બી. પીક્યે ૧૬ રૂન મરી કાંકરી રૂબત રમ્યા હતા.

બીજા દાવમાં ૧ વીકેટના ભોગે ૪૬ રન કર્યા હતા. તમા આખામાં નાણુંએ ૧૬ રન કર્યા હતા.

આનો જવાબ હિંદુ કોકેટ કલબ પહેલા દાવમાં ૨૧૯ રને વાળ્યો હતા. તેમાં ગોલંદાજ બ્રહ્મક્ષત્રીયોમાંએ ૫૬ રન કરી કાંકરી રમત રમ્યા હતા.

હીંદુ કોકેટ કલબની પહેલા દાવમા ૧૨ રને જીત થઇ હતી

કાળોકી અંજુમન ઇલેકશન

કાળોકી અંજુમન ઇસ્પાહાના સેક્રેટરી લખી જણાવે છે કે કાળોકી અંજુમન ઇસ્લામની રજીસ્ટર્ડ જનરલ મીટીંગ તા. ૧૬-૧૨-૩૭ ને રવીવારે ફોલોવીંગ બંધારણમાં, સેક્રેટરીએ ગ કોલમા બતાવે બે જાગે બધામે જે પ્રમાણે નામો કાળોકીવારીમાઇઓને હાજર થવા વિનંતિ છે. કામકાજ: (૧) પ્રેસીડેન્ટ બીજી મળ, (૨) હીસાબ, (૩) જનરલ.

શ્રી ઘરટ્ટ કંપની (ઇંડુ સાહાયકારીના ફાળો

	પા.	શી.	પે
આગલા અંકોમા સરવાળો	૨૬૮	૧૫	૬
કુરી પુર્ટ			
પ્રાણજી જમાદારની ફા.	૫	૧૫	૬
નાથુભાઇ મકનજી દેસાઇ	૩	૩	૦
બી. ડી. પટેલ	૩	૩	૦
ભુખણ નરસંભ	૧	૧	૦
કાલાભાઇ પરબુ	૧	૧	૦
દીરાભાઇ કારાભાઇ		૧૦	૬
નરસંભ ખુસાલ		૧૬	૩
આર. મોદન		૫	૦
સ્પ્રીંગ			
બન્યુ ગોંસાલીન	૫	૧૫	૬
કભુભાઇ દેસાઇ	૫	૧૫	૬
ભાણુભાઇ રનમાળા	૨	૩	૦
મકનજીભાઇ ઇચ્છુજી	૨	૨	૦
ગોવનભાઇ ઉકા	૨	૨	૦
પરબુભાઇ પરસોતમ	૧	૧૦	૦
કેવળભાઇ રણછોડ	૧	૧	૬
પરબુભાઇ પોટા	૧	૧	૬
ગોવીદજીભાઇ નથુરમાઇ	૧	૧	૬
મંગુભાઇ નાથુભાઇ	૧	૧	૦
ખુસાલભાઇ પ્રેમા	૧	૧	૬
પીરજીભાઇ કુવરજીભાઇ		૧૦	૦
મોજીભાઇ ગોવીંદ	૧	૧	૦
(અપુર્ણ) કુલ પા.	૨૩૫	૧૫	૬

કોંગ્રેસ કનક મહોત્સવ

આરંભમ

૧૮૮૫ થી ૧૯૩૫ સુધીના ચઢેલા મહારાજાના પ્રમુખોના સુંદર રંગબેરંગી તેમજ સુશોભીત ઓફસેટ ચાળા ફોટાનું આકર્ષણ.

કિંમત રૂપી ૨-૬

પ્રકીર્ણ

વિદેશ બાતમીના ફ્રેન્ચ પ્રધાન મ્યુસીયો ફ્લેન્ડેઝ ગાદીપર કયુ ત્યારથી તે તરફના કમીટીના ૧૬ મહીનાના બંધારણપૂર્વક પ્રવાસથી પુરેપરમાં સારા-વાનિ વધારી રહ્યા છે.

* * *

પેલેસ્ટાઇનના આરબોના નેતાઓના ફ્રેંચ કરવાને ગાદીને ઝેરાદ પેલેસ્ટાઇન તા. ગજાર બાલેથી કેદ પકડયા છે. ફ્રેંચ કરવાનાં ૧૪૫૫ પોલીસ બે ચર્ચથી મથની હતી

* * *

એટ બ્રીટનની યુરોપીય સલાહકારીના આશ્રમ કેહળ સ્ટેનલી બાલ્ડવીનમાં બાલ્ડવીન ૬૬ વરસ રેમન અને પેલેસ્ટાઇનમા ઓરીએ સરકારની નીતીને બાબાકાશે કરાવ પસાર થયા હતા દોઢ, ૮૬૮૮૮, સીરીયા આવે પ્રકારના પ્રતિનિધિ ઓએ ઇરાદાના ક્રમબધ નામાં આપ્યા કર્યા હતા

* * *

બીકાનેર નરેશ પોતાના રાજ્યના સુધારો મહોત્સવ પ્રસંગે પોતાના રાજ્ય બહારું સોનું દાન કર્યું હતું

* * *

ફ્રેનર્ચમેટલના કાર્યકારમ્ડ પ્રીન્સ (બાબ ઝનરો) ના ચાર કેસોમાંથી એક નરમુખલાલ નાબદર્યો છે અને ફ્રાયકલના ૧૨૬ કેસ મારી નીકળ્યા છે જેમાંથી ૭૬ નરમુખલાલ નીકળ્યા છે. આ ઉપરથી પ્રકલના પણી ચિંતા કેમાલ છે.

* * *

બાગલપુર (બંગાળ) માં રથાનિક નાગરી મુખના રમાપતના ૧૫ મા વર્ષિકોત્સવ પ્રસંગે બાબાપ્ત કરતાં ઠર ટીકલરે એવું બાકિય બાબ્યું હતું કે છ વર્ષની અંદર બંગની કરીથી સંલ્યાનોનું બાલીક થશે

* * *

રીકેનામાં સમા બાદશાહીયામાં ફીલ્ડ ઘરદર રનલ ચા બાબેર બીબાયથી સેવવા માટે રબુ થઇ હતી. રનલે ગોક પારર્યોગ આરમાં પટાબો કોચા જ્યાં ગોવાડ સક્ષમ હતો.

* * *

પ્રસ્સઓરાન બ્યુરા એજન્સીએ બહાર પાડેલા સમાચાર કિપરથી ઇટરે તા. ૨૦ નવેમ્બરે બાબર આપ્યા હતા કે પેલેસ્ટાઇનમાં ત્રિપંકરી નાબિલી "આરબ હાયર કમીટી" ની કરીથી રચાયના કુ૬ વર્ષાતમા કેરોમાં મરી.

* * *

ઓટલની મુખ્યકાલ બબ આબના પાછી બેલ્જીયમના કિંગ લીઓ પોલ્ડ બિલ્જીયમમા નવુ પ્રધાન મંડળ રચાયના મોકલ્યો હતા બેલ્જીયમને સોંપ્યું હતું.

મુકાય અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચેની આદાની રમામ્બોટ સરસી તરફ બાકરે ગઇ સાલ હતી જેનો બે આગબોટો આને બાબ ઇસની સાદ ચર્ચે લાખો વરતી કરવામા આવી હતી. બા આંક ગોર કલેન પેસેનજરોને મરામત માટે બીજરપુલની મુકવા બોલાવા મુકી છે.

* * *

ન્યાસીના રંગાન બાંધી આદાલતે કેસીસ્ટ ચળવળના બંધારણોમાંથી બાબાન સલાહી ૨૩ પ્રવાસીનેતાને અપરાધી ઠરાવી ઝોકથી દસ વર્ષના કેદખાનાની સજા ફરમાવી હતી.

* * *

અંગ્રેજીઆનો નીલગીરીમાં ઝીબુ ભાષા શીખ-વાની ગોઠવી અમલમા આવ્યા પછી સેક્રેટરીની નીલગીરીમાં તા. ૧ ડીસેમ્બરથી ઝીબુ ભાષા શીખવવાનું બાબ કરવા બ્રીટીશ સરકારે હુકમ બહાર પાડયા છે.

* * *

ઓકલેન્ડમા સ્ટેમ બહાર નીકળવાનો મનાઇ હુકમ તા. ૧૯ નવેમ્બરથી કાઢી નાબવામાં આવ્યો હતા

* * *

ડોકટર પટાભીસીતારમૈયાએ મહાસભા સમિતિની આગામી બેઠકમાં ગવરનર અને પ્રાંતરનર જનરલના બગારમાં ૨૫ હજા અને પ્રધાનોના ૧ હજા કાપ સીધારવાનો આમહ કરેલા ૨૨૨ બજુ કરવાની દરખાસ્ત મુકી છે.

* * *

સંયુક્ત પ્રાંતની ધારાસભાના સભ્ય બાન બહાદુર સફકુદીન અહમદ ગોતાનો બાન બહા-દુરના ઇલકાબ છોડી દઇ મહાસભાના જોડાયા છે.

* * *

પુનામા બોજી ઝુબબ મહારાષ્ટ્રી પોલીસ અમલદારોના વાર્ષિક પરિષદના પ્રમુખસ્થાનેથી પ્રધાન શ્રી કનૈયાલાલ મુનશીએ કહ્યું કે પોલીસો માત્ર પ્રજાના અને બ્યવસ્થાનું રક્ષણ કરનારાજ નહિ, પણ શાંતિ ને પ્રગતિના રક્ષકો પણ રહેવા જોઇએ.

* * *

લંડન ટાઇમ્સપત્ર કહે છે કે મહાસભાવાદી પ્રધાનમંડળ પ્રમાણીકપણે પ્રજાનો કારભાર કરે છે અને પ્રજાસ્વીય રીતે પ્રજાપક્ષના સરકારી કારભાર પણ કરે છે.

* * *

સબપ્રાંતના મહાસભાના ૬૦ પ્રાંત સબ્યપ નોંધાયા છે. બિહારમાં મહાસભાના ૩૬ માન્ય સભ્યો નોંધાયા છે અને ગોરીસા પ્રાંતમાં સાડ હજાર કરતા વધુ કોંગ્રેસ સભ્યો નોંધાયા છે.

* * *

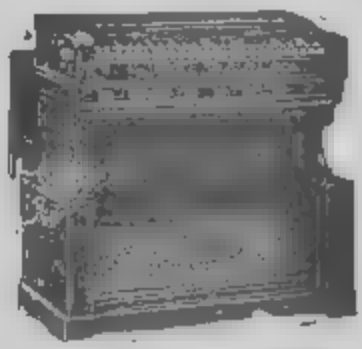
રા. બાબાલાલ તૈયબજીના પુત્રી બી. હમિદા પધુ અભ્યાસ માટે જર્મની ગયા છે.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. ભજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,, ૩૦૦ ઉપર
૩૭૫ ઉપર પા. ૪–૫–૦

જોડી ગોઠની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પૈસા ખર્ચો છો.
થોડો ખર્ચવા બને બળો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, ઝાંસા, સરહાર તેમજ એકર્ડીઅન્સ વિગેરના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન બનની રૂા૩૫ ઉપરની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બનના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ખુલખુલ તરંગ, ગીટાર અને રેકાય બેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બની દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

'Phone Day 24961. 'Phone Night 84-1456.

RAJCOOMAR,

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER.

Coffins, Wreaths, and Floral Flower Wreaths of all descriptions always in stock.

Motor and Horse Hearse and Private Chapel.

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

કોફન, ફુલ, મોટર અને ઘોડા વાલ ફુલ ગોઠવીને પુરી પાડવામાં આવે છે. રાત દિવસ ખુલ્લું.

14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોકસ, રેબલ અને કીચન ડ્રેસર પુરૂં પાડવા બધા-બાંધવા અનાવનાર તેમજ પુરૂ કર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.

ઘરાકોએ ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં બનતો દેવરેખ [redacted] નામનો અને બજારની બરમાં ઠલવો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, બનાવ અને બરમાં ઠંબેલાં બીજા બા બધાબધ અમારી ગેરંટી સાથે બળા છીએ. બાવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી બાવી કરો.

બળવાનું ઠેકાણું:-

'Phone 2-4294 K. N. PADIA. P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

'Phone 33-4402 Tel. Add., "VALABTEL." P.O. Box 6248.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 President Street, JOHANNESBURG.

Terms: NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોરેન્જો બારકસીસ અનાના એબ્રુસીસ
કામા નં. ૧ બનાનાના સોલ એજન્ટ.

દેવામેલ તથા રીવેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ બરફ

બનાવાની તદ્દન્તમાં સુરતમાં સહેલી દુકાન

બમારે ત્યાંથી બનાવ તથા દેવ બનાવું કોઇ સસ્તા મળશે કિંમતના બોરસપેપર બાદ બાબ બાપવામાં બાવે છે

દેવરેખી બરતા C. O. D. થી માલ બળા બાવે

ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૨ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૨૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Nartjees and Mandarines.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ બદાવનાર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

નાચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં [redacted] થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

ઢંઢોના ઓર્ડરો ઉપર બાસ ધ્યાન દેવામાં બાવે છે

નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી બળશે.

P. O. Box 765. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"

કારખાનામાં તાજાંજ ખાસ કરીને ઉમદા, ૬૦ બાકોનું ઊંચવાર, ગાંગણનું "ખરાનું અમૃતલાલ ભગવાનજીની કેમ્પનીનું ભગવાનજી" (ગાંઠ) વી.

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં બળશે.

બાજ બાદે પુછો યા લખોઃ

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.

શામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

SAMJEE DEVSHI
71, Prince Edward Street,
DURBAN.

M. H. DESAI.

એમ. એચ. દેશાઇ.

દેવામેલ ફ્રૂટ બેપારી,

અને દરેક બનાના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મુનીબનના બોર પણ બાબતમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254. 31, Short St, Durban

FRUIT GROWERS

Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:

African Market Agency

Municipal Market Capetown.

All consignments receive personal attention.
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.

Reference: Barclay's Bank, Market Branch.

Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઈસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક	મદારાખ્યા ગાયન	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
,,	રાં ગાંડલીક	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી.	ડાયેટીક માટી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	ગુણસુન્દરી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાજા ભરથરી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
,,	શેઠ સગાલ શાહનું સેટ ૧ થી ૮ ભાગ	
,,	સીરાજુદ્દૌલા.	
,,	ઉષા રચના.	
,,	સમાજનો ખાજ ભાગ ૧ થી ૮.	
,,	વડીલનો વારસો દુનીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ	
,,	મહુરી મી ઘટકી ૫ રેકોર્ડનું સેટ દુનીન.	
,,	નુરી નાહલ ૮ રેકોર્ડનું સેટ દુનીન.	
,,	મારીન રરહાદ ૭ રેકોર્ડનું સેટ દુનીન.	
,,	રોમ શારે અરબ ૮ રેકોર્ડનું સેટ એચ. એમ. વી.	
,,	સાને ઇસલામ ૫ રેકોર્ડનું સેટ એચ. એમ વી.	
,,	નુરે ઇસલામ ૬ રેકોર્ડનું સેટ ગ્રામોફોનિયા.	
,,	નાથ ડાના યા નારી ૩ રેકોર્ડનું સેટ એચ એમ વી.	
,,	રહામણી મંગલ ૪ રેકોર્ડનું સેટ એચ એમ વી.	
,,	નુરજહાન ૩ રેકોર્ડનું સેટ ફોનોફોનિયા	
,,	સબલા મજનું ૩ રેકોર્ડનું એચ. એમ. વી	

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોની લીસ્ટ
'ઇન્ડિયન વ્યુઝ' માં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૬ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈં ૪ રૂ. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રૂ., ૧૨ ઈ. ૮ રૂ. ૪૮/-.

અક્ષર ગાયના ૨૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગયેલા

માસ્ટર અમીર અકક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચ્યા છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયેા છે: "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાજા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરેા. તેનો નંબર / ખરેક કે સરચર સાકુચર મેહરબાર. /1705/ સાકે અલી અલબર્દ વસલિમ. અને બીજી ૬ સિવાય તમારા લાયકની બધી ઇસ્લામી રેકાર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોજીઝા શબ્દાલ તમા વીગરે.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકાર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyavan Savtery, Padukka-Paccaitchadam, Uttra-Ramayanam, Dumbachaari, Gnan Sundari, and thousands of singal Records.

MAGIC NOTES

G.C. 1709 કૂસને પાસ મુજ મેક કુસને પીલાદે દે.

G.C. 1710 તમણીર કે નારોસે કુનીયા કે દીલાદેગે.

G.C. ... સહાદત કેના બોકસે પ્રસલામ

G.C. ... સહાબત હજરત બીલાલ આશીકે રસુલ.

G.C. 7 મકર કે હાથમે તલવારકા બીરના મોજીઝા

G.C. 1710 જે પીયારી મણલ બનાકર બોલું બનગે.

G.C. 1711 દર્દી જેસેા

V. 6853 અરે પાસલ પ્રેમા ચણ હુ રેાતા દે

N. 5865 શાદ આમણીયા પયગમ્બર હમારા.

N. 6882 કરસે બાહાર આવ કારી ચરાણ દે.

N. 6882 તોહીદ કે દંત મે કુબ ગહ.

N. 6816 સોગ્રે મેહબુબ કર રોજે ચાને ચંદ્ર.

N. 6826 નર કુચ્ચા કા નયન કે શાન મોહમદ

N. 6810 બોલ મુજસે કુબ કહે સહેવાલા કે આનંદ

N. 6887 બનુગી આપને કબુરી લિખના.

N. 6889 પ્રેમમા મુરલી બધુર બાજી.

1415 જો કોંકણ કોંકા આલમમે બજવા દીયા હમણી વાલેનો.

આ રેકાર્ડ સાંભળવા જેવા છે

288 ખુન ખુન ખુન

253 મેરા દીલ ને ચમું દેા દીલાગે મોહમ્મદ

406 મોદીનમેરા મોહમ્મદ બદી મીજ દે.

2234 અમા અલ્લાદી અલાહ હય
મોર નહાં અલાદી અલાહ હય.

2207 અપેકા ઘુમાન

2188 બરમાસે આમા (મજાદા)

2074 લાયકા નામ હે

2167 ગલ ગલા (મજાદા)

2220 નાગે અહમદ બે કર.

2123 નામે મહમદ બોલે જાય

2220 ચલ આયે પ્રભુનો કે મીદારે હ ખ્વાજી.

1780 અમને, મેરી બીગડીના બરકાર બના દીજે.

1745 બજાદીજ તેા બોલિયે બલી કમ્મા.

1541 હજરત કા મોજીઝા હજરત બશીર કે બચ્ચોકો પુરદ કા જીવતા કરના

1541 મોજીઝા દીગરત મોબારક.

1190 મોજીઝા બંગુડી હજરત અલી.

1504 પીયારી પીયારી સુરતવાલા.

1699 મોહમ્મદ મેરે દીલકે નજમા તુમી હેા.

1677 બહાદુર હુવા આલમમે બદા રે કરમાનો મોહમ્મદ બશરાદ

1746 મયકા મુજ રોજેપે મુમાયા.

2068 દીલ છીન લીયા મેરા બચાને અરબીને.

2087 મલાદી રસુલે ખુદા કુલ કેહના.

2135 બસકે દાનીદે ન આલમે રેનગેા પુ.

2155 સુરે બજાંપે બાન આબાસે.

2131 દીલ વેા મેરા કે મયા

2150 નીગાદે સુરકેા

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અથાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની અતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માલકોને સંતોષ આપ્યો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મોકલનાર
અમો અમારીના ઓરડર બાબત કોઇ પણ ઠેકાણે C.O.D. થી મોકલીએ છીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ,
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને આપ-ટુ-ડેટ સ્ટાયલનો ફીકાયત આવે બનાવી આપશે.
ફાયદા ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 170 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	શ્રીસ્તી ૧૯૩૭ નવેમ્બર ડીસેમ્બર	હીંદુ ૧૯૯૪ કારતક	મુસલમાન ૧૩૫૬ રમજાન	પારસી ૧૩૰૭ શહેં. કદમી	સુર્યોદય કે. મી.	સુર્યાસ્ત કે.મી.
રવિ	૨૮	પડવા ૯	૨૨	૨૨	૭-૫૨	૬-૩૬
સોમ	૨૯	.. ૧૦	૨૩	૨૩	૭-૫૨	૬-૩૫
મંગ	૩૦	.. ૧૧	૨૪	૨૪	૭-૫૨	૬-૩૫
બુધ	૧	.. ૧૨	૨૫	૨૫	૭-૫૨	૬-૩૫
ગુરૂ	૨	.. ૧૩	૨૬	૨૬	૭-૫૩	૬-૩૪
શુક્ર	૩	.. ૧૪	૨૭	૨૭	૭-૫૩	૬-૩૪
શનિ	૪	.. ૦૦	૨૮	૨૮	૭-૫૩	૬-૩૪

Printed and published by Manilal M. Desai at the Indian Opinion Printery, Phoenix, Natal.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સ્ત્રી, પુરૂષ તથા બાળકોને આનંદ આપનારૂં અને બુદ્ધિ ખીલવનારૂં ઉત્તમ સાહિત્ય

કાવ્યદોહન ભાગ ૨ જો-૮

આ માર્મીક પુસ્તકો આખ્યાનોની ભરેલાં છે. જેમાં દરેક વાકનોના ઝરીઓ છે જેવા :- મુદ્રાગાક્ષસ, મૃચ્છકટીક, નળાખ્યાન વીગેરે. ૮૫૦ પાના. જેવા પાનાઓમાં શબ્દોઅર્થ પણ આપેલ છે. પાકું પુઠું, પ્રત્યેકની કીમત

શ્રી. ૭.

ઉમર ખયામની રૂબાઇયત—આ પુસ્તકમાં ૩૨૦ ફુંકા ફુંકા કલાકમતો છે જેમાં પણ પુષ્કળ છે જેવા પાનાઓમાં શબ્દાર્થ છે. પાકું પુઠું. ૬૦ પાના શ્રી. ૬.

પ્રાર્થુ પ્રતિજ્ઞા—અસહકાર વિષેના ગાંધીજીના બ્યાખ્યાનો. શ્રી ૩.

સુલતાની સહીવાળું કાગળ—આ પુસ્તકમાં વાર્તાના રૂપમાં ફ્રાન્સની રિસાંત સમજાવી છે. પાકું પુઠું ૨૮૮ પાના. ફી. રો. ૪.

શ્રી જોસેફ ઈંગ્લીશ ટીચર

મુજરાતી ભાષાનારાઓને અંગ્રેજી શિખવા માટે ખૂબ ગોપવણી છે નવતર સરલ અને તુરત ગમ્યા જવાય તેવી રીતે ગોઠવેલ છે, આ ગોપવણીના ભરોસાપર અમ્યાસ કર્યા પછી તુરત વાતચીત કરતા તેમજ બોધની વાંચતા આવડે છે. પાકું પુઠું. ૩૪૦ પાના. પ્રત્યેકની શ્રી. ૩-૬.

પુરોહિતનો પ્રવાસ—કવિવર્ય શ્રીતામ્બરૂ મુજુમદારે પુરોહિતની મુસાફરી કરી અને પોતે શું શું જોયેલું તેનો સાંગોપાંગ ઇતિહાસ લખેલો છે. વર્ણન પણ સુંદર અને સરલ ભાષામાં વર્ણવેલ છે. મુસાફરી કયાંથી કયાં સુધી કરી તેનો નકશો પણ આપે છે. શ્રી. ૪.

મહાભારત ભાગ ૧-૨-૩—આ પુસ્તક પુ. મહાત્માજીએ સામોદ્ધારની લહર ઉપાડી છે તે ઉપરથી શ્રી. રમણલાલ ભાઇએ વાર્તારૂપે લખેલું છે. તેમાં પણ સિદ્ધાંતો મહાત્માજીના આપે છે પુસ્તક દરેકે વાંચવા જેવું છે.

પ્રત્યેક ભાગની કીંમત શ્રી. ૫

ઉત્તરખંડની યાત્રા અને હિમાલયનો પ્રવાસ—કાકા કાલેલકરે પોતે ઉત્તરખંડની તથા હિમાલયની મુસાફરી કરી તેનું સુંદર વર્ણન આપેલું છે. શ્રી. ૪.

ઝંડાધારી—આ પુસ્તકમાં મહર્ષિ દયાનંદની કહલીક પિછાન આપેલી છે લેખક કલ્યાણ કોકારી અને પ્રકાશક મહાશયે.

શ્રી. ૨.

સત્યવીર ઋષ્યશૃંગ—લેખક પ્રકાશક એ પોતે. આ પુસ્તકમાંથી તરબુજીઓની કે કામદા રજુ કરતી અને તેના વીરતા ભર્યા કોકડા કાઢતી લેખકની કલમથી વાચનાર ને રમાડ્યા કરીએ છે. મોટા ચિત્રો સહીત શ્રી. ૧-૬.

કેટલાક સુંદર પુસ્તકો

કુન્દર બાબર (બતકલાલના કુન્દરો પુસ્તક)	શ્રીબાબાદ	૧૦ ૦
કીંદનો પ્રકાશ (મહારિવજીનો મહીમા)		૪ ૦
મહાત્મા મંખિષ્ટ		૭ ૯
બાર કરીશું શું?		૧ ૧
ઇન્દ્રાત સતક		૩ ૦
પ્રમોદબોધ		૩ ૦
પરમાર્થવિચાર		૧ ૦
સારા શીખામણ		૧ ૦
સ્વા. વીવેકાનંદ	ભાગ૪-૫-૬-૭-૮-૯-૧૦- પ્રત્યેકની	૧ ૩
સ્વામી વીવેકાનંદનું જીવન ચરીત્ર		૧૭ ૦
સ્વર્ગમાં ઇંગ્લેન્ડ (ઇંગ્લાંડ ડોમની કેટલીક કુદરતી રમુજી વર્ણન)		૪ ૦
સીતા સ્વયંવર		૩ ૬
સ્વામી શ્રાધ્ધ કર્મકાંડ (વિવેકાનંદનો શ્રાધ્ધસાથે-વાતીલાપ)		૧ ૩
મોતીના તોરણ કરવાની રીત		૪ ૦
રતી શાસ્ત્ર		૧૭ ૧
રાજકોટ શીવાજીનું જી. ચ.		૩ ૬
વીર વલ્લભભાઇ જી. ચ.		૬ ૦
લઘુ શ્રેણ સંગ્રહ (નિબંધોનો સંગ્રહ) ભાગ ૧-૨ પ્રત્યેકની		૨ ૦
ગ્રાહકકરના લેખો (દીવાળી વીગેરે તહેવારો તેમજ જીવન વીકાસ વીગેરે પરનાલેખોનો સંગ્રહ)		૭ ૦
જમાના પત્રો (બેનોને સુંદરઉપદેશ)		૧ ૬
જીવનપર પ્રકાશ (સુંદર બોધ ઉપદેશ)		૧ ૦
કર્મયોગ (કર્મયોગ વીશે વીસ્તારથી સમજાવ્યું)		૧ ૬

વાંચવા લાયક સુંદર નોવેલો અનેવાર્તાઓ

અજીતસીંહ નાયકદ્વય	૧૮ ૦
આનંદ ગઢ (બંગાલીવાર્તાનોઅનુવાદ)	૩ ૬
અયોધ્યા બોડીના	૧ ૬
અવશેષ (૬૪ વાર્તાઓ)	૪ ૦
ઓળાયો અને બીજી પ્રેમકથાઓ	૨ ૬
બહાર વટીઓ નોવેલીટક	૨ ૬
બાલુના મંડળ ૨-૩ (૬૪વીવાર્તાઓ) પ્રત્યેકની	૪ ૦
પરણીતા	૨ ૬
બેર નનીબાતો	૨ ૬
બ્રેહ્માચર્ય વર્ષ આપણી (વાર્તા)	૫ ૦
બ્રુઝાતો દીપક ભાગ-૨	૩ ૦ ૦
ભત્યાનાશ (વાર્તા)	૦ ૯
ચંપા	૨ ૦
ભુલીના ફરોડ જેમ એ. (નોવેલ)	૪ ૬
મસ્તકમોરની મસ્તી	૪ ૬
...લીકા (નોવેલ)	૪ ૦
મેરી અને મેબલ (બે બોડીમાણેકોની રમુજી વર્તણુક કથા)	૭ ૦
વદુમા (નોવેલ)	૪ ૧
વસ્ત્રાપહરણ (નાની)	૨ ૦
વસ્ત્રાપહરણ (મોટીમુખારાકાંથે) (નોવેલ)	૦ ૧
રાગણી (નોવેલ)	૧ ૦
વીચાતીલા (વાર્તા)	૮ ૦
રાનો મુકામ (એક બંગાલી વાર્તાનો અનુવાદ રસથી ભરપુર છતાં દુનીયા પાપમુ નોવેલ) ભાગ ૧	૧૦ ૬
વાર્તામતા અને બીજી વાતો	૧ ૬
કુમાર ટેવા (નોવેલ)	૨ ૬
ગોવીંદનું ખેતર (વાર્તા)	૧ ૦
પેશવાનો પાદશ (ચાર વાર્તાઓ)	૫ ૦
જ્યોત્સના (નોવેલ)	૪ ૧

હીરકજીવ નોવેલસ્વ

કાળને પગારે	૩ ૬
ચુમાળીસ રહેરાનો સાથાસ	૮ ૦
નગ્ન સત્ય—ભાગ-૧-૨—પ્રત્યેકની	૧૦ ૦

ઇતીહાસીક વાર્તાઓ

સહરાષ્ટ્રની રસધાર ભાગ ૩, ૪, ૫ પ્રત્યેકની	શ્રી. ૩ ૧
પૃથ્વીરાજ વિજય	૮ ૦
ભંગાળ બેહાલ	૨ ૦

વાંચવા પુસ્તકો

દીનચર્યા	૧ ૬
ઘર ચલાવવા ચાવીઓ	૫ ૦
ઘર વપરાશ (ઉપયોગી ચમચા વગેરાની કીંમતપર)	૧૭ ૦
આરોગ્ય વિષે સામાન્ય જ્ઞાન બે ભાગ પ્રત્યેકની	૦ ૧

— ડીક્ષનરીઓ —

પી. કાન્જી ઉમરશી-ગુજરાતી ડીક્ષનેરી સાઇઝ ૧૦૪૧૫ ૭૩૨ પાના. લેખક વી. એસ. બાપટ અને એસ. જી. પ્રધાન.

પા. ૬-૧૨-૬

પી. જેમ ઇસાક-ગુજરાતી ડીક્ષનેરી સાઇઝ પાકકા ૧૨૪૮ પાના લેખક કે. બી. નાણાવટી. શ્રી. ૬-૫-૬

ઇંડીયોગ્રાફીકલ ગુજરાતી-ઇંગ્લીશ ડીક્ષનેરી સાઇઝ ૧૦૪૧૫ ૧૨૬૭ પાના. લેખકઃ એસ. બી. બેલસરે. પા. ૧૫ ૦

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. મોડ રોને ધ્યાન આપી શકતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:—

Manager, Indian Opinion,

Phoenix ... Natal.

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	શી.	પે.
પદ્મજા	૩	૬
પ્રેમનો દંભ	૬	-
દૃષ્ટિપરિવર્તન	૪	૦
સીતા અને દ્રૌપદી (બન્ને ખંડમાં)	૬	૬
સ્નેહસંભ્રમમ્	૪	૦
નારી હૃદય	૩	૬
નવો અવતાર ભા. ૨ જો	૪	૦
,, ,, ભા. ૩ જો	૩	૦
સ્ત્રી અને પુરૂષ	૨	૬
આપણા ઉંબરમા	૧	૬
એડવર્ડનો શીકારી	૧	૦
જાગીર દારનો દારુણ ભાડાર	૪	૬
ગાળસાની	૪	૬
જયોત્સના	૪	૬
સુનીતા કોઇ જોગ. જો.	૩	૬
તાતી તલવાર	૪	૦
માલીકા (બીજો સંગ્રહ)	૪	૦

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

જેલમેથડમાં ગાંધીજી	૨	-
મંગળ પ્રભાત	૧	-
નીતીનાહને માર્ગે	૧	૦
ધર્મસંસ્થાપન (કોમ્બા ગાંધીજી)	૨	-
અનાસક્તિયોગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦

બાલ બહેનોને વાંચવા લાયક

પુસ્તકો

રાજની પુંજ	૩	-
રાજ તરંગીણી	૬	૦
પારસી બાલ ગીતો	૧	૦
રઢીયાળી રાત ભા. ૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૨	૬
૨૬ ગીતો	૨	૬
ચુંદડી ભાગ ૧ (બાલ ગીતો)	૧	૬
ચુંદડી ભાગ ૨ ,, ,,	૧	૬
પ્રેમ પ્રભાત	૫	૦
પારસી વાનીઓ	૧	૬

વાંચવા લાયક નોવેલો

ગીતાજલી	૨	૬
સુન્દરબાઇસ	૧૦	૦
ચમત્કારીખુન	૫	૦
કલા મારીમેરી-ટ્રાંસ્લા ભા ૧	૪	૦
,, ,, ,, ભા ૨	૩	૦
માણસ ધારે આકરું છે	૩	૬
કલેતકમારા અને બોમબચત	૫	૬
કાનમાં કહે	૧	૦
૮૪ વર્ષનું બંધારણ	૧	૬
સીતા જેવી (શ્રી. મ. મજમુદાર)	૫	૦
મોસ્લેમીઝમ અને બીજી વાતો	૧	૬
બારસે ચરીત્રાવલી	૨	૦
અંધકારમય પ્રકાશ	૪	૦
અર્વાચીન લાગો અને લાગણી ચીતાર	૩	૦
ઉત્તરમ (બાળો)	૩	૦
સાગરમતી	૪	૬
તુલેલાતાર	૧	૬
આત્મદર્શન	૩	૦
મુલાકી વેપાર ભા. ૨ જો	૩	૦
કાળાપાણીની કથા	૪	૦
ઉપાકાંત	૬	૦
ગાંધીયુગ આલબમ	૧	૦
અમે બધા	૪	૬
છબીયું (હાસ્ય રસીક બાળી)	૩	૬

શ્રી. રમણભાઇ વજેતલાલ દેસાઇની ચાલુ નવલકથાઓ ઉપર લખાયેલી બાકી નવલકથાઓના પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.

	શી.	પે.
પત્ર લાલચ	૫	૦
ગિરીષ	૫	૦
સ્નેહમત	૫	૦
દિવ્યચક્ષુ	૫	૦
ભારેલો અગ્નિ	૬	૦
જયંત	૮	૦
કાજળ	૬	૦
કંપીત હૃદય (નાટક)	૧	૬
કંપીત હૃદય સંપુટના	૫	૦
સુવર્ણરેખ	૫	૦
ગ્રામ્યસ્ત્રી—ભાગ—૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૫	૦
જીવન અને સાહીત્ય	૫	૦

ગીતો—કાવ્યો—આખ્યાનો.

જાતા જાતા રાજો (કેદી દાનાલાલ કૃત)	૬	૦
જોરાબાદની રસધાર ભાગ ૬-૪-૫ પ્રત્યેકની	૧	૬
રાજ તરંગીણી	૩	૦
રાજ નંદીની	૩	૦
રઢીયાળી રાત (સર્વ કોપેરાના ગીતો-રાજા) ભાગ-૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૨	૬
કલાપીનો કેકારવ	૧૧	૦
ચુંદડી ભાગ-૧-(બાલગીતો)	૧	૬
ચુંદડી ભાગ-૨-(બાલગીતો)	૨	૦

શાળોપયોગી પુસ્તકો

બાળ ગોપાળ	-	૬
ગુજરાતી પહેલી ચોપડી	-	૬
ગુજરાતી બીજી ,,	૧	૦
,, ત્રીજી ,,	-	૮
,, ચોથી ,,	-	૧૦
,, પાંચમી ,,	૧	૧
,, છઠ્ઠી ,,	-	૬
,, સાતમી ,,	-	૦
,, પહેલી ચોપડીના અર્થ	૦	૧
,, બીજી ,, ,,	૦	૮
,, ત્રીજી ,, ,,	૦	૬
,, ચોથી ,, ,,	૧	૦
,, પાંચમી ,, ,,	૧	૩
,, છઠ્ઠી ,, ,,	૧	૬
,, સાતમી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી દેશી ઈતીહાસ ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૦	૮
અંગ્રેજી ભાષાંતર પાઠમાળા ભાગ ૧	૧	૨
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૪
,, ,, ,, ભાગ ૩ જો	૧	૬

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સીતા હરણ	૧	૬
દોડ ગાર્ડા	૩	૦
મોતીની માળા		૧૦
મોતીના દાણા	૧	-
ગાંધીનું ધન	-	૧૧
અમીમન્યુ	૨	૦
કચુંબર	૦	૧૦
બારકાઓ	૦	૬
નવનીત	૦	૬
બાપા પગલી	૧	-
કયારે ગમશું	૦	૧૧
ગેર હતો	૦	૧૧
રસીકની પેટી	૦	૬
રીક્ષિ દીક્ષા	૦	૨
હાથી ધમ ધમ બાજે	૦	૧
પ્રીતી રમંજ	૦	૬
રસીયાઇ કાકા	૦	૬
દેશકા બાકા	૦	૬
રમકડાની દુકાન	૦	૬
ચીત્ર મોતી	૦	૬
પ્રીતી કથાઓ	૦	૬
સારગીતાંજો	૦	૬
મીમાંઉં	૦	૬
સયાકાકાની ચાપડીતી	૦	૬
મોસાળ મોજ	૦	૬
સોના કુમારી	૦	૧૧
બાળબાની ભાગ ૧, ૨ ૩ પ્રત્યેકની	૦	૬
જયજયજયંત		૬
બાળ ઠાકરી		૧૦
ઓકોલી પકડ	૧	૬
ખુશરોજ	૦	૧
દસ દસ દસ	૦	૧

ઓરડર સાથે પોસ્ટલ ઓરડર મોકલો. વી. પી. ઉપર પાન આપવામાં આવશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion.

Phoenix Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We Invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

ELGIN
WATCHES

THE WORLD'S BEST

FOR PERFECT TIME

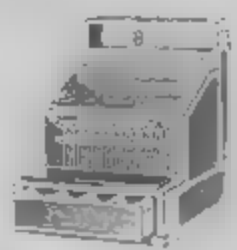
WRITE FOR NEW GENERAL CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.

"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O Box 1919 Phone 22-3122

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

THE PEOPLE OF THE WORLD WEAR

ROAMER Watches

ROAMER Watches

ALWAYS ON TIME
Fully Jewelled in 15 & 17 Jewels
In Latest Design & Shape
With Roll Gold or Solid Gold or Crome
10 YEARS GUARANTEED

રોમર ઘડીયાળો

બધા વર્ગોના દરેક કામકાજને માટે પ્રખ્યાત છે અને તેથી દુનીયામાં બધે વપરાય છે.

તમે તમારા માટે ઓર્ડર કરો અને વાપરી જુઓ. કરેક લાલના ગેરેન્ટેડ સેવ અને દીમાઇનમાં મળી શકશે. કરા વરસની ગેરન્ટી સાથે ૧૫ અને ૧૭ જવેલસ વાળા. રોલ્ડ ગોલ્ડ તેમજ સોલ્ડ તેમજ ક્રોમાયમના કેસ સાથે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG.

6 DEC

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 49.—Vol. XXX. FRIDAY DECEMBER 3rd, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper PRICE TWOPENCE

THIS HUMAN BUTCHERY!

"ALONG with the rest of Asia, I did once admire and look up to Japan and did once fondly hope that in Japan Asia had at last discovered its challenge to the West, that Japan's new strength would be concentrated in safeguarding the culture of the East against alien interests, but Japan has not taken long to betray that rising hope and repudiate all that seemed significant in her wonderful and, to us, symbolic awakening, and has now become itself a worse menace to the defenceless peoples of the East. Worse than its economic exploitation, worse, indeed than its geographical aggression is the daily perpetration of the pitiless massacres and its unashamed championship of its inhumanity. To-day when one nation invades another, its wrong is not only of mere imperialist ambition, but of human butchery more indiscriminate than any plague."

—RABINDRANATH TAGORE

આ માનવ કતલ!

"સમસ્ત એશીયાની સાથે એક સમય હું પણ જાપાનના વખાણ કરતો હતો અને એની આશા સેવતા હતા કે જાપાન એશીયાને પશ્ચિમનો સામનો કરી શકે એવો એક દેશ સાબદો કે બને જાપાનનું નવું બળ પરદેશીઓની સ્વાર્થાંધતા સામે પુર્વની સંસ્કૃતિનું સંરક્ષણ કરવામા સમર્પણ કરી શકાશે. પરંતુ એ કેવળ આશાને બદલે કરી રેતાં અને તેની આશ્ચર્યજનક અને અર્થસુચક જાગૃતિને મોટી ઠકરવી કઈ પુર્વના નિરાધાર દેશોને અત્યંત વધુ રૂપ થતાં તેને જરાયે વાર નથી લાગી. તેના આર્થિક લાભો અથવા વૌશેલિક આક્રમણો કરતાં પણ વધારે દુઃખદ તો તેની નિરંતર પાશવી કતલોમાં અને એ હેવાનીયતની બેશરમી હિમાયતમાં રહેલી છે. આજે જ્યારે એક પ્રજા બીજી પર આક્રમણ કરે છે ત્યારે તેનું અનિષ્ટ માત્ર તેની શાસ્ત્રીવાદી અભિલાષામાંજ નથી રહ્યું પરંતુ વૈજ્ઞાનથી પણ વિશેષ પ્રમાણમાં માનવ કતલમાં રહેલું છે."

—રવીંદ્રનાથ ટાગોર.

THE NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કિંમતી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવવા લાયક છે. કીંમતી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક કીંમતી દરજ્જ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ખરીદારોને ખિનતિ છે કે પોલીસી લેવામાં કોમ્પેન્સેશનના પગારના ઇન્સ્યોરન્સ ફોર્મ ભરીને રજીસ્ટરની ઓફિસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ રાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

-We Specialise In-

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street.
DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે ખાસ

જેરડન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, ફલ્લુદાનું ચાસ, આરબગજ, ડોપરાવાટી, જવંત્રી, તુકમરીયા, ગુલાબગુલ, વીગેરે વીગેરે તેમજ ગુલાબનું અરબત્ત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ધુપેલ વીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ કડો રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગંધીયાણું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

મસાલા બાબત તેમજ ખાસ રેખરેખ નીચે પીસાવેલ હમેશાં મોજુદ રહે છે. એક વખત ખાત્રી કરવા આમંત્રણ છે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No. 008.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સ્ત્રી, પુરૂષ તથા બાળકોને આનંદ આપનારૂં અને બુદ્ધિ ખીલવનારૂં ઉત્તમ સાહિત્ય

કાવ્યદોહન ભાગ ૨–૩–૮

આ ધાર્મિક પુસ્તકો આખ્યાનોથી ભરેલાં છે. એમાં દરેક આખ્યાનોના ચરિત્રો છે. જેવાં કે: સુદામાચરિત્ર, ધ્રુવચરિત્ર, નળાખ્યાન વીગેરે. ૮૫૦ પાના. જેવાં પાનાઓમાં શબ્દકોષ પણ આપેલ છે. પાકું પૂઠું. પ્રત્યેકની કીંમત

રૂા. ૩.

ઉમર ખય્યામની રૂબાઈયત—આ પુસ્તકમાં ૨૬૦ ટુંકા ટુંકા કાવ્યોનો છે, ચિત્રો પણ પુષ્કળ છે. જેવાં પાનાઓમાં શબ્દાર્થ છે. પાકું પૂઠું ૬૫ પાના. રૂા. ૬.

પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા—અલંકાર વિનેના સાંભીષ્ટ-ના બ્યાખ્યાનો. રૂા. ૩.

સાતરમી સદીનું ક્રાન્સ—આ પુસ્તકમાં વાર્તાના રૂપમાં ક્રાન્સની રિસ્થીતિ સમજાવી છે. પાકું પૂઠું ૨૮૮ પાના. રૂા. રૂા. ૪.

શ્રી ગોલ્ડન ઈંગ્લીશ ટીચર

ગુજરાતી ભાષાભાષીઓને અંગ્રેજી શિખવા માટે સુંદર ચોપડી છે નહન સરળ અને ચુસ્ત કીબ્બુ કકામ તેવી રીતે સમજાવેલ છે. આ ચોપડીનો ભરોસા અમલમાં કર્યા પછી ચુસ્ત વાતચીત કરતા તેમજ સમજી વાંચતા આવડ જાય છે. પાકું પૂઠું-૨૬૦ પાના. પ્રત્યેકની રૂા. ૩-૬.

યુરોપનો પ્રવાસ—ઉતારવ સીતામણ મુજુમદારે યુરોપની મુસાફરી કરી અને પોતે શું શું જોયું તેનો સામત્ત લેખાલ સખેલો છે. વર્ણન પણ સુંદર અને સરળ ભાષામાં વર્ણવેલ છે. મુસાફરી કર્યા પછી કર્યા મુજબ કરી લેનો નકશો પણ સાથે છે. રૂા. ૪.

ગામસુધરી ભાગ ૧–૨–૩—આ પુસ્તક પુ. મહાત્માજીએ ગામોદ્ધારની બાબત ઉપાડી છે તે ઉપરથી શ્રી. રમણલાલ બાબાએ વાર્તારૂપે લખેલું છે. તેમાં પણ સિદ્ધાંતો મહાત્માજીના આવે છે. પુસ્તક દરેક વાંચવા જેવું છે.

પ્રત્યેક ભાગની કીંમત રૂા. ૫

ઉત્તરખંડની યાત્રા અને હિમાલયનો પ્રવાસ—કાકા કાલેલકરે પોતે ઉત્તરખંડની તથા હિમાલયની મુસાફરી કરી તેનું સુંદર વર્ણન આલેખ્યું છે. રૂા. ૪.

ઝંડાધારી—આ પુસ્તકમાં મહર્ષિ દયાનંદની જીવનીના વિધાન આલેખ્યા છે લેખક દરબારલાલ કોઠારી અને અમરચંદ મધાણી.

રૂા. ૨.

સત્યવીર અભ્યાનંદ—લેખક અમરચંદ મે માણી. આ પુસ્તકમાંથી તરણુજીવનના ૨ કે કોમળ વસ્તુ કરતી અને તેના વીરતા ભર્યા કૌશલ કાલની કલમથી વાચનાર ને સ્વપ્ન કરી દે છે. ચોટા ચિત્રો સહીત

રૂા. ૧-૬.

કેલાસક સુંદર પુસ્તકો

કીર્તનો પ્રકાશ (મહાદેવજીનો મહીમા) ૪ ૦

મહાત્મા ગાંધીજી ૦ ૬

ત્યારે કરીયું શું? ૧ ૧

કપીલ ગાયત્ર ૩ ૦

ભગવદ્ગીતા ૪ ૦

પરમાર્થસાર ૧ ૦

ગાંધી શીખામણ ૧ ૦

સ્વા. વીવેકાનંદ આ–૪–૫–૬–૭–૮–૧૦– પ્રત્યેકની ૧ ૪

સ્વામી વીવેકાનંદનું જીવન ચરીત્ર ૭ ૦

સ્વર્ગમાહેલ્યા (બોટાદના કેસરી કવીનું– રમણ વર્ણન) ૪ ૦

ગીતા હરણ ૩ ૬

સ્વામી સીમ્પ સંબાદ (વિવેકાનંદનો ગીમ્પસાથે– વાર્તાલાપ) ૧ ૩

મોતીના તોરણ કરવાની રીત ૪ ૦

રતી સારસ ૭ ૬

રાષ્ટ્રધોર શીવાજીનું જી. ચ. ૩ ૬

વીર વલ્લભભાઈ જી. ચ. ૨ ૦

લઘુ ગેય સંગ્રહ (નિબંધોનો સંગ્રહ) ભાગ ૧– ૨ પ્રત્યેકની ૨ ૦

કાલેલકરના લેખો (હીંદીમાં ચીત્રેર લખેલાનો તેમજ બીજા વીવીધ વીષયો પરનાલેખોનો સંગ્રહ) ૭ ૦

બાપાના પત્રો (બેનોને સુંદરઉપદેશ) ૧ ૬

જીવનપથ પ્રકાશ (સુંદર બાળોપયોગી ઉપદેશ) ૧ ૦

વાંચવા લાયક સુંદર નોવેલો અનેવાતચીતો

અરેબીયન નાઇટસ ૧૮ ૦

આનંદ મઠ (બંગાલીવાર્તાનોઅનુવાદ) ૩ ૬

અયોધ્યા ઓબીયા ૧ ૬

ઓવાયો અને બીજી પ્રેમકથાઓ ૨ ૬

ખદાર વરીયો કંસારીદાસ ૨ ૬

ગલુબા ભંડળ ૨-૩ (ટુકીવાર્તાઓ) પ્રત્યેકની ૪ ૦

પરણીતા ૨ ૬

ચેરનનીવાતો ૨ ૬

ચોબારમાં વસી આવીત્રા (વાર્તા) ૫ ૦

ચુનાનો દીપક ભાગ–૨ ૩ ૦

ચત્યાનાશ (વાર્તા) ૭ ૬

ચંબ્યા ૨ ૦

સુનીતા કરોડ ચોપ. ગે. (નોવેલ) ૪ ૬

મરનકુવાની મસ્તી ૪ ૬

મારીઓ (નોવેલ) ૪ ૦

મેરી અને મેબલ (બે લેડીયાનેનોની રમુજ નવલ કથા) ૭ ૦

મદુબા (નોવેલ) ૪ ૬

રાજસંબંધન (નાની) ૨ ૦

રાજસંબંધન (મોટીગુજારાતી) (નોવેલ) ૪ ૬

રાણીબી (નોવેલ) ૬ ૦

વીજાલીના (વાર્તા) ૪ ૦

રાનો ગુલાબ (એક ૬૦વીશ વાર્તાનો અનુવાદ રસથી ભરપુર સુંદર ૬૦૦ પાનાનું નોવેલ) ભાગ ૨ ૧૦ ૬

વીરાંગના અને બીજી વાતો ૧ ૬

કુમાર દેવી (નોવેલ) ૨ ૬

ગોવીંદનું ચેતર (વાર્તા) ૧ ૦

ચેરાતો વાદળ (૨૫ વાર્તાઓ) ૫ ૦

અવીલ્કના (નોવેલ) ૪ ૬

ડીક્ષનરીઓ નોવેલ્સ

માળને કીનારે ૩ ૬

યુગાન્તર રસેરાનો બાધક ૮ ૦

નવલ ચત્ય—ભાગ–૧–૨–પ્રત્યેકની ૭ ૦

ઐતીહાસીક વાર્તાઓ

સહેરાબ્દની રસધાર ભાગ ૩, ૪, ૫ પ્રત્યેકની રૂા. ૩ ૬

ચુંદાવત વિર ૨ ૦

ભંગાળ ભેદાણ ૨ ૦

વાંચવા પુસ્તકો

ડાનચર્યા ૩ ૬

ઘર ચપ્યુ વાસ્તુ ૫ ૦

ઘર વપરાશ (લેખક વકીલ ભગવાનજી શીવાજર) ૧૩ ૦

આરોગ્ય વિષે સામાન્ય જ્ઞાન બે ભાગ પ્રત્યેકની ૩ ૬

— ડીક્ષનરીઓ —

ધી કન્ટેન્સ ઇગ્લીશ-ગુજરાતી ડીક્ષનેરી આકાર ૧૦×૬॥ ૭૦૧ પાના. લેખક વી. એસ. આપ્ટે અને એમ. જી. પટેલ. પા. ૬–૧૨–૬

ધી ન્યુ ઇગ્લીશ-ગુજરાતી ડીક્ષનેરી આકાર પાકુ૩॥ ૧૨૦૮ પાના લેખક કે. બી. નાણાવટી. રૂા. ૩–૫–૬

ડીટીમોક્રાટીક ગુજરાતી-ઇગ્લીશ ડીક્ષનેરી આકાર ૧૦×૬॥ ૧૨૭૭ પાના. લેખક એમ બી. બેલસરે. પા. ૬–૫ ?

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબા ની કરવી. વી. પી. ઓર્ડર પોને ધ્યાન આપી શકતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:–

Manager, Indian Opinion,
Phoenix. Natal.

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	આ.	પે.
પ્રકાશ	૩	૬
પ્રેમનો ફંદ	૩	૦
દૃષ્ટિપરીવર્તન	૪	૦
વીણા અને જખ્મી (અજ પકમા)	૩	૧
સ્નેહજંજીરમણિ	૪	૦
નારી હૃદય	૩	૧
નવો અવતાર આ. ૨ જો	૪	૦
,, ,, આ. ૩ જો	૩	૦
સ્ત્રી અને પુરૂષ	૨	૩
આપણા ઉત્સવમા	૧	૬
બેકુતનો શીકારી	૧	૦
કાશ્મીર દરબારના ઢાસ્ય ભંડાર	૪	૬
ગાળવતી	૪	૧
જયેાત્સના	૪	૬
ગુજરાતા બોર્ડ ગિમ. સે.	૩	૬
તાજી તલવાર	૪	૦
ગાંધીજી (બીજો સંસ્કરણ)	૪	૦

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

મેળમેળવા ગાંધીજી	૨	૦
ગંગળ પ્રભાત	૧	૦
નીતીનાનને માર્ગે	૧	૦
ધર્મસંસ્થાપન (લેખક ગાંધીજી)	૨	૦
અનાસક્તિયેાગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦

ખાસ બહેનોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રાજાની કુંવરી	૩	૦
રાસ તરંગીણી	૪	૦
પારસી ક્રમ્ન ગીતો	૩	૦
રઢીયાળી રાત આ. ૧–૨–૩ પ્રત્યેકની	૨	૬
૩૬ ગીતો	૨	૧
ચુંદડી ભાગ ૧ (બાળ ગીતો)	૧	૬
ચુંદડી ભાગ ૨ ,, ,,	૨	૪
પ્રેમ પ્રભાવ	૫	૦
પારસી પાનીઓ	૧	૩

વાંચવા લાયક નોવેલો

ગીતાંજલી	૨	૬
ચમત્કારીખુન	૫	૦
કલા કારીગરીનું શાસ્ત્રીય આ ૧	૨	૦
,, ,, ,, આ ૨	૨	૪
માલાપ શું આકર્ષે છે	૩	૦
કુસ્તરમાળા અને બોધવચન	૫	૦
કલાઓ કહું	૧	૦
૨૪ વર્ષનું પંચામ	૪	૧
સીતા મંથન (મી. વ. મહરવાળા)	૫	૦
બોલ્શેવીઝમ અને બીજી વાતો	૧	૩
આદર્શ સરીત્રાવલી	૨	૦
અંધેરાર પર પ્રકાશ	૪	૦
અર્વાચીન લાગો અને લાગાંવ ગીત્યાર	૩	૦
ઉત્તરજ (પ્રાચીન)	૩	૦
સાગરમતી	૪	૬
તુરેલાતાર	૧	૬
અદભદલ્યા	૨	૦
મુલામી કેપાર ભા. ૨ જો	૩	૦
કાળાપાણીની કથા	૪	૦
ઉપાકાંતિ	૫	૦
ગાંધીયુગ આલબમ	૧	૦
અમે બધા	૫	૬
ઉર્વીયુ (હાસ્ય રસનો લાતો)	૩	૬

શ્રી. રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઇની બાકી જગાના ઉપર લખાયેલી આદર્શ નવલકથાઓના પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.

	આ.	પે.
પત્ર બાલબ્ધ	૫	૦
ગિરીષ	૫	૦
સ્નેહમુદ્રા	૫	૦
દિવ્યચક્ષુ	૫	૦
આદેશો ઝમની	૬	૦
જયંત	૪	૦
કોકીલા	૫	૦
સંકેત હૃદય (બાલક)	૧	૬
સંપત હૃદય સંયુક્તા	૫	૦
સુવર્ણદેવ	૫	૦
માધવલક્ષ્મી —ભાગ— ૧–૨–૩ પ્રત્યેકની	૧	૦
જીવન અને સાહીત્ય	૫	૦

ગીતો—કાવ્યો—બાળગ્રંથો.

હાલા હાલા રાજો (કવી હાલાલાલ કૃત)	૩	૦
બોરસદની રહસ્યકાર ભાગ ૩–૪–૫ પ્રત્યેકની	૩	૬
રાસ તરંગીણી	૨	૦
રાસ નંદીની	૩	૦
રઢીયાળી રાત (સૌ કવિયોગી ગીતો–રાસ)		
ભાગ–૧–૨–૩ પ્રત્યેકની	૨	૧
કમાપાનો કેકારવ	૧૧	૦
ચુંદડી ભાગ–૧–(બાલગીતો)	૧	૬
ચુંદડી ભાગ–૨–(બાલગીતો)	૨	૩

શાળોપયોગી પુસ્તકો

બાળ બોધી	૦	૬
ગુજરાતી પહેલી ચોપડી	૦	૬
ગુજરાતી બીજી ,,	૧	૦
,, ત્રીજી ,,	૧	૨
,, ચોથી ,,	૧	૪
,, પાંચમી ,,	૧	૬
,, છઠ્ઠી ,,	૧	૮
,, સાતમી ,,	૨	૦
,, પહેલી ચોપડીના અર્થ	૦	૬
,, બીજી ,, ,,	૦	૮
,, ત્રીજી ,, ,,	૦	૮
,, ચોથી ,, ,,	૧	૦
,, પાંચમી ,, ,,	૧	૨
,, છઠ્ઠી ,, ,,	૧	૪
,, સાતમી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી ટેથી શીક્ષણ ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૦	૮
અંગ્રેજી આર્યાન્તર પાઠમાળા ભાગ ૧	૧	૨
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૪
,, ,, ,, ભાગ ૩ જો	૧	૬

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સીતા હરણ	૧	૬
ટોપ કાકા	૦	૦
મોતીની માળા		૧૦
મોતીના દાણા	૧	૦
વાંધોળું પત્ર	૦	૧૧
અજીમન્નુ	૨	૦
કાચુંબર	૦	૧૦
બાલકાવ્યો	૦	૬
નવનીત	૦	૬
બાપા પગલી	૧	૦
કમારે સમજવું	૦	૧૧
એક દુનો	૦	૧૧
રસીદની ચોપડી	૦	૧
રીમિ રીમ	૦	૬
દાદી ધમ ધમ ઘાસે	૦	૧
કીનો રંગીલ	૦	૧
સીપાસ કાકા	૦	૧
કેળવણા કાકા	૦	૬
કમકડાની દુકાન	૦	૬
હીરા મોતી	૦	૬
કીનો કબાડો	૦	૬
ગાર્ગીવાલો	૦	૧
બીબાઢ	૦	૬
સવારકાકાની આપવીતી	૦	૧
મોસાળ જોજ	૦	૬
મોના કુમારી	૦	૧૧
બાળગ્રંથો ભાગ ૧, ૨, ૩ પ્રત્યેકનો	૧	૦
જયજયજયંત		૬
બાળ કાવ્યો		૧૦
બીલોરી પકાર	૧	૩
ખુશખુશ	૦	૧
દન દન દન	૦	૧

બારદર ગાર્ડ પોસ્ટેજ બોરદર મોકલો. વી. પી. ઉપર ખાન આપવામાં આવશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:–

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ઇરીયા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ ક્લાસ
(વચ્ચ ખાણું)
પાઉંડ ૨૭–૦–૦

ડેક
(વચ્ચ ખોરાકી)
પાઉંડ ૯–૭–૬

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(ખોરાકવગર) પા. ૬–૧૮–૬.

હદુ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
(ખોરાકવગર) પા. ૫–૬–૦.

ડીસેમ્બર તા. ૨૩મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ – ઉતારૂઓએ પોતાના દરજ્જા મુજબ પોતાનું અને કરીયાતું નામ લખી પોર્ટ હલવાનું અગાઉ કરી અને ત્યાં સારે સ્થાને ઉતારો મેળવવાની દરજ્જા પ્રમાણે પોર્ટ પર પહોંચતાં સુધી જાળવવું.

દરેક નોંધ પોતાએ પોતાની ટીકીટ ખરીદી એજન્સીમાંથી લેવી. અજાણ્યાઓના ખાસરે ખાતરી સારે પરવાનો કરવાથી ટીકીટ મિલકી શકશે.

સામાનને લગતી દરેક બાબતની ખાતરી આપી કોમ્પનિ નીચે પ્રમાણે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: **390, Pine Street, Durban**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., **No. 4, Kort Street, Johannesburg.**

ખાસ બીજાને માટે
તન્દુરસ્તી–તાકતની જરૂર
પ્રકૃતિ રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ઠીકાણું નબરદીનો
આપણ અસર કરનાર
દરેક બધાં રોગો જોઇએ

સૌને માટે
તાકત–તાજગીથી ભરપૂર
સ્વાદીષ્ટ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

કિંમત વિગેરેમાં
ભારેખમ ભાવો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૬. મુંબઇ નં. ૧૪.
ખાસ આફ્રિકાના સાથ એજન્ટસ: એમ. એમ. ઝોશી એન્ડ સન્સ, ઉપર ગ્રાઉન્ડ સ્ટોર્સ, પી. બો. બોક્સ ૧૪૦૫, પોર્ટઇલીઝાબેથ.
એજન્સીસબંધમાં બધાજ પેટાલો બાબત આપશે, ૧૪ કેપ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓના મુખ્યોપત્ર બાબતમાં મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellaries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ સારૂ પેસિંગ કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. ઘણોજ:—
P. O. Box 842. 129 Victoria St Durban.

આ માખણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દોષ પર નીપજાત અકસીર રેસા ચામડીને ઉંડા ભાગમાં ભરી સ્વાસ્થ્ય આપે છે.

મેસર્સ એન્ડ્રુઝ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

અકસીર

સોલ ઈમ્પોર્ટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૨,૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩. 1324

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
લખો અથવા મળો:
બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર ખાસ
અનુભવી અને નંબરીયો ભણેલા
એકસપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
ફ્રેમ નંબર ૧, ૨ ૩. ફર્સ્ટ માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
દરેક જાતનું દાંતનું મશ સંતોષકારક કરી આપવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત પોસ્ટથી મોકલી આપો અને
ખર્ચ પ્રમાણ મંગાવો.

નામીચાપણું કોઈ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વાપરવા દાંતને માટે ચમત્કારીક	તમારા બનાવટી બોકસ દુરસ્ત કરાવવા એક વખત નોમીસલ પોલીશ દાંતની તંદુરસ્તી જળવે.
	નોમીસલ NOMISAL	

ફીઝન એક બાટલીની કી. ૧, ૧-૬, ૨-૬
દરેક મોટા અને બજારોમાં બધા પેટન્ટીસ્ટ લીમીટેડની
દવાઓમાં વેચાણ છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG. 135

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બજારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ. 1056

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS,
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MADIX Watches.
Large Stock of Indian and European jewellries always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258. 1311

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428 1126

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગ્સ પાવડરના દીન બળે છે. 1114

'Phone 25330. Tel. Add. "Nartjes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all upcountry orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN. 1302

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

ઓલચી, બસખસ, જાવંત્રી, બાવેલી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાવડી, ગુલાબનું સરબત, કપુરનું માસ, આદેર, કરાબા, એલચા, મીસરી, બબુલ, બોન-બાપેનો (બદકું) સેલ, કોપરાની વાટી, પીસેલું કોપરું, બસ્ત બાપા કેરસ, બાર બાજ, પંજાબી ગરમ, સોકેટ બુસ્ટરી, બન્ડોટા બર્નર્સ, બુંઠ, સોકેટી સોપારી, કારબા સેટ, સેવરમાળ સેટ, બકાની સેટ, બુલકંટ, સાંકળ, બદબા બાસણ બંબાડુ, બાબણનું તેલ, બુકાબનું તેલ, ઓલીનું તેલ, સોબણનું તેલ, કાસ્ટાનિયા રેડ સોબણ, ઓલુમીનીયમ તબેલા, કપ અને સોબણ, સોબણ-બામ્બ છત્રસાળ, બાબાબુસરી, બાંગ, દોલ્ડી, ચુબેલ, કોલમ ટાળા-બાબા, મગ, અડદ, તુવેર, ચાલ, વટાણા બસુર બાબા છડ્ ખેબી, ઢબંગ, તજ, રાઈ (સરસું) બરબ બારસો પીશેલો, વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET :: :: DURBAN.

AFRICAN ... INST
DEC 1937

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 49 —Vol. XXXV Friday, December 3rd, 1937.

NOTES AND NEWS

Agent-General's Advocacy For Partial Franchise For Indians

REFERRING to the plea made by the Agent-General for India for the enfranchisement of Indians, in a recent address to the Pretoria Rotary Club, the *Leader* (Allahabad) writes:—

"Since the Agent-General has made a reference to the Native Representation Act, we may remind him that progressive Native opinion was strongly opposed to the Act because it made provision for a separate black electoral roll, whereas what the Africans wanted was a common roll such as already existed in some parts of the Union. We too do not believe in political segregation. What we stand for is a common roll for Africans, Indians and Europeans, and we shall watch with interest and sympathy the Agent's efforts to achieve this for Indians. Remember that one of the grievances of the British settlers against the rulers of the Dutch republic was that they were not granted the right to vote. Those republics have been absorbed by the Empire, but the Indian settlers remain voteless."

No Differentiation Between One Citizen And Another

Speaking at the United Party fete in the City Hall, Johannesburg, on Saturday afternoon, Mr. P. G. W. Grobler, Minister of Native Affairs, is reported to have said both the old South African Party and the Nationalist Party had always stood for the same treatment for all citizens of the Union, no matter what their nationality was. They would guard against anti-Semitism. A young nation such as ours could never become great and strong if one section of the population was treated differently from other sections. All citizens had to be treated fairly, and on a footing of equality, according to the laws of the country. If any one section was persecuted, the consequences could only be difficulty—and recession. The United Party's motto was: "No differentiation between one citizen and another."

These words sound fine, but they apply only to the White citizens of South Africa. According to Mr Grobler there should be no differentiation between the White citizens, no matter what nationality they belong to. Quite deliberately there is a set of laws in South Africa exclusively for the White races and a different one for the non-White. There is no qualification whereby the latter can be treated as "citizens" of the Union.

Empire's Solidarity

In a luncheon address to the Liverpool branch of the Royal Empire Society Lord Hartington, Under Secretary for Dominion Affairs, spoke of the devotion to the Crown existing overseas. England lost America, he said, because she tried to govern and control from Whitehall without being in close touch with America, or understanding the problems of the colonies there; but she had learnt her lesson—indeed, she almost forcibly fed the Dominions with self-governing institutions. "I believe," Lord Hartington said, "this new Empire, unlike any other in the past, is destined to last. It was not based on force or control of any kind from the centre, but merely on confidence, trust and goodwill. It has stood appallingly severe strains which would have broken up almost any past Empire. I believe it can stand future stresses and strains if they unhappily arise." Lord Hartington drew attention to "the spectacle to-day of the nations of the British Commonwealth absolutely equal in status, powers and right, freely associated, taking counsel together as equals, each with its own independent Parliament and associated only by common love and devotion to the Crown;" and he added, "It is so slender a link that it could be broken to-morrow and yet so strong that I believe it will endure many hundreds of years to come." He paid a tribute to the genius of the two white races of South Africa in healing their bitter feuds and wounds.

Let us hope that Lord Hartington's words will come true though his tribute to the two white races in South Africa sounds more like flattery than real, for both these races are at loggerheads as they were never before. And has England learnt her lesson yet in regard to India which is the main stay of the Empire. The other colonies have really wrested independence from England. India has not been able to do so owing to England's strong hold over her. Let us hope England will learn her lesson in regard to India before it is too late.

Lord Nuffield's Gift To Cripples In Natal

At a meeting of Rotary and Charitable Organizations held in the Y.M.C.A. on November 17, a committee was formed for the purpose of investigating and reporting on the position of cripples in Natal, irrespective of race or colour. Miss Naught and Professor Gardelstone, Lord Nuffield's representatives, will arrive in Durban on or about December 14 for the purpose of discussing with the newly formed committee the position of cripples in the province, and the application of his generous gift of £100,000 to the Union in this connection. It is desired by the committee that all particulars in regard to the Indian cripples be sent to Mr. A. Elsbury, hon. secretary, at the City Hall Basement at the earliest opportunity in order that they may be included in the census now being taken for the purpose of rendering assistance to them by way of orthopaedic treatment or any other means from any amount that may be allocated for this from Lord Nuffield's generous gift.

We hope every Indian who reads these lines will make it his business to inform those of his brethren who may not be aware of this boon and help them by furnishing the above committee with the information desired by it.

Cabinet Decides On Commission On Mixed Marriages

The Union Cabinet has agreed to the appointment of a Commission to investigate the desirability of legislation against mixed marriages. Further details, including the scope and personnel of the Commission, will be revealed at a later date. Dr John Adamson, former Transvaal Director of Education and Master of Rhodes University College, is a probable member of the Commission.

Mahatma Gandhi's Health

The following cable message has been received from Mr. Mahadev Desai from Wardha:—

"Mahatma Gandhi's health is improving slowly. He is compelled to take full long rest."

Indian Opinion

FRIDAY, DECEMBER 3RD, 1937

Japan

THE soul stirring message delivered to Japan by Dr. Stanley Jones in the form of an open letter, reproduced elsewhere in this issue from the Indian exchanges, will be read with deep interest by all. Japan who is was, only up to a short while ago, the bright star of the East, has suddenly fast sunk too low in the estimation of all those who were full of admiration for her for the great progress she had made. One can judge from the tone of the letter with what pain Dr. Stanley Jones must have written it. There is no doubt that Japan's ruthless invasion over China and the heartless massacre of human lives indulged in by her is second only to Italy's massacre of the Abyssinians, and it has for the moment put into the back-ground all the unrest prevailing in Europe.

Another stirring statement has been made by Dr. Rabindranath Tagore, an extract of which appears on our front cover. The Poet had received a message from Sir Rashbehari Bose, from Tokyo appealing, on behalf of the Indian merchants, students and residents of Japan, that the Poet should prevent the Congress and Pandit Jawaharlal Nehru from carrying on anti-Japanese activities for the sake of Indian interests and Indo-Japanese friendship. In reply to this message the Poet wrote to Mr. Rashbehari Bose stating that it hurt him very much to ignore his appeal. "I wish you had asked for any co-operation in a cause against which my spirit did not protest. I know, in making this appeal you counted on my great regard for the Japanese." Then after stating what appears on the front cover Dr. Tagore goes on to say:

> "If outraged conscience all over the world cries out against such wrong, who am I to recall such righteous protest? This protest has not been engineered by any single individual. It is as spontaneous and heartfelt as the admiration that the peoples of the East felt for Japan 30 years ago. I should be powerless to check it even if I dared to attempt it. You must, therefore, forgive me that I am unable to oblige you and believe me when I say that I have great sympathy with my countrymen in Japan, indeed as I have with the Japanese themselves, but the cry that comes from China of the broken hearts and broken hands and broken bones is far too piercing and awful."

It is not likely that Japan would now come back to her senses and think at this eleventh hour of retracing her steps. It would be a miracle if she did so. But just as it is true that: "They that take the sword shall perish by the sword," so also is it true that: "The mills of God grind slow but they grind exceeding fine." We must take it that it is God's hand that is working in making Japan mad and alienating the friendship and admiration of the whole of the East. What the outcome of it will be remains to be seen. In the meantime the sympathy of all is with China. The Indian National Congress has expressed it in no uncertain terms, and so has the whole of India. We Indians in South Africa, however, are evidently too busy with our own little affairs to think of what is going on in the outside world. We are even too busy to think of what goes in India, our Motherland. Are our public organisations in Natal so dead that they had no time to call a public meeting to express grief for the death of a world famous personality like Sir Jagadis Chandra Bose, or to offer prayer for Mahatma Gandhi's health or to express sympathy for China in her hour of trial? Perhaps the leaders think these world-wide matters to be of little importance to Indians in South Africa or do they perhaps think it would be detrimental to their material interests to deal with them in this country?

Mixed Marriages

PERHAPS this subject of mixed marriages will interest our leaders in South Africa more than those we have referred to in the above article. Notwithstanding the fact that it was proved beyond a shadow of doubt that the number of mixed marriages between Europeans and Asiatics was so insignificant that no legislation was necessary the Minister of the Interior had to yield to the outcry of a few agitators, who are using this as a weapon to serve their own political ends, and had promised to appoint a commission to investigate the desirability of legislation against mixed marriages. The Cabinet, we are told, has agreed to it. We should have had no occasion to object to such a commission being appointed if it had been a question of dealing with the general principle of mixed marriages. But, as is well-known, that is not the question at issue. The question is only to prevent mixed marriages between Asiatics and Europeans and between Natives and Europeans. The agitators are not averse to marriages taking place between Asiatics and Natives or Asiatics and Coloureds and so on. They do not mind any amount of miscegenation taking place among these races. They are only anxious to preserve the purity of their own White race and herein lies the sting. The object of the legislation was to hurl an insult at the Asiatic race, and hence the strong protest against it from the Indian community. It was thought that this commission would not be appointed after the Congress leaders had prostrated themselves before the Union Government by giving it that infamous assurance which stopped the passing of a private Bill to prohibit Asiatics from employing White women. It remains for the Congress officials to explain why their prostration has had no effect. We will have more to comment on the subject when the personnel and the terms of reference are made known to the public.

Fountain of Wisdom

The realization of unity in diversity, the establishment of a synthesis amidst variety—that is the inherent, the Sanatan Dharma of India. India does not admit difference to be conflict, nor does she cast an enemy or even a stranger. So she revels more, destroys none, she abjures no methods, recognizes the greatness of ideals, and she seeks to bring them all into one grand harmony.—RABINDRANATH TAGORE.

The great question of our time is not communism or individualism; nor Europe or America, nor the East versus the West. It is whether man can bear to live without God.

—DR. WILL DURANT.

If a man thinks he is Napoleon and nobody agrees with him, he becomes an inmate of the lug-house, if the masses agree with him, he becomes a dictator. (says a writer in an American contemporary.)

AN OPEN LETTER TO THE PEOPLE OF JAPAN

BY DR. E. STANLEY JONES

We reprint from the *Guardian* (Madras) of October 7, the following article by Dr. Stanley Jones :—

It may be presumption for me to address this open letter, but in a situation of this kind one has to lay aside modesty even at the cost of being misunderstood. I write this because of a three-fold compulsion; first, I think I can claim to be a positive friend of Japan and have the sincerest admiration for the Japanese people; second, I feel very strongly that the Japanese people are headed, through their present leaders, particularly the military leaders, in the wrong direction; third, I feel that this opinion is shared by millions around the world, and I would like, if possible to voice that opinion.

Contempt And Fear

As I see it, your attitude towards China oscillates between contempt and fear—contempt for her government and her people, and fear of the astonishing progress that China is making. Your attitude of the contempt is really outgrown. China is making too much progress for the validity of that argument. It is the second that is really at the basis of your present invasion. You seem to feel that if you are ever to get control in China now is the time to do it lest China grow too strong. All the other arguments seem to me to be rationalisations, this is the real reason. You want control of China, that seems plain.

Force And Friendship

There are two ways you might control or influence China, one is by force and the other is by friendship. You have chosen the first. But that means that you have doomed yourself to live beside a huge perpetual enemy. But you say, when we get through with China, she will be helpless in our power and we shall not be afraid of her impotent rage. I am not sure of that. Can you permanently hold down four hundred millions of people? Don't point to India as an example. It really isn't a parallel. Britain could lose India and she could go on more or less intact, for she is at a distance, but if you should conquer China now, and then in the future you should lose her, you might lose yourself as well, for if ever China should be sufficiently strong to get her independence, she would be strong enough to take yours away, for you are at her doors—and smaller.

A Mad Gamble

I am afraid that your leaders are leading you into a mad gamble. The future for you is very precarious along the lines that they are leading you, even if you could win at present, which if not certain, for China is going to draw it out and wear you down. You are headed for trouble and more trouble. And all the time you are giving deep and permanent trouble to a sister nation.

You missed the turning of the road. You should have taken the road of friendship and co-operation with China to your mutual advantage. You could have had almost anything from China if you had decided to be friends. Your universities would have been filled with Chinese students, your factories would have been humming to manufacture the raw materials drawn from China and Asia which you could have secured on the basis of co-operation. You could have lived together as friends and neighbours, each supplying the other's need and each being enriched. Now you have chosen to live alongside of the hell out of which I have just come—the hell of war, and it will be a perpetual war, overt or covert down through the years.

The Wrong Turning

I am afraid that you took the wrong turning. The result has been disastrous already. I have watched the change of the attitude towards you through the East. There was a time when almost the whole of Asia looked up to you and admired you and saw in you their potential leader. In their eyes you stood for the rights of Asia against the encroachments of the West. Then to their horror and dismay you began to devour piecemeal sovereign portions of Asia itself. By that act you lost the leadership of Asia. You had it in your hand and you threw it away when you grasped the sword and carved out living portions of the body of China. You could have possessed the soul of China in admiration and friendship, indeed all the rest of Asia, but you flung it away at the behest of your military leaders when they counselled force. Your life line is inside, but you cannot make people who hate you trade with you. In the end they won't. You are therefore cutting your very life line with your sword.

God Still Lives

If you say you are only doing what Europe has done, my reply is that two denominations do not make one liberty, and the rest wants liberty [illegible] isn't Europe just [illegible] that happens when you use force on other people? It comes back on you. The Master, whom I try to serve said, 'They that take the sword shall perish by the sword.' Isn't the situation of Europe at the present time a commentary on this? A few decades ago Europe was using force on vast portions of the world, and now that sword is coming back upon them and they are on the verge of perishing by it. God still lives, and His judgments know no East or West, and they are colour-blind. Your nation too may break on it. It is upon the fact of God. For this is a world of moral consequence and if you sow injustice and force you must reap, perhaps not to-day, perhaps not to-morrow, but as surely as God lives and laws remain, you must reap.

I am sorry to have to write with such feeling, but I am writing to a friend, and my words have the wounds of disappointment in them. I had hoped for another Japan to arise and lead us. This present militarist Japan is other than and different from the Japan of my dreams and hopes. Besides I have just come out of China and have seen the peasants torn from their peaceful villages. I have seen their blanched faces turned upwards at the sky which was raining deaths on them. They did not will this, and I am sure that your common people have no quarrel with these peasants—it is all so inexcusable and unnecessary.

Hell Of Hate And War

I beg of you as a friend to cease listening to the propaganda of those who would lead you into the continuing hell of hate and war, rather than listen to your wiser statesmen who have counselled friendship with China and go back to the turning of the road where you missed it and start again. Only a strong man acknowledges a mistake, a weak man never does. He continues his bluster though he knows inwardly he is wrong. Be that strong man and regain your moral leadership over our hearts by a complete turning round. Too late? I do not believe it

(Continued on page 560)

TRIBUTE TO GANDHIJI

By
L. W. RITCH

AS I take up my pen to write this short article, a 'phone message reaches me from my friend Mehd of the receipt of a cablegram announcing Gandhiji's improved health (instinctively I say a fervent "Thank God" and then immediately ask myself why? Why should we, who love and revere Gandhiji, seek to keep him here in this Mynlba, tied to a body that is daily becoming more outworn, committed to tireless toil for the sake of a world that cares little for Truth but very much for its idols?

Few of us, I suspect, pause to analyse and consider our emotions. We talk glibly of love, meaning our affection for a person or thing in the same sense that a child "loves" chocolates or the ultra-modern young woman "loves" jazz and the "rumba." Our so-called "love" is more often than not camouflaged selfishness—desire to appropriate the person or thing "loved" to our own personal use or enjoyment; to satisfaction of the appetites of that all-important little "I" of us. Grief thus arises less out of concern for the mourned than because of our loss; because we are, or believe we are, deprived of something. We have, I fear, still far to go ere we recognise that love—the real thing—unlike the counterfeit that passes for it eliminates the "I" that wants for itself and consecrates self to the object of its devotion, the beloved.

Gandhiji must often feel weary enough for the prospect of release and rest to be very alluring, yet he refuses to succumb to the allure and struggles again and again to retain his hold of the body of the "house of flesh that is the abode of pain," not by reason of any attachment to it or for it, but because he loves us and is sufficiently "bhakta" to renounce the more tempting way of escape for the continued "fight to a finish."

The difference is just this—and it is all the difference—we want him for what we hope he will achieve for us; he wants us for what he hopes yet to be able to do for us. To Gandhiji the body, the intellect, the senses are but instruments of use for service; to most of us they represent the means of enjoyment, of exploitation, and not infrequently of self-indulgence.

Gandhiji has exemplified what a leader should be, and what to be worthwhile, he needs must be—wholly devoid of "I"-dolatory. Read the following and say whether Mahatmaji has or has not been true to the dedication of a life that is the hall-mark of the sincere "bhakta," and of one who loves his fellow-man.

"I play my part with stern resolve;
with earnest aspiration
I look above, I help below. I dream
not nor I rest
I toil, I serve, I reap, I pray. I am
the cross, I am the way.
I tread upon the work I do; I mount
upon my slain self.
I kill desire and I strive forgetting
all reward
I forego peace; I forfeit rest, and in
the stress of pain
I lose myself and find Myself, and
Enter peace."

ORIGINAL CORRESPONDENCE

PHYSICAL CULTURISTS OF DURBAN

TO THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR,—Permit me a space in your widely read paper so that I could bring to the notice of your readers, the attitude of some so-called physical culturists of Durban towards Mr. C. G. Pillay, of Port Elizabeth, who is a Gold League District Officer of the well-known Health and Strength League.

Mr. Pillay arrived in Durban on Nov. 14 for a weekly stay amongst us and I, being a keen follower of physical culture, was fortunate enough to have witnessed two of his Weight-Lifting and Feats of strength demonstrations on the 14th and 16th of November at the Hindu Youth Club and at St. Aidan's Hall, Sydenham. I must candidly admit that his demonstrations were very good and encouraging to the youth. At the latter show, Mr. Pillay explained to the large audience that he had retired from Weight-Lifting in 1935 and that since then he has been giving pupils tuition in the Weight Lifting game in his club at Port Elizabeth. The audience thoroughly enjoyed his demonstration and, notwithstanding the fact that he had retired in 1935, his feats of strength were very good.

Despite the fact that he made it known publicly that he had retired from active weight-lifting in 1935, and that he was only on a short stay in Durban, I was very much surprised to see a challenge for a weight-lifting contest issued against Mr. Pillay being displayed in several places in Grey Street, a day before his intended departure to Jo'Burg. The challenge was signed by some so-called physical culturists of Durban, who are supposed to be true members of the Health and Strength League.

In my opinion, this was a very shameful act on the part of these Durbanites, since they were also present at the demonstration when Mr. Pillay openly stated that he had retired from weight-lifting and that he had come at the instance of one of his friends to Durban to give a demonstration.

Any sensible person will realise that Mr. Pillay was only a visitor to our City, and although the challengers knew fully well that he retired in 1935, it seems that these so-called members of the Health and Strength League were not in favour of extending to our visitor the hand of fellowship.

I have read all the letters that have been displayed in this connection and the only conclusion that I have come to is, that our visitor has been shabbily treated by those who challenged him. To me, it seems that they are ignorant as to the meaning of the golden rule of the Health and Strength League, which reads as follows:—

> "To bind together in a band of robust brotherhood all physical culturists and athletes throughout the world by extending the right hand of fellowship to all brother physical culturists in whatever circumstances they may be found."

There is a large number of true members of the League who will endorse what I have stated. I trust that this will catch the eye of those concerned who were responsible for having shown our visitor that Durban does not hold up the banner of the League, and sincerely hope that their own conscience will tell them the wrong they have done to Mr. Pillay.—Yours etc., "A TRUE LEAGUER."

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Americans' Interest In Indian Struggle

Rev. F. Wilmot, of the *New York Times*, who recently visited India, in an interview to the *United Press* at Calcutta, stated:—

"We in America, are tremendously interested in India's struggle for freedom. We had a similar struggle in our country before we achieved our goal. Unfortunately, the real news about Indian affairs does not always reach us. Whatever we get is not the full story, nor is it free from bias. Occasionally funny and fantastic stories are sent out by interested people giving distorted pictures of Indian life. I have come to India to know things at first-hand and get at the real facts."

The Forthcoming Session Of The National Congress

For the first time in the history of the Indian National Congress there are going to be more than four thousand volunteers enrolled for work in the Congress Nagar. The Nagar will be two miles long and nearly a mile broad. Besides the usual open session space, Subjects Committee, Pandal Delegates' Quarters and Exhibition Grounds, there is going to be a huge Ling Maidan adjoining the open session grounds. Then there will be a special exhibition of Village Industries. There will be a Cattle Show, where some of the best bulls, stud-bulls and cows from Gujarat will be exhibited. Besides, hundreds of cows will have to be housed as only cow's milk will be supplied to all the delegates and visitors to the Congress. The Congress Session will be held on the 14th, 15th and 16th of February, 1938. Nearly forty Ministers in charge of the administration of three fourths of India will visit the Congress session. Most of them are members of the All-India Congress Committee and practically every one of them will be delegate to the Congress. The difficulty of Budget sessions during February will be overcome by all the seven Congress Governments observing a special "Congress Week" during the period of the Congress session. It is suggested that there should be no reason why even the Central Assembly should not follow that course.

Sir Wazir's Advice To Muslims

In the course of a letter addressed to the President of the All-India Muslim League, Sir Wazir Hasan writes:

"It is quite clear to me that unless and until all those who are oppressed by imperialism unite together and struggle, we shall continue to remain in our present condition. It has been my endeavour during the past year to bring this consciousness to the Mussalmans of India. The Muslim League could serve no better purpose if it could make the Mussalmans realise this essential unity of all those who are oppressed and exploited in this country. To-day we have hardly any gains which we can distribute among the various communities of this country. To-morrow, when we shall be free and prosperous, the fruits of this rich and fertile land will be enjoyed by those people alone who toil and labour and those who to-day endeavour, strive and struggle to shatter the bonds of imperialistic exploitation. I believe that the Mussalmans of India have a great and noble role to play in this battle of freedom. Indeed, their true place should be in the front rank of the national forces fighting for independence. On those who weave the unending chains of communal formula, history will in future pass the same verdict as was passed on Nero, that while India burnt, they played with the fiddle. I therefore take leave of you deploring the ruinous path of disunity and separation which is being shown to our people to follow now. I am confident that the true interests of the Mussalmans of India lie not that way but in the closest unity with the Indian National Congress."

Burma Proscribes Gandhi Films

The Government of Burma have forbidden the exhibition in the whole of Burma of three films produced by three different Indian film companies entitled "Mahatma Gandhi's March for Freedom," "Mahatma Gandhi's Historic March on March 12, 1930," and "Mahatma Gandhi's March on March 12, 1930 at Ahmedabad." A subsequent message states that the ban has been lifted.

Even In Sports India Is Exploited

Rup Singh, the famous Olympic hockey player and brother of Dhyan Chand, has issued the following statement to the press regarding the coming English soccer visit to India:—

"The terms of the English amateur soccer visitors to India should be an object lesson to the Indian New Zealand hockey tour organisers and an eye-opener to the staunch supporters of amateurism. We are forced to realize the impalatable fact that the English soccer team visiting India, though not the best club side in England and having no international reputation, have offered a minimum guarantee of £3,000 (Rs. 37,000) and their entire expenses in India which will amount to about Rs. 33,000 thus totalling Rs. 80,000; while the entire expenses of the 1936 Olympic hockey tour were Rs. 45,865. The 24 members of their team will be offered first-class accommodation and catering during the railway journey and at different centres and plus other incidental charges, while India, the proud possessor of the unbeaten world-championship record in hockey since 1928, has to pay for her own tours from her impoverished coffers and thereby help to swell the funds of their hosts and further train them up in the art and science of hockey so that they might wrest from India her coveted world title. There are many who grudge Indian players travelling second class and consider it as luxury, and the payment of the incidental charges as a serious breach of the rules of amateurism. Their attention is invited to the progress of the English amateur soccer team in India. Is it not strange that when New Zealand, which has one of the highest per capital income in the world, could not guarantee entire expenses of the Indian team, famished India could guarantee the same to an English soccer team? Well, that is a mystery which puzzles every thinking soul in India."

Governor Puts On Khadi

His Excellency Sir Hyde-Gowan, Governor of the Central Provinces and Berar, has prepared a suit from the 'khadi' cloth, presented to him by the Hon'ble Dr. N. B. Khare, Prime Minister. His Excellency appeared in a 'khadi' suit when he presided over the last meeting of the Cabinet.

The Rupee Not To Be Devalued

Lord Linlithgow, the Viceroy of India, proclaimed himself to be an opponent of any devaluation of the rupee when, in a speech delivered during a visit to Lahore, he replied to charges brought against the Indian Government of injuring the industrial and farming life of the country by maintaining the rupee rate at the parity of 1sd. Lord Linlithgow stated that his Government was far from contemplating any alteration in the market price of the rupee, as it regarded the present rate as being in the best interests of the Indian farming community.

AN OPEN LETTER TO THE PEOPLE OF JAPAN]

[*Continued from page 559*

is. I have talked with many responsible leaders of China, and I am convinced that they would welcome with both hands the hand of friendship extended from Japan, but they are prepared to resist unto death your present attitude and purpose. And world opinion is growing with them. I believe I have voiced that opinion. Hence my daring to write.

Outcry Of Deep Wound

If you say I have lectured one side only, let me reply that I have not wanted to lecture, it has been the outcry of the deep wound within me. Besides, nothing that I have said here is severer than what I have said to the the leaders of China about weaknesses and wrongs in their national life. And more, I have just returned from a mission to my own people in America and those that have heard know that I have not spared my own people regarding their national sins. We are all in deep need, the writer along with the rest. But this is the point: the central international crime that is being committed in the world today is the crime of the invasion of China by your people. It is a crime against China, against international peace, against your own best interests, and against what you might have been to the rest of us. Go back and be the kind of Japan you might have been had you not missed the turning of the road, and we will follow you and receive nothing. As long as this wrong to China continues we can receive from you neither culturally nor morally, nor spiritually, and it may be that we shall be compelled to say, economically. And we say this with a heavy heart for we are saying it to friends.

HISTORY OF BANDE MATARAM

FACTS AND UTTERANCES

"You must be attuned to the notes and music of the *Vande Mataram*."

—PRABHAKAR HANSRAJ.

* * *

Arabindo Ghose

(Extract from a report of his speech at Amraoti on [illegible], 1907):

"He was extremely pleased to know that the song had become popular in all parts of India and that it was being so repeatedly sung. The song was not only a Nationalist as the European nationalists understood their own, but one replete with mighty power, being so of the soul revealed to us by the ancient Rishis, who might be called the Rishis of *Rishi*."

The inventor of Bankim Chandra was not appreciated in his own day, and he prophesied that there would come a time when the winds of India would resound with the singing of the song and the word of the prophet was miraculously fulfilled. The meaning of the song was not understood then because there was no patriotism, except such as consisted in making India the shadow of England and other countries, which dazzled the sight of those who saw their motherland with their glory and opulence. The so called patriots that time might have been the well-wishers of India but not certainly those who loved her. One who loves His mother never looked to her defects, never disregarded her as an ignorant, superstitious, degraded and decrepit woman."

* *

Mr. Rasul On Vande Mataram

(Extract from the speech of Barrister Rasul, president of the Barisal Conference, in 1906):

"The success of the swadeshi movement in Bengal has been, to a great extent, due to the efforts and works of our under graduates, and other young men, who being animated by the enthusiasm created by this movement sometimes go about singing patriotic songs such as *Bande Mataram* which has given great offence to our rulers. As far as I know, singing patriotic songs has never been considered an offence in any country before, but in our country the word of our rulers is required to be considered law and must be obeyed."

* * *

Meaning And Origin

Bande Mataram was originally composed both in Sanskrit and Bengali by the famous novelist Bankim Chandra Chatterjee. Later on, the song was inserted in his famous book *Anand Math* —the Abbey of Bliss—which was published in 1882.

The following is the translation of the song in English prepared by Dr Bhupal Singh of the Dayal Singh College, Lahore, and published by Prof Lajpat Rai Nair, in *Tribune*:

BANDE MATARAM

I bow to Mother.

To the Mother (possessing) good water, sweet fruits, fertile field: refreshing as *chandan*.

To one lighted by the silvery moon, with star-lit nights, to one decorated with groves of trees, laden with flowers;

To the sweetly smiling one, to one with ravishingly sweet voices.

To the giver of all happiness, to the bestower of blessings; I bow to the Mother.

Oh Thou, inspiring awe with the resounding of the voices of thirty crore throats.

Oh Thou, with swords in Thy sixty crore arms, who can say that Thou art weak?

I bow to the one, who punishes the mightiest and bringeth to dust the armies of the enemies, I bow to the Mother.

Thou art knowledge, Thou art Duty, Thou art Heart.

Thou art the secret of my desire.
Thou alone the life in my body,
Thou art the strength of my arms the object of my heart's worship.

It is Thy form that is seen in every temple. I bow to the Mother.

Thou art knowledge armed with ten weapons.

Thou art wealth enjoying herself among lotus flowers.

Thou art Speech the bestower of learning, I bow to Thee, I bow to the lotus faced one, to the pure one, to the unique one.

To one possessing pure waters, and mellow fruits, and fertile field.

I bow to the pure one, to the smiling one, to the adorned one, to the nourishing Mother Earth.

I bow to the Mother.

(Only the first fourteen lines are popular vogue. This will be seen from the translation issued by the Speaker of Madras Legislative Assembly.)

———o()o———

WANTED

TEACHER in Urdu and Mahratti languages for new school to be established in Douglas Road, Wynberg, Capetown. Applications with testimonials and particulars of salary required to be submitted to Enos Omar, Chairman of the Marba Mohammedan Educational Society, Douglas Road, Wynberg.

American Events

(BY H. STEPHAN SANTESSON)

Gandhiji Honoured At New York Dinner

MEMBERS of the Hindustani community and American friends gathered in New York City on the evening of October 2, to celebrate the birthday of Mahatma Gandhi. The dinner had been arranged by a committee the chairman of which was Mr. Rambhai Bajpai, brother-in-law of Lala Lajpat Rai. Mr. H. S. Santesson acted as Secretary. Prominent members of a number of interested organizations took part, including Mr. Roger Baldwin of the American Civil Liberties Union, Dr. Harikar Mazumdar, and Mr. Satish C. Mondal. The speakers included Miss St. Denois, internationally famous dancer, Miss Frances Grant, Vice-President of Roerich Museum, Mr. G. C. Motwane, Bombay industrialist, Mr. J. J. Singh, former A. I. C. C. member, and Dr. H. T. Muzumdar, biographer of Gandhiji. Miss St. Denis paid eloquent tribute to Gandhiji as a spiritual leader—as did Miss Grant—while Mr. J. J. Singh told of the work up in the North West Frontier Province in earlier days. Dr. Muzumdar stressed the influence that Gandhiji had and upon his personal life, and Mr. Motwane talked about the days of General Dwyer. Mr. Bajpai presided. Mr. Santesson read messages from those unable to be present. The Reverend Frederick B. Fisher had sent the following message from Detroit:

"Gandhiji continues to magnetize my mind and heart. Back in 1917 he became a new star on my horizon. From that day to this the light of his leadership has increased more and more. In days of war and turmoil, hatred and misunderstanding, coercion and violence, he stands out as our apostle of non-violence as a way of life. Our task is to seek in every possible way to make this programme of love a universal challenge."

Dr. Fisher is the author of "That Strange Little Brown Man Gandhi." Mr. Roger N. Baldwin, prominent American liberal, Director of the American Civil Liberties Union, prominent in the American League for India's Freedom, sent the following message:

"Merely to speak the name Gandhi brings up a picture without parallel in history. We honour in honouring him the force of non-violence, the persuasiveness of simplicity, the triumph of tolerance over disunity and strife, and the power of selfless devotion to win and hold the leadership of a whole nation."

"These high qualities are as rare in the world outside as they are in India, and for that reason Gandhi is a leader not only of his own people but of all who cherish the enduring values of character on which even political achievement, to be significant to history, must rest."

Boston Celebrates Gandhiji's Birthday

Massachusetts liberals, working through the committee which organized the celebration in New York, arranged a meeting on Friday night, October 1, at the Twentieth Century Club in Boston, in celebration of Gandhiji's birthday. The principal speakers were Richard B. Gregg, Gandhiji's friend, author of "The Power of Non-Violence"; H. Stefan Santesson, of the American League for India's Freedom, and Miss Alice Stone Blackwell, veteran feminist leader, who recently celebrated her 80th birthday.

Mr. Gregg said "one of the world's great problems is how to bring about needed changes without violence. Violence has been the method tried for thousands of years; and violence is now used even more to prevent changes. But the fact that a thing has existed for thousands of years does not prove that it must exist for ever. Actual slavery is almost gone, though economic slavery is still with us. This is an era of rapid change. War has become different. Airplanes and bombs put everyone in the front-line trenches. There is no safe shelter. Gandhiji's non-violent method is even more important to the West than to the East, because in a highly industrialized country the whole fabric of life would alter in a night with modern warfare. But some of the ablest militarists now admit that imperialism and militarism are bound to fail. Several famous English captains and generals have become pacifists."

Muriel Lester sent a message. Mr. Santesson, after quoting a number of passages from the works of Gandhiji in the course of his remarks, read messages from many of the nation's liberals. The majority of those attending were Indian students.

American Philosopher Honours Gandhiji

Manly P. Hall, prominent American philosopher, sent the following message to the celebrations from his sickbed in California:

Gandhi is as significant to the Occident as to the Orient, for he seeks to establish a new standard of world integrity. This frail gentle little man, with his message of love, shall march triumphant down the ages because he has sounded the keynote of an era to come. The world is tired of hate, of bloodshed and of conflict. It is weary with plotting and scheming. Falseness and shame weigh upon the soul of humanity. The world longs for gentleness, kindliness and understanding. Tired of pretence and the outer show, weary with accumulation, the world awaits a nobler impulse to lead it on. The world has been obsessed by a system of exploitation.—Western civilization is digging its own grave with destructive competition and wars. It is this theory of selfishness that Gandhi assails. He believes that the practice of right is sufficient to insure the well-being of all things. This truly holy man calls upon humanity to unite in his purpose to build up with him a new world to be ruled over by that inner Spirit against which none of the forces of evil can prevail."

Gandhiji's Birthday Celebrated in California

Members and friends of the Bharat Welfare Society gathered at a dinner at the home of Mr. and Mrs. Ramnath Puri in Fair Oaks, California, on the evening of October 2, in celebration of Gandhiji's birthday. The people present had in many cases come from as far away as San Francisco, Oakland, and Lodi.

The speakers were Mr. G. R. Chaman, Mr. Nann Lal Patel, Mr. R. L. Gani and Mr. Ram Nath Puri. A feature of the evening was the large birthday cake baked by Mr. Puri. Those present wired their congratulation to Gandhiji, praying for his early recovery and long life.

News In Brief

Mr. Chaman Lal, distinguished Indian journalist, passed through the country on a lecture tour. He was received with great enthusiasm by those of his compatriots who are in this country. He gave a number of lectures in New York, before the Hindustani Association, and, on September 30, before the members and friends of the American League for India's Freedom. He sailed from New York on October 2.

Mr. G. C. Motwane, Bombay radio "Czar", is visiting the country together with his daughter, Savitri Motwane. Miss Motwane was very enthusiastically received when they visited Hollywood. Here, in New York, two large parties were given for the Motwane's within a fortnight.

Justice M. B. Niyogi and Colonel Kukdeo, both of Nagpur, sailed for India in the beginning of September.

Things In General

Prayer Meetings For Mahatma Gandhi's Health

ON Friday, November 26, at 5.30 p.m., a meeting convened by the M. K. Gandhi Library Committee, was held at the Parsee Rustomjee Hall. There were present members representing all communities. Prayers for Mahatma Gandhi's restoration to health were offered by Pandit Rishiram, Rev. W. G. Robinson, Hafiz Ebrahim, Messrs. P. Joshi and S. J. Saunders. Speeches were made by Rev. Robinson, Mr. A. H. West and Pandit Rishiram who eulogised the good work of the Mahatmaji and the sacrifices made by him, not only for India, but for the humanity of the world. Pandit Rishiram said that it was Mahatmaji's ideal and his sincerity that had endeared him to India and to the world at large.

Prayers were also offered for the health of Mahatma Gandhi at a meeting of the Bombay Presidency Hindu Association held on Sunday, November 28, at the Surat Hindu Association Hall, Victoria Street, Durban.

Hindus At Glencoe

A Havan ceremony and offering of prayers for Mahatma Gandhi's health was conducted at a crowded gathering at Indians at Glencoe, on Sunday, November 28. The working classes in their numbers, even men of 70 years and over were seen amongst the gathering, including many children. Mr S. Nagwanjeen presided. A resolution was also passed, expressing profound grief at the sad news of the death of Sir Jagadis Chandra Bose, the world's greatest scientist.

Indian Social Service Committee

The tenth anniversary celebration of the Indian Social Service Committee took place on Monday, November 22 at the M. K. Gandhi Library, Durban. The Mayor of Durban, Mr Fleming Johnston, presided. Mr V. Lawrence, President of the Committee, said that the three pressing needs of the Indian community in Durban were slum clearance, the re-housing of poor Indians and new sources of employment. The committee had to meet an expenditure of from £20 to £23 a month for deserving cases. The City Council had been approached for assistance, but the committee had received nothing, nor had it any hope of donations or grants from the Durban Community Chest as the committee had complied too late with the Community Chest's requirements. There was no prospect of an increase in the contributions of the Provincial Administration or of the Commissioner of Asiatic Affairs. A large number of Indians had benefited from the free dispensary. The need for a united council of Indian social agencies, the serious state of the finances of the Indian Social Service Committee, and the overlapping of the work done by various Indian organisations were stressed. Pandit Rishiram appealed to the Indians to take more interest in their own welfare.

New Arms And Ammunition Act

A public notice issued by the Department of Justice states that the requirements of the new Arms and Ammunition Act for the re-registration of all firearms are not being adequately carried out by the public. The law is that every arm in the possession of any person on July 1, 1937, with certain exemptions, must be registered with the Magistrate, no matter whether such person holds a licence for such arm or not. Persons already in possession of licences will, if everything is in order, receive free licences in exchange for their old ones. In the Cape Province where licences were not known before July 1 last free licences will be issued to lawful possessors of firearms. After December 31 any person possessing a firearm without a licence under the new Act will be guilty of an offence, and, no matter if such person already holds a licence under any old Act, he will have to pay for the new licence. Possessors of firearms who have not yet done so are requested to apply to their Magistrates as early as possible for the registration of their arms under Act 28 of 1937.

Latest Immigration Figures

According to a blue book on the statistics of immigration issued on Monday November 22, 1936, [illegible] arrivals in the Union numbered [illegible] and departures 2,654. Of arrivals 14 per cent. and of departures 86 per cent. travelled through Durban and 15 per cent. of arrivals, but none of the departures, through Komatipoort. Asiatics comprised the bulk of non-European traffic, representing 91 per cent. of the arrivals and 97 per cent. of the departures. Asiatic immigrants to the number of 1,012 stated their intention of settling in the Union, and 689 domiciled Asiatics left with the intention of not returning. In the 13 years from 1924 to 1936, non-European emigrants have exceeded immigrants by 13,041. European immigrants intending to become permanent residents, who entered the Union last year, totalled 10,491, and emigrants leaving permanently numbered 2,710, a gain of 8,121. The number of immigrants last year was the highest on record. In the year under review, British immigrants numbered 3,581, and emigrants 2,485, a gain of 1,196. Non-British immigrants numbered 7,250 and emigrants 331, an increase of 6,028.

Union's Trade For Nine Months

For the nine months ending September 30 the imports into the Union totalled £76,953,679 as against £63,159,373 for the corresponding period in 1936. The exports totalled £92,595,783 against £85,562,303 for the nine months in 1936. The United Kingdom was the Union's best customer, her imports totalling £30,307,143 (42.8 per cent.) with exports amounting to £75,104,890 (84.9 per cent.). The United States of America was second on the list and showed imports totalling £14,040,168 and export £1,038,839. American imports amounted to 20.7 per cent. Germany had imports amounting to £3,896,937 (5.5 per cent.) and she bought from the Union goods worth £2,773,233 (3.1 per cent.) Japan's trading figures were: Imports £2,655,205 (3.7 per cent.); exports £3,270,428 (3.7 per cent.). Italy sold to the Union goods to the value of £887,715 and bought from the Union £667,477 worth.

Christmas Mail For Europe

All Christmas cards to Great Britain, Ireland and Europe must be posted by December 1. The closing date for all airmail matter to Europe is December 9. Parcels and Christmas cards to Kenya, Uganda and Tanganyika must be posted in Durban by December 1. The closing date for airmail to these countries is December 10.

London Muslims On Palestine Question

A resolution condemning the Balfour declaration and Britain's policy in Palestine was passed at a meeting in London under the auspices of the Muslim Society of Great Britain. Speakers from India, Egypt, Syria and Iraq supported the resolution.

Imperial Government's £600,000 Grant To Indian Army

A striking precedent has been created by the Imperial Government in its financial relations with the Indian Army by its recommendation to Parliament to make a special grant of £600,000 to enable the Government of India to carry out the mechanisation of its army without the least possible delay. Hitherto the Government of India has been solely responsible for the maintenance of the Indian Army. The Imperial grant contemplated was announced on Nov 17 in the House of Commons by Lord Stanley, Under-Secretary for India. He is reported by Reuter to have said that the reason for the grant was the magnitude of the capital expenditure involved. The grant will be made over three years, beginning on April 1 next.

Indian Railwaymen

As a result of representations made by the South African Railway and Harbour Indian Employees Union, Durban, the Administration has notified the Union, that the walls which had been painted black in the barracks, will be repainted in colours to meet the wishes of the members.

Sanatan Ved Dharma Sabha (Johannesburg)

A committee meeting of the Sanatan Ved Dharma Sabha was held at Mr. Ramdial Singh's residence, Johannesburg, on November 22. Mr. H. M. Singh presided and Mr. Lalbahary Maharaj, the official priest, said prayers for the recovery of Mahatma Gandhi's health. The need for funds for the building of a temple and school was emphasised by the secretary, and the following persons agreed to give materials so that the building work will be commenced with at once: Messrs. Ramdial Singh: all sand, concrete and cement for the foundation; Seubajan Ajodhia: all cement and lime for the walls; S. Bhayroo: all door and window frames; H. M. Singh: all sand and concrete for the walls.

New Magistrate At Gwando

The Indians of Gwando recently bid farewell to Mr. and Mrs. P. von Broembsen and welcomed Mr. Malone, the new resident magistrate. A number of European residents were present by invitation. The leader of the Indian community, Mr. M. H. Naik, read an address, expressing the regret of the community at losing Mr. van Broembsen, and welcoming Mr. Malone as Civil Commissioner and Magistrate. Both Magistrates were garlanded and bouquets were presented to Mrs. von Broembsen and Mr M. von Renen, Assistant Magistrate. The Magistrates replied briefly and Mr. Naik, on behalf of the Indian community, presented a large brass tray and bowl to Mr. and Mrs. van Broembsen, after which refreshments were served.

General Franco On New Spain

"The civil war in Spain will end by the military triumph of the Spanish Nationalist army and not by mediation or diplomatic compromise," General Franco told the special correspondent of the *Daily Mail* at Burgos. "I refuse now and always will refuse to consider any demand for an armistice. Unconditional surrender, which implies the laying down of all arms and the surrender of all towns and positions is the only end which can be acceptable to Nationalist Spain. I shall consider as a traitor to his country anybody who in anywise suggests or discusses other terms for ending war." General Franco declared that Spain's youth had given its life-blood freely for the cause which was to bring about a new, free, great and united Spain. "It would be a betrayal of these great sacrifices if we were to stay our armies now in the hour of their triumph. The new Spain would be a land of justice, clemency and fraternity, with a place for everybody."

Rand Service For Blood Transfusion

The Johannesburg Medical Graduates' Association have inaugurated from last week a Rand blood transfusion service, the object of which is to supply blood for transfusions at any time of the day to all Rand hospitals. It hopes to organise an emergency service, either by motor car or aeroplane to other centres of the Union. Up to five years ago, blood for transfusion was given by a few medical students, or by relatives of patients. As the practice became more widespread and people accustomed to it, the demand for transfusions increased so much that the few medical student donors were unable to carry on. At that time a fee of £1 1s. per 100 c.c. of blood were paid. Donors joining the new organisation will have to give their blood voluntarily and free of charge. The money deriving from the services will be used for the expenses of the organisation, and if there is any balance it will be given to charity. Parallel services will be arranged for non-Europeans, the donors being non-Europeans. A permanent full-time secretary is to be appointed. It is also intended to investigate the storage of blood, as has been done in Spain and China, to provide a useful emergency service to places in need.

B. W. CANEY
—Jeweller—
166 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes. 11th

Wedding

The marriage took place last Sunday, November 28, at the Depot Road Hindu Temple, between Mr. Soobramanion (Tommy), second son of Mr. and Mrs. S. Namasevayam Pillay of Moltono, C.P., and Miss Thayar Ammal, youngest daughter of Mrs. P. K. Naidoo of Johannesburg. There was a large gathering present and music was supplied by the Young Men's Vedic Society Orchestra, and a cello programme and records were supplied specially for the occasion by Messrs. Choonilal Bros., the well-known merchants of Verulam and Durban. The nuptial ceremony was performed between 11 a.m. and 12 noon. The bride and bridegroom were the recipients of numerous valuable gifts and telegraphic messages of congratulations from all over the Union. Hundreds of guests were entertained to a sumptuous dinner after the ceremony.

Obituary

Death Of Mrs. Sam

WE deeply regret to record the sad death, which was discovered under tragic circumstances last Friday morning, of Mrs. Thavarmmah Govindoo, the beloved wife of Mr. R. Govindoo, better known as Mr. Sam. Mrs. Sam, it is presumed, was murdered by some unknown culprit on Thursday, November 25. She was missed at her residence, at 35 Nael Road, Mayville, from 3 p.m. on that day, and her dead body was discovered at about 6 o'clock on Friday morning in a well nearby, with a piece of cloth tightly fastened round her throat. The funeral took place on Saturday afternoon at the Queen Street Cemetery. The late Mrs. Sam was one of the pioneer settlers of the Phoenix Settlement. She was of a quite disposition and was well liked by all those who knew her. She stayed at the Phoenix Settlement from the time of its inception in 1904 to 1918, when she left with her husband and children to settle in Durban. Mrs. Sam was the mother-in-law of Dr. M. G. Naidoo, of Durban. She leaves behind her husband, four daughters, one son and a large family to mourn their sad loss. We extend to them our heartfelt sympathy.

Death Of Mr. Sorabjee Eduljee Jinwala

The death took place on Wednesday morning after a prolonged and agonizing illness, of Mr Sorabjee Eduljee Jinwala, an old and well-known resident of Lourenco Marques. The late Mr. Jinwala leaves behind him three sons and a large family to mourn their sad loss. We extend to them our heartfelt sympathy.

Death Of Mr. Juggath Maharaj

A large crowd was assembled at the cremation of the late Mr. Juggath Maharaj at the Verulam Hindu Cemetery on Wednesday, November 24. The late Mr. Juggath Maharaj was born at Verulam and was a resident of the district for nearly 75 years. He leaves behind five sons, three daughters and a large family to mourn their sad loss. The family wish to express their sincere thanks to the headmaster and staff of both Dunlott and Verulam schools, Verulam Digawali Sports Union, Verulam Temple Cricket Club, Messrs. S. R. Maharaj and L. Rajcoomar for floral wreaths, and to all who had assembled at the crematorium to sympathise with them in their sad loss.

The Sporting World

Mayville District Indian Cricket Union

The first annual general meeting of the above Union was held at the office of Mr. D. A. Chetty, 137 Smith Street, Durban, on Thursday, November 11. Mr. R. Mahabeer was in the chair. The following officials were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. E. M. Olsen and C. D. Boulton. President: Mr. R. Mahabeer; vice-presidents: Messrs. R. N. Naidoo, S. R. Peters, S. P. Pillay, B. Tripathi, M. Patel, S. Rajpaul and S. M. Pillay; hon. secretary: Mr. Jack Nadasen; hon. treasurer Mr. S. R. Peters; hon. record clerk Mr. Ahmed Kajee; hon. auditor: Mr. N. Sallaphon; executive committee: Messrs. R. Mahabeer, Jack Nadasen, S. R. Peters, S. P. Pillay and E. M. Olsen; delegates to the Mayville District Indian Sports Grounds Association: Messrs. R. N. Naidoo, S. M. Pillay and Jack Nadasen. It has been decided that the fixtures be commenced on December 5, with a friendly match between the Sastri College Cricket Club and the President's XI. Match commences at 10 a.m., and all sportsmen are invited to the opening function. Clubs in the district are requested to send in their affiliations to the secretary, Mr. Jack Nadasen, c/o 137 Smith Street, Durban.

By "Rambler"

South End Hinds C.C (Port Elizabeth)

The above club met Uitenhage in a cup match at Uitenhage on Sunday, November 21. Some good performances were witnessed by the players of both teams. South End took the knock first and were able to reach 88 of which N. Dunley scored 33, which included 4 fours. M. H. Kara capturing 6 wickets for 13 runs. Uitenhage, first innings 35. The only batsman to show form was M. H. Kara in scoring 24 not out, Dunley taking 4 wickets for 13 runs. South End entered their second venture disastrously, the first six wickets falling for 17 runs. Then, D. Days started to bat at a brisk pace, and made matters look more lively. He scored 24 not out which included two fours. The score was 58, and this time S. Rajanjee was successful in capturing 5 wickets for 13 runs. Faced with the task of scoring 74 runs to obtain an outright victory, Uitenhage's opening batsmen started confidently. The first wicket fell at 37 when N. Moror was bowled for 15. It was not long afterwards when the side was out for 50 runs. T. Makan being the only bowler success ful in securing 6 wickets for a small total of 18 runs. South End thus won the match by 24 runs.

Gwanda F.C. Vs. Messina F.C.

The final match for the Naik cup was played at Wentworthson recently. The game was exciting and was watched by a crowd of visitors from Messina and elsewhere. The match was won by Messina by 2-1. On the conclusion of the play, the donor of the cup, Mr. M. H. Naik, made a short speech and presented the cup to the winning team.

"WANTED indentors to collect orders for our Attars on commission or salary basis or both, all over South Rhodesia, Nyasaland, P. E. Africa, and Madagascar, jointly or separately."
CHHEDIRAM MOOLCHAND,
Perfumery Kothi No. 32,
Kannuj, India.

To Club Secretaries

Secretaries are requested to send in their reports for publication to reach us not later than Wednesday mornings.

YOU CAN RELY ON CYMA

When we think of Switzerland we think of watches — the finest watches in the world. But many people make the mistake of thinking that any Swiss watch is a model of perfection. Even in the Swiss watch family, there are black sheep! Cyma is your safeguard — your guarantee of infallible accuracy. The world's most up-to-date machinery has made Cyma, and fifty million people today rely on Cyma never to waste a second. Precise, elegant, finished with workmanlike skill...it's high time you kept time with a Cyma!

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST
You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.
STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.
HOW TO STUDY
[illegible] YOU. You fix your own time, set the [illegible] THAT TO YOU
[illegible] PLEASANTLY. [illegible] necessary, [illegible] TUITION. Diploma-makers' difference.
IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION.
It costs nothing to enquire about the many courses conducted by us
WRITE TO DAY. There is a diploma
THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).
Mr. C. L. Peter F. Com. Sc.A., A.I.P.A. (S.A.), A.I.T. (Engd.) is in charge of [illegible]
232, Grey Street, Durban 1250

DIWALI SPECIAL NUMBER
OF
"INDIAN OPINION"
Profusely illustrated and full of interesting reading matter for young and old
PRICE 1s.
Obtainable in Durban at the following places:
PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOM, Grey Street.
SINGH'S CAFE, Grey Street.
SUNBRAND TOBACCO WORKS, Grey Street.
NARANJI VALLEBHJI'S TEA ROOM, Brook Street.
K. R. PILLAY, Alice Street.
And From: Manager, "Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
64, Wicks Street And 60, Wicks Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Moss Street And 60, Wicks Street,
VERULAM

Cable & and Tel. Add
"Advocate"
Phone 21008
" 3661
Durban
Phone

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES. BORDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/-, 105/- & up to £20
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/- & up
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/- & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in. & 45 in width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 2/9, 3/- & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/- & up.
LATEST BLOUSES To Match SARRIES price from 11/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES In ALL SHADES from 55/- 95/-, £25/- & upwards.

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Bowls Etc.
Jardines Engraved Trays
Various other Lines
At Special Reduced Prices.
Harmoniums, Tables, Gramophone, Records & Musical instruments At Book Bottom Prices
Indian Confectionery Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.
Midwest Radios & Radio Gramos from £25, £35, £35, £45 & up
Marble Tea Salads from 12/6, 17/6,
Suitable for Xmas Presents
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેઃ
૬૪ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જપાન તથા હિંદથી આવે છે બનારસની મીનાકારીવાળી અને સાદી, તેમજ બાલચાલની ખુબીદાર સાડીઓ રૂા. ૬૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી લઈને રૂા. ૨૦ સુધીની બનારસથી ખાસ મંગાવવી આવેલી છે.

ડરબન બ્રાંચની સાડીઓ રૂા. ૨૫ આના રૂા. ૬૫ થી ફેન્સ બાલચાલની બાલચારી સાડીઓ રૂા. ૧૨–૬ આને રૂા. ૧૭–૬ થી ઉપર.

ક્રસબનું ક્રેપ–ડી–શીન રૂા. ૩–૬ થી પાર ૬૨ ઈંચ આના ૪૫ ઈંચ પહોળ.

સાડીનું બેસ્ટ ડીકાણનું કપડું, ૮૪ ઈંચ પહોળ પારની, રૂા. ૧–૬, રૂા. ૧–૮, રૂા. ૨–૦ આને તેથી ઉપર

ઝરીવાળી ગોલ્ડી બનારસ્ટ સાડીઓ રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૫, રૂા. ૪૫ આને તેથી ઉપર

સાડીઓ ગેસ બનારસ બ્લાઉઝ રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૭–૬ આને તેથી ઉપર.

દરેક રંગની ઝરી કામની રેશમી સાડીઓ રૂા. ૫૫, રૂા. ૭૫, રૂા. ૧૨૫ આને તેથી ઉપર.

ફારમોર્નીયમ, તબલાં ગ્રામોફોન, રેકર્ડો આને જાતજાત વાજાંઓ ઓછામાં ઓછા ભાવે.

દરેક જાતનું ગોળીયું. ગ્રોસરી વસ્તુઓ હોલસેલ ભાવે.

માઉથપેટ રેડીયો આને રેડીયો પાર્ટસ
બાયટ્રા રૂા. ૧૫, રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૫, રૂા. ૪૫ આના તેથી ઉપર.

ક્રીસ્ટમસના પ્રેઝન્ટને લાયક બારણાના તાજ બનાવ્યા
બાય. રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૭–૬, રૂા. ૨૭–૬, રૂા. ૪૫.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
અને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૬ ડીસેમ્બર ૧૯૪૬ અંક—૪૯

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૬ ડીસેમ્બર ૧૯૪૬.

જાપાન

ડો. કેટેનલી બર્ન્સે એક પુસ્તકા પત્રદ્વારા જાપાનને પાઠવેલો હૃદયસ્પર્શિ સંદેશો જે આ અંકમાં અંગ્રેજી તેમજ ગુજરાતીમાં છાપવામાં આવેલો છે તે ખરેખર જાણવા જેવો અને મનનીય છે. જાપાન કે જે કુંક મુદત પહેલાંજ પુર્વના એક જબરદસ્ત પરાક્રમી તારા સમાન ગણાતું હતું તે તેની મહાન પ્રગતિને માટે તેની તારીફ કરનારા સમગ્ર દુનિયાની નજરમાં આજે અચાનક હલકું પડી ગયું છે. ડો. કેટેનલી બર્ન્સના પત્રપર થી આ લખતાં તેમને કેટલું દરદ થયું હશે તે સહેલાઇથી કળી શકાય છે. જાપાનનો ચીનપર નીષ્ઠુર હુમલો અને માનવજાતની હેવાનીયતભરી કતલ ઇટાલીએ એબીસી-નીયનોની કરેલી કત્તલથીજ વધેલ કિનારતી ગણાય અને યુરોપમાં હાલ પ્રવર્તી રહેલી અશાંતિને તો તે છેકજ પાછળ હઠાવી દેનારી છે.

બીજું એક હૃદયદ્રાવક નીવેદન કવીવર રવીંદ્રનાથ ટાગોર તરફથી થયું છે. કે જેનો અમુક ભાગ આ અંકના મુખ-પૃષ્ઠપર આપવામાં આવેલો છે.

કવીવરને ટોકીયોથી શ્રી. રાશબીહારી બોઝ તરફથી એક સંદેશો મોકલવામાં આવ્યો હતો જેમાં જાપાનના હીંદી વેપારીઓ, વીદ્યાર્થીઓ અને વતનીઓની વતી કવીવરને અરજ કરી હતી કે મહા-સભા અને પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂ જાપાન વિરૂદ્ધ પ્રવૃત્તિઓ કરી રહ્યા છે તે હીંદીઓના લાભાર્થે અને હીંદ-જાપાન વચ્ચેની મીત્રતાને અર્થે તેઓને અટકાવવી જોઇએ. આ સંદેશાના જવાબમાં કવીવર ટાગોરે શ્રી. રાશબીહારી બોઝને લખી જણાવ્યું હતું કે "તમારી વિનંતિની અવગણના કરતાં મને અનહદ દરદ થાય છે. મારો આત્મા વિશ્વાધ ન કરતો હોય તેવી કોઇ બાબતમાં તમે મારો સહકાર માંગ્યો હોત તો બહુજ ઠીક થાત. હું સમજી છું કે આ વિનંતિ કરવામાં તમે જાપાનીઝો પ્રત્યેના મારા દિલના માનનો ખ્યાલ કર્યો હશે." ત્યાર બાદ મુખપૃષ્ઠપર છપાયેલું છે તે જણાવીને આગળ ચાલતાં લેખવડ નીચે પ્રમાણે લખે છે:

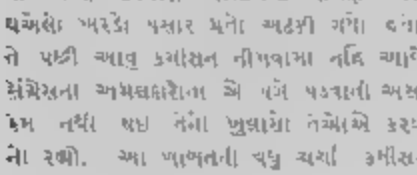
"આજકાલ જગતભરમા સભ્યતાઓના હલ્લો આ ઘોર અન્યાયની સામે જંગી ઉઠેલા છે ત્યારે તેના વાસ્તવિક વિરોધને અટકાવી શકનાર જે કોઇ આ વિશ્વમા કોઇ એક આફ્રિકાની કરકરાવીથી નથી થયા. અંતઃકરણના કોલાહલથી તે ચકચૂર ઉઠેલા છે કે જેવી રીતે બીજા વર્ષપર પૂર્વના મોકાને જાપાન પ્રત્યે માનની લાગણી ચકચૂર ઉઠેલા હતી. તેને રોકવાનો પ્રયાસ કરવાની હિંમત કરવા બદલ તો પણ મારાથી તેને રોકી નહિ શકાય. આથી, હું તમારાપર મહેરબાની નથી કરી શકતો તેને માટે મને માફ કરશો અને માનજો કે જાપાનના મારા દેશબાંધુઓને માટે બલકે ખુદ જાપાનીઝોને માટે પણ મને ઉંડી લાગણી છે. પરંતુ આજની આંતરેક્ષા કટોકટી, આંતરેક્ષા માર્ગોઓની ગત આજસા કાફલાઓની આવી રહેલી માસ બંબ કરતાં બહુજ વધારે ભયંકર અને કદરને ચારી નાખનારી છે."

જાપાન પાછું પોતાની બુદ્ધિમાં આવે અને આ આપત્તની ઘડીએ પાછાં પગલાં ભરે એ સંભવીત નથી. જો તેમ કરે તો એક તાત્ત્વીજ ગણાય. પરંતુ જેટલું સત્ય આ વાકયની અંદર રહેલું છે કે, "જેઓ તલવાર પકડશે તેઓનો તલ-વારથીજ નાશ થશે." તેટલુંજ સત્ય આ વાકયની અંદર પણ રહેલું છે કે, "ઇશ્વરની ઘંટીઓ ધીમી ફરે છે પરંતુ તે ચોકસ અને અત્યંત બારીક પીસે છે." આપણે આની ટ્રેજેડી પડશે કે જાપાનમાં આ અચાનક ગાંડપણ લાવવામા અને તેના મીત્રો અને શુભેચ્છકોની મીત્રતા અને શુભેચ્છાઓ ગુમાવી બેસાડવામાં કોઇક ઇશ્વરી સંકેતજ રહેલો હશે. તેનું અંતિમ પરિણામ શું આવે છે તે જોવાનું રહ્યું છે. દરમીયાનમાં સૌની લાગણીઓ ચિન તરફ વળેલી છે. હીંદની રાષ્ટ્રિય મહાસભાએ ચોકસ શબ્દોમાં ચિન પ્રત્યે ઉંડી દિલસોજી દર્શાવેલી છે. હીંદની સમસ્ત પ્રજાએ પણ દર્શાવેલી છે. પરંતુ આપણે દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસી રહેલા હીંદીઓજ આપણી પોતાની દુઃખની બાબતો માં ઓટલા મશગુલ થઈ ગયેલા છીએ કે બહારની દુનીયામાં શું બની રહ્યું છે અથવા તો ખુદ જાપાની ગાતુભુમી ઉપર પણ શું બની રહ્યું છે તેનો વિચાર કરવાની પુરચદ માળતી જણાતી નથી. શું આપણી નાટાલની બહેર સંસ્થાઓ ઓટલી ભરી ગયેલી છે કે સર જગદીશ ચંદ્ર બોઝ જેવી જગપ્રસિદ્ધ વ્યક્તિના અવસાન માટે ઊંડ દર્શાવવાને અથવા તો મહાત્મા ગાંધીજીની તંદુરસ્તી માટે પ્રાર્થના કરવા અથવા ચીનની આ આફતની ઘડીએ એ દેશ પ્રત્યે દિલસોજી દર્શાવવાને હીંદી કોમની એક પણ જાહેર સભા નથી બોલાવી શકાઇ? કદાચ હીંદી કોમના નેતાઓને એમ લાગ્યું હશે કે આ જગદીશ બાબતો પણ દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓને માટે કશી અગત્યની નથી; કે પછી તેઓને એમ લાગે છે કે એવી બાબતોમાં આપું મારવાથી આ દેશમાં તેઓના ચાર્યક્રમ હાલો ને નુકસાન પહોંચશે?

મીશ્ર લગ્નો

ગુજરાતી ભાષામાં આમ જબારી ગણ તના કરતા કદાચ આ બાબ લગ્નોની બાબત માં દક્ષિણ આફ્રિકાના આપણા કોમના નેતાઓ ને વધારે રસ પડશે. યુરોપીયનો અને એશીઆ-ટીકોના વચ્ચે થતા લગ્નોના બાબતમાં ઓટલી બુઝ છે તેને અટકાવવાના કાયદાની કશી જરૂર નથી એ પરંતુ નીઃશંકપણે સિદ્ધ થઇ ચુકેલી હોવા છતા સરકારોએ યુરોપીયન પ્રજાપતીઓએ કે જેઓ પોતાના રાજદ્વારી હેતુ ઓ સાધવાના માત્ર આ બાબતોનો દુરૂપયોગ

આપી શોર કરી રહ્યા છે, તેઓને મહત્વ પ્રધાનને નમતું આપવું પડયું હતું અને તેમણે સૂચવ્યું છે કે નહિ તેની તપાસ કરવાને એક કમીશન નીમવાનું વચન આપ્યું હતું. હવે સમાચાર છે કે પ્રધાનમંડળે તેમ કરવાનું ઠરાવ્યું છે. બંને ગોરા સજ્જનોના સામાન્ય સીદ્ધાંતોજ પ્રમાણે વિચાર થાનો હોય તો આવા કમીશનની નીમણૂક સામે અમારે વિરોધ દર્શાવવાનું રહેતું નથી. પરંતુ એ સારી રીતે જાણીતું છે કે મુળ પ્રશ્ન તો આજ સુધીમાંનો આપે ઓશાણાટીકો અને યુરોપીયનો અને નટીવો વચ્ચે સજ્જડ ભેદભાવનો છે. ઓશીયાટીકો આગે નેટીવો અથવા ઓશીયાટીક અને બર્બર વર્ગ (ક્રેકર્સ) વચ્ચે સજ્જડ ભેદ તેની સામે ચળવળીઓઓને કશો વિરોધ હોય નહિ. તેઓનો વચ્ચે ગમે તવ ભતીય મીશ્રણ માટે તેની તેઓને કશા ચિંતા નથી. તેઓને તો પોતાની ગોરી પ્રજાની શુદ્ધતા સુરક્ષીત રાખવાનીજ માત્ર ચિંતા છે અને આની અંદરજ ઝેર રહેલું છે. કાયદાનો ઓશીયાટીક પ્રજાનું અપમાન કરવા વિરોધ બીજો કશો હેતુ નથીના. આને આ કારણથીજ દીક્ષા કાયે તેનો વિરોધ કર્યો હતો એમ માનવામાં આવ્યું હતું કે જોહેનીસબર્ગના અમલદારોએ યુનીયન સરકારને પગે પડીને ઘેલી નાખેલી અરજી આવી હતી, કે જેને પરિણામે ઓશીયાટીકોને ગોરી ઓરતોના નોકરીપર રાખવા નો ધંધો કરનારો પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ થએલો ખરડો પસાર થતો અટકી ગયો હતો, તે પછી આવું કમીશન નીમવામાં નહિ આવે. કોંગ્રેસના અમલદારોના એ પગે પડવાની અસર કેમ નથી થઇ તેનો ખુલાસો તેઓએ કરવા નો રહ્યો. આ બાબતની પણ ચર્ચા કમીશન ના સભ્યોના નામો આને મર્યાદુચિત જાહેર પડતા સુધી અમે મોકુફ રાખીશું.

યુનીયનના અપંગો માટે સોર્ હરટીંગ્ટનની આદરણીય સખાવત

શ્રીયુત હરટીંગ્ટન એક અબજપતિ સોર્ નરફીલ્ડ અનેક આદરણીય સખાવતો કરતા રહ્યા કરે છે જેમાની એક અપંગોની સારસંભાર અને મદદ માટે પા. ૬,૫૦,૦૦૦ ની દક્ષિણ આફ્રિકાને કરેલી છે. વળી એ સખાવત વર્ણી કે દર્દીના એક વિના સાર્વજનિક હિત અર્થે કરેલી છે. તેને આંગે નાતાલના દરેક દર્દીના અપંગોની સ્થિતિની તપાસ કરવા અને તે પર રીપોર્ટ કરવા ગયા તા. ૧૭ મીએ એક કમીટી નીમાઇ છે. સોર્ નરફીલ્ડના પ્રતિનિધિઓ માસ નેંગલ અને પ્રોફેસર ગરડલસ્ટન આ નવી નીમાએલી કમીટીના સાથે આ પ્રાંતના અપંગોની સ્થિતિ વિશે અને સોર્ નરફીલ્ડની ઉદાર સખાવતોના ખર્ચના સંબંધમા ગા રીતે ઉપયોગ થઇ શકે તેને વધારે સારી કરવાને ડીસેમ્બર તા. ૨૮ મીના અરસામા કરવા આવી પહોંચ .. કમીટી તરફથી એવી સુચના થઇ છે કે હાલ કેમમાં જેટલા અપંગો હોય તેમના સંબંધમા સમગ્ર વિગતો કમીટીના સેક્રેટરી ના. ઓ એડમ્બર્ગીયર કરણ ના વીરી હોલના બેસમેન્ટના ગોડનગે આવતી પાછલે બપોરે ત્રણેક વાગતા આવે કે જેથી અપંગોના વતી રહેવા પ્રતીનીધિઓ તેઓને પણ હાજર કરી શકાય. અમો આશા રાખીએ છીએ કે આ કમીટીએ ચાંપવામાં આવેલી લોખ ત પ્રત્યેક હાલ પોતાના જે બાકીઓ આ બાબતથી સમાધાન ના હોય તેઓને અબુકાર કરવાની અને પોતાના અપંગ બાકીઓને વિષે લાગવાના આવેલી તાજેતી કેમની કમીટીને પુરી પાડવાને પોતાનું બનતું કરવાની પોતાની ફરજ સમજશે

રાષ્ટ્રિયશાહ્રતની મજબુતી

રોયલ એકેમાપર સોસાયટીની વીન્ટરપુલની શાખાના એક સંમેલના મેળાવડામાં બોલતા કરતાં સંસ્થાન પ્રાંતોના નાયબ પ્રધાન સોર્ હાર્ટોંગટને ફરિયાપાર તાજ મલ્યા પ્રત્યેના ભક્તિ ભાવ વિશે સુચન કર્યું હતું તેમણે જણાવ્યું કે ઇંગ્લાંડ અમેરીકા ગુમાવ્યું હતું કેમકે અમેરીકાનો સાથે નજીકનો સંબંધ રાખવા કે તાના સંસ્થાનોને સમતા પ્રશ્નો સમજવા વિના તેણે ઝઘાટ દોષથી તેનાપર રાજ્ય ચલાવ્યા અને અંકુશ રાખવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો પરંતુ આજે તે પાઠ શીખેલું છે અને રાજ્યોતાને સ્વતંત્ર સંસ્થાઓ વડે પરાગે બાયતસેસા છે. વધુમાં તેમણે જણાવ્યું કે "આ નવી રાજકેતરાજત, જુનકોમાની એકેના કરતા વધારે દઢતાને સરલતાપેક્ષી છે. તે મધ્યસ્થથી કામ પણ બનની બાબજબરી કે આંકુશપર રચાયેલી નથી પરંતુ કેવળ આત્રા, વિશ્વાસ, અને સુજોગ્યા પર સ્થપાયેલી છે. તેણે પણે સમ્રાટ માર મહેલો છે કે જ્યાં બીજી કોમ પણ મૂતકાળના સહેનરાજત તો ટુકીજ પડી હોત. અને હું માનું છું કે હજુ પણ કમભાગ્યે જે તેનાપર આફતો આવી પડશે તો તે પણ તે સહી શકશે" સોર્ હાર્ટીંગટને બ્રીટીશ કોમનવેલ્થની સમાન દરજ્જાનો, સત્તામા, અને હકો ભોગવી રહેલા પ્રજાઓના ઇરશ તરફ ધ્યાન ખેંચી જણાવ્યું કે તે પ્રજાઓ સ્વતંત્ર રીતે એક બીજી સાથે હળેમળે છે સમાનતાથી સલાહોની આપ લે કરે છે અને પ્રત્યેકને પોતાની સ્વતંત્ર પાર્લામેન્ટ છે અને તાજની સાથે માત્ર સમાન પ્રેમ અને ભક્તિભાવથીજ જોડાયેલી છે. એ હકીકતથી ગર્વ ઓઠવી નાબુદ છે ન તેને નુકતાં જરાપે પાર ન આવે છતાં એટલી મજબુત છે કે હું માનું છું. કે તે સૈકાઓ સુધી ટકી રહેશે." દક્ષિણ આફ્રિકામાં બન્ને ગોરી પ્રજાઓ પોતાના જુના અને ગોરી સામ્રાજ્યને રજાચવામાં જે કુરબાનો આપી રહી છે તેની તેમણે તારીફ કરી હતી

આપણે આશા રાખીશું કે કોર્ હાર્ટીંગટનના શબ્દો ખરા પડે. અને કે દક્ષિણ આફ્રિકાની ગોરી પ્રજાઓના નેતાઓ કરેલી તારીફમાં ખુશા બા વિલાય બીજું કશું જણાયું નથી. કેમકે ખરી હકીકત તો એ છે કે એ બન્ને પ્રજાઓ વચ્ચે ઝઘડાજ કહી નહિ હતા તેટલાં આજે વધી ગયા છે. વળી નુ ઉદાહરણ દીક્ષિણના, કે જે રાષ્ટ્રિયશાહ્રતનુ મોટામા મોટું અને મુખ્ય અંગ છે, તેના સંબંધમા પાર હજુ નથી થાંખ્યું! બીજું સંસ્થાનોએ તો વસ્તુતઃ ઇંગ્લાંડની પાસેથી મેળવી સ્વતંત્રતા મુદ્દલી પાંખેલી છે જ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકાને તેમ નથી કરી શકાયું, કેમકે તેનાપર ઇંગ્લાંડે જબરદસ્ત કાબુ રાખેલો છે. આપણે આશા રાખીએ કે કોર્ હાર્ટીંગટનના શબ્દો પાર ઇંગ્લાંડ બહુ મોટું ધન વહેલા મોડું રહેશે

ઈદ મુબારક!

સોમવાર તા ૨૭મીએ ઇસ્લામી આલમ પોતાનો મહાન પવિત્ર તહેવાર ઉજવશે. જેમ દિવાળી પ્રસંગે આપે કહી ગયા તેમ આ પ્રસંગે પણ કહેવું પડશે કે દુનિયા માત્રને માટે આ સમયના જ્ઞાનદિન પ્રસંગો એક પ્રથા તરીકે આપણે ઉજવીએ છીએ પરંતુ તેનુ મહત્વ તે તે મહાત્માઓજ હતુ આજે દુનિયાની પરિસ્થીતીની ગતીમાં તેનું પરિવર્તન થઇ ગયું છે. બીજા ધર્મોમાં ખ્રીસ્તીઓ પોતાનો ક્રીસ્ટમસનો તહેવાર પણ પૂર્વે હતો તેવો હવે રહેશે. પરંતુ કયા રહ્યું છે આજે એ પ્રસુષ્ટીતત્વના પવિત્ર સિદ્ધાંતોનું પાલન, એજ રીતે દુનિયાને અને ખરેખાનીઓને વિષે પણ કહી શકાય આજે ધર્મનું પાલનને બદલે બંધન થઇ રહ્યું છે તેથીજ જગતમા ઉપદ્રવો અને અશાંતિ પ્રવર્તી રહ્યાં છે. બદલા મુજ દિને ઇસ્લામી ભાઇઓ કાંઇ આનંદ શુજવે પરંતુ તે સાથે ખુદાને નમ્રભાવે બંદગી કરે કે "અમારામાંથી ઝેરવેરની લાગણીઓ દુર કરો અને તમે પેદા કરેલા સમાજ મનુષ્યોને અને ઇશ્વર તરફ પ્રેમભાવ રાખવા આસરથી ઇસ્લામ ધર્મના સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવાની શક્તિ બક્ષો કે જથી એ ધર્મ આગે ઝળકતા રાખી સમાજે અમને તમ કરી અમે તમને વફાદાર રહી શકીએ" ખાસ પણ અમવાદ સિવાય સર્વ ધર્મીઓએ આજે દીનભાવે એ બંદગી કરવાની છે. અમારા ઇસ્લામી વાચકોને એ બંદગી કરો એવા અને ફુવાઓ સાથે તેમને અમે ઈદ મુબારક કહીએ છીએ.

મહાત્મા ગાંધીજીની તંદુરસ્તી

પ્યારીબા મી મહાદેવ દેસાઇ તરફથી નીચેનો તાર મળ્યો છે.

> "મહાત્મા ગાંધીજીની તબીયત ધીમે ધીમે સુધરતી જાય છે. સ પૂર્ણ બને લાંબો આરામ લેવાની તેમને ફરજ પડી છે."

જાપાનની પ્રજાને ખુલ્લો પત્ર

અઠવાડિયે તા. ૧૭મીના મદ્રાસના 'ગાંધી અંક' પત્રના તા. ૪. રંટનલી જેન્સે "જાપાનના લોકોને ખુલ્લો પત્ર" લખ્યો હતો. ગયા ઇંગ્લિશ વિભાગમાં તેનો ગુજરાતી અનુવાદ આપી આવ્યા છીએ:

"આ ખુલ્લો પત્ર લખવો કે નહીં તે વિષે મારે કેટલાય મહિનાથી વિચારણા ચલાવવી પડી છે. પરંતુ આજની દુનિયાની સ્થિતિમાં માણસે ચોક્કસ વલણ ધારણ કરવાના પ્રસંગે પણ ઘણી વખત ઊભા થાય છે. આ પત્ર હું ઘણી દરકારપૂર્વક લખી રહ્યો છું. પ્રથમ તો હું માનું છું કે હું જાપાનનો એક ખરો મિત્ર હોવાનો દાવો કરી શકું છું અને જાપાનના લોકોને માટે ઊંડું માન ધરાવું છું. બીજું, મારો પ્રમાણપત્રો લાગે છે કે જાપાનના લોકોને તેમ્બેકના વર્તમાન નેતાઓ, ખાસ કરી લશ્કરી નેતાઓ, બાંટી દિધાએ દોરી રહ્યા છે. ત્રીજું મને લાગે છે કે આ આપ જનતાના લાખો લોકો નરકની યંત્રણા વેઠી રહી છે અને તે બની શકે તો તે બંધ થવું જોઈએ."

તિરસ્કાર અને ભય

"હું ક્યાં રહ્યો છું ત્યાં સુધી ચીન તરફની તમારી વર્તમાન તિરસ્કાર અને ભય વચ્ચે ઝોલાં ખાય રહી છે. તેની પ્રજા અને તેની પ્રજા ને માટે તિરસ્કાર અને ચીન ને આક્રમણખોર પ્રજાતિ કરી રહ્યું છે તેને મારે ભાર ભાય. તમારા તિરસ્કારની પ્રજાઓ તો કયે જતી રહી છે. ચીનની વીરાણ પ્રજાતિ તેના એ દલીલ કયે નબળા થકતી નથી. એટલે તમારા હાસ્યના આક્રમણનો પાત્રો રહેલું બધું કારણ તો બળજ છે. તમને એવું લાગતું જણાય છે કે ચીન ઉપર તમારે કાબુ મેળવવોજ જોઈએ તો જ આજેજ મેળવી લેવાનો વખત છે કેમકે રશિયને તેનું બળ બહુજ વધી જાય. બીજી પ્રજાઓ દલીલો એને તાજાકે લાગે છે. બધું કારણ માત્ર આ એકજ છે. તમારે ચીનપરનો કાબુ જોઈએ છે એ વસ્તુ ચોખ્ખીજ છે.

બળાત્કાર અને બીકણતા

ચીન ઉપર કાબુ મેળવવાના બાબતમાં તેને અમર કરવાના બે માર્ગો છે, એક બળાત્કારનો અને બીજો બીકણતાનો. તમે પ્રથમ માર્ગ પ્રસંદ કર્યો છે. પરંતુ તેના બાબે એ થાય છે કે એક મોટા અને કાયમના ઝઘડાની પરંપરા જોવામાં તમારી તારીફ કરવું જણાય. અને તમને તેના લાવિ તેના તરીકે સમજવું હતું. પ્રથિવના બહાદુરોની લાગે તેના દરેકના તમે રક્ષણકર્તા થઇ પડશો એમ તે માનતું હતું. ટકવાની તો તે તમને બુદ્ધ એસોસીએશનજ ફેકવા કરી કરીને બાપવા લાગી ગયેલા તેના આંતિ આક્રમણ પચ્ચે જોવા લાગ્યા. તમારા પ્રયત્નથી તમે ચોરાયાનું નેતૃત્વ ગુમાવી દીધેલું છે. તમારા હાથમાં તે હતું પરંતુ તમારા બહાદુર બનીને ચીનના ઝઘડતાં અંગના ટુકડા કરવા લાગી પડીને તમે તેને ફેંકી દીધું. ચીનના, બલકે આખા એશીયાના આત્માના તમે રાજા બની ગયા હોત પરંતુ તમારા હકદારી નેતાઓની સલાહથી બળાત્કારનો માર્ગ પસંદ કરીને તમે તે ગુમાવી દીધું. તમારી જીવનદોરી વેપાર છે. પરંતુ જે લોકો તમને મદદકારના હોય તેઓ પાસેથી તમે વેપાર કરી રીતે મેળવી શકવાના હતા? અને તેઓ તમારી સાથે વેપાર નહિજ કરે. એટલે તમારી તમપ્રાર કરી તમારી જીવનદોરીને જ કાપી રહ્યા છે.

ધર્મરૂપ અસ્તિત્વ જરૂરનું છે

જો તમે એમ કહેતા હો કે, યુરોપ કરી રહ્યું છે તેજ તમે કરો છો, તો મારો તમને પ્રત્યુત્તર એજ છે કે બે સર્વોપરિતાસ્થા એક સ્વતંત્રતા સાપડવી નથી. અમે યુરોપે તો સ્વતંત્રતા ગુમાવેલી છે. પણ યુરોપ બીજાઓ પર બળાત્કાર કરવાથી તે માટે જે તેનાં દુષ્કાર્યરૂપ નથી! એજ વસ્તુ તમારી ઉપર આવી પડેલી છે, મારા બાબેજ તરીકે જોવાનો હું ઉપાસના કરું છું તેનો એવો અર્થ છે કે "તલવાર ઉઠાવનારો તેનો તલવારથીજ નાશ થશે." આજે યુરોપની પરિસ્થિતિ એ એ વસ્તુ સીધ કરતી! યોગ્યતા કાયદાઓપર યુરોપ જનતાના મોટા ભાગોપર બળાત્કાર ચલાવી રહ્યું હતું. અને આજે એ તલવાર તેના પર તૂટી પડેલી છે અને તેનાથી તે નાશ પામી રહી આણ્વીપર છે ચ્યારનું અસ્તિત્વ જરૂરનું છે. અને તેના બચાવનું ત્રાજવું પુર્વ કે પશ્ચિમ કે પર્વત તોલું નથી. તમારો પણ બચાવ એજ ત્રાજવાપર તોળાશે. આ દલીલનો આધાર નીતીપર રહ્યો છે અને તમે અન્યાય અને બળાત્કાર રોપવો તો આજે નહિ અથવા કાલે નહિ પરંતુ જ્યાં સુધી ધર્મરૂપ અસ્તિત્વ છે અને તેનો કાયદો પળનો છે ત્યાં સુધી એક દીવસ તો તેનો પાક તમારે ચાખવોજ પડશે.

આવી ચેતવણીથી મારે લખવું પડે છે તેનો મને દુઃખ થાય છે પરંતુ હું એક બીજાને ઘણી રહી છું અને મારા શબ્દોની અંદર નીરાશાના પડ રહેલા છે. જે એક મુદ્દાજ જાપાનની અને તેના નેતૃત્વની આશા રાખી હતી. આજનું લડાયક જાપાન મારા દયાને આકર્ષતા જાપાનના કરતા જુદું છે. તેથી હું ઇચ્છાપૂર્વક ચીનની આવેગો છું અને તેના આત્મપરાજીઓને પોતાના ઘોર અત્યાચારો માટે પસ્તાવો અનુભવ જોવા છે. તેઓ ના દીક્ષા પછી ગયેલાં યુદ્ધો તેઓપર ગરબ્યું ગર્વીલી રહેલા બાબાઓ તરફ કરેલા જે નીહળ્યાં છે. તેઓએ કંઇ બાકી રહ્યું હોય તો તેઓ ચીનમાં આ ગામવાસીઓ સાથે કરી રહ્યાં છે. આ સમજણ કેટલું અસહ્ય લાગે છતાં જીનજરૂરી થઇ રહ્યું છે!

ધિક્કાર અને યુદ્ધનું વરદ

એક મીત્ર તરીકે મારી તમને ખાતરી છે કે તમને ધિક્કાર અને યુદ્ધના નરકમાં ધકેલી જનારાઓને તમે ન સાંભળો. તેને બદલે તમારા વધારે સમજુ રાજનીતીજ્ઞોને સાંભળો ; જેઓ ચીન સાથે મીત્રતા કરવાનું કહે છે, અને જ્યાંથી માર્ગ ચુકયા છો ત્યાં પાછા ફરીને આવે અને ખરો માર્ગ મેળવે. ખરો બળવાન તેજ છે ; જે પોતાની ભૂલ સ્વીકારે છે. નબળો માણસ કદી સ્વિકારતો નથી. પોત મોટો છે તેમ કબુલ્યા છતાં તે પોતાનો અધિકાર આગ્રહ રાખે છે. નબળે એવા બળવાન બનો અને પાછા વળી આપણા અંતઃકરણપુરનું તમારું નૈતિક નેતૃત્વ પુનઃપ્રાપ્ત કરો. મેં બહુ મોટું પગ પૂંજી નથી માનતો. જો ચીનના પક્ષમાં જબરાણદાર નેતાઓ માથે પોતે કરેલી છે. અને મને ખાત્રી થાય છે કે તમે બળવાનનો મીત્રતાનો હાથ તહેદિલ પણાથી લેવાને ખુશ છે. પરંતુ તે સાથે તમારી દાક્ષણી વલણ અને હેતુનો ગરબાતિ કબી માગનો કરવાને પણ તેઓ તૈયાર છે. અને જ્યાંનો મત તેઓની તરફ વળતો જાય છે. ૬ માર્ગ ૬ - એ મત જો જબરા કરી છે અને તેથીજ આ કબુલાતી મે' હીમત કરેલી છે

ઉંડા દરદની ચીસ

જો તમે એમ માનતા હો કે મેં એક તરકીબ બાબત કહ્યું છે તો મારો જવાબ એ છે કે મેં બાબત કરતા માણસ નથી. મારા અંતર ના ઘસેલાં ઉંડા દરદની એ ચીસ છે. ગયા ઓક્ટોબર ૨ જો કહ્યું છે તેથી કંઈ જુદું ચીનના મિત્રોમાંને તેઓના રાષ્ટ્રિય ઇતિહાસમાં સર્વથી નજાકતવાળા આત્મ બલિદાને ખરો નથી કહ્યું. જોયા વધુ તો હું અમેરીકાના મારા પોતાના લોકોની મુસાકાત લઇને આવ્યું છું અને જેઓએ મને સાંભળેલો ૬ એવો જણ્યું છે કે મારા પોતાના લોકોને પણ તેઓના રાષ્ટ્રિય યુદ્ધો માટે કેવી જબરાગા ૬ મુખ્ય આદર રાષ્ટ્રિય યુદ્ધો માટે રહ્યો છે તે તમારા લોકો માનવર બાહમણ કરી રહ્યા છે તેજ છે એ યુદ્ધો માનવા લાગે છે, આંતરરાષ્ટ્રિય શાંતિના વીરુદ્ધ છે, અને તમારા પોતાના લાભોની વિરૂદ્ધ છે, અને આમારા બચાને માટે લડે છે બાકી શકતા હતા તેનાથી પણ પીરૂદ્ધ છે. પાછા જાઓ અને જ્યાંથી માર્ગ ચુકયા છો તે નદિ ચુકયા દોત અને તમે જેવા દોત તેવા કરી બતો, અને અમે વફાદારી પણ આશા રાખ્યા સીવાય તમારી પાછળ ચાલી શું ત્યારે તુરત એ પ્રશ્નનો આ બાબામ તમારા દરદોને ના ભુલી અને તમારી પાસેના ગરકૃતિક, નૈતિક ૬ માર્ગદર્શક કયુ પણ સ્વિકારી શકતા નથી અને કદાચ તમારો આખોક બહીષ્કાર પણ કરવાની અકલને દરજ્જ કરશે તમે આમારા માત્રા દોષ આકમ કયતાં આપણે દેવું જરાક આવે છે

૮૮ વરસ પહેલાંનો એક પત્ર

૨૧, ના. ગોપાળ હરિ દેશમુખ મહારાષ્ટ્ર ના એક પ્રસીદ્ધ લેખક અને સુધારક થઇ ગયા. 'લોકહિતવાદી' ની સહીયા તેઓ મબલક અને ઓજ નામે ખાનીતા થયા હતા. તા. ૨૩ ના સપ્ટેમ્બર ૧૮૪૮ ની તારીખનો **મધ્યપાન** ઉપરનો તેમનો એક પત્ર (નં ૭૬) તેમના મૈમલમંદગાર પ્રસિદ્ધ થયેલો છે. મરાઠી 'ગોદશાહકાળ' માસિકના ઉકસા અંકમાં તે પ્રકટ કરવામાં આવ્યો છે. ૮૮ વર્ષ પર આ કુરદરતી લેખકે જે અંદેશો તે આજે પણ કેટલું બધું સાચું પડે છે, ન કે એ જમાનાની કારેલા નીચેના ઉતારાઓ પરથી માલુમ પડશે. કિ. ઇ. મ.)

"ધિનાંનિ વિશેષા. કાલમાં અંગ્રેજી રાજ્ય થયા પહેલા લોકોને સહજપણે રસ્તે ચલાવવાનું તો આજુબાજુ હતો. પણ બહુ ભયંકર અને દરવરોયા બધનારા એક કુટુંબ લોકોમાં પ્રગટ થયો છે: તે કયો પુછશો તો દારૂ પીવાનો. પુર્વેના રાજ્યમાં કોઇ દારૂ પીતું નહિ તેમ ઉત્પન્ન પણ કરતું નહિ. બાજીબા સેમજ મરાઠા રાજ્યકર્તાઓ દારૂ ઉત્પન્ન કરનારાને નીચ માનતા, અને જે દારૂ માટે પોતાના ઝાડો બાપે તેનો અધિકાર ગયો. અંગ્રેજોમાં તો એવી રીત હતી કે દારૂ બાળનારો દારૂ આપે આડો ઉતરે તો દરબારદોષ માટે નહાવું પડતું.....તે કોઇ અતિશુદ્ધ વગેરે માટે (દારૂની) દુકાન માટે તો તે કોઇ ખુણામાં ચોરી છુપીયા બાંધતો. પણ કરી લો કોઇ જાતીજ નહિ, અને આવિક લોક ત રહતે જતા આવતા નહિ. વળી, સરકાર લોગા વેપારી પાસેથી ઉત્પન્નની આશા કદી કરતી નહિ આવી લોકોને તે મનાઇ કરી શકતી. પણ હાલની સરકારની વર્તણુંક બહુ ઉલટીજ છે...જુઓ, સરકાર બોલની રિયોત પ્રત્યે જવાબે તેનો ને રાખે તમારી દારૂની વલણ અને હેતુનો ગરબાતિ કબી માગનો કરવાને પણ તેઓ તૈયાર છે. અને જ્યાંનો મત તેઓની તરફ વળતો જાય છે. ૬ માર્ગ ૬ - એ મત જો જબરા કરી છે અને તેથીજ આ કબુલાતી મે' હીમત કરેલી છે

ઉંડા દરદની ચીસ

જો તમે એમ માનતા હો કે મેં એક તરકીબ બાબત કહ્યું છે તો મારો જવાબ એ છે કે મેં બાબત કરતા માણસ નથી. મારા અંતર ના ઘસેલાં ઉંડા દરદની એ ચીસ છે. ગયા વધુ તો હું અમેરીકાના મારા પોતાના લોકોની મુસાકાત લઇને આવ્યું છું અને જેઓએ મને સાંભળેલો ૬ એવો જણ્યું છે કે મારા પોતાના લોકોને પણ તેઓના રાષ્ટ્રિય યુદ્ધો માટે કેવી જબરાગા ૬ મુખ્ય આદર રાષ્ટ્રિય યુદ્ધો માટે રહ્યો છે તે તમારા લોકો માનવર બાહમણ કરી રહ્યા છે તેજ છે એ યુદ્ધો માનવા લાગે છે, આંતરરાષ્ટ્રિય શાંતિના વીરુદ્ધ છે, અને તમારા પોતાના લાભોની વિરૂદ્ધ છે, અને આમારા બચાને માટે લડે છે બાકી શકતા હતા તેનાથી પણ પીરૂદ્ધ છે. પાછા જાઓ અને જ્યાંથી માર્ગ ચુકયા છો તે નદિ ચુકયા દોત અને તમે જેવા દોત તેવા કરી બતો, અને અમે વફાદારી પણ આશા રાખ્યા સીવાય તમારી પાછળ ચાલી શું ત્યારે તુરત એ પ્રશ્નનો આ બાબામ તમારા દરદોને ના ભુલી અને તમારી પાસેના ગરકૃતિક, નૈતિક ૬ માર્ગદર્શક કયુ પણ સ્વિકારી શકતા નથી અને કદાચ તમારો આખોક બહીષ્કાર પણ કરવાની અકલને દરજ્જ કરશે તમે આમારા માત્રા દોષ આકમ કયતાં આપણે દેવું જરાક આવે છે

(પાન ૫૬૬ પરથી ચાલુ)

હારૂ લોકો બીજાને દુષ્ટ કહાયું નથી; અને તેનું આસન બહુ જબ્બરૂ છે. એક વાર લાગ્યા પછી છુટતું નથી, અને સર્વસ્વ નાશ થયા

પેલેસ્ટાઇન રિપોર્ટ

"પ્રવાસન" ના લખનારઃ
ડૉ. મરઝબાન એમ. શ્રૉફ

(ગતાંકથી ચાલુ)

રીપોર્ટની મુખ્ય ભલામણો

સરકારી અધિકારીઓએ સાક્ષાત્કાર લીધા છે. જ્યારે ગારાગારી : જર્મનોને પક્ષને ક્રમમાં વહેંચ્યા પછી ચક્ર બંધ છે, તેને સભ્યોથી ઘણા ઓછા હોદ્દાઓ, જ્યારે અધિકારીઓની નીમણૂંકો સેક્રેટરીની સર્વિસમાંથી થાય છે, બાકીમાં મુકેલા અધિકારીઓને સરકારી તાલીમ આપી પછીજ પેલેસ્ટાઇનમાં મૂકવા; મધ્ય સરકાર અને પ્રાંતિય અધિકારીઓ વચ્ચે ગાઢ સંબંધ રાખવો.

(૨) બ્યાલમોરે ઉપર લખ્યા પ્રમાણે રાખવી. તે માટે એક અંગ્રેજ અધિકારીની નીમણૂંક કરવી. જ્યાં ઘેરા રસ્તાને જલદી પૂર્ણ કરવો. એકાદ બંદર વધારવાની જરૂર પડે તો વધારવું.

(૩) કાયદાક્ષ એજન્સી કામથી મોટી સત્તા અને સરકારી ખાતાઓ ભોગવે છે. અંગ્રેજ સત્તાની સાથે એની સત્તા પણ સહયોગી રાજ્ય જેવી છે. આરબ કમીટીના બીજા પ્રદેશના પ્રતિનીધીઓ નીમી એનો પ્રકાશ કરી એમની સત્તાને પણ યોગ્ય વીકાસ આપવો.

(૪) શાંતી સ્થાપવાનો અર્થે અને ૧૯૩૭ ના પાઉન્ડ ૨,૬૧,૦૦૦ ઘટો હતા સને ૧૯૩૫ ૩૧ના પાઉન્ડ ૮,૬૨,૦૩૫ વધારો હતા અને ૧૯૩૭ ૩૮ના પાઉન્ડ ૨૨,૪૫,૦૦૦ વધારો હતા આ સુધી સંપૂર્ણ શાંતી ન વર્તાય ત્યાં સુધી આ બાબે ચાલુજ રહેશે પ્રજાકીય શાંતી માટે તરત લશ્કરી અધિકાર નીચ નાગરીક બે જણને કરતાં અચકાશે નહિ. બાકીનો સોદો યહુદીનો વધારો કુદરતી સાધ. સરહદ ઉપરથી તમને આવવા નાબુદ ન મારે સરહદ ઉપર મજબુત ચોકીઓની વ્યવસ્થા કરવી જોઇએ અને પ્રજાઓની ગીચવસતીવાળા મોટામાં અંગ્રેજ અધિકારીઓ નીમવા જોઇએ. સરહદી ૨૦ વસ્તુઓ કરવા પ્રયત્ન કરવો વર્તમાનપત્રો પરના પ્રેસ સેકસુરીશીપનો નાબુદ આગાઉથી મોકલી જોઇએ પોલીસને મજબુત પગારથી રાખવી જોઇએ. અંગ્રેજોની બોર્ડરવાર પોલીસને ઉભી કરવી જોઇએ.

(૫) આરબોની દલીલ ૨૦ ૬ વરસ આગીએ છીએ અને બોલીએ છીએ ત્યારથી યાહુદીઓના આપણ છે. આ બાબતમાં એમને આકડાબાજી રમવી નપાલ કરવી.

(૬) જર્મનોની સરથે કરારની મેન્ડેટ કાઢ રહ્યા પહેલા. ત્યાં સુધી આરબ નાના જમીનદારોની જમીન ઉપર યાહુદીઓને વેચાણ હક્ક આપવો નહિ. જરૂર પડે તો, સરકારી દેખરેખ નીચે જમીનના પાચ ગીરદાર અને પ્રજાઓનાં ભલા માટે ફેરબદલી આપવા ફરજ કરવાની સત્તા કરી આપવા હાલ જરૂર માટે આરબ નાના જમીનદારોના રક્ષણ આપવું. બનવું શકે તેવી સમઝણવાળી જમીનનો જોગવાઇ પસંદ થવા.

(૭) યુ. એસ. સ્ટેટ ઓફ અમેરીકાના યાહુદી ઓની આવકની ખાતરી છે. જર્મની બાબતમા યાહુદીઓને સ્થાન નથી. એટલા પેલેસ્ટાઇન યાહુદીઓની આવકની ખાતરી છે. જર્મની બાબતમા યાહુદીઓને સ્થાન નથી. એટલા પેલેસ્ટાઇન

તરફ એમની આવક ખુબ વધી છે. એટલે આ દેશમાં પાંચ વરસ સુધી ૬૨ વરસે બાર જાણે હજાર યાહુદીઓને જ આવવા દેવા જે અધિક માણે એવા હજાર પાકેસ્ટની મુદ્દી કામ તેમને જ દેશની અંદર આવવા દેવા. આવનાર વ્યક્તિ જે ધંધો કરવા ધારે, તે ધંધામાં તેને માટે અવકાશ છે એની ખાતરી પણ એણે કરી આપવાની રહે.

(૮) શીક્ષણ માટે અહીં સરકાર બહુ સારૂ જ કરી રહી છે બારણોમાં શીક્ષણ ઉપર વધારે ધ્યાન દેવું. બંને કોમને ધાર્મિક શીક્ષણની સ્વતંત્રતા છે. આરબો પોતાની જુની પદ્ધતીથી મુખ્યાં સ્કુલોમાં શીક્ષણ લે છે પરંતુ તેથી નીકાસ કુંઠિત થાય છે. છતાં પ્રજાસંઘના આદેશ મુજબ બંને શીક્ષણની સ્વતંત્રતા રહ્યા દેવાની જ ૧૦ આરબોના શીક્ષણ માટે વધારે ગોઠવણ અને ખર્ચ કરવા

(૯) આરબો અને યાહુદીઓ બંને પ્રજાઓ સ્વરાજનો તદન ભેદભેદ છે. પરંતુ બંનેનો કુલ એમને સત્તા આપવી નીરાંજ કરાવે છે પરસ્પરનો અન્તરાયને દીર્ઘ દરેક કોકર્હાલના ભાગમાં ત્યારે વધારે ભાગ છે બ્યુનીસીપાલીટીઓમાં જ આ તાલાવાણી અનરે પુરજા છે છતાં બ્યુની સીપાલીટીઓનાં ચર્ચાઓ કરી સુધારા કરવા જોઇએ

(૧૦) આરબોના નીચા વિભાગો શરીરમા અને મેમોના ભાગો બે વરસની મુદતમા નાબુદ થવા માનુભૂમી રચાવી જોઇએ. પેલેસ્ટાઇનના આરબો પણ દયનીયના ગાર મોટા પ્રમાણો ૧૦૦ ભીજ તરફ ગાર લાખ યાહુદીઓએ અહીં મોટાને રચાના બનાવ્યુ છે. કેનેના દબાણ કુળ બનાવીને દેશની ખુબ આબાદીના કરી પછાત દેશમાં કરી સંસ્કૃતી દાખલ કરી જ બંને વચ્ચે કાઢીર છે. જેમ વેપા અને શીક્ષણ રચનાંજ જરૂરી તેમ ધૈરવૃત્તિ વધારે મજબુત બનાવી યાહુદીઓને યુરોપ જ બીજે ત્યાં સંધરે તેમ નથી. ત્યાંના પેલેસ્ટાઇનમાં સ્વતંત્ર બાબ રચના સ્થિરતાનો સમૃદ્ધ કરવા છેલ્લે છે આરબોને પોતાની બુધ્ધા ઉપર બહારના સંબંધ વગરનો બારણો ૮૬ નથી. એમને આ આગાતુકો પ્રત્યે બાબ્યકર મીઠાકારની લાગણી દીનપ્રતીદીન પ્રબળજ બાય છે.

(૧૧) બ્રિટીશો પોતાની જોખમદારીઓ બીજા બોને બાબે બોલીવાના નામના નથી. લગાવ પ્રજાસંઘ પાસેથી આદેશ મુજબ પેલેસ્ટાઇનનું શાસન કરી રહ્યા છે. એટલે પોતાનો જવાબદારી ઈથી બહારનું પાગતા નથી, આરબોને સ્વતંત્રતા આપવા માટે બ્રીટીશ સરકારની સંપૂર્ણ સહાનું જુદી છે. પરંતુ પ્રજાસંઘની સમતીથી વસાવેલા યાહુદીઓને પણ મોટી મુશ્કેલ તેમ નથી.

(૧૨) કમીશન આપેલા તોડ નીચે મુજબ કારે છે આરબ અને યાહુદીઓના પેલેસ્ટાઇનમાં જુદા જુદા ગીભાગો કરવા કષ્ટ છે. જરૂરના જુદા જુદા શાસન ગીભાગો કરવા. બંને ભીજ રાજ્યો તરીકે એક બીજાની પડોશમાં રહી શકે. બંનેના સ્વતંત્ર ગીભાગોમાં સ્વરાજ્યો બને સરહદની પુર્ણજિમ્મેદારી બ્રીટનની રહે. એમની પડોશમાં ફાઇનલ જેરુસેલમનું આરબ રાજ્ય છે. તેમાં ઝો ગીભાગ સંકલીત થઇ એક આરબ રાજ્ય બની જાશે. યાહુદી રાજ્ય પશ્ચિમ ગેલીલ વાળામાં રહ્યા. મેન્ડેટની બાકીની રદ કરવામાં આવે. તેને બદલે હાંસ જોરેડન સાથે સંધિ બને યાહુદીઓની સેરવા થાય એવી એમ બે સંધીઓ કરવામા આવે પ્રધુમતીના રક્ષણ માટે બંને પાસેથી ગેરંટી મેળવવામાં આવે કરકરી સત્તા નીભાવવા માટે સંધીઓમાં દલીલો દાખલ કરવી.

(૧૩) જેરુસાલેમ અને બેથલેહેમને એક જુદો ખાસ્ત્રિક પ્રદેશ બની જેને માટે જુદો મેન્ડેટ પ્રજાસંઘ પાસેથી મેળવો એમાં નહીંયાદ અંગ્રેજ સરકાર ૨૦ આ બધા પ્રજાઓનું મોટું ખાસ્ત્રિક સ્થાન દોપાયો એનું જુદું રક્ષણ કરવાની જરૂર છે. એવી પેદાશમાં પરાપા થાય તે બ્રીટીશ પુરું કરે

(૧૪) કમીશન જુદાજુદા સરહદોની રૂપરેખા બતાવે છે પરંતુ પાયાને એ નીરસ લાગશે તેમ બધાજ બીજી બીગતો અહીં આપતો નથી મતલબ કે બે ભાગમાં યાહુદી લોકોનો વિસ્તાર અને વસાહતો વધારે પ્રમાણમાં છે : યાહુદી પ્રદેશમા આવી જાય છે. આરબોના ના સામડા કેના મોટા ભાગ આરબ ગીભાગમાં આવે છે. છતાં એક દરાના બે કુદરતિ બાજુ બના દરાઓ બંને ભાગોમાં રહ્યુમતીનો પ્રબ બનાવે છે. આરબોનો ગીભાગ મોટાન છે; યાહુદીઓનો સંપૂર્ણ ભાગૂન છે. બંને જુદા પ્રદેશો સરહદ નકશો કરવા જુદું કમીશન નીમવાની બાબરપકતા બતાવે છે.

(૧૫) રીગારીયસ, ઉત્સવ, સહકાર બાબ બેબરે શાહેરોમાં ગીયપ્રાન્ત બનાવી દેવાની આશ્વાસન સુધી એ ગીભાગ જેરુસાલેમ પ્રદેશ સાથેના બોલામાં કરે છે; બંને ઘટકોનાં બારણોમાં પેપારી સુરક્ષિતતા અને જમાવી રક્ષણ માટે કમીશન બાબરથા બતાવે છે. રેલવેના ત્રણવાય પણ આપવા માટેની ભોઠવણો કેપાડ છે. જમાની ઘોરબ્ય કેવી કરવા પ્રમાણે બંને બાબે રાજ્યો એક જ રાજધાનીનું સુચવે છે.

(૧૬) બંને રાજ્યો વચ્ચે વસ્તીની અદલાબદલી કરવાની ભોલવણ બસંદ કરે છે. ગીભાગ ભોટા પ્રદેશ આરબોમાં બધા સગવડ બાબતી હોય તો ન પણ કરવા

સુચવે છે અને પ્રદેશોની સ્વતંત્રતા અને બીજાની રક્ષામાં અને સંગઠન બાબતમાં હોવાનું ધારે છે.

(૨૭) એક આર્થિક કમીશન નીમી આર્થિક બીબતો સ્પષ્ટ કરવા સુચવે છે. હાલનું ચેકોસ્લોવાકીયાનું કરજ ૮૫ ટકા પાકિસ્તાન છે તેની પણ ટકાવારી પ્રમાણે વહેંચણી કરવાની છે. બાકીની રાજ્યને હાલમાં કરવા લાયક વીસ્તારવાળો પ્રદેશ બાકી છે. એટલે એવું કમીશન જે આમાંથી મદદ કરશે । આરબ સંસ્થાને ને આપવા. તાર ટેલીફોન વગેરેનો પણ નીર્ણય કરે.

(૨૮) બાકીની પ્રદેશના બાકિક દેવાવેલી રકમ આરબ દેશને આપે તે રીપાય કે આ સર્વે યોજના પાર ઉતરે તો દર વરસે વીસ લાખ પાઉન્ડની મદદ બ્રીટીશ સરકાર આરબ રાજ્યને આપે. જુની કંપનીઓ સાથેની એગ્રીમેન્ટો ભંગ થવાનો પાળે.

(૨૯) આરબ રાજ્યના માત્ર ૧૨૫૦ બાકુદા ઓ રહેશે, બાકી બાકુદી પ્રદેશમાં સવાબેલાખ આરબો સંઘરે તે સીવાય જેરુસાલેમ અને હકના મેન્ડેટ પ્રદેશમાં સપાલાખ બાકુદી અને ૮૫ હજાર આરબો રહેશે એટલે સમુદતીનો પ્રશ્ન બહોજ નીકાલ લાવશે. જે આરબોનો બાકુદા પ્રદેશમાં રહેલો ભાગ આરબ પ્રદેશમાં બકલી કરવા રાજી થાય તો તેને બદલે બાકુદીની જમીનોનાં બીનકાબ્રીમો બીજી જમીનો બીજી જગ્યા કરી આપવા. તે માટે બ્રીટીશ સરકાર આર્થિક મદદ કરશે એવા પણ બતાવે છે.

(૩૦) આ બાબત જ્યાં સુધી આખિરતવમાં ન આવે ત્યા સુધી આરબ વીભાગમાં બ્રીટીશ બાકુદીઓની બલાહના બલાવવા દેવા જોઇએ નહિ. આરબના પ્રદેશની જમીન વેચી રકમ નહી. સમાચારક મંડળમાં બાકુદા બાબત વધારવું. મ્યુનીસીપાલીટીઓના બંધારણ કરવો. આરબ રહેલો વધારવી અને બની રહે તો અંગ્રેજી બીજાબીજા ભાગ બોલવું.

એ રીતે આ પેલેસ્ટાઇન કમીશનના બીરતૃત રીપોર્ટનો સંક્ષિપ્ત સાર આપ્યો છે. જેમાં મુખ્ય પ્રશ્ન ગ્રુપ્યમાણમાંનો છે, તેવોજ કમીશનનો તોડ પણ મુંઝવણો અને બાગબડાથી ભરેલો છે. બન્ને પ્રજાએ કમિશનના તોડ સામે સખ્ત બાંધાઓ નોંધાવ્યા છે, કોઇ ને પણ આ રીપોર્ટ ગમ્યો નથી. માત્ર બ્રીટીશ સરકારે પોતાની પસંદગી જાહેર કરી છે.

આરબો અને યહુદીઓના બાંધા નીચે મુજબ છે:

(૧) તેરસો વરસો થયાં આ પ્રદેશ અમારો છે. અમારે સાસન, ધર્મ અને સંસ્કારોથી સંસ્કૃત છે. ઓમાં પરદેશીઓનાં ઝુંઘો નાબારી કબાલકપમાં કબાલકપ જમીન પધારો સારામાં સારો બીભાગ ગોળની તત્વ એ બાબને કરી નાબ્ય નથી. આ મુજબ આરબોનો બાંધો છે

બાકુદાઓનો બાંધો એમ છે કે અંગ્રેજોને પ્રબ્ધ સંધે આ પ્રદેશમાં મુકયા છે, જગતમાં એમને બીજે બીજો પ્રદેશ નથી. કરોડો રૂપીયા અમે પ્રદેશમાં એમણે ઠોબ્યા છે એટલે એમને કુંકા પ્રદેશમાં ગોપી બારવા દીઇ નથી. એમની સંસ્કૃતીના ગોબાણ માટે બીજાત જમીનની જરૂર છે.

પ્રારંભ પાર્લામેન્ટમાં આ રીપોર્ટ ઉપર ખુબ ચર્ચા ચાલી હતી. બાં પણ એના મુખ્યત્વો માટે પુષ્કળ બીરોધ દર્શાવવામાં આબ્યો. આગા બાંગ્રેજ સરકારે આગેવા પ્રશ્ન મંધના મેન્ડેટ કમીશન પાસે નીર્ણય માટે મુકેલો છે. એનો ખુલાસો હજી થયો નથી. સવાલ એટલો બટપટો છે, બીરોધ એટલો પ્રબળ છે કે આનો કેવા રીતે સંતોષકારક નીર્ણય આવશે તે કોઇ કહી શકતું નથી. આ મામલાનો ખુલાસો બતોજ નથી

બ્રીટીશ સરકારને આ પ્રદેશ રાજકીય રીતે ખુબ ઉપયોગી છે. ત્રણે ખંડોના સંગમ ઉપર તે આવેલ છે. ભૂમધ્ય સમુદ્રના આરબાત આગળનું છે, એટલે મગે તેવી મુશ્કેલીઓ બતાં તેને મુકાય તેમ નથી. આરબોને રાજી રાખવા છે. યાહુદીઓનો બીબાસ રાખવો છે, પરંતુ બંને બન્ને કેમ બનશે ।

કમિશન આરબોને નાબુનો લાલચ આપે છે. પરંતુ આરબો આ રાજદ્વારી હોતરંજનો દાબમાં ગુંચવાવા માગતા નથી. ઘરે ઘરે પ્રજાસંપની કમિટી આ કામકાજ કેવી રીતે ઉકેલે છે એના આખરે આતુરતાથી રાહ બતાબ્યે.

[ઉપલા ખબર બોવા આબ્યા છે કે પ્રબ્ધ સંધે પેલેસ્ટાઇનના સ્વરાજને લગતા તપાસ કરવાને બીજી તપાસ કમીટી નીમવાની સુચના કરેલી છે.] (અપૂર્ણ)

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ગીસ્ત કલમ કમીશન

ભીત લાગુ થયેલા કાયદા પરત્વેની જરૂરીયાત ઉપરે તપાસ ચલાવવા કમીશન નીમવા સુનીયનના પ્રધાનમંડળે નક્કી કર્યું છે. હાલમાંના જેકસ પુનીવર્સીટી કોલેજના લાજ ડાયરેકટર ઓફ એજ્યુકેશન સર જોન એડમસન કમીશનમાં એક સભ્ય તરીકે નીમાયા છે.

ક્રેપટાઉનની બીક્ષણચણી

પ્રોટેરીયામાં સત્તાધાર રીતે તા. ૨૭ નવેમ્બરે જાહેર થયું હતું : કેપટાઉન બંદરની બીક્ષણચણી માટેનું ગેસસ્ટ ટોલાન્સ એનેમાંગ, મેસર્સ્ટસેટી નામની કચ પેઢીનું પા. ૧૨૨૫૩૫૨ નું કંટ્રાક્ટ સુનાપન સરકારે મંજુર રાખ્યું છે. ગટરોના મોટા ટુંગરો બાગેરી ડકા અને પુલો ચિગોરે બાંધકામ માટે કંટ્રાકટના બધોબસ્ત થયો છે બાંધકામ સંપુર્ણ થતા ૩૩ વર્ષ લાગશે

દરબનની કોર્ટમાં ફેરફાર

કરબનની કસ્ટમ રીવીલ કોર્ટના મેજીસ્ટ્રેટ મી. વી કેન બોડાની ગેરહાનીસળગાંમાં બહારી જાહેર થયા છે. રીનીઅર પબ્લીક પ્રોસીકયુટર મી. છે. કોલને નોટીસ્ટહુક વોરંટબાર્ય દીરદીકટમાં ઓસીસ્ટન્ટ મેજીસ્ટ્રેટ નીમ્યા છે અને પ્રોસીકયુટરની ગેરહાજરીમાં મી. ગોસાલ બેન્કસને પ્રોસેકયુટર નબ્યાંથી મેગદાકિત જણે.

ફ્રેંસીની દીક્ષા

ડ્રાસ્વાલના એકાંત પ્રદેશમાં રહેતા વીકેટોરીયા માટે નામના પોર્ટુગીઝ બકતનું બુન તેજ ગામ ઉપર રહેતા તેના પીત્રાએ બાદ ડેગોગ્રેસ ટી. પ્રીસ્વાએ કર્તાના તોહનતની તપાસ કરવા-નીસબર્ગનો પી. બરદીસ ગ્રેરીટ્સ અને જબુરી સમક્ષ ગાબ્યાં તા. ૨૬ નવેમ્બરે પ્રેનીગ્રોને આપરાધી ઠરાવી ફાંસીની દીક્ષા પમ કરી.

મી. શેમ્બર્લેન લાયસેન્સ આપ્યું

સુપ્રસિદ્ધ ગુર શેમ્બર્લેનના પુત્ર મી. જે. જી શેમ્બર્લેને વીકેટોરીયા સાકડી બ્લાન્ડામાં શેમ્બર્લે નોલેજ તરીકે બબુનીની જગ્યામાં જનરલ ડીલરના લાયસેન્સ માટે અરજી કરી હતી જે સામે લીકલ બેગામાં બાબેલ હતા પણ પેરક્ષમાંથી તા. ૨૬ નવેમ્બરે બબેલી લાયસેન્સીંગ બોર્ડ મી શેમ્બર્લેનને લાયસેન્સ આપ્યું છે.

બાંડનો કરાર

જબાબમાં બાંડ ફેરબબ કરનાર કેરીસ વચ્ચેનો મુબેલા કન્ટરનામાનો એગ્રીમેન્ટ (કરાર) મુજબ પ્રોટેકટ્રેટ અને સાકિય નેવટ બાદિમ બાદ કરતા દક્ષિણ આદિકાને દેશાવરમાં ૨૦૬૦૦૦ મેટ્રીક ટન બાંડ મોકલવા ઠરે છે. આ જોડવચુને અમલમાં મુકવા યુનીયન સરકારે નીકબ કર્યો છે, "હુટલેસ કે"

રાહદારીઓ અને-સતોથી આવતી મોટરોને ભુંગળા અબવા બીજા સાધનથી આવાજ કરી ચેતવણી આપવા માટે મોટરમાં હસ્તી પરવાનો સાધનને હુટર કહે છે. "હુટર" ના પણ જબન ગેરકબપોગ થાય છે અને શહેરમાં ગોધાટ મચી રહે છે એવી વારંવાર ઘણી ફરીયાદ ઉપરથી પ્રબ્ધનમાં ૨૬ નવેમ્બરે સીટી પોલીસ, ઓટો મોબાઇલ એસોસીએશન, મી રેગલ આટો મોબાઇલ કલબ અને બીજાના પ્રતિનીધિઓની સભા બોલાવી હતી અને અબ્યાસબસ મિત્રો આવ્યો તા. ૩ ડીસેમ્બરનો દીવસ દરબનમાં "હુટલેસ કે" જાહેર થયો છે મોટર ચલાવનારાઓનો ખ્યાલ છે કે બાસ અરાધારણ સંજોગોમાંજ કોઇ "હુટર" નો ઉપયોગ કરવો અને રાહદારીઓએ કરતા વધારેથી બાનો બાહુલ્યો જરા રસ્તો ઓળંગવા માટે નબો કરેલા બાગેજ રસ્તો ઓળંગવો. "હુટલેસ ડે"ની સુચના કેટલાકોને વિચિત્ર લાગે છે.

રેપ્યલ આઉટને સ્ટીપેલો ગોલ

રેપ્યલ યુનીવર્સીટીનો એક વિદ્યાર્થી ગા તેવોલ્ડ બોકેનહામ ડમસ માર્કેટ ઉપરની એક કંપની બ્રાન્ચ ઓફ્સ ગીત નાથે ચડતાં ૧૪૫ ફીટ ઉંચેથી બીજામાં પડી મરણ પામ્યો હતો. એક દોરડાની મદદ વડે તેનો મીત્ર માર્કેટ કરાનને બચાવે પ્રયત્ન કરતો પણ ગા બોકેનહામના શરીર ઉપર લાવતાં મોટી મુશ્કેલી નડી હતી.

મી. સોરાબજી એદલજી જીનવાલાનું અપમાન

સોરેનસો મારફતીસના જુના અને નામાંકીત પારસી મી. સોરાબજી એદલજી જીનવાલા લાંબા વખતની માંદગી ભોગવી ગયા બુધવારે સવારે આ દાની દુનીયાનો ત્યાગ કરી ગયા છે. છેલ્લા દિવસોમાં તેમને અત્યંત દુઃખ ભોગવવું પડયું હતું. મરહુમ પોતાની પાછળ બધા પુત્રો અને બહોળું કુટુંબ મોટ કરતા મુકી ગયા છે. તેઓ નરક વાસે આત્માને પરમેશ્વર દિવંગતોને પરાયીએ શાંતિ અને મરહુમના કુટુંબને શાંતિ આપે એવા માગ્યા કરીએ છીએ.

રૂપ સમાચાર

ચાલુ અઠવાડીયામાં જબ્બર તાપ પડી, ક્રેપર કાસ્ટલ, પોર્ટશેપ્સ્ટન, મુકરીયર, કુમેબા, જોહાનીસબર્ગ, પ્રીટોરીયા અને બીજે પણે રસ્તો ખાબોચીયાં પડી ઉભરાઇ ગયા છે. કેપ તથા ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટના કેટલાક ભાગોમાં વાવેતરને પાણી જરૂર છે. જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૬ નવેમ્બરે થએલા વરસાદ, વિજળી અને કરાના તોફાનથી બબ્બે કલાકમાં ત્રણ ઇંચ મુકકામ પડયું હતું પ્રમાણ તા. ૩૦મીએ બપોર એક મોટાપાયાના હાજર થયા બાદ કરવારીઓમાં જતા તોફાનમાં સપડાયા હતા.

મેટ્રીક અને જે. સી. નો પરિક્ષા

આજે ઇસ્ટ ગોરક્ષની મેટ્રીકની અને ગાંધીના જે. સી. ની પરિક્ષા આપવા ગુનીયનમાં તા. ૨૯મી ડીસેમ્બરથી રાઉ [illegible] અને જોહીનીસબર્ગમાં મળી બન્ને પરિક્ષાઓમાં ૧૪૫૫ ઉમેદવારો હાજર થયા છે. આવતા શુક્રવાર સુધીમાં બન્ને પરિક્ષાઓ પુરીઓ થઇ અને પરિણામ આવતા માસની આખર સુધીમાં જાહેર થશે.

ડરબનમાં આગ

ડરબન કોરસ્યલ રોડ ઉપર આવેલા બે મજલાના ગુનીયન બેઝમાં ગોદામના મકાનમાં આગ લાગી હતી અને કેપસો સેંકડો બાળી જતાં રસ ઉપર ઘોડાનું નુકસાન થયું હતું. આગની ખબર પડતાં બે ફાયર બ્રીગેડો હાજર થયા હતા અને ૨૨ બંબાવાળાઓની મદદ વડે આગ કાબુમાં આવી હતી. કોફેરો માટે ગીરદી થઇ હતી અને પોલીસ મારફત જાહેર જાહેર કરવું હતું કે કોફેરોની મોટી હાજરીથી આગ હોલવવાના કામમાં બંબા વાળાને બારે મુશ્કેલી નડી હતી.

ગીરીઝા માટે પકડાયો

જોહાનીસબર્ગની સુપ્રીમ કોર્ટમાં ગયા વર્ષના ઓગષ્ટની સાત તારીખે મી. જસ્ટીસ સ્ટોલેનને રેસમે પોલીસના ડીટેકટીવ ઓફીસરોનો ડગ

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' ના ગ્રાહકોને નમ્ર વિનંતિ

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' ના ગ્રાહકોને ફરી પાછો એક નમ્ર વિનંતિ કરવાની જરૂર પડી છે. આપણા પ્રતિનિધિઓ જતે ફરીને લવાજમો ઉઘરાવવાની પ્રથા પડી ગઇ હોવાથી પણ ગ્રાહકો પોતાના લવાજમો મોકલી આપવાનું આળસ કરી રહ્યા છે. પ્રત્યેક ગ્રાહક જો વીચાર કરે કે તેના જેવા બીજા કેટલા લવાજમો મોકલવા બાકી આળસ કરતા નહિ હશે અને જો એક જબ્બર ગ્રાહક તેમ કરે તો તેઓ લવાજમ - પોકળના માત્ર એકજ પાઈની ખોટ ન રહે પરંતુ એક જબ્બર પાઈની ખોટ રહે. આ આપણા જેવા સભ્યો જો આપણા પેપરના સંબંધમાં કરે. જો જો પર્વ સુધી બાકી પિત્રાણે લવાજમ ન મોકલી શકે તેમણે સાથે કાપી સાથે પણ આપણે ૭ વર્ષના લવાજમની ઉઘરાણી કરવાના બદલે બાર ઉઘરાણીનો ખર્ચ પાછો કરે એવા ગ્રાહકોની સામે આપણે બીજા કાયદેસર પગલાં લઇ શકીએ. પરંતુ એમ કરવાને બદલે આપણે એવું તો માની લઇએ કે એવા કદરદાન ગ્રાહકોના નામો પ્રસિદ્ધ કરીને તેમનો આપણાપણાંએ પરંતુ એવી પૃચ્છા કરવાં પણ આપણે સકારવાનું રહે પણ એ સરળ કરિયાદો કરવાથી કોણ બચે આપણને નવા આજીવન ગ્રાહકોને ઓઠમીજ વિનંતી કે કે તેઓ જ્યારે પોતાને સ્ટેટમેન્ટ મળતાંની સાથે પોતાનું લવાજમ રૂપાયથી મોકલી આપવાની મહેરબાની કરે તો આપણા પછીજ પત્રો મળે અને ન મળે પણ આપણે પત્ર લખે. પણ આપણા પ્રેમાળ ગ્રાહકોને આપણાથી નારાજગી બતાવવા જ કારણ નથી એ ચિંતામાંથી પણ બચાવે અને આપણે તરફ પધારે ખ્યાલ કરે રાખશે. આપણે જણાવવાનું તેમજ કે આપણે ચલાવવા ના પડે તેવા થાય છે અને આપણે પણ કરજદારો અને બધાવાના પ્રમાણ કરનારાઓથી કામ કરવું પડે છે આપણે ગ્રાહકની મુશ્કેલીઓ આપણે જાણી શકે આથી તે આપણને ગ્રાહકોના ગાલના અદ્યતન રૂપાયથી મોકલી આપવાની મહેરબાની કરે તો આપણે પોતાનું ખર્ચ ઘણું ઓછું થાય અને પરિણામે આપણે પણ વધારે ખ્યાલ કરી શકીએ.

આપણે જણાવવાનું તેમજ કે આપણે ચલાવવા ના પડે તેવા થાય છે અને આપણે ફરજદારો અને બધાવાના પ્રમાણ કરનારાઓથી કામ કરવું પડે છે આપણે ગ્રાહકની મુશ્કેલીઓ આપણે જાણી શકે આથી તે આપણને ગ્રાહકોના ગાલના અદ્યતન રૂપાયથી મોકલી આપવાની મહેરબાની કરે તો આપણે પોતાનું ખર્ચ ઘણું ઓછું થાય અને પરિણામે આપણે

મેનેજર 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'

(પાનું ૫૬૭ માં ચાલુ)

તોપ બીજાને સુપ્રી કરતું નથી. તે અમલના મહાભારત- કે માટે કાયદો કરી લોકોને નબળી કડકાપવા જોઇએ. પણ આમ ઘર પીનારા પીતા જ રહેવાના આમ બધી કે અસર. થાય તા. ૧૬ તેઓ પોતે ઘર પીએ છે, પણ ઘરમાં તો તેમને બારે એ ઠાર છે. પણ આપણા ગોરા એ બ્યસન ના લાગે એટલું તો કરવુંજ જોઇએ તેઓ આજ કેપજરપર દ્રષ્ટિ રાખી બાળાના પક્ષમ દોષ નાંખે તે કરવું સરકારને ફરજ નથી. પરંતુ આજે મોટી ઉપજ પર (બાકી.) પણ ગોરા કોમ તો બીમારી થાય અને કારિકરોને લીધે કામ બગાડ ન રહે તો સરકાર તેમની પાસે શું લેશે? સરકારની માલુમી બાદ . ગોરો રોગો, બાળક અને અશક્ત કયી બાબો તેના બાળકનું પોષણ કેમ મળશે આ માટે આ સિવાયની કેપજ સરકારે આપ છોડી બનાવ કરવી જોઇએ. તાજા લોક છોડશે, નહિ તા આ મરકોલના હાથ નીચે [illegible] કેમના જે તેનું બનસન કરી છોડશે નહિ: અને પછી આફ્રીકાને ફરમાવી બાબ તોપ લોકો તા રહેશે એ બાબતનો બાબેનને આ દેશમાં આપી ગયા. એમનું કરવાનું કેવળ પ્રતિકાલનાજ તહિ રહે, પણ પ્રયત્ન લોકસ્તાનો પ રહેશે. અમારી, (સરકાર) આ બાબતની બાબનારી ઉપજ ઓછી રહેશે તો બાબ થશે..."

(હરિજન) કોકટીનબાદી

વિવિધ વર્તમાન.

સ્પેનના બળવાખોર જનરલ ફ્રેંકો

બર્સેલ્સ બાદ મંડળના "ટેલી ગ્રેફ"ના બખરપત્રીને જનરલ ફ્રેંકોએ જણાવ્યું હતું - સ્પેનનો બળવો સ્પેનના રાષ્ટ્રિય સૈન્યની સરકારી હુકમોજ બંધ પાડે એમ પણ જગતના રાજદ્વારી સત્તાધીશથી નહિ થાય. કોઇ પણ જાતની મધ્યસ્થીનો માગણી મેં સ્વિકારેલી નથી અને સ્વિકારવાનો પણ નથી. રાષ્ટ્રિયવાદી સ્પેન બોલ્શેવરની સરણ માગે એ જેમાં સમાયેલ છે એવું બધું ગારો મુકવા દેવાનું અને જેટલા સૌદેરા સર્જાયા છે તેનો બધાને રાષ્ટ્રિયવાદીઓને આપી દેવાનો સમાવેશ થાય છે. યુદ્ધનો અંત લાવવાને આ સિવાય બીજો કોઇ પણ ઘરત મુત્સદ્દીઓને હું દેખાડીજ શકતો નથી."

"સ્પેનના પુનરાગમને એક તક, સ્વતંત્ર સંયુક્ત સ્પેન સ્થાપવાને પોતાનું જીવનરક્ત આપેલું છે આજે હવે તકોની કસોટીની ઘડીએ આપણે સરકારને રોકીએ તો આ બલિદાન બેકારોને દગો દીધેલો ગણાય. નવું સ્પેન એ ઇન્સાફ, દયા, અને માનુભાવપણાનું બૂની બનશે કે જેમાં સર્વને માટે સ્થાન રહેશે."

ઇજીપ્તના પ્રધાન સામે ગોળીબાર

ગયા રવીવારે રાતે ૮-૩૦ વાગે ઇજીપ્તના પ્રધાન નહાસ પાશાનું ખુન કરવાના પ્રયત્ન થયો હતો. કુતલાબાદ એક ઇજીપશ્યન ક્લબે પ્રધાન ગાદરમા હાલીવા પોલીસમાં પોતાનું મૈસ્થો કરતા હતા તે વખતે તેમના ઉપર ચાર ગોળીબારે છુટયા હતા પરંતુ નહાસ પાશા બચી ગયા હતા કુતલાબોરના પકડવા આવ્યો છે.

યુરોપમાં યુદ્ધચાહાના પ્રયત્નો

ઇટાલીએ સ્પેનના રાષ્ટ્રસ્ટ ટાપુઓમાં કાંસ્ય બંધો કરી રાષ્ટ્રસ્ટ ટાપુનો સોંપેલો કબજા ઇટાલીએ કીબીઆના ઉતારેલું ઓટો કબજા કીધાબાદમોનું મોકું કરવા જનરલ ફ્રેન્કોએ ઇતેલા બાગોમાં બોંટને મોકલેલા બંધારી પ્રતીનીધી બન, ઝોંસ્લો-અમેરીકન આર્થીક વાટાઘાટમા ઘા-સ સાગેલ થવાના તબંતોમા, ગારીબાલ્ડા છઠ પુરના બાગોમાં સ્પેન તરફ સાપોર્ટ રવીવાની બાદ સ્વરાષ્ટ્રક તૈયારીઓ, ઉત્તર ચીનમા જાપાનો નાના કુંધિલ્લા બાગોના જાપાનનું જબરાન ઉપરરાષ્ટ્રવાનું પોરણ વિગેરે પ્રશ્નો પુરોપમાં સારે યુદ્ધચાહા ઉભો કરે છે. બીજા બધાપાડીબાબા બોલન તરફનો સોર્ટ ઇતીકોકરતનો જબોલીનો યુદ્ધ કાનનું પરિણામ બાનવી રહ્યું . ચાલુ અઠવાડીયામા ઇટાલ તરફથી મોટા ગોઠેબધ અને બારસ્યો કે બોલીસ પ્રધાન બધા મા ચેમ્બરલેઇન તથા પા. એન્થનીની મુલાકાત લીધી હતી.

ફ્રીમેસન મંડળી

કા મેસન મંડળની સ્થાપના ૧૭૨૩ માં થઇ હતી ફ્રીમેસનના સાકરોમાં હતા. એમ અને સમાજ સુધારો મુખ્ય છે મંડળમા જોકવાલા બીનરોજગાર થઇ પડતા અથવા યુરકેસીમાં આવી પડતા સ્થાનીક ફ્રીમેસન મંડળ મદદ આપે છે. સરસુબલારીની સ્થાપના પછી જર્મની બધી કટાલીમાં ફ્રીમેસન મંડળોને ગેર-કાયદા જાહેર કરવા પડી હતી. હાલ બા ફ્રીમેસના મંડળો હતી બનાવવા નથી. આખા જગતમા ૬૦ લાખ ફ્રીમેસનો છે. સ્વીડન, નોર્વે, ડેનમાર્ક અને બીટનના રાજા બધાજ મળી ચાર રાજાઓ ફ્રીમેસનના સભ્યો છે. ફ્રીમેસન મંડળનો બ્યવહાર બાન્ય સોદાગરી મુજ રીતે ચલાવવામાં આવે છે. ફ્રાટરહલાડના બર્ન ચાર્લેરમાં મત લેના ફ્રીમેસનરી ચાલુ રાખવા માટે બાજે મત પડયાં હતા.

પેલેસ્ટાઇન બામલો

લંડનના ગોળ ટેબલ કાન્ફરન્સમાં ફ્રેન્ચલ્સ મીટરની બન્યના મધ્યસ્થપણા અરબ નીનીસ્ટર ને બ્ન ફાઇઝ વાઝાળા, પેલેસ્ટાઇનના નાણ બવરનર સર રાજીનાલ્ડ સ્ટોમ અને યાહુદીઓના મુખ્ય પ્રધ નર્સ મી ગેરી રેસ્કર કોમક કરવો બાબ્યો કરી પેલેસ્ટાઇન વિશેના આરબ અને યાહુદીઓ તરફના વિચારો જાહેર કર્યા હતા.

સ્પેનની દશા

સ્પેનની રાષ્ટ્રપીન સરકાર તરફથી જનરલ ગાંગાઝાએ કાબી સલાહની ગાટવાના સમાચાર બોટા પડતા તા. ૨૬ નવેમ્બરે સત્તાવાર પાર્ટી થી જાહેર કર્યું હતું કે "વિદેશી રાજ્યના સરકારને સ્પેનના ફુબલો કરવા ઉત્તેજના આપનારા બળવાબોરો બાબે હું કહી મંદેશા બલાદીશ નહિ. સંપૂર્ણ જીત બેળવવા માટે મેં કર નાબય કર્યો છે"

ફ્રેન્ચ છાપા ઉપર હુમલો

ફ્રાન્સના પરદેશ બાતનો સેક્રેટરી જનરલી ઇટાલીની સરકાર ડેપર એક બાલ પાર્ટી મોકલી ઇટાલીના છાપાઓમાં લાબા સમયથી ફ્રેન્ચ પ્રજાની બારે અપરીત ટીકાઓથી અને દોષોના તરફ ફ્રેન્ચ સરકારના વિરોધ જાહેર કર્યો હતા અને તેનો નાસદારો બટકાર કરવા બલામણ કરી હતી.

ઘોલાન્ડમાં યહુદી વિદ્યાર્થીઓ

યહુદી વિદ્યાર્થીઓને પોલાન્ડની મેડીકલ કુલીજોમાં બાબામાંથી જગ્યાએ બેસાડવાનો બોલાવ થયો હતો તા. ૨૬ નવેમ્બરે વિદ્યાર્થીઓ વચ્ચે બળો થયો હતો બાદ પછી યુનીવર્સીટીના બધ્યાપક મંડળ બાદેશ કર્યો હતો કે પોલાન્ડના વિદ્યાર્થીઓએ જગ્યા બાબામાં બેસવું. વિદ્યાર્થીઓએ કહ્યા બાબામાં બેસવું.

જર્મન નાણા પ્રધાન

જર્મન પ્રધાન મંડળમાંથી નાણા બાતાના પ્રધાન ડા. શૅક્ત બાજાર રદ્દાસનું રાજીનામું મંજુર થયું હતું. ડા. રદ્દાસ પ્રવિણ નાણા નીષ્ણાંત છે અને જર્મનીનું નાણા પ્રકરણ પાછી કુનેહથી ઠકાણે રાખ્યું હતું. ડા. રદ્દાસે જર્મનીની બાનક ઉપર પા "૩,૬૨,૬૬,૬૬,૬૬૬ દેબાડી હતી.

કેળવણીની પદ્ધતિ

સોવીએટ રશીયામાં બાળકોની કેળવણી બારે જે નિત્ય નવા પ્રયોગો કરવામાં આવે છે. તેમા કેલીફોર્નિયન નિષ્ણાંતોનું એક નવું શિક્ષણ બાપવામા બાવે છે. 'સંસ્કૃતિ અને વિશ્રામ નામના બોટકો બાલેના એક વિશાળ બગીચા માં કેલીફોર્નિયન નિષ્ણાંતોના તાલીમ બાપવા બારે ૮૦ શાળાઓની સંકળાબેલી સંસ્થાઓ અને તબાનો એ બાગમા જુદા જુદા વિસ્તારમા બાવેલા છે બાબ્રબાળના બાપા મબકોને બગકેશનની જુદાં જુદા બળાના બબકોનું નામ બાપી, તે મબકની રાહબાબાનમાં મોટેબાગેના બામસે કરનારાં-બાબકોનું નિયમન, યુવક મેજીયન કર્તાઓના મંડળના પક બાદેશ યુવકોને સોંપાયેલું છે.

કદીબરની ઢબારત

ડીનસેન્ડના એક સરોવરમા ઉતારૂઓ બારે ફરતી એક સ્ટીમર બમા બાકબાડીયામાં તોફાન બા બબકતા ઉતારૂઓએ બાનીમા ફાંબેની નાસભાગથી દસ ઉતારૂઓ પાબીમાં બોંચાબ જવ મરબ પામ્યા હતા. એક કાબ્રજ બોટમો બીજા ત્રિસ ઉતારૂઓને બચાવી લીધા હતા.

કોમ્યુનીસ્ટોની ધરપકડ

સોફીયાથી તા. ૨૭ નવેમ્બરે રૂટરે બબાર આપ્યા હતા કે પોલીટીકલ પોલીસે બલગેરીબાની કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીના ૪૦ બાગેવાનોને કેદ પકડયા છે. નાદબતદારોએ બલગેરીની કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટી સાથે પત્રબબહાર ચલાબ્યો હતા અને બલગેરીબાની કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીના મોસ્કોબાની પાર્ટીક બીસ સાબ સીબા મળતા હતા એવા બારોપબાપુર્વક જુબાની પોલીસે જોગી કરી છે.

મા. જ્યોર્જ સેન્સબરી

પુર્વ યુરોપના પ્રાગ, બીબ્બના અને બોરસોમાં શાંતીનો પ્રચાર ચલાવવા માટે મી જ્યોર્જ સેન્સબરીએ યુરોપને પ્રવાસે નીકળવાનો તીયાર જાહેર કર્યો છે. પેરીસ બગરના ઉપર મા. સેન્સબરીએ હર બીટલર અને મીનીસ્ટર મુસોલીનીની મુલાકાત લઇ યુરોપની શાંતી માટે ચર્ચા કરી હતી બેમબાની મેળાવો થતી.

ગાંધીજીનો સુંદર મોટો ફોટો

મહાત્મા ગાંધીજીના સુંદર આછા ચારંગી ફોટા, મહાત્માજી પછેડી ઓઢતા ઉભેલા કરતાં કેબા છે. ફોટો પોણા છે સાઇઝ રજીસ્ટર થયેલ. કીંમત બા. ૬-૨-૦.

આ બાર્ટીકલ ઇબ્બાબીની બાગશે.

હિંદના સમાચાર

હરિપુરા કૉંગ્રેસ

કૉંગ્રેસની તયારીઓમાં આ મહેસીજ પ્રમાણ કૉંગ્રેસ નગરને માટે ચાર હજાર ઉપર સ્વયંસેવકો નોંધાયા છે. નગરને ૧૫ વિભાગ પાડ્યા અને લગભગ એક માઇલ પહોળો પટો. કૉંગ્રેસની ખુલ્લી બેઠકનું સ્થળ, સબજેકટસ કમીટીનો મંડપ, ડેલીગેટો નિવાસસ્થાન અને પ્રદર્શનના મેદાન ઉપરાંત ખુલ્લી કૉંગ્રેસની જગાની બાજુમાં એક વીઘાણ પ્રજાનું મેદાન રાખવામાં આવશે. એ વીઘાણ પ્રાયમ ઉદ્યોગોનું પ્રદર્શન ગોઠવાશે. ગુજરાતની ગાંધી અને ખાદીનું પ્રદર્શન ગોઠવાશે અને કૉંગ્રેસના ડેલીગેટો અને બહારના વીઝીટરોને દૂધ પુરું પાડવાને સંકડો ગાયો રાખવામાં આવશે. કૉંગ્રેસની બિઠક ૧૯૩૮ ના ફેબ્રુઆરી ની તા. ૧૮ ૧૯ અને ૨૦ મીએ મરાશે હાલના પોષ્ટ ઓફીસ વચ્ચિત્ત અસાવનારા આશરે ૮૦ પ્રધાનો હાજર રહશે. તગાના પણ ખરા ઓલ-ઇન્ડીયા કૉંગ્રેસ કમીટીના સભ્યો છે અને લગભગ સઘળા કૉંગ્રેસના ડેલીગેટો થશે. સાત કૉંગ્રેસ સરકારો તરફથી કૉંગ્રેસની બેઠકના પ્રથમ દરમીયાન બાલ "કૉંગ્રેસ અખબાર" પાળાને બાજેઠ સેહન્સાની મુકીયાત કુર કરવામા આવી છે એમ સૂચવવામાં આવ્યુ છે ૬ વધી ધારાસભા પણ આ મુજબ પગલું ભરી શકે છે.

આંતરરાષ્ટ્રીય મહલ કુસ્તી

જર્મનના મલ્લ કુસ્તીના ક્ષેત્રમાં હીંદ વિશ્વ વિજય (ચેમ્પીઅન) છે. મલ્લ પીયા ને હીંદની પુરાતન પ્રથા છે. હીંદના અસાધુર મલ્લરાજ સામા પાસે આજે જર્મનની બો ચેમ્પીઅનશીપ છે. આ ચેમ્પીઅનશીપ આવુ રહેશે ૬ હીંદના હામમાંથી જર્મ ને પ્રબ્ધ પાઠા ઉપસ્થાન થયા છે. બી ઇન્ટરનેશનલ રેસ્લરીંગ ફેડરેશનની તરફથી જર્મનની બો ચેમ્પીઅનશીપ સંબંધી હીંદમાં કુસ્તી જંગ ગોઠવાવાનો છે નવેમ્બરના પહેલા અઠવાડીયાથી આ કુસ્તી જંગની શરૂઆત થવાની હતી જર્મનના પ્રખ્યા મુખ્ય દેશોના ખેલાડીના મલ્લરાજને હીંદ આવી પહોંચ્યા છે તેઓએ હીંદના મલ્લોને તેમની સામે રમવા પડકાર કર્યો છે. મલ્લરાજ મામાએ આ જંગમા ઉતરવાનુ નામંજુર કરીવાનું નથી. મલ્લરાજ મામા પુરોપની ધરતી ઉપર કુસ્તી જંગ ખેલી ત્રિજ વીજની ખની અપેક્ષા છે ૬ આ આંતરરાષ્ટ્રીય કુસ્તી જંગમા બીજા પાંચ દેશોના મલ્લ ઉતરે બીજા થશે તા બાકી સામે મલ્લરાજ મામા કુસ્તી જંગમા ઉતરશે, ને પહેલાં તેા તે બીજા હીંદા મહલોનેજ તક આપશે.

હિંદના વિજ્ઞાનની પરિષદ

કલકત્તામાં આવતા જાન્યુઆરીમાં બી ઇન્ડીયન સાયન્સ કોંગ્રેસ એસોસીએશનનો પચીસમો પાર્ટી મેળાવડો આને પરિષદ ભરવા નક્કી થયું છે: સર આશુતોષ મુકરજી ચેરીટીક એસોસીએશનના ડેલીગેટો તા. ૨૩ નવેમ્બરે મંડનથી ઉપડવા હતા

શારીરિક તાલીમ

મહારાષ્ટ્ર વ્યાયામ મંડળના ૨૪ મા વાર્ષિક મેળેલનને પ્રમુખપદેથી શ્રી. કનૈયાલાલ મુનશીએ શારીરિક તાલીમની વ્યવસ્થિત સમુહયોજનાની જરૂરીઆતનો સબળ આવી મહેનિયાનું જણાવ્યું હતું તેઓએ જણાવ્યું હતું ૬ આબાદીની જરૂરીઆત મહારાષ્ટ્ર, ગુજરાત, ઉત્તર હીંદ, મદ્રાસ ૬ બીજા પ્રાંત પણ પ્રાંત ૬ છોકરા કરતા આપણા પ્રાંતના બાળ ખાસ કરીને ગુજરાતના ઘણીજ છે. બધારે બીજા પ્રાંતના કરતા અને સવારના સ્વાસ્થના અભાવોમાં પુષ્કળ ચુકસે કસરત કરતા હોય છે ત્યારે આપણા ગુજરાતના પોશાકમાં બેસીને મુશ્કેલ સમય કાઢતા હોય છે.

એક રાજકીનો કઠણ-પ્રસંગ

મુસ્લીમો આપણા રાજકીયો ૫૨ કેવો અસર કરવા માંગે છે તેનું ઉદાહરણ આસપાસ રાજ્ય કોટની એક બહેન સભામા થી ઉઠીને ગયા કેમ કહ્યું ૬:—આગામી રાજ્યકારી પરિષદના રાજસ્થાની પ્રચારપ્રધાન દરબાર બાબારામના એક કાર્યકર પાસે એક મોતબર રાજકીયે આશ્રમના બોર્ડીગ વાત્રતા ઉચ્ચાર્યું કે અમે મુસ્લીમી બન્યા છીએ. અનીતિથી રીસાસે ઉઠા મુળ નાખ્યાં છે, કાપી ઘરો ૫૨ મુસ્તાદ બની અમે પ્રજાના રોષક બની લાલિક બન્યા છીએ જો આ અમાનુષી કીલા ગાંધી બધા ચાલશે, તો ગોરવર્ણના મુકુટો પુજામા રમકોળાશે અને રાજ મહેલા પૃથ્વીનો પાટલે ફરી ન ફરી પા બનશે.

હિંદુ મહાસભાનું અધિવેશન

આગામી ડીસેમ્બર હીંદુ મહાસભાનું ૧૯ મા અધિવેશન ડીસેમ્બર માસના ઉત્તરા આઠ વાકીયામાં અમદાવાદ મામે મળશે.

હિંદી નાગરિક સ્વાતંત્ર્ય પરિષદ

લંડનમા હીંદી નાગરી સ્વાતંત્ર્ય પરિષદ લોર્ડ લીસ્ટોવલના પ્રમુખપદે ટ્રાફાલ્ગર હાઉસ ખાતે મળી હતી. લોર્ડ લીસ્ટોવલે ભાષણ કરતા જણાવ્યું હતું ૬ બીમાર એ બે પ્રશ્નો પ્રત્યે નીબુંધો કરવામા રહ્યા છે ત્યારથી હીંદના રાજકીય સ્વાતંત્ર્ય મળવાની વાતો મુખોમુખ રહેલી છે. વધુમાં તેમણે જણાવ્યુ હતું કે હીંદના પરદેશી અને અસાધને સજની રાજનીતિ તકની કરવાની જવાબદારી હીંદીઓ ઉપરાંત રહેલી બાવશ્યક છે હીંદનું બ્રીટીશ રાજ સ્વાતંત્ર્ય પર તરાપ મારનારું છે એટલુંજ નહિ, પણ સાથે સાથે કડી જવાબદારી વધારના બોજા સમાન છે બજુરપક્ષના મંત્રી શ્રી. ગોડયટને મજુરપક્ષની તાજેતરમાં બોનબાલિક ખાતે મળેલી પરિષદે હીંદ તરફ આગેલા દુર્લક્ષ અંગે બેદ દર્શાવ્યો હતા અને જણાવ્યું હતું કે બ્રીટીશ જનતાને હીંદની ખરી પરીસ્થિતીથી વાકેફ કરવા માટે પાલમેન્ટમાં હીંદી સભ્યોની હાજરી અનિવાર્ય આવશ્યક છે. લાલા લાજપત રાયના નામોના આવેલા સંદેશાઓ વાંચી સંભળાવવામાં આવ્યા હતા ત્યારબિવર ટાગોરે જણાવ્યું હતું ૬ બ્રીટન ગોલાને માટે તા આશા કિરણ સમાન છે. પણ બ્રીટીશ પ્રજાનું પાલન કરે છે, પણ બ્રિટીશ પ્રજાની આઝાદી તો લુંટાઇ જાય છે છે અને તે પણ કેવળ પોતાના વૈયક્તિક સ્વાર્થની ખાતર જ સાહબ્રધ્યક્ષ જવાહરલાલે જણાવ્યું હતું કે મધ્યસ્થ સરકારની દખલોના કારણે પ્રાંતીય મહાસભાવાદી પ્રધાનમંડળોના કાર્યમાં કદી સત્તા રહીજ નથી ૬ મહાત્મા ગાલ-બીમારીને લંગાળ અને બીજા કેટલાક પ્રાંતોમા ના ચાલી રહેલા દમનરાજ સામે મર્યાદ વિરોધ નો સંદેશો મોકલ્યો હતા

નવા વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૪ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કીંમત શી. ૧-૬.

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવનું સાહીત્ય

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ બાલ બોમ્બે ૨/૬. રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ પ્રસંગે કોંગ્રેસ રાષ્ટ્રીય જીવન, હીંદુસ્તાનમાં સ્વરાજ્ય કરીકોકરી, સરકારનુ દોરા કરવા ચિંગારે સવાલો ઉપર સભાગલા નીબંધો ૩ કીંમત ૪/- કોંગ્રેસ ઇતીહાસ ૫૦ વરસનો ઉંચીજીલામા બાર ઢાંકણ

પ્રબંધકની શી. ૬૨.

અખબારપત્રો

મહાત્મા ગાંધીજીની તંદુરસ્તી માટે પ્રાર્થનાની સભાઓ

ગાંધી લાયબ્રેરી કમીટી

મહાત્મા ગાંધીજીની તંદુરસ્તી માટે પ્રાર્થના કરવા એમ. ૬ ગાંધી લાયબ્રેરી કમીટી તરફથી નવેમ્બર તા. ૨૧ મીનો રવિવારે બપોરી ફ્રસ્તમાર્ગ ઉપરની સભા મોલાવાર હતી. પંડિત રૂપિરામ રેવરન્ડ એમ્બ્રુ. જી સબીનસન, ડાકેશ ઇબ્રાહીમ, મી. પ્રાણજીવન મોતી અને મી. એસ. કે. રાંદેરીયા તરફથી જુદા જુદા ધર્મો અનુસાર પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી. રેવ સેબીનસન, પંડિત રૂપિરામ અને મી. કે. એમ. વૈદ્ય તરફથી મ. ગાંધીજીના આદર્શ જીવન ઉપર ભાષણો કરવા હતા.

બોમ્બે પ્રેસીડન્સી હિંદુ એસોસીએશન

બોમ્બે પ્રેસીડન્સી હીંદુ એસોસીએશનની સભા નવેમ્બર તા. ૨૮ મીના રવીવારે બપોરે સુરત હીંદુ એસોસીએશનના હોલમાં મળી હતી. સભાનું કાર્ય શરૂ થતા મહાત્મા ગાંધીજીની તંદુરસ્તી માટે પ્રાર્થના થઇ હતી. શ્રી. પ્રાણજીવનદાસ મોદીએ તેમજ મી. ઝાપુરજી રાંદેરીયાએ પ્રાર્થનાઓ કરી હતી. ત્યાર બાદ સંસ્થાની નવી ચુંટણીના વિષય ચર્ચાતો સેક્રેટરીઓ તરફથી આગલી મીટીંગની મીનીટો કે વાર્ષિક રીપોર્ટ તૈયાર નહિ થએલા હોવાથી અને ટ્રેઝરર શ્રી. બી. એમ પટેલ હિસાબ રજુ કરવા હાજર નહિ થએલા હોવાથી ચુંટણી અને એસોસીએશનની આવરયા સંબંધી ચર્ચાના વિષય મુલતવી રહી હતો અને પ્રાર્થનાઓને બે સપ્તાહ તૈયાર કરી બનતી ત્વરાએ બીજી મીટીંગ બોલાવવાની સુચના થઇ હતી.

મોંમ્બેના હિંદુઓ

મોંમ્બેના હીંદુઓએ રવીવાર તા. ૨૮ નાઓ હડતાલ પાડી હતી અને મહાત્મા ગાંધીજીની તંદુરસ્તી માટે પ્રાર્થના કરી હતી. એજ સભામાં પ્રસિદ્ધ વિજ્ઞાન શાસ્ત્રી સર જગદીશ બોઝ બોઝના અવસાન માટે દિલગીરી દર્શાવનારો ઠરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

રૂંદીપુરમાં મી. અબુબકર એમ. કાજીના માનમાં મેળાવડો.

તા. ૩–૧૧–૩૭ને રવીવારની રાતના આઠ વાગે રૂંદીપુરમાં મી. હાજી કાસમ હસન મોદાલાના મુકામે મુસ્લીમ લેગ તરફથી રૂંદીપુરના શાહ વેપારી મી અબુબકર એમ. કાજી મુખ્તાર કજ માટે તેમજ રેવદેશ જનાર હોવાથી મા મહમદ સાહેબ ગજકીના પ્રમુખ પદા હેઠળ રૂંદીપુરના હીંદીઓ તરફથી વીદાયગીરીનો મેળાવડો મળ્યો હતો. પ્રમુખ સાહેબે મી. કાજીની કારકીર્દીના મુલ્ય કર્યું વખાણ કરતા જણાવ્યું હતું કે કાજી સાહેબ રૂંદીપુરના મુસ્લીમ તથા હીંદુ બાહોશો સાથે વરસોથી સબાબાળી સુમેલ સંપથી રહેનારા સાહ અને હોસસાહ તાદ પોલીટીકલ અગર સોસીયલ કાર્યોમાં હીંદી ઓની પણીજ પુરેપુર સેવા તન મન અને ધનથી વખતો વખત કરતા આવેલા છે, અને હજુ કરી રહ્યા છે. બાદ સાહેબે રૂંદીપુરની મુસ્લીમ પ્રજાની પણીજ ઉદારતાથી સેવા કરી છે. બાજ સાહેબની દીલી મુરાદો પર આર્ય અને પાછા જલદી આવી પોહચે. એવા આપણે દુવાન કરીએ બાદ તેમને પુષ્પહાર અર્પણ કરવામાં આવ્યો હતો. મુસ્લીમ પ્રેમ તરફથી મી અબ્દુલહક હાજેજ સાહેબે કાજી સાહેબે કરેલી પ્રગતિશીલ ઓની તારીફ કરતાં માનપત્ર વાંચી સંભળાવ્યો બેટ કર્યું હતું. ત્યારબાદ શેઠ મુસાજી ચુનારા સાહેબ, આબ્દુલહક હાજેજ મા. મહમદ હ. વાડી, મહમદ ઇ ચુનારા, મી. નારણ માધવ પટેલ, મી. એમ એમ. નાયક અને મી. મુસાજી બોદાણીયા વીગેરે ગૃહસ્થોએ તેમની સેવાની કદર કરનારા ભાષણો કર્યાં હતાં. બાદ સેક્રેટરી મી મુસાજી બોદા ણીયાએ મુરબ્બી તથા બહેરા મુસ્લીમ બાળકો ના અભ્યાસની કરસાકીદ તાલીમ માટે સભાનુ યા વીવેચન કરી બાકિબાની ઓલાદ મારી પોતા કરવામા માટે ખાસ યોજના રજુ કરી હતી જે સાભળી કાજી સાહેબે રૂંદીપુરની મુસ્લીમ બાળકોની મહદયી તાલીમના ખાસ જરૂર જણાતાં મસ્જીદ તથા મદરેસો બાંધવા માટે પા. ૧૫૧ ની રકમ કીમ્મતી આપી હતી. કાજી સાહેબની બા ઉદાર રકમનો લાભ લેવા સેક્રેટરી તરફથી બાકીના બહાર પડતાં પ્રતિષ્ઠિત યેપારીઓમાં ઉત્સાહ પુરવેગે ફેલાતાં મીટીંગમાં મસ્જીદ તથા મદરેસા માટે બીજા બોટા રકમ ભેગા કરવાની બોલી થઇ હતી.

મદરેસા મસ્જીદને માટે મળેલી મદદની નિમ્ન નીચે પ્રમાણે છે :

કાજી કાસમ હસન ચોધરીના પા. ૧૫૧, મહમદ ઝાકી ગોન્ડ સાહેબ ૧૫૧ તથા ૫૦૦૫૦ ની મસ્જીદ બાંધવા માટે જમીન તથા આબાદ મુસાજીની કુંપની તરફથી મુસાજી ચુનારા મુબલક મદદ-૬ મુન્શી મસ્જીદ તથા મદરેસા બાબતા માટે ઘરો તથા રહીસ સીડીંગ તથા મુસાજી કાસમ ચુનારા તરફથી જમીનનો કહેરો મદરેસા માટે ૩૫૦૧૨૬ મુસાજી મહમદ બોદાણીયા તથા મહમદ ઇ. ચુનારા બાલ્યે બાબા પા. ૧૨૫ અબ્દુલહક હાજેજ પા. ૨૦૧ તથા મહમદ ઇ. વાડા પા. ૧૦, સુલેમાન ઇ. વાડા પા. ૪૧ હાજી મહમદ ઇસાક પા. ૫૧, અહમદ સુલેમાન પા. ૧૫–૧૫–૦, ઇસ્માઇલ હાસમ પા. ૧૨–૧૦–૦, એમ. એમ. ચુનારા પા. ૧૨–૧૦–૦, ઇબ્રાહીમ અહમદ બાદશાહ પા. ૧૨–૧૦–૦, અહમદ સાલુજ પા. ૧૩–૧૦–૦, મુસાજ હુસેન સાલુજ પા. ૧૮–૧૦–૦, હાજી હુસેન પા. ૧૦–૧૦–૦, એમ. ઇ મીયાત પા. ૬, એ ઇ. પાંચી પા. ૬, સુલેમાન ઇ ચુનારા પા. ૬, શેખ મહમદ પા. ૬, ઇસ્માઇલ અહમદ શાહ પા. ૬, મુસા પાણીયા પા ૬, અબ્દુલગફર ઇ મોલાસા પા. ૪, ઇસુફ ઇબ્રાહીમ મોલાસા પા. ૬–૧૧–૦ વધી મુસા પા. ૬–૧૦–૦ અને ગરીબ સમ-ગીન પા. ૬

શ્રી ઇરલ લંડન હિંદુ રોસાયટીનો ફાળો

	પા.	શી.	પે
આગલા આંકનો સરવાળો	૩૩૫	૧૭	૬
બોક્ષ બર્ગ			
જી. જી. સ્ટીમ લોન્ડ્રી	૩	૩	૦
એ કુબાઇ લલ્લુભાઇ	૧	૧૧	૬
બીખુભાઇ લલ્લુભાઇ	૧	૧	૦
સુખાભાઇ હરીભાઇ	૧	૧	૦
લલ્લુભાઇ ગોપાલદાસ	૧	૧	૦
ડાયાભાઇ નાથાભાઇ	૧	૧	૦
મણુભાઇ નરસીંહ		૧૦	૬
મકનભાઇ ગોપીનાથભાઇ		૧૦	૬
એ કુબાઇ લલ્લુભાઇ		૫	૩
લોમાભાઇ ગાંડાભાઇ		૫	૩
નાનભાઇ નીકાભાઇ		૫	૩
દયાળજી ફોકાભાઇ		૧	૦
પ્રેમાભાઇ મોદારજી		૨	૬
(બાકીનું) કુલ પા.	૩૪૩	૦	૩

કાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ–સુધારો

આપા આફ્રીકાદીમાના 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' આ બાબરપત્રોના ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ તરફે જે પ્રસિદ્ધ થયું હતું તેમાં "શ્રી. બીખાભાઇ કલ્યાણજી પટેલ પાટીદાર સોસાયટીના મંત્રી તરીકે સભાને આવો આપ્યો હતો કે આ બંને સમાજ તરફથી હિંદુઓની ઉન્નતિ ઉજવારો નહિ" એવું છપાયું હતું. "કે" પછીના નીચેના શબ્દો રહી ગયા હતા તે વાચકે સુધારી વાચવા :

"કે બંને બાબી બાબિબ્યમાં પાટીદાર સોસાયટી હિંદુઓની ઉન્નતિ નહિ ઉજવારો."

મહાસભાની ગોલ્ડનની અપીલ

ઉપરની બાબતના અનુસરણમાં નીચેની બધુ રકમો આ ઓફીસે મોકલવામાં આવી છે :

કેપ્ટાઉન (રોકડીયા) શેઠ રા ચલુભાઇ નારણજી તરફ "બાબ રેલનું ટીકીટ બાબી રૂા. ૩૦૦

પરચુરણ

દક્ષિણ આફ્રિકાની પુનીયન સરકારની સાતમી પાર્લામેન્ટ તા. ૧૧ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ ને દીવસે ખુલ્લી મુકાશે એવી જનરેરીયલ ગવરનર-જનરલ તરફથી તા. ૨૬ નવેમ્બરના ગેરકારી ગેઝેટમાં પ્રસટ થય છે.

* * *

જહાંસ્બર્ગના ચાલતા ગુનાર વિશે જોહાનીસ-બર્ગની પોલીસને બાતમી આપના જહાંસ્બર્ગ બાર એસોસીએશનના ઉપર દરોડો પાડી પકડેલા ૧૬ યુરોપીયનોને તા. ૨૬ નવેમ્બરે જહાંસ્બર્ગના મેજીસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં હાજર કરવા હતા.

* * *

મેરીટ્ઝબર્ગ મ્યુનિસીપાલીટીના ચેરમેન-સ કમીટીએ તેના ઘર માટે મીલકતની કીમત ઉપર એક પૈસો તા. પીની કર ભેગા કરવા ઠરાવ કર્યો હતો.

* * *

મુનીચનગરપા તા. ૨૬ નવેમ્બરે બાબાર ગ્રાંટમાં આવતાવીગામાં પાલીક ૧૭,૨૬,૩૪૮ ની કીમતનું ૨,૪૫,૦૬૬ નાસા ગોળ ખોદન કર્યુ હતું.

* * *

મુનીચનના ગેઝેટમાં પ્રસિદ્ધ થએલી મેટીસ મુજબ બાવતી તા. ૬૫ ડીસેમ્બરથી તા. ૩૧ મે સુધીની મુદતમાં મુનીચનગરીમાં કેટલાક બાલ માટે ચલાવવા બના બનેલ થય છે

* * *

ડરબન પ્રીન્સ ઓલફ્રેડ સ્ટ્રીટમાં તા. ૨૬ નવેમ્બરે અપેરે કબજાગત માટે નામના મકાનના ઝબકા (બાલકની) નાચી ગમ તથા બાળકા ઉદ્ઘાટન નીચે રસ્તા ઉપર પડી હતી અને સારસ્વાર માટે એમ્બ્યુલન્સ હોસપીટલમાં દાખલ કરી હતી.

* * *

વેમારી બાતના પ્રવાનની પરવાનગી વિના દક્ષિણ આફ્રિકાના કોઇ પણ બંદરેથી પસ્ટેજ બાતે બાદ નાકાય નહિ હેવાલ બાતે બાદ ચલાવવા માટે પરવાનગી મેળવવાની અમરજી Secretary Department of Industries Pretoria ઉપર મોકલી આપવી

* * *

ડરબનથી જણાવાય છે કે ઘોડા હરિફ સ્ટેકર વિતાર્યા તા. ૨૬-૧૧-૩૭ ના ડરબન છોડી ગયા છે બીજા બાપર છે કે ૧ બાબો જોહાનીસબર્ગ ગયા હતા બાન સાબો રોકસુલીયા થય હોટ જનારે હતા. છેલ્લી બાતમા પ્રમાણે તેઓ લંડન જનારે છે

* * *

ડરબનના નવુ રેડીયો સ્ટેશન બાબેરા તૈયાર થતા હવેરના બુબસુરત મકાનોમા એકનો પધારો થયા.

બધપ્રાંતના સરનેર સર હાકર ગેથેને પ્રધાનમંડળની બેઠકમાં હાજરી આપી તે બાબતો બાદીનો ચોકાસ પડેલો હતો.

* * *

મુખ્ય સરકારે શ્રી. એચ. આર. મલાણીને એ કિતારેથી અને તેમની બાલીકના "પ. જવાહરલાલનો સંદેશો, એ નામની ચોકસી કીમ કરેલ અને ૧૯૫૮ ના સીનેમેટોગ્રાફ એક્ટ અનુસાર નામજુર કરવામા આવી હતી તેના ઉપરથી પ્રતીબંધ ઉઠાવી લીધેલ છે.

* * *

ગેલબાંચ જીલ્લા મહાજનમા નગરપતીની એક સભામાં જિલ્લા બોર્ડના મમુખ રા. ૧૮ બા અંગ્રેજીએ ખુલ્લકાળમા મહાસભા સામે કરેલા પરાના માટે પગાતાપ જહેર કરી મહાસભામા ફોડાઇ જવાનો પોતાનો ઇરાદો બ્યકત કર્યો હતો

* * *

હરીપુરા મહાસભાની સ્વાગત સમીતીનો અભાર સુબીમાં ગઢેકાન તરીકે રા. ૧૬૦૦ ની રકમ મળી છે.

* * *

હ સ્ટોરીમાં મીનાના સારસ્વત આપબાની મુખ્ય પ્રાંતની પરીક્ષામાં રાજકોટના બી દોનકે બાંકે બહેસ બંબરનું પારીતોબીક મેળવ્યુ છે.

* * *

ગોરબની રાજબના તબીબી બાબીકારી બી. એમ.ગાંચે પોતાની મેરહદને ગરબીબાબાબોનસે રહેતો નદી બાબબાથી મામી ઉપલકાસ પાડી એક બે જબ્બો બામો હતા તેથી મહાગલ્લાના કુબબાથી તેમને નોકરીબાથી બરતરફ કરવામા આવ્યા છે અને તેમના એક માસનો પગાર મરબીમા બાબસતા કુ ગ કર્યો છે.

* * *

કરબાચ બાન રેલ્વે કાબદારોના સ્ટાફ બાબી હતી તેના પ્રસારે કરવાના બાતસા ઠરાવમા એક ઓવો ઠરાવ હતો કે બિહાર સરકારના કેટલ ગોવો તા રેલ્વેબાણાઓ બાબ. સરકારને મદદ નહી કરે. પબ્ધ હિંદની બાજારોના સબાલ લીધે કે પક્ષ પડતો નેની સાથે સહકાર કરશે

* * *

કલકત્તાના પ્રાબીસ્મેકાસબબાના કબીનેતાના બાબાડા માટે બાવબગરના ગાહારોબાબે ૬૩ ૬બબર બાબિબનું દાન કર્યું છે

* * *

સમરત બારતીબ બોરા પરિવદની ૨૫ મા બેઠક જબલપુરના ડીસેમ્બર તા. ૨૭ થી ૨૯ સુધી મેસસે.

* * *

હિંદના બાબાનીસ ગોબરબીબ બબે મુસોલીનીબા જબાબ્યું છે કે તબબાનીઝ બાબતો હિંદે બહીબકાર કરે તેવા અંગે ગબરાતા નથી. અમે સામા પગલાં લેવાનું ચુકશુ નહી.

* * *

માજી પ્રાન્ત મુકતી અને બારબ્ય નેતાઓની બાગેવાની હેઠળ પાન-બારબ્ય કોંગ્રેસ મકામાં બોલાવવા વિચાર થયો હતો પબ્ધ કેટલાકના સુલતાના દબબ રૂપે પરવાનગી બાપી નહી. મકા માટે પબ્ધ પ્રગતન નીપજ્યા જરી પા પાન-બારબ્ય કોંગ્રેસની બેઠક બાજદાદમા મરી

* * *

લંડનમાં ફેસ્ટીવલના બાબરબ્ય માટે ૬૨બટે કોંગ્રેબલ નામના ૨૭ વબના યુવાનને જર્મનીની બીબબ્સ કોર્ટે કોબીન કરાયો કુહાડાબી રમેગબને મારી નાબબવાની ધાતકી સીક્ષા કરા શનીવારે લંડનમાં બાબલામાં મુકાઇ હતી.

* * *

બાત્રીના નબ્ધ જબણીના ગ્રહેરોમાં પોલીટીબ્સ બાતાંઓ દુકમ બહાર પાડી કેબેનીસ ઓફસની બાતોની ઓપીસો બબ્ધ કરી છે. ૧૫ા તા. ૨૬ નવેમ્બરે કેનેડાની બાતેના બાબ્ય કોનસ્યુલને રેડ બરડવા હતા.

* * *

ફ્રાન્સનો રાજદારી કાયબામાં સર્વોપરીપદ ફ્રેન્ચ પ્રેદાઓના મીત્ર અને ફ્રેંચીસ્ટ બાગેવાન કાબેટ પોતાને કાયબા સંબબબાં તા. ૨૬ નવેમ્બરે પેરીસમાં પોલીસે કેદ પકડયા હતા.

* * *

દક્ષાલીમાં મજેસ્ટ બોબેન્સ કરવા માટે ટેકસો ના બબારો કબોનું પ્રંટલીના ગેઝેટમાં જાહેર થયુ હતું બબારાનો ટેકસ તા. ૨૬ નવેમ્બરથી બામલામાં મુકબો ય.

* * *

ગ્રંટનથી બાકેલી બેન્કને અંગેના સમાચાર મુજબ બેન્કના જુદી જુદી બાતના શેરો ઉપર બાર્પીક રબ્યા બાર ટકાનો નફો જાહેર થયા છે.

* * *

બ્રીગાન મજારે પાર્લામેન્ટના એક સંદેશામાં જબાબ્યું છે કે બ્રાંતિય સ્વરાજ હિંદમાં બામલામાં બાવ્યુ છે. હું હિંદની પ્રબતિ રસપુવક નીહાળી રહ્યો છું. અને નજદીકના બબીબ્યમા ફેડરેશનની બાજના બામલામા મુકારો બાવી બાસા રાખુ છું

* * *

મેટ બાંટનમા મીસ્ટરબબના તાજેતરના પ્રસંગે બીજા દેશોમા રહેતી બોલબ બનુકુળ નહિ હોવાથી, એમીગ્રેટ, બીગીસ પાત્રોને દક્ષિબ્ય બા ફ્રિકામાં જીલબ મળે રહેવાનું બંદનની બજારમા ખુબ ઉદ્યાબ્સ ધરા છે.

કોંગ્રેસ કનક મહોત્સવ

આલ્બમ

૧૮૮૫ થી ૧૯૩૫ સુધીના ૫૦ વર્ષોના મહા-સભાના પ્રમુખોના સુંદર રંગબેરંગી તેમજ સુશોભીત ઓરીજીનલ ફોટાનું આલબમ.

કીંમત રૂા ૨-૬

ચર્ચા પત્ર

પ્રીટોરીયાના ક્ષત્રિય (ઝોલી) બાઇઓનું કર્તવ્ય

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' ના અધિપતિ જોગ,

સાહેબ,—આજથી સત્તાવન વર્ષ ૧૯૨૨ ના પ્રીટોરીઆના આગેવાન બાઇઓએ બાઇઓ વિલીયમ પાઉંડની રકમ ભેગી કરી હાનિ નંદામ સ્થાપ વાનું કામ હાથ ધર્યું હતું આ બાઇઓને અન્ય અજ્ઞાન બાઇઓના સહકાર ના મળવાથી પાંચ હજાર જેવડું ભગીરથ કામ થઇ ગયું હોત એમ આશા છે ! હાનિના ગરીબ બાઇઓની સ્થિતિ નીહાળી હાનિમાં થતા અપહિત કાર્યોમાં આમ ગરીબો પોતે પોતાનાં સ્વજન પોતાના તેમજ હાનિ ના બરીબ બાઇઓના મેળ ખાતર બાઇ બાઇ બાઇઓ બંધુ સ્વાર્થી હાનિની ઉન્નતી ઇચ્છે પછીનું પોતાનું ગૃહજન હાનિ સ્થાપતા પાર્મીક ક્રીયો કરવામા ગુજરાય

૧૯૨૮ની સાલમા પ્રથમ સોસીઝની મુલાકાત ના મોર્નીંગ પો. પી અમરત્યા નથા હતા ત્યાર બાઇઓ બાળક મેળા સ્વભાવ બાળક ના સેક્રેટરી પદથી પત્રક બાળક ચર્ચો થઈ હતી. ગ સોસીઝીએ બ્રાહ્મણની વસ્તીમાં તમા સાત્વાના અભ્યાસ કરો એટલે આપોઆપ ત તમારે ધર્મ કરશો. કોમા બાળકમા તમો કાર્ય કરવા મંદી પડો. કોમને ઉજવો, કોમના બાળકોને હેળાવણી આપો સુધારના ને કળવો, એટલે કોમ સુધરશે. સેક્રેટરી વલ્લીપત્રક બાળક આ તેઓબાઇએ કહ્યું કે ગુજરાતમા ગોળીયા બાલમંદિર નથી અને ગુજરાત ગબુની ના નથી મેળવી કુમાર્ય સમાજનું ગોર બાળક છે. અને તમારી કોમને ન બાળક બાળક કરો. અને ફરવેરા કરી સંસ્કાર વસ્તી પત્રકના કોમિશનર ને બાળક સેપાલ મોકલી ખુલાસા મંગાવો અને તમા અને તા અમારી નહર ના આ બાળકની સ્થળે ખો ઉદ્ઘાટનવિધ થઇ સાથે પણ થઇ હતી તેઓબાઇઓ પણ ઉત્તર મુજબ જણાવ્યો આપ્યા હતા. સં ૧૯૮૮ ચિંતવણા બાઇ ૧૦૦ ગાયો આ પુણ્ય બાળકોનો ચાલિબ્રામ ગનન કરવા પોતાના દીકરા સમ બાઇઓ ચલાવા મુકે ; અને સપ ફરીબાઇના સ્થાપવા કરી નમ્ર વિનંતિ કરું છું.

પ્રીટોરીયા ભાવનગર પરમાર.

વેચવાના પુસ્તકો

આ ઓફીસમાં જણાવેલા પુસ્તકો

	રા.	પૈ.
ફીનીક્સ આશ્રમ-સ્કૂલ ઓફ ઈન્ડિઅન્સ		
૧૯૨૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા ચરિત્ર	૧	૪
જીવનપરાગ પ્રકાશ	૦	૪
સત્યના પ્રયોગો અથવા આત્મકથા ભાગ ૧	૧	૬
" " " " ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના ફાગળો	૧	૦
મારો જેલનો અનુભવ [પ્રકાશક મ ગાંધીજી		૬
મારો જેલનો બીજો અનુભવ " "		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ " "		૬
પુરસ્કારેજ અને તેના બે બાઇઓ		૬
જેલના કલ્પ (ચાર.મહ વખતના)		૬
હોર સ્વરાજ (ગાંધીજીએ બનેલું)	૧	૦
બાપુના સાથે ચર્ચાની ૬૨જ		૬
કુરાન શરીફ		૬
યુદ્ધારાના બાપાઓ		૬
કલમ વિના બીજુ કશુ નથી		૬
[illegible]		૬
ચરખાગીત		૬
કરીશ કંપનીનો વપારો અને તેનો સંભાળ		૬
સર્વોદય		૬
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૬
લોકમાન્ય બાલગંગાધર તીલક તેમના મત ના વિચાર		૬
પુરાતન કમાજ પાછાનું જીવન ચરીત્ર		૬
મુલ્યવા કમાજ પાછાનું બાંધવુ		૬
એક સન્યાસીની કથા (ટોલ્સ્ટોયનો બનાવ)		૬
માનુસ કેટલી જમીનનો માલીક થાય		૬
ગાંધી ટોલ્સ્ટોયની વાનીપરથી		૬
ગા. આ. ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસનું ટુંકી તીહાર		૬
જરમાની ગરબો		૪
ગોયાવાડીમ ઓફ ૧૯૦૮ ના ધારા		
ગુજરાતી-અંગ્રેજી		૪
ગ્રેટ ટ્રેક્ટ મનો ટોલ્સ્ટોયનો પત્ર		૨
અરોગ્ય વિશે સામાન્ય જ્ઞાન ભાગ ૧ લો		૧
" " " " ૨ જો		૬
સત્યાગ્રહ		૪
દેવભક્ત ગોખલે અને ગીરમીટન સવાલ		
ઉપરની ગર્મા	૧	૦

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'
ના
દિવાળીનો ખાસ અંક

સુંદર સુખપૃષ્ઠ સાથે અનેક ચિત્રોથી ભરપુર અને પુરૂષો, સ્ત્રીઓ અને બાળકોને જ્ઞાન સાથે આનંદ આપનારા અનેક લેખોથી ભરપુર

ભાવ રૂા. ૨.

ટપાલખર્ચ આ અંક નીચેના કોઇ પણ સ્થળે મળી શકશે :

પ્રેટ્સ વેજીટેરીયન ટી રૂમ
ગ્રે સ્ટ્રીટ.
સર્વિસ કેફે, ગ્રે સ્ટ્રીટ.
સનબીમ રોબેકે વર્કસ, ગ્રે સ્ટ્રીટ.
નારણજી વલ્લભની ટી રૂમ,
યુક સ્ટ્રીટ.
પીપલ્સ ટી રૂમ, એડીસ સ્ટ્રીટ.

Manager INDIAN OPINION,
Phoenix. Natal.

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

લોકમાન્ય તિલક-અંગરખુ, ટુપકો તથા પાઘડી પહેરેલ રંગીન અર્ધી ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ ધ્યાંમત રૂા ૧-૬

પંડીત મદન મોહન માલવીયજી- સુંદર રંગીત અર્ધી ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ ધ્યાંમત રૂા ૧-૬.

પંડીત મોતીલાલજી તથા જવાહરલાલ નેહરૂ-પંડીત મોતીલાલજી અગાઉનું, સુરવાલ તથા ટોપી પહેરી ખુરશી પર બેઠા છે, તેમની પાસે જવાહરલાલજી ઉભરાજ ઉભા છે પણ આકર્ષક અને સરસ ફોટો. સાઇઝ ૧૫×૧૦ ઇંચ ધ્યાંમત રૂા. ૧-૬.

મહાત્મા ગાંધીજી-દાંડીકુચ વખતનું ઉભા, હાથમાં લાકડી, કુંભમ ચહેરો સુંદર રંગીની ફોટો સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ ધ્યાંમત રૂા ૧-૬.

પુ મહાત્માજી-હાથમાં લકડી કાંતતા ઉભેલા છે રંગીન આકર્ષક ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ ધ્યાંમત રૂા. ૧-૬

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ અર્ધી ફોટો. ટોપી પહેરેલ ખાદીકટમાં ટોપી પહેરેલ વાળો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ ધ્યાંમત રૂા ૧-૬

નવજીવન રાષ્ટ્રપતિ-પંડીત જવાહરલાલનો પહેરેલ ટોપી અને બંડી સાથેનો સુંદર ત્રીરંગી ફોટો. કાદ્યાસાઇઝ, ૨૦×૧૫ ઇંચ. કિં. રૂા. ૧-૬

પુ. મહાત્માજીનો ઉદ્યમ-હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઇએ, તેનું આબેહુબ દ્રશ્ય. પુ. ગાંધીજી આકરા આશ્રમ તજે તકલી કાંતતા, આજુબાજુ માણસો રેંટીયા કાંતતા, કોઇ તકલી કાંતતું, કોઇ પીંજતું, કોઇ એકતું, કોઇ પેલથી પાણી કાઢતું વિગેરે બહોળુ આકર્ષક ત્રીરંગી ફોટો સાઇઝ ૧૫×૧૦. ધ્યાં રૂા ૨.

લાલા લજપતરાય- ટોપ ટોપી પહેરેલ રંગીન અર્ધો ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ધ્યાંમત રૂા ૧-૬

રવ. દેશબંધુદાસ-અર્ધી ત્રીરંગી. ફોટો પછેડી ઓઢેલ સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ, ધ્યાંમત રૂા ૧-૬

ઉપરના બધા ફોટાઓ રંગીન અર્ધી છે. સાઇઝ ૧૩×૧૦. **બધાની** કીંમત રૂા. ૧

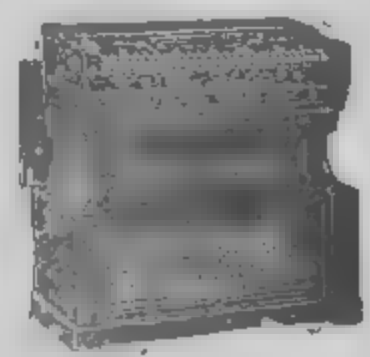
મળવાનું ઠેકાણું:-
Indian Opinion, Phoenix.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ ક્રમણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી મેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, મામોંઠ ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના " "
ટેબલ મોડલ પા. ૪–૪–૦

જોડી ગોઠની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૩–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તેના માટે વધારે પહસા ખર્ચો છો.

કર્યા અથવા જતે મળો.

તેમજ આ રેસની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુરે સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, ગીતા, સરકાર તેમજ મેકજેર્ઇમ્સ કલુકના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન અતની કરવ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પાનિશ બેન્જના ભાવોમાં પણ મોટો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંઓનું સંપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મેહંદી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

COOVADIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue On Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

'Phone Day 2-4189. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 5-1538.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths and Floral Tributes of all descriptions always in stock.
Motor and Horse Hearses of modern Design.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કફન, કૂલ, પીતર માટે ને પીઢા માટે કૂલ મોકલીશું પૂરો બાકાતમાં આવે છે ખાસ દિવસ વહેલું.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2625.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, કેબલ અને કીચન ડ્રેસર પૂરૂં પાડનાર જથ્થા બંધ બનાવનાર તેમજ પૂર્ણ દર્ભીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
મંગાવેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતા કેમીકલ વીના તાજો અને સફાઈથી ઘરમાં કુટેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, ધાણાદાર અને બીજા કુટેલાં મોટા કે જથ્થાબંધ અમારી પેઢીથી સારો મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમારે ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી આજી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4494 K. N. PADIA, P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leinpco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjees and Mandarines
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે. તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઈ,
કેપટાઉન ફ્રૂટ મેકર્સી,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મુનીપલના માર્કેટ પ્રમાણે C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

Phone 33-4463 Tel. Add.: "VALACHEL." P.O. Box 9248.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલ-સેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
જોહાનીસબર્ગમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી ખરીદ કરવાથી ઘણો ફાયદો થાય છે. ખાસ કરીને બનાના ઓર્ડરો ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રેલવેથી આવતા C. O. D થી માલ મળી શકે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૬૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પો. બો. નંબર ૯૨૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
દરબારમાં સરકારે પાસ કરેલું એક, જે, માર્કસ ગીલ્ટનાર
ચોકસી મથુરાલાલ રતનજીની ફેકટરીનું
ખાસ પસંદ કરેલું (શુદ્ધ) ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ખાસ ઓર્ડરો પુરેપુરા થી કરોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી
૭૦, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
70, Prince Edward Street,
DURBAN.

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડ આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનિયા
N 5510 ચાંદનીનો ઝગમગો.
N 5512 વાળીયા ગત.
N 5527 મેં તો નજરે પ્રીતમની નિમ.
N 5560 પ્રેમનુ પીંજણ
N 5559 ભેરવી ઠમકાવી.
N 5554 પાસું કેસેનિ.
N 5555 મંજીરે ઝોકારો
FT 5219 કટારવાર ઝારેતી.
FT 5220 નહા પખોવી
FT 5221 ઝેરવા.
FT 5223 નજરની મેરવી રવાન અંતર
N 5504 તુજાને મુજના પેમ સીખાવા
N 6520 ચલો પ્રભુ નજરીઆ પીસારે પીધારે.
N 6521 બહાલ દુન્યા મે ઝરેકો પાયા.
FT 5222½ મારા ભાઇ નાટક ભાગ ૧ થી ૪.
નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૩.
ભગવા કુમાર નાટક ૧ થી ૩.
રાજુક દેવી નાટક ૧ થી ૩.
N 6730 છુટા સાથ સન્યારે.
N 6004 નહેના કોન સજાવ ગાવારે.

No 5359 ગીસ ૧૯૩૨ ઓપેરા
,, 5499 ,, ૧૯૩૧ ,,
,, 2525 મારટર ૧૯૩૭ ,,
,, 5552 ઓન્દલગેન ,,
,, 5470 પાકટર ઇલ્જેકસન ,,
,, 5458 મોના લાપા ,,
,, 5401 ઇન્ડિયન બેરીસટરની જાહરી. મણક.

પૃથ્વીરાજ ઓલ્હાજનું નાટક રેકર્ડ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨-૬-૦ નું સેટ

નાટક મહારાણા પ્રતાપ રેકર્ડ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૧૧-૦ નું સેટ.
,, રા' માંડલીક રેકર્ડ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. હાર્મોનીકા પાર્ટી રેકર્ડ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
નાટક મુખ્યમન્ત્રી રેકર્ડ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
,, રાવત ભરથરી રેકર્ડ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
,, શેઠ ચત્રાલ શાહનો સેટ ૧ થી ૮ બાઝ.
,, મીરાબહેનના.
,, ઇબા રવમ.
,, સમાજનો બાપ બાઝ ૧ થી ૪
,, વકીલનો બારસો કુલીન રેકર્ડ ૩ રેકોર્ડનું સેટ.
,, પહુડી મા ઘડબી ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
,, નુરી બાહલ ૩ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
,, શારીન દરદાર ૩ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
,, રોમ સારે આરબ ૩ રેકોર્ડોનું સટ એચ. એમ. વી.
,, સાને ઇસલામ ૫ રેકોર્ડોનું સટ એચ. એમ વી.
,, નુરે ઇસલામ ૬ રેકોર્ડોનું સટ કોલમ્બીઆ.
,, બાલ ડમ્મા બા નહી ૩ રેકોર્ડોનું સટ એચ. એમ વી.
,, કેલમણી મંગલ ૮ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ વી.
,, પુરવજહાન ૩ રેકોર્ડોનું સેટ કોલમ્બીઆ.
,, સમલા મજનું ૩ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી

અમારા ઇસલામીક નવી રેકર્ડોનુ લીસ્ટ
'ઇન્ડિઅન ઓપીનિઅન' માં જોશો.

૧૦ ઇંચ ૧ રેકર્ડ, ૧૨ ઇં ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઇ. ૧૨ રે., ૧૨ ઇં ૮ રે. ૪૮/-.

બહાર ગામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6395 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયા છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલા જા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યા છે. અગાઉ અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેના નંબર: અહદ કે સરવર સાકૂએ મેહબુબ. 1715 સાલ્યે અલી અલબર્દે વસલમ. અને બીજી બે સિવાય તમારા લાયકની બધી ઈસ્લામી રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોજીઝા શબાહત નામા વીગેરે.

G.E. 1709 દુસ્મને યાસે મુર્દે મેહ દુસ્મને પીયાદે હૈ

G.E. 1710 તગબીર કે તદબીરસે દુનીયા કે દીલાદેસે

P.E. 27 શબાહત દુસ્મ ઔહસે પ્રમલામ

P.E. 27 શબાહત હજરત બીલાલ આસીર રસુલ.

P.E. 7 કાદર કે હાથસે તલવારસા મીરના મોજીઝા

G.E. 1439 મે પીસારી પ્રેમલ અનકર બોલુ બનમે.

G.E. 1711 દહી સેસો.

N 6833 અરે પાગલ પ્રેમી અબ તુ રોના તે

N 3865 રાહે ખાનખીયા પરમાનર હમારા.

N 6881 કુઝલે જબાર આસ સાકી સરાબ હે.

N 6882 તોહીદ કે રંગ મે કુલ ગમ.

N 6815 સોચ્યે મોહબુબો હક જેતે જાતે અલે.

N 6826 ગેર દુઐ કો નમન સા શાન મોહમદ

N 6810 દાસ મુહસે કુછ કહું સહેમાલા કે સામને.

N 6887 બનુગી આપને પ્રેમકી બેગમ.

N 6889 પ્રેમકા મુરલી મધુર બાજ.

1415 તો હોંકા ડંકા આલમમે બજવા દીયા કમલી વાલેને.
આ રેકાર્ડ સાંભળવા જેવી છે

288 ખુન ખુન ખુન

253 મેરા દીલ ન પસુ તો દીલાયે મોહમ્મદ

406 મોહીબ્બો મોહબ્બત બડી ચીજ હૈ.

2234 અપના અફલાદી અશરફ હમ
ઔર પયગં અફ્રાદી અશરફ હમ.

2207 અંધેરા ઘુકાન

2158 બરસાસે આયા (ભજાણી)

2074 યારકા નામ હૈ

2107 ગલ ગલા (ભજાણી)

2226 નામે અહમદ લે કર.

2123 નામે મહમદ બોલે બાલ.

2320 રબ આગે ખુનો કે મીનારે ને કરાબો.

1710 અબતો મેરી ગરીબો સરકાર બના દીજે.

1715 બજાબીર તો કાંધે ચાલી કમલ્યા.

1541 હજરત કા મોજીઝા હજરત અબીર કે બાચ્ચોકા મુરદે મે જીન્દા કરના.

1391 મોજીઝા હીજરત મોકાર.

1396 મોજીઝા અંગુલી હજરત અલી.

1595 પીયારી પીયારી સરતનવાલે.

1099 મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમા હો.

1677 મસહુર કુરા આલમમે અદા રે કરમાને મોહમ્મદ સલ્લલાહ.

1716 બચલા મુજ રોજેમે બુલાબો.

2068 દીલ છીન લીયા મેરે સનમને અરમાનો.

2087 ઇલાહી રસુલે ખુદા કેહને કેહને.

2135 બસકે હાનીફ યે આલમે રહમો પ્ર.

2155 સુરે અબાંધે ધન બાબોસે.

2121 દીલ યે મેરા લે ગયા

2156 નીમાસે ચુકકા

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૭/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Satyavan Savitry, Padutha-Paccabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Sman Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ.

પારસ, સ્વીંધુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોટીક નાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

C.O.D. થી મોકલવામાં આવશે

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,

103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ,

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬,
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્વાદકામ ઉચીત ભાવે બનાવી આપશે.
હાલજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25691. 176 Grey St Durban.

આઠવાડીક પંચાંગ

તા.	ખ્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭ ડીસેમ્બર	૧૯૩૮ માર્ગશીર્ષ	૧૩૫૬ રબ્બલ અવ્વલ	૧૩૦૭ કેદે, શહેનશાહી	ક. મી.	ક. મી.
ગુરૂ	૩	સુદી ૧૩	૨૯	૨૯	૫–૫૧	૬–૫૭
શની	૪	...	૩૦	૩૦	૫–૫૧	૬–૫૭
રવી	૫	...	૧	૧	૫–૫૨	૬–૫૭
સોમ	૬	...	૨	૨	૫–૫૨	૬–૫૭
મંગળ	૭	...	૩	૩	૫–૫૩	૬–૫૭
બુધ	૮	...	૪	૪	૫–૫૩	૬–૫૭
ગુરૂ	૯	...	૫	૫	૫–૫૪	૬–૫૭

66 ALICE STREET and 35a LEOPOLD STREET
DURBAN.
SPRINGBOK SERVICE STATION
Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

[illegible] year from 1937

Annual Subscription: Inland Re. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Sister Sivadas. An unrivalled practical guide for those who sincerely seek for God.

[illegible] pp. Cloth bound [illegible]

Altar Flowers

A daily text-book [illegible] By [illegible] with English translation. Every book for prayers and Contains

Beautiful pocket [illegible] Cloth Bound [illegible] Re. 1-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Sharvananda

Thought-provoking Messages bringing out the inner significance of the teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value in modern life

pp. 170 Price Re. 1 |

Message Of Our Master

By the Four Disciples of Sri Ramakrishna. Gives in a comprehensive way the spiritual Message of the Master.

Profusely Illustrated. Pocket size pp. 220. Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

Contains rare spiritual counsels given by the great souls viz., Holy Mother, Swamis Brahmananda, Premananda, Shivananda, Saradananda and Turiyananda to the spiritual aspirants and as such invaluable for all those who sincerely seek after God. Profusely Illustrated

Cloth Bound Pocket size pp. 450. Price Re. 1-12

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

Fill up with—

વધારે માઇલેજ
અને પાવર
જોઈતાં હોય તો

PEGASUS

For

MILEAGE AND POWER

પેગેસસ

વાપરો

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

ગોલ્ડન સીટી

ઊંચી બનાવટ. સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થાળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

૫૩, કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ખારે ક્વોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઈ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોના ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાન ક્વ્વાલ, કાલુ ક્વ્વાલ, ફકીરૂદ્દીન આગા ફેઝ, ભાઇ છેલા, જાનકી બાઇ, દુલારી, વીગેરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નવાનો ગાયકો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા માકેકામાંનાં ઘણાંઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી કન્દીના ગ્રાહકોને ખાસ ભલામણ કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જોઇએ. કન્દીનો ઓર્ડર બાદ રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અડધી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલું પ્રથમ પંક્તિનું વૈદ્યક માસીક

—વૈદ્ય કલ્પ તરુ—

દરેક ગુજરાતી જ્ઞાનભંડાર કુટુંબમાં જોસ્સ વંધાવું જોઇએ. નમુનો વિના મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૮–૦–૦ , બેર પુસ્તક લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૬–૧૨–૦) સાથે.

શ્રી રોગ ચિકિત્સા

દરદોની સાલ વાર અપાયેલુ બેહ પુસ્તક પ્રસિધ્ધ વિદ્વાન વૈદ્યરાજ અમૃતલાલ ગોકુળજીએ પોતાની સરળ પણ સચોટ ભાષામાં લખેલું ૪ કિમત રૂા. ૧—૮—૦

આ ઉપરાંત

વૈદ્ય કલ્પ તરુ'નો સ્પેશીયલ અંક

આયુર્વેદ માસનો ગ્રાહ્ય ફોર્મનો સ્પેશીયલ અને નિયમોનો ઉ જેમ પાશ્ચાત્ય અને પુર્વીય પદ્ધતિથી તેના દાવો અંગે રજપાટ સમસ્ત સાધ્ય તેમાં જંગીન માહો લાગે આપવામાં આવેલ છે.

છુટક નકલની કીંમત ૮ આના

"વૈદ્ય કલ્પ તરુ" ના ગ્રાહકોને અડધ મળે છે.

આપનું લવાજમ મોકલવાનું સરનામું નોંધી લેશોઃ

ધી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચા રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીયા)

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી વધારામાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકને ચરાડ, રતવા, તાવ, લીલા ઝાડા, ઠંડીવાયુ તાવ, સસણી, બાળી, મરડા, પેટનું ગરબુ, તાવ, આંચકા, દાંત આવતી વખતેની પીડા વીગેરે બાળકોના માટે છે. દરદ એકજ દવા ખરીદી ખાત્રા કરો. એક ડબ્બા બાળકને બીજે વર્ષ સુધી ચાલે છે. કીંમત ૬બ્બાના રૂા. ૧. દરેક દવાખાના વેચે છે. નકલથી સાવધ રહેજો. મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત) 125

P. O. BOX 2166. Phone 21128 Tel. Add. "TALKANDA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporters

country orders executed at fairest Market prices, special attention given to all up-country orders.

THANK. ORDER SOLICITED.

પી. સી. કન્દર

હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહાર ગામના ઓર્ડરો માટે ઓછામા ઓછી જાતર આપીએ ઉતર આ બાબ બાબ વી C.O.D થી બાબ રવાનીએ લીએ

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN. 125

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ.

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

P. O. Box..... Telephone: 2-2074.

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે **બનાના** ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9-11-13, Etna Lane, :: :: Durban.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and [illegible] only Remington can give

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

ELGIN
WATCHES

THE WORLD'S BEST

FOR PERFECT TIME

WRITE FOR NEW GENERAL CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.

"DIAMOND CORNER"

ELOFF & MARKET STREETS. JOHANNESBURG.

P. O. Box 1919 — Phone 22-3122.

NATIONAL
CASH REGISTER
A
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33-6245

THE PEOPLE OF THE WORLD WEAR

ROAMER Watches

ROAMER Watches

ALWAYS ON TIME

Fully Jewelled In 15 & [illegible] Jewels

In Latest Design & Shape

With Roll Gold or Solid Gold or Crome

10 YEARS GUARANTEED

આ ઘડીયાળો દરેક સમયવાને માટે પ્રખ્યાત છે અને તેથી દુનીયામાં બધે વપરાય છે.

તમે તમારા માટે ઓર્ડર કરો અને આપણી ખુશી. દરેક બાબતનો રોકડનો લાભ અને ઉધારમાં આપી શકીશું. દરેક ઘરનાનો રોજબરોજ સાથે રહ્યા અને ઘણા અભિપ્રાયો મળ્યા. રોજ રોજ નેમલ રોજ નેમલ કોમાયમના કેસ આવે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.

No [illegible] KORT STREET. JOHANNESBURG.

13 DEC

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 50 — V[illegible] [illegible] FRIDAY DECEMBER 10th, 1937. Registered as a Newspaper at the G.P.O.

MAN'S SELFISHNESS

"MAN has greed, injustice, and selfishness because he feels he must look after his own interest and the interest of his own family. Selfishness is the basis of all troubles in the family among nations and in internal affairs. All claims of exclusive rights and privileges are also due to selfishness. A man of super-conscious realization removes all barriers of selfishness from his life because he feels in all the presence of God, the All-loving Being. As a result, such a man serves everyone as the veritable expression of God. A man of such spiritual unfoldment is an object lesson to all. His very life and actions make others unselfish and inspire them to give love and service to God and man. Such a life is, therefore, of great pragmatic value to the world apart from the personal joy and happiness afforded to the mystic himself.

—SWAMI AKHILANANDA.

મનુષ્યનું સ્વાર્થીપણું

"મનુષ્યમાં લોભ, અન્યાય, અને સ્વાર્થ હોય છે કેમકે તેને લાગે છે કે તેણે પોતાના હકો અને પોતાના કુટુંબના હકો સાચવવાના છે. કુટુંબમાં કુટુંબ મા કુટુંબ તેમજ સમાજ આંતરિક વ્યવહારોમાં પણ સઘળાં દુઃખોનું મૂળ સ્વાર્થ હોય છે. કોઈ પોતાને માટે ખાસ હકો અને છુટોનો દાવો કરે છે તે પણ સ્વાર્થને લીધેજ. જેણે પોતાનો અંતરાત્મા ખોળ્યો છે તે પોતાના જીવનમાંથી સ્વાર્થના અંતરાયો દૂર કરી દે છે કેમકે તે સર્વેમાં ઇશ્વરનું અસ્તિત્વ નિહાળે છે. પરિણામે તેનો મનુષ્ય દરેકની ઉન્નતિના અંશ તરીકે સેવા કરે છે. એવો આત્મજ્ઞાન ધરાવતો મનુષ્ય સર્વને પ્રેમરૂપ છે. તેનું જીવન અને વર્તન બીજાઓને નિઃસ્વાર્થી બનાવે છે અને ઇશ્વરને અને મનુષ્યને પોતાનો પ્રેમ અને સેવા અર્પણ કરવા પ્રેરે છે. તેવા મનુષ્યનું જીવન ખુદ પોતાને સુખ અને આનંદમય થવા ઉપરાંત જગતને પણ બહુજ ઉપયોગી થઈ પડે છે."

—સ્વામી અખીલાનંદ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં ચિત્રો વગેરે જાતના વીમાઓ ઉતારવી સહાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-6178
P O Box 3641
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

વરાહોને વિનંતિ છે કે કંપનીના પ્રોસ્પેક્ટસના પ્રમાણના ડિક્લેરેશન ફોર્મ તારીફ ભરીને રવાનની કે ઓફીસ ઉપર પોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ લાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

-We Specialise In-

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે આસ

ખેરડન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, ફલ્લુદાનું ઘાસ, ચારમગજ, કોપરા-પાટી, જાવંત્રી, તુકમરીયા, ઇસબગુલ, વીગેરે વીગેરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ધુપેલ વીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ ઠંડો રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગાંધીયાણું દરેકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઉકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

મસાલા વગેરા તેમજ બાસ ડેપરેશ નીચે પીસાયેલ હમેશાં મોટા જથ્થામાં રહે છે. ઓર્ડર વખત બાકી કરવા આમંત્રણ છે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No. 1108.

56 ALICE STREET and 35a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાર પણ બતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Hat your room (sic)

Annual Subscription: Inland Rs. 6, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Swami Nikhilananda. An abridged translation of the Gospel of Sri Ramakrishna, a practical guide for those who intensely seek for God.

Cloth Bound. Price Re. 1-12

Altar Flowers

A book of devotional verses. Heart-touching. Useful hints for prayers and pleasures.

Cloth Bound. Price Re. 0-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Abhayananda

Thought provoking discourses bringing out the inner significance of the teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value in modern life.

Price Re. 1-4

Message Of Our Master

By the First Disciple of Sri Ramakrishna. Contains a comprehensive view of the Spiritual Message of the Master.

Cloth Bound. Price Re. 1-4

Spiritual Talks

Contains nine spiritual counsels given by the great monk of Holy Mother, Swamis Brahmananda, Premananda, Shivananda, Saradananda and Trigunatitananda to the pious devotees and to be made available for all those who sincerely search after God. Profusely Illustrated.

Cloth Bound. Price Re. 1-12

Apply for a complete Catalogue:

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

LOWER CONSUMPTION YET GREATER PROTECTION WITH

ઓછે ખર્ચે
મોટું રક્ષણ
જોઇતું હોય તો

NEW-PROCESS

Mobiloil

The New Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

ગોલ્ડન સીટી

ઉંચી બનાવટ. સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

પક. કમીશનર સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઇ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોના ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અઢીસો સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલ પદ્ધતિ પંક્તિનું વૈદ્યક માસીક

— વૈદ્ય કલ્પ તરુ —

દરેક ગુજરાતી ઘરગથ્થુ પુસ્તકમાં આજ વંચાવું જોઇએ.

નમુનો વિના મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૪-૦-૦ , ભેટ પુસ્તક
લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૩-૧૨-૦) સાથે.

શ્રી રોગ ચિકિત્સા

દરેકજાતના તાવ માટે આપવામાં આવેલ ભેટ પુસ્તક પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન વૈદરાજ અમૃતલાલ માણેકલાલ પટણીએ લખાવી સરળ પદ્ધ સ્વરૂપે છપાવ્યું છે. કિંમત રૂા. ૧-૮-૦

આ ઉપરાંત

ગુજરાત પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

આજકાલ માણસના મોટા ભાગનો સ્પેશીયલ ભોગ લિધેલો છે તેના પ્રાથમીક અને મુખ્ય પ્રકારોથી જેનાં લક્ષણો તથા ઉપાયો સરળ ગુજરાતી ભાષામાં તેમજ ચોકકસ દાકતરી સિમ્પ્ટમ્સ ૮ આનાં

"વૈદ્ય કલ્પ તરુ" ના ગ્રાહકોને અધ્ધ મળે છે.

આપનું લવાજમ મોકલવાનું સરનામું નોંધી લેશોજી

શ્રી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ અમદાવાદ (ઇન્ડીયા).

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧-૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાં ફય્યાઝ, કાલુ ફય્યાઝ, ફકીરૂદ્દીન આગા ફેઝ, બાઇ છેલા, જાનકી બાઇ, દુલારી, વીમ્બેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નવ્વાતો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નાસીપાસ થવું પડ્યું હતું તેથી કન્ટીના ગ્રાહકોને ખાસ જલ્લામજ્જ કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જોઇએ. કન્ટીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકોને વરાધ, તાવ, ઝાડો, પીલા ઝાડા, કોલેરા, તાપ, ચસકણી, ખાંસી, મરડો, પેટનું ચડવું, વધુ, ઓડચણ, દાંત આવતી વખતેની પીડા વગેરે બાધીનપ્રે મટાડે છે. દરેક બોક્સ દીઠ બરીદા ભાત્રો દરેક બોક્સ બાળકને પેટ પર સુવી આપે છે. કીંમત ડબ્બીના રૂા. ૧, દરેક રવાયાળા વેચે છે. નકલી બાલથી સાવધ રહેજો બાળબાલું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વિવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

P. O. BOX 2160. Phone 21726 Tel. Add. "CALICATO"

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices, special attention given to all up-country orders

TRANS. ORDER NO. LIMITED.

પી. સી. કંદર

હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહાર ગામના ગ્રાહકોને માટે ખાસ કાળજી લેવામાં આવે છે.

ખાસ ખાત કે C.O.D થી માલ મોકલવામાં આવે

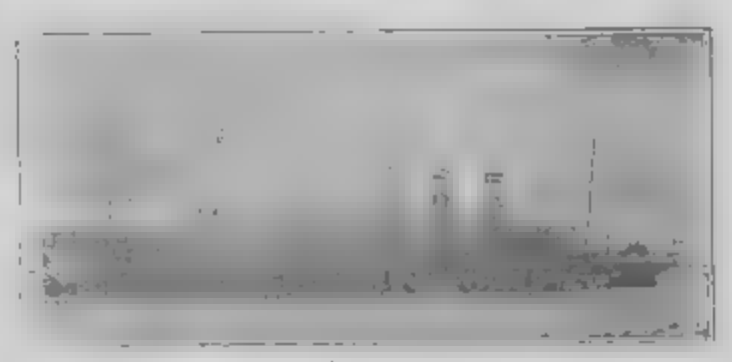
96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ટીકીટના ભાવો
સેકન્ડ કલાસ
(બસ બેરાથી)
પાઉંડ ૨૭-૩-૦.
કે
(બસ બેરાથી)
પાઉંડ ૯-૩-૬.

વીશીના ભાવો
મુસલમાની વીશી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
(કેબીનમાં) પા. ૬-૧૮-૬.
હીંદુ વીશી
પા. ૨-૬-૦.
અને
(કેબીનમાં) પા. ૫-૬-૦.

ડીસેમ્બર તા. ૧૬મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે

આસ મુસાફરોએ પોતાનાં પોતાના કપડા પોતાનું અને કટીમનું નામ લખી પોર્ટ કરવાનું રહેશે અને બધાં ઘરે લાવ્યા કરતાં ઓછામાં ઓછા ટાઈમ પહેલાં સીધા પોર્ટ પર પહોંચતા રહેવા જણાવ્યું.

દરેક જાતિ મુસાફરે પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. બહારગામવાળા મુસાફરોએ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી શકશે.

સ્ટીમરને લગતું દરેક કામકાજ અમારી મારી કેમરોન નીચે થાય છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

પાક્ષ ઓંધાને માટે
તન્દુરસ્તી—તાકતની ખરપૂર
અકસીર ઈલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓના તમામ
ભાગના અસર કરનાર
દરેક જાતનાં દોષો જોઈએ.

સોને માટે
તાકત—તાજગીથી ખરપૂર
ઉત્તમ ટોનીક

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

ખાતા વિનાનું
વાપરવા માટેનો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. ઝોશી એન્ડ સન્સ. ૩૪૧ બ્રુમ સ્ક્વેર, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, જોહાનીસબર્ગ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: બજાર બાકસે, ૧૬ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું સુચીપત્ર આપવા મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનાં ફળ અને વેજીટેબલ્સ ગ્રાહકોની ઓર્ડર કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St Durban.

'Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

હોલસેલ સીલ્ક અને કયુરીઓના વેપારી.

રેશમમાં માલના તેમજ ચામડાના સુટ કેસો, ઓરીયેન્ટલ કયુરીઓ, બ્રાસવેર વિગેરેમાં અમે સ્પેશ્યલાઈઝ કરીએ છીએ.

રેશમી સાડીઓ: ક્રેપ-ડી-શીન અને જ્યોરજેટની સુંદર ભાત ચાળી સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પહોળ ૫ વાર લાંબી કીંમત એકની શી. ૧૭-૬.
ભારે ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ કામની કીંમત ચાળી ૪૫ ઈંચ પહોળ ૭ વાર લાંબી કીંમત એકની શી. ૩૦.
જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીન સુંદર ભાત ચાળાં ૪૫ ઈંચ પહોળ કીંમત વારની શી. ૩-૯.

ઓઢણીઓ: ચારણી ભરેલા જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની ૪૫ ઈંચ પહોળ શી. ૧૨-૬ થી.
ઉપલી સાડીઓ અને ક્રેપ-ડી-શીન નીચેના રંગોમાં મળશે:
સફેદ, આછો ગુલાબી, પાકળી, આછો ઝાંખો, ઘેરો ગુલાબી, લાલ, મરુન, ભાજીન અને કાળો.
બધા જાતના આલાસમાં ઓછા ભાવે વાપરવામાં આવ્યા છે.

Retail Branches: JAPANESE WAREHOUSE 51a Junbert St JAPAN BAZAAR 45 Rissik St KEWALRAM'S 176 Jeppe St

39, Market St. Johannesburg.

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફોટો માર્ક

દરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અમારું પોરબંદરનું ઘી નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (યુ. ઓ. સા. આ.) માં ઘણા વરસો થયાં પ્રખ્યાતિ પામેલું અમારા B.L. માર્કનું ફોટાવાળું પોરબંદર ઘી કીફાયત ભાવથી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના કુદરતન હોલસેલ વેપારીઓની સગવડના ખાતર કેમસ્ટથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની મુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડ્રેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટને અગર અમારે એડ્રેસે પત્રવ્યવહાર કરવો.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોક્સ ૧૪૨૮,
૧૩૯ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. ઓ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર,
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—ઓર્ડર માટે સી. આઈ. એફ. ડરબન આવ ચારસે ડરબન ઉપર જણાવેલા એડ્રેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ ભાવ આપશે.

આમડીનાં દરેક દર્દોપર નીવડેલ અકસીર સ્નો ગ્લાકવાળી ડબ્બા આની જલદી આરામ કરે છે.

આ માખણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

હોલ એજન્ટ્સ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

હોલ ટ્રેડર્સ્ અર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨-૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ
મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
અથવા બનાવવા અહીં:
બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર આસ
અનુભવી અને લાંબી મહેનત
ઓકસફર્ડ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
દરેક જાતનું દાંતનું કામ મોંઘવારીને કરી આપવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત પોરબંદરથી આવ્યા હતા અને આવી અને
ઓફિસ રૂબરૂ અનુભવો.

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વાપરવા દાંતને માટે વખણાયેલું નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી અથવા દુરસ્તી દાંત કરવામાં એક વખત નોમીસલ થી પીસ દાંતની તંદુરસ્તા બગાડો.

કીમત ઓફ આરસીની રૂા. ૧, ૧-૬, ૨-૬
દરેક કામમાં અને બનાવવા અથવા પબ્લીકસ લીમીટેડની
સાખાઓમાં વેચાણ છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
19, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ બજારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MAJOR Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ
પાવડર
કીડી, મકોડા, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગસ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 29350. Tel. Add "Narijee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at the lowest Market prices.
Special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 196. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET,
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ ભાવે મળી શકશે

ગોલચી, બકરખસ, બદામ, બારેલી, પીસ્તા, સિંગોડા, સુલાખનું પાણી, ગુલાબનું સરબત, કાચુરાનું પાન્ન, બાકેક, કલાબ, ગોલચા, મીસરી, ખજુર, ઇલેા-લાપસી (બદનું) કોપ, કોપરાની વાદી, પીસેલું કોપરૂ, સુરમા બાપનું કેસર, આર બગાર, પંજાબ સાલમ, રાજેદ મુસલી, મજોદા બલચી, સુંઠ, મેલેલા મોપારી, કાદમા સેા., મેવમની સેા., મદાસી સેા., મુકકંદ કાયેા. બરચી બાવાનેા તબાકુ, બદામનું તેલ, સુલાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, ગોબરાનું તેલ, કામીનિયા મેવ ઓશલ, એસ્યુબીનીયમ તપેલા, કપ અને સોસરસ, ગોબરા-બીબડી છત્રસાળ, બાન્મલસી, બાંબા, દીવેલી, સુખચેલ, કેરબા કાળા-ચબ્બા, મગ, અડદ, તુવેર, ચાલ, વટાબ્યા મજુર બાબ્યા છડ મેથી, સબબ, તજ, સાઈ (ચરબુ) બરબ મળાલેા પીસેલેા. વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 50 —Vol. XXXV Friday, December 10th, 1937

NOTES AND NEWS

Pin Prick Policy

THE Roodepoort-Marnisburg Town Council at its meeting last week, decided to refuse in future to register any Asiatic as the municipal means an ice-cream vendor. The decision was made on the report of the Medical Officer of Health, who was instructed to ascertain the best method of control, and to state whether the existing by-laws governing the sale of ice-cream were sufficient to exercise control. "This matter was discussed by several Medical Officers of Health," states his report, "and the opinion is that registration is sufficient, provided that there is an adequate staff to see that the by-laws are carried out. The new by-laws, which are expected to come into operation in the near future, provide for a nominal licence fee in cases where ice cream is retailed by a reputable firm, and a much larger licence fee in the case where it is manufactured on the premises. This will have the object of eliminating the small manufacturers, who, in any case, will have the greatest difficulty in complying with the conditions under which ice-cream may be manufactured. Further authority is also sought to prevent Asiatics from retailing ice-cream from bulk supplies. That is to say, they shall be allowed to retail it in seal packets, as obtained from a recognised firm of manufacturers."

Pray what is the object of this control over the sale of ice-cream? One would have expected it to be to supply clean and wholesome stuff to the consumers, which would have been quite a legitimate thing to do. But here the main object seems to be to kill the competition felt by some White traders. It is the old pin-prick policy to kill the Asiatic by segregating him, or depriving him of the right to trade or humiliating him or by any other methods that the local authorities may deem, according to their whim, fit and proper.

Training Of Midwives In Durban

Dr. K. McNeill, medical officer in charge of the Child Welfare section of the Durban Health Department, has submitted a report against the training of European midwives at the non-European hospital, for which the Provincial Administration applied to the Corporation for a subsidy. "It seems to me," he says, "that the question to be decided is whether the Durban Municipality approves of such training." She then refers to the Indian and native childbirth customs, including the odium custom of slowly burning the placenta in the room where the mother is confined "to keep away evil spirits." "It is difficult enough for an experienced European midwife to work in these circumstances; for a probationer midwife it would be almost impossible," she says. She adds that in Durban there is only one certified midwife, and she concludes: 'Training of Indian midwives is urgently needed. It is only by training their own people that we can hope to break down these unsatisfactory customs.'

In Johannesburg there is a move to have only non-European staff nurses in non-European hospitals as European staff nurses are disinclined to take up the job. In one of the hospitals there was no question of colour bar in attending to the sick. The present trend of events goes to prove that colour prejudice, far from being on the wane, is increasing by leaps and bounds. Those that are willing to be treated in the hospital are not particular about observing crude customs, and those that are particular about them do not care to call European midwives. This is only in reply to the objection raised on the pretext of crude customs of Indians. It is, however, essential in our own interest that there should be qualified Indian midwives and nurses. If some of our educated ladies would take up nursing and midwifery it would certainly be a step in the right direction.

Dean's Tribute To Mahatma Gandhi

At a prayer recently conducted at St Mary's Cathedral for Mahatma Gandhi's health the Dean of Johannesburg, the Very Rev. W. A. Palmer in a short address said he had been deeply touched when he was approached by his communion, and by many more not of his communion, to hold such a simple service of prayer and remembrance in the Cathedral. "I am also very touched by the great sight I see in front of me this afternoon," he said. "Mr. Gandhi is personally not known to me, but I do not feel that he is a stranger to me at all. We have a wonderful friend in common, the Rev. Charles Andrews, who has spoken to me of the spirit of Mahatma Gandhi again and again. Almost every day in the Eucharist or the Holy these words are read concerning Jesus 'That was the true Light which lighteth every man that cometh into the world.' Wherever I hear those words read of them, perhaps I think of Mr. more than any other man, for he has been so truly lightened by the Truth, and has shown the Christian people some of the spirit of the Master."

Agent-General At Kimberley

Sir Syed Raza Ali, Agent General for India, speaking at a civic luncheon in Kimberley on December 3, touched on the question of Indian enfranchisement as the Union and appealed to the citizens of Kimberley to use every means in their power to give enfranchisement to the Indians in Natal and to get it for them in the Transvaal where, hitherto, it had been denied. "At this moment South Africa should be forging chains of steel where as it was only forging ropes of sand," he said. "If they made friends and brought into their country the coloured races and peoples of India they would strengthen the population with a section which would stand shoulder to shoulder with them in any crisis that might occur."

Blending Of European Races

Speaking on Dec. 4 at Roxville, O.F.S., the constituency of the Prime Minister, for whom he deputised owing to the latter's indisposition, General Smuts is reported to have said that, speaking as one looking to the future, he felt the South African nation would be stronger and nobler for being composed of various nations—Dutch, French, English and German—welded into one. History had proved that in respect of other great nations.

Indian Opinion

FRIDAY, DECEMBER 10TH, 1937

Seth Govind Das And His Mission

SETH GOVIND DAS, a Congress member of the Indian Legislative Assembly, who is on a tour of East and South Africa to acquire first hand knowledge of the conditions of Indians domiciled in those parts, is expected to land at Lourenco Marques on the 13th and to arrive in Johannesburg on the 14th of this month. We extend to him a very hearty welcome. The Congress members in the Legislative Assembly have always been keeping alive the question of Indians overseas and the visit of Seth Govind Das is to enable them to tackle the subject with some authority. We understand Seth Govind Das intends spending only about a fortnight in the Union. We regret that the time he has spared for us is all too short. We are, however, not unmindful of the multifarious other responsibilities over his shoulders and it is up to us, therefore, to arrange his programme in such a way as to enable him to complete his task with the least possible delay. We are glad Seth Govind Das has chosen to visit the Transvaal best. If he has studied the conditions in the Transvaal he will have studied almost everything, for the conditions in that Province are perhaps the worst and the way things are being shaped there is every reason to believe that there will be a uniform condition of Indians throughout the Union based on the standard existing in the Transvaal.

In the Transvaal Seth Govind Das wil find that Indians have no right to acquire ownership of land. The properties that they own are not in their own name but either in the name of some European or some company. The Transvaal Asiatic Land Tenure Act has all but put a stop to the acquisition of land by Indians either in their own name or in the name of any company. Under the same Act Indians will only be allowed in future to trade and reside in areas set apart for them. It will be well for Seth Govind Das to pay a visit to the Asiatic bazaars and Bazaars, especially in Johannesburg, Newclare, Germiston, Boksburg, Benoni, Springs and Pretoria. He should also visit Claremont where it is proposed by the Johannesburg Municipality to house Indians. Seth Govind Das will also find that the only means of livelihood Indians have in the Transvaal is trade and it is extremely difficult for an Indian to procure a new trading licence. Under the Transvaal Licences (Control) Ordinance even old licences are not safe. Trading licences are being refused even in segregated areas. The Industrial Conciliation Act and the Wage Act, though of general application, operate against Indians detrimentally. Although Indians have not the same training and qualification as the Europeans, Indians are compelled to pay the same wages to Indians as the Europeans and while Europeans have the advantage of employing European women at a lower wage Indians have not that advantage. There are hardly any Indian women trained to supply the needs of their brethren. European women, on the other hand, would not be suitable as saleswomen, for instance, in Indian stores, and even if they are, not a considerable number would be found inclined to work for Indians. Moreover Indians are precluded from engaging them owing to anti-Asiatic propaganda which almost resulted in legislation prohibiting Indians from employing White women. It was, however, shelved on an assurance being given by the Congress officials that they would see to it that Indians by voluntary action ceased to employ such women wherever objection was taken against them. This placed the Indians, under the Industrial Act, in an awkward position, for they would have to pay the standard wage to their employees although the conditions of work were not equal to those governing Europeans. The ultimate result must be the annihilation of the Indian from all trades to which the Industrial and the Wage Act applied. Seth Govind Das must also see how the Slums Act is being worked. He will find a vast difference between slum clearance among Europeans and among Indians. He will find that where Indians have been residing for over a quarter or half a century without receiving any services worth the name from the Health and Sanitary Departments they are thrown out from their existing quarters and removed to areas set apart for them while model residential quarters are erected in the same areas for Europeans. Thus the Slums Act is worked not with the object of clearing slums but of clearing the dwellers.

Seth Govind Das will perhaps have special accommodation provided for him on the railways by the Authorities. But to get a proper idea of the humiliations Indians have to undergo in travelling on the railways, he should travel under disguise by the 'reserved' coach. He will then be able to see that even if he pays a first class fare the accommodation he will get will, in respect of cleanliness and comfort, be almost worse than a European would get in a third class which is reserved for him.

He will find very similar conditions existing in Natal though there Indians are still acquire ownership of land.

But with the Industrial, the Wage and the Slums Acts, and the Licensing laws working as they are, there is bound to be a vast change in the situation within a few years.

In the Cape where the Indian population is the smallest, numbering about ten thousand, and where the colour bar was hardly ever felt, the position in recent years has been getting bad. The operation of the licensing laws is on a par with other Provinces and the colour

prejudice is beginning to be felt keenly almost everywhere.

There is nothing to be said about the Orange Free State as the doors of that Province are entirely closed to Indians. There are a few Indians there only as domestic servants and hotel employees.

While these are just a few of our complaints against the Authorities things are not as they should be in regard to ourselves. Fraud, as we [illegible], with the danger of being wiped out from this country, there is still no solidarity in the community and there is not a single body which can be said to be properly organised or which can be trusted to look after the interests of the community as a whole. Communalism, provincialism and personalities are the ruling elements which are dragging the whole community in the mire of disunity. A considerable amount of [illegible] in and the policy of [illegible] is placing Indians in such [illegible] environments that there is a great danger of their merging in course of time, with the coloured population and losing entirely their own identity as Indians. This is the gloomy picture that we are able to visualise. If we are mistaken in this no one will be more pleased than we.

WORLD PEACE

"The attainment of real world peace is impossible without greater scientific precision, greater travail of the soul, greater patience and greater resources than are required for the invention and consolidation of the means of mutual slaughter. It cannot be attained by a mere monster roll, signed by millions of mankind desiring peace. But it can be attained if there is a science of peace, as I hold there is, by a few devoting themselves to the discovery of the means. Their effort being from within will not be showy. But then it will not need a single farthing."

—MAHATMA GANDHI

ONCE again Gandhiji is right in both his premises and his deductions; and the doctrine he propounds is as applicable to the individual or the Indian community of South Africa, as it is to any of the larger units we call a nation or a race.

The truth is that the problem of war or peace is a psychological one, as, indeed, most human problems are, and the further truth is that unhappily the world lacks the courage to be honest with itself.

Just as what may appear to be "inaction" is really "action," and *vice versa*, so may there exist all the factors that constitute actual warfare beneath a superficial appearance of peace.

We are so accustomed to identify war only with the picture of opposing armies, lethal weapons, bombings and other spectacular manifestations of concerted brute force in conflict in its crudest and most obvious expression. These, however, merely represent its culminating point, its bursting point. It is like a volcanic eruption. The destructive forces that eventually break through the earth's crust and emerge as flame and lava have, unobserved, been at work long before reaching the final eruptive stage.

It is the same with us humans. We fool ourselves with the deception that peace prevails (because we prefer untruth to truth) the while we are busy waging war against each other, with

By J. W. REICH

forces the more effective, by reason of their subtlety.

For, the emotions of hate, envy, avarice; the antagonisms and rivalries born of egotism, pride and lust of power and possessions are vital and dynamic forces, and both individually and collectively we are actively generating and adding to them day by day. Naturally, they accumulate until an intensity is reached that must find, and inevitably does find, vent in a minor outburst or a major cataclysm. When in due course the explosion occurs, we call it a quarrel, a vendetta, a sectional or communal dispute, a feud, a class war, a war of nations, a war of ideologies, a racial conflict—and, then confronted with the spectre of our own begetting, we shrink at the hideousness of this Dr. Hyde—the beast in us let loose.

As Gandhiji points out, the things that really count are done in the darkness, since the unseen is vastly more real than the seen. As Arnold so beautifully puts it:

"The silence and the Darkness knew
"So is man's fate born
"He cometh reaper of the things he sowed.... "

If, as is doubtless the case, the effort towards the attainment of peace must proceed from within—it is a matter of "conversion" in the truest sense—it is certainly equally necessary to recognise that outward strife is merely the culmination of strife, discord, disease, that had been operating subterraneously long before it came to the surface.

Health is, of course, only possible when the system has been purged of the evils responsible for the "ill ill," and as Gandhiji points out "the attainment of real world peace is impossible without greater scientific precision." I venture the opinion that in the case under consideration "scientific precision" should be taken to mean real Knowledge, (to 'know' to 'ken', is 'to become') true recognition of the underlying unity of all mankind, of their interdependence the same way that the well being of all its members, appreciation of the truth that each of us is his brother's keeper, and that unkindness towards another if only in wish or thought, is a pernicious influence that creates disorder in the body of which the individual responsible is himself part. To put it more concisely, it must be made a fact of our consciousness, a scientific fact, a truth realised, that injury of another is injury to ourselves. Until and unless such realisation is achieved by "greater travail of the soul," we cannot know peace. Until men accept "As ye sow, so shall ye reap"—and adapt it—as a law of life, so long must nations be content to die, and the fool pursue his folly under the delusion that "he can get away with it."

This lesson of Gandhiji is pregnant with meaning for us all. "The [illegible] world," enveloped by the 'tamas' of its egotism, still pursues the will-o'-the-wisp of exploitation, "blind to the true light kept for him who takes pains by." Not, to come nearer home, do our own particular people appear to have taken to heart the words of their own particular guide and counsellor. Who claims to be dealt with righteously should himself be righteous. Who takes a hand at begging my neighbour has no right to squeal if his neighbour begrudges him. The exploited is often no better than the would-be exploiter denied the opportunity or "out of luck."

Not what is wanted is a complete change of outlook, and that will become possible only after a thoroughly honest and searching outlook. To the self-satisfied all this will, of course, be wholly uninteresting if not meaningless, such will continue to travel the road of their choice puffed with pride, deluded by a passion for domination, clinging to bubbles that must sooner or later be let go by hands no longer able to grasp them. Some day, somewhere, such must themselves eat of the bitter fruit of knowledge of the evil they are content to feed to others. Truly, harmony within is an indispensable precursor of Peace, and that harmony comes only when the same Self is perceived as the Common Denominator unifying all selves.

STATEMENT BY SOUTH AFRICAN JEWISH BOARD OF DEPUTIES

IN view of the present anti-semitic movement in the Union, the South African Jewish Board of Deputies has made a public statement in the course of which the Board states, "The said Board is entirely a non-political organisation, and its object is to safeguard that Jews shall not suffer any disability by reason of their being Jews.

"The Jewish population does not act and never has acted as a political unit. Jews, as Jews, have no distinctive party affiliations. As individuals they have always followed their own political preferences, and have thus been found among the supporters of all political parties.

"It is sometimes asserted that because Jews maintain their identity as Jews, they are, therefore, the less loyal to South Africa. This charge is, of course, utterly untrue. The Jews of South Africa do indeed acknowledge, to a greater or lesser degree, ties of sympathy and kinship (varying to each individual's outlook) with their fellow Jews in other parts of the world and with the culture and traditions of the Jewish people. But this is not preventing them from identifying themselves completely with the destiny of the South African people. In this respect they do not differ from those South Africans of say, English, Scots or German descent, who retain interest and pride in the fortunes and cultures of the countries of their origin, but are not, for that reason, any the less good and true South Africans.

Communism

"An insidious propaganda has lately been set afoot with the object of establishing in the public mind an intimate association between Jewry and Communism. All Jews, the public are led to understand, are Communists and all or most Communists are Jews. There is not the slightest vestige of truth in this allegation. It is all the more grotesque when coupled with the equally insidious suggestion that all Jews are capitalists, and all capitalists are Jews. It is a deliberate falsehood to say, or to imply, that the great bulk of the Jewish citizens have the faintest connection with, or view with any approval, the Communistic activities of isolated individuals, to whatever race they may belong. The labelling of Communism as Jewish, it is common knowledge, is part of a calculated propaganda fostered by anti-semitic elements introduced or influenced from outside South Africa.

Trade Unionism

"Ulterior political motives have been responsible for the statement made in certain quarters that the Trade Unions are controlled by Jewish officials. It is not within the province of the Board to enter into the pros and cons of trade unionism; it will content itself with saying that on the facts, there is no substance in that statement. According to the annual report of the Labour Department, published this year, there were 204 registered Trade Unions in this country at the end of 1935. The Board has ascertained that of all the officials engaged by these Unions, only nine were Jews. There have been no material changes in these figures since 1935.

Jews Not Opposed To Any Section Of The People

"For political purposes the mischievous charge has been made that Jews are unfriendly towards one section of the South African people. It needs scarcely be said that this is absolutely untrue and is deeply resented. In the conviction that the destiny of South Africa lies in the co-operation of all elements which make up the nation, Jewish South Africans have never sought, or had occasion, to identify themselves with any group to the exclusion of another, and still less to identify themselves with one group in antagonism to another. They have lived in equal friendship with the Afrikaans—as with the English speaking sections of the community; and have no less associated with the cultural aspirations of the former than of the latter. So far from proving that the Jewish community have been antagonistic towards the Afrikaans speaking community, South African history furnishes abundant evidence of the friendly co-operation that has always existed between them.

"The Board can only express its profoundest regret that men, who in the past have not only shown no ill-will against the Jewish citizens, but have repeatedly manifested the friendliest disposition towards them—and least amongst them the present leader of the Nationalist Party, Dr. Malan—should now be publicly associated with anti-semitism. Without the slightest cause or justification a "Jewish question" has been artificially created and unfairly forced into the political arena. For the first time in the history of South Africa the Jews had their rights of citizenship challenged. Their economic security and that of their children is being assailed in a land which they have indisputably helped to develop to the full extent of their powers. They are faced with quarrels which they have never sought and with antagonism they have never instigated or provoked.

The Board appeals to every good South African not to countenance this reckless agitation against men and women who are part and parcel of the nation, and who desire sincerely to contribute to a worthy part in the upbuilding of South Africa, as they have done in the past."

THE POET ON CIVIL LIBERTY

The following is the text of the message which was sent by Dr Rabindranath Tagore to the London Conference on Civil Liberty in India, held on October 27, an extract of which was published in a recent issue of INDIAN OPINION:

LIBERTY is a privilege which ... individual has to defend daily for himself; for even the most democratic Government tends to be oppressive if its tyranny is tempted by the indifference or cowardice of its subject. Hence the need for a Civil Liberties Union in any system of government, and hence the need for such Unions to realise that they cannot safeguard liberty for the individual if they do not teach him to defend it for himself by his continual readiness to pay for it by sacrifice. The problem is one, not of external organization so much, as of introducing the appropriate moral qualities in the individual, of creating in him [illegible] individual. Otherwise, if the motive [illegible] for the sake of liberty [illegible] means of attaining new and different satisfaction, then the state will easily tempt him to part with it by holding out to him a bait of better satisfactions; which is what is actually happening in party dictatorships—red, black or brown.

The English people, too, though they are traditionally supposed to cherish liberty for its own sake, have allowed other peoples to be robbed of it without any scruple whatsoever, simply because their greed for material satisfactions has been effectively appeased thereby. Perhaps my English friends will not agree with me there, but when the rivalry for colonial exploitation would

become still more acute, the British citizens will find it necessary to arm their Government at home with extraordinary powers to defend their posses... abroad. Then they will suddenly wake up to find that without meaning it, they have forfeited their own liberty and drifted into a fascist grip, and, ... they will realise that liberty ... on the moral worth of the individuals who compose the State.

"MUST BE FREE, OR DIE!"

IN "The Challenge of the North-West Frontier," by Mr. C. F. Andrews, published two months ago, the author does not confine himself to the problem of the North-West Frontier of India. He ranges over a much wider field and discourses also on the world situation, foreign policy and the League of Nations, the Russian menace, Soviet Russia, the brotherhood of Islam, the Hindu tradition, the Far East, the shock of Abyssinia, and the challenge of Asia. In the chapter on the challenge of Asia he begins by telling the reader:

"India, as the world's ancient centre of intellectual and spiritual culture in the East, needs to-day her full freedom and the command of her foreign relations, if she is to play her part as a peace-maker in Asia. The British rule, which, with all its shortcomings, has encouraged during the past hundred years an education based on freedom, cannot now deny those ideas at a time when educated Indians claim to put them into practice. Mr. Tilak ... exclaimed, 'Freedom is my birthright, and I will have it.' The cry was taken up in every part of the country. We can trace one of its sources back to our own English poets, who gave to all those Indian students who were educated in English literature a new aspect of this high ideal.'

Mr. Andrews then relates an incident in his early career as a professor of English at Delhi:

I remember well at Delhi teaching Wordsworth's poetry to a group of young, eager Indian students. We came to the greatest of the famous "Sonnets on Liberty":

"We must be free or die, who speak the tongue
That Shakespeare spake; the faith and morals hold,
Which Milton held.—In everything, we are sprung
Of Earth's first blood, have titles manifold."

After explaining its meaning to them, I was asked by one of the group whether Indians could use the same language about *themselves*—when they in their turn had learnt to "speak the tongue that Shakespeare spake." Without a moment's hesitation I answered "Yes" and I am sure the answer was right. For it would have been a refined form of cruelty to have taught these songs of freedom and denied their practice.

Mr. Andrews' answer was certainly right. But the student who asked him whether Indians could use the same language about *themselves*—when they in turn had learnt to "speak the tongue that Shakespeare spake," need not ... should not have asked that question. For, human liberty all over the world, *including India*, and the yearning for it, are older than "the tongue that Shake... spake"

Mr. Andrews continues: When I was taking the essay work in the same class, one of my students said to me, "Sir, that line of Wordsworth 'We must be free or die'—haunts me. That is just what every true Indian feels today. Why does Great Britain keep us in subjection?" It is not easy for us to answer that question, unless we are doing all we possibly can to hasten the day when India will be free indeed—free from without and also from within. For there is an inner subservience which is far harder to overcome than any outward bondage.

"He Would Be Free Or Not Be At All"

The Delhi students, who asked Mr. Andrews the questions mentioned by him, did not perhaps know that more than a century ago there was an Indian, Raja Rammohun Roy by name, of whom his friend, Mr. Adam wrote, "He Would Be Free or Not Be At All." Mr. Adam has also left it on record that the freedom which Rammohun Roy claimed for himself he claimed for all men of all races, countries and creeds, and that this freedom was not merely political freedom but intellectual, spiritual and social freedom as well. *Modern Review.*

Hints On Health.

AVOID HASTY MEALS

THOUGH eating hastily causes the worst effect on health, many indulge in this bad habit with no excuse of being too busy. The following extract from an article by Lebkeuse Ried in the "Health & Strength" will be a right answer to them:

There is a saying that the busy man has always time to spare, and although this may be an exaggeration it is usually possible to organise your work so that you can take a meal in a reasonably unhurried manner.

When you experience a "rush" day it is better to eat as lightly as possible until you can spare adequate time for a proper meal. Remember that although a hurried snack is bad for the digestion a heavy meal eaten in haste is worse.

Cultivate the habit of putting all thought of work out of your mind while you are eating. The process of digestion will be impaired if you introduce turmoil and your nerves taut and strained at meal times. It is true to say that the more "cowlike" your mental attitude while you take a meal the better will your digestive organs work.

Do not imagine that there is any miracle about the improvement in health which you experience while on holiday. It is simply a question of good habits, which may be persisted in, at least to some extent, when you are back at work again.

Dietary

Explaining how to arrange a proper dietary, the "Health for All" says:—

If you wish to have a course to follow the protein and vegetable meal, have a simple sweet composed of fruit in one form or another, but do not have puddings made with cereals.

On the rare occasions, when a wholemeal fruit pudding is indulged, take it after a cereal meal, and on that occasion cut out the potato or toast or any form of bread usually taken.

There are some authorities who claim that that the average person, not engaged in heavy manual work, does not require more than a very little of the starches and proteins after reaching the age of 45, and for this reason: from the period until, say 25, definite building ... on, but no more of these two ... [illegible] are required by the body; ... between the ages of 25 and 45, a certain

amount is required, according to the amount of rebuilding necessary; but, after that when bodily activity is on the decline, less and less is needed. Thousands and thousands of people, all over the world, who have taken up dieting on these lines, have kept themselves well, while others have gradually attained good health as a direct result of working on these principles.

In a dietary such as we have outlined, there is no room for unnatural foods; therefore, cut out the white bread and cakes, the white sugar and chocolates, the condiments and the tea and coffee.

In a dietary such as we have outlined, there is no room for unnatural foods; therefore, cut out the white bread and cakes, the white sugar and chocolates, the condiments and the tea and coffee.

Things In General

General Smuts Opens Native Parliament

GENERAL SMUTS opened the first session of the Natives' Representative Council in the Pretoria City Hall last Monday. "It is an occasion of much significance and will become of great historical importance for both Europeans and natives in this country," said General Smuts. The meeting was presided over by Mr. D. L. Smit, Secretary for Native Affairs. Sir William Clark, the High Commissioner, was also present. General Smuts said the meeting was to have been opened by General Hertzog, but the latter had had to cancel temporarily all public engagements. His absence was all the more to be regretted because the Native Representative Council was the most important part of the native policy, for which General Hertzog had been mainly responsible. General Smuts outlined the aims of the scheme and the history of events leading up to the native legislation. "It is the earnest wish of us all that through wisdom, moderation and statesmanlike use of the new opportunities, this notable advance may be fully justified and become a landmark in the happier relations between the European and native peoples. The increase of the Native urban population called the attention of the Government to this aspect of the native question, and in legislating for improved and controlled conditions, Parliament did not lose sight of the advantage of opening an avenue for the expression of native opinion. I look forward to your deliberations to justify the highest expectations of the new departure; to set a new standard in the system of native administration, and to contribute materially towards the solution of these problems of racial relations which is South Africa's greatest task, and in which, I trust, our common labours will not be in vain." After outlining the Government expenditure on services for the natives, General Smuts said provision was made on the current year's estimates for £30,000 for allowances to blind natives, while £25,000 had been placed on the estimates for the ensuing year for the same purpose. Mr. D. L. Smit said that the total estimated expenditure on native account for next year was £2,531,194. Of this, £1,000,000 was for the purchase of land. Another £595,300 was for native education, an increase of almost £100,000 compared with the current year. "The Government is being constantly accused of not making sufficient money available for native education," said Mr. Smit. "But there has been a progressive increase in expenditure under this head since 1926. In that year expenditure was only £446,108."

Mr. Ramdas Gandhi Interviewed

Mahatma Gandhi has arrived in Bombay and is staying in a bungalow owned by the Congress treasurer. He is still suffering from high blood pressure, according to a Reuter's message dated December 7. Mr. Ramdas Gandhi, his third son, who is now in Johannesburg, (says *The Daily News* correspondent there), says he is not able to supply any information as to whether or not his father is to act as mediator between the Indian Government and the tribesmen of the north-western frontier. "I know these tribesmen took an active part in the national struggle for independence. Since 1930 my father has been greatly interested in them and wants to study on the spot how far they have imbibed the spirit of non-violence—I mean the non-violent method of fighting, that is, by personal suffering." Mr. Ramdas Gandhi has just returned to the Union. When asked if his father was retiring, he said his father retired from participation in native politics in 1931 but that would not prevent him from visiting the tribesmen of the north-western frontier. Replying to a question, had not his father lost courage, Mr. Ramdas Gandhi said that in his father's opinion a fighter who used the method of non-violence was never defeated because every apparent defeat was a stepping stone to success. He left his father in good health.

Sailing Time Of B.I. Boats

We are informed by the Agents of the B. I. Company that in future the B. I. boats will sail from Durban not on Monday but on Sunday at 1 p.m., and passengers should be on board at 10 o'clock the same morning.

Reconstruction Of Nanoti Government Aided Indian School

The Nanoti Government Aided Indian School was established during the year 1917. The school building, which is a wood and iron structure, was erected by subscriptions raised at that time from local residents who are of very limited means. At present the school accommodates ninety-one children. The Inspector of Schools has recently condemned the building and has threatened to close down the school unless a building to comply with the regulations is erected forthwith. At a meeting of parents held on November 27, it was decided to raise funds from other than the local residents. The progress made so far has only been possible by the generous support received from local residents and they are not in a position to meet the new demand. An appeal is, therefore, made by Mr. Ramporial, the school manager, for subscriptions from the general public for the purpose of defraying the cost of erecting a suitable new school building at a cost of £500 in order to accommodate approximately 175 children. At the close of the meeting the amount of the funds already come in had reached to £86 15s.

Preparing For Sixth Annual Camp

The first Johannesburg-Doornfontein Indian Boy Scouts Troop, together with the District Commissioner Rev. E. L. E. Siganoney, Scout Masters, A. J. Williams, M. Pillay and Cub Master, D. D. L. Siganoney, are preparing for a camp at Port Elizabeth during the Xmas holidays. The scheme of scouting designed by the Chief Scout, Lord Baden-Powell, lays emphasis on an open air life in the matter of training the character of the boys as opposed to scholastic training within the four walls of an educational institution, and according to Gilwell, "Camps are best suited for the practice of scouting." The contingent will leave Johannesburg on December 27, and will return on January 15. Since the organisation of scout movement in Johannesburg, several camps were held in Durban, Maritzburg, Dundee and Ladysmith to encourage scouting amongst the Indians in Natal. The results of the visits proved a success and it is much about great enthusiasm amongst Indian youth, and to-day the organisation is proud to say that practically all schools in Natal own a scout troop with the help of the teachers.

Therefore, the main reason for the return being in Port Elizabeth this year, is to impress the leaders to encourage scouting amongst the Indian youth of Port Elizabeth. The first Johannesburg-Doornfontein Indian Boy Scout Troop, officers and Scout Masters are thankful to Mr. Joosb and the Cape Indian Congress for having made the necessary arrangements.

St Anthony's Roman Catholic Annual Picnic

The Roman Catholics of Johannesburg of the Indian and Coloured section will be pleased to learn that the Children of Mary are organising a picnic party on December 27 (Boxing Day). Being the first of its kind the organisers are confident that numerous families and friends will take advantage of this great event which will take place at Crocodile River, between Halfway House and Pretoria. Four double-deck buses from the Johannesburg Municipality have been engaged. The party will be accompanied by a special up-to-date orchestra band which will be in attendance for singers, dancers and lovers of music. Apart from this, other interesting items have been prepared such as sports and indoor games, etc. The buses will leave at 8.30 a.m. from Roy's Cafe, 15th Street, Vrededorp, Davies Street, Doornfontein, and Avenue Road, Fordsburg. Adults 3s. 6d. and children under 12 years half price. Tickets can be obtainable from Miss Gloria Royappan (secretary), and Miss Alice Francis (president), and also from members of the committee, Children of Mary. The proceeds derived therefrom, are for the Cathedral Fund.

For The Prevention Of T.B.

Messrs. Hans Meghraj and Co. have presented a Silver Cup as a Floating Trophy, to be competed for by the Indian School children, to the school that gets the largest sale of Xmas stamps. This work is being done for the prevention of T.B. and the fund collected will go towards erecting a new building next year for the purpose.

Inanda Indian School

Mr. S. R. Maharaj, of Verulam, has generously awarded prizes of very valuable books for the first best essay on "Diwali", written in each standard. The prize winners were as follows:—Std. I: B. Matharasingh; Std. II: N. Vadivelloo; Std. III: B. Kesorilall; Std. IV: J. Sumpath; Std. VI: S. Sookraj. On behalf of the school children, the headmaster and staff of the Inanda Indian School thanked Mr. S. R. Maharaj very gratefully for the generous gifts.

Native Journalist Under Arrest

"I am calling, in all, 21 witnesses, including members of Parliament and, I believe, the Prime Minister," stated a native journalist, Siemwell Dladla aged 24, when he appeared before Mr. A. Eyles in the Johannesburg Magistrate's Court for remand on two charges of contempt of court (alternatively, incitement to public violence). Dladla said that this would be "a political case," and asked that he be allowed out on his own recognisances so as to arrange his defence, which he would conduct himself. Mr. G. A. Watermeyer, for the Crown, said that if Dladla wished to subpoena the Prime Minister he could do so, but he thought it advisable that bail should be fixed. The charges were serious, not politically but locally. Bail was allowed in the sum of £25 and Dladla was remanded to December 14.

New Industrial And Wage Acts

Two proclamations in a *Gazette Extraordinary* issued on December 3, notify that the Industrial Conciliation Act of 1937 and the Wage Act of 1937 will come into operation on December 15. The new regulations in respect of each of these Acts are published in the *Gazette* and the regulations under the previous Acts are rescinded.

The Late Mr. Chandabhai Mankhan Leaves £14,084

An estate valued at £14,084 was left by Mr. Chandabhai Mankhan, an Indian merchant of Durban, whose will has been filed with the Master of the Supreme Court, Maritzburg. Mr. Mankhan left the whole of his estate, with the exception of £200 to be used for the maintenance, support and education of his grandson, to his daughter. The sum of £12,905 in the estate is comprised of immovable property at Wentworth, Pinetown and Durban. His wife, Amina Mankhan, formerly known as Miss Ivy Goss, was not mentioned in the will.

"Manchester Guardian" On Kenya Highlands

The *Manchester Guardian* writes:—

The Government of Kenya is anxious to reserve for the exclusive occupation of Europeans, who number at present some 18,000 out of a population of over 3,000,000, an area of the highlands covering 16,000 square miles. If its request were granted by the Colonial Office, it would be for ever impossible for any natives or for any Indians, of whom there are 30,000 in Kenya, to obtain land within the pale. The proposal is much resented in India and has been warmly criticised in the British Parliament. Happily, it is not without its critics in Kenya itself. A farm which would, if enclosure took place, be just within the "white highlands" lately came on the market. Its owner was anxious to dispose of it to an Indian. The Government was willing, but referred the matter to the local district council. One member of that body took the realist view that it was to the general interest of the community that the farm should be worked by an Indian rather than remain derelict, and urged that a "dog-in-the-manger" policy in regard to an apparently unwanted farm in the highlands would prejudice rather than help the European campaign for the demarcation of a special area. His motion, in favour of the transfer was defeated by a vote of seven to four, but his point of view is one that should prevail. It would be economic folly to allow land to go to waste because no European could cultivate it profitably; and it would be an intolerable racial discrimination to say that no Indian, to whatever standard of civilisation he might attain, should ever be a landholder in the Kenya highlands.

£25,000 Fire Damage In Capetown

A disastrous fire occurred on December 3 at the factory of the Union Textile Mills (Pty.) Ltd., of Perth Road, Maitland, Capetown, the damage being estimated at £25,000. As a result of the fire it is expected that about 150 non-Europeans will be out of work.

———:o:———

In The Magistrate's Court

FOR THE DISTRICT OF DURBAN, HELD AT DURBAN.

Case No. 12599/1937.

Between:—BALAKISTAMMA No. 36156/30475/36244/6188 19170, of 120, May Street, Durban, Natal. .. Plaintiff,

And

MUNSAMY No. 30255/26478/30257/5117/5118, whose whereabouts and address are unknown to Plaintiff.....Defendant.

To:

MUNSAMY No. 30255/26478/30257/5117/5118, whose whereabouts and address are to Plaintiff unknown.

TAKE NOTICE that a summons has been issued against you in this Court by BALAKISTAMMA No. 36156/30475/36244/6188/19170 of 120, May Street, Durban, for a decree of divorce, and that an Order has been made that the publication of Notice of such Summons once in the INDIAN OPINION, and service of copy of the said Summons on the parents of the said Defendant shall be deemed to be good and sufficient service of Summons on you.

YOU ARE REQUIRED to enter an appearance to the said Summons on or before the 11th day of January 1938, and if you do not do so, judgment may be given against you in your absence.

Dated at Durban, this 2nd day of December 1937.

By Order of the Court.
R. J. Burn,
Clerk of the Court.

JAS. W. GODFREY,
Plaintiff's Attorney,
Madeline Buildings,
137, South Street,
Durban.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Mahatma Gandhi May Go To Frontier Provinces

SINCE the ban on his entry into the North-West Frontier has been removed by the Government, Mahatma Gandhi was contemplating visiting those Provinces and if his health had not suddenly broken down after the meeting of the All India Congress Committee at Calcutta last month, he would probably have been there by now. Now that his health is improving Mahatma Gandhi is again planning shortly to visit those Provinces. Khan Sahib Abdul Ghaffar Khan, who has formed the Congress Ministry there, is making elaborate preparations to receive him. Mahatma Gandhi has intended to spend a few months in order to enter into and study the life and the needs and planes of the tribesmen of the Frontier. The little war which the Indian Government is waging on the North-West Frontier has now lasted more than six months and cost a small fortune and many lives. Moreover, the Fakir of Ipi, a notorious rebel leader who directs operations against the Government, is still at large. The Frontier tribesmen have always resented the presence of British troops in their independent tribal land and Gandhiji plans to act as mediator between them and the Indian Government. Mahatma Gandhi is still admired as a hero by the chieftains. What machine-guns have failed to do Mahatma Gandhi is hopeful of accomplishing through non-violence. Pandit Jawaharlal Nehru, the President of the Congress, who recently visited the Frontier, was given an unprecedented welcome reception. Though there is a hundred per cent. Muslim element there it stands wholly by the Congress thus setting a noble example to the communalists in India.

Fiji Political Deadlock Ends

The *United Press* of India learns that the Indian members of the Fiji Legislative Council have started attending its sessions and the so-called political crisis has been settled. The Government of India are expected to make an official announcement shortly.

Trade Commissioner In New York

The *Associated Press* understands that sanction has been received for the appointment of Mr. H. S. Malik, I.C.S., as the Indian Trade Commissioner in New York. It is probable that Mr. Malik will take up the new appointment about June next. Until then Mr. Malik will probably be placed on special duty in the Commerce Department and may visit principal commercial centres in India.

"How America Can Help India"

It was an idea prevalent among ignorant people that America was dominated by dollars. She was dominated by ideas, dreams and visions of freedom, declared Mrs. Sarojini Naidu, presiding at a lecture on "How America can help India" delivered by the Rev. P. C. Wilmont, an American journalist. The Rev. Mr. P. C. Wilmont said America was made of people of all countries of the earth, yet it was impossible to think of them as one race. What bound them together was their love for liberty.

B. W. CANEY

– Jeweller –

165 West Street, Durban

For best value in Jewellery & Watches of all makes. 1230

Maharaja Of Travancore's Birthday

In connection with the 26th birthday of H. H. the Maharaja of Travancore, which fell on November 5, the Premier of Madras, Mr. C. Rajagopalachariar, in a statement, said—

"On the occasion of the anniversary of the birth of His Highness the Maharaja of Travancore let us offer praise and worship to God, whose glory sustains all life. One of the great and rare events that will go down to history for all time, it was the privilege of this young ruler to order the inspired thought was backed by divine and continuing grace which has cleared all scepticism and made all men loyally abide by his proclamation. In the territories of the Maharaja, marked by an unbroken tradition of Hindu orthodoxy, all the temples and sacred waters are now open to all that offer worship to them, without distinction of class or birth. We have in his Highness the Maharaja of Travancore a ruler who has nobly endeavoured and succeeded in removing that blot on Hinduism which tarnished the fair name and glory of our ancient faith and philosophy. His blessings of the founders and seers of the faith and philosophy of ancient will be showered on the ruler of Travancore; and we may be sure that his great work will spread its light over the rest of India, and soon we shall see an India free from untouchability. Untouchability is now mostly maintained by the people in the rural areas. In the cities and towns it is not the other people but the leaders of the untouchables who are mostly responsible for the continued life of this dying evil. The remedial measures and privileges accorded to the Harijans, while being very necessary and proper, have the disadvantages of maintaining the evil when these advantages are considered more valuable than the bar sinister is painful to bear. Men desire to be recruited and treated as scheduled classes, because they find more advantage than disadvantage in the classification. This is the great danger of certain kinds of alleviating measures. The psychological element is the root of the evil and the more painful it is to either party the nearer is the salvation. This is the reason why the temple issue becomes the most important. Those who enable and encourage the movement of pilgrims to Travancore temples will be rendering the greatest service to the cause of the removal of untouchability and to the speedy opening of the temples outside Travancore."

Death Of Sir Abdul Qaiyum

The death has occurred of the Nawab Sir Sahib-Zada Abdul Qaiyum, ex-Premier of the North-West Frontier Province, states Reuter from Peshawar in a message dated December 1.

—— (o) ——

Fountain Of Wisdom

Experience of suffering humanises the heart. In the school of affliction, compassion is most thoroughly learned.

* * *

Make a sound investment of your life: speculation may result in a crash.

* * *

Nothing but the harmony of friendship soothes our sorrow; without its sympathy there is no happiness on earth.

* * *

Self-improvement is a duty that you must perform yourself.

* * *

Arouse yourself from the apathy that surrounds you, snap that self-satisfied, happy-go-lucky rut you have fallen into.

* * *

Life is a game of skill and not a game of chance.

* * *

Religion is essential to progress. Nothing else makes a man self-sacrificing and good.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

PHYSICAL CULTURISTS OF DURBAN

To THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR, I shall be glad if you will allow me, through your paper, to answer A "True Leaguer's" contentions which appeared in a recent issue of your journal, and which concerned me.

I need no introduction, as I have been associated with local physical culture activities for the past ten years.

The complaints against the challengers, are unjust, and in most cases without a word of truth to back the "True Leaguer," whose points are given with my explanations.

1. "That a hand-clasp of fellowship was not extended to the visitor, Mr. C. G. Pillay."

S/G L.D.O. Gordon Patel, one of the challengers, was the first local lad on the ship to welcome Mr. Pillay on the morning of his arrival, while I presume "True Leaguer" was fast asleep in his bed. At the first opportunity and before the issuing of my challenge, I, with my hand and my heart, invited and booked Mr. Pillay to an "at home."

2. "That the visitor was accorded a shabby treatment by the challengers and so-called physical culturists."

I was instrumental, as one of the assistants, in catching and loading the bar-bells at the demonstrations given at the Hindu Youth Club, and the St. Aidan's Young Men's Club. At the latter display I was also responsible in getting extra bar-bell plates.

3. "That Mr. Pillay openly stated that he left Natal from weight-lifting and that he had come at the instance of one of his friends to Durban to give a demonstration."

If at the instance of a friend a retired weight-lifter can give very good demonstration which was encouraging to the youth then where is the possibility of my challenge, which was for the furtherance of local weight-lifting and to add impetus to numerous enthusiasts, physical culturists and health seekers, being shameful.

4. That "True Leaguer" read all the letters displayed in this connection and concluded that the challengers did Mr. Pillay wrong."

Did "True Leaguer," from the above readings, understand that I, as one of the challengers, was entitled to an answer 'Yes' or 'No', instead of stories. To bring to an end the excitement created by the challenge, I arranged a free weight lifting event, which was given due publicity in the local press, and for which I invited prominent European weight lifters to participate as well as Mr. Pillay, who, said to state, after promising to be present, did not turn up, though he was known to have been in Durban four days after the issuing of my challenge.

5. "That challengers are ignorant as to the meaning of the golden rule of our league."

I did not in any way violate the above pledge, but issued a clean and sporting challenge. Suggestion four of "How to help the League" reads: Promote and arrange for challenges and competitions in various centres.

6. "True Leaguer's" use of the term [illegible]

May I know through your columns as to the state of the person's conscience as to why he or she, whoever the case may be did not allow his or her name to be published or is it that the person lacked nerves of steel and muscles of iron possessing the magnificent legs of a minuet dancer and the torso of a Venus we which the person himself or herself supported the League banner, while skating on thin ice.

"True Leaguer's" own conscience did not guide the person as to his duties to his League District Officers by writing a bo dhil.

Yours for 'Health & Strength',
SHUBEN GUNPATH BADAL.

The Sporting World

South End Hindu C.C. (Port Elizabeth)

THE above club was at home to Uitenhage in a cup fixture in Port Elizabeth, on November 28. The scores were as follows:—South End, first innings 47. (N. Cuney 23; M. H. Kara 5 wickets for 15); Uitenhage, first innings 18. (N. Cuney 5 wickets for 4). South End, second innings 44. (N. Cuney 17, R. Morar 14; M. H. Kara 6 wickets for 17 and Narsee Morar 3 wickets for 13); Uitenhage, second innings, 18 (N. Cuney 4 wickets for 7 and M. Kanjee 3 wickets for 6). South End thus won the match by 54 runs.

Cricket In Pretoria

The second league fixture for Naidoo's trophy was played on Sunday, November 29, between the Pretoria Indian C.C. and the Swaraj C.C., in Pretoria. The match was well contested between the two clubs, the former winning on the first innings by 140 runs. Pretoria Indian C.C.'s score was 253 for 8 declared. The main scorers were V. N. Naidoo 111, A. H. Khan 36, V. V. Naidoo 32 and G. Pentanoy 31. Swaraj, first innings 113, main scorer, S. Erasmus, 39 not out. Bowling: Pretoria Indian C.C., V. Rangasnathan 6 for 35; V. V. Naidoo 2 for 30.

Verulam Temple C.C.

Mr R. L. Rohares, hon. secretary of the Verulam Temple Cricket Club, wishes to thank the officials and members of the Durban and District African Cricket Union, for the kind hospitality and treatment accorded to his team which visited Durban on Sunday, December 5. The match resulted in favour of the home team on the first innings by 41 runs.

Boxing Programme

An interesting boxing programme has been arranged by Mr. D. D. Naidoo, the well-known promoter, to be staged on December 15 at the City Hall, Durban. In the main contest Mannie Dixon, the non European light-weight champion of South Africa, is billed to meet Gontan Frenchman of Capetown, over 12 rounds. Arrangements are in hand for Mannie Dixon to go overseas after this fight. The Capetonian has had several fights in his home city with credit and distinction, and it will be remembered that when Mattee Kid Singh opened his South African campaign, Frenchman was his first opponent. Mattee Singh, then in his prime, had a hard fight to overcome this lad. Young Battler the ex-fly weight champion, is to meet Kid Vengan in a 10-round encounter. This should be a hard and willing bout, as both boxers can mix it with a will. Battler is getting on in age and will attempt to retire from the ring, and this will be a good try-out for Vengan. Arvie Williams, of Capetown, will be seen in action against Cecil Jonesky, of Johannesburg, in another 10-round contest. Williams, it will be recalled, put up a good fight against Dixon recently, while Jonesky has always given the public a good show each time he has appeared locally. The only preliminary will be between M. G. Moodley and Young Swaraj, a six-round affair.

Sheer silliness, it is the rust that attacks the most brilliant metals.
—*Voltaire.*

The Family Safeguard...

Remember that the health of every member of your family and their freedom from infectious ailments are dependent upon their own natural powers of resistance. It is therefore of vital importance to build up and maintain this resistance by proper and adequate nourishment.

To be quite sure that the dietary provides all the essential food elements, make delicious 'Ovaltine' the regular daily beverage.

'Ovaltine' is a complete and perfect food, scientifically prepared from ingredients of the finest quality and should be the daily beverage of everyone for maintaining abundant energy and glowing health.

Drink delicious

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Manufactured by:
A. WANDER LTD., London, England.

Quality always tells insist on 'Ovaltine'

THE PEOPLE OF THE WORLD WEAR

ROAMER Watches

ROAMER Watches

ALWAYS ON TIME
Fully Jewelled in 15 & 17 Jewels
In Latest Design & Shape
With Roll Gold or Solid Gold or Crome
10 YEARS GUARANTEED

જોરદાર ઘડીયાળો

ઝીણો તેમજ પુરૂષો માટે

આ ઘડીયાળો દરેક સાચવવાને માટે પ્રખ્યાત છે અને તેથી દુનીયામાં બધે વપરાય છે.

તમે તમારા માટે ઓર્ડર કરો અને વાપરી જુઓ.
દરેક જાતના ગેરેન્ટેડ કેપ અને ડીઝાઇનમાં મળી શકશે.
૧૬ વરસની ગેરન્ટી સાથે ૧૫ અને ૧૭ જ્વેલ્સ પગા.
ગેન્ટ્સ ગોલ્ડ તેમજ ગોલ્ડ તેમજ સોનાયમના કેસ સાથે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST
You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.
STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.
HOW TO STUDY

[illegible] IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION. It costs nothing to inquire about the many courses conducted by [illegible]

WRITE TO-DAY There is a chance

THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).

[illegible]

232, Grey Street, Durban.

DIWALI SPECIAL NUMBER OF "INDIAN OPINION"

Profusely illustrated and full of interesting reading matter for young and old

PRICE 1s.

Obtainable in Durban at the following places:
PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOM, Grey Street;
SINGH'S CAFE, Grey Street;
SUNBRAND TOBACCO WORKS, Grey Street;
NARANJI VALLEBH'S TEA ROOM, Brook Street;
K. R. PILLAY, Aliwal Street.

And From: *Manager, "Indian Opinion"*
Phoenix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
41, Wick Street and 60, Wood Street
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Mose Street And 58, Wick Street,
VERULAM

Cable & Tel. Add
"Anvesono"
Phone 24008
" 2441 P.O.
Durban
Phone 30 Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORD ER AND PLAIN CENTRE, BUTTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 35/-, 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & up.
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CHIFFON DE CHINE from 3/6 yd. 42 in. & 45 in. width.
LATEST DESIGN SABRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 1/9, 2/ & up
GEORETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/ & up.
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/ 95/-, 125/ & upwards.

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases Rose Bowls, Jardines Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.
Harmoniums Tables, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments. Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.
Midwest Radio & Radio Grams from £25, £45, £35, £45 & up
Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/
Suitable for Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧, ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

શાખાઓ:
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની ફેશનવાળી અને સાદી, તેમજ જાતજાતની ખુદીદાર સાડીઓ શી. ૬૦, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઈને પા. ૨૦ સુધીની.
બનારસથી હમણાજ આવેલી છે.

ડરણ દામની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ૬૫
જાતજાતની ફાલવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨–૬ અને શી. ૧૭–૬ થી ઉપર.

કુશળનું ફેન્સી–શીન શી. ૬–૬ નું વાર ૪૦ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ.
સાડીનું બેસ્ટસ્ટ ફ્રેંચકલરનું કપડું, ૮૪ ઇંચ પહોળ વારદીઠ. શી. ૧–૬, શી. ૧–૯, શી. ૨–૬ અને તેથી ઉપર
હમણાજ આવેલી એમ્બ્રોઈડર્ડ સાડીઓ શી. ૨૫, શી. ૩૭, શી. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને ગેજ બનાવવા બ્લાઉઝ શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬ અને તેથી ઉપર.
દરેક રંગની જરી કામની રેશમી સાડીઓ શી. ૫૫, શી. ૬૫, શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
હારમોનિયમ, ગ્રામોફોન, રેકર્ડો અને બીજા વાજીંત્રો ઓછામાં ઓછા ભાવે
દરેક જાતનું ગ્રોસરી પદાર્થો, મોસરી પદાર્થોના હોલસેલ ભાવે.
ગોલ્ડપ્લેટ રેડીમેડ અને રેડીમેડ ગારમેન્ટ
ભાવ: પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર
મોરટગામના પ્રેસીડન્ટને સાથ આપવા આવેલા નવા બનાવો
ભાવ: શી. ૨૨–૬, શી. ૨૭–૬, શી. ૨૭–૬, શી. ૪૫.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

[illegible]

પુસ્તક ૩૫ મું. ડરબન, શુક્રવાર, તારીખ ૧૦ ડીસેમ્બર ૧૯૩૭ અંક—૫૦.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૧૦ ડીસેમ્બર ૧૯૩૭.

શેઠ ગોવીંદદાસ અને તેમનું કાર્ય

દુનની વડી ધારાસભામાં [illegible] સભ્ય શેઠ ગોવીંદદાસ જેઓ કહિયુ અને પૂર્વ આફ્રિકાના વસી રહેલા હીંદીઓની સ્થિતની તપાસ કરવાને પ્રધાને નીકળેલા છે તેઓ તા. ૨૬ ગીએ મોમ્બાસા બારકલીન ઉતરી તા. ૧૪ ગીએ જોહાનીસબર્ગ આવી પહોંચ્યા હતા છે. ગયે તેમને હાર્દિક આવકાર આપીને [illegible] ધારાસભામાં મદ્રાસભાન સભ્યો પ્રવેશમાં વસતા હીંદીઓના સવાલને હમેશા લક્ષમાં રાખતા આવેલા છે અને શેઠ ગોવીંદદાસના પ્રવાસનો મુખ્ય હેતુ એ છે કે પરદેશના હીંદીઓના સવાલની ધારાસભામાં તેઓ વધા-મજબુતીથી હિમાયત કરી શકે. હમાર સમજવા મુજબ શેઠ ગોવીંદદાસ યુનીયનમાં માત્ર પંદરેક દિવસજ ગાળવાના છે. આમ હિલગીર બીજો દે યુનીયનને માટે તેઓએ આટલો બધો ઓછો વખત ફાળવેલો છે. પરંતુ તે સાથે અમે આ પણ સમજીએ છીએ કે બીજા અનેક વધારે અગત્યની જવાબદારીઓ તેઓને શિરે રહેલા છે. આથી આપણા ભાઇઓએ શેઠ ગોવીંદદાસનો કાર્યક્રમ એવી રીતે ગોઠવવો જોઇએ કે જેથી તેઓ પોતાનું કાર્ય પોતે નિર્ધારેલા વખતની અંદર સંપૂર્ણ કરી શકે. શેઠ ગોવીંદદાસે પ્રથમ ટ્રાંસવાલની મુલાકાત લેવાનું કરાવ્યું છે એ ઉચિતજ છે. ત્યાની સ્થિતિ બધેાયકર ઘણી વીચા પડી તેઓને વિશેષ બહુ જાણવાપાત્ર નહિ રહે. હમારે એજ માન્યમાં હીંદીઓની સ્થિતિ સૌથી વધારે ગંભીર છે અને આજે જે રીતે હીલચાલ ચાલી રહી છે તે જોતાં પારાજ વર્ષોનાં અંદર યુનીયનમાં હીંદીઓની સ્થિતિ એક સરખી થઇ જશે અને તે ટ્રાંસવાલના [illegible] જ ગણશે એમ માની લેવાને કારણ રહે છે.

ટ્રાંસવાલમા શેઠ ગોવીંદદાસ જોઇ શકશે કે હીંદીઓને જમીન ખરીદવાનો હક્ક બીલકુલજ નથી. જે બીલકતો તેઓના ખરીદાયેલી હોવામાં આવે છે તે તેઓએ પોતાના નામ પર નહિ પરંતુ ના તો ઠોઇ અંગ્રેજના આપવા તો કોઇ કંપનીના નામપર ખરીદેલી છે. ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એકટની રૂએ હવે તેઓથી ન તો પોતાના નામથી કે ન તો કોઇ કંપનીના નામથી પણ માલકત રાખી શકાશે. વળી ઉપર કાયદાની રૂએ હીંદીઓથી ભવિષ્યમા વ્યાપાર અને વેપારને માટે તેમને માટે ફાળવામા આવેલા બાદ શહેરાદા સિવાય અન્ય કોઇ પણ સ્થળે વેપાર નહિ કરી શકાય શેઠ ગોવીંદદાસે જોહાનીસબર્ગ, ન્યુકેસર, જરમીસ્ટન, બોકસબર્ગ, બેનોની, ક્રર્મીસ્ટ અને પ્રીટોરીયામાં હીંદીના માટે રાખવામાં આવેલા લોકેશનો અને બજારોની તો ખાસ મુલાકાત લેવાજ જોઇએ. વળી ક્લેરમોન્ટ કે જ્યાં જોહાનીસબર્ગની મ્યુનીસીપાલીટી હીંદીઓના પસવાટને માટે એક બાગ હસ્તાંતર ગામડુ સ્થાપવા ઇચ્છાદા રાખે છે તેની પણ તેમણે મુલાકાત લેવા જોગએ.

વળી શેઠ ગોવીંદદાસ એ પણ જોશે કે ટ્રાંસવાલમા હીંદીઓને પોતાની વેપારને માટે વેપાર એ એકજ સાધન છે અને કાયદા પણ હીંદીને વેપારને માટે નવું લાયસેન્સ મેળવવું અશકયજ થઇ પડેલું છે. ટ્રાંસવાલ લાયસેન્સીસ કંટ્રોલ ઓર્ડીનન્સના રૂએ જુના લાયસેન્સો પણ સહિસલામત નથી. હીંદીઓ માટેના ઉપાયરા લત્તાઓમાં પણ વેપારના લાયસેન્સો મુશ્કેલીથી મળી શકે છે.

ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કનસીલીએશન એકટ અને વેજ એકટ કે જે સૌ કે સૌને સામાન્ય રીતે લાગુ પડે છે છતાં તેનો અમલ હીંદીઓને નુકસાન કર્તાજ થઇ પડેલો છે. હીંદીઓને જે કે યુરોપીયનોના જેટલી તાલીમ કે લાયકાત મળેલી નથી હોતી તેમ છતાં હીંદીઓને હીંદી કામદારો ને યુરોપીયનોના જેટલો પગાર આપવાની ફરજ પાડવામાં આવે છે અને યુરોપીયનો ગોરી સ્ત્રીઓને ઓછા પગારે નોકરીપર રાખી શકવાનો લાભ ઉઠાવી શકે છે ત્યારે હીંદીઓ એવો લાભ નથી ઉઠાવી શકતા. હીંદીઓમાં એવી તાલીમ પામેલી સ્ત્રીઓ મળી શકતી નથી, અને ગોરી સ્ત્રીઓ, દાખલા તરીકે, હીંદી વસાદી વાળી દુકાનમાં રોકડા વેચાણ તરીકે નકામી થઇ પડે. વળી ધારો કે તે ઉપયોગમાં આવી શકતી હોય તો પણ હીંદી તો કાંઇ નીચે નોકરી કરવાને તૈયાર હોય તેની ગોરી સ્ત્રીઓ ઘણી ઓછી મળે. આમ બધુમાં તો હીંદીઓથી તેમને નોકરી પર રાખી પણ ન શકાય, કેમકે તેની વીરૂદ્ધ હીંદીઓના વીરોધી ગોરાઓની ચળવળ એટલી તીવ્ર છે કે હીંદીઓને ગોરી સ્ત્રીઓને નોકરીપર રાખવાની બાબી ઠરનારો લગભગ કાયદો પણ આવી ગયો હતો. કેટલાના કાર્યકર્તાઓએ હીંદીઓની પાસે મરજીયાત ગોરી નોકરીઓપરથી ગોરી સ્ત્રીઓને રજા આપી દેવડાવવાની બાંહેધરી આપવામાં આવતાં એ કાયદો પડતો મુકાયો હતો. આ ઉપરથી જોઇ શકાશે કે ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એકટની રૂએ હીંદીઓ કેટલી કફોડી સ્થિતીમાં મુકાયા છે. નોકરી ની સ્થિતિ યુરોપીયનોની સમાન નહિ હોવા છતાં યુરોપીયનો માટે બંધાયેલા પોષણ મુજબના પગારો આપવાની હીંદીઓને ફરજ પાડવામાં આવે છે જેનું અંતિમ પરિણામ એજ આવી શકે કે જે જે ધંધાને ઇન્ડસ્ટ્રીયલ અને વેજ એકટ લાગુ પાડવામાં આવે તેમાંથી હીંદી નાબુદજ થઇ જાય.

શેઠ ગોવીંદદાસે સ્લમ્સ એકટનો કેવી રીતે અમલ થઇ રહ્યો છે એ પણ જોવું જોઇએ. તેઓ જોઇ શકશે કે અંગ્રેજના

અને દીંદીના વસવાટના હક્કો સારૂ કરવા માં ઘણો રોક રહેલો છે. તેઓ જોશે કે હીંદી ઓ જે સ્થળમાં ૨૫ કે ૫૦ વર્ષ થયાં વસવાટ કરી રહ્યા છે તે સ્થળમાંથી તેઓને કાઢી મુકી તેઓ માટે ઈલાયદા રાખવામાં આવેલા હક્કોમાં પકેલી દેવામાં આવે છે અને બેજ સ્થળે અંગ્રેજના વસવાટને માટે આકર્ષક સ્થળો બનાવવા માં આવે છે. આ રીતે સ્વચ્છ એક્ટનો અમલ બંકડી સારૂ કરવાને બદલે પરંતુ તેવા હક્કોમાં વસી રહેનારાઓને ત્યાંથી સારૂ કરી દેવાને થઈ રહ્યો છે.

કોઈ ગોવીંદદાસને રેલગાડીમાં તો કદાચ સરકાર બાસ સગવડ કરીજ આપશે પરંતુ રેલગાડીની મુસાફરીમાં દીંદીઓને કેવી અપમાન ભરેલી દશા ભોગવવી પડે છે તેનો જે કંઈ અનુભવ મેળવેલો હોય તો કોઈ ગોવીંદદાસે ધુપા વેશે થીન-ગોરાઓના માટે "રાજકર" રેલગાડી માંડી આંજ બેસવું જોઈએ, તો તેઓ કેમ શકશે કે બધે તેઓએ પહેલા વર્ગનું ભાડુ ભરેલું હતો છતાં સ્વચ્છતા અને સગવડના સંબંધમાં તે જન્યા ગોરાને માટે બાસ રાખવામાં આવેલા ત્રીજા વર્ગના કરતાં પણ કદાચ ખરાબ હશે.

નાટાલમાં પણ તેઓ હગભગ ઉપર પ્રમાણેજ સ્થિતિ ભોગવે. જો કે આંહ હીંદીઓ જમીન ખુલથી ખરીદી શકે છે, પરંતુ ઈન્ડકટીયલ, બેજ અને સ્વચ્છ એક્ટોના અમલથી અને વેપારના પ્રતિબંધીલ કાયદાઓના અમલથી પાંડાં વર્ષની અંદર મોટો ફેરફાર થઈ જશે.

કેપમાં જ્યાં હીંદીઓની વસ્તી માત્ર હજાર હજારનીજ છે અને જ્યાં પ્લેગ ની ગંધ ભાગ્યેજ આવતી હતી ત્યાં પણ હમણાના વર્ષોમાં સ્થિતિ બગડવા થતી ચાલી છે. વેપારના લાયસેન્સોની તકલીફ ત્યાં અન્ય પ્રાંતોના જેવીજ છે. અને ઘણુંખરા હગભગ દરેક સ્થળે વતી રહેલો જોવામાં આવે છે.

ઓરેન્જ ફ્રી સ્ટેટને વિશે તો કશું કહેવા પણું નથી રહેતું કેમકે એ પ્રાંતના કરનાવત હીંદીઓને માટે બંધ છે. ત્યાં હીંદી ગાની બુજ વસ્તી છે અને તે બાનગી નોકરો અને હોટેલોમાં કામ કરનારાઓનીજ છે.

આ તો સરકારની સામેની હીંદીઓ ની કેટલીક ફરિયાદો અંગે જણાવી ગયા પરંતુ તે સાથે ખુદ હિંદીઓની આંતરિક સ્થિતિ પણ કંઈ જોઇએ તેવી સંતોષકારક નથી. આ દેશમાંથી નાબુદ થવાનો ભય ચોકકો જરૂરી રહ્યો હોવા છતાં હીંદી કોમમાં સંગઠન નથી અને એક પણ બોલી સરખા નથી કે જે વ્યવસ્થિત કહી શકાય અથવા તો સમસ્ત કોમના લાભો નું રક્ષણ કરવાને વિશ્વાસ મુકી શકાય.

કોમીવાદ, પ્રાંતીયવાદ અને વર્ગીયવાદ રૂપેતો ભય છે અને કોમને તે કુસંપ રૂપી ફીચકામાં ધસડી રહ્યો છે. કોમનું પતન થઈ રહ્યું છે અને મેગેઝનની નીતી થી હાનીઓ એવા અનિષ્ટ વાતાવરણમાં મુકાતા ભય છે કે જેથી ભવિષ્યની ઓલાદ વધુ જતાં વધુંઊંકર મતની આગે બળી જાય કિંવા તરીકેની તેઓની ઓળખ દાટંદર ચુમાયી દેવાનું ભય કર જોખમ રહેલું છે. આવું કાળુ ચિત્ર અમે આલેખી રહ્યા છીએ. જે તેમાં અમારી ભૂલ થતી હોય તો અમારા કરતાં બીજો આનંદ બીજા કોઈને નહિ થાય.

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' ના ગ્રાહકોને વિનંતિ

૧૫ મા અંકમા 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' ના મેનેજર તરફથી ગ્રાહકોને પોતાના ચઢેલા લવાજમો, અમારા પ્રતિનિધિ આંબણે લેવા આવે તેની રાહ નહિ જોતાં દબાલમા તુરતજ મોકલી આપવા વિનંતિ કરવામાં આવી હતી જે સંખ્યા ગ્રાહકોના બાંયધામાં આણીજ હશે. આ વીનંતિ ખાસ આ વખતે કરવાનું કારણ એ છે કે અમારા શ્રી. મણીલાલ મોદી હાલમાં આરોગ્ય સુધારણાના સદકુકુમ્બા સ્વદેશયાત્રાએ જવા ઉપડે છે. તેમની ગેરહાજરીમાં કોઇથી ઉઘરાણી કરવા નીકળી નહિ શકાય અને જો ગ્રાહકો પોતાના લવાજમો વેળાસર મોકલી નહિ આપે તો બાબા બીલ પડવાનો સંભવ રહે છે અને તો 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' ચલાવવાનું પણું અઘરૂપ નડશે. વળી ગ્રાહકો અમારી સાથે સંમત થશેજ કે લવાજમો ઉઘરાવવા ચેરેચેર જવું પડવાની પ્રથા ત્રાસદાયક, ખરચકારક અને સામાણી રીતે બોટી છે. બધાયકર ગ્રાહકોનો પત્રની બાબ જોઇ ગીની દપાલ મારફત મોકલી આપવાની આળસાઓને બાજુએ ઉઘરાણી કરવા નીકળવું પડે છે અને તેનો ખરચો બાબ અમને બધાતની ઉદ્દલી બારબાદી સામ જો શાંતિથી વિચાર કરતા સૌ કોઇને અગવડાથી બચાવ થવા વસ્તુ છે. આશે આશા રાખીએ છીએ કે આ વસ્તુને ધ્યાનમાં રાખી આપણા ગ્રાહકમા આજ પર્યંત આપતા આવેલા છે તે પ્રમાણે પોતાનો પ્રેમભર્યો સહકાર આપી શ્રી મણીલાલ મોદીના ગેરહાજરીમાં વિશેષ કાળજીથી મદદ કરી આ પત્ર ચલાવવાનું કામ સરળ કરી દેશે.

રીઆમણીની નીતી

ડરબનપુર મરાયસણમાં દાક્ષિત કાઉન્સીલ ની બાબે મહવાડીયે મળેલી મીટીંગ માં કોઇ પણ હીંદીને જો મ્યુનીસીપાલીટી માં આઇસક્રીમની હેરી કરનાર તરીકે ભવિષ્યમાં રેજીસ્ટર નહિ કરવાનો ઠરાવ થયો છે. જો વેપારપર અંકુશ મુકવાનો મારામાં મારો માર્ગ શોધવાની અને આઇસક્રીમ વેચવાને હકદાર હોવાત મારા ના તેનાપર અંકુશ મુકવાને પુરતા છે કે નહિ તેની તપાસ કરવા તંદુરસ્તી ખાતાંનો અમલદારને મુચલકામાં આપ્યું હતું અને તેના રીપોર્ટપરથી કાઉન્સીલે ઉપલો ઠરાવ કર્યો છે. રીપોર્ટમાં જણાવવા માં આવ્યું છે કે "આ બાબતની ડેટલાક તંદુરસ્તી ખાતાંનાં અમલદારોએ સાથે મળી ચર્ચા કરી હતી અને તેઓનો એવો મત થયો છે કે ધારાઓ પાળવામાં આવે તેની દેખરેખ રાખવાને પુરતો સ્ટાફ હોય તો માત્ર રેજીસ્ટ્રેશનજ પુરતું છે. નવા ધારાઓ જે નજીકના ભવિષ્યમાં અમલમાં મુકાશે તેની રૂએ કોઇ સારી શાખ વાળી દુકાનમાં રીટેલથી આઇસક્રીમ વેચવાને માટે લાયસેન્સ ફી રાખવામાં આવી છે અને જ્યાં આઇસક્રીમ બનાવાતું હોય તેને માટે વધારે ફી રાખવામાં આવી છે. આ પ્રમાણે કરવાનો હેતુ એ છે કે જે જગ્યાના આઇસક્રીમ બનાવનારાઓ હોય તેઓ નાબુદ થઈ જાય, તે સીવાય પણ આઇસક્રીમ બનાવવા સંબંધી ધારાઓને અનુસરવું તેઓને ઘણુંજ મુશ્કેલ થઈ પડશે. બધુમાં જણાયેલ આઇસક્રીમમાંથી હીંદીઓ થી રીટેલમાં વેચી નહિ શકાય એવી પણ સત્તા માંગવામાં આવેલી છે. એટલે કે એક રેજીસ્ટર થયેલી આઇસક્રીમ બનાવનારી પેઢીમાંથી મેળવેલાં બધે પાર્સલોજ તેઓથી છુટક વેચી શકાશે."

આઇસક્રીમના વેચાણપર આવો અંકુશ મુકવાનો હેતુ શો હોઈ શકે? અમારી દ્રષ્ટિએ તો માત્ર એટલોજ હોઇ શકે કે ખરીદનારાઓને સ્વચ્છ અને પૌષ્ટિક વસ્તુ મળી શકે. પરંતુ અહિ તો મુખ્ય હેતુ કેટલાક ગોરા વેપારીઓને નકી રહે વી હરીફાઈ નાબુદ કરવાનો હોય એવું જણાય છે. હીંદીઓને યા તો બેગેગેટ કરી

અથવા તેઓના વેપારના હકો છીનવી લઈ અથવા કોઈ બીજી રીતે તેઓનું માનભંગ કરી અથવા તો સ્થાનિક સત્તાધીશોના મગજમાં આવે તેવી કોઈ પણ રીતે દીદીનું નીકંદન કાઢવાની એક રીઢા-મણીની નીતી સીવાય બીજું કશું આમાં જોઇ શકાતું નથી.

ગોરી નર્સોને હિંદી દરદીઓની જાગતી યુગ

દરબનના તંદુરસ્તી ખાતાંના બાળ ઉછેર વિભાગનાં અમલદાર ટો. કે. મેકનીલે દરબનની નોન-યુરોપીયન હોસ્પીટલમાં ગોરી બાઈઓને સુવાવડીની તાલીમ આપવા વિરૂદ્ધ રીપોર્ટ કર્યો છે. તેણે રીપોર્ટમાં જણાવ્યું છે કે "દીદીઓમાં સુવાવડના વિચારો એવા હોય છે કે એક અનુભવી ગોરી સુવાવડીથી પણ તેવા સંજોગોમાં કામ ન થઈ શકે તો પછી બેઠ બીનઅનુભવી તાલીમ લેનારી સુવાવડીથી શી રીતેજ થઇ શકે? વધુમાં તે જણાવે છે કે દરબનમાં દીદીઓમાં એકજ સરદીફીકેટ ધરાવતી સુવાવડી છે અને દીદીઓનેજ તો તાલીમ આપવાની આસ જરૂર છે. તેઓની જતનાંનેજ જો તાલીમ અપાઇ હશે તો તેઓના કુટિવાળો નાબુદ થવાની વધારે આશા રાખી શકાશે." જોહાનીસબર્ગમાં પણ એવી ચળ-વાળી રહી છે કે બીન-ગોરાઓની હોસ્પીટલોમાં બીન-ગોરીજ નર્સોને રાખવામાં આવે; કેમકે ગોરી નર્સોને એ કામ હોવું પસંદ નથી પડતું. એક વખત એવો હતો કે જ્યારે બીમારોની સારવાર કરવા-માં વધુ બેઠ જેવી વસ્તુને સ્થાનજ નહોતું. આજે વસ્તુસ્થિતિ એવી થઇ પડેલી છે કે વધુપડેશ ઘટસો જવાને બદલે કુદકેને ભુસકે વધતો જાય છે. બરી વસ્તુ તો એ છે કે જેઓ હોસ્પીટલમાં સારવાર કરાવવા તૈયાર છે તેઓને ઉપરોક્ત વિચારો પાળવાનો વિચાર હોતોજ નથી અને જેઓને એ વિચારો પાળવા હોય છે તેઓ ગોરી સુવાણી બોલાવવાનો વિચાર કરતા નથી. આ તો દીદીઓના કુટિવાળોનું બહાનું આગી વિરોધ ઉઠાવવામાં આવ્યો છે તેના પ્રત્યુત્તરમાં અમે કહ્યું. પરંતુ દીદીઓને પોતાની સુવાણીઓ અને નર્સો હોય એ અત્યંત આવશ્યક છે અને જો આ-પણી શીક્ષણ પામેલી કેદરદીક બહેનો સુવાણી નું અને નર્સનું માનપીય કાર્ય કરવાની તાલીમ લેવા તૈયાર થાય તો તે બહુજ ઇષ્ટ ગણાશે.

કામચલાઉ કમીશનર

ડીસેમ્બર તા. ૧લીથી તા. ૩૧ જાન્યુ-આરી ૧૯૩૮ સુધી મી. પી. એફ. ક્રીનકેડ રજાપર ગયા હોઇ તેમની ગેરહાજરી દરમીયાન કમીશનરની ઓફીસના ચીફ કલાર્ક મી. એચ. જે. એન્ડ્રુઝને કામચલાઉ કમીશનર ઓફ ઇમીગ્રેશન એન્ડ એશીયા-ટીક એફેરસ તરીકે નીમવામાં આવ્યા છે.

માર્શલ ચીયાંગ કાય-શેકની

જગતને ચેતવણી

ને-યોર્ક ખાતે 'નાટાલ મરકયુરી'ના અખબારપત્રીના ચીનના મહાન માર્શલ ચીયાંગ કાય-શેકે ડીસેમ્બર તા. ૩ જીએ નીચે પ્રમાણે જણાવ્યું હતું:

"આજે દેશ સળગી રહ્યો છે. જાપાનીઓના પંજે પ્રત્યેક શહેર અને ગામડામાંથી ધુમાડા ના ગોટા ચડી રહ્યા છે અને એક પ્રાચીન દેશપરના આ ઘોર ગુજારથી લક્ષ રહેલા વિનાશથી માટે હૃદય ગંભીર બન્યું છે. આજે અમારો પક્ષપાત ચાલ્યા કરવાનો છે પરંતુ કુરબાનીમાં સળગી રહેલી આગપરથી જે શાંતિપ્રેમ દેશોને પોતાને સાહસલાયક માનતા હોય તેઓએ બાદબાકી મેળવવું છે. લક્ષ લક્ષાઓની સર્જી રાષ્ટ્રોમાની જીવનના, આંતરરાષ્ટ્રિય કાયદો અને શાંતિપ્રેમ રહેતો જેવા હોરવાઇ રહ્યા છે તે સામાન્ય આફતોની ઝપેટ રીતે અસ્તવ્યસ્ત કરીને જાપાનીઝ સૈન્ય પોતાનું સામ્રાજ્ય સ્થાપ-વાને ચીનપર ધસારો કરી રહ્યું છે. એશીયા ખંડપરના જાપાનના આ માર્ગની જગતે નોંધ લેવાની છે. જગતે જાપાનને વધુપડેલા પડકારો લીધું ત્યારે જગતનો ઝલ્લુ કે તે પહ્યા પછી સુધી તેના પ્રયત્નો સામે ઉભો રહેશે પરંતુ હજુ છ વર્ષ પણ પુરા નથી થયા ત્યાં તેણે ચીનપર ત્રાસ અને ઘણોજ વધારે નુકસાન કારક હુમલો કર્યો છે. જો તે સફળ થશે તો હજુ વધારે આગળ વધવાનો તેનો ઇરાદો રોકાશે નહિ. અને હું ખાત્રીપુર્વક કહું છું કે જાપાનને જો અત્યારે રોકવામાં નહિ આવે તો તેની આગે પુર્વમાં બ્રીટીશ સામ્રાજ્યની વચ્ચે ખરાસ ઉભો થશે.

"તેની આર્થિક પ્રગતિ કરવાની ઇચ્છાને બીજે ગોરટ્રેલીયાને જાપાનને સાલ્વો આપવી પડશે કે ગોરટ્રેલીયન પ્રજા અને સરકારને 'ચેતવણી આપું છું કે તેની ઉપર આક્રિમણમાં તેજમ આવી પડવાના ભયને ચિંતો તેણે બેપરવાઇથી બેસી નહિ રહેવું જોઇએ. જાપાન ગોરટ્રેલીયા તરફ વધવાનું તેજમ હાલ તુરતજ રહ્યું છે એમ હું નથી કહેતો પરંતુ આંતમાં તો એ તેજમ રહેજ છે.

"ચીન હજુ આશા રાખે છે કે જગતનાં શાંતિપ્રેમ રાષ્ટ્રો, જેવા : ગોરટ્રેલીયા, ઇંગ્લાન્ડ ફ્રાંકોકા અને અન્ય સરયાના અને અમેરીકા આજે પોતાની સામે નાખવું રહ્યું કરવાને તેનો પક્ષમે ઉભા રહેશે પરંતુ બીટીશ રાષ્ટ્ર-મંડળને હું ચેતવું છું કે આ યુદ્ધમા પોતાનો વિજય પછે તો સમગ્ર બીનલડાયક, સ્વાતંત્ર્ય પ્રીય પ્રજાઓને માટે ભવિષ્ય ધારણજ ભાયું છે. કેમકે જેમ ચીનને હુમલાખોર તરફથી ચાલતો નોખવામા આવી રહ્યો છે તેમ એક નવો યુગ રચવાને બધાર તલવાર અને આમ સમગ્ર સંસ્થાઓની પવિત્રતાનો સદાને માટે નાશ કરી દેવા અને લોકને હકિકતમાં લાવનારા ઉચ્ચ આદર્શોનો ચુરેચુરા થઇ જશે.

"ક્ષિણ આફ્રિકાએ પણ પોતે સ્વતંત્ર છે એમ સમજવાનું નથી. કેમકે બધારે આંતર-રાષ્ટ્રીય અવલંબન હુમલાખોરનુંજ રાજ્ય ચાલશે ત્યારે કાંઇ પણ શાંતિપ્રીય પ્રજાસત્તાક રાષ્ટ્ર સલામતીમાન નહિ રહી શકે."

ચીનના આ લોકપ્રિય આદર્શો જોઇને કોઇ પણ મિત્રાની નીશાની તેવામા આવતી નથી. તેનો બંધારક પણ એમ છે કે પરિસ્થાનાં કરતા નથી તેમ બીજા પણ કોઇ પોતા નથી કાંઇ બીજાનાપર મુકે છે, સવારે બહેનો કોઇ રાત ગોરો સુતે છે. તેની પુષ્ઠાન અને યુદ્ધ પત્નિ તેની સાથેજ રહે છે અને તેને કીનની મદદ આપી રહી છે

મેંડીજને ચીનાઓ ખાલી કરી ગયા છે આ જાપાને તેને ઘરા પાડ્યો છે પરંતુ તેની કરતા કેટ એટલા મજબુત છે કે હજુ જાપાન તે સર કરી શકયુ નથી જ્યાં કઇ વર્ષ પડવાની બાબત આપણે એ કહી ચકાતું નથી

નવા વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૮૮ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કીંમત રૂ. ૨-૬.

કવિવરનો સંદેશો

[લંડનમાં હીંદુસ્તાનના નાગરીક સ્વાતંત્ર્ય ની બાબતમાં ગયા ફેબ્રુ ના આકોળખે ભરાયેલી પરિષદને માટે કવિવર રવીંદ્રનાથ ટાગોરે નીચેનો સંદેશો મોકલ્યો હતો.]

સ્વા તંત્ર્ય એ કોને કેવો અધિકાર છે જેનું રક્ષણ દરેક વ્યક્તિએ પ્રતિષ્ઠિત પોતાને માટે કરવું રહ્યું ? કેમકે સરકારે વધારેમાં વધારે તો વ્યવસ્થાતંત્રનાની દિશા તો બતાવી શકે, તેની પ્રજાની કેળવણી કે નાગરીકોને સ્થિર, તેમ જ સુસંગત કરવાની જોગવાઇ આપવાનો આવે ના તેવો બુલબુલ કરવાની કેની સ્વાભાવિક વૃત્તી તો રહે જ છે. તથા કોઇ પણ રાજ્યતંત્રમાં નાગરિક સ્વાતંત્ર્ય જોખમી જરૂર રહે છે: અને તેવાજ કેવા સંયોગોમાં કેટલું સમજવું પડે છે કે આપણે કોમકરણી કોઇ ભાગ ભાગવાની સ્વતંત્ર તત્પરતા રાખીને જ્યારે કે સ્વાતંત્ર્યની રક્ષા કરવાનું તેઓ બાકિઓને ન સોંપાયે ત્યારથી તેઓ અમિતસ્વાતંત્ર્યની રક્ષા કરી કરી શકવાના નથી આ પ્રશ્ન કેટલો બાબ સંગઠનનો નથી પરંતુ વ્યક્તિમાં પોત્ય મુલ્યો ઉત્પન્ન કરવાનો, આને પ્રોત્સાહ વ્યક્તિ તરીકેજ કોઇક મુલ્ય છે એનું જ્ઞાન તેનામાં પેદા કરવાનો પ્રશ્ન છે. નહીં તો, જે સ્વજ્ઞ શારીરિક સુખાકારી ભોગની પ્રાપ્તિના કોઇ સાધન તરીકેજ સ્વાતંત્ર્ય આવશ્યક છે એવું વ્યક્તિઓને સાધવાયા આવે, તો રાજ્ય તેમને બીજું ઘણું સારું સાધનોના બદલામાં એ રક્ષા ન કરવા કરવાને જલ્દીથી શકશે અને એવુંજ આજે બન્યા સરમુખત્યારોના એકહથ્થુ સત્તા ચાલે છે ત્યા બની રહ્યું છે

અંગ્રેજ પ્રજા સ્વાતંત્ર્યને ચાહનારી છે એવું દીર્ઘ કાળથી મનાતું આવ્યું છે. છતાં તેમણે પણ અંગ્રેજ રાજ્યો ઘીના, પાયમુખત્વો ઘટાડ્યે ઘીમર કર્યો ઘીના, બીજી પ્રજાઓની સ્વતંત્રતા દબાવ કરવા દીધી છે. એના કારણ એટલુંજ કે એનાથી એમની આર્થિક સુખોપ-ભોગની ખૂબ સારી પેઠે જાગી છે. આ વાતમાં માત્ર અંગ્રેજ નીચા કદાચ સમત નહીં માપ; પણ પરદેશમાંની વસાહતોની લુટ પાછેની પકડ પકડી જ્યારે વધારે ઉગ્ર થઇ ગઇથી ત્યારે અંગ્રેજ નાગરીકોને બળવા પકડ્યો કે પરદેશમાં આવેલા પોતાના નાગરોના મુલકોનું રક્ષણ કરવાને સારૂ સ્વદેશમાં સરકારના હાથમા અસાધારણ સત્તા આપવા પોતા ખુલ્લા ગણાનો જ નથી. માટે તેઓ ઓકાએક સરકારો બનીને રોજે કે તેમણે આપણાં જ પોતાની તરફ્ના ગુમાની છે અને હાથે કરીને ગુલામોના પંજામા જઇ પડવા છે અને ત્યારે તેમને સમજાશે કે સ્વાતંત્ર્યનો સાચો આધાર એ રાજ્યના અધિકૃત મત પ્રજાજનોના સહાચારની પાયા ઉપર જ રહેલો છે —'હરીજન બંધુ.'

'વંદેમાતરમ'-કોરોબારીનું નીવેદન

હિંદની મહાસભાની કારોબારી સમીતીએ વંદેમાતરમને રાષ્ટ્રગીત તરીકે કાયમ કરતું નીચેનું નીવેદન બહાર પાડ્યું છે.

૧૯૦૫ ના વર્ષથી આ ગાયનનો ઇતીહાસ અને તેની ઐતીહાસીકતાનો ઉલ્લેખ કરી સમીતી જણાવે છે કે આ ગીત સાથેનો સંબંધ તથા તેને માટે સહન કરવામા આવેલ રીતીઓ તથા ગાયનના પ્રથમ બે કડવાનો તરફ્ગમા ઉપયોગ મથાથી રાષ્ટ્રીય ચળવળના એક અવીભક્ત અંગ સમાન બની ગયેલું છે આ રીતે આ ગીત ઉપર આપણો પ્રેમ અને માન ઉદભવેલું જોઇએ.

જો બે કડવા સીવાય છે તેના વાંધા ભરું કાંઇજ નથી. ગાયનના બીજા કડવાઓ ભાગ્યેજ જણવામા આવ્યા છે. અને કવચીત ગવાયા છે. આ કડવાઓમાં હીંદના કેટલાક ધર્મને અસંગત લાગે એવી બીનના હોવી. મુસ્લીમ ગીતના કેટલાક ભાગ સાથેના મુસ્લીમોના વીરોધનો સ્વીકાર કરે છે અને જણાવે છે કે રાષ્ટ્રીય ચળવળની વર્તમાનની ભીનીજાલીન નવચક્ર ધ્યાન ભાગ કરતા આ ગીતનું રાષ્ટ્રીય જીવનના ભાગ તરીકેનું મહત્વ વધ્યું છે આ તેના સમીતી રાષ્ટ્રીય સંગીતનો ક્રમમાં 'વંદેમાતરમ' ના પ્રથમ બે કડવા ગાવાની ભલામણ કરે છે અને વંદેમાતરમ ઉપરાંત અન્યના તેને સ્થળે ગાવાનો કોઇ પણ રાષ્ટ્રીય ગીત ગાવાની ભલામણ કરે છે. રવીન્દ્રનાથ ટાગોરના "આનંદ મઠ" માં આ ગીત આવ્યું છે પરંતુ તપાસકામ કરતાં પણ પછીત અગાઉ આ ગીત ગવાયું હતું. ડા. રવીન્દ્રનાથ ટાગોરે ગાયનને સુરમાં બેસાડ્યું હતું.

૧૮૯૨ ના વંદેમાતરમ શબ્દને રાજ્યદ્રોહી લેખવામાં આવ્યો હતો અને બારીસાલ ખાતે ૧૯૦૬ ના બંગાલ પ્રાંતીક સમીતીની બેઠકમાં વંદેમાતરમ અંકીત સ્વયંસેવકોના ઝંડાને ખુંચવી લેવામા આવ્યા હતા અને ત્રીજો અને પાળાકોએ આને માટે માર માર્યો છે અને બોલને વર્યા છે. આમ આ ગીત પ્રેરણા દાયક બન્યું અને સ્વાતંત્ર્યની લડતની પાદ આપનારું બન્યું. ધીમે ધીમે પ્રથમ બે કડવાઓ પ્રાતપ્રાતમા ગવાવા લાગ્યા હતા અને રાષ્ટ્રીય ભાવના ગીત સાથે જોડાઇ કોઇપણ કોમની લાગણી દુભાવવાના હેતુથી આ ગીત કદી ગવાયું નથી. તેમજ કોઇ લાગણી દુભાવવાનો તેમાં હેતુ નથી હજ કરોડોનો ગીતમાં જે ઉલ્લેખ છે તે બતાવે છે કે સમસ્ત હીંદની પ્રજાને માટે આ ગીત રચાયું હતું મહાસભાએ આ ગીત અમલ બીજા કાયપણ ગીતને રાષ્ટ્રગીત તરીકે ધીપોસ્કર સ્વીકાર્યું નથી પરંતુ આ ગીતનો બાંહોળો ઉપયોગ થવાથી તેને રાષ્ટ્રીય મહત્વ મળ્યું છે.

ઉપરોક્ત નીવેદનમાં જણાવાયું છે કે 'વંદેમાતરમ' ગીતે રાષ્ટ્રીય ક્રમ્યનમાં જે સ્થાન મેળવ્યું છે તે માટે સ્પર્ધા નથી પરંતુ અન્ય ગીતો માટે તેમ કદી શકાય તેમ નથી. મહાત્મા ગાંધી જાતે આ ગાયન રાખીકાર્યું છે. રાષ્ટ્રગીતનો સંમેલ કરવાનું કાર્ય કલકત્તીમાં રોખાયું છે અને ગુરૂદેવના આશુલ કલાકા આચાર્ય, પંડીત જવાહરલાલ નહેરૂ, શ્રી સુભાષચંદ્ર બોઝ અને આચાર્ય નરેન્દ્ર દેવની એક સમીતી નીમી મોકલવામાં આવેલ રાષ્ટ્રગીતોનો તપાસવાનું કામ કલકત્તાની સમીતી તેમને સુપ્રત કરે છે અને આમાં ગાયનો મોકલી આપવાની પ્રજાને સમીતી અપીલ કરે છે

—: ૦ :—

રજકણ

કેવરના મનુષ્ય કરતાં કેટલ અગ્રેસ ચીજ આગે કરતા કેવા લોકોને દાવા કરે તો એ સરજનહારની સામે બળવો કર્યો જ કહેવાય.

* * *

બળકા જેમ માતાને વળગી રહે છે તેમ આપણે પણ બાપણા પ્રભુને વળગી રહેવું જોઇએ. પણ બાળકો જેમ પૈસમાતાના તીરસ્કાર નથી કરતાં તેમ આપણે પણ પર ધર્મના તીરસ્કાર કરવો ન જોઇએ.

* * *

ધર્મ વિનાની સંસ્કારીતા, કે ધર્મના કણરૂપે ન મળેલી સંસ્કારીતા કયા કામની નથી રોગન લોકોએ વિજ્ઞાનની દેવ પાછી તે પ્રાપ્તબાલ બના એ ધર્મ વિનાની સંસ્કારીતાની નિષ્ફળતા.

* * *

પત્નીની અનુકુળતા—નહિ પત્નીની સક્રિય સહાય પતિને કાર્યમા સહજસાધ્ય વેગ પુરે છે. લગ્ન એટલે માત્ર સહવાસજ નહિ, પણ પ્રેમ છે, પરી પત્નીનો એકજ હૃદય પોકાર આપણે સંસારક્રમ બનાવી દે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ડીગ્બલ્સીમાં ઓજન્ટ-જનરલ

ડીગ્બલ્સીમાં ડીસેમ્બર તા. ૧૭મીએ આપવા માં આવેલા એક જાહેર આમુામાં જાપણ કરતા એજન્ટ-જનરલ સર લૈયદ રજા અલીએ ઢીંઢીઓને બનાધિકાર આપવાના સવાલ ની ચર્ચા કરતા પ્રીમ્બર્લીના ગોરા નાગરીકોને નાતાલ અને ટ્રાંસવાલમાં જ્યાં ઢીંઢીઓને બનાધિકાર નથી ત્યાં તે આપવામાં પોતાનું બનતું કરવા વિનંતી કરી હતી. તેમણે જણાવ્યું કે આજે તો દક્ષિણ આફ્રિકાએ સેલાની ચાંકળો તૈયાર કરવી જોઇએ તેનો બાકીનો તે રંગીના દોરડાં બનાવી રહ્યું છે. તા ને રંગીત ઝાંઝીબો અને ઢીંઢના સોદા સાથે સરખાવતા કરીને તેમને આ દેશમાં આપશે તો તેઓ તેની બાકતની વખને વફાદારીથી નહિ વળગી રહેશે.

નેટીવ પ્રતિનિધિ સભા

પ્રીટોરીઆના સીટી હોલમાં તા. ૬ ડીસેમ્બરે જનરલ સ્મટસે, નેટીવ એફેર્સના સેક્રેટરી મી. ડી ગ્રૂથ, બંગીતના પ્રમુખપણા હેઠળ નેટીવ ઇમ્પિરિયલરીલ કાઉન્સીલની પહેલી બેઠક પુષ્કળ મુખ્ય હતી. નેટીવ કાઉન્સીલના બંધારણો માટે સરકાર તરફથી વિચારણા થયા બાદ મુખ્ય બાબતો જણાવવા ૧૯૩૬ ના આપણા ધારાના બાજેટમાં મુનીમના સરકાર નેટીવો માટે ૫૫ લા. ૨૦,૨૮,૨૬૪ ની રકમ બાજના પાસે ત્યારથી કુલ લાખ પોંડના નેટીવો માટે સરકાર જમીન ખરીદ કરશે અને નેટીવ ફેજણથી માટે પા ૬,૮૮,૬૦૦ ખર્ચ કરશે. નેટીવો તરફના રેવરંડ તા. જોન પ્રૂબે અને પોર્ટએલીઝબેથના મીસ પોકટર મિસેજે બાબત કર્યા હતા પ્રીટોરીયાના બોલા પ્રસંગના નેટીવ પ્રતિનિધિઓની એક બાબતની નાતાના નેટીવો તરફના સેનેટર મી રેનોલ્ડ બન્સે પ્રીટોરીયામાં તા. ૪ થીએ બોલાવી હતી.

ઝેપારી કાયદા વિશે જાહેરનામાં

પ્રીટોરીયામાં તા. ૧ ડીસેમ્બરે પ્રગટ થયેલાં સરકારી નોટિસના જુદાજુદા પાર્ટોમેન્ટે સાધુ પર્ણ ના ત્રેણ "ઈસ્ટર્ન ઓર્ડર" અને "સ્વાઝીલેન્ડ પ્રોસીક્યુશન ઓર્ડર" નામના જ બાબતોના તા. ૧૫ ડીસેમ્બરથી અમલમાં મુકવાનું જાહેર થયું છે. મજૂરોને કાપડના સાધુ કાયદાની રદ કરી નાખ કાયદાના સરકાર તરફથી મંજુર થયા છે. કે વિશે વેપારી વર્ગને બાબ બોલવામાં આવ્યા છે.

ઈસુ ખ્રીસ્તનું શિક્ષણ અને કરબનના ગોરાઓ

કરબનના પ્રખ્યાત કરોડપતિ બાપારીઓમાં જસુબોર્ડનના શિક્ષણનો પ્રચાર કરવા માટે ત્રણ જાણીતા ગ્રેખકો તરફથી બારે પ્રચાર થાય છે બારે બાબુ બબાલનું પદ. ૧૯૩૬ ના ડીસેમ્બરે મેથોડીસ્ટ બાબ તરફના પાંચ બારા રવિવારીઓના બોધ બાપુરોનો કરબન સીટી કાઉન્સીલની પ્રોટેસ્ટન્ટ કમીટીની મુલાકાત લીધી હતી અને ગેરીબો બાબ સીટનહેલ 'વભાગ માં ટીંઢીઓ માટે પર બાંધવા કરબન સીટી કાઉન્સીલ તરફથી બગેલી બાલામબ તરફ વિરોધ કરીએ હતો. રેવપુરેજનો જણાબ્યુ હતું કે જો કરબન સીટી કાઉન્સીલનો મત મેજોરીટી અને સીટનહેલ પ્રજાઓ ઢીંઢીઓ, રંગબપુીઓ અને નેટીવથી બારી મુકવા માટે ઉભા થયેલા યુરોપીબનોની લીલકનો કરબન કોરપોરેશને બરીદી લેવા. કમીશ્નર બોલ્યના મુલતબી રાખી લાંના સતાઓની કેપ્પુરેશન સાથે મુલાકાત લેવા નક્કી કર્યું હતું.

કલીબ્સરીવરબર્ગ તરફ નવાં ઘરો

જોહાનીસબર્ગના સીટી કાઉન્સીલની, યુરોપી બનો માટે કલીબ્સ રીવરબર્ગ તરફ બે હજાર નવા ઘરો બાંધવાની બરજી ઉપર ટ્રાંસવાલના એડમીનીસ્ટ્રેટરે મંજુરી આપી છે અને ત્યાં જમીનની આપણીનું કામ ચાલ્યા થયું છે. નવા ઘરો કલીબ્સરીવરબર્ગમાં તૈયાર થતાં જોહાનીસબર્ગનાં ગરીબ સતાઓનાં રહેતા દસ હજાર યુરોપીબનોને ત્યાં બસેડવામાં આવશે.

બી. આઇ. ઓટ ઉપડવાનો બખત

બી. આઇ. કંપનીના એજન્ટો તરફથી જબાકારવામાં આવે છે કે હિંદ જતી બી. આઇ. બોટો ભવિષ્યમાં ડોકયાર્ડે રાખારે નહિ પરંતુ રવીવારે બપોરે ૧ વાગે કરબનથી ઉપડી જશે અને ઉતારૂઓએ સ્ટીમરે ચઢવાનું રવીવારે સવારે ૧૦ વાગે સ્ટીમર પર ચઢી જવું. આ ફેરફાર થવાનું કારણ એ જણાવવામાં આવે છે કે સ્ટીમરો તુરતથી ટર્નીંગનું એક નવું બંદર કરવાની છે.

નેટીવ પત્રકારની ધરપકડ

કિંગવિલ્યમ્સ ટાઉનના એક નેટીવ પત્રકારને જાહેર એક મોટે ભાઇના જાહેરના તોફાનની ઉશ્કેરણીના આરોપ મારે જોહાનીસબર્ગની મેજીસ્ટ્રેટ પોર્ટમા બારે કરવામાં આવતા તેમ કહ્યું હતું કે, "હું ૨૦ વાકીઓને બોલાવી શકું છું જેમાં પાર્લામેન્ટના મેમ્બરો અને ચર્ચ પ્રધાનનો પણ સમાવેશ થાય છે. બળી આ કેસ રાજદ્વારી કેસ હોવાનો છે અમે હું બતે મારો બચાવ કરવાનો પુરો તેવો તેવી તૈયારબા કરવાનો મને મારી ઓળબપર છોડવાની હું બરજી કરું છું." તાજ તરફથી મી. જી. એ. મેટરમેયરે કહ્યું કે, કમારામાં ભલે ચર્ચા પ્રધાનો સાક્ષી તરીકે બોલાવે પરંતુ તેના બરના આરોપો ગંભીર છે અને તે રાજદ્વારી નહિ પણ સામે કેસરના છે અને બેલ તદ્દી માંગી લેવામાં. બાદ મી. ૨૪ ના વધુ તપાસ તેને રાખવામાં આવ્યા અને તા. ૨૪ ના ના આવશે.

બેનોની નેટીવ સ્કોકેશન

બેનોનીના નેટીવ સ્કોકેશનની સ્થિતિ ઘણા વર્ષો થયા બરાબર નોબાની બાબ આશરી આવેલી છે છતાં તેમાં કાઉન્સીલ તરફથી કરેલા સુધારા થયેલ નથી. આપ્યા છેવટે નેટીવ એફેર્સ બાતાંના પ્રધાને તે કાઉન્સીલ બાકીદે સ્થિતિ સુધારવાના પગલાં ભરે તે તો કાયદેસર પગલાંયો ઉપ સ્કોકેશનને ડીમ્રોગેમેગ કરવાની ધમકી આપી છે. જો તેમ થશે તો પછી લાના નેટીવોને બેનોની સાંદરમાં કોઇ પણ રહેશે બબ રહેવાનો હક ગળામી આવી સ્થિતિ ઉદ્ભવ્યા થકી કાઉન્સીલ હવે બગેલી છે.

બ્રસ્સકોર્ડમાં હાઇસ્કી નીરાબા

બેલ્ડા વર્ષ પેહલાં બ્રસ્સકોર્ડમાં ગવરમેન્ટ બન્ડીબન સ્કુલની સ્થાપના થા હતી. આ સ્કુલમાં વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા વધી જવાથી શાકડોના રહેવાના ઓરડામાં રીફાબુ આપવા માં બાવે છે બારેક માસ પહેલાં નાટાલના ગોરાનગીગણ બાબુસદારોએ સ્કુલની મુલાકાત લીધી હતી, પણ મકાન ગોરું બનાવવા તેઓ કોઇ ધ્યાન બાબ્યા જે નહી તા બનવેર થયુ નથી. સ્કુલનું મકાન ગોરું બનાવવા બાબુ આવશ્યક છે.

હુકલેસડે

કરબનમાં તા. ૧ ડીસેમ્બરનો "હુકલેસડે" બાતાબાળાઓના બંગોપ બચે બબો કોલેજનું નીચાંગ હતા કરબનના મેજીસ્ટ્રેટ મી. જે ૪ાનો ઢીંઢી અને નેટીવ કાયદાની બારે પ્રસંશા કરી હતી. આ દીવસે કરબન કાઉન્સે બગેલા બનુબાન મુજબ પોપાટ માટે દારૂકારો અને બાકશોનો બંધબારણે છે. એક બપકતીઓ બાઇર કયુ હતું • "હકલેસડે" ને બાનો સાદી કલોકના મંડાબેલા કમાય સ્ટ્રીટ બા સ્પષ્ટ સબબાધ થતા હતા ગોરોરીસ્ટોનો બબાવવાનો બેસ પાકશે કે આપણી બાકવારીબો નથી મોટર ગોરડીનન્સ બામલાના મુકાવવાના છે જેમાં બપકતીઓ અને બીજા સમાન બય પાડ બેસી રીતે મોટરના ડ્રાઇવરથી બમાજ કરવા ના કુલનો બપરાધ લેખાબે છે

દા. બાર. ના ગોરા કામદારોની બુદ્ધિનું પ્રદર્શન

બાલેના રાનરોની એસોસીએશનની મીટીંગ બા બી. કુબાટે કહ્યું હતું કે "ઇનીંગ ઇન્ડીઝ" નામના પુસ્તકની લાબ્બ કોપ્ય બબી અને સરકારને તેનું દક્ષિબ આફ્રિકામાં વેચાબુ થતું અટકાવવા અને બધી રાડ તા બાબો બાદીશ સબૈતવાલયમાં તેનો કેસાવો અટકાવવા વિનંતિ કરનારો સબોનુમત ઠરાવ થયા હતો એક બાબબુકારે કહ્યું કે એ પુસ્તક લાબ્બ રાનની બાબી વસ્તીનું અપમાન કરનારું • તેટલામા બીજ કામદારે પુછ્યું કે કોણ કરનારા કેણીએ પણ બા પુસ્તક વાંચેલું છે બાદ્ર તના જવાબમાં સૌએ કબુલ કર્યું • તેઓમાંનો પુસ્તક વાંચેલું નથી!

ડરબનનું રૅયલ થીએટર

ડરબનમાં પ્રથમ થીએટર રૅયલ નામની નાટક શાળાનું મકાન ૧૮૮૨ માં સ્થાપાત થયું હતું અને પ્રથમ નાટક "ઍલઝા" નામનો રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું. એવા જૂના ઇતિહાસ ધરાવતી થીએટર રૅયલની આખી મીલકત પા. ૬૫,૦૦૦ માં મંગાઇ હતી જે નહિ સ્વીકારતાં એક લાખ પૌંડ વેચવા વિચાર જાહેર કર્યો હતો. થીએટર રૅયલના માલેક મી. જે. સી. મૅકેરે ગયા પાખવાડીયે તેમની મીલકતનું પા. ૬ ડીસેમ્બરે ગેલ્સ ઍલ્ડ કો ફ્રેસેયરના સોલામખાનાના વેચવા કાઢયા પા. ૧૬૫૦૦ નો ગોકર થીએટર રૅયલ માટે બોલ્યા હતો. ડરબનના વેલ્યુએશન રોલમા તેની કીમત પા. ૩૨૦૦૦ છે. આખા મકાનની પહોળાઇ વેસ્ટ સ્ટ્રીટમાં ૧૫૦ ફીટ છે અને વેસ્ટ સ્ટ્રીટની પાછળ થીએટર લેનમાં ૧૨૮ ફીટ પહોળાઇ ૫ આખી મીલકતમાં ગ્રોઉંદર ૨૬૩૫૦ ચોરસ ફીટ બનેલા છે અને થીએટર રૅયલના મકાનમાં નાટક થાય, મેનેજરનું રહેવાનું મકાન એક ગુરોપીયન બાર અને બે દૂકો બારનો સમાવેશ થાય છે. મજકુર પા. ૧૬૫૦૦ નો ગોકર સ્વિકારવા આઠ દીવસની મુદત કરાવી હતી.

જનાવરોમાં રોગ

યુરોપના દેશોમાં અને મુખ્યત્વે કરી ગ્રેટ બ્રીટન અને આયરલાંડના જનાવરોમા મોટા અને દુધનો ચોપી રોગ ચાલતા કારણથી યુરોપના કોઇ પણ રથળેથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં આવતાં જનાવરોને દાખલ કરવામા આવશે નહિ એવું જાહેરનામું તા. ૩ ડીસેમ્બરના ગેઝેટમાં પ્રસિદ્ધ થયું હતું.

ડરબનમાં વર્ષાદ

ડરબનમા નવેમ્બરમાં ૮૨ સેકા અને ઉનાળા ૩૧ મહીનામાં ૨૭ ઇન્ચ ૬૨ સેકા કુલે વર્ષાદ પડયો હતો. ડરબન રાઉંરના પાણીની અછત થવાનો સંભવ હવેથી ભાગો અને ખરોના ગોચરોમાં નકામા પાણીનો છંટકાવ કરવાની બધી ચાલુ છે એવી ચોવણી મીટી કાઉંસીલ તરફથી જાહેર થઇ છે

ગાળનાર રસ

બ્રીટીશ સ્ટીમર ઓધલ મેનર તા. ૪ ડીસેમ્બરે બાલાસ્ટમા માલ વિના તદન ખાલી ડરબન આવી હતી અને ગેસ સેકેમાં આવેલાં "ધી બાર કેમ્પન મોલાસીસ" કુંપનીના કારખાનામાંથી ખાલ પંપ મારફત સ્ટીમરના સઘળા ટાંકાઓમાં ગોળનો રસ ઉંડાઇ ના અરસપરસની ગેસ પેદી ભારે લીધા હતો. નાટાલના બીજા પણ કારખાનાઓના શેરદારો બ્રીટી નાટાલના "મોલાસીસ" ના મોટા જથ્થામાં નાશ કરવામાં આવે છે, જ કોનો સ્વાદ ગ્રેયક મોનાર્કમાં "મોલાસીસ" નું પ્રીટન બાને નીકાસ થયું આર્શ્ચજનક છે.

દુનીયાની શીક્ષા ક્રમાનુસારી છે

પોર્ટુગાલમા અપરાધીને કાંસી આપી મારવા ની શીક્ષા ક્રમાનુસારી લેખી એકલા વરસ પમા ઢાંકી નાખી છે. ગયા અઠવાડીયામાં દંડવા

ચીલણની રૂપરેખ કરેમાં એક પોર્ટુગીઝને ખુન માટે ફાંસીની શીક્ષા થઇ હતી. મેરેન્સો માર્કસના સમાચાર પત્ર "નોરીસિઆસ" માં ખબર આપ્યા મુજબ એક પોર્ટુગીઝ ગંડળે પોર્ટુગલના પ્રેસી-

ખુશામતથી તો ખુદા પણ રાજી થાય છે

રચનાઃ ઈબ્રાહીમ પીતાબર મેહતા
(રાજકોટ)

(ગઝલ)

ખુશામતથી ખુદા રાજી,
ખુશામત ધર્મ જુનો છે;
ખુશામત બીજુ પ્રીતી,
સ્નેહીઓની પ્રીતી ગની છે;
ખુશામતના ખજાના ૪
બજારોની દુકાનોમાં,
ખુશામત ખુબ ખેલે જે
મોજીનોના મકાનોમાં;
ખુશામત મોહરો અંદર
બધુ એકજી સમાન છે,
આમારાં દેશો રાજ્યોમાં
ખુશામત સ્થીર સ્થાન છે;
ખુશામત મોહની સાધન
કુબધ્ધકેં કુલાવાનું
ખુશામત રહસ્ય સાધકતાનું
છે વાજીંત્ર બજાવાનું"
ખુશામતના ગુણોમાં
બાતીગોરાક્તી સમાઇ છે,
કવાયા કબ્ર સુધને જોજ
ની પંકતી બનાવે છે.
ખુશામત કુંભકારોને
ઘડાવે હાથીને ઘોડે
ખુશામતજોર "ઝોહાનેમ"
"બાદશાહ" સ્ર્જાયે !
ખુશામતથી મહીપીઓ
રખારે દુધ બાંધે છે,
ખુશામતથી બીચારા બેલ
જબરી ભાર કાંધે છે
ખુશામતથી ખુશી બાનાર
બને ચક્રવર્ત રાજામાં,
ગેબારે છે ખુશામતખાર
મેનો ક્યાયં બીજામાં !
ખુશામત સ્વાર્થ સાધે છે
બલાઓ રાજ્ય પુરૂ છે,
ઉગામની માનસીક વૃતીનો
પતનનો કાજ શુરૂ છે:
ખુશામતખોરની પ્રીબ્બત
નથી સંસારમાં જરીએ,
ખુશામતથી ખુશી થઇને
ટળી ના કાળકા ફરીએ!

ડન્ટે વચ્ચે હતી અપરાધીને મરણની સાંસાના રાંદા રહ્યા ચિંતા કરનારી અરજી તૈયાર કરી છે અરજી ઉપર પોર્ટુગીઝોની સહી લેવાનું કામ ચાલુ છે.

કેપટાઉનમાં આગ

કેપટાઉનના ગુનીયન ટેકસટાઇલ મીલોટેના જંગી કારખાનામા તા. ૩ ડીસેમ્બરે બપોરે સખ્ત આગ લાગી હતી અને પચાસ હજાર પૌંડનું નુકસાન થયુ હતું આ કારખાનામાં યુરોપીયનો અને રંગવર્ણીઓ મળી બસો કારીગરો કામ કરતા હતા. આગ લાગ ત્યારબાદ બનેલા બનાવો પરથી સ્પષ્ટ થયું હતું કારખાનાઓની બાજુના ઘરોમાં કારખાનાઓની બાજુએ રહેતા કારીગરોને ખાલી કરવા હુકમ થયો હતો. આગ હોલવવા માટે ૭ ફાયરમેનો હાજર થયા હતા કારખાનામાં ભરેલી કાપડ પરથી બીતથી આગનો ફેલાવો બહુજ થયો હતો. આગને પરિણામે લગભગ ૧૫૦ બીન-ગોરા કારીગરો કામ વિનાના થઇ પડયા છે

ગ્રેટર ડરબનમાં ગટરો

ડરબન સાથે નવી લાંબેસાં પરાંઓ ગ્રેટર ડરબન નામથી ઓળખાય છે ગ્રેટર ડરબન માં ગેલાના નિકાલ માટે પાકા ગટર નથી. મથન દક્ષિણ વિભાગમાં ગટરની યોજના અમલ માં મુકવા થયો છે. આખા ગ્રેટર ડરબનમાં પાકા ગટરો બાંધી તૈયાર થતાં લાંબા પાલ્ટ વર્ષ લેશે ડરબન સીટી કાઉંસીલના તા. ૫ ડીસેમ્બરે ચર્ચો થયાં પછી ચુકાદો મુલતવી રખો હતો આ વર્ષના અંદાજમાં પા. ૪૦૦૦૦ રાજ્યો પાડયા છે.

મરણ નોંધ

મી. ચી. એમ. હુજાતૂ અવસાન

ડરબનના જાણીતા વેપારી મી. વલી મહમદ જુજાતૂનું તા. ૨ ડીસેમ્બરે તેમના નં. ૨૧૫ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટના મકાને અગોરે બે કલાકે ૬૪ વર્ષની ઉમરે મરણ નીપજ્યું હતું અને તેજ દીવસે સાંજે સાત કલાકે તેમની દફન ક્રીયા થઇ હતી જેમાં ડરબન ઉપરાંત મેરીટઝબર્ગ, ટોંગાટ, સ્ટેંગર વીગેરે સ્થળેથી મોટી સંખ્યામાં હાજરી થઇ હતી. મી. જુમા વર્ષો જુના વેપારી હતા અને ડરબન માં તેમના કારખાનામા બનાવેલું તેજ દીવેલ્લે ના ગાઢ પ્રખ્યાત હતું ગ્રે સ્ટ્રીટ જુમા મસ્જીદ ના કારોબારમાં આગેવાની ભર્યો ભાગ લેતા હતા અને મસ્જીદના ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી ઉપરાંત મી. જુમાએ ટ્રસ્ટના ચેરમેનનો હોદ્દો ભોગવ્યો હતો. મરહુમના કુટુંબીજનો પ્રત્યે આમ અંતઃકરણથી દિલસોજી બતાવીએ છીએ

મીસીસ આદમનું મરણ

ડરબનના મેસર્સ આમોદ દાવુદ એન્ડ કુંપની વાળા મી. અહેમદ દાવુદ માલના બહેનશ્રી તા. ૮ ડીસેમ્બરે મરણ પામ્યા હતાં અને તેજ દિવસે બપોરે સુરતી મસ્જીદમાં દફન વિધી થયા પછી દફન ક્રીયા થઇ હતી. ચાલીસ માલ ડરબનના મા હાજી સુલેમાન દાવુદના બીબી પુત્રી હતાં. મરહુમના કુટુંબીજનોને દીલસોજી અને [illegible]

વિવિધ વર્તમાન.

મહાત્મા ગાંધીજી સરહદ જશે

સરહદ પ્રાંતમાં જવાનો મનાઈ હુકમ સરે કારે પાછો ખેંચી લીધા બાદ મહાત્મા ગાંધીજી એ પ્રાંતની મુલાકાત લેવાનો વિચાર કરી રહ્યા હતા ત્યારે તેમને ખાસ કરીને કલકત્તામાં મળેલી બંગીય કમીટી તરફથી તેમ જ તેમના ઘણા બધા મિત્રો તરફથી સરહદ પર ન જવા વિનંતી કરવામાં આવી હતી. ગાંધીજીએ તે વિનંતીનો અસ્વીકાર કરી સરહદ પર જવાનો નિશ્ચય કર્યો હતો. પરંતુ સુધારાવધારા સાથે તેમણે એ પ્રાંતમાં જવાનો વિચાર કરી રહ્યા છે. ખાન સાહેબ અબદુલ ગફાર ખાન જેમણે એ પ્રાંતમાં પ્રોવિન્સના પ્રધાનમંડળ સ્થાપ્યું ૪ તેઓનો કરારો મહાત્મા ગાંધીજીને સરહદમાં ઠેર ઠેર ભાષણ કરવા સોકામાં બોલાવ માસ પછી તેઓનાં રક્ષણના તેમજ જરૂરી સગવડોના અભાવે કરાવવાનો છે આજે છેલ્લા ૩ માસ થયા છોડ સરકાર ખાની ખાડી ઉપર સખ્તાઈ ગલાવી દાબી દેવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. તેમાં અરાજક ભરપૂર ખાને ગલબંધ ખાનોની બરબાદી થઈ છે. આ પ્રાંતના પ્રધાન કોંગ્રેસી જાતીની સરકારે છે ન હતુ સરકાર તરફથી પકડી પકડાયા નથી ખાની જાણીએ છીએ કોંગ્રેસ સરકારની રક્ષણશક્તિની ઢબોમાં ઉણપ કરતી આવેલી છે અને મહાત્મા ગાંધીજી તથા સરકારની વચ્ચે સમાધાન કરાવવાનો પ્રયાસ રાખે છે. એ જોતી ખાના સરહદીય મહાત્મા ગાંધીજી પ્રત્યે ઘણુ માન ધરાવે ૪ વખત સરકારે જે વસ્તુ મોળી અને ગોરબ્બાસાળાઓથી સિદ્ધ નથી કરી શકી તે મહાત્મા ગાંધીજી અહિંસા બળથી સિદ્ધ કરવા ની આશા રાખે છે.

શ્રી. રાનદાસ ગાંધીની છાપાના પ્રતિનિધિને મુલાકાત

ફ્રેરના ડીસેમ્બર તા. ૩ નો તાર જણાવે છે કે મહાત્મા ગાંધીજી તેમના કેમ્પમાં હતા ત્યારે મળ્યા નથી મળ્યા. તેમણે મુલાકાત માગી છે ત્યાં સુધીમાં ખાનખાનોના બંગલામાં રહે છે. લેહ્રા મીલમાલિકનાં "દેલી ન્યુસ" ના પત્રવ્યવહારમાં શ્રી. રાનદાસ ગાંધીની સીમિતી મુલાકાત દરમીયાન તેમણે જણાવ્યું હતું કે "મહાત્મા ગાંધીજી સરહદની સ્થતીઓ અને હીંદ સરકાર વચ્ચે મધ્યસ્થની તરીકે ગયા છે એમ એ ખોટ ખબર નથી. પરંતુ ફ્રેમટલું જાણું છું કે એ સ્થતી એ સ્વરાજ્યની સરહદના પ્રતિનિધિમંડળ બાબ સીમિતી છે. કહેવાય છે મારા મિત્રોની તબિયત ઉડા રસ લેતા આવેલા છે અને તબિયતે આદેશોનો વિરોધ કરવો સુધી મહત્વ કરેલા ન આ સ્થળ ને ત્યાગ કરવા પ્રેરી શકે છે" ગાંધીજી નિશ્ચય પ્રધાન કે એ મતલબનું જણાવ્યું તેમણે જણાવ્યું "સરહદમાં પ્રતિનિધિમંડળ બાબ લેવા માંથી તેઓ ૧૯૩૪ થી નિવૃત્ત થયા છે ત્યારથી તથા તેઓ સરહદની સ્થતીઓનો મુલાકાત નહિ લે તેવું કહ્યું નથી." ગાંધીજીએ ત્રિપિત્ત ગુમાવેથી નથી એ મતલબ જવાબમાં શ્રી રાનદાસ ગાંધીએ જણાવ્યું કે "મારા પિતાશ્રીનો એમ એવો છે કે આદિવાસીના સ્વભાવ ઘડનાર કઠોર સરહદ નથી તેની પ્રત્યેક દેખાતી હાર એ તેના ઘનદ નરક એક પ્રમાણ આસપાસ ઘર જનારી છે."

હર્ટી અને ફ્રાંસની બેઠકમાં

ફ્રાંસના મેન્ડેર હેલ્ડના શહેરીઓ તરફ આવેલા સ્વતંત્ર પ્રાંત પિશે ચાલુ વર્ષની શરૂઆતમા ફ્રાંસ અને હર્ટી વચ્ચે તંગ પડયો હતો પણ બીજા એક નવા વચ્ચે પરસ્પરો બદલાયો નિર્ણયો આવ્યા હતા બન્ને રાજ્યો વચ્ચે થએલા કરાર મુજબ કાર્ય થયું નથી તથા હર્ટીમાં ભારે વિરોધ જાહેર થયો હતો. સંજોગ માં ફ્રેન્ચ સત્તાધારીઓએ સીપિસાં પગલાં લિ. પ્રેસીડેન્ટ કમાલ બદલાએ જાહેરાત જાહેર કરી જણાવ્યું હતું ૮ દાસ અને દમાના ગોળા બાતર મ બાબત નથી રાજકીય બાબતોના મુદ્દા સીવાય બીજા નાનો નથી.

ચીન-જાપાન સુલેહ માટે પ્રયત્ન

રોંગકીંગના તા. ૧ ડીસેમ્બરના સંદેશા મુજબ છતાં ચીનના સરકારના પક્ષ બારોબાર સંબંધ—કે —ઓએ જાપાનની સુલહ કરવા માટે વચ્ચે પડવાની ગાંધીજીનો સ્વીકાર કર્યો નથી તેણે જાહેર કર્યું ૪ જાપાન સાથે સુલેહના સંદેશા મોકલ્યા પહેલાં ચીનમાંથી જાપાને પ્રથમ સરકર બેસવા જોઈએ.

સરકારની સંખ્યા

ફ્રાન્સની નેશનલ ડીફેન્સની બાબતે પ્રસંગે મોરચે ડીસેંટીબરે જણાવ્યું હતું કે ફ્રાન્સના સ્થાનીક સરકારની ૩,૬૦,૦૦૦ ની સંખ્યામાં ઘટાડો થાય શકશે નહિ બીજા દેશોના સરકારની સંખ્યા સામે સરખામણી કરતા જર્મનીમાં ૧૫ સ્થાનીક સરકાર ને ઈટાલીમાં ૯૨ પ્રાંતોમાં સ્થાનીક સરકાર ઉપરાંત ઝાપાનમાં અને બેલ્જીયમાં પ્રાંતોના પ્રધાનોનું સરકાર દીવાનો બાદ હતુ નવેમ્બરમાં બધા પ્રાંતનું સરકાર છે.

હર્ટી અને સીરીઆ વચ્ચે મતભેદ

હર્ટી અને સીરીઆ વચ્ચે નાનભેદ વમતો ચાલ્યા કરે ચાલ્યા દેશ વચ્ચેની કરાર ની બીજા ચારીના સબંધે ઝાબી મકાનું જાહેરાત તા. ૩ ડીસેમ્બરના સંદેશાના જાહેર થયું છે સીરીઆ ફ્રાન્સના મેન્ડેટમાં ૬ પણ બાં આરબ અને ક્રીશ્ચિનોની સંખ્યા વિશેષ છે.

ફ્રેંકોગેલેના માર્ગે હુંગેરીયા

ફ્રાંકોગેલના તા. ૩ ડીસેમ્બરના સંદેશા મુજબ સ્વપ્રાંત જાપાનીઓએ જાહેર કર્યું હતું કે ચીનના ક્વોઆર કાબ્જા કરવા માટે ચીનાઓ ફ્રેંકોગેલ અંદરનો વિષયોગ કર્યો ભાગ છે. ચીનના પ્રધાન "અસાહી-શીમુન" ભાગીગે ચીટના અને સ્વપ્રાંત ક્વોઆના મિત્રાચારીભર્યા સંબંધ ઉપર ધ્યાન ખેંચી ફ્રેંકોગેલ અંદર તટસ્થ રાખવા ચીટનને વિનંતી કરી છે.

નાનકીંગનું પ્રાયશ્ચિત્ત

દિવસ ચીનના રાજધાની શહેર નાનકીંગ તરફે સ્વપ્રાંત સરકર પસ્તુ ભાગ છે. ત્યાં ઘવાયા વિમાન અને મશીન ગનના હુમલાઓ સ્વપ્રાંતા ઝોકે બાજે પસુબળથી ચાલુ કર્યા છે. પક્ષ ચીનાઓએ ભાંગી પાડવા કહ્યા પહેલાં નાનકીંગ તારાજ કરવા નિશ્ચય કર્યો છે ફ્રેંકોગેલ ફ્રેંકહોનો તા ૪ ડીસેમ્બરનો સંદેશો ખબર આપે છે કે સ્વપ્રાંત સરકરનો નાનકીંગ ઉપરનો હુમલો કોઈપણ નિવારી શકે નથી.

જીતનું પ્રદર્શન

રોંગકીંગમાં જાપાનીસ જીત જાહેર કરવા તા. ૩ ડીસેમ્બરે જાપાનીસ સરકરે રોંગકીંગમાં કરવા લીધલ્યું હતું. આ પ્રસંગે એક ચીના વિદ્યાર્થીએ બોમ્બમ ફેંકનારનો રીવોલ્વરથી ખત કીધા હતો. રોંગકીંગના યુરોપીયન સ્થળોમાં સરકર ફેરવવાનું જાપાને માંડી વાળ્યું હતું.

પોર્ટુગાલની દુરંદેશી

બોર્ડ કેલી કોકસ અને હર્ટ હોલસરની છેલ્લી મુલાકાત ઉપરથી સ્પેનના જાપતીતા છાપા "કાસ્ટરીલી સીરેલો" એ જાહેર કર્યું હતું ૪ સ્વયંસ્થાનોના પ્રસંગમા પોર્ટુગેલ બીજા રાજ્યો ના સંસ્થાનોનો ઝબકે લીધો નથી ખીજા અન્ય રાજ્યોના સારી સીપિસા સંસ્થાનો તેના કાયદા પુર્વક માલેકોને સોપી દયા પર પોર્ટુગાલની પાસ કેનકરન્સમાં પોર્ટુગેલે સુલેહના મુદ્દા હતી.

રાષ્ટ્ર: ગીત

પેરીસમાં તા. ૧ ડીસેમ્બરે ફ્રાંસ અને ઈટાલી વચ્ચેના કુટુંબોના મેચમા અને દેશોના પ્રતિનિધિઓએ "ગાતાનું રાષ્ટ્ર ગીત એક પ્રસંગે ગાવું નહિ એવો કરાર થયા હતો આ કરારથી સ્પષ્ટ થાય છે કે બંને દેશો વચ્ચ ધુરંધરપુરંધરો ચાલે ...

વેપારી કરાર

ગ્રેટબ્રેટેનીયા અને ઈટાલી વચ્ચે થયો થયા પછી બન્ને દેશો વચ્ચેના વેપારી કરાર ફેરફ ના ૧ ડીસેમ્બરે સહી થઈ હતી. બંનેના સરકારી પ્રધાને તા. ૧ ડીસેમ્બરે ઈટાલીની મુલાકાતે જવાનું નથી કર્યું છે જે પ્રસંગે બીજા કરારો આગેવાનો કાબ્જા થયા કરાર થયા હતા

અલાસ્કાની આરોગ્યતા

અલાસ્કાની આરોગ્યતા માટે જર્મન સરકાર બારે પ્રયત્ન કરે છે. જર્મનીના ઈલ્કટ્ર ના અલાસ્કાનું મરણપ્રમાણ ઘણુ ઉંચુ હતું ૪ પછીને ચાલુ વર્ષમા સ્પષ્ટ ફેરો થયું ગાત્ર માં જર્મનીમાં જન્મ ઉપરનું શીશુનું આયુષ્ય ૧૮૫૧ સ્ત્રીનો ઘણો ઘટાડો છે, જેમાંથી ૬ાગથી

પ્રાપ્ત કરી ૬૩૫૦ ઓ શાંતિપ્રેમ બાદશાહ પાદી છે. તેઓ આપણા જર્મનીમાં કરી બાળકોની આ દેખરેખ વિશેનું શિક્ષણ માતાઓને આપે છે. ઉપરાંત બે વર્ષમાં ૩૨૩ બાળ ગર્ભવતી સ્ત્રીઓને બાળકોને યોગ્ય રીતે ઉછેરવાનું શિક્ષણ આપવા માં આવ્યું હતું અને ૨,૦૦,૦૦,૦૦૦ ગાર્ડનની કીમતના કપડાં બાળકો માટે સીવન પુરા પાડવા મા આવ્યા હતાં. વળી બાળકોને અપાએલાં સરકારી ખોરાકની કીમત ૫,૦૦,૦૦,૦૦૦ હતી.

ખરી-પરેલા તારા

બસરા બાને ઉંચા ખોમ દીવસમાં પડેલા આરે ચાંદ પ્રસંગે આકાશમાંથી ચાર તારા (ઉલ્કાઓ) ખરી પડયા હતા. આ બનાવને લોકો ખુદાનો પવિત્ર સંદેશો લેખે છે.

તેઓએ વર્ણવ્યું હતું કે રોંઢાડે વર્ષ પહેલાં મક્કા શરીફના "કાબા" (Kaaba) ઉપર મુસલમાનોનું પવિત્ર સ્થળ બાંધવામાં આવ્યું છે તે "કાબાની" ટોચે પણ આકાશમાંથી પડ્યા હતા. બસરા બાને ઉંચા રેગ્યલન ગાસમાં અકસ્માતોની નાશ ખરી પડેલા તારાથી મુસલીમો આ બનાવને ખેબ આશીર્વાદ લેખે છે.

ઉકરડા તરીકે ઉછરેલી એક તુર્ક યુવતિ

૬૮ વર્ષની એક તુર્ક બાનુ જેને ન્યાનપણમાં ઉકરડા તરીકેજ ફેંકવામાં આવી હતી અને ઉકરડા તરીકે અભ્યાસ કરેલો અને રમતગમતમાં પણ ચુસ્તતા બતાવેલું તેને એક અગારની પુખ્તવયના યુવતિ સાથે પ્રેમ કરવા માટે અને યુવકના બેબાકળમાં કરવા માટે મસ્તંપુલની કોર્ટમાં ઉભા કરવામાં આવી હતી. તેણીનું નામ નસેક હતું કોર્ટે તેને પગલા આપી હતા. કોર્ટે સમક્ષ તેણે વિદેશ કર્યો હતો કે મને બીનો બોયફ્રેન્ડ બનેરવાનું ફરજપાલ કરનારે આ ગુનાકૃત્ય માંપતીને કું ધિક્કાર્યું હું કોઈ વધુ માગતી જ નથી.

ગાંડાપણાનાં ઇલાજ

અમેરીકામાં ગાંડાપણાના ઇલાજને માટે ઇગર (કોલસાર) આપી એક દવાની શોધ કરવામાં આવી છે. જે મેટ્રેઝોલ નામથી ઓળખાય છે. તેના કટલાક ઇજેક્શનો લેવાથી મોટા ભાગના લોકને થઇ જાય છે તેવા ૮૦ કેસોમાંથી ૬૮ સજાત થઇ ગયા હતા. બાકીના વધુપાપ છે અને ૧૨ની હજુ ચિકિત્સા ચાલી રહી છે.

મા ના ધી કા ર

લખનાર : "શ્રીરંગ"

મનુષ્ય સમાજ પ્રાણી દેખાયી સમાજનો સંગ એ એના જીવનનું એક મુખ્ય અંગ છે. એને સમાજના સંગ વગર ચાલે એમ નથી. એટલે સમાજના પ્રતિષ્ઠા મેળવવી એ લાલસા એને સ્વાભાવીક હોવાજ. કેટલાક મનુષ્યો માંડવા મનુષ્યો પર સમાજ તરફથી પ્રતિષ્ઠા વધુ માંગે સ્વાકારવામાં આવે છે, ખોટો બાજ પ્રયત્નથી પ્રાપ્ત કરે છે અને બીજા ઘણા તેને માટે ભાગ માંગે છે. એમાં પહેલા ભાગ એટલપડે છે, કારણ તેમનાં સમાજ કલ્યાણના કામમાં માનાધિકાર એ તેમના હેતુ હોતો નથી એથી તેમના કામ પ્રશંસા રહીત હોઇ શુદ્ધ અને નીમેળ હોવા છે પણ બીજા વર્ગમાં બે ભાગ પડી શકે છે કેટલાક નમ્ર પુરસ્કાર પ્રતીષ્ઠા પ્રાપ્ત કરે છે, બાકી બીજા કેટલાક કોમિક, ક્રમાંક્રોર, કુલહર્યા પ્રતિષ્ઠા પ્રાપ્ત કરે છે. બનેજે અનતજે પણ તેવાઓની પ્રતિષ્ઠા સ્થાપવામા સમાજ પોતાને અધોગામીએ પ્રાપ્ત બને છે. પ્રતિષ્ઠા પ્રાપ્ત કરવાનું સાધન જે સમાજનું કલ્યાણ તે તબ્બ રીતે થઇ શકે છે એ બનવું, અને ધર્મોચરણ અને ધર્મ શીક્ષણથી અંધા બનવાના, પીઠાન, અને ધર્મોગરણીઓ અને ધર્મ પ્રચારના નામાન્ય રીતે પ્રતિષ્ઠા પાત્ર બનાલ છે. એ બનેને આપણે કમ વારે લઇએ.

બનવાનું પોતાના બનવું કામને અકસ્માર થઇ શકતા નથી, તો તેનું કારણ તે પોતાનામાં પામે છે. જે બનવાને સંબંધ શીક્ષણ બીજું કેવું સમજવાનું નહીંવત તેનો કલાગા સમજવી કરવાનો કશો જરૂરજ નથી. તેનામાં પન તો દીવાલબત્તના ઉઘાડામાં રહેલા ધૂમના શરીરમાં રહેલી કસ્તુરી સમાન છે કે જે તે પોતે નરે નહિ બ્યવરા કોઇ તેનો સ્વીકાર કરે નહિ ત્યા સુધી તે પોતે કસ્તુરીનો માલીક હોવા છતા એક તલભાર કોઇને આપી શકતો નથી એટલે એવા બનવાનથી નથી કશું નુકસાન કે નથી કોઇ ફાયદો, જો કે આખરે તો એક રીતે તે સમાજ કલ્યાણ કરે છે કે જાણે તે અરણ્ય રૂદન. તેવાઓને માનપત્રો દેવા પડી પણ પોતાનો નથી. ઉલટા ઘણા પ્રતિષ્ઠાથી ફુલવાલા તેઓએ વર્ણવ્યું હતું કે રોંઢાડે વર્ષ પહેલાં મક્કા શરીફના "કાબા" (Kaaba) ઉપર મુસલમાનોનું પવિત્ર સ્થળ બાંધવામાં આવ્યું છે તે "કાબાની" ટોચે પણ આકાશમાંથી પડ્યા હતા. બસરા બાને ઉંચા રેગ્યલન ગાસમાં અકસ્માતોની નાશ ખરી પડેલા તારાથી મુસલીમો આ બનાવને ખેબ આશીર્વાદ લેખે છે.

ઉકરડા તરીકે ઉછરેલી એક તુર્ક યુવતિ

૬૮ વર્ષની એક તુર્ક બાનુ જેને ન્યાનપણમાં ઉકરડા તરીકેજ ફેંકવામાં આવી હતી અને ઉકરડા તરીકે અભ્યાસ કરેલો અને રમતગમતમાં પણ ચુસ્તતા બતાવેલું તેને એક અગારની પુખ્તવયના યુવતિ સાથે પ્રેમ કરવા માટે અને યુવકના બેબાકળમાં કરવા માટે મસ્તંપુલની કોર્ટમાં ઉભા કરવામાં આવી હતી. તેણીનું નામ નસેક હતું કોર્ટે તેને પગલા આપી હતા. કોર્ટે સમક્ષ તેણે વિદેશ કર્યો હતો કે મને બીનો બોયફ્રેન્ડ બનેરવાનું ફરજપાલ કરનારે આ ગુનાકૃત્ય માંપતીને કું ધિક્કાર્યું હું કોઈ વધુ માગતી જ નથી.

ગાંડાપણાનાં ઇલાજ

અમેરીકામાં ગાંડાપણાના ઇલાજને માટે ઇગર (કોલસાર) આપી એક દવાની શોધ કરવામાં આવી છે. જે મેટ્રેઝોલ નામથી ઓળખાય છે. તેના કટલાક ઇજેક્શનો લેવાથી મોટા ભાગના લોકને થઇ જાય છે તેવા ૮૦ કેસોમાંથી ૬૮ સજાત થઇ ગયા હતા. બાકીના વધુપાપ છે અને ૧૨ની હજુ ચિકિત્સા ચાલી રહી છે.

મનુષ્ય સમાજ પ્રાણી દેખાયી સમાજનો સંગ એ એના જીવનનું એક મુખ્ય અંગ છે. એને સમાજના સંગ વગર ચાલે એમ નથી. એટલે સમાજના પ્રતિષ્ઠા મેળવવી એ લાલસા એને સ્વાભાવીક હોવાજ. કેટલાક મનુષ્યો માંડવા મનુષ્યો પર સમાજ તરફથી પ્રતિષ્ઠા વધુ માંગે સ્વાકારવામાં આવે છે, ખોટો બાજ પ્રયત્નથી પ્રાપ્ત કરે છે અને બીજા ઘણા તેને માટે ભાગ માંગે છે. એમાં પહેલા ભાગ એટલપડે છે, કારણ તેમનાં સમાજ કલ્યાણના કામમાં માનાધિકાર એ તેમના હેતુ હોતો નથી એથી તેમના કામ પ્રશંસા રહીત હોઇ શુદ્ધ અને નીમેળ હોવા છે પણ બીજા વર્ગમાં બે ભાગ પડી શકે છે કેટલાક નમ્ર પુરસ્કાર પ્રતીષ્ઠા પ્રાપ્ત કરે છે, બાકી બીજા કેટલાક કોમિક, ક્રમાંક્રોર, કુલહર્યા પ્રતિષ્ઠા પ્રાપ્ત કરે છે. બનેજે અનતજે પણ તેવાઓની પ્રતિષ્ઠા સ્થાપવામા સમાજ પોતાને અધોગામીએ પ્રાપ્ત બને છે. પ્રતિષ્ઠા પ્રાપ્ત કરવાનું સાધન જે સમાજનું કલ્યાણ તે તબ્બ રીતે થઇ શકે છે એ બનવું, અને ધર્મોચરણ અને ધર્મ શીક્ષણથી અંધા બનવાના, પીઠાન, અને ધર્મોગરણીઓ અને ધર્મ પ્રચારના નામાન્ય રીતે પ્રતિષ્ઠા પાત્ર બનાલ છે. એ બનેને આપણે કમ વારે લઇએ.

બનવાનું પોતાના બનવું કામને અકસ્માર થઇ શકતા નથી, તો તેનું કારણ તે પોતાનામાં પામે છે. જે બનવાને સંબંધ શીક્ષણ બીજું કેવું સમજવાનું નહીંવત તેનો કલાગા સમજવી કરવાનો કશો જરૂરજ નથી. તેનામાં પન તો દીવાલબત્તના ઉઘાડામાં રહેલા ધૂમના શરીરમાં રહેલી કસ્તુરી સમાન છે કે જે તે પોતે નરે નહિ બ્યવરા કોઇ તેનો સ્વીકાર કરે નહિ ત્યા સુધી તે પોતે કસ્તુરીનો માલીક હોવા છતા એક તલભાર કોઇને આપી શકતો નથી એટલે એવા બનવાનથી નથી કશું નુકસાન કે નથી કોઇ ફાયદો, જો કે આખરે તો એક રીતે તે સમાજ કલ્યાણ કરે છે કે જાણે તે અરણ્ય રૂદન. તેવાઓને માનપત્રો દેવા પડી પણ પોતાનો નથી. ઉલટા ઘણા પ્રતિષ્ઠાથી ફુલવાલા હોવા બનવાનોમાં પક્ષ્યા તેવાંનો કે રાજીરાજ બ્રહ્મન દીકરી એમાનાં બરેલા વેગાને, કન્યાદીકર કરીને પણ માનાપીકાર ગણાવવાને માટે સંબંધ અંધ ગરીબોના પાલપાલ થતા જાય છે. સમાજ તેમાં પોતાનો દોષ નથી જોતા એ સમાજની અજ્ઞાનતા છે. અને ગરીબોને માનાધીકારની અમુકમ પ્રસાદી મેળવવાને માટે પોતાના નીદોષ બાળકો ના અને પોતાના આત્માના ભોગો આપવા પડે છે તેમાં સમાજ પોતાનો દોષ સમજ જે તો તેથી આખા સમાજને કાળ ઘણા વાર લાગે નહીં. હવે આ શીર્ષકના બીજા માનાધીકારીઓનું હવે પછી વીચારીશું.

પરચૂરણ

ઈંગ્લેન્ડના તેના નાયી સામાને પશ્ચિમ ચીનમાં કટલાક વર્ષોથી દેશપાર કર્યો હતા. પણ હીલ્ડી થી તા ૬ ડીસેમ્બરે મળેલા સમાચાર મુજબ લાંબાલાબા ચીનના જેહુન્દી સફેરમાં મરણ પામ્યા છે

* * *

બ્રાઝીલના પ્રસીદ્ધ વારગાસે તા ૬ ડીસેમ્બરે સાંતી લાભ્યા પોલીટીકલ પાર્ટીઓ અને ફેસીસ્ટ પાર્ટીનું વિસર્જન નાબ્યા જાહેરનામું બહાર પાડયું હતું

* * *

જેલસલેમના દાણીઓ બંદરની મજદુરો ગયે કયીબાર રાજપાના અપરાધ માટે એક બારબને ફાંસીબપર્ત્તના પ્રમાનાની સજા કરી છે.

* * *

પેશાવરથી કટરે તા. ૫ ડીસેમ્બરે તારથી આપેલા સમાચાર મુજબ ઉંદરના નોર્થ–વેસ્ટ ફ્રન્ટીઅરના બાજ પ્રધાન સર સાહેબ બહા અબદુલ કયામનું મરણ નીપજ્યું હતું.

* * *

નામદાર કરીન મેરીએ ફ્રીટહામ પ્રસંગે ઉપયોગી થઇ પડે માટે આઠ મર્યાદા બાનાંઓને ફરીને પા. ૧૦૦–૦ અપીલ આપવા છે, જેમાં ત્રણ બાંધણાઓની ત્રણ અને નિરાશ્રીતોની મંડળીના સમાવેશ છે.

સરદાર–નરીમાન ઝઘડો

૧૯૨૮ના વર્ષમાં એવા અખબાર આવ્યા હતા કે સરદાર–નરીમાનના ઝઘડાની તપાસ મહાત્મા ગાંધીજીએ આપેલ છે, બહાદુરજીએ કરી હતી અને ચુકાદો શ્રી. નરીમાનને વાંચવા આપવા માં આવ્યા પછી શ્રી નરીમાને પોતાનો અભિપ્રાય કાયમ કરી રાજકારણમાંથી નીવૃત્ત થવાની પોતાની ઇચ્છા જાહેર કરી હતી અને ચુકાદો પ્રસિદ્ધ કરવાના નહોતો આવ્યો. આ વર્ષના ના ઝવાલના એવા અખબાર પ્રસિદ્ધ થયા છે કે મહાત્માજી જઈને શ્રી. નરીમાનને કરેલુ નિવેદન નામદ મોકલી આપ્યું છે. મિસીસ કામાદીએ કલકત્તા મા ફરિયાદની ઉપર વર્ષો કરી હતી અને ગઝલના સાક્ષીઓના નિવેદન અને શ્રી. નરિમાન તાજુકર સમા ન નિવેદનપર પણ થયો કર્યો બાદ એવા તારણ પર આવી હતી કે શ્રી. નરીમાન સંબંધમાં કાંઇ પણ તપાસ કરવાજોગવાઈ ગાંધુ સ્પષ્ટ મહાત્માજીને નાલાયક છે. મ. ગાંધીજી એ તારણ ઉપરથી જવાહરલાલ નેહરુપર પત્ર લખ્યો શ્રી નરીમાનની આવી નાલાયકી બાદ કુલ્લ કાર્યકર્તા કયું હતું

પ્રધાન તુર્કી સામે ધરોકેરો અત્યાચાર

સુરતના મુખ્ય મહાજનો સરકારના જાહેર બાબતોમાં પ્રધાન શ્રી અહમદ મહાલીન તુર્કીના આમંત્રણ વાંચીને સુરત સ્ટેશનની બહાર ઉતરતા તુર્કીમોએ તેના ચાહકોએ ઘણા પ્રધાન તુર્કી સામે જે ઉત્સાહ બતાવ્યો, તે તારીફને ઉપર ના સમાચાર પત્રો ઘણા ઊંચા તોફાની હતા. પણ પ્રચારપાત્રોએ ઘણા પ્રોટેસ્ટર સામે બેઉલા પ્રધાન તુર્કી ઘણી મોટર ઉપર ચઢતી હતા ત્યારે અને પ્રધાન તુર્કી ઉપર મારા ત્યારે તેઓ ધૂંધવા હતા. હિંદી રાષ્ટ્રિય મહાજનોના અહિંસાના સિદ્ધાંતનો ખ્યાલ આ પ્રસંગે કાંઇ વાંચવા જાણવા જેવો છે. ત્યાર આજના રાહદારીઓ સાથે અમદાવાદના સજ્જન પાત્ર ગુજરા કર્યા જ્યારે આમ મોટરો હતા, ત્યારે સભાસદોના પ્રસંગે પોલીસોના દુકમોની અપવાદરૂપ કરી. એ જ કોમ કલેક્ટરે તેને ફ્રીન્ડ્રીકેટ ગોઠવ્યું તરીકે સરકારી કામદાર કરી કાંઇ વાંધાવાળાઓને વીખેરી નાખવા પ્રધાન તુર્કીને અરજ કરી હતી પ્રધાન તુર્કીએ સ્વિટ્ઝર્લ મહાત્માજીના સિદ્ધાંતનું અને પોતાના શીખવાનું પાલન કરી સાદીમાર કરવા ના પાડી. પછી મુકરર કરેલા રસ્તા જતા તોફાન પાછું થાય એમ ધારી તોફાન આપોઆપ શાંત થઈ જાય તે માટે કોઈ પણ પ્રકારે મોટર આગળ મુખ્ય કારોબારીના મુસ્લીમ મહમ્મદ શી શૌકતપુરીના પગલે ગયા કાંઈ પ્રયત્નોના તોફાન કેમ પોલીસ તપાસ સમિતિ નીમવા બાબત ચર્ચા થઈ હતી. પણ પ્રધાન તુર્કીએ કહ્યું કે મુલાકાતી મહેમાન સરકાર સાથે બાબતમાં કરી મહાત્માજીના સર કારી પ્રધાના સાથે જોવાનો વિચાર કરીશું પણ તે આજીજી કહ્યું રાખું ? આ બાબત દાખલાં લેવા જેવી નથી. ગઝેરી નરીમ કેમ પરતવું એ પ્રજાપાણી પહેલી તક શીખવવું જોઈએ જરૂરી છે. આ પ્રસંગોના પ્રધાન તુર્કીના ઉચ્ચ પ્રકારના રાષ્ટ્રીય વર્તન અને ઘણા વાચકો તરફ બતાવેલા માન બુદ્ધિબળ માટે હિંદુસ્તાનના હિંદુ અને મુસલીમ રાષ્ટ્રીય વર્તમાન પત્રોએ જાહેરાતાર ધન્યવાદ કર્યા છે

હિંદના મહાન સંગીતકારનું અવસાન

હિંદના મહાન સંગીતકાર ખાન અબ્દુલ કરીમખાન મહારાજી બોંદીગેરી બ્રહ્મા સંસ્થાનમાં બેસીને ખા વખા હતા ત્યાં હૃદય ના પીડા મારાની ફરિયાદ કરી હતી આપી અમેરસ્તેના સ્ટેશનપર ઉતર્યા હતા, ત્યાં કરી પણ તેઓશ્રી સારવાર થઇ ન પહેલાં તેઓ અવસાન પામ્યા હતા તેઓ ગોવેજના હતા. જન્મ્યા ત્યારે આંખે પીપુ પીત નાકી ખાવા મોનાં એ બાબતની ઉંમર મોતા બારે શ્રોતાઓની આગળના બાવા ગયા તેમના અવસાનથી હિંદ સંગીત સૃષ્ટિમાં ઘણા ખાલ પુરી ન પુરી શકાય તેવી ખાટ પડી છે

શ્રી નરીમાનને અભાર ઠરાવ

બાબતે કરવાની બાબત કરવામાં હતા મી. કે એક નરીમાને નોંધપોથીમાં બાબત કર્યું હતું. નરીમાને તેમને બીજવારે કરવામાં આવ્યા હતા, બાબતથી તેમને ઊંડી ગુફામાં આવ્યા હતા આ પ્રસંગે બાઠીબાર કરીને બાબા શ્રીયેરી નાબવામાં આવી હતી. બાબ કેળવ પોલીસ ફ્રેંડને બોલ્યું । પર બાઠીબાર કરવાથી કે બાબુને બાબા યઇ હતા બોબીબાર બાબ થયા હતા

કુસ્તી જંગ

જગતબરના મલ્લોએ વાર કરેલો કુસ્તી જંગ હીંદને ઠીક પડ્યા આપ્યા રણે છે હીંદની પ્રથમ પંક્તીના તા ૧૫ પ્રથમ દ્વિતીય પંક્તીના મલ્લોએ પણ આ કુસ્તી જંગમાં ભાગ લીધો હોવાથી" નથી બાબા જ લાક ઘેટલા હિંદી મલ્લોએ આગળપણ સ્વીકાર્યું છે તેઓ પણ ઘોડા સર્વ આઠ મલ્લોને ઠીક બારે પડી રહ્યા છે કરણસ્થ ગોંગ નામના ગામ હીંદ બાબાસ્થાન બાબા બાબા બાબા બાબા બાબા બાબા બાબા બાબા નાબો બા બે બોબીબાબા બોલ બાબા બોલો

બાબત કરી રહ્યા છે બોદિશોમાં બાબા બાબ તોલ તોંગ બોલ ચુકેમ, બાબ બડોબી વપુ બાબો અને રજબહાર ઢગોરી બાબ બરસ બોબીબ કરાબા બારી શક્ત બાબી રહ્યા છે. બા ઢગોરીબાબ મહલની રીશાબ બાબ બાબે જંગી બબરબ કારણે તે ઢોંગબોગ નરીબેજ બોબાબાબ છે, બાબે હિંદના તેના સબદા કુસબા બાંબબા બબબુબા બબોલરનો શાકરત બાબો રાખશે ! બબ તે બંબબી બબુબને રાંકા હિબા પડ્યા છે

કોમીવાદીઓ

શ્રી નુરીએ મહાસભામાં ઐકયના પ્રમાનપદ બબોકારતાં મુસ્લીમ લીગ પ્રધાન બંધારણમાં રહાન બોબાબબામાં નીબબળ બતા શુકબાનામા નીબબા બાબે તેબની સાબે કાદર હિબાકતમાં બાબા રાબી નથી પરંતુ ચાદરતા ૭૮ હજાર ઉપરાંત મુસલીમ બતદારોએ બોતાની બાબોબોદારા બા નુરીબાં રીબાબ બાદર કરતાં કબીલાદીબોની બે પ્રબની નીબબા બાદ હવે કે કોબીલાદીબોએ મહાનબા સરકાર બાબે મહાનબાવાદી કોબ કરેલી ચબોબબથી કરી નથી બોર કેલકારબાનો પ્રબલ હાબ બ્બો છે બાબે દેશને બુકસાન પબોબાદી રબ્યા છે

વાલ્લ હીંદના રાજવી

સમસનગરથી બાબબા બબબાદોર બરથી નબબનગર રાબ્બ બાદબેદર સબબને બાબે મહાસભા પ્રબ્બે દબબનબીતી બબબાબાર કરવા બામતુ દેબ બંબમ બબબાબ ૫. શેઠશ્રી પબબત પહેલાં મહાસભાના સભ્બ બાબવા બાટેનો પ્રબાબબિ કર્યો પાછી બર બબ્બે મહાબ બાબા બબબ બબ્બા દેબ નબની ઉપર બબાબ બાબી છે તેબની બબાબ પર રહીને બબ બહાસભાના સબ્બપદની પાબબીબા તેબની બાબેથી પદબા લેબાબ છે.

જંગી રેલ્વીબબ

બોરબંદરમા બેઠ બાબાબ રેબ્વે સ્ટેશબબ બાબેબા બાહારાબબ્બે રીબાર કર્યો ૫. બા તેનું બાતબુહુંબ હીંદના પ્રબારમ બાવેલી દીબના કેબ્વે ઇતીહાસના બાબ બનાવ છે.

ધી ફ્રીહરબ્સ કોટ ઈબ્સ્યોર પ્રતિબબા

બ્બુ દીલ્હીના પ્રીનસીસ થેબ્બટરમાં બારે બતા કાના વગ બ્બાબાબીશે, બેકડે,કેટ જબરદા બાબ હીંદના બેઅસ્સે બબબીતા પારીસોની બાજરી બ્બા નવા બંબારબ્બ મુજબની "ધી ફ્રીબ્સ બોટ ઓબ્સ્યોર પ્રતિબબા" ની રબ્બાબબાબ. ૧ દીસેબ્બરે પ્રબ્બ હતી

ચર્ચા પત્ર

સધર્ન રોડેસીઆમાં હીંદી સ્ત્રીઓનું સ્થાન

'ઇન્ડિઅન ઓપિનીઅન' ના અધિપતિ જોગ.

સાહેબ, –આફ્રિકામાં હિંદી સ્ત્રીઓનું મંડળ સ્થાપવાના પ્રયત્નવાર 'ઇન્ડિઅન ઓપિનીઅન' માં વાંચ્યા. અહિંની હીંદી જનતા આવા વિચારોને હૃદયમાં સ્થાન આપવા લાગી એ સરસ છે. છતાં પણ જો એ સંસ્થાને હીંદુને બદલે હીંદી સ્ત્રીઓની બનાવવામાં આવે, તો બધું સુંદર પરિણામ આવે. કારણ કે, બાકી હીંદુ, મુસલમાન અથવા બીજા કોમો એવો ભેદ નથી. જો કે આપણા દેશોમાં હશે, પણ બહારની બીજી પ્રજા તો દરેકને હીંદી તરીકેજ ઓળખે છે. આ ઉપર ચર્ચા કરવા પહેલા બહારની હીંદી સ્ત્રીઓનું સ્થાન કયાં છે! એ જાણવું પણ જરૂરી છે.

સોફ્રસ્પરીમાં હીંદુ સ્ત્રીઓ વસ્તીના પંચમાંશ અને દિવાળીના દિવસે મારીગમાં હાજરી આપે છે. અને મરણ અને જોખમ કાર્યક્રમ તેઓ માટે ગોઠવવામાં આવે છે. એ સિવાય સધર્ન રોડેસીઆમાં કોઇ પણ જગ્યાએ હીંદી સ્ત્રીઓ કોઇ પણ જાહેર મીટીંગમાં તેમજ કામમાં ભાગ લેતી જોવામાં આવતી નથી. આ પરથી સ્પષ્ટ માલમ પડે છે કે, બહારની સ્ત્રીઓ કેટલી પાછળ છે. આમાં સ્ત્રીઓનો પોતા તરફ રહેલી રીતે પણ કારણ છે! પણ કારણ આજે પુરૂષોનો ઘણો કાબુ બધા બહારી પુરૂષો તરફથી સ્ત્રીઓનો ઉપર પણ પ્રહારનું જાહેર કામમાં ભાગ લેવા માટેનું ઉત્તેજન મળતું નથી. કોઇ પ્રસંગે આ પ્રશ્ન નીકળે છે ત્યારે પરણેલા, "આપણે આવવું નથી એટલે બહેનો મીટીંગમાં કે કામમાં કેવી રીતે, ભાગ લઇ શકે!" આ શબ્દો ઉચ્ચારી પ્રશ્ન પડતા મુકે છે. ત્યારે પુરૂષો ખુશી થાય કે, તેઓ બધારે પહેલા પહેલા બહારી આવિશ ત્યારે તેમને જાહેર કામ વિષે કાંઇ બોધ આપવા તેવાજ તાનુકુલ નહોતા. કારણ પણ પુરૂષોમાં કેટલોક ભાગ એવો છે કે, જ્યારે તેઓ અહિં આવશે ત્યારે તેમને અંગ્રેજી નું કશું જ્ઞાન નહોતું. કાંઇ આજે તેઓ અનુભવથી કંઇક અંગ્રેજી બનાવી શકે છે. અને જાહેર પ્રવૃત્તિમાં ભળતો ફાળો આપે છે. તો શું સ્ત્રીઓ એ પ્રમાણે ન થઇ શકે? પુરૂષોના સ્ત્રીઓ પ્રત્યેના આ વલણ પરથી તો લાગશે એજ નીકળે કે, બહેનો જાહેર કામ માટે લાયક નથી. આ કેવો ગેરમાન્ય મત! હીંદુસ્તાન ના સર્વિસન ભાગની અપવાદમાં સ્ત્રીઓએ કેવો સુંદર ફાળો આપ્યો હતો. તે સમય તો પોતાનો આ ફેરફારી રાકતા નથી એ કહી નવાઇ પમાડે એવો મનોદશા! બાકી પ્રજાના પંડતર ના બોજાને મુખ્ય ભાગ ભજવનારનો ફાળો છે એટલે કે સ્ત્રીઓ બાજુથી હશે તો બાકી પ્રગત કેવી થશે? તે બીજા પ્રશ્ન સાથે હાલ મેળવી મળતી કરશે કે, બીજ સ્થાનોમાં શક્ય કરશે! આ પ્રશ્નો ગોરી મુંઝવણ ઉભી કરે છે.

'સ્ત્રીઓને વધારે પ્રમાણમાં આપણા દરેક કામમાં ભાગ લેવાને ઉત્તેજન આપવું જોઇએ.' આ શબ્દો દક્ષિણ આફ્રિકાના ત્રીજા હીંદુ કોન્ફરંસના પ્રમુખપદેથી મી. કે. આર. પાલીએ ઉચ્ચાર્યા હતા. આ શબ્દો પાળવા કેવી સુંદર ભાવના સમાયેલી છે! પણ કેટલા ભાવના શબ્દોજાજ રહી જવા દેવા પક્ષ પ્રયત્ન પ્રયત્નો કરવાના આવ્યા નથી. એ બારણા સફળ બનાવવા માટે સધર્ન રોડેસીઆના હીંદી પુરૂષો સ્ત્રૈણ ઉદારતા દાખવી સ્ત્રીઓ પ્રત્યેનું વલણ બદલી દરેક પ્રકારે સાથ આપે તો, નજીકના ભવિષ્યમાં હીંદી જનતામાં જબરો પરિવર્તન થાય એવો સંભવ છે.

'જ્યોતિ.'

પરચુરણ

શ્રી હરિભાયી જબર ફેક્ટરીમાં હતા તે ખુટણી નું કામ ચાલુ રાખવા માટે ૧૯૩૮ ના વર્ષનું બજેટ પાર્લામેન્ટમાં રજુ થશે ત્યારે પણ પ્રધાનમંડળ ખર્ચ માટે ચોટ પમાડ કરાવશે.

* * *

કેપ્ટા અફ્રિકાદીવામાં સેવી જેમ્સ, રીવર્સ, કેન્ટન ભાગે, જોહ્નસ્ટન અને જોહાનીસબર્ગમાં યુનીયન સરકારે કુપ્રકાશ જાહેર કર્યો હતો. આ મુજબ યુનીયનના ૧૨૯ વિભાગોમાં સરકાર તરફથી લોકોને કુપ્રકાશની સહત મળે છે.

* * *

નેરોબીસ્થિત નજદીક મી. જોસેફ્સનેનના કાર્ય ના તા. ૩ ડીસેમ્બરે જોહાના તબેલામાં આગ લાગવાથી રાકતના બે ઘોડાઓ "રીનાલ્ડ" અને "હોલીડેગમ" બળી મરણ પામ્યા હતા. આગ બળવાથી પછી પવનનો સપાટો જોરથી ફુંકાતો હોવાથી ઘોડાઓને તબેલા બહાર કાઢી શકાયા નહિ. ઘોડીઓ તબેલાના છેલ્લા ખાનામાં બાંધી હતી.

* * *

ઘોડી મારકેટના નવા અધિકારમાં પા. ૧૦૦૦ ખર્ચી મારકેટના મકાનમાં સુધારો કરવાની મારકેટ કમીટીની ફરમાસ્ત ડરબન સીટી કાઉંસીલની તા. ૬ ડીસેમ્બરની મીટીંગમાં વધાર પડ્યા.

* * *

ગાન–જનાબ સડાહથી સેકટના પડેલા ગાનાઓની સહાય માટે સ્વદેશમાં ઉઘરાવવા લીટ મંગવવા રીલીફ કંડમાં પાંચ ૬૮,૦૦૦ ભરાયા છે, કંઇક નાણા ભરવા માટે વિનંતિ ચાલુ છે.

* * *

પ્રેસેસ્ટાઇનની સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ મી. એન્ડ્રેજસ મી. ફ્રેડમકીન ગિરીશ ફરમણી સ્પ્રીન શ્રેષ્ઠ દિવસ માટે રંગુન આવ્યા હતા. તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકા પરત આવ્યા છે અને આસ અદાવાદીવામાં ડરબનથી જોહાનીસબર્ગ વિમાનમાં ના ૫

* * *

નવા અદાવાદીવામાં હોસ્પીટલથી ગોન બર કારને વીસાએ પા. ૨૫,૦૦,૦૦૦ ની પ્રીમતનું ૬.૧૮,૦૦,૦૦૦ બાઉંસ ફંડ ૧૯૩૯ના આગમન રાખવા માટે પહોંચ્યું હતું.

* * *

રોમાનીઆના પાર્લામેન્ટે યુનીવર્સીટીના ડ્રાફ્ટ ઉપયોગમાં શીક્ષણ દાખલ કરવાનું કરાવ્યા બાદ સ્ત્રીઓ ન શીક્ષણ આપવું કર્યું નથી માટે બુખારેસ્ટની કેટલી યુનીવર્સીટીના વિદ્યાર્થી ઓએ ગયા અઠવાડીયામાં અપવાસ તપ કર્યા હતા.

* * *

કેરોના તા. ૩ ડીસેમ્બરના સંદેશામાં ફ્રેંચ કેરક અને પ્રધાન મંડળ વચ્ચે મતભેદ પ્રવર્તતા જણાય છે. પ્રધાનમંડળે સેનેટના ખાલી પડેલી બે જગ્યા ઉપર કરેલા ચુંટણીને ફ્રેંચ કારક તરફથી સંમતી મળી નથી.

* * *

જર્મનીના નાઝી ખાતાના નવા પ્રધાન જનરલ ગોરીંગે પ્રધાનપદ ઉપર આવતાજ સરકારી નોકરો મુજબ બીજા ધર્મના કામદારોને બદલ તકેદારી પ્રસંગે બદલા પગાર આપવાનો કરાવ કર્યો છે.

* * *

પ્રેસેસ્ટાઇનના ફાઇ કમીસનર સર આરમર પોલોની જગ્યા આવતા ડીસેમ્બરની આખરી પડતા, કાનાનીસના ગવરનર સર હેરોલ્ડ મેકમીકલ માટે કરી પ્રેસેસ્ટાઇનના ફાઇ કમીસનરનો હોદો સંભાળશે એમ.

કેળાં સંપૂર્ણ ભોજન છે

કેળાં સસ્તા હોવાથી ગરીબ દેશોમાં વધારે પ્રમાણમાં થતાં જોવામાં આવે છે. અને તે સ્થાનિક વતનીઓને આશીર્વાદ રૂપજ છે. કેળાં એ માત્ર એક ખોરાકની વસ્તુ નથી પણ તે અનેક રોગો દૂર કરવા માટે એક ઔષધી તરીકે પણ ઉપયોગી છે. પાકાં કેળાંની સાથે આમલી અને માટું ખાવાથી આપણાંથી સંગ્રહણીના રોગીને આપરીણત કરે પહેા માય છે. સીલોન સરકેન બાર્કરે એના સંબંધમાં લખ્યું છે કે, મેં આ પ્રયોગને ઘણીવાર અજમાવ્યો છે, અને તે અચુક રામબાણકારક નીવડયો છે. ઘણામાં ઘણા સંગ્રહણીના રોગીઓ પણ આ પ્રયોગથી સારા થઇ ગયા છે. ડેઇલી મેલ પેપરમાં 'લન્ડન ગેઝેટેડ જર્નલ' ના પીલીમસ રાકટે લખ્યું હતું કે, "જગતમાં કેળાની પેદાશ છે તે મરીચ અને અબીર સીવાય બીજા કોઇ ખોરાક છે, કે જે આ કેળા જેવા ન થતા હોત તો તે બદ મનુષ્યોને રહેવા યોગ્ય હોત જ નહીં. સીલોના મહેનતુ નીવાસીને ગજબ્રુત બનાવવામાં કેળાં એ મુખ્ય વસ્તુ છે એમ તેને બારકર ખુબ વર્ણવીને કહે છે અને તદ્દન સત્ય છે."

આફ્રિકામાં તો જંગલી બનાવીઓ પોતાના ઉદરાર્થ મહીનાના ઉપવાસ કેળાં ખાઇનેજ કરાવે છે. બાળકો અને નાજુક પ્રકૃતીના મનુષ્યો માટે, જેમના જઠરાગ્નિ મંદ પડી ગયા હોય, તેમને કેળાં પણજ રામબાણકારક સીદ્ધ થયાં છે. કેળાંને સુકવીને તેનો જે પ્રેાટ બનાવવામાં આવે છે તેની રોટલી, રોટલા પણ સરસ અને તે સ્વાદીષ્ટ અન પૌષ્ટિક પણ છે. સીલોના બીકારેા પાકે દૂધ અને કેળા મેળવીને બાવાથી ઘણોજ લાભ છે કેળાના રોટલો સ્વાદ અબજરોટલી પણ સારો લાગે છે. કેટલાક અંગ્રેજો અમેરીકામાં શેાધખોળા માટે ગયા ત્યારે તેમના બે વર્ષ સુધી કેળાના પ્રેાટ ઉપરજ રહ્યા તાપણ એમના સ્વાસ્થ્યમાં ફરેા ફેરફાર થયા નહોતા તેમજ આરોગ્ય પણ બગડયું નહોતું' તેને કેળાની સાથે દૂધ લેવામાં આવે તેા પછી બીજનગાં કાંઇ વસ્તુ લેવાની બાકી રહેતી નથી. દરેક દૂધ જેવા પદાર્થ છે કે જેમાં રહેલાં તત્વો શરીરને બહુજ ઉપયોગી છે. જેમનું રક્ષણ બે જેવો ખોરાકમાં બીજો એક પણ પદાર્થ નથી. ગાંધીજીએ પણ પોતાના ખોરાકમાંથી દૂધને બીલકુલ દીધું હતું, પણ બાદ પછી તબીબના શરીર માટે તેમને દૂધની આવશ્યકતા જણાઇ અને તે લેવાનું ચાલુ કર્યું.

કેળાની છાલ પણ બહુ ઉપયોગી છે. વરસો ૧૧૬ ઘણા રોગોપર પાકે ઉતારે છે. ઘાઓના ઉપર બાકાના રસો રૂપ લગાવવામાં આવે છે. એક એક મુખમાં ઉત્પન્ન થતાં ચાંદાપર કેળાની છાલ ઘસવામાં આવે છે. કાચાં કેળાં ખાવા ના કોઇએ. કારણકે તેમાં રહેલાંનું પ્રમાણ નીરોગ દાયક છે, અને પચવામાં ભારે પડે છે કેળાંને ગરીબોનું જોજન કહે છે તે બોલવું નથી કારણ કે સૌ કોઇમાં તે સરતાં હોય છે, અને દરેક જગ્યા એ મળી પણ છે.

એક કેળામાં ૧૦૦ કેલરીઝનો શક્તિ રહેલી છે, જેમાં રહેલી સાકર શેાડીનાં જથ્થા જાણી જતાં દેાષાથી શરીરની થકાવટ દૂર કરવામાં અને સ્ફુર્તિ આપવામાં સારા છે. પ્રોટીન્સ, કાર્બોહાઇડ્રેટસ, ફોસ્ફરસ, સલ્ફર, લોહ અને ચાબાના તત્વ રહેલા છે, જેમાં આયોડીન પણ છે

કેળામાં પ્રોટીન અને ચરબીનો ભાગ ઓછા છે, પણ જ્યારે તેનો સાથે દૂધનો સહવાસ કરવામાં આવે છે, ત્યારે કેળાં એ સંપૂર્ણ ભોજન બની જાય છે. કેળામાં ૨૬ પા સી. છ. અને ૨. પીટામીન્સ રહેલાં છે. નારંગીમાં રહેલું પી. પીટામીન કેળા કરતાં રહેજ વધારે છે. 'સ્કર્વી' ની બીમારીમાં જ્યારે શરીરનું રક્ષણ બહુજ ઓછું છે, ત્યારે કેળાંનો ખોરાક અત્યંતાથી પ્રયોગ કરવાથી ઘણા છે કેળાના ખોરાકથી આનંદના ના પરિણામ પ્રયોગની બાલ-ચિત્રા પણ આપે છે. નાના બચ્ચાંને પણ કેળાનો સેાપ બનાવીને આપવામાં આવે છે.

જે બચ્ચાંને પેટમાં બારે માંદાના દૂધ ઉપરાંત સાથે કે બહારનું દૂધ આપવામાં આવતું હોય તેમાં કેળાનો પ્રોટ મેળવી આપવાથી બચ્ચાં હૃષ્ટપુષ્ટ થતાં જાય છે. જો બાળ સુધી આ પ્રયોગ ચાલુ રહે તેા બચ્ચાંના મુખ ઉપર રક્તની લાલાશ જણાઇ ઉઠે છે, તેમજ આનંદી તેમજ રમતિયાળ બની જાય છે. એક વખતમાં જોઇ બચ્ચાં કે 'દીક્ષાર્થીઓનું બચ્ચન ગોખ્યું' તેના તેના ખોરાકના બારામાં જો કેળાં અને બે પ્રકારના દૂધ આપવાનો આવતું હતું, તેઓ જે બચ્ચન ગોજનના તા કરતાં જણાય. ઇસ્લાક કેળાં પણ જ્યારે તેમનો શારીરીક તપાસ કરવામાં આવી ત્યારે તે સૌનું બચ્ચન વધેલું જણાયું હતું

જ્યાં સુધીની બીમારી કે ઉણપ કેળાના ખોરાક કાયદાકારક છે આતરડાના રોગો ઉપર પણ કેળાં રામબાણરૂપ જણાઇ આવ્યું છે ઇસ્લાકના રોગેા ખ્યાલ છે કે પણ કબજીયાત કરે છે, પણ તે બોટા ખ્યાલ છે. કેળાં તા કબજીયાત દૂર કરવામાં સહાયકરૂપ છે જ્યારે કોપમાં આરોગ્ય કેળાને સંગ્રહણીનું ઘર જોવામાં આવે છે. આરોગ્યાત્રા દીપમાં જ્યાં જોઇએ અનાજ જ્યાં રોકાવા ખાય છે ત્યાં સંગ્રહણીનો રોગ પગેા જોવામાં આવે છે. જમૈકામાં કેળાંજ મુખ્ય ખોરાક છે. તેથી ત્યાં સંગ્રહણી જેવો ખાપી બાગેજ દેખા દે છે.

અમેરીકાના કેપ્ટન ગાલ્ટર જમૈકા અને બારબોડાસના શેાડાના આહાર ઉદ્ધારનું સુક્ષ્મ દૃષ્ટિએ અવલોકન કરીને આ પ્રમાણે રીપોર્ટ પ્રસાર્થીત કર્યો હતો. આપણે ત્યાં પણ કેળાં પ્રમાણમાં સારી પેઠે અને દરેક સ્થળે થાય છે. આશા છે કે તેની ગેાસમમાં દરેક જગ્યા તેનો ઉપયોગ કરી લાભદેા લેશેજ.

ઇન્દ્રવદન રાવળ

—:o:—

પ્રસ્ટ આફ્રિકન ઇન્ડીઅન ઓપરાયેટેડ
૨૫ જુદી જુદી જાતના રી. ૧–૪.
૫૦ જુદા જુદા સુશોભનના ઓકસ રી. ૧.
નમુને લે કેરોસીનેશનના ફ્રેન્ડ કે ડર તમા બપરાયેલ નાના કોક ચેનચા હોય તો નીચેના સીરનામે સત્વ સાથે મોકલેઃ
નથુભાઈ હરિભાઇ પટેલ કાળીયાબાડીવાળા,
પી બોક્સ નંબર ૧૨૨, સેરેનગેમારીટસબર્ગ

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'
ના
દિવાળીનો ખાસ અંક
સુંદર મુખપૃષ્ઠ સાથે અનેક ચિત્રોથી ભરપુર અને પુરવેા. બોળો અને બાળકોને જ્ઞાન સાથે આનંદ આપનારા અનેક કથાલેખોથી ભરપુર
ભાવ શી. ૧.
કરમાનમાં આ અંક નીચેના કોઇ પણ સ્થળે મળી શકશેઃ
પેરેડાઈસ વેજીટેરીયન ટી રુમ
ગ્રે સ્ટ્રીટ.
સીલ્વર કેફે, ગ્રે સ્ટ્રીટ.
સનબેન્ડ ટોબેકો વર્કસ, ગ્રે સ્ટ્રીટ.
નારણજી વલભની ટી રુમ,
બ્રુક સ્ટ્રીટ.
પીસેજ ટી રુમ, ઓફીસ સ્કાલ
Manager INDIAN OPINION.
Phoenix, Natal.

શ્રી. ગામ આટ અંગ્રેજી સ્કુલ મકાન ફંડ

નીચેના સજ્જનોએ કેપરેક્ટ ફંડમાં ઉદારતાપૂર્વક રકમ મોકલી દઇને મને ખુશ કરી છે, જોકે હજુ ઘણું બધું કરવા માટે પોતાને આંકણીએ આવનાર બાકીવાળાને યાદ કરવાનો સંકોચ કરી જે ટીકા બતાવ્યો છે તે બદલ શ્રી આટ ગામ વાસીઓના વતીથી હું તે બધુઓનો આ પરદ્વારા અંતઃકરણ પૂર્વક આભાર માનું છું.

ભીખાભાઈ કેવળભાઈ મારફત પા. ૨૧-૦-૦, બાપુજીભાઈ નાથાભાઈ પા. ૩૬-૫-૦ મોરારજીભાઈ પુંજીભાઈ પા. ૨૫-૦ ૦. બાબુભાઈ હરજીવન પા. ૨૧-૦-૦ મગનભાઈ હરિભાઇ પા. ૨૧-૦-૦, બાબુભાઈ રણછોડ પા. ૨૧-૦-૦, બંકુભાઈ બાલભાઈ પા. ૨૧-૦-૦, ભીખાભાઈ માણેકભાઇ પા. ૧૬-૦-૦, અપાર બજાર પા. ૨ ૦-૦, નરસીદાસભાઇ ઊંઝાભાઈ પા. ૧૫-૧૬ ૦. ગોવિંદજી હરજીવન પા. ૧૦-૧૦ ૦. ગોકળદાસભાઈ રામભાઈ પા. ૧૦-૧૦-૦, બાઈ રૂકી ગોકળદાસ એન્ડ કું પા. ૧૫=૧૫-૦, ખેતાભાઈ મૂળજી પા. ૧૫-૧૫-૦, કાશીભાઈ ગોવીભાઈ પા. ૧૦-૧૦-૦, એન્ડ કું મેસર્સ એન્ડ કું પા. ૭-૭-૦, ગોકળદાસ કુંવરજી પા. ૧૫-૧૫-૦, પ્રેમચંદ જમનાદાસ એન્ડ કું પા. ૫-૫-૦, બી. એન. પટેલ એન્ડ કું. પા. ૫-૫-૦ મોરારજીભાઇ હીરાભાઇ પા. ૫-૫-૦, કાલાભાઈ ગોગાભાઇ પા. ૫-૫-૦, ૬ દલા એન્ડ કું પા. ૫-૫-૦, મણીલાલ કરસનદાસ પા. ૫-૫-૦, દેસાઈ પ્રભુદાસ' પા. ૫ ૫-૦, મેસર્સ દલા ભાણાભાઈ પા. ૫-૫-૦, એલ. મીઝરી પા. ૫-૫-૦, બસ્તી દયારામ એન્ડ સન્સ પા. ૪-૪- , મગનભાઇ પરમાણંદ પા. ૪-૪-૦, બી. દયારામ એન્ડ સન્સ પા. ૪ ૪-૦, પ્રેમચંદભાઈ ભાવસારભાઈ પટવારીવાળા પા. ૪-૪- , એમ. એમ. મેમણ એન્ડ કું પા. ૪-૪-૦, નાથાભાઇ અમરજી નાયજી પા. ૫-૫-૦, અમરત જમત પા. ૩-૩-૦, ૬ ઈ. સ્ટીમ લૉન્ડરી પા. ૩-૩ ૦, પિતાંબર બાપુભાઈ પટવારીવાળા પા. ૨-૫, દેવાભાઈ પરસોત્તમ એન્ડ કું પા ૨-૨ રહેમતભાઈ મોગલાઇ પા. ૨-૨, સુખાભાઈ હરીભાઈ પા. ૨-૨, મગનદાસ મોર મગનભાઇ પા. ૨-૨, છગનભાઇ કાલાભાઈ પા. ૨-૨, એન પટેલ પા. ૨-૨, એલ જે પટેલ પા. ૨ ૨, મોર ભાર પટેલ એન્ડ કું પા. ૨-૨-૦, કાલાભાઈ નાથાભાઇ પા. ૧-૧, નાથુભાઇ મકનજી નાયક પા. ૨ ૨, એન. પી પટેલ પા. ૨ ૨, એમ. એમ પટેલ પા. ૨-૨, ૬ મગનભાઈ ખીમાભાઇ ૫ ૨ ૨, મગનભાઇ મોરારભાઈ પા. ૧ ૧, લાલાભાઈ રણછોડ પા. ૨-૨, કાલાભાઇ રણછોડભાઈ પા. ૨ ૨, રામભાઇભાઇ ઇશ્વર ભાઇ પા. ૨ ૨, મોરારજીભાઇ સુખાનંદ પા. ૫, પુરીદાસ મોતીદાસ પા. ૨-૨, રણછોડભાઈ મોગલજી પા. ૨ ૨, દયાળભાઇ ઝીબાભાઇ પા. ૨-૨ રહેમતભાઈ મોગલજી પા. ૧ ૧ કાલાભાઈ નાથાભાઈ પા. ૧ ૧, બંકુભાઈ ગલ્લુભાઈ પા ૧ ૧, બીનાભાઈ નાથાભાઇ પા. ૧-૧, કલ્યાણજી ખેતાભાઈ પા. ૧-૧, દયાળ ડાહ્યાભાઈ પા. ૧-૧, નાથુભાઇ ખીમભાઈ શી. ૧-૬, બે કેસાઈ નારણજી પા. ૧-૧, બીમભાઈ ભાણાભાઇ પા. ૧-૧, મોપાભાઇ કાલાભાઈ પા. ૧-૧, મોપાલભાઇ ત્રુપી ભાઈ પા. ૧-૧, પાસીદાસ કરમચંદ પા ૧-૧, ભંગાસાદ કલ્યાણ પા. ૧-૧, કાલાભાઈ કેસવભાઇ પા. ૧-૧, વહુભાઈ ભાણુભાઈ પા. ૧ ૧, નાથા ભાઈ કાલાભાઇ પા. ૧ ૧ એમ. પરસોત્તમ પા ૧-૧, કેસવભાઇ કુંવરબંસીભાઇ પા. ૧ ૧, મોગીદાસભાઈ નાથા પા. ૧-૧, મણીભાઈ રણછોડ પા. ૧ ૧, ભાણાભાઇ મકન પા. ૧ ૧. વરજી ભગત પા. ૧-૧, ઇશ્વર ભાઇ પા. ૧-૧, ભાણાભાઈ ગોકળ પા. ૧-૧, મોતીરામ નાથાભાઇ પરેલ શી ૧૦ ૬, નરસંદાસ ભાઈ નાથાભાઇ શી ૧૦ ૬, કેવળભાઇ કીકાભાઇ એંડ કું. શી ૧૦-૬, નરસિંહભાઈ મોંઘાભાઈ શી ૧૦ ૬, ભાણાભાઇ ગોપીભાઇ શી ૧ -૬; રામ ભાઈ નાથાભાઇ શી ૧૦ ૬, હરમંદાસ પરસોત્તમ ભગત શી ૧૦-૬, બીબાભાઇ કાળા શી ૧ ૬, મોંઘાભાઇ રણછોડ શી ૧૦ ૬ પરસુભાઈ રવજીભાઇ શી ૧૦ ૬, મોતીદાસભાઈ રૂપાભાઈ શી. ૧૦-૬ આચકાઈ દુલભજીભાઈ શી ૧૩-૬, મગનભાઈ મોગલ શી ૧૦ ૬, કેવળભાઇ રવજી શી ૧૦ ૬ ગલ્લુભાઈ ભાણાભાઇ શી. ૧૦-૬, લક્ષ્મણભાઈ ઇશ્વર શી. ૧૦-૬, મકનજી રણછોડ શી ૧૦-૬, રણછોડદાસ મીઠાભાઇ શી ૧૦-૬, મોરારજીભાઈ ગોપાલજી શી. ૫ ૬, ભુલાભાઇભાઇ દામજીભાઈ શી. ૫-૬, નારણ ભાઈ નાથાભાઈ શી ૫-૬, જે. મગનભાઇ ગુલાબભાઇ શી. ૫ ૬, રણછોડદાસ મીઠાભાઇ શી ૫ ૬, લાલા ભાઈ ગલ્લુભાઈ શી. ૫ ૬, ઇનાભાઈ કલ્યાણજી શી ૫-૬, મુળીલાલ કુંવરજી શી. ૫-૬ સુખાભાઇભાઈ પટવારી ભાઈ પા. ૧ ૧, મગનભાઇ ખુ કુભાઈ શી ૧૦ ૬. ભાંડારીભાઈ ભગવાનજી પા. ૬-૬, નરસીદાસભાઈ કાલા ભાઈ પા. ૧ ૧, દલપતભાઈ પનાભાણીભાઈ પા. ૧-૧, મગનભાઈ રવજી પા. ૧ , પ્રેમજીભાઇ ભાણજીભાઇ પા. ૨ ૧, ઝેકુભાઈ નીભાભાઇ પા ૧ ૧, મેસર્સ એન્ડ કું પા. ૧-૧, ભાણાભાઈ મોરારદ શી ૧૦ ૬, મગનભાઇ મંગાભાઇ શી ૧૦-૬, નરસીદાસભાઇ ડાહ્યા ભાઈ પા. ૬-૩, નરસીદાસભાઇ ડાહ્યા ભાઈ પા. ૧ ૧, દલપતભાઈ પનાભાણીભાઈ પા. ૧-૧, મગનભાઈ રવજી પા. ૧ , પ્રેમજીભાઇ ભાણજીભાઇ પા. ૨ ૧, ઝેકુભાઈ નીભાભાઇ પા ૧ ૧, મેસર્સ એન્ડ કું પા. ૧-૧, ભાણાભાઈ મોરારદ શી ૧૦ ૬, મગનભાઇ મંગાભાઇ શી ૧૦-૬, મગનભાઇ મોગલ પા. ૧ ૧, ૨૨૭ ભગવાં પા. ૧-૧, ઇશ્વરભાઇ ભાણાભાઇ પા. ૧ ૧, ભાણાભાઈ મકન પા. ૧ ૧. ૨૨૭ ભગવાં પા. ૧-૧, ઇશ્વરભાઇ ભાણાભાઇ પા. ૧ ૧, ભાણાભાઈ કુંવરજીભાઈ પા. ૧-૧, મોતીરામ નાથાભાઇ પરેલ શી ૧૦ ૬, નરસંદાસ ભાઈ નાથાભાઇ શી ૧૦ ૬, કેવળભાઇ કીકાભાઇ એંડ કું. શી ૧૦-૬, નરસિંહભાઈ મોંઘાભાઈ શી ૧૦ ૬, ભાણાભાઇ ગોપીભાઇ શી ૧ -૬; રામ ભાઈ નાથાભાઇ શી ૧૦ ૬, હરમંદાસ પરસોત્તમ ભગત શી ૧૦-૬, બીબાભાઇ કાળા શી ૧ ૬, મોંઘાભાઇ રણછોડ શી ૧૦ ૬ પરસુભાઈ રવજીભાઇ શી ૧૦ ૬, મોતીદાસભાઈ રૂપાભાઈ શી. ૧૦-૬ આચકાઈ દુલભજીભાઈ શી ૧૩-૬, મગનભાઈ મોગલ શી ૧૦ ૬, કેવળભાઇ રવજી શી ૧૦ ૬ ગલ્લુભાઈ ભાણાભાઇ શી. ૧૦-૬, લક્ષ્મણભાઈ ઇશ્વર શી. ૧૦-૬, મકનજી રણછોડ શી ૧૦-૬, રણછોડદાસ મીઠાભાઇ શી ૧૦-૬, મોરારજીભાઈ ગોપાલજી શી. ૫ ૬, ભુલાભાઇભાઇ દામજીભાઈ શી. ૫-૬, નારણ ભાઈ નાથાભાઈ શી ૫-૬, જે. મગનભાઇ ગુલાબભાઇ શી. ૫ ૬, રણછોડદાસ મીઠાભાઇ શી ૫ ૬, લાલા ભાઈ ગલ્લુભાઈ શી. ૫ ૬, ઇનાભાઈ કલ્યાણજી શી ૫-૬, મુળીલાલ કુંવરજી શી. ૫-૬ સુખાભાઇભાઈ પટવારી ભાઈ પા. ૧ ૧, મગનભાઇ ખુ કુભાઈ શી ૧૦ ૬. ભાંડારીભાઈ ભગવાનજી પા. ૬-૬, નરસીદાસભાઈ કાલા ભાઈ પા. ૧ ૧, દલપતભાઈ પનાભાણીભાઈ પા. ૧-૧, મગનભાઈ રવજી પા. ૧ , પ્રેમજીભાઇ ભાણજીભાઇ પા. ૨ ૧, ઝેકુભાઈ નીભાભાઇ પા ૧ ૧, મેસર્સ એન્ડ કું પા. ૧-૧, ભાણાભાઈ મોરારદ શી. ૧૦-

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રમણુા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મિક ભજનો સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

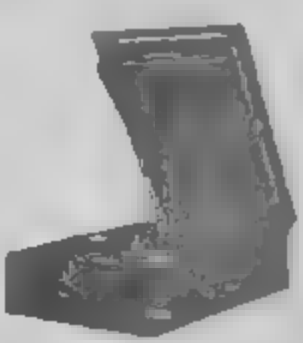
પગના હારમોનીયમ રૂ. ૬૦-૦-૦
હાથના ,, ૩૦ના ,, રૂ. ૭-૫-૦

જોડા બંધની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૩-૧ ૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વધેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો રા માટે વધારે ખપતા બનેલો છો.

કપિા અથવા તરત મળો.

તેમજ આ રેસની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેહજોર્ડમ્સ કુલુહના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીવેલ્યન અતની રંગ બેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના ગ્રામોફોન ઉપરથી બધી મેહરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાવોમાં પણ મોટા ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજાંઓનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથ બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWALIA'S MUSIC SALOON
P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujerati and Telugu Prices have been specialy reduced

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

'Phone 2-3119. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 5-1570.

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

પ્રથમ કુલ. મોટર બાલ્સ ૧ પિયા બાલ્સ ૫૦ નોમીસ પુરા પાડવામાં આવે છે દાન દિવસ ખુલ્લું.

14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોઇલર, ટેબલ અને કીચન ફરેસર પુરવઠા અથવા જથ્થાબંધ ખનાવનાર તેમજ ટુલ ગ્રીંડીંગ સ્પેશીયાલીસ્ટ કામ કરનાર.

બહારગામ ખાવીનું પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો.

95 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે સાં ત્રણ ટેબરેબ નીચે ઘાસ અને સમારેલો પરનો ઉપલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને બરવા ઢબેનાં મોટા યા જથ્થાબંધ આગારી ઓર્ડરી સાથે મળી શકશે. બાવો ઉત્તમ માલ, તમો બરમાં બનારી શકતા નથી. એકેજ વખત મંગાવી પાખી કરા.

બળવાન' ઠેકાણું:-

'Phone 2-4294 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4403 Tel. Add., "VALSHTEL" P. O. Box 6748.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms:- NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
બનાવાની સહેરમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
[illegible] બધી બનાવ. તથા રેલ [illegible] રેલ ઉપર પણ [illegible]
ઓરડરપર માલ પ્રોમ્પ્ટ આપવામાં આવે છે
રોકડી અથવા C. O. D. થી માલ મળી શકશે
ટેલીફોન 33-૪૧૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. Add. "Telapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Nartjees and Mandarines

ડી. કે. પટેલ

ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ

નાચીસ અને મેન્ડરીન્સ હાલમાં શરૂ થયા છે, તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંઈના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 10, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"

દરેકનમાં અમારે પાસ કરેલું એમ. જી. માર્કનું ઘીવાળું મંગાવવું. ખેડાના અમૂલવાલા મહાજનની દેખરેખનું બનાવવામાં આવતું ગોરાકુ (ગાવું) ઘી.

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

બાબ માટે પુછો યા લખો:
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.

શામજી દેવશી
૭૩, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

SAMJEE DEVSHI
73, Prince Edward Street,
DURBAN.

M. H. DESAI,

એમ. એચ. દેશાઇ.

ડોલ્ફીન ફ્રુટ વેપારી.

આપો ફ્રેશ બનાના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ બુનીસના કાઇ પણ બાબતમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

FRUIT GROWERS

Send your consignments of Bananas, Avocada Pears and other fruits to the old established firm:

African Market Agency

Municipal Market Capetown.

All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.

Reference. Barclay's Bank, Market Branch.

Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક	ગઢારાખ્યા મતાપ	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.
,,	શ્રી ગાંડલીક	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ
ઓગ. ઓમ. પી.	ફ્રેમેડીક પાર્ટી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	ગુણવન્તી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાવત બારમી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
,,	[illegible] નગરાસ શાહનું	સેટ ૧ થી ૮ બાકી.
,,	મીરાબુદ્દીયા.	
,,	ઉષા સ્વપ્ન.	
,,	અમાલ્દનો બાગ બાકી ૧ થી ૬	
,,	વદીલનો વારસા કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ	
,,	બહુદા કુ લક્ષ્મી ૬ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.	
,,	નુરી બાહદત ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.	
,,	શારીન દરબાર ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.	
,,	રોમ શારે અરબ ૮ રેકોર્ડોનું સેટ ઓર્ક. ઓગ. પી.	
,,	સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ ઓગ. ઓગ. ૪	
,,	નુરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ઇસ્લામીઆ.	
,,	બાસ ઝમા પા નદી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ઓગ ઓગ. પી.	
,,	ઇલાહાબી મંગલ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ઓગ ઓગ પી.	
,,	નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ઇસ્લામીઆ.	
,,	સપક્ષા મજબુ ૬ રેકોર્ડોનું ઓગ. ઓગ પી.	

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
"ઇન્ડિઅન ઓપ્રેશ" માં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૬ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈંચ ૬ રે. ૪૮/-.

બહારગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

A 5554	પ્રેમની દુનિયા.	
N 5570	ગાદીનો સમચો.	
N 5573	જાબુમા ગત.	
N 5572	મે તા નજરી પ્રીતમની ગેલ.	
N [illegible]	પ્રેમનુ પરિવર્તન.	
A [illegible]	ઝેરની દિવાલી.	
N [illegible]	કાલ ઝબ્બેલ.	
A [illegible]	ગજબ ગાદાગો	
F [illegible]	કટારલાલ ખારની.	
F [illegible]	અદા બગીચો	
F [illegible]	ગેરપા.	
F [illegible]	ગજની મોરી ટ્રમ્પ ઓર્કેસ્ટર	
N [illegible]	નુરીને મુજરા પ્રેમ રીમાપા	
N [illegible]	ચલી પ્રેમ નગરીમા પીયારે પીયારે	
N 5629	બાદશાહ કબ્બા ૬ ઘરકો ગાયા.	
F [illegible]	પીરા પાર નાટક ગાયા ૧ થી ૬.	
	નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી	
	ભરથરી ૬ ભાગ નાટક ૧ થી	
	રાણક દેવી નાટક ૧ થી	
N [illegible]	જુદા જુદા ગરબાર.	
N 5604	નાગણ પાસ ગયાર પીયાર	
N [illegible] 5260	મીસ [illegible]	ગરબો
,, 5499	,, [illegible]	,,
,, 5548	પીટર [illegible]	,,
,, 5554	જેન્ટલમેન	,,
,, 5570	પ્રોફેસર કનજેકશન	,,
,, 5465	મીના ચાલ્યા	,,
,, 5504	બન્દિઅન બોરીસદરની જિંદગી, ગમીન.	

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનુ નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૦–૦ નું સેટ

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના મથા અને માનીતા આવી ગયા

ફોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા રેકર્ડો

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગલા ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલા જા" તેના જેવી બીજી બઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને બાત્રી કરો. તેનો નંબર) બહુક કે સરજર સાકર્જ મેહરબર.

(૨૧૫૬) સહ્યો અલી અલયર્દે વસલ્લમ. અને બીજી એ સિવાય તમારા લાયકની ઘણી ઈસલામી રેકર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોજીઝા સહાબત નામા વીગરે.

G.E. 1709 હુસને ચાલ મુજ જેવ કુલ પોલાર્ડ છે.

G.E. 1711 તમ્બાર કે નારેસે કુલીમા કા ઢોલાદેગે.

G.E. ૧૨ સહાબત હુસેન ઔહલે બસલ્લામ.

G.E. 27 સહાબત હજરત બીલાલ આસીકે રસુલ.

G.E. 7 કાફર કે હાથસે તલવારકા ગીરના મોજીઝા

G.E. 1709 યે પીગારી કેવલ બનકર બાલ્ય બનમે.

G.E. 1711 કહો બેસો.

N. 6853 અરે પાગલ પ્રેમી અબ તુ રોના હે

N 5366 ચાલે ગાબળીયા પચગવર કમારા.

N 6854 કેટલ બહાર આઇ લાખ સરાગ દે.

N 6852 તોહીદ ન રંગ મે કુમ સબ.

N 6852 ગાલેન મેહબુબે હક રોતે ગતે ચલે.

N 6850 ગર કુબે તા નપન કે ગ્રાન ગોહમદ.

N 6850 ખાસ મુજસે કુછ કહે સહેબાલા કે સામને

N 6851 બહુથી અપને પ્રેમુકી જોગન.

N 6850 પ્રેમકા મુરલી બધુર બાજી.

1415 યે દીકરા ટોલા આલમગે બજવા દીયા કવલી વાલેને.
બા રેકાર્ડ સાબળવા જેવી છે

288 પુન પુન પુન

254 મેરા દીલ ન કાપુ યે દીદાગે ગોહમ્મદ

406 મોહીબ્બો ગોહમ્બદ બડી ચીજ હે.

2231 અબા અલ્લાકી આલાદ કય
ઔર બદા આલાદી આલાદ કય.

2207 અપેક્ષા દુકાન

2188 બરબારે આબા (મજાબી)

2074 પ્રાનકા નાબ હે

2107 બસ બબા (મજાબી)

2230 નાબે અહમદ યે કર.

2105 નાબે નહમદ બોબે બાલે.

2330 વદ આબે પુનાં ન બીહાર ને ખાલી.

1780 અબતા: મેરી બીગડીબા સરકાર બના દીજે.

1715 બજાદીર ના કાબિયે બાની કમલ્લા.

1717 હજરત કા મોજીઝા હજરત અબાર કે બાન્બોકા ચુરદે ના કુન્હા કરના.

1707 મોજીઝા હીજરત મોસ્કાર.

1190 મોજીઝા અંગુલી હજરત અલી.

1500 પીબારી પીબારી સુરતવાલે.

1000 મોહમ્બદ મેરે દીલકે અરમા તુમી હો.

1077 બસદુર દુબા આલમમે જબા કે કરમાને
મોહમ્બદ મલ્લાહ

1710 મવલા મુજ્ય રોજમે મુજાસો.

3005 દીલ છીન લીબા મેરે જનાને અરબીબો.

3007 ઇલાહી રસુલે મુદા કદન કર.

2133 બસરે હાનીફે ન આલમો રનમો બુ.

2153 સુરે બદાંમે મન બાબોસે.

2131 દીલ બો મેરા બે બબા

2150 નીગાહે સુરતકા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records.
WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Satyavan Savitry, Pandu-Pancabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી વીફરાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)
Telephone 2-2209 202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
country orders executed at Durban Market prices
TRIAL ORDER SOLICITED.
જનરલ ઓર્ડર સપ્લાયર્સ
અમે અપારદીના ઓરડર માલ ઇમરજ્ય ટાળી સારો માલ C.O.D. પર મોકલીએ છીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિકાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ટ્રાય ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316.
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકિંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭ ડીસેમ્બર	૧૯૯૪ માગશર	૧૩૫૬ રબ્બાસ	૧૩૦૭ રોજ, ૩૬મી	ક. મી.	ક.મી.
શનિ	૧૮	૨૪	૫	૫	૪-૫૨	૬-૪૧
રવી	૧૯	,, ૨૫	૬	૬	૪-૫૩	૬-૪૧
સોમ	૨૦	,, ૨૬	૭	૭	૪-૫૩	૬-૪૧
મંગળ	૨૧	,, ૨૭	૮	૮	૪-૫૪	૬-૪૦
બુધ	૨૨	,, ૨૮	૯	૯	૪-૫૪	૬-૪૦
ગુરૂ	૨૩	,, ૨૯	૧૦	૧૦	૪-૫૪	૬-૪૦
શુક્ર	૨૪	,, ૩૦	૧૧	૧૧	૪-૫૫	૬-૪૦

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો.

બી. પુરૂષ તથા બાળકોને આનંદ આપનારૂં અને બુદ્ધિ ખીલવનારૂં ઉત્તમ સાહિત્ય

કાબ્યદોહન ભાગ ૨-જી-૬

આ ધાર્મિક પુસ્તકો આખ્યાનોથી ભરેલાં છે. જેમાં દરેક કથાનોના ચરિત્રો છે. જેવાં કે સુદામાચરિત્ર, ધ્રુવચરિત્ર, નળાખ્યાન વગેરે. ૮૫૦ પાના, જેવડા પાનાઓમાં કાબ્યદોહ પણ આપેલ છે. પાકું પૂઠું. પ્રત્યેકની કીમત

રૂપી. ૩.

ઉમર ખયામની રૂબાઈયાત—આ પુસ્તકમાં ૪૭૦ કુંકા કુંકા ઇશ્લોકનો છે. ચિત્રો પણ પુષ્કળ છે. ઉંચા પાનાઓમાં છાપ્યું છે. પાકું પૂઠું. ૯૫ પાના. **રૂપી. ૬.**

પ્રાચ્ય પ્રતિભા—અલંકાર વિષેના ત્રણ ભાષણોના આખ્યાનો. **રૂપી ૩.**

સાતમી સ્ત્રીનું હાસ્ય—આ પુસ્તકમાં વાર્તાના રૂપમાં હાસ્યની રિસાલ ગમ્મતો છે. પાકું પૂઠું ૨૮૮ પાના. **રૂપી. રૂપી. ૪.**

શ્રી ગોલ્ડન ઉિક્શનરી ટીચર

ગુજરાતી અભ્યાસકોને અંગ્રેજી શિખવા આ મારે સુંદર ચોપડી છે તથા ચરણ અને ઉચ્ચાર સાથે ગદ્યમાં તેવી રીતે ગોઠવેલ છે. આ ચોપડીનો બરોબર અભ્યાસ કર્યા પછી ફુરસ વાતચીત કરતા તેમજ ભાષાંતર લખતાં આવડે. ભાષ છે. પાકું પૂઠું. ૬૭૦ પાના. **પ્રત્યેકની રૂપી. ૩-૬.**

યુરોપનો પ્રવાસ—ઇતાલ્યન ચીતાભણ મુજબ મદારે યુરોપની મુસાફરી કરી અને પોતે શું શું જોયેલું તેનો સાંગોપાંગ ઇતિહાસ લખેલો છે. વર્ણન પણ સુંદર અને સરળ ભાષામાં યોજેલ છે. મુસાફરી કર્યાથી કર્યા સુધી કરી તેનો નકશો પણ આપે છે. **રૂપી. ૪.**

ગામલક્ષ્મી ભાગ ૧-૨-૩—આ પુસ્તક પુ. મહાત્માજીએ ગામેગામની સફર ઉઠાડી છે તે ઉપરથી શ્રી. રમણલાલ ગામડાંની વાર્તારૂપે લખેલું છે તેમાં બધા સિદ્ધાંતો મહાત્માજીના આપે છે. પુસ્તક દરેક વાંચવા જેવું છે.

પ્રત્યેક ભાગની કીમત રૂપી. ૫

ઉત્તરખંડની યાત્રા અને હિમાલયનો પ્રવાસ—કાકા કાલેલકરે પોતે ઉત્તરખંડની તથા હિમાલયની મુસાફરી કરી તેનું સુંદર વર્ણન આપેલ્યું છે. **રૂપી. ૪.**

ઝંટાખારી—આ પુસ્તકમાં મહર્ષિ દયાનંદની પ્રેરણીક જિંદગી આલેખી છે જેમાં કલ્યાણ ઝેતારી અને અવધેશ્વર પ્રભાણી. **રૂપી. ૨.**

સત્યશ્રી અયોધ્યાનંદ—લેખક અવધેશ્વર જે પ્રભાણી. આ પુસ્તકમાંથી નાયકજીવનના કેટલાક રસ કરતી અને તેના ચરિત્ર બાબતો ઉપર ઘણા રસુ કરતી અને તેના ચરિત્રો

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	રૂ.	સે.
પરાજય	૩	૬
પ્રેમનો રંગ	૩	૦
દૃષ્ટિપરિવર્તન	૪	૦
યીશુ અને કબ્બી (ત્રણ પુસ્તકો)	૩	૬
સ્નેહસંભારણાં	૪	૦
નારી હૃદય	૩	૬
નવો અવતાર ભા. ૨ જો	૪	૦
,, ,, ભા. ૩ જો	૩	૦
સ્ત્રી અને પુરુષ	૨	૩
આપબળ ઉપરના	૧	૬
ચેટુલનો શિકારી	૧	૦
ખાનદાર કારનો દારુણ અંજામ	૪	૬
ચાળણતી	૪	૬
જગોદરના	૪	૬
સુલતા ઓર મોમ. બી.	૩	૬
તાતી તલવાર	૪	૦
માણેક (જોતો જંગલ)	૪	૦

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

ગોળમેજીમાં ગાંધીજી	૨	૦
મંગળ પ્રભાત	૧	૦
નીતીનાજને માર્ગે	૧	૦
ગાંધીસંસ્થાપન (ભેખધારી ગાંધીજી)	૨	૦
અનાસક્તિયોગ (ગીતાનો અનુવાદ)	૧	૦

ખાસ બહેનોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રાસની રંજ	૧	૦
રાજ તરંગીણી	૧	૮
પારસી મરજ ગીતો		૦
રઢીયાળી રાત ભા. ૧-૨-૩ પ્રત્યેકના	૧	૧
રાસ ગીતો	૧	૧
સુંદરી ભાગ ૧ (લગ્ન ગીતો)	૧	૬
સુંદરી ભાગ ૨ ,, ,,	૨	૪
પ્રેમ પ્રભાવ	૫	૦
પારસી વાનગીઓ	૧	૪

વાંચવા લાયક નોવેલો

નીલાંજલી	૨	૬
ચમત્કારીખુન	૧	૦
કથા કાદંબરીનું રાજપુત્ર ભા ૧	૨	૬
,, ,, ,, ભા ૨	૨	૬
સાચાપ શેતું આકર્ષે છે	૨	૦
ફલિતકલાના અને ચેમ્પાયન	૫	૨
કાલ્પી કુ	૧	૦
૮૪ જાપૈન પ્રકાશ	૨	૧
મીના મંજન (કી. ૪. મજરૂહના)	૫	૦
ચોકલેટીઝમ અને બીજી વાતો	૧	૧
આદર્શ ગરીબાવસ્થા	૨	૦
અંધેરાપર પ્રકાશ	૪	૬
અર્વાચીન લાગો અને ગરબામ પોપટ	૩	૦
ઉત્સર્ગ (નાનો)	૩	૦
ગાળરમતી	૪	૦
ટ્રેલાતાર	૧	૬
આત્મદર્શન	૩	૦
ગુજરાતી વેપાર ભા. ૨ જો	૧	૦
કાળાપાણીની કથા	૪	૦
ઉષાહરણ	૫	૦
અંધેરીપુત્ર આત્મકથા	૧	૦
અમે બધાં	૫	૬
ઉર્વશી (હાસ્ય રસનો નાનો)	૨	૬

શ્રી. રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઇની બાજુ જગાના ઉપર બતાવેલી આદર્શ નવલકથાઓના પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.

	શ્રી.	પે.
પત્ર સાહસ	૫	૦
ફિરીણ	૫	૦
સ્નેહયજ્ઞ	૪	૦
દિવ્યચક્ષુ	૪	
બારેજા અગ્નિ		
જીવન		
કોયડા	૫	
કૉલેજ હરણ (નાટક)	૧	
પોલીસ હરણ સંપુટમાં	૫	
સુપરફ્લેજ		
સામ્યલક્ષ્મી—ભાગ—૧-૨-૩ પ્રત્યેક ॥	૧	
જીવન અને કાર્યોપ	૫	

ગીતો—ગરબો—આખ્યાનો.

હલાવ હલાવ રાણો (કવી હલાવાલાલ કૃત)	૩	૦
ગોવાકુટની રસધાર ભાગ ૩-૪-૫ પ્રત્યેકની	૧	૬
રાજ તરંગીણી	૩	૦
રાજ નંદીની	૬	૦
રઢીયાળી રાત (સર્વ ક્રિયાઓની ગીતો-રાસ) ભાગ=૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૨	૦
હનુમાનનો કેકારવ	૧૧	૦
સુંદરી ભાગ-૧-(લગ્નગીતો)	૧	૬
સુંદરી ભાગ-૨-(લગ્નગીતો)	૨	૪

શાળોપયોગી પુસ્તકો

બાળા પોથી		૧
ગુજરાતી પહેલી ચોપડી		૪
ગુજરાતી બીજી ,,		૬
,, ત્રીજી ,,		૮
,, ચોથી ,,		૧૦
,, પાંચમી ,,		૧
,, છઠ્ઠી ,,		૧
,, સાતમી ,,		૧
,, પહેલી ચોપડીના ચાર્ટ		૧
,, બીજી ,,		૧
,, ત્રીજી ,,		૧
,, ચોથી ,,		૧
,, પાંચમી ,,		૧
,, છઠ્ઠી ,,		૧
,, સાતમી ,,		૧
ગુજરાતી રેખા ઉકેલના ચાર્ટ		૧
,, ,, ,,		૧
અંગ્રેજી આખોતર પાઠમાળા ભાગ ૧	૧	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો		૦
,, ,, ,, ભાગ ૩ જો		૧

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સીતા હરણ		૧
ટોપ કાકા		૦
મોતીની માળા		૦
મોતીના દાણા		૦
બાપાનું નામ	૦	૧૧
અજીબગન્નુ	૦	૦
કબુતર		૦
માકાળવો		૦
નયનીલ		૦
બાપા બનશો		૦
ખારે કાલ્પણ		૦
એક દુતો		૦
રસીલાની પેટી		૦
કીર્તિ દીપક		૦
કાયો પેલા ને બાલ		૦
ઇરની વર્ણો		૦
સીમાડા કાકા		૦
કાલના કાકા		૦
ઇસપના કુલાન		૦
ઉંદર મોળી		૦
કીર્તી કથાઓ		૦
સારંગીવાલો		૦
મીનાક્ષી		૦
સવારાણાની જાપતીના		૦
મોરલાના મોજ		૦
સોના કુમારી		૦
બાળપોથી ભાગ ૧, ૨ ૩ પ્રત્યેકની		૦
જમાજમાગ		૦
બાળ કસરતો		૦
બોલેરો પકાર		૦
ખુલખુલ		૦
૮૫ ૮૫ ૮૫		૦

આપવા સાથે પારસલ ખોરવાઇ જાય છે. વી. પી. ઉપર ધ્યાન આપવામાં આવતું નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Navsari, India

Phoenix

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

P. O. Box..... **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

General Dealers & Commission Agents.

Exporters & Importers Of South African Produce.

We supply **Bananas** direct from the farms and also all kinds of **Indian Groceries.**

We invite you to visit our **Refreshment Room**

We supply **Indian Sweetmeats** to any parts of the Union and elsewhere.

Up-country orders receive special attention.

અમે બનાના ફાર્મમાંથી પરબારા ચડાવીએ છીએ અને દરેક જાતની દેશી ગ્રોસરી

પણ ચડાવીએ છીએ.

અમારાં

રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

ની મુલાકાત લેવા તમને આમંત્રણ કરીએ છીએ.

દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ચડાવીએ છીએ.

બહારના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

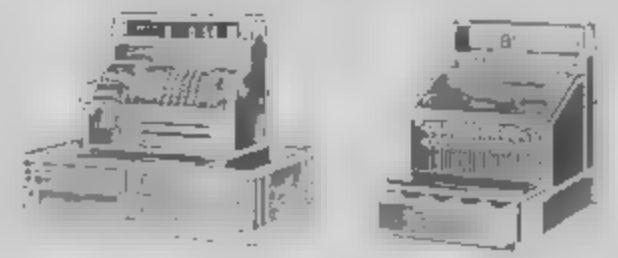
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

FIFTY MILLION PEOPLE ARE ALWAYS PUNCTUAL!

Time is just another word for speed these hurried days. Every minute counts—you can't afford to lose a second. There are fifty million satisfied owners of Cyma, the world's summit of accuracy and style. For the wonderful, modern machinery used by Cyma has given them a watch that is always on time—on hand, true to the minute. You too can rely on your Cyma.

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

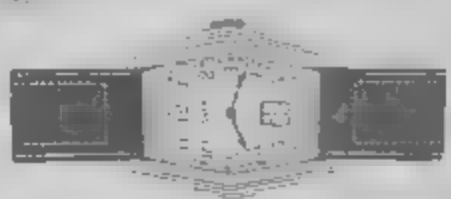
CYMA

ELGIN
WATCHES

THE WORLD'S BEST

FOR PERFECT TIME

WRITE FOR NEW GENERAL CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O. Box 1919 — Phone 22-3122.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 51 —Vol. XXXV. FRIDAY DECEMBER 17th, 1937. Registered as the G.P.O. as a Newspaper PRICE FOURPENCE.

SUPPRESSION OF CIVIL LIBERTIES

"THE history of the American Colonies and Ireland showed that suppression of civil liberties resulted in civil war and suppression. Yet it seemed impossible for Britain to learn the lesson that India would achieve her freedom either by consent of Britain or in the way of America or Ireland. If the India Act was an expression of Britain's desire of freedom, then India's freedom could be secured only by the second method. Infringement of civil liberties of Indians proved Britain's unfitness to rule and it was not surprising that when people protested against Japanese bombing in China, Japan reminded the world of what was happening in the North-West Frontier and Germany answered the outburst regarding her concentration camps with reference to Bengal. If the British wished to pose as the guardians of liberty they must come into the court with clean hands and the Conference should vigorously begin the work of removing, in the case of India, the ugly stains from the record of the British Government."

—PROFESSOR LASKI On the Civil Liberties Conference held in London on October 17.)

નાગરિક સ્વતંત્રતા પર દાબ

"અમેરીકાના સંસ્થાના અને આયર્લેન્ડના ઇતિહાસે બતાવ્યું છે કે નાગરીક સ્વતંત્રતા પર દાબ મુક્યનું પરિણામ બળવામાંજ આવે છે. તેમ છતા બ્રીટન એ પાઠ શીખી શક્યું નથી, કે હીંદુસ્તાન પોતાની સ્વતંત્રતા યા તો બ્રીટનની સંમતિથી મેળવશે અથવા તો અમેરીકા અને આયરલેન્ડની રીતીથી મેળવશે. તે હકિકત એકદમ એ બ્રીટનના સ્વતંત્રતા વિશેના બ્યાસોનું પ્રદર્શન હોય છે હીંદુસ્તાનની સ્વતંત્રતા છિપવેલ ચીજ બાજેજ મેળવી શકાશે. હીંદીઓની નાગરીક સ્વતંત્રતાપરનો અંકુશ એ બ્રીટનની રાજ્ય કરવાની નાલાયકી સુચવે છે, અને ચીનપર જપાનીઓ બોમ્બો ફેંકતા હોવાનો બોમ્બના હરીમાદના પ્રત્યુત્તરમા જપાન જગતને દૌહના સરહદ પ્રાંતમા બની રહ્યું છે તેનો પાઠ આપ્યો અને જર્મનીના કોનસનટ્રેશન કેમ્પો વિશેની ઘરિમાદોનો પ્રત્યુત્તર જર્મનો બંગાળા તરફ આંગળી ચીંધીને આપે તેમા કશું આશ્ચર્ય નથી. જો બ્રીટીશ સ્વતંત્રતાના સંરક્ષક હોવાનો દાવા કરવા હોય તો તેઓએ સ્વચ્છ હાથે મેદાનમાં પડવું જોઇએ અને કોન્ફરન્સ તે મુજબ હીંદુસ્તાનના સંબંધમા બ્રીટીશ અમલની નોંધ પોતાનાંથી કાળા કલંકો દૂર કરવાનું મોટું આરંભ કરવું જોઇએ."

—પ્રોફેસર લાસ્કી.

(અક્ટોબર તા. ૧૭ મીએ લંડનમા મળેલી નાગરીક સ્વતંત્રતા પરિષદમાં)

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારી આપવામાં આવે છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3441.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે પોલીસીના પ્રીમીયમના પગારના રસીદોપર પોતાનું નામ તારીખ સહીથી લખવાની કે ઓફીસ ઉપર ખાતરી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે ખાસ

જોરડન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, ફૂલ્લુદાનું ઘાસ, ચારમગજ, કોપરાપાટી, જવંત્રી, તુકમરીયા, ઇસબગુલ, બીગેરે બીગેરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ઘુપેલ વીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ ઠંડો રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગંધીયાણું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

મસાલા આખા તેમજ ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ હમેશાં મોટા જથ્થામાં રહે છે એક વખત આવી કરવા આમંત્રણ છે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No. 008.

56 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Practical Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

61st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4. Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Sister Nivedita. An exposition of the Gospel of Sri Ramakrishna for those who sincerely seek for God.

Neatly bound in cloth. Pp. 300. Price Re. 1-12.

Altar Flowers

A compact collection of Sanskrit Hymns and Prayers with translation in English. Useful book for prayer and worship.

Beautifully printed. Cloth bound. Price Re. 1-4.

The Religion A Philosophy Of The Gita

By Swami Sharvananda

Thought-provoking discourses on the practical significance of the teachings contained in each chapter of the Gita and their practical value in modern life.

Pp. 300. Price Re. 1-12.

Message Of Our Master

By the First Disciples of Sri Ramakrishna. The most comprehensive way the spiritual Message of the Master.

Profusely illustrated. Cloth bound. Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

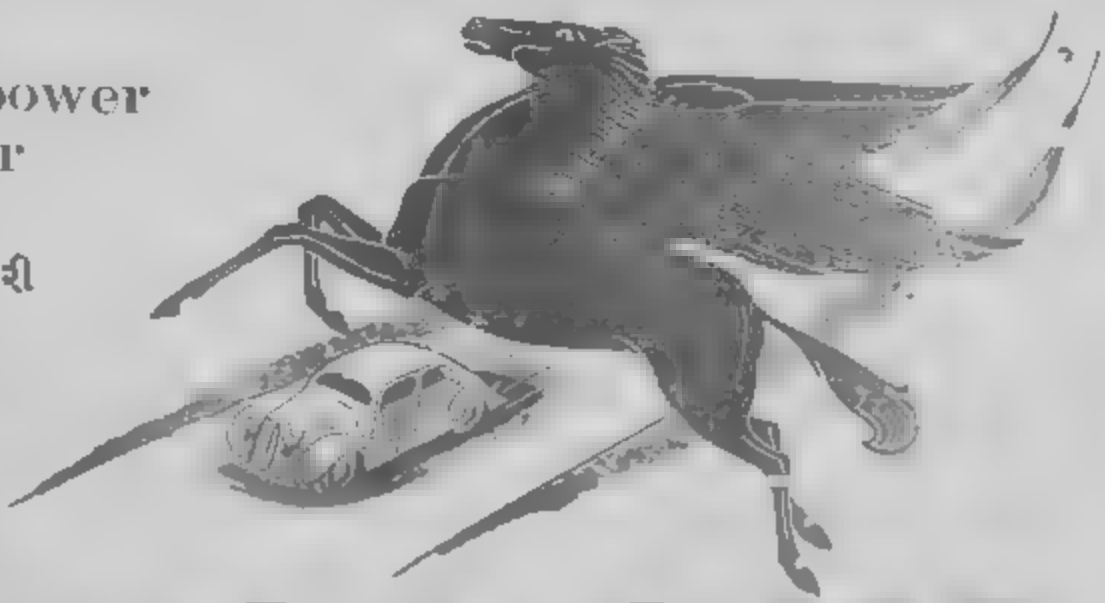
Contains rare spiritual counsels given by Swami Saradananda, Holy Mother, Swamis Brahmananda, Premananda, Shivananda, Saradananda and Turiyananda to the spiritual aspirants and is invaluable for all those who sincerely search after God. Pages 250 Illustrated.

Cloth bound. Price Re. 1-12.

Apply for a complete Catalogue: -
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

Add horsepower to your car

પેગસસ વાપરી તમારી કાર ની ગતીમાં વધારો કરો.

With

PEGASUS

SPIRIT OF MILEAGE AND POWER

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

ગોલ્ડન સીટી

ઉંચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

૫૩, કમીશનર સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઈ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોનઃ ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

—સરપ્લસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવયૈયા જેવા કે ખાજ કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, ફકીરૂદ્દીન આગા ફેઝ, બાઇ છેલા, જાનકી બાઇ, દુલારી, વીગેરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નગ્માતો ગઝલો, ભજનો અને બરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા માહકોમાંનાં ઘણાંઓને નારીપાસ થવું પડયું હતું તેથી કન્ડીના ગ્રાહકોને ખાસ ભલામણ કરીએ કે પોતાનાં ઓરડેર તરતજ મોકલી આપવા લેખીએ. કન્ડીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

આરોગ્યના માર્ગ કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અઢળી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલ પ્રથમ પંક્તિનું વૈદ્યક માસીક

—વૈદ્ય કલ્પ તરુ—

દરેક ગુજરાતી કાયમનાર કુટુંબમાં માસ વંચાવું જોઇએ. નમુનો વિના મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૬–૦–૦ / બેટ પુસ્તક લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૩–૬૨–૦ / સાથે.

સ્ત્રી રોગ ચિકિત્સા

૧૬૭૦ નો સાલ માટે અપાયેલ બેટ પુસ્તક પરિણી વિદ્વાન વૈદરાજ અમૃતલાલ પ્રાણજીવનદાસ પટ્ટણીએ પોતાની લખત પણ સચોટ ભાષામાં લખેલું બે. વિ.પી. રૂા. ૧–૮–૦

આ ઉપરાંત

બ્લડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

જોમવટ ખાસનો ખાસ ફોર્મનો રસપ્રદ અંક તિબેટના છે જેના પ્રકાશક અને પુનર્જીવ પદ્ધતિથી તેનાં કાયો અને રહસ્યો સમજી શકાય તેવાં રંગીન ચાર્ટો સાથે આપવામાં આવેલ છે.

પૃષ્ઠ ૧૨૮ની કિંમત ૮ આના

"વૈદ્ય કલ્પ તરુ" ના ગ્રાહકોને અડધા મળે છે.

આપનું લવાજમ મોકલવાનું ચાલતાનું નોંધી લેશોઃ

ધી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીયા).

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકને વરાધ, સ્તનમાં ગાંઠો, ઘીલા ગાંઠા, કોઠાંમાં તાવ, મરડો, ખાંસી, મરડો, પેટનું ગડબડ, તાવ, આંચકા, દાંત આવતી વખતની પીડા વગેરે બાબતોમાં ખાસ કરીને ઉપયોગી છે. દરેક ઘરમાં બાળકની સેવા અર્થે રાખવી ઘટે છે. કીંમત ૮ બીનો રૂા. ૧. દરેક દવાખાનાં વૈદ્યો છે. નકલથી બાલથી સાવધ રહેજો. મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્રાવેદી,

વરસ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત) ઇન્ડ.

P. O. BOX 2166. Phone 21098 Tel. Add. "TALKANDA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices. special attention given to all up-country orders. TRIAL ORDER SOLICITED.

પી. સી. કન્ડર

હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

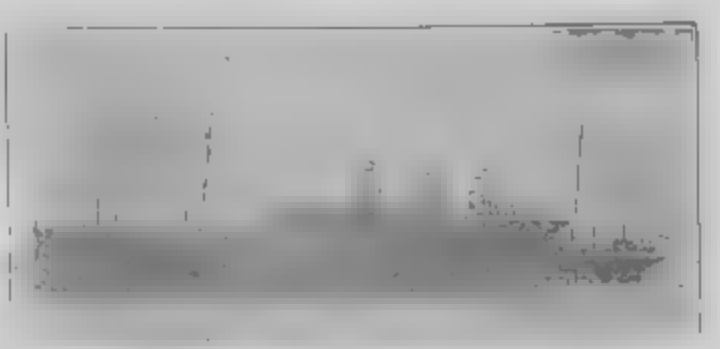
બહાર ગામના ઓરડરો માટે બોલાવો મોકો અમે આપીએ ઉંચો ભાવ માલ રવાના C.O.D થી આપ ચકાસીને લેવો

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ટીકટના ભાવો.

રીટર્ન પ્લાસ
(બધા ખોરાકી)
પાઉં. ૨૭–૦–૦.

રૂ
(બધા ખોરાકી)
પાઉં. ૯–૭–૬.

વીશીના ભાવો.

મુસલમાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(ખોરાકીયા) પા. ૬–૧૮–૬.

હાઉ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
(ખોરાકીયા) પા. ૫–૬–૦.

દીરાગ્મર તા ૬ ફેબ્રુઆરી મુંબઈ જવા ઉપડશે.

આપ મુસાફરોને ઉતારૂઓએ પોતાના કામોના બદલ પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ રળ્યું, પોર્ટ સરળતા આરામ બદલ અને અમો અરે સાથે દેવે ટ્રાવાર્ટીંગને લગતા સીમા પેકેટ બધા પહોંચતા કરવા જણાવવું.

દરેક ૧૫ ઉતારૂઓ પેપરાની ટીકટ અમારી એજન્સિઓમાંથી લેવા અહોરાત્રમાંથી અમારી આવે પ્રબન્ધકના કરવાથી ટીકટ મેળવી લેવી.

સ્ટીમરને લગતું દરેક કામકાજ અમારી નવી રેસ્ટોરેન્ટ મારફે થાય છે

વધુ ખુલાસા અરે લખો વા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

નામ સ્ત્રીઓને માટે
તન્દુરસ્તી–તાકાતની બરબૂર
પ્રદરાદિ રોગોનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

આખિલા બજારોમાં
દરેક બરણે રોકડા બોરસે

પુરૂષોને માટે
તાકત–તન્દુરસ્તી બરબૂર
સ્વાદિષ્ટ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

જિના વિજયી
વાપરવા ભરોસો

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બોક્સ નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ. ૩૪૫ યુમ સ્ટ્રીટ, પી. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
એજન્સીઓ બીજા ઠામોમાં ખાલી છે. બીજા જોઈએ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનાં મુખપત્ર આજેજ મંગાવો. 107

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂં પેકીંગ કરી C. O. D. થી
ગોકલવામાં આવે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St Durban.

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 8 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને નવીના રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

નવલ નવીન અને ડિઝાઇનર ડીઝાઇનો વાળી ભભકાદાર રેશમી જરીથી ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે તેમજ દીઠમાં એકજ અવાજ બખ્ખાયેલી દેશીકો મીલના તથા મુંબાઈ અને અમદાવાદની બીજી નવીની મીલોના સ્વદેશી બાનબાતના ડીઝાઇનો વાળાં મુગટાજ લુગડાં, પટોળાં, રેશમીઆ, ઓઢણી તથા બુંદ ભરત ભરેલી ઓઢણીઓ તેમજ ચણીયા પાટો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેશમી પંચરસા માટે તેમજ બેંદ માટે પાંચ વાર, ૬ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉસો માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં વધ્યાં પ્રમાણમાં આજે મળશે. નવલ સસ્તા અને સુંદર અને મનગમતા માલ પસંદગી અમારી એકજ મુલાકાત લ્યો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અનુકુલ તકનો લાભ વેળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ શી. ૬-૬. શી. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-ચીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી શી. ૨૨-૬.

ક્રેપ-ડી-ચીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ જરી ઉંચા ભાવ શી. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બઝાર પી.ઓ.બોક્સ ૫૧૬૯.

૬૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફોટો આર્ક

દરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અમારૂં પોરબંદરનું ઘી નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (યુ. ઓ. સા. આ.) માં ઘણા વરસો થયાં પ્રખ્યાતિ પામેલું અમારા B.L. માર્કનું દેખાવાળું પોરબંદર ઘી ડીલીવરી બાયથી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના દરદાન હોલસેલ વેપારીઓની સગવડના ખાતર હેમલથી ઓર્ડર આપના અગર પેમેન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડ્રેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટને અગર અમારે એડ્રેસે પત્રવ્યવહાર કરવો.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોક્સ ૧૪૨૮,
૧૧૯ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. ઓ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—મોટા ઓર્ડર માટે સી. આઇ. ઓ. ડરબન ભાવ માટે ડરબન ઉપર જણાવેલા એડ્રેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ ભાવ આપશે.

આ માણસ, વહેરાની
વીગળીને મુલાયમ
ફાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

સામળીમાં દરેક
ફ્રીજર વીગળીત
અફલાન સેવા
મગાવવાથી તેઓ
આપો બગાડી
આરામ કરે છે.

મોટા એજન્ટ:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

અમૃતધારા

સોલ ડિસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ.
૨૮૩,૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
કયાં જશો?

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર ખાસ
અનુભવી અને બધીથી જાણીતા

એકસપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ફ્લર, આરકેડ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું પ્રતનું કામ સંતોષકારક કરી આપવામાં આવે
તમે તમારા દાંત બીજેથી આવ્યા હશે પણ અમારી આગે
એટ વખત અનુભવો.

નોમીસલ કોઈ પણ જાતનું નુકશાન કરતુ નથી.	ચાપડો, દાતને માટે વખણાયેલું	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત ફરીને જેવા જ નોમીસલથી બેસે દાંતની બનાવટ બગાડે.
	નોમીસલ NOMISAL	

કીમત સાથે જાહેરાતની રશી. ૧; ૧-૬, ૨-૬
દરેક બોટલ અને બગરેરના અથવા પબ્લીકસ લીમીટેડની
બાબતોમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2 & 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, 3 COINS, WALTHAM, BURUN,
and MADIX Watches
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE Harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે બધાજ જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગસ પાવડરના દીન મળે છે.

'Phone 24350. Tel. Add "Nerajee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા આકર્ષાયું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET,
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(By Pyarelal.)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yervada Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ અને છુટક મળી શકશે

એલચી, જાવંત્રી, જાયફળ, લવીંગ, પીપર, સિંગોડા, સુકાળાનું બાવળ, ગુંદરાના સફેદ, કાલુદાનું પાન, બાવેર, દેવળ, અનારદા, બાવળી, બદામ, રંગેલ-ગાપસી (બાદલું) શેર, કેસરના પડી, ટોપરું કોપરું, સુકવ બાપનું કેસર, આવ મોવર, પલવણ બાદામ, સકેદ મુસલી, બરોડાના બાવળો, ગુંદ, સોપારી, કાટમા સો., સેવરણના સો., મહાસો સો., ગુલકંદ, કાચો, બદામ તજાના તજાકુ, આમળાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, ગોલરસું તેલ, કાશ્મીરિયા કેસર ઓરીજ્ઞલ, એલ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને સોસર્સ, ગોળા-બીબડી છાસણાળ. બાન્ગુલલી, માંજા, દોરી, સુખનેલ, કોલમા કાળા-ચળુ, મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, વટાણા મસુર પાપડ અને મેથી, ઉપર, તજ, લવીંગ (સાસુ) વરમ મકાલો પીપેરો. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
in 1903

No. 51.—Vol. XXXV. Friday, December 17th, 1937

NOTES AND NEWS

What Is Taught In Schools About Indian

OUR attention has been drawn to a certain lesson in the sixth book of the "Young South African English Reader," published by J. A. Van Schaik of Pretoria, and approved by the Book Selection Committee of the Transvaal Education Department for use in Government schools in that Province, wherein the word "coolie" is applied to an Indian who is painted as being the cruelest type of humanity on the face of the earth. The story is of certain school children coming across a horse lying in an emaciated condition on the roadside, who being overwhelmed with pity for the poor animal, decides to purchase it from the Indian owner, who is represented as having no more use or regard for it than he would for an orange he had sucked dry of its juice. Having purchased the animal, the children deliberate upon a suitable name for it and suggests one of them: "I think 'coolie' will be a nice name because we got it from that cruel Indian."

Well, we can only pity the author of the book in question for his poor intelligence but it would be a thousand pities if his whole race had to be judged by his standard. We do not lay so much blame on the author of the book as we do on the Book Selection Committee, the Education Department and the teachers who teach in the schools, for they should certainly have known better. Every lesson taught to a child should have a moral and the only moral derived from this lesson is that an Indian is a cruel beast and is known as a coolie. Afrikanders, according to their sense of civilisation, may think this to be conducive to good upbringing of their children. We, however, certainly do not think so. We have no desire to reciprocate this wanton insult to the whole Indian nation by indulging in mud slinging but we would respectfully draw the attention of the Department of Education to take the necessary steps for the deletion of the lesson in question from the book mentioned above.

Hindu Marriage Case—Privy Council Refuses Leave To Appeal

The Privy Council has dismissed the application for leave to appeal in the case of a Natal Indian woman, Papa, who petitioned for the nullification of her marriage to her uncle on the grounds that it was incestuous and within the prohibited degrees of consanguinity, reports a Reuter message from London. Papa, of 50 Archery Road, Rossburgh, was married by religious rites in 1921 to Perumal, her mother's brother. At the time she was about 12 years old and both parties were aware of the relation between them. A child was born to Papa on April 21, 1925, and in May of that year the marriage was legally registered, the Protector and his officials being aware of the relationship. Papa is alleged to have been unhappy with Perumal, who is reported to have turned her out of his house. After the elapse of 11 years she sought an order declaring the registration of her marriage *null* and *void* on the grounds mentioned, but as the Natal Supreme Court Mr. Justice Matthews gave judgment in September, 1936, for the defendant, Perumal, with costs, on the ground that she had been unable to satisfy the Court that the religion of herself, her parents and of Perumal prohibited her marriage with him. The matter was taken to the Appeal Court at Bloemfontein, where the appeal was dismissed and the judgment of the Natal Supreme Court upheld in March, 1937.

Japan Still War Mad

Japan's brutal war on China is becoming more and more gluttonous. Nanking was reported to have been occupied by the Japanese at sunset on Monday, December 13. Prince Konoye, the Prime Minister of Japan, said in a statement made subsequent to the fall of Nanking that this is only a prelude to the drama of the China question and marks the start of a new era in the hostilities, for which the Japanese nation is urged to redouble its efforts in all fields of activities. Japanese have caused considerable sensation in America and Britain by their bombers having sunk the American gunboat Panay in Yangtse River and for having on three occasions provocatively bombed British gunboats "Cricket" and "Scarab." Apologies to Britain and America for attacks on their shipping are reported to have come thick and fast in Tokio with Mr. Hirota and the Navy and War Ministers all participating as them. While both the British and the American Governments do not propose to take any precipitate action, both have transmitted to the Japanese government a demand for full compensation, apologies and guarantees against a repetition of such an attack.

An outstanding event of the week in Europe is that Italy has resigned from the League of Nations and Germany has declared that it will never at any time join the League.

Durban Indian Womens' Association

The Durban Indian Women's Association which, with the help and co-operation of sympathetic European ladies, has been rendering valuable social service in every field of life of the Indian community, is holding its Annual Bazaar on Saturday at the Dartnell Crescent Girls' School. It is to be hoped that the Indian community will give the Association the encouragement it deserves by rendering it their moral and material support.

New Industrial Legislation

The Wage Act and the Industrial Conciliation Act, which were passed by Parliament during the last session, have come into force as from December 15. The administration of these Acts affects 107 trade unions with a membership of 10,500 and also 81 employers' organisations with a membership of 1,300. They embody a drastic tightening up of industrial legislation affecting both employer and employee alike. Under the Industrial Conciliation Act employers who are convicted more than once for underpayment of wages may be thrown out of business, while they are in future also to be denied the opportunity of signing admissions of guilt and thereby escaping the limelight of publicity. A far-reaching fresh provision is one which gives the Minister the permissive right to prohibit, limit or regulate overtime —a right which can be used to prevent the employment of a person for more than a specified number of hours a week. Rigorous penalties are set out for imposition by the courts for any contravention of the new industrial law of the country.

Race Problem In America

[illegible] even in the Transvaal [illegible] reception by the Rev. [illegible] Phillips [illegible] obvious that to [illegible] to assist the White [illegible] building up of their [illegible] that eventually [illegible] South Africa must adopt a [illegible] course, though the fears and prejudices of the White race must first be educated along different lines. In America some negro communities had developed amazingly. As an instance he cited the Tuskegi Institute, where wonderful progress had been made, all tuition being carried out by an entirely negro staff. The only way that the prejudices against the negro race could be modified was by more personal contact. They must endeavour to discover the real human being behind the black skin.

Indian Opinion

FRIDAY, DECEMBER 17TH, 1937

The White Africa Policy

[illegible] which the Rev. C. F. Andrews described [illegible] how the colour bar [illegible] travelled all the way from South Africa right up to East Africa and how it was fast spreading throughout the African continent. It [illegible] to say to Europeans as a [illegible] in the [illegible] and there is [illegible] evidence how it is increasing in Kenya and Tanganyika. [illegible] which would be sold to an Indian [illegible] was recently turned down by the Kenya District Council by seven votes to four. The owner of the land himself in favour of selling it to the Indian, and the Government of Kenya, too, was willing that the sale should take place. A member of the District Council told his colleagues that it was to the general interest of the community that the land should be worked by an Indian [illegible] he die and urged that [illegible] in-the-manger policy in regard to apparently unwanted farm lands in the highlands would vindicate rather than help the European agitators for the demarcation of special areas. But his views had no effect and [illegible] was his allegation, similar instances are now waiting even in South Africa. The absurdity of this claim for the [illegible] 16,000 square miles of the best land in the Colony for the 18,000 Europeans would be evident, very rightly says the *Hindustan Times*, when it is remembered that the total population of the Colony stands at 3,000,000 and more than half of the rest of the Colony is land unfit for human occupation, being infested with the "tse-tse," the fly that conveys sleeping sickness. The Indian population in Kenya is more than 30,000 and some of the Indians have a standard of living as high as that of the European. The *Manchester Guardian* observes in this connection that it would be economic folly to allow land to go to waste, because no European could cultivate it profitably and that it would be an intolerable racial discrimination to say that no Indian, to whatever standard of civilisation he might attain, should ever be a landholder in the Kenya highlands. The words of sound advice have had no effect whatsoever on the thick-skinned Kenya Whites who are determined, even as they are determined in the Union, to crush Indians out of existence.

Tanganyika, a mandated territory, was hitherto a land where Indians were living in peace and Kenya Indians looked to it as a resort for refuge for them when the repressive policy of Kenya became unbearable. That hope too is being now shattered to pieces as the disease of race prejudice is fast spreading even in that land. A measure similar to the Marketing Bill of Kenya is being considered in Tanganyika. It is very much like the Zanzibar clove monopoly measure.

Thus Indians in Kenya, Tanganyika and Zanzibar are all under the same hammer and are gradually coming in line with the conditions of their brethren in the Union.

One of the Union Cabinet Ministers, not long ago, expressed his desire to see a White Africa policy spreading right along the coast up to East Africa. While this policy is beginning progressively to take a practical shape the Government of India hardly seems to be able to do anything more than to make a verbal protest. Then again while the White agitators are always on the move and are making themselves heard and felt is there a contra move on the part of the victims—the Indians? They have awakened to a certain extent in Zanzibar. We have not heard of any awakening in Kenya or Tanganyika, while in the Union, we can say with some authority, that we are still slumbering. In the circumstances is there any doubt that whatever fate we may meet with will be nothing more than what we shall have deserved?

Fountain of Wisdom

Providing jobs was not the solution of unemployment. God did not create us to eat, drink and be merry but to earn our bread in the sweat of our brow.

—MAHATMA GANDHI.

To feel much for others, and little for ourselves, to restrain our selfishness, and to indulge our benevolent affections, constitute the perfection of human nature.—ADAM SMITH.

IF NATIVE PROTECTORATES ARE HANDED OVER TO UNION?

A NATIVE VIEW ON THE QUESTION

WHILE the question of the transfer of the Native Protectorates to the Union is once again in the forefront it is interesting to note what Professor Jabavu, a distinguished Native, has to say on the subject. This is what he observed in his presidential address to the All-African Convention which opened its session in the Bloemfontein location on Monday, December 13.

"If the Protectorates are handed over to the Union the Native chief and their people will automatically lose their present freedom of indirect rule, lose their rights of owning the land on which they dwell, or fall under the notorious Native Lands Act with its harrowing horrors, be forced to undergo the repressive Transvaal pass laws, be subjected to the Native Servants Contracts Laws and many other ungodly and humiliating Ordinances that England knows nothing about.

"Africans living in the Protectorates will forego their freedom and lose heavily by such transfer. Our lot is an unhappy one in all conscience, but we do not wish to see our brothers and sisters in the Protectorates dragged into it against their wish."

Professor Jabavu pointed out that to-day in the Union there were 6,000,000 Natives for whom no adequate provision had been made. "Are it wese, he asked, to add hundreds of thousands more to that number?

Prompted By Concern?

Was this urge to annex the Protectorates prompted by a concern for the welfare of their inhabitants or by a desire to replace the wastage of man power?

There had been 37 years of Union rule and the percentage of unfit Natives within its boundaries had so greatly increased that it was estimated that more than 50 per cent. of the Natives recruited for work on the mines were rejected as medically unfit.

"Surely the solution to this problem is not the introduction of further supplies of labour to be similarly exploited, but rather care and development of the resources which are already at our disposal," said Professor Jabavu. "In certain quarters of the Union it has been strongly urged that space should be found in the Protectorates for the Union's surplus Natives. It is natural, therefore, that the Protectorates should feel that the Union is more interested in the acquisition of their land than in the economic condition of the inhabitants.

"It is desirable for us to teach each other some of the fundamental facts that form the background to our semi-slavery conditions under the policy of the Union Government.

"Remember that the Union is now independent from England. It is able to do with us just what it likes, without being answerable to England. It has full power to disposses us of our vote as it did last year, to allocate our lands, to deprive us of freehold to land and to maim us, as it does through the pass laws, it controls our code of criminal law.

"England believed in granting this untrammelled freedom that this sacred trust would be used in a Christian manner, but she was manifestly outwitted by the superior adroitness of the local politicians.

"Upon our success or failure depends probably all Africa south of the Equator, while Africa north of it is equally interested."

WHY ARE MEN TURNING AWAY FROM CHURCHES?

OF late there has been a loud complaint from diverse quarters that an apathy has come upon the followers of certain Churches. Church-membership is falling away very fast, and the Churches are either closing down or presenting more and more a desolate appearance. Some have wondered if a materialistic creed has not taken possession of the hearts of their erstwhile adherents. Others have guessed that the long, dolorous, and old-fashioned services might be responsible for the predicament. These, it has been argued, tax too much the patience of the modern man who has very little time to spare, and who is frightened away by the prospect of boredom. Consequently, many have suggested the cutting down of the length of the sermons and the enlivening of the Church-services by the incorporation of graceful elements in order to angle the affections of the religiously minded. A few left-wingers with ultra-modern views on the vocation of ministers recommend the dropping altogether of the traditional religious appeal and propose to substitute in its place sermons which will be mere homilies on humanitarianism and social service. These diagnoses and recommendations betray an extreme lack of the understanding of the real issues. For this reason the remedies devised and often applied fail to produce the desired results and leave their authors to lament in bewilderment the perversities of their generation.

Is the world really growing religion-weary? There is no reason to think so. On the contrary signs are in evidence which show that the humanity today is groping for a religious faith which can steady the reeling steps of the present civilization swiftly heading for a disaster. Why then are people turning away from what are reputed to be the centres of religious inspiration? It is because the preachers appear to have mostly fallen from their high vocations and because the houses of worship have become transformed into mere social centres. The supreme qualification of a preacher of religion is life. If he lacks it, no amount of eloquence, winning manners and suave conversation, can compensate it. Recently Bishop Alma White of America delivered in London some very outspoken observations on the degeneration of the present day society and Churches. Among other things she remarked: "The Churches themselves have fallen. Instead of teaching the fundamental Bible truths, ministers of the Gospel have introduced the dance, the card party and the atmosphere of the theatre in their Churches. The places of worship are ceasing to be the Churches of God and becoming mere social centres." The criticism has been very well deserved. A truly religious person sheds his aroma all around like a fragrant rose and draws the religiously minded to him without any beat of trumpet. A truly religious centre does not need to put up gaudy appearances like show-houses to attract souls which thirst for the waters of the spirit.

—*Prabuddha Bharata.*

THANKSGIVING!

WE are glad that we are not one of the unhappy mortals charged with the official task of writing a Thanksgiving proclamation this year. This task has not been easy any years since 1914. And the reason is that there is little in our modern world to stir the feeling of gratitude in any heart. Why should we pretend to be thankful when we are worried, unhappy, frightened, perhaps desperate? O yes, as individuals, we may be thankful that we are not as myriads of other men—hungry, sick, homeless, afflicted, terrorized, slaughtered. But this prayer seems as sweeter in our mouth than the prayer of the Pharisee in the scriptures. O yes, as Americans, we may be thankful that wars and rumours of wars are far away, and our land still richly blessed. But such thoughts are stilled by companion thoughts of China, Spain, Germany, Poland, the Jews. The cry of thanksgiving seems to us this year to be either selfish or else hypocritical. How can it be otherwise in honesty? Yet the festival is at hand, and we suddenly remember that, in the old days, thanksgiving to God was always tempered by confession of sin. In the book of Psalms, ringing with hallelujahs, there are the penitential prayers. Always, in the truly religious heart, there is the recollection that, while God is good, man is all too undeserving. There is a message, therefore, for Thanksgiving Day! Were we charged with the task of a proclamation, we should remind the people of their sins and call them to repentance. God still blesses us, above all, with his beneficent rule of righteousness. But if we will not heed his divine will, which is the moral law, even God cannot save us nor even spare us. The plight of our world is the record of our shame—it is our own guilt come upon us. Hence to thee, O God, do we cry, that thou wilt help us to save ourselves, to learn and to do thy holy will ere it be too late, to seek peace and pursue it, that we may not perish but may rather live to praise thy name forever and forever.

—*Unity* (Chicago)

WHO IS RESPONSIBLE FOR COMMUNALISM?

Maulana Habib-ur-Rahman, President, Majlis-e Ahrar, who presided over the opening session of the Council of Action of the All-India Palestine Conference held recently at Meerut, India, in the course of his interesting speech, said:—

MUSSALMANS had a love for their Motherland and could surpass all in achieving independence for her. Whatever had been gained or was being gained by the country towards independence was due to the sacrifices of those brave Mussalmans who had laid their lives cheerfully at the altar of the Motherland. Those who were opposing the Congress to-day were its opponents in 1920 as well. There was nothing new in that. They were chicken-hearted cowards who took shelter behind the thick veil of religion. It was generally said that Mussalmans were not with the Congress. Why was it so? The Britishers say so for grinding their own axe for they want to demonstrate to the world that as Hindus and Muslims of India were not united it was unsafe to entrust the government of the country into their hands. Certain members of their community said so because they were agents of British Imperialism. The fact was, however, that all sensible Muslims were with the Congress. Continuing, the Maulana remarked that to block the way to independence all the present strifes, engineered by the instruments of bureaucracy, would go on even with greater intensity but they were not afraid of them. Even if 3 or 4 crores of them lost their lives by fighting amongst themselves in ignorance and India became independent they would not be sorry.

Continuing, the speaker exploded the false contention of self-seekers that Islam was in danger and remarked that Islam would not be jeopardised by joining the Congress. If they wanted to live on the face of the earth they must live honourably and bravely. The Mussalmans should not waste their energies on minor and insignificant issues like the playing of music before mosques and singing of 'Bande Mataram.' They were things pushed to the surface by the agents of British Imperialism to deter the people from their path of duty and to drift them in the high seas.

Proceeding, the speaker said that they put 'acceptance of their demands' first as the condition for joining the battle for freedom. To whom were they putting their demands? What were the demands? Who was to accept them? Even assuming that they were their 'demands' and they were accepted on paper what was the guarantee that they would be honoured. It was foolish to talk of 'demands' unless they cultivated strength in themselves. Neither the Hindus nor the Muslims could be turned out of India. Both had to live in it. There was no danger to Islam from the Hindus. The only danger to it was from their own weakness. The problem of Palestine could be solved in a moment if they had achieved their own independence.

—:o:—

Durban Indian Women's Association

A Grand Bazaar And Sale Of Work

in aid of funds of the above Association will be held in the

Dartnell Crescent Girls' School

on

Saturday, December 18.

The Mayoress Mrs Geo Cyrus will open the Bazaar at 9.30 a.m.

Stalls comprise children's clothing, fancy, groceries, flowers, cakes and sweets, ice cream and minerals, luncheon (curry & rice)

Parents are invited by the president to bring the kiddies to see Father Christmas.

South African News In Brief

General Hertzog On Holiday

THE Prime Minister, General J. B. M Hertzog, has left for his farm and will not be in office again at the Union Buildings, Pretoria, until towards the middle of January. It is expected that General Hertzog will be ready, after his much needed rest, to take an active part in the general election.

Alteration In Departure Of B. I Steamers

Instructions have been received at the local offices of the B. I. S. N. Co., that commencing with the sailing of the s. s. *Karanja* at present scheduled to sail from Durban on December 20, all steamers will leave one day earlier until further notice. Consequently all steamers will now sail from Durban on Sundays instead of Mondays and as the hour of departure has been fixed for 1 p.m., embarkation of passengers will take place as follows:—First Saloon: 11 a.m.; Second Saloon and Deck: 10 a.m. This amendment will also affect the arrival and departure of these steamers at Lourenco Marques and on the northbound voyages as it had been decided that they should arrive there at noon on Mondays, and sail again at daybreak on the following morning (Tuesday).

88 New Doctors

Forty-three young doctors are to enter the medical profession as the result of this year's examinations at the University of Capetown. These, together with the 45 from the Witwatersrand, bring up the total of new doctors in the Union to 88. A pathetic feature of the University pass list is the inclusion of the name of H. O. Bokenbum, the brilliant student who was killed while climbing Table Mountain a few days ago after completion of his examinations. He passed his finals for the degree of B.Sc. in pure science, obtaining distinction in pure mathematics.

Benoni Location Position

The depopulation of the Benoni location, *The Star* (Johannesburg) is reliably informed, will be seriously considered by the Minister of Native Affairs, unless it is put in a habitable and sanitary condition by the Town Council within a reasonable period. This drastic action, the announcement of which has taken the Council by surprise, would mean that natives could live in any part of the township. It is likely, however, to have the immediate effect of expediting negotiations incidental to the Council's acquiring, for location extension, land near Dunswart, for which approximately £20,000 is the purchase price. The Minister's intention has been communicated to the Council in connection with an important report made to him by Mr F. Hodseth, inspector of urban locations, who detailed the appalling conditions obtaining at Benoni, and in that connection criticises the Council's apathetic or negative policy. The location conditions, according to Mr. Hodseth, are a menace to the health of the entire community, European and coloured. A special meeting of the Council is to be held at an early date to consider the position.

Wheat Crop Of 2,917,000 Bags Expected

The Department of Agriculture and Forestry states that according to conditions prevailing towards the end of November a wheat crop of 2,917,000 bags may be expected. Particulars of the estimate for the various areas are as follows:—Cape South West, 1,514,000; other Cape areas, 199,000; total for the Cape, 2,313,000; Natal, 2,000; Transvaal, 334,000; Free State, 268,000. Grand total, 2,917,000. The decrease is due to the drought.

B. W. CANEY

—Jeweller—

168 West Street, Durban

For best value in Jewellery & Watches of all makes. 11th

Exhibition Of The Intelligence Of S. A. Farmers

Mr. Stuart Cloete's book, "Turning Wheels," was severely criticised at a recent meeting of the Paarl Farmers' Association at Capetown. A unanimous resolution was adopted asking the Government not only to ban the sale of the book in South Africa, but to endeavour to have its sale prohibited throughout the British Empire. One speaker said the book was an insult to the whole farming population. Their children would accept it as authentic and they would lose respect for their forefathers. "On the whole the Voortrekkers were upright men," he said. "Why must the black sheep be picked out?" Mr. C. L. de Jongh asked if anyone who had criticised the book at the meeting had read it. The speakers admitted that none of them had done so. Mr. de Jongh said he was prepared to co-operate if necessary, but he thought the meeting knew too little about the book to be able to criticise it. They must not make themselves ridiculous, he declared.

European Sent To Gaol

"Your crimes are despicable and cowardly. You are just the type of character that might make good if you are made to suffer a good deal of corporal punishment. The best punishment you could receive is a good flogging." These remarks were passed by Mr. T. W. Conway, Additional Magistrate, in the Durban Magistrate's Court recently when he found a 36-year-old European, Leslie Swann, guilty of theft and to maliciously breaking two windows in a police motor van. Swann was sentenced to three months' hard labour on the first count and fined £5, or 30 days' hard labour on the second count. Swann was committed for trial on the two charges by Mr. Conway on November 3, but the case was remitted by the Attorney-General to be tried in the Magistrate's Court. Swann admitted 14 previous convictions.

Another European Sentenced

A 35-year-old European, John Alexander Melvin, described as a salesman, was sentenced to six weeks' imprisonment on each of five counts of fraud by Mr. T. J. Conway in the Durban Magistrate's Court last week. Melvin pleaded guilty to all five counts which involved a total of £30 8s. The prosecution alleged that Melvin had issued cheques in his own name knowing that he had no banking account to meet them, that he issued certain cheques in false names and that he issued an I.O.U. under a false name. Melvin admitted three previous convictions.

Mr. O. M. Jooma's Estate

The late Mr. Vully Mahomed Jooma, a prominent merchant and resident of Durban, who died recently, has left an estate valued at £23,000, of which £15,000 is immovable and £8,000 movable property. The estate will be held in trust for the benefit of the family for 10 years, after which it will be divided, one half going to Mr. Jooma's two sons by his first wife, who predeceased him, and the other half to his surviving wife and family which consisted, at the time when the will was made in 1929, of four sons.

Verulam Indian School Essay Competition

The headmaster of the Verulam Indian School acknowledges receipt of 6 books as first prize and 5 books as second prize for the successful in the Essay competition on "What is Dipawali," from Mr. T. R. Singh and Messrs. Choonilal Bros., respectively, and conveys his sincere thanks to them for their generosity. The successful competitors were:—Std. VI.: Ramjeswon Gunesdeon and Kistnasamy Moonsamy; Std. V: Parlab J. Kisson and Neermal Dehaloo; Std. IV. Hurriparshad B. Maharaj and Narsiuparshad Rodhoo; Std. III: Hurriparshad Nunkoo and Evelyn Rajgopal; Std. II: Ramparshad Mahabeer Singh and Ramdhanee Ramnarain; Std. I: Neermal Gurcherran and Rajoo O. G. Naidoo.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

PHYSICAL CULTURISTS OF DURBAN

To The Editor "Indian Opinion"

SIR,—I wish to reply to Gunpath Badal's letter published in last week's INDIAN OPINION.

It is very foolish to think that, just because Gordon Patel, one of the challengers, met Mr. C. G. Pillay the Lightweight Olympic Champion, [illegible] at the Point, the hand of fellowship was extended to him. Why, then, was he treated with such cold indifference during his short sojourn in Durban? Even on the day he departed, Mr Pillay received no warm farewell.

I admire Mr Badal's sense of hospitality! He endeavours to infer that he is a [illegible] character. Granted that he very kindly invited Mr. Pillay to an "At Home," but why did he not challenge him verbally. Knowing full well that Mr Pillay had retired from weight-lifting, Mr. Badal's action in challenging him by posting notices in Grey Street shop windows, is not only ridiculous but outrageous. In a very cowardly fashion he took the opportunity of challenging Mr. Pillay just on the eve of his departure. Is that manliness?

Mr Badal's letter reveals yet another fact. According to it, he was at first friendly towards Mr Pillay, but after seeing his demonstrations, his attitude took a definite turn which manifested itself in the manner he challenged him. As far as I can deduce he was influenced by nothing but sheer jealousy.

If Mr Badal was genuinely interested to further local weight lifting, and to add impetus to the numerous enthusiasts, then, why did he not challenge Mr. Pillay immediately after his arrival in Durban? Why did he stipulate 6 lifts and not accept 3 as is the case in world championships?

Yours etc.

TRUE LEAGUER.

[This correspondence is now closed.
—Ed I.O.]

Things In General

Clairwood Indian Senior Boys' School

A CHILDREN'S gala day was spent at the Senior School grounds at Clairwood on Saturday 11 ember 11, when approximately 1,500 children were present, and hundreds of parents and teachers were also present. Mr. R. V. Chetty, co-proprietor of the Springbok Service Station, Alice Street, Durban, had donated a beautiful trophy to the school for competition in the Marathon race. Many others had also donated beautiful prizes and cash which made this great day a most enjoyable one. After the various sports, the headmaster Mr. H. S. Doug, in his brief report on the school and its work, paid a high tribute to his band of teachers. He also expressed his grateful thanks to Mr. H. Hindson, one of the pioneer workers of Indian education, who has spared no efforts to do all he could for the boys and girls of Clairwood in his capacity as manager of the suburban Indian school. He mentioned the names of Messrs. H. O. Ballance and O. K. Winterton as being truly responsible for the existing fairly satisfactory conditions of the schools. Mr. Doug referred with a sense of pride to his school as holding the highest honours in the National Thrift Movement. Mr. Hindson was presented with a bouquet in appreciation of his valuable services. Mr. Hindson then distributed the prizes to the winners in the various sports items. All the children were also presented with hampers and toys. Many speeches were made eulogising the work of Mr. Doug as head master of the Clairwood Indian School.

Hill View Government-Aided Indian School

The Hill View School Building Committee, P.O. Sydenham, Durban, is out for collections to erect a new school building. The existing one which was built about 25 years ago, is in a dilapidated condition and unfit for use as a school building. The school which is Government-aided, stands on a piece of land in extent 5 acres. The buying of the land and the erecting of the building were entirely done by the residents. The residents of the district are purely farmers and they have done their very best at a great sacrifice to raise funds for the erection of a new building, but the cost of the building is so high that it is not within the reach of the residents to rate such a big sum. This is the first time in the history of the school, says the secretary of the committee, that the committee is going out of the district for donations. Whatever sum donated will go a long way helping a deserving cause. Friends and well-wishers are kindly asked, by the committee, to give their support. For the information of the donors, the committee begs to inform that a banking account has been opened at the Standard Bank of South Africa Ltd., Grey Street, Durban, in the name of the above committee, and not only will receipts will be given for donations received but will also be acknowledged through the local press.

Malvern Indian School

A large crowd of parents and interested spectators were present on Sunday, December 12, at the seventh annual school sports, which were held without a hitch. The sports were held on the auspices of the Malvern Indian School Sports Committee. The judges were Messrs S. J. Maharaj, O. Moonsamy, L. R. Naidoo and N. Neethoo, with Messrs. J. Ganges as record clerk and F. M. Charles as starter. After the various events there was a fancy dress parade open to boys and girls. This was very much appreciated. Mr. G. Mungar, the headmaster of the school, presided in place of Mr. V. Sukari Naidoo, who was unavoidably absent. Mr. H. Middleton, a member of the Malvern Health Board and patron of the school, presented over 100 prizes. Mr. Mungar, in submitting his annual report, paid a tribute to his staff, who had co-operated wholeheartedly with him to get the best results during the year. In Mr. Middleton the school had a valuable friend. They much appreciated the kindly gesture of the Malvern Health Board in allowing the school to participate in the King's Coronation celebrations. Mr. Mungar thanked the donors for their generous assistance which had helped to make the function a success. Mr. Middleton, before presenting the prizes, congratulated the headmaster and the staff on their successful year. He assured them that it was a pleasure to do anything to assist them in the furtherance of education. He appreciated very much the reception that had been accorded to him that afternoon. Amid enthusiastic applause the trophy presented by Messrs. Maharaj Bros., was presented to G. Jagdesp, the captain of the Gandhi House. A medal was presented to A Kalla, the victor ludorum of the boys' events, and a similar medal was presented to Miss P. Rajamanik, the winner of the girls' section. A variety programme of songs,

recitations, humorous dialogues and mimicking followed, and as a finale, a scene from "Harishandra" was staged in Tamil.

Nylstroom Indian School

The school children and parents had assembled on December 7, at the above school to bid farewell to Mr. Visser, the Inspector of education, and Mr. Sirkpat, the assistant. Various speakers including the ex-scholars, paid high tributes to the activities of both the gentlemen who were keenly interested in the progress of the school. The Inspector reviewed the work of the school, and congratulated Mr. R. K. Patel, the principal, for his successful efforts in equipping the school with a library and a wireless-set. He said it was the duty of the parents to educate not only their sons, but also their daughters. The school committee presented Mr. Visser with a handsome hair-dressing set and Mr. Sirkpat a pipe.

Greenwood Park Indian School

The Umhlanga Rocks Beach was a scene of splendour on Sunday, December 12, when the head teacher, Mr. C. Nagatn and staff of the Greenwood Park Indian School, held a picnic at which pupils and well-wishers numbering about 100 attended. The party left Greenwood Park school by decorated vehicles at 9 a.m. and shortly afterwards arrived at the beach. The day was fine and this considerably added to the enjoyment. Sports for children were held on the sands and music rendered by Messrs. Tommy Rajoo Bros., of Greenwood Park. After a very enjoyable day, the party left for home at 6-30 p.m. The head teacher and staff wish to proffer, through these columns, their sincere thanks to Messrs. Pillay Bros., Tiatiah Bros. and Tommy Rajoo Bros., for their kind assistance.

Reported Cure For Insanity

A new chemical cure for insanity was announced at the annual clinical convention of the American College of Surgeons, meeting in Chicago, states a British United Press message. The chemical is metrazol, a synthetic coal-tar compound related to camphor. It is claimed to be as effective in long-standing mental cases as the insulin shock treatment and also to be efficient in newly developed cases. Metrazol is injected into the patient and produces a shock, closely resembling an epileptic seizure. A number of injections are required for cure. Of 80 cases in which this treatment was used, it was stated at the conference, 58 had been discharged as cured while 17 were still undergoing treatment.

Administration Of Lord Nuffield's Gift

Miss L. M. Nangle, secretary of the Central Council for the Care of Cripples in Britain, who has been sent out by Lord Nuffield, the donor of £100,000 gift to South Africa for the development of orthopaedic surgery, arrived in Durban last Saturday by flying boat. The Durban Committee for Assistance to Cripples, which is taking a census of all cripples in Natal, had found the figures up to the beginning of this week to be European, 289; Coloureds, 58; Indians, 387; Natives, 1,391; total 2,224. In an interview to the Press Miss Nangle explained that she had no idea of how the money would be spent. A decision in this regard could naturally only be taken after she had had the opportunity of studying the question first hand. She was quite emphatic, however, that it would not be spent on merely giving pecuniary assistance to individual cripples. The money would go nowhere, she said, if this was done. Miss Nangle will visit Maritzburg, Johannesburg, Pretoria, Kimberley, Capetown, Port Elizabeth and East London. She will be joined in Durban on December 29 by Professor Girdlestone and the two of them will make a short visit to the Rand. Both of them will then return to England in the *Athlone Castle* via the Cape ports.

St. John Ambulance Brigade

Mr. W. D. Kyle, Acting District Superintendent and Mr. H. H. Roberts, Acting District Officer, were present on Tuesday evening at the St. John Ambulance Headquarters' Hall, at a social given by the members of the First Natal Indian Division. The Acting Superintendent said he was very pleased to be amongst members of a Division that he was once a Superintendant of, and congratulated the members on the splendid work the Division was doing in Durban. He also made mention of the greatest admiration he had for the work that was being done by the St. John Ambulance Brigades in the various provinces of India, and was happy that the same good spirit prevails amongst the Indians here. Mr. Kyle thereafter made the presentations to the winning competitors of the division, the prizes being won by:— 1. Mr. K. Samuels, silver trophy (second year in succession); 2. Mr. A. B. Dada, miniature trophy; 3. Mr. G. Pillay, silver medal. Supt. T. W. Gannon was the donor of the silver trophy; Mr. M. R. Pather, miniature trophy and Mr. K. Samuels, silver medal. Mr. H. H. Roberts, in a happy speech, mentioned the good spirit and discipline that he had always found in the Division, and particularly referred to Mr. Gannon, who had been always a close associate of his in so far as St. John Ambulance work was concerned as one of the finest Ambulance men in the country. Other

[illegible] Mr. W. D. Kyle, [illegible] of the Division [illegible] Mr. [illegible] suitably replied

The Sanatan Dharma Pracharak Sabha Vandal

A [illegible] meeting of the above Mandal was held at Mr. [illegible] Booysens store, [illegible] Sunday, December [illegible]. The following office-bearers were elected:—Pandit Maniram Singh (hon. president), Mr. [illegible] (president), Mr. [illegible], Mr. [illegible] (vice-presidents), Pandit Ramdeo Maharaj (joint secretaries), Messrs. [illegible] Misra and Shewshankar Parmu (treasurers), Mr. H. [illegible] (hon. auditor), Mr. H. [illegible] (assistant), Mr. Gordhan [illegible] (delivery), Mr. Kanhay [illegible] (hall), Mr. [illegible] (harmoniumist), Mr. H. Singh [illegible] (committee), Mr. [illegible] Bookhall [illegible], Mr. [illegible] Mr. H. Dhurup, H. Dwarika, Ramlall and Mr. [illegible].

Arya Samaj (Cato Manor)

The secretary of the Arya Samaj (Cato Manor), [illegible] wishes to thank all members towards the Parcels [illegible] Property Fund from the [illegible] gentlemen:— [illegible] N. Ram £25 from H. [illegible] N. Naidoo and [illegible] Bros., £1 1s. [illegible] Pearl £2 [illegible] £2 2s. [illegible] Ramlagan and [illegible] [illegible] Mr. Reginath, who [illegible] in the area [illegible] N. Ram who has [illegible] statement of £25 [illegible] of all [illegible] are together with [illegible] handed by them will be [illegible] fund with many [illegible] for the information [illegible] rent donations will be [illegible] through the press [illegible] made payable to [illegible] Cato Manor.

Parades For Visitors to Italy

Italy's sport [illegible] in the title of a pamphlet [illegible] which is now being [illegible] throughout Palestine, [illegible] the Italian [illegible] recommended. The pamphlet points out that [illegible] shots "in cold blood" [illegible] has been [illegible] by [illegible] short, the [illegible] friend—will you [illegible] Italy?" It [illegible] people of [illegible] Italy's [illegible] [illegible] [illegible]

Andhra Maha Sabha Of South Africa

A special general meeting of the above Sabha was held in Durban on Sunday, November 21. The President, Mr. V. M. Naidoo, was in the chair supported by the Sabha's patrons, Messrs. R. Naidoo, A. U. Naidoo and Ramasamy Chetty. The chairman, after expounding the facts with regard to the property recently acquired by the Sabha at Leopold Street, appealed to the Andhra community to straight a liberal monetary hand in order to achieve the Sabha's object at an early date. The following gentlemen were unanimously elected as trustees of the above body: Messrs. R. Naidoo, R. Ramasamy Chetty and M. Govindasamy Naidoo (Durban); T. J. Naidoo (Tinley Manor); Bommi Pothia Naidoo (Escombe); V. Appairaju (Portshepstone); and A. R. Naidoo (Malvern).

Ladysmith Hindu Thirukootam

The Ladysmith Hindu Thirukootam Association recently celebrated its 27th anniversary at 113, Forbes Street. The hall was gaily decorated for the occasion. The proceedings opened with prayer. The children recited poems in Tamil. The vice-president, Mr. S. K. Naidoo, spoke of the activities of the institution. Mr. O. S. Govendar gave a brief report of the work of the association. Messrs. R. Singh and S. Chetal, representing Arya Samaj, and Messrs. V. K. Naidoo and D. Vithal, representing the Young Hindu Culture Service, spoke on the good work exhibited by the association. Refreshments were then served. Mr. M. V. Mudaliar, the president, thanked all those who were instrumental in bringing the function to a success.

An Indian Academy At Vienna

The following appears in "Press Service" issued by the Austrian State Tourist Department:—

An Indian academy was recently founded at Vienna which will be of great service in forwarding the intimate cultural co-operation between Austria and India and pave the way for a lively interchange of visiting Austrian and Indian professors and students. The first step in the direction of this co-operation is supposed to have been the Austrian surgeon Prof. Denel's trip to India which this learned scholar is making in company with the authorised representative of the Indian Organisation Committee, the young Indian physician Dr. Gairola. While on his lecture tour, Prof. Denel is commissioned by the Austrian Minister of Education to study, on the spot, the possibility of a co-operation between the two nations. Prominent Indian personages who are studying at Vienna gave the incentive to the founding of the Indian academy

Prohibition A Social Idea

Among the many valuable contributions made to the 21st International Congress Against Alcoholism recently held in Warsaw, Poland, that of Prof. Michal Orzeski of Poland, deserves special mention, observes the *International Record* for October. Dr. Orzeski declared that the abuse of any law was no reason at all for its abandonment. The ultimate aim of the *drys* movement was the entire elimination of alcoholic liquors, and abstinence from them was rightly advanced for the good of the people but sooner or later there must be recourse to the State in dealing with the problem. As a matter of fact the State already had the matter in hand, but did not act logically. The results of alcoholism must be tackled by way of Prohibition of the *manufacture* of alcoholic liquors. It was impossible to think of a single serious argument against Prohibition. Against prohibiting the traffic it was often stated that there was great revenue derived from it. But the Professor said one must remember that revenue had a moral aspect which in this instance needed pointing out. It would be remembered that Judas contracted a negotiation—he received thirty

"WANTED indentors to collect indents for our Attars on commission or salary basis or both, all over South Rhodesia, Nyasaland, P. E. Africa, and Madagascar, jointly or separately."
CHHEDIRAM MOOLCHAND,
Perfumery Kotla No. 32
Kanauj, India.

pieces of silver. This sum was as necessary as liquor money to the State. The economic value of thirty pieces of silver may be little, but in principle where did it differ from State revenue? There is everything to be said for the Prohibition of the liquor traffic. "Prohibition is a social idea," declared the Professor, *par excellence*. The theory that the State cannot enforce Prohibition is not seriously accepted by anyone. The modern State does what it wants to do. It is evident that no illicit manufacture of alcohol can equal the legal production. All reforms mark steps in the evolution of nations and it is a fact that every reform comes a little ahead of popular acceptance. Such is the law of social life. An example of this is universal suffrage. No gradual reduction in the consumption of alcohol will solve this problem—it is too big for that. Because Prohibition is a social idea, it seeks and will continue to seek its realisation. In the end it will be victorious, no matter how successful its opponents may be for the time being. At the moment it does not win political support but it will do so in time. Prohibition will become more and more rightly linked with the destiny of humanity. The life of the family, the public and the State depend on it increasingly as the solution of the alcohol problem.

She Wants To Be A Man

The extraordinary story of a 23-year-old Turkish woman who was brought up as a boy and refuses to regard herself as a girl has been unfolded before an Istanbul court. The woman, whose name, Melek, means "angel," was charged with posing as a man and courting and proposing to a lovely Smyrna heiress who is barely 16. Melek, who is of athletic build and outstandingly good-looking, appeared in court dressed in a well-cut man's tweed suit. It was revealed during the hearing of the case that Melek had been brought up in masculine attire since her earliest childhood. She went through school as a boy and was eventually admitted to the Faculty of Law at the university without her real sex being detected. While at school she played games with the boys and excelled as a centre-forward in football. She even took up boxing. After hearing the evidence, the court decided in Melek's favour. Immediately this was announced there was an outburst by the accused. "I hate the social conventions which force me to wear women's clothes, which do not appeal to me in the slightest," she declared. "I want to be a boy." Before leaving the court Melek replied defiantly: "I will not be a woman; I am a man."

Dannhauser Indian School

The annual prize distribution took place at the Dannhauser Government-aided Indian School on Friday afternoon, December 10. Messrs. O. S. Vawda and Sheik Abdool presented the prizes. The headmaster, Mr. R. Jogmuthan, thanked both the gentlemen for taking a keen interest in the welfare of the school.

Nizamia Muslim Society

The Eid Festival was celebrated recently in Maritzburg. Both Mosques were crowded by visitors from the town and district. Poor Muslim families were catered for by the Nizamia Muslim Society by the distribution of Hampers and cash which the society provided by a vote from its fund. The treasurers of the society acknowledge with thanks the following donations: Lady Steel, £2 2s.; Trotters Jelly Manufacturers, £2 2s.; Natal Cotton and Woollen Mills, £2 2s.; Amod Dayal, £1 10s.; S. A. Patak, £1 10s.; Natal Tanning Extract Co., £1 1s.; Natal S. A. Ltd., £1 1s.; Union Grain and Milling Co., £1 1s.; Dalton, Natal and Veysey, £1 1s.; G. H. O. Peer, £1 1s.; M. D. Amla £1 1s.; Monarch Clothing Manufacturers, 10s. 6d.; Anonymous, 10s. 6d.; Al Ice Cream Factory, 10s. 6d.; Dr. O. Akermann, 10s. 6d.; H. Adam, 10s.; Hoosen Bros., 10s. 6d.; Mrs. Kasilja D. Ally, 7s. 6d., Miss Coyne Smith, 5s.; Mr. A. M. Mayet, £2

"Go Dry" Order In India

Two million Indians will be "going dry" as a result of a total prohibition order which the Congress Cabinet has decided to enforce as an experimental measure in six districts in the United Provinces. A Party meeting has approved the Cabinet's decision, states a Reuter's message from Lucknow, dated December 9.

Indians In Tanganyika Faced With Crisis

Dr. Ram Manohar Lohia, Secretary of the Foreign Department of the All-India Congress Committee, has issued the following statement to the Press:—Even while the brave resistance of the Zanzibar Indians against the British clove monopoly is still continuing, Tanganyika Indians are faced with a similar but more drastic measure. The Tanganyika Government has proposed "an Ordinance to make provision for the encouragement and control of Native agriculture and industry and the marketing of the produce thereof." Any product of agriculture, horticulture or animal husbandry may be declared a regulated product and the Government will then set up a Native Produce Board to control its production and marketing. The Board may give direction as to the method of production, grading and packing and these shall be binding on all the producers. The Board may may also assume a sole monopoly of purchase. It is obvious that the scope of this proposed measure extends over the entire economic life of Tanganyika. Producers may be effectively controlled and traders completely wiped out of existence. There are over 20,000 Indians in Tanganyika and almost the entire trade of the country is in their hands. Among these are merchants, store keepers, government servants, photographers, typists, electricians, metal-workers and people belonging to a host of other professions. With the passage of this Ordinance, their existence will be endangered. Some will have to slave under the Board and yet others lose their living and their place taken up by British clerks. Indian opposition to this measure is very still and the Tanganyika African Welfare Association has also declared its opposition to it.

Essential Requisites For Legal Profession

Success in law was the subject of a lecture delivered by Sir C. P. Ramaswami Iyer at a meeting of the Madras Law College Tamilmud Association. Sir Vepa Ramesam, ex-Judge of the Madras High Court, presided. Sir C. P. Ramaswami said that Lord Russel had laid down four essential requisites for a lawyer who wanted to succeed in his profession. The first was love of profession for its own sake. Sir C. P. Ramaswami added that this was but half truth and observed that there were several branches of knowledge with which a lawyer should be acquainted. The second trait, which Lord Russel emphasized was physical health. No lawyer could succeed unless he was patient as an ass and strong as an ox. The third point was communicative and not rhetoric or declamation. The last was ability to wait for success. In addition to this Sir C. P. Ramaswami said that a lawyer must have self-possession and power to keep out temper. A large number of cases were lost through bad temper.

The Sporting World

Colonial Cricket XI To Play Indians

THE following will represent the Natal Colonial Cricket Union against an Indian side at Currie's Fountain (Durban), on Saturday and Sunday: H. Hayden (Captain), D. Venter, J. de Vries, J. Davis, A. Lazarus, H. Fatnar, E. J. Yon, J. Meintjes, C. Ryan, E. Montgomery and P. Williams.

Cricket Tour By Cape Indians

The Vineyards Indian Cricket Club, of Capetown, will visit Durban shortly after Christmas and engage in several matches at Albert Park. The tour has been arranged by the Young Moslems Cricket Club, of Durban, this being the first occasion on which such an enterprise has been sponsored by a private club. The Vineyards XI will play against the Young Moslems on December 26 and 27, v. the Kohinoor Cricket Club (Johannesburg) on December 28, v. Sastri College on December 30, v. a Durban Cricket Union XI on January 1, and finally against the Young Moslems in a second match on January 2. All games will be played at Albert Park.

Jawahar C.C. vs. Moonlighters C.C.

A cricket match was played on Sunday, December 5, between the above clubs at the Natal Sprait ground, Johannesburg. The Jawahar's captain, Parbhoo Patel, on winning the toss, decided to take the first knock. Their opening batsman being the captain and vice-captain started confidently, and the first wicket fell after the score of 53. The captain, who was still at the wicket, knocked up 58 runs of which twelve were fours in the total of 203, which was only for the loss of 5 wickets. Another batsman who was in form, was Vallabh Patidar, who knocked up 58 runs, which included seven fours and two sixes, the sixes were hit right out of the ground. Both the leading scorers played faultless games. The Moonlighters put up a good performance and replied with 155, of which, A. T. Pathuhy scored a neatly 38 and Bob Pawaday scored 33, for the loss of 6 wickets. The game had to be stopped at this stage owing to rain. The match thus ending in a draw.

By "Rambler"

Aryan Cricket Club (Port Elizabeth)

The above Cricket Club met the Orient Cricket Club recently, for a cup match. Orient had the batting first and were able to reach the score of 60 runs, of which D. Reddy 16 and Padayachey 15 runs. N. Umley capturing 5 wickets for 23 and S. Naran 2 for 14 runs. Aryan scored 98 runs in their first innings: N. Umley scored 30 including 5 fours, S. Naran scored 20 and T. Ramedu 17 runs. Padayachey capturing 5 wickets for 18 and D. Reddy 4 for 15 runs. Orient scored 85 runs for 7 wickets in their second innings. Owing to insufficient time, the Aryans were not able to play their second innings. The Aryans thus won the match by 38 runs in their first innings.

Sports Day At Tongaat

The fifth and final five-a-side football tournament for the Rikhiram' Trophy was held at the Tongaat Sports Ground on Sunday, Dec. 12. For the past four seasons this Trophy was competed for as a floating one; but this year it was played for, to be won out-right. A fairly large number of teams participated in the tournament and the winners were Naidoo's Five of Verulam, who have had the honour of retaining the Trophy for the third successive season. The organising officials wish to thank all supporters for their kind assistance in bringing the sports to a success. They likewise wish to express their deep sense of gratitude to Sergeant Beesly and his staff for their protection over the day's function.

Whiskers Blake Beats Joe Gotch

One of the biggest crowds ever to watch a wrestling match in East London went to the recreation ground on last Saturday night to see Whiskers Blake and Joe Gotch. Gotch was disqualified in the fifth round for strangling Blake. In the third round Gotch secured the only fall of the contest. The match was a rough-house from the start; but Blake demonstrated several very clever holds and was far more popular with the crowd than his opponent.

THE PEOPLE OF THE WORLD WEAR

ROAMER Watches

ROAMER Watches

ALWAYS ON TIME

Fully Jewelled In 15 & 17 Jewels

In Latest Design & Shape

With Roll Gold or Solid Gold or Crome

10 YEARS GUARANTEED

રોમર ઘડીયાળો

બરોબર સમય પુરો પાડે

આ ઘડીયાળો દરેક સાચવવાને માટે પ્રખ્યાત છે અને તેથી દુનીયામાં બધે વપરાય છે.

તમે તમારા માટે ઓર્ડર કરો અને વાપરી જુઓ.
દરેક જાતના બેરેસ્ટ રોપ અને ડીઝાઇનમાં બની શકશે.
દસ વરસની ગેરન્ટી સાથે રપ અને ૧૦ એકસ્ટ્રા વધારા.
રોલ્ડ ગોલ્ડ સેમલ ગોલ્ડ સેમલ ક્રોમીયમના ભેદ સાથે.

Sole Distributors:

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

IN your spare time write to-day. Now, in your own time, you do not GO to your duties, the Bennett College BRING To You.

Does anything that a live expert teacher can show up on a blackboard that we cannot show on a sheet of paper. The lesson on a blackboard will be cleared out. All our lessons are PERMANENT. A class-room teacher cannot give you a private world of encouragement, but a Correspondence College realises achievement and work deserves it. On the other hand, he can't help you personally, point out your mistakes PRIVATELY. Distance makes no difference.

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION.

It costs nothing to inquire about the many courses conducted by us.

WRITE TO-DAY. There is a chance.

THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).

Mr. C. L. Peter, J. Cert. Sc.A., A.I.H.A (S.A.), A.I.T. (Eng.), is in charge of this section

232, Grey Street, Durban. 1c55

DIWALI SPECIAL NUMBER OF "INDIAN OPINION"

Profusely illustrated and full of interesting reading matter for young and old

PRICE 1s.

Obtainable in Durban at the following places:

PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOM, Grey Street;
SINGH'S CAFE, Grey Street;
SUNBRAND TOBACCO WORKS, Grey Street,
NARANJI VALLERIE'S TEA ROOM, Brook Street;
K. R. PILLAY, Alice Street;

And From: *Manager, "Indian Opinion" Phoenix, Natal.*

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,"

Phoenix, Natal.

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 8 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
58, Wicks Street And 60, Wicks Street
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Moss Street And 68, Wicks Street,
VERULAM.

Cable & and Tel. Add.
"Advasmind"
Phone 24008
" 33818 Res
Durban
Phone 45, Verulam

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

Benares Sarries with Bord ed and Plain Centres, Buddar Benares Sarries in Several Shades
Price from 60/- 85/- 105/- & up to £20.
The Latest from Benares City.
Embroidered Sarries 25/-, 35/- & up.
Printed Various lines of Sarries from 12/6, 17/- & upwards.
Embroidered Crepe-de-chene from 3/6 yd. 42 in. & 45 in. width.
Latest Design Sarrie Cloth 44 in width. from 1/6 yd. 1/9, 2/- & up.
Georette Sarries Latest Arrivals price from 25/-, 30/-, 45/- & up.
Latest Blouses To Match Sarries price from 11/6, 17/6 & upwards.
Zari Work Silk Sarries In All Shades from 55/- 95/-, 125/- & upwards.

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Jardines, Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums Tablas, Gramophones, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Gramo from £15, £45, £35, £15 & up
Marble Taj Mahals from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચો:
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૬૮ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની બોનારવાળી અને સાદી, તજજ જાતજાતની જુદીજુદી
સાડીઓ રૂા. ૬૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી માંડી પા. ૨૫ સુધીની.
બનારસથી ક્રમબદ્ધ આવલી છે.
કલમ કામની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર.
જાતજાતની ભાતપાળી સાડીઓ
રૂા. ૧૨-૬ અને રૂા. ૧૭-૬ થી ઉપર.
કલમનું ક્રેપ-દી-શીન રૂા. ૩-૬ નું વાર ૪૨ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળા.
સાડીનં બોર્ડરવાળું જોડાકું, ૮૪ ઇંચ પહોળી વારની, રૂા. ૧-૬,
રૂા. ૧-૮, રૂા. ૨-૦ અને તેથી ઉપર
ક્રમબદ્ધ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૫,
રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને મેચ થનારાં બ્લાઉઝ રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૭-૬ અને
તેથી ઉપર.
દરેક રંગની જરી કામની રેડીમેડ સાડીઓ રૂા. ૫૫, રૂા. ૭૫,
રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
હારમોનીયમ, તબલા માર્મોફોન, રેકર્ડો અને બીજા વાજાંઓ
ઓછામાં ઓછા ભાવે.
દરેક બનાવનું ગેરંટીવાળું. ગ્રામોફોન પટારોલા ઇક્વિપમેન્ટ આવે.
મીડવેસ્ટ રેડીયો અને રેડીયો ગ્રામ્સ
ભાવ: પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર
ફોલ્ડીંગના પ્રેઝન્ટને લાયક ગ્રામોફોનના જુદા જુદા ભાવ.
ભાવ. રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૭-૬, રૂા. ૨૭-૬, રૂા. ૪૫.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
મને સોંપવામાં આવ્યું.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૭ ડીસેમ્બર ૧૯૩૭ અંક—૫૧.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૨૭ ડીસેમ્બર ૧૯૩૭.

આફ્રિકાને ગોરૂં બનાવવાની નીતી

થોડાં અઠવાડીયાં પર અગ્રે રેવરન્ડ એન્ડ્રુઝનો એક લેખ પ્રસિદ્ધ કરી ગયા હતા જેમાં વધુંલેદ દક્ષિણ આફ્રિકાથી છેક પુર્વ આફ્રિકા સુધી કેવો ફેલાઈ ગયો છે અને આખા આફ્રિકા ખંડ માં મૂળ ઘાલતો જાય છે તેનું વર્ણન કરવામાં આવ્યું હતું. આ દેશમાં તે કેટલો વધતો જાય છે તે આપણા રોજીંદા જીવન વ્યવહાર દરમીયાન અનુભવીએ છીએ. કેનીયા અને ટાંગાનીકામાં તે કેટલો વધતો જાય છે તે તાજા દાખલાઓ પરથી જોઇ શકાય છે. કેનીયા માં હમણાજ એક ફાર્મ ડીંડીને વેચવાની થએલી સુચનાને કેનીયા ડીસ્ટ્રીક્ટ કાઉંસીલ તરફથી ચાર વિરૂદ્ધ સાત મતે રદ કરવા માં આવી હતી. એ ફાર્મનો માલીક ખરે તે ડીંડીને વેચવા રાજી હતો, અને કેનીયાની સરકાર પણ વેચાણ થાય તેમાં સંમત હતી. ડીસ્ટ્રીક્ટ કાઉંસીલના એક મેમ્બરે પોતાના સાથીઓને કહ્યું કે ફાર્મ નકામું પડી રહે તેના કરતાં એક ડીંડી તરફથી તેનો ઉપયોગ થાય તેમાં પ્રજાનું સામાન્ય હિત સમાયેલું છે અને હાઈલેન્ડઝમાં આ એક દેખીતી રીતે નકામા ફાર્મના સંબંધમાં બીડમાંહેના કુતરાની નીતી અખત્યાર કરવાથી ઉલિયકા ઉલ્લા પાઠકની ગોરાની ખાણપણને સહાયતા મળતાને બદલે મુકસાન પહોંચશે એમ સમજાવવામાં આવ્યું હતું. પરંતુ તેના મતની તેના સાથીઓને કશી અસર નહિ થઇ. આવી મનોદશાની આ દેશમાં પણ અછત નથી. 'હીંદુસ્તાન ટાઇમ્સ' યોગ્યજ કહે છે, કે કેનીયાની કુલ વસ્તી જ્યારે ત્રીસ લાખની છે અને અરબી ઉપર જમીન નિકાલ રોગ ફાલુ પાડનારી ટરોટસે માખીના ઉપદ્રવને લીધે મનુષ્યના વસવાટને માટે નકામી પડેલી છે ત્યારે એ કોલોનીની ધારામાં સારી જમીનમાંના ૧૬૦૦૦ ચોરસ માઈલ જેટલી જમીન ત્યાંના ૧૮૦૦૦ ગોરા વસ્તીઓને માટે અનામત રાખવી એ ડેણીતી દીલેજ મુખોઇ બારેલું છે. કેનીયાની ડીંડી વસ્તી ૩૦,૦૦૦ ઉપર છે અને કેટલાક ડીંડી ના ગોરાના જેટલાજ ઉચ્ચ ધોરણે જીવન ગાળનારા છે. આ બાબતમાં 'મેન્ચેસ્ટર ગાર્ડીઅન' લખે છે કે આ પ્રમાણે જમીન નકામી પડી રહેવા દેવી એ આર્થીક દ્રષ્ટિએ અતિ મુર્ખતાજ ગણાય, કેમકે કોઇ પણ ગોરાથી તેને ખેડીને લાભ ઉઠાવી શકાય તેમ નથી. વળી એમ કહેવું કે કોઈ પણ ડીંડીથી. તેનું સુધારાનું ધોરણ ગમે તેવું ઉચ્ચ હોય તો પણ, કેનીયાના હાઇલેન્ડઝમાં કદી પણ જમીનની માલીકી ધરાવી શકાયજ નહિ એ અસહ્ય વર્ણ ઠવેગ ગણાય.

પરંતુ કેનીયાના અગ્રેડ ગોરા વસ્તીઓ કે જેમણે યુનીયનના ગોરાઓના જેટલો જ ડીંડીઓને નાબુદ કરી નાખવાનો દ્રઢ નિશ્ચય કરેલો છે તેઓને આ સદુપદેશની બીલકુલ અસર થવાની હતી.

ટાંગાનીકા, જે એક બ્રીટીશના મેન્ડેટ વાળો પ્રદેશ છે કે જ્યાં ડીંડીઓ અત્યાર અગાઉ સુખચેનથી વસી રહ્યા હતા તેને કેનીયાના ડીંડીઓ તેઓપરની દમનનીતી અસહ્ય થઈ પડે ત્યારે આશ્રય લેવાના એક સુરક્ષિત સ્થાન તરીકે ગણાતા હતા. પરંતુ હવે એ પ્રદેશમાં પણ વર્ણ ઠવેગનો ચેપ પ્રસરી ગયો છે. કેનીયાના જેવોજ વ્યાપારને લગતો કાયદો ત્યાં પણ ઘડાઈ રહ્યો છે કે જે ઝાંઝીબારના લવીંગના વ્યાપારના જેવોજ છે.

આ પ્રમાણે કેનીયા, ટાંગાનીકા અને ઝાંઝીબાર ઉપર એકજ હથોડાનો માર પડી રહ્યો છે અને ધીમે ધીમે યુનીયન માં વસતા પોતાના દેશબંધુઓની હારમાં મુકાતા જાય છે.

યુનીયનના પ્રધાનમંડળના એક સભ્યે જાહેરમાં એવું નિવેદન કર્યું હતું કે ગોરાં આફ્રિકાની નીતી તે દક્ષિણ આફ્રિકાથી લઇને આફ્રિકાના સમસ્ત દેશોપર ફેલાઇ ગયેલી જોવા ઈચ્છે છે. એ વસ્તુ આજે વધારેને વધારે પ્રમાણમાં સિદ્ધ થતી જાય છે, ત્યારે ડીંડીની સરકાર માત્ર ગોરાનો વિરોધ દશોવવા ઉપરાંત કશુજ કરવાને પોતાની અશક્તતા દર્શાવી રહી છે. વળી જ્યારે સમસ્ત આફ્રિકાને ગોરાનો દેશ બનાવી દેવાની ચળવળ કરનારા ગોરા ચળવળીયા ઓ પોતાનો અવાજ રજુઆપી અને તેનું વજન પાડી રહ્યા છે ત્યારે આફ્રિકામાં વસતા ડીંડીઓ તેની વિરૂદ્ધમાં કેટલુંક કરી રહ્યા છે? ઝાંઝીબારમાં ગોડાક ધણો વિરોધ બતાવી રહ્યા છે. પરંતુ કેનીયા અને યુગાંડામાં કશું થયું અથવા થતું હોય તેવું સાંભળવામાં આવતું નથી અને યુનીયનમાં તો અમે ખાત્રીથીજ કહી શકીએ છીએ કે ડીંડીઓ ઘોર નિદ્રામાં પડેલા છે. આ સંજોગોમાં તેઓની દશા જે કંઈ પણ થાય તે તેઓની લાયકાત મુજબની થઈ છે એમજ માની લેવું રહ્યું.

મી. આઈ. સ્ટીમરો

ઉપદ્રવના વખતમાં ફેરફાર

સ્ટીમર કરજન જે ગયા બુધવારે ડરબન આવેલી છે તે ડરબનથી સોમવારે નહિ, પણ રવીવારે બપોરે ૧ વાગે ઉપડી જશે એમ જાણવામાં આવ્યું છે. આમ સ્ટીમરો એજ વખતે ઉપડશે. ડરબને રોકડ્સના કેનાડીઅનોએ રવીવારે ૧૦ વાગે આવે પહેલા જગેના ઉતારુઓએ ૧૧ વાગે સ્ટીમરપર આવી જવું પડશે. બહારથી આવેલા ઉતારુઓને સ્ટીમરપર ચઢવા માટે ૧૧ વાગે પણ ટીકટ બની શકશે એ પ્રમાણે ડરબનથી સ્ટીમર વહેલી ઉપડશે તેમ મોરેનઝો મારકિયસ પણ મંગળવારે સવારે પોર્ટએલીઝાબેથને બદલે સોમવારે ૧૨ વાગે પોર્ટએલીઝાબેથ અને સોમવારની સાંજે આપણા બંદરમાં સવારે પહેલી ઉપડી જશે.

હિંદી ચિત્રો નિકાસોમાં કેવું સ્થિતિ છે?

શ્રી ટોરંગાના જે. રોન શાહે પ્રસિદ્ધ કરેલી અને ટ્રાંસવાલના કેળાવણી ખાતાની પુસ્તકોની પસંદગી કરનાર સમીતિએ ટ્રાંસવાલની સરકારી દીક્ષાળામાં ઉપયોગમાં લેવા માટે મંજુર કરેલી "બંગ સાહિત્ય આદિકા ઇન્ટરમીડિયેટ રીડર" ની ૭૬ પોપડીમાંના એક પાઠ તરફે આપણું ધ્યાન ખેંચવામાં આવ્યું છે. તે જેમાં હીંદીને "કુલી" જેવા લાયુ પાડવામાં આવી છે અને યુરોપિયન એક અધમ પાત્રમાં માનવમાત્રની જેનો તેને આલંબાવવામાં આવ્યો છે. એ પાઠ માં એક ઘોડાની વાતો કરવામાં આવી છે કેટલીક નીશાળોમાંઓ રહેતે આપણા જોવામાં છે તેવામાં એક કાઠીયાવર યુવક ગોરીસો ઘોડા ખરીદવા તેઓની નજરે પડે છે. તેને જોઇ તેઓના આંતરડી કકળી ઉઠે છે અને તેના હીંદી માલીક કે જેને એક લીંબુ ચૂસીને પેદા દીધેલ હોય તે કરતા તે ઘોડાની વધારે કીંમત નથીજ તેની પરીપા તે ખરીદી લેવાનું ઠરાવે છે. પછી એ ઘોડાને નાગ શું આપવું તેના બે છોકરાઓ વચ્ચે કરે છે અને એક છોકરો બોલી ઉઠે છે કે "ઘોડા પાતળા હીંદી પાસેથી ખરીદેલો છે એટલે આપણે તેને "કુલી" નામ આપીએ."

ઉક્ત પુસ્તકના કર્તાની બુદ્ધિને મારે અમને દયા ઉપજે છે, પરંતુ તે તેનાજ ખીરણે તેની આવી અજ્ઞતીને આભારે આંક કાઢવો પડે તો તો અરેજ અનહદ દયાજનક ગણાય. આ બાબતમાં પુસ્તકના કર્તાના કરતા પુસ્તકની પસંદગી કરનાર સમીતી, કેળવણી ખાતું અને નીશાળોના માં શીક્ષકવર્ગ શીક્ષકોનો અમે વિશેષ દોષ જોઇએ છીએ, કે જેઓનામાં વધારે સમજની આશા રખાયી જોઇએ. વિદ્યાર્થીઓને શાળામાં વપરાયાં આવતા દરેક પાઠમાં કંઇક બોધ તો હોવોજ જોઇએ અને આ પાઠમાંથી કંઇ પણ બોધ લઇ શકાતો હોય તો તે એટલોજ કે હીંદી એક પાતળા પ્રાણી છે અને તે કુલી તરીકે ઓળખાય છે. આવીકાનરોને, સંસ્કૃતિ વીશેની તેમ ની સમજણ અનુસારે તેઓના બાળકોનું ચારિત્ર બાંધવાની આ રીત કદાચ પોતા સમજી હશે. અમારે કહેવું પડશે કે અમને તો તે બોધ્ય નથીજ લાગતી. સમસ્ત હીંદી પ્રજા ના આ પ્રસંગે આપણને પ્રત્યુત્તર આપે સામો કાઢવ બાકીને આપવા નથી પ્રજાના પરંતુ ફેળવણી ખાતાનું માનપુર્વક ધ્યાન ખેંચી એ છીએ કે તેણે ઉક્ત પુસ્તકમાંનો હીંદીઓનું અપમાન કરનારો આ પાઠ કાઢી નાખવાના પહલાં પગલાં લેવા જોઇએ.

ઉપવાસ અને પ્રચારકોને જેલના નવા કાયદા

ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કનસીલીએશન બોર્ડ અને જેલ એક્ટ જે ગમ પાર્લામેન્ટની બેઠકમાં પસાર થયા હતા તે ગઇ તા. ૧ લી ઓગષ્ટથી અમલમા મુકાયા છે. તેને લગતા ધારાઓ પણ એપ્રેટમાં પ્રસિદ્ધ થયા છે. આ કાયદાનો અમલ ૧૭૬ દેહ મુદ્દાઓનો લાગુ પડશે કે જેના ૬૦૩૦૦ જેટલા કેદખરો છે, અને ૭૨ માલીકોની હરેયાઓને લાગુ પડશે કે જેના ૪૫૦૦ મેમ્બરો છે. માલીકો તેમજ મજુરોને લાગુ પડનારા અધિકારોના કાયદાને તે પણજ સુધ્ધ બનાવનારા છે. ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કનસીલીએશન બોર્ડની રૂએ તે માલીકો પોતા ના નોકરોને ઓછા પગાર આપવા બદલ તેમજ થયુ વધારે કામ પાસેથી કરી તેઓને કેદખરોમાંથી બાતલ કરી દઇ શકશે. જ્યા સુધિમાં તેઓને કાયદેસર આવતા ભત્તા જવાને બોર્ડ ગીરફ્ત રહી કરી આપવાની તક પણ મળી નહિ રહે. બીજી બોર્ડ કમનથી નોકરો પાસે બોર પર ટાકમ ભાગ કરાવવાનું સમોહિત, નીયમન આવતા પ્રતિબંધિત કરવાની પ્રવૃત્તિને સત્તા આપવામાં આવી છે જેમા અઢારહીગાના અમુક કલાકો ઉપરાંત નોકરો પાસેથી કામ લેવાનું પ્રતિબંધિત કરી શકાશે નવા કાયદાના ભંગને માટે કોર્ટ તરફથી સખ્ત સજાઓ ઠરાવવામાં આવી છે હીંદીઓએ આ કાયદાથી ખાસજ ચેતતા રહેવાનું છે કેમકે બજારમાં કેટલે કાયદાઓને વીશે થઇ રહ્યું છે તેમ આ કાયદા હીંદીઓને લાગુ પાડવાની સત્તાધીશો તરફથી ખાસ કાળજી રાખવા આ આપણા સંભવ છે.

હિંદુ વિધવા યુવતિ રૂક્ષ્મણના કેસ-પ્રીવી કાઉન્સીલે અપીલની સુનવણી નામંજુર કરી

લંડનથી ફરતા જણાવે છે કે એક બાપા નામની નાદારની મહાલી બોરત, કે જેના લગ્ન પોતાના મામાની સાથે થયાં હતાં, તે લગ્ન સંબંધી નીમિત્ત નીયમોની વાકેફ હોવાના કારણે ખોટા કરાવવાને તેણે પુનાયતની કોર્ટોમાં કરેલી અપીલ નીષ્ફળ ગએલી હોવાથી પ્રીવી કાઉન્સીલને અપીલની સુનવણી માટે પીટીશન કર્યું હતું જે પ્રીવી કાઉન્સીલે નામંજુર કર્યું છે બાપા ૫૦ આયરેની રોડ, બેલ્લાર્ડપીયરમાં રહે છે. તેના ૧૯૨૨ માં હીંદુ ધર્મના રિવાજ મુજબ તેની માના બાપ પેરમાલની સાથે લગ્ન થયાં. હતાં. તે વખતે તેની ૧૨ વર્ષની વય હતી અને બન્ને પક્ષો પોતપોતાની પરીસ્થીતિ સમપક્ષ સમજતા હતા. ૧૯૨૫ ના ડીસેમ્બરની તા. ૨૧ મીએ બાપાને એક બાળક થયું અને તે વર્ષના મેમાં તેના લગ્ન કાયદેસર રેજીસ્ટર થયાં હતા. પ્રોટેકટર અને તેના અન્ય અમલદારો તેઓના લગ્નોના સમાચાર વિશે જાણતા હતા. બાર બાદ બાપા પેરમાલ સાથે સુખી નહિ હતી. કહેવાય છે કે તેના પતીએ તાજીને ચરબાથી મારી મુકી હતી. ૧૯ વર્ષ બાદ તેણીએ ઉપર જણાવેલા કારણોસર તેના લગ્ન બોટા ઠરાવવાની માગણી કરી પરંતુ નાદારની સ્થીતિ માં જસ્ટીસ મરપુસે ૧૯૩૬ ના સપ્ટેમ્બરમાં પેરૂમાલના પક્ષમાં બધાં સાથે ચુકાદો આપ્યો હતો. કારણમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે બાપા કોર્ટને એવું સંતોષકારક રીતે બતાવી શકી નહિ હતી કે તેણીનો કે તેના પતીનો ધર્મ એવો રૂઢ કરવાની રૂઢના કરતો હતો અને બાદ એ બાબતને ઓમ્નીપ્રેઝન્ટીસ અપીલ કોર્ટ સમક્ષ રજુ કરવામા આવી હતી જ્યાં ૧૯૩૭ ના માર્ચમાં અપીલ ફીસ પાસ થઇ હતી અને નાદારની સુપ્રીમ કોર્ટનો ચુકાદો નામંજુર કરવામાં આવ્યો હતો.

જાપાનની ચાલતી જતી યુદ્ધની ધમાલ

જાપાનનું ચીન સામેનું યુદ્ધ વધારેને વધારે ભયંકર બનતું જાય છે. નેન્કીંગ ઉપરના ૧૩ દીવસોના સામટા બોમ્બમારે ઘણાંએ નર કર્યું. જાપાનના વડા પ્રધાને તા ૧૬ મી ના રોજ કરેલાં ભાષણના પુરાંનો આપણે આપ્યા છે, જેનો સારે જાપાનની પ્રજાએ ચાલતી લડતમાં પોતાની પ્રવૃત્તિઓને વેગ આપવો કરવો પડશે. સાથે સાથે અમેરીકાનો ગનબોટ "પેનો" ને જાપાનના બોમ્બરોએ મારફાડી નાંખ્યા પુખ્તા દીલી અને માંડીશ ગન બારો "પ્રીંસ્ટન" અને "રેલ્ફેન્ગ" પર પણ ધમાલ ફિકરણી બાબો બોમ્બના ફેંક્યા હોવાથી ખીટન અને અમેરીકામાં બળાબળાટ થઇ રહ્યો છે. જો કે જાપાન તરફથી આ બનાવ માટે દીલગીરીભરનાનો પસાદ પણ રજી છે છતાં બ્રીટન અને અમેરીકાએ બાકી ઉપરાંત પુરેપુરી નુકશાની, બેમે કસુરદારોઓને પકડતી સજા અને બાંધિબાગાં તદ્દન બંધ અને તેને માટે પુરતી બાંહેધરીની માગણી કરેલી છે. એટલું બની રહે તો બેશકીપી કોઇનેય યુદ્ધે ચડવાનો વિચાર નથી જાપાનો કેવો બદમાશ ગોર છે અને બ્રીટીશ સૌંદ કેવો શાંત બની ગયો છે એ આ ઉપરથી જોઇ શકાય છે.

બીજી યુરોપમાં એક અગત્યનો બનાવ એ બન્યો છે કે ઇટાલીએ સીગ ઓફ નેશન્સમાંથી રાજીનામું આપી દીધેલું છે અને જર્મનીએ બોલે કરી પણ લીગમાં નહિ રહેવાય એવું જાહેર કર્યું છે.

ફીજીના હિંદીઓ

ફીજીની ધારાસભામાંથી હીંદી સભ્યો ને કાઢી મુકવામાં આવ્યા હતા તેનાં સંબંધમાં હિંદુસ્તાનમાં ચળો મચી હતી અને હિંદ સરકારનું ધ્યાન ખેંચવામાં આવ્યું હતું. હીંદ સરકારની રજુઆત થી હવે સમાધાન થઇ ગયું છે એવા ખબર છેલ્લા હીંદના વર્તમાનપત્રોમાં પ્રસિદ્ધ થયા છે.

નેટીવ પ્રોટેક્ટોરેટો યુનીયનને સોંપવામાં આવે તો શું થાય?

એ પ્રશ્નપર એક નેટીવ મત

બે સુધાનાલેન્ડ પાસેરે નેટીવ પ્રોટેક્ટોરેટો જેની ઉપર હાલ બ્રીટીશ સરકારનો સીધો અંકુશ છે અને જ્યાં નેટીવો યુનીયનના કરતાં પણ્જ વધારે સ્વતંત્રતા ભોગવી રહે છે તે યુનીયનની સાથે ભેળી દેવાની બાબતમાં યુનીયનના રાજકર્તાઓ વર્ષોથી કરી રહ્યા છે. પ્રત્યેક વખત બ્રીટીશ સરકારે ના પાડેલ પણ દર એવો જવાબ આપી દીધેલો છે અને ગઇ ગાંધી પરિષદ વખતે યુનીયનના વડા પ્રધાન જનરલ સ્મટ્સેએ ફરી પાછો એ પ્રશ્ન ઉઠાવતાં બ્રીટીશ સરકાર તરફથી ના પાડવામાં આવી હતી અને એ કારણે યુનીયનમાં ભારે ખળભળાટ મચી રહ્યો હતો હાલની બ્રીટીશ સરકારની કંગાલ દશામાં એ પ્રશ્નપર ફરી ભાર દેવાયો છે અને એ પ્રોટેક્ટોરેટો યુનીયનને સોંપવાની વાતો કરી રહ્યા છે એમાં પ્રસંગે એ બાબતમાં યુનીયનના એક પ્રતિષ્ઠિત નેટીવ સજ્જન પ્રોફેસર જબ્બાલુ શું કહે છે એ જાણવું રસપ્રદ છે જ્યા સોમવાર તા. ૬ ઠારે જોહાનિસબર્ગની રોટે સ્કનમાં મળેલી ગોલ્ફ આફ્રિકા કનવેનશનમાં પ્રમુખસ્થાનેથી ભાષણ કરતા પ્રોફેસર ટી. ડી. ટી. જબ્બાલુએ જણાવ્યું હતું કે:

"જ્યાં પ્રોટેક્ટોરેટો યુનીયનને સોંપી દેવામાં આવે તો નેટીવ વાંધો ઉઠાવે અને તેઓની રક્ષણ સ્વાભાવીક રીતે બ્રાડકસરી રીતે રાજ્ય ચલાવવાના પોતાની હાલની સ્વતંત્રતા ગુમાવી દેવી. જે જમીનપર તેઓ વસે છે તેની માલીકી ધરાવવાના હક્ક ગુમાવી દેવી, અથવા તો ગુલામગીર નેટીવ કન્ડક્ટ ઓર્ડીનન્સ નીચે મુકાઇ જવું. ઠાંસવાડાના પાસને બગલા ગુલામ

ગાર કાયદાઓને આનુસરવાની ફરજ પડશે. નેટીવોની નોકરીના કન્ટ્રાક્ટોને લગતા જુલમી કાયદાને અનુસરવું પડશે અને બીજા અનેક અનીષ્ટ અને અપમાનભરેલા ઓર્ડીનન્સોને અનુસરવું પડશે કે જેને લીધે ઉપલાંક કરવું જ અશક્ય નથી.

પ્રોટેક્ટોરેટોમાં રહેલા નેટીવો જો આ બધું જોવાશે તો પોતાની સ્વતંત્રતા ગુમાવી દેશે અને તેઓને અપાર નુકસાન થશે. અમારી દશા તો અત્યંત બુરી છે જ પરંતુ પ્રોટેક્ટોરેટોમાં વસતા અમારા ભાઇઓ અને બેનોને તેઓની અનીચ્છાએ એ દશામાં ધસડાયેલા અમે જોવા નથી ઇચ્છતા."

પ્રોફેસર જબ્બાલુએ વધુમાં જણાવ્યું કે આજે યુનીયનમાં ૬૦,૦૦,૦૦૦ નેટીવો છે કે જેમને માટે પુરતી સગવડો કરવામાં નથી આવી તો પછી એ સંખ્યામાં બીજા ૧૨૦૦૦૦૦ નેટીવોનો ઉમેરો કરવો એ શું ડહાપણભરેલું ગણાશે ખરું?

પ્રોટેક્ટોરેટોને યુનીયન સાથે જોડી દેવાનો આગ્રહ ત્યાના વતનીઓની સુખાકારી ખાતરની ચિંતાથી પ્રેરાયેલો છે કે પછી યુનીયનમાં વધી જવેલાં મનુષ્યબળની ખોટ પુરી પાડવાની ઇચ્છાથી પ્રેરાયેલો છે?

યુનીયનની રાજ્યસત્તા ૨૭ વર્ષ થયા અમલમા આવી છે, અને અત્યારે નેટીવોનું પ્રમાણ યુનીયનમાં એટલું બધું વધી ગયું છે કે બાકીમાં મજુરી કરવાને એકત્ર કરવામા આવેલા નેટીવોમાંથી પ૯ ટકા ઉપરાંતને ડાકતરી તપાસ થતાં મજુરીને માટે નાલાયક ઠરાવવામા આવેલા હોવાનું અકસ્માતમાં આવેલું છે અરજ આ સવાલનો ખલાજ નવીજ દશા કરવાને વધારે મજુરોને દાખલ કરવામાં નથી રહી પરંતુ આપણી પાસે છે તેજ સાધનોની વધારે સંભાળ લેવામાં અને તેનો વીકાસ કરવામાં રહેલો છે.

યુનીયનના કેટલાક રથળોમાં એવું અજાયુન રીતે જણાવાય છે કે યુનીયનની વસાહતી નેટીવ વસતીને માટે પ્રોટેક્ટોરેટોમાં જગ્યા શોધવી જોઇએ. આથી પ્રોટેક્ટોરેટોને સ્વાભાવીક રીતેજ એમ લાગ્યા વીના ન રહે કે યુનીયનને તેના વતની ઓની આર્થીક સ્થિતી સુધારવાના કરતા તેઓની જમીન પચાવવાની વધારે ચીંતા થઇ રહી છે.

યુનીયન સરકારની રાજનીતી વીરૂધ્ધ આપણી અર્ધગુલામી દશાની પાછળ મુળકારણો શું રહેલાં છે એ આપણે શોધવાની જરૂર છે. યાદ રાખજો કે યુનીયન હજુ ઇગ્લાંડથી સ્વતંત્ર છે. આપણને તે ગમે તેમ કરી શકશે અને ઇગ્લાંડને તેને કશો જવાબ દેવો નહિ પડે. આપણી પાસેથી મતાધીકાર છીનવી લેવાને તેને સંપુર્ણ સત્તા છે, અને તેણે તેમ કર્યું છે. વળી આપણી જમીન હક્ક લેવાની, જમીનની માલીકી ધરાવવાનો હક લઇ લેવાની અને પાસના કાયદાથી આપણને કામમને માટે ગાર્ડન કોલની દશામાં રાખવાની સત્તા છે

ઇગ્લાંડે આ આશીર્વાદ ક્યારે આપી દેવા એમ માની લીધું છે કે તેનો કિંમતોમાં ભારે ઘટાડાની ચાલનાથી કરવામાં આવશે. પરંતુ સ્થાનીક રાજદ્વારીઓની તેના કરતા ચઢીયાતી આશાઓથી તેણે દેખાતા રીત દુર આપી છે

આપણી સરકારના પાનીપથીતપર વિશ્વયુદ્ધની દુરીણ્ય તરફના બગલા આક્રમકોનો આધાર રહેલ છે. તેમ ઉત્તર તરફ પણ એટલોજ આધાર રહેલો છે.

કોમીવાદને માટે કોણ જવાબદાર છે?

ભી રતના ગોળમેજી ઓલ-ઇન્ડિયા પેસેસટા માના પ્રેસિડન્સીની કાઉન્સીલ ઓફ એક્શનની ખુલ્લી બેઠકના પ્રમુખ મહિલાના ઇબીપુર ન્યુદીલ્હીને પોતાના ભાષણમા જણાવ્યું હતું કે મુસ્લીમો પોતાની માતૃભૂમી માટે પ્રેમ ધરાવે છે અને તેની આઝાદી મેળવવામાં સૌથી ચઢી જાય તેવા છે. આજે દેશ જે કંઇ પણ ગૌળવેછું છે તે બહાદુર મુસ્લીમોએ પોતાની માતૃભૂમીની વેદીએ પોતાના જાન આપેલ કરેલાં છે ત્યારેજ મેળવી શકાયું ... જેઓ કોંગ્રેસ નો આજે વીરોધ કરી રહ્યા છે તેઓ ૧૯૨૦

માં પણ તેનો વીરોધ કરતાજ હતા. તેમાં કશું નવું નથી. ધર્મના પડદા પાછળ જેઓ રહ્યા છે તેઓ નાસ્તીક છે અને તેઓના હેતુઓ બરબાદીના જેવાં છે. સામાન્યતઃ એમ કહેવાય છે કે મુસ્લીમો કોંગ્રેસની સાથે નથી એ સાર તેમ કહેવાય છે। બ્રીટીશો તેમ કહે છે કારણ કે તેઓ જગતને એમું બતાવવા માંગે છે કે હિંદમાં હીંદુ અને મુસ્લીમોમાં સંપ નહિ હોવાથી એ દેશનું રાજતંત્ર તેઓના હાથમા સાચવું સહીસલામત નથી આપણી કોમના કટ્ટાર લોકો એમ કરે છે કારણ કે તેઓ બ્રીટીશ સામ્રાજ્યના દલાલ છે. બારી હકીકત તો એ છે કે સત્યના

સમજુ મુસ્લીમો કોંગ્રેસ સાથે છે. આઝાદીના મહાન રોકવાને નોકરશાહીના નામનો ગધે બાજીઓ રમાઇ રહી છે ન તો આલુ રહેવાનીજ, તમાયો આપણે કરી જવા નથી. અજ્ઞાનતામા આપણ આપણમા લડીને કટ્ટાપી ગયા ત્યાર કરોડ ગોરો બરી પણ જાય ત્યાં હિંદને આઝાદી મળતી જોઇ તો નારાજ થવા જેવું કશું નથી. આગળ ચાલતાં પ્રમુખ જણાવ્યું કે ઇરસાન તેમાંમાં જે એમું કેટલાક લોકો કહે છે પરંતુ તેમાં કશુ વજુદ નથી કોંગ્રેસમાં તેવાઓથી ઇરસાન કદી તેમાંમાં આવવાનો જ નથી એ આપણે આ પૃથ્વીપર રહેવા ચાહતા હોઇએ તો આપણે

ખાત અને આબરૂથી રહેવું પડશે મુસલીગોએ મસ્જીદ આગળ વાજાં વગાડવાની અને "વંદે-માતરમ" ગાવાની બાબતો બાબતમાં પોતાની શક્તીઓ વેહડી નાખવી નહીં જોઇએ. મોકાને પોતાની ફરજ બજાવવાના બદલા માર્ગમાંથી ઉંડા સમુદ્ર બાબુ ઊંચા સાદ જવાને બાદીશ ગાંધીવાદના દક્ષાલો એ વસ્તુને આગળ ધપી રહે છે. વધુમા મમુખે જણાવ્યુ કે આઝાદીની

લડતના જોડાવાને આપણા લોકો પોતાની કેટલીક માગણીઓ રિવજારવાની ફરત મુકે છે. એ કરતો તેઓ કેની સામસ મુકે છે ! કે એ માગણીઓ શું છે ! કોણ તેનો રિવકાર કરે ! બારો કે એ માગણીઓ નમારી હોમ અને કામળાવર તેનો રિવકાર કરવામાં આવે તો પણ તેનુ પાલન થશે નહી શા બાબતી છે ! બાંમણી ની વાતો કરવી એ મુર્ખાઇ ભરેલું છે. બરી

વસ્તુ જોવાવાની છે. હિંદુબાંધો મુસલીમોને કે હિંદુઓને જોવાથી કોમને પણ કાંઇ મુશ્કેલી થાય તેમ નથી માનનેઓ તેમા રહેવાનુ છે. હિંદુઓ તરફથી કસલામને કશુ જોખમ હોય નહિ તેને જોખમ પોતાની ખુદજ બણાવવું છે. આપણે જો આપણી આઝાદી મેળવી બબચ્ચુ તો પેસેફદામનના સવાલનું એક દાબુમા સમાધાન આવી જશે

સૌરાષ્ટ્રની જનતાને સરદારની શીખ

"પ્રજાની શક્તિ કેળવ્યા વિના સત્યાગ્રહની વાતો ન કરે"

અમારે ક્રાન્તિ, સામનો, સત્યાગ્રહ અને બલિદાનની વાતો સાંભળી, પણ ગુલાર મુખી બણનો કરનાર કોઇને એ બાબતો પર મદીને બરાડા પાડતા નયા જોયા બહુ બોલતા પણ નાયો જોયા બણનો કરનારા તો સત્ય શું છે એ એવાબી શકે છે. તે બીજાના દોષો જોવા કરતાં પોતાની આત્મનીરીક્ષણ કરે છે. મહાત્માજીએ ક્રાન્તિ માટે બાંયકા પરથી મહાત્માજીના શબ્દોના દાખલા રજુ કર્યા અને કેટલાક પ'. જવાહરનું નામ પણ રજુ કરે છે. આપણે ક્રાન્તિકારીની વાતો કરીએ છીએ અને ગુમો પણ પાડીએ છીએ જતાં બધારે કાઠીયાવાડની આસપાસ નજર કરીએ છીએ ત્યારે કોઇનામાં મોઢું કરવાની પણ હિંમત નથી ચાલતી.

કાઠીયાવાડનું દુઃખ રાજાઓના દોષોનું વર્ણન કરે નથી જવાનું, પણ જે બનતો નીરતેજ બોકુતો જેનામા બોલવાની શક્તિ નથી અને જે રાતદીવસ પેટ બાળે છે, તેના દુઃખો દુર કરે જવાનું છે. તેને તમારે મારે મજુરી કરવા છતાં મનુષ્યપણાના નાના હકો પણ નથી. તેને કોઇકજે ત્યારે ખબર પડે કે આપણે કેટલું કામ કર્યું. કોઇપણ માણસને જ્યારે સ્વમાનનો પ્રશ્ન આવે ત્યારે પ્રાણપ્રહારી કરતાં પણ કોઇ રોકનાર નથી, જેને સ્વમાનનું રક્ષણ કરવું છે તે બારકા પર આધાર રાખનો નથી. બારકો બદલાય શોધનો નથી.

જો કાઠીયાવાડમા સત્યાગ્રહ માટે વાતાવરણ જોવા તો તેની બાજે છે એવી સ્થિતી ના દોષ આજની સ્થિતી એ આપણી બાકીતનો પુરાવો છે, ગુલીઓનું બાપ છે. એ તમારે ના ભુલવું જોઇએ. નબળાઇ જોનારા બરા સત્યાગ્રહીઓ નથી. બર પરીપદ માટે સામુદાયીક સત્યાગ્રહ કરવા શકે એવો કોણ છે એ સમજવાનું મારી કલ્પનાની બહાર છે. હિંદની પ્રજાને સત્યાગ્રહનો જે મરચાએ પદાર્થપાઠ આપ્યો તે હિંદના રાષ્ટ્ર મહાત્માજીએ પણ આજે તે સત્યાગ્રહ મોકુફ રાખ્યો છે. તે કોણ તેણે રાજકુશળતાથી મોકુફ નથી રાખ્યો તેણે પ્રજાના લાભ અને કુરબાનીનું બાપ જોયું છે, તેને લાગે છે કે તે રસ્તે જવામાં અબારે બધારે માલ નથી.

તેણે બક્તિગત સત્યાગ્રહ પણ તે માટે છોકરાની દીધા છે

આ પરીપદ એ તો લાખ્યો બેકુતોનો બબાજ રજુ કરનાર મંડળ છે તેની બબજરત છે. શક્તિ ના હોમ તો બોલ્યુ બોલવામાંજ બાબજ છે. તેનાથી બાબજ વધવાનો. બણા ગાને છે કે મોટા બાપજ્ઞો કરી પ્રજાના મગજમાં ક્રાંતીના વિચારો નાંખી શકીયું. લાખ્યે કે વરસાદ બાવશે અને બીજ રોપારો. આ એ પ્રકારનો માનસીક ત્રિદોષ છે. રતીભર કામ કરવાથી જેટલી ક્રાંતી થાય કે એટલી શક્યો બણાળાયી નથી થતી. બહાદુર માણસો હોમ તેણે તો બોલવાકરતાં બબતરા કરીને પ્રશ્ન બાગળ મુકી દેવા જોઇએ. બા પરીપદનુ કામ પણ સવાલોબોજ બામળા ચલાવ્યું છે. તા પેલા ટુરપીનોનું દળ નથી બાવ્યુ એ દરમ્યાન સવાલો જેવા થયા અને તેમને લાગ્યું કે પરીપદનું કામ બોરજો પડે છે અને બાબરૂ જાય છે તેથી તેઓ વધી ગયા અને લાંબી દોરવણી બાપ બાબ્યા અને મહાત્માજીએ પણ એજ સરતે તેમની માગણી સ્વીકારી કે તેઓ તેમના દોરવણીથી પ્રશ્ન હાલ કરે, નહિ તો તેઓ પગકાપ જશે

જીલીયામાં જેલ જઇ આવેલાઓને જરા પુછો તો ખરા કે ત્યાં કેમ ચાલે છે ! એક બેકુત વરાળ કાઢવાની પણ હિંમત કરે છે! તે તો રાજ્યના સામે એક શબ્દ પણ બોલશે નહિ, પણ રાજાની તરફેણ કરશે. એવો એ ડરેલો છે. ત લોકો પાસે તમે કઇ રીતે ક્રાંતિ કે બળવો કરવાના છો ! તમારે તો જીલીયે હિંદમાં જે થાય છે તે જોવાનું છે, પણ તે બધું બુલી જાબે. બધું સુંસાશે પણ વસ્તુસ્થીતીના ભેદ બુંસાશે નહિ. પણ બાજે જે બારડોલીમાં થાય તે જીલીયામાં નહિ થઇ શકે. આખા દેશને સત્યાગ્રહનો મંત્ર આપનાર મહાત્માજી બાજે બોરબંદર કે બીજે સત્યાગ્રહ કરવાની વાત મંજુર નહિ રાખે. અહીં છે શુ ? બહીં તો ધુળ કાઢવાની છે એ એ અહીં સત્યાગ્રહનો બેપાર બેકયા બાવે તો બોતાની છે તે મુડી મુકીને પણ બાવ્યા જાય. તમે બોરી નકલ ના કરશો નહિ તો જાવકાર જવાના છો. તમને સાર નહિ મળે બહીં સત્યાગ્રહની વાતો તે તો નાને મોટે બોટી વાત કરવા જેવું છે. જે કાઠીયાવાડમાં

બરણીબા પડયા હોય તો તો હું સમજુ કે હિ છે તો કેટલો રોકું પણ નહિ અને કહું કે બાજે ચડી જાબો. સત્યાગ્રહ બારે ઘરબેપાને તે કોઇ બાબતમા મોકલવા હશે ! બે તો બાર બકે બારે રજપુત પુળે નહી એમ કેવાયો કેમાણ પડે. રજપુતોદામમાં જન્મ બેસવા જતો રજપુત ચ ટીલું બેબાવવા બાબો બરાબર પાકતા હોબો રહેતો હશે ! બોતો કોઇ બરણીબો ગે નથી. નથી કે સ્વરાજમાં જતાં ટીલું કરાવવા બોલા બાય. "બાપુબો ના કહ્યું છે" બેના બારી બોટી વાતા પણ ના કરશો. સત્યાગ્રહનું વાતાવરણ તો ત્યારે થાય કે બમારે પ્રજાના બોક રાગ બોગ. કાઠીયાવાડના બોક પણ બોવો નાબાજ બતાવે. બો કે લડવા તૈયાર હોય ! હું લાખ બાપવા તૈયાર છું. બાકી બીજાને બાલી એમ ના કહેવું જોઇએ કે તમે નમાલા છો. એમ કહેવાથી તો તમે બીજાઓ પર પણ બોટી અસર પાડવાના છો. બાગેવાનોને ઉતારી પાડવાના શક્તિ વધવાની નથી, પણ બટવાની છે. હજુ સુધી કોઇ બેવો દીકરો મે જોયો નથી કે જે બીજાને એમ કહે કે મારો બાપ નાગર્દ છે છતા હું બહાદુર છું. જો બેકુતોનો બેવો બાજ પક્ષ જામ કે બોલનારાઓ બહાદુર છે અને મુગા છે તે નમાલા છે તો તેનાથી બધાને નુકસાન થવાનુ છે. બાજે કાઠીયાવાડનું વાતાવરણ બોળાબાંજ જોબો તેમ છે. મારી તો તમને સલાહ છે કે બાપ બોટવું બોલો બોસ્ટાઓનાં નામ અને બોદ્દા નીચે કાંઇ ના બોલતા. બાપીદળે સરકારને રોનાત કરી પણ તે તમારા મોંમા ના મોળો. તેના બોલ્યો સકતતત્ર જાબી પડે પણ તમે બોલો તો મુખ્યમાં બાપી જાબો. તમે બધરિયત જેવા થઇ શક્યા મેળાવો અને પ્રજાના સંગઠન સાધો. બધર પાસે બાયું છું કે તે તમારી મુશ્કેલો પાર પાડે.

બોસ્ટ્રેલીયાના બોસ્ટોરીબા પ્રોટીસ્ટન્ટ ૧૧૦૦ બાજરા તાજા બાયના પ્રમાણપત્ર (સર્ટીફીકેટ બેરેપીસીસ) બા પીડાનાં બાદેર થયાં છે જે જગતના ગીજા દેશો સાથે સરખામણી. વધુ છે

જાપાનની ક્રૂર રાજદ્વારી રમત

લેખક : શ્રી. સુભાષ ચંદ્ર બોઝ
(અનુવાદક આર. ટી. મિસ્ત્રી)

ચીન અને જાપાન વચ્ચેના સંઘર્ષમાં વિશે વાંચવા આપણે રોજિંદા છાપા ફાંફોળવા છીએ. દૂરદમાં આપણને આશ્ચર્ય એવું કંઈક પણ ક્રૂર બની રહ્યું છે એમ ધારી પણ લેતા નથી. જાપાન ઉપર નજર ફેરવે છે—પણ એ દેશના રીવાજ મુજબ ઉપરછાલ વાંચી લઈ છે. પરંતુ મને આશ્ચર્ય થાય છે કે આપણામાંના કેટલા ઓછા વધુવેલા બનાવોનું રહસ્ય સમજે છે.

જે દાપુઓ જેમાં અબજો જાપાનીઓ બનાવની સાતમુખી બનાવે છે તે દાપુઓ અધિક વસ્તી વાળા થઈ ગયા છે. આશરે બાર કરોડની વસ્તીનો નીકાસ કરવાનો દોષાયો પરિણામ એ આવ્યું કે ત્યાં વસતી ગીચોગીચ અંદર ભાડી થઈ ગઈ અને જાપાન ઉપર પણ ભાર લાગી પડ્યો. પરંતુ મુશ્કેલી એ નથી. જાપાનીસ પ્રજા પણ ઉત્પાદક છે અને તેની વસતી વૃદ્ધિ અને ખુલ્લો પણ રહી છે. ચીનમાં દર ચોરસ માઇલે ૧૦૦ માણસોની સંખ્યા છે, જ્યારે જાપાનમાં ૪૦૦ કે એ ઉપરાંત જાપાનનું જન્મ પ્રમાણ ગ્રેટ બ્રીટનનાં કરતા બમણું છે, તેથીજ પોતાનાં પાળપોષણ ખાતર માટે જાપાનને બહારે પ્રદેશની જરૂર છે. ઉદ્યોગિ પ્રજાના ઉદ્યોગ ખાતર કાચા માલની આયાતકરવાના છે અને તૈયાર થયેલા પક્કા માલ માટે બહારે બજારો તેને જોઇએ છે. આ બધે જરૂરીઓની બાબ જાપાનને કરી શકે નહિ, અને તેનો દીર્ઘ અનુભવ તેને આજ નો તે આક્ષેપ છે છે જાપાન માટે બીજો કોઇ રસ્તો એ છે કે સંજોગો બદલાવી પોતાની પ્રજાની વસતી વધતી અટકાવી અને પોતાના જીવનધોરણ પ્રમાણે રહેવું. પરંતુ એ નીરાકરણ તત્ત્વ કોઈપણ રીતે કુદરતીકર નથી.

ચીન, રશિયા, યુરોપ અને અમેરીકાના વીરોધની સામે પણ જાપાન પોતાનો વિસ્તાર કરી શકે. જો તે એશીયાના મુખ્ય પ્રદેશોમાં વિસ્તાર કરવા માંગે ચીન અને રશીયાની કોમાન્ટિન્ટર્ન સંસ્થા તરફ પોતાનો વલણ ન બાંધે તો તે દક્ષિણમાં ફીલીપાઇન દ્વીપ અને ઓસ્ટ્રેલીઆના તરફ પોતાનો વિસ્તાર કરવા પ્રયત્ન કરે તો અમેરીકા અને ગ્રેટ બ્રીટન સાથે અથડામણમાં આવવા સિવાય તેને બીજો માર્ગ નથી. આપણે તુલના કરી ગયા છીએ કે ત્યાં સુધી જાપાને પહેલા દરજ્જાની બહાદુરી કરી બતાવ એમ લાગે છે. જો કે ગ્રેટબ્રીટન કે અમેરીકાએ "જાપાનને ઉશ્કેરાટ નહિ લડાવજ" એ પુસ્તકમાં એવી જાપાની રીતિ કરી બતાવી કે જાપાને ચીન, રશિયા અને અમેરીકા સાથે મોકાચારી કરી અને પ્રદેશ પ્રજાઓને પોતાનું પક્ષ બીજું બનાવવું એશીયાની બહાર જાપાન કે જ્યાં પ્રદેશ ઉપર તેની નજર ફેરવે તે કા તો ચીનના

અગર રશિયાના છે. રશિયા ઉપર આક્રમણ કરે તો જાપાનની મુખ્યોક્ષ સેખાય, કારણ કે સોવીયટ સત્તા નીચે રશીયા પૂર કાયમ થઇ ગયું છે. તે ઉપરાંત રશિયા પાસે યુરોપમાં તેમજ પૂર્વમાં પડેલા વર્ગના તરફની સાધનો છે. તેથી પોતાની ચાઢીલાઈ આકાંક્ષાને સંતોષ પાનો કક્ષા એકજ વિકાસ છે કે ચીનને ભોગે પોતાનો વિસ્તાર કરવો અને ચીનને ભોગે જો તે વિસ્તાર કરે તો તે રશિયાના કટકર વીરોધ સામે પણ થઇ શકે. તેનાં કારણે નીચે સમજાવવામાં આવશે. બન્ને સુધા ગ્રેટ બ્રીટનને સામે છે ત્યાં સુધી ઓશીયામાં ખંડના જાપાની સત્તાની વૃદ્ધિ ગમે તેટલી તેને નાપસંદ હોય તો પણ જાપાનને પ્રસક્ષ અગર ન કુર થઇ શકે એવો અથડામણમાં પોતાની સામે ઇશારતા (જાપાન પાસે કક્ષા એ ઉપાય રહ્યો કે તે) દક્ષિણમાં વિસ્તાર કરશે એ સિવાય બીજો ઉપાય નથી એમ આપણને લાગે તે ઉપાયો બાબા ગ્રેટ અને અમારના મંડલેશોમાં અંગ્રેજોના તો દૂર પૂર્વની પોતાના સ્વાર્થ ખાતર જાપાન સામે લડવામાં ઓકસફર્ડ ઉત્સાહ નહિજ.

જાપાન એશીયાનો મુખ્ય કોયાથી અને વિકાસ પામ્યો. નજીક આવેલો પોતાની નાબોની વસ્તીના પ્રમાણકરતા પાર પડવા એશીયાના મુખ્ય પ્રદેશ ઉપર પ્રબળ નજર કુદે એ વારસા કોઇના સિવાય બીજું કંઈ નથી. જાપાને જેવા કોરાકાળ લડ્યું અને આજે જિન્ન જિન્ન અને બળવર્ધિત થઇ ગયેલું અને પોતાના વીકાસ માટે જોઇએ તે કરતા વધારે સાધન સંપત્તિવાળા ચીનના પ્રબળસત્તાક રાજ્યનો પ્રદેશ તેની નજરે પડે છે ચીનની વિશાળતા તેની બંધાયેલ બનાવવા અને તેની આંતરીક નબળાઇ જાપાન માટે મોટામાં મોટા પ્રલોભન પક્ષ પડ્યા છે

ઓશીયાના આ બે દેશો વચ્ચેના ફક્ત ૪૦ વર્ષ કરતાં પણ વધારે સુનો છે. છેલ્લા સૈકાના આખરીમાં તેની રાજ્યાન યક્ષ એ અરસા માં જાપાને આધુનીક પદ્ધતિની મદદ વડે બનવા તંત્રના આબોધીન સુધારા કર્યા અને સદ્યસના આધુનિક રાજ્યના મેળવ્યાં તેને જ્યારે કે યુરોપના બધા મહાન રાજ્યો ચીનને નીચોવવા અને તેના ભોગે પોતાનો સમૃદ્ધ કરવા લાગ્યાં છે. તો પહેલો પહેલો જાપાન ઓશીયાનું જાપાન નું રાજ્ય થવા માટે તે પ્રાયોગિ ન કરે અને પૂર્વના દેશોમાંથી પશ્ચિમનાં રાજ્યોને થવા માટે ન બળવા કરવા જોઇએ? આ સાદો પાદી બાબતજ જાપાનને તેના વિસ્તાર માટે ચરત (ratio) ખડ કરવી.

છેલ્લા આશરે વર્ષ દરમ્યાન જાપાને ચીનની સરકાર પાસેથી ઘણી ખુંચવી લેવાની એક પણ તક ગુમાવી નથી અને એજ સમયમાં તે રોમાંચન યુરોપની રાજ્યોની અસર નીચે ધીમે પીગે અને દ્રઢાથી આવતું જતું હતું. રશિયા, ગ્રેટ બ્રીટન, યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ઓફ અમેરીકા અને જર્મની એનાં પ્રતિસ્પર્ધિઓ હતા. ૧૯૦૪-ના રશીયા—જાપાનના વિગ્રહમાં ઝારના સામ્રાજ્યની હકાર તે બીલવાર્ડ બરોબરી ઉતર્યું હતું. મહાન વિગ્રહના ચીનના નકશામાંથી જર્મનીને નાબુદ કરવાને તે શક્તિમાન થયું હતું. પરંતુ ગ્રેટબ્રીટન અને અમેરીકાની ટક્કર ઝીલી શકે એવું ન હતું. આજે જો દરમ્યાન એક વખત પરાજય પામેલું રશીયા ફરીને પોતાની સત્તર પદને અને અતીસય બળવાન થઇને પુનઃ પ્રકાશમાં આવ્યું.

ચીનની ક્રીમ્બ જાગ્રતા ૧૯૦૭ ના સૈકાના પાછલા ભાગમાં ચાલુ થઇ. ગ્રેટ બ્રીટન રશીયા અને જર્મની જેવાં દુરંદેશી રાજ્યે અને અમેરીકાએ ચીન ઉપર દબાણ કરીને ઉદ્યોગધંધા અને રાજાશાહી જેવાં "સબંધી નાદેરો" ગોઠવ્યાથી ચીનનો મુલક ચારતવિક રીતે બાલવા જેવો થઇ ગયો ઉક્ત પોકાના ભાગ પણ ઉદ્યોગ જાપાન ગ્રેટબ્રીટન અને અમેરીકાએ ચીનના સાથના વ્યવહારમાં તેણે પાશ્ચાત્ય કાયદાઓનો સ્વીકાર પણ કર્યો. ચીન સાથેના ૧૮૯૪-૯૫ ના વિગ્રહમાં જાપાને ચીનની દક્ષીણ પૂર્વે આવેલો ફોરમોઝા દ્વીપ મેળવ્યો. ૧૯૦૪-૫ ની રશીયા-જાપાન વિગ્રહ પછી દક્ષીણ મંચુરીયાનું પૈસે આવ્યું અને રશીયાના તે પ્રદેશના સાધનો ઉપયોગ દ્વીપ મેળવ્યો. કારણ પહેલાં ચીનનો મુલક હતો તે ૧૯૧૦ માં જાપાને જાહેર રીતે બાલસા કીધો અને ૧૯૧૪ માં જ્યારે જાપાન ચીન સાથે વીગ્રહમાં ઉતર્યું ત્યારે જાપાને પોતાનું વર્ચસ્વ મેળવવાની મનિસા કરી હતી તેનો ખ્યાલ સેતું મુજબ છે. મહાન વિગ્રહ દરમ્યાન જાપાને જર્મની ઉપર વિગ્રહ જાહેર કર્યો અને તરતજ શાંતુંગ અને પેસ્ટંગ રેલ્વેમાંનો જર્મન જર્મન સંસ્થાનોનો કબજો લેવાને પ્રયાસ કર્યું. ૧૯૧૫ માં જ્યારે બધાં પાશ્ચાત્ય રાજ્યો ને વિગ્રહમાં રોકાયેલા જાપાને ચીન પાસેથી ૨૧ કલમો મુજબની મેળવ્યા. વીગ્રહ પછી જાપાનને મુદ્દતના બાબ તરીકે અગાઉના જર્મનના પાસીફીક દ્વીપસમૂહનું મેન્ડેટ મળ્યું અને મુખના સમયમાં તેનું બંદર યુનાઇટેડ સ્ટેટસના પ્રીસીફાઇક મુખીના સીયા દરીયાકાંઠાનો બાકી આવેલા તેના સ્થાનમાં રહ્યું છે. ત્યારે પછી ક્રૂર સમય બાદ બારીક વિસ્તાર

માં કંઈક મંદના આવી, કરણ કે કપાસને જે જે મુલકો આકર્ષક કીંમત હતા તેને એકત્ર કરવા માગતું હતું બ્યારે પહેલાના ચીનના મંચુકુઓ પ્રદેશની સ્વતંત્ર રાજ્ય પરીક્ષની સ્થાપના કોરીયાની બાદક (૧૯૦૦ અને ૧૯૬૫ માં પાર તોરી રીતે) કરવામાં આવી ત્યારે મંચુકુઓની કુલ સાયેજ ૧૯૩૧ ના પ્રચંડ કાર્યક્રમનો વખત થઇ ગયો. આજના વીસ્તાર માટેનો ખર્ચારો ૬ ૧૯૩૧ થી ચાલુ થયો છે તેનો ચોમાર ૧૯૨૯ ના કાગળ પ્રખ્યાત પામેલા દાનકા મેમોરેન્ડમ સુધી આપી શકાય છે. આગે તેમાં એશિયાના મુખ્ય પ્રદેશમાં જપાનની જબરજસ્ત વીસ્તારની ઈચ્છાપત્રો જણાવવામાં આવી છે. આ કુલ ઐતિહાસીક અપલોકન ઉપરથી એ સ્પષ્ટ થઇ જોઇએ કે આ ૧૯ (પૂર્વીના) કેપર પોતાને માટે વધારે વીશાળ પ્રદેશ મેળવવાનો કાપાનનો નીશ્ચય કમારી શકાય એવો નથી બાકારના સંજોગો આ સાથી ધ્યાનમાં રાખવાજ રોગી શકે આને તેઓ તેના વીસ્તારના દીલા માને કરણ સારી પેઠે સમજી ગયા

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

નાતાલમાં અપઘાત

લોકસુધીકાની આગ ગોતી ચોજના અંગ્રેજ ના નાતાલ અને ઝુલુલેન્ડમાંથી ખાણની વીગતો મુજબ નાતાલ અને ઝુલુલેન્ડમાં બધી કુલે ૮૧૭ અપઘાતો છે જેમાં ૫૦૦ નોંધાયા, ૧૯૧ યુરોપીયનોને લગતા હોદા અને ૨૬ દેશનપાત્રોમાં છે. સેન્ટ્રલ પ્રાણીસીસ કેથર ની ૨૬ ઓફ કીપકલ ના સેક્રેટરી મીસ. આદા, ઓમ. ઓમ નગલ તા. ૧૭ ડીસેમ્બરે કલાર્કીંગ ખોટમાં કરણન આવી પુજા હતા.

પ્રેરી ઇયાનું વેચાણ

મુનીમનના પબ્લીક હેલ્થ મીનીસ્ટર તરફથી મેડીકલ, ડેન્ટલ, ઓપ્ટ કારસરી ઓફ્ટ મુજબ તા. ૧૦ ડીસેમ્બરના સરકારી ગેજેટમાં જેરી કયા વેચવા સંબંધમા તાજેતર પ્રગટ થઇ છે કે ખેતીવાડી, બાગ બગીચાના વિષયોગમાં આરતી તથા જીવજંતુ નાશ કરવા વપરાતી દવાઓ વેચવા પેટેન્ટ લાયસેન્સ ઇયરાંત આપ્ત સરકારી ફીઝ ભોગવવું પડશે મેડીકલ પ્રેક્ટીસીસ આપવા કારમસી બોર્ડ તરફથી સુચના મળતા દરા વેચનારાઓની દુકાનનો દાખલ થઇ પોલીસને તપાસ કરવા સત્તા આપવામા આવી છે સામલ ફીજેર પ્રેરી વસ્તુઓ દુકાનમાં મળી આવતાં ચોલીસને સંપુર્ણ વીગતો પુરી પાડવાની કાયદામાં સુચના છે.

૮૮ નવા ડાકતરો

કેપટાઉનની યુનીવર્સાટીના ડાકતરીની પરીક્ષા ના અદાર પહેલાં પરિણામોમાંથી જણાય છે કે આ સાલ ૭૯ નવા ડાકતરો ડાકતરી ધંધામાં દાખલ થશે તે સાથે વીટવોટર્સરેન્ડ યુનીવર્સીટીમાંથી પાસ થયેલા ૯૯ ઉમેદવારોનાં યુનીવર્સનમાં નવા ડાકતરોની કુલ સંખ્યા ૮૮ ની થશે છે. ઓફ કોકજનક પરત્વે એ બની છે કે કેપની યુનીવર્સીટીમાથી પાસ થયેલાઓમાંના એચ. ઓ. જોકનહામનું પ્રથમ નામ છે કે જેણે બધા જ દિવસપર પરિક્ષા આપ્યા બાદ ટેબલ મારેન્ટનપર પર ચઢતાં અકસ્માતથી નરમ પામ્યા હતા.

યુનીયનનો બઉંનો પાક

ખેતીવાડી ખાતા તરફથી જાહેર થયું છે કે નવેમ્બરની આખરી સુધી કે સ્થિતિ રહ્યા હતા. તે પરથી ૨૬,૦૦,૦૦૦ બસ્તા બઉંનો પાક થવા તરફ રાખવામા આવે છે. કેપ સાક્ષિય પેસ્ટમાં ૧૮,૧૪,૦૦૦, ફ્રેમના આન્ય જાગોમાં ૪,૬૮,૦૦૦. કેપમાં કુલ ૨૩,૧૩,૦૦૦, નાતાલ ૨૦૦૦, ટ્રાંસવાલ ૩,૩૪૦૦૦, ફ્રીસ્ટેટ ૨,૬૮,૦૦૦ સુકામણાને પ્રાંચે ઓછો પાક થયો જણાવામ છે.

વડા પ્રધાન રજા પર

વડા પ્રધાન જનરલ હર્ટઝોગ જેમની તબીયત ઇંત કલાવ્યા કોવાથી નાદુરસ્ત થઇ હતી તેઓ રજા પર પોતાના ફાર્મ પર ગયા છે અને જાન્યુ આરીની મધ્યમ સુધી યુનીયન પાર્લામેંટમા પોતાની ઓફીસે આવશે નહિ. આશા રાખવા માં આવે છે કે પોતાના આરામ બાદ આવતા જનરલ ઇલેક્શન પખતે આગળ પડતો ભાગ લેવાને તૈયાર થઇ જશે.

સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકા

બ્લોમફોન્ટેનમાં મળેલી યુનાઇટેડ પાર્ટી કોંગ્રેસ ના જનરલ સેક્રેટરી જણાવ્યું હતું કે યુનીયન સરકાર અને જર્મની વચ્ચે ૧૯૨૩ માં કેપટાઉન માં થયેલા કબજતથી જર્મનીએ સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકા ઉપરનો જર્મનોનો હક જતો કર્યો છે, પણ બર્લીનના તા. ૨૧ ડીસેમ્બરના સંદેશા મુજબ જનરલ સ્મટસની દલીલો જર્મનીએ માન્ય રાખી નથી.

કરબતનમાં હિંદી ક્રીકેટ

કેપટાઉનની ત્રણેની બાબત માર્ક્સ ક્રીશ્ચિયન ક્લીબ કમ્પ કરબતમાં આવી તા. ૨૬, ૨૭, ૨૮, ૩૦ ડીસેમ્બરે અને તા. ૨ જાન્યુઆરીઓ કરબતના ગાલબર્ટ પાર્કમાં હીંદી ક્રીકેટ કલબો સાથે ક્રીકેટ મેચ રમવા નક્કી થયું છે.

બાયસ્કર અકસ્માત

જોહાનીસબર્ગ પાળા મી. અને મીસીસ બારથોલોમ્યુ તાજના ઉંકરા સાથે કેપ્ટ તરફ પોતાની મોટરકારમાં તા. ૧૧ ડીસેમ્બરે જતા હતા. તેઓની મોટરકાર કરબતથી સત્તર આયેલા રેનોસ્ટર જોજ પાસે પર્વતની પેલી ચોકાઓક મરી વસ કાર ઉછળી વીસ ફુટ ઉંચેથી ઉંધી પડી હતી, જેથી મી. અને મીસીસ બારથોલ્યુનું તાત્કાળીક મરણ નીપજ્યું હતું અને ઉંકરો ગંભીર હાલતમાં મેડીકલ મળી આવ્યો હતો. કહે છે કે અકસ્માત પાણી જવા નવ જરૂરી દોવાની ચેતવણી ત્રણ જગાએ બોર્ડ ઉપર લખેલ કરવામાં આવેલી છે. બાદકર્તા જગાએ મોટરીસ્ટોએ પોતાની કાર પણી સંભાળપૂર્વક ચલાવવાનું જરૂરી છે.

સેટીસ્મીથમાં નીરાણ

સેટીસ્મીથ કોરોનેશન કમીટી તરફથી જાની ગવરમેન્ટ ઇન્ડિયન સ્કુલને બક્ષીસ થએલા નામદાર રાજરાણીના ફોટોગ્રાફ અર્પણ કરવાની ફીમા ગેમ મી. જે. કપલ્સુ મીકેસેરે કરી હતી જે પ્રસંગે હાજર થએલાઓમા ગેસ્ટ્રસ્ટ ના ઓનરે. સી. બાદરમન હાજીન કસાર્ડ મી. બી ઓનરે. મુરીત, મી. અને મીસીસ સી. કે. જેન્સ અને મી. મીસીસ પી. બી. કારસ્ટર મુખ્ય હતા. મીસીસ કારસ્ટર દીદી નીરાણમાં આવ્યાદીવાસી બે દીવસ હાજર થઇ શીખવા સુંદરતાનું શીખવવા માં મદદ આપે છે તેની પ્રગેસમાં નીરાણની ઓફરીઓ તરફથી એક દીદી છોકરી હમ મીસીસ કારસ્ટરને સુંદર કોતરકામની એક ટેબલ અને બાલ કે બાજીબુ થઇ હતી દીદીઓ તરફથી મી. બારવાઓ પ્રસંસાના શબ્દો કહા હતા

જનરલ સ્મટસ કરબતમાં

આગ બાતાના પ્રધાન જનરલ સ્મટસ તેમના બાનગી સેક્રેટરી મી બી. બી બ્લોકલબર્ગ સાથે તા. ૧૮ ડીસેમ્બરે કરબત આવી મરહુમ જનરલ બોથાનું બાવક્ષ્ય મુલ્યું મુકશે અને તા. ૨૦ ડીસેમ્બરે પ્રીટારીયા પાછા ફરશે.

કરબત માટે પાણીની યોજના

કરબતના વપરાશ માટે બારમાસ પાણી પુરું પાડવા કરબત મીટી કાઉન્સીલે એક મંજવદ યોજના પડી કરડી છે. આ યોજના સંપુર્ણ થતાં કાઉન્સીલને પા. ૧૦,૫૦,૦૦૦ ખર્ચ થશે કરબત–ગોરીલજબર્ગના રોબન રોડ તરફ આવેલા ટેબલ માઉંટન તરફ પાણીનું બાધકામ થઇ રહ્યું છે. પાણીના બાંધકામની શરૂઆત કરબતના મેયર મી ફ્લેમીંગ લેનસને કાઉન્સીલરો અને નાગરીકોની હાજરીમાં ગયા બાદવાસમા ફેબ્રુ એક ભાટ રોણી કરી હતી.

જોહાનીસબર્ગમાં મકાનો

ચાલુ વર્ષમાં જોહાનીસબર્ગમાં બંધાએલાં નવા મકાનોની કીંમતનો આંકડો આજથી વીસેક વર્ષ ઓળંગી ગયો છે. જોહાનીસબર્ગની મીટી કાઉન્સીલે છેલ્લા અગ્યાર માસમા પાસ કરેલા મકાનોની કીંમત પા. ૩,૦૦,૦૦,૦૦૦ જાહેર થઇ જ્યારે બાકી વર્ષમાં એજ મુદતમા પા. ૬૦,૦૦,૦૦૦ થઇ હતી

સૌને નફરીલ્ડના આદરાંજલી દાનનો પરિપત્ર

બીજાની ચુંટણીઓની જગાએ મારી સન્ટ્રલ કાઉન્સીલના સેક્રેટરી પીસ આર્મી ઉપર નીચલ જર્મનો દક્ષિણ આફ્રિકામાં ચુકવા જાપાનના રોગના પ્રસાજ માટે કરેલાંકોએ બોલાવાને પા. ૧,૦૦,૦૦૦ નું દાન કરનાર મેડમ નફરીલ્ડને નગના એ દાનનો આ રીત સદુપયોગ કર થઈ તેની તપાસ કરવા અંગે મોકલેલાં છે તેઓ ગયા શનીવારે દક્ષણાફ્રિકા બોટમાં કરણન આવી પહોંચ્યા છે. જુલા પાંજણાઓનો મદદ કરવા કરણનમા નીગણવી કુમારી જે નાટાલમા સપના પ્રતિનિધિ મુખા પામણાનું પરનીપત્ર બનાવી રહી છે તેનો આજ આકસ્મીકની સફરમાં નીચે પ્રમાણે આંકડા મળ્યા હતા: યુરોપીયન ૨૮૯૬; કલર્ડ પર; દીઠાંઓ ૬૦૬, નેટીવો ૧૫૬૬; કુલ ૨૩૨૨. વર્તમાનપત્રના પ્રતિનિધિને મુલાકાત આપતાં બીજ નેગ્રોએ જણાવ્યું હતું કે મેડમ નફરીલ્ડ આપેલી રકમનો કેવી રીતે ઉપયોગ થશે એ તેઓ કહી શકતાં નથી આખી કિયનિની સંપૂર્ણ તપાસ કરી લીધા પછીજ કરવી તેઓ જણાવે છે. પરંતુ એટલી ચોક્કસ તેમણે જણાવ્યું કે જે પૈસાનો ઉપયોગ અસ્વિકાના યુવા પામણાઓને આર્થિ મદદ આપવામાં નહિ થાય તેવી રીતે પાછા ન આપવામાં આવશે. પીસ જોઈશ યુનાઇટેડમા કરશે અને તા. ૨૬ મીએ તેમના માનો મીટીંગ મરસ્લ્સટન ટાઉનથી આવી પહોંચશે. બાર બાદ તેઓ ડરબનના વિજોરે રવૈયાઓ બાદ કેપથી ઈગ્લંડ પાછા ફરશે.

સમાચાર સંગ્રહ

પ્રજાસંઘ તજ્યો

સીનોર મુસોલીનીએ જર્મની અને જાપાન બાદ પ્રજાસંઘ પ્રત્યે ત્રીજાનો સેજ્યો છે. ગયા રવીવારે રોમ ખાતે ફાસ્ટીઓની મેદની વચ્ચે સિનોર મુસોલીનીએ જાહેર કર્યું હતું કે ઈટાલી પ્રજાસંઘમાંથી ખસી નીકળે છે. ઈટાલીના તા. ૨૨ ડીસેમ્બરના રોજ મુકવામાં આવેલા ઈટાલિયા ખાતેના ઈમ્પીરીયલ ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ ઈન્ટરનેશનલ અફેર્સના પ્રમુખ સેનેટર જનરલને પ્રકાશી પ્રજાસંઘમાંથી નીકળી જવાનું રાજીનામું મોકલ્યું હતું. આ રીતે ઈટાલીની ઈથોપીયાની જીતનો વિરોધ કરવાને બોલાવાનું નહિ કર્યાનો પ્રજાનો ગુસ્સો વધુ છે

ગ્રામોફોનના ઓર્કેસ્ટ્રાની ઓરડા કુમી ગઇ

ઉત્તર ચીન તરફની મંગોલ સરહદપર ગયા-ચાર મુજબ ના ૧૨ ડીસેમ્બરે જાપાનીઝ બાબ્બરોએ કેટલાક ગોળાબંધ્યા ચાઇના અને અમેરીકાની ગન બોટો ઉપર ત્રાસ વર્ષા. અમેરીકન ગનબોટ "પેનો" આ દસ બોમ્બો પડ્યા હતા અને ૫૪ ઘાયલ થયા હતા. બ્રીટીશ ગન બોટો "લેડ ટ્રેન" અને "પેકેરન" પણ કેટલી ગઇ હતી અને સ્ટાન્ડર્ડ ઓઇલ કંપનીનું નુકસાન ઘણું થયું હતું. જાપાનીઝ બાબ્બર ગ્લોસ્ટર બ્રીટીશ અને અમેરીકન કમાન્ડર ઇન ચીફને ખાસ્કુર આપ્યાનો બનાવ બાદ જાપાન તરફની ગીરી બાદ કરી હતી ચાઇના અને અમેરીકાએ જાપાન ઉપર મોકલેલી નોટો માં બનાવની નુકસાની માટે જાપાનને જોખમદાર ઠેરવ્યું છે. ચીને છે કે ચીન અને રશીયા વચ્ચે ચાર બીજાનો મદદ કરવા ઓવાદ્ય થયા છે. પુર્વ એશીયા તરફ બામસા ગંભીર બનતા જાય છે

ઘટાલીમાં યુરલીઓ માટે રમાયેલું જજાલ

"કરલાસ માટે ઘટાલીનો દિવસોત્સવ" એવાં નામના એક ઓપાનીયાનો ઘટાલીયન બાબાના પેસેસ્ટાઇનમાં કેલાવો થઇ રહ્યાના બનાવ જોરદાર ચાલ્યો બજારે પડ્યા છે. એ ઓપાનીયામાં જણાવાયાના આવ્યું છે કે ઘટાલીના સરમાના મુસોલીનીએ યુરલીઓ માટે એક જજાલ ચીજ કરેલું છે. કુકમાંએ ઓપા ને જણાવે છે કે "ઘટાલી તમારે ગાજ છે એ કા પણ ઘટાલીના ગીત નહિ ગશે!" તેમાં ઘટાલીના અધિકારો પ્રજેશોગાની સરકારોના કેદના છે મુસોલીનીએ લીગના અને ફ્રીડમલીની લીબરલ મુખાકત દરમીયાન મુસ્લીમોએ કરેલા દિલસોઝ બરેલા દેખાવોના ફોટા છે.

સાહિત્ય ચોરી

ફ્રેન્ચાંકના ગ્રામ્યાન ઓલિકારો ગાર્લેન્સ ફીલાન્સ આને કરી લી ફ્રેન્ચે એક કવીના લખી હતી આ કવીતામાં રાજ રક્ષકની બદનક્ષી થઇ. એમો આમકામ કરી ઉપર સાબેત કરી પા. ૧૦૦ દંડ આને બે વર્ષના કેદખાનાની સજા થઇ હતી આ બી કબ્રને સાંભળ્યા બાદ બાબ્બરથી પા. ૨૦૦ નું બાબીક બિલ્યન ૭૮૬૭ પાંડ આપવામા આવ્યું હતું.

મરણ નોંધ

શ્રી દાજીભાઇ ડીબાભાર્ઇ (ડકારીકર) નું અકાળ અવસાન

પ્રોટેસ્ટરીઆના જુના અને વયોવૃદ્ધ વતની શ્રીયુત દાજીભાઇ ડીબાભાઇ તારીખ ૬ ના નવેમ્બરના રોજે હૃદય બંધ પડી જવાથી એકાએક ગુજરી ગયા પ્રોટેસ્ટરીઆની ડીંડુ કોમ ના હીરા શોકની લાગણી ફેલાઇ હતી સ્વર્ગસ્થ પર જાતની પવના હતા. શ્રી પ્રોટેસ્ટરીઆ ડીંડુ સેવા સમાજના તેઓ વાઇસ પ્રેસીડન્ટ હતા ચારે સમાજમાં માન ધરાવતા હતા. શ્રી દાજી ઉંમર વર્ષ ૬૦ ગંડીતા તેઓ પ્રભુ હતા અને યુપોલા માર્કેટર હતા ૧૯૧૬ ની સાલ થી મરણ પર્યંત તેઓ મંડળના પ્રમુખ રહ્યા હતા એમણે મંડળની ૨૧ વરસ સુધી ખુબ મારી અમુલ્ય સેવાઓ કરી હતી અને પ્રાણ પ્રાતિમાં અપૂર્વ માન ધરાવતા હતા. પ્રીય રીવાજ મુજબ તા. ૧૨ ના રોજ સાંજના ૪ વાગે તેમની સ્વર્ગસ્થ આત્માની શાંતિ માટે પ્રાર્થના કરવા એક મેળાવડો થયો હતો. જેમાં પ્રોટેસ્ટરીઆની ડીંડુ મુસલમાન કોમના આગેવાનો હાજર રહ્યા હતા. આવા કોમ્યુનીટી મેળાવડા ભાગ્યેજ થાય છે. સ્વર્ગસ્થ ઘણા ઉદાર દીલના હતા. તેમના મરણથી પ્રોટેસ્ટરીઆની ડીંડુ કોમને મોટી ખોટ પડી છે અને તેમના કુટુંબીજનો ઉપર એક આફત આવી પડી છે. તે દરેકને પરમાત્મા એ ધીરજ અને આફત સહન કરવાની શક્તી આપે અને સ્વર્ગસ્થના આત્માને અચળ શાંતી મળો એવી અમારી અંતીમ પ્રાર્થના છે.

શ્રી. નારાયણજી ગોપાળજીનું અવસાન

જંજીબારીસબર્ગના જાણીતા મરચન્ટ કેસર્સ મેસર્સ મોન. ૬. ગોપાળ એન્ડ કું. ના શ્રી નારાયણજી ગોપાળજી જેઓ કુંક બુકાયર સ્વદેશ ગયા હતા તેઓ ત્યાં ગુજરી ગયાના ખેદજનક બનાવ આવ્યા તેઓ નાતાલમાં ઘણાય વર્ષ રહ્યા હતા અને જાહેર કાર્યોમાં ઉદાર દીલે ભાગ લેતા હતા. જંજીબારીસબર્ગમાં બાલ કરી દરજી મંડળનો અને સામાન્ય રીતે ડીંડુઓને તેમની મોટી ખોટ પડી છે સ્વર્ગસ્થના કુટુંબીજનો તરફ અમે આંતરકરણપુર્વક દીલસોઝ બરાબીએ છીએ. સ્વર્ગસ્થના આત્માને પ્રભુ ચિર શાંતિ બક્ષે.

ટૂંકમાં

ચુનાપરેા પાર્ટી ગેાલ્ફ સાહેબ આહિકા કે જે સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિ મેમ્બર ભાગનું પ્રતિનિધિપણું ધરાવે છે તેણે તા. ૩૦ ડીસેમ્બરે ડિન્ડસ્ટા હરાવ જાહેર કર્યો હતેા ૧ સા. ચે આફ્રિકા મેન્ડેટ ચાલુ રાખવેા અને તે વિષયને પુનીક્ષનના પાંચમેા પ્રાંત લેખા રાખ્યા સમાપ્યું.

* * *

નાતાલ નવેમ્બરમાં મી. જે ડેવસનાર અને મી. જો. એમ્સ કૂરેાપ્રાંત જોહાનીસબર્ગથી લંડન ૧૬ દીવસે મેાટરકારમાં પુગ્યા હતા મી ડેવસનર મેાટરકારમાં ઉંચે ચાર કરીયા મુકાકરી કરી જોહાનીસબર્ગથી લંડનને આયાહીમાં પુગવા પ્રયત્ન કરશે

* * *

મીટારીયા ચુનીવરસીટીના તા. ૧૨ ડીસેમ્બરે ડીગ્રી આપવા કરવામાંગેલા મેળાવડામાં ઓનરરી-ડેાક્ટર ચુનીવર્સીટીમાં મેળવેલુ જ્ઞાન દેશ સેવા માટે વાપરવા ખાસીસ ઓફ. મી. જોસફસ મેમ. પી. એ. મેન્યુએલને આપીસ કરી હતી.

* * *

જોહાનીસબર્ગથી ૨૦ મીકગાભાઇ બાપ્પા બાઇએ સકિલાના પા. ૯–૨–૬ સરકાર વકલાબાબા પાસે ઉપર મેાકલ્યાં છે.

* * *

દક્ષિણ રેાડસીયાને ગાયની પા. ૨૬૫૦૦૦૦ ની લેાન લંડનમાં તા. ૯ ડીસેમ્બરે ખરાર થતા ૨૫ મીનીટમાં સંપૂર્ણ ભરાઇ ગઇ હતી.

* * *

ઝામ્બસ ખીયના રહેવાસી મીસીસ જે. ફેનર્ન્ટ સ્પેન કરજનમાં "મેટ્રો" થીએટરમાં તા. ૧૨ ડીસેમ્બરે રાત્રે એક ફીલમ જોતાં હતા એટલા માં બેહુશ થઇ પડી ગયાં હતાં અને એડીંબરાના હેાસ્પીટલમાં દાખલ થતાં તુરત તેમનું મરણ નિપજ્યું હતું.

* * *

હેાલાન્ડના હેગ ખુનીસીપાલીટીની એક ખુલી બેઠકનેા રીપેાર્ટ કરતા ડચ બાપા "હેટ વાડર લાંડ" માં પ્રગટ કર્યો હતા. અધીપતી મી. સી. એમ. હેનસનને રીપેાર્ટ પુરેા વાંચનારના નામની જાહેરાત થતાં તે બાપના તા પાડવાથી અધીપતી મી. હેનસનને કેટની શીક્ષા થઇ હતી જે ઉપર અપીલ થતા કેદખાનાની સજા કાયમ રહી હતી.

* * *

મેરીત્સબર્ગ ૬૮ે ખબર આપ્યા મુજબ તા. ૧૩ ડીસેમ્બરથી બાબાબાંધારેાએ મેદીક તરફ થતેા જાકેર પસારેા કર્યો છે. ગોલ્ડફીલ્ડ થઇ થતા પછી બે કલાકમાં રતનગાયની ઘણી મેાટી નુકસાની થઇ હતી.

રેાયટરથી ૬૮ે આવેલા સમાચાર મુજબ મીત્ર બાલેના નાયક રશીઅન ગોલ્ફની મી. બાગેાબેાબેલેવના પત્ની મીસીસ બાગેાબેાબેલેવ વિમાન માં ઉંત્રીસેમ્બર પુગ્યા હતા અને રશીઆએ ચીનને મેાકલેલાં ૧૫૦૦ વિમાનના હુમલા ઉપર સહી થઇ હતી.

* * *

ગોલ્ડફીલ્ડના જંગલના અમલદારનું રહેવાનું જંગલમાં નદી કીનારા ઉપર હતું. અને ગરમી નદીમાં એકાએક રેસ આવતા અમલદાર, તેની સ્ત્રી તથા પાસ છેાકરાંઓનેા પતેા લાગતેા નથી તેમેા રેસના ભેાગ થઇ પડયાનેા ભય રખાય છે

* * *

કરેાયા ફ્રટરે તા. ૧૧ ડીસેમ્બરે ખબર આપ્યા હતા કે કજીપ્ટના વડા પ્રધાન નીહાસ પાશાને સખત તાપ ચડી રહેવ સનેાપાતના ચા-હેા લાગેવ થયા હતા. સારવાર માટે ચાર પ્રખ્યાત ડેાકટરેા હાજર હતા.

* * *

ગયા અઠવાડીયામાં ડરબન મામે જીનત રૂપું ખુવેાયું પકેાન્સ્યુ હતું. પણ કપતા મળી કુલ્લે તેમ કરેાડ આકિસ રૂપું ચીનને ડીસાબે ખુવેાયા માં આનાગત પડયુ છે.

* * *

અમદાવાદમાં ગીરજનજુરેાની હડતાળ મધ્યસ્થ ગીંતા કરાવે ઓછી હતી અને મેયેાકપ્રધાનને ૧૨૪ (એક)ની કલમ અમલમાં લાવવાના ફરજ પડી હતી. સરદાર વલ્લભભાઇએ અમદાવાદ જઇને હડતાળનું સમાધાન કરેલું અને મજુરેા કામે લાગી ગયા છે અને હડતાળનેા અંત દુર થયેા છે.

* * *

બારતબૂષણ પંડિત મદન મેાહન માલવીયજી ની તબીયત નરમ રહ્યા કરતી હતી તેથી તેઓ લાંબેા આરામ ઓમરી જનારસ આવી રહ્યા છે.

* * *

મી. વસનજી નાગરજી તરફથી પેાતાના સ્વર્ગસ્થ પીતાશ્રી નાગરજી ઓ ઇબ્રાહીમના પુણ્યાર્થે "ઇન્ડિયન ઓપીનીઅન" ને મેાકલવામાં આવેલી ગીની રકમ આભાર સાથે સ્વિકારીએ છીએ.

* * *

મદ્રાસ પ્રેસીડેન્સીના મંત્રીઓએ પેાતાનેા અભીપ્રાય વ્યકત કર્યો હતેા કે પેાતાની મુલાકાત દરમીયાન હરીજનના "દાદુનીપેમેની સંપૂર્ણ હતેજ જોવામાં આવી છે.

* * *

મદ્રાસ પ્રેસીડેન્સીમાં સમસ્ત મારવાડીમાં ૨૮ ગામના દુષ્કાળ ભાંધવોએ દારૂ તમાકુ તાડી નહિ પીવાની પ્રતીજ્ઞા લીધી છે.

દીવાળી અંકેા

સાભાર સ્વીકાર અને સમાલેાચના

આપને નીચેના આઠ સમાલેાચનાર્થે મળ્યા છે તે પ્રકાશકના આભાર સાથે સ્વીકારીએ છીએ:

'સેાકવાળી' મંત્રી શ્રી મ. દેસાઇ સુરત. આ પત્રનેા દીવા ૧૯ અંક બહેાળાજ કળાકાર અને સુંદર ચેાપાથી ભરેલેા છે આપણા સાહસેા બીજે પત્રકારીત્વની આલમમાં પેાતાના દીવાળી અંક માં ફેાટા ન છાપી એક નવેા માર્ગ ખેાલ્યેા તેને માટે તેને અભીનંદન ઘટે છે બીજે ત્યા ફેાટાઓ છાપી આંખ ભરવા કરતા ફેાટા ના આપવા આભારી બનવે પ્રેમ ચેાગ્ય છે વિવિધ લેખેા, કાવ્યેા, વાર્તાઓ, ચિત્રેરેથી આ અંક ભાષી ફેાટા વગર તેની કીંમત ૮૬ના કરતા આનાજ છે

'ફેાટરદા' મંત્રી ચેાકસદાસ મગનભાઇ, પડદરા

બારણા માસીક હોવા છતાં દિપક નામનું માસીક મણ્યા છે તેના દીવાળી અંકના બાકત ખાસ સારૂં અને રૂચ્ય માહીતી ભરેલા દીપક માં ઠરેલ માલ છે ૬ આવું બધા માસીક બને તેવા ફેાટાઓ બાપી રહ્યું . તેની ઉપર મેાદીની વાર્તાઓ, કાવ્યેા, કાર્ટુન્સ અને મેાહન સાહીત્યની રસ સામગ્રી ઉંચેરે મણીજ રેવામ છે

'ગાંદીચ' મંત્રી ન દીનાનાથ અને સામતી વિમાનાથ, સુરત

આ પખવાડીક બાળકેાની પખીજ સેવા કરી રહ્યું છે, અને દીવાળી અંક દ્વારા બાળકેા ને દીવાળીની એક સુંદર ભેટ આપી છે ચિત્ર, વાર્તાઓ, અને કવીતાઓ વગર બાળકેાના મનરંજની બીજાવણી માટે ગણીને, મનનાતે વિષેરે વાનગીઓ બાળકેા માટેજ ઉપયેાગી વાનગી પીરસે છે. અને દરેકના અંકમા પણ એજજ ઉત્તમ વાનગીઓ પીરસી તેનેા બાળકેાને રસ-થાળ ધર્યા છે.

'Phone 33-4014. P. O Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

અમારે ત્યાં કટલરી, સ્ટેશનરી, કોકરી, ફેન્સી ગુડસ, ઢાંકણા, તાંબા-પિતળ, જરમન સીલ્વર તેમજ ફેાર્ટના દરેક જાતના રેથી પાસલેા ઢોલરીશ ભાવે મળે છે પેાસ્ટારથી ઇ. ૬. માર્કનું તમા દેવી તેમજ બારનું સુધ્ધ પી, બદલ તજનું તેલ, ઇલાયચી, વરિયાળી, કુલમ, કમેાદ, અજમાળીયું, દીવેલી, પીપેારી, વિગેરે દુધ સાથે તથા દરેક જાતની દાળ, કરેાળ આટેા તેમજ દરીયાલું અને ગાંધી બાલુ મળશે "બાદશાહ" પેન અને પેન્સીલેા. મહત્યમાં નવભારના મુખ્યપી તેલેા, બાત્તલેા, બાટીએા, કેરા, અને ઈંગ્લીશમાલ કાર્ડ મેાકલ જરૂરથી અમે છે.

એક વખત પધારી અમેના ઓરડર આપી ખાત્રી કરવા ગ્રાહકમાત્ર છે

ઓર્ડરના ઓર્ડરેામર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે. લખેા:

૪, પ્રીન્સ્ટર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

મા ના ધી કા ર

— : સપ્તાહાર :—

[૧૯૩૭]

માનાધિકારના પ્રાપ્તકર્તાઓ પ્રત્યેના વર્ગ પછી બિહારનો બીજો વર્ગ સમજો. વાચકને એમ લાગશે કે વિદ્વાનને, મનવાન થા ઉતરતી બીજી કેટરીમા તેવામાં સ્વાભાવિક ક્રમ મુજબ બુલ થાય છે. જો કે વિદ્યા સમાન બીજી કોઇ સંપત્તી નથી; વિદ્યાસમાન કલ્યાણ કારી કોઇ વસ્તુ નથી; છતાં વાસ્તુ સમયમાં જ્યાં આર્થિક સંપત્તિની ખના સમાજને દરેક ખૂણે ઘર ખાલી જેવી દેખાય, ત્યા વિદ્યા પણ ધનીકોના આશ્રયના આધારેજ નભતી દેખાય અને વિદ્વાનને પણ આપણાં સ્વમાન જરૂરીયાતોને માટે ધનવાનની સેવા કરવી પડતી દેખાય ત્યા "સર્વે ગુણા કાંચનમાશ્રયન્તે" એજ માન જવાબ છે. હવે વિદ્વાનોમાં પણ બેટ કારીના માનાધીકારીઓ માનના લક્ષ્ય નિરપુષી દેખાય છે; તેમને સમાજજીવનની દાદીયા બાબે નીદાળની દેખ પણ માનાધિકારના ઉમેદવારોમા તેઓના નામ બળાય નથી. દૃષ્ટાંત રૂપે મા. જગદીશ ચંદ્રબોઝ; કે જેમની વનસ્પતિ શાસ્ત્રની અદ્વિતિ શોધોએ જગતમાં નામ અમર કર્યું છે એમના યંત્ર જગ કરવાથી રૂ૫ થવાનું છે તે એમ કે આસારે ગણીત છે છતાં એમટલી વાતનો નીકાલ છે, કે તેમાં અનાદર લાગોની બાદમ સમાયેલી છે. (પ્રો ની accretion) છપના પ્રાણીઓ ઉપર બંદૂકણથી બાદકાય કરી શરીર રચનાની કુદરતે કોયડા સમજવા માટે ., રાજકારી પ્રયોગો થઇ રહ્યા છે તેનાથી માનુષ જીવનને જ ફાલ મળે છે તેમાં કરતા વધારે ફાલદાયક શોધો જે વનસ્પતીની અંગ રચનાના અભ્યાસ થા ગણી આપવાનો પણો સંજોગ છે. એવા વિદ્વાનો જાગાના જનસમાજમાં માનાધીકાર ભોગવતા નથી તેમનો સમાજ જુદો જ તેમની દુનિયાજ જુદી છે.

એવા બીજે ક્રમે પોતાની પીદ્યાનો પોતાની આજીવીકા માટે ઉપયોગ કરે છે તે તેઓ જેટલે અંશે વ્યક્તિગત લાભ પહોંચાડી શકતા હોય તેટલે દરજ્જે . વ્યક્તિઓમાંજ માનને પાત્રે છે સામાન્ય જન સમાજમાં તેને કે તેઓ માન પામે છે બારા પણ માનાધિકાર પામતા નથી. તેવા પીદ્વાનોના દૃષ્ટાંતમાં દેશબંધુદાસ અને પંડિત મોતીલાલ નેહરૂ લઇએ. દેશબંધુ દાસની બેરીસ્ટર તરીકેની વાર્ષિક આવક પાંચથી ૬ લાખ રૂપીયાની ગણાતી હતી, અને પંડિત મોતીલાલ નેહરૂની એક લાખની ગણાતી હતી. તેમની મોટી વિદ્વતા ઉપર સમાજ અભિમાન ધરાવતા હતો છતાં તેઓ બન્ને સુધી પોતાની વિદ્વત્તાનો ઉપયોગ મુખ્યત્વે કરતા હતા ત્યાં સુધી સમાજના માનાધીકારનો તેમને દાવો નહોતો. પણ બન્ને તેઓ સેવકનેતા થઇ સમાજ સેવાના કાર્યમાં ઝંપલાવ્યા ત્યારથી તેમનું નામ માનાધીકારના વર્ગમાં આવ્યું. એટલે વિદ્વાનો જેઓ જનસમાજની સંપત્તિનો માર્ગ . નવા વિચાર કરવાનો રહ્યો; અને એવા સમાજ સેવકોમાજ ખરેખર ઉચ્ચ કોટીનો માનને હાંકીક હકદાર ગણાય છે. જેઓ સ્વાર્થ ત્યાગુને સુધીના બની આવે

વિવિધ વર્તમાન.

ચીન અને લીગ ઓફ નેશન્સ

જાપાને નાન્કાંગનો કબજો લીધાના બીજા સોમવાર તા. ૧૩ મીની સાંજે લીગ મળી હતી. આ મીટીંગ ખાસ પ્રસિદ્ધ થયા હતા.

ચીન વેનપાર્ક જે ચીનનું એક આગેવાન વર્તમાનપત્ર છે તે કહે છે કે જીનીવા ઉપે સપના લોકોને આકર્ષનારૂં સોહામણું નથી કેમકે મુળ લીગનું ઘર નામ હાઉસ્ડિજ્ડ ઘરમાં રહેલું છે. વધુમા તે તંત્રી કહે છે કે લીગ ઓફ નેશન્સ મુળમાં નેવ્હામાં આવેલી તેના એક મનસ્વાસ્થક સંસ્થા સ્વીજ નથી. બીજા એ વસ્તુસ્થિતિ રાજ્યોના અંકુશ દેશની બે સંસ્થા રહી છે અને તેઓએ તેના પોતાના હેતુઓ સાધવાને ઉપયોગ કરેલો છે. ચીનની કાયમસીલ પ્રતિનિધિ મી. વેલિંગ જે કોઇ પણ સભ્ય પ્રતિનિધિ કે કરારોનો ભંગ કરે ત્યારે છુટું થઇ શકે છે અને પરિણામે લીગ તે તેનો છુટું નહિ મળતા કાલાપાનો કરવાનું આપમાનજનક લાગે છે. આ હકીકતો જોતાં ચીને આ પરીક્ષા પણ લીગની સામેની પોતાની રિયતિનો કરિ તૈયાર કરેલો જોવામાં આવે કે તેના સભ્ય રહેવાથી તેને કશોજ લાભ નથી અને તેમ છતા પણ પોતાની ઉપર નાખવામા આવેલા પ્રતિબંધોને અનુસરવાની ફરજ પડે છે તો પછી તે સંસ્થાના સભ્ય તરીકે હજુ પણ ચાલુ રહે. તેને કશો ફાયદો કારણ નથી.

શેંગાહીના કબજો

જાપાનીસ સત્તા હેઠળ શેંગાહીમાં ફરટ્સ ખાતું સ્થાપવાની વાતચીત ચાલ થઇ છે. આ વાતચીતમાં પત્રો પછી કબજાદારી કરતા પ્રજાને બચાવ તાજે બીચારાંનો ભય કરનારી પ્રજા સેમ્બવામાં આવશે એમ એક બનાવનીસ છાપાએ જાહેર કર્યું હતું. બીરીશ એ. મીરશ અને ચાર્લ્સ લીટલ બનવાને હાલમાંથિય માસ્ટરે શેંગાહી છોડી દીધ કોંગ ઉપરી ગયા છે. લીટલની ફોરકાસ્ટન નામની કલા એક બનાવાર શેંગાહીમાં સાખવામાં આવી હતી. શેંગાહી માં યુરોપીયન રાજ્યોના કન્સરવેશનના સેટલમેન્ટોની સ્થીની મુખ્યમાં ભરેલી છે

બ્રીટીશ પત્રકાર

મુસોલસાહીબીબ્બાનો બોલશેવીકમાં એક અભિપ્રાય મી. ઓગ. હેરીસન છેલ્લા ૧૪ વર્ષથી રૂટરના બનારપત્રી હતા. મુસોલસાહીબ્બાની રાજનીતી ઉપર દીકા કરનારા બનારોમા સૌથાંકના એક પ્રમખ ગણાતા મી. હેરીસનને બોલશેવ એકદમ છોડી જવા મુસો સ્થાનીકબ્બાની સરકારે હુકમ કર્યો હતો.

રશીઆ લકાઇ માટે તયારે છે

રશીઆમાં ચુંટણી પ્રસંગે એક બાબતમાં મા મોસકોને જણાવ્યું હતું કે ઉદાર રૂઢ વર્ષથી સંતાકોવેટ સ્થીમા સરકારથી મુક્ત રહ્યું છે પણ હવે રશીઆ તરમે યુનીયો કરનાર સાથે પંત મેળવવા રશીઆ તૈયાર છે. તમામ દુશ્મનોનો રશીઆ નીર્ધપણે નાશ કરશે. ફેસીસ્ટો અને તમના સકરો રશીઆ કેમ હુમલા કરશે તો તેઓનો નાશ કરવાને પાછી પાની કરવું નહિ.

સ્પેનમાં પાકરાબાકઓ

સ્પેનના રાજકીય સરકાર "રીપબ્લીકન નાવ ગેન્ટ" નામની ઓળખાય છે, જ્યારે બળવો કરી સ્પેનમા ઇતેલા બારાગા જનરલ ફ્રેન્કોએ રાષ્ટ્રોની સરકાર "નેશનલ ગવરમેન્ટ" નામથી ઓળખાય છે. નેશનલ ગવરમેન્ટ તરફથી જનરલ ફ્રેન્કોએ બોર્સીલોયલ ગેઝેટમાં જાહેર કર્યા મુજબ સ્પેનની પાટકાબાકઓનો એક કોન્ફરન્સ તા. ૧ જાનેવરીએ સાલામાંકામાં બોલાવવામાં આવી છે. આ કોન્ફરન્સ "રેશનલ સિંડીકેલીઝમ" કોન્ફરન્સ" નામથી ઓળખાશે.

ટ્રેનનો ગંભીર અકસ્માત

સ્કોટલેન્ડમાં તા. ૧૦ ડીસેમ્બરે ગ્લેનીનબરા ગ્લેસગોથ્રેસ ટ્રેન કેલસકરી સ્ટેશન તરફ ઉગેણી દિશા—ઉતરાણમા ટ્રેન સાથે અથડી પડતાં ૪૫ ઇતાકઓ માર્યા ગયા અને ઘણા બીજા ઇજાઓ પામ્યા. આ ટ્રેનમાં ૨૬ પુરૂષો અને ૬ બીજા હતા તથા બીજા સંખ્યાબધ ઉતારૂઓને ઇજા થઇ હતી. રસ્તાઓ તરફથી ઇંકાઇ ગએલા હતા. ઇજા ડાકટર મી. ડોગ્લાસ એન્ડરસનનો જણાવવા મુજબ ટ્રેન ઉતરેલા પાટાઓથી પસાર થતી હતી ગ્લેસગોમાં મી. ગ્લેન્ડસ્ટને સાગે ઉભેલી ટ્રેનની બારી સાથે એક હતી અને અકસ્માત થતા આટલાયમા ઓઇલ ભરી હતી પણ ગ્લેનીનબરા ગ્લેસગ્લેસ પણ નજીક પહોંચેલા હોવાથી આકસ્માત અટકી શકયો નહીં. ગ્લોઇનમાં ઉતરેલા રેલ્વે અકસ્માત ગ્લેન દરમ્યાન ૧૯૧૭ માં થયો હતો ત્યારે ૨૨૬ માર્યા ગયા હતા અને ૨૫૭ ઘાયલ થયા હતા. બાર પછી તેવોજ ગંભીર પ્રકારનો અકસ્માત હાલમાં ગ્લેનીનબરા ગ્લેસગ્લેસને નડયા છે

અપૂર્વ તોફાન

પુરોપ અને અમેરીકામાં તા. ૯ ડીસેમ્બરે ભયંકર તોફાનોને મહ વરસ્યા હોવાના સમાચાર મળ્યા હતા. ઇગ્લાંડ, સ્કોટલેન્ડ, વેલ્સ ફ્રાન્સને પણ ભોગોમાં પડેલું ભરફ ચાર ફીટ જેટલું જાડી ગયું હતું અને આમા યુરોપના મુખ્ય કુંડી પડી હતી ન્યુમોર્ક તરફ દરિયામાં અને પુર્વ તરફના ગામોના પડેલા ભરફથી ૫૦ ગામ ગ્લેનો નાશ થયો હતો રેલ્વેના પણ રસ્તાઓ ભરફથી દંકાઇ ગયા હતા. સંખ્યાબધ પાકડા નીચાણોમાંથી બ્ર ફેર ખસેડા પામ્યા ન હતા. ગામે કારખાનાઓ બધ હતા.

દક્ષિણમાં પણ સરમુખત્યારી

કોલમ્બીયાના રાષ્ટ્રિય પ્રમોના તમારા પાપા જેઓ બોડા અઠવાડીયાપર ચુનવાંગી જયવા પામ્યા હતા તે સપના વિરોધને લાખ્યા દેવતા અને પોતાને સરમુખત્યાર કરવાના ઇરાદાથી એક કાયદો પડી રહેલા જાણવામા આવે છે. આમ બંધનના 'ડેમી ગોલ' નો બાબરપત્રો કરેલા જણાવે છે. કાયદાનો હેતુ રાજા કરવાની સત્તા મર્યાદિત કરવાનો હોવાનું પણ મનાય છે રાજ્યમહેલ અને પ્રમાનમંડળ વચ્ચે મતભેદો ચાલી રહેલા જણાય છે દરમીયાનમાં રાજ્ય પક્ષોના રાજ્ય કરવાની જનમુખત્યારી તા ૨૭ માર્ચ ચાલુમાં આવે તૈયારીઓ ચાલી રહી છે.

પ્રાચ્યવાત મી. હેન્રી ફોર્ડ

યુનાઇટેડ સ્ટેટસના મી. હેન્રી ફોર્ડ મોટર ઉદ્યોગમાં બારે વિખ્યાતી મેળવી છે. મી. ફોર્ડના બાલુની ઉમર ૬૪ ના અને ત્રિપાથી બાલુ હતા. મી ફોર્ડ પ્રથમ ગરીબના વિદ્યાના કામે મા બલાવવા માટે પેટ્રોલનું એક એજીનવાળુ બનાવ્યું હતું અને તે બાદ મા ફોર્ડના પિતા તરફથી તૈયાર ઝાડો પાણી બ્યમક કરવા મા ફોર્ડને જોઇ ગયા હતા. ઝાડો કાળી વેચતાં ઉમર્જેસો નાણાંમાંથી મી. ફોર્ડે મોટર બનાવવાનું કારખાનું પ્રથમ ૧૮૯૯ મા રચાયું હતું. હાલમાં મી. ફોર્ડની ઉમર ૭૪ વર્ષની છે અને અમેરીકા મા મોટા ધનાઢય પુરૂષ ગણાય છે.

કોલસામાંથી ચરબી

રૂટર બર્લીનથી આપેલા સમાચાર મુજબ રસાણો દ્વારાની બદલી જર્મની મહલાંમાંથી ચરબી ઉત્પન કરવા કોન્ટ્રાક્ટ થયું છે. આ વર્ષમાં જર્મનીના લીટલ સ્ટેશનો માટુ કારખાનું સ્થાપવા હતું. આ વર્ષમાં ૨૫ હજાર ટન સાધુ કોલસામાંથી બનાવેલી ચરબી ઉત્પન કરવી હતી જર્મનીમાં પરદેશથી ઓઇ લાખ ટન ચરબી આપાત થાય છે પણ કોલસામાંથી ચરબી બનાવવાના રસાનીક ઉદ્યોગમાં પરદેશનો જર્મનીમા આવતી ચરબીમાં પણ ઘટાડો થવા પામ્યા છે

ભાતચરોની ભયંકરતા

ઇંગ્લંડના ડીસબરી શોહરમાં તા. ૧૧ ડીસેમ્બરે રાત્રીમાં ચોરોએ દાખલ થઇ હતી. આ રાત્રીમાં આશરે સુલતાનના ક્રાઉન પ્રીન્સ એમીર સૌદ નામદાર રાજા દીંગ બોજાર સાથે ચાર સુંદર ચારણી ઘોડા ગણીસ ગોકણી આપ્યા હતા. પણી તેજ રાત્રીમાં સુલતાન ઇબ્રાહીમ સોદ ઇંગ્લંડના પ્રવાસ (જાનવર બાગ) માટે એક ગોપા આપે ઘોડની જોડ ગોકણી હતી.

પુર્વ તરફના રાજ્યો

પુર્વ તરફના રાજ્યોની ફાડવામાં કોન્ફરન્સ બોલાવવાની જોજના પકકી પ્રકાશ નથી. રૂટરના તા. ૧૭ ડીસેમ્બરના કેરો તરફથી મળેલા બાબર મુજબ પાર્લીસરી પાબા કરી સીરીયાના પ્રધાન મી પાસીમાંએ સરદાર સીરીયાના ફ્રેન્ચ હાઇ કમીસનર કાજીટ બારેસ્લ બાબાબળે સાથે સુલતાન ફાલ્લ સૌદની મુલાકાત બાદ પુર્વ તરફના રાજ્યોની રાજદ્વારી રમતો વિશે વિચાર ચલાવશે.

મહાસભાની બેઠકની તારીખમાં ફેરફાર

તા. ૧૨ મી ડિસેમ્બરીએ મદનો નહેરવારે આવતા દિવાળી મહાસભાના અધિવેશનના દિવસોમાં ફેરફાર કરવાની સૂચના વર્કીંગ કમીટી કરેલી છે તેના ઉપર વીચાર કરી મહાસભા ચાલિવેશનની તારીખો ૨૮-૧૫-૧૧ રાખવા કરી ૩ ફેરવી તા. ૨૯–૨૦–૨૧ રાખવાના સર્વાનુમતિએ ઠરાવ કર્યો છે.

ફ્રેંચીલી કંપોર્ટમાં થીજીઅર્સ–પ્રેક્ષક અને રેલીગેશનના દરેક

થીયેટર તરફના રસોયાની જુદા જુદા પ્રકારની સગવડ માટે નીચેના દરો નક્કી કરવામાં આવ્યા છે.

ફ્રન્ટ સ્ટોલ્સ (ફેમીલી સર્કલ્સ) રૂા. ૧૦૦,

સદરહુ કંપાર્ટમેંટમાં વધારેમાં વધારે ૬ માણસો દરમીયાન કુટુંબ રહી શકે એવી સગવડ કરવામાં આવશે. ૬ થી વધારેને રહેવા દેવામાં આવશે નહિં.

મહાસભા (થીયેટર્સ)

ઉપર જમીના	રૂ.	૬–૦–૦
રેલીગેટર્સ એક જમીના	રૂ.	૫–૦–૦
સ્વાગત સમય એક જમીના	રૂ.	૫–૦–૦

પ્રેક્ષકો માટે મહાસભાની બેઠક ફીના દરો

પ્રેક્ષકો માટે મહાસભાની બેઠકમાં નીચેના દરો નક્કી કરવામાં આવ્યા છે.

	રૂા.	આ.	પી.
૧		૧૦	૦
૨	,,	૫	૦
૩	,,	૨	૦
૪	,,	૧	૦

એક દીવસની ટીકીટ માટે એવો અધો દરો લેવામાં આવશે.

આસ પાસીના દરો :: રૂા. ૧૦૦૦, રૂા. ૨૫૦૦ અને રૂા. ૫૦૦૦ નક્કી કરવામાં આવ્યા છે.

મહાસભા માટે રેલ્વેની તૈયારી

આવતી મહાસભાને અંગે રેલ્વે ખાતાએ ઝડપી તૈયારી કરવા માંડી છે. નવા પાટાઓના કામ ઝપાટાબંધ આગળ વધ્યા છે. નદી સ્ટેશન સામેનો ભાગ સાફ કરી ત્યાં નવી લાઈનો નાખવા માટે બોદકામ શરૂ થઇ ગયું છે. કોર્ટયર ને નદી વચ્ચે એક સ્પેશ્યલ નકકી કરી વધારાની ૬ ઓનો ટેરાવવાનું સ્કેમ ઘડાઈ ને મારની યોજના પણ આવી ગઇ છે. ટીકીટ ઘરો પણ નવી લાઇન માટે બોદકામ શરૂ થયું છે બીજનગરનું બાંધ કામ પુરજોશમાં શરૂ થઇ ગયું છે ને આસરે ત્રીએક જંગી માંડવાઓ બંધાઇ ચુકયા છે. સ્વાગત કારોબારી સમીતીની સભા તે ગુજરાત પ્રાંતીક સમીતીની સભા બારડોલીમાં ભરાશે.

મહાસભા અને હીંદુ–મુસ્લીમ

મુર્શીદાબાદના નવાબે સ્વકારાથી હિંદુ–મુસ્લીમ એકતા મંડળ તરફ એક નોંધપાત્ર કરી જણાવ્યું છે કે: જ્યાં સુધી મહાસભા હીંદુ અને મુસ્લીમોના હકકોનું સમાન રીતે રક્ષણ કરશે ત્યાં સુધી હિંદુ–મુસ્લીમ એકતા મંડળ તેની પ્રત્યે સંપુર્ણ સહાનુભૂતી રાખશે. વધુમા તેમણે જણાવ્યું છે કે: મુસ્લીમલીગ અને મહાસભા જેનું પ્રતીનીધીત્વ ધરાવે છે તે બન્ને વચ્ચે બધુને રક્ષ નાબુદી વધારી અદાવતવા ગાંઠે એક જબરજસ્ત મંડળ કરવાની જરૂર છે. અને હું તમને સંગઠીત હિંદને નાશે હુંગેસને માટે પોતાના મતભેદો ભુલીને ખભે ખભો મીલાવી પોતાની ખુબ ઠીકી પુરવાર કરવાની વીનંતી કરું છું.

નવા રાજના છાપની ટીકીટો

ઈંદોર સરકારનું ટપાલખાતું આ માસમાં કેટલ જર્બદસ્ત છાપની ત્રણ પાંચલાની તેમજ ૨ આનાની અને એક, બે, ચાર અને પાંચ રૂપીઆની નવી ટીકીટો કાઢવાનું જણાવે છે.

બીજનગરના રાજાનો આભારદાન

બીજનગરના રાજાએ હાલની બીમારીમાં કંટાગીન ૩૭ પુરતુગા ડાકખાનાઓ તરફથી મેળવેલ આભારદાન કર્યો છે.

હિંદમાં ઘાટનિરીક્ષ

સમુકત પ્રાંતોમા જ છ્ઠ્ઠાના ઘાટની સહેલ સારી કરવાના કોંગ્રેસ પ્રધાનમંડળના ઠરાવના પરિણામે ૨૦,૦૦,૦૦૦ દોઢાંબોનાયો ઘાટના બદી દૂર થશે. પ્રધાનમંડળના આ ઠરાવને કોંગ્રેસ પક્ષની બાજુએ ટેકો આપ્યો છે એમ સભ્યોથી કહેવાય છે.

'ઇન્ડીયન ઓપીનીયન' માં
તમારા માલનો પ્રચાર કરવા
તકેદાર બનશો.

સ્વદેશ નેતાઓના ફોટાઓ

મહાત્મા ગાંધીજી– અંજરખું, કુપડો તથા પાઘડી પહેરેલ ત્રીરંગી અધો ફોટો સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ. કીંમત રૂા. ૧–૦.

પંડીત મદન મોહન માલવીયજી–સુંદર રંગીત અધો ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ કીંમત રૂા. ૧–૦

પંડીત મોતીલાલજી તથા જવાહરલાલ નેહરૂ–પંડીત મોતીલાલજી અર્ધકબ્રુ, સુરવાલ તથા રેશમી પહેરી ખુરશી પર બેસેલ છે. તેમની પાસ જવાહરલાલજી તેરાજ પોતાકમાં ઉભા છે બન્નેનો આકર્ષક અને સરસ ફોટો સાઇઝ ૧૫×૧૦ ઇંચ કીંમત રૂા. ૧–૮.

મહાત્મા ગાંધીજી–ફોટોગ્રાફ રંગમાનું ઢબ, હાથમાં લાકડી, કુંકમ ચાંદલો સુંદર ત્રીરંગી ફોટો સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ કીંમત રૂા. ૧–૮.

પુ મહાત્માજી–હાથમાં લકડી કાંતતાં ઉભેલા છે ત્રીરંગી આકર્ષક ફોટો સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ કીંમત રૂા. ૧–૮.

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ–અધો ફોટો ખાદી એન્ડ ખાદીમાં ૨ ૧૮ પહેરેલ પા ૧. સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ કીંમત રૂા. ૧–૮.

નવાબજાન રાષ્ટ્રપતિ પંડીત જવાહરલાલનો પહેરેલ રંગી અને ખાદી સાથેનો સુંદર ત્રીરંગી ફોટો દાદાસાઇઝ, ૨૦×૧૫ ઇંચ. કી રૂા. ૧–૮.

પુ. મહાત્માજીનો ઉદ્યમ–હીંદુસ્તાનને સ્વતંત્ર બનાવવા શું કરવું જોઇએ, તેનું આબેહુબ ચિત્ર. પુ. મોહીંદ્ર માલના બાબત તેમણે તકલી કાંતતા, આમપાસ માણસો રેંટીયા કાંતતા, કોઇ તકલી કાંતતું, કોઇ પીંજતું, કોઇ ખેડતું, કોઇ કાપડી પાછી કાઢતું વિગેરે બધોજ આકર્ષક ત્રીરંગી ફોટો. સાઇઝ ૧૫×૧૦. કીં રૂા. ૨.

લાલા લજપતરાય– પાઘ રાખી પહેરેલ રંગીત અરધો ફોટો. સાઇઝ ૨૦×૧૫ કીંમત રૂા. ૧–૬.

સ્વ. દેશબંધુ દાસ–અધો ત્રીરંગી. ફોટો પછેરી જોડેલ સાઇઝ ૨૦×૧૫ ઇંચ. કીંમત રૂા. ૧–૬.

કૃપલા અધા ફોટાઓ ત્રીરંગી **આપી** છે. **સાઇઝ** ૧૩×૧૦. **મળવાની** કીંમત રૂા. ૧

મળવાનું ઠેકાણું:–

Indian Opinion, Phoenix.

ખબરપત્રો

પ્રટોરીયા હિંદુ સેવા સમાજ

શ્રી. પ્રટોરીયા હીંદુ સેવા સમાજની જનરલ મીટીંગ સમાજના હોલમાં સ્વીકાર ના. ૫ મીએ મળી હતી.

પ્રમુખસ્થાને ▨ નાથાલાલભાઇએ દીપ પ્રગટ્યું. મંત્રીએ રીપોર્ટ વાંચ્યા બાદ હાજર સભ્યોએ દીલસોજી બતાવી સ્વર્ગવાસીઓને હસ્તી. ઓડીટરોના રીપોર્ટ આપનાર, કોઇ નાખુશી આવ્યા વગર સરોગાની બીજી કામચલાઉ સગવડે મંજુર રાખી હતી.

નવા વર્ષ માટે નવા ડાયરેક્ટરોની નીચે પ્રમાણે ચુંટણી થઇ હતી:—

પ્રમુખ : શ્રી જીવણદાસ ન નારાયનદાસ (મેસર્સ ▨ કાલા એન્ડ કું. વાળા); ઉપપ્રમુખ : મેસર્સ રામલાલ મુલુ, બાબુભાઇ જોષી, જકુભાઇ પી. બાલ, રેવાભાઇ મારોયા, બુધાભાઇ નારણજીભાઇ પરેસ, ગોવીંદભાઇ બાબુભાઇ નારણભાઇ છીબાભાઇ, પ્રેમજીભાઇ બાલુભાઇ, ખીમાભાઇ પરેમ મંત્રીઓ મેસર્સ ભોગીલાલભાઇ હરી નાનો અને છગનલાલ ગોપા. ગોદી આજનગરી : રા. રાણાભાઇ ખેરાજ. ઓડીટરો : મેસર્સ નાનાભાઇ હીંમતાભાઇ, જમનાદાસ અને ગોવીંદ. કમીટી સભ્યો મેસર્સ જયંતીલાલ ચુનીલાલ, ઇચ્છા ભાઇ ચુનીલાલ પટેલ, પરસોત્તમ નાનાભાઇ, અમૃતલાલ દેસાઇ, નરસીંહભાઇ પ્રેમજીભાઇ, લખાભાઇ ખીમાભાઇ, ખેમજીભાઇ મુલુ, વાલજી ભાઇ માધવજી, ચુનીલાલ ગોપાલભાઇ, રતનજી ભાઇ નારણભાઇ, ભાખાભાઇ કુકરજી, ભાણા ભાઇ દાહ્યાભાઇ, કાન્જી, વાસુભાઇ કલાભાઇ, રામભાઇ કાનજીભાઇ, રણછોડભાઇ ખુશાલભાઇ, જયસુખલાલ ગોવીંદજી, છોગાભાઇ કારાભાઇ

બાદ રીટાયર થતા સભ્યોએ નવા આવનાર નવા અધીકારીઓએ સેવાનો આભાર માન્યો હતો. મીતા વાંચનથી સમાપ્તી કર્યા બાદ રા. નરસી ભાઇ પ્રેમજીભાઇ તરફથી સમાજનો ને દુધ માટે આભારના આવી હતી

સમાજના ચુંટાયેલા પ્રમુખ શ્રી. જીવણદાસ ભાઇએ પધારેલા ભાઇઓનો પહેલા શબ્દોનો આભાર માની સભા વીસર્જન કરી હતી.

ડાં. પ્રજાપતિ એસોસીએશન

નીચે જણાવેલી રકમ મંડાલભા ગોકાલ ૬૦૩ પેટે રહ્યા મળી છે

▨, બાબુભાઇ રતનજી પેથાણ પા. ૧ ૧ ૦
આગળ કાર્યકારોથી પા. ૧૩૮ ૭ ૦
કુલ ,, ૧૩૯ ૮ ૦

ઉમાંયા પા. ૨–૧૨–૬ બાદ બાદ જતાં બાકી પા. ૧૩૬–૧૦ ૬ ના રૂા. ૨૬૭૮ રૂટર નારણને તારીખ ૮–૧૨–૩૬ ૫ દીને બીજુ

સભ્યદાર કલ્યાણભાઇ પટેલને ખારેડાલી રકમના ફરજદમાં આપવા છે

આર્યન ફુટબોલ ક્લબ

પોર્ટ એલીઝાબેથની આર્યન ફુટબોલ ક્લબ તથા ઓરીયેન્ટ ફુટબોલ ક્લબ વચ્ચે ૧૫ મેચ ૧૫–૧૨ ગુરૂના દિને આર્યન ગ્રાઉન્ડ પર રમાઇ હતી.

ઓરીયેન્ટ ટીમે મારેલો ગોલ નીચા હતો, ચારે ૬૦ ના કર્યો હતા, જેના ફી. રેફરીએ ૧૦, ગોલ આસીસ્ટોએ ૨૩ રનને ૫ વીકેટ અને બોલ નારણજીએ ૧૪ રને ૩ વીકેટ લીધી હતી

આર્યન ટીમે પહેલા દાવમા ૭૫ રન કર્યો હતા જેમા બોલ, આસ્તીકે ૩૦, બોલ નારણ જીએ ૨૭, અને ફી. બાંસદાએ ૧૬ રન કર્યો હતા પ્રત્યાત્તરમાં ૬૬ રને ૬ વીકેટ લીધી હતી. ફી. રેફરીએ ૧૫ રને ૧ વીકેટ લીધી હતી.

ઓરીયેન્ટ ટીમે બીજા દાવમા ૮૫ રન કર્યો હતા પણ મેચ જોવા જેવી ઉભરાયેલી ઓડીયન્સ ગ્રાઉન્ડ પર ન હોવાથી ટીમ ૬૦ રને હારી ગઇ હતી. ઓટલે તેઓએ ૫ વીકેટ ૨૫ રને ગુમાવી હતી.

આર્યન ટીમે મેદાન દારુણી ૬૮ રન મેચની જીત મેળવી હતી

શ્રી મસ્ટ લંડન (ભુંડુ સાસાયટીના ફાળો

	પા.	શી.	પે
આગલા અંકોમા સરવાળો	૧૪૭	૦	૬
ફરમીસ્ટન			
ઠાકોરભાઇ પરસોતમ	૨	૨	૦
કાલાભાઇ ખાનાણી	૨	૨	૦
મગનભાઇ મોરારે	૧	૧૧	૬
કાળાભાઇ કેકો સલ્વાત		૧૦	૬
રણછોડભાઇ નાથા		૧૦	૬
જમાલભાઇ ઇસ્માઇલભાઇ	૧	૧	૦
વીરાસભાઇ છગન		૧૦	૬
ઠેરાભાઇ છગન		૫	૦
રણછોડભાઇ પંચ૦		૫	૦
ખીમાભાઇ આણ		૧૦	૬
(ચાલું) કુલ પા.	૧૫૧	૮	૩

—:o:—

આભાર

મી. નાગરજી મોમાણીના તેમજ શ્રી. ચંપારામ મગેારાના આવકાર માટે દુરના તેમજ નજીકના બાહેલા તરફથી દરખાસ્તવામાં આવેલી દિલસોજી બદલ સૌના. કે મોપાળની પેઢી તેમજ સ્વજનોના કુટુંબીજનો આ પત્રદ્વારા તેમોનો અંતઃકરણપુર્વક આભાર માને છે.

ગ્રેટ આફ્રિકન ફ્રાંસ વપરાયેલા

રૂપ જુદી જુદી જાતના રૂા. ૬–૬.
૫૦ જુદા જુદા મુલકના મીકસ રૂા. ૬. નમુને મે ફોરેનના ૬–૬ ટે કયા તમા વપરાયેલ તથા કેમ વેચવા કોમ તા. ગ્રાહકને ગારન્ટી આપી નથી.

નાથુભાઇ ત્રિભોવન પટેલ કારીયાવાડીવાળા. પી. ઓ. બોક્સ ૬૨૬ દોરેનજોબાગદીસ

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'
ના
દિવાળીના આસ્ક અંક

સુંદર સુખપૃષ્ઠ આથે અનેક વિષયોથી ભરપુર અને સુરૂચિ, સંસ્કૃતિ અને જ્ઞાનપ્રેમીને જ્ઞાન સાથે આનંદ આપનારા અનેક લેખોથી ભરપુર

ભાવ રૂા. ૧.

ડરબનના આ અંક નીચેના કોમ પણ સ્થળે મળી શકશે:

પેટરસ્ન બેલ્જીયન ટી રુમ
ગ્રે સ્ટ્રીટ.
સીમ્સ કેફે. ગ્રે સ્ટ્રીટ.
સનબ્રેન્ડ કોર્બેકે વર્કસ. ગ્રે સ્ટ્રીટ.
નારણજી વલભની ટી રુમ,
યુક સ્ટ્રીટ.
પીકેડ ટી રુમ; ઓલીવ સ્ટ્રીટ.

Manager INDIAN OPINION.
Phoenix. Natal

કોંગ્રેસ કનક મહોત્સવ

આકર્ષક

૧૮૮૫ થી ૧૯૩૫ સુધીના સ્વદેશના મહાન સેવકોના મનમોહક સુંદર રંગબેરંગી ફોટાનું સુશોભીત બોર્ડર વાળા ફોટાનું આકર્ષક.

કીંમત ફક્ત રૂ–૬

નવા વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૪ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કીંમત રૂા. ૧–૬.

ગાંધીજીનો સુંદર મોટો ફોટો

મહાત્મા ગાંધીજીના ખુબજ આકર્ષક રંગીન ફોટા. મહાત્માજી પોતેજ ઓટા કમીત કરતાં કેમના છે ફોટો પોસ્ટેજ છે. સાઇઝ ૨૩×૨૨ ઇંચ. કીંમત રૂા ૧–૬–૩.

આ ઓફીસ દ્વારજ મળશે.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારૂ બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરો મારફતે હારમોનીયમ મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના " "
ઉભા કેડના પા. ૭–૧૦–૦

જોડી ઓર્ડની કીમત
પા. ૧–૭–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

મામોફોન પા. ૧–૬ ૭ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/-

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો ચઢેલા યા મોડા તમને .માળશેજ તો શા માટે વધારે પઈસા ખર્ચો છો.

લખો અથવા આવો અને મળો.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકુળ થાય તેવા બીડા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, થાંતા, સરદાર તેમજ ચેહલેઈઝ્સ ફ્રેન્ચના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેક્શન અતની ફ્રેન્ચ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના મામોફોન ઉપરથી બધી મેહરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાજોલીન, બેન્જો, ચેન્ડોલીન, ઘુસ્સઘુસ તરંગ, ગીતાર અને રેકાર્ડ બેન્જના બાજોમાં વધારો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOONS

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drums set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been speedily reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

'Phone Day 2-4369. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 4-1316.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Every Floral Tribute of Exquisite Design in Stock
Motor and Horse Hearses at Moderate Charges.
રાજકુમારે,
અન્ડરટેકર
ડરબન. મોટર માટે ૨ ફોન નંબરો ઉપર તેમજ ઘોડાગાડી માટે ૪. રાત દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેબલ અને ફીનન્ત ફર્નિચર ભરવા જાય. બંધ બનાવનાર તેમજ રૂમ ડર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
બદલેલા આફીસનું ફોન્સ ફીકસ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં રાણી ટેમરેમ તૈયાર તાજો અને સારામાં સારા ઘરગથ્થુ ઘરગ મસાલો. કરીપાઉડર, ગળદર અને ગરમ કંપેસી મોકલવા માં જરૂરીયાત અમારી મેરંટી સાથે મળી રહશે. આપો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમા બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર તરત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-3294 K. N. PADIA. P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4463 Tel. Add. "VALGATHI." P.O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પેદાશના વેપારીના
કામ નં. ૧ બનાવના સેલ સ્ટોરન્ટ.
ટાઉનમાં તદ્દન સૌથી સસ્તામાં ફ્રુટની દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાવ તમા દરેક ભાવ ૧૪૪ ઉતરતા મળશે. કમીશન ઓરડરપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.
રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મળી રહશે.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૬૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રુટ અને વેજીટેબલ ચડાવનાર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપોના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને ઓરેન્જીસ સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
ઘણાખરા ગ્રાહકોને માલ પૂરેપૂરો ગેરમા. તેમ. આવેલ ગીરનાર જંગલનું ચોખવાળા મધુરવાસ બનાવટનું ઉત્તમ ચરબી વગરનું ડેલડીનું (ગુહ્ય) ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
બાજ માટે પુછો યા લખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના સૌથી જુનવટ.
શામજી દેવશી
૭૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
76, Prince Edward Street, DURBAN

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઈ,
ફોલસેલ ફ્રુટ મેચાંટ,
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ પુનીયનના ઉપર પમ્પ બાલમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention.
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપરૅમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી લૅટેસ્ટ રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 6[illegible] પ્રેમની દુનીયા.
N 6[illegible] ચાંદીનો ચમચો.
N 6[illegible] વાણીયા ગા.
N 6[illegible] મે તો નગરી પ્રીતમની તેમા.
N 6[illegible] પ્રેમનુ પીંજણ.
N 6[illegible] ભરતી ઓટની.
N 6[illegible] નવી દુનીયા.
N 6[illegible] મંગળ ભારતમા
N 6[illegible] નવાબના બાગની.
N 6[illegible] મહા પ્રભાવી
N 6[illegible] ગોવાળ.
N 6[illegible] સજની મોરી દરદન અંતર
N 6[illegible] તુમીને ગુજરા પ્રમ કીધાયા.
N 6[illegible] બધા પ્રમ નગરીચા પીયારે પામારે
N 6520 બલોલ દલ મે દરશે પાયૉ.
N 6[illegible] મારા બાપ નાટક ભાગ ૧ થી ૪
નરસૈયો નાનો નાટક ભાગ ૧ થી ૧
પ્રથમ કુમાર નાટક ૧ થી ૬.
રાજા હરી નાટક ૧ થી ૬.
N 6726 જુદા રંગ સન્સાર.
N 6[illegible] નાનો પાન લગાવ પીયારે

N[illegible]	5250	મીસ [illegible] કોમીક
,,	5490	,, [illegible] ,,
,,	5[illegible]	નાટક [illegible] ,,
,,	5[illegible]	[illegible] ,,
,,	5[illegible]	ડાકટર [illegible] ,,
,,	[illegible]	શોનલ આવ્યા ,,
,,	5[illegible]	ઇન્ડિઅન ઑરીજીનલ ગીતોની ગોઠવણી. કમીક.

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨-૭-૬ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૬ નું સેટ.
,, રા' માંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૬ નું સેટ
ઓગ. ઓગ. ધી. ફ્રામેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુણવન્તી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,, રાજા ભરથરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧-૧૭-૬ નું સેટ.
,, રોઇ સગાલ સાહનું સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.
,, વીરાજીવીરાજ.
,, ઉષા રમા
સમાજનો બાપ ભાગ ૧ થી ૬.
પટીલનો વારસો કુલીન રેકૉર્ડ ૩ રેકૉર્ડનું સેટ.
બદકી કા લડકી ૪ રેકૉર્ડનું સેટ કુલીન.
તુરી પાવલ ૪ રેકૉર્ડોનું સેટ કુલીન.
,, કીરીન કરજાદ ૩ રેકૉર્ડોનું સેટ કુલીન.
,, રોમ સીરે અરબ ૩ રેકૉર્ડોનું સટ ઓગ. ઓગ. ધી.
,, સાનો ઇસલામ ૪ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓગ. ઓગ. ધી.
,, તૂરે ઇસલામ ૩ રેકૉર્ડોનું સેટ કોલમ્બીઆ
,, નાલ ડામા ના નારી ૩ રેકૉર્ડોનું સેટ એચ એમ. વી.
,, ફ્રહામણી મંગલ ૩ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓગ ઓગ ધી.
,, તુરજહાન ૩ રેકૉર્ડોનું સેટ કોલમ્બીઆ
,, ગઇલા મજનું ૩ રેકૉર્ડોનું ઓગ. ઓગ. વી

અમારા ઇસલામીક નવી રેકૉર્ડોનુ લીસ્ટ
'ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન' માં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૬ રેકૉર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે ૪૮/-

અક્ષર ગાનાના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકૉર્ડથી ઓર્ડરોના ઓર્ડર સિવાયકારવામાં આવશે નહિં.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળગઝલ બોલી ગયા છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાજા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યા છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેના નંબર૨ વહેલ કે સરવર સાકુએ મોહરાર. ૨૭૦૬ સસ્તી અહીં બલવાથી વસહિમ. અને બીજી એ સિવાય તમારા લાયકની ઘણી ઇસલામી રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોજીઝા સલાદત નામા વીગેરે.

G.E. ૧૭૦૭ દુનને ચાલે મુજ ગોલ કુરને પીલાદે જે

G.E. ૧૭૧૦ રમણીર કે નારેસે દુનીયા કે હીલારેગે

G.E. ૧૭ શહાદત હુસેન એજયે ગ્રમયામ

G.E. ૧૭ શહાદત હજરત બીલાલ બારસી રસુલ.

G.E. ૧ મોહર કે હાથસે તબાહરા ગીરના ગોળ્ઝા

G.E. ૧૭૦૬ ગે પીયારી ઉમ્મત બનાવ બાલ બનગે

G.E. ૧૭૧૧ કહી સંગ.

N 6853 નબી પગલ પ્રેમી અબ તુ રોતા હે

N ૬૪૬૬ ચાહે અમબીયા પયગમ્બર હમારા.

N 6887 કજલે બજાર બાલ બાકા સરાબ હે.

N ૬૮૬૮ તોહીદ કે રંગ મે હુબ જાવ.

N ૬૮૭૬ બોલો મોહમુદે ૬૬ રોતે જાતે ચલ.

N. 6870 ગર દુગે કા તપન કા થાન મોહમદ.

N 6870 કામ મુહરો પુજ કહું સહેસલા કે સામને

N 6887 બહુગી આપને પ્રેમુકા જોગન.

N 6880 પ્રેમકો મુરલી મધુર બાજ.

૧૪૧૬ તો હોદિકા કોર આલમમે બજવા દીવા કમલી વાલેને.
આ રેકાર્ડ સાંભળવા જેવી છે

288 મુન ધુન ધુન

253 મેરા દીલ ન માનુ દો પીરાઓ મોહમ્મદ

406 મોહીબ્બો મોહબ્બત બડી ચીજ હે.

2234 બધા અલ્લાહી બાલાહ હક
ઓર પઢા બાલાહી બલાહ હક.

2207 અધેરા ઘુજાન

2185 બરસાસે બાલા (મલાબી)

2074 સાગલા નામ હે

2107 બાલ બલા (મલાબી)

2220 નાગે અહમદ તે

2127 નામે મહમદ બોલે બાલ

2320 વહ બાપે ખુશ કે પીદાર ને કરાતી.

1750 અબતો મેરી બીગડીબા સરકાર બના દીજે.

1715 બજાદાર તો બોયેપે ગ્રાબા કમલ્યા.

1341 હજરત કા મોજઝા હજરત બશીર કે બચ્ચોકા ગુરદ કા છન્દા કરના

1301 મોજઝા હીજરત આસાર.

1390 મોજઝા બાજુકા હારત બાલી.

1505 બાબારી પીયારી સુરતબાબ.

1600 મોહમ્મદ મેરે દીલદે આરમા તુમી હો.

1627 મદીનુર હુવા આલમ્મ જહાં કે કરમાને મોહમ્મદ બાલાલ.

1730 મનવા મુજ રોઝેપે બુલાબા.

2085 દીલ બીના રીબા એક જવાને બાર બીને

2087 દીલાવી રસુલ બુલા કહત કહ.

2135 બસે દીનહે વ બાત્રમે રનગો બુ.

2144 સુને જહાંપે દુબ બાબાસે.

2137 દીય તો મેરા બ ગયા

2150 નીગાહે કુતરા

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

I specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavala-Paccabishekam, Vetra-Ramayanam, Dumbachari, Sran Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, ઘીંસુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. K. M. PATEL)

Telephone 2-2209 — 202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830 — Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે અપારદર્શક ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી ચઢાવીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 — P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,

103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ — ઓફસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો મુદ્દ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિકાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ફાયદ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. — 176 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૩૭ ડીસેમ્બર	તારીખ ૧૯૯૪ ગાયત્રીપ	મુસલમાન ૧૩૫૬ રબાસ	પારસી ૧૩૦૭ શહે. ક્રમી	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક.મી.
શુક	૧૦	સુદી ૧૫	૧૪	૧૪	૬–૫૪	૬–૫૦
શની	૧૮	વદી ૧	૧૫	૧૫	૬–૫૫	૬–૫૧
રવી	૧૯	,, ૨	૧૬	૧૬	૬–૫૬	૬–૫૧
સોમ	૨૦	,, ૩	૧૭	૧૭	૬–૫૬	૬–૫૨
મંગળ	૨૧	,, ૪	૧૮	૧૭	૬–૫૬	૬–૫૨
બુધ	૨૨	,, ૫	૧૯	૧૮	૬–૫૭	૬–૫૩
ગુરૂ	૨૩	,, ૬	૨૦	૧૯	૬–૫૭	૬–૫૩

Printed and published by Manilal M. [illegible] at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સ્ત્રી, પુરૂષ તથા બાળકોને આનંદ આપનારૂં અને બુદ્ધિ ખીલવનારૂં ઉત્તમ સાહિત્ય

કાઠ્યસંદોહન ભાગ ૨–૩–૪

આ ધર્મનાં પુસ્તકો આખ્યાનોથી ભરેલાં છે એમાં દરેક બાબતોના મરીયો છે જેવા કે: સુદામાચરિત્ર, ધ્રુવચરિત્ર, નળાખ્યાન વીગેરે. ૮૫૬ પાનાં. બેસ્યાં પાનાંઓમાં સંપૂર્ણ પણ આપેલ છે. પાકું પૂઠું, પ્રત્યેકની કીમત

રૂા ૩.

ઉમર ખય્યામની રૂબાઈયત—આ પુસ્તકમાં ૪૬૦ કૂંકા કૂંકા કાવ્યો છે. ત્રણેક પાનાં પુસ્તકમાં છે જેવાં પાનાંઓમાં સમાવેશ કર્યો પાકું પૂઠું ૬૫ પાનાં **રૂા. ૬.**

પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા—ઋષિકવિ વિષેના ગાંધીજીના બાળપણના **રૂા. ૩.**

સાતમી સદીનું ક્રાન્સ—આ પુસ્તકમાં ચાતોના રૂપમાં ક્રાન્સની સ્થિતિ સમજાવી છે. પાકું પૂઠું ૨૮૮ પાનાં. **કીં. રૂપી. ૪.**

ધી સેલ્ફ ઈગ્નીટર ટીચર

ગુજરાતી ભણનારાઓને અંગ્રેજી શિખવા માટે સુંદર ચોપડી છે નાના સરલ અને ટુંકા શબ્દો વાપરી શકાય તેવી રીતે સમજાવેલ છે. આ ચોપડીને અનુસરીને અભ્યાસ કર્યા પછી ગુરત વાતચીત કરતાં તેમજ લખતાં વાંચતાં આવડે એમ છે. પાકું પૂઠું. ૨૫૦ પાનાં. **પ્રત્યેકની કીં. ૩-૬.**

બાળલક્ષ્મી ભાગ ૧–૨–૩—આ પુસ્તક પૂ. મહાત્માજીએ માગેલ્હારની ભાત ઉપાડી છે તે ઉપરથી બી. રમણભાઈ ભાષાંએ વાર્તારૂપે લખેલું છે. તેમાં પણ સિદ્ધાંતો મહાત્માજીના આવે છે. પુસ્તક દરેક વાંચવા જેવું છે.

પ્રત્યેક ભાગની કીમત રૂા. ૫

ઉત્તરખંડની યાત્રા અને હિમાલયનો પ્રવાસ—કાકા કાલેલકરે પોતે ઉત્તરખંડની તથા હિમાલયની મુલાકાત કરી તેનું સુંદર વર્ણન આપેલ્યું છે. **રૂા. ૪.**

ડંડાબારી—આ પુસ્તકમાં અહમિ કપાલકની કેટલીક પિછાન ચાલેખો છે જેમાં કાકાસાહેબ કાલેલકર અને અનેરસંદ ગયાવ્યા.

રૂા. ૨.

સત્યવીર અધ્યાનંદ—લેખક અનેરસંદ મે ઘણી. આ પુસ્તકમાંથી નરસિંહરાવનના કે કૈ કાપડા રહ્યુ કરતી અને તેના ચરિત્ર ભર્યા છેલ્લ કાલતી લેખકની કલમથી વાચનાર ને સ્વપ્ન કરી કે છે. ચોકા ચિત્રો સહીત

રૂા. ૧ ૬.

કેટલાક સુંદર પુસ્તકો

ઈંડાનો પ્રકાશ (મહાદેવભાઈનો ગદ્યમાં)	૮	૦
મહાત્મા ગાંધીજી	૦	૬
ત્યારે કરીશું શું?	૧	૧
દક્ષાયજ્ઞ સાર	૧	૦
પ્રેમસેવિકા	૨	૦
પરમાર્જસાર	૧	૦
કાદો કીમાયણ	૬	૦
સ્વા. વિવેકાનંદ ૧૦–૪–૫–૬–૭–૮–૯–૧૦– પ્રત્યેની	૧	૪
સ્વામી વિવેકાનંદનું જીવન ચરિત્ર	૧૪	૦
સ્વર્ગનારકોસંવાદ (લોકમાન્ય ને બાલી ટાકરી વચ્ચેનું રસપ્રદ વર્ણન)	૪	૦
સીતા હરણ	૩	૧
સ્વામી શ્રીમદ્ આદ્ય (વિવેકાનંદનો ગ્રામ્યસાથી ચરિત્ર)	૧	૪
મોતીના તોરમા ૧૨મની રીત	૮	૦
રાજકુમાર શીવાજીનું જી.	૩	૧
વીર વલ્લભભાઈ જી. ૩	૫	૦
લાલ બેબા ગાંધીજી (નિબંધોનો સંગ્રહ) આશરે ૨૫૦ પ્રત્યેકની	૨	૦
ગોખલેકરના લેખો (દીવાળી ત્રીજેરે વહેંચાશે) તેમજ	૪	
બીજા દીવાળી રાજાઓ વચનાર્થોનો સંગ્રહ)	૧	૦
જમાનાનો પત્રો (બીજો ન સુધરેલ્યો)	૧	૬
જીવનપર પ્રકાશ (સંદર ભાષાંતર કરેલા)	૧	૦

વાંચવા લાયક સુંદર નવલકથાઓ

અરેબીયન નાઈટસ	૧૮	૦
આનંદ મઠ (બંગાલીવાર્તા મૂળનું ગદ્ય)	૪	૧
અયોધ્યા ઓઝીલા	૧	૬
ઓથેલો ને બીજી પ્રેમકથાઓ	૨	૦
બદાર દરીઓ નેપોલિયન	૨	૬
નાનપણ બંગાળ ૨-૩ (કુટુંબવાર્તાઓ) પ્રત્યેની	૪	૦
પરણીતા	૨	૧
પેરે નવીવાર્તા	૨	૬
પ્રેમાળ પત્ની માર્ગારેટ (વાર્તા)	૫	૦
બુદ્ધાનો દીપક ભાગ-૨	૩	૦
બલવાનાઝ (વાર્તા)		૬
બેબ્બા	૨	૦
મૂર્તિકા સ્ત્રીનો ધર્મ એ. (નોવેલ)		૬
મસ્તકારની ગલ્લી	૪	૬
માલીકા (નોવેલ)		
મેરી અને મેબલ (બે બોર્ડીંગમાંની ગુપ્ત નવમ કથા)	૧૫	૦
મૃદુલા (નોવેલ)		૬
રાજનંદિની (નાની)	૧	૦
રાજનંદિની (મોટીમુખા કથિ) (નોવેલ)		૬
રાણીબા (નોવેલ)	૬	૦
વીરાબાલિકા (વાર્તા)	૪	૦
રાનો ગુલાબ (એક ગરીબ વાર્તાનો અનુવાદ રસભર્યો ઘરપુર ૨૮ ૬૯૨ પાનાનું નોવેલ) આશરે ૨	૧૦	૬
વારાંગના અને બીજી વાર્તા	૧	૬
વિરાટનું ખેતર (વાર્તા)	૧	૦
વિનોદના વાદળ (મજા વાર્તાઓ)	૪	૦
વિજયસેના (નોવેલ)	૪	૬

ઐતિહાસીક નોવેલ્સ

કાળને પંજારે	૩	૬
ગુપ્તાવાસ રહેરાનો ગ્રંથ	૮	૦
નવલ સત્ય—ભાગ-૧-૨—પ્રત્યેકની	૧૦	૦

ઐતિહાસીક વાર્તાઓ

સહિરાવ્હની રસપ્રદ ભાગ ૩, ૪, ૫ પ્રત્યેકની કી.	૩	૬
ઇતિહાસ ઉદય	૪	૦
રંગમાળ નેવાલ	૨	૮

વાર્ષિક પુસ્તકો

દીનબંધુ	૨	૬
પર વર્ષનું પંચાંગ	૫	૦
પર વર્ષનું (સિક્કો ચાંદ જંત્રાંકર તોલાંકર)	૧૬	૦
આવેગ્ય વિષે સામાન્ય જ્ઞાન બે ભાગ પ્રત્યેકની	૦	૬

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	રૂા.	પૈ
ટ્રાંસવાલ ગાયસેન્સસ રીપોર્ટ ઓફીનન્સ ૧૯૦૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૪
ઈન્ડિયન ઓપીનિયન	૦	૬
નાતાલ પ્રોવિંસ અંગ્રેજ કાયદા ભાગ ૧	૧	૬
" " " " ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના મણકો	૧	૦
હરીફ બંધારણ પધારો અને તેની અંજામ		૬
સર્વોદય		૬
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૬
લોકમાન્ય બાલગંગાધર તીલક તેમના મત અને વિચાર		૬
મુસ્તફા કમાલ પાશાનું ટુંકુ ચરિત્ર		૬
મુસ્તફા કમાલ પાશાનું બાળપણ		૬
એક સત્યવીરની કથા (ઐતિહાસીકનો અભાવ)		૬
મારો જેલનો અનુભવ મોહનદાસ ગાંધીજી		૬
મારો જેલનો બીજો અનુભવ " "		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ " "		૬
મુરખરાજ અને તેના ૧૦ પ્રધાનો		૬
જેલના કેદી (સુલતાન કથાનક)		૬
હીંદ સ્વરાજ (ગાંધીજીએ અંગ્રેજીમાં)		૬

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડર તેને ધ્યાન આપી શકાતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:–

Manager, Indian Opinion,
Phoenix. Natal.

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

રાજાપા	૩	૬
પ્રેમનો રંજ	૩	૦
દૃષ્ટિપરીવર્તન	૪	૦
યીશુ અને મખી (ગત પત્રમાં)	૩	૮
ટોલ્સ્ટોયમધુ	૪	૦
ગારી હૃદય	૩	૬
રમો અવતાર ભા. ૨ જો	૪	૦
,, ,, ભા. ૩ જો	૩	૦
સ્ત્રી અને પુરૂષ	૨	૩
આપણા ઉજરમા	૧	૬
બેકનનો શાકારી	૧	૦
ભારત દારુણ હાસ્ય ભંડાર	૪	૬
સાળસતી	૪	૬
જગોદરના	૪	૮
ગુનીતા બ્રીફ એમ. બી.	૩	૬
તાની તલવાર	૪	૦
માલોકા (બોલો સંગ્રહ)	૪	૦

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

જેલમેલ્લમાં ગાંધીજી		
દંગળ પ્રભાત	૧	૦
નીતિધર્મને માર્ગે	૦	૩
ધર્મસંસ્થાપન (જોબ ગાંધીજી)	૨	૦

બાલ બહેનોને વાંચવા લાયક

પુસ્તકો

રાસની મુંજ	૩	૦
રાસ તરંગીણી	૩	૦
પારસી લગ્ન ગીતો	૩	૦
રઢીયાળી રાત ભા. ૧–૨–૩ પ્રત્યેકની	૨	૬
ગરબા ગીતો	૨	૬
ચુંદડી ભાગ ૨ ,, ૩	૨	૩
પ્રેમ પ્રભાવ	૫	૦
પારસી બાનીઓ	૧	૩

વાંચવા લાયક નોવેલો

ગીતાજલી	૨	૬
ચમત્કારીખુન	૫	–
કથા ગારીબરીનું સીતાબુ ભા ૧	૪	
,, ,, ,, ભા ૨	૨	૦
માણપ મરું આકરું છે	૬	
કલિતકમાળા અને બોધવચન	૫	૦
ગાનમાં કડુ		
૨૪ વર્ષનું પ્રયાગ		

ગીતા બોધ (ગ. પ. મહાદેવભાઈ)	૫	૦
સોશ્યલીઝમ અને બીજી વાતો	૧	૬
આદર્શ ગરીબાવસ્થા	૨	૦
અંધકારપર પ્રકાશ	૪	૦
ગાયકવાડ રાજ્યો અને રાજ્યોના ઈતિહાસ	૩	૦
ઉત્સર્ગ (કાન્હો)	૩	૦
સાબરમતી	૪	
તુટેલાતાર	૧	૬
આત્મકથા	૨	૦
ગુજરાતી પેપર ભા. ૧ લા	૨	–
કાળાપાણીની કથા	૪	
ઉપવાસ	૧	૦
ગાંધીપુત્ર આત્મકથા	૧	૦
અમે બાંધ્યાં	૫	૬
રેપીડ (હાલમા ૨૦૦૦ ખપતી)	૩	૧

શ્રી. રમણભાઈ નગનભાઈ દેસાઈની ગત્ત જન્મના ઉપર જણાવેલી આદર્શ નવલકથાઓના પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.

પ્રા. પ્રણયના	૫	૦
વિકાસ	૫	૦
૨. દર્શન	૫	૦
દિવ્યચક્ષુ	૫	
ભારેલો અગ્નિ	૬	૦
જ્વાલા	૪	૦
કાદંબરી	૫	૦
કર્ણનો હૃદય (ખાલક)	૧	૧
સમાજ હૃદય સંયુક્તા	૫	૦
સુવર્ણકેસર	૪	૦
ગાંધીયુગની—ભાગ- ૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૫	૦
જીવન અને ગાંધીજી	૫	૦

ગીતો—કાવ્યો—આખ્યાનો.

બહાદુર-કાના રસે (કડી બહાદુરાણા કૃત)	૩	૦
સોરાષ્ટ્રની રસધાર ભાગ ૩-૪-૫ પ્રત્યેકની	૩	૬
રાસ તરંગીણી	૩	૦
રાસ તરંગીની	૩	૦
રઢીયાળી રાત (સર્વ કેળવણી ગીતો-રાસ)		
ભાગ-૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૨	૬
કલ્પનાનો કેકારવ	૧૧	૦
ચુંદડી ભાગ-૧-(લગ્નગીતો)	૧	૬
ચુંદડી ભાગ-૨-(લગ્નગીતો)	૨	૩

શાળોપયોગી પુસ્તકો

બાળ પોથી	૦	૧
ગુજરાતી પહેલી ચોપડી	૦	૬
,, બીજી	૧	૦
,, ત્રીજી	૧	૪
,, ચોથી ,,	૧	૮
,, પાંચમી ,,	૧	૧૨
,, છઠ્ઠી ,,	૧	૪
,, સાતમી ,,	૧	૬
ગુજરાતી દેશી હીસાબ ભાગ ૧	૦	૧
,, ,, ,, ભાગ ૨	૦	૮
અંગ્રેજી ગાયનર પાઠમાળા ભાગ ૧	૧	૨
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૪
,, ,, ,, ભાગ ૩ જો	૨	૬

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સીતા વરજ	૧	૬
દોડ ઝાંપા	૪	૪
મોતીની માળા		૧૦
મોતીના દાણા	૧	૦
ચારિત્ર્ય ગન	૦	૧૧
અભિમન્યુ	૨	૦
કચુંબર	૦	૧૦
બાદશાહો	૦	૮
નવનીત	૦	૬
બાપા પગલી	૧	૦
કમારે કમઝરુ	૦	૧૧
એક હતો	૦	૧૧
રસીદની ચોપડી	૦	૧
રીક્ષિ રીક્ષ	૦	૬
હાથી પગ પગ ચાલે	૦	૧
પ્રીતી કમળ	૦	૬
સીપાઇ કાકા	૦	૧
કોબલા કાકા	૦	૬
રમકડા ૨ દુકાન	૦	૬
ઢીંગ ઢીંગી		૬
કુતરી કથાઓ		૬
સારંગીવાળો	૦	૧
મીયાઉ	૦	૬
સસલાકાકાની બારાતની	૦	૧
મોસાળ જોજ		૬
સોના કુમારી	૦	૧૧
બાળજ્ઞાની ભાગ ૧, ૨, ૩ પ્રત્યેકની		૦
જયજયજયંત		૬
બાળ કડવરી		૧૦
બાલોપયોગી પદસંગ્રહ	૧	૪
ખુલખુલ	૦	૧
ટન ટન ટન	૦	૧

પોસ્ટેજ સાથે પાસલ પોસ્ટથી મોકલીશું. વી. પી. ઉપર પ્યાન આપવામાં આવશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:–

Manager, Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

9 ETNA LANE, DURBAN.

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries, as well as Indian confectionery & Ghee.

Also we specialise in Sarees and all kinds of drapories.

In outfitting we have full range clothing of all sorts including shoes & Toys.

We invite you to visit our Refreshment Room.

We can also at any time supply fresh home made sweetmeats made under expert workmanship to any parts of South Africa and Rhodesia.

Our price is very moderate.

Do not HESITATE. Follow the terms above and prove your orders only.

Note the address:

ઇન્ડિઅન અને યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરેક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા સ્વદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા માલ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફ્રેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

આમારા ભાવો ઘણા સસ્તા છે.

તમારો ત્રીજો ઓર્ડર અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો

બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban. 115

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington has to give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

YOU CAN RELY ON CYMA

When we think of Switzerland we think of watches ... the finest watches in the world. But many people make the mistake of thinking that *any* Swiss watch is a model of perfection. Even in the Swiss watch family, there are black sheep! Cyma is your safeguard—your guarantee of unfailing accuracy. For accuracy must go hand in hand with beauty, and fifty million people today rely on Cyma never to waste a second. Precise, elegant, finished with workmanlike skill...it's high time you kept time with a Cyma!

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

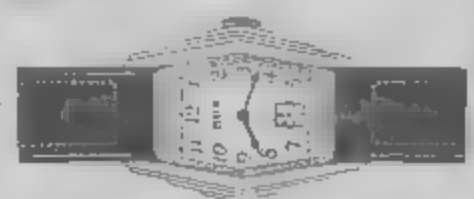
CYMA

ELGIN
WATCHES

THE WORLD'S BEST

FOR PERFECT TIME

WRITE FOR NEW GENERAL CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O Box 1919 - Phone 22-3122.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 50.—Vol.—xxxv. Friday December 24th, 1937. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE FOURPENCE.

Poverty In The Midst Of Plenty

"THE world contains plenty in everybody. Industrial science has worked miracles. We have a glut of goods being produced. But in spite of the poverty of many, goods are being destroyed or dumped or ploughed back into the ground in order that the remainder may sell at a good price, as, for example, wheat, maize, coffee, oil, copper, wood, wool, and sugar cane. Despite the proportion of poverty that is undoubtedly caused by drink and gambling, the discarding of old ideals and the fact that there are people who are quite content in their poverty an economic order that permits of such damnable destruction and the exploitation that goes with it is manifestly not the best of all possible systems however good in many other ways....Poverty was not in accord with God's will but the result of man's sin and selfishness. It was the imperative duty of any Christian and of any Christian society to do something about poverty in their midst. Charity was not enough even though men had found it easier to be charitable than just."

—Rev. G. Edgar Wilkinson.

આબાદી છતાં ગરીબી

"જગતમાં સૌને માટે પુષ્કળ ખનપાન-ય છે. ઔદ્યોગીક વિજ્ઞાને અદ્ભુતતાઓ સ્થેલી છે. એટલું અઢળક દ્રવ્ય આપણે ઉપલબ્ધીઓ જીવીએ કે તેને નષ્ટ કરી દેવું, દાટી દેવું અથવા જમીનમાં પાછું ખેડી નાખવું પડે છે, કે જેથી બાકી રહેલાનો ભાવ ઉપજે. દાખલા તરીકે ઘઉં, મકાઇ, કોફી, તેલ, તાંબું, લાકડું, ઉન, શેરડી વિગેરે. અને તેમ છતાં ગરીબોની સંખ્યા તો મોટીજ રહે છે વળી કે અમુક પ્રમાણમાં મદિરાપાન અને જુગાર અને પ્રાચીન વિચારોનો નકામો વિષયવાદ એ પણ ગરીબોના કારણે ગણાય, અને કેટલાક લોકો પોતાની ગરીબાઇમાંજ સુખે સંતોષી રહે છે, એ પણ ખરું છે, છતાં એ આર્થશાસ્ત્ર આવો અધમ વિનાશ થતા રે છે અને તેના સાથે જે ખોટી રીતે લાભો ઉઠાવનારાઓ આવે છે તેને સમગી શકય કદીઓમાંની સારામાં સારી કદી તો નજર પ્રેમી શકાય, પહેલી વાત તો એજ કે તે એમે તેવી સારી જન્માતી હોય..... ગરીબી એ કુદરતી નિયમ નથી. મનુષ્યના પાપ અને સ્વાર્થીપણા પણાનું પરિણામ છે દરેક ખોરની અને દરેક ખીસ્તી મંડળની અનિવાર્ય ફરજ છે કે તેઓ પોતાની વચ્ચે વર્તતી ગરીબી દુર થાયને કંઇક પણ કરવું જોઇએ. દાન કરવું એટલુંજ બસ નથી તેમને લોકોને ધન્યવાદના કરતાં દાન કરવું એ વધારે સહેલું થઇ પડેલું છે."

—ડેપ્યુટી બી. એડગર વીલ્કીનસન.

THE NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY, LIMITED.——

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કંપની મોટર કાર, મોટર લારી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી લેવામાં છે. કંપની ઉતારેલ વીમાનું કામ સંભાળવું એ દરેક દીકરીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4476.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે તેઓ કોન્ટ્રાક્ટ કોમ્પ્રીહેન્સીવના પગારના રેકમેંડેશન ફોર્મ તારીફ કરીને દરખાસ્તની સાથે ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ લાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1010.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે ખાસ

જોરદાર બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, ફલ્લુદાનું ખાસ, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જવંત્રી, તુકમરીયા, ઇસબગુલ, બીજોરે વીજોરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ધુપેલ વીજોરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ ઠંડો રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગાંધીયાણું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

અસાલો આપવા તેમજ ખાસ ડેપ્યુટેશન નીચે પીસાંવેલ હમેશાં મોટા જથ્થામાં રહે છે. એક વખત ખાત્રી કરવા આમંત્રણ છે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 008.

56 ALICK STREET and 38a LEOPOLD STREET
DURBAN.
SPRINGBOK SERVICE STATION
Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાર પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247. 1431

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly, conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Cultures, Education, Art and other topics of International interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Re. 4. Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Swami Nivedita. An invaluable practical guide for those who sincerely seek for God.

Pocket Edition pp. 400. Cloth bound. Price Re. 1-12.

Altar Flowers

A bouquet of choicest Sanskrit Hymns with English translation. Useful book for prayers and Parayanas.

Pocket size pp. 170. Cloth bound. Price Re. 1-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Sharvananda.

Thought-provoking discourses throwing on the inner significance of the teachings contained in each chapter of the Gita, showing their practical value in modern life.

pp. 170. Price Re. 1-4

Message Of Our Master

By the Chief Disciple of Sri Ramakrishna. Gives in a comprehensive way the spiritual Message of the Master.

Profusely Illustrated. Pocket size pp. 170. Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

Contains rare spiritual counsels given by the great souls viz., Holy Mother, Swamis Brahmananda, Trigunatita, Shivananda, Saradananda and Turiyananda on the spiritual aspirants and as such invaluable for all those who sincerely search after God. Profusely Illustrated.

Cloth Bound. Pocket size pp. 400. Price Re. 1-12

Apply for a complete Catalogue:-
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

NEW-PROCESS
Mobiloil
GIVES
LONGER LIFE
TO YOUR ENGINE
The New-Process
makes this
possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ
મોબીલઓઇલ
તમારાં એંજીનને વધારે
લાંબુ આયુષ્ય
આપનારૂં છે.

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

ગોલ્ડન સીટી

ઉંચી બનાવટ. સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

૫૩, કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઈ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોના ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાઇ કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, ફકીરૂદ્દીન આગરા હેલ્થ, બાઇ છેલા, જનકી બાઇ, દુલારી, વીજોરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નમ્બાતા ગરબો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી કન્ટીના ગ્રાહકોને ખાસ ભલામણ કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા ચૂકશો નહિ. કન્ટ્રીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અડધી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલું પ્રથમ પંક્તિનું વૈદક માસીક

—વૈદ્ય કલ્પ તરુ—

દરેક ગુજરાતી જાણનાર કુટુંબમાં ખાસ વંચાવું જોઇએ. નમુનો વિના મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૪–૦–૦ / ભેટ પુસ્તક લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૩–૧૨–૦ ! સાથે.

ઓ રોગ ચિકિત્સા

દરદની સાલ માટે અપાયેલું ભેટ પુસ્તક પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન વૈદ્યરાજ અમૃતલાલ ત્રિભુવનદાસ પટ્ટણીએ પોતાની સરળ પણ સચોટ ભાષામાં લખેલું છે કિંમત રૂા. ૧–૮–૦

આ ઉપરાંત

બ્લડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

ઓગસ્ટ, માસનો સદા ફોરમનો સ્પેશીયલ અંક તિબેલો છે જેમ પારાવાર અને પુર્ણ ખંતથી તેનાં લેખો અને છપાઇ સમગ્ર દ્રષ્ટિએ તેમાં રંગીન ચિત્રો સારે અપવામાં આવેલ છે.

દરક નકલની કિંમત ૮ આના

"વૈદ્ય કલ્પ તરુ" ના ગ્રાહકોને અડધા મળે છે.

આપનું લવાજમ મોકલવાનું સરનામું નોંધી લેશોઃ

ધી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીયા).

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી વધારામાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકને વરાધ, રતવા, ઝાડા, લીલા ઝાડા, કોઠાકીબ, તાવ, સસણી, ખાંસી, મરડો, પેટનું ચસ્કુ, ત્રાસ, ચાંચરી, દાંત આવતી વખતેની પીડા વીગેરે ખાનીજન્ય મટાડે છે. કલ્ત એકજ ડબ્બી ખરીદી ખાત્રી કરો. એક ડબ્બો બાળકને બેર વર્ષ સુધી ચાલે છે કીંમત ડબ્બીના રૂા. ૧. દરેક દવાખાનાં વેચે છે. નકલથી સાવધ રહેજો.

મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વાવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

P. O. BOX 2166. Phone 21728 Tel. Add. "TALKANDA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices. special attention given to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

પી. સી. કન્દર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહાર ગામના ઓરડરો માટે ખાસ કાળજી લેવામાં આવે છે. અને ખાત્રી આપીએ છીએ

ખાસ ખાત્રી કરી C.O.D થી માલ રવાના કરીએ છીએ.

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ કલાસ
(ખનર બારામા)
પાઉં. ૨૭–૦–૦.

કેપ
(ખનર બિરાબારી)
પાઉંડ ૯–૭–૬

વીશીના ભાવો

મુખલ્લાની વીશી
પા. ૨–૧૮–૬.
અને
(રપેરાયલ) પા. ૬–૧૮–૬.

હદ્દ વીશી
પા. ૨–૬–૦.
અને
રપેરાયલ પા. ૫–૬–૦.

જાન્યુઆરી તા. ૨૭મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

અમારા ગુજરાતીમાં બોલતા એજન્ટો પોતાના રાજાના કપર પોતાનું અને કંપનીનું નામ લખી, પોર્ટ હોલનું સરનામું આપી અને બધા મરે ખાતા કેસે સિપાટીંગના રાજીના સીધા પોકટ કપર પહોંચતાં કરવા જણાવ્યું.

દરેક જાતે ઉતારૂએ પોતાનો ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. બહારગામવાળા ગ્રાહકોએ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી આપીશું.

કંપનીને લગતી દરેક બાબતની અમારી સાથે કોરસપોન્ડ કરીએ છીએ

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg. 1-1

આમ સ્ત્રીઓને માટે
તન્દુરસ્તી–તાકતની બરબૂર

પ્રદરાદિ શેરીનો
અકસીર પ્રયોગ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓના નબળાઈના
આધાર અમર રહેવા
દરેક ઘરમાં દેવો જોઈએ.

પુરૂષ માટે
તાકત–તાજગીથી ભરપૂર

ઘડપણ–નબળાઈ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

ખેના ખિલાડીએ
વાપરવા જોઈએ

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાહિત્ય આદિકાના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. ઝોશી એન્ડ સન્સ, ૩૬૦ ગ્રામ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રિટોરીઆ.
મેલબોર્નમાં નબળાઈ દૂરકર્તા: બ્લાઝ બ્રધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું સુવીપ્રસ આલેખ મંગાવો. 107

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
113, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets. 124

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ માટે પેનીક કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban. 120

'Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના વધુના અને જાણીતા રેશમના જરથાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ, લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીજ અને ફિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી જબરદસ્ત રેશમી જરીથી ભરેલી બ્રોકારેડ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ દીઠમાં એકદે બધાજે બનાવેલી ઠેકીઠેર માલના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના સ્વદેશી બાતબાતની ડીઝાઇનો વાળાં મુલરાજ લુગડાં. પટોળાં, રેશમીઆ, ઓઢણી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ચોળીઓ તેમજ ચણીઆ પાટો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેશમ'દા વપરાશ માટે તેમજ બેટ માટે પાંચ ચાર, છ ચાર, તથા સાત ચાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉંઝો માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ ઇનાયત ભાવે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને મનમોહતા માલ ખરીદવા અમારી ઓફજ મુલાકાત લ્યો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ ચોળારાર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ રૂ. ૩-૬. રૂ. ૪-૬. રૂ. ૫ થી ઉપર. જીયોરેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી રૂ. ૬૨-૬.

ક્રેપ-ડી-શીનના ભરત ભરેલી સાડીઓ ૪૫ ઇંચ પનો ભાવ રૂ. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બઝાર ઓફસ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ. 1114

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફોટો માર્ક

દરેક ફેશાયરમાં વખણાયેલું અમારું પોરબંદરનું ઘી નાટાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (યુ. એ. સા. આ.) માં ઘણા વરસો થયાં પ્રખ્યાતિ પામેલું અમારા B.L. માર્કનું ફોટાવાળું પોરબંદર ઘી ફીફાયત ભાવથી મળશે.

અમારો સાઉથ આફ્રિકાના કદરદાન હોલસેલ વેપારીઓની સગવડતા ખાતર કેબલથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડ્રેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટને અગર અમારે એડ્રેસે પત્રવ્યવહાર કરવો.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોકસ ૧૪૨૮,
૧૧૯ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. એ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર,
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—મોટા ઓર્ડર માટે સી. આઇ. એફ. ડરબન ભાવ વાસ્તે ડરબન ઉપર જણાવેલા એડ્રેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ ભાવ આપશે. 1141

આ માખણ, સ્વેશની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દરીપર નીપલીન અકસ્માન સ્નેહ સમાવવાથી કંઈક ગણી વધારે આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal,
S. A.

અકસ્માન શ્રી

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ.
૧૮૬,૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

નમારા અનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
અથવા અથવા મળેલ:
અનાવટી દાંત નેવાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર આસ
અનુભવી અને યોગ્યતા ધરાવતા
એકસપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
દરેક જાતનું દાતનું કામ સંતોષકારક કરી આપવામા આવે છે.
તમો તમારા દાત મોરથી અમારા ત્યાને આવી અને
એક વખત અનુભવો.

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વાપરેલ દાતને માટે વખણાયેલું નોમીસલ NOMISAL	તમારા અનાવટી અગર કુદરતી દાત કરતાં એક વખત નોમીસલ થી ચોગ દાતની તંદુરસ્તી જાળવો.

કીમત એક બાટલીની રૂ. ૧, ૧-૬, ૨-૬
દરેક કેમારટ અને બજારોમાં અથવા પબ્લીકસ લીમીટેડની
શાખાઓમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St, JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MADIX Watches.
Large stock of Indian and European jewellaries always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીટીંગસ
પાવડર
દીવી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગસ પાવડરના બીન બળે છે.

'Phone 23350. Tel. Add. "Nartles."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country order executed at lowest Market prices.
special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(By 'PYARELAL')
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ અને છુટક મળી શકશે

એલચી, બસબસ, બદામ, બારોલી, પીસ્તા, સિંગોડા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું કામણ, કાકડાનું પાણ, બારેઠ, કરામ, એલચા, મીસરી, બજુક, રબેા-લાપસી (બહરૂ) સેવ, કેાપરાની વાટી, પીસેલું કેાપરૂં, સુરજ છાપનું કેસર, બાર મળજ, પંજાણી સાલમ, સફેદ મુસલી, મદનેાર તજપત્રી, સુંઠ, સેકેલી સેાપારી, કાઠવા સેા., સેવરમની સેા., બદામી સેા., ગુલકંદ, કાંથા, બરછી પાનવાનેા તમાકુ, આમળાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મેાગરાનું તેલ, કાનાનિયા જેર ગેાપાલ, એલ્યુમાનીયમ તપેલા, કપ અને સેાસરની, મેાળા-બીમડી છરસાળ, બાલગુલસી, મંજન, દીવેલી, મુખવેલ, કેરલમા કાળા-બબ્બા, મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, વટાણા બસુર પાક્કા છડ્ડ મેથી, તજપત્ર, તજ, રાઈ (સરસું) ગરમ મસાલેા પીસેલેા. વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI

No. 52 —Vol. XXXV. Friday, December 24th, 1937.

NOTES AND NEWS

A Hearty Welcome !

WE heartily welcome Seth Govind Das, M.L.A., who has arrived in Durban yesterday after spending a week in the Transvaal. Seth Govind Das will be sailing for India on January 1 in order to be able to attend the Legislative Assembly which opens at the end of that month. Owing to the very short time at his disposal he will not be able to visit other parts of the Union. He will be staying in this Province until the time of his departure. From the moment he landed Seth Govind Das has had a busy programme and has been able to see much and to experience much of the Indian situation in the Transvaal and we have no doubt he will have a busy time in Natal. We wish Seth Govind Das every success in his patriotic mission.

No Happiness And Contentment Without Freedom

Speaking at an At Home given in his honour at the Patidar Hall, Johannesburg, on Monday evening, Seth Govind Das is reported to have said:—

"It is impossible for any individual or people to be happy and contented when not free. One ideal throughout India to-day is to be free and some of you here will one day hear that India is free. India wants to be free. You cannot keep a great people in subjection. India does not want freedom for her own sake, but for the peace of the world and I am sure India will achieve freedom by non-violent means. We are not enemies of Great Britain. We have no such thought. We want freedom in order to have friendship with Great Britain and other nations of the world. As soon as India is free its ties of friendship with Great Britain will be strengthened." Seth Govind Das said he did not agree that Indians remained in South Africa because they believed they received equity. Economic circumstances kept them here. Racial prejudice in South Africa against Indians would disappear with a fuller knowledge and understanding. He, to that end, regarded reciprocal visits by the representatives of the two countries as imperative.

Mr. Leslie Blackwell's Hint

Mr. Leslie Blackwell, K.C., M.P., who was one of the guests at the At Home in honour of Seth Govind Das joined in the welcome and expressed the hope that the distinguished visitor would preserve a sense of balance and perspective, and in going back to India would not picture the condition of the Indian community in South Africa as entirely black. The truth was that one Indian in South Africa or a thousand would go back to India and that, after all, was the acid test. "We are not fierce, intolerant, racial bigots. We are a kind and hospitable people," he said.

India And Britain

Seth Govind Das wrote the following letter to the Editor of *The Star* (Johannesburg): "Sir,—In the report of my speech at the welcome accorded to me by the Transvaal Indian Congress, published in the issue of your esteemed paper on the 17th instant, the following passage appears: "Seth Govind Das made a strong appeal for closer and better relations between South Africa and India as they were neighbours and bound by the ties of friendship as associated members of the British Commonwealth." The present position in India is not such that I could have said what has been reported. The goal of the Indian National Congress is complete independence, including the severance of British connection if necessary. The Congress does want friendship not only with Great Britain, but with all the nations, but it is the firm belief of the Congress that this friendship is not possible without the independence of India."

Councillor Kemp Points Out Evils Of Credit System

A demand that the Durban City Council should take immediate steps to suppress the introduction into the City of a credit system of supplying goods to Natives has been made to the Town Clerk, Mr. A. O. Jones, by Councillor H. H. Kemp. Mr. Kemp has drawn attention to the fact that Indian firms are supplying goods to Native employees of large firms and, at the end of each month, vouchers are handed to the employing firm so that the cost of the goods may be deducted from the Natives' wages. "It seems to me," states Mr. Kemp, "that the store-keeping firms in question are exceeding the authority of their trading licences in dealing with these unfortunate Natives, as it means that the latter are tempted by the ease with which they may get credit to squander their earnings with consequential detriment to themselves and their dependants. I shall be glad if these facts may be made known to the City Council as soon as possible with a view to taking such protective steps in the interests of the Natives as are necessary."

Papa vs Perumal

We reported in our last week's issue that the petition to appeal to the Privy Council against the decision of the Appellate Division of the Union in the case of one Papa seeking to nullify her marriage according to Hindu custom to one Perumal who was her maternal uncle, was disallowed by the Council. The following are further details of the proceedings before the Privy Council:

On the 9th December 1937 Mr. L. P. E. Pugh, K.C. who appeared with Mr. T. B. W. Kennay in the Privy Council on behalf of the petitioner, submitted *inter alia* that the marriage was incestuous under the common law of South Africa and was therefore *null* and *void*, that Section 75 of Law 25 of 1891 did not repeal the common law as to consanguinity and that this section could and should be construed in conformity with the common law. Their Lordships held that this was a matter of domestic legislation and, in view of the fact that the Courts in South Africa had been unanimous and that it could not be shown that substantial injustice had been done, they were of opinion that special leave to appeal should not be granted.

How The Native Legislation Is Viewed

At the opening of the Congress at New Brighton Location, Port Elizabeth, on December 20, Mr. R. H. Godlo, president of the Location Advisory Boards of South Africa, referring to the recent Native legislation, said it purported to

draw a perpendicular line between the political and residential interests of the two races. The drastic provisions applicable to areas proclaimed under Section 14 of the principal Act were tightened up to such an extent that the conditions under which people were going to live in such areas would border on slavery. The measure was a wicked one which, like the rest of the legislative output of the Union Parliament, was destined to effect a gradual but systematic policy repressing Africans under the cloak of segregation. The express purpose of the legislation was to secure the knot of the rope that was being put round the African's neck in a designed process of strangulation

Indian Opinion

FRIDAY, DECEMBER 24TH, 1937

Some Thoughts On Christmas

"Whatsoever ye would wish that men should do to you, even so do ye unto them."

WE are naturally tempted to quote on the eve of the very sacred day of Christmas, which will be celebrated throughout the Christian world, this golden rule which Christ has given to the world, and to wish that every person would ponder over it until it sinks into the very depths of everyone's heart. If that rule were observed there would assuredly not [illegible] much disquiet and discontent, [illegible] reign of terror, cold-blooded murders and arson, a race of armament [illegible] like that is our misfortune to [illegible] in the present world. The observance of that golden rule would have [illegible] an amount in itself, which no earthly power could ever have been able to pierce. But alas! things have come to such a pass that it is bemoaned incessantly, even from the pulpit, that [illegible] forgotten the Divine Law, [illegible] will there be peace on earth [illegible] as that Law is not reverently and in all humility implicitly obeyed.

We usually used to look at what is happening in China, not in Spain, not speak about Italy's doings in Abyssinia. We have more than sufficient deeds of our own in the Union to look at.

While the outside world has been in dire trouble owing to warfare, depression and to some such causes, it has been the good fortune of the Union to have had comparative peace and plenty within its own bounds. And yet, have we been thankful to God for that, and have we believed ourselves by obeying His Law, and thus tried to make the bit of contribution for the world peace? Oh no, indeed not. On the contrary, we have been busy violating His Law by creating divisions between the Jews and gentiles, between the Afrikaans and the English, between the Whites and the Blacks, between Europeans and Asiatics and by talking about republicanism and secession from the Empire and what not. And yet, chicken-hearted as those who indulge in this babbling are, they are not slow in bowing down to Italy, for instance, who, they find to be more powerful, or to Japan, because it happens also to be a powerful country; but they are showing enormous courage in crushing the Natives who are a powerless people, and humiliating and crushing the Indians because they find Indian to be weak. This is how we are acting in our own land which is abounding in peace and plenty. It is not the merry making, but a little introspection on these lines and a prayerful attempt to make amends that will make the observance of this great day profitable not only to ourselves but to humanity at large. With those sentiments, we wish all our Christian friends, A Merry Christmas and A Happy and Prosperous New Year.

Mr. Blackwell And The Indian Problem

AT one of the functions in Johannesburg in honour of Seth Govind Das M.L.A., who has come as a representative of the Indian National Congress to gain first-hand knowledge of the conditions of Indians in the Union, Mr. Leslie Blackwell, K.C. M.P., expressed the hope that the distinguished visitor would preserve a sense of balance and perspective, and that in going back to India he would not picture the conditions of the Indian community in South Africa as entirely black. The truth, he said, was that one Indian in South Africa in a thousand would go back to India and that, after all, was the acid test. "We are not fierce, intolerant, racial bigots. We are a kind and hospitable people," he said. This pious advice, coming as it does from Mr Blackwell, does tickle us a little. If Mr Blackwell will allow us to go a little into his past history we would like to say that we have not yet forgotten him as a leader of the anti-Asiatic movement in the Transvaal. If Mr. Blackwell would have preached to his adherents then to preserve a sense of balance and perspective, we feel sure there would have been no Asiatic question in the Union. Might we remind Mr Blackwell of his own words which he had then uttered. This is how Reuter had reported him:

> Captain Leslie Blackwell urged that the time had come for the Europeans of the Rand to deal with the Asiatic menace. [illegible] Asiatics [illegible] East and Central Africa. He came to the Transvaal unwanted and uninvited.

If Mr. Blackwell will have us believe that these words are in conformity with what he has been quoted above, then he must have got a code of his own to interpret what he says. A leopard will always be a leopard however much he may try to change his skin, and Mr. Blackwell will always be Mr. Blackwell however much he may try outwardly to appear reformed. Is there not a certain amount of resentment in his statement that the acid test was in the fact that one Indian in a thousand would go back to India? We are sure Mr. Blackwell is sorry that he has not been able to clear them all out of South Africa, and yet he will tell us: "We are not fierce, intolerant, racial bigots." This is where the East differs from the West. Our Eastern culture teaches us to allow others to form a judgment about us. It would be considered impertinent on our part to form our own judgment. Seth Govind Das must have, for the first time in his life, experienced an insult from a Hitlerman as he did in Pretoria while going to pay a courtesy call to Mr. J. H. Hofmeyr. If Seth Govind Das has to take back with him reminiscences of this and many other similar things Mr. Blackwell surely cannot expect him to sing the glories of South Africa.

But while whatever Seth Govind Das may say to South Africa might not carry weight, it being obsessed with race prejudice, what will it say to the following opinion expressed by a prominent European ex-official from India:

> 'South Africa has a real reason for treating the Indians well if the country remembers that the Indian population [illegible] that the average, [illegible] man, woman and child in India is [illegible] under the [illegible] extent of £3 and that if that were increased by only 10 s. per year, an extra spending power of £180,000,000 would be available of which South Africa, [illegible] would draw handsomely [illegible] for that reason it is [illegible] to the Union to maintain the most friendly relations with India.'

If South Africa cannot or will not understand this, it will be no wonder if judgment is passed against it of not only being fierce, intolerant, racial bigot, unkind and unhospitable, but also being unintelligent.

SETH GOVIND DAS IN THE TRANSVAAL

[From Our Correspondent]

SETH GOVIND DAS, the Congress member of the Central Legislative Assembly at New Delhi, arrived in Johannesburg on Thursday morning, December 16. He was met by a very large crowd of Indians at the Park Station and was garlanded on behalf of the Transvaal Indian Congress. Almost all the prominent Indian merchants in Johannesburg were present and the Agent-General for India was represented by his Secretary, Mr. Ridley. Seth Govind Das was then taken to the house of Dr. Dadoo where he stayed as the guest of the Transvaal Indian Congress. After breakfast Seth Govind Das had a very long conversation with the Agent-General who was a colleague of Seth Govind Das while they were members of the Council of State in India.

In the evening, Mr. Kallenbach, an old friend and associate of Mahatma Gandhi, invited Seth Govind Das to dinner. At 8 o'clock in the evening he was given a public welcome at the Patidar Hall. Such was the public enthusiasm over the visit of Seth Govind Das that the hall was crowded to over-capacity and many people had to stand in the doorways and near the windows. Sir and Lady Raza Ali were also present.

From numerous speeches of welcome it became apparent that Seth Govind Das had suffered and sacrificed much on account of his convictions and worked for the liberation of the Motherland. Although being born with a silver spoon in the mouth, because he happens to be a grandson of a very big Zamindar who gets his income from and has control over nearly 800 villages in the Central Provinces, and who has the title of a "Rajah," he gave everything and was disinherited by his father merely because he joined the forces of the Indian National Congress in its fight for independence. At one time he was a member of the Council of State but resigned during the non-cooperation days and was thrice imprisoned during the Satyagraha struggle.

The Agent General, in his speech of welcome particularly expressed the hope that Seth Govind Das would do his level best to bring about reconciliation between the South African Indian Congress and the Colonial Born and Settlers Indian Association.

In reply to the welcome Seth Govind Das spoke briefly in English and then addressed the gathering in Hindustani, saying that India and Africa were commercially connected with each other from time immemorial. There was mention of a commercial relation between the two countries in the Hindu scripture and historically, he added, Vasco da Gama particularly noted the fact that Indians were trading in large numbers on the shores of Africa. Seth Govind Das also referred to the fight for independence carried on by the Indian National Congress. The fight for freedom began, he said, in 1905 when Bengal was partitioned. The movement gained its immediate objective of abolition of the Bengal partition and subsided after two years. Thereafter in 1920 and 1930 under the leadership of Mahatma Gandhi, whose precepts, Seth Govind Das claimed to follow devoutedly—a greater mass consciousness was engendered in India which was much nearer its goal as a result of these two Satyagraha struggles. The acceptance of the office by Congress members in seven provinces of India was also a step in the right direction to achieve greater strength of service and sacrifice for the masses as a whole. He expressed the hope that the final struggle which may be waged by the Congress would secure without any doubt freedom for India. He concluded by alluding to the waning influence of communalism in India and said that Hindus, Moslems, Parsis, Sikhs, Christians and all others were joining Congress in increasing numbers to fight the battle of freedom, and exhorted the Indians in South Africa to follow that example.

On Friday the 17th Seth Govind Das went on a visit to Pretoria accompanied by the Secretary of the Transvaal Indian Congress. Seth Govind Das went by appointment to visit Mr. J. H. Hofmeyr at the Standard Bank Building at Pretoria. A very insulting and humiliating incident occurred then. The liftman in the building point-blank refused to take Indians in the lift, because, he said, it was against his conscience to do so. The matter was reported to the Minister and his Secretary had to come down to escort the visitors. The interview between Seth Govind Das and the Minister lasted for 45 minutes and it is believed that many matters concerning India and Indians were freely discussed. In the evening Seth Govind Das heard, at the Patidar Hall, an elaborate presentation of the Indian grievances in the Transvaal and he assured the Indian community that he would place them before the Central Legislative Assembly and the people in India.

Seth Govind Das also thanked the Union Government for the courtesy and consideration shown towards him especially in regard to railway facilities.

Seth Govind Das left for Durban on Wednesday afternoon.

Interview With 'The Star'

The Star (Johannesburg) writes:

Grandson of a rajah, and the only rebel in the family, Seth Govind Das, a member of the Indian Legislative Assembly, Delhi, is making his first visit to South Africa to study the Indian situation. Because he is a rebel against the British Government, he has been disinherited by his father, who is pro-British, and very wealthy.

Mr. Das toured East Africa for 10 days, using an aeroplane because he had very little time at his disposal.

Describing his mission to a representative of the *Star*, Mr. Das said that the important question in East Africa to-day, and in India, was the question of the clove trade of Zanzibar, which had long been in the hands of Indians.

On this, the main trade of Zanzibar, the whole Indian population had been living, but the Government of the island passed a law, known as the Clove Decree, the object of which they said was to protect the native, but which, in the opinion of the Indians concerned, and also in the opinion of people in India, was designed to create a monopoly, ostensibly for the protection of the native, but actually to secure a monopoly for a European syndicate, and thus eliminate the Indian community.

"That is the reason why," he said, "the Indians of Zanzibar, notwithstanding tremendous sacrifices, have totally and successfully boycotted this trade in Zanzibar, and the Indian National Congress has organised the entire boycott of cloves imported from the island. It is noteworthy that 50 per cent. of the cloves produced in Zanzibar has heretofore been imported into India."

Situation In Union

It has been the experience of Mr. Das, as an old member of the Central Legislature, that some question or other affecting the Union, is always arising. He has, therefore, thought it advisable that an Indian, preferably a member of the legislature, should study for himself the situation in this country.

"I have come here for that purpose," he said, "and after studying the matters on the spot, I will try to do as much as I can for the protection of the rights of Indians here, by placing the facts of the situation before my party in the Central Assembly, and also in the Assembly itself."

"So far as the Indian National Congress in India is concerned, it is the supreme political organisation of the country. Of 11 provinces, seven are being governed by Congress Ministries.

"It is wrong to say that the Congress is a Hindu body. Moslems are joining the Congress in large numbers, and the influence it has on the Moslem community may be gauged from the fact that in the recent elections at Bijaor, in the United Provinces, in a Moslem constituency, the Congress candidate defeated the Moslem League nominee by a majority of 5,000 votes, the Congress candidate getting 7,000 votes and the Moslem League candidate only 2,000 votes. Both candidates were Moslems.

"The goal of the Indian National Congress in India is complete independence, including the severance of the British connection if necessary."

In reply to a question about the Far East Mr. Das said: "So far as the Indian National Congress is concerned, it stands for the protection of the rights of humanity. It is always with those countries which are oppressed and against those which are aggressive.

"Our sympathies are with China, just as they were with the Abyssinians in the Abyssinian war, and with the Arabs in the recent troubles in Palestine. I may say that I have been thrice in gaol for my espousal of the cause for which the National Congress stands."

Tea Party At Langham Hotel

A Tea Party was given in honour of Seth Govind Das on December 19 by Messrs. Master Bros. There were many distinguished Indians and Europeans present. The Agent-General for India was also present. Mr. D. U. Mistry, who was one of the speakers, said that the Congress in South Africa should follow in the footsteps of the Indian National Congress. He requested Seth Govind Das to use his good influences to bring about the much needed unity in the community.

The Agent-General, Sir Syed Raza Ali, eulogised the services of Seth Govind Das and, criticising the remarks made by Mr. Mistry said that if following in the footsteps of the Indian National Congress meant Passive Resistance it will not be a practical thing. Passive Resistance was a weapon of the weak. Besides, the Indian population in this country was not large enough for such a step. If, however, there was any suggestion for any constructive work then he had no objection to it.

Seth Govind Das, after thanking the hosts for their kind reception said it was wrong to say that Passive Resistance was a weapon of the weak. In fact it was a weapon of the strong. Passive Resistance did not depend on the numerical strength of a people. A small number could also offer Passive Resistance if the circumstances were favourable, and the community was prepared and the cause for which it was launched was sound.

After the function Seth Govind Das paid visits to the Indian locations at Springs, Benoni and Germiston.

A PROMINENT EUROPEAN VISITOR FROM INDIA

ADVOCATES FULL CITIZENSHIP RIGHTS FOR INDIANS

SOUTH AFRICA in its own interests should adopt one of two courses regarding its Indian population. It should either exclude them from the country or grant them full civic rights and it is up to South Africa to maintain the most friendly relations with India because of the inevitable improvement in the Indian economic level from which South Africa will undoubtedly benefit.

That is the considered opinion of a prominent European ex-official of the Indian Government who is on a business visit to the Union.

In a special interview with the *Natal Mercury* he gave an intimate picture of the developments in the Indian sphere and indicated the trend of events to which, he considered, the Union should pay the closest attention, if only from the commercial viewpoint.

Amplifying his assertion that the Union should adopt one of two courses with its Indian population, the ex-official said: "South Africa has a real reason for treating the Indians well if the country remembers that the Indian population is 370,000,000, that the average, annual income of every man, woman and child in India is something under the equivalent of £7 and if that were increased by only 10s. a year, an extra spending power of £180,000,000 would be available of which South Africa, as a near neighbour, could draw handsomely."

That 10s. increase—an arbitary figure—is almost inevitable, he added, and for that reason it is up to the Union to maintain the most friendly relations with India.

"Within the last 12 months," he continued, "Indians have been given the opportunity of governing themselves through the introduction of Provincial autonomy. The economic standard in India has been low because of various factors, many of which, such as religion and custom, we foreigners, could not interfere with. The Indians themselves, however, have been able to do it and there is no doubt that among the Indians there are politicians who to-day could rank among the most brilliant of the world's politicians.

"But it will be through British approval and assistance that that economic standard will be raised and as inevitably as the sun will rise and set to-morrow, that economic improvement is coming."

Asked if India would secede from the Empire, the *Mercury's* informant considered it most unlikely. Mahatma Gandhi was one of the most extraordinary powers wielding influence over India to-day and, Nationalist as he was, he was thoroughly loyal. Gandhi was not an enemy of Great Britain. If Gandhi were Prime Minister of India there never would be even the slightest suggestion of India seceding from the Commonwealth.

"Jawaharlal Nehru, his right-hand lieutenant, is another great influence but he has not got the breadth of vision of the little Mahatma. He has been badly bitten by the Socialist or even the Communist bug and onlookers have never been able to appreciate how he reconciles the Socialist or Communist with the Hindu ideology.

"He undoubtedly has a great hold on the youth of India, but Communism in India, unless specially organised and aided by Moscow will never obtain a great hold.

"Gandhi, on the other hand, may be past the zenith of his physical power because he is now 69 and that is a great age for an Indian but he is certainly by no means past the zenith of his moral influence. In fact that may be regarded as greater than ever for in India it is the moralities and religions that tell more than anything else.

"In the interests of the British Commonwealth of Nations one can only hope that he will live for very many years. If he does not, his successor will automatically be Nehru and that will inevitably result in a split of the Congress Nationalist Party which the personality and influence of Gandhi has held together for ever so long.

"Anybody who has not been in India or even pretty intimately mixed up in Indian politics cannot have more than a very faint realisation of the influence that one small man wields over virtually a whole sub-continent."

MR. KODANDA RAO ON INDIANS ABROAD

ADDRESSING a meeting at the Ewing Christian College, Allahabad, on "Indians Abroad," Mr. P. Kodanda Rao referred to his recent tours in foreign countries. He stated that though he had introduction from the Government of India and Mahatma Gandhi, he went out as a private student and in no representative capacity. He was not permitted to visit French Indo-China.

Mr. Rao said that conditions in different countries varied and it was not possible to generalise about all countries and he confined his remarks mainly to the condition of Indians in Fiji, British Guiana and Trinidad. Indian emigration could be broadly divided into free and indentured. Indians had gone to Fiji, British Guiana, Dutch Guiana and Trinidad as indentured labourers to take the place of the emancipated Negro slaves. Indian emigration stopped finally in 1920. Indians, lowest in the economic and cultural scale, were selected for recruitment and transported to the colonies to work for five years with the option to return to India at the end of the period.

Permanent Population

But gradually conditions were made difficult to return to India, with the result that a good proportion of them settled down in the colonies as a permanent population. Neither the Government nor the planters took much interest in the education and social amelioration of Indian "coolies." The only organization that laboured for the welfare of the Indians was the foreign Christian missionaries who were entitled, therefore, to the gratitude of India, notwithstanding that their work had limitations both internally and externally.

To-day Indians occupied various vocations. There were professionals like doctors, lawyers, skilled artisans, landowners and tenants and agricultural labourers. If some of the lowest of the low from India, with such limited aid as the Christian missionaries could give, in spite of heavy odds from other quarters, could make so great a progress, it was not inconceivable that they might have made still greater progress if conditions had been very propitious and helpful.

Emancipated Negroes

Proceeding, Mr Rao said that compared with similar classes in India, Indians in the colonies were better off in almost every way, though compared with other communities, among whom they lived in the colonies, they came last. Even a Negro treated India with contempt because Indians went there to take the place of emancipated Negroes. Moreover, they had taken from India some very old-fashioned ideas. Among Indians whether born in India or in the colonies there was, however, great love for India and deep concern for the welfare and progress. Among many there was an ardent desire to return to India, even if they might be worse off in India. There was great sentimental attachment for India.

In Trinidad and British Guiana schools and political institutions were common to all races and religions. There was a common franchise and common schools. Perhaps in consequence the relation between different races was more cordial than in Fiji where life in almost all its phases was cut up along racial lines. There were separate schools and franchise for different races. The relation between the Whites and the non-Whites were more cordial.

B. W. CANEY
— Jeweller —
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

Battle Of Tongues

Unsatisfactory as was the attitude of the Government of Fiji towards the Indians, their education was further weakened by internecine battle of tongues. Mr. C. F. Andrews, who more than any other single individual, had done most to emancipate the Indians in Fiji, had advocated Hindi as the medium of instruction in the first three grades of the elementary education for Indian children. The Government accepted it but some South Indians were not reconciled to it, and they in consequence raised funds to build schools of their own to give education in the South Indian languages. They urged that the earliest education of a child should be either in the mother-tongue of the land, which in the case of South Indians was other than Hindi or in the language of the State, namely English. They resented the compulsory imposition of Hindi, which was as foreign to them as English and not as useful either.

Need For Research

Finally Mr. Kodanda Rao pleaded that universities and colleges in India should conduct research and give courses of lectures on Indians abroad and help to form a well-informed public opinion in the country. He also pleaded that organizations of repute and resources should send out accredited agents, well-educated and highly cultured to work amongst Indians abroad who were becoming increasingly conscious of their racial, national and cultural individuality. There was an element of danger in that, against which a determination must guard itself. The danger was of that individuality being pressed so far as to estrange Indians from other races amongst whom they had to live and create cordial problems for themselves. The Indians abroad needed the best men and women in India to go out and help them.

Fountain of Wisdom

There are three kinds of silence. Silence from words is good, because loquacious speaking tends to evil. Silence or rest from desires and passions, is still better, because it promotes quietness of spirit. But the best of all is silence from unnecessary and wandering thoughts, because that is essential to internal recollection, and because it lays a foundation for a proper regulation and silence in other respects.—*Madame Guyon.*

* * *

Be cheerful. It is better to live in sunshine than in gloom. If a cloud rests upon your heart, turn its silver lining to your friends, and the glow of cheer it will cast upon them will be reflected on you, and the cloud will give way before the brightness and joy its own light has begotten.—*Great Thoughts.*

* * *

Man is an intellectual animal, and therefore an everlasting contradiction to himself. His senses centre in himself, his ideas reach to the ends of the universe; so that he is torn in pieces between the two without a possibility of ever being observing.—*William Hazlitt.*

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

CHARITY A CURSE

To The Editor "Indian Opinion"

SIR,—Every few months we hear of big donations running from four to seven figures from single individuals for charitable purposes. We also hear of some huge funds collected for some such purposes. This apparently shows the moral and spiritual progress of the people from amongst whom there come out such philanthropists. But on further thought there arises a doubt. Is charity always an unadulterated blessing? Frequently we come across cases of respectable poor people committing suicide in strained circumstances where they cannot earn enough to maintain their wives and children. Why? Could they not beg for help or charity from their friends and relations? Rather they prefer death to living on charity. The present-day charities for the blind, cripples, old persons, widows, deserted women and children, orphans, needy poor, unemployed, both won't works and can't works, and many such others, bring degradation and loss of self-respect. It manufactures beggars. For one donor of charity running to five figures, how many recipients should there be to benefit by it? Does it show prosperity or adversity? Where children, old people, woman and decrepits are left destitute by their parents, sons, husbands friend and relations to depend on charity for their living, is it a moral progress or retardation? These charities sound rather like the kind and careful treatment of vivisectionists who introduce germs of horrible diseases to poor, innocent animals and then give them freeand charitable treatment. It shows the exploitation of the masses: and what remains superfluous after making a bonfire of the wealth so collected, is given out as charities. Soviet Russia is criticised for taking away the care and maintenance and education of the children in Russia, that thereby they break asunder the tie of love between parents and children. What a gross misrepresentation! There every parent contributes his or her share to the State for their children, their old and decrepit. The State-aid is virtually their drawing upon their collective savings, and naturally they ought to feel proud to have saved and to be drawing on those savings. There is no degradation and no loss of self-respect. There no children are unwelcome guests and there is no unemployment. The state there might be going to an extreme in this function, but on principle it is on the right path. In nature it is not for seas and oceans that collect water in tons to distribute it in parts. It is the domain of nature to exact more from where it is more and less from where it is less and distribute it evenly to the world. Blessed is the country where charities go a begging in search of the needy to receive them.—Yours etc., N. M. Bhatt.

India's Sympathy With The Chinese

To The Editor, "Indian Opinion"

SIR,—It grieves me a lot to think that you, a son of the great Mahatma, should hold principles and give expression and publicity through the medium of the columns of the above journal, principles that no decent thinking Indian should have. You express sympathy with the Chinese, and ask whether our public organisations in Natal have had no time to call public meetings to express sympathy for China in her hour of trial. I am sorry that this [illegible] and senseless "sympathy" of yours was not taken. Who are we Indians, I ask you, to sympathise with the Chinese? Do you not realise that a strong Japan, allied with China, with or without her consent, by hook or by crook, means a stronger East. Do you not think that an all-powerful Japan, could and would help us to get free from the British yoke? In any case, even if Japan Imperialistic ambitions, is it not better to be under an Eastern race rather than Britain? Is it not plain that Britain is engineering all the hate and "outraged conscience all over the world" against Japan? Do you realise that Britain is manouvering to get as many nations as possible to stand against Japan, and help China, not for humanitarian reasons, but for her own selfish ends to give vent to jealousy. Why are you being so foolish as to write such articles as your editorial appearing in your issue of December 3. Perhaps you have been eye-[illegible] and [illegible]

Pen-Friends

"YOUNG FOLKS BROTHERHOOD"
(Founded 1924)

Correspondence and Exchange. Join the Brotherhood Members all over the world. Apply to Branch Secretary, E. Randeria, P.O. Box 836, Durban."

for China after reading the newspapers which mostly publish news, issued through British news agencies, noted for their "John Bull" sense of fairplay? and justice?

Please cancel my order for your paper, as from above date.—Yours truly,

M. S. Chetty.

[Note: The writer has exceeded all bounds in his perverse mentality. If he can allow thousands of innocent lives to be butchered in cold blood, his selfishness is certainly no better than that of the British. If his rebuke applies to us, it applies also to the great leaders of India and the whole Indian nation who have expressed their sympathy with the Chinese.—Ed. I.O.]

Thanks

To The Editor, "Indian Opinion"

SIR,—Will you please allow me a little space in your valuable weekly to express my sincere gratitude to the very many "Health and Strength" Leaguers, Physical Culturists and friends in Durban and Johannesburg, for the kind hospitality they extended to me during my recent visit to Durban and Johannesburg. I wish them all every success, good health and happiness throughout the year 1938.

C. O. Pillay, G/W D.O. (Eng.)
1933/34 South African Light Weight Olympic Champion
P.O. Box 382,
Port Elizabeth.

How To Clean A Sink Pipe

If there is any stoppage in the sink drain, the pipes may usually be cleaned by dissolving 4lb of caustic soda in a pail of water and pouring this down the drain. This mixture removes grease which so often stops the pipes. Or put down a gallon of boiling water to heat the pipe, then pour a cupful of paraffin to form an emulsion with boiling water. Ordinary washing soda is not enough, as often it combines with the grease and needs gallons of boiling water to remove it.

SRI RAMAKRISHNA TEMPLE AT THE BELUR MATH

AN APPEAL TO OUR COUNTRYMEN

READERS of the Life of Swami Vivekananda are aware that when he succeeded in finding a permanent home for the sacred remains of his great Master Sri Ramakrishna at the Belur Math, near Calcutta, in the year 1899, he heaved a sigh of relief as having discharged a heavy responsibility. It was his firm belief that the Master would live in that sanctuary for ages to come, "for the welfare of the many, for the happiness of the many;" for did he not say to his beloved Naren, "I will live wherever you will carry me"? That the place has a peculiar attraction for men and women from all part of the world holding diverse beliefs, is patent even to a casual observer who watches the ever-increasing crowds of visitors that gather there everyday particularly on festive occasions. A large percentage of these people come with sincere religious hankerings in their hearts, and never fail to experience an inward peace and blessedness. All this is attributable to the divine presence of Sri Ramakrishna, who was the embodiment of purity, love and spiritual power.

Swami Vivekananda had dreams of erecting a temple of Sri Ramakrishna on the grounds of the Belur Math. He had even prepared under his directions a plan and design of the temple, which was to be an imposing stone structure with a spacious Natmandir or prayer-hall capable of accommodating a thousand devotees. But he did not live long enough to carry out his project. The cruel hand of death cut short his event ful life in its very prime. The plan and design he left for his proposed temple remained a sacred heirloom with his brother-monks, who could not get together the necessary funds for such a big undertaking. Recently, however, an offer to help came from an unexpected quarter. Some self-sacrificing Western devotees proposed to contribute Rupees six lakhs and a half exclusively for this purpose, with a request that the temple be completed as early as possible. Accordingly, a plan and design of a past-stone structure consisting of a Garbhamandir (main shrine) faced with Chunar stone and a Natmandir (prayer-hall) partly faced with it, were prepared on the bases of the plan and design left by Swami Vivekananda, and construction started under the supervision of Messrs. Martin & Co., Calcutta. The edifice, when complete, will be a unique work of beauty and grandeur, which will harmoniously blend some of the salient features of Oriental and Occidental architecture, and be strong enough to withstand the ravages of time for centuries to come. It will certainly be the first one of its kind in Bengal, which possesses no stone temple worth the name.

But the promised donation from the West, although princely, has proved insufficient for the purpose, and needs to be supplemented by other contributions to the extent of at least Rupees one lakh and a half to finish the temple and to construct other necessary works connected with it such as kitchen and store-rooms, a landing ghat and a protective embankment. The construction will be finished by March next. So the above sum must be collected forthwith. It occurs to us that there may be thousands of devotees and admirers of Sri Ramakrishna all over the world who sincerely feel that the temple erected in his honour at the Belur Math must be as strong and imposing as possible, and they would naturally like to contribute their quota in materialising the cherished project of Swami Vivekananda. We, therefore, consider it our duty to acquaint the public with the present situation regarding the temple and invite their kind co-operation. Our reticence in this matter has led many to conclude that the whole of the estimated cost has been subscribed and that consequently no further help is necessary. But it is not so. Now is the time for our countrymen to demonstrate their admiration and regard for Sri Ramakrishna according to their means. Here is an opportunity for them to join hands with our Western friends, so that both East and West may unite in paying homage to this great Prophet of the Harmony of Religions, whose advent was for the good of the whole world. Any contribution sent to the President, Ramakrishna Math, P.O. Belur Math, Dt. Howrah, mentioning the Temple Fund, will be thankfully received and acknowledged by the undersigned.

SWAMI MADHAVANANDA,
Acting Secretary,
Ramakrishna Math, Belur.

Things In General

Mr. Stuart Cloete's Protest To Union Government

MR. Stuart Cloete, author of "Turning Wheels" which has been banned in the Union, and the publishers, Messrs. Collins, have cabled the Union Government protesting against the censorship ban and offering to withdraw the offending passage in the book which do not affect the theme of the story. The alterations, if approved, will be in a special edition for the Union only. Failing this compromise, Mr. Cloete informed the *Daily News* correspondent at London, that the publishers intend contesting the powers of the Censorship Board under the statute. "My book cannot be banned on grounds of pornography like previous South African bannings which closely followed English decisions. What agitators ought to be thankful for is not what I've put in, but what I've left out. The book does not pretend to be historical, but purely fiction. If it is fact that the critics desire, however, I can supply more than they want from official publications."

Indian Scouts Under Canvas

The fourth annual camp of the Natal Indian Boy Scouts Association was held from December 17 to December 30 at the Umbogintwini Bird Sanctuary, near the bridge on the New Drive off the main South Coast Road, past the Isipingo School. Approximately 100 Scouts were under canvas. The following Troops were represented: Malvern, A.Y.M. Mayville, Essendene, Rossfontein, Clare Estate Senior, Isipingo and Springfield Methodist. The 1st Durban Rovers also joined. Mr. Done, the Divisional Commissioner with his assistants, visited the boys.

7,000 Homeless In Rome Floods

It is estimated that 7,000 are homeless in the outlying suburbs of Rome as a result of floods and the overflowing of the Tiber. Several people were drowned in Rome and the Provinces. The Tiber had risen 44 feet above normal. Many acres of land have been swamped, stocks of grain destroyed and many sheep and cattle drowned. The flooding of the Tiber is the worst recorded for 37 years

Rhodesian Industrial Conciliation Act

In the House of Commons at question time Mr. Malcolm MacDonald informed Mr. A. Creech Jones (Lab., Shipley), that the provisions of the Bill introduced by the Legislative Assembly of Southern Rhodesia under which it is proposed to amend the Industrial Conciliation Act did not involve the fixing of a colour bar.

Mr. Creech Jones: Will an opportunity be given for discussing this Bill before the Secretary gives his sanction to it?

Mr. MacDonald: The main effect of the Bill, which has now been passed, is to give power to the Governor to apply to natives in municipal areas the terms of industrial agreements which have been previously declared binding upon those who are not natives engaged in the industry concerned. I have already informed the Governor that His Majesty will not be advised to exercise his power of disallowance in respect of the Act.

Most Costly Shipwreck On South African Coast

The *Stuart Star*, the 11,884-ton Blue Star liner, is lying on the rocks 300 yards from the shore, east of Hood Point, about two miles south-west of Buffalo Harbour. She was bound for East London from Algoa Bay and ran aground in dense fog at 9.45 on Friday morning. Frequent attempts were made by the tugs *Nuttel* and the *Eriksen* (the Durban tug) to tow her off, but they were unfruitful. The loss of the vessel will probably be the most costly shipwreck that has taken place on the South African coast this century. She is the biggest ship ever to be wrecked on the African Continent south of the Equator. It is estimated that the value of the ship and cargo at the time of her loss would be round about £100,000. Fifteen passengers and the crew of 93 were brought ashore. She had on board 1,854 tons of general cargo. Hopes of salving it have been given up.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Mahatma Gandhi Has Heart-to-heart Talk With Bengal Governor

SEATED under a banian tree on the banks of the Ganges inside the Government House compound at Barrackpore, Mahatma Gandhi on November 9 discussed with the Governor Sir John Anderson, for two hours, the most burning problem of Bengal and India namely "Relief to political prisoners and detenus." Despite weak health, Mahatma Gandhi insisted on having the interview as previously arranged at Barrackpore although, it is stated, the Governor was prepared to motor down to Calcutta to avoid an unnecessary strain on Mahatma Gandhi.

Mahatma Gandhi issued the following statement to the Press subsequent to the interview: "I had nearly a two-hour interview with his Excellency at Barrackpore. Owing to my illness, the interview was considerately arranged on the grounds. Naturally, the talk was confined to the relief of political prisoners and detenus. The public won't expect me to describe the conversations in detail for the sake of the common cause. I would ask the Press and the public to be satisfied with the statement that I have pressed my point of view to the best of my ability and it was fully discussed between his Excellency and myself. I would like the Press not to indulge in any conjecture about the nature of the conversations which has to be in the nature of things private."

Congress Hold On Masses

The extent of the hold of the Congress on the masses in the Province of Bengal will be gathered from the fact that as many as 2,25,000 men and women have this year enlisted themselves as members of the Congress as against only 15,000 enrolled last year. This would enable Bengal to send her quota of 575 delegates to the forthcoming session of the Indian National Congress. Of the thirty districts, which have contributed to this tremendous figure, Tippetah, enrolling 50,000 members, is leading. Calcutta, with four districts-Central, South, North and Burra Bazar, comes next, enrolling nearly 49,000.

China's Reply To India's Sympathy

Poet Rabindranath Tagore has received the following letter from Mr. Ying Kiang, Chairman City Chamber of Commerce, and Mr. T. T. Poon, President Young Men's Christian Association, Canton (China):—

"We have read in the Press dispatches of the protests which you, Pandit Jawaharlal Nehru and the Indian National Congress have made against the inhuman bombing of civilians in the unjustified attack which the Japanese militarists have made upon our country. We wish to express to you our appreciation of the spirit of justice you have shown, and we should like to have you to convey our appreciation to Pandit Jawaharlal Nehru and to the members of the Indian National Congress. China will resist, but the help of India and other countries is needed in pressing an economic boycott against the Japanese. Japanese militarists are a menace not only to China but to all countries of the world including Japan herself."

American Journalist's Observations About India

"India is throbbing with a new type of nationalism," declared the Rev. F. A. Wilmont, correspondent of the *New York Times*, in an interview given to the *Hindustan Times*. "I have been in India a little more than a month," said Mr. Wilmont, "and yet in that brief period, I have met Gandhiji, Dr. Rabindranath Tagore, Pandit Jawaharlal Nehru, the Congress Premiers and many others who are laying the foundations of a New India which, it seems to me, will be a spiritual democracy such as the world has never known before. It has been thrilling to see how the youth of India are responding to the new spirit—for it is in their awakening and in their spirit of sacrifice that the new day will be ushered in."

Desai Elected President Of Bombay P.C.C.

At a special meeting of the Bombay Provincial Congress Committee, Mr. Bhulabhai Desai, Leader of the Opposition in the Central Assembly, was elected President of the Committee for the current year.

Subhas Bose In England

Mr. Subhas Chandra Bose, according to Indian exchanges, has gone to England in the middle of last month by air for about six weeks' stay there for reasons of health.

Paper From Coco-Nut Husks

A young Madras graduate, Mr. S. R. K. Menon, claims to be able to make paper from coco-nut husks. His experiments were carried out in Ceylon, the price of coco-nut husks there being cheaper than in Travancore, the important coco-nut-growing centre of India, where the coir (coco-nut fibre) industry is highly developed. Mr Menon's process consists in reducing the husk to a brown pulp and then bleaching it. He declares that 10,000,000 acres of coco nut plantations in India and Ceylon could supply the world with cheaper and better paper. According to this scheme, husks to the value of 3s. could produce paper worth 30s., and he has asked the Coco nut Board for aid to his [illegible]

The Sporting World

Indians Beat Natal Coloured XI At Cricket

ON Saturday afternoon, December 18, at Currie's Fountain, the Durban Indian XI beat the Natal Coloured XI by 48 runs on the single innings. The teams were:—Indian XI: Ismail Bhookie, M. C. Reddy, G. M. Mohamed, E. A. Mangoo, G. H. M. Docrat, D. S. Parak, E. I. Bhorat, Roy Hafferjee, J. Chenniah, F. Moosa (capt.) and A. G. Kaka. Coloured XI: J. Davis, F. Williams, J. Meintjes, E. Yon, E. Montgomery, H. Hayden (capt.) B. Fatar, C. Ryan, H. Bredenkamp, A. Lazarus and D. Vester. The Indians were in a bad plight with four wickets down for 30, but with the advent of Bhorat a splendid recovery took place, both Mahomet and Bhorat playing safely. They carried the score past the century, when Mahomet was caught on the leg side with a chanceless 67 to his credit, the total being 110 for six. H. Hafferjee was next man, and this pair consolidated the position, scoring all round the wicket and holding the fort until the close of play, the total being 172 for six. Continuing on Sunday at 9.45 a.m., Bhorat lost his wicket at 176, his individual score being 59, and this is the first occasion on which this youngster has topped the half-century in big cricket. The innings closed for 191. Bredenkamp, who took 3 on Saturday, bowled well on Sunday and was responsible for three wickets, C. Ryan claiming four, Meintjes two and Montgomery one. After an early collapse the Coloured side's total was taken to 102, when Meintjes was bowled by Bhorat for a well-played 30. Bredenkamp filled the vacancy, only to lose Ryan at 105. He had contributed a useful 30. They were all out for 148, Chenniah took three wickets, Kaka Docrat, Bhorat two, and Parak one. In their second innings the Indians scored 118 (Docrat 36). Hayden was the most successful bowler, claiming six wickets; while Bredenkamp followed with two and Meintjes and Vester with one each. With 45 minutes' play the Coloured side opened the second innings with a leeway of 166 runs and in a carefree manner hit up 62 runs for the loss of five wickets, the chief scorers being Hayden 25, Meintjes 15 and Montgomery 14 not out. Of the bowlers C. Bhookie and Docrat were responsible for two wickets each, while G. Mahomed claimed the other. A most pleasant game ended in favour of the Durban Indian side by 48 runs on the single innings.

Verulam Temple Cricket Club

On Sunday, December 19, the Verulam Temple C.C. met the Queens C.C. of Durban, in a friendly match on the Verulam Indian Sports Ground. It was quite an interesting match for the crowd that assembled to witness. The match ended in favour of the Verulam Temple C.C. who defeated their opponents by 5 wickets.

The Verulam Temple C.C. will tour the Northern Districts during the week-end. They will be leaving Verulam on Saturday, December 25, and will put up for the night at the residence of Messrs. Randhoo & Sons, of Pomeroy. The following day they will leave for Dundee, and meet the Dundee United C.C. in a friendly match. Leaving Dundee the next morning, will travel to Ladysmith, where they will play against a Ladysmith XI. It is expected that the Verulam Temple C.C. will be away for about four days.

Transvaal Coloured Cricket Union

Mr. Sol. D. Rayappan, holding office as hon. secretary of the Transvaal Coloured Cricket Union for over fifteen years, has been nominated to represent Transvaal at the forthcoming South African Cricket Conference which takes place in Durban on January 2. The South African Coloured Cricket Board, which was then in existence, has failed to stage the bi-annual tournament for the Harnato Trophy for quite a number of years. As a result of which, the Western Province Coloured Cricket Union and Transvaal, have agreed to Natal's proposal to discuss the position of the present South African Coloured Cricket Board at the forthcoming conference. Mr Honor Richards, the president of the South African Cricket Board, who resides at No. 70, Ross Street, Kimberley, had been advised of the proposed conference at the kind request of Natal. It is hoped, however, the president will endeavour to be present at this important conference without fail.

Aryan Cricket Club (Port Elizabeth)

A cup match was played at the Aryan ground on Sunday, December 12, between Aryan C.C. and Kismet C.C. Kismet had the batting first. The match resulted as follows:—Kismet: first innings, 38 runs; Aryan: first innings, 43 runs. Kismet second innings, 24 runs; Aryan: second innings, 35 runs for 2 wickets. Aryans won the match by 8 runs and 8 wickets.

Dundee C.C. vs. Estcourt C.C.

On Sunday last, the Dundee C.C. met the Estcourt C.C. at Ladysmith. Estcourt batted first and registered 102 runs to which Mangoo scored 37 runs, and Naidoo took 3 wickets for 8 runs. The Dundeeites batted and replied with 98 runs to which M. C. Pore scored 46 runs. James David took 4 wickets for 24 runs. Thus Dundee won the first innings by 96 runs.

Northern District Indian Cricket Union

The following will represent N.D.I.C.U. at Durban on 1st and 2nd January 1938, in the Interstown Competition:—A. Rawat (Capt.), O. Essay, M. C. Pore, Doornsay, Nanjee, S. Paul (Dundee), M. Manjee, J. David, J. Augustine, A. Boonsi (Estcourt), S. Jhookee, M. C. Ismail (S.A.R.U.C.C.), V. C. Augustine, V. R. Naidoo, and M. Joseph (Ladysmith C.C.) The above team is without the services of the Ottoman and Young Moslems C.C. Owing to the holidays many will be occupied in shops, to open a new sheet for business for the coming year.

Presentation

The officials and members, on behalf of the Northern District Indian Cricket Union, made a presentation to Mr. E. W. Ellison, who has rendered invaluable services towards the Indian Cricket World in Ladysmith for the past years. The presentation was made by the president, Mr. G. R. Singh. Messrs. M. Thomas, J. Augustine, E. I. Chetty, H. Kallie and Fred Kallie spoke at length on the occasion. Mr. Ellison suitably expressed his thanks.

Non-European Boxing Challenge Accepted

No time has been lost by Hoi Gongan's manager in accepting the boxing challenge issued by Maonis Dixon recently. Both Gongan's manager and his trainer (Mr. Johnny Sullivan) are confident that Gongan will beat Dixon again, as he has already done on two previous occasions. Although Gongan has not made an appearance in the ring for a couple of months, he has been under Johnny Sullivan's care during the whole of that time. Articles have already been signed, and it is understood that the fight will take place in February.

Canoe Races At Olympic Games

The Japanese Olympic organisation proposes to include a canoe race in the 1940 Olympic Games to be held in Japan. It is expected that this will be approved at the general meeting of the International Olympic Committee at Cairo next year. The International Canoe Club at Munchen has already guaranteed six entrants.

To Club Secretaries

Secretaries are requested to send in their reports for publication to reach us not later than Wednesday mornings.

THE PEOPLE OF THE WORLD WEAR

ROAMER Watches

ROAMER Watches

ALWAYS ON TIME

Fully Jewelled In 15 & 17 Jewels

In Latest Design & Shape

With Roll Gold or Solid Gold or Crome

10 YEARS GUARANTEED

રોમર ઘડીયાળો

સ્ત્રીઓ તેમજ પુરૂષો માટે

આ ઘડીયાળો ટાઇમ સાચવવાને માટે પ્રખ્યાત છે અને તેથી દુનીયામાં બધે વપરાય છે.

તમે તમારા માટે ઓર્ડર કરો અને વાપરી જુઓ.
દરેક જાતના લેટેસ્ટ સ્ટેપ અને ડીઝાઇનમાં મળી રહશે.
દશ વરસની ગેરન્ટી સાથે જ્વ અને જ્વેલ્સ વાળા.
સ્ત્રી૦ પુરૂ૦ તેમજ છોકરા છોકરી સ્કોલરશીપના ઢેરા સાથે.

Sole Distributers.

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092

No. [redacted] KORT STREET, JOHANNESBURG.

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

IN your post there will be one [illegible]. You do not wait time, for the [illegible] to [illegible] the postman brings THEM TO YOU.

There is nothing that a lecturer can teach you on a blackboard that we cannot show on a white paper. The lesson on a blackboard will be erased but our lessons are PERMANENT. A class-room teacher cannot give you a private word of encouragement, but a Correspondence Tutor should tell you whether your work deserves it. On the other hand, he can advise you, point out your mistakes PRIVATELY. Personal matters of difference.

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION.

It costs nothing to inquire about the many courses conducted by us.

WRITE TO-DAY There is a chance

THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).

Mr. [illegible], A.C.I.S., A.L.P.A. [illegible], A.M.I.C.E. [illegible]

Managers of this section

232, Grey Street, Durban.

DIWALI SPECIAL NUMBER OF "INDIAN OPINION"

Profusely illustrated and full of interesting reading matter for young and old

PRICE 1s.

Obtainable in Durban at the following places:

PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOM, Grey Street;
SINGH'S CAFE, Grey Street;
SUNBRAND TOBACCO WORKS, Grey Street;
NARANJI VALLEBH'S TEA ROOM, Brook Street;
K. R. PILLAY, Alice Street.

And From: *Manager, "Indian Opinion"*
Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with artistic decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

The History of The Indian National Congress (1885—1935)

In Khaddar binding with over Thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
61, Wick Street and 60, Wicks Street,
VERULAM.
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Moss Street And 58, Wicks Street,
VERULAM.

Cable & and Tel. Add.
"Advancing
Phone 24009
" 24438 Res
Durban
Phone to Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

Benares Sarries with Bord er and Plain Centres, Butidar Benares Sarries in Several Shades
Price from 60/-, 85/-, 105/ & up to £20.
The Latest from Benares City.

Embroidered Sarries 25/-, 35/- & up.

Printed Various lines of Sarries from 12/6, 17/ & upwards

Embroidered Crepe-de-chene from 3/6 yd. 42 in. & 45 in. width.

Latest Design Sarrie Cloth 44 in width. from 1/6 yd 1/9, 2/ & up.

Georette Sarries Latest Arrivals price from 25/-, 30/-, 45/ & up.

Latest Blouses To Match Sarries price from 13/6 17/6 & upwards.

Zari Work Silk Sarries In All Shades from 55/ 95/-, 125/ & upwards.

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Jardinie, Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical instrument At Rock Bottom Prices.

Indian Condiments. Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Grams from £15, £25, £35, £45 & up.

Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and further Particulars.

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧, ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેઃ
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૬ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં અપાર તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની કીનારપાણી અને સાડી, તેમજ બાલાબાતની બુટીદાર સાડીઓ શી. ૬૦, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની.
બનારસથી લુમણાજ આવલી છે.
કસબ કામની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર.
બતબાતની બાતપાણી સાડીઓ
શી. ૧૨–૬ અને શી. ૧૭–૬ થી ઉપર.
કસબવાળું ક્રેપ-ડી-શીનનું શી. ૩–૬ નું વાર ૪૨ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ.
સાડીનું લેટેસ્ટ ડીઝાઇનનું કપડું, ૪૪ ઇંચ પહોળ પારની, શી. ૧–૬, શી. ૧–૮, શી. ૨–૦ અને તેથી ઉપર
લુમણાજ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ શી. ૨૫, શી. ૩૫, શી. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને મેચ બ્લાઉઝ બ્લાઉઝ શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬ અને તેથી ઉપર.
દરેક રંગની જરી કામની રેશમી સાડીઓ શી. ૫૫, શી. ૭૫, શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
હારમોનીયમ, ગ્રામોફોન, રેકર્ડો અને બીજાં વાજાંઓ ઓછામાં ઓછા ભાવે.
દરેક વતનું ગાંધીનકું, ગ્રોસરી પરાકેલા ઇંગલીશ ભાવે.
ગોલ્ડપ્લેટ રેડીયો અને રેડીયો ગ્રામ્સ
ભાવઃ પા. ૩૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.
સોલ્ટગસના પેશન્ટને લાયક ગ્લાસના નાજ મગાવો
ભાવઃ શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬, શી. ૨૭–૬, શી. ૪૫.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૪ ડીસેમ્બર ૧૯૩૭ અંક—૫૨

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૨૪ ડીસેમ્બર ૧૯૩૭.

મી. બ્લેકવેલ અને હિંદી પ્રશ્ન

શેઠ ગોવીંદદાસ જેઓ યુનીયનમાં વસતા હીંદીઓની સ્થિતિની તપાસ કરવાને હીંદની મહાસભાના એક પ્રતિનિધિ તરીકે આવેલા છે તેઓના માન માં ઝોહાનીસબર્ગ ખાતે થએલા એક ગેળાવડા પ્રસંગે મી. બ્લેકવેલ, કે. સી. એમ. જી., એ જેવી આશા દર્શાવી હતી કે પ્રતિષ્ઠિત મહેમાન પોતાનું સમતોલ પણું અને દુરંદેશી જળવી રાખશે અને હીંદુસ્તાન પાછા જઈને દક્ષિણ આફ્રિકા ના હીંદીઓની સ્થિતિને ગાઢ કાળી નહિ ચીતરે. તેમણે કહ્યું કે સત્ય વસ્તુ તો એ છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી હજારે એકજ હીંદી હીંદુસ્તાન પાછો જવા તૈયાર થશે. અને આમાંજ ખરી કસોટી રહેલી છે. "અમે કંઈ વિકરાળ, અસહનશીલ, જાતીયદ્વેષી નથી. અમે માયાળુ અને સત્કારશીલ પ્રજા છીએ."

આ મી. બ્લેકવેલ તરફથી થએલું "પર ઉપદેશે પાંડિત્ય" રમુજ ઉપજાવનારૂં છે. મી. બ્લેકવેલ જે પોતાની ભૂતકાળની તવારીખ ઉપર અમને જરા નજર નાખવા દેશે તો અમારે કહેવું જોઇએ કે ટ્રાંસ-વાલમાં એન્ટી-એશીયાટીક ચળવળના મુખ્ય નાયક તરીકે અમે તેમને હજુ ભૂલી નથી ગયા. જે મી. બ્લેકવેલે એ વેળાએ તેમના પોતાનાજ અનુયાયીઓને સમતોલપણું અને દુરંદેશી જાળવવાનો ઉપદેશ કરેલો હોત તો અમને ખાત્રી છે કે યુનીયનમાં આજે એશીયાટીક પ્રશ્ન જેવી વસ્તુ હોતજ નહિ. એ વખતે મી. બ્લેકવેલે ઉચ્ચારેલા શબ્દો યાદ આવવાની અમે રજા લઈએ છીએ. ટ્રાંસ તેના નીચે પ્રમાણે હેવાલ આપ્યો હતો:

"કેપટન લેસલી બ્લેકવેલે જણાવ્યું હતું કે હૂણે એ વખત આવી લાગેલો છે કે જ્યારે રેન્ડના યુરોપીયનોએ એશીયાટીક ઉપદ્રવનો પ્રકાર કરવો જોઇએ.....તેમણે એવી ખાત્રી દર્શાવી કે એશીયાટીક એ એક જબ્બો છે અને પ્રજાના મનમાં બ્રિક પેની પણ ઉભરતો નથી. યુદ્ધમાં એશીયાટીક ખાતે રીતે સોનાનો વેપાર કરવામાં, દારૂનો વેપાર કરવામાં અને દીવાળાં પુકારવામાં પારંગત છે. આ પ્રશ્નનો ઉકેલ એશીયાટીકોને પુર્વ અને મધ્ય આફ્રિકા માંજ ગોંધી રાખવામાં રહેલો છે. તે ટ્રાંસવાલમાં વધુ આવ્યો અને વધુનોતરો આવેલો છે."

જો મી. બ્લેકવેલ આપણને એવું મનાવવા માંગતા હોય કે આ શબ્દો તેમના ઉપર ટાંકેલા શબ્દોની સાથે મેળ બેસતા છે તો અમારે કહેવું પડશે કે મી. બ્લેકવેલ ની પાસે પોતાનો ખાસ જુદો શબ્દ કોશ હોવો જોઈએ.

એક બ્રિતો પોતાની આગળ ચાલે બહલવાનો પ્રયત્ન કરે છતાં આખરે તે બ્રિતોજ રહેવાનો તેમ મી. બ્લેકવેલ પણ ગમે તેટલા સુધરેલા હોવાનો દેખાવ કરવા જાય છતા આખરે તો તે મી. બ્લેકવેલજ રહેવાના. "હજારે એકજ હીંદી હિંદુસ્તાન પાછો જવા તૈયાર થશે અને ખરી કસોટી તો ત્યાંજ રહી છે" એ કથનમાં શું એક જાતના વિરોધની લાગણી નથી રહી? અમને ખાત્રી છે કે દક્ષીણ આફ્રિકામાંથી હીંદીઓને નાતર કાઢી શકાયા નથી તેમ મી. બ્લેકવેલ ને ખેદ થયો છે. પરંતુ તેમ છતાં તે કહે છે કે "અમે વિકરાળ નથી, અસહન શીલ નથી, જાતીય દ્વેષી નથી" અહિ જ પૂર્વના દેશો પશ્ચિમથી જીરૂદ્ધ પડે છે. અમારી પૂર્વની સંસ્કૃતિ અમને અમારી પરિક્ષા બીજાઓને કરવા દેવાનું શીખવે છે. જો અમેજ અમારા વખાણ કરીએ તો તે ઉદ્ધતાઇજ લેખાય.

શેઠ ગોવીંદદાસનું પ્રીટોરીયામાં મી. જે. એચ. હોફમેયરની મુલાકાત લેવા જતી વખતે સ્ટેટના માણસ તરફથી જે અપમાન થયું તેવું અપમાન સહન કરવા ના તેમને આ પહેલવહેલોજ અનુભવ થયો હશે. જો આ અને એવાં બીજા અનેક કમરતોડ શેઠ ગોવીંદદાસને અહિ થી લઈ જવાના હોય તો પછી તેમની પાસે દક્ષિણ આફ્રિકાના ગુણગાન ગવડા વવાની તો મી. બ્લેકવેલથી આશા નજ રાખી શકાય.

પરંતુ સંભવીત છે કે શેઠ ગોવીંદ-દાસ દક્ષીણ આફ્રિકાને જે કંઇ પણ કહે નેની, વર્ણદ્વેષનું ભૂત ભરાવાથી તેને કશી અસર ન પણ થાય. તો પછી હીંદના એક પ્રતિષ્ઠિત યુરોપીયન મુલ્ક-અમલદારે દર્શાવેલા નીચેના મતને વિશે તે શું કહેશે:

"દક્ષિણ આફ્રિકા એ એટલુંજ યાદ રાખશે કે હીંદની વસ્તી ૩૫ કરોડની છે અને પ્રત્યેક પુરૂષ, સ્ત્રી અને બાળકની સરેરાશ વાર્ષીક આવક પા. ૭ જેટલી છે અને જો તેમાં વાર્ષીક થી. ૧૮ નોજ વધારો થાય તો તેની ખરચવાની શક્તિ પા. ૧૮,૦૦,૦૦,૦૦૦ જેટલી વધી જાય. અને દક્ષિણ આ-ફ્રિકા તેનું નજીકનું પડોશી હોઇ તે તેમાંથી સારો ફાયદો ઉઠાવી શકે, તો હીંદીઓને પોતે સારી વર્તણુક કેમ બતાવવી જોઇએ એ દક્ષિણ આ-ફ્રિકા સહેજે સમજી શકશે; અને એટલા ખાતર યુનીયને હીંદુસ્તાન સાથે પણ અર્થના ગીત્રતાભર્યો સંબંધ ટકાવી રાખવાની જરૂર છે."

જો દક્ષીણ આફ્રિકાથી આટલી વસ્તુ સમજી નહિ શકાતી હોય તો વિકરાળ, અસહનશીલ, જાતીયદ્વેષી, નિર્દય અને અત્યાચારશીલ હોવા ઉપરાંત તેને બુદ્ધિહીન પણ લેખવામાં આવે તો કશી નવાઇ જેવું નહિ ગણાય.

હાર્દિક આવકાર!

૨૧ મે ગોવીંદદાસ ગોગા. એલ. એ., જેઓ એક અઠવાડીયું ટ્રાંસવાલમાં ગાળી ગામ પાછા ફરવાના પધાર્યા તેઓને આપણે હાર્દિક આવકાર આપીએ છીએ. શેઠ ગોવીંદદાસ જાન્યુઆરી મહીનામાં અહીંથી દૌડ પાછા જવા ઉપડનાર છે એવી એ વાતની આગાહીમાં ડરબન ઘણાને તેઓ નાતાલમાં રહેશે. પુનીયાના પક્ષ મુકવા ને મહીનો શેઠ ગોવીંદદાસને પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે. તેઓ પણ તેમ અને હાલમાં દૌડની સ્થિતિ વિશે તેઓ પણ જોવા અને જાણવાની સક્ષમ છે. નાતાલમાં પણ તેઓનો વખત સંપૂર્ણપણે રોકાયેલો રહેશે. તેઓના આ સ્વદેશપ્રેમી કાર્યમાં શેઠ ગોવીંદદાસને અમે સંપૂર્ણપણે કોંગ્રેસ સફળતા ઇચ્છીએ છીએ.

સ્વતંત્રતા વિના સુખ અને શાંતિ અશક્ય છે

મમ મોમાસારની સાંજે ઓદ્યોગિકમંડળના પાર્ટીદાર હોદ્યમાં તેમના માનમાં થયેલા મેળાવડા માં બોલતા કરતા શેઠ ગોવીંદદાસે જણાવ્યું હતું કે "કોઇ પણ વ્યક્તિને કે પ્રજાને સ્વતંત્રતા વિના સુખ અને શાંતિ મળવો અશક્ય છે. દૌડ ઝડપમાં આજે એકમાત્ર આદર્શ સ્વતંત્ર બનવાનો છે. અને તમારાગણના કોલાહલ એક દિવસ સાંભળીશું કે હીંદુસ્તાન સ્વતંત્ર થયું છે. દૌડ સ્વતંત્ર થવા માગે છે. એક બહાના પ્રજાને તમારાથી પરતંત્ર રાખવા ચલાવાય નહિ. દૌડને કેવળ પોતાનાજ સ્વાર્થને બાજુ સ્વતંત્રતા નથી જોઇતી, જગતની શાંતિને ખાતર જોઇએ છે અમને ખાત્રી છે કે દૌડ આંતરિસ્વાતંત્ર્ય સાથેનો ચટે સ્વતંત્રતા સાધશે. અમને કેંદ્ર ગ્રેટ બ્રીટનના શત્રુ નથી. આમારામાં એવો વિચાર કરવોય નથી. અમે સ્વતંત્ર થવા માગીએ છીએ કે જેથી બ્રીટનના અને જગતના ભલ્યા દેશો ના આગે શ્રેય રહી શકીએ. દૌડ સ્વતંત્ર થશે તેથીજ ગ્રેટ બ્રીટન સાથેનો તેની વ્યાપાર મજબુત થશે."

શેઠ ગોવીંદદાસે જણાવ્યું કે હું એ વિચારતો નથી કે દૌડીઓ દક્ષિણ આફ્રિકામાં રહ્યા છે તેનું કારણ એ છે કે તેઓને સારી વતણુક મળે છે. આગેવ એન્ડ્રુઝોએ તેઓને અહિં રાખ્યા છે. વધારે દાન અને સમજણથી દક્ષિણ આફ્રિકા ગોરી વતણીકરણ દુર થાય અને સૌને બરાબર ન્યાય દેશોના પ્રતિનિધિમંડળો આફ્રિકાપરસ મુસાફરીના વખતો વખત લાવા કરતી આવશ્યક છે.

ગી. ગેબ્રહી ઓબ્ઝર્વેટરની મુલાકાત

[illegible] મેજર ડી ઓબ્ઝર્વેટર ગોવીંદ હીરાનંદાણના મહેમાન તરીકે ગેટ વખાણ ડરબન ઘુમેલાદ મહેમાનોમાંના એક [illegible] દૌડી આવ્યા દૌડની દશા કેવી છે તેનો ગોવીંદદાસ પોતાનું અભિપ્રાય પણ આપે દુરંદેશી [illegible] દૌડસ્તાન પાછા [illegible] ત્યારે દક્ષિણ આફ્રિકામાં દૌડ પાછા જવાને માટ કાબુને એટલું દૌડ તૈયાર થશે, અને ઉપર કોંગ્રેસ ને [illegible] રહી છે. અમે કોંગ્રેસ વિરોધ, આક્રમણશીલ નીતીપ્રેમી દુરમહીઓ નથી. અમે શાંતિપ્રિય અને સહકારસાથ પ્રજા છીએ.'

ડ્રિંક અને ગ્રાહક

શેઠ ગોવીંદદાસે જોહાનીસબર્ગના 'સ્ટાર' ને નીચે પ્રમાણે પત્ર લખ્યો.

"સાહેબ, દ્રાક્ષારસ પ્રતિબંધના કોંગ્રેસ તરફથી મારા ઉપરોક્ત સત્કાર ચાનાના મારાં બાપણના જવાબ વા. ૧૦ મીના પત્રમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા જોવામાં આવેના [illegible] છે: "ગાંધી ગોવીંદદાસે દક્ષિણ આફ્રિકા અને દૌડ પક્ષના ચહેરે સારા માન મોટા સંબંધને માટ મજબુત અસર કરી હતી કેમકે તેઓ પરોપકારીઓ [illegible] અને બીજીય સાક્ષરજગતા બાપણંધ સભ્યો તરીકે ગોરા તરીકે ગંભાએલા છે."

આજની દૌડસ્તાનની સ્થિતિ જોવી નથી કે હવાઇમાં જણાવાયું છે તેવું કું ગોલી શકું. દૌડની મહાશ્રમોનો પેટ સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા મેળાવવાનો અને જરૂર જણાય તો બ્રીટીશ સંબંધનાનો પુરતા બનાવો છે. નાતાલના મારા ગ્રેટ બ્રીટન સાથેજ નહિ પણ સમગ્ર દેશની સાથ મીત્રતા માગે છે, પરંતુ મહાત્રાજાની એવો કદ માન્યતા છે કે દૌડસ્તાન સ્વતંત્ર બન્યા સિવાય એ મીત્રતા સફળ નથી."

ઉધાર કૂલીના અત્યચારો ઉપર કાઉન્સીલર

નેટીવોને ક્રેસર ગ્રાહ આપવાની કરવના શહેરમાં દાખલ થયા રહેલી કૂલીએ બટકારવાના તાકીદે પગલાં લેવાના કરણ સીટી કાઉન્સીલને મારથી કરનારો ગ્રેટ પબ્લ કાઉન્સીલર ગ્રેગ. ગ્રેગ. બંને કરણના કારણ ક્લાર્ક શ્રી. કે એ [illegible] છે. તેમાં શ્રી કેસ્પે જણાવ્યું હ [illegible] દૌડી મેટીઓ મોટી પેઢીઓમાં નોકરી કરતા નેટીવોને બાલ ઇધાર વેચે છે અને પ્રત્યેક નાદિનાની આખરીએ તે તે પેઢીઓને ઉધરાણીના કાગળીઓ પહોંચતા કરવામાં આવે છે કે જેથી નેટીવોને બાપવાના વખતોમાંથી તેઓઓ બાદીદેવા માલનો કીંમત કાપી લેવામાં આવે [illegible] શ્રી. કેસ્પ જણાવે છે કે આ કુટાનદારોની પેઢીઓ આ નીબારા નેટીવો સાથેના વ્યવહારમાં પોતાના ચોપડાના પરવાનાને બોની સત્તાનો ઉપરછટ ખ્યાલ છે. એમને એમ લાગે છે કે કૂલીઓની ખરીદી કરવાની સમરદની પદ્ધતિઓ નેટીવો [illegible] [illegible] અને પરિણામે તેઓને બોનાને અને નબોનાને આશ્રિતો [illegible] મુસ્કેલ પડે છે. આવી નેટીવોના હિતનું [illegible] આપનારા પહેલાં બનાવો પ્રમાણે તે કારણથી આ બાબતની કોર્ટ કાર્યવાહીઓ [illegible] અને તેમ જરૂરી વધુ કરવામાં આવશે તો હું ખુશી થઇશ.

ગોવીંદસ્વામીની રાજકારણીમાં ડિંગ્રી મેળવી

ગોવીંદસ્વામીની રાજકારણી ચોર્ય ભુમિમાં શ્રી. સુલાય મહમદ ડાકેર આમાંના [illegible] બોની ધારાસભાના બીનસરકારી નીમાએલા મેમ્બર છે તેમની મેમ્બર તરીકે ચુંટણી થઇ છે. તે કે એ હાલની [illegible] ધારાસભાની દૌડીઓમાંની છે બના તેની રાજધાનીના મેયર તરીકે દૌડીની આ પહેલીજ વખત ચુંટણી [illegible]

જાહેર જીવનમાં આસક્તિહીનતા

"આપણા જીવનમાં વધી પ્રગતિ થઇ છે, કેમ કરી પણ આપણામાં પ્રભાવિક મતભેદ પરત્વે તેવીજ તટસ્થી દાખવવાની જરૂરીયાત નથી. આપણાનાંના મત્યા પ્રભાવિક મતભેદ સહન કરી શકતા નથી, જાને પોતાના અભિપ્રાય સિવાય અભિપ્રાય દરાવેલાર પ્રત્યે તેમને કોપ થાય છે. કરેક પ્રજાને બે બાજુ દોષ રહે છે. આપણે બોક પ્રજાને ઓક દ્રષ્ટિએ જોઇએ છીએ, ત્યારે બીજાને બાજુએ તેજ પ્રજાને બીજી દ્રષ્ટિએ તપાસે છે અને બે પ્રજા પરસ્પરે આવાજ જે અભિપ્રાય બાંધેલા હોય તેવાથી. ચિરંજ અભિપ્રાય પ્રભાવીકપણે તે બાંધે છે. કેવી રીતે આપણા બાબીપ્રાય બાંધ વાનો અને તે બદલ કરવાનો આપણાં હક છે, તેજીજ રીતે બીજા માણસને પણ પોતાનો પ્રભાવીક બાબીપ્રાય બાંધવાનો અને ન બાબીપ્રાય દરાવેલાપણે બદલવામાં અકલ કરવાનો હક આપણે સ્વીકારવો જોઇએ. જાહેર પ્રશ્નોને ઓક બાજુ પ્રજા બનાવી દેવો, બે પ્રશ્ન પરસ્પરે આપણાંથી વીરુદ્ધ બાબીપ્રાય દરાવનાર ઉપર ઠેષ કરવો, [illegible] બા પ્રશ્નવાચક જમાનામાં કેટલું બધુ અજુગત કહેવાય:

"આપણી જાહેર સંસ્થાઓના વર્તમાનમાં તંત્ર આપણા રાજા વર્તમાનના આપણે સીકરો, ગારો અને કેસરો નથી બનવાના. આપણે તો પ્રજાજનને માના આપનારા, વિચાર અને વાણી સ્વાતંત્ર્યને ફેરોજન આપનારા અને અભિપ્રાય અને મતબેની-રીતને જાણવામાં તેના વિરોધીઓ પ્રત્યે પણ સહિષ્ણુતા રાખી શકે એવા નેતાઓ [illegible] [illegible] જાહેર પ્રશ્નોમાં વિરુદ્ધ બાબીપ્રાય દરાવનારાઓ નાપ [illegible] બાબીપ્રાયો બધકર કરનારાઓ માત્રે સહિષ્ણુતા નથી, ત્યાં જાહેર પ્રશ્નો પરત્વેના મતબેદને કારણે બંગત સંબંધ પણ બગાડી નાંખવામાં આવે છે, ત્યાં પ્રભાવિક મતબેદ બકત કરનારાઓને ધમકી અને ધમકારી આપવામાં આવે છે, ત્યાં જાહેર જીવન કલુષિત પક્ષ બને છે અને પ્રજાસત્તાક અને જાહેર જીવનનો વિકાસ થતો અટકી પડે છે, અને આપણુંને ગેરલાભ થાય છે."

દૌડના મોક મહાન નેતાએ ગ્રેગ્યારેસ ઉપલા શબ્દો બાપીને બાબિકારી દાસની પરીસ્થીતીને બલ્યુજ સુસંગત છે અને અમે ઇચ્છીએ છીએ કે નેતાઓ તે પાછા વિચારે અને તાપ્રા શોબાવીણ સ્થીતીને સુધારે.

હિંદથી આવેલા એક પ્રતિષ્ઠિત યુરોપીયન

સા. આ.ના હિંદીઓને સંપૂર્ણ નાગરીકત્વ આપવાની હિમાયત કરે છે

હિંદ સરકારના એક પ્રતિષ્ઠિત યુરોપીયન પાછ્ય અગ્રણીદાર જે વેપાર અર્થે યુનીયનની મુલાકાતે આવેલા છે તેમણે 'નાટાલ મરકયુરી' ને મુલાકાત આપતા જોવો કહ્યું મત દર્શાવ્યો હતો કે દક્ષિણ આફ્રિકાએ પોતાના હીંદી વસ્તીના સંબંધમાં પોતાનાજ હિતને ખાતર જેમાંથી એક માર્ગ મહણ કરવો જોઇએ. આ તો તેઓને બાતલ કરવા જોઇએ અથવા તો તેઓને નાગરિકત્વના સંપૂર્ણ હકો આપવા જોઇએ. હીંદીઓની આર્થીક સ્થિતિ સુધરે એ દક્ષિણ આફ્રિકાનાજ નિઃશંક માલાનું છે અને તથા હિંદ સામેના બીજા ઠકારા રાખવી કે નહિ એ તેણેજ વિચારવાનું છે.

હિંદુસ્તાનમાં થઇ રહેલી પીસાણ પ્રગતિનું તેમણે વર્ણન કર્યું અને જણાવ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકાએ કંઇ નહિ તો કેવળ વેપારની દૃષ્ટિ એજ હાની પરિસ્થિતિને ધ્યાન દેવાની જરૂર છે. પોતાની હીંદી વસ્તીના સંબંધમાં જેમાંથી એક માર્ગ મહણ કરવા વિશેના પોતાના નીર્ણયનું સ્પષ્ટીકરણ કરતા તેમણે જણાવ્યું : દક્ષિણ આફ્રિકા જો એ વસ્તુ સમજતું હોય કે હિંદુસ્તાનમાં હીંદીઓની પસંદગી ૩૫ કરોડની છે અને દરેક પુરૂષ, સ્ત્રી અને બાળકની સરેરાશ વાર્ષીક આવક પા. ૭ જેટલી રહેતા કરતાં પણ ઓછી છે અને જો તેમાં વાર્ષીક રૂા. ૧૭ જેટલો વધારો થઇ શકતા હોય તો તેઓ રૂા. ૧૭ કરોડ રૂપીયા ખરચી શકે અને દક્ષિણ આફ્રિકા તેનું નજદીકનું પડોશી હોઇ તેનો સુંદર લાભ ઉઠાવી શકે, તો હીંદીઓ તરફ સારી વર્તણુક રાખવાને બદલામાં જોઇએ તેનું બદલ કરવાનું તેને બહુજ ફાયદાકારક સમજાશે.

રૂા. ૧૭ ની આવક એ તો બીલકુલ નજીવી જ છે અને તે વધવી અનિવાર્યજ છે. આથી યુનીયનને હિંદની સાથે સારામાં સારો મીત્રતા ભર્યો સંબંધ દર્શાવો રાખવો ઉચિત છે.

છેલ્લા ૧૨ માસની અંદર હીંદીઓને પ્રાંતિક સ્વરાજ્યના નેતરણે પોતાનું રાજ્ય ચલાવવાની તક આપવામાં આવી છે. હીંદુસ્તાનનું આર્થીક ધોરણ ઘણું નીચું હોવાના અનેક કારણો છે. જેમાંના પહ્યા ભાગ, જેવા કે ધર્મ અને રીવાજની વચ્ચે પરદેશીઓ તરીકે આપણાથી વચ્ચે પડી શકાતું નથી. પરંતુ હીંદીઓ જાતેજ તે સુધારી શકવા છે અને જો વિશે તો કશા શંકા જેવું નહિ કે હીંદીઓમાં રાજદારીઓ આજે એવા પડેલા છે કે જેમની બધુના જનતના મહાનમાં મહાન રાજદારીઓ ની સામે મુકી શકે.

પરંતુ એ આર્થિક ધોરણ ધીરેધીરે સંગતિ અને સહકારથીજ ઉંચું ચઢશે અને આવતી કાલે સુખે જીવવાનો અને અસ્ત પામવાનો છે એ જેટલું ચોકકસ છે. તેટલુંજ હવે આર્થીક સ્થીતી સુધરવા લાગેલી છે એ ચોકકસ છે.

હીંદુસ્તાન સાધારણવર્ગોથી જુદુ પડશે કે કેમ એ પ્રશ્નના જવાબમાં તેમણે જણાવ્યું કે એ અત્યંત ગમ્મતભરીત છે. મહાત્મા ગાંધીજીની આજે હીંદુસ્તાનપર અસાધારણ સત્તા છે અને હતે કે તેઓ યુરત રાષ્ટ્રિયવાદી હોવાં છતા ગંભીર પણે વફાદાર પણ છે. ગાંધીજી ગ્રેટ બ્રીટનના શત્રુ નથી. એ ગાંધીજી આજે હીંદના પ્રધાન હોય તો હીંદુસ્તાન સહેનશાહતમાંથી જુદુ પડવાની કદી સુચના પણ ન થાય.

પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂ જે તેઓના જમણા હાથ છે તે પણ મહાન વર્ગ ધરાવે છે પરંતુ તેમનામાં ગાંધીના મહાત્માના જેટલી વિશાળ દૃષ્ટિ નથી. તેમને સમાજવાદ અને કોમ્યુનીસ્ટ વાદનો ચેપ ઘણોજ લાગ્યો છે અને પ્રેસ્ટકો હીંદ–ની સાથે સોશાલીસ્ટ અને કોમ્યુનીસ્ટનો મેળ કઇ રીતે બેસાડવો એ સમજી શકયા નથી

બેશક હિંદના યુવાનોપર તેમણે જબરદસ્ત કાબુ મેળવેલો છે પરંતુ હીંદમાં કોમ્યુનીઝમ કદી પણ જડ ગોટો કાબુ નહિ મેળવી શકે સિવાય કે બોલ્શેવીની મદદથી તેની આસ વ્યવસ્થા કરવામાં આવે.

બીજી તરફથી ગાંધીજીની શારીરિક શક્તિ હવે ક્ષીણ થઇલી જણાય એમજ તેમને ૬૮ વર્ષ થયાં કે જે વય એક હીંદીને માટે ઘણી મોટી ગણાય, પરંતુ તેમ છતાં તેમની નૈતિક વગ તો ક્ષીણ નથીજ થઇ. હકીકતમાં તે તો આજે કદી નહિ હતા તેટલી પથી ગએલી છે. કેમકે હીંદમાં બીજા કોઇના કરતાં તેની અને ધર્મનીજ વધારે બધુના છે

બીજા સામ્રાજ્યના લાભમાં આપણે ઓટલી જ આશા રાખીએ કે તેઓ હજુ પચ્ચા વર્ષ જીવશે તો નહિ જીવે તો તેમના અનુગામી કુદરતી રીતે નહેરૂજ થશે અને તમ સરી તો કોંગ્રેસનો રાષ્ટ્રિયવાદી પક્ષ કે જે ગાંધીજીના પ્રેમ અને અકિતત્વથી આટલા લાંબા પથના થયો એક પક્ષને રહ્યો છે તેમાં કુટ પડી જવાનું અનીવાર્ય પરિણામ આવશે.

જેવું હીંદુસ્તાન જોયું નથી અથવા હીંદના રાજકારણમાં જરા પણ ઉંડાં ઉતર્યા નથી તેવાંઓ એક બહારનો માણસ એ વીશાળ દેશ ઉપર કેટલી જબરદસ્ત વગ ચલાવી રહ્યો છે તે સમજી શકાયજ નહિ

શેઠ ગોવીંદદાસજીનું ટ્રાંસવાલમાં આગમન

હિંદની પહેલી ધારાસભાના સભાસદોમાંથી સભ્ય શેઠ ગોવીંદદાસજી ડીસેમ્બર તા. ૧૨ મીના ગુરૂવારની સવારે જોહાનીસબર્ગ પધોંચ્યા હતા. તેમનો સત્કાર કરવાને માર્ટ સ્ટેશનપર હીંદીઓની મોટી મેદની હાજર હતી જેમાં ત્રણેનો હીંદી વેપારીઓ હતા તેમજ એસોસ્ટ–જનરલના સેક્રેટરી મી રીડલી પણ હતા શેઠ ગોવીંદદાસને ફ્રાંસવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ તરફથી પુર્ણકુંભ દ્વારા વધાવવામાં આવ્યો હતો બાદ તેઓને ટ્રેન દ્વારા મુકામપર લઇ જવામાં આવ્યા હતા જ્યાં તેઓનું રહેઠાણ મેડવામાં આવ્યું હતું નાસ્તો કર્યા બાદ શેઠ ગોવીંદદાસે એસોસ્ટ–જનરલ સર કૈયદ રઝા અલી સાથે લાંબી વાતચીત કરી હતી. તેઓ બન્ને કલકત્તાના એક રહેતના મેમ્બર તરીકે એક જમાત સાથીઓ હતા.

સાંજે શેઠ ગોવીંદદાસે મી. કેલનબેકને ત્યાં ડીનર લીધું હતું અને ૮ વાગે પારીદાર હોલ માં તેમના માનમાં જાહેર સત્કારનો મેળાવડો થયો હતો શેઠશ્રીએ હોલ ચીકાર થઇ ગયો હતો. અને બધાઓને ઉભા રહેવું પડયું હતું. સર કૈયદ રઝા અલી અને લેડી અલી પણ હાજર હતા.

શેઠ ગોવીંદદાસ જેઓ એક શ્રીમંતના પુત્ર હોવા છતા અને ધ્રુજે તેમને સુપ્રસપત્તિનો ભોગવવાને આર્થિક સંપત્તિની લેશમાત્ર પણ ઉણપ નહિ હોવા છતાં પોતાના દાદાની નારાજી વ્હોરી લઇ બારસાભાંથી પણ બાતલ થવાનું બહોરી લઇને પોતે હીંદના આઝાદીને માટે ચાલી રહેલી રાષ્ટ્રિય લડતમા ઝંપલાવ્યું હતું અને કેદખાના ની અનેક સંકટો સહ્યાં હતા એ તેમના બહાદુરીના પ્રશંસા કરનારા અને તેમને હાર્દિક આવકાર આપનારાં અનેક ભાષણો થયા હતાં.

એસોસ્ટ–જનરલે શેઠ ગોવીંદદાસને આવકાર આપતાં ટુંકા આશા દર્શાવ્યા હતા કે હીંદી

પ્રેમમાં કૉંગ્રેસ અને કૉસ્મોપોલિટન ગોર્ન ઍન્ડ સેટલર્સ' પ્રતિનિધિ ઍસોસીએશન ઓ બે પક્ષ પડી ગયા છે તેને સાંધી દેવાને પોતાનું ભગવું કરશે.

જવાબમાં શેઠ ગોવીંદદાસ સરખાતમા પેઠા શબ્દો અંગ્રેજીમાં બોલ્યા હતા અને પછી હીંદુસ્તાનીમાં બોલ્યા હતા. તેમણે જણાવ્યું કે હીંદ અને આફ્રિકા વચ્ચે વેપારનો સંબંધ પ્રાચીન કાળથી છે. એ સંબંધ વિશેનું સૂચન હીંદુ ધર્મપુસ્તકોમાં પણ છે અને ઇતિહાસમાં વાસ્કોડ ડ માગામાં તેમ જ બીજાઓ નોંધ લીધેલી છે કે હીંદીઓ આફ્રિકાના બંદરોપર ગોરી સંખ્યામાં વેપાર કરતા હતા. શેઠ ગોવીંદદાસે હીંદની આઝાદીની લડત વિશે સૂચન કરતાં જણાવ્યું કે એ લડતનો આરંભ ૧૯૦૫ની સાલમાં અજાણતા જાગલા પડયા બારણા થયો હતો. તેનું તાત્કાલિક પરિણામ એ આવ્યું કે એ બાગલા દૂર કરવામાં આવ્યા અને બે વર્ગો સારૂ લડત બંધ પડી. ફરી પાછી ૧૯૨૧ ના અને ૧૯૩૦ માં મહાત્મા ગાંધીજીના નેતૃત્વ નીચે આગી બંને પરીક્ષાએ હીંદની પ્રજામાં અપૂર્વ ચેતન આવી ગયેલું છે અને હીંદુસ્તાન આજાદ થવાની અણીપર છે. સાત પ્રાંતોમાં જ્યાં મહાસભાએ ચુંટણીમાં બહુમતિ મેળવી તેમાં મહાસભાના સભ્યોએ હોદા સ્વિકારવાનો કરાર કર્યો એ પગલું વાસ્તવીકજ લેવાયું છે. અને તેમ કરી જનતાની સેવાઓ વધારે પ્રમાણમાં કરી શકશે.

શેઠ ગોવીંદદાસે કહ્યું કે કદાચ હજુ પણ બીજી લડત મહાસભાએ લડવી પડે અને તે વખતે હીંદની આજાદી ગેરકાયદ મળી જશે, એ વિશે કશા શંકા નથી. અંતમાં તેમણે જણાવ્યું કે હીંદમાંથી કોમીવાદ ઝડપથી દૂર થયા લાગ્યો છે અને હીંદુ, મુસલીમ, પારસી, શીખ, ખ્રીસ્તી વિગેરે વર્ગો વધતા જતા પ્રમાણમાં મહાસભાના સભ્યો બનતા જાય છે. હીંદમાંનુ આફ્રિકાના હીંદીઓને ગોરા પરથી મોટા લઇ જોખમવાદનું ઝેર દૂર કરવાની અને હીંદને પગલે આવવા તેમણે જણાવ્યું હતું.

શ્રી. ફ્રેંકજોયરની મુલાકાતે

શુક્રવાર તા. ૧૦ મીએ શેઠ ગોવીંદદાસ પ્રીટોરીયા ગયા હતા ત્યાં તેમણે ફ્રેન્ચ્ડ બોર્ક ના ગવર્નમા પ્રધાન શ્રી. ફ્રેંકજોયરની મુલાકાત લીધી હતી. ત્યાં વર્ણભેદના એક કમનશીબ અનાથનો શેઠ ગોવીંદદાસને કડવો અનુભવ થયો હતો. સીક્રેટ પોલીસે હીંદીઓને લેવાની સાથે ના પાડી અને કહ્યું કે હીંદીઓને લેવા એ મારા અંતઃકરણથી વિરૂદ્ધ છે અને એ વસ્તુ મારાથી થઇ શકે તેમ છેજ નહિ. એ સંદેશો પ્રધાનને પહોંચાડવામાં આવતાં પ્રધાનને પોતાના સેક્રેટરીને શેઠ ગોવીંદદાસને લઇ આવવા મોકલવા પડયા. શેઠ ગોવીંદદાસે શ્રી. ફ્રેંકજોયર સાથે ૪૫ મીનીટ વાતો કરી જેમાં હીંદ વિશે અને આ દેશમાં હીંદીઓની સ્થીતી વીશે ચર્ચા મહેલી હોવાનું જનાય છે.

ગ્રેજ રાતે પાર્લીઆર હોલમાં હીંદીઓ તરફથી શેઠ ગોવીંદદાસ સમક્ષ ફ્રોંચભાષામાં તેઓપર પડતી મુશ્કેલીઓનો રદીયો રજુ કરવામા આવ્યો હતો અને શેઠશ્રીએ જો બાબતની હીંદની ધારાસભા અને હીંદી પ્રજાને જાણ કરવા કબુલ્યુ હતું.

શેઠ ગોવીંદદાસે યુનીયન સરકારે તેમને માટે રેલવેની મુસાફરીની કરી આપેલી સગવડ માટે આભાર માન્યો હતો.

'રદાર' ને મુલાકાત

જોહાનીસબર્ગનું 'રદાર' લખે છે:

એક રાજના પીઢ અને પોતાના કુટુમ્બના એકના એક બંડખોર શેઠ ગોવીંદદાસ, અને દિલ્હી ખાતેના દિલ્હી ધારાસભાના સભ્ય, હીંદીઓની સ્થીતીનો અભ્યાસ કરવા દક્ષિણ આફ્રિકાની આ પ્રથમ વખત મુલાકાતે આવ્યા છે. બ્રીટીશ સરકારની સામે બંડખોર ડૉ. પોતાના પીતા, જે પ્રીવિકાઉન્સ પક્ષકાર છે અને પણ્યા ગામંત છે તેમણે તેમને વારસામાંથી બાતલ કર્યા છે.

શેઠ ગોવીંદદાસ પુર્વ આફ્રિકામાં ૧૫ દિવસ રહ્યા હતા અને વખત મળેજ કુંડા દોવાયી પીગાની સફર કરી હતી.

પોતાના મીશનનું વર્ણન કરતાં શેઠ ગોવીંદદાસે 'રદાર' ના પ્રતિનીધીને જણાવ્યું હતું કે પુર્વ આફ્રિકામાં અને દિલ્હમાં આજે અગત્યના પ્રશ્ન ઝાંઝીબારના લવીંગના વેપારનો ગણ પડયો છે કે જે લાંબા વખત થયાં હીંદીઓના હાથમાં હતો.

ઝાંઝીબારના આ મુખ્ય વેપારપર આખી હીંદી વસ્તીનો આધાર હતો. પરંતુ જે દીવસ થી સરકારે "ક્લોવ ડીક્રી" નામનો કાયદો પસાર કર્યો છે કે જેનો હેતુ તે નેટીવોનું રક્ષણ કરવાનો દેખાવું જણાયે છે પરંતુ હકીકતમાં વળગતા હીંદીઓના મત પ્રમાણે તેમજ હીંદુસ્તાનના લોકોના મત પ્રમાણે તેનો મુખ્ય હેતુ દેખાવમાં નેટીવોના સંરક્ષણ માટે પરંતુ વસ્તુતઃ એક યુરોપીયન કોન્ડીટને માટે ઇજારો કરી બેસવાનો અને એ રીતે હીંદી કોમને નાબુદ કરી નાખવાનો છે. આપણા ઝાંઝીબારના હીંદી એજંટો મોટા ભાગે આ વેપારનો ઝાંઝીબાર માં સદંતર અને સફળતાથી બહિષ્કાર કર્યો છે અને હીંદની મહાસભાએ એ હકીકતોથી બ્રીટીશ ગવર્નમેંટ સદંતર બહિષ્કાર કરાવ્યો છે.

એટલું યાદ રાખવું જોઇએ કે ઝાંઝીબારમાં પાકતા લવીંગનો પચાસ ટકા ભાગ લગી હીંદુસ્તાનમાં આયાત થતો હતો.

યુનીયનની સ્થિતિ

શેઠ ગોવીંદદાસનો ધારાસભાના એક સભ્ય તરીકે અનુભવ છે કે યુનીયનને લગતો કોઇકને કોઇક પ્રશ્ન વખતો વખત ધારાસભામાં ઉપસ્થિત થાય છે. આથી તેમને લાગ્યું કે એક હીંદીએ, અને બની શકે તો ધારાસભાના સભ્યે આ દેશમાં આવીને સ્થિતિનો જાતે અભ્યાસ કરી જવો જોઇએ. શેઠ ગોવીંદદાસે જણાવ્યું કે "એજ બારણેથી હું અહીં આવ્યો છું અને અહીંની સ્થીતીનો જાતે અભ્યાસ કરીને ધારાસભામાં મારા પક્ષ સમક્ષ એ સ્થીતી ની રજુઆત કરીને તેમજ ધારાસભાની અંદર રજુઆત કરીને અહીના હીંદીઓના હકોનાં રક્ષણને ગારે ગાઢ બનાવું કરીશ.

હીંદની મહાસભા એ આજે સમસ્ત દેશની વરિષ્ટ રાજદ્વારી સંસ્થા છે. અગીયાર પ્રાંતોમાં થી સાતમાં મહાસભાના પ્રધાનો રાજ્ય ચલાવે છે.

મહાસભા એ હીંદુઓની સંસ્થા છે એમ કહેવું સદંતર ખોટું છે. મુસલીમો તેમા મોટી સંખ્યામાં જોડાતા જાય છે, અને મુસલીમ લીગ ઉપર તેની કેટલી વગ છે તેના પુરાવા માં તમણાજ સંયુક્ત પ્રાંતમાં બીજનોરમાં ત્યાં મુસલીમોનીજ બહુમતી છે ત્યાં યુગેલી ચુંટણી માં મહાસભાના ઉમેદવારે મુસલીમ લીગે નીમેલા સભ્યને ૫૦૦૦ મતે હરાવ્યો છે. મહાસભાના ઉમેદવારને ૯૦૦૦ મત મળ્યા છે અને મુસલીમ લીગના ઉમેદવારને માત્ર ૪૦૦૦ મળ્યા. બન્ને ઉમેદવારો મુસલીમ હતા.

મહાસભાનેજ આંતિમ ધેય સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા મેળવવાનો આને જરૂર પડે તો બ્રીટીશ સંબંધ થી છુટા પડવાનો છે.

દુર પૂર્વ વિશેના પ્રશ્નના જવાબમાં શેઠ ગોવીંદદાસે જણાવ્યું કે હિંદની મહાસભાને બન્દુબ્બના હકોના સંરક્ષણની ચિંતા છે. જે દેશોપર દમનનીતી ચલાવાય છે તે દેશો પ્રત્યે તે સહાનુભૂતી ધરાવે છે અને આક્રમણ કરનારા દેશોની વિરૂદ્ધ છે.

"અમારી દોસ્તીનો હાથ ચીનની સાથે છે જેમ એબીસીનીયાની લડાઇ વખતે ગ્રેટબ્રીટનીયાની સાથે હતી અને ચેકોસ્લોવાકિયામાં કટોકટી પ્રસંગે ઉપસ્થિત થયેલી સ્થિતિ વખતે ગ્રેટબ્રીટનની સાથે હતી.

મહાસભાએ ઉઠાવેલી લડતમાં સામેલ થયા બદલ તે સમે વખત કેટલી સજા ભોગવી આવેલો હતું."

સ્ટેંગહેમ હોટેલમાં અપમાન

તા. ૧૬ મીએ જોહાનીસબર્ગની સ્ટેંગહેમ હોસેસમાં શેઠ ગોવીંદદાસના માનમાં ગેસ્ટસ માસ્ટર બ્રેકફાસ્ટ પરસ્યો ગોઠવાયો હતો. શ્રી કે. મુ. મુન્શીએ ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે મહાસભાને પગલે પગલે ચાલે તેવીજ સલાહની કોંગ્રેસની પ્રથા હોતી જોઇએ. હીંદીકોમ ના સંપ નથી તે બીશે શેઠ ગોવીંદદાસને લેખીતે બનતું કરવા વીનંતી કરી હતી.

જેનરલ-જનરલ સર સૈયદ રઝા અલીએ સેક્રેટરી તારીફ કર્યો બાદ થી, મીત્રોની સુચના પર દીક્ષા કરતાં જણાવ્યું કે મહાસભાને પગલે ચાલવું એટલે જો સલામતની વાત હોય તો અહિંસા ગાંઠે તે બરાબર નથી. સલામત તો નબળાનું લક્ષ છે આપણી સંખ્યા પણ ઓછી રહે છે પણ રચનાત્મક કાંઇક કામ કરવાની વાત હોય તો મને લાગે નથી.

શેઠ ગોવીંદદાસે પોતાને આપવામાં આવેલ માન માટે આભાર માન્યા બાદ પોતાના ભાષણ દરમીયાન જણાવ્યું કે સલામત એ નબળાનું લક્ષ હોવું નથી. સબળાનુંજ હોઇ શકે. સલામતની લડતનો આધાર સંખ્યાબળ પર અવલંબીત હોવું નથી. પ્રાણ સંકલ્પો હોય અને પ્રજા તૈયાર હોય તો નાની સંખ્યાથી પણ સલામત થાય. કારણ પણ યોગ્ય હોવું જોઇએ.

આ મેળાવડા બાદ શેઠ ગોવીંદદાસે સ્મીથ્સ, જેનોની અને જર્મીસ્ટન લોકેશનોની મુલાકાત લીધી હતી. ચારે લોકેશનોમાં ફરીને રસ્તા વિગેરે ની સ્થીતી જોઇ હતી જ્યાં તેમનો સત્કાર થયો હતો.

ગુરૂવારે બપોરે શેઠ ગોવીંદદાસ કરજન જવા ઉપડી ગયા હતા.

જાપાનની ક્રૂર રાજદ્વારી રમત

લેખક : શ્રી. સુભાષ ચંદ્ર બોઝ
(અનુવાદક આર. ટી. શીંડી)

(ગતાંકથી ચાલુ)

જાપાનના અતિરિક્ત આર્થિક સ્થિતિની વૈજ્ઞાનિક તપાસ ૧૯૩૧ પહેલાંના જાપાન ના તેના જરૂરી ફુગલાની સમજૂતી રજૂ કરશે. જ્યારે તેની વસ્તી વધી રહી છે અને તેનો આજનો પ્રદેશ આજની વસ્તી માટે પણ નાનો પડે છે ત્યારે તેની બીજા પ્રદેશના ખાસ જરૂરના સમજની શકેલી છે. જાપાનના ઉદ્યોગોને ગતિ તરફ નજર કરતાં દરેકને માલમ પડે છે કે કપાસ, ઉન, ગર (lumber) લોખંડ, તેલ વગેરે દરેક કાચા માલની આયાત પણ દૂરથી કરવી પડે છે, તેના ઉદ્યોગોને પહોંચવા નવા પ્રદેશની આ પરિસ્થિતિ મુજબ વસ્તી વધારાથી આનિવાર્ય બની પડયા છે. તથીજ જાપાનને પોતાની ગોદી વસ્તીને નીભાવવાને પ્રજા માટેની સલામતી અને નીભાવીન આવકની આવશ્યકતા છે. ઉદ્યોગોના વીકાસ પણ નવા બજારો માગે છે. આજારે આ બધી આવશ્યકતાઓ જેવી રીતે પુરી પાડવી ? ચીન પોતાની પરસ્પરી જાપાનને વસ્તવાટ કરવાને માટે મુલક આપશે ? । પોતાના વિશાળ બજારો અને કાચા માલની આવણ સાધન સંપત્તિ જાપાનને સીંચોપવા દેશે એવી પુર્વક નહિજ. રાષ્ટ્રીય સ્વમાન અને પોતાનો સ્વાર્થ બન્ને આડો આવશે. ઉપરાત, યુરોપીય બજાર રાજ્યો અને અમેરીકા જાપાનને ચીનના ક્ષેત્ર કાંઈ ઉદ્યોગની પરવાનગી આપિશે નહિ. તે પણ ખાસ કરીને તેના નાણીજ અને બાજારોની —ચીનમાં "ઉઘાડે બારણે" ની જે નીતિ ચીનની લુંટમાં બધાં રાજ્યોને ભાગ લેવા દે છે તેને માટે ઉપર મુજબ તેઓ આગ્રહ કરશે. તેથીજ જાપાનને ચીનનો મુલક કબજે કરવાની ફરજ પડી. એક વખતે કુકડો કરડીને અને તેને પસ્તાવાને બદલ જાપાન આ બધું ક્રમેક્રમે કરતું આવ્યું છે. કલાક સરકારી બનાવો કુબલાને દરેક બાબતે તરતના આવ્યા છે. અને જેમ બનાવોએ જાપાનના પહેલ કરવા કુગલાનાં મુળભુત હકીકતો બદલ ન' જેવા અપરસ્પર ગોબાળપુર્વ કરી આપ્યા છે. હીટલરે વાયત્ત કરવ્યું, કે ઓસ્ટ્રીયાનીબાનો ગોલ ગોલ કે દુરાગ્રહમાં બચ્ચુરીયાની સરહદનો બનાવ આપણે જાણીજોઈને તપાસીયું ।। તે બધામાં એકજ પ્રકારની કાયમ યુક્તિઓ સમાયેલી જણાશે.

જેમ હિટલરે બારણાની નીતિને સ્વાભાવિક રીતે જુઓ બાબો, અને જોરી પ્રજાને ભારતરફ કરી ચીન ઉપર જાપાન પોતાની રાજદ્વારી સત્તા બેસાડી શકે તેજ દૂર પુર્વમાં તેની શાંતી વાદી આવશ્યકતા અને બાયબૂરીઓ કબીજાત થઇ રહે. બધાએ બધાત તેના રાજદ્વારો પુરેપો એમ આવું અનેક વખતે કહ્યું છે દાખલા તરીકે, જાપાનના વકતાઓએ વારંવાર કહ્યું છે કે દુર પુર્વમા તેના ખાસ કર્યાય રહેલો છે, જેના સરખામણી પશ્ચિમના કોઇ પણ બીજા

ને આ માગણી ચીનને શાંતિ અપાવે તો પણ તેણે તેને બાબે થવું ? મારો પોતાનો (સુભાષ બોઝનો) મત એ છે કે નાનકીંગના અધિકૃત કરકારના સરસુબાદાર પુર્વ ગાર્ડસ સામે કેટલાક ઉપર ચોકકસ, તે બંતરમાં કોમ્યુનીસ્ટોનો પ્રભાવ ચિરોધી છે. જ્યારે તેણે ૧૯૨૭ ના ચાનની રાષ્ટ્રીય પક્ષમાં ભાટકુટ પડી ત્યારથી પોતાની ત્રાજ્ય મેળવના બેસાડવાને, અવરોધ કરી ત્યારે ચાનાઇ પ્રમુખ-શીટો અને તેમના સાથીદારનું જપ્રમુખથી નીકંદન કાઢવાના એકે બધા રાખ્યા નથી પરંતુ ગાર્ડસ કોમિંગને અખંડ ચીરોધનો સામનો બે બાજુ તરફથી કરવો પડશે છે. ચાઇનીસ સોવીયટ રટટો તરીકે ઓળખાતા ચીનના પશ્ચિમના પ્રતિ નાનકીંગથી લગભગ સ્વતંત્ર થઇ ગયા પોતાથી જાપાન સામે લડવા ચાહુ રાખી અને આ મુદા ઉપર ચીનની પ્રજાની સામથી વિશ્વાસ પુર્વક બલકત કરી. પીલ્લું ચીનમાં અધીક સ્વાર્થવાળા બધો પુર્વની પ્રજા આગળ પોતાની આબરૂ જાળવી રાખવા વાગા પશ્ચિમનાં રાજ્યોએ પોતે જાપથી ઉઠવી જાપાનું સહેલાઇથી બનાવી શકશે નહિ. યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ઓફ અમેરીકાની ચીનમાં રોકવાં નાંખાની પરદેશી ગાપપત્ર તેના કર અને અમલના બધાસે મધ્ય અને દક્ષિણ અમેરીકાની બાપણથી બીજે નબરે આવે છે. ચીનમાં જાપીસ બાપણ વિષે ૧૯૩૭ ... જોગરહરી ૨૮ મી તારીખનાં ધ્રુંટન દાખલ્સ તો નીચેનો ફકરો મહત્વ પાર્ક છે —

"૩૫૦ કરોડ પૈકિની વેપારના રોકેલી રકમ અને સરકારી સાધનમાં રોકેલી ૫૬ કરોડ પૈકિ ની રકમ બાદ ચીનમાં બીટનના સીધા સ્વાર્થ આશરે ૨૫૦ કરોડ બાકિ જેટલા થાય છે. કુલ રકમમાંથી આશરે ૧૮૦ કરોડ બાકિ (ચીનના મોટા ભાગ) સોજરાજમાંજ રોકાયેલા છે. અને બા ૧૮૦ કરોડ પાઉડનો મોટો ભાગ મુખ્યત્વે ઓકના કિનારે આવેલા બંદરાત મુલકમાં રોકાયેલો છે. આજ કલકત્તામાં બેન્ક અને શીપનો મુકુબધારક કરિ કરવામાં આવે છે અને બાજ સાર્વજનીક ઉપયોગની જોઇશેક, કામ-રાજની અને વેપારી પેઢીઓ વગેરેમાં આવેલી ..."

દાર્જીલીંગમાં બોલ ચાનકારે અમલીતપણે આ-પણ બતાવે છે કે અત્યારે આ કલ્લામાં બ્રિટીશ સુપરીન્ટેન્ડેન્ટની દેખરેખ નીચે ગોલીલ ચેાઝા ચલી, પરંતુ તે ગોલીલ બાર્યા ઉઠાવા સેવામાં આવ્યાં છે, અને તેની જગા જાપાને લીધી છે ચીન ઉપર જાપાનનુ સાકલ્યના એકલરો ચીનનો પરાભવ એટલુંજ નહિ પણ દૂર પુર્વમાંથી યુરોપની સત્તાની પરતવથી એ બીના વિષે જોરી પ્રજા સ્વપ્ન ...

(અપુર્ણ)

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

વેપારીઓએ અજમાવેલ

આ તા. ૧ જાન્યુઆરીથી યુનીયનમાં પ્રવેશ આપેથી આયાતી અનાજ સાથે સરકારી વેટરનરી અમલદારનું તાજ સર્ટીફીકેટ રજુ કરવું પડશે. વેટરનરી અમલદારના પ્રમાણપત્ર વિનાનું અનાજ યુનીયનમાં આયાત લાંબા વખત સુધી ક્વોરેન્ટાઈનમાં રાખવામા આવશે. ઈંડકુસ્તાનથી આવતાં અનાજ સાથે પક્ષુ લાંના વેટરનરી અમલદારનું સર્ટીફીકેટ જોઇશે. કેટલાક દેશોમાં જાનવરોમાં ભોપાસા જેવો ચેપી રોગ માલુ તો ઢોરાથી યુનીયન સરકારે સાવચેતી માટે મજબુત બલલાં લીધાં છે. ફ્રાંસકાઇ, પોન્ડોલેન્ડ અને ઇસ્ટ ગ્રીકવાલેન્ડના લગભગ ત્રીસ જીલ્લાઓમાં યુનીયન સરકારે પ્રુરુ કોસ્ટ કીવરનો કાયદો લાગુ પાડી જાનવરોને દર અઠવાડીએ સાબદાપુર્વક નવાયમ "ડીપ" કરવા જાહેરનામું બહાર પાડયું છે.

ફોજદારી અપરાધની અપીલ નામંજુર

બાયમાં દગલગીરી કરવા માટે સેમ્યુલાલ સેન્ડીંગ નામના યુરોપીયનને ચોવીસ મહીના ઉપર ઇસ્ટેલાનીસબર્ગની સુપ્રીમ કોર્ટમાં ત્રીસ મહીનાના સખ્ત કેદખાના ઉપરાંત પા. ૫૦૦ ના દંડની શીક્ષા થઇ હતી. જોહાનીસબર્ગના બુકાલરો નારાજ થઇ બ્લોમફોનટીન અપીલ કોર્ટ જવા મરવાનથી નદી ઓળંગી સેન્ડીંગે અપીલ દાખલ કરાવવા પોતા કાઉંસીલમાં ફુકમ માંગ્યો હતો. જયા અઠવાડીઆમાં સેંડીંગમાં કેસ નીકળતાં ન્યાયાધીશો મોર્ડ એટકીન, મોર્ડ ટાસ્ટ અને મોર્ડ બ્રોઘરો અપીલ સાભળી કેસનો ચુકાદો સેન્ડીંગની વીરૂધ્ધમા આપ્યો હતો. સેંડીંગના પ્રખ્યાત વકીલ સર સ્ટેટફર્ડ કોટસ સેન્ડીંગ તરફથી હાજર હતા.

બેરા બાંધને સામે ફરીયાદ

બેરા મારો રેકેલીયા નીજેરે રથળે આયાત થતા ઈસાલરના માલની અવરજા થવામાં, બેરા અંદરમાં પાણી ભરાઇ જવાથી નીકળી જાય છે અને દાણી નાઓ તોડી માલની ચોરી થાય છે. ઓ વિરોધ વધી ચાર્યો ગયા પછી નેટાલ સત્તાધારીઓનું ધ્યાન બેચના અમટાલી મેઇન્સર્સ ઓફ કોમર્સ ની મીટીંગમા ગયા અઠવાડીઆમાં ઠરાવ થયો હતો. એક વેપારીએ ફરીયાદ રજુ કરી હતી કે બેરા માટે માલમાં થતી ચોરીની નુકસાની ના પહોચી શકાય (કલેઇમલેસ) મોકલવા પાડે છે, જ્યારે પેસેંટ ઇલીજાબેથ માટે જરાયેજ તેવું બને છે. જાણવામાંનેગ મળ પડયો કે દેસાવરથી પોર્ટ ઇલીજાબેથ માર્ગે પક્ષુ રેકેલીયામાં માલ આવતો થાય છે.

ડો. મલાન પસ્તાયા

રીયાલીકન નેશનલ પાર્ટીના આગેવાન ડો. ડી. એફ મલાનના લગ્ન તા. ૨૯ ડીસેમ્બરે પોટર્સબીલમાં મીસ મેરીઆ રો સાથે ઠેરાએલા. કુમેઝને મકાન દરથી બારે મીનીટના અંતરે ચર્ચે લગ્ન થવાના હતાં. પોટર્સબીલની નેશનલ બીસ્ટ પાર્ટીની લગ્ન પ્રસંગે રીસેપશન આપવાની બાંધણી ડો. મલાને સખ્તાઈથી ના પાડી.

યુનીયનમાં ડાકટરી અભ્યાસ

પ્રીટોરીયામાં તા. ૧૮ ડીસેમ્બરે ખબર થયા હતા કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં વૈદક અભ્યાસ માટે તપાસ ચલાવી સરકારને રીપોર્ટ કરવા કમીટી નીમવામાં આવી છે.

લંડનના હાઈ કમીશનર

યુનીયન સરકારના લંડન ખાતેના હાઈ કમીશનર ગયા સપ્ટેમ્બરમાં લંડનથી કેપટાઉન રજા ઉપર ગયા હતા. ત્યાંથી તેમના વતનની મુલાકાત માટે કેપટાઉન તા. ૧૧ ડીસેમ્બરે આવી પુગ્યા હતા. પી. ડીટ વોટર તા. ૧૫ જાન્યુઆરીએ લંડન ઉપડી જવા ધારે છે.

ઘઉંયાર અંધીના કાયદા

કાયદા મુજબ પરવાનગી પ્રથમ મેળવ્યા વિના ડરબન શહેરમાં નેટીવો અને રંગવાળાઓને ઘોડી ગાડી, તલવાર, ભાલા, બરછી વીગેરે હથીયાર સહીત ડરબનમાં ફરવા મના થઇ છે ત્રીસ ઇન્ચની અંદરની પોળો લાન્ચ ગાડી લાકડી રાખી શકારો.

કીંગ જ્યોર્જની વર્ષગાંઠ

કીંગ જ્યોર્જનો જન્મ તા. ૧૪ ડીસેમ્બર ૧૮૯૫ માં થયો હતો. એટલે તેમને ગયા અઠવાડીઆમાં ૪૩ મું વર્ષ બેઠું હતું. નામદાર રાજાને દીર્ઘયુષ્ય ઇચ્છનારા પક્ષુ સંદેશા બકીંગહામ પેલેસમાં પહોંચ્યા હતા. મેરીટઝબર્ગમાં ૨૧ તોપો ફોડી સલામની આપવામાં આવી હતી. જાહેર પ્રજા અથવા ઝોટીશ ઝેમપાયર સર્વીસ લીગ તરફથી જાહેર ઉજવણી થઇ હતી નહીં.

સર એબ્રાહેલી

દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાતી મામેસા સર એબ્રાહેલીના એક પત્રમાં પાર્લામેંટ દરદ નીકલ્યું હતું જે અસહ્યય થઇ પહતાં એકા ગઢીના ઉપર લંડનમા પગ કાપી નાખ્યો હતો. સર એબ્રાહેલી હવે સંપુર્ણ સાજા થયા છે. અને બનાવટી પગની મદદથી ચાલી શકે છે. લંડનથી તા. ૧૬ ડીસેમ્બરે તેમના ઝોકરા ના. પ્રેરીક બેલી સાથે દક્ષિણ આફ્રિકા માટે ઉપડયા છે. ના. પ્રેરીક બેલી "માઇનીંગ" અને "ફાઇનાન્સ" ના ખાખાન માટે જોહાનીસબર્ગમાં રહેશે.

સત્ય સમાચાર

યુનીયનના સધળા પ્રાંતોમાં ગયા અઠવાડીયા માં ભારે વરસાદ પડયો હતો. ફ્રોલેન્ઝો અને ફ્રીડી તરફ નદી નાળાં ઉભરાઇ જવાથી મોટરીસ્ટો રસ્તા વચ્ચે અટકી પડયા હતા. ફ્રીડીમાં ૨૫ કલાકમાં ૫ ઇન્ચ ઉપર પાણી પડયું હતું. વેરીસ્પ્રીય વરસાદ વીના ૧૦૫૫૫૫૫ હતું ત્યાં પક્ષ ગયા અઠવાડીયામાં ભારે વરસાદ થયો હતો. ગયા શુક્રવારે પ્રીટોરીયામાં થએલી જાહેરીયાત મુજબ સેંચુરીલીમ્સ્ટહકીત, ઇસ્ટ લંડન, વીક્ટોરીયા વેસ્ટ, ગ્રેહામ્સ, મેલમય બોર્ટ ડ્રુઇટ, મેત્સલાબે, વોલકસ્ટ, બ્લોમફોનટીન, ગ્રાહામ્સ-ટાઉન, પોર્ટએલીઝ, બ્લોટસ્પ્રુટ, એરસ્કાઇટ, બ્લોમ્બર્ગ, કર્સ્ટસ્ટાઉન, સ્પ્રુરસ્પ્રુટ અને વોલ્કમાયનમાં પણ ઓછો વરસાદ પડયો જાહેર થયો હતો. વરસાદ આ વર્ષ મોટો પડયો છે એટલે બીજીનો પાક મોટો થશે. કેપમાં ગયા અઠવાડીયામાં વાવણી કાટલા થઇ ભારે વરસાદ પડયો હતો. ઓકેલેઇ અને ફ્રેઝર કેમ્પ તરફ ૮૦ મીલીટના ગાર ઇંચ વરસાદ પડયો હતો અને બાજુ ફ્રેઝાણે રેલથી દુબારો પોઇનું નુકસાન થયું હતું. નાટાલમાં ઠેકા ઠેક ચાર દિવસથી વરસાદની ઝડી લાગુ છે.

રડીયરનો નાસ

બ્લુ સ્ટાર લાઇનરની ૧૮૮૮૪ ટનની રહુઅટે સ્ટાર નામની એક મજબુત સ્ટીમર ઇસ્ટ લંડન નજદીક બારણે ખાતે ખુબ ગોઝીટ વચ્ચે તા. ૧૬ ડીસેમ્બરે બ્રુગસના બાલ્ટીમોર પુંચી ગઇ હતી. બારણે તરતા કરવાના તમામ પ્રયત્નો નીષ્ફળ ગયા હતા. નુકસાનીનો અંદાજ આશરે પાંચ લાખ પીઢ થશે. ૯૭ માલુ શીકામાં દક્ષીણ આફ્રિકાને રહુઅટે સ્ટાર થએલું નુકસાન બાકી છે. યુનીયનના બંદરો માટે સ્ટીમરમાં ૧૯૦૦ ટન બાજ હતો. ઇસ્ટ લંડન માટે ૫૨૦ ટન, ડરબન માટે ૧૧૦૦ અને ડોરેન્સો માર્કસ માટે ૨૮૦ ટન હતો. પણ ભરેલ માલ બારણો અને સ્ટીવર પુલથી ચડયો હતા જેમાં મોટરકાર, સાયકલ, વાયરલેસ મસીનો રેલગાડી, ટ્રાનરાઉ અને ગરમ કાપડ હતા. સ્ટીમર ઉપર ૧૫ ઉતારૂઓ, અને ૩૫ અમલદારો તથા બલાસીઓ મળી કુલ માણુસોનું સરકાર હતું જે સધળાઓને ડરબનમાં ઉતારી ઇસ્ટલંડન પુગાડવા હતા. રહુઅટે સ્ટાર ૧૯૨૧ માં નવી બનેલવામાં આવી હતી.

ડરબનમાં પાણી

ડરબન માટેના શોંગનેનાની પાણીની ટાંકા ઓમાં ૨૫,૬૫,૦૦,૦૦૦ ગેલન પાણીનો વધારો ઉમેરા વામાં આવ્યો છે. ટાંકીઓમાં ૧૫ ફીટ પાણી ઉંચુ ચઢયું છે અને ડરબન પાણી ખુંટી પડવાના ભયમાંથી કાયમ માટે મુક્ત થયું છે.

મી. યાકુબઅલીનું લિંદમાં અવસાન

ડરબનના એક પ્રખ્યાતના જુના અને જાણીતા વેપારી મી. આકુબ અલી મહમદ દીંદમાં પોતાના મામ જોડીયા (કાઠીયાવાડ) માં વયસની લાંબા વખતની બીમારીના લગભગ પાંચમાના બેદરકાર બાબર થયા અઠવાડીયાની આખરીએ આવતા તે મરહુમ પોતાની પાછળ પોતાના વિધવાને આઠ બાકીના કુટુમ્બને વિલાપ કરતા મુકી ગયા છે. જેઓ નરદ એવો અંતઃકરણથી દિલસોજી ધરાવીએ છીએ. મરહુમના રૂહને ચિરશાંતિ મળો.

હિંદના નવયુવાનોના ભાગ્યમાં વિષાદ અને નિરાશા

(ગુજરાતી મુખપત્ર પરિષદના પ્રમુખસ્થાનેથી પ્રો. એન. રંગાએ આપેલાં ભાષણમાંથી.)

આજે પણ દુનિયાના યુવાનોનું ભાવિ કેટલું બધું અસ્પષ્ટ અને ઉદાસીન છે! ગામડાંઓનાં ઝોંપડાં અને ઝૂંપડી છે, શહેરોમાં ગંદા સત્તાઓ, ફેશનપરસ્તીઓ અને શોષણ છે. આપણી યુનીવર્સીટીઓ દેશના ભણેલા બેકારોમાં વધારો કરવાને સિવાય બીજું આપે છે. આપણા માટે નથી કારખાનાઓ કે ખેતરોમાં સ્થાન; નથી પ્રોફેસર કે સ્ટીમરોમાં કપ્તાન: આપણા મોટા-વિશાળ દેશમાં આપણા યુવાનોને વિવિધ ક્ષેત્રોમાં આગળ આવવાની કોઈ આશા દેખાતી નથી. પણ આગ બધે બરોબર! દુનિયાના અન્ય કોઈ દેશોમાં કીંકર્તવ્યની જેવી પરિસ્થીતી ઉપસ્થિત નથી એમ. ઇગ્લાંડ પ્રતિ નીહાળો! ત્યાના યુવાનોનો મનસુબાઓ, ઉત્સાહ અને ચપળતા આપણોકરતાં ત્યાંના યુવાનોને આવકારવા બ્રીટીશ સામ્રાજ્યનાં અનેક કારખાનાં ઊભા છે. તેમને માટે પરદેશોમાં રહેલા, અને ત્યાં સુખસમૃદ્ધિ ભોગવતા બધા સંસ્થાનો છે. અને, આપણો હીન્દુસ્તાન કે અંગ્રેજ યુવાનોની ઉચ્ચ નોકરીઓ માટેજ જાણે સર્જાયો હોય એવું આપણે હાલમાં જોઇએ છીએ.

હવે જર્મની, ઈટાલીવાળાઓ, તુર્કી અને અમેરીકા પ્રત્યે ધ્યાન ખેંચતાં તેમની પાસે બીજા દેશોનું સર્વસ્વ હરપ્રા માટે કોઇ બાકાત્ય નથી. જાતી પ્રથા કિંવા પ્રભાવશાળી યુવાનો પૂર્ણ આકાર્વત છે. જીવનની સુખ સમૃદ્ધિ માટે તેમને વલખાં મારવાં પડતાં નથી. રશીયાનો યુવાન આજ નવી દુનિયા પડવામાં મશગુલ બની ગયો છે તેઓ બધુ બધું મહાન સીદ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરી ચુક્યા છે, ત્યારે હીન્દી નવયુવાનોના ભાગ્યમાં નીરાશા, વિષાદ અને ઉદાસીનતા સીવાય શું? આ વિધાનમાં સત્ય ગુપ્તાયું છે, પરન્તુ બધાની બાબતમાં નહીં, એ કહેવા

ની ભાગ્યેજ જરૂર હોય. પણ ગ્રેટબ્રીટન નથી સાથેસાથ એ પણ છે કે આપણે ગો પરાધીનતા ને નીચા મંદીરોમાં બજાવી રાખીએ જોઇએ, અને તેને ફગાવી દેવાના પ્રયત્નો કરવામાં આપણી ફરજ છે.

પણ, આથી હું એમ નથી કહેવા ઇચ્છતો કે હીંદીઓ માટે, હીંદી યુવાનો માટે કોઇપણ આશાનું કીરણ નથી. જો તે ન હોય, તો આપણે પણ જીવનના બલીદાનો આપવા ન તલસતા. તો ન હોય, તો શ આપણે બ્રીટીશરો પર નજર જેવાનું દુષ્કાળ લાવી શકત! અને આમ પ્રતિમાં મહામળાવાડી પ્રધાન મંડળો સ્થાપી શકત! પણ આવું પુરતું નથી. છતાં આપણી નીરાશામય, ઉદાસીન અને નીરાશાજનક પરીસ્થિતિમાં આશાકીરણ ત્યાં છે. જો આપણે રાષ્ટ્રસ્વાતંત્ર્ય ચહાતા હોઇએ, સમુદાયો માટે આઝાદી ઇચ્છતા હોઇએ. અને આપણે હરિજનો તથા સ્ત્રીઓના ઉદ્ધારાર્થે નવા દેશનો કાર્ય સર્જન કરનારાઓના સ્વપ્નાના માટે લાયક હોઇએ, તો બ્રીટીશ શાહીવાદે ખડકેલી અનેક પ્રતિકુળતાઓને અવગણીને પણ આપણા બધા બધા અહીંત આપણે ઉભા રહ્યું જોઇએ.

આપણે માત્ર બ્રીટીશ શાહીવાદ સામેજ લડવાનું છે એમજ નથી, પણ તે સાથે તેના બધા બ્રીતિકારીક સહકારીઓ સાથે પણ લડવાનું છે. બ્રીટીશ શાહીવાદે આપણા રાષ્ટ્રજીવન નું પતન સાતા મુકયું છે એ ગાંધીજીએ [illegible] મા ખુલ્લું કર્યું હતું, અને ત્યારે પછી તેમણે તે શાહીવાદનાં બધાં સ્વરૂપ સાથે લડવાનું બાતા ના જીવનનું ધ્યેય નક્કી કર્યું છે. જેને પ્રતાપે આપણે બ્રીટીશ શાહીવાદનો બધા સ્વરૂપમાં ઝળી શકયા છીએ. અને આપણે જાણીએ છીએ કે ધાર્યો કરતા પણ તેઓ વધુ સફળ થયા છે. જો આપણા દેશના ધાર્મીક અંધશ્રદ્ધા ભાવ કોમી તરવેરની ઉશ્કેરણી ન હોત, તો આપણે જમીનદારો અને શાહુકારો પાસેથી સમુદ્રો માટે સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્ત કરી ચુક્યા હોત.

આધુનીક નવજવાનોએ ગેરૂનો અને કામદારોને સંગઠિત કરવાને જરૂરીયાત આપણે જોઇએ તેમણે બ્રીટીશ આપીપત્યને ધાર્મીક, આર્થીક અને સામાજીક ક્ષેત્રોમાં રહેલી તેની શાખાઓ માંથી હિંદને છોડાવી દેવું અને સમુદાયોના સ્વાતંત્ર્ય માટે સક્રીય ચિંતન કરવું જોઇએ. એ સ્વપ્નાઓને પ્રત્યક્ષ કરવા અને સમુદાયોને મુક્ત કરવા, અથાગ, યુવાનોએ સખ્ત પરિશ્રમ કરવો પડશે. તેમણે સગુદાયોને ગોઠવ જવાબદારી ભરેલ કામ માટે જોઇતા માટે પોતે આમંત્રણો કરીબોથા. પણ સંતાપ માનવો પડશે

કે હીંદના નવયુવાનોનો મોટો ભાગ સામાન્ય 'નોકરી' અને પરંપરાગત કુટુમ્બ પ્રત્યેના મોહથી દુર રહે, અને આપણા પક્ષ-શોષકોએ ગઠાવેલ સોનેરીયત પંથ પર ચલ રહે, તો ભાવીપ્રજા હિંદની આઝાદી નહીં જ

મહાત્મા, જવાહર, રવીન્દ્રનાથ, સુભાષ, રાજેન્દ્ર પ્રસાદ કે તેમના જેવા જોડો આવે, તોપ આપણા માટે સ્વાતંત્ર્ય જીતવાની આશા રાખી શકાય નહીં. ભલે પણ કરો સ્વાતંત્ર્ય જીતે, તો પણ આપણે જો તે સાચવવાને સક્રીય ન રહીએ, તો તે સાચવી શકાશે નહીં પણ હિંદના અસંખ્ય ધગધગતા લોહીવાળા અને અગણિત મહત્વાકાંક્ષા વાળા નવજુવાનોજોજ તે જીતવા માટે પુરેપુરા જિમ્મેદાર ઉભા થવું પડશે અને સ્વાતંત્ર્ય માટે અથાગ પ્રયત્નો કરવા પડશે તથા તેના ઉપભોગ માટે આપણને લાયક બનાવવા પડશે. એવા આત્મબળના પાગેલા નવયુવાનોની આગેવાની દેશના સમુદાયોજ એ સ્વાતંત્ર્ય જીતી શક છે અને ટકાવી શકે છે.

ચીન જાપાન યુદ્ધ

ચીનના એલચીની ચેતવણી

ચીનના એલચી ડો. વેલીંગ્ટન કુએ જેરીસ ખાં કીપ્લોમેટીક ગ્રેફેરોમાં પ્રતિનિધિ ચેતાવનીની સમક્ષ ભાષણ કરતા જણાવ્યું હતું કે જો પરદેશી સત્તાઓ ચીનની ઇચ્છાવિરુદ્ધ સહતને દુર રહી સંપુર્ણ શાંતિથી જોયા કરે છે તેમને પોતાના ની એ સીધીલડતાનું પરિણામ બતે ચલન કરવું પડશે. જાપાનનું ચીન સાથેનું આદેર કર્યા વગરનું યુદ્ધ બાજુ પ્રજાઓની શાંતિ અને સલામતીને પણ જોખમ પોંચાડી રહ્યું છે. કેમ કે વસ્તી અને દ્રવ્યના બાબતો માપનો ચીન ઉપર કાબુ મેળવ્યા પછી જાપાન પોતાની સત્તા સમસ્ત જગતપર જમાવવાને આગળ પ્રદેશો પર પણ ચઢાઇ કરતાં ખેંચાયા નહિ. બ્રસલ્સની પરિષદ બાદ પરદેશી રાજ્યોએ દુર પુર્વમાં શાંતિ સ્થાપવાને કેમ પણ અસરકારક પગલાં લેવાનો પ્રયાસો નથી કર્યો તેને માટે ડો. કુએ આલંત આસોષ દર્શાવ્યો હતો. અને ચેતવણી આપી હતી કે લશ્કર દુનિયા અને આંતરરાષ્ટ્રિય ઝંઝાના ઝંઝાની સામે માત્ર મોહાંતા શસ્ત્રોજ કયા પ્રમાણમાં નહિ આગે શબ્દોની સાથે તેનો અમલ પણ થવો જોઇએ.

ચીનમાં ઝાંખા યુદ્ધને માટે તયારીઓ

ડીસેમ્બર તા. ૧૮.

લાનકાઉથી તાર મળ્યાથી છે કે પ્રધાનો અને રાજદ્વારીઓ વચ્ચે જાપાનના આક્રમણ સામે થવાની બહોળી અને સંગીન તૈયારીઓ કરવાની ચર્ચાઓ ચાલી રહી છે. નવા ચીનના પ્રજાકરની ફરીથી ગોઠવણી પ્રજાકરના જાહાપાને નગર જનોને તાલીમ બેલીયાદીની ઝોજનોમાં વધારો

કરવાની અવસ્થા, સૂસ્રોના ઉલોમની ગોઠવણ, નવા કરો નાખી નાણા સંબંધી પુનઃવ્યવસ્થા, અને રસ્તા, રેલ માર્ગ, તાર વિ. બાબતમાંના સુધારા વી. નો સમાવેશ થાય છે. સરકાર યોગ્યતે વખતે યુદ્ધ ચાલી શકે તેની તૈયારી કરવા ની આશા રાખે છે.

હસીંગટાઉમાં જાપાનની કાપડ મીલોના નાશ

ડીસેમ્બર તા. ૨૦.

ચીનના સરકારે હસીંગટાઉ કે મોટું બંદર ચીન ના'દર છે ત્યાં જાપાનની કાપડની મીલોનો નાશ કર્યો છે જેથી બે કરોડ પાઉન્ડનું નુકસાન થયેલું અંદાજવામાં આવે છે આ કરાય હાંગકાઉ

આને મારફત ચીયાંગકાય-શેકના પ્રમુખપદે મળેલી મીટીંગમાં થયેલ હતો કે જો મીટીંગમાં જાપાનના આક્રમણ સામે આખર સુધી ઝઝવાનું નક્કી થયું હતું. જાપાન હવે કોઇ પણ ઘડી એ હસીંગટાઉ પર ચઢાઇ કરશે એની વધા રેખાય છે. હસીંગટાઉમાં ૧૦૦ જીનો અને ૩૦૦ અમેરીકનોના જાન જોખમમાં છે તેની ખોટ ના પડે અમેરીકાની મનાવારા કાળજી કરી રહી છે.

ચીન—જાપાન લડાઇના પરિણામમાં સેંગાઇના હસીંગાઇ (શાંઘાય) વેપારને ૨,૦૦,૦૦,૦૦૦ ડોલર અને ગીત સાથે વેપાર કરતી શાંઘાય કુંપનીઓને ૫,૦૦,૦૦,૦૦૦ ડોલર નુકસાન થવાનો અંદાજ થયો છે.

વિવિધ વર્તમાન.

રેશાદિલ્માનનું ઓદું પ્રદર્શન

એ બાસીનીઓના શહેનશાહ ઇલી સલાસીના વડા પુત્ર પ્રીન્સ આમકે વેલસને, પ્રજાના પુસણેઓ માટે કીધેલી અરજીના કારણોમાં જણાવ્યું હતું કે તેના લગ્ન એબીસીનીઓના સરદાર રાસ સીયુમના પુત્રી સાથે થયાં હતાં. રાસ સીયુમ પ્રતાપીને સરણે ગયેલ હતો માટે ખરા દેશાભક્ત હોવે પ્રીન્સ આસકે પ્રજાના છુટાઉઓની માંગણી કરી હતી. કવો પ્રેમ બાપના ગુન્હાની પુનાને સજા.

ઘજીપ્ટનો આમલો

ઘજીપ્ટના રાજાનોધ અને પ્રધાનમંડળ વચ્ચે ખટપટના પરિણામે રાજા ફારુખ તરફથી બરતરફ થયેલા પ્રધાન નહાસ પાશાના પ્રધાન મંડળને બરતરફ કરી ન્યુમ્બરના પ્રમુખ ડો. અહમદ મહેરને પ્રધાનમંડળ રચવાનું કહેવામાં આવે અને વફદારીઓની બહુમતિનો તેને ટેકો મળે એવો સંભવ દેખાવવામાં આવે છે અને તેમ મળે તો નવા ચુંટણી થવાની જરૂર નહિ રહે.

જર્મનીનો વેપાર

રૂટરે મળા આદવાડીયામાં ખબર આપ્યા હતા કે જર્મનીમાં પ્રગટ થયેલી એક સરકાર બાદી મુજબ જો કે નવેમ્બરમાં દક્ષિણ આફ્રિકાથી જર્મની ચઢેલા માલની કીમત વધારે દેખાતી હતી છતાં બીજા દેશકરો સાથે જર્મનીના વેપારમાં બટાડો થયો હતો. જાં ઓકટોબરમાં ૪૮,૫૦,૦૦,૦૦૦ માર્કસનો અને નવેમ્બરમાં ૪૩,૦૦,૦૦,૦૦૦ માર્કસનો માલ આપાત થયો હતો અને જાંથી નીકારા થયેલો માલ ઓક્ટોબરમાં ૫૪,૩૦,૦૦,૦૦૦ માર્કસ અને નવેમ્બર માં ૫૩,૩૦,૦૦,૦૦૦ માર્કસ હતો.

હુંડીયામણના કાયદાનો ભંગ

જર્મનીમાં હુંડીયામણનો કાયદો ઘણી સખ્તા થયી અમલમાં મુકવામા આવે છે. ડેમબર્ગ બાનંરસ્ટાઇન ગ્રાપીંગ લાઇનના આફ્રેક ગારનોરસ્ટ

આને મારફત ચીયાંગકાય-શેકના પ્રમુખપદે મળેલી મીટીંગમાં થયેલ હતો કે જો મીટીંગમાં જાપાનના આક્રમણ સામે આખર સુધી ઝઝવાનું નક્કી થયું હતું. જાપાન હવે કોઇ પણ ઘડી એ હસીંગટાઉ પર ચઢાઇ કરશે એની વધા રેખાય છે. હસીંગટાઉમાં ૧૦૦ જીનો અને ૩૦૦ અમેરીકનોના જાન જોખમમાં છે તેની ખોટ ના પડે અમેરીકાની મનાવારા કાળજી કરી રહી છે.

ચીન—જાપાન લડાઇના પરિણામમાં સેંગાઇના હસીંગાઇ (શાંઘાય) વેપારને ૨,૦૦,૦૦,૦૦૦ ડોલર અને ગીત સાથે વેપાર કરતી શાંઘાય કુંપનીઓને ૫,૦૦,૦૦,૦૦૦ ડોલર નુકસાન થવાનો અંદાજ થયો છે.

રેશાદિલ્માનનું ઓદું પ્રદર્શન

એ બાસીનીઓના શહેનશાહ ઇલી સલાસીના વડા પુત્ર પ્રીન્સ આમકે વેલસને, પ્રજાના પુસણેઓ માટે કીધેલી અરજીના કારણોમાં જણાવ્યું હતું કે તેના લગ્ન એબીસીનીઓના સરદાર રાસ સીયુમના પુત્રી સાથે થયાં હતાં. રાસ સીયુમ પ્રતાપીને સરણે ગયેલ હતો માટે ખરા દેશાભક્ત હોવે પ્રીન્સ આસકે પ્રજાના છુટાઉઓની માંગણી કરી હતી. કવો પ્રેમ બાપના ગુન્હાની પુનાને સજા.

ઘજીપ્ટનો આમલો

ઘજીપ્ટના રાજાનોધ અને પ્રધાનમંડળ વચ્ચે ખટપટના પરિણામે રાજા ફારુખ તરફથી બરતરફ થયેલા પ્રધાન નહાસ પાશાના પ્રધાન મંડળને બરતરફ કરી ન્યુમ્બરના પ્રમુખ ડો. અહમદ મહેરને પ્રધાનમંડળ રચવાનું કહેવામાં આવે અને વફદારીઓની બહુમતિનો તેને ટેકો મળે એવો સંભવ દેખાવવામાં આવે છે અને તેમ મળે તો નવા ચુંટણી થવાની જરૂર નહિ રહે.

જર્મનીનો વેપાર

રૂટરે મળા આદવાડીયામા ખબર આપ્યા હતા કે જર્મનીમાં પ્રગટ થયેલી એક સરકાર બાદી મુજબ જો કે નવેમ્બરમાં દક્ષિણ આફ્રિકાથી જર્મની ચઢેલા માલની કીમત વધારે દેખાતી હતી છતાં બીજા દેશકરો સાથે જર્મનીના વેપારમાં બટાડો થયો હતો. જાં ઓકટોબરમાં ૪૮,૫૦,૦૦,૦૦૦ માર્કસનો અને નવેમ્બરમાં ૪૩,૦૦,૦૦,૦૦૦ માર્કસનો માલ આપાત થયો હતો અને જાંથી નીકારા થયેલો માલ ઓક્ટોબરમાં ૫૪,૩૦,૦૦,૦૦૦ માર્કસ અને નવેમ્બર માં ૫૩,૩૦,૦૦,૦૦૦ માર્કસ હતો.

હુંડીયામણના કાયદાનો ભંગ

જર્મનીમાં હુંડીયામણનો કાયદો ઘણી સખ્તા થયી અમલમાં મુકવામા આવે છે. ડેમબર્ગ બાનંરસ્ટાઇન ગ્રાપીંગ લાઇનના આફ્રેક ગારનોરસ્ટ

ઇલીફેનર્ટાઓમાં રેલની આપત્ત

ઉત્તર ફ્લોરીડાની ઓમાં ગયા ઓકવાડીયામાં રેલની આફતથી લાખો ડોલરનું નુકસાન થયું હતું. ૫૦૦ મનુષ્યો પરણાર ચિનાતા થઇ પડયા હતા. હજારો એકર જમીનની જમીન ધોવાઇ ગઇ હતી અને જનવરોનો નાસ થાવે પ્રમાણમાં થયો હતો. પાંચ પુલો ધોવાઇ ગયા હતા. રેલ લાઇનો પછી રેડક્રોસ વાળાઓ મદદ માટે ડોવની વાસ્તે ઠેઠઠોકર પહોંચ્યા હતા.

અન્યાય અને ઠંજનું પ્રદર્શન

ક્રીસ્ટમસને દીવસે એબીસીનીઓના શહેનશાહ ઇલીસલાસી ઓકસફર્ડીંગ સ્ટેસનરી અમેરીકા આને ક્રીસ્ટમસનો સંદેશો રાંભળાવશે. ઇલી-સલાસીનો ઓકસફર્ડ યુનિવર્સિટી ઓફ્રીકાના પ્રાંત

સ્ટેશનો મારફતે સંભળાવવા બ્રોડકાસ્ટ કંપની ગોઠવણ કરી છે અર્થાત્ ગાબો સાંભળનારાઓની બીસની રાજાના અવાજ અને કંઇક ઇલીસલાસીની યુરોપી પોષાકોની પાર નાશ થશે.

સ્ટ્રીક કસોકરાનનો ઠરાવ

ધર્મોદા માટે સ્ટ્રીક કસોકશન યુનિયનોમાંથી કોટી નાખવા યુરોપી દરખાસ્ત તા. ૧૮ ડીસેમ્બરે ટાઉન કાઉસીલની મીટીંગમા નાપાસ થઇ હતી અને આરતા પા માટે ૧૨ ધર્મોદા ખાતાંઓને સ્ટ્રોટ કસોકરાન કરવા રજા મળી હતી. યુગો દરમીયાન યુનિયનોના કોમ્યુનીકી ગેસ્ટ માટે ગામકરોનો વેલ્યુએશન ઉપર ઓક પોટે એક પ્રારંભીક રેકસ નાખવા સુચના થઇ હતી.

જાપાનમાં રમતનો આખાડો

જાપાનની ઓલીમપ્ક પીક ગેમ્સ કમીટીએ જાહેર કર્યું છે કે જાપાન જો કે મુસ્કેલીમાં છે તો પણ ૧૯૪૦ મા જાપાન માટે નક્કી થયેલા જગતના ખેલાડીઓનો આખાડો પડતો મુકાશે નહી આખાડા ખુલ્લો મુકવાની રોમા તા. ૨૨ ઓગસ્ટ ૧૯૪૦ને દિવસ થશે અને તા. ૮ સપ્ટેમબર ૧૯૪૦ ને દીવસે સમાપ્ત થશે.

રેઝોહની જરૂર નથી

જુલવાયેમાં તા. ૧૮ ડીસેમ્બરની ટાઉન કાઉસીલની મીટીંગમાં ઓડો ગોળાકાર ઓસો-સીએશનની જુલવાયોના જાહેર રસ્તાઓમાં મોટરીરીટો માટે "રોબોટ" ગોઠવવાની દરખાસ્ત ચાહેર ગોઠું નહી ઠેખાયાં પણ મત નામંજુર થઇ હતી.

ફ્રાંસના સંસ્થાનોનું રક્ષણ

ઉત્તર આફ્રિકાના ફ્રેન્ચ સંસ્થાનો ઉપરાંત ઇન્ડો ચાઇના, મડાગાસ્કર વગેરે સંસ્થાનો ફ્રાન્સને તાબે છે, આ સંસ્થાનોના રક્ષણની ફ્રાંસે બાર અગાઉ યોજના ઘડી કાઢી છે. ફ્રાંસની પાર્લામેન્ટમાં પરરેસ ખાતાના પ્રધાને ખુલાસો કર્યો હતો કે ફ્રાંસ ત્રણ વર્ષમાં સંસ્થાનોના રક્ષણની યોજના પાછળ ૮૦,૦૦,૦૦,૦૦૦ ફ્રેન્ક નો ખર્ચ કરશે

જીવન માટે તાજુ ફ્રુટ

ડોકટરોના તાજેતાર પ્રસંગે બીટનમાં બધા દેશોનું તાજુ ફ્રુટ પુરતું હતું અને ડો. બાનો ઉપયોગ હતા. દક્ષિણ આફ્રિકાના ફ્રુટ ઉપરાંત ઓસ્ટ્રાલીયા, જમૈકાના, પેલેસ્ટાઇન, સ્પેન અને ઇટા-લીના ફ્રુટનું તાંબાના બજારમાં મોટા જથ્થા મા વેચાણ થયું હતું. ઇટાલીના ઘોંબુના એક કેસના શી. ૧૨ અને સ્પેનના ઘોંબુના શી. ૯ થી શી. ૧૨ ઉપજ્યા હતા. દક્ષિણ આફ્રિકાના ઓરેન્જસ શી. ૧૨ થી શી ૧૬ અને પેલેસ્ટાઇનના ગ્રેપ ફ્રુટની સરેરારા શી. ૯ ઉપજ્ય હતી.

વેચવાના પુસ્તકો

કુરસદ	૨૯
ગ્રેમ અનુભવ	૧૬
ગોપબાનીચતુરાઇ	૧૦
મુખ રાણી	૨ -

આ ઓફીસે રાજમારફી મળશે.

હિંદ ને ગુજરાત

ડૉ. ટાગોરનો કલાભંડાર

કલકત્તાથી ખબર મળે છે કે ડૉ. અવનીન્દ્રનાથ ટાગોરનાં ગુજરાતની મુલાકાત તેમજ સીલોન, બાલી વીગેરેનાં પ્રવાસ અનુપમ ચીત્રો વગેરે સ્વદેશ કલા કૃતીઓનો સંગ્રહ કરવાની મનીષા રા. ટાગોરે પ્રદર્શિત કરી છે. આ સંબંધમાં કલકત્તા યુનીવર્સીટીએ ડૉ. ટાગોર સાથે મસલત કરી છે અને ડૉ. ટાગોરે આ કલાકૃતીઓ રૂા. ૧ લાખમાં વેચવાની મનીષા જણાવી હતી પણ યુનીવર્સિટી નાણાંની બાદસી જોગવાઇ કરી શકે તેમ ન હોવાથી એ અનુપમ કલા પરદેશ પ્રયાણ કરશે એવો બહુ ઉપરિયન થતાં હિંદનાં કલાકાર મંડળો મુંઝવણમાં પડયા છે. કહે છે કે અમેરીકન કરોડપતીઓ આ સંગ્રહ મોટી કીંમતે ખરીદવાના સંદેશા મોકલે છે. આપ. ડૉ. ટાગોર પણ મુંઝવણમાં પડયા છે. મળ્યા મોટા માર્ગના લોભે આને મહા પરિશ્રમે એકત્રિત કરેલો આ સંગ્રહ ગાતુભુમીમાંથી બહાર થાય એવું સૌને મનમાં નથી.

હિંદમાં હિટલરી અમલ

ઓક્ટોબરમાં હિંદી મીનીસ્ટરનાં હિંદીઓએ આપેલા માનપત્ર પ્રસંગે લોર્ડ લિનલીથગો સરમુખત્યારોના ગરતા વીષે કહ્યું હતું કે, તેઓ બ્રીટીશ તાજ સંસ્કૃતીનાં પીનારાનાં નાનાં મોટાં પક્ષો, હિંદમાં હિટલરી રાજ્યનો અભાવ કરતાં કબુલ્યું હતું કે, બુલકાણમાં હિંદીઓને સ્વમ બનાવતા બ્રિટીશ રાજ્યવીધાનોએ હિંદને પાછળ પાડેલો છે અને અમુક અંશે હિંદી સંસ્કૃતી અને સભ્યતાને ઝાંખપ લગાડી છે. ઉપરે બ્રિટીશરોને અને હિંદીઓએ પરસ્પર ઓળખવાનો પ્રયત્ન કરવાની ખાસ વીનંતી કરી હતી, અને હિંદુસ્થાન તથા ગવાસળા માટે ટોસ્ટ કીધો હતો.

હિન્દી સરકારને બ્રિટનની મદદ

આખની સભામાં હિંદી નાણાંપ વઝીર સ્ટેન્લીએ હિંદી સરકારના પંચીકરણ માટે ૭ લાખ સ્ટર્લીંગની બાસ્ક માન્ટ આપવાની પાલો મેન્ટની અલાયણ બહેર કરી ઓબાબાં ઓછા વોલ્યે હિંદી સરકારનું પંજી કરવા પાય એ માટે એ માન્ટ બહેર થઇ છે. હિંદી સરકારના નાણાકીય સંબંધમાં આ રીતે સરકારે નવીન બાત પાડી છે. અલાયસાથી હિંદી સરકારને નમાશ્રયનો લોકે માત્ર હિંદી સરકાર પરજ હતો. પ્રોવીન્સ બાર્ગે આ માન્ટનું કારેજ સ્વીકારવા આબ્યું છે આવતા એપ્રીલની તા. ૧ લીએ પ્રથમ વર્ષમાં આ રકમ પુરી ભરવામાં આવશે.

હિંદના વેપારમાં તેજી

૧૯૩૬-૩૭ના હિંદી વેપારના આંકડાઓ લેતાં હિંદના વ્યવહારમાં સારો વધારો થયો દેખાય છે. ગયે વરસે રૂ. ૬૭ કરોડ જતા તે વધીને આ વર્ષે રૂ. ૯૮ કરોડ થયા છે. બારકના આંકડાઓમાં પણ સારો વધારો દેખાય છે. આ વરસે રૂ ૧૬૬ કરોડ સુધી એ રકમ પહોંચી છે, જે ગયા વરસ કરતા રૂ. ૩૬ કરોડ વધારે છે. જેની વાડીમાં ઉત્પન્ન થતા માલના ભાવમાં વધારો થયો છે તેમજ આ વરસમાં ચાંદીની આયાત પુનઃ ઘર થઇ હતી.

બુનના માપનાં કપડાં

હિન્દમાં પરીવર્તન ગમ રહ્યું છે. ચારે દીશા માંથી પરિવર્તનની લહરીઓ આવ્યા કરે છે. નાત, જાત, ધંધા, બોરા, સમાજ, રીતી, આચાર, વીચાર, બોધન, શાસકી સાહીત્ય, વગે ક્ષેત્રમાં જુનાં બોરબ્રો બાલ્ય મનાતાં બાય છે પરંતુ આ બધાય પરીવર્તન આપણા રાજકારણમાં આવે બાય કારણના તેટ બળા વધારે ઉંડા બાતરે દેખાય છે

હિન્દની બીકસતી પ્રજાસત્તાપનાને આને માર્ગ સાફસુફ કાઢ સંસ્થાના બાલકોને જુના રાજપાટ ને આર્થિક લાભાસ સાવ કુંકા પડે છે. અલબત્ત, પ્રજાને આ જુના કાયદાંબાંધ જકડી રાખવાને માટે રચાયું પરાબબ્ધ બાબો કામ તો કરી રહ્યાં છે; પરંતુ નીચેનો માનસને કે એ બાબો કાંતો નમતું આપશે બે કાંતો દના થશે. કેટલા દીબેલાં એ જુનાં કપડાં કરીને કહ્યાં આપણો દેશ નવીન બર્યો છે.

એ જુનાં કપડાં રાદવા માટના ડૉ. પીકસતાં પ્રજાકીય આંગોનું જોર એ જુના માપના સડી ગયેલા ચરોથી નથી છવરાતું તે એમાં ઠેકાણે ઠેકાણે ચીરા પડવા માંડયા છે. આપણી આંખ સામે આજે આ વસ્ત્ર રહ્યું છે. આ જુના રાજકારણ ને બાંધિક લેબાસનું કાટવું, ઓનું બાબ બન્તિ

[સંયુકત પ્રાંતની ધારાસભા પરીષદમાં પંડીત જવાહરલાલે આપેલા બાબણમાંથી]

વીરાંગના

ઓકતી બાદુદી મુસ્લીમ રમણી બાબાસોની છેલ્લી કરનાર ઓક જુવાન છેલ્લા કેદલાદ ફ્રાંચોથી ઓક બાળની પાળબ બંધો હતો અને બાપારનારે સલામણી કરવાનો મોકો શોધતો હતો. આ જુવાનને ઠેકાણે લાવવા માટે બાબા ઓક દીવસ ઉંટદ રાબને નીકળી હતી. અને એલીસબ્રીજ અમદાવાદના રસ્તા પરથી બપારે બાબા સાયકલ પર બાય બનાર થતી હતી ત્યારે બેલા મુસલીમે તેની મનામણી કરવાનો પ્રયત્ન કરતા બાબાએ સાયકલ પરથી નીચે ઉતરી મુસલીમનો ઉંટદે ઉંટદે ખુબ ધકકાબ્યો હતો.

ગાંધીજી બ્યાખ્યાન આપશે

કલકત્તાની વીદ્યાપીઠ ચાલુ વરસ માટે કમળા બ્યાખ્યાનમાળા માટે ગાંધીજીને બાપણ કરવા આમંત્રણ આપ્યું છે. આ માટે બ્યાખ્યાનકર્તા ને રૂ. ૧૦૦૦ રોકડા બાદી રૂ. ૨૦૦ નો સોનાનો ચાંદ આપવામાં આવે છે એ ગાંધીજી આ આમંત્રણ સ્વીકારશે તો એ બ્યાખ્યાનમાળાના બ્યાખ્યાનકર્તાઓમાં એક મહત્વનું નામ ઉમેરાશે.

શ્રી અબ્દુલ સમી.

સંયુકત પ્રાંતમાં બીજનોરની ચેટા ચુંટણીમાં મુસ્લીમ લીગના સભ્ય શ્રી અબાદુલ સમીને ૨૨૦૧ મતો બાને મહાસભાવાદી સભ્ય શ્રી કાદીર મહમદ બબારાહીમને ૧૯૧૬ મતો મળ્યા પછી મુસ્લીમ લીગના સભ્ય શ્રી અબાદુલ સમી, લીગમાંથી રાજીનામું બાપી મહાસભાના પ્રતીનીધ પક્ષ ઉપર ચઢી કરી મહાસભામાં જોડાયા છે.

સર હરીસ્સ ગઝનવીની

કલકત્તા યુનીવર્સીટીના બાજ વાયસ ચેન્સેલ સર મર હરીસ્સ મહમદ ગઝનવીએ બાનર સ્પીચના મહકારી દીનની ઘણામાં સણોટ બાપણ કરતાં જબાબ્યું કે મહાસભાના બાદર્શો અને કામ પ્રત્યે મને પાકું માન છે મહાસભા બો બોકજ હિંદુસ્થાનની મુખ્ય બાંતરીક અને રાજકીય સંસ્થા છે. મહાસભાના બાદર્શો બત્યંત મહાન છે. માતૃભુમીની સેવા અરથે હિંદુસ્થાનની સમસ્ત પ્રજાના સહકાર અને સંગઠનના મહાન બાદર્શો મહાસભા પાસે છે. તેથી દરેક મુસલમાનોએ મહાસભામાં જોડાઇ જવું બાઈ એ.

નાણીયેરના છોલટામાંથી કાગળ

મદ્રાસનો ઓક એન્જયુનેટ બા ગ્રેમ. બાર. કે, મેનન નાણીયેરના છોલટામાંથી કાગળ બનાવી શકવાનો દાબો કરે છે. તેબે પોતાના અખતરા સીલોનમાં કર્યા હતા બને બાબબુદાર કરતાં નાણીયેરના છોલટાંનો ભાવ બોછો છે. બા. મેનન કહે છે કે હિંદ અને સીલોનમાંના એક કરોડ બોકર નાણીયેરીનાં પાયેલદમાંથી જગતને સમસ્ત બને સારા કાગળ પુરા પાડી શકાય, તેની બોજના મુજબ બા. ૬ ની કીમતના નાણીયેરના છોલટાંમાંથી બા. ૬૬ ના કીમતના કાગળ ઉપબતા શકાય બમા બાબતમાં સંશોધન માટે તેબણે નાણીયેરના બાર્ડની મદદ માંગી છે.

ચીને મોકલેલો ટેલિગ્રામનો આભાર

ચીનના કેન્ટોન પ્રાંતની ચેમ્બર ઓફ કોમર્સના પ્રમુખ શ્રી. પાંગ કીયાંગ અને પંજ ગેન્સ ફ્રેટર્નીટી એસોસીએશનના પ્રમુખ શ્રી. ટી. ટી. પુન તરફથી ડૉક્ટર રવીંદ્રનાથ ટાગોરને નીચે પ્રમાણે તાર મળ્યો હતો:

"જાપાને આપણા દેશ ઉપર કરેલા અન્યાયી હુમલા દરમીયાન નાગરજનોપર બૉમ્બનો મારો ચલાવી જે અમાનુષીપણું બતાવેલું છે તેના સામેના તમે પંડિત જવાહરલાલે અને દુનિયાની મહાસભાઓએ દર્શાવેલા વિરોધના ગાયરો અમે ખૂબ ધ્યાનપૂર્વક સાંભળ્યા છે. તમો જે ધર્મ્યાદાની લાગણી બતાવેલી છે તેનો માટે આપે તમારા અંતઃ આભારી છીએ. આપે દુનિયાને છીએ કે અમારી સામે આગ્રાસની લાગણી પંડિત જવાહરલાલ તમા દુનિયાની મહાસભાના સભ્યોને પણ ઘણોજ ઉપકાર આપ કૃપા કરશો. ચીન તો સદંતર પરતુ દુનિ અને અન્ય દેશોની સાપાનની સામે આર્થિક બહિષ્કારદ્વારા ચીનને મદદની જરૂર છે. જાપાનના લડાયકો માત્ર ચીનનેજ જાનહમ નથી પરંતુ જગતના સઘળા દેશોને અને ખુદ જાપાનને પણ જોખમરૂપ છે."

ગુજરાત

નવા વર્ષ માટે કલકત્તા મ્યુનીસીપાલીટીની તીજોરી આવેલી બીલકલની આંકણી જાહેર થઈ છે. ગયે વર્ષ આંકણી રૂા. ૬,૦૬,૬૦,૮૩૦ હતી. આપણે નવા વર્ષ માટે રૂા. ૬,૨૨,૧૪,૬૬૦ છે. આંકણી વધુ સોદા માટે બીલકલના મોલે કોઝો મોટી સંખ્યામાં અપીલ મોકલાવી છે.

* * *

સેનેટોરિયમમાં મોટરહોનરીન તરફ તા. ૧૬ ડીસેમ્બરે સપે બીજી વાર મોટરકારે ઉપર ગોળીબાર થયો હતો. મોટરને ગોળા લાગી નથી. આ હરીયાદ સમા અદાવાદીએ પણ થયા હતી.

* * *

સોનાનીસબર્ગના અર્લકઝાન્ડ્રા ટાઉનશીપમાં મીલ્કાનો કેસ જણાવાયો ડાકતરો રસી મુકવા મંડી પડયા હતા અને ત્રણ દિવસમાં ૧૧૫૬૦ નેટીવોને રસી મુકી હતી.

* * *

ખીટીશ દરીયાઇ પ્રકટર પીમ્રો ખાતી ગાર્ડાની ગોળવવા માટે ખલાસ અને સુદાનના સાહ્ય હાર કમીશનર લોર્ડ લોયડ યુનીયનની મુલાકાતે આવવા નકી થયુ છે.

* * *

યુનીયનમાં ગયા અકટોબર મહીનાના મોટર કાર માટે ૬૨૬૭, મોટરબસ માટે ૬૮૪ અને મોટર સાયકલ માટે ૧૬૮, મળી ૫૪૪૩ નવા લાયસન્સો આપવામાં આવ્યાં હતાં.

* * *

પોર્ટએલીઝબેથના ટીનસ લોપા નામના એક બેલુન ઉપર ચોરાવી પડી હતી જેથી તેનું મરણ નીપજ્યું હતું.

* * *

ચીનને મદદની સરમણી પુરી પાડી બદલ કરવા સોવીએટ રશીયાએ કરાર કરી છે. ઉત્તર ચીન તરફના જાપાનીઝ લશ્કર ઉપર હુમલો કરવા માટે મંગોલીયાની સરહદ ઉપર સોવીએટ રશીયાએ તૈયારી કરવા માંડી છે.

રશીયા સીવીલ પુનીયનના બલ્ગારીઓએ જનરલ ફ્રેન્કોના નેશનાલીસ્ટ સૈન્ય સામે વેપાર કરતી આગબોટોમાં નોકરી નહિ કરવા કરાર કર્યોથી સ્પેનનથી નેશનાલીસ્ટ રૂપેન માટેનો માલ ફ્રીટીશ આગબોટો મારફત જતો હતો.

* * *

અમેરીકાના "પ્રેસીડેન્ટ હ્યુસ" માટે શ્રી. આર્થર ગેનશને લીધેલી નાનકીંગના ફેરાની ફ્રેન્ચ જાપાનીઝ અમલદારે જપ્ત કરી હતી.

* * *

પેરીસમાં તા. ૨૮ ડીસેમ્બરે ફ્રેંચ એરલેન કેમ્પન આર નોરસ બે બોટ્રાણ જનાર વિમાન મા ૨૨૯૬૦ ફીટ ઉંચે ઉડવાનો રેકોર્ડ કર્યો હતો.

* * *

પોર્ટીંગટનમાં સનાયાર કોલ ખાણોની અંદરની પાત મુજબ લડાઇને લીધે ૪૫૬૨ અમેરીકનો ખોત થઇ ગયા છે અને હાલમાં ૫૮૦૬ અમેરીકનો મીનતા કેદલાક ભાગોમાં છે.

* * *

જર્મનીના સર્વીસ ડિપ્લુમાનમાં આખાં અઠવાડીયા દરમ્યાન ફ્રેંચની દરેક પ્રાદેશીક સરકારોએ કામદા પડવા માટેની નોકારવ્યા આપીને ત્રિદિન મહાસભા ચમીશનમાં કરવા ૪૫ અમલનણીએ દરખાસ્ત મોકલી આપી છે

* * *

રશીયાના હવાઇ વિમાની સરકારી સત્તાવાળાઓએ હવાઇદળો સ્ટોક તરફ ગાઢે તૈયારી કરવા માંડી છે. ૨૫૦ હવાઇ વિમાનો રાખી શકાય એવા ગંજાવર બોમરાઓ ખરહદ તરફ ઘણી જગ્યાએ તૈયાર થાય છે.

* * *

ગોલાનો ભાવ ગયા વર્ષમાં ૨૪૮ શીલીંગ સુધી પહોંચ્યો હતો. હાલમાં છેલ્લા ટેટાકે અઠવાડીયાથી મંડળના ગોલાના ભાવમાં એક આઠેક શીલીનો ભાવ રા. ૧૪૮ સુધી દબા રહ્યો છે.

આફ્રિકાના ખદાણી તાલિના ઇરીટ્રીઆમાં રાખવા માટે ૨૨૦૦ ઇટાલી રહીશોએ સબ ખદાણીની રહીમર અમલીઓના ગોરોના ગયા અઠવાડીયામાં ઉપાડી લઇ હતી

* * *

મંડળના ઇસ્ટ એન્ડમાં ક્રીસ્ટમસની ખરીદીઓની ભીડમા બે માણસો એક મકાનની ઢાગીનાની દુકાનનો કાચ કેડી ગોળે દિવસે ઘરેણાની ચોરીઓની બે માળીઓ ઉઠાવી મોટરમાં પલાયન થઇ ગયા હતા. ચોરાયેલા ઢાગીનાની કીંમત લગભગ રૂા. ૫૦૦૦ ની આડસઠવામાં આવે છે.

* * *

એડીનબરો યુનીવરસીટીના ચેનસેલર સર જેમ્સ જેરી મરણ પામ્યાથી તેમની ખાલી પડેલી જગાએ સોર ટોમ મુરને ચેનસેલર ચુંટવા હતા.

* * *

પેસેડેલાનમાં મહદીઓ અને આરબો વચ્ચે ગોરાગારી અને ખુનો કરી ચાલુ ચોપાના બાજર આવ્યા છે

* * *

શેફર્ડસ બુશ, નોરફોલ્કમાં એક પરમાં આગ લાગવાથી તેની અંદર બે બાળકો અને એક બેન બળી મર્યાં હતાં. બાંધાબાળકોમાંથી તેઓને બચાવી શકાય તેમ નહોતું તેઓની વય ૬ અને ૧૦ વર્ષની હતી.

* * *

ચીટના પ્રદેશ ગાલેના પ્રધાન શ્રી. એનથની પ્રડન તા. ૨૦ ડીસેમ્બરે બપોરબાદ પેસેજમાં નામદાર રાજાની મુલાકાત લીધી હતી.

* * *

ઇગ્લાંડ, ઇટાલી અને એલજીરીયામાં તા. ૧૭ ડીસેમ્બરે મોકલેલી વિમાની ગાડીઓમા ૧૮ માર્યા ગયા હતા અને ૩૦ ઇજા થયા હતી. ચાલુ વર્ષમાં બ્રીટનને પ્લેન દ્વારમાની આફતમા નડી હતી જેમા ૧૫૩ માર્યા ગયા હતા.

* * *

કેંબ્રીજ યુનીવરસીટીના "ગોલોલોજી" વિષયના પ્રખ્યાત પ્રોફેસર જોસેફ જેવી નહરાનું તા. ૨૮ ડીસેમ્બરના વરધ્ય થયુ હતું.

* * *

ફ્રીલોગ પીસપ્રેકટ પડનાર પ્રખ્યાત શ્રી. ફ્રેન્ક ફ્રોસ્ટ્રોસ જ અઠવાડીયાથી પ્રકવાની બીમારી ભોગવતા હતા. આ ફ્રીલોગ ઉપર વાહરકમાપની ડોકટરી ટીમ ચર્ચા પછી તા. ૨૯ ડીસેમ્બરથી માંદગી પાછી ગંભીર બની છે

* * *

ક્રીસ્ત ઓફ નેશન્સ એસેમ્બલીના પ્રેસીડેંટ નામદાર આગાખાનના વાતુથી માંદા પડવાના સમાચાર જીનીવામાં મળ્યા પછી પુરોપથી ખાસ વિમાન મારફતે તેઓ ત્યાં ઉપડી ગયા છે.

* * *

જર્મન મુલ્કો પ્રધાને એમ જાહેર કર્યું છે કે જે કુમારીકા બાળાને દરેક વર્ષે તે પોતાને "મીસ" કે બદલે "મારીમ" તરીકે બોલાવવાની હુકમ.

અમદાવાદમાં રીલીફ ઉપર ભરાંહર આગ લાગતાં નવજીવન કાર્યાલય તારાજ થયું છે. પંડીત જવાહરલાલજીની આત્મકથાનાં પુસ્તકો તેમજ નવજીવન કાર્યાલયના અગત્યનાં પ્રકાશનો ઘણેરે બળી ગયા છે. તેને રૂા. ૪૦૦૦૦નું નુકસાન થએલું મનાય છે.

* * *

મદ્રાસ કોરપોરેશનના પ્રમુખ તરીકે મદ્રાસ• બાવારી હરીજન શ્રી શીવસનમુખ ચુંટાયા છે.

* * *

સોડામાં રેપ પેદા કરતું અને જેને બસોડવા માટે પ્રજાએ સત્યાગ્રહ કરેલો તે મદ્રાસમાં આવેલું કરનલ નીલનું પ્રખ્યાત બાવર્લ તેની જગ્યાએથી બસોડીને જોધપુર રજવાડાના સંપરી રામચાનો મદ્રાસની મદ્રાસબાવારી સરકારે હુકમ કર્યો છે.

* * *

અમેરીકાના મીસીસ અનાવાસેકટર અને તેમનાં પુત્રી ઈલનબહેને કલકત્તા બાલેના શ્રી. રામકૃષ્ણ મીશનને રૂા. ૭ લાખનું સહીયારૂં દાન બેટ કર્યું છે. તેઓ હાલમાં કલકત્તા બાલે છે.

* * *

રા. પટાબી સિતારામૈયાએ મુબાઇ બાલેના એક બાખ્યાનમાં જબ્યુબ્યુ હતું કે બાપાના બારણે પ્રાંતની બંધેસરથી રચના કરવાની જરૂર છે. આંધ્ર, કર્ણાટક, કેરલ, મહારાષ્ટ્ર અને ગુજરાતના નવા પ્રાંત બનાવવા જોઇએ. આ પ્રમાણે બાપાના બારણે પ્રાંતોની બંધેસરથી રચના કરવામાં કશું અનીષ્ટ નથી.

શ્રી સુબાષચંદ્ર બોઝ તબીયતના સુધારા માટે ૧૫ માસ સુધી યુરોપમાં રહેશે. તેઓ બનાજ માટે રવાના થયા છે. યુરોપ જતાં બગાં તેઓ એ કહ્યું હતું કે બંગાળને પોતાનું અસલસ્થાન પાછું બપેબવું હોય તો તેણે હિંદી મહાસભાના કાર્યક્રમને અનુસરીને હિંસાવાદી પ્રવૃત્તિનો ત્યાગ કરવો જોઇએ.

* * *

હિંદુ–મુસલીમ એકમ માટે બંગાળમાં મુર્શી કાબાદના નવાબના પ્રમુખપદે નીમબેલી એકમ મંત્રણાએ હિંદુ–મુસલીમ એકમ પર આવબ આપ્યા બી. સરોજીની નાયડુ અને ડૉ. સૈયદ હુસેનને આમંત્રબ્યા બોકલાબ્યાં હતાં. આર્થિક પ્રચાર અને રાજકીય ચર્ચાબો દ્વારા બન્ને કોમો વચ્ચે સારી સમજુતી જન્માવવાનો કાર્યક્રમ તૈયાર થઇ રહ્યો છે

* * *

સિંધ હિંદુ સભાના પ્રમુખ ડૉ. છ. ટી. ઢંગોરાણું મહાસભામાં જોડાયા છે.

* * *

આ વર્ષે દેશમાં મહાસભાના સભ્યોની/બગાડિના ક્રોસ વર્ષે ન નોંધાયા હોય તેટલી બોછી સંખ્યામાં નોંધાયા છે. આ વર્ષનો આંકડો ૨૫ લાખથી ૩૦ લાખ સુધીનો આસ છે.

* * *

મહાત્માજીએ 'હરીજન'ના બોઇ સબના મહા સભા સમીતીમાં બનેલા બાઇસોરના ઠરાવ સામે ટીકા કરી છે અને એ ઠરાવ મહાસભાની નીતીથી બસંગત અને અયોગ્ય છે એમ જબાબ્યું છે.

* * *

દેશના રાજબેર નીતીનો મહાસભાની નીતી સલાનુ–બૂતી છે તે હાલમ છે, પણ કાપદાબંગ મારે મહાસભા સાથ ન આપે તે તેમ ઠરાવનારા પોતાને જોઇબે તેમ કરે એમ પંડિત જવાહરલાલે જાહેર કર્યું છે.

* * *

હરીપુરા મહાસભા ન્યાયત સમાતીના મંત્રીઓ જબ્યુબે છે કે હવેથી તે સંબંધેનો સઘળો તાર–પત્ર બ્યવહાર વીક્ષનગર, કોંગ્રેસ કેમ્પ બે સીરનામે કરવો. બે સ્થળે ટપાલ બોરીસ ચાલુ રહ્યા ગઇ છે.

* * *

મુબાઇ પ્રાંતિક સમિતીના પ્રમુખ તરીકે સર્વાનુમતે શ્રી. ખરાભાઇ દેસાઇની વરબી થઇ છે.

* * *

અલ્હાબાદ યુનીવરસીટીએ મુની. મકન અને મુર કોલેજ હાવર પર વિદ્યાર્થીબોને રાષ્ટ્રીય ત્રીરંગી બ્યજ ઉડતો મુકવા દેવાને લગતો ઠરાવ કર્યો છે, કારબ કે મુની બાજાઉ આ બ્યજને અપનાવવાની વીરૂદ્ધ હતી.

* * *

બિહાર પ્રાંતમાં આ વર્ષે મહાસભાના સભ્યોની કુલ સંખ્યા ૪,૬૨,૯૦૦ જેટલી થાય છે, તેમાં ૨૫૦૦૦ જેટલા મુસ્લીમ સભ્યો નોંધાયા છે.

* * *

બિકાનેરના મહારાજાના સુપર્બ લગ્નોત્સાય પ્રસંગે ૪૧ લાખનું દેણું માફ થયેલ જાહેર થયું હતું.

બબરપત્રો

મહાસભા ગીદાન ૧૯૩૬

મહાસભા ગીદાન ૧૯૩૬માં બારોલી તાલુકાના કેમટાકિનમાં વસતા મોગી મંગા તરફથી રા. રા. દેવચંદભાબ પરસોતમના હસ્તે નીચેની રકમ બોકલવામાં આવી છે. હાલ આપનારા–બોના નામ નીચે પ્રમાણે છે:

દેવચંદ પરસોતમ પા. ૭–૧૧–૦, બાગાભાબ ત્રીબ્બમ પા. ૭–૧૧–૦, દયાળભાબ હરિસ્ટ પા. ૭–૧૧–૭, નરસંબભાબ બાબુ પા. ૭.૧૧–૬, નરોતમભાબ બાબુભાબ પા. ૭–૧૧–૬, મોની રામભાબ રમુડાઇ પા. ૭–૧૧–૦, નાથુભાબ કાળીદાસ પા. ૧–૧૦–૦, બોપાળભાબ વસન પા. ૧–૧૦–૦, નાથુભાબ બોપાળ પા. ૧–૧૦–૦, કાલીદાસ વસન પા. ૧–૭–૦, અને છીબા ભાર બુધા શ્રી. ૧૦–૦, કુલ પા. ૫૪–૬–૦.

બોદાનીસલ્સ'થી "એક ભાબ" તરફથી પા. ૬–૦–૦, લોનલી બાયન (સા રોકેસીયા) શ્રી પરશોતમ હરી બોન્ડ સાન્સ પા. ૬ ૨ ૦, દયાળ ભાર નજરબાબજી પા. ૧–૧–૦.

કેમટાકિનથી બુબાભાબ પરસોતમ પા. ૧–૧–૦

આર્યન ક્રીકેટ ક્લબ–પોર્ટબલીઝાબેબ

આર્યન ક્રીકેટ ક્લબ અને પ્રીસમત ક્રીકેટ ક્લબ વચ્ચે ૬૫ મેચ તા. ૧૨ મીએ આર્યન ગ્રાઉંડ પર રમાઇ હતી. પ્રીસમત ટીમનો દાવ પહેલો બેવામાં આબ્યો હતો. જેમા તેઓ બે ૪૫ રન કર્યા હતા.

આર્યન ટીમે પહેલા દાવમાં ૬૨ રન કર્યા હતા.

પ્રીસમત ટીમે બીજા દાવમા ૨૪ રન કર્યા હતા.

આર્યન ટીમે ૨ રન અને ૬ બીકેટ બેવાની જીત મેળાવી હતી.

મહાત્મા ગાંધીજીને

સ્ટોકનહ્રમ ટીસ્ટ્રીક્ટ (કેમ પ્રોવીન્સ) માં વસતા બાઇબ્રો તરફથી રા. બી. બોઘા હરજીવન હસ્તે મહાત્મા ગાંધીજીપર પા. ૧૦–૧૧–૦ની રકમ બોકલવામાં આવી છે.

શ્રી. પરબ કાંઠલ હિંદુ સેવાશ્રમીના ફાળા

પા. બી. પે

બાગલા બંકનો સરવાળો ૬૫૬ ૮ ૬

બર્ગસ્ટોર્પ

રામા બોઘા	૧	૧૦	૬
ગોબીંદભાઇ મકન	૧	૫	૦
સોમાભાઇ કેસવ	૧	૧	૦
દાસજાઇ બુદ્ધિયા		૫	૩
બદલીબલ નોર્થ			
કેવળભાઇ દામાભાઇ	૬	૩	૬
કલ્યાબજી બીડલભાઇ	૧	૧૫	૦
મકનભાઇ મંજલભાઇ	૧	૧	૦
જીવાભાઇ મંજલભાઇ	૧	૧	૦
બોસ		૫	૩
કુવીન્સહાઉન			
ગોબીંદ કુવરજી	૬	૩	૦
મોરારજ પરબજ	૨	૬	૦
આર. બેસ. નાયડુ	૧	૧	૦
બોસ, બી પોલ્લે	૧	૧	૦
રટકર્સ હડસન			
૬. ટીકમ	૧	૧	૦
(સંપૂર્બ) કુલ પા.	૬૭૧	૬	૬

શિક્ષક જોઈએ છે

સુરત હિંદુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી, નાતાલ, તરફથી ચલાવવામાં આવતી ગુજરાતી સ્કુલ માટે બે શિક્ષકોની જરૂર છે. નીચે મુજબના કાયદાના પ્રમાણપત્રોવાળાએ અરજી કરવી :

(૧) ગુજરાતી સીનીયરની પરિક્ષા. અંગ્રેજી જેટ્રીકની પરિક્ષા.

(૨) પાંચ વર્ષ ઉપરાંત શિક્ષક તરીકેનો અનુભવ.

(૩) અગત્યના કેટલા પગારથી કામ કરવા રાજી છે તે અરજીમાં જણાવવું.

(૪) અરજી તા. ૨૮ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ સુધીમાં સર્ટીફીકેટ સાથે નીચેને સરનામે મોકલવી

બોક્સ ૧૦૧, ટી. એન. જુલા.
કારોબારી. સેક્રેટરી એ. સુ. ઇ. હિ. સો.

નવા વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૮૪ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. શ્રીમંત શી. ૧–૬.

ગાંધીજીના સુંદર મોટા ફોટા

મહાત્મા ગાંધીજીના સુંદર આછા ચારંગી ફોટા, મહાત્માજી પછેડી ઓઢી સ્મીત કરતાં ઉભા છે. ફોટા પોણા છે. સાઇઝ ૨૩×૨૮ ઈંચ. કીંમત પા. ૨–૬–૦.

આ ઓફીસે ફણવાથી મળશે.

Phone 33-4014. P. O Box 410.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

અમારે ત્યાં કલકારી, સ્ટેશનરી, ક્રોકરી, ઈત્તરી ગુડસ, હાર્ડવેર, તાંબા–પિતળ, જરમન સીલ્વર તેમજ બીજાઓના કરતાં ભાવમાં ઉતરતા દેશી બાસણો દોલસેલ આવે મળે છે. પીત્તળકલ્લું ૨ ૧. માર્કનું લગ્ન દેશી તેમજ બદામનું શુદ્ધ પી, બ્રાસ બદામ તેલ, ડાબલા, બીબડી, કુલમ, કમોદ, બંગાળીયું, દીવલી, પીસેરી, ચિમેર કેમ્પ લાવ્યા વગર કરેક બદલી દાખ, કઠોળ આટો તેમજ વઘારીયું અને ગાંધીબાલુ મળશે. "ઇન્ડિયન ઓપીનીયન" ના બધા ગ્રાહકોને ખાસ ખાત્રી કરવા નમ્રભાવ છે

જહાજના ખર્ચ કરતાં ઓછા ભાવમાં આપવાની ખાત્રી કરવા નમ્રભાવ છે

ઠેકાણું: ૪૬ પ્રીન્સ્વાર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

કોંગ્રેસ કનક મહોત્સવ

આલ્બમ

૧૯૮૫ થી ૧૯૩૫ સુધીના થએલા મહાસભાના મમુખોના સુંદર રંગબેરંગી તેમજ સુશોભીત ઓરડર પાળા ફોટાનું આલ્બમ. કીંમત શી ૨–૬

આ ઓફીસેથી મળશે

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'
ના
દિવાળીનો ખાસ અંક

સુંદર મુખપૃષ્ઠ સાથે અનેક ચિત્રોથી ભરપુર અને પુરૂષો, સ્ત્રીઓ અને બાળકોને જાન સાથે આનંદ આપનારા અનેક લખાણોથી ભરપુર

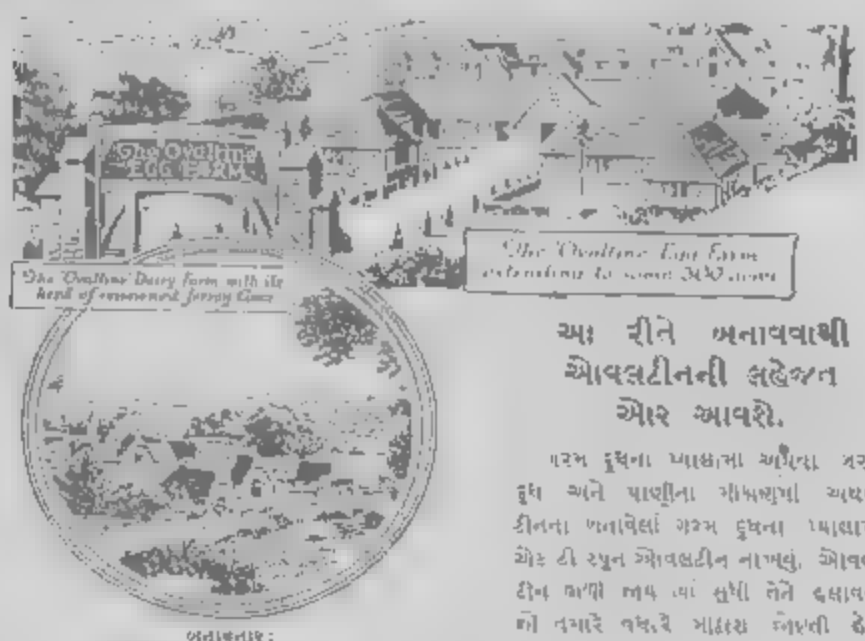
ભાવ શી. ૧.

કરબનમાં આ અંક નીચેના કોઈ પણ સ્થળે મળી શકશે:

પેરેડ્સ રેફ્રેશરીયન ટી રુમ
ગ્રે સ્ટ્રીટ.
સીગ્રિ કેફે. ગ્રે સ્ટ્રીટ.
સનથ્રેન્ડ ટોબેકો વર્કસ. ગ્રે સ્ટ્રીટ.
નારણજી વલભની ટી રુમ,
ફ્રુક સ્ટ્રીટ.
પીલેઝ ટી રુમ, ગ્રેલીસ સ્ટ્રીટ.

Manager INDIAN OPINION,
Phoenix. Natal.

'ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅન' માં તમારા માલના પ્રચાર કરવા જાહેર ખબર આપો.

બનાવનાર:
એ. વેન્ડર લીમીટેડ, લંડન, ઇંગ્લાંડ.

આ રીતે બનાવવાથી ઓવલટીનની લહેજત ઓર આવશે.

ગરમ દુધના પ્યાલામા અર્ધો ગરમ દુધ અને પાણીના ગોળણામા આપવા ટીનના બનાવેલાં ગરમ દુધના પ્યાલામાં ચોર ટી રપુન ઓવલટીન નાખવું. ઓવલટીન ઓગી જાય ત્યાં સુધી તેને હલાવવું. જો તમારે વધારે માદક જોઇતી હોય તો ચીની ઉમેરવા.

કુનીયાના સારામાં સારા ફાર્મોમાંથી

ઈંગ્લાંડના મોટા "ઓવલટીન" માટે દુનીયામા સારામાં સારો ઝપાય છે. . . . અદ્વિતીય બલાધવાળું કસદાર દુધ અને નવા તાજા ઈંડા આવે છે જેમાં ખોલ્ટ એસસ્ટ્રકટ ભેળવવાથી તે શરીરના હાડકાં અને સ્નાયુઓ બળવાન અને લોહીનો રંગ અને લાલ બનાવે છે.

QUALITY ALWAYS TELLS - INSIST ON

'OVALTINE'

The Tonic Food Beverage.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુજ નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી મેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના " "
હળવા રીડના પા. ૩–૫–૦

એકી ઓક્ટની કીંમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ મુથી

મગેફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પાપસા ખર્ચો છો.

લખો અથવા આવો.

તેમજ આ રેન્જની હદમાં આવી શકે તેવા ચીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, ગીતા, સરદાર તેમજ મેકજેઈમ્સ ફલુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેક્શન બનની રેન્જ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બનના મગેફોન ઉપલી બધી મેકરો માટે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

હાર્મોનીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને કોઈપણ જાતના વાજાંનું રીપેરીંગ કામ બહુ દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GODHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specialy reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

'Phone Day 2-6169. RAJCOOMAR, 'Phone Night 4-1546.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, also Cut to Flow Wreaths of all descriptions always in stock.
Motor and Horse Hearse at moderate Charges
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કફન, દફન, મોટર અને ઘોડા કાર દુઃખ વેદીસે પૂરાં પાડવામાં આવે છે. અત્ર દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN. 1125

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ.. મીસ્ત્રી
એરકસ, કેબલ અને ફ્રીયન હરેસર ગુલ્ફ અથવા જખા-બંધ બનાવનાર તેમજ વુડ કર્વીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર,
બધારેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg. 1078

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બની દેખરેખ નીચે તાજો અને અસલથી ગરમાં હલેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને ગરમાં ઢંમેશાં મોટા પા જથ્થાબંધ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. આનો ઉત્તમ માલ, તેવો પરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109, Victoria Street, DURBAN. 1125

Phone 33-4493. Tel. Add.: "VALAUTEL." P.O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
મોરેલ્લો આફ્રીકીસ બનાના એજન્સીના
કામ નં. ૧ બનાનાના સોલ એજન્ટ.
ફ્રેશ ફ્રીટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મર્ચન્ટ.
બનાનાની સહેરમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન.
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા દરેક જાતનું ફ્રીટ વસ્તુ મળશે ખરીદના ઓરડરોમાં ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મળી શકશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૧૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ 1057

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
—also—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર,
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban. 1118

"શુદ્ધ ઘી"
દરબનમાં સરકારે પાસ કરેલું એમ. ઈ. આર્યન પરિવાર મંડલનું "વેદાયન" અમૃતધારા બ્રાન્ડનું ઓરીજનલ (શુદ્ધ) ઘી.
અમારે ત્યાંથી ઓછા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા ક્રમેલ સાથિય આદિકાના સોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી | SAMJEE DEVSHI
૭૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, દરબન. | 76, Prince Edward Street, DURBAN. 112

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
કેબલ્સ ફ્રૂટ વેપારી,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીશનના ઓર્ડર પણ બાકસમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban. 1195

.FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention.
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown 1171

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાંભળો ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૬–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5554 પ્રેમની દુનીયા
N 5570 ચાંદીનો ચમચો.
N 5573 નાખુમિયા ભલ.
N 5575 જે ના નજરી પ્રીતાની જોષ.
N 5600 પ્રેમનું પીંજણ
N 5610 ઝેરની પ્યાલી
N 5561 કાલે ફરેબે.
N 5565 ગજબનાક માદાળો
FT 5570 દસાળનાર ખાવની.
FT 5572 ગદા પનોશી
FT 5574 ગોરખા.
FT 5575 રાજની મોટી સ્વરૂપ અંતર
N 5576 તુજનેં મૂજસા પ્રેમ મીળવા
N 6000 અલી પ્રેમ નજરીમા પીયારે પીયારે.
N 6015 ખદાલ દન્યા ૨ ઉરકો પામા.
FT 5421/2 મીરા બાઇ નાટક ભાગ ૧ થી ૪
નરસૈંદ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૪
અવધ કુમાર નાટક ૧ થી ૬.
રાજપૂત દેવી નાટક ૧ થી ૬.
N 6726 જુદા જુદા સન્સારે
N 6691 નમમા જન ગમાર પીયારે.
No. 5450 મીસ [illegible]
.. 5499 .. [illegible] ..
.. [illegible] પીકટરે [illegible] ..
.. [illegible] [illegible] ..
.. 5470 પીકટરે ઇનજેકશન ..
.. 5455 રોઇના સાબ્બા ..
.. 5401 ક્રીશ્ચિયન ગેરીસટરની બેહરી, ડ્રામીક.

પૂર્ણીમાનું ખિલાડીનું નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૦–૦ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૬–૫–૦ નું સેટ.
.. રં માંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૬–૫–૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. કાર્મેટી। પાટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુણસુન્દરી . કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
.. માળા જરસ્દી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૬–૧૦–૦ નું સેટ.
.. રોઠ સગાલ ગ્રામનં સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.
.. સીરાજુદ્દૌલા.
.. છપા રવમ.
સગાજનો શ્રાપ ભાગ ૧ થી ૬.
વહીલનો વારસો કુલીન રેકૉર્ડ ૬ રેકૉર્ડનું સેટ.
વકૂરી ગ્રી લડકી ૫ રેકૉર્ડનું સેટ કુલીન.
તુરી બાહરલ ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ કુલીન.
.. શીરીન ફરહાદ ૮ રેકૉર્ડોનું સેટ કુલીન.
.. પ્રેમ થારે ખરખ ૬ રેકૉર્ડોનાં સેટ એચ. એમ. વી.
.. સાને ઇસલામ ૫ રેકૉર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
.. નુરે ઇસલામ ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ મેલબ્બીઆ.
.. નાલ કામા પા નારી ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
.. રહામણી મંગલ ૮ રેકૉર્ડોનું સેટ એચ. એમ વી.
.. નુરેજહાન ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ મેલબ્બીઆ
.. નમસા મજનું ૬ રેકૉર્ડોનું એચ. એમ. વી

અમારા ઇસલામીક નવી રેકૉર્ડોનું લીસ્ટ ઇન્ડિઅન ન્યુઝ ઑફ ઇન્ડિયા.

* ફ્રી ૬ રેકૉર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૬ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

બહાર ગામના ૨૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકૉર્ડથી ઓછીના ઑર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના મયા અને માનીતા આવી મયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચ્યી છે. આગલા ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમદ મોહમદ પુકારે ચલાવત" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને આત્રી કરેા. તેના નંબર1 બક્ષ કે સરવર સાફ્રેબ મેહબુબ. 1705 સાથે બલી બલવડે વસલમ. અને બીજી એ રિયલ્ય તમારા ગ્રાહકની બબ્બી ઈસ્લામી રેકાર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોજીઝા સાહાદત નામા વીગરે.

G.E. 1709 દુસને વાસ્તે મુજ મેદ દુસને પીસારે દે

G.E. 1710 તબસ્સુર કે તારોસે દુનીયા મે ઈસાદેગે

H.E. 23 સહાદત હુસેન એજલે બસ્યાન.

H.E. 27 સહાદત હજરત પીલાલ આસીકે રસુલ.

H.E. 7 મકર કે હાથસે નસ્યારહા ગીરના મોજીઝા

G.E. 1439 મે પીસારી મોયલ બનકર બાલુ બનીશ.

G.E. 1711 દહી લેલો.

N. 6853 અરે પાગલ પ્રેમી અબ તુ રોતા યે

N 6805 સાંઈ અબબીયા પરનગર હમારા.

N. 6881 દુઝ બાહર આઇ સાકી સરાબ હે.

N. 6882 નોહીદ કે રંગ મે કુશ ગઇ.

N. 6815 મોઝે મોહબુબે હક રોતે સાતે ચલે.

N. 6846 ગેર દુનીકે સે નયન કેા સાન મોહમદ

N. 6810 પાસ મુજસે કુછ કહું સહેવાલા કે નાનને

N. 6887 બાનુગી અબને પ્રેમુકા કૈસન.

N. 6889 પ્રેમકા મુરલી મધુર બાજી.

1415 નેા દીકરા કેાકા આલમમે બજવા દીયા કવાલી વાલેને.
આ રેકાર્ડ સાંભળવા જેવી છે

288 પુન પુન પુન

253 મેરા દીલ ન ફીરું કેા પીરાઓ મોહમ્મદ

406 મોહીબ્બેા મોહબ્બત બડી ચીજ હે.

2234 અયા અલ્લાહી અલાદ હમ
ઔર બદા અલ્લાહી અલાદ હમ.

2207 અપેક્ષા દુસરા

2188 બરસાસે આયા (ભજાની)

2074 લાયકા નામ દે

2167 જમ જમા (ગજાની)

2226 નાચે અહમદ કે કર.

2124 નાચે મહમદ બોલે બાલે.

2320 વહ આયે ખુશા ન ગીરાદે ને કયાકી.

1740 અબતા મેરી બીગડીના તરસાર બના દેજે.

1745 બજાદીર નેા કાંધેપે કાલી કમલા.

1341 હજરત પા મોજઝા હજરત જબીર કે બાગ્યોમેા મુસરે મા જુદા કરના

1,091 મોજઝા હીજરત ગામાર.

1,190 મોજઝા આંગુકી હજરત અલી.

1595 પીયારી પીયારી સુરતવાલ.

1699 મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમે હેા.

1677 મશહુર દુયા આલમમે જહાં રે કરમાને
મોહમ્મદ સલ્લાહ.

1740 મયલા મુજ રોકેગે મુસાકેા.

2061 દીલ છીન લીયા તેરે જવાને મરદાને.

2037 ખલાકી રસુલે ખુદા કહતે કેદના.

2155 જમાને દાનીશે યે આસમે રનગેા મુ.

2155 સુરે બરદાંથે ધમ આગેારસે.

2132 દીલ ચેા મેરા ન ગયા

2150 નીગાહે મુસરના

નુરે ઇસ્લામ

નેા ૬ રેકેાર્ડનેા સેટ બુક
અને ટીનનેા બેાકસ
સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records.
WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathgavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોખ્ખીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી યાત્રા કરવા વિનતિ છે.

બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.

ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street. :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed at Lowest Market prices
All enquiries promptly attended to. All reasonable orders
TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે આપણાંના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી રવાનીએ કીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ,

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made to the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને આપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ફાવતા ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	દાદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭ ડીસેમ્બર	૧૯૯૪ માગશરીપ'	૧૩૫૧ સફર	૧૩૦૭ શહે. ૬૮૩	ક. મી.	ક.મી.
શુક્ર	૨૪	પ'ચ	૬	૨૯	૪–૫૮	૬–૫૪
શની	૨૫	,,	૭	૩૦	૪–૫૮	૬–૫૪
રવી	૨૬	,,	૮	૩૧	૪–૫૯	૬–૫૪
સોમ	૨૭	,,	૯	૩૨	૫–૦૦	૬–૫૪
મંગળ	૨૮	,,	૧૦	૩૩	૫–૦૦	૬–૫૫
બુધ	૨૯	,,	૧૧	૩૪	૫–૦૧	૬–૫૫
ગુર	૩૦	,,	૧૨	૩૫	૫–૦૧	૬–૫૫

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Natal, S. Africa.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સ્ત્રી, પુરૂષ તથા બાળકોને આનંદ આપનારૂં અને બુદ્ધિ ખીલવનારૂં ઉત્તમ સાહિત્ય

કાવ્યદોહન ભાગ ૨–૩–૮

આ ધાર્મિક પુસ્તકો આખ્યાનોથી ભરેલાં છે. એમાં દરેક કથનોના મરીકો છે. જેવા કે સુદામાચરિત્ર, ધ્રુવચરીત્ર, નળાખ્યાન વીગેરે. ૮૫૦ પાના. કેટલા પાનાઓમાં કાવ્યદોહન પણ આપેલ છે. પાકું પુઠું. પ્રત્યેકની કીંમત રૂા ૩

ઉમર ખયામની રૂબાઈયત—આ પુસ્તકમા ૪૩૦ કુંડા કુંડા ફલાકમતો છે, ચિત્રો પણ પુષ્કળ છે. કેટલાં પાનાઓમાં લખ્યાં છે. પાકું પુઠું. ૬૫ પાના. રૂા. ૬.

પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા—અલંકાર વિશેના ત્રણેક્ષ્ટ્ના બ્યાખ્યાનો રૂા ૩.

સકરમી સદીનું ફ્રાન્સ—આ પુસ્તકમાં વાર્તાના રૂપમાં ફ્રાન્સની સ્થાન સમજણ છે. પાકું પુઠું ૨૮૮ પાના. ઈ. રૂા. ૪.

ધી સેલ્ફ ડિસીપ્લીન ટીચર

ગુજરાતી ભણનારાઓને અંગ્રેજી શિખવા માટે સુંદર ચોપડી છે નહન સરળ અને તુરત શીખી શકાય તેવી રીતે લખાએલ છે. આ ચોપડીનો ભરપુર અભ્યાસ કર્યા પછી તુરત વાતચીત કરતા તેમજ અખબાર વાંચતા આવડી જાય છે. પાકું પુઠું. ૩૩૦ પાના, પ્રત્યેકની રૂા. ૩-૬.

શામળકૃત્ત ભાગ ૧–૨–૩—આ પુસ્તક પુ. મહારાજાએ ગાયકવાડની સત્ત છપાડી છે તે ઉપરથી શ્રી. રમણલાલ બાબાએ વાર્તારૂપે લખેલું છે. તેમાં બધા સિદ્ધાંતો મહારાજાના આપે છે. પુસ્તક દરેકે વાંચવા જેવું છે.

પ્રત્યેક ભાગની કીંમત રૂા. ૫

ઉત્તરખંડની યાત્રા અને હિમાલયનો પ્રવાસ—કાકા કાલેલકરે પોતે ઉત્તરખંડની તથા હિમાલયની મુલાકાત કરી લેવું સુંદર વર્ણન આપેલું છે. રૂા. ૪.

ડંડાધારી—આ પુસ્તકમાં મહર્ષિ દયાનંદની પહેલીક વિગત આપેલી છે લેખક કકલભાઇ કોઠારી અને અનેરામંક પ્રકાશકો.

રૂા. ૨.

સત્યવીર સ્વામી દયાનંદ—લેખક અનેરામંદ મે પ્રકાશકો. આ પુસ્તકમાંથી નવયુવકોના પૂર્વ કે કેવા રજુ કરતી અને તેના વીરતા ભર્યા જીવન ભાવી લેખકની કલમથી વાચનાર ને સ્વામીજી કરી દે છે. બીજા ચિત્રો અદીત

રૂા. ૧-૬.

કેસલાલ સુંદર પુસ્તકો

ઈંદિરા પ્રકાશ (મહાદેવભાઇનો મદીમા)	૮ ૦
મહાત્મા ગાંધીજી	૦ ૯
ત્યારે કરીશું શું?	૧ ૬
દ્રષ્ટાંત કથા	૦ ૭
ક્રમોરીબા	૩ ૯
પરગામ્સિટર	૧ ૦
બાદ શીખામણ	૧ ૦
સ્વા વીવેકાનંદ ભા-૪-૫ ૬ ૭-૮	૧૦–
પ્રત્યેકની	૧ ૬
સ્વામી વિવેકાનંદનુ ટુક ચરીત્ર	૧૭ ૦
સ્વર્ગ માહેરાબાઇ (ભોદાણા કે મની ૧૮૫૭ ના ૧૯૨૭ ના રમુજી વર્ણન)	૪ ૦
સીતા વરેણ	૩ ૬
સ્વામી શ્રીમદ અંબાદ (વિવેકાનંદનો સોબ્બસાથે-વાર્તાલાપ)	૧ ૩
મોતીના તોરણ કરવાની રીત	૪ ૦
રાષ્ટ્રવીર શીવાજી છ. ચ.	૭ ૬
વીર પ્રતાપસીંહ છ. ચ.	૨ ૦
ઋષુ બોધ ભંડાર (નિબંધોનો સંગ્રહ) ભાગ ૧–૨ પ્રત્યેકની	૨ ૦
કાકેલકરના પ્રેમો (દીવાળી વીગેરે તહેવારો)	૧૫ ૮
બીજા પીળીપ વીગેરે (પરનાદેશોનો સંગ્રહ)	૧૪ ૦
બાળાના પત્રો (બિનેને સુંદરઉદેશ)	૨ ૬
ઈંદ્રધનુષ પ્રકાશ (સુંદર બાળી) ઉપદેશ)	૧ ૦

વાંચવા લાયક સુંદર નોવેલો-અનેબધાતંત્રીઓ

અરેબીયન નાઇટસ	૧૮ ૦
આનંદ મા (બંગાલીવાર્તા ભાષાંતર)	૩ ૬
અયોધ્યા ઝોડીયા	૧ ૬
ઝોબાંમો અને બીજા પ્રેમકથાઓ	૨ ૬
બહાર વટીઓ ભોગીરાજ	૨ ૬
બાબુબા મંડળ ૨-૨ (ડુકીવાર્તાઓ) પત્યે	૧ ૦
પરણીતા	૨ ૬
ફેર નનીવાનો	૨ ૬
શોકાગ્ય વતી બાવીત્રી (વાર્તા)	૫ ૦
સુબાતો દીપક બાબન્ર	૩ ૦
સત્યબાલા (વાર્તા)	૦ ૬
વેષ્યા	૨ ૦
સુનીતા રરોડ બોમ ઝે. (નોવેલ)	૨ ૬
મસ્તકેશ્વરની મરતી	૪ ૬
બાલીકા (નોવેલ)	૨ ૦
મેરી અને મેબલ (બે બેટીઓનીની સુબુદ્ધ નવલ કથા)	૧૭ ૦
મદુલા (નોવેલ)	૦ ૬
ઝબ્બાખત (વાર્તા)	૦ ૬
ઝબ્બાખત (ગોદીબુધા-વાર્તાયે) (નોવેલ)	૪ ૬
રાણીબેટી (નોવેલ)	૬ ૦
બીબાલીકા (વાર્તા)	૪ ૦
રાનો બુલાબ (એક ઝગીન વાર્તાનો અનુવાદ રમણી ભરપુર સુંદર ઘબર બાનાનું નોવેલ) ભાગ ૨	૧૦ ૦
પારસંગના અને બીજી વાતો	૧ ૬
કુમાર દેવી (નોવેલ)	૨ ૬
ગોવીંદનુ પેતર (વાર્તા)	૧ ૦
મેનાની વાદળ (ત્રણ વાર્તાઓ)	૫ ૦
જગોત્સના (નોવેલ)	૮ ૬

ઐતિહાસીક નોવેલસ

કાળને મનારે	૩ ૬
યુગાબીસ રહેરાનો બબુમ	૮ ૦
નરસ્ત્ર સત્ય—ભાગ–૧–૨–પ્રત્યેકની	૦ ૦

ઐતીહાસીક વાર્તાઓ

મહિરાણાની રસપ્રદ ભાગ ૩, ૪, ૫ પ્રત્યેકની રૂા	૧ ૮
૧૨ ૧૯૨	૨ ૦
બાળ બોધક	૨ ૦

વાંચવા પુસ્તકો

દિનચર્યા	૪ ૧
ઘર બેઠ્યુ ગંગાજ	૫ ૦
ઘર બેઠ્યુ (શેખર બાદ બટાકાવડા બનાવવા)	૧૬ ૦
બારોબાર વિના બામાન્ય જ્ઞાન બે ભાગ પ્રત્યેકની	૦ ૬

આ ઓફીસમાં બનાવેલા પુસ્તકો

રૂા. બે	
ફીનીક્સ બામકેન્ટાઇલ કંપનીનુ બોલીનન્સ ૧૯૩૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧ ૬
સીતા વનવાસ	૧ ૩
ઇતપર પ્રકાશ	૦ ૯
સત્યના પ્રયોગો આત્મકથા ભાગ ૧	૧ ૧
" " " " ભાગ ૨	૧ ૧
નીતિના કાવ્યો	૦ ૬
ગરીબ બંધારીનો વધારો અને તેની સંભાળ	૦
સવેદિબ	૬
પૂર્ણ બ્રહ્મ ચિત્ર	૬
મોહનમાલ બાસમંમાધર તીલક તેમના મત અને વિચાર	
પુસ્તકો કમાવા બાબતનું જ્ઞાન ચરિત્ર	૬
પુસ્તકો કમાવા પ્રકારનું બાપબુ	૬
એક સત્યાગ્રહીની કથા (મોહનદાસનો બનાવ)	૬
મારો જેલનો અનુભવ લેખક: મ બાંધીજી	૧
મારો જેલનો બીજો અનુભવ	૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ	
પુરબહાર અને તેના પ બાકીનો	૬
જેલના કાવ્ય (જેલ મહ રચના ૧૦)	૬
હીંદ સ્વરાજ (બાંધી દ્રષ્ટિ બબેધું)	

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડર કોઈ ધ્યાન આપવું શકતા નથી.

બધવાનું ઠેકાણું:–
Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	શી.	પે.
મદભર્યા	૩	૬
પ્રેમનો રંજ	૩	૦
હૃદયપરિવર્તન	૪	૦
રાંચુ અને બબ્બી (બાર પત્રમાં)	૬	૬
સ્નેહબંધમધુ	૪	૦
નારી હૃદય	૩	૬
નવો અવતાર ભા. ૨ જો	૪	૦
,, ,, ભા. ૩ જો	૩	૦
બી અને પૂરન	૨	૩
આપણા ઉંબરમા	૧	૬
પ્રેમનો શીકારી	૧	૦
જાદીર કારનો દુઃખ ભરેલ	૪	૬
ખાનસાહબ	૪	૬
સ્વપ્નસૃષ્ટિ	૪	૬
સુશીલા ઓર ઝેમ. બી.	૩	૬
ડાની ઇમાનદાર	૪	૦
મણીબેન (વાર્તા સંગ્રહ)	૮	૦

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

જેલમેલમાં ગાંધીજી	૮	૬
ગાંધીજીના પ્રવચનો	૧	૦
હિંદીભાઇને બાપુ	૧	૦
ધર્મબોધ ભાષણ (ઉપવાસ ગાંધીજી)	૨	૦

બાલ બહેનોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રાજની પુંજ	૩	૦
રાસ તરંગિણી	૩	૦
પારસી લગ્ન ગીતો	૩	૦
રહીપાળી રાસ ભા. ૧–૨–૩ પ્રત્યેકની	૨	૬
રાસ ગીતો	૨	૬
ચુંદડી ભાગ ૨ ,, ,,	૨	૩
પ્રેમ પ્રભાવ	૫	૦
પારસી વાનગીઓ	૧	૩

વાચવા લાયક નોવેલો

ગીતાજ્ઞાન	૨	૬
ચમત્કારીધુન	૫	૦
કથા ઝરીઝરીનાં સીતાજી ભા. ૧	૨	૦
,, ,, ,, ભા. ૨	૨	૦
માબાપ વગર અ.કેટ ૮	૩	૦
કુસંગમાળા અને બોધવચન	૫	૦
કાનમાં કટ		
... ...		

સીતા મંથન (પ્રા. પ. મણિલાલ)	૪	૦
બોલ્શેવિઝમ અને ભાવિ વારસો	૧	૩
આદર્શ ગરીબાવતી	૨	૦
અધિકારપર પ્રકાશ	૪	૦
અર્વાચીન સાસુ અને આર્યાળ વિચાર	૩	૦
ઉત્તમ (કાવ્યો)	૩	૦
માણકમણી	૪	૬
સુદેસતાર	૧	૬
આનદલતા	૩	૦
મુબારી મેપાર ભા. ૧ લે	૬	૦
કાળાપાણીની કથા	૪	૦
દિવાકાંત	૫	૦
સોનીપુત્ર આનદ	૧	૦
અને બધો	૫	૬
સુખીનુ (દુઃખમ રહસ્ય સાતો)	૩	૦

શ્રી. રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઇની ચતુ જમાના ઉપર લખાયેલી આદર્શ નવલકથાઓના પુસ્તકો નીચે મુજબ છે.

	શી.	પે.
પત્ર બાલક	૫	૦
ડિરીય	૫	૦
સ્નેહયજ્ઞ	૫	૦
દિવ્યચક્ષુ	૫	
ભારેલો અગ્નિ	૬	૦
જ્વાંત	૪	૦
કોકાબા	૫	૦
સંસાર હૃદય (નાટક)	૧	૬
સંસાર હૃદય સંયુક્તા	૫	૦
ગુપ્તપ્રેમ	૫	૦
માધવરાવ —ભાગ—૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૫	૦
ઇતર પ્રભો આદીત્ય	૫	૦

ગીતો—કાવ્યો—આખ્યાનો.

ન્હાના નાના રંગો (કવી ન્હાનાલાલ કૃત)	૧	૦
ગ્રેરાસપૂતી રમણાર ભાગ ૧-૨-૫ પ્રત્યેકની	૩	૬
રાસ તરંગિણી	૩	૦
રાસ નદીની	૩	૦
રહીપાળી રાસ (આ કેમ્પોગી ગીતો—રાસ)		
ભાગ—૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૨	૬
ઉષાગીતો કેકારવ	૧૧	૦
ચુંદડી ભાગ-૧-(લગ્નગીતો)	૧	૬
ચુંદડી ભાગ-૨-(લગ્નગીતો)	૨	૩

શાળોપયોગી પુસ્તકો

બાળ વાર્તા	૮	૧
ગુજરાતી પહેલી ચોપડી	૮	૬
ગુજરાતી બીજી ,,	૧	૦
,, ત્રીજી ,,	૧	૨
,, ચોથી ,,	૧	૪
,, પાંચમી ,,	૧	૧
,, છઠ્ઠી ,,	૧	૬
,, સાતમી ,,	૨	૦
,, પહેલી ચોપડીના અર્થ	૦	૧
,, બીજી ,, ,,	૦	૮
,, ત્રીજી ,, ,,	૦	૬
,, ચોથી ,, ,,	૧	૦
,, પાંચમી ,, ,,	૧	૪
,, છઠ્ઠી ,, ,,	૧	૮
,, સાતમી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી દેશી હીસાબ ભાગ ૧	૦	૧
,, ,, ,, ભાગ ૨	૦	૮
અંગ્રેજી ભાષાંતર પાઠમાળા ભાગ ૧	૧	૨
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૪
,, ,, ,, ભાગ ૩ જો	૧	૬

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સીતા હરણ	૧	૬
ટોપ ટાબા	૪	૦
મોતીની માળા		૧૦
મોતીના દાણા	૧	૦
બાધીનું વન	૦	૧૧
અબોધબન્ધુ	૨	૦
કસુંબર	૦	૧૦
બાડકાઓ	૦	૬
નાનીબા	૦	૬
બાપા પગલી		૦
કમારે કમજોરી	૦	૧૧
ગોળ ટબો	૦	૧૧
રમકડાની પેટી	૦	૬
દીલ્લિ દીલ્લ	૦	૬
દાર્યા ધમ પમ બાબે	૦	૬
કીતી ચબુક	૦	૬
સીપાઇ કાકા	૦	૬
કેદલના કાકા	૦	૬
રમકડાની દુકાન	૦	૬
ડી ! પોતી	૦	૬
કીતી કથાઓ	૦	૬
સારંગીવાલો	૦	૬
મૌમાઉ	૦	૬
સવાકલાકના બાપદાદા	૦	૬
મોસાળ જોજ	૦	૬
સોના કુમારી	૦	૧૧
બાજીરાવ ભાગ ૧, ૨, ૩ પ્રત્યેકના	૧	૦
જયમલજયમો		૬
બાળ કાચરી		૬૦
બોલોરી પહાડ	૧	૪
ભૂલભુલ	૦	૧
ટબ ટબ ટબ	૦	૧

બારદર સાથે પોસ્ટલ ઓરડર મોકલો. વી. પી. ઉપર ધ્યાન આપવામાં આવશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોમા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074**

BHAGAT & Co.

9 ETNA LANE, DURBAN

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries, as well as Indian confectionery & Hardware.

Also we specialise in Sarees and all class of draperies.

In outfitting we have full range clothing of all sorts including mens & boys.

We invite you to visit our Refreshment Room.

We can also at any time supply fresh home made sweetmeats made under expert workmanship to any parts of South Africa and Rhodesia.

Our price is very moderate.

Do not HESITATE. Follow the terms above and place your order today.

Note the address:

ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ અને યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરેક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા રવદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા માલ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફ્રેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

આભારા ભાવો ઘણા સસ્તા છે.

તમારો બીજો ઓર્ડર અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો

બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only factory too's unique experience can give.

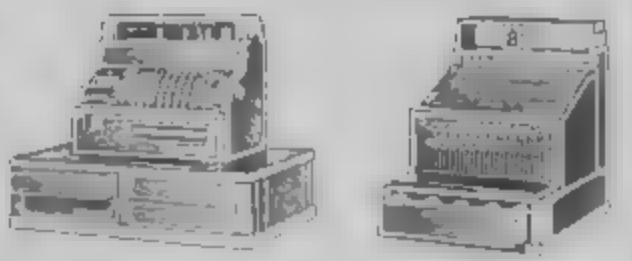
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

FIFTY MILLION PEOPLE ARE ALWAYS PUNCTUAL!

Time is just another word for speed these hurried days. Every minute counts—you can't afford to lose a second. There are fifty million satisfied owners of Cyma, the world's summit of accuracy and style. For the wonderful, modern machinery used by Cyma has given them a watch that is always on time – on land, sea or air. You too, can rely on your Cyma

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

ELGIN
WATCHES

THE WORLD'S BEST

FOR PERFECT TIME

WRITE FOR NEW GENERAL CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O. Box 1919 — 'Phone 22-3122.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 53.—VOL. XXXV. FRIDAY DECEMBER 31ST, 1937. Registered as a Newspaper PRICE FOURPENCE

PURITY OF HEART

"'BLESSED are the pure in heart, for they shall see God.' This sentence alone would save mankind, if all books and prophets were lost. This purity of heart will bring vision of God. It is the theme of the whole music of the universe. In purity is no bondage. Remove the veils of ignorance by purity, then we manifest ourselves as we really are and know that we were never in bondage. The seeing of many is the great sin of all the world. See all as Self and love all; let all idea of separateness go."

—SWAMI VIVEKANANDA

હૃદય શુદ્ધિ

"'સુખી છે તેઓ કે જેઓનું હૃદય શુદ્ધ છે, કેમકે તેઓ ઇશ્વરના દર્શન કરી શકશે.' જો સઘળાં પુસ્તકો અને પયગમ્બરો ગુમ થઇ જશે તો આ એક વાકયજ માત્ર માનવજાતને ઉગારી શકશે. આ હૃદય શુદ્ધિ ઇશ્વરના દર્શન કરાવશે. સૃષ્ટિના આખ સંગીતની એ ચાવી છે. શુદ્ધિ થતાં બંધન નથી રહેતું. શુદ્ધિ વડે અજ્ઞાનતાનો પડદો દુર કરો, એટલે આપણે જેવા છીએ તેવા દેખાઇશું અને બંધનમાં કદી હતાજ નહિ એ સમજતા થઇશું. ભિન્નતા માંજ સકળ જગતનું મહાન પાપ સમાએલું છે. સર્વને નિજ સમાન નિહાળો અને પ્રેમભાવ રાખો. ભિન્નતાનો ખ્યાલ કાઢી નાખો."

—સ્વામી વિવેકાનંદ.

THE NEW INDIA ASSURANCE
——COMPANY, LIMITED.——

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ ફિંડી બીજા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને બનતા બીનાઓ, ચોરી બાબત વિગેરે દરેક જાતના બીનાઓ ઉતારવી વગાડ છે. ફીંડી કંપનીને હમેંશના આપવું એ દરેક ફીંડીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ખરાબને વિનંતિ છે કે બહુ થોડા પ્રીમીયમના પગારના રેટસેરેશન પ્રમાણે તાકીદ કરીને તરતજની કેર ઓફીસ ઉપર ખાતરી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1810.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street.
DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે ખાસ

જેરડન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, ફલ્લુદાનું ખાસ. ચારમગજ, કોપરાવાટી, જવંત્રી, તુકમરીયા, ઇસબગુલ, વીગેરે વીગેરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ધુપેલ વીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ ઠંડો રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગાંધીયાણું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

મસાલો આખો તેમજ ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ હમેશાં મોજુદ જથ્થામાં રહે છે. ઓર્ડર બાબત ખાત્રી કરવા આમંત્રણ છે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 008.

58 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઇ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Re. 1, Foreign 1 Shilling.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Swami Nirvanananda. A convenient pocket guide for those who sincerely seek for God.

Price Re. 1-8-0.

Altar Flowers

A [illegible] with English translation. Useful book for private and public use.

Price Re. 1-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Nirvanananda.

This gives [illegible] guidance of the teachings contained [illegible] their practical value in modern life.

Price Re. 1-4.

Message Of Our Master

By the Same Author. [illegible] comprehensive way the spiritual Message [illegible]

Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

Contains [illegible] the great monastic [illegible] Holy Mother, Swamis Brahmananda, Shivananda, Saradananda and Turiyananda to the [illegible] Profusely Illustrated

Price Re. 1-12.

Apply for a complete Catalogue:

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

MORE MILES

ON THE SPIRIT OF MILEAGE AND POWER

માઇલેજ અને ગતિ જોઇતી હોય
તો વાપરો "પેગેસસ"

PEGASUS

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

ગોલ્ડન સીટી

ઉચી બનાવટ. સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

૫૩, કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઈ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોનઃ ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રાટ,

ડરબન.

—સરપ્લસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાન કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, ફરીદફરીદ આગા ફેઝ, બાઇ છક્કા, જનકી બાઇ, દુલારી, વીરેનના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નઅાતો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા માલકોમાંનાં ઘણાંઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી કદીના માલકોને ખાસ ભલામણ કરીશું કે પોતાનાં ઓરડેા તરતજ ઓકલી આપવા જોઇએ. કદીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN. 134

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અહમી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલું પ્રથમ પંક્તિનું વૈદ્યક માસીક

—વૈદ્ય કલ્પ તરૂ—

દરેક ગુજરાતી જાણનાર કુટુમ્બમાં ખાસ વંચાવું જોઇએ.

નમુનો વિના મુલ્યે.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૪–૦–૦ / બેટ પુસ્તક

કાયમેરી માટે રૂા. ૩–૨૨–૦ / સાથે.

સ્ત્રી રોગ ચિકિત્સા

દરજ્જાની સાત માટે અપાર્પણ બેટ પુસ્તક પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન વૈદ્યરાજ અમૃતલાલ પ્રાણશંકર પદ્મશ્રીએ પોતાની સરળ પણ સચોટ ભાષામાં લખેલું છે કિંમત રૂા. ૧–૮–૦.

આ ઉપરાંત

બ્લડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

ઓનરરી માસીક કામનો સ્પેશીયલ અંક નિકળેલો છે જેમાં પાશ્ચાત્ય અને પુર્વના પદ્ધતિથી તેનાં કારણો અને ઉપાયો સમજી શકાય તેવાં ચિત્રો સાથે આપવામાં આવેલ છે.

છુટક નકલની કિંમત ૮ આના

"વૈદ્ય કલ્પ તરૂ" ના ગ્રાહકોને મફત મળે છે.

આપનું લવાજમ મોકલવાનું સરનામું મોકલી લેવું.

ધી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચા રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીઆ).

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકને વરાધ, રતવા, ગાંડા, તીખા ઝાડા, ઉલ્ટીયું, તાવ, સરણી, ખાંસી, મરડો, પેટનું ચડવું, તાળ, આંચકા, કાંત આવતી બધાતેની પીડા દીસેદે બાલબિલાસ મટાડે છે. દરદ જોજ ડબી ખરીદી બાકી રાખો. એક ડબી બાળકને બેઠ વર્ષ સુધી ચાલે છે. કીંમત ડબીનો રૂા. ૨. દરેક દવાખાના વેચે છે. નકલી માલથી સાવચ રહેજો. મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વાવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત) 135

P. O. BOX 2166. Phone 21/28 Tel. Add. "TALKANDA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices. special attention given to all up-country orders.

THIRL ORDER SOLICITED.

પી. સી. કંદર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહાર ગામના ગ્રાહકોને નમ્ર ઓર્ડરો ભરવામાં ખાસ કાળજી લેવામાં આવે છે. અને આવા માલ સી.ઓ.ડી. થી માલ મોકલવામાં આવે

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN. 135

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ટીકીટના ભાવો

સેકન્ડ ક્લાસ
(બર્થ ચેરાયા)
પાઉંડ ૨૭-૦-૦.

ડેક
(બર્થ ચેરાયા)
પાઉંડ ૯-૭-૬

વીશીના ભાવો

મુસલમાની વીશી
પા. ૨-૧૮-૬.
અને
(સ્પેશીયલ) પા. ૩-૧૮-૬.

હાદુ વીશી
પા. ૨-૮-૦.
અને
સ્પેશીયલ) પા. ૫-૮-૦.

જાન્યુઆરી તા. ૨૭મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ ઉતારીઓએ પોતાના સામાન ઉપર પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખવું. પોર્ટ હરબર્ન ઉતરાણ બંદર
અને ત્યાં મારે બીજા જેવો ટ્રેઈનમાં કાપડીયા રીક્ષા પોર્ટર પર પહોંચતા કરવા જણાવવું.

દરેક ઉતારુએ પોતાની ટીકીટ અમારી ઓફીસમાંથી લેવી. બહારગામવાળા ઉતારુઓ અમારી સાથે
પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી શકીએ.

સ્ટીમરો વખતે દરેક પ્રકારનો અમારી મારી ઈન્સ્પેક્શન નીચે પાય છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
તન્દુરસ્તી—તાકતથી ભરપુર
પ્રફુલ્લિત રોગાનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

પ્રસૂતિના તમામ રોગોમાં
ખાસ અકસર ફાયદા
દરેક ઘરમાં રોગો જોઈએ

પોને માટે
તાકત—તાજગીથી ભરપુર
ઇલાજ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

વિના વિલંબે
વાપરવા માંડો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
સક્રિય આદિવાન સેલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ડફ પ્લેમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પોરબંદર.
ટેલીગ્રામ્સ માટે નજીકનું ટેલીફોન: બજાર ઓફીસ, ૧૪ ટેલર સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુફલિક્ષ આલેખ મંગાવો. 107

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets 1247

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ ગ્રાહકે પોતાને કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban. 1250

'Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS,

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

OONIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના વતની અને જગપ્રસિદ્ધ રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીનજ અને ફિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી બજારકરતાં સસ્તી અને જોઇએ તેવી ક્વોલિટીની જ્યોર્જેટ અને ક્રેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં રવાનગીથી આવી પહોંચી છે તેમજ હાલમાં એકદમ અવાજે પધારેલી કેલકોટા બીજના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદના બીજા જાણીતી મીલોના રવાનગી બાલબાલના ડીઝાઇનો વાળાં સુતરાઉ લુગડાં, પટોળાં, કોરીઆ, ઓઢણી તથા સુંદર ભરત ભરેલી મેળાંગીઓ તેમજ અબ્રોઆ પાટો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રોજીંદા વપરાશ માટે તેમજ ભેટ માટે પાંચ વાર, છ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉઝો માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ ફરમાયત આપે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને મજબુતમાં માલ ખરીદવા અમારી એકજ મુલાકાત કરો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અજુકત તકનો લાભ પોસાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

રવાનગી લુગડાંના ભાવ રૂા. ૬-૬. પા. પ થી ઉપર. જ્યોર્જેટ તથા ક્રેપ-ડી-ચીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી રૂા. ૧૨-૧.

ક્રેપ-ડી-ચીનીની ભરત ભરેલી સાડીઓ ના ઉંચા પ્રકાર ભાવ રૂા. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૧૨૨૯. રાસ્તાગ્રામ જાપાન બઝાર બોકસ ૫૧૬૯.

૬૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફોટો માર્ક

દરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અગાઉ પોરબંદરનું ઘી નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (યુ. એસ. સા. આ.) માં બબ્બે વરસોર થયાં પ્રખ્યાતિ પામેલું અમારા B.L. માર્કનું ફોટાવાળું પોરબંદર ઘી હીફાયત ભાવથી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના કદરદાન હોલસેલ વેપારીવાની સગવડતા ખાતર કેપટાઉનથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડરેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટોને અગર અમારે એડરેસે પત્રવહેવાર કરવો.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોકસ ૧૪૨૮.
૧૧૯ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. એસ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—મોટા ઓર્ડર માટે સી. આઇ. ઓફ. ડરબન ભાવ વાસ્તે ડરબન ઉપર જણાવેલા એડરેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ ભાવ આપશે.

આ માખણ, રહેમાની ચાગડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દૌષિત નીકળીને અકુદાન સ્નો તમારાથી દૂર ભાગી જલદી આરામ કરે છે

સોલ એજન્ટ્સ: Indo-African Trade Agency, 74-76 Wilson St. DUNDEE, Natal, S. A.

અકુદાન સ્નો

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨,૧૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા લખો અથવા મળો:
બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર બાસ અનુભવી અને દરેક ભાષા જાણનાર
એકસપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
દરેક બનતું દાંતનું કામ બે દીવસમાં કરી આપવામાં આવે છે. તમ તમારા દાંત બેસતાંની સાથે જ ચાવી અને ખરા સુખનો અનુભવ લો.

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વપરાશ. દાતને માટે વખણાયેલું NOMISAL	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત ઉપર નોમીસલ થી પોલ દાંતનો બનાવો.

કીમત ફક્ત બાટલીની શી. ૧; ૧-૬; ૨-૬
દરેક ડીલર અને દવાખાના અથવા પાર્સલપોસ્ટ ફીમીરિતની તાબડતોબ વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3420. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
19, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MAREX Watches.
Large stock of Indian and Foreign jewellaries always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street. Durban. 'Phone 21258.

કીટીંગસ્
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 29355. Tel. Add. "Nariles."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporters.
Consignments solicited. Lowest Market prices. Prompt attention given to all Dispatchary orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET.
'Phone 2-2591 DURBAN. Box 1425

THE FIRST FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ
મળી શકશે

જીલ્યો, બાજપાસ, બદામ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોડા, સુકાળનું મગજી, સુકાળનું કારલ્યા, કોકુદાનું બાસ, આદેક, દરાખ, ખેજરા, બાન્દ્રા, બસુર, રવેા-દાબરી (બદકું) સેવ, કેાપરાના ચાદ્રી, ગોકલ કેાપરાં, સુરત બાપનું કેસર, બાર બખર, પલાળા બાદામ, નાકે સુકવણી, બન્ડોરા લવંગી, ખુંડ, રોકેલી સેાપારી, કાડમા સેા., ખેરડાના સેા., મલાકા સેા., સુલકંદ, કાપેા, બરૂચી બાવાનેા નગાડુ, બાજબાનું તેલ, સુકાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મેાગરાનું તેલ, બાસેાનિયા જેવ ઓઇલ, એબ્યુમીનીયમ નવેલા, કપ અને સેાસરસ, સેાપારા—બામરી છવાસાળ, બાન્બાવલી, માંલા, ઇલ્દી, સુબચેલ, કેરલમા કાળા—ચશ્મા, બસ, બાકડ, તુવેર, બાલ, બટાબ્રા મસુર બાબ્રા; છડ ગેથી, લવજ, નજ, ધઈ (સારસુ) બરબ બકાસેા પીસેલેા. વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI

No. 53. Vol. XXXV. Friday, December 31st, 1937.

NOTES AND NEWS

Colour Prejudice Rife In The Union

THE Cape *Times* correspondent at Worcester (C. P.) states:—Following the appointment by the Rhenish Kerkraad, a local mission training College for non-Europeans, of a non-European principal, the European staff resigned. According to the recent ordinance, the Department has to find positions for them without loss of salary scale or pension rights. This was done. When applications for a staff were considered, the Committee waived applications from non-Europeans in favour of Europeans and their decisions caused a sensation in the town and dissatisfaction among other European teachers. The Department has now intimated that only temporary appointments of Europeans for one year will be considered and that the Kerkraad must fill the vacated positions with non-Europeans. Resigning European teachers said that the Department's decision was warmly welcomed by the teachers. "We resigned for a principle," said one, "and had thought that our protest was in vain and that European prestige would suffer if Europeans were permitted to work under a coloured man. Some of the Europeans who had applied subsequently withdrew their applications but the Department's decision has shown us that our action in sacrificing our homes and circle of friends is justified."

This is yet another example of how colour prejudice is taking deep root in the Union. European teachers have resigned, we are told, for a "principle," for they believe that European prestige would suffer if Europeans were to work under a coloured man. Apparently it is not the qualification of the man but his colour that counts. Are the European teachers inflated with the idea that because of their white complexion their intellect is also superior to the coloured man? Surely there can be nothing more foolish than that. Or do they believe that they cannot be subordinate to a coloured man even though their qualification may be lower. This is worse than the evil of untouchability in India. To say that a principle is involved in this act of the European teachers is a misuse of that word. The appropriate term, we think, would be "arrogance." The Department of Education by endorsing and encouraging such action has by no means done any credit to the intelligence of the European people of the Union. This kink in the white man's head that the coloured man must always remain under him and never be his equal or superior is wholly unnatural and is bound some day or other to react upon him.

Administration Of The Slums Act

Reviewing the past year's work of the Johannesburg City Council, *The Star* refers to the administration of the Slums Act in the following terms:

> Slum clearance schemes involving millions have been passed and partly carried out which are helping to remove some of the unsatisfactory spots from the city, and are giving many people the first opportunity to live in decent, hygienic yet cheap homes in garden surroundings, are removing non-Europeans from European suburbs, and replacing unfavourable spots with model native townships.

The precise object of the Slums Act is to clear the slums and not to separate the non-Europeans from the Europeans and to segregate the former. The above report, however, shows how the Act is administered.

Black And White Justice

A correspondent under the nom-de-plume "Justice with equality" writes as follows to *The Star* (Johannesburg):—

> Sir,—In a recent issue of the *The Star* Mr. Vere Stent, in a brilliant article, called the attention of the public to two curious judgments in cases where black men and whites were concerned. Being fully aware of the futility of such indirect attacks, I have no desire to criticise or join this controversy, but I really could not help bringing two similar cases to the notice of your readers. A white man was charged before the magistrate at Dundee with housebreaking and entering premises occupied by some native girls. It was alleged that the accused knocked at the door of their room, and, receiving no reply, smashed a window pane and entered their room in this way. The accused was found guilty and fined £3 or one month's imprisonment; eight previous convictions are reported against him. At Modder Deep a native was charged before the Brakpan magistrate for entering a house at the former place. The owner said he found the accused in his pantry. The latter, in pleading guilty asserted that he had broken into the house because he was hungry and looking for something to eat. He was sentenced to six months' hard labour, no previous convictions being reported against him. I leave it to your readers to appreciate these two verdicts.

No Racialism In Business

The following resolution was passed unanimously by the South African Commercial Travellers' Association at its annual Congress held in Durban last Tuesday: "In view of statements which are being made and broadcast, to the effect that certain business firms are discriminating against commercial travellers on the ground of race or religion, this Conference of the South African Commercial Travellers' Association which is a national body representing all sections of the community, hereby places on record that there is no truth in such allegations. This Conference further deprecates and dissociates itself from the attempt to introduce any political, racial or religious element into the healthy commercial relationship which at present exists between all the sections of the South African people."

Apology For Refusing Seth Govind Das A "Lift" To Mr. Hofmeyr

The refusal of a Pretoria lift attendant to allow Seth Govind Das, a member of India's Central Legislative Assembly, to use a lift in order to pay a courtesy call on Mr. J. H. Hofmeyr, Minister of Mines, has ended in an apology. The incident occurred in the Standard Bank building in Pretoria on December 17. According to a letter from Mr. S. Ridley, Secretary to the Agent General for India, to the general manager of the Standard Bank, the liftman was told by Mr. Hofmeyr's private secretary who Mr. Seth Govind Das was. This was after his original refusal. The liftman, however, still

refused to work the lift. A letter of apology from the assistant general manager of the Standard Bank has now been received by the Secretary to the Agent General stating that the liftman was a youth recently engaged who acted entirely on his own initiative and who has since been severely reprimanded. The letter states that steps have been taken to prevent the recurrence of similar incidents.

The King's Message

In the course of his Christmas broadcast to the Empire His Majesty the King said:

"As we look back upon the year now closing, we see over parts of the world shadows of enmity and fear, but let us turn to the message that Christmas brings of peace and goodwill. Let us see to it that this spirit shall in the end prevail, and every one of us can help by making that immortal message the keystone of our daily lives."

Indian Becomes Mayor Of Capital Of Mauritius

Mr Gaolam Mahomed Dawood Atchia, the unofficial nominated member of the Legislative Council, has been elected Mayor of Port Louis for 1938. This is the first time that an Indian has been raised to the mayoralty of the capital, notwithstanding the fact that Indians comprise 75 per cent of the Island's population.

Indian Opinion

FRIDAY, DECEMBER 31ST, 1937

Farewell!

SETH GOVIND DAS'S all too short a visit to the Union terminates on Sunday when he will sail for India by the *Tukima*. It is after a considerably long time that we have had a visit of this nature from the Motherland. Mrs. Sarojini Naidu's visit had brought life and vigour in the Indian community of South Africa and had removed to a large extent misunderstandings about India from the minds of the Europeans. Mr. Sastri's visit too, had done the same. It tended at least for a time to push into the background all notions about Indians being only a race of "coolies" who had to be "kept in their place." It also tended to awaken in the Indians the consciousness that they were representatives of a great civilisation and culture. Owing to the closed door policy of the Government in regard to the entry of new Indians into the Union, local Indians have, as it were, to stew in their own juice. They have lost all cultural contact with their Motherland and having no facilities for their development on Indian cultural lines in this country and being denied the rights and facilities for imbibing European culture, owing to the policy of segregation, their only environment is the Native and coloured population with whom they are relegated and classed as non-Europeans, and they are beginning to forget, as they are apt to do in the circumstances, their own country its civilization and its culture. If they are allowed to remain long in this condition there is no knowing what they will become in years to come.

In these circumstances we consider Seth Govind Das's visit to this country a great blessing. We have often stated and would repeat once again that such visits by Nationalist Indian leaders, if they are more frequent, would help the cause of Indians in South Africa in every respects—politically, socially, educationally and morally—far more than maintaining at a heavy cost an Agency of the Government of India. We are against the Agency only because the present Government of India does not represent the voice of the Indian nation in the sense that the Japanese Government or that of any other independent country does. The Indian Government is more concerned about the feelings and susceptibilities of the Governments and the peoples of other countries with whom it is anxious to maintain friendly relations at all costs, than it is about its own subjects. How can an Agent of such a Government serve the interests of the Indians in this country? And if he attempts to do so he would be faced with the risk of doing a disservice to his masters, the Government of India, which he can ill-afford. Thus in the present circumstances the Agency of the Government of India is of no help at all. On the contrary it has, in a way, proved harmful in that the Indians have lost direct touch with the Government which they previously enjoyed, for anything they desire to do now has almost invariably to be done through the Agency.

We are, therefore, very pleased indeed, that Seth Govind Das has spared time from his multifarious other duties to pay a visit to and to study the conditions of his fellow-countrymen settled in this subcontinent. For the short period he has been amongst us, Seth Govind Das has brought our Motherland nearer to us. The story of his noble sacrifices for India is inspiring. There were two choices before him. Either to roll in gold by inheriting the princely estate of his grandfather—in which case he was forbidden to join the battle of freedom for India, which entailed untold hardships—or, if he chose to join the struggle, he had to suffer to be disinherited both from his grandfather's and his father's estates. Seth Govind Das, a true patriot as he is, chose to be disinherited and threw himself heart and soul in the struggle. There are few in this world who would be prepared to make such a great sacrifice. Seth Govind Das is a worthy son of India. His example is worthy of emulation by all who wish to serve their country. He sacrificed "self" for the sake of his country.

Seth Govind Das has come amongst us and has studied our conditions. He returns to India with a first-hand knowledge of our position, but, as he has told us, it is not in his power, nor is it in the power of India, to render any effective help in removing our disabilities so long as India has not attained freedom. It would be foolish to expect that India could in her present condition render much help. Moreover help comes to those who help themselves, and we must confess to our shame and sorrow that we have been hopelessly lethargic in the matter of helping ourselves. We have been rather too active in keeping our forces divided and in perpetuating disunity by being over-[illegible] about our self-respect, prestige, principle and the rest. The pity of it is that we are not half as touchy and zealous about our self-respect in matters that really count. However, Seth Govind Das cannot be expected to drag us out of the mire of our own creation and where we have chosen of our own accord to wallow.

Seth Govind Das's visit has benefitted us in this respect that a personal contact has been established with him and through him with India. We sincerely hope that his will not be the last visit from India to this far off land where two hundred thousand of India's nationals are isolated, but that Seth Govind Das will press the necessity of such visits taking place much more frequently. Seth Govind Das is convinced that with our comparatively small population in South Africa there is absolutely no cause nor any justification for any division in our ranks either sectional or communal and that there should be only one strong organisation to watch over and work for our political interests. There cannot be a better resolution for our brethren in South Africa in the coming New Year than to make a sincere effort to achieve this end. While bidding farewell to Seth Govind Das we wish to assure him that he takes back with him the sincere good wishes of his fellow-countrymen in South Africa.

SETH GOVIND DAS IN DURBAN

SETH GOVIND DAS, member of the Central Legislative Assembly at Delhi, who is on a tour of the Union to study the conditions of Indians in this country, arrived in Durban from Johannesburg on Thursday, December 23 at 9.30 a.m. He was accompanied by his son-in-law Mr. Lakshmi Chand and Messrs. Ramdas Gandhi and P. K. Desai. The honoured guest was met by Mr. Manilal Gandhi at Maritzburg when the train arrived there at 6.30 a.m. and accompanied him to Durban. On the platform there was a representative gathering of Indians present to welcome Seth Govind Das. He was garlanded on behalf of the Congress by Mr. J. W. Godfrey and was taken to Swami Bhawani Dayal's residence where he was put up.

At 2.30 p.m. Seth Govind Das called upon Mr. A. Christopher and was entertained at tea at Mr. P. G. Naicker's residence where there were present Mr. Lakshmi Chand, Dr. Naicker, Messrs. P. R. Pather, P. K. Desai, Manilal Gandhi and Ramdas Gandhi. He also paid calls at Messrs. Sorabjee Rustomjee, V. S. C. Pather and A. I. Kajee.

Welcome Reception

A welcome reception, under the auspices of the Natal Indian Congress, was held in honour of Seth Govind Das at the Parsee Rustomjee Hall, at 5.30 the same evening at which the Mayor, Mr. Fleming Johnston, presided. The Mayor, in a short speech, welcomed the distinguished visitor and wished him every success in his mission. Seth Govind Das was then garlanded by the President of the Congress, Hajee E. M. Paruk whose speech was read by Hajee A. Shaik. In his speech Mr. Paruk said Mr. Govind Das was the leader of the Congress Party in the Central Provinces of India and a member of the Central Legislative Assembly in India. The Indian National Congress was an institution that was sacred to all Indians wherever they may be. It was the emblem of India's freedom and therefore Seth Govind Das, as the representative of the Congress, was the ambassador of Mother India. To them he was doubly welcome because he had come out to them in the sense that he would gather information at first-hand of the grievances and problems that partially affected the Indian community and the information he would gather would assist the Congress party in the Assembly to truly understand their position in this country in all its phases.

"To Seth Govind Das I will say that in his search for information he will find that whilst the Indians were welcomed to this Province in the days when reliable labour was needed for the very existence of this part of South Africa, to-day when all is well with the country, legislation of a repressive kind is being sponsored and passed against the Indian with the sinister object of clearing him out."

They had hoped, said the president, that the Capetown Agreement of 1927 would be the turning point in the destiny of Indians in this country and it would bring about a change amongst the white rulers, but they deplored and confessed to a sense of alarm that legislation had taken a turn against the Indian. This was manifested in the last session of the Union Parliament when Bills such as the Mixed Marriages Bill, Provincial Powers Extension Bill, Industrial Conciliation Act, Wage Act, Marketing Act and the Undesirable Occupation of Farms Act were introduced and passed.

"Seth Govind Das will, when he examines these Bills and Acts, find that it is not in the object of these Bills but in their incidence and administration that the anti-Indian bias is manifested."

After several other speakers had spoken, Seth Govind Das rose up amidst applause to reply. He spoke both in English and Hindi. He said from the moment he landed at Mombasa he was receiving a very cordial welcome from his fellow countrymen all over the continent, and he was very grateful to them all for the kindness they had bestowed on him. He had been studying the problem in the Union ever since he had arrived in the Transvaal and he hoped to be able to do so in Natal though he was very sorry he had to do that in a very limited space of time as he had to sail for India on January 2 in order to be present at the opening of the Central Legislature at the end of that month.

Indians in South Africa, he said, had a just right to claim the country as their as, historically, it was proved that they had established trade relations with it from an ancient time.

Natal was called a garden colony, said Seth Govind Das, and he would remind his European friends that it became a garden colony as a result of the Indians who came to Natal.

Referring to the impression among certain Europeans that Indians were so happy in this land that they would never go back to their own country, Seth Govind Das said, when in Johannesburg he had been asked by a K.C. and an M.P. why Indians did not go back to India if they disliked South Africa, he had explained that if Indians were not going away it was not because they lived in the Union with equality of status and with any honour but because economic conditions were such that they dared not leave. Indians were not living in South Africa because they were happy.

Referring to the battle of freedom in India, Seth Govind Das said that this battle had been going on since 1905 and it had made enormous strides during recent years under the leadership of Mahatma Gandhi who had taught not only India but the whole world that wars need not be waged by arms and ammunition but that more effective and lasting results could be achieved through non-violent non-co-operation.

"No one need be disheartened about the freedom of the Motherland," he said, "we are going onward and freedom is coming nearer and nearer to us everyday."

The whole of India was being organised, even to the remote villages, and was preparing for the fight which would achieve complete independence. The programme of the Congress was to do some economic good to the masses, and that was why prohibition was considered necessary.

As soon as India was free, he said, she would be able much more effectively to deal with the disabilities under which South African Indians suffered and to see to it that they are removed. But, nevertheless, Indians in South Africa, should not sit waiting for that day to arrive. They should continue to resist by every means available the harsh and unjust treatment they were subjected to.

Visit To Phoenix Settlement

On Friday, Seth Govind Das paid a visit to the Phoenix Settlement. He considered it to be a place of pilgrimage for every Indian since that was the place where Mahatma Gandhi had conceived the doctrine of Passive Resistance and had prepared himself to play a prominent role as the leader of that movement as a means of achieving independence for India. It was a weapon which was attracting the whole world with amazement.

Seth Govind Das had lunch at Phoenix and returned to Durban in the evening.

Bombay Presidency Hindu Association

A meeting of the Bombay Presidency Hindu Association was held on Saturday, December 25, at the Surat Hindu Association Hall, to welcome Seth Govind Das. Mr. P. G. Desai, the president, said it gave the Hindus of the Bombay Presidency very great pleasure in having the opportunity of welcoming one of their National leaders from India. They were proud of Seth Govind Das for the great and noble sacrifices he had made and the part he had played

and was still playing in the battle for India's freedom. Seth Govind Das was then garlanded and Mr. Ramdas Gandhi, who was also present, was presented with a bouquet.

After several other speeches were made, Seth Govind Das, in replying, thanked the Association for the honour it had done him. Gujaratis had reason to be proud, he said, in the fact that Gujarat had produced two of the greatest men of India, namely, Dayananda Saraswati and Mahatma Gandhi. Indians in India considered South Africa, and especially Phoenix Settlement, which he had visited the previous day, as a sacred land as it was there that Mahatma Gandhi made preparations for the great struggle for independence in India.

It was in their own material interest, he said, for Indians in South Africa to take a more active part in their political welfare. He exhorted them to work unitedly and in a spirit of sacrifice.

Mr. Ramdas Gandhi expressed his deep appreciation for the honour the Association had done him.

At The Orient Club

On Sunday, December 26, Seth Govind Das was entertained at lunch at the Orient Club at Isipingo. Prominent Muslim merchants of Durban were present. Tables were laid out for about fifty. After a purely vegetarian lunch Mr. M. I. Bobat, the president of the Club, welcomed Seth Govind Das and presented him with a bouquet on behalf of the Club.

Seth Govind Das, in the course of his speech, said he was delighted to have been able to personally see the Club, about which he had heard so much in India. He hoped the Club would grow in its membership and become more cosmopolitan. Indians in this country, he said, had to stand unitedly and fight continuously for their just rights. The only weapon with which they had to do so was that of Passive Resistance, a weapon which Indians in South Africa had indeed given to India. Whether the time had come for them to resort to Passive Resistance or not was not for the speaker to say; it was for themselves to decide. But let them remember that that weapon was not of the weak as some people believed, but it was a weapon of the strong and it did not depend on the numerical strength of a community. It could be used by a single person if the circumstances were favourable and the cause was just. India, he said, would try to help them to the best of her ability in the present circumstances but she could not help them much unless they helped themselves.

Meeting At Clairwood

A meeting was held at Clairwood at the Krishna Theatre at 4.30 p.m. on Sunday.

Seth Govind Das, after thanking the Clairwood Indians for their welcome, spoke on unity. He said the community must stand united and have only one strong organisation. If they felt that their present workers did not serve them it was in their hands to replace them with others. This they could only do not by keeping aloof but by being in the organisation and taking an active interest in its working.

Mr. Ramdas Gandhi also addressed the meeting and exhorted the people to be united.

North Coast

On Monday, December 27, Seth Govind Das paid a visit to the North Coast to see the conditions of the Indian labourers on the sugar estates. He was entertained at lunch at the residence of Mr. A. A. Gandhi at Tongaat where there were about twenty-five guests present. Seth Govind Das addressed a meeting at 3.30 at the Gokhale Hall and then proceeded to Verulam where he had tea at Messrs. Choonilal Bros. Thence he went to Mount Edgecombe where he met some of the Indian labourers. At 7.30 he returned to Durban.

MAHATMA GANDHI—A MORAL GENIUS

By
C. F. ANDREWS
In "World Outlook"

ONCE more the name of Mahatma Gandhi has come forward into startling prominence. Current events show that he is still the one great inspiring force in modern national life to-day. His whole career has been wonderful indeed. It has been full of romance and adventure from beginning to end. During its course, he has taken up so many different causes that it is necessary to confine the present subject to one single aspect of his greatness in order to bring it within limits. I shall deal with him as a moral genius, as he offers corporate resistance to the outstanding evils in the world of practical affairs. Probably it is this side of his character that will make him rank historically among the greatest men in human history.

Tolstoy's Discovery

It all came out of a discovery of Tolstoy and his own vivid interpretation of the Sermon on the Mount as given in a book called "The Kingdom of God is Within You." He has told about this discovery in his serial story called "My Experiments With Truth." There he has shown how the thoughts, which had already been dimly apprehended in his childhood through Hindu scriptures, became luminous at last in the books which I have edited and published, especially in "Mahatma Gandhi at Work," I have tried to show how this idea of corporate moral resistance against evil became the one leading factor in his life. It is this supreme moral principle which has been like a guiding star to him, and it is still directing his career to-day. By this he will be remembered and revered many generations after he has passed away.

A Flash Of Revelation

While he was staying in London away from his home surroundings and had come very near to the brink of atheism in his lonely life abroad, the teaching of Tolstoy came to him like a flash of revelation. He took Tolstoy's interpretation of Christ's words as an inspiration and, as he studied them more and more, he felt that here was the truth which underlay much of his earlier Vaishnava teaching in India, as a Hindu. He felt further that what Buddha had endeavoured to get [illegible] by his doctrine of [illegible] passion had been renewed anew in the words of Christ recorded in the Gospels.

It must be remembered that it was Tolstoy's interpretation, expressed by his struggling and aspiring life as well as by his books, that made the Kingdom within the soul vivid to the young Hindu in London. Without Tolstoy's own living experience, the purely abstract doctrine, however ably written, might never have gone home.

At a later time, the further reading one evening in the railway train (during a journey in South Africa) of Ruskin's "Unto This Last" affected him in a similar manner. He set up, he tells us, all that night, with his mind aflame and in the morning determined to change fundamentally his whole manner of living. For a long period he had remained pondering over his doctrine of resisting evil by soul-force alone, seeking some means of putting it into practice; for with Gandhi, from the very first, action is everything—mere theory means nothing to him.

Service Of God

At last in South Africa, with that amazing power which he possesses, of putting into direct application anything which appeals to his soul, he

went straight forward in the ordering of his own life and did not flinch from trying with extraordinary literalness to carry out the Sermon on the Mount in his daily conduct.

Since that period, when at last he gave up all his possessions in Johannesburg, this spiritual ideal of life—taking no thought of the morrow and placing the service of God first in every deed and word and thought—has become his daily model, and his own life has been built up upon every part of it. It would be easy to take up different aspects of his own personal history and show how they have been modelled in this manner, but in this article it will be possible to take one single part of his moral purpose and deal with that alone.

I would add, in order not to be mistaken, that he believes that his spiritual development during all these later years has been literally modelled on the teaching of the Gita, which he regards as parallel and not in any way contrary to the teaching of Buddha and Christ. To a Western audience, however, I can best explain it by reference to words and acts which are familiar to us through the New Testament. Christ has said in the Sermon on the Mount, "Love your enemies, do good to them that hate you, pray for them that despitefully use you." It was this central teaching of Christ that attracted him most of all.

Love Thy Enemies

Since the day whilst he read Tolstoy's book, "The Kingdom of God Is Within You," he had sought to obey literally that teaching, with regard to overcoming evil by good, as literally as possible. He has studied every act in Christ's life that is related to the love of one's enemies. The story of the Passion, for instance, with Christ's words, "Father, forgive them, for they know not what they do," has made a deep impression on him. His favourite hymn is "When I Survey the Wondrous Cross." The silence of dignity, when Christ stood before his persecutors in the hour in which he was about to be crucified, was also very deeply impressed him in his own life and conduct. Thus, he has studied this teaching about loving one's enemies in a way that puts Christians themselves to shame. He has not only studied it, but he has also *lived* it and acted it out in his own experience. The application of this principle by Mahatma Gandhi and his followers may be seen in some of the most difficult aspects of modern life in India.

The Untouchables

There are many millions of poor people who used to be called "Untouchables" but are now called the Scheduled Castes or Harijans. These, who represent the earlier conquered races of India brought long ago into subjection, were still unable to walk certain roads in the country which were called "Brahmin Quarters," or to drink from the same well with high-caste people. The Negro problem in America has exactly the same origin as the untouchable problem in India, though there are many aspects in which the two problems differ from each other in modern times.

Because they have been treated in this inferior manner for many centuries, these poor people have sunk down to a terribly low level. They have often become degraded in their manner of life and have accepted many unclean habits. All this is really due to the treatment meted out to them by others. It is as Mahatma Gandhi has rightly called it, "the sin of Hinduism."

Let me now show how by his own example he has stood out against these injustices. He has taken into the bosom of his own household a little girl who was a pariah. He felt that this was in every sense the best way whereby he could show his determination to break down this evil custom. He has said openly, again and again, "If Hinduism implies untouchability then I am not a Hindu. If I cannot take this girl into my home and remain in caste, then let me also be an outcaste."

Agonizing Scene

In accomplishing this, he had at first great difficulties to face. His initial difficulty was with his own wife: for she was not at first prepared to receive the adopted daughter, because she knew that if she did so, her own friends and relatives would not come to visit her. Therefore she implored her husband not to insist upon this. Then there came one of the most dramatic scenes in his own autobiography. He said to his wife, "So strongly do I feel this to be the right thing to do that either you must accept this girl into my house, or else I must leave you in possession of the house and go outside myself."

An agonizing scene followed, and at last after many tears, Kasturbai, his wife, gave way and said, "How can I resist you?" and took the little girl into her own house.

This deed of Mahatma Gandhi at first affected only his own private life, but since that time it has created a deep impression on India as a whole and everybody knows about it. Let me give one scene which I know about at first hand. He went down to Madras at the invitation of a high-caste Brahmin who was anxious to keep his own caste in an orthodox manner. When he reached his door, he said to the Brahmin, "If I come into your house my daughter must come too."

At first his friend was very troubled, fearing that this could make him an outcaste, but in the end he nobly gave way and allowed her to come in. In this manner Mahatma Gandhi has been winning constant victories. He never flinches from carrying into action that which he professes. For his profession is always the same as his practice.

The Vykom Struggle

The next story which I have to tell shows how Mahatma Gandhi brought not only his own individual passive resistance against this evil of untouchability but also inaugurated a corporate resistance which ended in a mighty triumph. The story has been called "The Vykom Struggle."

Vykom is a village with a temple in its centre and a highway running past the temple which is called a Brahmin Quarter. There was a law in the Travancore State, of which Vykom is a part, that certain roads shall be prohibited to the pariahs. For many centuries this law has been observed by the pariahs themselves without any protest. They have never thought of breaking the law before. Yet the fact that they were unable to go along this highway had put them to very great inconvenience; for, as I have seen, when I visited the scene of action in this special corner of Southern India, the land is very low and intersected with canals so that in the monsoon only this one highroad remains above the flood water.

Mahatma Gandhi was very ill. He was hardly able to see visitors on account of his illness, but it was at this very time that he directed the whole Vykom struggle against untouchability.

The earliest leader in the struggle belonged to the ancient Syrian Church which numbers a fair proportion of the population in the Travancore State. After consulting Mahatma Gandhi, he went down the road with a pariah, hand in hand, and was beaten severely by the Brahmins. Then the police of the State intervened and arrested him for encouraging trespassing and causing a riot. Immediately after his arrest and imprisonment, a very large number of Mahatma Gandhi's followers flocked to Vykom in order to be arrested and share the same fate.

When the prisoners were unable to receive all those who were arrested the State authorities decided not to arrest any more. They determined to place a police cordon across the road and then prevent the road being entered upon by Mahatma Gandhi's followers. Then he told his young followers to stand in an attitude of prayer before the police cordon and remain patiently waiting, without offering any physical force until the road was opened.

Heroism Of Volunteers

This went on for several months. At last the heavy rains of the monsoon came down and the whole country was flooded. The police were allowed by the State authorities to stand in flat-

bottom boats which were tied to posts across the roads but the volunteers remained standing up to their waists in water, and sometimes the water nearly reached their shoulders. The strain was so great that the volunteers were divided into four companies instead of two, and thus stood at the barrier for three hours at a time instead of six. The heroism of the conduct of these followers of Mahatma Gandhi won the sympathy of all India. More and more the State authorities tried to persuade the Brahmins voluntarily to give way.

The Victory

At last after a period of one year and four months, during which the struggle had gone on everyday without ceasing, the Brahmins at Vykom themselves surrendered and agreed with the State authorities to throw open the road and allow the pariahs to walk along it unhindered.

Out of this Vykom struggle the victory for the outcastes was won not merely for this one single road in southern India but in other parts also. Everywhere the roads were thrown open and the outcastes received better treatment. Therefore, owing to this one act of corporate moral resistance to evil, a very great victory in humanity has been won. The victory was obtained not by any use of violence but by winning the hearts of those who were persisting in the evil. Not only was the victory won for the opening of the roads—gradually the evil has been conquered in wider and wider circles, until at last at the end of the year 1936, the Maharaja and Maharani of Travancore decided to open not only all the roads but also the State Temples. These numbered, in all, fifteen hundred, and on one great day called Diwali, the Festival of Lights, all these temples were opened for the use of the pariahs under the same conditions as for the high-caste people. Thus when the inner circle of a good deed is formed, it spreads in wider and wider circles also till the good is complete.

Moral Force

Mahatma Gandhi has always declared that in everything that he does in this direction in order to overcome evil, he will use moral force alone. He calls this moral force "Satyagraha" which means "The Insistence Upon Truth," or as it may be roughly translated "Soul Force." He believes that all the evils of the world, including war itself, may be overcome by the practice of this soul force. He stands out in modern times as the one supreme moral genius who has shown by his own personal acts that Christ's teaching in the Sermon on the Mount is not a mere theory, but rather the most successful of all practical methods whereby injustice can be overcome in human life.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

SETH GOVIND DAS'S TASK

To The Editor "Indian Opinion"

SIR,—I have come to know that our distinguished visitor to this country Seth Govind Das, is to take up the task of bringing unity amongst the different bodies of Indians in this country. None can deny the non existence of unity in the Indian community here. I need not encroach upon the space of your valuable paper and upon the patience of the reader by re-capitulating the whole history of the minor and major points of differences which, I hope, Seth Govind Das might have learnt during his short stay amongst us. I will make mention only of some which might have escaped his notice since the close of the Passive Resistance struggle in 1914 our community has been getting more and more divided. We have lost our self-confidence and are looking more and more to our self-interest. We are mainly divided as licence holders and non-licence holders, property owners and those owning no properties, those connected directly or indirectly with commerce, and those in some other occupation. Every new restriction, every fresh encroachment upon our existing rights is looked into, with the main object of finding out as to whom it affects and how far. Those whom it directly affects (I say directly, because every such encroachment does indirectly affect the whole community) meet together to think of the remedy. The Congress, which is the main public body to represent the interests of the community as a whole, may take up each and every such question, but on account of lack of interest amongst those that are not directly affected by the question, and diffidence amongst those who are directly affected, it has to be guided mainly by the opinion of the latter. Thus those who are directly affected think of their own interests too narrowly and are reluctant to do anything more than what may be strictly necessary for escaping from the imminent danger. They care not about *principle* or about the ultimate effect of the new restrictions or of the ultimate effect of the remedies they adopt so long as they can put off their ruin that stares them in the face for the time being. Those who are not directly affected look to the future effect, and give advice of putting up a fight, but the interested class, having lost their confidence in themselves and the community as a whole, are not prepared to make any sacrifice for the sake of *principle*, or for protection against the further inroads on their existing rights and interests. If the class affected be the monied class, as licence holders or property-holders, they try to take the easiest course i.e. of winning over some die-hards, or some influential personages whose voice counts something in the legislatures or in Government, by petitions, deputations, and by all and any means within their power. If the affected people be not a monied class, they give vent to their feeling in words, and in schemes impracticable without the help of the whole community, and in the end, failing to rouse the community to the danger ahead, they shun the community and the representative bodies like the Congress in disdain and disgust. Here, let me cite only one glaring example of our method of working. In 1930, when the Land Tenure Commission was appointed, from the terms of reference it was as clear as daylight that the said Commission was appointed as the precursor of segregation. The Congress passed a resolution to bycott the Commission. But the licence-holders and property-holders with the motive not only of safeguarding their own interests, but of benefitting themselves at the cost of the rest of the community, headed the resolution of the Congress by forming a new body called, The Transvaal Indian Commercial Association, for the purpose of co-operating with the Commission. But, as it happens in every such case, the first restriction being only a thin edge of the wedge, the very next morning after the community has drawn a breath of respite with the idea of having saved half at the sacrifice of the other half, there comes a bomb-shell in the form of a further restriction, and again they run here and there like frightened cattle. The Congress, to keep its face under such circumstances, rightly or wrongly takes the side of the section that cares to use that body as a tool for that section's particular interest. Thus it is no wonder that the Congress is accused of representing one particular class or the other, of the community. It remains to day an unconstituted body, and passes as a one man show. Besides

these there is one more very harmful charge levelled against the Congress. How far it is justifiable I do not presume to judge. But the charge is there, and that is of the Congress having been given up to hooliganism. It being against the interest and good name of our community, to wash our dirty linen in public, I leave it for Seth Govind Das to find out whatever there may be in support of this charge. Lastly, I appeal to Seth Govind Das to keep this condition of our community in mind, in his attempt to bring about unity in the community, so that it may not be a patched-up unity, but a permanent and a happy one. I sincerely wish success to Seth Govind Das in his attempt to bring about unity in the community, which may contain a valuable gift from him to South African Indians on the New Year's day of 1938.—Yours etc.,

OBSERVER.

SIR,—Seth Govind Das, an Indian M.L.A., it is stated, is gathering information about our grievances and problems.

The Seth has promised us that the Indian National Congress would see to it, when India became free, that the disabilities under which we suffer in South Africa will not remain. The Seth is an Indian Nationalist and speaks as an Indian Nationalist. We would not have him otherwise. We know South Africa does not brook any interference from outside. But what of that—the future of which the Seth speaks is in the laps of the gods.

As an Indian Nationalist, does he believe in an Indian Government Agency in South Africa, and does he believe that it will ever help us in South Africa to think and act as Indian Nationalists and suffer and sacrifice for the rest of our nation?

The Seth cannot be expected to do much in the short time he is here.

I ask him, as an Indian Nationalist will he work for the appointment of an Indian National Congress Commission (those who have been on delegations to the Round Table Conference in South Africa and were party to the appointment or continuance of the Agency should not be in it) to South Africa, which should be independent of any local Indian political body, to investigate the question whether the Indian Agency is harmful or not to the realisation of our self respect as Indians and as members of the nation of which he is a distinguished representative?—I am, etc.,

COLONIAL BORN INDIAN.

Things In General

Lord Nuffield's Gift

PROFESSOR O. R. GIRDLESTONE, Nuffield Professor of Orthopaedic Surgery at Oxford and one of the trustees appointed to plan the spending of £925,000 donated by Lord Nuffield on the furtherance of orthopaedic surgery, arrived in South Africa to discuss with medical men and hospital authorities how the South African portion of the gift may best be applied. It is Lord Nuffield's intention, said Professor Girdlestone in an interview with a press representative, that his £100,000 gift to South Africa shall be spent on specialised training of orthopaedic surgeons, the development of orthopaedic departments in hospitals and the teaching of orthopaedic surgery in the universities.

Child Welfare Clinic In Maritzburg

Mr. K. Soobramoney, joint hon. secretary of the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg branch), states that the Indian Child Welfare Clinic at Pentrich, which was established through the Association's instrumentality on July 5, 1937, on a three months' trial, has proved an unqualified success. The figures of the probationary period of the clinic were, for July 262, August 257 and September 332, making a total of 851 being an average attendance at each clinic of 68. Mr. Soobramoney congratulates and thanks the Municipal officials, particularly Dr. G. W. Gale, Sister Rattery and Sister McDougall, for their untiring efforts and keen interest, which are definitely responsible for such a success. He also thanks Mesdames G. W. Gale, Harvey Williams, Singh, S. David, George and others who have been voluntarily assisting at the clinic. Mr. Soobramoney emphasises that the clinic serves a very useful purpose, particularly in the early detection of disease and plays a great part in the protection of public health. The City Council had intimated that if the clinic was well attended during the period of its trial it would be ready to accept it as a permanent institution, and with the satisfactory report of the Medical Officer of Health to the City Council there should be no doubt on this score. In the near future the Association hopes to arrange, in conjunction with the Municipality, for the distribution of milk among the poorer classes. This is a very important matter and one that needs immediate investigation, as many of the children, having been weaned, are sadly in need of fresh milk in their daily diet. The Indian community is grateful to the City Council for supplying cod liver oil, Virol, etc., free of charge. The clinic is definitely a boon to the Pentrich Indian residents and they greatly appreciate its existence.

B. W. CANEY

— Jeweller —

306 West Street, Durban

For best value in Jewellery & Watches of all makes. 1170

Famous Stamp Collection To Be Sold

The famous stamp collection of the late Mr. William Crocker, of San Francisco has arrived in London for sale at a public auction. The collection was carefully guarded throughout the long journey from the Pacific Coast to England, and was insured with Lloyds' for £600,000. The prize piece of the collection is a blue fourpenny British Guiana stamp issued in 1856, which is valued at £2,000.

Dundee Accident

K. Govindsamy, one of the seven Verulam Indians who were injured in a motor accident on the Dundee-Waschbank road while returning from a cricket match on Monday afternoon, died in hospital at Dundee on Tuesday night.

Rand Woman Leaves £200,000

Mrs. Bessie Fitzpatrick, wife of Mr. Gerald Fitzpatrick, who died on December 14 left an estate of £201,688 9s. 6d, including stocks and shares valued at £188,931. Forty-nine legacies, ranging from £50 to £15,000, are bequeathed to people in South Africa and England.

Our Thanks To Well-wishers

The Editor and staff of INDIAN OPINION wish to acknowledge seasonal greetings and good wishes from the following:—

Messrs. Spicers (S.A.) Ltd.; Messrs. John Dickinson & Co. (Africa) Ltd.; Messrs. Lockat Bros. & Co., Ltd.; Messrs. Lurie Bros. & Co., Ltd.; Messrs. The New India Assurance Co. Ltd., Durban; Messrs. Texas Co., (S.A.) Ltd., Durban; Messrs. Universal Calendar Co., Durban; Messrs. Thesen & Co., Ltd., Durban; Messrs. R. G. Kewals & Co., Gatooma, S. Rhodesia; Mr. K. J. Varuj, Lourenco Marques.

Slum Clearance In Maritzburg

An urgent mass meeting jointly convened by the Natal Indian Congress and the Camp Drift Indian Housing Scheme Committee, was held recently at the Koopla Murrie Hall, Camp Drift. Mr. J. M. David, who presided, reviewed at length the negotiations that went on for seven years with the City Council upon the subject of a housing scheme for Indians at Camp Drift. Mr. R. A. Moodley, president of the local branch, addressed the meeting at length and read a draft letter which was proposed to be sent to the Council. After several speakers had spoken deploring the lethargic manner in which the Council dealt with the serious problem of eradicating slum conditions at Camp Drift, the meeting approved the text of the letter to be sent to the Town Council, Pietermaritzburg. After a full discussion of the situation as it existed, the meeting passed the following resolutions:—(1) This mass meeting of residents of Camp Drift, jointly convened by the Natal Indian Congress (Maritzburg Branch), and Camp Drift Housing Scheme Committee, expresses its profound sense of dissatisfaction at the way and the dilatory manner in which the Maritzburg Corporation has dealt with the settled proposal of establishing a housing scheme for Indians at Camp Drift to clean up slum conditions. (2) This meeting regards the inactivity, apathy and delay which characterised the whole attitude of the Maritzburg Council in dealing with the problem of a housing scheme for Indians at Camp Drift, as no less than a breach of faith, and this meeting, in terms of the resolution passed at a meeting held on March 14 last, hereby appoints a deputation to make urgent representations to the Central Housing Board at Pretoria and also to the Honourable the Minister of Public Health.

Durban By-Law For Natives

According to a Durban by-law published in the current Provincial Gazette, no native or coloured person may in the future carry within the boundaries of Durban without a permit from the Chief Constable, any sword, assegai, dagger, knobkerrie or cudgel, or more than one stick, and such stick shall not be more than 30 inches in length and more than three-quarters of an inch in thickness at its thickest point. It is stated, however, that the by-law does not apply to any person in the military or naval service of the Crown, or to a police officer or constable.

American Events

(BY H. STEFAN SANTESSON)

Indian Defends Japanese Policy

PROFESSOR RAMRAJ V GOGATE, long resident in this country, addressed a meeting at the Labour Temple in New York City, on November 21, on the subject "Why Japan Must Fight China." Dr. Gogate, while not defending the Japanese use of force, emphasized the circumstances which had provoked these actions. Japan, endangered by unsettled conditions in China, was merely anxious to preserve the territorial integrity of the Far East. Dr. Gogate expressed the hope that the creation of a United East Asia might inspire interesting developments in the Near East and in India.

V. J. Patel's Memory Honoured

A group of Americans and Indians met at the Town Hall Club on October 23 to honour the memory of the late Mr Vithalbai J. Patel, Lord Mayor of Bombay, President of the Indian Legislative Assembly, and valiant fighter for India's Independence. Both the chairman of the gathering, Ramlal Bajpai, and the initiator, H. Stefan Santesson, of the American League for India's Freedom, had been associated with President Patel during his visit to this country in 1932-33. This is the second annual gathering held here.

The speakers included Mr. Ibrahim Choudry, Vice President of the Moslem Brotherhood, Mr Mubark Ali Khan, Secretary of the India Welfare Society, Mr. Ramlal Bajpai, former associate of Lala Lajpat Rai, Miss Eleanor Metzel, Secretary of the American League for India's Freedom, and Mr. H Stefan Santesson, Secretary of the recent Gandhi Birthday [illegible]

India Welfare Society

A new organization has been formed, among those from the north of India. The organization came, formally, into existence at a dinner held on October 22 at the Afghanistan Restaurant. The chairman of the Society is Mr. Ramlal Bajpai. Mr. Bajpai acted as chairman at the meeting, other speakers including Mr. Mubark Ali Khan, organizer and secretary of the Society, Mr N. R Checker, locally prominent businessman, Mr Ibrahim Choudry, Vice President of the Moslem Brotherhood, Mr H Stefan Santesson, Mr Luther George etc.

The purpose of the organization is indicated by its title. It will be particularly concerned with hospitalization, burylings, relief work, etc., and will work with the similar group, the Moslem Brotherhood (The Brotherhood is predominantly a religious organization. Its vice president is very active, though in relief work on behalf of his countrymen.)

News In Brief

The Institute of Hindu Dancing gave a tea on November 14—the beginning of a winter season of activities. The speakers included Dr Tassilo Adam, formerly connected with the Netherlands Indies Government Dr M. V. Mukerji, lecturer on Sanskrit, who acted as chairman—and Mr. Bhupesh Guha, Director of the Institute.

* * *

The Hindustani Association had a meeting on November 14, where recent visitors to India spoke.

Mr Sarat Lahiri, well known concert artist, has been arranging a series of delightful gatherings at his restaurant, "the Bengal Tiger."

* * *

G. C. Motwane, Bombay radio magnate, and his daughter Savitri Motwane, were honoured at a dinner at the Ceylon India Inn on October 14 Dr Anup Singh acted as chairman. The proceedings were enlivened, late in the evening, by Dr. Haridas Muzumdar's public denunciation of Mr. H. Stefan Santesson, and his appeal to all friends to boycott Mr Santesson's activities Dr. Muzumdar declared publicly that he would no longer be associated with any activities participated in or sponsored by Mr Santesson Mr. N. R Checker seconded these remarks

* * *

A movement is under way to create a Central Committee of the Hindustani Community—in order to co ordinate all social welfare work as well as public functions. Mr. N. R Checker, locally prominent businessman, and Dr. Haridas T. Muzumdar, biographer of Mahatma Gandhi, are associated in this project. The movement is backed by various people, including Mr. Mirza Jaffer, Mr. Kundan Singh, and Dr. Anup Singh.

"WANTED Isolators to collect infants for our Attenuation on commission or salary basis or both all over South Rhodesia, Nyasaland, P. E. Africa, and Madagascar, jointly or separately."

CHHEDIRAM MOOLCHAND,
Perfumery Rooki No 32
Kanauj, India

Indian Nationalist Leader visits Union

યુનીયનની મુલાકાતે આવેલા હિન્દના રાષ્ટ્રીય નેતા

SETH GOVIND DAS.

Leader of the Congress Party in the Central Province and a Member of the Central Legislative Assembly who is on a tour of the Union to study the Indian problem.

શેઠ ગોવિંદદાસ

મધ્ય પ્રાંતમા કોંગ્રેસ પાર્ટીના લીડર અને હિન્દની મધ્ય ધારાસભાના મેમ્બર જેઓ હિન્દી સવાલનો અભ્યાસ કરવા યુનીયનમાં ફરી રહ્યા છે.

The Sporting World

By "Rambler"

Aryan Cricket Club (Port Elizabeth)

A friendly match was played between Aryan C.C. and Swaraj C.C. on the Aryan ground on Sunday, December 19. Swaraj had the batting first and were able to score 59 runs, of which R. Cooper scored 31. S. Naran 5 wickets for 18 runs, in 8 overs. N. Umley 4 wickets for 16, in 5 overs. The Aryan scored 109 runs for 4 wickets at their first innings, declared, and bat the Swaraj bat. In the Aryan team, D. Ramela, on score 71 runs; T. Rajula, 17 not out, S. Naran, 19 not out, P. Moonsamy 1 wicket for 14 runs, in 7 overs; R. Cooper 1 wicket for 16, in 4 overs. Swaraj score 1 for 59 runs in their second innings. N. Umley 4 wickets for 14 runs, in 5 overs; S. Naran 4 wickets for 16, in 8 overs. The Aryans won the match by an innings and 25 runs.

Reception To Indian Cricket Team

Koh-I-Noor Cricket Club (Johannesburg's leading Indian Cricket team) were the guests of the Muslim Institute, Durban, at a reception and fruit party on Sunday, December 21. The Institute Hall was gaily decorated with flags, bunting and the colours of the visiting team were conspicuously displayed. About 150 guests were present. Mr. E. H. Ismail, who presided, welcomed the team and said that the Muslim Institute's Cricket team, members of which are now representing the local leading teams, would visit the Rand next year, and bestowed honorary membership of the Institute on the visitors during their stay in Durban. Mr. M. S. Bulbulia president of the Durban Indian Cricket Union, Messrs. A. G. Kajee, E. I. Mools, A. R. Randeree and Shapurjee Randeria paid tributes to the sportsmanship shown by the visitors on and off the field. The manager of the Koh-I-Noor, Mr. Sarti, thanked the Muslim Institute officials for the overwhelming reception. Popular songs were rendered by Messrs. Nowab, Valli and Karodia (Koh-I-Noor). The Koh-I-Noor team played a representative local Indian team on December 27, at No. 2 Old Fort ground, and the match resulted in a draw.

£75,000 Cricket Stadium For India

Brabourne Stadium, which is named after Lord Brabourne, former Governor of Bombay, who laid the foundation stone last May, is to be the new headquarters of the Cricket Club of India. It is to cost £75,000. The recent opening ceremony was attended by a number of ruling princes including the Maharaja of Patiala, who has done so much for cricket in India. Lord Tennyson, although still indisposed (he was recovering from dysentery) was also present. The Maharaja of Patiala, who was chiefly instrumental in the stadium being built, announced the inauguration of the fund for the Ranji Memorial Stands, which he opened with a donation equivalent to £825. The stadium, described as one of the finest in the world, has accommodation for 15,000 spectators.

Billiards

M. W. Daniels, of the Mercantile Club, beat P. P. Soobramoney, of the Victoria County Club, Verulam, in the final of the billiards championship for Bertrams Cup, played under the aegis of the Durban Clubs Indian Employees' (Sports) Association, at the Eastern Club on Thursday evening last week. Daniels has now won this trophy on each of the three occasions for which it has been competed. The final scores were: Daniels 500, Soobramoney 319. In the semi-finals of the snooker championship for Dixon's Cup, H. Paulsingh (Mercantile Club) meets M. W. Daniels, also of Mercantile Club, and M. Tommy (Mercantile Club) meets Nadas John (Southern Club).

Natal Indian Who's Who In The Sporting World

The Natal Indian Who's Who in the sporting world, a publication dealing with sportsmen in every branch of sport will be completed in the next few months. The main object of the publication is to provide a medium of publicity in the past and present sportsmen, in addition to this, it is most interesting and informative to anyone who seeks information regarding boxers, wrestlers, footballers, tennis players, golfers, athletes, physical culturists, etc. In fact every branch of sport the average Indian indulges in. Every page will contain a photograph and a short description of the individual, carefully compiled by George Maistry from records. The Indian sportsman, whether he be a novice, amateur or professional is asked to take this opportunity of including his pictures, record, etc., in this publication and to communicate with George Maistry, 101 Cato Manor Road, as early as possible.

Social And Personal

We have in our midst in Durban Dr. Ralph Bunche, from the Howard University, Washington D.C. Dr. Bunche is on a world tour to study the conditions of the unprivileged nations. He intends writing a book on the subject after completing his investigations.

* * *

Dr. G. H. Gool and his sister, Miss Janub Gool, of Capetown, have arrived in Durban last week on a holiday trip.

Obituary

Death Of Dr. Patel Masters

THE death occurred after a few weeks' illness, of Dr. Patel Masters, a well-known resident of Capetown, at his home at Three Anchor Bay. Dr. Masters had come to South Africa in his young age and paved his way in life solely by his own efforts. He believed in the dignity of labour and worked hard to earn his livelihood. When he had saved some money he went to Scotland to study medicine. After qualifying himself he came and settled down in Capetown, where he took a keen interest in public work. He leaves behind a widow and a daughter and a number of relatives in India, to mourn their sad loss. We extend to them our heartfelt sympathy.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents For Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT.

THE PEOPLE OF THE WORLD WEAR

ROAMER Watches

ROAMER Watches

ALWAYS ON TIME

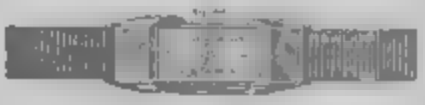
Fully Jewelled In 15 & 17 Jewels

In Latest Design & Shape

With Roll Gold or Solid Gold or Crome

10 YEARS GUARANTEED

રોમર ઘડીયાળો

બીજો રોમર પુરવો મારે

આ ઘડીયાળો દરેક સાધવાને માટે પ્રખ્યાત છે અને તેથી દુનીયામાં બધે વપરાય છે.

તમે તમારા માટે ઓર્ડર કરો અને ચાખડી જુઓ.
દરેક જાતના લેટેસ્ટ ડીપ અને ડીઝાઇનમાં અળી શકશો.
૪૫ વરસની જોરદી સાથે દમ અને ૧૦ બ્લેડના બાબા.
રોલ્ડ ગોલ્ડ તેમજ સોલ્ડ તેમજ ક્રોમીયમના કેસ સાથે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.

No 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

[illegible] You fit your own time, you do [illegible] brings TUITION TO YOU.

[illegible] A class room teacher can show on a blackboard that [illegible] On the blackboard will be [illegible] PERMANENT. A class room teacher [illegible] Correspondence [illegible] On the other hand, he [illegible] PRIVATELY. Diagrams [illegible]

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION.

[illegible] about the many courses conducted by us.

WRITE TO DAY There is a chance.

THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).

Mr. C. T. Peter, B.Com., B.A., A.I.B.A. (U.A.), A.M.I.T.(Eng.), is in charge of this section.

232, Grey Street, Durban. 1281

DIWALI SPECIAL NUMBER OF "INDIAN OPINION"

Profusely illustrated and full of interesting reading matter for young and old

PRICE 1s.

Obtainable in Durban at the following places:

PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOM, Grey Street;
SINGH'S CAFE, Grey Street;
SUNDRAND TOBACCO WORKS, Grey Street;
NARANJI VALLEBHI'S TEA ROOM, Brook Street;
K. K. PILLAY, Alice Street;

And From: *Manager, "Indian Opinion"*
Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available photos of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s 6d

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over [illegible] pages. It contains the photos of all the past Presidents

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches.
58, Wick Street And 60, Wick Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Moss Street And 68, Wick Street,
VERULAM

Cable & 2nd Tel. Add
"ABHARING"
Phone 24005
" 24448 Res
Durban
Phone 30 Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
BENARES SARRIES WITH BORD ER AND PLAIN CENTRES. BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 50/-, 85/ 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & up
PRINTED VARIOUS LINES OF SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED GEORGETTE-DE-CHINE from 3/6 yd. 44 in & 45 in width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 1/9, 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 15/ & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 15/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/-, 95/-, 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Rose Bowls, Jardines Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.
Harmoniums Tabla, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments. Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices
Midwest Radio & Radio Grams from £15, £25, £35, £45 & up
Marble Taj Mahals from 12/6, 17/6, 27/6 45/ suitable for Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચો
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૬૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જપાન તથા સિંદથી આવે છે
બનારસની બનાવટવાળી અને સાદી, તેમજ જાતજાતની જુદીદાર સાડીઓ રૂ. ૬૦, રૂ. ૮૫, રૂ. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ક્રમબધ્ધ આવલી છે.
કસબ ભાતની સાડીઓ રૂ. ૨૫ અને રૂ. ૩૫ થી ઉપર
જાતજાતની ભાતવાળી સાડીઓ
રૂ. ૧૨–૬ અને રૂ. ૧૭–૬ થી ઉપર.
ફસલનું કેપ–ડી–ચીનનું રૂ. ૩–૬ નું વાર ૩૯ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળું
સાડીનું જ્યોર્જેટ ક્રીનાઇનનું કેપનું, ૪૪ ઇંચ પહોળા વારનો, રૂ. ૧–૬, રૂ. ૬–૮, રૂ. ૮–૦ અને તેથી ઉપર
ક્રમબધ્ધ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ રૂ. ૨૫, રૂ. ૩૦, રૂ. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને મેચ બનાવતાં બ્લાઉઝ રૂ. ૧૨–૬, રૂ. ૧૭–૬ અને તેથી ઉપર.
દરેક રંગની જરી ભાતની જરીની સાડીઓ રૂ. ૫૫, રૂ. ૭૫, રૂ. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
હારમોનીયમ, ગ્રામોફોન, રેકર્ડો અને બીજાં વાજાંઓ ઓછામાં ઓછા ભાવે.
દરેક જાતનું ઝાકીપડું, ગોલ્ડની બનાવેલા દોલસેલ ભાવે.
ગ્રોસરીસ્ટ રેટીયો અને રેટીયો માલ્સ
ભાવ: ૧૫, ૧૫ ૨૫, ૫૦, ૬૫, ૧૦૫ અને તેથી ઉપર.
ઉત્તરહલ્લના પ્રજાજનને લાયક આરસના લાજ બનાવેલા
ભાવ રૂ. ૧૨–૬, રૂ. ૧૭–૬, રૂ. ૨૭–૬, રૂ. ૬૫.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

દક્ષિણ આફ્રિકાના હિંદીઓના હક્કો
અને દેશાભિમાનનું પત્ર.

પુસ્તક ૩૫ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૩૧ ડીસેમ્બર ૧૯૩૭ અંક—૫૩.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૩૧ ડીસેમ્બર ૧૯૩૭.

સફળ સફર!

શેઠ ગોવીંદદાસની યુનીયનની અત્યંત દુઃખ મુલાકાત આવતા રવીવારે પૂરું થશે અને સ્ટીમર દક્ષણીવામાં તેઓ સ્વદેશ જવા વિદાય થશે. માતૃભૂમીથી આવી જલ્દીની મુલાકાત ઘણાજ લાંબા વખત બાદ થઇ છે. શ્રીમતિ સરોજીનીની નાયડુની મુલાકાતે દક્ષિણ આફ્રિકાની હોરી ડોમમાં ચેતન અને ઉત્સાહ આંણ્યાં હતા, અને યુરોપીયનોના મનની અંદરની ઘણી ગેરસમજુતીઓ દુર કરી હતી. શાસ્ત્રીજીની મુલાકાતે પણ તેમ કર્યું હતું. એ મુલાકાતોઓ હિંદીઓ ના "કુલીઓ" ની એક પ્રજા છે અને તે ને પોતાને સ્થાને રાખવા લોકોએ ઘણો ખોટો ખ્યાલ બાંધેલ મુલતને માટે તો દુર કરવાજ હતા. વળી હિંદીઓ એક મહાન સુધારા અને સંસ્કૃતિના પ્રતિનિધિઓ હતા એવી જાણ પણ તેઓનામાં આણી દીધી હતી.

નવા હિંદીઓને માટે આ દેશના દરવાજા બંધ રાખવાની સરકારની નીતીને લીધે સ્થાનિક હિંદીઓને પોતાનામાંજ સળગવું પડે છે. માતૃભૂમી સાથેનો સંસ્કૃતિક સંબંધ તેઓના અંતર ગુમાવી દીધેલો છે અને હિંદની સંસ્કૃતિના પોતપોતે વિકાસ પામવાની તકોના અભાવે અને સરકારની સેગ્રેગેશનની નીતીને લીધે યુરોપીય સંસ્કૃતિ પણ ગ્રહણ કરવાને કયા હદે કે સગવડો તેઓને નહિ આપવામાં આવતા હોવાથી તેઓ કેવળ નેટીવો અને વર્ણસંકર સમાજમાં સહવાસમાં વસવું પડે છે. આ પ્રજાઓની સાથેજ તેઓને મૂકી દેવામાં આવેલા છે અને બીન-યુરોપીયનોમાં તેઓને ઘણી બાબતમાં ગણે છે આવા વાતાવરણમાં તેઓ પોતાનો દરજ્જો અને તેનો સુધારો અને સંસ્કૃતિ ભૂલતા જાય છે. જો આ દશા ચાલ્યા કરે તો આ દેશમાં તેઓને લાંબો વખત પડી રહેવા દેવામાં આવશે તો કેટલાંક વર્ષ બાદ તેઓ કેવા થઈ જશે તે કહેવું મુશ્કેલ છે.

આ સંજોગોમાં શેઠ ગોવીંદદાસની મુલાકાતને આપે આશિર્વાદરૂપ ગણીએ છીએ. અમે આગાહિ કરી ચુકયા છીએ અને ફરી કરીશું કે આવી હીંદના રાષ્ટ્રિય નેતાઓની મુલાકાતો વધારે પ્રમાણમાં થાય તો હીંદ સરકારની ઓબ્જન્સી આ દેશમાં નિષ્ફળ ગયેલી નિષ્ક્રીયતા રાખવા કરતા હીંદીઓના સવાલને રાજકીય, સામાજીક, કેળવણી વિષયક તેમજ નૈતિક એ સઘળી દ્રષ્ટિએ વધારે લાભદાયક થઇ પડે. અમે ઓબ્જન્સીની વિરૂદ્ધ છીએ તેનું કારણ માત્ર એટલુંજ છે કે હાલની હીંદ સરકાર હીંદની પ્રજાના અભાવનું પ્રતિનિધિત્વ નથી પરાવતી, કે જેથી કરીને જાપાનની સરકાર અમારા તો કોમ પણ અન્ય સ્વતંત્ર દેશની સરકાર પરાવતી હોય છે. આ કારણથી હીંદની સરકારને પોતાની રક્ષણતની લાગણીઓના કરતાં અન્ય દેશો, કે જેમની સાથે પોતે મીત્રતા ભર્યો સંબંધ રકાવી રાખવા ઇચ્છે છે, તે દેશોની સરકાર અને પ્રજાઓની લાગણી-ઓની વિશેષ કાળજી અને ચિંતા રહે છે. તેથી સરકારના ઓબ્જન્ટશી આ દેશમાં વસતા હીંદીઓને કઈ રીતે મદદ થઈ શકે? અને કદાચ તે તે કરવા જાય તો પોતાની માલીક હીંદની સરકારનું ગૌરવ ઘટે જવાનું તેને જોખમ ખેડવું પડે કે જે વસ્તુ તેને કરવી પોસાય નહિ.

આ રીતે હીંદ સરકારની ઓબ્જન્સી આ દેશમાં કોઈ પણ રીતે મદદગાર નથી. બલ્કે એક રીતે કહીએ તો નુકસાનકર્તા નીવડેલી છે કેમકે હીંદીઓ સરકારની આંખે પાટેલાં દીધા જમાનામાંમાં નથી શકતા હતા તેને બદલે આજે કંઈ પણ જોઈતું હોય તો ઓબ્જન્ટ મારફતેજ આવવાનું સુચવવામા આવે છે.

આથી અમે ઘણાજ ખુશી છીએ કે શેઠ ગોવીંદદાસ પોતાની ઉપર અન્ય જવાબદારીઓનો મોટો બોજો હોવા છતાં આ દેશમાં વસી રહેલા પોતાના સ્વદેશબંધુઓની મુલાકાત લેવાને અને તેઓની સ્થિતિનો અભ્યાસ કરવાને વખત જરૂરી શકયા છે. આપણી વચ્ચેના ટુંક રોકાણના વખતમાં શેઠ ગોવીંદદાસે આપણી માતૃભૂમીને આપણી સમીપ આણી દીધેલી છે. પોતાના દેશને ખાતર પોતે કરેલો મહાન સ્વાર્થત્યાગ પ્રોત્સાહન આપનારો છે. તેમની સમક્ષ જે વસ્તુઓ પસંદગી માટે મુકાઈ હતી: શું તો પોતાના ઘરનો ગારસો મેળવી મુલકમાં આરોગવું—કે જે કરતાં તેમને હીંદની સ્વાતંત્ર્યની લડતમાં જોડાવાની સાફ મનાઈ કરવામાં આવી હતી—અથવા જે તેમને લડતમા જોડાવાની ઈચ્છા હોય તો પોતાના ઘરના તેમજ પોતાના પિતાનો વારસો ગરતો કરી દેવાનું સહન કરવું. દેશભક્ત શેઠ ગોવીંદદાસે કીમતી વારસાને ઠોકર મારી દેવાનું પસંદ કર્યું અને હીંદની સ્વાતંત્ર્યની લડતમાં ઝાંપલાવ કર્યું. આવો સ્વાર્થત્યાગ કરનારા વિરલા જગતમાં જોડાજ ગણાશે. શેઠ ગોવીંદદાસ ભારત-ભૂમીના એક લાયક પુત્ર છે. તેમનો દાખલો સ્વદેશસેવા કરવા ઇચ્છનાર સૌને અનુકરણીય છે. તેમણે સ્વદેશને ખાતર પોતાનો મહાન સ્વાર્થ જતો કર્યો છે.

શેઠ ગોવી દદાસ આપણી વચ્ચે આવેલા છે અને આપણી સ્થીતીનો અભ્યાસ કર્યો છે. આપણી સ્થીતીનું જ્ઞાન લઇ તેઓ સ્વદેશ વિદાય થાય છે. પરંતુ તેઓ આપણને જણાવી ગયા છે તેમ, હીંદુસ્તાન જ્યાં સુધી સ્વતંત્ર થયું નથી ત્યાં સુધી તેમનાથી કે ખુદ હીંદુસ્તાનથી પણ આપણને ગારસકારક રીતે મદદ થઇ શકશે નહિ. એવી આશા રાખવી એ પણ [illegible]

વર્ણદ્વેષ કેટલી હદ પહોંચ્યો છે?

રૂટર (સી. પી.) ના 'કેપ ટાઉન્સ' ને મળતાની જાહેરાત છે કે ડેલાગોઆ બરરના ત્રીન યુરોપીયનોના મારની રવાનાક મીસનરી ટ્રેનીંગ કોલેજમાં પ્રીન્સીપાલ તરીકે ત્રીન-યુરોપીયન નીગ્રોસ મીસેજના યુરોપીયન સ્ટાફ તરફથી આવી દીધેલા છ. કુંક મુદતપર પગાર થયેલા ગોરી'નલસની ટ્રેન એવા મુંજેગામાં કેળવણી ખાતાંએ તેઓને પગાર કે પેનસનના હકને બાધ આવ્યા વગર બીજી નોકરી કાયમી આપવી પડે છે અને તેમ કરવામાં આવેલું છે. નવા સ્ટાફને મારની આકરણીઓ તપાસવાના આવતા પ્રોફેસરની કમીટી એ બીનબુરોપીયનોની મરજીઓને રદ કરી યુરો પીયનોની અગરજ સિફારીશ હતી અને તેના કરવાથી સંઘરમાં બળાબળટ થયો અને આજ યુરોપીયન વીદ્યાર્થીઓ અસંતોષ દર્શાવ્યો કે કેળવણી ખાતાએ જાહેર કર્યું છે કે યુરોપીયન વિદ્યાર્થીઓ નીમણુંક માટે એક વર્ષને માટે કામ ચલાવીજ શિક્ષકોનાં આવશે અને હોલેજે બાકી પડતી જગાઓ બીન યુરોપીયનોને પર આપી. આ ફરીયાદ કેળવણી ખાતાંએ સાંભળી નામા આવેલી છે ને વીદ્યાર્થીને ખાત્રી કરાવી કે "અમે એક વીદ્યાર્થીનો બાકર સાક્ષાત્કાર આપવું હતું અને પાસના કર્યા કે અમારે ચિરાગ નાગરિક તરીકે અને યુરોપીયનોને જે એક રંગીન બાબતના હાલ નીગ કરવા કેળવણી આપવી તો યુરોપીયનની પ્રતિષ્ઠાને નુકસાન પહોંચશે આવશ્ય કરનારા યુરોપીયનોમાં ના અસલાક પોતાની જરૂરીઓ પાછળથી કરે કે પાછી બેગા લીધા કરી પરંતુ બીજાની ખાતાના કરવે રિઝક કરી દીધેલું છે કે અમારો પક્ષ અને નીગ્રોકેળવણના મોટા આવી કેવાનું આવું પગલું પાલણીજ હતું.

યુનીયનમાં વર્ણદ્વેષ કેટલો ઉંડો ગયો પાલતો તત્ય છે તેનો આ એક તાજો દાખલો છે. યુરોપીયન વિદ્યાર્થીઓ જેમ "રીકોન" ને બદલ રાજ્યતામા આખા, કમકે તેમને લાગ્યું કે તો યુરોપીયનોને એક રંગીન બાબતના હાથ નીચે કામ કરવું પડે તો યુરોપીયનની પ્રતિષ્ઠાને નુકસાન પહોંચશે એટલે દેખીતી રીતે બાબતની જાહેરી એટલી ધ્યાનમાં નથી કે જેટલી તેના વર્ણની છે શું યુરોપીયન વીદ્યાર્થીઓ એટલો ગર્વિષ્ઠ અભાસ ધરાવે છે કે તેઓના ગૌરવર્ણના કારણે તેઓની બુદ્ધિ પણ એક બીનબુરોપીયન કરતા ચડીયાતી છે? તેના કરતા વુધ્ધજાણો બ્યાલ બીજે તો દોષ શકે કે પછી શું તેઓ ખોળ માને છે કે તેઓની બાપદાદ ઉતરતી હાલ ના પણ રંગીન બાબતના હાથ નીચે તાબેદારી કામ નજ થઇ શકે. આ તો હીંદમાં અરજ્યકતાનો દેખા થતી રહી છે તેના કરણે પ્રસંગે બારણ મુખ્યત્વ યુરોપીયન વીદ્યાર્થીનો આ પ્રસંગમાં "લિટલ તમાશેક" કહેવું એ કે શબ્દ નો સદંતર ખોટા પ્રયોગ થયા બાબત. ખરો શબ્દ એ પ્રસંગને માટે "બ્લેક નોઝ" ગણાય કેળવણી બાતાંએ આવા પ્રસંગને સંબંધિ અને છે તેજન આપીને યુનીયનના યુરોપીયનોની મુદ્દાને કંઈ દીપાવેલી નથી દંગવાળી માણસે સુદાને મારે ખોસની નીગેજ રહેવું પડશે અને તેનાથી તેના સમોવડીયા પ્રત્યની અવગણ કિયા થવાની સ્ત્રી ના આમા નહિ રાખી શકાય એ કે ખોસના મગજની અંદર કંઈક બરાબર રહેલો છે તે બીલકુલ અકુદરતી છે અને એક દિવસ જરૂર તેનો પ્રત્યાઘાત તેની સામેજ થશે.

રૂજવેલ્ટ એકટનો અવાજ

સોજાનીસ્બર્ગ તાજી કોન્ફરન્સના ત્રત પર્ણના કામનું અવલોકન કરતા 'સ્ટાર' રૂજવેલ્ટ એકટ ના અમલના સંબંધમાં નીચે પ્રમાણે લખે છે

> રાજીય સત્તાઓ સામે કરવાની માગો બાબતની ચોજનાઓ પસાર થઇ છે અને ચોટી પડ્યા બાબતના પણ મુકાઇ ગઇ છે, જે સંઘરમાંથી કેટલાક અસંતોષકારક રચનો કુદ કરવામાં બહુમત થઇ પડી છે અને બધા લોકોને આનંદપ્રમોદ આપનારા બનતા પરંતુ સ્વચ્છ અને સુગંધદાણી પરોમાં મોસ કરવાની આ બધીજ દીશાજ તરફ આપી રહી છે, બાકી યુરોપીયન ઉત્પાદકોમાંથી બીન યુરોપીયનોને ડાકી રાખે છે અને બાકીજ સત્તાઓને આદરણ તેટીજ ફાઈનાન્સીયોમાં ફેરવી રહી છે."

રૂજવેલ્ટ એકટનો ખરો હેતુ રાજીય સત્તાઓ ને સારૂ કાયદાનો ન બનો નહિ કે બીન-ગોરા ગોને ગોરાઓથી જુદા પાડી નાખવા ઇચ્છવા સત્તાઓમાં ગેરસમજનો. આના પ્રત્યક્ષ દાખલે બની ગયા છીએ કે કેપ ટાઉનનો અમલ તના ફેડરલ ઉપરોજ થઇ રહ્યો છે. ઉપયોગ દીપોરે આગાદી ટીકાને રહ્યાસ્પદ આપે છે

શેઠ ગોવીંદદાસના દીક્ષાંતમાં ગેરહાની ના

મા જે એસ. કોન્ફરન્સની મુલાકાતે જતાં પ્રોટોરીયામાં શેઠ ગોવીંદદાસને દીક્ષાંતમાં ગેરહાની ના પાડી ગોરા દીક્ષાંતોને તેમનું અપમાન કર્યું હતું તેનો ગાંધીથી ખ્યાલ આપ્યો છે. આ બનાવ પ્રીટોરીયાના ટ્રેન્સવાલ મેન્ડ બોર્ડીંગમાં દીક્ષાંતસમારંભ તા. ૧૬ મીએ બનેલ હતા. એજન્સ-જનરલના સેક્રેટરી શ્રી. એસ. રીડશીએ સ્ટેન્ડર્ડ બેંકના જનરલ મેનેજરને એક કાગળ લખી જણાવ્યું હતું કે દીક્ષાંતમાં શેઠ ગોવીંદ દાસને મેલવાની ના પાડવા બાદ શ્રી. હેનમેમરના પ્રાયવેટ સેક્રેટરીએ તેને શેઠ ગોવીંદદાસ કોણ હતા તે સમજાવ્યું હતું, તેમ છતાં પણ તેણે દીક્ષાંત પ્રસંગમાં ના પાડી હતી. સ્ટેન્ડર્ડ બેંક ના એસીસ્ટન્ટ જનરલ મેનેજરનો એજન્સ-જનરલના સેક્રેટરીને પત્ર મળ્યો છે કે દીક્ષાંત મેન બોર્ડીંગપર કાબલ થયેલો એક નવોજ પુરાવા મળે અને ટ્રેન્સવાલમેજ આ પ્રસંગે તેમને મેં આપવામાં મુખ્ય દરજ્જો મેલવામાં આવ્યો છે. પત્રમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે ગાંધીજીમાં ગોરી જાતના ગનાવો નહિ અને તેને બાર પટના પ્રસંગ મેલવામાં આવ્યા છે.

ડરબનમાં શેઠ ગોવીંદદાસ

હિંદની વટી ધારાસભાના મેમ્બર શેઠ ગોવીંદદાસ જેઓ દીંદીઓની રિયતિનો અભ્યાસ કરવા યુનીયનની મુલાકાતે આવેલા છે તેઓ ડીસેમ્બર તા. ૨૧ મીના ગુરૂવારે ૯—૩૦ વાગે જોહાનીસબર્ગથી ડરબન આવી પહોંચ્યા હતા. તેમની સાથે તેમના જમાઇ શ્રી લક્ષ્મિદાસ અને તેમજ શ્રી. રામદાસ ગાંધી અને શ્રી. પ્રાગજી દેસાઇ હતા.

ટ્રેન સવારે સવા ૭ વાગે મેરીટઝબર્ગ પહોંચતાં શ્રી. મગનલાલ ગાંધીએ તેમનો સત્કાર કર્યો હતો અને ડરબન સુધી તેમની સાથે ગયા હતા. ડરબનના પ્લેટફોર્મ પર શેઠ ગોવીંદદાસનો સત્કાર કરવા ડરબનના જાણીતા વેપારીઓ તેમજ અન્ય પ્રતિષ્ઠિત જનો હાજર થયા હતા. કોંગ્રેસ તરફથી શ્રી. જે. કનાયુ, ગોડફ્રેના હસ્તે તેમને પુષ્પહાર પહેરાવવામાં આવ્યો હતો અને ત્યાર બાદ સ્વામી ભાવાની દયાળના ચુકાએ કોલ્ડસ્ટ્રીમ હાઉસ જવામાં આવ્યા હતા, કે જ્યાં તેમનું નિવાસસ્થાન ગોઠવવામાં આવ્યું હતું.

બપોરે ૬—૩૦ વાગે શેઠ ગોવીંદદાસે શ્રી. જો. ફ્રોસ્ટોકરની મુલાકાત લીધી હતી અને શ્રી પી. જી. નાયકરના સીમોપોલ્ટરવ્હીલના મુકામે તેઓએ ચા નાસ્તો કર્યો હતો તેમની સાથે શ્રી. મણિભાઇ દેવ નાયકર, મેસર્સ પી. આર. પથર, પી. કે. દેસાઇ, મગનલાલ ગાંધી અને રામદાસ ગાંધી હતા.

તેમણે મેસર્સ સોરાબજી રૂસ્તમજી, પી. એમ. સી. પથર અને એ. આર. કાજીની પણ મુલાકાતો લીધી હતી.

ગાલ્ડર સત્કારનો મેળાવડો

આજ સાંજે સાડા પાંચ વાગે શેઠ ગોવીંદદાસના માનમાં નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના આશ્રય હેઠળ પારસી રૂસ્તમજી હોલમાં ગાલ્ડર સત્કારનો મેળાવડો થયો હતો. પ્રમુખસ્થાને બેસતાં શ્રી. કોમેરોન કેન્દ્રને કીધું હતું કે મેમરે દુઃખમાં માનવંતા મહેમાનને આવકાર આપ્યો હતો અને તેમના કાર્યમાં સંપૂર્ણ સફળતા ઇચ્છી હતી.

ત્યાર બાદ કોંગ્રેસના પ્રમુખ શ્રી પ્રાગજી એમ. પારખના હસ્તે પુષ્પહાર પહેરાવવામાં આવ્યો હતો અને તેમનું બાનપત્ર શ્રી એ. રંગા તરફથી અંગ્રેજીમાં વાંચવામાં આવ્યું હતું.

પોતાના બાનપત્રમાં પ્રમુખ જણાવ્યું કે શેઠ ગોવીંદદાસ દીદિના બધા પ્રાંતના કોંગ્રેસના લીડર છે અને વટી ધારાસભાના સભ્ય છે. દીદિની રાષ્ટ્રિય મહાસભાનું નામ સાંભળતા દીદિઓને પ્રેમ છે દીદિની આઝાદીનું તે મોટું કેન્દ્ર છે અને શેઠ ગોવીંદદાસ એ મહાસભાના પ્રતિનિધિ દ્વારે દીદિના મોટા કોમળા નજીક આવેલા છે. આપણે તેમને બેમોઢા આવકાર આપીએ છીએ કેમકે ગોર તો આપણ દીદિ ઘરને ખાસ લાગુ પડતા સવાલોનો ઘાતે અભ્યાસ કરવા અત્રે આવેલા છે અને જે માહીતી તેઓ મેળવી જશે તે ધારાસભાનાં મહાસભાપક્ષના સભ્યોને આપણો સવાલ સાચા રીતે સમજવામાં મહદરૂપ થઇ પડશે.

આગળ ચાલતાં પ્રમુખે જણાવ્યું કે "શેઠ ગોવીંદદાસને હું કહીશ કે તેઓ પોતાની તપાસ દરમીયાન જોઇ શકશે કે દક્ષિણ આફ્રિકાના આ ભાગની ખુદ હકીકતો બાતર ભારોભાર મજુરોની જરૂર હતી ત્યારે દીદીઓને આ પ્રતિજ્ઞા આપવામાં આવ્યો હતો. ત્યારે આજે દેશ સપાટી રીતે આબાદ છે ત્યારે દીદીને ઢાંકી કાઢવાના હેતુથી તેની સામે અનેક કાયદાકીતીના કાયદા પસાર થયા છે."

બપુમાં તેમણે જણાવ્યું કે "અમો તો એવી આશા રાખી હતી કે ૧૯૨૭ ના કેપટાઉન ગોલમેજ પરીષદથી આ દેશમાં આપણું સ્થાન તાત્વિક સુધરશે અને ગોરા રાજકર્તાઓમાં હૃદયપલટો થશે. પરંતુ આજે તો કાયદા દીદીઓની વિરૂદ્ધ થતા જાય છે. આ પરથી યુનીયન પાર્લામેન્ટની ગઇ બેઠકમાં થએલાં કાર્યપરથી જોઇ શકાય છે. તેમાં મીશ્ર લગ્નો સંબંધી બીલ, પ્રોપર્ટી વેલ્યુ પાસર્સ એકસટેન્શન બીલ, ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કન્સીલીએશન એકટ, વેજ એકટ, મારકેટીંગ એકટ અને અનએમ્પ્લોયમેન્ટ ઇન્સ્યુરન્સ એકટ વિગેરે દાખલ થઇ પસાર થયા છે.

"આ બીલોની તપાસ કરતાં શેઠ ગોવીંદદાસ પ્રમાણ એ જોઇ શકશે કે દીદીઓ વિરૂદ્ધની નીતી આ બીલોના સ્વરૂપમાં નહિ પરંતુ તેના મતા અમલમાં રહેલી છે."

બાદ બીજા બાનપત્રકારોમાં તરફથી શેઠ ગોવીંદદાસના માનમાં કેટલુંક બોલવામાં પછી શેઠશ્રી પોતે તાળીઓના ગડગડાટ વચ્ચે ઉભા થયા અને અંગ્રેજી તેમજ દીદીમાં બાનપત્ર કર્યું

તેમણે જણાવ્યું કે બમારથી તેઓએ ગુજરાત મા પત્ર મુકયો ત્યારથી તેમને ગોરાના સ્વદેશબંધુમાં બંધુઓ તરફથી માન મળતું આવેલું છે અને તેને માટે હું તમો સૌ બાહ્યબંધુઓ આંતઃકરણથી આભાર માનું છું. જ્યારથી હું યુનીયનમાં દાખલ થયો છું ત્યારથી હું તમારા સવાલની તપાસ કરી રહ્યો છું અને પણ જોઇ શકયો છું. ઉમેદ રાખું છું કે નાટાલ પ્રાંતના પણ મારથી તેમ કરી શકાશે, એમ કે મારે જણાવી દેવું જોઇએ કે મને યકીન થયું જ દુઃખ રહેવું છે કેમકે આજના વાસની આબરૂમાં ધારાસભા ખુલશે અને તે પહેલાં દીદુનાન પહોંચી શકાય તેવો જાન્યુઆરી તા. ૨ છઠ્ઠે બારે ફિરતી જવું પડશે.

તેમણે કહ્યું કે આફ્રિકાના દીદિઓને આ દેશને પોતાનો ગણવાનો હકજની હક છે કેમકે ઐતિહાસીક પુરાવાઓથી સાબીત થઇ શકે છે કે તેઓ પ્રાચીન કાળથી આફ્રિકાન ખંડપર વેપાર કરતા આવેલા છે. નાટાલને એક "બાગ પ્રાંત" ગણવામાં આવ્યો છે અને બારા યુરોપીયન વીદ્વાને હું બાદ આપવા ઇચ્છું છું કે એ "બાગ પ્રાંત" નાટાલમાં આવેલા દીદીઓની મહેનતથી બનેલો છે.

અમુક યુરોપીયનોમાં એવી માન્યતા પ્રવર્તાય છે કે દીદીઓ આ દેશમાં બેટલા સુખી છે કે તેઓ પોતાના વતનમાં જવા તૈયાર નહિ થાય. તેનો જવાબ બાળતાં શેઠ ગોવીંદદાસે કહ્યું કે હું જ્યારે જોહાનીસબર્ગમાં હતો ત્યારે એક કે. સી., અને એમ. પી. એ મને પુછ્યું હતું કે દીદીઓને જો દક્ષિણ આફ્રિકા નહિ પસંદ પડતું હોય તો તેઓ પોતાને વતન પાછા કેમ જતા નથી જતા? તેના જવાબમાં મેં કહ્યું હતું કે જો દીદીઓ પાછા નહિ જતા હોય તો તેનું કારણ એ નથી કે તેઓ યુનીયનમાં સમાનતાના દરજ્જાથી અને માનભરેથી રીતે આવતા તો સુખમાં રહી શકયા છે પરંતુ ગાર્ષિક રિયલિજ એવી છે કે તેઓથી બીજા દેશ છોડી શકાતો નથી

દીદિની સ્વતંત્રતાની લડતના સુવર્ણપૃષ્ઠમાં બોલતાં શેઠ ગોવીંદદાસે જણાવ્યું કે આ લડત ૧૯૦૬ ની સાલથી ચાલતી આવેલી છે અને કમબ્યુના ધર્મોમાં મહાત્મા ગાંધીજીના નેતૃત્વ નીચે મહાન પ્રગતિ થઇ રહી છે. મહાત્માજી ગાંધીજીએ દીદુસ્તાનીજન નહિ પરંતુ સમસ્ત જગતને શીખવ્યું છે કે બુદ્ધી શસ્ત્રો વડે કરવાની જરૂર નથી. આહિંસાત્મક ચાલકહાર વડે વધારે અસરકારક રીતે મરી શકાય છે અને તેના પરિણામો પણ વધારે સંતોષકારક નીપજે છે.

તેમણે જણાવ્યું કે નાતાલની આઝાદી વિરૂદ્ધ સાધકે નિરાશ થવાની જરૂર છેજ નહિ. અમે મહાન પ્રગતિ કરી રહ્યા છીએ અને દિન પર દિન સ્વતંત્રતાની સુગંધ આવતા જઇએ છીએ સમસ્ત દીદ આજે સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતાને મદદ મેળવી કરી રહ્યું છે મહાસભાનો કાર્યક્રમ જગતનું આર્થિક હિત કરવાનો છે અને તેથી દારૂનિષેધનો પ્રચાર કરવાનું આવશ્યક જણાયું છે.

દીદ જ્યું સ્વતંત્ર થશે ત્યારે તે દક્ષિણ આફ્રિકાના દીદિઓની કાયમારીઓને વધારે ધ્યાન આપી શકશે અને તેનો દુર કરાવવાને અસરકારક રીતે આયાસ કરી શકશે. પરંતુ તેમ છતા દક્ષિણ આફ્રિકાના દીદિઓએ એ દિવસ આવવાની રાહ જોઇ બેસી રહેવાનું નથી. તેઓએ પોતાને બતાવવામાં આવતા બુલ્લી અને અન્યાયી વર્તણુકનો બનતા પ્રયત્નો પ્રતીકારો કરવો જોઇએ.

શ્રીનીવાસની મુલાકાતે

ગુરૂવારે શેઠ ગોવીંદદાસે શ્રીનીવાસ સેરવાના મુલાકાત લીધી હતી. શ્રીનીવાસ સંસ્થાને તેમણે દરેક દીદીને માટે એક પાઠરૂપ સમાન ગણે છે કેમકે એ સમયે મહાત્મા ગાંધીજીએ સત્યાગ્રહનાં સિદ્ધાંતની પ્રયોગ શરૂઆત થઇ હતી અને દીદની રક્ષણતા પ્રાણ કરવાના ઓઠ સાધન તરીકે એ મહાન શસ્ત્રનો ઉપયોગ કરવાની તૈયારીઓ એ સમયેજ થઇ હતી. એ દ્રશ્ય આજે સમસ્ત જગતનું ધ્યાન ખેંચી રહ્યું છે અને આકર્ષણરૂપ થઇ રહ્યું છે.

શેઠ ગોવીંદદાસે પ્રીતીકમાં ભંગ કીધું હતું અને સાંજે પાછા ફરવાના થયા હતા.

ઓરેન્જ પ્રેસીડન્સી હિંદુ એસોસીએશન

ગઇકાલે પ્રેસીડન્સી હિંદુ એસોસીએશનની મીટીંગ શેઠ ગોવીંદદાસનો સત્કાર કરવા રાત્રીવાર ડીસેમ્બર તા. ૨૫ મી એ સુરત હીંદુ એસોસીએશનના હોલમાં મળી હતી પ્રમુખસ્થાન શ્રા. જી. જી. દેસાઇએ લીધું હતું પોતાના ભાષણ દરમીયાન તેમણે જણાવ્યું કે હિંદના એક પ્રતીષ્ઠિત રાષ્ટ્રિય નેતાનો સત્કાર કરવાના મુખ્ય હેતુમાંના આ દેશમાં વસી રહેલા હિંદુઓને ઘણોજ આનંદ થાય છે શેઠ ગોવીંદદાસે જે મહાન સ્વાર્થત્યાગ કરેલ છે અને હિંદની સ્વતંત્રતાની પ્રવૃત્તમાં જે ભાગ ભજવ્યો રહ્યા છે તેને માટે આપે માનપત્ર કીધો.

ત્યારે બાદ શેઠ ગોવીંદદાસને મુખદ્વાર પધરાવવામાં આવ્યો હતો અને શ્રી. રામદાસ-ગાંધીને પુલનો તોરો ભળવામાં આવ્યો હતો. અન્ય ભાષણો થયા બાદ શેઠ ગોવીંદદાસે એસોસીએશનને તેમના કરેલા સત્કારને માટે આભાર માન્યા બાદ જણાવ્યું કે ગુજરાતે એક દયાનંદ સરસ્વતી અને બીજા મહાત્મા ગાંધીજી જેવી હિંદની બે મહાન વ્યક્તીઓ પેદા કરી છે અને તેને માટે તેનો મગરૂરી લેવાને કારણ છે

દૌદુસ્તાનના શેષ દક્ષિણ આફ્રીકાને અને ખાસ કરીને પ્રીતીકમને કે જેની મે ગઇ ડીસેમ્બર મુલાકાત લીધી હતી તેને વર્તમાન મુશ્કેલ પરીસ્થિતિ કે જેમાંથી મહાત્મા ગાંધીજીએ હિંદની આઝાદીના મહાન આંદોલન ચલાવવાની તૈયારીઓ કરી હતી.

વધુમાં શેઠ ગોવીંદદાસે જણાવ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકાના હિંદીઓએ રાજનૈતીક બાબતોમાં આગળ પડતો ભાગ લેવો જોઇએ. અને તે સ્વાર્થલક્ષના દ્રષ્ટિએ નહિ પરંતુ સ્વાર્થની દ્રષ્ટિએ, તેઓની રાજનૈતિક સ્થિતિ સુધરવા

બાબતના ઉપર આ દેશમાં તેઓના વેપાર રોજગારની અને તેઓની પોતાની હરિતનો આધાર રહેલો છે.

તેમણે સૌને એકત્રેપ થઇ નિઃસ્વાર્થ ભાવનાથી કાર્ય કરવા આહ્વાન કર્યું હતું.

બી. રામદાસ ગાંધીએ પોતાના થયેલા સત્કાર માટે એસોસીએશનનો આભાર માન્યો હતો.

ઓરીયેન્ટ ક્લબમાં

રવીવાર ડીસેમ્બર તા. ૨૬ મીએ શેઠ ગોવીંદદાસે ઓરીયેન્ટ ક્લબમાં ચા પીધું હતું. દરમ્યાનના ચમત્કારણ મુસલીમ ચેમ્પરો એ. હાજર હતા આશરે પચાસેકનો માટે ટેબલો મંડાયા હતા ચા પીધા બાદ ક્લબના પ્રમુખ શ્રી. એમ. આઇ. મોળાએ શેઠ ગોવીંદદાસને આવકારના વચનો કહી પુલનો તોરો આપ્યો હતો.

શેઠ ગોવીંદદાસે પોતાના ભાષણ દરમીયાન જણાવ્યું કે જે ક્લબને વિશે તેમણે દૌદુસ્તાન માં ઘણીવાર સુખ્યાન સાંભળ્યા હતા તે ક્લબે જોવાનો પ્રસંગ મળ્યો તેથી મને ઘણો આનંદ થાય છે. મે આશા રાખું છું કે ક્લબના સભ્યોમાં વધારો થશે અને તેમાં હિંદના દરેક પ્રજાને માટે સ્થાન રહેશે

આ દેશમાં હીંદીઓએ એકસંપ થઇ રહેવાનું છે અને પોતાના હ્યાયી હકોને માટે સ્થાયી લડવાનું છે. તેઓનો પાસે એક માત્ર શસ્ત્ર સત્યાગ્રહ છે અકે દૌદને એ શસ્ત્ર દક્ષિણ આફ્રિકામાંજ આપેલું છે. સમાસદ કરવાનો પ્રસંગ આવેલો છે કે નહિ એ માટે કહેવાનું નથી. તમારે પોતે મુલવવાનું છે. પરંતુ એટલું તમારે સમજવાનું છે કે જો શસ્ત્ર કેટલાક માને છે તેમ નબળાઇ નથી પણ સબળાનું છે અને તેનો આધાર ગોખ્યાબળપર રહેલોજ નથી. જો સંજોગો શાંતુકુળ હોય અને સવાલ ખરો હોય તો એકે વ્યક્તિ પણ એ શસ્ત્રનો ઉપયોગ કરી શકે છે

તેમણે જણાવ્યું કે દૌદુસ્તાન તો બાલના સંજોગોમાં પોતાની બનતી મદદ કરશેજ પરંતુ જો દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓ પોતે જાતે કરજ નહિ કરે તો દૌદુસ્તાન તેઓને બહુ મદદ નહિ કરી શકે.

કલ્યેરપુલમાં મીટીંગ

ગેજ સાંજે સાડાચાર વાગે કલેરપુલમાં કુંજ થીએટરમાં હીંદીઓની મીટીંગ બાણ હતી.

શેઠ ગોવીંદદાસે કલેરપુલના હીંદીઓનો તેઓએ કરેલા સત્કાર બાબે આભાર માન્યા બાદ જણાવ્યું કે આ દેશમાં હીંદીઓએ એકસંપ થઇ રહેવું જોઇએ અને તેઓની એકજ મંસ્થા હોવી જોઇએ. જે બાબતોમાં અસંતોષ આપના હોય તો તેઓને દૂર કરવા નવા પ્રયત્નોમાં ઝુંપડવા એ તેઓનાજ હાથમાં છે. અલગ રહીને તો આ વસ્તુ નજ બની શકે પરંતુ મંસ્થાની અંદર રહીને તેના દ્વારમાં પ્રયત્નપૂર્વક આગ લેવાયીજ બની શકે.

શ્રી. રામદાસ ગાંધીએ પણ જણાવ્યું કરી કોઠાને એકસંપ થવા સુચવ્યું હતું

ડેગેમાર્ગા

સોમવાર ડીસેમ્બર તા. ૨૭ મીએ શેઠ ગોવીંદ દાસે ડેગેમા મજુરોની સ્થિતિની તપાસ કરવા નીમેલ કેરટની મુલાકાત લીધી હતી. ડેગમાર્ગમાં મી. એ. એ. ગાંધીના મુકામે તેમણે સંખ લીધું હતું ડેગમા પચીસેક પંજીનતો હતા. સાડા ચાર વાગે શેઠ ગોવીંદદાસે ગોખમે હોલ માં ભાષણ કર્યું હતું અને ત્યાંથી વેરુલમ ગયા હતા ત્યા મેસર્સ ચુનીલાલ ભવનના મુકામે ટી પાર્ટી થઇ હતી. ત્યાંથી તેઓ ગાડેન્ટ્રીજ ફેમ ગયા હતા ત્યાં કલાક દોઢો મજુરોની મુલાકાત લીધી હતી. સાડા સાત વાગે તેઓ ડરબન પાછા ફર્યા હતા.

શેઠ ગોવીંદદાસનો જીવન પરિચય

—: લેખક :—

પ્રાગજી ખંડુભાઇ દેસાઇ

દીનબંધુ દૈદક્ષણ આફ્રિકા એસોસીએશનના સભ્ય તેમજ નાતાલ પ્રાંત ના મુખ્ય મહાજનો પાકી નેતા શેઠ ગોવીંદદાસ કાંટ્રાક્ટર, ખરેક આફ્રિકા તેમજ યુનીયનમાં નિવાસ કરી રહેલા હીંદી ભાઇઓની સ્થિતિ તેમજ તેમના પ્રશ્નોનો ખાતે અભ્યાસ કરવા ખાસ આજે પધારેલા છે એમના જીવનનો પરિચય શ્રી. ગોા ના વાંચકોને ભેટ આપે તેવાથી પ્રેરણા મેળવી પોતાના જીવનમાં લાભ અને સેવાની ભાવના કરેક હીંદી ભાઇ બહેન કરી શકે એ દ્રષ્ટિથી શેઠશ્રીના જીવન પરિચય અત્રે આપવામાં આવે છે.

કુટુંબ પરિચય

રાજપુતાનામાં આવેલા જયસલમેર સ્ટેટમાંથી શેઠશ્રીના પ્રપિતામહ શેઠ સેવારામ પ્રથમ જયસલમેર સ્ટેટમાં હીંદમાં બ્રીટીશ રાજ્યની સ્થાપના થઇ તે પુર્વે આવી વસ્યા હતા. શેઠ સેવા રામના પુત્ર શેઠ ખુશાલચંદ હતા. ૧૮૫૭ ની બળવા ક્રાંતિની સુપ્રસિદ્ધ મહાન રાજ્યક્રાંતિ થઇ તે વેળા શેઠ ખુશાલચંદ જયસલમેરમાંજ રહેતા હતા. શેઠ ખુશાલચંદ તે જમાનાના એક મોટા નાણાંશ સેખાતા હતા અને ૧૮૫૭ ની મહાન રાજ્ય ક્રાંતિના સમયે કંપની સરકારની તેમણે આપુર્ણ સેવા બજાવી હતી. શેઠ ખુશાલચંદના પુત્ર રાવ શોકળદાસ થયા તેઓ તેમના પિતાના કરતાં પણ ઝારે મહાન માણસ જન્મ્યા. ધન પ્રાપ્તિ અને ઉદારતા બંને ગુણોનો વિકાસ શોકળદાસ પોતાના પિતાશ્રી શેઠ ખુશાલચંદથી પણ ખુબજ આગળ વધી ગયા. શેઠ ખુશાલ-ચંદનો સ્વર્ગવાસ થયો ત્યારે તેઓ એટલી બધી મીલકત મુકી ગયા હતા કે તેમાંથી વાર્ષિક એક લાખ રૂપીયાની આવકની થતી હતી. પરંતુ રાવ શોકળદાસે એટલી ભારે ઉન્નતિ કરી દાખી કે તેમને પોતાની જમીદારીમાંથી વાર્ષિક ૧૫ લાખ રૂપીયાની આવક થતી હતી. તેઓ મધ્ય પ્રાંતના સૌથી મોટામાં મોટા જમીન-દાર ગણાતા હતા. તેઓ ગાદલેા શહેરના માલીક હતા. જેમાળામાં જેમ મહમુદાબાદના રાજા સાહેબ બીહારમાં જેમ દરભંગાના મહા-રાજા ગોદામાં મોટા જમીનદાર ગણાય છે તેમજ માદક મધ્ય પ્રાંતમાં રાવ શોકળદાસની ગણેક મીલો, ફેકટરીઓ ચાલતી હતી અને મુખ્ય તેમના કલકત્તામાં પણ મોટા વેપાર ચાલતા હતા. રાવ શોકળદાસે મોટી સંપત્તિ પ્રાપ્ત કરી તેની સાથે પોતાની સંપત્તિનો જન સેવાર્થે પણ મોટા પ્રમાણમાં ઉપયોગ કર્યો છે. તેઓ મોટા દાનવીર હતા જબલપોર શહેરમાં જેટલી જાહેર સંસ્થાઓ છે તે સર્વ તેમણેજ સ્થાપેલી છે. જબલપોર વોટર વર્કસ, જબલપુરનો કાઉન્સ હોલ, ન્યુનો મીશન હરપીતાલ, ગીર્લ્સ કરપીટાલ, આ સર્વ એકલે હાથે એમણે બાંધ્યાં છે અને એમણે

બનાવેલાં કરારોમાંથી આ બધું સંસ્થાનોને બાદ આજપર્યંત ભરપાઈ થતા છે. રાજા ગોકુળદાસે આ રીતે લાખો રૂપિયા ખેરીતીમાં ઉધાર દાખે આપ્યા છે. એમની મહાન સંપત્તિ અને સેવાઓની કદરદાનીના બદલે બ્રીટીશ સરકારે એમને રાજાનો મહાન બીરુદ આપ્યો હતો. રાજા ગોકુળદાસના પુત્ર અને શેઠ ગોવિંદદાસના પિતાશ્રીનું નામ દિવાન બહાદુર શેઠ જીવનદાસ છે. એમની ઉમ્મર અત્યારે ૬૮ વર્ષની છે. શેઠ જીવનદાસે એક રાજાના રાજકુમાર જેવું જીવન અતીત કર્યું છે. તેમણે બારે વૈભવ-શાળી જીવન પસાર કર્યું છે. પોતાના વૈભવ-શાળી જીવન ઉપર પચાસ કે સવા કરોડ રૂપિયા ખર્ચ્યા હશે. મુંબઇ, કલકત્તાની એક એક મુલાકાતમાં લાખ બે લાખ રૂપિયા ખર્ચી નાખ્યા એ તો એમને મારે એક સાધારણ સરખી વાત હતી. પોતાના એકના એક પુત્ર શેઠ ગોવિંદ દાસ પછી એક મહાન જમીનદારના પુત્ર તરીકેનું વૈભવશાળી જીવન ગુજારે એવીજ તેમની ઇચ્છા હતી પરંતુ મહાત્મા ગાંધીજીએ ભારત માતાની આઝાદી માટે રણશીંગું ફુંકયું અને ભારત આઝાદ થવાને ચેતવેજ કે'ટલા બારે આ રાજવૈભવી કુટુંબનાં બધાની છોકરાંમાં ફેલાયેલા નોજવાન શેઠ ગોવિંદદાસે આઝાદીની લડત બાતર દેશની સ્વાકારી લીધી એ એમના વૈભવશાળી પિતાશ્રી શેઠ જીવનદાસને કેવી રીતે પસંદ પડે! પણ ગોવિંદદાસના કુટુંબનો આટલો પરિચય આપ્યા બધે એમના પોતાના જીવનનો પરિચય રજુ કરું.

શેઠ ગોવિંદદાસ

શેઠ ગોવિંદદાસનો જન્મ સન ૧૮૯૬ માં થયો હતો. એમનો જન્મ વિજયા દશમીને દિવસેજ થયો હતો. એમના જીવનમાં વિજય પ્રાપ્તિ એ જોગવે એટલાજ બાતર પ્રભુએ એ જન્મે વિજય દશમીને દિનેજ એમનો જન્મ આપ્યો ન હોય! એમના જન્મ સમયે રાજા ગોકુળદાસજી ૨૬ વર્ષ હતા. પોતાની પુત્ર પરથામાં પૌત્ર જોવાની રાજા ગોકુળદાસને મહાન અભિલાષા હતી અને તે પ્રભુએ વિજય દશમીના મહાન પવિત્ર દિવસે પાર પાડી એટલે રાજા ગોકુળદાસજીના આનંદનો પાર ન હતો. અને પોતાના જન્મની ખુશાલીમાં તેમણે ખુટે ત્યારે પૈસો ખર્ચવો કર્યો. રાજા ગોકુળદાસજી અમંત ધર્મીષ્ઠ માણસ હતા અને પોતાનો પૌત્ર પણ ધર્મીષ્ઠ માણસ બને એ જોવાની અભિ લાષા હતી અને તેથી શેઠ ગોવિંદદાસના શિશુ માણપણથીજ ધાર્મીક સંસ્કારો પડે એટલા માટે એમને રમવા બંગલો રમકડા પણ ગી. રાજા અને શ્રી કૃષ્ણની મુર્તિનાજ બાળપણમાં બાજતાં. બાળપણથીજ એમનો કુટુંબના મંદિરમાં દેવ દર્શને જવા બાવવામાં આવતા. બાળના પ્રસંગમાં અન્ય બાળકો સાથે શેઠ બાળી ા સમય ગા૦ બાલ સંસ્કાર લેવામાં આવની અને તેથી એમનો દીલ પણ શાળામાં ભણવામાં આકર્ષા નહતા બાળ શેઠ ગોવિંદદાસનો સુંદર બાળપણી પરસાજ મળે તેવો બહોળપરત સ્વજન ગોકુળ દાસજીએ કર્યો હતો. દીવાળી પહેલી ગોપડી કેટલાકો "રાજ કરી લાભ ને શીખવવા માટે કેલેજના પ્રોફેસર બાપુ બારકાનાથજી એમ. એ.,ને બાસ રાખવામાં બાવ્યા હતા. (બાકુ)

મહાન રાજદ્વારી સ્વ. મેકડોનલ્ડની ટુંકી જીવન નોંધ.

સ્વ. રામ્સે મેકડોનાલ્ડ ગ્રેટબ્રીટનના પ્રથમ મજુર પક્ષના પ્રથમ પ્રધાન હતા. સ્કોટલાંડના મુસીનમાં ઉચ્ચ બાતે ૧૮૬૬ ના ઓકટોબાસની તા. ૧૨ મીએ મધ્યવર્ગના કુટુંબમાં તેમનો જન્મ થયો હતો એક બેડે સ્કુલમાં કેળવણી લઇ તેણે તેથી પ્રથમ શિક્ષક તરીકે પોતાની કારકીર્દી શરૂ કરી હતી. તે સમય દરમ્યાન તે મજુર ચળવળના સંપર્કમાં બાવ્યા હતા, અને તેમાં જોડાયા હતા. ત્રેપક, લેખક અને બ્યવસ્થાપક તરીકે તે મજુર પક્ષના એક બ્યક્તિત્વ પાડતા મજુર છાપકર તરીકે બજાર તરફથી બાવકા હતા. સને ૧૯૦૬ માં તે મજુર પક્ષના મંત્રી બન્યા હતા. સને ૧૯૧૨ માં તે ફુઝર થયા હતા; અને એ પદ તેમણે ૧૯૧૪ સુધી સાચવ્યું રાખ્યું હતું તે સ્વતંત્ર મજુર પક્ષના સ્થાપક હતા અને તે પક્ષના પ્રમુખ તરીકે ૧૯૧૨–૧૯૦૯ સુધી રહ્યા હતા. ૧૯૧૧–૧૯૧૪ સુધી તે ગ્રાસીગેન્ટરી મજુર પક્ષના નેતા તરીકે રહ્યા હતા સમાજવાદના તે પ્રખર હિમાયતી હતા. ૧૯૦૬ માં તેમણે સાઉથ પેરપ્ટનની ચુંટણીમાં ઝુંબેશકારી કરી હતી, અને સફળ થયા હતા. ૧૯૦૦ માં લાંબેસ્ટર તરફથી ચુંટાયા હતા, અને મહાન રાજકીય ચુગો પોતા નું પદ બાબતી રાખ્યું હતું. વીશ્વ દરમ્યા ન તેમણે શાન્તિના હીમાયતી તરીકેનું રહ્યા હતા. ૧૯૨૨ માં તે પીરહ પક્ષના નેતા બન્યા અને મજુર પક્ષ સત્તા પર બાવતા તે પ્રધાન, પરદેશ મંત્રી અને ટ્રેઝરી બાતાના પહેલા લોર્ડ બન્યા હતા. ૧૯૨૪ ના નવેમ્બરમાં મજુર સરકાર ની હાર થતાં મેન્ચેસ્ટરીયો સત્તા પર આવ્યા હતા.

હિંદ સાથે સંબંધ

૧૯૨૪ માં તો મેકડોનાલ્ડ પુનઃ તા પ્રધાન બન્યા હતા. જે દરમ્યાન હિન્દમાં કમનસીબે ઇરવીન બીજાગો હતો. હિન્દ સાથે તેમણે ૧૯૨૭ થી સારા થયો હિન્દી બાબત બાકરીઓને લગતા કમીશનના તેમણે સભ્ય તરીકે તેમની નીમણુંક થઇ હતી. આ પછી તેમણે હિન્દ વિષે બે પુસ્તકો લખ્યાં:—(૧) હિન્દનાં બાબતી (૨) હિન્દી સરકાર આ પુસ્તકોના તમણે મિસીસ સાર્વીવાદી સાથે સાથે સંયુક્ત પુસ્તકો લખ્યાં હતાં, જ્યારે ન તા પ્રધાન બન્યા બને હીન્દનાં સત્યાગ્રહીએ અંગે દમનકારી થયું હતું, ત્યારે તેમનાજ પુસ્તકોમાંથી હિન્દમાં ગાંધીવાદી દમનની બબાડના કરનારોનું તેમની નામ પરવાના બાપ્યા હતા તેમના તા પ્રધાન તરીકેના સમય દ- મ્યાન હિન્દમાં હજારો સત્યાગ્રહીઓ પકડાયા હતા સાર્વીવાદીઓ મળ્યા હતા. ગાંધીજી સાથે બીજા દેશનેતાઓ પકડાયા હતા. તમના દોરા દરમ્યાન ઠેરઠેર ગોલમેજ પરિષદ મળી હતી, અને કેમી ચુકાદાનું બાબીદ ઉંચ પર બારવું હતું ૧૯૩૧ માં બાખિર ગાંધીજીને બારણે તેનું પ્રધાન મંત્રી પદ્યું હતું અને મેન્ચેસ્ટરીયો સાથે રહીને રામઝવાદી સરકાર રચી હતી. ૧૯૩૩ માં તેમણે બ્રીટીશની મુસાદાત બ્રસ પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટ સામે બાવી૦ પરીષદ સંબંધી મંત્રણા કરી હતી એજ વર્ષનાં તે ઓકટોબરમાં પરીષદમાં બાવ કામ નીપા હતા ૧૯૩૫ માં બરાબ નબીબાને બાંકે તેમ ગા. બાલડવીનની તરફેણમાં પોતાના પદ, રાજીનામું બાપ્યું હતું. મત તેમ તેની કારકીર્દીનું બદ ઉપરાંત પતન થયું હતું. કારણ કે મજુર પક્ષને બાંતરીને પ્રધાન પરના માટે સરી રીતે તેમ જવાબદાર હતા. બા ૧૯૧૯ થી બર્ધાનાબાંજ તે પ્રધાન બંગળમાંથી નીવૃત્ત થયા હતા. બાલ તરીકેના કબાબનો તેણે બાનારકાર કર્યો હતો. તેમનું અવસાન ૧૯૩૭ ના એક બબધિતા વૈજાનીક ની પુછી સાથે થયું હતું બને ૧૯૩૫ ના ૧૯૩૫ સુધી ઉજ્જાંતના વડા પ્રધાન તરીકે રહ્યા હતા તેમનું મરણ રવ નવેમ્બરના બારામાં રહીમરમા થયું.

—:o:—

મહારાજાની ૧૯૩૮ ની બેરાક

મહારાજાનું ૧૯૩૮ની સાલનું બધીવેશન સીમા પ્રાંતમાં બા. ત માટે મવલપીંડીના બામ-બાપ બાજા-બાજાદીઓ પીંબારણા ચાલી ા બા. બા પીંબનું બાગમન ઉદીપુરના બાતેની બાજાબાજાની બેઠકમાં બાપવાનો પોતા સ્વીકાર્યા બેનેત પીંબાર છે. બો મહારાજાના બામંત્રણનો સ્વીકાર કરશે તા બાગોસ્ટ મહીનાના બાંબી બાજ બાજદુસ મહારબાનની જન્મભુમી ઉદયપુર મહાના બાગોમે.

—:o:—

પ્રિય વાચકો! તમારું 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'નું લવાજમ ન મોકલ્યું હોય તો મનીબાર્ડર મોકલી આપવા મહેરબાનીથી કરશો.

જાપાનની ક્રૂર રાજદ્વારી રમત

લેખક : શ્રી. સુભાષ ચંદ્ર બોઝ
(અનુવાદક આર. ટી. પીલ્લી)

(ગતાંકથી ચાલુ)

ચીની ભૂમિ પર યુદ્ધના લશ્કરી મથકને નક્કી કરતો દ્વીપકલ્પ ચીનની ભૂગોળની મુખ્ય રચનાની નોંધ લેવા આવશ્યક છે.

ઉત્તરમાં હોમાંગદો, મધ્યમાં યાંગત્સી અને દક્ષિણમાં સીકયાંગ એ ચીનની ત્રણ મોટી નદી એ તેના અઢારના અગલના ઘેરી માર્ગો છે. સીકયાંગના મુખદ્વાર ઉપર હોંગકોંગનું બ્રીટીશ બંદર રાખ્યું રાખે છે; યાંગત્સીના ઉપર શાંગહાઇ જે પરદેશી સત્તાના સંયુક્ત કબજામાં છે, તેમાં બ્રીટન અને અમેરીકા મુખ્ય છે. હોમાંગદોના મુખદ્વાર ઉપર જપાન વહીવટ ચલાવે છે અને ત્યાંથી પ્રથમ કોરીયામાં અને બાકીના મંચુરીના (મંચુકો) ના પણ ખાસ ભોદી કાઢ જવાબ આપી છે ચીનમાં પ્રવેશ મેળવવાનો ફક્ત એકજ જમીન માર્ગ ઉત્તરમાં આવ્યો છે અને આ રસ્તેથી મોંગલ અને મંચુ ઘોડેસ્વારો પ્રાચીન ચીન દેશમાં પ્રવેશ કરતો હતો. ગયા લડાઈ પહેલાના વર્ષોમાં જપાન અને રશિયા બન્નેઓ જે ઉપર તેમની આંખ ઠેરવી હતી. ૧૯૦૫ પછી જપાન આ રસ્તો અને બાજુબાજુના પ્રદેશનો કબજો મેળવવા સક્ષમ સેવી રહ્યું હતું અને આ વીભાગમાં ૧૯૩૬ના યુદ્ધારંભ લડાઇ ચાલી રહી છે. આ સંબંધે ગોટલું યાદ રાખવું જોઇએ કે ઉંચા પહાડો ખાસ ચીન દેશનો ચીનાઓ તુર્કસ્તાનના પ્રાકૃતિક બાજુથી જુદો પાડે છે. એનું પરિણામ એ કે આજ ચીન દેશમાં પ્રવેશ થવાનો માર્ગ ઉત્તર તરફથી રહ્યો અને આપણને માલમ પડે છે કે અર્વાચીનકાલિક દ્રષ્ટિએ જે કારણે મંચુરીના ઉપર કબજો મેળવ્યો છે તેજ ચીન ઉપર રાજ્ય કરવાને હંમેશા અગ્રક્રમ સ્થિતિમાં મૂકાશે.

૧૯૦૪ પહેલાના દુરપૂર્વના બનાવોને ખરી દ્રષ્ટિએ સમજવાને જપાનના યુદ્ધના મુખ્ય મથકો ની બાદબાકી કરવાની જરૂરી છે. ચીનના જપાનનું રાજકારણ ચીન પ્રવેશવા સક્ષમ ન થયું નથી જપાને ચીન ઉપર લશ્કરી હુમલા તેના ઉપર એકાએક એકા લશ્કરી દબાણ માટે મોજનાઓ ઘડી કાઢી. આ હેતુ પાર પડવા જપાનનાં યુદ્ધના સમયમાં મુખ્ય મથકોએ બે રસ્તે કામ લેવાનું હતું. (૧) ચીનની આક્રમકતા નષ્ટ કરવી. (૨) અને કોઇ પણ બીજા રાજ્યને ચીનદેશની મદદે આવતું અસક્ષમ બનાવવું—મંચુકો, મોંગોલીયા અને ખાસ ચીન દેશ સાથે પ્રજાસત્તાક રાજ્યનો તમામ ઉત્તર ભાગનો કબજો જપાન કે તેજ આ અર્થ સરે. આ પ્રદેશોને એકત્ર કરીએ તો ખાસ ચીન દેશ કે હોમાંગદો, યાંગત્સી,સીકયાંગ નદીના બાજુનો પ્રદેશ રશિયાથી સૈનીકીરીતીથી જુદો પાડતો મુખ્ય પ્રદેશ બને છે. નકશાનો સંબંધ બતાવે છે કે જો જપાન આ વિભાગનો કબજો કે તો રશિયા સાથે લડાઇના પ્રસંગે બાકીના મંગોલીયામાં પુરાને બૈકલ સરોવર આગળ તે મુખ્ય સૈન્યોરીયન રેલ્વેને કાપી શકે અને રશિયાને અસરકારક રીતે બળગો કરે તો બીજો કોઇ પણ દેશ કટોકટીના સમયે ચીનની મદદે આવી શકે નહિ. ૧૯૩૭ પછી આ વીભાગમાંના બધા જપાન કેવી રીતે આગળ વધ્યું તે આપણે જોઇશું.

જપાન પોતાની યોજનાના પ્રથમથી કદી પ્રદર્શિત કરતું નથી કેવળ નોંધ લેવી જરૂરી છે. આને જપાનના હાથ બંધાઇ ગયેલા કોઇ પણ ત્યારે બીજું કોઇ પણ રાજ્ય તેના ઉપર હુમલો ન કરે તેના માનચેતી રાખી તે પોતાના હલ્લાની આગળ સંભાળ પુર્વક મંડાવે છે. તથા ચીનના પ્રદેશને કબજે કરવાનું બહાનું આપવાને કોઇ પણ બનાવને આગળ કાવવાની અવરજા કરે છે. જપાનના શાંઘાઇવાળા લશ્કરનો તેફટેનંટ કવાગોટા કે જે દક્ષિણ મંચુરીયાના રેલ્વે માર્ગે તપાસ કરતો હતો તેણે ૧૯૩૧ ના સપ્ટેમ્બરની ૧૯મા તારીખે પ્રથમ ગોળ ચલાવ્યો. આ બનાવે બીજે દિવસે મકડેનને અને બાકા સમય ના આખા મંચુરીયાનો કબજો લેવરાવ્યો. તેજ સમયમાં આખી દુનીયા કડક આર્થીક તંગીમાં સપડાયેલી હતી અને રશીયા પોતાની પ્રથમ પાંચ વર્ષની યોજના પુરી કરવામાં જતું હતું. તેથી જપાનને આમો થાય કે તેની શિકારી મનસબ્ય સામે પડકાર થાય શકશે નહિ. રાષ્ટ્રસંઘ તરફથી મોકલાયેલા લીટન કમીશને જપાન વિરૂદ્ધ તેનો રિપોર્ટ બહાર પાડયો અને તરતજ સંબંધ સુમારે મંચુરીયાના કબજા માટે જપાનને અપરાધી ઠરાવ્યું. આ પછી જપાને સંઘને બે ભાંગવું આને તેમાંથી નીકળી ગયું. આ પછી ૧૯૩૩ માં શાંઘાઇ યુનીયને મંચુકોને ચાઇનીઝ ઇસ્ટર્ન રેલ્વેનું વેચાણ કર્યું અને મને ૧૯૩૪ માં જપાન અને રશિયા વચ્ચે થયેલી પાણીના પોટી બાબતની સંધી એકબીજાએ માન્ય રાખી... બીજા રાજ્યોએ ન્યાય પ્રમાણે મંચુરીયાનો સ્વીકાર કર્યો નહિ, તો પણ તેમાના પાસેથી વસ્તુતઃ સ્વીકાર મેળવ્યો.

તેના આગળ વધ્યા પછી અસલમ જતાં મંચુકો વસવાટ માટે પુષ્કળ જમીનવાળો મોટો પ્રદેશ છે. અને તે ખાસના ઉપરાંત કદાચીક કાચો ધાતુ બાબત બાબીજાયો ભરપુર છે. વળી સેનીયટ રશીયા સાથે લડાઇના પ્રસંગે લશ્કર ઉતારવાને બંદર તરીકે જપાનને પાછું ફોયોગી છે. ઘણા સોકો ધારે છે કે મંચુકોનો વિકાસ કરતાં જપાન ને વધારે ફાયદો અને તે દરમ્યાન દુરપુર્વમાં શાંતિ પ્રસરશે પણ તેઓ ભુલ કરે છે. યુદ્ધના મુખ્ય મથકની અને આર્થીક-દ્રષ્ટિએ મંચુકો આકર્ષક રહી શકે નહિ. જપાને જેટલો કાચો માલ મેળવવાની ઇચ્છા રાખેલી તેમાંથી એક નાનો ભાગજ મેળવી શકાય તેમ છે એટલે મંચુકોની બજાર જપાન માટે પુરતી મોટી નથી. વધારામાં મંચુકો લડાઇના વખતમાં મુખ્ય મથક તરીકે પાછોજ નબળું સેબાય કારણકે તેની બધી બાજુએ દુશ્મનોના મુલકો આવેલા છે. તેથી પોતાની આર્થિક આવશ્યકતાને સંતોષવા અને બધા મુલકની સલામતીને રક્ષિત કરવા જપાનને દુમલા ચાલુ રાખવાનો ફરજ પડી.

૧૯૩૨ માં શાંગહાઇ મુકામે બીજો બંદર બજવતામાં આવ્યો અને ચીન અને જપાન વચ્ચે શાંગહાઇની લડાઇ શરૂ થઇ. તેનું પરિણામ એ આવ્યું કે શાંગહાઇ નજીકના કેટલાક મુલકમાંથી લશ્કરને ખસેડવાની અને જપાન ની કેટલીક બીજી શરતોને તાબે થવાની ચીનને ફરજ પડી. ૧૯૩૨ ના શાંગહાઇની લડાઇ ના સમયે મુખ્ય મથકની અગલના એટલી બધી સ્પષ્ટ થઇ ન હતી. પરંતુ ચાલુ લડાઇઓ તેના ઉપર પ્રકાશ પાડશે.

પુના નામના પુતળા સમાદ નીચે મંચુકોનું સંગઠન ૧૯૩૨ માં પુરું થયું અને જપાન પોતા ની સરહદના આર્થિક વીસ્તાર માટે તૈયાર થઇ ગયું હતું. મંચુકોની સરહદ બહાર ઉત્તર ચીનમાં લડાઇ થઇ. જપાન સૈન્યે જેહોલ અને ચાહારનો ઓર ભાગ કબજે કર્યો અને પેકીંગના દરવાજા સુધી આવી પહોંચ્યું. લડાઇ માં પરાજય પામેલા ચીના સૈનિકોને આનિવાર્ય બનાવ માટે તમતું આપવું પડ્યું અને તેમના પ્રદેશના બાજા ઓર કુકડો જપાને બાલસા કબેલા તેમાંજ જોયા. ૧૯૩૬ માં હોંગકુની સોમિ યા આ વીભાગનો અંત આવ્યો.

૧૯૩૭ નું વર્ષ સરખામણીએ બનાવ વગરનું પસાર થયું, પરંતુ ૧૯૩૭ માં દુશ્મનાવટ ફરીથી ઘટી નીકળી. જાપાનમાં ઇંગ્લેંડ અને છે તેમ પરદેશી રાજનીતિમાં નજરતાનો દેખાવ અને સુમેળ સંપવાળા બાપજો તથા દુશ્મનાવટ પહેલાં બાબ છે તો ૧૯૩૬ ના જાન્યુઆરીની ૨૩ મી તારીખે હીરોટાએ ચીન સાથે સમાધાન કરવાના હેતુથી સારા પડોશની નીતિ સ્વીકારવું અને દુશ્મનો ન કરવાની નીતિને હીમાયત કરવું જાહેર કર્યું. આ વખતે જપાનીસ સેનાએ મુદ્રાલેખ સ્વીકાર્યો કે ઉત્તર ચીનને આંતરીક સ્વતંત્રતા આપવી અને નાનકીંગની મધ્યસ્થ સરકારને ઉત્તર ચીનમાં કાયકાજ અને વાટાઘાટમાં દખલગીરી ન કરવાને કહેવામાં આવ્યું. પણ નાનકીંગ જપાનનો પુરેપુરો કેપકાર આગર આજાર માની શકયું નહિ. મંચુલોકો ૧૯૩૬ માં જપાનની બાબમાં સપડાવા માંગતા ન હતા પરિણામ એ આવ્યું કે જપાનની યોજના કાર્યકારી થઇ નહિ. તેમ બીજા બાજુ આગળ સરકવા ત્યારે

માલમ પડયું કે ગીત દેશે પોતાના મુલકનો ઐક્ય બીજો ભાગ મુખ્યાળા દરેકમાં ફોટોગ્રાફ સાથે ચાલુરાનો એક ભાગ મંજુષા સાથે રોકડી દેવામાં આવ્યો. પેપીગની પૂર્વ બારે માઇલ દૂર કુંમચાકે જે રાજધાનીનું સ્ટેશન છે તે હોપાફ પ્રાંતમાં સરકાર બદેસરી દેવામાં આવ્યું છે એવો મુલક બનાવ્યો. તે પૂર્વ હોપાફના સ્વતંત્ર પીકાસ નામે ઓળખાય છે.

આ બાજ પીનો ભૂતપૂર્વ નામના ગોનાક સ્વપક્ષ લાગ કરનારની દેખરેખ નીચે હતા અને પ્રદેશ સ્વાધીનના અધિકાર નીચે હતો. (બાબળથી આ બીજાઓના ચીનનાં જરૂરત બનાવે નીચમ બનાવવાના હેતુથી સાપાનના આંબ માલમખાયા બારે પ્રમાણમાં ઢાબુચોરી પકડ લાગી) ડોમનીન જે કાઉંસીલ ા પ્રમુખ જનરલ સ્મટ્સ ચેલ કુમાન નામના નોનકૉંગ બહાર પ્રખર નેતા છે તે

ઘોષણા–બાહાર સરજદારી કાર્યવાહીની નીચે દોષાપ તો બાબતો મુલક (જેના પેપીંગ અને ટીએન્ત્સીન આવેલાં છે) અને બાહારના ઝોટ બાજને એક અલગ રાજધાનીવારી મંડળમાં ફેરવી દેવામાં આવ્યા. આ કાઉંસીલ સાપાનનો ખુલ્લે ખુલ્લો વીરોધ કરવાને સબરાની દોષાથી તેણે નોનકીંગ સાથેનો સંબંધ તોડી નાખ્યો નહિ.

(અપૂર્ણ)

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

વેપારમાં સ્ત્રીઓને નહિ રાખનારમાં આવે

સા ઉથ આફ્રિકન મેસર્વન્સ ટ્રેવેલર્સ એસોસીએશનની ડરબનમાં મળેલી વાર્ષિક પરિષદમાં નીચે પ્રમાણેનો ઠરાવ સર્વાનુમતે મંજુર થયો છે:

"કેટલીક વેપારી પેઢીઓ જાતી અથવા ધર્મના આધારે અમુક પ્રોમસ્વર્સ ટ્રેવેલરો આગે ભેદ પાડે છે એવી વાતો ફેલાવવામાં આવેલી હોઇ સાઉથ આફ્રિકન કોમસ્વર્સ ટ્રેવેલર્સ એસોસીએશન કે જે દેશના સઘળા વર્ગોનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવનારી રાષ્ટ્રિય સંસ્થા છે તેની આ પરિષદ નોંધ લે છે કે એવી વાતમાં કશું પણ સત્ય નથી અને આ પરિષદ ચકુમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના લોકોના સહકાર વગર કોઈ પણ વેપારી પેઢીને મુદ્દર આપારી સેવાઓમાં રાજકીય, જાતીય કે ધાર્મિક તફાવો મુલાકાવાના કોઇ પણ પ્રકારનો દખલગીરી કરવી છે અને તેની સાથે કશો પણ સંબંધ ધરાવતી નથી."

દક્ષિણ આફ્રિકાના અંધકો

દક્ષિણ આફ્રિકાના મરકો, બાંગણા, અંધ અને બીજા જંગલ બોકવાળા અર્ધગોના મુળ કારણોની શોધખોળ કરવા માટે અને અર્ધગોના હીત માટે લંડનના લહાયોપાની પ્રોફ નકરીકે એક સબ્ધ પેઢીનું કરવું પડ્યું છે. પ્રોફ સાહ-ચારીમાં પહેલા ડોકટરો સેન્ટ્રલ રાઉસીસ ફોર કીપલ્સના નોકેટરી કપટાઉન આવ્યા હતા ઓકસ કરેના "ઓરથોપેડીક" હોસપીટલના પ્રોફેસર જી. આર. મરકલસ્ટન કેપટાઉન તા. ૨૫ ડીસેમ્બરે એપલોન ટ્રેસ્કના આગમાના સમાચાર મળ્યા છે. આફ્રકોનો શોધખોળમાટ પ્રોફેસર મરકલસ્ટન મોટા નિષ્ણાત છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના દંડની વડંચણી કોલોનીમા અસં ઓફ એપલોન, મા ડી. વોટર બા. વીલકર્ક હોબ્સ અને પ્રોફે-સરે મરકલસ્ટનનો સમાવેશ થશે. યુનીયનમાં અધ્યોને મદદ આપવાનું બાલાગીક લક્ષ મામ એવા બહા નથી.

કેપટાઉનની ક્રીસ્ટમસ ઉજવણી

કેપટાઉનના ક્રીસ્ટમસના મહત્વારીનાંમ અંત કેટલાકે માટે પણ શોકજનક હતો. "ડાલસ કેસ્ટ્રા ન્યુમ" ના બળારપત્રોના જણાવના મુજબ ક્રીસ્ટમસના રાત્રીએ સેનાપાર સુધીમાં કેપટા ઉનના ૧૮ બાર્યો બન્યા ,તા અને ૧૦ બીજા ઘાયલ થયા હતા. મોટર એકસમાતા અને અન્ય

મારબોયા હોસપીટલની ઓમરજન્સીને ૧૧ કેસોજેથી માંગણી થઇ હતી

ઝવેરાતની ચોરી

કેપટાઉનના ગાર્ડિન્ટ નેસરના હોટલમાંથી એક હનર પૌંડની આસરના ઝવેરાતની ચોરી થઇ હતી ચોરીનો પતો આપનારને ઇનામ આપવાનું જાહેર થયું છે ચોરાયલી વસ્તુઓમાં હીરાની એક બ્રોચ ા. ૪૦૦ ની અને એક વીંટી પાઉંડ ૨૦૦ ની કીંમતની છે.

મરણ નોંધ

રે પટેલ માસ્ટર્સનું અવસાન

કેપટાઉનના લાયોના વતની રે પટેલ માસ્ટર્સ ઘોડાર બાઇબલીયાની અલ્પ માંદગી ભોગવી ગયા મંગળવારે તા. ૨૪ બીએ શ્રી એ કર બે ખાતેના પોતાના મુકામે સ્વર્ગવાસ પામ્યા છે રે માસ્ટર્સ નાતાની વતની દક્ષિણ આફ્રિકા આવ્યા હતા અને પોતાનીજ શક્તિ અને મહેનતથી છતનમાં પોતાનો માર્ગ પોકળો હતો. મજુરીનાં બોલે હિન્દમાન માનતા નહીતા. મહેનત મજુરી કરી પોત પોતાનો નિવાહ ચલાવતા હતા અને ચોડા દિવસ જોસ ગયા એટલે પોતાનો અભ્યાસ આગળ વધારવાની તેમને ઇચ્છા થઇ અને સ્કોલરશેન જાહેર બેટપુ બાં રહ્ય એડીનબરની યુનીવર્સીટીનો ડાકટરી અભ્યાસ પણ મહેનત મજુરી કરીને સફળતાથી પુરો કરી કેપટાઉન આવી રવાણા વકીલાત કરી ખાના જાહેર કામના તેઓ ઉંડા રસ લેતા હતા પોતાની પાછળ પોતાના વિધવા અને એક પુત્રને અને સ્વદેશમાં કુટુંબ્રીજનોને શોક કરતા મુકી ગયા છે. અમે તેઓ તરફ અંતઃ કરણથી દિલસોજી બતાવીએ છીએ. સ્વર્ગસ્થના આત્માને પ્રભુ ચિરશાંતિ બક્ષો

બારે દંડ

ગાર્ડિન્ટ કસેકરની પાલીસે નવા આવકારીય શક્ક ઉપરથી એક નેટીવ મોટર અકસ્માત નપાસ કરતા મોટરમાંથી ભાંગ નવા આવી હતી મોટરમાં ત્રણ નેટીવ અને એક નેટીવ સ્ત્રી હતાં, જેઓ કેટ્રેમાં અપરાધી જાણેત થતા દરેકને પા. ૫૦ દંડ અથવા ૧૦ મહીનાની સજા કરવામાં આવી હતી. સ્ત્રી અપરાધીને એક મહીનાની સજા કરવામાં આવી પણ સજાની અમલ કરવાને બદલે છોડી મુકવા હતી. મોટરકાર અને ભાંગ સરકારે જપ્ત કરી હતી.

મી. રોલાન્ડનું મરણ

નાતાલ રેડીયમ કરટના સેક્રેટરી મી. ફેડીક રોલાંડનું ૧૬ વર્ષની ઉમરે ડરબનમાં તા. ૨૫ ડીસેમ્બરે મરણ નીપજ્યું હતું. મી. રોલાંડ નાતાલમાં કેન્સરના ઇલાજ માટે રેડીયમ ખરીદવા બારે ઉત્સાહપૂર્વક કામ કરી પા. ૨૬,૦૦૦ જેવા કર્યા હતા. મરણના ચોડા સમય અગાઉ મી. રોલાન્ડે પોતાના પુત્રને કહ્યું હતું કે "મારા ઉદ્દેશીકરનું કાર્ય બાકી રહ્યું છે તેના બારે મરતું નથી."

રંગભક્તોઓના બારે આક્રમ

કરબનમાં રંગભક્તો માટે મ્યુનીસીપલ આલય સ્થાપવા સુચના થઇ હતી કહે છે કે મુરો-ગામન, અને નેટીવો વચ્ચે રંગભક્તોઓની સ્થિતિ અકર દાખાથી રંગભક્તો અટપાઇ ગયા છે.

ડરબનના સ્ટેશન માસ્ટર

કરબનના કરશન માસ્ટર મી. એ. જી. સ્ટીલ-વરસોક ૧૪ વર્ષની ઉમરે ૧૮૮૩ માં રેલ્વે નોકરીમાં દાખલ થયા હતા. રેલ્વે નોકરીમાં મી. સ્ટીલવરસોકને ૪૦ વર્ષ પુરા થયા છે. મી. સ્ટીલવરસોકની લાંબી નોકરીની પીછાનમાં તેમને પોર્ટ મસીજાબોમમાં પોર્ટેગુઝ સુમોન્ટેન્ટ કીધા છે.

ક્રીએકર્સનું બજેટ

જોબર્ગની મ્યુનીસીપાલીટીને વર્ષમાં પાઉંડ ૨,૨૯,૯૬૮ નો ખર્ચ થયો હતા, ૧૯૩૮ માટે ટેકસમાં ફેરફાર થયા નથી. ગોલ્ડે ના પોનીસ રેકસ નાબુદ કરવા છે

નાર્થ કેરસ્ટ અને ગ્રુસુલેન્ડમાં વરસાદ

ક્રીસ્ટમસ પહેલાના દીવસોમાં નાતાલના નાર્થ કેરસ્ટ અને ગ્રુસુલેન્ડમાં પડેલા ભારે વરસાદથી નદી નાળા ઉભરાઇ જવા હતાં કારનામ નજીકની નોકરી નદી ઓળંગી નહિ શકાવાથી અંધાણાબંધ મોટરકારો અને રસ્તાઓ વચ્ચે અટકી પડી હતી પણ રેલ્વે પાણાઓને આકસ્માકારીનો સામનો કર્યો મોટરકારો રેલ્વે વેગનોમાં ચડાવી સ્ટેશન રવાના થયા હતા નાતાલના ઘણા દીવસમાં દસ ઇન્ચ પાણી પડ્યું હતું આલકોઓમાં નદી મા ૧૨ ફીટ પાણી રહ્યે મકાનો હતા જેવા નુકસાન બબકાન આવી પડ્યા હતા. ડરબાડ

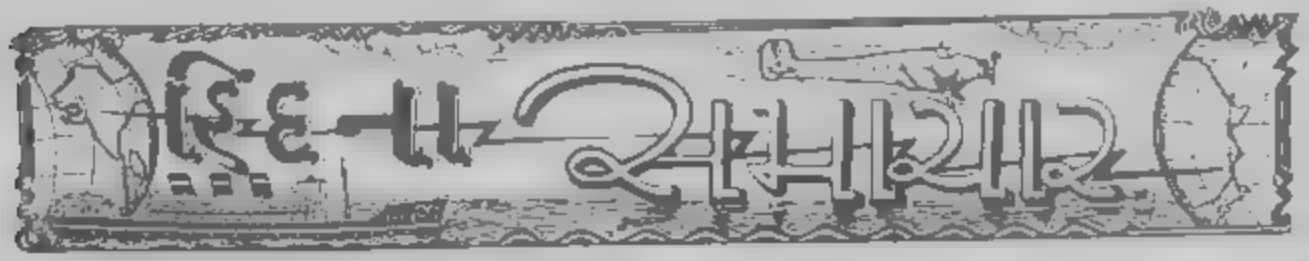
બંધ બારણાથી ડીરેક્ટરોના નહેરવારો શાંતીથી પસાર થતા હતા. બારે વરસાદથી ઘણી ફેકાણે રસ્તાઓ બિસાઇ ગયા હતા

બેન્ક મેનેજરનું મરણ

કોહાનીસબર્ગની બારકલી બેન્કના મેનેજર મી. એચ. જી. મેકમસનું તા. ૨૨ ડીસેમ્બરે જોહાનીસબર્ગમાં મરણ નીપજ્યું હતું. આ મેકમસે કરજનમાં બારકલી બેન્કમાં મેનેજરનો હોદ્દો ઓનરેબ્યા હતા નાસીલ મેકમસ અને બે દીકરીઓ કરીમર ચોરવીક કલબના ૧૯ ૨૧ ડીસેમ્બર ગોટેમલીઝમેંથ હોસીટે માટે ઉપકમાં હતાં

પ્રતીહાસીક રહેઠાણની મુલાકાત

દક્ષીણ આફ્રિકાની યુનીવરસીટીના, કેપટાઉન, સ્ટેલનબોસ અને પ્લોમફોનટીનના પુરોપને પ્રવાસે નીકળેલા ગોરા ગીલાર્યાઓએ ગેલાન્ડમાં આવેલા ઓમીસીઆ રહાટ કરવામા વરદુમ પ્રસીડન્ટ કરજરના પ્રતીહાસીક મકાનની મુલાકાત લીધી હતી. ઘણા વરસ થયા ગોરા યુનીવરસીટીના પ્રોફેસરો સ્કુલને જેમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોલ્ડી ખાતાની મુલાકાત લીધી હતી

હિંદના જગપ્રીખ્યાત વીજ્ઞાનશાસ્ત્રી બોઝ

સ્વ. જગદીશચંદ્ર બોઝ જેમણે પોતાના જીવનથી હિંદનું નામ દીપાવ્યું ઉન્નત કર્યું, અને માનવ જગતને આશ્ચર્યકારક વીજ્ઞાન શોધની ભેટ કરી તેઓશ્રીએ પોતાના અવસાન બાદ પોતાની લગભગ બધીજ મીલકત જનહેર સેવા અર્થે અર્પી દીધી છે તેમની મીલકતનાં આર લાખ રૂપીયા જેટલી રકમો જુદા જુદા કામોમાં ખર્ચવા માટે તેઓ ટ્રસ્ટ કરી ગયા છે. જ્યારે શ્રીમતી બોઝને માટે આશ રૂ. ૨૬ હજાર અને જીવતા સુધી મળશે. રૂ. ૬૫૦૦ની મોટરખ કરી છે સ્વ. બોઝે પોતાના જીવનમા કોઇ દમાણી કરી નથી તે સમજી આ રીતે દેશને અરપે કરી છે. તેમની કુલ મીલકત રૂ. ૧૭ લાખ જેટલી થતા જાય છે.

હીંદી શીખવવા મદદગાર કોનફરન્સ

જે પ્રાંતોમાં મહાસભાવાદી સરકાર છે ત્યાંની ધારસભાઓમાં સપણ કામકાજ સાધારણ રીતે ઇગ્લીશને બદલે તે પ્રાંતની ભાષાઓમાં ચાલે અને મોટે ભાગે હિંદી ભાષામાં ચાલતુ દેશ સભાના કામકાજનો રીપોર્ટ તૈયાર રીપોર્ટરોને રીપોર્ટ લેતાં ઘણી મુશ્કેલી નડે છે. એટલે હવે આ મુશ્કેલીનો કેકડો સાપવા માટે વર્ધા ખાતે એક કોનફરન્સ મળનાર છે જેમાં બધા રટેનોગ્રાફર્સ એસોસીએશનો અને આ બાબતમાં રીત અને રસ ધરાવતી અન્ય સર્વે સંસ્થાઓના પ્રતીનીધીઓ હશે અને હીંદી ભાષાને સર્વમાન્ય ભાષા બનાવવાનો મહાસભાનો વીચાર દેશ હિંદી ભાષા માટે શોર્ટહેન્ડ લીપી ગોઠવી કાઢવાના પ્રયત્નો થશે.

સેનાપતી બાપટ કરેલી ગરજીઓ

મહારાષ્ટ્રના સતારા જીલ્લાના સેનાપતી બાપટ જેઓ તાજેતરમાંજ જેલમાંથી છુટ્યા છે અને જેમના ગ્રેજમીનો મોટો ભાગ દેશ બહાર બલીદાનો આપવામાં નવા જેલખાનાં બીજો છે તેમણે રાષ્ટ્રના આગેવાનો ઉપર એક પત્ર લખ્યો છે તેની અંદર ગાંધીજીનું સ્થાન નહીવત કરવા તથા પરીકામ સભા જ્યાં સુધી ત્યાં કુલકર્ણી બદલે ત્યાં સુધી સરકાર પર બાર મુકવા વગેરે પ્રકારના કેરકારો મારે માગણી કરી છે અને તે પ્રજાકીનું રાજણધારણ બે વર્ષની અંદર તાબદાર ન કરી શકાય તો ૧૯૩૯ ના જુલાઇ મહીનામાં પોતે બળસત્યાગ્રહ શરૂ કરવાનો આ પત્રમાં આપણો તેમ જાહેર કર્યું છે.

આપણી સ્વતંત્ર ભાષા છે

અલ્હાબાદમાં પુલ વિરોધી દિન ઉજવવા એક સભા મળી હતી તે સભામાં પં. જવાહરે ભાષણ કરતા કહ્યું હતું કે ઓટન, કરિસ અને આફ્રીકા ખંડથી દુર રહેવાના પ્રયાસો કરે છે, પણ આક્રમણથી બચવા માટે તૈયારી કરી રહ્યા છે. એ દેશો પાસે પુષ્કળ સંરક્ષાનો અને જોખમદારી છે જ્યારે ૧૮ વરસોમાં લડાઇ કરી અટકયા નથી, બીજી લડાઇ પછી આર્થિક અને માની લડાઇ ચાલુજ રહી છે લડાઇ પછી પણ જર્મનોમાં દાણોપાણી મોકલવામાં આવતાં ન હતાં. પરીણામે કેટલાંય નાનાં બાળકો મરણ પામ્યાં હતાં આજે આપણા પુરોપમાં બે બાબત સાની સ્થાપવામાં આવી છે આપણને કોઇ વ્યક્તિ સામે તીરસ્કાર નથી, પરંતુ આપણું લક્ષ સિધ્ધાંતો માટે છે લડાઇના સમયમાં આપણે આપણી હૈયાં મજબુત રાખવાં પડશે. હીંદસ્વરાજ મોટો રીનાકારણ રેકાય તે પાસવે તેમ નથી. પણ મોક્ષ કરીબાદ કરે છે કે બ્રીટીશ સરકાર હીંદુ-મુસલીમોમાં વીખવાદ મકાવાને લડાઇ કરે છે, પરતુ મારો સવાલ એ છે કે તમે શા માટે લડો છો? આપણી આ ભુલ આપણે સુધારવી જોઇએ.

દારૂબંધીનો પહેલો માસ

મદ્રાસ પ્રેસીડન્સીમાં આવેલા તાજેતમ જીલ્લાના દારૂબંધીનો અમલ થઇ ગયો છે. દારૂબંધીના સરકારી કાયદાને લાગુ પડવાને એક માસ થયો છે એક મહીનાના પરીણામનો દારૂબંધીનાં ખાસ અભ્યાસકાર સરકાર સમક્ષ અહેવાલ રોજ કર્યો છે એ અહેવાલ કહે છે કે દારૂબંધીના કાયદાના ભંગ કરવા માટે લોકોને સજાઓ થઇ છે. જીલ્લાના કેટલાંક ભાગોમાં દોર ઉપેક્ષના સંજોગિક પ્રમાણો બહુ રહ્યા છે. સજાઓ મોટે ભાગે ઓરતોને થઇ છે ને તે જોરકામદે દારૂ મંગાવવા માટે છે પણાપારા દારૂ પીનારાઓ પોલીસોમાં કાબે લાવ્યા છે, તે મોટે અને મોટા ઉદ્યોગમાં પકડાયા છે.

શાહિદના પીતા

પંજાબના અમૃતસર ગામમ પીલાજાની શાખ બોકની ઝોક પોતા સુધ્ધી થવાની છે. મહાસભાની દીવાલ ઉપર લખા રહેલા પાંચ જણાઓમાં અમર કરેલી. તેમાંથી હિંદી યુવાનોના હૃદયમા જેમનુ ચીરસ્થાન છે એવા સ્વ શહિદ ભગતસીંહના પીતાની સરદાર કીશન સીંહે મહાત્માના તરકના કિસેદ્વાર તરીકે પસંદ કરવામાં આવ્યા છે આ કુટુંબે હીંદી સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં આપેલ બલીદાન અપુર્વ છે સરદાર ભાગતસીંહ ઉપરાંત તેમના બે કાકાએ પણ પોતાના દેહનું બલીદાન આપેલું અને તેમના બે બીજા કાકા. સરદાર કીશનસીંહ હજુએ હીંદમાંથી સરદાર ૪૫ વરસથી રહડી રહ્યા છે.

ફેડરેશનની રક્ષામે પ્રતીકાર

બી બુલાભાઇ દેસાઇએ ભાષણ કરતાં ફેડરેશન સંબંધી મહાસભાની નીતીનો સ્પષ્ટતા કરી હતી. શ્રી. જમનાલાલ બજાજે મહાસભાવાદીની ફેડરેશન પ્રત્યેની પલક સંબંધી કરેલ ટીકાનો જવાબ વાળતાં જણાવ્યુ હતું કે "એ વાત સાચી છે કે આમ જનતાપ્રીય છે પાર્લામેન્ટરી ફેડરેશનની અટકાયત શકય નથી. પણ એનો અર્થ એ નથી કે તેની મહાસભા તેનો સ્વીકાર કરી લેશે ફેડરેશન લાદવાનો જે સરકાર પ્રયત્ન કરશેજ તો મહાસભા જંગી સંગ્રામદ્વ લડત દ્વારા તેનો મજબુત સામનો કરશે"

જોઇએ છે.

આપણા બાલકોને માટે ઉપયોગી મેળવવા કમીશન આપણા બે ભાઇ ચોરસે આપણા સાથે આવીકા, રહેડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ, પો. કે. આફ્રિકા અને બાસ્યાલેન્ડમાં ઝાંબુકન આપવા ઘણા જુના ઉપયોગી ઓળખે.

એજ: **CHHEDIRAM MOOLCHAND,**
Perfumery Kothi No 32,
Kanud, India.

વિવિધ વર્તમાન.

બ્રીટીશ સામે આક્ષેપ

શ્રી દનથી પરદેશી રાજ્યો માટે ચડતાં દર્યા-ઝરો સંબંધમાં તપાસ કરી પાલો-મેન્ટને રીપોર્ટ કરવા રોયલ કમીશનની માંગણી થશે એમ આગળ ગયા અઠવાડીઆમાં લંડનના "ધી પીપલ" પત્રમાં જાહેર થયા હતા. મોટું ઓદ્ય દેશના સત્તાધારે આફ્રા મુજબ ૧૯૩૬ માં બ્રીટને પા. ૮૦૦૦૦૦૦ ના દર્યો-ઝરો ચડાવ્યા બ્રીટીશ પેદીઓને પરવાનગી આપી હતી. જો પરવાનગી નહી આપવામાં આવી હોત તો એઓએ જાપાનીસ વેપારી કરતાંમાં વધારે પડો તેમ હતું

આઠ વર્ષની યાદ

કારાના કેસે નજદીકના દર્યાઝરો ધ્રુપાવેલું મોટું ભોપર્ટ હાલ ચાલતા ભારે ભૂંગ ઉત્પન્ન કર્યા હતી, પણ રંગના પરદેશ ખાતાના પ્રધાને જાહેર કર્યું છે કે ચાલુ સાલના પુર્ણ પ્રસંગે બ્રીટીશ સરકારીઓ તાપપાત્ર નમા બીજા સહકારના કર્યાઓને ન જમાવીએ ખોટી ચાલ ધ્રુપવા હતા.

જર્મનીના માજી કમીશ્નર

જર્મનીના માજી કમીશ્નર ડૉ. મર્ફીને કેમરે બોલાવ્યા છે અને રેશનો બોલાવે છે. માજી કમીશ્નરની તબદલી જર્મનીથી પાછા ફરી બિનુપ્રાની મા બાબા ઇચ્છા બતાવાની છે. જર્મનીની નાઝી સરકાર કમીશ્નર રાજકારણ લાવ્યા કરવાની સરત જર્મની આવવાની વખત બતાવ્યા તાકીદ છે જે કમીશ્નરને કબુલ નથી.

પેલેસ્ટાઇનનો માફકી વેપાર

પેલેસ્ટાઇનના સત્તાધારે બાંધવા પડ્યા નથી અને માફકીબાબા કેટીયના ફિટા આકડા બતા વર્ષોથી જાહેર થયા માટના છે પેલેસ્ટાઇનમાં માફકીઓએ ઉત્પન્ન કરેલો પા. ૪૨૧૯૮૩૭૫ નો માલ ઉકલા બત્ત ગઠીનામાં દેશાવર ગયો હતો બાકીને બા. વર્ષના એજ આરસામાં પા. ૩૧૨૫૨૩૬૬ નો માલ તેઓએ પરદેશ બાન કીધાલ કર્યો હતો એટલે ગાલ વર્ષના કીધાલ ની કીમતમાં પા. ૫૮૪૮૨૬૨૬ નો ઘટાડો હતો.

બ્રીટીશ નૌકા પ્રોગ્રામ

બોટનના નૌકા પ્રોગ્રામ મુજબ તૈયાર થયેલાં કાફરીબાબરના ફીરેટોમાં "રોયલ" અને બીજા "કોરોમીબિલ" નામે સરેન્ડર બાપ ફ્રેન્કલીન તૈયાર થયા છે. જેઓનો કાબુકાર ૩૩ હજારનામા આવશે

હીટલરનો સ્વદેશો

જર્મનીના બરમુખત્યાર હરહીટલરે નાઝી પક્ષ ના નાયબ પ્રમુખ રેહોલ્ફ ને મારફત જર્મનને શાંતીનો સંદેશો આપવા જણાવ્યું હતું કે જર્મન પ્રજાને લડાઇની ઇચ્છા નથી પણ જર્મનો પોતાની સલામતી માટે બળવાન થવા ઇચ્છે છે, અને હરહીટલરના વીચારો મુજબ બોલ્ડ દેશો પણ પોતાની દેશના સાથે બીનાચારી થી વર્તવા ઇચ્છા ધરાવે છે.

ચમકે ચાંદલો

—૭—

ચમકે આકાશમાં ચાંદલો ને કાંઇ,
વેરે તારલીયા તેજ રે;
ચાંદની ઝળકા રહી.
દીલડું રીઝે છે હુકે દેખતાં,
મારી ગાયે ગોપાલડી જોજરે,
ચાંદની ઝળકા રહી.
દીઠો દીઠો તારા તારા નેનમાં,
ઘોડો ગોકુ પ્રભુનો પ્રકાશ રે:
ચાંદની ઝળકી રહી.
ઝોયો ગોપો મારી આપણી,
દાઢો તારે હાલો જે કૈલાસ રે,
ચાંદની ઝળકા રહી.
દીઠા કોયલી રંગ રેલતા,
ઝોયો શીખવું આપણું વાસ રે
ચાંદની ઝળકી રહી.
મીઠું મધુરું ઝોયું ઓપતું મોર,
જગમા પિતાનું બ્રહ્મરે,
ચાંદની ઝળકા રહી.
મીરા તમારા તોજનો,
ઝીલે મુખની સાગરીમાની હેલરે,
ચાંદની ઝળકી રહી.
ઝોયે ગોપે દીઠી મહેંકતી,
તારા બ્રહ્મા તીરાની હેલરે:
ચાંદની ઝળકા રહી.
નવાતી સ્વપ્નાના સખી રોળાની,
રમે આનંદ વનચારી સાથ રાસરે,
ચાંદની ઝળકા રહી.
તોયો દીયે છે પ્રકૃ કરારના,
ખુઝ્યો પહેનીના દીલનો ઉલ્લાસરે,
ચાંદની રેલી રહા

—મા. ઝા. કવિર્દ.

શાન્ત સર્વત્ર ચિંત્ર ભાષ્યાર્જાગ

યુરોપમાં ભયંકાર ખંધીની પરીપદ ૧૯૩૮ માં ગાંડ પણ ચીર્ણીંગ ઉપર આવ્યા વિના મુલ-તવી રહી હતી સારણથી યુરોપના રાજ્યોનો શાન્ત ચારેતમનો ખર્ચ ૮૦ ટકા વધી ગયો હતો. અને ૧૯૩૮ માં શાન્ત ચારેતમ માટે જગતના સભ્યો રાજ્યોનો ખર્ચનો આંકડો પા. ૨૪૦૦૦૦૦૦૦૦ થયો હતો કબજે કરી લેવા બાબતમાં અંધ લશ્કરી બોજાના પાછળ બર્ચથી નાખાની રકમોનો સમાન થતો નથી. યુરોપમાં ઝાલ ભાયુધનું લશ્કરે કપ ઘાબ અનુભોનું છે બનારે બાબ યુદ્ધ ચાદી નીકળ્યાં પેહલાં ૧૯૩૮ માં ૬૦ ટકાબ હતું.

મેક્ષીકોમાં ખરતી કુંપ

મેક્ષીકોના (અમેરીકા) ઓહાકા અને ચુરેરો પ્રાંતમાં ભયા આકારીઓમાં ખરતી કુંપથી ૩ કોટા કુટુંબો નીરાધાર થઇ પડ્યાં હતા, તેઓના સંકટ નીવારણ અર્થે મેક્ષીકો સરકારે મદદ મોકલી આપી હતી. પેસીફીક મહાસાગરના ૨૦ માઇલ છેટે આવેલ ચેરટ ગેલીપેગ સરહદમા ખરતીકંપ ની શરૂઆત થઇ હતી. જાહેર થએલા સર-કારી સમાચારો મુજબ ઘણા ગામોનો નાશ પામ્યાં છે. ખરતીકંપવાળા પાકતારમા બોદ બાબ વાર કરવાનો હુકમ અપો છે.

ઇરાનમાં રોગનું

ઇરાનના શાહ રીજા શાહ બર્ષ શાંતના અબ્બારી બેલાય છે. શાહે પોતાની સેના ની તબાબ જબ્બરો ઇરાનની નેશનલ બેન્કને બક્ષીશ આપી છે. આ બનાવથી ઇરાન મા ઝારે ખુશાલી ઉત્પન થઇ હતી આ દાખલા પછી ઇરાનના ઇમાકોએ બોમ્બ પરદેશ બાને નહી મોકલતાં ઇરાનમાં બનાવાય રાખવા પ્રજાને વીનંતી કરી છે. જેથી બેન્કની સેવાની શાલકમાં વધારો થાય. સાદરીના શાહની ફરજાસથી બાના નાબ્બો રોગમાં ઇરાની બાબા-બેન્કમાં બીસ રજુ થશે.

જર્મનીમાં રોપાંગો

જર્મનીમાં ૧૦૦૦૦૦૦૦૦ મનુષ્યોની ઘરતી છે અને તેઓના નીબાબ અર્થે જોઇતો વધારાનો ઓકસર જર્મની બહારથી મંગાવી શકતુ નથી. રોગબાળામાં ધુબ અને કાંડી સામે લડવા ખારે જર્મની બારે પ્રયત્ન કરી રહ્યું છે. ગયા સીમાડામા જર્મનીની "ગ્રીન્ટર રીકીશ કાર્ટી" એ મોટલ્લાઓમાં કરી જાહેર ઉખરાણા થી પા ૨૫૦૦૦૦૦૦૦ જેવા કર્યા હતા, અને ૧૨૦૦૦૦૦૦ જર્મનના મબ્બ અને કાંડી સામે રક્ષણ બાપવું હતા. જર્મનીમાં હરચેન્સલર પ્રધાન હીટલર છે. રરપ્રમુખ ના બાબો ઉપર હરચેન્સલર કાબુ રાખે છે. એટલે બાબ પણ ચેપારી અપેક્ષા સાજ જોબારી રાખતો નથી, અને મોબ્બારી પતી નથી જર્મનીમાં બાબાબ્બુ બોલ, ઉડા,માંગ, ઓલેજીઝ તથા બાબ કુબો ની બાબુ બોલ રહે છે. બાબુબ નાબી કરેલા બાલવા દુકાનદાર માલ વેચી શકે છે. અને હદ બોળંગતાં, વેચનાર અને બરીદનારને બારે રોકા બાબ છે.

લંડનના સ્કેટ્રેટ ઠંડા

લંડનમાં ગયા અઠવાડિઆમા ઘબ્બ બબ્બોએ મળા વેસ્ટ એન્ડના હાઇડ પાર્ક સ્કેટીંગ ગ્રાઉંડ પાર્ક ઉપર સ્કેટીંગ કરવા રાબ્બા હતા અને ઠીકાની બીજીએ બારીદારના પરાદાથી ગ્રેટ મોટા બબેરીને રેસી-ડેન્સ કર્યો હતો. બબેરી તરફથી હાજર થએલાં બાબુબ પાસેથી પા ૧૬૦૦૦ કીમતની ઠીકાની અને બ્રેટીનબની ઠીકીબો બનાવટવાળા ખુંચારી ઉંચા બાબી ઘુટવા હતા. મોટ ક્રિસમસમાં ત્યાં બાબુ સેના ગ્રેટ-સબ્બસને ગોબીમે થવા કુંપરબ્યા

પકડયો છે, અને તપાસનો પણ ચલો ચાલ્યો છે. ચોરોને પકડવા સ્ટીમરની સાથેનોથી ગોલાસ્ત નીકળી પડી હતી

લંડનમાં ભયંકર આગ

લંડનની ઓક્સફર્ડ સ્ટ્રીટમાં આવેલી મારાઉન કંપનીના માલ માલસામાના ગોદામની બારીમાં ૬૦ કુટનું એક ક્રિસ્ટમસ ટ્રી બતાવવામાં હતા ઉપલામાં તેઓએ પા. ૩,૦૦૦ પાઉન્ડનું નુકસાન કરનારી આગ વેચમેનના

મરણ નીપજાવનારી ભયંકર આગની ઘટનાને જોઈ તેઓ ઝડપથી ટ્રી નીચેથી હઠવા હતા તેટલામાં તેમાંની ઝેર સીજવાની બત્તી ફરી ગઈ અને ફાટીનીકળતા આગની ઉઠયું. બે પ્રકાશના આખુ મકાન આપ વ. થયું. એક લાખ રેકોર્ડો અને ૨૫૦ વાયરલેસ સેટો બળી ભરમ થઈ ગયા.

ચૂંટણી

જાન્યુઆરી તા. ૧ થી નાતાલનો નવો ગોટરનો કાયદો અમલમાં મુકાશે જેની રૂએ ૧૮ વર્ષની ઉંમરના છોકરાંઓ ડામીંગ સાજરોન્સ મેળવી શકાશે નહિ.

* * *

કરબનના ગોટોરીસ્ટો માટે નવા બારા તૈયાર થાય છે. "ડરીક ઓડવાકજરી" નામે પ્રસિદ્ધ પ્રસીક સૂચનાઓમાં ફોરપીટર્સ નજદીક "ટ્રફરો" મીલ્કમેન નદી પગાડવાની દરખાસ્ત પણ સમાવેશ થી છે.

* * *

નેટીવો માટે ખુલી પાઠશાળ જનાન સંબંધમાં નેટીવ ઓફેર્સ કમીશનની બેઠક ના ૨૪ અને ૨૫ તા-ખુમારીએ ન્યુકાસલમાં મળી જ પ્રસંગે ઓરા બોર્ડોના બોન ઓર્ધ પાસીનેન્ટના સભ્ય મી. એમ. આર. નેલ હાજર રહેશે.

* * *

જોહાનીસબર્ગમાં કુલ્લે વસ્તી ૮૯૨૦૫૦ ની છે, જેમા ૨૩૨૦૬૬ યુરોપીયનોનો છે. ઍપ્રુની સીપસ વોટરોની સંખ્યા ૧૨૬૨૬૧ ની છે, અને માલકતોની કીંમત પા. ૨૧,૦૦,૦૦,૦૦૦ છે.

* * *

કરબનમા શુક્રવારની કોરટમાસની રાત્રીયા સેમસાર સુધીમાં ઝોમબ્યુલન્સ માટે ૧૨૦ કોલ્સોયા બાંધવી થઈ હતી. જેમાં સુવાવડ અને બેદક કેશો ઉપરાંત માર મારી અને અકસ્માતના કેશો પણ હતા.

* * *

મના નવેમ્બરમાં કરબનમા મ્યુનીસીપાલીટી ના કાનુનોના ભંગ કરવા બદલ મધ્યેલાદારની ફુપજંતી કુલ્લે રકમ પા. ૧૮૫૧-૪-૬ હતી, જે મના પાંના નવેમ્બર કરતા પા. ૬૬૨-૬-૨ વધુ હતી.

* * *

વીટવોટરસરેન્ડના સ્થાનીક સત્તાવાળા અને આંબાના માલેકો સાથે મસલત ચલાવી પબ્લીક હેલ્થ ગાનીસ્ટર ના આર રટકેર્ડે એક કમીટી વીટવોટરસરેન્ડ માટે રચાયવા નકી કર્યું હતું.

* * *

કલીની ટાઉન કાઉન્સીલ બેઠકોને મકાર આપવા કરાર કર્યો હતા કે રોડી (બોડ) કાગળમાં બંધ કરી માલકોને પુરી પાડવી.

પુનાના એક કરોડપતી પારસી સદગૃહસ્થે બાની મહારાષ્ટ્ર યુનીવર્સિટીની સ્થાપના માટે ૧૦ લાખ રૂપીયાની ભારે રકમ ખર્ચાવાની કરી છે.

* * *

૨,૨૫,૦૦૦ જેટલાં બંગાળા ખાપુરૂષોએ બા ચર્ચે બહાદુરીના સભ્ય તરીકે નામ નોંધાવ્યા છે. આમાંથી ચર્ચે સભ્યો ... હતા બંગાળમાં બહાદુરીની પ્રવૃત્તિના પ્રોત્સાહનમાં આ ઓર્ડરથી રેમન્ડ કર્યો ...

* * *

અરબ્બી પ્રાતના કેળવણી ખાતાના પ્રધાને પ્રાતની બાબી કેળવણી વીષયક સંસ્થાઓને પરીપત્ર પાઠવીને જણાવ્યું છે કે જો તેઓ સરકારી માન્ય જોઇતી ફીસ, તો તમામ વીદ્યાર્થીઓને ઓબ્લીક પાર્ટિક શીક્ષણ આપવું.

* * *

પંજાબ સરકારે એક કરોડ પચીસ લાખ રૂપીયાની રકમમાંથી મોટા ભાગ ગામડાંઓ અને કસ્બાઓમા રસ્તાઓ બનાવવા પાછળ ખર્ચવાનું નક્કી કર્યું. આ ૫૫ બાદ સાત હાજારના સુંદર રસ્તાઓ તૈયાર થશે.

* * *

આમની સભાના ચીટનીસ અધિવેશન બાદ ના સેક્રેટરીએ જાહેર કર્યું હતું કે પેલેસ્ટાઇન માટે નવા નીમાએલાં કમીશનને ઇમારતના મુદ્દા ઓ મોકા સમક્ષ પાઠવવા પડયા છે.

* * *

ફ્રીમ ઓફ નેશનની ગાદીએ તા. ૧૦ જાન્યુ-આરીએ બેસવાવના સેક્રેટરી જનરલે નોરીસ બહાર પાડી છે. કોંગ્રેસ પ્રસંગે ભાતેના પ્રધાન ગોરખો કેલબોલ્ડ સભાનું પ્રમુખપદ લેશે

* * *

બનબ્ય સમુદ્રના પ્રીસેસ કાસલાની બનાવાર ઝોરે મુલા ઉપર બાકાશી બાઠ બાબત છિદ્ર આમ લાઇન બાબ બનાવવા બાકા પાણ પૂરતું પડયું હતું.

* * *

સ્ટુના નીયમ અનુસાર થએલા નોંધ મુજબ ઉંડાંકોમાં ૨૯૯૭૫ નું ૬૧ ટકાનું ભારી ભાજુ જાહેર થયુ છે લંડન ડીસ્ટ્રીક્ટમાં પણ્યો વરસાદ પડી ગયો મોટો ભાગ મોના સ્ત્રોતોની નોંધ થઇ હતી મંડનના ૬૦ ... માં ૧૨૯૦ કલાક તડકા પડયો હતા

ખબરપત્રો

ટ્રાંસવાલ અનાવિલ સમાજ

ટ્રાંસવાલ અનાવિલ સમાજની સભા, રા. પરાગજી ભૂકનભાઇ, રા. કલ્યાણજી કાળાભાઇ, તથા રા. સુખાભાઇ હરિભાઇ સ્વદેશ જતા હોવાથી તેમનો સત્કાર કરવા ખિસ્સાપત્રમાં રા. ભૂકનભાઇ વલ્લભભાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. પ્રમુખ સાહેબે કુલહાર દીધા બાદ જુદા જુદા વક્તાઓ તરફથી સ્વદેશ જનારા ગૃહસ્થોની સદ્ગુણ સભર પ્રશંસા કરવામાં આવી હતી. રા. ભાણુભાઇ દયાળજી સ્વદેશથી આવેલા કાગળોથી તેમનો પત્ર સભાને વંચાવવામાં આવ્યો હતો. કૉંકિસ્તાન થી અર્થે પધારેલા શેઠ મોદી દાદાને, ઇન્ડીઅન ક્રેંચેસ તરફથી પારીદાર શાલમાં આવકાર આપવામાં આવ્યો ત્યારે ઇંજીનીઅર અનાવિલ તરફથી શેઠ મોતી દાદાસનો કુલહારથી સત્કાર કર્યો હતો. મકાલભા ગોદાન ફંડ માટે ઉપરાંત ઘણી કરતાં, નીચેની રકમ ભેગી થઇ હતી. ભૂકનભાઇ વલ્લભભાઇ શી. ૨૧, ભૂકનભાઇ સકલુભાઇ શી. ૧૦–૬, ભીખાભાઇ નીકળાભાઇ ૧૦–૬, વલ્લભભાઇ ગોકળભાઇ શી. ૧૦–૬, કલ્યાણજી કાળાભાઇ શી. ૨૧, દયાળજી મીઠાભાઇ શી. ૨૧ બાબુભાઇ સકલુભાઇ શી. ૧૦–૬, પ્રભાભાઇ નીળાભાઇ શી. ૧૦–૬, મોતીદાસ સકલુભાઇ બિલિમોરી શી. ૧૦–૬, નાથુભાઇ મકનજી રૂદીપુર શી ૨૧, પરાગજી જમનાદાસ રૂદીપુરે શી. ૨૧, સકલુભાઇ રણછોડજી દપ્રિસ શી. ૫–૬, ચેલાભાઇ નારણજી ગોનોની શી. ૫૦૩, કુલ્લે પા. ૮–૧૮–૬ રા. કલ્યાણજી કાળાભાઇ તથા સુખાભાઇ હરિભાઇ દરેકના તરફથી એક એક ગીની સમાજને ભેટ મળી હતી.

વિદાયગીરીના મેળાવડા

વેરૂલમ ક્રીકેટ કલબના પેટ્રન ના મુકામ હુસેન આદમજ કયરાતા મકો કજ બારે તમા બાલ્સ એસોસીએટ ના શ્રી. નવીલમ ક્રીકની મુલાકાતે બના હોવાથી તેઓની વિદાયગીરીના માનમાં તા. ૨૨ ડીસેમ્બરે વેરૂલમમાં ના જુદા જુદાને મકાને મા. ઓસ. ઇ. મોરીસના પ્રમુખપણા હેઠળ મેળાવડો થયો હતો જ્યાં કલબ તરફથી માનગીરીની ભેટ અપાઇ હતી.

કાંસવાડ હિંદુ ભોજક જ્ઞાતીય મંડળ

ઉપરોકત મંડળ તરફથી પ્રમુખશ્રી કલ્યાણજી ભોળાભાઇ જમા જણાવે છે કે શ્રી. કાંસવાલ હીંદુ ભોજક જ્ઞાતિય મંડળના બાકીઓ તરફથી નાગરસભા ગોદાન માટે ભેગાકરાવેલી ભોજકોની રકમ તેમજ વ્યકતોના નામો નીચે પ્રમાણે છે

નાથુભાઇ ગોવીંદ પા. ૬–૬–૦, છોકાભાઇ ગોવીંદ પા. ૫–૫–૦, પ્રભુદાસ કલ્યાણજી પા. ૫–૧૦–૬, માધુભાઇ મુળજી પા. ૬–૬–૦, ભોગીભાઇ રણછોડ ૧–૬–૦, જમનાભાઇ ખુશાલ પા. ૧–૬–૦, જમનાભાઇ લખાભાઇ પા. ૧–૬–૦, બાબુભાઇ લાલજી પા. ૧–૬–૦, પી લાલભાઇ પા. ૧ ૬ ૦, રમણીકલાલ કેશવજી પટેલ પા. ૧ ૬ ૦, દયારામ ગોકલ પા. ૧–૬–૦, દયારામ લાલજી પા ૧–૬–૦, કાળીદાસ લાલજી પા. ૧–૬–૦, બીખાભાઇ દાજી પા ૧–૬–૦, રામજીભાઇ કેવજી પા ૧–૬–૦, કારભાઇ અગર પા ૧–૬–૦, ગોવિંદજી ખુશાલ પા ૧–૬–૦, પરશોતમભાઇ સબમ પા ૧–૬–૦, પ્રેમાભાઇ જેઠી, પા. ૧–૬–૦, નારણભાઇ ગોપાળ પટેલ પા ૧–૬–૦, કેવજીભાઇ લાલા પા. ૧–૬–૦, પ્રભાભાઇ કેશુ શી. ૧૦–૬, ગોપાળભાઇ વલ્લભ શી. ૧૦–૬, લાલાભાઇ ડાહ્યા શી. ૧૦–૬, કાભાભાઇ કારા શી. ૧૦–૦, ભાણાભાઇ પ્રાગજી શી ૧૦–૦, લાલાભાઇ બીખાભાઇ શી. ૧૦–૬, લલ્લુભાઇ મકનજી શી. ૧૦–૬, વલ્લભભાઇ નીળા શી. ૧૦–૦, ગોપાળભાઇ કેશુ શી ૫–૬, કુલ્લભાઇ ભાણા શી. ૫–૦. કુલ પા. ૪૩–૧૫–૬.

કુલ ખર્ચ પા. ૨–૧૫–૬ બાદ જતા પાકિ ૪૧–૦–૦ સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલ ફંડ પર ખારેડાંથી ટ્રસ્ટર મારફતે તા. ૨૮–૧૨–૩૭ ના રવાના કર્યા છે

શ્રી. કરાડી રાષ્ટ્રીય સભા મંડળનો કુળો

શ્રી કરાડી ભારત વિદ્યાલયનો દ્વાંગા ઉપરાંત જે પોતાના ફીમની ચળવળને જોર આપનાર રા. પ્રેમાભાઇ પાંચા ભાઇ, રમણભાઇ જમનદાસ ભાઇ, નાથુભાઇ પ્રાગજીભાઇ, દાજીભાઇ છીબા ભાઇ, મણીભાઇ દયાળભાઇ, તથા જે બાજુના ગામોના જસમનભાઇ નાનાભાઇ, દયાળભાઇ બીખાભાઇ તથા રમણિક ભાણા બીખાભાઇ સુખાભાઇ તથા સમાજના કાર્યમાં સારો રસ લેનાર અને ગામોના ના અગ્રાલય માટે પા. ૧૦૦ જેવી સારી રકમ આપી. જે'અજંગ ગામની મુલાકાત કરનાર કિદાર કૃદયમ વલ્લભભાઇ ભાગાભાઇ વિગેરેનો તેમજ પોતાની શક્યાકિત દાન આપનાર આ ન સર્વે ભાઇઓનો શ્રી કરાડી રાષ્ટ્રિય સેવા મંડળ અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માને છે. આમે આશા રાખે છે કે જેવી રીતે આ કાર્યમાં ઉત્સાહી ભાઇઓએ લાભ આપ્યો છે તેવાજ રીતે અન્ય કાર્યોમાં આપશે. ઉપરોકત કરોડ ઉપરાંતની રકમને રા. નરસી દામાદ પ્રેમાભાઇએ પોતાના સ્વર્ગસ્થ પીતાના સ્મરણાર્થે આપેલા પેંડ રૂપ ની વ્યવસ્થા કુલ સભ્યમાં યોગ્ય રીતે કરવામાં આવશે.

ઉપરોકત રકમ આપનાર ભાઇઓની યાદી નીચે મુજબ છે.

	પા.	શા	પે
પ્રેમાભાઇ પાંચમાં ભાઇ	૫૦	૧	૩
નાથુભાઇ પ્રાગજીભાઇ	૨૫	૧	૬
રામભાઇ નરશીભાઇ	૨૫	૧	૬
જસમનભાઇ નાનાભાઇ	૨૦	૧	૩
લખાભાઇ બીખાભાઇ	૧૫	૧૫	૩
ભાણાભાઇ દયાળજી	૧૩	૧૦	૩
દયાળભાઇ રામજી	૧૦	૧૦	૩
લાલભાઇ રામજીભાઇ	૧૨	૧૦	૩
નાનાભાઇ ગોસાંઇ	૧૦	૧	૩
ગોપાભાઇ કુબેરભાઇ	૧૦	૧૦	૩
દાજીભાઇ છીબાભાઇ	૧૦	૧૦	૬
રામભાઇ કાનજીભાઇ	૧૦	૧	૩
રોગાભાઇ નાથાભાઇ	૭	૧૦	૩
ભગવાનભાઇ લાલભાઇ	૫	૫	૩
(બાકી)	૨૨૦	૮	૬

આર્યન ક્રીકેટ કલબ—પોર્ટ ઇલીઝાબેથ

આર્યન ક્રીકેટ કલબ અને રવરાજ ક્રીકેટ કલબ વચ્ચે કપ મેચ તા. ૧૯–૧૨–૩૭ ને દીને આર્યન મારફિલ્ડ પર રમાઇ હતી. રવરાજ ટીમનો દાવ પહેલો લેવામાં આવ્યો હતો. જેમાં તેમોએ ૫૯ રન કર્યા હતા. તેમાં આર. કુપરે ૧૧ રન કર્યા હતા.

બોલીંગમા એસ. એસ નારણે ૧૪ રને ૫ વીકેટ લીધી હતી. આર આમલીએ ૬૫ રને ૪ વીકેટ લીધી હતી. જ્યારે આર્યન ટીમનો પહેલો દાવ લેવામાં આવ્યો ત્યારે તેમોએ ૪ વીકેટે ૧૦૬ રન કર્યા હતા. જેથી રવરાજ ટીમને જીતવા દાવ લેવા ૨૫ આપી હતી. પણ રવરાજમાં ફી બાંસદાએ ૩૬ રન કર્યા હતા ટી બાંસદાએ ૨૭ રન નોટ આઉટ એસ નારણે ૧૯ રન નોટ આઉટ.

બોલીંગમા —જી. મુસાજીએ ૧૪ રને ૧ વીકેટ લીધી હતી. આર. કુપરે ૧૩ રને ૧ વીકેટ લીધી હતી.

રવરાજ ટીમે બીજા દાવમાં ૨૫ રન કર્યા હતા.

બોલીંગમા—એસ. આમલીએ ૧૪ રને ૬ વીકેટ લીધી હતી. એસ. નારણે ૧૦ રને ૪ વીકેટ લીધી હતી.

રીજલ્ટમાં આર્યન ક્રીકેટ કલબ એક ઇનીંગ અને ૨૧ રનથી મેચની જીત મેળવી હતી.

૫૨ચુ૨ણ

—મુસોલીનીના જેષ્ઠ પુત્રનાપુત્રે પુત્રનો જન્મ આપ્યો છે જે મુસોલીનીનો પહેલો પૌત્ર છે અને તેનું દાદાનું નામ ધારણ કરશે. મુસોલીની આ ખબર જાણી ઘણો ખુશી થયો હતો

—ચીન એક સાલમાં ૩૦,૦૦૦ ગામોની પાઠશાળો તૈયાર કરવાની આશા રાખે છે એવા ખબર સાંપાદકોએ આપ્યા છે.

—ક્રીસ્ટમસના તહેવારોમાં અમેરીકાના યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં મોટરકાર અને બીજા અકસ્માતોથી ચારસો સાત માણસો માર્યા ગયાં હતાં.

ચીન જાપાન યુદ્ધ

ગાંધીજીના રેફ્યુજીઓ

આમની સલાહમાં ચંદરેક જાતના પ્રશ્નો અંગેનું કામ કરવું હતું ને ડિસેમ્બરની શરૂઆતમાં ગાંધીજીમાં ૧૫૦૦૦, નાનજીંગમાં ૧૦૦૦૦૦ અને ૨૦૦૦૦૦ શાંઘાઈમાં પણ રેફ્યુજીઓ હતા. રેફ્યુજીઓનો નીભાવ કરવા ઉઘરાણાનો પ્રશ્ન છે. ગાંધીજીમાં તમામ નીભાવ માટે ૪૦ એન બોર્ડના તથા કમીટીની બાબુથી જોજના આશરે ઉપરાંત રેફ્યુજીઓ મરી ગયા છે જેમાં બુધાનો મુખ્ય છે.

માફી સ્વીકારી

નાનકીંગ નજદીક જાપાનીસોએ અમેરીકન ગન બોટ "પેનાય" ને ડુબાડી દીધી હતી, તે સંબંધમાં અમેરીકાએ જાપાનની સત્તાવાર માફીના સ્વીકારના બદલામાં માફી (એપોલોજી) રજુ કરી હતી જે અમેરીકાએ સ્વીકારી છે.

ચીન માટે લિંકમાં અપીલ

ચીન પ્રત્યે સહાનુભૂતી દર્શાવવા માટે લીંકો નેશનલ પ્લેઝલના પ્રમુખ પંડીત જવાહરલાલ નહેરૂએ તા. ૨ જાન્યુઆરીનો દીવસ પસંદ કર્યો છે જે પ્રસંગે આખા હીંદુસ્તાનના દોઢ મોઢાના કરાર પસાર કરી ચીનમાં ચેલ્ક મદદ મોકલવા માટે નાણાં ભેગા કરવાના આવશે.

—:o:—

મહાસભાની બેઠક

પચાસ હજાર રૂપીયાની ખોત જરૂર પડે ત્યારે પ્રમુખ તે મંત્રીને સત્તા આપવા છે.

સરભરા કમીટીએ ૧૫૦ મોટર અને એક લાખ ગેલન પેટ્રોલની વ્યવસ્થા કરવાનું નક્કી કર્યું છે.

મહાસભા માટે ૧૫૦૦ રાવણના પાલડા પુરા પાડવાનું કામ નવસારીના એક ખાનગી માથે લીધું છે.

આદી રૂપીએ એક એ પ્રમાણે ૪૦૦૦ સ્વયં સેવકો ભેગા કરવાને કોંગ્રેસ કમીટી અપીલ કરે છે.

ડાકોરથી રેલ્વે દરરોજની એક્સપ્રેસ ટ્રેનનો રોકાવવાની વ્યવસ્થા કરશે એવી આશા છે.

હરીપુરા પ્રદર્શન જોવા મોટર ઓપરેટર યાત્રા થશે ને કુલ ખર્ચાના ૩૨ ટકા ઓપરેટર પક્ષ ભરશે.

રેલ્વે કંપની હરીપુરા મહાસભા ખાતે ૩૫ વધારા કરવા સાત લાખનો ખર્ચ કરશે એવું સુત્રોનું કહેવું છે.

—

ગોંડલના સર ભગવતસિંહજીના એક મોટા ઓઈલમા ફીલ્ટરસની ગોઠવણી થવાની કરી ત્યારે ગોવો બાળ ઉપર ઘુસી જવા ૫૦ હજાર માઈલની ઝીણવી જરૂરીયાત મોટી ગણા હતા. ઇગ્લાંડના પણ લોકો જોવા ચમત્કાર આ પ્રકારની મોટી ગોટી ૫૬ છે.

'Phone 33-4014. P. O. Box 4111

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

અમારે ત્યાં રવજી, રેશમાની, ગોકળી, ફેન્સી મુકુટ, ગાડીયો, તાંબા-પિતળ, જરમન સીલ્વર તેમજ ઝીણવટના દરેક જાતના દેશી વસ્તુઓ ઠોકસેલ ભાવે મળે છે. પોસ્ટપેકટ ૫ ઉ. માર્કનું તમને દેશી તેમજ જાતનું રૂપ ની ખાત્રી રાખવી તેલ. અગરબત્તી, ખોમટી, ધૂપમ, કપૂર, ખંજાળીયું, દીવેટી, પીંજરો, વિગેરે ભાવ ખાત્રી ખાત્રી દરેક ખાતા ભાવ, કરીને ખાતે. તેમજ કરીયાવર અને ખાંબીખાવું મળશે "ખાસકર" પેન અને પેન્સીલો, બાબતો નબળાના સુધરો તેવો અમારો, ખાતો, કારો, અને ઈમીટેશન રોલ્ડ ગોલ્ડ જવેલરી મળે છે

એક વખત પધારી ખાત્રી ઓરડર આપી ખાત્રી કરવા ખાસખણ છે

ખાસરના ઓર્ડરોનો ખાસ ખ્યાલ ખાખવામા આવશે છે ખુલ્લો:-

ઠ, પ્રીંચાર્ડ રોડ, જોહાનીસબર્ગ.

શિક્ષક જોઈએ છે

સુરત હિંદુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી, તાલાલા, તરફથી તલાલામાં આવતી ગુજરાતી સ્કુલ માટે બે શિક્ષકોની જરૂર છે. નીચે મુજબની લાયકાત ધરાવનારાઓએ અરજી કરવી:

(૧) ગુજરાતી સીનીયરની પરિક્ષા. અંગ્રેજી મેટ્રીકની પરિક્ષા.

(૨) બીજા વર્ષ ઉપરાંત શિક્ષક તરીકેનો અનુભવ.

(૩) અરજદારે કેટલા પગારથી કામ કરવા રાજી છે તે અરજીમાં જણાવવું.

(૪) અરજી તા. ૨૮ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ સુધીમાં સર્ટીફીકેટ સાથે નીચેને સરનામે મોકલવી

મોકલવા ૨૦૩૧, ઠી. એન. ભુલા.
૨૮૫૯. એન. સે. સુ. હિ. એ. મા.

નવા વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૪ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કીંમત રૂી. ૨-૬.

ગાંધીજીનો સુંદર ચોટો ફોટો

મહાત્મા ગાંધીજીના સુંદર આછા બારંગી ફોટા. મહાત્માજી પકડી ઓરી સ્મીત કરતાં ઉભા છે. ફોટો ચોળ્યો છે. સાઇઝ ૨૭૨૨ ઈંચ. કીંમત પા. ૨-૬-૦.
આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

તમારી ખાલી જગ્યા ભરવા માટે તમારા માલનો પ્રચાર કરવા જાહેર ખબર આપો.

'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'
ના
દિવાળીનો ખાસ અંક

સુંદર ગુજરાત સારા અનેક ચિત્રોથી ભરપુર અને પુરેપુરા, બીજો અને બાળકોને જ્ઞાન સાથે આનંદ આપનારા
અનેક લખાણોથી ભરપુર

ભાવ રૂી. ૧.

કરબતમાં આ અંક નીચેના કોઈ પણ સ્થળે મળી શકશે:

પોલ્સ વેજીટેરીયન ટી રુમ
ડ્રે સ્ટ્રીટ.
સીમ્સ કેફે, ડ્રે સ્ટ્રીટ.
સનફ્રેન્ડ રેસ્ટોરાં ચકર્સ, ડ્રે સ્ટ્રીટ.
નારણજી વલભજી ટી રુમ,
ગ્રુક સ્ટ્રીટ.
પીલ્ગ્રેઝ ટી રુમ, ઓલીવર સ્ટ્રીટ.

Manager INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

કોંગ્રેસ કનક મહોત્સવ

ઓફર્સમ

૧૯૮૫ થી ૧૯૩૫ સુધીના ઘણેલા મહાસભાના પ્રમુખોના ચુંદર રંગબેરંગી તેમજ સુશોભીત ઓરડર વાળા ફોટાનું આલબમ. કીંમત રૂી ૨-૬

આ ઓફીસેથી મળશે

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવનું સાહીત્ય

રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ આલબમ ૨/૬. રાષ્ટ્રીય મહાસભા સુવર્ણ મહોત્સવ પત્રીકા-જેમાં રાષ્ટ્રીય કીર્તન, હીંદુસ્તાનમાં સરકારીનોકરી, સરકરનું હીંદી પ્રત્યે વિગેરે સવાલો ઉપર સામાલલા નીબંધો છે કીંમત ૪/- કોંગ્રેસ કમીટીના ૫૦ વરસનો ઈતિહાસમાં અને હીંદીમાં. પ્રત્યેકની રૂી. ૧૬.

ખરુ આફ્રિકન કોંગ્રેસ પત્રવ્યવહાર

૨૫ જુદી જુદી જાતના રૂી. ૧-૩.
૫૦ જુદા જુદા સુશોભના ઓકરા રૂી ૧. તમારે જે કોરેસ્પોન્ડન્સના કુરર્ટ જે કમ તથા પત્રવ્યવહાર તથા ઓરા વેચવા હોય તો નીચેના સરનામે લખો સાથે લખો:

નાથુભાઈ ઠક્કરભાઇ પટેલ કાઠીયાવાડીયાળા, પી ઓ. બોક્સ ૬૩૮ જોહનીસબર્ગ સાઉથ

વેચવાના પુસ્તકો

પુરુષાર્થ	૧૬
પ્રેમ મનુષ્ય	૧૦

આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

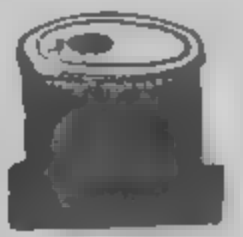
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ કમણા છેલ્લા બહુરૂપતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ખામોઠ ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરનો આરહતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના » »
ઢંકણ દીઠના પા. ૬–૧૨–૦

મોટી બેઠની કીમત
પા. ૨–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૨–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

ફીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તેના માટે વધારે પડસા ખર્ચો છે.
લખો અથવા આવો મળો.

તેમજ આ રેકની કવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, થાંતા, સરદાર તેમજ બેકબેર્ડમ્સ કલ્યાના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેક્શન બનાની ૨૦૦ ઉપરની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય કરેક બનતા ગ્રામોફોન ઉપલી નથી મેકરો માટે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને રહાય બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ બતી રેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specialy reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniumssold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

'Phone Day 2-5169. RAJCOOMAR, 'Phone Night 6-1556.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Fresh Flower Wreaths of all description always in stock.
Motor and Horse Hearse at moderate Charges.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
મોટર, ફૂલ, શોકર અને ઘોડા અને ફૂલ તેમજ કફનો પુરા પાડવામાં આવે છે વાજબી ચાર્જીસ.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ઓફિસ, રેલ્વે અને ફીચર ફરેસર ફુલ્સ અથવા જથ્થાબંધ બનાવનાર તેમજ ફુલ ડર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
મહારેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
95 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે સો જાતી કેમરેજ તીખે તાજો અને સારાયથી ઘરમાં દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, ધાણાદાર અને મરચા કંમેશાં શેરા વા જથ્થાબંધ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4494 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

Phone 33-4462. Tel. Add. "VALASTHL." P.O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
જોહાનીસબર્ગમાં સૌથી સસ્તામાં કેળાની દુકાન
અમારે ત્યાંથી ખરીદ કરેલ દરેક બાબતો ૧૨૪ કલાક પહેલાં પહોંચે
ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
ઓર્ડરથી મોકલતાં C. O. D થી માલ મળી શકે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૬૨ ૪૦ પ્રેસીડેન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ કાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંઈનો ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] ઘી.
અમારે ત્યાંથી ઘીના પ્રમાણમાં મળશે.
આજ સુધી પુછો યા તપાસો
સાઉથ આફ્રિકાના ઘીના એજન્ટ.
શામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
76, Prince Edward Street,
DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઇ,
હોલસેલ ફ્રૂટ મરચન્ટ,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ બુનીયનના ઓર્ડર પણ આજમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
References: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી ટેસ્ટેડ રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5[illegible] પ્રેમની દુનીયા.
N 5[illegible] ગાંધીનો ચમત્કાર.
N 5[illegible] બાબુજીના ગત.
N [illegible] મે તો નજરી પ્રીતમની જોઇ.
N [illegible] પ્રેમનું પંખીડું.
N [illegible] ગેરની રીમાસી.
N [illegible] કાલે કહેજો.
N 5468 મંજીરે ગોકાયો
FI 5246 દયાળનાર આરતી.
FI 5424 નહા પરીસી
FI 5410 મેરમા.
FI 5423 સજ્જનો મોરી સ્વપ્ન અંતર
N 5504 તુમાંને મુજના પ્રેમ રીખાયા
N 6826 ચમી પ્રમ નજરીઆ ગિયારે ગિયારે.
V 6829 બલોત દન્ન મે હરેરા પાસ.
FI 5421/a ગીરા ભાગ નાટક ભાગ ૧ થી ૪.
નરસાદ નહેતા નાટક ભાગ ૬ થી ૯.
બબબા કુમાર નાટક ૧૦ થી ૧૩.
રાબુક દેવી નાટક ૧૪ થી ૧૭.
N 0750 જુદા સગ સન્સાર.
N 0004 નસના મન સગાપ ગિયર.

No. 5459 ગીત ૧૯૩૪ કોમીક
,, [illegible] ,, ૧૯૩૫ ,,
,, [illegible] પીકર ૧૯૩૬ ,,
,, 5552 ફેન્ટસીસ ,,
,, 5420 ડાકર બનફેક્શન ,,
,, 5456 શેતના સાથ ,,
,, 5462 ક્રીશ્ચિયન મેરીસટરની જોમરી, કોમીક.

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક કમ્પલેટ ઓકસ્ટ્રા અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨-૦-૦ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ ઓકસ્ટ્રા અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
,, રા' ગાંગજીક કમ્પલેટ ઓકસ્ટ્રા અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. હાર્મોટીક પાર્ટી કમ્પલેટ ઓકસ્ટ્રા અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુણસુન્દરી કમ્પલેટ ઓકસ્ટ્રા અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,, રાવત ભરથરી કમ્પલેટ ઓકસ્ટ્રા અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
,, શેઠ મગનલાલ શાહનું સેટ ૧ થી ૮ બાજુ.
,, મીરાબાઇનો.
,, ઉષા સ્વયં.
મમાજનો બાપ ભાગ ૧ થી ૬.
વડીલનો બારસો કુવીન રેકૉર્ડ ૬ રેકૉર્ડનું સેટ
મહુડી VI ભરવી ૫ રેકૉર્ડનું સેટ કુવીન.
ગુરૂ પાદલ ૫ રેકૉર્ડોનું સેટ કુવીન.
,, મોરીન દરબાર ૫ રેકૉર્ડોનું સેટ કુવીન.
,, રામ મોરે અરજ ૪ રેકૉર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
,, સાન ઇસલામ ૫ રેકૉર્ડોનું સેટ એચ એમ વી
,, નુરે ઇસલામ ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ પ્રોલમ્બીઆ.
,, નાલ ડામા યા નદી ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
,, ઇલામથી મંગલ ૪ રેકૉર્ડોનું સેટ એચ એમ વી.
,, તુલજાકાન ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ પ્રોલમ્બીઆ
,, સબલા મજાનું ૬ રેકૉર્ડોનું એમ. એમ. વી.

અમારા ઇસલામીક નવી રેકૉર્ડોનુ લીસ્ટ
"ઇન્ડિયન ઓપીનીઅન" માં જોશો.

૦ ઈ ૧ રેકૉર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/, ૧૦ ઇ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

અહીંયા આગળના ૧૦ ઇંચની ૮ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકૉર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલા જા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો નંબર / બહેક કે સરવર સાકુંએ મેહરબાર. / સાંકે અલી અલબલે વસલીમ. અને બીજી બે સિવાય તમારા લાયકની ઘણી ગ્રેવાલાની રેકર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોહબ્બા શહાદત નામા વીગરે.

G.E. 1709 દુઃખી થયે મુજ મેહ દુઃખ પોકારે છે.
G.E. 1710 ફકીર > નારોસે દુનીયા ને ઠોકરોંગે
P.E. 23 શહાદત પુરસ્કર બેદર્દ બલમવા.
P.E. 27 શહાદત હકરત બાબાલ આશીક રસુલ.
P.E. 7 માફર ૬ હાથમે નવાબરમ વીરના મોહબ્બા
G.E. 1409 ગે પીયારી કેણ બનકર બાલુ બનગે
G.E. 4711 દર્દી બેલા.
N 05153 બને પાગલ પ્રેમી અબ તુ રોના છે
N 5565 ચાલે અબબીમા બચબ્બર હમારા.
N 6881 રજલે બહાર આબ મારા સરાજ છે
N. 6882 તોહીદ ૬ રમ મે કુબ બબ.
N 6815 મોરમે મોહબુબ હક રોતે જાતે ચલે.
N. 6846 ગેર દુઃખે ના નયના કેા રાત મોહમ્મદ
N. 6810 બાસ મુઝસે કુછ કહું સદેવાલા > સામને
N 6887 બબુગ્રા બાપનો પ્રેમમુરા બનેગન.
N. 6889 પ્રેમકી મુરલી મધુર બાજી.
1415 ના હોંદકા ટંકા આલમગે બાજના દીવા કબસી બાલેને.
આ રેકર્ડ સાંભળવા જેવી છે
288 ખુન ખુન ખુન
253 મેરા દીલ ન રાખું કેા દીલમે મોહમ્મદ
406 મોદીબ્બો મોહબ્બત બડી ચીજ છે.
2234 અમા અલ્લાકી અબાદ હમ
ઔર યહાં આબાદી અબાદ હમ.
2207 અંધેરા ગુજરાન
2188 બરબાસે આયા (મજાકી)
2074 લાગલા નાગે છે

2107 બક્ષ બબા (મજાકી)
2220 નાગે બહાદર ને કર.
2123 નાગે બહાદર નાગે બોલે.
2120 યહ બબાકે પુત્રો > બીહાર બે બબા II
1750 આપને મેરી બીમારીકી બરકાર બના દીજે.
1745 બબાદીર તેા કાંધેપે ગલી કબરવા.
1341 હકરત કા મોહબ્બા હકરત બબીર કે બચ્ચોકા મુરશે કા બુબ્બા કબ્બા
1301 મોહબ્બા હોકરત મોગાર.
1300 મોહબ્બા બાંધુકી હકરત બતી.
1598 પીયારી પીયારી સુરતવાલે.
1699 મોહમ્મદ મેરે દીલમે બરબા ગુબા છે.
1677 મશહુર કુવા બાલમબે બબા રે કરબાને મોહમ્મદ લશકાર
1746 નવલા મુજ રોઝકે મુબારકો.
2068 ઉકિલ બીન સીવા કેાર બબાને બરબાને
2057 હકારી રસુલે બુદા દિલ કબ.
2135 બાસર કેાનીર બ બાલમે રેનગેા મુ.
2155 સુરે રહાબે હના બાબાસે.
2131 દીલ બી મેરા ન બબા
2150 નીરાહે સુલ્તેકા

નુરે ઇસ્લામ
નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyavan Savitry, Radha-Parasabishabam, Vera-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, ફ્રીંગુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૈાષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

[illegible] Market prices

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર

અમો આપનાં ઓરડર માલ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી મોકલીશું છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ કયાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફીકાયત ભાવે બનાવી આપશે.
કાયમ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	દાઉદ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૭	૧૯૬૪	૧૩૫૬	૧૩૦૭	ક. મી.	ક. મી.
	ડીસેમ્બર	માર્ગશીર્ષ	સફર	કદમી		
	તારીખ	પોષ	જીલ્હેજ	રોજ		
શુક્ર	૩૧	ચંદી ૧૪	૨૬	૨૭	૫-૨	૬-૫૬
શની	૧	,, ૩૦	૨૮	૨૮	૫-૨	૬-૫૭
રવી	૨	સુદી ૧	૨૯	૨૯	૫-૨	૬-૫૭
સોમ	૩	,, ૨	૩૦	૩૦	૫-૩	૬-૫૮
મંગળ	૪	,, ૩	૧	૧	૫-૩	૬-૫૮
બુધ	૫	,, ૪	૨	૨	૫-૪	૬-૫૯
ગુરૂ	૬	,, ૫	૩	૩	૫-૪	૬-૫૯

Printed and published by Manilal M. Desai at Phoenix Settlement, Natal.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સ્ત્રી, પુરૂષ તથા બાળકોને આનંદ આપનારૂં અને બુદ્ધિ ખીલવનારૂં ઉત્તમ સાહિત્ય

કાવ્યદોહન ભાગ ૨–૩–૮
આ ધાર્મિક પુસ્તકો આખ્યાનોથી ભરેલાં છે એમાં દરેક વાર્તાના ચરીત્રો છે. જેમાં ૧૮ સુદામાચરિત્ર, ધ્રુવચરીત્ર, નળાખ્યાન વીગેરે. ૮૫૦ પાના. જેટલાં પાનાઓમાં શબ્દોક્ત પણ આપેલ છે. પાકું પુઠું. પ્રત્યેકની કીંમત
રૂા. ૩.

ઉમર ખયામની રૂબાઇયત—આ પુસ્તકમાં ૩૭૦ દુંકા દુંકા રૂબાઇયતો છે, ચિત્રો પણ પુષ્કળ છે. જેટલાં પાનાઓમાં શબ્દાર્થ છે. પાકું પુઠું. ૯૫ પાના
રૂા. ૬.

માણ પ્રતિષ્ઠા—અલંકાર વિષેના મોહનીઝ ના વ્યાખ્યાનો.
રૂા. ૩.

સત્તરમી સદીનું ફ્રાન્સ—આ પુસ્તકમાં વાર્તાના રૂપમાં ફ્રાન્સની સ્થીતિ સમજાવી છે. પાકું પુઠું ૨૮૮ પાના.
ફી. રૂા. ૪.

ધી સિલ્વર ઇન્ડીયા રીડર
ગુજરાતી ભણનારાઓને અંગ્રેજી શિખવા માટે સુંદર ચોપડી છે તથા સરળ અને તુરત શીખી શકાય તેવી રીતે સમજાવેલ છે. આ ચોપડીના ત્રીજાજ ભણ્યા કર્યા પછી તુરત વાતચીત કરતા તેમજ લખતાં વાંચતાં આવડી જાય છે. પાકું પુઠું. ૨૩૦ પાના.
પ્રત્યેકની રૂા. ૩-૬.

ગાંધીકૃષ્ણી ભાગ ૧–૨–૩—આ પુસ્તક પુ. મહાત્માજીએ માંગેલ્હારની પાસ ઉપાડી છે તે ઉપરથી શ્રી. રમણલાલવાકીએ વાર્તારૂપે લખેલું છે. તેમાં પણ સિદ્ધાંતો મહાત્માજીના આવે છે. પુસ્તક દરેક વાંચવા જેવું છે.
પ્રત્યેક ભાગની કીંમત રૂા. ૫

ઉત્તરખંડની યાત્રા અને હિમાલયનો પ્રવાસ—કોકા કાલેલકરે પોતે ઉત્તરખંડની તથા હિમાલયની મુસાફરી કરી તેનું સુંદર વર્ણન આપેલ્યું છે.
રૂા. ૪.

ઝંડાવાદી—આ પુસ્તકમાં મતર્ષિ દયાનંદની રહસ્યીક પિછાન આપેલી છે જેમાં રહસ્યભાઈ કેશવરી અને અવેરચંદ મેપાણી.
રૂા. ૨.

સત્યવીર ગોપાલંદ—લેખક અવેરચંદ મે માપણી. આ પુસ્તકમાંથી તરણુછવનના કેટલાક કેળવા રસ્તુ કરતી અને તેના વીરતા ભર્યા લોક કાવતી લેખકની કલમથી વાચનારને તે રસબ્ધ કરી દે છે. બોકા ચિત્રો સહીત
રૂા. ૧-૬.

કેટલાક સુંદર પુસ્તકો

હીંદનો પ્રકાશ (મહાત્માજીનો મહીમા)	૪ ૦
મહાત્મા ગાંધીજી	૦ ૬
ત્યારે કરીશું શું?	૧ ૬
ઇષ્ટાંત સત્ક	૩ ૦
પ્રેમપ્રદીપા	૩ ૦
પરમાર્થસાર	૧ ૦
માદી શીખામણ	૬ ૦
સ્વા. વીવેકાનંદ ભા-૪-૫-૬-૭-૮-૧૦- પ્રત્યેકની	૧ ૩
સ્વામી વીવેકાનંદજીનું ચરીત્ર	૧૭ ૦
સ્વર્ગ મારીઓન્સ (મોટાઓ કે મનની મજાની ગુજરી- રૂપકથા બંધન)	૪ ૦
સીતા હરણ	૩ ૬
સ્યામાં શીખ્યા બંગાર (વિવેકાનંદજીના શીખવાડી- વાર્તાઓ)	૧ ૪
મોતીના તોરણ કરવાની રીત	૪ ૦
રાષ્ટ્રવીર શીવાજીનું જી. ચ.	૩ ૬
વીર પ્રતાપસીંહનું જી. ચ.	૨ ૦
બધુ પ્રેમ સંગ્રહ (નિબંધોનો સંગ્રહ) ભાગ ૧- ૨ પ્રત્યેકની	૨ ૦
કાલેલકરના લેખો (હીંદાળી વીરોને ચડે તેવા)	૩ ૦
બીજા વીરોના વીરત્વ પરનાકેખોનો સંગ્રહ)	૭ ૦
જમાના પત્રો (ગ્રેનેલે સુંદરકુપ્રેક્ષ)	૧ ૬
જીવનપાઠ પ્રકાશ (સુંદર બાળો ઉપયોગી)	૧ ૦

વાંચવા લાયક સુંદર નોવેલો અને વાર્તાઓ

અરેબીઅન નાઇટસ	૧૨ ૦
આનંદ મઠ (બંગાલીપરથી ભાષાંતર)	૩ ૧૦
અયોધ્યા ઓદીપા	૧ ૬
ઓગાયો અને બીજી પ્રેમકથાઓ	૨ ૬
બહાર વટીઓ બોગીદાસ	૨ ૬
તાજમા ભાગ ૨-૩ (૪૫ વાર્તાઓ) પ્રત્યેકની	૪ ૦
પરણીતા	૨ ૬
ઘેર નનીયાતો	૨ ૬
સ્નેહાગ્ય વતી બાળીની (વાર્તા)	૫ ૦
સુજાતો દીપક ભાગ-૨	૩ ૦
મનનાથ (વાર્તા)	૦ ૮
વેખા	૨ ૦
સુનીતા સ્નેહ જેમ એ. (નોવેલ)	૪ ૬
ભરતકુમારની મસ્તી	૪ ૬
માલીકા (નોવેલ)	૪ ૦
મેરી અને મેબલ (બે બોર્ડીંગમાંની મુછ નવણ કથી)	૭ ૦
મૃદુલા (નોવેલ)	૧ ૬
કમનસીબ (નાની)	૧ ૦
સાહસ પ્રેમ (મોટીસુધા ટાકાની) (નોવેલ)	૪ ૬
રાગીણી (નોવેલ)	૬ ૦
બીજાલીલા (વાર્તા)	૪ ૦
રાનો ગુલાબ (એક કચ્છી વાર્તાનો અનુવાદ	
રહસ્યો ભારપુરે સુંદર કલ્પેર પાનાનું નોવેલ) ભાગ ૨	૧૦ ૬
નોરોજના અને બીજી વાતો	૧ ૬
કુમાર દેવી (નોવેલ)	૨ ૬
ગોલીડનુ ખેતર (વાર્તા)	૧ ૦
ધોરાનાં વાદળ (ચંદુ વાતાઓ)	૫ ૦
જયોત્સના (નોવેલ)	૪ ૦

ઐતીહાસીક નોવેલ્સ

કાળને કીનારે	૩ ૬
સુભાષીણ ચોરસનો આબુલ	૮ ૦
નવલ ગ્રન્થ—ભાગ-૧-૨-પ્રત્યેકની	૭ ૦

ઐતીહાસીક વાર્તાઓ

સહેરાબ્જની રસપ્રદ ભાગ ૩, ૪, ૫ પ્રત્યેકની	૩ ૧
સુંદરજી દેવરાજ	૨ ૦
ગંગાજળ બેદાગ	૨ ૦

વાંચવાના પુસ્તકો

ઉતરવાર્તા	૩ ૬
ઘર બધ્યુ વનરાજ	૫ ૦
ઘર વધ્યુ (લેખક વાંદ ભટાચાર્ય ઉત્તરાપર)	૧૩ ૦
આરોગ્ય વિષે રસપ્રદ જ્ઞાન બે ભાગ પ્રત્યેકની	૦ ૬

આ ઓફીસમાં છપાયેલાં પુસ્તકો
રૂા. પૈ

ફ્રીનયામ માયસેન્સીસ કેટેચીઝમ ચોપડીનમ	
૧૬૦૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧ ૬
સીતા વનવાસ	૧ ૪
ઇષ્ટાંતપર પ્રકાશ	૦ ૬
બાળક પ્રવેશો ભાગ ૧	૧ ૬
" " " ભાગ ૨	૧ ૬
નીતિના દાખલો	૧ ૦
હરીને ઘરીનો બગીચો અને તેની સંભાળ	૬
ઝવેરીદાસ	૧
પૂર્વ અને પ્રિય	૧
લોકમાન્ય બાલગંગાધર તીલક તેમના મત અને વિચાર	૨
મુસ્લીમ કમાલ પાશાનું જીવન ચરીત્ર	૧
મુસ્લીમ કમાલ પાશાનું ભાષણ	૬
એક સત્યાગ્રહીની કથા (સોદારેટીસનો બચાવ)	૬
મારો જેલનો અનુભવ લેખક ન ગાંધીજી	૧
મારો જેલનો બીજો અનુભવ " "	૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ " "	૧
મુરબ્બરાજ અને તેના બે પ્રધાનો	૧
જેલના કાવ્ય (સ્વ.મહ ચપ્પન)	૧
હીંદ સ્વરાજ (ગાંધીજીએ અંગ્રેજી)	૧

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબા- ની કરવી. વી. પી. ઓર્ડર વેને ધ્યાન આપી શકતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Manager, Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

Gandhi Heritage Portal

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	શી.	પે.
પડછાયા	૩	૬
પ્રેમનો દંભ	૨	૦
દૃષ્ટિપરીવર્તન	૪	૦
યીશુ અને લક્ષ્મી (ત્રણ પતમો)	૭	૬
સ્નેહસંભ્રમણ	૪	૦
નારી હૃદય	૩	૬
નવો અપતાર ભા. ૨ જો	૪	૦
.. .. ભા. ૩ જો	૩	૦
ઓ અને પ્રેમ	૨	૩
આપણા ઉંબરમા	૧	૬
ગોકુલનો શીકારી	૧	૦
નગીરદારના હાસ્ય ભંડાર	૪	૬
ભોળસતી	૪	૬
જળોત્સના	૪	૬
સુનીતા બીએ ઓમ. એ.	૩	૬
ગતી તબવાર	૪	૦
પ્રભીક્ષા (પોતો સંગ્રહ)	૪	૦

મહાત્મા ગાંધીજીના પુસ્તકો

સત્યમેવજયતે ગીતા	૨	૦
સંગમ પ્રભાત	૧	૦
ગીતાનો બોધ	૧	૦
ધર્મસમન્વય (ઉપવાસ ગાંધીજી)	૨	૦

બાળકોને વાંચવા લાયક

પુસ્તકો

રાસની કુંજ	૦	૮
રાસ તરંગીણી	૦	૮
પારસી લગ્ન ગીતો	૦	૩
રઢીયાળી રાત ભા. ૧–૨–૩ પ્રત્યેકની	૦	૬
રત્ન ગીતો	૨	૧
મુંઢકી ભાગ ૨	૨	૩
પ્રેમ પ્રભાવ	૫	૦
પારસી વાનગીઓ	૧	૩

વાચવા લાયક નોવેલો

ગીતાંજલી	૨	૬
ચમત્કારીખુન	૫	૦
કલા કારીગરીનું શીક્ષણ ભા ૧	૨	૦
.. .. .. ભા ૨	૨	૦
બાપાએ મહું આકરું કે	૩	૮
કહેતકમાળા અને બોધરપન	૫	૦
મનમાં કંઈ	૧	૦
૮૪ વર્ષનું પંચાગ	૧	૧
ગીતા મંથન (મી. ૫. મશરૂવાળા)	૫	૦
સોશ્યલીઝમ અને બીજી વાતો	૧	૩
આદર્શ ચરીત્રાવલી	૨	૦
અધિકારદર્પણ પ્રકાશ	૪	૦
અર્વાચીન શહેરો અને ગામડાંનું રીયર	૩	૦
ઉત્સર્ગ (કાવ્યો)	૩	૦
માણસાઈ	૪	૦
ગુટેમાકર	૧	૧
આત્મકથા	૩	૦
ગુજરાતી વેપાર ભા. ૨ જો	૩	૦
કાળાબજારીની કથા	૪	૦
ઉષાહરણ	૫	૦
સંપીલુક આકાશ	૧	૦
અગે બાબર	૫	૬
ઉર્મિ (હાસ્ય રસની સાની)	૩	૧

શ્રી. રમણભાઈ પર્વતભાઈ દેસાઈની ચાલુ જગાના ઉપર બનાવેલી આદર્શ નવલકથાઓ.

	શી.	પે.
પાપ બાલક	૫	૦
ગિરીબા	૫	૦
સ્નેહપદ્મ	૫	૦
વિજયબાબુ	૫	૦
ભારેલો અગ્નિ	૨	૦
જરત્કા	૪	૦
ભારીબા	૫	૦
ભગવાન હૃદય (નાટક)	૧	૬
સંગીત હાસ્ય સંયુક્તા	૫	૦
સુપાત્રદર્શન	૫	૦
ભાગ્યસરજી—ભાગ—૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૫	૦
ટુકા અને ભાતીગ	૫	૦

ગીતો—કાવ્યો—આખ્યાનો.

બ્રહ્માના બ્રહ્માના રાસો (કવિ બ્રહ્માલાલ કૃત)	૩	૦
ગોરાબહેનની રસબહાર ભાગ ૩-૪-૫ પ્રત્યેકની	૩	૬
રાસ તરંગીણી	૩	૦
રાસ નંદીની	૩	૦
રઢીયાળી રાત (રઢી ઉપરની ગીતો–રાસ) ભાગ–૧-૨-૩ પ્રત્યેકની	૩	૬
કલ્પ.પીનો કેકારવ	૧૧	૦
મુંઢકી ભાગ–૧–(લગ્નગીતો)	૧	૬
મુંઢકી ભાગ–૨–(લગ્નગીતો)	૨	૩

શાળોપયોગી પુસ્તકો

બાળ પોથી	૦	૬
ગુજરાતી પહેલી ચોપડી	૦	૬
ગુજરાતી બીજી ..	૧	૦
.. ત્રીજી ..	૧	૨
.. ચોથી ..	૧	૪
.. પાંચમી ..	૧	૧
.. છઠી ..	૧	૬
.. સાતમી ..	૧	૦
.. પહેલી ચોપડીના અર્થ	૦	૫
.. બીજી	૦	૮
.. ત્રીજી	૦	૬
.. ચોથી	૧	૦
.. પાંચમી	૧	૨
.. છઠી	૧	૬
.. સાતમી	૧	૬
ગુજરાતી રેડી ડીક્ષાગ ભાગ ૧	૦	૬
.. .. .. ભાગ ૨	૦	૮
અંગ્રેજી આપીતા પાઠગાળા ભાગ ૧	૧	૨
.. .. .. ભાગ ૨ જો	૧	૪
.. .. .. ભાગ ૩ જો	૧	૬

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સીતા હરણ	૧	૬
રોઢ ટાબર	૪	૦
મોતીની માળા		૧૦
મોતીના દાણા	૧	૦
વાર્યાનું ધન	૦	૨૬
અભીમન્યુ	૨	૦
કચુંબર	૦	૧૦
બાડકાઓ	૦	૬
નવનીત	૦	૬
પાપા પગલી	૧	૦
કબારે સમજશું	૦	૧૧
ગોકુળનો	૦	૧૧
રસોઈની ચોપડી	૦	૧
રીતિ રીવાજ	૦	૬
હાથી મગ પમ બાલે	૦	૧
કીતી રમંજ	૦	૬
રસોપાક બાકા	૦	૧
કેલ્યના બાકા	૦	૬
રમકડાની દુકાન	૦	૬
બીજા ગોતી	૦	૬
કીતી કથાઓ	૦	૬
સારગીતાંજલી	૦	૬
મીમાસી	૦	૬
સરાકારની આપતી	૦	૬
ગોસાળ ગોજ	૦	૬
સોના કુમારી	૦	૧૧
બાળવાર્તા ભાગ ૧, ૨, ૩ પ્રત્યેકની	૧	૦
જયમજયંગ		૬
બાળ કાવડી		૧૦
બોલોરી પકાર	૧	૩
ઝુલઝુલ	૦	૧
દન દન દન	૦	૧

ઓરડર સાથે પોસ્ટલ ઓરડર મોકલો. વી. પી. ઉપર ધ્યાન આપવામાં આવશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

Gandhi Heritage Portal

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

40 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON
TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

YOU CAN RELY ON CYMA

When we think of Switzerland we think of watches—the finest watches in the world. But many people make the mistake of thinking that *any* Swiss watch is a model of perfection. Even in the Swiss watch family, there are black sheep! Cyma is your safeguard—your guarantee of unfailing accuracy. The world's most up-to-date machinery has made Cyma, and fifty million people today rely on Cyma never to waste a second. Precise, elegant, finished with workmanlike skill...it's high time you kept time with a Cyma!

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

ELGIN
WATCHES

THE WORLD'S BEST

FOR PERFECT TIME

WAITE FOR NEW GENERAL CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O. Box 1919 — Phone 22-3122.

Gandhi Heritage Portal

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: KARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

9 ETNA LANE, DURBAN.

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries, as well as Indian condiments & hardware.

Also we specialise in Sarees and all class of draperies.

In outfitting we have full range clothing of all sorts including men's & boys'.

We invite you to visit our Refreshment Room.

We can also at any time supply fresh home made sweetments made under expert workmanship to any parts of South Africa and Rhodesia.

Our price is very moderate.

Do not HESITATE. Follow the terms above and place your order early.

Note the address:

ઇન્ડિઅન અને યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરેક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા સ્વદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા માલ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફ્રેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

આમારા ભાવો ઘણા સસ્તા છે.

તમારો બીજો ઓર્ડર અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો

બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

Gandhi Heritage Portal